Biblia integra:ſummata:di-
ſtincta: ſuꝑemēdata: vtriuſqꝫ
teſtamēti ꝯcoꝛdātijs illuſtrata.

Ad diuinarũ litteraꝝ verarumꝙ diuitiarum amatores exhortatio.

1.Timo.6.b Qui terrenis opibꝰ diuites fieri volũt: incidũt in temptationẽ et in laqueũ
diaboli ⁊ desideria multa ⁊ nociua: q̃ mergũt hoies in interitũ ⁊ ꝑditionẽ.
Prou.11.d. Unde et scriptum est: Qui confidit in diuitijs suis: corruet. Multos enim
Eccs.8.b perdidit aurũ ⁊ argentũ. Et sepius cõseruate sunt diuitie in malũ dñi sui. Pereũt Eccl.8.
Prouer.11.a nanꝙ in afflictione pessima. Neꝙ ꝓderũt in die vltionis: ꝓpheta testãte: Argen
tum inquit eoꝝ ⁊ aurũ eoꝝ nõ valebit liberare eos in die furoris dñi. Hinc etiam Ezech.7.
Eccs.5.b scriptũ est: Qui amat diuitias: non capiet fructũ ex eis: Unde et ab ipso veritatis Soph.1.
magistro: fallaces ⁊ deceptorie diuitie appellate sunt. Hoc longe ante beatus Job Matth.
Job.27.d declarauit dicẽs: Diues cũ dormierit: nihil secũ auferet: ⁊ cetera q̃ sequũtur. Hoc Mar.4.
Ps.75. idẽ scũs Dauid ꝓcinit cũ dixit: Dormierũt somnũ suũ: et nihil inuenerũt oẽs viri
diuitiarũ in manibꝰ suis. Hinc apls Jacobꝰ exprobrãs illis miserias eorũ terren-
Jacobi.5.a do dicit: Agite nũc diuites: plorate vlulantes in miserijs vr̃is que aduenient vo-
bis. ⁊c̃. Ipsimet quoꝙ olim diuites nũc vero miseri: i inferno errorẽ suũ ꝑ angustia
Sap.5.b spũs gemẽtes cõfitent̃ dicẽtes: Quid nobis ꝓfuit supbia: aut diuitiarũ iactantia
quid contulit nobis? Uos igit̃ o lr̃arũ amatores: qui vere diuites fieri cupitis:
veras diuitias amate: q̃ nec corrũpi: neꝙ cõsumi: neꝙ auferri: neꝙ exhauriri po-
terũt. Illas q̃rite: illas vobis thesaurizate. Hoc thesaurariꝰ vr̃ iesus christꝰ diues
in oẽs suadet: hoc idẽ ipẽ magister vr̃ docet ⁊ ipat: Thesaurizate inq̃t vobis the- Matth.6
sauros in celo: vbi nec erugo nec tinea demolit̃: et vbi fures nõ effodiũt neꝙ fu-
rant̃ Que aũt sint ille diuitie: ꝓpha exꝓssit cũ dixit: Diuitie salutis: sapia ⁊ scia. Esa.33.a
His ꝑfecto diuitijs nihil locupletiꝰ: nihil ꝓciosiꝰ: nihil deniꝙ desiderabiliꝰ i vita
hoium inueniri potest. Istas vt vobis ꝯparetis: ipa sapia iuitat: ad vos clamitat:
iuxta portas ciuitatis in ipsis foribus loquit̃ dicẽs: O viri ad vos clamito: ⁊ vox
mea ad filios hoium. Intelligite paruuli astuciã: et insipiẽtes aiaduertite. Et pau- Prouer.8
lopost: Accipite inquit disciplinã meã et nõ pecuniã: doctrinã magis q̃ aurũ dili-
gite. Melior est enĩ sapia cũctis opibꝰ ꝓciosissimis: ⁊ omne desiderabile ei non põt
cõparari ⁊c̃. Precipuꝰ quoꝙ cultor illiꝰ qui a iuuẽtute eã amauit: vt ad amorẽ
ipsiꝰ vos trahat: ingentibꝰ eã laudũ ꝓconijs extollit dicẽs: Beatꝰ homo qui inue
nit sapientiã: ⁊ qui affluit prudẽtia. Melior est acquisitio eiꝰ negociatione auri et Prouer.3.
Sap.7.a. argenti. ⁊c̃. Et iterũ alibi: Preposui illam inquit regnis ⁊ sedibꝰ: et diuitias nihil
esse duxi in ꝯpatione illiꝰ ⁊c̃. Et infra: Si diuitie ait appetunt̃: quid sapiẽtia locu
pletiꝰ: q̃ operat̃ omnia? Sed multos fortassis questio pulsat: vbi inestimabilis Sap.8.a
iste thesaurꝰ inueniat̃. Sic eteni et beatꝰ Job [illegible] q̃sluit dicẽs: Sapiẽtia vero vbi
inuenit̃: ⁊ quis est locus intelligentie? Et infra sibiipsi respondendo: Deus inquit Job.28.b.
intelligit viã eius: et ipse nouit locũ illiꝰ. Huiꝰ itaꝙ questionis solutionẽ salua
tor noster deꝰ et dei verbũ sibi reseruauit: quã ⁊ aperuit: cũ incredulos ⁊ huiꝰ the-
sauri ignaros ad scripturas direxit dicẽs: Scrutamini scripturas: q̄r vos putatis Joh.5.f
in ipsis vitã eternã habere. In scripturis naꝙ sacris veluti in agro absconditꝰ est
sapientie thesaurus: quo ad eternã vitã ꝑuenit̃. De quo doctꝰ ille scriba euãgelicꝰ
Glo. Dan.1. ꝓfer noua noui: et vetera veter testamẽta mysteria. Scripture vero sacre: q̃uis et Matth.13
mente teneant̃: ⁊ voce ꝓferant̃: cõmodiꝰ tñ ⁊ vtiliꝰ in libris tanꝙ in vasis domini
recõdunt̃ et in illis ꝑmanentiꝰ cõseruant̃. Omnes igit̃ qui hũc thesaurũ inue
nire desideratis: i libris diuinis querite. Ibi pulsate: ⁊ aperiet̃ vobis. ibi querite:
et inuen[illegible]is. ibi petite: ⁊ accipietis. Uerũ cũ multi ac varij sint sanctaꝝ scriptu Matth.7.
rarum libri: valde laboriosũ: atꝙ difficile esset etiã studiosis: singulos quosꝙ con-
quirere ⁊ scripta eoꝝ reuoluere: si separatim dũtaxat ⁊ sparsim haberent̃: Ideo spũ
sapiẽtie factũ est: vt oẽs tam veteris q̃ noui testamẽti libri in vnũ volumẽ coadu
nati sint: Qð recte bibliã: id est: librũ ꝑ excellentiã appellamꝰ. Queadmodũ aũt
scriniola ⁊ capselle gẽmis: monilibꝰ et lapidibꝰ ꝓciosis plena: faciliꝰ tractari pñt:
q̃ arce ⁊ vasa magna thesauris onusta: ita ⁊ parui libri lectorũ vsibꝰ sunt accõmo
datiores. Hinc eodẽ vt credimꝰ spiritu et inspirante ⁊ cooperãte: omnes canonici

sacre scripture libri in hoc paruũ repositoriũ sunt coacti. Quod q̃uis plura ⁊ arti-
ficiosius singula cõtineat q̃ biblie que vsq; ad hoc tempus vel scripte vel impresse
reperiunt: pro sui tamẽ paruitate aptius Bibliola q̃ Biblia dici poterit. Que post
literatã accuratiorẽq; emendationẽ: ꝯcordes scripturarũ sententias annotat: ⁊ ob
id singula queq; habet capitula per litteras distincta: quibꝰ scripture cõcordãtes
indicant et facile citoq; reperiunt. Huic p̃terea sũmaria p̃mittit totiꝰ voluminis
partitio: cũ breui ꝯtentorũ expositiõe: vt sic saltẽ generalis oius p̃noticia habeat.
Hoc scripturarũ singulare scriniolu; si cõpaueritis: facilius sapientie diuitias
inuenire ⁊ custodire valebitis: donec in regno celorũ apertis thesauris vestris cu;
magis: id est: sapiẽtibꝰ: eterne sapiẽtie iesu christo: grata munera sine fine offerat;.
Cui cũ genitore ⁊ spũ eiꝰ honor gloria et imperiũ in secula seculorũ Amen.

In sũmariũ Biblie ad lectorẽ Tetrastichon.

Qui memor esse cupit librorꝫ Bibliothece:
Discat opus presens: si retinere velit.
Maxima de minimis: ex partibus accipe totum.
Inuenies quod amas: si studiosus eris.

In ordinem librorꝫ: distichon ad eundem.

Perspice nunc lector: quis debitus ordo librorꝫ:
Biblia quos sociat: ordinat: atq; ꝓbat.

Librorum ordo.

Genesis. Exo. Leui. Numerorũ. Deutronomi.
Post Josue. Judicũ. Ruth. Regũ. Paralip. Esdre.
Tobias. Judith. Hester. Job. Dauiticusq;.
Uerba dat. Eccle. Cantat. Sapit. Ecclesiastic.
Esai. Hieremi. Baruch. Ezech. Danielq;.
Ose. Johel. Amos. Abdi. Jonas. Miche. Naum. Aba.
Sophon. Aggeus. Zacha. Malachias. Machabeus.
Mattheus. Marcus. Lucas. postremo Johãnes.
Roma. Corin. Galat. Eph. Philippen. Colosenses.
Thessal. et Timotheus. Titus. Philemon. Hebreus.
Et Actus. Jacob. Petrus. Johan. et Judas. Apoc.

Finis.

Sit benedictus deus et homo de virgine natus.
Credentes verbis sacris: saluare paratus.

Summarium

Libroꝝ totiꝰ Sacre scripture ī biblia cōp̄chēse. Distictio. Noīa. Materie.

Tota scriptura Biblie di stinguit̃ i duo testamēta: sc3 Veterꝰ Nouū. qđ inducit hoies ad obſuātiā legꝭ Veterꝭ Noue per Timorē penaꝝ Amorē virtutū.

Vetus testamentum diuiditur in libros Legales. Historiales. Sapientiales. Prophetales.

Libri

Legales dicūt̃: In q̄bus leges ⁊ iudicia ore dei edita ꝓmulgātur. Et sūt nūero V. videlꝫ

Genesis In quo agit̃ de mūdi et oīm creaturarū exordio: De diluuio ⁊ arca noe atq3 ꝯfusiōe linguarū: De electione ppl̄i dei ⁊ descēsu eiusdeꝫ in egyptum. Et habet Capi. L.

Exodus In quo agit̃ de decē plagꝭ pharaonis: ⁊ exitu filioꝝ israel de egypto: De decē preceptis ac iudicijs ⁊ instructione ppl̄i dei: De arca federis dñi ⁊ tabernaculo et altari: ac vestibus aaron. Et habet Capi. XL

Leuiticus In quo agit̃ de sacrificijs ⁊ hostijs offerendis: de vrna ⁊ vestibus aaron: de ordine ⁊ ministerio leuitaꝝ. Et ꝯtinet Capi. XXVII

Numeri In quo agit̃ de nūeratione ppl̄i siue tribuū israel: De ꝓphetia balaam: de mansionibꝰ factis in heremo. Et habet Capi. XXXVI.

Deutro. In quo replicant̃ ea que in quattuor libris prioribꝰ tradita sunt. Et habet Ca. XXXIIII

Historiales dicunt̃: In quibus historie rerum gestarum narrātur. Et sunt numero. XIX. Scilicꝫ

Iosue In quo agit̃ đ trāsitu iordanis: ⁊ de subuersione regnorū hostiliū: De introductione ppl̄i dei in terrā ꝓmissionis. Et de diuisione ipsiꝰ terre. Et habet Capi. XXIIII

Iudicū In quo agit̃ de principibꝰ ⁊ iudicibꝰ ac defensione ppl̄i israel. Et de victorijs ⁊ triūphis habitis ꝯtra hostes. Et habet Capi. XXI

Ruth In quo agit̃ đ mr̄imonio ꝯtracto īter boos ⁊ ruth: ex q̄bus christꝰ descēdit. Et hꝫ. Ca. IIII

Regum

I In quo agit̃ đ gubernatiōe populi isrl̄ p iudices. Et de electione regis saul: de regimine: gestis ⁊ morte ipsiꝰ. Et hꝫ Ca. XXXI

II In quo agit̃ de regimine eiusdem populi per regem dauid. Et de factis per ipsum. Et habet Capi. XXIIII

III In quo agit̃ đ morte regꝭ dauid. Et de successione: regimine ⁊ gestꝭ salomonis: alioꝝq3 regū iuda ⁊ israel. Et hꝫ Ca. XXII

IIII De casu regni iuda ⁊ israel: ꝓpter regū suorum p̄uaricatiōeꝫ: De captiuitate ppl̄i. Et de subuersione vrbis ac tēpli. Et hꝫ Ca. XXV

Parali.

I In quo describit̃ genealogia regis dauid Et fit recapitulatio electiōis: gubernationis atq3 gestoꝝ ipsiꝰ. Et habet Capi. XXIX

II In q̄ recapitulat̃ regimē ppl̄i p salomonē et alios reges iuda et isrl̄. Et hꝫ Ca. XXXVI

Esdre
I In quo agit de reductiõe ppli israel ex captiuitate babylonica: et de instructiõe ppli reducti p esdrã legisdoctorẽ. Et hz Ca. X
II Qui a Neemia duce edit9 ẽ. In quo agit de reedificatione muri ciuitatis hierusalẽ: et de correctione maloꝝ suborroꝝ i absentia Neemie. Et habet Capi. XIII.
III Qui apocriphus est. In quo repetunt quedã alibi scripta circa captiuitatẽ babylonicã tpe Josie: Quedã etiã que ↄtigerunt sub sorobabel et esdra. Interserit quoqꝫ solutio cuiusdã questionis. Et habet Capi. IX.
IIII Qui similiter apocriph9 est. In quo ponũt quedã visiones et somnia sup populi iudeoꝝ liberatione a captiuitate: et templi in hierusalẽ restauratiõe. Et habet Capi. XVI

Item libri historiales.

Tobie
In quo agit de ipsius ꝓbatione et virtute multiplici: De ministerio archangeli raphaelis: De instructione prolis et honestate matrimonij. Et habet Capi. XIIII

Judith
In quo agit de obsidiõe hierusalẽ et populi israel: De honestate et probitate Judith: De interfectione holofernis: et liberatione populi israel. Et habet Capi. XVI

Hester
In quo agit de crudelitate Aman et ei9 suspẽsione ꝓcurata p ꝓuidẽtiã et hũilitatẽ hester: Et de exaltatiõe mardochei: et liberatiõe iudeorũ. Et habet Capi. XVI

Job
In quo agit de beati iob patientia et perfectiõe ac disputatione quã habuit cũ amicis: De ꝓuidentia diuina: et corporis resurrectione. Et habet Capi. XLII

Mach.
I In quo agit de prelijs iter hebreorũ duces et gentẽ persaꝝ: Et de liberatione ppli sub matathia: Juda: Jonatha: et Symone. Et habet Capi. XVI.
II In quo recapitulant quedã in primo libro dicta. Agit etiã de tribulatione populi: de ↄstantia septẽ fratrũ et matris eoꝝ. Et de liberatione populi p iudam Machabeum. Et habet Capi. XV.

Libri Sapiẽtiales dicunt: In quib9 prudentia et vera sapientia edocet. Et sũt numero. V. scilicet liber

Prouer.
In quo agit de instructõe et disciplina incipientiũ seruire deo. De correctiõe moꝝ: et informatione virtutũ. Et habet Capi. XXXI

Ecclẽs
In quo agit de mũdi vanitate: De viciorũ cõtemptu: De ꝓfectu ambulantiũ in via dei. Et habet Capi. XII

Cantica.
In quo agit de viri iusti pfectõe. De ↄtemplatione anime sancte: et de cõiunctione christi et ecclesie. Et habet Capi. VIII.

Sapiẽtie
In quo agit de regie platoꝝ et cõseruatiõe iusticie: atqꝫ idoloꝝ cõtemptu: De aduentu et passione christi: qui est vera sapientia. Et habet Capitula. XIX

Ecclĩs
In quo agit de obediẽtia subditoꝝ: De in

ſtitutōe bonoꝝ moꝝ: De nobilitate ſapiētie: et de laude ſanctoꝝ. Et habet Capi. LI.

Libri Propħales dicūt: In q̄b⁹ ventura p̄nunciant. Et ſūt numero. XVIII. videlicet

Pſalte. In quo agit̃ de chriſti diuinitate: hūanitate: paſſione: reſurrectione: aſcenſione: ⁊ aduentu ad iudiciū: De penis peccatoꝝ: ⁊ beneficijs dei: atq; laudib⁹ eius. Et cōtinet pſalmos cētū quinquaginta

Eſaias In quo agit̃ de rep̄hēſione iudeoꝝ: De aduentu chriſti in carnē: et eius paſſione: De vocatione gentiū: Et de regno iuda ⁊ regno iſrael. Et habet Ca. LXVI

Hiere. In quo agit̃ de captiuitate iudeorū: et deſtructione ciuitatis hieruſalez: De planctu et lamentatione ꝑpter deſtructionem iſtam. Et habet Capi. LII
Threni vero vltra p̄dicta ꝯtinent. Ca. V

Baruch In quo agit̃ de v̄bis que legit captiuis in babylonia: De p̄nūciatione redit⁹ pp̄li iſrael et eoꝝ que futura erūt tempꝰibus vltimis. Et habet Capitula. VI

Ezechiel In quo agit̃ de viſionib⁹ ip̄ius: ⁊ de ſceleribus iudeoꝝ: De ruina hieruſalē: et de ei⁹ reparatione. Et habet Ca. XLVIII

Daniel In quo agit̃ de mūdi monarchia: ⁊ de mutationibus tempoꝝ: De poteſtate ⁊ eternitate regni chriſti: De hiſtoria ſuſanne: De deſtructione bel atq; interfectione draconis. Et habet Capitula. XIIII

Oſee Qui loquit̃ d̄ idolatria populi iſrl̃ ſignata ꝑ mulierē meretricē: De inundatione pctōꝝ et de ām̄onitiōe vt filij iſrael ad dn̄m ꝯuertātur. Et habet Capi. XIIII

Johel Qui loq̄t̃ de ꝯſūptōe terre iudeoꝝ ꝑ erucā: bruchū: locuſtā ⁊ rubiginē: De iductōe ad penitentiā: et de iudicio futuro. Et hꝫ. Ca. III

Amos Qui de ſceleribus iudeoꝝ ⁊ gentiū loquit̃. De ira dei ⁊ vindicta ſuꝑ eos ventura. Inducit quoq; ad penitentiā et p̄dicit finalem reparationem. Et habet Capi. IX

Abdias Qui de cōminatione et deſtructiōe edom et eſau ꝯſonat. Et habet Capitulū vnicū

Jonas Qui de naufragio ione loquit̃: ⁊ in hoc paſſionē chriſti p̄figurans: mundū ad penitentiā reuocat: atq; ſub nomine niniue ſalutem gentium prefigurat. Et habet Capi. IIII

Micheas Qui p̄dicit ſamarie deuaſtationem ⁊ captiuitatem ac interitū principuꝫ iſrael et pſeudo ꝓphetarū. Et de ingratitudine et malicia eorundē. Et habet ca. VII

Naum Qui loquit̃ de ira dei ⁊ vindicta graui contra niniuen qui ad predicationē ione penitētiā egerunt de peccatis: ⁊ poſtea fuerūt peccatis maiorib⁹ inuoluti. Et habet Ca. III

Abacbuc Qui loquit̃ de diſputatione quā ꝓpheta fecit cum deo ⁊ hoc mundo: et quō iuſti conculcantur: ⁊ ꝓſperātur iniqui. Et habet Ca. III

Item Prophales

Sopho. Qui de iudicio dei ꝯtra iudeos et gẽtes extra neos loqͥẗ: et de ꝯsolatõe ppl̃i isrl̃. Et hꝫ Ca. III

Aggeus Qui pdicit reuersionẽ ppl̃i iudeoꝝ: et de reedificatione templi: ac reuocatione ciuitatis. Et habet Ca. II

Zacha. Qui loquiẗ de liberatiõe iudeoꝝ: et de vindicta ꝯtra inimicos eoꝝ: Et de humilitate ad uentus christi et passionis eiusdem. Et habet Capitula. XIIII.

Malach. Qui loquiẗ de abiectiõe populi iudeoꝝ: et sacrificiorum eius: et de aduentu christi. Et habet Capitula. IIII

Nouum testamẽtum pari modo quo et vet⁹ distiguiẗ in libros Legales. Historiales. Sapientiales. Prophetales.

Libri

Legales dicũẗ in quibus lex noua a christo tradita ꝯtineẗ. Et sũt nũero IIII. vꝫ. Euan.

Matthei In quo pͥcipaliter de christi hũanitate agitur. Et habet Capi. XXVIII.

Marci In quo pcipue agiẗ de christi fortitudie et resurrectione. Et habet Ca. XVI.

Luce In quo agiẗ specialiter de passiõe et morte christi. Et habet Ca. XXIIII.

Johãnis In quo christi diuinitatꝫ sacmẽta aperiũtur. Et habet Ca. XXI.

Historiales dicuntur qui res per christi apostolos gestas narrãt que vnico libro ꝯtinenẗ q̇ diciẗ

Actus In quo sctũs lucas christo in celuꝫ assumpto: visibilẽ spũssancti missionẽ declarat: gestaqꝫ apl̃oꝝ et pcipue Pauli: atqꝫ infantiã nascentis ecclesie describit. Et hꝫ Ca. XXVIII.

Sapiẽtiales dicunẗ: in quib⁹ sapientia noue legis: p exempla et pcepta recte viuẽdi ẜm christũ: plenissime tradiẗ. Et sũt numero. XXI. videlicet epistola Pauli ad

Roma. In qua apl̃s reuocat romanos ab erroꝛib⁹ gentiliũ et cerimonijs legis: ad verã et catholicam fidem. Et habet Ca. XVI.

Corith. I In qua quosdã a falsis apl̃is et philosophis p eloquẽtiã: quosdã xo per obseruantiã legꝫ iudaice seductos: reuocat ad verã fidẽ et euãgelicam sapientiã. Et habet Ca XVI.

II In qua eosdẽ ad penitentiã ꝯuersos et emẽdatos: cõsolaẗ et laudat. Et habet Ca. XIII

Galath. In qua ipsos Galathas seductos a falsis apl̃is vt ad legẽ et circũcisionẽ reuerterenẗ: reuocat ad fidẽ catholice veritatꝫ. Et hꝫ Ca. VI

Eph. In qua Ephesĳ qui ab apl̃o verbo veritatis accepto: ꝑstiterũt in fide: ipsos collaudat apostolus. Et habet Ca. VI.

Philip. In qua: qꝛ Philippẽses accepto xbo veritatꝫ ꝑstiterũt in fide nec recepeꝛt falsos apl̃os ipsos apl̃us collaudat. Et habet [illegible] IIII

Colos. In qua: qꝛ Colossenses q̇ pũenti erãt a pseudo apl̃is: eos corrigit apostol⁹: et hortaẗ ad fidei veritatem. Et habet Ca. IIII

Thessa. I In qua Apl̃us ipsos Thessalonicẽses collaudat: qꝛ verbo veritatis accepto: cũ psecutionem paterenẗa ciuib⁹ suis: ꝑstiterũt in fide: nec falsos apl̃os recepeꝛũt. Et habet Ca. V

II In qua Apostolus eosdẽ instruit de tribus

nouissimis: de aduentu: persecutione: et fallacijs antichristi: et de ipsius exaltatione atq̧ ruina. Et habet Ca. III

Pauli ad

Timo. I — In qua Timotheū instruit de ordinatōe et officio episcopat⁹ ꝛ diaconatus: atq̧ oīs ecclesiastice discipline. Et habet Ca. VI

II — In qua hortaẜ ipsū ad coronā martyrij: et informat eū de oi regula catholice veritatꝭ: ꝛ quid futurū sit nouissimis temporibus: et de sua passione. Et habet Ca. IIII

Titum — In q̄ Titū instruit de ꝯstitutiōe p̄sbyteroꝝ et de cōuersatione spūali: atq̧ hereticis vitandis. Et habet Ca. III

Phile. — In qua Philemonē cōmēdat de fide ꝛ charitate in sanctos: ꝛ rogat eū vt indulgeat onesimo seruo suo: ꝛ ipsum benigne suscipiat. Et habet Caplm vnicū.

Hebreos — In qua apostolus defectū ꝛ euacuationē legis mosaice: ꝛ ꝑfectionē legis euangelice ostēdit: ꝛ ꝙ christus sit verus deus ꝛ homo: dei et hominū mediator. Et habet Ca. XIII

Itē libri Sapiāles — Epl'a Canonica

Jacobi — In qua Jacobus ad patiētiā habendā suadet: ꝛ apud deum nō esse ꝑsonarū acceptionē docet: malaq̧ ex vitio lingue ꝓuenientia aperit: bella ꝛ dissensiones ꝓhibet: diuites reprehendit: ꝛ ad virtutes inducit. Et hꝫ Ca. V

Petri I — In qua sctūs Petrus grās agit deo: qui misericorditer ꝑ passionē filij sui: genus humanum saluauit: ꝛ ad recte viuendū diuersos statuum hoies instruit. Et habet Ca. V

II — In qua Aplus inducit credētes ad tenēdā fidei vitatē: notat ꝛ dānat hereticoꝝ falsitatē ꝛ scōm christi aduētū describit. Et hꝫ Ca. III

Jōbis I — In qua beat⁹ Johes testificaẜ de verbo veritatis ꝛ vite: ad cōfessionē peccatorū hortantia: affirm[illegible] nos dnm iesuꝫ habere aduocatū apud p̄rem: amorē mūdi dissuadēs: et ad dilectionē dei ꝛ proximi inducēs. Et hꝫ Ca. V

II — In qua electā ꝛ filios ei⁹ cōmendat: ad fraternā charitatē hortaẜ: ꝛ monet vt hereticos deuitent. Et habet Ca. vnicum.

III — In qua Saium pietatis causa extollit: quā exercebat in ꝑegrinos: atq̧ vt in ip̄a pietate permaneat: exhortaẜ. Et habet Ca. vnicum.

Jude — In q̄ scūs Judas oēs de salute ꝓpria sollicite monet: ꝛ inducit altercatiōeꝫ michaelꝭ cū sathana: detestaẜ q̧ꝫ hereticoꝝ vitā. Et hꝫ Ca. I

Libri Prophales dicūt In quib⁹ stat⁹ futurus eccl'ie christi p̄dicit: qd beatus Johannes hic vnico libro facit qui dicitur.

Apocal. — In quo agiẜ de reuelatiōib⁹ factꝭ Johanni per angelū in pathmos insula: de tribulationibus quas ecclesia christi tunc patiebaẜ: et in futurū passura erit: ꝛ presertim tēꝑe antichristi: ꝛ de supplicijs dānatorum ac premijs electorū: Et habet Ca. XXII

Finis.

37

Incipit [e]piſtola beati Hieronymi ad Paulinū preſbyterū de omnibꝰ diuine hiſtorie libris Capitulū I

FRater Ambroſius tua mihi munuſcula ꝑferēs: detulit ſimul ⁊ ſuauiſſimas litteras: que a principio amicitiaꝝ fidē ꝓbare iā fidei ⁊ veteris amicitie noua ꝑferebant. Uera enī illa neceſſitudo eſt ⁊ chriſti glutino copulata: quā nō vtilitas rei familiarꝭ: nō preſentia tm̄ corporꝝ: nō ſubdola ⁊ palpās adulatio: ſꝫ dei timor ⁊ diuinaꝝ ſcripturarū ſtudia ꝯciliāt. Legimꝰ in veteribꝰ hiſtoriꝭs: quoſdā luſtraſſe ꝓuincias: nouos adꝗſſe populos: maria trāſiſſe: vt eos quos ex libris nouerāt: corā quoqꝫ viderēt. Sic pythagoras memphiticos vates: ſic plato egyptū ⁊ archytā tarentinū: eāqꝫ orā italie ꝗ quondā magna grecia dicebaꝭ: laborioſiſſime peragrauit: vt qui athenis mgr̄ erat ⁊ potens: cuiuſqꝫ doctrinas achademie gymnaſia ꝑſonabāt: fieret ꝑegrinꝰ atqꝫ diſcipulus: malēs aliena verecunde diſcere ꝙ̄ ſua impudēter gerere. Deniqꝫ cū litteras quaſi toto orbe fugiētes ꝑſeqꝛtur: captꝰ a piratis ⁊ venūdatꝰ: tyrāno crudeliſſimo paruit: ductꝰ captiuꝰ vinctꝰ ⁊ ſeruꝰ: tm̄ qꝛ ph̄us maior emente ſe fuit. Ad titū liuiū lacteo eloquētie fōte manantē: de vltimis hiſpanie galliaꝝqꝫ finibus: quoſdā veniſſe nobiles legimꝰ: ⁊ quos ad ꝯtēplationē ſui roma nō traxerat: vniꝰ hoīs fama ꝑduxit. Habuit illa etas inauditū oībus ſeculꝭ celebrādūqꝫ miraculū: vt vrbē tantā ingreſſi: aliud extra vrbē ꝗrerēt. Appolloniꝰ ſiue ille magꝰ: vt vulgꝰ loquiꝭ ſiue ph̄s: vt pythagorici tradūt: intrauit perſas: ꝑtranſiuit caucaſuꝫ: albanos: ſcythas: maſſagetas: opulentiſſima indie regna penetrauit: ⁊ ad extremū latiſſimo phyſon amne trāſmiſſo ꝑuenit ad brachmanas: vt hiarchā in throno ſedentē aureo ⁊ de tātali fonte potantē: inter paucos diſcipulos: de natura: de moribus: ac de curſu dieꝝ ⁊ ſideꝝ audiret docentē. Inde ꝑ elamitas: babylonios: chaldeos: medos: aſſyrios: parthos: ſyros: phenices: arabes: paleſtios: reuerſus ad alexandriā: ꝑrexit ad ethiopiā: vt gymnoſophiſtas et famoſiſſimā ſolꝭ menſaꝫ videret in ſabulo. Inuenit ille vir vbiqꝫ qđ diſceret: ⁊ ſemꝑ ꝓficiēs: ſꝑ ſe melior fieret. Scripſit ſuꝑ hoc pleniſſime octo voluminibꝰ philoſtratꝰ. II

QUid loquar de ſeculi hominibꝰ cū apl's paulꝰ: vas electionis et mgr̄ gentiū: qui de ꝯſciētia tāti in ſe hoſpitꝭ loꝗbaꝭ dicēs. An experimētū ꝗritis eiꝰ qui ī me loquiꝭ chriſtꝰ — Actꝭ.9.c. 1.Thi.2.b. 2.Coꝝ.13.a — poſt damaſcū arabiāqꝫ luſtratā: aſcendit hieroſolymā: vt videret petrū: ⁊ mā ſit apud eū diebꝰ quidecim: Hoc.n. myſterio hebdoadis ⁊ ogdoadis: futurus gētiū ꝓdicator inſtruēdꝰ erat. — Gal.1.d — Ruſſiqꝫ poſt ānos quattuordeci aſſūpto barnaba ⁊ tito: expoſuit cū apl'is euāgelium: ne forte in vacuū curreret aut cucurriſſet. — Ibidem. 2.a — Habet neſcio quid latentꝭ energie viue vocis actꝰ: ⁊ in aures diſcipuli de auctoris ore trāſfuſa fortiꝰ ſonat. Uñ ⁊ eſchynes cū rhodi exularet ⁊ legereꝭ illa demoſthenis oro: quā aduerſus euꝫ habuerat: mirātibꝰ cūctis atqꝫ laudātibꝰ. ſuſpirās ait. Quid ſi ipſaꝫ audiſſetis beſtiā: ſua verba reſonātē? III

NEc hoc dico: ꝙ ſit aliquid ī me tale: qđ vel poſſis a me audire: vel velis diſcere: ſꝫ quo ardor tuus ⁊ diſcēdi ſtudiū etiā abſqꝫ nobis ꝑ ſe ꝓbari debeat. Ingeniū docile et ſine doctore laudabile eſt. Nō quid īuenias ſed qđ ꝗras ꝯſideramꝰ. Mollis cera et ad formādū faciꝭ: etiā ſi artificis ⁊ plaſte ceſſent manꝰ: tm̄ virtute totū eſt qcquid eſſe pōt. Paulus apl'us ad pedes gamalielꝭ legē moyſi ⁊ ꝓph̄as didiciſſe ſe gloriaꝭ: vt armatꝰ ſp̄ualibꝰ telis. poſtea doceret ꝯfidēter. — Actꝭ.22.a — Arma enī nr̄e militie nō carnalia ſūt: ſed potentia deo: ad deſtructionē munitionū ⁊ cogitationes deſtruētes: ⁊ oēꝫ altitudinē extollentē ſe aduerſus ſciētiā dei: ⁊ captiuātes oēm intellectū ad obediendū chriſto: ⁊ pati ſubiugare oēm inobediētiā. — 2.Coꝛ.10.b — Timotheum ſcribit ab infantia ſacris — II.Thi.3.c

lr̄is eruditū ꝛ hortaꝛ ad studiū lectio-
nis: ne negligat grām q̄ data sit ei per
[Titū.1.b] impositiōez man⁹ p̄sbyterij. Tito preci
pit vt inter ceteras virtutes ep̄i: quas
breui s̄mōe depinxit: sciam quoqꝫ non
negligat scripturaꝝ: obtinentē inquit
eū qui scd̄m doctrinā est: fidelē sermo-
nē vt potēs sit exhortari in doctria sa-
na: ꝛ ꝯtradicētes reuincere. IIII

Ancta quippe rusticitas solum
s sibi ꝓdest: ꝛ quātū edificat ex vi
te merito ecclīam christi: tantū
nocet si destruētib⁹ nō resistat. Mala-
chias ꝓpha: imo ꝑ malachiā dn̄s iter-
rogauit sacerdotes legē. Intantū sacer
dotꝫ officiū est: interrogatuꝫ rn̄dere de
[Deu.32.a] lege. Et i deuteronomio legim⁹: Inter-
roga p̄rem tuū ꝛ ānūciabit tibi: maio-
[Ps.118.] res tuos ꝛ dicēt tibi. In psalmo quoqꝫ
cētesimo. decimooctauo. Cātabiles mi-
hi erāt iustificatiōes tue: in loco ꝑegri
natiōis mee. Et in descriptiōe iusti vi-
ri: cū eū arbori vite dauid q̄ est in pa-
radiso cōparet: inter ceteras virtutes
[Ps.1.] hoc etiā itulit. In lege dn̄i volūtas ei⁹:
ꝛ in lege ei⁹ meditabitur die ac nocte.
[Dan.12.b] Daniel i fine sacratissime visiōis: ait iu
stos fulgere quasi stellas: ꝛ intelligētes
id ē doctos quasi firmamentū. Uides
quātū inter se distāt iusta rusticitas et
docta iusticia? Alij stellis: alij celo cō-
paranꝛ. Q̄q̄ iuxta hebraicā veritatē.
vtrūqꝫ de eruditis possit intelligi. Ita
[Ibidem.] eni apud eos legim⁹. Qui aūt docti fu
erit fulgebūt quasi splēdor firmamēti
ꝛ qui ad iusticiā erudiūt multos quasi
stelle in ꝑpetuas eternitates. Cur diciꝛ
[Act.9.c] Paul⁹ ap̄ls vas electiōis? Nēpe q: vas
legꝫ ꝛ scripturaꝝ sctāꝝ erat armariuꝫ.
Pharisei stupēt in dn̄i doctrina: ꝛ mi-
ranꝛ in petro ꝛ iohe quō legē sciāt: cuꝫ
lr̄as nō didicerint. Quicq̄d eni alijs ex
ercitatio ꝛ quotidiana i lege meditatio
tribuere solet: illꝭ hoc spūsctūs suggere
[Esa.54.d] bat. Et erāt iuxta qđ scriptū est: docibi
les deo. Duodeci annos saluator imple
uerat: ꝛ in tēplo sedēs de q̄stionib⁹ le-
gis interrogās: magis docet dū prudē
ter interrogat. Nisi forte rusticū petrū:
rusticū iohem dicim⁹: quoꝝ vterqꝫ di-
cere poterat: ꝛ si imꝑit⁹ s̄mōe: nō tn̄ sci
entia. Iohes rustic⁹: piscator indoct⁹:
[Joh.1.a] Et vn̄ illa vox obsecro: In pricipio erat
verbū: ꝛ verbū erat apud deū: ꝛ deus
erat verbū? Logos grece: multa signifi
cat. Nā ꝛ verbū est: ꝛ ratio: ꝛ supputa-
tio: ꝛ causa vniuscuiusqꝫ rei: ꝑ quā sīt
singl'a q̄ subsistūt: q̄ vniuersa recte in-
telligim⁹ in christo. V

Oc doct⁹ plato nesciuit: hoc de-
h mosthenes eloquēs ignorauit:
[Abdie.1.] Perdā inquit sapiētiā sapienti-
[1.Cor.1.c] um. ꝛ prudētiā prudentiū reꝓbabo. Ue-
[1.Cor.2.] ra sapia ꝑdet falsaꝫ sapiam: ꝛ q̄q̄ stul-
ticia p̄dicatiōis in cruce sit: tn̄ paulus
sapiam loquiꝛ inter ꝑfectos. Sapiam
aūt nō secl'i isti⁹ q̄ destruiꝛ: nec princi-
pū hui⁹ secl'i: sed loquiꝛ dei sapiam in
mysterio abscōditam: quā p̄destinauit
de⁹ ante secl'a. Dei sapia christ⁹ ē. Chri
stus eni dei virt⁹ ꝛ dei sapia. Hec sapia
in mysterio abscōdita ē: de qua ꝛ noni
[Colo.2.] psalmi titul⁹ p̄notaꝛ: ꝓ occultis filij: i
quo sūt omēs thesauri sapie ꝛ scie dei
abscōditi. Et qui i mysterio abscōdit⁹
erat: p̄destinat⁹ est ante secl'a: p̄destina
tus aūt ꝛ p̄figurat⁹ in lege ꝛ ꝓphetis.
Un̄ ꝛ ꝓphe appellabanꝛ vidētes: q: vi
[Joh.8.] debāt eū quē ceteri nō videbāt. Abra-
[Ezech.1.] am vidit diē eius: ꝛ letat⁹ est. Aperie-
banꝛ celi ezechieli: qui ppl'o peccatori
[Ps.118.] clausi erāt. Reuela inquit dauid ocl'os
meos: ꝛ ꝯsiderabo mirabilia đ lege tua.
Lex eni spūalis ē: ꝛ reuelatiōe op⁹ est
[2.Cor.3.] vt intelligaꝛ: ac reuelata facie dei gl'aꝫ
[Apoc.5.] ꝯtēplemur. Liber in apocalypsi septeꝫ
sigillis signat⁹ ostendiꝛ: quē si dederis
homini sciēti lr̄as vt legat: rn̄debit ti-
[Esa.29.] bi: Nō possum: Signat⁹ est eni. Quāti
hodie putāt se nosse lr̄as: tenēt signa-
tū librū: nec apire pn̄t nisi ille resera-
[Apoc.3.] uerit qui habꝫ clauē dauid: qui aperit
ꝛ nemo claudit: claudit ꝛ nemo aperit.
In actib⁹ apl'oꝝ: scūs eunuch⁹: imo sā-
ctus vir: sic eni eū sctā scriptura ꝯgno-
[Act.8.] minat: cū legeret esaiā ꝓpham: interro
gatus a philippo: putas ne intelligꝫ q̄
legis? rn̄dit. Quō possum nisi aliq̄s me
docuerit? Ego vt de me loquar iterim
nec sanctior sum hoc eunucho: nec stu
diosior qui de ethiopia: id est: de extre-
mis finib⁹ mūdi: venit ad templū: reli
quit aulā regiā: ꝛ tant⁹ amator legꝫ fu
it diuine atqꝫ sciētie: vt etiā in vehicu
lo lr̄as legeret sacras. Et tn̄ cū librū te-
neret: ꝛ verba dn̄i in cogitatiōe cōcipe-
ret: lingua volueret: labijs personaret:
ignorabat eū quē in libro nesciēs vene
[Ibidem.] rabaꝛ. Uenit philipp⁹: ostēdit ei iesum.
qui clausus latebat in lr̄a. O mira do-
ctoris virt⁹. Eadē hora credidit eunu-
chus: baptizaꝛ: fidelꝭ ꝛ sctūs mgr̄ effici

tar de discipulo: plus in dexto fonte ec
clesie q̃ i aurato synagoge templo rep
perit.

VI

b Hec a me ꝯstricta sunt breuiter:
neq̧ eni epistolarꝫ angustia eua
gari longi⁹ patiebat̃: vt intelli-
geres te in scripturꝫ sacris sine ꝑuio: ⁊
mōstrāte semita nō posse ingredi. Ta-
ceo de grāmaticis: rhetoricꝫ: phis: geo-
metris: dialecticꝫ: musicꝫ: astronomicꝫ:
astrologis: medicꝫ: quoꝝ scia mortali-
bus satꝫ: vel vtilissima est: ⁊ i tres ꝑtes
scindit̃: in doctrinā: rationē ⁊ vsū. Ad
minores artes veniā: ⁊ q̄ nō tam lin-
gua q̃ manu administrant̃. Agricole: ce
mentarij: fabri metalloꝝ: lignoꝝq̧ ce-
sores: lanarij quoq̧ ⁊ fullones: ⁊ ceteri
qui variā supellectilē ⁊ vilia opuscula
fabricāt: absq̧ doctore esse non pnt qd̄
cupiūt. Qd̄ medicoꝝ est ꝓmittūt medi
ci: tractant fabrilia fabri. Sola scriptu
rarū ars est: quā sibi passim oēs vendi
cant. Scribim⁹ indocti: doctiq̧ poema
ta passim. Hāc garrula an⁹: hanc delir⁹
senex: hanc sophista verbosus: hanc vni
uersi ꝑsumūt: lacerāt: docent anteq̃ di
scant. Alij adducto supcilio grādia ver
ba trutinātes: inter mulierculas de sa
cris lr̄is philosophāt̃. Alij discūt proh
pudor a feminis qd̄ viros doceāt: ⁊ ne pa
rū hoc sit quadā facilitate verboꝝ: imo
audacia edisserūt alijs: qd̄ ipi nō intel
ligūt. Taceo de meis silib⁹: qui si forte
ad scripturas sctās post seculares lr̄as
venerint: ⁊ s̄mone cōposito aures ppl̄i
mulserint: quicq̄d dixerint: hoc legem
dei putāt. Nec scire dignant̃ qd ꝓphe:
quid apl̄i senserint: sed ad sensum suuꝫ
incōgrua aptāt testimōia: quasi grāde
sit ⁊ nō viciosissimū dicēdi gen⁹ depra
uare sentētias: ⁊ ad volūtatē suā sacrā
scripturā trahere repugnātē. Quasi nō
legerim⁹ homerocētonas ⁊ virgiliocē-
tonas: ac nō sic etiā ⁊ maronē sine chri
sto possim⁹ dicere christianū q2 scripse-
rit: Jam redit ⁊ virgo: redeūt saturnia
regna: Jā noua ꝓgenies celo demittit̃
alto. Et p̄rem loquētē ad filium. Nate
mee vires: mea magna potētia solus.
Et post: verba saluatoris i cruce: Talia
perstabat memorās: fixusq̧ manebat.
Puerilia sūt hec: ⁊ circulatoꝝ ludo si-
milia: docere qd̄ ignores: imo vt cū sto
macho loquar: nec hoc quidē scire qd̄
nescias.

VII

Jdelicet manifestissima est gene
v sis: in qua de creatura mūdi: de
exordio generꝫ hūani: de diuisi-
one terre: de ꝯfusiōe linguaꝝ: de descē-
sione vsq̧ ad egyptū scribit̃ hebreoꝝ.
Patet exodus cū decē plagis: cū decalo
go: cū mysticꝫ diuisq̧ p̄ceptꝫ. Jn prom-
ptu est leuitic⁹ liber: i quo singl̄a sacri-
ficia: imo singule pene syllabe ⁊ vestes
aaron ⁊ tot⁹ ordo leuitic⁹ spirant cele-
stia sacr̄a. Nūeri vero nōne toti⁹ arith- Nu.33. ꝑ to.
metice: ⁊ ꝓphetie balaam: ⁊ quadragi-
taduarū mansionū ꝑ heremū mysteria
ꝯtinēt? Deuteronomiū vero scd̄a lex et
euāgelice legis ꝑfiguratio: nōne sic ea
habet q̄ priora sūt: vt tn̄ noua sint oia
de veterib⁹? Hucusq̧ moyses: hucusq̧
pentateuc⁹: quib⁹ quinq̧ verbis loq̇ se
velle apl̄s in eccl̄ia gloriat̃. Job exem-
plar patiētie q̄ nō mysteria suo s̄mone
cōplectit̃: Prosa incipit: versu labitur:
pedestri s̄mone finit̃: oēsq̧ leges diale
ctice: ꝓpositiōe: assūptiōe: ꝯfirmatiōe: cō
clusiōe determiat. Singl̄a i eo verba
plena sūt sensib⁹: ⁊ vt de ceterꝫ sileam:
resurrectionē corpoꝝ sic prophetat: vt
nullus de ea manifesti⁹ ⁊ cauti⁹ scripse
rit: Scio inquit ꝙ redēptor me⁹ viuit: Job.19.d
⁊ in nouissimo die de terra resurrectu-
rus sū: ⁊ rursū circūdabor pelle mea: et
in carne mea videbo deū: quē visur⁹ sū
egoipe ⁊ oculi mei ꝯspecturi sunt ⁊ nō
ali⁹: Reposita est hec spes mea in sinu
meo. Veniā ad iesuꝫ naue: qui typū do
mini nō solū in gestꝫ: verūetiā i noie ꝑ-
fert. Trāsit iordanē: hostiū regna sub- Josue.3.b
uertit: diuidit terrā victori ppl̄o: et per
singl̄as vrbes: viculos: mōtes: flumina
torrētes atq̧ ꝯfinia eccl̄ie: celestisq̧ hie
rusalē spūalia regna descripsit. Jn iudi
cū libro quot principes ppl̄i: tot figure
sunt. Ruth moabitꝫ esaie explet vatici-
niū dicētis: Emitte agnū dn̄e dn̄atorē Esa.16.a
terre: de petra deserti ad montē filie si
on. Samuel i heli mortuo ⁊ in occisiōe I.Re.4.d.et
saul veterē legē abolitā mōstrat: porro 31.b
i sadoch atq̧ dauid noui sacerdotij no
uiq̧ imperij sacr̄a testat̃. Malachim. i.
terti⁹ ⁊ quart⁹ regū liber a salomōe vs-
q̧ ad iechoniaꝫ: ⁊ a ieroboam filio na-
bath vsq̧ ad osee qui duct⁹ est in assyri
os: regnū iuda ⁊ regnuꝫ describit̃ isrl̄.
Si historiaꝫ respicias: verba simplicia
sūt: si in lr̄is sensuꝫ latentē inspexeris:
eccl̄ie paucitas ⁊ hereticoꝝ ꝯtra ecclesi
am bella narrant̃. Duodeci ꝓphe i vni

as volumīs angustias coartati: multo aliud ꝙ sonant in littera ꝑfigurant. Osee crebro noīat effraim: samariaȝ: ioseph: iezrael: ⁊ vxorē fornicariā ⁊ fornicatiōis filios: ⁊ adulterā cubiculo clausam mariti: mlto tꝑe sedere viduam: et sub veste lugubri mariti ad se reditū ꝑstolari. Johel filiꝰ fatuel describit terrā duodeci tribuū: eruca brucho locusta: rubigie vastāte ꝯsumptā: ⁊ post euersionē prioris ppłi effusū iri spm̄ sctm̄ suꝑ ſuos dei ⁊ ancillas .i. suꝑ cētū viginti credētiū noīa: ⁊ effusum iri in cenacło sion. Qui cētum vigiti ab vno vsqȝ ad quindeci paulati ⁊ ꝑ incremēta surgentes: quideci graduū nūerū efficiūt: qui in psalterio mystice ꝯtinent. Amos pastor ⁊ rusticꝰ ⁊ ruboꝝ mora distringēs paucꝭ verbis explicari nō pōt. Quis.n. digne exprimat tria ⁊ quattuor scelera damasci ⁊ gaze: tyri ⁊ idumee ⁊ filiorūȝ āmon ⁊ moab ⁊ in septio ⁊ octauo gradu iude ⁊ isrł? Hic loquitur ad vaccas pingues ꝗ sūt in samarie mōte: ⁊ ruiturā domū maiorē minorēqȝ testat. Ipse cernit fictorē locuste: ⁊ stantē dn̄m super murū litū vel adamātinū ⁊ vncinū pomoꝝ attrahētē: supplicia pctōribꝰ: ⁊ famē in terra: nō famē panis nec sitim aque: sed audiēdi verbū dei. Abdias ꝗ interꝑtat seruꝰ dn̄i ꝑonat ꝯtra edom: ⁊ sanguineū terrenūqȝ frēm: fris quoqȝ iacob sꝑ emuluȝ hasta ꝑcutit spiritali. Jonas pulcerrima columba: naufragio suo passionē dn̄i ꝑfigurās: mūdū ad penitētiā reuocat: ⁊ sub noīe niniue gētibus salutē nūciat. Micheas de morasthi coheres christi vastationē ānūciat filie latronis: ⁊ obsidionē ponit contra eā: qr maxillā ꝑcusserit iudicꝭ isrł. Naum ꝯsolator orbis icrepat ciuitatē sanguinū: ⁊ post euersionē illiꝰ loquit: Ecce suꝑ mōtes pedes euāgelizātis ⁊ ānūciantꝭ pacē. Abachuc luctator fortꝭ ⁊ rigidus stat suꝑ custodiā suā: ⁊ figit gradū suꝑ munitionē vt christū i cruce ꝯtēplet: ⁊ dicat: operuit celos gła eiꝰ: ⁊ laudis eiꝰ plena ē terra: splēdor eiꝰ vt lux erit: cornua i manibꝰ eiꝰ. ibi abscōdita est fortitudo eius. Sophonias speculator ⁊ arcanorū dei cognitor: audit clamorē a porta pisciū ⁊ eiulatū a secūda: ⁊ ꝯtritionē a collibꝰ. Indicit quoqȝ vlulatū ꝑitatoribꝰ pile: qr ꝯticuit oīs ppłs chanaan: disꝑsi sunt vniuersi ꝗ inuoluti erāt argēto. Aggeus festiuꝰ ⁊ letꝰ: ꝗ seminauit i lachrymis vt i gaudio meteret: destructū tēplū edificat: deūqȝ ꝑrez iducit loquētē: Adhuc vnū modicūqȝ: ⁊ ego cōmouebo celū ⁊ terrā ⁊ mare et aridā. ⁊ mouebo oēs gētes: ⁊ veniet desideratꝰ cūctis gētibꝰ. Zacharias mēor dn̄i sui mltiplex in ꝓphetia iesū vestibꝰ sordidis indutū ⁊ lāpadē ocłoꝝ septē. candelabrūqȝ aureū cū totidē lucernis quot ocul: duas quoqȝ oliuas a sinistrꝭ lāpadis cernit: ⁊ a dextris: vt pꝰ equos rufos nigros varios ⁊ albos: ⁊ dissipatas quadrigas ex effraim ⁊ equū de hierusalē: pauꝑeȝ regē vaticinet: ⁊ ꝑdicet sedentē suꝑ pullū filiū asine subiugał. Malachias apte ⁊ in fine oīm ꝓphetarū de abiectiōe isrł ⁊ vocatiōe gentiū: Nō est mihi ait volūtas in vobis dicit dn̄s exercituū. ⁊ munꝰ nō suscipiā de manu vr̄a. Ab ortu eni solis vsqȝ ad occasum magnū est nomē meū in gētibꝰ: ⁊ in oī loco sacrificat ⁊ offert nomi meo oblatio mūda. Esaiā: hieremiam: ezechiel ⁊ daniel: quis pōt vel itelligere vel exponere? Quoꝝ primꝰ nō ꝓpheriā videtur mihi texere sȝ euāgeliū. Secūdus virgā nuceā ⁊ ollā succēsaȝ a facie aquilōis. ⁊ pardū spoliatū suis coloribus: ⁊ quadruplex diuersis metrꝭ nectit alphabetū. Tertiꝰ principia ⁊ finē tantꝭ hȝ obscuritatibꝰ inuoluta: vt apud hebreos ipse ꝑtes cū exordio geneseos añ ānos trigita nō legant. Quartꝰ vero ꝗ et extremꝰ inter quattuor ꝓphetas: tēpoꝝ cōsciꝰ: ⁊ totiꝰ mūdi philohistoricꝰ lapideȝ ꝑcisum de monte sine manibꝰ: et regna oīa subuertētē: claro ſmōe ꝓnunciat. Dauid simonides nr̄: pindarꝰ ⁊ alcheꝰ flaccus quoqȝ catulꝰ atqȝ serenꝰ: christū lyra ꝑsonat: ⁊ in decachordo psalterio ab inferꝭ excitat resurgentē. Salomon pacificꝰ ⁊ amabił dn̄i. mores corrigit: naturā docet: ecclīam iūgit ⁊ christū: scrāꝝqȝ nuptiaꝝ dulce canit epithalamiū. Hester in eccłie typo ppłm liberat de ꝑiculo: ⁊ interfecto aman ꝗ iterꝑtat iniqtas: ꝑtes cōuiuīj ⁊ diē celebrē mittit in posteros. Paralipomenon liber .i. instrumēti veterꝭ epitome: tātus ac tał est: vt absqȝ illo siquis scium scripturaꝝ sibi voluerit arrogare: seipsum irrideat: Per singła quippe noīa iūcturasqȝ verboꝝ. ⁊ ꝓtermisse in regū librꝭ tāgunt historie: ⁊ innūerabiles explicātur euāgeliȷ̄ q̄stiōes. Esdras ⁊ neemias adiutor videlicet ⁊ cōsolator a dn̄o: in

Amos.4.a.
Ibidē.6.d.
Naum.1.d.
Abacuc.2.a
Ibidē.1.a
Ps.125.
Aggeus.
Zach.9.c
Malach.
Hiere.1.c
Dan.2.c

vno volumie artanṫ: instaurāt tēpluȝ: muros extruūt ciuitatꝭ: oisq; illa turba ppl'i redeūtꝭ i patriā: ⁊ descriptio sacerdotum: leuitaꝝ: israelitaꝝ: ꝓselitoꝝ: ac ꝑ singl'as failias muroꝝ ac turriū oꝑa diuisa: aliud in cortice pferūt: aliud in medulla retinēt. Cernis me scripturaꝝ amore raptū: excessisse modū ep'le: et tñ nō implesse qd volui. Audiuim⁹ tñ qd nosse quid cuꝑe debeam⁹ vt ⁊ nos quoq; possum⁹ dicere. Cōcupiuit aia mea desiderare iustificatiōes tuas i oi tp̄e. Ceterū illud socraticū impleṫ i nobis: Hoc tñ scio qd nescio. Tangā ⁊ nouuȝ breuiter testamētū. Matthe⁹: marc⁹: lucas: ⁊ iohēs: quadriga dñi: ⁊ verū cherub: qd interp̄taṫ scie plenitudo: ꝑ totū corp⁹ oculati sunt: scintille emicāt: discurrūt fulgura: pedes hñt rectos: et in sublime tendētes: terga pēnata ⁊ vbiq; volātia tenēt se inuīuo sibiq; perplexi sunt: ⁊ quasi rota i rotā voluunṫ: ⁊ pergūt quocūq; eos flat⁹ spūsscti ꝑduxerit. Paulus apl's ad septē scribit eccl'ias: octaua eni ad hebreos: a plerisq; extra nūerū poniṫ. Timoteū instruit ac titū ⁊ philemonē: ꝓ fugitiuo faml'o dep̄catur: suꝑ quo meli⁹ tacere puto: q̄ pauca scribere. Act⁹ apl'oꝝ nudā quidē videnṫ sonare historiā: ⁊ nascētꝭ ecclesie infantiā texere: sed si nouerim⁹ scriptorē coꝝ lucā esse medicū cui⁹ laus est in euāgelio: aiaduertim⁹ ꝑiter oia verba illi⁹ aie lāguētis esse medicinā. Iacobus: petr⁹: iohēs: iudas: septē ep'las ediderūt tā mysticas q̄ succinctas: et breues ꝑiter ac lōgas: breues i verbis: longas in sentētiis: vt rar⁹ sit q̄ nō in eaꝝ cecutiat lectiōe. Apocalypsis iohannis tot hȝ sacr'a quot verba. Parū dixi: ⁊ ꝓ merito volumis laus ois inferior ē. In verbis singuł: multiplices latēt intelligentie. Oro te frater charissime iter hec viuere: ista meditari: nihil aliud nosse: nihilq; aliud q̄rere: nōne videṫ tibi iā hic in terrꝭ regni celestꝭ hitaculū? Nolo vt offendarꝭ in scripturꝭ sctis: simplicitate ⁊ quasi vilitate verboꝝ q̄ vel vitio interp̄tū vel de industria sic ꝓlate sūt: vt rusticā contionē facili⁹ instruerent: ⁊ i vna eadēq; snia aliter doctus: aliter sentiret indoct⁹. Nō sum tā petulans ⁊ hebes vt hec me nosse pollicear: ⁊ eoꝝ fruct⁹ caꝑe i terra quoꝝ radices in celo fixe sunt: sed velle fateor: sedenti me p̄fero: mgr'm renuēs: comitē spondeo. Petēti daṫ: pulsanti aꝑiṫ: querēs inuenit. Discam⁹ in terrꝭ quoꝝ scia nobis ꝑseueret in celo. Obui⁹ te manib⁹ excipiā: ⁊ vt inepte aliq̄d ac de hermagore tumiditate effundā: quicq̄d q̄sierꝭ tecū scire conabor.

VIII

Abes hic amantissimū tui fratrē eusebiū qui l'raꝝ tuaꝝ mihi grām duplicauit: referēs honestatē moꝝ tuoꝝ: ɔtēptū secl'i: fidē amicitie: amorē christi. Nā prudētiā et eloquij venustatē: etiā absq; illo ipso ep'la p̄ferebat. Festina q̄so te: ⁊ herenti in salo nauicule funē magꝭ p̄scinde q̄ solue. Nemo renūciatur⁹ secl'o bene pōt vendere: q̄ ɔtempsit vt venderet. Quicq̄d i sumpt⁹ de tuo tuleris ꝓ lucro cōputa. Antiquū dictum est. Auaro deest tā qd hȝ: q̄ qd nō hȝ. Credēti tot⁹ mūdus diuitiaꝝ est. Infideṫ aūt etiā obolo indiget. Sic viuam⁹ quasi nil hñtes: ⁊ oia possidētes. Uict⁹ atq; vestitus: diuitie christianoꝝ sunt. Si hēs in ptāte rē tuam vende: si nō hēs ꝓijce. Tollēti tunicā: ⁊ palliū relinquendū est. Scilicet nisi tu sꝑ recrastinās ⁊ diem de die trahens caute ⁊ pedetētim tuas possessiūculas vendiderꝭ: non habȝ christ⁹ vnde alat pauꝑes suos. Totū deo dedit: q̄ se obtulit. Apl'i tñ nauē ⁊ retia reliq̄rūt: vidua duo era misit in gazophilatiū. et preferṫ cresi diuitijs. Facile ɔtēnit oia qui se semꝑ cogitat esse moriturū.

Explicit. epistola sancti Hieronymi p̄sbyteri ad Paulinū presbyterum.

Incipit prefatio sancti Hieronymi p̄sbyteri in pentateucum.

Desiderij mei desideratas accepi ep'las: qui quodam p̄sagio futuroꝝ: cū daniele sortit⁹ est nomē: obsecrātis: vt trāslatū in latinā linguā de hebreo finone pentateucū vroꝝ aurib⁹ traderē. Periculo sum op⁹ certe ⁊ obtrectatoꝝ meorū latratib⁹ patens: qui me asserūt i septuaginta interp̄tū suggillationē noua pro veterib⁹ cudere: ⁊ ita ingeniū quasi vinū ꝓbātes: cū ego sepissime testat⁹ sim me ꝓ virili portiōe in tabernaculo dei offerre que possim: nec opes alterius alioꝝ pauꝑtate fedari. Qd vt audirem Origenis me studiū ꝓuocauit qui editioni antiq̄ trāslationē theodotiōis mi

Ps.118.
Colo.4.d
1.Cor.8.c
Math.7.b
Luce.11.b
2.Cor.6.c.
Math.5.f.
Ibidē.4.d
Marci.12.d.
Luce.21.a

feuit asterisco ꝛ obelo. i. stella ꝛ veru: oē opus distinguēs: dū aut illucescere facit q̄ min⁹ ante fuerāt: aut supflua q̄q₃ iugulat ꝛ cōfodit: ꝛ maxie que euāgelistaꝝ ꝛ aplꝛoꝝ auctoritas promulgauit. In quib⁹ multa de veteri testamēto legim⁹ que in nr̄is codicib⁹ nō habent: vt est illud: Ex egypto vocaui filiū meum: ꝛ q̄m nazare⁹ vocabit: ꝛ videbunt in quē cōpunxerūt: ꝛ flumia de ventre ei⁹ fluēt aque viue: ꝛ q̄ nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs ascēdit q̄ preparauit de⁹ diligētib⁹ se: ꝛ mlta alia q̄ ꝓpriū syntagma dsiderāt. Interrogem⁹ ergo eos vbi hec scripta sunt: ꝛ cū dicere nō potuerint de libris hebraicis ꝓferam⁹. Primū testimoniū est in osee: secūdū in esaia: tertiū in zacharia: quartū in ꝓuerbijs: quītū eque i esaia: qd̄ multi ignorātes apocriphoꝝ deliramēta sectant: ꝛ hiberas nenias libris autenticis p̄ferūt. Causas erroris nō est meū exponere. Judei prudēti factū dicūt esse ꝯsilio: ne ptoleme⁹ vni⁹ dei cultor etiā apud hebreos duplicē diuinitatē dep̄henderet. Qd̄ maxie idcirco faciebāt: q̄ in platonis dogma cadere videbat. Deniq₃ vbicūq₃ sacratū aliqd̄ scriptura testat de pr̄e ꝛ filio ꝛ spū sctō: aut aliter interpretati sunt: aut oīno tacuerūt: vt ꝛ regi satisfacerēt: ꝛ arcanū fidei nō vulgarēt. Et nescio quis prim⁹ autor septuagita cellulas alexādrie mendacio suo extruxerit: quib⁹ diuisi: eadē scriptitarint: cū aristeus eiusdē ptolemei hyperaspistes: ꝛ nō multo post tp̄e ioseph⁹ nihil tale retulerit: sed i vna basilica ꝯgregatos cōtulisse scribāt: nō ꝓphetasse. Aliud est eni esse vatē: aliud ē esse interp̄tem. Ibi spūs vētura p̄dicit: hic eruditio ꝛ verboꝝ copia ea q̄ intelligit trāsfert. Nisi forte putād⁹ est tullius economicū xenofontis ꝛ platōis pythagorā: ꝛ demosthenis ꝓ cthesifonte afflat⁹ rhetorico spū trāstulisse. Aut aliter de eisdē libris p septuagita interpretes: aliter p aplꝛos spūsctūs testimōia texuit: vt qd̄ illi tacuerūt: hi scriptū eē mentiti sint. Quid igit? Dānam⁹ veteres? Mime: sed p⁹ prioꝝ studia i domo dn̄i qd̄ possum⁹ laboram⁹. Illi interp̄tati sūt ante aduētum christi: ꝛ qd̄ nesciebant: dubijs ꝓtulere sentētijs: nos p⁹ passionē ꝛ resurrectionē ei⁹: nō tā prophetiā q̄₃ historiā scribim⁹. Aliter enī audita: aliter visa narrant. Qd̄ melius intelligim⁹: meli⁹ ꝛ ꝓferim⁹. Audi igit emule: obtrectator ausculta. Nō dāno: nō rep̄hendo septuagita: s₃ ꝯfidēter cūctis illis aplꝛos p̄fero. Per istoꝝ os mihi christ⁹ sonat quos añ ꝓp̄has iter spiritualia charismata positos lego: in q̄bus vltimū pene gradū interpretes tenēt. Quid liuore torq̄ris? Quid impitorū aīos ꝯtra me cōcitas? Sicubi i trāslatiōe tibi videor errare: iterroga hebreos: diuersaꝝ vrbiū mgr̄os ꝯsule. Qd̄ illi habēt de christo: tui codices nō habēt. Aliud ē si cōtra se postea ab apl̄is vsurpata testimōia ꝓbauerūt: ꝛ emēdatiora sunt exēplaria latina q̄₃ greca: greca q̄₃ hebraica. Ueꝝ hec ꝯtra inuidos. Nūc te dep̄cor desideri charissime: vt q̄ me tantū op⁹ subire fecisti: ꝛ a genesi exordiū capere orōnibus iuues: quo possim eodē spū quo scripti sunt libri: in latinū eos transferre sermonē.

Explicit p̄fatio. Incipit liber Genesis qui dr̄ hebraice bresith. Caplm̄ I

In principio

creauit de⁹ celū ꝛ terrā. Terra aūt erat inanis ꝛ vacua: ꝛ tenebre erāt sup faciem abyssi: ꝛ spūs dn̄i ferebat sup aquas. Dixitq₃ deus: Fiat lux. Et facta ē lux. Et vidit de⁹ lucē q̄ esset bona: ꝛ diuisit lucē a tenebris: appellauitq₃ lucē diē: ꝛ tenebras noctē. Factūq₃ est vespe ꝛ mane dies vn⁹. Dixit quoq₃ de⁹: Fiat firmamētū in medio aquarū: ꝛ diuidat aquas ab aq̄s. Et fecit deus firmamētū: diuisitq₃ aquas q̄ erant sub firmamēto ab his q̄ erāt sup firmamentū. Et factū est ita. Uocauitq₃ de⁹ firmamētū celū: ꝛ factū est vespe ꝛ mane dies secūdus. Dixit vero de⁹. Cōgregent aque q̄ sub celo sūt in locū vnū: ꝛ appareat arida. Et factū est ita. Et vocauit de⁹ aridā terrā: ꝯgregatiōesq₃ aquaꝝ appellauit maria. Et vidit de⁹ q̄ esset bonū: ꝛ ait: Germiet terra herbam virentē ꝛ facientē semē: ꝛ lignū pomiferū faciens fructū iuxta gen⁹ suū: cuius semen i semetipo sit sup terrā. Et factū est ita. Et ꝓtulit terra herbā virentē et facientē semē iuxta gen⁹ suū: lignūq₃ faciēs fructū: ꝛ hn̄s vnūquodq₃ sementē f̄m speciē suā. Et vidit de⁹ q̄ eēt bo

Osee. 11. a
Zach. 12. c
Esa. 64. b

nũ:ꝛ factũ est vesꝑe ꝛ mane dies terti⁹. Dixit aũt de⁹: Fiãt luminaria i firmamẽto celi:ꝛ diuidãt diẽ ac noctẽ: ꝛ sint in signa ꝛ tꝑa ꝛ dies ꝛ ãnos: vt luceant in firmamẽto celi: et illuminẽt terras. Et factũ est ita: fecitqꝫ de⁹ duo luminaria magna: luminare maius vt p̄esset diei:ꝛ luminare min⁹ vt p̄esset nocti: et stellas. Et posuit eas i firmamẽto celi vt lucerent sup terrã:ꝛ p̄essent diei ac nocti: et diuiderẽt lucẽ ac tenebras. Et vidit deus ꝙ esset bonũ: et factũ est vesꝑe ꝛ mane dies quart⁹. Dixit etiã deus. Producant aq̄ reptile aie viuẽtis ꝛ volatile super terrã: sub firmamẽto celi Creauitqꝫ de⁹ cete grãdia:ꝛ oẽm aiam viuẽtẽ atqꝫ motabilẽ quã ꝓduxerãt aq̄ in species suas:ꝛ om̄e volatile ſm gen⁹ suum. Et vidit de⁹ ꝙ esset bonũ: bñdixitqꝫ eis dicẽs: Crescite ꝛ mltiplicami: et replete aquas marꝫ: auesqꝫ mltiplicent̄ sup terrã. Et factũ est vesꝑe ꝛ mane dies quintus. Dixit quoqꝫ deus. Producat terra aiam viuẽtẽ in genere suo: iumẽta ꝛ reptilia ꝛ bestias terre ſm spẽs suas. Factũqꝫ est ita. Et fecit deus bestias terre iuxta spẽs suas: iumenta ꝛ om̄e reptile terre i genere suo. Et vidit de⁹ ꝙ eẽt bonũ:ꝛ ait: Faciam⁹ hoiem ad imaginẽ ꝛ silitudinẽ nr̄am:ꝛ p̄sit piscib⁹ maris et volatilib⁹ celi ꝛ bestijs: vniuerseqꝫ terre: oiqꝫ reptili qḋ mouetur in terra. Et creauit de⁹ hoiem ad imaginẽ ꝛ siltudinẽ suã: ad imaginẽ dei creauit illũ masculũ ꝛ feminã creauit eos. Bñdixitqꝫ illis de⁹: et ait. Crescite ꝛ mltiplicami ꝛ replete terrã ꝛ subijcite eã:ꝛ dñami piscib⁹ maris ꝛ volatilib⁹ celi: ꝛ vniuersis aiantib⁹ q̄ mouent̄ sup terras. Dixitqꝫ de⁹: Ecce dedi vobis oẽm herbã afferẽtẽ semẽ sup terrã:ꝛ vniuersa ligna q̄ habent i semetipsis semẽtẽ generis sui: vt sint vobis i escã et cũctis aiantib⁹ terre oiqꝫ volucri celi ꝛ vniuersis que mouent̄ in terra: et i quib⁹ est aia viuens: vt habeãt ad vescẽdũ. Et factuꝫ est ita. Viditqꝫ de⁹ cũcta q̄ fecerat ꝛ erãt valde bona. Et factũ est vesꝑe ꝛ mane dies sextus.

II

Igit̄ ꝑfecti sũt celi ꝛ terra:ꝛ omnis ornat⁹ eoꝝ. Cõpleuitqꝫ deus die septio opus suũ qḋ fecerat:ꝛ requieuit die septio ab vniuerso oꝑe qḋ patrarat. Et bñdixit diei septio:ꝛ sanctificauit illũ: q2 i ipso cessauerat ab om̄i oꝑe suo qḋ creauit deus vt faceret. Iste sũt generatões celi ꝛ terre qñ create sũt i die quo fecit de⁹ celũ ꝛ terrã:ꝛ oẽ virgultũ agri anteqꝫ orire t̄ i terra: oẽmqꝫ herbã regiõis p̄iusqꝫ germiaret. Nõ.n. pluerat dñs de⁹ sup terrã: ꝛ hõ nõ erat q̄ oꝑaret̄ terrã. Sꝫ fons ascẽdebat e terra: irrigãs vniuersaꝫ supficiẽ terre. Formauit igit̄ dñs de⁹ hoiem de limo terre: et inspirauit i faciẽ ei⁹ spiraculũ vite: et fact⁹ est hõ in aiam viuẽtẽ. Plantauerat aũt dñs de⁹ ꝑadisum voluptates a p̄icipio: in quo posuit hoiem quẽ formauerat. Produxitqꝫ dñs de⁹ de humo om̄e lignũ pulchꝝ visu ꝛ ad vescendũ suaue: lignũ etiã vite i medio paradisi: lignũqꝫ scie boni ꝛ mali. Et fluui⁹ egrediebat̄ de loco voluptatꝫ ad irrigãdũ ꝑadisum: qui inde diuidit̄ i quatuor capita: Nomẽ vni phison. Ipe ẽ qui circũit oẽꝫ terrã euilath vbi nascit̄ aurũ:ꝛ aurũ terre illi⁹ optimũ est. Ibiqꝫ inuenit̄ bdelliũ:ꝛ lapis onychin⁹. Et nomen fluuij secũdi geon. Ipse est qui circũit oẽm terrã ethiopie. Nomẽ vero fluminis tertij tigris. Ipse vadit ꝯtra assyrios. Fluui⁹ aũt quart⁹ ipse ẽ eufrates. Tulit ergo dñs de⁹ hoiem:ꝛ posuit euꝫ in ꝑadisuꝫ voluptatꝫ vt oꝑaret̄ ꝛ custodiret illũ: p̄cepitqꝫ ei dicẽs: Ex om̄i ligno paradisi comede: de ligno aũt sciẽtie boni ꝛ mali ne comedas. In quacũqꝫ.n. die comederꝫ ex eo: morte morierꝫ. Dixit quoqꝫ dñs de⁹. Nõ ẽ bonũ hoieꝫ esse solũ: faciam⁹ ei adiutoriũ simile sibi. Formatꝫ igit̄ dñs de⁹ de humo cunctꝫ aiantib⁹ terre ꝛ vniuersis volatilib⁹ celi adduxit ea ad adã: vt videret qḋ vocaret ea. Om̄e eni qḋ vocauit adã anie viuentis: ipsuꝫ ẽ nomẽ ei⁹. Appellauitqꝫ adã noib⁹ suis cũcta aiantia:ꝛ vniuersa volatilia celi:ꝛ oẽs bestias terre. Ade vero nõ inueniebat̄ adiutor simil̄ ei⁹. Immisitqꝫ dñs de⁹ soporẽ in adã. Cũqꝫ obdormisset: tulit vnã de costꝫ eius:ꝛ repleuit carnẽ ꝓ ea. Et edificauit dñs deus costã quã tulerat de adã in mulierẽ:ꝛ adduxit eã ad adã. Dixitqꝫ adaꝫ: Hoc nũc os ex ossibus meis. ꝛ caro de carne mea. Hec vocabitur virago: qm̄ de viro sũpta est. Quãobrẽ relinquet hõ patreꝫ suũ ꝛ mr̄eꝫ:ꝛ adherebit vxori sue:ꝛ erũt duo i carne vna. Erat aũt vterqꝫ nud⁹. adã scꝫ ꝛ vxor ei⁹:ꝛ nõ erubescebãt.

III

Ed ꝛ serpens erat callidior cunctis aiantib⁹ terre q̄ fecerat dñs de⁹. Qui dixit ad mulierẽ. Cur ꝑ

Margin references: C; I.eo.d; D; Sap.2; Eccl.10.a; Eccl.17.a; Mar.10.a; I.Co.i.8.c; Act.9.a; Eccl.39.c; Mar.7.d; A; Exo.20.b; Ebre.4.b; B; Tobie.8.b; Sap.10.a; I.Cor.15.f; Eccl.24.c; C; Eccl.17.a; D; I.Cor.11.b; Math.19.a; Mar.10.a; Eph.5.g; I.Cor.6.d; A

cepit vobis deꝰ vt nõ comederetis ex oĩ ligno paradisi? Cui rñdit mulier. De fructu lignoꝝ q̃ sunt in paradiso vescimur: de fructu vero ligni qđ est in medio paradisi p̃cepit nobis deꝰ ne comederemꝰ ⁊ ne tãgeremꝰ illud: ne forte moriamur

Eccl.15.d
2.Cor.11.a

Dixit aũt serpens ad mulierẽ. Nequaq̃ morte moriemini. Scit enĩ deꝰ ꝙ in quocũq; die comederitis ex eo: apient̃ oculi vr̃i: ⁊ eritis sicut dĳ sciẽtes bonũ ⁊ malũ.

B

Uidit igit̃ mulier ꝙ bonũ esset lignũ ad vescẽdũ: ⁊ pulchrũ oculis: aspectuq; delectabile: ⁊ tulit de fructu illiꝰ et comedit: deditq; viro suo. Qui comedit: ⁊ apti sunt ocl̃i amboꝝ. Cũq; ꝯgnouissẽt se esse nudos: cõsuerũt folia ficꝰ: ⁊ fecerũt sibi perizomata. Et cũ audissent vocẽ dñi dei deambulãtis in paradiso: ad aurã post meridiẽ: abscõdit se adã et vxor eius a facie dñi dei ĩ medio ligni paradisi. Uocauitq; dñs deꝰ adã: ⁊ dixit ei: Ubi es? Qui ait: Uocẽ tuã dñe audiui ĩ paradiso: ⁊ timui eo ꝙ nudꝰ essem: ⁊ abscondi me. Cui dixit dñs. Quis enĩ indicauit tibi ꝙ nudꝰ esses: nisi ꝙ ex ligno de quo preceꝑam tibi ne comederes comedisti?

C

Dixitq; adã: Mulier quã dedisti mihi sociã dedit mihi de ligno et comedi. Et dixit dñs deꝰ ad mulierẽ Quare hoc fecisti? Que rñdit. Serpens decepit me: ⁊ comedi Et ait dñs ad serpẽtẽ: Quia fecisti hoc: maledictꝰ es inter oĩa aiantia ⁊ bestias terre. Suꝑ pectꝰ tuũ gradieris: ⁊ terrã comedes cunctis diebꝰ vite tue. Inimicitias ponã iter te ⁊ mulierẽ: ⁊ semẽ tuũ ⁊ semẽ illiꝰ. Ipsa cõteret caput tuũ: et tu insidiaberis calcaneo eiꝰ. Mulieri quoq; dixit: Multiplicabo erũnas tuas ⁊ ꝯceptꝰ tuos. In dolore paries filios: et sub viri ptãte eris: et ipse dñabit̃ tui.

1.Cor.14.g

Ade vero dixit: Quia audisti vocẽ vxoris tue: et comedisti de ligno ex quo p̃ceꝑam tibi ne comederes: maledicta terra ĩ ope tuo. In laboribꝰ comedes ex ea cũctis diebꝰ vite tue. Spinas ⁊ tribulos germiabit tibi: et comedes herbas terre.

D

In sudore vultus tui vesceris pane tuo: donec reuertaris ĩ terrã de qua sũptꝰ es: q: puluis es: ⁊ ĩ puluerẽ reuerteris. Et vocauit adã nomen vxoris sue euã: eo ꝙ mr̃ esset cũctoꝝ viuẽtiũ. Fecit quoq; dñs deꝰ ade ⁊ vxori eiꝰ tunicas pelliceas: ⁊ induit eos. Et ait: Ecce adã quasi vnꝰ ex nobis factꝰ ẽ sciens bonũ ⁊ malũ. Nũc ergo ne forte mittat manũ suã ⁊ sumat etiã de lingo vite et comedat: ⁊ viuat in eternum. Emisit eũ dñs deꝰ de paradiso voluptatis vt operaret̃ terrã de qua sumptꝰ est. Eiecitq; adã: et collocauit añ paradisũ voluptatis cherubin: ⁊ flãmeũ gladiũ atq; versatilẽ ad custodiendã viã ligni vite.

IIII

a

Adam vero cognouit vxorẽ suã euã q̃ ꝯcepit ⁊ peperit cayn dicẽs: Possedi hoiem ꝑ deum. Rursumq; peꝑit frẽm eiꝰ abel Fuit aũt abel pastor ouiũ: ⁊ cayn agricola Factũ est aũt post multos dies: vt offerret cayn de fructibus terre mũera dño. Abel quoq; obtulit de primogenitis gregis sui: ⁊ de adipibꝰ eoꝝ. Et respexit dominꝰ ad abel et ad mũera eiꝰ: ad cayn aũt ⁊ ad mũera illius nõ respexit. Iratusq; ẽ cayn vehemẽter ⁊ cõcidit vultꝰ eius. Dixitq; dñs ad eũ. Quare iratꝰ es et cur cõcidit facies tua? Nonne si bene egeris recipies? Si aũt male: statim in foribꝰ pctm̃ tuũ aderit. Sed sub te erit appetitꝰ eiꝰ: ⁊ tu dñaberis illiꝰ. Dixitq; cayn ad abel frẽm suũ: Egrediamur foras. Cunq; essent ĩ agro: ꝯsurrexit cayn aduersus frẽm suũ abel. ⁊ interfecit eũ. Et ait dñs ad cayn. Ubi est abel frater tuꝰ? Qui rñdit. Nescio. Nũquid custos fris mei sum ego? Dixitq; ad eũ. Quid fecisti? Uox sanguis fris tui clamat ad me de terra. Nũc igit̃ maledictꝰ eris super terrã: q̃ aꝑuit os suũ: ⁊ suscepit sanguinẽ fris tui de manu tua. Cũ oꝑatus fueris eã nõ dabit tibi fructꝰ suos. Uagꝰ et ꝓfugus eris suꝑ terrã. Dixitq; cayn ad dñm. Maior ẽ iniq̃tas mea: q̃ vt veniã merear. Ecce eĳcies me hodie a facie terre: et a facie tua abscõdar: et ero vagus ⁊ ꝓfugꝰ in terra. Ois igit̃ q̃ inuenerit me occidet me. Dixitq; ei dñs:

C

Nequaq̃ ita fiet: sed ois qui occiderit cayn: septuplũ puniet̃. Posuitq; dñs ĩ cayn signũ: vt nõ interficeret eũ omis qui inuenisset eũ. Egressusq; cayn a facie dñi hitauit ꝓfugꝰ in terra: ad oriẽtalẽ plagã eden. Cognouit autem cayn vxorẽ suã q̃ ꝯcepit ⁊ peꝑit enoch. Et edificauit ciuitatẽ: ⁊ vocauit nomẽ eiꝰ ex noie filĳ sui enoch. Porro enoch genuit irad. Et irad genuit mauiael: et mauiael genuit mathusael: ⁊ mathusael genuit lamech. Qui accepit duas vxores. Nomẽ vni ada: ⁊ nomẽ alteri sella. Genuitq; ada iahel qui fuit pr̃ habitantiũ in tẽtoriis atq; pastoꝝ: ⁊ nomẽ fratris eiꝰ tubal: Ipse fuit pr̃ canẽtiũ ci

thara ⁊ organo. Sella quoq₃ genuit tubalcayn q̄ fuit malleator ⁊ faber: i cūcta opa eris ⁊ ferri. Soror vero tubalcayn noēma. Dixitq₃ lamech vxorib⁹ suis ade ⁊ selle: Audite vocē meā vxores lamech: auscultate ſmonē meum. Qm̄ occidi virū in vuln⁹ meū: ⁊ adolescentulū in liuorē meū. Septuplū vltio dabit᷑ de cayn: de lamech vero septuagies septies. Cognouit quoq₃ adhuc adam vxorē suā ⁊ pepit filiū: vocauitq₃ nomē ei⁹ seth dicēs. Posuit mihi deus semē aliud ꝓ abel quem occidit cayn. Sed ⁊ seth nat⁹ est fili⁹: quē vocauit enos. Iste cepit inuocare nomē dn̄i V

B

Hic est liber generatiōis adā: in die qua creauit de⁹ hoiem. Ad silitudinē dei fecit illū: masculū et feminā creauit eos: ⁊ bn̄dixit illis: ⁊ vocauit nomē eoꝝ adā in die qua creati sunt. Uixit aūt adā cētū triginta annis: ⁊ genuit filiū ad imaginē ⁊ silitudinē suā: vocauitq₃ nomen ei⁹ seth. Et facti sūt dies adā p⁹q₃ genuit seth octingēti āni: genuitq₃ filios ⁊ filias. Et factū ē oīe tps qd̄ vixit adā āni nōgēti trigita ⁊ mortu⁹ ē. Uixit quoq₃ seth centū quiq₃ ānis: ⁊ genuit enos. Uixitq₃ seth postq₃ genuit enos octigētis septē ānis: genuitq₃ filios ⁊ filias. Et facti sunt oēs dies seth nōgentoꝝ duodecim ānoꝝ: ⁊ mortu⁹ ē. Uixit vero enos nonagita ānis: et genuit caynan. Post cui⁹ ortū vixit octingēt͡ quīdeci ānis: et genuit filios ⁊ filias. Factiq₃ sūt oēs dies enos nōgenti quiq₃ āni: ⁊ mortu⁹ est. Uixit quoq₃ caynan septuagita annis: ⁊ genuit malalehel. Et vixit caynan postq₃ genuit malalehel octigent͡ quadragita ānis: genuitq₃ filios et filias. Et facti sūt oēs dies caynan nōgēti decē anni: et mortu⁹ est. Uixit autē malalehel sexagitaquiq₃ ānis: et genuit iared. Et vixit malalehel postq₃ genuit iared octingēt͡ trigita ānis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et facti sūt oēs dies malalehel octingēti nonagitaquiq₃ anni: et mortu⁹ ē. Uixitq₃ iared cētū sexagita duob⁹ ānis: ⁊ genuit enoch. Et vixit iared postq₃ genuit enoch octigētis annis: et genuit filios ⁊ filias. Et facti sunt oēs dies iared nōgenti sexagintaduo āni: ⁊ mortu⁹ est. Porro enoch vixit sexagitaquiq₃ ānis: ⁊ genuit mathusalē. Et ambulauit enoch cū deo. Et vixit enoch postq₃ genuit mathusalē trecent͡ annis: et genuit filios ⁊ filias. Et facti sunt oēs dies enoch trecēti sexagitaquiq₃ anni: ambulauitq₃ cū deo ⁊ nō apparuit: q₂ tulit eū deus. Uixit quoq₃ mathusalē cētū octogintaseptē annis: et genuit lamech. Et vixit mathusalē postq₃ genuit lamech septigent͡ octogitaduob⁹ annis: et genuit filios ⁊ filias Et facti sunt oēs dies mathusalē nōgēti sexagitanouē anni: et mortu⁹ est. Uixit aūt lamech cētū octogitaduob⁹ annis: ⁊ genuit filiū: vocauitq₃ nomē ei⁹ noe: dicēs: Iste ꝯsolabit᷑ nos ab opib⁹ ⁊ laborib⁹ manuū nr̄aꝝ i terra cui maledixit dn̄s. Uixitq₃ lamech postq₃ genuit noe quigētis nonagitaquiq₃ ānis: et genuit filios ⁊ filias. Et facti sūt oēs dies lamech septigēti septuagitaseptē anni: ⁊ mortu⁹ est. Noe vero cū quigentoꝝ esset annorum genuit sem cham et iaphet.

ci.17.a
G.1.d
1.pa.1.a
B
C
Hebre.11.a
D

VI

Cumq₃ cepissent hoies multiplicari sup terrā: ⁊ filias ꝓcreassent: vidētes filij dei filias hoium ꝙ essēt pulchre: accepert sibi vxores ex oib⁹ q̄s elegerāt. Dixitq₃ de⁹: Nō ꝑmanebit spūs me⁹ i hoie i eternū: q₂ caro ē. Erūtq₃ dies illi⁹ centū viginti ānoꝝ. Gigantes aūt erāt sup terrā i dieb⁹ illꝭ. Postq₃ eni ingressi sūt filij dei ad filias hoim: illeq₃ genuerūt: isti sūt potētes a seclo: viri famosi. Uidēs aūt de⁹ ꝙ multa malicia hoim esset i terra: et cūcta cogitatio cordis intēta esset ad maluz oi tpe: penituit eū ꝙ hoiem fecisset i terra. Et ꝑcauēs in futurū: ⁊ tact⁹ dolore cordis intrisec⁹: delebo inquit hoiem quez creaui a facie terre: ab hoie vsq₃ ad animantia: a reptili vsq₃ ad volucres celi. Penitet eni me fecisse eos. Noe vero inuenit grām corā dn̄o. He sūt generationes noe. Noe vir iust⁹ atq₃ ꝑfect⁹ fuit i generatiōib⁹ suis: cū deo ambulauit et genuit tres filios: sem: cham: et iaphet. Corrupta est aūt terra corā dn̄o: ⁊ repleta est iniq̄tate. Cūq₃ vidisset de⁹ terrā esse corruptā: ois quippe caro corruperat viā suā sup terram: dixit ad noe: Finis vniuerse carnis venit corā me. Repleta est terra iniq̄tate a facie eoꝝ: ⁊ ego disperdā eos cū terra. Fac tibi arcā de lignis leuigat͡. Mansiūculas i arca facies: ⁊ bitumie linies intrisec⁹ ⁊ extrisec⁹: ⁊ sic facies eā: Trecētoꝝ cubitoꝝ erit lōgitudo arce: quiquagita cubitoꝝ latitudo: et triginta cubitoꝝ altitudo illi

B
Eccl.18.a.
Ps.89.
J.8.d.
B
1.Reg.15.c.
Ecci.44.c
C

as. Fenestrā in arca facies: et in cubito ꝯsūmabis sūmitatē eiꝰ. Ostiū aūt arce pones in latere deorsum. Cenacula ⁊ tristega facies in ea. Ecce ego adducam aquas diluuij sup terrā vt interficiā omnē carnē in qua spūs vite est subter celū: ⁊ vniuersa q̃ in terra sūt ꝯsumētur.

D Ponāq; fedꝰ meū tecū: ⁊ ingrederis arcā tu et filij tui: vxor tua ⁊ vxores filiorū tuoꝝ tecū: ⁊ ex cūctis aiantibꝰ vniuerse carnis bina induces i arcā: vt viuāt tecū masculini sexꝰ ⁊ feminini. De volucribꝰ iuxta genꝰ suū: et de iumētis in genere suo: ⁊ ex oi reptili terre ƀm genꝰ suū: bina de oibus ingredient tecū vt possint viuere. Tolles igit tecū ex oibꝰ escis q̃ mādi pnt: ⁊ cōportabis apud te: ⁊ erūt tam tibi q̃ illis in escā. Fecit igitur noe oia q̃ preceꝑat illi deꝰ. VII

Hebre.11.b

A Dixitq; dn̄s ad eū: Ingredere tu ⁊ ois domꝰ tua in arcā. Te eni vidi iustū corā me in generatiōe hac. Ex oibꝰ aiantibꝰ mūdis tolles septena et septena: masculū ⁊ feminā: de aiantibꝰ vero imūdis duo ⁊ duo: masculū et feminā: sed ⁊ de volatilibꝰ celi septena et septena: masculū ⁊ feminā: vt saluet semen sup faciem vniuerse terre. Adhuc enim et post dies septē ego pluam sup terram quadragita diebus ⁊ quadraginta noctibus: ⁊ delebo omnem substātiā quā feci d̄ supficie terre. Fecit ergo noe oia q̃ mādauerat ei dn̄s

II. Pe.II.b

B Eratq; sexcētoꝝ annoꝝ: qn̄ diluuij aq̄ inundauerūt sup terrā. Et igressus est noe et filij eiꝰ: vxor eiꝰ ⁊ vxores filiorū eiꝰ cū eo in arcā: ꝓpter aquas diluuij. De aiantibꝰ quoq; mūdis ⁊ immūdis ⁊ de volucribꝰ et ex oi qđ mouet super terrā duo ⁊ duo ingressi sūt ad noe i arcā masculꝰ et femina: sicut p̄ceꝑat dn̄s noe. Cūq; trāsissent septē dies: aq̄ diluuij inundauerūt sup terrā. Anno sexcētesimo vite noe mēse secūdo: septiodecimo die mēsis: rupti sunt oēs fōtes abyssi magne: et cataracte celi aperti sunt: ⁊ facta ē pluuia sup terrā quadragita diebꝰ et quadragita noctibꝰ.

Math.24.d

C In articulo diei illiꝰ ingressus ē noe: ⁊ sem et cham et iaphet filij eiꝰ: ⁊ vxor illiꝰ: et vxores filioꝝ eius cū eis i arcā: ipsi ⁊ omē aial ƀm genꝰ suū: vniuersaq; iumēta i genere suo: ⁊ omē qđ mouet sup terrā in genere suo: cūctūq; volatile ƀm genꝰ suū. Uniuerse aues oēsq; volucres ingresse sūt ad noe in arcā: bina ⁊ bina ex omni carne in qua erat spūs vite. Et q̃ ingressa sūt: masculꝰ et femia ex oi carne itroierūt: sicut p̄ceꝑat ei deꝰ: ⁊ inclusit eū dn̄s deforis. Factūq; est diluuiū quadraginta diebꝰ sup terrā: ⁊ mltiplicate sūt aque: et eleuauerūt arcā i sublime a terra. Uehemēter eni inundauerūt et oia repleuerūt in supficie terre.

D Porro arca ferebat sup aquas: ⁊ aq̄ p̄ualuerūt nimis sup terrā: opertiq; sūt oēs mōtes excelsi sub vniuerso celo. Quidecim cubitis altior fuit aqua sup mōtes quos operuerat. Cōsumptaq; ē ois caro q̃ mouebat sup terrā: volucrū aiantiū bestiarū: oiumq; reptiliū q̃ reptāt sup terrā. Uniuersi hoies ⁊ cūcta in quibꝰ spiraculū vite est i terra: mortua sūt. Et deleuit deꝰ oēm substātiā q̃ erat sup terrā ab hoie vsq; ad pecꝰ: tam reptile q̃ volucres celi: ⁊ deleta sūt de terra. Remansit aūt solꝰ noe ⁊ qui cū eo erāt in arca. Obtinuerūtq; aque terrā cētū quiquaginta diebus. VIII

Sap.10

A Recordatꝰ aūt dn̄s noe cūctoꝝq; aiantiū: ⁊ oīum iumētoꝝ q̃ erāt cū eo in arca: adduxit spūm sup terrā ⁊ iminute sunt aq̄ ⁊ clausi sūt fontes abyssi et cataracte celi: et prohibite sunt pluuie de celo. Reuerseq; sunt aq̄ de terra eūtes ⁊ redeūtes: et ceperūt minui post centū quiquagita dies.

B Requieuitq; arca mēse septio vicesimoseptio die mēsis sup mōtes armenie. At vero aque ibāt et decrescebant vsq; ad decimū mēsem. Decio eni mense prima die mēsis apparuerūt cacumia montium. Cūq; trāsissent quadragita dies: apiēs noe fenestrā arce quam fecerat dimisit coruū: qui egrediebat: et nō reuertebat donec siccarent aque sup terrā. Emisit quoq; colūbā post eū: vt videret si iam cessassent aq̄ sup faciē terre: Que cū nō inuenisset vbi reqesceret pes eiꝰ: reuersa est ad eū in arcā. Aque eni erāt super vniuersā terrā. Extēditq; manū suam: ⁊ app̄hēsā intulit i arcā. Expectatis aūt vltra septē diebꝰ alijs: rursū dimisit colūbā ex arca. At illa venit ad eū ad vespam: portās ramū oliue virētibꝰ folijs in ore suo. Intellexit ergo noe q̄ cessassent aq̄ sup terrā. Expectauitq; nihilominꝰ septē alios dies: ⁊ emisit colūbā: que nō est reuersa vltra ad eū.

C Igit sexcētesimoprio anno vite noe: prio mēse: prima die mensis iminute sunt aque sup terrā. Et aꝑiens noe tectū arce aspe

rit:viditq̃ ꝙ exiccata esset supficies ter
re. Mense secũdo septio ⁊ vicesimo die
mẽsis arefacta ẽ terra. Locutꝰ est autẽ
dñs ad noe dicẽs. Egredere de arca: tu
et vxor tua: filij tui et vxores filioꝝ tuo
rũ tecũ: cũcta aiantia q̃ sunt apud te: ex
oi carne tã in volatilibꝰ q̃ in bestijs et
vniuersis reptilibꝰ: q̃ reptãt sup terras:
educ tecũ: ⁊ egredimi sup terrã. Crescite
et multiplicami sup eã. Egressus est er-
go noe et filij eiꝰ ⁊ vxor illiꝰ et vxores fi
lioꝝ eiꝰ cũ eo: sed et oia aiantia: iumen
ta ⁊ reptilia q̃ reptãt sup terras ſm ge-
nus suũ: egressa sunt ð arca. Edificauit
aũt noe altare dño: ⁊ tollẽs de cunctis
pecoribꝰ ⁊ volucribꝰ mũdis: obtulit ho
locausta sup altare. Odoratusq̃ ẽ dñs
odorẽ suauitatꝫ: et ait ad eũ: Nequaq̃
vltra maledicã terre ꝓpter hoies. Sen
sus eni ⁊ cogitatio hũani cordis in ma
lũ prona sunt ab adolescẽtia sua. Non
igit̃ vltra ꝑcutiã oẽm aiam viuentẽ si-
cut feci. Cũctis diebꝰ terre: semẽtꝫ ⁊ mes
sis: frigꝰ et estus: estas et hyems: nox et
dies nõ requiescent. IX

Benedixitq̃ deꝰ noe et filijs eius
et dixit ad eos. Crescite et multi
plicamini et replete terrã: et ter-
ror vr̃ ac tremor sit sup cũcta aialia ter
re: et sup oẽs volucres celi cũ vniuers̃
q̃ mouent̃ sup terrã. Oẽs pisces maris
manui vr̃e traditi sũt: ⁊ oẽ qð mouet̃
et viuit erit vobis in cibũ. Quasi olera
virẽtia tradidi vobis oia: excepto ꝙ car
nẽ cũ sanguie nõ comedetꝫ. Sanguinẽ
eni aiaꝝ vr̃aꝝ requirã de manu cũcta
rũ bestiaꝝ: et de manu hois. De manu
viri et de manu fris eiꝰ requirã aiam
hois. Quicũq̃ effuderit hũanũ sangui-
nẽ: fundet̃ sanguis illiꝰ. Ad imaginẽ
dei quippe factꝰ est hõ. Vos aũt crescite
et multiplicami: ⁊ ingredimi sup terrã:
et implete eã. Hec quoq̃ dixit deus ad
noe et ad filios eiꝰ cũ eo: Ecce ego statu
am pactũ meũ vobiscũ: et cũ semie vr̃o
post vos: et ad oẽm aiam viuẽtẽ que est
vobiscũ: tam i volucribꝰ q̃ in iumẽtꝫ ⁊
pecudibꝰ terre: cũctisq̃ q̃ egressa sunt ð
arca et vniuersis bestijs terre. Statuã
pactũ meũ vobiscũ: et nequaq̃ vltra in
terficiet̃ ois caro aquis diluuij: neq̃ e-
rit deinceps diluuiũ dissipãs oẽm ter-
rã. Dixitq̃ deꝰ: Hoc ẽ signũ federis qð
do iter me ⁊ vos: ⁊ ad oẽs aias viuẽtẽ q̃
est vobiscũ i generatiões sempiternas.
Arcũ meũ ponã in nubibꝰ celi: ⁊ erit si

gnũ federis iter me ⁊ inter terrã. Cũq̃
obduxero nubibꝰ celũ: apparebit arcus
meꝰ in nubibꝰ: ⁊ recordabor federꝫ mei
qð pepegi vobiscũ: et cũ oi aia viuẽte
q̃ carnẽ vegetat: et nõ erũt vltra aq̃ di-
luuij ad delendã vniuersas carnẽ. Erit
q̃ arcus meꝰ in nubibꝰ: et videbo illũ
et recordabor federꝫ sempiterni: qð pa-
ctũ est iter deũ et oẽm aiam viuẽtẽ vni
uerse carnis q̃ est sup terrã. Dixitq̃ dñs
ad noe. Hoc ẽ signũ federꝫ qð constitui
inter me et oẽm carnẽ sup terrã. Erant
ergo filij noe qui egressi sũt de arca: sem
cham ⁊ iaphet. Porro cham ipse est pr̃
chanaan. Tres isti filij sũt noe: ⁊ ab his
disseminatũ est oẽ genꝰ hoium super
vniuersas terrã. Cepitq̃ noe vir agrico
la exercere terrã: et plãtauit vineã. Bi-
bensq̃ vinũ inebriatꝰ est: ⁊ nudatꝰ ia-
cuit i tabernaculo suo. Qð cum vidisset
cham pr̃ chanaan: verenda scꝫ pr̃is sui
esse nudata: nũciauit duobꝰ fribꝰ suis
foras. At vero sem et iaphet palliũ im-
posuerũt humerꝫ suis: et incedẽtes re-
trorsum: operuerũt verẽda pr̃is sui. Fa
ciesq̃ eoꝝ auerse erãt et pr̃is virilia nõ
viderũt. Euigilãs aũt noe ex vino cum
didicisset q̃ fecerat ei filiꝰ suꝰ minor ait.
Maledictꝰ chanaan: ſuus seruoꝝ erit
fratribꝰ suis. Dixitq̃. Bñdictꝰ dñs deꝰ
sem: sit chanaan ſuꝰ eiꝰ. Dilatet deꝰ ia-
phet et habitet in tabernacul̃ sem: sitq̃
chanaan seruꝰ eiꝰ. Vixit aũt noe pꝰ di-
luuiũ trecẽtis quiquagita ãnis: ⁊ iple-
ti sunt oẽs dies eius nongentoꝝ quin-
quaginta annoꝝ: ⁊ mortuꝰ est. X

Hе sunt generatiões filiorũ noe:
sem: cham: ⁊ iaphet. Natiq̃ sunt
eis filij pꝰ diluuiũ. Filij iaphet:
gomer et magog ⁊ madai ⁊ iauan ⁊ thu
bal et mosoch ⁊ thyras. Porro filij go-
mer: assenez et riphat ⁊ thogorma. Filij
aũt iauan: helisa ⁊ tharsis: cethim ⁊ do-
danim. Ab his diuise sunt insule gẽtiũ
in regiõibꝰ suis: vnusq̃sq̃ ſm linguã su
am et familias suas in nationibꝰ suis.
Filij autem cham: chus et mesraim et
phuth ⁊ chanaan. Filij aũt chus: saba:
euila ⁊ sabatha et regma et sabathaca.
Filij ragma: saba ⁊ dadan. Porro chus
genuit nemroth. Ipse cepit esse potẽs i
terra: et erat robustꝰ venator corã dño.
Ab hoc exiuit ꝓuerbium: Quasi nem-
roth robustꝰ venator corã dño. Fuit au
tẽ principiũ regni eiꝰ babylon: ⁊ arach
et achat: et chalanne: in terra sennaar.

.c.et.d. t.i.9.a D — S.6.a — A .et.S.c t.i.eo. — h.26.c oc.13.c S.eo. — B — b — C — D — A 1. Para.1.a — h — B 1. Para.1.a

De terra illa egressus ē assur ⁊ edificauit niniuen: et plateas ciuitatꝫ ⁊ chale. Resen quoqꝫ iter niniuen ⁊ chale. Hec est ciuitas magna. At vero mesraim genuit ludim et anamim et laabim ⁊ neptuim ⁊ phetrusim ⁊ celluim: de quibꝰ egressi sunt philistijm ⁊ capturim. Chanaan aūt genuit sidonē primogenitū suū etheū ⁊ iebuseū ⁊ amorreū ⁊ gergeseum et eueū ⁊ aracheū: cyneū ⁊ aradiū samarithen ⁊ amatheū. Et ꝑ hos disseminati sūt ppl'i chananeoꝝ. Factiqꝫ sūt termini chanaan venientibꝰ a sidone ierarari vsqꝫ gazā: donec ingrediarꝫ sodomā et gomorrā ⁊ adamā et seboyim vsqꝫ lesa. Hi sūt filij cham i cognatiōibꝰ et linguis ⁊ generatiōibꝰ terrisqꝫ et gētibꝰ suis. De sem quoqꝫ nati sūt patres oīm filioꝝ heber: fratre iaphet maiore. Filij sem: helā et assur et arphaxat: lud et arā. Filij arā hus et hul et gether et mes. At vero arphaxat genuit sale: de quo ortꝰ est heber. Natiqꝫ sūt heber filij duo. Nomē vni phaleg: eo ꝙ in diebus eiꝰ diuisa sit terra: et nomē fratris eius iectan: Qui iectan genuit elmodad et saleph et asarmoth: iare ⁊ adurā ⁊ iazal et deda et hebal ⁊ abimahel: saba et iophir et euila et iobab. Oēs isti filij iectan. Et facta ē habitatio eoꝝ de messa ꝑgentibꝰ vsqꝫ sephar mōtē orientalem: Isti sunt filij sem ꝭm cognatiōes et linguas regiōis in gētibꝰ suis. He familie noe iuxta populos et natiōes suas. Ab his diuise sūt gētes i terra pꝰ diluuiū.

XI

Erat aūt terra labij vniꝰ et sermonū eorundē. Cūqꝫ proficiscerent̄ de oriente inuenerunt campū in terra senaar ⁊ habitauerunt in eo. Dixitqꝫ alter ad ꝓximū suū: Venite faciamꝰ lateres: et coquamus eos igni. Habuerūtqꝫ lateres ꝓ saxis: ⁊ bitumē ꝓ cemēto: et dixerūt: Venite faciamus nobis ciuitatē: ⁊ turrē cuiꝰ culmen ꝑtingat vsqꝫ ad celū: et celebremꝰ nomē nostrū aūqꝫ diuidamur i vniuersas terras. Descēdit aūt dñs vt videret ciuitatē et turrē quā edificabāt filij adam: et dixit: Ecce vnꝰ est ppl's: et vnū est labiū oībus. Ceperūtqꝫ hoc facere: nec desistēt a cogitatiōibꝰ suis donec eas ope compleāt. Venite igit̄ descēdamꝰ ⁊ ꝯfūdamus ibi linguā eoꝝ: vt nō audiat vnusquisqꝫ vocē ꝓximi sui. Atqꝫ ita diuisit eos dñs ex illo loco i vniuersas terras: ⁊ cessauerūt edificare ciuitatē. Et idcirco vocatū est nomen loci illiꝰ babel: qꝛ ibi ꝯfusum est labiū vniuerse terre. Et inde dispsit eos dñs sup faciē cūctarū regionū. He sūt generatiōes sem. Sem erat centū annoꝝ qñ genuit arphaxat: biennio post diluuiū. Vixitqꝫ sem pꝰqꝫ genuit arphaxat quīgentꝫ ānis: ⁊ genuit filios et filias. Porro arphaxat vixit trigintaquīqꝫ annis et genuit sale. Vixitqꝫ arphaxat postqꝫ genuit sale trecētis tribꝰ annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Sale quoqꝫ vixit trigīta ānis ⁊ genuit heber. Vixitqꝫ sale postqꝫ genuit heber quadringētꝫ tribꝰ ānis: et genuit filios et filias. Vixit aūt heber trigītaquattuor annis: et genuit phalech. Et vixit heber postqꝫ genuit phalech quadringētꝫ triginta ānis: et genuit filios et filias. Vixit quoqꝫ phalech trigīta ānis ⁊ genuit reu. Vixitqꝫ phalech postqꝫ genuit reu ducētis nouē ānis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Vixit aūt reu trigītaquīqꝫ ānis: et genuit saruch. Vixit quoqꝫ reu postqꝫ genuit saruch ducētis septē annis: et genuit filios ⁊ filias. Vixit autē saruch trigīta ānis: et genuit nachor. Vixitqꝫ saruch pꝰqꝫ genuit nachor ducētis ānis: et genuit filios et filias. Vixit aūt nachor vigintinouē ānis: et genuit thare. Vixitqꝫ nachor postqꝫ genuit thare centū decē et nouē annis: ⁊ genuit filios et filias. Vixitqꝫ thare septuaginta ānis: ⁊ genuit abram et nachor ⁊ aram. He sūt aūt generatiōes thare. Thare genuit abram: nachor et aram. Porro arā genuit loth. Mortuusqꝫ est aram añ thare prēm suū in terra natiuitatꝫ sue in vr chaldeoꝝ. Duxerūt aūt abram ⁊ nachor vxores. Nomē vxoris abrā sarai. Et nomē vxorꝫ nachor: melcha filia aram prīs melche ⁊ patris iesche. Erat aūt sarai steril': nec hēbat filios. Tulit itaqꝫ thare abrā filiū suum ⁊ loth filiū aram: filiū filij sui: et sarai nurū suā: vxorē abrā filij sui: et eduxit eos de vr chaldeoꝝ: vt irēt in terrā chanaan. Veneruntqꝫ vsqꝫ aran: et habitauerūt ibi. Et facti sūt dies thare ducētorum quīqꝫ ānoꝝ: ⁊ mortuꝰ ē in aran.

XII

Dixit aūt dñs ad abrā. Egredere de terra tua: et de cognatiōe tua et de domo prīs tui: et veni i terrā quā mōstrauero tibi. Faciāqꝫ te i gētē magnā: et bñdicā tibi: et magnificabo nomē tuū: erisqꝫ bñdictꝰ. Bñdicam bñdicētibꝰ tibi: et maledicā maledicē-

1.para.1.d · 1.pa.1.b. · Josue.24 · Hebre.11 · Judit.5 · Sap.10 · Act.7

tib⁹ ti[illegible]:atq; in te bñdicent vniuerse
ɔgnatiões terre. Egressus ẽ itaq; abrã
sicut pceꝑat ei dñs:et iuit cuȝ eo loth.
Septuagitaquiq; annoꝝ erat abrã cũ
egrederet de aran. Tulitq; sarai vxorẽ
suã:et loth filiũ fris sui vniuersãq; sub
stantiã quã possederãt:et aĩas quas fe-
cerãt in aran:ꝛ egressi sũt vt irẽt in ter
rã chanaan. Cũq; venissent ĩ eã:ptrãsi-
uit abrã terrã vsq; ad locũ sichem:ꝛ vs
q; ad ɔuallẽ illustrẽ. Chanane⁹ aũt tũc
erat in terra. Apparuit aũt dñs abram
et dixit ei: Semini tuo dabo terrã hãc.
Qui edificauit ibi altare dño q̃ apparu
erat ei:et iuocauit ibi nomẽ ei⁹. Et in-
de trãsgrediẽs ad mõtẽ q̃ erat ɔtra ori
entẽ bethel:tetẽdit ibi tabernaclm suũ
ab occidẽte hñs bethel:ꝛab oriẽte hai.
Edificauit quoq; ibi altare dño:ꝛ iuo-
cauit nomẽ ei⁹. Perrexitq; abrã vadẽs
ꝛ vltra pgrediẽs ad meridiẽ. Facta est
aũt fames ĩ terra. Descẽditq; abram in
egyptũ vt pegrinaret ibi. Preualuerat
eni fames ĩ terra. Cũq; ppe esset vt igre
deret egyptũ:dixit sarai vxori sue. No-
ui q̃ pulcgra sis mlr:et q̃ cũ viderit te
egyptĳ:dicturi sũt:vxor illi⁹ est:ꝛ inter
ficiẽt me:et te reſuabũt. Dic ergo obse
cro te q̃ soror mea sis:vt bene sit mihi
ppter te:et viuat aĩa mea ob grãm tui.
Cũq; ita igressus eẽt abrã egyptũ:vide
rũt egyptĳ mlieres q̃ esset pulchra ni-
mis. Et nũciauerũt pricipes pharaoni:
ꝛ laudauerunt eã apud illũ. Et sublata
est mlr in domũ pharaẽis:abrã vero be
ne vsi sunt ppter illã. Fuerũtq; ei oues
et boues ꝛ asini et ſui et familie et asi-
ne et cameli. Flagellauit aũt dñs pha-
raonẽ plagꝭ maximis et domũ ei⁹ pro-
pter sarai vxorẽ abrã. Uocauitq; pha-
rao abrã:et dixit ei: Quid nã est hoc qđ
fecisti mihi? Quare non indicasti mihi
q̃ vxor tua esset? Quã ob causaȝ dixisti
esse sororẽ tuã:vt tollerẽ eã mihi ĩ vxo-
rẽ? Nũc igit ecce ɔiunx tua: accipe eaȝ
ꝛ vade. Precepitq; pharao sup abrã vi
ris et deduxerũt eũ et vxorẽ ei⁹:ꝛ omĩa
que habebat. XIII

Scendit ergo abram de egypto
ipse et vxor ei⁹:ꝛ oĩa q̃ habebat
et loth cũ eo ad australẽ plagã.
Erat aũt diues valde in possessione au-
ri et argẽti. Reuersusq; ẽ p iter quo ve-
nerat a meridie in bethel:vsq; ad locuȝ
vbi pri⁹ fixerat inter tabernaculuȝ iter
bethel et hai:in loco altaris qđ fecerat
pri⁹:ꝛ inuocauit ibi nomẽ dñi. Sed et
loth q̃ erat cũ abrã fuerũt greges ouiũ
et armenta ꝛ tabernacula:nec poterat
eos cape terra vt habitarent sil. Erat
quippe substãtia eoꝝ multa et neq̃bãt
habitare coiter. Uñ facta est rixa inter
pastores gregũ abrã ꝛ loth: Eo aũt tpe
chanane⁹ et pherese⁹ habitabãt ĩ terra
illa. Dixit ergo abram ad loth. Ne q̃so
sit iurgiũ inter me e te:ꝛ inter pastores
meos et pastores tuos:frẽs eni sumus:
Ecce vniuersa terra corã te est:recede a
me:obsecro. Si ad sinistram ieris:ego
dexterã tenebo:si tu dexteram elegeris:
ego ad sinistrã pergam. Eleuatis itaq;
loth ocul vidit oẽm circa regionẽ ior-
danis:q̃ vniuersa irrigabat añq; sub-
uerteret dñs sodomã et gomorraȝ sicut
paradisus dñi:et sicut egypt⁹ veniẽtib⁹
in segor. Elegit sibi loth regioneȝ circa
iordanẽ:et recessit ab oriente. Diuisiq;
sunt alterutrũ a fratre suo. Abrã habi-
tauit in terra chanaan. Loth vero mo-
rat⁹ est in oppidis q̃ erãt circa iordanẽ:
ꝛ habitauit ĩ sodomis. Hoĩes aũt sodo-
mite pessimi erãt et pctõres corã dño ni
mis. Dixitq; dñs ad abrã postq; diui-
sus ẽ ab eo loth. Leua oclos tuos in di
rectũ:ꝛ vide a loco ĩ quo nũc es ad aq̃-
lonẽ ꝛ meridiẽ:ad orientẽ ꝛ occidentẽ.
Oẽm terrã quã ɔspicis:tibi dabo et se-
mini tuo vsq; in sempiternũ:faciãq; se
men tuũ sicut puluerẽ terre. Si q̃s põt
hoĩum nũerare puluerẽ terre. Semen
quoq; tuũ nũerare poterit. Surge ergo
et pambula terrã in lõgitudĩe ꝛ in lati-
tudine sua:q: tibi datur⁹ sum eã. Mo-
uens igit tabernaculũ suũ abraȝ:venit
et habitauit iuxta ɔuallẽ mãbre: que ẽ
in hebron. Edificauitq; ibi altare dño.

Actũ est aũt in illo tpe XIIII
vt amraphel rex sennar ꝛ arioch
rex ponti ꝛ chodorlaomor rex e-
lamitaꝝ et thadal rex gentiũ:inirẽt bel
lũ ɔtra basa regẽ sodomoꝝ: ꝛ ɔtra ber-
sa regem gomorre:ꝛ ɔtra sennaar regeȝ
adame:et ɔtra semeber regẽ seboym:cõ
traq; regẽ bale:ipsa est segor. Omẽs hi
ɔuenerũt in vallẽ siluestrẽ:q̃ nũc ẽ ma-
re salis. Duodeci eni ãnis ſuierãt cho-
dorlaomor:et tertiodecĩo ãno recesserũt
ab eo. Igit quartedecĩo ãno venit cho-
dorlaomor et reges qui erãt cũ eo ꝛ per
cusserũt raphaym ĩ astaroth ꝛ carnaym
ꝛ zuzim cũ eis:et emim ĩ saba cariathai-
im et chorreos in montib⁹ seyr:vsq; ad

Hiere.40.b
.17.b et 26.a
Ro.4.d

campestria pharan:q̄ est in solitudine. Reuersiq; sūt ⁊ venerūt vsq; ad fontem mephat:ipsa ē cades:⁊ ꝑcusserūt omnē regionē amalechitaꝝ et āmorreoꝝ qui habitabāt in asasonthamar. Et egressi sunt rex sodomoꝝ:et rex gomorre:rexq; adame ⁊ rex seboym:necnō ⁊ rex bale q̄ est segor:⁊ duxerūt aciē ꝯtra eos in valle siluestri:scʒ aduersus chodorlaomor regē elamitaꝝ:⁊ thadal regē gentiū et amraphel regeʒ sennar ⁊ arioch regem ponti:quattuor reges aduersus quīq;. Uallis aūt siluestr hēbat puteos multos bituminis. Itaq; rex sodomoruʒ et rex gomorre terga verterūt:cecideruntq; ibi:et q̄ remāserāt fugerūt ad montem. Tulerūt aūt oēʒ substātiā sodomoꝝ et gomorreoꝝ:⁊ vniuersa q̄ ad cibū pertinēt ⁊ abierūt. Necnō ⁊ loth ⁊ substātiā eiꝰ:filiū fr̄is abrā qui habitabat ī sodomis. Et ecce vnꝰ qui euaserat nūciauit abrā hebreo qui hitabat in ꝯualle mābre āmorrei:fratr eschol ⁊ fratr aner. Hi eni pepigerāt fedus cū abrā. Qđ cū audisset abrā captū videlicet loth frēm suū:numerauit expeditos vernaculos suos trecētos decē ⁊ octo:⁊ ꝑsecutus ē eos vsq; dan. Et diuisis socijs irruit super eos nocte. Percussitq; eos ⁊ ꝑsecutus ē vsq; soba et phenicen:q̄ est ad leuā damasci. Reduxitq; oēm substātiā: ⁊ loth frēm suū cū substātia illiꝰ:mulieres quoq; ⁊ pp̄lm. Egressus ē aūt rex sodomoꝝ ī occursum eiꝰ:postq; reuersus est a cede chodorlaomor ⁊ regū qui cuʒ eo erāt in valle sabe:q̄ est vallis regis. At vero melchisedech rex salē:ꝓferēs panē ⁊ vinū (erat eni sacerdos dei altissimi) bn̄dixit ei ⁊ ait. Bn̄dictꝰ abrā dō excelso qui creauit celū et terrā:⁊ bn̄dictus deꝰ excelsus:quo ꝓtegēte:hostes ī maibꝰ tuis sūt. Et dedit ei decimas ex oibꝰ. Dixit aūt rex sodomoꝝ ad abrā. Da mihi aias:cetera tolle tibi. Qui respōdit ei:Leuo manū meā ad dn̄m deū excelsum possessorē celi ⁊ terre: ꝙ a filo subteminis vsq; ad corrigiā calige nō accipiā ex oibꝰ q̄ tua sūt:ne dicas: ego ditaui abrā:exceptꝭ his q̄ comederunt iuuenes:⁊ ꝑtibꝰ viroꝝ q̄ venerūt mecū aner:eschol ⁊ mambre. Isti accipiēt partes suas.

XV

His itaq; trāsactis:factꝰ est ꝭmo dn̄i ad abrā ꝑ visionem dicens: Noli timere abrā: Ego ꝓtector tuꝰ:⁊ merces tua magna nimis. Dixitq; abrā: Dn̄e deꝰ quid dabis mihi? Ego vadā absq; liberꝭ et filiꝰ ꝓcuratorꝭ domus mee:iste damascꝰ eliezer. Addiditq; abrā:Mihi aūt nō dedisti semē:⁊ ecce vernaculꝰ meꝰ:heres meus erit. Statimq; ꝭmo dn̄i factꝰ est ad eū dicēs:Nō erit hic heres tuꝰ:sed q̄ egredietꝛ de vtero tuo ipsū habebis heredē. Eduxitq; eū foras:⁊ ait illi:Suspice celū:⁊ numera stellas si potes. Et dixit ei:Sic erit semen tuū. Credidit abrā deo:⁊ reputatū est illi ad iusticiā. Dixitq; ad eum. Ego dn̄s qui eduxi te de vr chaldeoꝝ:vt darem tibi terrā istā et possideres eaʒ. At ille ait: Dn̄e deꝰ vn̄ scire possum ꝙ possessurꝰ sum eā? Et rn̄dit dn̄s. Sume inquit mihi vaccā triennē et capram trimā:et arietē ānoꝝ triū: turturē quoq; et colūbā. Qui tollēs vniuersa hec diuisit ea ꝑ mediū:⁊ vtrasq; ꝑtes ꝯtra se altrinsecus posuit. Aues aūt nō diuisit. Descēderūtq; volucres sup cadauera ⁊ abigebat eas abrā. Cumq; sol occūberet sopor irruit sup abrā:⁊ horror magnus et tenebrosus iuasit eū. Dictumq; ē ad eū. Scito p̄noscēs ꝙ ꝑegrinū futuꝝ sit semē tuū in terra non sua:⁊ subijcient eos seruituti:⁊ affligent quadrigentis annis. Uerūtn̄ gētē cui ꝭuituri sūt ego iudicabo:⁊ post hec egredietꝛ cum magna substātia. Tu aūt ibis ad p̄res tuos in pace sepultꝰ ī senectute bona. Generatiōe aūt quarta reuertētꝛ huc. Necdū eni cōplete sūt iniq̄tates āmorreorū vsq; ad p̄ns tp̄s. Cū ergo occubuissʒ sol facta est caligo tenebrosa: ⁊ apparuit clibanꝰ fumās ⁊ lāpas ignis trāsiēs inter diuisiones illas. In illo die pepigit dn̄s fedꝰ cū abrā dicēs. Semi tuo dabo terrā a fluuio egypti vsq; ad fluuiuʒ magnū eufraten: Cineos ⁊ cenezeos: cethmoneos et etheos ⁊ pherezeos:raphaim quoq; et āmorreos:eueos ⁊ chananeos ⁊ gergeseos et iebuseos.

XVI

Igitꝛ sarai vxor abram nō genuerat sibi liberos:sed hn̄s ancillaʒ egyptiā noīe agar:dixit marito suo: Ecce ꝯclusit me dn̄s ne parereʒ:ingredere ad ancillā meaʒ si forte saltē ex illa suscipiā filios. Cūq; ille acq̄esceret dep̄canti:tulit agar egyptiā ancillā suam:post ānos decē quā habitare ceperāt ī terra chanaan:⁊ dedit eā viro suo vxorē. Qui īgressus ē ad eā. At illa ꝯcepisse se vidēs despexit dn̄aʒ suā. Dixitq; sarai ad abrā. Iniq̄ agis cōtra me: Ego

B C D Hebre.7.a A Ro.4.a Gal.3.a. Iac.2.d B C Actu.7.a D A

dedi an[illegible]lā meā in sinū tuū: q̃ vidēs ꝙ
concepit: despectui me hꝫ. Judicet dñs
inter me ⁊ te. Cui rñdit abrā: Ecce ait ā-
cilla tua ī manu tua ē: vtere ea vt lƀet
Affligente igiṫ eā sarai: fugā iniīt. Cū-
qꝫ inuenisset eā angelꝰ dñi iuxta fontem
aq̃ in solitudie q̃ est ī via sur in deserto:
dixit ad illā: Agar ancilla sarai vnd̄ ve
nis: ⁊ quo vadis? Que rñdit. A facie sa-
rai dñe mee ego fugio. Dixitqꝫ ei ange-
lus dñi: Reuertere ad dñam tuā: ⁊ hu-
miliare sub manu illiꝰ. Et rursū: multi-
plicās inquit mltiplicabo semē tuuꝫ: et
nō numerabiṫ p̄ multitudie. Ac dein-
ceps ecce ait ꝯcepisti et paries filiū: vo-
cabisqꝫ nomē eiꝰ hismael: eo ꝙ audie-
rit dñs afflictionē tuā. Hic erit ferꝰ hō:
manꝰ eius cōtra oēs: ⁊ manꝰ oim ꝯtra
eū: ⁊ eregione vniuersoꝝ fratrū suoꝝ fi-
get tabernacula. Uocauit aūt agar no-
mē dñi qui loq̃baṫ ad eā: tu deꝰ qui vi-
disti me. Dixit eñi: Profecto h̄ vidi po-
steriora videntꝫ me. Propterea appella
uit puteū illū: puteū viuentꝫ ⁊ vidētis
me. Ipse est īter cades ⁊ barad: Peperitqꝫ
agar abre filiū: qui vocauit nomē eius
hismael. Octoginta ⁊ sex annorum erat
abrā qñ peperit ei agar hismaelē. XVII

Ostqꝫ vero nonagita ⁊ nouē an
p noꝝ esse cepat: apparuit ei deꝰ. Di
xitqꝫ ad eū. Ego dñs oipotens.
Ambula corā me: ⁊ esto pfectus. Ponā
qꝫ fedus meū inter me ⁊ te: ⁊ mltiplica-
bo te vehemēter nimis. Cecidit abram
pronꝰ in faciē. Dixitqꝫ ei deꝰ: Ego sum
et ponā pactū meū tecū: erisqꝫ pr̄ mul-
taꝝ gentiū: Nec vltra vocabiṫ nomen
tuū abrā: sed appellaberꝫ abraam: q2 pa
trē multaꝝ gentiū ꝯstitui te. Faciāqꝫ te
crescere vehemētissime ⁊ ponā te in gē-
tibꝰ: regesqꝫ ex te egredienṫ: ⁊ statuā pa
ctū meū inter me ⁊ te: ⁊ iter semē tuum
post te in generatiōibꝰ suis federe sem
piterno: vt sim deꝰ tuꝰ ⁊ semis tui pꝰ te.
Daboqꝫ tibi ⁊ semini tuo post te terraꝫ
pegrinatiōis tue: ⁊ oēm terrā chanaan
in possessionē eternā: eroqꝫ deꝰ eoꝝ. Di
xit iterū deꝰ ad abraam: Et tu ergo cu-
stodies pactū meū: ⁊ semē tuū post te ī
generatiōibꝰ suis. Hoc est pactū meum
qđ obseruabitꝫ iter me ⁊ vos et semē tu
um pꝰ te. Circūcideṫ ex vobis oē ma-
sculinū: et circūcidetꝫ carnē p̄putij vr̄i:
vt sit in signū federꝫ iter me ⁊ vos. In-
fans octo dieꝝ circūcideṫ ī vobis. Om
ne masculinū in generatiōibꝰ vr̄is tam

vernaculꝰ q̄ʒ empticiꝰ circūcideṫ: ⁊ q̃-
cūqꝫ nō fuerit de stirpe vr̄a. Eritqꝫ pa-
ctū meū in carne vr̄a in fedꝰ eternum.
Masculus cuius p̄putij caro circūcisa
nō fuerit: delebiṫ aīa illa de pp̄lo suo:
q2 pactū meum irritū fecit. Dixit quo-
qꝫ deꝰ ad abraaꝫ: Sarai vxorē tuā non
vocabis sarai: sed sarā. Et bñdicam ei:
et ex illa dabo tibi filiuꝫ cui bñdicturꝰ
sum. Eritqꝫ in natiōes: ⁊ reges pp̄loruꝫ
orienṫ ex eo. Cecidit abraā in faciē suā:
et risit in corde suo dicēs: Putasne cen
tenario nasceṫ filiꝰ: ⁊ sara nonagena-
ria pariet? Dixitqꝫ ad dñm. Utinā his-
mael viuat corā te. Et ait dñs ad abra-
am. Sara vxor tua pariet tibi filiū: vo-
cabisqꝫ nomē eiꝰ ysaac. Et cōstituā pa-
ctū meū illi in fedus sempiternū: et se-
mini eiꝰ post eū. Sup hismael quoqꝫ ex
audiui te. Ecce bñdicaꝫ ei: ⁊ augebo et
multiplicabo eū valde. Duodeci duces
generabit: ⁊ faciā illū crescere in gentē
magnā. Pactū vero meū statuā ad ysa-
ac: quē pariet tibi sara tp̄e isto: in āno
altero. Cūqꝫ finitꝰ esset s̄mo loquētꝫ cū
eo: ascēdit deꝰ ad abraaꝫ. Tulit autem
abraam hismael filiū suū et oēs verna-
culos domꝰ sue: vniuersosqꝫ quos eme-
rat: et cūctos mares ex oibꝰ virꝫ domꝰ
sue: ⁊ circūcidit carnē p̄putij eoꝝ: statī
ī ip̄a die sicut p̄cepat ei deꝰ. Abraā no
nagita ⁊ nouē erat ānoꝝ qñ circūcidit
carnē p̄putij sui: et hismael filiꝰ suꝰ tre
decim ānos ipleuerat tp̄e circūcisionis
sue. Eadē die circūcisus ē abraaꝫ: ⁊ his-
mael filiꝰ eiꝰ: ⁊ oēs viri domꝰ illiꝰ: tam
vernaculi q̄ʒ emptitij et alienigene pa-
riter circūcisi sunt. XVIII

Pparuit aūt ei dñs in conualle
a mābre: sedēti in ostio taberna-
culi sui ī ipso feruore diei. Cūqꝫ
eleuasset oclos: apparuerūt ei tres viri stā
tes ꝓpe eū. Quos cū vidisset: cucurrit ī
occursuꝫ eoꝝ de ostio tabernaculi sui: ⁊
adorauit in terra: ⁊ dixit. Dñe si inueni
grām ī oculṫ tuis ne trāseas seruū tuuꝫ:
sed afferā pauxilluꝫ aq̃: ⁊ lauenṫ pedes
vr̄i: ⁊ req̃escite sub arbore. Ponāqꝫ buc
cellā panis: ⁊ ꝯfortetur cor vr̄m: postea
trāsibitꝫ. Idcirco eñi declinastꝫ ad s̄uū
vr̄m. Qui dixerūt. Fac vt locutꝰ es. Fe-
stinauit abraaꝫ ī tabernaculū ad saraꝫ:
dixitqꝫ ei. Accelera tria sata sile cōmi-
sce ⁊ fac subcinericios panes. Ipse vero
ad armētū cucurrit: ⁊ tulit inde vitulū
tenerrimū et optimum: deditqꝫ puero.

Marginalia: C — icñ. 13.b — Luce.1.c — D — B — J.co. — ci.44.c — Ro.4.c — B — Luce.2.c — C — 8.co. — D — A — Actꝫ.16.c — 1.Reg.28.d

Qui festinauit ⁊ coxit illā. Tulit quoq̃
butyrū ⁊ lac et vitulū quē coxerat: ⁊ po
suit corā eis. Ipse vero stabat iuxta eos
B sub arbore. Cūq̃ comedissent: dixerūt ad
eū: Ubi est sara vxor tua? Ille respōdit:
4.Re.4.c Ecce i tabernaculo ē. Cui dixit. Reuer-
Ro.9.b tens veniā ad te tpe isto: vita comite: et
habebit filiū sara vxor tua. Quo audito
Lu.1.b sara: risit post ostiū tabernacli. Erāt au
tē ambo senes ꝓuecteq̃ etatis: ⁊ desie-
rāt sare fieri muliebria. Que risit occul
1.Pe.3.a te dicēs: Postq̄ ꝯsenui ⁊ dn̄s me⁹ vetu
lus est: voluptati operā dabo? Dixit au
tē dn̄s ad abraaʒ: Quare risit sara vxor
tua dicēs: Nū vere paritura suʒ anus?
Nūqd deo qcq̄ ē difficile? Juxta cōdi-
ctū reuertar ad te hoc eodē tpe: vita co
mite: ⁊ hēbit sara filiū. Negauit sara: di
cens: nō risi: timore pterrita. Dn̄s autē:
nō est inqt ita: sed risisti. Cū ergo surre-
xissent inde viri: direxerūt oclos ꝯtra so
domā: ⁊ abraaʒ simul gradiebat: dedu-
C cēs eos. Dixitq̃ dn̄s. Nū celare potero
abraam q̄ gestur⁹ sum: cū futur⁹ sit i gē
tē magnā ac robustissimā: ⁊ bn̄dicende
sint in eo oēs natiōes terre. Scio eni q̄
p̄ceptur⁹ sit filijs suis ⁊ domui sue post
se: vt custodiāt viā dn̄i: ⁊ faciāt iudiciū
et iusticiā: vt adducat dn̄s ꝓpter abraā
oia q̄ locut⁹ est ad eū. Dixit itaq̃ dn̄s:
Clamor sodomoꝝ ⁊ gomorreoꝝ multipli
cat⁹ est: ⁊ pctm̄ eoꝝ aggrauatū ē nimis
Jone.1.a. Descēdā: et videbo: vtrū clamorē q̄ ve-
nit ad me ope cōpleuerint: an nō ē ita:
vt sciā. Conuerterūtq̃ se inde ⁊ abierunt
sodomā. Abraaʒ vero adhuc stabat co-
rā dn̄o: et appropinquās ait: Nūqd per-
des iustū cū impio? Si fuerit quinqua-
ginta iusti i ciuitate pibūt sil: ⁊ nō par-
ces loco illo ꝓpter quiquagita iustos si
fuerint i eo? Absit a te vt rē hanc faci-
as: et occidas iustū cū impio: fiatq̃ iu-
st⁹ sicut impi⁹. Nō est hoc tuū qui iudi-
cas oēm terrā. Nequaq̄ facies iudiciū
D hoc. Dixitq̃ dn̄s ad eū. Si inuenero so
domis quiquagita iustos i medio ciui-
tatis: dimittā oi loco ꝓpter eos. Rn̄dit
abraaʒ: et ait: Quia semel cepi: loquar
ad dn̄ʒ meū cū sim puluis ⁊ cinis. Quid
si min⁹ quiquagita iusti quiq̃ fuerint:
delebis ꝓpter quadragitaquiq̃ vniuer
sam vrbē? Et ait: Nō delebo si iuenero
ibi quadragitaquiq̃. Rursūq̃ locut⁹ ē
ad eū. Si aūt quadragita ibi inuēti fue
rint: qd facies? Ait: Nō pcutiam ꝓpter
quadragita. Ne q̄so inqt indigneris dn̄e

si loquar. Quid si ibi inuēti fuerint tri-
ginta? Rn̄dit: Nō faciaʒ: si inuenero ibi
triginta. Quia semel ait cepi: loquar ad
dn̄m meū. Quid si ibi iuēti fuerit vigin
ti? Ait: Nō interficiā ꝓpter vigiti. Ob-
secro inquit ne irascaris dn̄e: si loquar
adhuc semel. Quid si inuēti fuerint ibi
decem? Dixit. Nō delebo ꝓpter decem.
Abijt dn̄s postq̄ cessauit loq̄ ad abraā:
⁊ ille reuersus ē in locū suū. XIX
Uenerūtq̃ duo angeli sodomā ve
V spere sedēte loth i forib⁹ ciuitatis
Qui cū vidissʒ eos: surrexit ⁊ iuit
obuiā eis: adorauitq̃ pn⁹ in terrā: ⁊ di
xit: Obsecro dn̄i: declinate in domū pue
ri vr̄i: ⁊ manete ibi. Lauate pedes vr̄os
et mane ꝓficiscemini in viā vr̄am. Qui di
xerūt: Minime: sed i platea manebim⁹.
Cōpulit illos oppido vt diuerterent ad
eū. Ingressisq̃ domū ei⁹ fecit ꝯuiuium:
coxit azyma et comederūt. Pri⁹ aūt q̄
irēt cubitū: viri ciuitatis vallauerūt do-
mū illi⁹ a puero vsq̃ ad senē ois pplus
sil. Uocaueruntq̃ loth: ⁊ dixerūt ei: Ubi
sūt viri q̄ introierūt ad te nocte. Educ
illos huc vt cognoscam⁹ eos. Egressus
ad eos loth p⁹ tergū accludēs ostiū ait
Nolite q̄so frēs mei: nolite malū hoc fa
cere. Habeo duas filias q̄ necdū cogno
uerūt viꝝ. Educā eas ad vos: ⁊ abuti-
mini eis sicut vobis placuerit: dūmodo
viris istis nihil mali faciatis: q̄ ingressi
sūt sub vmbra culminis mei. At illi di-
xerunt: Recede illuc. Et rursus. Ingres-
sus es inquiunt vt aduena: nunquid vt
iudices? Te ḡ ipsū magis q̄ hos affige-
m⁹. Uimq̃ faciebāt loth vehemētissime
Jāq̃ ꝓpe erat vt effrigerēt fores: ⁊ ecce
miserūt manū viri: ⁊ itroduxerūt ad se
loth: clauserūtq̃ ostiū: ⁊ eos q̄ foris erāt
pcusserūt cecitate a mimo vsq̃ ad ma-
ximū: ita vt ostiū inuenire nō possēt. Di-
xerūt aūt ad loth. Habes h̄ quēpiā tuoꝝ
generū aut filios aut filias? Oēs q̄ tui
sūt educ de vrbe hac. Delebim⁹. n. locū
istū: eo q̄ icreuerit clamor eoꝝ corā do
mino q̄ misit nos vt pdā⁹ illos. Egres-
sus itaq̃ loth: locut⁹ ē ad generos suos
q̄ accepturi erāt filias ei⁹: ⁊ dixit. Sur
gite et egredimini de loco isto: q̄ delebit
dn̄s ciuitatē hāc. Et vis⁹ ē eis quasi lu
dens loqui. Cūq̃ eēt mane: cogebāt eū
angeli dicētes: Surge tolle vxorē tuā ⁊
duas filias quas hēs ne ⁊ tu pariter pere
as i scelere ciuitatis. Dissimulāte illo ap
penderūt manū ei⁹ ⁊ manū vxoris ac du

arū filiaꝝ ei⁹: eo ꝙ pceret dn̄s illi: eduxerūtq̨ eū ꝛ posuerūt extra ciuitatē: ibiq̨ locuti sūt ad eū dicētes: Salua aīaꝫ tuā. Noli respicere post tergū: nec stes i oī circa regiōe: sꝫ in monte saluū te fac ne ꝛ tu siꝯ pereas. Dixitq̨ loth ad eos: Queso dn̄e mi: qꝛ inuenit ſu⁹ tu⁹ grām corā te: ꝛ magnificasti glām ꝛ miscdiaꝫ tuā quā fecisti mecū vt saluares aīam meā: nec possū in mōte saluari: ne forte apphēdat me malū ꝛ moriar. Est ciuitas hic iuxta ad quā possū fugere pua: ꝛ saluabor in ea. Nūqd nō modica est ꝛ viuet aīa mea? Dixitq̨ ad eū. Ecce etiam i hoc suscepi pces tuas: vt non subuertā vrbē p qua locut⁹ es. Festina et saluare ibi: qꝛ nō potero facere qcq̨ do nec ingrediarꝭ illuc. Idcirco vocatū ē nomē vrbis illi⁹ segor. Sol egressus est sup terrā: ꝛ loth igressus est segor. Igit̄ dn̄s pluit sup sodomā ꝛ gomorraꝫ sulphur ꝛ ignē a dn̄o de celo: ꝛ subuertit ciuitates has: ꝛ oēm circa regionē: vniuersos hītatores vrbiū ꝛ cūcta terre virētia. Respiciēsq̨ vxor ei⁹ post se versa est in statuā salꝭ. Abraā aūt ꝯsurgēs mane vbi steterat pri⁹ cū dn̄o: intuit⁹ ē sodomā ꝛ gomorrā ꝛ vniuersā terrā regionis illi⁹. Viditq̨ ascēdētē fauillā de terra quasi fornacꝭ fumū. Cū.n. subuerteret dn̄s ciuitates regionis illi⁹: recordat⁹ ē abrae: ꝛ liberauit loth de subuersione vrbiū in qb⁹ hītauerat. Ascendit q̨ loth ď segor ꝛ mā sit i mōte: due quoq̨ filie ei⁹ cū eo. Timuerat eni manere in segor. Et māsit i spelūca ipse ꝛ due filie ei⁹ cū eo. Dixitq̨ maior ad minorē. Pr̄ nr̄ senex ē ꝛ null⁹ viroꝝ remāsit in terra qui possit igredi ad nos iuxta morē vniuerse terre. Veni iebriem⁹ eū vino: dormiamusq̨ cū eo: vt ſuare possim⁹ ex pr̄e nr̄o semē. Dederūt itaq̨ pr̄i suo bibere vinū nocte illa. Et ingressa est maior: dormiuitq̨ cū pr̄e. At ille nō sensit: nec qn̄ accubuit filia nec qn̄ surrexit. Altera quoq̨ die dixit maior ad minorē. Ecce dormiui heri cū pr̄e meo: Dem⁹ ei bibere vinū etiā hac nocte et dormies cū eo vt saluem⁹ semē de pr̄e nr̄o. Dederūtq̨ etiā ꝛ illa nocte pr̄i suo bibere vinū. Ingressaq̨ minor filia dormiuit cū eo. Et nec quidē tūc sensit qn̄ ꝯcubuerit: vel qn̄ illa surrexit. Cōceperūt ergo due filie loth de pr̄e suo. Pepitq̨ maior filiū: ꝛ vocauit nomē ei⁹ moab: Ipse est pr̄ mobitaꝝ vsq̨ in pn̄tē diē. Minor quoq̨ pepit filiū ꝛ vocauit nomē ei⁹ āmon: id est fili⁹ ppl̄i mei. Ipse est pr̄ āmonitaꝝ vsq̨ hodie.

XX

Profect⁹ inde abraam i terrā australē: hītauit iter cades ꝛ sur: ꝛ pegrinat⁹ est i gerarꝭ. Dixitq̨ ď sara vxore sua: soror mea ē. Misit ergo abimelech rex gerare: et tulit eā. Venit aūt de⁹ ad abimelech p somniū nocte: ꝛ ait illi. En morierꝭ pter mulierē quā tulisti. Habet.n. virū. Abimelech vero nō tetigerat eā. Et ait: Dn̄e num gentē ignorātē ꝛ iustā interficies? Nōne ipse dixit mihi soror mea est: ꝛ ipsa ait: frater me⁹ ē? In simplicitate cordis mei ꝛ mundicia manuū meaꝝ feci hoc. Dixitq̨ ad eū de⁹. Et ego scio ꝙ simplici corde feceris: ꝛ ideo custodiui te ne peccares i me: ꝛ nō dimisi vt tāgeres eā. Nūc ergo redde viro suo vxorē: ꝛ orabit pro te: qꝛ ppha est: ꝛ viues. Si aūt nolūerꝭ reddere: scito ꝙ morte morierꝭ: tu ꝛ oīa q̄ tua sunt. Statiq̨ de nocte ꝯsurgens abimelech: vocauit omēs ſuos suos: ꝛ locut⁹ ē vniuersa verba hec i aurib⁹ eorū. Timueruntq̨ oēs viri valde. Vocauit aūt abimelech etiā abraā: ꝛ dixit ei Quid fecisti nobis? Quid peccauim⁹ i te: qꝛ induxisti sup me ꝛ sup regnū meū pctm̄ grāde? Que nō debuisti facere: fecisti nobis. Rursusq̨ expostulans ait. Quid vidisti vt hoc faceres? Respōdit abraam: Cogitaui mecū dicēs. Forsitan nō est timor dei i loco isto: ꝛ interficiēt me pter vxorē meā. Alias aūt ꝛ vere soror mea ē: filia pr̄is mei: ꝛ nō filia matris mee: ꝛ duxi eā in vxorē. Postq̨ aūt eduxit me deus de domo pr̄is mei: dixi ad eā. Hāc miscdiaꝫ facies mecū. In oī loco ad quē ingrediemur dices ꝙ frater tuus sim. Tulit igit̄ abimelech oues et boues ꝛ ſuos ꝛ ancillas: ꝛ dedit abraā. Reddiditq̨ illi sarā vxorē suam: et ait: Terra corā vobis ē: vbicūq̨ tibi placuerit habita. Sare autē dixit: Ecce mille argēteos dedi fratri tuo: hoc erit tibi in velamē oculoꝝ ad oēs qui tecū sunt: et quocūq̨ pergerꝭ memēto te dephensaꝫ. Orante aūt abraaꝫ: sanauit de⁹ abimelech et vxorē: ancillasq̨ ei⁹: ꝛ pepererunt. Cōcluserat eni de⁹ oēm vuluaꝫ domus abimelech pter sarā vxorē abrae.

XXI

Visitauit aūt dn̄s sarā sicut pmiserat: ꝛ impleuit q̄ locut⁹ est. Cōcepitq̨ ꝛ pepit filiū i senectute sua: tpe quo pdixerat ei de⁹.

Ap.1.a · Isa.13.d · Iere.50.f · Os.4.d · 1.17.g · Ezech.16.f · Ap.10.a · See.11.c · Ge.12. · 1.Re.2.d · Hebre.11.c.

A · B · C · D · E · F · G

Math.1.a

Vocauitqꝫ abraā nomē filij sui quē genuit ei sara ysaac: ⁊ circūcidit euꝫ octauo die: sicut p̄cepat ei deꝰ cū esset centū annoꝝ. Hac quippe etate pr̄is natꝰ est ysaac. Dixitqꝫ sara: Risum fecit mihi deus: et quicūqꝫ audierit: corridebit mihi Rursumqꝫ ait: Quis auditurꝰ crederet abraam q̄ sara lactaret filiū quē pepit ei iā seni? Creuit igit̃ puer: ⁊ ablactatꝰ est. Fecitqꝫ abraaꝫ grāde cōuiuiū in die ablactatiōis eiꝰ. Cūqꝫ vidisset sara filiū agar egyptie ludentē cū ysaac filio suo dixit ad abraam: Ejice ancillā hāc et filiū eiꝰ. Nō eni erit heres filiꝰ ancille cū filio meo ysaac. Dure accepit hoc abraam ꝓ filio suo. Cui dixit deꝰ: Nō tibi videat̃ asperꝝ sup puero ⁊ sup ācilla tua. Oīa q̄ dixerit tibi sara: audi vocē eius: q: in ysaac vocabit̃ tibi semē. Sꝫ ⁊ filium ancille faciā in gentē magnā: q: semen tuū ē. Surrexit itaqꝫ abraā mane et tollēs panē ⁊ vtrē aq̄ imposuit scapule eiꝰ: tradiditqꝫ pueꝝ ⁊ dimisit eā. Que cū abijsset: errabat i solitudīe bersabee. Cūqꝫ ꝯsūpta eēt aqua i vtre: abiecit puerū subter vnā arborē q̄ ibi erat: ⁊ abijt Seditqꝫ e regiōe ꝓcul: quātū pōt arcus iacere. Dixit eni: Nō videbo morientēꝫ pueꝝ. Et sedēs ꝯtra: leuauit vocē suā ⁊ fleuit. Exaudiuit aūt deꝰ vocem pueri. Vocauitqꝫ angelus dn̄i agar de celo dicens: Quid agis agar? Noli timere. Exaudiuit eni deꝰ vocē pueri: d̄ loco i quo est. Surge et tolle pueꝝ: ⁊ tene manū illius: q: in gētē magnā faciā eū. Aperuitqꝫ oculos eiꝰ deꝰ. Que vidēs puteum aq̄: abijt ⁊ ipleuit vtrē: deditqꝫ puero bibere: ⁊ fuit cū eo. Qui creuit ⁊ moratꝰ ē in solitudine: factusqꝫ est iuuenis sagittariꝰ. Habitauitqꝫ in deserto pharan. Et accepit illi mr̃ sua vxorē d̄ terra egypti. Eodē tpe dixit abimelech ⁊ phicol princeps exercitꝰ eiꝰ ad abraaꝫ. Deꝰ tecū est in vniuersis q̄ agis. Iura ergo ꝑ dn̄m ne noceas mihi ⁊ posteris meis stirpiqꝫ mee sed iuxta mis̄ciaꝫ quaꝫ feci tibi: facies mihi et terre in qua versatꝰ es aduena. Dixitqꝫ abraam: Ego iurabo. Et increpauit abimelech ꝓpter puteū aq̄: queꝫ vi abstulerāt s̄ui eius. R̄nditqꝫ abimelech. Nesciui quis fecerit hāc rē. Sed ⁊ tu nō indicasti mihi: ⁊ ego nō audiui p̄ter hodie. Tulit itaqꝫ abraaꝫ oues ⁊ boues: et dedit abimelech. Percusseruntqꝫ ambo fedꝰ. Et statuit abraaꝫ septē agnas gregis seorsuꝫ. Cui dixit abimelech. Quid sibi volūt septē agne iste q̄s stare fecisti seorsuꝫ? At ille: Septeꝫ inq̄t agnas accipies de manu mea: vt sint mihi in testimoniū: q̄m ego fodi puteum istū. Idcirco vocatꝰ ē locꝰ ille bersabee: q: ibi vterqꝫ iurauit: ⁊ inierūt fedus ꝓ puteo iuramēti. Surrexit autē abimelech ⁊ phicol prīceps exercitꝰ eiꝰ: reuersiqꝫ sūt in terrā palestinoꝝ. Abraā vero plātauit nemꝰ in bersabee: ⁊ inuocauit ibi nomē dei eterni: ⁊ fuit colonꝰ terre palestinoꝝ diebꝰ multis.

Josue.24.a | Gal.4.d | B | Ro.9.b | C | J.26.f | D

XXII

Que postqꝫ gesta sūt tēptauit deꝰ abraā: ⁊ dixit ad eū: Abraam abraam. At ille r̄ndit: Adsū. Ait illi: Tolle filiū tuū vnigenitū quē diligis ysaac: et vade i terrā visiōis: atqꝫ ibi offeres eū in holocaustū: sup vnū montiū quē mōstrauero tibi. Igit̃ abraā de nocte ꝯsurgēs: strauit asinū suū: ducēs secū duos iuuenes: ⁊ ysaac filiuꝫ suum. Cūqꝫ ꝯcidisset ligna i holocaustū: abijt ad locū quē p̄cepat ei dn̄s. Die aūt tertio eleuatis ocul̃ vidit locū ꝓcul: dixitqꝫ ad pueros suos. Expectate hic cū asino: ego ⁊ puer illuc vsqꝫ ꝓperātes: pꝰq̄ adorauerimꝰ reuertemur ad vos. Tulit quoqꝫ ligna holocausti: ⁊ iposuit super ysaac filiū. Ipse vero portabat i manibꝰ ignē ⁊ gladiū. Cunqꝫ duo ꝑgerent simul: dixit ysaac pr̄i suo: Pater mi. At ille respōdit: Quid vis fili? Ecce inquit ignis ⁊ ligna: vbi est victima holocausti? Dixit aūt abraam. Deꝰ ꝓuidebit sibi victimam holocausti fili mi. Pergebāt quoqꝫ pariter: ⁊ venerūt ad locum quē ostēderat ei deꝰ: in quo edificauit altare: ⁊ desup ligna cōposuit. Cūqꝫ alligasset ysaac filiū suū: posuit eū in altare sup struē lignoꝝ. Extēditqꝫ manū ⁊ arripuit gladiū vt imolaret filiū suū. Et ecce angelꝰ dn̄i de celo clamauit dicēs: Abraā abraā. Qui r̄ndit. Adsū. Dixitqꝫ ei: Non extēdas manū tuaꝫ super puerū: neqꝫ facias illi quicq̄. Nunc cognoui q̄ timeas dn̄m: ⁊ nō pepcisti vnigenito filio tuo propter me. Leuauit abraam ocl̃os suos: viditqꝫ post terguꝫ arietē inter vepres herentē cornibus. Quē assumēs obtulit holocaustū pro filio. Appellauitqꝫ nomen loci illiꝰ: dn̄s videt. Vn̄ vsqꝫ hodie dicit̃: in mōte: dominꝰ videbit. Vocauit aūt angelꝰ dn̄i abraam secūdo de celo dicēs: Per memetip̄m iuraui dicit dn̄s: q: fecisti hāc rem: ⁊ nō pepercisti filio tuo vnigenito

Judit.8.c | Hebr.11 | B | C | 1.Mach.2 | Eccl.44 | Hiere.44 | Hebre.6.c

Gal.3.a.

pter me: bñdicã tibi ⁊ multiplicabo semẽ tuũ sicut stellas celi: ⁊ velut arenam q̃ est in littore maris. Possidebit semen tuũ portas inimicorũ suorũ: ⁊ benedicent in semine tuo oẽs gẽtes terre: q obedisti voce mee. Reuersus ẽ abraam ad pueros suos: abieruntq; bersabee sil: ⁊ habitauit ibi. His itaq; gestis nunciatũ est abraã q melcha quoq; genuisset filios nachor fratri suo: hus primogenitũ: et buz fratrẽ ei⁹: et chamuel prẽm syrorũ: ⁊ caseth ⁊ azau: pheldas quoq; ⁊ yeddaf ⁊ bathuel: de quo nata est rebecca. Octo istos genuit melcha nachor fratri abraam. Cõcubina vero illi⁹ noie roma: peperit thabee et gaon et thaas et maacha. XXIII

Vixit aũt sara centũ viginti septẽ annis: ⁊ mortua ẽ in ciuitate arbee: q̃ est hebron in terra chanaan. Uenitq; abraam vt plangeret ⁊ fleret eam. Cunq; surrexisset ab officio funeris: locut⁹ ẽ ad filios heth dicens: Aduena sum ⁊ pegrin⁹ apud vos: date mihi ius sepulchri vobiscũ: vt sepeliã mortuũ meum. Rñderũt filij heth dicentes: Audi nos dñe. Princeps dei es apud nos: in electis sepulchris nr̃is sepeli mortuum tuũ: nullusq; te phibere poterit: quin i monumẽto ei⁹ sepelias mortuũ tuum. Surrexit abraã ⁊ adorauit pplm terre: filios videlicz heth. Dixitq; ad eos: Si placet anime vr̃e vt sepeliã mortuũ meũ: audite me ⁊ intercedite p me apud ephron filiũ seor vt det mihi speluncam duplicẽ quã habet in extrema pte agri sui. Pecunia digna tradat eã mihi corã vobis in possessionẽ sepulchri. Habitat aũt ephron i medio filiorũ heth. Respõditq; ephron ad abraã cũctis audientib⁹ q̃ ingrediebant portã ciuitatis illi⁹ dicẽs: Nequaq; ita fiet dñe mi: sz tu magis ausculta qd loquor. Agrũ trado tibi ⁊ speluncã que i eo est p̃sentibus filijs ppli mei. Sepeli mortuũ tuũ. Adorauit abraam corã dño ⁊ pplo terre: et locutus est ad ephron circũstante plebe ei⁹. Queso vt audias me. Dabo pecuniam p agro: suscipe eã: ⁊ sic sepeliã mortuũ meũ in agro. Rñditq; ephron: Dñe mi audi me. Terra quã postulas quadringẽtos siclos argẽti valet. Istud est pciũ inter me ⁊ te. Sed quãtũ est hoc? Sepeli mortuũ tuũ. Quod cũ audisset abraam appẽdit pecuniã quã ephron postulauerat: audiẽtib⁹ filijs heth quadringẽtos siclos argẽti: pbate monete publice. Cõfirmatusq; ẽ ager quondã ephronis in quo erat spelũca duplex respiciens mãbre: tã ipse q̃ spelũca: ⁊ omnes arbores ei⁹ in cũctis terminis eius p circuitũ abrae in possessionẽ videtib⁹ filijs heth: ⁊ cunctis q intrabãt portã ciuitatis illi⁹. Atq; ita sepeliuit abraam sarã vxorẽ suã in spelũca agri duplici: q̃ respiciebat mãbre: hec ẽ hebron i terra chanaan. Et pfirmat⁹ est ager ⁊ antrũ qd erat in eo abrae in possessionem monumẽti a filijs heth. XXIIII

Erat aũt abraã senex: dierũq; multorũ: ⁊ dñs in cunctis bñdixerat ei. Dixitq; ad seruũ seniorẽ domus sue qui perat oib⁹ que hẽbat. Pone manũ tuã subter femur meũ vt adiurẽ te p deũ celi ⁊ terre: vt nõ accipias vxorẽ filio meo de filiab⁹ chananeorũ inter quos habito: sed ad terrã ⁊ cognationẽ meã pficiscaris: ⁊ inde accipias vxorẽ filio meo ysaac: Rñdit seru⁹: Si noluerit mulier venire mecũ i terrã hãc: nũquid reducere debeo filiũ tuũ ad locũ de quo tu egressus es? Dixitq; abraã: Caue ne qñ reducas filiũ meũ illuc. Dñs celi ⁊ terre q̃ tulit me de domo patris mei: ⁊ de terra natiuitatis mee q̃ locut⁹ est mihi: ⁊ iurauit mihi dicẽs: Semini tuo dabo terrã hãc: ipse mittet angelũ suũ corã te: ⁊ accipies inde vxorẽ filio meo. Sin aũt mulier noluerit seq te: nõ teneberis iuramẽto: filiũ tñ meum ne reducas illuc. Posuit ergo suus manũ sub femore abraã dñi sui: ⁊ iurauit illi sup sermone hoc. Tulitq; decẽ camelos de grege dñi sui ⁊ abijt: ex oibus bonis ei⁹ portans secũ: pfectusq; perrexit i mesopotamiã ad vrbẽ nachor. Cũq; camelos fecisset accũbere extra oppidũ: iuxta puteũ aque: vespe: eo tpe quo solent mulieres egredi ad hauriẽdã aquã: orauit dñm dicẽs: Dñe de⁹ domini mei abraam occurre obsecro mihi hodie: et fac misericordiam cũ dño meo abraam. Ecce ego sto pe fontẽ aque: ⁊ filie habitatorũ hui⁹ ciuitatis egrediẽt ad hauriendã aquã. Igit puella cui dixero: inclina hydriã tuã vt bibã: ⁊ illa rñderit bibe: quin ⁊ camelis tuis dabo potũ: ipsa est quã preparasti suo tuo ysaac: ⁊ p hoc intelligã q fecerit misericordias cũ dño meo abraam. Necdũ intra se verba cõpleuerat: ⁊ ecce rebecca egrediebat filia bathuel filij melche vxoris nachor fratris

J.47.G
J.co.
Judit.9.a

abraam: hñs hydriā in scapula sua: puella decora nimis virgoqꝫ pulcherrima: ⁊ incognita viro. Descēderat autem ad fontē ⁊ impleuerat hydriā aqua: ac reuertebat. Occurritqꝫ ei ſuꝰ ⁊ ait: Pauxillū aque mihi ad bibendū p̄be de hydria tua. Que rn̄dit: Bibe dn̄e mi. Celeriterqꝫ deposuit hydriā sup ulnā suam: ⁊ dedit ei potū. Cūqꝫ ille bibisset: adiecit. Quin ⁊ camelis tuis hauriā aquā: donec cūcti bibāt. Effundēsqꝫ hydriā in canalibꝰ recurrit ad puteū vt hauriret aquā: ⁊ haustā oībus camelis dedit. Ipse aūt ꝯtemplabat eā tacitꝰ: scire volens vtrū ꝓsperū iter suū fecisset deꝰ an nō. Postq̄ aūt biberūt cameli protulit vir inaures aureas: appendētes siclos duos: ⁊ armillas totidē pondo siclorū decē. Dixitqꝫ ad eā. Cuiꝰ es filia? Indica mihi. Est in domo p̄ris tui locus ad manēdū? Que rn̄dit: Filia sum bathuelis: filij nachor: quē pepit ei melcha. Et addidit dicēs: Paleaꝝ quoqꝫ ⁊ feni plurimū ē apud nos: ⁊ locꝰ spaciosus ē ad manendū. Inclinauit se hō: ⁊ adorauit dn̄m dicēs: Bn̄dictꝰ dn̄s deus dn̄i mei abraam: qui nō abstulit miſcdiā ⁊ veritatē suā a dn̄o meo: ⁊ recto itinere me ꝑduxit in domū fr̄is dn̄i mei. Cucurrit itaqꝫ puella: ⁊ nūciauit in domū matris sue oīa que audierat. Habebat autē rebecca fratrē noīe laban. Qui festinꝰ egressus est ad hoīem vbi erat fons. Cūqꝫ vidisset inaures ⁊ armillas in manibus sororis sue: ⁊ audisset cuncta verba referentis: hec locutꝰ est mihi hō: venit ad virū qui stabat iuxta camelos: ⁊ prope fontē aque: dixitqꝫ ad eū. Ingredere benedicte dn̄i. Cur foris stas? Preparaui domū ⁊ locū camelis tuis. Et introduxit eū in hospitiū: ac destrauit camelos: deditqꝫ paleas ⁊ fenū: ⁊ aquā ad lauādos pedes cameloꝝ: ⁊ viroꝝ qui venerāt cū eo. Et appositꝰ est in ꝯspectu eiꝰ panis. Qui ait: Nō comedā: donec loquar sermones meos. Rn̄dit ei. Loq̄re. At ille: Seruꝰ inquit abraā sum. Et dn̄s bn̄dixit dn̄o meo valde: ⁊ magnificatꝰ est: et dedit ei oues ⁊ boues: argētū ⁊ aurum: ſuos ⁊ ancillas: camelos et asinos. Et peperit sara vxor dn̄i mei filiū dn̄o meo in senectute sua: deditqꝫ illi oīa q̄ habuerat. Et adiurauit me dn̄s meus dicēs: Nō accipies vxorē filio meo de filiabꝰ chananeoꝝ: in quoꝝ terra habito: sꝫ ad domū p̄ris mei perges: ⁊ de cognatione mea accipies vxorē filio meo. Ego vero rn̄di dn̄o meo: Quid si noluerit venire mecū mulier? Dn̄s ait in cuiꝰ cōspectu ambulo: mittet angelū suū tecū: et diriget viā tuā: accipiesqꝫ vxorē filio meo de cognatiōe mea: ⁊ de domo p̄ris mei. Innocēs eris a maledictiōe mea: cū veneris ad ꝓximos meos: ⁊ nō dederit tibi. Ueni ergo hodie ad fontē aque: ⁊ dixi: Dn̄e deꝰ dn̄i mei abraam: si direxisti viā meā ī qua nūc ābulo: ecce sto iuxta fontē aque: ⁊ virgo q̄ egredietur ad hauriendam aquā: audierit a me da mihi pauxillū aque ad bibēdū d̄ hydria tua: ⁊ dixerit mihi: ⁊ tu bibe: ⁊ camelis tuis hauriā: ipsa est mulier quā p̄parauit dominus filio dn̄i mei. Cūqꝫ hec tacitꝰ mecū voluerē: apparuit rebecca veniēs cum hydria quā portabat in scapula: descenditqꝫ ad fontē: ⁊ hausit aquā. Et aio ad eā: Da mihi paululū bibere. Que festinans deposuit hydriā de humero: et dixit mihi: Et tu bibe: ⁊ camelis tuis tribuā potū. Bibi: ⁊ adaquauit camelos. Interrogauiqꝫ eā: ⁊ dixi: Cuiꝰ es filia? Que rn̄dit: Filia bathuelis sum: filij nachor: quē pepit ei melcha. Suspēdi itaqꝫ inaures ad ornandā faciē eiꝰ: et armillas posui in manibꝰ eiꝰ. Pronusqꝫ adoraui dn̄m bn̄dicens dn̄o deo domini mei abraā: qui ꝑduxit me recto itinere: vt sumerem filiā fratris dn̄i mei filio eiꝰ. Quāobrē si facitis miſcdiam ⁊ veritatē cū dn̄o meo indicate mihi: sin autē aliud placet: ⁊ hoc dicite mihi: vt vadā ad dexterā siue ad sinistrā. Rn̄derūt laban ⁊ bathuel: A dn̄o egressus ē sermo. Nō possumꝰ extra placitū eiꝰ q̄cq̄ aliud loq̄ tecū. En rebecca corā te ē: tolle eā ⁊ ꝓficiscere: ⁊ sit vxor filij dn̄i tui: sicut locutꝰ est dn̄s. Qd̄ cū audisset puer abraā: ꝓcidēs adorauit in terra dn̄m. Prolatisqꝫ vasis argēteis ⁊ aureis ac vestibus dedit ea rebecce ꝓ munere. Fratribus quoqꝫ eiꝰ ⁊ m̄ri dona obtulit. Inito ꝯuiuio vescētes pariter ⁊ bibētes mānserūt ibi. Surgēs aūt mane locutus ē puer: Dimittite me: vt vadā ad dn̄m meum. Rn̄derūtqꝫ frater eiꝰ ⁊ m̄r. Maneat puella saltē decem dies apud nos: ⁊ postea ꝓficiscet. Nolite ait me retinere: q: dn̄s direxit viam meā. Dimitte me vt pergā ad dn̄m meū. Et dixerūt: Uocemꝰ puellā ⁊ q̄ramꝰ ipsiꝰ voluntatem. Cūqꝫ vocata venisset: sciscitati sūt: Uis ire cū hoīe isto? Que ait: Uadā. Dimise-

C

D

G.21.a

G.eo.

F

G

rūt ergo eā ⁊ nutricē illiꝰ: ſuūq abraā ⁊ comites eiꝰ: imp̄cantes ꝓſpera ſorori ſue atq dicētes: Soror nr̄a es. Creſcas in mille milia ⁊ poſſideat ſemē tuū portas inimicoꝝ ſuoꝝ. Igitr̄ rebecca et puelle illiꝰ aſcēſis camelis ſecute ſunt virū: qui feſtinꝰ reuertebat̄ ad dn̄m ſuū. Eo aūt tp̄e deambulabat yſaac ꝑ viam q̄ ducit ad puteū: cuiꝰ nomē eſt viuētꝫ et videntꝫ. Habitabat eni in terra auſtrali: ⁊ egreſſus fuerat ad meditandū in agro inclinata iā die. Cūq eleuaſſet oculos: vidit camelos venientes ꝓcul. Rebecca quoq ꝯſpecto yſaac deſcendit de camelo: ⁊ ait ad puerum: Quis ē ille hō qui venit ꝑ agrū in occurſū nobis? Dixitq ei: Ipſe eſt dn̄s meꝰ. At illa tollens cito palliū ſuū opꝑuit ſe. Seruꝰ autē cūcta que geſſerat narrauit dn̄o ſuo yſaac. Qui introduxit eā in tabernaculū ſare m̄ris ſue: ⁊ accepit eā vxorē: ⁊ in tantū dilexit eā vt dolorē qui ex morte m̄ris eiꝰ acciderat tēperaret.

XXV

a Braam vero aliā duxit vxorem noie cethurā: q̄ ꝑpit ei zamram ⁊ iecſan: ⁊ madā: ⁊ madiā: ⁊ ieſboch: ⁊ ſue. Iecſan quoq genuit ſaba ⁊ dadan. Filij dadā fuerūt: aſſurim et lathuſim et laomim. At vero ex madian ortꝰ eſt epha ⁊ epher ⁊ enoch ⁊ abida ⁊ heldaa. Omnes hi filij cethure. Deditq abraam cūcta q̄ poſſiderat yſaac: filius aūt ꝯcubinaꝝ largitꝰ ē munera: ⁊ ſeparauit eos ab yſaac filio ſuo dum adhuc ipſe viueret ad plagā orientalē. Fuerūt autē dies vite abrae centū ſeptuagintaquinq anni: et deficiēs mortuꝰ eſt i ſenectute bona: ꝓuecteq etatis ⁊ plenꝰ dierū: ꝯgregatuſq eſt ad ppl̄m ſuū. Et ſepelierūt eū yſaac ⁊ hiſmael filij ſui i ſpelunca duplici q̄ ſita eſt i agro ephron filij ſeor ethei: e regiōe mābre: quā emerat a filijs heth. Ibi ſepultꝰ eſt ipſe ⁊ ſara vxor eiꝰ. Et poſt obitū illius benedixit deꝰ yſaac filio eiꝰ: qui habitabat iuxta puteū noie viuētis ⁊ vidētꝫ. He ſunt generatiōes hiſmael filij abrae quē peperit ei agar egyptia famula ſare: ⁊ hec noia filioꝝ eiꝰ in vocabul̄ ⁊ generatio nibꝰ ſuis. Primogenitꝰ hiſmael̄ nabaioth: deinde cedar: ⁊ abdehel: ⁊ mabſan: maſma quoq ⁊ duma ⁊ maſſa: adad et thema ⁊ iachur ⁊ naphis ⁊ cedma. Iſti ſunt filij hiſmael: et hec noia ꝑ caſtella ⁊ oppida eoꝝ duodeci principes tribuum ſuaꝝ. Et facti ſunt āni vite hiſmaelis cētū trigintaſeptē: deficiēſq mortuus ē: ⁊ appoſitꝰ ad ppl̄m ſuū. Habitauit aūt ab euila vſq ſur: q̄ reſpicit egyptū introeūtibꝰ aſſyrios. Corā cūctꝫ fratribꝰ ſuis obijt. He quoq ſūt generationes yſaac filij abraā. Abraam genuit yſaac. Qui cū quadragita eſſet annoꝝ: duxit vxorē rebeccā filiā bathuelis ſyri de meſopotamia ſororē laban. Dep̄catuſq ē yſaac dn̄m ꝓ vxore ſua eo ꝙ eſſet ſteril̄. Qui exaudiuit eū ⁊ dedit ꝯceptū rebecce: ſꝫ collidebant̄ in vtero eiꝰ paruuli. Que ait: Si ſic mihi futurum erat quid neceſſe fuit ꝯcipe? Perrexitq rebecca vt ꝯſuleret dn̄m. Qui reſpōdēs ait: Due gētes ſunt in vtero tuo: et duo ppl̄i ex vētre tuo diuident̄: ppl̄uſq populū ſupabit: ⁊ maior ſuiet minori. Iā tp̄s pariēdi aduenerat: ⁊ ecce gemini i vtero eiꝰ repti ſūt. Qui primꝰ egreſſus ē rufus erat ⁊ totꝰ in morē pell̄ hiſpidꝰ: vocatūq eſt nomē eiꝰ eſau. Protinꝰ alter egrediēs: plantā fr̄is tenebat manu: ⁊ idcirco appellauit eū iacob. Sexagenariꝰ erat yſaac qn̄ nati ſunt paruuli. Quibꝰ adultꝫ: factꝰ ē eſau vir gnarꝰ venandi ⁊ hō agricola: iacob aūt vir ſimplex habitabat in tabernacul̄. Yſaac amabat eſau: eo ꝙ de venatiōibꝰ illiꝰ veſceret̄ ⁊ rebecca diligebat iacob. Coxit aūt iacob pulmentū. Ad quē cū veniſſet eſau de agro laſſus ait: Da mihi de coctione hac rufa: q2 oppido laſſus ſuꝫ. Quā ob cauſaꝫ vocatū eſt nomen eius edom. Cui dixit iacob. Uende mihi primogenita tua. Ille rn̄dit: En morior. Quid mihi ꝓderūt primogenita? Ait iacob: Iura ergo mihi. Iurauit ei eſau: et vendidit primogenita: ⁊ ſic accepto pane ⁊ lentꝫ edulio comedit ⁊ bibit et abijt: paruipendēs ꝙ primogenita vēdidiſſet.

XXVI

a Rta aūt fame ſuꝑ terrā poſt eā ſterilitatē q̄ acciderat in diebꝰ abraam: abijt yſaac ad abimelech regē paleſtinoꝝ in gerara. Apparuitq ei dn̄s: ⁊ ait: Ne deſcēdas in egyptū: ſꝫ quieſce in terra quā dixero tibi ⁊ ꝑegrinare in ea: eroq tecum ⁊ bn̄dicā tibi. Tibi eni ⁊ ſemini tuo dabo vniuerſas regiōes has: cōplēs iuramentū qd̄ ſpopōdi abraā p̄ri tuo: ⁊ multiplicabo ſemē tuū ſicut ſtellas celi. Daboq poſteris tuis vniuerſas regiones has ⁊ bn̄dicent̄ in ſemie tuo omēs gentes terre: eo ꝙ obedierit abraam voci mee: ⁊ cuſtodierit precepta ⁊ mandata

I.Pa.I.c. I.Pa.I.b. C Ro.9.b. Ro.9.c Joſue.25.a Oſee.12.a. D Abdie.I.a I.47.a Hebre.12.d A Ro.4.d.

B mea et cerimonias:legesqꝫ seruauerit. Mansit itaqꝫ ysaac ī gerarī. Qui cū interrogaret a viris loci illiꝰ super vxore sua:rn̄dit:Soror mea ē. Timuerat enī ꝯfiteri ꝙ sibi esset sociata cōiugio:reputans ne forte interficerēt eū ꝓpter illiꝰ pulchritudinē. Cūqꝫ ꝑtrāsissēt dies plurimi ⁊ ibidē moraret' ꝓspiciēs abimelech rex palestinorū ꝑ fenestrā: vidit eū iocantē cū rebecca vxore sua:⁊ accersito eo ait:Perspicuū est ꝙ vxor tua sit. Cur mentitꝰ es eā sororē tuā eē? Rn̄dit: Timui ne morerer ꝓpter eam. Dixitqꝫ abimelech. Quare iposuisti nobis. Po-

C tuit coire quispiā de ppl'o cū vxore tua: ⁊ induxeras sup nos grāde pctm̄. Precepitqꝫ oī ppl'o dicēs: Qui tetigerit hominis huiꝰ vxorē:morte morie'. Seuit aūt ysaac in terra illa:⁊ inuenit in ipso anno cētuplū. Bn̄dixitqꝫ ei deꝰ ⁊ locupletatꝰ est hō:⁊ ibat ꝓficiēs atqꝫ succrescens:donec magnꝰ vehemēter effectꝰ est;habuitqꝫ possessiōes ouiū ⁊ armētorū ⁊ familie plurimū. Ob hoc inuidētes ei palestini:oēs puteos quos foderent ſui p̄ris illiꝰ abraā:illo tp̄e obstruxerūt implētes humo:intantū vt ipse abime-

D lech diceret ad ysaac. Recede a nobis: qm̄ potētior nobis factꝰ es valde. Et ille discedēs vt veniret ad torrētē gerare habitaretqꝫ ibi:rursū fodit alios puteos;quos foderāt serui p̄ris sui abraam: ⁊ quos illo mortuo olim obstruxerant philistijm. Appellauitqꝫ eos eisdē noībus quibꝰ aū p̄r vocauerat. Foderūtqꝫ in torrēte ⁊ reppererūt aquā viuā. Sꝫ ⁊ ibi iurgium fuit pastoꝝ gerare:aduersus pastores ysaac dicētiū: Nostra ē aqua. Quāobrē nomen putei ex eo qd̄ acciderat vocauit calūniā. Foderūt aūt ⁊

E aliū ⁊ ꝓ illo quoqꝫ rixati sunt appellauitqꝫ eū inimicitias. Profectꝰ inde fodit aliū puteū:ꝓ quo n̄ ꝯtēderūt. Itaqꝫ vocauit nomē eiꝰ latitudo dicēs: Nūc dilatauit nos dn̄s:⁊ fecit crescere super terrā. Ascēdit aūt ysaac ex illo loco in bersabee:vbi appuit ei dn̄s ī ipsa nocte dicēs:Ego sum deꝰ abraā p̄ris tui. Noli timere:q2 ego tecū sum. Bn̄dicaꝫ tibi ⁊ multiplicabo semen tuū:ꝓpter seruū meū abraā. Itaqꝫ edificauit ibi altare dn̄o:⁊ inuocato noīe dn̄i extēdit tabernaculū:p̄cepitqꝫ seruis suis vt foderēt

F

[?].21.c puteū. Ad quē locū cū venissent de gerario:abimelech ⁊ ochozath amicꝰ illiꝰ ⁊ phicol dux militum locutꝰ est ysaac. Quid venistī ad me hoīem quē odistī: ⁊ expulistī a vobis? Qui rn̄derūt. Uidimus tecū esse dn̄m:⁊ idcirco nos diximus:Sit iuramētū inter nos: ⁊ ineamꝰ fedus:vt nō facias nobis quicqꝫ mali: sicut ⁊ nos nihil tuoꝝ attigimꝰ:nec fecimꝰ qd̄ te lederet:sed cū pace dimisimꝰ auctū bn̄dictiōe dn̄i. Fecit ergo eis cōuiuiū. Et post cibū ⁊ potū surgētes mane:iurauerūt sibi mutuo:dimisitqꝫ eos ysaac pacifice in locū suū. Ecce aūt venerūt in ipso die serui ysaac:annūciantes ei d̄ puteo quē foderāt:atqꝫ dicētes: Inuenīꝰ aquā. Un̄ appellauit eū abūdātiā: ⁊ nomē vrbi impositū est bersabee vsqꝫ in p̄sentē diē. Esau vero quadragenariꝰ duxit vxores duas:iudith filiam beeri ethei:⁊ basemath filiaꝫ elon eiusdē loci:q̄ ambe offenderant animū ysaac ⁊ rebecce.

XXVII

f Enuit aūt ysaac:⁊ caligauerunt oculi eiꝰ:⁊ videre nō poterat:vocauitqꝫ esau filiū suū maiorē:et dixit ei:Fili mi. Qui rn̄dit: Adsum. Cui p̄r. Uides inquit ꝙ senuerim:⁊ ignoreꝫ diē mortis mee. Sume arma tua:⁊ pharetrā:⁊ arcū ⁊ egredere foras. Cunqꝫ venatu aliquid apphenderis fac mihi inde pulmētū sicut velle me nosti: ⁊ affer vt comedā:⁊ bn̄dicat tibi aīa mea antequā moriar. Qd̄ cū audisset rebecca ⁊ ille abisset in agrū vt iussionē p̄ris impleret:dixit filio suo iacob: Audiui patreꝫ tuū loquentē cū esau frē tuo: ⁊ dicente ei. Affer mihi de venatiōe tua: ⁊ fac cibos vt comedā:⁊ benedicā tibi corā domino antequā moriar. Nunc ergo fili mi acquiesce cōsilijs meis:⁊ ꝑgens ad gregem affer mihi duos hedos optīos:vt faciā ex eis escas p̄ri tuo:quibꝰ libēter vescit':quas cū intulerī ⁊ comederit:benedicat tibi priusquā moriat'. Cui ille respōdit: Nosti ꝙ esau frater meꝰ hō pilosus sit:⁊ ego lenis. Si attrectauerit me p̄r meꝰ ⁊ senserit:timeo ne putet sibi voluisse me illudere:⁊ inducat sup me maledictionē ꝓ bn̄dictiōe. Ad quē mr̄: in me sit ait ista maledictio fili mi: tm̄ audi vocē meā:⁊ ꝑgens affer q̄ dixi. Abijt ⁊ attulit:deditqꝫ mr̄i. Parauit illa cibos sicut velle nouerat p̄rem illiꝰ:⁊ vestibꝰ esau valde bonis:quas apud se habebat domi:induit eū: pelliculasqꝫ hedoꝝ circūdedit maībꝰ:⁊ colli nuda ꝓtexit. Deditqꝫ pulmentū:⁊ panes quos coxerat tradidit. Quibꝰ illatī:dixit: P̄r

mi. At ille rñdit: Audio. Quis es tu fili mi? Dixitqꝫ iacob. Ego sum primogenitus tuꝰ esau. Feci tibi sicut p̄cepisti mihi. Surge sede et comede de venatione mea: vt bñdicat mihi aia tua. Rursũqꝫ ysaac ad filiũ suũ. Quō inquit tam cito inuenire potuisti fili mi? Qui respōdit. Volũtas dei fuit: vt cito occurreret mihi quod volebã. Dixitqꝫ ysaac: Accede huc vt tangã te fili mi: ꝛ pbem vtrũ tu sis filius meꝰ esau: an non. Accessit ille ad patrẽ: ꝛ palpato eo dixit ysaac: Vox quidẽ: vox iacob est: sed manꝰ: manus sũt esau. Et nō cognouit eum: qr pilose manꝰ similitudinẽ maioris expsserãt. Bñdicens ergo illi ait: Tu es filius meus esau? Rñdit: Ego sũ. At ille. Affer inqt mihi cibos de venatione tua fili mi: vt bñdicat tibi aia mea. Quos cum oblatos comedisset: obtulit ei etiaꝫ vinum. Quo hausto: dixit ad eũ: Accede ad me ꝛ da mihi osculũ fili mi. Accessit: ꝛ osculatꝰ est eũ. Statiqꝫ vt sensit vestimẽtorũ eiꝰ fragrãtiã: bñdicens illi ait: Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni: cui bñdixit dñs. Det tibi deꝰ de rore celi: et de pinguedie terre abũdantiã frumẽti vini ꝛ olei: ꝛ seruiãt tibi ppli: ꝛ adorent te tribꝰ. Esto dñs fratrũ tuoꝝ: ꝛ incuruent ante te filij mr̃is tue. Qui maledixerit tibi: sit ille maledictꝰ: ꝛ qui bñdixerit tibi: bñdictiōibꝰ repleat̃. Vix ysaac sermonẽ impleuerat: ꝛ egresso iacob foras: venit esau: coctosqꝫ de venatione cibos intulit p̃ri dicẽs: Surge pr̃ mi: et comede de venatiōe filij tui: vt bñdicat mihi ania tua. Dixitqꝫ illi ysaac. Quis eni es tu? Qui rñdit: Ego sum filiꝰ tuꝰ primogenitꝰ esau. Expauit ysaac stupore vehementi: ꝛ vltra q̃ꝫ credi pōt ãmirans ait. Quis igit̃ ille ẽ qui dudũ captã venationeꝫ attulit mihi: ꝛ comedi ex oibus priusq̃ꝫ tu venires? Bñdixiqꝫ ei: ꝛ erit bñdictꝰ. Auditis esau s̃monibꝰ p̃ris: et irrugijt clamore magno: ꝛ ꝯsternatꝰ ait: Bñdic etiã et mihi pr̃ mi. Qui ait: Venit germanꝰ tuꝰ fraudulenter: ꝛ accepit benedictionẽ tuaꝫ. At ille subiunxit: Iuste vocatũ ẽ nomẽ eiꝰ iacob. Supplãtauit eni me en alteravice. Primogenita mea añ tulit: ꝛ nũc secundo surripuit benedictionẽ meã. Rursumqꝫ ad p̃rem: nũquid nō reseruasti ait ꝛ mihi bñdictionẽ? Rñdit ysaac: Dñm tuũ illũ constitui: ꝛ omẽs frẽs suos seruituti eiꝰ subiugaui. Frumẽto ꝛ vino ꝛ oleo stabiliui eũ: ꝛ tibi post hec fili mi vltra quid faciã? Cui esau. Num vnã inquit tm̃ bñdictionẽ habes pr̃? Mihi quoqꝫ obsecro vt bñdicas. Cumqꝫ eiulatu magno fleret: motꝰ ysaac dixit ad eum. In pinguedie terre ꝛ in rore celi desup erit bñdictio tua. Viues in gladio: et fratri tuo seruies: tẽpusqꝫ veniet cũ excutias ꝛ soluas iugũ eiꝰ de ceruicibꝰ tuis. Oderat ergo semp esau iacob p bñdictione qua bñdixerat ei pr̃. Dixitqꝫ i corde suo. Veniẽt dies luctꝰ p̃ris mei: ꝛ occidã iacob fratrẽ meũ. Nũciata sunt hec rebecce. Que mittẽs: ꝛ vocãs iacob filiũ suũ: et dixit ad eũ: Ecce esau frater tuꝰ minat̃ vt occidat te. Nũc ergo fili audi vocẽ meã: ꝛ ꝯsurgens fuge ad laban fratrẽ meũ in arã: habitabisqꝫ cũ eo dies paucos donec requiescat furor fris tui: ꝛ cesset indignatio eiꝰ obliuiscat̃qꝫ eoꝝ q̃ fecisti in eũ: postea mittã ꝛ adducam te inde huc. Cur vtroqꝫ orbabor filio in vno die? Dixitqꝫ rebecca ad ysaac. Tedet me vite mee ꝓpt̃ filias heth. Si accepit iacob vxorẽ de stirpe huius terre: nolo viuere.

XXVIII

Vocauit itaqꝫ ysaac iacob ꝛ bñdixit eũ: p̃cepitqꝫ ei dicẽs: Noli accipe ꝯiugẽ de genere chanaã: sed vade ꝛ ꝓficiscere in mesopotamiaꝫ syrie: ad domũ bathuel p̃ris mr̃is tue: ꝛ accipe tibi inde vxorẽ de filiabus laban auũculi tui. Deꝰ aũt oipotens bñdicat tibi: ꝛ crescere te faciat atqꝫ multiplicet vt sis in turbas ppl̃oꝝ: ꝛ det tibi bñdictiōes abrae ꝛ semi tuo post te: vt possideas terrã pegriatiōis tue: quã pollicitꝰ est auo tuo. Cũqꝫ dimisisset eũ ysaac ꝓfectꝰ ꝑuenit in mesopotamiam syrie: ad laban filiũ bathuel syri: fratrẽ rebecce mr̃is sue. Videẽs aũt esau q̃ benedixisset pater suꝰ iacob: ꝛ misisset eũ in mesopotamiã syrie: vt inde vxorẽ duceret: ꝛ post benedictionẽ precepisset ei dicẽs: nō accipies vxorẽ de filiabꝰ chanaan: q̃ꝫ obediens iacob parẽtibꝰ suis isset in syriã: ꝓbans quoqꝫ q̃ non libenter aspiceret filias chanaan pr̃ suꝰ: iuit ad hismaelẽ: ꝛ duxit vxorem absqꝫ his quas priꝰ habebat: melech filiã hismael filij abraam sororẽ nabaioth. Igitur egressus iacob de bersabee: ꝑgebat aran. Cũqꝫ venisset ad quẽdã locũ: ꝛ vellet in eo requiescere post sol̃ occubituꝫ tulis de lapidibꝰ qui iacebãt: ꝛ supponens capiti suo: dormiuit i eodẽ loco.

Hebre.11.b — D — F — Hebre.12.e — Abdie.1.a — G — A — B

C

Uiditqꝫ in somnis scalā stātē sup terrā et cacumē illius tāgens celū: angelos quoqꝫ dei ascēdētes ⁊ descēdentes per eā: ⁊ dn̄m innixū scale dicentē sibi. Ego sum deꝰ abraā p̄ris tui ⁊ deꝰ ysaac. Terram in qua dormis tibi dabo ⁊ semini tuo: eritqꝫ semē tuū quasi puluis terre. Dilataberis ad oriētē ⁊ occidentē ⁊ septentrionē ⁊ meridiē: ⁊ bn̄dicent in te ⁊ in semie tuo cūcte tribꝰ terre. Et ero custos tuꝰ quocūqꝫ p̄rexeris: ⁊ reducā te in terrā hāc: nec dimittā nisi cōpleuero vniuersa que dixi. Cūqꝫ euigilasset iacob de sōno ait: Uere dn̄s est i loco isto:

D

et ego nesciebā. Pauēsqꝫ: q̄ terribil est inquit locꝰ iste: Non est hic aliud nisi domus dei: ⁊ porta celi. Surgens ergo iacob mane: tulit lapidē quē supposuerat capiti suo: ⁊ erexit in titulū fūdēs oleū desup. Appellauitqꝫ nomē vrbis bethel: que priꝰ luza vocabat. Uouit etiam votū dicēs: Si fuerit dn̄s mecū: ⁊ custodierit me in via p quā ego ābulo: ⁊ dederit mihi panē ad vescendū ⁊ vestimentum ad induēdū: reuersusqꝫ fuero ꝓspe ad domū p̄ris mei: erit mihi dn̄s in deū et lapis iste quē erexi in titulū: vocabitur domꝰ dei: cūctorūqꝫ que dederis mihi: decimas offeram tibi XXIX

Sap.10.b
Act.12.b
.13.b

A

p

Rofectꝰ ergo iacob venit i terrā orientalē: ⁊ vidit puteum i agro: tres quoqꝫ greges ouiū accubantes iuxta eū. Nam ex illo adaquabant pecora: ⁊ os eiꝰ grādi lapide claudebat. Mosqꝫ erat: vt cunctis ouibꝰ ꝯgregatis deuoluerēt lapidē: ⁊ refectis gregibꝰ rursum sup os putei ponerēt. Dixitqꝫ ad pastores. Frēs vn̄ estis? Qui rn̄derūt: de aran. Quos interrogās: nūquid ait nostis laban filiū nachor? Dixerūt: Nouimus. Sanꝰ ne est inquit? Ualet inquiunt: ⁊ ecce rachel filia eiꝰ venit cum grege suo. Dixitqꝫ iacob. Adhuc multū di ei supest: nec ē tps vt reducant ad caulas greges. Date ante potū ouibꝰ: ⁊ sic eas ad pastum reducite. Qui rn̄derunt: Nō possumꝰ: donec om̄ia pecora ꝯgregent ⁊ amoueamꝰ lapidē d ore putei, vt adaq̄mꝰ greges. Adhuc loq̄bātur: et ecce rachel veniebat cū ouibꝰ p̄ris sui. Nā gregē ip̄a pascebat. Quā cū vidisset iacob ⁊ sciret ꝯsobrinā suā: ouesqꝫ laban auūculi sui: amouit lapidē quo puteus claudebat: ⁊ adaquato grege osculatꝰ est eam. Et eleuata voce fleuit: ⁊ indicauit ei q frater eēt p̄ris sui: ⁊ filiꝰ rebecce. At illa festinās nūciauit patri suo

.43.f
B

C

Qui cū audisset venisse iacob filiū sororis sue: occurrit obuiā ei: cōplexusqꝫ eū et in oscula ruēs: duxit in domū suam. Auditis aūt causis itineris: rn̄dit. Os meum es ⁊ caro mea. Et postqꝫ impleti sūt dies mēsis vniꝰ: dixit ei. Num qr frater meꝰ es: gratis suies mihi? Dic q̇d mercedis accipias. Habebat vero duas filias. Nomē maioris lya: minor vero appellabat rachel. Sed lya lippis erat oculis: rachel decora facie et venusto aspectu: quā diligēs iacob ait. Seruiā tibi ꝓ rachel filia tua minore septē annis. Rn̄dit labā: Meliꝰ est vt tibi eā dem q̄ alteri viro. Mane apud me. Seruiuit ergo iacob ꝓ rachel septē ānis: ⁊ videbant illi pauci dies p̄ amoris magnitudie Dixitqꝫ ad labā. Da mihi vxorē meā: qr iam tps impletum est vt ingrediar ad illam. Qui vocatis multis amicoꝝ turbis ad cōuiuiū fecit nuptias: ⁊ vespe lyā filiā suā introduxit ad eū: dans ancillā filie celphā noie. Ad quā cū ex more iacob fuisset ingressus: facto mane vidit lyā: ⁊ dixit ad soceꝝ suū: Quid est qd̄ facere voluisti? Nōne ꝓ rachel suiui tibi? Quare imposuisti mihi? Rn̄dit labā: Nō est in loco nr̄o ꝯsuetudis vt minores ante tradamus ad nuptias. Imple hebdomadā dieꝝ huiꝰ copule: ⁊ hāc quoqꝫ dabo tibi ꝓ ope quo seruiturꝰ es mihi septem annis aliis. Acquieuit placito et hebdomada trāsacta: rachel duxit vxorē. Cui pater seruā balā tradiderat. Tādemqꝫ potitꝰ optatis nuptiis amorē sequētis priori p̄tulit: seruiēs apud eum septē annis aliis. Uidēs aūt dn̄s q despiceret lyā. apuit vuluā eius: sorore sterili p̄manēte. Que ꝯceptū genuit filiū: vocauitqꝫ nomē eius ruben dicēs. Uidit dn̄s humilitatē meam. Nūc amabit me vir meꝰ. Rursūqꝫ cōcepit: ⁊ pepit filium: ⁊ ait: Qm̄ vidit me dn̄s haberi ꝯtēptui: dedit etiā istū mihi. Uocauitqꝫ nomē eiꝰ symeō. Cōcepitqꝫ tertio: ⁊ genuit aliū filiū: dixitqꝫ: Nūc quoqꝫ copulabitur mihi maritꝰ meꝰ eo q pepim ei tres filios. Et idcirco appellauit nomē eius leui. Quarto ꝯcepit: ⁊ pepit filiū: ⁊ ait: Mō cōfiteor dn̄o. Et ob hoc vocauit eū iudam. Cessauitqꝫ parere. XXX

I.pa.2.a

c

Ernēs aūt rachel q infecūda esset inuidit sorori sue: ⁊ ait marito suo: Da michi liberos: alioq̄n moriar. Cui iratꝰ rn̄dit iacob. Num pro

deo ego sum: qui priuauit te fructu ven-
tris tui? At illa: Habeo inquit famulaȝ
balan: ingredere ad illã vt pariat super
genua mea: ⁊ habeam ex illa filios. De-
ditq̃ȝ illi balã in cõiugiũ. Que ingresso
ad se viro: ꝯcepit ⁊ pepit filiũ. Dixitq̃ȝ
rachel: Iudicauit mihi dñs: ⁊ exaudiuit
vocẽ meã dãs mihi filiũ. Et idcirco ap-
pellauit nomẽ eiꝰ dan. Rursũq̃ȝ bala cõ-
cipiens pepit alterũ: ꝓ quo ait rachel.
Cõparauit me dñs cũ sorore mea et in-
ualui. Uocauitq̃ȝ eũ neptalim. Senti-
ens lya ꝙ parere desisset: zelphaȝ ancil-
lã suã marito tradidit. Qua post conce-
ptũ edẽte filiũ dixit: Feliciter. Et idcir-
co vocauit nomẽ eiꝰ gad: Pepit quoq̃ȝ
zelpha alteꝝ: dixitq̃ȝ lya: Hoc ꝓ beati-
tudie mea. Beatã quippe me dicẽt om-
nes mſieres: Propterea appellauit euȝ
aser. Egressus aũt rubẽ tpe messis triti-
cee in agrũ repperit mãdragoras: quas
mr̃i lye detulit. Dixitq̃ȝ rachel: Da mi-
hi partẽ de mãdragoris filij tui. Illa re-
spõdit: Parũ ne tibi videt̃ ꝙ ꝑripueris
maritũ mihi: nisi etiã mãdragoras filij
mei tulerɿ? Ait rachel: Dormiat tecum
hac nocte ꝓ mãdragoris filij tui. Rede-
untiq̃ȝ ad vespam iacob de agro: egres-
sa est in occursũ eiꝰ lya et ait: Ad me i-
quit intrabis: qꝛ mercede cõduxi te pro
mandragoris filij mei. Dormiuitq̃ȝ cũ
ea nocte illa: ⁊ exaudiuit deꝰ ꝑces eius:
Cõcepitq̃ȝ ⁊ pepit filiũ quitũ: et ait: De-
dit deꝰ mercedẽ mihi: qꝛ dedi ancillam
meã viro meo. Appellauitq̃ȝ nomẽ eiꝰ
ysachar. Rursũ lya ꝯcipiẽs pepit sextuȝ
filiũ et ait: Dotauit me deꝰ dote bona.
Etiã hac vice mecũ erit maritꝰ meꝰ: eo
ꝙ genuerim ei sex filios. Et idcirco ap-
pellauit nomẽ eiꝰ zabulon. Post quem
pepit filiã noie dinã. Recordatusq̃ȝ dñs
rachelis: exaudiuit eã ⁊ apuit vuluam
eiꝰ: q̃ ꝯcepit ⁊ pepit filiũ dicẽs: Abstu-
lit deꝰ opprobriũ meũ. Et vocauit no-
mẽ illiꝰ ioseph dicẽs: Addat mihi dñs
filiũ alteꝝ. Nato aũt ioseph: dixit iacob
socero suo: Dimitte me vt reuertar ĩ pa-
triã meã ⁊ ad terrã meã. Da mihi vxo-
res ⁊ liberos meos ꝓ quibꝰ seruiui tibi
vt abeã. Tu vero nosti ꝯuitutẽ qua ser-
uiui tibi. Ait illi labã: Inueniã grãm ĩ
ꝯspectu tuo. Experimẽto didici qꝛ bñdix-
erit mihi deꝰ ꝓpt̃ te. Cõstitue mercedẽ
tuã quã dem tibi. At ille r̃ndit: Tu no-
sti quõ seruierim tibi: ⁊ quãta ĩ manibꝰ
meis fuerit possessio tua. Modicum ha-
buisti anteq̃ȝ venirẽ ad te: ⁊ nũc diues
effectꝰ es: bñdixitq̃ȝ tibi deꝰ ad introi-
tũ meũ. Iustũ est igit̃ vt aliqñ ꝓuideaȝ
domui mee. Dixitq̃ȝ labã: Quid tibi da-
bo? At ille ait: nihil volo: sed si feceris
qđ postulo: iterũ pascã ⁊ custodiã peco-
ra tua. Gyra omẽs greges tuos: ⁊ sepa-
ra cũctas oues varias et sparso vellere:
⁊ qđcũq̃ȝ fuluũ et maculosũ variũq̃ȝ fu-
erit: tam in ouibꝰ q̃ȝ in capris: erit mer-
ces mea. Rñdebitq̃ȝ mihi cras iusticia
mea: qñ placiti tp̃us aduenerit corã te:
⁊ omia q̃ nõ fuerint varia ⁊ maculosa ⁊
fulua tã in ouibꝰ q̃ȝ in capris furti me
argues. Dixitq̃ȝ laban: Gratum habeo
qđ petis. Et sepauit in die illa capras ⁊
oues ⁊ hircos ⁊ arietes varios ⁊ macu-
losos. Cunctũ aũt gregẽ vnicolorẽ. i. al-
bi ⁊ nigri vellerɿ: tradidit ĩ manu filio-
rũ suoꝝ: ⁊ posuit spatiũ itineris triũ di-
erũ inter sese ⁊ geneꝝ: qui pascebat reli-
quos greges eiꝰ. Tollẽs ergo iacob vir-
gas populeas virides ⁊ amygdalinas:
et ex platanis: ex ꝑte decorticauit eas.
Detractisq̃ȝ corticibꝰ in his q̃ spoliata
fuerãt: candor apparuit: illa vero q̃ in-
tegra fuerãt: viridia ꝑmãserũt: atq̃ȝ in
hunc modũ color effectꝰ est varius. Po-
suitq̃ȝ eas in canalibꝰ vbi effundebat̃
aqua: vt cũ venissẽt greges ad bibẽdũ:
ante oculos hr̃ent virgas: ⁊ in aspectu
eaꝝ cõcipent. Factũq̃ȝ est vt in ipo calo-
re coitus oues intuerent̃ virgas: et pa-
rerent maculosa ⁊ varia et diuerso colo-
re respersa. Diuisitq̃ȝ gregem iacob: et
posuit virgas in canalibꝰ ante oculos
arietũ. Erant autẽ alba et nigra queq̃ȝ
labã: cetera vero iacob: separatis inter
se gregibus. Igit̃ quãdo primo tempo-
re ascendebantur oues ponebat iacob
virgas in canalibus aquarũ ante ocu-
los arietum et ouiũ: vt in earũ cõtem-
platione conciperẽt. Quãdo vero sero-
tina admissura erat: et conceptus extre-
mus: non ponebat eas. Factaq̃ȝ sunt ea
que erant serotina: labã: et qui primi tẽ-
poris: iacob: Ditatusq̃ȝ est homo vltra
modũ: ⁊ habuit greges multos: ancil-
las ⁊ seruos: camelos et asinos.

XXXI

[p]Ostq̃ȝ aũt audiuit verba filiorũ labã dicẽtium: tu-
lit iacob omia que fuerunt pa-
tris nostri: ⁊ de illius facultate ditatꝰ:
factus est inclytus. animaduertit quo-
q̃ȝ faciẽ labã ꝙ ñ eẽt erga se sicut heri
et nudiustertius: maxie dicẽte sibi dño

reuertere in terram patrū tuoꝝ ad ge-
neratione̅ tuā eroq̄ʒ tecū:misit ꝛ voca-
uit rachel ꝛ lyam in agrū vbi pascebat
greges:dixitq̄ʒ eis: Uideo facie̅ pr̄is ve
stri ꝙ nō sit erga me sicut heri ꝛ nudi-
usterti⁹. De⁹ aūt pr̄is mei fuit mecuʒ:ꝛ
ipse nostꝭ ꝙ totꝭ virib⁹ meis seruierim
pr̄i vr̄o. Sed ꝛ pr̄ vr̄ circumuenit me:ꝛ
mutauit mercede̅ meā dece̅ vicibus:et
tn̄ nō dimisit eū deus vt noceret mihi.
Si qn̄ dixit: varie erunt mercedes tue:
pariebāt oēs oues varios fet⁹: qn̄ vero
ecōtrario ait: alba queq̄ʒ accipies pro
mercede:oēs greges alba pepererunt.
Tulitq̄ʒ de⁹ substātiā pr̄is vr̄i:et dedit
B mihi. Postq̄ʒ eni ɔcept⁹ ouiū tps adue
nerat:leuaui ocl'os meos:ꝛ vidi ī som-
nis asce̅dentes mares sup̱ femias: vari
os ꝛ maculosos ꝛ diuersoꝝ coloꝝ. Di-
xitq̄ʒ angelus dn̄i ad me ī somnis: Ja-
cob: Et ego respondi. Adsum. Qui ait:
Leua ocl'os tuos:ꝛ vide vniuersos ma-
sculos asce̅dentes sup̱ feminas varios
maculosos atq̄ʒ respersos. Uidi eni oia
§.28.d que fecit tibi laban. Ego sum deus be-
thel: vbi vnxisti lapide̅:ꝛ votuʒ vouisti
J.32.c mihi. Nūc ergo surge ꝛ egredere de ter-
ra hac: reuerte̅s ī terrā natiuitatꝭ tue.
Rn̄deruntq̄ʒ rachel ꝛ lya: Nūquid habe
m⁹ residui quicq̄ʒ in facultatib⁹ ꝛ here
ditate dom⁹ pr̄is nostri? Nōne quasi a-
lienas reputauit nos:ꝛ vendidit:come
C ditq̄ʒ p̄ciū nostrū? Sed de⁹ tulit opes
pr̄is nr̄i:ꝛ eas tradidit nobis ac filiis
nostris. Un̄ oia q̄ p̄cepit tibi domin⁹:
fac. Surrexit aūt iacob ꝛ impositꝭ libe
ris a cōiugib⁹ suis sup̱ camelos abijt:
tulitq̄ʒ oe̅m substātiā suam ꝛ greges:ꝛ
quicq̄d in mesopotamia acquisierat: p̱-
gens ad ysaac patre̅ suū in terram cha
naan. Eo tempe ierat laban ad tōden-
das oues:ꝛ rachel furata e̅ idola patrꝭ
sui. Noluitq̄ʒ iacob confiteri socero suo
ꝙ fugeret. Cūq̄ʒ abisset tam ip̄e q̄ʒ oia
que iurꝭ sui erāt:ꝛ amne trāmisso p̱ge-
ret ɔtra monte̅ galaad: nunciatū est la
ban die tertio ꝙ fugeret iacob. Qui as-
sumptis frib⁹ suis: p̱secut⁹ est eū dieb⁹
septeʒ:ꝛ cōprehe̅dit eum in mōte gala-
ad. Uiditq̄ʒ in somnis dice̅te̅ sibi dn̄ʒ:
D Caue ne quicq̄ʒ asp̱e loquarꝭ cōtra ia-
cob. Jāq̄ʒ iacob exte̅derat in monte ta
bernaculū. Cūq̄ʒ ille ɔsecut⁹ fuisset euʒ
cū frib⁹ suis in eode̅ monte galaad fi-
xit tentoriū. Et dixit ad iacob: Quare
ita egisti: vt clā me abigeres filias me-

as quasi captiuas gladio? Cur ignorā-
te me fugere voluisti: nec indicare mihi
vt p̱seq̄rer te cū gaudio ꝛ canticꝭ ꝛ tym
panis ꝛ citharis? Nō es passus vt oscu
larer filios meos ꝛ filias. Stulte op̱a-
tus es. Et nūc quide̅ valet man⁹ mea 1.Re.13.c
reddere tibi malū: sed de⁹ pr̄is tui heri 2.Pa.16.c
dixit mihi. Caue ne loquarꝭ ɔtra iacob
quicq̄ʒ duri⁹. Esto. Ad tuos ire cupie-
bas: et desiderio erat tibi dom⁹ patris
tui. Cur furat⁹ es deos meos? Respōdit
iacob: Qꝛ inscio te p̱fectus sum: timui
ne violēter auferres filias tuas. Qꝛ aūt
furti me arguis: apud que̅cūq̄ʒ iuenerꝭ
deos tuos: necet̄ corā frib⁹ nr̄is. Scru
tare: quicq̄d tuoꝝ apud me iuenerꝭ: au
fer. Hec dice̅s ignorabat ꝙ rachel fura
ta esset idola. Ingressus itaq̄ʒ laban ta
bernaculū iacob ꝛ lye ꝛ vtriusq̄ʒ famu
le: nō inuenit. Cūq̄ʒ intrasset tentoriū ra-
chelis: illa festināns abscōdit idola sub-
ter strame̅ta cameli ꝛ sedit desup̱: scru-
tantiq̄ʒ oe̅ tentoriū ꝛ nihil inuenie̅ti
ait: Ne irascat̄ dn̄s me⁹ ꝙ corā te assur
gere neq̄o: qꝛ iuxta ɔsuetudine̅ femina
rū nūc accidit mihi. Sic delusa sollici-
tudo q̄rentꝭ est. Tume̅sq̄ʒ iacob: cū iur
gio ait: Quā ob culpā meā ꝛ ob qd̄ pec-
catū meū sic exarsisti p⁹ me: et scrutat⁹
es oeʒ suppellectile̅ meā? Quid iuenisti
de cūcta subā domus tue? Pone h̄ co-
rā frib⁹ meis ꝛ frib⁹ tuis: et indice̅t iter
me ꝛ te. Idcirco vigīti ānis fui tecū: o-
ues tue ꝛ capre steriles nō fuerūt arie- Exo.22.b
tes gregꝭ tui nō comedi: nec captū a be
stia ostedi tibi. Ego dānū oe̅ reddebā.
Quicq̄d furti p̱ibat a me exigebas: die
noctuq̄ʒ esto vrgebar ꝛ gelu: fugiebatq̄ʒ
somn⁹ ab ocul' meis. Sicq̄ʒ p̱ vigīti an §.29.d
nos in domo tua seruiui: quattuorde-
cim p̱ filiabus: et sex p̱ gregib⁹ tuis.
Immutasti quoq̄ʒ mercede̅ meā dece̅ vi
cibus. Nisi de⁹ pr̄is mei abraam et ti-
mor ysaac affuisset mihi: forsitā modo
nudū me dimisisses. Afflictione̅ meā ꝛ
labore̅ manuū meaꝝ respexit dn̄s: et ar
guit te heri. Rn̄dit ei laban: filie mee ꝛ
filij ꝛ gregis tui ꝛ oia que cernis mea
sunt. Quid possum facere filijs et nepo
tib⁹ meis? Ueni ergo ꝛ ineam⁹ fed⁹: vt
sit testimoniū inter me ꝛ te. Tulit itaq̄ʒ
iacob lapide̅: et erexit illū in titulū. Di
xitq̄ʒ frib⁹ suis: Afferte lapides. Qui cō
gregātes fecerūt tumulū: comederūtq̄ʒ
sup̱ eū. Que̅ vocauit laban tumulū te-
stis: et iacob aceruuʒ testimonij. vterq̄ʒ

iuxta ꝓprietatē lingue sue. Dixitqꝫ labā Tumulꝰ iste testꝭ erit iter me et te hodie. Et idcirco appellatū est nomē eius galaad: id est tumulꝰ testꝭ. Et adiecit laban: Intueatur ꝛ iudicet dn̄s inter nos qn̄ recesserimꝰ a nobis si afflixerꝭ filias meas: et si introduxerꝭ alias vxores super eas. Nullus ſmōis nr̄i testis ē absqꝫ deo qui pn̄s respicit. Dixitqꝫ rursus ad iacob: En tumulꝰ hic ꝛ lapis quem erexi: inter me et te testꝭ erit. Tumulus inqꝫ iste ꝛ lapis sint in testimonium: si aut ego trāsiero illū pergens ad te: aut tu ꝑterieris malū mihi cogitans. Deus abraam et deꝰ nachor iudicet inter nos: deus pr̄is eoꝝ. Iurauit ergo iacob ꝑ timorē pr̄is sui ysaac: imolatisqꝫ victimis in monte vocauit frēs suos vt ederent panē. Qui cū comedissent manserūt ibi. Laban vero de nocte ꝯsurgens: osculatus est filios ꝛ filias suas: ꝛ benedixitqꝫ illis: reuersusqꝫ ē i locū suuꝫ.

XXXII

A Acob aūt abijt in itinere quo cepat: fuerūtqꝫ ei obuiā angeli dei. Quos cū vidisset ait: Castra dei sūt hec. Et appellauit nomen loci illius manaim. i. castra. Misit aūt et nūcios aū se ad esau frēm suū in terra seyr: in regiōe edom precepitqꝫ eis dicēs: sic loquimini dn̄o meo esau. Hec dicit frater tuꝰ iacob: Apud laban ꝑegrinatꝰ sum ꝛ fui vsqꝫ in ꝑsentēꝫ diē. Habeo boues ꝛ asinos et oues ꝛ ſuos ꝛ ancillas: mittoqꝫ nūc legationē ad dominū meū vt inueniā grām in conspectu tuo. Reuersiqꝫ sūt nuncij ad iacob dicētes: Uenimꝰ ad esau frēm tuū: ꝛ ecce ꝓperat in occursum tuū cū quadringētꝭ viris. Timuit iacob valde: et ꝑterritus diuisit ppl'm q̇ secū erat: greges quoqꝫ ꝛ oues et boues et camelos in duas turmas: dicēs: Si venerit esau ad vnā turmā et ꝑcusserit eā: alia turma q̄ reliqua ē saluabitur. Dixitqꝫ iacob: Deꝰ pr̄is mei abraam: et deꝰ pr̄is mei ysaac: dn̄e q̇ dixisti mihi: reuertere in terrā tuā ꝛ in loco natiuitatꝭ tue: ꝛ bn̄faciā tibi: minor sum cūctis miseratiōibꝰ tuis: ꝛ veritate tua quam explesti seruo tuo. In baculo meo trāsiui iordanē istū: et nūc cū duabus turmis regredior. Erue me de manu frīs mei esau: qꝛ valde eū timeo: ne forte veniēs ꝑcutiat mr̄em cum filijs. Tu locutꝰ es qꝛ bn̄faceres mihi: ꝛ dilatares semē meū sicut arenā maris: que ꝓ multitudīe nūerari nō pōt. Cūqꝫ dormisisset ibi nocte illa: seꝑauit d̄ his que habebat mūera esau fratri suo: capras ducētas: hircos viginti: oues ducētas: ꝛ arietes viginti: camelos fetas cū pullis suis trigīta: vaccas q̄dragīta: et tauros vigīti: asinas vigīti: ꝛ pullos eaꝝ decē. Et misit ꝑ manꝰ suoꝝ suoꝝ: singl'os seorsū greges: dixitqꝫ puerꝭ suis. Antecedite me: et sit spatiū inter gregē ꝛ gregem. Et ꝑcepit priori: dicens: Si obuiū habuerꝭ fratrē meū esau: et interrogauerit te: cuiꝰ es aut quo vadis: aut cuiꝰ sunt ista q̄ seq̄ris: rn̄debis: Serui tui iacob. Munera misit dn̄o suo esau: ipse quoqꝫ post nos venit. Sil'r dedit mādata secūdo ꝛ tertio: ꝛ cūctis qui seq̄bantur greges: dicēs: Hisdē verbis loq̄mini od esau cū inuenerit eum: ꝛ addetis: Ipse quoqꝫ ſuus tuꝰ iacob: iter nr̄m insequitur. Dixit eni Placabo illū muneribꝰ q̄ ꝑcedūt: ꝛ postea videbo illū. Forsitā ꝓpitiabitur mihi. Precesserūt itaqꝫ mūera ante eū: ipse vero māsit nocte illa in castris. Cūqꝫ mature surrexisset tulit duas vxores suas ꝛ totidē famulas cū vndeci filijs: ꝛ trāsiuit vadū iaboch. Traductisqꝫ oībus q̄ ad se ꝑtinebāt: māsit solus: ꝛ ecce vir luctabatur cū eo vsqꝫ mane. Qui cū videret qꝛ eū supare non posset: tetigit neruū femorꝭ eiꝰ ꝛ stati emarcuit. Dixitqꝫ ad eū: Dimitte me. Iā enim ascēdit aurora. Rn̄dit: Nō dimittam te nisi bn̄dixerꝭ mihi. Ait ergo: Qd̄ est nomē tibi? Rn̄dit: Iacob. At ille: Nequaq̄ꝫ inquit iacob appellabitur nomē tuū: sed isrl'. Qm̄ si ꝯtra deū fortꝭ fuisti: quātomagꝭ ꝯtra hoīes ꝓualebis? Interrogauit eū iacob. Dic mihi quo appellarꝭ noīe? Rn̄dit: Cur q̄ris nomē meū qd̄ est mirabile? Et bn̄dixit ei in eodem loco. Uocauitqꝫ iacob nomen loci illiꝰ phanuel: dicēs: Uidi dn̄m facie ad faciē: et salua facta est aīa mea. Ortusqꝫ ē ei statim sol postq̄ꝫ trāsgressus est phanuel. Ipse vero claudicabat pede. Quam ob cām nō comedūt neruū filij isrl' q̇ emarcuit in femore iacob vsqꝫ in pn̄tēꝫ diē: eo qꝛ tetigerit neruū femorꝭ eiꝰ ꝛ obstupuerit.

XXXIII

Leuās aūt iacob oc'los: vidit venientē esau: ꝛ cū eo quadringētos viros. Diuisitqꝫ filios lye et rachel ambaꝝqꝫ faml'aꝝ: ꝛ posuit vtrāqꝫ ancillā ꝛ liberos eaꝝ in pricipio: lya vero ꝛ filios eiꝰ in secundo loco: rachel aūt ꝛ ioseph nouissimos. Et ipse ꝓgre-

A B C S.31.b D E F Osee.12.a I.35.b G Judi.13.e A

diens adorauit pron⁹ in terraȝ septies: donec appropinquaret frater ei⁹. Currens itaqȝ esau obuiã fratri suo: amplexat⁹ est eũ: stringẽsqȝ collũ ei⁹ et osculans fleuit: leuatisqȝ ocul̃ vidit mulieres ⁊ paruuolos earũ: et ait: Quid sibi volũt isti: ⁊ si ad te ptineant? Respõdit: Paruuli sunt quos donauit mihi deus seruo tuo. Et appropinquãtes ancille ⁊ filij earꝝ incuruati sunt. Accessit quoqȝ lya cũ pueris suis: ⁊ cũ silr adorassent: extremi ioseph ⁊ rachel adorauerunt. Dixitqȝ esau: Que nã sũt iste turme quas obuiã habui? Rñdit: Ut inuenirẽ gratiã coram dño meo. At ille ait: Habeo plima frater mi: sint tua tibi. Dixitqȝ iacob: Noli ita obsecro: sed si inueni gratiã in ocul̃ tuis: accipe munusculum d manib⁹ meis. Sic eni vidi faciẽ tuam: quasi viderim vultũ dei. Esto mihi ppitius ⁊ suscipe benedictionem quam attuli tibi: ⁊ quã donauit mihi de⁹ tribuens oia. Uix fratre cõpellẽte suscipiens ait: Gradiamur silr eroqȝ soci⁹ itineris tui. Dixitqȝ iacob: Nosti dñe mi ꝙ paruulos habeã teneros: ⁊ oues et boues fetas mecũ: quas si plus ĩ ambulãdo fecero laborare: morientur vna die cũcti greges. Precedat dñs me⁹ añ seruũ suũ: ⁊ ego sequar paulatim vestigia eius sicut videro paruulos meos posse: donec veniã ad dñm meum in seyr. Respõdit esau: Oro te vt de pplo qui mecũ est: saltẽ socij remaneãt vie tue. Nõ est inquit necesse: hoc vno tm̃ indigeo vt inueniã gratiã in ꝯspectu tuo dñe mi. Reuersus est itaqȝ illo die esau itinere quo venerat ĩ seyr. Et iacob venit in sochot: vbi edificata domo ⁊ fixis tentorijs: appellauit nomẽ loci illi⁹ sochot .i. tabernacula. Transiuitqȝ ĩ salẽ vrbẽ sichimorꝝ q̃ ẽ ĩ t̃ra chanaan. p⁹q̃ȝ reuersus est de mesopotamia syrie: ⁊ habitauit iuxta oppidũ: emitqȝ partẽ agri in qua fixerat tabernacl̃a: a filijs emor patris sichẽ centũ ag⁹nis: ⁊ erecto ibi altari: inuocauit sup illud fortissimũ deum israel.

B — C — D

2. Reg. 19. e
1. Reg. 25. e
Hester, 15. d

XXXIIII

A

Gressa est aũt dina filia lye vt videret mlieres regiõis illi⁹. Quã cũ vidisset sichẽ fili⁹ emor euei princeps terre illi⁹: adamauit eã ⁊ rapuit: ⁊ dormiuit cũ illa: vi opprimẽs virginẽ. Et ꝯglutinata ẽ aĩa ei⁹ cũ ea: tristẽqȝ deliniuit blãditijs ⁊ ꝓgens ad emor patrẽ suũ: accipe inquit mihi puellaȝ hãc coiugẽ. Qδ cũ audisset iacob absentib⁹ filijs: ⁊ in pãstu pecorꝝ occupatis: siluit donec redirẽt. Egresso aũt emor pr̃e sichem vt loq̃ret̃ ad iacob: ecce filij veniebãt d agro: auditoqȝ qδ acciderat: irati sunt valde: eo ꝙ fedã rem opat⁹ esset in isrl̃: ⁊ violata filia iacob rẽ illicitam ꝑpetrasset. Locut⁹ est itaqȝ emor ad eos: Sichem filij mei adhesit aĩa filie vr̃e. Date eã illi vxorẽ ⁊ iũgam⁹ vicissim cõnubia. Filias vr̃as tradite nobis: ⁊ filias nr̃as accipite: ⁊ habitate nobiscum. Terra in ptãte vr̃a est: exercete: negociamini: ⁊ possidete eã. Sed et sichem ad pr̃em ⁊ ad fr̃es ei⁹ ait: Inueniã gratiaȝ corã vobis: ⁊ q̃cunqȝ statueritis: dabo: Augete dotẽ ⁊ munera postulate: et libenter tribuã qδ petieritis: tm̃ date mihi puellã hãc vxorẽ. Rñder̃t filij iacob: sichem ⁊ pr̃i ei⁹ in dolo: seuiẽtes ob stuprũ sororis. Nõ possum⁹ facere qδ petitis: nec dare sororẽ nr̃aȝ homi incircũciso: qδ illicitũ ⁊ nefariũ est apud nos. Sed ĩ hoc valebim⁹ federari. Si volueritis esse sil̃es nr̃i ⁊ circũcidat̃ ĩ vobis oĩs masculini sex⁹: tũc dabim⁹ ⁊ accipiemus mutuo filias vr̃as ac nr̃as ⁊ habitabim⁹ vobiscũ: erimusqȝ vn⁹ pplus. Si aũt circũcidi nolueritis: tollem⁹ filiam nr̃am ⁊ recedem⁹. Placuit oblatio eorꝝ emor ⁊ sichem filio ei⁹: nec distulit adolescens quin statim qδ petebat̃ expleret. Amabat eni puellã valde: ⁊ erat inclyt⁹ in oĩ domo pr̃is sui. Ingressiqȝ portaȝ vrbis locuti sunt ad pplm. Uiri isti pacifici sunt: ⁊ volũt habitare nobiscũ. Negocient̃ in terra ⁊ exerceãt eam: que spatiosa ⁊ lata cultoribus indiget. Filias eorꝝ accipiem⁹ vxores: ⁊ nr̃as illis dabim⁹. Unũ est quo differt̃ tantuȝ bonũ. Si circũcidam⁹ masculos nr̃os ritũ gentis imitãtes: ⁊ substãtia eorũ et pecora ⁊ cũcta q̃ possidẽt nr̃a erũt. Tm̃ in hoc acq̃escam⁹: ⁊ habitãtes sil̃ vnuȝ efficiam⁹ pplm. Assensiqȝ sũt oĩs: circũcisis cũctis maribus. Et ecce die tertio qñ grauissim⁹ vulnerũ dolor est: arreptis duo filij iacob: symeon ⁊ leui fratres dine: gladijs: ingressi sũt vrbẽ cõfidẽter: interfectisqȝ oib⁹ mascul̃: emor et sichem pariter necauerũt: tollẽtes dinã d domo sichem sororẽ suã. Quib⁹ egressis irruerũt super occisos ceteri filij iacob: ⁊ depopulati sunt vrbẽ in vltionẽ stupri: oues eorꝝ ⁊ armẽta ⁊ asinos: cũctaqȝ vastãtes q̃ in domib⁹ ⁊ in agris

2. Reg. 13. c

erant: paruulos quoq; eoꝝ ⁊ vxores du xerũt captiuas. Quib⁹ ꝑpetratis audacter: iacob dixit ad symeon ⁊ leui: Turbastis me: ⁊ odiosũ fecistꝭ me chananeis ⁊ pherezeis habitatorib⁹ terre hui⁹. Nos pauci sum⁹: illi ꝯgregati ꝑcutient me: ⁊ delebor ego ⁊ dom⁹ mea. Responderũt: Nũquid vt scorto abuti debuere sorore nr̃a.

XXXV

Interea locut⁹ est de⁹ ad iacob: Surge ⁊ ascẽde bethel ⁊ habita ibi: facq; altare dño qui apparuit tibi qñ fugiebas esau frẽm tuum. Iacob vero ꝯuocata oĩ domo sua ait: Abijcite deos alienos q̃ in medio vr̃i sunt ⁊ mũdamini: ac mutate vestimẽta vr̃a. Surgite ⁊ ascẽdam⁹ in bethel: vt faciamus ibi altare dño qui exaudiuit me ĩ die tribulatiõis mee: ⁊ soci⁹ fuit itinerꝭ mei. Dederunt ergo ei omnes deos alienos quos habebant: ⁊ inaures que erant in auribus eorum. At ille infodit eas subter terebinthum: que est post vrbem sichem. Cunq; profecti essent: terror dei inuasit omnes per circumitum ciuitates: ⁊ nõ sunt ausi prosequi recedẽtes. Venit igiꝛ iacob luzan q̃ ẽ ĩ terra chanaan cognomẽto bethel: ipse et oĩs ppl's cũ eo. Edificauitq; ibi altare: ⁊ appellauit nomẽ loci illi⁹ dom⁹ dei. Ibi enĩ apparuit ei de⁹ cũ fugeret fratrẽ suũ. Eodẽ tpe mortua est delbora nutrix rebecce: ⁊ sepulta est ad radices bethel subter quercũ: vocatũq; est nomen loci illi⁹ querc⁹ flet⁹. Apparuit aũt iterũ de⁹ iacob postq̃ reuersus ẽ de mesopotamia syrie: ⁊ venit in bethel: benedixitq; ei dicẽs: Nõ vocaberꝭ vltra iacob sed isrł erit nomẽ tuũ. Et appellauit eũ isrł. Dixitq; ei: Ego de⁹ oĩpotẽs. Cresce ⁊ multiplicare: gẽtes ⁊ ppłi nationũ ex te erũt. Reges de lũbis tuis egredienꝛ: terrãq; quã dedi abraã ⁊ ysaac: dabo tibi ⁊ semini tuo p⁹ te. Et recessit ab eo. Ille vero erexit titulũ lapideũ: in loco quo locut⁹ fuerat ei de⁹ libans sup eũ libamina: ⁊ effundẽs oleũ vocansq; nomẽ loci illi⁹ bethel. Egressus aũt inde: venit verno tpe ad terrã q̃ ducit effratam. In qua cum parturiret rachel ob difficultatẽ part⁹ periclitari cepit. Dixitq; ei obstetrix: Noli timere: q2 ⁊ hũc habebis filiũ. Egrediente autẽ aĩa p̄ dolore ⁊ imminẽte iam morte: vocauit nomẽ filij sui bẽnoni: id est filius doloris mei. Pater vero appellauit eũ beniamin: id est fili⁹ dextre. Mortua est ergo rachel: ⁊ sepulta est in via que ducit effratam: hec est bethleem. Erexitq; iacob titulũ sup sepulchrũ eius. Hic est titul⁹ monumẽti rachel vsq; ĩ p̃ntẽ diẽ. Egressus inde fixit tabernaculũ trans turrem gregis. Cunq; habitaret in illa regione: abijt rubẽ: ⁊ dormiuit cum bala ꝯcubina patris sui. Qđ illũ minime latuit. Erant aũt filij iacob duodecim. Filij lye primogenit⁹ ruben: ⁊ symeon: et leui: iudas ⁊ ysachar: et zabulon. Filij rachel: ioseph et beniamin. Filij bale ancille rachelis: dan ⁊ neptalim. Filij zelphe ancille lye: gad ⁊ aser. Hi sũt filij iacob: qui nati sunt ei in mesopotamia syrie. Venit etiã ad ysaac patrẽ suum in mambre ciuitatẽ arbee: hec ẽ hebron in qua ꝑegrinat⁹ est abraã ⁊ ysaac. Et cõpleti sũt dies ysaac cẽtũ octoginta annorũ: ꝯsumptusq; etate mortuus est: ⁊ appositus est ppło suo senex et plenus dierũ: ⁊ sepelierunt eum esau et iacob filij sui.

XXXVI

Hae autẽ sunt generationes esau: ipse est edom. Esau accepit vxores de filiab⁹ chanaan: ada filiam elom ethei: et oolibama filiam ane sebeon euei. Basamath quoq; filiã hismael sororẽ nabaioth. Peperit autem ada eliphas. Basemath genuit rahuel. Oolibama genuit iehus ⁊ ihelon ⁊ chore. Hi filij esau: qui nati sunt ei in terra chanaan. Tulit autẽ esau vxores suas et filios et filias: ⁊ omnẽ aĩam dom⁹ sue: ⁊ substantiã ⁊ pecora: ⁊ cũcta q̃ habere poterat in terra chanaan: et abijt in alterã regionẽ: recessitq; a fratre suo iacob. Diuites enĩ erãt valde: ⁊ siꝛ habitare nõ poterãt: nec sustinebat eos terra ꝑegrinationis eorũ pre multitudine gregũ. Habitauitq; esau in mõte seyr: ipse est edom. He autẽ sunt generationes esau patris edom ĩ mõte seyr: ⁊ hec nomina filioꝝ eius. Eliphas filius ada: vxoris esau. Rahuel quoq; filius basemath vxoris eius. Fueruntq; eliphas filij themã: omar: sephua: et gathan: ⁊ cenez et chore. Erat autem thamna cõcubina eliphas filij esau: que peperit ei amalech. Hi sũt filij ada vxorꝭ esau. Filij autẽ rahuel: naath ⁊ zara: semma ⁊ meza. Hi filij basemath vxoris esau. Isti quoq; erãt filij oolibama filie ane filij sebeõ vxorꝭ esau: quos genuit ei: iehus ⁊ ihelõ ⁊ chore. Hi duces filioꝝ esau

Filiĳ eliphaz primogeniti eſau: dux theman: dux omar: dux ſephua: dux cenez: dux chore: dux gathã: dux amalech. Hi filiĳ eliphaz i terra edom: ⁊ hi filiĳ ada. Hi quoq; filiĳ rahuel filiĳ eſau. Dux naath: dux zara: dux ſemma: dux meza. Hi aũt duces rahuel: in terra edom. Iſti filiĳ baſemath vxoꝛ eſau. Hi aũt filiĳ oolibama vxoꝛ eſau. Dux iehus: dux ihelon: dux chore. Hi duces oolibama filie ane vxoris eſau. Iſti ſũt filiĳ eſau: et hi duces eoꝝ: ipſe eſt edom. Iſti ſunt filiĳ ſeyr horrei hitatoris terre: lothan et ſobal ⁊ ſebeon et anan et diſon ⁊ eſer ⁊ diſan: Hi duces horrei filiĳ ſeyr: i terra edom. Facti ſunt aũt filiĳ lothan: horrei ⁊ eman. Erat aũt ſoroꝛ lothan thãna. Et iſti filiĳ ſobal: aluhã ⁊ maneeth et ebal ſephi ⁊ onan. Et hi filiĳ ſebeõ: achia et anan. Iſte eſt anan ꝗ inuenit aquas calidas in ſolitudie: cũ paſceret aſinas ſebeon pr̃is ſui. Habuitq; filiũ diſan ⁊ filiã oolibama. Et iſti filiĳ diſan: abdaz ⁊ ieſban ⁊ iethrã ⁊ charan. Hi quoq; filiĳ eſer: balannan ⁊ zeuan ⁊ achan. Habuit aũt filios diſan hus ⁊ aran. Hi duces horreoꝝ: dux lothan: dux ſobal: dux ſebeõ: dux ana: dux diſon: dux eſer: dux diſan. Iſti duces horreoꝝ ꝗ imꝑauerũt in terra ſeyr. Reges aũt ꝗ regnauerunt in terra edom: anq̃ hrẽnt regẽ filiĳ iſrael: fuerũt hi. Balach filiꝰ beoꝛ: nomẽq; vrbis eiꝰ denaba. Mortuꝰ ẽ aũt balach: ⁊ regnauit ꝓ eo iobab: filiꝰ zare ð boſra. Cũq; mortuꝰ eſſet iobab: regnauit ꝓ eo huſan de terra themanoꝝ. Hoc quoq; mortuo: regnauit ꝓ eo adad filiꝰ badadi qui ꝑcuſſit madiã in regione moab: ⁊ nomẽ vrbis eiꝰ auith. Cũq; mortuꝰ eſſet adad: regnauit ꝓ eo ſemla de maſerecha. Hoc quoq; mortuo regnauit ꝓ eo ſaul de flũuio roboth. Cũq; et hic obiſſet: ſucceſſit i regnũ balanan filiꝰ achoboꝛ. Iſto quoq; mortuo: regnauit ꝓ eo adad: nomẽq; vrbis eiꝰ phou. Et appelabat̃ vxoꝛ eius meezabel filia matreth: filie mizaab. Hec ergo nomia ducũ eſau i cognatiõibꝰ ⁊ locꝭ ⁊ vocabulis ſuis: dux thamna: dux aluha: dux tetheth: dux oolibama: dux ela: dux phinon: dux cenez: dux themã: dux mabſar: dux mabdihel: dux hirã. Hi duces edõ habitãtes i terra imperĳ ſui: ipſe ẽ eſau pr̃ idumeoꝝ. Habitauit aũt iacob i terra chanaan i qua pr̃ ſuꝰ ꝑegrinatꝰ eſt: ⁊ he ſũt generatiões eius. XXXVII

Ioſeph cũ ſedecim eẽt annoꝝ: paſcebat gregẽ cũ fribꝰ ſuis adhuc puer. Et erat cũ filiĳs bale ⁊ zelphe vxoꝝ pr̃is ſui: accuſauitq; frẽs ſuos apud pr̃em crimie peſſimo. Iſrl̃ aũt diligebat ioſeph ſuꝑ oẽs filios: eo ꝙ in ſenectute genuiſſet eũ. Fecitq; ei tunicã polymitã. Uidẽtes aũt frẽs eiꝰ ꝙ a pr̃e plus cũctꝭ filiĳs amaret̃: oderãt eũ: nec poterãt ei quicq̃ pacifice loq̃. Accidit quoq; vt viſum ſomniũ referret fratribꝰ ſuis ꝗ cauſa maiorꝭ odĳ ſemiariũ fuit. Dixitq; ioſeph fribꝰ ſuis. Audite ſomniũ meũ qð vidi. Putabã nos ligare manipulos i agro: ⁊ quaſi cõſurgere manipulũ meũ ⁊ ſtare: vr̃oſq; manipulos circũſtãtes adorare manipulũ meum. Rñderũt frẽs eiꝰ: Nunquid rex nr̃ eris? aut ſubĳciemur ditiõi tue? Hec ergo cã ſomnioꝝ atq; ſermonũ: inuidie ⁊ odĳ fomitẽ miſtrauit. Aliud quoq; vidit ſomniũ qð narrãs fribꝰ ait: Uidi ꝑ ſomniũ quaſi ſolẽ ⁊ lunã ⁊ ſtellas vndecim adorare me. Qð cũ pr̃i ſuo ⁊ fribus retuliſſet: increpauit eũ pr̃ ſuꝰ: et dixit: Quid ſibi vult hoc ſomniũ qð vidiſti? Num ego ⁊ mr̃ tua ⁊ frẽs tui adorabimus te ſuꝑ terrã? Inuidebãt ei igit̃ fratres ſui: pr̃ vero rẽ tacitꝰ conſiderabat. Cũq; frẽs illiꝰ in paſcẽdis gregibꝰ pr̃is morarent̃ in ſichem: dixit ad eũ iſrael: Frẽs tui paſcũt oues in ſichimis: veni mittã te ad eos. Quo rñdente: p̃ſto ſum ait: Uade ⁊ vide ſi cũcta ꝓſpera ſint erga frẽs tuos ⁊ pecora: et renuncia mihi quid agat̃. Miſſus de valle hebron venit in ſichem. Inuenitq; eũ vir errãtez in agro: ⁊ interrogauit q̃d q̃reret: At ille rñdit: Frẽs meos q̃ro. Indica mihi: vbi paſcãt greges. Dixitq; ei vir: Receſſerũt de loco iſto. Audiui aũt eos dicẽtes: Eamꝰ i dothaim. Perrexit itaq; ioſeph poſt frẽs ſuos ⁊ inuenit eos in dothaim. Qui cũ vidiſſent eũ ꝓcul: anteq̃ accederet ad eos cogitauerũt illũ occidere: ⁊ mutuo loq̃bat̃: Ecce ſomniatoꝛ venit. Uenite occidamꝰ eũ et mittamꝰ in ciſternã veterẽ: dicemuſq;: fera peſſima deuorauit eũ: ⁊ tũc apparebit quid illi proſint ſomnia ſua. Audiẽs aũt hec ruben: nitebat̃ liberare eũ de manibus eoꝝ: ⁊ dicebat: Nõ interficiamꝰ animam eiꝰ: nec effundamꝰ ſanguinẽ: ſed ꝓĳcite eũ in ciſternã veterẽ ꝗ eſt in ſolitudine: manuſq; vr̃as ſuate innoxias. Hoc aũt dicebat volẽs eripe eũ de manibus

Math.21
Mar.12
Lu.20
1.co.

eoꝝ: ⁊ readderet patri suo. Confestim igitur vt puenit ad frēs suos: nudauerūt eum tunica talari ⁊ polymita: miserūtq; eū in cisternā veterē que nō habebat aquā. Et sedētes vt comederent panē viderūt hismaelitas viatores venire de galaad: et camelos eoꝝ portātes aromata ⁊ resinā ⁊ stacten in egyptū. Dixit ergo iudas fratrib⁹ suis: Quid nobis pdest si occiderim⁹ frēm nostꝝ: ⁊ celauerimus sanguinē ip̄ius? Melius est vt venūdetur hismaelitis: ⁊ manus nostre nō polluātur. Frater eñ ⁊ caro nostra est. Acquieuerūt frēs sermōibus illi⁹: ⁊ p̄tereūtibus madianitis negociatorib⁹: extrahētes eū de cisterna vēdiderūt eū hismaelitis viginti argēteis: qui duxerūt eū in egyptū. Reuersusq; rubē ad cisternā nō iuenit pueꝝ: ⁊ scissis vestib⁹ pgens ad frēs suos ait: Puer nō cparet: ⁊ ego quo ibo? Tulerūt aūt tunicā eius: ⁊ in sanguinē hedi quē occiderāt tinxerūt: mittentes qui ferrēt ad p̄rem: ⁊ dicerēt. Hāc inuenimus: vide vtꝝ tunica filij tui sit an nō. Quā cū cognouisset pater: ait: Tūica filij mei est. Fera pessima comedit eū: bestia deuorauit ioseph. Scissisq; vestibus indutus est cilitio: lugēs filiū suū mlto tp̄e. Cōgregatis aūt cūctis liberis ei⁹ vt lenirēt dolorē p̄ris: noluit ꝯsolatōnem accipere: sed ait: Descendā ad filiū meum lugēs in infernū. Et illo pseuerāte i fletu: madianite vēdiderūt ioseph in egypto: phutifari eunucho pharaonis magistro militum.

XXXVIII

Odē tp̄e descendēs iudas a fratribus suis: diuertit ad viꝝ odollamiten noīe hirā: viditq; ibi filiā homis chananei vocabulo Sue. Et accepta vxore ingressus ē ad eā. Que cōcepit ⁊ pepit filiū: ⁊ vocauit nomē eius her. Rursūq; cōcepto fetu natū filiū vocauit onan. Tertiū quoq; pepit quem appellauit sela. Quo nato: parere vltra cessauit. Dedit aūt iudas vxorē primogenito suo her: noīe thamar. Fuit quoq; her p̄imogenit⁹ iude: nequā in conspectu dn̄i: ⁊ ideo ab eo occisus est. Dixit ergo iudas ad onan filiū suū. Ingredere ad vxorē fr̄is tui ⁊ sociare illi vt suscites semē fratri tuo. Ille sciēs non nasci sibi filios: introiēs ad vxorē fr̄is sui semē fundebat in terrā: ne liberi fratris noīe nascerentur. Et idcirco pcussit eum dn̄s: eo q rem detestabilē faceret. Quāobrē dixit iudas thamar nurui sue: Esto vidua in domo p̄ris tui: donec crescat sela fili⁹ me⁹. Timebat eñ ne ⁊ ip̄e moreretur sicut frēs ei⁹. Que abijt ⁊ habitauit in domo p̄ris sui. Euolutis autem multis annis: mortua est Sue vxor iude. Qui post luctum ꝯsolatōe suscepta: ascēdebat ad tōsores ouiū suaꝝ ip̄e ⁊ hiras opilio gregis odollamita in thānas. Nūciatūq; est thamar q socer illi⁹ ascēderet in thānas: ad tondendas oues. Que depositis viduitatis vestib⁹: assūpsit teristrū: ⁊ mutato habitu sedit in biuio itineris qđ ducit thānam: eo q creuisset sela ⁊ nō eū accepisset maritū. Quā cū vidisset iudas: suspicat⁹ est esse meretricē. Operuerat eñ vultū suū ne agnosceretur. Ingrediēsq; ad eam: ait: Dimitte me vt coeā tecū. Nesciebat eñ q nur⁹ sua eēt. Qua rn̄dēte: quid dabis mihi vt fruaris cōcubitu meo: dixit: Mittā tibi hedum de gregib⁹. Rursūq; illa dicente patiar qđ vis si dederis mihi arrabonē donec mittas qđ polliceris: ait iudas: Quid tibi vis p arrabone dari? Rn̄dit: Annulū tuū ⁊ armillā ⁊ baculū quē manu tenes. Ad vnū igitur coitū mlier cōcepit: ⁊ surgēs abijt: depositoq; habitu quē sūpserat: induta est viduitatis vestib⁹. Misit aūt iudas hedū p pastorē suū odollamitē: vt reciperet pignus qđ dederat mulieri. Qui cū nō inuenisset eā: interrogauit hoīes loci illius. Ubi est mulier q sedebat in biuio? Rn̄dentib⁹ cūctis nō fuit in loco isto meretrix: reuersus est ad iudā: ⁊ dixit ei: Nō inueni eā. Sed ⁊ homines loci illi⁹ dixerūt mihi: nunq; sedisse ibi scortū. Ait iudas. Habeat sibi. Certe mēdacij arguere nos non potest. Ego misi hedū quē pmiserā: ⁊ tu nō inuenisti eā. Ecce aūt post tres mēses nūciauerūt iude dicētes: Fornicata ē thamar nur⁹ tua: ⁊ videtur vter⁹ illius intumescere. Dixitq; iudas: Producite eam vt cōburatur. Que cū duceretur ad penam: misit ad soceꝝ suū dicēs: De viro cuius hec sunt: cōcepi. Cognosce cui⁹ sit annulus ⁊ armilla ⁊ bacul⁹. Qui agnitis muneribus ait: Iūstior me est: qꝛ nō tradidi eā sela filio meo. Attn̄ vltra nō cognouit eā. Instāte aūt partu: apparuerunt gemini in vtero: atq; in ip̄a effusiōe infantiū vnus ptulit manū: in qua obstetrix ligauit coccinū dicēs: Iste egredietur prior. Illo vero retrahēte manū: egress⁹ est alter. Dixitq; mulier: Quare diuisa est ppter te maceria? Et ob hāc causam

1. Pa. 2. a.
Math. 1. a

vocauit nomē ei⁹ phares. Postea egres sus est frater ei⁹ in cui⁹ manu erat coccinū: quē appellauit zaram. XXXIX

A Ditur ioseph duct⁹ est i egyptū: emitq̧ eū phutifar eunuch⁹ pharaonis princeps exercit⁹ sui: vir egyptius de manu hismaelitaꝝ: a quibus ꝑduct⁹ erat. Fuitq̧ dñs cum eo: et erat vir in cūctis ꝓspere agēs. Habitauitq̧ in domo dñi sui: qui optime nouerat dñm esse cū eo: ⁊ oia q̄ gereret ab eo dirigi i manu illi⁹. Inueitq̧ ioseph grām corā dño suo: ⁊ ministrabat ei. A quo ꝑposit⁹ oibus: gubernabat creditā sibi domuȝ: ⁊ vniuersa q̄ ei tradita fuerant. Bñdixitq̧ dñs domui egyptij ꝓpter ioseph: ⁊ multiplicauit tā in edib⁹

B ꝗ̄ in agris cunctā ei⁹ substātiam. Nec quicq̄ aliud nouerat: nisi panē quo vescebaꝛ. Erat aūt ioseph pulchra facie ⁊ decorus aspectu. Post mltos itaq̧ dies iniecit dña sua ocl'os suos in ioseph: et ait: Dormi mecū. Qui nequaq̄ acquiescens opi nefario: dixit ad eā. Ecce dñs me⁹ oibus mihi traditꝭ: ignorat qd habeat in domo sua: nec quicq̄ est qd nō i mea sit ptāte: vel nō tradiderit mihi: ꝑter te q̄ vxor ei⁹ es. Quō ergo possum hoc malū facere: ⁊ peccare i dñm meū? Huiuscemodi verbis ꝑ singl'os dies loquebanꝛ: ⁊ mlier molesta erat adolescēti: et ille recusabat stupꝛū. Accidit autē

C quadā die vt intraret ioseph domum: ⁊ opis quippiā absq̧ arbitrꝭ faceret: et illa apꝑhensa lacinia vestimēti ei⁹ diceret. Dormi mecū. Qui relicto in manu ei⁹ palliō fugit: ⁊ egressus ē foras. Cūq̧ vidisset mlier vestē in manib⁹ suis: ⁊ se esse ꝯtemptā: vocauit ad se hoies dom⁹ sue: et ait ad eos: En introduxit viꝝ hebreū: vt illuderet nobis. Ingressus ē ad me vt coiret mecū. Cūq̧ ego succlamassem ⁊ audisset vocē meā reliquit palliū qd tenebā: ⁊ fugit foras. In argumētuȝ ergo fidei retentū palliū oñdit marito

D reuertenti domū: ⁊ ait: Ingressus est ad me seru⁹ hebreus quē adduxisti: vt illuderet mihi. Cumq̧ audisset me clamare: reliquit palliū qd tenebā ⁊ fugit foras. His auditꝭ dñs ⁊ nimiū credul⁹ verbis ꝯiugis irat⁹ est valde: tradiditq̧ ioseph in carcerē vbi vincti regꝭ custodiebantur et erat ibi clausus. Fuit aūt dñs cū ioseph ⁊ misert⁹ est illi⁹: ⁊ dedit ei grām in ꝯspectu ꝑncipis carcerꝭ. Qui tradidit i manu illi⁹ vniuersos vinctos qui in custodia tenebanꝛ: et quicqd fiebat sub ipō erat: nec nouerat aliquid cūctꝭ ei creditꝭ. Dñs eni erat cū illo: ⁊ omnia opa eius dirigebat. XL

H Is itaq̧ gestis accidit vt peccarent duō eunuchi: pincerna regꝭ egypti ⁊ pistor dño suo. Iratusq̧ ꝯtra eos pharao: nā alter pincernis ꝑerat: alter pistorib⁹: misit eos in carcerē principis militū: in quo erat vinctus ⁊ ioseph. At custos carceris tradidit eos ioseph: qui ⁊ mistrabat eis. Aliquātulū tpis fluxerat: ⁊ illi in custodia tenebanꝛ. Uideruntq̧ ambo somniū nocte vna: iuxta interꝑtationē ꝯgruam sibi.

B Ad quos cū introīsset ioseph mane et vidisset eos tristes: sciscitatus est eos dicens: Cur tristior est hodie solito facies vra? Qui rñderūt: Somniū vidimus: et nō est qui interꝑteꝛ nobis. Dixitq̧ ad eos ioseph. Nūquid nō dei ē interpretatio? Referte mihi qd viderit. Narrauit prior ꝑposit⁹ pincernaꝝ somniū suum. Uidebā corā me vitē in qua erant tres ꝓpagines crescere paulatim in gēmas: ⁊ post flores vuas maturescere: calicēq̧ pharaonis in manu mea. Tuli ergo vuas ⁊ expressi in calicē quē tenebā: ⁊ tradidi poculū pharaoni. Rñdit ioseph: Hec

C est interꝑtatio somnij. Tres ꝓpagines tres adhuc dies sunt: p⁹ quos recordabiꝛ pharao ministerij tui: ⁊ restituet te i gradū pristinū: dabisq̧ ei caliceȝ iuxta officiū tuū sicut ante facere ꝯsueueras. Tm̄ memēto mei cū tibi bñ fuerit: ⁊ facies mecū miscdiam vt suggeras pharaoni vt educāt me de isto carcere: qꝛ furtim sublat⁹ sum de terra hebreoꝝ: ⁊ hic innocēs in lacū missus sū. Uidēs pistorū mgꝛ ꝙ prudēter somniū dissoluisset: ait: Et ego vidi somniū ꝙ tria canistra farine haberē suꝑ caput meū: ⁊ in vno canistro qd erat excelsi⁹ portare me putabam oēs cibos qui fiūt arte pistoria: auesq̧ comedere ex eo. Rñdit ioseph.

D Hec est interꝑtatio somnij. Tria canistra: tres adhuc dies sunt post quos auferet pharao caput tuū: ac suspendet te in cruce ⁊ lacerabūt volucres carnes tuas. Exinde dies terti⁹ nataliti⁹ pharaonis erat. Qui faciēs grande cōuiuiū pueris suis: recordat⁹ est inter epulas magistri pincernarū et pistoꝝ principis: restituitq̧ alterū in locū suum vt porrigeret ei poculū: alterū suspēdit in patibulo: vt cōiectoris veritas ꝓbareꝛ. Et tm̄

ſuccedētib⁹ ꝓſperis: ꝑpoſit⁹ pincernaꝝ oblit⁹ eſt interꝑtis ſui.

XLI

A P Oſt duos ānos vidit pharao ſōniū. Putabat ſe ſtare ſuꝑ fluuium: de quo aſcēdebāt ſeptē boues pulchre ⁊ craſſe nimis: ⁊ paſcebant in locis paluſtrib⁹. Alie quoq; ſeptē emergebāt de flumie fede ↄfecteq; macie: ⁊ paſcebant in ipſa amnis ripa ī locis virentib⁹: deuorauerūtq; eas quaꝝ mira ſpecies ⁊ ħitudo corpoꝝ erat. Expergefact⁹ pharao rurſum dormiuit: et vidit alterū ſomniū. Septē ſpice pullulabāt in culmo vno plene atq; formoſe: alie quoq; totidē ſpice tenues: ⁊ ꝑcuſſe vredine oriebant: deuorātes oēm priorū pulchritudinē. B Euigilās pharao p⁹ quietē: ⁊ facto mane pauore ꝑterritus: miſit ad oēs ↄiectores egypti: cūctoſq; ſapiētes: ⁊ accerſitis: narrauit ſomniū: nec erat qui interꝑtaret. Tūc demū reminiſcēs mgr pincernaꝝ ait. Confiteor pctm̄ meū. Irat⁹ rex ſ̄uis ſuis me ⁊ magiſtrū piſtoꝝ retrudi iuſſit in carcerem principis militū: vbi vna nocte vterq; vidim⁹ ſomniū: ꝑſagiū futuroꝝ. Erat ibi puer hebreus eiuſdē ducis militū famulus: cui narrātes ſomnia: audiuim⁹ quicqd' poſtea rei ꝓbauit euētus. Ego eni reddit⁹ ſū officio meo: ⁊ ille ſuſpenſus ē in cruce. Protin⁹ ad regis imperium eductū de carcere ioſeph totonderunt: ac veſte mutata obtulerunt ei. Cui ille ait: Uidi ſomnia nec ē qui ediſſerat: q̄ audiui te ſapiētiſſime cōiicere. Rn̄dit ioſeph: Abſq; me de⁹ rn̄debit ꝓſpera pharaoni. C Narrauit ergo pharao q̄ viderat. Putabāt me ſtare ſuꝑ ripaꝫ fluminis: ⁊ ſeptē boues de amne ↄſcēdere pulchras nimis ⁊ obeſis carnib⁹: q̄ ī paſtu paludis virecta carpebāt. Et ecce has ſeqbant alie ſeptē boues intantuꝫ deformes ⁊ macilēte vt nūq; tales ī terra egypti viderim. Que deuoratis ⁊ conſumptis priorib⁹: nullū ſaturitatis dedere veſtigiū: ſed ſimili macie ⁊ ſqualore torpebant. Euigilās: rurſus ſopore depreſſus vidi ſōniū. Septē ſpice pullulabāt in culmo plene atq; pulcherrime. Alie quoq; ſeptē tenues ⁊ ꝑcuſſe vredie oriebant e ſtipula q̄ prioꝝ pulchritudinē deuorauerūt. Narraui cōiectoribus ſomniū: ⁊ nemo eſt qui ediſſerat. Rn̄dit ioſeph. Somniū regis vnū ē. Que facturus ē de⁹ oſndit pharaoni. Septē boues pulchre ⁊ ſeptē ſpice plene: ſeptē vbertatis anni ſunt: eandēq; vim ſomniū cōꝑhēdūt. D Septē quoq; boues tenues atq; macilente q̄ aſcēderūt p⁹ eas: ⁊ ſeptē ſpice ⁊ tenues vēto vrente ꝑcuſſe: ſeptē anni venture ſūt famis: qui hoc ordine cōplebunt. Ecce ſeptē anni veniēt fertilitatis magne in vniuerſa terra egypti quos ſequent ſeptē anni alij tāte ſterilitatis: vt obliuioni tradat cūcta retro abundātia. Cōſūptura ē eni fames omnē terrā: ⁊ vbertatis magnitudinē ꝑditura eſt inopie magnitudo. Qđ aūt vidiſti ſecūdo: ad eandē rem ꝑtinēs ſomniū: firmitatis indiciū eſt: eo q; fiat ſermo dei et veloci⁹ impleatur. Nūc ergo ꝓuideat rex virū ſapientē ⁊ induſtriuꝫ ⁊ ꝑficiat eū terre egypti qui ↄſtituat ꝑpoſitos ꝑ cūctas regiones: ⁊ quītā ꝑtē fructuū ꝑ ſeptē annos fertilitatis qui iam nūc futuri ſunt: ↄgreget in horrea: ⁊ oē frumētū ſub pharaōis ꝑtāte ↄdat: ſeruetq; in vrbib⁹ ⁊ ꝑparet future ſeptem annoꝝ fami: q̄ oppreſſura eſt egyptū, ⁊ nō ↄſumet terra inopia. E Placuit pharaoni conſiliū: ⁊ cunctis miniſtris eius. Locutuſq; eſt ad eos. Num inuenire poterim⁹ talē virū qui ſpū dei plen⁹ ſit? Dixit ergo ad ioſeph. Quia oſtēdit tibi de⁹ oia q̄ locut⁹ es: nūquid ſapientiorē ⁊ ſilē tui inueire potero? Tu eris ſuꝑ domū meā: ⁊ ad tui oris imperiū cunct⁹ ppls obediet. Uno tm̄ regni ſolio ꝑcedā te. Dixitq; rurſum pharao ad ioſeph Ecce ↄſtitui te ſuꝑ vniuerſaꝫ terrā egypti. (Dan. 2. g) Tulitq; anulum de manu ſua ⁊ dedit eū in manu eius: veſtiuitq; eum ſtola byſſina: ⁊ collo torquē aureā circūpoſuit. Fecitq; eum aſcendere ſuꝑ currum ſuū ſecundū clamāte ꝑcone: vt omnes corā eo genuflecterent: ⁊ prepoſitum eſſe ſcirent vniuerſe terre egypti. F Dixit quoq; rex egypti ad ioſeph. Ego ſum pharao. Abſq; tuo imperio nō mouebit quiſq̄ manū aut pedem in omni terra egypti. Uertitq; nomē eius: ⁊ vocauit eum līgua egyptiaca ſaluatorem mūdi. Deditq; illi vxorē: aſſenes filiam phutifaris ſacerdotis eliopoleos. Egreſſ⁹ ē itaq; ioſeph ad terraꝫ egypti. Trigita ānoꝝ erat qn̄ ſtetit ī ↄſpectu regis pharaonis: ⁊ circuiuit oēs regiōes egypti. Uenitq; fertilitas ſeptē annorū: et in manipulos redacte ſegetes congregate ſūt in horrea egypti. Omnis etiam frugum abundantia in ſingulis vrbibus condita eſt. Tantaq; fuit abundantia

J.46.c.

G tritici: vt arene maris coequaret et copia mensurā excederet. Natiq; sunt ioseph filij duo anteq; veniret fames quos pepit ei assenez filia phutifaris sacerdotis eliopoleos. Uocauitq; noīē primogeniti manasses dicēs: Obliuisci me fecit deus oīm laboꝝ meoꝝ: ꝛ dom⁹ pr̄is mei. Nomē quoq; secūdi appellauit effraim: dicēs: Crescere me fecit de⁹ in terra paupꝺtatis mee. Igit̄ trāsactis septez vbertatis ānis que fuerāt in egypto: ceperūt venire septē anni inopie: quos ꝑdixerat ioseph: ꝛ in vniuerso orbe fames ꝑualuit. In cūcta etiam terra egypti fames erat. Qua esuriēte: clamauit ppl̄s ad pharaonē: alimēta petēs. Quib⁹ ille r̄ndit: Ite ad ioseph: ꝛ quicquid ip̄e vobis dixerit: facite. Crescebat aūt quotidie fames in oīm terra: apuitq; ioseph vniuersa horrea ꝛ vēdebat egyptijs. Nā et illos oppꝛesserat fames. Oēsq; ꝓuincie veniebāt in egyptū vt emerent escas: et malū inopie temꝑarent. XLII

B a Udiēs aūt iacob ꝙ alimēta vēderent̄ in egypto: dixit filijs suis. Quare negligitis? Audiui ꝙ triticū venūdet̄ in egypto. Descēdite ꝛ emite nobis necessaria: vt possimus viuere: ꝛ nō cōsumamur inopia. Descēdētes igit̄ frēs ioseph decē: vt emerēt frumēta in egypto: beniamin domi retēto a iacob qui dixerat fratrib⁹ ei⁹: Ne forte in itinere quicq; patiat̄ mali: ingressi sunt terrā egypti cū alijs qui ꝑgebāt ad emēdū. Erat aūt fames in terra chanaan: ꝛ ioseph erat princeps in terra egypti: atq; ad eius nutū frumēta ppl̄is

B vendebant̄. Cumq; adorassent euz frēs sui ꝛ agnouisset eos quasi ad aliēos durius loq̄bat̄: interrogans eos. Un̄ venistis? Qui r̄nderūt: de terra chanaan: vt emam⁹ victui necessaria. Et t̄n frēs ip̄e cognoscēs: nō est cognit⁹ ab eis. Recordatusq; somnioꝝ que aliq̄n viderat ait ad eos: Exploratores estis: vt videat͡ȝ infirmiora terre venistis. Qui dixer̄t. Nō est ita dn̄e: sed s̄ui tui venerunt vt emerent cibos. Oēs filij vni⁹ viri sumus Pacifici venim⁹: nec quicq; famuli tui

C machinant̄ mali. Quib⁹ ille r̄ndit: Aliter est. Immunita terre hui⁹ cōsiderare venistis. At illi dixerūt? Duodecim inq̄unt frēs serui tui sum⁹: filij viri vni⁹ in terra chanaā. Minim⁹ cū p̄re nostro ē: alius nō est sup. Hoc est ait qd̄ locutus

J.co sum. Exploratores estis. Iā nunc experimētū vestri capiā. Per salutē pharaōis nō egrediemi hinc: donec veniat frater vester mim⁹. Mittite ex vobis vnum et adducat eū: vos aūt eritis in vincul̄ donec ꝓbent̄ que dixistis: vtꝝ vera an falsa sint. Alioq̄n ꝑ salutē pharaonis exploratores estis. Tradidit ergo illos custodie trib⁹ dieb⁹. Die aūt tertio educt͡ȝ de carcere ait: Facite que dixi: ꝛ viuetis Deum eīm timeo. Si pacifici estis: frater vester vn⁹ liget̄ in carcere: vos aūt abite: ꝛ ferte frumēta q̄ emistis in domos vr̄as: ꝛ frēm vr̄m minimū ad me adducite: vt possim vr̄os ꝓbare sermōes: ꝛ non moriami. Feceꝛt vt dixerat: ꝛ locuti sūt ad inuicē: Merito hec patimur: q2 peccauim⁹ in frēm nr̄m vidētes āgustias aīe illi⁹: dū dep̄caret̄ nos ꝛ non audiuimus: idcirco venit sup nos ista tribulatio. E q̄bus vn⁹ rubē ait: Nunq̄d n̄ dixi vobis: nolite peccare in pueꝝ: ꝛ n̄ audistis me? En sanguis ei⁹ exquirit̄. Nesciebant eīm ꝙ intelligeret ioseph: eo ꝙ ꝑ interp̄tē loqueret̄ ad eos. Auertitq; se parūper ꝛ fleuit: ꝛ reuersus locut⁹ est ad eos. Tollēsq; symeō: ꝛ ligās ill̄ p̄ n̄tibus: iussit ministris vt implerēt coꝝ saccos tritico: ꝛ reponerēt pecūias singl̄orū in saccul̄ suis: datis supra cibarijs in via. Qui fecerūt ita At illi portātes frumēta in asinis suis ꝓfecti sūt. Apertoq; vnus sacco vt daret iumēto pabulū in diuersorio: cōtēplat⁹ pecuniā in ore sacculi: dixit frib⁹ suis: Reddita ē mihi pecunia. En habet̄ in sacco. Et obstupefacti turbatiq; mutuo dixerūt: Quid naz est hoc qd̄ fecit nobis de⁹? Ueneruntq; ad iacob p̄rēm suū in terra chanaan: ꝛ narrauerūt ei omnia que accidissent sibi dicentes: Locut⁹ est nobis dn̄s terre dure: ꝛ putauit nos exploratores eē ꝓuincie. Cui r̄ndim⁹: Pacifici sumus: nec vllas molimur insidias. Duodeci frēs vno patre geniti sum⁹: vn⁹ nō est super minim⁹ cū patre nr̄o est in terra chanaan. Qui ait nobis: Sic ꝓbabo ꝙ pacifici sitis. Frēm vr̄m vnū dimittite apd̄ me: ꝛ cibaria domib⁹ vestris necessaria sumite ꝛ abite. Frēmq; vr̄m minimum adducite ad me: vt sciā ꝙ nō sit͡ȝ exploratores: ꝛ istū qui tenet̄ in vincul̄ recipere possit͡ȝ: ac deinceps que vult͡ȝ emēdi habeatis licētiā. His dictis cum frumēta effunderēt: singuli repperērūt in ore saccoꝝ ligatas pecūias: exterritiq; simul oīb⁹: dixit pater iacob: Absq; li-

beris me esse fecistꝭ: Joseph ne est sup: symeon tenetꝛ in vinculꝭ: ⁊ beiamin au feretis? In me hec oia mala reciderūt. Cui rñdit ruben: Duos filios meos interfice: si nō reduxero illū tibi. Trade illū in manu mea: ⁊ ego eū tibi restituā. At ille: Nō descēdet inqt filꝰ meꝰ vobiscū. Frater eiꝰ mortuꝰ est ⁊ ipse solus remāsit. Si qd ei aduersitatꝭ acciderit in terra ad quā pgitꝭ: deducetis canos meos cū dolore ad inferos. XLIII

B i Nterim fames oēm terrā vehemēter pmebat: ɔsumptisq; cibis quos ex egypto detulerant: dixit iacob ad filios suos: Reuertimini et emite nobis pauxillam escaꝝ. Rñdit iudas: Denūciauit nobis vir ille sub attestatiōe iurisiurādi: dicēs: Nō videbitis faciē meā: nisi frēm vrm minimū adduxeritꝭ vobiscū. Si ergo vis eū mittere nobiscū pgemꝰ pariter: ⁊ ememꝰ tibi necessaria: si aūt nō vis nō ibimꝰ. Uir eni vt sepe diximꝰ: denūciauit nobis dicēs: Nō videbitꝭ faciē meā absq; frē vro minimo. B Dixit eis isrl: In meam hoc fecistꝭ miseriā: vt indicaretꝭ ei ⁊ aliū hre vos frēm. At illi rñderūt. Interrogauit nos hō p ordinē nrāꝫ ɔgeniē: si pr viueret: si haberemꝰ frēm. Et nos rñdimꝰ ei cō sequēter: iuxta id qd fuerat sciscitatus. Nūquid scire poteramꝰ ꝙ dicturꝰ esset adducite frēm vrm vobiscum? Judas quoq; dixit prī suo: Mitte pueꝝ mecuꝫ vt pficiscamur ⁊ possimꝰ viuere: ne moriamur nos ⁊ paruuli nri. Ego suscipio puerū: de manu mea require illuꝫ. Nisi reduxero ⁊ reddidero eum tibi: ero pcti reus in te oi tpe. Si nō intercessisset dilatio: iā vice altera venissemꝰ. Igitꝛ isrl C pr eoꝝ dixit ad eos: Si sic necesse est: facite qd vultꝭ. Sumite de optīs terre frugibꝰ in vasis vrīs: ⁊ deferte viro munera: modicū resine ⁊ mellꝭ ⁊ storacis stactes ⁊ terebinthi ⁊ amygdalaꝝ. Pecuniāq; duplicē ferte vobiscuꝫ: ⁊ illam quā inuenistꝭ i sacculꝭ: reportate: ne forte errore factū sit. Sed ⁊ fratrē vrm tollite: ⁊ ite ad virū. Deus autē meꝰ omnipotēs faciat vobis eū placabilem ⁊ remittat vobiscū fratrē vestrū quē tenet in vinculꝭ ⁊ hunc beniamin. Ego autēꝫ quasi orbatꝰ absq; liberꝭ ero. Tulerūt ergo viri munera: ⁊ pecuniā duplicē: et beniamin: descēderūtq; in egyptū ⁊ steterūt corā ioseph. Quos cū ille vidisset D ⁊ beniamin simul: precepit dispēsatori domꝰ sue dicēs: Introduc viros domū: ⁊ occide victimas ⁊ instrue cōuiuium: qm hodie mecū sūt comesturi meridie: Fecit ille qd sibi fuerat imperatū: ⁊ introduxit viros domū. Ibiq; exterriti dixerūt mutuo: Propter pecuniā quā retulimꝰ priꝰ in saccis nrīs: introducti sumus: vt deuoluat i nos calumniā: ⁊ violenter subijciat suituti ⁊ nos et asinos nostros. Quāobrem in ipsis foribꝰ accedētes ad dispensatorē: locuti sunt. Oramus dñe vt audias nos: Jā ante descēdimꝰ vt emeremꝰ escas: quibꝰ emptꝭ cū venissemꝰ ad diuersoriū: aperuimꝰ saccos nros: ⁊ inuenimꝰ pecuniā i ore saccoꝝ: quā nūc eodē pondere reportauimus: Sed ⁊ aliud attulimꝰ argentū: vt emamꝰ que nobis necessaria sunt. Non est nrā ɔsciētia: quis posuerit eā i marsupijs nrīs. At ille rñdit: Pax vobiscū: nolite timere. Deꝰ vester ⁊ deꝰ patrꝭ vestri: dedit vobis thesauros i saccꝭ vrīs. Nā pecuniā quā dedistꝭ mihi: pbatam ego habeo. Eduxitq; ad eos symeon. Et introductꝭ domū: attulit aquam: ⁊ lauerunt pedes suos: deditq; pabulū asinis eoꝝ. Illi vero parabāt mūera: donec ingrederetꝛ ioseph meridie. Audierāt eni ꝙ ibi comesturi essēt panē. Igitꝛ ingressus est ioseph domū suā: obtulerūtq; ei munera: tenētes in manibꝰ suis: ⁊ adorauerūt proni in terrā. At ille clemēter resalutatꝭ eis: interrogauit eos dicens: Sanꝰ ne est pr vester senex: de quo dixeratꝭ mihi? Adhuc viuit? Qui rñderūt: Sospes est seruꝰ tuus pr noster. Adhuc viuit. Et incuruati adorauerūt eū. Attollens aūt ioseph oculos: vidit beniamin frēm suū vterinū: ⁊ ait: Iste est frater vr paruulꝰ d quo dixeratꝭ mihi? Et rursuꝫ: Deꝰ inquit misereatꝛ tui fili mi. Festinauitq; in domuꝫ qꝛ cōmota fuerant viscera eiꝰ sup fratre suo ⁊ erūpebant lachryme ⁊ introiēs cubiculū fleuit. Rursumq; lota facie egressus: cōtinuit se: ⁊ ait: Ponite panes: Quibꝰ appositꝭ: seorsum ioseph: ⁊ seorsuꝫ fribus: egyptijs quoq; q vescebantꝛ simul seorsum. Illicitū est eni egyptijs comedere cū hebreis: ⁊ pphanū putāt huiuscemodi cōuiuiū: sederūt corā eo: primogenitus iuxta priogenita sua: ⁊ minꝰ iuxta etatē suā. Et mirabantꝛ nimis: sumptis partibꝰ quas ab eo acceperāt. Maiorq; pars venit beniamin: ita vt quinq; partibus excederet. Biberūtq; ⁊ inebriati

E g.42.a

F

g.29.a.

G

g.42.e. et.j.45.a.

ſunt cum eo. XLIIII

A Recepit aūt ioſeph diſpenſatori
p domus ſue dicēs: Imple ſaccos
eorū frumēto quātū poſſūt cape
re: ꝛ pone pecuniā ſingulorꝝ in ſūmita-
te ſacci. Cyphum aūt meū argenteū et
ꝓcium qđ dedit tritici: pone in ore ſac-
ci iunioris. Factūqꝫ eſt ita. Et orto ma
ne: dimiſſi ſunt cū aſinis ſuis. Iāqꝫ vr-
bem exierant: ꝛ ꝓceſſerant paululum.
Tūc ioſeph acceſſito diſpēſatore domꝰ
ait: Surge inquit ꝛ ꝑſequere viros: et
B apꝓhenſis dicito: Quare reddidiſtꝭ ma
lum ꝓ bono? Cyphus quē furati eſtis:
ipſe eſt in quo bibit dn̄s meꝰ ꝛ i quo au
gurari ſolet. Peſſimā rem feciſtꝭ. Fecit
ille vt iuſſerat ꝛ apꝓhenſis ꝑ ordinē lo
cutꝰ eſt. Qui rn̄derūt: Quare ſic loquit̄
dn̄s noſter vt ſui tui tantū flagitiū cō-
miſerint? Pecuniā quā inuenimus in
ſūmitate ſaccorꝝ reportauimꝰ ad te de
terra chanāan. Et quō ꝯſequens eſt: vt
furati ſimꝰ de domo dn̄i tui aurū ꝛ ar-
C gentū. Apud quēcunqꝫ fuerit inuētuꝫ
ſeruorū tuorū qđ queris: moriat̄: et nos
erimus ſerui dn̄i nr̄i. Qui dixit eis: Fi-
at iuxta vr̄am ſententiā. Apud quēcū-
qꝫ fuerit inuentū: ipſe ſit ſeruus meus:
vos autē eritis innoxij. Itaqꝫ feſtinato
deponētes in terrā ſaccos: aꝑuerūt ſin
guli. Quos ſcrutatꝰ incipiēs a maiore
vſqꝫ ad minimū: inuenit cyphū in ſac-
co beniamin. At illi ſciſſis veſtibꝰ: one
ratiſqꝫ rurſum aſinis: reuerſi ſūt in op-
pidū: primuſqꝫ iudas cū fratribꝰ: igreſ-
ſus eſt ad ioſeph. Necdū eni de loco ab-
ierat. Omēſqꝫ ante euꝫ ꝑiter in terram
D corruerūt. Quibꝰ ille ait: Cur ſic agere
voluiſtis? An ignoratꝭ ꝙ nō ſit ſimilis
mei in augurādi ſcīa? Cui iudas: Quid
rn̄debimꝰ inquit dn̄o meo: vel quid lo-
quemur: aut iuſte poterimꝰ obtendere?
Deꝰ inuenit iniquitatē ſeruorꝝ tuorū.
En omēs ſerui ſumꝰ dn̄i mei: et nos et
apud quē inuentꝰ eſt cyphus. Rn̄dit io
ſeph: Abſit a me: vt ſic agam. Qui fura
tus ē cyphū ipſe ſit ſeruꝰ meꝰ: vos autē
abite liberi ad pr̄em veſtrū. Accedens
autē ꝓpius iudas: ꝯfidēter ait. Oro do
mine audi me: vt loquat̄ ſeruꝰ tuꝰ ver-
bum in auribꝰ tuis: ꝛ ne iraſcarꝭ famu
E lo tuo. Tu es eni poſt pharaonē domi-
nus meꝰ. Interrogaſti priꝰ ſeruos tuoſ:
habetꝭ patrē aut fratrē: ꝛ nos rn̄dimꝰ
tibi dn̄o meo. Eſt nobis pr̄ ſenex: et pu-
er paruulꝰ qui in ſenectute illiꝰ natus
eſt: cuiꝰ vterinꝰ frater eſt mortuꝰ: ꝛ ipſū
ſolum habet mater ſua: pater vero tene
re diligit eū. Dixiſtiqꝫ ſeruis tuis: Ad-
ducite eū ad me: ꝛ ponā oculos meos ſu-
per illū. Suggeſſimꝰ tibi dn̄o meo: non
poteſt puer relinq̄re patrē ſuū. Si enim
illū dimiſerit: moriet̄. Et dixiſti ſuis tu
is: Niſi venerit frater vr̄ minimꝰ vobi-
ſcum: nō videbitꝭ amplius faciē meaꝫ.
Cū ergo aſcēdiſſemꝰ ad famulū tuū pa-
trē noſtrū: narrauimꝰ ei omnia q̄ locutꝰ
eſt dn̄s meꝰ. Et dixit pater nr̄. Reuerti-
mini: ꝛ emite nobis parū tritici. Cui di
ximꝰ: Nō poſſumꝰ ire. Si frater nr̄ mi-
nimꝰ deſcēderit nobiſcū ꝓficiſcemur ſi
mul: alioquin illo abſente non audemꝰ
videre faciē viri. At ille rn̄dit. Vos ſci-
tis ꝙ duos genuerit mihi vxor mea. E-
greſſus eſt vnꝰ: ꝛ dixiſtꝭ: beſtia deuora-
uit eū: ꝛ hucuſqꝫ nō cōparet. Si tuleri-
tis ꝛ iſtū ꝛ aliquid ei i via cōtigerit: de-
ducetis canos meos cū merore ad infe-
ros. Igit̄ ſi intrauero ad ſeruū tuū pa-
trē nr̄m et puer defuerit: cū aīa illiꝰ ex
huiꝰ aīa dependeat: viderítqꝫ cū nō eſ
ſe nobiſcū moriet̄: ꝛ deducēt famli tui
canos eius cū dolore adiferos. Ego ꝓ-
prie ſeruꝰ tuus ſim: qui in meā hūc re-
cepi fidē: ꝛ ſpopondi dicēs: Niſi redu-
xero eū: pcri reus ero i pr̄em oī tempe.
Manebo itaqꝫ ſeruꝰ tuus ꝓ puero i mi
niſterio dn̄i mei ꝛ puer aſcendat cū fra-
tribꝰ ſuis. Nō eni poſſum redire ad pa-
trē abſente puero: nec calamitatis que
opp̄ſſura eſt patrē meū teſtis aſſiſtam.

Non ſe poterat vltra co- XLV
n hibere ioſeph multꝭ corā aſtan-
tibꝰ: vnde ꝓcepit vt egrederētur
cuncti foras: et nullꝰ intereſſet alienus
agnitiōi mutue. Eleuauitqꝫ vocē cū fle
tu: quā audierūt egyptij: omiſqꝫ domꝰ
pharaonis: ꝛ dixit fratribus ſuis: Ego
ſum ioſeph. Adhuc pr̄ meus viuit? Nō
poterāt rn̄dere fratres: nimio terrore ꝑ-
territi. Ad quos ille clemēter: Accedite
inquit ad me. Et cū acceſſiſſent ꝓpe: e-
go ſum ait ioſeph frater vr̄ quē vendi-
diſtis i egyptū: Nolite pauere: neqꝫ vo-
bis durū eſſe videat̄ ꝙ vendidiſtis me
in his regiōibꝰ. Pro ſalute eni vr̄a mi-
ſit me deꝰ ante vos in egyptū. Bienniū
eſt eni ꝙ cepit fames in terra eſſe: et ad-
huc quinqꝫ anni reſtāt quibꝰ nec arari
poterit nec meti. Premiſitqꝫ me deꝰ vt
reſeruemini ſuꝑ terrā ꝛ eſcas ad viuen-
dū habere poſſitis. Nō veſtro ꝯſilio: ſed

dei voluntate huc missus sum qui fecit
me quasi patrē pharaonis ꝛ dn̄m vni-
uerse domus ei⁹ ac principem in oī ter-
ra egypti. Festinate ꝛ ascēdite ad patrē
meum: ꝛ dicetis ei. Hec mādat fili⁹ tu-
us ioseph. Deus fecit me dn̄m vniuerse
terre egypti. Descende ad me: ne more-
ris: ꝛ habitabis in terra iessen. Erisqꝫ
iuxta me tu et filij tui: et filij filioꝝ tu-
oꝝ: oues tue ꝛ armenta tua ꝛ vniuersa
que possides: ibiqꝫ te pascā. Adhuc enī
quinqꝫ anni residui sunt famis: ne ꝛ tu
pereas ꝛ omis domus tua: et omia que
possides. En oculi vr̄i ꝛ oculi fratr̄ mei
beniamin vident ꝙ os meū loquaꝛ ad
vos. Nunciate pr̄i meo vniuersam glo-
riam meā: ꝛ cuncta q̄ vidistis i egypto.
Festinate ꝛ adducite eum ad me. Cūqꝫ
amplexatus recidisset in collū beniamī
fratris sui: fleuit: illo quoqꝫ similr̄ flen-
te sup collū eius. Osculatusqꝫ ē ioseph
omēs fratres suos: ꝛ plorauit super sin-
gulos. Post que: ausi sunt loqui ad eū.
Auditūqꝫ est ꝛ celebri sermone vulga
tum in aula regis: venerūt frēs ioseph.
Et gauisus est pharao atqꝫ omis fami-
lia eius. Dixitqꝫ ad ioseph vt imperaret
fratrib⁹ suis dicēs: Onerātes iumēta:
ite in terrā chanaan et tollite inde pa-
trē vestrū ꝛ cognationē: ꝛ venite ad me
ꝛ ego dabo vobis omia bona egypti: vt
comedatis medullā terre. Precipe etiā
vt tollant plaustra de terra egypti ad
subuectionē paruuloꝝ suoꝝ ac coniu-
gum. Et dicito: Tollite patrē vestrū et
ꝓperate quātoci⁹ veniētes: nec dimit-
tatis quicqꝫ de suppellectili vestra: quia
omēs opes egypti vestre erūt. Fecerūtqꝫ
filij israel vt eis mandatū fuerat. Qui-
bus dedit ioseph plaustra ſm pharao-
nis imperiū ꝛ cibaria i itinere. Singu-
lis quoqꝫ proferri iussit binas stolas:
beniamin vero dedit trecentos argēte-
os cū quinqꝫ stolis optimis: tantundē
pecunie ꝛ vestiū mittens patri suo: ad-
dens eis asinos decē: q̄ subueherēt ex
omib⁹ diuitijs egypti: et totidē asinas:
triticū in itinere panesqꝫ portantes. Di
misit ergo fratres suos: ꝛ ꝓficiscētibus
ait: Ne irascamini in via. Qui ascēden
tes ex egypto: venerūt in terrā chanaan
ad patrē suū iacob: ꝛ nunciauerūt ei di
centes: Joseph fili⁹ tuus viuit: ꝛ ipse do
minaꝛ in omī terra egypti. Quo audi-
to iacob: quasi de graui sōno euigilās:
tamē nō credebat eis. Illi ecōtra refere
bant omnē ordinem rei. Cumqꝫ vidisset
plaustra et vniuersa q̄ miserat: reuixit
spiritus eius ꝛ ait: Sufficit mihi si ad-
huc ioseph filius me⁹ viuit: vadā ꝛ vi-
debo illū anteqꝫ moriar.

XLVI

p Rofectusqꝫ israel cū oibus q̄ ha
bebat: venit ad puteū iuramen-
ti ꝛ mactat̄ ibi victimis deo pa
tris sui ysaac: audiuit cū ꝑ visionē no-
cte vocantē se: ꝛ dicentē sibi: Jacob ia-
cob. Cui rn̄dit: Ecce adsum. Ait illi de-
us: Ego sum fortissimus deus pr̄is tui:
Noli timere: sed descende in egyptū: qꝛ
in gentē magnā faciā te ibi. Ego descē
dam tecū illuc: ꝛ ego inde adducā te re
uertentē. Joseph quoqꝫ ponet man⁹ su-
as sup oculos tuos. Surrexit iacob ma
ne a puteo iuramenti: tulerūtqꝫ eum fi
lij cū paruulis ꝛ vxoribus suis in plau
stris q̄ miserat pharao ad portandū se-
nem: ꝛ omia q̄ possederat in terra cha-
naan. Venitqꝫ in egyptū cū omī semi-
ne suo: filij eius ꝛ nepotes filie ꝛ cūcta
simul ꝓgenies. Hec sunt autē nomia fi
lioꝝ israel qui ingressi sunt in egyptū
ipse cū liberis suis. Primogenitus ru-
ben. Filij ruben: enoch ꝛ phallu ꝛ esrō
et charim. Filij symeon: iamuel et ia-
min et iami ꝛ ahod ꝛ iachin ꝛ saber et
saul filius chananiditis. Filij leui: ger-
son ꝛ caath et merari. Filij iuda: her et
onan ꝛ sela et phares ꝛ zara. Mortui sūt
autem her et onan in terra chanaan.
Natiqꝫ sunt filij phares: esrom ꝛ amul.
Filij ysachar: thola et phua ꝛ iobab et
semron. Filij zabulon: sareth ꝛ chelon ꝛ
iahelel. Hi filij lye quos genuit in me-
sopotamia syrie: cū dina filia sua. Oēs
anie filioꝝ eius ꝛ filiarum trigīta tres.
Filij gad: sephon ꝛ aggi et esebon et su-
ni et beri et arodi ꝛ areli. Filij aser iem
na ꝛ iesua et iesui ꝛ beria sara quoqꝫ so-
ror eorum. Filij beria: heber et melchi-
el. Hi filij zelphe quam dedit laban lye
filie sue: et hos genuit iacob: sedeci ani
mas. Filij rachel vxoris iacob: ioseph ꝛ
beniamin. Natiqꝫ sunt ioseph filij i ter
ra egypti quos genuit ei assenes: filia
phutifaris sacerdotis eliopoleos: ma-
nasses et effraim. Filij beniamin: bela
et bechor et asbel et gera et naaman et
iechi ꝛ iethros ꝛ rese mophin ꝛ ofim
ꝛ ared. Hi filij rachel quos genuit ia-
cob: oēs anie quatuordecim. Filij dan
vsan. Filij neptalim: iasiel ꝛ guni ꝛ ieser
ꝛ salem. Hi filij bale: quā dedit laban

Margin (printed): D; E; F; G; A; B — Exo. 1. a. et 6. b. Nume. 26. a. 1 Pa 5. a; C — S. 14. g

rachelí filie sue: ⁊ hos genuit iacob: oēs aíe septē. Cūcteq̄ aíe que ingresse sunt cū iacob in egyptū: ⁊ egresse sunt de femore illiꝰ absq̄ vxoribꝰ filioꝝ eiꝰ: sexagintasex: Filij aūt ioseph qui nati sunt in terra egypti aíe due. Oēs aníe domꝰ iacob que ingresse sūt in egyptuz fuere septuagita. Misit aūt iacob iudā añ se ad ioseph in egyptū vt nūciaret ei ⁊ ille occurreret in iessen. Quo cū puenissꝫ iūcto ioseph curru suo: ascēdit obuiam pr̄i ad eūdē locū: vidēsq̄ euz irruit sup collū eius: ⁊ inter āplexꝰ fleuit. Dixitq̄ pater ad ioseph: Iā letꝰ moriar: q2 vidi faciē tuā: ⁊ supstitē te relinquo. Et ille locutꝰ est ad frēs suos: ⁊ ad oēm domū pr̄is sui. Ascēdā ⁊ nūciabo pharaōi: dicāq̄ ei: Frēs mei et domꝰ pr̄is mei q̄ erāt in terra chanaā venerūt ad me: et sūt viri pastores ouiū: curāq̄ hñt alēdorū gregū. Pecora sua ⁊ armēta ⁊ oīa q̄ hr̄e potuerūt adduxerūt secū. Cūq̄ vocauerit vos ⁊ dixerit: qđ est opꝰ vestrū: rñdebitis. Uiri pastores sumꝰ serui tui: ab infantia nr̄a vsq̄ in p̄ns: ⁊ nos ⁊ patres nr̄i. Hec aūt dicetꝭ vt habitare possitis in terra iessen: q2 detestanť egyptij oēs pastores ouiū.

Deu.10.d

D

XLVII

A

i

Ingressus ergo ioseph nūciauit pharaōi dicēs: Pr̄ meꝰ et frēs oues eoꝝ ⁊ armēta ⁊ cūcta que possidēt venerūt de terra chanaā: et ecce ꝯsistūt in terra iessen. Extremos quoq̄ frm̄ suoꝝ quinq̄ viros cōstituit coraz rege Quos ille iterrogauit: Quid habetis opis? Rñderūt. Pastores ouium sumus serui tui: ⁊ nos ⁊ pr̄es nr̄i. Ad peregrinādū in terrā tuā venimꝰ: qm̄ non est herba gregibꝰ seruoꝝ tuoꝝ: ingrauescēte fame in terra chanaā. Petimusq̄ vt eē nos iubeas seruos tuos ĩ terra iessen. Dixit itaq̄ rex ad ioseph: Pr̄ tuꝰ et frēs tui venerūt ad te. Terra egypti in cōspectu tuo est: in optimo loco fac eos habitare. ⁊ trade eis terrā iessen. Qđ si nosti in eis eē viros industrios: ꝯstitue illos mgr̄os pecoꝝ meoꝝ. Post hec introduxit ioseph prēm suū ad regē: ⁊ statuit eū corā eo. Qui bñdicēs illi: ⁊ interrogatꝰ ab eo: quot sūt dies ānoruz vite tue? rñdit: Dies pegrinatiōis vite mee: cētūtriginta annoꝝ sūt: parui ⁊ mali: ⁊ nō puenerūt vsq̄ ad dies pr̄m meorum quibꝰ pegrinati sunt. Et bñdicto rege: egressus est foras. Ioseph vero patri et fratribꝰ suis dedit possessionē in egypto in optimo terre loco ramesses vt pcepat pharao: ⁊ alebat eos: omnēq̄ domū patris sui: p̄bens cibaria singulꝭ. In toto eni orbe panis deerat: ⁊ oppsserat fames terrā: maxime egypti ⁊ chanaan E q̄bus oēm pecuniā cōgregauit p vēditōe frumēti: ⁊ intulit eā in erariū regis. Cūq̄ defecisset emptoribꝰ precium: venit cūcta egyptꝰ ad ioseph: dicēs: Da nobis panes. Quare morimur coram te deficiēte pecunia? Quibꝰ ille respondit Adducite pecora vr̄a: ⁊ dabo vobis p eis cibos: si p̄ciū nō habetis. Que cum adduxissent dedit eis alimēta p eq̄s et ouibꝰ ⁊ bobꝰ ⁊ asinis: sustētauitq̄ eos illo anno p cōmutatiōe pecoꝝ. Uenerūt quoq̄ anno secūdo: ⁊ dixerūt ei: Non celamus dn̄o nr̄o q̄ deficiēte pecūia: pecora simul defecerūt: nec clā te est q̄ absq̄ corpibꝰ ⁊ terra nihil habeamus. Cur ergo morimur te vidēte? Et nos ⁊ terra nostra tui erimꝰ. Eme nos in seruitutē regiā: ⁊ p̄be semia: ne peunte cultore redigať terra in solitudinē. Emit igiť ioseph oēm terrā egypti: vendētibꝰ singulis possessiōes suas p̄ magnitudie famis. Subiecitq̄ eā pharaoni: ⁊ cūctos pplos eius: a nouissimis terminis egypti vsq̄ ad extremos fines eiꝰ p̄ter terram sacerdotū que a rege tradita fuerat eis: q̄bus ⁊ statuta cibaria ex horreis publicis p̄bebanť: ⁊ idcirco nō sunt cōpulsi vēdere possessiones suas. Dixit ergo ioseph ad pplos: En vt cernitꝭ ⁊ vos ⁊ terram vr̄ām pharao possidet. Accipite semina ⁊ serite agros: vt fruges hr̄e possitis. Quintā pte regi dabitꝭ: quatuor reliquias pmitto vobis in sementē: et in cibū familijs ⁊ liberis vr̄is. Qui rñderunt. Salus nostra in manu tua ē. Respiciat nos tm̄ dn̄s noster: ⁊ leti seruiemus regi. Ex eo tpe vsq̄ in p̄ntē diē in vniuersa terra egypti regibꝰ quinta ps soluiť: ⁊ factū est quasi ĩ legē: absq̄ terra sacerdotali: que libera ab hac cōditione fuit. Habitauit ergo isrľ in egypto: id ē: in terra iessē: ⁊ possedit eā: auctusq̄ est ⁊ multiplicatꝰ nimis: ⁊ vixit ĩ ea decē ⁊ septē annis. Factiq̄ sunt omēs dies vite illiꝰ cētūquadraginta septem ānoꝝ. Cunq̄ appropinquare cerneret diē mortꝭ eius: vocauit filiū suū ioseph et dixit ad eū. Si inueni grām in ꝯspectu tuo: pone manum tuaz sub femore meo: ⁊ facies mihi misericordiā ⁊ veritatē: vt nō sepelias me in egypto: sꝫ dor

B

C

G̃.24.d

miā cū patrib⁹ meis: et auferas me de terra hac:cōdasq3 in sepulchro maiorū meoꝝ. Cui rn̄dit ioseph: Ego faciam qḋ iussisti. Et ille: Jura ergo inquit mihi. Quo iurāte adorauit isrl̄ dn̄m conuersus ad lectuli caput. XLVIII

B His ita trāfactis nūciatum est ioseph ꝙ egrotaret pr̄ su⁹: Qui assumptis duob⁹ filijs: manasse ꝛ effraī ire perrexit. Dictūq3 est seni Ecce filius tuus ioseph venit ad te. Qui ꝯfortatus sedit in lectulo. Et ingresso ad se ioseph: ait: De⁹ oīpotēs apparuit mihi in luza: que est in terra chanaā: bn̄dixitq3 mihi: ꝛ ait: Ego te augebo ꝛ multiplicabo: ꝛ faciā te in turbas pplor̄um Daboq3 tibi terrā hāc: ꝛ semi tuo p⁹ te: in possessionē sempiternā. Duo ergo filij tui qui nati sunt tibi in terra egypti anteq3 huc venirē ad te: mei erūt effraim ꝛ manasses: sicut rubē ꝛ symeō reputabunt̄ mihi. Reliquos aūt quos genueris post eos tui erūt: ꝛ noie fratꝝ suoꝝ vocabunt̄ in possessiōib⁹ suis. Mihi eñi qn̄ veniebā de mesopotamia: mortua ē rachel in terra chanaā in ipso itinere: Eratq3 vernū tps. Et ingrediebar effratā: ꝛ sepeliui eā iuxta viā effrate: q̄ alio nomie appellat̄ bethleē. Uidēs aūt filios eius: dixit ad eū: Qui sūt isti? Rn̄dit: Filij mei sunt: quos donauit mihi dn̄s in hoc loco. Adduc inq̄t eos ad me: vt bn̄dicā illis. Oculi eñi isrl̄ caligabāt p̄ nimia senectute: ꝛ clare videre non poterat. Applicitosq3 ad se deosculatus ꝛ circūplexus eos: dixit ad filiuz suū: Nō sum fraudat⁹ aspectu tuo: insup ondit mihi deus semē tuū. Cumq3 tulisset eos ioseph de gremio patris: adorauit pn⁹ in terrā: ꝛ posuit effraim ad dexterā suā id ē: ad sinistrā isrl̄: manassen vero ī sinistra sua: ad dexterā. s. pr̄is: applicuitq3 ambos ad eū. Qui extēdēs manum C dexterā: posuit sup caput effraim iunioris fr̄is: sinistrā aūt sup caput manasse qui maior natu erat: cōmutans manus Bn̄dixitq3 iacob filijs ioseph: ꝛ ait: Deus in cui⁹ cōspectu ambulauerūt prēs mei abraā ꝛ ysaac: deus qui pascit me ab adolescētia mea vsq3 in pn̄tem diez: angelus qui eruit me de cūctis malis: bn̄dicat pueris istis: ꝛ inuocet̄ sup eos nomē meū: nomia quoq3 patꝝ meoruz abraā ꝛ ysaac: ꝛ crescāt in multitudinē sup terrā. Uidens aūt ioseph ꝙ posuisset pater suus dexterā manū sup caput effraim: grauiter accepit. Et apphensaz D manū patris leuare conat⁹ est de capite effraim: ꝛ transferre sup caput manasse Dixitq3 ad prēm: Nō ita cōuenit pater quia hic est primogenit⁹. Pone dexterā tuam sup caput eius. Qui renuens ait: Scio fili mi scio. Et iste quippe erit in pplos ꝛ multiplicabit̄: sed frater ei⁹ iunior maior erit illo: ꝛ semē illi⁹ crescet in gētes. Bn̄dixitq3 eis in tpe illo dicēs In te bn̄dicet̄ isrl̄: atq3 dicet̄: Faciat tibi de⁹ sicut effraim ꝛ sicut manasse. Cōstituitq3 effraim ante manassen. Et ait ad ioseph filiū suuz: En ego morior ꝛ erit deus vobiscū: reducetq3 vos ad terram patꝝ vr̄orum. Do tibi ptē vnaz extra frēs tuos quā tuli de manu ammorrei in gladio ꝛ arcu meo XLIX.

B Vocauit aūt iacob filios suos: et ait eis: Cōgregami vt annūciē que vētura sunt vobis in dieb⁹ nouissimis. Cōgregami ꝛ audite filij iacob audite isrl̄ prēm vestꝝ. Rūben primogenit⁹ me⁹: Tu fortitudo mea: ꝛ principiū doloris mei. Prior in donis: maior in impio. Effusus es sicut aqua: Nō crescas: q2 ascēdisti cubile patris tui: ꝛ maculasti stratū eius. Symeō ꝛ leui fratres vasa iniq̄tatis bellātia. In cōsiliū eoꝝ nō veniat aia mea: ꝛ in cetu illorū nō sit gloria mea: quia in furore suo occiderūt virꝝ: ꝛ in volūtate sua suffoderūt murū. Maledict⁹ furor eoꝝ q2 ptinax: et indignatō eoꝝ quia dura. Diuidam B eos in iacob: ꝛ dispgā eos in isrl̄. Juda te laudabūt frēs tui. Man⁹ tue in ceruicibus inimicoꝝ tuoꝝ: adorabūt te filij patris tui. Catulus leonis iuda: Ad p̄dam fili mi ascēdisti: requiescens accubuisti vt leo: ꝛ quasi leena. Quis suscitabit eū? Nō auferet̄ sceptꝝ de iuda et dux de femore eius: donec veniat q̄ mittendus est: ꝛ ipē erit expectatō gētium. Ligans ad vineā pullū suū: ꝛ ad vitem o fili mi asinā suā. Lauabit in vino stolam suā: ꝛ in sanguine vue palliū suuz. Pulchriores sunt ocli eius vino: ꝛ dentes eius lacte candidiores. Zabulon in litore maris habitabit: ꝛ in statiōe nauiū pertingēs vsq3 ad sidonē. Ysāchar C asinus fortis: accubās inter terminos. Uidit requiē ꝙ esset bona ꝛ terram ꝙ optima: ꝛ supposuit humeꝝ suū ad portandū: factusq3 est tribut) seruiēs. Dan iudicabit poplm suū: sicut et alia trib⁹ in isrl̄. Fiat dan coluber in via: cerastes

In semita mordens vngulas equi: vt cadat ascensor eius retro. Salutare tuū expectabo dn̄e: Gad accinctus p̄liabit ante eū: ꝛ ip̄e accinget retrorsum. Aser pinguis panis ei⁹: ꝛ p̄bebit delicias regibus. Neptalim ceru⁹ emissus: ꝛ dans eloquia pulchritudinis. Fili⁹ accrescēs ioseph: filius accrescēs ꝛ decorus aspectu. Filie discurrerūt sup murū: sed exasperauerūt eum: ꝛ iurgati sunt: inuiderūtq; illi habētes iacula. Sedit in forti arcus eius: ꝛ dissoluta sunt vincula brachiorū ꝛ manuū illius: p manus potentis iacob. Inde pastor egressus ē: lapis israel. Deus patris tui erit adiutor tuus: ꝛ om̄ipotens bn̄dicet tibi bn̄dictionibus celi desup: bn̄dictionibus abyssi iacētis deorsum: bn̄dictionibus vberum

D et vulue. Bn̄dictiōes patris tui: confortate sunt bn̄dictionibus prm̄ eius: donec veniret desiderium collium eternorum Fiant in capite ioseph et in vertice nazarei inter frēs suos. Beniamin lupus rapax mane comedet p̄dā: ꝛ vespe diuidet spolia. Om̄es hi in tribubus israel duodecim. Hec locut⁹ est eis pater suus bn̄dixitq; singul' bn̄dictionibus ꝓpriis: et p̄cepit eis dicens: Ego congregor ad ppl'm meū. Sepelite me cū prib⁹ meis ī speluncā duplici que est in agro ephrō ethei: ꝯtra mambre ī terra chanaā: quā emit abraā cum agro: ab ephrō etheo ī possessionē sepulchri. Ibi sepelierūt eū et sarā vxorē eius. Ibi sepult⁹ est ysaac cū rebecca ꝯiuge sua. Ibi ꝛ lya condita iacet. Finitisq; mādatis quib⁹ filios instruebat: collegit pedes suos sup lectulum ꝛ obiit: appositusq; est ad populum

A suum. L

Q Uod cernēs ioseph ruit sup faciem pris: flens ꝛ deosculans eum p̄cepitq; seruis suis medicis: vt aromatibus condirēt prēm Quibus iussa explētibus trāsierūt quadraginta dies. Iste quippe mos erat cadauerū conditorum Fleuitq; eū egyptus septuaginta dieb⁹ Et expleto plāctus tempe: locutus est ioseph ad familiā pharaonis. Si inueni grām in ꝯspectu vestro: loquimini in

g.47.b auribus pharaōis: eo q pater meus adiurauerit me dicens: En morior: in sepulchro meo qd̄ fodi mihi in terra chanaan: sepelies me. Ascendā igit ꝛ sepeli

B am prēm meum. ac reuertar. Dixitq; ei pharao: Ascēde ꝛ sepeli prēm tuū sicut adiuratus es. Quo ascēdēte: ierūt cum eo omēs senes domus pharaonis: cunctiq; maiores natu terre egypti: domus ioseph cum fratrib⁹ suis absq; puulis ꝛ gregibus atq; armētis: que dereliqrūt in terra iessen. Habuit quoq; in comitatu currus ꝛ eqtes: ꝛ facta est turba non modica: venerūtq; ad areā achad: que sita est trās iordanem: vbi celebrantes exequias plāctu magno atq; vehemēti impleuerūt septem dies. Quod cū vidissent habitatores terre chanaā: dixerūt: Plāctus magnus est iste egyptiis. Et idcirco vocatum est nomē loci illius: plāctus egypti. Fecerūt ergo filii iacob sicut p̄cepat eis: ꝛ portātes eum in terra chanaā: sepelierūt eum in spelunca duplici: quam emerat abraā cum agro in possessionē sepulchri: ab ephron etheo.

C cōtra faciem mābre. Reuersusq; est ioseph in egyptū cum fratrib⁹ suis ꝛ omni comitatu: sepulto patre. Quo mortuo timētes frēs eius ꝛ mutuo colloquentes: ne forte memor sit iniurie quā passus est: ꝛ reddat nobis omne malū qd̄ fecim⁹: mādauerūt ei dicētes: Pr tuus p̄cepit nobis anteq; morerēt vt hec tibi verbis illi⁹ diceremus. Obsecro vt obliuiscaris sceleris frm tuorū ꝛ pcti atq; malicie quā exercuerūt in te. Nos quoq; oramus: vt seruo dei patri tuo dimittas iniqtatē hanc: Quibus auditis fleuit ioseph: venerūtq; ad eum frēs sui: ꝛ ꝓni adorātes in terrā: dixerunt: Serui tui sumus. Quib⁹ ille rn̄dit: Nolite timere. Num dei possum⁹ resistere volun

g.45.b tati? Vos cogitastis de me malū: sz de⁹

D vertit illud in bonum: vt exaltaret me sicut in p̄sentiarū cernitis: ꝛ saluos faceret multos ppl'os. Nolite timere. Ego pascam vos: ꝛ puulos vestros. Consolatusq; est eos: ꝛ blāde ꝛ leniter est locut⁹ et habitauit ī egypto cū om̄i domo patris sui. Vixitq; cētūdecē annis: ꝛ vidit effraim filios vsq; ad tertiā generatōes Filii quoq; machir filii manasse: nati sunt in genib⁹ ioseph. Quib⁹ trāsactis: locut⁹ est frib⁹ suis. Post mortē meam de⁹ visitabit vos: ꝛ ascēdere vos faciet de terra ista: ad terrā quā iurauit abraā ysaac ꝛ iacob. Cumq; adiurasset eos atq; dixisset: de⁹ visitabit vos: asportate ossa mea vobiscū de loco isto: mortu⁹ est expletis cētūdecē vite sue ānis: ꝛ ꝯdit⁹ aromatib⁹ reposit⁹ ē in loculo in egypto.

Explicit liber Geñ. Incipit liber hellesmoth quē nos Exodi dicim⁹. Cap̄. I.

Gen. 46. b

A

h

Ec sunt nomina filiorũ isrl'; qui igressi sunt in egyptũ cũ iacob. Singuli cũ domib⁹ suis introierũt. Rubẽ: symeõ: leui: iudas: ysachar: zabulõ: ⁊ beniamin dan: ⁊ neptalim: gad: ⁊ aser. Erant igit̃ omnes aie eoꝝ qui egressi sunt de femore iacob septuaginta. Joseph autem in egypto erat. Quo mortuo ⁊ vniuersis fratrib⁹ ei⁹ oĩbusq; cognatõe sua: filij israel creuerũt ⁊ quasi germinãtes multiplicati sunt: ac roborati nimis ipleuer̃t terrã. Surrexit interea rex nou⁹ super egyptũ: qui ignorabat ioseph. Et ait ad ppl'm suũ: Ecce ppl's filioꝝ isrl' multus: et fortior nobis est. Uenite sapiẽter opprimam⁹ eũ ne forte multiplicet̃: ⁊ si ingruerit ɔtra nos bellũ: addat̃ inimicis nostris: expugnatisq; nobis egrediat̃ d̃ terra. Preposuit itaq; eis mgr̃os operũ vt affligerẽt eos onerib⁹. Edificauerũtq; vrbes tabernaculoꝝ pharaõi phiton et ramesses. Quãtoq; opprimebant eos

C

tãto magis multiplicabant̃ ⁊ crescebãt. Oderãtq; filios israel egyptij: ⁊ affligebant illudẽtes ⁊ inuidẽtes eis: atq; ad amaritudinẽ pducebãt vitã eoꝝ opib⁹ duris luti ⁊ lateris: oĩuiq; famulatu quo in terre opibus pmebant̃. Dixit autem rex egypti obstetricib⁹ hebreoꝝ: quarũ vna vocabat̃ sephora: altera phua: pcipiẽs eis. Qñ obstetricabitis hebreas: et part⁹ tps aduenerit: si mascul⁹ fuerit interficite eũ: si femia reseruate. Timuer̃t aũt obstetrices deũ: ⁊ nõ fecerunt iuxta

D

pceptũ regis egypti: sed ɔseruabãt mares. Quib⁹ accersitis: ad se rex ait: Quidnam est hoc qđ facere voluistis: vt pueros suaretis? Que rñderũt. Non sũt hebree sicut egyptie mulieres. Jp̃e em̃ obstetricãdi hñt sciẽtiam: ⁊ priusq; veniamus ad eas pariũt. Bñ ergo fecit deus obstetricib⁹ ⁊ creuit ppl's: cõfortatusq; est nimis. Et quia timuerũt obstetrices deũ: edificauit eis domos. Precepit ergo pharao oĩi pplo suo dicẽs: Quicq̃d masculini sexus natũ fuerit: in flumen pijcite: quicq̃d feminini reuate. II

A

e

Gressus est p⁹ hec vir d̃ domo leui ⁊ accepit vxorẽ stirpis sue: q̃ ɔcepit ⁊ pepit filiũ: ⁊ vidẽs eum elegãtẽ abscõdit trib⁹ mẽsib⁹. Cũq; iã celare nõ posset: sũpsit fiscellã scirpeam: et liniuit eã bitumine ac pice: posuitq; int⁹ infantulũ ⁊ exposuit eũ in carecto ripe flumis: stãte pcul sorore ei⁹ ⁊ cõsiderãte euẽtũ rei. Ecce aũt descendebat filia pharaõis vt lauaret̃ in flumine: et puelle ei⁹ gradiebant̃ p crepidinem alvei. Que cũ vidisset fiscellã in papyriõe misit vnã e famulab⁹ suis: ⁊ allatã aperiẽs cernẽsq; in ea puulũ vagientẽ: misertã ei⁹ ait: De ifantib⁹ hebreoꝝ ẽ hic.

B

Cui soror pueri: Uis inq̃t vt vadã ⁊ vocẽ tibi mulierẽ hebreã que nutrire possit infantulum? Rñdit: Uade: Perrexit puella ⁊ vocauit mrẽm suã. Ad quam locuta filia pharaõis: accipe ait puerũ istũ: ⁊ nutri mihi: ego dabo tibi mercedẽ tuã. Suscepit mulier ⁊ nutriuit puerũ: adultumq; tradidit filie pharaonis Quẽ illa adoptauit i locũ filij: vocauitq; nomẽ eius moyses dicẽs: q: de aqua tuli eũ In dieb⁹ ill' postq; creuerat moyses: egressus ẽ ad frẽs suos: viditq; afflictionẽ eoꝝ: ⁊ viꝝ egyptiũ pcutiẽtẽ quẽdã de hebreis frib⁹ suis. Cunq; circũspexisset huc atq; illuc ⁊ nullũ adesse vidisset: pcussum egyptiũ abscondit sabulo. Et egressus die altero: ɔspexit duos hebreos rixãtes: dixitq; ei q̃ faciebat iniuriam. Quare pcutis pximũ tuũ? Qui re-

C

Actj. 7. d

spõdit: Quis ɔstituit te pricipẽ ⁊ iudicẽ sup nos? Nũ occidere me tu vis sic heri occidisti egyptum? Timuit moyses ⁊ ait: Quõ palã factũ est verbũ istud? Audiuitq; pharao smonẽ hunc: ⁊ q̃rebat occidere moysẽ Qui fugiẽs de cõspectu ei⁹: morat⁹ est i terra madiã: ⁊ sedit iuxta puteũ. Erãt aũt sacerdoti madiã septẽ filie: q̃ venerãt ad hauriẽdã aquaꝫ et ipletj canalib⁹ adaquare cupiebant greges pr̃is sui. Supuenere pastores: ⁊ eiecer̃t eas. Surrexitq; moyses ⁊ defensis puell' adaquauit oues eaꝝ. Que cuꝫ reuertissẽt ad raguel prẽm suũ: dixit ad eas: Cur veloci⁹ venistj solito? Rñderũt Uir egypti⁹ liberauit nos de manu pastoꝝ. Insup ⁊ hausit aquã nobiscũ: po-

D

tũq; dedit ouib⁹. At ille: Ubi est inq̃t? Quare dimisistj hoiez? Uocate eum vt comedat panẽ. Jurauit ergo moyses q habitaret cũ eo. Accepitq; sephorã filiam ei⁹ vxorẽ: q̃ pepit ei filiũ: quẽ vocauit gersan dicẽs: Aduena fui i terra aliena. Alterũ vero pepit: quẽ vocauit eliezer dicẽs De⁹ em̃ pr̃is mei adiutor meus: ⁊ eripuit me de manu pharaonis. Post multũ vero temporis mortuus est rex egypti. Et ingemiscentes filij israel

j. 18. a

ꝓpter opa vociferati sunt. Ascenditq̨ clamor eoꝝ ad deū ab opib⁹: ⁊ audiuit gemitū eoꝝ ac recordat⁹ est federis qđ pepigit cū abraam ysaac ⁊ iacob. Et re-

A

spexit dn̄s filios isrl̄: ⁊ liberauit eos.

III

m Oyses aūt pascebat oues ietro soceri sui sacerdotꝭ madian. Cūq̨ minasset gregē ad interiora deserti: venit ad montē dei oreb. Apparuitq̨ ei dn̄s in flamma ignis de medio rubi: ⁊ videbat ꝙ rub⁹ arderet ⁊ nō combureret̄. Dixit ergo moyses: Uadā ⁊ videbo visionē hāc magnā: quare nō cōburat̄ rub⁹. Cernēs aūt dn̄s ꝙ ꝑgeret ad videndū: vocauit eū de medio rubi: ⁊ ait: Moyses moyses. Qui rn̄dit:

B

Josue. 5. d

Actꝭ. 7. d.

Adsum. At ille. Non appropies inquit huc. Solue calciamētū de pedib⁹ tuis. Locus eni in quo stas terra scā est. Et ait: Ego sum de⁹ pr̄is tui: de⁹ abraā: deus ysaac: ⁊ de⁹ iacob. Abscōdit moyses faciē suā. Nō eni audebat aspicere cōtra deū. Cui ait dn̄s. Uidi afflictionem ppl̄i mei in egypto: ⁊ clamorē ei⁹ audiui: ꝓpter duriciā eoꝝ qui p̄sunt opib⁹. Et sciens dolorē ei⁹: descendi vt liberē eū de manib⁹ egyptioꝝ: ⁊ educā de terra illa in terrā bonā ⁊ spatiosam: in terrā que fluit lacte⁊ melle: ad loca chananei et ethei et āmorrei ⁊ pherezei ⁊ euei

C

⁊ iebusei. Clamor ergoilioꝝ isrl̄ venit ad me: vidiq̨ afflictionē eoꝝ qua ab egyptijs opprimunt̄. Sed veni ⁊ mittaꝫ te ad pharaonē: vt educas ppl̄m meū filios isrl̄ de egypto. Dixitq̨ moyses ad deū: Quis sum ego vt vadā ad pharaonē: ⁊ educā filios isrl̄ de egypto? Qui dixit ei: Ego ero tecū: ⁊ hoc hebis signuꝫ ꝙ miserim te. Cū eduxerꝭ ppl̄m meū de egypto: imolabis deo sup montē istuꝫ.

D

Ait moyses ad deū: Ecce ego vadā ad filios isrl̄: ⁊ dicā eis: De⁹ patrū vr̄oꝝ misit me ad vos. Si dixerit mihi: qđ ē nomen ei⁹: quid dicam eis? Dixit dn̄s ad moysen: Ego sum q̄ suꝫ. Ait: Sic dices filijs isrl̄. Qui est misit me ad vos. Dixitq̨ iterū de⁹ ad moysen. Hec dices filijs israel: Dn̄s de⁹ patrū vr̄oꝝ de⁹ abraam ⁊ de⁹ ysaac ⁊ de⁹ iacob: misit me ad

E

vos. Hoc nomē mihi est i eternū: ⁊ hoc memoriale meū in generatiōe ⁊ generationē: Uade: ꝯgrega seniores isrl̄: et dices ad eos: Dn̄s de⁹ patrū vr̄oꝝ apparuit mihi: de⁹ abraam ⁊ de⁹ ysaac ⁊ de⁹ iacob: dicēs. Uisitans visitaui vos: ⁊ vidi oīa q̄ acciderūt vobis in egypto: et dixi vt educā vos de afflictione egypti in terrā chananei ⁊ ethei ⁊ ammorrei ⁊ pherezei et euei et iebusei: ad terrā fluentē lacte et melle: ⁊ audiēt vocē tuā.

F

Ingredierisq̨ tu⁊ seniores isrl̄ ad regē egypti: et dices ad eū. Dn̄s de⁹ hebreorū vocauit nos. Ibim⁹ viā triū dieꝝ in solitudinē: vt imolem⁹ dn̄o deo nostro.

J. 8. c

Sed ego scio ꝙ n̄ dimittet vos rex egypti vt eatis: nisi ꝑ manū validā. Exten-

G

dāq̨ manū meā ⁊ ꝑcutiā egyptū i cunctis mirabilib⁹ meis q̄ factur⁹ sum in medio eoꝝ: post hec dimittet vos: daboq̨ grām pplo huic corā egyptijs. Et

J. 11. a.

et. J. 12. e

cū egrediemini: nō exhibitꝭ vacui: sꝫ postulabit mlier a vicina sua ⁊ ab hospita sua vasa argētea ⁊ aurea: ac vestes: ponetisq̨ eas sup filios ⁊ filias vr̄as: et spoliabitis egyptū.

IIII

r Espondens moyses ait: Nō credent mihi: neq̨ audiēt vocē meam: sed dicēt: nō apparuit tibi dominus. Dixit ergo ad eū: Quid est qđ tenes i manu tua? Rn̄dit. Uirga. Dixitq̨

A

dn̄s. Proijce eā in terrā. Proiecit: ⁊ versa est in colubrū: ita vt fugeret moyses. Dixitq̨ dn̄s: Extende manū tuā et apprehende caudā ei⁹. Extendit ⁊ tenuit: versaq̨ ē in virgā. Ut credāt inquit ꝙ apparuerit tibi dn̄s de⁹ patrū tuoꝝ: deus abraam et de⁹ ysaac et deus iacob. Dixitq̨ dn̄s rursum: Mitte manū tuaꝫ in sinū tuū. Quā cū misisset in sinūꝭ ꝓ-

B

tulit leprosam instar niuis. Retrahe ait manū tuā in sinū tuū. Retraxit ⁊ ꝓtulit iteꝝ ⁊ erat silis carni reliq̄. Si n̄ crediderit inq̄t tibi: neq̨ audierit ſmonē signi prioris: credēt verbo signi seq̄ntꝭ. Qꝫ si nec duob⁹ quidē his signis crediderint: neq̨ audierit vocē tuā: sume aquā fluminis et effunde eā sup aridaꝫ: et quicq̄d hauseris de fluuio: vertet̄ in

C

sanguinē. Ait moyses: Obsecro dn̄e: nō sum eloquēs ab heri ⁊ nudiustertī⁹: et ex quo locut⁹ es ad seruū tuū: impediti oris et tardiorꝭ lingue sum. Dixit dn̄s ad eū: Quis fecit os hoīs? Aut q̄s fabricat⁹ est mutū et surdū: videntē et cecū? Nōne ego? Perge igit̄ ⁊ ego ero in ore tuo: doceboq̨ q̄d loquaris. At ille.

D

Obsecro dn̄e inquit: mitte quē missur⁹ es. Irat⁹ dn̄s in moyse: ait: Aaron frater tu⁹ leuites: scio ꝙ eloquēs sit. Ecce ipse egrediet̄ in occursum tuū: vidēsq̨ te: letabit̄ corde. Loq̄re ad eum ⁊ pone verba mea i ore ei⁹: et ego ero i ore tuo

et in ore illi⁹:et ostendā vobis ꝗd agere debeatis. Et ipse loquet̃ ꝑ te ad populū: et erit os tuū:tu autem eris ei in his que ad deū ꝑtinent. Uirgaꝫ quoq₃ hanc sume in manu tua:in qua facturus es signa. Abijt moyses ꝛ reuersus est ad ietro socerum suū. Dixitq₃ ei: Uadam ꝛ reuertar ad fratres meos in egyptum: vt videā si adhuc viuant. Cui ait ietro: Uade in pace. Dixit ergo dn̄s ad moysen in madian. Uade ꝛ reuertere i egyptū. Mortui enī sunt omēs qui q̄rebant aiam tuā. Tulit ergo moyses vxorem suā et filios suos:et imposuit eos sup asinū:reuersusq₃ est in egyptū:portans virgā dei in manu sua. Dixitq₃ ei dominu⁹ reuertenti in egyptū. Uide: vt omia ostenta ꝗ posuit in manu tua facias corā pharaone. Ego indurabo cor eius:et non dimittet pplm̄. Dicesq₃ ad eum: Hec dicit dn̄s: Filius me⁹ primogenit⁹ israel. Dixi tibi: Dimitte filium meū vt seruiat mihi:et noluisti dimittere eum. Ecce ego interficiā filiū tuuꝫ primogenitū. Cumq₃ esset in itinere in diuersorio:occurrit ei dn̄s ꝛ volebat occidere eum. Tulit ilico sephora acutissimā petrā:et circūcidit ꝓputiū filij sui. Tetigitq₃ pedes ei⁹:et ait: Spōsus sanguinū tu mihi es. Et dimisit eū postq̄ dixerat:sponsus sanguinuꝫ tu mihi es ob circūcisionē. Dixitq₃ dn̄s ad aaron. Uade in occursum moysi in desertum. Qui prexit obuiam ei in montem dei: et osculat⁹ est eum. Narrauitq₃ moyses aaron omia verba dn̄i pro quib⁹ miserat eū:et signa que mādauerat. Uenerūtq₃ simul ꝛ ꝯgregauerūt cūctos seniores filioꝝ israel. Locutusq₃ ē ad aaron omia verba ꝗ dixerat dn̄s ad moysen:et fecit signa coram pplo ꝛ credidit pplus. Audierūtq₃ ꝙ visitasset domin⁹ filios israel:et ꝙ respexisset afflictionē illorū:ꝛ proni adorauerūt.

V

Post hec ingressi sunt moyses et aaron:et dixerūt pharaōi: Hec dicit dn̄s de⁹ israel: Dimitte populū meū vt sacrificet mihi in deserto. At ille respōdit: Quis est dominus vt audiā vocē eius:et dimittā israel? Nescio dominū:et israel nō dimittā. Dixeruntq₃: Deus hebreorū vocauit nos:vt eamus viā triū dierū in solitudineꝫ:et sacrificem⁹ dn̄o deo nostro:ne forte accidat nobis pestis aut gladius. Ait ad eos rex egypti: Quare moyses ꝛ aaron sollicitatis pplm̄ ab opibus suis? Ite ad onera vr̄a. Dixitq₃ pharao: Multus est pplus terre. Uidetis ꝙ turba succreuerit:quātomagis si dederitis eis requiem ab opibus. Precepit ergo in die illo ꝓfectis operū ꝛ exactoribus ppli: dicēs: Nequaq₃ dabitis vltra paleas pplo ad conficiēdos lateres sicut pri⁹:sꝫ ipsi vadant et colligāt stipulas:ꝛ mensurā laterū quā prius faciebāt: imponetis super eos:nec minuetis quicq̄. Uacāt enī et idcirco vociferant̃ dicētes: Eamus ꝛ sacrificem⁹ deo nr̄o. Opprimant̃ opib⁹ et expleant ea:vt nō acquiescāt verbis mendacib⁹. Igit̃ egressi ꝓfecti opeꝝ et exactores ad pplm̄ dixerunt. Sic dicit pharao: Nō do vobis paleas Ite ꝛ colligite sicubi inuenire poteritis:nec minuetur quicq̄ de ope vr̄o. Dispsusq₃ ē populus in oēm terrā egypti ad colligendas paleas. Prefecti quoq₃ opeꝝ instabant dicētes: Cōplete opus vr̄m quotidie:vt pri⁹ facere solebatis qn̄ dabātur vobis palee. Flagellatiq₃ sunt qui preerāt opibus filioꝝ israel:ab exactorib⁹ pharaonis dicentib⁹: Quare nō impletis mensurā laterū sicut pri⁹: nec heri nec hodie? Uenerūtq₃ ꝓpositi filiorum israel:ꝛ vociferati sunt ad pharaonē dicentes: Cur ita agis ꝯtra seruos tuos? Palee nō dant̃ nobis ꝛ lateres similiter imperant̃. En famuli tui flagellis cedimur:et iniuste agit̃ ꝯtra pplm̄ tuum. Qui ait: Uacatis ocio:et idcirco dicitis: Eamus et sacrificem⁹ dn̄o. Ite ergo et operamini. Palee nō dabūt̃ vobis: ꝛ reddetis consuetū numeꝝ laterum. Uidebantq₃ se ꝓpositi filioꝝ isrl̄ in malū eo ꝙ diceret̃ eis:nō minuet̃ quicq̄ opis de laterib⁹ ꝑsingulos dicens. Occurrerūtq₃ moysi et aaron qui stabāt ex aduerso:egrediētes a pharaone:ꝛ dixerūt ad eos: Uideat dn̄s ꝛ iudicet:qm̄ fetere fecistis odorē nostꝝ corā pharaōe ꝛ seruis ei⁹:et ꝓbuistis ei gladiū vt occideret nos. Reuersusq₃ est moyses ad dn̄m ꝛ ait: Dn̄e:cur afflixisti pplm̄ istū? Quare misisti me? Ex eo enim quo ingressus sum ad pharaone vt loq̄rer ex nomine tuo:afflixit pplm̄ tuū:ꝛ n̄ liberasti eos.

VI

Dixitq₃ dn̄s ad moysen: Nūc videbis ꝗ factur⁹ sum pharaoni. Per manū enī fortem dimittet eos:et in manu robusta eijciet illos de terra sua. Locutusq₃ est domin⁹ ad moysen dicens: Ego domin⁹ qui ap

parui abraã ysaac ⁊ iacob in deo omni-
potẽte: ⁊ nomẽ meũ adonay nõ indica-
ui eis. Pepigiqꝫ fedus cũ eis: vt darem
eis terrã chanaan: terrã ꝑegrinationis
coꝝ in quã fuerũt aduene. Ego audiui
gemitũ filioꝝ israel quo egyptij oppsse-
runt eos: ⁊ recordatus sum pacti mei.
Ideo dic filijs isrl: Ego dñs qui educaꝫ
vos de ergastulo egyptioꝝ: ⁊ eruam vos de
seruitute: ac redimã in brachio excelso
et iudicijs magnis: ⁊ assumã vos mihi
in poplm: ⁊ ero vester deus. Et scietis qꝛ
B ego sum dñs deus vester: qui eduxerim
vos de ergastulo egyptioꝝ: ⁊ induxerim
vos in terrã sup quã leuaui manũ meã
vt darẽ eã abraã ysaac ⁊ iacob: daboqꝫ
illã possidendã vobis: ego dñs. Narra-
uit ergo moyses oĩa filijs isrl: qui nõ
acquieuerunt ei ꝓpter angustiã spũs et
opus durissimũ. Locutusqꝫ est dñs ad
moysen dicẽs. Ingredere ⁊ loquere ad
pharaonẽ regẽ egypti vt dimittat filios
isrl de terra sua. Rñdit moyses coraꝫ
dño: Ecce filij israel nõ audiunt me: et
qño audiet pharao: ꝓsertim cũ incircũ-
cisus sim labijs? Locutusqꝫ est dñs ad
moysen ⁊ aarõ: ⁊ dedit mãdatũ ad fili-
os isrl ⁊ ad pharaonẽ regẽ egypti: vt e-
ducerẽt filios israel de terra egypti. Isti
C sunt principes domoꝝ ꝑ familias suas
Filij rubẽ primogeniti israel: enoch et
Gen. 4.6.b phallu: esrõ ⁊ charmi: He cognationes
Nu.26.a. rubẽ. Filij symeõ: iamuel ⁊ iamin ⁊ ia-
I.Pa.5.b mi ⁊ abod ⁊ iachin ⁊ saber ⁊ saul filius
chananitidis: He ꝓgenies symeon. Et
hec noĩa filioꝝ leui ꝑ cognatiões suas:
gerson ⁊ caath ⁊ merari. Anni aũt vite
leui fuerũt centũtrigintaseptẽ. Filij ger
son: loboni ⁊ semei ꝑ cognatões suas.
I.Pa.23.a Filij caath: amram ⁊ ysuar ⁊ hebron et
oziel. Anni quoqꝫ vite caath cẽtumtri
gintatres. Filij merari: mooli et musi.
He cognaiones leui per familias suas.
Nu.26.g Accepit autẽ amram vxorẽ iochabeth
patruelẽ suã: que pepit ei aarõ ⁊ moy-
sen ⁊ mariã. Fuerũtqꝫ anni vite amrã:
cẽtũtrigintaseptem. Filij quoqꝫ ysuar:
chore ⁊ napheg ⁊ zechri. Filij quoqꝫ ozi
D el: misael ⁊ elisaphã ⁊ sechri. Accepit au
tem aarõ vxorẽ elisabeth filiam amina
dab: sororẽ naason: que pepit ei nadab
et abiu ⁊ eleazar ⁊ ythamar. Filij quo-
qꝫ chore: aser ⁊ helchana ⁊ abiasab. He
sunt cognatões choritaꝝ. At vero elea
zar filius aarõ accepit vxorẽ de filiab9
phutiel: que pepit ei phinees. Hi sũt pri

cipes familiaꝝ leuiticaꝝ per cognatio-
nes suas. Iste est aarõ ⁊ moyses quibus
ꝑcepit dñs vt educerẽt filios isrl de ter
ra egypti ꝑ turmas suas. Hi sunt q lo-
quũtur ad pharaonẽ regẽ egypti vt e-
ducant filios isrl de egypto. Iste ẽ moy
ses ⁊ aarõ in die qua locutus ẽ dñs ad
moysen in terra egypti. Et locutus est
dñs ad moysen dicẽs: Ego dñs. Loqre
ad pharaonẽ regẽ egypti oĩa que lo-
quor tibi. Et ait moyses corã domino.
En incircũcisus labijs sum. Quomodo
audiet me pharao? VII

A Dixitqꝫ dñs ad moysen. Ecce cõ-
stitui te deũ pharaonis: ⁊ aaron
frater tuus erit ꝓpheta tu9. Tu
loqueris ei oĩa que mãdo tibi: et ille
loquet ad pharonẽ: vt dimittat filios
isrl de terra sua. Sed ego indurabo cor
eius ⁊ multiplicabo signa ⁊ ostẽta mea
in terra egypti: ⁊ nõ audiet vos. Immit
tamqꝫ manũ meã sup egyptũ: ⁊ educaꝫ
exercitũ ⁊ poplm meũ filios isrl de ter-
ra egypti: ꝑ iudicia maxima. Et scient
egyptij: quia ego sum dñs qui extende-
rim manũ meã super egyptũ: ⁊ eduxe-
rim filios isrl de medio coꝝ. Fecit itaqꝫ
moyses ⁊ aaron sicut ꝑceperat dñs:
B ita egerũt. Erat aũt moyses octoginta
annoꝝ: ⁊ aaron octogintatriũ quando
locuti sunt ad pharaonẽ. Dixitqꝫ dñs
ad moysen ⁊ aaron. Cum dixerit vobis
pharao: ostẽdite signa: dices ad aaron.
Tolle virgã tuã ⁊ ꝓijce eam corã pha-
raone: ac vertat in colubꝝ. Ingressi ita
qꝫ moyses ⁊ aarõ ad pharaonẽ: fecerũt
sicut ꝑceperat dñs. Tulitqꝫ aaron vir-
gam corã pharaone ⁊ seruis eius: q ver
2.Thi.3.b sa est in colubꝝ. Uocauit aũt pharao sa
pientes ⁊ maleficos: ⁊ fecerũt etiam ipi
per incãtatões egyptiacas ⁊ arcana q-
dam similr. Proiecceruntqꝫ singuli vir-
gas suas: que verse sũt in dracones. Sꝫ
I.eo. deuorauit virga aarõ virgas eoruꝫ. In
duratumqꝫ est cor pharaonis: ⁊ non au
diuit eos sicut ꝑceperat dñs. Dixit aũt
dñs ad moysen: Ingrauatũ est cor pha
raonis: ⁊ nõ vult dimittere pplm. Ua-
de ad eũ mane. Ecce egrediet ad aquas
Et stabis in occursũ eius sup ripaꝫ flu-
minis: ⁊ virga que cõuersa est in draco-
nem tolles in manu tua: dicesqꝫ ad eũ.
I.8.a Dominus deus hebreoꝝ misit me ad te
dicens: Dimitte populũ meũ vt sacrifi-
cet mihi in deserto: ⁊ vsqꝫ ad pñs audi-
re noluisti. Hec igitur dicit dominus.

In hoc scies ꝙ sim dn̄s. Ecce percutiā
virga que in manu mea est aquam flu-
minis: ⁊ vertet̄ in sanguinem. Pisces
quoqꝫ qui sunt in fluuio morient̄: ⁊ cō
putrescent aque: ⁊ affligent̄ egyptij bi-
bentes aquā fluminis. Dixit quoqꝫ do
minus ad moysen: Dic ad aaron: Tol-
le virgā tuam ⁊ extende manū tuā sup̄
aquas egypti ⁊ super fluuios eorum et
riuos ⁊ paludes ⁊ omēs lacus aquarū:
vt vertantur in sanguinē: ⁊ sit cruor in
om̄i terra egypti: tam in ligneis vasis
D ꝙ in saxeis. Feceruntqꝫ moyses ⁊ aaron
sicut p̄cepat dominus. Et eleuans virgam
gam ꝑcussit aquā fluminis coram pha-
raone ⁊ seruis eius: que versa est in san
guinem: ⁊ pisces qui erāt i flumie mor-
tui sunt. Computruitqꝫ fluuius: ⁊ non
poterāt egyptij bibere aquā fluminis.
et fuit sanguis in tota terra egypti. Fe-
ceruntqꝫ simil̄r malefici egyptiorū in-
cantatoibus suis. Et induratū est cor
pharaonis: nec audiuit eos sicut prece-
perat dominꝰ. Auertitqꝫ se ⁊ ingressus
est domū suā: nec apposuit cor etiā hac
vice. Foderūt aūt omēs egyptij per cir
cuitū fluminis aquā vt biberent. Non
enī poterāt bibere aquam flumīs. Im-
pletiqꝫ sunt septem dies postqꝫ percus-
sit dominꝰ fluuium. VIII

A Dixit quoqꝫ dominꝰ ad moysen:
D Ingredere ad pharaonē: ⁊ dices
ad eum: Hec dicit dominus: Di-
E.7.c mitte popl̄m meum vt sacrificet michi.
Si aūt nolueris dimittere: ecce ego ꝑ-
cutiam omēs terminos tuos ranis: et
ebulliet fluuius ranas que ascendēt et
ingredient̄ domū tuam: ⁊ cubiculū le-
ctuli tui: ⁊ super stratū tuū: ⁊ in domos
seruoꝝ tuoꝝ: ⁊ in populū tuum: ⁊ i fur-
nos tuos: ⁊ in reliquias ciboꝝ tuorum:
et ad te ⁊ ad popl̄m tuū: ⁊ ad omēs ser-
uos tuos intrabūt rane. Dixitqꝫ domi-
E nus as moysen: Dic ad aaron. Extende
manū tuam sup̄ fluuios ⁊ super riuos
et paludes: ⁊ educ ranas super terram
egypti. Et extēdit aaron manum super
aquas egypti ⁊ ascenderūt rane: operu-
erūtqꝫ terram egypti. Fecerūt autem et
malefici ꝑ incantatiōes suas similiter:
eduxerūtqꝫ ranas super terram egypti.
Uocauit autē pharao moysen ⁊ aaron:
et dixit eis: Orate dominum vt auferat
ranas a me ⁊ a populo meo: ⁊ dimittam
populum vt sacrificet domio. Dixitqꝫ
C moyses ad pharaonē: Cōstitue mihi qn̄

dep̄cer ꝓ te ⁊ ꝓ seruis tuis ⁊ ꝓ populo
tuo: vt abigant̄ rane a te: ⁊ a domo tua
et a seruis tuis ⁊ a populo tuo: ⁊ tm̄ in
flumine remaneāt. Qui respondit: Cras
At ille iuxta inq̄t verbū tuū faciam: vt
scias qm̄ nō est sicut dn̄s deꝰ nr̄: ⁊ rece-
dent rane a te: ⁊ a domo tua ⁊ a s̄uis tu
is et a ppl̄o tuo: ⁊ tm̄ in flumie remane
būt. Egressiqꝫ sūt moyses ⁊ aarō a pha- D
raōe: ⁊ clamauit moyses ad dn̄m ꝓ spō-
sione ranaꝝ quā ꝯdixerat pharaōi: Fe-
citqꝫ dn̄s iuxta verbum moysi: ⁊ mortue
sunt rane de domibꝰ ⁊ de vill̄ ⁊ de agr̄
Cōgregaueruntqꝫ eas in imēsos aggeres
et cōputruit terra. Uidēs aūt pharao ꝙ
data eēt requies: ingrauauit cor suū ⁊ nō
audiuit eos sicut p̄cepat dn̄s. Dixitqꝫ
dn̄s ad moysen: Loq̄re ad aarō: Extēde
virgā tuā ⁊ ꝑcute puluerē terre: ⁊ sint
cynifes in vniuersa terra egypti. Fece-
rūtqꝫ ita. Et extēdit aarō manū virgam
tenēs: ꝑcussitqꝫ puluerē terre: ⁊ facti sūt
cynifes in hoibꝰ ⁊ iumētis. Ois puluis
terre versus est in cynifes ꝑ totā terram
egypti. Fecerūtqꝫ simil̄r malefici incan E
tatoibus suis vt educerēt cynifes: ⁊ nō
potuerūt. Erātqꝫ cynifes tā in hoibꝰ ꝙ
in iumētis. Et dixerūt malefici ad pha
raonē. Digitus dei est hic. Induratūqꝫ
est cor pharaonis ⁊ n̄ audiuit eos sicut
p̄cepat dn̄s. Dixit quoqꝫ dn̄s ad moysē T.9.a
Cōsurge diluculo: ⁊ sta coram pharaōe.
Egredient̄ enī ad aquas. Et dices ad eū
Hec dicit dn̄s: Dimitte ppl̄m meum vt
sacrificet mihi. Qꝫ si nō dimiseris eum:
ecce ego mittā in te ⁊ in seruos tuos et
in ppl̄m tuū ⁊ in domos tuas oē genus
muscaꝝ: ⁊ iplebunt̄ oēs domꝰ egyptio-
rū musc̄ diuersi gener̄: ⁊ vniuersa ter-
ra in qua fuerit. Faciāqꝫ mirabilē i die F
illa terrā iessē in qua ppl̄s meꝰ ē vt nō
sint ibi musce: ⁊ scias qm̄ ego dn̄s i me-
dio terre: ponāqꝫ diuisionē inter ppl̄m
meum et populū tuū. Cras erit signum
istud. Fecitqꝫ dominꝰ ita. Et venit mu-
sca grauissima in domos pharaonis et
seruoꝝ eius ⁊ in oēm terrā egypti: cor-
ruptaqꝫ est terra ab huiuscemōi musc̄.
Uocauitqꝫ pharao moysen ⁊ aaron: et
ait eis: Ite ⁊ sacrificate deo vestro i ter-
ra hac. Et ait moyses: Non potest ita
fieri. Abominationes enim egyptio-
rum immolabimus domino deo no-
stro. Qꝫ si mactauerimus ea que co-
lunt egyptij coram eis lapidibus nos G
obruent. Uiam triū dierum pergemus E.3.f

in solitudinez: τ sacrificabim⁹ dño deo nostro sicut pcepit nobis. Dixitq; pharao: Ego dimittã vos vt sacrificetis domino deo vr̃o in deserto: verũtñ longi⁹ ne abeatis. Rogate pro me. Et ait moyses: Egressus a te orabo dñm: τ recedet musca a pharaone τ a fuis suis τ a populo ei⁹ cras. Verũtñ noli vltra fallere: vt nõ dimittas pplm sacrificare domino. Egressusq; moyses a pharaone: orauit dñm. Qui fecit iuxta verbũ illius: τ abstulit muscas a pharaone τ a fuis suis τ a pplo ei⁹. Nõ supfuit nec vna quidẽ. Et ingrauatũ est cor pharaonis: ita vt nec hac quidẽ vice dimitteret pplm.

A

Dixit aũt dñs ad moysen IX

a Ingredere ad pharaonẽ: τ loq̃re

I.co ad eũ: Hec dicit dñs de⁹ hebreorũ. Dimitte pplm meũ vt sacrificet mihi. Qđ si adhuc renuis τ retines eos: ecce man⁹ mea erit sup agros: et super equos: τ asinos: τ camelos: τ oues: τ boues: pestis valde grauis. Et faciet dominus mirabile īter possessiões isrł τ possessiões egyptioꝝ: vt nil oĩno pereat ex his q̃ ptinẽt ad filios isrł. Constituitq; dñs temp⁹ dicẽs: Cras faciet dñs verbũ istud in terra. Fecit ergo dñs verbũ hoc altera die: τ mortua sunt oĩa aĩantia egyptioꝝ. De aĩalib⁹ vero filioꝝ isrł nihil oĩno periit. Et misit pharao advidẽ

B

dũ: nec erat quicq̃ mortuũ de his que possidebat isrł. Ingrauatũq; ẽ cor pharaonis: τ nõ dimisit pplm. Et dixit dñs ad moysen τ aaron: Tollẽ plenas manus cineris de camino: τ spargat illum moyses in celũ corã pharaone: sitq; puluis sup oẽm terrã egypti. Erũt eni ĩ hominib⁹ τ iumẽtis vlcera τ vesice turgẽtes: in vniuersa terra egypti. Tulerũtq; cinerẽ de camino τ steterũt corã pharaone: τ sparsit illũ moyses ĩ celũ. Factaq; sunt vlcera vesicaꝝ turgẽtiũ in hoibus τ iumẽtis: nec poterãt malefici stare corã moyse ppter vlcera q̃ in illł erãt: τ in

C

omi terra egypti. Indurauitq; dñs cor pharaonis: τ nõ audiuit eos sicut locu

S.S.e tus est dominuss ad moysen: Dixitq; dominus ad moysen: Mane cõsurge et sta corã pharaone: τ dices ad eũ: Hec di

S.co. cit dñs de⁹ hebreoꝝ: Dimitte pplm meum vt sacrificet mihi: q: ĩ hac vice mittam oẽs plagas meas sup cor tuũ et super seruos tuos τ sup pplm tuũ: vt scias ꝙ non sit silis mei in oi terra. Nunc

D

eni extẽdẽs manũ: pcutiã te τ pplm tuum peste: pibisq; de terra. Idcirco autẽ posui te vt ostendã in te fortitudinẽ meã: τ narref nomẽ meũ in oi terra. Adhuc retines pplm meũ: τ nõ vis eum dimittere? En pluam cras hac ipsa hora grandinẽ multã nimis: qualł nõ fuit in egypto a die qua fundata ẽ vsq; in pñs tps. Mitte ergo iã nũc τ ꝯgrega iumenta tua: τ oĩa q̃ habes ĩ agro: Hoĩes enĩ τ iumẽta τ vniuersa q̃ inuẽta fuerit foris: nec ꝯgregata de agris cecideritq; super ea grãdo: morienť. Qui timuit verbũ dñi de fuis pharaonis: fecit ꝯfugere seruos suos τ iumẽta ĩ domos: q̃ aũt neglexit sermonẽ dñi: dimisit fuos suos τ iumenta in agris. Et dixit dñs ad moysen: Extẽde manũ tuã in celũ: vt fiat grãdo in vniuersa terra egypti super hoĩes τ sup iumẽta τ sup oẽm herbã agri in terra egypti. Extenditq; moyses virgã ĩ celũ: τ dñs dedit tonitrua τ grãdinẽ ac discurrẽtia fulgura sup terraz. Pluitq; dñs grãdinẽ sup terrã egypti: τ grando τ ignis mixta piter ferebanť. Tanteq; fuit magnitudis: quanta ante nunq̃ appuit in vniuersa terra egypti ex quo gens illa ꝯdita ẽ. Et pcussit grãdo in oi terra egypti cũcta q̃ fuerunt in agris ab hoĩe vsq; ad iumẽtũ. Cũctãq; herbã agri pcussit grãdo: τ oẽ lignuz regiõis ꝯfregit. Tñ in terra iessen vbi erãt filii isrł: grãdo nõ cecidit. Misitq; pharao τ vocauit moysen τ aaron: dicens ad eos: Peccaui etiã nũc. Dñs iustus: τ ego τ ppls me⁹ impii. Orate dominũ vt desinãt tonitrua dei τ grando: vt dimittã vos: τ nequaq̃ h̃ vltra maneatis. Ait moyses: Cũ egressus fuero đ vrbe: extendã palmas meas ad dñm: et cessabũt tonitrua τ grãdo nõ erit: vt scias q: dñi ẽ terra. Noui aũt ꝙ τ tu τ serui tui necdũ timeatis dñm deũ. Linũ ergo τ hordeũ lesum ẽ: eo ꝙ hordeũ esset virens: τ linũ iã folliculos germinaret. Triticũ aũt τ far nõ sunt lesa: q: serotina erãt. Egressusq; moyses a pharaone ex vrbe: tetẽdit man⁹ ad dñm: τ cessauerũt tonitrua τ grãdo: nec vltra stillauit pluuia sup terrã. Videns aũt pharao ꝙ cessasset pluuia τ grãdo τ tonitrua: auxit pctm̃: τ ingrauatũq; est cor ei⁹ τ seruoꝝ illi⁹ τ induratũ nimis: nec dimisit isrł: sicut pcepat dñs p manũ moysi.

Ro.9.b

E

F

G

A

Et dixit dñs ad moysen. X

a Ingredere ad pharaonem. Ego eni indurauit cor ei⁹ τ seruoꝝ il-

lius vt faciā signa mea hec in eo: ⁊ nar res in aurībꝰ filīȷ tui ⁊ nepotū tuoꝝ: quotiēs ꝯtriuerim egyptios ⁊ signa fecerim i eis: ⁊ sciatꝭ qꝛ ego dn̄s. Introierūt ergo moyses ⁊ aaron ad pharaonē: et dixerūt ei: Hec dicit dn̄s deꝰ hebreorū. Usqꝫquo non vis subijci mihi? Dimitte ppl'm meū vt sacrificet mihi. Sin autē resistꝭ ⁊ non vis dimittere eū: ecce ego inducā cras locustā in fines tuos q̄ operiet supficiē terre: ne quicqꝫ eius appareat sed comedaꝛ qđ residū fuerit grādini. Corrodet eni omia ligna q̄ germināt in agris: ⁊ implebūt domos tuas ⁊ seruoꝝ tuoꝝ ⁊ oim egyptioꝝ: quātā nō viderūt p̄res tui ⁊ aui ex quo orti sunt sup terrā vsqꝫ in p̄sentem diem. Auertitqꝫ se ⁊ egressus est a pharaone. Dixerūt aūt serui pharaonis ad eum: Usqꝫquo patiemur hoc scandalū? Dimitte hoies vt sacrificent dn̄o deo suo. Nōne vides qꝛ pierit egyptus? Reuocauerūtqꝫ moysen ⁊ aaron ad pharaonē. Qui dixit eis: Ite: sacrificate dn̄o deo vestro. Qui nam sunt qui ituri sunt? Ait moyses: Cū puulis nr̄is ⁊ seniorībꝰ pgemus: cū filijs ⁊ filiabꝰ: cū ouibus et armentꝭ. Est eni solēnitas dei nr̄i. Et respondit pharao: Sic dn̄s sit vobiscum: Quō ego dimittā vos ⁊ puulos vr̄os: cui dubiū ē qꝛ pessime cogitetis? Nō fiat ita: sed ite tm̄ viri ⁊ sacrificate dn̄o. Hoc eni ⁊ ipsi petistis. Statimqꝫ eiecti sunt de ꝯspectu pharaonis. Dixit autē dn̄s ad moysen: Extende manū tuā super terrā egypti ad locustā vt descēdat sup terrā: ⁊ deuoret oēm herbā que residua fuerit grādini. Et extēdit moyses virgā sup terram egypti: ⁊ dn̄s induxit ventū vrentem tota die illa ⁊ nocte. Et mane facto: ventꝰ vrens leuauit locustas. Que ascenderūt sup vniuersā terram egypti: ⁊ sederūt in cūctis finibus egyptioꝝ innūerabiles: quales ante illud tempꝰ nō fuerāt: nec postea future sunt. Operuerūtqꝫ vniuersā supficiem terre vastātes omia. Deuorata est igiꝛ herba terre: et quicquid pomoꝝ i arboribus fuit que grādo dimiserat. Nihil quoqꝫ oio virens relictū est in lignis ⁊ in herbis terre: in cuncta egypto. Quāobrem festinꝰ pharao vocauit moysen ⁊ aaron: ⁊ dixit eis: Peccaui in dominū deū vestrū ⁊ in vos. Sed nūc dimitte pctm̄ mihi etiā hac vice: ⁊ rogate dn̄m deū vr̄m vt auferat a me mortem istā. Egressusqꝫ est moyses de conspectu pharaonis: ⁊ orauit dn̄m: Qui flare fecit ventū ab occidēte vehemētissimū: ⁊ areptā locustā ꝓiecit in mare rubrum. Nō remāsit nec vna q̄dē i cūctis finibꝰ egypti. Et indurauit dn̄s cor pharaonis: nec dimisit filios israel. Dixit autē dn̄s ad moysen. Extende manū tuā in celū: et sint tenebre sup terrā egypti: tā dense vt palpari queāt. Extēditqꝫ moyses manū in celū: ⁊ facte sunt tenebre horribiles i vniuersa terra egypti. Tribus diebꝰ nemo vidit frēm suū: nec mouit se de loco in quo erat. Ubicūqꝫ aūt habitabāt filij israel lux erat. Uocauitqꝫ pharao moysen ⁊ aarō: et dixit eis. Ite sacrificate dn̄o. Oues tm̄ vr̄e et armenta remaneāt: paruuli vr̄i eant vobiscū. Ait moyses: Hostias quoqꝫ ⁊ holocausta dabis nobis: q̄ offeramꝰ domino deo nr̄o. Cūcti greges pgēt nobiscū: Nō remanebit ex eis vngula q̄ necessaria sunt in cultū dn̄i dei nr̄i: p̄serti cū ignoremus quid debeat imolari: donec ad ipsum locū pueniamus. Indurauit aūt dn̄s cor pharaonis ⁊ noluit dimittere eos. Dixitqꝫ pharao ad moysē: Recede a me: ⁊ caue ne vltra videas faciē meā. Quocūqꝫ die apparuerꝭ mihi: morieris. R̄ndit moyses: Ita fiat vt locutꝰ es. Nō videbo vltra faciē tuā.

XI

Et dixit dn̄s ad moysen: Adhuc vna plaga tangā pharaonē et egyptū: et post hec dimittet vos ⁊ exire cōpellet. Dices ergo om̄i plebi vt postulet vir ab amico suo ⁊ mulier a vicina sua vasa argentea et aurea ⁊ vestē. Dabit aūt dn̄s grām pplo suo corā egyptijs. Fuitqꝫ moyses vir magnꝰ valde in terra egypti corā seruis pharaonis ⁊ om̄i pplo. Et ait: Hec dicit dn̄s: Media nocte ingrediar in egyptū: et morietur om̄e primogenitū in terra egyptiorū: a primogenito pharaonis qui sedet in solio eiꝰ vsqꝫ ad primogenitū ancille q̄ ē ad molam: ⁊ oia primogenita iumētorū. Eritqꝫ clamor magnꝰ i vniuersa terra egypti: qualꝛ nec ante fuit: nec postea suturꝰ est. Apud oēs aūt filios isrl' non mutiet canis ab hoie vsqꝫ ad pecus: vt sciatꝭ quāto miraculo diuidat dn̄s egyptios ⁊ israel. Descendētqꝫ oēs s̄ui tui isti ad me: ⁊ adorabūt me dicētes: Egredere tu ⁊ ois ppl's qui subiectꝰ est tibi. Post hec egrediemur. Et exiuit a pharaone: iratus nimis. Dixit aūt dn̄s ad

moysen: Nõ audiet vos pharao vt multa signa fiant in terra egypti. Moyses autẽ ⁊ aaron fecerũt oĩa signa ⁊ ostenta q̄ scripta sunt: corã pharaone: ⁊ indurauit dñs cor pharaonis: nec dimisit filios israel de terra sua.

XII

A d

Dixit quoqꝫ dñs ad moysen ⁊ aaron in terra egypti: Mensis iste vobis principiũ mensiũ: primus erit in mẽsibꝰ anni. Loquimini ad vniuersuꝫ cetũ filioꝝ israel: ⁊ dicite eis. Decima die mẽsis huiꝰ tollat vnusquisqꝫ agnũ ꝑ familias ⁊ domos suas. Sin autẽ minor est numerus vt sufficere possit ad vescendũ agnũ: assumet vicinũ suuꝫ qui ꝯiunctꝰ est domui eiꝰ iuxta numerũ aĩaꝝ que sufficere possint ad esum agni. Erit aũt agnꝰ absqꝫ macula masculus anniculꝰ. Iuxta quẽ ritũ tolletꝭ et hedũ: et seruabitꝭ eũ vsqꝫ ad quartãdecimã diẽ mensis huiꝰ. Immolabitqꝫ eũ vniuersa multitudo filioꝝ isrľ ad vesperã: ⁊ sument de sanguĩe eiꝰ ac ponẽt sup vtrũqꝫ postẽ: et in suꝑliminaribus

B domoꝝ in quibꝰ comedẽt illũ. Et edẽt carnes nocte illa assas igni: et azymos panes cũ lactucis agrestibꝰ. Nõ comedetis ex eo crudũ quid: nec coctũ aqua: sed assum tm̃ igni. Caput cũ pedibꝰ eiꝰ ⁊ intestinis vorabitꝭ: nec remanebit q̇cq̄ʒ ex eo vsqꝫ mane. Si quid residuũ fuerit: igne cõburetis. Sic aũt comedetis illũ. Renes vr̃os accingetꝭ: ⁊ calciamẽta habebitꝭ in pedibꝰ: tenẽtes baculos in manibꝰ: ⁊ comedetꝭ festinanter. Est enĩ phase. i. transitꝰ dñi. Et trãsibo per terrã egypti nocte illa ꝑcutiãqꝫ omne primogenitũ in terra egypti ab hoĩe vsqꝫ ad pecꝰ: et in cũctis diis egypti faciam iudicia: ego dñs. Erit aũt sãguis

Hebre. 11. e

vobis in signũ in edibꝰ in quibꝰ eritis: ⁊ videbo sanguineꝫ et trãsibo vos: nec erit in vobis plaga dispdens: qñ ꝑcussero terrã egypti.

C Habebitꝭ aũt hũc diẽ in monimẽtũ ⁊ celebrabitꝭ eã solenneꝫ dño in generatiõibꝰ vr̃is cultu sempiterno Septẽ diebꝰ azyma comedetis. In die primo nõ erit fermentũ in domibus vr̃is. Quicũqꝫ comederit fermẽtũ: ꝑibit aĩa illa de isrľ: a primo die vsqꝫ ad diẽ septimũ. Dies prima erit sancta ac solẽnis: ⁊ dies septima eadẽ festiuitate venerabiľ. Nihil opis facietꝭ ĩ eis: exceptis his que ad vescendũ ꝑtinent: et obseruabitꝭ azyma. In eadẽ enĩ ipsa die educã exercitũ vestruꝫ de terra egypti: et custodietis diẽ istũ in generationes vestras ritu ꝑpetuo. Primo mense

Leui. 23. a. Nu. 28. c.

quartadecima die mẽsis ad vesperã: comedetis azyma vsqꝫ ad diẽ vicesimãprimã eiusdẽ mensis ad vesꝑam. Septem diebꝰ fermentatũ non inuenieť in domibꝰ vr̃is. Qui comederit fermentatũ: ꝑibit aĩa eiꝰ de cetu israel: tam de aduenis q̄ʒ de indigenis terre. Omñe fermentatũ nõ comedetꝭ. In cũctis habitaculis vr̃is edetꝭ azyma.

D Uocauit aũt moyses omẽs seniores filioꝝ isrľ: et dixit ad eos. Ite tollẽtes aĩal ꝑ familias vestras: ⁊ immolate phase. Fasciculum hysopi tingite ĩ sanguĩe q̇ ẽ in limine ⁊ asꝑgite ex eo suꝑliminare ⁊ vtrũqꝫ postem. Nullus vr̃m egrediať ostiũ domꝰ sue vsqꝫ mane. Trãsibit enĩ dñs ꝑcutiens egyptios. Cũqꝫ viderit sanguinẽ in suꝑliminari ⁊ vtroqꝫ poste: transcendet ostiũ domꝰ: ⁊ nõ sinet ꝑcussorẽ ingredi domos vr̃as ⁊ ledere. Custodi verbum istud legitimũ tibi ⁊ filiis tuis vsqꝫ in eternũ. Cũqꝫ introieritꝭ terraꝫ quã dñs deꝰ daturꝰ est vobis vt pollicitꝰ est: obseruabitis cerimonias istas. Et cũ dixerint vobis filii vr̃i: q̄ est ista religio: dicetꝭ eis: Uictima trãsitꝰ dñi est: qñ trãsiuit sup domos filioꝝ israel ĩ egypto: ꝑcutiens egyptios: ⁊ domos nr̃as liberans. Incuruatusqꝫ ppľs adorauit. Et egressi filii isrľ fecerũt sicut p̄ceꝑat dñs moysi ⁊ aaron. Factũ est autẽ in noctis medio: ꝑcussit dñs omñe primogenitũ ĩ terra egypti: a primogenito pharaonis qui in solio eiꝰ sedebat: vsqꝫ ad primogenitũ captiue q̄ erat in carcere: ⁊ omñe primogenitũ iumẽtoꝝ.

Ps. 77. d 134. Sap. 18. a

E Surrexitqꝫ pharao nocte ⁊ oẽs serui eiꝰ cunctaqꝫ egyptus: ⁊ ortꝰ est clamor magnꝰ ĩ egypto. Neqꝫ enĩ erat domꝰ in qua non iaceret mortuus. Uocatisqꝫ pharao moysen et aarõ nocte: ait: Surgite: egredimi a populo meo vos ⁊ filii israel: Ite ⁊ imolate dño sicut dicitꝭ. Oues vr̃as ⁊ armenta assumite vt petieratꝭ: ⁊ abeũtes bñdicite mihi. Urgebãtqꝫ egyptii pplm̃ isrľ de terra exire velociter dicẽtes. Omẽs morimur. Tulit igiť pplꝰs cõspersam farinã anteq̄ʒ fermentareť: ⁊ ligans in palliis posuit sup humeros suos. Feceruntqꝫ filii isrľ sicut p̄ceꝑat dñs moysi: ⁊ petierũt ab egyptiis vasa argẽtea ⁊ aurea vestẽqꝫ plurimã.

s. 11. a. i. eo. 1. Reg. 6.

F Dñs autem dedit grãm pplo corã egyptiis vt cõmodarẽt eis: ⁊ spoliauerũt egyptios. Profectiqꝫ

sunt: filij israel de ramesse in sochot sexcenta fere milia peditũ viroꝝ: absq̃ par uulis ⁊ mulierib⁹. Sed et vulgus ꝓmi scuũ innumerabile ascẽdit cũ eis oues ⁊ armẽta: et aiantia diuersi generꝭ mul ta nimis. Coxerũtq̃ farinã quã dudum de egypto cõspersam tulerãt: ⁊ fecerunt subcineritios panes azymos. Neq̃ eñi poterat fermẽtari cogentib⁹ exire egyptijs: et nullã facere sinẽtib⁹ morã: nec pulmẽti quicq̃ occurrerat ꝑparare. Habitatio aũt filioꝝ isrł qua mãsert i egypto fuit quadringẽtoꝝ triginta ãnoꝝ. Quib⁹ expletꝭ: eadẽ die egressus est oĩs exercitus dñi de terra egypti. Nox ẽ ista obseruabilꝭ dñi: qñ eduxit eos de terra egypti. Hanc obseruare debẽt oẽs filij israel in generatiõib⁹ suis. Dixitq̃ dñs ad moysen ⁊ aaron. Hec est religio phase. Omis alienigena nõ comedet ex eo. Omis aũt seru⁹ emptici⁹ circũcidet: et sic comedet. Aduena ⁊ mercẽnari⁹ non edent ex eo. In vna domo comedet: nec efferetis de carnib⁹ ei⁹ foras: nec os illius ꝯfringetꝭ. Omis cet⁹ filioꝝ isrł faciet illud. Q̃ si quis ꝑegrinoꝝ in vestraꝫ voluerit trãsire coloniaꝫ ⁊ facere phase dñi: circũcidet pri⁹ om̃e masculinũ ei⁹: ⁊ tũc rite celebrabit: eritq̃ sicut indigena terre. Si quis aũt circũcisus nõ fuerit: nõ vescet ex eo. Eadẽ lex erit indigene: ⁊ colono qui ꝑegrinatur apud vos. Feceruntq̃ oẽs filij isrł sicut ꝑceꝑat dñs moysi et aaron: et eadẽ die: eduxit dñs filios israel de terra egypti per turmas suas.

XIII

Locutusq̃ est dñs ad moysen dicens: Sanctifica mihi om̃e priogenitũ qđ apit vuluã in filijs israel: tam de hoĩb⁹ q̃ de iumẽtis. Mea sunt eñi oĩa. Et ait moyses ad populũ: Memẽtote diei hui⁹ in qua egressi estꝭ de egypto et de domo seruitutis: qm̃ in manu forti eduxit vos dñs de loco isto: vt nõ comedatis fermẽtatũ panẽ. Hodie egredimini mẽse nouaꝝ frugũ. Cũq̃ introduxerit te dñs in terrã chananei: et ethei: ⁊ ãmorrei: ⁊ euei: ⁊ iebusei: quã iurauit patribus tuis vt daret tibi terrã fluentẽ lacte ⁊ melle: celebrabitis hũc morẽ sacroꝝ mẽse isto. Septẽ diebus vesceris azymis: ⁊ in die septio erit solẽnitas dñi. Azyma comedetꝭ septem diebus. Nõ apparebit apud te aliquid fermentatũ: nec in cũctis finibus tuis. Narrabisq̃ filio tuo in die illo dicens; Hoc est qđ fecit mihi dñs qñ egressus sũ de egypto. Et erit quasi signũ in manu tua ⁊ quasi monimẽtũ ante oculos tuos: ⁊ vt lex dñi semper sit in ore tuo. In manu eñi forti eduxit te dñs đ egypto. Custodies huiuscemodi cultum statuto temꝑe a dieb⁹ in dies. Cũq̃ introduxerit te dñs in terrã chananei: sicut iurauit tibi ⁊ patribus tuis: et dederit tibi eam: separabis om̃e qđ aperit vuluam dño: et qđ primitiuũ est in pecorib⁹ tuis. Quicquid habuerꝭ masculini sexus: ꝯsecrabis dño. Primogenitũ asini mutabis oue: qđ si nõ redemeris: interficies. Om̃e aũt priogenitũ hoĩs de filijs tuis ꝓtio redimes. Cũq̃ interrogauerit te filius tu⁹ cras: dicẽs: quid est hoc: respõdebis ei: In manu forti eduxit nos dñs de terra egypti: de domo seruitutis. Nam cũ indurat⁹ esset pharao ⁊ nollet nos dimittere: occidit dñs om̃e primogenituꝫ in terra egypti: a primogenito hoĩs vsq̃ ad primogenitũ iumẽtoꝝ. Idcirco immolo dño om̃e quod aperit vuluã masculini sexus: ⁊ omia primogenita filioꝝ meoꝝ redimo. Erit igitur quasi signũ in manu tua ⁊ quasi appensum quid ob recordationẽ ante oculos tuos: eo ꝙ in manu forti eduxit vos dominꝰ de egypto. Igit cum emisisset pharao populũ: nõ eos duxit dñs ꝑ viã terre philistijm que vicina est: reputãs ne forte peniteret eum si vidisset aduersuꝫ se bella cõsurgere et reuerterentur egyptum: sed circũduxit ꝑ viaꝫ deserti: que est iuxta mare rubrũ. Et armati ascẽderũt filij isrł de terra egypti. Tulit quoq̃ moyses ossa ioseph secũ: eo ꝙ adiurasset filios israel dicẽs. Uisitabit vos deus: efferte ossa mea hinc vobiscum. Profectiq̃ de sochot castrametati sunt in ethã: in extremis finib⁹ solitudinis. Dñs autẽ ꝑcedebat eos: ad ostendẽdaꝫ viã ꝑ diem in colũna nubis: ⁊ ꝑ nocteꝫ in columna ignis: vt dux esset itineris vtroq̃ temꝑe. Nunq̃ defuit columna nubis ꝑ diem: nec colũna ignis per noctem coram pplo.

XIIII

Locutus est autẽ dñs ad moysen dicens: Loq̃re filijs isrł. Reuersi castrametentur e regione phiairoth: q̃ ẽ inter magdalũ ⁊ mare ꝯtra beelsephon. In ꝯspectu ei⁹ castra ponetis sup mare Dictur⁹q̃ ẽ pharao sup filijs isrł. Coartati sũt i terra: ꝯclusit eos desertũ. Et idurabo cor ei⁹: ac ꝑseq̃t vos ⁊

Marginal references (left): E.11.a.et E.eo; B; Nu.9.g; Joh.19.g; A; I.34.g.; Nu.8.c.; Luce.2.d; Ps.113.; B
Marginal references (right): C; D; Gen.50.d; Josue.24.g; Nu.14.c; 1.Cor.10.a.; Nee.9.d; A

glorificabor in pharaone:⁊ in oī exerci
tu eiꝰ: scientq́ʒ egyptij: qr ego sum dn̄s.
Feceruntq́ʒ ita. Et nūciatū est regi egy-
ptiorū: qꝫ fugisset ppl̄s. Immutatūq́ʒ ē
B cor pharaonis ⁊ seruoꝝ eiꝰ sup ppl̄m:
⁊ dixerūt: Quid voluimus facere vt di-
mitterē israel ne seruiret nobis? Iunxit
ergo currū ⁊ oēm ppl̄m suū assumpsit
secū. Tulitq́ʒ sexcentos currꝰ electos: ⁊
quicqd in egypto curruū fuit: ⁊ duces
totiꝰ exercitꝰ. Indurauitq́ʒ dn̄s cor pha
raonis regis egypti: ⁊ psecutꝰ est filios
israel. At illi egressi erāt in manu excel
Iosue.24.a sa. Cumq́ʒ psequerent egyptij vestigia pce
dentiū: repperūt eos in castris sup ma-
re. Omnisq́ʒ equitatꝰ ⁊ currꝰ pharaonis
C ⁊ vniuersus exercitꝰ erant in phiairoth
ꝯtra beelsephon. Cūq́ʒ appropinquasset
pharao: leuātes filij israel oculos: viderūt
egyptios post se: ⁊ timuerūt valde. Cla-
mauerūtq́ʒ ad dn̄m: ⁊ dixerūt ad moy-
sen: Forsitan nō erāt sepulchra in egy-
pto: ideo tulisti nos vt moreremur i so-
litudine. Quid hoc facere voluisti: vt e-
duceres nos ex egypto? Nōne iste est ser
mo quē loq̄bamur ad te in egypto: dicē
tes: recede a nobis vt seruiamꝰ egyptijs?
Multo eni meliꝰ erat seruire eis: q̄ʒ mo
D ri in solitudīe. Et ait moyses ad ppl̄m:
Nolite timere. State ⁊ videte magna-
lia dn̄i que facturꝰ est hodie. Egyptios
eni quos nūc videtꝭ: nequaq̄ʒ vltra vide
bitis vsq́ʒ in sempiternū. Dn̄s pugna-
bit ꝓ vobis: ⁊ vos tacebitꝭ. Dixitq́ʒ do
minꝰ ad moysen. Quid clamas ad me?
Loq̄re filijs israel vt ꝓficiscant. Tu au
tē eleua virgā tuā ⁊ extēde manū tuā
sup mare ⁊ diuide illud: vt gradiant fi
lij israel in medio mari ꝑ siccū. Ego au
tē indurabo cor egyptioꝝ vt psequant
vos: ⁊ glorificabor in pharaone: ⁊ in oī
exercitu eiꝰ: ⁊ in curribꝰ ⁊ in equitibꝰ il
E lius. Et scient egyptij qr ego sum dn̄s:
cū glorificatꝰ fuero in pharaone: ⁊ i cur
ribꝰ atq́ʒ in equitibꝰ eiꝰ. Tollēsq́ʒ se an
gelus dn̄i qui pcedebat castra isrl̄: abijt
Nee. 9.b post eos: et cū eo pariter columna nubis
priora dimittēs: post tergū stetit iter ca
stra egyptioꝝ ⁊ castra israel. Et erat nu
bes tenebrosa ⁊ illuminās noctē: ita vt
ad se inuicē toto noctꝭ tpe accedere nō
valerēt. Cūq́ʒ extēdisset moyses manū
sup mare: abstulit illud dn̄s flāte vēto
vehemēti: ⁊ vrente tota nocte ⁊ vertit i
Iosue. 2.b siccū. Diuisaq́ʒ est aqua: ⁊ ingressi sunt
et.4.d filij isrl̄ ꝑ mediū sicci marꝭ. Erat eni a-

qua quasi murꝰ a dextra eorum ⁊ leua. Iudit:5.b
Persequētesq́ʒ egyptij ingressi sūt post Ps.77.
eos: ⁊ oīs equitatꝰ pharaonis: currꝰ eiꝰ Ecci.52.c
⁊ equites ꝑ mediū marꝭ. Iāq́ʒ aduene- F
rat vigilia matutina: ⁊ ecce respiciens Iudit.9.b
dn̄s sup castra egyptioꝝ ꝑ colūnā ignis
⁊ nubis: interfecit exercitū eoꝝ: et sub-
uertit rotas curruū: ferebantq́ʒ i ꝓfun
dū. Dixerūt ergo egyptij: Fugiamꝰ isra
elem: dn̄s eni pugnat ꝓ eis cōtra nos.
Et ait dn̄s ad moysen. Extende manū
tuā sup mare: vt reuertant aq̄ ad egy-
ptios sup currꝰ ⁊ equites eoꝝ. Cūq́ʒ ex-
tendisset moyses manum ꝯtra mare: re-
uersum ē primo diluculo ad priorē lo-
cū. Fugiētibusq́ʒ egyptijs occurrerunt
aque: ⁊ inuoluit eos dn̄s in medijs flu- G
ctibꝰ. Reuerseq́ʒ sunt aq̄: ⁊ operuerūt cur Sap.10.d
rus ⁊ equites cūcti exercitꝰ pharaonis:
qui sequētes ingressi fuerant mare: nec Ps.105.
vnꝰ quidē supfuit ex eis. Filij aūt isra- Esa.11.d
el pexerūt ꝑ mediū sicci marꝭ: ⁊ aq̄ eis
erant quasi ꝓ muro a dextris ⁊ a sini-
stris. Liberauitq́ʒ dn̄s in die illo isrl̄ de I. Ma.4.b
manu egyptioꝝ: ⁊ viderūt egyptios mor
tuos sup litus marꝭ: ⁊ manū magnum
quā exercuerit dn̄s ꝯtra eos. Timuitq́ʒ
ppl̄s dn̄m: ⁊ crediderūt dn̄o: ⁊ moysi ser
uo eius.

XV

Tunc cecinit moyses ⁊ filij israel A
carmen hoc dn̄o: ⁊ dixerūt: Can- I. co.
temꝰ dn̄o. Gloriose eni magnifi
catꝰ ē: equū et assensorē deiecit i mare.
Fortitudo mea ⁊ laus mea dn̄s: ⁊ factꝰ Ps. 117.
est mihi in salutē. Iste deꝰ meꝰ ⁊ glorifi Esa. 12.a
cabo eū: deꝰ pr̄is mei: ⁊ exaltabo eū. Do
minꝰ quasi vir pugnator: oīpotens no-
mē eiꝰ: currus pharaonis ⁊ exercitū eiꝰ
ꝓiecit in mare. Electi pricipes eiꝰ sub-
mersi sunt in mari rubro: abyssi operue
rūt eos: descenderunt in ꝓfundū quasi
lapis. Dextera tua dn̄e magnificata est
in fortitudine: dextera tua dn̄e ꝑcussit
inimicū: ⁊ in multitudīe glīe tue depo-
suisti aduersarios meos. Misisti irā tu-
am q̄ deuorauit eos sicut stipulā: ⁊ i spi
ritu furoris tui cōgregate sunt aq̄. Ste-
tit vnda fluens: ꝯgregati sunt abyssi in
medio mari. Dixit inimicꝰ. Persequar B
⁊ cōphendā: diuidā spolia: implebitur
anīa mea. Euaginabo gladiū meū: in-
terficiet eos manꝰ mea. Flauit spiritus
tuꝰ ⁊ operuit eos mare: submersi sūt qua-
si plūbū in aquis vehemētibꝰ. Quis si-
milis tui in fortibꝰ dn̄e? Quis silis tui
magnificꝰ in scītate: terribil̄ atq́ʒ lau-

dabilis: ⁊ faciēs mirabilia? Extendisti manū tuā: ⁊ deuorauit eos terra. Dux fuisti in misc͞dia tua: ppl'o quē redemisti. Et portasti eū in fortitudine tua: ad habitaculū sanctū tuū. Ascēderūt ppl'i ⁊ irati sunt: dolores obtinuerūt habitatores philistijm. Tūc ꝯturbati sūt principes edom: robustos moab obtinuit tremor: obriguerūt oēs h͞itatores chanaan. Irruat sup eos formido ⁊ pauor: in magnitudine brachij tui. Fiāt imobiles quasi lapis: donec ptrāseat ppl'us tuꝰ dn̄e: donec ptrāseat ppl'us tuus iste

C

quē possedisti. Introduces eos: ⁊ plātabis in monte hereditatꝭ tue firmissimo habitaculo tuo qđ opatꝰ es dn̄e. Sanctuariū tuū dn̄e: qđ firmauerūt manus tue. Dn̄s regnabit in eternū ⁊ vltra. Ingressus est eñi eques pharao cū curribꝰ et equitibꝰ eiꝰ i mare: ⁊ reduxit sup eos dn̄s aquas marꝭ. Filij aūt isr'l ambulauerūt p siccū: in medio eiꝰ. Sumpsit ergo maria ꝓphetissa: soror aarō: tympanū in manu sua: egresseq; sunt omēs mlieres post eā cū tympanis ⁊ choris:

ʒ.eo.

quibꝰ ꝓcinebat dicēs: Cantemus dn̄o. Gl'iose eni magnificatꝰ est: equū ⁊ ascēsorē deiecit in mare. Tulit aūt moyses

D

israel de mari rubro: ⁊ egressi sunt in desertū sur. Ambulauerūtq; tribꝰ diebus p solitudinē: ⁊ nō inueniebāt aquā. Et venerūt in marath: nec poterant bibere aquas đ marath: eo ꝙ eēnt amare. Vñ ⁊ ꝯgruū loco nomē imposuit: vocās illū marath. i. amaritudinē. Et murmurauit ppl's ꝯtra moysen dicēs: Quid bibemus? At ille clamauit ad dn̄m. Qui

Judit. 5.c
Ecci. 38.a

ostēdit ei lignū: qđ cū misisset in aquas in dulcedinē verse sunt. Ibi cōstituit ei ꝓcepta atq; iudicia: ⁊ ibi tēptauit eum dicēs: Si audierꝭ vocē dn̄i dei tui: ⁊ qđ rectū est corā eo fecerꝭ: ⁊ obedierꝭ mandatis eius: custodierisq; oīa ꝓcepta illius: cūctū languorē quē posui i egypto nō inducā sup te. Ego eni dn̄s sanator

Nu. 33.b

tuꝰ. Venerūt autē in helim filij isr'l: vbi erant duodecim fontes aquaꝝ ⁊ septuaginta palme et castrametati sunt iuxta aquas.

XVI

B

Profectiq; de helim venit omnis multitudo filioꝝ isr'l in desertū sin: qđ est iter helim ⁊ sinai: quintadecima die mēsis secūdi: postq; egressi sunt de terra egypti. Et murmurauit oīs ꝯgregatio filioꝝ isr'l ꝯtra moysen ⁊ aaron in solitudine. Dixerūtq; filij isr'l ad eos. Utinā mortui essemꝰ p manum dn̄i in terra egypti: qñ sedebamꝰ sup ollas carniū: ⁊ comedebamꝰ panē in saturitate. Cur induxistis nos in desertum istud vt occideretꝭ oēm multitudinē fame? Dixit aūt dn̄s ad moysen: Ecce ego pluā vobis panes de celo. Egrediat' populus ⁊ colligat q̄ sufficiūt p singl'os dies: vt temptē eū: vtrum ambulet in lege mea: an nō. Die aūt sexto parēt ꝙ inferant: ⁊ sit duplū q̄ꝫ colligere solebant p singl'os dies. Dixeruntq; moyses ⁊ aaron ad omēs filios israel: Vespe scietꝭ ꝙ do

B

minꝰ eduxerit vos đ terra egypti: ⁊ mane videbitis gloriaꝫ dn̄i. Audiui enim murmur vr̄m cōtra dn̄m. Nos vero q̄d sumꝰ qr musitastꝭ ꝯtra nos? Et ait moyses: Dabit vobis dn̄s vespe carnes edere: ⁊ mane panes in saturitate: eo ꝙ audierit murmuratiōes vr̄as quibꝰ murmurati estis cōtra eū. Nos eni quid sumus? Nec ꝯtra nos est murmur vestrū: sed cōtra dn̄m. Dixit quoq; moyses ad aaron: Dic vniuerse ꝯgregatiōi filiorū israel: Accedite corā dn̄o. Audiuit eni murmur vr̄m. Cunq; loqueret' aarō ad

C

oēm cetū filioꝝ israel: respexerūt ad solitudinē. Et ecce gl'ia dn̄i appuit in nube. Locutꝰ ē aūt dn̄s ad moysen dicēs: Audiui murmuratiōes filioꝝ isr'l. Loquere ad eos: Vespe comedetꝭ carnes: ⁊ mane saturabimini panibꝰ: scietisq; ꝙ ego sum dn̄s deꝰ vester. Factū ē ergo vespere ⁊ ascēdens cōturnix cooperuit castra: mane quoq; ros iacuit p circūituꝫ castroꝝ. Cunq; opuisset supficieꝫ terre: appuit in solitudine minutū ⁊ quasi pilo tusum in silitudinē pruine sup terrā. Qđ cū vidissent filij isr'l dixerunt ad inuicē: Manhu? Qđ significat quid est hoc? Ignorabāt eni quid esset. Quibus

D

ait moyses: Iste est panis quem dn̄s dedit vobis ad vescendū. Hic est s͞mo quē

Ps. 77.
Sap. 16.c

ꝓcepit vobis dn̄s. Colligat vnusquisq; ex eo quantū sufficit ad vescendum: gomor p singula capita. Iuxta numerum aīaꝝ vr̄aꝝ q̄ habitāt in tabernaculo: sic tolletis. Feceruntq; ita filij isr'l: ⁊ collegerūt aliꝰ plus: alius minꝰ: ⁊ mēsi sūt ad mensurā gomor. Nec qui plꝰ collegerat habuit ampliꝰ: nec qui minus parauerat repperit minꝰ: sed singl'i iuxta id qđ edere poterāt ꝯgregauerūt. Dixitq; moyses ad eos: Nullus relinquat ex eo

2. Cori. 8.e

in mane. Qui nō audierūt eū sed dimiserūt quidā ex eis vsq; mane: et scatere

E

cepit vermib⁹ atq̃ cōputruit. Et irat⁹ est cōtra eos moyses. Colligebāt autem mane singuli quātum sufficere poterat ad vescendū. Cūq̃ incaluisset sol: liq̄fiebat. In die aūt sexta collegerunt cibos duplices. i. duo gomor p singlos homines. Venerūt autē omēs pricipes multitudinis et narrauerūt moysi. Qui ait eis: Hoc est qd locutus est dñs: Requies sabbati sctificata est dño. Cras quodcūq̃ operandū est facite: et q̄ coquēda sunt coquite. Quicquid autē reliquū fuerit:

F reponite vsq̃ in mane. Feceruntq̃ ita vt pceperat moyses: et non cōputruit: neq̃ vermis inuētus est in eo. Dixitq̃ moyses: Comedite illud hodie: qr sabbatū ē dño: nō inuenietur hodie in agro. Sex dieb⁹ colligite: in die aūt septimo sabbatū est dño: idcirco nō inuenietur. Venitq̃ septima dies: et egressi de pplo vt colligerēt nō inuenerūt. Dixit aūt dñs

Ezech. 20. b ad moysen: Usq̃quo nō vultis custodire mādata mea et legem meā? Uidete qd dñs dederit vobis sabbatū: et pter hoc die sexta tribuit vobis cibos duplices.

G Maneat vnusquisq̃ apud semetipsum et nullus egrediatur de loco suo die septimo. Et sabbatizauit ppls die septimo.

Nu. 11. b Appellauitq̃ dom⁹ israel nomen eius man. Qd erat quasi semē coriandri albū: gustusq̃ ei⁹ quasi simile cum melle. Dixit autē moyses: Iste est sermo quem pcepit dñs. Imple gomor ex eo et custodiatur in futuras retro generatiōes vt nouerint panē: quo alui vos in solitudine: qñ educti estis de terra egypti. Dixitq̃ moyses ad aaron: Sume vas vnū et mitte ibi man: quātū potest capere gomor et repone corā dño ad seruandū in generatiōes vestras: sicut pceperat dñs moysi. Posuitq̃ illud aaron i tabernaculo reseruādū. Filij aūt israel comede-

Judit. 5. c. rūt man quadragita annis: donec venirent in terrā habitabilē. Hoc cibo aliti sunt vsq̃quo tangerēt fines terre chanaan. Gomor autē decia pars est ephi.

XVII

A I Gitur pfecta ois multitudo filiorū israel de deserto sin: p mānsiones suas iuxta smonem dñi: castrametati sūt in raphidim: vbi nō erat aqua ad bibēdū pplo. Qui iurgat⁹ cōtra moysen ait: Da nobis aquā vt bibam⁹. Quibus respōdit moyses: Quid iurgamini ɔtra me? Cur temptatis dñm? Sitiuit ergo ibi pplus pre aque penuria: et murmurauit ɔtra moysen dicens. Cur fecisti nos exire de egypto: vt occideres nos et liberos nr̄os ac iumēta siti. Clamauit autē moyses ad dñm dicēs: Quid faciā pplo huic? Ad-

B huc paululū et lapidabit me. Et ait dominus ad moysen: Antecede pplm: et sume tecū de seniorib⁹ israel: et virgā qua

Nu. 20. a pcussisti fluuiū: tolle in manu tua et vade. En ego stabo ibi corā te supra petrā oreb: pcutiesq̃ petram: et exibit ex ea aqua vt bibat ppls. Fecit moyses ita coram seniorib⁹ israel. Et vocauit nomen loci illi⁹: temptatio: pter iurgiū filiorū israel: et qr temptauerūt dñm: dicentes: Est ne de⁹ in nobis: an non? Uenit autē amalech et pugnabat ɔtra filios israel in raphidim. Dixitq̃ moyses ad iosue.: Elige viros: et egressus pugna ɔtra amalech cras: Ego stabo in vertice collis: habēs virgā dei in manu mea. Fecit iosue vt locutus erat moyses: et pugnauit cōtra amalech. Moyses autē et aaron et hur: ascēderūt sup verticē collis. Cūq̃ leuaret moyses manus: vincebat israel. Sin autē paululū remisisset: supabat amalech. Manus autē moysi erant graues. Sumētes igitur lapidē posuerūt subter eum in quo sedit. Aaron autē et hur sustētabāt man⁹ ei⁹ ex vtraq̃ parte. Et factū est vt man⁹ illius nō lassarentur: vsq̃ ad occasū sol. Fugauitq̃ iosue amalech et pplm ei⁹ in ore gladij. Dixit autē dñs ad moysen: Scribe hoc ob monimētū libro: et trade aurib⁹ iosue. Delebo eni memoriā amalech sub celo. Edificauitq̃ moyses altare: et vocauit nomē eius: dñs exaltatio mea: dicens: Quia man⁹ solius dñi et bellū dei erit cōtra amalech: a generatiōe in generationem.

XVIII

Nu. 20. b

Ps. 77.

1. Cor. 10.

Judit. 2. d.

Sap. 11. a

A C Unq̃ audisset ietro sacerdos madian: cognat⁹ moysi omia q̄ fecerat dñs moysi et isrl pplo suo: et qd eduxisset dñs israel de egypto: tulit sephorā vxorē moysi quā remiserat: et duos filios ei⁹: quorū vn⁹ vocabatur gersan: dicente pre: aduena fui in terra aliena: alter vero elyezer: de⁹ eni ait patris mei adiutor me⁹: et eruit me de gladio pharaonis. Uenit ergo ietro cognatus moysi et filij ei⁹ et vxor ei⁹ ad moysen in desertū: vbi erat castrametatus iuxta montē dei: et mādauit moysi: dicens: Ego ietro cognat⁹ tuus venio ad te: et vxor tua: et duo filij tui cū ea. Qui egressus in occursum cognati sui ado-

S. 2. d

rauit:et osculatꝰ est eū. Salutauerūtq͛ se mutuo verbis pacificis. Cūq͛ intrasset tabernaculū: narrauit moyses ꝯgnato suo cūcta que fecerat dn̄s pharaoni ⁊ egyptijs ꝓpter israel: vniuersumq͛ laborē qui accidisset eis in itinere: ⁊ ꝙ liberauerat eos dn̄s. Letatusq͛ est ietro sup omibus bonis ꝗ fecerat dn̄s israeli eo ꝙ eruisset eū de manu egyptioꝝ. Et ait: Benedictꝰ dn̄s qui liberauit vos ꝺ manu egyptioꝝ et de manu pharaōis: qui eruit ppl̄m suum de manu egypti. Nūc cognoui qꝛ magnus dn̄s sup omnes deos: eo ꝙ supbe egerint ꝯtra eos. Obtulit ergo ietro cognatꝰ moysi holocausta ⁊ hostias dn̄o. Venerūtq͛ aaron ⁊ oēs seniores filioꝝ israel vt comederent panē cū eo corā dn̄o. Altera autē die sedit moyses vt iudicaret ppl̄m: qui assistebat moysi ad mane vsq͛ ad vesperam. Qꝺ cū vidisset cognatꝰ eius omia scꝫ que agebat in ppl̄o: ait: Quid est qꝺ facis in plebe? Cur solus sedes: ⁊ omnis ppl̄s ꝑstolat᷑ de mane vsq͛ ad vesperā? Cui rn̄dit moyses: Venit ad me ppl̄s q̄rens sententiā dei. Cūq͛ acciderit eis aliqua disceptatio veniūt ad me vt iudicem inter eos: ⁊ ostēdam p̄cepta dei ⁊ leges eiꝰ. At ille. Non bonā inquit rē facis. Stulto labore ꝯsumeris: et tu ⁊ populus iste qui tecū est. Ultra vires tuas est negociū. Solus illud nō poteris sustinere: sed audi verba mea atq͛ cōsilia: et erit dn̄s tecum. Esto tu ppl̄o in his que ad deū ꝑtinēt vt referas ꝗ dicuntur ad eū: ostēdasq͛ ppl̄o cerimonias ⁊ ritū colendi: viāq͛ ꝑ quā ingredi debeāt: ⁊ opus qꝺ facere debeāt. Prouide autē de oīmi plebe viros sapiētes ⁊ timētes deum in quibꝰ sit veritas: et qui oderint auaritiā: et constitue ex eis tribunos ⁊ centuriones: ⁊ qniquagenarios: ⁊ decanos: qui iudicent ppl̄m oīmi tp̄e. Quicquid aūt maiꝰ fuerit referāt ad te: ⁊ ipi minora tm̄modo iudicēt leuiusq͛ sit tibi: partito in alios onere. Si hoc feceris implebis imperiū dn̄i: ⁊ p̄cepta eius poteris sustētare: et oīs hic ppl̄s reuertet᷑ ad loca sua cū pace. Quibꝰ auditis: moyses fecit oīa que ille suggesserat. Et electis viris strenuis de cūcto israel: cōstituit eos principes ppl̄i: tribunos: ⁊ centuriones: ⁊ quiquagenarios: ⁊ decanos: qui iudicarēt plebē dn̄i oī tp̄e. Quicq̄d autē grauiꝰ erat referebāt ad eū: faciliora tm̄modo iudicantes. Dimisitq͛ cognatū suū qui reuersus abijt in terram suam.

B — C — Deu.1.b — D

XIX

Mense tertio egressionis israel de terra egypti: in die hac venerūt in solitudinē sinai. Nam ꝓfecti de raphidim ⁊ ꝑuenietes vsq͛ in desertū sinai castrametati sunt in eodē loco: ibiq͛ israel fixit tentoria e regiōe montis. Moyses aūt ascēdit in montem ad deū. Vocauitq͛ eū dn̄s de monte ⁊ ait: Hec dices domui iacob: ⁊ annūciabis filijs israel. Vosipsi vidistis que fecerim egyptijs: quō portauerim vos sup alas aquilarum: ⁊ assūpserim mihi. Si ergo audieritis vocē meā ⁊ custodieritis pactū meū: eritis mihi in peculiū de cūctis populis. Mea est eni oīs terra: ⁊ vos eritis mihi in regnū sacerdotale: et gens sancta. Hec sunt verba que loq̄ris ad filios israel. Venit moyses: ⁊ cōuocatis maioribꝰ natu ppl̄i exposuit oēs sermones quos mādauerat dn̄s. Rn̄ditq͛ oīs populus simul: Cūcta ꝗ locutꝰ est dn̄s: faciemus. Cunq͛ retulisset moyses verba populi ad dn̄m: ait ei dn̄s: Jam nūc veniam ad te in caligine nubis: vt audiat me ppl̄s loquētē ad te: ⁊ credat tibi in ꝑpetuū. Nūciauit ergo moyses verba ppl̄i ad dn̄m. Qui dixit ei: Uade ad populū: ⁊ sanctifica illos hodie ⁊ cras: lauētq͛ vestimēta sua: ⁊ sint parati i diem tertiū. In die eni tertio descēdet dominꝰ corā oī plebe sup montē sinai. Cōstituesq͛ terminos ppl̄o ꝑ circūitum: et dices ad eos: Cauete ne ascēdatis i montem: nec tangatis fines illiꝰ. Oīs qui tetigerit montē: mortē morie᷑. Manus nō tangēt eū: sed lapidibꝰ opprimetur: aut ꝯfodie᷑ iacul᷑. Siue iumētū fuerit siue hō: nō viuet. Cum ceperit clangere buccina: tūc ascendāt in montē. Descēditq͛ moyses de monte ad ppl̄m: et sanctificauit eū. Cūq͛ lauissent vestimēta sua: ait ad eos: Estote parati in diē tertiū: et ne appropinquetis vxoribꝰ vr̄is. Jamq͛ aduenerat tertius dies ⁊ mane inclaruerat: et ecce ceperūt audiri tonitrua: ac micare fulgura ⁊ nubes densissima op̄ire montē. Clangorq͛ buccine vehementius ꝑstrepabat: ⁊ timuit populus qui erat in castris. Cūq͛ eduxisset eos moyses in occursum de loco castrorum: steterunt ad radices montis. Totꝰ autem mons sinai fumabat: eo ꝙ descēdisset dn̄s sup eū in igne: ⁊ ascēderet fumus ex eo quasi de fornace. Eratq͛ oīs

B — 1.Pe.2.b. — B — J.24.a. — Hebre.12.e — C

mons terribil' ⁊ sonitus buccine paulatim crescebat in mai⁹: ⁊ ꝓlixi⁹ tēdebat'

D Moyses loq̄bat': ⁊ dn̄s rn̄debat ei: Descēditq; dn̄s sup montē sinai ī ip̄o mōtis vertice: ⁊ vocauit moysē in cacumē eius. Quo cū ascēdisset dixit ad eū: Descende ⁊ contestare ppl'm: ne forte velit trāscendere terminos ad vidēdū dn̄m: et pereat ex eis multitudo. Sacerdotes quoq; qui accedūt ad dn̄m sanctificentur ne ꝑcutiat eos. Dixitq; moyses ad dn̄m. Non poterit vulgus ascēdere in montē sinai. Tu enī testificatus es: et iussisti dicēs. Pone terminos circa mōtem: ⁊ sanctifica illū. Cui ait dn̄s: Uade descēde: ascēdesq; tu ⁊ aarō tecum. Sacerdotes aūt ⁊ ppl's non trāseāt terminos: nec ascendēt ad dn̄m: ne forte interficiat illos. Descēditq; moyses ad populum: ⁊ oīa narrauit eis

XX

A
Deu. 5.a
Ps̄. 80.

Locutusq; est dn̄s cūctos sermones hos: Ego sum dn̄s de⁹ tu⁹: qui eduxi te de terra egypti: de domo seruitutis. Nō habebis deos alienos corā me. Non facies tibi sculptile: neq; omnē similitudinē que est in celo desup: ⁊ que in terra deorsum: nec eorū que sūt ī aq̄s sub terra. Nō adorabis ea neq; coles. Ego sum dn̄s deus tu⁹ fortis zelotes: visitās iniquitatē patꝝ in filios: in tertiā ⁊ quartā generatiōem eoꝝ qui oderūt me: ⁊ faciēs miscdiam in milia: his qui diligūt me ⁊ custodiūt p̄cepta mea.

B Nō assumes nomē dn̄i dei tui in vanū. Nec enī habebit insontē dn̄s eum: qui assumpserit nomē dn̄i dei sui frustra. Memēto vt diē sabbati sanctifices. Sex diebus opaberis: ⁊ facies oīa opera tua. Septimo aūt die sabbatum dn̄i dei tui est. Nō facies oē opus ī eo tu ⁊ filius tuus ⁊ filia tua: seruus tuus et ancilla tua: iumētū tuū ⁊ aduena: q̄ est intra portas tuas. Sex enī dieb⁹ fecit deus celū ⁊ terrā ⁊ mare: ⁊ oīa que ī eis sunt: ⁊ reqeuit in die septimo: Idcirco bn̄dixit dn̄s diei sabbati: ⁊ sanctificauit eum: Honora p̄rem tuū ⁊ m̄rēm tuam: vt sis lōgeuus sup terrā quam dn̄s deus tu⁹ dabit tibi. Nō occides. Nō mechaberis. Non furtū facies.

C Nō loquaris ↄtra ꝓximū tuū falsum testimoniū. Non ↄcupisces domū ꝓximi tui Nec desiderabis vxorē eius: nō seruū: nō ancillam: nō bouē: non asinū: nec oīa que illius sunt. Cūctus autē populus videbat voces ⁊ lampades ⁊ sonitū buccine

I. 31:c
Ezech. 20.b
Geñ. 2.a
Deu. 5.b
Math. 15.a
Mar. 7.b
Ephe. 6.a
Ro. 13.b

mōtemq; fumantē: ⁊ ꝑterriti ac pauore cōcussi steterūt ꝓcul: dicētes moysi. Loquere tu nobis ⁊ audiem⁹. Nō loquat' nobis dn̄s: ne forte moriamur. Et ait moyses ad ppl'm. Nolite timere. Ut ei ꝓbaret vos venit deus: ⁊ vt terror illi⁹ esset in vobis: ⁊ nō peccaretis.

D Stetitq; populus de lōge: moyses aūt accessit ad caliginē in qua erat de⁹. Dixitq; preterea dn̄s ad moysen: Hec dices filiis isr'l Uos vidistis ꝙ de celo locutus sim vobis: Nō facietis deos argēteos: nec deos aureos facietis vobis. Altare de terra facietis mihi: ⁊ offeretis sup eo holocausta ⁊ pacifica vestra: oues vestras et boues in oī loco in quo memoria fuerit nomīs mei. Ueniā ad te: ⁊ bn̄dicā tibi. Qꝫ si altare lapideū feceris mihi: nō edificabis illud de sectis lapidibus. Si enī leuaueris cultꝝ sup eo: polluet'. Nō ascēdes ꝑ gradus ad altare meū: ne reuelet' turpitudo tua:

Deu. 18.c
Hebre. 12.e
Deu. 27.a
Iosue. 8.f.

XXI.

A
Deu. 15.c
Hiere. 34.c

Hec sunt iudicia que ꝓpones eis Si emeris seruū hebreū: sex annis seruiet tibi: in septio egredietur liber gratis. Cū quali veste intrauerit: cū tali exeat Si habēs vxorē: ⁊ vxor egrediet' simul. Sin aūt dn̄s dederit illi vxorē: ⁊ pepit filios ⁊ filias: mulier ⁊ liberi eius erūt dn̄i sui: ip̄e vero exibit cū vestitu suo. Qꝫ si dixerit seruus: diligo dn̄m meū ⁊ vxorē ac liberos: nō egrediar liber: offerat eum dn̄s diis ⁊ applicabitur ad ostiū ⁊ postes: ꝑforabitq; aurē eius subula: ⁊ erit ei seruus in seculum Si q̄s vēdiderit filiā suā in famulam: nō egrediet' sicut ancille exire cōsueuerunt. Si displicuerit oculis dn̄i sui cui tradita fuerit dimittet eam: popl'o autē alieno vēdēdi nō habebit ptātē: si spreuerit eam.

B Si aūt filio suo desponderit eam: iuxta morē filiaꝝ faciet illi. Qꝫ si alterā ei accepit: ꝓuidebit puelle nuptias ⁊ vestimēta: ⁊ p̄ciū pudicitie non negabit. Si tria ista nō fecerit: egredietur gratis absq; pecunia. Qui ꝑcusserit hominem volēs occidere: morte moriatur Qui aūt nō est insidiatus: sed deus illū tradidit in manus eius: cōstituam tibi locū in quo fugere debeat. Si quis per industriā occiderit ꝓximū suū ⁊ per insidias: ab altari meo euelles eū vt moriatur. Qui ꝑcusserit p̄rēm suū aut m̄rēm morte moriat'. Qui maledixerit p̄ri suo vel matri: morte moriat'. Qui furat⁹ fuerit hominē ⁊ vendiderit eum: ↄuictus

Leui. 24.c
Leui. 20.b
Prou. 20.
Mar. 7.b

noxe: morte moriat̃. Si rixati fuerit viri ⁊ ꝑcuſſerit alter ꝓximū ſuū lapide vel pugno: et ille mortuus nō fuerit ſed iacuerit in lectulo: ſi ſurrexerit ⁊ ambulauerit foris ſup̱ baculū ſuū: innocēs erit qui ꝑcuſſerit: ita tn̄ vt operas eius ⁊ impenſas in medicos reſtituat. Qui ꝑcuſſerit ſeruū ſuū vel ancillā virga: ⁊ mortui fuerint in manib⁹ eius: crimis reus erit. Si aūt vno die vel duob⁹ ſuperuixerit nō ſubiacebit pene: quia pecūia illius eſt. Si rixati fuerit viri ⁊ ꝑcuſſerit quis mulierē pregnātē ⁊ abortiuū qdē fecerit ſed ip̄a vixerit: ſubiacebit dāno quantū maritus mulieris expetierit: et arbitri iudicauerint. Si aūt mors eius fuerit ſubſecuta: reddet animā ꝓ aīa: ocłm ꝓ oculo: dentē ꝓ dente: manū ꝓ manu: pedem ꝓ pede: aduſtionē ꝓ aduſtione: vulnus ꝓ vulnere: liuorē pro liuore. Si ꝑcuſſerit quiſpiā oculum ſerui ſui aut ācille ⁊ luſcos eos fecerit: dimittet eos liberos ꝓ oculo quem eruit. Dētem quoq; ſi excuſſerit ſeruo vel ancille ſue: ſimilr̃ dimittet eos liberos. Si bos cornu ꝑcuſſerit viꝝ aut mulierē ⁊ mortui fuerint: lapidibus obruet̃ ⁊ non comedent̃ carnes ei⁹: dn̄s quoq; bouis innocens erit. Qȝ ſi bos cornupeta fuerit ab heri ⁊ nudiuſterti⁹: ⁊ conteſtati ſunt dn̄m eius: nec recluſerit eum: occiderit q; virum aut mulierē: ⁊ bos lapidibus obruet̃: ⁊ dn̄m eius occidēt. Qȝ ſi p̄ciuȝ fuerit ei impoſitū: dabit ꝓ aīa ſua qcquid fuerit poſtulat⁹. Filiū quoq; ⁊ filiam ſi cornu ꝑcuſſerit: ſimili ſētētie ſubiacebit. Si ſeruū ancillāq; inuaſerit: triginta ſiclos argenti dn̄o dabit: bos vero lapidib⁹ opprimet̃. Si quis aperuerit ciſternaȝ ⁊ foderit: ⁊ nō operuerit cā cecideritq; bos aut aſinus in eam reddet dn̄s ciſterne preciū iumētorū: quod aūt mortuū eſt ip̄ius erit. Si bos alienus bouē alterius vulnerauerit et ille mortuus fuerit: vendēt bouē viuum et diuidēt p̄ciū: cadauer aūt mortui inter ſe diſpartiēt. Si aūt ſciebat q bos cornupeta eſſet: ab heri ⁊ nudiuſtertius: et nō cuſtodiuit eū domin⁹ ſu⁹: reddet bouē ꝓ boue: ⁊ cadauer integꝝ accipiet.

XXII

Si quis furat⁹ fuerit bouem aut ouē: ⁊ occiderit vel vendiderit quinq; boues ꝓ vno boue reſtituet: ⁊ quattuor oues ꝓ vna oue. Si effringēs fur domū ſiue ſuffodiens fuerit inuētus: ⁊ accepto vulnere mortuus fuerit: ꝑcuſſor nō erit reus ſāguis. Qȝ ſi orto ſole hoc fecerit: homicidium perpetrauit: ⁊ ip̄e moriat̃. Si nō habuerit quod ꝓ furto reddat: ip̄e venūdabitur. Si inuentū fuerit apud eū quod furatus eſt viuēs: ſiue bos ſiue aſinus ſiue ouis: duplū reſtituet. Si leſerit quiſpiam agꝝ vel vineā ⁊ dimiſerit iumentum ſuū vt depaſcat̃ aliena: quicq̇d optimū habuerit in agro ſuo vel in vinea ꝓ damni eſtimatōe reſtituet. Si egreſſ⁹ ignis inuenerit ſpicas ⁊ comp̄henderit aceruos frugū ſiue ſtātes ſegetes in agris: reddet damnū qui ignē ſuccenderit. Si quis cōmēdauerit amico pecuniā aut vas in cuſtodiā: et ab eo qui ſuſcep̱at furto ablata fuerint: ſi inuēitur fur duplū reddet. Si latet fur: dn̄s domus applicabit̃ ad deos: ⁊ iurabit q nō extēderit manū in rem ꝓximi ſui ad ꝑpetrandā fraudē: tam in boue q̄ȝ in aſino ⁊ oue ac veſtimēto: ⁊ quicquid damnū inferre poteſt. Ad deos vtriuſq; cauſa perueniet: et ſi illi iudicauerint: duplum reſtituet ꝓximo ſuo Si quis commendauerit ꝓximo ſuo bouē aſinū ouē et oēe iumentū ad cuſtodiā: ⁊ mortuū fuerit aut debilitatū vel captū ab hoſtibus: nulluſq; hoc viderit: iuſiurādū erit in medio q nō extenderit manum ad rem ꝓximi ſui: ſuſcipietq; dn̄s iuramentū: et ille reddere nō cogetur. Qȝ ſi furto ablatū fuerit: reſtituet damnum dn̄o. Si comeſtū a beſtia: deferat ad euȝ quod occiſum eſt: ⁊ non reſtituet. Qui a ꝓximo ſuo quicq̄ȝ horum mutuo poſtulauerit: ⁊ debilitatū aut mortuū fuerit dn̄o nō p̄ſente: reddere compelletur. Qȝ ſi in p̄ſentiaꝝ dn̄s fuerit: nō reſtituet: maxime ſi cōductū venerat ꝓ mercede operis ſui Si ſeduxerit quis virginē necdum deſpōſatam: dormieritq; cum ea: dotabit eam ⁊ habebit eam vxorem. Si pater virginis dare noluerit: reddet pecuniā iuxta modū dotis quam virgines accip̱e cōſueuerūt. Maleficos non patieris viuere. Qui coierit cū iumēto: morte moriat̃. Qui immolat diis occidetur: p̄ter dn̄o ſoli. Aduenā non cōtriſtabis: neq; affliges euȝ. Aduene eni et ipſi fuiſtis in terra egypti. Vidue ⁊ pupillo non nocebitis. Si leſeritis eos: vociferabūtur ad me: ⁊ ego audiā clamorem eoꝝ: ⁊ indignabitur furor me⁹: ꝑcutiamq; vos gladio: ⁊ erūt vxores veſtre vidue: ⁊ filii veſtri pupilli. Si pecu-

Leui.24.c
Deu.19.d
Math.5.d
D
A s
B
C
Lu.6.e
Leui.19.g
Zach.7.c
D

niam mutuā dederis pplo meo paupe-
ri qui hītat tecū: nō vrgebis eum quasi
exactor: nec vsuris opprimes. Si pign⁹
a ꝓximo tuo accepis vestimētū: an̄ sol
occasum reddes ei. Ipsum eni est solum
quo oꝑitur indumētū carnis eius: nec
habet aliud in quo dormiat. Si clama
uerit ad me exaudiā eū: q2 mi̇ſicors sū.

Actꝭ.23.a Dijs nō detrahes: ꝛ pricipi ppl̄i tui nō
maledices. Decimas ꝛ primitias tuas
nō tardabis offerre. Primogenitū filio
rū tuoꝝ dabis mihi. De bob⁹ quoqꝫ et
ouib⁹ similiter facies. Septē dieb⁹ sit
cū matre sua: die octaua reddes eū mi-

Leui.22.b. hi. Uiri sancti eritꝭ mihi. Carnē que a

Eze.44.g bestijs fuerit ꝑgustata: non comederis:
sed proijcietis canib⁹. XXIII

A Non suscipies vocē mēdacij: nec
iunges manū tuam vt ꝓ impio
dicas falsum testimoniū. Nō se-
queris turbam ad faciendū malū: nec i
iudicio plurimoꝝ acquiesces sentētie:
vt a vero deuies. Paupis quoqꝫ nō mi

Deu.22.b sereberis in iudicio. Si occurrerꝭ boui
inimici tui: aut asino erranti: reduc ad
eū. Si videris asinū odientis te iacere
sub onere: nō ptrāsibis sed subleuabis
cum eo. Nō declinabis in iudiciū pau-

Dañ.13 f. peris. Mendaciū fugies. Insontē et iu-
stum non occides: q2 aduersor impium.

Deu.16.d. Nec accipies munera que etiā excecant

Ecci.20.d. prudētes: ꝛ subuertūt verba iustorum.
Peregrino molest⁹ non eris. Scitis eni
aduenaꝝ aīas: q2 et ipsi ꝑegrini fuistꝭ
in terra egypti. Sex annis semiabis ter

B ram tuā: ꝛ cōgregabis fruges eius. An
no autē septimo dimittes eam ꝛ requi-
escere facies: vt comedāt pauꝑes popu-
li tui: ꝛ quicquid reliquū fuerit: edāt be
stie agri Ita facies in vinea ꝛ in oliue
to tuo. Sex dieb⁹ oꝑaberis: septima die
cessabis vt requiescat bos ꝛ asin⁹ tuus:
ꝛ refrigeret fili⁹ ancille tue et aduena.
Omia q̄ dixi vobis custodite: ꝛ ꝑ nomē
externorū deoꝝ nō iurabitꝭ: neqꝫ audie
tur ex ore vestro. Trib⁹ vicib⁹ ꝑ singu-
los annos mihi festa celebrabitꝭ. Solē-
nitatē quoqꝫ azymoꝝ custodies. Septē
dieb⁹ comedetꝭ azyma sicut ꝑcepi tibi
tpe mēsis nouoꝝ: qn̄ egressus es de egy

I.34.d. pro. Nō apparebis in ꝯspectu meo va-

Deu.16.d cuus. Et solēnitatē mēsis primitiuorū

Ecci.35.a. oꝑis tui q̄cunqꝫ semiauerꝭ in agro: so-
lennitatē quoqꝫ in exitu anni qn̄ ꝯgre-

C gaueris oēs fruges tuas de agro. Ter i
anno apparebit omne masculinū tuum

corā dño deo tuo. Nō imolabis suꝑ fer-
mento sanguinē victime tue: nec rema
nebit adeps solēnitatꝭ mee vsqꝫ mane.
Primitias frugū terre tue deferes i do- I.34.d.
mū dñi dei tui. Nō coques hedū i lacte Deu.14.c.
mr̄is sue. Ecce ego mittā angelū meū
qui ꝑcedat te ꝛ custodiat in via: ꝛ intro
ducat in locū quē ꝑparaui tibi. Obser-
ua eū ꝛ audi vocē ei⁹: nec ꝯtēnendum
putes: q2 nō dimittet cū peccauerꝭ: ꝛ est
nomē meū in illo. Qꝫ si audieris vocē
ei⁹: ꝛ feceris oia q̄ loquor: inimicus ero
inimicꝭ tuis: ꝛ affligam affligentes te.
Precederqꝫ te angel⁹ me⁹: ꝛ introducet I.32.g.
te ad amorreū ꝛ etheū et pherezeū: cha-
naneūqꝫ ꝛ eueū ꝛ iebuseū: quos ego cō-
teram. Nō adorabis deos eoꝝ: neqꝫ co-
les eos. Nō facies oꝑa eoꝝ: sed destrues
eos: ꝛ ꝯfriges statuas eoꝝ. Seruietisqꝫ D
dño deo vr̄o vt benedicā panib⁹ tuis ꝛ
aquis: ꝛ auferā infirmitatem de medio
tui. Non erit infecūda nec sterilis terra Deu.7.c.
tua. Numerū dierū tuoꝝ implebo. Ter
rorē meū mittā in ꝑcursum tuū: ꝛ occi-
dam oēm pplm ad quē ingredierꝭ. Cun
ctoꝝqꝫ inimicoꝝ tuoꝝ corā te tergauer
tam: emittēs scrabrones pri⁹ qui fuga-
būt eueū ꝛ chananeū ꝛ etheū anteqꝫ in-
troeas. Non eijciā eos a facie tua anno
vno: ne terra in solitudinē redigatur: ꝛ
crescāt ꝯtra te bestie. Paulatim expellā
eos de ꝯspectu tuo: donec augearꝭ ꝛ pos
sideas terrā. Ponā aūt termios tuos a
mari rubro: vsqꝫ ad mare palestinorū: ꝛ
a deserto vsqꝫ ad fluuiū. Tradā in ma-
nib⁹ vr̄is habitatores terre: ꝛ eijciā eos
de ꝯspectu vestro. Nō inibis cum eis fe Deu.7.a
dus: nec cū dijs eoꝝ. Nō habitēt in ter
ra tua: ne forte peccare te faciant in me
si seruieris dijs eorū: qđ tibi certe erit
in scandalum. XXIIII

Moysi quoqꝫ dixit: Ascēde ad do- A
minū tu ꝛ aaron: nadab ꝛ abiu:
ꝛ septuagita senes ex isrl̄: ꝛ ado-
rabitis ꝓcul. Solusqꝫ moyses ascēdet
ad dñm: ꝛ illi nō appropinquabūt: nec
ppl̄s ascēdet cū eo. Uenit ergo moyses:
ꝛ narrauit plebi oia verba dñi atqꝫ iu-
dicia. Rn̄ditqꝫ ois ppl̄s vna voce. Oia S.19.b.I.c.
verba dñi q̄ locut⁹ est: faciemus. Scri-
psit aūt moyses vniuersos ꝫmōes dñi:
ꝛ mane ꝯsurgens edificauit altare dño
ad radices montꝭ ꝛ duodecim titulos
ꝑ duodecim trib⁹ isrl̄. Misitqꝫ iuuenes B
de filijs israel: ꝛ obtulerūt holocausta:
imolaueruntqꝫ victimas pacificas dño

vitulos duodeci. Tulit itaqꝫ moyſes di
midiā partē ſanguinis ⁊ miſit in crate
ras: partē autē reſiduā fudit ſup alta-
re. Aſſumenſqꝫ volumē federis legit au
(S. eo.) diente pplo. Qui dixerūt: Omia q̄ locu-
tus eſt dn̄s faciem⁹: ⁊ erim⁹ obediētes.
Ille vero ſumptū ſanguinē reſperſit in
(Hebre. 9. e.) populū. Et ait: Hic eſt ſanguis federis
qđ pepigit dn̄s vobiſcū ſup cūctis ſmo
(C) nib⁹ his. Aſcēderūtqꝫ moyſes ⁊ aaron:
nadab ⁊ abiu ⁊ ſeptuagita de ſeniorib⁹
iſrl ⁊ viderūt deū iſrl. Sub pedib⁹ eius
quaſi op⁹ lapidis ſapphyrini: ⁊ quaſi ce
lū cū ſerenū eſt. Necnō ſup eos qui pro-
cul receſſerāt de filijs iſrl: miſit manū
ſuā. Uiderūtqꝫ deū ⁊ comederūt ac bibe-
(31. d. ⁊ 32. d) rūt. Dixit aūt dn̄s ad moyſen: Aſcende
ad me in montē ⁊ eſto ibi: daboqꝫ tibi
tabulas lapideas ⁊ legem ac mādata q̄
ſcripſi: vt doceas filios iſrl. Surrexerūt
moyſes ⁊ ioſue miniſter ei⁹: aſcēdenſqꝫ
(D) moyſes in montē dei: ſeniorib⁹ ait: Ex-
pectate h̄ donec reuertamur ad vos. Ha
betis aaron ⁊ hur vobiſcū: ſi q̄d natum
fuerit queſtionis: referetꝫ ad eos. Cūqꝫ
aſcēdiſſet moyſes: operuit nubes mōtē:
⁊ habitauit gl̄ia dn̄i ſup ſinai tegens il
lū nube ſex dieb⁹. Septimo aūt die vo-
cauit eū dn̄s de medio caliginis. Erat
aūt ſpecies gl̄ie dn̄i quaſi ignis ardens
ſup verticē montꝫ: in ꝯſpectu filiorū iſ-
rael. Ingreſſuſqꝫ moyſes mediū nebule:
(J. 34. d.) aſcēdit in montē: ⁊ fuit ibi quadragin
ta dieb⁹ ⁊ quadragita noctib⁹. XXV

(A) Locutuſqꝫ eſt dn̄s ad moyſen di-
(l) cens: Loq̄re filijs iſrl vt tollant
mihi primitias. Ab oi hoie qui
offert vltrone⁹ accipietꝫ eas. Hec ſunt
(J. 35. a) aūt q̄ accipe debetꝫ. Aurū ⁊ argētum ⁊
es ⁊ hyacinthū et purpurā: coccūqꝫ bis
tinctū ⁊ byſſum ⁊ pilos caprarū ⁊ pelles
arietū rubricatas: pelleſqꝫ hyacinthias
⁊ ligna ſethim: oleū ad lumiaria cōcin-
nāda: aromata in vnguētum ⁊ thymia
mata boni odoris: lapides onychinos
⁊ gēmas ad ornādū ephot ⁊ rationale.
Faciētqꝫ mihi ſanctuariū ⁊ habitabo ī
medio eorū: iuxta oēm ſimilitudinē taber-
naculi qđ oſtendam tibi: ⁊ oīum vaſorū in
cultū ei⁹. Sicqꝫ facietꝫ illud. Arcam de
lignis ſethim cōpingite: cui⁹ longitudo
habeat duos ⁊ ſemis cubitos: latitudo
cubitū ⁊ dimidiū: altitudo cubitū ſimi
liter ac ſemiſſem: et deaurabis eā auro
(B) mūdiſſimo int⁹ et foris. Facieſqꝫ ſupra:
coronā aureā ꝑ circuitū: ⁊ quattuor cir
culos aureos: quos pones ꝑ quattuor
arce angulos. Duo circuli ſint in latere
vno et duo in altero. Facies quoqꝫ ve-
ctes de lignis ſethim: ⁊ operies eos auro.
Induceſqꝫ ꝑ circulos q̄ ſūt in arce late
rib⁹: vt portetur in eis. Qui ſemꝑ erūt in cir
culis: nec vnq̄ extrahentur ab eis. Po-
neſqꝫ ī arca teſtificationē quā dabo ti-
bi. Facies ⁊ ꝓpitiatoriū d̄ auro mūdiſſi
mo. Duos cubitos ⁊ dimidiū tenebit
lōgitudo ei⁹: ⁊ cubitū ac ſemiſſem latitu
do. Duos quoqꝫ cherubī aureos ⁊ ꝓdu
ctiles facies ex vtraqꝫ ꝑte oraculi. Che-
rub vn⁹ ſit ī latere vno: ⁊ alter ī altero.
Utrūqꝫ lat⁹ ꝓpitiatorij tegāt expandē-
tes alas ⁊ operientes oraculū: reſpiciātqꝫ
ſe mutuo verſis vultib⁹ in ꝓpitiatoriū
quo operienda ē arca: in q̄ pones teſtimo
niū qđ dabo tibi. Inde ꝑcipiā ⁊ loquar
ad te ſupra ꝓpitiatoriū. ſ. ac de medio
duorū cherubī q̄ erūt ſup arcā teſtionij
cūcta q̄ mādabo ꝑ te filijs iſrl. Facies ⁊ (C)
mēſam de lignis ſethim hn̄tē duos cu-
bitos longitudīs: ⁊ in latitudīe cubitū
⁊ in altitudine cubitū ac ſemiſſem: ⁊ in-
aurabis eā auro puriſſimo. Facieſqꝫ illi
labiū aureū ꝑ circuitū: ⁊ ipſi labio coro
nā interraſilē altā quattuor digitꝫ: ⁊ ſu
per illā alterā coronā aureolā. Quattu
or quoqꝫ circulos aureos ꝑparabis: ⁊ po-
nes eos ī quattuor angul' eiuſdē mēſe
ꝑ ſingl'os pedes. Subter coronā erunt
circuli aurei vt mittantur vectes ꝑ eos: ⁊
poſſit mēſa portari. Ipſos quoqꝫ vectes
facies d̄ lignis ſethim ⁊ circūdabis au-
ro ad ſubuehēdā mēſā. Parabis ⁊ ace-
tabula ac phialas: thuribula ⁊ cyathos:
in q̄b⁹ offerēda ſūt libamia ex auro pu
riſſimo: ⁊ pones ſupra mēſā panes ꝓ-
poſitiōis in cōſpectu meo ſemꝑ. Facies
⁊ cādelabrū ductile d̄ auro mūdiſſimo:
haſtile ei⁹ ⁊ calamos: cyphos ⁊ ſpheru-
las ac lilia ex ipſo ꝓcedentia. Sex cala-
mi egredientur de laterib⁹: tres ex vno la (D)
tere: ⁊ tres ex altero. Tres cyphi quaſi ī
nucis modū ꝑ calamos ſingl'os: ſpheru
leqꝫ ſimul: ⁊ lilia ⁊ tres ſimiliter cyphi in-
ſtar nucis in calamo altero: ſpheruleqꝫ
ſimul ⁊ lilia. Hoc erit op⁹ ſex calamorū:
qui ꝓducendi ſūt de haſtili. In ipſo au
tē candelabro erūt quattuor cyphi in
nucis modū: ſpheruleqꝫ ꝑ ſingulos ⁊ li
lia. Spherule ſub duobus calamis per
tria loca: qui ſimul ſex ſiūt ꝓcedētes de
haſtili vno. Et ſpherule igitur ⁊ calami
ex ipſo: erunt vniuerſa ductilia ex auro

purissimo. Facies ⁊ lucernas septem: ⁊ pones eas sup candelabꝛū vt luceant ex aduerso. Emūctoꝛia quoq; ⁊ vbi ea que emūcta sunt extinguant: fiant de auro purissio. Omne pōdus cādelabri cū vniuersis vasis suis habebit talentū auri purissimi. Inspice et fac ꝭm exemplar qd tibi in mōte monstratū est: XXVI

Hebre. 8. b / Act. 7. f

A T Abernaculū vero ita facies. Decem coꝛtinas de bysso retoꝛta et hyacinctho ac purpura: coccoq; bis tincto variatas oꝑe plumario facies. Longitudo coꝛtine vni9 habebit vigitiocto cubitos: latitudo quattuoꝛ cubitoꝛū erit. Unius mēsure fient vniuersa tentoꝛia. Quinq; coꝛtine sibi iungentur mutuo: ⁊ alie quiq; nexu simili coherebūt. Ansulas hyacinthinas in lateribus ac sumitatibus facies coꝛtinarū: vt possint inuicē copulari. Quiquagenas

B ansulas coꝛtina habebit in vtraq; ꝑte ita insertas: vt ansa cōtra ansam veniat: ⁊ altera alteri possit aptari. Facies ⁊ quinquaginta circulos aureos quibus coꝛtinarū vela iungēda sunt vt vnum tabernaculū fiat. Facies ⁊ saga cilicina vndecim: ad operiendū tectū tabernaculi. Lōgitudo sagi vni9 habebit triginta cubitos ⁊ latitudo quattuoꝛ. Equa erit mensura sagoꝛū omniū. E quibus quinq; iunges seoꝛsum ⁊ sex sibi mutuo copulabis: ita vt sextū sagum in fronte tecti duplices. Facies ⁊ quinquaginta

C ansas in oꝛa sagi vnius vt cōiūgi cum altero queāt: ⁊ quinquaginta ansas in oꝛa sagi alteri9 vt cū altero copuletur. Facies ⁊ quinquaginta fibulas eneas quib9 iungant anse: vt vnū ex omnib9 operimentū fiat. Qd autē supfuerit in sagis que parant tecto .i. vnū sagum qd amplius est: ex medietate eius operies tabernaculi posterioꝛa: ⁊ cubit9 ex vna ꝑte pendebit: ⁊ alter ex altera qui plus est in sagoꝛū longitudine: vtrūq; latus tabernaculi ꝓtegēs. Facies ⁊ operimētum aliud tecto de pellib9 arietū rubꝛicatis: ⁊ sup hoc rursum aliud operimētum de hyacinthinis pellib9. Facies et

D tabulas stantes tabernaculi de lignis sethim: q̄ singule denos cubitos in longitudine habeāt: ⁊ in latitudine singulos ac semissem. In laterib9 tabule due incastrature fient quibus tabula alteri tabule cōnectat. Atq; in hūc modum cuncte tabule parabunt. Quarū viginti erunt in latere meridiano qd vergit ad austrū: quib9 quadraginta bases argenteas fundes: vt bine bases singulis tabulis ꝑ duos angulos subijciantur. In latere quoq; secūdo tabernaculi qd vergit ad aquilonē: vigiti tabule erūt: quadraginta habētes bases argenteas. Bine bases singul tabulis supponent.

E Ad occidentalē vero plagā tabernaculi facies sex tabulas: ⁊ rursum alias duas que i angul erigāt post tergū tabernaculi. Erūtq; sibi cōiuncte a deoꝛsum vsq; ad sursum: ⁊ vna omēs cōpago retinebit. Duab9 quoq; tabulis q̄ in angulis ponēde sunt: simil iunctura ꝯuabitur. Et erūt simul tabule octo: bases earū argentee sedecim: duab9 basibus ꝑ vnā tabulam supputatis. Facies ⁊ vectes de lignis sethim quinq;: ad ꝯtinēdas tabulas in vno latere tabernaculi: ⁊ quinq; alios in altero: ⁊ eiusdē numeri ad occidentalē plagā qui mittent ꝑ medias tabulas a summo vsq; ad summū. Ipsas quoq; tabulas deaurabis: et

F fundes in eis annulos aureos ꝑ quos vectes tabulata contineāt: quos operies laminis aureis. Et eriges tabernaculū: iuxta exemplar qd tibi in mōte monstratū est. Facies ⁊ velū de hyacintho ⁊ purpura: coccoq; bis tincto ⁊ bysso retoꝛta oꝑe plumario: ⁊ pulchꝛa varietate contextū: qd appendes ante quattuoꝛ colūnas de lignis sethim q̄ ipse quidem deaurate erunt: ⁊ habebunt capita aurea: ⁊ bases argenteas. Inferet autē

G velū ꝑ circulos: intra qd pones arcam testimonij: quo ⁊ sanctuariū ⁊ sanctuarij sanctuaria diuident. Pones ⁊ ꝓpiciatoꝛiū sup arcam testimonij in sancta sanctoꝝ: mēsamq; extra velū: ⁊ contra mēsam candelabꝛū in latere tabernaculi meridiano. Mensa eni stabit in parte aquilonis. Facies ⁊ tentoꝛiū in introitu tabernaculi de hyacintho ⁊ purpura coccoq; bis tincto ⁊ bysso retoꝛta opere plumario: ⁊ quinq; colūnas deaurabis lignoꝛū sethim: ante quas ducet tentorium: quarū erunt capita aurea et bases enee. XXVII

Leui. 6.

A F Acies ⁊ altare de lignis sethim qd habebit quiq; cubitos i longitudine: ⁊ totidem in latitudie. id ē quadrū ⁊ tres cubitos i altitudie. Coꝛnua aūt ꝑ quattuoꝛ angulos ex ipo erūt: ⁊ operies illud ere. Faciesq; i vsus eius lebetes ad suscipiendos cineres et foꝛcipes atq; fuscinulas: ⁊ ignium rece

ꝓpiciatoria/ptacula. Omnia vasa ex ere fabricabis. Craticulāq; in modū retis eneā: ꝑ cuius quattuor angulos erūt quattuor anguli enei quos pones sub arulam altaris. Eritq; craticula vsq; ad altaris mediū. Facies ⁊ vectes altaris de lignis sethim duos quos operies laminis eneis ⁊ induces ꝑ circulū: erūtq; ex vtroq; latere B altaris ad portandū. Non solidū sȝ inane ⁊ cauū intrinsecus facies illud: sicut tibi in monte monstratum est. Facies ⁊ atriū tabernaculi: in cuius australi plaga cōtra meridiē erūt tentoria de bysso retorta. Centū cubitos vnū latus tenebit in longitudie: ⁊ colūnas viginti cū basibus totidē eneis: q̄ capita cū celaturis suis habebūt argentea. Similiter ⁊ in latere aquilonis ꝑ longū erūt tentoria centū cubitorū colūne viginti: ⁊ bases enei eiusdē numeri: ⁊ capita earū cū celaturis suis argentea. In latitudine vero atrij qd respicit ad occidentē erūt tentoria ꝑ quinquaginta cubitos: ⁊ co- C lūne decē: basesq; totidē. In ea quoq; atrij latitudine q̄ respicit ad orientem quinquagita cubiti erūt: in quibus quindecim cubitorū tentoria lateri vno deputabunt: columneq; tres ⁊ bases totidē: ⁊ in latere altero erūt tentoria cubitos obtinētia quindecim: colūne tres: ⁊ bases totidē. In introitu vero atrij fiet tentoriū cubitorū viginti ex hyacintho ⁊ purpura: coccoq; bis tincto ⁊ bysso retorta oꝑe plumario. Colūnas habebit quattuor cū basibus totidē. Omnes columne atrij ꝑ circūitū vestite erūt argenteis laminis: capitibus argēteis ⁊ ba- D sibus eneis. In longitudine occupabit atriū cubitos centū: in latitudie quinquaginta: altitudo quinq; cubitorū erit. Fietq; de bysso retorta: ⁊ habebit bases eneas. Cūcta vasa tabernaculi in omnes vsus ⁊ cerimonias tam paxillos eius q̄ atrij ex ere facies. Precipe filijs israel vt afferāt tibi oleū de arboribus oliuarū Leui.6.b. purissimū: piloq; ꝯtusum: vt ardeat lucerna semꝑ in tabernaculo testimonij extra velū qd oppansum est testimonio: ⁊ collocabūt eā aaron ⁊ filij eius et vsq; mane luceat corā dño. Perpetuus erit cultus ꝑ successiones eorum corā filijs israel.

XXVIII

B a Applica quoq; ad te aaron frēm tuū cum filijs suis de medio filiorum israel: vt sacerdotio fungantur mihi: aaron: nadab et abiu: eleazar et ythamar: faciesq; vestē sanctam aaron fratri tuo in gloriā ⁊ decorem. Et loqueris cūctis sapientibus corde quos repleui spū prudētie: vt faciāt vestes aaron fratri tuo in gloriā ⁊ decorē: in quibus sanctificatus ministret mihi. Hec autem erūt vestimēta que faciēt. Rationale et superhumerale: tunicā ⁊ lineā strictā: cydarim ⁊ balthéū. Facient fratri tuo aaron ⁊ filijs eius vestimēta sancta: vt sacerdotio fungantur mihi. Accipiētq; aurū ⁊ hyacinthū ⁊ purpurā: coccūq; bis tinctū ⁊ byssum. Faciēt autē superhume- B rale d' auro ⁊ hyacintho ⁊ purpura: coccoq; bis tincto et bysso retorta: oꝑe polymito. Duas oras iunctas habebit in vtroq; latere summitatū: vt in vnū redeant. Ipsa quoq; textura ⁊ cūcta operis varietas erit ex auro: ⁊ hyacintho ⁊ purpura: coccoq; bis tincto ⁊ bysso retorta. Sumesq; duos lapides onychinos: ⁊ sculpes in eis noīa filiorū israel: sex nomia in lapide vno: ⁊ sex reliqua ī altero iuxta ordinē natiuitatis eorū. Opere sculptoris ⁊ celatura gēmarij: sculpes eos nomibus filiorū israel: inclusos auro atq; circūdatos: ⁊ pones ī vtroq; latere superhumeralis: memoriale filijs israel. Portabitq; aarō noīa eorū corā dño sup vtrūq; humerū: ob recordatio- C nē. Facies ⁊ vncinos ex auro: ⁊ duas catenulas auri purissimi sibi inuicē coherentes: quas inseres vncinis. Rationale quoq; iudicij facies opere polymito iuxta texturā superhumeralis: ex auro hyacintho ⁊ purpura: coccoq; bis tincto ⁊ bysso retorta. Quadrangulū erit ⁊ duplex. Mensurā palmi habebit: tam ī longitudine q̄ in latitudine: ponesq; ī Sap.18.d eo quattuor ordines lapidū. In primo versu erit lapis sardius ⁊ topazius ⁊ smaragdus. In secūdo carbūculus ⁊ sapphyrus ⁊ iaspis. In tertio ligurius achates ⁊ amethistus. In quarto chrysolitus onychinus ⁊ berillus. Inclusi auro erunt ꝑ ordines suos: habebūtq; nomia filiorū israel. Duodeci noībus celabuntur: sin- D guli lapides noībus singulorū ꝑ duodeci tribus. Facies in rationali catenas sibi inuicē coherētes ex auro purissimo: et duos annulos aureos quos pones in vtraq; rationalis summitate: catenasq; aureas iūges annulis qui sunt in marginibus eius: ⁊ ipsarū catenarum extrema duobus copulabis vncinis in vtroq; latere superhumeralis qd rationale respicit.

facies ⁊ duos ãnulos aureos quos po-
nes in ſũmitatibꝰ rationalis: ⁊ in oris
ꝗ̃ e regione ſunt ſuphumeralis ⁊ poſte-
riora eiꝰ aſpiciũt: necnon ⁊ alios duos
annulos aureos qui ponẽdi ſũt ĩ vtro-
ꝗ; latere ſuphumeral' deorſum: qꝺ reſpi
cit ꝯtra faciẽ iũcture inferioris vt apta
ri poſſit cũ ſuphumerali: ⁊ ſtringat' ra-
E tionale annulis ſuis cũ annul' ſuphu-
meralis: vitta hyacinthina vt maneat
iunctura fabrefacta: ⁊ a ſe inuicẽ ratio-
nale ⁊ ſuphumerale nequeant ſeparari.
Portabitq; aaron noĩa filioꝝ iſrael in
rationali iudicij ſuꝑ pectus ſuũ qñ in-
grediet' ſanctuariũ memoriale corã do-
mino in eternũ. Pones aũt in rationa-
li iudicij doctrinã ⁊ veritatẽ ꝗ̃ erunt in
pectore aaron qñ ingrediet' corã dño: ⁊
geſtabit iudiciũ filioꝝ iſrael in pectore
ſuo in ꝯſpectu dñi ſemꝑ. Facies ⁊ tuni-
cã ſuphumeral' totã hyacinthinã: in cu
ius medio ſupra erit capitiũ ⁊ ora ꝑ gy-
rũ eius textilis: ſicut fieri ſolet in extre-
mis veſtiuꝫ partibꝰ ne facile rumpant'.
F Deorſum vero ad pedes eiuſdeꝫ tunice
ꝑ circũituꝫ quaſi malapunica facies ex
hyacintho ⁊ purpura ⁊ cocco bis tincto
⁊ byſſo retorta: mixtiſ in medio tintina-
bulis: ita vt tintinnabulũ ſit aureum ⁊
malũpunicũ: rurſũq; tintinnabulũ ali
ud aureũ ⁊ malũpunicuꝫ. Et veſtiet' ea

Ecci.45.b

aaron in officio miniſterij: vt audiat' ſo
nitꝰ qñ ingredit' ⁊ egredit' ſanctuariuꝫ
in ꝯſpectu dñi: ⁊ nõ moriat'. Facies ⁊ la
minã de auro puriſſimo: in qua ſculpes
oꝑe celatoriſ ſanctũ dño. Ligabiſq; eaꝫ
vitta hyacinthina ⁊ erit ſuꝑ thyarã im
minẽs fronti pontificiſ. Portabitq; aa-
ron iniquitates eoꝝ ꝗ̃ obtulerũt ⁊ ſan-
ctificauerũt filij iſrl': in cũctis munera-
G bus ⁊ donarijs ſuis. Erit aũt lamia ſẽꝑ
in fronte eiꝰ vt placatꝰ ſit ei dñs. Strin
geſq; tunicã byſſo ⁊ thyaram byſſinã fa
cies ⁊ baltheũ oꝑe plumarij. Porro fi-
lijs aarõ tunicas lineas parabis ⁊ bal-
theos ac thyaras ĩ gl'iaꝫ ⁊ decorẽ: veſti-
eſq; his oĩbꝰ aarõ frẽm tuũ ⁊ filios eiꝰ
cũ eo: ⁊ cũctoꝝ ꝯſecrabis manꝰ: ſanctifi
cabiſq; illos vt ſacerdotio fungant' mi
hi. Facies ⁊ feminalia linea vt operiãt
carnẽ turpitudinis ſue: a renibus vſq;
ad femora: ⁊ vtent' eis aaron ⁊ filij eiꝰ
qñ ingredient' tabernaculũ teſtimonij:
vel qñ appropinquãt ad altare vt mini
ſtrent in ſanctuario: ne iniquitatis rei
moriant'. Legitimũ ſempiternũ erit aa-
ron ⁊ ſemini eiꝰ poſt eũ.

A [S]Ed ⁊ hoc facies vt mihi in ſacer
dotio ꝯſecrent'. Tolle vitulũ de
armẽto ⁊ arietes duos imacula-
tos: paneſq; azymos ⁊ cruſtulam abſq;
fermẽto: que cõſperſa ſint oleo: lagana
quoq; azyma: oleo lita. De ſimila triti-
cea cũcta facies: ⁊ poſita in caniſtro of-
feres: vitulũ autẽ ⁊ duos arietes: ⁊ aa-
ron ac filios eius applicabis ad oſtiuꝫ
tabernaculi teſtimonij: Cũq; laueris pa
trẽ cũ filijs ſuis aqua: indues aaron ve
ſtimẽtis ſuis. i. linea ⁊ tunica ⁊ ſuphu-
merali ⁊ rationali qꝺ ꝯſtriges baltheo:
⁊ pones thyarã in capite eiꝰ ⁊ laminaꝫ
ſanctã ſuꝑ thyarã: ⁊ oleũ vnctiõis fun-
des ſuꝑ caput eiꝰ: atq; hoc ritu ꝯſecra-
B bit'. Filios quoq; illiꝰ applicabis et in-
dues tunicis lineis: cingeſq; baltheo:
aaron. ſ. ⁊ liberos eiꝰ: ⁊ impones eis mi
tras: eruntq; ſacerdotes mihi religiõe ꝑ-
petua. Poſtq; initiaueriſ manus eoꝝ:
applicabis ⁊ vitulũ corã tabernaculo te

Leui.1.b

ſtimonij. Imponẽtq; aaron ⁊ filij eius
manꝰ ſuꝑ caput illiꝰ: ⁊ mactabis eos in
ꝯſpectu dñi: iuxta oſtiũ tabernaculi te-
ſtimonij: ſumptũq; de ſanguine vituli:
pones ſuꝑ cornua altariſ digito tuo: re-
liquũ aũt ſanguinẽ fundes iuxta baſim

Leui.3.a

eiꝰ. Sumes ⁊ adipem totũ qui operit i-
teſtina ⁊ reticulũ iecoris ac duos reneſ:
⁊ adipem qui ſuꝑ eos eſt ⁊ offeres incẽ-
ſum ſuꝑ altare: carnes vero vituli ⁊ co-
rium ⁊ fimũ cõbures foris extra caſtra:
C eo ꝙ ꝓ peccato ſit. Unũ quoq; arietem
ſumes ſuꝑ cuiꝰ caput ponẽt aaron ⁊ fi-
lij eiꝰ manus: quẽ cũ mactaueriſ: tolles
de ſanguine eius: ⁊ fundes circa altare:
ipſum aũt arietẽ ſecabis in fruſta: lota
q; inteſtina eiꝰ ⁊ pedes pones ſuꝑ cõci-
ſas carnes ⁊ ſuꝑ caput illius: ⁊ offeres
totũ arietem in incẽſuꝫ ſuꝑ altare. Ob-
latio eſt dño odor ſuauiſſimus victime
dñi. Tolles quoq; arietẽ alterũ: ſuꝑ cu
ius caput aaron ⁊ filij eiꝰ ponẽt manꝰ.
Quẽ cũ immolaueris: ſumes de ſangui
ne eiꝰ: ⁊ pones ſuꝑ extremum auricule
dextre aaron ⁊ filioꝝ eiꝰ: ⁊ ſuꝑ pollices
manus eorum ac pedis dextri: fundeſq;
D ſanguinẽ ſuꝑ altare ꝑ circũituꝫ. Cumq;
tuleris de ſanguine: qui eſt ſuꝑ altare:
et de oleo vnctiõis aſꝑges aaron et ve-
ſtes eiꝰ: filios ⁊ veſtimẽta eoꝝ. Cõſecra
tiſq; ipſis ⁊ veſtibꝰ: tolles adipem de a-
riete et caudã: ⁊ aruinã que operit vita
lia: ac reticulũ iecoriſ ⁊ duos renes atq;

adipem ꝗ̃ ſuꝑ eos eſt: armũꝗ dextruꝫ eo ꝙ ſit aries ꝯſecrationis: tortãꝗ panis vnius: cruſtulã conſperſam oleo: laganũ de caniſtro azymoꝝ qđ poſitũ eſt in conſpectu dñi: poneſꝗ omia ſuꝑ manus aaron et filioꝝ eiꝰ ⁊ ſanctificabis eos: eleuans corã dño. Suſcipieſꝗ vniuerſa de manibꝰ eoꝝ: ⁊ incendes ſuꝑ altare in holocauſtũ: odorẽ ſuauiſſimum in ꝯſpectu dñi: qꝛ oblatio eius eſt.

E Sumes quoꝗ pectuſculũ đ ariete quo initiatus eſt aaron: ſctificabiſꝗ illud eleuatum corã dño: ⁊ cedet in partẽ ſuam. Sanctificabiſꝗ ⁊ pectuſculũ conſecratũ ⁊ armũ quẽ đ ariete ſeꝑaſti: quo initiatus eſt aaron et filĳ eius: cedẽtꝗ in partẽ aaron et filioꝝ eius iure ꝑpetuo a filĳs iſrł: qꝛ primitiua ſunt ⁊ initia đ victimis eoꝝ pacificis q̃ offerunt dño. Veſtẽ autẽ ſanctã qua vteꝛ aaron: habebũt filĳ eiꝰ poſt eũ vt vnganꝛ in ea: ⁊ ꝯſecrenꝛ manꝰ eoꝝ. Septeꝫ diebꝰ vteꝛ illa qui pontifex ꝓ eo fuerit ꝯſtitutꝰ de filĳs eius: ⁊ qui ingredieꝛ tabernaculũ teſtimonĳ vt miniſtret in ſanctuario. Arietem aũt ꝯſecrationis tolles: et coques carnes eiꝰ in loco ſancto: quibus

F veſceꝛ aaron ⁊ filĳ eiꝰ. Panes quoꝗ q̃ ſunt in caniſtro: in veſtibulo tabernaculi teſtimonĳ comedent: vt ſit placabile ſacrificiũ: ⁊ ſanctificenꝛ offerentiũ manus. Alienigena nõ veſceꝛ ex eis: quia ſancti ſunt. Qđ ſi remanſerit de carnibꝰ ꝯſecratis ſiue de panibꝰ vſꝗ mane: cõbures reliquias igni. Nõ comedenꝛ: qꝛ ſctificata ſunt. Omia q̃ p̃cepi tibi facies ſuꝑ aaron ⁊ filĳs eius. Septẽ diebꝰ ꝯſecrabis manꝰ eoꝝ: ⁊ vitulũ ꝓ peccato offeres ꝑ ſingulos dies ad expiãdũ. Mũdabiſꝗ altare cũ imolaueris expiationis hoſtiã ⁊ vnges illud in ſctificationẽ. Septẽ diebꝰ expiabis altare ⁊ ſanctificabis: ⁊ erit ſctm̃ ſctõꝝ. Omis q̃ tetigerit illud: ſctificabiꝛ. Hoc eſt qđ facies

G in altari. Agnos ãniculos duos per ſingłos dies iugiter: vnũ agnũ mane et alteꝝ veſꝑe: decimã partẽ ſimile ꝯſperſo oleo tuſo: qđ habeãt menſurã quartam partẽ hin: ⁊ vinũ ad libandũ eiuſdẽ menſure in agno vno. Alteruꝫ vero agnũ offeres ad veſꝑam iuxta ritũ matutine oblatiõis: iuxta ea q̃ diximus in odorẽ ſuauitatꝭ. Sacrificiũ eſt dño deo oblatiõe ꝑpetua in generationes vr̃as: ad oſtiũ tabernaculi teſtimonĳ corã domino: vbi conſtituam vt loquar ad te. Ibiꝗ p̃cipiã filĳs iſrł: ⁊ ſanctificabiꝛ altare in gloria mea. Sanctificabo ⁊ tabernaculũ teſtimonĳ cũ altari ⁊ aaron cũ filĳs ſuis: vt ſacerdotio funganꝛ mihi. Et habitabo in medio filioꝝ iſrael: eroꝗ eis deus: ⁊ ſcient qꝛ ego dñs deus eorum: qui eduxi eos de terra egypti: vt manerẽ inter illos: ego dñs deꝰ ipſoꝝ.

A Facies quoꝗ altare ad XXX adolenduꝫ thymiama de lignis ſethim: habẽs cubitũ longitudinis ⁊ alterũ latitudinis. i. quadrangulum: ⁊ duos cubitos in altitudine. Cornua ex ipſo ꝓcedẽt: veſtieſꝗ illud auro puriſſimo tam craticulã eiꝰ q̃ꝫ parietes ꝑ circũitũ ⁊ cornua. Facieſꝗ ei coronã aureolam ꝑ gyrũ: ⁊ duos annulos aureos ſub corona ꝑ ſingula latera: vt mittantur in eos vectes ⁊ altare portetur. Ipſos quoꝗ vectes facies de lignis ſethim ⁊ inaurabis. Poneſꝗ altare ꝯtra velũ qđ ante arcã pendet teſtimonĳ: corã ꝓpitiatorio quo tegiꝛ teſtimonium. vbi loquar tibi: ⁊ adolebit incẽſuꝫ ſuꝑ eo aaron: ſuaue fragrãs. Mane qñ componet lucernas incẽdet illud: ⁊ qñ collocat eas ad veſpeꝝ vret thymiama ſẽpiternũ corã dño in generatiões vr̃as. Nõ offeretꝭ ſuꝑ eo thymiama cõpoſitionis alteriꝰ: nec oblationẽ ⁊ victimaꝫ: nec liba libabitꝭ.

B Et depcabiꝛ aarõ ſuper cornua eiꝰ ſemel ꝑ annũ in ſanguine qđ oblatũ eſt ꝓ pctõ: ⁊ placabit ſuꝑ eo in generatiõibꝰ vr̃is. Sctm̃ ſctõrum erit dño. Locutuſꝗ eſt dñs ad moyſen dicens: Qñ tuleris ſummã filioꝝ iſrael iuxta numerũ: dabunt ſinguli p̃ciũ ꝓ animabꝰ ſuis domino: ⁊ non erit plaga in eis cum fuerint recẽſiti. Hoc aũt dabit oĩs qui tranſit ad nomẽ: dimidium ſicli iuxta menſurã templi. Siclus viginti obolos habet. Media ꝑs ſicli offeretur dño. Qui habeꝛ in numero a viginti annis ⁊ ſupra dabit p̃ciũ. Diues nõ addet ad medium ſicli: ⁊ pauꝑ nihil minuet. Suſceptãꝗ pecuniaꝫ q̃ collocata eſt a filĳs iſrł trades ĩ vſus tabernaculi teſtimonĳ: vt ſit monimentũ eoꝝ corã dño: ⁊ ꝓpitieꝛ aĩabus eoꝝ. Locutuſꝗ eſt dñs ad moyſen dicens: Facies ⁊ labiũ eneũ cũ baſi ſua ad lauandum:

C poneſꝗ illud inter tabernaculum teſtimonĳ ⁊ altare. Et miſſa aqua: lauabũt in ea aaron ⁊ filĳ eiꝰ: manꝰ ſuas ac pedes: qñ igreſſuri ſunt tabernaculũ teſtimonĳ: et qñ acceſſuri ſunt ad altare: vt

Nu. I. a.
Leui. 27. c
Nu. 3. g
Ezech. 45. d.
I. 40. b.

offerant in eo thymiama dño:ne forte
moriant̄.Legitimū ſempiternū erit ipi
et ſemini ei⁹ ꝑ ſucceſſiões. Locutuſqꝫ ē
dñs ad moyſen dicēs: Sume tibi aro-
mata prime myhrre ⁊ electe quīgentos
ſiclos: et cinnamomi mediū.i.ducētos
quīquaginta ſiclos:calami ſilr̄ ducētoſ
quīquaginta ſiclos:caſie aūt quīgētos
ſiclos in pondere ſanctuarij:oleū de o-
I.40.b liuetis menſurā hin. Facieſqꝫ vnctiōis
oleū ſanctū:vnguentū cōpoſitū oꝑe vn-
guentarij:et vnges ex eo tabernaculuꝫ
teſtimonij ⁊ arcā teſtamēti :menſamqꝫ
cū vaſis ſuis:candelabrū ⁊ vtēſilia ei⁹:
altaria thymiamatꝭ ⁊ holocauſti:⁊ vni
uerſam ſuppellectilē que ad cultū eorū
ꝑtinet:ſctificabiſqꝫ omīa:⁊ erūt ſancta
ſctōꝝ.Qui tetigerit ea ſanctificabitur.
D Aaron ⁊ filios ei⁹ vnges: ſctificabiſqꝫ
eos vt ſacerdotio fungatur mihi.Filijs
quoqꝫ iſrl̄ dices:Hoc oleū vnctiōis ſan
ctū erit mihi in generatiōes vr̄as.Caro
homis nō vnget̄ ex eo:⁊ iuxta cōpoſiti
onē eius nō facietꝭ aliud:qꝛ ſanctifica-
tū eſt:⁊ ſanctū erit vobis. Homo qcūqꝫ
tale cōpoſuerit ⁊ dederit ex eo alieno:
extermiabit̄ de ppl̄o ſuo. Dixitqꝫ domi
nus ad moyſē:Sume tibi aromata:ſta
cten et onychā:galbanen boni odoris:
⁊ thus lucidiſſimū:equal̄ ponderꝭ erūt
omīa.Facieſqꝫ thymiama cōpoſitū oꝑe
vnguentarij mixtū diligēter ⁊ puruꝫ ⁊
ſanctificatiōe digniſſimū.Cūqꝫ ī tenuiſ
ſimū puluerē vniuerſa ꝯtuderis:pones
ex eo coram tabernaculo teſtimonij:in
quo loco apparebo tibi.Sanctū ſctōꝝ
erit vobis thymiama.Talē cōpoſitio-
nē nō facietꝭ in vſus vr̄os:qꝛ ſanctū eſt
dño. Homo quicūqꝫ fecerit ſil̄e: vt odo-
re illi⁹ ꝑfruat̄:ꝑibit de ppl̄is ſuis.

A XXXI
I.35.d Locutuſqꝫ eſt dñs ad
moyſen dicens: Ecce vocaui ex
noīe beſeleel filiuꝫ huri filij hur
de tribu iuda:⁊ impleui eū ſpū dei:ſapi
entia ⁊ intelligētia ⁊ ſcientia in oī oꝑe
ad excogitanduꝫ quicqd fabꝛefieri pōt
ex auro et argēto et ere marmoꝛe ⁊ gē-
mis:⁊ diuerſitate lignoꝝ. Deditqꝫ ei ſo
ciū ooliab filium achiſamech de tribu
B dan.Et in corde hoīs eruditi poſui ſa-
pientiā vt faciāt cūcta que ꝑcepi tibi:
tabernaculū federis:⁊ arcā teſtimonij:
et ꝓpitiatoriū qd̄ ſuꝑ eam eſt:⁊ cuncta
vaſa tabernaculi mēſamqꝫ ⁊ vaſa eius:
candelabrū puriſſimū cū vaſis ſuis: et
altaria thymiamatꝭ ⁊ holocauſti ⁊ omnia
vaſa eoꝝ:labiū cū baſi ſua:veſtes ſctās
in miſterio aaron ſacerdoti ⁊ filijs ei⁹
vt fungant̄ officio ſuo in ſacris oleum
vnctiōis:et thymiama aromatū in ſan-
ctuario.Omīa q̄ ꝑcepi tibi faciēt. Et lo C
cut⁹ eſt dñs ad moyſen dicēs.Loquere
filijs iſrl̄:⁊ dices ad eos:Uidete vt ſab- S.20.b
batū meū cuſtodiatꝭ:qꝛ ſignuꝫ eſt inter
me et vos in generatiōib⁹ vr̄is:vt ſcia-
tis qꝛ ego dñs qui ſanctifico vos.Cuſto
dite ſabbatū meū.Sanctū eſt enim vo-
bis.Qui polluerit illud:morte moriat̄.
Qui fecerit in ea opus:ꝑibit aīa illi⁹
de medio ppl̄i ſui. Sex diebus facietis D
opus:in die ſeptimo ſabbatū eſt:requi-
es ſctā dño.Omīs qui fecerit op⁹ ī hac
die:morietur.Cuſtodiāt filij iſrl̄ ſabbatū:
⁊ celebꝛent illud in generatiōib⁹ ſuis.
Pactū eſt ſempiternū inter me et filios
iſrael:ſignūqꝫ ꝑpetuū. Sex enī dieb⁹ fe Gen.I.d
cit dñs celū ⁊ terraꝫ:⁊ in ſeptio ab om
ni oꝑe ceſſauit. Deditqꝫ dñs moyſi cō- S.24.c.
pletis huiuſcemodi ſmonib⁹ in monte I.32.d
ſinai:duas tabulas teſtimonij lapide-
as:ſcriptas digito dei. XXXII

Videns aūt ppl̄s ꝙ morā faceret A
moyſes deſcēdēdi de mōte:con-
gregatus aduerſus aaron:dixit:
Surge fac nobis deos qui nos ꝑcedāt.
Moyſi enī huic viro qui nos eduxit de Act.7.e
terra egypti:ignoram⁹ quid acciderit.
Dixitqꝫ ad eos aaron:Tollite inaures
aureas de vxoꝝ filioꝝqꝫ ⁊ filiaruꝫ ve-
ſtrarū aurib⁹:⁊ afferte ad me:Fecit po-
pulus q̄ iuſſerat:deferēs iaures ad aa-
ron.Quas cum ille accepiſſet:formauit
oꝑe fuſorio ⁊ fecit ex eis vitulū ꝯflatilē
Dixerūtqꝫ.Hi ſunt dij tui iſrl̄ q̄ te edu-
xerūt de terra egypti.Qd̄ cū vidiſſet aa-
ron edificauit altare corā eo:⁊ ꝑconis
voce clamauit dicens: Cras ſolennitas B
dñi eſt.Surgēteſqꝫ mane obtulerūt ho
locauſta ⁊ hoſtias pacificas: ⁊ ſedit po- I.Cor.10.b
pulus māducare ⁊ bibere:⁊ ſurrexerūt
ludere.Locutus eſt aūt dñs ad moyſen
dicēs:Uade deſcēde: peccauit ppl̄s tu⁹ Deu.9.b
quē eduxiſti de terra egypti. Receſſerūt
cito de via quā oſtēdiſti eis. Fecerūtqꝫ
ſibi vitulū cōflatilē ⁊ adorauerūt: atqꝫ
imolātes ei hoſtias dixerūt : Iſti ſūt dij 3.Re.12.g
tui iſrael:qui te eduxerūt de terra egy-
pti.Rurſumqꝫ ait dñs ad moyſen:Cer-
no ꝙ ppl̄s iſte dure ceruicis ſit.Dimit- C
te me vt iraſcat̄ furoꝛ me⁹ cōtra eos et
deleā eos:faciāqꝫ te in gentē magnaꝫ.
Moyſes aūt orabat dñꝫ deū ſuū dicēs:

Nu. 14.c.

Cur dn̄e iraſcit̄ furoꝛ tuꝰ ꝯtra ppl̄m tuum quē eduxiſti de terra egypti:in foꝛtitudine magna ⁊ ī manu robuſta. Ne queſo dicant egyptij:callide eduxit eos vt interficeret in mōtibꝰ:⁊ deleret e terra:quieſcat ira tua:et eſto placabil̄ ſuꝑ nequitia ppl̄i tui. Recoꝛdare abꝛaam ⁊ yſaac ⁊ iſrael ſeruoꝝ tuoꝝ: quibꝰ iuraſti ꝑ temetipſum dicens:Multiplicabo ſemē vr̄m ſicut ſtellas celi:⁊ vniuerſam terrā hāc de qua locutꝰ ſum dabo ſemi

D

ni vr̄o:⁊ poſſidebit ꝫ eā ſemꝑ. Placatus qꝫ eſt dn̄s ne faceret malū qđ locutꝰ fuerat aduerſus ppl̄m ſuū. Et reuerſus eſt moyſes de mōte poꝛtans duas tabulas teſtimonij ī manu ſua:ſcriptas ex vtraqꝫ parte:⁊ factas opere dn̄i. Scriptura quoqꝫ dei erat ſculpta in tabul̄. Audiens aūt ioſue tumultū ppl̄i vociferātis: dixit ad moyſen: Ululatꝰ pugne audit̄ in caſtris. Qui rn̄dit: Nō eſt clamoꝛ adhoꝛtantiū ad pugnaꝫ: neqꝫ vociferatio cōpellentiū ad fugā:ſed vocē cantātiū ego audio. Cūqꝫ appꝛopinquaſſet ad caſtra:vidit vitulū ⁊ choꝛos iratuſqꝫ valde:ꝓiecit de manu tabulas ⁊ confregit

E

eas ad radicē montiꝫ. Arripienſqꝫ vitulū quē fecerāt:ꝯbuſſit ⁊ ꝯtriuit vſqꝫ ad puluerē quē ſparſit in aquā: ⁊ dedit ex eo potuꝫ filijs iſrael. Dixitqꝫ ad aaron: Quid tibi fecit hic ppl̄us:vt induceres ſuꝑ eū pct̄m maximum? Cui ille rn̄dit: Ne indignet̄ dn̄s meꝰ. Tu eni noſti populū iſtū ꝙ pꝛonꝰ ſit ad malū. Dixerūt

Ś.co.

mihi:Fac nobis deos qui nos p̄cedāt. Huic eni moyſi qui nos eduxit de terra egypti:neſcimꝰ quid acciderit. Quibus ego dixi: Quis vr̄m habet aurum? Tulerūt ⁊ dederūt mihi:⁊ ꝓieci illud ī

F

ignē:egreſſuſqꝫ eſt h̄ vitulꝰ. Uidens ergo moyſes ppl̄m ꝙ eſſet nudatꝰ:ſpoliauerat eni eū aaron ꝓpter ignominiam ſoꝛdis:⁊ inter hoſtes nudū ꝯſtituerat:⁊ ſtans in poꝛta caſtroꝝ ait: Si quis ē domini iungat̄ mihi: Cōgregatiqꝫ ſūt ad eū omēs filij leui: Quibꝰ ait: Hec dicit dn̄s deꝰ iſrael: Ponat vir gladiū ſuꝑ femur ſuuꝫ. Ite ⁊ redite de poꝛta vſqꝫ ad

Iu. 25. a.

poꝛtā ꝑ mediū caſtroꝝ:⁊ occidat vnuſquiſqꝫ frēm ſuū ⁊ amicū et ꝓximū ſuū. Feceruntqꝫ filij leui iuxta ſermonē moyſi:cecideruntqꝫ in die illo quaſi viginti tria milia hoim. Et ait moyſes: Cōſecraſtis manꝰ vr̄as hodie dn̄o: vnuſquiſqꝫ ī filio ⁊ in fratre ſuo: vt det̄ vobis bn̄dictio.

G

Facto aūt altero die locutꝰ ē moyſes ad ppl̄m: Peccaſtis pct̄m maximū: Aſcendā ad dn̄m: ſi quo modo quiuero eū dep̄cari ꝓ ſcelere vr̄o. Reuerſuſqꝫ ad dn̄m ait: Obſecro: peccauit ppl̄s iſte peccatū maximū: feceruntqꝫ ſibi deos aureos: Aut dimitte eis hāc noxā: aut ſi nō facis: dele me đ libꝛo tuo quē ſcripſiſti. Cui rn̄dit dn̄s. Qui peccauerit mihi: delebo eū de libꝛo meo. Tu autem vade ⁊ duc ppl̄m iſtū quo locutꝰ ſum tibi. Angelus meꝰ p̄cedet te. Ego aūt in die vltiōis viſitabo ⁊ hoc pct̄m eoꝝ. Percuſſit autē dominꝰ populū pꝛo reatu vituli:quem fecerat aaron.

S.23.c.

XXXIII

A

l

Locutuſqꝫ eſt dn̄s ad moyſen dicens: Uade:aſcende de loco iſto tu ⁊ ppl̄us tuꝰ quē eduxiſti đ terra egypti:in terrā quaꝫ iuraui abꝛaam yſaac ⁊ iacob: dicēs: Semini tuo dabo eā:et mittā p̄curſoꝛē tui angelū: vt eijciam chananeū ⁊ amoꝛreū et etheū ⁊ phereꝫeū ⁊ eueū ⁊ iebuſeū:et intres ī terraꝫ fluentē lacte ⁊ melle. Nō eni aſcēdā tecū:qꝛ ppl̄s dure ceruicis eſt ne foꝛte diſperdā te in via. Audiēſqꝫ ppl̄s ſmonē hūc peſſimū luxit:⁊ nullꝰ ex moꝛe indutus eſt cultu ſuo. Dixitqꝫ dn̄s ad moyſen: Loq̄re filijs iſrl̄. Populꝰ dure ceruicis es:ſemel aſcendā in medio tui et delebo te. Iam nūc depone oꝛnatū tuū: vt ſciam qđ faciā tibi. Depoſuerūt ergo fi-

B

lij iſrael oꝛnatū ſuū a mōte oꝛeb. Moyſes quoqꝫ tollēs tabernaculum tetēdit extra caſtra ꝓcul: vocauitqꝫ nomē eius tabernaculū federiꝫ. Et oīs ppl̄s qui habebat aliquā q̄ſtionē: egrediebat̄ ad tabernaculū federiꝫ extra caſtra. Cumqꝫ egrederet̄ moyſes ad tabernaculū: ſurgebat vniuerſa plebs ⁊ ſtabat vnuſquiſqꝫ in oſtio papilionis ſui: reſpiciebātqꝫ tergū moyſi donec ingrederet̄ tentoꝛium. Ingreſſo aūt illo tabernaculū federiꝫ: deſcēdebat colūna nubis ⁊ ſtabat ad oſtium: loq̄bat̄qꝫ dn̄s cū moyſe: cernētibꝰ vniuerſis ꝙ colūna nubis ſtaret ad oſtium tabernaculi. Stabātqꝫ et ipſi ⁊ adoꝛabāt ꝑ foꝛes tabernaculoꝝ ſuoꝝ. Loquebat̄ aūt dn̄s ad moyſen facie ad faciē: ſicut ſolet loqui hō ad amicū ſuuꝫ.

C

Cumqꝫ ille reuerteret̄ in caſtra: miniſter eiꝰ ioſue filiꝰ nun puer nō recedebat de tabernaculo. Dixit aūt moyſes ad dn̄ꝫ. Precipis vt educā ppl̄m iſtū ⁊ nō indicas mihi quē miſſurꝰ ſis mecū: p̄ſertim cū dixeris: noui te ex noīe: ⁊ inueniſti grām coꝛā me. Si ergo inueni grām in

e

conspectu tuo:oñde mihi faciē tuaꝫ vt
sciā te ⁊ inueniā grām añ oculos tuos.
Respice ppl'm tuū gentē hanc. Dixitq̄
dñs: Facies mea p̄cedet te:⁊ requiē da-
bo tibi. Et ait moyses: Si nō tuip̄e p̄ce
das: ne educas nos de loco isto. In quo
eni scire poterim⁹ ego ⁊ ppl's tu⁹ inue-
nisse nos grām in ꝯspectu tuo: nisi am-
bulauerꝭ nobiscum: vt glorificemur ab
D oib⁹ ppl'is qui habitāt sup̱ terrā? Dixit
aūt dñs ad moysen: Et verbuꝫ istud qδ
locut⁹ es faciā. Inuenisti eni grāꝫ corā
me:⁊ teip̄m noui ex noīe. Qui ait: Ostē
de mihi gl'iam tuā. Rñdit: Ego oñdam
oīe bonū tibi ⁊ vocabor in nomie dñi
Ro. 9.c coram te:⁊ miserebor cui voluero: et cle
mens ero in quē mihi placuerit. Rursū
q̄ ait: Nō poterꝭ videre faciē meā. Non
eni videbit me homo ⁊ viuet. Et iterū.
Ecce inquit est locus apud me: ⁊ stabis
supra petram. Cunq̄ transibit gloria
mea ponam te ī foramine petre: et pro-
tegam dextera mea donec transeā. Tol
lamq̄ manum meam ⁊ videbis poste-
riora mea: faciem autem meam videre
non poteris. XXXIIII

A Deu. 10.a

a C deinceps precide ait tibi duas
tabulas lapideas instar prioꝝ ⁊
scribā sup̱ eas verba q̄ habuerꝭ
tabule quas fregisti. Esto parat⁹ mane
vt ascēdas statim ī mōtē sinai: stabisq̄
mecū sup̱ verticē montꝭ. Null⁹ ascēdat
tecū: nec videaꝭ quispiā p̱ totū montē:
boues quoq̄ ⁊ oues nō pascāꝭ ecōtra.
Excīdit ergo duas tabulas lapideas q̄-
les antea fuerāt:⁊ δ nocte ꝯsurgēs ascē
dit in montē sinai sicut p̄cep̱at ei dñs:
portans secū tabulas. Cūq̄ descendisset
dñs p̱ nubem: stetit moyses cū eo: inuo
cans nomē dñi. Quo trāseunte corā eo
ait: Dñator dñe deus: misericors ⁊ cle-
mens: patiēs ⁊ multe miseratiōis ac ve
rax: qui custodis miscdiaꝫ in milia: qui
aufers iniquitatem ⁊ scelera atq̄ pctā:
Hiere. 32.c nullusq̄ apud te p̱ se innocēs est: q̄ red
dis iniquitatē patrū filijs ac nepotib⁹
in tertiā ⁊ quartā ꝓgeniem. Festinusq̄
moyses curuat⁹ est pron⁹ in terrā ⁊ ad-
B orans ait: Si inueni grām in cōspectu
tuo dñe: obsecro vt gradiarꝭ nobiscum:
ppl's eni dure ceruicꝭ est: vt auferas ini-
quitates nr̄as atq̄ pctā nosq̄ possiđe-
as. Rñdit dñs: Ego inibo pactū vidēti
bus cūctis: signa faciā que nunq̄ visa
sunt sup̱ terrā: nec in vllis gentibus: vt
cernat ppl's iste in cui⁹ es medio: opus
dñi terribile qδ facturus sum. Obserua
cūcta que hodie mādaui tibi. Egoip̄se
eijciā ante faciē tuā āmorreū ⁊ chana-
neū et etheū: phereзeū quoq̄ ⁊ eueum ⁊
iebuseū. Caue ne vnq̄ cū habitatorib⁹
terre illi⁹ iungas amicitias: q̄ sint tibi
Deu. 7.a in ruinā: sed ⁊ aras eoꝝ destrue: cōfrin-
ge statuas: lucosq̄ succide. Noli adora-
re deū alienū. Dñs зelotes nomē eius:
de⁹ est emulator. Ne in eas pactū cū ho
minib⁹ illaꝝ regionū: ne cum fornicati
fuerint cū dijs suis ⁊ adorauerint simu
lachra eoꝝ: vocet te q̄spiā vt comedas
3. Re. 11.a de imolatis. Nec vxorē de filiab⁹ eoruꝫ
accipies filijs tuis: ne postq̄ ipse fuerit
fornicate: fornicari faciāt ⁊ filios tuos
in deos suos. Deos cōflatiles nō facies
C tibi. Solennitatem aзymoꝝ custodies.
Septē dieb⁹ vesceris aзymis: sicut p̄ce-
pi tibi in tp̱e mēsis nouoꝝ. Mense eni
S. 13.a verni tēporꝭ egressus es δ egypto. Oīe
Lu. 2.d qδ aperit vuluā generꝭ masculini: meū
erit. De cūctis aiantib⁹ tam de bobus
q̄ de ouib⁹: meū erit. Primogenitū asi-
ni redimes oue. Si aūt nec preciū ꝓ eo
dederis: occideꝭ. Primogenitū filioruꝫ
Eccl. 35.a tuoꝝ redimes: nec apparebis in cōspe-
ctu meo vacuus. Sex dieb⁹ opaberis:
die septimo cessabis arare ⁊ metere. So
lennitatē hebdomadaꝝ facies tibi ī pri
mitijs frugū messis tue triticee: ⁊ solen-
nitatē qñ redeunte anni tp̱e cūcta con
dunꝭ. Trib⁹ tp̱ib⁹ anni apparebit om-
ne masculinū tuū: in cōspectu oīpotē
tis dñi dei israel. Cū eni tulero gētes a
facie tua ⁊ dilatauero terminos tuos:
nullus insidiabiꝭ terre tue: ascendente
te ⁊ apparente in conspectu dñi dei tui
ter in anno. Nō immolabis sup̱ fermē-
to sanguineꝫ hostie mee: neq̄ residebit
D mane de victimis solēnitatꝭ phase. Pri
S. 23.b mitias frugū terre tue offeres in domo
Deu. 14.c dñi dei tui. Nō coques hedum in lacte
mr̄is sue. Dixitq̄ dñs ad moysen. Scri
be tibi verba hec: quib⁹ ⁊ tecū ⁊ cū isra
S. 24.d el pepigi fedus. Fuit ergo ibi cū domio
moyses quadraginta dies ⁊ quadragin
ta noctes: panē nō comedit ⁊ aquaꝫ nō
bibit: ⁊ scripsit in tabul' verba federꝭ de
cem. Cūq̄ descēderet moyses de monte
sinai: tenebat duas tabulas lapideas
testimonij: ⁊ ignorabat q̄ cornuta esset
facies sua: ex ꝯsortio s̄monis dñi. Vidē
tes autē aaron ⁊ filij israel cornutam
moysi faciem: timuerunt ꝓpe accedere.
Vocatiq̄ ab eo reuersi sunt: tam aaron

q̄ꝫ principes synagoge. Et postq̄ꝫ locu-
tus est ad eos: venerūt ad eū etiā om̄es
filij isrl̄. Quib⁹ p̄cepit cūcta q̄ audierat
a dn̄o in monte sinai. Impletisq̄ꝫ s̄mo-
2.Cori.3.c nibus posuit velamen sup̱ faciē suam.
Qui ingressus ad dn̄m ꝛ loquēs cū eo:
auferebat donec exiret: ꝛ tūc loquebat̄
ad filios israel oīa q̄ sibi fuerāt impe
rata. Qui videbāt faciē egredient] moy
si esse cornutā: sed operiebat ille rursus
faciē suā: si quādo loquebat̄ ad eos.

A Situr ꝯgregata oīni XXXV
i turba filioꝝ israel: dixit ad eos:
Hec sunt q̄ iussit dominus fieri.
Sex dieb⁹ facietis opus. Septim⁹ dies
erit vobis sanct⁹: sabbatū ꝛ requies do
mini. Qui fecerit opus in eo: occidetur.
Non succendetis ignē in oībus habita
culis vr̄is p̱ diem sabbati. Et ait moy-
ses ad omnē catervā filiorū israel. Iste
est sermo quē p̄cepit dn̄s dicens. Sepa
rate apud vos primitias dn̄o. Omīs vo
luntari⁹ ꝛ prono aīo offerebat eas do
S.25.a mino: Aurū et argentum et es: hyacin
thum et purpurā: coccūq̄ꝫ bis tinctum
et byssum: pilos caprarū: pellesq̄ꝫ arietū
rubricatas ꝛ hyacithinas: ligna sethi:
ꝛ oleū ad lumiaria cōcinnāda: ꝛ vt con
ficiat̄ vnguentū ꝛ thymiama suauissi-
mū: lapides onychinos ꝛ gēmas ad or-
B natū suphumeralis ꝛ rational̄. Quisq̄s
vestrū sapiens est: veniat ꝛ faciat q̄d do
min⁹ impauit: tabernaculū. s. ꝛ tectum
ei⁹ atq̄ꝫ operimētū: annulos ꝛ tabula-
ta cū vectib⁹: paxillos ꝛ bases: arcā ꝛ ve
ctes: ꝓpitiatoriū ꝛ velū: q̄d ante illud
oppandit̄: mēsam cū vectib⁹ ꝛ vasis et
ꝓpositiōis panib⁹: candelabrū ad lumi
naria sustētanda: vasa illi⁹ et lucernas
ꝛ oleū ad nutrimēta igniū: altare thy-
miamatis ꝛ vectes ꝛ oleum vnctiōis ꝛ
thymiama ex aromatib⁹: tentorium ad
ostiū tabernacli: altare holocausti ꝛ cra
ticulā eius eneā cū vectib⁹ ꝛ vasis suis:
labrū ꝛ bases ei⁹: cortinas atrij cū co-
lūnis ꝛ basib⁹: tentoriū in forib⁹ vesti-
buli: paxillos tabernaculi atrij cū funi
culis suis: vestimēta quoꝝ vsus ē in mi
nisterio sanctuarij: vestes aaron ponti-
ficis ac filioꝝ ei⁹ vt sacerdotio fungant̄
C mihi. Egressaq̄ꝫ oīs multitudo filioꝝ is
rael de ꝯspectu moysi: obtulerūt mente
promptissima atq̄ꝫ deuota primitias do
mino: ad faciēdū op⁹ tabernaculi testi-
monij. Quicq̄d ad cultū ꝛ ad vestes san
ctas necessariū erat: viri cū mulierib⁹ p̄
buerunt: armillas ꝛ inaures ānulos et
dextralia. Om̄e vas aureū i donaria do
mini separatū est. Si q̄s habebat aurū:
hyacinthū ꝛ purpurā: coccūq̄ꝫ bis tin-
ctū: byssum ꝛ pilos capraꝝ: pelles arie-
tū rubricatas ꝛ hyacinthinas: argēti et
auri erisq̄ꝫ metalla obtulerunt dn̄o: li-
gnaq̄ꝫ sethim in varios vsus. Sꝫ ꝛ mu-
lieres docte q̄ venerāt dederūt hyacin-
thū purpurā ac vermiculū ac byssum ꝛ
pilos capraꝝ: sponte ꝓpria cūcta tribu-
entes. Principes vero obtulerūt lapi-
des onychinos: ꝛ gēmas ad suphume-
rale ꝛ rationale: aromataq̄ꝫ ꝛ oleum ad
lumiaria cōcinnāda ꝛ ad p̄parandū vn-
guentū ac thymiama odoris suauissimi
cōponendū. Oēs viri ꝛ mulieres mente D
deuota obtulerūt donaria vt fierēt ope
ra q̄ iusserat dn̄s p̱ manū moysi. Cuncti
filij isrl̄ volūtaria dn̄o dedicauerūt. Di
xitq̄ꝫ moyses ad filios isrl̄. Ecce voca- S.31.a.
uit dn̄s ex nomie beseleel filiū huri: filij
hur de tribu iuda: impleuitq̄ꝫ eū spiri-
tu dei: sapiētia ꝛ intelligētia ꝛ sciētia ꝛ
oī doctrina: ad excogitandū ꝛ faciendū
opus in auro ꝛ argēto ꝛ ere ꝛ ferro: scul
pendisq̄ꝫ lapidib⁹ ꝛ opere carpentario.
Quicquid fabre adinueniri potest: de-
dit in corde eius. Ooliab quoq̄ꝫ filium
achisamech de tribu dan ambos erudi
uit sapiētia: vt faciant opera abietarij
polymitarij ac plumarij de hyacintho
et purpura: coccoq̄ꝫ bis tincto ꝛ bysso:
et texant oīa: ac noua queq̄ꝫ repiant.

Ecit ergo beseleel XXXVI A
f et ooliab et omnis vir sapiens:
quibus dedit domin⁹ sapientiā
et intellectum vt scirent fabre operari
que in vsu sanctuarij necessaria sunt: ꝛ
que precepit dominus. Cunq̄ꝫ vocasset
eos moyses et omnē eruditum virum
cui dederat domin⁹ sapientiam: et qui
sponte sua obtulerant se ad faciendum
opus: tradidit eis omnia donaria filio
rum israel. Qui cum instarent opi quo-
tidie: mane vota popul⁹ offerebat. Un-
de artifices venire compulsi: dixerunt
moysi: Plus offert populus q̄ꝫ necessa-
riū est. Iussit ergo moyses preconis vo-
ce cantari. Nec vir nec mlier quicq̄ꝫ of-
ferat vltra in opere sanctuarij. Sicq̄ꝫ
cessatum est a muneribus offerēdis: eo
q̄ꝫ oblata sufficerent ꝛ supabundarēt.
Feceruntq̄ꝫ omnes corde sapientes ad
explendū opus tabernaculi: cortinas
decem: de bysso retorta ꝛ hyacintho et

purpura:coccoqꝫ bis tincto:oꝑe vario:
B ꝛ arte polymita. Quaꝝ vna habebat in
longitudine vigintiocto cubitos:et in
latitudine quattuor. Una mẽsura erat
omniũ cortinaꝝ. Coniunxitqꝫ cortinas
quiqꝫ alterã alteri:ꝛ alias quiqꝫ sibi i-
uicẽ copulauit. Fecit et ansas hyacin-
thinas in ora cortine vniꝰ ex vtroqꝫ la-
tere:ꝛ in ora cortine alteriꝰ similiter vt
ꝯtra se inuicẽ venirẽt anse:ꝛ mutuo iũ-
gerenẽ. Uñ ꝛ quiquaginta fudit circu-
los aureos:qui morderẽt cortinaꝝ an-
sas:ꝛ fieret vnũ tabernaculũ. Fecit ꝛ sa
ga vndecim de pilis capraꝝ:ad oꝑien-
dũ tectũ tabernaculi. Unũ sagũ in lon-
gitudine habebat cubitos triginta:et ĩ
latitudine cubitos quattuor. Uniꝰ mẽ-
sure erãt oĩa saga. Quoꝝ quiqꝫ iũxit se-
orsum:ꝛ sex alia separatim. Fecitqꝫ an-
sas quĩquaginta ĩ ora sagi vniꝰ:ꝛ quin
quaginta in ora sagi alteriꝰ vt sibi iui-
cem iungerenẽ:ꝛ fibulas eneas quiqua
ginta quibꝰ necterenẽ tectũ: vt vnũ pal-
C liũ ex oĩbus sagis fieret. Fecit ꝛ operto
riũ tabernaculi de pellibꝰ arietũ rubri-
catis:aliudqꝫ desuꝑ velamẽ de pellibꝰ
hyacinthinis. Fecit ꝛ tabulas taberna-
culi de lignis sethim stãtes. Decẽ cubi-
torũ erat longitudo tabule vniꝰ ꝛ vnũ
ac semis cubitũ latitudo retinebat. Bi
ne incastrature erãt ꝑ singłas tabulas:
vt altera alteri iũgerenẽ. Sic fecit ĩ oĩbꝰ
tabernaculi tabuł. E quibꝰ viginti ad
plagã meridianã erãt ꝯtra austrũ cum
quadragita basibꝰ argẽteis. Due bases
sub vna tabula ponebãẽ ex vtraqꝫ par
te anguloꝝ:vbi incastrature lateꝝ ĩ an
gulis terminanẽ. Ad plagam quoqꝫ ta
bernaculi q̃ respicit ad aquilonez fecit
viginti tabulas cũ quadragita basibꝰ
argẽteis duas bases ꝑ singulas tabu-
las. Cõtra occidentẽ vero.i.ad eã partẽ
tabernaculi q̃ mare respicit:fecit sex ta
bulas:ꝛ duas alias ꝑ singłos angulos
tabernaculi retro q̃ iũcte erãt a deorsũ
vsqꝫ sursum: ꝛ ĩ vnã cõpagem pariter
ferebanẽ. Ita fecit ex vtraqꝫ parte ꝑ an
gulos:vt octo essent sił tabule et hrẽt
bases argenteas sexdecim: binas.s.ba-
D ses sub singulis tabuł. Fecit ꝛ vectes ð
lignis sethim quiqꝫ ad ꝯtinẽdas tabu-
las vniꝰ laterꝫ tabernaculi:ꝛ quiqꝫ ali-
os ad alterius lateris coaptãdas tabu-
las:ꝛ extra hos:quinqꝫ alios vectes ad
occidẽtalẽ plagã tabernaculi ꝯtra ma-
re. Fecit quoqꝫ vectẽ aliũ qui ꝑ medias
tabulas ab angulo vsqꝫ ad angulũ ꝑue
niret. Ipsa aũt tabulata deaurauit:fu-
sis basibꝰ eaꝝ argẽteis. Et circulos eo-
rum fecit aureos:ꝑ quos vectes induci
possent quos et ipsos lamis aureis oꝑe
ruit. Fecit ꝛ velũ de hyacintho ꝛ purpu
ra:vermiculo ac bysso retorta oꝑe poly
mitario:variũ atqꝫ distinctũ:ꝛ quattu-
or colũnas de lignis sethim quas cũ ca
pitibꝰ deaurauit:fusis basibꝰ eaꝝ argẽ
teis. Fecit ꝛ tentoriũ in introitu taber-
naculi ex hyacintho purpura vermicu-
lo byssoqꝫ retorta oꝑe plumarĳ ꝛ colũ-
nas quiqꝫ cũ capitibꝰ suis quas oꝑuit
auro:basesqꝫ eaꝝ fudit eneas quas ꝛ o-
peruit auro. XXXVII

A Ecit aũt besceleel ꝛ arcã ð lignis
F sethim habentez duos et semis
cubitos in longitudie:ꝛ cubituz
ac semissem ĩ latitudĩe: altitudo quoqꝫ
vniꝰ cubiti fuit et dimidĳ:vestiuitqꝫ eã
auro purissimo intꝰ ꝛ foris. Et fecit illi
coronã aureã ꝑ gyrũ cõflans quattuor
ãnulos aureos ꝑ quattuor ãgulos eiꝰ:
duos annulos in latere vno ꝛ duos in
altero. Uectes quoqꝫ fecit de lignis se-
thim quos vestiuit auro ꝛ quos misit ĩ
annulos qui erãt in lateribus arce ad
portandũ eã. Fecit ꝛ ꝓpitiatoriũ.i.ora-
culũ de auro mũdissimo duoꝝ cubitoꝝ
et dimidĳ in longitudine ꝛ cubiti ac se
B mis in latitudine. Duos etiã cherubin
ex auro ductili quos posuit ex vtraqꝫ
parte ꝓpitiatorĳ:cherub vnũ in sũmi-
tate vniꝰ partꝫ:ꝛ cherub alteꝝ in sũmi-
tate partꝫ alteriꝰ. Duos cherubin ĩ sin-
gulis sũmitatibꝰ ꝓpitiatorĳ:extẽdẽtes
alas ꝛ tegẽtes ꝓpitiatoriũ:seqꝫ mutuo
et illud respiciẽtes. Fecit et mẽsam de
lignis sethim in longitudie duoꝝ cubi
torũ:et in latitudine vniꝰ cubiti q̃ ha-
bebat in altitudie cubitũ ac semissem.
Circũdeditqꝫ eã auro mundissimo:ꝛ fe-
cit illi labiũ aureũ ꝑ gyrũ: ipsiqꝫ labio
coronã aureã interrasilẽ quattuor digi
toꝝ:ꝛ suꝑ eandẽ alterã coronã aureaz.
Fudit et q̃ttuor circulos aureos quos
posuit in quattuor anguł ꝑ singłos pe-
des mense ꝯtra coronã:misitqꝫ ĩ eos ve
ctes vt posset mensa portari:ipsos quo-
qꝫ vectes fecit de lignis sethim:ꝛ circũ-
C dedit eos auro. Et vasa ad diuersos vsꝰ
mense:acetabula:phialas ꝛ cyathos et
thuribula ex auro puro:in q̃bꝰ offeren
da sunt libamia. Fecit ꝛ candelabꝝ du-
ctile de auro mũdissimo. De cuiꝰ vecte:

calami: cyphi: spheruleꝗ ac lilia ꝓcedebant sex in vtroꝗ latere. Tres calami ex parte vna: ⁊ tres ex altera. Tres cyphi in nucis modū ꝑ calamos singl'os: spheruleꝗ sil' et lilia: ⁊ tres cyphi istar nucis in calamo altero: spheruleꝗ sil' ⁊ lilia. Equū erat opus sex calamoꝝ qui ꝓcedebāt de stipite candelabri. In ipso aūt vecte erāt quattuor cyphi in nucis modū: spheruleꝗ ꝑ singulos ⁊ lilia: et spherule sub duob⁹ calamis ꝑ loca tria qui sil' sex fiūt calami ꝓcedētes d̄ vecte vno. Et spherule igit' et calami ex ipso erāt: vniuersa ductilia ex auro purissimo. Fecit et lucernas septē cū emūctorijs suis: ⁊ vasa vbi ea q̄ emuncta sunt extinguant' de auro purissimo. Talētū auri appēdebat candelabrū cū omibus

D vasis suis. Fecit ⁊ altare thymiamatis de lignis sethim ꝑ quadrū singl'os hn̄s cubitos: ⁊ in altitudie duos: e cui⁹ angulis ꝓcedebant cornua: vestiuitꝗ illud auro purissimo cū craticula ac parietib⁹ et cornib⁹. Fecitꝗ ei coronā aureolā ꝑ gyꝝ: ⁊ duos ānulos aureos sub corona ꝑ singula latera: vt mittant' in eos vectes: ⁊ possit altare portari. Ip̄os aūt vectes fecit de lignis sethim: ⁊ operuit laminis aureis. Cōposuit ⁊ oleum ad sanctificatiōis vnguentū ⁊ thymiamata de aromatibus mundissimis ope re pigmentarij. XXXVIII

A Ecit ⁊ altare holocausti d̄ lignis
Pa.I.a. f sethim: quiꝗ cubitoꝝ per quadrū: ⁊ triū in altitudie: cui⁹ cornua de angulis ꝓcedebant: oꝑuitꝗ illud lamīs eneis. Et in vsus ei⁹ parauit ex ere vasa diuersa: lebetes: forcipes: fuscinulas: vncinos: ⁊ igniū receptacula. Craticulāꝗ ei⁹ in modū retis fecit eneam: ⁊ subter eā in altar' medio arulam fusis quattuor annul' ꝑ totidē retiaculi summitates: ad immittēdos vectes ad portandū. Quos ⁊ ipsos fecit de lignis sethim ⁊ oꝑuit laminis eneis: induxitꝗ in circulos qui ī laterib⁹ altar' eminebāt. Ipsum aūt altare nō erat solidū sed cauū ex tabulatis: ⁊ int⁹ vacuū. Fecit et labrū eneū cū basi sua de speculis mulieꝝ: q̄ excubabāt in ostio taberna-

B culi. Fecit ⁊ atriū in cui⁹ australi plaga erant tentoria de bysso retorta cubitoꝝ centū colūne enee viginti cū basib⁹ suis: capita colūnaꝝ ⁊ tota oꝑis celatura argentea. Eque ad septrionalē plagam tentoria colūne basesꝗ ⁊ capita colūnarū eiusdē mensure ⁊ oꝑis ac metalli erāt. In ea vero plaga q̄ ad occidētē respicit fuerūt tentoria cubitoꝝ quiquaginta: colūne decē cū basib⁹ suis enee: ⁊ capita colūnaꝝ ⁊ tota oꝑis celatura argentea. Porro ꝯtra orientē quinquaginta cubitoꝝ parauit tentoria: e quibus quidecim cubitos colūnaꝝ trium cū basib⁹ suis vnū tenebat latus: et in parte altera: q2 inter vtraꝗ introitū tabernaculi fecit: quidecim eque cubitoꝝ erant tentoria: colūneꝗ tres ⁊ bases totidē. Cuncta atrij tentoria byssus retorta texuerat. Bases colūnarū fuere enee: capita aūt eaꝝ cū cūct' celatur' suis argentea: sed ⁊ ipsas columnas atrij vesti

C uit argento. Et in introitu ei⁹ oꝑe plumario fecit tentoriū ex hyacintho: purpura: vermiculo ac bysso retorta: qd̄ habebat viginti cubitos in longitudine: altitudo vero quiꝗ cubitoꝝ erat: iuxta mēsuram quā cūcta atrij tentoria habebant. Colūne aūt ī ingressu fuere quattuor cū basib⁹ eneis: capitaꝗ eaꝝ ⁊ celature argentee. Paxillos quoꝗ tabernaculi ⁊ atrij ꝑ gyrum fecit eneos. Hec sunt instrumēta tabernacli testimonij que enumerata sunt iuxta p̄ceptū moysi in cerimonijs leuitaꝝ ꝑ manū ythamar filij aaron sacerdot': que beseleel filius huri filij hur de tribu iuda: dn̄o ꝑ moysen iubēte cōpleuerat: iūcto sibi socio achisamech de tribu dan: qui ⁊ ipse artifex lignoꝝ egregius fuit: ⁊ polymitarius atꝗ plumari⁹ ex hyacintho: purpura: vermiculo ⁊ bysso. Oē aurū qd̄ expēsum est in oꝑe sanctuarij: ⁊ qd̄ oblatū est in donarijs: viginti ⁊ nouē talētorū fuit: ⁊ septingentoꝝ triginta siclo-

D rū: ad mensurā sanctuarij. Oblatū est autē ab his qui trāsierūt ad numerū a viginti annis ⁊ supra: de sexcētis trib⁹ milib⁹ ⁊ quigētis quiquagita armatorū. Fuerūt p̄terea centū talenta argenti: e quib⁹ ꝯflate sunt bases sanctuarij: et introit⁹ vbi velū pendet. Centum bases facte sunt de talētis centū singulis talētis ꝑ bases singulas supputat'. De mille autē septingentis ⁊ septuagintaquinꝗ siclis fecit capita colūnarū q̄s ⁊ ipsas vestiuit argento. Eris quoꝗ oblata sunt talēta septuagita duo milia: ⁊ quadringenti supra sicli: ex quib⁹ fuse sunt bases in introitu tabernaculi testimonij: et altare eneum cum craticula sua: oiaꝗ vasa q̄ ad vsum ei⁹ ꝑtinent: ⁊

bases atrij tam in circuitu q̃ in ingres su eius: et paxilli tabernaculi atq; atrij per gyrum. XXXIX

A

De hyacintho vero et purpura ver miculo ac bysso fecit vestes qb⁹ indueret aaron qñ ministrabat in sctis sicut p̃cepit dñs moysi. Fecit igit sup humerale de auro hyacintho et purpu ra coccoq; bis tincto et bysso retorta: opere polymitario. Inciditq; bracteas aureas: et extenuauit in fila vt possent torq̃ri cũ prioꝝ coloꝝ subtegmine: du asq; horas sibi iuicẽ copulatas i vtro q; latere sũmitatũ: et baltheũ ex eisdem

B

coloribus: sicut p̃cepat dñs moysi. Pa rauit et duos lapides onychinos astri ctos et inclusos auro: et sculptos arte gẽ maria noib⁹ filioꝝ israel. Sex noia in la pide vno: et sex in altero: iuxta ordinem natiuitat eoꝝ. Posuitq; eos in lateri bus suphumeral in monimẽtũ filioꝝ israel: sicut p̃cepat dñs moysi. Fecit et ra tionale ope polymito iuxta op⁹ suphu meralis: ex auro: hyacintho: purpura: coccoq; bis tincto et bysso retorta: qua drãgulũ duplex: mẽsure palmi: et posuit in eo gẽmaꝝ ordines quattuor. In pri mo versu erat sardi⁹: topazius: smara gdus. In secũdo: carbũculus: sapphyr⁹:

C

iaspis. In tertio: liguri⁹: achates et ame thistus. In quarto chrisolithus: onychi nus et berillus: circundati et iclusi auro p ordines suos. Ipsiq; lapides duodeci sculpti erant noib⁹ duodecim tribuum israel: singuli p noia singloꝝ. Fecerunt in rationali et catenulas sibi inuicẽ co herentes de auro purissimo et duos vn cinos: totidẽq; annulos aureos. Por ro annulos posuerunt in vtroq; latere rational: ex quib⁹ penderẽt due catene auree quas inseruerũt vncinis qui i su

D

perhumeral angul eminebãt. Hec et an te et retro ita ꝯueniebãt sibi: vt superhu merale et rationale mutuo necterentur: stricta ad baltheũ et annul forti⁹ copu lata: quos iungebat vitta hyacinthina ne laxa fluerẽt et a seinuicẽ mouerent: sicut p̃cepit dñs moysi. Fecerũt quoq; tunicã suphumeral totã hycinthinam: et capitiũ in supiori pte cõtra medium orãq; p gyrũ capitij textilẽ: deorsũ aũt ad pedes malapunica ex hyacitho: pur pura: vermiculo ac bysso retorta: et tin tinnabula de auro purissimo: que posu erũt inter malogranata in extrema pte

E

tunice p gyrũ: tintinnabulũ aũt aureũ et malũpunicũ: quib⁹ ornat⁹ incedebat pontifex qñ ministerio fungebat: sicut p̃cepit dñs moysi. Fecerunt et tunicas byssinas ope textili aaron et filijs ei⁹: et mitras cũ coronulis suis ex bysso: femi nalia quoq; linea byssina: cigulũ vero de bysso retorta: hyacintho: purpura ac vermiculo distictum arte plumaria: si cut p̃cepat dñs moysi. Fecerũt et lami nã sacre veneratõis de auro purissimo: scripserũtq; in ea ope gẽmario sanctuꝫ dñi: et strinxerũt eã cũ mitra vitta hya cinthina: sicut p̃cepat dñs moysi. Per

F

fectũ est igit oĩe opus tabernaculi et tecti testimonij. Fecerũtq; filij israel cun cta q̃ precepat dñs moysi: et obtulerunt tabernaculũ et tectũ: et vniuersã suppel lectilem: ãnulos: tabulas: vectes: colũ nas ac bases: opertoriũ de pellib⁹ arie tũ rubricatis: et aliud operimẽtũ d hya cinthinis pellib⁹: velũ: arcã: vectes: ppi tiatoriũ: mẽsam cũ vasis suis: et ppositi onis panib⁹: candelabrum: lucernas: et vtensilia eaꝝ cũ oleo: altare aureũ et vn guentũ et thymiama ex aromatibus: et tentoriũ in introitu tabernaculi: alta

G

re eneũ: retiaculũ: vectes et vasa ei⁹ oĩa: labrum cũ basi sua: tentoria atrij et co lũnas cũ basib⁹ suis: tentoriũ in intro itu atrij: funiculosq; illius et paxillos. Nihil ex vasis defuit q̃ in ministerium tabernaculi et in tectũ feder iussa sunt fieri. Vestes quoq; quibus sacerdotes vtunt in sanctuario: aaron. s. et filij ei⁹: obtulerunt filij israel: sicut p̃cepat domi nus. Que postq̃ moyses cũcta vidit cõ pleta: benedixit eis. XL

A

Locutusq; est dñs ad moysen di cẽs: Mense primo: prima die mẽ sis: eriges tabernaculũ testimo nij: et pones in ea arcã: dimittesq; ante illã velũ: et illata mẽsa pones sup eaꝫ q̃ rite p̃cepta sunt. Candelabꝝ stabit cum lucernis suis: et altare aureũ i quo ado let incẽsum: corã arca testimonij. Ten toriũ in introitu tabernaculi testimo nij pones et añ illud altare holocausti. Labeũ inter altare et tabernaculum: qđ iplebis aqua. Circũdabisq; atriũ tento rijs et ingressum ei⁹. Et assumpto vncti

B

onis oleo vnges tabernaculũ cũ vasis suis vt sctificentur: altare holocausti et oĩa vasa ei⁹: labrũ cũ basi sua. Oĩa vn ctionis oleo consecrabis vt sint sancta sanctoꝝ. Applicabisq; aarõ et filios ei⁹ ad fores tabernaculi testimonij: et lotos

Le. 30. c.

aqua indues sanctis vestibus vt mini-
strent mihi: ⁊ vnctio eoꝝ in sacerdotiū
sempiternū ꝓficiat. Feciꝫ moyses oīa [Nu.7.a]
que p̄cepat dn̄s. Igit̄ mense primo an-
ni secūdi: prima die mēsis: collocatū est
tabernaculū. Erexitꝫ moyses illud et
posuit tabulas: ac bases ⁊ vectes: statu-
itꝫ colūnas et expādit tectū sup̄ taber
naculū: imposito desup̄ opimēto: sicut
dn̄s impauerat. Posuit ⁊ testimonium
in arca: subditis infra vectib⁹: ⁊ oracu-
lum desup̄. Cunꝫ intulisset arcā in ta- [C]
bernaculū testimonij: appendit añ eam
velū vt expleret dn̄i iussionē. Posuit et
mēsaz in tabernaculo testimonij ad pla
gam septentrionalē extra velū: ordina-
tis corā ꝓpositionis panib⁹: sicut p̄ce-
perat dn̄s moysi. Posuit ⁊ candelabrū
in tabernaculo testimonij e regiōe men
se in parte australi: locatis p̄ ordinē lu-
cernis iuxta p̄ceptū dn̄i. Posuit et alta
re aureū sub tecto testimonij: ꝯtra velū:
⁊ adoleuit sup̄ eo incēsum aromatū: si-
cut iusserat dn̄s moysi. Posuit ⁊ tento-
riū in introitu tabernaculi testimonij:
⁊ altare holocausti in vestibulo testimo
nij: offerens in eo holocaustū ⁊ sacrifi- [D]
cia vt domin⁹ impauerat. Labrū quo- [E.30.c.]
ꝫ statuit inter tabernaculū testimonij
⁊ altare implēs illud aqua: lauerūtꝫ
in eo moyses ⁊ aaron ac filij ei⁹ man⁹
suas et pedes cum ingrederent̄ tectum
federis: ac accederēt ad altare: sicut p̄ce
perat domin⁹ moysi. Erexit ⁊ atriū per
gyrū tabernaculi: et altaris: ducto i in-
troitu ei⁹ tentorio. Postꝙ̄ omia ꝑfecta [Nu.9.c]
sunt: operuit nubes tabernaculū testi-
monij: ⁊ gl̄a dn̄i impleuit illud. Nec po
terat moyses ingredi tectū federis nu-
be operiēte oīa: ⁊ maiestate dn̄i coruscā
te: q̄r cuncta nubes op̄uerat. Si qñ nu-
bes tabernaculū deserebat: ꝓficiscebā-
tur filij israel p̄ turmas suas. Si pende
bat desup̄: manebant in eodē loco. Nu
bes quippe dn̄i incubabat p̄ diē taber-
naculo ⁊ ignis in nocte: vidētib⁹ cun-
ctis populis israel p̄ cunctas mansio-
nes suas.

Explicit liber exodi. Incipit vaiecra id est liber Leuiticus. Capitulum I

[A] **Mocauit autem** moysen: ⁊ locut⁹ est ei do
min⁹ de tabernaculo testi
monij dicēs: Loq̄re filijs
israel: et dices ad eos: Homo qui obtu-
lerit ex vobis hostiā dn̄o de pecorib⁹: id
est: de bob⁹ et ouib⁹: offerēs victimas:
si holocaustū fuerit ei⁹ oblatio ac de ar
mento: masculū immaculatū offeret ad
ostiū tabernaculi testimonij ad placan [B]
dū sibi dn̄m. Ponetꝫ sup̄ caput hostie [Exo. 29.b]
man⁹ et acceptabil̄ erit: atꝫ in expiati [i.5.a.et]
onē ei⁹ ꝓficiens. Immolabitꝫ vitulū [i.4.a.]
corā dn̄o et offerēt filij aaron sacerdo-
tis sanguinē ei⁹: fundētes p̄ altaris cir
cuitū: qđ est añ ostium tabernaculi. De
tractaꝫ pelle hostie art⁹ in frusta cōci-
dent ⁊ subijciēt in altari ignez strue li-
gnoꝝ añ cōposita ⁊ mēbra q̄ sunt cesa
desup̄ ordināntes: caput videlicet ⁊ cun [i.'eo.]
cta q̄ adherēt iecori: intestinis ⁊ pedib⁹
lotꝭ aqua: adolebitꝫ ea sacerdos super
altare i holocaustū ⁊ suauē odorē dn̄o.
Qꝫ si de pecorib⁹ oblatio est: de ouibus [C]
siue de capris holocaustū: agnū ānicu-
lum ⁊ absꝫ macula offeret: imolabitꝫ
ad latus altarꝭ qđ respicit ad aquilonē
coraz dn̄o. Sanguinē vero illi⁹ fundēt
sup̄ altare filij aaron p̄ circuitum: diui-
dentꝫ membra: caput et omia que ad- [s̄.eo]
herent iecori: ⁊ imponēt sup̄ ligna qui-
bus subijciēdus est ignis. Intestina ve
ro ⁊ pedes lauabūt aqua: ⁊ oblata om-
nia adolebit sacerdos sup̄ altare i holo
caustū ⁊ odorē suauissimū dn̄o. Si añt [D]
de auib⁹ holocausti oblatio fuerit dn̄o:
de turturib⁹ ⁊ pullis colūbe: offeret eā
sacerdos ad altare: et retorto ad collum
capite: ac rupto vulneris loco: decurre-
re faciet sanguinē sup̄ crepidinem alta
ris: vesiculā vero gutturꝭ ⁊ plumas ꝓ-
ijciet ꝓpe altare ad orientalē plagā: in
loco in quo cineres effundi solēt. Con-
fringetꝫ ascellas ei⁹: ⁊ nō secabit: neꝫ
ferro diuidet eā ⁊ adolebit sup̄ altare li
gnis igne supposito. Holocaustū ē ⁊ ob
latio suauissimi odoris dn̄o. II

[a] **Nima** cum obtulerit oblationē [A]
sacrificij domino: simila erit ei⁹
oblatio. Fundetꝫ super eaz ole-
um: ⁊ ponet thus ac deferet ad filios a-
aron sacerdotis. Quorum vnus tollet
pugillum plenū simile: et olei ac totum
thus: et ponet memoriale sup̄ altare in
odorem suauissimū domino. Quod añt
reliquū fuerit de sacrificio: erit aaron ⁊
filiorū eius: sanctū sanctorum de obla-
tionibus domini. Cū añt obtulerꝭ sacri [B]
ficiū coctū in clibano đ simila: panes. s.
absꝫ fermēto cōspersos oleo: et lagana

azyma oleo lita: si oblatio tua fuerit de sartagine simile ɔsperse oleo ⁊ absqꝫ fermento: diuides eā minutatim ⁊ fūdes sup eam oleū. Si aūt de craticula fuerit sacrificiū: eque simila oleo cōspergetur: quā offerens dño: trades manibus

C sacerdotꝭ. Qui cum obtulerit eā: tollet memoriale de sacrificio: ⁊ adolebit sup altare in odorē suauitatꝭ dño. Quicqd aūt reliquū est: erit aaron ⁊ filioꝝ eius: sanctū sctōꝝ de oblatiōib⁹ dñi. Ois oblatio que offertᷓ dño absqꝫ fermento fiet: nec quicqꝫ fermēti ac mellis adolebitᷓ ī sacrificio dñi. Primitias tm̄ eoꝝ offeretis ac munera: sup altare vero nō

D imponentᷓ in odorē suauitatꝭ. Quicqd obtulerꝭ sacrificij sale ɔdies: nec auferes sal federꝭ dī tui ꝺ sacrificio tuo. In omni oblatiōe offeres sal. Si aūt obtuleris mun⁹ primitiaꝝ frugū tuarū dño: despicis adhuc virentib⁹: torrebis eas igni: et confringes in morem farris: et sic offeres primitias tuas dño: fundēs sup ea oleū ⁊ thus imponens: qꝛ oblatio domini ē: de qua adolebit sacerdos in memoriā muneris: partē farris fracti: et olei ac totū thus. III

A Quod si hostia pacificoꝝ fuerit ei⁹ oblatio: ⁊ de bob⁹ voluerit offerre: marē siue feminā: imaculata offeret corā dño. Ponetqꝫ manū sup caput victime sue: que imolabitur in introitu tabernaculi testimonij.

(Ī. eo. / Exo. 29.b) Fundentqꝫ filij aaron sacerdotꝭ sanguinē p altarꝭ circūitū: ⁊ offerēt de hostia pacificoꝝ in oblationē dño adipē qui operit vitalia: ⁊ quicqd pinguedinis ē intrinsecus: duos renes cū adipe quo

B teguntᷓ ilia: ⁊ reticulū iecoris cū renūculis: adolebūtqꝫ ea sup altare in holocaustū lignis igne supposito in oblationem suauissimi odoris dño. Si vero de ouib⁹ fuerit ei⁹ oblatio ⁊ pacificoꝝ hostia: siue masculū obtulerit siue feminā: imaculata erūt oīa. Si agnū obtulerit corā dño: ponet manū suā sup caput vi-

C ctime sue: que imolabitᷓ in vestibulo tabernaculi testimonij. (S̄. eo. et. Ī. eo) Fundētqꝫ filij aaron sanguinē ei⁹ p circūitū altaris: ⁊ offerēt de pacificoꝝ hostia sacrificium dño: adipem ⁊ caudā totā cū renib⁹ et pinguedine q̄ operit ventrem atqꝫ vniuersa vitalia: et vtrūqꝫ renunculū cum adipe qui ē iuxta ilia: reticulūqꝫ iecorꝭ cū renuncul: ⁊ adolebit ea sacerdos super altare in pabulū ignis ⁊ oblatiōis dñi. Si capra fuerit ei⁹ oblatio ⁊ obtulerit eā dño: ponet manū suā sup caput eius: imolabitqꝫ eā in itroitu tabernaculi testimonij.

D (S̄. eo.) Et fundent filij aaron sanguinē ei⁹ p altaris circūitū: tollentqꝫ ex ea in pastū ignis dñici adipē qui operit ventrē: et qui tegit vniuersa vitalia: duos renūculos cū reticulo qꝺ ē sup eos iuxta ilia: ⁊ aruinā iecoris cum renunculis: adolebitqꝫ ea sup altare sacerdos in alimoniā ignis et suauissimi odoris. Ois adeps dñi erit iure ppetuo (Ī. 4. b) in generationibus ⁊ cunctis habitaculis vestris: nec sanguinem nec adipem omnino comedetis. IIII

B Locutusqꝫ est dñs ad moysen dicens: Loqre filijs isrł. Aīa que peccauerit p ignorātiā: ⁊ de vniuersis mādatis dñi que pcepit vt nō fierent: quippiā fecerit: si sacerdos q̄ vnctus est peccauerit delinqre faciens populū: offeret p pctō suo vitulū imaculatū dño. Et adducet illū ad ostiū tabernacli testimonij corā dño: ponetqꝫ ma- (S̄. I. b. et / S̄. 3. a.) nū sup caput ei⁹: ⁊ imolabit cum dño. Hauriet quoqꝫ de sanguie vituli: inferens illū i tabernaculū testimonij. Cū- (B / Ī. eo.) qꝫ intinxerit digitū in sanguinē: asperget eū septies corā dño: ɔtra veluꝫ sanctuarij: ponetqꝫ de eodē sanguine sup cornua altarꝭ thymiamatis gratissimi dño: qꝺ est in tabernaculo testimonij. Omnē aūt reliquū sanguinē fundet in basim altarꝭ holocausti in introitu tabernaculi. Et adipem vituli offeret pro pctō: tam eū qui vitalia opit: qꝫ omia q̄ intrinsec⁹ sunt: duos renūculos ⁊ reticulū qꝺ est supra eos iuxta ilia: ⁊ adipē iecoris cū renuncul: sicut offertᷓ de vitulo hostie pacificoꝝ: ⁊ adolebit ea sup

C altare holocausti. Pellē vero ⁊ oēs carnes cū capite ⁊ pedib⁹ ⁊ intestinis ⁊ fimo ⁊ reliquo corpe: efferet extra castra in locū mundū vbi cineres effundi solent: incēdetqꝫ ea sup lignoꝝ struem: q̄ in loco effusoꝝ cinerū cremabuntᷓ. Quod si ois turba filiorū isrł ignorauerit ⁊ p imperitiā fecerit qꝺ ɔtra mādatum dñi est: ⁊ postea intellexerit pctm̄ suū: offeret p pctō suo vitulū. Adducetqꝫ eū ad ostiū tabernaculi: ⁊ ponēt seniores po-

D puli man⁹ sup caput ei⁹ corā dño. Immolatoqꝫ vitulo in ɔspectu dñi: inferet sacerdos qui vnct⁹ est: de sanguie eius in tabernaculū testimonij: tincto digi- (S̄. eo.) to aspgens septies ɔtra veluꝫ. Ponetqꝫ

de eodē sanguine in cornib⁹ altaris qđ
est corā dño in tabernaculo testimonij.
Reliquū aūt sanguinē fundet iuxta ba
sim altar holocaustoꝝ:qđ est ī ostio ta
bernaculi testimonij. Dēmqꝫ ei⁹ adipē
tollet ꝛ adolebit sup altare sic faciēs et
de hoc vitulo quō fecit ꝛ pri⁹:ꝛ rogante
pro eis sacerdote ꝓpitius erit eis dñs.
E Ipsuꝫ aūt vitulū efferet extra castra at-
qꝫ cōburet sicut ꝛ priorē vitulū:qꝛ est ꝓ
peccato multitudis. Si peccauerit pri-
ceps ꝛ fecerit vnū e plurib⁹ ꝑ ignoran-
tiā qđ dñi lege ꝓhibeť:ꝛ postea intelle-
xerit pctm̄ suū:offeret hostiā coraꝫ dño
hircū de capris imaculatū: ponetqꝫ ma
nū suā sup caput ei⁹. Cunqꝫ imolauerit
eum in loco vbi solet mactari holocau-
stū corā dño qꝛ ꝓ peccato est: tinget sa-
cerdos digitū in sanguie hostie ꝓ pctō
tangens cornua altar holocausti ꝛ reli
quū fundens ad basim ei⁹: adipeꝫ vero
adolebit supra:sicut i victimis pacifico
F rū fieri solet. Rogabitqꝫ ꝓ eo sacerdos
et ꝓ pctō eius ꝛ dimitteť ei. Qꝛ si pec-
cauerit aīa ꝑ ignorantiā de ppło terre
vt faciat quicqꝫ de his q̄ dñi lege ꝓhi-
beť atqꝫ delinquat:ꝛ cognouerit pec-
catū suū:offeret caprā imaculatam:po-
netqꝫ man⁹ sup caput hostie q̄ ꝓ pecca
to est:ꝛ imolabit eā in loco holocausti.
Tolletqꝫ sacerdos de sanguie in digito
suo:ꝛ tāgens cornua altar holocausti:
S.3.D.et.S. reliquū fundet ad basim ei⁹. Oēm autē
co. et.J.eo. adipem auferēs:sicut auferri solet đ vi-
ctimis pacificoꝝ:adolebitqꝫ sup altare
in odorē suauitatis dño:rogabitqꝫ pro
G eo ꝛ dimitteť ei. Si aūt de pecorib⁹ ob
tulerit victimā ꝓ pctō:ouem.s. imacu-
latā:ponet manū sup caput ei⁹:ꝛ imo-
labit eam in loco vbi solent cedi holo-
caustorꝫ hostie. Sumetqꝫ sacerdos de
sanguine ei⁹ digito suo:ꝛ tangens cor-
nua altaris holocausti: reliquū fundet
S.3.D.7.S.eo ad basim ei⁹. Oēm quoqꝫ adipem aufe
rens:sicut auferri solet adeps arietis q̄
imoletur ꝓ pacificis cremabit sup alta
re incēsum dñi: rogabitqꝫ pro eo ꝛ pro
peccato ei⁹ et dimitteť ei. V

A S I peccauerit aīa ꝛ audierit vo-
cem iurātis:testisqꝫ fuerit qꝛ ipē
vidit:aut cōscius est:nisi indica
uerit:portabit iniquitatē suā. Aīa que
tetigerit aliquid immūdū:siue qđ occi-
suꝫ a bestia ē aut ꝑ se mortuū aut quod
libet aliud reptile ꝛ oblita fuerit imun
ditie sue rea est ꝛ deliquit: ꝛ si tetigerit
quicqꝫ de imunditia hoīs iuxta omneꝫ
impuritatem qua pollui solet:oblitaqꝫ
cognouerit postea : subiacebit delicto.
Aīa q̄ iurauerit ꝛ ꝓtulerit labijs suis B
vt vel male quid faceret: vel bñ ꝛ nō fe-
cerit:ꝛ idipsum iuramēto ꝛ sermone fir
mauerit:oblitaqꝫ postea intellexerit de
lictum suū:agat penitentiā ꝓ peccato:
ꝛ offerat de gregib⁹ agnū siue caprā:o-
rabitqꝫ ꝓ ea sacerdos ꝛ ꝓ peccatis ei⁹.
Sin aūt nō potuerit offerre pecus:offe J.12.D.
rat duos turtures vel duos pullos colū Lu.2.D.
barū dño:vnū ꝓ pctō:ꝛ alterū in holo-
caustū:dabitqꝫ eos sacerdoti. Qui pri-
mū offerens ꝓ pctō: retorquebit caput
ei⁹ ad pēnulas:ita vt collo adhereat:et
nō penit⁹ abrūpať:ꝛ aspget de sanguie
ei⁹ parietē altaris. Quicqd aūt reliquū C
fuerit faciet distillare ad fundamētum
ei⁹:qꝛ ꝓ pctō est. Alteꝝ vero i holocau-
stū adolebit vt fieri solet:rogabitqꝫ pro
eo sacerdos ꝛ ꝓ pctō ei⁹: ꝛ dimitteť ei.
Qꝛ si nō quiuerit man⁹ ei⁹ duos offerre
turtures aut duos pullos colūbaꝝ:of-
feret ꝓ pctō suo simile partē ephi deci-
mā. Nō mittet in eā oleū nec thur ali-
quid imponet:qꝛ ꝓ pctō est:tradetqꝫ eā
sacerdoti:qui plenū ex ea pugillū hauri
ens cremabit sup altare in monimētū
eius qui obtulerit:rogās ꝓ illo ꝛ expi-
ans:reliquā vero partē ipse habebit in
munere. Locutusqꝫ ē dñs ad moysen di D
cens: Aīa si ꝑuaricās cerimonias per
errorē in his q̄ dño sūt sanctificata pec
cauerit:offeret ꝓ delicto suo arietē im-
maculatū de gregib⁹:qui emi pōt duo-
bus siclis iuxta pond⁹ sctūarij : ipsūqꝫ
qđ intulit dāni restituet:ꝛ quītā parteꝫ
ponet supra tradēs sacerdoti: qui roga
bit ꝓ eo offerēs arietē:ꝛ dimittetur ei.
Aīa q̄ peccauerit ꝑ ignorātiaꝫ: fecerit
qꝫ vnū ex his q̄ dñi lege ꝓhibeť:ꝛ pec
cati rea intellexerit iniqtatē suam:offe
ret arietē imaculatū de gregibus sacer-
doti iuxta mēsurā estimationēqꝫ pcti:
qui orabit ꝓ eo:qꝛ nesciēs fecerit:et di-
mitteť ei:qꝛ ꝑ errorē deliqt i dño. VI

L Ocutusqꝫ est dñs ad moysen di- A
cens: Aīa q̄ peccauerit:ꝛ ꝯtem
pto dño negauerit primo suo de
positū qđ fidei ei⁹ creditū fuerat: vel vi
aliquid extorserit:aut calūniā fecerit:si
ue rem ꝑditā inuenerit:ꝛ inficiās insu
per peierauerit:ꝛ qđlibet aliud ex pluri
bus fecerit in quib⁹ solent peccare ho-
mines:cōuicta delicti:reddet oīa que

ꝑ fraudē voluit obtinere ītegra: ⁊ qui-
tā insuꝑ partē dño cui damnū̄ intule-
rat. Pro pctō autē suo offeret arietem
īmaculatū de grege: ⁊ dabit eū sacerdo
ti iuxta estimationez mēsurāq; delicti:
qui rogabit ꝓ eo coram dño: ⁊ dimitte
tur illi ꝓ singul᷑ que faciēdo peccauit.
B Locutusq; ē dñs ad moysen dicēs. Pre
cipe aaron ⁊ filijs ei⁹. Hec est lex holo-
causti: Cremabit᷑ in altari tota nocte vs
q; mane. Ignis ex eodē altari erit. Ue-
stietur tunica sacerdos ⁊ feminalib⁹ li-
neis: tolletq; cineres quos vorans ig-
nis exussit: et ponēs iuxta altare spolia
bitur priorib⁹ vestimētis: indutisq; a-
lijs efferet eos extra castra: ⁊ ī loco mū-
dissimo vsq; ad fauillā consumi faciet.
Ignis autē in altari semꝑ ardebit quē
nutriet sacerdos: subijciēs ligna mane:
ꝑ singulos dies: ⁊ imposito holocausto
desuper: adipes adolebit pacificorum.
Ignis est iste ꝑpetu⁹: qui nū̄q; deficiet
in altari. Hec est lex sacrificij ⁊ libamē
toꝝ que offerēt filij aaron corā domio
et corā altari. Tollet sacerdos pugillū
simile q̄ ꝯspersa est oleo: et totum thus
qḋ suꝑ similā est: adolebitq; illud in al
tari: in monimētum odoris suauissimi
dño. Reliquā autez partē simile come-
C det aaron cū filijs suis absq; fermento:
⁊ comedet in loco sanctuarij taberna-
culi. Ideo aūt nō fermentabit᷑: q̃r pars
ei⁹ in dñi offert᷑ incēsum. Sctm̄ sctōꝝ
erit sicut pro pctō atq; delicto. Mares
tm̄ stirpis aaron comedēt illud. Legiti
mū ac sempiternū erit in generatiōib⁹
vr̄is de sacrificijs dñi. Omis q̇ tetigerit
illa sanctificabit᷑. Locutusq; ē dñs ad
moysen dicēs: Hec est oblatio aaron et
filioꝝ ei⁹ quā offerre debēt dño in die
vnctionis sue. Decimā partē ephi offe-
rent simile ī sacrificio sempiterno. Me-
diū eius mane ⁊ mediū ei⁹ vespe: que ī
sartagine oleo conspersa friget᷑. Offeret
autē eā calidā in odorē suauissimū do-
mino sacerdos qui iure pr̄i successerit.
Et tota cremabit᷑ in altari. Om̄e enim
D sacrificiū sacerdotū igne cōsumet᷑: nec
quisq; comedet ex eo. Locut⁹ est aūt do
min⁹ ad moysen dicēs: Loq̃re aaron et
filijs ei⁹. Ista est lex hostie ꝓ pctō. In lo
co vbi offert᷑ holocaustū: imolabit᷑ co-
ram dño. Sctm̄ sctōꝝ est. Sacerdos q̇
offert comedet eā in loco sctō in atrio
tabernaculi. Quicquid tetigerit carnes
ei⁹ sanctificabit᷑. Si de sanguie illi⁹ ve

stis fuerit aspersa lauabit᷑ in loco sctō.
Uas aūt fictile in quo cocta est ꝯfringe
tur. Q̃ꝫ si vas eneū fuerit: defricabit᷑ et
lauabit᷑ aqua. Ois masculus de genere
sacerdotali vescet᷑ de carnibus eius: q̃r
sctm̄ sctōꝝ est. Hostia enī q̄ ceditur ꝓ pec
cato: cui⁹ sanguis infert᷑ in tabernacu
lū testimonij ad expiādū in sanctuario:
nō comedet᷑: sed cōburet᷑ igni. VII

j.11.e.et.j. 15.b

H Ec quoq; est lex hostie ꝓ deli-
cto: Sctā sctōꝝ est. Idcirco vbi
imolabit᷑ holocaustū: mactabit᷑
⁊ victima ꝓ delicto. Sanguis ei⁹ ꝑ gy-
rum altarꝭ fundet᷑. Offerēt ex ea caudā
et adipem q̇ operit vitalia: duos renun
culos ⁊ pinguedinē q̄ iuxta ilia est: re-
ticulūq; iecoris cū renūculis: ⁊ adole-
bit ea sacerdos suꝑ altare. Incēsum est
dñi ꝓ delicto. Omis masculus de sacer
dotali genere in loco sctō vescetur his
carnib⁹: q̃r sctm̄ sctōꝝ est. Sicut ꝓ pec-
cato offert᷑ hostia: ita ⁊ ꝓ delicto. Utri-
usq; hostie lex vna erit. Ad sacerdotē q̇
eam obtulerit ꝑtinebit. Sacerdos qui
offert holocausti victimā habebit pellē
ei⁹. Et om̄e sacrificiū simile qḋ coquit᷑
in clibano: ⁊ quicq̇d in craticula vel in
sartagine p̄ꝑat᷑: ei⁹ erit sacerdotꝭ a quo
offert᷑: siue oleo cōspersa siue arida fue-
rint. Cūctis filijs aaron mēsura equa ꝑ
singulos diuidet᷑. Hec est lex hostie pa-
B cificoꝝ q̄ offert᷑ dño. Si ꝓ grāꝝactiōe
oblatio fuerit: offerēt panes absq; fer-
mento: cōspersos oleo: ⁊ lagana azyma
vncta oleo: coctāq; similā ⁊ collyridas
olei admixtiōe cōspersas: panes quoq;
fermētatos cū hostia grāꝝ q̄ immolat᷑
ꝓ pacificis: ex quib⁹ vnus ꝓ primitijs
offert᷑ dño: ⁊ erit sacerdotꝭ q̇ fundet ho
stie sanguinē. Cui⁹ carnes eadem come
dent᷑ die: nec remanebit ex eis quicq̄
vsq; mane. Si voto vel sponte quispiā
obtulerit hostiā: eadē sitr edet᷑ die. Sꝫ
⁊ siquid in crastinū remāserit vesci lici
tū est. Quicq̇d aūt tertius inuenerit di-
es: ignis absumet. Si q̇s de carnib⁹ vi-
ctime pacificoꝝ die tertio comederit: ir
rita fiet ei⁹ oblatio nec ꝓderit offeren-
ti q̇nꝑoti⁹ q̄cūq; aīa tali se edulio cōta
minauerit: p̄uaricatiōis rea erit. Caro
C q̄ aliq̇d tetigerit imūdū nō comedet᷑: sꝫ
cōburet᷑ igni. Qui fuerit imūd⁹ vescet᷑
ex ea. Aīa polluta q̄ ederit de carnibus
hostie pacificoꝝ q̄ oblata ē dño ꝑibit ď
pp̄lis suis: ⁊ q̇ tetigerit imūditiā hoīs
vel iumēti siue oīs rei q̄ polluere pōt: ⁊

comederit de huiuscemodi carnib⁹: interibit de pplis suis. Locut⁹q; est dñs ad moysen dicēs: Loq̄re filijs isrł. Adipem ouis ꝛ bouis ꝛ capre nō comedetꝭ. Adipē cadauerꝭ morticini ꝛ ei⁹ aialis qd a bestia captū est: hēbitis in varios vsus. Si qs adipē q offerri debet i incē-
Z.3.d.
sum dñi comederit: ꝑibit de pplo suo. Sanguinē quoq; ois aialis nō sumetꝭ in cibo: tā de auib⁹ q̄ de pecorib⁹. Ois aia q ederit sanguinē: ꝑibit de pplis suis. Locut⁹q; ē dñs ad moysen dicens: Loq̄re filijs isrł dicēs: Qui offert victimā pacificoꝝ dño: offerat sił ꝛ sacrificium. i. libamenta ei⁹. Tenebit manibus
D
adipē hostie: ꝛ pectusculū. Cumq; ambo oblata dño ꝯsecrauerit: tradet sacerdoti: qui adolebit adipē sup altare: pectusculū aūt erit aaron ꝛ filioꝝ ei⁹. Arm⁹ quoq; dexter d pacificoꝝ hostijs: cedet in primitias sacerdotis. Qui obtulerit sanguinē ꝛ adipē filioꝝ aaron: ipse habebit ꝛ armū dextrum in portione sua. Pectusculū eni eleuatiōis ꝛ armū separatiōis tuli a filijs isrł de hostijs coꝝ pacificꝭ: ꝛ dedi aaron sacerdoti ꝛ filijs ei⁹ lege ꝑpetua ab oi pplo isrł. Hec est vnctio aaron ꝛ filioꝝ ei⁹ in cerimonijs dñi: die quo obtulit eos moyses vt sacerdotio fungerent: ꝛ q p̄cepit eis dari dominⁿ a filijs isrł religiōe ꝑpetua i generatiōib⁹ suis. Ista ē lex holocausti ꝛ sacrificij ꝓ pctō atq; delicto: ꝛ ꝓ ꝯsecratione ꝛ pacificoꝝ victimis: quā cōstituit dñs moysi in monte sinai qn mādauit filijs isrł vt offerēt oblatiōes suas dño in deserto sinai.

A VIII

I Ocutusq; ē dñs ad moysen dicens: Tolle aaron cū filijs suis: vestes eoꝝ ꝛ vnctiōis oleū: vitulum ꝓ pctō: duos arietes: canistrū cū azymis: ꝛ ꝯgregabis oēm cetū isrł ad ostium tabernaculi. Fecit moyses vt dñs imꝑauerat: ꝯgregataq; oi turba an̄ fores tabernaculi ait: Iste est s̄mo quē iussit dñs fieri. Statiq; obtulit aaron ꝛ filios eius. Cūq; lauisset eos: vestiuit pōtificē subucula linea: accingēs eū baltheo: ꝛ induens eū tunica hyacinthina: ꝛ desup humerale imposuit: qd astrigens cingulo aptauit rōnali in quo erat doctrina ꝛ veritas. Cydari quoq; texit caput: ꝛ super
B
eā ꝯtra frontē posuit laminā aureā ꝯsecratā in sctificatiōe: sicut p̄cepat ei dominⁿ. Tulit ꝛ vnctōis oleū quo liniuit tabernaculū cū oi supellectili sua. Cūq; sctificās asꝑsisset altare septē vicib⁹: vnxit illud et oia vasa ei⁹: labrūq; cū basi sua sctificauit oleo. Qd fundēs sup caput aaron: vnxit eū ꝛ cōsecrauit. Filios quoq; ei⁹ oblatos ꝯsecrauit: vestiuitq; tunicꝭ lineis ꝛ cinxit baltheis: imposuitq; mitras vt iusserat dñs. Obtulit ꝛ vitulū ꝓ pctō. Cūq; sup caput ei⁹ posuisset aaron ꝛ filij ei⁹ man⁹ suas imolauit
C
eū hauriēs sanguinē: ꝛ tincto digito tetigit cornua altarꝭ ꝑ gyꝝ. Quo expiato ꝛ sctificato: fudit reliquū sanguinez ad fundamēta ei⁹. Adipē ꝟo q erat sup vitalia ꝛ reticulū iecorꝭ: duosq; renunculos cum aruinuł suis adoleuit sup altare: vitulū cū pelle ꝛ carnib⁹: ꝛ fimo cremās extra castra: sicut p̄cepat dñs. Obtulit ꝛ arietē i holocaustū. Sup cui⁹ caput cū iposuissēt aarō ꝛ filij ei⁹ man⁹ suas imolauit eū: ꝛ fudit sanguinez ei⁹ ꝑ
D
circuitū altarꝭ. Ipmq; arietē i frusta cōcidēs: caput ei⁹ ꝛ art⁹ ꝛ adipē adoleuit igni: lotꝭ pri⁹ itestinis ꝛ pedib⁹. Totūq; sił arietē incēdit sup altare eo ꝙ eēt holocaustū suauissimi odorꝭ dño: sicut precepat ei. Obtulit ꝛ arietē secūdū in ꝯsecratiōez sacerdotū: posuerūtq; sup caput ei⁹ aarō ꝛ filij ei⁹ man⁹ suas. Quē cū imolasset moyses: sumēs d sāguie ei⁹: tetigit extremū auricule dextre aarō ꝛ pollicē man⁹ ei⁹ dextre: siłr ꝛ pedis. Obtulit ꝛ filios aarō. Cūq; d sanguie arietꝭ i-
E
molati tetigisset extremū auricule singuloꝝ dextre: ꝛ pollices man⁹ ac dextri pedis: reliquū fudit sup altare ꝑ circuitū. Adipē ꝟo ꝛ caudā oēmq; pinguedinē q opit itestina: reticulūq; iecorꝭ ꝛ duos renes cū adipib⁹ suis ꝛ armo dextro separauit. Tollēs aūt d canistro azymoꝝ qd erat corā dño panes absq; fermēto ꝛ collyridā ꝯspersaz oleo: laganūq; posuit sup adipes ꝛ armū dextꝝ: tradēs sił oia aaron ꝛ filijs ei⁹. Qui postq̄ leua-
F
uerūt ea corā dño: rursū suscepta de manib⁹ eoꝝ: adoleuit sup altare holocausti: eo ꝙ ꝯsecratiōis eēt oblatio in odorē suauitatꝭ sacrificij dño. Tulitq; pectusculū eleuās illud corā dño d ariete ꝯsecratiōis in ptē suā: sicut p̄ceperat ei dñs. Assumēsq; vnguētū ꝛ sanguiez q erat i altari asꝑsit sup aarō ꝛ vestimēta ei⁹ ꝛ sup filios illi⁹ ac vestes eoꝝ. Cūq; sctificasset eos i vestitu suo: p̄cepit eis: dicēs: Coq̄te carnes ante fores tabernaculi ꝛ ibi comedite eas. Panes quoq; ꝯsecratiōis edite q positi sūt i canistro:

B sicut ꝓcepit mihi dñs dicẽs: Aaron ⁊ fi-
lij eiꝰ comedẽt eos. Quicquid autẽ reli
quũ fuerit de carne ⁊ panibꝰ: ignis ab-
sumet. De ostio quoqꝫ tabernaculi non
exibitis septẽ diebꝰ: vsqꝫ ad diẽ quo cõ-
plebit tps ꝯsecratiõis vr̃e. Septem enĩ
diebꝰ finit ꝯsecratio sicut impñsentiaꝝ
factũ est: vt ritꝰ sacrificij cõpleret. Die
ac nocte manebitis in tabernacl'o: obser
uantes custodias dñi ne moriami. Sic
enĩ mihi ꝓceptũ est. Feceruntqꝫ aaron
et filij eius cuncta que locutꝰ est domi-
nus ꝑ manum moysi. IX

A f Acto autem octauo die: vocauit
moyses aaron ⁊ filios eiꝰ ac ma
iores natu isrl': dixitqꝫ ad aaron
Tolle de armẽto vitulũ ꝓ pctõ ⁊ arietẽ
in holocaustũ vtrũqꝫ imaculatũ: ⁊ offer
illos corã dño: ⁊ ad filios isrl' loqueris:
Tollite hircũ ꝓ pctõ: et vitulum atqꝫ a-
gnũ anniculũ ⁊ sine macula i holocau-
stũ: bouẽ ⁊ arietẽ ꝓ pacificis: ⁊ imolate
eos corã dño in sacrificio singl'oꝝ simi-
lã cõspersam oleo offerẽtes: Hodie enim
dñs apparebit vobis. Tulerũt ergo cũ-
cta ꝗ iusserat moyses ad ostiũ taberna-
culi: vbi cũ omis multitudo astaret: ait
moyses: Iste est sermo quem ꝓcepit dñs:
B facite ⁊ apparebit vobis gl'ia eiꝰ. Et di-
xit ad aaron: Accede ad altare: et imo-
la ꝓ pctõ tuo. Offer holocaustũ ⁊ depre
care ꝓ te ⁊ ꝓ ppl'o. Cũqꝫ mactauerit ho-
stiam ppl'i: ora ꝓ eis sicut ꝓcepit domi-
nus. Statiqꝫ aaron accedẽs ad altare
imolauit vitulũ ꝓ pctõ suo: cuius san-
guinẽ obtulerũt ei filij sui. In quo tin-
gens digitũ tetigit cornua altaris: ⁊ fu-
dit residuũ ad basim eiꝰ. Adipẽqꝫ ⁊ re-
nunculos ac reticulũ iecoris ꝗ sũt pro
pctõ adoleuit sup altare: sicut ꝓceperat
dñs moysi. Carnẽ vero ⁊ pellẽ eiꝰ extra
castra cõbussit igni: immolauit ⁊ holo-
C causti victimã. Obtuleruntqꝫ ei filij sui
sanguinẽ eiꝰ: quẽ fudit ꝑ altaris circũ-
itũ. Ipsam etiã hostiã in frusta cõcisam
cũ capite et mẽbris singul' obtulerũt: ꝗ
oĩa sup altare cremauit igni: lotis aqua
priꝰ intestinis ⁊ pedibꝰ. Et ꝓ pctõ ppl'i
offerens: mactauit hircũ: expiatoqꝫ al-
tari fecit holocaustũ: addẽs i sacrificio
libamẽta ꝗ pariter offerunt: ⁊ adolẽs
ea super altare: absqꝫ cerimonijs holo-
causti matutini. Immolauit ⁊ bouẽ at-
qꝫ arietẽ hostias pacificas ppl'i. Obtule
rũtqꝫ ei filij sui sanguinẽ quẽ fudit su-
per altare in circũitu: adipẽ aũt bouis
et caudã arietis renunculosqꝫ cũ adipi-
bus suis ⁊ reticulũ iecoris posuerũt su-
D per pectora. Cũqꝫ cremati essent adipes
sup altare: pectora eorum: ⁊ armos dex
tros sepauit aaron eleuans corã domi-
no: sicut ꝓcepat moyses. Et extendens
manũ ad ppl'm bñdixit ei: sicqꝫ cõpletis
hostijs ꝓ pctõ ⁊ holocaustis ⁊ pacificis
descẽdit. Ingressi aũt moyses ⁊ aaron i
tabernaculum testimonij ⁊ deinceps e-
gressi: bñdixerũt ppl'o. Apparuitqꝫ gl'ia
dñi omni multitudini: ⁊ ecce egressus
ignis a dño deuorauit holocaustum et
adipes qui erãt sup altare. Qđ cum vi-
dissent turbe: laudauerũt dñm ruentes
in facies suas. X

A a Arreptisqꝫ nadab ⁊ abiu filij aa-
ron thuribul' imposuerũt ignem:
⁊ incẽsum desup offerẽtes coram
dño ignẽ alienũ: qđ eis ꝓceptũ ñ erat.
Egressusqꝫ ignis a dño deuorauit eos:
⁊ mortui sunt corã dño. Dixitqꝫ moy-
ses ad aaron: Hoc est qđ locutꝰ est dñs:
Sanctificabor in his ꝗ appropinquãt
mihi: ⁊ i cõspectu ois ppl'i glorificabor.
Qđ audiẽs tacuit aaron. Uocatis autem
moyses mysahele ⁊ elisaphan: filijs ozi-
el patrui aaron: ait ad eos: Ite ⁊ tollite
frẽs vr̃os de ꝯspectu sctũarij: ⁊ asporta
te extra castra. Cõfestimqꝫ ꝑgentes tule
rũt eos sicut iacebãt vestitos lineis tu-
nicis: et eiecerũt foras vt sibi fuerat im
B peratũ. Locutusqꝫ est moyses ad aaron
⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios eiꝰ: Capi-
ta vr̃a nolite nudare: ⁊ vestimẽta noli-
te scindere: ne forte moriami: ⁊ sup om-
nẽ cetũ oriat indignatio. Frẽs vestri et
ois domꝰ israel plangãt incendium qđ
dñs suscitauit: vos aũt nõ egrediemini
fores tabernaculi: alioquin ꝑibitis. Ole
um quippe sctẽ vnctiõis est super vos.
Qui fecerũt oĩa iuxta ꝓceptũ moysi. Di
xitqꝫ dñs ad aaron. Uinũ ⁊ omne qđ in-
ebriare põt nõ bibetis: tu ⁊ filij tui qñ i-
trabitis in tabernaculũ testimonij ne
moriamini: qr ꝓceptũ sempiternũ est in
generatiões vr̃as: ⁊ vt habeatis sciam di-
scernẽdi inter sctm̃ ⁊ ꝓphanũ: iter pol-
lutum ⁊ mundũ: doceatisqꝫ filios israel
oĩa legitima mea ꝗ locutꝰ sum ad eos ꝑ
C manũ moysi. Locutusqꝫ est moyses ad
aaron ⁊ ad eleazar ⁊ ythamar filios eiꝰ
qui erãt residui. Tollite sacrificiũ qđ re
mansit de oblatione dñi: ⁊ comedite il-
lud absqꝫ fermẽto iuxta altare: qr sctm̃
sctõꝝ est: comedetis aũt in loco sctõ qđ

I. 16. a.
Nu. 3. a. et
26. g.

datū est tibi: ⁊ filiꝭs tuis de oblatiōib⁹ dñi: sicut ꝓceptū est mihi. Pectusculuꝫ quoqꝫ qđ oblatū est: ⁊ armū qui separatus est: edetꝭ in loco mūdissimo tu et filiꝭ tui ⁊ filie tue tecū. Tibi eni ac liberꝭ tuis reposita sunt de hostiꝭs salutarib⁹ filioꝝ isrl': eo ꝙ armū ⁊ pect⁹ et adipes qui cremanꝭ in altari: eleuauerūt corā dño: ⁊ ꝑtineāt ad te ⁊ ad filios tuos lege ꝑpetua: sicut precepit dñs. Inter hec (D) hircū qui oblat⁹ fuerat ꝓ pctō cū quereret moyses exustū reꝑpit: iratusqꝫ cōtra eleazar ⁊ ythamar filios aaron q̄ remāserant: ait: Cur nō comedistꝭ hostiaꝫ ꝓ pctō in loco scō: q̄ sctā sctōꝝ est: ⁊ data vobis vt portetꝭ iniquitatē mltitudinis ⁊ rogetꝭ ꝓ ea in ꝯspectu dñi: ꝑsertim cū de sanguie illi⁹ nō sit illatū itra sancta: ⁊ comedere debueratꝭ eā in sanctuario sicut ꝓceptū est mihi? Respōdit aaron: Oblata est hodie victima ꝓ peccato ⁊ holocaustū corā dño: mihi auteꝫ accidit qđ vides. Quō potui comedere eā: aut placere dño in cerimoniꝭs mēte lugubri? Quod cū audisset moyses recepit satisfactionem.

XI

(A) Locutusqꝫ est dñs ad moysen et (I) aaron dicēs: Dicite filiꝭs israel: Custodite oia q̄ scripsi vobis vt sim de⁹ vr̄. (Deu.14.a) Hec sunt aialia qui comedere debetis de cūctis aiantib⁹ terre. Omne qđ habet diuisaꝫ vngulā ⁊ ruminat in pecorib⁹ comedetꝭ. Quicq̄d aūt ruminat ⁊ habet vngulā sed nō diuidit eaꝫ: sicut camel⁹ ⁊ cetera: ñ comedetꝭ illud: ⁊ iter imūda reputabitꝭ. Cyrogrillus q̄ ruminat vngulāqꝫ nō diuidit: imūdus est: lepus quoqꝫ nā ⁊ ipse ruminat sꝫ vngulā nō diuidit: ⁊ sus q̄ cū vngulā diuidat: nō ruminat: hoꝝ carnib⁹ nō vescimini: nec cadauera ꝯtingetis qꝛ imunda sūt vobis. (B) Hec etiā sunt q̄ gignunꝭ in aquis ⁊ vesci licitū est. Omne qđ habet pēnulas ⁊ squamas tā in mari q̄ꝫ i fluminib⁹ ⁊ stagnis: comedetꝭ. Quicq̄d aūt pēnulas ⁊ squamas nō habet eorū q̄ in aquis mouenꝭ ⁊ viuūt: abomiabile vobis execrandūqꝫ erit. Carnes eorū nō comedetꝭ: ⁊ morticina vitabitꝭ. Cuncta q̄ nō habēt pēnulas ⁊ squamas in aquis: polluta erūt. Hec sūt q̄ de auib⁹ comedere nō debetꝭ: ⁊ vitāda sūt vobis. Aquilā ⁊ gryphū ⁊ halyetū ⁊ miluū ac vulturē iuxta gen⁹ suū: et omne coruini (C) generis in silitudinē suā: strutionem et noctuā ⁊ larū ⁊ accipitrē iuxta gen⁹ suum: bubonē ⁊ mergulū ⁊ ibin ⁊ cygnū ⁊ onocrocalum ⁊ porphyrionē: herodionē ⁊ caradrion iuxta gen⁹ suum: vpupam quoqꝫ ⁊ vespertilionē. Omne de volucrib⁹ qđ gradiꝭ sup quattuor pedes: abomiabile erit vobis. Quicq̄d autem ambulat quidē sup quattuor pedes: sed habꝫ longiora retro crura p q̄ salit sup terrā comedere debetꝭ: vt est brucus in genere suo: ⁊ atthacus atqꝫ ophimach⁹ atqꝫ locusta: singula iuxta gen⁹ suum. (D) Quicq̄d aūt ex volucrib⁹ quattuor tm̄ hꝫ pedes: execrabile erit vobis: ⁊ q̄cūqꝫ morticina eoꝝ extigerit polluēꝭ: et erit imūdus vsqꝫ ad vespam: ⁊ si necesse fuerit vt portet quippiā hoꝝ mortuū: lauabit vestimēta sua: ⁊ immūdus erit vsqꝫ ad occasum solis. Omne aial qđ hꝫ q̄deꝫ vngulā sed nō diuidit eā nec ruminat: imūdū erit: ⁊ quicq̄d tetigerit illud: cōtaminabiꝭ. Qđ ambulat sup man⁹ ex cunctꝭ aiantib⁹ q̄ incedūt quadrupedia imundū erit. Qui tetigerit morticina eoꝝ: polluēꝭ vsqꝫ ad vespeꝝ: ⁊ q̄ portauerit huiuscemodi cadauera: lauabit vestimēta sua: ⁊ imūdus erit vsqꝫ ad vesperū: qꝛ omia hec immūda sunt vobis. (E) Hec quoqꝫ inter polluta reputabūtur de his q̄ mouenꝭ i terra mustela ⁊ mus ⁊ crocodril⁹: singl'a iuxta gen⁹ suū migale: cameleon: ⁊ stellio: ⁊ lacerta: et talpa: oia hec immūda sunt. Qui tetigerit morticina eoꝝ: imūdus erit vsqꝫ ad vesperū: et sup qđ ceciderit quicq̄ꝫ đ morticinis eoꝝ polluēꝭ. Tam vas ligneū ⁊ vestimentū q̄ꝫ pelles ⁊ cilicia: ⁊ in quocūqꝫ fit opus: tingenꝭ aqua: et polluta erūt vsqꝫ ad vespeꝝ: et sic postea mūdabunꝭ. Uas autē fictile in qđ hoꝝ quicq̄ꝫ intro ceciderit polluēꝭ: ⁊ idcirco frāgendū est. (s̄.6.d.et.I. 15.b.) (F) Omis cib⁹ quē comederis si fusa fuerit sup eū aqua: imundus erit ⁊ omne liquēs qđ bibiꝭ de vniuerso vase: imundū erit. Et quicq̄d de morticinis huiuscemodi ceciderit sup illud: imundū erit: siue clibani siue sytropodes destruenꝭ: et imundi erūt. Fontes vero ⁊ cisterne et ois aquaꝝ ꝯgregatio: munda erit. Qui morticina eorum tetigerit polluēꝭ. Si ceciderit sup sementē non polluet eā. Si aūt quispiā aqua semētē ꝑfuderit: et postea morticinis tacta fuerit illico polluēꝭ. Si mortuū fuerit anial qđ licet vobis comedere: qꝛ cadauer ei⁹ tetigerit: imūdus erit vsqꝫ ad vesperū. Et qui comederit ex eo quippiaꝫ

ſiue portauerit lauabit veſtimēta ſua: ⁊ immūdꝰ erit vſqꝫ ad veſpeꝝ. Om̄e qđ

G reptat ſup terrā: abomiabile erit: nec aſ ſumet̃ i cibū. Quicq̇d ſupra pectꝰ quadrupes gradit̃ ⁊ multos habet pedes ſiue ꝑ humū trahit̃: nō comedetꝭ: qꝛ abominabile eſt. Nolite cōtamiare aīas vr̄as: nec tangatis quicq̄ eoꝝ ne imūdi ſitis. Ego ſum dn̄s deꝰ vr̄. Scti eſtote qꝛ ego ſctūs ſum: ne polluatꝭ aīas veſtras in oi reptili qđ mouet̃ ſup terraꝫ. Ego eni ſum dn̄s qui eduxi vos de terra egypti: vt eſſem vobis in deum. Scti eritis: qꝛ ego ſctūs ſum. Iſta eſt lex animantiū ac volucrū ⁊ ois aie viuētis q̄ mouet̃ in aqua et reptat i terra: vt differētias noueritꝭ mūdi ⁊ imūdi: ⁊ ſciatia quid comedere ⁊ reſpuere debeatꝭ.

Margin: I. 19. a. / I. Pe. I. c.

XII

A I Ocutuſqꝫ eſt dn̄s ad moyſen dicens: Loquere filiis iſrl̃: ⁊ dices ad eos: Mulier ſi ſuſcepto ſemie pepererit maſculū: imūda erit ſeptem diebꝰ iuxta dies ſeꝑationis menſtrue: ⁊ die octauo circūcidet̃ infantulus: iꝑa vero trigitatribꝰ diebꝰ manebit in ſanguine purificatiōis ſue. Om̄e

B ſctm̄ nō tanget nec ingrediet̃ in ſanctuariū donec ipleāt̃ dies purgatiōis ſue. Sin aūt feminā pepererit: immūda erit duabꝰ hebdomadibꝰ iuxta ritū fluxus mēſtrui: et ſexagintaſex diebꝰ manebit

C in ſanguine purificatiōis ſue. Cūqꝫ expleti fuerint dies purificatiōis ſue ꝓ filio ſiue ꝓ filia: deferet agnū anniculuꝫ in holocauſtū ⁊ pullū columbe ſiue turturē ꝓ pctō ad oſtiū tabernaculi teſtimonij: ⁊ tradet ſacerdoti qui offeret illa corā dn̄o ⁊ orabit ꝓ ea: ⁊ ſic mūdabi

D tur ꝓ fluuio ſanguis ſui. Iſta eſt lex parientis maſculū aut feminā. Qꝫ ſi non inuenerit manꝰ eiꝰ: nec potuerit offerre agnum: ſumet duos turtures vel duos pullos colūbaꝝ: vnū i holocauſtū ⁊ alterum ꝓ peccato. Orabitqꝫ pro ea ſacerdos: ⁊ ſic mūdabitur.

Margin: Luce. 2. d / S. 5. b. / Lu. 2. d.

XIII

A I Ocutuſqꝫ eſt dn̄s ad moyſen et aaron dicēs: Hō in cuiꝰ cute et carne ortꝰ fuerit diuerſus color ſiue puſtula: aut quaſi lucēs quippiā. i. plaga lepre: adducet̃ ad aaron ſacerdotē: vel ad vnū quēlibet filioꝝ eius. Qui cū viderit leprā in cute: ⁊ pilos in albū mutatoſ colorē: ipāmqꝫ ſpeciē lepre humiliorē cute ⁊ carne reliqua: plaga lepre eſt: ⁊ ad arbitriū eius ſeꝑabit̃. Sin autē lucis cādor fuerit in cute: nec humilior carne reliqua: ⁊ pili coloris priſtini: recludet eū ſacerdos ſeptē diebꝰ ⁊ ꝯſiderabit die ſeptimo. Et ſi quidem lepra vltra nō creuerit nec trāſierit in cute priores termios: rurſum recludet eū ſeptē diebꝰ aliis: ⁊ die ſeptimo ꝯtēplabit̃. Si obſcurior fuerit lepra ⁊ nō creuerit in cute: mūdabit eā: qꝛ ſcabies ē: lauabitqꝫ hō veſtimēta ſua: ⁊ mundus erit. Qꝫ ſi poſtq̄ a ſacerdote viſus eſt ⁊ redditꝰ mūditie iteꝝ lepra creuerit adducet̃ ad eū: ⁊ imūditie ꝯdēnabit̃. Plaga lepre ſi fuerit in hoie: adducetur ad ſacerdotē ⁊ videbit eū. Cūqꝫ color albꝰ i cute fuerit: ⁊ capilloꝝ mutauerit aſpectum: iꝑa quoqꝫ caro viua apparuerit: lepra vetuſtiſſima iudicabit̃ atqꝫ inolita cuti. Cōtamiabit itaqꝫ eū ſacerdos ⁊ nō recludet: qꝛ ꝑſpicue imūditie ē. Sin aūt effloruerit diſcurrēs lepra in cute: et aperuerit oēꝫ carnē a capite vſqꝫ ad pedes quicq̇d ſub aſpectu oculorum cadit: ꝯſiderabit eum ſacerdos: ⁊ teneri lepra mūdiſſima iudicabit: eo ꝙ ois i cādorē verſa ſit: ⁊ idcirco hō mūdus erit.

C Qn̄ vero caro viuēs in eo appuerit: tūc ſacerdotis iudicio polluet̃: ⁊ inter imūdos reputabit̃. Caro enim viua ſi lepra aſpergit̃: immūda eſt. Qꝫ ſi rurſum verſa fuerit in alborē ⁊ totū hoiem operuerit: cōſiderabit eū ſacerdos: ⁊ mūdū eſſe decernet. Caro aūt ⁊ cutis in qua vlcus natū eſt ⁊ ſanatū: ⁊ in loco vlceris cicatrix alba apparuerit ſiue ſubrufa adducetur hō ad ſacerdotē. Qui cum viderit locuꝫ lepre humiliorē carne reliqua: et pilos verſos in candorē ꝯtamiabit eū. Plaga eni lepre orta eſt in vlcere. Qꝫ ſi pilus colorꝭ eſt priſtini: ⁊ cicatrix ſubobſcura ⁊ vicina carne nō eſt hūilior: recludet eū ſeptē diebꝰ. Et ſiquidē creuerit: adiudicabit eū lepre: ſin aūt ſteterit in loco ſuo: vlcerꝭ eſt cicatrix: ⁊ hō mundus erit.

D Caro aūt ⁊ cutis quā ignis exuſſerit: ⁊ ſanata albā ſiue rufam habuerit cicatricē: ꝯſiderabit eā ſacerdos. Et ecce ſi verſa eſt in alborē: ⁊ locꝰ eiꝰ reliqua cute ē hūilior: ꝯtamiabit eū: qꝛ plaga lepre in cicatrice orta eſt. Qꝫ ſi pilorū color nō fuerit inmutatꝰ: nec humilior plaga carne reliqua ⁊ iꝑa lepre ſpecies fuerit ſubobſcura: recludet eum ſeptē diebꝰ: et die ſeptimo ꝯtemplabitur. Si creuerit in cute lepra contaminabit eū: ſin aūt in loco ſuo candor ſteterit nō ſatis clarꝰ: plaga cōbuſtiōis eſt: ⁊ idcir-

co mundꝰ dicẽ: qꝛ cicatrix eſt cōbuſture.
Uir ſiue mulier in cuiꝰ capite vel bar-
ba germinauerit lepꝛa: videbit eos ſa-
cerdos. Et ſiquidē humilioꝛ fuerit locꝰ
reliqua carne: ⁊ capillꝰ flauus: ſolitoqꝫ
ſubtilioꝛ: cōtaminabit eos: qꝛ lepꝛa capi-
E tis ac barbe eſt. Sin autē viderit locum
macule equalē vicine carni ⁊ capillū ni
grū: recludet eos ſeptē diebꝰ: ⁊ die ſepti
mo intuebitur. Si nō creuerit macula et
capillus ſui coloris eſt: ⁊ locꝰ plage car-
ni reliqua equalis: radetur hō abſqꝫ loco
macule: ⁊ recludetur ſeptē diebꝰ alijs. Si
die ſeptimo viſa fuerit ſtetiſſe plaga in
loco ſuo: nec humilioꝛ carne reliqua: mū-
dabit eū: lotiſqꝫ veſtibꝰ ſuis: mūdꝰ erit.
Sin autē poſt emūdationē rurſus creue
rit macula in cute: non q̄reret amplius
vtrū capillꝰ in flauū coloꝛē ſit cōmuta
tus: qꝛ apte immūdus eſt. Porro ſi ſtete-
rit macula ⁊ capilli nigri fuerint: noue
rit hoīem ſanatū eſſe: ⁊ ꝯfidēter eū pꝛo-
nūciet mundū. Uir ſiue mulier in cuius
cute candoꝛ appuerit: intuebitur eos ſa-
F cerdos. Si depꝛehenderit ſubobſcurū al
boꝛē lucere in cute ſciat nō eſſe lepꝛam:
ſed maculā coloris candidi ⁊ hoīem mū
dum. Uir de cuiꝰ capite capilli fluunt:
caluꝰ ⁊ mūdus ē. Et ſi a fronte cecide-
rint pili: recaluaſter ⁊ mūdꝰ eſt. Sin autē
in caluitio ſiue in recaluatiōe albꝰ vel
rufus coloꝛ fuerit exoꝛtus: ⁊ hoc ſacer-
dos viderit: ꝯdēnabit eū haud dubie le
pꝛe q̄ oꝛta eſt in caluitio. Quicūqꝫ ergo
maculatꝰ fuerit lepꝛa ⁊ ſepatꝰ eſt ad ar-
bitriū ſacerdotis: habebit veſtimēta diſ
ſuta: caput nudū: os veſte ꝯtectū: cōta-
minatū ac ſoꝛdidū ſe clamabit. Omni tpe
quo lepꝛoſus ē ⁊ immūdus: ſolꝰ habita
bit extra caſtra. Ueſtis lanea ſiue linea
q̄ lepꝛā habuerint in ſtamīe atqꝫ ſubte-
gmine: aut certe pellis: vel quicquid ex
pelle ꝯfectū eſt: ſi alba vel rufa macula
fuerit infecta lepꝛa reputabitur: oſtendetur qꝫ
G ſacerdoti: Qui ꝯſideratā recludet ſeptē
diebꝰ: ⁊ die ſeptimo rurſus aſpiciens: ſi
depꝛehenderit creuiſſe lepꝛa pſeuerās eſt:
pollutū iudicabit veſtimētū: ⁊ omne in
quo fuerit inuēta: ⁊ idcirco cōburetur
flāmis. Quod ſi eā viderit nō creuiſſe: pꝛeci
piet ⁊ lauabūt id in quo lepꝛa eſt: reclu
detqꝫ illud ſeptē diebꝰ alijs. Et cū vide
rit faciē quidē pꝛiſtinā nō reuerſaꝫ: nec
tn̄ creuiſſe lepꝛā immundū iudicabit et
igne cōburet: eo ꝙ infuſa ſit in ſupficie
veſtimēti vel ꝑ totū lepꝛa. Sin autē ob-
ſcurioꝛ fuerit locꝰ lepꝛe poſtq̄ veſtis eſt
lota: abꝛūpet eū ⁊ a ſolido diuidet. Quod
ſi vltra apparuerit in his locis que priꝰ
immaculata erāt lepꝛa volatilis ⁊ vaga:
debet igne cōburi. Si ceſſauerit: laua-
bit aqua ea q̄ pura ſunt ſecūdo ⁊ mun-
da erūt. Iſta ē lex lepꝛe veſtimēti lanei
⁊ linei: ſtaminis atqꝫ ſubtegminis: oīſqꝫ
ſupellectilis pellicee: quō mūdari debe-
at vel cōtaminari.

XIIII

B Locutuſqꝫ eſt dn̄s ad moyſen di-
I cēs: Hic eſt ritꝰ lepꝛoſi qn̄ mun-
dādus eſt. Adducetur ad ſacerdo-
tē. Qui egreſſus de caſtris cū inuenerit
lepꝛā eſſe mundatā: pꝛecipiet ei q̄ purifi-
catur vt offerat duos paſſeres viuos pꝛo
ſe quos veſci licitum eſt: et lignum ce-
drinum vermiculūqꝫ ⁊ hyſopū. Et vnū
ex paſſeribus immolari iubebit in vaſe
fictili ſuper aquas viuentes: alium au-
tem viuum cū ligno cedrino et cocco ⁊
hyſopo: tinget in ſanguine paſſeris im-
molati quo aſperget illum qui mundā-
dus eſt ſepties vt iure purgetur: et di-
mittet paſſerem viuū vt in agrum auo
let. Cumqꝫ lauerit homo veſtimēta ſua:
radet omēs pilos coꝛpoꝛis ⁊ lauabitur
aqua: purificatuſqꝫ ingredietur caſtra:
ita dūtaxat vt maneat extra tabernacu
lū ſuū ſeptem diebus: et die ſeptima ra
det capillos capitis: barbamqꝫ et ſup-
B cilia: ac totius coꝛpis pilos. Et lotis rur
ſum veſtibus et coꝛpoꝛe: die octauo ſu-
met duos agnos immaculatos: et ouē
anniculam abſqꝫ macula: et tres deci-
mas ſimile in ſacrificiuꝫ que conſperſa
ſit oleo: ⁊ ſeoꝛſum olei ſextarium. Cūqꝫ
ſacerdos purificans hominē ſtatuerit
eum: et hec oīa coꝛam domino i oſtio
tabernaculi teſtimonij: tollet agnum ⁊
offeret eum pꝛo delicto: oleiqꝫ ſextariū.
Et oblatis ante dominū omnibus: im-
molabit agnuꝫ vbi ſolet immolari ho-
ſtia ꝓ peccato: ⁊ holocauſtum: id eſt: in
loco ſancto. Sicut enim ꝓ peccata: ita
⁊ ꝓ delicto ad ſacerdotem pertinet ho-
C ſtia. Sctā ſctōꝛum eſt. Aſſumēſqꝫ ſacer
dos de ſanguine hoſtie q̄ imolata eſt ꝓ
delicto: ponet ſup extremū auricule dex
tre eius qui mundatur: ⁊ ſup pollices
manꝰ dextre et pedis: ⁊ de olei ſextario
mittet in manū ſuā ſiniſtrā tingetqꝫ di
gitū dextrū in eo: ⁊ aſpget coꝛā dn̄o ſe-
pties. Quod autē reliquū eſt olei in le-
ua manu: fundet ſup extremū auricule
dextre eius qui mundatur: ⁊ ſup pollices

Math.8.a.
Mar.1.d
Lu.5.c.et
17.d.

manꝰ ac pedis dextri: ⁊ ſuꝑ ſanguinē
q̃ effuſus ē ꝓ delicto: et ſuꝑ caput eiꝰ
Rogabitq̄ ꝓ eo corā dn̄o: ⁊ faciet ſacri
ficiū ꝓ pctō. Tūc imolabit holocauſtū
⁊ ponet illud in altari cū libamētis ſu
is: ⁊ hō rite mūdabiť. Qꝫ ſi pauꝑ eſt et
nō pōt manꝰ eiꝰ inuenire q̃ dicta ſunt:
ꝓ delicto aſſumet agnū ad oblationem
vt roget ꝓ eo ſacerdos: decimāq̄ partē
ſimile cōſperſe oleo in ſacrificiū: et olei
ſextariū: duoſq̄ turtures ſiue duos pul
los colūbe: quoꝝ vnꝰ ſit ꝓ pctō: ⁊ alter
in holocauſtū: offeretq̄ ea die octauo
purificatiōis ſue ſacerdoti ad oſtiū ta-
bernaculi teſtimonij corā dn̄o. Qui ſu-
ſcipiens agnū ꝓ delicto ⁊ ſextariū olei:
leuabit ſimul: imolatoq̄ agno: de ſan-
guine eius ponet ſuꝑ extremū auricule
dextre eiꝰ qui mūdatur: ⁊ ſuꝑ pollices
manus eius ac pedis dextri. Olei vero
partē mittet in manū ſuā ſiniſtram: in
quo tingēs digito dextre manꝰ aſꝑget
ſepties cōtra dn̄m: tangetq̄ extremum
dextre auricule illiꝰ qui mūdať ⁊ polli
ces manꝰ ac pedis dextri: i loco ſangui
nis qui effuſus eſt ꝓ delicto. Reliquam
aūt partē olei que eſt in ſiniſtra manu:
mittet ſuꝑ caput purificati vt placet ꝓ
eo dn̄m: ⁊ turturē ſiue pullū colūbe of-
feret vnū ꝓ delicto: ⁊ alteꝝ in holocau
ſtū cū libamētis ſuis. Hoc eſt ſacrificiū
leproſi qui hr̄e nō pōt oīa in emūdatio
nē ſui. Locutuſq̄ eſt dn̄s ad moyſen et
aaron dicēs: Cūq̄ ingreſſi fueritis ter-
rā chanaan: quā ego dabo vobis i poſ-
ſeſſionē ſi fuerit plaga lepre in edibus:
ibit cuiꝰ eſt domꝰ nuncians ſacerdoti: et
dicet: Quaſi plaga lepre videť mihi eſſe
in domo mea. At ille p̃cipiet vt efferan
tur vniuerſa de domo priuſq̄ ingredi-
atur eā et videat vtꝝ leproſa ſit ne imū
da fiant oīa q̃ in domo ſūt. Intrabitq̄
poſtea vt ꝯſideret leprā domꝰ: ⁊ cum vi
derit in parietibꝰ illiꝰ quaſi valliculas
pallore ſiue rubore deformes ⁊ humilio
res ſuꝑficie reliqua: egrediet oſtiū do-
mus ⁊ ſtatim claudet illā ſeptē diebꝰ:
reuerſuſq̄ die ſeptio ꝯſiderabit eā. Si
inuenerit creuiſſe leprā: iubebit erui la
pides in quibꝰ lepra eſt: ⁊ proijci eos ex
tra ciuitatē in locū immūdū: domū au
tē ipſam radi intrinſecꝰ ꝑ circuitum et
ſpargi puluerē raſure extra vrbē i locū
immūdū: lapideſq̄ alios reponi ꝓ his
qui ablati fuerāt: ⁊ luto alio liniri do-
mū. Sin aūt poſtq̄ eruti ſūt lapides et
pulꝰis elatꝰ ⁊ alia terra lita: ingreſſus
ſacerdos viderit reuerſam leprā ⁊ parie
tes reſꝑſos maculis: lepra eſt ꝑſeuerās
⁊ immūda domꝰ. Quā ſtatim deſtruēt ⁊
lapides eiꝰ ac ligna atq̄ vniuerſū pul-
uerem proijciēt extra oppidū in locum
immūdū. Qui intrauerit domū qn̄ clau
ſa eſt imūdus erit vſq̄ ad veſpeꝝ: ⁊ qui
dormierit in ea ⁊ comederit quippiā: la
uabit veſtimēta ſua. Qꝫ ſi introiens ſa
cerdos viderit leprā nō creuiſſe i domo
poſtq̄ denuo lita fuerit: purificabit eā
reddita ſanitate: ⁊ in purificatiōe eius
ſumet duos paſſeres lignūq̄ cedrinū ⁊
vermiculū: atq̄ hyſopū: ⁊ imolato vno
paſſere in vaſe fictili ſuꝑ aquas viuas:
tollet lignū cedrinū ⁊ hyſopū ⁊ coccū ⁊
paſſerē viuū: ⁊ tinget oīa in ſanguine
paſſeris imolati: atq̄ in aquis viuenti-
bus ⁊ aſꝑget domū ſepties: purificabit
q̄ eā tam in ſanguie paſſeris q̄ i aquis
viuētibꝰ: et in paſſere viuo: lignoq̄ ce-
drino et hyſopo atq̄ vermiculo. Cunq̄
dimiſerit paſſerē auolare in agrū libe-
re: orabit ꝓ domo ⁊ iure mundabitur.
Iſta eſt lex oīs lepre ⁊ ꝑcuſſure: lepre ve-
ſtiū et domoꝝ: cicatricis ⁊ erūpentium
papulaꝝ: lucētis macule ⁊ i varias ſpe
cies coloribꝰ imutatis: vt poſſit ſciri
quo tp̄e mūdū quid vel imundū ſit.

XV

Locutuſq̄ eſt dn̄s ad moy-
ſen ⁊ aaron dicēs: Loquimini fi-
lijs iſrľ: et dicite eis. Uir qui pa-
titur fluxū ſemis: imūdus erit: ⁊ tūc iu-
dicabiť huic vitio ſubiacere: cum ꝑ ſin
gula momēta adheſerit carni eiꝰ atq̄
cōcreuerit fedus humor. Omne ſtratum
in quo dormierit imundū erit: ⁊ vbicū
q̄ ſederit. Si quis hoim tetigerit lectū
eius: lauabit veſtimēta ſua: ⁊ ip̄e lotꝰ
aqua: imundꝰ erit vſq̄ ad veſperū. Si
ſederit vbi ille ſederat ⁊ ipſe lauabit ve
ſtimēta ſua: et lotꝰ aqua imūdus erit vſ
q̄ ad veſpeꝝ. Qui tetigerit carnē eius:
lauabit veſtimēta ſua: et ip̄e lotꝰ aqua
imundus erit vſq̄ ad veſpeꝝ. Si ſali-
uā huiuſcemodi hō iecerit ſuꝑ eū qui
mūdus eſt: lauabit veſtimēta ſua: et lo
tus aqua imundꝰ erit vſq̄ ad veſperū.
Sagma ſuꝑ qđ ſederit immūdū erit: et
quicqd ſub eo fuerit qui fluxū ſeminis
patiť: pollutū erit vſq̄ ad veſpeꝝ. Qui
portauerit horū aliquid: lauabit veſti-
menta ſua: et ipſe lotꝰ aqua immūdus
erit vſq̄ ad veſpeꝝ. Omis quē tetigerit
qui talis eſt non lotis ante manibus:

lauabit vestimēta sua: ꝛ lot⁹ aqua imū
dus erit vsq3 ad vespeꝝ. Uas fictile qđ
tetigerit ꝯfringet: vas aūt ligneū laua-
bit aqua. Si sanat⁹ fuerit q̄ hmōi susti
net passionē nūerabit septē dies post e-
mūdationē sui: ꝛ lotis vestib⁹ ꝛ toto cor
pore in aq̄s viuentib⁹ erit mūdus. Die
aūt octauo sumet duos turtures aut du
os pullos colūbe: ꝛ veiet in ꝯspectu dñi
ad ostiū tabernacli testimonij: dabitq3
eos sacerdoti. Qui facit vnū ꝑ pctō et
alteꝝ in holocaustū: rogabitq3 ꝑ eo co
rā dño vt emūdet a fluxu seminis sui.
C Uir de quo egredit semē coitus: laua-
bit aqua omē corp⁹ suū: ꝛ imūdus erit
vsq3 ad vespeꝝ. Uestē ꝛ pellē quā habu
erit lauabit aqua: ꝛ imūda erit vsq3 ad
vespeꝝ. Mulier cū qua coierit lauabit
aqua: ꝛ imūda erit vsq3 ad vespeꝝ. Mu
lier q̄ redeūte mēse patit fluxū sanguis:
septē dieb⁹ sepabit. Ois q̄ tetigerit eā:
imundus erit vsq3 ad vespeꝝ: et loc⁹ in
quo dormierit vel sederit dieb⁹ sepatio
nis sue: polluet. Qui tetigerit lectū su-
um: lauabit vestimēta sua: ꝛ ipē lot⁹ a-
qua imūd⁹ erit vsq3 ad vespeꝝ. Oē vas
sup qđ illa sederit: quisq̄s attigerit: la-
uabit vestimēta sua: ꝛ ipē lot⁹ aqua pol
lut⁹ erit vsq3 ad vespeꝝ. Si coierit cum
ea vir tpe sanguis mēstruat: imūd⁹ erit
septē dieb⁹: ꝛ omē stratū in quo dormie
D rit: polluet. Mulier q̄ patit mltꝫ dieb⁹
fluxū sanguis nō in tpe menstruali: vel
q̄ post mēstruū sanguinē fluere nō ces-
sat: q̄diu subiacet huic passiōi: imunda
erit quasi sit in tpe mēstruo. Omē stra-
tū in quo dormierit ꝛ vas i quo sederit:
pollutū erit. Quicūq3 tetigerit eā: laua-
bit vestimēta sua: ꝛ ipē lot⁹ aqua imun
dus erit vsq3 ad vespeꝝ. Si steterit san
guis ꝛ fluere cessauerit: nūerabit septē
dies purificatiōis sue: ꝛ die octauo offe
ret ꝑ se sacerdoti duos turtures aut du
os pullos colūbaꝝ ad ostiū tabernacu-
li testimonij: q̄ vnū faciet ꝑ pctō: ꝛ alte
rū in holocaustū: rogabitq3 ꝑ ea coram
dño: ꝛ ꝑ fluxu imūditie ei⁹. Docebitꝫ ꝯ
filios isrł vt caueāt imūditias ꝛ nō mo
riant in sordib⁹ suis cū polluerit taber
naculū meū: qđ ē inter eos. Ista est lex
ei⁹ qui patit fluxū semis: ꝛ q̄ polluitur
coitu: ꝛ q̄ mēstruis tpib⁹ sepat: vel que
iugi fluit sanguie: ꝛ homis qui dormie-
rit cum ea.

XVI

A I Ocutusq3 ē dñs ad moysen post
morté duoꝝ filioꝝ aaron: qñ of
ferētes ignē alienū interfecti sūt. Et p-
cepit ei dicēs: Loq̄re ad aaron frēm tu
um ne oi tpe ingrediat sctūariū qđ est
intra velū coram ꝓpitiatorio quo tegit
arca vt nō moriat: q2 in nube appare-
bo sup oraculū: nisi hec ante fecerit. Ui
tulū ꝑ pctō offeret ꝛ arietē in holocau
stū. Tunica linea vestiet: feminalib⁹ li-
neis verēda celabit. Accinget zona li-
nea: cydarim lineā imponet capiti. Hec
eni vestimēta sunt scā: q̄b⁹ cūctꝫ cū lo
B tus fuerit induet. Suscipietq3 ab vni-
uersa mltitudie filioꝝ isrł duos hircos
ꝑ pctō ꝛ vnū arietē in holocaustū. Cūq3
obtulerit vitulū ꝛ orauerit ꝑ se ꝛ ꝑ do
mo sua: duos hircos stare faciet coram
dño in ostio tabernacli testimonij: mit-
tensq3 sup vtrūq3 sortē: vnā dño: ꝛ alte
rā capro emissario: cui⁹ exierit sors dño:
offeret illū ꝑ pctō: cui⁹ aūt in caprū e-
missariū: statuet eū viuū coram dño vt
fundat p̄ces sup eū: ꝛ emittat eū in soli
tudinē. His rite celebratꝫ offeret vitu-
lū: ꝛ rogās ꝑ se ꝛ ꝑ domo sua: imolabit
C eū. Assūptoq3 thuribulo qđ d̄ prunis al
taris impleuerit: ꝛ hauriēs manu cōpo
situ thymiama in incēsuz: vltra velū in-
trabit in scā vt positꝫ sup ignē aroma
tib⁹ nebula eorū ꝛ vapor operiat oraculū
qđ ē supra testimoniū: ꝛ ñ moriat. Tol
let quoq3 de sanguie vituli: ꝛ aspget di-
gito septies ꝯtra ꝓpitiatoriū ad orien-
tē. Cūq3 mactauerit hircū ꝑ pctō ppłi: Hebre. 10. a
inferet sanguinē ei⁹ intra velū sicut p-
ceptū est de sanguie vituli: ꝛ aspgat e re
gione oraculi: ꝛ expiet sctūariū ab imū-
ditijs filioꝝ isrł: ꝛ a p̄uaricatiōib⁹ eoꝝ:
D cūctisq3 peccatꝫ. Iuxta hunc ritū faciet
tabernaculo testimonij qđ fixū est inter
eos in medio sordiū habitatiōis eoꝝ.
Nullus hoim sit in tabernaclo qñ pōti-
fex sctūariū ingredit vt roget ꝑ se et ꝑ
domo sua ꝛ ꝑ vniuerso cetu isrł: donec
egrediat tabernaculū. Cum aūt exierit
ad altare qđ corā dño est oret ꝑ se: ꝛ sū-
ptū sanguinē vituli atq3 hirci fūdat su
per cornua ei⁹ ꝑ gyrū: aspgensq3 digito
septies: expiet ꝛ scificet illud ab imūdi
tijs filioꝝ isrł. Postq3 emūdauerit san-
ctuariū ꝛ tabernaculū ꝛ altare: tūc offe
E rat hircū viuentē: ꝛ posita vtraq3 mānu
sup caput ei⁹: cōfiteat oēs iniquitates
filioꝝ isrł ꝛ vniuersa delicta atq3 pctā
eoꝝ q̄ imp̄cās capiti ei⁹ emittet illū ꝑ
hoiem patū in desertū. Cūq3 portauerit
hirc⁹ oēs iniq̄tates eoꝝ in terrā solita-

Marginal references: S. 6. d. et S. 11. e.; S. 10. a.

rlam:et dimissus fuerit ī deserto:reuer-
tetur in tabernaculū testimonij:⁊ depo
sitis vestibꝰ quibꝰ priꝰ indutꝰ erat cum
intraret sanctuariū:relictisqꝫ ibi:laua-
bit carnē suā in loco sctō:induetqꝫ ve-
stibꝰ suis. Et postq̄ egressus obtulerit
holocaustū suū ac plebis: rogabit tā ꝓ
se q̄ ꝓ pplo:⁊ adipē qui oblatꝰ est pro
[F] pctis:adolebit sup altare. Ille vō q̄ di-
miserit caprū emissarium lauabit vesti-
mēta sua ⁊ corpꝰ aqua:⁊ sic ingredietr
in castra. Uitulū autē ⁊ hircū q̄ ꝓ pctō
fuerāt imolati:⁊ quoꝝ sanguis illatꝰ ē
in sanctuarium vt expiatio compleretr:
asportabūt foras castra:⁊ cōburēt igni
tam pelles q̄ carnes eoꝝ ac fimuꝫ:⁊ q̄-
cunqꝫ cōbusserit ea: lauabit vestimēta
sua ⁊ carnē aqua:⁊ sic ingredietr castra.
Eritqꝫ vobis hoc legitimū sempiternū.
[I.23.e.] Mēse autē septio:decima die mēsis:af
fligetis aias vr̄as:nullumqꝫ opꝰ facietis
siue indigena siue aduena q̄ ꝑegrinatr
[G] iter vos. In hac die expiatio erit vr̄i at
qꝫ mundatio ab oibꝰ pctis vr̄is coram
dn̄o mundabimi. Sabbatū eni reqetio
nis ē:⁊ affligetis aias vr̄as religiōe per-
petua. Expiabit autē sacerdos qui vn-
ctus fuerit ⁊ cuiꝰ manꝰ initiate sunt vt
sacerdotio fungatr ꝓ pr̄e suo. Induetr-
qꝫ stola linea et vestibꝰ sctis ⁊ expiabit
sanctuariū ⁊ tabernaculum testimonij
atqꝫ altare:sacerdotes quoqꝫ ⁊ vniūsū
pplm. Eritqꝫ hoc vobis legitimū sempi
ternū:vt oretis ꝓ filijs isrl:⁊ ꝓ cūctis pec
catis eoꝝ semel in āno. Fecit igitur si-
cut p̄cepat dn̄s moysi. XVII

[A] Et locutꝰ est dn̄s ad moysen di-
[e] cēs:Loq̄re aarō ⁊ filijs eiꝰ ⁊ cū-
ctis filijs isrl:dicēs ad eos. Iste
est sermo quē mādauit dn̄s dicens. Hō
quilibet de domo isrl si occiderit bouē
aut ouē siue caprā in castris vel extra ca
stra:⁊ nō obtulerit ad ostiū tabernaculi
oblationē dn̄o:sanguis reꝰ erit. Quasi
si sanguinē fuderit:sic ꝑibit de medio
ppli sui. Iō sacerdoti offerre debēt filij
isrl hostias suas q̄s occidūt in agro vt
scrificentr dn̄o an̄ ostiū tabernaculi te-
stimonij:⁊ imolent eas hostias pacifi-
[B] cas dn̄o. Fundetqꝫ sacerdos sanguineꝫ
sup altare dn̄i ad ostiū tabernacli testi-
monij:⁊ adolebit adipē in odorē suaui
tatis dn̄o:⁊ nequaq̄ vltra imolabūt ho
stias suas demonibꝰ cū quibꝰ fornicati
sunt. Legitimū sempiternū erit illis ⁊ po-
steris eoꝝ. Et ad ip̄os dices: Hō de filijs
isrl ⁊ de aduenis qui ꝑegrinātur apud
vos qui obtulerit holocaustū siue victi
mā:et ad ostiū tabernacli testimonij nō
adduxerit eā vt offerat dn̄o:interibit de
pplo suo. Hō quilibet de domo israel et [C]
de aduenis qui ꝑegrinantr inter vos:si
comederit sanguinē:obfirmabo faciem
meā ꝯtra aiam illiꝰ:⁊ disꝑdā eā de pplo
suo:q2 aia carnis in sanguie est:⁊ ego de [I. eo.]
di illū vobis:vt sup altare in eo expietis
ꝓ aiabꝰ vr̄is:⁊ sanguis ꝓ anie piaculo
sit. Idcirco dixi filijs isrl. Ois aia ex vo
bis nō comedet sanguinē:nec ex adue-
nis qui ꝑegrinantr apud vos. Hō q̄cū-
qꝫ de filijs isrl ⁊ de aduenis qui ꝑegri-
nantr apud vos:si venatiōe atqꝫ aucu-
pio ceꝑit ferā vel auē quibꝰ vesci licitū
est:fundat sanguinē eiꝰ ⁊ oꝑiat illū ter
ra. Aia eni ois carnis in sanguineꝫ est. [D]
Un̄ dixi filijs isrl: Sanguineꝫ vniuerse [I.19.c.]
carnis nō comedetis:q2 aia carnis i san- [8. eo.]
guine est ⁊ quicūq̄ comederit illuꝫ:in-
teribit. Aia q̄ comederit morticinū vel
captuꝫ a bestia:tam de indigenis q̄ de
aduenis lauabit vestimēta sua ⁊ semet-
ip̄m aqua ⁊ ꝯtaminatꝰ erit vsqꝫ ad ve-
speꝝ:⁊ hoc ordie mundꝰ fiet. Q2 si non
lauerit vestimenta sua vel corpꝰ porta-
bit iniquitatē suā. XVIII

[l] Locutusqꝫ est dn̄s ad moysen di- [B]
cens:Loq̄re filijs isrl:⁊ dices ad
eos. Ego sum dn̄s deꝰ vr̄. Iuxta ꝯsuetu
dinē terre egypti in q̄ habitastis nō faci
etis:⁊ iuxta morē regiōis chanaan:ad
quā ego introducturꝰ suꝫ vos:nō agetis:
nec in legitimis eoꝝ ambulabitis. Facie
tis iudicia mea ⁊ p̄cepta mea ſuabitis:
et ambulabitis in eis. Ego dn̄s deꝰ vr̄.
Custodite leges meas atqꝫ iudicia:q̄ fa [Ro.10.]
ciens hō viuet in eis. Ego dn̄s deꝰ vr̄.
Ois hō ad ꝓximā sanguis sui nō acce-
det vt reuelet turpitudinē eiꝰ. Ego do-
minꝰ. Turpitudinē pr̄is tui ⁊ turpitu-
dinē mr̄is tue non discoꝑies. Mr̄ tua
est:nō reuelabis turpitudinē eiꝰ. Tur- [B]
pitudinē vxoris pr̄is tui nō discooperi
es. Turpitudo eni pr̄is tui est. Turpitu
dinē sororis tue ex pr̄e siue ex mr̄e q̄ do-
mi vel foris genita ē:nō reuelabis. Tur
pitudinē filie filij tui vel neptis ex filia
nō reuelabis:q2 turpitudo tua ē. Tur-
pitudinē filie vxoris pr̄is tui quā peꝑit
pr̄i tuo ⁊ ē soror tua:nō reuelabis. Tur-
pitudinē sororis pr̄is tui nō discooperi-
es:q2 caro est pr̄is tui. Turpitudinē so
roris matris tue nō reuelabis:eo q̄ ca

ro sit matris tue. Turpitudinē patrui tui nō reuelabis: nec accedes ad vxorē eius ꝙ tibi affinitate coniungit̄. Turpitudinē nurus tue nō reuelabis: qꝛ vxor filii tui est: nec discooperies ignominiā eius. Et vxorē fratris sui nullus accipiat. Turpitudinē vxoris fratris tui nō reuelabis: qꝛ turpitudo fratris tui ē. Turpitudinē vxoris tue et filie eiꝰ nō reuelabis. Filiā filii eius et filiā filie illiꝰ nō sumes: vt reueles ignominiam eius: qꝛ caro illiꝰ sunt: ⁊ tal' coitus incestus est. Sororē vxoris tue in pelicatū illiꝰ non accipies: nec reuelabis turpitudinē eiꝰ adhuc illa viuente. Ad mlierem ꝙ patitur mēstrua nō accedes: nec reuelabis feditatē eius. Cū vxore ꝓximi tui non coibis: nec seminis cōmixtione maculaberis. De semie tuo nō dabis vt ꝯsecretur idolo moloch: nec pollues nomē dei tui. Ego dn̄s. Cum masculo nō cōmisceaMaris coitu femineo: qꝛ abominatio est.

D — Le. 20. c.

Cū omi pecore nō coibis: nec maculaberis cū eo. Mulier nō succumbet iumento nec miscebit̄ ei: qꝛ scelus est. Nec polluamini in oibꝰ his quibꝰ ꝯtaminate sūt vniuerse gētes quas ego eiciā an̄ ꝯspectū vestꝝ: ⁊ quibꝰ polluta ē terra cuius ego scelera visitabo: vt euomat habitatores suos. Custodite legitima mea atq̃ iudicia: vt nō faciatis ex oibꝰ abominationibꝰ istis tā indigena ꝙ colonꝰ qui ꝑegrinat̄ apud vos. Oēs eni execrationes istas fecerūt accole terre ꝙ fuerunt an̄ vos ⁊ polluerūt eā. Cauete ergo ne ⁊ vos simil' euomat cū paria feceritis: sicut euomuit gentē ꝙ fuit an̄ vos. Ois aia ꝙ fecerit de abominatioibꝰ his quippiam: peribit de medio ppl'i sui. Custodite mādata mea. Nolite facere ꝙ fecerūt hi qui fuerunt an̄ vos: ⁊ ne polluamini in eis. Ego dominꝰ deꝰ vester.

XIX

A

Locutꝰ est dn̄s ad moysen dicēs: Loq̄re ad oēm cetū filiorū isrl': ⁊ dices ad eos. Scti estote: qꝛ ego sanctꝰ sū dn̄s deꝰ vr̄. Unusquisq̃ prēs suū ⁊ matrē suā timeat. Sabbata mea custodite. Ego dn̄s deꝰ vester. Nolite cōuerti ad idola: nec deos cōflatiles facietis vobis. Ego dn̄s deꝰ vester. Si imolaueritis hostiā pacificoꝝ dn̄o vt sit placabil': eo die quo fuerit imolata comedetis eā: et die altero. Quicquid aūt residuum fuerit in diē tertiū: igne cōburetis. Si quis post biduū comederit ex ea ꝓphanus erit ⁊ impietatis reus: portabitq̃ iniquitatē suā: qꝛ sctm̄ dn̄i polluit: et ꝑibit aia illiꝰ de ppl'o suo. Cumq̃ messueris segetes terre tue nō tondebis vsq̃ ad solū supficiem terre: nec remanētes spicas colliges: neq̃ in vinea tua racemos ⁊ grana decidētia ꝯgregabis: sed paupibus ⁊ ꝑegrinis carpenda dimittes. Ego dn̄s deus vr̄. Nō facietis furtum: non mentiemini: nec decipiet vnusquisq̃ proximum suū. Non ꝑiurabis in noie meo: nec pollues nomē dei tui. Ego dn̄s. Nō facies calumniā ꝓximo tuo: nec vi opprimes eū. Nō morabit̄ opus mercennarii tui apud te vsq̃ mane. Nō maledices surdo: nec corā ceco pones offendiculū: sed timebis dn̄m deū tuum: qꝛ ego sum dn̄s. Non facies qḋ iniquū ē: nec iniuste iudicabis. Nō ꝯsideres ꝑsonam paupis: nec honores vultū potentis. Iuste iudica proximo tuo. Nō eris criminator nec susurro in ppl'is. Nō stabis ꝯtra sanguinē ꝓximi tui. Ego dn̄s. Nō oderis fratrē tuū in corde tuo: sed publice argue eū ne habeas sup illo peccatū. Nō q̄ras vltionem: nec memor eris iniurie ciuiū tuoꝝ. Diliges amicū tuū sicut teipm̄. Ego dn̄s: Leges meas custodite. Iumēta tua nō facies coire cū alterius generis aiantibus. Agrū tuū nō seres diuerso semie. Uestē que ex duobꝰ texta est: nō indueris. Hō si dormierit cū mliere coitu seminis ꝙ sit ancilla etiā nobil': ⁊ tn̄ ꝑcio nō redēpta nec libertate donata: vapulabūt ābo ⁊ nō morient̄: qꝛ nō fuit libera. Pro delicto autē suo offeret dn̄o ad ostiū tabernacl'i testimonii arietē: orabitq̃ ꝓ eo sacerdos ⁊ ꝓ pctō eiꝰ coram dn̄o: ⁊ repropitiabit̄ ei dimittet̄q̃ peccatū. Qn̄ ingressi fueritis terrā ⁊ plātaueritis in ea ligna pomifera: auferetis ꝑputia eoꝝ. Poma ꝙ germināt: immunda erūt vobis: nec edetis ex eis. Quarto autē anno ois fructꝰ eoꝝ sctificabit̄: laudabil' dn̄o. Quinto aūt anno comedetis fructus: ꝯgregantes poma ꝙ proferunt. Ego dn̄s deꝰ vr̄. Nō comedetis carnē cū sanguine. Nō augurabimini: nec obseruabitis somnia. Neq̃ in rotundū attōdebitis comā: nec radetis barbam. Et sup mortuo nō incidetis carnes vestras: neq̃ figuras aliquas aut stigmata facietis vobis. Ego dn̄s. Ne ꝓstituas filiā tuā ne cōtamiet̄ terra ⁊ impleat̄ piaculo. Sabbata mea custodite ⁊ sctūariū meū metuite. Ego dn̄s. Non declinetis

Marginal references: C; D; Le. 20. c.; B; Exo. 11. g.; 1. Pe. 1. c.; B; Le. 23. d.; C; Math. 5. e.; Deu. 24. c.; Tobie. 4. c; Ro. 2. b; Ephe. 6. b.; Actu. 16. f; Iaco. 2. b.; 1. Pe. 1. c.; D; Ecci. 19. b; Math. 18. c.; Lu. 17. a.; Ecci. 10. a.; Math. 5. g.; Marci. 12. c.; Gala. 5. c.; Iacobi. 2. c; E; Ge. 17. d.; F

ad magos: nec ab ariolis aliq̄d sciscitemini vt polluamini ꝑ eos. Ego dn̄s deꝰ
(B) vr̄. Corā cano capite ꝯsurge: ⁊ honora ꝑsonā senis: ⁊ time dn̄m deū tuū. Ego sū
(Exo.22.c.) dn̄s. Si habitauerit aduena ī terra vestra: ⁊ moratꝰ fuerit inter vos: nō exꝓbretis ei: sed sit īter vos quasi idigena: ⁊ diligetꝭ eū quasi vosmetip̄os. Fuistis eni ⁊ vos aduene in terra egypti. Ego dn̄s deꝰ vr̄. Nolite facere iniquū aliq̄d: in iudicio: in regl̄a: in pōdere: in mēsura. Statera iusta: ⁊ equa sint pōdera: iustus modiꝰ: equusq̄ sextarius. Ego dn̄s deꝰ vr̄ qui eduxi vos ḋ terra egypti. Custodite oīa p̄cepta mea ⁊ vniuersa iudicia: et facite ea. Ego dn̄s.

XX

(A) Ocutusq̄ est dn̄s ad moysen dicens: Hec loq̄ris filijs isrl̄. Hō ḋ filijs isrl̄ ⁊ de aduenis q̄ h̄itant in isrl̄: si quis dederit de semie suo idolo moloch: morte moriat̄. Populꝰ terre lapidabit eū: ⁊ ego ponā faciē meā ꝯtra illū: succidāq̄ eū ḋ medio ppl̄i sui: eo ꝙ dederit de semie suo moloch: ⁊ ꝯtaminauerit sctūariū meū: ac polluerit nomen sctm̄ meū. Qꝫ si negligēs ppl̄us terre ⁊ quasi paruip̄ēdens impiū meū: dimiserit hoiem q̄ dedit de semie suo moloch: nec voluerit eū occidere: ponā faciē meam sup hoiem illū ⁊ cognationē eiꝰ: succidamq̄ ip̄m ⁊ omēs qui ꝯsenserūt ei: vt fornicaret̄ cū moloch de medio ppl̄i sui. Aīa q̄ declinauerit ad magos ⁊ ariolos: ⁊ fornicata fuerit cū eis: ponā fa-
(B) ciē meā ꝯtra eā: ⁊ interficiā illā de me-
(Nu.11.d) dio ppl̄i sui. Sctificami ⁊ estote scti: q̄r
(Josue.3.b.) ⁊ ego sctūs sū dn̄s deꝰ vr̄. Custodite p̄ce-
(I. Re.16.b) pta mea et facite ea. Ego dn̄s q̄ sctifico
(Exo.21.b.) vos. Qui maledixerit p̄ri suo aut m̄ri
(Prou.20.c) morte moriat̄. Patri m̄riq̄ qui maledixerit: sanguis eiꝰ sit sup eū. Si mechatus q̄s fuerit cū vxore alteriꝰ: ⁊ adulteriū ꝑpetrauerit cū cōiuge proximi sui: morte moriat̄ et mechꝰ ⁊ adultera. Qui dormierit cū nouerca sua: ⁊ reuelauerit ignominiā p̄ris sui: morte moriant̄ ambo. Sanguis eorū sit sup eos. Si quis dormierit cū nuru sua: vterq̄ moriat̄: q̄r scelus opati sūt. Sanguis eoꝝ sit super eos. Qui dormierit cū mascl̄o coitu femineo: vterq̄ opatus est nefas: morte moriāt̄. Sit sanguis eoꝝ sup eos. Qui supra vxorē filiā: duxerit m̄rem eiꝰ: scelus opatꝰ est. Viuus ardebit cū eis: nec ꝑmanebit tantū nefas in medio vestri.
(C) Qui cū iumēto ⁊ pecore coierit: morte

(S.18.d.) moriat̄: pecꝰ quoq̄ occidite. Mulier q̄ succubuerit cuilibet iumento: sil̄ interficiet̄ cū eo. Sanguis eorū sit sup eos. Qui accepit sororē suā: filiā p̄ris sui vl̄ filiā m̄ris sue: ⁊ viderit turpitudinē eiꝰ: illaq̄ ꝯspexerit fratrꝭ ignominiā: nefariā rē opati sunt: occident̄ in cōspectu ppl̄i: eo ꝙ turpitudinē suā mutuo reuelauerint: ⁊ portabūt iniq̄tatē suā. Qui coierit cū m̄liere in fluxu mēstruo: ⁊ reuelauerit turpitudinē eiꝰ: ip̄aq̄ apuerit fontē sanguis sui: interficient̄ ambo de medio ppl̄i sui. Turpitudinē matertere ⁊ amite tue nō discoopies. Qui hoc fecerit ignominiā carnis sue nudauit: portabūt ābo iniq̄tatē suā. Qui coierit cū vxore patrui vel auūculi sui: et reuelauerit ignominiā cognationis sue: portabūt ambo pctm̄ suū. Absq̄ li-
(D) beris morient̄. Qui duxerit vxorē f̄ris sui: rem facit illicitā: turpitudinē f̄ris sui reuelauit: absq̄ filijs erit. Custodite leges meas atq̄ iudicia ⁊ facite ea: ne ⁊ vos euomat terra quā intraturi estꝭ et habitaturi. Nolite ambulare in legitimis nationū: q̄s ego expulsurꝰ suꝫ ante vos. Oīa eni hec fecerūt: ⁊ abomiatꝰ sum eas. Vobis autē loquor: Possidete terrā eoꝝ quā dabo vobis in hereditatē: terrā fluentē lacte ⁊ melle. Ego dn̄s deꝰ vr̄: qui sepaui vos a ceterꝭ ppl̄is. Separate ergo ⁊ vos iumētū mūdū ab immūdo: ⁊ auē mūdā ab imūda. Ne polluatis aīas vr̄as in pecore ⁊ auibus ⁊ cūctis q̄ mouent̄ in terra: ⁊ q̄ vobis ōndi esse polluta. Eritis scti mihi: q̄r sanctꝰ ego sum dn̄s: ⁊ sepaui vos a ceteris populis vt essetꝭ mei. Vir siue m̄lier in quibꝰ phitonicꝰ vel diuinatiōis fuerit spiritꝰ: morte moriant̄: lapidibus obruent eos. Sanguis eoꝝ sit sup illos.

XXI

(A) Dixit quoq̄ dn̄s ad moysen: Loq̄re ad sacerdotes filios aarō ⁊ dices ad eos: Ne cōtaminet̄ sacerdos in mortibꝰ ciuiū suoꝝ: nisi tm̄ cōsanguineis ac ꝓpinq̄s. i. sup p̄rē ⁊ matrē ⁊ filiū et filiā: frēm quoq̄ ⁊ sororem virginē: q̄ nō est nupta viro: sꝫ nec ī p̄ncipe ppl̄i sui ꝯtaminabit̄. Nec radēt caput nec barbā: neq̄ in carnibꝰ suis facient incisuras. Scti erūt deo suo: ⁊ n̄ polluēt nomē eiꝰ. Incensū eni dn̄i ⁊ panes
(B) dei sui offerūt: ⁊ iō scti erūt. Scortū ⁊ vile ꝓstibulū nō ducet vxorē: nec ea q̄ repudiata est a marito: q̄r ꝯsecratꝰ est deo suo: ⁊ panes ꝓpositiōis offert. Sit ergo

ſctūs:qꝛ ⁊ ego ſctūs ſuꝫ dn̄s qui ſctifico
vos. Sacerdotꝭ filia ſi dep̄henſa fuerit
in ſtupro: ⁊ violauerit nomen pr̄is ſui:
flāmis exuret̃. Pontifex.i. ſacerdos ma
ximꝰ inter frēs: ſuꝑ cuiꝰ caput fuſuꝫ eſt
vnctiōis oleū: ⁊ cuiꝰ manꝰ ī ſacerdotio
ꝯſecrate ſūt: veſtitꝰq; eſt ſctis veſtibꝰ: ca
put ſuū nō diſcooꝑiet: veſtimēta ñ ſcin
det: ⁊ ad oēꝫ mortuū nō ingrediet̃ oīo.
Suꝑ pr̄e quoq; ſuo ⁊ mr̄e nō ꝯtamiabi
tur: nec egrediet̃ de ſcis ne polluat ſan
ctuariū dn̄i: qꝛ oleū ſcē vnctiōis dei ſui
ſuꝑ eū eſt. Ego dn̄s. Uirginē ducet vxo
rē. Uiduā aūt ⁊ repudiatā ⁊ ſordidā at-
q; meretricē nō accipiet ſꝫ puellā de po
pulo ſuo: ne cōmiſceat ſtirpē generꝭ ſui
vulgo gētis ſue: qꝛ ego dn̄s q̄ ſcifico eū.
Locutuſq; ē dn̄s ad moyſē dicēs: Loq̄-
re ad aaron: Hō de ſemine tuo ꝑ famili
as q̄ habuerit maculā: nō offeret paneſ
deo ſuo: nec accedet ad miſteriū eiꝰ. Si
cecus fuerit: ſi claudus: ſi vel paruo vel
grādi vl' torto naſo: ſi fracto pede: ſi ma
nu: ſi gibbꝰ: ſi lippus: ſi albuginē hn̄s ī
oculo: ſi iugē ſcabiē: ſi impetiginem in
corꝑe: vel hernioſus: oīs qui hūerit ma
culā de ſemie aaron ſacerdotꝭ nō acce-
det offerre hoſtias dn̄o: nec panes deo
ſuo. Ueſcet̃ tn̄ panibꝰ qui offerunt̃ in
ſctūario: ita dūtaxat: vt intra velū non
ingrediat̃: nec accedat ad altare q̄ ma-
culā habet: ⁊ ꝯtamiare nō debet ſctūa-
riū meū. Ego dn̄s ſctifico eos. Locutus
eſt ergo moyſes ad aarō ⁊ ad filios eiꝰ.
⁊ ad oēm iſrl': cūcta q̄ ſibi fuerāt ıꝑata.

Locutꝰ quoq; ē dn̄s ad moyſen dicēs: Loq̄re ad aarō et ad filios eiꝰ: vt caueāt ab his q̄ ꝯſecrata ſunt filioꝝ iſrl': ⁊ nō ꝯtaminēt nomē ſctificatoꝝ mihi que ipi offerūt. XXII

Ego dn̄s. Dic ad eos ⁊ ad poſteroſ eoꝝ.
Oīs hō qui acceſſerit de ſtirpe vr̄a ad ea
q̄ ꝯſecrata ſūt: ⁊ q̄ obtulerūt filij iſrael
dn̄o in quo ē imūditia: ꝑibit corā dn̄o.
Ego ſū dn̄s. Hō de ſemie aaron q̄ fuerit
leꝓſus: aut patiēs fluxū ſemis: nō veſce
tur de his q̄ ſcificata ſūt mihi: donec ſa
net̃. Qui tetigerit imūdū ſuꝑ mortuo: ⁊
ex quo egredit̃ ſemē quaſi coitꝰ: ⁊ q̄ tan
git reptile ⁊ q̄libet imūdū cuiꝰ tactꝰ ē
ſordidus: imūdꝰ erit vſq; ad veſpeꝝ: et
nō veſcet̃ his q̄ ſctificata ſunt: ſed cū la
uerit carnē ſuaꝫ aqua ⁊ occubuerit ſol:
tūc mūdatꝰ veſcet̃ de ſctificatꝭ: qꝛ cibꝰ
illiꝰ eſt. Morticinū ⁊ captū a beſtia nō
comedēt: nec polluent̃ in eis. Ego ſum
dn̄s. Cuſtodiāt ꝓcepta mea vt ñ ſubiace
ant pctō: ⁊ moriant̃ in ſctūario cū pol-
luerit illud. Ego dn̄s q̄ ſctifico eoſ. Oīs
alienigena nō comedet de ſctificatꝭ. In
quilinꝰ ſacerdotꝭ ⁊ mercēnariꝰ ñ veſcē-
tur ex eis. Quē aūt ſacerdos emerit ⁊ q̄
vernaculꝰ domꝰ eiꝰ fuerit: hi comedent
ex eis. Si filia ſacerdotꝭ cuilibꝫ ex pplo
nupta fuerit: de his q̄ ſctificata ſūt et d̄
primitijs nō veſcet̃. Sin aūt vidua vel
repudiata ⁊ abſq; liberꝭ reuerſa fuerit
ad domū pr̄s ſui: ſicut puella cōſueue-
rat: alet̃ cibis pr̄is ſui. Oīs alienigena
comedēdi ex eis nō hꝫ ptātē. Qui come
derit de ſctificatꝭ ꝑ ignorātiā: addet q̄n
tā partē cū eo qđ comedit: ⁊ dabit ſacer
doti in ſctūariū: nec ꝯtamiabūt ſctifica
ta filioꝝ iſrl' que offerunt̃ dn̄o: ne forte
ſuſtineāt iniquitatē delicti ſui cū ſctifi
cata comederint. Ego dn̄s qui ſctifico
eos. Locutꝰq; eſt dn̄s ad moyſē: dicēs:
Loq̄re ad aaron ⁊ filios eiꝰ: ⁊ ad oēs fi-
lios iſrl': diceſq; ad eos. Hō de domo iſ-
rael ⁊ de aduenis qui hitāt apud vos q̄
obtulerit oblationē ſuā: vl' vota ſoluēs
vel ſpōte offerens: quicq̄d illud obtule-
rit in holocauſtū dn̄i vt offerat̃ ꝑ vos:
maſculꝰ immaculatꝰ erit ex bobꝰ ⁊ oui
bus ⁊ ex capris. Si maculā hūerit non
offeretꝭ: neq; erit acceptabile. Hō q̄ ob-
tulerit victimā pacificoꝝ dn̄o vel vota
ſoluēs vel ſpōte offerēs tā de bobus q̄
de ouibꝰ: imaculatū offeret vt accepta-
bile ſit. Oīs macula nō erit in eo. Si ce
cū fuerit: ſi fractū: ſi cicatricē hn̄s: ſi pa
pulas aut ſcabiē aut impetiginē: nō of
feretꝭ ea dn̄o nec adolebitꝭ ex eis ſuꝑ al
tare dn̄i. Bouē et ouē aure ⁊ cauda am
putatis: volūtarie offerre potes: votum
aūt ex his ſolui nō pōt. Oē aial qđ vl'
ꝯtritis vel tonſis vel ſectꝭ: ablatiſq; te-
ſticul' eſt: nō offeretꝭ dn̄o: ⁊ in terra vr̄a
hoc oīo ne faciatꝭ. De manu alienigene
nō offeretꝭ panes deo vr̄o: ⁊ quicq̄d ali
ud dare voluerint: qꝛ corrupta ⁊ macu
lata ſunt oia: nō ſuſcipietꝭ ea. Locutꝰq;
eſt dn̄s ad moyſen dicēs: Bos: ouis ⁊ ca
pra cū genita fuerint ſeptē diebꝰ erunt
ſub vbere mr̄is ſue: die aūt octauo ⁊ de-
inceps offerri poterunt dn̄o. Siue illa
bos ſiue ouis nō immolabunt̃ vna die
cū fetibꝰ ſuis. Si imolaueritꝭ hoſtiā ꝓ
grāꝝ actiōe dn̄o: vt poſſet eſſe placabil':
eodē die comedetis eā. Non remanebit
quicq; in mane alterius diei. Ego dn̄s.
Cuſtodite mādata mea ⁊ facite ea. Ego

Exo.30.d.
C
Ezech.44.f
D
A
I
B
Exo.22.d
Ezech.44.g
C
D

dñs. Ne polluatis nomen meũ ſctm̃ vt ſanctificer i medio filioꝝ iſrł. Ego dñs qui ſctifico vos: ⁊ eduxi de terra egypti vt eſſem vobis i deũ. Ego dñs. XXIII

A Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen dicens: Loq̃re filijs iſrł ⁊ dices ad eos: He ſunt ferie dñi quas vocabitis ſctãs. Sex diebus facietꝭ opus: dies ſeptimꝰ quia ſabbati requies eſt: vocabit̃ ſanctꝰ. Om̃e opus nõ facietis in eo. Sabbatũ dñi eſt in cunctꝭ habitationibꝰ vr̃is. He ſunt ergo ferie dñi ſctẽ quas celebrare debetꝭ tꝑibꝰ ſuis. Menſe primo quartadecima die mẽſis ad veſperũ: phaſe dñi eſt: ⁊ quintadecima die mẽſis huiꝰ: ſolennitas azymoꝝ dñi eſt. Septẽ diebꝰ azyma comedetꝭ. Dies primus erit vobis celeberrimꝰ: ſanctuſqꝫ. Om̃e opꝰ ſeruile nõ facietꝭ in eo: ſed offeretis ſacrificiũ in igne dño ſeptẽ diebus. Dies aũt ſeptimus erit celebrior ⁊ ſanctior: nullũqꝫ ſuile opus facietis in eo. Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen dicẽs: Loquere filijs iſrł: ⁊ dices ad eos: Cum ingreſſi fueritꝭ terrã quã ego dabo vobis: et meſſueritꝭ ſegetẽ feretꝭ manipulos ſpicaꝝ primitias meſſis vr̃e ad ſacerdotẽ. Qui eleuabit faſciculũ corã domino vt acceptabile ſit ꝓ vobis altero die ſabbati: ⁊ ſctificabit illũ. Atqꝫ in eodez die quo manipulꝰ cõſecrat̃: cedet̃ agnꝰ imaculatꝰ anniculus in holocauſtũ domini: ⁊ libamẽta offerent̃ cũ eo due decime ſimile ꝯſperſe in oleo in incenſum dñi odorẽqꝫ ſuauiſſimũ: liba quoqꝫ vini: quarta pars hin. Panẽ ⁊ polentã et pultes nõ comedetꝭ ex ſegete: vſqꝫ ad diem qua offeretꝭ ex ea deo vr̃o. Preceptũ eſt ſempiternũ in generatiõibꝰ cũctiſqꝫ habitaculł vr̃is. Numerabitꝭ ergo ab altero die ſabbati in quo obtuliſtꝭ manipulũ primitiaꝝ ſeptẽ hebdomadas plenas vſqꝫ ad alterã diẽ expletiõis hebdomade ſeptime. i. quiquaginta dies: ⁊ ſic offeretis ſacrificiũ nouũ dño ex oibꝰ habitaculł vr̃is: panes primitiaꝝ duos de duabꝰ decimis ſimile fermentate: quos coquetis in primitias dñi. Offeretiſqꝫ cũ panibꝰ ſeptẽ agnos imaculatos ãniculos: ⁊ vitulũ de armẽto vnũ ⁊ arietes duos: et erũt in holocauſtũ cũ libamentis ſuis in odorẽ ſuauiſſimũ dño. Facietis ⁊ hircũ ꝓ pctõ: duoſqꝫ agnos ãniculos hoſtias pacificoꝝ. Cũqꝫ eleuauerit eos ſacerdos cũ panibꝰ primitiaꝝ corã dño cedẽt i vſũ eiꝰ. Et vocabitꝭ hũc diẽ celeberrimũqꝫ at ſctiſſimuz. Om̃e opus ſuile nõ facietꝭ in eo. Legitimũ ſempiternũ erit i cunctꝭ hitaculł ⁊ generatiõibus vr̃is. Poſtq̃ aũt meſſueritꝭ ſegetez terre vr̃e: nõ ſecabitꝭ eã vſqꝫ ad ſolum: nec remanẽtes ſpicas colligetꝭ: ſed pauperibꝰ ⁊ ꝑegrinis dimittetꝭ eas. Ego ſũ dñs deꝰ vr̃. Locutꝰqꝫ ẽ dñs ad moyſen dicẽs: Loq̃re filijs iſrł. Mẽſe ſeptio prima die mẽſis erit vobis ſabbatum memoriale clãgẽtibꝰ tubis: ⁊ vocabit̃ ſanctũ. Om̃e opꝰ ſuile nõ facietꝭ in eo: ⁊ offeretꝭ holocauſtuz dño. Locutꝰq; ẽ dñs ad moyſen dicẽs: Decimo die mẽſis huius ſeptimi dies expiationũ erit celeberrimꝰ: ⁊ vocabit̃ ſctũs: affligetiſqꝫ aĩas vr̃as in eo: ⁊ offeretꝭ holocauſtum dño. Om̃e opꝰ ſuile nõ facietꝭ i tꝑe diei huius: q2 dies ꝓpitiationis eſt: vt ꝓpiciet̃ vobis dñs deꝰ vr̃. Om̃is aĩa q̃ afflicta nõ fuerit die hac: ꝑibit de pplis ſuis: ⁊ que oꝑis quippiã fecerit: delebo eã de pplo ſuo. Nihil ꝰ oꝑis facietis in eo. Legitimũ ſempiternũ erit vobis in cũctis generatiõibꝰ ⁊ hitatiõibꝰ vr̃is. Sabbatũ requietiõis ẽ: ⁊ affligetꝭ aĩas vr̃as. Die nono mẽſis ſeptimi a veſꝑe vſqꝫ ad veſpeꝝ celebrabitꝭ ſabbata vr̃a. Et locutꝰ eſt dñs ad moyſen dicẽs: Loq̃re filijs iſrael. A quitodecimo die mẽſis huiꝰ ſeptimi: erũt ferie tabernacłoꝝ ſeptẽ diebus dño. Dies primꝰ vocabit̃ celeberrimus atqꝫ ſctiſſimꝰ. Om̃e opꝰ ſuile non facietꝭ in eo: ⁊ ſeptẽ diebꝰ offeretꝭ holocauſta dño. Dies quoqꝫ octauꝰ erit celeberrimꝰ atqꝫ ſctiſſimꝰ: ⁊ offeretis holocauſtũ dño. Eſt eni cetus atqꝫ collecte. Om̃e opꝰ ſuile nõ facietꝭ in eo. He ſũt ferie dñi q̃s vocabitꝭ celeberrimaſ atqꝫ ſctiſſimas: offeretiſqꝫ in eis oblationes dño: holocauſta ⁊ libamẽta iuxta rituz vniuſcuiuſqꝫ diei exceptis ſabbatꝭ dñi doniſqꝫ vr̃is: ⁊ que offeretis ex voto: vel q̃ ſponte tribuetꝭ dño. A quitodecimo ergo die menſis ſeptimi qñ ꝯgregaueritis omẽs fructꝰ terre vr̃e: celebrabitꝭ ferias dñi ſeptẽ diebus. Die primo et die octauo erit ſabbatũ. i. requies. Sumetiſqꝫ vobis die prĩo fructꝰ arboris pulcherrime: ſpatulaſqꝫ palmaꝝ: ⁊ ramos ligni denſaꝝ frondiũ: ⁊ ſalices de torrẽte: et letabimini corã dño deo vr̃o: celebrabitiſqꝫ ſolennitatẽ eius ſeptẽ diebꝰ ꝑ annũ. Legitimũ ſempiternũ erit i generationibꝰ vr̃is. Menſe ſeptimo feſta celebrabitis ⁊ habitabitis in vmbracu

Margin: A; i; Ĩ. eo.; Exo. 12. c; Nu. 28. c; B; C; D; F; ſ. eo.; G

lis septē diebꝰ. Omis qui de genere ē israel: manebit in tabernacul: vt discant posteri vr̄i ꝙ in tabernacul habitare fecerim filios israel cū educerē eos de terra egypti. Ego dn̄s deus vr̄. Locutusqꝫ est moyses sup solennitatibꝰ dn̄i ad filios israel. XXIIII

A

Et locutꝰ est dn̄s ad moysen: dicens: Precipe filijs israel vt offerant tibi oleū de oliuis purissimū ac lucidum ad cōcinnādas lucernas iugiter extra velū testimonij in tabecnaculo federis. Ponetqꝫ eas aaron a vespe vsqꝫ in mane corā dn̄o cultu ritoqꝫ ꝑpetuo in generatiōibꝰ vr̄is. Sup candelabrū mundissimū ponent̄ sp in ꝯspectu dn̄i. Accipies quoqꝫ similaȝ ⁊ coques ex ea duodeci panes qui singli habebūt duas decimas. Quoꝝ senos altrinsecꝰ super mēsam purissimā corā dn̄o statues: ⁊ pones sup eos thus lucidissimū vt sit panis in monimētū oblatiōis dn̄i. Per singula sabbata mutabunt̄ coraȝ dn̄o: suscepti a filijs israel federe sempiterno erūtqꝫ aaron ⁊ filiorū eiꝰ vt comedant eos in loco sctō: q2 sctm̄ sctōꝝ est de sacrificijs dn̄i iure ꝑpetuo. Ecce autē egressus filiꝰ mlieris israelitidis quē peperat de viro egyptio inter filios israel iurgatꝰ est in castris cuȝ viris israelite.: Cunqꝫ blasphemasset nomē dn̄i ⁊ maledixisset ei: adductꝰ est ad moysen. Uocabatur autē mr̄ eiꝰ salumith filia dabri: de tribu dan. Miserūtqꝫ eū in carcerē: donec noscēt quid iuberet dn̄s. Qui locutꝰ est ad moysen dicēs: Educ blasphemū extra castra: ⁊ ponāt oēs qui audierunt manꝰ suas sup caput eiꝰ: ⁊ lapidet eū ppl's vniuersus. Et ad filios isrl loqris: Hō qui maledixerit deo suo portabit pctm̄ suū ⁊ qui blasphemauerit nomen dn̄i: morte moriat̄. Lapidibus opprimet eū oīs mltitudo ppli. Siue ille ciuis siue ꝑegrinus fuerit: qui blasphemauerit nomē dn̄i: morte moriat̄. Qui ꝑcusserit ⁊ occiderit hoiem: morte moriatur. Qui ꝑcusserit aial reddet vicariū: id est aiam ꝓ aia. Qui irrogauerit maculā cuilibet ciuiū suoꝝ: sicut fecit: sic fiet ei. Fracturā ꝓ fractura: oculum ꝓ oculo: dentē ꝓ dente restituet. Qualem inflixerit maculā: talē sustinere coget̄. Qui ꝑcusserit iumentum: reddat aliud. Qui ꝑcusserit hoiem: puniet̄. Equū iudiciū sit inter vos: siue ꝑegrinꝰ siue ciuis peccauerit: q2 ego sum dn̄s deꝰ vr̄.

B

C

Exo.21.b
Deu.19.d
Math.5.c

D

Locutusqꝫ est moysen ad filios israel: ⁊ eduxerūt eū q̄ blasphemauerat extra castra: ac lapidibꝰ oppsserūt. Fecerūtqꝫ filij isrl sicut ꝑcepat dn̄s moysi. XXV

A

Locutusqꝫ est dn̄s ad moysen in monte sinai dicens: Loq̄re filijs israel: ⁊ dices ad eos: Qn̄ ingressi fuerit] terrā quā ego dabo vobis: sabbatizetis sabbatū dn̄o. Sex ānis seres agrum tuum: et sex annis putabis vineam tuā: collegesqꝫ fructꝰ eius. Septimo aūt anno sabbatū erit terre requietionis dn̄i. Agrū nō seres: ⁊ vineam nō putabis. Que spōte gignet humꝰ nō metes: ⁊ vuas primitiaꝝ tuaꝝ nō colliges quasi vindemiā. Annꝰ eni requietiōis terre est. Sed erūt vobis i cibū tibi ⁊ seruo tuo: ancille ⁊ mercēnario tuo: ⁊ aduene q̄ ꝑegrinat̄ apud te. Iumēt] tuis ⁊ pecoribꝰ oīa q̄ nascunt̄ ꝑbebūt cibū. Nūerabis quoqꝫ tibi septeȝ hebdomadas annoꝝ.i. septies septē: q̄ sil faciunt quadraginta nouem: ⁊ clāges buccina mēse septio: decima die mēsiū ꝓpitiationis tpe i vniūsa terra vr̄a. Scificabisqꝫ ānū quiquagesimū: ⁊ vocabis remissionē cūct] habitatoribꝰ terre tue. Ipse est eni iubileꝰ. Reuertet̄ hō ad possessionē suā: ⁊ vnusq̄sqꝫ rediet ad familiā pristinā: q2 iubileꝰ ē ⁊ q̄uquagesimꝰ annꝰ. Nō seret] atqꝫ metet]: spōte in agro nascētia: ⁊ primitias videmie n̄ colliget]: ob scificationē iubilei: sȝ stati ablata comedet]. Anno iubilei rediēt oēs ad possessiōes suas. Qn̄ vēdes quippiam ciui tuo vel emes ab eo: ne ꝯtristes frēm tuum: sȝ iuxta nūeꝝ ānoruȝ iubilei emes ab eo: ⁊ iuxta supputatiōeȝ frugū vēdet tibi. Quāto plꝰ āni remāserint pꝰ iubileū: tanto crescit ⁊ ꝑciū: quāto minꝰ tēporis numerauer]: tāto mior] ⁊ emptio ꝯstabit. Tempꝰ eni fruguȝ vendet tibi. Nolite affligere ꝯtribules vr̄os: sȝ timeat vnusq̄sqꝫ deū suū: q2 ego dn̄s deꝰ vr̄. Facite ꝑcepta mea: ⁊ iudicia custodite: ⁊ implete ea vt habitare possit] in terra absqꝫ vllo pauore: ⁊ gignat vobis humus fructus suos quibꝰ vescamini vsqꝫ ad saturitatē: nulliꝰ impetū formidātes. Qꝫ si dixeritis quid comedamꝰ anno septimo si nō seuerimus neqꝫ collegerimus fruges nr̄as: dabo bn̄dictionē meā vobis anno sexto: ⁊ faciet fructus triuȝ annorum: seretisqꝫ anno octauo: et comedetis veteres fruges vsqꝫ ad nonum annū: donec noua nascant̄ edet]

B

C

D

vetera. Terra quoq̄ nō vendet in ꝑpetuum: q2 mea est: ⁊ vos aduene ⁊ coloni mei estis. Unū cūcta regio possessiōis vr̄e sub redēptiōis ꝯditiōe vendet. Si attenuatꝰ frater tuꝰ vēdiderit possessiūculā suā ⁊ voluerit ꝓpinquꝰ eiꝰ: pōt redimere qd̄ ille vendiderat. Sin aūt nō habuerit ꝓximū: ⁊ ip̄e p̄ciū ad redimēdū potuerit inueire: cōputabunt fructꝰ ex eo t̄pe quo vēdidit: et qd̄ reliquū ē: reddet emptori: sicq3 recipiet possessionē suā3. Qz si nō inuenerit manꝰ eiꝰ vt reddat preciū: hēbit emptor qd̄ emerat vsq3 ad annū iubileū. In ip̄o eni oīs vēditio redibit ad dn̄m ⁊ ad possessorē pristinu3. Qui vendiderit domū intra vrbis muros: hēbit licentiā redimēdi donec vnꝰ

E impleat annꝰ. Si nō redemerit et anni circulus fuerit euolutꝰ: emptor possidebit eā: et posteri eiꝰ in ꝑpetuū: ⁊ redimi nō poterit etiā in iubileo. Sin aūt i villa fuerit domꝰ q̄ muros nō h3: agroꝝ iure vendet. Si aū redēpta nō fuerit: i iubileo reuertet ad dn̄m suū. Edes leuitarū q̄ in vrbibꝰ sunt: sp̄ pn̄t redimi. Si redempte nō fuerint: in iubileo reuertentur ad dn̄os: q2 domꝰ vrbiū leuitaru3 ꝓ possessiōibꝰ sunt iter filios isrl̄. Suburbana aūt eoꝝ n̄ veneāt: q2 possessio sempiterna est. Si attenuatus fuerit frater tuꝰ ⁊ infirmꝰ manu: ⁊ susceperis eū quasi aduenā ⁊ ꝑegrinum ⁊ vixerit tecū: ne accipias vsuras ab eo: nec ampliꝰ q̄3 dedisti. Time deū tuū: vt viuere possit frater tuꝰ apud te. Pecuniā tuā nō dabis ei ad vsurā: ⁊ frugū sup̄abūdātiā n̄ exi-

F ges. Ego dn̄s deus vr̄ qui eduxi vos de terra egypti: vt darē vobis terrā chanaan et essem vester deꝰ. Si paup̄tate compulsus vēdiderit se tibi frater tuꝰ: nō eū opprimes suitute famꝉoꝝ: s3 quasi mercennariꝰ et colonꝰ erit: Usq3 ad ānū iubil ii opabit apud te: ⁊ postea egredietur cū liberis suis: et reuertet ad cognatio-

J. eo. nē et ad possessionē patrum suoꝝ. Mei eni s̄ui sunt: ⁊ ego eduxi eos de terra egypti. Nō veneāt ꝯditiōe seruoꝝ. Ne affligas eū ꝑ potentiā: sed metuito deum tuū. Seruꝰ ⁊ ancilla sint vobis de nationibꝰ q̄ in circūitu vr̄o sunt: ⁊ de aduenis qui ꝑegrinant apud vos vel qui ex his nati fuerint i terra vr̄a. Hos hēbitis famulos: et hereditario iure trāsmittetis ad posteros: ac possidebitis in eternum. Frēs aūt vr̄os: filios isrl̄: ne opprimatis

G ꝑ potentiā. Si inualuerit apud vos manus aduene atq̄3 ꝑegrini: ⁊ attenuatus frater tuus vēdiderit se ei: aut cuiq̄3 de stirpe eiꝰ: post venditione3 pōt redimi. Qui voluerit ex frībꝰ suis redimet eū: ⁊ patruus ⁊ patruel ⁊ ꝯsanguineꝰ ⁊ affinis. Sin aūt et ip̄e potuerit: redimet se: supputatis dūtaxat annis a t̄pe venditionis sue vsq3 in ānū iubileū: ⁊ pecunia qua venditꝰ fuerat iuxta ānoꝝ numeꝝ: et ratiōe mercēnarij supputata. Si plures fuerint āni qui remanēt vsq3 ad iubileū scd̄m hos reddet ⁊ p̄ciū: si pauci: ponet rationē cū eo iuxta ānoꝝ numerū: ⁊ reddet emptori qd̄ reliquū est: ānorū q̄bꝰ aū s̄uiuit mercedibꝰ imputatis. Nō affliget eū violēter in ꝯspectu tuo. Qz si ꝑ hec redimi nō potuerit: āno iu-

S. eo. bileo egrediet cū liberis suis. Mei eī sūt s̄ui filij isrl̄: quos eduxi de terra egypti.

XXVI

A Ego dn̄s deus vr̄. Nō fa-

e cietis vobis idolū ⁊ sculptile nec titulos erigetis nec insignē lapidem ponetis in terra vr̄a vt adoretis eu3. Ego eni sum dn̄s deꝰ vr̄. Custodite sabbata mea: et pauete ad sctūariū meum. Ego dn̄s. Si in p̄ceptis meis ambulaueritis et mādata mea custodieritis ⁊ feceritis ea: dabo vobis pluuias t̄pibꝰ suis ⁊ terra gignet germē suū: ⁊ pomis arbores replebunt. App̄hendet messiū tritura vindemiā: ⁊ vindemia occupabit sementē: ⁊ comedetis panē vr̄m in saturitate: et absq3 pauore habitabitis i terra

Job. 11. b vr̄a. Dabo pacē in finibꝰ vr̄is: dormietis: ⁊ nō erit q̄ exterreat. Auferā malas bestias: et gladiꝰ nō transibit terminos vr̄os. Persequimini inimicos vr̄os: ⁊ cor-

B ruent corā vobis. Persequent q̄nq3 de vr̄is centū alienos: ⁊ cētū de vobis decē milia. Cadēt inimici vr̄i gladio i cōspectu vr̄o. Respiciā vos ⁊ crescere faciā: m̄ltiplicabimini: ⁊ firmabo pactū meū vobiscū. Comedetis vetustissima veteꝝ ⁊ vetera nouis sup̄uenictibꝰ ꝓijcietis. Ponā tabernaculū meū in medio vr̄i. et nō abijciet vos aīa mea. Ambulabo inter vos: et ero vr̄ deꝰ: vosq3 eritis pp̄ls meꝰ. Ego dn̄s deus vr̄ qui eduxi vos de terra egyptioꝝ ne s̄uiretis eis: ⁊ qui ꝯfregi catenas ceruicū vr̄aꝝ vt incederetis

Deu. 28. b erecti. Qz si nō audieritis me: nec fecerி-
Treno. 2. f tis oīa mādata mea: sed spreueritis leges
Malach. 2. meas: ⁊ iudicia mea ꝯtempseritis: vt nō faciatis ea q̄ a me ꝯstituta sunt ⁊ ad irritū ꝑducatis pactū meū: ego quoq3 hec faciā vobis. Uisitabo vos velociter in

egestate et ardore:qui ↄficiat oclos ve-
C stros:et cōsumat aias vr̄as. Frustra se-
Deu.28.c retis sementē:q̄ ab hostib⁹ deuorabit̃.
Ponā faciē meā ↄtra vos:ꝛ corruet꜒ co
rā hostib⁹ vr̄is:et subijciemī his q̄ ode-
rūt vos. Fugiet꜒ nemine ꝑsequēte. Sin
aūt nec sic obedierit꜒ mihi:addā corre-
ptiones vr̄as septuplū ꝓpter pctā vr̄a:
et conterā sup̱biā duritie vr̄e. Daboq̄
vobis celū desup̱ sicut ferrū:ꝛ terrā ene
am. Cōsumet̃ in cassum labor vr̄:nō ꝓ-
feret terra germē:nec arbores poma ꝓ̄-
bebūt. Si ambulauerit꜒ ex aduerso mi-
D hi:nec voluerit꜒ audire me:addam pla
gas vr̄as vsq̄ in septuplū ꝓpter pecca-
ta vr̄a. Emittāq̄ in vos bestias agri q̄
ↄsumāt vos et pecora vr̄a:ꝛ ad paucita
tē cuncta redigāt:deserteq̄ fiēt vie vr̄e.
Qꝫ si nec sic volueritis recip̱e disciplinā:
sed ambulaueritis ex aduerso mihi:ego
quoq̄ ↄtra vos aduersus incedā:ꝛ p̱cu
tiā vos septies ꝓpter pctā vr̄a:inducā-
q̄ sup̱ vos gladiū vltorē feder꜒ mei. Cū-
q̄ ↄfugeritis in vrbes:mittā pestilētiā
in medio vr̄i:ꝛ trademi in maib⁹ hosti-
um postq̄ cōfregero baculū panis vr̄i:
ita vt decē mlieres in vno clibano co-
quāt panes ꝛ reddāt eas ad pond⁹ ꝛ co
medetis ꝛ non saturabimi. Sin aūt nec
E p̱ hec audieritis me:sed ambulaueritis
ↄtra me:et ego incedā aduersus vos in
furore ↄtrario:et corripiā vos septē pla
gis ꝓpter pctā vr̄a:ita vt comedat꜒ car
nes filioꝝ vr̄oꝝ ꝛ filiarū vr̄aꝝ. Destruā
excelsa vr̄a:ꝛ simulachra ↄfringā. Cade
tis inter ruinas idoloꝝ vr̄oꝝ:ꝛ abomi-
nabit̃ vos aīa mea:intantū vt vrbes ve
stras redigā in solitudinē:et deserta fa-
ciā sctūaria vr̄a:nec recipiā vltra odorē
suauissimū:disp̱dāq̄ terrā vr̄am:et stu-
pebūt sup̱ ea inimici vr̄i cū habitatores
illi⁹ fuerint. Uos aūt disp̱dā in gentes:
et euaginabo post vos gladiū:eritq̄ ter
ra vr̄a deserta:et ciuitates vr̄e dirute.
Tūc placebūt terre sabbata sua cūctis
F. dieb⁹ solitudinis sue. Qn̄ fuerit꜒ in ter-
ra hostili:sabbatizabit ꝛ req̄escet ī sab-
batis solitudinis sue:eo ꝙ nō requieue
rit in sabbat꜒ vr̄is:qn̄ habitabit꜒ in ea.
Et qui de vobis remāserint:dabo pauo
rē in cordib⁹ eoꝝ in regiōib⁹ hostium.
Terrebit eos sonit⁹ folij volantis:et ita
fugiēt quasi gladiū. Cadēt nullo sequē-
te:et corruent singuli sup̱ frēs suos q̄si
bella fugiētes. Nemo vr̄m inimic꜒ au-
debit resistere. Peribit꜒ inter gentes:et
hostilis vos terra ↄsumet. Qꝫ si ꝛ d̄ his
aliqui remāserint:tabescēt in iniq̄tati-
bus suis ī terra inimicoꝝ suoꝝ ꝛ ꝓpter
pctā patrū suoꝝ ꝛ sua affligent̃: donec
ↄfiteant̃ iniq̄tates suas ꝛ maioꝝ suoꝝ
quib⁹ p̄uaricati sūt in me:ꝛ ambulaue
rūt ex adūso mihi. Ambulabo igit̃ ꝛ e- G
go ↄtra eos ꝛ inducā illos in terrā ho-
stilē:donec erubescat in circūcisa mens
eoꝝ. Tūc orabūt ꝓ impietatib⁹ suis:et
recordabor feder꜒ mei qd̄ pepigi cum ia
cob et ysaac ꝛ abraam. Terre quoq̄ me
mor ero:q̄ cū relicta fuerit ab eis:cōpla
cebit sibi in sabbatis suis:patiēs solitu
dinē ꝓpter illos. Ipi vero rogabunt ꝓ
pctis suis:eo ꝙ abiecerint iudicia mea
ꝛ leges meas despexerint. Attn̄ etiā cū
essent in terra hostili:non penit⁹ abieci
eos:neq̄ sic despexi vt ↄsumerent̃:ꝛ ir-
ritū facerē pactū meū cū eis. Ego enim 2. Co.6.d.
sū dn̄s de⁹ eoꝝ:ꝛ recordabor feder꜒ mei
pristini:qn̄ eduxi eos de terra egypti in
ↄspectu gētiū vt essē de⁹ eoꝝ. Ego dn̄s
de⁹ Hec sūt iudicia atq̄ p̄cepta ꝛ leges
quas dedit dn̄s iter se ꝛ iter filios isrl̃ ī
mōte sinai p̱ manū moysi. XXVII A

Locutusq̄ est dn̄s ad moysen di-
I cens:Loq̄re filijs isrl̃:ꝛ dices ad
eos:Hō qui votū fecerit ꝛ spopō
derit deo aīam suā:sub estimatione da-
bit p̄ciū. Si fuerit mascul⁹ a vicesimo
anno vsq̄ ad sexagesimū ānū:dabit q̄n
quaginta siclos argēti ad mēsurā san-
ctuarij:si mlier trigīta. A quīto aūt an
no vsq̄ ad vicesimū:mascul⁹ dabit vi-
ginti siclos:femīa decē. Ab vno mense
vsq̄ ad ānū quītū:ꝓ masculo dabūtur
quīq̄ sicli:ꝓ femīa tres. Sexagenari⁹
ꝛ vltra mascul⁹ dabit quīdecim siclos:
femīa decē. Si paup̱ fuerit ꝛ estimatio-
nē reddere nō valebit:stabit corā sacer
dote:et quātū ille estimauerit ꝛ viderit
eū posse reddere tantū dabit. Aīal autē B
qd̄ imolari pōt dn̄o si q̄s vouerit: sctm̄
erit ꝛ mutari nō poterit.i.nec meli⁹ ma
lo nec peius bono. Qꝫ si mutauerit:et
ip̄m qd̄ mutatū est:ꝛ illud ꝓ quo muta
tū est ↄsecratū erit dn̄o. Aīal imūdū qd̄
imolari dn̄o nō pōt si q̄s vouerit addu-
cetur an̄ sacerdotē:qui diiudicās vtrū
bonū an malū sit statuet p̄ciū. Qꝫ si da
re voluerit is q̄ offert:addet sup̱ estima
tionē quītā partē. Hō si vouerit domū
suā ꝛ sctificauerit dn̄o: ↄsiderabit eā sa
cerdos vtꝝ bona an mala sit:ꝛ iuxta p̄-
ciū qd̄ ab eo fuerit ↄstitutū venūdabit̃.

Sinautẽ ille qui vouerat voluerit redi
mere eã: dabit quītã partẽ estimatiõis
supra ⁊ hẽbit domũ. Qꝫ si agrũ possessi
onis sue vouerit ⁊ ꝯsecrauerit domio:
iuxta mẽsurã sementꝭ estimabit̃ p̃ciũ.
C Si triginta modijs hordei serit̃ terra:
quiquaginta siclis venũdet̃ argẽti. Si
statim ab anno incipientꝭ iubilei voue
rit agrũ: quãto valere põt: tanto estima
bitur. Sinaũt post aliquãtulum tempo
ris: supputabit sacerdos pecuniã iuxta
annoꝝ qui reliqui sũt numerũ vsqꝫ ad
iubileũ: ⁊ detrahet̃ ex p̃cio. Qꝫ si volue
rit redimere agrũ ille q̃ vouerat: addet
quītã ꝑtẽ estimate pecunie: ⁊ posside-
bit eã. Sinaũt noluerit redimere: sꝫ al-
teri cuilibet fuerit venũdatꝰ: vltra eum
qui vouerat redimere nõ poterit: qꝛ cũ
iubilei venerit dies: sctificatꝰ erit dño:
⁊ possessio ꝯsecrata ad ius ꝑtinet sacer-
dotũ. Si ager emptꝰ est ⁊ nõ de possessi
one maioꝝ sanctificatꝰ fuerit dño: sup-
putabit sacerdos iuxta annoꝝ numeꝝ
vsqꝫ ad iubileũ p̃ciũ: ⁊ dabit ille qui vo
uerat eũ dño. In iubileo aũt reuertetur
ad priorẽ dñm q̃ vendiderat eũ: ⁊ habu
erat in sortẽ possessiõis sue. Ois estima
Exo.30.b tio siclo sctũarij ponderabit̃. Siclus vi
Nu.3.g ginti obolos hꝫ. Primogenita q̃ ad de-
Eze.45.d. um ꝑtinẽt nemo sctificare poterit ⁊ vo
uere. Siue bos siue ouis fuerit: dñi sũt.
D Qꝫ si imũdũ est aial redimet q̃ obtulit
iuxta estimationẽ suã: ⁊ addet quintaꝫ
partẽ p̃cij. Si redimere noluerit vẽdet̃
alteri: quãtũcũqꝫ fuerit aũ estimatum.
Oẽ qd dño ꝯsecrat̃ siue hõ fuerit siue
aial siue ager: nõ veniet nec redimi po-
terit. Quicq̃d semel fuerit ꝯsecratũ: san
ctũ sctõꝝ erit dño. Et ois ꝯsecratio q̃ of
fert̃ ab hoie nõ redimet̃: sed morte mo-
riet̃. Oẽs decime terre siue de pomis ar
borũ siue de frugibꝰ dñi sũt: ⁊ illi sctifi-
cant̃. Si quis aũt voluerit redimere de
cimas suas: addet quītã ꝑtẽ eaꝝ. Oim
decimaꝝ bouis ⁊ ouis ⁊ capre q̃ sub pa
storꝭ virga trãseũt: q̃cq̃d decimuꝫ vene-
rit sctificabit̃ dño. Nõ eliget̃ nec bonũ
nec malũ nec altero cõmutabit̃. Si q̃s
mutauerit: ⁊ qd mutatũ ẽ: ⁊ ꝓ quo mu
tatũ est sctificabit̃ dño: ⁊ non redimet̃.
Hec sunt p̃cepta q̃ mãdauit dñs moysi
ad filios israel in monte sinai.

Explicit liber Leuiticꝰ. Incipit vaie-
daber: id est liber Numeri. Capl'm I

Locutusqꝫ ẽ do A

minꝰ ad moysen in deserto
sinai in tabernaculo fede-
ris prima die mẽsis secũdi
anno altero egressiõis eoꝝ
ex egypto dicẽs: Tollite sũmã vniuer- Exo.30.b. i.26.a.
se ꝯgregatiõis filioꝝ isrl' ꝑ cognatiões
⁊ domos suas: ⁊ noia singuloꝝ: quicq̃d
sexꝰ est masculini a vicesimo ãno et su-
pra: oim viroꝝ fortiũ ex isrl': ⁊ numera-
bitis eas ꝑ turmas suas tu ⁊ aaron: e-
rũtqꝫ vobiscũ pricipes tribuũ ac domo
rũ i ꝯgnatõibꝰ suis: quoꝝ ista sũt noia.
De tribu ruben: elysur filius sedeur. De
tribu symeon: salamihel filius surisad-
dai. De tribu iuda: naason filiꝰ amina-
dab. De tribu ysachar: nathanael filiꝰ
suar. De tribu zabulon: eliab filius he-
lon. Filioꝝ autẽ ioseph de tribu ephra-
im: elisama filiꝰ ammiud. De tribu ma-
nasse: gamalihel filiꝰ phadassur. De tri-
bu beniamin: abidan filius gedeonis.
De tribu dan: abiezer filiꝰ amisaddai.
De tribu aser: phegiel filius ochran. De
tribu gad: eliasaph filiꝰ duel. De tribu B
neptalim: ahira filiꝰ enan. Hi nobilissi-
mi principes m'titudinis ꝑ tribꝰ ⁊ co-
gnationes suas ⁊ capita exercitꝰ israel:
quos tulerũt moyses ⁊ aaron cũ oi vul
gi multitudine: ⁊ ꝯgregauerũt prio die
mẽsi secũdi recẽsentes eos ꝑ cognatio-
nes ⁊ domos ac familias: ⁊ capita ⁊ no
mina singuloꝝ a vicesimo ãno ⁊ supra:
sicut preceꝑat dñs moysi. Numeratiqꝫ
sunt in deserto sinai de ruben priogeni
to israelis ꝑ generatiões ⁊ familias ac
domos suas ⁊ noia capitũ singuloꝝ: oẽ
qd sexus ẽ masculini a vicesimo ãno et
supra ꝓcedentiũ ad bellũ: quadraginta
sex milia quingẽti. De filijs symeon ꝑ C
generationes ⁊ familias ac domos co-
gnationũ suaꝝ recẽsiti sũt ꝑ noia ⁊ ca-
pita singl'oꝝ: oẽ qd sexꝰ est masculini
a vicesimo ãno ⁊ supra ꝓcedẽtiũ ad bel
lum: quiquaginta nouẽ milia trecenti.
De filijs gad ꝑ generatiões ⁊ familias
ac domos cognationũ suaꝝ recẽsiti sũt
ꝑ noia singuloꝝ a viginti ãnis ⁊ supra
oẽs q̃ ad bella ꝓcederẽt: q̃dragitaqꝫ qꝫ
milia sexcenti q̃nq̃ginta. De filijs iuda
ꝑ generatiões ⁊ familias ac domos co-
gnationũ suaꝝ ꝑ noia singuloꝝ a vice-
simo ãno ⁊ supra oẽs q̃ poterãt ad bel-
la ꝓcedere: recẽsiti sũt: septuagita quat
tuor milia sexcẽti. De filijs ysachar ꝑ ge D

nerati͞oes ⁊ familias ac domos cogna-
tionū suaꝝ ꝑ noīa singuloꝝ a vicesimo
anno ⁊ supra oēs q̄ ad bella ꝓcederēt:
recēsiti sūt q̄nquagitaq̄ttuor milia qua
dringēti. De filijs zabulon ꝑ generatio
nes ⁊ familias ac domos cognationuꝫ
suaꝝ:recēsiti sūt ꝑ noīa singl'oꝝ a vice-
simo āno ⁊ supra:oēs q̄ poterāt ad bel-
la ꝓcedere:q̄nquagita septē milia qua-
dringēti. De filijs ioseph filioꝝ ephraī
ꝑ generati͞oes ⁊ failias ac domos ꝯgna
tionū suaꝝ recēsiti sūt ꝑ noīa singl'oꝝ
a vicesimo āno ⁊ supra:oēs q̄ poterant
ad bella ꝓcedere:q̄dragita milia q̄ngē
E ti. Porro filioꝝ manasse ꝑ generati͞oes
⁊ failias ac domos cognationū suaꝝ:re
censiti sūt ꝑ noīa singl'oꝝ a vigiti ānis
⁊ supra:oēs qui poterāt ad bella ꝓcede
re:triginta duo milia ducēti. De filijs
beniamin ꝑ generati͞oes ⁊ failias ac do
mos cognationū suaꝝ:recēsiti sūt noi-
bꝰ singl'oꝝ a vicesimo āno ⁊ supra:oēs
q̄ poterāt ad bella ꝓcedere:trigitaqui-
q꜄ milia quadringenti. De filijs dan ꝑ
generati͞oes ⁊ failias ac domos cogna-
tionū suaꝝ:recēsiti sūt noibꝰ singl'oꝝ a
vicesimo āno ⁊ supra:oēs qui poterant
ad bella procedere:sexagintaduo milia
F septingēti. De filijs aser ꝑ generati͞oes
⁊ familias ac domos cognationū suaꝝ
recēsiti sunt ꝑ noīa singl'oꝝ a vicesimo
anno ⁊ supra:oēs q̄ poterāt ad bella ꝓ
cedere:quadragita milia ⁊ mille quigē
ti. De filijs neptalim ꝑ generat͞oes ⁊ fa
milias ac domos cognationū suaꝝ re-
cēsiti sunt noibꝰ singl'oꝝ a vicesimo an
no ⁊ supra:oēs q̄ poterāt ad bella ꝓce-
dere:q̄nq̄gita tria milia quadrigēti. Hi
sūt q̊s nūerauerūt moyses ⁊ aarō ⁊ duo
deci principes isrl':singl'os ꝑ domos co
gnationū suaꝝ. Fueruntq꜄ oēs filij isrl'
ꝑ domos ⁊ failias suas a vicesimo āno
⁊ supra q̄ poterāt ad bella ꝓcedere:sex-
centa tria milia viroꝝ quīgēti quiqua-
ginta. Leuite aūt ī tribubꝰ failiaꝝ sua-
rū nō sūt nūerati cū eis. Locutꝰq꜄ ē do-
G minꝰ ad moysē dicēs: Tribuꝫ leui noli
nūerare:neq꜄ pones sūmā eoꝝ cū filijs
isrl':sꝫ ꝯstitues eos sup tabernaculū te-
stimonij ⁊ cūcta vasa eiꝰ:⁊ q̄cq̄d ad ce-
rimonias ꝑtinet. Ipi portabūt taberna
culū ⁊ oīa vtēsilia eiꝰ:⁊ erūt in misterio
ac ꝑ gyꝝ tabernacl'i metabūt. Cū ꝓfici
scendū fuerit deponēt leuite taberna-
culū:cū castrametāda erigēt. Quisquis
externoꝝ accesserit occidet. Metabunt

aūt castra filij isrl': vnusq̄sq꜄ ꝑ turmas
⁊ cuneos atq꜄ exercitū suū. Porro leui-
te ꝑ gyrū tabernacl'i figēt tētoria: ne fi
at indignatio sup multitudinē filioꝝ is-
rael:⁊ excubabūt in custodijs taberna-
culi testimonij. Fecerūt ergo filij isrl' iuxta
oīa q̄ ꝑcepat dn̄s moysi. II

A L Ocutꝰq꜄ est dn̄s ad moysē ⁊ aa-
ron dicēs: Singuli ꝑ turmas si-
gna atq꜄ vexila ꝑ domos cognationū
suarū castrametabunt filij isrl' ꝑ gyruꝫ
tabernacl'i federis. Ad orientē iudas fi-
get tētoria ꝑ turmas exercitꝰ sui:eritq꜄
pr͞iceps filioꝝ eiꝰ naason filius amina-
dab:⁊ oīs de stirpe eiꝰ sūma pugnātiuꝫ
septuagitaq̄ttuor milia sexcenti. Iuxta
eū castrametati sūt de tribu ysachar:q̄ꝝ
princeps fuit nathanael:filiꝰ suar ⁊ oīs
numerꝰ pugnatoꝝ eiꝰ q̄nquagitaquat-
tuor milia quadringēti. In tribu zabu
lon pr͞iceps fuit heliab filiꝰ helon:oīsq꜄
de stirpe eiꝰ exercitꝰ pugnatoꝝ q̄nqua-
gintaseptē milia quadringenti. Uniūsi
q̄ in castris iude annūerati sūt:fuerūt cē
tūoctogintasex milia quadringēti:⁊ ꝑ
B turmas suas primi egredient. In castris
filioꝝ ruben ad meridianā plagaꝫ erit
princeps elysur filiꝰ sedeur:⁊ cūctꝰ exer
citꝰ pugnatoꝝ eiꝰ qui nūerati sūt q̄dra
gintasex milia q̄ngēti. Iuxta eū castra-
metati sūt d' tribu symeō:q̄ꝝ pr͞iceps fu
it salamihel filiꝰ surisaddai:⁊ cūctꝰ ex-
ercitꝰ pugnatoꝝ eiꝰ q̄ nūerati sūt quin-
quaginta nouē milia trecēti. In tribu
gad pr͞iceps fuit eliasaph filiꝰ duel:⁊ cū-
ctus exercitꝰ pugnatoꝝ eiꝰ qui nūerati
sūt quadragitaq̄nq꜄ milia sexcēti quin
quaginta. Oēs q̄ recēsiti sūt ī castris ru-
ben cētū quiquagita milia ⁊ mille qua
dringēti q̄nquagita:ꝑ turmas suas ī se
cūdo loco ꝓficiscēt. Leuabit aūt taber
naculū testionij ꝑ officia leuitaꝝ ⁊ tur
C mas eoꝝ. Quō erigetur:ita ⁊ deponetur.
Singl'i ꝑ loca ⁊ ordies suos ꝓficiscent.
Ad occidētalē plagā erūt castra filiorū
ephraim:q̄ꝝ pr͞iceps fuit helisama filiꝰ
āmiud. Cunctus exercitꝰ pugnatorū eiꝰ
q̄ nūerati sūt:quadragita milia q̄ngen
ti. Et cū eis tribꝰ filioꝝ manasse:q̊ꝝ pri
ceps fuit gamaliel filiꝰ phadassur:cun-
tusq꜄ exercitus pugnatorū eiꝰ q̄ nūera-
ti sunt trigintaduo milia ducēti. In tri
bu filiorū beniamin pr͞iceps fuit abidā
filiꝰ gedeonis:⁊ cūctus exercitꝰ pugna-
toruꝫ eiꝰ qui recensiti sūt trigintaquiq꜄
milia quadrigēti. Oēs qui nūerati sūt

in castris ephraim centū octo milia cen tū ꝑ turmas suas tertij ꝓficiscenť. Ad aquilonis ꝑtem castrametati sunt filij dan: quoꝝ prīceps fuit abiezer filiꝰ ami saddai: Cunctꝰ exercitꝰ pugnatoꝝ eiꝰ ꝗ nūerati sunt: sexagitaduo milia septin- genti. Iuxta eū fixere tentoria de tribu aser: quorū princeps fuit phegiel filius ochran. Cunctꝰ exercitꝰ pugnatoꝝ eiꝰ ꝗ nūerati sūt: quadraginta milia ⁊ mille ꝗngenti. De tribu filioꝝ neptalim prin ceps fuit abira filiꝰ enan. Cūctꝰ exercitꝰ pugnatoꝝ eiꝰ quinquagintatria milia quadringēti. Oēs ꝗ nūerati sunt in ca- stris dan: fuerūt centū quiquagitaseptē milia sexcēti: ⁊ nouissimi ꝓficiscēť. Hic numerus filioꝝ isrł ꝑ domos cognatio nū suaꝝ ⁊ turmas diuisi exercitꝰ: sexcē- ta tria milia quigēti quiquagita. Leui te aūt nō sūt nūerati iter filios isrł. Sic enī p̄cepat dn̄s moysi. Feceruntq₃ filij is rael iuxta oīa ꝗ̄ mādauerat dn̄s. Castra metati sūt ꝑ turmas suas: ⁊ ꝓfecti ꝑ fa milias ac domos patrū suorū. III

Ec sunt generatiōes aarō ⁊ moy si in die qua locutus est dn̄s ad moysen ī mōte sinai: ⁊ hec noīa filioꝝ aaron. Primogenitꝰ eiꝰ nadab: deinde abiu ⁊ eleazar et ythamar. Hec noīa filioꝝ aarō sacerdotū ꝗ vncti sūt: et quoꝝ replete ⁊ ꝯsecrate manus vt sa cerdotio fungerenť. Mortui sūt enī na dab ⁊ abiu cū offerēt ignē alienū in cō spectu dn̄i in deserto sinai absq₃ liberꝭ: functiq₃ sūt sacerdotio eleazar et ytha- mar corā aaron p̄re suo. Locutꝰq₃ ē do minꝰ ad moysen dicēs: Applica tribuꝫ leui: ⁊ fac stare in ꝯspectu aarō sacerdo- tis vt mīstrent ei ⁊ excubēt ⁊ obseruent quicq̄d ad cultū ꝑtinet mīłtitudinis co rā tabernaculo testimonij ⁊ custodiant vasa tabernacłi: s̄uiētes ī misterio eiꝰ. Dabisq₃ dono leuitas aaron ⁊ filijs eiꝰ quibꝰ traditi sūt a filijs isrł. Aaron aūt ⁊ filios eius ꝯstitues suꝑ cultū sacerdo tij. Externꝰ qui ad mīstrādū accesserit: morieť. Locutꝰq₃ est dn̄s ad moysen: di cens: Ego tuli leuitas a filijs isrł ꝓ oī p̄ogenito qui apit vuluā in filijs isrł: eruntq₃ leuite mei. Meū est enī oīe pri- mogenitū. Exquo ꝑcussi p̄ogenitos in terra egypti: sctificaui mihi ꝗcquid pri mū nasciť in isrł. Ab hoīe vsq₃ ad pecꝰ mei sunt. Ego dn̄s. Locutꝰq₃ est dn̄s ad moysen in deśto sinai dicens: Numera filios leui ꝑ domos patrū suoꝝ ⁊ fami-

lias: oēm masculū ab vno mēse ⁊ supra. Numerauit moyses vt p̄cepat dn̄s: ⁊ i- uenti sūt filij leui ꝑ noīa sua: gerson et caath et merari. Filij gerson: lebni et se- mei. Filij caath: amram ⁊ iessaar: hebrō et oziel. Filij merari: mooli ⁊ musi. De gerson fuere familie due: lebnitica ⁊ se- metica: quaꝝ nūerꝰ est ppłs sexꝰ mascu lini ab vno mēse ⁊ supra: septem milia quigenti. Hi post tabernaculū metabū- tur ad occidētē sub pricipe eliasaph fi- lio iael: ⁊ habebūt excubias in taberna culo federꝭ: ip̄m tabernaculū ⁊ opimē- tū eiꝰ: tentoriū qđ trahiť an̄ fores tecti federꝭ ⁊ cortinas atrij: tentoriuꝫ quoq₃ qđ appēdiť in introitu atrij tabernacu li: ⁊ quicq̄d ad ritū altarꝭ ꝑtinet: funes tabernacłi ⁊ oīa vtēsilia eiꝰ. Cognatio caath hēbit ppłos amramitas ⁊ iessaa- ritas ⁊ hebronitas ⁊ ozielitas. He sūt fa milie caathitaꝝ: recēsite ꝑ noīa sua oēs generꝭ masculini ab vno mense ⁊ supra octo milia sexcēti. Habebunt excubias sctūarij: et castrametabunť ad meridia nā plagā. Pricepsq₃ eoꝝ erit elisaphan filiꝰ oziel ⁊ custodiāt arcā: mēsamq₃ et candelabrū: altaria ⁊ vasa sctūarij in ꝗ bus mīstrať ⁊ velū: cūctāq₃ huiuscemo di suppellectilē. Princeps aūt principū leuitaꝝ: eleazar filiꝰ aaron sacerdotꝭ e- rit suꝑ excubitores custodie sctūarij. At vero de merari erūt ppłi moolite ⁊ mu- site: recēsiti ꝑ noīa sua oēs generis ma sculini ab vno mense ⁊ supra sex milia ducēti. Princeps eoꝝ suriel filiꝰ abiai- el: in plaga septētrionali castrametabū tur. Erūt sub custodia eorum tabule ta bernaculi ⁊ vectes, et columne ac bases eaꝝ: ⁊ oīa ꝗ̄ ad cultū huiuscemōi perti- nēt: colūneq₃ atrij ꝑ circuitū cū basibꝰ suis: et paxilli cū funibꝰ. Castrametabū tur an̄ tabernaculū federꝭ .i. ad orienta lē plagā: moyses ⁊ aaron cū filijs suis: hn̄tes custodiā sctūarij in medio filioꝝ isrł. Quisq̄s alienꝰ accesserit: morietur. Oēs leuite quos nūerauerūt moyses et aaron iuxta p̄ceptū dn̄i ꝑ familias suas in genere masculino a mense vno ⁊ su- pra: fuerūt vigintiduo milia. Et ait do minꝰ ad moysen. Nūera p̄ogenitos se xus masculini de filijs isrł ab vno men se ⁊ supra: et hēbis sūmā eoꝝ. Tollesq₃ leuitas mihi ꝓ oī p̄ogenito filioꝝ isra el. Ego sum dn̄s. Et pecora eoꝝ pro vni uersis primogenitꝭ pecoꝝ filioꝝ israel. Recensuit moyses sicut preceperat dn̄s

Leui.10.a j.26.g.

Exo.13.a. j.8.c.

priogenitos filioꝝ isrl: ꝛ fuerūt masculi p noia sua a mense vno ꝛ supra: vigiti- duo milia ducēti septuaginta tres. Locutusq; est dn̄s ad moysen dicēs. Tolle leuitas ꝓ primogenitꝭ filioꝝ isrl: et pecora leuitaꝝ ꝓ pecoribꝰ eoꝝ: erūtq; leuite mei. Ego sū dn̄s. In p̄cio aūt ducētorū septuagintatriū q̄ excedūt nūeruz leuitaꝝ de priogenitis filioꝝ isrl: accipies quinq; siclos p singl'a capita: ad mensurā sctūariꝭ. Siclus habet viginti obolos. Dabisq; pecuniā aaron ꝛ filiꝭs eiꝰ: p̄ciū eorū qui supra sūt. Tulit igit moyses pecuniā eoꝝ q̄ fuerāt ampliꝰ: ꝛ quos redemerat a leuitꝭ ꝓ primogenitꝭ filiorū isrl: mille trecētorū sexagintaquinq; siclorū iuxta pondꝰ sanctuariꝭ: ꝛ dedit eam aaron et filiꝭs eius iuxta verbū qd̄ p̄ceperat sibi dn̄s.

G

Exo. 30.b
Leui. 27.c
Ezech. 45.d.

IIII

A

L Ocutusq; est dn̄s ad moysen et aaron dicēs: Tolle sūmā filiorū caath de medio leuitaꝝ p domos et familias suas a tricesimo āno ꝛ supra vsq; ad quiquagesimū annū: oim̄ q̄ ingrediunt vt stent ꝛ mistrēt in tabernaculo federꝭ. Hic est cultꝰ filioꝝ caath. Tabernaculū federꝭ ꝛ sctm̄ scōꝝ ingredieť aaron ꝛ filiꝭ eiꝰ qn̄ mouēda sunt castra: ꝛ deponēt velū qd̄ pendet an̄ fores: inuoluētq; eo arcā testimoniꝭ ꝛ operient rursū velamie hyacithinaꝝ pelliū: extēdētq; desup palliū totū hyacinthinū: ꝛ inducēt vectes. Mēsam quoq; ꝓpositionis inuoluēt hyacinthino pallio: ꝛ ponent cū eo thuribula ꝛ mortariola: cyathos ꝛ crateras ad liba fundenda. Panes sp̄ in ea erūt. Extendētq; desup palliū coccineū qd̄ rursū opient velamēto hyacinthinaꝝ pelliū: ꝛ inducēt vectes. Sumēt ꝛ palliū hyacinthinū quo operient candelabrū cū lucernis ꝛ forcipibus suis ꝛ emūctoriꝭs ꝛ cūctis vasis olei q̄ ad ɔcinnādas lucernas necessaria sunt: ꝛ sup oia ponēt opimētū hyacinthinaꝝ pelliū ꝛ inducēt vectes. Necnō ꝛ altare aureū inuoluēt hyacinthino vestimēto: ꝛ extēdēt desup opimētū hyacinthinaꝝ pelliū: inducētq; vectes. Oia vasa quibꝰ ministrať in sctūario inuoluent hyacinthino pallio: ꝛ extēdent desup opimētū hyacithinaꝝ pelliū inducentq; vectes. Sz ꝛ altare mūdabūt cinere: ꝛ inuoluent illud purpureo vestimēto: ponētq; cū eo oia vasa q̄bꝰ in ministerio eiꝰ vtunť. i. igniū receptacula: fuscinulas ac tridētes: vncinos ꝛ batilla. Cūcta vasa altarꝭ opient sił velamie hyacinthinarū pelliū: ꝛ inducēt vectes. Cūq; inuoluerint aaron ꝛ filiꝭ eiꝰ sctūariū ꝛ oia vasa eiꝰ in cōmotiōe castrorū: tūc intrabūt filiꝭ caath vt portēt inuoluta: ꝛ nō tangēt vasa sctūariꝭ ne moriant. Ista sūt onera filioꝝ caath i tabernaculo federꝭ sup quos erit eleazar filiꝰ aaron sacerdotꝭ: ad cuiꝰ ptinet curā oleū ad ɔcinnādas lucernas ꝛ cōpositionis incēsum: ꝛ sacrificiū qd̄ sp̄ offerť ꝛ oleū vnctiōis: ꝛ quicq̄d ad cultū tabernaculi ptinet: oimq; vasoꝝ q̄ i sctūario sunt. Locutꝰq; est dn̄s ad moysen ꝛ aaron dicēs: Nolite pdere ppl'm caath de medio leuitaꝝ: sz hoc facite eis vt viuāt ꝛ nō moriāť si tetigerint scā scōꝝ. Aaron ꝛ filiꝭ eiꝰ intrabūt: ip̄iq; disponent opa singl'orū: ꝛ diuident q̄d portare q̄s debeat. Aliꝭ nulla curiositate videāt q̄ sūt in sctūario priusq; inuoluanť: alioquin morienť. Locutꝰq; ē dn̄s ad moysen dicēs: Tolle sūmā etiā filiorum gerson p domos ac familias ꝛ cognatiōes suas a triginta ānis ꝛ supra vsq; ad annos quiquagita. Nūera oēs q̄ ingrediūtur et mīstrāt in tabernacl'o federꝭ. Hoc est officiū familie gersonitaꝝ vt portēt cortinas tabernaculi ꝛ tectū federꝭ operimētū aliud: ꝛ sup oia velamē hyacinthinū: tentoriūq; qd̄ pendet in introitu tabernaculi federꝭ cortinas atriꝭ ꝛ velū in introitu qd̄ est an̄ tabernaculū. Oia q̄ ad altare ptinēt funiculos ꝛ vasa ministeriꝭ iubēte aaron ꝛ filiꝭs eiꝰ portabūt filiꝭ gerson: ꝛ sciēt singl'i cui debeāt oneri mācipari. Hic ē cultꝰ familie gersonitaꝝ in tabernacl'o federꝭ. Eruntq; sub manu ythamar filiꝭ aaron sacerdotis. Filios quoq; merari p familias et domos patrū suoꝝ recēsebis a trigita ānis ꝛ supra vsq; ad ānos q̄nquagita: oēs qui ingrediunť ad officiū misteriꝭ sui ꝛ cultū federꝭ testimoniꝭ. Hec sūt onera eoꝝ. Portabūt tabulas tabernaculi ꝛ vectes eiꝰ: colūnas ac bases eaꝝ: colūnas quoq; atriꝭ p circūitū cū basibus ꝛ paxill' ꝛ funibꝰ suis. Oia vasa et supellectilē ad numerū accipiēt sicq; portabūt. Hoc est officiū familie meraritaꝝ: ꝛ ministeriū in tabernacl'o federis: erūtq; sub manu ythamar filiꝭ aaron sacerdotꝭ. Recensuerūt igiť moyses ꝛ aaron et pricipes synagoge filios caath p cognatiōes ꝛ domos patrū suoꝝ a triginta ānis ꝛ supra vsq; ad annum

B

C

D

quinquagesimū:oēs qui ingrediūꝫ ad
misteriū tabernacli federꝭ: ⁊ inuēti sūt
duo milia septingēti quiquaginta. Hic
est nūerꝰ ppli caath qui intrāt taberna
culū federꝭ. Hos nūerauit moyses ⁊ aa-
ron iuxta ſmonē dñi ꝑ manum moysi.
Nūerati sūt ⁊ filij gerson ꝑ cognatiões
⁊ domos patꝝ suoꝝ a trigita ānis ⁊ su-
pra vsqꝫ ad quiquagesimū ānū:oēs qui
ingrediuꝫ vt mistrent i tabernaclo fe
deris:⁊ inuēti sūt duo milia sexcēti tri-
ginta. Hic ē ppls gersonitaꝝ:quos nu-
merauerūt moyses ⁊ aarō iuxta ꝟbum
dñi. Nūerati sūt ⁊ filij merari ꝑ cogna-
tiões ⁊ domos patꝝ suoꝝ a triginta an
nis ⁊ supra vsqꝫ ad ānū quiquagesimū:
oēs qui ingrediuꝫ ad explēdos ritus
tabernacucli federꝭ:⁊ inuenti sunt tria
milia ducēti. Hic ē nūerus filioꝝ mera
ri:quos recēsuerūt moyses ⁊ aarō iuxta
impiū dñi ꝑ manū moysi. Oēs q̄ recēsi
ti sūt de leuitis ⁊ quos recēseri fecit ad
nomē:moyses ⁊ aaron ⁊ pricipes isrł ꝑ
cognatiões ⁊ domos patꝝ suoꝝ a trigi
ta ānis ⁊ supra vsqꝫ ad ānū quiquagesi
mū ingrediētes ad misteriū tabernacu
li ⁊ onera portāda:fuerūt sił octo milia
quingēti octoginta. Iuxta ꝟbū dñi re-
censuit eos moyses vnūquēqꝫ iuxta of-
ficiū ⁊ onera sua:sicut ꝓcepāt ei dñs.

A Locutꝰqꝫ ē dñs moysen di- V
I cens: Precipe filijs isrł: vt:eijci-
ant de castrꝭ oēm leꝓsum ⁊ q̄ se
mine fluit:pollutꝰqꝫ ē suꝑ mortuo. Tā
masculū q̄ feminā eijcite de castris:ne
ꝯtaminēt ea cū hitauerint vobiscū. Fe
cerūtqꝫ ita filij isrł:⁊ eiecerūt eos extra
castra sicut locutus erat dñs moysi. Lo
cutꝰqꝫ ē dñs ad moysen dicēs. Loquere
ad filios isrł. Uir siue młier cū fecerint
ex oibꝰ pctis q̄ solēt hoibꝰ accidere:⁊ ꝑ
negligētiā trāgressi fuerint mādatū do
mini atqꝫ deliq̄rint:ꝯfitebuꝫ pctm̄ su
um ⁊ reddēt ip̄m caput:q̄ntāqꝫ ꝑtē de-
suꝑ ei in quē peccauerit. Sinaūt nō fu-
erit qui recipiat:dabūt dño ⁊ erit sacer
dotꝭ:excepto ariete qui offerꝫ ꝓexpiati
B one vt sit placabił hostia. Omēs quoqꝫ
primitie quas offerūt filij isrł ad sacer-
dotē ꝑtinēt:⁊ quicq̄d in sc̄uariū offerꝫ
a singuł et tradiꝫ maibꝰ sacerdotꝭ:ip̄iꝰ
erit. Locutꝰqꝫ ē dñs ad moysen dicēs:
Loq̄re ad filios isrł:⁊ dices ad eos: Uir
cuiꝰ vxor errauerit:maritūqꝫ cōtēnens
dormierit cū altero viro:⁊ hoc maritus
deph̄ēdere nō quiuerit sed latet adul-
teriū et testibꝰ argui nō pōt:qr nō ē in-
uēta in stupro:si spūs zelotypie ꝯcitaue
rit virū ꝯtra vxorē suā q̄ vel polluta ē:
vel falsa suspitiōe appetiꝫ:adducet eam
ad sacerdotē:⁊ offeret oblationē ꝓ illa
decimā ꝑtē sati farine hordeacee. Non
fundet suꝑ eā oleū: nec imponet thꝰ qr
sacrificiū zelotypie ē:⁊ oblatio inuesti-
gans adulteriū. Offeret igiꝫ eam sacer-
dos ⁊ statuet corā dño:assumetqꝫ aquā
sc̄tām in vase fictili:⁊ pauxillū terre de
pauimēto tabernacli mittet i eā. Cūqꝫ
C steterit młier in ꝯspectu dñi: discooꝑiet
caput eiꝰ ⁊ ponet suꝑ manꝰ illiꝰ sacrifi
ciū recordatiōis ⁊ oblationē zelotypie.
Ipse aūt tenebit aquas amarissimas:i
quibꝰ cū execratiōe maledicta cōgessit:
adiurabitqꝫ eā:⁊ dicet: Si nō dormiuit
vir alienꝰ tecū:⁊ si nō polluta es deser-
to mariti thoro:nō te nocebunt aq̄ iste
amarissime in quas maledicta cōgessi.
Sinaūt declinasti a viro tuo atqꝫ pollu
ta es:⁊ ꝯcubuisti cū altero:his maledi-
ctiōibꝰ subiacebis. Det te dñs i maledi
ctionē:exemplūqꝫ cūctorū in pplo suo.
Putrescere faciat femur tuū:⁊ tumens
vterꝰ tuꝰ dirūpaꝫ. Ingrediaꝫ aq̄ male
dicte in ventrē tuū:⁊ vtero tumescente
putrescat femur. Et rūdebit mulier: A-
men:amē. Scribetqꝫ sacerdos in libel-
lo ista maledicta:⁊ delebit ea aq̄s ama-
rissimis i quas maledicta ꝯgessit:et da-
D bit ei bibere. Quas cū exhauserit:tollet
sacerdos de manu eiꝰ sacrificiuꝫ zeloty-
pie ⁊ eleuabit illud corā dño:ipoētqꝫ il-
lud suꝑ altare:ita dūtaxat vt priꝰ pugil
lū sacrificij tollat d̄ eo qđ offerꝫ ⁊ incē
dat suꝑ altare:⁊ sic potū det młieri aq̄s
amarissimas. Quas cū biberit si pollu-
ta est:⁊ ꝯtempto viro adulterij rea:per-
trāsibūt eā aque maledictiōis:⁊ inflato
ventre cōputrescet femur:eritqꝫ mulier
in maledictionē ⁊ i exēplū oi pplo. Qđ
si polluta nō fuerit:erit innoxia: ⁊ faci-
et liberos. Ista ē lex zelotypie. Si decli-
nauerit młier a viro suo:et si polluta fu
erit:maritusqꝫ zelotypie spū ꝯcitatꝰ ad-
duxerit eā in ꝯspectu dñi:⁊ fecerit ei sa-
cerdos iuxta omia q̄ scripta sunt:mari-
tus absqꝫ culpa erit:⁊ illa recipiet ini-
quitatem suam. VI
I Locutusqꝫ est dñs ad moysen:di-
cens. Loquere ad filios isrł:⁊ di
B ces ad eos: Uir siue młier cum fecerint
votū vt sanctificenꝫ:⁊ se voluerint dño
consecrare:a vino ⁊ omni qđ inebriare

potest:abstinebunt. Acetū ex vino et ex qualibet alia potione:⁊ quicq̄d de vua exprimit̄ nō bibent:vuas recentes siccasq̄ nō comedēt:cūctis dieb⁹ q̄bus ex voto dño ꝯsecrāt̄. Quicq̄d ex vinea esse pōt ab vua passa vsq̄ ad acinū non comedēt. Omni tp̄e sepatiōis sue nouacula nō transibit p̱ caput ei⁹ vsq̄ ad completū diē quo dño cōsecrat̄. Sctūs erit crescente cesarie capitis ei⁹. Oī tp̄e consecratiōis sue sup̱ mortuū nō ingredietur:nec sup̱ p̄ris quidē ⁊ m̄ris ⁊ fratris sororisq̄ funere ꝯtaminabit̄:q̄ꝛ ꝯsecratio dei sui sup̱ caput ei⁹ est. Oībus diebus sepatiōis sue sanct⁹ erit dño. Sin autē mortu⁹ fuerit subito quispiā corā eo:polluet̄ caput ꝯsecratiōis ei⁹:qđ radet ilico in eadē die purgationis sue:⁊ rursum septima. In octaua aūt die offeret duos turtures vel duos pullos colūbe sacerdoti in introitu federis testimonij:facietq̄ sacerdos vnū ꝓ pctō ⁊ alterū in holocaustū:⁊ deprecabit̄ ꝓ eo:q̄ꝛ peccauit sup̱ mortuo:sanctificabitq̄ caput ei⁹ in die illo:⁊ ꝯsecrabit dño dies sepatiōis illi⁹ offerens agnū anniculū ꝓ pctō:ita tn̄ vt dies priores irriti fiāt: q̄m polluta est sctificatio ei⁹. Ista ē lex consecratiōis. Cū dies quos ex voto decreuerat cōplebunt̄ adducet eū ad ostium tabernacl̄i federꝫ:vt offerat oblationē ei⁹ dño:agnū anniculū imaculatū in holocaustū ⁊ ouē anniculā imaculatam ꝓ pctō:⁊ arietē imaculatū hostiaꝫ pacificā:canistrū quoq̄ panū azymorū qui cōspersi sūt oleo:⁊ lagana absq̄ fermēto vncta oleo ac libamia singulorū: que offeret sacerdos coraꝫ dño: ⁊ faciet tam ꝓ pctō q̄ȝ in holocaustū. Arietē vero imolabit hostiā pacificā dño:offerēs simul canistrū azymoꝝ et libamenta q̄ ex more debent̄. Tūc radet̄ nazare⁹ ad ostiū tabernacl̄i federis cesarie ꝯsecrationis sue:tolletq̄ capillos eius ⁊ ponat sup̱ ignē qui est supposit⁹ sacrificio pacificoꝝ:⁊ armū coctū arietis:tortamq̄ absq̄ fermento vnā de canistro:⁊ laganū azymū vnū:⁊ tradet in man⁹ nazarei postq̄ȝ rasum fuerit caput ei⁹: susceptaq̄ rursuꝫ ab eo eleuabit in cōspectu dñi:⁊ sanctificata sacerdotꝫ erūt:sic pectusculū quod separi iussum ē ⁊ femur. Post hec pōt bibere nazare⁹ vinū. Ista est lex nazarei cū vouerit oblationē suā dño tp̄e ꝯsecrationis sue:exceptis his q̄ inuenerit man⁹ ei⁹. Iuxta qđ mēte deuouerat:ita faciet ad p̱fectionē sanctificatiōis sue. Locutusq̄ est dn̄s ad moysen dicēs:Loquere aaron ⁊ filijs eius. Sic benedicetis filijs isrl̄:⁊ dicetis eis: Benedicat tibi dn̄s ⁊ custodiat te. Ostē dat dn̄s faciē suā tibi:⁊ misereatur tui. Cōuertat dn̄s vultū suū ad te:⁊ det tibi pacē. Inuocabūtq̄ nomē meū sup̱ filios israel:⁊ ego benedicā eis.

B C D (marginal section letters, left column)

Ecci.36.c.

VII

Factū est autē in die qua cōpleuit moyses tabernaculū ⁊ erexit illud:vnxitq̄ ⁊ sctificauit cū oībus vasis suis altare sil̄r et omia vasa ei⁹:obtulerūt principes israel et capita familiaꝝ que erāt p̱ singulas trib⁹ p̄fecti eorū qui numerati fuerant munera corā dño sex plaustra tecta cum duodecim bob⁹. Unū plaustruꝫ obtulere duo duces et vnuꝫ bouē singuli:obtulerūtq̄ ea in cōspectu tabernaculi. Ait autē dominus ad moysen:Suscipe ab eis vt seruiant in ministerio tabernacl̄i:⁊ trades ea leuitis iuxta ordinem ministerij sui. Itaq̄ cum suscepisset moyses plaustra et boues: tradidit ea leuitis. Duo plaustra et quattuor boues dedit filijs gerson:iuxta id qđ habebant necessarium:quattuor alia plaustra et octo boues dedit filijs merari scđꝫ officia ⁊ cultum suū:sub manu ythamar filij aaron sacerdotis. Filijs autē caath non dedit plaustra ⁊ boues:quia ī sanctuario seruiunt:et onera ꝓprijs portant humerꝫ. Igitur obtulerūt duces in dedicationē altaris:die qua vnctū est: oblationē suam aūt altare. Dixitq̄ domin⁹ ad moysen. Singuli duces p̱ singulos dies offerant munera in dedicationē altaris. Primo die obtulit oblationeꝫ suā naason fili⁹ amminadab de tribu iuda:fueruntq̄ in ea acetabulum argenteum: pondo centū triginta siclorum: phiala argentea habēs septuaginta siclos iuxta pondus sanctuarij:vtrūq̄ plenum simila cōspersa oleo in sacrificiū: mortariolū ex decē siclis aureis plenū incenso:bouē de armēto et arietē ⁊ agnū anniculū in holocaustū:hircūq̄ ꝓ pctō:⁊ in sacrificio pacificorū boues duos:arietes quiq̄ hircos quiq̄:agnos anniculos quinq̄. Hec est oblatio naason filij amminadab. Secundo die obtulit nathanael fili⁹ suar dux de tribu ysachar acetabulum argenteum appendēs centum triginta siclos: phialam argenteam habentem septuaginta siclos iuxta

A f B (marginal section letters, right column)

Exo.40.b

ꝑondus ſctūarȳ: vtꝝqꝫ plenū ſimila cō
ſperſa oleo in ſacrificiū: mortariolū au-
reum hn̄s decē ſiclos plenū. incēſo: bo-
uē de armēto ⁊ arietē: ⁊ agnuȝ annicu-
lū in holocauſtū hircūqꝫ ꝓ pctō: ⁊ in ſa
crificio pacificorū boues duos: arietes
quiqꝫ: hircos quinqꝫ: agnos anniculos
quiqꝫ. Hec fuit oblatio nathanael filȳ
ſuar. Tertio die pꝛiceps filioꝝ zabulon
heliab filiꝰ helon obtulit acetabulū ar
genteū appendēs centū triginta ſiclos:
phialā argenteā hn̄tē ſeptuagita ſiclos
ad pondꝰ ſctūarȳ: vtrūqꝫ plenū ſimila
ꝯſperſa oleo in ſacrificiū: mortariolum
aureū appendēs decē ſiclos plenū incē
ſo: bouē de armēto ⁊ arietē: ⁊ agnū an-
niculū in holocauſtū hircūqꝫ ꝓ pctō: ⁊
in ſacrificio pacificoꝝ boues duos: arie
tes quiqꝫ: hircos quiqꝫ: agnos annicu-
C los quiqꝫ. Hec ē oblatio heliab filȳ he-
lon. Die quarto pꝛiceps filioꝝ ruben e-
liſur filiꝰ ſedeur: obtulit acetabuluȝ ar-
genteū appendēs centuȝ trigita ſiclos:
phialā argenteā hn̄tē ſeptuagita ſiclos
ad pondus ſctūarȳ: vtꝝqꝫ plenū ſimila
ꝯſperſa oleo ī ſacrificiū: mortariolū au-
reū appendēs decē ſiclos plenū incēſo:
bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū ānicu-
lū in holocauſtū: hircūqꝫ ꝓ pctō: ⁊ ī ſa-
crificio pacificorū boues duos: arietes
quiqꝫ: hircos quinqꝫ: agnos anniculos
quiqꝫ. Hec fuit oblatio eliſur filȳ ſede-
ur. Die quito pꝛiceps filioꝝ ſymeon ſa-
lamihel filiꝰ ſuriſaddai obtulit aceta-
bulū argenteū appendēs cētū triginta
ſiclos: phialā argenteā hn̄tē ſeptuagita
ſiclos ad pōdus ſctūarȳ: vtꝝqꝫ plenū ſi
mila ꝯſperſa oleo in ſacrificiū mortari-
olū aureū appendēs decē ſiclos plenuȝ
incēſo: bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū
āniculū in holocauſtū: hircūqꝫ ꝓ pctō:
et in hoſtias pacificoꝝ boues duos: ari-
etes quiqꝫ: hircos quiqꝫ: agnos annicu
D los quiqꝫ. Hec fuit oblatio ſalamihel fi
lȳ ſuriſaddai. Die ſexto pꝛiceps filioruȝ
gad heliaſaph filiꝰ duel: obtulit aceta-
bulū argenteū appendēs cētū triginta
ſiclos: phialā argenteā hn̄tē ſeptuagita
ſiclos ad pondꝰ ſctūarȳ: vtꝝqꝫ plenū ſi
mila ꝯſperſa oleo in ſacrificiū: mortari-
olū aureū appendēs decē ſiclos plenuȝ
incēſo: bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū
anniculū in holocauſtū: hircūqꝫ ꝓ pec-
cato: ⁊ ī hoſtias pacificoꝝ: boues duos:
arietes quiqꝫ: hircos quiqꝫ: agnos āni-
culos quiqꝫ. Hec fuit oblatio heliaſaph

filȳ duel. Die ſeptimo pꝛiceps filioꝝ e-
phꝛaim eliſama filiꝰ āmiud: obtulit ace
tabulū argenteū appendēs cētū trigin
ta ſiclos: phialā argēteā hn̄tē ſeptuagi-
ta ſiclos ad pōdus ſctūarȳ: vtrūqꝫ ple-
nū ſimila ꝯſperſa oleo in ſacrificiū: mor
tariolū aureū appendēs decē ſiclos ple
nū incēſo: bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ a-
gnū anniculū in holocauſtū: hircūqꝫ ꝓ
pctō ⁊ in hoſtias pacificoꝝ boues duoſ
E arietes quiqꝫ: hircos quiqꝫ: agnos āni-
culos quinqꝫ. Hec fuit oblatio eliſama
filȳ āmiud. Die octauo pꝛiceps filioruȝ
manaſſe gamaliel filiꝰ phadaſſur: obtu
lit acetabulū argenteū appendēs cētū
triginta ſiclos: phialā argenteā hn̄tē ſe
ptuaginta ſiclos ad pōdus ſcūarȳ vtꝝ-
qꝫ plenū ſimila ꝯſperſa oleo in ſacrifici
um: mortariolū aureū appendēs deceȝ
ſiclos plenū incēſo: bouē de armēto: et
arieteȝ ⁊ agnū āniculū in holocauſtuȝ:
hircūqꝫ ꝓ pctō: ⁊ in hoſtias pacificorū
boues duoſ: arietes quiqꝫ: hircos q̄nqꝫ:
agnos ānicul(o)s q̄nqꝫ. Hec fuit oblatio
gamaliel filȳ phadaſſur. Die nono pꝛi-
ceps filioꝝ beniamin abidan filiꝰ gede
onis obtulit acetabulū argenteū appē-
dens centū trigita ſiclos: phialā argen-
teā hn̄tē ſeptuagita ſiclos ad pōdꝰ ſan-
ctuarū: vtꝝqꝫ plenū ſimila ꝯſpſa oleo ī
ſacrificiū: mortariolū aureuȝ appendēs
decē ſiclos plenū incēſo: bouē de armē
to ⁊ arietē ⁊ agnū anniculū in holocau
ſtum: hircūqꝫ ꝓ pctō: ⁊ in hoſtias paci-
ficoꝝ boues duos: arietes quiqꝫ: hircos
quiqꝫ: agnos āniculos quinqꝫ. Hec fuit
oblatio abidan filȳ gedeonis. Die deci
mo pꝛiceps filioꝝ dan abiezer filiꝰ ami
ſaddai obtulit acetabulū argenteū ap-
pendēs centū triginta ſiclos: phialā ar
genteā hn̄tē ſeptuaginta ſiclos ad pon
F dus ſctūarȳ: vtꝝqꝫ plenū ſimila cōſper
ſa oleo in ſacrificiū: mortariolū aureuȝ
appendēs decē ſiclos plenū incēſo: bo-
uē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū āniculuȝ
in holocauſtū: hircūqꝫ ꝓ pctō: ⁊ ī hoſti-
as pacificoꝝ boues duos: arietes quin-
qꝫ: hircos quiqꝫ: agnos āniculos q̄nqꝫ.
Hec fuit oblatio abiezer filȳ amiſad-
dai. Die vndecimo pꝛinceps filioꝝ aſer
phegiel filiꝰ ochꝛan: obtulit acetabulū
argenteū appendēs centum triginta ſi
clos: phialā argenteā hn̄teȝ ſeptuagita
ſiclos ad pōdꝰ ſanctuarȳ: vtꝝqꝫ plenuȝ
ſimila ꝯſperſa oleo in ſacrificiū: morta-
riolum aureū appendens decem ſiclos

plenū incenſo:bouē de armento ⁊ arie-
tē ⁊ agnū anniculū in holocauſtū:hir-
cūq; ꝓ pctō:⁊ in hoſtias pacificoꝝ bo-
ues duos:arietes quiq;:hircos quinq;:
agnos āniculoſ quiq;. Hec fuit oblatio
phegiel filij ochran. Die duodecio prin
ceps filioꝝ neptalim ahira filiꝰ henan:
obtulit acetabulū argēteū appendens
centū trigita ſiclos:phialā argenteā ha
bentē ſeptuagita ſiclos ad pondꝰ ſcūa-
rij:vtrūq; plenū ſimila oleo ꝯſpſa in ſa
crificiū:mortariolū aureū appēdens de
cē ſiclos plenū incēſo:bouē de armēto
⁊ arietē ⁊ agnū āniculū in holocauſtū:
hircūq; ꝓ pctō:⁊ in hoſtias pacificoꝝ
boues duos:arietes quiq;: hircos qui-
B q;:agnos āniculos quiq;. Hec fuit ob-
latio ahira filij henan. Hec in dedicati-
one altarꝭ oblata ſūt a principibꝰ iſrl'i
die qua ꝯſecratū eſt:acetabula argētea
duodeci:phiale argētee duodeci:morta
riola aurea duodeci:ita vt cētū trigin-
ta ſiclos hrēt vnū acetabuluꝫ:⁊ ſeptua-
ginta ſiclos vna phiala.i.in cōe vaſoꝝ
oim ex argēto ſicli duo milia quadrin-
genti pōdere ſctūarij:mortariola aurea
duodecim plena incēſo:denos ſiclos ap
pendētia pōdere ſctūarij. i.ſil' auri ſicli
centū viginti:boues de armēto in holo
cauſtū duodeci:arietes duodecim:agni
anniculi duodeci ⁊ libamēta eoꝝ:hirci
duodecim ꝓ pctō:in hoſtias pacificoꝝ:
boues viginti quattuor:arietes ſexagin
ta:hirci ſexagita:agni āniculi ſexagita.
Hec oblata ſūt in dedicatiōe altarꝭ qñ
vnctū ē. Cūq; ingrederet' moyſes taber
naculū federꝭ vt ꝯſuleret oraculū:audi-
ebat vocē loquētꝭ ad ſe de ꝓpitiatorio:
qđ erat ſup arcā teſtimonij inter duos
cherubin:vnde ⁊ loq̄batur ei. VIII

A Locutꝰq; ē dñs ad moyſē dicēs:
Loq̄re aaron:⁊ dices ad eū: Cuꝫ
poſuerꝭ ſeptē lucernas candela-
brū in auſtrali pte erigat'. Hoc igit' pci
pe vt lucerne ꝯtra boreā e regiōe reſpici
ant ad mēſaꝫ panū ꝓpoſitiōis: ꝯtra eā
partē quā cādelabrū reſpicit:lucere de-
bebūt. Fecitq; aarō ⁊ ipoſuit lucernas
ſup candelabruꝫ:vt pcepat dñs moyſi.
Hec aūt erat factura cādelabri: ex auro
ductili tam medius ſtipes q̄ cūcta q̄ ex
vtroq; calamoꝝ latere naſcebant'. Iux
ta exemplū qđ oñdit dñs moyſi:ita opa
tus ē candelabrū. Et locutꝰ eſt dñs ad
moyſen dicens: Tolle leuitas ex medio
filioꝝ iſrl':⁊ purificabis eos iuxta hūc
ritū. Aſpgant' aqua luſtratiōis ⁊ radāt B
oēs pilos carnis ſue. Cūq; lauerit veſti
mēta ſua ⁊ mūdati fuerint:tollēt bouē
de armentꝭ ⁊ libamētū eiꝰ: ſimilaꝫ oleo
ꝯſpſam:bouē aūt alteꝝ de armēto acci
pies ꝓ pctō:⁊ applicabis leuitas coraꝫ
tabernacl'o federꝭ:ꝯuocata oi mltitudi
ne filioꝝ iſrl'. Cūq; leuite fuerint coram
dño:ponēt filij iſrl' manꝰ ſuas ſup eos:
⁊ offeret aaron leuitas munꝰ i ꝯſpectu
dñi a filijs iſrl':vt ſuiāt in miſterio eiꝰ.
Leuite q̄ꝫ ponēt manꝰ ſuas ſup capita
boū:e quibꝰ vnū facies ꝓ pctō:⁊ alterū
in holocauſtū dñi:vt depcerꝭ ꝓ eiſ. Sta C
tueſq; leuitas in ꝯſpectu aaron ⁊ filioꝝ
eiꝰ:⁊ ꝯſecrabis oblatos dño:ac ſepabis
đ medio filioꝝ iſrl' vt ſint mei:⁊ poſtea
ingrediant' tabernaculū federꝭ vt ſui-
ant mihi. Sicq; purificabis ⁊ ꝯſecrabiſ
eos in oblationē dñi:qm̄ dono donati
ſunt mihi a filijs iſrl'. Pro priogenitꝭ q̄
apiūt oēm vuluā i iſrl':accepi eos. Mea
ſunt eni oia priogenita filioꝝ iſrl':tā ex
hoibꝰ q̄ ex iumētis. Ex die q̄ pcuſſi oē
priogenitū in terra egypti:ſctificaui eoſ
mihi:⁊ tuli leuitas ꝓ cūctꝭ priogenitis
filioꝝ iſrl':tradiditq; eos dono aarō et
filijs eiꝰ de medio ppli vt ſuiāt mihi ꝓ
iſrl' in tabernacl'o federꝭ:⁊ orēt ꝓ eis ne
ſit in ppl'o plaga:ſi auſi fuerit accedere
ad ſctūariū. Feceruntq; moyſes ⁊ aarō ⁊ D
ois mltitudo filioꝝ iſrl' ſup leuitꝭ q̄ p-
cepat dñs moyſi:purificatiq; ſūt ⁊ laue
runt veſtimēta ſua. Eleuauitq; eos aa-
ron in ꝯſpectu dñi ⁊ orauit ꝓ eis:vt pu-
rificati ingrederent' ad officia ſua in ta
bernaculū federꝭ corā aarō ⁊ filijs eiꝰ.
Sicut pcepat dñs moyſi de leuitis:ita
factū eſt. Locutꝰq; eſt dñs ad moyſē di-
cens: Hec ē lex leuitaruꝫ. A vigitiquiq;
annis ⁊ ſupra ingredient':vt miniſtrēt
in tabernacl'o federꝭ. Cūq; quiquageſi
mū annū etatꝭ ipleuerit ſuire ceſſabūt:
erūtq; miſtri fratrū ſuoꝝ in tabernacu
lo federꝭ:vt cuſtodiāt q̄ ſibi fuerint cō-
mēdata:opa autē ipa nō faciāt. Sic di
ſpones leuitis in cuſtodijs ſuis. IX

A Locutꝰ eſt dñs ad moyſen i deſer
to ſinai:āno ſecūdo:poſtq; egreſ
ſi ſunt de terra egypti:mēſe prio
dicēs: Faciant filij iſrl' phaſe in tpe ſuo
quartadecia die mēſis huiꝰ ad veſpaꝫ:
iuxta oēs cerimonias ⁊ iuſtificationes
eiꝰ. Precepitq; moyſes filijs iſrl' vt face
rent phaſe. Qui fecerūt tpe ſuo quarta-
decima die mēſis ad veſpam in monte

Ex.3.b. Exo.13.a.et 34.c. Luce.2.d

ſynai. Juxta oīa q̄ mādauerat dn̄s moy ſi fecerunt filij iſrl̄. Ecce aūt q̄dā imūdi ſup aīa hoīs q̄ nō poterant facere pha ſe in die illo: accedētes ad moyſen ⁊ aa
B ron: dixerūt eis. Jmmūdi ſum⁹ ſup aīa hoīs: quare fraudamur vt nō valeam⁹ oblationē offerre dn̄o in tp̄e ſuo inter filios iſrl̄? Quibus reſpondit moyſes. State vt conſulam quid p̄cipiat domi nus de vobis. Locutuſq̧ ē dn̄s ad moy ſen: dicēs. Loq̄re filijs iſrl̄. Hō q̄ fuerit imūd⁹ ſup aīa: ſiue in via p̄cul in gēte vr̄a: faciat phaſe dn̄o ī mēſe ſc̄do q̄rta decima die mēſis ad veſpā: cū azymis ⁊ lactuc̄ agreſtib⁹ comedēt illud. Non
Joh.19.g. reliquēt ex eo q̄ppiā vſq̧ māe: ⁊ os ei⁹ nō cōfringēt: oēm ritū phaſe obſuabūt. Si q̄s aūt ⁊ mūd⁹ ē ⁊ ī itinere nō fuit ⁊ tn̄ nō fecit phaſe: extermiabit̄ aīa illa d̄ pp̄lis ſuis: q̄ ſacrificiū dn̄o n̄ obtulit
C tp̄e ſuo. P̄ctm̄ ſuū ip̄e portabit. Pere grin⁹ quoq̧ ⁊ aduena ſi fuerit apd̄ vos faciēt phaſe dn̄o iuxta cerimonias ⁊ iu ſtificatōes ſuas. Preceptū idē erit apd̄
Exo.40.d. vos tā aduene q̧ idigene. Jgit̄ die quo erectū eſt tabernaculū: op̄uit illud nu bes. A veſp̄e aūt ſup tētoriū erat quaſi ſp̄ēs ignis vſq̧ mane. Sic fiebat iugi ter. Per diē operiebat illud nubes: ⁊ p̄ noctē quaſi ſp̄ēs ignis. Cūq̧ ablata fu iſſet nubes q̄ tabernaculum p̄tegebat: tūc p̄ficiſcebāt̄ filij iſrl̄: ⁊ ī loco vbi ſtetiſ ſet nubes: ibi caſtrametabāt̄. Ad imp̄i um dn̄i p̄ficiſcebāt̄ ⁊ ad imp̄iū illi⁹ fi
D gebāt tabernaculū. Cūctis dieb⁹ q̄bus ſtabat nubes ſup tabernaculuz: mane bāt ī eodē loco: ⁊ ſi eueniſſet vt mlt̄o tē pore maneret ſup illud: erāt filij iſrl̄ in excubijs dn̄i: ⁊ non p̄ficiſcebant̄ quot quot dieb⁹ fuiſſet nubes ſup tabernacu lū. Ad imp̄iū dn̄i erigebāt tētoria: ⁊ ad īp̄iū illi⁹ d̄ponebāt. Si fuiſſet nubes a veſp̄e vſq̧ mane: ⁊ ſtati diluculo taber naculū reliq̄ſſet: p̄ficiſſebāt̄: ⁊ ſi poſt di em ⁊ noctē receſſiſſet: diſſipabāt tētoria Si vero biduo aut vno mēſe vel lōgio ri tp̄e fuiſſet ſup tabernaculū: manebāt filij iſrl̄ ī eodē loco ⁊ nō p̄ficiſcebāt̄: ſta tim aūt vt receſſiſſet: mouebāt caſtra. Per verbū dn̄i figebāt tētoria: ⁊ p̄ v̄buz illi⁹ p̄ciſcebant̄: erātq̧ in excubijs do mini iuxta imperium eius per manum moyſi.

X

I
A Locutuſq̧ ē dn̄s ad moyſen di cēs: Fac tibi duas tubas argen teas ductiles: q̄b⁹ cōuocare poſſis multi tudinē qn̄ mouēda ſūt caſtra. Cūq̧ in crepuer̄ tubis: cōgregabit̄ ad te om̄is turba ad oſtiū tabernaculi feder̄. Si ſe mel clāguer̄: veniēt ad te p̄ricipes ⁊ ca pita multitudis iſrl̄. Si aūt p̄lixior at q̧ cōciſus clāgor icrepuerit: mouebunt caſtra primi q̄ ſūt ad orietalē plagā. Jn ſc̄do aūt ſonitu ⁊ pari vlulatu tube le uabūt tētoria q̄ habitāt ad meridiē et iuxta hūc modū reliq̄ facient vlulātib⁹ tubis in p̄fectionē. Qn̄ aūt cōgregād⁹ ē pp̄l̄s: ſimplex tubaꝝ clāgor erit: ⁊ nō cō ciſe vlulabūt. Filij aūt aarō ſacerdotis clāgēt tubis: eritq̧ hoc legitimū ſempi ternū ī generatōib⁹ vr̄is. Si exierit̄ ad bellū d̄ terra vr̄a: cōtra hoſtes q̄ dimicāt aduerſū vos: clāget̄ vlulātib⁹ tubis: ⁊ erit recordatio vr̄i corā dn̄o deo vr̄o: vt eruamini de manib⁹ iimicorū vr̄orum Si qn̄ habebit̄ epulū ⁊ dies feſtos ⁊ ka
B lēdas: canet̄ tubis ſup holocauſtis et pacificis victimis: vt ſint vobis ī recor datōez dei vr̄i. Ego dn̄s de⁹ vr̄. Anno ſc̄do mēſe ſecūdo viceſima die menſis. eleuata ē nubes de tabernaculo feder̄. Profectiq̧ ſūt filij iſrl̄ p̄ turmas ſuas d̄ deſerto ſinai: ⁊ recubuit nubes ī ſolitu dine pharan. Mouerūtq̧ caſtra primi iuxta imp̄iū dn̄i p̄ manū moyſi. Filij iu da p̄ turmas ſuas: quorū princeps erat naaſon fili⁹ āminadab. Jn tribu filioꝝ yſachar fuit p̄riceps nathanael fili⁹ ſu ar. Jn tribu zabulon erat p̄riceps eliab fili⁹ helō. Depoſitūq̧ ē tabernaculū: qd̄ portātes egreſſi ſūt filij gerſō ⁊ merari
C Profectiq̧ ſūt ⁊ filij rubē p̄ turmas et ordinē ſuū: quorū princeps erat eliſur fili⁹ ſedeur. Jn tribu aūt filiorū ſymeō p̄riceps fuit ſalamihel fili⁹ ſuriſaddai. Porro in tribu gad erat p̄riceps helia ſaph fili⁹ duel. Profectiq̧ ſūt ⁊ caathi te: portātes ſanctuariū. Tādiu taberna culū portabat̄ donec venirēt ad erecti onis locū. Mouerūt caſtra ⁊ filij ephraī p̄ turmas ſuas ī quoꝝ exercitu p̄riceps erat eliſama fili⁹ āmiud. Jn tribu autē filiorū manaſſe p̄riceps fuit gamaliel fi li⁹ phadaſſur: ⁊ in tribu beniamin erat dux abidan filius gedeonis. Nouiſſimi caſtrorū oīuz p̄fecti ſūt filij dan p̄ tur mas ſuas: ī quorū exercitu p̄riceps fuit abiezer fili⁹ amiſaddai. Jn tribu āt fili orū aſer erat p̄riceps phegiel fili⁹ ochrā Et in tribu filiorū neptalim princeps fuit ahira fili⁹ henā. Hec ſunt caſtra et p̄fectiōes filiorū iſrl̄ p̄ turmas ſuas qn̄
D egrediebāt̄. Dixitq̧ moyſes obab filio raguel madianite cognato ſuo. Profici

cimur ad locũ quē dñs daturus est no-
bis: veni nobiscũ vt benefaciam⁹ tibi:
q2 dñs bona ꝓmisit israeli. Cui ille re-
spōdit: Non vadā tecū: sed reuertar in
terrā meā in qua nat⁹ sum. Et ille: No-
li inquit nos relinq̄re. Tu eni nosti in
quib⁹ locis ꝑ desertũ castra ponere de-
beam⁹: ⁊ eris ductor nr̄. Cumq3 nobiscũ
veneris: quicq̄d optimũ fuerit ex opib⁹
quas nobis traditur⁹ est dñs: dabimus
tibi. Profecti sūt ergo de monte dñi vi-
am triũ dierũ: arcaq3 federi dñi p̄cede-
bat eos ꝑ dies tres: ꝓuidēs castrorũ lo-
cũ. Nubes quoq3 dñi sup eos erat ꝑ di-
em cũ incederēt. Cũq3 eleuaret arca di-
cebat moyses: Surge dñe ⁊ dissipentur

Ps.67.

inimici tui: ⁊ fugiāt qui oderũt te a fa-
cie tua. Cum aũt deponeret: aiebat: Re-
uertere dñe ad mltitudinē exercit⁹ isrl.

A

Nterea ortum est murmur XI
ppli: quasi dolentium ꝓ labore
cōtra dñm. Qđ cũ audisset irat⁹
est: ⁊ accensus in eos ignis dñi: deuora-
uit extremā castrorũ ꝑtem. Cumq3 cla-
masset ppls ad moysen: orauit moyses
ad dñm ⁊ absorpt⁹ est ignis. Uocauitq3
nomē loci illius incensio: eo ꝙ succen-
sus fuisset ꝯtra eos ignis dñi. Uulgus
quippe ꝓmiscuũ qđ ascēderat cum eis:
flagrauit desiderio sedēs ⁊ flens: iũctis

B

sibi pariter filijs israel: ⁊ ait: Quis da-
bit nobis ad vescendum carnes? Recor-
damur pisciū quos comedebamus in
egypto grati: in mentē nobis veniunt
cucumeres ⁊ pepones: porriq3 ⁊ cepe: et
allea. Ania nr̄a arida est: nihil aliud re-

Exo.16.g

spiciunt oculi nr̄i nisi man. Erat autē
man quasi semē coriandri coloris bdel-
lij. Circũibatq3 ppls: ⁊ colligēs illđ frā-
gebat mola siue terebat in mortario: co-
quens in olla ⁊ faciens ex eo tortulas
saporis quasi panis oleati. Cũq3 descen-
deret nocte sup castra ros: descendebat
pariter ⁊ man. Audiuit ꝑ moyses flen-
tem populũ ꝑ familias: singlos ꝑ ostia
tentorij sui. Iratusq3 est furor dñi val-
de: sed ⁊ moysi intolerāda res visa est:

C

et ait ad dñm: Cur afflixisti seruũ tuũ?
Quare nō inuenio grā3 corā te? Et cur
imposuisti pōd⁹ vniuersi ppli hui⁹ sup
me? Nũquid ego cōcepi oēm hanc mul-
titudinē vel genui eam: vt dicas mihi:
porta eos in sinu tuo sicut portare so-
let nutrix infantulũ: ⁊ defer in terrā ꝓ
qua iurasti prib⁹ eoꝝ? Uñ mihi carnes
vt dem tante multitudini? Flent cōtra
me dicētes: da nobis carnes vt come-
dam⁹. Nō possum solus sustinere omnē
hunc pplm q2 grauis est mihi. Sin ali-
ter tibi videt: obsecro vt īterficias me:
⁊ inueniā gratiā in ocul tuis: ne tanti
afficiar malis. Et dixit dñs ad moysen:

D

Congrega mihi septuaginta viros đ se-
niorib⁹ israel quos tu nosti ꝙ senes po-
puli sint ac mgr̄i: ⁊ duces eos ad ostiū
tabernaculi federis: faciesq3 ibi stare te-
cũ vt descendā ⁊ loquar tibi: ⁊ auferam
de spũ tuo tradāq3 eis: vt sustentēt tecũ
on⁹ ppli: ⁊ nō tu solus graueris. Popu-
lo quoq3 dices: Sc̄tificamini: Cras co-
medetis carnes. Ego eni audiui vos di-
cere: Quis dabit nobis escas carnium:

Leui.20.b.
Josue.3.b.
1.Reg.16.b.

Bene nobis erat in egypto. Ut det vo-
bis dñs carnes ⁊ comedati: nō vno die
nec duob⁹ vel quiq3 aut decē: nec vigin-
ti quidē: sed vsq3 ad mēsem dieꝝ: donec
exeat ꝑ nares vr̄as ⁊ vertat in nauseā:
eo ꝙ repuleriti dñm q̄ in medio vr̄i est:
⁊ fleueriti corā eo dicētes: Quare egres-

E

si sum⁹ ex egypto vt perirem⁹ in solitu-
dine? Et ait moyses ad dñm. Sexcenta
milia peditũ hui⁹ ppli sũt. Et tu dices:
dabo eis esũ carniũ mēse īnegro? Nũq̄d
ouiũ ⁊ boũ mltitudo cedet vt possit suf-
ficere ad cibũ: vel oēs pisces mari īvnũ
cōgregabunt vt eos satient? Cui rñdit
dñs: Nũquid man⁹ dñi inualida ē? Iā

Esa.59.a.

nũc videbis vtꝝ me⁹ s̄mo oꝑe cōpleat.
Uenit igit moyses ⁊ narrauit pplo ver-
ba dñi: ꝯgregās septuagita viros de se-
niorib⁹ isrl: quos stare fecit circa taber-
naculũ. Descēditq3 dñs ꝑ nubē: ⁊ locu-

F

tus ē ad eũ auferēs de spũ q̄ erat ī moy-
se: ⁊ dās septuagita viri. Cũq3 req̄euiss3
in eis spũs ꝓphetauerũt nec vltra ces-
sauerũt. Remāserant aũt in castris duo
viri: quoꝝ vn⁹ vocabat heldad et alter
medad sup quos req̄euit spũs: nā ⁊ ipsi
descripti fuerant ⁊ non exierant ad ta-
bernaculū. Cum ꝓphetauerunt in ca-
stris: cucurrit puer ⁊ nunciauit moysi
dicens: Heldad et medad ꝓphetant in
castris. Statim iosue filius nun mini-
ster moysi ⁊ electus e pluribus: ait: Dñe
mi moyses ꝓhibe eos. At ille: quid in-
quit emulari pro me? Quis tribuat vt
oīs ppls ꝓphetet: ⁊ det eis dñs spiritū
suum? Reuersusq3 est moyses ⁊ maiores
natu isrl in castra. Uentus aũt egredi-

G

ens a dño arreptas trans mare coturni-
ces detulit et dimisit in castra itiñere
quantũ vno die confici potest ex oī ꝑte
castrorũ per circũitum: volabantq3 in
aere duob⁹ cubitis altitudie sup terrā.

Surgens ergo pplˀs toto die illo ꝛ nocte ac die altero: ꝯgregauit coturnicũ mltitudinẽ: qui parũ: decẽ choros: ꝛ siccauerũt
Ps.77. eas p gyrũ castroꝝ. Adhuc carnes erãt in dẽtibꝰ eoꝝ: nec defecerãt huiuscemodi cibꝰ: ꝛ ecce furor dñi ꝯcitatꝰ in pplm pcussit eũ plaga magna nimis. Uocatꝰ qꝫ est ille locꝰ sepulchra ꝯcupiscẽtie: ibi eni sepelierunt pplm qui desiderauerat carnes. Egressi aũt de sepulchris ꝯcupiscẽtie venerũt i aseroth: ꝛ mãserũt ibi.

A XII
Deu.24.b. L Ocutaqꝫ ẽ maria ꝛ aaron ꝯtra moysen ꝓpter vxorem eius ethiopissam: ꝛ dixerũt. Num per solũ moysen locutꝰ est dñs? Nõne et nobis sili est locutꝰ? Qđ cum audisset dñs iratꝰ est valde. Erat eni moyses vir mitissimꝰ sup oẽs hoies qui morabanẽ in terra. Stati locutꝰ est dñs ad eũ ꝛ ad aaron ꝛ mariam. Egredimi vos tm̃ tres
B ad tabernaclm federꝭ. Cũqꝫ fuissẽt egressi descẽdit dñs in colũna nubis: ꝛ stetit in introitu tabernacli vocans aaron et mariã. Qui cũ issent: dixit ad eos: Audite ſmões meos. Si quis fuerit iter vos ꝓpha dñi in visiõe apparebo ei: vel per
Hebre.3.a somniũ loquar ad illũ. At nõ tal ſuus meꝰ moyses qui in oi domo mea fidelissimꝰ est Ore eni ad os loqr ei. Palam ꝛ nõ p enigmata et figuras deum videt.
C Quare ergo ñ timuistꝭ detrahere ſuo meo moysi? Iratusqꝫ ꝯtra eos abijt. Nubes qꝫ recessit q̃ erat sup tabernaclm. Et ecce maria apparuit candens lepra quasi nix. Cunqꝫ respexisset eã aarõ ꝛ vidisset perfusam lepra: ait ad moysen. Obsecro dñe mi: ne iponas nobis hoc pctm̃ qđ stulte cõmisimꝰ: ne fiat hec quasi mortua: ꝛ vt abortiuuz qđ ꝓijciẽ de vulua
D mr̃is sue. Ecce iã mediũ carnis eius deuoratum ẽ a lepra. Clamauitqꝫ moyses ad dñm dicẽs: Deꝰ obsecro sana eã. Cui rñdit dñs: Si pr̃ eiꝰ spuisset in faciẽ illius: nõne debuerat saltẽ septẽ diebꝰ rubore suffundi? Sepeẽ septẽ diebꝰ extra castra: ꝛ postea reuocabitur. Exclusa est itaqꝫ maria extra castra septem diebꝰ: ꝛ pplˀus nõ est motus de loco illo: donec reuocata est maria. XIII
A P Rofectusqꝫ est pplˀs de aseroth: fixis tentorijs in deſto pharan. Ibiqꝫ locutꝰ est dñs ad moysen: dicẽs. Mitte viros qui ꝯsiderẽt terrã chanaan quã daturꝰ sum filijs isrl: singulos de singul tribubus ex pricipibus. Fecit moyses qđ dñs imparat: de deſto pharan: mittens principes viros: quorum ista sunt noia. De tribu ruben: seminua filium zechur. De tribu symeõ: saphat filiũ vri. De tribu iuda: caleb filiũ iephone. De tribu ysachar: igal filiuz ioseph. De tribu ephraim: osee filiũ nun. De tribu beniamin: phalti filiũ raphu. De tribu zabulon: geddihel filium sodi. De tribu ioseph sceptri manasse gaddi filiũ susi. De tribu dan: amihel filiũ gemalli. De tribu aser: sthur filiũ michael. De tribu neptalim: naabi filiũ napsi. De tribu gad: guhel filium machi. Hec sunt noia viroꝝ quos misit moyses ad cõsiderandã terrã: vocauitqꝫ osee filiũ nun iosue. Misit ergo eos moyses ad ꝯsiderandã terram chanaan: ꝛ dixit ad eos. Ascẽdite p meridianã plagã. Cũqꝫ veneritꝭ ad mõtes: ꝯsiderate terrã qualis sit: ꝛ pplm qui inhabitator ẽ eiꝰ: vtrum fortꝭ sit an infirmꝰ: pauci nũero an plures: ipa terra bona an mala: vrbes quales murate an absqꝫ murꝭ: humus pinguis an sterilẽ: nemorosa an absqꝫ arboribꝰ. Cõfortamini: ꝛ afferte nobis đ fructibꝰ terre. Erat aũt tps qñ iã p̃coque vue vesci pñt. Cunqꝫ ascẽdissent explorauerũt terrã a deſto sin: vsqꝫ roob intrãtibꝰ emath. Ascẽderũtqꝫ ad meridiem ꝛ venerũt in hebron: vbi erãt achiman ꝛ sisai ꝛ tolmai: filij enach: naz hebron septẽ annis añ thanim vrbẽ egypti ꝯdita est. Pergẽtesqꝫ vsqꝫ ad torrentẽ botri: absciderũt palmitẽ cũ vua sua: quẽ portauerũt i vecte duo viri. De malis quoqꝫ granatꝭ ꝛ de ficis loci illiꝰ tulerũt qui appellatꝰ est nehelescol. i. torrens botri: eo qꝫ botrũ portassent inde filij isrl. Reuersiqꝫ exploratores terre pꝰ quadraginta dies oi regiõe circũita: venerũt ad moysen ꝛ aaron ꝛ ad oẽm cetũ filioꝝ isrl in desertũ pharan: qđ est i cades. Locutiqꝫ eis ꝛ omi multitudini oñderũt fructꝰ terre: ꝛ narrauerũt dicẽ
D tes. Uenimꝰ i terrã ad quã misistꝭ nos:
Judi.18.b. q̃ reuera fluit lacte ꝛ melle: vt ex his fructibꝰ cognosci põt: sed cultores fortissimos habet: ꝛ vrbes grãdes atqꝫ muratas. Stirpem enach vidimꝰ ibi. Amalech habitat in meridie: etheus et iebuseus ꝛ ãmorreꝰ in mõtanis. Chananeꝰ vero moraẽ iuxta mare: ꝛ circa fluenta iordanis. Inter hec caleb cõpescẽs murmur ppli q̃ oriebaẽ ꝯtra moysen: ait. Ascẽdamꝰ ꝛ possideamꝰ terrã qm̃ poterimꝰ obtinere post eã. Alij ṽo qui fue-

B
C
Deu.1.b.

rant cū eo dicebant: Nequaq̄ ad hunc
ppl'm valem⁹ ascēdere: q꞉ fortior nobis
est. Detraxerūtq̄ terre quā inspexerant
apud filios isrl' dicētes. Terra quaꝫ lu-
strauim⁹ deuorat hitatores suos. Ppl's
quē aspexim⁹: ꝓcere stature est. Ibi vi-
dim⁹ mōstra quedā filioꝝ enach de ge-
nere gigāteo: quib⁹ cōparati quasi locu
ste videbamur. XIIII

A Igitur vociferans oīs turba fleuit
nocte illa: ⁊ murmurati sūt ꝯtra
moysen ⁊ aaron cūcti filij isrl' dicētes:
Utinā mortui essem⁹ in egypto: ⁊ nō in
hac vasta solitudie. Utinā peream⁹: ⁊ nō
inducat nos dn̄s i terrā istā ne cadam⁹
gladio ⁊ vxores ac liberi nr̄i ducant̄ ca
ptiui. Nōne meli⁹ est reuerti in egyptū?
Dixerūtq̄ alter ad alteꝝ: Cōstituamus
nobis ducē ⁊ reūtamur i egyptū. Quo
audito moyses ⁊ aarō ceciderūt ꝓni in
terrā corā oī mltitudine filioꝝ isrl'. At
vero iosue fili⁹ nun ⁊ caleb fili⁹ iepho-
ne qui et ipi lustrauerāt terrā: sciderūt
vestimēta sua: ⁊ ad oēm mltitudinē fi-
lioꝝ isrl' locuti sūt. Terra quā circūiui-

B mus valde bona ē. Si ꝓpiti⁹ fuerit do
min⁹ inducet nos in eā ⁊ tradet humū
lacte ⁊ melle manantē. Nolite rebelles
esse ꝯtra dn̄m: neq̄ timeatꝭ ppl'm terre
hui⁹: q꞉ sicut panē ita eos possumus de
uorare. Recessit ab eis oīe p̄sidiū: dn̄s
nobiscū ē: nolite metuere. Cūq̄ clama-
ret oīs mltitudo ⁊ lapidibus eos vellet
opprimere: appuit gl'ia dn̄i sup tectū fe
deris: cūctꝭ vidētib⁹ filijs isrl'. Et dixit
dn̄s ad moysen: Usq̄quo detrahet mi-
hi ppl's iste? Quousq̄ nō credēt mihi i
oibus signis q̄ feci corā eis? Feriā igit̄
eos pestilētia atq̄ ꝯsumā: te aūt faciaꝫ
principē sup gentē magnā ⁊ fortiorē q̄
C hec est. Et ait moyses ad dn̄m. Ut audi
ant egyptij de quoꝝ medio eduxisti po-
pulū istū: ⁊ hitatores terre hui⁹ q̄ audie
rūt ꝙ tu dn̄e in pplo isto sis: ⁊ facie vide
aris ad faciē: ⁊ nubes tua ꝓtegat illos:
⁊ in colūna nubis p̄cedas eos p diē: et
in colūna ignis p noctē: ꝙ occiderꝭ tā-
tā multitudinē quasi vnū hoiem: et di-
cant: Nō poterat introducere ppl'm in
terraꝫ ꝓ qua iurauerat: idcirco occidit
eos in solitudie. Magnificet̄ ꝰ fortitu-
do dn̄i sicut iurasti dicēs: Dn̄s patiēs ⁊
multe miscdie: auferēs iniq̄tatē ⁊ scele-
ra: nulliūq̄ innoxiū derelinquēs: q̄ visi-
tas pctā patrū in filios in tertiā ⁊ q̄rtā
D generationē. Dimitte obsecro pctm̄ po
puli tui hui⁹ s̄m magnitudinē miscdie
tue: sicut ꝓpiti⁹ fuisti egrediētib⁹ de e-
gypto vsq̄ ad locū istum. Dixitq̄ dn̄s:
Dimisi iuxta verbū tuū. Uiuo ego ⁊ im
plebit̄ gl'ia dn̄i vniūsa terra. Attn̄ oēs
hoies qui viderūt maiestatē meaꝫ ⁊ si-
gna q̄ feci in egypto ⁊ in solitudie: ⁊ tē-
ptauerūt me iā p decē vices: nec obedie
rūt voci mee: nō videbūt terram ꝓ qua
iuraui prib⁹ eoꝝ: nec q̄sq̄ ex ill' qui de-
traxit mihi intuebit̄ ea. Seruū meū ca
leb qui plen⁹ alio spū secut⁹ est me: idu
cam in terrā hāc quā circūiuit: ⁊ semen
ei⁹ possidebit eā: qm̄ amalechites ⁊ cha
naneus habitāt in vallib⁹. Cras moue
te castra: ⁊ reuertimini in solitudineꝫ p
viam maris rubri. Locut⁹q̄ est dn̄s ad
moysen ⁊ aaron dicēs: Usq̄quo mltitu
do hec pessima murmurat contra me?
Querelas filioꝝ isrl' audiui. Dic ꝰ eis:
Uiuo ego ait dn̄s: sicut locuti estꝭ audi
ente me: sic faciaꝫ vobis. In solitudine
hac iacebūt cadauera vr̄a. Oēs qui nu
merati estꝭ a viginti ānis ⁊ supra: ⁊ mur-
murastꝭ ꝯtra me: nō intrabitꝭ in terraꝫ
sup quā leuaui manū meā vt habitare
vos facerē p̄ter caleb filiū iephone: ⁊ io
sue filiū nun. Paruulos aūt vr̄os de q̄-
bus dixistꝭ: ꝙ p̄de hostib⁹ forēt: intro-
ducā vt videāt terraꝫ q̄ vobis displicu-
it. Ur̄a cadauera iacebūt in solitudine.
Filij vr̄i erūt vagi in deserto annis qua-
draginta: ⁊ portabūt fornicationē vr̄aꝫ
donec ꝯsumant̄ cadauera patrū i deser
to: iuxta nūerū quadraginta dieꝝ quib⁹
ꝯsiderastꝭ terrā. Ann⁹ ꝓ die imputabi-
tur. Et quadraginta ānis recipietꝭ iniq̄-
tates vr̄as: ⁊ scietꝭ vltionē meā. Qm̄ si
cut locut⁹ sum: ita faciā oī multitudini
huic pessime: q̄ ꝯsurrexit adūsuꝫ me. In
solitudine hac deficiet ⁊ morient̄. Igitur
oēs viri quos miserat moyses ad ꝯtem
plandā terrā: ⁊ q̄ reuersi murmurare fe
cerāt ꝯtra eū oēm mltitudinē: detrahē
tes terre ꝙ ēet mala: mortui sūt atq̄ p-
cussi i ꝯspectu dn̄i. Iosue aūt fili⁹ nun ⁊
caleb fili⁹ iephone vixerūt ex oib⁹ qui p
rexerāt ad ꝯsiderādā terrā. Locut⁹q̄ ē
moyses vniūsa v̄ba hec ad oēs filios is
rael: ⁊ luxit ppl's nimis. Et ecce mane
primo surgētes: ascēderūt v̄ticē mōtis
atq̄ dixerūtq̄: Parati sum⁹ ascendere
ad locū d̄ quo locut⁹ ē dn̄s q꞉ peccaui⁹.
Quib⁹ moyses: Cur inquit trāsgredimi
ni v̄bū dn̄i: qd̄ vobis nō cedet i ꝓspeꝝ?
Nolite ascēdere: nō eni est dn̄s vobiscū:

Ecci.46.b.
Mach.2.f.
Exo.13.d.
Exo.32.c
Deu.1.f.
Josue.14.b
E
j.26.g.et 32.b.
F
Ezech.4.b
1.Cori.10.
G
Deu.1.g.

ne corruatis corã inimicis v̄ris. Amalechites ⁊ chananeꝰ añ vos sunt quorum gladio corruetis: eo ꝙ nolueritis acq̃escere dño: nec erit dñs vobiscũ. At illi cõtenebrati: ascẽderũt in verticẽ mõtis. Arca aũt testamẽti dñi ⁊ moyses nõ recesserũt de castris. Descẽditq̧ amalechites ⁊ chananeus q̃ habitabat in mõte: ⁊ ꝑcutiens eos atq̧ cõcidens: ꝑsecutꝰ ẽ eos vsq̧ horma.

A XV

Locutꝰ est dñs ad moysen dicẽs: Loq̃re ad filios israel: ⁊ dices ad eos. Cũ ingressi fueritis terrã habitationis v̄re quã ego dabo vobis: ⁊ feceritis oblationẽ dño in holocaustũ: aut victimã pacificã: vota soluẽtes: vel spõte offerẽtes munera: aut in solẽnitatibꝰ vestris adolẽtes odorem suauitatis dño de bobꝰ siue de ouibꝰ: offeret q̃cũq̧ immolauerit victimã: sacrificium simile decimã ꝑtẽ ephi cõspersã oleo: qđ mẽsurã hẽbit quartã ꝑtẽ hin: ⁊ vinũ ad liba fundenda eiusdẽ mẽsure dabit in holocaustum

B siue in victimã. Per agnos singl̃os ⁊ arietes erit sacrificiũ: simile duarũ decimarũ: q̃ cõspersa sit oleo tertie ꝑtis hin: ⁊ vinũ ad libamẽtũ tertie ꝑtis eiusdem mẽsure offeret i odorẽ suauitatis dño. Qñ v̄o de bobꝰ feceris holocaustum aut hostiã vt impleas votũ vel pacificas victimas: dabis ꝑ singulos boues simile tres decimas cõsꝑse oleo: qđ habeat mediũ mẽsure hin: ⁊ vinũ ad liba fundẽda eiusdẽ mẽsure in oblationẽ suauissimi odoris dño. Sic facies ꝑ singl̃os boues ⁊ arietes ⁊ agnos ⁊ hedos. Tã indigene q̧̃ ꝑegrini eodẽ ritu offerẽt sacrificia. Unũ p̄ceptũ erit atq̧ iudiciũ tã vobis q̧̃ aduenis terre. Locutꝰ est dñs ad moysen dicẽs: Loq̃re filijs isrl̃: et dices

C ad eos: Cũ veneritis in terrã quã dabo vobis ⁊ comederitis de panibꝰ regionis illiꝰ: seꝑabitis primitias dño de cibis vestris. Sicut đ areis primitias seꝑabitis: ita ⁊ de pulmẽtis dabitis primitiua dño. Qđ si ꝑ ignorãtiã p̄terieritis quicq̧ horũ q̃ locutꝰ est dñs ad moysen: ⁊ mãdauit ꝑ eũ ad vos: a die qua cepit iubere ⁊ vltra: oblitaq̧ fuerit facere multitudo: offeret vitulũ de armẽto holocaustũ in odorẽ suauissimũ dño: ⁊ sacrificiũ eius ac liba vt cerimonie postulãt: hircũq̧ ꝓ pctõ ⁊ rogabit sacerdos ꝓ oĩ mltitudĩe filiorum isrl̃: ⁊ dimittet eis: q̄m nõ sponte peccauerũt: nihilominꝰ offerẽtes incẽsum dño ꝓ se ⁊ ꝓ pctõ atq̧ errore suo: ⁊ dimittet vniũse plebi filiorum isrl̃ ⁊ aduenis q̃ ꝑegrinant inter eos: q̄m culpa est oĩs ppl̃i ꝑ ignorãtiã. Qđ si aĩa vna nesciens peccauerit offeret caprã ãniculã ꝓ pctõ suo ⁊ dep̄cabit ꝓ ea sacerdos ꝙ inscia peccauerit corã dño: impetrabitq̧ ei veniã ⁊ dimittet illi. Tam indigenis q̧̃ aduenis vna lex erit oĩm q̃ peccauerint ignorãtes. Aĩa v̄o q̃ ꝑ suꝑbiã aliq̃d cõmiserit siue ciuis sit ille siue ꝑegrinꝰ: q̄m aduersus dñm rebellis fuit: ꝑibit de ppl̃o suo. Uerbũ eñi dñi cõtempsit: ⁊ p̄ceptũ illiꝰ fecit irritũ: idcirco delebit: ⁊ portabit iniq̃tatẽ suã. Factũ est aũt cũ essent filij isrl̃ in solitudĩe: ⁊ inuenissent hoiem colligẽtẽ ligna i die sabbati: obtulerũt eũ moysi ⁊ aaron et vniuerse mltitudini. Qui recluserũt eum in carcerẽ: nesciẽtes q̃d suꝑ eo facere deberẽt. Dixitq̧ dñs ad moysen: Morte moriat hõ iste: obruat eũ lapidibꝰ oĩs turba extra castra. Cũq̧ eduxissẽt eũ foras: obruerũt eũ lapidibꝰ: ⁊ mortuꝰ est sicut p̄ceꝑat dñs. Dixit quoq̧ dñs ad moysẽ: Loq̃re filijs isrl̃: ⁊ dices ad eos: vt faciant sibi fimbrias ꝑ angulos quattuor palliorum: ponẽtes i eis vittas hyacinthinas. Quas cũ viderint: recordent oĩm mãdatorum dñi: nec sequãt cogitationes suas: ⁊ ocl̃os ꝑ res varias fornicãtes: sed magis memores p̄ceptorum dñi faciãt ea: sintq̧ sci deo suo. Ego dñs deꝰ v̄r: q̃ eduxi vos đ terra egypti vt essem deꝰ v̄r.

Deu.22.b

XVI

A Ecce aũt chore filiꝰ isaar filij caath: filij leui: ⁊ dathã atq̧ abiron filij eliab: hon quoq̧ filius pheleth de filijs ruben: surrexerũt cõtra moysen: alij q̧ filiorum isrl̃ ducẽti q̃nquaginta viri ꝓceres synagoge: ⁊ q̃ tẽꝑe cõcilij ꝑ noia vocabant. Cũq̧ stetissent aduersum moysen ⁊ aaron: dixerũt: Sufficiat vobis q2 oĩs mltitudo sctõrum est: et in ip̄is est dñs. Cur eleuamini suꝑ pplm dñi? Qđ cũ audisset moyses: cecidit pronus in faciẽ: locutusq̧ ad chore ⁊ oẽm mltitudinẽ: mane inquit notum faciet dñs qui ad se ꝑtineãt: ⁊ scõs applicabit sibi: ⁊ quos elegerit appropinquabunt ei. Hoc igit facite: Tollat vnusq̧sq̧ thuribula sua: tu chore ⁊ oẽs cõciliũ tuũ: ⁊ hausto cras igne ponite desuꝑ thymiama corã dño: ⁊ quẽcũq̧ elegerit: ipse erit sctũs. Multũ erigimini filij leui. Dixitq̧ rursum ad chore: Audite filij leui. Nunquid parũ vobis est ꝙ seꝑauit vos deꝰ isrl̃ ab oĩ ppl̃o: ⁊ iũxit sibi vt seruiretis ei

B

in cultu tabernaculi. ⁊ stareţ corā fre-
quentia ppli ⁊ ministrareţ ei? Idcirco
ad se fecit accedere te ⁊ omēs frēs tuos
filios leui: vt vobis etiā sacerdotiū vē-
dicetis: ⁊ ois glob⁹ tu⁹ stet cōtra dñm?
Quid ē em̄ aaron vt murmuretis ꝯtra
eum? Misit ergo moyses vt vocaret da
than ⁊ abiron filios eliab. Qui rñderūt
Nō veniemus. Nūqd paꝝ ē tibi ꝙ edu-
xisti nos de terra egypti q̄ lacte ⁊ melle
manabat vt occideres in deſerto: nisi et
dñat⁹ fueris nři? Reuera induxisti nos
in terrā q̄ fluit riuis lacţ ⁊ mellis: ⁊ de
disti nobis possessiones agroꝝ ⁊ vinea-
rū? An ⁊ oculos nřos vis eruere? Non
C venim⁹. Iratusq̄ȝ moyses valde: ait ad
dñm. Ne respicias sacrificia eoꝛuȝ. Tu
scis ꝙ nec asellū qdē vnq̄ȝ acceperi ab
eis nec afflixeri quēpiā eoꝝ. Dixitq̄ȝ ad
chore: Tu ⁊ ois ꝯgregatio tua state seoꝛ
sum corā dño: ⁊ aaron die crastino sepa
tim. Tollite singuli thuribula vřa: ⁊ po
nite sup ea incēsū offerētes dño ducen
ta qnq̄ginta thuribula: aarō quoq̄ȝ te-
neat thuribulū suū. Qđ cū fecissent stā-
tib⁹ moyse ⁊ aaron ⁊ coaceruassent ad-
uersū eos oēm multitudinē ad ostiū ta
bernaculi: apparuit cūctis glia dñi. Lo
cutusq̄ȝ dñs ad moysen ⁊ aaron ait: Se
parami de medio ꝯgregationis hui⁹ vt
eos repēte disp̄dā. Qui ceciderūt ꝓni i
D faciē atq̄ȝ dixerūt: Fortissime de⁹ spiri-
tuum vniuerse carnis: nū vno peccan-
te: ꝯtra oēs ira tua deseuiet? Et ait do-
min⁹ ad moysen: Precipe vniuerso po-
pulo vt sepeř a tabernacuľ chore: ⁊ da-
than ⁊ abiron. Surrexitq̄ȝ moyses ⁊ a-
bījt ad dathan ⁊ abiron: ⁊ sequētib⁹ eū
seniorib⁹ isrľ dixit ad turbaȝ. Recedite
a tabernacuľ impioꝝ: ⁊ nolite tāgere q̄
ad eos ꝑtinēt: ne inuoluamini i pecca-
tis eoꝝ. Cumq̄ȝ recessissent a tētoꝛījs eo
rum ꝑ circuitū: dathan ⁊ abiron egressi
stabāt in introitu papilionū suaꝝ cum
vxoꝛib⁹ ⁊ liberis oīq̄ȝ frequētia. Et ait
moyses: In hoc scieţ ꝙ dñs miserit me
vt facerē vniuersa que cernitis: ⁊ non
ex propꝛio ea coꝛde ꝓtulerim. Si con
sueta hominū moꝛte interierint ⁊ visi-
tauerit eos plaga qua et ceteri visitari
E solent: non misit me dominus. Sin au-
tem nouam rem fecerit: domin⁹ vt ape-
riens terra os suū deglutiat eos ⁊ omia
que ad illos pertinent: descenderintq̄ȝ
viuentes in infernū: scietis ꝙ blasphe-
Deu. 11. a. mauerint dñm. Confestim igiť vt cessa-
uit loqui: diruta ē terra sub pedib⁹ eoꝝ
⁊ apiens os suū: deuoꝛauit illos cuȝ ta- Ps. 105.
bernacuľ suis ⁊ vniuersa substātia eoꝝ
Descēderūtq̄ȝ viui in infernū opti hu-
mo: ⁊ pierūt de medio multitudīs. At
vo omis isrľ q̄ stabat ꝑ gyrū fugit a cla
moꝛe pereūtiū dicēs: Ne foꝛte ⁊ nos ter
ra deglutiat. Sȝ ⁊ ignis egressus a dño I. 26. a.
interfecit ducētos qnq̄ginta viros qui
offerebāt incēsum. Locutusq̄ȝ ē dñs ad
moysen dicēs: Precipe eleazaro filio aa
ron sacerdoti vt tollat thuribula q̄ ia-
cent in incēdio: ⁊ ignē huc illucq̄ȝ disp
gat: qm̄ sanctificata sūt i moꝛtib⁹ pctō-
rum: ꝓducatq̄ȝ ea in laminas: ⁊ affigat
altari: eo ꝙ oblatū sit in eis incēsū dño
⁊ scificata sint: vt cernāt ea ꝓ signo et
monimēto filīꝫ isrľ. Tulit ergo eleazar F
sacerdos thuribula enea: in qb⁹ obtule
rāt hi quos incēdiū deuoꝛauit: ⁊ ꝓdu-
xit ea i laminas affigēs altari: vt habe
rēt postea filīꝫ isrľ qb⁹ cōmouerenť: ne
qs accedat alienigena: ⁊ q̄ nō ē de semi
ne aaron ad offerendū incensum dño:
ne patiať sicut passus ē choꝛe: ⁊ ois cō
gregatio ei⁹ loqnte dño ad moysē Mur
murauit aūt ois mľtitudo filioꝝ isrľ se-
quēti die ꝯtra moysē ⁊ aarō dicēs: Uos
interfeciſtȝ pplm dñi. Cūq̄ȝ oꝛireť sedi-
tio: ⁊ tumľt⁹ icresceret: moyses ⁊ aaron
fugerūt ad tabernaculū federȝ. Qđ post
q̄ȝ igressi sūt opuit nubes: ⁊ appuit gľa G
dñi. Dixitq̄ȝ dñs ad moysen: Recedite đ S. eo
medio hui⁹ multitudīs: etiā nūc delebo
eos. Cumq̄ȝ iacerēt i terra: dixit moyses
ad aaron: Tolle thuribulum. ⁊ hausto
igne de altari mitte incēsū desup: ꝑgēs
cito ad pplm ut roges ꝓ eis. Iam enīȝ
egressa ē ira a dño: ⁊ plaga deseuit. Qđ Sap. 18. d.
cū fecisset aaron ⁊ cucurrisset ad mediā
multitudinē quā iam vastabat incendi
um: obtulit thymiama: et stans inter
moꝛtuos ac viuentes ꝓ pplo dep̄catus
est: ⁊ plaga cessauit. Fuerunt aūt qui ꝑ-
cussi sunt q̄tuoꝛdeci milia hoiuȝ ⁊ septī
gēti absq̄ȝ his q̄ pierāt i seditōe choꝛe.
Reuersusq̄ȝ ē aarō ad moysen ad ostiuȝ
tabernaculi federȝ p⁹q̄ȝ q̄euit interit⁹.

XVII A

Et locut⁹ est dñs
C ad moysen dicens: Loquere ad
filios israel: ⁊ accipe ab eis vir-
gas singulas per cognationes suas a
cunctis pꝛincipibus tribuum virgas
duodecim ⁊ vniuscuiusq̄ȝ nomen su-
perscribes virge sue. Nomen autem
aaron erit in tribu leui: et vna virga

cũctas eoꝝ familias ꝯtinebit: poneſq; eas in tabernaculo federꝭ corã teſtimo-
B nio vbi loquar ad te. Quẽ ex his elegero germiabit ṽga ei⁹: ⁊ cohibebo a me q̃rimonias filiorũ iſrł: quib⁹ cõtra vos murmurãt. Locut⁹q; eſt moyſes ad filios iſrł: ⁊ dederũt ei oẽs pꝛicipes virgas
C ꝑ ſinglas trib⁹. Fuerũtq; virge duodecim abſq; ṽga aaron. Quas cũ poſuiſſ; moyſes corã dño in tabernaclo teſtimonij: ſequẽti die regreſſus inuenit germinaſſe ṽgã aaron in domo leui: ⁊ turgẽtib⁹ gẽmis eruperãt flores q̃ folijs dilatatis in amygdalas deformati ſũt. Protulit ḡ moyſes oẽs ṽgas de ꝯſpectu dñi
D ad cũctos filios iſrł: viderũtq; ⁊ receperũt ſinguli virgas ſuas. Dixitq; dñs ad moyſen. Refer virgã aaron in tabernaculũ teſtimonij: vt ſuet ibi in ſignũ rebelliũ filioꝝ iſrł: ⁊ quieſcãt q̃rele eorũ a me ne moriant. Fecitq; moyſes ſicut p̃cepat dñs. Dixerũt aũt filij iſrł ad moyſen: Ecce ꝯſumpti ſum⁹: omẽs ꝑibim⁹. Quicunq; accedit ad tabernaclum dñi
2.Re.2.f. moꝛit. Num vſq; ad internitionẽ cũcti
A delendi ſumus. XVIII

D Ixit dñs ad aaron: Tu ⁊ filij tui ⁊ dom⁹ pr̃is tui tecũ poꝛtabitis iniquitatẽ ſctũarij: ⁊ tu ⁊ filij tui ſił ſuſtinebitꝭ pctã ſacerdotij vr̃i: Sed ⁊ fr̃es tuos de tribu leui ⁊ ſceptro pr̃is tui ſume tecum: p̃ſtoq; ſint ⁊ miſtrẽt tibi. Tu aũt ⁊ filij tui miniſtrabitꝭ in tabernaculo teſtimonij. Excubabũtq; leuite ad p̃cepta tua ⁊ ad cũcta opa tabernacłi: ita dũtaxat vt ad vaſa ſctũarij ⁊ altare nõ accedãt: ne ⁊ illi moriant: ⁊ vos ꝑeatis ſił. Sint aũt tecũ ⁊ excubẽt in cuſtodijs tabernacłi ⁊ in oib⁹ cerimonijs ei⁹. Alienigena nõ miſcebit vobis. Excubate in cuſtodia ſctũarij: ⁊ i miſterio altarꝭ: ne oꝛiat indignatio ſuꝑ filios iſrł. Ego dedi vobis fr̃es vr̃os leuitas de medio filioꝝ iſrł: ⁊ tradidi donũ dño vt ſuiãt in miniſterijs tabernacłi ei⁹. Tu aũt et filij tui cuſtodite ſacerdotiũ vr̃m et oĩa q̃ ad cultũ altarꝭ ꝑtinẽt ⁊ intra velum
B ſunt: ꝑ ſacerdotes ãmiſtrabunt. Si q̃s extern⁹ acceſſerit: occidet. Locut⁹q; eſt dñs ad aaron: Ecce dedi tibi cuſtodiaꝫ pꝛimitiaꝝ meaꝝ. Oĩa q̃ ſctificant a filijs iſrł tibi tradidi ⁊ filijs tuis ꝓ officio ſacerdotali: legitia ſempiterna. Hec ergo accipies de his q̃ ſctificant ⁊ oblata ſunt dño. Oĩs oblatio ⁊ ſacrificiuꝫ ⁊ quicq̃d ꝓ pctõ atq; delicto reddit mihi ⁊ cedet in ſctã ſctõꝝ: tuũ erit ⁊ filioꝝ tuoꝝ. In ſctũario comedes illud. Mares tm̃ edẽt ex eo: qꝛ ꝯſecratum eſt dño. Pꝛimitias aũt quas vouerint ⁊ obtulerint filij iſrł: tibi dedi ⁊ filijs tuis ac filiab⁹ tuis iure ꝑpetuo. Qui mund⁹ eſt in domo tua: veſcet eis. Oẽm medullaꝫ olei ⁊ vini ac frumẽti: quicq̃d offerũt pꝛimitiaꝝ dño tibi dedi. Uniũſa frugum initia q̃ gignit hum⁹ ⁊ dño deportant: cedẽt in vſus tuos. Qui mũd⁹ eſt in domo tua: veſcet eis. Oĩe qḋ ex voto reddiderint filij iſrł: tuũ erit. Quicquid pꝛimũ erũpet e vulua cũcte carnis quã offerũt dño: ſiue ex hoib⁹ ſiue de pecoꝛib⁹ fuerit tui iurꝭ erit: ita dũtaxat vt ꝓ hominis pꝛiogenito p̃ciũ accipias ⁊ oĩe aĩal qḋ imũdũ eſt redimi facias: cui⁹ redẽptio erit p⁹ vnũ mẽſem: ſiclis argẽti quiq; põdere ſctũarij. Siclus viginti o-
s.3.g.
bolos hꝫ. Pꝛiogenitũ aũt bouis ⁊ ouis ⁊ capꝛe nõ facies redimi: qꝛ ſcificata ſũt dño. Sanguinẽ tm̃ eoꝝ fundes ſuꝑ altare: ⁊ adipes adolebis in ſuauiſſimum odorẽ dño. Carnes ṽo in vſũ tuũ cedẽt: ſicut pectuſculũ ꝯſecratũ ⁊ arm⁹ dexter tua erũt. Oẽs pꝛimitias ſctũarij quas offerũt filij iſrł dño tibi dedi ⁊ filijs ac filiab⁹ tuis iure ꝑpetuo. Pactum sał eſt ſempiternũ coꝛam dño tibi ac filijs tuis. Dixitq; dñs ad aaron. In terra eorũ nihil poſſidebitꝭ: nec hẽbitꝭ partẽ inter eos. Ego ꝑs ⁊ hereditas tua i medio filioꝝ iſrł. Filijs aũt leui dedi omẽs decimas iſraełi poſſeſſionẽ ꝓ miſterio quo ſeruiũt mihi in tabernaclo federꝭ: vt nõ accedãt vltra filij iſrł ad tabernaculũ: nec cõmittant pctm̃ moꝛtifeꝝ: ſoł filijs leui mihi in tabernaclo ſuiẽtib⁹ ⁊ poꝛtãtib⁹ pctã ppłi. Legitimũ ſempiternũ erit in generatiõibus vr̃is. Nihil aliud poſſidebũt: decimaꝝ oblatiõe contenti: quas i vſus eoꝝ ⁊ neceſſaria ſeꝑaui. Locut⁹q; eſt dñs ad moyſen dicẽs: Pꝛecipe leuitꝭ atq; denũcia. Cũ acceperitis a filijs iſrł decimas quas dedi vobis: pꝛimitias eoꝝ offertẽ dño. i. decimã partẽ decime: vt reputet vobis in oblationeꝫ pꝛimitiuoꝝ: tã de areis q̃ de toꝛcularibus ⁊ vniũſis quoꝝ accipitꝭ pꝛimitias offerte dño: ⁊ date ea aaron ſacerdoti. Oĩa q̃ offeretꝭ ex decimis ⁊ in donaria dñi ſeꝑabitꝭ: optima ⁊ electa erũt cũcta. Diceſq; ad eoſ: Si p̃clara ⁊ melioꝛa q̃q; obtuleritis ex decimis: reputabit vobiſ quaſi de area ⁊ toꝛculari dederitꝭ pꝛimi

Exo.30.b
Leui.27.c
Ezech.45.d.
Deu.18.a
D
Deu.18.a

tias:ꝛ comedetꝭ eas in oib⁹ locis vr̄is:
tam vos ꝙ̄ familie vr̄e:qꝛ p̄ciū est ꝑ mi
nisterio quo fuitꝭ in tabernaculo testi-
monij:ꝛ nō peccabitis sup hoc:egregia
vobis ꝛ pinguia refuātes:ne polluatis
oblatiōes filioꝝ isrl̄ ꝛ moriamini. XIX

B

l Ocut⁹qꝫ ē dn̄s ad moysen ꝛ aa-
ron dicēs:Ista ē religio victime
quā cōstituit dn̄s. Precipe filijs
isrl̄ vt adducāt ad te vaccā rufam etatꝭ
integre in qua nl̄la sit macula nec por-
tauerit iugū:tradesqꝫ eā eleazaro sacer
doti. Qui eductā extra castra imolabit (Hebre.13.b)
in ꝯspectu oim:ꝛ tingēs digitū in san-
guine ei⁹:asperget ꝯtra fores taberna-
culi septē vicib⁹:cōburetqꝫ eā cunctꝭ vi
dentib⁹ tam pelle ꝛ carnib⁹ ei⁹ ꝙ̄ san-
guine ꝛ fimo flāme traditꝭ. Lignū quo
qꝫ cedrinū ꝛ hysopū coccūqꝫ bis tinctū
sacerdos mittet i flāmā q̄ vaccā vorat.
Et tūc demū lotis vestib⁹ ꝛ corpe suo:
ingrediet̄ in castra: cōmaculatusqꝫ erit

B

vsqꝫ ad vespeꝝ. Sed ꝛ ille q̄ cōbusserit
eā:lauabit vestimēta sua ꝛ corp⁹:ꝛ imū
dus erit vsqꝫ ad vespeꝝ. Colliget autem
vir mūd⁹ cineres vacce:ꝛ effundet eos
extra castra i loco purissimo:vt sint ml̄-
titudini filioꝝ isrl̄ in custodiā ꝛ i aquā
aspersionis:qꝛ ꝑ pctō vacca cōbusta ē.
Cunqꝫ lauerit qui vacce portauerat ci-
neres vestimēta sua:imundus erit vsqꝫ
ad vespeꝝ. Habebūt hoc filij isrl̄ ꝛ adue
ne qui habitāt inter eos sctm̄: iure ppe
tuo. Qui tetigerit cadauer hois: ꝛ pro-
pter hoc septē dieb⁹ fuerit imūd⁹:asper
get̄ ex hac aqua die tertio ꝛ septimo:et
sic mūdabit̄. Si die tertio aspsus nō fu

C

erit:septimo nō poterit emundari. Ois
q̄ tetigerit hūane aie morticinū:ꝛ asper
sus hac cōmixtiōe nō fuerit:polluet ta-
bernaculū dn̄i:ꝛ pibit ex israel. Quia a-
qua expiatiōis nō est aspsus:imūd⁹ erit
ꝛ manebit spurticia eius sup eū. Ista est
lex hois qui morit̄ in tabernaclo. Oēs
qui ingrediunt̄ tentoriū illi⁹: ꝛ vniūsa
vasa q̄ ibi sūt:polluta erūt septē dieb⁹.
Uas qd̄ nō habuerit operculū nec liga
turā desup:imūdū erit. Si quis i agro
tetigerit cadauer occisi hois: aut per se
mortui siue os illi⁹ vel sepulchrū:imun
dus erit septē dieb⁹. Tollētqꝫ de cineri
bus cōbustionis atqꝫ pcti:ꝛ mittent a-
quas viuas sup eos in vas:in qb⁹ cum
hō mund⁹ tinxerit hysopū:aspget ex eo
omne tentoriū: ꝛ cunctā supellectilem:ꝛ
hoies huiuscemodi ꝯtagione pollutos.

D

Atqꝫ hoc modo mūd⁹ lustrabit imūdū
tertio ꝛ septimo die:expiat⁹qꝫ die septi-
mo:lauabit ꝛ se ꝛ vestimēta sua:ꝛ imū-
dus erit vsqꝫ ad vespeꝝ. Si quis hoc ri
tu nō fuerit expiat⁹:pibit aia illius de
medio eccl̄ie:qꝛ sctūariuꝫ dn̄i polluit:ꝛ
nō est aqua lustratiōis aspsus. Erit hoc
p̄ceptū legitimū sempiternuꝫ. Ipe quo-
qꝫ qui aspgit aquas lauabit vestimēta
sua. Ois qui tetigerit aquas expiatōis:
imūdus erit vsqꝫ ad vespeꝝ. Quicq̄d te
tigerit imūdus:imundū faciet:ꝛ aia q̄
hoꝝ quippiā tetigerit immūda erit vs-
qꝫ ad vesperum. XX

A

v Eneruntqꝫ filij isrl̄ ꝛ ois multitu
do in desertū sin mense primo et
mansit ppl̄s in cades. Mortuaqꝫ est ibi
maria ꝛ sepulta in eodē loco. Cūqꝫ indi
geret aqua ppl̄s ꝯuenerūt aduſuꝫ moy-
sen ꝛ aaron:ꝛ versi in seditionē dixer̄t.
Utinā perissem⁹ inter frēs nr̄os coram
dn̄o. Cur eduxistꝭ eccl̄iam dn̄i in solitu-
dinē:vt ꝛ nos ꝛ nr̄a iumēta moriamur?
Quare nos fecistꝭ ascēdere de egypto et (Exo.17.b)
eduxistꝭ in locū istū pessimū qui seri nō
pōt:qui nec ficū gignit:nec vineas :nec
malogranata:insup ꝛ aquā nō habꝫ ad
bibendū? Ingressusqꝫ moyses ꝛ aaron:
dimissa multitudie in tabernaculū fede
ris:corruerūt proni in terrā: clamaue-
rūtqꝫ ad dn̄m:atqꝫ dixerūt. Dn̄e de⁹ au
di clamorē hui⁹ ppl̄i:ꝛ aperi eis thesau
rū tuū fontē aque viue:vt satiati cesset
murmuratio eoꝝ. Et apparuit gl̄ia dn̄i

B

sup eos. Locut⁹qꝫ est dn̄s ad moysen di
cens:Tolle virgā et ꝯgrega ppl̄m tu et (Exo.17.b.)
aaron frater tu⁹:ꝛ loquimini ad petraꝫ
corā eis:ꝛ illa dabit aquas . Cūqꝫ edu-
xeris aquā de petra:bibet ois ml̄titudo
ꝛ iumēta ei⁹. Tulit igit̄ moyses v̄gā q̄
erat in ꝯspectu dn̄i sicut p̄cepat ei:ꝯgre
gata multitudie an̄ petram:dixitqꝫ eis:
Audite rebelles ꝛ increduli. Num d̄ pe
tra hac vobis aquā poterimus eijcere?
Cunqꝫ eleuasset moyses manū pcutiēs
virga bis silicē:egresse sunt aq̄ largissi-
me:ita vt ppl̄s biberet ꝛ iumēta. Dixit-
qꝫ dn̄s ad moysen ꝛ aaron:Quia nō cre
didistis mihi vt sctificaretꝭ me coraꝫ fi-
lijs isrl̄:nō introducetꝭ hos pplos i ter-
ram quā dabo eis. Hec est aqua ꝯtradi-
ctionis vbi iurgati sunt filij isrl̄ contra
dn̄m:ꝛ sctificat⁹ est in eis. Misit iterea (I.21.d.)
nūcios moyses de cades ad regē edom
qui dicerēt. Hec mādat frater tuus isrl̄.

C

Nosti oēm laborē qui apphendit nos:

quō descēderint p̄res nr̄i ī egyptū: ⁊ habitauerimus ibi multo tp̄e: afflixeritq́ʒ nos egyptij ⁊ p̄res nr̄os: ⁊ quō clamauerim⁹ ad dn̄m ⁊ exaudierit nos: miseritq́ʒ angelū q̇ eduxerit nos de egypto. Ecce ī vrbe cades q̄ est in extremis finibus tuis positi: obsecram⁹ vt nobis trāsire liceat ꝑ terrā tuā. Nō ibim⁹ ꝑ agros nec ꝑ vineas: nō bibem⁹ aquas de puteis tuis: sʒ gradiemur via publica nec ad dexterā nec ad sinistrā declinātes donec trāseam⁹ terminos tuos. Cui rn̄dit edom: Nō trāsibis ꝑ me. Alioq̇n armatus occurrā tibi. Dixerūtq́ʒ filij israel: Per tritā gradiemur viā ⁊ si biberim⁹ aquas tuas nos ⁊ pecora nr̄a: dabimus qđ iustū est. Nulla erit in p̄cio difficultas: tm̄ velociter trāseam⁹. At ille rn̄dit

D Nō trāsibis. Statimq́ʒ egressus est obuius cū infinita multitudine ⁊ manu forti: nec voluit acq̇escere dep̄cāti vt cōcederet trāsitū ꝑ fines suos. Quāobrē diuertit ab eo isrl̄. Cumq́ʒ castra mouissent de cades: venerūt in montē hor: q̇ est in finib⁹ terre edom: vbi locut⁹ est dn̄s ad moysen dicēs: Pergat inq̇t aaron ad pplos suos. Nō enī intrabit terram quā dedi filijs isrl̄: eo ꝙ incredul⁹ fuerit ori meo ad aquas cōtradictiōis.

[J.33.e.] Tolle aarō ⁊ filiū ei⁹ cū eo: ⁊ duces eos in mōtē hor. Cūq́ʒ nudaueris p̄rem veste sua indues ea eleazarū filiū ei⁹: ⁊ aaron colliget̃ ⁊ morief̃ ibi. Fecit moyses vt p̄cepat dn̄s: ⁊ ascēderūt in montem

[Deu.10.b.et 23.g.] hor corā oī multitudie. Cūq́ʒ aarō spoliasset vestib⁹ suis: induit eis eleazarū filiū ei⁹. Jllo mortuo ī mōtis supcilio descēdit cū eleazaro. Ois aūt multitudo videns occubuisse aaron: fleuit sup eo triginta dieb⁹ ꝑ cūctas familias suas.

A XXI

Quod cū audisset chananeus rex arad q̇ habitabat ad meridiē venisse. s. isrl̄ ꝑ exploratorū viā: pugnauit ꝯtra illū: ⁊ victor existēs: duxit ex eo p̄dā. At isrl̄ voto se dn̄o obligās: ait: Si tradideris populū istū in manu mea: delebo vrbes ei⁹. Exaudiuitq́ʒ dn̄s p̄ces isrl̄: ⁊ tradidit chananeū: quē ille interfecit subuersis vrbibus ei⁹: ⁊ vocauit nomē loci illi⁹ horma. i. anathema. Profecti sūt aūt d̄ mōte hor ꝑ viā q̄ ducit ad mare rubrū vt

B circūirēt terrā edō. Et tedere cepit populū itineris ac laboris: locutusq́ʒ ꝯtra dn̄m ⁊ moysen: ait: Cur eduxisti nos de egypto: vt moreremur in solitudie? Deest panis: nō sūt aque: aīa nr̄a iā nauseat sup cibo isto leuissimo. Quāobrē misit dn̄s ī pplm̄ ignitos serpētes: ad quorum plagas ⁊ mortes plurimorū: venerūt ad moysen atq́ʒ dixerūt: Peccauim⁹: q2 locuti sum⁹ cōtra dn̄m ⁊ te. Ora vt tollet a nobis serpētes. Orauit moyses ꝓ pplo. Et locut⁹ ē dn̄s ad eū: Fac serpētem eneū ⁊ pone eū ꝓ signo. Qui ꝑcussus aspexerit eū: viuet. Fecit ergo moyses serpentē eneū: ⁊ posuit eū ꝓ signo.

[1.Cor.10.b]

C Quē cū ꝑcussi aspicerēt: sanabāt̃. Profectiq́ʒ filij isrl̄ castrametati sūt ī oboth.

[Joh.3.b]

Uñ egressi fixere tētoria in ieabarim ī solitudine q̄ respicit moab ꝯtra orientalem plagā: ⁊ inde mouētes venerūt ad torrētē zareth. Quē relinquētes castrametati sūt cōtra arnon q̄ est in deserto. ⁊ ꝓminet in finib⁹ āmorrei. Si q̇dē arnō termin⁹ ē moab: diuidēs moabitas ⁊ āmorreos. Uñ dr̄ in libro belloꝝ dn̄i.

D Sicut fecit ī mari rubro: sic faciet ī torrētib⁹ arnō. Scopli torrētiū iclinati sūt vt req̇escerēt ī arnō ⁊ recūberēt in finibus moabitarum. Ex eo loco apparuit pute⁹: sup quo locut⁹ ē dn̄s ad moysen Cōgrega pplm̄: ⁊ dabo ei aquā. Tūc cecinit isrl̄ carmē istud: Ascēdat puteus. cōcinebāt: pute⁹ quē foderūt principes ⁊ parauerūt duces multitudis in datore legis ⁊ in baculis suis. Profectiq́ʒ sūt de solitudine mathana. De mathana ī nahalihel. De nahalihel ī bamoth. Ba-

E moth vallis est in regione moab in vertice phasga: qđ respicit ꝯtra desertū. Misit aūt isrl̄ nūcios ad seon regē āmorreorū dicēs: Obsecro vt trāsire mihi liceat ꝑ terrā tuā. Nō declinabim⁹ ī agros ⁊ vineas: non bibem⁹ aquas ex puteis. Uia regia gradiemur: donec trāseam⁹ termios tuos. Qui concedere noluit vt trāsiret isrl̄ ꝑ fines suos: q̇npoti⁹ exercitu ꝯgregato egressus ē obuiā ī desertū ⁊ venit in iasa: pugnauitq́ʒ cōtra eū. A quo ꝑcussus est in ore gladij: ⁊ possessa est terra ei⁹ ab arnō vsq́ʒ ieboc ⁊ filios āmon: q2 forti p̄sidio tenebant̃ termini āmonitaꝝ. Tulit ergo isrl̄ omēs ciuitates eius: ⁊ habitauit in vrbib⁹ āmorrei in esebon: scʒ ⁊ viculis ei⁹. Urbs esebō

[S.20.b. Deu.2.e. 1.Mach.2.b]

F fuit seon regis āmorrei: q̇ pugnauit ꝯtra regē moab: ⁊ tulit oēm terrā q̄ ditiōis illi⁹ fuerat vsq́ʒ arnon. Jdcirco dicit̃ in ꝓuerbio: Uenite in esebon: edificet̃ et ꝯstruat̃ ciuitas seon. Jgnis egressus est de esebon: flāma d̄ oppido seon: ⁊ deuo

rauit arnon moabitarū et habitatores excelſorū arnon. Ue tibi moab: periſti popule chamos. Dedi filios eius in fugam: ⁊ filias in captiuitatē regi āmorreorū ſeon. Jugū ipſorū diſperijt ab eſebon vſq; dibon laſſi puenerūt in iophe ⁊ vſq; madaba. Habitauitq; iſrl̄ in terra ammorrei. Miſit itaq; moyſes q̄ explorarent iazer. Cuiꝰ ceperūt viculos et poſſederūt habitatores. Uerterūtq; ſe ⁊ aſcenderunt p viā baſan: ⁊ occurrit eis og rex baſan cū om̄i pplo ſuo pugnaturus i edrai. Dixitq; dñs ad moyſen. Ne timeas eū: qꝛ in manu tua tradidi illū ⁊ oēm populū ac terrā eius: facieſq; illi ſicut feciſti ſeon regi āmorreorū habitatori eſebon. Percuſſerūt igit̄ ⁊ hunc cū filijs ſuis: vniuerſumq; populum eius vſq; ad internitionem: ⁊ poſſederūt terram illius.

Deu.3.a.et 29. — B

XXII

A — Joſue.14.b.

Profectiq; ⁊ caſtrametati ſunt in campeſtribus moab: vbi trans iordanem hiericho ſita eſt. Uidens autem balac filius ſephor omnia que fecerat iſrl̄ ammorreo: ⁊ q̄ ptimuiſſent eū moabite ⁊ impetū eius ferre nō poſſēt: dixit ad maiores natu madian: Ita delebit hic pplus oēs qui in nr̄is finibus cōmorant̄: quō ſolet bos herbas vſq; ad radiceſ carpere. Ipē aūt erat eo tpe rex in moab. Miſit ergo nūcios ad balaā filiū beor ariolū: qui habitabat ſup flumen terre filiorū āmon: vt vocarent eū ⁊ dicerent: Ecce egreſſus eſt populus ex egypto q̄ operuit ſupficiē terre ſedens ptra me. Ueni igit̄ ⁊ maledic pplo huic qui fortior me eſt: ſi quo modo poſſim pcutere ⁊ eijcere eum de terra mea. Noui eni q̄ benedictꝰ ſit cui benedixeris: ⁊ maledictus in quē maledicta cōgeſſeris. Perrexerūtq; ſeniores moab ⁊ maiores natu madian hn̄tes diuinationis p̄ciū in manibꝰ. Cunq; veniſſent ad balaam: ⁊ narraſſent ei oia verba balac: ille rn̄dit: Manete hic nocte: ⁊ rn̄debo quicq̄d mihi dixerit dn̄s. Manentibꝰ aūt illis apud balaā: venit deus: ⁊ ait ad eū: Quid ſibi volūt homies iſti apud te? Rn̄dit balac filius ſephor. Rex moabitarū miſit ad me dicēs: Ecce ppls qui egreſſus eſt de egypto operuit ſupficiē terre: vēi ⁊ maledic ei: ſi quo modo poſſim pugnās abigere eum. Dixitq; deꝰ ad balaam: Noli ire cū eis neq; maledicas pplo: qꝛ bn̄dictus ē. Qui mane pſurgens: dixit ad principes. Ite in terrā veſtrā qꝛ phibuit me deꝰ venire vobiſcū. Reuerſi principes: dixerunt ad balac: Noluit balaā venire nobiſcū. Rurſum ille multo plures ⁊ nobiliores q̄ ante miſerat: miſit. Qui cū veniſſent ad balaā: dixerūt: Sic dicit balac filius ſephor. Ne cōteris venire ad me: paratū habeo honorare te: ⁊ quicq̄d volueris dabo tibi. Ueni ⁊ maledic pplo iſti. Reſpondit balaam: Si dederit mihi balac plenā domū ſuā argenti ⁊ auri nō potero imutare verbū dn̄i dei mei: vt vel plꝰ vel minꝰ loquar. Obſecro vt h̄ maneatis etiā hac nocte: et ſcire queā quid mihi rurſum rn̄deat dn̄s. Uenit ergo deꝰ ad balaam nocte: ⁊ ait ei: Si vocare te venerūt hoies iſti: ſurge ⁊ vade cū eis: ita dūtaxat vt quod tibi precepero facias. Surrexit balaam mane: ⁊ ſtrata aſina pfectus eſt cū eis. Et iratꝰ eſt deꝰ. Stetitq; angelus dn̄i in via cōtra balaam qui ſedebat aſine: ⁊ duos pueros habebat ſecū. Cernens aſina angelū ſtantem in via euaginato gladio: auertit ſe d̄ itinere: et ibat p agrū. Quā cū verberaret balaam et vellet ad ſemitā reducere: ſtetit angelus in anguſtis duarum maceriarum quibꝰ vinee cingebant̄. Quem videns aſina iunxit ſe parieti: et attriuit ſedentis pedē. At ille iterum verberabat eā: ⁊ nihilominus angelus ad locum anguſtū tranſiens: vbi nec ad dexteram nec ad ſiniſtrā poterat deuiari: obuius ſtetit. Cunq; vidiſſet aſina ſtantem angelū: concidit ſub pedibꝰ ſedentis. Qui iratus: vehementiꝰ cedebat fuſte latera eius. Aperuitq; dominus os aſine: ⁊ locuta eſt: Quid feci tibi: Cur pcutis me ecce iam tertio? Reſpondit balaam: Quia cōmeruiſti et illuſiſti mihi. Utinam haberē gladium vt te percuterem. Dixit aſina. Nonne anial tuū ſum cui ſemp ſedere conſueſti: vſq; in preſentem diez. Dic quid ſimile vnq̄ fecerim tibi? At ille ait: Nunq̄. Protinus aperuit dominꝰ oculos balaam: ⁊ vidit angelum ſtantē in via euaginato gladio: adorauitq; eum pronus in terram. Cui angelus: Cur inquit tertio verberas aſinam tuam? Ego veni vt aduerſarer tibi: quia peruerſa eſt via tua: mihiq; cōtraria. Et niſi aſina declinaſſz d̄ via dāſ locū reſiſtēti: te occidiſſē: ⁊ illa viueret. Dixit balaā. Peccaui: neſciēs q̄ tu ſtares ptra me. Et nūc ſi diſplicz tibi vt vadā: reuertar. Ait angelꝰ: Uade cū iſtis et

Margin notes: B — C — J. eo. — D — J.24.c. — S. eo. — E — 2. Pe.2.c. — F

cauе aliud ne ꝙ̄ precepo tibi loquaris.
G Juit igiꝛ cū principib⁹. Qđ cū audiſſet balac: egreſſus ē in occurſum ei⁹ in oppido moabitarū qđ ſitū eſt in extremis finib⁹ arnon. Dixitq; ad balaam: Miſi nūcios vt vocarēt te. Cur nō ſtatim veniſti ad me? An qꝛ mercedem aduentui
I. 23.b tuo reddere neq̄o? Cui ille rūdit: Ecce adſum. Nūquid loqui potero aliud niſi qđ de⁹ poſuerit in ore meo? Perrexerūt ergo ſil': ꝛ venerūt in vrbē que in extremis regni ei⁹ finib⁹ erat. Cūq; occidiſſ; balac boues ꝛ oues miſit ad balaam ꝛ pricipes qui cū eo erāt munera. Mane autē facto: duxit eum ad excelſa baal: ꝛ intuit⁹ eſt extremā partē ppl'i. XXIII

A Dixitq; balaam ad balac. Edifica mihi h̄ ſeptē aras ꝛ para totidē vitulos: eiuſdēq; numeri arietes: Cūq; feciſſet iuxta ſmonē balaā: impoſuerūt ſil' vitulū ꝛ arietē ſup arā. Dixitq; balaā ad balac: Sta pauliſper iuxta holocauſtū tuū donec vadā ſi forte occurrat mihi dn̄s: ꝛ qđcūq; imparauerit loquar tibi. Cūq; abijſſet velociter: occurrit illi de⁹. Locut⁹q; ad eū balaā: ſeptē inquit aras erexi: ꝛ impoſui vitulū ꝛ arietē deſup. Dn̄s aūt poſuit verbū in ore ei⁹ ꝛ ait: Reūtere ad balac: ꝛ hec loq̄ris. Reūſus inuenit ſtantē balac iuxta holocauſtū ſuū ꝛ oēs pricipes moabitarū: aſſūptaq; pabola ſua: dixit: De aram adduxit me balac rex moabitarū:
B de mōtib⁹ orientis. Ueni inquit et male
Naū.6.b dic iacob: ꝓpera ꝛ deteſtare iſrael. Quō maledicā: cui nō maledixit deus? Qua rōne deteſter: quē dn̄s nō deteſtaꝛ? De ſūmis ſilicib⁹ videbo eū: ꝛ de collib⁹ cōſiderabo illū. Popul⁹ ſolus habitabit: ꝛ inter gētes nō reputabiꝛ. Quis dinumerare poſſit puluerē iacob: ꝛ noſſe numerū ſtirpis iſrl'? Moriaꝛ aīa mea morte iuſtoꝝ: ꝛ fiāt nouiſſima mea horū ſimilia. Dixitq; balac ad balaam: Quid eſt hoc qđ agis? Ut malediceres inimicis meis vocaui te: ꝛ tu ecōtrario bn̄di
S.22.g. cis eis? Cui ille rn̄dit. Nū aliud poſſum loq̄: niſi qđ iuſſerit dn̄s? Dixit ergo balac: Ueni mecū in alterū locū: vn̄ ptem iſrl' videas: ꝛ totū videre nō poſſis: inde
C maledicito ei. Cūq; duxiſſet eū in locū ſublimē ſup vticē mōtis phaſga: edificauit balaā ſeptē aras ꝛ ipoſitis ſupra vitulis atq; arietib⁹: dixit ad balac: Sta hic iuxta holocauſtū tuū donec ego obuius pergā. Cui cū dn̄s occurriſſet: poſuiſſetq; vbū in ore ei⁹ ait: Reūtere ad balac: ꝛ hec loq̄ris ei: Reuerſus inuenit eū ſtantē iuxta holocauſtū ſuū ꝛ principes moabitarū cū eo. Ad quem balac. Quid inquit locut⁹ eſt dn̄s? At ille aſſumpta parabola ſua: ait: Sta balac et auſculta: audi fili ſephor. Nō ē de⁹ quaſi hō vt mentiaꝛ: nec vt fili⁹ hoīs vt mutetꝛ. Dixit ꝑ ꝛ nō faciet: locut⁹ eſt et nō implebit? Ad bn̄dicendū adduct⁹ ſum: bn̄dictionē ꝓhibere nō valeo. Nō ē idolū in iacob: nec videꝛ ſimulachꝛū i iſrl'.
D Dn̄s de⁹ ei⁹ cū eo ē: ꝛ clāgor victorie re
I.24.b. gis in illo. De⁹ eduxit illū de egypto: cuius fortitudo ſil'is eſt rhinocerotis. Non eſt auguriū in iacob: nec diuinatio i iſrael. Tꝑib⁹ ſuis diceꝛ iacob ꝛ iſrl': quid opat⁹ ſit de⁹. Ecce ppl's vt leena cōſurget: ꝛ quaſi leo erigetur. Nō accubabit donec deuoret p̄dā: ꝛ occiſoꝝ ſanguinē bibat. Dixitq; balac ad balaā: Nec maledicas ei nec bn̄dicas. Et ille: nōne ait dixi tibi: ꝙ quicq̄d mihi deus imparet hoc facerē. Et ait balac ad eū: Ueni et ducā te ad aliū locū: ſi forte placeat deo vt inde maledicas eis. Cūq; duxiſſet eū ſup verticē montis phogor qui reſpicit ſolitudinē dixit ei balaā: Edifica mihi hic ſeptē aras: ꝛ para totidem vitulos eiuſdēq; numeri arietes. Fecit balac vt balaā dixerat: impoſuitq; vitulos ꝛ arietes ꝑ ſingulas aras. XXIIII

A C Umq; vidiſſet balaā ꝙ placeret dn̄o vt bn̄diceret iſraeli nequaꝙ̄ abijt vt aū prexerat vt auguriū q̄reret: ſed dirigēs ꝯtra deſertū vultū ſuū: ꝛ eleuās oclos vidit iſrl' in tentorijs cōmorantē ꝑ trib⁹ ſuas: ꝛ irruēte i ſe ſpū
I.eo. dei: aſſūpta parabola ait: Dixit balaam fili⁹ beor: dixit hō cui⁹ obturat⁹ ē oculus: dixit auditor ſmonū dei qui viſionē oīpotentis intuit⁹ eſt: q̄ cadit ꝛ ſic aperiunꝛ oculi ei⁹. Q̄ꝫ pulchra tabernacula tua iacob: ꝛ tētoria tua iſrl': vt valles nemoroſe: vt horti iuxta fluuios irrigui: vt tabernacula q̄ fixit dn̄s: quaſi cedri ꝓpe aquas. Fluet aqua de ſitula
B ei⁹: ꝛ ſemē illi⁹ erit i aquas mltas. Tolletur ꝓpter agag rex ei⁹: ꝛ auferetur re
S.23.b gnū illi⁹. De⁹ eduxit illū de egypto: cuius fortitudo ſil'is ē rhinocerotis. Deuorabūt gentes hoſtes illi⁹: oſſaq; eoꝝ cōfringent: ꝛ ꝑforabūt ſagittis. Accubans dormiuit vt leo: ꝛ quaſi leena quā ſuſcitare nullus audebit. Qui bn̄dixerit tibi erit ꝛ ipe bn̄dict⁹: qui maledixerit ti

bi in maledictione reputabit. Iratusq3
balac ɔtra balaa3: cōplosis manib9 ait:
Ad maledicendū inimicis meis vocaui
te: quib9 ecōtrario tertio bn̄dixisti. Re-
uertere ad locū tuū. Decreuerā q̄dē ma
gnifice honorare te: sed dn̄s priuauit te
C honore disposito. Rn̄dit balaam ad ba
ꝝ. 22. d. lac. Nōne nuncijs tuis quos misisti ad
me dixi: si dederit mihi balac plenā do-
mū suā argēti ⁊ auri nō potero p̄terire
ſmonē dn̄i dei mei: vt vel boni vel ma-
li q̄d pferā3 ex corde meo: sed q̄cq̄d dn̄s
dixerit: hoc loquar? Uerūtn̄ pgens ad
ppl̄m meū dabo tibi ɔsiliū: q̄d ppl̄s tu9
ppl̄o huic faciat extremo tpe. Sumpta
igit parabola: rursū ait: Dixit balaā fi-
lijs beor: dixit hō cui9 obturat9 ē ocul9:
dixit auditor ſmonū dei: qui nouit do-
ctrinā altissimi: ⁊ visiōes oīpotentis vi
det: q̄ cadens aptos h3 oculos. Uidebo
eū sed nō modo: intuebor illū sed nō p-
pe. Orief stella ex iacob: ⁊ ɔsurget virga
de isrł: ⁊ pcutiet duces moab: vastabit-
q3 oēs filios seth: ⁊ erit idumea posses-
sio ei9. Hereditas seyr cedet inimicis su-
D is: isrł vero fortiter aget'. De iacob erit
qui dn̄et: ⁊ pdat reliq̄as ciuitatis. Cūq3
vidiss3 amalech: assumēs parabolā ait:
Principiū gentiū amalech: cuius extre
ma pdent. Uidit quoq3 cyneū: ⁊ assum
pta parabola ait: Robustū q̄dē est habi
taculū tuū: sed si in petra posueris nidū
tuū: ⁊ fueris electus de stirpe cyn q̄diu
poteris pmanere? Assur eni capiet te. As
sūptaq3 parabola iterū locut9 ē. Heu q̄s
victur9 est q̄n ista faciet de9? Uenient in
trierib9 de italia: supabūt assyrios: va-
stabūtq3 hebreos: ⁊ ad extremū etiā ipi
pibūt. Surrexitq3 balaā: ⁊ reuersus est
in locū suū: balac quoq3 via qua vene-
rat: redijt. XXV

A M Orabat aūt eo tpe isrł in sethim:
⁊ fornicat9 est ppl̄s cū filiab9 mo
ab: q̄ vocauerāt eos ad sacrificia sua. At
illi comederūt: ⁊ adorauerūt deos earū.
Iosue. 22. d. Initiatusq3 est isrł beelphegor. Et irat9
dn̄s ait ad moysen: Tolle cūctos prici-
pes ppl̄i: ⁊ suspende eos ɔtra solē in pa
tibulis: vt auertat furor me9 ab israel.
Exo. 32. f Dixitq3 moyses ad iudices israel: Occi
dat vnusq̄sq3 pxios suos q̄ initiati sūt
B beelphegor. Et ecce vn9 de filijs isrł itra
uit corā fratrib9 suis ad scortū madia-
niten: vidēte moyse ⁊ oī turba filiorū is
. Mach. 2. c rael: qui flebāt an̄ fores tabernacłi. Qd̄
cū vidisset phinees fili9 eleazari filij aa-
ron sacerdotis: surrexit de medio multi-
tudinis: ⁊ arrepto pugiōe ingressus est
post virū israelite3 in lupanar: ⁊ pfodit
ambos sił virū .s. ⁊ mł'ierē in locis geni
talib9. Cessauitq3 plaga a filijs isrł: ⁊ oc
cisi sunt vigītiquattuor milia hoium. I. Cor. 10. b.
Dixitq3 dn̄s ad moysen. Phinees filius C
eleazari filij aaron sacerdotis auertit irā
meā a filijs isrł: q2 3elo meo cōmot9 ē cō
tra eos: vt nō ip̄e delerē filios isrł in 3e-
lo meo. Idcirco loq̄re ad eū: Ecce do ei
pacē federis mei: ⁊ erit tā ipi et semi ei9 Ecci. 45. d
pactū sacerdotij sempiternū: q2 3elat9 ē I. Mach. 2. f.
p deo suo: ⁊ expiauit scelus filiorū isrł.
Erat aūt nomē viri israelite q̄ occisus
est cū madianitide 3ambri fili9 salumi:
dux de cognatiōe ⁊ tribu symeōis. Por
ro mł'ier madianitis q̄ pariter interfecta D
est vocabat co3bi: filia sur pricipis no-
bilissimi madianitarū. Locut9q3 est dn̄s
ad moysen dicens: Hostes vos sentiant
madianite ⁊ pcutite eos: q2 ⁊ ipi hosti- ꝝ. 31. b.
liter egerūt ɔtra vos: ⁊ decepere isidijs
p idolū phogor: ⁊ co3bi filiā ducis madi-
an sororē suā: q̄ percussa est in die plage
p sacrilegio phogor. XXVI

P Ostq3 noxiorū sanguis effusus ē
dixit dn̄s ad moysen ⁊ eleazarū A
filiū aaron sacerdotē. Numerate omnē
sūmā filiorū isrł a viginti ānis ⁊ supra p ꝝ. 1. a
domos ⁊ cognatiōes suas: cunctos qui Exo. 30. b.
pn̄t ad bella pcedere. Locuti sunt itaq3
moyses ⁊ eleazar sacerdos in cāpestrib9
moab sup iordanē ɔtra hiericho ad eos
qui erāt a viginti ānis ⁊ supra: sicut do
min9 imparat: quorū iste est nūerus. Ru
ben primogenit9 isrł. Hui9 fili9 enoch: Gen. 46. b.
a quo fāilia enochitarū: et phallu a quo Exo. 6. b
familia phalluitarum: et esrom a quo I. Para. 5. a.
familia esromitarū: ⁊ charmi: a quo fa-
milia charmitarū. He sūt familie de stir-
pe ruben: quarū nūerus inuēt9 est q̄dra-
gīta tria milia ⁊ septigētitrigīta. Fili9
phallu: eliab huius filij namuhel ⁊ da-
thā ⁊ abirō. Isti sūt dathan ⁊ abirō: pri B
cipes ppl̄i qui surrexerūt ɔtra moysen
⁊ aaron in seditiōe chore q̄n aduersus
dn̄m rebellauerūt: ⁊ apiens terra os su
um deuorauit chore moriētib9 plimis
q̄n cōbussit ignis ducētos quiquagin-
ta viros. Et factū est grāde miraculū:
vt chore pereunte filij illi9 nō pirēt. Filij ꝝ. 16. g.
symeō p cognatiōes suas namuhel: ab
hoc familia namuhelitarū: et iamin: ab
hoc familia iaminitarū: iachin: ab hoc
familia iachinitarū: 3are: ab hoc familia

ʒareitaꝝ:ſaul:ab hoc familia ſaulitaꝝ.
Hec ſunt familie de ſtirpe ſymeon:quaꝝ
oīs nūerus fuit vigintiduo milia ducē
ti. Filij gad ꝑ cognatiōes ſuas:ſephon:
ab hoc familia ſephōitaꝝ:aggi: ab hoc
familia aggitarū:ſuni: ab hoc familia:
ſunitarū:ozni:ab hoc familia oznitaꝝ:
her:ab hoc failia heritaꝝ:arod: ab hoc
familia aroditarū: arihel:ab hoc failia
[C] arihelitarū. Iſte sūt familie gad:quaruꝫ
oīs nūerus fuit quadragita milia qngē
[Geñ.38.a.] ti. Filij iuda:her ⁊ onā:qui ābo mortui
sūt in terra chanaan. Fuerūtq; filij iu-
da ꝑ cognatiōes ſuas:ſela:a quo fami-
lia ſelaitaꝝ:phares:a quo familia pha-
reſitaꝝ ʒare:a quo familia ʒareitarum.
Porro filij phareſ:eſrom:a quo familia
eſromitarū:et amul:a quo familia amu
litarū. Iſte sūt familie iuda:quaruꝫ oīs
nūerus fuit ſeptuagitaſex milia quigen
ti. Filij yſachar ꝑ cognatiōes ſuas:tho-
la:a quo familia tholaitaꝝ:phua:a ꝙ fa
milia phuaitaruꝫ:iaſub:a quo familia
iaſubitarū:ſemram:a quo failia ſemra-
mitarū. He sūt cognatōes yſachar:qua
rū nūerꝰ fuit ſexagintaquattuor milia
trecēti. Filij ʒabulon ꝑ cognatiōes ſu-
as:ſared:a quo failia ſareditaꝝ: helon:
a quo familia helonitaꝝ:ialel: a quo fa
milia ialelitarū. He sūt cognatiōes ʒa-
[D] bulon:quarū nūerus fuit ſexaginta mi
lia qngenti. Filij ioſeph ꝑ cognationes
ſuas manaſſe ⁊ ephraim. De manaſſe or
tus ē machir:a quo failia machiritaꝝ.
Machir genuit galaad:a quo failia ga
laaditaꝝ. Galaad habuit filios iezer:a
quo familia iezeritarū:⁊ elech:a quo fa
milia elechitaruꝫ:⁊ ariſhel:a quo failia
aſrihelitaꝝ:⁊ ſechem:a quo failia ſeche
mitaꝝ:⁊ ſemida:a quo familia ſemidai
[J.27.a.] tarū:⁊ epher:a quo failia epheritaꝝ. Fu
it aūt epher pr̄ ſalphaad:ꝙ filios nō ha-
bebat ſʒ tm̄ filias quaꝝ iſta ſunt noīa:
maala ⁊ noa et egia ⁊ melcha ⁊ therſa.
He sūt familie manaſſe ⁊ nūerꝰ eaꝝ qn-
quagintaduo milia ſeptingēti. Filij au
tē ephraim ꝑ cognatiōes ſuas fuerunt
hi. Suthala:a quo failia ſuthalaitarū:
becher a quo failia becheritaꝝ: teheen:
a quo familia teheenitaruꝫ. Porro filiꝰ
ſuthala fuit heran:a quo familia hera-
nitarū. He sūt cognatiōes filioꝝ ephra-
im:quaꝝ nūerꝰ fuit trigintaduo milia
quingēti. Iſti ſunt filij ioſeph ꝑ famili-
[E] as ſuas. Filij beniamin in cognatiōibꝰ
ſuis:bale a quo familia baleitaꝝ:azbel
a quo failia azbelitarū: achiram:a quo
failia achiramitaꝝ:ſuphā:a ꝙ failia ſu-
phamitaꝝ:vphā a ꝙ failia vphanitarū.
Filij bale:hered ⁊ noemā. De hered:fai-
lia hereditaꝝ:ð noemā:failia noemani
taꝝ. Hi sūt filij beniami ꝑ cognatiōes
ſuaſ:quoꝝ nūerꝰ fuit ꝗdragitaqnq; mi
lia ſexcēti. Filij dan ꝑ cognatōes ſuas:
ſuhan:a quo failia ſuhanitarū. He ſunt
cognatiōes dan ꝑ familias ſuas. Oēs
fuere ſuphanite:quoꝝ nūerꝰ erat ſexagi
taquattuor milia quadringēti. Filij a-
ſer ꝑ cognatiōes ſuas:iemna: a quo fa-
milia iemnaitaruꝫ:ieſſui:a quo familia
ieſſuitaꝝ:brie:a quo failia brieitaꝝ. Fi-
lij brie:haber:a familia haberitarum:⁊
melchiel:a quo familia melchielitaruꝫ.
Nomē aūt filie aſer:fuit ſara. He cogna
tiōes filioꝝ aſer:⁊ nūerꝰ eoꝝ quinqua-
[F] gintatria milia quadringenti. Filij ne-
ptalim ꝑ cognatiōes ſuas:ieſſiel: a quo
familia ieſſihelitarū:guni:a quo fami-
lia gunitarū:iaſer:a quo familia iaſeri-
tarū:ſellem:a quo familia ſellemitarū.
He ſunt cognatiōes filioꝝ neptalim ꝑ
familias ſuas:quoꝝ nūerꝰ quadragita-
qnq; milia quadringēti. Iſta eſt sūma
filioꝝ iſrl̄ qui recēſiti sūt: ſexcēta milia
⁊ mille ſeptingēti triginta. Locutꝰq; eſt
dn̄s ad moyſen dicēs. Iſtis diuidet̄ ter
ra iuxta nūerū vocabuloꝝ i poſſeſſiōes
ſuas. Pluribꝰ maiorē ꝑtē dabis:⁊ pau
tioribꝰ minorē:ſingul̄ ſicut nūc recēſi-
ti ſunt tradetur poſſeſſio:ita dūtaxat vt
ſors terrā tribubus diuidat ⁊ familijs.
Quicqd ſorte ꝯtigerit hoc vel plures ac
cipiāt vel pautiores. Hic quoq; ē nūerꝰ
filiorum leui ꝑ familias ſuas: Gerſon a
quo familia gerſonitaꝝ:caath:a quo fa
milia caathitaꝝ:merari:a quo familia
meraritaꝝ. He sūt familie leui. Familia
[G] lobni:failia hebroni:familia mooli:fa-
milia muſi:familia chori. At vo caath
[Exo.6.c.] genuit amram:ꝙ habuit vxoreꝫ iocha-
beth filiā leui:ꝙ nata ē ei i egypto. Hec
genuit amram viro ſuo filios aaron et
moyſen ⁊ mariā ſororē eoꝝ. De aarō or
ti ſunt nadab ⁊ abiu et eleazar ⁊ ytha-
mar. Quoꝝ nadab ⁊ abiu mortui ſunt
[L.3.a] cū obtuliſſent ignē alienū corā dn̄o. Fu
erūtq; oēs ꝙ nūerati ſunt:vigititria mi
lia generis maſculini:ab vno mēſe ⁊ ſu
pra ꝙ nō ſunt recenſiti inter filios iſrl̄:
nec eis cū ceteris data poſſeſſio eſt. Hic
eſt nūerꝰ filioꝝ iſrl̄:ꝙ dſcripti sūt a moy
ſe ⁊ eleazaro ſacerdote in campeſtribus

moab ſupra iordanē ꝯtra hierico: inter quos nullꝰ fuit eoꝝ q̄ añ numerati ſūt a moyſe ⁊ aarō in deſerto ſinai. Predixerat em̄ dñs ꝙ oēs morerent̄ i ſolitudine. Nulluſqꝫ remāſit ex eis niſi caleb filius iephone ⁊ ioſue filius nun.

A
N.26.d.
J.36.a.
Joſue.17.ā

Acceſſerūt aūt filie XXVII a ſalphaad: filij̄ epher: filij̄ galaad filij̄ machir: filij̄ manaſſe q̄ fuit filiꝰ ioſeph: q̄rū ſunt noīa: maala ⁊ noa ⁊ egla ⁊ melcha ⁊ therſa: ſteterūtqꝫ corā moyſe ⁊ eleazaro ſacerdote ⁊ cūctiſ principibꝰ pplī ad oſtiū tabernaculi federiſ

N.16.e.

atqꝫ dixerūt: Pater nr̄ mortuꝰ ē in deſerto: nec fuit in ſeditiōe q̄ ꝯcitata eſt contra dñm ſub chore: ſed i pctō ſuo mortuus eſt. Hic nō habnit mares filios. Cur tollit̄ nomē illiꝰ de familia ſua: q2 non habet filiū? Date nobis poſſeſſionē inter cognatos prīs nrī. Retulitqꝫ moyſes cām eaꝝ ad iudiciuȝ dñi. Qui dixit ad eū. Juſtā rē poſtulāt filie ſalphaad. Da eis poſſeſſionē inter cognatos prīs ſui: ⁊ ei in hereditatē ſuccedāt. Ad filios aūt iſrł loq̄ris hec. Hō cū mortuꝰ fuerit abſqꝫ filio ad filiā eiꝰ trāſibit hereditas: ſi filiā nō habuerit: habebit ſucceſſores frēs ſuos. Qꝫ ſi ⁊ frēs non fuerint: dabitiſ hereditatē fribus prīs eiꝰ. Sin aūt nec patruos habuerit: dabit̄ hereditas his q̄ ei ꝓximi ſunt. Eritqꝫ hoc filij̄s iſrł ſanctū lege ꝑpetua: ſicut

C

p̄cepit dñs moyſi. Dixit quoqꝫ dñs ad moyſen: Aſcēde in montē iſtum abariȝ ⁊ cōtēplare inde terrā quā daturꝰ ſum filijs iſrł. Cūqꝫ videriſ eam: ibis ⁊ tu ad pplm tuū ſicut iuit frater tuus aaron: q2 offendiſtis me in deſerto ſin i ꝯtradictione multitudinis: nec ſanctificare me voluiſtis corā ea ſuꝑ aquas: He ſūt aque contradictionis in cades deſerti ſin. Cui reſpondit moyſes: Prouideat dñs deus ſpirituȝ om̄is carnis hoīem qui ſit ſuꝑ multitudinē hanc: ⁊ poſſit exire ⁊ intrare ante eos: ⁊ educere eos vel introducere: ne ſit populꝰ dñi ſicut

D

oues abſqꝫ paſtore. Dixitqꝫ dñs ad eū: Tolle ioſue filium nun virū in quo eſt ſpiritus dei: ⁊ pone manū tuā ſuꝑ eum Qui ſtabit corā eleazaro ſacerdote ⁊ oī multitudine: ⁊ dabis ei precepta cunctis vidētibus ⁊ partē glorie tue: vt audiat eū oīs ſynagoga filiorū iſrael. Pro hoc ſi q̄d agendū erit: eleazar ſacerdos cōſulet dñm. Ad verbum eius egrediet̄ ⁊ ingrediet̄ ipſe ⁊ oēs filij̄ iſrł cuȝ eo et cetera multitudo. Fecit moyſes vt p̄ceperat dñs. Cūqꝫ tuliſſet ioſue: ſtatuit eū corā eleazaro ſacerdote ⁊ oī frequentia pplī: ⁊ impoſitiſ capiti eius manibꝰ cūcta replicauit q̄ mandauerat dñs.

A

Dixit quoqꝫ dñs ad XXVIII a moyſē: Precipe filij̄s iſrael: ⁊ dices ad eos: Oblationē meam et panes ⁊ incēſum odoris ſuauiſſimi offerte per tp̄a ſua. Hec ſūt ſacrificia que offerre debetis. Agnos anniculos immaculatos duos quotidie in holocauſtum ſempiternū: vnū offeretis mane: ⁊ alterū ad veſperū: decimā ꝑtem ephi ſimile: q̄ cōſperſa ſit oleo puriſſio: ⁊ habeat q̄rtā ꝑtē hin. Holocauſtuȝ iuge ē q̄d obtuliſtiſ i mōte ſinai in odorē ſuauiſſimū īcēſi dñi. Et libabitiſ vini q̄rtā ꝑteȝ hin ꝑ agnos ſinglos i ſctūario dñi. Alterūqꝫ agnū ſilr̄ offeretiſ ad veſꝑā iuxta oēm ritū ſacrificij̄ matutini ⁊ libamentoꝝ eiꝰ: oblatōeȝ ſuauiſſimi: odoris

B

dño. Die aūt ſabbati offeretis duos agnos āniculos imaculatos: ⁊ duas decimas ſilł oleo ꝯſꝑſe i ſacrificio: ⁊ liba q̄ rite fūdūt̄ ꝑ ſinglā ſabbata i holocauſtū ſempiternū. In kalēdis aūt. i. i mēſium exordij̄s offeretiſ holocauſtū dño: vitulos de armēto duos: arietem vnū: agnos āniculos ſeptē imaculatos: ⁊ tres decimas ſilł oleo ꝯſꝑſe i ſacrificio ꝑ ſinglos vitulos: ⁊ duas decimas ſilł oleo ꝯſꝑſe ꝑ ſingulos arietes: ⁊ decimā decime ſilł ex oleo i ſacrificio ꝑ agnos ſinglos. Holocauſtū ſuauiſſimi odoriſ atqꝫ īcēſi ē dño. Libamēta aūt vini q̄ ꝑ ſinglas fūdēda ſūt victimas: iſta erūt: Media ꝑs hin ꝑ ſingulos vitulos: tertia ꝑ

C

arietē: q̄rta ꝑ agnū. Hoc erit holocauſtū ꝑ oēs mēſes: q̄ ſibi āno v̄tēte ſuccedūt. Hircꝰ quoqꝫ offeret̄ dño ꝓ pctīs i holocauſtū ſempiternū cū libamētiſ ſuis. Mēſe aūt primo q̄rtadecia die menſis phaſe dñi erit: ⁊ q̄ntadecia die ſolennitas. Septē diebꝰ veſcēt̄ azymis: q̄rū dies prima venerabił ⁊ ſcā erit. Oē opꝰ ſuile non facietiſ i ea. Offeretiſqꝫ īcēſū holocauſtū dño vitulos d̄ armēto duoſ arietē vnū: agnos āniculos imaclatos ſeptē: ⁊ ſacrificia ſingloꝝ ex ſilā q̄ ꝯſꝑſa ſit oleo: tres decimas per ſingulos vitulos: ⁊ duas decimas per aritem: ⁊ decimam decime ꝑ agnos ſingulos. i. ꝑ ſeptem agnos et hircum pro peccato vnū vt expiet̄ ꝓ vobis: preter holocauſtum matutinū: q̄d ſemꝑ offeretiſ. Ita facietiſ

Exo. 12.c.
Leui. 23.a

ꝑ singulos dies septē dieꝝ:in fomitem ignis ⁊ in odorē suauissimū dño: q̄ surget de holocausto ⁊ de libatiōib⁹ singuloꝝ. Dies quoq; septim⁹ celeberrim⁹ et sctūs erit vobis. Omne op⁹ ſuile nō facietis in eo. Dies etiā primitiuoꝝ qn̄ offeretis nouas fruges dño expletꝭ hebdomadib⁹: venerabil' ⁊ scā erit. Oē op⁹ ſuile nō facietꝭ in ea. Offeretisq; holocaustū in odorē suauissimū dño: vitulos de armēto duos: arietē vnū: agnos ānicu- los imaculatos septē: atq; in sacrificijs eoꝝ simile oleo ꝯsperse tres decimas ꝑ singulos vitulos: ꝑ arietes duas: ꝑ agnos decimā decime qui sil' sunt agni septem: hircū quoq; q̄ mactat' ꝓ expiatione: ꝑter holocaustū sempiternū ⁊ liba ei⁹. Immaculata offeretis oīa cū libationibus suis.

XXIX

Mensis etiā septimi pria dies venerabil' ⁊ sctā erit vobis. Omne opus ſuile nō facietꝭ i ea: qꝛ dies clāgoris est ⁊ tubaꝝ. Offeretisq; holocaustū in odorē suauissimū dño: vitulū de armēto vnū: ⁊ arietē vnū: ⁊ agnos ānicu- los imaculatos septē: ⁊ in sacrificijs eorū simile oleo ꝯsperse tres decimas per singulos vitulos: duas decimas ꝑ arietē: vnā decimaꝫ ꝑ agnū: q̄ sil' sunt agni septē: ⁊ hircū ꝓ pctō qui offert' in expiationē ppl'i ꝑter holocaustū kalendarū cū sacrificijs suis: ⁊ holocaustū sempiternū cū libatiōib⁹ solitꝭ. Hisdē cerimonijs offeretꝭ in odorē suauissimū incēsum dño. Decima quoq; dies mēsis huius septimi: erit vobis sctā atq; venerabilis: ⁊ affligetꝭ aīas vr̄as. Omne opus ſuile nō facietꝭ in ea. Offeretisq; holocaustū dño in odorē suauissimū: vitulū de armēto vnū: arietē vnū: agnos anniculos imaculatos septē: ⁊ in sacrificijs eoꝝ simile oleo ꝯsperse tres decimas ꝑ singl'os vitulos: duas decimas ꝑ arietē: decimā decime ꝑ agnos singl'os: qui sunt sil' agni septē: ⁊ hircū ꝓ pctō: absq; his q̄ offerri ꝓ delicto solēt in expiationē: ⁊ holocaustū sempiternū in sacrificio ⁊ libamib⁹ eoꝝ. Quītadecima vero die mēsis septimi q̄ vobis sctā erit atq; venerabil': oīe op⁹ ſuile nō facietis in ea: sed celebrabitꝭ solēnitatē dño septeꝫ dieb⁹. Offeretisq; holocaustū in odoreꝫ suauissimū dño: vitulos de armēto tredecim: arietes duos: agnos ānicu- los imaculatos quattuordeci: ⁊ in libamētꝭ eoꝝ: simile oleo ꝯsperse tres decimas ꝑ vitulos singl'os: qui sunt sil' vituli tredecim: et duas decimas arieti vno. i. sil' arietib⁹ duob⁹: ⁊ decimā decime agnis singul': q̄ sūt sil' agni quattuordecim: et hircum ꝓ pctō: absq; holocausto sempiterno ⁊ sacrificio ⁊ libamie eius. In die altero offeretꝭ vitulos de armēto duodecim: arietes duos: agnos ānicu- los imaculatos quattuordeci: sacrificiaq; ⁊ libamia singl'oꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes et agnos rite celebrabitꝭ: ⁊ hircum ꝓ pctō absq; holocausto sempiterno sacrificioq; ⁊ libamie ei⁹. Die tertio offeretꝭ vitulos vndeci: arietes duos: agnos ānicu- los imaculatos quattuordeci sacrificiaq; ⁊ libamia singuloꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitꝭ: ⁊ hircū pro pctō: absq; holocausto sempiterno sacrificioq; ⁊ libamie ei⁹. Die quarto offeretis vitulos decem: arietes duos: agnos anniculos imaculatos quattuordeci: sacrificiaq; ⁊ libamia singl'oꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitꝭ: ⁊ hircū ꝓ pctō: absq; holocausto sempiterno sacrificioq; ei⁹ ⁊ libamie. Die quīto offeretꝭ vitulos nouem: arietes duos: agnos ānicu- los imaculatos quattuordecim: sacrificiaq; ⁊ libamia singl'oꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitꝭ: ⁊ hircū ꝓ pctō absq; holocausto sempiterno sacrificioq; eius ⁊ libamie. Die sexto offeretis vitulos octo: arietes duos: agnos ānicu- los imaculatos quattuordeci: sacrificiaq; ⁊ libamia singulorū ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircuꝫ ꝓ pctō absq; holocausto sempiterno sacrificioq; ei⁹ ⁊ libamine. Die septimo offeretꝭ vitulos septē: ⁊ arietes duos: agnos ānicu- los imaculatos quattuordeci: sacrificiaq; ⁊ libamia singuloꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes et agnos rite celebrabitis: ⁊ hircū ꝓ pctō: absq; holocausto sempiterno sacrificioq; ei⁹ ⁊ libamine. Die octauo q̄ ē celeberrim⁹: oīe opus ſuile nō facietꝭ offerētes holocaustū i odorē suauissimū dño: vitulū vnū: arietē vnū: agnos ānicu- los immaculatos septē: sacrificiaq; ⁊ libamia singulorū ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircū ꝓ pctō: absq; holocausto sempiterno: sacrificioq; ei⁹ ⁊ libamine. Hec offeretꝭ dño in solēnitatib⁹ vestris: ꝑter vota ⁊ oblatiōes spōtaneas i holocausto: in sacrificio: in libamine: ⁊ i hostijs pacificꝭ.

XXX

Narrauitq; moyses filijs isr'l oīa

que ei dñs imperarat: ꝛ locut⁹ est ad pri
cipes tribuũ filioꝝ isrl̃. Iste ē ſmo quē
p̃cepit dñs. Siquis viroꝝ votũ dño vo-
uerit: aut se ꝯstrinxerit iuramēto: nō fa
ciet irritũ verbũ suũ: sʒ omne qd̃ ꝓmisit
implebit. Mulier si quippiã vouerit ꝛ se
ꝯstrinxerit iuramēto q̃ est in domo pa-
tris sui ꝛ in etate adhuc puellari: si co-
gnouerit pr̃ votũ qd̃ pollicita est: ꝛ iura
mentũ quo obligauit aīam suã: ꝛ tacue
B
rit: voti rea erit. Quicq̃d pollicita est et
iurauit: ope cōplebit. Sin aũt statim vt
audierit contradixerit pr̃: ꝛ vota ꝛ iura
mēta ei⁹ irrita erũt: nec obnoxia tene-
bit̃ spōsioni eo ꝙ ꝯtradixerit pr̃. Si ma
ritũ habuerit ꝛ vouerit aliq̃d: ꝛ semel d̃
ore ei⁹ verbũ egrediēs: aīam ei⁹ obliga
uerit iuramēto quo die audierit vir et
nō contradixerit: voti rea erit: reddetq̃
qd̃cũq̃ ꝓmiserat. Sin aũt audiens sta-
tim ꝯtradixerit: ꝛ irritas fecerit pollici-
C
tatiōes ei⁹: verbaq̃ quib⁹ obstrixerat a-
nimã suã: ꝓpiti⁹ erit ei dñs. Uidua ꝛ re
pudiata quicq̃d vouerint: reddēt. Uxor
in domo viri cũ se voto ꝯstrinxerit ꝛ iu-
ramēto: si audierit vir ꝛ tacuerit nec cō
tradixerit sponsioni: reddet qd̃cũq̃ ꝓ-
miserat. Sin aũt ex tēplo cōtradixerit:
nō tenebit̃ ꝓmissiōis rea: q꞉ marit⁹ cō-
tradixit: ꝛ dñs ei ꝓpiti⁹ erit. Si voue-
rit ꝛ iuramēto ꝯstrinxerit: vt ꝑ ieiuniũ
vel ceterarũ reꝝ abstinētiã affligat ani
mã suã: in arbitrio viri erit si faciat si-
D
ue nō faciat. Qd̃ si audiēs vir tacuerit:
ꝛ in alterã diē distulerit sniam: quicq̃d
vouerat atq̃ ꝓmiserat: reddet: q꞉ stati
vt audiuit: tacuit. Sin aũt ꝯtradixerit
postq̃ resciuit: portabit ip̄e iniquitatē
ei⁹. Iste sũt leges quas ꝯstituit dñs moy
si inter virũ ꝛ vxorē: inter prēm ꝛ filiã
q̃ in puellari adhuc etate est: vel q̃ ma-
net in parent̃ domo. XXXI

A
I
Ocutusq̃ est dñs ad moysen di-
cens. Ulciscere pri⁹ filios isrl̃ de
madianit̃: ꝛ sic colliger̃ ad po-
pulũ tuũ. Statimq̃ moyses armate in-
quit ex vobis viros ad pugnã qui pos-
sint vltionē dñi expetere de madianit̃.
Mille viri de singul̃ tribub⁹ eligant̃ ex
isrl̃ qui mittant̃ ad bellum. Dederũtq̃
millenos d̃ singul̃ tribub⁹. i. duodecim
milia expeditoꝝ ad pugnã: quos misit
moyses cum phinees filio eleazari sacer
dot̃: vasaq̃ scã ꝛ tubas ad clangendũ
tradidit ei. Cũq̃ pugnassent ꝯtra madi
anitas atq̃ vicissent: oēs mares occide
rũt ꝛ reges eoꝝ eui ꝛ recem ꝛ sur ꝛ vr et
rebe quiq̃ principes gent̃: balaã quoq̃
filiũ beor interfecerũt gladio: ceperũtq̃
mlr̃eres eoꝝ ꝛ paruulos: oīaq̃ pecora ꝛ
cunctã supellectilē. Quicquid hr̃e potu
B
erant depopulati sunt: tã vrbes q̃ vicu
los: ꝛ castella flãma ꝯsumpsit. Et tuler̃t
p̄dã ꝛ vniuersa q̃ cepant tã ex hoib⁹ q̃
ex iumētis: ꝛ adduxerũt ad moysen ꝛ e-
leazarũ sacerdotē ꝛ ad oēm multitudi-
nē filioꝝ isrl̃. Reliqua aũt vtēsilia por-
tauerũt ad castra in cãpestribus moab:
iuxta iordanē ꝯtra hiericho. Egressi sũt
aũt moyses ꝛ eleazar sacerdos et omēs
principes synagoge in occursũ eoꝝ extra
castra. Iratusq̃ moyses pricipib⁹ exerci
tus tribunis ꝛ centuriōib⁹ qui venerãt
de bello ait: Cur femias reẜuast̃? Nōne
§.25.d.
iste sũt q̃ deceperũt filios isrl̃ ad sugge-
stionē balaam: ꝛ p̄uaricari vos fecerũt
C
in dño sup̱ pctō phogor: vñ ꝛ ꝑcussus ē
ppl̃s? Ergo cũctos interficite: quicquid
est gener̃ masculini etiam in paruul̃: ꝛ
Judi.21.b.
mlr̃eres q̃ nouerũt viros in coitu: iugu
late: puellas aũt ꝛ oēs femias virgines
reẜuate vobis ꝛ manete extra castra se-
ptē dieb⁹. Qui occiderit hoiem vel occi
suʒ tetigerit: lustrabit̃ die tertio ꝛ septi-
mo. Et de oī p̄da siue vestimentũ fuerit
siue vas ꝛ aliquid in vtensilia p̱patũ
de capraꝝ pellib⁹ ꝛ pilis ꝛ ligno expia-
bitur. Eleazar quoq̃ sacerdos ad viros
exercit⁹ qui pugñauerãt sic locutus est.
Hoc ē p̃ceptũ leg̃ qd̃ mãdauit de⁹ moy
D
si. Aurũ ꝛ argentũ ꝛ es ꝛ ferrũ ꝛ plũbuʒ
ꝛ stãnũ ꝛ omne qd̃ pōt trãsire ꝑ flãmas:
igne purgabit̃: quicquid aũt ignē non
pōt sustinere: aqua expiatiōis scificabi
tur: ꝛ lauabit̃ vestimēta vr̃a die septio:
ꝛ purificati postea castra intrabit̃. Di-
xit̃ quoq̃ dñs ad moysen: Tollite sum-
mã eoꝝ q̃ capta sũt: ab hoie vsq̃ ad pe-
cus: tu ꝛ eleazar sacerdos: ꝛ oēs princi-
pes vulgi: diuidesq̃ ex equo p̄daʒ inter
eos qui pugnauerũt egressiq̃ sũt ad bel
lũ: ꝛ inter oēm reliquã multitudinē: et
separabis ꝑtē dño ab his qui pugnaue
rũt ꝛ fuerũt in bello vnã aīam de quin-
gent̃ tã ex hoib⁹ q̃ ex bob⁹ et asinis et
ouib⁹: ꝛ dabis eã eleazaro sacerdoti: q꞉
E
primitie dñi sunt. Ex media quoq̃ ꝑte
filioꝝ isrl̃ accipies quinquagesimum ca-
put: hoim ꝛ boũ ꝛ asinoꝝ ꝛ ouiũ cũcto-
rũq̃ aīantiũ: ꝛ dabis ea leuit̃ qui excu
bant in custodũs tabernacl̃i dñi. Fece-
rũtq̃ moyses ꝛ eleazar sicut p̱ceperat

dñs. Fuit aũt preda quã exercit⁹ cepat. ouiũ sexcẽta septuagītaq̃nqꜫ milia: boum septuagintaduo milia: asinoꝝ sexaginta milia ⁊ mille: aīe hoīm sex⁹ feminei q̄ nō cognouerãt viros: trigītaduo milia. Data q̄ est media ps his q̇ in prelio fuerãt: ouiũ trecẽta trigītaseptẽ milia q̇ngẽte: e q̇b⁹ in ptes dñi supputate sũt oues sexcẽte septuagintaq̇nqꜫ: et de bob⁹ trigītasex milib⁹: boues septuaginta et duo: de asinis trigīta mi'ib⁹ q̇ngẽtis: asini sexagintaun⁹. De aīab⁹ hoīm sedecim milib⁹ cesserũt in ptem dñi trigintadue aīe. Tradiditqꜫ moyses nũeꝝ primitiaꝝ dñi eleazaro sacerdoti: sicuti fuerat ei imperatũ ex media pte filioꝝ isrl: quã sepauerat his q̇ in ꝓlio fuerãt. De media vero pte que ꝯtigerat relique multitudini. i. de ouibus trecẽtis trigītaseptẽ milib⁹ q̇ngẽtis: et de bobus trigintasex milib⁹: ⁊ de asinis trigīta milibus q̇ngẽtꝭ: ⁊ d̄ hoīb⁹ sedecī milib⁹: tulit moyses q̇nquagesimũ caput et dedit leuitꝭ q̇ excubabãt in tabernaculo dñi: sicut ꝓcepat dñs. Cũqꜫ accessissẽt pricipes exercit⁹ ad moysen et tribuni cẽturionesqꜫ dixerũt. Nos ꝓui tui recensuimus nũeꝝ pugnatoꝝ q̇s habuim⁹ sub manu nr̃a: et ne vnus q̇dem defuit. Ob hãc cãm offerimus in donarijs dñi singuli qḋ in ꝓda auri potuim⁹ inuenire: periscelides et armillas: ãnulos et dextralia ac murenulas vt depꝓceris ꝓ nobis dñm. Susceperũtqꜫ moyses ⁊ eleazar sacerdos oĩe aurũ in diuersis speciēb⁹ pōdere sicl̃arij sedecī milia septingẽtos q̇nquagīta siclos a tribunis ⁊ cẽturionib⁹. Unusq̇sqꜫ. n. qḋ in ꝓda rapuerat suũ erat. Et susceptũ intulerunt in tabernaculũ testimonij: in monimẽtuꝫ filioꝝ israel corã dño. XXXII

Ilij aũt ruben ⁊ gad hẽbãt pecora multa: ⁊ erat illis in iumentꝭ infinita substãtia. Cũqꜫ vidissent iazer et galaad aptas aīalibus alẽdis terras venerũt ad moysen et ad eleazarũ sacerdotẽ et pricipes mltitudinis: atqꜫ dixerũt: Astaroth et dibon et iazer ⁊ nemra esebon et eleale ⁊ saban et nebo ⁊ beon terra quã pcussit dñs in ꝯspectu filioꝝ isrl: regionis vberrime ẽ ad pastũ aīalium: et nos serui tui habemus iumenta plīma ꝓcamurqꜫ si inuenim⁹ grãm corã te vt des nobis famulꝭ tuis cã in possessionem: nec facias nos trãsire iordanẽ. Quibus rñdit moyses. Nunq̇d frẽs vr̃i ibunt ad pugnã: ⁊ vos hic sedebitis? Cur subuertitꝭ mẽtes filioꝝ isrl: ne trãsire audeãt in locũ quẽ eis datur⁹ ẽ dominᵒ? Nõne ita egerũt pr̃es vr̃i: qñ misi de cadesbarne ad explorãdã terrã? Cũqꜫ venissent vsqꜫ ad vallẽ botri lustrata oī regiõe subuerterũt cor filioꝝ isrl vt nō itrarẽt fines q̇s eis dñs dedit: q̇b⁹ irat⁹ iurauit dicẽs: Si videbũt hoīes isti qui ascẽderũt ex egypto a viginti ãnis ⁊ supra terrã quã sub iuramẽto pollicit⁹ sũ abraã ysaac ⁊ iacob: et noluerũt seq̇ me ꝓter caleb filiũ iephone cenezeũ ⁊ iosue filiũ nun. Isti impleuerũt volũtatẽ meã. Irat⁹qꜫ dñs aduersũ isrl circũduxit eũ ꝑ desertũ q̇draginta ãnis donec ꝯsumereꝭ vniuersa generatio q̄ fecerat malũ in ꝯspectu eius. Et ecce inq̇t vos surrexistis ꝓ pr̃ib⁹ vr̃is incremẽta ⁊ alũnꝭ hoīm pctōꝝ vt augeretꝭ furorẽ dñi ꝯtra isrl. Qꝛ si nolueritꝭ seq̇ eũ: in solitudine ppl̃m derelinquet: et vos cã eritꝭ necis oīm. At illi ꝓpe accedẽtes: dixerũt: Caulas ouiũ fabric[illegible]im⁹ ⁊ stabula iumentoꝝ: paruulꝭ q̇ꝫ nr̃is vrbes munitas: nos aũt ip̄i armati et accincti pgem⁹ ad ꝓliũ an̄ filios isrl donec itroducam⁹ eos ad loca sua. Paruuli nr̃i ⁊ q̇cq̇d hr̃e possum⁹ erũt iu vrbib⁹ munitꝭ ꝓpter hitaoꝝ insidias. Nō reuertemur in domos nr̃as vsqꜫ dũ possideãt filij isrl hereditatẽ suã: nec q̇cqꜫ q̄rem⁹ trãs iordanẽ: qꝛ iã hẽmus possessionẽ nr̃ãm in orientali ei⁹ plaga. Quib⁹ moyses ait: Si facitꝭ qḋ ꝓmittitꝭ: expediti pgite corã domino ad pugnã ⁊ oīs vir bellatoꝛ armat⁹ iordanẽ trãseat: donec subuertat dñs inimicos suos: et subijciaꝭ ei oīs terra: tũc eritꝭ iculpabiles apud deũ et apud isrl: ⁊ obtinebitꝭ regiões q̇s vultis corã dño. Sin aũt qḋ dicitꝭ nō feceritꝭ: nulli dubiũ ẽ q̇n peccetis i deũ: et scitote qm̄ pctm̃ vr̃m apꝓhẽdet vos. Edificate ꝰ vrbes paruulꝭ vr̃is: ⁊ caulas ⁊ stabula ouibus ac iumẽtꝭ: ⁊ qḋ polliciti estꝭ implete. Dixerũtqꜫ filij gad ⁊ ruben ad moysen. Serui tui sum⁹: Faciem⁹ qḋ iubet dñs noster. Paruulos nostros et mulieres et pecora ac iumẽta relinquemus ī vrbibus galaad: nos autem famuli tui oẽs expediti pgemus ad bellum sicut tu dñe loqueris. Precepit ergo moyses eleazaro sacerdoti et iosue filio nun et principibus familiarũ trib⁹ isrl: ⁊ dixit ad eos: Si trãsierint filij gad et filij ruben vobiscũ iordanem oẽs armati ad

bellū corā dño: ⁊ vobis ẛra fuerit subie
cta: date eis galaad in possessionē. Sin
aūt noluerit trāsire vobiscū in ẛrā cha-
naan inter vos habitādi accipiāt loca
habitandi filij gad ⁊ filij ruben. Sicut
locut⁹ est dñs seruis suis: ita faciemus
(S.eo.) Ipsi armati pgem⁹ corā dño in terram
(Josue.22.a.) chanaan: ⁊ possessionē iā suscepisse nos
ꝯfitemur trās iordanē. Dedit itaq; moy
ses filijs gad ⁊ ruben ⁊ dimidie tribui
manasse filijs ioseph regnū seon regis
amorrei: ⁊ regnū og regis basan: ⁊ terras
(G) eoꝝ cū vrbib⁹ suis p circuitū. Igit ex-
truxerūt filij gad dibō ⁊ astaroth ⁊ aro
er ⁊ roth ⁊ sophā ⁊ iazer: iecbaa ⁊ beth-
nēra ⁊ betharā vrbes munitas: ⁊ cau-
les pecorib⁹ suis. Filij vero ruben edifi-
cauerūt esebon ⁊ eleale ⁊ cariathaim et
nabo ⁊ baalmeon versis noibus sabama
quoq;: imponētes vocabula vrbib⁹ quas
(Gen.50.d) extruxerāt. Porro filij machir filij ma
nasse pgrexerūt in galaad: ⁊ vastauerūt
eā interfecto amorreo habitatore ei⁹. De-
dit ergo moyses terrā galaad machir filio
manasse: q habitauit in ea. Iair aūt filius
manasse abijt ⁊ occupauit vicos ei⁹ quos
appellauit auothiair. i. villas iair. No
be quoq; perrexit ⁊ apphēdit chanath
cum viculis suis: vocauitq; eam ex no
(B) mine suo nobe. XXXIII

(h) Hee sunt māsiones filioꝝ isrl q
egressi sunt de egypto p turmas
suas in manu moysi ⁊ aaron quas de-
scripsit moyses iuxta castroꝝ loca que
dñi iussione mutabāt. Profecti igit de
ramesse mēse primo quītadecima die men
sis primi: altera die phase filij isrl i ma-
nu excelsa videntib⁹ cūctis egyptijs ⁊ se-
pelientib⁹ primogenitos quos percusse-
rat dñs. Nā ⁊ in dijs eoꝝ exercuerat vl
tione. Castrametati sūt in sochoth: de so
choth venerūt in ethā q est in extremis
finib⁹ solitudīs. Inde egressi venerunt
ꝯtra phiairoth q respicit beelsephon: et
castrametati sūt ante magdalū. Profecti-
q; de phiairoth: trāsierūt p mediū mare
i solitudinē: ⁊ ābulātes trib⁹ dieb⁹ p de
(B) sertū ethā: castrametati sūt i mara. Profe
(Exo.15.d.) ctiq; de mara: venerūt i heli vbi erāt duo
decim fontes aquarū ⁊ palme septuagita
ibiq; castrametati sūt. Sed ⁊ inde egressi
fixerunt tentoria super mare rubrum.
Profectiq; de mari rubro: castrametati
sunt in deserto sin: vnde egressi venerūt
in deptha. Profectiq; de deptha: castra
metati sunt in halus: egressiq; de halus
raphidim fixere tentoria: vbi ppl'o deft
it aqua ad bibēdū. Profectiq; de raphi
dim: castrametati sunt in deserto sinai.
Sed ⁊ de solitudine sinai egressi: vene-
rūt ad sepulchra ꝯcupiscētie. Profecti (C)
q; de sepulchris ꝯcupiscentie: castrame
tati sūt in asseroth: ⁊ de asseroth venerūt
in rethma. Profectiq; de rethma: castra
metati sūt in remōphares: vnde egressi
venerūt in lebna. De lebna castrameta
ti sunt in ressa: egressiq; de ressa venerūt
in ceelatha. Vñ pfecti: castrametati sūt
in mōte sepher: egressi de monte sepher
venerūt in arada. Inde pficiscentes ca
strametati sunt in maceloth. Profecti- (D)
q; de maceloth: venerūt in thaath. De
thaath: castrametati sūt in thare: vnde
egressi fixerunt tentoria in metcha. Et
de metcha castrametati sunt in esmona.
Profectiq; de esmona: venerūt in mose
roth. Et de moseroth castrametati sunt
in banciachā. Profectiq; de banciachā
venerūt in mōtē gadgad. Vñ pfecti: ca
strametati sūt in iethebatha: ⁊ de iethe-
batha venerūt in ebrona. Egressiq; de
ebrona: castrametati sunt in asionga-
ber: inde profecti: venerūt in desertum
sin. Hec est cades. Egressiq; de cades ca
strametati sunt in mōte hor i extremis (E)
finib⁹ terre edom. Ascenditq; aaron sa (S.20.b)
cerdos in montē hor: iubēte dño: ⁊ ibi
mortu⁹ est āno quadragesimo egressio-
nis filioꝝ isrl ex egypto mēse quīto pri-
mo die mēsis cū esset annoꝝ centū vi-
gititriū. Audiuitq; chananeus rex arad
q habitabat ad meridiē: i terra chanaā ve
nisse filios isrl. Et pfecti de mōte hor:
castrametati sūt i salmōa: vñ egressi ve-
nerūt i phinō. Profectiq; de phinō: ca-
strametati sūt i oboth: ⁊ de oboth vene
rūt i ieabarim: q est in finib⁹ moabitaꝝ.
Profectiq; de ieabarim: fixere tētoria i (F)
dibongad: vñ egressi: castrametati sunt
in elmōdeblathaim. Egressiq; de elmō-
deblathaim: venerunt ad montes aba-
rim contra nabo. Profectiq; de mōti
bus abarim: trāsierūt ad cāpestria mo-
ab supra iordanē cōtra hiericho. Ibiq;
castrametati sūt de belsimō vsq; ad bel
sathim in planiorib⁹ locis moabitaruꝫ
vbi locut⁹ est dñs ad moysen: Precipe
filijs isrl: ⁊ dic ad eos: Quādo trāsieritis
iordanē intrantes terraꝫ chanaan: di-
sperdite cūctos habitatores terre illi⁹: con
fringite titulos: ⁊ statuas cōminuite at- (G)
q; oia excelsa vastate: mūdātes terrā et

habitātes ī ea. Ego em̄ dedi vobis illaꝫ in poſſeſſionē: quā diuidetꝫ vobis ſorte Pluribꝰ dabitꝫ latiorē ⁊ paucioribus anguſtiorē. Singulis vt ſors ceciderit: ita tribuet̄ hereditas. Per tribꝰ et familias poſſeſſio diuidet̄. Sin aūt nolueritis interficere habitatores terre qui remāſerint: erūt vobis quaſi claui ī oculis ⁊ lācee in lateribꝰ: ⁊ aduerſabūt̄ vobis in terra habitationis vr̄e: ⁊ ꝙcquid illis cogitauerā facere: vobis faciam.

A — Locutuſqꝫ eſt dn̄s ad moyſen dicēs: Precipe filiïs iſrael: ⁊ dices ad eos. Cū ingreſſi fueritis terrā chanaan ⁊ in poſſeſſionē vobis ſorte ceciderit: his finibꝰ terminabit̄. Pars meridiana incipiet a ſolitudine ſin ꝙ eſt iuxta edom ⁊ habebit terminos ꝯtra oriētē mare ſalſiſſimū: qui circuibūt auſtralē plagā ꝑ aſcēſuꝫ ſcorpionis: ita vt trāſeāt in ſenna ⁊ ꝑueniant ad meridiē vſqꝫ ad cadeſbarne: vñ egrediētur confinia ad villā noīe adar
XXXIIII

B — ⁊ tendēt vſqꝫ aſemona. Ibitqꝫ ꝑ gyruꝫ terminꝰ ab aſemona vſqꝫ ad torrenteꝫ egypti: ⁊ magni marꝫ litore finiet̄. Plaga aūt occidētal̄ a mari magno īcipiet ⁊ ipſo fine claudet̄. Porro ad ſeptētrionalē plagam a mari magno termini incipiēt ꝑueniētes vſqꝫ ad monteꝫ altiſſimū: a quo veniēt in emath vſqꝫ ad terminos ſedada: ibūtqꝫ ꝯfinia vſqꝫ ad ebrona ⁊ villā henan. Hi erūt termini ī ꝑte aꝗlonis. Inde metabūt̄ fines cōtra orientalē plagā de villa henan vſqꝫ ſe-

C — phama: ⁊ de ſephama deſcēdēt termini in reblatha cōtra fontē daphnim. Inde ꝑueniēt cōtra orientē ad mare cenereth: ⁊ tendēt vſqꝫ ad iordanē: ⁊ ad vltimū ſalſiſſimo claudent̄ mari. Hāc habebitis terrā per fines ſuos in circūitu Precepitqꝫ moyſes filiïs iſrael: dicens: Hec erit terra quā poſſidebitis ſorte: et quā iuſſit dn̄s dari nouē tribubꝰ ⁊ dimidie tribui. Tribꝰ em̄ filiorū rubē per familias ſuas: ⁊ tribꝰ filiorū gad iuxta cognationū numeruꝫ: media quoqꝫ tribꝰ manaſſe. i. due ſemis tribꝰ acceperunt partē ſuā trās iordanē contra hiericho

D — ad oriētalē plagam. Et ait dn̄s ad moyſen. Hec ſunt noīa virorū ꝙ terrā vobis diuidēt. Eleazar ſacerdos ⁊ ioſue filiꝰ nun ⁊ ſinguli pricipes de tribubꝰ ſingulis: quorū iſta ſunt vocabula. De tribu iuda: caleb filiꝰ iephone. De tribu ſymeon: ſamuel filiꝰ amiud. De tribu beniamin: helidad filius chaſelon. De tribu filiorum dan: bocci filius iogli. Filiorum ioſeph de tribu manaſſe: bannihel filiꝰ ephot. De tribu ephraim: camuhel filiꝰ ſepthan. De tribu ʒabulon heliſaphan filiꝰ pharnath. De tribu yſachar: dux phaltihel filiꝰ oʒan. De tribu aſer: abiud filiꝰ ſalomi. De tribu neptalim: phedahel: filius amiud. Hi ſūt ꝗbꝰ ꝓceperat dn̄s vt diuiderēt filiïs iſrael terram chanaan.

(Ioſue. 14. a)

XXXV

A — Ec quoqꝫ locutꝰ ē dn̄s ad moyſen in cāpeſtribꝰ moab ſupra iordanē cōtra hiericho. Precipe filiïs iſrl̄ vt dent leuitis de poſſeſſionibꝰ ſuis vrbes ad habitandū: ⁊ ſuburbana earū ꝑ circūitū vt ipſi in oppidis maneant: et ſuburbana ſint pecoribꝰ ac iumētis: ꝙ a muris ciuitatū forinſecus ꝑ circūituꝫ mille paſſuū ſpatio tendētur Cōtra orientē: duo milia erūt cubiti: ⁊ cōtra meridiē ſiliter erunt duo milia. Ad mare quoqꝫ qđ reſpicit occidētē: eadē mēſura erit: ⁊ ſeptētrional̄ plaga equali termino finiet̄. Erūtqꝫ vrbes in medio: et foris ſuburbana. De ipſis aūt oppidis ꝙ leuitꝫ dabitꝫ: ſex erūt in fugitiuoꝝ auxilia ſeparata: vt fugiat ad ea ꝙ fuderit ſanguinē: ⁊ exceptis his alia quadragitaduo oppida. i. ſimul quadragitaocto cū ſuburbanis ſuis. Ipſeqꝫ vrbes ꝙ dabūtur de poſſeſſiōibꝰ filioꝝ iſrl̄ ab his

(Ioſue. 21. a)

(Ioſue. 20. a)

B — ꝙ plus hn̄t: plures auferent̄: ⁊ ꝙ minus pauciores. Singuli iuxta mēſurā hereditatis ſue dabunt oppida leuitis. Ait dn̄s ad moyſen: Loquere filiïs iſrl̄: ⁊ dices ad eos: Qn̄ trāſgreſſi fueritꝫ iordanē in terrā chanaā: decernite ꝙ vrbes eēde beāt in ꝓſidia fugitiuoꝝ ꝙ nolētes ſanguinē ſuderit: in ꝗbꝰ cū fugerit ꝓfugus cognatꝰ occiſi nō poterit eum occidere donec ſtet in cōſpectu multitudinis: et cauſa illiꝰ iudicet̄. De ipſis aūt vrbibꝰ que ad fugitiuoꝝ ſubſidia ſeparāt̄: tres erūt trās iordanē: ⁊ tres in terra chanaan: tam filiïs iſrl̄ ꝗꝫ aduenis atqꝫ peregrinis: vt ꝯfugiat ad eas ꝙ nolens ſanguinē fuderit. Si ꝗs ferro ꝑcuſſerit: et mortuꝰ fuerit ꝙ ꝑcuſſus ē: reꝰ erit homicidiï: ⁊ ipſe moriet̄.

(Deu. 19. a)

C — Si lapidē iecerit: ⁊ ictus occubuerit: ſimiliter puniet̄. Si ligno ꝑcuſſus interierit: ꝑcuſſoris ſanguine vindicabit̄. Propiquꝰ occiſi homicidā interficiet: ſtatim vt apprehēderit eū: interficiet̄. Si ꝑ odiū ꝗs hoiem impulerit vel iecerit ꝗppiā in eū ꝑ inſi-

dias: aut cũ eẽt ĩimic⁹ manu pcufferit: ꝛ ille mortuus fuerit: pcussoꝛ homicidij reus erit. Cognat⁹ occisi stati vt inuenerit eũ: iugulabit. Qꝫ si fortuitu: ꝛ absqꝫ odio ꝛ inimicitijs q̇cq̄ hoꝝ fecerit: ꝛ hoc audiẽte pplo fuerit cõpꝛobatũ: atqꝫ inter pcussoꝛẽ ꝛ ꝓpiquũ sanguinis q̄stio vẽtilata: liberabit̃ inocẽs de vltoꝛ manu et reducet̃ p sniam i vrbẽ ad quã cõfugerat: manebitqꝫ ibi donec sacerdos magn⁹ q̇ oleo sctõ vnct⁹ ẽ: moꝛiat̃. Si iter fectoꝛ extra fines vrbiũ q̄ exulib⁹ deputate sũt fuerit iuẽt⁹: ꝛ pcussus ab eo qui vltoꝛ ẽ sanguinis: absqꝫ noxa erit q̇ eũ occiderit. Debuerat eñ pꝛofugus vsqꝫ ad moꝛtẽ põtificis i vrbe residere. Postq̄ aũt ille obierit: homicida reuertet̃ i terrã suã. Hec sempiterna erũt ꝛ legitia in cũctis habitatõib⁹ vr̃is. Homicida sub testib⁹ puniet̃. Ad vni⁹ testimoniũ nullus ꝯdẽnabit̃. Nõ accipietis pciũ ab eo q̇ re⁹ ẽ sanguinis: stati ꝛ ipse moꝛiet̃. Exules ꝛ ꝓfugi añ moꝛtẽ põtificis nullo mõ in vrbes suas reuerti poterũt ne polluatis terrã habitatõis vr̃e: que insontiũ cruoꝛe maculat̃ nec alit̃ expiari põt nisi p ei⁹ sanguinẽ q̇ alteri⁹ sanguinẽ fuderit. Atqꝫ ita emũdabit̃ vr̃a possessio me cõmoꝛãte vobiscũ. Ego eñ sũ dñs q̇ habito inter filios isr̃l. XXXVI

Ccesserũt aũt ꝛ pꝛĩcipes familiarũ galaad filij machir filij manasse de stirpe filioꝝ ioseph: locutiqꝫ sũt moysi corã pꝛincipibus isr̃l: atqꝫ dixerũt: Tibi dño nr̃o pcepit dñs vt terrã soꝛte diuideres filijs isr̃l: ꝛ vt filiabus salphaad fr̃is nr̃i dares possessionem debitã pr̃i: quas si alteri⁹ trib⁹ homines vxoꝛes acceperit: sequet̃ possessio sua ꝛ trãslata ad aliũ tribũ de nr̃a hereditate minuet̃: atqꝫ ita fiet vt cũ iubileus. i. q̇nquagesim⁹ ãn⁹ remissionis aduenerit ꝯfundat̃ soꝛtium distributio: et alioꝝ possessio ad alios trãseat. R̃ndit moyses filijs isr̃l ꝛ dño pcipiẽte: ait: Recte trib⁹ filioꝝ ioseph locuta ẽ: ꝛ hec lex sup filiab⁹ salphaad a dño ꝓmulgata ẽ. Nubãt q̇b⁹ volũt: tñ vt sue trib⁹ hoib⁹ nubãt: ne cõmisceat̃ possessio filioꝝ isr̃l de tribu in tribũ. Oẽs eñ viri ducũt vxoꝛes de tribu ꝛ cognatõe sua: ꝛ cũcte femine de eadẽ tribu maritos accipiẽt: vt hereditas ꝑmaneat in familijs: nec sibi misceant̃ trib⁹: sed ita maneãt vt a dño separate sunt. Fecerũtqꝫ filie salphaad vt sibi fuerat imparatũ: ꝛ nupserũt maala et thersa ꝛ egla ꝛ melcha ꝛ noa filijs patrui sui de familia manasse q̇ fuit filius ioseph: ꝛ possessio q̄ illis fuerat attributa mãsit i tribu ꝛ familia pr̃is eaꝝ. Hec sunt mãdata atqꝫ iudicia que mãdauit dñs p manũ moysi ad filios isr̃l i cãpestribus moab supꝛa ioꝛdanem contra hiericho.

Explicit liber Nũeri. Incipit liber elleaddaberim qui Deuteronomiũ pnotatur. Capl̃m I

Ec sunt verba

q̇ locut⁹ est moyses ad oẽm isr̃l trãs ioꝛdanẽ in solitudine cãpestri cõtra mare rubꝛuꝫ: inter pharan ꝛ thofel ꝛ laban ꝛ aseroth: vbi auri est plurimũ vndecim dieb⁹ de oꝛeb: per viã mõtis seir vsqꝫ cadesbarne. Quadragesimo anno vndecimo mẽse: pꝛimo die mẽsis locut⁹ est moyses ad filios isr̃l oĩa q̄ pceperat illi dñs: vt diceret eis: postq̄ pcussit seon regẽ ammoꝛreoꝝ: q̇ habitauit in esebon: ꝛ og regem basan q̇ mãsit i aseroth ꝛ in edrai trãs ioꝛdanem in terra moab. Cepitqꝫ moyses explanare legem ꝛ dicere: Dñs de⁹ noster locut⁹ ẽ ad nos in oꝛeb dicẽs: Sufficit vobis ꝙ in hoc mõte mansistis: Reuertimĩ ꝛ venite ad montẽ ãmoꝛreoꝝ ꝛ ad cetera q̄ ei ꝓxima sũt cãpestria atqꝫ montana ꝛ humiliora loca cõtra meridiẽ ꝛ iuxta lit⁹ maris: terram chananeoꝝ ꝛ libani vsqꝫ ad flumẽ magnũ eufraten. En inq̇t tradidi vobis. Ingredimini ꝛ possidete eam: sup quã iurauit dñs pr̃ib⁹ vr̃is abꝛaã ysaac ꝛ iacob: vt daret illã eis ꝛ semini eoꝝ post eos. Dixiqꝫ vobis illo in tẽpe: Non possum solus sustinere vos: q: dñs deus vr̃ multiplicauit vos: ꝛ estis hodie sicut stelle celi plurimi. Dñs de⁹ patrum vr̃oꝝ addat ad hũc numeꝝ multa milia: ꝛ bñdicat vobis sicut locut⁹ est. Nõ valeo solus negocia vr̃a sustinere ꝛ pondus ꝛ iurgia. Date ex vobis viros sapiẽtes ꝛ gnaros: quoꝝ cõuersatio sit ꝓbata in tribub⁹ vr̃is: vt ponã eos vobis pꝛincipes. Tũc r̃ndistis mihi: Bona res est quã vis facere. Tulitqꝫ de tribubus vr̃is viros sapiẽtes ꝛ nobiles: ꝛ cõstitui eos pꝛincipes tribunos ꝛ cẽturiones ꝛ q̇nquagenarios ac decanos q̇ docerẽt vos singl'a: pcepiqꝫ eis dicẽs: Audite illos ꝛ q̇d iustũ ẽ iudicate. Siue ci

Marginalia: Deu. 19. c — D — A — Nu. 27. a. — a — B — C — Tobie. 7. d. — D — A — b — B — Exo. 18. c. — C — Joh. 7. c.

alis sit ille siue pegrin⁹: nulla erit distā-
tia psonaꝝ. Ita puū audietis vt magnū
nec accipietis cuiusq̄ psonā: q₂ dei iudi
ciū ē. Q₂ si difficile vobis visum aliq̄d
fuerit: referte ad me: ⁊ ego audiā: Pręce
piq̄ eis oīa q̄ facere deberetis. Profecti
aūt de oreb trāsiuim⁹ p heremū terribi
lem ⁊ maximā solitudinē quā vidistis
p viā mōtis āmorrei: sicut pcepat dn̄s
de⁹ nr̄ nobis. Cūq̄ venissem⁹ in cades-
barne: dixi vobis: Uenistis ad mōtem
āmorrei: quē dn̄s de⁹ vr̄ datur⁹ est vo-
bis. Uide terrā: quā dn̄s de⁹ tu⁹ dabit
D tibi. Ascēde ⁊ posside eā: sicut locutus ē
dn̄s de⁹ nr̄ pr̄ib⁹ tuis. Noli timere: nec
q̄cq̄ paueas. Et accessistis ad me omēs
atq̄ dixistis. Mittam⁹ viros q̄ ɔsiderēt
terrā: ⁊ renūciāt p id qđ iter debeamus
ascēdere: ⁊ ad quas pgere ciuitates. Cū
q̄ mihi sermo placuisset: misit ex vobis
duodeci viros singulos de tribub⁹ suis
Nu.13.c. Qui cū prexissent ⁊ ascēdissent in mon
tana venerūt vsq̄ ad vallē botri: ⁊ ɔsi-
derata terra: sumētes de fructib⁹ ei⁹ vt
ośderē vbertatē attulerūt ad nos atq̄
dixerūt. Bona est terra quā dn̄s de⁹ nr̄
datur⁹ est nobis. Et noluistis ascende-
re s₃ increduli ad sermonē dei nr̄i mur-
murastis in tabernaculis vr̄is: atq̄ di-
xistis: Odit nos domi⁹: ⁊ idcirco eduxit
nos de terra egypti vt traderet nos in
E manu āmorrei atq̄ deleret. Quo ascen-
dem⁹? Nūcij terruerūt cor nr̄m: dicētes
Maxia multitudo est: et nobis statura
pcerior. Urbes magne: ⁊ ad celum vsq̄
munite. Filios enachim vidim⁹ ibi. Et
dixi vobis: nolite metuere: nec timeatis
eos. Dn̄s de⁹ q̄ ductor est nr̄: pro vobis
ipse pugnabit: sicut fecit in egypto cun-
ctis videntib⁹: ⁊ in solitudine ipsi vidi
stis. Portauit te dn̄s de⁹ tuus vt solet
homo gestare paruulū filiū suū i oī via
per quā ambulastis donec veniretis ad
locū istū. Et nec sic q̄dē credidistis dn̄o
deo vr̄o q̄ pcessit vos in via: ⁊ metatus
est locū in quo tētoria figere deberetis:
nocte ostēdens vobis iter p ignē: et die
F p colūnā nubis. Cūq̄ audisset dn̄s vo-
cem sermonū vr̄o ꝑirat⁹ iurauit: ⁊ ait:
Nu.14.d. Nō videbit q̄spiā de hoīb⁹ generatiōis
hui⁹ pessime terrā bonā quā sub iura-
mento pollicit⁹ sum pr̄ib⁹ vr̄is: pter ca
leb filiū iephone. Ipse eñ videbit eā: ⁊
⁊ ipsi dabo terrā quam calcauit: ⁊ filiīs
ei⁹: q₂ secut⁹ est dn̄m. Nec mirāda indi
gnatio in ppl̄m: cū mihi quoq̄ iratus

dens ppter vos dixerit: Nec tu ingredi
eris illuc: sed iosue fili⁹ nun minister tu
us ipse intrabit pro te. Hūc exhortare
⁊ robora: ⁊ ipse sorte terrā diuidet israe
li. Paruuli vr̄i de q̄b⁹ dixistis q̄ capti-
ui ducerent: ⁊ filij q̄ hodie boni ac ma
li ignorāt distātiam: ipsi ingredient: et
G ipsis dabo terrā ⁊ possidebūt eam: vos
aūt reuertimini ⁊ abite in solitudinem
p viam maris rubri. Et rn̄distis mihi:
Peccauim⁹ dn̄o. Ascēdem⁹ ⁊ pugnabi
mus: sicut pcepit dn̄s de⁹ nr̄. Cūq̄ in-
Nu.14.g. structi armis pgeretis in montē: ait mi-
hi dn̄s: Dic ad eos: Nolite ascēdere ne-
q̄ pugnetis. Nō eñ sum vobiscū ne ca-
datis corā inimicis vr̄is. Locut⁹ sum ⁊
nō audistis: s₃ aduersantes imperio dn̄i
⁊ tumētes supbia ascēdistis in montē
Itaq̄ ingressus āmorreus qui habita-
bat in montib⁹ ⁊ obuiā veniēs psecut⁹
est vos sicut solēt apes psequi: ⁊ cecidit d
seir vsq̄ horma. Cūq̄ reuersi ploraretis
corā dn̄o non audiuit vos: nec voci vr̄e
voluit acquiescere. Sedistis ergo in ca-
desbarne multo tpe. II

A P Rofectiq̄ inde venim⁹ in soli-
tudinē q̄ ducit ad mare rubrū
sicut mihi dixerat dn̄s ⁊ circuiui
mus mōtē seir longo tpe. Dixitq̄ dn̄s
ad me: Sufficit vobis circuire montem
istū ite cōtra aquilonē ⁊ ppl̄o pcipe di-
cēs: Transibitis p terminos fratrum
vr̄oꝝ filioꝝ esau q̄ habitabāt in seir: et
timebit vos. Uidete ergo diligenter ne
moueamini ɔtra eos. Neq̄ eni dabo vo-
bis de tra eoꝝ quātū pōt vni⁹ pedis cal
care vestigiū: q₂ in possessionē esau dedi
mōtē seir. Cibos emetis ab eis pecūia ⁊
comedetis: aquā emptā haurietis ⁊ bibe
B tis Dn̄s de⁹ tu⁹ bn̄dixit tibi i oī ope ma
nuū tuaꝝ. Nouit iter tuū: quō trāsieris
solitudinē hāc magnā p quadraginta
ānos: hitās tecū dn̄s de⁹ tu⁹: ⁊ nihil ti
bi defuit. Cūq̄ trāsissem⁹ frēs nr̄os fili
os esau q̄ hitabāt i seir p viā cāpestrē d
helath ⁊ d asiōgaber: venim⁹ ad iter qđ
ducit i desertū moab: Dixitq̄ dn̄s ad me
Nō pugnes ɔtra moabitas: nec ieas ad
uersus eos pliū. Nō .n. dabo tibi q̄cq̄ de
tra eoꝝ: q₂ filijs loth tradidi eā i posses-
sionē. Emin primi fuerūt hitatores ei⁹
ppl̄s magn⁹ ⁊ valid⁹ ⁊ tā excelsus vt d
enachim stirpe quasi gigātes crederent
C ⁊ eēnt siles filioꝝ enachi. Deniq̄ moa
bite appellāt eos emin. In seir aūt prī⁹
hitauerūt horrei: quibus expulsis atq̄

deletis habitauerūt filij esau ſicut fecit iſrl̄ in terra poſſeſſiōis ſue quā dedit illi dn̄s. Surgētes ḡ vt trāſiremꝰ torrētē zareth venimus ad eū. Tp̄s autē quo ambulauimꝰ de cadeſbarne vſqꝫ ad trāſitū zareth triginta ꝛ octo annorū fuit: donec ꝯſumeret omis ꝯgregatio hoim bellatoꝝ de caſtrꝭ: ſicut iurauerat dn̄s: cuiꝰ manus fuit aduerſus eos vt interirēt de caſtroꝝ medio. Poſtqꝫ aūt vniūſi ceciderūt pugnatores: locutꝰ eſt dn̄s

D ad me dicēs. Tu trāſibis hodie terminos moab vrbē noīe ar: ꝛ accedēs in vicinia filioꝝ āmon: caue ne pugnes ꝯtra eos nec mouearꝭ ad ꝑliū. Nō eni dabo tibi de terra filioꝝ āmon: qꝛ filijs loth dedi eā in poſſeſſionē. Terra gigantum reputata ē: ꝛ in ip̄a olim habitauerunt gigātes: quos āmonite vocant zomim pp̄ls magnꝰ ꝛ mltus ꝛ ꝓcere lōgitudiſ: ſicut enachim quos deleuit dn̄s a facie eoꝝ: ꝛ fecit illos hitare ꝓ eis: ſicut fecerat filijs eſau q̄ hitāt in ſeir delēs horreos: ꝛ terrā eoꝝ illꝭ tradēs: quam poſſi-

E dent vſqꝫ in pn̄s. Eueos quoqꝫ q̄ hitabant in aſerim vſqꝫ gazam cappadoces expulerūt: qui egreſſi de cappadocia deleuerūt eos: ꝛ hitauerūt ꝓ illis. Surgite ꝛ trāſite torrentē arnon. Ecce tradidi in māu tua ſeon regē eſebon āmorreorū ꝛ terrā eiꝰ incipe poſſidere: ꝛ cōmitte adūſus eū ꝑliū. Hodie incipiā mittere terrorē atqꝫ formidinē tuā in pp̄los qui hitāt ſub oī celo vt audito noīe tuo paueāt ꝛ in morē parturiētiū cōtremi-

Nu.21.e. ſcant: ꝛ dolore teneanꝭ. Miſi ergo nūcios de ſolitudie cademoth ad ſeon regē

F eſebon vbis pacificꝭ dicēs. Trāſibimꝰ ꝑ terrā tuā: publica gradiemur via: Nō declinabimꝰ neqꝫ ad dexterā neqꝫ ad ſiniſtrā: alimēta ꝑcio vēde nobis vt veſcamur: aquā pecūia tribue: ꝛ ſic bibēꝰ. Tm̄ eſt vt nobis ꝯcedas trāſitū: ſicut fecerūt filij eſau q̄ hitāt in ſeir: ꝛ moabite qui moranꝭ in ar donec vēiamꝰ ad iordanē: ꝛ trāſeamꝰ ad terrā quā dn̄s deuſ nr̄ daturꝰ ē nobis. Noluitqꝫ ſeon rex eſebon dare nobis trāſitū: qꝛ indurauerat dn̄s deꝰ tuus ſpm̄ eiꝰ: ꝛ obfirmauerat cor illiꝰ ita vt tradereꝭ in manꝰ tuas ſicut nūc vides. Dixitqꝫ dn̄s ad me. Ecce cepi tibi tradere ſeon ꝛ terrā eiuſ:

G incipe poſſidere eā. Egreſſuſqꝫ eſt ſeon obuiā nobis cū oī pp̄lo ſuo ad ꝑliū i iaſa: ꝛ tradidit eū dn̄s deꝰ nr̄ nobis: ꝑcuſſimuſqꝫ eū cū filijs ſuis ꝛ oī pp̄lo ſuo: cūctaſqꝫ vrbes in tp̄e illo cepimꝰ interfectꝭ hitatoribꝰ eaꝝ viris ac mlierībꝰ ꝛ paruulꝭ. Nō reliquimꝰ in eis qcqꝫ abſqꝫ iumētis: q̄ in ꝑtē venere ꝑdantiū: ꝛ ſpolijs vrbiū quas cepimꝰ ab aroer q̄ eſt ſuper ripā torrētꝭ arnon oppido: qd̄ ī valle ſitū eſt vſqꝫ galaad. Nō fuit vicꝰ et ciuitas q̄ nr̄as effugeret manꝰ. Oēs tradidit dn̄s deꝰ nr̄ nobis: abſqꝫ terra filiorū āmon ad quā nō acceſſimꝰ: ꝛ cūctꝭ q̄ adiacēt torrēti ieboc ꝛ vrbibꝰ mōtanīſ: vniūſiſqꝫ locꝭ a quibꝰ nos ꝓhibuit dominus deus noſter.

III A

t Taqꝫ ꝯuerſi aſcēdimꝰ ꝑ iter baſan: Egreſſuſqꝫ ē og rex baſan i

Nu.21.g. occurſū nobis cū pp̄lo ſuo ad bellādū i edrai. Dixitqꝫ dn̄s ad me: Nec timeas eū: qꝛ ī manū tua traditꝰ eſt cū oī pp̄lo ac terra ſua: facieſqꝫ ei ſicut feciſti ſeon regi āmorreoꝝ q̄ hitauit ī eſebon. Tradidit ḡ dn̄s deꝰ nr̄ in manibꝰ nr̄is etiā og regē baſan ꝛ vniūſū pp̄lum eius: ꝑcuſſimuſqꝫ eos vſqꝫ ad internitiōem vaſtantes cūctas ciuitates illiꝰ vno tp̄e. Non fuit oppidū qd̄ nos effugeret. Sexaginta vrbes ꝛ oēm regionē argob regni og in baſan. Cūcte vrbes erāt munite muris altiſſimis: portiſqꝫ ꝛ vectibus: abſqꝫ oppidis inūeris q̄ nō hēbāt muros. Et deleuimꝰ eos ſicut feceramus ſeon regi eſebon diſꝑdētes oēm ciuitatē viroſqꝫ ac mlieres ꝛ ꝑuulos: iumēta aūt ꝛ ſpo-

B lia vrbiū diripuimꝰ. Tulimuſqꝫ illo in tp̄e terrā de manu duoꝝ regū āmorreorū qui erāt trās iordanē a torrente arnon vſqꝫ ad montē hermon: quem ſidonij ſarion vocāt: ꝛ āmorrei ſanir: oēs ciuitates q̄ ſite ſunt in planitie ꝛ vniuerſam terram galaad et baſan vſqꝫ ad ſelcha et edrai ciuitates regni og ī baſan. Solus q̄ppe og rex baſan reſtiterat de ſtirpe gigantū. Et mōſtratꝰ lectꝰ eiꝰ ferreus q̄ eſt in rabath filioꝝ āmon: nouē cubitos hn̄s longitudiſ: ꝛ quattuor latitudinis ad mēſurā cubiti virilꝭ manꝰ. Terrāqꝫ poſſedimꝰ tp̄e illo ab aroer q̄ eſt ſuꝑ ripā torrētis arnon: vſqꝫ ad mediam partem montis galaad: ꝛ ciuitates illius dedi ruben et gad. Reliquam autem partem galaad et omnem baſan regni og: tradidi medie tribui manaſſe omnem regionem argob. Cunctaqꝫ baſan vocabatur terra gigantū. Jair filius manaſſe poſſedit omnē regionem argob vſqꝫ ad terminos geſſuri et machati. Uocauitqꝫ ex nomine ſuo baſan

auothiair.i.villas iair vſq; in p̄ſentem diem. Machir quoq; dedi galaad: ⁊ tri- C bub⁹ ruben ⁊ gad dedi de terra galaad vſq; ad torrentē arnon mediū torrētis ⁊ ꝯfiniū vſq; ad torrentē ieboc qui eſt termin⁹ filiorꝫ ām̄on: ⁊ planitiē ſolitudinis atq; iordanē: ⁊ termios cenereth vſq; ad mare deſerti qđ ē ſalſiſſimū ad radicē montꝭ phaſga ꝯtra orientē. Precepitq; vobis in tp̄e illo dicēs. Dn̄s deus vr̄ dat vobis terrā hāc in hereditatē: expediti p̄cedite frēs vr̄os filios iſrł oēs viri robuſti abſq; vxorib⁹ ⁊ paruuł atq; iumētis. Noui enī ꝙ plura habeatis pecora ⁊ in vrbibus remanere debebūt quas tradidi vobis: donec requiē tribuat dn̄s fr̄ibus vr̄is ſicut vobis tribuit: ⁊ poſſideāt ip̄i etiā terrā quā daturus ē eis trans iordanē: tūc reuertetur vnuſquiſq; in poſſeſſionē ſuā quā dedi vobis. Joſue quoq; in tp̄e illo p̄cepi dicens. Oculi tui viderūt q̄ fecit dn̄s de⁹ nr̄ duob⁹ his regib⁹: ſic faciet oībus re- D gnis ad q̄ trāſitur⁹ es. Ne timeas eos. Dn̄s enī de⁹ vr̄ pugnabit ꝓ vobis. Precatuſq; ſum dn̄m in tp̄e illo dicēs: Dn̄e de⁹ tu cepiſti oñdere ſuo tuo magnitudinē tuā manūq; fortiſſimā. Neq; ei ē alius de⁹ vel in celo vel in terra q̄ poſſit facere opa tua ⁊ cōparari fortitudini tue. Trāſibo igiť ⁊ videbo terrā hāc optimā trans iordanē: ⁊ montē iſtū egregiū ⁊ libanū. Jratuſq; ē dn̄s mihi ꝓpter vos: nec exaudiuit me: ſed dixit mihi: Sufficit tibi: nequāq̄ vltra loquarꝭ de hac re ad me. Aſcēde cacumen phaſge: ⁊ oculos tuos circūfer ad occidentē ⁊ ad aquilonē: auſtrūq; ⁊ orientē: et aſpice. Nec enī trāſibis iordanē iſtum. Precipe ioſue ⁊ corrobora eū atq; ꝯforta: q2 ip̄e p̄cedet pplm̄ iſtū ⁊ diuidet eis terrā quā viſur⁹ es. Manſimuſq; ī valle contra phanū phogor.

IIII

A c **E**T nunc iſrł audi p̄cepta ⁊ iudicia q̄ ego doceo te vt faciens ea viuas: ⁊ ingrediēs poſſideas terrā quā dn̄s de⁹ patrū vr̄orꝫ daturus eſt vobis. Nō addetꝭ ad v̄bū qđ vobis loquor: nec auferetꝭ ex eo. Cuſtodite mandata dn̄i dei vr̄i q̄ ego p̄cipio vobis. Oculi vr̄i viderūt oīa q̄ fecit dn̄s ꝯtra beelphegor: quō ꝯtriuerit oēs cultores ei⁹ de medio vr̄i. Uos aūt qui adheretꝭ domino deo vr̄o: viuitꝭ vniuerſi vſq; in p̄ſentē diē. Scitꝭ ꝙ docuerim vos precepta atq; iuſticias: ſicut mandauit mihi dn̄s de⁹ me⁹: ſic facietꝭ ea in terra quā poſſeſſuri eſtꝭ: ⁊ obſeruabitꝭ ⁊ implebitꝭ ope. Hec eſt enī vr̄a ſapia ⁊ intellectus corā pplis: vt audiētes vniuerſi p̄cepta hec dicāt: En pplꝰ ſapiēs ⁊ intelligēs: gens magna. Nec eſt alia natio tā grandis q̄ habeat deos appropinquātes ſibi: ſicut de⁹ nr̄ adeſt cūctis obſecratio- B nib⁹ nr̄is. Que enī eſt alia gens ſic inclyta vt habeat cerimonias iuſtaq; iudicia ⁊ vniuerſam legē quā ego ꝓponā hodie ań oculos vr̄os? Cuſtodi igiť temetip̄m ⁊ aīam tuā ſollicite. Ne obliuiſcaris v̄borꝫ q̄ viderūt oculi tui: ⁊ ne excidāt de corde tuo cūctꝭ dieb⁹ vite tue. Docebis ea filios ac nepotes tuos: die quo ſtetiſti coram dn̄o deo tuo in oreb qn̄ dn̄s locut⁹ eſt mihi dicēs: Cōgrega ad me pplm̄ vt audiāt ſmones meos: ⁊ diſcāt timere me oī tp̄e quo viuūt in terra: doceātq; filios ſuos. Et acceſſiſtis ad radices montꝭ qui ardebat vſq; ad celū: erātq; in eo tenebre ⁊ nubes et caligo. Locutuſq; eſt dn̄s ad vos de medio ignis. Uocē v̄borꝫ ei⁹ audiſtꝭ: ⁊ formā penitus nō vidiſtꝭ. Et oñdit vobis pactū ſuū qđ p̄cepit vt faceretꝭ: ⁊ decē verba q̄ ſcripſit in duab⁹ tabuł lapideis. Mihiq; mādauit in illo tp̄e vt docerem vos cerimonias ⁊ iudicia q̄ facere deberetꝭ in terra quā poſſeſſuri eſtꝭ. Cu- C ſtodite igiť ſollicite aīas vr̄as. Nō vidiſtis aliquā ſiłitudinē in die qua locut⁹ eſt vobis dn̄s in oreb đ medio ignis ne forte decepti faciatꝭ vobis ſculptā ſiłitudinē: aut imaginē maſculi vel femie ſimilitudinē oīm iumētorꝫ q̄ ſunt ſuper terrā vel auiū ſub celo volantiū: atq; reptiliū q̄ mouenť in terra: ſiue piſciū q̄ ſub terra moranť in aq̄s: ne forte eleuatis ocuł ad celū videas ſolē ⁊ lunam et oīa aſtra celi: ⁊ errore decept⁹ adores ea ⁊ colas: q̄ creauit dn̄s de⁹ tuus ī miſteriū cūctis gētib⁹ que ſub celo ſūt. Uos autē tulit dn̄s ⁊ eduxit de fornace ferrea egypti: vt hr̄et pplm̄ hereditariū ſicut eſt in p̄nti die. Jratuſq; eſt dn̄s ꝯtra me ꝓpter ſmones vr̄os: ⁊ iurauit vt nō tranſirē iordanē nec ingrederer terram optimā quā datur⁹ eſt vobis. Ecce moriar in hac humo: nō trāſibo iordanē: vos trāſibitꝭ ⁊ poſſidebitꝭ terrā egregiā. Caue ne qn̄ obliuiſcarꝭ pacti dn̄i dei D tui qđ pepigit tecū: ⁊ facias tibi ſculptā ſiłitudinē eorū que fieri dn̄s ꝓhibuit. Quia dn̄s de⁹ tuus ignis ꝯſumens eſt: Hebre.12.

deꝰ emulator. Si genuerit͡ filios ac ne
potes: et morati fueritis in terra: dece-
ptiq; fecerit͡ vobis aliquā siꝫtudinem
patrātes malū corā dño deo vr̄o vt euꝫ
ad iracūdiā ꝓuocetis: testes inuoco ho
die celū ⁊ terrā: cito pituros vos esse de
terra: quā transito iordane possessuri e-
stis. Nō hītabitis in ea longo tp̄e: sꝫ de
lebit vos dñs atq; dispget in oēs gen-
tes: ⁊ remanebit͡ pauci in natiōibꝰ ad
quas vos ducturꝰ est dñs. Ibiq; ſuiet͡
dījs q̄ hoim manu fabricati sunt: ligno
⁊ lapidi qui nō vidēt: nec audiūt nec co
medūt nec adorant͛. Cūq; q̄siert͡ ibi dñꝫ
deū tuū inuenies eū: si tñ toto corde q̄si
eris ⁊ tota tribulatiōe aīe tue postq; te
inuenerint oīa q̄ p̄dicta sūt: Nouissimo
aūt tp̄e reuerteris ad dñm deū tuū ⁊ au
dias vocē eiꝰ: q2 deꝰ misericors dñs de
us tuꝰ est. Nō dimittet te nec oīno dele
bit: neq; obliuiscet͛ pacti ī quo iurauit
p̄rībꝰ tuis. Interroga de diebꝰ antiquis
q̄ fuerūt añ te ex die quo creauit dñs de
us hoiem sup terrā a sūmo celi vsq; ad
summū eiꝰ: si facta est aliq̄ñ huiuscemo
di res: aut vnq̄ cognitū est: vt audiret
ppl̄s vocē dñi dei loquētis ð medio ig-
nis sicut tu audisti ⁊ vidisti: si fecit deꝰ
vt ingredere͛t ⁊ tolleret sibi gentē ð me
dio nationū p temptatiōes: signa atq;
portēta: p pugnā ⁊ robustā manū extē-
tūq; brachiū ⁊ horribiles visiōes: iuxta
oīa q̄ fecit ꝓ nobis dñs deꝰ nr̄ ī egypto
vidētibus ocul̄ tuis vt scires q̄m dñs
ip̄e ē deꝰ: ⁊ ñ ē aliꝰ p̄ter vnū. De celo te
fecit audire vocē suā: vt doceret te: ⁊ in
t͛ra oñdit tibi ignē suū maximū: ⁊ audi
sti ỽba illius de medio ignis: q2 dilexit
p̄res tuos: ⁊ elegit semen eoꝝ post eos.
Eduxitq; te p̄cedens in ỽture sua ma-
gna ex egypto vt deleret natiōes maxi-
mas ⁊ fortiores te in introitu tuo: ⁊ in-
troduceret te: daretq; tibi terrā earū in
possessionē: sicut cernis in p̄nti die. Sci
to ergo hodie ⁊ cogitato ī corde tuo q̄
dñs ip̄e est deꝰ in celo sursū ⁊ ī terra de-
orsum ⁊ nō sit aliꝰ. Custodi p̄cepta eius
atq; mādata q̄ ego p̄cipio tibi: vt bñ sit
tibi ⁊ filijs tuis post te: ⁊ p maneas mł-
to tp̄e sup terrā quā dñs deꝰ tuꝰ datu-
rus ē tibi. Tūc sepauit moyses tres ci-
uitates trās iordanē ad orientalē pla-
gā vt ꝯfugiat ad eas q̄ occiderit nolens
ꝓximū suū nec fuerit sibi inimicꝰ ante
vnū ⁊ alterū diē: ⁊ ad haꝝ aliquā vrbiū
possit euadere: bosor in solitudīe q̄ sita
est in terra cāpestri de tribu ruben: ⁊ ra
moth in galaad q̄ est in tribu gad: ⁊ go
lam in basan q̄ est ī tribu manasse. Ista
est lex quā ꝓposuit moyses coram filijs
isrl̄: ⁊ hec testimonia et cerimonie atq;
iudicia que locutus est ad filios isrl̄ q̄ñ
egressi sūt de egypto trās iordanē ī val
le ꝯtra phanū phogor in terra seon reg͡
āmorrei qui hītauit in esebon quem p-
cussit moyses. Filij quoq; isrl̄ egressi ex
egypto possederūt terrā eiꝰ ⁊ terrā og re
gis basan duoꝝ regū āmorreoꝝ q̄ erāt
trās iordanē ad sol̄ ortū ab aroer q̄ sita
est sup ripā torrētis arnon vsq; ad mō-
tē sanir qui ē ⁊ hermon: oēm planitieꝫ
trās iordanē ad orientalē plagam vsq;
ad mare solitudinis: ⁊ vsq; ad radices
montis phasga.

V

Vocauitq; moyses oēm israelē ⁊
dixit ad eū. Audi isrl̄ cerimoni-
as atq; iudicia q̄ ego loquor in auribꝰ
vr̄is hodie. Discite ea: ⁊ op̄e ꝯplete. Do
minꝰ deꝰ nr̄ pepigit nobiscū fedꝰ in o-
reb. Nō cū p̄rībꝰ nr̄is inijt pactū sed no
biscū: q̄ imp̄ñtiaꝝ sumꝰ ⁊ viuimꝰ. Facie
ad faciē locutꝰ est nobis in mōte de me
dio ignis. Ego seq̄ster ⁊ mediꝰ fui inter
deū ⁊ vos in tp̄e illo: vt annūciarē vo-
bis ỽba eiꝰ. Timuist͡ eñi ignē ⁊ ñ ascē
distis in mōtē. Et ait. Ego dñs deꝰ tuꝰ
qui eduxi te de terra egypti ð domo ſui
tutis. Nō hēbis deos alienos ī ꝯspectu
meo. Nō facies tibi sculptile nec siꝫitu-
dinē oīm que in celo sūt desup: ⁊ que in
terra deorsum: ⁊ q̄ ỽsant͛ in aq̄s sub ter
ra. Nō adorabis ea ⁊ nō coles. Ego eñi
sum dñs deꝰ tuꝰ: deꝰ emulator reddens
iniq̄tatē patrū sup filios in tertiā ⁊ q̄r-
tā generationē his q̄ oderūt me: ⁊ faci-
ens miscd̄iaꝫ in mł̄ta milia diligentibꝰ
me ⁊ custodiētibꝰ p̄cepta mea. Nō vsur
pabis nomē dei tui frustra: q2 non erit
impunitꝰ qui sup re vana nomē eiꝰ as-
sumpserit. Obserua diē sabbati vt san-
ctifices eū: sicut p̄cepit tibi dñs deꝰ tu-
us. Sex diebꝰ opaberis: ⁊ facies oīa o-
pera tua. Septimꝰ dies sabbati ē.i. re-
quies dñi dei tui. Nō facies in eo quic-
q̄ opis: tu ⁊ filiꝰ tuus ⁊ filia: ſuuꝰ ⁊ an
cilla: bos ⁊ asinꝰ: ⁊ om̄e iumētū tuū: et
pegrinꝰ qui est intra portas tuas: vt re
quiescat ſuus ⁊ ancilla tua sicut et tu.
Memēto q̄ ⁊ ip̄e ſuieris in egypto: et
eduxerit te inde dñs deꝰ tuus in manu
forti ⁊ brachio extento. Idcirco p̄cepit
tibi vt obseruares diē sabbati. Honora

I. 30. b. — E — F — G — A — Exo. 20. a. Ps. 80. — B — Exo. 20. b

Math.15.a. Mar.7.a

pr̄em tuū ꝛ matrē: sicut p̄cepit tibi dn̄s
deus tuus: vt longo viuas tp̄e: ꝛ bn̄ sit
tibi in terra quā dn̄s deꝰ tuus daturꝰ ē

Math.5.c Ro.13.b

tibi. Nō occides: neqꝫ mechaberis: fur-
tūqꝫ nō facies: nec loquarꝭ ꝯtra ꝓximū

C

tuū falsum testimoniū. Nō concupisces
vxorē ꝓximi tui: nō domū: nō agrū: nō
seruū: nō ancillā: nō bouē: nō asinū: et
vniuersa q̄ illiꝰ sunt. Hec v̄ba locutꝰ ē
dn̄s ad oēm multitudinē v̄ram i mon-
te: de medio ignis ꝛ nubis ꝛ caliginis:
voce magna: nihil addens ampliꝰ ꝛ scri
psit ea in duabꝰ tabul̄ lapideis q̄s tra-
didit mihi. Uos aūt postq̄ȝ audistis vo
cem de medio tenebraꝝ: ꝛ montē arde-
re vidistꝭ: accessistꝭ ad me oēs principes
tribuū ꝛ maiores natu: atqꝫ dixistꝭ: Ec-
ce ostēdit nobis dn̄s deꝰ nr̄ maiestatē et
magnitudinē suā. Uocē eni eiꝰ audiui
mus de medio ignis ꝛ ꝓbauimꝰ hodie
q̄ꝑ loquēte deo cū hoie vixerit hō. Cur ḡ
moriemur ꝛ deuorabit nos ignis h̄ ma-
ximꝰ? Si eni audierimꝰ vltra vocē dn̄i
dei nr̄i moriemur. Quid est oīs caro vt
audiat vocē dei viuētis qui de medio
ignis loquit̄ sicut nos audiuimꝰ ꝛ pos-

D

sit viuere? Tu magꝭ accede: ꝛ audi cun
cta que dixerit dn̄s deꝰ nr̄ tibi: loq̄risqꝫ
ad nos: ꝛ nos audiētes faciemꝰ ea. Qđ
cū audisset dn̄s: ait ad me. Audiui vo-
cem v̄boꝝ ppl̄i huiꝰ q̄ locuti sunt tibi.
Bn̄ oia sūt locuti. Quis det talē eos ha
bere mentē vt timeāt me ꝛ custodiant
vniuersa mādata mea in oi tp̄e: vt bene
sit eis ꝛ filijs eoꝝ in sempiternū? Uade
ergo ꝛ dic eis: Reuertimi in tentoria ve
stra. Tu v̄o hic sta mecuȝ: ꝛ loquar tibi
oia mādata mea ꝛ cerimonias atqꝫ iu
dicia q̄ docebis eos vt faciāt ea in terra
quā dabo illis in possessionē. Custodite

I.17.b.

igit̄ ꝛ facite q̄ p̄cepit dn̄s deꝰ vobis. Nō
declinabitꝭ neqꝫ ad dexterā neqꝫ ad si-
nistrā: sed ꝑ viā quā p̄cepit dn̄s deꝰ: ve-
ster ambulabitis: vt viuatis ꝛ bn̄ sit vo
bis: et ꝓtelent̄ dies vestri in terra pos-
sessionis vestre. VI

A

H Ec sunt p̄cepta ꝛ cerimonie at-
qꝫ iudicia que mādauit dn̄s deꝰ
v̄r vt docerē vos: vt faciatꝭ ea in terra
ad quā trāsgredimini possidendā: vt ti-
meas dn̄m deū tuū: ꝛ custodias omnia
mādata ꝛ p̄cepta eiꝰ que ego p̄cipio ti-
bi et filijs ac nepotibus tuis cūctꝭ die-
bus vite tue vt ꝓlongent̄ dies tui. Au
di isr̄l ꝛ obserua vt facias q̄ p̄cepit tibi
dn̄s: et bn̄ sit tibi: ꝛ m̄ltiplicerꝭ ampliꝰ:
sicut pollicitꝰ est dn̄s deꝰ patrū tuoꝝ ti
bi terrā lacte ꝛ melle manantē. Audi is

Math.22.d. Marci.12.c Luce.10.c B I.11.e.

rael: Dn̄s deꝰ tuꝰ deꝰ vnus est. Diliges
dn̄m deū tuū ex toto corde tuo: ꝛ ex to
ta aia tua: ꝛ ex tota fortitudine tua. E-
runtqꝫ v̄ba hec q̄ ego p̄cipio tibi hodie
in corde tuo: ꝛ narrabis ea filijs tuis: et
meditaberis sedens in domo tua: ꝛ am-
bulans in itinere dormiēs atqꝫ consur-
gens: ꝛ ligabis ea quasi signū in manu
tua: eruntqꝫ ꝛ mouebunt̄ inter oc̄los tu
os: scribesqꝫ ea in limine ꝛ ostijs domꝰ
tue. Cūqꝫ introduxerit te dn̄s deꝰ tuus
in terrā ꝓ qua iurauit p̄ribꝰ tuis: abra
am ysaac ꝛ iacob: ꝛ dederit tibi ciuita-
tes magnas ꝛ optimas quas nō edifica
sti: domos plenas multaꝝ apū quas nō
extruxisti: cisternas quas nō fodisti: vi-
neta ꝛ oliueta q̄ nō plātasti: ꝛ comederꝭ
et saturatꝰ fueris: caue diligēter ne ob-
liuiscaris dn̄i dei tui: q̄ eduxit te de ter

I.10.d. Math.4.b. Luce.4.b C

ra egypti de domo s̄uitutꝭ. Dn̄m deum
tuū timebis: ꝛ illi soli s̄uies: ac per no-
men illiꝰ iurabis: Nō ibitꝭ post eos ali-
enos cunctaꝝ gentiū q̄ in circūitu v̄ro
sunt: q̄m̄ deꝰ emulator dn̄s deus tuꝰ in
medio tui: ne q̄n̄ irascat̄ furor dn̄i dei
tui ꝯtra te: ꝛ auferat te d̄ supficie terre.

Math.4.b Lu.4.b.

Nō temptabis dn̄m deū tuū: sicut tem-
ptasti in loco tēptatiōis. Custodi prece-
pta dn̄i dei tui ac testimonia ꝛ cerimo-
nias quas p̄cepit tibi: ꝛ fac qđ placitū
est ꝛ bonū in ꝯspectu dn̄i vt bene sit ti-
bi: ꝛ ingressus possideas terrā optimaȝ
de qua iurauit dn̄s p̄ribus tuis: vt dele
ret oēs inimicos tuos corā te: sicut lo-

D

cutꝰ est. Cū interrogauerit te filiꝰ tuus
cras dicēs: quid sibi volunt testimonia
hec ꝛ cerimonie atqꝫ iudicia q̄ precepit
dn̄s deus nr̄ nobis: dices ei: Serui era-
mus pharaōis in egypto: ꝛ eduxit nos
dn̄s de egypto in manu forti: fecitqꝫ si-
gna atqꝫ ꝓdigia magna: et pessima in
egypto ꝯtra pharaonē ꝛ oēm domū il-
lius in cōspectu nr̄o: ꝛ eduxit nos inde
vt introducerꝭ daret terrā sup qua iura-
uit p̄ribus nr̄is. Precepitqꝫ nobis dn̄s
vt faciamꝰ oia legitima hec ꝛ timeamꝰ
dn̄m deū nr̄m vt bn̄ sit nobis cūctꝭ die-
bus vite nr̄e sicut est hodie. Eritqꝫ nr̄i
misericors: si custodierimꝰ ꝛ fecerimus
oia p̄cepta eius corā dn̄o deo nostro sic
mandauit nobis. VII

B

C Um vero introduxerit te domi-
nus deꝰ tuus in terrā quā posses
surꝰ ingrederꝭ: ꝛ deleuerit gētes m̄ltas

corã te: etheū ⁊ gergezeū ⁊ ãmorreum ⁊ chananeū ⁊ pherezeū ⁊ eueū ⁊ iebuseuꝫ septē gētes mlꝉto maioris numeri ꝙ̃ tu es robustiores te: tradideritqꝫ eas dñs deꝰ tuꝰ tibi: ꝑcuties eas vſqꝫ ad internitionē. Nō inibis cū eis fedus: nec miserebris eaꝝ: neqꝫ sociabis cū eis cōiugia. Filiā tuā nō dabis filio eiꝰ: nec filiā illiꝰ accipies filio tuo qꝛ seducet filium tuū ne seqͭtur me: ⁊ vt magis seruiet diͥs alienis. Irasceꝉqꝫ furor dñi ⁊ delebit te cito. Quinpotiꝰ hec facietꝭ eis Aras eoꝝ subuertite: ⁊ ꝯfringite statuas: lucosqꝫ succidite: ⁊ sculptilia cōburite: qꝛ pplꝉs scūs es dño deo tuo. Te elegit dñs deꝰ tuꝰ vt sis ei pplꝉs peculiaris de cūctꝭ pplꝉis q̇ sūt sup terrā. Nō qꝛ cūctas gētes nūero vincebatꝭ: vobis iunctus ē dñs ⁊ elegit vos: cū oibꝰ sitꝭ populis pauciores: sꝫ qꝛ dilexit vos dñs: ⁊ custodiuit iuramētū qđ iurauit pꝛībꝰ vr̃is. Eduxitqꝫ vos in manu forti et redimet de domo seruitutꝭ: de manu pharaonis regꝭ egypti: ⁊ scies qꝛ dñs deus tuꝰ ipse ē deus fortis ⁊ fideꝉ: custodiēs pactū ⁊ mīꝫicordiā diligētibꝰ se: ⁊ his q̇ custodiūt ꝓcepta eiꝰ in mille generationes: ⁊ reddēs odiētibꝰ se stati: ita vt disꝑdat eos ⁊ vltra nō differat: ꝓtinus eis restituēs qđ mereꝉ. Custodi ergo ꝓcepta ⁊ cerimonias atqꝫ iudicia q̄ ego mādo tibi hodie vt facias. Si postq̄ audierꝭ hec iudicia: custodierꝭ ea ⁊ feceris custodiet: ⁊ dñs deꝰ tuꝰ pactū tibi ⁊ misericordiā quā iurauit pꝛībꝰ tuis. ⁊ diliget ac mlꝉtiplicabit: bñdicetqꝫ fructui ventris tui ⁊ fructui terre tue frumēto tuo atqꝫ vindemie: oleo ⁊ armētis: gregibus ouiū tuaꝝ sup terrā: ꝓ q̄ iurauit pꝛībꝰ tuis vt daret eā tibi. Bñdictꝰ erꝭ īter oēs pplꝉos. Nō erit apud te sterilis vtriusqꝫ sexꝰ: tā in hoibꝰ q̄ in gregibꝰ tuis. Auferet dñs a te oēm lāguorē: et infirmitates egypti pessimas q̄s nouisti nō inferet tibi: sꝫ cūctꝭ hostibus tuis Deuorabis oēs pplꝉos q̄s dñs deꝰ tuus daturꝰ est tibi. Non parcet eis oculꝰ tuꝰ nec ſuies diͥs eoꝝ: ne sint in ruinā tui. Si dixerꝭ ī corde tuo: plures sunt gētes iste q̄ ego: quō potero delere eas: noli metuere sꝫ recordare q̄ fecerit dñs deus tuus pharaoni ⁊ cūctꝭ egyptiͥs plagas maxias q̄s viderūt oculi tui: ⁊ signa atqꝫ portēta manūqꝫ robustā: ⁊ extētum brachiū vt educeret te dñs deꝰ tuꝰ. Sic faciet cūctꝭ pplꝉis q̄s metuis. Insup et scrabrones mittet dñs deꝰ tuꝰ ī eos donec deleat oēs atqꝫ disꝑdat q̇ te fugerit ⁊ latere mō poterit. Nō timebis eos: qꝛ dñs deꝰ tuꝰ ī medio tui ē: deꝰ magnus ⁊ terribilis. Ipse cōsumet natōes has ī cōspectu tuo paulati atqꝫ ꝑ ꝑtes. Non poterꝭ eas delere pariꝉ: ne forte mlꝉtiplicenꝉ cōtra te bestie terre. Dabitqꝫ eos dñs deꝰ tuꝰ ī ꝯspectu tuo ⁊ interficiet illos donec penitꝰ deleāꝉ. Tradetqꝫ reges eoꝝ ī manꝰ tuas: ⁊ disꝑdes noīa eorum sub celo. Nullꝰ poterit resistere tibi: donec ꝯteras eos: Sculptilia eorum igne cōbures. Nō ꝯcupisces argētū et aurū de q̇bꝰ facta sūt: neqꝫ assumes ex eis tibi q̇cq̄ ne offendas: ꝓpꝉea: qꝛ abominatio ē dñi dei tui: nec iferes q̇ppiā ex idolo ī domū tuā: ne fias anathema: sicut ⁊ illđ ē. Quasi spurcitiā detestaberis: ⁊ velut inq̇namētū ac sordes abominationi hēbis: qꝛ anathema ē.

VIII

Omne mādatū qđ ego ꝓcipio tibi hodie caue diligēter vt facias vt possitꝭ viuere ⁊ multiplicemiꝭ īgressiqꝫ possideatꝭ terrā ꝓ qua iurauit dñs patribus vestris. Et recordaberis cuncti itineris ꝑ qđ adduxit te dñs deus tuꝰ quadraginta annis ꝑ desertum vt affligeret te atqꝫ tēptaret: ⁊ nota fierent que in tuo aīo versabanꝉ: vtrū custodires mādāta illiꝰ an nō. Afflixit te penuria: ⁊ dedit tibi cibum manna qđ ignorabas tu ⁊ patres tui vt ostēderet tibi ꝙ non in solo pane viuit homo: sꝫ in omni verbo qđ progrediꝉ de ore domini. Vestimētum tuū quo operiebarꝭ nequaq̄ vetustate deficit: et pes tuus non est subtritus. En quadragesimus annus est: vt recogites in corde tuo q̇a sicut erudit filium suum homo: sic dñs deus tuꝰ erudiuit te vt custodias mandata dñi dei tui ⁊ ambules in viͥs eiꝰ: ⁊ timeas eum. Dominꝰ eīm deus tuus introducet te in terram bonam: terram riuorum aquarumqꝫ ⁊ fontium: in cuius campis ⁊ montibꝰ erumpunt fluuiorum abyssi: terram frumenti hordei ac vinearū. in qua ficus ⁊ malogranata ⁊ oliueta nascuntur: terram olei ac mellis: vbi absqꝫ vlla penuria cōedes panem tuū: ⁊ rerum oīuꝫ abundantia ꝑfrueris: cuius lapides ferrū sunt: ⁊ de mōtibus eius eris metalla fodiunꝉ vt cū comederꝭ ⁊ satiatus fueris: bñdicas dño deo tuo ꝓ terra optima quā dedit tibi. Obserua ⁊ caue ne qñ obliuiscaris

Marginal references: Exo.23.d. — Exo.34.b. — i.12.a. — i.14.a. — et.i..26.d. — B — C — Exo.23.d. — D — 2.Mach.12.f — B — Math.4.a. — Lu.4.a. — B — C

dñi dei tui: ⁊ negligas mādata ei⁹ atq̃
iudicia ⁊ cerimonias quas ego p̄cipio
tibi hodie: ne postq̃ comederis ⁊ satiat⁹
fueris: domos pulchras edificaueris ⁊ ha
bitaueris in eis: habuerisq̃ armēta bo
um ⁊ ouiū greges: argēti ⁊ auri cuncta
rumq̃ rerū copiā: eleuet cor tuū: ⁊ nō
reminiscaris dñi dei tui q̄ eduxit te d̄ terra
egypti de domo s̄uitutis: ⁊ ductor tuus
fuit in solitudīe magna atq̃ terribili: ī
qua erat serpēs: flatu adurēs ⁊ scorpio
ac dipsas ⁊ nulle oīno aque: q̄ eduxit ri
uos de petra durissima: ⁊ cibauit te mā
na in solitudine qđ nescierūt p̄res tui.
D Et: postq̃ afflixit ac probauit: ad extre.
mū misert⁹ est tui ne diceres ī corde tuo:
fortitudo mea ⁊ robur man⁹ mee hec
mihi oīa p̄stiterūt sed recorderis dñi dei
tui ꝙ ipse vires tibi p̄buerit: vt ipleret
pactū suū sup̄ q̄ iurauit p̄rib⁹ tuis sicut
p̄ns indicat dies. Sin aūt oblitus dñi
dei tui: secut⁹ fueris deos alienos: colue-
risq̃ illos ⁊ adoraueris: ecce nūc p̄dico
tibi ꝙ oīa dispeas. Sicut gētes quas
deleuit dñs i introitu tuo: ita ⁊ vos pi-
bitis si inobediētes fueritis voci domi
A dei vestri.

IX

a Audi isrl̄: Tu trāsgrederis hodie
iordanē: vt possideas nationes
maximas ⁊ fortiores te ciuitates ī gētes et
ad celū vsq̃ muratas: ppl̄m magnū at-
q̃ sublimē: filios enachim quos ip̄e vi
disti ⁊ audisti: q̄b⁹ null⁹ p̄ōt ex aduer-
so resistere. Scies ergo hodie ꝙ dñs de-
us tu⁹ ipse trāsibit añ te ignis deuorās
atq̃ cōsumēs: q̄ ꝯterat eos: ⁊ d̄leat atq̃
disp̄dat añ faciē tuā velocit̄: sicut locu-
tus est tibi. Ne dicas in corde tuo cum
deleuerit eos dñs de⁹ tuus in cōspectu
tuo: ꝓpter iusticiā meā introduxit me
dñs vt terrā hāc possiderē: cū ꝓpter im
pietates suas iste d̄lete sint natōes. Ne
q̃ enī ꝓpter iusticias tuas ⁊ eq̄tatē cor
dis tui ingredieris vt possideas terras
earū: sed q̄ ille egerūt impie: introeūte
te delete sūt: ⁊ vt cōpleret v̄bū suū dñs
qđ sub iuramēto pollicit⁹ est p̄rib⁹ tu-
B is abraā ysaac ⁊ iacob. Scito ḡ ꝙ non
ꝓpter iusticias tuas dñs de⁹ tu⁹ dede-
rit tibi terrā hāc optimā in possessionē
cū durissime ceruicis sis ppl̄s. Memen-
to ⁊ ne obliuiscaris quō ad iracūdiā ꝓ-
uocaueris dñm deū tuū in solitudīe: ⁊ ex
eo die quo egressus es ex egypto vsq̃ ad
locū istū semp̄ aduersū dñm cōtēdisti.
Nam ⁊ oreb ꝓuocasti eū: ⁊ iratus dele-
re te voluit: qñ ascēdi in montē vt acci-
perem duas tabulas lapideas pacti qđ
pepigit vobiscū deus. Et perseueraui ī
monte quadraginta dieb⁹ ac noctib⁹:
panē non comedens ⁊ aquā nō bibēs.
Deditq̃ mihi duas tabl̄as lapideas scri
ptas digito dei: ⁊ continētes oīa verba
que vobis locut⁹ est in monte de medio
ignis qñ contio ppl̄i cōgregata est. Cū-
q̃ trāsissent quadraginta dies ⁊ totidē
noctes dedit mihi dñs duas tabulas la
pideas: tabulas federis: dixitq̃ mihi:
Surge ⁊ descēde hinc cito: q̄ ppl̄s tu⁹ Exo.32.b.
quē eduxisti de egypto deseruerūt velo-
citer viā quā demōstrasti eis: fecerūtq̃
sibi conflatile. Rursūq̃ ait dñs ad me:
Cerno ꝙ ppl̄s iste dure ceruicis sit. Di C
mitte me vt cōterā eū: ⁊ deleam nomē
ei⁹ de sub celo: ⁊ constituā te sup̄ gentē
que hac maior ⁊ fortior sit. Cūq̃ d̄ mō-
te ardente descēderem: ⁊ duas tabulas
federis vtraq̃ tenerē manu: vidissemq̃
peccasse vos dño deo v̄ro: ⁊ fecisse vobis
vitulū conflatilē ac deseruisse velociter
viā ei⁹ quā vobis oñderat: ꝓieci tabu-
las de manib⁹ meis: cōfregiq̃ eas ī cō-
spectu v̄ro. Et ꝓcidi añ dñm sicut pri⁹
quadraginta dieb⁹ ⁊ noctib⁹: panē nō
comedēs ⁊ aquā nō bibēs: ꝓpter omnia
peccata v̄ra q̄ gessistis ꝯtra dñm: ⁊ eū
ad iracundiā ꝓuocastis. Timui enī in-
dignationē ⁊ irā illi⁹: qua aduersū vos
concitat⁹: delere vos voluit. Et exaudi
uit me dñs etiā hac vice. Aduersū aa-
ron quoq̃ vehemēter irat⁹ voluit eum
conterere: ⁊ pro illo similiter dep̄catus
sum. Peccatū aūt v̄rm qđ feceratis. i. vi-
tulū: arripiēs igne cōbussi: ⁊ ī frusta cō
minuēs oīo quoq̃ in puluerē redigēs
ꝓieci in torrentē q̄ de monte descēdit.
In incendio quoq̃ ⁊ in tēptatōe ⁊ in se D
pulchris ꝯcupiscētie ꝓuocastis dñm: et
qñ misit vos de cadesbarne dicēs: ascē-
dite ⁊ possidete terram quā dedi vobis
⁊ cōtempsistis imperiū dñi dei vestri: et
non credidistis ei: neq̃ vocem eius au-
dire voluistis: sed semp̄ fuistis rebelles
a die qua nosse vos cepi. Et iacui corā
dño quadraginta diebus ac noctib⁹ q̄-
bus eū suppliciter dep̄cabar: ne deleret
vos vt fuerat cōminat⁹: ⁊ orans dixi:
Dñe de⁹ ne disp̄das ppl̄m tuū ⁊ heredi-
tatē tuā quā redemisti in magnitudīe
tua: quos eduxisti de egypto in manu
forti. Recordare seruorum tuorū abra-
am ysaac ⁊ iacob. Ne aspicias duriciā

pp̄li huiꝰ ⁊ ĩpietatē atq̈ pctm̄ :ne forte dicā habitatores terre de qua eduxisti nos:nō poterat dn̄s introducere eos in terrā quā pollicitꝰ est eis:⁊ oderat illos:idcirco eduxit vt interficeret eos in solitudine qui sūt pp̄lus tuꝰ⁊ hereditas tua quos eduxisti in fortitudie tua magna ⁊ in brachio tuo extento. X

A — Exo.34.a.

In tp̄e illo dixit dn̄s ad me. Dola tibi duas tabulas lapideas sicut priores fuerũt:⁊ ascende ad me in montem:faciesq̈ arcā ligneam:⁊ scribā ĩ tabulis verba que fuerũt ĩ his quas ante cōfregisti:ponesq̈ eas in arca. Feci igit̃ arcam de lignis sethim.Cũq̈ dolassem duas tabulas lapideas instar priorũ :ascendi in montē hn̄s eas ĩ manibus .Scripsitq̈ in tabulis iuxta id qđ prius scripserat verba decem que locutꝰ est dn̄s ad vos ĩ monte de medio ignis quādo populꝰ congregatꝰ ē:⁊ dedit eas mihi. Reuersusq̈ de monte descendi:⁊ posui tabulas in arcam quā fecerā:que hucusq̈ ibi sunt sicut mihi p̄cepit dn̄s.

B — Nu.20.d

Filij aũt isrl̃ mouerũt castra ex beroth filiorũ iachan in mosera:vbi aaron mortuus ⁊ sepultꝰ est:pro quo sacerdotio functꝰ est eleazar filiꝰ eiꝰ. Inde venerũt in gadgad:de quo loco profecti:castrametati sũt in iethabatha in terra aquaꝝ atq̈ torrentiũ. Eo tp̄e separaui tribum leui :vt portaret arcā federis dn̄i :⁊ staret coram eo in ministerio ac bn̄diceret in nomine illiꝰ vsq̈ in p̄sentem diem. Quobrem nō habuit leui partē neq̈ possessionē cū fratribꝰ suis:qꝛ ipse dn̄s possessio eiꝰ est:sicut ꝓmisit ei dn̄s deus tuus.

C

Ego aũt steti ĩ mōte sicut prius quadraginta diebꝰ ac ac noctibus:exaudiuitq̈ me dn̄s etiam hac vice:⁊ te ꝑdere noluit. Dixitq̈ mihi: Uade ⁊ precede populũ vt ingrediatur ⁊ possideat terrā quam iuraui patribus eorum : vt traderem eis . Et nunc israel q̄d dn̄s deꝰ tuꝰ petit a te:nisi vt timeas dn̄m deũ tuũ :⁊ ambules in vijs eius:⁊ diligas eum:ac seruias dn̄o deo tuo:ĩ toto corde tuo:⁊ ĩ tota aīa tua: custodiasq̈ mādata dn̄i ⁊ cerimonias eiꝰ quas ego hodie precipio tibi vt bn̄ sit tibi?En dn̄i dei tui celũ est:⁊ celum celi:terra ⁊ oīa q̄ in ea sũt ⁊ tñ p̃ribꝰ tuis ꝯglutinatꝰ est dn̄s ⁊ amauit eos :elegit q̈ semen eoꝝ post eos.i.vos de cunctꝭ

J.11.b.

D

gentibꝰ:sicut hodie cōprobat̃. Circũcidite igit̃ p̄putiũ cordis vr̃i:⁊ ceruicem vr̃am ne induretꝭ ampliꝰ : qꝛ dn̄s deus vr̃ ipse est deꝰ deoꝝ ⁊ dn̄s dn̄antiũ :deꝰ magnꝰ ⁊ potens et terribilis :q̄ ꝑsonā nō accipit nec munera. Facit iudicium pupillo ⁊ vidue:amat ꝑegrinũ:⁊ dat ei victũ atq̈ vestitum. Et vos ergo amate ꝑegrinos :qꝛ ⁊ ipsi fuistꝭ aduene ĩ terra egypti. Dn̄m deũ tuũ timebis ⁊ ei soli seruies. Ipsi adherebis : iurabisq̈ in noīe illiꝰ. Ipse est laus tua ⁊ deꝰ tuus q̄ fecit tibi hec magnalia ⁊ terribilia q̄ viderũt oculi tui. In septuaginta aīabus descēderũt p̃res tui in egyptũ:⁊ ecce nũc multiplicauit te dn̄s deꝰ tuus sicut astra celi: XI

S.7.b. — Gen.6.c.

A

a Ma itaq̈ dn̄m deũ tuũ:⁊ obserua p̄cepta eiꝰ ⁊ cerimonias iudicia atq̈ mādata oī tp̄e. Cognoscite hodie q̄ ignorant filij vr̃i qui nō viderunt disciplinā dn̄i dei vr̃i magnalia eius ⁊ robusta manu :extētũq̈ brachiũ:signa ⁊ oꝑa que fecit im medio egypti pharaoni regi ⁊ vniuerse terre eiꝰ oīq̈ exercitui egyptiorum ⁊ equis ac curribꝰ quō operuerint eos aque maris rubri :cum vos ꝑsequerent̃:⁊ deleuerit eos dn̄s vsq̈ in p̄sentem diē : vobisq̈ que fecerit ĩ solitudine donec veniretis ad hũc locũ ⁊ dathan atq̈ abiron filijs eliab q̄ fuit filiꝰ ruben quos aꝑto ore suo terra absorbuit cum domibꝰ ⁊ tabernaculis et vniuersa substātia eoꝝ quā habebāt in medio isrl̃.

Nu.16.d

B

Oculi vestri viderũt oīa opera dn̄i magna que fecit : vt custodiatis vniuersa mandata illiꝰ que ego hodie p̄cipio vobis ⁊ possitis introire ⁊ possidere terrā ad quā igredimĩ:multoq̈ ĩ ea viuatis tp̄e:quā sub iuramēto pollicitꝰ est dn̄s p̃ribus vr̃is ⁊ semi eoꝝ lacte et melle manantē. Terra em̄ ad quā ingredieris possidendā non est sicut terra egypti de qua existi :vbi iacto semie in hortoꝝ morem aque ducunt̃ irrigue:sꝫ mōtosa est ⁊ cāpestris :de celo expectās pluuias :quā dn̄s deꝰ tuus semꝑ inuisit: ⁊ oculi illiꝰ in ea sunt a principio āni vsq̈ ad finem eiꝰ. Si ergo obedieritis mādatis meis que ego p̄cipio vobis vt diligatis dn̄m deũ vr̃m :⁊ seruiatꝭ ei in toto corde vr̃o ⁊ in tota aīa vr̃a: dabit pluuiā terre vr̃e tꝑaneā ⁊ serotinam vt colligatꝭ frumētũ ⁊ vinũ ⁊ oleũ fenũq̈ ex agrꝭ ad pascēda iumēta:⁊ vt ipsi comedatis ac saturemĩ. Cauete ne forte decipiat̃ cor vr̃m ⁊ recedatꝭ a dn̄o:seruiatisq̈ dijs alienis ⁊ adoretꝭ eos : iratusq̈

J.eo — S.10.c

dn̄s claudat celū: ⁊ pluuie nō descēdāt nec terra det germen suū: pereatisq́ velociter de terra optima quā dn̄s datur⁹ est vobis. Ponite hec verba mea in cordib⁹ ⁊ in animis vr̄is: ⁊ suspēdite ea ꝓ signo in manib⁹: ⁊ iter oculos vr̄os collocate. Docete filios vr̄os vt illa meditent̄. Qn̄ sederis in domo tua ⁊ ambulaueris in via: ⁊ accubueris atq́ surrexeris: scribes ea sup̲ postes ⁊ ianuas domus tue vt multiplicent̄ dies tui ⁊ filiorū tuoꝝ in terra quā iurauit dn̄s p̄ribus tuis: vt daret eis q̄diu celū imminet terre. Si em̄ custodierit͡ȝ mādata q̄ ego p̄cipio vobis: ⁊ fecerit͡ȝ ea vt diligatis dn̄m deū vr̄m: ⁊ ambulet͡ȝ in oībus vijs ei⁹ adherētes ei: disꝑdet dn̄s omēs gētes istas añ faciē vr̄am: ⁊ possidebitis eas q̄ maiores sūt ⁊ fortiores vobis. Ois loc⁹ quē calcauerit pes vr̄: vr̄ erit. A deserto ⁊ libano ⁊ flumie magno eufrate vsq́ ad mare occidētale erūt termini vr̄i. Nullus stabit cōtra vos. Terrorē vr̄m ⁊ formidinē dabit dn̄s de⁹ vr̄ sup̲ oēm terrā quā calcaturi estis: sicut locut⁹ est vobis. En ꝓpono in cōspectu vr̄o hodie bn̄dictionē ⁊ maledictionē: bn̄dictionē si obedierit͡ȝ mādatis dn̄i dei vr̄i q̄ ego hodie p̄cipio vobis: maledictionē si nō obedierit͡ȝ mandat͡ȝ dn̄i dei vr̄i: sed recesserit͡ȝ de via quam ego nūc ostēdo vobis: ⁊ ambulauerit͡ȝ p⁹ deos alienos quos ignorat͡ȝ. Cū v'o introduxerit te dn̄s de⁹ tuus in terrā ad quā ꝑgis habitādā: pones bn̄dictionē sup̲ montē garizim: maledictionē sup̲ montem hebal q̇ sunt trās iordanē post viā q̄ vergit ad solis occasum: in terra chananei q̇ habitat in cāpestrib⁹ ꝯtra galgalā q̄ est iuxta vallē tēdentē ⁊ intrantem ꝓcul. Vos em̄ trāsibit͡ȝ iordanem vt possideatis terrā quā dn̄s de⁹ vr̄ datur⁹ est vobis: vt hēatis ⁊ possideatis illā. Videte ergo vt impleat͡ȝ cerimonias atq́ iudicia que ego hodie ponā in cōspectu vestro.

XII

Hec sūt p̄cepta atq́ iudicia q̄ facere debet͡ȝ in terra quā dn̄s deus patrū tuoꝝ daturus est tibi vt possideatis eā cūct͡ȝ dieb⁹ q̇bus sup̲ humū gradieris. Subuertite oīa loca in q̇b⁹ coluerūt gētes q̄s possessuri estis: deos suos: sup̲ mōtes excelsos ⁊ colles ⁊ subter oē lignū frōdosū. Dissipate aras eaꝝ et cōfringite statuas: lucos igne cōburite ⁊ idola cōminuite: disꝑdite noīa eorū de locis illis. Non facietis ita dn̄o deo vr̄o: sed ad locū quē elegerit dn̄s deus vr̄ de cūctis tribub⁹ vr̄is vt ponat nomen suū ibi ⁊ hitet in eo veniet͡ȝ ⁊ offeretis in loco illo holocausta ⁊ victimas vr̄as: decimas ⁊ primitias manuū vr̄arum ⁊ vota atq́ donaria: primogenita boū ⁊ ouiū: ⁊ cōedet͡ȝ ibi i ꝯspectu dn̄i dei vr̄i ac letabimini in cūct͡ȝ ad q̄ miseritis manuū vos ⁊ domus vr̄e in q̇bus bn̄dixerit vobis dn̄s de⁹ vr̄. Nō faciet͡ȝ ibi q̄ nos h̄ facim⁹ hodie: singuli qd̄ sibi rectū videt̄. Neq́ em̄ vsq́ in p̄sens tēp⁹ venistis ad requiē ⁊ possessionem: quā dn̄s de⁹ vr̄ datur⁹ est vobis. Trāsibit͡ȝ iordanē ⁊ habitabit͡ȝ i terra quā dn̄s de⁹ vr̄ datur⁹ ē vobis vt requiescat͡ȝ a cunct͡ȝ hostib⁹ ꝑ circuitū ⁊ absq́ vllo timore hitetis in loco quē elegerit dn̄s de⁹ vr̄: vt sit nomē ei⁹ in eo. Illuc oīa q̄ p̄cipio ꝯferetis holocausta ⁊ hostias ac decias ⁊ primitias manuū vr̄aꝝ: ⁊ q̇cq̇d p̄cipuum est in mūerib⁹ q̄ vouistis dn̄o. Ibi epulabimini corā dn̄o deo vr̄o: vos ⁊ filij ⁊ filie vr̄e: famuli ⁊ famule: atq́ leuites q̇ in vr̄is vrbib⁹ cōmorant̄. Neq́ em̄ h̄ȝ aliā ꝑtē ⁊ possessionē iter vos. Caue ne offeras holocausta tua in oī loco quē uider͡ȝ: sed in eo quē elegerit dn̄s in vna tribuū tuaꝝ offeres hostias: ⁊ facies q̇cūq́ p̄cipio tibi. Si aūt cōedere voluer͡ȝ: ⁊ te esus carniū delectauerit: occide ⁊ cōede iuxta bn̄dictionē dn̄i dei tui quā dedit tibi i vrbib⁹ tuis siue immūdū fuerit hoc ē maculatū ⁊ debile: siue mūdū: hoc ē integꝝ ⁊ sine macula qd̄ offerri licet: sicut capreā ⁊ ceruū: cōedes: absq́ esu dūtaxat sāguis quē sup̲ terrā q̄si aquā effūdes. Nō poter͡ȝ cōedere i oppidis tuis decimā frumēti ⁊ vini ⁊ olei tui: primogēita armētoꝝ ⁊ pecorū ⁊ oīa q̄ vouer͡ȝ ⁊ spōte offerre voluer͡ȝ ⁊ p̄mitias manuū tuaꝝ: s͡ȝ corā dn̄o deo tuo comedes ea i loco quē elegerit dn̄s de⁹ tu⁹ tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia ⁊ s̄u⁹ ⁊ famula atq́ leuites q̇ manet i vrbib⁹ tuis: ⁊ letaber͡ȝ ⁊ reficier͡ȝ corā dn̄o deo tuo i cūct͡ȝ ad q̄ extēder͡ȝ manū tuā. Caue ne derelinq̄s leuiten i oī t̄pe q̄ versar͡ȝ in terra. Qn̄ dilatauerit dn̄s de⁹ tu⁹ terminos tuos sicut locut⁹ est tibi: ⁊ volueris vesci carnib⁹ q̄s desiderat aīa tua: loc⁹ aūt quē elegerit dn̄s de⁹ tu⁹ vt sit nomē ei⁹ ibi: si ꝓcul fuerit: occides d̄ armēt͡ȝ ⁊ pecorib⁹ q̄ habuer͡ȝ sicut p̄cepit tibi et comedes in oppidis tuis vt tibi placet.

C
D.6.b.
D.eo.
Josue.1.a.
D
B
D.7.a
Exo.34.b.
B
C
D.19.a

I.15.b Sicut comedit̃ caprea ⁊ ceruus: ita ve-
sceris eis: ⁊ mũdus ⁊ imũdus ĩ cõmune
vescent̃: hoc solũ caue ne sanguinẽ co-
D medas. Sanguis. n. eorũ ꝓ aĩa ẽ: ⁊ id-
circo nõ debes aĩam comedere cũ carni
bus: sed sup terrã fundes q̃si aquam vt
bñ sit tibi ⁊ filijs tuis post te: cũ feceris
qđ placet in ꝯspectu dñi. Que aũt sctifi
caueris ⁊ vouerĩ dño: tolles ⁊ venies ad
locũ quẽ elegerit dñs: ⁊ offeres oblatio
nes tuas carnẽ ⁊ sanguinẽ super altare
dñi dei tui. Sanguinẽ hostiarũ fundes
in altari: carnibus aũt ipse vescerĩ. Ob-
serua ⁊ audi oĩa q̃ ego p̃cipio tibi vt bñ
sit tibi ⁊ filijs tuis post te ĩ sempiternũ:
cũ feceris qđ bonũ est et placitũ in ꝯspe-
I.19.a ctu dñi dei tui. Qñ disperdiderit dñs de⁹
tuus añ faciẽ tuã gẽtes ad q̃s ingredie
ris possidẽdas: ⁊ possederis eas atq; ha
bitaueris in terra earũ: caue ne imiteris
eas postq̃ te fuerint introeũte subũse:
⁊ requiras cerimonias earũ dicens. Si-
cut coluerũt gẽtes iste deos suos: ita et
ego colã. Nõ facies silr dño deo tuo
Oẽs eni abominatiões quas auersat̃ do
min⁹: fecerũt dijs suis offerẽtes filios ⁊
filias: ⁊ cõburẽtes igni. Qđ p̃cipio tibi
hoc tm̃ facito dño: nec addas q̃cq̃ nec
minuas. XIII

A f I surrexerit in medio tui ꝓphe
tes aut qui somniũ vidisse se di-
cat: ⁊ p̃dixerit signũ atq; portẽtũ: ⁊ eue
nerit qđ locut⁹ est: et dixerit tibi: eamus
et sequamur deos alienos quos ignoras:
et seruiamus eis: nõ audies v̓ba ꝓphete
illius aut somniatoris: q̃ temptat vos
dñs deus vr̃ vt palã fiat vtrũ diligatis
eũ an nõ in toto corde ⁊ in tota aĩa ve-
stra. Dñm deũ vr̃m seq̃mini ⁊ ipm time
te: ⁊ mãdata illi⁹ custodite: ⁊ audite vo
cẽ eius. Ipsi seruietis: ⁊ ipi adherebitĩ.
B Propheta aũt ille aut fictor somniorũ
interficiet̃: q̃ locutus ẽ vt vos auerte-
ret a dño deo vr̃o q̃ eduxit vos đ terra
egypti ⁊ redemit vos de domo seruitutis
vt errare te faceret de via quã tibi p̃ce-
pit dñs de⁹ tuus: et auferes malũ đ me
dio tui. Si tibi voluerit ꝑsuadere frater
tuus fili⁹ mr̃is tue aut filius tu⁹ vel fi-
lia siue vxor q̃ est in sinu tuo: aut amic⁹
quẽ diligĩ vt aĩam tuã clã dicens: eam⁹
⁊ seruiamus dijs alienis q̃s ignoras tu
et p̃res tui cũctarũ in circuitu gentiũ q̃
iuxta vel ꝓcul sũt ab initio vsq; ad fi-
nẽ terre: nõ acq̃escas ei nec audias: neq;
parcat ei oculus tu⁹ vt miserearis et oc

cultes eũ: sz statĩ interficies. Sit p̃mũ C
man⁹ tua sup eũ: ⁊ post te oĩs pp̃ls mit
tat manũ. Lapidib⁹ obrutus necabit̃:
q̃ voluit te abstrahere a dño deo tuo q̃
eduxit te de terra egypti de domo serui
tutis: vt et oĩs isrl̃ audiẽs timeat: et ne-
quaq̃ vltra faciat q̃ppiã huius rei simi
le. Si audieris in vna vrbium tuarũ q̃s
dñs de⁹ tuus dabit tibi ad h̃itandũ di-
centes aliq̃s: egressi sũt filij belial đ me
dio tui ⁊ auerterũt h̃itatores vrbis tue
atq; dixerũt: eamus ⁊ seruiam⁹ dijs alie-
nis q̃s ignoratĩ: q̃re sollicite ⁊ diligẽter
rei v̓itate ꝑspecta si inuenerĩ certũ esse
qđ dicit̃: ⁊ abomiationẽ hãc ope perpe
tratã: statim ꝑcuties h̃itatores vrbis il
lius in ore gladij: et delebis eã: oĩaq; q̃
in illa sũt vsq; ad pecora. Quicq̃d etiã D
supellectil̃ fuerit: cõgregabis in medio
platearũ eius: ⁊ cum ipa ciuitate succẽ-
des: ita vt vniuersa consumas dño deo
tuo: et sit tumulus sempitern⁹. Nõ edi-
ficabit̃ amplius: ⁊ nõ adherebit de illo
anathemate quicq̃ ĩ mãu tua: vt auer-
tat̃ dñs ab ira furorĩ sui et misereatur
tui: multiplicetq; te sicut iurauit p̃rib⁹
tuis qñ audieris vocẽ dñi dei tui: custo
diens oĩa p̃cepta eius q̃ ego p̃cipio tibi
hodie: vt facias qđ placitũ est in cõspe-
ctu domini dei tui.. XIIII

A f Ilij estote dñi dei vr̃i. Nõ vos in
cidetis nec facietis caluitiũ sup
mortuo: q̃m pp̃lus sctũs es dño
deo tuo: et te elegit vt sis ei in pp̃lm pe S.7.a.et
culiarẽ in cũctis gentib⁹ que sũt super 26.d.
terrã. Ne comedatĩ que imũda sũt. Hoc Leui.11.a.
est aĩal qđ comedere debetis: bouẽ et o-
uem et caprã: ceruũ et capreã: bubalũ:
tragelaphũ: pygargũ: orygem: camelo-
pardalũ. Oĩe aĩal qđ in duas p̃tes fin
dit vngulã et ruminat: comederĩ: đ his
aũt que ruminãt ⁊ vngulã nõ findunt:
hec comedere nõ deberĩ: camelũ leporẽ
cyrogrillũ. Quia ruminãt ⁊ nõ diuidũt
vngulã: imũda erunt vobis. Sus quo-
q; q̃m diuidit vngulã et non ruminat:
immũda erit. Carnibus eorũ nõ vescemi B
ni: et cadauera nõ tangetis. Hec come-
detis ex oĩbus q̃ morant̃ in aq̃s. Que
hñt pẽnulas ⁊ squamas comedite: que
absq; pẽnulis ⁊ squamis sũt: ne come-
datis: quia immũda sũt. Oẽs aues mũ-
das comedite: imundas ne comedatis:
aquilam. s. et gryphem et halyetũ: ixon
et vulturem: ac miluum iuxta genus su
um: ⁊ oĩe coruini generĩ: ⁊ strutiões ac

noctuā ⁊ larū atqꝫ accipitrem iuxta ge
nꝰ suū: herodiū ac cygnū ⁊ ibin ac mer
gulū porphyrionē ⁊ nycticoracem: ono
crocalū ⁊ caradrium: singula in genere
suo: vpupā quoqꝫ ⁊ vespertilionē: ⁊ oē
qđ reptat ⁊ pēnulas habet: imūdū erit
⁊ nō comedet. Oē qđ mūdū est come
C
dite. Quicquid aūt morticinū est: ne ve
scamini ex eo. Peregrino qui inter por
tas tuas est: da vt comedat, aut vēde ei:
qꝛ tu ppl's sctūs dñi dei tui es. Non co-
Exo.23.c.
et.34.d
ques hedū in lacte mřis sue. Decimam
partē sepabis de cūctis fructibus tuis
ꝙ nascūt in terra ꝑ ānos singulos: ⁊ co
medes in ꝯspectu dñi dei tui ī loco quē
elegerit vt in eo nomē illiꝰ inuocetur:
decimā frumēti tui ⁊ vini ⁊ olei ⁊ prio-
genita de armētis ⁊ ouibus tuis: vt di-
scas timere dñm deū tuū in oī tpe. Cū
aūt lōgior fuerit via ⁊ locꝰ quē elegerit
dñs deꝰ tuꝰ tibiqꝫ bñdixerit: nec poterꝭ
ad eū hec cūcta portare: vēdes oīa et in
D
pciū rediges: portabisqꝫ manu tua ⁊ ꝓ-
ficisceris ad locū quē elegerit dñs deꝰ tu
us: ⁊ emes ex eadē pecūia quicquid tibi
placuerit siue ex armētis siue ex ouibꝰ:
vinū quoqꝫ ⁊ sicerā: ⁊ oē qđ desiderat
aīa tua: ⁊ comedes corā dño deo tuo: et
epulaberis tu ⁊ domꝰ tua ⁊ leuita qui in
tra portas tuas ē. Caue ne derelinquas
eū: qꝛ nō habet aliā ꝑtem in possessione
tua. Anno tertio sepabis aliā decimā
ex oībus ꝙ nascunt tibi eo tpe ⁊ repo-
nes intra ianuas tuas: venietqꝫ leuites
qui aliā nō habet ꝑtē nec possessionē te
cū: ⁊ ꝑegrinꝰ ac pupillus ⁊ vidua qui in
tra portas tuas sunt: ⁊ comedēt ⁊ satu-
rabunt: vt bñdicat tibi dñs deus tuus
in cūctis operibꝰ manuū tuaꝝ ꝙ feceris.

A
XV

Eptimo āno facies remis-
S
sionē que hoc ordine celebrabi-
tur. Cui debet aliquid ab amico
vel ꝓximo ac fratre suo: repetere nō po-
terit: qꝛ annꝰ remissiōis est dñi. A ꝑegri
no ⁊ aduena exiges: ciuē ⁊ ꝓpinquū re
petendi nō habebis ptātē. Et oīo indi-
gens ⁊ mendicꝰ nō erit inter vos: vt be
nedicat tibi dñs deꝰ tuus in terra quā
traditurꝰ est tibi in possessionē: si tñ au
dieris vocē dñi dei tui: ⁊ custodieris vni
uersa ꝙ iussit: te ꝙ ego hodie ꝑcipio ti-
I.28.b.
bi: bñdicet tibi vt pollicitꝰ ē. Fenerabis
gentibꝰ mřtis: ⁊ ipe a nullo accipies mu
tuū. Dñaberis natiōibꝰ plurimis: ⁊ tui ne
B
mo dñabit. Si vnꝰ de fratribꝰ tuis qui
morant intra portas ciuitatis tue in ter
ra quā dñs deꝰ tuus daturꝰ est tibi: ad
pauꝑtatē deuenerit: nō obdurabis cor
tuū: nec ꝯtrahes manū sꝫ apies eā pau-
peri: ⁊ dabis mutuū quo eū indigere ꝑ-
spexeris. Caue ne forte subreptat tibi im-
pia cogitatio ⁊ dicas in corde tuo: ap-
propinquat septimꝰ ānus remissiōis: et
auertas oclos tuos a pauꝑe frē tuo: no
lens ei qđ postulat mutuū cōmodare:
ne clamet ꝯtra te ad dñm ⁊ fiat tibi in
pctm: sed dabis ei. Nec ages quippiam
callide in eiꝰ necessitatibꝰ subleuādis:
vt bñdicat tibi dñs deꝰ tuꝰ in oī tpe: et
in cūctis ad que manū miseris. Non de-
erūt pauꝑes in terra hītatiōis tue: idcir
co ego ꝑcipio tibi: vt apias manum fra
tri tuo egeno ⁊ pauꝑi: qui tecū vsat in
C
Exo.21.a.
Hiere.34.c
terra. Cū tibi venditꝰ fuerit frater tuus
hebreꝰ aut hebrea ⁊ sex ānis suierit ti-
bi: ī septimo āno dimittes eū liberū. Et
quē libertate donaueris nequaqꝫ vacuū
abire patieris: sed dabis viaticū de gre
gibus ⁊ de area ⁊ torculari tuo qbꝰ do-
minꝰ deꝰ tuus bñdixerit tibi. Memēto
ꝙ ⁊ ipe suieris in terra egypti: ⁊ libera
uerit te dñs deus tuꝰ: ⁊ idcirco ego nūc
ꝑcipio tibi. Sin aūt dixerit nolo egredi
eo ꝙ diligat te ⁊ domū tuā: ⁊ bene sibi
apud te esse sentiat: assumes subulā ⁊ ꝑ
forabis aurē eius in ianua domus tue
et suiet tibi vsqꝫ ī eternū. Ancille quo-
qꝫ silr facies. Nō auertes ab eis oculos
D
tuos qñ dimiseris eos liberos: qm iux-
ta mercedē mercēnarij: ꝑ sex ānos sui-
uit tibi: vt bñdicat tibi dñs deus tuꝰ in
cūctis opibus ꝙ agis. De priogenitis ꝙ
nascunt in armētis ⁊ ouibꝰ tuis: ꝗcꝗd
est sexus masculini sctificabis dño deo
tuo. Nō opaberis in priogenito bouis: ⁊
nō tondebis priogenita ouiū. In cōspe
ctu dñi dei tui comedes ea ꝑ annos sin
gulos in loco quē elegerit dñs: tu ⁊ do-
mus tua. Sin aūt habuerit maculam ⁊
vel claudū fuerit vel cecū aut in aliqua
ꝑte deforme vel debile: nō imolabit do
mino deo tuo: sed ītra portas vrbis tue
comedes illud. Tā mūdꝰ qꝫ imūdꝰ silr
vescent eis ꝙsi caprea ⁊ ceruo. Hoc solū
S.12.c
obsuabis vt sanguinem eoꝝ nō come-
das: sed effundes in terrā quasi aquā.

XVI

Bserua mēsem nouaꝝ
O
frugū ⁊ veni primū tpis vt faci-
A
as phase dño deo tuo. qm in isto
mense eduxit te dñs deꝰ tuus de egypto
nocte. Immolabisqꝫ phase dño deo tuo
de ouibꝰ et de bobꝰ in loco quē elegerit

dn̄s deus tuꝰ vt habitet nomē eiꝰ ibi. Nō comedes ī eo panē fermētatū. Septem diebꝰ comedes absqꝫ fermēto afflictiōis panē: qm̄ ī pauore egressus es de egypto: vt memineris diei egressiōis tue de egypto oībꝰ diebus vite tue. Nō apparebit fermētatū in oībus terminis tuis septē diebꝰ: ⁊ nō remanebit de carnibus eiꝰ qđ imolatū est vespe: ī die primo vsqꝫ mane. Nō poteris imolare phase in q̄libet vrbiū tuaꝝ quas dn̄s deus tuus daturꝰ est tibi: sed in loco quē elegerit dn̄s deꝰ tuus vt habitet nomē eiꝰ ibi. Immolabisqꝫ phase vespe ad solꝭ occasū qn̄ egressus es de egypto ⁊ coques et comedes in loco quē elegerit dn̄s deus tuus: maneqꝫ ꝯsurgēs vades ī tabernacula tua. Sex diebꝰ comedes azyma et in die septima qꝛ collecta est dn̄i dei tui: nō facies opus. Septem hebdomadas nūerabis tibi ab ea die qua falcem in segetē miserꝭ: ⁊ celebrabis diem festū hebdomadaꝝ dn̄o deo tuo oblationem spontaneā manꝰ tue quā offeres iuxta bn̄dictionē dn̄i dei tui: ⁊ epulaberis corā dn̄o deo tuo: tu ⁊ filiꝰ tuꝰ ⁊ filia tua ⁊ ſuus tuus et ancilla tua: ⁊ leuites q̄ est intra portas tuas: et aduena ac pupillus et vidua q̄ moranꝭ vobiscū in loco quē elegerit dn̄s deus tuus: vt habitet nomē eiꝰ ibi: ⁊ recordaberꝭ qm̄ ſuꝰ fueris in egypto: custodiesqꝫ ac facies q̄ tibi p̄cepta sūt. Solēnitatē q̄ꝫ tabernaculoꝝ celebrabis ꝑ septē dies qn̄ collegeris de area et torculari fruges tuas: ⁊ epulaberꝭ in festiuitate tua: tu et filius tuꝰ et filia et ſuus tuus et ancilla: leuites q̄ꝫ et aduena ⁊ pupillꝰ et vidua q̄ intra portas tuas sūt. Septē diebus dn̄o deo tuo festa celebrabis in loco quē elegerit dn̄s: bn̄dicetqꝫ tibi dn̄s deꝰ tuꝰ in cūctis frugibꝰ tuis: ⁊ in oī ope manuū tuaꝝ: erisqꝫ in leticia. Tribꝰ vicibus ꝑ annū apparebit om̄e masculinū tuū in ꝯspectu dn̄i dei tui in loco quē elegerit in solēnitate azymoꝝ: ⁊ in solennitate hebdomadaꝝ ⁊ in solēnitate tabernaculoꝝ. Nō apparebit an̄ dn̄m vacuus: sed offeret vnusq̄sqꝫ ſm ꝙ habuerit iuxta bn̄dictionem dn̄i dei sui quā dederit ei. Iudices ⁊ mgr̄os ꝯstitues ī oībꝰ portis tuis quas dn̄s deꝰ tuus dederit tibi ꝑ singl̄as tribꝰ tuas vt iudicēt ppl̄m iusto iudicio: nec in alterā ptē declinent. Nō accipies ꝑsonā nec mūera: qꝛ munera excecāt ocl̄os sapientū: et mutāt verba iustoꝝ. Iuste qđ iustū est ꝑseq̄ris vt viuas et possideas terrā quā dn̄s deꝰ tuus dederit tibi. Nō plātabis lucū ⁊ omnē arborē iuxta altare dn̄i dei tui: nec facies tibi atqꝫ ꝯstitues statuam: q̄ odit dn̄s deus tuus.

XVII

Non imolabis dn̄o deo tuo bouem ⁊ ouē in quo ē macula aut quippiā vitij: qꝛ abominatio est dn̄o deo tuo. Cūqꝫ repti fuerit apud te ītra vnā portarū tuaꝝ q̄s dn̄s deꝰ tuus dabit tibi: vir aut mlīer qui faciāt malū in conspectu dn̄i dei tui ⁊ trāsgrediantꝭ pactū illius vt vadāt et seruiant dijs alienis et adorēt eos solē et lunā ⁊ oēm militiam celi que non precepi: et hoc tibi fuerit nunciatū: audiēsqꝫ inq̄sieris diligēter: et veꝝ esse repererꝭ: et abomiatio facta est in isrl̄: educes virū ac mlīerē qui rem sceleratissimā ꝑpetrarūt: ad portas ciuitatis tue: et lapidibus obruenꝭ. In ore duoꝝ aut triū testiū ꝑibit q̄ interficieꝭ. Nemo occidaꝭ: vno ꝯtra se dicēte testimoniū: Manꝰ testiū prima interficiet eū: et manꝰ reliq̄ ppl̄i extrema mittetur: vt auferas malū đ medio tui. Si difficile et ambiguū apud te iudiciū eē ꝑspexeris: inter sanguinē ⁊ sanguinē: causam et causaꝫ: leprā et nō leprā: ⁊ iudicū intra portas tuas videris v̄ba variari: surge et ascēde ad locū quē elegerit dn̄s deus tuus: veniesqꝫ ad sacerdotes leuitici generis et ad iudicē q̄ fuerit illo tp̄e q̄resqꝫ ab eis q̄ iudicabūt tibi iudiciū veritatē: ⁊ facies qđcūqꝫ dixerint q̄ p̄sūt loco quē elegerit dn̄s ⁊ docuerit te iuxta legeꝫ eiꝰ: seq̄risqꝫ sn̄iam eoꝝ: nec declinabis ad dextraꝫ neqꝫ ad sinistrā. Qui aūt sup̄bierit nolēs obedire sacerdotis impio q̄ eo tp̄e ministrat dn̄o deo tuo: ex decreto iudicis morieꝭ hō ille: et auferes malū de isrl̄: cūctusqꝫ ppl̄s audiens timebit vt nullus deinceps intumescat sup̄bia. Cum ingressus fueris terrā quā dn̄s deꝰ tuus dabit tibi: ⁊ possederis eā habitauerisqꝫ in illa et dixeris: ꝯstituā sup̄ me regē sicut hn̄t oēs ꝑ circūitū natiōes: eū ꝯstitues quē dn̄s deus tuꝰ elegerit de nūero fratꝝ tuorū. Nō poteris alteriꝰ gētis hoīem regem facere: q̄ nō sit frater tuꝰ. Cūqꝫ fuerit ꝯstitutꝰ: nō mltiplicabit sibi eq̄s: nec reducet ppl̄m in egyptū equitatꝰ numero subleuatꝰ: p̄sertim cum dn̄s p̄ceperit vobis vt nequaq̄ꝫ amplꝰ ꝑ eandē viam reuertamini. Non hēbit vxores plimas

Margin (left): B — C — D — Exo. 23.b. et.34.c. Ecci.35.a — Exo. 23.a. Eccl. 20.d.

Margin (right): A — B — Math.18.b Joh.8.c 2.Cori.13.a. Hebre.10.e 1.Thi.5.d. — ß.5.d — C — ?.26.a. — D

que alliciāt animū eius: neq̧ argēti ⁊ auri imēsa pōdera. Postq̧ aūt sederit in solio regni sui: describet sibi deutero nomiū leg꞉ huius in volumīe accipiēs exemplar a sacerdotib⁹ leuitice trib⁹ et habebit secū: legetq̧ illud omnibus diebus vite sue: vt discat timere dn̄m deum suū: custodire verba ⁊ cerimonias ei⁹ que in lege p̄cepta sūt. Nec eleuetur cor ei⁹ in sup̄biā sup fratres suos: neq̧ declinet in partem dexterā vel sinistrā: vt longo tempore regnet ipse et filij ei⁹ super israel. XVIII

A Nu.18.c. Non habebūt sacerdotes ⁊ leuite ⁊ omēs qui de eadē tribu sunt: partē ⁊ hereditatē cū reliquo israel: q꞉ sacrificia dn̄i ⁊ oblationes eius comedēt: ⁊ nihil aliud accipiēt de possessione fratrū suorū. Dn̄s eni ip̄e ē hereditas eorū: sicut locutus est illis. Hoc erit iudiciū sacerdotū a ppl̄o ⁊ ab his q̄ offerunt victimas siue bouē siue ouem imolauerint dabunt sacerdoti armū ac ventriculū: primitias frumēti vini ⁊ olei ⁊ lanarū partē ex ouiū tonsiōe. Ip̄m eni elegit dn̄s deus tu⁹ de cūctis tribubus tuis vt stet ⁊ mīstret nomini domini dei tui ipse ⁊ filij ei⁹ in sempiternū.

B Si exierit leuites ex vna vrbiū tuaru꞉ ex oī israel in qua habitat ⁊ voluerit venire desiderans locū quē elegerit dn̄s: ministrabit in noīe dn̄i dei sui sicut omnes frēs ei⁹ leuite qui stabūt eo tempore corā dn̄o. Partē ciboꝝ eandē accipiet quā ⁊ ceteri: excepto eo qd̓ ī vrbe sua ex paterna ei successione debet̄. Qn̄ ingressus fueris terrā quā dn̄s de⁹ tu⁹ dabit tibi: caue ne imitari velis abominationes illaꝝ gentiū: nec inueniat̄ in te qui lustrat filiū suū aut filiā ducēs per ignem aut qui ariolos sciscitet̄: aut obseruet somnia atq̧ auguria: ne sit maleficus: nec incantator: neq̧ phitones cōsulat nec diuinos: ⁊ q̄rat a mortuis veritatē.

C Oīa eni hec abominat̄ dn̄s: ⁊ ꝓpter istiusmodi scelera delebit eos ī introitu tuo: p̄fectus eris ⁊ absq̧ macula cū dn̄o deo tuo. Gentes iste quaꝝ possidebis terrā: augures ⁊ diuīos audiunt: tu aūt a dn̄o deo tuo aliter institut⁹ es.

Actꝫ. 7. e. Prophetā꞉ de gente tua ⁊ de frib⁹ tuis sicut me suscitabit tibi dn̄s deus tuus: ip̄m audies vt petisti a dn̄o deo tuo in oreb qn̄ cōtio ꝯgregata est atq̧ dixisti.

Exo.20.c. Vltra nō audiā vocē dn̄i dei mei: ⁊ ignem hūc maximū ampli⁹ nō videbo ne moriar. Et ait dn̄s mihi. Bene oīa sunt locuti. Prophetā꞉ suscitabo eis de medio fratrū suoꝝ similē tui: ⁊ ponā꞉ verba mea in ore ei⁹: loquet̄q̧ ad eos oīa que p̄cepero illi. Qui aūt v̄ba eius q̄ loquet̄ in noīe meo audire noluerit: ego vltor existā. Propheta aūt qui arrogantia deprauat⁹ voluerit loqui ī noīe meo que ego nō precepi illi vt diceret: aut ex noīe alienorū deoꝝ: interficiet̄. Q꞉ si tacita cogitatiōe rn̄deris: quō possum intelligere v̄bū qd̓ dn̄s nō est locut⁹: hoc habebis signū. Qd̓ in noīe dn̄i ꝓph̄a ille p̄dixerit ⁊ nō euenerit: hoc dn̄s nō est locut⁹: sed p̄ tumorē animi sui ꝓph̄a cōfinxit: ⁊ idcirco nō timebis eū. XIX

A Deu.12.d. Nu.35.b. Josue.20.a. Cum disp̄diderit dn̄s de⁹ tu⁹ gentes quaꝝ tibi traditur⁹ est terrā ⁊ possederi꞉ eā ħitaueris q̧ in vrbibus ei⁹ ⁊ in edib⁹: tres ciuitates separabis tibi in medio terre quā dn̄s deus tuus dabit tibi in possessionē sternens diligēter viā: ⁊ in tres equaliter p̄tes totam terre tue prouinciā diuides: vt habeat e vicino qui ꝓpter homicidiū ꝓfugus est quo possit euadere. Hec erit lex homicide fugienti꞉ cui⁹ vita s̄uāda est.

B Qui p̄cusserit ꝓximū suū nesciēs: ⁊ qui heri ⁊ nudiustertiꝰ nullū ꝯtra eū odiu꞉ habuisse cōprobat̄ sed abisse cū eo simpliciter in siluā ad ligna cedēda: ⁊ ī succisione lignoꝝ securi꞉ fugerit manu: ferrūq̧ lapsum de manubrio amicū ei⁹ p̄cusserit ⁊ occiderit: hic ad vnā supradictarū vrbiū ꝯfugiet ⁊ viuet: ne forsitan proxim⁹ eius cui⁹ effusus ē sanguis dolore stimulat⁹ p̄sequat̄ ⁊ app̄hendat eū si longior via fuerit: ⁊ p̄cutiat aīam ei⁹ q̄ nō est reus morti꞉: q꞉ nullū cōtra eū q̄ occisus est odiū pri⁹ habuisse monstratur. Idcirco precipio tibi vt tres ciuitates equal̄ intra se spatij diuidas.

C Deu.12.b. Cū autē dilatauerit dn̄s de⁹ tuus termīos tuos sicut iurauit p̄ribus tuis et dederit tibi cunctā terrā quā eis pollicit⁹ est: si tn̄ custodieri꞉ mādata ei⁹ ⁊ feceris q̄ hodie p̄cipio tibi vt diligas dn̄m deū tuū ⁊ ambules in vijs ei⁹ oīni t̄pe: addes tibi tres alias ciuitates: ⁊ supradictaru꞉ triū vrbiū numerū duplicabis: vt nō effundat̄ sanguis innoxi⁹ in medio terre quā dn̄s deus tuus dabit tibi possidendam: ne sis sanguinis reus. Si quis autem odio habēs ꝓximū: insidiatus fuerit vite ei⁹ surgēsq̧ p̄cusserit illū ⁊ mortuus fuerit: fugeritq̧ ad vnā de supra-

dictis vrbib⁹:mittent seniores ciuitatꝭ illi⁹ :ꝛ arripiēt eum de loco effugij:tra dentq̄ in manu ꝑrimi cui⁹ sanguis effusus ē:ꝛ moriet̃. Nō misereberꝭ ei⁹:et auferes noxiū sanguinē de israel: vt bñ sit tibi. Non assumes ꝛ trāsferes terminos ꝑrimi tui q̄s fixerūt priores i possessione tua quā dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi in terra quā accceperꝭ possidendā. Non stabit testis vn⁹ cōtra aliquē: quicquid illud pcti ꝛ facinorꝭ fuerit sꝫ in ore duorum aut triū testiū stabit oē verbū. Si steterit testis mendax ꝯtra hoīeꝫ accusans eū ꝑuaricatōis: stabūt ambo q̄rum causa est añ dñm in conspectu sacerdotū ꝛ iudicū qui fuerint in diebus illis. Cūq̄ diligētissime ꝑscrutātes inuenerint falsum testē dixisse ꝯtra frēꝫ suū mēdaciū: reddēt ei sicut frati suo facere cogitauit: ꝛ auferes maluꝫ de medio tui: vt audiētes ceteri timorē habeāt: ꝛ nequaq̄ talia audeāt facere. Nō misereberis ei⁹: sꝫ aīam ꝓ aīa: oculū ꝓ oculo dentē pro dente: manū ꝓ manu: pedem pro pede exiges. XX

I. eo. · I. 27. c. · Math. 18. b. · Joh. 8. c. · Cor. 13. a · Thi. 5. d · Hebre. 10. e. · 8. eo. · Exo. 21. c. · Leui. 24. c. · Math. 5. f.

S I exigeris ad bellū cōtra hostes tuos: ꝛ videris equitat⁹ ꝛ currus ꝛ maiorē q̄ tu habeas aduersarij exercit⁹ multitudinē: nō timebis eos: q̄ dñs de⁹ tuus tecuꝫ ē qui eduxit te de terra egypti. Appropinquāte aūt iam ꝑlio: stabit sacerdos añ acieꝫ: ꝛ sic loquet̃ ad ppl̃m. Audi isrl̃. Uos hodie contra inimicos vr̃os pugnā cōmittitis nō ꝑtimescat cor vr̃m. Nolite metuere: nolite cedere: nec formiderꝭ eos q̄ dñs de⁹ vr̃ in medio vr̃i est: ꝛ ꝓ vobis ꝯtra aduersarios dimicabit vt eruat vos de ꝑiculo. Duces q̄ꝫ ꝑ singl̃as turmas audiēte exercitu ꝓclamabūt. Quis ē hō q̄ edificat domū nouā: ꝛ ñ edificauit eā? Uadat ꝛ reūtat̃ i domū suā: ne forte moriat̃ i bello ꝛ ali⁹ dedicet eā. Quis est hō q̄ plātauit vineā: ꝛ necdū fecit eā eē cōeꝫ de q̄ vesci oīb⁹ liceat? Uadat ꝛ reūtat̃ i domū suā: ne forte moriat̃ i bello: ꝛ ali⁹ hō ei⁹ fūgat̃ officio. Quis ē hō q̄ desponđit vxorē: ꝛ nō accepit eam? Uadat ꝛ reuertat̃ i domū suā ne forte moriat̃ in bello ꝛ alius homo accipiat eā. His dictis addēt reliqua: ꝛ loquent̃ ad populū. Quis est hō formidolosus ꝛ corde pauido? Uadat ꝛ reuertat̃ in domū suam: ne pauere faciat corda fratꝝ suorum sicut ipse timore ꝑterritus ē. Cūq̄ siluerint duces exercit⁹: ꝛ finē loquē di fecerint: vnusquisq̄ suos ad bellandum cuneos ꝑparabit. Si q̄n accesserꝭ ad expugnādam ciuitatē: offeres ei primū pacē. Si recepit ꝛ apuerit tibi portas: cūct⁹ ppl̃s q̄ i ea est: saluabit̃: ꝛ seruiet tibi sub tributo. Sin aūt fedus inire noluerit ꝛ cepit ꝯtra te bellū: oppugnabis eā. Cūq̄ tradiderit dñs de⁹ tu⁹ illā in māu tua: ꝑcuties oē qđ in ea generis masculini est in ore gladij absq̄ mulierib⁹ ꝛ infantib⁹ iumentis ꝛ ceteris q̄ in ciuitate sūt. Oēm ꝑdam exercitui diuides: ꝛ comedes de spolijs hostiū tuorum q̄ dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi. Sic facies cunctis ciuitatibus q̄ a te procul valde sunt: ꝛ nō sūt de his vrbib⁹ q̄s in possessionem acceptur⁹ es. De his autē ciuitatib⁹ que dabunt̃ tibi: nulluꝫ oīo ꝑmittes viuere: sꝫ interficies in ore gladij: etheū videlicet ꝛ āmorreū ꝛ chananeū pherezeū ꝛ eueū ꝛ iebuzeū: sicut ꝑcepit tibi dñs de⁹ tuus: ne forte doceāt vos facere cūctas abomiationes q̄s ipsi ꝑati sūt dijs suis ꝛ peccetꝭ in dñm deuꝫ vr̃m. Q̄n obsederꝭ ciuitatem multo tp̃e ꝛ munitionib⁹ circūdederꝭ vt expugnes eā: nō succides arbores de q̄b⁹ vesci pōt: nec securib⁹ ꝑ circūitū debes vastare regionē: q̄m lignum ē ꝛ nō hō: nec pōt bellātiū ꝯtra te augere nūeruꝫ. Si q̄ aūt ligna nō sūt pomifera sꝫ agrestia ꝛ in ceteros apta vsus: succide ꝛ extrue machinas donec capias ciuitateꝫ q̄ ꝯtra te dimicat. XXI

Q Uando inuētū fuerit i terra quā dñs de⁹ tu⁹ datur⁹ est tibi: hoīs cadauer occisi: ꝛ ignorabit̃ cedis re⁹: egredient̃ maiores natu ꝛ iudices tui: ꝛ metient̃ a loco cadauerꝭ singulaꝝ ꝑ circuitū spatia ciuitatū: ꝛ quā viciniore ceterꝭ esse ꝑspexerit: seniores ciuitatꝭ illi⁹ tollēt vitulā de armēto q̄ nō traxit iuguꝫ: nec terrā scidit vomere: ꝛ ducent eā ad vallē asperā atq̄ saxosā q̄ nūq̄ arata ē nec semētē recepit: ꝛ cedēt i ea ceruices vitl̃e. Accedētq̄ sacerdotes filij leui q̄s elegerit dñs de⁹ tu⁹ vt mistrēt ei ꝛ bñdicāt in noīe ei⁹: ꝛ ad ꝟbū eoꝝ oē negociū pēdet: ꝛ quicquid mūdū vl̃ imūduꝫ est iudicet̃. Et veniēt maiores natu ciuitatꝭ illi⁹ ad īterfectū: lauabūtq̄ manus suas sup̱ vitulā q̄ i valle ꝑcussa ē. ꝛ dicēt: Man⁹ nr̄e nō effuderūt sanguinem hūc: nec oculi viderūt. Propitius esto ppl̃o tuo israel quē redemisti dñe: ꝛ nō repures sanguinē inocētē i medio

I. 24. a. · Mach. 3. g. · Judi. 7. a. · Jone. 1. d

pplī tui in isrl̄. Et auferet̄ ab eis reatꝰ sanguis: tu aūt alienꝰ eris ab innocentis cruore q̄ fusus est cū feceris qđ p̄cepit dn̄s. Si egressus fueris ad pugnam cōtra inimicos tuos: ⁊ tradiderit eos dominꝰ deꝰ tuꝰ in manu tua: captiuosqꝫ duxeris ⁊ viderꝭ in numero captiuorū mulierē pulchrā ⁊ adamauerꝭ eā volueris qꝫ habere vxorē: introduces eā in domū tuā. Que radet cesariē ⁊ circūcidet vngues ⁊ deponet vestē in qua capta ē sedensqꝫ in domo tua flebit patrem et matrē suā vno mēse: ⁊ postea intrabis ad eā: dormiesqꝫ cū ea: ⁊ erit vxor tua. Si aūt postea nō sederit aīo tuo: dimittes eā liberā: nec vēdere poterit pecūia nec opprimere ꝑ potētiā: q2 humiliasti eā. Si habuerit hō vxores duas vnam dilectā ⁊ alterā odiosam genueritqꝫ ex eis liberos: ⁊ fuerit filiꝰ odiose primogenitꝰ: volueritqꝫ substātiā inter filios suos diuidere: nō poterit filiū dilecte facere primogenitū ⁊ p̄ferre filio odiose: sꝫ filiū odiose agnoscet primogenitum: dabitqꝫ ei de his q̄ habuerit cuncta duplicia. Iste ē eīn pricipiū liberoꝝ eiꝰ: ⁊ huic debent̄ primogēita. Si genuerit hō filiū cōtumacē ⁊ ꝓteruū q̄ nō audierit prīs ac mrīs imperiū ⁊ cohercitus obedire cōtēpserit: app̄hēdent eū ⁊ ducent ad seniores ciuitatis illiꝰ ⁊ ad portā iudiciꝫ: dicētqꝫ ad eos: Filiꝰ nr̄ iste ꝓteruꝰ ⁊ ꝯtumax est: monita nr̄a audire contēnit: comesationibꝰ vacat ⁊ luxurie atqꝫ cōuiuijs: lapidibꝰ eum obruet ppl̄s ciuitatꝭ: ⁊ moriet̄: vt auferatꝭ malum de medio vr̄i: ⁊ vniūsus isrl̄ audiens ꝑtimescat. Qn̄ peccauerit hō quod morte plectendū est: ⁊ adiudicatꝰ morti appensus fuerit in patibulo: nō ꝑmanebit cadauer eiꝰ in ligno: sed in eadeꝫ die sepelit̄: q2 maledictꝰ a deo est q̄ pēdet in ligno: ⁊ nequaq̄ cōtaminabis terram tuā quā dn̄s deꝰ tuꝰ dederit tibi in possessionem.

Josue. 10.e

Sala. 3.b.

XXII

A

Exo. 23.a.

Non videbis bouem fratris tui aut ouē errātē: p̄teribis: sꝫ reduces fratri tuo: etiā si nō est ꝓpinquus frater tuꝰ nec nosti eū: duces in domuꝫ tuā ⁊ erūt apud te q̄diu q̄rat ea frater tuꝰ ⁊ recipiat. Similiter facies de asino ⁊ de vestimēto ⁊ đ oī re fratris tui q̄ perierit: si inueneris eā ne negligas quasi alienā. Si viderꝭ asinum fr̄is tui aut bouē cecidisse in via: non despicies: sed subleuabis cū eo. Nō induet̄ mulier veste virili: nec vir vtetur veste feminea. Abominabilis eīn apud deū est q̄ facit hoc. Si ābulās ꝑ viā: ī arbore vl̄ ī terra nidum auis inueneris ⁊ matrē pull̄ vl̄ ouis desuper incubātē: nō tenebis eaꝫ cū filijs: sꝫ abire patierꝭ captos tenens filios: vt bn̄ sit tibi ⁊ lōgo viuas tempꝫe. Cū edificaueris domū nouā: facies murum tecti ꝑ circūitum ne effundat̄ sanguis ī domo tua ⁊ sis reꝰ labēte alio ⁊ ī p̄ceps ruēte. Ne seres vineā tuā altero semīe: ne ⁊ sementis quā seuisti ⁊ q̄ nascunt̄ ex vinea pariter sctificent̄. Non arabis in boue simul ⁊ asino. Nō indueris vestimēto qđ ex lana linoqꝫ contextū est. Funiculos in fimbrijs facies ꝑ quattuor angulos pallij tui quo operieris. Si duxerit vir vxorē: ⁊ postea odio habuerit eā: q̄sieritqꝫ occasiōes q̄bꝰ dimittat eā obijciens ei nomē pessimū et dixerit: vxorē hāc accepi ⁊ ingressus ad eā nō inueni v̄ginē: tollēt eā pr̄ ⁊ mater eius: ⁊ ferēt secū signa v̄ginitatis eiꝰ ad seniores vrbis q̄ in porta sūt: ⁊ dicet pr̄: Filiā meā dedi huic vxorē: quaꝫ q2 odit imponit ei nomē pessimū vt dicat: nō inueni filiā tuā v̄ginem: ⁊ ecce hec sūt signa v̄ginitatꝭ filie mee. Expāndent vestimētū corā seniorībꝰ ciuitatis apprehēdētqꝫ senes vrbis illius virum ⁊ v̄berabūt illū: cōdēnātes insuꝑ centum siclis argenti q̄s dabit pr̄i puelle: qm̄ diffamauit nomē pessimū suꝑ v̄ginē isrl̄: habebitqꝫ eā vxorē ⁊ nō potuit dimittere oībꝰ diebꝰ vite sue. Qꝫ si veꝝ est qđ obijcit: ⁊ nō est in puella inuēta v̄ginitas: ejciēt eā extra fores domus pr̄is sui: ⁊ lapidibꝰ obruēt viri ciuitatꝭ illius: ⁊ moriet̄ qm̄ fecit nephas in isrl̄ vt fornicaret̄ in domo pr̄is sui: ⁊ auferes malū đ medio tui. Si dormierit vir cū vxore alterius: vterqꝫ moriet̄. i. adulter ⁊ adultera: ⁊ auferes malū de israel. Si puellā v̄ginē despōderit vir ⁊ inuenerit eā aliq̄s ī ciuitate ⁊ ꝯcubuerit cū ea: educes vtrūqꝫ ad portā ciuitatꝭ illiꝰ: ⁊ lapidibꝰ obruet̄: puella q2 nō clamauit cum esset in ciuitate: vir q2 humiliauit vxorē ꝓximi sui: ⁊ auferes malū đ medio tui. Sin autē in agro repperit vir puellā q̄ despōsata est: ⁊ app̄hēdēs ꝯcubuerit cū ea: ip̄e moriet̄ solus: puella nihil patiet̄: nec est rea mortis: qm̄ sicut latro cōsurgit ꝯtra fratrē suū: ⁊ occidit aīam eius: ita ⁊ puella ꝑpessa est. Sola erat in agro: clamauit: ⁊ nullus affuit

C

D

B

Nu.15.d.

C

D

Leui.20.b

q̄ liberaret eā. Si inuenerit vir puellam ꝟginē q̄ nō habet spōsum: ⁊ apprehendens cōcubuerit cū illa: ⁊ res ad iudicium venerit: dabit q̄ dormiuit cū ea pr̄i puelle: quinq̄ginta siclos argēti: ⁊ habebit eam vxorē: q̄ humiliauit illam. Ne poterit dimittere eā cūctꝭ dieb⁹ vite sue. Non accipiet hō vxorē pr̄is sui: nec reuelabit opimētū ei⁹. XXIII

B Non intrabit eunuchus attritis vel amputatis testiculis ⁊ absciso veretro ecclīam dn̄i. Non ingredieꝛ manser: hoc est: de scorto natus in ecclīaꝫ dn̄i vsq̄ ad decimā generationem. Ammonites ⁊ moabites etiam post decimā generationē nō intrabunt ecclīam dn̄i i eternū q̄ noluerūt vobis occurrere cū pane ⁊ aq̄ in via qn̄ egressi estis de egypto: ⁊ q̄ ꝯduxerūt contra te balaaꝫ filiū beor de mesopotamia syrie vt malediceret tibi: ⁊ noluit dn̄s deus tu⁹ audire balaā: vertitq̄ maledictionē ei⁹ i bn̄dictionē tuā eo q̄ diligeret

B te. Non facies cū eis pacē: nec q̄ras eis bona cūctꝭ dieb⁹ vite tue in sempiternum. Nō abomiaberis idumeū: q̄ frat tu⁹ est: nec egyptiuꝫ: q̄ aduena fuisti in terra ei⁹. Qui nati fuerint ex eis tertia generatione intrabunt in ecclīam dn̄i. Quādo egressus fuerꝭ aduersus hostes tuos in pugnā: custodies te ab oi re mala. Si fuerit inter vos homo q̄ nocturno pollutus sit somnio: egredieꝛ extra castra: ⁊ non reuerteꝛ priusq̄ ad vesperam lauet aqua: ⁊ post solis occasuꝫ regredieꝛ i castra. Habebis locū extra castra ad quē egrediarꝭ ad req̄sita natu-

C re: gerens paxillū in baltheo. Cūq̄ sederis fodies ꝑ circuitum: ⁊ egesta humo opies quo releuat⁹ es. Dn̄s eñ de⁹ tu⁹ ambulat in medio castroꝝ: vt eruat te ⁊ tradat tibi imicos tuos: vt castra tua sancta: ⁊ nihil in eis appareat feditatis ne derelinquat te. Nō trades seruū domino suo q̄ ad te confugerit. Habitabit tecū in loco qui ei placuerit: ⁊ i vna vrbium tuarum requiescet: ne contristes eū. Non erit meretrix de filiab⁹ isrl̄ nec scortator de filijs israel. Non offeres mercedem prostibuli: nec preciū carnis in domo domini dei tui quicquid illud est quod vouerint: q̄ abominatio

D est vtrunq̄ apud dn̄m deū tuum. Non fenerabis fratri tuo ad vsurā pecuniaꝫ nec fruges nec q̄nālibet aliam rem: sed alieno. Fratri autē tuo absq̄ vsura: id quo indiget cōmodabis: vt bn̄dicat tibi dn̄s de⁹ tu⁹ in omi oꝑe tuo in terra ad quā ingredieris possidendā. Cū votum voueris dn̄o deo tuo: nō tardabis reddere q̄ req̄ret illud dn̄s de⁹ tu⁹: ⁊ si morat⁹ fueris reputabiꝛ tibi in pctm̄. Si noluerꝭ polliceri: absq̄ peccato eris. Qd̄ aūt semel egressuꝫ est de labijs tuis obseruabis: ⁊ facies sicut ꝓmisisti dn̄o deo tuo: ⁊ ꝓpria voluntate ⁊ ore tuo locut⁹ es. Ingressus vineā ꝓximi tui cōmede vuas quantū tibi placuerit: foras aūt ne efferas tecū. Si intrauerꝭ segetē amici tui: franges spicas ⁊ manu cōteres: falce aūt non metes. XXIIII

Eccl̄s.5.a
Baruch.6.d

A Si accepit homo vxorē ⁊ habuerit eā ⁊ nō inuenerit grām añ oculos ei⁹ ꝓpter aliquā feditatem: scribet libellū repudij: ⁊ dabit in manu illius: ⁊ dimittet eā de domo sua. Cunq̄ egressa alterū maritū duxerit: et ille quoq̄ oderit eā: dederitq̄ ei libellū repudij ⁊ dimiserit de domo sua vl̄ certe mortuus fuerit: nō poterit prior maritus recipe eam in vxorē: q̄ polluta ē ⁊ abomiabilis facta est corā dn̄o ne peccare facias terrā tuā quā dn̄s de⁹ tuus tradiderit tibi possidēdam. Cū accepit hō nuꝑ vxorē: nō ꝓcedet ad bellū: nec ei quippiā necessitatis iniūgeꝛ publice sed vacabit absq̄ culpa domui sue vt

Math.5.e et.19.b.
Mar.10.a
S.20.b.

B vno anno leteꝛ cū vxore sua. Nō accipies loco pigneris inferiorē ⁊ superioreꝫ molā: q̄ aiam suā apposuit tibi. Si deprehēsus fuerit hō sollicitās fratrē suū de filijs isrl̄ ⁊ vēdito eo accepit p̄cium: interficieꝛ: ⁊ auferes malū ōmedio tui. Obserua diligēter ne incurras plagam lepre: sed facies quecunq̄ docuerint te sacerdotes leuitici generꝭ iuxta id qd̄ p̄cepi eis: ⁊ imple sollicite. Memētote q̄ fecerit dn̄s de⁹ vr̄ marie in via cū egrederemini de egypto. Cum repetes a ꝓximo tuo rem aliquā quaꝫ debet tibi: nō ingredieris domū eius vt pignus auferas: sed stabis foris ⁊ ille tibi ꝓferet

Nu.12.a

C qd̄ habuerit. Si aūt pauꝑ est: nō pnoctabit apud te pignus: sed statim reddes eis añ solis occasū: vt dormiens in vestimēto suo benedicat tibi: ⁊ habeas iusticiā corā dn̄o deo tuo. Nō negabis mercedē idigētis ⁊ pauꝑis fris tui siue aduene qui tecū moraꝛ in terra et intra portas tuas ē: sꝫ eadē die reddes ei p̄ciū laboris sui añ solis occasum: q̄ pauꝑ ē ⁊ ex eo sustētat aiaꝫ suā: ne cla-

Leui.19.c

4.Re.4.b
2.Pa.25.a.

met cōtra te ad dñm et reputet᷑ tibi in pctm̄. Nō occident᷑ prēs ꝑ filijs: nec filij ꝑ prīb⁹: sȝ vnusq̄sq; ꝑ pctō suo morie᷑. Nō puertes iudiciū aduene ⁊ pupilli: nec auferes pignorꝭ loco vidue vestimētum. Memēto ꝙ seruierꝭ in egypto: ⁊ eruerit te dñs de⁹ tu⁹ inde. Idcirco p̄cipio tibi vt facias hāc rem. D Quando messueris segetē in agro tuo: ⁊ oblitus manipulū reliquerꝭ: nō reuerterꝭ vt tollas illū: sed aduenā ⁊ pupillū ⁊ viduam auferre patierꝭ: vt bñdicat tibi dñs de⁹ tu⁹ in oī ope manuū tuaꝝ. Si fruges collegerꝭ oliuarū: quicq̄d remāserit in arborib⁹ nō reuerteris vt colligas: sed relinques aduene: pupillo ac vidue. Si vindemiauerꝭ vineā tuam: nō colliges remanētes racemos: sed cedent in vsus aduene: pupilli ac vidue. Memento ꝙ ⁊ tu seruieris in egypto: ⁊ idcirco p̄cipio tibi vt facias hāc rem.

XXV

A Si fuerit causa inter aliq̄s: ⁊ interpellauerint iudices que iustū esse ꝓspexerit: illi iusticie palmaȝ dabūt: quē impiū cōdēnabūt impietatis. Sin aūt eū q̄ peccauit dignū viderint plagꝭ: ꝓsternēt ⁊ corā se faciēt verberari. Pro mēsura pcti erit ⁊ plagarū modus: ita dūtaxat vt quadragenariuȝ numerū nō excedāt ne fede lacerat⁹ añ oculos suos obeat frater tu⁹. Non ligabis os bouis terētis in area fruges tuas. B Qñ habitauerit frēs simul ⁊ vn⁹ ex eis absq; liberꝭ mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubet alteri: sȝ accipiet eaȝ frater eius ⁊ suscitabit semen fris sui: ⁊ primogenitū ex ea filiuȝ noīe illi⁹ appellabit: vt nō delea᷑ nomē eius ex israel. Sin aūt noluerit accipe vxorēȝ fris sui q̄ ei lege debe᷑: perget mulier ad portam ciuitatis ⁊ interpellabit maiores natu: dicetq;: Non vult frater viri mei suscitare semen fratris sui in israel: nec me ī cōiugiū sumere. C Statimq; accersiri euȝ facient: ⁊ interrogabūt. Si rñderit nolo eam vxorem accipere: accedet mulier ad eum coram senioribus ⁊ tollet calciamentū de pede eius spuetq; in faciem ei⁹: ⁊ dicet: Sic fiet homini qui nō edificat domū fris sui. Et vocabi᷑ nomen illius in israel dom⁹ discalciati. Si habuerint inter se iurgiū viri duo: ⁊ vn⁹ ꝯtra alterū rixari ceperit: volensq; vxor alteri⁹ eruere virum suum de manu fortioris: miseritq; manū ⁊ apprehēderit verenda eius: abscides manū illi⁹: nec flecteris sup eā vlla misericordia. Non habebis in sacculo diuersa pōdera maius ⁊ min⁹: nec erit ī domo tua modi⁹ maior ⁊ minor. Pondus habebis iustū ⁊ verū: ⁊ modius equalis ⁊ verus erit tibi: vt multo viuas tpe sup terram quā dñs deus tuus dederit tibi. Abominatur eñ dñs eū qui fecit hec: ⁊ aduersa᷑ oēm iniusticiā. Memento que fecerit tibi amalech in via qñ egrediebaris ex egypto: quō occurrerit tibi ⁊ extremos agmīs tui q̄ lassi residebāt ceciderit qñ tu eras fame ⁊ labore cōfect⁹: ⁊ non timuerit deū. Cū ergo dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi requiē: ⁊ subiecerit cūctas p circūitum nationes in terra quā tibi pollicitus est: delebis nomē ei⁹ sub celo. Caue ne obliuiscaris.

XXVI

A Cumq; intraueris terrā quā dñs deus tu⁹ tibi datur⁹ est possidēdam: ⁊ obtinueris eā: atq; habitaueris in illa: tolles de cūctis frugib⁹ tuis primitias ⁊ pones in cartallo: pergesq; ad locuȝ quē dñs de⁹ tu⁹ elegerit vt ibi inuoce᷑ nomen ei⁹: accedesq; ad sacerdotē qui fuerit in dieb⁹ illis: ⁊ dices ad eum. Profiteor hodie coram domino deo tuo ꝙ ingressus sum in terram pro qua iurauit patribus nostris vt daret eam nobis. Suscipiensq; sacerdos cartallum de manu tua ponet ante altare dñi dei tui: ⁊ loqueris in conspectu dñi dei tui. B Syrus persequeba᷑ patrē meum: qui descendit in egyptum: ⁊ ibi pegrinat⁹ est in paucissimo numero: creuitq; in gentem magnā ac robustam ⁊ infinite multitudinis. Afflixeruntq; nos egyptij ⁊ psecuti sunt imponentes onera grauissima: ⁊ clamauim⁹ ad dñm deū patruȝ nostroꝝ qui exaudiuit nos: ⁊ respexit humilitatē nostram ⁊ laborē atq; angustiā: ⁊ eduxit nos de egypto in manu forti ⁊ brachio extento: in ingēti pauore: in signis atq; portentis ⁊ introduxit ad locum istū ⁊ tradidit nobis terrā lacte ⁊ melle manātē. C Et idcirco nūc offero primitias fruguȝ tre quā dñs de⁹ dedit mihi. Et dimittes eas in conspectu dñi dei tui: ⁊ adorato dño deo tuo: epulaberis ī oīb⁹ bonis q̄ dñs deus tuus dederit tibi ⁊ domui tue: tu ⁊ leuites ⁊ aduena q̄ tecū est. Qñ cōpleueris decimā cūctarū frugū tuarum āno decimarū tertio: dabis leuite ⁊ aduene ⁊ pupillo ⁊ vidue vt comedāt itra portas tuas: ⁊ saturentur: loquerisq; in

1.Cor.9.b
1.Thi.5.c

Ex.17.c

conſpectu dñi dei tui. Attuli qđ ſancti
ficatũ eſt de domo mea: et dedi illud le-
uite ⁊ aduene et pupillo ac vidue ſicut
iuſſiſti mihi. Nõ p̄teriui mandata tua:
nec ſum oblitꝰ imperij tui. Nõ comedi
ex eis in luctu meo: nec ſeparaui ea in
qualibet imunditia: nec expendi ex his
quicq̄ in re funebri. Obediui voci dñi
dei mei: ⁊ feci oĩa ſicut p̄cepiſti mihi.
Reſpice de ſctũario tuo: ⁊ de excelſo ce-
loꝝ habitaculo: ⁊ bñdic pp̄lo tuo iſrł: et
terra quã dediſti nobis ſicut iuraſti pa-
tribꝰ nr̃is: terre lacte ⁊ melle mananti.
Hodie dñs deꝰ tuus p̄cepit tibi vt faci-
as mãdata hec atq̄ iudicia: vt cuſtodi-
as ⁊ impleas ex toto corde tuo ⁊ ex tota
aĩa tua. Dñm elegiſti hodie vt ſit tibi
deꝰ ⁊ ambules ĩ vijs eiꝰ vt cuſtodias ce
rimonias illiꝰ ⁊ mãdata atq̄ iudicia ⁊
obedias eiꝰ imperio. En dñs elegit te ho
die vt ſis ei pp̄ls peculiarꝭ ſicut locutꝰ
eſt tibi: ⁊ cuſtodias oĩa p̄cepta illiꝰ: ⁊ fa
ciet te excelſiorẽ cũctꝭ gẽtibꝰ q̄s creauit
in laudẽ ⁊ nomẽ ⁊ gl̃iam ſuã: vt ſis po-
pulus ſctũs dñi dei tui ſicut locutꝰ eſt.

Recepit aũt moyſes ⁊ XXVII
ſeniores: pp̄lo iſrael dicẽtes: Cu-
ſtodite oẽ mandatũ qđ p̄cipio
vobis hodie. Cũq̄ trãſierꝭ iordanem in
terrã quã dñs deus tuus dabit tibi: eri
ges ingentes lapides ⁊ calce leuigabis
eos vt poſſis in eis ſcribere oĩa verba le
gis huiꝰ iordane trãſmiſſo: vt introeas
terrã quã dñs deꝰ tuꝰ dabit tibi: terraꝫ
lacte ⁊ melle manantẽ: ſicut iurauit pa
tribꝰ tuis. Qñ ergo trãſieritꝭ iordanem
erigite lapides quos ego hodie p̄cipio
vobis in monte hebal: ⁊ leuigabis eos
calce: ⁊ edificabis illud altare dño deo
tuo de lapidibꝰ quos ferrũ non tetigit:
⁊ de ſaxis informibꝰ ⁊ impolitis: ⁊ offe-
res ſup̱ eo holocauſta dño deo tuo: ⁊ im
molabis hoſtias pacificas: comedeſq̄
ibi ⁊ epulaberis coram dño deo tuo. Et
ſcribes ſup̱ lapides oĩa v̄ba legis huiꝰ
plane ⁊ lucide. Dixerũtq̄ moyſes et ſa-
cerdotes leuitici generꝭ ad oẽm iſraelẽ:
Attende ⁊ audi iſrł. Hodie factꝰ es po-
pulus dñi dei tui. Audies vocẽ eius: ⁊
facies mãdata atq̄ iuſticias quas ego
p̄cipio tibi. Precepitq̄ moyſes pp̄lo in
die illo dicẽs: Hi ſtabunt ad bñdicendũ
dño ſup̱ montẽ garizim iordane tranſ-
miſſo: ſymeon: leui: iudas: yſachar: io-
ſeph ⁊ beniamin. Et e regiõe iſti ſtabũt
ad maledicẽdũ in monte hebal: ruben:
gad: ⁊ aſer: zabulon: dan: ⁊ neptalim. Et
p̱nunciabũt leuite: dicentq̄ ad omnes
viros iſrael excelſa voce. Maledictꝰ ho
mo qui facit ſculptile ⁊ cõflatile abomi
nationẽ dñi opus manuũ artificũ: po-
netq̄ illud in abſcondito. Et reſpõde-
bit omĩs pp̄ls ⁊ dicet amen. Maledictꝰ
qui nõ honorat patrẽ ſuũ ⁊ matrẽ ſuã.
Et dicet omĩs pp̄lus amen. Maledictꝰ
qui tranſfert terminos proximi ſui. Et
dicet omĩs pp̄ls amen. Maledictꝰ qui
errare facit cecũ in itinere. Et dicet oĩs
pp̄lus amen. Maledictꝰ qui p̱uertit iu-
diciũ aduene pupilli ⁊ vidue. Et dicet
omĩs pp̄lus amen. Maledictꝰ qui dor-
mit cũ vxore patris ſui: ⁊ reuelat operi-
mentũ lectuli eiꝰ. Et dicet omĩs pp̄lus
amen. Maledictꝰ qui dormit cũ omni
iumẽto. Et dicet oĩs pp̄lus amen. Ma-
ledictꝰ qui dormit cũ ſorore ſua filia pa
tris ſui vel m̃ris ſue. Et dicet oĩs pp̄lus
amen. Maledictꝰ qui dormit cũ ſocru
ſua. Et dicet omĩs pp̄lus amen. Male-
dictus qui clam p̱cuſſerit p̱ximũ ſuuꝫ.
Et dicet oĩs pp̄lus amen. Maledictꝰ q̄
dormit cũ vxore p̱ximi ſui. Et dicet oĩs
pp̄lus amen. Maledictꝰ q̇ accipit mu-
nera vt p̱cutiat aĩam ſanguinis inno-
centis. Et dicet omnis populus amen.
Maledictꝰ qui nõ p̱manet in ſermoni-
bus legis huiꝰ: nec eos ope p̱ficit. Et di
cet omĩs populus amen. XXVIII

I autẽ audieris vocem domini
dei tui vt facias atq̄ cuſtodias
oĩa mandata eiꝰ que ego p̄cipio
tibi hodie: faciet te dñs deus tuus excel
ſiorẽ cũctis gentibꝰ que verſanť in ter-
ra. Venientq̄ ſup̱ te vniuerſe bñdictio
nes iſte ⁊ apphendent te: ſi tamẽ prece-
pta eiꝰ audieris. Benedictꝰ tu in ciuita
te: ⁊ benedictꝰ in agro. Benedictus fru-
ctus ventrꝭ tui ⁊ fructꝰ terre tue: fructꝰ-
q̄ iumentorũ tuorũ: greges armentorũ
tuorũ ⁊ caule ouiũ tuarũ. Bñdicta hor-
rea tua: et benedicte reliquie tue. Bene
dictus eris ingrediens ⁊ egrediẽs. Da-
bit dñs inimicos tuos qui ꝯſurgẽt ad-
uerſum te corruentes in conſpectu tuo.
Per vnam viam venient contra te: et p̱
ſeptem fugient a facie tua. Emittet do-
minus benedictionẽ ſuper cellaria tua
⁊ ſup̱ omnia opera manuũ tuarũ benedi
cetq̄ tibi in terra quã acceperis. Suſci
tabit te dominꝰ ſibi in populũ ſanctuꝫ
ſicut iurauit tibi: ſi cuſtodierꝭ mandata
dñi dei tui: ⁊ ambulaueris in vijs eius.

Marginal references: B · Eſa. 36.d. · S.7.a. et S.14.a. · B · p · Joſue.4.a. · Exo. 20.d. · Joſue.8.f. · B · C · S.19.d. · D · Gal.3.b. · B · ſ

Uidebūtq̄ oēs terraꝝ ppłi q᷑ nomē do
mini inuocatū ſit ſuꝑ te et timebūt te.
Abūdare te faciet dn̄s oīb⁹ bonis fru-
ctu vteri tui et fructu iumētoꝝ tuoꝝ:
fructu terre tue quā iurauit dn̄s pr̄ib⁹
tuis vt daret tibi. Aperiet dn̄s theſauꝝ
ſuū optimū celū: vt tribuat pluuiā ter-
re tue in tp̄e ſuo: bn̄dicetq̄ cūctis opi-
bus manuū tuaꝝ. Et fenerabis gētib⁹
mł̄tis: ⁊ ip̄e a nullo fen⁹ accipies. Cōſti-
tuet te dn̄s de⁹ tuus in caput ⁊ nō ī cau
dā: ⁊ eris ſemꝑ ſupra et non ſubter: ſi tū
audieris mādata dn̄i dei tui q̄ ego p̄ci-
pio tibi hodie: ⁊ cuſtodierꝭ et feceris:
ac nō declinauerꝭ ab eis: nec ad dextrā
nec ad ſiniſtrā: nec ſecut⁹ fuerꝭ deos ali
enos neq̄ coluerꝭ eos. Qꝙ ſi audire no-
lueris vocē dn̄i dei tui vt cuſtodias ⁊ fa
cias oīa mādata ei⁹ ⁊ cerimonias quas
ego p̄cipio tibi hodie: veniēt ſuꝑ te oēs
maledictiōes iſte ⁊ app̄hēdēt te: Male-
dict⁹ eris in ciuitate: maledict⁹ ī agro.
Maledictū in horreū tuū: ⁊ maledicte
reliquie tue. Maledict⁹ fruct⁹ ventris
tui: ⁊ fruct⁹ terre tue: armēta boū tuoꝝ
et greges ouiū tuaꝝ. Maledictus eris
ingrediēs: ⁊ maledict⁹ egrediēs. Mit-
tet dn̄s ſuꝑ te famē ⁊ eſuriē ⁊ increpati
onē in omia oꝑa tua q̄ tu facies: donec
ꝯterat te ⁊ ꝑdat velociter ꝓpter adin-
uentiōes tuas peſſimas in q̄b⁹ reliq̄ſti
me. Adiūgat tibi dn̄s peſtilētiā: donec
ꝯſumat te de terra ad quā ingredieris
poſſidendā. Percutiat te dn̄s egeſtate:
febri ⁊ frigore: ardore ⁊ eſtu ⁊ aere cor-
rupto ac rubigine: ⁊ pſequaꝛ: donec pe
reas. Sit celū qđ ſuper te ē eneū: ⁊ terra
quā calcas ferrea. Det dn̄s imbrē terre
tue puluerē: ⁊ de celo deſcēdat ſuꝑ te ci
nis donec ꝯterarꝭ. Tradat te dn̄s cor-
ruentē añ hoſtes tuos: ⁊ ꝑ vnā viā egre
diaris ꝯtra eos: et ꝑ ſeptē fugias: ⁊ diſ-
pergarꝭ ꝑ oīa regna terre. Sitq̄ cada-
uer tuū in eſcā cūctꝭ volatilib⁹ celi ⁊ be
ſtijs terre: et nō ſit q̄ abigat. Percutiat
te dn̄s vlcere egypti: ⁊ ꝑtē corꝑis ꝑ quā
ſtercora digerunꝛ: ſcabie q̄ꝫ ⁊ prurigine
ita vt curari neq̄as. Percutiat te dn̄s
amētia et cecitate ac furore mentis: et
palpes in meridie ſicut palpare ſolet ce
cus in tenebris: ⁊ nō dirigas vias tuas
Omniq̄ tp̄e calūniā ſuſtineas: ⁊ oppri-
maris violētia: nec habeas q̄ liberet te.
Uxorē accipias: ⁊ ali⁹ dormiat cum ea.
Domū edifices: ⁊ nō habites in ea. Plā
tes vineā: ⁊ nō vindemies eā. Bos tu⁹
ĩmoleꝛ corā te: ⁊ nō comedas ex eo. Aſi
nus tuus rapiaꝛ in ꝯſpectu tuo: et non
reddaꝛ tibi. Oues tue denꝛ inimicꝭ tu-
is: ⁊ nō ſit q̄ te adiuuet. Filij tui et filie
tue tradanꝛ alteri ppło vidētib⁹ oculiſ
tuis ⁊ deficiētibus ad ꝯſpectū eoꝝ tota
die ⁊ nō ſit fortitudo in manu tua. Fru
ctus terre tue ⁊ oēs labores tuos come
dat ppłs quē ignoras: ⁊ ſis ſꝑ calūniaꝫ
ſuſtinēs: ⁊ opp̄ſſus cūctꝭ dieb⁹: ⁊ ſtupēs
ad terrorē eoꝝ q̄ videbūt ocłi tui. Per-
cutiat te dn̄s vlcere peſſimo in genib⁹ ⁊
in ſuris: ſanariq̄ nō poſſis a planta pe-
dis vſq̄ ad verticē tuū. Ducetq̄ te dn̄s
⁊ regē tuū quē ꝯſtitues ſuꝑ te in gentē
quā ignoras tu ⁊ p̄res tui: ⁊ ſeruies ibi
dijs alienis ligno ⁊ lapidi: ⁊ eris ꝑdit⁹
in ꝓuerbiū ac fabulam oibus ppłis ad
q̄s te introduxerit dn̄s. Sementē mł̄tā
iacies in terrā ⁊ modicū cōgregabis: q2
locuſte deuorabūt oīa. Uineā plātabis
⁊ fodies: ⁊ vinū non bibes: nec colliges
ex ea quippiā q̄m vaſtabiꝛ vermibus.
Oliuas hēbis in omibus terminis tuis ⁊
nō vngeris oleo: q2 defluēt ⁊ deꝑibūt.
Filios generabis ⁊ filias ⁊ non frueris
eis: q̄m ducenꝛ in captiuitatē. Oēs ar-
bores tuas ⁊ fruges terre tue rubigo cō
ſumet. Aduena q̄ tecū verſaꝛ in terra:
aſcēdet ſuꝑ te eritq̄ ſublimior: tu autē
deſcēdes: ⁊ eris inferior. Ip̄e fenerabit
tibi: ⁊ tu nō fenerabis ei. Ip̄e erit in ca-
put: ⁊ tu eris in caudā. Et veniēt ſuꝑ te
oēs maledictiōes iſte: ⁊ pſequētes app̄-
hendēt te donec intereas: q2 nō audiſti
vocē dn̄i dei tui: nec ꝯuaſti mādata ei⁹
⁊ cerimonias quas p̄cepit tibi. Et erūt
in te ſigna atq̄ ꝓdigia ⁊ in ſemine tuo
vſq̄ in ſempiternū: eo q᷑ nō ſuierꝭ dn̄o
deo tuo ī gaudio cordiſq̄ leticia ꝓpter
reꝝ oim abundantiā. Seruies inimico
tuo quē emittet tibi dn̄s in fame et ſiti
⁊ nuditate ⁊ oī penuria: et ponet iugū
ferreū ſuꝑ ceruicē tuā: donec te ꝯterat.
Adducet dn̄s ſuꝑ te gentē de longinq̄
⁊ de extremis terre finib⁹ in ſiłitudinē
aquile volantꝭ cū impetu: cuius linguā
intelligere nō poſſis gentē ꝓcaciſſimā
q̄ nō deferat ſeni nec miſereaꝛ paruuli
⁊ deuoret fructū iumētoꝝ tuoꝝ ac fru-
ges terre tue donec intereas: ⁊ nō relin-
quat tibi triticū: vinū ⁊ oleum: armēta
boū ⁊ greges ouiū: donec te diſꝑdat et
cōterat ī cūctis vrbib⁹ tuis ⁊ deſtruanꝛ
muri tui firmi atq̄ ſublimes in q̄b⁹ ha
bebas fiduciā in omi terra tua. Obſide

B
Ꝫ.15.a.
Leui.26.b
Thre.2.f.
Malach.2.a
2.Corꝭ.11.f.
C
D
Leui.26.c
Aggei.1.c
E
F
4.Re.6.f.

beris intra portas tuas in oī terra tua quā dabit tibi dn̄s deꝰ tuus ⁊ comedes fructū vteri tui ⁊ carnes filioꝝ tuoꝝ et filiaꝝ tuaꝝ q̄s dederit tibi dn̄s deꝰ tuꝰ in angustia ⁊ vastitate qua opprimet te hostis tuus. Hō delicatꝰ in te ⁊ luxurio sus valde inuidebit fratri suo ⁊ vxori q̄ cubat in sinu suo ne det eis de carnibꝰ filioꝝ suoruꝫ quas comedet: eo ꝙ nihil aliud habeat in obsidione: ⁊ penuria q̄ vastauerint te inimici tui intra oēs portas tuas. Tenera ⁊ mł'ier delicata q̄ sup terrā ingredi nō valebat: nec pedis vestigiū figere ꝓpter mollitiē ⁊ teneritudinē nimiā: inuidebit viro suo q̄ cubat in sinu eius sup filij ⁊ filie carnibꝰ ⁊ illuuie secūdinarū q̄ egrediunt̄ d̄ medio feminum eius: ⁊ sup liberis qui eadem hora nati sūt. Comedēt ei eos clā ꝓpter rerū oim penuriam: in obsidione ⁊ vastitate q̄ opprimet te inimicꝰ tuꝰ intra portas tuas. Nisi custodierꝭ ⁊ fecerꝭ oia v̄ba legꝭ huius q̄ scripta sūt in hoc volumine: ⁊ timuerꝭ nomē eius gl'iosum ⁊ terribile hoc ē dn̄m deū tuum: augebit dn̄s plagas tuas et plagas seminis tui: plagas magnas ⁊ ꝑseuerātes: infirmitates pessimas ⁊ ꝑpetuas: ⁊ cōuertet in te oēs afflictiōes egypti q̄s timuisti et adherebūt tibi. Insup ⁊ vniuersos lāguores ⁊ plagas q̄ nō sūt scripte in volumine legis huiꝰ: inducet dn̄s sup te: donec

G te ꝯterat. Et remanebitꝭ pauci nūero q̄ prius eratꝭ sicut astra celi p̄ multitudine: qm̄ nō audistis vocē dn̄i dei vr̄i. Et sicut an̄ letatꝰ est dn̄s sup vos: bn̄ vobis faciēs vosq̧ mł'tiplicās: sic letabit̄ disp dens vos atq̧ subuertēs vt auferamini de terra ad quā ingredieris possidēdā. Dispget te dn̄s in oēs pp'los a sūmitate terre vsq̧ ad terminos eius: ⁊ seruies ibi dij̄s alienis q̄s ⁊ tu ignoras et p̄res tui: lignis ⁊ lapidibꝰ. In gētibꝰ q̄ꝫ illis nō quiesces: neq̧ erit reqes vestigio pedis tui. Dabit eni tibi dn̄s ibi cor pauidū et deficiētes ocl'os ⁊ aīam ꝯsumptaꝫ merore: ⁊ erit vita tua q̄si pendēs an̄ te. Timebis nocte ⁊ die ⁊ non credes vite tue. Mane dices: q̄s mihi det vesperuꝫ: ⁊ vespe quis mihi det mane: ꝓpter cordis tui formidinē qua terreberꝭ: et propter ea qui tuis videbis ocul'. Reducet te dn̄s classibus in egyptū ꝑ viā de qua dixit tibi vt eā ampliꝰ non videres. Ibi venderꝭ inimicis tuis in s̄uos ⁊ ancillas: et nō erit qui emat.

XXIX

A

h Ec sunt verba federis qđ p̄cepit dn̄s moysi vt feriret cū filij̄s isr̄l' in terra moab: p̄ter illud fedꝰ qđ cū eis pepigit in oreb. Vocauitq̧ moyses oēm isr̄l': et dixit ad eos: Vos vidistꝭ vniuersa q̄ fecit dn̄s corā vobis in terra egypti pharaōi ⁊ oibꝰ s̄uis eiꝰ vniuerseq̧ terre illius: temptatiōes magnas q̄s viderūt ocl'i tui: signa illa portētaq̧ ingentia: et nō dedit vobis dn̄s cor intelligens ⁊ ocl'os vidētes ⁊ aures que possint audire vsq̧ in p̄ntem diē. Adduxit vos quadragita ānis ꝑ desertū: nō sunt attrita vestimēta vr̄a: nec calciamenta pedū vr̄oꝝ vetustate ꝯsumpta sunt. Panē nō comedistꝭ: vinū ⁊ sicerā nō bibistis vt sciretꝭ q̄ ip̄e ē dn̄s deꝰ vr̄. Et venistis ad hūc locū egressusq̧ est seon rex esebon ⁊ og rex basan occurrētes nobis ad pugnā: ⁊ ꝑcussimꝰ eos: ⁊ tulimus terrā eorū: ac tradidimꝰ possidendā ruben ⁊ gad et dimidie tribui manasse. Custodite ergo v̄ba pacti huius ⁊ implete ea vt intelligatꝭ vniuersa q̄ facitꝭ. Vos statis hodie cūcti corā dn̄o deo vr̄o: principes vr̄i et tribus ac maiores natu atq̧ doctores ois pp'ls isr̄l': liberi ⁊ vxores vestre et aduene qui tecū morant̄ i castrꝭ: exceptꝭ lignoꝝ cesoribꝰ ⁊ his q̄ cōportāt aquas: vt trāseas in federe dn̄i dei tui: ⁊ in iureiurādo qđ hodie dn̄s deꝰ tuus ꝑcutit tecū vt suscitet te sibi in pp'lm et ip̄e sit dn̄s deꝰ tuus sicut locutꝰ est tibi: et sicut iurauit p̄ribꝰ tuis abraā ysaac et iacob. Nec vobis sol' ego hoc fedꝰ ferio ⁊ hec iuramēta ꝯfirmo: sed cūcti p̄sentibꝰ ⁊ absentibꝰ. Vos eni nostꝭ quō h̄itauerimꝰ in terra egypti: ⁊ quō trāsierimꝰ ꝑ mediū nationū quas trāseuntes vidistis abomiationes ⁊ sordes. i. idola eoꝝ lignū et lapidē: argentū ⁊ aurum q̄ colebant. Ne forte sit inter vos vir aut mł'ier familia aut tribꝰ cuiꝰ cor auersuꝫ est hodie a dn̄o deo vr̄o vt vadat ⁊ seruiat dij̄s illaꝝ gentiū: et sit inter vos radix germinās fel ⁊ amaritudinē. Cumq̧ audierit v̄ba iuramēti huius: bn̄dicat sibi in corde suo dicēs: pax erit mihi: et ambulabo in prauitate cordis mei: ⁊ assumat ebria sitientē ⁊ dn̄s nō ignoscat ei: sed tūc q̄maxie furor eiꝰ fumet: ⁊ zelus ꝯtra hoiem illū: et sedeant sup eum oia maledicta q̄ scripta sūt in hoc volumine: et deleat dn̄s nomē eiꝰ sub celo: ⁊ ꝯsumat eū in ꝑditiōe ex oibꝰ tribubus isr̄l' iuxta maledictiōes q̄ in libro legis

B
Nu. 21. g

C

D huiꝰ ac feder] ꝯtinent. Dicetq; sequēs generatio ꝛ filij q nascent deinceps et ꝑegrini q de lōge venerint vidētes plagas terre illiꝰ ꝛ infirmitates quibꝰ eam afflixerit dñs sulphure ꝛ sol ardore cōburens: ita vt vltra nō serat: nec virēs quippiā germiet in exemplū subuersionis sodome ꝛ gomorre: adame ꝛ soboim qs subuertit dñs in ira ꝛ in furore suo: ꝛ dicēt oēs gentes: Quare sic fecit dñs terre huic? Que ē hec ira furoris eiꝰ immēsa? Et rñdebūt: Quia dereliqrūt pactū dñi qd pepigit cū prībꝰ eoꝝ qñ eduxit eos de terra egypti: ꝛ seruierūt dijs alienis ꝛ adorauerūt eos quos nesciebāt ꝛ quibꝰ nō fuerāt attributi: idcirco iratus est furor dñi ꝯtra terrā istā vt induceret sup eā oia maledicta q in hoc volumine scripta sūt: et eiecit eos de terra sua in ira ꝛ in furore ꝛ in indignatione maxima: ꝓiecitq; in terrā alienā sicut hodie cōprobat. Abscondita a dño deo nrō q manifesta sūt nobis ꝛ filijs nrīs vsq; in sempiternū vt faciamꝰ vniuersa legis huius. XXX

5.Re.9.b. / Hiere.22.c.

A c Um ḡ venerint sup te oēs sermones isti bñdictio siue maledictio quā ꝓposui in ꝯspectu tuo: ꝛ ductꝰ penitudine cordis tui in vniuersis gētibꝰ in quas dispserit te dñs deꝰ tuꝰ: ꝛ reuersus fuer] ad eū: ꝛ obedier] eiꝰ imperijs sicut ego hodie pcipio tibi cū filijs tuis in toto corde tuo ꝛ in tota aīa tua: reducet te dñs deꝰ tuꝰ de captiuitate tua ac miserebit tui: ꝛ rursum ꝯgregabit te de cūctis pplis in quos te ante dispsit. Si ad cardines celi fuer] dissipatꝰ: inde te retrahet dñs deꝰ tuꝰ: ꝛ assumet atq; introducet in terrā quā possederunt prēs tui ꝛ obtinebis eā: ꝛ bñdicēs tibi maioris nūeri te eē faciet q fuerūt prēs tui.

B Circūcidet dñs deꝰ tuꝰ cor tuū ꝛ cor seminis tui: vt diligas dñm deū tuū ex toto corde tuo ꝛ in tota aīa tua vt possis viuere. Oēs aūt maledictōes has ꝯuertet sup inimicos tuos: ꝛ eos q oderūt te: ꝑsequent. Tu aūt reuerter] ꝛ audies vocē dñi dei tui: faciesq; vniuersa mādata q ego pcipio tibi hodie: ꝛ abūdare te faciet dñs deꝰ tuꝰ in cūct] opibꝰ manuū tuarū in sobole vteri tui ꝛ in fructu iumētoꝝ tuoꝝ: in vbertate terre tue: ꝛ in reꝝ oīm largitate. Reuertet enī dñs vt gaudeat sup te in oībꝰ bonis sicut gauisus est in prībꝰ tuis: si tñ audier] vocē dñi dei tui ꝛ custodier] pcepta eiꝰ ꝛ cerimonias q in hac lege ꝯscripta sūt: ꝛ reuertaris ad dñm deū tuū in toto corde tuo ꝛ ī tota aīa tua. Mādatū hoc qd ego pcipio tibi hodie ñ supra te ē: neq; ꝓcul positū nec ī celo sitū: vt possis dicere qs nrm valet ad celū ascēdere vt deferat illud ad nos vt audiamꝰ atq; ope cōpleamꝰ neq; trās mare positū vt causer] ꝛ dicas: qs e nobis poterit mare trāsfretare ꝛ illd ad nos vsq; deferre vt possimꝰ audire ꝛ facere qd pceptū est? sz iuxta te est sermo valde ī ore tuo ꝛ ī corde tuo vt facias illū.

C / Ro.10.b.

D Cōsidera ꝙ hodie ꝓposueri in ꝯspectu tuo vitā ꝛ bonū: ꝛ ecōtrario mortē ꝛ malū vt diligas dñm deū tuū ꝛ ambules ī vijs eiꝰ ꝛ custodias mādata illiꝰ ꝛ cerimonias atq; iudicia: ꝛ viuas: atq; mltiplicet te bñdicatq; tibi ī terra ad quā ingredier] possidendā. Si autē auersū fuerit cor tuū ꝛ audire nolueris atq; errore deceptꝰ adorauer] deos alienos et seruier] eis: pdico tibi hodie ꝙ pereas et paruo tpe morier] in terra ad quā iordane trāsmisso ingredier] possidendā. Testes inuoco hodie celū et terrā ꝙ ꝓposuerim vobis vitā ꝛ bonū: bñdictionē ꝛ maledictionē. Elige ḡ vitaꝫ vt ꝛ tu viuas ꝛ semē tuū: ꝛ diligas dñm deū tuū atq; obedias voci eiꝰ: ꝛ illi adhereas. Ipse est enī vita tua ꝛ longitudo dieꝝ tuoꝝ: vt habites ī terra ꝓ qua iurauit dñs prībꝰ tuis abraam ysaac ꝛ iacob vt daret eam illis. XXXI

s.4.d.

A a Ergo itaq; moyses ꝛ locutꝰ ē oia vba hec ad vniuersum isrl: et dixit ad eos. Centū viginti ānoꝝ sum hodie: nō possum vltra egredi ꝛ ingredi: psertim cū et dñs dixerit mihi: nō transibis iordanē istū. Dñs ḡ deꝰ tuꝰ trāsibit añ te. Ipse delebit oēs gētes has in ꝯspectu tuo: et possidebis eas. Et iosue iste trāsibit añ te: sicut locutꝰ ē dñs. Faciet q; dñs eis sicut fecit seon ꝛ og regibꝰ amorreoꝝ et terre eoꝝ: delebitq; eos. Cū ergo ꝛ hos tradiderit vobis: silr facier] eis sicut pcepi vobis. Viriliter agite et ꝯfortami. Nolite timere nec pauear] ad ꝯspectū eoꝝ: qr dñs deꝰ tuꝰ ipe ē ductor tuꝰ: et non dimittet nec derelinquet te.

B Vocauitq; moyses iosue: et dixit ei corā oī isrl. Cōfortare: ꝛ esto robustus. Tu enī introduces pplm istū in terrā quaꝫ daturū se prībus eoꝝ iurauit dñs: et tu eā diuides sorte. Et dñs q ductor est vr: ipse erit tecū: non dimittet nec derelinquet te. Noli tiere nec paueas. Scripsit

j. eo / Josue.1.b. / 3.Re.2.a.

itaq; moyses legem hāc tradidit eaȝ sa-
cerdotib⁹ filijs leui qui portabāt arcaȝ
federis dñi: ⁊ cunctis senioribus israel
C Precepitq; eis dicēs. Post septē annos
anno remissionis in solennitate taber-
naculorū cōuenientib⁹ cunctꝭ ex israel
vt appareant in cōspectu dñi dei tui in
loco quē elegerit dñs: leges verba legis
huius corā oī israel: audiētib⁹ eis ⁊ in
vnū omni pplo cōgregato tam viris q̄
mulierib⁹: paruulis ⁊ aduenis qui sūt
intra portas tuas vt audiētes discant:
⁊ timeant dñm deuȝ vestrū: ⁊ custodiāt
impleantq; oēs sermones legis huius.
Filij quoq; eoꝝ qui nūc ignorāt vt au-
dire possint ⁊ timeāt dñm deū suū cun-
ctis dieb⁹ quib⁹ versanī i terra: ad quā
vos iordane trāsmisso pgitis obtinen-
D dam. Et ait dñs ad moysen: Ecce ꝓpe
sunt dies mortis tue. Uoca iosue: ⁊ sta-
te in tabernaculo testimonij vt pcipiā
ei. Abierūt ergo moyses ⁊ iosue ⁊ stete-
runt in tabernaculo testimonij apparu
itq; dñs ibi in colūna nubis q̄ stetit in
troitu tabernaculi: dixitq; dñs ad moy
sen: Ecce tu dormies cū prib⁹ tuis: et
pplꝯ iste ꝯsurgēs fornicabiī post deos
alienos i terra ad quā ingrediēī vt ha-
bitet i ea ibi derelinquet me: ⁊ irritū fa
ciet fedus qđ pepigi cū eo. Et irasceī fu
ror me⁹ cōtra eū in die illo: ⁊ dereliquā
eū ⁊ abscōdā faciē meā ab eo: ⁊ erit i de
E uorationē. Inuenient eū oīa mala ⁊ af-
flictiōes: ita vt dicat in illo die: Uere
qr nō ē de⁹ mecū: inuenerūt me hec ma
la. Ego aūt abscōdā ⁊ celabo faciē meā
in die illo ꝓpter oīa mala q̄ fecit: qr se-
cut⁹ ē deos alienos. Nūc itaq; scribite
vobis canticū istud ⁊ docete filios isrł
vt memoriter teneant ⁊ ore decantēt: et
sit mihi carmen istud ꝓ testimonio in-
ter filios israel. Introducā enī eū i ter-
ram ꝓ qua iuraui prībus eius lacte et
melle manantē. Cumq; comederint ⁊ sa
turati crassiq; fuerint: cōuertēī ad de-
os alienos ⁊ seruiēt eis: detrahētq; mi
F hi ⁊ irritū faciēt pactū meū. Postq̄ in-
uenerint eū mala multa ⁊ afflictiones:
rñdebit ei cāticū istđ ꝓ testimonio qđ
nulla delebit obliuio ex ore seminis tui
Scio enī cogitationes eius que factu-
rus sit hodie anteq̄ introducam eū in
terram quā ei pollicitus sum. Scripsit
quoq; moyses canticuȝ: ⁊ docuit filios
israel. Precepitq; dñs iosue filio nun: ⁊
Ios. co. ait. Confortare: ⁊ estote robustus. Tu
enī introduces filios israel in terram
quā pollicit⁹ sum: ⁊ ego ero tecū. Post-
q̄ ergo scripsit moyses verba legis hu-
ius in volumine: atq; compleuit: prece-
pit leuitis qui portabant arcam federꝭ
G dñi dicēs: Tollite librū istum ⁊ ponite
eum in latere arce federis dñi dei vrī:
vt sit ibi ꝯtra te in testimoniū. Ego enī
scio cōtentionē tuā ⁊ ceruicem tuā du-
rissimā. Adhuc viuente me ⁊ ingrediē-
te vobiscum semꝑ cōtentiose egistis cō
tra dñm: quāto magis cū mortuus fue-
ro? Congregate ad me omnes maiores
natu ꝑ trib⁹ vrās atq; doctores: ⁊ loqr
audiētib⁹ eis sermones istos: ⁊ inuoca
bo contra eos celū ⁊ terrā. Noui enī q̄
post mortē meā inique agetꝭ ⁊ declina
bitꝭ cito đ via quā ꝓcepi vobis: ⁊ occur
rent vobis mala i extremo tꝑe qñ fece-
ritꝭ malū i cōspectu dñi vt irritetꝭ eū ꝑ
oꝑa manuū vraꝝ. Locut⁹ ē ꝰ moyses
audiēte vniūso cetu isrł ꝟba carminis
hui⁹: ⁊ ad finē vsq; cōpleuit. XXXII

A Udite celi que loquor: audiat
a terra ꝟba oris mei. Cōcrescat i
pluuiam doctrina mea: fluat vt
ros eloquiū meū. Quasi imber suꝑ her-
bam ⁊ quasi stille suꝑ gramina: qr no-
men dñi inuocabo. Date magnificētiā
deo nrō: dei ꝑfecta sūt oꝑa: et omēs vie
eius iudicia. Deus fidelis ⁊ absq; vlla
iniqtate: iustus ⁊ rectus. Peccauerunt
Ie. co. ei: ⁊ nō filij ei⁹ in sordibus. Generatio
praua atq; ꝑuersa: heccine reddis dño
pple stulte ⁊ isipiēs? Nūqd nō ipse ē pr
tuus qui possedit te: ⁊ fecit ⁊ creauit te
Memēto dieꝝ antiquoꝝ: cogita gene-
Job. 8. b. rationes singulas. Interroga prēm tuū
⁊ āñūciabit tibi: maiores tuos ⁊ dicent
tibi. Qñ diuidebat altissim⁹ gētes: qñ
seꝑabat filios adam: cōstituite termios
pploꝝ iuxta nūerū filioꝝ isrł. Pars āt
B dñi ppłs ei⁹: iacob funiculus heredita-
tis eius. Inuenit eum in terra deserta: i
loco horroris ⁊ vaste solitudis. Circūdu
xit eum ⁊ docuit: ⁊ custodiuit q̄si pupil
lam oculi sui. Sicut aquila prouocās
ad volandū pullos suos: ⁊ suꝑ eos vo-
litans: expandit alas suas: ⁊ assūpsit eū
atq; portauit i humeris suis. Dñs sol⁹
dux eius fuit: ⁊ nō erat cū eo deus alie-
nus. Constituit eū suꝑ excelsam terram
vt comederet fruct⁹ agroꝝ. Ut sugeret
mel de petra: oleūq; de saxo durissimo.
Butyrū de armēto ⁊ lac de ouib⁹: cum
adipe agnoꝝ ⁊ arietū filiorū basan. Et

hircos cũ medulla tritici: ⁊ sanguinem
vue biberẽt meracissimũ. Incrassat⁹ est
dilectus ⁊ recalcitrauit: incrassat⁹ ĩpin-
C guatus dilatat⁹. Dereliq̃t deũ factorem
suũ: ⁊ recessit a deo salutari suo. Prouo
cauerũt eũ in dijs alieneis: ⁊ in abomia
tionib⁹ ad iracũdiã concitauerũt. Im-
molauerũt demonijs ⁊ nõ deo: dijs q̃s
ignorabãt. Noui recẽtesq; venerũt: q̃s
non coluerũt patres eoꝝ. Deũ q̃ te ge-
nuit dereliq̃sti: ⁊ oblitus es dñi creato-
ris tui. Uidit dñs ⁊ ad iracũdiã cõcita
tus est: q2 ꝓuocauerũt eum filij ⁊ filie.
Et ait: abscondã faciẽ meã ab eis: ⁊ cõ
G.eo. siderabo nouissima eoꝝ. Generatio.n.
ꝑuersa est: ⁊ infideles filij. Ipsi me ꝓuo
cauerunt in eo qui non erat deus: ⁊ ir-
Ro.10.d. ritauerũt in vanitatib⁹ suis. Et ego ꝓ-
uocabo eos in eo qui nõ est ppl's: ⁊ i gẽ
Hiere.15.c te stulta irritabo illos. Ignis succẽsus
ẽ in furore meo ⁊ ardebit vsq; ad infer-
ni nouissima. Deuorabitq; terrã cũ ger
mine suo: ⁊ montiũ fundamenta com-
D buret. Cõgregabo sup eos mala: ⁊ sagit
tas meas cõplebo in eis. Consument' fa
me: ⁊ deuorabũt eos aues morsu ama-
rissimo. Dẽtes bestiaꝝ immittã in eos:
cũ furore trahẽtiũ sup terrã atq; serpẽ-
tium. Foris vastabit eos gladi⁹ ⁊ int⁹
pauor: iuuenẽ simul ac ṽginẽ lactentẽ
cũ hoie sene. Et dixi: Ubi nã sunt. Ces-
sare faciã ex hoibus memoriã eorum.
Sed ꝓpter irã inimicoꝝ distuli: ne for
te sugbirent hostes eorum: et dicerent:
Manus nostra excelsa: ⁊ non dñs fecit
hec oia. Gens absq; ꝯsilio est ⁊ sine pru-
dentia: vtinã sapent ⁊ intelligerent ac
nouissima ꝓuiderẽt. Quõ ꝑseq̃bat' vn⁹
E mille: ⁊ duo fugarẽt decẽ milia. Nonne
idõ q2 de⁹ su⁹ vẽdidit eos: ⁊ dñs cõclu
sit illos? Nõ.n. ẽ de⁹ nr̃ vt dij eoꝝ: ⁊ ini
mici nr̃i sũt iudices. De vinea sodomo
ruz vinea eoꝝ: ⁊ de suburbanis gomor-
re. Uua eoꝝ vua fellis: ⁊ botr⁹ amarissi
mus: Fel draconũ vinum eoꝝ: ⁊ vene-
Eccl.18.a num aspidũ insanabile. Nõne hec con-
Ro.12.d. dita sũt apud me: ⁊ signata in thesaurĩ
Hebre.10.f meis? Mea ẽ vltio ⁊ ego retribuã eis i
tpe: vt labat' pes eoꝝ. Iuxta est dies ꝑ-
ditionis ⁊ adesse festinãt tpa. Iudica-
bit dñs ppl'm suũ: ⁊ in seruis suis mise-
rebit'. Uidebit q2 infirmata sit manus
⁊ clausi q̃q;. defecerũt: residuiq; cõsum-
Hiere.2.f. pti sunt. Et dicẽt: Ubi sũt dij eoꝝ in q̃-
bus habebãt fiduciã? De quoruz victi
mis comedebãt adipes: ⁊ bibebãt vinũ

libaminũ. Surgãt ⁊ opitulent' vobis: ⁊
i necessitate vos ꝓtegãt. Uidete q2 ego
sim solus: ⁊ nõ sit ali⁹ de⁹ p̃ter me. Ego
occidã ⁊ ego viuere faciã: ꝑcutiã ⁊ ego
sanabo: ⁊ non est q̃ de manu mea possit
Job.10.b. eruere. Lauabo ad celũ manũ meaz: et
dicã: Uiuo ego ineternũ. Si acuero vt
fulgur gladiũ meũ ⁊ arripuerit iudiciũ
man⁹ mea. Reddã vltionẽ hostib⁹ me-
is: ⁊ his q̃ oderũt me retribuã. Inebria-
bo sagittas meas sanguine: ⁊ gladius
meus deuorabit carnes. De cruore occi
sorũ: ⁊ de captiuitate nudati inimicoꝝ
capitis. Laudate gẽtes ppl'm ei⁹ q2 san
guinẽ seruoꝝ suoruz vlciscet'. Et vindi
ctam retribuet in hostes eoꝝ: ⁊ ꝓpiti⁹
erit terre ppl'i sui. Uenit ergo moyses ⁊
locut⁹ est oia verba cantici hui⁹ in au-
ribus ppl'i.: ipse ⁊ iosue filius nun. Cõ-
pleuitq; oẽs sermones istos loquẽs ad
F uniuersũ isrl': ⁊ dixit ad eos: Ponite cor
da vr̃a in omia verba mea q̃ ego testifi
cor vobis hodie: vt mãdet' ea filijs vr̃is
custodire ⁊ facere: ⁊ implere vniuersa q̃
scripta sunt in volumie legis hui⁹: q2
nõ incassũ p̃cepta sũt vobis: s3 vt singu
li in eis viuerẽt: q̃ faciẽtes lõgo ꝑseue-
retis tpe in terra ad quã iordane trans
misso ingredimi possidẽdã. Locutusq;
est dñs ad moysen in eadẽ die dicens:
Ascẽde in mõtẽ istũ abarim.i.trãsitus
in mõtẽ nebo: q̃ est in terra moab ꝯtra
hiericho: ⁊ vide terrã chanaan quã ego
tradã filijs isrl' obtinẽdam: ⁊ morere in
Nu.20.d. mõte. Quẽ conscẽdens iungeris ppl'is
tuis sicut mortu⁹ est aaron frater tu⁹ in
mõte hor: ⁊ apposit⁹ ppl'is suis: q2 p̃ua-
ricat⁹ estis ꝯtra me in medio filioꝝ isrl'
ad aq̃s ꝯtradictõis in cades deserti sin
⁊ nõ sctificastis me inter filios isrl'. E cõ
tra videbis terrã: ⁊ nõ ingredieris in eã
quã ego dabo filijs isrl'. XXXIII

A Ec ẽ bñdictio qua bñdixit moy
H ses hõ dei filijs isrl' añ mortem
suã. Et ait: Dñs de sina venit: et
de seir ort⁹ est nobis. Apparuit de mõ-
te pharan: ⁊ cum eo sctõꝝ milia. In de-
xtra ei⁹ ignea lex: dilexit ppl'os. Omẽs
sancti in manu illi⁹ sunt ⁊ q̃ appropin-
quãt pedib⁹ ei⁹: accipiẽt de doctrina il-
li⁹. Legẽ p̃cepit nobis moyses: heredi-
tatẽ multitudinis iacob. Erit apud re-
ctissimũ rex: cõgregatis principib⁹ ppl'i
B cũ tribub⁹ israel. Uiuat ruben ⁊ nõ mo
riat': ⁊ sit paruus in numero. Hec ẽ iu-
de bñdictio. Audi dñe vocez iude: ⁊ ad

ppl̃m suũ introduc eum. Manus eius pugnabũt pro eo: ⁊ adiutor illiꝰ cõtra aduersarios eius erit. Leui quoqꝫ ait: Perfectio tua ⁊ doctrina tua a viro sã-cto tuo quem ꝓbasti in tẽptatione: et iudicasti ad aquas contradictõis. Qui dixit prĩ suo ⁊ matri sue: nescio vos: et fratribꝰ suis ignoro illos: ⁊ nescierũt fi-lios suos. Hi custodierũt eloquiũ tuuꝫ ⁊ pactum tuũ seruauerũt: iudicia tua o iacob: ⁊ legẽ tuam o israel. Ponent thy-miama in furore tuo: ⁊ holocausta suꝑ altare tuũ. Bñdic dñe fortitudini eius: ⁊ oꝑa manuũ illiꝰ suscipe. Percute dor-sa inimicorũ eius: ⁊ q̃ oderunt eum nõ consurgant. Et beniamin ait: Amãtissi-simus dñi: habitabit confidenter in eo quasi in thalamo tota die morabit̃: ⁊ i-ter humeros illius requiescet. Joseph q̃qꝫ ait: De bñdictione dñi terra eius: d̃ po-mis celi ⁊ rore atqꝫ abysso subiacente: De pomis fructuũ solis ac lune: de xti-ce antiquorũ montiũ: de pomis colliuꝫ eternoꝝ: ⁊ de frugibꝰ terre: ⁊ de plenitu-dine eius: Bñdictio illius qui apparuit in rubo veniat suꝑ caput ioseph: ⁊ suꝑ verticẽ nazarei inter fratres suos. Qua-si primogeniti tauri pulchritudo eius: cornua rhinocerotis cornua illius: In ipsis ventilabit gẽtes vsqꝫ ad termios terre. He sunt multitudines ephraim: ⁊ hec milia manasse. Et zabulõ ait: Le-tare zabulon in exitu tuo: ⁊ ysachar in tabernaclis tuis: ppl̃os vocabũt ad mõ-tem: ibi imolabunt victimas iusticie. Qui inundatione maris q̃si lac sugent ⁊ thesauros absconditos arenarum Et gad ait: Bñdictꝰ in latitudie gad. Qua-si leo requieuit: cepitqꝫ brachiũ ⁊ verticẽ Et vidit principatũ suũ q̃ in parte sua doctor esset repositus: q̃ fuit cũ princi-pibꝰ ppl̃i ⁊ fecit iusticias dñi: ⁊ iudiciũ suum cũ isrl̃. Dan quoqꝫ ait: Dan catu-lus leonis: fluet largiter de basan. Et neptalim dixit: Neptalim abũdantia ꝑ-fruet̃: ⁊ plenus erit bñdictionibꝰ dñi. Mare ⁊ meridiẽ possidebit. Aser q̃qꝫ ait Bñdictus in filijs aser. Sit placẽs i fra-tribꝰ suis: ⁊ tingat in oleo pedem suum Ferruꝫ ⁊ es calciamentum eius. Sicut dies iuuentutis tue: ita ⁊ senectus tua: Nõ est aliꝰ vt deus rectissimi. Ascensor celi auxiliator tuꝰ. Magnificentia eius discurrunt nubes: habitaculũ eius sur-sum: ⁊ subter brachia sempiterna. Ejĩci-et a facie tua inimicũ diceṭqꝫ contere-re. Habitabit isrl̃ confidenter ⁊ solus. Oculus iacob in terra frumenti ⁊ vini: celiqꝫ caligabũt rore. Beatus tu israel. Quis similis tui: ppl̃e q̃ saluaris i dño? Scutũ auxilij tui: ⁊ gladiꝰ glĩe tue. Ne-gabunt te inimici tui: ⁊ tu eorum colla calcabis.

XXXIIII

a Scendit ergo moyses de cãpe-stribus moab super montem ne-bo in verticẽ phasga ꝯtra hiericho ostẽ-ditqꝫ ei dñs omnẽ terram galaad vsqꝫ dan: ⁊ vniũsuꝫ neptalim terrãqꝫ ephra-im ⁊ manasse ⁊ oẽm terrã iuda vsqꝫ ad mare nouissimũ: ⁊ australẽ partẽ et lati-tudinẽ campi hiericho ciuitatis palma-rum vsqꝫ segor. Dixitqꝫ dñs ad eũ. Hec est terra pro qua iuraui abraam ysaac ⁊ iacob dicens: Semini tuo dabo eam. Uidisti eã oculis tuis: ⁊ nõ trãsibis ad illam. Mortuusqꝫ est ibi moyses seruꝰ dñi in terra moab iubẽte dño: ⁊ sepeli-uit eũ in valle terre moab ꝯtra phogor: ⁊ nõ cognouit hõ sepulchrũ eiꝰ vsqꝫ in p̃sentẽ diem. Moyses centum ⁊ viginti annoꝝ erat qñ mortuus est. Nõ caliga-uit oculꝰ eius: nec dentes illiꝰ moti sũt Fleuerũtqꝫ eum filij israel in campestri-bus moab triginta diebꝰ ⁊ cõpleti sunt dies planctꝰ lugẽtiũ moysen: Josue xo filius nun repletꝰ est spũ sapiẽtie: quia moyses posuit suꝑ eum manꝰ suas. Et obedierũt ei filij israel: fecerũtqꝫ sicut p̃cepit dñs moysi. Et nõ surrexit ꝓphe-ta vltra in israel sicut moyses quẽ nos-set dñs facie ad faciẽ in omibus signis atqꝫ portẽtis que misit ꝑ eũ vt faceret i terra egypti pharaoni ⁊ omibus seruis eius vniuerseqꝫ terre illiꝰ: ⁊ cũctaꝫ ma-num robustam magnaqꝫ nirabilia q̃ fe-cit moyses coram vniuerso israel.

Explicit Deuteronomiũ. Incipit ꝓ-logus beati Hieronymi p̃sbyteri in li-brum Josue.

t Andẽ finito pẽtateucho moy-si velut grandi fenore libera-ti ad iesum filiũ naue manuꝫ mittimus quem hebrei iosue ben nun .id est. iosue filiũ nun vocãt: ⁊ ad iudiciũ librũ quẽ sophim appellant ad ruth quoqꝫ ⁊ hester quos hisdẽ noi-bus efferunt. Monemusqꝫ lectorem vt siluam hebraicoꝝ nominũ: ⁊ distinctio-nes ꝑ mẽbra diuisas: dilgens scriptura cõseruet: ne ⁊ noster labor ⁊ illiꝰ studiũ

Math.19.g. B C D

Hiere.23.b B 2.Mach.2.a B C D

pereat. Et vt in primis qđ ſepe teſtatus
ſum ſciat me non rephẽſionẽ veterum
noua cudere ſicut amici mei criminan
tur: ſed pro virili portione offerre ligue
mee hoibus quos tñ nr̃a delectãt: vt ꝑ
grecorũ hexaplis q̃ ⁊ ſumptu ⁊ labore
maximo indigẽt: editionẽ nr̃am habe-
ant: Et ſicubi in antiquoꝝ voluminuꝫ
lectione dubitarint: hec illis cõferẽtes
inueniãt qđ requirũt. Maxime cũ apđ
latinos tot ſint exemplaria quot codi-
ces: ⁊ vnuſq̇ſq; ꝑ arbitrio ſuo vel addi
derit vel ſubtraxerit qđ ei viſuꝫ ẽ: ⁊ vti
q; nõ poſſit veꝝ eſſe qđ diſſonat. Unde
ceſſet arcuato vulnere ꝯtra nos inſur-
gere ſcorpius: ⁊ ſanctuꝫ opus venenata
carpere lingua deſiſtat: vel ſuſcipiẽs ſi
placet: vel cõtemnẽs ſi diſplicet: memi-
neritq; illorũ verſuũ. Os tuũ abũdauit
malitia: ⁊ lingua tua concinnabat do- (Ps. 49.)
los. Sedẽs aduerſus frẽm tuũ loque-
baris: ⁊ aduerſus filiũ matris tue pone
bas ſcandalũ: hec feciſti: ⁊ tacui. Exiſti- (Ibidem)
maſti inique ꝙ ero tui ſimilis: arguam
te ⁊ ſtatuã illa ꝯtra faciẽ tuã. Que eñ
audiẽtis vel legẽtis vtilitas eſt nos la-
borãdo ſudare: ⁊ alios detrahẽdo labo
rare: dolere iudeos ꝙ calũniãdi eis ⁊ ir
ridendi chriſtianos ſit oblata occaſio.
⁊ eccleſie hoies id deſpicere: imo lacera
re vñ aduerſarij torqueant̃? Qꝫ ſi vet⁹
eis tñ interpretatio placet que ⁊ mihi
nõ diſplicet: ⁊ nihil extra recipiẽdũ pu-
tant: cur ea q̃ ſub aſteriſcis ⁊ obelis vel
addita ſunt vel amputata: legunt ⁊ ne-
gligunt? Quare danielẽ iuxta theodoti
onis traditionem eccleſie ſuſceperunt?
Cur originẽ mirant̃ ⁊ euſebium pãphi
li: cũctas editiones ſimiliter diſſerẽtes
Aut que fuit ſtulticia: poſtq; vera dixe-
rint proferre falſa ſnut? Unde aũt in no
uo teſtamento probare poterũt aſſũpta
teſtimonia que in libris veteribus non
habent̃? Hec dicimus: ne oino calũni-
antibus tacere videamur? Ceterũ poſt
ſancte paule dormitionem cuius vita
virtutis exemplum eſt: ⁊ hos libros q̇s
euſtochio virgini chriſti negare nõ po-
tui: decreuimus dum ſpiritus hos re-
git artus: prophetarũ explanationi in-
cumbere: ⁊ omiſſum iam diu opus qua
ſi quodam poſtliminio repetere: preſer-
tum cum et ammirabilis ſanctuſq; vir
pãmachius hoc idẽ litteris flagitet: et
nos ad patriã feſtinãtes mortiferos ſy-
renarũ cãt⁹ ſurda debeam⁹ aure tãſire.

Explicit ꝓlog⁹. Incipit argumẽtũ.

Eſus fili⁹ naue: typũ dñi non
ſolũ in geſtis: veꝝ etiã in no-
mine gerẽs: tranſit iordanem
hoſtiũ regna ſubuertit: diui-
dit terram victori populo: ⁊ per ſingu-
las vrbes: viculos: montes: flumia: tor
rentes atq; confinia eccleſie celeſtiſq;
hieruſalẽ ſpiritalia regna deſcribit.

Explicit argumentũ. Incipit
liber Joſue. Capitulum I

T factum eſt (a)
poſt mortem moyſi ſerui
dñi: vt loqueret̃ dñs ad
ioſue filiuꝫ nun miniſtrũ
moyſi ⁊ diceret ei: Moy-
ſes ſeruus me⁹ mortu⁹ eſt. Surge ⁊ trã
ſi iordanẽ iſtũ tu ⁊ omis pplus tecũ: in
terrã quã ego dabo filijs iſrael. Omnẽ
locum quẽ calcauerit veſtigiũ pedis ve (Deu. 11. c.)
ſtri: vobis tradã: ſicut locutus ſuꝫ moy-
ſi. A deſrto ⁊ libano vſq; ad fluuiũ ma
gnũ eufratẽ ois terra etheorũ vſq; ad
mare magnũ contra ſolis occaſum erit
termin⁹ veſter. Nullus poterit vobis
reſiſtere cũctis dieb⁹ vite tue. Sicut fui
cum moyſe: ita ero tecũ: non dimittam (I. 3. b.)
nec derelinquã te. Confortare: ⁊ eſto ro- (Hebre. 13. b.)
buſtus. Tu eñ ſorte diuides pplo huic (I. eo. b)
terrã pro qua iuraui pr̃ibus tuis: vt tra (Deu. 31. b.)
derẽ eã illis. Cõfortare igit̃ ⁊ eſto robu (3. Regũ. 2. a.)
ſtus valde vt cuſtodias ⁊ facias omnẽ
legẽ quã precepit tibi moyſes ſeru⁹ me-
us. Ne declines ab ea ad dextrã vel ad
ſiniſtrã: vt intelligas cuncta que agis.
Non recedat volumen legis huius ab
ore tuo ſed meditaberis in eo dieb⁹ ac
noctibus vt cuſtodias ⁊ facias oia que
ſcripta ſunt in eo. Tũc diriges viã tuã
⁊ intelliges eam. Ecce ꝑcipio tibi: ꝯfor
tare ⁊ eſto robuſt⁹. Noli metuere ⁊ noli (S. eo.)
timere qm̃ tecũ ẽ dñs de⁹ tu⁹ i oib⁹ ad (C)
quecũq; gerexeris. Precepitq; ioſue pri-
cipibus populi dicẽs: Tranſite per me
dium caſtroꝝ: ⁊ imperate pplo ac dici-
te: Preparate vobis cibaria: qm̃ p⁹ diem
tertiũ trãſibitiſ iordanẽ: ⁊ intrabitis ad
poſſidẽdã terrã quã dñs deus nr̃ datu-
rus ẽ nobis. Rubenitis quoq; ⁊ gaddi
tis ⁊ dimidie tribui manaſſe ait: Me- (Nu. 32. d.)
mẽtote ſmonis quẽ ꝑcepit vobis moy (et. I. 4. c.)
ſes famul⁹ dñi dicẽs: Dñs de⁹ vr̃ dedi-

vobis requiē ⁊ oēm terrā. Uxores vr̄e ⁊ filij vestri ac iumenta manebūt in terra quā tradidit vobis moyses trās iordanē. Uos autē transite armati añ fratres vestros omnes fortes manu et pugnate ꝓ eis: donec det dn̄s requiē fratribꝰ vr̄is sicut ⁊ vobis dedit: ⁊ possideant ipi quoqꝫ terrā quā dn̄s deꝰ vester daturꝰ est eis: ⁊ sic reuertimini in terrā possessionis vestre: et habitabitis in ea quā vobis dedit moyses famulus dn̄i trans iordanē cōtra solis ortū. Respon-

Mach. 2. e

derūtqꝫ ad iosue: atqꝫ dixerūt: Oīa que ꝓcepisti nobis faciemꝰ: ⁊ quocūqꝫ miseris: ibimꝰ. Sicut obediuimus in cūctꝭ moysi: ita obediemꝰ et tibi: tm̄ sit dominus deꝰ tecū sicut fuit cū moyse. Qui cō tradixerit ori tuo ⁊ nō obedierit cūctis sermonibꝰ quos ꝓcepis ei moriat̄. Tu tm̄ confortare: ⁊ viriliter age. II

Misit igit̄ iosue filius nun de sethim duos viros exploratores in abscondito: ⁊ dixit eis: Ite ⁊ con-

Jaco. 2. d.
Hebre. 11. f.

siderate terrā vrbemqꝫ hiericho. Qui pergētes ingressi sunt domū mulieris meretricis nomie raab: ⁊ quieuerunt apud eā. Nunciatūqꝫ est regi hiericho: et dictum: Ecce viri ingressi sunt huc per noctē de filijs israel: vt explorent terrā. Misitqꝫ rex hiericho ad raab meretricem dicens: Educ viros qui venerūt ad te: ⁊ ingressi sunt domū tuā. Exploratores quippe sunt: ⁊ omnē terrā cōsiderare venerūt. Tollensqꝫ mulier viros: ab-

J. 6. c.

scondit ⁊ ait: Fateor venerūt ad me: sed nesciebam vnde essent. Cūqꝫ porta clauderetur i tenebris: ⁊ illi pariter exierūt: nescio quo abierunt. Persequimini cito ⁊ cōprehēdetis eos. Ipsa aūt fecit ascendere viros in solariū domus sue: operuitqꝫ eos stipula lini que ibi erat. Hi autē qui missi fuerāt: secuti sunt eos ꝑ viam que ducit ad vadū iordanis: illisqꝫ egressis statim porta clausa est. Nec dū obdormierāt qui latebant: ⁊ ecce mulier ascendit ad eos: et ait. Noui ꝙ dn̄s tradiderit vobis terrā. Etenim irruit in nos terror vester ⁊ elanguerūt omēs

Exo. 14. e.

habitatores terre. Audiuimꝰ ꝙ siccauerit dn̄s aquas maris rubri ad vestrū introitū qn̄ egressi estis ex egypto: et que feceritis duobꝰ āmorreorū regibus qui erāt trans iordanē: seon ⁊ og quos interfecistis. Et hec audiētes ꝑtimuimus ⁊ elanguit cor nostrū: nec remāsit in nobis spūs ad introitū vestrū. Dn̄s eni deus vester ipe est deꝰ in celo sursum ⁊ in terra deorsum. Nūc ergo iurate mihi ꝑ

J. 6. d.

dn̄m vt quō ego miscdiam feci vobiscū: ita ⁊ vos faciatis cū domo patris mei: detisqꝫ mihi verū signū vt saluetis patrē meū et matrē: frēs ac sorores meas ⁊ oīa q̄ illorꝫ sūt: ⁊ eruatis aīas nostras a morte. Qui rn̄derūt ei: Aīa nr̄a sit ꝓ vobis in mortē: si tn̄ nō ꝓdideris nos. Cūqꝫ tradiderit nobis dn̄s terrā: faciemus in te miscdiā ⁊ veritatē. Demisit ergo eos ꝑ funem de fenestra. Domꝰ. n. eius herebat muro. Dixitqꝫ ad eos: Ad montana cōscendite: ne forte occurrant vobis reuertētes: ibiqꝫ latitate tribus diebꝰ: donec redeāt: ⁊ sic ibitis ꝑ viam vestrā. Qui dixerūt ad eam: Innoxij erimꝰ a iuramēto hoc quo adiurasti nos: si ingredientibꝰ nobis terrā: signū non fuerit funiculꝰ iste coccineus: ⁊ ligaueris eū in fenestra ꝑ quā demisisti nos: ⁊ prēm tuū ac matrē fratresqꝫ ⁊ oēm cognationē tuā ꝯgregaueris in domū tuam. Qui ostiū domꝰ tue egressus fuerit: reus sibi erit: sanguis ipiꝰ erit in caput eius: ⁊ nos erimꝰ alieni. Cūctorꝫ aūt sanguis qui tecū in domo fuerint: redūdabit in caput nr̄m: si eos aliq̄s tetigerit. Qꝫ si nos ꝓdere volueris ⁊ ſmonē istū ꝓferre in mediū: erimꝰ mūdi ab hoc iuramento q̄ adiurasti nos. Et illa rn̄dit: Sicͭ locuti estꝭ: ita fiat. Dimittēsqꝫ eos vt ꝑgerent appendit funiculū coccineū in fenestra. Illi vero ambulātes ꝑuenerūt ad montana: ⁊ manserūt ibi tres dies donec reuerterent̄ qui fuerāt ꝑsecuti. Querētes eni ꝑ oēm viā nō reppererūt eos. Quibꝰ vrbem ingressis: reuersi sūt: ⁊ descēderūt exploratores de mōte: ⁊ trāsmisso iordane venerūt ad iosue filiū nun: narrauerūtqꝫ ei omia q̄ acciderāt sibi: atqꝫ dixerūt: Tradidit dn̄s oēs terrā hanc in manꝰ nr̄as: ⁊ timore prostrati sūt cūcti habitatores eiꝰ. III

Igitur iosue de nocte consurgēs mouit castra: egredientesqꝫ de sethim: venerūt ad iordanē ipse ⁊ omēs filij isrl̄: ⁊ morati sunt ibi ꝑ tres dies. Quibꝰ euolutꝭ trāsierunt ꝑcones ꝑ castrorꝫ mediū: ⁊ clamare cepērt. Qn̄ videritis arcā federis dn̄i dei vr̄i et sacerdotes stirpis leuitice portātes eam: vos quoqꝫ ꝯsurgite ⁊ seq̄mini ꝑcedentes: sitqꝫ inter vos ⁊ arcā spatiū cubitorū duū miliū: vt ꝓcul magꝭ videre possitꝭ: ⁊ nosse ꝑ quā viā ingrediamini: q꜡ prius

nō ambulastis ꝑ eā: et cauete ne appropinquetis ad arcā. Dixitq̃ iosue ad populū: Sctificamini: cras. n. faciet dñs inter vos mirabilia. Et ait ad sacerdotes Tollite arcā federꝭ: ꝛ ꝑcedite ppl'ꝫ. Qui iussa cōplētes tulerūt: ꝛ ambulauerunt añ eos. Dixitq̃ dñs ad iosue: Hodie incipiā exaltare te corā oī isrl' vt sciant ꝙ sicut cū moyse fui: ꝛ tecū sim. Tu aūt ꝑcipe sacerdotib⁹ qui portāt arcā federꝭ: et dic eis: Cū ingressi fueritis ꝑtē aque iordanis: state in ea. Dixitq̃ iosue ad filios isrl': Accedite huc: ꝛ audite verbum dñi dei vr̃i. Et rursū in hoc inq̇t scietis ꝙ dñs de⁹ viuēs in medio vr̃i est: ꝛ dispdet in ꝯspectu vr̃o chananeū ꝛ etheum: eueū et pherezeū: gergeseū q̊ꝫ ꝛ iebuseū: et āmorreū. Ecce arca federꝭ dñi oīs terre añcedet vos ꝑ iordanē. Parate duodecim viros et de duodeci tribub⁹ isrl': singulos ꝑ singl'as tribus. Et cū posuerint vestigia pedū suoꝝ sacerdotes qui portāt arcā federꝭ dñi dei vniuerse terre in aquis iordanis: aque q̄ inferiores sūt decurrēt atq̃ deficiēt: que aūt desuꝑ veniūt: in vna mole ꝯsistēt. Igit' egressus est ppl's de tabernacul' suis vt trāsirent iordanē: ꝛ sacerdotes q̇ portabāt arcaꝫ federꝭ ꝑgebant ante eū. Ingressisq̃ eis iordanē ꝛ pedib⁹ eoꝝ in ꝑte aque tinctis: iordanis aūt ripas aluei sui tempe messis impleuerat: steterūt aq̄ descēdentes in loco vno: ꝛ adinstar mōtis intumescētes apparebāt ꝓcul ab vrbe q̄ vocatur edom vsq̃ ad locū sarthan: q̄ aūt inferiores erāt ī mare solitudis qđ nūc vocat' mortuū descēderūt vsq̃quo oīo deficerēt. Populus aūt incedebat ꝯtra iordanē: ꝛ sacerdotes q̇ portabāt arcaꝫ federis dñi stabāt suꝑ siccā humū ī medio iordanis accincti: oīsq̃ ppl's ꝑ arentem alueū transibat. IIII

Quibus transgressis dixit dñs ad iosue: Elige duodecim viros singulos ꝑ singl'as trib⁹: ꝛ ꝑcipe eis vt tollant de medio iordanis alueo vbi steterūt pedes sacerdotū: duodecim durissimos lapides: q̊s ponetꝭ in loco castroꝝ vbi fixeritꝭ hac nocte tētoria. Uocauitq̃ iosue duodeci viros quos elegerat đ filijs isrl' singulos de singul' tribub⁹: et ait ad eos: Ite añ arcā dñi dei vr̃i ad iordanis mediū: ꝛ portate inde singuli singulos lapides in hūeris vr̃is iuxta numerū filioꝝ isrl' vt sit signuꝫ inter vos. Et qñ interrogauerit vos filij vr̃i cras dicētes: q̇d sibi volūt iste lapides: rñdebitꝭ eis. Defecerūt aq̄ iordanis añ arcā federꝭ dñi cū transiret eū: idcirco positi sūt lapides isti in monimētū filioꝝ isrl' vsq̃ in eternū. Fecerunt ergo filij isrl' sicut ꝑcepit eis iosue: portātes de medio iordanis alueo duodeci lapides vt dñs ei imperarat iuxta nūerū filioꝝ isrl' vsq̃ in locū in quo castrametati sūt: ibiq̃ posuerūt eos. Alios q̊ꝫ duodeci lapides posuit iosue ī medio iordāis alueo vbi sterūt sacerdotes qui portabāt arcā federis dñi: ꝛ sunt ibi vsq̃ in p̄ntem diē. Sacerdotes aūt qui portabāt arcā stabant in iordanis medio: donec oīa cōplerent' que iosue vt loqueret' ad ppl'm ꝑcepat dñs et dixerat ei moyses. Festinauitq̃ ppl's ꝛ trāsijt. Cūq̃ trāsissent oēs: trāsiuit ꝛ arca dñi: sacerdotes quoq̃ pergebāt añ ppl'm. Filij quoq̃ ruben ꝛ gad ꝛ dimidia trib⁹ manasse armati ꝑcedebāt fratres suos filios isrl': sicut eis ꝑcepat moyses: et q̄draginta pugnatorū milia ꝑ turmas et cuneos incedebāt per plana atq̃ cāpestria vrbis hiericho. In die illo magnificauit dñs iosue corā oī israel: vt timerēt eū sicut timuerāt moysen dū adhuc viueret. Dixitq̃ ad eū: Precipe sacerdotib⁹ qui portant arcā federis dñi vt ascēdāt đ iordāe. Qui ꝑcepit eis dicēs: Ascēdite de iordane. Cūq̃ ascendissent portātes arcā federis dñi ꝛ siccā humū calcare cepissent: reuerse sunt aq̄ in alueū suū: ꝛ fluebāt sicut añ ꝯsueuerant. Populus aūt ascēdit de iordane decimo die mēsis primi: et castrametati sunt in galgalis ꝯtra orientalē plagā vrbis hiericho. Duodeci quoq̃ lapides quos de iordanis alueo sūpserāt: posuit iosue in galgal': ꝛ dixit ad filios isrl'. Qñ interrogauerint filij vr̃i cras p̄res suos ꝛ dixerint eis: q̇d sibi volūt lapides isti: docebitꝭ eos atq̃ dicetꝭ. Per arentē alueū trāsiuit isrl' iordanē istū: siccāte domino deo nr̃o aquas ei⁹ in ꝯspectu nr̃o donec trāsirem⁹ sicut fecerat pri⁹ in mari rubro: qđ siccauit donec trāsirem⁹: vt discant omēs terraꝝ ppl'i fortissimā dei manum: vt ꝛ vos timeatis deū vestruꝫ omni tempore. V

Ostq̃ ergo audierunt oēs reges āmorreoꝝ q̇ habitabāt trās iordanē ad occidētalē plagā ꝛ cūcti reges chanaan q̇ ꝓpinqua possidebāt magni maris loca: ꝙ siccasset dñs fluenta iordanis coraꝫ filijs isrl' donec transirent:

dissolutū est cor eoꝝ ⁊ nō remāsit in eis spūs: timētiū itroitū filioꝝ isrł. Eo tꝑe ait dn̄s ad iosue: Fac tibi cultros lapideos: ⁊ circūcide secūdo filios isrł. Fecit quoqꝫ qđ iusserat dn̄s: ⁊ circūcidit filios isrł in colle ꝓputioꝝ. Hec aūt causa est secūde circūcisiōis. Ois ppłs q̇ egressus est de egypto generꝫ masculini vniuersi bellatores viri mortui sūt in deserto ꝑ longissimos vie circūitꝰ q̇ oēs circūcisi erant: ppłs aūt q̇ natꝰ est in deserto ꝑ quadraginta ānos itineris latissime solitudinis incircumcisus fuit donec ꝯsumerenꝫ qui nō audierūt vocem dn̄i: ⁊ q̇bꝰ an̄ iurauerat vt ostēderet eis terrā lacte ⁊ melle manantē. Hoꝝ filij i locū successerūt patrū: ⁊ circūcisi sunt a iosue: q̇ sicut nati fuerāt i ꝓputio erāt: nec eos in via aliq̇s circūciderat. Postqꝫ aūt oēs circūcisi sūt: māserūt i codeꝫ castroꝝ loco: donec sanarenꝫ. Dixitqꝫ dn̄s ad iosue: Hodie abstuli opprobriuꝫ egypti a vobis. Uocatūqꝫ est nomē loci illius galgala vsqꝫ in ꝓsentē diē. Manserūtqꝫ filij isrł in galgalis: ⁊ fecerꝫ phase quartadecima die mēsis ad vesperuꝫ in cāpestribꝰ hiericho: ⁊ comederunt de frugibꝰ terre die altero: ⁊ azymos panes ⁊ polentā eiusdē anni. Defecitqꝫ māna postqꝫ comederūt de frugibus terre: nec vsi sunt vltra cibo illo filij isrł: sꝫ comederūt de frugibꝰ ꝓsentꝫ anni terre chanaan. Cū autē esset iosue in agro vrbis hiericho: leuauit oculos: ⁊ vidit virum stantē ꝯtra se euaginatū tenētē gladiū: ꝑrexitqꝫ ad eū ⁊ ait: Nr̄ es: an aduersarioꝝ? Qui rn̄dit: Nequaqꝫ: sꝫ sū princeps exercitꝰ dn̄i: ⁊ nunc venio. Cecidit iosue pronꝰ in terrā: ⁊ adorās ait: Quid dn̄s meus loquiꝫ ad seruū suū? Solue inq̇t calciamentū tuū de pedibꝰ tuis. Locus enim in quo stas sctūs est. Fecitqꝫ iosue vt sibi fuerat imperatū.

Exo. 3.b. *Act. 7.d.*

VI

Jericho autem clausa erat atqꝫ munita timore filioꝝ isrł: ⁊ nullus egredi audebat aut ingredi. Dixitqꝫ dn̄s ad iosue: Ecce dedi i manꝰ tuas hiericho ⁊ regē eiꝰ: oēsqꝫ fortes viros. Circūite vrbem cūcti bellatores semel ꝑ diem. Sic facietꝫ sex diebꝰ. Septimo aūt die sacerdotes tollēt septē buccinas: quarū vsus est in iubileo: ⁊ precedēt arcā federꝫ. Septiesqꝫ circūibitꝫ ciuitatē: ⁊ sacerdotes clangent buccinis. Cūqꝫ insonuerit vox tube longior atqꝫ ꝯcisior: ⁊ in auribꝰ vr̄is increpuerit: cō clamabit oīs ppłs vociferatiōe maxia: ⁊ muri funditꝰ corruēt ciuitatis: ingredienꝫqꝫ singuli ꝑ locū ꝯtra quem steterint. Uocauit ergo iosue filiꝰ nun sacerdotes: ⁊ dixit ad eos: Tollite arcā federis. Et septē alij sacerdotes tollāt septē iubileoꝝ buccinas: ⁊ incedāt an̄ arcam dn̄i. Ad ppłm quoqꝫ ait: Jte ⁊ circūite ciuitatē armati ꝓcedētes arcā dn̄i. Cūqꝫ iosue ꝟba finisset: ⁊ septē sacerdotes septē buccinis clangerēt an̄ arcā federꝫ dn̄i: oīsqꝫ ppłs ꝓcederet armati exercitus: reliquū vulgꝰ arcā seq̇baꝫ ac buccinis oia ꝯcrepabāt. Precepat aūt iosue ppło dicens. Nō clamabitꝫ: nec audieꝫ vox vr̄a: neqꝫ vllus ꝟmo ex ore vr̄o egrediꝫ donec veniat dies in quo dicā vobis: Clamate ⁊ vociferamini. Circūiuit ergo arca dn̄i ciuitatē semel ꝑ diē: ⁊ reuersa in castra mansit ibi. Jgiꝫ iosue de nocte ꝯsurgēte tulerūt sacerdotes arcā dn̄i: ⁊ septē ex eis septē buccinas quarū in iubileo vsus ē: ꝓcedebātqꝫ arcā dn̄i ambulātes atqꝫ clangētes: ⁊ armatꝰ populꝰ ibat an̄ eos: vulgꝰ aūt reliquū seq̇baꝫ arcā: ⁊ buccinis ꝑsonabat. Circūierūtqꝫ ciuitatē secūdo die semel: ⁊ reuersi sūt i castra. Sic fecerūt sex diebꝰ. Die aūt septimo diluculo ꝯsurgētes: circūierūt vrbem: sicut dispositꝰ erat septies. Cūqꝫ septimo circūitu clangerēt buccinis sacerdotes: dixit iosue ad oēm isrł. Uociferamini. Tradidit eni vobis dn̄s ciuitatē. Sitqꝫ ciuitas hec anathema: ⁊ oia q̇ in ea sunt dn̄o. Sola raab meretrix viuat cū vniuersis q̇ cū ea in domo sūt. Abscōdit ei nūcios q̇s direxerimꝰ. Uos aūt cauete ne de his q̇ ꝓcepta sūt vobis quippiā ꝯtingatꝫ: ⁊ sitis ꝓuaricationis rei: ⁊ oia castra isrł sub pctō sint atqꝫ turbenꝫ. Quicq̇d autē auri aut argenti fuerit ⁊ vasoꝝ eneoꝝ ac ferri: dn̄o ꝯsecreꝫ repositū in thesaurꝫ eius. Jgiꝫ oīi ppło vociferāte ⁊ clangētibꝰ tubis postqꝫ i aures młtitudinis vox sonitꝰqꝫ increpuit: muri ilico corruerūt: ⁊ ascendit vnusq̇sqꝫ ꝑ locū qui ꝯtra se erat. Ceperūtqꝫ ciuitatē: ⁊ interfecerūt oia q̇ erant in ea a viro vsqꝫ ad mulierem: ab infante vsqꝫ ad senē. Boues quoqꝫ ⁊ oues ⁊ asinos in ore gladij ꝑcusserūt. Duobus autē viris qui exploratores missi fuerant: dixit iosue: Jngredimini domū mulieris meretricis ⁊ ꝓducite eā et oia que illiꝰ sunt: sicut illi iuramēto firmastis. Jngressiqꝫ iuuenes eduxerūt raab

S̃.2.a *Hebre.11.f.* *S̃.2.c.*

k

ꝛ parētes ei⁹: frēs q̄ȝꝛ cuctā supellectilē
ac cognationē illi⁹; ꝛ extra castra israel
manere fecerūt. Urbem aūt ꝛ oīa q̄ in-
uēta sūt in ea: succēderūt: absqȝ auro et
argēto ꝛ vasis eneis ac ferro: q̄ in erari-
Hebre. 11. f. um dn̄i ꝯsecrarūt. Raab vō mererīcē ꝛ
domū p̄ris ei⁹ ꝛ oīa q̄ hēbat fecit iosue
viuere: ꝛ habitauerūt in medio isrł vsqȝ
in p̄ntem diē: eo ꝙ abscōderit nuncios
quos miserat vt explorarēt hiericho. In
tp̄e illo imp̄cat⁹ est iosue dicēs: Male-
dictus vir corā dn̄o: q̄ suscitauerit ꝛ edi
ficauerit ciuitatē hiericho. In p̄mogeni
to suo fundamēta illi⁹ iaciat: ꝛ ī nouissi
mo liberoꝝ ponat portas ei⁹. Fuit ergo
dn̄s cū iosue: ꝛ nomē eius vulgatum est
in omni terra. VII

A f Filij aūt isrł p̄uaricati sūt māda
tū: ꝛ vsurpauerūt de anathema-
I. 22. d. te. Nā achan fili⁹ charmi filij zabdi filij
I. Para. 2. a zare de tribu iuda tulit aliquid de ana-
themate. Iratusqȝ ē dn̄s ꝯtra filios isrł.
Cumqȝ mitteret iosue de hiericho viros
ꝯtra hay: q̄ est iuxta bethauen ad orien
talē plagā oppidi bethel: dixit eis: Ascē
dite et explorate terrā. Qui p̄cepta com
plētes explorauerūt hay. Et reuersi di-
xerūt ei: Nō ascendat oīs ppłs: sed duo
vel tria milia viroꝝ ꝑgant: ꝛ deleant ci
uitatē. Quare oīs ppłs frustra vexabit
ꝯtra hostes paucissimos? Ascēderunt ꝰ
I. 8. a. tria milia pugnatoꝝ. Qui statim terga
vertētes: ꝑcussi sūt a viris vrbis hay: et
corruerūt ex eis triginta ꝛ sex homies.
Persecutiqȝ sūt eos aduersarij de porta
vsqȝ ad sabarim: ꝛ ceciderūt ꝑ ꝓna fugi
entes. Pertimuitqȝ cor ppłi et adinstar
B aque liq̄factū est. Iosue vero scidit vesti
mēta sua: ꝛ pron⁹ cecidit in terrā coraȝ
arca dn̄i vsqȝ ad vesperā: tā ip̄e q̄ȝ oēs
senes isrł. Miserūtqȝ puluerē sup̄ capi-
ta sua: ꝛ dixit iosue. Heu dn̄e de⁹. Quid
voluisti traducere pplm̄ istū iordanem
fluuiū vt traderes nos in man⁹ amor-
rei et ꝑderes? Utinā vt cepim⁹ mansisse-
mus trās iordanē. Mi dn̄e de⁹ q̄d dicā:
vidēs israelē hostib⁹ suis terga vertētē?
Audient chananei ꝛ oēs habitatores
terre: ꝛ pariter ꝯglobati circūdabūt nos:
atqȝ delebūt nomē nr̄m de terra. Et q̄d
facies magno nomini tuo? Dixitqȝ dn̄s
ad iosue: Surge: cur iaces pron⁹ in ter-
ra? Peccauit isrł ꝛ p̄uaricat⁹ est pactuȝ
meū: tulerūtqȝ de anathemate et furati
sunt atqȝ mentiti: et absconderūt inter
vasa sua. Nec poterit isrł stare ante ho-
stes suos: eosqȝ fugiet: q2 pollut⁹ ē ana-
themate. Nō ero vltra vobiscū: donec cō
C teratis eū qui hui⁹ sceleris reus ē. Sur-
S. 3. b. ge sanctifica pplm̄: ꝛ dic eis: Sanctifica
Leui. 20. b mini in crastinū. Hec eni dicit dn̄s de⁹
Nu. 11. d israel. Anathema in medio tui est isra-
I. Reg. 16. b el. Nō poteris stare corā hostibus tuis:
donec deleat̄ ex te qui hoc ꝯtaminatus
est scelere. Accedetisqȝ mane singłi per
tribus vr̄as: ꝛ quācūqȝ tribū sors inue-
nerit: accedet ꝑ cognationes suas: et co
gnatio ꝑ domos: domusqȝ ꝑ viros: et q̄-
cunqȝ ille in hoc facinore fuerit dep̄hē-
sus: cōburet̄ igni cū oīmi substātia sua:
q̄m p̄uaricat⁹ est pactū dn̄i: et fecit ne-
phas in israel. Surgens itaqȝ iosue ma
ne: applicuit israel ꝑ trib⁹ suas: ꝛ inuē-
ta est trib⁹ iuda. Que cū iuxta familias
suas esset oblata: inuēta est familia za-
re. Illā quoqȝ ꝑ domos offerens reppe-
rit zabdi: cuius domū in singulos diui
dens viros: inuenit achā filiū charmi fi
lij zabdi: filij zare de tribu iuda. Et ait
Ioh. 9. e iosue ad achan: Fili mi: da gloriā domi
no deo israel et cōfitere: atqȝ indica mi
hi quid feceris: ne abscondas. Rn̄ditqȝ
achan iosue et dixit ei: Uere ego peccа-
D ui dn̄o deo israel: et sic ꝛ sic feci. Uidi. n.
inter spolia pallium coccineum valde
bonum et ducētos siclos argenti: regu-
lamqȝ aureā quinquaginta siclorum et
concupiscens abstuli et abscondi in ter
ra cōtra mediū tabernaculi mei argen-
tūqȝ fossa humo operui. Misit ergo io-
sue ministros qui currētes ad taberna-
culum illius repperерunt cuncta abscō
dita in eodē loco et argentū simul. Au-
ferentesqȝ de tentorio tulerunt ea ad io
sue et ad omēs filios israel: ꝓiecerūtqȝ
ante dn̄m. Tollens itaqȝ iosue achan fi
lium zare argentūqȝ et pallium ꝛ aureā
regulā: filios quoqȝ ꝛ filias eius: boues
et asinos et oues ipsumqȝ tabernaculū
et cunctā supellectilē ꝛ oīs israel cū eo:
duxerūt eos ad vallē achor: vbi dixit io
sue. Quia turbasti nos: exturbet te dn̄s
in die hac. Lapidauitqȝ eū omnis israel:
et cuncta que illius erant igne consum
2. Re. 18. d pta sunt. Congregauerūtqȝ sup̄ eū acer-
uum magnū lapidū: qui ꝑmanet vsqȝ in
p̄ntem diē. Et auersus est furor dn̄i ab
Iudi. 2. a eis. Uocatumqȝ est nomen loci illi⁹ val
lis achor vsqȝ hodie. VIII

B Dixit autem dominus ad iosue.
d Ne timeas: neqȝ formides. Tol-
le tecum omnem multitudinem

pugnatorum: et consurgēs ascende in oppidū hay. Ecce tradidi in manū tuā regem eius et ppl'm: vrbēq3 et terrā. Facies q3 vrbi hay et regi ei9: sicut fecisti hiericho et regi illius. Predā vo et oia animantia diripietis vobis. Pone insidias vrbi post eā. Surrexitq3 iosue: et ois exercit9 bellatorū cū eo: vt ascenderent in hay. Et electa triginta milia virorū fortiū misit nocte: p̄cepitq3 eis dicens: Ponite insidias post ciuitatē. Nec longius recedatis: et eritis oēs parati. Ego autē et reliqua multitudo que mecū est ascendemus ex aduerso cōtra vrbē. Cūq3 exierit ꝯtra nos: sicut an̄ fecim9: fugiem9 et t'ga vtem9 donec p̄seq̄ntes ab vrbe lōgi9 ꝯtrahāt'. Putabūt eni nos fugere sicut prius. Nobis ergo fugiētib9 et illis p̄sequētib9 cōsurget' de insidijs et vastabit' ciuitatē tradetq3 eā dn̄s deus vr' in man9 vr̄as. Cūq3 ceperit' succēdite eā: et sic oia facietis vt iussi. Dimisitq3 eos et prexerūt ad locū insidiaru3: sederūtq3 inter bethel et hay ad occidentale3 plagā vrbis hay. Josue aūt nocte illa in medio māsit ppl'i. Surgēsq3 diluculo recēsuit socios: et ascendit cū senioribus in fronte exercit9: vallat9 auxilio pugnatorū. Cūq3 venissent et ascendissent ex aduerso ciuitat': steterunt ad septētrionalē vrbis plagā: inter quā et eos: vallis erat media. Quinq3 aūt milia viros elegerat et posuerat in isidijs inter bethauen et hay ex occidētali p'te ei9dē ci'tat'. Ois vo reliqu9 exercit9 ad aq̄lonē aciē dirigebat: ita vt nouissimi multitudis occidētalē plagā vrbis attingerēt. Abijt ergo iosue nocte illa: et stetit in vallis medio Quod cū vidisset rex hay festinauit mane: et egressus ē cū oi exercitu ciuitat': dixitq3 aciē cōtra desertū: ignorās q' post tergū laterēt insidie. Josue vo et ois israel cesserūt loco simulantes metū et fugiētes p' solitudis viam. At illi vociferantes pariter et se mutuo cohortantes: p̄secuti sūt eos. Cūq3 recessissent a ciuitate: et ne vn9 q̄dem in vrbe hay et bethel remāsisset qui non p̄sequeret' israel: sicut erupant apta oppida relinquētes: dixit dn̄s ad iosue: Leua clypeū qui in manu tua ē ꝯtra vrbē hay: q'm tibi tradā eā. Cunq3 eleuasset clypeū ex aduerso ciuitat': insidie q̄ latebāt: surrexerūt cōfestim et p'gentes ad ciuitatē cepreūt: et succēderūt eam. Uiri aūt ciuitatis q̄ p̄sequebant' iosue: respicientes et vidētes fumū vrbis ad celum vsq3 cōscendere: nō potuerūt vltra huc illucq3 diffugere: p̄sertim cum hi qui simulauerāt fugā: et tendebāt ad solitudinem: cōtra p̄sequētes fortissime restitissent. Uidensq3 iosue et ois isr'l q' capta eēt ci'tas et fum9 vrbis ascēderet: reu'sus p'cussit viros hay. Siq̄dē et illi q̄ceperant et succēderāt ciuitatē: egressi ex vrbe ꝯtra suos medios hostiū ferire ceperūt. Cū g' ex vtraq3 p'te aduersarij cederent' ita vt nullus d' tāta m'titudie saluaret': regē quoq3 vrbis hay app̄hēderūt viuētē et obtulerūt iosue. Igit' oib9 interfectis q̄ israelē ad deserta tendētē fuerāt p̄secuti et i eodē loco gladio corruētib9: reuersi filij isr'l p'cusserūt ciuitatem. Erāt aūt q̄ i eodē die ꝯciderāt a viro vsq3 ad mulierē: duodeci milia hoīm oēs vrbis hay. Josue vo nō ꝯtraxit manū quā id sublime porrexerat tenēs clypeū donec interficerent' oēs h'itatores hay. Jumēta aūt et p̄dā ciuitat' diuiserūt sibi filij isr'l: sicut p̄cep'at dn̄s iosue. Qui succēdit vrbē: et fecit eā tumulum sempiternū. Regē q3 ei9 suspēdit i patibulo vsq3 ad vesp'am et solis occasū p̄cepitq3 iosue et deposuerunt cadauer ei9 de cruce: ꝓiecerūtq3 in ip̄o introitu ciuitat' ꝯgesto sup' eo magno aceruo lapidū qui p'manet vsq3 in p̄sentē diem. Tūc edificauit iosue altare domino deo israel in mōte hebal: sicut p̄cep'at moyses famulus dn̄i filijs israel: et scriptum est in volumine legis moysi: altare d' lapidib9 impolitis quos ferrū nō tetigit: et obtulit sup' eo holocaustū dn̄o: immolauitq3 pacificas victimas. Et scripsit super lapides deuteronomiū legis moysi: qd' ille digesserat coram filijs isr'l Omnis aūt ppl'us et oēs maiores natu: ducesq3 ac iudices stabant ex vtraq3 parte arce in cōspectu sacerdotū q̄ portabāt archa3 federis dn̄i: vt aduena: ita et indigena: Media p's eoru3 iuxta mōtē garizim: et media iuxta mōtē hebal sicut p̄ceperat moyses famulus dn̄i. Et primū q̄dē bn̄dixit ppl'o isr'l: post hec legit omnia vba bn̄dictiōis et maledictiōis: et cūcta que scripta fuerāt in leg' volumie. Nihil ex his q̄ moyses iusserat reliq̄t intactū: sed vniuersa replicauit corā oi multitudie isr'l mulierib9 ac p'uulis et aduenis q̄ inter eos morabant'.

B.7.a | B | C | D | E | F | Exo. 20.d. | Deu. 27.a. | G

IX

Quibus audit': cūcti reges trās iordanē q̄ vsabant' in mōtanis

ꝛ cāpestrib⁹:in maritimis ab litore ma gni marꝭ:hi ꝗ̄ꝫ q̇ habitabāt iuxta libanum ethe⁹ ꝛ āmorre⁹:chanane⁹:phere-zeus ꝛ eueus ꝛ iebuzeus cōgregati sunt pariť:vt pugnarēt ꝯtra iosue ꝛ isrł vno aio eadēq̄ snia. At hi q̇ hitabāt in gabaon:audiētes cūcta que fecerat iosue: hiericho ꝛ hay:callide cogitantes tulerūt sibi cibaria:saccos veteres asinis īponentes:ꝛ vtres vinarios scissos atq̄ ꝯsutos:calciamētaq̄ ꝑantiq̄ q̄ ad īudiciū vetustatꝭ pitacījs cōsuta erāt :īduti veterib⁹ vestimentꝭ:panes ꝗ̄ꝫ ꝗ̄s portabāt ob viaticū duri erāt ꝛ ī frusta cōminuti.

B Perrexerūtq̄ ad iosue q̇ tūc morabať ī castrꝭ galgale: ꝛ dixerūt ei atq̄ simł oī israeli. De terra lōginq̄ venim⁹ pacē vobiscū facere cupiētes. Rn̄derūtq̄ filij isrł ad eos:atq̄ dixerūt. Ne forte ī terra q̄ nobis sorte debeť habitetꝭ: ꝛ nō possim⁹ fed⁹ inire vobiscū. At illi ad iosue serui inq̄ūt tui sum⁹. Quibus iosue ait:Qui nā estis vos:aut vn̄ venistis? Rn̄derūt:De terra lōginqua valde venerūt serui tui ī noīe dn̄i dei tui. Audiuim⁹ eñ famē potētie ei⁹: cūcta que fecit ī egypto ꝛ duo⁹ regib⁹ āmorreorū q̇ fuerūt trās iordanē:seon regi esebon ꝛ og regi basan qui erāt in astaroth:dixerūtq̄ nobis seniores ꝛ oēs hitatores terre nr̄e. Tollite in manib⁹ vr̄is cibaria ob lōgissimā viam:ꝛ occurrite eis ꝛ dicite:Serui vr̄i sum⁹:fed⁹ inite nobiscū. En panes qn̄ egressi sum⁹ de domib⁹ nr̄is vt venirem⁹ ad vos:calidos sūpsim⁹:nunc sicci facti sūt:ꝛ vetustate

C nimia cōminuti. Utres vini nouos impleuim⁹:nūc rupti sūt ꝛ soluti. Uestes ꝛ calciamēta q̇b⁹ īduimur ꝛ q̄ habem⁹ ī pedib⁹ ob lōgitudinē lōgioris vie trita sūt ꝛ pene ꝯsūpta. Susceperūt igiť d̄ cibarijs eoꝝ :ꝛ os dn̄i nō interrogauerūt.

1.Re.21.a. Fecitq̄ iosue cum eis pacē :ꝛ inito federe pollicit⁹ ē vt nō occiderēť. Principes q̄ꝫ multitudis iurauerūt eis. Post dies aūt tres initi federis:audierūt q̄ ī vicino habitarēt :ꝛ inter eos futuri essent. Mouerūtq̄ castra filij isrł:ꝛ venerunt in ciuitates eoꝝ die tertio :quarū hec vocabula sūt gabaon ꝛ caphira et beroth ꝛ cariathiarim. Et nō ꝑcusserūt eos eo q̄ iurassent eis principes multitudis in noīe dn̄i dei isrł. Murmurauit itaq̄ oīe vulg⁹ ꝯtra pricipes isrł. Qui rn̄derūt eis. Iurauim⁹ eis in noīe dn̄i dei isrł:ꝛ idcirco nō possum⁹ eos ꝯtingere. Sed hoc faciem⁹ eis: Reseruenť q̄dē

D vt viuāt ne ꝯtra nos ira dn̄i ꝯcitetur si peierauerim⁹:sed sic viuant vt in vsus vniuerse multitudis ligna cedāt:aquasq̄ cōportēt. Quib⁹ hec loquētib⁹ vocauit gabaonitas iosue: et dixit eis. Cur nos decipe fraude voluistis:vt diceretꝭ ꝓcul valde habitam⁹ a vobis :cū ī medio nr̄i sitis: Itaq̄ sub maledictione eritꝭ:ꝛ nō deficiet de stirpe vr̄a ligna cedēs :aq̄sq̄ cōportās ī domū dei mei. Qui rn̄derūt: Nūciatuꝫ est nobis suis tuis q̄ ꝓmisisset dn̄s de⁹ tu⁹ moysi seruo suo vt traderet vobis oēꝫ terrā:ꝛ disperderet cūctos hitatores eius. Timuimus igiť valde :ꝛ ꝓuidim⁹ aiab⁹ nr̄is vr̄o terrore cōpulsi:ꝛ hoc cōsiliū iniuim⁹ Nūc aūt ī manu tua sum⁹ : q̄d tibi bonū ꝛ rectuꝫ videť:fac nobis. Fecit ꝰ iosue vt dixerat ꝛ liberauit eos de manu filiorū isrł vt nō occiderēť. Decreuitq̄ in illo die eos esse in misterio cūcti populi ꝛ altaris dn̄i : cedētes ligna ꝛ aq̄s comportantes:vsq̄ in presens tempus in loco quē dn̄s elegisset.

X

A Q

Ue cū audisset adonisedech rex hierusalem:q̄ scꝫ cepisset iosue hay ꝛ subūtisset eā:sicut eñ fecerat hiericho ꝛ regi ei⁹:sic fecit hay ꝛ regi illius :ꝛ q̄ transfugissent gabaonite ad isrł :ꝛ essent federati eoꝝ:timuit valde. Urbs eñ magna erat gabaō ꝛ vna ciuitatū regalium:ꝛ maior oppido hay: oēsq̄ bellatores ei⁹ fortissimi. Misit ergo adonisedech rex hierłm ad cham regem hebron ꝛ ad pharā regē hierimoth ad iaphie q̄ꝫ regē lachis ꝛ ad dabir regem eglon:dicens: Ad me ascēdite ꝛ ferte p̄sidiū vt expugnem⁹ gabaon:quare transfugerit ad iosue ꝛ ad filios israel. Congregati igitur ascenderūt q̇nq̄ reges āmorreorū:rex hierłm:rex hebron: rex hierimoth:rex lachis:rex eglō:simul cū exercitib⁹ suis:ꝛ castrametati sūt circa gabaon oppugnātes eā.

B Habitatores aūt gabaon vrbis obsesse miserunt ad iosue q̇ tunc morabať ī castris apud galgalam:et dixerunt ei: Ne retrahas manus tuas ab auxilio seruoꝝ tuorū: Ascende cito ꝛ libera nos:ferq̄ p̄sidiū Cōuenerūt eñ aduersum nos oēs reges ammorreoꝝ qui habitant in montanis. Ascēditq̄ iosue d̄ galgalis:ꝛ ois exercit⁹ bellatoꝝ cum eo viri fortissimi Dixitq̄ dn̄s ad iosue: Ne timeas eos. In man⁹ eñ tuas tradidi illos. Null⁹

enim ex eis tibi resistere poterit. Irruit itaq; iosue sup eos repēte: tota nocte as cēdēs de galgal. Et ɔturbauit eos dñs a facie isrl: ɔtriuitq; plaga magna i gabaon: ac psecut⁹ est eos p viā ascensus bethoron: ⁊ pcussit vsq; azecha ⁊ maceda.

C Cūq; fugerēt filios isrl: ⁊ essent i descensu bethoron: dñs misit sup eos lapides magnos de celo vsq; ad azecha. Et mortui sūt multo plures lapidib⁹ grādinis: q̃ quos gladio pcusserāt filij isrl. Tūc locut⁹ ē iosue dño in die qua tradidit āmorreū in ɔspectu filiorū isrl: dixitq; corā eis: Sol ɔtra gabaon ne mouearis: ⁊ luna ɔtra vallē haylon. Steteruntq; sol ⁊ luna donec vlcisceret se gēs de inimicis suis. Nōne scriptū est hoc in libro iustoꝝ? Stetit itaq; sol in medio celi: ⁊ nō festinauit occūbere spatio vnius diei. Nō fuit an̄ ⁊ postea tam longa dies obediēte dño voci hois: ⁊ pugnāte ꝓ isrl. Reuersusq; ē iosue cū oi isrl in castra gagale. Fugerāt em̄ quinq; reges: ⁊ se abscōderāt i spelūca vrbis maceda.

D Nūciatūq; est iosue q̄ iuēti essent quinq; reges: latētes in spelūca vrbis maceda. Qui p̄cepit socijs: ⁊ ait. Voluite saxa ingētia ad os spelūce: ⁊ ponite viros idustrios qui clausos custodiāt. Vos autē nolite stare: sȝ psequimi hostes: ⁊ extremos quosq; fugiētiū cedite. Ne dimittatis eos vrbiū suarū intrare p̄sidia: q̄s tradidit dñs de⁹ in man⁹ vrās. Cesis ḡ aduersarijs plaga magna ⁊ vsq; ad internitionē pene ɔsumptis: hi qui isrl ef fugere potuerunt: ingressi sunt ciuitates munitas. Reuersusq; est ois exercitus ad iosue in maceda vbi tūc erāt castra: sani ⁊ itegro nūero. Null⁹q; cōtra filios isrl mutire ausus est. Precepitq; iosue dicēs: Aperite os spelūce: ⁊ pducite ad me quinq; reges qui in ea latitant. Feceruntq; ministri vt sib i fuerat imperatū: ⁊ adduxerūt ad eū quinq; reges de spelūca: regē hierusalē: regē hebron: regē hierimoth: regē lachis: regeȝ eglon. Cūq; educti essent ad eū: vocauit oēs viros isrl: ⁊ ait ad principes exercitus qui secū erāt.

E Ite ⁊ ponite pedes super colla regū istoꝝ. Qui cuȝ pxissent ⁊ subiectorū colla pedibus calcarēt rursum ait ad eos: Nolite timere nec paueatis: confortamini ⁊ estote robusti. Sic em̄ faciet dñs cūctis hostib⁹ vrīs aduersum quos dimicabitis. Percussitq; iosue ⁊ interfecit eos: atq; suspēdit super quinq; stipites: fueruntq; suspensi vsq; ad vesperū. Cunq; occūberet sol: p̄cepit socijs vt deponerēt eos de patibulis: q̄ depositos ꝓiecerūt in spelūcā in qua latuerāt ⁊ posuerūt sup os eius saxa igētia q̄ pmanent vsq; in pn̄s. Eodē die macedam q̄ȝ cepit iosue ⁊ pcussit i ore gladij: regēq; illi⁹ intfecit: ⁊ oēs habitatores ei⁹. Nō dimisit in ea saltē paruas reliquias. Fecitq; regi maceda sicut fecerat regi hiericho. Trāsiuit autē cū oi israel d̄ maceda in lebna ⁊ pugnabat contra eā: quā tradidit dñs cum rege suo in manus israel. Percusserūtq; vrbem in ore gladij ⁊ oēs habitatores ei⁹. Nō dimiserūt in ea vllas reliquias. Fecerūtq; regi lebna sicut fecerant regi hiericho.

Deu.21.d

F De lebna trāsiuit in lachis cum omni israel: ⁊ exercitu per gyrum disposito oppugnabat eā: tradiditq; dominus lachis in man⁹ filiorū isael: ⁊ cepit eā die altero: atq; ꝑcussit in ore gladij omnē aiam que fuerat in ea sicut fecerat lebna. Eo tempe ascendit hyram rex gazer vt auxiliaret lachis.: quā percussit iosue cuȝ omni pplo eius vsq; ad internitionē. Transiuitq; de lachis in eglon: ⁊ circūdedit atq; expugnauit eā in eadem die: percussitq; in ore gladij omēs aias que erāt in ea iuxta oia que fecerat lachis. Ascendit quoq; cū omi israel de eglon i hebron ⁊ pugnauit cōtra eam: cepitq; ⁊ pcussit in ore gladij regē quoq; eius ⁊ oia oppida regionis illius vniuersasq; aias que in ea fuerāt cōmorate. Non reliquit in ea vllas reliquias.

G Sicut fecerat eglon: sic fecit et hebron cuncta que in ea repperit consumens gladio. Inde reuersus in dabir: cepit eam atq; vastauit: regē quoq; eius atq; oia per circūitū oppida pcussit in ore gladij. Nō dimisit in ea vllas reliquias. Sicut fecerat hebron ⁊ lebna ⁊ regibus earū: sic fecit dabir ⁊ regi illius. Percussit itaq; iosue omnē terram montanā ⁊ meridianā atq; campestrem: ⁊ aseroth cū regibus suis. Nō dimisit i ea vllas reliquias: sed omne qd̄ spirare poterat interfecit: sicut p̄ceperat ei dñs de⁹ israel: a cadesbarne vsq; gazam. Oēm terraȝ gosen vsq; gabaon vniuersosq; reges ⁊ regiones eorū vno impetu cepit atq; vastauit. Dñs em̄ deus israel pugnauit pro eo. Reuersusq; est cū omni israel ad locū castrorum in galgala.

XI

A Que cum audisset iabin rex asor misit ad iobab regem madan τ ad regē semeron atq3 ad regem acsaph: ad reges quoq3 aquilonis q̄ habitabāt in mōtanis τ in planicie ɔtra meridiē ceneroth: in cāpestrib⁹ quoq3 τ regionib⁹ dor iuxta mare: chananeū q̄3 ab oriēte τ occidēte: τ ammorreū atq3 etheū ac pherezeū τ iebuseū i mōtanis: eueū quoq3 q̄ hītabat ad radices hermō i terra maspha. Egressiq3 sūt oēs cū turmis suis: ppls mlt⁹ nimis: sicut harena q̄ est in litore maris: equi q̄3 τ curr⁹ imēse multitudinis. Cōuenerūtq3 oēs reges isti in vnum ad aquas meron vt pugnarēt cōtra isrl. Dixitq3 dn̄s ad iosue: Ne timeas eos. Cras em̄ hac eadem hora ego tradā oēs istos vulnerandos in cōspectu isrl. Equos eoꝝ subneruabis: τ curr⁹ igne combures. Uenitq3 iosue τ ois exercit⁹ eius cū eo aduersus illos ad aq̄s meron subito: τ irruerūt super eos tradiditq3 illos dn̄s in manus israel. Qui ꝑcusserūt eos τ ꝑsecuti sunt vsq3 ad sidonē magnā τ aquas massere phot: cāpūq3 masphe qui est ad orietalem illi⁹ ꝑtē. Itaq3 ꝑcussit omēs vt nullas dimitteret ex eis reliq̄as. Fecitq3 sicut p̄cepat ei dn̄s. Equos eoꝝ subneruauit: currusq3 cōbussit igni. Reuersusq3 statim cepit asor: τ regē eius ꝑcussit gladio. Asor em̄ antiquit⁹ inter oia regna hec principatū tenebat. Percussitq3 oēs aias q̄ ibidē morabāt. Nō dimisit in ea vllas reliq̄as: sed vsq3 ad internitionē vniuersa vastauit: ipsamq3 vrbem ꝑmsit incēdio: τ oēs ꝑ circuitū ciuitates. Reges q̄3 eaꝝ cepit: ꝑcussit atq3 deleuit: sicut p̄cepat ei moyses famulus dn̄i. Absq3 vrbib⁹ q̄ erāt in collib⁹ τ in tumulis site: ceteras succēdit isrl: vnā tm̄ asor munitissimā flāma cōsumpsit. Oēmq3 p̄dā istaꝝ vrbiū ac iumenta diuiserūt sibi filij isrl cunctis hoib⁹ interfectis. Sicut p̄cepat dn̄s moysi seruo suo: ita precepit moyses iosue: τ ille vniuersa cōpleuit. Nō p̄terijt de vniuersis mādatis: nec vnū q̄dē verbū qd̄ iusserat dn̄s moysi. Cepit itaq3 iosue oēm terrā mōtanā τ meridianē: terrāq3 gosen τ planiciē τ occidētalē plagā: montēq3 isrl ad cāpestria ei⁹ τ ꝑtem mōtis q̄ ascendit seir vsq3 baalgat per planiciem libani subt̄ mōtē hermon: oēs reges eoꝝ cepit: ꝑcussit τ occidi. Multo tp̄e pugnauit iosue contra reges istos. Nō fuit ciuitas q̄ se non traderet filijs isrl p̄ter eueū q̄ hītabat in gabaō. Oēs em̄ bellādo cepit. Dn̄i em̄ snia fuerat vt īdurarēt corda eoꝝ τ pugnarēt contra isrl τ caderēt τ nō mererent vllā clemētiā: ac ꝑirēt sicut p̄cepat dn̄s moysi. In tp̄e illo venit iosue τ interfecit enachim de mōtanis hebron τ dabir τ anab τ d̄ oi mōte iuda τ isrl: vrbesq3 eoꝝ deleuit: Non reliquit vllū de stirpe enachim in terra filioꝝ isrl absq3 ciuitatib⁹ gaza et geth τ azotu: in q̄b⁹ solū relicti sūt. Cepit ergo iosue oēm terrā: sicut locut⁹ ē dn̄s ad moysen: τ tradidit eā in possessionē filijs isrl ꝑm ꝑtes τ trib⁹ suas: q̄euitq3 terra a p̄lijs. XII

B Hi sūt reges q̄s ꝑcusserūt filij isrl τ possederūt terrā eoꝝ trās iordanē ad solis ortū a torrēte arnon vsq3 ad mōtē hermō: τ oēm orientalē plagā q̄ respicit solitudinē. Seon rex āmorreorū qui habitabat in esebon: dn̄at⁹ est ab aroer q̄ sita ē sup ripam torrentis arnon: τ medie partis in valle dimidie galaad vsq3 ad torrentē ieboc qui ē terminus filioꝝ āmon: τ a solitudie vsq3 ad mare ceneroth ɔtra oriētem: τ vsq3 ad mare deꝰti qd̄ ē mare salsissimū: ad orientalē plagā ꝑ viā q̄ ducit bethsimoth τ ab australi ꝑte q̄ subiacet aseroth vsq3 phasga termin⁹ og regis basan: d̄ reliquijs raphaim qui habitauit in astaroth τ in edrai: τ dn̄at⁹ est in mōte hermon τ in salecha atq3 in vniuersa basan vsq3 ad termios gessuri τ machati τ dimidie partis galaad ad termios seon regis esebō. Moyses famulus dn̄i τ filij isrl ꝑcusserūt eos tradiditq3 t̄rā eoꝝ moyses i possionē rubenitis τ gadditis τ dimidie tribui manasse. Hi sūt reges t̄re q̄s ꝑcussit iosue τ filij isrl trās iordanē ad occidētalē plagā a baalgad i cāpo libani vsq3 ad mōtē libani: cuius pars ascendit in seir. Tradiditq3 eā iosue in possessionē tribub⁹ israel: singulis partes suas tam in montanis q̄3 in planis atq3 campestribus: In aseroth τ in solitudine ac in meridie: etheus fuit τ ammorreus chananeus τ pherezeus: eueus et iebuseus. Rex hiericho vnus. Rex hay que est ex latere bethel vnus. Rex hierusalem vnus. Rex hebron vnus. Rex hierimoth vnus. Rex lachis vnus. Rex eglon vnus. Rex gazer vnus. Rex dabir vnus. Rex gader vnus. Rex herma vn⁹. Rex hereth vnus. Rex lebna vnus. Rex

odollam vnꝰ. Rex maceda vnꝰ. Rex be-
thel vnꝰ. Rex taphua vnꝰ. Rex ofer vnꝰ.
Rex afec vnꝰ. Rex ſaron vnus. Rex ma-
dan vnꝰ. Rex aſoꝛ vnꝰ. Rex ſamerō vnꝰ.
Rex acſaph vnus. Rex thenach vnus.
Rex mageddo vnꝰ. Rex cedes vnꝰ. Rex
iachanen carmeli vnꝰ. Rex doꝛ ⁊ ꝓuin-
cie doꝛ vnꝰ. Rex gentiū galgal vnꝰ. Rex
therſa vnꝰ. Oēs reges triginta vnus.

A Oſue ſenex ꝓuecteq; eta XIII
i tis erat: ⁊ dixit dñs ad eum: Se
nuiſti ⁊ longeuus es: terraq; la-
tiſſima derelicta eſt: q̄ necdū ſoꝛte diui-
ſa eſt: oīs videlicet galilea philiſtijm et
vniuerſa geſſuri: a fluuio turbido q̄ irri
gat egyptū: vſq; ad termios accaron cō
tra aquilonē terra chanaan que in q̄n-
q; regulos philiſtijm diuidit: gazeos et
azotios: aſcalonitas getheos ⁊ accaro-
nitas. Ad meridiē vero ſunt euei: om-
nis terra chanaan: ⁊ maara ſidonioꝛuꝫ
vſq; afeca ⁊ terminos āmoꝛrei eiuſq; cō
finia: libani quoq; regio ꝯtra oꝛientē a
baalgad ſub monte hermon donec in-
grediaris emath. Oim qui habitabant
in monte a libano vſq; ad aquas maſ-
ſerephot vniuerſiq; ſidonij. Ego ſū qui
delebo eos a facie filioꝝ iſrael. Ueniat
ergo in partē hereditatꝭ iſrael: ſicut p̄ce
pi tibi. Et nūc diuide terrā in poſſeſſio-
B nē nouē tribubꝰ et dimidie tribui ma-
naſſe cū qua ruben et gad poſſederunt
terrā quā tradidit eis moyſes famulus
dñi trans fluenta ioꝛdanis ad oꝛienta-
lem plagā ab aroer q̄ ſita eſt in ripa toꝛ-
rentis arnon ⁊ in vallis medio: vniuer-
ſaq; cāpeſtria medaba vſq; dibon: ⁊ cū-
ctas ciuitates ſeon regis ammoꝛrei qui
regnauit eſebon vſq; ad termīos filioꝝ
ammon: et galaad ac terminū geſſuri et
machati et oēm montē hermon et vni-
uerſam baſan vſq; ad ſalecha: omne re-
gnū og in baſan qui regnauit in aſta-
roth ⁊ edrai: ipſe fuit ꝺ reliquijs rapha-
im: ꝑcuſſitq; eos moyſes atq; deleuit.
Noluerūtq; diſꝑdere filij iſrael geſſuri
⁊ machati: ⁊ habitauerūt in medio iſra
el vſq; in p̄ntem diē. Tribui autēꝫ leui
nō dedit poſſeſſionē: ſed ſacrificia et vi-
ctime dñi dei iſrael: ipa eſt eius heredi-
tas ſicut locutꝰ eſt illi. Dedit ergo moy
ſes poſſeſſionē tribui filioꝝ ruben iux-
ta cognatiōes ſuas. Fuitq; terminꝰ eo-
C rū ab aroer q̄ ſita eſt in ripa toꝛrētis ar
non: ⁊ in valle eiuſdē toꝛrentis media:
vniuerſamq; planitiē q̄ ducit medaba
et eſebon cūctoſq; viculos eaꝝ qui ſūt
in cāpeſtribꝰ: dibon quoq; ⁊ abamotba
al et oppidū baalmaon: ⁊ geſſa et cedi-
moth ⁊ mephet ⁊ cariathaim ⁊ ſabama
et ſarathaſar: in monte conuallis beth-
phogoꝛ et aſeroth phaſga et bethaiſi-
moth omēs vꝛbes cāpeſtres: vniuerſaq;
regna ſeon regis āmoꝛrei qui regnauit
in eſebon: quē ꝑcuſſit moyſes cū pꝛinci-
pibus madiā: eueū et recen et ſur et vr
⁊ rebec duces ſeon habitatoꝛes terre: ⁊ ba
laam filiū beoꝛ ariolū occiderūt filij iſ-
rael gladio cū ceteris interfectis: factꝰ-
q; eſt terminꝰ filioꝛum ruben ioꝛdanis
fluuiꝰ. Hec eſt poſſeſſio rubenitaꝝ ꝑ co-
gnationes ſuas vrbiū ⁊ viculoꝛum. De
ditq; moyſes tribui gad ⁊ filijs eiꝰ ꝑ co
gnationes ſuas poſſeſſionē cuiꝰ hec di-
uiſio eſt. Terminꝰ gazer et omēs ciuita
tes galaad: ⁊ dimidiā partē terre filioꝝ
āmon vſq; ad aroer q̄ eſt ꝯtra rabba: et
ab eſebon vſq; ramoth: maſphe ⁊ betha
nim: et a manaim vſq; ad terminos da-
D bir. In valle quoq; betharā ⁊ bethnē-
ra ⁊ ſoccoth ⁊ ſaphon reliquā partē re-
gni ſeon regꝭ eſebon. Huiꝰ quoq; finis
ioꝛdanis eſt vſq; ad extremā ꝑtē maris
cenereth trās ioꝛdanē ad oꝛientalē pla-
gam. Hec ē poſſeſſio filioꝝ gad ꝑ famili
as ſuas ⁊ ciuitates ⁊ ville eaꝝ. Dedit et
dimidie tribui manaſſe filijſq; eiꝰ iuxta
cognatiōes ſuas poſſeſſionē: cuius hoc
pꝛincipiū eſt. A manaim vniuerſam ba
ſan ⁊ cūcta regna og regis baſan: oēſq;
vicos iahir q̄ ſunt in baſan ſexagita op
pida ⁊ dimidiā partē galaad: ⁊ aſtaroth
⁊ edrai regni og in baſan filijs machir
filij manaſſe dimidie parti filioꝛuꝫ ma-
chir: iuxta cognatiōes ſuas. Hāc poſſeſ
ſionē diuiſit moyſes in cāpeſtribꝰ mo-
ab trās ioꝛdanē ꝯtra hiericho ad oꝛien
talē plagam. Tribui aūt leui non dedit
poſſeſſionē: q̄m dñs deus iſrl ipē eſt poſ
ſeſſio eiꝰ vt locutus eſt illi. XIIII

A Oc eſt qꝺ poſſederunt filij iſrael
h in terra chanaan quā dederunt
eis eleazar ſacerdos et ioſue fili-
us nuu et pꝛincipes familiarū ꝑ tribus
iſrael ſoꝛte omia diuidētes: ſicut pꝛece- Nu. 34. d.
perat dñs in manu moyſi nouē tribu-
bus et dimidie tribui manaſſe. Duabꝰ
eni tribubus et dimidie dederat moy-
ſes trans ioꝛdanem poſſeſſionē abſq; le
uitis qui nihil terre acceperūt inter fra
tres ſuos: ſed i eoꝝ ſucceſſerāt locū filij
ioſeph: in duas diuiſit tribꝰ manaſſe et

B effraim. Nec acceperũt leuite aliã in terra partẽ nisi vrbes ad habitandũ ⁊ suburbana eaꝝ ad alenda iumenta et pecora sua. Sicut p̃cepat dñs moysi: ita fecerũt filij isrł ⁊ diuiserũt terrã. Accesserũt itaqꝫ filij iuda ad iosue i galgala: locutusqꝫ est ad eũ caleph filiꝰ iephone cenezeꝰ. Nosti q̃d locutꝰ sit dñs ad moysen hominẽ dei de me ⁊ te i cadesbarne. Quadraginta ãnoꝝ eram qñ misit me moyses famulꝰ dñi de cadesbarne vt cõsiderarẽ terrã: nũciauiqꝫ ei qđ mihi veꝝ videbat̃. Frẽs aũt mei q̃ ascẽderãt mecũ dissoluerũt cor ppł̃i: ⁊ nihilominus ego secutꝰ sum dñm deũ meum. Jurauitqꝫ moyses in die illo dicẽs: Terra quã calcauit pes tuꝰ erit possessio tua ⁊ filioꝝ tuoꝝ in eternũ: q̃r secutꝰ es dñm deum tuũ. Cõcessit ergo dñs vitam mihi sicut pollicitꝰ est vsqꝫ in p̃sentẽ diẽ. Quadraginta ⁊ q̃nqꝫ anni sũt ex q̃ locutꝰ ẽ dñs v̄bũ istud ad moysen qñ ãbulabat isrł ꝑ solitudinẽ: hodie octogintaq̃nqꝫ ãnorũ sum sic valens vt eo valebam tꝑe qñ ad explorãdũ missus sũ: illiꝰ in me tꝑis fortitudo vsqꝫ hodie ꝑseuerat tã ad bellandũ q̃ȝ ad gradiendũ: da ꝗ mihi montẽ istũ quẽ pollicitꝰ est dñs te q̃ȝ audiente in quo enachim sũt ⁊ vrbes magne atqꝫ munite: si forte sit dñs mecũ ⁊ potuero delere eos sicut ꝓmisit mihi. Bñdixitqꝫ ei iosue: ⁊ tradidit ei hebron in possessionẽ atqꝫ ex eo fuit hebrõ caleph filio iephone cenezeo vsqꝫ in p̃ñtẽ diẽ: q̃r secutꝰ ẽ dñm deũ isrł. Nomẽ hebron antea vocabat̃ cariatharbe. Adã maximus ibi inter enachim situs est: ⁊ terra cessauit a prelijs.

Nu.14.d. — *C* — *Z.1.a.* — *Eccl.46.b* — *D* — *A*

XV

I Situr sors filioꝝ iude ꝑ cognationes suas ista fuit: a termino edom vsqꝫ ad desertũ sin ꝯtra meridiẽ ⁊ vsqꝫ ad extremã partẽ austrał plage. Jnitiũ eiꝰ a sũmitate marꝭ salsissimi: ⁊ a lingua eiꝰ q̃ respicit meridiem: egredieturqꝫ ꝯtra ascẽsum scorpionis ⁊ ꝑtransit in sina: ascẽditqꝫ in cadesbarne ⁊ ꝑuenit in esrom: ascendẽs ad darã ⁊ circũiens cariathaa: atqꝫ inde ꝑtrãsiens i asemona ⁊ ꝑueniẽs ad torrentẽ egypti: erũtqꝫ termini eiꝰ mare magnũ. Hic erit finis meridiane plage. Ab oriẽte vero erit initiũ mare salsissimũ vsqꝫ ad extrema iordanis: ⁊ ea q̃ respiciũt ad aq̃lonẽ a lingua marꝭ vsqꝫ ad eundẽ iordanis fluuiũ: ascẽditqꝫ termios in bethagla ⁊ trãsit ab aquilone in betharaba: ascẽdens ad lapidẽ boem filij rubẽ: ⁊ tendẽs vsqꝫ ad termios debera đ valle achor ꝯtra aquilonẽ respiciẽs galgala q̃ est ex aduerso ascẽsiõis adommim ab australi ꝑte torrentꝭ: trãsitqꝫ aquas q̃ vocant̃ fons sol: ⁊ erũt exitꝰ eius ad fontẽ rogel: ascẽditqꝫ ꝑ ꝯuallẽ filij ennon ex latere iebusei ad meridiẽ: hec ẽ hierłm: ⁊ inde se erigens ad v̄ticẽ montis q̃ est ꝯtra gehẽnon ad occidentẽ in sũmitate vallis raphaim cõtra aquilonem: ꝑtrãsitqꝫ a vertice montꝭ vsqꝫ ad fontem aque nepthoa: ⁊ ꝑuenit vsqꝫ ad vicos montꝭ ephron inclinat̃qꝫ in bala q̃ est cariathiarim. i. vrbs siluaꝝ: ⁊ circũit de bala ꝯtra occidẽtẽ vsqꝫ ad montẽ seir: trãsitqꝫ iuxta latꝰ montꝭ iarim ad aq̃lonẽ in cheslon: ⁊ descẽdit i bethsames trãsitqꝫ in thãna: ⁊ ꝑuenit cõtra aquilonẽ partꝭ accaron ex latere: inclinat̃qꝫ secrona ⁊ trãsit montẽ baala: ꝑuenitqꝫ in gebneel: ⁊ magni marꝭ ꝯtra occidentẽ fine ꝯcludit̃. Hi sũt termini filioꝝ iuda ꝑ circũitũ in cognatiõibus suis. Caleph v̄o filio iephone dedit ꝑtẽ in medio filioꝝ iuda: sicut p̃cepat ei dominꝰ: cariatharbe p̃ris enach: ip̃a ẽ hebron: deleuitqꝫ ex ea caleph tres filios enach sesai ⁊ haymã ⁊ tholmai de stirpe enach: atqꝫ inde ꝯscendens venit ad habitatores dabir q̃ priꝰ vocabat̃ cariathsepher. i. ciuitas litteraꝝ. Dixitqꝫ caleph. Qui ꝑcusserit cariathsepher ⁊ ceperit eã: dabo ei axã filiã meã vxorem. Cepitqꝫ eã othoniel filiꝰ cenez frater caleph iunior: deditqꝫ ei axam filiã suam vxorẽ. Qui cũ ꝑgerẽt sił: suasa est a viro suo vt peteret a p̃re suo agrum: suspirauitqꝫ vt sedebat i asino. Cui caleph: q̃d habes inq̃t? At illa r̃ndit: Da mihi bñdictionẽ. Terrã australẽ ⁊ arentẽ dedisti mihi: iunge ⁊ irriguã. Dedit itaqꝫ ei caleph irriguũ supiꝰ ⁊ inferiꝰ. Hec ẽ possessio tribꝰ filioꝝ iuda ꝑ cognatiões suas: erãtqꝫ ciuitates ab extremis partibus filioꝝ iuda iuxta termios edom a meridie: cabseel ⁊ eder ⁊ iagur ⁊ cina et dimona ⁊ adada ⁊ cedes ⁊ asor ⁊ iethãziphethtelẽ ⁊ baloth asornoba ⁊ cariothiesrom hec ẽ assoromãsame ⁊ meloda ⁊ asergadda ⁊ assemoth ⁊ bethseleth ⁊ asersual et bersabee ⁊ baziothia ⁊ abala ⁊ humesem ⁊ heltholaꝺ et exul et sarma ⁊ sicelech ⁊ medemena et sensenna lebaoth et selim ⁊ ahemremon: oẽs ciuitates vigintinouẽ ⁊ ville eaꝝ. Jn cãpe-

C — *Judi.1.b* — *D* — *1 Para.2.f.* — *E*

ſtribꝰ ꝺo eſtaol ⁊ ſarea ⁊ aſena ⁊ azone
et engannim ⁊ thaphua ⁊ enaym ⁊ hi-
ermoth ⁊ adulamſocho et azecha et ſa-
rim et adithaim et gedera ⁊ giderotha-
im: vrbes quatruordeci et ville eaꝝ. Sa
mna ⁊ adaſa ⁊ magdalgad delean ⁊ ma
ſepha et iectel lachis et baſchat et eg-
lon teblon et leemas et cethis et gide-
roth et bethdagon ⁊ neama et maceda:
F ciuitates ſedecim et ville eaꝝ. Labana
et ether et aſan iepta et eſna et neſib et
ceyla et achzib et mareſa: ciuitates no-
uē et ville eaꝝ. Accaron cū vicis et vil
lulis ſuis. Ab accarō vſqꝫ ad mare oia
q̄ vergūt ad azotū et viculos eiꝰ. Azotꝰ
cū vicis et villulis ſuis. Gaza cū vicis
et villulis ſuis vſqꝫ ad torrentē egypti:
et mare magnū terminꝰ eiꝰ: et in mon-
te ſamir et iecther et ſocchoth et edēna
cariathſenna: hec eſt dabir: anab et hi-
ſtemo ⁊ anym goſen ⁊ olon ⁊ gylo: ciui
tates vndecim ⁊ ville eaꝝ. Arab ⁊ roma
⁊ eſaan ⁊ ianum ⁊ bethafua ⁊ afeca ath
matha ⁊ cariatharbe: hec ē hebron ⁊ ſi-
G or: ciuitates nouē ⁊ ville eaꝝ. Maon et
thermel ⁊ ziph ⁊ loche ⁊ iezrahel ⁊ iuca
dam et zanoe accaym gabaa ⁊ thāna ci
uitates decē ⁊ ville eaꝝ. Alul ⁊ bethſor
et hiedormareth et bethanoth ⁊ belthe
cen: ciuitates ſex et ville earum. Cariath
baal: hec cariathiarim vrbs ſiluaꝝ et a-
rebba: ciuitates due et ville eaꝝ. In de-
ſerto betharaba meddyn ⁊ ſacha ⁊ neb
ſan: ciuitates ſalis: ⁊ engaddi: ciuitates
ſex et ville earū. Fiūt ſimul centū q̄nde-
Judi.15.g. cim. Jebuſeū aūt habitatorē hieruſalē
nō potuerūt filij iuda delere: habitauit-
qꝫ iebuſeus cū filijs iuda in hieruſalem
vſqꝫ in p̄ſentem diem. XVI

A Ecidit quoqꝫ ſors filioꝝ ioſeph
c ab iordane ꝯtra hiericho et ad
aquas eiꝰ ab oriente ſolitudo q̄
aſcendit de hiericho ad montē bethel: ⁊
egredit̄ de bethel luzam: tranſitqꝫ ter-
minū archiatharoth: ⁊ deſcēdit ad occi
dentē iuxta terminū iefleti vſqꝫ ad ter-
minos bethoron inferioris ⁊ gazer: fini
B unturqꝫ regiones eiꝰ mari magno: poſ-
ſederūtqꝫ filij ioſeph manaſſes ⁊ effra-
im. Et factꝰ eſt terminus filioꝝ effraim
p̄ cognationes ſuas: ⁊ poſſeſſio eoꝝ con
tra orientē aſtaroth addar vſqꝫ betho-
ron ſupiorē: egrediunt̄qꝫ cōfinia in ma
re: Machmetath vero aquilonem reſpi-
C cit ⁊ circūit termios ꝯtra orientē i tha-
natſelo: ⁊ p̄trāſit a torrēte ianoe: deſcē-
ditqꝫ de ianoe in atharoth ⁊ noaratha
et p̄uenit in hiericho: egredit̄qꝫ ad ior-
danem de taphua: p̄tranſitqꝫ ꝯtra ma-
re in villam harūdineti: ſūtqꝫ egreſſus
D eius in mare ſalſiſſimū. Hec eſt poſſeſſio
tribus filioꝝ effraim p̄ familias ſuas:
vrbeſqꝫ ſep̄ate ſūt filijs effraim i medio
poſſeſſionis filioꝝ manaſſe ⁊ ville eaꝝ.
Et nō interfecerunt filij effraim chana-
neū q̄ habitabat in gazer: habitauitqꝫ
chananeus in medio effraim vſqꝫ in di
em hanc tributarius. XVII

A Ecidit autē ſors tribui manaſſe
c ip̄e eni eſt p̄iogenitꝰ ioſeph: ma-
chir p̄rimogenito manaſſe patri
galaad qui fuit vir pugnator: habuitqꝫ
ꝯſſeſſionē galaad ⁊ baſan: ⁊ reliq̄s fili-
orum manaſſe iuxta famulas ſuas: filijs
abiezer ⁊ filijs helecb ⁊ filijs heſrihel et
filijs ſichē ⁊ filijs epher ⁊ filijs ſemida.
Iſti ſūt filij manaſſe filij ioſeph: mares
Nu.27.a p̄ cognationes ſuas. Salphaat ꝺo filio
epher filij galaad filij machir filij ma-
naſſe nō erāt filij ſed ſole filie: quaꝝ iſta
ſunt noia: maala ⁊ noa ⁊ egla ⁊ melcha
et therſa. Ueneruntqꝫ in ꝯſpectu eleaza-
ri ſacerdotis et ioſue filij nun ⁊ p̄ricipum
dicētes: dn̄s p̄cepit p̄ manum moyſi vt
B daret̄ nobis poſſeſſio in medio fratrum
nr̄oꝝ. Deditqꝫ iuxta impiū dn̄i poſſeſſi-
onē in medio fratrū p̄ris eaꝝ: ⁊ cecide-
rūt funiculi manaſſe decem abſqꝫ terra
galaad et baſan trās iordanē. Filie eni
manaſſe poſſederūt hereditatē i medio
filioꝝ eiꝰ. Terra aūt galaad cecidit i ſor
tē filioꝝ manaſſe q̄ reliqui erāt. Fuitqꝫ
terminꝰ manaſſe ab aſer machmata q̄
reſpicit ſychē ⁊ egredit̄ ad dexterā iux-
ta h̄itatores fontis thaphue. Eteni i ſor-
te manaſſe ceciderat terra thaphue: q̄ ē
iuxta terminos manaſſe filioꝝ effraim.
Deſcēditqꝫ terminꝰ vallis harūdineti i
meridiē torrentis ciuitatū effraim: q̄ in
medio ſūt vrbiū manaſſe. Terminꝰ ma
naſſe ab aquilo: ne torrentis ⁊ exitꝰ eius
p̄git ad mare: ita vt poſſeſſio effraim ſit
ab auſtro: ⁊ ab aq̄lone manaſſe: ⁊ vtrā-
qꝫ claudat mare: ⁊ ꝯiungant̄ ſibi in tri
bu aſer ab aquilone: ⁊ in tribu yſachar
C ab oriente. Fuitqꝫ hereditas manaſſe i
yſachar et in aſer: berſa ⁊ viculi eius: et
ieblaan cum viculis ſuis: ⁊ habitatores
dor cū oppidis ſuis: habitatores quoqꝫ
endor cū viculis ſuis ſimiliterqꝫ habi-
tatores thenach cū viculis ſuis: et habi
tatores mageddo cum viculis ſuis: et

tertia pars vrbis nophech. Nec potuerūt filij manasse has ciuitates subuertere: sed cepit chananeꝰ habitare in terra sua. Postq̃ autē ↄualuerūt filij israel. subiecerūt chananeos ⁊ fecerūt sibi tributarios: nec interfecerūt eos. Locutiq̃ sunt filij ioseph ad iosue: ⁊ dixerunt. Quare dedisti mihi terrā in possessionē sortis et funiculi vniꝰ: cū sim tāte multitudinis ⁊ bn̄dixerit mihi dn̄s? Ad quos iosue ait: Si ppl'us multꝰ es: ascende in siluā: ⁊ succide tibi spatia in terra pherezei ⁊ raphaim: qꝛ angusta est tibi possessio mont; effraim. Cui rn̄derūt filij ioseph: Nō poterimꝰ ad montana cōscendere: cū ferreis curribꝰ vtant̄ chananei qui habitant in terra campestri: in qua siti sunt bersan cū viculis suis: ⁊ iezrahel mediā possidēs vallē. Dixitq̃ iosue ad domum ioseph ⁊ effraim ⁊ manasse. Populꝰ multꝰ es et magne fortitudis: nō habebis sortē vnam: sed trāsibis ad mōtē: ⁊ succides tibi atq̃ purgabis ad habitandū spatia: ⁊ poter; vltra ꝓcedere cū subuerteris chananeuz quē dicis ferreos hr̄e currꝰ ⁊ esse fortissimum.

XVIII

Congregatiq̃ sunt oēs filij isrl' in sylo: ibiq̃ fixerūt tabernaculū testimonij: et fuit eis terra subiecta. Remāserāt aūt filioꝝ israel septē tribus q̄ necdū accepant possessiōes suas. Ad quos iosue ait: Usq̃quo marcet; ignauia: ⁊ nō intrat; ad possidendā terrā quā dn̄s deꝰ patrū vr̄oꝝ dedit vobis? Eligite de singul' tribubꝰ ternos viros vt mittā eos: ⁊ pgant atq̃ circūeant terrā et describāt eā iuxta numerū vniuscuiusq̃ mltitudinis: referātq̃. ad me qđ descripserint. Diuidite vobis terrā in septē ptes. Judas sit in termis suis ab australi plaga: ⁊ domus ioseph ab aquilone: mediā inter hos terrā i septem ptes describite: et huc venietis ad me vt corā dn̄o deo vr̄o mittā vobis h' sortem: qꝛ nō est inter vos pars leuitarū: sed sacerdotiū dn̄i est eoꝝ hereditas. Gad autē ⁊ ruben ⁊ dimidia tribꝰ manasse: iā accepant possessiōes suas trās iordanē ad orientalē plagā: quas dedit eis moyses famulꝰ dn̄i. Cūq̃ surrexissēt viri vt pgerent ad describendā terrā p̄cepit eis iosue dicēs: Circūite terrā ⁊ describite eā: ac reuertimini ad me vt hic corā dn̄o deo vr̄o in sylo mittam vobis sortē. Itaq̃ prexerūt ⁊ lustrātes eam in septē ptes diuiserūt scribētes in volumine: reuersiq̃ sūt ad iosue in castra sylo. Qui misit sortes corā dn̄o in sylo: diuisitq̃ terrā filijs isrl' in septē ptes. Et ascendit sors prima filioꝝ beniamin p familias suas vt possiderent terrā inter filios iuda ⁊ filios ioseph. Fuitq̃ terminus eoꝝ ↄtra aquilonē a iordane pgēs iuxta latꝰ hiericho septētrional' plage: ⁊ inde ↄtra occidentē ad mōtana ↄscēdēs ⁊ pueniēs ad solitudinē bethauen atq̃ ptrāsiens iuxta luzam ad meridiē: ipa ē bethel: descēditq̃ in astaroth addar in mōtē q̄ est ad meridiē bethoron inferior;: ⁊ inclinat̄ circūiens ↄtra mare ad meridiē montis q̄ respicit bethoron ↄtra africū. Sūtq̃ exitꝰ eius in cariathbaal: q̄ vocat̄ ⁊ cariathiarim vrbē filioꝝ iuda. Hec est plaga ↄtra mare ad occidentē. A meridie aūt ex parte cariathiarim egredit̄ terminꝰ ↄtra mare: et puenit vsq̃ ad fontē aquaꝝ nepthoa. Descēditq̃ in partē mont; qui respicit vallē filioꝝ ennon: ⁊ est ↄtra septētrionalē plagā i extrema pte vallis raphaim. Descēditq̃ in gehēnon. i. vallis ennon iuxta latꝰ iebusei ad austrū: ⁊ puenit ad fontē rogel transiens ad aquilonē: ⁊ egrediens ad ensemes. i. fontē sol': et ptrāsit vsq̃ ad tumulos q̄ sunt e regione ascēsus adōmim: descenditq̃ habenboem. i. lapidē boem filij ruben: ⁊ ptrāsit ex latere aq̄lonis ad cāpestria descenditq̃ in planitiē: ⁊ p̄tergredit̄ ↄtra aquilonē bethagla: sūtq̃ exitꝰ eiꝰ cōtra linguā mar; salsissimi ab aquilone in fine iordanis ad australē plagā q̄ est terminꝰ illiꝰ ab oriente. Hec ē possessio filiorū beniamin p termios suos in circūitu ⁊ familias suas. Fuerūtq̃ ciuitates eius hiericho et bethagla ⁊ vallis casis betharaba et offora villa hemona ⁊ offui et gabee: ciuitates duodecim ⁊ ville eaꝝ. Gabaon ⁊ rama ⁊ beroth ⁊ mesphe caphara ⁊ amosa ⁊ recē iarephel ⁊ tharela ⁊ sela heleph ⁊ iebꝰ q̄ ē hirl'm gabaad ⁊ cariath: ciuitates q̄ttuordeci ⁊ ville earū. Fuer̄t oēs ciitates vigitisex. Hec ē possessio filioꝝ bēiamin iuxta failias suas.

XIX

Et egressa ē sors scd̄a filioꝝ symeon p cognatiōes suas: fuitq̃ hereditas i medio eoꝝ possessionis filioꝝ iuda: ⁊ bersabee ⁊ sabee ⁊ molada et asersua baala et asem ⁊ heltholad bethulamar et sicelech ⁊ bethmarchaboth et asersua ⁊ bethelpaboth et sarobem: ciuitates tredecim ⁊ ville earū.

Hym ⁊ remmon ⁊ athar ⁊ asan : ciuitates quattuoꝛ ⁊ ville earū. Oēs viculi ꝑ circuitum vꝛbiū istarū vſqꝫ ad balaad bercameth cōtra australē plagam. Fueruntqꝫ oēs ciuitates decē ⁊ septē. Hec est hereditas filioꝝ symeō iuxta cognationes suas in possessione ⁊ funiculo filioꝝ iuda qꝛ maioꝛ erat ⁊ idcirco filiȷ̄ simeon possederūt in medio hereditatis eiꝰ. Ceciditqꝫ soꝛs tertia filioꝝ zabulō ꝑ cognationes suas : ⁊ factꝰ est terminꝰ possessionis filioꝝ zabulon vſqꝫ sarith. Ascenditqꝫ de mari ⁊ medalaa : ⁊ ꝑuenit in debbaseth vſqꝫ ad toꝛrentē qui ē ꝯtra ieconam ⁊ reuertit̄ ð sarith contra oꝛientē in finē ceseleth thaboꝛ ⁊ egreditur ad dabereth ascēditqꝫ ꝯtra iasie : et inde ꝑtrāsit vſqꝫ ad oꝛiētalē plagā gethefer ⁊ thachasin : ⁊ egredit̄ in rēmon amphar ⁊ noa : ⁊ circuit ad aquilonem B ⁊ nathā. Sūtqꝫ egressus eiꝰ vallis ieptahel ⁊ cathethet naalol ⁊ semron ⁊ iedaba ⁊ bethleem : ciuitates duodecim ⁊ ville eaꝝ. Hec est hereditas tribꝰ filioꝝ zabulon ꝑ cognationes suas : vꝛbes ⁊ viculi eaꝝ. Ysachar egressa est soꝛs q̄rta ꝑ cognationes suas : fuitqꝫ eiꝰ hereditas iezrahel ⁊ casaloth ⁊ sunem ⁊ affrai ⁊ senon ⁊ naaroth ⁊ rabboth et cesien haemes ⁊ rameth ⁊ enganni ⁊ hannada ⁊ bethfeses : ⁊ ꝑuenit terminꝰ eiꝰ vſqꝫ thaboꝛ ⁊ seesnna ⁊ bethsemes : erātqꝫ exitꝰ eius ioꝛdanis ciuitates sedecim ⁊ ville eaꝝ. Hec est possessio filioꝛum ysachar ꝑ cognationes suas : vꝛbes ⁊ viculi earū. Ceciditqꝫ soꝛs quinta tribui filioꝝ aser ꝑ cognatōnes suas : fuitqꝫ terminꝰ eoꝝ alchat ⁊ cali ⁊ bethen ⁊ axab ⁊ elmeleth et amaad ⁊ messal : ⁊ ꝑuenit vſqꝫ ad carmelum maris ⁊ syoꝛ ⁊ labanath : ac reuertit̄ ꝯtra oꝛientē bethdagon : ⁊ ꝑtrāsit vſqꝫ zabulon ⁊ vallē ieptael ꝯtra aq̄lonē in bethemeth ⁊ neici : egrediturqꝫ ad leuā cahul ⁊ acran ⁊ roob ⁊ amon ⁊ chana vſqꝫ ad sidonē magnam reuertit̄qꝫ in hoꝛma vſqꝫ ad ciuitatem munitissimā tyrum ⁊ vſqꝫ osam : erūtqꝫ exitus eius in mare de funiculo aczība ⁊ amma ⁊ afeg ⁊ roob : ciuitates C vigintidue ⁊ ville eaꝝ. Hec est possessio filioꝝ aser ꝑ cognationes suas : vꝛbesqꝫ ⁊ viculi eaꝝ. Filioꝝ neptalim sexta ꝑs cecidit ꝑ familias suas : et cepit terminus de beleb ⁊ helō sannaniz : ⁊ adami q̄ ē neceb : ⁊ iebnahel : vſqꝫ lecun : ⁊ egressus eoꝝ vſqꝫ ad ioꝛdanē : reuertit̄qꝫ terminꝰ ꝯtra occidentē et azauoth thaboꝛ atqꝫ inde egredit̄ in vcuca : et ꝑtrāsit ī zabulō ꝯtra meridiē : et in aser ꝯtra occidentē : et ī iuda ad ioꝛdanē ꝯtra oꝛtū solis ciuitates munitissime : assedim ser ⁊ ammad ⁊ rechath ⁊ cenereth ⁊ edema et arama asoꝛ ⁊ cedes et edrai nasoꝛ ⁊ ieron et magdihel hoꝛecz ⁊ bethanath et bethsemes : ciuitates decē et nouē ⁊ ville eaꝝ. Hec ē possessio tribꝰ filioꝝ neptalim per cognationes suas vꝛbes et viculi earū. Tribui filioꝝ dan ꝑ familias suas egressa ē soꝛs septima : ⁊ fuit terminus possessionis eiꝰ sarga ⁊ hestaol et hairsemes .i. ciuitas solis : selebin ⁊ ahialon et iethela helon ⁊ thēna ⁊ achꝛon helcheten iebton ⁊ baaladiud et bane et barach et iethꝛēmon atqꝫ hiercon ⁊ arechon : cū termio qui respicit ioppen D ⁊ ipso fine cōcludit̄. Ascenderūtqꝫ filiȷ̄ dan et pugnauerunt contra lesen : ceperūtqꝫ eam : et ꝑcusserūt eā in oꝛe gladiȷ̄ : ⁊ possederūt et habitauerūt in ea vocātes nomē eiꝰ lesen : dan ex noīe dan p̄ris sui Hec est possessio tribꝰ filioꝝ dan per cognationes suas : vꝛbes ⁊ viculi eaꝝ : Cūqꝫ cōplesset soꝛte diuidere terraꝫ singulis ꝑ tribꝰ suas dederūt filiȷ̄ israel possessionē iosue filio nun in medio sui iuxta p̄ceptū dn̄i : vꝛbē quā postulauit tānathsaraa ī mōte effraim. Et edificauit ciuitatē habitauitqꝫ ī ea. He sūt possessiones quas soꝛte diuiserunt eleazar sacerdos et iosue filiꝰ nun : et pꝛincipes familiarū ac tribuū filioꝛū israel in sylo : coꝛā dn̄o ad ostiū tabernaculi testimoniȷ̄ : partitiqꝫ sūt terrā. A

XX

Et locutus est dn̄s ad iosue dicens : Loq̄re filiȷ̄s isrl̄ et dic eis : Separate vꝛbes fugitiuoꝛū de quibus locutus sum ad vos ꝑ manum moysi : vt cōfugiat ad eas quicūqꝫ animam ꝑcusserit nescius : et possit euadere irā ꝓximi q̄ vltoꝛ ē sanguinis : cū ad vnā harū ꝯfugerit ciuitatū : stabitqꝫ an̄ poꝛtā ciuitatis et loquet̄ senioꝛibꝰ vꝛbis illiꝰ ea que se cōpꝛobent innocētē : sicqꝫ suscipiēt eū et dabūt ei locū ad habitandū. Cumqꝫ vltoꝛ sanguinis eū fuerit ꝑsecutꝰ : nō tradent in manꝰ eius : qꝛ ignoꝛās ꝑcussit ꝓximū eius : nec an̄ biduū triduūve eiꝰ ꝓbat̄ inimicꝰ. Et habitauit in ciuitate illa donec stet an̄ iudiciū causam reddēs facti sui : et moꝛiat̄ sacerdos magnus qui fuerit in illo tp̄e Tūc reuertet̄ homicida : ⁊ ingrediet̄ ci-

Nu. 35. a.
Deu. 19. a
B

nitatē:⁊ domū suā de qua fugerat. De-
creuerūtq; cedes in galilea mont; ne-
ptalim:⁊ sychem in monte effraim ⁊ ca
riatharbe:ipsa est hebron in mōte iuda
⁊ trans iordanē ꝯtra orientalē plagaꝫ
hiericho statuerūt bosor ꝗ sita est in cā
pestri solitudīe de tribu rubē ⁊ ramoth
galaad de tribu gad ⁊ gaulon in basan
de tribu manasse. He ciuitates constitu
te sunt cūctis filijs isrl ⁊ aduenis qui
habitabant inter eos vt fugeret ad eas
qui aīam nesciꝰ ꝑcussisset:⁊ nō morere-
tur in manu ꝓximi:effusum sanguineꝫ
vindicare cupient; donec staret añ po-
pulū expositurus causam suā. XXI

Ccesserūtq; principes familiaꝝ
leui ad eleazarū sacerdotē:⁊ io-
sue filiū nun:⁊ ad duces cogna-
tionū ꝑ singulas tribus filioꝝ israel:lo
cutiq; sūt ad eos in sylo terre chanaan
atq; dixerūt. Dñs ꝓcepit ꝑ manū moy-
si vt darent nobis vrbes ad habitādū

Nu. 25.a.

⁊ suburbana earū ad alenda iumenta.
Dederūtq; filij isrl de possessionibꝰ suis
iuxta impiū dñi ciuitates ⁊ suburbana
earū. Egressaq; est sors ī familiā caath
filioꝝ aaron sacerdot; de tribu iuda et
symeon ⁊ beniamin ciuitates tredecim
⁊ reliqs filioꝝ caath.i.leuit; qui supfu-
erant de tribubꝰ effraim ⁊ dan ⁊ dimi-
die tribus manasse : ciuitates decem.
Porro filijs gerson egressa est sors vt ac
ciperent de tribubꝰ ysachar ⁊ aser ⁊ ne-
ptalim:dimidiaq; tribu manasse in ba
san ciuitates numero tredeci. Et filijs
merari:ꝑ cognationes suas de tribubꝰ
ruben ⁊ gad ⁊ zabulon:vrbes duodeciꝫ
Deduruntq; filij isrl leuitis ciuitates ⁊
suburbana earū:sicut ꝓcepit dñs ꝑ ma
num moysi : singulis sorte tribuentes.
De tribubꝰ filiorū iuda ⁊ symeon dedit
iosue ciuitates:quaꝝ ista sūt noīa :fili-
is aaron ꝑ familias caath leuitici gene
ris:prima eñ sors illis egressa est:caria
tharbe patris enach : ꝗ vocabat hebrō
in monte iuda : ⁊ suburbana eiꝰ ꝑ cir-
cūitū. Agros xº ⁊ villas eiꝰ dederat ca
leph filio iephone ad possidēdū. Dedit
ergo filijs aaron sacerdot; hebron ꝯfu-
gij ciuitatē ac suburbana eiꝰ :⁊ lobnaꝫ
cū suburbanis suis:⁊ iether ⁊ istimon ⁊
helon ⁊ dabir ⁊ ain ⁊ iethan ⁊ bethsa-
mes cū suburbanis suis :ciuitates no-
uem de tribubꝰ vt dictū est duabꝰ. De
tribu aūt filioꝝ beniami:gabaon ⁊ ga-
bae ⁊ anatoht ⁊ almon cum suburba-
nis suis:ciuitates quattuor :omnes si-
mul ciuitates filiorū aaron sacerdotis
tredecim cū suburbanis suis. Reliquis
xº per familias filiorū caath leuitici
generis hec est data possessio. De tribu
effraim vrbes cōfugij sychem cū subur
banis suis in monte effraim:⁊ gazer et
iebsam ⁊ bethoron cū suburbanis suis
ciuitates quattuor. De tribu quoq; dan
helteco ⁊ gabathon ⁊ haialon ⁊ iethrē-
mon cū suburbanis suis :ciuitates qt-
tuor. Porro de dimidia tribu manasse
tenach ⁊ iethrēmō cū suburbanis suis:
ciuitates due.. Oēs ciuitates decem:et
suburbana earuꝫ date sunt filijs caath
inferioris gradus. Filijs quoq; gerson
leuitici generis dedit de dimidia tribu
manasse cōfugij ciuitates:gaulon ī ba-
san ⁊ bosram cū suburbanis suis : ciui
tates duas. Porro ď tribu ysachar:cesi
on ⁊ dabareth ⁊ iaramoth ⁊ engānim
cū suburbanis suis :ciuitates quatuor.
De tribu aūt aser:masan ⁊ abdon et el-
rath ⁊ roob cum suburbanis suis:ciui-
tates quattuor. De tribu quoq; nepta-
lim ciuitates cōfugij cedes in galilea ⁊
amothdor ⁊ carthari cū suburbanis su-
is:ciuitas tres. Oēs vrbes familiarum
gerson:tredecim cum suburbanis suis.
Filijs aūt merari leuitis inferioris gra
dus ꝑ familias suas : data est de tribu
zabulon iecnal ⁊ cartha ⁊ dāna ⁊ naa-
lol : ciuitates quattuor cū suburbanis
suis. De tribu gad ciuitates cōfugij ra-
moth in galaad ⁊ manaim ⁊ esebon et
tazer:ciuitates quattnor cum suburba-
nis suis. De tribu ruben vltra iordanē
cōtra hiericho ciuitates refugij:bosor ī
solitudīe:misor ⁊ iazer ⁊ iethson ⁊ mas-
pha ciuitates qttuor cū suburbanis su-
is. Oēs vrbes filioꝝ merari ꝑ familias
⁊ cognationes suas duodeci. Itaq; ciui
tates vniuse leuitaꝝ ī medio possessiōis
filioꝝ isrl :fuerūt qdragitaocto cū sub-
urbanis suis:singule ꝑ familias distri-
bute. Deditq; dñs deꝰ israeli oēm terrā
quā rraditurum se patribꝰ eorum iura
uerat:⁊ possederunt illam atq; habita-
uerunt in ea. Dataq; est ab eo pac in
omēs per circūitum nationes:nullusq;
eis hostiū resistere ausus est :sed cuncti
ī eoꝝ ditionē redacti sūt. Ne vnū qdem
vbū qd ill ꝓstituꝝ se esse ꝓmiserat:irri
tum fuit:s; rebꝰ explera sūt oia.

Odem tpe vocauit XXII
iosue rubenitas ⁊ gadditas : et

Nu. 32.f.

dimidiam tribum manaſſe: dixitꝗ ad eos: Feciſtis oĩa que ꝑcepit vobis moyſes famulus dñi: mihi quoqꝫ in oĩbus obediſtis: nec reliquiſtis fratres vr̃os longo tp̃e vſqꝫ in p̃ſentem diẽ: cuſtodientes imperiũ dñi dei vr̃i. Quia igitur dedit dñs deus vr̃ fratribꝰ veſtris quietem ꝛ pacem ſicut pollicitꝰ eſt: reuertimini ꝛ ite in tabernacula vr̃a ꝛ in terrã poſſeſſionis quaꝫ tradidit vobis moyſes famulus dñi trans iordanẽ: ita duntaxat vt cuſtodiatꝭ attente ꝛ op̃a compleatis mandatũ ꝛ legem quã precepit vobis moyſes famulus dñi: vt diligatꝭ dñm deũ veſtrũ: ꝛ ambuletis in oĩbus vijs eius: ꝛ obſeruetꝭ mãdata illiꝰ: adhereatiſqꝫ ei: ac ſeruiatis in oĩ corde: et

B in oĩ aĩa veſtra. Bñdixitqꝫ eis ioſue ꝛ dimiſit eos. Qui reuerſi ſũt in tabernacula ſua. Dimidie aũt tribui manaſſe poſſeſſionẽ moyſes dederat in baſan: ꝛ idcirco medie que ſup̃fuit dedit ioſue ſortẽ inter ceteros fr̃es ſuos trans iordanẽ ad occidentalẽ eiꝰ plagã. Cumqꝫ dimitteret eos in tabernacula ſua ꝛ bñdixiſſet eis: dixit ad eos. In multa ſubſtãtia atqꝫ diuitijs reuertimi ad ſedes vr̃as cũ argẽto ꝛ auro: ere ac ferro ꝛ veſte multiplici: Diuidite p̃dam hoſtium cũ fratribꝰ vr̃is. Reuerſiqꝫ ſũt et abierunt filij ruben ꝛ filij gad ꝛ dimidia tribus manaſſe a filijs iſrael de ſylo q̃ ſita eſt in chanaan: vt intrarent galaad ad terrã poſſeſſionis ſue: quã obtinue-

C rãt iuxta imperiũ dñi manu moyſi. Cũqꝫ veniſſent ad tumulos iordanis ĩ terram chanaan: edificauerũt iuxta iordanem altare infinite magnitudinis. Qđ cũ audiſſent filij iſrl̃: ꝛ ad eos certi nũcij detuliſſent edificaſſe filios ruben et gad ꝛ dimidie tribus manaſſe altare in terra chanaan ſuper iordanis tumulos cõtra filios iſrael: cõuenerũt omẽs in ſylo vt aſcenderent ꝛ dimicarẽt cõtra eos. Et interim miſerũt ad illos in terram galaad phinees filiũ eleazari ſacerdotis: ꝛ decẽ principes cũ eo ſingulos de ſingulis tribubꝰ. Qui venerunt ad filios ruben ꝛ gad ꝛ dimidie tribꝰ manaſſe in terrã galaad: dixerũtqꝫ ad eos Hec mandat omĩs populꝰ dñi. Que eſt

D iſta tranſgreſſio? Cur reliquiſtis dñm deum iſrael edificantes altare ſacrilegum

Nu.25.a.

ꝛ a cultu illius recedẽtes? An parũ vobis eſt ꝙ peccaſtis in beelphegor ꝛ vſqꝫ in p̃ſentẽ diẽ macula huius ſceleris in vobis permanet: multiqꝫ de pp̃lo corruerunt? Et vos hodie reliquiſtis dñm: ꝛ cras in vniuerſum iſrael ira eius deſeuiet. Qꝫ ſi putatis imundã eſſe terram poſſeſſionis veſtre: tranſite ad terrã in qua tabernaculũ dñi eſt ꝛ habitate inter nos: tm̃ vt a dño ꝛ a nr̃o ꝯſortio nõ recedatꝭ: edificato altari p̃ter altare dñi dei nr̃i. Nõne achã filiꝰ zare p̃terijt mãdatum dñi: ꝛ ſup̃ omnẽ pp̃lm iſrael ira eius incubuit? Et ille erat vnus homo atqꝫ vtinã ſolus periſſet in ſcelere ſuo.

s.7.a.

E Rñderũtqꝫ filij ruben ꝛ gad ꝛ dimidie tribꝰ manaſſe principibꝰ legatiõis iſrl̃. Fortiſſimꝰ dñs deꝰ ipſe nouit: ꝛ iſrael ſimul intelliget ſi p̃uaricationis aĩo hoc altare cõſtruximꝰ: nõ cuſtodiat nos ſed puniat nos in p̃ſenti. Et ſi ea mente fecimus vt holocauſta ꝛ ſacrificiũ ꝛ pacificas victimas ſuper eo imponeremus: ipſe q̃rat ꝛ iudicet: ꝛ nõ ea magis cogitatione atqꝫ tractatu vt diceremꝰ cras dicẽt filij vr̃i filijs nr̃is. Quid vobis ꝛ dño deo iſrael? Terminũ poſuit dñs inter nos ꝛ vos o filij rubẽ ꝛ filij gad iordanẽ fluuiũ: ꝛ idcirco partẽ nõ habetꝭ in dño: ꝛ ꝑ hanc occaſionẽ auertent filij vr̃i filios nr̃os a timore dñi. Putauimus itaqꝫ meliꝰ: ꝛ diximꝰ: Extruamus

F nobis altare: nõ in holocauſta neqꝫ ad victimas offerẽdas: ſed in teſtimoniũ inter nos ꝛ vos: ꝛ ſobolẽ nr̃am: vr̃amqꝫ ꝓgeniem vt ſeruiamꝰ dño: ꝛ iuris nr̃i ſit offerre ꝛ holocauſta ꝛ victimas ꝛ pacificas hoſtias: et neq̃q̃ dicãt cras filij vr̃i filijs nr̃is: nõ ẽ vobis ꝑs ĩ dño. Qꝫ ſi voluerint dicere: rñdebũt eis: Ecce altare dñi quod fecerũt p̃res nr̃i: non in holocauſta: neqꝫ in ſacrificiũ: ſꝫ in teſtimoniũ nr̃m ac vr̃m. Abſit a nobis hoc ſcelꝰ vt recedamꝰ a dño ꝛ eiꝰ veſtigia relinquamꝰ: extructo altari ad holocauſta ꝛ ſacrificia ꝛ victĩas offerẽdas: p̃ter altare dñi dei nr̃i qđ extructũ eſt añ tabernaculũ eiꝰ. Quibꝰ auditꝭ phinees ſa-

G cerdos ꝛ principes legatõis iſrl̃ q̃ erant cũ eo placati ſũt: ꝛ v̾ba filioꝝ ruben et gad ꝛ dimidie tribꝰ manaſſe libẽtiſſime ſuſceperũt. Dixitqꝫ phinees filiꝰ eleazari ſacerdos ad eos: Nũc ſcimꝰ ꝙ nobiſcuꝫ ſit dñs: qm̃ alieni eſtꝭ a p̃uaricatiõe hac ꝛ liberaſtꝭ filios iſrl̃ de manu dñi. Reuerſuſqꝫ ẽ cũ p̃cipibꝰ a filijs rubẽ ꝛ gad đ terra galaad finiũ chanaã ad filios iſrl̃ ꝛ retulit eis: Placuitqꝫ ſermo cũctꝭ audiẽtibꝰ. Et laudauerũt deũ filij iſrael:

ꝛ nequaꝗ̃ vltra dixerſit vt aſcenderent cõtra eos atqꝫ pugnarẽt ꝛ delerẽt terrã poſſeſſionis eoꝝ. Uocaueruntqꝫ filiȷ̃ ru ben ꝛ filiȷ̃ gad altare qd̕ extruxerãt: teſti moniũ nr̃m: ꝙ dñs ipſe ſit de⁹. XXIII

A e Uoluto autẽ multo tp̃e poſtꝗ̃ pacẽ dederat dñs iſraeli: ſubiectis in gyro nationib⁹ vniuerſis ꝛ ioſue iam longeno ꝛ perſenilis etatis poſtꝗ̃ diuiſerat terram filiis iſrl̕ ƀm ꝙ dñs impꝛauerat: vocauit ioſue oẽm iſraelem: maioreſqꝫ natu ꝛ principes ac duces ac mgr̃os: dixitqꝫ ad eos: Ego ſenui ꝛ ꝓgreſſioris etatis ſum: voſqꝫ cernitis oia que fecerit dñs de⁹ vr̃ cũctis ꝑ circuitu nationib⁹ quõ ꝓ vobis ipſe pugnauerit: Et nunc qꝛ vobis ſorte diuiſit oẽm terram ab oriẽtali parte iordanis vſqꝫ ad mare magnũ multeqꝫ adhuc ſuꝑſũt nationes: dñs de⁹ vr̃ diſꝑdet eas ꝛ auferet a facie vr̃a: ꝛ poſſedebitis terraꝫ

B ſicut vobis pollicit⁹ eſt. Tm̃ cõfortamini ꝛ eſtote ſolliciti vt cuſtodiatis cuncta q̃ ſcripta ſunt in volumie legis moyſi: et nõ declinetis ab eis neqꝫ ad dexteram neqꝫ ad ſiniſtraꝫ ne poſtꝗ̃ intraueritis ad gẽtes q̃ inter vos future ſũt: iuretis in noie deoꝝ earũ ꝛ ſeruiatis eis ꝛ adoretis illos: ſed adhereatis dño deo vr̃o qd̕ feciſtis vſqꝫ in diẽ hãc. Et tũc auferet dñs deus in conſpectu vr̃o gentes magnas ꝛ robuſtiſſimas ꝛ nullus vobis re

C ſiſtere poterit. Un⁹e vobis ꝑſequet̃ hoſtium mille viros: qꝛ dñs de⁹ vr̃ pro vobis ipſe pugnabit ſicut pollicit⁹ eſt: hoc tm̃ diligẽtiſſime p̃cauete: vt diligatis dñm deũ vr̃m. Qꝫ ſi volueritis gentiũ harũ q̃ inter vos habitant erroꝛib⁹ adherere: ꝛ cũ eis miſcere cõnubia atqꝫ amicitias copulare: iam tũc ſcitote ꝙ dñs de⁹ vr̃ nõ eas deleat añ faciẽ vr̃am: ſꝫ erũt vobis in foueã ac laqueũ ꝛ offendiculuꝫ ex latere vr̃o: ꝛ ſudes in oculis vr̃is do-

D nec vos auferat atqꝫ diſperdat de terra

I.Re.2.8. hac optima quã tradidit vobis. En ego hodie ingrediar viã vniuerſe terre: ꝛ toto aio cognoſcetis ꝙ de oib⁹ verbis q̃ ſe dñs p̃ſtiturũ vobis eſſe pollicit⁹ ẽ: vnũ nõ p̃terierit incaſſum. Sicut ergo impleuit ope qd̕ ꝓmiſit: ꝛ ꝓſpera cũcta venerunt: ſic adducet ſuꝑ vos quicqd malorum cõminat⁹ eſt: donec vos auferat atqꝫ diſꝑdat de terra hac optima quã tradidit vobis: eo ꝙ p̃terieritis pactum dñi dei vr̃i qd̕ pepigit vobiſcũ: ꝛ ſeruieritis diȷ̃s alienis ꝛ adoraueritis eos. Cito atqꝫ velociter cõſurget in vos furor dñi: ꝛ auferemini ab hac terra optima quã tradidit vobis. XXIIII

A c Ongregauitqꝫ ioſue oẽs tribus iſrl̕ in ſychẽ: ꝛ vocauit maiores natu ac pꝛicipes ꝛ iudices ꝛ magiſtros: ſteterũtqꝫ in cõſpectu dñi: ꝛ ad ppl̕m ſic locut⁹ eſt: Hec dicit dñs deus iſrl̕. Trans fluuiũ habitauerũt p̃res veſtri ab initio: thare abꝛaam ꝛ nachoꝛ.

Geñ.11.d. ſeruierũtqꝫ diȷ̃s alienis. Tuli ergo p̃reꝫ vr̃m abꝛaã de meſopotamie finib⁹: ꝛ adduxi eũ i terrã chanaã: multiplicauiqꝫ

Geñ.21.a ſemen ei⁹: dedi ei yſaac: illiqꝫ rurſũ de-

Geñ.25.c di iacob ꝛ eſau. E quib⁹ eſau dedi mõtẽ ſeyr ad poſſidendũ: iacob ꝟo ꝛ filiȷ̃ eius deſcẽderũt in egyptũ. Miſiqꝫ moyſen ꝛ

Exo.14.b. aaron: ꝛ ꝑcuſſi egyptũ multis ſignis atqꝫ portẽtis: eduxiqꝫ vos ꝛ p̃res vr̃os d̕ egypto: ꝛ veniſtitis ad mare: ꝑſecutiqꝫ ſũt egyptȷ̃ p̃res vr̃os cũ currib⁹ ꝛ equitatu

B vſqꝫ ad mare rubꝛũ. Clamauerunt autẽ ad dñm filiȷ̃ iſrael: qui poſuit tenebꝛas inter vos ꝛ egyptios: ꝛ adduxit ſuꝑ eos mare ꝛ operuit eos. Uiderunt oculi vr̃i cũcta que i egypto fecerim: ꝛ habitaſtis in ſolitudine multo tempꝛe: ꝛ introduxi vos i terrã ãmorrei qui habitabat trãs iordanẽ. Cumqꝫ pugnarẽt ꝯtra vos: tradidi eos in man⁹ vr̃as. ꝛ poſſediſtis terrã eoꝝ atqꝫ interfeciſtis eos. Surrexit

N aũt balach fili⁹ ſephoꝛ rex moab: ꝛ pugnauit cõtra iſralẽ. Miſitqꝫ ꝛ vocauit balaã filiũ beoꝛ vt malediceret vobis ꝛ ego nolui audire eũ: ſed ecõtrario ꝑ illum bñdixi vobis ꝛ liberaui vos de manu eius. Trãſiſtiſqꝫ iordanẽ ꝛ veniſtis

C ad hiericho: pugnauer̃tqꝫ ꝯtra vos viri citatis ei⁹: ãmorre⁹ ꝛ phereze⁹ ꝛ chanane⁹ ꝛ ethe⁹ ꝛ gergeze⁹ ꝛ eueus ꝛ iebuſe⁹ ꝛ tradidi illos i man⁹ veſtras. Miſiqꝫ ante vos ſcabrones: ꝛ eieci eos de locis ſuis duos reges ammorreoꝛũ: nõ in gladio ꝛ in arcu tuo: dediqꝫ vobis terrã in qua nõ laboꝛaſtis: ꝛ vꝛbes quas nõ edi

I.eo. ficaſtis vt habitaretis in eis: vineas et

I.Re.7.a oliueta que nõ plantaſtis. Nũc ergo ti-

Tobie.I.4.l mete dñm ꝛ ſeruite ei ꝑfecto coꝛde atqꝫ veriſſimo: ꝛ auferte deos quib⁹ ſeruierunt patres vr̃i in meſopotamia ꝛ i egy

D pto ac ſeruite dño. Sin aũt malum vobis videt̃ vt dño ſeruiatis: optio vobis dat̃. Eligite hodie qd̕ placet cui ſeruire potiſſimũ debeatis: vtrũ diȷ̃s q̃b⁹ ſeruierũt p̃res vr̃i i meſopotamia: an diȷ̃s ãmorreoꝝ in quoꝝ terra habitatis. Ego

autē et domus mea ſeruiemus dn̄o. Reſponditqꝫ ppl̄s: ⁊ ait: Abſit a nobis vt relinquamꝰ dn̄m et ſeruiamꝰ diȷ̄s alienis. Dn̄s deꝰ noſter ipſe eduxit nos ⁊ patres nr̄os de terra egypti ⁊ de domo ſeruitutꝭ: fecitqꝫ vidētibꝰ nobis ſigna ingentia: ⁊ cuſtodiuit nos in oī via ꝑ quā ambulauimꝰ: ⁊ in cūctis ppl̄is ꝑ quos tranſiuimus: et eiecit vniuerſas gentes amorreuꝫ habitatorē terre quā nos intrauimꝰ. Seruiemꝰ igitur dn̄o: qꝛ ipſe ē deꝰ nr̄. Dixitqꝫ ioſue ad ppl̄m: Nō poteritis ſeruire dn̄o: deus enī ſanctꝰ ⁊ fortꝭ emulator eſt: nec ignoſcet ſceleribus veſtris atqꝫ peccatꝭ. Si dimiſeritꝭ dn̄m et ſeruieritꝭ diȷ̄s alienis: cōuertet ſe ⁊ affliget vos atqꝫ ſubuertet: poſtq̄ vobis p̄ſtiterit bōa. Dixitqꝫ ppl̄s ad ioſue. Nequaq̄ ita vt loquerꝭ erit: ſed dn̄o ſeruiemus. Et ioſue ad ppl̄m: teſtes inq̄t vos eſtis: qꝛ ipſi elegeritis vobis dn̄m vt ſeruiatis ei. Rn̄deruntqꝫ: Teſtes. Nunc ergo ait auferte deos alienos d̄ medio veſtri: et inclinate corda vr̄a ad dn̄m deū iſrael. Dixitqꝫ ppl̄us ad ioſue: Dn̄o deo nr̄o ſeruiemꝰ: ⁊ obedientes erimus p̄ceptis eius. Percuſſit ergo ioſue in die illo fedus: ⁊ ꝓpoſuit ppl̄o p̄cepta atqꝫ iudicia in ſychem. Sripſit quoqꝫ oīa verba hec in volumie [sic] legis dn̄i: ⁊ tulit lapidem ꝑgrandē: poſuitqꝫ eū ſubter quercum q̄ erat in ſanctuario dn̄i: ⁊ dixit ad omnē ppl̄m: En lapis iſte erit vobis in teſtimoniū ꝙ audieritis omnia v̄ba dn̄i que locutꝰ eſt vobis: ne forte poſtea negare velitis et mentiri dn̄o deo veſtro. Dimiſitqꝫ ppl̄m ſingl̄os in poſſeſſioneꝫ ſuā. Et poſt hec mortuꝰ eſt ioſue filius nun ſeruus dn̄i centū decē annorū: ſepelieruntqꝫ eū in finibꝰ poſſeſſionis ſue ī thamnathſare: q̄ ſita eſt in monte effraim: a ſeptētrionali parte montis gaas: Seruiuitqꝫ iſrl̄ dn̄o cūctis diebꝰ ioſue et ſeniorꝝ q̄ longo vixerant tp̄e poſt ioſue: ⁊ q̇ nouerant oīa opa dn̄i q̄ fecerat in iſrl̄. Oſſa quoqꝫ ioſeph q̄ tulerāt filiȷ̄ iſrael de egypto ſepelierūt in ſychem in parte agri quē emerat iacob a filiȷ̄s emmor pr̄is ſychē centū nouellis ouibus: et fuit in poſſeſſionē filiorꝝ ioſeph. Eleazar ꝗ̄ꝫ filiꝰ aaron mortuus eſt: ⁊ ſepelierunt eū in gabaath phinees filiȷ̄ eius: q̄ data eſt ei in monte effraim.

Margin: ȝ.co. — F — G — Exo.13.d

Explicit liber ioſue. Incipit liber ſothim: quē nos Judicū appellamꝰ. Ca. I.

Oſt mortem ioſue:

conſuluerūtꝭ filiȷ̄ iſrl̄ dominū dicētes: Quis aſcendet ante nos ꝯtra chananeum: ⁊ erit dux belli? Dixitqꝫ dn̄s: Judas aſcendet. Ecce tradidi terrā ī manu eiꝰ. Et ait iudas ſymeoni fratri ſuo. Aſcende mecū in ſortem meā: et pugna cōtra chananeum: vt ⁊ ego pergam tecum in ſortē tuā. Et abiȷ̄t cū eo ſymeon. Aſcenditqꝫ iudas et tradidit dominꝰ chananeum ac pherezeū in manus eorū: et ꝑcuſſerūt ī bezech decē milia virorū: inueneruntqꝫ adonibezech ī bezech: ⁊ pugnauerunt contra eū: ac ꝑcuſſerunt chananeum ⁊ pherezeū. Fugit autē adonibezech: quē ꝑſecuti comprehenderūt ceſis ſūmitatibꝰ manuū eius ac pedum. Dixitqꝫ adonibezech. Septuaginta reges amputatis manuū ac pedū ſummitatibus colligebāt ſub menſa mea ciborꝝ reliquias: ſicut feci: ita reddidit mihi deus. Adduxerūtqꝫ eū in hieruſalē et ibi mortuꝰ eſt. Oppugnātes ergo filiȷ̄ iuda hieruſalē: ceperunt eā: et ꝑcuſſerunt in ore gladiȷ̄ tradentes cunctam incendio ciuitatem. Et poſtea deſcēdētes pugnauerunt ꝯtra chananeū qui habitabat ī montanis: et ad meridiē in campeſtribus. Pergenſqꝫ iudas cōtra chananeū qui habitabat in hebron: cuiꝰ nomē fuit antiquitꝰ cariatharbe: ꝑcuſſit ſeſai et hayman et tholmai: atqꝫ inde ꝓfectus abiȷ̄t ad habitatores dabir: cuiꝰ nomen vetus erat cariathſepher .i. ciuitas litterarū. Dixitqꝫ caleph: Qui ꝑcuſſerit cariathſepher et vaſtauerit eam dabo ei axam filiam meā vxorē. Cumqꝫ cepiſſet eam othoniel filius cenez frater caleph minor: dedit ei axam filiā ſuam coniugem. Quā pergentē in itinere monuit vir ſuus vt peteret a patre ſuo agrum. Que cū ſuſpiraſſet ſedēs in aſino: dixit ei caleph: Quid habes? At illa reſpondit: Da mihi bn̄dictionē: qꝛ terrā arentem dediſti mihi: da ⁊ irriguam aquis. Dedit ꝗ̄ꝫ caleph irriguū ſupius ⁊ irriguum iferiꝰ. Filiȷ̄ aūt cinei cognati moyſi aſcenderūt de ciuitate palmarū cum filiȷ̄s iuda in deſertū ſortis eius quod eſt ad meridiē arath: ⁊ habitauerunt cum eo. Abiȷ̄t autē iudas cū ſymeone fratre ſuo: et petcuſſerunt [sic] ſimul chananeum qui h̄itabat in ſephat: ⁊ interfecerūt eū. Uocatumqꝫ eſt nomen vrbis horma .i.

Margin: A — B — Joſue.15.c. — C — 1 Para. 2.f. — D

anathema. Cepitq3 iudas gazā cū finibus suis: ⁊ aschalonē atq3 accharon cū terminis suis. Fuitq3 dñs cū iuda: ⁊ mōtana possedit. Nec potuit delere habitatores vallis: q2 falcatis currib9 abundabāt. Dederūtq3 caleph hebron sicut dixerat moyses: q deleuit ex ea tres filios enach. Jebuseū autē habitatorē hierłm nō deleuerunt filij beniamin: hitauitq3 iebuseus cū filijs beniamin in hierłm vsq3 in pñtem diē. Dom9 q3 ioseph ascēdit in bethel: fuitq3 dñs cū eis. Nā cum obsiderēt vrbē que pri9 luza vocabat: viderūt hoiem egredientem de ciuitate: dixerūtq3 ad eū. Onde nobis introitus ciuitatis: ⁊ faciem9 tecū miscdiam. Qui cū ondisset eis: pcusserūt vrbē i ore gladij: hoiem aūt illū ⁊ oēm cognationem ei9 dimiserūt. Qui dimissus abijt in terrā ethim et edificauit ibi ciuitatē: vocauitq3 eā luzam q ita appellat vsq3 in psentē diē. Manasses quoq3 nō deleuit bethsan ⁊ chanath cū vicul suis: ⁊ habitatores dor ⁊ ieblaam ⁊ mageddo cū viculis suis: cepitq3 chanane9 hitare cum eis. Postq3 aūt ɔfortat9 est isrł fecit eos tributarios ⁊ delere noluit. Effrai etiā nō interfecit chananeū q habitabat in gazer: sed hitauit cū eo. Zabulon nō deleuit hitatores tethron ⁊ naalon: s3 habitauit chanane9 in medio ei9: fact9q3 est ei tributari9. Aser quoq3 nō deleuit hitatores accho et sidonis alab ⁊ achazib et amma et aphech ⁊ roob: habitauitq3 in medio chananei hitatoris illi9 terre: nec interfecit eū. Neptalim q3 nō deleuit hitatores bethsemes et bethanath: et hitauit inter chananeū hitatorē terre: fuerūtq3 ei bethsemite ⁊ bethanite tributarij. Artauitq3 āmorre9 filios dan in mōte: nec dedit eis locū vt ad planiora descēderēt: habitauitq3 in mōte hares qd interptat testatio i haylon ⁊ salabim. Et aggrauata est manus domus ioseph: factusq3 est ei tributarius. Fuit aūt termin9 ammorrei ab ascensu scorpionis petra et supiora loca. II

Scenditq3 angel9 dñi de galgal ad locū flentiū: ⁊ ait: Eduxi vos de egypto: et introduxi in terram p qua iuraui prib9 vris: et pollicit9 sū vt nō facerē irritū pactū meū vobiscum in sempiternū: ita dūtaxat vt nō feriretis fedus cū hitatorib9 terre hui9 ⁊ aras eoꝝ subuerteretis: ⁊ noluistis audire vocē meā. Cur hoc fecistis? Quāobrē nolui delere eos a facie vra: vt habeatis hostes: ⁊ dij eoꝝ sint vobis in ruinā. Cūq3 loqretur angelus dñi hec vba ad oēs filios isrł: eleuauerūt vocē suā ⁊ fleuerūt. Et vocatū est nomē loci illi9 loc9 flentiū siue lachrymarū imolauerūtq3 ibi hostias dño. Dimisit ergo iosue ppłm: ⁊ abierūt filij isrł vnusqsq3 in possessionē suā vt obtinerēt eam: suierūtq3 dño cūctis dieb9 eius ⁊ et senioꝝ: qui lōgo post eū vixerūt tpe: ⁊ nouerāt oia opa dñi q fecerat cū isrł. Mortu9 est aūt iosue filius nun famulus dñi centū ⁊ decē annorū: et sepelierūt eū in finib9 possessiōis sue in thānatsare in mōte effraim a septentrionali plaga montis gaas. Oisq3 illa generatio ɔgregata est ad pres suos: et surrexerūt alij qui nō nouerunt dñm: ⁊ opa q fecerat cū isrł. Fecerūtq3 filij isrł malū in ɔspectu dñi ⁊ suierūt baalim: ac dimiserūt dñm deū patꝝ suoꝝ q eduxerat eos de terra egypti: et secuti sunt deos alienos: deos q3 ppłoꝝ qui habitabant in circūitu eoꝝ: et adorauert eos: et ad iracundiam cōcitauerūt dñm: dimittētes eū: et suiētes baal ⁊ astaroth. Iratusq3 dñs cōtra isrł tradidit eos in man9 diripientiū: qui ceperūt eos ⁊ vendiderūt hostib9 qui habitabant p gyrū: nec potuerūt resistere adūsarijs suis: s3 quocūq3 pgere voluissent: man9 dñi super eos erat: sicut locut9 est ⁊ iurauit eis: et vehemēter afflicti sūt. Suscitauitq3 dominus iudices q liberarēt eos de vastantiū manib9: sed nec eos audire voluert: fornicātes cū dijs alienis ⁊ adorantes eos. Cito deseruerūt viā p quā ingressi fuerāt pres eoꝝ: ⁊ audiētes mādata domini oia fecere ɔtraria. Cūq3 dñs iudices suscitaret: in dieb9 eoꝝ flectebatur miscdia ⁊ audiebat afflictoꝝ gemit9: et liberabat eos de cede vastantiū. Postq3 aūt mortu9 esset iudex reuertebantur: ⁊ multo faciebāt maiora q3 fecerāt patres eoꝝ sequētes deos alienos suiētes eis: et adorātes illos. Nō dimiserūt adinuētiones suas: ⁊ viā durissimā p quā ambulare ɔsueuerāt. Iratusq3 est furor dñi in isrł: et ait: Quia irritū fecit gens ista pactū meū qd pepigerā cū prib9 eorū et vocē meā audire ɔtempsit: et ego nō delebo gētes quas dimisit iosue: ⁊ mortu9 est: vt in ipis experiar isrł vtrū custodiant viā dñi: ⁊ ambulēt in ea: sicut custodierūt pres eoꝝ: an non. Dimisit g dñs omēs nationes has: et cito subuertere

noluit: nec tradidit in man⁹ iosue. III

(h) E sunt gentes quas dñs dereliquit vt erudiret in eis israelez et oēs q̄ nō nouerant bella chananeoꝝ: ꝛ postea discerēt filij eoꝝ certare cū hostib⁹: ꝛ hr̄e ꝯsuetudinē p̄liādi: quinqꝫ satrapas philistinoꝝ: oēmqꝫ chananeū ꝛ sidoniū: atqꝫ eueū q̄ habitabat in monte libano de mōte baal hermon vsqꝫ ad introitū emath. Dimisitqꝫ eos vt in ip̄is experiref israelē vtrū audirent mādata dñi que p̄cepat p̄rib⁹ eorum ꝑ manū moysi: an nō. Itaqꝫ filij isrl̄ habitauerūt i medio chananei ꝛ ethei ꝛ ammorrei ꝛ pherezei ꝛ euei ꝛ iebusei: et duxerūt vxores filias eoꝝ: ip̄iqꝫ filias suas filijs eoꝝ tradiderūt: ꝛ suierunt dijs eorū. Feceruntqꝫ malū in ꝯspectu dñi: et obliti sūt dei sui suiētes baalim ꝛ astaroth. Iratusqꝫ contra isrl̄ dñs: tradidit eos in man⁹ chusanrasathaim regꝭ mesopotamie seruierūtqꝫ ei octo ānis. Et clamauerunt ad dñm qui suscitauit eis saluatorē: ꝛ liberauit eos: othonielvide licet filiū cenez frēm caleph minorē: fuitqꝫ in eo spirit⁹ dñi: ꝛ iudicauit israel. Egressusqꝫ est ad pugnā: ꝛ tradidit dñs in man⁹ eius chusanrasathaim regē syrie: ꝛ oppressit eū. Quieuitqꝫ terra quadraginta ānis: ꝛ mortu⁹ est othoniel filius cenez. Addiderūt autē filij isrl̄ facere malū in ꝯspectu dñi: qui confortauit aduersum eos eglon regē moab: qr fecerūt malū in ꝯspectu eius. Et copulauit ei filios āmon ꝛ amalech: abijtqꝫ ꝛ percussit isrl̄: atqꝫ possedit vrbem palmaꝝ. Seruieruntqꝫ filij isrl̄ eglon regi moab decē ꝛ octo ānis: ꝛ postea clamauerunt ad dñm. Qui suscitauit eis saluatorem vocabulo aioth filiū gera filij gemini: qui vtraqꝫ manu ꝓ dextera vtebaf. Miseruntqꝫ filij isrl̄ ꝑ illū munera eglon regi moab. Qui fecit sibi gladiū ancipitē habentē in medio capulū longitudinis palme man⁹: ꝛ accinct⁹ est eo subter sagum in dextro femore. Obtulitqꝫ munera eglon regi moab. Erat autem eglon crassus nimis. Cūqꝫ obtulisset ei munera ꝓsecut⁹ est socios qui cū eo venerāt: ꝛ reuersus de galgalis vbi erāt idola: dixit ad regē. Uerbū secretuz habeo ad te o rex. Et ille imperauit silentiū. Egressisqꝫ oībus qui circa eū erant: ingressus est aioth ad eū. Sedebat autē in estiuo cenaculo solus. Dixitqꝫ: Uerbū dei habeo ad te. Qui statim surrexit de throno. Extenditqꝫ aioth sinistrā manum: ꝛ tulit sicā de dextero femore suo: infixitqꝫ eā in ventrē ei⁹ tā valide vt capulus sequeref ferrum in vulnere: ac pinguissimo adipe stringeref. Nec eduxit gladiū: sed ita vt ꝑcusserat reliquit i corpore: statimqꝫ ꝑ secreta nature alui stercora ꝓruperūt. Aioth aūt clausis diligentissime ostijs cenacul ꝛ obfirmatis sera ꝑ posticū egressus est. Seruiqꝫ regꝭ ingressi: viderūt clausas fores cenaculi: atqꝫ dixerūt: Forsitan purgat aluum in estiuo cenaculo. Expectantesqꝫ diu donec erubescerēt: ꝛ vidētes ꝙ null⁹ aperiret: tulerūt clauē: ꝛ ap̄ientes inuenerūt dñm suū i terra iacētē mortuū. Aioth aūt dū illi turbarenf: effugit ꝛ ꝑtrāsijt locum idoloꝝ vnde reuersus fuerat. Uenitqꝫ in seyrath: ꝛ statim insonuit buccina in monte effraim: descēderūtqꝫ cū eo filij isrl̄ ip̄o in fronte gradiēte. Qui dixit ad eos. Sequimini me. Tradidit enī dñs inimicos nr̄os moabitas i manus nr̄as. Descenderūtqꝫ post eū et occupauerūt vada iordanis que trāsmittunt in moab: ꝛ nō dimiserunt transire quenqꝫ: sed ꝑcusserūt moabitas in t̄pe illo circiter decē milia oēs robustos et fortes viros. Nullus eoꝝ euadere potuit. Humiliatusqꝫ est moab in die illo sub manu isrl̄: ꝛ quieuit terra octoginta annis a p̄lijs. Post hūc fuit sangar filius anath: q̄ ꝑcussit de philistijm sexcentos viros vomere. Et ip̄e q̄z defendit israel.

IIII

(a) Ddiderūtqꝫ filij isrl̄ facere malū in cōspectu dñi p⁹ mortem aitoh: ꝛ tradidit illos dñs i manus iabin regꝭ chanaan q̄ regnauit in asor: habuitqꝫ ducē exercit⁹ sui noie sysaram. Ip̄e aūt habitabat in aroseth gentiū. Clamauerūtqꝫ filij isrl̄ ad dñm. Nongentos enī habebat falcatos currus: ꝛ ꝑ viginti annos vehemēter opp̄sserat eos. Erat autem delbora ꝓphetes vxor lapidoth: que iudicabat pp̄lm in illo t̄pe: et sedebat sub palma que nomine illius vocabaf: inter rama et bethel in monte effraim: ascendebātqꝫ ad eam filij isrl̄ in oē iudiciū. Que misit ꝛ vocauit barach filiuz abinoem de cedes neptalim: dixitqꝫ ad eū: Precepit tibi dñs de⁹ isrl̄. Uade descende: ꝛ duc exercitum in montē thabor: tollesqꝫ tecū decē milia pugnatoꝝ de filijs neptalim et de filijs zabulon. Ego autē adducā ad te in loco torrentis cyson sysarā principem

Marginal notes: B — .2.b.ꝛ.J.eo t. 1.4.a.et .a.et.10.b. — J.eo. — J.eo. — C — D — J.eo. — A — J.2..b.et.J. 3.a.et J.6.a. 1.Regū. 12.b

exercitus iabin ⁊ currus ei⁹ atq; omnē multitudinē: ⁊ tradā eos in manu tua.

B Dixitq; ad eā barach: Si venis mecum vadā: si nolueris venire mecū: nō pgam. Que dixit ad eū: Ibo quidē tecū sed in hac vice victoria non reputabit tibi: q2 in manu mulieris tradet sysara. Surrexit itaq; delbora: ⁊ pgexit cū barach in cedes. Qui accersitis zabulon ⁊ neptalim ascendit cū decem milib⁹ pugnatorū hñs delborā in comitatu suo. Aber aūt cineus recesserat quondā a ceteris cineis frib⁹ filijs suis obab cognati moysi: ⁊ tetenderat tabernacula vsq; ad vallem que vocat sennim: ⁊ erat iuxta cedes. Nunciatūq; est sysare ꝙ ascēdisset barach filius abinoem in montem thabor. Et ꝯgregauit nongentos falcatos currus: ⁊ oēm exercitū de aroseth gentium ad torrentē cyson. Dixitq; delbora ad barach: Surge: hec est eni dies in ꝗ

C tradidit dñs sysarā in manus tuas. En ipse ductor est tuus. Descēdit itaq; barach de monte thabor ⁊ decē milia pugnatoꝝ cū eo. Perterruitq; dñs sysarā ⁊ oēs currus ei⁹: vniuersamq; multitudinē in ore gladij ad conspectū barach intantū vt sysara de curru desiliens: pedibus fugeret: ⁊ barach ꝑsequeret fugientes curr⁹ ⁊ exercitum vsq; ad aroseth gentiū: ⁊ oīs hostiuz multitudo vsq; ad internitionē caderet. Sysara aūt fugiens puenit ad tentoriū iahel vxoris aber cinei. Erat autē pax inter iabin regem asor: ⁊ domū aber cinei. Egressa igit iahel in occursum sysare: dixit ad eū: Intra ad me dñe mi: ne timeas. Qui ingressus tabernaculū ei⁹: ⁊ opert⁹ ab ea pal-

3.Re.7.b lio: dixit ad eam: Da mihi obsecro paululum aque: q2 sitio valde. Que aperuit vterem lactis: ⁊ dedit ei bibere: ⁊ operuit illū. Dixitq; sysara ad eam: Sta ante ostiū tabernaculi: ⁊ cū venerit aliqs interrogans te ⁊ dicēs: nunqd hic est ali-

D qs: rñdebis: Null⁹ est. Tulit itaq; iahel vxor aber clauū tabernaculi assumens pariter ⁊ malleū: ⁊ ingressa abscōdite ⁊ cū silentio: posuit supra temp⁹ capitis eius clauū: ꝑcussumq; malleo defixit in cerebrū vsq; ad terrā: qui soporē mortis sociãs defecit: ⁊ mortu⁹ est. Et ecce barach sequens sysarā veniebat: egressaq; iahel in occursum ei⁹: dixit ei: Ueni: ⁊ ostendam tibi virū quē queris. Qui cū intrasset ad eā: vidit sysarā iacentē mortuū: ⁊ clauū infixū in tempe ei⁹. Humiliauit ergo de⁹ in die illo iabin regē chanaan corā filijs israel: qui crescebāt quotidie: ⁊ forti manu opprimebant iabin regem chanaan donec delerent eū. V

B Ecineruntq; delbora ⁊ barach filius abinoem ī illo die dicētes:

c Qui sponte obtulistis de isrl animas vr̄as ad ꝑiculū: bñdicite dño. Audite reges aurib⁹ ꝑcipite pricipes. Ego sum ego sū que dño canaz: psallam dño deo isrl. Dñe cū exires de seyr: ⁊ trāsires ꝑ regiones edom: terra mota est: celiq; ac nubes distillauerūt aquis. Montes fluxerūt a facie dñi: et sinai a facie dñi dei israel. In dieb⁹ sangar filij anath: in dieb⁹ iahel quieuerūt semite: ⁊ ꝗ ingrediebant ꝑ eas ambulauerunt ꝑ calles deuios. Cessauerūt fortes in israel ⁊ quieuerūt donec surgeret delbora: surgeret mr in israel. Noua bella elegit dominus: ⁊ portas hostiū ipe subuertit. Clypeus ⁊ hasta si apparuerūt in ꝗdraginta milib⁹ israel. Cor meū diligit principes isrl. Qui ꝓpria volūtate obtulistis

B vos discrimini bñdicite dño: qui ascenditis sup nitētes asinos: ⁊ sedetis supra in iudicio ⁊ ambulatis in via loquimini. Ubi collisi sunt curr⁹ ⁊ hostiū suffocatus est exercitus: ibi narrent iusticie dñi: ⁊ clemētia in fortes isrl. Tūc descēdit pplus dñi ad portas: ⁊ nō obtinuit principatū. Surge surge delbora: surge surge ⁊ loquere canticū. Surge barach: ⁊ apprehende captiuos tuos fili abinoem. Saluate sunt reliquie ppli. Dñs in fortibus dimicauit. Ex effraim deleuit eos in amalech ⁊ post eū ex beniamin in pplos tuos o amalech. De machir principes descenderūt: ⁊ de zabulon qui exercitū ducerēt ad bellandū. Duces ysachar fuere cū delbora: ⁊ barach vestigia sūt secuti: qui ꝗsi in ꝓceps ac baratrum se discrimini dedit. Diuiso contra se ru-

C ben: magnanimoꝝ repta est contentio. Quare habitas inter duos termios: vt audias sibulos gregū? Diuiso contra se ruben: magnanimoꝝ repta est ꝯtentio. Galaad trans iordanē ꝗescebat: ⁊ dan vacabat nauib⁹. Aser hitabat in littore maris: ⁊ in portub⁹ morabat. Zabulon vero ⁊ neptalim obtulerunt aīas suas morti in regione morome. Uenerunt reges ⁊ pugnauerūt: pugnauerunt reges chanaan in thane iuxta aquas mageddo: ⁊ tñ nihil tulere ꝑdātes. De celo dimicatū est ꝯtra eos: stelle manentes in

ordine ⁊ cursu suo aduersus sysaraȝ pugnauerūt. Torrens cyson traxit cadauera eoꝝ: torrens cadumim torrēs cyson Conculca anima mea robustos. Ungule equorum ceciderūt: fugiētibus impetu ⁊ ꝑ p̄ceps ruentib⁹ fortissimis hostium Maledicite terre meroȝ: dixit angel⁹ dn̄i maledicite habitatorib⁹ eius: q̄ nō venerūt ad auxiliū dn̄i: in adiutoriū fortissimorū eius.

D — Ju.1.d.

Benedicta inter mulieres iahel vxor aber cinei: ⁊ bn̄dicat̄ in tabernaclo suo. Aquā petēti lac dedit: ⁊ in phiala principū obtulit butyꝝ. Sinistrā manū misit ad clauū: ⁊ dexteram ad fabroꝝ malleos: ꝑcussitq̄ sysarā q̄rens in capite vulneri locū: ⁊ temp⁹ valide ꝑforans. Inter pedes eius ruit: defecit: ⁊ mortuus est. Uoluebat̄ añ pedes ei⁹: ⁊ iacebat exanimis ⁊ miserabilis. Per fenestraȝ respiciēs: vlulabat mater eius: ⁊ de cenaculo loq̄bat̄. Cur morat̄ regredi curr⁹ ei⁹: quare tardauerūt pedes quadrigaꝝ illi⁹? Una sapiētior ceteris vxorib⁹ ei⁹ hec socrui v̄ba r̄ndit: Forsitan nūc diuidit spolia: ⁊ pulcherrima feminarū eligit̄ ei. Uestes diuersorum colorū sysare tradunt̄ i p̄dā: ⁊ supellex varia ad ornanda colla cōgerit̄. Sic pereant omēs inimici tui dn̄e: qui aūt diligunt te: sicut sol i ortu suo splendet: ita rutilent. Quieuitq̄ terra ꝑ quadraginta annos.

VI

A — 1.b.ex.3.a. et 4.a — f

Ecerunt aūt filij isrl̄ malum in ɔspectu dn̄i: qui tradidit illos i manu madian septē ānis ⁊ oppressi sunt valde ab eis. Fecerūtq̄ sibi antra et spelūcas in montib⁹: et munitissima ad repugnandū loca: Cumq̄ seuisset israel: ascēdebat madian ⁊ amalech ceteriq̄ orientaliū: nationū ⁊ apd̄ eos figētes tentoria: sicut erāt i herbis cūcta vastabāt vsq̄ ad introitū gaȝe: nihilq̄ oio ad vitā ꝑtinēs relinq̄bant in israel: nō oues: nō boues: nō asinos. Ipsi eñi ⁊ vniuersi greges eoruȝ veniebāt cū tabenacul̄ suis: ⁊ istar locustaꝝ vniuersa ɔplebāt: innu[m]era m̄ltitudo hominū et cameloꝝ quicq̄d tetigerāt deuastātes. Humiliatusq̄ ē israel valde in ɔspectu madian. Et clamauit ad dn̄m postulās auxiliū contra madianitas.

b — Qui misit ad eos virū ꝓphām: ⁊ locutus ē. Hec dicit dn̄s de⁹ isrl̄. Ego vos feci ɔscēdere de egypto: et eduxi vos d̄ domo seruitutꝭ: ⁊ liberaui d̄ manu egyptioꝝ, ⁊ oim̄ inimicoꝝ qui affligebāt vos. Eieciq̄ eos ad introitū vr̄m: ⁊ tradidi vobis terrā eoꝝ: ⁊ dixi. Ego dn̄s deus vr̄. Ne timeatis deos āmorreoruȝ in quoꝝ terra habitatꝭ. Et noluistꝭ audire vocē meā. Uenit aūt angelus dn̄i ⁊ sedit sub quercu que erat in effra: ⁊ ꝑtinebat ad ioas p̄rem familie ezri. Cūq̄ gedeon fili⁹ eius excuteret atq̄ purgaret frumēta in torculari vt fugeret madian: apparuit ei angel⁹ dn̄i: ⁊ ait. Dn̄s tecū viroꝝ fortissime.

C

Dixitq̄ ei gedeon Obsecro mi dn̄e si dn̄s nobiscū est: cur ḡ appreheñderūt nos hec oia? Ubi sunt mirabilia eius que narrauerunt patres nr̄i: atq̄ dixerūt: de egypto eduxit nos dn̄s. Nūc aūt dereliq̄t nos dn̄s: ⁊ tradidit in manu madian. Respexitq̄ ad eū dn̄s: ⁊ ait: Uade in hac fortitudine tua ⁊ liberabis isrl̄ de manu madian. Scito ꝙ miserim te. Qui respōdēs ait: Obsecro mi dn̄e in quo liberabo israel. Ecce familia mea infima est in manasse: ⁊ ego minimus in domo p̄ris mei. Dixitq̄ ei dn̄s. Ego ero tecū: ⁊ ꝑcuties madian q̄si vnū virū.

D

Et ille: si inueni inq̄t gratiā corā te: da mihi signū ꝙ tu sis q̄ loq̄ris ad me. Ne recedas hic donec reūtar ad te portās sacrificiū ⁊ offerēs tibi. Qui r̄ndit: Ego p̄stolabor aduētū tuū. Ingressus ē itaq̄ gedeō ⁊ coxit hedū: ⁊ d̄ farine modio azymos panescarnesq̄ ponēs i canistro: ⁊ ius carniū mittēs i ollā tulit oia sub q̄rcu: ⁊ obtulit ei. Cui dixit āgel⁹ dn̄i: Tolle carnes ⁊ azymos pāes: ⁊ pone supra petrā illā: ⁊ ius desuper fūde. Cūq̄ fecisset ita: extēdit āgel⁹ dn̄i sūmitatē v̄ge quā tenebat i manu ⁊ tetigit carnes ⁊ panes azymos: ascenditq̄ ignis de petra ⁊ carnes azymosq̄ panes ɔsūpsit: angel⁹ aūt dn̄i euanuit ex ocul̄ ei⁹. Uidēsq̄ gedeō ꝙ eēt angel⁹ dn̄i: ait: Heu mi dn̄e deus: q̄ vidi angelum dn̄i facie ad faciem.

E

Dixitq̄ ei dn̄s Pax tecū. Ne timeas: nō morierꝭ. Edificauit ḡ ibi gedeon altare dn̄o: vocauitq̄ illud: dn̄i pax vsq̄ in p̄sitem diē. Cumq̄ adhuc esset in effra que est familie ezri: nocte illa dixit dn̄s ad euȝ. Tolle taurū p̄ris tui ⁊ alterū taurū annorū septē: destruesq̄ aram baal que est p̄ris tui: ⁊ nemus qd̄ circa aram ē: succide: ⁊ edificabis altare dn̄o deo tuo i sūmitate petre huius: sup̄ quā añ sacrificiū posuisti: tollesq̄ tauꝝ secūdū: ⁊ offeres holocaustū sup̄ struē lignoꝝ q̄ de nemore succideris. Assūptꝭ ḡ gedeon decē virꝭ

de seruis suis: fecit sicut p̄ceperat ei dñs: F Timēs aūt domū prīs sui ꝛ hoīes illius ciuitatꝭ p diē noluit facere: sꝫ oīa nocte cōpleuit. Cūq; surrexissent viri oppidi eius mane: viderūt destructā araꝫ baal lucūq; succissū ꝛ taurū alterū impositū sup altare qd̄ tūc edificatum erat dixe- J.15.b. rūtq; ad inuicē. Quis hoc fecit? Cūq; p quirerēt auctorē facti: dictū ē. Gedeon filius ioas fecit hec oīa. Et dixerūt ad ioas: Produc filiū tuū huc vt moriat̄: q2 destruxit aram baal et succidit nem⁹ Quib⁹ ille rn̄dit: Nunq̄d vltores estis baal vt pugnetꝭ p eo? Qui aduersari⁹ est eius: moriat̄ anteq; lux crastina veniat. Si de⁹ est: vindicet se de eo q̄ suffodit arā eius. Ex illo die vocat⁹ est gedeon hierobaal: eo q dixisset ioas: vlciscat̄ se de eo baal: qui suffodit arā ei⁹ G Igit̄ oīs madian ꝛ amalech ꝛ orīētales ppl̄i cōgregati sūt simul: ꝛ trāseūtes iordanē: castrametati sūt in valle iezrahel. Spūs aūt dñi induit gedeon: qui clangens buccina cōuocauit domū abiezer vt sequeret̄ se. Misitq; nūcios ī vniuersum manassen: qui et ipse secut⁹ est euꝫ. Et alios nūcios in aser ꝛ zabulon ꝛ neptalim q̄ occurrerūt ei: Dixitq; gedeon ad dn̄m: Si saluū facis p manū meam ppl̄m israel sicut locutus es: ponā hoc vell⁹ lane ī area. Si ros ī solo vellere fuerit ꝛ: oī terra siccitas: sciā q p manū meā sicut locut⁹ es liberabis isrl̄. Factūq; ē ita. Et de nocte cōsurgēs: expsso vellere conchā rore impleuit. Dixitq; rursus ad dn̄m: Ne irascat̄ furor tu⁹ cōtra me: si adhuc semel tēptauero signū querens in vellere. Oro vt solū vell⁹ siccuꝫ sit: ꝛ oīs terra rore madēs. Fecitq; dñs nocte illa vt postulauerat: et fuit siccitas ī solo vellere: et ros ī oī terra. VII

B i Igit̄ hierobaal qui et gedeon de nocte cōsurgens et oīs ppl̄s cū eo: venit ad fontē qui vocatur arad. Erant aūt castra madian in valle ad septētrionalē plagā collis excelsi. Dixitq; dñs ad gedeon: Multus tecuꝫ est ppl̄s: nec tradet̄ madian in manus ei⁹ ne gloriet̄ cōtra me isrl̄: ꝛ dicat: meis viribꝰ liberat⁹ sū. Loq̄re ad ppl̄m: et cūctꝭ audiētib⁹ p̄dica. Qui formidolosus Deu.20.b. et timid⁹ ē: redeat̄. Recesseruntq; d mōte Mach.3.g galaad: ꝛ reuersi sūt ex pplo viginti duo milia viroꝝ: ꝛ tm̄ decē milia remāserūt Dixitq; dñs ad gedeon: Adhuc pplus mult⁹ est. Duc eos ad aq̄s: ꝛ ibi pbabo illos: ꝛ d quo dixero tibi vt tecū vadat ipse pgat: quē ire phibuero: reuertat̄. Cumq; descendisset pplus ad aquas: dixit dñs ad gedeon. Qui manu ꝛ lingua lambuerint aq̄s, sicut solēt canes lambere: sepabis eos seorsū: qui aūt curuatis genib⁹ biberit: in altera parte erūt. Fuit itaq; numer⁹ eoꝝ q̄ manu ad os pīciēte aquas lābuerāt trecenti viri: oīs aūt reliqua multitudo flexo poplice biberat. Et ait dñs ad gedeon: In trecētꝭ viris q̄ lambuerūt aquas liberabo vos ꝛ tradā in manu tua madian: oīs autē reliqua multitudo reuertat̄ in locū suū C Sūptis itaq; p nūero cibarijs ꝛ tubis oēm reliquā multitudinē abire p̄cepit ad tabernacula sua: ꝛ ipse cū trecētꝭ viris se certamī dedit. Castra aūt madian erāt subter in valle. Eadem nocte dixit dñs ad eū: Surge et descēde in castra. q2 tradidi eos in manu tua. Sin autē solus ire formidas: descēdat tecū phara puer tu⁹. Et cū audierꝭ q̄d loquant̄: tūc cōfortabunt̄ man⁹ tue: et securior ad hostiū castra descēdes. Descendit ḡ ipse et phara puer eius in partem castroꝝ: vbi erant armatoꝝ vigilie. Madian aūt et amalech et oēs orientales ppl̄i fusi iacebant in valle vt locustarum multitudo D Cameli aūt inūerabiles erāt: sicut arena q̄ iacet in litore maris. Cūq; venisset gedeon narrabat aliq̄s somniū pximo suo: ꝛ in hūc modum referebat qd̄ viderat. Uidi somniū: ꝛ videbat̄ mihi quasi subcinerici⁹ panis ex hordeo volui: ꝛ ī castra madian descendere: cūq; puenisset ad tabernaculū: pcussit illd̄ atq; subuertit: ꝛ t̄re fūdit⁹ coeq̄uit. Rn̄dit is cui loq̄bat̄. Nō ē hoc aliud nisi gladi⁹ gedeonis filij ioas viri israelite. Tradidit eñ dñs in man⁹ eius madian: ꝛ oīa castra eius. Cūq; audisset gedeon somniū et interp̄tationem eius: adorauit: ꝛ reuersus est ad castra israel: ꝛ ait: Surgite: tradidit eñ dñs ī man⁹ nr̄as castra E madian. Diuisitq; trecētos viros ī tres partes ꝛ dedit tubas in manib⁹ eoꝝ: lagenasq; vacuas ac lampades ī medio lagenarū. Et dixit ad eos: Qd̄ me facere videritꝭ hoc facite. Ingrediar parteꝫ J.9.f. castrorū: ꝛ qd̄ fecero sectamini. Quando pcōnuerit tuba in manu mea: vos q̄ꝫ p castroꝝ circuitū clāgite: ꝛ conclamate dño ꝛ gedeoni. Ingressusq; ē gedeon et trecēti viri q̄ erāt cū eo in p̄tē castrorū īcipiētib⁹ vigilijs noctꝭ medie: ꝛ custo-

dib⁹ ſuſcitatꝫ ceperūt buccinis clāgere
F ⁊ cōplodere inter ſe lagenas. Cūqꝫ ꝑ gy
rum caſtroꝝ i trib⁹ ꝑſonarēt locis: ⁊ hy
drias ꝯfregiſſent: tenuerūt ſiniſtris ma
nib⁹ lāpades ⁊ dextris ſonātes tubas:
clamaueruntqꝫ gladi⁹ dn̄i ⁊ gedeonis:
ſtātes ſinguli in loco ſuo ꝑ circūitū ca-
ſtroꝝ hoſtiliū. Oia itaqꝫ caſtra turbata
ſūt ⁊ vociferātes vlulāteſqꝫ fugerūt. Et
nihilomin⁹ inſiſtebāt trecēti viri bucci
nis ꝑſonātes. Jmmiſitqꝫ dn̄s gladiū in
oib⁹ caſtris: ⁊ mutua ſe cede trūcabant:
fugiētes vſqꝫ ad bethſeca ⁊ crepidinem
G abelmeula in thebbath. Cōclamantes
aūt viri iſrl̄ ꝺ neptali ⁊ aſer ⁊ oi manaſ
ſe ꝑſequebant̄ madian. Et dedit dn̄s vi
ctoriā ppl̄o iſrael in die illa. Miſitqꝫ ge
deon nūcios in oēm montē effraim di
cēs: Deſcēdite in occurſum madian: et
occupate aquas vſqꝫ bethbera atqꝫ ior-
danē. Clamauitqꝫ ois effraim: ⁊ ꝓoccu-
pauit aqs atqꝫ iordanē vſqꝫ bethbera.
Eſa. 10. f. Apprehēſoſqꝫ duos viros madiā: oreb
⁊ zeb interfecit oreb i petra oreb: zeb vero
in torculari zeb. Et ꝑſecuti ſūt madiā:
capita oreb ⁊ zeb portantes ad gedeon
trans fluenta iordanis. VIII

A D Jxerūtqꝫ ad eum viri effraim:
Quid ē hoc qꝺ facere voluiſti / vt
nos nō vocares cū ad pugnam
ꝑgeres ꝯtra madian: Jurgātes fortiť: et
ꝓpe vim inferētes. Quibus ille rn̄dit:
Quid em̄ tale facere potui q̄le vos feci-
ſtis? Nōne melior ē racem⁹ effraim vi-
demijs abiezer? Jn man⁹ vr̄as dn̄s tra-
didit pricipes madiā: oreb ⁊ zeb? Quid
tale facere potui: q̄le vos feciſtꝫ? Qꝺ cū
locut⁹ eſſet. requieuit ſpūs eoꝝ q̄ tumebāt
ꝯtra eū. Cūqꝫ veniſſet gedeon ad iorda-
nem trāſiuit eū cū trecētꝫ viris q̄ ſecū
erāt: ⁊ p̄ laſſitudie: fugiētes ꝑſeq̄ nō po-
B terant. Dixitqꝫ ad viros ſoccoth: Date
obſecro panes ppl̄o q̄ mecū eſt: q̄ valde
defecerunt: vt poſſim⁹ ꝑſeq̄ zebee et ſal-
mana reges madian. Rn̄derūt pricipes
J. ec. ſoccoth. Forſitā palme manuū zebee et
ſalmana i manu tua ſūt, ⁊ idcirco poſtu
las vt dem⁹ exercitui tuo panes. Quib⁹
ille ait: Cū ḡ tradiderit dn̄s zebee et ſal
mana i man⁹ meas: ⁊ cū reuerſus fuero
victor i pace: ꝯterā carnes vr̄as cū ſpi-
nis tribuliſqꝫ deſti. Et inde ꝯſcēdens
venit i phanuel: locutuſqꝫ eſt ad viros
loci illi⁹ ſilia. Cui ⁊ illi rn̄derūt ſicut rn̄-
C derāt viri ſoccoth. Dixit itaqꝫ eis: Cum
reuerſus fuero victor i pace: deſtruā tur

rim hāc. Zebee aūt et ſalmana requieſce-
bāt cū oi exercitu ſuo. Quindeci .n. mi-
lia viri remāſerāt ex oib⁹ turmis orien-
taliū ppl̄oꝝ: ceſis cētū vigiuti milibus
bellatoꝝ et educētiū gladiū. Aſcēdēſ-
qꝫ gedeon ꝑ viā eoꝝ q i tabernacul̄ mo
rabant̄ ad orietalē ꝑtē nobe ⁊ iecbaa:
ꝑcuſſit caſtra hoſtiū q ſecuri erāt: et ni-
hil aduerſi ſuſpicabāt̄: fugerūtqꝫ zebee
⁊ ſalmana q̄s ꝑſequēs gedeō cōprehen-
dit turbato oi exercitu eoꝝ. Reuertēteſ
qꝫ de bello añ ſolis ortū: apphēdit pue-
rū de virꝫ ſoccoth: interrogauitqꝫ eum
D noia pricipū ⁊ ſenioꝝ ſoccoth: ⁊ deſcri-
pſit ſeptuagita ſeptē viros. Venitqꝫ ad
ſoccoth: ⁊ dixit eis: En zebee ⁊ ſalmana
ſ. eo. ſupˀ q̄b⁹ exꝓbraſtꝫ mihi dicētes: forſitan
man⁹ zebee et ſalmana in manib⁹ tuis
ſūt: ⁊ idcirco poſtulas vt dem⁹ viris q̄
laſſi ſūt et defecerūt panes. Tulit ḡ ſeni
ores ciuitaꝫ: ⁊ ſpinas deſti ac tribulos
⁊ ꝯtriuit cū eis atqꝫ comminuit viros
ſoccoth. Turrī q̊ꝫ phanuel ſubuertit: oc
ciſis hitatorib⁹ ciuitatꝫ. Dixitqꝫ ad ze-
bee ⁊ ſalmana: Quales fuerūt viri q̊s oc
cidiſtꝫ i thabor? Qui rn̄derūt: Siles tui
⁊ vn⁹ ex eis q̄ſi fili⁹ regꝫ. Quib⁹ ille rn̄-
dit Frēs mei fuerūt: filij mr̄is mee. Vi
uit dn̄s: q̄ ſi ſeruaſſetꝫ eos nō vos occi
derē. Dixitqꝫ iether primogenito ſuo:
Surge ⁊ iterfice eos. Qui nō eduxit gla
E dium. Timebat em̄ q̄ adhuc puer erat
Dixerūtqꝫ zebee ⁊ ſalmana: Tu ſurge ⁊
irrue i nos: q̄ iuxta etatē robur ē hois
Surrexit gedeon ⁊ interfecit zebee ⁊ ſal
mana: et tulit ornamēta ac bullas q̄b⁹
colla regaliū cameloꝝ decorari ſolent.
Dixerūtqꝫ oēs viri iſrl̄ ad gedeon: Dn̄a
re nr̄i tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filius filij tui: q̄ li
beraſti nos ꝺ manu madian. Quib⁹ ille
ait: Nō dn̄abor vr̄i: nec dn̄abit̄ vos fili
us me⁹: ſꝫ dn̄abit̄ vobis dn̄s Dixitqꝫ ad
eos: Vnā petitionem poſtulo a vobis.
Date mihi iaures ex p̄da vr̄a. Jnaures
em̄ aureas hiſmaelite hr̄e ꝯſueuerant:
F Qui rūderūt: Libētiſſime dabimus. Ex
pādēteſqꝫ ſuꝑ terrā palliū ꝓiecerūt in
eo inaures de p̄da: ⁊ fuit pōd⁹ poſtula-
tarum iauriū mille ſeptigēti auri ſicli:
abſqꝫ ornamētꝫ ⁊ monilib⁹ ⁊ veſte pur
purea q̄b⁹ reges madian vti ſoliti erāt
⁊ p̄ter torq̄s aureas camelorū. Fecitqꝫ
ex eo gedeon ephot: ⁊ poſuit illud i ciui
tate ſua ephra. Fornicatuſqꝫ ē ois iſrl̄ i
eo ⁊ factū eſt gedeoni ⁊ oi domui ei⁹ in
ruinā: Hūiliat⁹ ē aūt madiā corā filijs

israel nec potuerũt vltra ceruices eleuare: sed quieuit terre ꝑ quadraginta annos quibꝰ gedeon p̄fuit. [B] Abijt itaqꝫ hierobaal filiꝰ ioas ⁊ habitauit i domo sua habuitqꝫ septuagita filios q̄ egressi sunt de femore eius eo ꝙ plures h̄ret vxores. [4.Re.10.a.] Cōcubina aūt illiꝰ quā h̄ebat i syche genuit ei filiū noīe abimelech. Mortuusqꝫ ē gedeon filius ioas i senectute bona: ⁊ sepultꝰ ē in sepulchro ioas patris sui in aphra de familia ezri. Postꝙ aūt mortuꝰ est gedeō: auersi sūt filij israel ⁊ fornicati sūt in baalim. Percusseruntqꝫ cū baal fedꝰ vt esset eis in deum: nec recordati sūt dn̄i dei sui q̄ eruit eos d̄ manibꝰ iimicoꝝ suoꝝ oiuꝫ ꝑ circuitū: nec fecerūt mi̾icordiā cū domo hierobaal gedeō iuxta oia bona q̄ fecerat israeli.

[A] Abijt aūt abimelech filius hierobaal in syche ad fr̄es matris sue ⁊ locutus est ad eos ⁊ ad oēm cognationē domꝰ p̄ris m̄risqꝫ sue dicēs Loq̄mi ad oēs viros syche Quid vobis ē meliꝰ: vt dn̄ent̄ vr̄i septuaginta viri oēs filij hierobaal: an vt dominet̄ vobis vnꝰ vir? Simulqꝫ considerate: q2 os vr̄m ⁊ caro vr̄a sum. Locutiqꝫ sunt fr̄es m̄ris eiꝰ de eo ad oēs viros sychem vniuersos sermones istos: ⁊ inclinauerūt cor eoꝝ post abimelech dicentes: Frater noster est. Dederūtqꝫ illi septuagita pondera argēti de phano baal berith. Qui cōduxit sibi ex eo viros inopes ⁊ vagos: secutiqꝫ sūt eū. Et venit in domū p̄ris sui in ephra: ⁊ occidit fr̄es suos filios hierobaal septuaginta viros sup lapidē vnū. Remansitqꝫ ioathan filiꝰ hierobaal minꝰ: ⁊ abscōditꝰ ē. Cōgregati sūt aūt oēs viri syche ⁊ vniuerse familie vrbis mello: abierūtqꝫ et ꝯstituerūt regē abimelech iuxta quercum q̄ stabat in syche. Qd̄ cū nūciatuꝫ esset ioathā iuit ⁊ stetit in v̄tice mōtis garizim: eleuataqꝫ voce clamauit et dixit: [B] Audite me viri syche ita vt audiat vos dn̄s. Ierūt ligna vt vngerēt super se regē. Dixerūtqꝫ oliue: Impera nobis. Que r̄ndit. Nūquid possum deserere piguedinē meā qua ⁊ dij vtunt̄ ⁊ hoies ⁊ venire vt inter ligna ꝓmouear? Dixerūtqꝫ ligna ad arborē ficū: Ueni: ⁊ sup nos regnū accipe. Que r̄ndit eis: Nunquid possum deserere dulcedinē meam fructusqꝫ suauissimos: ⁊ ire vt inter cetera ligna promouear? Locutaqꝫ sunt ligna ad vitem: Ueni ⁊ impera nobis. Que respondit eis: Nunquid possuꝫ deserere vinū meum qd̄ letificat deum et hoines: ⁊ inter ligna cetera ꝓmoueri? Dixeruntqꝫ omia ligna ad rhānum: Ueni ⁊ impera sup nos. Que respōdit eis: Si vere me regē vobis cōstituistis: venite ⁊ sub vmbra mea requiescite. Si autē nō vultis: egrediat̄ ignis de rhāno: ⁊ deuoret cedros libani. Nunc igit̄ si recte ⁊ absqꝫ peccato cōstituistis sup vos regem abimelech: ⁊ bene egistis cū hierobaal ⁊ cū domo eius ⁊ reddidistis vicē beneficijs eiꝰ qui pugnauit ꝓ vobis ⁊ animā suā dedit periculis: vt erueret vos de manu madian qui nūc surrexistis cōtra domū patris mei: ⁊ interfecistis filios eiꝰ septuaginta viros super vnū lapidē: ⁊ cōstituistis regem abimelech filiū ancille eius super habitatores sychem eo ꝙ frater vr̄ sit. [C] Si ergo recte ⁊ absqꝫ vitio egistis cum hierobaal ⁊ domo eius hodie letemi in abimelech: et ille letet̄ in vobis. Sin autē ꝑuerse: egrediat̄ ignis ex eo: ⁊ ꝯsumat habitatores sychem ⁊ oppidum mello. egrediaturqꝫ ignis de viris syche et de oppido mello: ⁊ d̄uoret abimelech. Que cū dixisset fugit ⁊ abijt in bera: habitauitqꝫ ibi ob metū abimelech fratris sui. Regnauit itaqꝫ abimelech sup isr̄l tribus ānis. Misitqꝫ dn̄s spiritū pessimuꝫ inter abimelech ⁊ habitatores sychem qui ceperūt eū detestari: ⁊ scelus interfectionis septuaginta filioꝝ hierobaal ⁊ effusionē sanguinis eoꝝ conferre i abimelech fr̄em suū: ⁊ in ceteros sychimorum principes qui eū adiuuerant. Posuerūtqꝫ insidias aduersū eū in sūmitate montiū: ⁊ dū illiꝰ p̄stolabāt̄ aduētum: exercebāt latrocinia agētes p̄das p̄tereuntibꝰ. Nūciatūqꝫ est abimelech. [D] Uenit aūt gaal filius obed cū fratribꝰ suis: et transiuit in sychimā. Ad cuius aduentū erecti habitatores syche egressi sunt in agros vastātes vineas vuasqꝫ calcātes: ⁊ factis cantātiū choris: ingressi sūt phanū dei sui: ⁊ inter epulas ⁊ pocula maledicebāt abimelech clamante gaal filio obed. Quis ē iste abimelech: et q̄ est sychem vt seruiamꝰ ei? Nunqd nō ē ipse filiꝰ hierobaal ⁊ cōstituit principē zebul seruū suū sup viros emor patris sychem. Cur ꝗ seruiemus ei? Utinam daret aliq̄s pp̄lm istum sub manu mea vt auferē de medio abimelech. Dictū ē abimelech: Cōgrega exercitꝰ mul-

titudinē ꝛ veni. Zebul enī princeps ciuitatꝭ auditꝭ ſmōib⁹ gaal filij obed irat⁹ eſt valde: ꝛ miſit clā ad abimelech nūcios dicēs: Ecce gaal fili⁹ obed veit in ſychimā cū frib⁹ ſuis: ꝛ oppugnat aduerſum te ciuitatē. Surge itaqꝫ nocte cum pplo q̇ tecū eſt: ꝛ latita in agro: ꝛ primo

E mane oriēte ſole irrue ſup ciuitatē. Illo aūt egrediēte aduerſū te cū pplo ſuo fac ei qꝺ potuerꝭ. Surrexit itaqꝫ abimelech cū oī exercitu ſuo nocte: ꝛ tetendit inſidias iuxta ſychimā in q̄ttuor locis. Egreſſuſqꝫ ē gaal fili⁹ obed: ꝛ ſtetit i introitu porte ciuitatꝭ. Surrexit aūt abimelech ꝛ oīs exercit⁹ cū eo de inſidiarū loco. Cūqꝫ vidiſſet pplm gaal: dixit ad zebul: Ecce de mōtib⁹ mltitudo deſcendit. Cui ille rñdit: Umbras mōtium vides q̄ſi capita hoim: ꝛ hoc errore deciperis. Rurſūqꝫ gaal ait: Ecce ppls de vmbilico terre deſcēdit: ꝛ vn⁹ cune⁹ venit ꝑ viā q̇ reſpicit quercū. Cui dixit zebul. Ubi eſt nūc os tuū q̇ loq̄barꝭ: q̇s eſt abimelech vt ſuiam⁹ ei? Nōne h̄ ppls eſt quē deſpiciebas? Egredere ꝛ pugna cōtra eū. Abijt ꝰ gaal expectāte ſychimorū pplo ꝛ pugnauit ꝯtra abimelech q̇ ꝑſecut⁹ ē eū fugientē ꝛ i vrbē cōpulit. Cecideruntqꝫ ex ꝑte ei⁹ plimi vſqꝫ ad portā ciuitatis: ꝛ abimelech ſedit in ruma. Zebul aūt gaal ꝛ ſocios ei⁹ expulit d vrbe:

F nec in ea paſſus eſt cōmorari. Sequenti ergo die egreſſus eſt ppls in cāpū: qꝺ cū nunciatū eſſet abimelech: tulit exercitū ſuū ꝛ diuiſit in tres turmas: tendēs inſidias in agris. Uidēſqꝫ ꝙ egrederetur ppls de ciuitate ſurrexit ꝛ irruit i eo cū cuneo ſuo oppugnās ꝛ obſidēs ciuitatē: due aūt turme palātes ꝑ cāpū aduerſarios ꝑſeq̄bant. Porro abimelech oī die illo oppugnabat vrbē: quā cepit interfectis h̄itatorib⁹ ei⁹: ip̄a ꝙꝫ dſtructa: ita vt ſal in ea diſpergeret. Qꝺ cū audiſſent qui h̄itabāt in turre ſychimoꝝ: ingreſſi ſunt phanū dei ſui berith vbi fedus cū eo pepigerāt: ꝛ ex eo loc⁹ nomen acceꝑat: q̇ erat munitus valde. Abimelech ꝙꝫ audiēs viros turris ſychimorum pariter cōglobatos: aſcēdit in mōtē ſelmon cū oī pplo ſuo: ꝛ arrepta ſecuri precidit arboris ramū: impoſitumqꝫ ferēs

S.7.e. humero: dixit ad ſocios: Qꝺ me vidiſtis facere: cito facite. Igit certatim ramos de arborib⁹ ꝑcidentes ſeq̄bant ducem.

G Qui circūdantes preſidiū ſuccenderūt: at qꝫ ita factū eſt vt fumo ꝛ igne mille hoim necarent viri pariter ꝛ mulieres habitatorum turris ſychem. Abimelech aūt inde ꝓficiſcens venit ad oppidum thebes: qꝺ circūdans obſidebat exercitu. Erat aūt turris excelſa in media ciuitate: ad quā cōfugerant ſimul viri ac mulieres ꝛ oēs principes ciuitatꝭ clauſa firmiſſime ianua: ꝛ ſup turrꝭ tectum ſtātes ꝑ ꝓpugnacula. Accedenſqꝫ abimelech iuxta turrim pugnabat fortiter: ꝛ appropinquans oſtio ignē ſupponere nitebat. Et ecce vna mlier fragmē mole deſup iaciens illiſit capiti abimelech ꝛ ꝯfregit cerebrū eius. Qui vocauit cito armigerū ſuū: ꝛ ait ad eū: Euagina gladiū tuum ꝛ ꝑcute me: ne forte dicat ꝙ a femina interfect⁹ ſim. Qui iuſſa ꝑficiēſ: interfecit eū. Illo ꝙꝫ mortuo oēs q̇ cum eo erāt de iſrl: reuerſi ſunt in ſedes ſuaſ: ꝛ reddidit deus malū qꝺ fecerat abimelech ꝯtra p̄rem ſuū interfectꝭ ſeptuaginta frib⁹ ſuis. Sychimitꝭ ꝙꝫ qꝺ oꝑati erant retributū eſt: ꝛ venit ſup eos maledictio ioathan filij hierobaal. X

2.Re.11.c.

1.Re.31.b.

1.Para.10.a

A Poſt abimelech ſurrexit dux in iſrael thola filius phua patrui abimelech vir de yſachar q̇ habitauit in ſanir montꝭ effraim: ꝛ iudicauit iſrael viginti ꝛ trib⁹ annis: mortuuſqꝫ eſt ac ſepult⁹ in ſanir. Huic ſucceſſit iair galaadites; qui iudicauit iſrl ꝑ viginti ꝛ duos ānoſ: h̄ns triginta filios ſedētes ſup triginta pullos aſinarum: et principes triginta ciuitatū q̇ ex nomie eius ſunt appellate anothiair. i. oppida iair vſqꝫ in p̄ntem diē in terra galaad.

B Mortuuſqꝫ ē iair ac ſepult⁹ in loco cui eſt vocabulū camon. Filij aūt iſrl pctis veterib⁹ iungētes noua: fecerūt malum in cōſpectu dñi: ꝛ ſeruierūt idolis baalim et aſtaroth ꝛ dijs ſyrie ac ſidonis et moab ꝛ filiorū ammon ꝛ philiſtijm: dimiſeruntqꝫ dñm ꝛ nō coluerūt eū. Cōtra quos dñs irat⁹: tradidit eos in manus philiſtijm ꝛ filiorum ammon: afflictiqꝫ ſunt ꝛ vehemēter oppꝛ̄ſſi ꝑ annos decem ꝛ octo oēs qui habitabant trans iordanem in terra āmorrei que eſt in galaad: intantū vt filij āmon iordanē trāſmiſſo vaſtarent iudam ꝛ beniamin ꝛ effraim.

S.2.b.et.3.a.
et.4.a.6.a.
et.1.13.a.

C Afflictuſqꝫ eſt iſrl nimis. Et clamātes ad dñm dixerūt: Peccauim⁹ tibi: q2 dereliquim⁹ dñm deū nrm ꝛ ſuiuim⁹ baalim. Quibus locutus eſt dñs: Nunquid non egyptij ꝛ ammorrei filijqꝫ ammon et philiſtijm: ſidonij quoqꝫ ꝛ amalech ꝛ

chanaan oppresserũt vos: ⁊ clamastı ad me ⁊ erui vos de manũ eoꝝ? Et tñ reliq̃stı me ⁊ coluistis deos alienos. Idcirco nõ addã vt vltra vos liberẽ. Ite ⁊ iuocate deos q̃s elegistı. Ipsi vos liberẽt in tp̃e angustie. Dixerũtqꝫ filij israel ad dñm.

D Peccauimus: redde tu nobis q̄cq̄d tibi placet: tñ nũc libera nos. Que dicẽtes oia de finib⁹ suis alienoꝝ deoꝝ idola ꝓiecerũt: ⁊ seruierunt dño deo: q̄ doluit sup miserijs eoꝝ. Itaqꝫ filij ãmon ꝯclamãtes in galaad fixere tẽtoria: ꝯtra q̃s ꝯgregati filij isrl̃: in maspha castrametati sunt. Dixerũtqꝫ pricipes galaad singuli ad ꝓximos suos. Qui prim⁹ ex nobis ꝯtra filios ãmon cepit dimicare: erit dux ppl̃i galaad. XI

A f Uit itaqꝫ illo i tp̃e iepthe galaadites vir fortissim⁹ atqꝫ pugnator: fili⁹ mulieris meretricı qui nat⁹ ẽ de galaad. Habuit aũt galaad vxorẽ de q̃ suscepit filios: qui postq̃ creuerãt eiecerũt iepthe dicẽtes: Heres in domo p̃ris nr̃i esse non poteris q̄ de adultera m̃re nat⁹ es. Quos ille fugiẽs atqꝫ deuitãs habitauit in terra thob. Cõgregatiqꝫ sunt ad eũ viri inopes ⁊ latrocinãtes: ⁊ quasi principẽ seq̃bant᷑. In illis dieb⁹ pugnabant filij ãmon cõtra isrl̃: quib⁹ acriter instãtib⁹ ꝑrexerũt maiores natu d̃ galaad vt tollerẽt in auxiliũ sui iepthe d̃ terra thob. Dixeruntqꝫ ad eũ: Ueni et esto priceps nr̃: ⁊ pugna cõtra filios ãmon.

Gen. 26. f. Quib⁹ ille r̃ndit: Nõne vos estis q̄ odistis me ⁊ eiecistı de do domo p̃ris mei: ⁊ nũc venistis ad me necessitate cõpulsi? Dixerũtqꝫ principes galaad ad iepthe:

B Ob hãc igit᷑ cãm nũc ad te venim⁹ vt ꝓficiscarı nobiscum: ⁊ pugnes ꝯtra filios ãmon: sisqꝫ dux oim̃ q̄ habitãt in galaad. Iepthe q̃ꝫ dixit eis. Si vere venistis ad me vt pugnẽ ꝓ vobis ꝯtra filios ammon: tradideritqꝫ eos dñs in man⁹ meas: ego ero vr̃ priceps? Qui r̃nderunt ei. Dñs q̄ hec audit ip̃e mediator ac testis est ꝙ nr̃a ꝓmissa faciemus. Abijt itaqꝫ iepthe cũ pricipib⁹ galaad fecitqꝫ eum oĩs ppl̃s principẽ sui. Locutusqꝫ est iepthe oẽs ſmões suos corã dño in maspha. Et misit nũcios ad regẽ filioꝝ ammon q̄ ex ꝑsona sua dicerẽt. Quid mihi ⁊ tibi est: q̄ venisti ꝯtra me vt vastares terrã meã? Quib⁹ ille r̃ndit. Quia tulit isrl̃ terrã meã qñ ascẽdit de egypto: a finib⁹ arnõ vsqꝫ ieboc atqꝫ iordanẽ. Nũc

C ergo cũ pace redde mihi eã. Per q̃s rursum mandauit iepthe: ⁊ impauit eis vt dicerẽt regi ãmon. Hec dicit iepthe: Nõ tulit isrl̃ terrã moab nec terrã filioꝝ ãmon: sed qñ de egypto cõscẽderũt: ãbulauit ꝑ solitudinẽ vsqꝫ ad mare rubꝝ ⁊ venit in cades. Misitqꝫ nũcios ad regẽ edom dicẽs: Dimitte vt transeã terram tuã. Qui noluit acq̃escere ꝑcib⁹ ei⁹. Misit q̃ꝫ ad regẽ moab: qui ⁊ ip̃e transitũ ꝑbere ꝯtempsit. Mãsit itaqꝫ in cades ⁊ circũiuit ex latere terrã edom ⁊ terram moab. Uenitqꝫ ad oriẽtalẽ plagã terre moab: ⁊ castrametat⁹ est trãs arnõ: nec voluit intrare termios moab. Arnõ q̄ppe confiniũ est terre moab.

D Misit itaqꝫ isrl̃ nũcios ad seõ regẽ ãmorreoꝝ q̄ habitabat in esebon: ⁊ dixerũt ei: Dimitte vt transeã ꝑ terrã tuã vsqꝫ ad fluuium. Qui ⁊ ip̃e isrl̃ ꝟba despiciẽs nõ dimisit eũ trãsire ꝑ terminos suos: sed infinita multitudie ꝯgregata egressus ẽ ꝯtra eũ in iasa: ⁊ fortiter resistebat. Tradiditqꝫ eũ dñs in manu isrl̃ cũ oĩ exercitu suo ⁊ ꝑcussit eũ ⁊ possedit oẽm terrã ãmorrei habitatoris regionis illius ⁊ vniuersos fines eius de arnon vsqꝫ ieboc ⁊ de solitudine vsqꝫ ad iordanẽ. Dñs ergo de⁹ isrl̃ subuertit ãmorreũ pugnãtẽ cõtra illũ pplo suo israel. Et tu nũc vis possidere terrã ei⁹? Nõne ea q̄ possedit chamos de⁹ tuus tibi iure debent᷑?

E Que aũt dñs deus nr̃ victor obtinuit: in nr̃am cedẽt possessionẽ. Nisi forte melior es balac filio sephor rege moab: aut docere potes ꝙ iurgat⁹ sit ꝯtra isrl̃ ⁊ pugnauerit contra eũ qñ habitauit in esebon ⁊ viculis eius ⁊ in aroer ⁊ villis illi⁹: vel in cunctis ciuitatib⁹ iuxta iordanẽ ꝑ trecentos ãnos? Quare tanto tp̃e nihil super hac repetitiõe tẽptasti? Igit᷑ non pecco in te: sed tu ꝯtra me male agis indicẽs mihi bella non iusta. Judicet dñs arbiter hui⁹ diei inter isrl̃ ⁊ filios ammon. Noluitqꝫ acq̃escere rex filioꝝ ãmon verbis iepthe q̄ ꝑ nũcios mãdauerat. Factus est ẽ sup̃ iepthe sp̃us dñi ⁊ circũiẽs galaad ⁊ manasse maspha q̃ꝫ galaad: et inde trãsiens ad filios ãmon votũ vouit dño dicẽs:

F Si tradideris filios ammon in man⁹ meas q̄cũqꝫ prim⁹ fuerit egressus de forib⁹ dom⁹ mee: mihiqꝫ occurrerit reuertẽti cũ pace a filijs ãmon: eũ holocaustũ offeram dño. Trãsiuitqꝫ iepthe ad filios ãmon vt pugnaret ꝯtra eos: q̃s tradidit dñs in manus ei⁹: ꝑcussitqꝫ ab aroer vsqꝫ dũ venias i mẽnith

viginti ciuitates: ⁊ vſqꝫ ad abel q̄ eſt vi
neis cõſita plaga magna nimis: hũilia-
tiqꝫ ſũt filij ãmon a filijs iſrl̃. Reuerten
ti aũt iepthe in maſpha domũ ſuam: oc
currit ei vnigenita filia ſua cũ tympãis
⁊ choris. Nõ enim hẽbat alios liberos.
Qua viſa ſcidit veſtimẽta ſua ⁊ ait: Heu
me filia mi: decepiſti me: ⁊ ip̃a decepta
es. Aperui eni os meũ ad dñm: et aliud
B facere nõ potero. Cui illa rñdit: Pr̃ mi:
ſi apuiſti os tuũ ad dñm: fac mihi qδcũ
qꝫ pollicitꝰ es: ↄceſſa tibi vltiõe atqꝫ vi-
ctoria de hoſtibꝰ tuis. Dixitqꝫ ad pr̃ez:
Hoc ſolũ mihi p̄ſta qδ dep̄cor. Dimitte
me vt duobꝰ mẽſibꝰ circũeam mõtes: ⁊
plangã ꝟginitatẽ meã cũ ſodalibꝰ me-
is. Cui ille rñdit: Uade. Et dimiſit eam
duobꝰ mẽſibꝰ: cũqꝫ abiſſet cũ ſocijs ac
ſodalibꝰ ſuis: flebat ꝟginitatẽ ſuam in
montibꝰ. Expletiſqꝫ duobꝰ mẽſibꝰ: rẽu-
ſa eſt ad pr̃em ſuũ: ⁊ fecit ei ſicut voue-
rat. Que ignorabat viruꝫ. Exinde mos
increuit in iſrl̃ ⁊ ↄſuetudo ſuata eſt: vt
poſt anni circulũ ↄueniãt in vnũ filie iſ
rael: ⁊ plangãt filiã iepthe galaadite di
ebus quattuor. XII

A **E**cce aũt i effraim orta ẽ ſeditio:
Nã tranſeũtes ↄtra aquilonem:
dixerũt ad iepthe. Quare vadẽs ad pu-
gnã ↄtra filios ãmon vocare nos nolui
ſti: vt ꝑgeremꝰ tecũ? Igit̃ incendemꝰ do
mũ tuã. Quibꝰ ille rñdit: Diſceptatio e-
rat mihi ⁊ pp̃lo meo cõtra filios ãmon
vehemẽs: vocauiqꝫ vos vt p̄beretis mi
hi auxiliũ: ⁊ facere noluiſtꝭ. Qδ cernẽs:
poſui aiam meã in manibꝰ meis trãſi-
uiqꝫ ad filios ãmon: ⁊ tradidit eos dñs
B in manꝰ meas. Quid cõmerui: vt aduer
ſum me ↄſurgatꝭ in p̄liũ? Uocatꝭ itaqꝫ
ad ſe cũctis viris de galaad pugnabat
ↄtra effraim. Percuſſerũtqꝫ viri galaad
effraim: qꝛ dixerat fugitiuꝰ eſt galaad δ
effraim: ⁊ h̃itat in medio effraim et ma
naſſe. Occupaueruntqꝫ galaadite vada
iordanis ꝑ que effraim reuerſurꝰ erat.
Cũqꝫ veniſſet ad ea de effraim nũero fu
giens atqꝫ dixiſſet: obſecro vt me tranſi
re ꝑmittas: dicebãt ei galaadite: Nũqđ
effrateus es? Quo dicẽte: nõ ſum: inter-
rogabãt eũ. Dic ẽ ſebboleth qδ interp̄-
C tat̃ ſpica. Qui rñdebat chebboleth: ea-
dẽ lr̃a: ſpicã exprimere nõ valẽs: ſtatiqꝫ
app̄henſum iugulabãt in ip̃o iordanis
tranſitu. Et ceciderũt in illo tp̄e de ef-
fraim quadragitaduo milia. Judicauit
itaqꝫ iepthe galaadites iſrl̃ ſex annis: ⁊
mortuꝰ eſt ac ſepultꝰ in ciuitate ſua ga
laad. Poſt hũc iudicauit iſrl̃ abeſſan de
bethleem: q̇ habuit triginta filios ⁊ to-
tidẽ filias. Quas emittens foras mari-
tis dedit: ⁊ eiuſdẽ numeri filijs ſuis ac-
cepit vxores: introducẽs in domũ ſuaꝫ.
D Qui ſeptẽ annis iudicauit iſrl̃: mortu-
uſqꝫ eſt ac ſepultꝰ in bethleem. Cui ſuc-
ceſſit ahialon ʒabulonites: ⁊ iudicauit
iſrael decẽ annis: mortuuſqꝫ eſt ac ſepul
tus in ʒabulon. Poſt hũc iudicauit iſra
el abdon filiꝰ hellel pharatonites q̇ ha
buit q̄dragita filios: ⁊ trigita ex eis ne
potes aſcendẽtes ſuꝑ ſeptuaginta pul-
los aſinarũ: ⁊ iudicauit iſrl̃ octo ãnis:
mortuuſqꝫ ẽ ac ſepultꝰ in pharaton ter
re effraim in mõte amalech. XIII

A **R**urſumqꝫ filij iſrl̃ fecerũt malũ i
ↄſpectu dñi q̇ tradidit eos i ma-
nus philiſtinoꝝ q̄dragita ãnis.
Erat aũt quidã vir de ſaraa et de ſtirpe
dan noie manue hñs vxorẽ ſterilem: cui
apparuit angelꝰ dñi: ⁊ dixit ad eaꝫ. Ste
rilis es ⁊ abſqꝫ liberꝭ: ſed ↄcipies ⁊ pari
es filiũ. Caue ergo ne bibas vinũ ac ſice
rã: nec immũdũ quicq̃ꝫ comedas: qꝛ ↄci
pies ⁊ paries filiũ: cuiꝰ nõ tanget caput
nouacula. Erit eni nazareꝰ dei ab ifan-
tia ſua ⁊ ex mr̃is vtero: ⁊ ip̃e incipiet li-
berare iſrl̃ de manu philiſtinoruꝫ. Que
cũ veniſſet ad maritũ ſuuꝫ: dixit ei: Uir
B dei venit ad me hñs vultũ angelicũ: ter
ribilis nimis. Quẽ cũ interrogaſſem q̇s
eſſet ⁊ vnde veniſſet ⁊ q̇ noie vocaretur:
noluit mihi dicere: ſꝫ hoc rñdit: Ecce cõ
cipies ⁊ paries filiũ. Caue ne vinũ bibaſ
nec ſicerã ⁊ ne aliquo veſcarꝭ immũdo.
Erit eni puer nazareus dei ab infantia
ſua ⁊ ex vtero mr̃is ſue vſqꝫ ad diẽ mor
tis ſue. Orauit itaqꝫ manue dñm ⁊ ait:
Obſecro dñe vt vir dei quẽ miſiſti veni-
at iterũ: ⁊ doceat nos quid debeamꝰ fa-
cere de puero qui naſciturꝰ eſt. Exaudi
uitqꝫ dñs deprecantẽ manue: ⁊ appar
uit rurſum angelus dñi vxori eius ſeden
ti in agro. Manue aũt maritꝰ eius non
erat cũ ea. Que cũ vidiſſet angelũ: feſti-
nauit ⁊ cucurrit ad virũ ſuum: nuncia-
uitqꝫ ei dicens: Ecce apparuit mihi vir
quẽ ante viderã. Qui ſurrexit ⁊ ſecutus
eſt vxorẽ ſuã: veniẽſqꝫ ad virum dixit
ei: Tu es qui locutꝰ es mulieri? Et ille
C rñdit: Ego ſum. Cui manue: qñ inquit
ſermo tuus fuerit expletus: quid vis vt
faciat puer: aut a quo ſe obſeruare debe
bit? Dixitqꝫ angelꝰ dñi ad manue. Ab

Margin: ẽ. 10. b. — 1. Re. 1. b — ĩ. eo. — Gen. 16. c — Luce. 1. b — ẽ. eo

omnib⁹ que locut⁹ sum vxori tue absti-
neat se: ꝛ quicq̇d ex vinea nascit̄ nō co
medat: vinū ꝛ siceră nō bibat: nullo ve-
scat̄ immundo: ꝛ qđ ei p̄cepi ipleat atq̧
custodiat. Dixit itaq̧ manue ad ange-
lū dñi: Obsecro te vt acquiescas p̄cibus
meis: ꝛ faciam⁹ tibi hedū de capris. Cui
rñdit angel⁹: Si me cogis nō comedā pa
nes tuos: si autē vis holocaustū facere:
offer illud dño. Et nesciebat manue ꝙ
angelus dñi esset. Dixitq̧ ad eū: Qđ est
Gen. 32. g — tibi nomē vt si s̄mo tuus fuerit explet⁹
D — honorem⁹ te? Cui ille rñdit: Cur queris
nomē meū qđ est mirabile? Tulit itaq̧
manue hedū de capris ꝛ libamēta: ꝛ po
suit sup petrā offerēs dño qui facit mi-
rabilia. Ipse autē ꝛ vxor eius intuebā-
tur. Cūq̧ ascenderet flāma altaris in ce
lum: angelus dñi pariter in flāma ascē
dit. Qđ cū vidisset manue ꝛ vxor ei⁹: pro
ni ceciderūt in terrā: ꝛ vltra eis nō ap-
paruit angel⁹ dñi. Statimq̧ intellexit
manue angelū dñi esse: ꝛ dixit ad vxorē
suā. Morte moriemur: q̄ vidim⁹ dñm.
Cui rñdit mulier. Si dñs nos vellet oc-
cidere: de manib⁹ nr̄is holocaustū et li-
bamenta nō suscepisset: nec ostēdisset no
bis hec oīa: neq̧ ea q̄ sūt vētura dixisset.
Peperit itaq̧ filiū: ꝛ vocauit nomē ei⁹
samson. Creuitq̧ puer: ꝛ bñdixit ei dñs:
cepitq̧ spirit⁹ dñi esse cum eo in castris
dan: inter saraa ꝛ esthaol.

A — XIIII

Escēdit ergo samson in thānata
b — videnſq̧ ibi mīierē de filiabus
philistijm: ascēdit: ꝛ nūciauit pa
tri suo ꝛ mr̄i sue dicēs: Uidi mulierē in
thānata de filiab⁹ philistinoꝝ: quā q̄so
vt mihi accipiatis vxorē. Cui dixerunt
pater ꝛ mr̄ sua: Nūquid nō est mlier in
filiab⁹ fratrū tuorū ꝛ in oī pplo tuo: q̄
vis accipe vxorē de philistijm q̄ incircū
cisi sunt? Dixitq̧ samson ad p̄rem suū:
Hanc mihi accipe: q̄ placuit oculis me
is. Parentes aūt ei⁹ nesciebant ꝙ res a
dño fieret: ꝛ quereret occasiones cōtra
J. 15. c. — philistijm. Eo eni tpe philistijm dñabā-
tur israeli. Descēdit itaq̧ samson cū pa
B — tre suo ꝛ mr̄e in thānata. Cūq̧ venissēt
ad vineas oppidi apparuit catulus leo
J. eo. et. 15. c — nis seuus ꝛ rugiēs: ꝛ occurrit ei. Irruit
aūt spūs dñi in samson: ꝛ dilacerauit le
onem q̄si hedū in frustra decerpet nihil
oino hn̄s i manu: ꝛ hoc patri ꝛ mr̄i no-
luit indicare. Descēditq̧ ꝛ locut⁹ ē mu
lieri q̄ placuerat oculis ei⁹. Et post ali-
quot dies reuertēs vt acciperet eam: decli-
nanit vt videret cadauer leonis. Et ec-
ce examen apū in ore leonis erat: ac fa-
uus mellis. Quē cū sumpsisset in mani-
bus: comedebat in via veniēsq̧ ad pa-
trē suū ꝛ mr̄em dedit eis partē q̄ ꝛ ipsi
comederunt: nec tn̄ eis voluit indicare
ꝙ mel de corpe leonis assūpserat. Descē
dit itaq̧ pr̄ ei⁹ ad mulierem ꝛ fecit filio — C
suo samson cōuiuiū. Sic eni iuuenes fa
cere ꝯsueuerāt. Cū ergo ciues loci illius
vidissent eū: dederūt ei sodales triginta
q̄ essent cū eo. Quib⁹ locut⁹ est samson:
Proponā vobis ꝓblema: qđ si solueritis
mihi intra septē dies cōuiuij: dabo vo-
bis trigita syndones ꝛ totidē tunicas.
Sin aūt nō potueritis soluere: vos dabitis
mihi triginta syndones: ꝛ eiusdē nūeri
tunicas. Qui rñderūt ei: Propone ꝓble
ma vt audiam⁹. Dixitq̧ eis: De come-
dente exiuit cib⁹: ꝛ de forti egressa ē dul
cedo. Nec potuerūt p tres dies ꝓpositi-
onē soluere. Cūq̧ adesset dies septimus
dixerūt ad vxorē samson. Blādire viro
tuo: ꝛ suade ei vt indicet tibi q̄d signifi
cet ꝓblema. Qđ si facere nolueris: incen
dem⁹ te ꝛ domū pr̄is tui. An idcirco vo
castis nos ad nuptias vt spoliaretis? Que
fundebat apud samson lachrymas: ꝛ q̄-
rebat̄ dicēs: Odis me: ꝛ nō diligis: idcir
co ꝓblema qđ ꝓposuisti filijs ppli mei
nō vis mihi exponere. At ille rñdit: Pa — D
tri meo ꝛ mr̄i nolui dicere: ꝛ tibi indica
re potero? Septē igit̄ dieb⁹ cōuiuij fle-
bat aū eū: tandēq̧ die septīo cū ei esset
molesta exposuit: Que stati indicauit ci
uib⁹ suis. Et illi dixerūt ei die septio aū
solis occubitū: q̄d dulci⁹ melle: ꝛ q̄d for
tius leone? Qui ait ad eos: Si nō aras-
setis in vitula mea nō inuenissetis ꝓpo-
sitionē meā. Irruit itaq̧ in eū spūs do- — J. eo. J. 15. b
mini descēditq̧ aschalonem: ꝛ percussit
ibi triginta viros: q̄rū ablatas vestes de
dit his qui ꝓblema soluerant. Iratusq̧
nimis ascendit in domum pr̄is sui: vxor
autem eius accepit maritū vnū de ami-
cis eius ꝛ ꝓ nubis.

XV

P — Ost aliquātulū aūt tpis cū dies — A
triticee messis instarēt: vēit sam
son inuisere volens vxorē suā: ꝛ attulit
ei hedū de capris. Cūq̧ cubiculū ei⁹ so-
lito vellet intrare: ꝓhibuit illū pr̄ illi⁹:
dicens: Putaui ꝙ odisses eā: ꝛ ideo tra-
didi illā amico tuo. Sed habet sorores
que iunior ꝛ pulchrior illa est: sit tibi ꝓ
ea vxor. Cui samson rñdit. Ab hac die
non erit culpa in me contra philisteos.

Faciā eũ vobis mala. Perrexitq; ⁊ cepit trecẽtas vulpes: caudasq; eaꝝ iunxit ad caudas: ⁊ faces ligauit in medio quas igne succẽdens dimisit vt huc il-
B lucq; discurrerẽt. Que stati prexerũt in segetes philistinoꝝ: Quibus succensis ⁊ cõportate iam fruges ⁊ adhuc stantes in stipula ꝯcremate sũt: itãtũ, vt vineas q̃z ⁊ oliueta flãma cõsumeret. Dixerũtq; philistĳm. Quis fecit hãc rem? Quibus dictũ est. Samson gener thãnatei: q: tulit vxorẽ eius ⁊ alteri tradidit: hec opatus ẽ. Ascẽderũtq; philistĳm: ⁊ cõbusserũt tã mulierẽ q̃ prẽm eius. Quibus ait samson: Licet hec fecerit]: tñ adhuc ex vobis expetã vltionẽ: ⁊ tũc quiescaz. Percussitq; eos ingẽti plaga: ita vt stupẽtes surã femori imponerẽt. Et descendẽs habitauit in spelunca petre etham. Igit᷑ ascendẽtes philistĳm ĩ terram iuda: castrametati sũt in loco q̃ postea vocat⁹ est lechi. i. maxilla vbi eoruz fusus est exercitus. Dixerũtq; ad eos de tribu iuda: Cur ascẽdist] adũsum nos?
C Qui rñderũt Ut ligem⁹ samson venim⁹ ⁊ reddam⁹ ei q̃ in nos opat⁹ est. Descẽderunt ergo tria milia viroruz de iuda ad specũ silic] etham. Dixerũtq; ad samson: Nescis ꝙ philistĳm imperẽt nobis? Quare hoc facere voluisti? Quibus ille ait: Sicut fecerãt mihi: sic feci eis. Ligare inquit te venim⁹ ⁊ tradere ĩ manus philistinoꝝ. Quib⁹ samson: iurate ait ⁊ spõdete mihi ꝙ nõ occidat] me: Dixerũt. Nõ te occidem⁹: s; vinctũ tradem⁹. Ligauerũtq; eũ duob⁹ nouis funib⁹ et tulerũt eũ de petra ethaz: Qui cũ venisset ad locũ maxille: ⁊ philistĳm vociferãtes occurrissent ei: irruit spũs dñi ĩ eũ: ⁊ sicut solẽt ad ardorẽ ignis ligna ꝯsumi ita vincula q̃b⁹ ligat⁹ erat: dissipata sũt ⁊ soluta. Inuẽtãq; maxillã. i. mãdibulã asini q̃ iacebat arripiẽs: interfecit
D in ea mille viros: ⁊ ait: In maxilla asini in mãdibula pulli asinaꝝ deleui eos ⁊ ꝑcussi mille viros. Cũq; hec ṽba canẽs cõplesset: ꝓiecit mãdibulã d̃ manu ⁊ vocauit nomẽ: loci illi⁹ ramathlechi q̃d interꝑtat᷑ eleuatio maxille. Sitiẽsq; valde: clamauit ad dñm: ⁊ ait: Tu dedisti: manu serui tui salutẽ hãc maximã atq; victoriam: ⁊ en siti morior: icidamq; in man⁹ incircũcisoꝝ. Aperuit itaq; dñs molarẽ dentẽ in maxilla asini ⁊ egresse sũt ex eo aq̃. Quib⁹ haustis refocillauit spm̃: ⁊ vires r̃cepit. Idcirco appellatũ ẽ nomẽ loci illius: fons inuocantis de maxilla: vsq; in p̃ntem diẽ. Iudicauitq; isrl᷑ in dieb⁹ philistĳm viginti annis.

XVI

A Abĳt d̃z in gazã: ⁊ vidit ibi mulierez meretricẽ ingressusq; ẽ ad eã. Q̃d cũ audissent philistĳm et ꝑcrebuisset apud eos intrasse vrbẽ samson: circũdederũt cũ: positis in porta ciuitatis custodib⁹: ⁊ ibi tota nocte cũ silentio ꝓstolãtes vt facto mane exeuntẽ occiderent. Dormiuit aũt samson vsq; ad mediũ noct]: ⁊ inde cõsurgẽs apprehendit ambas porte fores cũ postibus suis et sera: ipositisq; hũeris suis portauit ad ṽticẽ mont] q̃ respicit hebron. Post hec amauit mulierẽ q̃ habitauit in valle soreth: ⁊ vocabat᷑ dalila. Ueneruntq; ad eã pricipes philistinoꝝ: atq; dixerũt. Decipe eũ ⁊ disce ab illo ĩ quo habeat tãtã fortitudinẽ: ⁊ quõ eũ supare valeam⁹ ⁊ victũ affligere. Q̃d si feceris: dabimus tibi singuli mille centum argẽteos. Locuta ẽ ergo dalila ad sam-
B son: Dic mihi obsecro in quo sit tua maxima fortitudo: ⁊ quid sit quo ligatus erũpere nequeas? Cui rñdit samson. Si septem neruiceis funib⁹ necdũ siccis ⁊ adhuc humẽtibus ligatus fuero: infirmus ero vt ceteri hoies. Attulerũtq; ad eã satrape philistinoꝝ septem funes vt dixerat: q̃b⁹ vinxit eũ latẽtib⁹ apd̃ se insidĳs ⁊ in cubiculo finem rei expectãtibus. Clamauitq; ad eum: Philistĳm supꝛ te samson. Qui rupit vincula quõ si rumpat quis filũ de stuppa tortũ sputamine cũ odorẽ ignis accepit: ⁊ nõ est cognitũ in quo esset fortitudo eius. Dixitq; ad eũ dalila: Ecce illusisti mihi: et falsum locut⁹ es. Saltẽ nunc indica mihi quo ligari debeas. Cui ille rñdit: Si
C ligat⁹ fuero nouis funibus qui nunq̃ fuerũt in ope: infirm⁹ ero: ⁊ alioꝝ hoiuz similis. Quib⁹ rursum dalila vinxit eũ ⁊ clamauit: philistĳm supꝛ te samson: in cubiculo insidĳs ꝑparatis. Qui ita rupit vincula quasi fila telarum. Dixitq; dalila rursum ad eũ: Usq;q̃ decipis me ⁊ falsum loqueris? Oñde de q̃ vinciri debeas. Cui rñdit samson: Si inquit septẽ crines capitis mei cũ licio plexuer] ⁊ clauũ his circũligatũ terre fixeris: ifirmus ero. Q̃d cũ fecisset dalila: dixit ad eum: Philistĳm super te samson Qui consurgẽs de somno extraxit clauũ cuz crinibus ⁊ licio. Dixitq; ad euz dalila:

Marginal references: S.6.f. — S.14.a. — S.14.b — J.eo. — S.eo. et J.eo. — S.eo. et. J.eo

D Quõ dicis ꝙ amas me cũ animꝰ tuꝰ nõ
sit mecũ? Per tres vices mẽtitꝰes mihi
et noluisti dicere in quo sit maxia forti
tudo tua. Cũqꝫ molesta esset ei et ꝑ mul
tos dies iugiter adhereret: spatiũ ad qe
tem nõ tribuẽs: defecit aia eiꝰ ⁊ ad mor
tem vsqꝫ lassata est. Tũc aperiẽs verita
tem rei dixit ad eã: Ferrũ nunqꝫ ascen-
dit sup caput meũ qr nazareꝰ. i. ꝯsecra-
tꝰ dño sum de vtero mrͥs mee. Si rasuꝫ
fuerit caput meũ: recedat a me fortitu-
do mea ⁊ deficiã: eroqꝫ sicut ceteri hoies
Uidẽsqꝫ illa ꝙ cõfessus ei esset oẽm ani
mũ suũ misit ad principes philistinoꝝ
E ac mãdauit: Ascendite adhuc semel: qr
nũc mihi aperuit cor suum. Qui ascẽde
runt: assumpta pecunia quã ꝓmiserãt.
At illa dormire eũ fecit sup genua sua:
⁊ i sinu suo reclinare caput. Uocauitqꝫ
tonsorẽ: ⁊ rasit septẽ crines eius ⁊ cepit
abigere eum et a se repellere. Statim. n.
š. eo. de eo fortitudo discessit. Dixitqꝫ. Phili
stijm sup te samson. Qui de somno con-
surgẽs dixit in aio suo: Egrediar sicut
ante feci ⁊ me excutiaꝫ nesciẽs ꝙ reces-
sisset ab eo dñs. Quẽ cũ apprehẽdissent
philistijm: statim eruerunt oculos eius
⁊ duxerũt gazam vinctũ catenis: ⁊ clau
sum i carcere molere fecerũt. Jamqꝫ ca
F pilli eius renasci ceperant: ⁊ principes
philistinoꝝ cõuenerũt in vnũ vt imola
rent hostias magnificas dagõ deo suo
⁊ epularent dicẽtes: tradidit deus no-
ster inimicũ nrm samson in manꝰ nras
Qð etiã ꝑplus videns laudabat deum
suũ. eademqꝫ dicebat. Tradidit deꝰ nr
aduersariũ nrm i manꝰ nras: q deleuit
terrã nram: ⁊ occidit plurimos. Letan-
tesqꝫ ꝑ cõuiuia sumptis iam epulis ꝓce
perũt vt vocaret samson: ⁊ ante eos lu
deret. Qui adductꝰ de carcere ludebat
ante eos: fecerũtqꝫ eũ stare inter duas
columnas: Qui dixit puero regẽti gres-
sus suos. Dimitte me vt tãgam colum-
nas: quibꝰ omis iminet domꝰ: ⁊ recliner
G sup eas ⁊ paululũ requiescã. Domꝰ aũt
erat plena viroꝝ ac mulieꝝ: ⁊ erant ibi
oẽs principes philistinoꝝ: ac de tecto ⁊
solario circiter tria milia vtriusqꝫ sexꝰ
spectãtes ludẽtẽ samson. At ille iuoca-
to dño ait: Dñe deus meꝰ memento mei
et redde mihi nũc fortitudinẽ pristinaꝫ
deꝰ meus vt vlciscar me de hostibꝰ meis
⁊ ꝓ amissione duo luminũ vnã vltionẽ
recipiã. Et apphẽdẽs ambas colũnas
qbꝰ innitebat domꝰ: alteꝝqꝫ earũ dexte
ta ⁊ alterã leua tenẽs: ait: Moriat aia
mea cũ philistijm. Cõcussisqꝫ fortiter co
lumnis: cecidit domꝰ sup oẽs pricipes
⁊ ceterã multitudinẽ que ibi erat. Mul
š.14.d.e
toqꝫ plures interfecit moriẽs: qꝫ añ vi-
š.15.d.
uus occiderat. Descẽdẽtes aũt frẽs eiꝰ
⁊ vniuersa cognatio: tulerũt corpꝰ eius
⁊ sepelierũt inter saraa ⁊ esthaol i sepul
chro patris sui manue: iudicauitqꝫ isrl
A
viginti annis. XVII

Uitqꝫ eo tpe vir quidã de mõte
F effraim noie michas: qui dixit
matri sue: Mille centũ argente-
os quos seꝑaueras ⁊ sup quibꝰ me au-
diente iuraueras: ecce ego habeo: ⁊ apð
me sũt. Cui illa rñdit: Bñdictꝰ filiꝰ meꝰ
dño. Reddidit ɡ eos mrͥ sue: q dixerat
ei: Cõsecraui ⁊ voui hoc argentuꝫ dño:
vt de manu mea suscipiat filiꝰ meus et
faciat sculptile atqꝫ cõflatile: ⁊ nũc tra-
B
do illud tibi. Reddidit igit eos matri
sue. Que tulit ducentos argẽteos: ⁊ de-
dit eos argentario: vt faceret ex eis scul
ptile atqꝫ cõflatile qð fuit in domo mi
che. Qui ediculã qꝫ i ea deo separauit ⁊
fecit ephot ⁊ theraphim. i. vestẽ sacerdo
talem ⁊ idola. Impleuitqꝫ vnius filioꝝ
C
suorũ manũ: ⁊ factus est ei sacerdos. In
ĩ.s.a.d
diebꝰ illis nõ erat rex in israel: sed vnus
21d
quisqꝫ qð sibi rectũ videbat hoc facie-
bat. Fuit qꝫ in tpe illo alter adolescẽs
de bethleem iuda ex cognatiõe eiꝰ erat-
qꝫ ipse leuites ⁊ habitabat ibi. Egres-
susqꝫ de ciuitate bethleem: peregrinari
voluit vbicũqꝫ sibi cõmodũ repꝑisset.
Cũqꝫ venisset in mõtẽ effraim iter faci-
ens: ⁊ declinasset parũper in domo mi-
che: interrogatꝰ ẽ ab eo vnde venisset.
Qui rñdit: Leuita sum de bethleem iu-
da: ⁊ vado vt habitẽ vbi potuero ⁊ vti-
le mihi esse ꝓspexero. Dixitqꝫ micha:
D
Mane apud me inqt: ⁊ esto mihi parẽs
ac sacerdos: daboqꝫ tibi ꝑ annos singu
los decẽ argẽteos ac vestẽ duplicẽ: ⁊ q
ad victũ sũt necessaria. Acqeuit ⁊ man-
sit apud hoiem: fuitqꝫ illi quasi vnꝰ de
filijs. Impleuitqꝫ micha manũ eiꝰ: ⁊ ha
buit puerũ sacerdotẽ apud se: nunc scio
dicẽs ꝙ bñfaciet mihi deꝰ hñti leuitici
generis sacerdotem. XVIII

In diebꝰ illis nõ erat rex in isrl:
A
I ⁊ tribꝰ dan qrebat possessioneꝫ
š.17.e.
sibi vt habitaret in ea. Usqꝫ ad
ĩ.21.d.
illũ eñ diẽ int ceteras tribꝰ: sortẽ non
acceꝑat. Miserũt ɡ filij dan stirpis et fã
milie sue quinqꝫ viros fortissimos ð sa

raa et esthaol vt explorarēt terrā ⁊ dili-
gēter inspicerēt. Dixerūtq; eis: Ite ⁊ cō
siderate terrā. Qui cū ꝑgētes venissent
in mōtē effraim ⁊ intrassent domū mi-
che: reqͥeuerūt ibi. Et agnoscētes vocē
adolescētis leuite: vtētesq; illi⁹ diuerso-
rio: dixerūt ad eū: Quis te huc adduxit
Quid h̄ agis? Quā ob cām huc venire
B voluisti? Qui rn̄dit eis. Hec ⁊ hec p̄sti-
tit mihi michas: ⁊ me mercede ꝯduxit
vt sim ei sacerdos. Rogauerūt autē eū
vt ꝯsuleret dn̄m: ⁊ scire possent an ꝓspe
ro itinere ꝑgerēt: ⁊ res haberet effectū.
Qui rn̄dit eis: Ite cū pace. Dn̄s respicit
viā vrām ⁊ iter q̄ ꝑgitis. Euntes igit̄ qͥn-
q; viri venerūt lais: viderūtq; ppl'm ha
bitātē in ea absq; vllo timore iuxta cō-
suetudinē sidonioꝝ securꝝ ⁊ quietū: nul
lo eis penit⁹ resistēte: magnarūq; opū: ⁊
ꝓcul a sidone atq; a cūctis hoib⁹ sepatū
Reuersiq; ad frēs suos i saraa ⁊ estha-
C ol et qͥd egissent sciscitātib⁹ rn̄derunt.
Nu.13.c Surgite ⁊ eam⁹ ad eos. Uidim⁹ eñ ter
ram valde opulētā ⁊ vberē. Nolite neg
ligere: nolite cessare. Eam⁹ et possidea-
mus eā: null⁹ erit labor. Intrabim⁹ ad
securos i regionē latissimā: tradetq; no
bis dn̄s locū in quo nulli⁹ rei est penu-
ria eoꝝ q̄ gignunt̄ i terra: Profecti igi-
tur sūt: de cognatione dan de saraa et
esthaol sexcēti viri accincti armis belli
cis ascendētesq; māserūt i cariathiarim
iude: q̄ loc⁹ ex eo tp̄e castroꝝ dan nomē
accepit ⁊ ē p⁹ tergū cariathiarim. Inde
D trāsierūt in mōtē effrai: Cūq; venissent
ad domū miche: dixerūtq; qͥnq; viri q̄
pri⁹ missi fuerāt ad ꝯsiderādam terram
lais: ceteris frib⁹ suis. Nostis ꝙ i domi
bus istis sit ephot et theraphim ⁊ scul-
ptile atq; ꝯflatile. Uidete qͥd vobis pla
ceat. Et cū paulūm declinassent ingres-
si sūt domū adolescētis leuite qui erat i
domo miche: salutaueruntq; eū verbis
pacificis: sexcēti aūt viri ita vt erant ar-
mati stabāt añ ostiū. At illi qui ingres-
si fuerant domum iuuenis: sculptile ⁊
E ephot ⁊ theraphim atq; ꝯflatile tollere
nitebant̄: et sacerdos stabat añ ostiū: se
xcētis viris fortissimis haud ꝓcul ex-
pectātib⁹. Tulerūt igit̄ qui intrauerāt
sculptile ephot et idola atq; conflatile.
Quib⁹ dixit sacerdos: Quid facitis? Cui
rn̄derūt: Tace ⁊ pone digitū sup os tu-
um: veniq; nobiscū vt habeam⁹ te prēz
ac sacerdotē. Quid tibi meli⁹ est vt sis
sacerdos in domo vni⁹ viri an in vna
tribu ⁊ familia in isrl'? Qd cū audisset
acqͥeuit sermonib⁹ eorū: et tulit ephot
⁊ idola ac sculptile: ⁊ ꝓfectus est cū eis
Qui cū ꝑgerēt ⁊ ante se ire fecissent par
uulos ac iumēta ⁊ oē qd erat p̄ciosū
iāq; a domo miche essent ꝓcul: viri qui F
habitabāt in edib⁹ miche cōclamātes
secuti sūt: ⁊ post tergū clamare ceperūt.
Qui cū respexissent: dixerunt ad michā
Quid tibi vis? Cur clamas? Qui rn̄dit.
Deos meos quos mihi feci: tulistis sa-
cerdotem ⁊ oīa q̄ habeo: et dicitis: qͥd ti
bi ē? Dixerūtq; filij dan. Caue ne vltra
loquaris ad nos: ⁊ veniāt ad te viri aīo
ꝯcitati: et ipse cū oī domo tua peas. Et
sic cepto itinere ꝑrexerūt. Uidēs aūt mi-
cha ꝙ fortiores se essent: reuersus ē in
domū suā. Sexcenti aūt viri tulerūt sa-
cerdotē ⁊ que supra dixim⁹: venerūtq; i
lais ad ppl'm quiescentē atq; securū: et
ꝑcusserūt eos in ore gladij: vrbēq; icē- G
dio tradiderūt: nullo penit⁹ ferēte p̄si-
dium: eo ꝙ ꝓcul habitarēt a sidone: et
cū nullo hoiuz haberēt quicq; societatis
ac negocij. Erat aūt ciuitas sita in regi
one roob: quā rursum extruentes hita-
uerūt i ea: vocato noie ciuitatis dan: iu
xta vocabulum p̄ris sui quē genuerat
isrl', q̄ prius lais dicebat̄. Posueruntq; si
bi sculptile: ⁊ ionathan filiū gersan filij
moysi ac filios ei⁹ sacerdotes in tri
bu dan vsq; ad diem captiuitatis sue.
Māsit apud eos idolum miche oī tp̄e q̄
fuit dom⁹ dei in sylo. In dieb⁹ illis nō S.17.c.et
erat rex in isrl'. XIX S.eo. et
F Uit qͥdā vir leuites habitās i la J.21.d. A
tere mōtis effraim: q̄ accepit vxo-
rem de bethleem iuda. Que reliqͥt eū: et
reuersa ē in domū p̄ris sui i bethleē: mā
sitq; apud eū q̄ttuor mēsib⁹ Secutusq;
est eā vir su⁹ volēsq; recōciliari ei atq;
blādiri ⁊ secū reducere: hn̄s i comitatu
pueꝝ ⁊ duos asinos. Que suscepit eū et
introduxit in domū p̄ris sui. Qd cū au-
disset socer ei⁹: eūq; vidisset: occurrit ei
let⁹: ⁊ āplexat⁹ ē hoiem. Māsitq; gener
i domo soceri trib⁹ dieb⁹ comedēs cuz
eo ⁊ bibēs familiarit: die aūt q̄rto de no
cte cōsurgēs ꝓficisci voluit. Quē tenu- B
it socer: ⁊ ait ad eū: Gusta pri⁹ pusillum
panis ⁊ ꝯforta stomachū: ⁊ sic ꝓficisce-
ris. Sederūtq; sil' ac comederūt ⁊ biberūt
Dixitq; p̄r puelle ad generū suū: Queso
te vt hodie h̄ maneas: pariterq; letemur.
At ille ꝯsurgens cepit velle ꝓficisci. Et
nihilominus obnixe euz socer tenuit: et

apđ se fecit manere. Mane aũt facto pa
rabat leuites iter. Cui socer rursũ: Obse
cro iq̃t vt paululũ cibi capias: ꝛ assũpt
virib⁹ donec increscat dies: p⁹ea ꝓficis
car. Comederũt ꝫ sil̃: surrexitq̃ adoles
cẽs vt pgeret cũ vxore sua ꝛ puero. Cui
C rursũ locut⁹ ẽ socer. Cõsidera ꝙ dies ad
occasũ decliuior sit: ꝛ ppinq̃t ad vespuz
1.Re.11.b. Mane apud me etiã hodie ꝛ duc letum
diẽ: ꝛ cras ꝓficiscer vt vadas i domuz
tuã. Noluit gener acq̃escere sermonib⁹
ei⁹: sꝫ statim pręxit ꝛ venit ꝯtra iebus: q̃
altero noie vocat̃ hierl̃m: ducẽs secum
duos asinos onustos ꝛ cõcubinã. Iãq̃
aderãt iuxtã iebus: ꝛ dies mutabat̃ i no
ctez. Dixitq̃ puer ad dñm suũ: Ueni ob
secro declinem⁹ ad vrbẽ iebuseoꝝ: ꝛ ma
neam⁹ i ea. Cui rñdit dñs: Nõ igrediar
oppidũ gẽt alienę q̃ nõ ẽ de filijs isrl̃:
sꝫ trãsibo vsq̃ gabaa: ꝛ cũ illuc ꝑuene
ro manebim⁹ i ea: aut certa i vrbe rama
D Trãsierũtꝫ ieb⁹: ꝛ ceptũ carpebãt iter:
occubuitq̃ eis sol iuxta gabaa q̃ ẽ i tri
bu beniamin: diuerterũtq̃ ad eã vt ma
nerẽt ibi. Quo cũ itrassent: sedebãt in
platea ciuitat ꝛ null⁹ eos recipę voluit
hospispitio. Et eccce apparuit hõ senex
reũtẽs đ agro ꝛ đ opę suo vespi: q̃ ꝛ ipẽ
de mõte erat effraim ꝛ pegrin⁹ hitabat
i gabaa. Hoies aũt regionis illi⁹ erãt fi
lij gemini. Eleuatisq̃ ocl̃is vidit senex
sedẽtẽ hoiem cũ sarcinulis suis i pla
E tea ciuitatis: ꝛ dixit ad eũ. Uñ venis
et q̊ vadis? Qui rñdit ei. Profecti su
mus de bethleẽ iuda ꝛ pgim⁹ ad locum
nrm q̃ ẽ i latere mõt effrai vñ ieram⁹
i bethleẽ. Et nũc vadim⁹ ad domũ dei
nullusq̃ sub tectũ suũ nos vult recipę:
hñtes paleas ꝛ fenũ i asinoꝝ pabulũ: et
panẽ ac vinũ i meos ꝛ ãcille tue vsus ꝛ
pueri q̃ mecũ ẽ. Nulla re idigem⁹ nisi
hospitio. Cui rñdit senex. Pax tecũ sit.
Ego ꝑbebo oia q̃ necessaria sũt: tñ q̃so
ne i platea maneas. Introduxitq̃ eũ i
domũ suã: ꝛ pabulũ asinis ꝑbuit: ac p⁹
q̃ lauerũt pedes suos recepit eos i ꝯui
F uiũ. Illis epulãtib⁹: ꝛ post laborẽ itine
ris cibo ꝛ potu reficiẽtib⁹ corpa: vene
rũt viri ciuitat illi⁹ filij belial. i. absq̃
iugo: ꝛ circũdãtes domum senis: fores
pulsare ceperũt clamantes ad dñm do
Gen.19.b. mus atq̃ dicẽtes: Educ virũ q̃ ingres
sus ẽ domũ tuã: vt abutamur eo. Egres
susq̃ est ad eos senex: ꝛ ait: Nolite frẽs
nolite facere malum hoc: q: igressus est
hõ hospitiũ meũ: ꝛ: cessate ab hac stulti

cia. Habeo filiã vginẽ: ꝛ h hõ habet cõ
cubinã: educã eas ad vos vt humiliet
eas ꝛ vrãm libidinẽ cõpleat: tñ obse
cro ne scelus hoc ꝯtra naturã opemi in
virũ. Nolebãt acq̃escere sermonib⁹ illi⁹
Qđ cernẽs hõ: eduxit ad eos ꝯcubinaz
suã: ꝛ eis tradidit illudendã. Qua cũ to
ta nocte abusi essent: dimiserũt eã ma
G ne. At mulier recedẽtib⁹ tenebris venit
ad ostiũ dom⁹ vbi manebat dñs suus: ꝛ
ibi corruit. Mane facto surrexit hõ et
aperuit ostiũ vt ceptã expleret viã: ꝛ ec
ce cõcubina ei⁹ iacebat añ ostiũ sparsis
i lumie manib⁹. Cui ille putãs eã q̃esce
re loq̃bat̃: Surge vt ambulem⁹. Qua
nihil rñdẽte: intelligẽs ꝙ erat mortua:
tulit eã ꝛ iposuit asino: reuersusq̃ est in
domũ suã. Quã cũ eẽt igressus arripuit
gladiũ: ꝛ cadauer vxoris cũ ossib⁹ suis i
duodeci ptes ac frusta ꝯcidẽs misit in
oẽs terminos isrl̃. Qđ cũ vidissent sin
guli cõclamabãt. Nũq̃ res talis facta
est in isrl̃ ex eo die quo ascẽderũt prẽs
nri de egypto vsq̃ in pñs tps. Ferte sen
tẽtiã: ꝛ in cõe decernite q̃d facto op⁹ sit

XX

A Egressi itaq̃ sũt oẽs filij
C isrl̃ et piter ꝯgregati q̃si vir vn⁹
de dan vsq̃ bersabee ꝛ terrã ga
laad ad dñm in maspha: oẽs q̃z angulĩ
ppl̃oꝝ ꝛ cũcte trib⁹ isrl̃ i eccl̃iam ppl̃i
dei couenerũt q̃dragînta milia peditũ
pugnatoꝝ. Nec latuit filios beniamin
ꝙ ascẽdissent filij isrl̃ in maspha. Inter
rogatusq̃ leuita marit⁹ mulier interfe
cte quõ tantũ scelus ꝑpetratum esset rñ
dit: Ueni in gabaa beniamin cũ vxore
mea: illucq̃ diuerti. Et ecce hoies ciui
tatis illi⁹ circũdederũt nocte domũ in
qua manebam volentes me occidere: ꝛ
vxorẽ meã: incredibili furore libidinis
vexãtes deniq̃ mortua ẽ. Quã arreptã
in frusta ꝯcidi: misiq̃ ptes i oẽs termi
nos possessionis vrẽ: q: nũq̃ tãtum ne
phas ꝛ tã grãde piaculũ factũ ẽ in isrl̃.
Adest oẽs filij isrl̃ decernite q̃d facere
debeat. Stansq̃ ois ppl̃s ꝛ q̃si vnius
hois sermone rñdit: Nõ recedem⁹ i ta
bernacula nra: nec suã q̃sq̃ itrabit do
mũ: sꝫ hoc ꝯtra gabaa i cõe faciem⁹. De
B cẽ viri eligant̃ e centũ ex oib⁹ tribub⁹
isrl̃: ꝛ centũ de mille ꝛ mille de decẽ mi
lib⁹ vt cõportẽt exercitui cibaria ꝛ pos
sim⁹ pugnare ꝯtra gabaa: beniamin ꝛ
reddere ei ꝓ scelere qđ meret̃. Conuenit
vniuersus isrl̃ ad ciuitatẽ q̃si hõ vn⁹ ea
dẽ mẽte vnoq̃ cõsilio: ꝛ miserũtq̃ nun

cios ad oēm tribū bēiamin ꝙ dicerēt:
Cur tātū nephas i vobis reptū ē? Tra-
dite hoīes de gabaa ꝙ hoc flagitiū ꝑpe-
trarūt vt moriātᷣ:⁊ auferatᷣ malū ð isrł.
Qui noluerūt fratꝝ suoꝝ filioꝝ isrł au
dire mādatū:sȝ ex cūctis vrbibꝰ ꝙ sortis
sue erāt ꝯuenerūt in gabaa vt illꝭ ferrēt
auxiliū ⁊ ꝯtra vniuersū ppłm isrł dimi-
carēt. Inuētiqȝ sūt vigintiq̄nqȝ milia de
bēiami educētiū gladiū p̄ter hītatores
gabaa:ꝙ septīgēti erant viri fortissimi
ita sinistra ⁊ dextra p̄liātes:⁊ sic fundis
lapides ad certū iacientes vt capillū qȝ
possent ꝑcutere:⁊ nequaq̄ i alterā ꝑtes
C ictus lapidis deferretᷣ. Virorū qȝ israel
absqȝ filijs bēiami inuēta sūt q̄dragita
milia educentiū gladios ⁊ paratorū ad
pugnā:ꝙ surgētes venerūt in domū dei
hoc ē in sylo:ꝯsuluerūtqȝ dñm atqȝ di-
xerūt. Quis erit ī exercitu nr̄o princeps
certamis ꝯtra filios bēiamin? Quibus
rñdit dñs. Iudas sit dux vr̄. Statiqȝ fi-
lij isrł surgētes mane castrametati sunt
iuxta gabaa:⁊ inð ꝓcedētes ad pugnā
ꝯtra bēiamin:vrbē oppugnare cepert.
Egressiqȝ filij bēiamin ð gabaa: occide
rūt de filijs isrł die illo vigitiduo milia
viroꝝ. Rursū filij isrł ⁊ fortitudie ⁊ nu-
mero ꝯfidētes in eodē loco in ꝙ priꝰ cer
tauerūt:aciē direxerūt:ita tñ vt priꝰ a-
scenderēt ⁊ flerēt corā dño vsqȝ ad no-
ctē:ꝯsulerētqȝ eū ⁊ dicerēt: Debemꝰ vl-
tra ꝓcedere ad dimicādūꝯtra filios bē-
iamin frēs nr̄os:an non? Quibꝰ ille re-
spōdit: Ascēdite ad eos:⁊ iite certamē.
D Cūqȝ filij isrł altera die ꝯtra filios bēia
min ad p̄liū ꝓcessissēt:erupert filij bēia
min de portis gabaa:⁊ occurrētes eis tā
ta in illos cede bachati sūt:vt decem et
octo milia viroꝝ educētiū gladiū ꝓster
nerent. Quāobrē oēs filij isrł venerunt
in domū dei:⁊ sedētes flebāt corā dño.
Ieiunauerūtqȝ die illo vsqȝ ad vesꝑaȝ:
et obtulert ei holocausta atqȝ pacificas
victimas:⁊ sup statu suo interrogaue-
runt. Eo tꝑe ibi erat arca federis dñi:⁊
phinees filiꝰ eleazari filij aaron p̄posi-
tus domꝰ. Cōsuluerūt igitᷣ dñm atqȝ di
xerūt: Exire vltra debemꝰ ad pugnā cō
tra filios beniamin frēs nr̄os: an q̄esce-
re? Quibꝰ ait dñs: Ascēdite. Cras.n.tra
dā eos in manꝰ vr̄as. Posueruntqȝ filij
isrł insidias ꝑ circuitū vrbis gabaa:et
tertia vice sicut semel ⁊ bis ꝯtra benia-
E min exercitū ꝓduxerūt. Sȝ ⁊ filij bēia-
min audacter eruperūt de ciuitate;⁊ fu
giētes aduersarios lōgiꝰ ꝓsecuti sūt:ita
vt vulnerarēt ex eis sicut p̄rio die ⁊ secū
do:⁊ cederēt ꝑ duas semitas vertētes ter
ga q̄ꝝ vna ferebatᷣ in bethel:⁊ altera in
gabaa:atqȝ ꝓsternerēt triginta circiter
viros. Putauerūt.n.solito eos more ce
dere. Qui fugā arte simulātes inierūt ꝯsi
liū vt abstraherēt eos de ciuitate et q̄si
fugiētes ad supradictas semitas ꝑduce
rēt. Oēs itaqȝ filij isrł surgētes ð sedibꝰ
suis:tetēderūt aciē in loco ꝙ vocatᷣ ba-
althamar:insidie qȝ ꝙ circa vrbē erant
paulati se apire ceperūt:⁊ ab occidētalē
vrbis ꝑte ꝓcedere. Sȝ ⁊ alia decē milia
virorū de vniuerso isrł hitatores vrbis
ad certamia ꝓuocabāt: ingrauatūqȝ ē
bellū ꝯtra filios beniamin:⁊ nō intellexe
rūt ꝙ ex oi ꝑte illꝭ instaret interitꝰ. Per
cussitqȝ eos dñs in ꝯspectu filioꝝ isrł:et
interfecerūt ex eis in illo die vigītiq̄nqȝ
milia ⁊ centū viros:oēs bellatores ⁊ e-
ducētes gladiū. Filij aūt beniamin cū se
inferiores esse vidissent:ceperūt fugere.
F Qð cernētes filij isrł dederūt eis ad fu-
giēdū locū vt ad p̄paratas insidias deue-
nirēt q̄s iuxta vrbē posuerāt. Qui cū re
pente de latibulis surrexissent:⁊ beniamin
terga cedētibꝰ daret:ingressi sūt ciuita-
tē ⁊ ꝑcusserūt eā in ore gladij. Signum
aūt dederunt filij isrł his q̄s in insidijs
collocauerāt vt postqȝ vrbem cepissent:
igne accenderēt vt ascēdēte in altū fu-
mo captā vrbē demōstrarēt. Qð cū cer-
nerēt filij isrł in ip̄o certamie positi:pu
tauerūt enī filij beniamin eos fugere ⁊ i-
stantiꝰ ꝑseq̄bātᷣ:cesis de exercitu eorum
triginta viris vt viderūt q̄si colūnā fu-
mi de ciuitate ꝯscēdere: beniamin qȝ re
spiciens retro cū captā cernerēt ciuita-
tem ⁊ flāmas in sublime ferri qui priꝰ
simulauerāt fugā:versa facie fortiꝰ resi-
stebant. Qð cū vidissent filij beniamin
in fugā versi sūt:⁊ ad viā deserti ire ce-
perūt:illuc quoqȝ eos aduersarijs ꝑse-
G quētibꝰ. Sȝ ⁊ hi ꝙ vrbē succēderāt oc-
currerūt eis:atqȝ ita factū est vt ex vtra-
qȝ ꝑte ab hostibꝰ cederentᷣ:nec erat vlla
req̄es morientiū. Ceciderūt atqȝ ꝓstra-
ti sunt ad orientalē plagā vrbis gabaa.
Fuerūt aūt ꝙ in eodē loco iterfecti sunt
decē ⁊ octo milia viroꝝ:oēs robustissi-
mi pugnatores. Qð cū vidissent qui re-
māserāt de beniamin fugerūt in solitu-
dinē:⁊ ꝑgebant ad petraȝ cuiꝰ vocabu-
lū est remmon. In illa qȝ fuga palantes
⁊ in diuersa tendētes:occiderūt quinqȝ

milia viros. Et cũ vltra tenderẽt ꝑsecu
ti sunt eos: ⁊ interfecerũt etiã alia duo
milia. Et sic factũ est vt oẽs q̇ ceciderãt
de bẽiamin in diũsis locꝭ essent viginti
q̄nq; milia pugnatores ad bella prom-
ptissimi. Remãserũt itaq; de oi numero
beniamin q̇ euadere potuerãt ⁊ fugere ĩ
solitudinẽ sexcenti viri: sederũtq; in pe
tra rẽmon mẽsib⁹ q̄tuor. Regressi autẽ
filiĳ isrł oẽs reliq̄as ciuitatꝭ a virꝭ vsq;
ad iumẽta gladio ꝑcusserũt: cũctasq; vr
bes ⁊ viculos beniamin vorax flamma
consumpsit. XXI

A — J.co.

Urauerãt q̄ꝫ filiĳ isrł ĩ masphа:
⁊ dixerũt: Nullus nr̃m dabit fi-
liĳs beniamin de filiab⁹ suis vxorẽ. Ue-
nerũtq; oẽs ad domũ dei in sylo: ⁊ i cõ-
spectu ei⁹ sedẽtes vsq; ad vesperã leua-
uerũt vocẽ: ⁊ magno vlulatu cepeꝛt fle
re dicẽtes. Quare dñs de⁹ isrł factuꝫ est
hoc malũ in pplo tuo: vt hodie vna tri-
bus auferet̃ ex nobis? Altera aũt die di
luculo ꝯsurgẽtes extruxerũt altare: ob-
tulerũtq; ibi holocausta ⁊ pacificas vi-
ctimas: ⁊ dixerũt. Quis nõ ascẽdit in ex
ercitũ dñi de vniũsis tribub⁹ isrł? Gran
di eni iuramẽto se ꝯstrinxerãt cũ essent
in masphа: interfici eos q̇ defuissent: du
ctiq; pñia filiĳ isrł sup fratre suo benia-
min: ceperũt dicere: Ablata ẽ trib⁹ vna
de isrł. Uñ vxores accipiẽt? Oẽs eni in

B

cõe iurauim⁹ nõ daturos nos his filias
nr̃as. Idcirco dixerũt: Quis est de vni-
uersis tribub⁹ isrł qui non ascendit ad
dñm in masphа? Et ecce inuẽti sunt ha
bitatores iabis galaad in illo exercitu
nõ fuisse. Eo q̄ꝫ tpe cũ essent in sylo nul
lus ex eis ibi rept⁹ est. Miserũt itaq; de
cẽ milia viros robustissimos: ⁊ p̄cepeꝛt
eis. Ite ⁊ ꝑcutite habitatores iabis ga-
laad in ore gladiĳ: tã vxores q̄ꝫ puulos
eoꝝ: ⁊ hoc erit qđ obs̃uare debebitꝭ. Oẽ

Nu.31.c

generꝭ masculini ⁊ mlĩeres q̄ cognoue-
rãt viros interficite: ꝟgines aũt res̃ua-
te. Inuẽteq; sunt de iabis galaad qua-
dringẽte ꝟgines q̄ nescierũt viri thoꝝ:
⁊ adduxerũt eas ad castra in sylo in ter
rã chanaan. Miserũtq; nũcios ad fili-
os beniamin q̇ erãt in petra rẽmon: ⁊ p̄
ceperũt eis vt eas suscipent in pace. Ue

C

nerũtq; filiĳ bẽiamin in illo tpe: ⁊ date
sunt eis vxores de filiab⁹ iabis galaad:
alias aũt nõ reppererũt q̄s sibi mõ tra-
derẽt. Uniuersusq; isrł valde doluit ⁊ e-
git pñiam sup interfectiõe vni⁹ trib⁹ ex
isrł: dixerũtq; maiores natu: Quid facie
mus reliquis qui nõ acceperũt vxores?
Oẽs in bẽiamin femie ꝯciderũt: ⁊ ma-
gna nobis cura ingẽtiq; studio ꝓuidẽ
dũ est: ne vna trib⁹ deleat̃ ex isrł. Filias

s.co.

eni nr̃as eis dare nõ possum⁹ ꝯstricti iu
ramẽto ⁊ maledictiõe qua dixim⁹: ma-
ledict⁹ qui dederit de filiab⁹ suis vxorẽ
beniamin. Ceperũtq; ꝯsiliũ atq; dixerũt.
Ecce solẽnitas dñi est in sylo ãniuersa-
ria que sita est ad septẽtrionẽ vrbis be-
thel: ad orientalẽ plagã vie q̄ de bethel
tendit ad sichimã: ⁊ ad meridiẽ oppidi
lebona. Preceperũtq; filiĳs beniamin
atq; dixerũt: Ite ⁊ latitate ĩ vineis. Cũ-
q; viderit̃ filias sylo ad ducendos cho
ros ex more ꝓcedere: exite repẽte de vi
neis: ⁊ rapite ex eis singuli vxores sin-
gulas: ⁊ ꝑgite in terrã beniamin. Cũq;

D

venerint p̄res eaꝝ ac frẽs ⁊ aduersum
vos q̄ri ceperint atq; iurgari: dicemus
eis: Misereminі eoꝝ. Nõ eni rapuerũt
eas iure bellãtiũ atq; victoꝝ: sed rogã-
tib⁹ vt accipent nõ dedistꝭ: ⁊ a vr̃a par-
te pctm̃ est. Fecerũtq; filiĳ beniamin vt
sibi fuerat imperatũ ⁊ iuxta nũerũ suuꝫ
rapuerũt sibi de his q̄ ducebãt choros
vxores singłas: abierũtq; in possessionẽ
suã edificãtes vrbes: ⁊ habitãtes ĩ eis.
Filiĳ q̄ꝫ isrł reuersi sunt ꝑ trib⁹ ⁊ famili
as in tabernacła sua. In dieb⁹ illis non
erat rex in isrł: sed vnusq̄sq; qđ sibi re-
ctũ videbat̃ hoc faciebat.

s.17.c.et 18.a

Explicit liber Judicum. In-
cipit liber Ruth. Capłm I

In diebus vni

A

us iudicꝭ qñ iudices pre-
erãt: facta ẽ fames i terra
Abiĳtq; hõ de bethlẽ iu
da: vt ꝑegrinaret̃ i regiõe
moabitide cũ vxore sua ac duob⁹ libe-
ris. Ipe vocabat̃ elimelech: ⁊ vxor ei⁹
noemi: ⁊ duo filiĳ alter maalon et alter
chelion: effratei de bethleem iuda. In-
gressiq; regionẽ moabitidẽ morabant̃
ibi. Et mortu⁹ est elimelech marit⁹ noe
mi: remãsitq; ipa cũ filiĳs. Qui accepe-
rũt vxores moabitidas q̄rum vna voca
bat̃ orpha: alteraq; ruth. Mãserũtq; ibi
decẽ annis: ⁊ ambo mortui sũt: maalon
videlicet ⁊ chelion: remãsitq; mlĩer or-
bata duob⁹ liberꝭ ac marito. Et surre-
xit vt in patriaꝫ ꝑgeret cũ vtraq; nuru
sua de regiõe moabitide. Audierat eni

B

q͛ respexisset dñs pplm̃ suũ ⁊ dedissꝫ eis

escas. Egressa est itaqꝫ de loco ꝑegrina-
tionis sue cū vtraqꝫ nuru: ⁊ iā in via re
uertendi posita in terraȝ iuda: dixit ad
eas. Ite in domū mr̄is vr̄e. Faciat vobi
scū dn̄s miscd̄iam: sicut fecistis cū mortu
is ⁊ mecū. Det vobis inueīre requiē in
domib⁹ viroꝝ q̄s sortiture estis. Et oscu-
lata est eas. Que eleuata voce flere cepe
rūt: ⁊ dicere: Tecū ꝑgem⁹ ad ppl̄m tuū.
Quib⁹ illa rn̄dit: Reuertimini filie mi.
Cur venitis mecuȝ? Num vltra habebo
filios in vtero meo: vt viros ex me spera
re possitis? Reuertimini filie mi ⁊ abite.
Iā eni senectute confecta sum: nec apta
vinculo ꝯiugali. Etiā si possem hac no-
cte cōcipe ⁊ parere filios si eos expecta
re velitis donec crescāt ⁊ ānos pubertatis
ipleāt: añ eritis vetule q̄ nubatis. Noli-
C te queso filie mi facere hoc: q2 vr̄a angu
stia magis me ꝑmit: ⁊ egressa ē man⁹ dn̄i
ꝯtra me. Eleuata igit᷑ voce rursuȝ flere
ceperūt. Orpha osculata est socrū ac re-
uersa est: ruth adhesit socrui sue. Cui di-
xit noemi: En reuersa ē cognata tua ad
ppl̄m suū ⁊ ad deos suos vade cum ea.
Que rn̄dit: Ne aduerseris mihi vt relin-
1.Re.15.e quā te ⁊ abeam. Quocūqꝫ eni ꝑrexeris:
pergā: ⁊ vbi morata fueris: ⁊ ego pariter
morabor. Populus tuus ppl̄s me⁹: ⁊ de
us tu⁹ deus me⁹. Que te terra susceperit
morientē: in ea moriar ibiqꝫ locū acci-
piam sepulture. Hec mihi faciat deus ⁊
hec addat si nō sola mors me ⁊ te sepa-
D rauerit. Uidēs ergo noemi q̄ obstinato
ruth aio decreuisset secū ꝑgere: aduersari
noluit nec ad suos vltra reditū ꝑsuade
re. Profecteqꝫ sunt sil᷑ ⁊ venerūt in beth
leem. Quib⁹ vrbē ingressis velox apud
cūctos fama ꝑcrebuit: dicebātqꝫ muli-
eres. Hec ē illa noemi. Quib⁹ ait: Ne vo
cetis me noemi .i. pulchrā: sꝫ vocate me
mara .i. amarā: q2 amaritudie valde re-
pleuit me oīpotēs. Egressa sū plena:
⁊ vacuā reduxit me dn̄s. Cur ergo voca
tis me noemi quā dn̄s humiliauit: ⁊ af-
flixit oīpotēs? Uenit ergo noemi cū
ruth moabitide nuru sua de terra ꝑegri
natiōis sue: ac reuersa est in bethleē qn̄
primū hordea metebant᷑. II

A E Rat aūt viro elimelech ꝯsangui
neus hō potens ⁊ magnaꝝ opū
noie booȝ. Dixitqꝫ ruth moabi-
tis ad socrū suā. Si iubes vadā i agrū:
⁊ colligā spicas q̄ fugerint man⁹ metē-
tiū: vbicūqꝫ clemētis in me prisfamilias
repperero grām. Cui illa rn̄dit: Uade fi-

lia mi. Abijt itaqꝫ et colligebat spicas
post terga metētiū. Accidit aūt vt ager
ille hr̄et dn̄m noie booȝ: q̄ erat d̄ cogna
tione elimelech. Et ecce ip̄e veniebat d̄
bethleem: dixitqꝫ messorib⁹: Dn̄s vobi-
scum. Qui rn̄derūt ei: Bn̄dicat tibi dn̄s.
Dixitqꝫ booȝ iuueni q̄ messorib⁹ ꝑerat:
Cuius est hec puella? Cui rn̄dit: Hec est B
moabitis q̄ venit cū noemi de regione
moabitide: ⁊ rogauit vt spicas collige-
ret remanētes: sequēs messoꝝ vestigia.
Et de mane vsqꝫ nūc stat in agro: et nec
ad momentū quidē domū reuersa ē. Et
ait booȝ ad ruth: Audi filia: Ne vadas
in alteꝝ agrū ad colligendum: nec rece
das ab hoc loco: sed iūgere puellis me-
is: ⁊ vbi messuerint seq̄re. Mandaui eni
pueris meis vt nemo molest⁹ sit tibi: sꝫ
etiā si sitieris vade ad sarcinulas ⁊ bibe
aquas de quib⁹ ⁊ pueri mei bibūt. Que
cadens in faciē suā: ⁊ adorās sup terrā
dixit ad eū: Unde mihi hoc vt inuenirē
grām añ oculos tuos: ⁊ nosse me digna
reris ꝑegrinā mulierē. Cui ille respon- C
dit: Nūciata sunt mihi oia q̄ feceris so-
crui tue post mortē viri tui: ⁊ q̄ relique
ris parētes tuos: ⁊ terrā in q̄ nata es: et
veneris ad ppl̄m quē antea nesciebas.
Reddet tibi dn̄s ꝓ ope tuo: ⁊ plenā mer
cedē recipias a dn̄o deo isrl᷑ ad quē ve-
nisti: ⁊ sub cui⁹ cōfugisti alas. Que ait:
Inueni grām apud ocl̄os tuos dn̄e mi:
qui cōsolat⁹ es me: ⁊ locut⁹ es ad cor an
cille tue: q̄ nō sum silis vni⁹ puellaꝝ tu
arū. Dixitqꝫ ad eā booȝ: Qn̄ hora vescē
di fuerit veni huc ⁊ comede panē: et in-
tinge buccellā tuā in aceto. Sedit itaqꝫ
ad messoꝝ lat⁹ ⁊ cōgessit polentā sibi: co
meditqꝫ ⁊ saturata est: ⁊ tulit reliquias.
Atqꝫ ind̄ surrexit vt spicas ex more col
ligeret. Precepit aūt booȝ pueris suis di
cens: Etiā si vobiscū metere voluerit ne
ꝓhibeatis eā: ⁊ de vr̄is quoqꝫ manipul᷑
ꝓijcite de industria: ⁊ remanere ꝑmitti
te vt absqꝫ rubore colligat: ⁊ colligentē
nemo corripiat. Collegit ẽ in agro vsqꝫ D
ad vesꝑam: ⁊ q̄ collegerat virga cedens
⁊ excutiens: inuenit hordei q̄si ephi mē
surā .i. tres modios quos portās reuer-
sa est in ciuitatē: ⁊ ostēdit socrui sue. In-
sup protulit ⁊ dedit ei de reliquijs cibi
sui: quo saturata fuerat. Dixitqꝫ ei so-
crus sua. Ubi hodie collegisti? Et vbi fe
cisti opus? Sit bn̄dict⁹ qui misertus est
tui. Indicauitqꝫ ei apud quē esset opera
ta: ⁊ nomē dixit viri q̄ booȝ vocaretur.

Cui rñdit noemi: Bñdictꝰ sit a dño qm̄ eandē grām quā ꝓbuerat viuis: seruauit ⁊ mortuis. Rursūqꝫ ait: Propinquꝰ nr̄ est hō. Et ruth hoc q̊ꝫ inq̄t ꝓcepit mihi vt tādiu messoribꝰ eiꝰ iūgerer: donec oēs segetes meterent̄. Cui dixit socrus. Melius est filia mi vt cū puell̄ eiꝰ exeas ad metendū: ne in alieno agro quispiaꝫ resistat tibi. Iūcta est itaqꝫ puell̄ booꝫ ⁊ tamdiu cū eis messuit donec hordea et triticum in horreis cōderent̄. III

A Ostqꝫ aūt reuersa est ad socrū suam: audiuit ab ea. Filia mi queram tibi requiē: ⁊ ꝓuidebo vt bene sit tibi. Booꝫ iste cuiꝰ puell̄ in agro iuncta es ꝓpinquus nr̄ est: ⁊ hac nocte aream hordei ventilat. Lauare igitur ⁊ vngere: ⁊ induere cultioribꝰ vestimētis ⁊ descēde in areā. Non te videat hō: donec esum potūqꝫ finierit. Qn̄ autē ierit ad dormiendū: nota locū in quo dormiat. Veniesqꝫ ⁊ discoopies pallium quo operit̄ a pte pedū: ⁊ ꝓijcies te ⁊ ibi iacebis. Ipe aūt dicet tibi q̇d agere debeas. Que rñdit. Quicq̇d ꝓceperis faciaꝫ.

B Descēditqꝫ in areā: ⁊ fecit oīa q̄ sibi imperauerat socrꝰ. Cūqꝫ comedisset booꝫ ⁊ bibisset: et factꝰ esset hilarior: iissetqꝫ ad dormiendū iuxta aceruū manipulorū: venit abscōdite: ⁊ discooperto a pedibus eiꝰ pallio se ꝓiecit. Et ecce nocte iā media expauit hō: ⁊ ꝯturbatus est: viditqꝫ mlr̄ierē iacentē ad pedes tuos: ⁊ ait illi: Que es? Illaqꝫ rñdit. Ego sum ruth ancilla tua. Expande palliū tuū sup famulam tuā: qꝛ ꝓpinquꝰ es. Et ille: bñdicta inquit es a dño filia: et priorē misc̄diaꝫ posteriore supasti: qꝛ nō es secuta iuue-

C nes paupes siue diuites. Noli ergo metuere: sed quicq̇d dixeris mihi faciam tibi. Scit eni omīs pplꝰs qui habitat intra portas vrbis mee mlr̄ierē te esse ꝟtutis. Nec abnuo me ꝓpinquū: sed ē alius me ꝓpinquior. Quiesce hac nocte: et facto mane: si te voluerit ꝓpinquitatis iure retinere bene res acta ē: sin aūt ille noluerit: ego te absqꝫ vlla dubitatione suscipiā: viuit dñs: Dormi vsqꝫ mane. Dormiuit itaqꝫ ad pedes eiꝰ vsqꝫ ad noctis abscessum. Surrexitqꝫ itaqꝫ anteqꝫ homīes se cognoscerēt mutuo: ⁊ dixit booꝫ: Caue ne q̇s nouerit ꝙ huc veneris. Et rursum: expande inquit palliū tuū quo opiris ⁊ tene vtraqꝫ manu. Qua extendente ⁊ tenēte: mēsus est sex modios hordei: et posuit sup eā. Que portās ingressa est ciuitatē: et venit ad socrum suā. Que dixit ei: Quid egisti filia? Narrauitqꝫ ei omia q̄ sibi fecisset hō. Et ait: Ecce sex modios hordei dedit mihi: et ait: nolo vacuam te reuerti ad socrū tuam. Dixitqꝫ noemi: Expecta filia donec videamus quē res exitum habeat. Neqꝫ eni cessabit homo: nisi cōpleuerit qđ locutus est. IIII

a Scendit ergo booꝫ ad portā ⁊ sedit ibi. Cumqꝫ vidisset ꝓpinquū ꝓterire de quo priꝰ sermo habitꝰ est: dixit ad ū: Declina paulisp et sede hic: vocās eum noīe suo. Qui diuertit ⁊ sedit. Tollens aūt booꝫ decē viros de senioribus ciuitatis: dixit ad eos. Sedete hic. Quibus residentibꝰ locutꝰ est ad ꝓpinquū. Partē agri fratris nr̄i elimelech vēdet noemi que reuersa est de regione moabitide: quod audire te volui ⁊ tibi dicere corā cunctis sedētibꝰ ⁊ maioribꝰ natu: de pplo meo. Si vis possidere iure ꝓpinquitatis eme ⁊ posside: si aūt displicet tibi hoc ipsum indica mihi vt sciam quid facere debeā. Nullus eni est ꝓpinquus excepto te qui prior es ⁊ me q̄ secūdus sum. At ille rñdit: Ego agrū emā.

B Cui dixit booꝫ: Qn̄ emeris agrū de manu mlr̄ieris: ruth quoqꝫ moabitidē que vxor defuncti fuit debes accipe vt suscites nomen propinqui tui in hereditate sua. Qui rñdit. Cedo iuri ꝓpinquitatis. Neqꝫ eni posteritatē familie mee delere debeo. Tu meo vtere priuilegio q̊ me libenter carere ꝓfiteor. Hic aūt erat mos antiquitus in isrl̄ inter ꝓpinquos: vt si qn̄ alter alteri suo iuri cedebat vt esset firma cōcessio: soluebat homo calciamētum suū: et dabat ꝓpinq̄ suo. Hoc erat testimoniū cessiōis in isrl̄. Dixit ergo ꝓpinquo suo booꝫ. Tolle calciamētum.

C Qđ statim soluit đ pede suo. At ille maioribus natu ⁊ vniuerso pplo: testes vos inquit estis hodie ꝙ possederim omia q̄ fuerūt elimelech ⁊ chelion ⁊ maalon tradente noemi: ⁊ ruth moabitidē vxorem maalon in ꝯiugiū sumpserim vt suscitem nomen defuncti in hereditate sua: ne vocabulū eius de famīlia sua ac fribꝰ ⁊ pplo deleat̄. Vos inquā huius rei testes estis. Rñdit oīs pplꝰs qui erat ī porta, ⁊ maiores natu: Nos testes sumꝰ. Faciat dñs hanc mlr̄ierē q̄ ingredit̄ domū tuā sicut rachel ⁊ lyam q̄ edificauerunt domū isrl̄: vt sit exemplū ꝟtutis in effrata et habeat celebre nomē in bethleem.

Fiatq; domus tua ſicut domus phares
quē thamar pepit iude: de ſemie qđ ti-
bi dederit dn̄s ex hac puella. Tulit ita
q; booz ruth: ⁊ accepit vxorē: ingreſuſ-
q; eſt ad eam: ⁊ dedit illi dn̄s vt conci-
D peret ⁊ pareret filiū. Dixeruntq; mulie-
res ad noemi. Bn̄dictus dn̄s qui nō ē
paſſus vt deficeret ſucceſſor familie tue
⁊ vocaret nomen eius in iſrael: ⁊ habe-
as qui conſolet aīam tuam ⁊ enutriet
ſenectutem. Et nuru eñ tua natus eſt
q̄ te diligit et multo tibi melior eſt q̄ ſi
ſeptē haberes filios. Suſceptūq; noe-
mi puerū poſuit in ſinu ſuo: ⁊ nutricis
ac gerule fungebat officiū. Uicine aūt
mulieres ꝯgratulātes ei ⁊ dicētes: natꝰ
ē filiꝰ noemi: vocauerūt nomē eiꝰ obed
Hic ē pater iſai patris dauid. He ſunt
Para.2.b generatiōes phares. Phares genuit eſ-
Math.1.a rom. Eſrom genuit aram: aram genuit
aminadab. Aminadab genuit naaſon:
naaſon genuit ſalmon. Salmō genuit
booz: booz genuit obed. Obed genuit
iſai: iſai genuit dauid regem.

Explicit liber Ruth.
Incipit ꝓlogus ſancti Hie
ronymi in libros Regum.

V Iginti ⁊ duas lr̄as eſſe apud
hebreos: ſyrorū quoq; lingua
⁊ caldeoꝝ teſtat q̄ hebree ma
gna ex parte confinis eſt. Nā
⁊ ipſi vigintiduo elementa habent: eo-
dem ſono: ſed diuerſis characteribbus
Samaritani etiā pentaceuchū moyſi
totidem litteris ſcriptitant: figuris tā-
tum ⁊ apicibus diſcrepantes. Certūq; ē
eſdram ſcribam legiſq; doctorem poſt
captā hieroſolymā ⁊ inſtaurationē tē-
pli ſub zorobabel alias litteras reppe-
riſſe quibus nunc vtimur: cū ad illud
vſq; tēpus iidem ſamaritanoꝝ ⁊ hebre
orum characteres fuerint. In libro q̄q;
numeroꝝ hec eadem ſupputatio: ſub le
uitaꝝ ac ſacerdotum ſenſu myſtice oñ-
ditur: ⁊ nomen dn̄i tetragramaton in
quibuſdā grecis voluminibus vſq; ho
die antiquis exp̄ſſum lr̄is inuenimus.
Sed ⁊ pſalmi triceſimuſſextꝰ ⁊ centeſi-
muſdecimꝰ ⁊ centeſimuſundecimus et
centeſimuſdecimuſoctauꝰ ⁊ centeſimuſ
quadrageſimuſquartꝰ: q̄q; diuerſo ſcri
bant metro: tn̄ eiuſdem numeri texūt
alphabeto. Et hieremie lamētationes
⁊ orō eiꝰ: ſalomonis q̄q; in fine ꝓuer-
bia ab eo loco in quo ait: Mulierē for- Prou.31.b.
tem q̄s inueniet: eiſdem alphabeti vel
inciſionibꝰ ſupputāt. Porro q̄nq; lr̄e
duplices apud hebreos ſūt: caph: mem
nun: phe: ſade. Aliter eñ ſcribūt p has
pricipia medietateſq; verborum: aliter
fines. Unde ⁊ a pleriſq; libri duplices
eſtimant ſamuel: malachim: dabreia-
min: eſdras: hieremias cū cynoth. i. la-
mētatiōibus ſuis. Quō igit vigitiduo
elemēta ſūt p q̄ ſcribimꝰ hebraice om̄e
qđ loquimur: ⁊ eoꝝ initiis vox humana
comp̄hendit: ita vigintiduo volumina
ſupputant: q̄bꝰ q̄ſi lr̄is ⁊ exordiis i dei
doctrina tenera adhuc ⁊ lactēs viri iu-
ſti erudit infantia. Primꝰ apud eos li-
ber vocat breſith: quē nos geneſim di
cimꝰ. Secūdus elleſemoth qui exodus
appellat. Tertius vagecra. i. leuiticus
Quartus vagedaber: quem numerum
vocamus. Quintus elleaddabarim: q̄
deutronomiū p̄notat. Hi ſūt q̄nq; libri
moyſi: q̄s ꝓpe thorath. i. legē appellāt.
Scōm ꝓphaꝝ ordinē faciūt ⁊ incipiūt
ab ieſu filio naue: q̄ apō illos ioſue bē
num dicit. Deinde ſubterunt ſothim.
id eſt: iudicū librū ⁊ i eundē cōpingunt
ruth: q2 in diebꝰ iudicū facta eiꝰ narra Ruth.1.a
tur hiſtoria. Tertiꝰ ſeq̄tur ſamuel: quē
nos regnū primū ⁊ ſcōm dicimꝰ Quar-
tus malachi. i. regū: q̄ tertio ⁊ q̄rto re-
gnoꝝ volumie ꝯtinet. Meliuſq; mlto
ē malachi. i. regū: q̄ malacoth. i. regno
rū dicere. Nō eñ mltaꝝ gētiū deſcribit
regna: ſ; vniꝰ iſraelitici ppl'i q̄ tribubꝰ
duodeci ꝯtinet. Quītꝰ ē eſaias. Sextus
hieremias. Septimꝰ ezechiel. Octauꝰ li-
ber duodeci ꝓphaꝝ: q̄ apud illos voca
tur thareaſra. Tertiꝰ ordo: agiographa
poſſidet. Et primꝰ liber icipit ab iob: ſe
cūdꝰ a dauid quē q̄nq; iciſiōibꝰ ⁊ vno
pſalmoꝝ volumie cōp̄hēdūt: tertiꝰ ē ſa
lomō: tres libros hn̄s: ꝓūbia: q̄ illi pa
bolas. i. maſſoth appellāt: q̄rtꝰ eccleſi-
aſten. i. coeleth: q̄ntꝰ ē cāticū canticoꝝ:
quē titl'o ſyraſyri p̄notāt: ſextꝰ ē daniel
ſeptimꝰ dabreiamin. i. vba dieꝝ qđ ſi-
gnificantius chronicon totius diuine
hiſtorie poſſumꝰ appellare: q̄ liber apō
nos palipomenō primꝰ ⁊ ſecūdꝰ inſcri-
bit: octauꝰ eſdras q̄ ⁊ ipſe ſimilit apud
grecos ⁊ latinos: duos libros diuiſus
eſt: nonus heſter. Atq; ita fiunt pa-
riter veteris legis libri vigintiduo. id
ē: moyſi quinq;: et prophetarum octo:
agiographoꝝ nouem. Q̄q; nonnulli

ruth ⁊ cynoth int̃ agiographa scripti-
tẽt ⁊ hos libꝛos i suo putẽt nũero sup
putãdos: ac ꝑ hoc eẽ prisce leg libꝛos
vigintiq̃ttuoꝛ: q̃s sub nũero vigintiq̃ttu-
oꝛ senioꝝ apocalipsis iohis iducit ado
rãtes agnũ et coꝛonas suas pꝛostratis
vultibꝰ offerẽtes: stantibꝰ corã q̃ttuoꝛ
aialibꝰ oculat añ ⁊ retro. i. i p̃teritũ ⁊
in futuꝝ respicientibꝰ ⁊ idefessa voce
clamãtibꝰ: scũs: scũs: scũs: dñs deꝰ oi-
potẽs: q̃ erat ⁊ q̃ ẽ: ⁊ q̃ venturꝰ est. Hic
ꝓlogꝰ scripturaꝝ q̃si galeatũ pꝛicipiũ
oibꝰ libꝛis q̃s d̃ hebꝛeo v̄tim i latinũ
ꝯuertere põt: vt scire valeamꝰ q̃cq̃d extra
hos ẽ int̃ apocripha eẽ ponendũ. Igit̃
sapia q̃ vulgo salomonis inscribit̃: et
iesu filij syrach liber: ⁊ iudith: et tobi-
bias: ⁊ pastoꝛ nõ sũt in canone. Macha
beoꝝ pꝛimũ libꝛũ hebꝛaicũ reppi. Se-
cũdus grecꝰ ẽ: qd̃ ex ipsa phꝛasin ꝓbari
põt. Que cũ ita se habeãt: obsecro te le-
ctoꝛ ne laboꝛẽ meũ repꝛ̃hẽsionẽ estimes
antiq̃ꝝ. In tẽplo dei offert vnusq̃sq̄ qd̃
põt. Alij aurũ ⁊ argẽtũ ⁊ lapides p̃cio-
sos: alij byssum ⁊ purpurã ⁊ coccũ offe-
rũt ⁊ hyacinthũ. Nobiscũ bñ agit̃: si ob
tulerimꝰ pelles ⁊ capꝛarum pilos. Et tñ
apl̃s cõtẽtibilioꝛa nr̃a mag necessaria
iudicat. Vñ ⁊ tota illa tabernaculi pul
chꝛitudo ⁊ ꝑ singulas spẽs eccl̃ie p̃ntis
futureq̄ distinctio pellibus tegit̃ ⁊ cili
tijs: ardoꝛẽq̄ solis ⁊ iiuriã imbꝛiuꝫ ea
q̃ viliora sũt ꝓhibẽt. Lege ḡ pꝛimũ sa-
muel ⁊ malachim meũ. Meũ iquã meũ.
Quicq̃d eñ crebꝛiꝰ v̄tẽdo ⁊ emẽdãdo
sollicitiꝰ ⁊ didicimꝰ ⁊ tenemꝰ: nr̃m est.
Et cũ itellexer qd̃ antea nesciebas: vel
interp̃tẽ me estimato si gratꝰ es: vel pa
raphꝛasten: si ingratꝰ: q̃q̄ mihi oio cõ
sciꝰ nõ sim: mutasse me q̃ppiã d̃ hebꝛai-
ca v̄itate. Certe si incredulꝰ es: lege gre
cos codices ⁊ latinos: ⁊ confer cum his
opusculis q̃ nuꝑ emẽdauimꝰ: ⁊ vbicun
q̄ discrepare iter se vider: int̃roga quẽ
libet hebꝛeoꝝ: cui mag accõmodare de
beas fidem: ⁊ si nr̃a firmauerit: puto ꝙ
eũ nõ estimes cõiectoꝛẽ vt in eodẽ loco
mecũ siliter diuinarit. Sꝫ ⁊ vos famu-
las chꝛisti rogo q̃ dñi discũbentis p̃cio
sissima fidei myrrha vngit caput: q̃ ne
q̃q̄ saluatoꝛẽ q̃rit i sepulchꝛo q̃bꝰ iam
ad patrẽ chꝛistꝰ ascẽdit: vt ꝯtra latran-
tes canes q̃ aduersũ me rabido oꝛe de-
seuiunt: ⁊ circũeunt ciuitatẽ atq̄ in eo
se doctos arbitrant̃: si alijs detrahant
orõnũ vr̃aꝝ clypeos opponat. Ego sci
ens humilitatẽ meã: illiꝰ sempꝑ s̃nĩe re-
coꝛdaboꝛ. Dixi custodiã vias: meas: vt
nõ delinquã in lingua mea. Posui oꝛi
meo custodiã: cũ cõsisteret pctõꝛ aduer-
sum me. Obmutui ⁊ humiliatus sum: ⁊
silui a bonis.

Explicit ꝓlogus. Incipit lber
Samuelis pꝛimus. Capl̃m I

Vit vir vnus
de ramathaim sophim d̃
monte effraim: ⁊ nomen
eius helchana: filiꝰ hie-
roboam filij heliu: filij
thau: filij suph: effrateus: ⁊ habuit du-
as vxoꝛes: nomẽ vni anna: ⁊ nomen se-
cũde fenenna. Fueruntq̄ fenenne filij:
anne aũt nõ erãt liberi. Et ascẽdebat vir
ille de ciuitate sua statut diebꝰ vt ado-
raret ⁊ sacrificaret dño exercitũ in sylo
Erant aũt ibi duo filij heli: ofni ⁊ phi-
nees sacerdotes dñi. Venit ergo dies ⁊
imolauit helchana: deditq̄ fenẽne vxo-
ri sue ⁊ cũct filijs eiꝰ ⁊ filiabꝰ ꝑtes. An
ne aũt dedit ꝑtẽ vnã tristis. q2 annã di
ligebat. Dñs aũt ꝯcluserat vuluã eius.
Affligebat q̃ꝫ eã emula eiꝰ: ⁊ vehemen-
ter augebat: intantũ vt expꝛobꝛaret ꝙ
dñs ꝯclusisset vuluã eiꝰ. Sicq̄ faciebat
ꝑ singulos ãnos cũ redeũte tp̃e ascẽde-
rẽt ad tẽplũ dñi: ⁊ sic ꝓuocabat eã. Por
ro illa flebat: ⁊ nõ capiebat cibũ. Dixit
ergo ei helchana vir suꝰ. Anna cur fles
⁊ q̃re non comedis: ⁊ quãobꝛẽ affligit̃
coꝛ tuũ? Nũq̃d nõ ego melioꝛ tibi sum
q̃ decẽ filij. Surrexit aũt anna postq̄
comederat ⁊ biberat in sylo. Et heli sa-
cerdote sedẽte sup sellam añ postes do
mus dñi cũ esset anna amaro aio: oꝛa-
uit ad dñm flens largiter: ⁊ votũ vouit
dicẽs: Dñe exercituũ si respiciẽs vider
afflictionẽ famule tue: ⁊ recoꝛdatꝰ mei
fueris: nec oblitꝰ ancille tue: dederisq̄
s̃ue tue sexũ virilẽ: dabo eũ dño oibꝰ di
ebus vite eiꝰ: ⁊ nouacula nõ ascẽdet su
per caput eiꝰ. Factũ ẽ aũt cũ illa multi
plicaret p̃ces coꝛaꝫ dño: vt heli obs̃ua-
ret os eiꝰ. Poꝛro anna loq̃bat̃ in coꝛde
suo: tñq̄ labia eius mouebant̃: ⁊ vox
penitus non audiebat̃. Estimauit ergo
eam heli temulẽtam: dixitq̄ ei: Vsq̄q̃
ebꝛia eris? Digere paulisper vinũ quo
mades. Respõdens anna: nequaq̄ inquit
Dñe mi. Nam mulier infelix nimis ego

Apo. 4. c.

1. Cor. 12. c

Ps. 38.

A

B

Judi. 13. a

C

dñe mi: Nam mulier infelix nimis ego sum: vinũꝫ ⁊ oẽ qđ inebriare põt non bibi: sed effudi aiam meã in conspectu dñi: Ne repures ancillã tuã ꝗsi vnã de filiabꝰ belial: qꝛ ex multitudie doloris ⁊ meroris mei locuta sum vſꝫ in pñs.

I. 10.g. Tũc heli ait ei: Uade in pace: ⁊ deꝰ isrł det tibi petitionẽ tuã quã rogasti eum. At illa dixit: Utinã iueniat ancilla tua gratiã in oculis tuis. Et abijt mulier i viã suã: ⁊ comedit: vultuſꝫ illiꝰ nõ sũt ampliꝰ i diuersa mutati. Et surrexerũt mane ⁊ adorauerũt corã dño: reuersiꝫ sũt ⁊ venerũt i domũ suã ramatha Cognouit aũt helchana annã vxorẽ suã: ⁊ recordatꝰ ẽ eiꝰ dñs. Et factũ ẽ post circulũ dieꝝ: ꝯcepit anna ⁊ pepit filiũ: vocauitꝫ nomẽ eius samuel: eo ꝙ a dño postulasſ; eũ. Ascẽdit aũt vir eiꝰ helchana ⁊ ois domꝰ eiꝰ vt imolaret dño hostias solennẽ ⁊ votũ suũ: ⁊ anna nõ ascẽ

D dit. Dixit eñi viro suo: Nõ vadã donec ablactetᷣ infans: ⁊ ducã eũ vt appareat ante cõspectũ dñi: ⁊ maneat ibi iugiter. Et ait ei helchana vir suus: Fac qđ bonum tibi videtᷣ: ⁊ mane donec ablactes eũ: pcorꝫ vt ipleat dñs v̄bũ suũ. Mãsit ergo mulier ⁊ lactauit filiuȝ suũ: donec amoueret eũ a lacte. Et adduxit eũ secũ postꝗ̃ ablactauerat i vitulis tribꝰ ⁊ tribus modijs farine: ⁊ amphora vini ⁊ adduxit eũ ad domũ dñi i sylo. Puer aũt erat adhuc infantulꝰ Et imolauerũt vitulũ ⁊ obtulerũt pueꝝ heli. Et ait ãna Obsecro mi dñe: viuit aĩa tua. Ego suȝ illa mulier que steti corã te h: orãs dñm ꝓ puero isto. Oraui: ⁊ dedit mihi dñs petitionẽ meã quã postulaui eũ: Idcirco ⁊ ego ꝯmodaui eũ dño: cũctȝ diebꝰ qbꝰ fuerit accõmodatus dño. Et adorauerunt ibi dñm. Et orauit anna: ⁊ ait:

A

II

Exultauit cor meũ i dño: ⁊ exaltatũ est cornu meũ in deo meo. Dilatatũ est os meũ sup inimicoss meos: qꝛ letata sum in salutari tuo. Nõ est scũs vt ẽ dñs: neꝫ eñi ẽ alius extra te: ⁊ nõ ẽ fortis sicut deꝰ noster Nolite multiplicare loq̄ sublimia: gloriantes. Recedãt vetera de ore vr̃o: quia deus sciaꝝ dñs est: ⁊ ipsi pparantᷣ cogitatões. Arcꝰ fortiũ supatus ẽ: ⁊ ifirmi accincti sunt robore. Repleti priꝰ ꝓ panibꝰ se locauerũt: ⁊ famelici saturati sũt Donec sterilis pepit plurimos: ⁊ q̄ multos habebat filios infirmata est. Dñs

Tobie. 13.a
Sap. 16.b.

mortificat ⁊ viuificat: deducit ad inferos ⁊ reducit. Dñs pauperẽ facit ⁊ ditat: humiliat ⁊ subleuat. Suscitat đ puluere egenũ: ⁊ de stercore eleuat pauperẽ vt sedeat cũ pricidibꝰ: ⁊ soliũ glĩe teneat. Dñi eñi sũt cardines terre: ⁊ posuit sup eos orbem. Pedes sctõꝝ suoꝝ ſuabit ⁊ impij in tenebris cõticescẽt: qꝛ nõ in fortitudine sua roborabitᷣ vir. Dñm formidabũt aduersarij eius: ⁊ sup ip̃os i celis tonabit. Dñs iudicabit fines terre: ⁊ dabit imperiũ regi suo: ⁊ sublimabit cornu christi sui. Et abijt helchana in ramatha i domũ suã. Puer aũt erat minister in cõspectu dñi ante faciẽ heli sacerdotis. Porro filij heli: filij belial nesciẽtes dñm neꝫ officiũ sacerdotuȝ ad pplm: sed quicũꝫ imolasset victimã veniebat puer sacerdotis dum coq̄rentᷣ carnes: ⁊ habebat fuscinulã tridentem in manu sua: ⁊ mittebat eã in lebetẽ vł in caldariã: aut i ollã siue i cacabũ: ⁊ oẽ qđ leuabat fuscinula: tollebat sacerdos sibi. Sic faciebãt vniuerso israeli veniẽtiũ in sylo. Etiã ãnꝗ̃ adolerẽt adipem: veniebat puer sacerdotȝ ⁊ dicebãt imolãti· Da mihi carnẽ vt coquã sacerdoti Nõ eñi accipiã a te carneȝ coctã sȝ crudam. Dicebatꝫ illi imolãs. Incendatᷣ primuȝ iuxta morẽ hodie adeps ⁊ tolle tibi quãtũcunꝫ desiderat aĩa tua. Qui rñdẽs aiebat ei: Neq̄ꝗ̃. Nũc eñi dabis alioq̄n tollã vi. Erat ergo peccatũ puerorũ grãde nimis corã dño: qꝛ detrahebant hoies sacrificio dñi. Samuel aũt mĩstrabat aũ faciẽ dñi puer accinctus ephot lineo. Et tunicã paruã faciebat ei mater sua quã afferebat statutis diebus ascendẽs cũ viro suo: vt imolaret hostiã sollẽnem ⁊ votũ suũ. Et bñdixit heli helchane ⁊ vxori eiꝰ dixitꝫ ei: Reddat tibi dominꝰ semẽ đ muliere hac ꝓ fenore qđ cõmodasti dño. Et abierũt in locũ suũ. Uisitauit ğ dñs annã ⁊ ꝯcepit ⁊ pepit tres filios ⁊ duas filias Et magnificatꝰ ẽ puer samuel apud dñm. Heli aũt erat senex valde: ⁊ audiuit oia q̄ faciebãt filij sui vniuerso israeli: ⁊ quo dormiebãt cũ mulieribꝰ q̄ obseruabant ad ostiũ tabernaculi: ⁊ dixit eis: Quare facitȝ res huiuscemodi: quas ego audio res pessimss ab omĩ populo? Nolite filij mei. Nõ eñi ẽ bona fama: quam ego audio: vt transgredi faciatis pplm dñi. Si peccauerit vir i virũ: placari ei põt deus: si aũt i deũ peccauerit vir q̄s orabit ꝓ eo? Et nõ audierũt vocẽ pr̃is suũ

B
Ps.112.
C
D
Gen.21.a
E

Luce. 2.g. qꝛ voluit dñs occidere eos: Puer autē
samuel ꝓficiebat atq; crescebat: ꝛ place
bat tam deo q̃ hoibus. Uenit aũt vir
dei ad heli ꝛ ait ad eũ. Hec dicit dñs:
Nũquid nõ aꝑte reuelatus sum domui
p̃ris tui cũ esset in egypto in domo pha
raonis? Et elegi eũ ex oib⁹ tribub⁹ isrl̃
F mihi in sacerdotē: vt ascēderet ad alta
re meũ ꝛ adoleret mihi incēsum: ꝛ por-
taret ephot corã me: ꝛ dedi domui p̃ris
tui oia de sacrificijs filioꝝ isrl̃. Quare
calce abiecistis victimã meã ꝛ munera
mea q̃ ꝑcepi vt offerrent in tēplo: ꝛ ma-
gis honorasti filios tuos q̃ me: vt co-
mederetis primitias ois sacrificij israel.
ppli mei? Propterea ait dñs de⁹ isrl̃. Lo
quēs locut⁹ sũ: vt dom⁹ tua ꝛ dom⁹ pa-
tris tui ministraret in ꝯspectu meo vsq; i
sempiternũ. Nunc aũt dicit dñs. Absit
3. Re. 2. e. hoc a me. Sʒ q̇cũq; honorificauerit me
glorificabo eũ: q̇ aũt ꝯtēnũt me erũt igno
biles Ecce dies veniũt ꝛ p̃cidã brachiũ
tuũ: ꝛ brachiũ dom⁹ p̃ris tui: vt non sit
G senex in domo tua. Et videbis emulũ
tuũ in tēplo i vniuersis ꝓsperis isrl̃: et
nõ erit senex in domo tua oib⁹ diebus.
Uerũtñ nõ auferã penit⁹ virũ ex te ab
altari meo: sʒ vt deficiãt oculi tui: ꝛ ta-
bescat aia tua ꝛ ꝑs magna domus tue
3. 10. a. morietur cũ ad virilē etatē venerit. Hoc
Esa. 38. b aũt erit tibi signũ qđ vēturũ est duob⁹
3. 4. e. filijs tuis ofni ꝛ phinees. In die vno
morientur ambo. Et suscitabo mihi sacer
dotem fidelē q̇ iuxta cor meũ ꝛ aiam me
am faciet: ꝛ edificabo ei domũ fidelē: et
ambulabit corã christo meo cũctis die-
bus. Futurũ est aũt vt q̇cũq; remãserit
in domo tua: veniat vt oretur ꝓ eo: ꝛ offe
rat nũmũ argēteũ ꝛ tortã panis: dicat-
q;: Dimitte me obsecro ad vnã partem
sacerdotalē vt comedã buccellã panis.

A III

Puer aũt samuel mini
strabat dño corã heli: ꝛ sermo
dñi erat p̃ciosus. In dieb⁹ illis
nõ erat visio manifesta. Factũ ē ergo i die
3. 4. c q̇dã heli iacebat in lectulo suo: ꝛ oculi
ei⁹ caligauerãt: nec poterat videre lu-
cernã dei añq; extingueretur. Samuel aũt
dormiebat i tēplo dñi vbi erat arca dei
Et vocauit dñs samuel. Qui rñdēs ait
Ecce ego. Et cucurrit ad heli ꝛ dixit.
Ecce ego. Uocasti enim me. Qui dixit.
Nõ vocaui te fili. Reuertere ꝛ dormi. Et
abijt: ꝛ dormiuit. Et adiecit dñs rursũ
vocare samuel. Cõsurgēsq; samuel abijt
ad heli: ꝛ dixit. Ecce ego qꝛ vocasti me.
Qui rñdit. Nõ vocaui te fili mi. Reuerte
re ꝛ dormi: Porro samuel necdũ sciebat
dñm: nec reuelatus fuerat ei sermo dñi
Et adiecit dñs: ꝛ vocauit adhuc samu-
B el tertio. Qui cõsurgens abijt ad heli: ꝛ
ait: Ecce ego: qꝛ vocasti me. Intellexit ergo
heli qꝛ vocaret dñs puerũ: ꝛ ait ad sa-
muel: Uade ꝛ dormi: ꝛ si deinceps vo-
cauerit te: dices: Loquere dñe: qꝛ audit
seru⁹ tu⁹. Abijt ergo samuel ꝛ dormiuit
in loco suo. Et venit dñs ꝛ stetit: ꝛ vo-
cauit sicut vocauerat secũdo. Samuel
samuel. Et ait samuel: Loquere dñe: qꝛ
audit s̃u⁹ tu⁹. Et dixit dñs ad samuel.
Ecce ego facio verbũ i isrl̃: qđ q̇cũq; au
dierit: tinnient ambe aures ei⁹. In die
illa suscitabo aduersum heli oia q̃ locu
C tus sum sup̃ domũ eius. Incipiã ꝛ com
plebo. Predixi enĩ ei q̇ iudicatur⁹ essem
domũ eius i eternũ ꝓpter iniq̃tatē: eo
q̇ nouerat indigne agere filios suos: ꝛ
non corripuerit eos. Idcirco iuraui do
mui heli q̇ nõ expietur iniquitas dom⁹
ei⁹ victimis ꝛ munerib⁹ vsq; in eternũ
Dormiuit autē samuel vsq; mane: ape-
ruitq; ostia dom⁹ dñi. Et samuel time-
bat indicare visionē heli. Uocauit er-
go heli samuelē: ꝛ dixit: Samuel fili mi
Gen. 37. c. d Qui rñdens ait: Presto sum. Et interro
3. 22. c. gauit eum: Quis est sermo quē locutus
est dñs ad te? Oro te ne celaueris me.
Hec faciat tibi de⁹ ꝛ hec addat: si abscõ
deris a me sermonē ex oib⁹ verbis que
D dicta sũt tibi. Indicauit itaq; ei samu-
el vniuersos sermones: ꝛ nõ abscondit
ab eo. Et ille respondit. Dñs est. Quod
bonũ est i oculis suis faciat. Creuit aũt
samuel: ꝛ dñs erat cũ eo: ꝛ nõ cecidit ex
oib⁹ verbis eius in terrã. Et cognouit
vniuersus isrl̃ a dan vsq; bersabee: q̇ fi
delis samuel ꝓpheta esset dñi. Et addi-
dit dñs vt appareret in sylo: qm̃ reuela
tus fuerat dñs samueli i sylo iuxta ver
bum dñi. Et euenit sermo samuelis vni-
uerso israeli

IIII

A Et factũ est in dieb⁹ illis: cõuene-
rũt philistijm i pugnã. Egressus
est nanq; israel obuiã philistijm
in p̃liũ: ꝛ castrametatus est iuxta lapi-
dem adiutorij. Porro philistijm vene-
runt in affec: ꝛ instruxerunt aciē cõtra
isrl̃. Inito aũt certamie terga vertit isrl̃
philisteis: ꝛ cesa sũt in illo certamie pas
sim p̃ agros q̃si q̃ttuor milia viroꝝ. Et
reuersus est pplus ad castra. Dixeruntq;
maiores natu d isrl̃: Quare ꝑcussit nos

dñs hodie corã philiſtĳm? Afferamꝰ ad nos de ſylo arcã federꝭ dñi: ⁊ veniat in mediũ nr̃i vt ſaluet nos de manu inimicoꝝ nr̃oꝝ. Miſit ergo pplˢ in ſylo ⁊ tulerũt inde arcã federꝭ dñi exercituũ ſedentis

B ſup cherubin. Erãt aũt duo filĳ heli cũ arca federꝭ dñi ofni ⁊ phinees. Cũq; veniſſet arca federꝭ dñi in caſtra vociferatus ẽ oĩs iſrl̃ clamore grandi ⁊ ꝑſonuit terra. Et audierũt philiſtĳm vocem clamorꝭ: dixerũtq;: Que nã eſt hec vox clamoris magni in caſtrꝭ hebreoꝝ? Et cognouerũt ꝙ arca dñi veniſſet in caſtra. Timuerũtq; philiſtĳm dicentes: Venit deꝰ in caſtra. Et ingemuerũt dicentes: Ve nobis. Nõ eni fuit tãta exultatio heri ⁊ nudiuſtertius. Ve nobis. Quis nos ſaluabit d̃ manu deoꝝ ſublimiũ iſtoꝝ? Hi ſũt dĳ: q̇ ꝑcuſſerũt egyptũ oĩ plaga ĩ deſerto. Cõfortamini ⁊ eſtote viri philiſtĳm: ne ſuiatis hebreis ſicut ⁊ illi ſuierũt nobis. Confortamini ⁊ bellate. Pugnauerũt ergo philiſtĳm: ⁊ ceſus ẽ iſrl̃ ⁊ fugit vnuſq̇ſq; in tabernaculũ ſuũ. Et facta eſt plaga magna nimis: ⁊ ceciderũt de iſrl̃ triginta milia peditũ: et arca dei

C capta eſt. Duo q̊ȝ filĳ heli mortui ſunt

2. Re. I. a. ofni ⁊ phinees: Currẽs aũt vir de beniamin ex acie venit in ſylo ĩ die illa: ſciſſa veſte ⁊ cõſperſus puluere caput. Cumq; ille veniſſet: heli ſedebat ſup ſellã cõtra viã expectans. Erat aũt cor eiꝰ pauens ꝓ arca dñi. Vir aũt ille poſtq̃ igreſſus eſt nũciauit vrbi ⁊ vlulauit oĩs ciuitas. Et audiuit heli ſonitũ clamorꝭ: dixitq;. Quis eſt h̃ ſonitꝰ tumultꝰ huiꝰ? At ille feſtinauit ⁊ venit: ⁊ nũciauit heli. Heli

S. 3. a. aũt erat nonaginta ⁊ octo ãnoꝝ: ⁊ oculi eiꝰ caligauerãt ⁊ videre non poterat. Et dixit ad heli: Ego ſũ qui veni de prelio: ⁊ ego q̇ d̃ acie fugi hodie. Cui ille ait Quid actũ eſt fili mi? Rñdẽs aũt ille q̇ nũciabat: fugit inq̇t iſrl̃ corã philiſtĳm

S. 2. g. ⁊ ruina magna facta ẽ in pplo. Inſup ⁊ duo filĳ tui mortui ſũt ofni ⁊ phinees: ⁊ arca dei capta eſt. Cũq; ille nomiaſſet arcã dei: cecidit de ſella retrorſuȝ iuxta

D oſtiũ: ⁊ fractꝭ ceruicibꝰ mortuꝰ eſt. Senex eni erat vir ⁊ grãdeuꝰ: ⁊ ipſe iudicauit iſrl̃ q̇draginta ãnis. Nurꝰ aũt eius vxor phinees: ꝑgnãs erat vicinaq; partui. Et audito nũcio ꝙ capta eſſet arca dẽi: ⁊ mortuꝰ eẽt ſocer ſuꝰ ⁊ vir ſuꝰ: incuruauit ſe ⁊ peꝑit. Irruerãt ei ĩ eã dolores ſubiti. In ipſo aũt momẽto mortꝭ eius dixerũt ei qui ſtabãt circa eã: Ne timeas: q2 filiũ peꝑiſti. Que nõ rñdit eis neq; aniaduertit. Et vocauit puerum icaboth dicẽs: Trãſlata eſt glĩa dñi d̃ iſrl̃: q2 capta eſt arca dei. Et ꝓ ſocero ſuo et ꝓ viro ſuo ait: Tranſlata eſt glĩa ab iſrael: eo ꝙ capta eſſet arca dei.

V

P Hiliſtĳm aũt tulerũt arcã dei: ⁊ aſportauerũt eã a lapide adiutorĳ in azotũ. Tulerũtq; philiſtĳm arcã dei: ⁊ intulerũt eã in templũ dagon: ⁊ ſtatuerũt eã iuxta dagon. Cũq; ſurrexiſſẽt diluculo azotĳ altera die: ecce dagon iacebat pronꝰ in terrã aũ arcã dñi. Et tulerũt dagon: ⁊ reſtituerunt eũ in locũ ſuũ. Rurſũq; mane die altera ꝯſurgẽtes inuenerũt dagon iacentẽ ſup faciẽ ſuã in terra corã arca dñi. Caput aũt dagon ⁊ due palme manuũ eiꝰ abſciſe erãt ſup limen: porro dagon ſolus truncꝰ remãſerat in loco ſuo. Pro-

B pter hãc cãm nõ calcant ſacerdotes dagon: ⁊ oẽs q̇ ingrediunt̃ tẽpluȝ eiꝰ ſup limen dagon in azoto vſq; in hodiernũ diẽ. Aggrauata eſt aũt manꝰ dñi ſuper azotios: ⁊ demolitꝰ eſt eos. Et ꝑcuſſit ĩ ſecretiori ꝑte natiũ azotũ et fines eius. Et ebullierũt ville ⁊ agri ĩ medio regionis illiꝰ: ⁊ nati ſũt mures: ⁊ facta ẽ ꝯfuſio mortis magne in ciuitate. Videntes aũt viri azotĳ huiuſcemõi plagã dixerũt: Nõ maneat arca dei iſrl̃ apud nos:

Ps. 77.

C q2m dura eſt manꝰ eiꝰ ſup nos ⁊ ſup dagon deũ nr̃m. Et mittẽtes ꝯgregauerũt omẽs ſatrapas philiſtinoꝝ ad ſe: ⁊ dixerũt: Quid faciemꝰ de arca dei iſrl̃? Rñderuntq; gethei. Circũducat̃ arca dei iſrael. Et circũduxerũt arcam dei iſrl̃. Illis autẽ circũducentibus eaȝ: fiebat manꝰ dñi dei ꝑ ſingulas ciuitates ⁊ interfectionis magne nimis: ⁊ percutiebat viros vniuſcuiuſq; vrbis a paruo vſq; ad maiorẽ: ⁊ cõputreſcebãt ꝓminẽtes extales

Ĩ. 6. a.

D eoꝝ. Inierũtq; gethei cõſiliũ: ⁊ fecerunt ſibi ſedes pelliceas. Miſerũt ergo arcã dñi in accharon. Cũq; veniſſet arca domini in accharon: exclamauerũt accharonite dicentes: Adduxerũt ad nos arcam dei iſrl̃ vt interficiat nos ⁊ pplm̃ nr̃m. Miſerũt itaq; ⁊ ꝯgregauerũt oẽs ſatrapas philiſtinoꝝ. Qui dixerunt: Dimittite arcã dei iſrl̃: et reuertat̃ in locũ ſuum: vt non interficiat nos cũ populo noſtro. Fiebat eni pauor mortis in ſingulis vrbibꝰ: ⁊ grauiſſima valde manꝰ dñi dei. Viri q̊ȝ qui mortui nõ fuerant ꝑcutiebãt̃ in ſecretiori ꝑte natiũ: ⁊ aſcẽ-

debat vlulat⁹ vniuscui⁹q̄ ciuitatꝭ i celū

A Uit ḡ arca dñi in regione VI

f philistinoꝝ septē mēsib⁹. Et p⁹ hec vocauerūt philistijm sacerdotes ꝛ diuinos dicētes: Quid faciem⁹ de arca dei? Indicate nobis: quō remittam⁹ eā in locū suū. Qui dixerūt: Si remittitis arcā dei isrł: nolite dimittere eam vacuā: sed qđ debetis ei reddite ꝓ pctō: ꝛ tūc curabimini: ꝛ scietꝭ quare nō recedat man⁹ a vobis. Qui dixerūt: Quid ē qđ ꝓ delicto reddere debeam⁹ ei? Rñderūtq̄ illi. Juxta numeꝝ ꝓuinciarum philistinoꝝ q̄nq̄ anos aureos facietis: et quinq̄ mures aureos: q2 plaga vna fuit oib⁹ vobis et satrapis vrīs. Facietisq̄ similitudines anorum vestrorum: et similitudines muriū qui demoliti sunt terram: et dabitis deo isrł glīam: si forte releuet manū suā a vobis ꝛ a dijs vrīs et a terra vrā. Quare grauatꝭ corda vestra: sicut aggrauauit egypt⁹ et pharao cor suū? Nōne postq̄ ꝑcussus est: tūc dimisit eos: et abierūt? Nūc ergo arripite ꝛ facite plaustrū nouū vnū: ꝛ duas vaccas fetas quib⁹ nō est impositū iugum iungite in plaustro: ꝛ recludite vitulos earū domi. Tolletisq̄ arcā dñi: et ponetis in plaustro: et vasa aurea q̄ exoluistꝭ ei ꝓ delicto ponetis in capsellā ad lat⁹ eius: ꝛ dimittite eā vt vadat: ꝛ aspicietꝭ. Et siquidē per viā finiū suoꝝ ascēderit ꝯtra bethsames ip̄e fecit nobis hoc malū grande: sin aūt mime: sciem⁹ quia nequaq̄ man⁹ ei⁹ tetigit nos: sed casu accidit. Fecerūt ḡ illi hoc modo: ꝛ tollētes duas vaccas q̄ lactabāt vitulos iunxerūt ad plaustrū: vitulosq̄ eaꝝ cōcluserūt domi. Et posuerūt arcā dī sup plaustrum ꝛ capsellā q̄ habebāt mures aureos et siltudinē anoꝝ. Ibant aūt in directū vacce ꝑ viā que ducit bethsames: et itinere vno gradiebanł ꝑgētes ꝛ mugientes: et nō declinabant neq̄ ad dexträ neq̄ ad sinistrā. Sed ꝛ satrape philistijm sequebanł vsq̄ ad termios bethsames. Porro bethsamite metebāt triticum in valle. Et eleuātes ocłos viderūt arcā: et gauisi sunt cū vidissent. Et plaustrū venit in agrum iosue bethsamite: ꝛ stetit ibi. Erat aūt ibi lapis magn⁹. Et cōciderūt ligna plaustri: vaccasq̄ imposuerūt sup ea holocaustum dño. Leuite aūt deposuerūt arcā dei: ꝛ capsellā q̄ erāt iuxta eā in qua erāt vasa aurea: ꝛ posuerūt sup lapidē grandē. Uiri aūt bethsamite obtulerūt holocausta: ꝛ immolauerūt victimas in die illa dño. Et quinq̄ satrape philistinoꝝ viderunt et reuersi sunt in accharon in die illa. Hi sūt aūt ani aurei quos reddiderūt philistijm ꝓ delicto dño. Azot⁹ vnū: gaza vnū: aschalon vnū: geth vnū: accharon vnū: ꝛ mures aureos scdm numeꝝ vrbium philistijm quinq̄ ꝓuinciaꝝ: ab vrbe murata vsq̄ ad villā que erat absq̄ muro: ꝛ vsq̄ ad abel magnū sup quē posuerūt arcam dñi que erat vsq̄ in illa die i agro iosue bethsamitꝭ. Percussit aūt dñs de viris bethsamitib⁹: eo q̄ vidissent arcā dñi: et ꝑcussit de ppło septuagita viros et quinq̄ginta milia plebis. Luxitq̄ populus: eo q̄ dñs ꝑcussisset plebeꝫ plaga magna. Et dixerūt viri bethsamite: Quis poterit stare i ꝯspectu dñi dei scti hui⁹? Et ad quē ascendet a nobis? Miserūtq̄ nūcios ad habitatores cariathiarim dicentes: Reduxerūt philistijm arcā domini: descēdite ꝛ reducite eā ad vos.

D

A Enerunt ergo viri caria- VII

v thiarim et reduxerūt arcā dñi: ꝛ intulerūt eā in domū aminadab in gabaa. Eleazarū aūt filiū eius sanctificauerūt: vt custodiret arcā dñi. Et factum est: ex qua die māsit arca dñi in cariathiarim: multiplicati sunt dies. Erat quippe iam ann⁹ vicesimus. Et requieuit ois dom⁹ isrł post dñm. Ait autē samuel ad vniuersam domū isrł dicēs: Si in toto corde vrō reuertimini ad dñm: auferte deos alienos de medio vrī: baalim et astaroth: et p̄parate corda vestra dño: et ꝟuite ei soli: et eruet vos de manu philistijm. Abstulerūt ergo filij isrł baalim ꝛ astaroth: et ꝟuierunt dño soli.

B

Dixit autē samuel: Cōgregate vniuersū isrł in masphat vt orem ꝓ vobis dñm. Et ꝯuenerūt in masphat. Hauseruntq̄ aquā et effuderūt in cōspectu dñi: ꝛ ieiunauerunt in die illa atq̄ dixerūt: Tibi peccauim⁹ dñe. Judicauitq̄ samuel filios isrł in masphat. Et audierunt philistijm q̄ cōgregati essent filij isrł in masphat: et ascenderūt satrape philistinorū ad isrł. Qđ cū audissent filij isrł: timuerunt a facie philistinoꝝ. Dixerūtq̄ ad samuelē: Ne cesses ꝓ nobis clamare ad dñm deum nrm vt saluet nos de manu

C

philistinoꝝ. Tulit autē samuel agnum lactantem vnū: et obtulit illū holocaustum integrū dño. Et clamauit samuel ad dominū ꝓ isrł et exaudiuit euꝫ dñs.

I.5.c.

Exo. 12.e.

Josue.24.c

Factum eſt autē cū ſamuel offerret ho-
locauſtum dn̄o: philiſtijm inire prelium
cōtra iſrl̄. Intonuit aūt dn̄s fragore ma
gno in die illa ſuꝑ philiſtijm: et exterru
it eos et ceſi ſunt a filijs iſrl̄. Egreſſiqꝫ
filij iſrl̄ de maſphat ꝑſecuti ſunt phili-
ſteos: et ꝑcuſſerunt eos vſqꝫ ad locum q̇
erat ſuꝑ bethchar. Tulit autem ſamuel
lapidem vnū: ⁊ poſuit eū inter maſphat
et inter ſen: ⁊ vocauit nomē loci illius:
lapis adiutorij. Dixitqꝫ. Huc vſqꝫ auxi-
liatus eſt nobis dominꝰ. Et humiliati
ſunt philiſtijm: nec apposuerūt vltra vt
venirent in termios iſrl̄. Facta eſt itaqꝫ
manus dn̄i ſuꝑ philiſteos cunctis die-
bus ſamuel: et reddite ſunt vrbes quas
tulerant philiſtijm ab iſrl̄ iſraeli: ab ac-
charon vſqꝫ geth ⁊ termios ſuos. Libe-
rauitqꝫ iſrl̄ de manu philiſtinoꝝ: eratqꝫ
pax inter iſrl̄ et ammoreū. Iudicabat
quoqꝫ ſamuel iſrl̄ cunctis diebꝰ vite ſue:
et ibat ꝑ ſingulos annos circūiens be-
thel: ⁊ galgala et maſphat ⁊ iudicabat
iſraelē in ſupradictis locis. Reuerteba-
turqꝫ in ramatha: ibi enim erat domus
eius: et ibi iudicabat iſraelem. Edifica-
uit etiā ibi altare dn̄o. VIII

Actum eſt autē cum ſenuiſſet ſa
muel: poſuit filios ſuos iudices
in iſrl̄. Fuitqꝫ nomē filij eiꝰ pri-
mogeniti iohel: et nomē ſecūdi abia: iu
dicum in berſabee. Et nō ambulauerūt
filij illiꝰ in vijs eius: ſed declinauerunt
poſt auariciā: acceperūtqꝫ munera: ⁊ ꝑ-
uerterunt iudiciū. Cōgregati ergo vni-
uerſi maiores natu iſrl̄: venerunt ad ſa-
muelem in ramatha: dixerūtqꝫ ei: Ecce
tu ſenuiſti: et filij tui non ambulant in
vijs tuis. Conſtitue nobis regē: vt iudi-
cet nos: ſicut et vniuerſe habēt natiōeſ.
Diſplicuitqꝫ ſermo in oculis ſamuelis: eo
ꝙ dixiſſent: da nobis regem vt iudicet
nos. Et orauit ſamuel ad dominū. Di-
xit autē dn̄s ad ſamuelē: Audi vocē po
puli in om̄ibus que loquuntur tibi. Non
eni te abiecerunt ſed me: ne regnem ſuꝑ
eos. Iuxta om̄ia opa ſua que fecerunt a
die qua eduxi eos de egypto vſqꝫ ad di-
em hanc: ſicut dereliquerunt me ⁊ ſerui-
erūt dijs alienis: ſic faciūt etiā tibi. Nūc
ergo vocem eoꝝ audi. Uerumtn̄ cōteſta-
re eos: ⁊ p̄dic eis ius regis qui regnatu-
rus eſt ſuꝑ eos. Dixit itaqꝫ ſamuel om-
nia verba dn̄i ad ppl̄m qui petierat a ſe
regē: ⁊ ait: Hoc erit ius regis qui impera
turus eſt vobis. Filios vr̄os tollet ⁊ po
net in curribꝰ ſuis: facietqꝫ ſibi equites
et p̄curſores quadrigaꝝ ſuaꝝ: et ꝯſtitu-
et ſibi tribunos et centuriones: ⁊ arato
res agroꝝ ſuoꝝ: et meſſores ſegetū: et fa
bros armoꝝ ⁊ curruum ſuoꝝ. Filias q̊ꝫ
vr̄as faciet ſibi vnguētarias ⁊ focarias
⁊ panificas. Agros quoqꝫ vr̄os et vine
as et oliueta optima tollet: et dabit ſer
uis ſuis. Sed ⁊ ſegetes vr̄as et vinearū
redditus addecimabit: vt det eunuchis
et famulis ſuis. Seruos etiā vr̄os ⁊ ancil
las et iuuenes optimos et aſinos aufe-
ret: ⁊ ponet in opere ſuo. Greges q̊ꝫ vr̄os
addecimabit: voſqꝫ eritis ei ſerui. Et cla-
mabitis in die illa a facie regis vr̄i quem
elegiſtis vobis: et nō exaudiet vos dn̄s
in die illa: qr̄ petiſtis vobis regē. Nolu-
it autē ppl̄s audire vocē ſamuel: ſed di-
xerūt. Nequaqꝫ. Rex eni erit ſuꝑ nos: ⁊
erimꝰ nos q̊ꝫ ſicut oēs gentes: ⁊ iudica-
bit nos rex nr̄: ⁊ egredietur ante nos: ⁊ pu
gnabit bella nr̄a pro nobis. Et audiuit
ſamuel oia verba ppl̄i: ⁊ locutꝰ eſt ea i au
ribus dn̄i. Dixit aūt dn̄s ad ſamuelem.
Audi vocē eoꝝ: et conſtitue ſuꝑ eos re-
gem. Et ait ſamuel ad viros iſrl̄: Uadat
vnuſquiſqꝫ in ciuitatē ſuam. IX

Et erat vir de beniamin noīe cis
filiꝰ abiel: filij ſeor: filij bechor: fi
lij ſareth: filij aphia: filij viri ge-
mini fortis robore. Et erat ei filiꝰ voca
bulo ſaul: electus et bonꝰ: et nō erat vir
de filijs iſrl̄ melior illo. Ab hūero et ſur
ſum eminebat ſuꝑ oēm ppl̄m. Perierāt
autē aſine cis pr̄is ſaul. Et dixit cis ad
ſaul filiū ſuū: Tolle tecū vnū de pueris:
⁊ cōſurgens vade et q̄re aſinas. Qui cū
trāſiſſent ꝑ montē effraim ⁊ ꝑ terrā ſali
ſa et nō inueniſſent: tranſierūt etiā ꝑ ter
ram ſalim: et nō erāt: ſed ⁊ ꝑ terrā gemi
ni: ⁊ minime reppererūt. Cum aūt veniſ
ſent in terrā ſuph: dixit ſaul ad puerū q̄
erat cū eo: Ueni ⁊ reuertamur: ne forte
dimiſerit pr̄ meꝰ aſinas ⁊ ſollicitꝰ ſit ꝓ
nobis. Qui ait ei: Ecce vir dei eſt in ci-
uitate hac: vir nobilis: om̄e qđ loquitur
ſine ambiguitate venit. Nūc ergo eamꝰ
illuc: ſi forte indicet nobis đ via nr̄a ꝓ-
pter quā venimꝰ. Dixitqꝫ ſaul ad pueꝝ
ſuum: Ecce ibimꝰ. Quid feremꝰ ad virū
dei? Panis defecit in ſiſtarcijs noſtris: et
ſportulā non habemꝰ vt demꝰ hoi dei
nec quicq̄ꝫ aliud. Rurſum puer reſpon-
dit ſauli et ait. Ecce inuēta eſt in manu
mea quarta pars ſtateris argenti: demꝰ
homini dei: vt indicet nobis viā nr̄am.

Ecci. 46. d
Oſee. 13. c
Actis. 13. c.
I. 10. c.
I Para. 8. c
I. 14. g.
I. 10. d.

Olim in isrl' sic loquebat' vnusquisq;: vadens cõsulere deũ. Uenite ⁊ eam⁹ ad videntẽ. Qui eni ꝓpheta dicit' hodie: vocabat' olim videns. Et dixit saul ad puerũ suũ: Optimus ſmo tuus. Ueni eamus. Et ierunt in ciuitatẽ in q̃ erat vir dei. Cunq; ascenderẽt cliuũ ciuitatꝫ: inuenerũt puellas egrediẽtes ad hauriendã aquã: et dixerũt eis: Num hic est videns? Que rñdentes dixerũt illis: Hic ẽ. Ecce ante te. Festina nũc. Hodie eni venit in ciuitatẽ: q2 sacrificiũ est hodie populi in excelso. Ingrediẽtes vrbẽ statim inuenietꝫ eũ: anteq; ascẽdat excelsũ ad vescẽdũ. Neq; eni comessur⁹ ẽ ppl's donec ille veniat: q2 ipe bñdicet hostie: et deinceps comedẽt qui vocati sũt. Nunc ergo ꝯscendite: q2 hodie repietꝫ eũ. Et

5.Re.2.f.et 18.d.

C ascenderũt in ciuitatẽ. Cunq; ambularent in medio vrbis: apparuit samuel egrediẽs obuiã eis: vt ascẽderet in excelsum. Dñs aũt reuelauerat auriculã samuel' ante vnã diem q; veniret saul dicens: Hac ipa hora q̃ nũc est: cras mittam virũ ad te de terra bẽiamin: et vnges eũ ducẽ sup ppl'm meũ isrl'. Et saluabit ppl'm meũ de manu philistinorũ: q2 respexi ppl'm meũ. Uenit eni clamor eoꝝ ad me. Cũq; aspexisset samuel saulẽ dñs dixit ei: Ecce vir quẽ dixeram tibi. Iste dñabit' ppl'o meo. Accessit aũt saul ad samuelẽ in medio porte: ⁊ ait: Indica oro mihi: vbi est domus videtis? Et rñdit samuel sauli dicens: Ego sum videns. Ascẽde añ me in excelsũ vt comedas mecũ hodie: ⁊ dimittam te mane: ⁊ oĩa q̃ in corde tuo indicabo tibi. Et de asinis q̃s nudiustertius ꝑdidisti ne sollicit⁹ sis: q2 iuẽte sũt. Et cui⁹ erunt optia queq; isrl'? Nõne tibi ⁊ oĩ domui patrꝫ tui? Rñdens aũt saul ait: Nũq̃d nõ fili⁹ gemini ego suꝫ de mima tribu isrl': ⁊ cognatio mea nouissima inter oẽs familias de tribu beniamin? Quare ergo locu

D tus es mihi ſmonẽ istũ? Assumẽs itaq; samuel saulẽ et puerũ eius: introduxit eos in tricliniũ: ⁊ dedit eis locũ in capite eoꝝ q̃ fuerãt inuitati. Erãt eni quasi triginta viri. Dixitq; samuel coco: Da ꝑtẽ quã dedi tibi: ⁊ ꝓcepi vt reponeres seorsum apud te. Leuauit aũt cocus armũ: ⁊ posuit ante saul. Dixitq; samuel: Ecce qd remãsit pone añ te et comede: q2 de industria ſuatuꝫ est tibi qñ ppl'm vocaui. Et comedit saul cũ samuele in die illa. Et descẽderũt de excelso in oppidũ: ⁊ locut⁹ est cũ saule in solario: strauitq; saul in solario ⁊ dormiuit. Cunq; mane surrexissẽt ⁊ iã dies lucesceret: vocauit samuel saulem in solario dicens: Surge vt dimittaꝫ te. Et surrexit saul. Egressi sũt ambo: ipe videlicꝫ ⁊ samuel. Cũq; descenderẽt in extrema ꝑte ciuitatis: samuel dixit ad saul: Dic puero vt antecedat nos ⁊ trãseat. Tu aũt subsiste paulisꝑ vt indicẽ tibi ṽbũ dñi. X

A 1.16.c.

Tulit aũt samuel lenticulã olei et effudit sup caput ei⁹: ⁊ deosculatus est eũ: ⁊ ait: Ecce vnxit te dominus sup hereditatẽ suã in principem: ⁊ liberabis ppl'm suũ de manib⁹ inimicorũ ei⁹ qui in circũitu ei⁹ sũt. Et hoc tibi signũ: q2 vnxit te dñs in principem. Cũq; abieris hodie a me: inuenies duos viros iuxta sepulchꝝ rachel in finibus beniamin in meridie: dicentq; tibi: Inuente sũt asine ad q̃s ieras ꝑquirẽdas: et intermissis pr̃ tu⁹ asinis sollicit⁹ ẽ ꝓ vobis: ⁊ dicit: Quid faciã de filio meo? Cũq; abieris inde: ⁊ vltra trãsierꝫ ⁊ veneris ad quercũ thabor: iueniẽt te tres viri ascendẽtes ad deũ in bethel: vnus portãs tres hedos: ⁊ ali⁹ tres tortas panis: et ali⁹ portãs lagenã vini. Cunq; te salutauerint dabũt tibi duos panes: et accipies de manu eoꝝ. Post hec venies in collẽ dñi: vbi est statio philistinorũ. Et cũ ingressus fueris ibi vrbẽ: obuiuꝫ habebis gregẽ ꝓphetaꝝ descendentiũ de excelso: ⁊ añ eos psalteriũ ⁊ tympanũ ⁊ tibiã ⁊ citharã: ipsosq; ꝓphetãtes: et insiliet ĩ te spũs dñi: ⁊ ꝓphetabis cũ eis: ⁊ mutaberꝫ in virũ aliũ. Qñ ḡ euenerint signa hec oĩa tibi: fac q̃cũq; iuenerit man⁹ tua: q2 dñs tecũ est. Et descẽdes añ me in galgala. Ego quippe descendã ad te vt offeras oblationẽ: ⁊ immoles victimas pacificas. Septẽ dieb⁹ expectabis donec veniã ad te: ⁊ ostendã tibi que facias. Itaq; cum auertisset humerũ suũ vt abiret a samuele imutauit ei de⁹ cor aliud: ⁊ venerũt signa oĩa hec in die illa. Ueneruntq; ad ꝓdictũ colleꝫ: ⁊ ecce cuneus ꝓphetaꝝ obui⁹ ei. Et insiluit sup eũ spũs dñi: et ꝓphetauit in medio eoꝝ. Uidẽtes aũt oẽs qui nouerant eũ heri ⁊ nudiustertius q; esset cum ꝓphetꝫ ⁊ ꝓphetaret: dixerũt ad inuicẽ: Que nã res accidit filio cis? Nũ ⁊ saul inter ꝓphas? Rñditq; ali⁹ ad alteꝝ dicens: Et q̃s pr̃ ei⁹? Propterea ṽsum est in ꝓuerbiũ. Num ⁊ saul inter ꝓphas?

s.2.g · B · 1.13.b. · 1.11.b. · C · 1.19.A

Cessauit aũt ꝓphetare:et venit ad excelsũ. Dixitq́ꝫ patruus saul ad eũ et ad pueꝝ eiꝰ. Quo abistis? Qui rñderunt: Querere asinas: Quas cũ nõ repperisse mus: venimus ad samuelẽ: Et dixit ei patruꝰ suꝰ: Indica mihi q̃d dixerit tibi samuel. Et ait saul ad patruũ suũ. Indicauit nobis: q̄ inuente essent asine De ſmõe aũt regni nõ idicauit ei quẽ locutꝰ fuerat ei samuel. Et cõuocauit samuel pplm̃ ad dñm in masphat: ⁊ ait ad filios isrl̃. Hec dicit dñs deꝰ israel. Ego eduxi isrl̃ de egypto: ⁊ erui vos de manu egyptioꝝ ⁊ de manu oim regũ qui affligebãt vos. Uos aũt hodie ꝓiecistis dñm deũ vrm̃: qui solus saluauit vos d̃ vniuersis malis ⁊ tribulatiõibꝰ vr̃is et dixistis. Nequaq̃. sed regẽ constitue sup̃ nos. Nũc ḡ state corã dño p̱ tribꝰ vr̃as ⁊ per familias. Et applicuit samuel oẽs tribꝰ isrl̃: ⁊ cecidit sors sup̃ tribũ beniami. Et applicuit tribũ beniami ⁊ cognatões eiꝰ: ⁊ cecidit sup̃ cognatõem methri: ⁊ ꝑuenit vsq́ꝫ ad saul filiũ cis. Quesierũt ḡ eũ: ⁊ nõ ẽ iuẽtus illic. Et ꝯsuluerũt pꝰ hec dñm vtꝝ nã venturꝰ esset illuc. Rñditq́ꝫ dñs. Ecce abscõditꝰ ẽ domi. Cucurrerũt itaq́ꝫ et tulerunt eũ inde: stetitq́ꝫ in medio ppl̃i et altior fuit vniuerso ppl̃o ab hũero ⁊ sursum: Et ait samuel ad oẽm pplm̃. Certe videtis quẽ elegit dñs: q̃m non sit si͞lis illi in oi ppl̃o. Et clamauit ois ppl̃s et ait. Uiuet rex. Locutus ẽ autẽ samuel ad pplm̃ regẽ regni: et scripsit in libro ⁊ reposuit corã dño. Et dimisit samuel oẽm pplm̃: singulos in domũ suã. Sed et saul abijt in domũ suã in gabaa. Et abijt cũ eo ꝑs exercitus: quoꝝ tetigerat deꝰ corda. Filij ꝟo belial dixerũt. Nũ saluare nos poterit iste Et despexerũt eũ ⁊ nõ attulerũt ei mũera Ille eñ dissimulabat se audire.

G.S.d.et I.12.c. — D — S.9.a

XI

A

Et factũ ẽ q̄si post mẽsem ascendit naas ãmonites: ⁊ pugnare cepit aduersũ iabes galaad dixerũtq́ꝫ oẽs viri iabes ad naas. Habeto nos federatos: ⁊ seruiemus tibi. Et rñdit ad eos naas ãmonites. In hoc feriã vobiscũ fedꝰ: vt eruã oim vestrũ oculos dextros: ponãq́ꝫ vos opprobriũ in vniuerso isrl̃. Et dixerũt ad eũ seniores iabes. Cõcede nobis septem dies: vt mittamꝰ nũcios ad vniuersos termios isrl̃: ⁊ si nõ fuerit q̃ defendat nos egrediemur ad te. Uenerũt ḡ nũcij i gabaa saulis: ⁊ locuti sũt ꝟba hec audiẽte populo. Et leuauit ois ppl̃us vocẽ suã: et fleuit. Et ecce saul veniebat seq̃ns boues de agro: ⁊ ait: Quid habet ppl̃us q̱ plorat? Et narrauerũt ei ꝟba viroꝝ iabes. Et isiluit spũs dñi in saul cũ audisset hec verba: ⁊ iratus ẽ furor eiꝰ nimis Et assumẽs vtrũq́ꝫ bouem cõcidit i frusta: misitq́ꝫ i oẽs terminos isrl̃ p̱ manũ nũcioꝝ dicẽs: Quicunq́ꝫ non exierit: ⁊ secutꝰ fuerit saul ⁊ samuel: sic fiet bobꝰ eius. Inuasit ḡ timor dñi pplm̃: ⁊ egressi sunt q̄si vir vnꝰ ⁊ recẽsuit eos in bezeth. Fuerũtq́ꝫ filioꝝ isrl̃ trecenta milia: viroꝛuꝫ aũt iuda triginta milia. Et dixerũt nũcijs qui venerãt: Sic dicetis virꝭ q̃ sũt i iabes galaad. Cras erit vobis salꝰ cũ icaluerit sol. Uenerũt ḡ nũcij ⁊ nũciauerũt viris iabes. Qui letati sũt ⁊ dixerũt: Mane exibimꝰ ad vos: ⁊ facietis nobis oẽ qđ placuerit vobis. Et factũ est cũ dies crastinus venisset: constituit saul pplm̃ i tres ꝑtes: Et ingressus ẽ media castra i vigilia matutina ⁊ ꝑcussit ãmon: vsq́ꝫ dum icalesceret dies. Reliqui aũt dispsi sũt ita vt nõ relinquerent̃ ex eis duo pariter. Et ait ppl̃s ad samuelem: Quis est iste q̃ dixit: saul nõ regnabit sup̃ nos? Date viros ⁊ interficiemus eos: Et ait saul. Non occidetur q̃sq́ꝫ in die hac: q̄ hodie fecit dñs salutem isrl̃. Dixit aũt samuel ad populũ: Uenite ⁊ eamus in galgala: ⁊ inouemꝰ ibi regnũ. Et ꝑrexit ois ppl̃s i galgala: ⁊ fecerũt ibi regẽ saul coram dño i galgala. Et imolauerunt ibi victimas pacificas coram dño. Et letatꝰ est ibi saul ⁊ cuncti viri isrl̃ nimis.

B — S.10.b. — C — D

XII

A

Dixit aũt samuel ad vniuersum isrl̃: Ecce audiui vocẽ vestram iuxta oia q̃ locuti estis ad me. ⁊ cõstitui sup̃ vos regẽ. Et nũc rex graditur ante vos. Ego aũt senui ⁊ incanui. Porro filij mei vobiscũ sũt. Itaq́ꝫ conuersatꝰ corã vobis ab adolescẽtia mea vsq́ꝫ ad hãc diẽ ecce p̄sto sum. Loq̄mini de me corã dño ⁊ corã christo eiꝰ: vtrũ bouẽ cuiusq̃ tulerim aut asinũ: si quẽ calũniatus sum: si oppressi aliquẽ: si de manu cuiusq̃ munꝰ accepi: ⁊ cõtemnã illud hodie restituãq́ꝫ vobis: Et dixerũt. Nõ es calũniatus nos: neq́ꝫ oppressisti neq́ꝫ tulisti d̃ manu alicuiꝰ quippiã. Dixitq́ꝫ ad eos. Testis est dñs aduersum vos ⁊ testis christus eiꝰ i die hac: q̄ nõ inueneritis in manu mea quippiã. Et di

Ecci.26.d.

B Ges̄. 46. a — Judi. 4. a. — C Judi. 6. c. — Ꝛ. 8. d. et Ꝛ. 10. c — D

xerūt: Testis. Et ait samuel ad populū: Dn̄s qui fecit moysen ꝛ aaron: ꝛ eduxit prēs nr̄os ď terra egypti: adest. Nūc ergo state vt iudicio cōtēdā aduersū vos corā dn̄o: de oībus misericordijs dn̄i q̄s fecit dn̄s vobiscū ꝛ cum prībus vestris: quō iacob ingressus est in egyptū: ꝛ clamauerūt prēs vr̄i ad dn̄m: ꝛ misit dn̄s moysen ꝛ aaron: ꝛ eduxit prēs vr̄os de egypto: ꝛ collocauit eos ī hoc loco. Qui obliti sunt dn̄i dei sui: ꝛ tradidit eos in manus sysare mgr̄i militie asor: ꝛ ī manu philistinoꝝ: ꝛ in manu regis moab ꝛ pugnauerūt aduersū eos. Postea aūt clamauerūt ad dn̄m ꝛ dixerūt. Peccauim⁹: q2 dereliq̄mus dn̄m: ꝛ seruiuim⁹ baali ꝛ astaroth. Nūc ergo erue nos ď manu iīmicoꝝ nostrorū: ꝛ seruiem⁹ tibi. Et misit dn̄s hierobaal ꝛ badan ꝛ barach ꝛ iepte ꝛ samuel: ꝛ eruit vos de manu īimicorū vr̄oꝝ p circuitū: ꝛ habitastī cōfidēter. Uidētes aūt q̄ naas rex filioꝝ ammō venisset aduersū vos: dixistis mihi: nequaq̄: sed rex īperabit nobis: cum dn̄s de⁹ vr̄ regnaret ī nobis. Nūc ergo p̄sto est rex vester quē elegistī ꝛ petistis. Ecce dedit vobis dn̄s regē. Si timueritī dominū ꝛ seruieritī ei: ꝛ audieritī vocē ei⁹ ꝛ nō exasperaueritī os dn̄i: eritis ꝛ vos et rex qui imperat vobis sequētes dn̄m deum vestrū. Si aūt nō audieritī vocem dn̄i: sed exasperaueritī sermones ei⁹: erit manus dn̄i sup vos ꝛ sup prēs vestros. Sed ꝛ nūc state ꝛ videte rē istā grādem quā factur⁹ est dn̄s in cōspectu vr̄o. Nūquid nō messis tritici ē hodie? Inuocabo dn̄m ꝛ dabit voces ꝛ pluuias: ꝛ scietis ꝛ videbitī q2 grande malū feceritis vobis in cōspectu dn̄i petētes super vos regē. Et clamauit samuel ad dn̄m: et dedit dn̄s voces ꝛ pluuias in illa die. Et timuit oīs ppl̄s: nimis dn̄m ꝛ samuelem. Et dixit vniuersus ppl̄s ad samuelem: Ora pro seruis tuis ad dn̄m deū tuū vt nō moriamur. Addidim⁹ enim vniuersis peccatī nostris malū vt peterem⁹ nobis regē. Dixit autē samuel ad ppl̄m. Nolite timere. Uos fecistī vniuersum malū hoc. Uerūtn̄ nolite recedere a tergo dn̄i: sed seruite dn̄o ī omni corde vr̄o: ꝛ nolite declinare post vana q̄ non pderūt vobis: neq̄ eruēt vos: q2 vana sūt ꝛ nō derelinquet dn̄s ppl̄m suū propter nomē suum magnū: q2 iurauit dominꝰ facere vos sibi ppl̄m. Absit aūt a me hoc peccatū in dn̄o vt cessem orare

B — f — B — Ꝛ. 10. b. — C — Ges̄. 31. b — 2. Pa. 16. c

p vobis: ꝛ docebo vos viam bonā ꝛ rectam. Igit̄ timete dn̄m: ꝛ seruite ei ī veritate: ꝛ ex toto corde vr̄o. Uidistī enim magnifica que ī vobis gesserit dn̄s. Qꝛ si pseuerauerītī in malitia: ꝛ vos et rex vester pariter peribitits XIII

Filius vni⁹ anni erat saul cū regnare cepisset: duob⁹ aūt annis regnauit sup isrl̄. Et elegit sibi saul tria milia de isrl̄. Et erant cū saul duo milia in machmas ꝛ ī mōte bethel mille aūt cū ionatha ī gabaa beniamī. Porro ceteꝝ ppl̄m remisit vnūquēq̄ ī tabernacl̄a sua. Et pcussit ionathas stationē philistinorū que erat ī gabaa. Qd cū audissent philistijm: saul cecinit buccina in oī terra dicens: Audiāt hebrei. Et vniuersus isrl̄ audiuit huiuscemodi famā: pcussit saul stationē philistinorū Et erexit se israel aduersus philistijm. Clamauit ergo ppl̄s post saul in galgala: ꝛ philistijm cōgregati sūt ad pliādū contra isrl̄: triginta milia curruū: ꝛ sex milia equitū: ꝛ reliquū vulg⁹ sicut arena q̄ est in litore marī plurima. Et ascēdētes castrametati sūt in machmas ad oriētē bethauen. Qd cū vidissent viri isrl̄ se in arto positos (afflict⁹ eñ erat ppl̄s) abscondert̄ se in speluncis ꝛ in abditis ī petris q̄q̄ ꝛ antris ꝛ in cisternis. Hebrei aūt trāsierūt iordanē: in terraꝫ gad ꝛ galaad. Cūq̄ adhuc esset saul in galgala: vniuersus ppl̄s pterrit⁹ est qui seq̄bat̄ eū. Et expectauit septē dieb⁹ iuxta placitū samuel: ꝛ nō venit samuel in galgala. Dilapsusq̄ ē ppl̄s ab eo. Ait ergo saul: Afferte mihi holocausta ꝛ pacifica. Et obtulit holocaustū. Cunq̄ cōplesset offerēs holocaustū: ecce samuel veniebat Et egressus ē saul obuiā ei vt salutaret eum. Locutusq̄ ē ad eū samuel: Quid fecisti? Rn̄dit saul. Quia vidi q̄ ppl̄s dilaberet̄ a me: ꝛ tu non veneras iuxta placitos dies. Porro philistijm cōgregati fuerant in machmas: dixi: Nūc descēdēt philistijm ad me ī galgala: et faciē dn̄i nō placaui. Necessitate cōpulsus: obtuli holocaustū dn̄o. Dixitq̄ samuel ad saul. Stulte egisti: nec custodisti mādata dn̄i dei tui q̄ p̄cepi tibi. Qd si nō fecisses: iam nūc p̄parasset dn̄s regnū tuū sup isrl̄ in sempiternū. Sꝫ neq̄q̄ regnū tuum vltra ꝯsurget. Quesiuit dn̄s sibi virū iuxta cor suū: ꝛ p̄cepit ei dn̄s vt esset dux sup ppl̄m suū: eo q̄ nō seruaueris q̄ p̄cepit dn̄s. Surrexit aūt

samuel: ⁊ ascēdit de galgalis in gabaa beniamin. Et reliq̄ ppl'i ascēderūt post saul obuiā pplo q̄ expugnabāt eos veni entes de galgala i gabaa i colle beniamin. Et recēsuit saul pplm qui inuenti fuerāt cū eo quasi sexcētos viros: ⁊ saul ⁊ ionathas fili⁹ ei⁹: pplusq̄ qui inuēt⁹ fuerat cū eis erat in gabaa beniamin. Porro philistijm cōsederāt i machmas. Et egressi sūt ad p̄liādū de castris philistiuoꝝ tres cunei. Un⁹ cune⁹ pgebat ꝯtra viā effraim ad terram saul. Porro ali⁹ ingrediebat̄ p viā bethoron. Tertius aūt verterat se ad iter termini i terra sabaa: iminētis vallis seboim cōtra desertū: Porro faber ferrari⁹ nō inueniebat̄ i oī t̄ra isrl'. Cauerāt eñ philistijm ne forte facerēt hebrei gladiū aut lanceam. Descēdebat ergo oīs isrl' ad philistijm vt acueret vnusquisq̄ vomerē suum: ⁊ ligonē ⁊ securim ⁊ tridentē ⁊ sarculum. Retuse itaq̄ erant acies vomerum ⁊ ligonum ⁊ tridentiū ⁊ securium vsq̄ ad stimulū corrigendū. Cunq̄ venisset dies p̄lij nō est inuent⁹ ensis ⁊ lā cea in manu toti⁹ ppl'i qui erat cū saul ⁊ ionatha: excepto saul ⁊ ionatha filio ei⁹. Egressa est autē statio philistijm: vt transcēderet in machmas. XIIII

A

Et accidit in quadā die vt diceret ionathas fili⁹ saul ad adolescentē armigeruz suum: Ueni et transeamus ad stationē philistinorum: que est trans locū illum. Patri autem suo hoc ipsū: nō indicauit. Porro saul morabat̄ in extrema parte gabaa sub malogranato que erat in agro gabaa. Et erat pplus cum eo quasi sexcentoꝝ virorū. Et achias filius achitob fratrꝫ iehabod filij phinees qui ortus fuerat ex heli sacerdote dñi in sylo: portabat ephot. Sed ⁊ ppl's ignorabat quo isset ionathas. Erant autē inter ascensus p quos nitebat̄ ionathas transire ad stationem philistinorū eminētes petre ex vtraq̄ parte: ⁊ quasi in modū dentium scopuli hinc inde prerupti. Nomen vni boses: ⁊ nomē alteri sene. Un⁹ scopul⁹ ꝓminēs ad aquilonē ex aduerso machmas: ⁊ alter ad meridiē contra gabaa. Dixit aūt ionathas ad adolescentē armigerum suū. Ueni trāseam⁹ ad stationem incircūcisoruꝫ horū: si forte faciat dñs ꝓ nobis: q2 nō est dño difficile saluare vel in multis vel in paucis. Dixitq̄ ei armiger suus. Fac oīa q̄ placēt aīmo tuo. Perge quo cupis: ⁊ ero tecum vbicūq̄ volueris. Et ait ionathas: Ecce nos transim⁹ ad viros istos. Cūq̄ apparuerim⁹ eis: si taliter locuti fuerint ad nos: manete donec veniam⁹ ad vos stem⁹ i loco nr̄o: nec ascēdam⁹ ad eos: Si aūt dixerint ascēdite ad nos: ascēdam⁹ ad eos: q2 tradidit eos dñs in manibus nostris. Hoc erit nobis signū. Apparuit igit̄ vterq̄ stationi philistinoꝝ. Dixeruntq̄ philistijm. En hebrei egrediūtur de cauernis in quib⁹ abscōditi fuerant: Et locuti sunt viri de statione ad ionathan ⁊ ad armigerū ei⁹: dixerūtq̄: ascēdite ad nos: ⁊ ostēdem⁹ vobis rem. Et ait ionathas ad armigerū suū: Ascē damus. Sequere me. Tradidit eñ dominus eos in manus israel. Ascendit aūt ionathas manib⁹ ⁊ pedib⁹ reptās: ⁊ armiger ei⁹ post eū. Itaq̄ cū vidissent faciem ionathe: alij cadebant aū ionathan: alios armiger ei⁹ interficiebat: sequēs eū. Et facta est plaga prima quaꝫ pcussit ionathas ⁊ armiger ei⁹ q̄si viginti virorū: in media pte iugerꝫ: quā par boū in die arare ꝯsueuit. Et factum est miraculū in castris ⁊ p agros. Sed et oīs ppl's statiōis eoꝝ q̄ ierāt ad p̄dādū obstupuit: ⁊ cōturbata sūt castra: Et accidit quasi miraculū a deo. Et respexerunt speculatores saul q̄ erāt in gabaa beniamin. Et ecce multitudo ꝓstrata: ⁊ huc illucq̄ diffugiēs. Et ait saul populo qui erat cū eo: Requirite ⁊ videte q̄s abierit ex nobis. Cūq̄ requisissent: reptū est nō adesse ionathan ⁊ armigerum ei⁹. Et ait saul ad achiaꝫ. Applica arcā dñi. Erat eñ ibi arca dñi i die illa cū filijs isrl'. Cūq̄ loq̄ret̄ saul ad sacerdotem: tumultus magnus exort⁹ est in castris philistinoꝝ. Crescebatq̄ paulatim: ⁊ clarius resonabat. Et ait saul ad sacerdotē: Cōtrahe manū tuam. Cōclamauit ergo saul ⁊ oīs ppl's q̄ erat cū eo ⁊ venerūt vsq̄ ad locū certaminis. Et ecce versus fuerat gladi⁹ vniuscuiusq̄ ad ꝓximū suū: ⁊ cedes magna nimis. Sed ⁊ hebrei q̄ fuerant cum philistijm heri ⁊ nudiustertius ascēderātq̄ cum eis in castris: reuersi sūt vt essent cū isrl' ⁊ his q̄ erāt cū saul ⁊ ionatha. Oēs q̄q̄ israelite q̄ se abscōderāt i mōte effraim audiētes q̄ fugissent philistei: sociauerunt se cū suis i p̄lio. Et erāt cū saul q̄si decē milia viroꝝ: et saluauit dñs de⁹ isrl' i die illa. Pugna aūt peruenit vsq̄

B

Judit. 14. c.

1. Ma. 4. d.

C

D

ad bethauen. Et viri isrl sociati sūt sibi in die illa. Adiurauit aūt saul pplm dicens: Maledict⁹ vir q̄ comederit panez vsq̄ ad vespam donec vlciscar de iimicis meis. Et nō māducauit vniuersus ppls panē. Oisq̄ terre vulg⁹ venit i saltum i q̄ erat mel sup faciē agri. Ingressus ē itaq̄ ppls saltum: τ apparuit fluens mel: nullusq̄ applicuit manum ad os suū. Timebat eñ pplus iuramentū Porro ionathas nō audierat: cū adiuraret pr̄ eius pplm. Extēditq̄ sūmitatem virge quā habebat in manu τ intīxit i fauū mellis: Et ɔuertit manū suaz ad os suū: τ illuminati sūt oculi ei⁹. Respōdensq̄ vn⁹ d̄ pplo ait Iureiurādo cōstrinxit pater tuus pplm dicens: Maledict⁹ vir q̄ comederit panē hodie. Defecerat autē ppls. Dixitq̄ ionathas. Turbauit pater me⁹ terrā. Uidistis ipsi: q̄a illuminati sunt oculi mei eo q̄ gustauerim paululū de melle isto: quātomagis si comedisset pplus de p̄da iimicoꝝ suorū quā repperit? Nōne maior plaga facta fuisset in philistijm? Percusserūt ergo in die illa philisteos a machmis vsq̄ in hailon. Defatigat⁹ ē aūt pplus nimis: τ versus ad p̄dā tulit oues τ boues τ vitulos: τ mactauerunt in rerra. Comeditq̄ ppls cū sāguie. Nūciauerūt aūt sauli dicētes q̄ ppls peccasset dño comedēs cū sanguine. Qui ait: Preuaricati estis. Uoluite ad me iam nunc saxum grande. Et dixit saul: Dispgamini in vulg⁹ τ dicite eis: vt adducat ad me vnusq̄sq̄ bouē suū et arietē: τ occidite sup istud: τ vescimi: τ nō peccabitis dño comedētes cū sanguie. Adduxit itaq̄ ois ppls vnusq̄sq̄ bouē i manu sua: vsq̄ ad noctē: τ occiderūt ibi. Edificauit aūt saul altare dño: Tūcq̄ primū cepit edificare altare dño. Et dixit saul: Irruamus sup philisteos nocte: τ vastemus eos vsq̄ dū illucescat mane: nec relinq̄mus ex eis virū. Dixitq̄ pplus: Oē q̄d bonū tibi videt in oculis tuis: fac. Et ait sacerdos: Accedam⁹ huc ad deū. Et ɔsuluit saul dñm dicēs: Num pseqū philistijm? Si trades eos i manu isrl? Et n̄ rñdit ei in die illa. Dixitq̄ saul: Applicate huc vniuersos angulos ppli: τ scitote τ videte p quē acciderit hoc peccatum hodie. Uiuit dñs saluator isrl: q̄a sup ionathan filiū meū factū est: absq̄ retratactione morietur. Ad q̄d nullus cōtradixit ei de oi pplo. Et ait ad vniuersū isrl. Separamini vos in ptē vnā: et ego cū ionatha filio meo ero i pte altera. Rñditq̄ pplus isrl ad saul: Q̄d bonū tibi videt in ocul tuis: fac. Et dixit ad dñm deū isrl. Dñe de⁹ isrl da iudicium: q̄d ē q̄ nō rñderis seruo tuo hodie? Si i me aut i ionatha filio meo ē iniq̄tas hec: da ostēsionē. Aut si hec iniq̄tas est in pplo tuo: da sctitatē. Et dep̄hensus ē ionathas τ saul: ppls autē exiuit. Et ait saul: Mittite sortē inter me τ inter ionathan filiū meū. Et captus est ionathas. Dixit aūt saul ad ionathan. Indica mihi q̄d feceris? Et indicauit ei ionathas: τ ait: Gustans gustaui in sūmitate vge q̄ erat in manu mea paululum mellis. Et ecce ego morior? Et ait saul: Hec faciat mihi de⁹ τ hec addat q̄r morte morieris ionatha. Dixitq̄ pplus ad saul: Ergo ne ionathas morietur: q̄a fecit salutē hāc magnā in isrl? Hoc nephas est. Uiuit dñs: si ceciderit capill⁹ de capite ei⁹ i terrā: q̄r cū deo opat⁹ est hodie. Liberabit ḡ pplus ionathan vt nō moreret. Recessitq̄ saul: nec psecutus est philistijm. Porro philistijm abierunt in loca sua. Et saul cōfirmato regno sup isrl pugnabat p circuitū aduersum oēs inimicos ei⁹: ɔtra moab τ filios āmon τ edom τ reges soba τ philisteos: τ quocūq̄ se verterat: supabat. Congregatoq̄ exercitu pcussit amalech: et eruit isrl de manu vastatoꝝ ei⁹. Fuerūt aūt filij saul: ionathas τ iesui τ melchisua. Et noia duaꝝ filiaꝝ ei⁹: nomē primogenite merob: τ nomen minoris michol: τ nomē vxoris saul achinoem filia achimaas. Et nomē pricipis militie ei⁹ abner fili⁹ ner: patruelis saul. Porro cis fuit pr̄ saul τ ner pater abner fili⁹ abiel. Erat aūt bellū potēs aduersū philisteos: oib⁹ dieb⁹ saul. Nā quēcūq̄ viderat saul viꝝ fortē τ aptū ad p̄liū sociabat eū sibi.

Marginal notes: I. eo. — G. eo. — E — F — I. 28. a — G — Iosue. 7. c. — I. 22. c. — G. 9. a. — I. Para. 8. c — A — Exo. 17. c.

XV.

Et dixit samuel ad saul. Me misit dñs vt vngerē te in regem sup pplm ei⁹ isrl. Nūc ḡ audi vocē dñi: Hec dicit dñs exercituū. Recensui q̄cunq̄ fecit amalech israeli: quō restitit ei i via cū ascēderet de egypto. Nūc ḡ vade τ pcute amalech τ demolire vniuersa ei⁹. Nō pcas ei τ nō ɔcupiscas ex reb⁹ ipsi⁹ aliq̄d: sz interfice a viro vsq̄ ad mulierē: τ paruulū atq̄ lactētē: bouem τ ouē: camelū τ asinum. Precepit itaq̄ saul pplo: τ recēsuit eos q̄si agnos ducēta milia peditū: τ decē milia viro-

rū iuda. Cūq₃ venissȝ saul vsq₃ ad ciuitatē amalech: tetēdit insidias in torrēte.
B Dixitq₃ saul cineo: Abite: recedite: atq₃ discedite ab amalech: ne forte inuoluā te cū eo. Tu. n. fecisti misc͞diam cū oibꝰ filijs isrł: cū ascēderēt de egypto. Et recessit cineꝰ ƌ medio amalech. Percussitq₃ saul amalech ab euila: donec venias sur: q̄ est e regiōe egypti. Et apphēdit agag regē amalech viuū. Oē aūt vulgꝰ interfecit i ore gladij. Et pepcit saul ⁊ populꝰ agag: ⁊ optimis gregibꝰ ouiū ⁊ armētoꝝ ⁊ vestibꝰ ⁊ arietibꝰ ⁊ vniūsis q̄ pulchra erāt: nec voluerūt dispdere ea. Quicqd ꝟ vile fuit ⁊ repbū: hoc demoliti sūt.
C Factū est aūt ꝟbū dñi ad samuel dicēs: Penitet me ꝙ ꝯstituerim saul regē: qꝛ dereliqͭ me ⁊ ꝟba mea ope n̄ impleuit. Cōtristatꝰq₃ ē samuel: et clamauit ad dñm tota nocte. Cumq₃ de nocte surrexisset samuel vt iret ad saul mane: nūciatū ē samueli eo ꝙ venisset saul in carmelū: ⁊ erexissȝ sibi fornicē triūphalē ⁊ reūsus trāsisset: descēdissetq₃ in galgala. Uenit ꝟ samuel ad saul: ⁊ saul offerebat holocaustū dño de initijs p̄darū q̄ attulerat ex amalech. Et cū venisset samuel ad saul: dixit ei saul: Bñdictus tu dño.
D Impleui ꝟbū dñi. Dixitq₃ samuel: Et q̄ est hec vox gregū q̄ resonat i auribꝰ meis: ⁊ armētoꝝ quā ego audio? Et ait saul: De amalech adduxerūt ea. Pepercit. n. ppłs melioribꝰ ouibꝰ ⁊ armētꝭ vt imolarenł dño deo tuo: reliq̄ ꝟo occidimus. Ait aūt samuel ad saul: Sine me ⁊ indicabo tibi q̄ locutꝰ sit dñs ad me nocte. Dixitq₃ ei: Loq̄re. Et ait samuel. Nōne cū paruulꝰ esses in oculꝭ tuis: caput in tribubꝰ isrł factꝰ es? Unxitq₃ te dñs in regē sup isrł: ⁊ misit te dñs in viā: ⁊ ait: Uade ⁊ interfice pctōres amalech: ⁊ pugnabis ꝯtra eos vsq₃ ad in-
E ternitionē eoꝝ. Quare ergo nō audisti vocē dñi: sȝ ꝟsus ad p̄dā es: ⁊ fecisti malū in oculꝭ dñi? Et ait saul ad samuelē. Immo audiui vocē dñi: ⁊ ambulaui in via p quā misit me dñs: ⁊ adduxi agag regē amalech: ⁊ amalech interfeci. Tulit aūt de p̄da ppłs oues ⁊ boues primitias eoꝝ que cesa sūt vt imolet dño deo suo in galgal. Et ait samuel. Nūqd vult dñs holocausta ⁊ victimas ⁊ nō potius vt nō obediał voci dñi? Melior est eni obediētia q₃ victime: ⁊ auscultare magꝭ q₃ offerre adipē arietū: qm̄ q̄si pctm̄ ariolandi ē repugnare ⁊ q̄si scelus idolatrie nolle acq̄escere. Pro eo ergo ꝙ abiecisti ꝟmonem dñi: abiecit te dñs ne sis
F rex. Dixitq₃ saul ad samuelē. Peccaui: qꝛ p̄uaricatꝰ sū ꝟmonē dñi ⁊ ꝟba tua: timēs pplm: ⁊ obediens voci eoꝝ. Sed nūc porta q̄so pctm̄ meū: ⁊ reuertere mecū vt adorē dñm. Et ait samuel ad saul: Nō reuertar tecū: qꝛ ꝓiecisti ꝟmonē domini: ⁊ ꝓiecit te dñs: ne sis rex sup isrł. Et ꝯuersus ē samuel vt abiret. Ille aūt apphendit sūmitatē pallij eiꝰ: q̄ ⁊ scissa est. Et ait ad eū samuel: Scidit dñs regnū isrł a te hodie ⁊ tradidit illud ꝓximo tuo meliori te. Porro triūphator in isrł nō parcet ⁊ penitudie nō flecteł. Neq₃ eni hō est vt agat pniam. At ille ait: Peccaui. Sed nūc honora me corā senioribꝰ ppłi mei ⁊ corā isrł: ⁊ reuertere mecū vt adorē dñm deū tuū. Reuersus ergo samuel: secutꝰ est saulē. Et adorauit saul dñm. Dixitq₃ samuel. Adducite ad
G me agag regē amalech. Et oblatꝰ est ei agag piguissimꝰ tremēs. Et dixit agag: Siccine separat amara mors? Et ait samuel: Sicut fecit absq₃ liberꝭ mulieres gladiꝰ tuus: sic absq₃ liberꝭ erit iter mulieres mł tua. Et in frusta cōcidit eū samuel corā dño in galgal. Abijt autē samuel in ramatha: saul ꝟo ascēdit in domū suā in gabaa. Et nō vidit samuel vltra saul vsq₃ in diē mortꝭ sue. Ueruntn̄ lugebat samuel saul: qm̄ dñȝ penitebat ꝙ ꝯstituisset regē saul sup isrł.

Gen. 6. b. — I. eo. — Prou. 20. d — Eccs. 4. d — I. 28. c. — Ꝫ. eo.

XVI

A Dixitq₃ dñs ad samuelē: Usq₃quo tu luges saul: cum ego ꝓiecerim eum ne regnet super isrł? Imple cornu tuū oleo: ⁊ veni vt mittam te ad isai bethleemitem. Prouidi eni in filijs eius mihi regē. Et ait samuel. Quō vadam? Audiet eni saul: ⁊ interficiet me. Et ait dominꝰ: Uitulū de armento tolles in manu tua: ⁊ dices. Ad imolandū dño veni. Et vocabis isai ad victimaȝ. Et ego ostendam tibi quid facias: ⁊ vnges quēcūq₃ monstrauero tibi. Fecit ergo samuel sicut locutꝰ est ei dñs. Uenitq₃ in bethleem. Et ādmirati sunt seniores ciuitatis: occurrētes ei. Dixerūtq₃: Pacificus ne est ingressus tuus? Et ait: Pacificus. Ad imolandum dño veni. Sanctificamini: ⁊ venite mecū vt imolem. Sanctificauit ergo isai ⁊ filios eiꝰ: ⁊ vocauitq₃ eos ad sacrificiū. Cumq₃ ingressi essent: vidit heliab: ⁊ ait: Nū corā dño est christus eius? Dixit dñs ad samuelem. Ne respicias vultū eius: neq₃

3. Re. 2. c. — Leui. 20. b — Josue. 3. b.

altitudinē stature eiꝰ: qm̄ abieci eū: nec iuxta intuitū hoīs ego iudico. Nō enim videt ea q̄ parent: dn̄s autē intuet̄ cor. Et vocauit isai aminadab ⁊ adduxit eū corā samuel. Qui dixit: Nec hunc elegit dn̄s. Adduxit aūt isai samma: de q̄ ait: Etiā hunc nō elegit dn̄s. Adduxit itaqꝫ isai septē filios suos corā samuel. Et ait samuel ad isai: Nō elegit dn̄s ex istis. Dixitqꝫ samuel ad isai: Nūquid iam cō pleti sunt filij? Qui rn̄dit: Adhuc reliquus est paruulus: ⁊ pascit oues. Et ait samuel ad isai: Mitte adduc eum. Nec eni discumbemꝰ priusqꝫ huc ille veniat. Misit ergo ⁊ adduxit eū. Erat autē rufus et pulcher aspectu: decoraqꝫ facie. Et ait dn̄s: Surge ⁊ vnge eum. Ipse est eni. Tulit ergo samuel cornu olei: ⁊ vnxit eum in medio fratrū eiꝰ. Et directꝰ est spūs dn̄i a die illa ī dauid: ⁊ deinceps. Surgensqꝫ samuel abijt in ramatha. Spūs autē dn̄i recessit a saul: et exagitabat eum spūs nequā a dn̄o. Dixerūtqꝫ serui saul ad eū: Ecce spūs dn̄i malꝰ exagitat te. Iubeat dn̄s nr̄ rex ⁊ s̄ui tui qui corā te sunt: q̄rent hoīem scientem psallere ī cithara: vt qn̄ arripuerit te spiritus dn̄i malus: psallat manu sua et leuiꝰ feras. Et ait saul ad s̄uos suos: Prouidete ergo mihi aliquem bene psallentem: ⁊ adducite eū ad me. Et respōdens vnus de pueris ait: Ecce vidi filiū isai bethleemitem scientē psallere ⁊ fortissimū robore: ⁊ virū bellicosum: ⁊ prudentem in v̄bis ⁊ virū pulchꝝ: ⁊ dn̄s est cū eo. Misit ergo saul nūcios ad isai dicēs: Mitte ad me dauid filiū tuū qui est in pascuis. Tulit itaqꝫ isai asinū plenū panibus: ⁊ lagenā vini: ⁊ hedū de capris vnū: ⁊ misit p̄ manū dauid filij sui sauli. Et venit dauid ad saul: ⁊ stetit corā eo. At ille dilexit eum nimis: ⁊ factꝰ est eiꝰ armiger. Misitqꝫ saul ad isai dicēs: Stet dauid in ꝯspectu meo. Inueīt eni grām in oculis meis. Igit̄ qn̄cūqꝫ spiritus dn̄i malꝰ arripiebat saul: dauid tollebat citharam ⁊ p̄cutiebat manu sua: ⁊ refocillabat̄ saul: ⁊ leuiꝰ habebat. Recedebat eni ab eo spūs malus. XVII

Ongregantes aūt philistijm agmina sua in p̄liū: ꝯuenerūt in sochot iude: ⁊ castrametati sunt inter sochot ⁊ azecha in finibus domim. Porro saul ⁊ filij isrl̄ congregati: venerūt in valle terebinthi: ⁊ direxerūt aciē ad pugnandū ꝯtra philistijm: Et philistijm stabant sup̄ montē ex p̄te hac: ⁊ israel stabat supra montē ex altera parte: vallisqꝫ erat inter eos. Et egressus ē vir spuriꝰ de castris philistinoꝝ noīe goliath de geth: altitudinis sex cubitorū et palmo: ⁊ cassis erea sup̄ caput eiꝰ: ⁊ lorica hamata īduebat̄. Porro pōdꝰ lorice eius quīqꝫ milia sicloꝝ eris erat: ⁊ ocreas ereas habebat in cruribꝰ: ⁊ clypeus ereus tegebat humeros eiꝰ. Hastile aūt haste eiꝰ erat q̄si liciatoriū texentium. Ipm̄ aūt ferrū haste eiꝰ sexcētos siclos habebat ferri. Et armiger eiꝰ an̄cedebat eū. Stansqꝫ clamabat aduersū phalangas isrl̄: ⁊ dicebat eis: Quare venistis parati ad preliū? Nūquid ego nō sum philisteus ⁊ vos s̄ui saul? Eligite ex vobis virū: ⁊ descendat ad singl̄are certamen. Si quiuerit pugnare mecū ⁊ p̄cusserit me: erimꝰ vobis serui. Si aūt ego p̄ualuero ⁊ p̄cussero eū: vos s̄ui eritis ⁊ s̄uietis nobis. Et aiebat philisteꝰ. Ego exprobraui agminibꝰ isrl̄ hodie. Date mihi virū: ⁊ ineat mecū singl̄are certamē. Audiens aūt saul ⁊ oēs israelite sermo philistei huiuscemōi: stupebāt ⁊ metuebant nimis. Dauid aūt erat filiꝰ viri ef fratei de quo supra dictū est: de bethleē iuda: cui nomen erat isai: q̄ hēbat octo filios: ⁊ erat vir in diebus saul senex et grandeuꝰ inter viros. Abierūt aūt tres filij eius maiores post saul in p̄lium: Et noīa triū filioꝝ eiꝰ qui p̄rexerūt ad bellū: heliab primogenitꝰ: ⁊ secūdꝰ aminadab: tertiꝰ quoqꝫ samma. Dauid autē erat minimꝰ. Tribꝰ ergo maioribꝰ secutis saulem: abijt dauid ⁊ reuersus est a saul vt pasceret gregē p̄ris sui ī bethleē. Procedebat vero philisteus mane ⁊ vespere ⁊ stabat q̄draginta diebus. Dixit aūt isai ad dauid filiū suū. Accipe fribꝰ tuis ephi polente ⁊ decē panes istos: et curre in castra ad frēs tuos: ⁊ decē formellas casei: has deferes ad tribunum. Et frēs tuos visitabis: si recte agāt: ⁊ cū quibꝰ ordinati sunt disce. Saul aūt ⁊ illi ⁊ oēs filij isrl̄ in valle terebinthi pugnabāt aduersum philistijm. Surrexit itaqꝫ dauid mane: ⁊ cōmēdauit gregem custodi ⁊ onustꝰ abijt sicut p̄ceperat ei isai. Et venit ad locū magala et ad exercitū: qui egressus ad pugnā: vociferatꝰ erat in certamie. Direxerat ei aciē isrl̄: sed ⁊ philistijm ex aduerso fuerāt p̄parati. Derelinquēs ergo dauid vasa q̄ attulerat sub manu custodis ad sarcinas: cu

Gen.39.b.
2.Regū.7.b
C s.10.a
Ps. 77
Act.13.d.
D
A
c
2.Re.12.c
B
C

currit ad locū certaminis: ⁊ interrogabat si oīa recte agerent̄ erga frēs suos. Cumq; adhuc ille loq̄ret̄ eis apparuit vir ille spuriꝰ ascendēs goliath noīe philisteus de geth: de castris philistinoꝝ. Et loquēte eo hec eadē v̄ba: audiuit dauid. Omēs aūt israelite cū vidissent virū fugerūt a facie eiꝰ: timētes eū valde. Et dixit vnusquispiā de isrl̄: Num vidisti virū hūc qui ascēdit? Ad exprobrādū eni isrl̄ ascendit. Uirū ergo q̄ ꝑcusserit eū: ditabit rex diuitijs magnis: ⁊ filiā suā dabit ei: ⁊ domū pr̄is eiꝰ faciet absq; tributo in isrl̄. Et ait dauid ad viros qui stabant secū dicens: Quid dabit̄ viro q̄ ꝑcusserit philisteū hunc: ⁊ tulerit opprobriū de isrl̄? Quis est ei hic philisteꝰ incircūcisus q̄ exprobrauit aciē dei viuētis? Referebat aūt ei ppl̄us eundē s̄monē dicens: Hec dabunt̄ viro: qui ꝑcusserit eum.

D — Qđ cū audisset heliab frater eiꝰ maior loquēte eo cū alijs: iratꝰ est ꝯtra dauid: et ait: Quare venisti ⁊ quare dereliquisti paucula ones illas in deserto? Ego noui suꝑbiā tuā ⁊ nequitiā cordis tui: q2 vt videres prelium descēdisti. Et dixit dauid: Quid feci? Nunq̄d nō v̄bū est? Et declinauit paulū ab eo ad alium. Dixitq; eundē sermonem. Et rn̄dit ei ppl̄s verbū sicut priꝰ. Audita sūt aūt verba que locutꝰ est dauid: ⁊ annūciata in ꝯspectu saul. Ad quē cū fuisset adductus: locutꝰ ē ei: Nō cōcidat cor cuiusq; in eo: Ego seruꝰ tuus vadā ⁊ pugnabo aduersus philisteum. Et ait saul ad dauid: Nō vales resistere philisteo isti: nec pugnare aduersus eum: q2 puer es. Hic aūt vir bellator est ab adolescentia sua. Dixitq; dauid ad saul: Pascebat seruꝰ tuus pr̄is sui gregem: ⁊ veniebat leo vel vrsus et tollebat arietem de medio gregis: et ꝑsequebar eos ⁊ ꝑcutiebā eruebamq; de ore eoꝝ. Et illi ꝯsurgebāt aduersum me: ⁊ apphendebā mentū eorū ⁊ suffocabam: interficiebāq; eos. Nā et leonē ⁊ vrsum interfeci ego seruꝰ tuus. Erit igit̄ ⁊ philisteus h̄ incircūcisus q̄si

E — vnꝰ ex eis. Nūc vadā: ⁊ auferā opprobrium ppl̄i. Q̄m quis est iste philisteꝰ incircūcisus: q̄ ausus est maledicere exercitui dei viuētis? Et ait dauid: Dn̄s qui eripuit me de manu leonis ⁊ de manu vrsi: ip̄e me liberabit de manū philistei huius. Dixit autē saul ad dauid: Uade: ⁊ dn̄s tecū sit. Et induit saul dauid vestimentis suis: ⁊ imposuit galeā ereā suꝑ caput eiꝰ: ⁊ vestiuit eū lorica. Accinctꝰ ergo dauid gladio eiꝰ suꝑ vestē suā: cepit temptare si armatꝰ posset incedere. Non eni habebat ꝯsuetudinē. Dixitq; dauid ad saul: Nō possum sic incedere: q2 non vsum habeo. Et deposuit ea. Et tulit baculū suū quē semꝑ habebat in manibꝰ: ⁊ elegit sibi quinq; lympidissimos lapides de torrente: ⁊ misit eos in perā pastoralē quā habebat secū: ⁊ fundam manu tulit: ⁊ ꝓcessit aduersū philisteū. Ibat aūt philisteus incedēs ⁊ appropinquans aduersum dauid: et armiger eiꝰ ante eū. Cūq; inspexisset eū philisteus ⁊ vidisset dauid: despexit eū. Erat aūt adolescēs rufus ⁊ pulcher aspectu.

F — Et dixit philisteus ad dauid: Nunquid ego canis sum q̄ tu venis ad me cū baculo? Et maledixit philisteus dauid in dijs suis. Dixitq; ad dauid: Ueni ad me ⁊ dabo carnes tuas volatilibꝰ celi ⁊ bestijs terre. Dixit aūt ad philisteum: Tu venis ad me cū gladio ⁊ hasta ⁊ clypeo: ego aūt venio ad te in noīe dn̄i exercituū dei ⁊ agminū isrl̄ quibꝰ exprobrasti hodie: ⁊ dabit te dn̄s in manu mea ⁊ ꝑcutiā te: ⁊ auferā caput tuū a te. Et dabo cadauera castrorum philistijm hodie volatilibꝰ celi bestijs ⁊ terre: vt sciat oīs terra: q2 ē dn̄s deus i isrl̄: ⁊ nouerit vniuersa eccl̄ia hec q2 nō in gladio nec i hasta saluat dn̄s. Ipsiꝰ eni est bellū et tradet vos in manꝰ nr̄as. Cū ergo surrexisset philisteus ⁊ veniret ⁊ appropinquaret ꝯtra dauid: festinauit dauid ⁊ occurrit ad pugnā ex aduerso philistei. Et misit manū suā in perā: tulitq; vnū lapidē ⁊ funda iecit: ⁊ circūducēs ꝑcussit eū in fronte: ⁊ infixꝰ est lapis in frōte eiꝰ: ⁊ cecidit in faciē suā suꝑ terrā. Preualuitq; dauid aduersū philisteū in funda et lapide: ꝑcussitq; philisteū interfecit. Cūq; gladium nō h̄ret in manu dauid: cucurrit ⁊ stetit suꝑ philisteū: ⁊ tulit gladium eiꝰ ⁊ eduxit eū de vagina sua: ⁊ interfecit eū p̄ciditq; caput eiꝰ.

G — Uidētes aūt philistijm q̄ mortuꝰ esset fortissimꝰ eoꝝ fugerūt. Et ꝯsurgētes viri isrl̄ ⁊ iuda vociferati sunt: ⁊ ꝑsecuti sūt philisteos vsq; dū venirent in vallem ⁊ vsq; ad portas accharon. Cecideruntq; vulnerati de philistijm in via sarim ⁊ vsq; ad geth: ⁊ vsq; ad accharon. Et reuertētes filij israel: postq; ꝑsecuti sūt philisteos iuaserūt castra eoꝝ. Assumēs aūt dauid caput philistei: attulit illud i hirl̄m: arma

Margin: I.20.a. et.26.c. — I.Ma.4.d. — Ecci.47.a.

vero eiꝰ posuit in tabernaculo suo. Eo
aūt tp̄e quo viderat saul dauid egredi-
entē ꝯtra philisteū: ait ad abner princi-
pem militie sue. De qua stirpe descendit
hic adolescēs? Dixitq́ʒ abner: Uiuit aīa
tua rex si noui. Et ait rex: Interroga tu
cuius filiꝰ sit iste puer. Cumq́ʒ regressus
esset dauid percusso philisteo: tulit eum
abner et introduxit coram saule: caput
philistei habentem in manu sua. Et ait
ad eum saul: De qua ꝓgenie es o adole
scens? Dixitq́ʒ dauid: Filiꝰ serui tui isai
bethleemite ego sum. XVIII

A — T factū est cū cōplesset loqui ad
e saul: aīa ionathe cōglutinata ē
aīe dauid et dilexit eum iona-
thas q̄si aīam suā. Tulitq́ʒ eū saul ī die
illa: ⁊ nō ꝯcessit ei vt reuerteret̄ ī domū
(ī.19.a.) p̄ris sui. Inierūt aūt dauid ⁊ ionathas
fedus. Diligebat eni eū quasi aīam su
am. Naʒ expoliauit se ionathas tunica
qua erat indutꝰ: ⁊ dedit eā dauid ⁊ reli-
qua vestimēta sua vsq́ʒ ad gladiū et ar-
cum suū: ⁊ vsq́ʒ ad baltheū. Egrediebat̄
quoq́ʒ dauid ad oīa quecūq́ʒ misisset eū
B saul: et prudēter se agebat. Posuitq́ʒ eū
saul sup̄ viros belli: et acceptus erat in
ocul̄ vniuersi pp̄li: maximeq́ʒ in conspe
ctu famuloꝝ saul. Porro cū reuerteret̄
ꝑcusso philisteo dauid: ⁊ ferret caput eiꝰ
in hierusalē: egresse sunt mulieres de vni
uersis vrbibꝰ isrl̄ cantātes chorosq́ʒ du
centes in occursum saul regꝭ in tympa-
nis leticie et in sistris: et p̄cinebāt muli
(ī. 21.d. et ī.29.b. Eccl. 47. a) eres ludentes atq́ʒ dicentes: Percussit
saul mille: ⁊ dauid decē milia. Iratꝰ est
aūt saul nimis: et displicuit in ocul̄ eiꝰ
iste sermo. Dixitq́ʒ: Dederūt dauid decē
milia: ⁊ mihi mille dederūt. Quid ei su-
C perest nisi solū regnū? Non rectꝭ ꝫ ocul̄
saul aspiciebat dauid: a die illa et dein-
ceps. Post diē aūt alterā inuasit spiritꝰ
dei malus saul: ⁊ prophetabat ī medio
domus sue. Dauid aūt psallebat manu
sua sicut p̄ singl̄os dies. Tenebatq́ʒ saul
lanceā ⁊ misit eā: putans ꝙ ꝯfigere pos
set dauid cum pariete. Et decliuauit da
uid a facie eius secundo. Et timuit saul
dauid: eo ꝙ esset dn̄s cū eo ⁊ a se recessis
set. Amouit ergo eū saul a se: ⁊ fecit euʒ
D tribunū sup̄ mille viros. Et egrediebat̄
et intrabat in ꝯspectu pp̄li. In oibus q̄ʒ
vijs suis dauid prudēter agebat: ⁊ dn̄s
erat cū eo. Uidit itaq́ʒ saul ꝙ prudens
esset nimis ⁊ cepit cauere eū. Ois auteʒ
isrl̄ ⁊ iuda diligebat dauid. Ipe aūt in-
grediebat̄ ⁊ egrediebat̄ aū eos. Dixitq́ʒ
saul ad dauid. Ecce filia mea maior me
rob: ipsam dabo tibi vxorem tm̄modo
esto vir fortis: et p̄liare bella dn̄i. Saul
aūt reputabat dicēs: Nō sit manꝰ mea
in eo: sed sit sup̄ eū manus philistinoꝝ.
Ait autē dauid ad saul: Quis ego sum: (2. Reg. 9. d)
aut q̄ est vita mea: aut cognatio patris
mei in isrl̄: vt fiam gener regꝭ? Factū est E
aūt tempus cū deberet dari merob filia
saul dauid: data est hadrieli molathite
vxor. Dilexit autē dauid michol filiam
saul alterā. Et nunciatū est saul: et pla-
cuit ei. Dixitq́ʒ saul: Dabo eā illi vt fiat
ei in scandalū: et sit sup̄ eū manꝰ phili-
stinoꝝ. Dixitq́ʒ saul ad dauid: In dua-
bus gener meꝰ eris hodie. Et mādauit
saul seruis suis. Loq̄mini ad dauid clā
me: dicētes. Ecce places regi: ⁊ oēs serui
eiꝰ diligūt te. Nūc ergo esto gener regꝭ.
Et locuti sunt serui saul in auribus da-
uid oīa v̄ba hec. Et ait dauid: Nū paꝝ
videt̄ vobis generꝝ esse regis? Ego autē F.
sum vir paup̄ ⁊ tenuis. Et renūciauert̄
serui saul: dicētes: Huiuscemōi v̄ba lo-
cutus est dauid. Dixit aūt saul: Sic loq̄
mini ad dauid. Nō habet rex sponsalia
necesse nisi tm̄ centū p̄putia philistino
rū: vt fiat vltio de inimicis regꝭ. Porro
saul cogitabat dauid tradere in manus
philistinoꝝ. Cūq́ʒ renūciassent serui eiꝰ
dauid v̄ba que dixerat saul: placuit ser
mo in ocul̄ dauid vt fieret gener regis.
Et post paucos dies surgēs dauid: abijt G
in accharon cū viris qui sub eo erant ⁊ (2. Re. 3. c)
ꝑcussit ex philistijm ducētos viros: ⁊ at
tulit eoꝝ p̄putia ⁊ ānumerauit ea regi:
vt esset gener eiꝰ. Dedit itaq́ʒ saul ei mi
chol filiā suā vxorē. Et vidit saul: ⁊ in-
tellexit ꝙ dn̄s esset cum dauid. Michol
aūt filia saul diligebat eū. Et saul magꝭ
cepit timere dauid. Factꝰq́ʒ est saul ini-
micꝰ dauid cūctis diebꝰ. Et egressi sunt
principes philistinoꝝ. A principio aūt
egressionis eoꝝ: prudentiꝰ se gerebat da
uid q̄ʒ omēs viri saul: ⁊ celebre factū est
nomen eius nimis. XIX

L ocutꝰ est aūt saul ad ionathan A
l filiū suū ⁊ ad oēs seruos suos vt
occiderent dauid. Porro iona- (ī.18.a)
thas filius saul diligebat dauid valde.
Et indicauit ionathas dauid dicens.
Querit saul pater meꝰ occidere te. Qua-
ꝓpter obserua te queso mane: et mane-
bis clam et abscōderis. Ego aūt egredi-
ens stabo iuxta patrem meum in agro

vbicunq; fuerit: & ego loq̄r de te ad patrē meū & q̄dcūq; videro nūciabo tibi. Locut⁹ ē ergo ionathas de dauid bona ad saul patrē suum. Dixitq; ad eū: Ne pecces rex i seruū tuū dauid: q2 nō peccauit tibi: & opa eius bona sūt tibi valde: & posuit aiam suā in manu tua et pcussit philisteum: & fecit dn̄s salutē magnā vniuerso israeli. Uidisti: & letat⁹ es.

B Quare ergo peccas in sanguie īnoxio īterficiēs dauid qui est absq; culpa? Q̄d cū audisset saul: placat⁹ voce ionathe iurauit. Uiuit dn̄s: q2 nō occideť. Uocauit itaq; ionathas dauid: & idicauit ei oīa verba hec. Et introduxit ionathas dauid ad saul: & fuit ante eū sicut erat heri & nudiusterti⁹. Motū ē aūt rursuz bellū: & egressus dauid pugnauit aduersum philistĳm: pcussitq; eos plaga magna: & fugerūt a facie ei⁹. Et fact⁹ ē spiritus dn̄i malus in saul. Sedebat autē in domo sua: et tenebat lanceā. Porro dauid psallebat in manu sua. Nisusq; ē saul cōfigere dauid lancea i pariete. Et declinauit dauid a facie saul. Lācea autem casso vulnere plata ē in pariete: et dauid fugit: & saluat⁹ ē nocte illa. Misit ergo saul satellites suos nocte in domū dauid vt custodirēt eū & interficereť māe.

C Q̄d cū ānūciasset dauid michol vxor sua dicēs: nisi saluaueris te nocte hac cras morieris: deposuit eum p fenestrā. Porro ille abĳt & aufugit: atq; saluat⁹ est. Tulit autē michol statuā: & posuit eam sup lectum: & pellē pilosam caprarū: posuit ad caput ei⁹: & operuit eā vestimētis. Misit aūt saul apparitores q̄ raperent dauid: & respōsum est ꝙ egrotaret. Rursūq; misit saul nūcios vt viderent dauid dicēs: Afferte eum ad me i lecto vt occidať. Cūq; venissent nūcĳ inuentū ē simulachrū sup lectū: & pellis caprarum ad caput eius. Dixitq; saul ad michol: Quare sic illusisti mihi & dimisisti inimicū meū vt fugeret? Et rn̄dit michol ad saul: Quia ipse locut⁹ est mihi dicēs: Dimitte me: alioquin interficiā te. Dauid aūt fugiēs saluat⁹ ē. Et venit ad samuel in ramatha: Et nūciauit ei oīa q̄ fecerat sibi saul. Et abierūt ipe & samuel & morati sunt in naioth. Nunciatuz est aūt sauli a dicētib⁹. Ecce dauid in naioth in ramatha. Misit ergo saul lictores vt raperēt dauid.

D Qui cum vidissent cuneū pphetarū vaticinātiū: & samuelē stantē sup eos. fact⁹ est etiā spūs dn̄i in illis: & pphetare ceperūt etiā ipsi. Q̄d cū nūciatū esset sauli: misit & alios nūcios. Prophetauerūt āt & illi. Et rursū misit saul tertios nūcios: q̄ & ipsi pphetauerūt. Et irat⁹ iracūdia saul: abĳt etiaz ipse i ramatha: & venit vsq; ad cisternā magnā q̄ ē in sochot. Et interrogauit & dixit: In quo loco sunt samuel et dauid? Dictūq; est ei. Ecce in naioth sunt in ramatha. Et abĳt in naioth in ramatha. Et fact⁹ est etiā sup eū spūs dn̄i & ambulauit ingrediens: & pphetabat vsq; dum veniret i naioth in ramatha. Et expoliauit etiā ipse se vestimentis suis pphetauit cum ceteris corā samuel: & cecinit nud⁹ tota die illa & nocte. Un̄ & exiuit pūbiū. Nū & saul inť pphetas.

S.10.c

XX

F Ugit autē dauid de naioth q̄ est in ramatha: veniēsq; locut⁹ est corā ionatha. Quid feci? Que est iniquitas mea & q̄d pctm̄ meū in patrē tuum: q2 q̄rit aiam meam.

B

S.17.d. et I.26.c

Qui dixit ei: Absit a te: nō morieris. Neq; eñ faciet pater me⁹ quicq; grāde vł paruum: nisi prius indicauerit mihi. Hunc ergo celauit a me pater me⁹ sermonem tm̄modo. Neq̄q; eñ erit istud: Et iurauit rursū dauid. Et ille ait: Scit pfecto pater tu⁹ ꝙ inueni gratiā i oculis tuis: & dicet: Nesciat hoc ionathas ne forte tristetur. Quinimo viuit dn̄s & viuit aīa tua: q2 vno tm̄ vt ita (dicaz) gradu ego morsq; diuidimur. Et ait ionathas ad dauid: Q̄dcūq; dixerit mihi aīa tua: faciā tibi. Dixit autē dauid ad ionathā. Ecce kalende sunt crastino: & ego ex more sedere soleo iuxta regez ad vescendum. Dimitte ergo me vt abscōder in agro vsq; ad vesperaz diei tertie.

B Si respiciēs requisierit me pater tuus: rn̄debis ei: Rogauit me dauid vt iret celeriter in bethleem ciuitatē suam: q2 victime solēnes ibi sūt vniuersis ꝯtribulibus suis. Si dixerit bn̄: pax erit seruo tuo. Si aūt fuerit irat⁹: scito q2 cōpleta ē malitia ei⁹. Fac ergo misericordiā i seruum tuū: q2 fed⁹ dn̄i me famulū tuū tecum inire fecisti. Si aūt ē iniq̄tas aliq̄ in me: tu me interfice: & ad prēm tuū ne introducas me. Et ait ionathas: Absit hoc a me. Neq; eñ fieri pōt: vt si certe cognouero cōpletā esse pr̄is mei malitiam cōtra te: nō annūciē tibi. Respōditq; dauid ad ionothan: Quis renunciabit mihi: si quid forte rn̄derit tibi pater tuus dure de me? Et ait ionathas ad

dauid. Ueni ⁊ egrediamur foras ĩ agꝝ.
C Cũq; exiſſent ambo ĩ agꝝ: ait ionathas
ad dauid. Dñe deꝰ iſrl̃ ſi: inueſtigauero
ſniam p̃ris mei craſtino vel perendie: ⁊
aliq̃d boni fuerit ſuꝑ dauid ⁊ nõ ſtatiʒ
miſero ad te ⁊ notũ tibi fecero: hec faci
at deꝰ ionathe ⁊ hec augeat. Si aũt ꝑſe
uerauerit p̃ris mei malitia aduerſũ te:
reuelabo aurẽ tuã ⁊ dimittã te vt va-
das in pace: ⁊ ſit dñs tecũ ſicut fuit cũ
p̃re meo. Et ſi vixero: facies mihi miſi-
cordiã dñi: ſi ṽo mortuꝰ fuero: nõ aufe-
res miſicordiã tuã a domo mea vſq; ĩ
ſempiternũ. Aut ſi nõ fecero qñ eradi-
cauerit dñs ĩimicos dauid vnũquẽq; d
terra auferat ionathã de domo ſua: ⁊ re
q̃rat dñs de manu ĩimicoꝝ dauid. Pe-
pigit ẽ ionathas fedus cũ domo dauid.
Et req̃ſiuit dñs de manu ĩimicoꝝ da-
uid. Et addidit ionathas deierare da-
uid eo q; diligeret illũ. Sicut. n. aĩaʒ ſu
am ita diligebat eũ. Dixitq; ad eũ iona
D thas. Cras kalẽde ſũt: ⁊ req̃reris. Req̃ret
eñi ſeſſio tua vſq; perendie. Deſcẽdes ẽ
feſtinꝰ ⁊ venies ĩ locũ vbi celãdus es: in
die qñ oꝑari licet: ⁊ ſedebis iuxta lapi-
dem cui nomẽ ẽ ezel. Et ego tres ſagit
tas mittã iuxta eũ: ⁊ iaciã q̃ſi exercens
me ad ſignũ. Mittã q̃ʒ ⁊ pueꝝ dicẽs ei
Uade ⁊ affer mihi ſagittas. Si dixero
puero: ecce ſagitte intra te ſũt: tolle eas
tu vẽi ad me: q2 pax tibi ẽ ⁊ nihil ẽ ma
li viuit dñs. Si aũt ſic locutꝰ fuero pue
ro: ecce ſagitte vltra te ſũt: vade ĩ pace:
q2 dimiſit te dñs. De ṽbo aũt qđ locu-
ti fuimꝰ ego ⁊ tu: ſit dñs int̃ me ⁊ te vſq;
ĩ ſempiternũ. Abſcõditꝰ eſt ẽ dauid in
agro: ⁊ venerũt kalẽde: ⁊ ſedit rex ad co
medendũ panẽ. Cũq; ſediſſet rex ſuꝑ ca
thedrã ſuã ſm̃ ↄſuetudinẽ q̃ erat iuxta
parietẽ: ſurrexit ionathas ⁊ ſedit abner
ex latere ſaul: vacuuſq; apparuit locus
dauid: ⁊ nõ ẽ locutꝰ ſaul q̃cq̃ in die illa
E Cogitabat eñi q; forte eueniſſet ei vt nõ
eſſet mũdus nec purificatus. Cũq; illu-
xiſſet dies ſecũda poſt kalendas: rurſus
apparuit vacuus locus dauid. Dixitq;
ſaul ad ionahan filiũ ſuũ. Cur non ve-
nit filiꝰ iſai nec heri nec hodie ad veſcẽ
dũ? Rñditq; ionathas ſauli. Rogauit
me obnixe vt iret ĩ bethleẽ: ⁊ ait: Dimit
te me: q2 ſacrificiũ ſolẽne eſt ĩ ciuita-
te mea vnꝰ de fribꝰ meis accerſiuit me
Nũc ergo ſi iueni grãʒ ĩ ocul̃ tuis: va-
dam cito ⁊ videbo frẽs meos. Ob hanc
cauſam nõ venit ad mẽſaʒ regis. Iratꝰ

aũt ſaul aduerſũ ionathan: dixit ei: Fili
mulieris vltro virũ rapientis: nũquid
ignoro q2 diligis filiũ iſai in cõfuſionẽ
tuã: q2 ĩ ↄfuſionẽ ignomĩoſe mr̃is tue?
Oibꝰ eñi diebꝰ q̃bꝰ filiꝰ iſai vixerit ſuꝑ F
terrã: nõ ſtabilieris tu neq; regnũ tuum
Itaq; iam nũc mitte ⁊ adduc eũ ad me
q2 filiꝰ mortis eſt. Rñdẽs aũt ionathas
ſauli p̃ri ſuo ait: Quare morief? Quid
fecit? Et arripuit ſaul lanceã vt ꝑcute-
ret eũ. Et intellexit ionathas q; diffini
tuʒ eſſet a p̃re ſuo vt interficeref dauid
Surrexit ergo ionathas a menſa in ira
furoris: ⁊ nõ comedit ĩ die kalẽdaꝝ ſe-
cũda panẽ. Cõtriſtatꝰ ẽ eñi ſuꝑ dauid:
eo q; cõfudiſſet eũ p̃r ſuꝰ. Cũq; illuxiſſet
mane venit ionathas ĩ agrũ iuxta pla-
citũ dauid: ⁊ puer paruulꝰ cũ eo. Et ait
ad puerũ ſuum. Uade ⁊ affer mihi ſagit
tas q̃s ego iacio. Cũq; puer cucurriſſʒ ie
cit aliã ſagittã trãs puerũ. Uenit itaq;
puer ad locũ iacli qđ miſat ionathas
Et clamauit ionathas poſt tergũ pueri
⁊ ait: Ecce ibi eſt ſagitta: porro vltra te.
Clamauitq; iteꝝ ionathas poſt tergum G
pueri dicẽs: Feſtina velociter ne ſteteris
Collegit aũt puer ionathe ſagittas: ⁊ at
tulit ad dñm ſuũ: quid agerer penitꝰ
ignorabat. Tñmodo eñi ionathas et
dauid rẽ nouerãt. Dedit ẽ ionathas ar
ma ſua puero: ⁊ dixit ei: Uade ⁊ defer ĩ
ciuitatẽ. Cũq; abiſſet puer ſurrexit da-
uid de loco q̃ vergebat ad auſtrũ: ⁊ ca-
dens ꝓnus in terrã adorauit tertio. Et
oſculãtes ſe alterutrũ: fleuerũt pariter:
dauid aũt ampliꝰ. Dixit ergo ionathas
ad dauid. Uade in pace: Quecũq; iura-
uimus ambo in noie dñi: dicentes: dñs S.I.C
ſit inter me ⁊ te: ⁊ inter ſemen: tuuʒ ⁊ ſe
men meũ vſq; in ſempiternũ. Et ſurre-
xit dauid ⁊ abijt: ſed ⁊ ionathas ĩgreſ-
ſus eſt ciuitatem. XXI
V Enit autẽ dauid ĩ nobe ad achi B
melech ſacerdotem. Et obſtupuit
achimelech: eo q; veiſſet dauid ⁊ dixit ei
Quare tu ſollus: ⁊ nullꝰ ẽ tecuʒ? Et ait
dauid ad achimelech ſacerdotẽ: Rex p̃-
cepit mihi ſermonẽ: ⁊ dixit: Nemo ſci-
at rem ꝓpter quã miſſus es a me: ⁊ cu-
iuſmodi p̃cepta tibi dederim. Nã ⁊ pue
ris meis cõdixi in illũ ⁊ illũ locũ. Nũc J.25.b
ergo ſi quid habes ad manuʒ vel q̃nq;
panes da mihi: aut q̃cquid iueneris. Et
rñdẽs ſacerdos ad dauid: ait illi: Non
habeo laicos panes ad manũ: ſʒ tñ pa
nem ſanctũ. Si mũdi ſunt pueri: maxi-

B me a mulieribꝰ: manducent. Et rñdit
dauid sacerdoti: ⁊ dixit ei: Et q̇dē si de
mulieribus agit͛ cōtinuimꝰ nos ab he
ri ⁊ nudiustertiꝰ qñ egrediebamur: ⁊ fu
erũt vasa puerorum scā. Porro via hec
polluta ē: sz ⁊ ipsa hodie sanctificabit͛ i
Math.12.a vasis. Dedit ꝗ ei sacerdos scīficatũ pa
Mar.2.g nem. Neqꝫ eñ erat ibi panis nisi tãtũ
Lu.6.a panes ꝓpositiōis q̇ subleuati fuerãt a
facie dñi vt ponerēt͛ panes calidi. Erat
aũt ibi vir quidã de seruis saul i die il
la intus i tabernaculo dñi: ⁊ nomē eiꝰ
J.22.b doech idumeꝰ potētissimꝰ pastoꝝ saul.
C Hic pascebat mulas saul. Dixit autem
dauid ad achimelech. Si habes hic ad
manũ hastã aut gladiũ: da mihi: qꝛ gla
dium meũ ⁊ arma mea nō tuli mecum
Sermo eñ regꝭ vrgebat. Et dixit sacer
J.22.c. dos. Ecce hic gladius goliath philistei
quē pcussisti i valle therebinthi: ē iuo
lutus pallio post ephot. Si istũ vis tol
lere: tolle. Neqꝫ eñ hic ē aliꝰ absqꝫ eo.
Et ait dauid: Nō est huic alter similis?
Da mihi eũ. Surrexit itaqꝫ dauid: ⁊ fu
git in die illa a facie saul: ⁊ venit ad a
chis regem geth. Dixeruntqꝫ serui achis
cũ vidissent dauid: Nũq̇d nō iste ē da
D uid rex terre? Nōne huic cãtabãt ꝑ cho
S.18.b.et ros dicentes: ꝑcussit saul mille: ⁊ dauid
J.29.b decem milia? Posuit aũt dauid sermo
Ecci.47.a. nes istos i corde suo: ⁊ extimuit valde a
facie achis regis geth. Et mutauit os
suũ corã achis: ⁊ collabebat͛ int͛ manꝰ
eorum: ⁊ impingebat in ostia porte de
fluebamqꝫ saliue eiꝰ in barbam. Et ait
achis ad seruos suos. Uidistꝭ hoiez isa
nuz: q̄re adduxistis eũ ad me? An desũt
nobis furiosi: qꝛ introduxistꝭ istũ vt fu
reret me p̄sente? Dimittite illũ hinc ne
ingrediat͛ domũ meam. XXII

A a Abijt ꝗ dauid inde: ⁊ fugit i spe
lũcam odollã. Qđ cũ audissent
frēs eiꝰ ⁊ ois domꝰ pr̄is eiꝰ descē
derũt ad eũ illuc. Et ꝯuenerũt ad eũ oēs
q̇ erãt i ãgustia ꝯstituti: ⁊ opp̄ssi ere alie
no ⁊ amaro aio ⁊ factꝰ ē eoꝝ princeps.
Fuerũtqꝫ cũ ei q̄si q̄dringēti viri. Et ꝓ
fectus dauid inde in masphat: q̇ ē mo
ab. Et dixit ad regem moab. Maneat
oro pr̄ meꝰ ⁊ mr̄ mea vobiscũ: donec sci
am q̇d faciat mihi deꝰ Et reliq̇t eos añ
faciē regꝭ moab. Mãserũtqꝫ apud eum
cunctꝭ diebꝰ quibꝰ dauid fuit i p̄sidio.
Dixitqꝫ gad ꝓpħa ad dauid: Noli ma
nere in p̄sidio. Proficiscere ⁊ vade i ter
ram iuda. Et ꝓfectꝰ ē dauid: ⁊ venit in
saltũ areth. Et audiuit saul ꝙ appru
isset dauid: ⁊ viri q̇ erãt cũ eo. Saul aũt
cũ maneret i gabaa ⁊ esset i nemore qđ
est in rama hastã manu tenēs: cũctiqꝫ
serui eiꝰ circũstarēt eũ: ait ad seruos suos
qui assistebãt ei: Audite me nũc filij ge B
mini. Nũq̇d oibꝰ vobis dabit filiꝰ isai
agros ⁊ vineas ⁊ vniuersos vos faciet
tribunos ⁊ cēturiones: qm̄ cōiurastis
oēs aduersum me: ⁊ nō ē q̇ mihi renun
ciet: maxie cũ ⁊ filiꝰ meꝰ fedꝰ iũxerit cũ
filio isai? Nō est qui vicē meã doleat ex 4. Re.6.e
vobis neqꝫ q̇ annũciet mihi: eo ꝙ susci
tauerit filiꝰ meꝰ seruũ meũ aduersũ me
insidiãtē mihi vsqꝫ hodie. Rñdēs autē S.21.b
doech idumeꝰ q̇ assistebat ⁊ erat primꝰ
inter seruos saul: vidi inq̇t filiũ isai in
nobe apud achimelech filiũ achitob sa
cerdotez. Qui cōsuluit ꝓ eo dñm: ⁊ ciba
ria dedit ei. Sz ⁊ gladiũ goliath phili
stei dedit illi. Misit ꝗ rex ad accersiēdũ
achimelech sacerdotē filiuz achitob: et
oēm domũ pr̄is eiꝰ sacerdotũ q̇ erãt in
nobe. Qui vniuersi venerũt ad regē. Et
ait saul ad achimelech. Audi fili achi C
tob: Qui rñdit: Presto suz dñe. Dixitqꝫ Gen.37.c
ad eũ saul: Quare ꝯiurastis aduersũ me S.3.c.
tu ⁊ filiꝰ isai: ⁊ dedisti ei panes ⁊ gladi S.21.c.
um ⁊ cōsuluisti ꝓ eo dñm vt cōsurgeret
aduersum me insidiator vsqꝫ hodie ꝑ
manēs? Rñdēsqꝫ achimelech regi ait:
Et quis in oibꝰ seruis tuis sicut dauid
fidelis ⁊ gener regis: ⁊ ꝑgēs ad impiuz
tuuz: ⁊ gl̃iosus in domo tua? Nũ hodie
cepi ꝓ eo ꝯsulere dñm? Absit hoc a me
Ne suspicet͛ rex aduersũ seruũ suũ rem
huiuscemodi in vniuersa domo patris
mei. Nō eñ sciuit seruꝰ tuꝰ q̇cq̄ super
hoc negocio: vel modicũ vel grãde. Di
xitqꝫ rex. Morte morieris achimelech S.14.g.
tu ⁊ ois domꝰ pr̄is tui. Et ait rex emis
sarijs qui circũstabãt eũ: Cōuertimi: et
interficite sacerdotes dñi. Nam manꝰ
eoꝝ cũ dauid est: sciētes ꝙ fugisset: et
nō indicauerũt mihi Noluerũt aũt ser
ui regꝭ extēdere manꝰ suas in sacerdo D
tes dñi. Et ait rex ad doech: Cōuertere
tu: ⁊ irrue i sacerdotes dñi. Cōuersusqꝫ
doech idumeus: irruit in sacerdotes: et
trucidauit in die illa octogitaq̇nqꝫ vi
ros vestitos ephot lineo. Nobe aũt ciui
tatē sacerdotē ꝑcussit in ore gladij: vi
ros ⁊ mulieres ⁊ paruulos ⁊ lactantes
bouēqꝫ ⁊ asinũ et ouem in ore gladij.
Euadēs aũt vnꝰ filius achimelech filij
achitob cuiꝰ nomē erat abiathar: fugit

ad dauid: ⁊ annunciauit ei ꝙ occidiſſet
ſaul ſacerdotes dñi. Et ait dauid ad a-
biathar. Sciebã eñ in die illa ꝙ cũ ibi
eſſet doech idumeꝰ: ꝓcul dubio annun-
ciaret ſauli. Ego ſum reus oĩuꝫ aĩaruꝫ
patris tui. Mane mecũ ne timeas. Si
quis queſierit animam meam: queret
et animaꝫ tuam: mecumqꝫ ſeruaberis.

A XXIII

Et annũciauerũt dauid dicẽtes
e Ecce philiſthĳm oppugnãt ceilaꝫ
⁊ diripiũt areas. Conſuluit ergo
dauid dñm dicẽs: Nũ vadã ⁊ ꝑcutiam
philiſteos iſtos. Et ait dñs ad dauid:
Uade ⁊ percuties philiſteos: ⁊ ſaluabis
ceilam. Et dixerũt viri qui erant cũ da
uid ad eum. Ecce nos hic ĩ iudea con-
ſiſtentes timemꝰ: quãtomagis ſi erimꝰ
in ceilã aduerſum agmina philiſtinoꝝ
Rurſũ ergo dauid conſuluit dñm. Qui
rñdens ait ei: Surge ⁊ vade in ceilam.
Ego eñ tradã philiſteos in manu tua
Abĳt ergo dauid ⁊ viri eiꝰ ĩ ceilã: ⁊ pu
gnauit aduerſum philiſteos. Et abegit
iumẽta eoꝝ ⁊ ꝑcuſſit eos plaga magna
⁊ ſaluauit dauid habitatores ceile Por
ro eo: tẽꝑe quo fugebat abiathar filius
achimelech ad dauid in ceilã: ephot ſe-
cum habẽs deſcẽderat. Nũciatũ eſt aũt
B ſauli ꝙ veniſſet dauid in ceilam. Et ait
ſaul: Tradidit eũ dñs in manus meas.
cõcluſuſqꝫ ẽ introgreſſus vrbẽ ĩ q̃ porte
⁊ ſere ſunt. Et p̃cepit ſaul oĩ ppl'o vt ad
pugnã deſcẽderet in ceilam: ⁊ obſideret
dauid ⁊ viros eiꝰ. Qđ cum dauid reſciſ-
ſet q2 p̃ꝑaret ei ſaul clam malum: dixit
ad abiathar ſacerdotẽ: Applica ephot
I.30.b. Et ait dauid: Dñe deus: iſrł audiuit fa
mam ſeruꝰ tuus ꝙ diſponat ſaul veni-
re ĩ ceilã: vt euertat vrbẽ ꝓpter me. Si
tradent me viri ceile in manus eius: et
ſi deſcendet ſaul ſicut audiuit ſeruus
tuꝰ dñe deꝰ iſrł indica ſeruo tuo. Et ait
dñs. Deſcẽdet. Dixitqꝫ rurſum dauid:
Si tradent me viri ceile ⁊ viros q̇ ſunt
mecũ in manus ſaul? Et dixit dñs: Tra
dent. Surrexit ergo dauid ⁊ viri eiꝰ: q̃ſi
ſexcenti: ⁊ egreſſi de ceila huc atqꝫ illuc
vagabanť incerti. Nunciatũqꝫ eſt ſaul
ꝙ fugiſſet dauid de ceila ⁊ ſaluatꝰ eſſet
quãobrez diſſimulauit exire. Morabať
autẽ dauid in deſerto in locis firmiſſi-
mis: mãſitqꝫ in mõte ſolitudinis ziph ĩ
mõte opaco. Querebat eũ tñ ſaul cun-
ctis diebꝰ: ⁊ nõ tradidit eũ dñs in ma-
C nus eiꝰ. Et vidit dauid ꝙ egreſſus eſ-
ſet ſaul vt q̃reret aĩam eius. Porro da-
uid erat in deſerto ziph in ſilua. Et ſur-
rexit ionathas filius ſaul ⁊ abĳt ad da
uid in ſiluã ⁊ cõfortauit manꝰ eiꝰ ĩ deo
dixitqꝫ ei. Ne timeas. Neqꝫ eñ iueniet
te manꝰ ſaul patris mei. Et tu regna-
bis ſuꝑ iſrael: ⁊ ego ero tibi ſecũdꝰ. Sꝫ
⁊ ſaul pater meus ſcit hoc. Percuſſit ꝭ
vterqꝫ fedus corã dño. Mãſitqꝫ dauid
in ſilua: ionathas aũt reuerſus ẽ in do
mũ ſuã. Aſcẽdeꝛũt aũt ziphei ad ſaul in
gabaa dicẽtes: Nõne ecce dauid latitat
apud nos in locꝭ tutiſſimis ſilue ĩ colle
achile q̃ ẽ ad dextrã deſti? Nũc ꝭ ſicut
deſiderauit aĩa tua vt deſcẽderes: dſcẽ
de nrm aũt erit vt tradamꝰ eũ in manꝰ
regis. Dixitqꝫ ſaul: Benedicti vos a do 2.Re.3.8
mino: q2 doluiſtis vicẽ meã. Abite er-
go oro ⁊ diligẽtiꝰ p̃parate: ⁊ curioſius
agite: ⁊ cõſiderate locũ vbi ſit pes eius:
vel quis viderit eũ ibi vbi dixiſtꝭ. Reco
gitat eñ deus ꝙ calide inſidier ei. Cõ- D
ſiderate ⁊ videte oĩa latibula eiꝰ in qui
bus abſcõdiť: ⁊ reuertimi ad me ad rẽ
certam vt vadã vobiſcum. Qđ ſi etiã in
terrã ſe obſtruxerit: ꝑſcrutabor eũ ĩ cũ-
ctis milibus iuda. At illi ſurgẽtes abi-
erunt in ziph añ ſaul. Dauid aũt ⁊ viri
eiꝰ erãt in deſerto maon ĩ cãpeſtribꝰ ad
dextrã ieſimuth: Juit ꝭ ſaul ⁊ ſocũ eiꝰ
ad q̃rendũ eum: Et nũciatum ẽ dauid
ſtatiqꝫ deſcendit ad petrã: ⁊ verſabať ĩ
deſerto maon. Qđ cũ audiſſet ſaul: ꝑſe-
cutus ẽ dauid in deſerto maon. Et ibat
ſaul ⁊ viri eius ad latus mõtis ex parte
vna: dauid autẽ ⁊ viri eiꝰ erant in late
re mõtis ex ꝑte altera. Porro dauid de
ſperabat ſe poſſe euadere a facie ſaul.
Itaqꝫ ſaul ⁊ viri eius in modũ corone
cingebant dauid ⁊ viros eius vt capẽt
eos. Et nũcius venit ad ſaul dicẽs: Fe-
ſtina ⁊ veni qm̃ infuderũt ſe philiſthĳm
ſuꝑ terrã. Reuerſus eſt ꝭ ſaul deſiſtẽs ꝑ
ſequi dauid: ⁊ ꝑrexit in occurſum phili
ſtinoꝝ. Propter hoc vocauerũt locũ il-
lum petram diuidentem. XXIIII

A Scendit ergo dauid inde: et ha-
a bitauit in locis tutiſſimis en-
gaddi. Cunqꝫ reuerſus eſſet ſaul
poſtq̃ꝫ ꝑſecutꝰ ẽ philiſteos: nũciauerũt
ei dicẽtes: Ecce dauid in deſerto eſt en-
gaddi. Aſſumens ergo ſaul tria milia
electorũ virorum ex omni iſrael: ꝑrexit
ad inueſtigandum dauid ⁊ viros eius
etiam ſuper abruptiſſimas petras que
ſolis ibicibus paruie ſunt. Et venit ad
caulas ouiuꝫ que ſe offerebant vianti:
eratqꝫ ibi ſpelunca quam ingreſſus eſt

saul vt purgaret ventrē. Porro dauid ꝛ viri ei⁹ in interiore pte speluce latebāt. Et dixerūt serui dauid ad eū. Ecce dies de q̄ locut⁹ est dn̄s ad te: ego tradā tibi inimicū tuū vt facias ei sicut placuerit ī ocul' tuis. Surrexit ḡ dauid: ꝛ precidit oram chlamydis saul silenter. Post hec pcussit cor suum dauid: eo ꝙ abscidisset oram chlamydis saul. Dixitq̧ ad viros suos: Propitius sit mihi dn̄s ne faciam hāc rem dn̄o meo christo dn̄i vt mittā manū meā in eū: q: christ⁹ dn̄i est. Viuit dn̄s: q: nisi dn̄s pcusserit eum: aut dies ei⁹ venerit vt moriat̄: aut descēdes in p̄liū pierit: ppiti⁹ mihi sit dn̄s vt nō mittam manū meā in christū dn̄i. Et cōfregit dauid viros suos s̄monibus istis: ꝛ nō pmisit eos vt ɔsurgerēt in saul. Porro saul exurgens de speluca pgebat cepto itinere. Surrexit aūt dauid post eū: ꝛ egressus de spelunca clamauit p⁹ tergū saul dicens: Dn̄e mi rex. Et respexit saul post se ꝛ inclinās se dauid pronus in terrā adorauit. Dixitq̧ ad saul: Quare audis verba hoīm loquentiū: dauid q̄rit malū aduersum te? Ecce hodie viderūt oculi tui ꝙ tradiderit te dn̄s ī manu mea in speluca: ꝛ cogitaui vt occiderē te: sed pepcit tibi ocul⁹ me⁹. Dixi ei: Non extendā manū meā in dn̄m meū: q: christ⁹ dn̄i est. Quin poti⁹ p̄r mi vide ꝛ cognosce oram chlamydis tue in manu mea: quō cū p̄sciderē sūmitatē chlamydis tue: nolui extendere manū meā in te. Animaduerte ꝛ vide q̄m nō ē in manu mea malū neq̧ iniq̄tas: neq̧ peccaui in te. Tu aūt insidiaris aīe mee vt auferas eā. Judicet dn̄s inter me ꝛ te ꝛ vlciscat̄ me dn̄s ex te: man⁹ aūt mea n̄ sit in te sicut ꝛ ī pu̱erbio antiq̄ dicit̄. Ab impijs egrediet̄ impietas. Man⁹ ḡ mea nō sit in te. Quē psequeris rex isrl' quē psequeris? Canē mortuū psequeris ꝛ pulicem vnū. Sit dn̄s iudex ꝛ iudicet inter me ꝛ te: ꝛ videat ꝛ iudicet cām meā. et eruat me de manu tua. Cū aūt cōplesset dauid loquēs s̄mones huiuscemōi ad saul: dixit saul: Nunq̄d vox hec tua ē fili mi dauid? Et leuauit saul vocē suā: et fleuit: dixitq̧ ad dauid. Justior tu es q̄ ego. Tu eni tribuisti mihi bona: ego autem reddidi tibi mala. Et tu indicasti mihi hodie q̄ feceris mihi bona: quō tradiderit me dn̄s in manu tua: ꝛ nō occideris me. Quis eni cū inuenerit inimicū suū dimittet eū in via bona? Sz dn̄s reddat tibi vicissitudinem hanc p̱ eo qd hodie operatus es in me. Et nūc q: scio ꝙ certissime regnatur⁹ sis ꝛ habiturus in manu tua regnū isrl': iura mihi in dn̄o ne deleas semē meū post me: neq̧ auferas nomen meū de domo p̄ris mei. Et iurauit dauid sauli. Abijt ergo saul in domū suam ꝛ dauid ꝛ viri eius ascenderūt ad tutiora loca.

XXV

Mortu⁹ est aūt samuel: ꝛ ɔgregat⁹ est vniuersus isrl': ꝛ planxerūt eū nimis ꝛ sepelierūt eū in domo sua in ramatha. Cōsurgensq̧ dauid descendit in desertū pharan. Erat aūt vir quispiā in solitudine maon ꝛ possessio eius in carmelo: ꝛ hō ille magn⁹ nimis: erantq̧ ei oues tria milia ꝛ mille capre. Et accidit vt tonderet̄ grex ei⁹ in carmelo. Nomen aūt viri illi⁹ erat nabal: ꝛ nomē vxoris ei⁹ abigail. Eratq̧ mulier illa prudentissima ꝛ speciosa. Porro vir ei⁹ durus ꝛ pessim⁹ ꝛ malitiosus. Erat aūt de genere caleph. Cū aūt audisset dauid in deserto ꝙ tonderet nabal gregē suū: misit decem iuuenes ꝛ dixit eis. Ascendite in carmelū: ꝛ venietis ad nabal: ꝛ salutabitis eū ex noīe meo pacifice: ꝛ sic dicetis: Sit fratrib⁹ meis ꝛ tibi pax ꝛ domui tue pax: ꝛ oībus q̄cunq̧ habes sit pax. Ex multis annis saluos faciēs tuos ꝛ oīa tua: Audiui ꝙ tonderēt pastores tui greges tuos q̄ erāt nobiscū in deserto. Nūq̄ eis molesti fuim⁹: nec aliq̄n defuit quicq̄ eis de grege oī tpe q̄ fuerūt nobiscū ī carmelo. Interroga pueros tuos: ꝛ indicabūt tibi. Nūc ḡ inueniāt pueri tui grām in ocul' tuis (In die ei bona venim⁹ ad te) Qdcūq̧ inuenerit manus tua da s̄uis tuis ꝛ filio tuo dauid. Cūq̧ venissent pueri dauid: locuti sunt ad nabal oīa v̄ba hec ex noīe dauid ꝛ siluerūt. Rn̄dens aūt nabal pueris dauid: ait: Quis ē dauid ꝛ q̄s ē filius isai? Hodie increuerūt s̄ui qui fugiūt dn̄os suos. Tollā ḡ panes meos ꝛ aq̄s meas ꝛ carnes pecoꝝ q̄ occidi tonsorib⁹ meis ꝛ dabo viris q̄s nescio vnde sint? Regressi sūt itaq̧ pueri dauid p̱ viam suā: ꝛ reuersi venerūt ꝛ annūciauerūt ei oīa verba q̄ dixerat nabal. Tūc ait dauid pueris suis: Accingat̄ vnusquisq̧ gladio suo. Et accincti sunt singuli gladijs suis. Accinctusq̧ est et dauid ense suo: ꝛ secuti sunt dauid quasi q̄dringenti viri. Porro ducenti remanserūt ad sarcinas. Abigail aūt vxori nabal nūciauit vn⁹ de pueris

ſuis dicēs: Ecce dauid miſit nūcios de deſerto vt bn̄dicerent dn̄o nr̄o: ⁊ auerſatus eſt eos. Hoīes iſti boni ſatis fuerunt nobis et nō moleſti: nec quicq̄ aliqn̄ perijt oī tp̄e quo fuim⁹ ꝯuerſati cū eis in deſerto. Pro muro erāt nobis tā in nocte q̄ȝ in die oībus dieb⁹ q̇b⁹ pauimus apud eos gregres. Quāobrē cōſidera et recogita q̇d facias: qm̄ cōpleta eſt malitia aduerſum virū tuū ⁊ aduerſum domū tuā: ⁊ ip̄e eſt fili⁹ belial ita vt nemo poſſit ei loqui. Feſtinauit igiť abigail: ⁊ tulit ducētos panes ⁊ duos vtres vini: ⁊ q̇nq̄ȝ arietes coctos: ⁊ q̇nq̄ȝ ſata polēte: ⁊ centū ligaturas vue paſſe: ⁊ ducentas maſſas caricaꝝ ⁊ poſuit ſup̱ aſinos: dixitq̄ȝ pueris ſuis: Precedite me et ecce ego poſt tergū ſequar vos. Uiro aūt ſuo nabal nō indicauit. Cū ergo aſcendiſſet aſinū ⁊ deſcēderet ad radicē montis: dauid ⁊ viri ei⁹ deſcendebāt in occurſum

D ei⁹. Quib⁹ ⁊ illa occurrit. Et ait dauid: Uere fruſtra ſeruaui oīa q̄ hui⁹ erāt in deſerto: ⁊ nō perijt quicq̄ȝ de cūctis que ad eū ꝑtinebāt: ⁊ reddidit mihi malū ꝓ bono. Hec faciat dn̄s inimicis dauid: et hec addat: ſi reliq̄ro de oībus q̄ ad ip̄m ꝑtinent vſq̄ȝ mane mingentē ad parietē. Cū aūt vidiſſet abigail dauid: feſtinauit ⁊ deſcēdit de aſino: ⁊ ꝓcidit corā dauid ſup̱ faciē ſuā: ⁊ adorauit ſup̱ terrā: ⁊ cecidit ad pedes ei⁹: ⁊ dixit: In me ſit dn̄e mi hec iniq̄tas. Loquať obſecro ancilla tua in aurib⁹ tuis: ⁊ audi ꝟba famule tue. Ne ponat oro dn̄s meus rex cor ſuū ſup̱ virū iſtū iniquū nabal: qm̄ ſc̄m nomen ſuū ſtultus eſt: ⁊ eſt ſtulticia cū eo: Ego aūt ancilla tua nō vidi pueros tuos dn̄e mi q̄s miſiſti. Nunc ergo dn̄e mi viuit dn̄s ⁊ viuit aīa tua q̇ ꝓhibuit te ne venires ī ſanguinē ⁊ ſaluauit manū tuā tibi. Et nūc fiāt ſicut nabal ini-

E mici tui: ⁊ q̇ q̄rūt dn̄o meo malū. Qua-

Gen.33.b ꝓpter ſuſcipe bn̄dictionē hanc quā attulit ancilla tua tibi dn̄o meo: ⁊ da pueris qui ſequunť te dn̄m meū. Aufer iniquitatē famule tue. Faciēs ei faciet dn̄s tibi dn̄o meo domū fidelem: q2 ꝓlia dn̄i dn̄e mi tu ꝓliaris. Malitia ergo nō inueniať in te oībus dieb⁹ vite tue. Si enī ſurrexerit aliqn̄ hō ꝑſequēs te vel q̄rēs aīam tuā: erit aīa dn̄i mei cuſtodita q̄ſi in faſciculo viuētiū apud dn̄m deū tuum. Porro inimicoꝝ tuoꝝ aīa rotabiť: q̄ſi in īpetu ⁊ circulo funde. Cū ergo fecerit tibi dn̄s dn̄o meo oīa hec q̄ locut⁹ eſt bona de te: ⁊ ꝯſtituerit te ducē ſup̱ iſrł: nō erit tibi hoc in ſingultū ⁊ ſcrupulū cordis dn̄o meo q̄ȝ effuderis ſanguinē innoxiū: aut ip̄e te vltus fueris. Et cū bn̄fecerit dn̄s dn̄o meo: recordaberis ancille tue: ⁊ tu benefacies ei. Et ait dauid ad

F abigail: Bn̄dictus dn̄s deus iſrł q̇ miſit te hodie in occurſū meū: ⁊ bn̄dictū eloquiū tuū: ⁊ bn̄dicta tu q̄ ꝓhibuiſti me hodie ne irem ad ſanguinē: ⁊ vlciſcerer me manu mea. Alioq̄n viuit dn̄s deus iſrł qui ꝓhibuit me ne malū facerē tibi: niſi cito veniſſes in occurſū mihi: nō remāſiſſet nabal vſq̄ȝ ad lucē matutinā mingens ad parietē. Suſcepit ergo dauid de manu ei⁹ omia q̄ attulerat ei. dixitq̄ȝ ei: Uade pacifice in domū tuā. Ecce audiui vocē tuā: ⁊ honoraui faciē tuam. Uenit autem abigail ad nabal. Et ecce erat ei cōuiuiū in domo ei⁹ q̄ſi cōuiuiū regis: ⁊ cor nabal iocundū. Erat enim ebrius nimis: ⁊ nō indicauit ei ꝟbum puſillū aut grāde vſq̄ȝ mane. Diluculo autē cū digeſſiſſet vinū nabal: indicauit ei vxor ſua verba hec. Et emortuum eſt cor ei⁹ intrinſec⁹: ⁊ fact⁹ eſt quaſi la-

G pis. Cūq̄ȝ ꝑtranſiſſent decem dies: ꝑcuſſit dn̄s nabal: et mortu⁹ eſt. Qd̄ cū audiſſet dauid mortuū nabal: ait: Benedictus dn̄s q̄ iudicauit cauſam opprobrij mei de manu nabal: ⁊ ſeruū ſuū cuſtodiuit a malo: ⁊ malitiā nabal reddidit dominus in caput eius. Miſit ergo dauid ⁊ locut⁹ eſt ad abigail vt ſumeret eā ſibi in vxorē. Et venerūt pueri dauid ad abigail in carmelū: ⁊ locuti ſunt ad eam dicentes: Dauid miſit nos ad te vt accipiat te ſibi in vxorē. Que ꝯſurgens adorauit prona in terrā: et ait: Ecce famula tua ſit in ancillā vt lauet pedes ſuorū dn̄i mei. Et feſtinauit ⁊ ſurrexit abigail et aſcēdit ſup̱ aſinū: ⁊ quinq̄ȝ puelle ierūt cū ea pediſſeque ei⁹. Et ſecuta ē nuncios dauid: ⁊ facta eſt illi vxor. Sed ⁊ achinoen accepit dauid de iezrahel ⁊ fuit vtraq̄ȝ vxor ei⁹. Saul aūt dedit michol filiā ſuā vxorē dauid phalthi filios lais: qui erat de gallim.

XXVI

A T venerūt ziphei ad ſaul in gabaa dicentes. Ecce dauid abſcōditus eſt in colle achile q̄ eſt ex aduerſo ſolitudinis. Et ſurrexit ſaul: et deſcendit in deſertū ziph ⁊ cum eo tria milia viroꝝ de electis iſrael vt q̄reret dauid in deſerto ziph. Et caſtrametat⁹ eſt ſaul in gabaa achile: que erat ex aduer

ſo ſolitudininis in via. Dauid autē habitabat in deſerto. Uidēs aūt ꝙ veniſſet ſaul poſt ſe in deſertū: miſit exploratores ⁊ didicit ꝙ illuc veniſſet certiſſime. Et ſurrexit dauid clam: ⁊ veit ad locum vbi erat ſaul. Cunq; vidiſſet locuz in quo dormiebat ſaul: ⁊ abner filiꝰ ner princeps militie eiꝰ: et ſaulē dormientē in tentorio: ⁊ reliquū vulgꝰ ꝑ circūituz eius: ait dauid ad achimelech etheum: ⁊ abiſai filiū ſaruie fratrem ioab: dicens: Quis deſcendet mecū ad ſaul ī caſtra? Dixitq; abiſai: Ego deſcendā tecū. Uenerūt ergo dauid ⁊ abiſai ad pplm nocte: ⁊ inuenerunt ſaul iacentē et dormientē in tentorio: ⁊ haſtā fixā in terra ad caput eiꝰ: abner aūt ⁊ populū dormientes in circūitu eiꝰ. Dixitq; abiſai ad dauid. Concluſit deus inimicū tuum hodie in manꝰ tuas. Nunc ergo ꝑfodiā eū lancea in terra ſemel: et ſecūdo opꝰ non erit. Et dixit dauid ad abiſai: Ne interficias eū. Quis enī extendet manū ſuaz in chriſtū dñi: ⁊ innocens erit? Et dixit dauid: Uiuit dñs qr niſi dñs ꝑcuſſerit eum: aut dies eiꝰ venerit vt moriat̄: aut in preliū eiꝰ deſcēdens ꝑierit: ꝓpitius mihi ſit dñs ne extendā manū meam in chriſtū dñi. Nūc igit̄ tolle haſtā que eſt ad caput eiꝰ ⁊ cyphū aque: ⁊ abeamus. Tulit igit̄ dauid haſtā ⁊ cyphū aque ꝗ erat ad caput eiꝰ: et abierūt. Et nō erat quiſq; qui videret ⁊ intelligernt ⁊ euigilaret: ſed oēs dormiebāt qr ſopor dñi irruerat ſuꝑ eos. Cūq; tranſiſſet dauid ex aduerſo: et ſtetiſſet in vertice montꝭ delonge: ⁊ eſſet grāde interuallū iter eos: clamauit dauid ad pplm: et ad abner filiū ner dicēs: Nōne rñdebis abner? Et rñdens abner ait: Quis es tu ꝗ clamas: et inquietas regez? Et ait dauid ad abner: Nūquid nō vir tu es: Et ꝗs alius ſimilis tui in iſrl? Quare ergo non cuſtodiſti dñm tuū regē? Ingreſſus ē enī vnꝰ de turba vt interficeret regē dñm tuuz. Nō eſt bonū hoc qđ feciſti. Uiuit dominus: qm̄ filij mortis eſtꝭ vos: qr non cuſtodiſtis dñm vrm chriſtū dñi. Nunc ergo vide vbi ſit haſta regis: ⁊ vbi ſit cyphus aque qui erat ad caput eius. Cognouit aūt ſaul vocē dauid: ⁊ dixit: Nūꝗd vox hec tua fili mi dauid? Et ait dauid. Uox mea dñe mi rex. Et ait: Quam ob cauſam dñs meꝰ ꝑſequit̄ ſeruū ſuū? Quid feci: aut qđ eſt malū in manū mea? Nunc ergo audi oro dñe mi rex vba ſerui tui. Si dñs incitat te aduerſum me odoret̄ ſacrificiuz. Si autē filij hoium: maledicti ſunt in ꝯſpectu dñi: qui eiecerūt me hodie vt nō habitē in hereditate dñi: dicētes: vade ſerui dijs alienis. Et nunc nō effundat̄ ſanguis meus in terra corā dño: qr egreſſus eſt rex iſrl vt querat pulicē vnū: ſicut ꝑſequit̄ ꝑdix ī montibꝰ. Et ait ſaul: Peccaui. Reuertere fili mi dauid. Nequaq; enī vltra tibi male faciā eo ꝙ ꝓcioſa fuerit aīa mea in oculis tuis hodie. Apparet enim ꝙ ſtulte egerim: ⁊ ignorauerim multa nimis. Et rñdens dauid ait: Ecce haſta regis: tranſeat vnꝰ de puerꝭ regis et tollat eam. Dñs aūt retribuet vnicuiq; ſm iuſticiā ſuā et fidē. Tradidit enī te dominus hodie in manū meā: ⁊ nolui extendere manū meā in chriſtū dñi. Et ſicut magnificata eſt aīa tua hodie in oculis meis: ſic magnificet̄ aīa mea in oculis dñi: et liberet me de oī anguſtia. Ait ergo ſaul ad dauid: Benedictus tu fili mi dauid. Et quidē faciens facies: ⁊ potēs poteris. Abijt aūt dauid in viā ſuam: ⁊ ſaul reuerſus eſt in locū ſuū.

XXVII

Et ait dauid in corde ſuo. Aliqñ incidam vno die in manꝰ ſaul. Nōne meliꝰ eſt vt fugiā: ⁊ ſaluer in terra philiſtinoꝝ vt deſperet ſaul: ceſſetq; me querere in cūctis finibus iſrl? Fugiā ergo manus eius. Et ſurrexit dauid: et abijt ipſe ⁊ ſexcenti viri cū eo ad achis filiū maoch regē geth. Et habitauit dauid cū achis ī geth ipſe ⁊ viri eius et domꝰ eius et due vxores eiꝰ: achinoen iezrahelites ⁊ abigail vxor nabal carmeli. Et nunciatū eſt ſaul ꝙ fugiſſet dauid in geth: et nō addidit vltra querere eū. Dixit aūt dauid ad achis. Si inueni gratiā in ocul̄ tuis: det̄ mihi locꝰ in vna vrbiū regionis huiꝰ vt habitē ibi. Cur enī manet ſuus tuus in ciuitate regis tecū? Dedit itaq; ei achis in die illa ſicelech. Propter quā cauſam facta ē ſicelech regū iuda vſq; in diē hanc. Fuit autē numerꝰ dieꝝ quibꝰ habitauit dauid in regione philiſtinoꝝ ꝗttuor mēſium. Et aſcēdit dauid ⁊ viri eius: et agebant ꝓdas de geſuri et de gezre ⁊ đ amalechitis. Hi enī pagi habitabāt in terra antiquitꝰ euntibꝰ ſur vſq; ad terrā egypti. Et ꝑcutiebat dauid oēm terrā illorū: nec relinquebat viuentē virū et mulierem: tollenſq; oues ⁊ boues ⁊ aſinos ⁊ camelos et veſtes reuertebat̄: ⁊ venie-

D

bat ad achis. Dicebat autē ei achis. In quē irruisti hodie? Rn̄debat dauid. Cō-tra meridiē iude ⁊ cōtra meridiē hiera mel ⁊ cōtra meridiē ceni. Uirū ⁊ mulie-rem nō viuificabat dauid: nec adduce-bat in geth dicens: ne forte loquanť ad-uersuꝫ nos. Hec fecit dauid. Et hoc erat decretū illi oībus dieb⁹ quib⁹ habita-uit in regione philistinoꝝ. Credidit er-go achis dauid dicēs. Multa mala ope ratus est ꝯtra ppl̄m suū israel. Erit igiť mihi seru⁹ sempiternus. XXVIII

A f

Actū est autē in dieb⁹ illis: con-gregauerunt philistijm agmina sua vt ꝑpararenť ad bellū cōtra israel. Dixitqꝫ achis ad dauid. Sciens nūc scito: qm̄ mecū egredieris in castrꝭ tu et viri tui. Dixitqꝫ dauid ad achis. Nunc scies q̄ factur⁹ est seru⁹ tuus. Et ait achis ad dauid. Et ego custodē capi tis mei ponā te cūctis diebus. Samuel

S.25.a.

aūt mortu⁹ est: planxitqꝫ eū oīs isrł: ⁊ se pelierūt eū in ramatha vrbe sua. Et saul abstulit magos ⁊ ariolos de terra: ⁊ in-terfecit eos qui phitones habebāt ī ven tre. Cōgregatiqꝫ sunt philistijm: ⁊ vene-rūt ⁊ castrametati sunt in sunā. Congre gauit aūt ⁊ saul vniuersum isrł: ⁊ venit in gelboe. Et vidit saul castra philistijm ⁊ timuit et expauit cor ei⁹ nimis. Cōsu-

S.14.f.

luitqꝫ dn̄m: ⁊ nō rn̄dit ei: neqꝫ per som-nia: neqꝫ ꝑ sacerdotes: neqꝫ ꝑ ꝓphetas.

Act.16.c

Dixitqꝫ saul seruis suis: Querite mihi mulierē habentē phitonē: ⁊ vadā ad eā ⁊ sciscitabor ꝑ illā. Et dixerūt serui ei⁹ ad eū. Est mulier phitonē hn̄s ī endor.

B

Mutauit ergo habitū suū: vestitusqꝫ est aliīs vestimentis: ⁊ abijt ipe ⁊ duo viri cū eo: veneruntqꝫ ad mulierē nocte: ⁊ ait illi: Diuina mihi ī phitone: ⁊ suscita mi hi quē dixero tibi. Et ait mlier ad eum. Ecce tu nosti quanta fecerit saul et quō erraserit magos ⁊ ariolos de terra. Qua-re ergo insidiarꝭ aīe mee vt occidar? Et iurauit ei saul ī dn̄o dicens: Uiuit dn̄s: qꝛ nō eueniet tibi quicq̄ꝫ mali propter hanc rem. Dixitqꝫ ei mulier. Quē susci-tabo tibi? Qui ait. Samuelē mihi susci ta. Cū autē vidisset mlier samuelem: ex-clamauit voce magna: ⁊ dixit ad saul: Quare imposuisti mihi? Tu es eni saul. Dixitqꝫ ei rex: Noli timere. Quid vidi-sti? Et ait mlier ad saul. Deos vidi ascē dentes de terra. Dixitqꝫ ei: Qualꝭ est for

C

ma ei⁹: Que ait. Uir senex ascēdit: ⁊ ipse amict⁹ est pallio. Et intellexit saul ꝙ sa muel esset: ⁊ inclinauit se sup faciē suaꝫ in terra: ⁊ adorauit. Dixit auteꝫ samuel ad saul: Quare inquietasti me vt susci-tarer? Et ait saul. Coartor nimis. Siqui-dem philistijm pugnāt aduersum me: et de⁹ recessit a me: ⁊ exaudire me noluit: neqꝫ in manū ꝓphetaꝝ: neqꝫ ꝑ somnia. Uocaui ergo te: vt ondēderes mihi q̇d fa-ciā. Et ait samuel: Quid interrogas me cū dn̄s recesserit a te: ⁊ trāsierit ad emu lum tuū? Faciet eni tibi dn̄s sicut locu-

S.15.f.

tus est in manu mea: ⁊ scindet regnum tuū de manu tua: ⁊ dabit illud ꝓximo tuo dauid: qꝛ nō obedisti voci dn̄i neqꝫ fecisti irā furoris ei⁹ in amalech. Idcir-co qđ pateris fecit tibi dn̄s hodie: ⁊ da-bit dn̄s etiā isrł tecū ī manu philistijm. Cras autē tu ⁊ filij tui mecuꝫ eritis: sed ⁊ castra isrł tradet dn̄s in manus phili-stijm. Statimqꝫ saul cecidit porrect⁹ in

D

terrā. Extimuerat eni ꝟba samuelis: et robur nō erat ī eo: qꝛ nō comederat pa-nem tota die illa. Ingressa est itaqꝫ mu-lier illa ad saul. Cōturbat⁹ eni erat val-de. Dixitqꝫ ad eū. Ecce obediuit ancilla tua voci tue: ⁊ posui aiam meā in ma nu mea: et audiui sermones tuos quos locutus es ad me. Nunc igiť audi ⁊ tu

Gen.18.a

vocē ancille tue: ⁊ ponā coraꝫ te buccel lam panis vt comedens conualescas: et possis iter agere. Qui renuit ⁊ ait: Non comedam. Coegerunt aūt eum serui sui et mulier: et tandē audita voce eoꝝ sur rexit de terra: et sedit sup lectum. Muli er autē illa habebat vitulū pascualē in domo et festinauit: et occidit eum. Tol-lensqꝫ farinam miscuit eam: ⁊ coxit azy ma: et posuit ante saul ⁊ ante ꝟuos ei⁹. Qui cū comedissent: surrexerūt: ⁊ ambu lauerūt ꝑ totā noctē illam. XXIX

B C

Ongregata sunt ergo philistijm vniuersa agmina in aphec. Sed et israel castrametatus est super fontem qui erat in iesrahel. Et satrape quidē philistijm incedebant in centu-rijs et milibus: dauid auteꝫ et viri eius erant in nouissimo agmine cum achis. Dixeruntqꝫ pricipes philistijm ad achis. Quid sibi volūt hebrei isti? Et ait achis ad principes philistijm. Nunq̇d ignora-tis dauid qui fuit seruus saul regis isra el: et est apud me multis diebus vel an-nis? Et non inueni in eo quicq̄ꝫ ex die

B

qua transfugit ad me vsqꝫ ad dieꝫ hāc.

1.Pa.12.a

Irati sunt autem aduersus eum princi-pes philistijm ⁊ dixerunt ei: Reuertatur

vir ⁊ sedeat in loco suo in quo cõstituisti eũ: ⁊ nõ descẽdat nobiscũ in ꝓliũ: ne fiat nobis aduersari⁹ cum ꝓliari ceperimus. Quõ eñ aliter poterit placare dominũ suũ nisi in capitib⁹ nřis? Nonne iste est dauid cui cãtabãt ĩ chorꝭ dicentes: ꝑcussit saul in milib⁹ suis: ⁊ dauid in decẽ milibus suis? Uocauit ꝰ achis dauid: ⁊ ait ei: Uiuit dñs: q꞉ rect⁹ es et bon⁹ ĩ cõspectu meo: ⁊ exit⁹ ⁊ tu⁹ ⁊ introitus tu⁹ mecũ est in castris. Et nõ inueni ĩ te q̃cq꞉ mali: ex die q̃ venisti ad me vsq꞉ in diẽ hãc: sꝫ satrapis non places: Reuertere ꝰ ⁊ vade in pace: et nõ offendas oculos satraparũ philistijm. Dixitq꞉ dauid ad achis. Quid enĩ feci ⁊ q̃d inuenisti in me seruo tuo a die qua fui in ꝯspectu tuo vsq꞉ in diẽ hãc vt nõ veniã ⁊ pugnẽ ꝯtra inimicos dñi mei regꝭ. Rñdẽs autẽ achis locut⁹ est ad dauid: Scio q꞉ bon⁹ es tu ĩ oculis meis; sicut ãgel⁹ dei: sꝫ principes philistinoꝝ dixerũt: Nõ ascẽdet nobiscũ ĩ ꝓliũ. Igit̃ cõsurge mane: tu ⁊ serui dñi tui q̃ venerũt tecũ: ⁊ cũ de nocte surrexeritꝭ ⁊ ceperit dilucescere: pergite. Surrexit itaq꞉ de nocte dauid ipse ⁊ viri eius vt proficiscerentur mane: ⁊ reuerterẽtur ad terram philistijm. Philistijm autem ascenderunt in iezrahel.

XXX

Unq꞉ venissent dauid ⁊ viri eius in sicelech die tertia amalechite impetum fecerant ex ꝑte australi in sicelech: ⁊ percusserant sicelech: et succẽderãt eã igni. Et captiuas duxerãt mulieres ex ea a minimo vsq꞉ ad magnũ: ⁊ nõ interfecerãt quẽq꞉: sed secũ duxerãt ⁊ ꝑgebãt itinere suo. Cũ ꝰ venisset dauid ⁊ viri ei⁹ ad ciuitatẽ: ⁊ inuenissent eã succẽsam igni ⁊ vxores suas ⁊ filios suos ⁊ filias ductas esse captiuas: leuauerunt dauid: et pp̃ls qui erat cũ eo voces suas: ⁊ plãxerũt donec deficerẽt ĩ eis lachryme. Siquidẽ ⁊ due vxores dauid captiue ducte fuerãt achinoen iezrahelites ⁊ abigail vxor nabal carmeli. Et ꝯtristat⁹ ẽ dauid valde. Uolebat eñ eũ pp̃ls lapidare: quia amara erat aĩa vni⁹cuiusq꞉ viri sup filijs suis ⁊ filiab⁹. Cõfortat⁹ est aũt dauid ĩ dño deo suo: ⁊ ait ad abiathar sacerdotẽ filium achimelech. Applica ad me ephot. Et applicuit abiathar ephot ad dauid ⁊ cõsuluit dauid dñm dicẽs: Persequar latrũculos hos: ⁊ cõprehẽdã eos: an nõ? Dixitq꞉ ei dñs. Persequere: absq꞉ dubio eñ cõprehẽdes eos: ⁊ excuties ꝑdam. Abijt ꝰ dauid ipse ⁊ sexcẽnti viri qui erant cũ eo: ⁊ venerũt vsq꞉ ad torrentẽ besor: ⁊ lassi quidã substiterunt. Persecut⁹ est aũt dauid ipse ⁊ quadringenti viri cum eo: substiterãt eñ ducẽti qui lassi trãsire non poterãt torrentẽ besor. Et inuenerũt virũ egyptiũ ĩ agro: ⁊ adduxerũt eum ad dauid. Dederuntq꞉ ei panẽ vt comederet ⁊ biberet aquã sed et fragmen masse caricarũ: ⁊ duas ligaturas vue passe. Qui cũ comedisset. reuersus est spũs ei⁹: ⁊ refocillatus est. Non eñ comederat panem neq꞉ biberat aquã tribus dieb⁹ ⁊ tribus noctib⁹. Dixit itaq꞉ ei dauid: Cui⁹ es tu: vel vñ ⁊ quo ꝑgis? Qui ait: Puer egyptius ego sum: seru⁹ viri amalechite. Dereliquit aũt me dñs me⁹: q꞉ egrotare cepi nudiustertius. Siquidem nos erupimus ad australẽ plagã cerethi ⁊ cõtra iudam: et ad meridiẽ caleph: ⁊ sicelech succẽdim⁹ igni. Dixitq꞉ ei dauid: Potes me ducere ad istũ cuneũ? Qui ait: Iura mihi ꝑ deũ ꝙ nõ occidas me: et nõ tradas me in man⁹ dñi mei: et ego ducã te ad cuneum istũ. Et iurauit ei dauid. Qui cũ duxisset cũ ecce illi discũbebãt sup faciẽ vniuerse terre: comedẽtes ⁊ bibẽtes: et quasi festũ celebrãtes diẽ: ꝓ cũcta ꝑda et spolijs q̃ ceperãt de terra philistijm ⁊ de terra iuda. Et ꝑcussit eos dauid a vespa vsq꞉ ad vespam alteri⁹ diei: ⁊ non euasit ex eis q̃sq꞉ nisi tñ q̃dringẽti viri adolescẽtes q̃ ascẽderãt camelos ⁊ fugerãt. Eruit ꝰ dauid oĩa q̃ tulerãt amalechite: ⁊ duas vxores suas eruit. Nec defuit q̃sq꞉ a paruo vsq꞉ ad magnũ tã de filijs q꞉ de filiab⁹ ⁊ de spolijs: ⁊ q̃cũq꞉ rapuerant oĩa reduxit dauid: ⁊ tulit vniuersos greges ⁊ armẽta: ⁊ minauit añ faciẽ suã. Dixerũtq꞉. Hec ẽ ꝑda dauid: Uenit autem dauid ad ducẽtos viros qui lassi substiterãt: nec sequi poterant dauid: ⁊ residere eos iusserat ĩ torrẽte besor. Qui egressi sũt obuiã dauid: ⁊ pp̃lo qui erat cũ eo. Accedẽs autẽ dauid ad pp̃lm salutauit eos pacifice. Rñdensq꞉ oĩs vir pessim⁹ ⁊ iniqu⁹ ď viris q̃ erãt cũ dauid: dixit: Quia nõ venerũt nobiscũ nõ dabim⁹ eis quicq꞉ de ꝑda quã eruim⁹: sꝫ sufficiat vnicuiq꞉ vxor sua ⁊ filij: q̃s cũ acceperit recedãt. Dixit aũt dauid: Nõ sic facietꝭ frẽs mei ď his q̃ tradidit nobis dñs: ⁊ custodiuit nos et dedit latrunculos q̃ eruperant aduersũ nos ĩ man⁹ nřas: nec audiet vos q̃sq꞉ sup sermõe hoc. Equa eñ ꝑs erit de-

ſcendētis ad ꝑliū: ⁊ remanētis ad ſarcinas: ⁊ ſimr̄ diuidēt. Et factū ē hoc ex die illa: ⁊ deinceps ꝯſtitutū ⁊ ꝑfinitū ⁊ q̄ſi lex in iſrł vſq₃ in diē hanc. Uenit ergo dauid ī ſicelech: ⁊ miſit dona de ꝑda ſenioribꝰ iuda ꝓximis ſuis dicēs. Accipite bn̄dictōem d̄ ꝑda hoſtiū dn̄i. His q̄ erāt ī bethel ⁊ q̄ de ramoth ad meridiē ⁊ q̄ i gether: ⁊ q̄ i aroer: ⁊ q̄ ī sephamoth: ⁊ q̄ i eſthama: ⁊ q̄ ī rachal: ⁊ q̄ in vrbibꝰ hierameli: ⁊ q̄ ī vrbibꝰ ceni: ⁊ q̄ ī rama: ⁊ q̄ ī lacu aſan: ⁊ qui ī athach: ⁊ qui ī hebron: ⁊ reliquis qui erant ī his locis ī quibꝰ ꝯmoratꝰ fuerat dauid et viri eius

XXXI.

Philiſtĳm aūt pugnabāt aduerſum iſrael. Et fugerūt viri iſrael añ faciē philiſtĳm et ceciderūt interfecti ī monte gelboe. Irruerūtq₃ philiſtĳm ī ſaul ⁊ ī filios eiꝰ: ⁊ ꝑcuſſerunt ionathan: ⁊ abinadab ⁊ melchiſue filios ſaul: totūq₃ pondꝰ ꝑlĳ verſū ē in ſaul. Et cōſecuti ſūt eū viri ſagittarĳ: ⁊ vulneratꝰ ē vehemēter a ſagittarĳs. Dixitq₃ ſaul ad armigeꝝ ſuum: Euagina gladiū tuū ⁊ ꝑcute me: ne forte veniāt icircūciſi iſti ⁊ interficiāt me illudētes mihi. Et noluit armiger eiꝰ. fuerat eñ nimio terrore ꝑterritꝰ. Arripuit itaq₃ ſaul gladiū ſuū et irruit ſuꝑ eū. Qd̄ cū vidiſſet armiger eiꝰ videlꝫ ꝙ mortuꝰ eēt ſaul: irruit etiā ipe ſuꝑ gladiū ſuū ⁊ mortuꝰ ē cum eo. Mortuꝰ ē ergo ſaul ⁊ tres filĳ eiꝰ: ⁊ armiger illiꝰ ⁊ vniuerſi viri eiꝰ ī die illa pariť. Uidētes aūt filĳ iſrł q̄ erāt trās vallē ⁊ trāſ iordanē ꝙ fugiſſent viri iſraelite: ⁊ ꝙ mortuꝰ eſſet ſaul ⁊ tres filĳ eiꝰ: reliq̄rūt ciuitates ſuas: ⁊ fugerunt. Ueneruntq₃ philiſtĳm ⁊ habitauerūt ibi. Facta aūt die altera venerūt philiſtĳm vt expoliarēt interfectos: ⁊ iuenerūt ſaul ⁊ tres filios eiꝰ iacētes in mōte gelboe. Et ꝑciderūt caput ſaul: ⁊ expoliauerūt eū armis: ⁊ miſerūt ī terrā philiſtinoꝝ ꝑ circūitū vt ānūciareť ī tēplo idoloꝝ ⁊ in ꝑplis. Et poſuerūt arma eiꝰ ī tēplo aſtaroth corpꝰ v̄o eiꝰ ſuſpēderūt ī muro bethſam. Qd̄ cū audiſſēt hitatores iabes galaad q̄cūq₃ fecerāt philiſtĳm ſaul: ſurrexerūt oēs viri fortiſſimi: ⁊ ābulauerūt tota nocte ⁊ tulerūt cadauer ſaul ⁊ cadauera filioꝝ eiꝰ d̄ muro bethſā. Ueneruntq₃ viri iabes galaad ⁊ ꝯbuſſerūt ea igni: ⁊ tulerūt oſſa eoꝝ: ⁊ ſepelierūt ī nemore iabes ⁊ ieiunauerūt ſeptē diebus.

Explicit primꝰ liber Samuelis. Incipit ſecundus liber. Samuelis. Capłm I

Factum eſt aūt poſtq₃ mortuꝰ eſt ſaul vt dauid reuerteretur a cede amalech: ⁊ maneret in ſicelech duos dies. In die autē tertia apparuit homo veniēs de caſtris ſaul veſte ſcōſciſſa ⁊ puluere cōſꝑſus caput. Et vt venit ad dauid cecidit ſuꝑ faciem ſuā: ⁊ adorauit. Dixitq₃ ad eū dauid: Uñ venis? Qui ait ad eū. De caſtris iſrł fugi. Et dixit ad eū dauid: Qd̄ ē v̄bum qd̄ factū eſt? Indica mihi. Qui ait Fugit ppłs ex ꝑlio: ⁊ multi corruētes e ppło mortui ſūt: ſꝫ ⁊ ſaul ⁊ ionathas filius eiꝰ īterierūt. Dixitq₃ dauid ad adoleſcētē q̄ nunciabat ei: Uñ ſcis qr mortuus ē ſaul ⁊ ionathas filiꝰ eiꝰ? Ait adoleſcens qui nunciabat ei. Caſu veni in mōtē gelboe: ⁊ ſaul incūbebat ſuꝑ haſtam ſuā: porro currꝰ ⁊ eq̄tes appropinq̄bāt ei: ⁊ ꝯuerſus poſt tergū ſuū: vidēſq₃ me vocauit. Cui cū r̄ndiſſem adſū: dixit mihi: Quis nam es tu? Et aio ad eū Amalechites ego ſū. Et locutꝰ ē mihi: Sta ſuꝑ me: ⁊ interfice me: qm̄ tenent me anguſtie: ⁊ adhuc tota aīa mea ī me eſt. Stanſq₃ ſuꝑ eū occidi illū. Sciebā eñ ꝙ viuere nō poterat poſt ruinā. Et tuli diadema qd̄ erat in capite eiꝰ: ⁊ armillā d̄ brachio illiꝰ: ⁊ attuli ad te dn̄m meū huc. Apprehēdēs aūt dauid veſtimēta ſua ſcidit omneſq₃ viri q̄ erāt cū eo: ⁊ plāxerūt ⁊ fleuerūt ⁊ ieiunauerūt vſq₃ ad veſꝑā ſuꝑ ſaul ⁊ ſuꝑ ionathan filiū eiꝰ: ⁊ ſuꝑ ppłm dn̄i: ⁊ ſuꝑ domum iſrł: eo ꝙ corruiſſent gladio. Dixitq₃ dauid ad iuuenē qui nunciauerat ei: Uñ es tu? Qui r̄ndit: Filius homīs aduene amalechite ego ſum: Et ait ad eū dauid Quare nō timuiſti mittere manū tuam vt occideres chriſtū dn̄i? Uocanſq₃ dauid vnū de pueris ſuis ait: Accedēs irrue in eū. Qui ꝑcuſſit illū ⁊ mortuꝰ eſt. Et ait ad eū dauid: Sāguis tuꝰ ſuꝑ caput tuū. Os eñ tuū locutū eſt aduerſū te dicēs: ego interfeci chriſtū dn̄i. Plāxit aūt dauid plāctu huiuſcemodi ſuꝑ ſaul ⁊ ſuꝑ ionathan filium eiꝰ: ⁊ ꝑcepit vt docerent filios iuda arcū: ſicut ſcriptū eſt in libro iuſtoꝝ. Et ait: Cōſidera iſrł ꝓ his q̄ mortui ſūt ſuꝑ excelſa tua vulnerati. Inclyti iſrael ſuper mōtes tuos interfecti ſūt. Quō ceciderūt for-

I. Para. 10. a
Judi. 9. g.
I Para. 10. a.
2. Re. 1. a
I. Re. 4. c.
ī. 3. f. et ī. 13. f.

D tes? Nolite annūciare i geth neq; ānūciētis in cōpitis ascalonis: ne forte letētur filie philistijm: ne exultēt filie incircūcisoꝝ. Mōtes gelboe nec ros nec pluuia veniant sup voꝭ. Neq; sint agri primitiaꝝ: q2 ibi abiectꝰ ē clypeꝰ fortiū: clypeus saul quasi nō esset vnctus oleo: a sanguine interfectoꝝ ab adipe fortiuȝ. Sagitta ionathe nūq̄ rediȷt retrorsuȝ: et gladiꝰ saul nō ē reuersus inanis. Saul ⁊ ionathas amabiles ⁊ decori valde in vita sua: i morte q̄3 nō sūt diuisi. A quilis velociores: leonibus fortiores. Filie israel super saul flere qui vestiebat vos coccino in delitijs: qui pbebat ornamēta aurea cultui vr̄o. Quō ceciderūt fortes i plio? Jonathas in excelsis tuis occisus ē: Doleo supte frater mi ionatha decore nimis: ⁊ amabilꝭ sup amorē mulierū. Sicut mr̄ vnicū amat filiū suum ita ego te diligebā. Quō ceciderūt robusti: ⁊ pierūt arma bellica? II

A i Sit post hec cōsuluit dauid dominū dicēs: Nō ascendā in vnā de ciuitatibus iuda? Et ait dn̄s ad eū: Ascēde. Dixitq; dauid. Quo ascēdam? Et rn̄dit ei. In hebron. Ascendit ergo dauid ⁊ due vxores eiꝰ achinoen iezrahelites ⁊ abigail vxor nabal carmeli: s3 ⁊ viros q̄ erāt cū eo duxit dauid singulos cū domo sua: ⁊ mānserūt i oppidis hebron. Ueneruntq; viri iuda: ⁊ vnxerūt ibi dauid vt regnaret sup domuȝ iuda. Et nūciatum est dauid q̄ viri iabes galaad sepelissent saul. Misit ergo dauid nuncios ad viros iabes galaad: dixitq; ad eos: Bn̄dicti vos a dn̄o qui fecistis misericordiā hanc cuȝ dn̄o vr̄o saul: ⁊ sepelistis eū. Et nūc retribuet vobis quidē dn̄s mīcordiā ⁊ veritatem ⁊ ego reddā grām eo q̄ fecistis verbum istud. Confortenꝭ manꝰ vr̄e ⁊ estote filij fortitudinis. Licet em̄ mortuus sit dn̄s vester saul: tn̄ me vnxit domus iuda in regē sibi. Abner autē filiꝰ ner princeps exercitꝰ saul: tulit isboseth filium saul: ⁊ circūduxit eū p castra: regēq; cōstituit sup galaad: ⁊ sup gessuri: ⁊ super iezrahel: ⁊ sup effraim: ⁊ sup beniamī: ⁊ sup isrl̄ vniuersū. Quadraginta annoꝝ erat isboseth filiꝰ saul cū regnare cepisset sup isrl̄: ⁊ duobꝰ ānis regnauit. Sola aūt domꝰ iuda seq̄baꝭ dauid. Et fuit numerꝰ dierū quos cōmoratꝰ est dauid imperās i hebrō sup domū iuda septē annoꝝ ⁊ sex mensium. Egressusq; ē

[margin: B; 1. Re. 31. d; C; 1. 5. a.]

abner filiꝰ ner ⁊ pueri isboseth filij saul de castris in gabaon. Porro ioab filius saruie: ⁊ pueri dauid egressi sūt: ⁊ occurrerūt eis iuxta piscinā gabaō. Et cū in vnū cōuenissent e regione sederūt hi in vna pte piscine: ⁊ illi ex altera. Dixitq; abner ad ioab: Surgāt pueri: ⁊ ludant corā nobis. Et respondit ioab: Surgāt. Surrexerūt ḡ ⁊ trāsierūt nūero duodeci de beniamī ex pte isboseth filij saul ⁊ duodeci de pueris dauid. Apphensoq; vnusq̄sq; capite cōparis sui defixit gladiū i latꝰ cōtrarij: ⁊ ceciderūt simꝭ. Uocatūq; ē nomē loci illiꝰ ager robustoꝝ i gabaon. Et ortū ē bellū durū satis in die illa: fugatusq; ē abner ⁊ viri isrl̄ a pueris dauid. Erāt aūt ibi tres filij saruie: ioab ⁊ abisai ⁊ asahel. Porro asahel cursor velocissimꝰ fuit quasi vnꝰ de capreis q̄ moranꝭ i siluis. Perseq̄baꝭ aūt asahel abner: ⁊ nō declinauit ad dexterā siue ad sinistrā omittēs pseq̄ abner. Respexit itaq; abner post tergū suū ⁊ ait. Tu ne es asahel? Qui rn̄dit. Ego sū. Dixerūtq; ei abner. Uade ad dexterā siue ad sinistrā: ⁊ apphēde vnū de adolescētibꝰ: ⁊ tolle tibi spolia eiꝰ. Noluit aūt asahel omittere q̄n vrgeret eū. Rursūq; locutꝰ ē abner ad asahel. Recede ⁊ noli me seq̄: ne forte cōpellar ꝯfodere te in terrā: ⁊ leuare non potero faciē meā ad ioab frēm tuum. Qui audire ꝯtēpsit: ⁊ noluit declinare. Percussit ergo eū abner auersa hasta i inguine ⁊ transfodit: ⁊ mortuꝰ ē in eodē loco. Oēsq; q̄ trāsibāt p locū illū in q̄ ceciderat asahel ⁊ mortuꝰ erat: subsistebāt. Persequētibꝰ aūt ioab ⁊ abisai fugientē abner: sol occubuit. Et venerūt vsq; ad collē aq̄ductus q̄ ē ex aduerso vallis ⁊ itiner3 deserti i gabaon. Cōgregatiq; sūt filij beniamī ad abner ⁊ ꝯglobati i vnū cuneū: steterūt i sūmitate tumuli vniꝰ. Et exclamauit abner ad ioab ⁊ ait: Num vsq; ad internitionē tuus mucro deseuiet? An ignoras q̄ periculosa sit desperatio. Usq; quo non dicis populo vt omittat psequi fratres suos. Et ait ioab: Uiuit dn̄s: si locutus fuisses mane recessisset populus psequēs frēm suū. Insonuit ergo ioab buccina: ⁊ stetit oīs exercitꝰ: nec psecuti sunt vltra isrl̄: neq; iniere certamen. Abner autē ⁊ viri eius abierūt p campestria moab tota nocte illa: ⁊ trāsierūt iordanē: ⁊ lustrata omni bethoron ve-

[margin: D; E; F; 1. 20. d.; Nu. 17. d; G; 1. 20. g]

nerunt ad castra. Porro ioab reu̇sus omisso abner congregauit oēm pplm: et defuerūt de pueris dauid decē ⁊ nouē viri excepto asahele. Serui autē dauid ꝑcusserūt de beniamin ⁊ de viris q̇ erāt cū abner trecētos sexaginta: qui ⁊ mortui sunt. Tulerūtq̈ asahel: ⁊ sepelierūt eū in sepulchro patris sui in bethleem. Et ambulauerūt tota nocte ioab ⁊ viri qui erāt cū eo: ⁊ in ipso crepusculo ꝑuenerunt in hebron.

III

A Facta est ergo lōga ꝯcertatio inter domū dauid ⁊ inter domum saulis: dauid ꝓficiēs ⁊ semꝑ seipso robustior: domus autē saul decrescens quotidie. (1. Para. 3. a) Natiq̈ sunt filij dauid in hebron. Fuitq̈ primogenit⁹ ei⁹ amnon de achinoen iezrahelite: ⁊ post euz cheleab: de abigail vxore nabal carmeli. Porro terti⁹ absalon filius maacha filie tholomai regis gessur. Quart⁹ aūt adonias filius agith: ⁊ quit⁹ saphacias fili⁹ abithal. Sext⁹ q̇z hietraan de egla vxore dauid. Hi nati sunt dauid ī hebron. Cū ergo esset ꝓlium inter domuz saul ⁊ domū dauid: abner fili⁹ ner regebat domū saul. Fuerat aūt sauli cōcubina noīe respha filia achia: ingressusq̈ ē (B) ad eam abner. Dixitq̈ isboseth ad abner. Quare ingressus es ad cōcubinam pr̄is mei? Qui iratus nimis ꝓpter ꝟba isboseth: ait: Nūquid caput canis ego sum aduersum iuda hodie q̇ feceri misericordiā suꝑ domuz saul pr̄is tui: ⁊ super frēs ⁊ ꝓximos ei⁹: ⁊ nō tradidi te in manu dauid ⁊ tu requisisti in me q̇d argueres ꝓ muliere hodie? (J. eo) Hec faciat de⁹ abner ⁊ hec addat ei: nisi quō iurauit dn̄s dauid sic faciā cum eo vt transferaṫ regnum de domo saul ⁊ eleueṫ thron⁹ dauid suꝑ isrl̄ ⁊ suꝑ iudā a dan vsq̈ bersabee. Et nō potuit respondere ei quicq̄ q̇ metuebat illū. Misit ergo abner nūcios ad dauid in hebron ꝓ se dicētes: Cui⁹ est terra? Et vt loq̄renṫ. Fac mecum amicitias: ⁊ erit man⁹ mea tecū: et (C) reducā ad te vniuersū isrl̄. Qui ait. Optime: Ego faciā tecū amicitias: sz vnaz rem peto a te dicēs: Non videbis faciē meā anq̄ adduxeris mihi michol filiā saul: ⁊ sic venies ⁊ videbis me. Misit aūt dauid nūcios ad isboseth filiū saul (1. Re. 18. g) dicens: Redde vxorē meā michol quaz despondi mihi cētū ꝓputijs philistijm. Misit ergo isboseth: ⁊ tulit eam a viro suo phaltiel filio lais. Seq̄baṫq̈ eā vir su⁹ plorās vsq̈ bahuri. Et dixit ad euz abner: Uade ⁊ reuertere. Qui reu̇sus ē. Sermonē quoq̈ intulit abner ad seniores isrl̄ dicens: Tam heri q̄ nudiustertius q̄rebatis: dauid vt regnaret super vos. Nūc ergo facite: q̇m dn̄s locut⁹ est ad dauid dicēs: In manu serui mei dauid saluabo pplm meum isrl̄ de manu (D) philistijm ⁊ oīuz inimicorū eius. Locutus est aūt abner etiā ad beniamin. Et abijt vt loq̄reṫ ad dauid in hebron oia que placuerāt israeli ⁊ vniuerso beniamin: venitq̈ ad dauid in hebron cū viginti viris. Et fecit dauid abner ⁊ viris ei⁹ qui venerāt cum eo ꝯuiuiū. Et dixit abner ad dauid. Surgā vt cōgregē ad te dn̄m meum regē oēm isrl̄ ⁊ ineam tecum fedus: ⁊ imperes oīb⁹ sicut desiderat aīa tua. Cum ergo deduxisset dauid abner ⁊ ille isset in pace: stati pueri dauid ⁊ ioab venerūt cesis latronib⁹ cū ꝓda magna nimis. Abner autē nō erat cū dauid ī hebrō: q̇ iā dimiserat euz: ⁊ ꝓfect⁹ fuerat in pace: ⁊ ioab ⁊ oīs exercitus q̇ erāt cū eo postea venerāt. Nūciatū ē itaq̈ ioab a narrātib⁹: (E) Uenit abner fili⁹ ner ad regē: ⁊ dimisit eū ⁊ abijt in pace. Et ingressus ē ioab ad regē: et ait: Quid fecisti? Ecce venit abner ad te Quare dimisisti eum: et abijt ⁊ recessit? Ignoras abner filiū ner q̇m ad hoc venit ad te vt deciperet te: et sciret exitū tuū ⁊ introitū tuū: ⁊ nosset oia q̄ agis? (3. Re. 2. e) Egressus itaq̈ ioab a dauid misit nūcios p⁹ abner: ⁊ reduxit eū a cisterna sira ignorāte dauid. Cūq̈ redisset abner ī hebron seorsū adduxit eū ioab ad mediū porte vt loq̄reṫ ei in dolo: ⁊ ꝑcussit illū ibi in inguie (J. eo.) et mortu⁹ est in vltionē sanguinis asahel fr̄is ei⁹. (F) Qd̄ cuz audisset dauid rē iā gestā: ait: Mūdus ego sum: ⁊ regnū meum apud deū vsq̈ in sempiternū a sanguie abner filij ner: (Dañ. 13. e. Act. 20. f) ⁊ veniat suꝑ caput ioab ⁊ suꝑ oēm domū pr̄is eius: nec deficiat de domo ioab fluxū seminis sustinens ⁊ leprosus et tenēs fusuz: ⁊ cadēs gladio ⁊ indigēs pane. (S. eo.) Igiṫ ioab ⁊ abisai frater ei⁹ interfecerunt abner: eo q̇d occidisset asahel fratrē eoꝝ in gabaon in prelio. Dixit autez dauid ad ioab: et ad omnē populū qui erat cuz eo. (S. 1. b. et J. 13. f.) Scindite vestimenta vestra et accingimini saccis: et plangite ante exequias abner Porro rex dauid sequebatur feretrum. Cunq̈ sepelissent abner in hebron: leuauit rex dauid vocem suā: et fleuit su-

per tumulū abner. Fleuit autē ꝛ oīs po
pulus. Plangensq; rex ꝛ lugens abner:
ait: Nequaq̄ vt mori solēt ignaui: mor-
tuus es abner. Man⁹ tue ligate nō sūt:
et pedes tui nō sunt cōpedib⁹ aggraua-
ti: sed sicut solent cadere corā filijs ini-
quitatis sic corruisti. Cōgeminās q; oīs
pplꝰs: fleuit super eum. Cunq; venisset
vniuersa multitudo cibū capere cū da-
uid clara adhuc die: iurauit dauid di- S.eo.
cens: Hec faciat mihi deus: ꝛ hec addat
si ante occasum solꝭ gustauero panē vel
aliud quicq̄. Omnisq; pplꝰs audiuit: et
placuerūt eis cūcta que fecit rex in con
spectu omis pplī. Et cognouit omē vul
gus ꝛ vniuersus isrl̄ in die illa: qm̄ non
actū fuisset a rege vt occideret abner fi-
lius ner. Dixit q̄z rex ad suos suos. Nū
ignoratis qm̄ princeps ꝛ maxim⁹ ceci-
dit hodie in isrl̄. Ego aūt adhuc delica-
tus ꝛ vnctus rex. Porro viri isti filij sar
uie duri sunt mihi. Retribuat dn̄s faci-
enti malū iuxta maliciā suā. IIII

B Udiuit autē isboseth filius saul
a q̄ cecidisset abner in hebron: et
dissolute sunt man⁹ eius: omisq;
isrl̄ pturbat⁹ est. Duo autē viri princi-
pes latronū erant filio saul: nomen vni
banaa: ꝛ nomen alteri rechab filij rem-
mon berothite de filijs beniamin. Siq̄-
dem ꝛ beroth reputata est i beniamin.
Et fugerunt berothite in gethaim: fue-
runtq; ibi aduene vsq; ad temp⁹ illud
Erat autē ionathe filio saul fili⁹ debi-
B lis pedib⁹. Quinquēnis eni fuit qn̄ ve-
nit nuncius de saul ꝛ ionatha ex iezra-
hel. Tollens itaq; eū nutrit sua fugit.
Cūq; festinaret vt fugeret: cecidit: ꝛ clau
dus effect⁹ est: habuitq; vocabulū mi-
phiboseth. Uenientes igit filij remmon
berothite rechab ꝛ banaa: ingressi sunt
feruente die domū isboseth. Qui dormi
ebat sup stratū suum meridie: ꝛ ostiaria
dom⁹ purgens triticū obdormiuit. In-
gressi sunt autē domū latenter assumen
tes spicas tritici: ꝛ pcusserūt eum in in-
C guine rechab ꝛ banaa frater eius: et fu-
gerunt. Cū aūt ingressi fuissent domū: il
le dormiebat sup lectū suū in cōclaui: ꝛ
pcutientes interfecerūt eū. Sublatoq;
capite ei⁹ abierunt p viam deserti tota
nocte: ꝛ attulerūt caput isboseth ad da
uid in hebron. Dixerūtq; ad regē: Ecce
caput isboseth filij saul inimici tui qui
querebat aīam tuā: ꝛ dedit domin⁹ do-
mino meo regi vltionem hodie de saul
ꝛ de semine ei⁹. Rn̄dens autē dauid re-
chab ꝛ banaa fratri eius filijs remmon
berothite: dixit ad eos: Uiuit dn̄s qui e- D
ruit aīam meā de omni angustia: qm̄
eum qui annunciauerat mihi ꝛ dixerat S.i.b.
mortu⁹ est saul qui putabat se prospera
nunciare: tenui ꝛ occidi eū in sicelech:
cui oportebat me mercedē dare p nun-
cio. Quātomagis nūc cū homies impij
interfecerūt virū innoxiū in domo sua
sup lectū suū nō querā sanguinē ei⁹ de
manu vr̄a: ꝛ auferā vos de terra. Prece-
pit itaq; dauid pueris suis: ꝛ interfece-
runt eos: pcidentesq; man⁹ ꝛ pedes eo-
rū: suspenderūt eos sup piscinam in he-
bron. Caput aūt isboseth tulerūt: ꝛ sepe
lierūt in sepulchro abner in hebron.

T venerunt vniuersi tribus V A
e isrl̄ ad dauid in hebron dicētes: I. Para.ii.a
Ecce nos os tuum ꝛ caro tua su
mus. Sed ꝛ heri ꝛ nudiustерti⁹: cū esset
saul rex sup nos: tu eras educens et re-
ducens israel. Dixit autē dn̄s ad te: Tu
pasces pplm meū isrl̄: ꝛ tu eris dux sup
isrl̄. Uenerunt quoq; ꝛ seniores isrl̄ ad
regē in hebron: ꝛ pcussit cum eis rex da
uid fedus in hebron corā dn̄o: vnxerūt-
q; dauid in regē sup isrl̄. Fili⁹ triginta
annoꝝ erat dauid cū regnare cepisset: et
quadraginta annis regnauit. In hebrō S.2.c
regnauit sup iudā septē annis ꝛ sex mē
sib⁹: in hierlm aūt regnauit trigintatri
bus ānis sup oēm isrl̄ ꝛ iudā. Et abijt
rex ꝛ oēs viri qui erāt cū eo in hierusa-
lem ad iebuseū habitatorē terre. Dictū-
q; est dauid ab eis: Nō ingredieris huc B
nisi abstuleris cecos ꝛ claudos: dicētes:
Non ingredietur dauid huc. Cepit aūt da
uid arcem sion: hec est ciuitas dauid.
Proposuerat eni dauid in die illa pmi-
um qui pcussisset iebuseū: ꝛ tetigisset do
matū fistulas: ꝛ abstulisset cecos ꝛ clau-
dos odientes aīam dauid. Idcirco dici
tur in puerbio: Cecus ꝛ claudus nō in- Math.21.b
trabūt in templū. Habitauit autem da-
uid in arce sion: ꝛ vocauit eam ciuitatē
dauid: et edificauit p gyrum a mello et
intrinsecus. Et ingrediebatur proficiens
atq; succrescens ꝛ domin⁹ deus exerci-
tuū erat cū eo. Misit quoq; hiram rex I. Pa.14.a
tyri nuncios ad dauid et ligna cedrina
et artifices lignorum: artificesq; lapidū
ad parietes: ꝛ edificauerūt domum da-
uid. Et cognouit dauid quoniā confir-
masset eū domin⁹ regē sup israel: et qm̄
exaltasset regnū eius sup pplm suū isrl̄.

C Accepit ergo dauid adhuc ꝯcubinas et vxores de hieruſalē poſtꝙ venerat ď hebron. Natiq; ſunt dauid ⁊ alij filij et filie: ⁊ hec noīa eoꝝ qui nati ſunt ei ī hieruſalē. Samua et ſobab ⁊ nathan et ſalomon ⁊ iabaar et eliſua ⁊ nepheg et iaphia et heliſama et helida ⁊ helifeleth. Audierūt ergo philiſtijm ꝙ vnxiſſēt dauid in regē ſuꝑ iſrael ⁊ aſcenderūt vniuerſi vt ꝗrerent dauid. Qď cū audiſſet dauid: deſcēdit in ꝑſidium. Philiſtijm aūt veniētes diffuſi ſunt ī valle raphaim. Et conſuluit dauid dn̄m dicens: Si aſcendā ad philiſtijm: ⁊ ſi dabis eos in manū mea? Et dixit dn̄s ad dauid: Aſcēde qꝛ tradens dabo philiſtijm in manu tua. Uenit ergo dauid ī baalpharaſim: ⁊ ꝑcuſſit eos ibi: ⁊ dixit: Diuiſit dominus inimicos meos corā me: ſicut diuidunt aq̄. Propterea vocatū eſt nomen loci illiꝰ baalpharaſim. Et reliq̄rūt ibi ſculptilia ſua q̄ tulit dauid ⁊ viri eius. Et addiderūt adhuc philiſtijm vt aſcenderēt et diffuſi ſunt ī valle raphaim. Cōſuluit aūt dauid dn̄m. Si aſcēdā cōtra philiſteos: et tradas eos in manꝰ meas? Qui rn̄dit. Nō aſcēdas ꝯtra eos: ſed gyra poſt tergū eoꝝ: ⁊ venies ad eos ex aduerſo piroꝝ. Et cū audieris ſonitū clamoris gradientꝫ in cacumie piroꝝ: tūc inibis ꝑliū: qꝛ tūc egredieť dn̄s an̄ faciem tuā vt ꝑcutiat caſtra philiſtijm. Fecit itaq; dauid ſicut ꝑceꝑat ei dn̄s: ⁊ ꝑcuſſit philiſtijm de gabaa vſq; dum venias gezer. VI

C Ongregauit autē rurſum dauid oēs electos ex iſrť triginta milia. Surrexitq; dauid ⁊ abijt: et vniuerſus ppľs qui erat cū eo de viris iuda vt adducerēt arcā dei: ſuꝑ quā inuocatuꝫ eſt nomē dn̄i exercituū ſedētꝫ in cherubin ſuꝑ eā. Et impoſuerūt arcā đi ſuꝑ plauſtrū nouū. Tulerūtq; eā de domo aminadab q̄ erat in gabaa. Oza aūt ⁊ haio filij aminadab minabāt plauſtꝝ nouū. Cūq; tuliſſent eā de domo aminadab q̄ erat in gabaa cuſtodiens arcā dei: haio ꝑcedebat arcā dei: dauid aūt ⁊ oīs iſrael ludebāt corā dn̄o in omibꝰ lignis fabrefactis et cytharis ⁊ lyris ⁊ tympāis et ſiſtris et cymbalis. Poſtꝙ autē venerūt ad arcā nachor extēdit oza manum ad arcā dei: et tenuit eā: qm̄ calcitrabāt boues: et declinauerūt eā. Iratuſq; ē indignatiōe dn̄s ꝯtra ozam: et ꝑcuſſit euꝫ ſuꝑ temeritate: qui mortuꝰ eſt ibi iuxta arcā dei. Contriſtatꝰ eſt aūt dauid eo ꝙ ꝑcuſſiſſet dn̄s ozam: ⁊ vocatū eſt nomē loci illiꝰ ꝑcuſſio oze vſq; in diē hāc. Et extimuit dauid dn̄m in die illa dicens: Quō ingredieť ad me arca dn̄i? Et noluit diuertere ad ſe arcā dn̄i in ciuitatē dauid: ſed diuertit eā in domū obededom gethei. Et habitauit arca dn̄i ī domo obededom gethei tribꝰ mēſibꝰ: ⁊ benedixit dn̄s obededom: ⁊ oēm domum eius. Nūciatūq; eſt regi dauid ꝙ bn̄dixiſſet dn̄s obededom: et oīa eiꝰ ꝓpter arcam dei. Dixitq; dauid. Ibo: ⁊ reducam arcā cū benedictiōe ī domū meā. Abijt ergo dauid: et adduxit arcam dei de domo obededom ī ciuitatē dauid cū gaudio: et erāt cū dauid ſeptē chori: ⁊ victima vituli. Cūq; tranſcēdiſſent q̄ portabant arcā dn̄i ſex paſſus: imolabant bouem et ouē et arietē: dauid ꝑcutiebat ī organis armigatis: et ſaltabat totꝫ viribus ante dn̄m. Porro dauid erat accinctus ephot lineo: et dauid ⁊ oīs domus iſrť ducebant arcā teſtamēti dn̄i in iubilo et in clangore buccine. Cūq; intraſſet arca dn̄i in ciuitatē dauid: michol filia ſaul ꝓſpiciens ꝑ feneſtrā: vidit regē dauid ſubſilientē atq; ſaltantē corā domino: et deſpexit eū in corde ſuo. Et introduxerūt arcā dn̄i: et impoſuerūt eam in loco ſuo in medio tabernacľi: qď tetenderat ei dauid: ⁊ obtulit dauid holocauſta corā dn̄o et pacifica. Cūq; cōpleſſet offerēs holocauſta et pacifica bn̄dixit pplo in noīe dn̄i exercituū. Et partitus eſt vniuerſe mľtitudini iſrť: tā viro ꝙ mulieri ſingulť collyridā panis vnā: et aſſaturā bubale carnis vnā: ⁊ ſimilā frixam oleo. Et abijt oīs ppľs vnuſq̄ſq; in domū ſuā. Reuerſuſq; eſt dauid vt benediceret domui ſue: et egreſſa michol filia ſaul in occurſū dauid: ait: Q̄ glorioſus fuit hodie rex iſrael diſcoopiens ſe ante ancillas ſuoꝝ ſuoꝝ: ⁊ nudatus eſt q̄ſi ſi nudeť vnꝰ de ſcurris. Dixitq; dauid ad michol: Uenit dn̄s: qꝛ iudā ante dn̄m qui elegit me potiꝰ ꝙ pr̄em tuū et ꝙ oēm domū eiꝰ: et precepit mihi vt eſſem dux ſuꝑ ppl̄m dn̄i in iſrť. Et ludam ⁊ vilior fiam plus ꝙ factꝰ ſum: ⁊ ero humilis in oculť meis: et cū ancillis de quibus locuta es glorioſior apparebo. Igitur michol filie ſaul nō eſt natꝰ filiꝰ vſq; in diē mortis ſue. VII

F Actū eſt aūt cū sediſſet rex in domo ſua: et dn̄s dediſſet ei requiem

[Margin: I. eo. — D — K. eo. — A — I Para.13.c — B — C — 1. Re.16 — I. Para.15.d — 4. Re. — D — I. Para. — Dehe. — A — I. Para.17.]

vndiq3 ab vniuersis inimicis suis: dixit ad nathan ꝓphetā. Uides ne ꝙ ego habitē in domo cedrina: ⁊ arca dei posita sit in medio pellium? Dixitq3 nathan ad regē: Omne qđ est in corde tuo vade fac: q2 dñs tecū est. Factum est aūt i illa nocte: ⁊ ecce ſmo dñi ad nathan dicēs: Uade ⁊ loq̄re ad seruū meū dauid. Hec dicit dñs. Nunquid tu edificabis mihi domū ad habitandū? Neq3 eni habitaui in domo ex die illa q̄ eduxi isrl' de terra egypti vsq3 in diē hanc: sed ambulabā in tabernacl'o et in tentorio ꝑ cūcta loca q̄ trāsiui cū oib9 filijs isrl'. Nūquid loquēs locut9 sū ad vnā de tribub9 isrl': cui ꝓcepi vt pasceret ppl'm meū isrl': dicens: q̄re nō edificasti mihi domū cedrinā? Et nūc hec dices seruo meo dauid. Hec dicit dñs exercituū: Ego tuli te de pascuis sequētē greges vt esses dux sup ppl'm meū isrl': ⁊ fui tecū i oib9 vbicūq3 ambulasti: et interfeci vniūsos iimicos tuos a facie tua: feciq3 tibi nomē grande iuxta nomē magnoꝝ q̄ sunt i terra. Et ponā locū ppl'o meo isrl': ⁊ plantabo eū: ⁊ habitabo cū eo: ⁊ nō turbabit' amplius nec addēt filij iniq̄tatis vt affligant eū sicut prius: ex die q̄ ꝯstitui iudices sup ppl'm meū isrl'. Et requiē dabo tibi ab oib9 inimicis tuis: predicitq3 tibi dñs ꝙ domū faciat tibi dñs. Cūq3 cōpleti fuerint dies tui ⁊ dormieris cū patrib9 tuis: suscitabo semē tuū post te: qđ egredietur de vtero tuo ⁊ firmabo regnū ei9. Ipse edificabit domū noi meo: ⁊ stabiliā thronū regni ei9 vsq3 i sempiternū. Ego ero ei in patrē: ⁊ ipse erit mihi in filiū. Qui si inique aliq̄d gesserit: arguā eū in ꝟga viroꝝ: ⁊ in plagis filioꝝ hoiꝫ. Misericordiā aūt meā nō auferā ab eo sicut abstuli a saul quē amoui a facie mea. Et fidelis erit dom9 tua: ⁊ regnū tuū vsq3 i eternū ante faciē meā: ⁊ thron9 tu9 erit firm9 iugiter. Scđm oia ꝟba hec et iuxta vniuersam visionē istā: sic locut9 est nathan ad dauid. Ingressus est aūt rex dauid et sedit corā dño: ⁊ dixit. Quis ego sum dñe de9 ⁊ q̄ dom9 mea: q2 adduxisti me hucusq3? Sed ⁊ hoc parū visum ē in conspectu tuo dñe de9: nisi loq̄reris etiā de domo serui tui in longinquū. Ista ē eni lex adam dñe de9. Quid ergo addere poterit adhuc dauid vt loquat' ad te? Tu eni scis seruū tuū dñe de9. Propter verbū tuū ⁊ ſm cor tuū fecisti omia magnalia hec ita vt notū faceres ſuo tuo. Idcirco magnificat9 es dñe de9: q2 non est silis tui: neq3 est de9 extra te in oib9 que audiuim9 aurib9 nr̄is. Que est aūt vt ppl'us tuus isrl' gens in terra propter quā iuit de9 vt redimeret eā sibi in populū: ⁊ poneret sibi nomē: faceretq3 eis magnalia ⁊ horribilia sup terrā a facie ppl'i sui quē redemisti tibi ex egypto gētē ⁊ deū ei9? Firmasti eni tibi ppl'm tuū isrl' in ppl'm sempiternū: ⁊ tu dñe de9 factus es eis in deū. Nūc ℊ dñe de9 ꝟbuꝫ qđ locut9 es sup seruū tuū ⁊ sup domuꝫ ei9 suscita in sempiternū: ⁊ fac sicut locut9 es vt magnificet' nomē tuū vsq3 i sempiternū: atq3 dicat': Dñs de9 exercituū de9 sup isrl'. Et domus serui tui dauid erit stabilita corā dño: q2 tu dñe exercituū de9 isrl' reuelasti auriculā serui tui dicēs: domū edificabo tibi ꝓpterea inuenit seru9 tuus cor suū vt oraret te oratiōe hac. Nūc ergo dñe de9 tu es deus: ⁊ verba tua erūt vera. Locut9 es eni ad seruū tuū bona hec. Incipe ergo ⁊ benedic domui ſui tui vt sit i sempiternū coram te: q2 tu dñe deus locut9 es: benedictione tua benedicet' dom9 serui tui in sempiternū.

VIII

Actū est aūt post hec ꝑcussit dauid philistijm: ⁊ hūiliauit eos et tulit dauid frenū tributi de manu philistijm: ⁊ ꝑcussit moab: ⁊ mēsus est eos funiculo coequās terre. Mēsus est autem duos funiculos: vnū ad occidendum: ⁊ vnū ad viuificandū. Factusq3 est moab dauid ſuiēs sub tributo. Et ꝑcussit dauid adadezer filiū roob regem soba: qñ ꝓfect9 est vt dominaret' sup flumen eufraten. Et captis dauid ex ꝑte ei9 mille septingētis equitib9: ⁊ viginti milibus peditū subneruauit oēs iugales curruum. Dereliq̄t aūt ex eis centū curr9. Uenit quoq3 syria damasci vt ꝓsidiū ferret adadezer regi soba: ⁊ ꝑcussit dauid đ syria vigintiduo milia viroꝝ: ⁊ posuit dauid ꝓsidiū in syria damasci: factaq3 ē syria dauid seruiens sub tributo. Seruauitq3 dñs dauid in oib9 ad q̄cūq3 ꝓfectus ē. Et tulit dauid arma aurea q̄ habebāt serui adadezer: ⁊ detulit ea in hierusalē. Et de bethe ⁊ de beroth: ciuitatibus adadezer tulit rex dauid es multuꝫ nimis: de q̊ fecit salomō oia vasa erea i templo: ⁊ mare eneū ⁊ colūnas ⁊ altare. Audiuit aūt thou rex emath ꝙ ꝑcussisset dauid oē robur adadezer. Et misit thou ioram filiū suū ad regem dauid vt

B — I. Re.16.b — 4. Re.8.e. — Para.22.c — Hebre.1.b — C — D — A — I. Para.18.a — B — C

salutaret eũ ꝯgratulãs: ⁊ grãs ageret eo ꝙ expugnasset adadezer ⁊ ꝑcussisset eũ. Hostis quippe erat thou adadezer. Et in manu ei⁹ erãt vasa aurea ⁊ vasa argentea ⁊ vasa erea: q̃ ⁊ ip̃a sctificauit rex dauid dño cũ argento ⁊ auro q̃ sctificauerat de vniuersis gentibus q̃s subegerat de syria ⁊ moab ⁊ filijs ammon ⁊ philistijm ⁊ amalech: ⁊ de manubijs adadezer filij roob regis soba. Fecit q̃z sibi dauid nomẽ cũ reuerteret̃ capta syria in valle salinaꝝ cesis decẽ ⁊ octo milib⁹: ⁊ in gebelem ad vigititria milia: ⁊ posuit in idumea custodes statuitq̃ ꝑsidiũ. Et facta ẽ vniuersa idumea seruiẽs dauid: ⁊ seruauit dñs dauid in oib⁹ ad q̃cũq̃ ꝓfect⁹ est. Et regnauit dauid sup̱ omnẽ isrl̃: faciebat q̃z dauid iudiciũ: ⁊ iusticiã oi pplo suo. Joab aũt fili⁹ saruie erat super exercitũ. Porro iosaphat filius achilud erat acõmẽtarijs: ⁊ sadoch fili⁹ achitob: ⁊ achimelech fili⁹ abiathar erãt sacerdotes: ⁊ saraias scriba: banaias autẽ fili⁹ ioiade sup̱ cerethi ⁊ felethi. Filij autẽ dauid sacerdos erant.

D — J.20.g.

IX

A — e

Et dixit dauid: Putasne est aliq̃s qui remãserit de domo saul vt faciã cũ eo miscdiam propter ionathan? Erat aũt dauid de domo saul seru⁹ nomine siba. Quẽ cũ vocasset rex ad se dixit ei: Tu ne es siba? Et ille rñdit: Ego sum seru⁹ tu⁹. Et ait rex: Nunq̃d supest aliq̃s d̃ domo saul vt faciã cũ eo misericordiã dei? Dixitq̃ siba regi. Supẽ fili⁹ ionathe debilis pedib⁹. Ubi inq̃t ẽ? Et siba ad regẽ. Ecce ait: i domo ẽ machir filij amihel in lodabar. Misit ergo rex dauid: ⁊ tulit eum de domo machir filij amihel de lodabar. Cũ aũt venisset miphiboseth filius ionathe filij saul ad dauid: corruit in faciẽ suã ⁊ adorauit. Dixitq̃ dauid: Miphiboseth. Qui rñdit: Adsum seru⁹ tuus. Et ait ei dauid: Ne timeas: q2 faciẽs faciã in te miscdiaz ꝓpter ionathan patrẽ tuũ: et restituã tibi omẽs agros saul p̃ris tui: ⁊ tu comedes panez in mensa mea semp̱. Qui adorãs eũ dixit: Quis ego sum seru⁹ tu⁹: q̃m respexisti sup̱ canẽ mortuũ sicut me? Uocauit itaq̃ rex sibã pueꝝ saul: ⁊ dixit ei: Oia q̃cũq̃ fuerãt saul ⁊ vniuersam domũ ei⁹ dedi filio dñi tui. Operare igit̃ ei terrã tu ⁊ filij tui et serui tui ⁊ inferes filio dñi tui cibos vt alat̃. Miphiboseth autẽ fili⁹ dñi tui comedet semp̱ panem sup̱ mẽsam meã. Erãt aũt sibe q̃ndecim filij et viginti serui. Dixitq̃ siba ad regem: Sicut iussisti dñe mi rex seruo tuo: sic faciet seru⁹ tuus. Et miphiboseth comedet sup̱ mẽsam meã: q̃si vn⁹ de filijs regis. Habebat aũt miphiboseth filium paruulũ noie micha. Ois v̄o cognatio dom⁹ sibe seruiebat miphiboseth. Porro miphiboseth habitabat in hierusalẽ: q2 de mensa regis iugiter vescebatur: et erat claudus vtroq̃ pede.

B — C — J.19.e. — L.Re.18.d.

X

D — A — f — I.Pa.19.a.

Actũ est autẽ post hec vt moreret̃ rex filiorũ ãmon: ⁊ regnauit anon fili⁹ eius ꝓ eo. Dixitq̃ dauid: Faciã miscdiaz cũ anon filio naas: sicut fecit p̃r ei⁹ mecũ miscdiaz. Misit ergo dauid ꝯsolans eũ ꝑ seruos suos sup̱ p̃ris interitu. Cũ aũt venissent serui dauid in terrã filioꝝ ãmon: dixerũt principes filioꝝ ãmon ad anon dñm suũ. Putas ꝙ propter honorez p̃ris tui miserit dauid ad te ꝯsolatores: et nõ idẽ vt te inuestigaret et explorarет ciuitatẽ: ⁊ euerteret eã misit dauid seruos tuos ad te? Tulit itaq̃ anon seruos dauid: rasitq̃ dimidiã partẽ barbe eoꝝ: ⁊ p̃scidit vestes eoꝝ medias vsq̃ ad nates: et dimisit eos. Qd̃ cũ nunciatũ esset dauid: misit in occursum eoꝝ. Erãt eni viri cõfusi turpiter valde. Et mãdauit eis dauid: manete in hiericho donec crescat barba v̄ra: et tunc reuertimini. Uidentes autẽ filij ãmon ꝙ iniuriã fecissent dauid: miserũt ⁊ cõduxerũt mercede syrũ roob: et syrũ soba viginti milia peditũ: ⁊ a rege maacha mille viros: et ab histob decẽ milia viroꝝ. Qd̃ cũ audisset dauid: misit ioab ⁊ oẽm exercitũ bellatoꝝ. Egressi sunt ergo filij ãmon et direxerũt aciẽ ante ip̃m introitũ porta. Syrus aũt soba ⁊ roob et histob et maacha seorsum erãt i cãpo. Uidens ergo ioab ꝙ p̃paratũ esset aduersũ se preliũ: et ex aduerso et post tergũ: elegit sibi ex oib⁹ electis isrl̃: ⁊ instruxit aciez ꝯtra syrũ: reliquã aũt ptẽ ppl̃i tradidit abisai fratri suo. Qui direxit aciem aduersum filios ãmon. Et ait ioab: Si p̃ualuerint aduersum me syri: eris mihi i adiutoriũ: si aũt filij ãmon p̃ualuerint aduersũ te: auxiliabor tibi. Esto vir fortis: et pugnemus ꝓ pplo n̄ro: ⁊ ciuitate dei n̄ri. Dñs autẽ faciet qd̃ bonũ est in conspectu suo. Iniit itaq̃ ioab et ppl̃s qui erat cũ eo certamẽ ꝯtra syros q̃ statim fugerũt a facie eius. Filij autẽ ammon vidẽtes q2 fugissent syri: fugerũt ⁊ ip̃i a facie abisai: ⁊ ingressi sũt ciuitatẽ.

B — C

Reuersusq3 est ioab a filijs āmon: & venit hierlm. Uidētes igiꝛ filij ammon qm̄ syrus expauit: & qm̄ corruissent coram isrł cōgregati sūt pariter. Misitq3 adadezer & eduxit syros: qui erāt trans fluuiū & adduxit eoꝝ exercitū. Sobach aūt mgr̄ militie adadezer erat princeps eoꝝ. Qḋ cū nūciatū esset dauid: ꝯtraxit oēm israelē: & trāsiuit iordanē: venitq3 in helā. Et direxerūt aciē syri ex aduerso dauid: & pugnauerūt cōtra isrł. Fugeruntq3 syri a facie isrł: & occidit dauid de syris septingētos curr⁹: & ꝗdragintā milia equitū: & sobach pricipē militie percussit: q̇ stati mortu⁹ est. Uidētes autē vniuersi reges q̄ erāt i ꝓsidio adadezer se victos esse ab isrł: expauerūt & fugerūt ꝗnꝗgita & octo milia corā isrł. Et fecerūt pacē cū isrł: & seruierūt eis: timueruntq3 syri auxiliū ꝓbere filijs āmon. XI

Para.20.a — A — f

Actū est aūt vertēte āno eo tpe q̊ solent reges ad bella ꝓcedere: misit dauid ioab & seruos suos cū eo: & vniuersū isrł: & vastauerūt filios āmon: & obsederūt rabba. Dauid aūt remāsit in hierlm. Dū hec agereꝛ accidit quadā die vt surgeret dauid de stratu suo post meridiē: & deambularet i solario domus regie: viditq3 mulierem se lauātem ex aduerso sup solariū suum. Erat autē mulier pulchra valde. Misit ꝰ rex & requisiuit q̄ esset mulier. Nūciatūq3 est ei ꝙ ipsa esset bersabee filia heliā vxor vrie ethei. Missis itaq3 dauid nuncijs: tulit eā. Que cū ingressa esset ad illū: dormiuit cū ea. Staticq3 sanctificata est ab imunditia sua: & reuersa est domū suā cōcepto fetu. Mittēsq3 nūciauit dauid: & ait: Cōcepi. Misit autē dauid ad ioab dicēs. Mitte ad me vriam etheū. Misitq3 ioab vriā ad dauid. Et venit vrias ad dauid. Quesiuitq3 dauid ꝙ recte agereret ioab & ppłs: & quō āministrareꝛ bellū. Et dixit dauid ad vriā: Uade in domū tuā: & laua pedes tuos. Et egressus est vrias de domo regis: secutusq3 est eū cibus regius. Dormiuit aūt vrias aū portā domꝰ regie cū alijs seruis dñi sui: & nō descēdit ad domum suā. Nūciatūq3 est dauid a dicētibus: Nō iuit vrias in domū suā. Et ait dauid ad vriā: Nūquid nō de via venisti? Quare nō descēdisti i domū tuam? Et ait vrias ad dauid. Arca dei & isrł: & iuda habitāt in papilionibꝰ: & dominꝰ meꝰ ioab & serui dñi mei sup faciē terre manent: & ego ingrediar domū meā vt comedā & bibā & dormiā cū vxore mea? Per salutē tuā & ꝑ salutē aīe tue nō faciā rem hāc. Ait ꝰ dauid ad vriā: Mane hic etiā hodie: & cras dimittā te. Mansit vrias i hierlm i die illa & altera: & vocauit eū dauid vt comederet coram se & biberet & iebriauit eū. Qui egressus vespere dormiuit i stratu suo cū seruis dñi sui: & in domū suā nō descēdit. Factū ē ꝰ mane: & scripsit dauid epłam ad ioab misitq3 ꝑ manū vrie: scribens in epła: Ponite vriā ex aduerso belli vbi fortissimū est ꝓliū: & derelinqte eū vt ꝑcussus intereat. Igiꝛ cū ioab obsideret vrbē posuit vriā i loco vbi sciebat viros esse fortissimos: egressiq3 viri de ciuitate bellabant aduersū ioab: & ceciderūt de ppło seruoꝝ dauid & mortuꝰ est etiam vrias etheꝰ. Misit itaq3 ioab & nūciauit dauid oia verba ꝓlij: ꝓcepitq3 nūcio dicēs Cū cōpleueris vniuersos sermones belli ad regē: si eū viderꝭ indignari: et dixerit ꝗre accessistis ad murū vt ꝓliaremi: an ignorabatꝭ ꝙ multa desup ex muro tela mittāꝛ: q̇s ꝑcussit abimelech filiū hieroboal: nōne mulier misit sup eū fragmen mole de muro: & iterfecit eū i thebes: quare iuxta murū accessistis: dices Etiā seruus tuꝰ vrias etheus occubuit Abijt ꝰ nūciꝰ & venit & narrauit dauid oia q̄ ei ꝓcepat ioab: & dixit nūciꝰ ad dauid. Preualuerūt aduersum nos viri: et egressi sunt ad nos in agrum. Nos aūt facto impetu ꝑsecuti eos sumꝰ vsq3 ad portā ciuitatꝭ: & direxerūt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper: mortuiq3 sūt de seruis regis. Quin etiā seruus tuꝰ vrias etheꝰ mortuꝰ est. Et dixit dauid ad nūciū. Hec dices ioab: Nō te frangat ista res. Uariꝰ eīm euētus ē belli: & nūc hūc et nunc illū ꝯsumit gladius. Cōforta belletores tuos aduersus vrbem vt destruas eam: & exhortare eos Audiuit vxor vrie ꝙ mortuꝰ esset vrias vir suus: & planxit eum. Trāsactoq3 luctu misit dauid & introduxit eam i domum suam: & facta est ei vxor: ꝑpeitq3 ei filiū. Et displicuit verbū hoc qḋ fecerat dauid coram dño. XII

I.14.e. — Judi.19.c — C — Judi.9.g. — D — A — m

Misit ergo dñs nathan ad dauid: Qui cum venisset ad eū: dixit ei: Responde mihi iudiciū. Duo viri erant in ciuitate vna: vnus diues et alter paup. Diues habebat oues et boues plurimos valde: paup aūt nihil ha

bebat oĩo p̄ter ouē vnā paruulā quam
emerat ⁊ nutrierat: ⁊ q̄ creuerat apd̄ eū
cū filijs eiꝰ: simul de pane illiꝰ comedēs
⁊ de calice eiꝰ bibēs: ⁊ in sinu illiꝰ dor-
miens: eratq̄ȝ illi sicut filia. Cū aūt ꝑe-
grinꝰ quidā venisset ad diuitē: parcēs
ille sumere de ouibꝰ ⁊ de bobꝰ suis: vt
exhiberet cōuiuiū ꝑegrino illi q̄ vene-
rat ad se: tulit ouē viri pauꝑis ⁊ p̄para-
B uit cibos hoĩ q̄ venerat ad se. Iratꝰ aūt
idignatiōe dauid aduersus hoīem illū
nimis: dixit ad nathā. Uiuit dn̄s: q̃m
filiꝰ mortꝭ ē vir q̄ fecit hoc. Ouē reddet
q̄druplū: eo ꝙ fecerit verbū istud ⁊ nō
pepꝑcerit. Dixit autē nathan ad dauid:
Tu es ille vir q̄ fecisti hāc rē. Hec dicit
dn̄s deꝰ isrl̄: Ego vnxi te i regē suꝑ isrl̄:
⁊ ego erui te d̄ domo saul: ⁊ dedi tibi do
mū dn̄i tui ⁊ vxores dn̄i tui i sinu tuo:
deditq̄ȝ tibi domū isrl̄ ⁊ iuda: ⁊ si ꝑua
sūt ista: adijciā tibi m̄lto maiora. Qua-
re ḡ cōtēpsisti v̄bū dn̄i vt faceres malū
C in conspectu meo? Uriam etheū ꝑcussi
sti gladio: et vxorē illius accepisti i vxo
rem tibi ⁊ interfecisti eū gladio filioꝝ
āmon: Quāobrē nū recedat gladius d̄
domo tua vsq̄ȝ in sempiternū eo ꝙ de-
spexeris me: ⁊ tuleris vxorē vrie ethei
vt esset vxor tua. Itaq̄ȝ hec dicit dn̄s:
Ecce ego suscitabo suꝑ te malum de do
mo tua: ⁊ tollā vxores tuas in ocul̄ tuis
⁊ dabo ꝓximo tuo: ⁊ dormiet cū vxori-
bus tuis in oculis solis huiꝰ. Tu em̄ fe
cisti abscōdite: ego aūt faciā verbū istd̄
in ꝯspectu oĩs isrl̄: ⁊ i ꝯspectu solis huiꝰ
Et dixit dauid ad nathā: Peccaui dn̄o
D Dixitq̄ȝ nathan ad dauid. Dominꝰ q̄ȝ
Eccl. 47. b trāstulit peccatū tuū. Non morierꝭ. Ue
rūtn̄ q̃m blasphemare fecisti inimicos
nomen dn̄i ꝓpter v̄bū hoc: filiꝰ q̄ natꝰ
est tibi morte morieꝛ. Et reuersus ē na
than i domū suā. Percussitq̄ȝ dominꝰ
paruulū quē peꝑit vxor vrie dauid: ⁊
desperatus ē. Depcatusq̄ȝ est dauid do
minū ꝓ ꝑuulo: ⁊ ieiunauit dauid ieiu-
nio: ⁊ ingressus seorsuȝ iacuit suꝑ terrā.
Uenerūt aūt seniores domꝰ eius cogē-
tes euȝ vt surgeret de terra. Qui noluit
nec comedit cū eis cibū. Accidit autem
die septima vt moreretur infans: timue-
runtq̄ȝ serui dauid nūciare ei ꝙ mortu
E us esset ꝑuulꝰ: dixerūt em̄: Ecce cū par-
uulus adhuc viueret loq̄bamur ad euȝ
⁊ nō audiebat vocē nr̄am: quātomagꝭ
si dixerimꝰ mortuꝰ ē puer se affliget?
Cū ḡ dauid audisset seruos suos musi-
tātes: intellexit ꝙ mortuꝰ esset infātu-
lus. Dixitq̄ȝ ad seruos suos: Nū mortu
us ē puer? Qui rn̄derūt ei: Mortuꝰ est.
Surrexit ḡ dauid de terra: ⁊ lotus vn-
ctusq̄ȝ est. Cūq̄ȝ mutasset vestē: igressus
ē domū dn̄i ⁊ adorauit ⁊ venit i domū
suā petiuitq̄ȝ vt ponerēt ei paneȝ: ⁊ co-
F medit. Dixerūt aūt ei serui sui. Quis ē
sermo quē fecisti? Propter infantē cuȝ
adhuc viueret ieiunasti ⁊ flebas: mor-
tuo aūt puero surrexisti ⁊ comedisti pa
nē. Qui ait: Propꝛ infātē dū adhuc vi
ueret ieiunaui et fleui. Dicebam enim
Quis scit: si forte donet eū mihi dn̄s et
viuat infans: Nūc aūt q2 mortuꝰ ē: q̄re
ieiuno? Nūq̄d potero reuocare eū āpliꝰ
Ego vadā magꝭ ad eū: ille v̄o nō reuer
teꝛ ad me. Et ꝯsolatꝰ ē dauid bersabee
vxorē suam: ingressusq̄ȝ ad eā dormiuit
cū ea. Que genuit filium: ⁊ vocauit no
1. Para. 3. b men eiꝰ salomon: ⁊ dn̄s dilexit eū: Mi-
Math. 1. a. sitq̄ȝ eum in manu nathā prophete: et
vocauit nomē eiꝰ amabilis dn̄o: eo ꝙ
diligeret euȝ dn̄s. Igiꝛ pugnabat ioab
ꝯtra rabbath filioꝝ āmon ⁊ expugna-
G bat vrbē regiā: Misitq̄ȝ ioab nuncios
ad dauid dicēs: Dimicaui adūsuȝ rab-
ba: ⁊ capienda ē vrbs aquaꝝ. Nūc igiꝛ
ꝯgrega reliquā ꝑtē ppl̄i: obside ciuita-
tem: ⁊ cape eā: ne cū a me vastata fuerit
vrbs noĩ meo ascribaꝛ victoria. Cōgre
gauit itaq̄ȝ dauid oēm ppl̄m ⁊ ꝓfectꝰ ē
adūsū rabba. Cūq̄ȝ dimicasset cepit eā.
1. Para. 20. Et tulit diadema rgꝭ eoꝝ d̄ capite eiꝰ.
pōdo auri talentū hn̄s gēmas p̄ciosissi
mas: ⁊ ipositū est suꝑ caput dauid. Sȝ
⁊ p̄dā ciuitatis asportauit multā val-
de: ppl̄m q̄ȝ eiꝰ adducēs serrauit: ⁊ circū
egit suꝑ eos ferrata carpenta. Diuisit-
q̄ȝ cultris ⁊ traduxit in typolateꝝ. Sic
fecit vniuersis ciuitatibꝰ filioꝝ āmon.
Et reuersus est dauid ⁊ oĩs exercitꝰ in
hierusalem.

XIII

F Actuȝ ē aūt post hec vt absalon
A filij dauid sororē speciosissimaȝ
vocabulo thamar adamaret ānon filiꝰ
dauid ⁊ deꝑiret in eam valde ita vt ꝓp
ter amorē eius egrotaret: quia cuȝ esset
virgo difficile ei videbaꝛ vt quippiam
inhoneste ageret cum ea. Erat autem
ānon amicus noīe ionadab filius sem
maa fratris dauid vir prudens valde.
Qui dixit ad euȝ: Quare sic attenuaris
macie fili regis ꝑ singulos dies? Cur nō
idicas mihi? Dixitq̄ȝ ei ānon: Thamar
sororem fratrꝭ mei absalō amo. Cui rn̄-

dit ionadab: Cuba sup lectũ tuũ ꝛ lan-
guorē simula: cumqꝫ venerit pr̃ tuus vt
vi sitet te dic ei: Ueniat oro thamar so-
ror mea vt det mihi cibum: ꝛ faciat pul
mētũ vt comedã de manu ei⁹. Accubu
B it itaqꝫ amnon: ꝛ quasi egrotare cepit.
Cũqꝫ venisset rex ad visitãdũ eũ ait am
mon ad regez: Ueniat obsecro thamar
soror mea vt faciat in oculis meis duas
sorbitiũculas: ꝛ cibũ paratũ capiam de
manu ei⁹. Misit ꝙ dauid ad thamar do
mũ dicēs: Ueni in domũ amnon fratr̃
tui: ꝛ fac ei pulmētũ. Uenitqꝫ thamar ĩ
domũ ãnon fr̃is sui: ille autez iacebat.
Que tollēs farinã cõmiscuit: ꝛ liq̃faci-
ens in oculis ei⁹ coxit sorbitiunculas:
tollēsqꝫ ꝙ coxerat effudit ꝛ posuit co-
ram eo: ꝛ noluit comedere. Dixitqꝫ am
non. Ejicite vniuersos a me. Cũqꝫ eiecis
set oēs: dixit ãnon ad thamar. Infer ci-
bum in cõclaui vt vescar de manu tua.
Tulit ꝙ thamar sorbitiũculas q̃s fece-
rat: ꝛ itulit ad ãnon frēz suũ in ꝯclaui.
C Cũqꝫ obtulisset ei cibũ: app̃hēdit eã: et
ait: Ueni cuba mecũ soror mea. Que rñ
dit ei: Noli fr̃ mi: noli opprimere me:
neqꝫ eñ hoc fas est in isrl̃: Noli facere
stulticiã hãc. Ego eñ ferre nõ potero
opprobriũ meũ ꝛ tu eris q̃si vn⁹ de insi
piētib⁹ in isrl̃: q̃n potī⁹ loq̃re ad regem
Geñ.34.a ꝛ nõ negabit me tibi. Noluit aũt ãnon
acq̃escere p̃cib⁹ ei⁹: sꝫ p̃ualēs virib⁹ op-
pressit eã ꝛ cubauit cũ ea. Et exosaz eã
habuit odio magno nimis: ita vt mai⁹
esset odiũ q̃ oderat eã amore q̃ añ dile-
xerat. Dixitqꝫ ei ãmon: Surge ꝛ vade:
Que rũdit. Maius ē hoc malũ qḋ nũc
agis aduersũ me ꝙ qḋ añ fecisti expel-
lens me: Et noluit audire eã: sꝫ vocato
puero q̃ mĩstrabat ei dixit: Ejice hãc a
D me foras ꝛ claude ostiũ p⁹ eã. Que indu
ta erat talari tunica: huiuscemodi eñ
filie regis v̾gines vestib⁹ vtebãr̃. Eie-
cit itaqꝫ eã mĩster illi⁹ foras: clausitqꝫ
fores post eã: Que asp̃gēs cinerē capiti
suo scissa talari tunica ipositisqꝫ mani-
bus sup caput suũ: ibat igrediēs ꝛ cla-
mãs. Dixit aũt ei absalon frater suus.
Nũq̃d ãnon frater tu⁹ ꝯcubuit tecum?
Sꝫ nũc soror tace: frater tu⁹ ē. Neqꝫ af-
fligas cor tuũ pro hac re. Mãsit itaqꝫ
thamar cõtabescēs i domo absalõ fr̃is
sui. Cuz aũt audisset rex dauid v̾ba hec
ꝯtristat⁹ ē valde: ꝛ noluit cõtristare spi-
ritũ ãnon filij sui: qm̃ diligebat eã: q̃r
primogenit⁹ erat ei. Porro nõ ē locut⁹
absalon ad ãnon nec malũ nec bonuz.
Oderat eñ absalon ãnon eo ꝙ violas-
set thamar sororē suã. Factũ ē aũt post
tp̃s bienij vt tõderēr̃ oues absalon in
balasor q̃ ē iuxta effraim: Et vocauit E
absalõ oēs filios regis: venitqꝫ ad regē
ꝛ ait ad eũ: Ecce tõdenr̃ oues serui tui
veniat oro rex cũ seruis suis ad seruũ
suũ. Dixitqꝫ rex ad absalõ: Noli fili mi
noli rogare vt veniam⁹ oēs: ꝛ grauem⁹
te. Cũ aũt cogeret eũ ꝛ noluisset ire bñdi
xit ei. Et ait absalon ad dauid: Si non
vis venire: veniat obsecro nobiscũ saltē
ãnõ frater me⁹. Dixitqꝫ ad eũ rex: Nõ ē
necesse vt vadat tecũ. Coegit itaqꝫ absa
lon eũ: ꝛ dimisit cũ eo ãnon ꝛ vniuer-
sos filios reg̃. Feceratqꝫ absalõ cõuiui
um q̃si cõuiuiũ reg̃. Preceꝑat aũt ab-
salon pueris suis dicēs: Obseruate cuz
temulēt⁹ fuerit ãnon vino: ꝛ dixero vo
bis ꝑcute eũ ꝛ interficite: nolite timere
Ego eñ suz q̃ p̃cipio vobis. Roboramini F
et estote viri fortes. Fecerũt ergo pueri
absalon aduersũ ãnon sicut p̃ceꝑat eis
absalon. Surgētesqꝫ oēs filij reg̃ ascē-
derũt singuli mulas suas: ꝛ fugerũt. Cũ
qꝫ adhuc ꝑgerēt i itinere: fama ꝑuenit
ad dauid dicēs: Percussit absalon oēs
filios reg̃: ꝛ nõ remãsit ex eis saltē vn⁹
Surrexit itaqꝫ rex dauid: ꝛ scidit vesti- 3.r.b.et.3.f.
mēta sua ꝛ cecidit sup terrã: ꝛ oēs serui
illi⁹ qui assistebãt ei sciderũt vestimēta
sua. Rñdens aũt ionadab fili⁹ semmaa
fr̃is dauid: dixit: Ne estimet dñs meus
rex ꝙ oēs pueri reg̃ occisi sint. Amnõ
solus mortu⁹ ē: qm̃ i odio absalon erat
positus ex die qua oppressit thamar so-
rorem ei⁹. Nũc ergo ne ponat dñs me⁹ G
rex sup cor suũ verbũ istud: dicēs: oēs
filij regis occisi sũt: qm̃ amnõ sol⁹ mor
tuus ē. Fugit aũt absalon. Et eleuauit
puer speculator oculos suos: ꝛ aspexit:
ꝛ ecce ppl̃s mult⁹ veniebat ꝑ iter deuiũ
ex latere mõtis. Dixit aũt ionadab ad
regē: Ecce filij regis adsunt: iuxta ver-
bum serui tui: sic factum est. Cumqꝫ ces-
sasset loqui apparuerũt ꝛ filij reg̃. Et
intrantes leuauerũt vocem suã ꝛ fleue
runt. Sed ꝛ rex ꝛ omēs serui eius fleue
runt ploratu magno nimis. Porro ab-
salon fugiens abijt ad tholomai filiuz
ãmiur regem gessur. Luxit ergo dauid
filium suũ ãnon multis diebus. Absa- 3.15.b
lon aũt cum fugisset ꝛ venisset in gessur
fuit ibi tribus annis: cessauitqꝫ rex da-
uid ꝑsequi absolon: eo ꝙ cõsolat⁹ esset

sup amnon interitu. XIIII.

A Ntelligēs aūt ioab filiꝰ saruie
i ꝙ cor regis versū eēt ad absalon
misit thecuā: ⁊ tulit inde mulie-
rē sapientē: dixitqꝫ ad eā. Lugere te si-
mula: ⁊ induere veste lugubri: et ne vn-
garis oleo vt sis q̄si mulier iā plīmo
tpe lugēs mortuū. Et ingredieris ad re
gē: ⁊ loq̄ris ad eū sermōes huiuscemo-
di. Posuit aūt ioab verba in ore eius
Itaqꝫ cū ingressa fuisset mlier thecui-
tes ad rgē: cecidit corā eo sup terrā. et
4. Re. 6. f. adorauit ⁊ dixit. Serua me rex. Et ait
B ad eā rex. Quid cāe habes? Que rn̄dit
Heu mulier vidua ego sū. Mortuus ē
eñ vir meꝰ: ⁊ ancille tue erāt duo filij̄
q̄ rixari sūt aduersū se i agro: nullusq̄
erat q̄ eos ꝓhibere posset: et ꝑcussit alṫ
alteꝝ: ⁊ interfecit eū. Et ecce ꝯsurgens
vniuersa ꝯgnatio aduersū ancillā tuā
dixit. Trade eū q̄ ꝑcussit frēm suū vt oc
cidamꝰ eū ꝓ aīa fris sui quē iterfecit: ⁊
deleamꝰ heredē: ⁊ q̄rūt extiguere scitil-
lā meā que relicta ē: vt non supsit viro
meo noīē et reliq̄ sup terram. Et ait
rex ad mulierē. Uade i domū tuam et
C ego iubebo ꝓ te. Dixitqꝫ mulier thecui
tes ad regē. In me dn̄e mi rex sit iniq̄-
tas: ⁊ in domo pr̄is mei: rex aūt et thro-
nꝰ eiꝰ sit inocēs. Et ait rex. Qui ꝯtradi
xerit tibi: adduc eū ad me: ⁊ vltra non
addet vt tāgat. te. Que ait. Recordetur
rex dn̄i dei sui: vt non multiplicēṫ ꝓxi
sanguis ad vlciscēdū: ⁊ neq̄q̄ interficiāt
filiū meū. Qui ait. Uiuit dn̄s: q: nō ca
det de capillis filij̄ tui sup terrā. Dixit
ḡ mlier. Loq̄ṫ ācilla tua ad dn̄m meū
D regē v̄bū. Et ait. Loq̄re. Dixitqꝫ muli
er. Quare cogitasti huiꝰcemodi rē ꝯtra
pplm̄ dei ⁊ locutꝰ ē rex v̄bū istō vt pec
Eccl. 25. d cet: ⁊ nō reducat electū suū. Oēs mori-
mur ⁊ q̄si aq̄ dilabimur i trā q̄ nō reu̇
rtūṫ. Nec vult deꝰ ꝑire aīam: sꝫ r̄tractat
cogitās ne penitꝰ ꝑeat q̄ abiectꝰ ē. Nūc
igiṫ veni vt loq̄r ad dn̄m meū regē v̄-
bū hoc pn̄te pplo. Et dixit ācilla tua.
Loq̄r ad regē: si q̄ mō faciat rex v̄bū an
cille sue. Et audiuit rex vt liberaret an
cillā suā de manu oīū q̄ volebāt de he
reditate dn̄i delere me: ⁊ filiū meū simꝉ
Dicat ḡ ācilla tua vt fiat v̄bū dn̄i mei
J. 19. d regis sicut sacrificiū. Sicut eni angelꝰ
dn̄i: sic ē dn̄s meꝰ rex vt nec bn̄dictiōe
nec maledictōe moueaṫ. Un̄ ⁊ dn̄s deꝰ
tuꝰ ē tecū. Et rn̄dēs rex dixit ad mlie-
E rē. Ne abscōdas a me v̄bū qđ te interro
go. Dixitqꝫ mlier. Loq̄re dn̄e mi rex: et
ait rex. Nūq̄d manꝰ ioab tecū ē i oībꝰ
istis? Rn̄dit mlier: ⁊ ait. Per salutē aīe
tue dn̄e mi rex nec ad sinistram nec ad
dexterā ē ex oībꝰ his q̄ locutꝰ ē dn̄s me
us rex. Seruꝰ eñ tuus ioab ip̄e p̄cepit
mihi ⁊ ip̄e posuit i os ācille tue oīa v̄-
ba hec vt v̄terē figurā ſmōis huiꝰ: ser
uꝰ eñ tuꝰ ioab p̄cepit istō. Tu aūt dn̄e
mi rex sapiēs es: sicut hꝫ sapiam āgelꝰ
dei vt itelligas oīa sup terrā: Et ait rex
ad ioab. Ecce placatꝰ feci verbū tuū.
Uade ḡ ⁊ reuoca pueꝝ absalō. Cadēs-
qꝫ ioab sup faciē suā i terrā adorauit: ⁊
bn̄dixit regi. Et dixit ioab. Hodie itel-
lexit seruꝰ tuꝰ q: iueni grām i oclīs tu-
is dn̄e mi rex. Fecisti eñ sermonē dn̄e
mi rex serui tui. Surrexit ḡ ioab ⁊ abijt
F i gessur: ⁊ adduxit absalō i hierl̄m. Di-
xit aūt rex. Reuertaṫ i domū suā: ⁊ fa-
ciē meā nō videat. Reuersus ē itaqꝫ ab
salō i domū suā: ⁊ faciē regꝭ non vidit.
Porro sicut absalō: vir ñ erat pulcher
i oī isrl̄: ⁊ decorꝰ nimis. A vestigio pe-
dis vsqꝫ ad v̄ticē nō erat i eo vlla ma-
cula. Et qñ tōdebat capillū: semꝉ aūt in
āno tōdebaṫ: q: grauabat eū cesaries:
pōderabat capillos capitꝭ sui ducētis
siclis pōdere publico. Nati sūt aūt ab-
salō filij̄ tres: ⁊ filia vna noīe thamar
elegātꝭ forme. Mā sitqꝫ absalō i hierl̄m
duobꝰ ānis: ⁊ faciē rgis nō vidit. Mi-
sit itaqꝫ ad ioab vt mitteret eū ad re-
G gē. Qui noluit venire ad eū. Cūqꝫ secū
do misisset: ⁊ ille noluisset venire ad eū
dixit seruis suis. Scitꝭ agꝝ ioab iuxta
agꝝ meū hn̄tē messē hordei. Ite igiṫ ⁊
succēdite eū igni. Succēderūt ḡ ſui ab
salō segetē igni. Et veniētes ḡ serui io
ab scissis vestibꝰ suis dixerūt. Succēde-
rūt serui absalō ꝑtē agri igni. Surre-
xitqꝫ ioab ⁊ veit ad absalō i domū eiꝰ
et dixit. Quare succēderūt serui tui se-
getē meā igni? Et rn̄dit absalō ad io-
ab. Misi ad te obsecrās vt venires ad
me ⁊ mitterē te ad regē: ⁊ diceres ei.
Quare veni đ gessur? Meliꝰ mihi erat
ibi eē. Obsecro ḡ vt videā faciē regis.
ꝙ si memor ē iniq̄tatꝭ mee: interficiat
me. Ingressus itaqꝫ ioab ad regē nūci
auit ei oīa. Uocatusqꝫ ē absalō ⁊ intra
uit ad regē: ⁊ adorauit sup faciē tre co
ram eo. Osculatusqꝫ est rex absalon.

A Giṫ pꝰ hec fecit sibi ab XV.
i salon currus ⁊ equites ⁊ quin-
quaginta viros q̄ p̄cederent eū

Et mane cõsurgẽs absalon stabat iuxta introitũ porte in via: ⁊ oẽm virꝝ qui hr̃ebat negotiũ vt veniret ad regis iudiciũ vocabat absalon ad se et dicebat. De q̄ ciuitate es tu? Qui rñdens aiebat Ex vna tribu isrl̃ ego sũ seruꝰ tuus. Respondebatq; ei absalon. Uidentur mihi sermões tui boni ⁊ iusti: sed non ẽ q̄ te audiat ꝯstitutꝰ a rege. Dicebatq; absalon. Quis me cõstituat iudicẽ super terrã vt ad me veniant oẽs q̄ hñt negotiũ ⁊ iuste iudicem? Sed ⁊ cũ accederet ad eũ hõ vt salutaret illum: extendebat manũ suã: ⁊ apprehendens osculabat̃ eũ.

B Faciebatq; hoc oi isrl̃ venieñti ad iudiciũ vt audiret̃ a rege: ⁊ sollicitabat corda viroꝝ isrl̃. Post q̄draginta autẽ annos dixit absalon ad regẽ dauid. Uadã ⁊ reddã vota mea q̄ voui dño in hebron. Uouens enim vouit seruus tuus cũ esset i gessur syrie dicens. Si reduxerit me dñs in hierlm: sacrificabo dño. Dixitq; ei rex dauid. Uade in pace. Et surrexit ⁊ abijt i hebron. Misit autẽ absalõ exploratores in vniuersas tribꝰ isrl̃ dicẽs. Stati vt audieritꝭ clangorẽ buccine: dicite: Regnabit absalõ in hebron. Porro cũ absalon ierũt ducenti viri de hierlm vocati: euntes simplici corde et cãꝫ penitꝰ ignorãtes. Accersiuit q̄ꝫ absalon achitofel gilonitẽ ꝯsiliariũ dauid

C de ciuitate sua gilo. Cunq; imolaret victimas facta ẽ cõiuratio valida: pp̃lus q; cõcurrẽs augebat̃ cũ absalõ. Uenit igit̃ nũciꝰ ad dauid dicens. Toto corde vniuersus isrl̃ seq̄t̃ absalon. Et ait dauid seruis suis q̄ erãt cũ eo in hierlm Surgite. Fugiamꝰ: neq; enĩ erit nobis effugiũ a facie absalon. Festinate egredi: ne forte veniẽs occupet nos: ⁊ impellat sup nos ruinã: et pcutiat ciuitatem in ore gladij. Dixerũtq; ſui regꝭ ad eũ: Oia q̄cunq; pcepit dñs nr̃ rex libenter exeq̄mur serui tui. Egressus est ergo rex et vniuersa domꝰ eiꝰ pedibꝰ suis. Et reliquit rex decẽ mlieres ꝯcubinas ad custodiendã domũ.

D Egressusq; rex ⁊ ois israel pedibus suis stetit pcul a domo: et vniuersi serui eiꝰ ambulabãt iuxta eũ: ⁊ legiones cerethi ⁊ felethi ⁊ omẽs gethei pugnatores validi sexcẽti viri qui secuti eũ fuerãt de geth pedites pcedebãt regẽ. Dixit aũt rex ad ethai getheũ. Cur venis nobiscũ? Reuertere et habita cũ rege: q2 pegrinus es ⁊ egressus es de loco tuo. Heri venisti: et hodie cõpelleris nobiscũ egredi? Ego aũt vadã quo iturus sum. Reuertere et reduc frẽs tuos: ⁊ dominꝰ faciet tecũ miscdiam ⁊ veritatem: q2 ostẽdisti grãm et fidẽ.

E Ruth. I. C. Et rñdit ethai regi dicẽs: Uiuit dñs et viuit dñs meꝰ rex: qm̃ in q̄cunq; loco fuerꝭ dñe mi rex siue in morte siue i vita: ibi erit ſuꝰ tuus. Et ait dauid ethai. Ueni et trãsi. Et trãsiuit ethai gethеus ⁊ rex: ⁊ oẽs viri q̄ cũ eo erãt: ⁊ reliq̄ multitudo. Oẽsq; flebant voce magna: ⁊ vniuersus populus trãsibat. Rex quoq; trãsgrediebat̃ torrentẽ cedron: ⁊ cũctus pp̃lus incedebat ꝯtra viã oliue q̄ respicit ad desertũ. Uenit aũt ⁊ sadoch sacerdos: ⁊ vniuersi leuite cũ eo portãtes arcã federꝭ dei: ⁊ deposuerũt arcã dei. Et ascẽdit abiathar: donec expletꝰ esset ois pp̃ls qui egressus fuerat ď ciuitate. Et dixit rex ad sadoch

F Reporta arcã dei in vrbẽ. Si inuenero grãm in ocul̃ dñi: reducet me et ostẽdet mihi eã et tabernaculũ suũ: si aũt dixerit mihi: nõ places: psto sũ: faciat qď bonuꝫ est coram se. Et dixit rex ad sadoch sacerdotẽ. O vidẽs reuertere i ciuitatẽ in pace: ⁊ achimaas filiꝰ tuꝰ ⁊ ionathã filiꝰ abiathar duo filij vr̃i sint vobiscũ. Ecce ego abscõdar in cãpestribꝰ deſti: donec veniat sermo a vobis indicãs mihi. Reportauerunt ḡ sadoch ⁊ abiathar arcã dei in hierlm: ⁊ mãserũt ibi. Porro dauid ascẽdebat cliuũ oliuarũ scãdens ⁊ flens: nudis pedibꝰ incedẽs ⁊ operto capite. Sed ⁊ ois pp̃ls q̄ erat cũ eo opto capite ascẽdebat plorãs. Nũciatum est aũt dauid q; achitofel esset in ꝯiuratione cũ absalon.

G Dixitq; dauid: Infatua q̄so dñe ꝯsiliũ achitofel. Cũq; ascẽderet dauid sũmitatẽ montꝭ in q̄ adoraturus erat dñm: ecce occurrit ei chusi arachites scissa veste et terra pleno capite. Et dixit ei dauid. Si venerꝭ mecũ: eris mihi oneri: si aũt in ciuitatẽ reuertaris et dixeris absalon: seruꝰ tuus sũ rex: patere me viuere sicut fui seruus patris tui: sic ero seruus tuꝰ: dissipabis ꝯsiliũ achitofel. I. 17. C. Habes autem tecũ sadoch ⁊ abiathar sacerdotes: ⁊ oẽe vbũ qďcũq; audieris i domo regꝭ: indicabis sadoch et abiathar sacerdotibꝰ. Sũt eni cum eis duo filij eoꝝ achimaas filius sadoch: et ionathan filius abiathar: ⁊ mittetꝭ per eos ad me oẽe vbũ qď audieritꝭ. Ueniente ergo chusi amico dauid in ciuitatem: absalon quoq; ingressus est hierusalem: et achitofel cum eo. XVI

Margin references: B. 13. G. (beside "cũ esset i gessur syrie")

A

c Unq; dauid trāsisset paululum montē verticē: apparuit siba puer miphiboseth in occursū ei⁹ cū duob⁹ asinis qui onerati erāt ducentis panib⁹: ꝛ centum alligaturē vue passe: ꝛ septē massis palatarū ꝛ duob⁹ vtrib⁹ vini. Et dixit rex sibe. Quid sibi volunt hec? Rn̄ditq; siba: Dn̄e mi rex asini domesticis regē vt sedeāt: ꝛ panes ꝛ palate ad vescendū pueris tuis: vinū aūt vt bibat si quis defecerit ī deserto. Et ait rex: Ubi est fili⁹ dn̄i tui? Rn̄ditq; siba regi. Remāsit in hierl̄m dicēs: Hodie restituet mihi dom⁹ isrl̄ regnuz pr̄is mei. Et ait rex sibe. Tua sint oīa que fuerūt miphiboseth. Dixitq; siba. Oro vt inueniā grām corā te dn̄e mi rex. Uenit er-

B go rex dauid vsq; bahurim. Et ecce egre

3.Re.2.b diebat̄ inde vir de cognatione domus saul noīe semei fili⁹ gera ꝓcedebatq; egrediens: ꝛ maledicebat: mittebatq; lapides ꝯtra dauid ꝛ ꝯtra vniuersos s̄uos regē dauid. Oīs aūt ppl̄s ꝛ vniuersi bellatores a dextro ꝛ a sinistro latere regis incedebāt. Ita aūt loq̄bat̄ semei cū malediceret regi: Egredere egrederer vir sāguinū ꝛ vir belial. Reddidit tibi dn̄s vniuersū sanguinū dom⁹ saul: q̄m inuasisti regnū ꝓ eo: ꝛ dedit dn̄s regnū ī manu absalon filij tui: ꝛ ecce p̄mūt te mala tua q̄m vir sanguinū es. Dixit autē abisai fili⁹ saruie regi. Quare maledicit canis h̄ moritur⁹ dn̄o meo regi? Uadaz

1.19.b ꝛ amputabo caput ei⁹. Et ait rex: Quid

Ecci.23.c mihi ꝛ vobis ē filij saruie? Dimittite eū vt maledic[..]. Dn̄s enī p̄cepit ei vt malediceret dauid. Et si q̄s ē q̄ audeat dice

C re q̄re sic fecerit? Et ait rex abisai: ꝛ vniuer

1.20.b sis seruis suis. Ecce fili⁹ me⁹ q̄ egressus est de vtero meo q̄rit aīam meā: quāto magis h̄ filius gemini maledicet mihi? Dimittite eū vt maledicat iuxta p̄ceptū dn̄i si forte respiciat dn̄s afflictionē meā: ꝛ reddat mihi dn̄s bonū ꝓ maledictione hac hodierna. Ambulabat itaq; dauid ꝛ socij ei⁹ p̄ viā cū eo: semei autē ꝑ iugū monti ex latere ꝯtra illū gradiebat̄ maledicēs: ꝛ mittēs lapides aduersum eū terrāq; spargēs. Uenit itaq; rex dauid ꝛ vniuersus ppl̄s cū eo lassus: et refocillati sunt ibi. Absalon autē ꝛ oīs ppl̄s ei⁹ ingressi sunt hierl̄m: s; ꝛ achitofel cū eo. Cū aūt venissʒ chusi arachites amic⁹ dauid ad absalon: locut⁹ ē ad eū. Salue rex: salue rex. Ad quez absalon. Hec ē inq̄t gr̄a tua ad amicū tuū? Quare nō iuisti cū amico tuo? Rn̄ditq; chu

D si ad absalon. Nequaq̄: q̄ illi⁹ ero quē elegit dn̄s: ꝛ oīs h̄ ppl̄us ꝛ vniuersus israel: ꝛ cū eo manebo. Sed vt ꝛ hoc inferā: cui ego seruitur⁹ sum? Nōne filio regis? Sicut parui pr̄i tuo: ita parebo ꝛ tibi. Dixit aūt absalō ad achitofel. Inite

1.Pa.27.b ꝯsiliū q̄d agere debeam⁹. Et ait achitofel ad absalon. Ingredere ad ꝯcubinas pr̄is tui q̄s dimisit ad custodiendaz domū: vt cū audierit oīs isrl̄ q̄ fedaueris pr̄em tuū: roborent̄ tecū man⁹ eoꝝ. Tetenderūt ergo absalon tabernaculū ī solario: ingressusq; ē ad ꝯcubinas patris sui corā vniuerso isrl̄. Cōsiliū aūt achitofel q̄d dabat in dieb⁹ illis q̄si si q̄s ꝯsuleret deū. Sic erat oē ꝯsiliū achitofel: ꝛ cū esset cū dauid ꝛ cū esset cū absalon.

XVII

A Ixit ḡ achitofel ad absa

b lon: Eligam mihi duodeci milia viroꝝ: ꝛ ꝯsurgēs ꝑsequar dauid hac nocte: ꝛ irruens sup̄ eū q̄ppe q̄ lassus ē solutē manib⁹: ꝑcutiā eū. Cūq; fugerit oīs ppl̄s qui cū eo est: ꝑcutiā regē desolatū: ꝛ reducā vniuersuz ppl̄m quō vn⁹ hō reuerti solet. Unū. i. virū tu q̄ris: ꝛ oīs ppl̄s erit in pace. Placuitq; s̄mo ei⁹ absalon ꝛ cūctis maiorib⁹ natu isrl̄. Ait aūt absalon. Uocate chusi arachitē: ꝛ audiam⁹ quid etiā ip̄e dicat. Cūq; venisset chusi ad absalon: ait absalō ad eū: Huiuscemōi s̄monē locutus ē achitofel. Facere debem⁹ an nō? Q̄d das ꝯsi

B liū? Et dixit chusi ad absalon. Nō est bonū ꝯsilium q̄d dedit achitofel hac vice. Et rursum intulit chusi: Tu nosti pr̄em tuū ꝛ viros qui cū eo sūt esse fortissimos ꝛ amaro aīo: veluti si vrsa raptē catul̄ in saltu seuiat. Sed ꝛ p̄r tu⁹ vir bellator est: nec morabit̄ cū pp̄lo. Forsitan nunc latitat in foueis aut ī vno quo voluerit loco: ꝛ cū ceciderit vn⁹ q̄libet in principio: audiet quicūq; audierit: ꝛ dicet: Facta ē plaga in pp̄lo qui seq̄bat̄ absalō. Et fortissim⁹ quisq; cui⁹ cor est q̄si leonis: pauore soluet̄. Scit enī oīs ppl̄s is-

C rael fortē esse pr̄em tuū ꝛ robustos oēs qui cū eo sunt. Sed hoc mihi videt̄ rectū esse ꝯsiliū. Cōgreget̄ ad te vniuersus ppl̄s isrl̄ a dan vsq; bersabee q̄si arena marē innūerabil̄ ꝛ tu eris in medio eorū: ꝛ irruem⁹ sup̄ eū in q̄cūq; loco inuētus fuerit: ꝛ op̄iemus eū sicut cadere solet ros sup̄ terrā: ꝛ nō relinq̄m⁹ de viris qui cū eo sūt nec vnū quidē. Q̄ si vrbē aliquā fuerit ingressus: circundabit oīs

isrl ciuitati illi funes: ⁊ trahemꝰ eā ī torrentē: vt nō repiat nec calculꝰ quidē ex ea. Dixitqꝫ absalon ⁊ oēs viri isrl. Melius est ↄsiliū chusi arachite ↄsilia achitofel. Dn̄i aūt nutu dissipatū est consiliuꝫ achitofel vtile vt induceret dn̄s sup absalon malū. Et ait chusi sadoch ⁊ abiathar sacerdotibꝰ: Hoc ⁊ hoc mō ↄsilium dedit achitofel absalon ⁊ seniorībꝰ isrl: et ego tale ⁊ tale dedi ↄsiliū. Nūc ḡ mittite cito: ⁊ nunciate dauid dicentes: Ne moreris nocte hac in cāpestribꝰ deserti: sed absqꝫ dilatiōe transgredere: ne forte absorbeat rex: ⁊ ois ppl's qui cū eo est. Jonathas aūt ⁊ achimaas stabāt iuxta fontē rogel. Abijt ancilla ⁊ nūciauit eis ⁊ illi ꝓfecti sunt vt referrēt ad regē dauid nūciū. Nō eni poterāt videri aut introire ciuitatē. Uidit aūt eos qdā puer: ⁊ indicauit absalō. Illi vo ↄcito gradu ingressi sūt domū cuiusdā viri ī haburī

E q̄ hēbat puteū in vestibulo suo: ⁊ descēderūt in eū. Tulit aūt mlr: ⁊ expādit velamē sup os putei q̄si siccās ptisanas ⁊ sic latuit res. Cūqꝫ venissent s̄ui absalō in domū ad mlierē dixerūt: Ubi ē achimaas ⁊ ionathas. Et rn̄dit eis mulier. Trāsierūt festināter gustata paululū aqua. At hi qui q̄rebāt cū n̄ repperissēt: reuersi sūt in hierlm. Cūqꝫ abissent: ascēderūt illi de puteo ⁊ pgētes nūciauerūt regi dauid: ⁊ dixerūt. Surgite ⁊ transite cito fluuiū: qm̄ huiuscemōi dedit ↄsiliū ↄtra vos achitofel. Surrexit ḡ dauid et ois pplus qui cū eo erat: ⁊ trāsierūt ior-

F danē donec dilucesceret anq̄ꝫ denudaretur vbū: ⁊ nec vnꝰ quidē residuꝰ fuit q̇ nō trāsiret fluuium. Porro achitofel videns q nō fuisset factū cōsiliū suū: strauit asinū suū: surrexitqꝫ ⁊ abijt ī domū suā et in ciuitatē suā: ⁊ disposita domo sua suspēdio interijt: ⁊ sepultꝰ est in sepulchro p̄ris sui. Dauid aūt venit in castra: ⁊ absalon trāsijt iordanē ipē ⁊ oēs viri isrl cū eo. Amasā vo ↄstituit absalon ꝓ ioab sup exercitū. Amasa autem erat filiꝰ viri qui vocabat iethra d̄ hiezreli q̇ ingressus ē ad abigail filiā naas

G sororē saruie q̄ fuit mr ioab. Et castrametatꝰ est isrl cū absalon ī terra galaad. Cū venisset dauid in castra sobi filiꝰ naas de rabbath filiorꝫ āmon ⁊ machir filius amihel de lodabar: ⁊ berzellai galaadites de rogelim obtulerūt ei stratoria ⁊ tapetia ⁊ vasa fictilia: frumētuꝫ: et hordeū ⁊ farinā et polentā ⁊ fabā ⁊ lentem ⁊ frixū oleo cicer ⁊ mel ⁊ butyrum: oues et pingues vitulos: dederūtqꝫ dauid ⁊ pplo q̇ cū eo erat ad vescēdū. Suspicati enim sunt pplm fame ⁊ siti fatigari: in deserto.

XVIII

A Gitur ↄsiderato dauid pplo suo: ↄstituit sup eos tribunos ⁊ centuriones: et dedit ppli tertiā ptem sub manu ioab: et tertiā ptē sub manu abisai filij saruie fratris ioab: ⁊ tertiā ptem sub manu ethai qui erat de geth. Dixitqꝫ rex ad pplm. Egrediar ⁊ ego vobiscū. Et rn̄dit pplus: Nō exibis. Siue eni fugerimꝰ nō magnope ad eos de nobis ptinebit: siue media ps ceciderit e nobis nō satis curabūt: q̄r tu vnꝰ solus ꝓ decē milibꝰ cōputaris. Meliꝰ est igit vt sis nobis in vrbe p̄sidio. Ad q̄s rex ait: Qd̄ vobis videt rectū: hoc faciaꝫ. Stetit ḡ rex iuxta portā. Egrediebatqꝫ pplus p turmas suas centeni: ⁊ milleni. Et p̄cepit

B rex ioab ⁊ abisai ⁊ ethai dicēs: Seruate mihi puerꝫ absalon. Et ois ppl's audiebat p̄cipientē regē cūctis principibus ꝓ absalon. Itaqꝫ egressus ē ppl's in cāpuꝫ ↄtra isrl ⁊ factū est p̄liū ī saltu effraim. Et cesus ē ibi pplus isrl ab exercitu dauid: factaqꝫ est plaga magna in die illa viginti miliū. Fuit aūt ibi p̄lium dispersum sup faciē ois terre ⁊ multo plures erāt q̄s saltus ↄsumpserat de pplo q̄ꝫ hi q̄s vorauerat gladiꝰ in die illa. Accidit aūt vt occurreret absalon seruis dauid: sedens mulo. Cūqꝫ ingressus fuisset mulus subter ↄdēsam quercū ⁊ magnā: adhesit caput eiꝰ quercui: ⁊ illo suspēso inter celū ⁊ terrā: mulꝰ cui insederat ptrāsiuit. Uidit aūt hoc quispiā: ⁊ nūciauit

C ioab dicens: Uidi absalon pendere de quercu. Et ait ioab viro q̇ nunciauerat ei: Si vidisti q̄re nō ↄfodisti eū cum terra: ⁊ ego dedisseꝫ tibi decē argēti siclos et vnū baltheuꝫ? Qui dixit ad ioab: Si appēderes in manibꝰ meis mille argēteos: nequaqꝫ mitterē manū meā in filium regis. Audiētibꝰ ei nobis p̄cepit rex tibi et abisai ⁊ ethai dicēs: Custodite mihi puerꝫ absalon. Sed ⁊ si fecissem ↄtra aiam meā audacter neq̄qꝫ hoc regē latere potuissꝫ: ⁊ tu stares ex aduerso. Et ait ioab: Nō sicut tu vis: sꝫ aggrediar eū corā te. Tulit ḡ ioab tres lāceas in manu

D sua: ⁊ infixit eas in corde absalon. Cūqꝫ adhuc palpitaret herēs ī quercu: cucurrerūt decē iuuenes armigeri ioab: ⁊ pcutiētes interfecerūt eū. Cecinit aūt ioab

Josue.7.d buccina ꝛ retinuit pplm ne ꝓseq̄ref fugientē isrl: volens ꝑcere mltitudini. Et tulerūt absalon ꝛ ꝓiecerūt eū in saltu i foueā grādē ꝛ cōportauerūt sup eū acer uū lapidū magnū nimis. Ois aūt israel fugit in tabernacla sua. Porro absalon erexerat sibi cū adhuc viueret titulū q̄ ē in valle regꝭ. Dixerat ei. Nō habeo filiū ꝛ hoc erit monimētū noīs mei: vocauitq̄ titulū noīe suo ꝛ appellaf man⁹ absalon vsq̄ ad hāc diē. Achimaas aūt filı⁹ sadoch ait: Currā ꝛ nunciabo regi: q2 iudiciū fecerit ei de⁹ de maū inimicorū ei⁹. Ad quē ioab dixit: Nō eris nūci⁹ in hac die: sꝫ nūciabis i alia. Hodie nolo te nūciare. Fili⁹ eni regꝭ ē mortu⁹. Et ait ioab chusi: Vade: ꝛ nūcia regi q̄ vidisti. Adorauit chusi ioab: ꝛ cucurrit. Rurs⁹ aūt achimaas filius sadoch: dixit ad ioab: Quid ipedit si etiā ego curro p⁹ chusi? Dixitq̄ ei ioab. Quid vis currere fili mi? Veni huc. Nō eris boni nūcij baiulus. Qui rn̄dit: Quid eni si cucurrero? Et ait ei: Curre: Currēs ꝫ achimaas per viā cōpendij trāsiuit chusi. David autē sedebat inter duas portas. Speculator vero q̄ erat in fastigio porte sup murū: eleuās oclos vidit hoiem currētē solū: ꝛ exclamās indicauit regi. Dixitq̄ rex. Si sol⁹ est: bon⁹ est nūci⁹ in ore ei⁹. Properāte aūt illo ꝛ accedēte ꝓpi⁹ vidit speculator hoiem alteꝝ currentē: ꝛ vociferās in culmie ait: Appet mihi alter hō: currēs solus. Dixitq̄ rex. Et iste bon⁹ ē nunci⁹. Speculator aūt ꝯtēplor ait cursum priorꝭ q̄si cursum achimaas filij sadoch. Et ait rex. Vir bon⁹ est: ꝛ nūcium portās bonū venit. Clamās aūt achimaas dixit ad regē: Salue rex. Et adorans regem coram eo pron⁹ in terrā ait: Benedict⁹ dn̄s de⁹ tu⁹ q̄ ꝯclusit hoies q̄ leuauerūt man⁹ suas ꝯtra dn̄m meū regē. Et ait rex. Est ne pax puero absalō? Dixitq̄ achimaas. Vidi tulmutū magnuꝫ cū mitteret ioab seru⁹ tu⁹ o rex me ſuū nescio aliud. Ad quē rex: trāsi ait: et sta hic. Cūq̄ ille trāsisset ꝛ staret: apparuit chusi. Et veniēs ait: Bonū apporto nūciū dn̄e mi rex. Judicauit eni ꝓ te dn̄s hodie de manu oīm q̄ surrexerunt cōtra te. Dixit aūt rex ad chusi: Est ne pax puero absalon? Cui rn̄dens chusi: fiāt inq̄t sicut puer inimici dn̄i mei regis: ꝛ vniuersi qui ꝯsurgūt aduersus eū in malū. Contristat⁹ itaq̄ rex: ascēdit cenaculuꝫ porte ꝛ fleuit. Et sic loq̄baf vadēs. Fili J.19.a

mi absalon: absalon fili mi. Quis mihi tribuat vt ego moriar ꝓ te? Absalon fili mi: fili mi absalon.

XIX

N Unciatū ē aūt ioab q̄ rex fleret ꝛ lugeret filiū suū: ꝛ ỽsa ē victoria in luctū in die illa oī ppl̄o. Audiuit eni ppl's in dei illa dici: dolet rex sup filio suo. Et declinauit ppl's i die illa ingredi ciuitatē quō declinare solet ppl's ỽsus ꝛ fugiēs de ꝑlio. Porro rex operuit caput suuꝫ: ꝛ clamabat voce magna. Fili mi absalon: absalon fili mi. Jngressus ergo ioab ad regē in domū dixit: Cōfudisti hodie vult⁹ oīm ſuoꝝ tuoꝝ q̄ saluā fecerūt aīam tuā: ꝛ aīam filioꝝ tuorū ꝛ filiaꝝ tuaꝝ: ꝛ aīam vxoꝝ tuarum ꝛ aīam ꝯcubinaꝝ tuaꝝ. Diligꝭ odiētes te ꝛ odio habes diligētes te. Et ondisti hodie q2 nō curas de ducib⁹ tuis ꝛ de seruis tuis: ꝛ vere cognoui modo: q2 si absalon viueret ꝛ oēs nos occubuissemus: tūc placeret tibi. Nūc igif surge ꝛ ꝓcede: ꝛ alloquens satisfac ſuis tuis. Juro eni tibi ꝑ dn̄m q̄ si nō exieris: nec vnus q̄dē remāsur⁹ sit tecū nocte hac: ꝛ peius erit hoc tibi q̄ oia mala q̄ venerūt sup te ab adolescētia tua vsq̄ in pn̄s. Surrexit ꝫ rex: ꝛ sedit in porta. Et omi ppl'o nūciatū est q̄ rex sederet i porta. Venitq̄ vniuersa mltitudo corā rege: isrl' aūt fugit in tabernacla sua. Ois q̄ꝫ ppl's certabat in cūctꝭ tribub⁹ isrl' dicēs: Rex liberauit nos d̄ maū inimicoꝝ nr̄oꝝ: ip̄e saluauit nos d̄ manu philistinoꝝ: ꝛ nūc fugit de terra ꝓpter absalon. Absalon aūt quē vnxim⁹ sup nos: mortu⁹ est in bello. Vsq̄ q̄ siletꝭ: ꝛ nō reducitꝭ regem. Et ꝯsiliū toti⁹ isrl' venit ad regē. Rex vero dauid misit ad sadoch ꝛ abiathar sacerdotes: dicēs: Loquimini ad maiores natu iuda dicētes: Cur venitꝭ nouissimi ad reducēdū regē in domū suā? Sermo aūt ois isrl' ꝑuenerat ad regem i domo ei⁹: q2 dixerat rex. Hec dicetis ad ppl'm. Frēs mei vos: os meū ꝛ caro mea vos. Quare nouissimi reducitꝭ regē? Et amase dicite: Nonne os meū es ꝛ caro mea? Hec faciat mihi de⁹ ꝛ hec addat: si non mgr̄ militie fuerꝭ corā me omi tp̄e ꝓ ioab. Et iclinauit cor oīm viroꝝ iuda q̄si viri vni⁹. Miserūtq̄ ad regē dicentes. Reuertere tu ꝛ oēs ſui tui. Et reuersus est rex. Et venit vsq̄ iordanē. Et ois iuda venit vsq̄ in galgala vt occurreret regi ꝛ traduceret eū iordanem. Festinauit aūt semen fili⁹ gera filij gemini de ba- 3.Re.2.b.

E

F

G

A

3.18.g

B

C

huri: ꝛ deſcēdit cū viris iuda in occurſū regis: dauid cū mille viris ꝺ beniamin: ꝛ ſiba puer de domo ſaul ꝛ ꝗndecim filiȷ̄ eiꝰ ac viginti ſerui erāt cū eo. Et irrūpētes iordanē añ regē trāſierūt vada vt traducerēt domū regis ꝛ facerēt iuxta iuſſionē eiꝰ. Semei aūt filiꝰ gera ꝓſtratꝰ corā rege cū iā trāſiſſet ior-

D danē dixit ad eū. Ne reputes mihi dñe mi iniquitatē: neq̄ memineris iniuriarū ſerui tui in die qua egreſſus es dñe mi rex de hierlm: neq̄ ponas rex in corde

§.16.b tuo. Agnoſco eñ ſeruꝰ tuꝰ pctm̄ meū: et idcirco hodie primꝰ veni de oī domo ioſeph: deſcēdiq̄ i occurſū dñi mei regis. Rñdens vo abiſai filiꝰ ſaruie: dixit. Nūquid ꝓ his verbis nō occidet̄ ſemei q̄ maledixit xp̄o dñi? Et ait dauid.

§.16.b Quid mihi et vobis filiȷ̄ ſaruie? Cur efficimini mihi hodie in ſathan? Ergo ne hodie interficiet̄ vir in iſrl? An ignoro hodie me factū regē ſup iſrl? Et ait rex ſemei. Nō morieris. Jurauitq̄ ei. Miphiboſeth quoq̄ filiꝰ ſaul deſcēdit i occurſū regis illotis pedibꝰ ꝛ itōſa barba: veſteſq̄ ſuaꝝ nō lauerat a die q̄ egreſſus fuerat rex vſq̄ ad diē reuerſionis eius in pace. Cūq̄ occurriſſet regi: dixit ei rex. Quare non veniſti mecū miphiboſeth. Et rñdens ait. Dñe mi rex ſeruꝰ

E meꝰ cōtēpſit me. Dixitq̄ ei: ego famulus tuꝰ vt ſterneret mihi aſinū ꝛ deſcendēs abirē cū rege. Claudꝰ eñ ſū ſeruꝰ

§.16. tuꝰ. Inſup ꝛ accuſauit me ſuū tuū ad

§.14.d. te dñm meū regē. Tu aūt dñe mi rex ſi

Gen.33.b. cut angelꝰ dei es: fac qꝺ placitū eſt tibi

Heſter.15.d Neq̄ eñ fuit domꝰ pr̄is mei niſi mor-

§.9.b ti obnoxia dño meo regi: tu aūt poſuiſti me ſeruū tuū int̄ ꝯuiuas mēſe tue. Quid ḡ habeo iuſte q̄rele: aut q̄d poſſū vltra vociferari ad regē? Ait ḡ ei rex. Quid vltra loq̄ris? Firmū ē qꝺ locutꝰ ſū. Tu ꝛ ſiba diuidite poſſeſſiōes. Rñditq̄ miphiboſeth regi. Etiā cuncta accipiat poſtq̄ reuerſus ē dñs meꝰ rex pacifice i

3.Re.2.b. domū ſuā. Berzellai quoq̄ galaadites ſenex valde deſcēdēs ꝺ rogelim traduxit

F regē iordanē parꝰ etiā vltra fluuiū ꝓſeq̄ eū. Erat aūt berzellai galaadites ſenex valde .i. octogenerius: ꝛ ip̄e ꝓbuit alimēta regi cū moraret̄ i caſtris. Fuit quippe vir diues nimis. Dixit itaq̄ rex ad berzellai. Ueni mecū vt requieſcas ſecurꝰ i hierlm. Et ait berzellai ad regē. Quot ſūt dies ānoꝝ vite mee vt aſcendā cū rege in hierlm? Octogenariꝰ ſum hodie. Nūquid viget ſenſus mei ad diſcernēdū ſuaue aut amaꝝ: aut delectare pōt ſeruū tuū cibꝰ aut potꝰ: vl' audire poſſū vltra vocē cantoꝝ atq̄ cātatricū? Quare ſeruꝰ tuꝰ ſit oneri dño meo regi? Paululū ꝓcedā famulꝰ tuꝰ ab iordane tecū. Nō indigeo hac viciſſitudie: ſed obſecro vt reuertar ſeruꝰ tuus: ꝛ moriar in ciuitate mea: ꝛ ſepeliar iuxta ſepulchꝝ pr̄is mei ꝛ mr̄is mee. Eſt aūt ſeruꝰ tuꝰ chamaā ip̄e vadat tecū dñe mi rex: ꝛ fac ei q̄cq̄d bonū tibi

G videt̄. Dixit itaq̄ ei rex. Mecū trāſeat chamaā: ꝛ ego faciā ei q̄cq̄d tibi placuerit ꝛ oē qꝺ petieris a me impetrabis. Cūq̄ trāſiſſet vniuerſus ppl's ꝛ rex iordanē: reſtitit: ꝛ oſculatꝰ ē rex berzellai et bñdixit ei: ꝛ ille reuerſus ē i locū ſuū. Trāſiuit ḡ rex i galgalā ꝛ chamaā cū eo. Oīs aūt ppl's iuda traduxerat regē et media tm̄ ꝑs affuerat de ppl'o iſrl. Itaq̄ oēs viri iſrl ꝯcurrētes ad regē: dixerūt ei. Quare te furati ſūt fr̄es nr̄i viri iuda: ꝛ traduxerūt regē ꝛ domū eiꝰ iordanē: oēſq̄ viros dauid cū eo? Et rñdit oīs vir iuda ad viros iſrl. Quia mihi ꝓpior eſt rex. Cur iraſceris ſuper hac re? Nūquid ꝯmedimus aliquid ex rege: aut mūera nobis data ſūt. Et rñdit vir iſrl ad viros iuda ꝛ ait. Decē ꝑtibus maior ego ſū apꝺ regē magiſq̄ ad me ꝑtinet dauid q̄ ad te. Cur feciſti mihi iniuriā: ꝛ ñ mihi nūciatū ē priori vt reducerē regē meū? Durius aūt rñderūt viri iuda viris iſrael.

XX

A

a Ccidit quoq̄ vt ibi eēt vir belial nomie ſiba filiꝰ bochri vir gemineus: ꝛ cecinit buccia: ꝛ ait. Nō ē nobis ꝑs i dauid neq̄ hereditas i filio iſai. Reuertere i tabernacl'a tua iſrl. Et ſepatꝰ ē oīs iſrl a dauid: ſecutuſq̄ ē ſiba filiū bochri: viri aūt iuda adheſerūt regi ſuo a iordane vſq̄ i hierlm. Cūq̄ veniſſet rex i domū ſuā i hierlm: tulit decē mlieres ꝯcubinas q̄s dereliq̄rat ad cuſtodiēdā domū: ꝛ tradidit eas in cuſtodiam alimēta eis ꝓbēs. Et nō ē ingreſſus ad eas ſ; erāt clauſe vſq̄ i diē mortis ſue i viduitate viuētes. Dixit āt rex amaſe. Cōuoca mihi oēs viros iuda i diē tertiū ꝛ tu adeſto pn̄s. Abijt ḡ ama-

B ſa vt ꝯuocaret iudā ꝛ moratꝰ ē extra palatiū qꝺ ei ꝯſtituerat rex. Ait āt dauid

§.16.c ad abiſai. Nūc magis afflictur' ē nos ſiba filiꝰ bochri q̄ abſalō. Tolle ḡ ſuos dñi tui ꝛ ꝑſeq̄re eum: ne forte inueniat

ciuitates mūitas ⁊ effugiat nos. Egres
si sūt ḡ cū eo viri ioab cerethi q̄z ⁊ fele-
thi: ⁊ oēs robusti exierunt de hierl̄m ad
C ꝑseq̄ndū siba filiū bochri. Cūq; ille es-
sent iuxta lapidē grandē q̄ ē in gabaō:
amasa veniēs occurrit eis. Porro ioab
vestit⁹ erat tunica stricta ad mēsuram
habit⁹ sui ⁊ desuꝑ accict⁹ gladio depē-
dēte vsq; ad ilia in vagina q̄ fabricat⁹
3.Re.2.a leui motu egredi poterat ⁊ ꝑcutere. Di
xit itaq; ioab ad amasā. Salue mi frat
Et tenuit manu dextra mentū amase q̄
si osculās eū. Porro amasa nō obserua
uit gladiū quē hēbat ioab. Qui ꝑcussit
eū i latere: ⁊ effudit ītestina ei⁹ i terrā: ⁊
mortu⁹ ē: nec secundū vuln⁹ apposuit.
Joab aūt ⁊ abisai frater ei⁹ ꝑsecuti sūt
D siba filiū bochri. Interea q̄dā viri cū ste
tissent iuxta cadauer amase de socijs io
ab dixerūt: Ecce q̄ esse voluit ꝓ ioab co
mes dauid. Amasa aūt ꝯsꝑsus sanguie
3.2.f. iacebat i media via. Uidit hoc q̄dā vir
q̄ subsisteret oīs ppl̄s ad videndū eū: ⁊
amouit amasā d̄ via ā agrū: ꝯꝑuitq; eū
vestimēto ne subsistarēt trāseūtes ꝓpt
eū. Amoto ḡ illo de via trāsibat oīs vir
sequēs ioab ad ꝑsequēdū siba filiū bo-
E chri. Porro ille transierat ꝑ oēs tribus
isrl̄ vsq; i abelā ⁊ i bethmacha: oēsq; vi
ri electi ꝯgregati fuerāt ad eū. Uenerūt
itaq; ⁊ oppugnabāt eū i abela ⁊ i beth
macha: ⁊ circūdederūt munitiōib⁹ ciui
tatē: ⁊ obsessa ē vrbs. Oīs aūt turba q̄
erat cum ioab moliebat̄ destruere mu
ros. Et exclamauit mulier sapiēs de ci-
uitate. Audite audite: dicite ioab: ap ꝓ
pinq̄ huc ⁊ loquar tecū. Qui cū accessis
F set ad eā: ait illi. Tu es ioab? Et ille rñ-
dit: Ego. Ad quē sic locuta ē. Audi ser
mones ancille tue. Qui rñdit: Audio.
Rursūq; illa: sermo inq̄t dicebat̄ in ve-
teri ꝓuerbio: Qui interrogant interro-
gent i abela ⁊ sic ꝓficiebāt. Nōne ego
sū q̄ rñdeo ꝟitatē in isrl̄: ⁊ tu q̄ris sub-
uertere ciuitatē ⁊ euertere matrē i isrl̄?
Quare ꝑcipitas hereditatē dñi? Rñdēs
q; ioab ait: Absit absit hoc a me: nō ꝑ-
cipito neq; demolior. Non se sic h; res.
Sz hō de monte effraim siba filius bo-
G chri cognomie: leuauit manū suā ꝯtra
regē dauid. Tradite illū solū: ⁊ recede-
mus a ciuitate. Et ait mulier ad ioab:
Ecce caput ei⁹ mittet̄ ad te ꝑ murū. In
gressa est ergo ad oēm ppl̄m: ⁊ locuta ē
eis sapiēter. Qui abscisū caput sibe filij
3.2.g bochri ꝓiecerūt ad ioab. Et ille cecinit
tuba. ⁊ recesserūt ab vrbe vnusq̄sq; i ta
bernacula sua. Joab aūt reuersus ē hie
rusalē ad regē. Fuit ergo ioab suꝑ oēm 3.8.b
exerercitū isrl̄: banaias aūt fili⁹ ioiade
suꝑ deretheos ⁊ feletheos: adurā ꝟo su-
per tributa. Porro iosaphat fili⁹ ahilud
acōmentarijs. Siba aūt scriba: sadoch
ꝟo ⁊ abiathar sacerdotes: hirā autē hi
raites erat sacerdos dauid. XXI

Acta ē q̄z fames in dieb⁹ dauid
f trib⁹ annis iugiter. Et cōsuluit
dauid oraculū dñi dixitq; dñs:
Propter saul ⁊ domū ei⁹ sanguinuz q̄r
occidit gabaonitas. Uocat̄ ergo gaba
onit̄ rex: dixit ad eos: Porro gabaoni
te nō erāt de filijs isrl̄ sz reliq̄e amorre-
orū. Filij q̄ppe isrl̄ iurauerāt eis: ⁊ volu
it saul ꝑcutere eos zelo q̄si ꝓ filijs isrl̄
⁊ iuda. Dixit ḡ dauid ad gaboanitas:
Quid faciā vobis: ⁊ qd̄ erit vr̄i piacu-
lum vt bñdicatis hereditati dñi? Dixe-
rūtq; ei gabaonite: Nō ē nobis suꝑ ar-
gento ⁊ auro q̄stio: sz ꝯtra saul ⁊ cōtra
domū eius: neq; volum⁹ vt interficiat̄
hō de israel: Ad quos rex ait: Quid er-
go vult̄ vt faciā vobis? Qui dixerūt re B
gi: Uirū q̄ attriuit nos ⁊ opꝑssit inique
ita delere debem⁹ vt nec vn⁹ quidē resi
duus sit de stirpe ei⁹ in cūctis finib⁹ isrl̄
Dent̄ nobis septem viri de filijs ei⁹ vt
crucifigam⁹ eos dño in gabaa saul q̄n-
daz electi dñi: Et ait rex: Ego dabo. Pe
percitq; rex miphiboseth filio ionathe
filij saul ꝓpter iusiurādū qd̄ fuit inter
dauid ⁊ ionathan filiū saul. Tulit ita-
q; rex duos filios respha filie ahia: q̄s
peperit saul armoni ⁊ miphibosebt: et
quiq; filios michol filie saul quo genu
erat hadrieli filio berzellai q̄ fuit d̄ mo-
lathi: ⁊ dedit eos in man⁹ gabaonitaꝝ
qui crucifixerūt eos in mōte corā dño
Et ceciderūt hi septē simul occisi in di-
bus messis prime: incipiēte messiōe hor
dei. Tollēs aut respha filia ahia ciliciū
substrauit sibi supra petram ab initio
messis donec stillaret aq̄ suꝑ eos de ce-
lo: ⁊ nō dimisit aues lacerare eos ꝑ diē
neq; bestias ꝑ noctē. Et nūciata sūt da C
uid q̄ fecerat respha filia ahia cōcubi-
na saul. Et abijt dauid ⁊ tulit ossa saul
⁊ ossa ionathe filij ei⁹ a viris iabes ga-
laad q̄ furati fuerāt ea de platea bethsā
in qua suspēderāt eos philistijm cū inter-
fecissent saul in gelboe: ⁊ asportauit in
de ossa saul ⁊ ossa ionathe filij ei⁹: ⁊ col
ligētes ossa eoꝝ q̄ affixi fuerāt: sepelierūt

Josue.9.c

ta cū ossibꝰ saul ⁊ ionathe filij eiꝰ ī ter-
ra beniamin in laterere ī sepulchro cis
pr̄is eius. Feceruntq́ oia q̄ p̄cepat rex ⁊
repropitiatꝰ ⁊ ē deus terre post hec. Fa
ctū est aūt rursū ꝓliū philistinoꝝ adū-
sum isrl̄: ⁊ descendit dauid ⁊ serui eius
cū eo: ⁊ pugnabāt cōtra philistijm. De-
ficiēte autē dauid: iesbidenob q̄ fuit de
1.Re. 17.a genere erafa cuiꝰ ferrū haste trecentas
vncias appendebat: ⁊ accinctꝰ erat en-
se nouo nisus ē ꝑcutere dauid: ꝓsidioq́
ei fuit abisai filiꝰ saruie ⁊ ꝑcussū phili-
D steum interfecit. Tūc iurauerūt viri da
ꝫ.18.a. uid dicētes: Jā nō egredierꝭ nobiscum
ī bellū ne extinguas lucernā isrl̄. Secū-
dum q̄ꝫ fuit bellū in gob cōtra philste-
os. Tūc percussit sobochai de vsathi:
ꝫaph de stirpe arafa de genere gigantuꝫ
Para.20.c Tertiū q̄ꝫ fuit bellū i gob ꝯtra philiste.
os in quo ꝑcussit adeodatꝰ filiꝰ saltus
polymitarius bethleemites goliath ge
theum cuiꝰ hastile haste erat q̄si liciato
rium textētiū. Quartū bellū fuit i geth
in quo vir fuit excelsus q̄ senos in ma-
nibꝰ pedibusq́ habebat digitos. i. vigi
tiquattuo: ⁊ erat d̄ origine arafa: ⁊ blas
phemauit isrl̄. Percussit autē eū iona-
thas filiꝰ sammaa fris dauid. Hi quat-
tuor nati sunt de arafa i geth: ⁊ cecide-
runt in manu dauid ⁊ seruorum eius.

Locutꝰ ē autē dauid XXII
A 1 dn̄o v̄ba carmis huiꝰ: ī die qua
liberauit eū dn̄s de manu oiuꝫ
īimicoꝝ suoruꝫ: ⁊ de manu saul. Et ait:
Dn̄s petra mea ⁊ robur meū: ⁊ saluator
meꝰ. Deꝰ dn̄s fortꝭ meꝰ: sꝑabo ī eū. Scu
tum meuꝫ ⁊ cornu salutꝭ mee: eleuator
meꝰ: ⁊ refugiū meū: saluator meꝰ: de ii-
Ps.17 quitate liberabis me. Laudabilē iuo-
cabo dn̄m: ⁊ ab inimicꝭ meis saluꝰ ero.
Quia circūdederūt me ꝯtritiōes mortꝭ
torrētes belial terruerūt me: funes in-
feri circūdederūt me: ꝑuenerūt me laquei
mortꝭ. Jn tribulatione mea inuocabo
dn̄m: ⁊ ad deū meū clamabo. Et exau-
diet d̄ tēplo scō suo vocē meā. ⁊ clamor
meus veniet ad aures eiꝰ. Cōmota est ⁊
cōtremuit terra: fundamēta mōtiū cō-
cussa sunt ⁊ ꝯquassata: q̄m iratꝰ est eis.
Ascēdit fumus de naribꝰ eiꝰ: ⁊ ignis d̄
ore eiꝰ volauit: carbones succēsi sūt ab
B eo. Et inclinauit celos ⁊ descēdit ⁊ cali
go sub pedibꝰ eius. Et ascēdit sup che-
rubin ⁊ volauit: ⁊ lapsus est sup pēnas
venti. Posuit tenebras in circūitu suo
latibulū: cribrās aquas de nubibꝰ celo
rum. Pre fulgure in cōspectu eiꝰ nubes
succēsi sūt carbones iginis. Tonabit d̄
celo dn̄s ⁊ excelsus dabit vocē suā. Mi
sit sagittas suas ⁊ dissipauit eos: fulgu
ra ⁊ cōsumpsit eos. Et apparuerūt effu
siones maris: ⁊ reuelata sunt fundamē
ta orbis ab increpatione dn̄i: ab ispira-
tione spūs furoris eius. Misit de celo ⁊
assūpsit me: ⁊ traxit me de aquis multꝭ
Liberauit me ab inimico meo potētissi
mo: ⁊ ab his qui oderant me: q̄m robu
stiores me erāt. Preuenit me in die af-
flictōis mee: ⁊ factꝰ est dn̄s firmamētuꝫ
meum. Et eduxit me in latitudineꝫ: li-
berauit me: quia cōplacui ei. Retribuet C
mihi dn̄s ꝫm iusticiā meā: ⁊ ꝫm mūdi-
ciam manuū meaꝝ reddet mihi. Quia
custodiui vias dn̄i: ⁊ nō egi impie a deo
meo. Omia eñ iudicia eiꝰ in cōspectu
meo: ⁊ precepta eius non amoui a me.
Et ero ꝑfectus corā eo: ⁊ custodiā me
ab iniq̄tate mea. Et restituet mihi dn̄s
ꝫm iusticiā meā: ⁊ ꝫm mūdiciā manuū
meaꝝ in cōspectu oculoꝝ suorū. Cū san Ps. 17.
cto sctūs eris: ⁊ cū robusto ꝑfectus. Et
cum electo electꝰ eris: ⁊ cū ꝑuerso ꝑuer
terꝭ. Et ppl̄m pauperē saluū facies: ocu
lisq́ tuis excelsos humiliabis. Quia tu
lucerna mea dn̄e: ⁊ tu dn̄e illuminabis
tenebras meas. Jn te eñ currā accictꝰ:
in deo meo transiliam murū. Deꝰ ima-
culata via eiꝰ: eloquiū dn̄i igne exami-
natum: scutū est omniū sperātiū in se.
Quis est deꝰ p̄ter dn̄m: ⁊ quis deꝰ fortꝭ
p̄ter deum nr̄m? Deus qui accinxit me
fortitudine: ⁊ cōplanauit ꝑfectā viā me
am. Coequās pedes meos ceruis: ⁊ su-
per excelsa mea statuēs me. Docēs ma- Ps.17 et
nus mea ad ꝓliū ⁊ cōponēs q̄si arcum Ps.143.
ereū brachia mea: Dedisti mihi clypeū
salutꝭ tue: ⁊ māsuetudo mea multipli-
cauit me. Dilatabis gressus meos sub-
tus me: ⁊ nō deficiēt tali mei. Persequar Ps.17.
inimicos meos ⁊ ꝯterā: ⁊ n̄ cōuertar do
nec cōsumā eos. Cōsumā eos ⁊ ꝯfringā
vt nō cōsurgāt: cadēt sub pedibꝰ meis. D
Accinxisti me fortitudine ad ꝓliū: icur
uasti r̄sistētes mihi subtꝰ me. Jnimicos
meos dedisti mihi dorsū: odiētes me: ⁊
disꝑdā eos. Clamabūt ⁊ nō erit qui sal-
uet: ad dn̄m: ⁊ non exaudiet eos. Dele-
bo eos vt puluerē terre: quasi lutū ple-
teaꝝ cōminuā eos atq́ cōfringā. Sal-
uabis me a cōtradictionibꝰ ppl̄i mei.
custodies me in caput gentiū. Ppl̄s
quē ignoro seruiet mihi: filij alieni reū

ſtent mihi: auditu auris obedient mihi filij alieni defluxerūt ⁊ cōtrahent in angustijs suis. Uiuit dn̄s ⁊ bn̄dictꝰ deꝰ meus: ⁊ exaltabit deꝰ fortꝫ salutꝫ mee. Deꝰ q̄ das vīdictas mihi: ⁊ deijcis populos sub me. Qui educꝫ me ab inimicis meis: ⁊ a resistētibꝰ mihi eleuas me: a viro iniq̄ liberabis me: Propterea cōfitebor tibi dn̄e ī gētibꝰ ⁊ noī tuo cātabo. Magnificās salutes regꝫ sui: ⁊ faciens mīīcordiā christo suo dauid: ⁊ semini eiꝰ ī sempiternū. XXIII

Ps. 17.
Ro. 15. d.

A

b

Ec aūt sūt vba nouissima q̄ dixit dauid filiꝰ isai. Dixit vir cui cōstitutū ē de christo dei iacob: egregiꝰ psaltes isrl̄. Spūs dn̄i locutꝰ est ꝑ me: ⁊ sermo eius ꝑ linguā meā. Dixit Deꝰ isrl̄ mihi locutꝰ ē fortꝫ isrl̄. Dn̄ator hoīuꝫ iustꝰ: dn̄ator in timore dei. Sicut lux aurore oriēte sole mane absq̄ nubibus rutilat: ⁊ sicut pluuijs germiat herba de terra. Nec tāta est domꝰ mea apō deū: vt pactū eternū iniret mecū firmū in oībus atq̄ munitū. Cūcta em̄ salus mea ⁊ oīs volūtas: nec est quicq̄ ex eo qd̄ nō germinet: Preuaricatores aūt q̄si spine euellent vniuersi: q̄ nō tollunt manibꝰ. Et si q̄s tāgere voluerit eas armabit ferro: ⁊ ligno lāceato: igneq̄ succense cōburent vsq̄ ad nihilū. Hec nomina fortiū dauid. Dauid sedēs in cathedra sapiētissimꝰ princeps inter tres Ipse ē quasi tenerrimꝰ ligni vermiculꝰ qui octingētos interfecit impetu vno.

B

Post hūc eleazar filiꝰ patrui eiꝰ ahoites inter tres fortes q̄ erāt cū dauid qn̄ exprobauerūt philistijm ⁊ cōgregati sunt illuc ī p̄liū. Cūq̄ ascēdissent filij israel: ipse stetit ⁊ ꝑcussit philisteos: donec deficeret manꝰ eiꝰ: ⁊ obrigesceret cum gladio. Fecitq̄ dn̄s salutē magnā in die illa ⁊ ppl̄s qui fugerat reuersus est ad cesorum spolia detrahēda. Et post hūc semmaa filius agge de arari. Et cōgregati sunt philistijm ī statione. Erat quippe ibi ager lente plenus. Cunq̄ fugisset populꝰ a facie philistijm stetit ille ī medio agri: ⁊ tutus est eum. Percussitq̄ philisteos: ⁊ fecit dn̄s salutē magnam. Nec nō: ⁊ an̄ descēderāt tres q̄ erāt pricipes inter triginta: ⁊ venerāt tp̄e messis ad dauid in speluncā odollā. Castra autem philistinoꝝ erāt posita in valle gigantium: ⁊ dauid erat in p̄sidio. Porro statio philistinoꝝ tunc erat in bethleem.

C

Desiderauit ḡ dauid aquam de lacu: ⁊ ait: O si q̄s mihi daret potū aq̄ de cisterna q̄ ē ī bethleē iuxta portā. Irruperūt ḡ tres fortes castra philistinoꝝ: ⁊ hauserūt aquā de cisterna bethleē: q̄ erat iuxta portā ⁊ attulerūt ad dauid. At ille noluit bibere: sꝫ libauit eā dn̄o dicēs. Propitiꝰ sit mihi dn̄s ne faciā hoc. Nū sāguinē hoīuꝫ istoꝝ q̄ ꝓfecti sūt: ⁊ aiaꝝ ꝑiculū bibā? Noluit ḡ bibere. Hec fecerunt tres robustissimi. Abisai q̄ꝫ frater ioab filiꝰ saruie pṙiceps erat de tribus Ip̄e ē q̄ leuauit hastā suā ꝯtra trecētos q̄s interfecit: noīatꝰ ī tribꝰ: ⁊ int̄ tres nobilior: eratq̄ eoꝝ pṙiceps: sꝫ vsq̄ ad tres primos non ꝑuenerat. Et banaias filiꝰ ioiade viri fortissimi magnoꝝ opeꝝ de capseel. Ip̄e ꝑcussit duos leones moab: ⁊ ip̄e descēdit ⁊ ꝑcussit leonē in media cisterna ī diebꝰ niuis. Ipse q̄ꝫ interfecit viꝝ egyptiū virū dignū spectaculo hn̄tem ī manu hastā. Itaq̄ cuꝫ descēdisset ad eū ī virga: vt extorsit hastā de manu egyptij: ⁊ interfecit eū hasta sua. Hec fecit banaias filiꝰ ioiade. Et ip̄e noīatus īter tres robustos q̄ erāt īter trigita nobiliores: verūtn̄ vsq̄ ad tres nō ꝑuenerat. Fecitq̄ eū sibi dauid auricularium a secreto. Asahel frat̄ ioab inter trigita. Eleanan filiꝰ patrui eiꝰ de bethleē. Sēma de arari. Elicha de arodi. Heles de phalti. Hira filiꝰ acces de thecua. Abieser de anathot. Mobōnai d̄ vsathi. Selmō ahoites. Macharai netophatites. Elehp filius baana: ⁊ ipse netophatites Irai filiꝰ ribai: de gebeeth filioꝝ beniamin. Banai pharatonites. Heltai d̄ torrēte gaas. Albialbō arbathites. Azamaueth d̄ beromi. Eliaba de salboni. Filij iasen: ionathan: narā. Sēma de orodi. Haiā filiꝰ sarar arothites. Elifeleth filius aasbai filij maachati. Heliā filiꝰ achitofel gelonites. Esrai d̄ carmelo. Farai de arbi. Igaal filius nathā de soba. Bōni de gaddi. Seleh de ammoni. Naarai berothites armiger ioab filij saruie. Hira hietrites. Gareb ⁊ ipse hietrites. Urias etheꝰ. Oēs trigitaseptem.

1. Para. 11

D

T addidit furor XXIIII

e

dn̄i irasci ꝯtra isrl̄: ꝯmouitq̄ dauid in eis dicētē ad ioab. Uade numera isrl̄ ⁊ iudā. Dixitq̄ rex ad ioab principē exercitus sui. Perambula oēs tribꝰ isrl̄ a dan vsq̄ bersabee: ⁊ numera ppl̄m vt sciā nūerū eiꝰ. Dixitq̄ ioab regi. Adaugeat dn̄s deꝰ tuus ad ppl̄m tuum quātus nūc ē iterūq̄ cētuplicet in

A

1. Para. 21.

conspectu dñi mei regis. Sed quid sibi dñs meꝰ rex vult in re huiuscemõi? Obtimuit ꝯmo aũt regꝭ ꝟba ioab ⁊ pricipũ exercitꝰ. Egressusꝗ̃ ē ioab et principes militũ a facie regis vt numerarent populũ isrł. Cũꝗ̃ ꝑtrãsissent iordanē: venerũt in aroer ad dexterã vrbis q̃ est in valle gad: ⁊ ꝑ iaser trãsierũt in galaad: ⁊ in terrã inferiorē hosdi: ⁊ venerunt in dan silvestria. Circũeũtesꝗ̃ iuxta sidonē transierũt ꝓpe menia tyri ⁊ oẽm terrã euei ⁊ chananei: venerũtꝗ̃ ad meridiē iuda in bersabee: ⁊ lustrata vniuersa terra: affuerũt post nouē mẽses et viginti dies in hierłm. Dedit ꝗ̃ ioab numerũ descriptiõis ppłi regi. Et inuenta sunt de isrł octingẽta milia viroꝝ fortium qui educerẽt gladiũ: ⁊ de iuda quingenta milia pugnatoꝝ. Percussit autem cor dauid eũ postꝗ̃ nũeratꝰ est ppłus. Et dixit dauid ad dñm: Peccaui valde in hoc facto: sed ꝑcor dñe vt transferas iniquitatē serui tui: qꝛ stulte egi nimis. Surrexit itaꝗ̃ dauid mane: et ꝯmo dñi factꝰ est ad gad ꝓpham ⁊ vidẽtē dauid dicẽs: Uade ⁊ loq̃re ad dauid. Hec dicit dñs. Triũ tibi dat̃ optio: elige vnum qđ volueris ex his vt faciã tibi. Cũꝗ̃ venisset gad ad dauid nũciauit ei dicẽs: Aut septē annis veniet tibi fames i terra tua: aut tribꝰ mẽsibꝰ fugies aduersarios tuos ⁊ illi te ꝑsequent̃: aut certe tribꝰ diebus erit pestilẽtia in terra tua. Nũc ergo delibera: ⁊ vide quē rñdeã ei qui me misit ꝯmonē. Dixit aũt dauid ad gad: Coartor nimis. Sꝫ meliꝰ est vt incidã i manꝰ dñi (młte eni miscdie eiꝰ sũt) q̃ in manꝰ hoĩm. Immisitꝗ̃ dñs pestilentiã in isrł: de mane vsꝗ̃ ad tps ꝯstitutũ: ⁊ mortui sunt ex ppło a dan vsꝗ̃ bersabee: septuagita milia viroꝝ. Cũ extẽdisset manũ suam angelꝰ dñi sup hierłm vt disꝑderet eã: misertꝰ ē dñs sup afflictione: ⁊ ait angło ꝑcutiẽti ppłm. Sufficit nũc: ꝯtine manũ tuã. Erat aũt angelus dñi iuxta areã areuna iebusei. Dixitꝗ̃ dauid ad dñm cũ vidisset angelũ cedentē ppłm. Ego sũ q̃ peccaui ⁊ ego iniq̃ egi: isti q̃ oues sũt q̃d fecerũt? Uertat̃ obsecro manꝰ tua ꝯtra me ⁊ ꝯtra domũ pr̃is mei. Uenit aũt gad ꝓpha ad dauid i die illa: ⁊ dixit ei: Ascẽde ⁊ ꝯstitue altare domino in area areuna iebusei. Et ascendit dauid iuxta sermonē gad quem ꝑcepe- perat ei dñs. Cõspiciẽsꝗ̃ areuna animaduertit regē ⁊ seruos eiꝰ trãsire ad se: ⁊ egressus adorauit regē prono vultu i terrã: ⁊ ait: Quid cause ē vt veiat dñs meꝰ rex ad seruũ suũ? Cui dauid ait. Ut emã a te areã: et edificẽ altare dño ⁊ cesset interfectio q̃ grassat̃ in ppło. Et ait areuna ad dauid: Accipiat ⁊ offerat dñs meus rex: sicut placet ei. Habes boues i holocaustũ: ⁊ plaustrũ ⁊ iuga boũ in vsum lignoꝝ. Oia dedit areuna regi. Dixitꝗ̃ areuna ad regē: Dñs deꝰ tuus suscipiat votũ tuũ. Cui rñdens rex ait: Nequaq̃ vt vis: sed emã ꝑcio a te: ⁊ nõ offerã domino deo meo holocausta gratuita. Emit ꝗ̃ dauid areã ⁊ boues: argenti siclis quinq̃ginta: ⁊ edificauit ibi dauid altare dño: ⁊ obtulit holocausta et pacifica. Et ꝓpitiatꝰ est dñs terre: ⁊ cohibita est plaga ab israel.

Explicit secũdus liber Samuelis.
Incipit liber primꝰ malachim: idest Regum tertiꝰ. Capitulũ I

Et rex dauid se- nuerat: hẽbatꝗ̃ etatis plurimos dies. Cũꝗ̃ operiretur vestibꝰ nõ calefiebat. Dixerunt ergo ei serui sui: Queramꝰ dño nr̃o regi adolescentulã ꝟginē: ⁊ stet corã rege: ⁊ foueat eũ: dormiatꝗ̃ i sinu suo: ⁊ calefaciat dñm nr̃m regē. Quesierũt igit̃ adolescentulã speciosam in oibꝰ finibꝰ israel: ⁊ inuenerũt abisac sunamitē: ⁊ adduxerũt eã ad regē. Erat aũt puella pulchra nimis: dormiebatꝗ̃ cũ rege ⁊ ministrabat ei: rex ꝟo nõ cognouit eã. Adonias aũt filiꝰ agith: eleuabat̃ dicẽs: Ego regnabo. Fecitꝗ̃ sibi currum ⁊ eq̃tes: ⁊ q̃nq̃ginta viros q̃ currerẽt ante eũ. Nec corripuit eũ pr̃ suꝰ aliq̃n dicens: Quare hoc fecisti? Erat aũt ⁊ ipe pulcher valde secũdꝰ natu pꝰ absalon. Et sermo eiꝰ cũ ioab filio saruie ⁊ cũ abiathar sacerdote q̃ adiuuabãt ꝑtes adonie. Sadoch vero sacerdos ⁊ banaias filiꝰ ioiade ⁊ nathan ꝓpha ⁊ semei ⁊ cerethi felethi ⁊ oẽ robur exercitꝰ dauid nõ erat cũ adonia. Immolatis ergo adonias arietibꝰ ⁊ vitulis ⁊ vniuersis pinguibꝰ iuxta lapidem zoeleth q̃ erat vicinꝰ fonti rogel: vocauit vniuersos frẽs suos filios regis: ⁊ oẽs viros iuda seruos regis: nathan aũt ꝓpherã ⁊ banaiam ⁊ robustos q̃sꝗ̃ ⁊ salomonē frẽm suũ nõ vocauit. Dixit itaꝗ̃ nathan ad bersabee mr̃em salomonis. Nũ audisti q̃ regnauerit adonias filiꝰ

C
Dañ.13.c
Phili.1.c
1.Para.21.b
D
A i.eo.
B i.eo.

agith:ꝛ dñs nr̄ dauid hoc ignorat. Nūc
ergo veni accipe ꝯsiliū a me:ꝛ salua ani
mā tuaȝ:filijq; tui salomonis. Uade et
ingredere ad regē dauid:et dic ei: Nōne
tu dñe mi rex iurasti mihi ancille tue di
cens:ꝙ salomon fili⁹ tu⁹ regnabit post
me:et ipe sedebit in solio meo? Quare ḡ
regnat adonias? Et adhuc ibi te loquē-
te cū rege:ego veniā post te:ꝛ complebo
C sermones tuos. Ingressa est itaq; bersa-
s. eo. bee ad regē in cubiculo. Rex aūt senue-
rat nimis:ꝛ abisac sunamitꝭ mīstrabat
ei. Inclinauit se bersabee ꝛ adorauit re-
gē. Ad quā rex:quid tibi inqt vis? Que
rn̄dēs ait: Dñe mi rex tu iurasti ꝑ dñm
deū tuū ancille tue:salomō fili⁹ tuus re
gnabit p⁹ me:et ipe sedebit i solio meo:
ꝛ ecce nūc adoniaſ regnat te dñe mi rex
ignorāte. Mactauit boues:et pinguia
queq; et arietes plimos:ꝛ vocauit oms
filios regis:abiathar q̄ȝ sacerdotē ꝛ io-
ab principē militie:salomonē aūt seruū
tuū nō vocauit. Uerūtn̄ dñe mi rex in
te oculi respiciūt toti⁹ isrl vt idices eis
q̇s sedere debeat in solio tuo dñe mi rex
post te. Eritq; cū dormierit dñs me⁹ rex
cū prib⁹ suis:erim⁹ ego ꝛ fili⁹ me⁹ pec-
catores. Adhuc illa loquēte cū rege na-
than ꝓpħa venit. Et nūciauerūt regi di
centes: Adest nathan ꝓpħa. Cūq; itro-
isset in ꝯspectu regꝭ ꝛ adorasset eū ꝓn⁹
in terrā:dixit nathan: Dñe mi rex tu di
xisti adonias regnet post me:ꝛ ipe sede-
at sup thronū meū? Quia descendit ho-
D die ꝛ imolauit boues ꝛ pinguia ꝛ arie-
tes plimos:ꝛ vocauit vniūsos filios re-
gis ꝛ principes: abiathar q̄ȝ sacerdotē:
illisq; vescentib⁹ ꝛ bibētib⁹ corā eo:ꝛ di
centib⁹:viuat rex adonias:me seruū tu
um ꝛ sadoch sacerdotē:ꝛ banaiā filium
ioiade et famulū tuū salomonē n̄ voca
uit. Nūq̇d a dño meo rege exiuit hoc ꝟ-
bū? ꝛ mihi nō indicasti seruo tuo q̇s ses
sur⁹ esset sup thronū dñi mei regis post
eū. Et rn̄dit rex dauid dicēs: Uocate ad
me bersabee. Quē cū fuisset ingressa co-
rā rege ꝛ stetissȝ an̄ eū:iurauit rex ꝛ ait:
Uiuit dñs q̇ eruit aiaȝ meā de oī angu-
stia:qꝛ sicut iuraui tibi ꝑ dñm deuȝ isrl
dicēs:salomon fili⁹ tuus regnabit post
me:ꝛ ipe sedebit sup soliū meū ꝓ me:sic
faciā hodie. Sūmissoq; bersabee i terrā
vultu:adorauit regē dicēs: Uiuat dñs
me⁹ rex dauid i eternū. Dixit q̄ȝ rex da-
uid: Uocate mihi sadoch sacerdotem et
E nathan ꝓpħam:ꝛ banaiā filiū ioiade.

Qui cū ingressi fuissent corā rege: dixit
ad eos. Tollite vobiscū ſuos dñi vrı:et
imponite salomonē filiū meū sup mulā
meā:et ducite eū in gion:et vngat eum
ibi sadoch sacerdos ꝛ nathā ꝓpħa i re-
gē sup isrl. Et canetꝭ buccina atq; dice
tis: Uiuat rex salomō. Et ascēdetꝭ post
eū:ꝛ venietꝭ in hierlm:ꝛ sedebit sup so-
liū meū ꝛ ipe regnabit ꝓ me:illiq; p̄ci-
piā vt sit dux sup isrl et sup iudā. Et rn̄-
dit banaias filius ioiade regi dicens:
Amē. Sic loquat dñs de⁹ dñi mei regꝭ.
Quō fuit dñs cū dño meo rege:sic sit cū
salomone:ꝛ sublimi⁹ faciat soliū eius a
solio dñi mei regꝭ dauid. Descēdit ergo
sadoch sacerdos ꝛ nathā ꝓpħa ꝛ bana-
ias fili⁹ ioiade et cerethi et felethi:ꝛ im
posuerūt salomonē sup mulā regis da-
uid:et adduxerāt eū in gion. Sūpsitq; F
sadoch sacerdos cornu olei de taberna-
culo ꝛ vnxit salomonē:et cecinerūt buc
cina et dixit omīs ppls: Uiuat rex salo-
mon. Et ascēdit vniuersa multitudo p⁹
eū:et ppls canentiū tibijs et letantiuȝ
gaudio magno:et insonuit terra a cla-
more eoꝝ. Audiuit aūt adonias ꝛ oms
qui inuitati fuerāt ab eo. Iāq; cōuiuiū s. eo.
finitū erat. Sed et ioab audita voce tu
be ait: Quid sibi vult clamor ciuitatis
tumultuantꝭ? Adhuc eo loquēte:iona-
than filius abiathar sacerdotis venit.
Cui dixit adonias: Ingredere qꝛ vir for-
tis es et bona nuncians. Rn̄ditq; iona-
than adonie. Nequaq̄. Dñs eni nr̄ rex
dauid:regē cōstituit salomonē:misitq;
cū eo sadoch sacerdotē et nathan ꝓphe
tā et banaiā filiū ioiade et cerethi et fe-
lethi:et imposuerūt eū sup mulā regis.
Unxerūtq; eum sadoch sacerdos et na-
than ꝓpħa regē in gion:ꝛ ascēderūt in-
de letātes:ꝛ insonuit ciuitas. Hec ē vox
quā audistꝭ. Sed et salomō sedet sup so
liū regni:et ingressi serui regꝭ bn̄dixerūt
dño nr̄o regi dauid dicētes: Amplificet
de⁹ nomē salomonis sup nomē tuuȝ:et
magnificet thronū ei⁹ sup thronū tuū.
Et adorauit rex in lectulo suo: insup et G
hec locut⁹ est: Bn̄dic⁹ dñs de⁹ isrl q̇ de
dit hodie sedentē in solio meo vidētib⁹
ocul meis. Territi sūt ergo ꝛ surrexerūt
oēs q̇ inuitati fuerāt ab adonia:et iuit
vnusq̇sq; in viā suā. Adonias autem ti
mens salomonē:surrexit et abijt i taber
naculum dñi:tenuitq; cornu altarꝭ. Et i.2.c.
nunciauerūt salomoni dicētes. Ecce a-
donias timens regē salomonem: tenet

coꝛnu altaris dicē. Juret mihi rex ſalo
mon hodie ꝙ nō interficiat ſeruū ſuum
gladio. Dixitq̄ʒ ſalomon. Si fuerit vir
bonꝰ: nō cadet ne vnꝰ quidē capillꝰ eiꝰ
in terrā: ſin aūt malū inuentū fuerit in
eo: moꝛietᷣ. Miſit ergo rex ſalomō ⁊ edu
xit eū ab altari ⁊ ingreſſus adoꝛauit re-
gem ſalomonē. Dixitq̄ʒ ei ſalomon: Ua
de in domū tuā.

II

a Appꝛopinquerūt aūt dies dauid
vt moꝛeretᷣ: ꝑcepitq̄ʒ ſalomoni fi
lio ſuo dicens: Ecce ego ingredioꝛ viaꝫ
vniuerſe terre. Confoꝛtare et eſto vir foꝛ
tis ⁊ obſerua vt cuſtodias mādata dñi
dei tui vt ambules in vijs eiꝰ ⁊ cuſtodi-
as cerimonias eiꝰ ⁊ ꝑcepta eiꝰ ⁊ iudicia
⁊ teſtimonia: ſicut ſcriptū eſt i lege moy
ſi vt intelligas vniuerſa q̄ facꝭ: et q̄cūq̄ʒ
te verteris vt ꝯfirmet dñs ſmones ſuos
quos locutꝰ eſt de me dicēs: Si cuſtodi
erint filij tui vias meas: ⁊ ābulauerint
coꝛā me in veritate: in oī coꝛde ſuo: ⁊ in
omi aīa ſua: nō auferetᷣ tibi vir de ſolio
iſrꝉ. Tu q̄ʒ noſti q̄ fecerit mihi ioab fili-
us ſaruie: q̄ fecerat duobꝰ pꝛincipibꝰ ex
ercitus iſrꝉ: abner filio ner ⁊ amaſe filio
iether q̄s occidit ⁊ effudit ſanguinē bel
li i pace: ⁊ poſuit cruoꝛē belli i baltheo
ſuo q̄ erat circa lūbos eiꝰ: ⁊ in calciamē
B to ſuo qđ erat in pedibꝰ eiꝰ. Facies ergo
iuxta ſapiētiā tuā: ⁊ nō deduces canici
em eiꝰ pacifice ad inferos. Sed et filijs
berzellai galaaditꝭ reddes grām: erūtq̄ʒ
comedētes in mēſa tua. Occurrerūt enī
mihi qn̄ fugiebā a facie abſalon fratris
tui. Habes q̄ʒ apud te ſemei filiū gera fi
lij gemini de bahurim: q̄ maledixit mi-
hi maledictiōe peſſima qn̄ ibam ad ca-
ſtra. Sed q2 deſcēdit mihi in occurſū cū
tranſirē ioꝛdanē: ⁊ iuraui ei ꝑ dñm di-
cens: nō te interficiā gladio: tu noli pa-
ti eū eſſe innoxiū. Uir aūt ſapiens es vt
ſcias q̄ facies ei: deduceſq̄ʒ canos eiꝰ cū
ſanguine ad inferos. Doꝛmiuit igitᷣ da
uid cū patribꝰ ſuis: ⁊ ſepultꝰ eſt in ciui-
tate dauid. Dies aūt quibꝰ regnauit da
uid ſuꝑ iſrꝉ q̄draginta anni ſunt. In he
C bꝛon regnauit ſeptē annis: in hirꝉm tri
gintatribꝰ. Salomon aūt ſedit ſuꝑ thꝛo
nū dauid pr̄is ſui: et firmatū eſt regnuꝫ
eiꝰ nimis. Et ingreſſus ē adonias filiꝰ
agith ad berſabee mr̄em ſalomōis. Que
dixit ei. Pacificꝰ ne eſt ingreſſus tuus?
Qui rn̄dit: Pacificus. Addiditq̄ʒ. Ser-
mo mihi ē ad te. Cui ait: Loq̄re. Et ille.
Tu inquit noſti q2 meū erat regnum: ⁊
me ꝓpoſuerat oīs iſrꝉ ſibi in regem: ſed
tranſlatū eſt regnū ⁊ factū ē fr̄is mei. A
dño enī cōſtitutū eſt ei. Nūc ergo petiti-
onē vnā ꝑcoꝛ a te ne ꝯfundas faciē me
am. Que dixit ad eū. Loq̄re. Et ille ait:
Pꝛecoꝛ vt dicas ſalomōi regi (neq̄ʒ enī
negare tibi q̄cq̄ʒ pōt) vt det mihi abi-
ſac ſunamitē vxoꝛē. Et ait berſabee. Be
ne ego loq̄r ꝓ te regi. Uenit ergo berſa-
bee ad regē ſalomonē vt loq̄retᷣ ei ꝓ a-
donia. Et ſurrexit rex in occurſum eius
adoꝛauitq̄ʒ eā: ⁊ ſedit ſuꝑ thꝛonū ſuuꝫ.
Poſituſq̄ʒ ē thꝛonꝰ mr̄i regꝭ q̄ ſedit ad
D dextrā eiꝰ: dixitq̄ʒ ei: Petitionē vnā ꝑ-
uulā ego deꝑcoꝛ a te ne ꝯfūdas faciē me
am. Et dixit ei rex. Pete mr̄ mea. Neq̄ʒ
enī fas eſt vt auertā faciē tuā. Que ait:
Detᷣ abiſac ſunamitꝭ adonie fratri tuo
vxoꝛ. Rn̄ditq̄ʒ rex ſalomon: et dixit mr̄i
ſue. Quare poſtulas abiſac ſunamitem
adonie? Poſtula ei et regnū. Ipē eſt enī
frater meꝰ maioꝛ me: et habet abiathar
ſacerdotē ⁊ ioab filium ſaruie. Jurauit
itaq̄ʒ rex ſalomon ꝑ dñm dicens. Hec fa
ciet mihi deꝰ et hec addat: q2 ꝯtra aīam
ſuā locutꝰ eſt adonias vbū hoc. Et nūc
viuit dñs qui firmauit me ⁊ collocauit
me ſuꝑ ſoliū dauid pr̄is mei: ⁊ qui fecit
mihi domū ſicut locutꝰ eſt: q2 hodie oc-
cidetᷣ adonias. Miſitq̄ʒ rex ſalomon ꝑ
manū banaie filij ioiade qui interfecit
eū: et moꝛtuꝰ eſt. Abiathar q̄ʒ ſacerdoti
dixit rex: Uade in anathot ad agrū tu-
um. Et quidē vir moꝛtꝭ es: ſed hodie te
nō interficiā: q2 poꝛtaſti arcā dñi dei co
rā dauid pr̄e meo ⁊ ſuſtinuiſti laboꝛem
E in oībus in q̄bus laboꝛauit pater meꝰ.
Eiecit ergo ſalomon abiathar vt nō eſ-
ſet ſacerdos dñi vt impleretᷣ ſermo dñi
quē locutꝰ eſt ſuꝑ domū heli i ſylo. Ue-
nit antē nunciꝰ ad ſalomonem ꝙ ioab
declinaſſet poſt adoniā: ⁊ poſt ſalomo-
nē nō declinaſſet. Fugit ergo ioab in ta
bernaculū dñi ⁊ apꝑhendit coꝛnu alta-
ris. Nūciatūq̄ʒ eſt regi ſalomoni ꝙ fu-
giſſet ioab in tabernaculū dñi: ⁊ eēt iux
ta altare. Miſitq̄ʒ ſalomon banaiā filiū
ioiade dicens: Uade interfice eū. Et ve-
nit banaias ad tabernaculū dñi: ⁊ dixit
ei: Hec dicit rex: Egredere. Qui ait: Nō
egrediar: ſed hic moꝛiar. Renūciauit ba
naias regi ſermonē dicēs: Hec locutꝰ ē
ioab: ⁊ hec locutꝰ ē mihi. Dixitq̄ʒ ei rex:
Fac ſicut locutꝰ eſt et interfice eū ⁊ ſepe
li: ⁊ amouebis ſanguinē innocentē qui
effuſus eſt a ioab a me ⁊ a domo patris

Josue.23.d
Deu.31.b
Josue.1.b
2. Re.3.e.et 20.c
Regū.19.e
.. Re.16.b.
ibidē.19.c
Actꝭ.2.c.
Para.29.f
1.Re.16.a
1.Re.2.f
ſ.1.g

mei:et reddet dñs sanguinē eiꝰ suꝑ caput eius:qꝛ interfecit duos viros iustos meliores ſq; se:⁊ occidit eos gladio patre meo dauid ignorāte:abner filiū ner pri cipem militie isrł:⁊ amasam filiū iether principem exercitꝰ iuda. Et reuertetur sanguis illoꝝ in caput ioab:⁊ in caput seminis eiꝰ in sempiternū:dauid aūt et semini eius ⁊ domui et throno illius sit pax vsq; in eternū a dño. Ascēdit itaq; banaias filiꝰ ioiade:⁊ agressus eū interfecit:sepultusq; ē i domo sua i deserto. Et ꝯstituit rex banaiā filiū ioiade ꝓ eo suꝑ exercitū ⁊ sadoch sacerdotē posuit ꝓ abiathar. Misit q̊ȝ rex et vocauit semei:dixitq; ei:Edifica tibi domū i hierusalē:⁊ habita ibi. Et nō egredierꝭ inde huc atq; illuc. Quacūq; autē die egressus fueris et trāsieris torrentem cedron:scito te interficiēdū. Sanguis tuus erit suꝑ caput tuū. Dixitq; semei regi: Bonꝰ sermo. Sicut locutꝰ ē dñs meus rex:sic faciet seruꝰ tuus. Habitauit itaq; semei in hierłm diebꝰ multis. Factū est aūt post ānos tres vt fugerēt serui semei ad achis filium maacha regem geth. Nūciatūq; est semei ꝙ serui eiꝰ issent in geth. Et surrexit semei et strauit asinū suū:iuitq; ad achis i geth ad requirendū ꝯuos suos:⁊ adduxit eos ð geth. Nūciatū est aūt regi salomōi ꝙ isset semei in geth de hierłm:⁊ redisset. Et mittens vocauit eū:dixitq; illi: Nōne testificatꝰ sum tibi ꝑ dñm:⁊ p̄dixi tibi:q̄cūq; die egressus fuerꝭ huc et illuc:scito te esse moriturū? Et rñdisti mihi: Bonꝰ sermo quē audiui. Quare ꝗ non custodisti iusiurādū dñi ⁊ p̄ceptū qđ p̄cepaȝ tibi? Dixitq; rex ad semei. Tu nosti om̄e malū cuiꝰ tibi ꝯsciū est cor tuū qđ fecisti dauid pr̄i meo: Reddidit dñs malitiā tuā in caput tuū ⁊ rex salomon bñdictus:et thronꝰ dauid erit stabił corā dño vsq; i sempiternū. Iussit itaq; rex banaie filio ioiade q̄ aggressꝰ ꝑcussit eū ⁊ mortuꝰ ē.

III

Onfirmatū est igiť regnuȝ in manu salomonis: ⁊ affinitate cōiunctꝰ est pharaoni regi egypti. Accepit nāq; filiā eiꝰ:⁊ adduxit ciuitatē dauid donec compleret edificās domū suā ⁊ domū dñi ⁊ muꝝ hierłm ꝑ circūitū. Attñ ppłs imolabat i excelsis. Nō eni edificatū erat templum nōi dñi vsq; in diē illū. Dilexit aūt salomon dominū ambulās in p̄ceptꝭ dauid patris sui;excepto ꝙ in excelsis imolabat:⁊ accendebat thymiama. Abijt itaq; salomon in gabaon vt imolaret ibi. Illud q̄ppe erat excelsū maximū. Mille hostias in holocaustū obtulit salomō suꝑ altare illud in gabaon. Apparuit aūt dñs salomoni ꝑ somniū nocte dicēs: Postula qđ vis vt dem tibi. Et ait salomon. Tu fecisti cuȝ seruo tuo dauid pr̄e meo miscđiam magnā:sicut ambulauit i cōspectu tuo in veritate ⁊ iusticia et recto corde tecū. Custodisti ei miscđiam tuaȝ grādē:⁊ dedisti ei filiū sedentē suꝑ thronū sicut est hodie. Et nūc dñe deꝰ tu regnare fecisti seruum tuum ꝓ dauid pr̄e meo. Ego aūt sū puer paruulus ⁊ ignorās egressū ⁊ introitū meū:⁊ seruꝰ tuꝰ in medio ē ppłi quē elegisti:ppłi infiniti q̄ enūerari et supportari nō pōt p̄ młtitudine. Dabis ergo seruo tuo cor docile vt ppłm tuū iudicare possit ⁊ discernere inter bonū ⁊ malū. Quis eni pōt iudicare ppłm istū:ppłm tuū hūc młtū? Placuit ꝗ ꝯmo corā dño ꝙ salomō postulasſȝ huiuscemōi rē. Et dixit dñs salomōi: Quia postulasti x̄bū hoc:⁊ nō petisti tibi dies młtos:nec diuitias aut aīas inimicorū tuoꝝ:sȝ postulasti tibi sapiam ad discernēdū iudiciū:ecce feci tibi ꝯm ꝯmones tuos. Et dedi tibi cor sapiēs ⁊ itelligēs intātū vt nullꝰ ań te siłis tui fuerit nec pꝰ te surrecturꝰ sit. Sȝ ⁊ hec q̄ nō postulasti dedi tibi diuitias.s.⁊ gł'aȝ vt nemo fuerit siłis tui i regibꝰ cūctꝭ retro diebꝰ. Si aūt ābulauerꝭ i vījs meis ⁊ custodieris p̄cepta mea ⁊ mādata mea sicut ambulauit pr̄ tuꝰ:lōgos faciam dies tuos. Igiť euigilauit salomō:⁊ itellexit ꝙ eēt sōniū. Cūq; venisſȝ hierłm:stetit corā arca federꝭ dñi:⁊ obtulit holocausta:et fecit victimas pacificas ⁊ grāde cōuiuiuȝ vniuersis famułsuis. Tūc venerūt due młieres meretrices ad regē: steteruntq; corā eo. Quaꝝ vna ait: Obsecro mi dñe: ego ⁊ młier hec hitabamꝰ i domo vna ⁊ peperi apud eā in cubiculo. Tertia aūt die postq; ego peꝑi:peꝑit ⁊ hec. Et eramꝰ sił:nullusq; aliꝰ nobiscū i domo exceptꝭ nobis duabꝰ. Mortuꝰ ē aūt filiꝰ mulierꝭ huiꝰ nocte. Dormiēs q̄ppe opꝑssit eū. Et ꝯsurgēs i tēpeste noctꝭ silētio: tulit filiū meū ð latere meo ācille tue dormiētꝭ:⁊ collocauit i sinu suo:suū aūt filiū q̄ erat mortuꝰ posuit i sinu meo. Cūq; surrexissē mane vt darē lac filio meo: apparuit mortuꝰ. Quē diligētiꝰ intuēs clara luce deꝑhendi nō esse meū quem

2.Re.3.e · 2.Re.20.c. · F · 1.Re.9.b. · 1.18.d · G · 2.Re.16.b · A · 2.Para.1.a · c · 1.Par.1 · 2.Pa.1.a. · Sap.9.d. · B · C

genuerā. Rñditqꝫ altera mulier: Nō eſt ita vt dicis: ſꝫ filiꝰ tuꝰ mortuꝰ ē: meꝰ aũt viuit. Ecōtrario illa dicebat. Mētiris. D Filiꝰ qppe meꝰ viuit: ⁊ filiꝰ tuꝰ mortuꝰ ē. Atqꝫ in hũc modũ cōtēdebāt corā rege. Tũc rex ait: Hec dicit: Filius meꝰ viuit: ⁊ filiꝰ tuꝰ mortuꝰ ē: Et iſta rñdit: Non ſꝫ filiꝰ tuꝰ mortuꝰ eſt meꝰ aũt viuit. Dixit ergo rex: Afferte mihi gladiũ. Cũqꝫ attuliſſent gladiũ corā rege: diuidite inqt infantē viuũ i duas ptes: ⁊ date dimidiam partē vni ⁊ dimidiā partem alteri. Dixit aũt mulier cuius filiꝰ erat viuus ad regē: commota ſunt quippe viſcera eius ſup filio ſuo. Obſecro dñe: Date illi infantē viuũ: ⁊ nolite interficere eũ. Ecōtrario illa dicebat: nec mihi nec tibi ſit: ſed diuidat. Rñdit rex ⁊ ait: Date huic infantē viuũ ⁊ nō occidat. Hec eſt (Luce.7.b.) aũt mater eiꝰ. Audiuit itaqꝫ oīs iſrl iudiciũ qđ iudicaſſet rex: ⁊ timuerũt regē vidētes ſapiam dei eſſe in eo ad faciendum iudicium.

IIII

A Erat autē rex ſalomon regnans ſup oēm iſrl: ⁊ hi pricipes quos hēbat. Azarias filius ſadoch ſacerdotis: helioreph ⁊ ahia filij ſeſa ſcribe. Ioſaphat filius ahilud acōmentarijs. Banaias filiꝰ ioiade ſup exercitũ: Sadoch aũt ⁊ abiathar ſacerdotes: azarias filiꝰ nathā ſup eos q aſſiſtebāt regi. Sabud filiꝰ nathā ſacerdos amicꝰ regis ⁊ ahiſa ꝓpoſitꝰ domꝰ: ⁊ adonirā filiꝰ abda ſup tributa. Habebat aũt ſalomon duodeci ꝓfectos ſup oēm iſrl q ꝓbebāt annonā regi ⁊ domui eiꝰ. Per ſingulos eñ mēſes i āno: ſinguli neceſſaria miniſtrabāt. Et hec nōia eoꝝ: Benhur i mōte effrai. Bēdecar i macces ⁊ i ſalebim ⁊ i bethſames ⁊ i helō ⁊ in bethanā. Beneſed i araboth. Ipſiꝰ eñ erat ſocho: et oīs terra epher. Benab i adab cuiꝰ oīs B nephador: thaphet filiā ſalomōis habebat vxorem. Bana filiꝰ ahilud regebat thanach ⁊ mageddo ⁊ vniuerſā bethſā q ē iuxta ſarthana ſubt iezrahel a bethſan vſqꝫ abelmeula e regiōe iecmaā. Bēgaber in ramoth galaad hēbat auothi air filij manaſſe in galaad. Ipſe erat in oī regiōe argob q eſt in baſan ſexagita ciuitatibꝰ magnis atqꝫ muratis q habāt ſeras ereas. Abinadab filiꝰ addo ꝓ erat in manaim. Achimaas in neptali. Sꝫ ⁊ ipſe hēbat baſemath filiā ſalomonis in cōiugio. Baana filiꝰ huſi in aſer ⁊ in baloth. Ioſaphat filius pharue in yſachar. Semel filiꝰ hela in beniamin. Gaber filiꝰ ſuri in terra galaad: ⁊ i terra ſeon regis āmorrei ⁊ og regis baſan ſuper oīa que erāt in illa terra. Iuda ⁊ iſrl innumerabiles ſicut arena maris in C multitudie comedētes: ⁊ bibentes atqꝫ letantes. Salomon aũt erat in ditione ſua hñs oīa regna ſecũ a flumine terre philiſtijm vſqꝫ ad terminũ egypti: offerentiũ ſibi munera ⁊ ſeruientiũ ei cunctis diebꝰ vite eiꝰ. Erat aũt cibꝰ ſalomonis ꝑ dies ſingulos trigita chori ſimile ⁊ ſexaginta chori farine: decē boues pingues: ⁊ viginti boues paſcuales: ⁊ cētũ arietes: excepta venatiōe ceruoꝝ caprearum atqꝫ bubaloꝝ ⁊ auiũ altiliũ. Ipſe eñ obtinebat oēm regionē q erat trās flumē quaſi a tapſa vſqꝫ ad gazā: ⁊ cũctos reges illaꝝ regionũ: ⁊ habebat pacem ex oī pte in circũitu. Habitabatqꝫ iuda ⁊ iſrl abſqꝫ timore vllo vnuſqſqꝫ ſub vite ſua ⁊ ſub ficu ſua: a dan vſqꝫ berſabee cunctis diebꝰ ſalomonis. Et habebat ſalomon quadraginta milia ꝓſepia equoꝝ curriliũ: ⁊ duodeci mila equeſtriũ: nutriebātqꝫ eos ſupradicti regis ꝓfecti: ſꝫ ⁊ neceſſaria mēſe regis ſalomōis D cũ ingēti cura ꝓbebāt i tpe ſuo. Hordeum qꝫ ⁊ paleas equoꝝ ⁊ iumentoꝝ deferebāt in locũ vbi erat rex iuxta ꝯſtitutũ ſibi. Dedit qꝫ deꝰ ſapiam ſalomōi ⁊ prudētiā multā nimis: ⁊ latitudinē cordis qſi arenā q ē in litore maris: ⁊ ꝓcedebat ſapiētia ſalomōis ſapiaꝫ oīuꝫ oriētaliũ ⁊ egyptioꝝ ⁊ erat ſapiētior cũctis hoībꝰ. Sapientior ethan ezraite ⁊ hemā ⁊ calchal ⁊ dorda filijs maol: ⁊ erat nōiatꝰ in vniuerſis gētibꝰ ꝑ circũitũ. Locutꝰ ē qꝫ ſalomon tria milia ꝑabolas: ⁊ fuert carmina eiꝰ qnqꝫ milia. Et diſputauit ſup lignis a cedro que ē in libano vſqꝫ ad hyſopũ q egredit đ pariete: ⁊ diſſeruit de iumētis ⁊ volucribꝰ ⁊ reptilibꝰ et piſcibꝰ. Et veniebant de cunctis ppłis ad audiēdā ſapiaꝫ ſalomōis: ⁊ ab vniuerſis regibꝰ terre q audiebant ſapiaꝫ eiꝰ.

V

A Miſit qꝫ hirā rex tyri ſeruos ſuos ad ſalomonē. Audiuit eñ ꝙ ipſũ vnxiſſent regē ſup iſrl ꝓ pře eiꝰ: qr amicus fuerat hirā dauid oī tpe. Miſit aũt ſalomon ad hirā dicens (2.Pa.2.a) Tu ſcis voluntatē dauid patris mei: ⁊ qr non poterat edificare domũ nōi dñi dei ſui ꝓpter bella imminētia ꝑ circũitum: donec daret dñs eos ſub veſtigio pedũ eius. Nũc autē requiē dedit deus

meus mihi p'circuitū: ⁊ nō ē sathā neq; occursus malus: quāobrē cogito edificare tēplū noī dñi dei mei sicut locutus est dauid patri meo dicēs: Fili⁹ tu⁹ quē dabo p te sup soliū tuū: ipe edificabit domū noī meo. Precipe igit̄ vt p̄cidant mihi serui tui cedros de libano: ⁊ serui mei sint cū seruis tuis: mercedem aūt seruoꝝ tuoꝝ dabo tibi quācūq; petieris. Scis eñi quō nō ē in pplo meo vir qui nouerit ligna cedere sicut sidonij. Cū ģ audisset hirā v̄ba salomonis letat⁹ est valde: ⁊ ait: Bñdict⁹ dñs de⁹ hodie qui dedit dauid filiuz sapiētissimū sup pplm hūc plurimū. Et misit hiram ad salomon dicēs: Audiui q̄cunq; mandasti mihi. Ego faciā oēm volūtatē tuam i lignis cedrinis ⁊ abiegnis Serui mei deponēt ea d̄ libano ad mare: ⁊ ego cōponā ea in ratib⁹ i mari vsq; ad locū quē significaberis mihi ⁊ applicabo ea tibi: ⁊ tu tolles ea. Prebebisq; necessaria mihi: vt det̄ cib⁹ domui mee Itaq; hirā dabat salomoni ligna cedrina ⁊ ligna abiegna iuxta oēm volūtatez ei⁹. Salomō aūt p̄bebat hirā vigiti milia choros tritici i cibū domui ei⁹: ⁊ vigiti choros purissimos olei. Hec tribuebat salomon hirā p singulos ānos Dedit q̄z dñs sapiam salomoni sicut locut⁹ est ei: ⁊ erat pax inter hiram ⁊ salomonē: ⁊ pcusserūt ambo fed⁹. Elegitq; rex salomō oparios de oi isrl: ⁊ erat indictio triginta milia viroꝝ. Mittebatq; eos in clibanum decem milia p mēses singulos vicissim: ita vt duob⁹ mēsibus essent in domib⁹ suis. Et adonirā erat sup huiuscemōi indictionē. Fuert̄ itaq; salomoni septuagita milia eoꝝ q̄ onera portabāt: ⁊ octoginta milia latomoꝝ in mōte absq; p̄positis qui p̄erāt singulis opib⁹ nūro triū miliū ⁊ trecētoꝝ pcipiētiū pplo ⁊ hisq̄ faciebāt op⁹ Precepitq; rex vt tollerēt lapides grādes lapides p̄ciosos i fūdamētū tēpli ⁊ quadrarēt eos quos dolauerūt cemētarij salomonis ⁊ cementarij hiram. Porro biblij p̄pauerunt ligna ⁊ lapides ad edificandam domū. VI

Factū ē ģ q̄dringētesimo ⁊ octogesimo āno egressionis filiorum isrl de terra egypti i āno quarto mēse zio ipse est mēsis secūdus regni salomonis sup isrl: edificare cepit domuz dño. Dom⁹ aūt quā edificabat rex salomon dño: hēbat sexaginta cubitos in lōgitudine: ⁊ viginti cubitos in latitudine: et triginta cubitos i altitudine. Et porticus erat aū tēplū viginti cubitoꝝ longitudis iuxta mēsurā latitudis tēpli: ⁊ hēbat decē cubitos latitudinis aū faciem tēpli: fecitq; in tēplo fenestras oblīq̄s. Et edificauit sup parietem tēpli tabulata p gyrū in parietib⁹ dom⁹ p circūitū tēpli et oraculi: ⁊ fecit latera i circūitu. Tabulatum qđ subter erat q̄nq; cubitos habebat latitudis ⁊ mediū tabulatū sex cubitoꝝ latitudis: ⁊ tertium tabulatum septē habēs cubitos latitudinis. Trabes aūt posuit i domo p circūitū forinsec⁹ vt nō hererēt muris tēpli. Dom⁹ aūt cū edificaret̄ de lapidib⁹ dolatis atq; pfectis edificata ē ⁊ malle⁹ ⁊ securis ⁊ oē ferramētū nō sūt audita i domo cū edificaret̄. Ostiū lateris medij i piete erat dom⁹ dextre ⁊ p cocleā ascēdebāt i mediū cenaculū: ⁊ a medio i tertiū. Et edificauit domū ⁊ cōsūmauit eā Texit q̄z domū laq̄arib⁹ cedrinis: ⁊ edificauit tabulatū sup oēm domuz q̄nq; cubitis altiudis: ⁊ opuit domū lignis cedrinis. Et fact⁹ ē sermo dñi ad salomonem dicēs. Dom⁹ hec quaz edificas: si ābulaueris i p̄ceptis meis: ⁊ iudicia mea feceris ⁊ custodieris oia mādata mea gradiēs p ea: firmabo sermonem meū tibi quē locut⁹ sū ad dauid p̄rem tuū: ⁊ habitabo i medio filioꝝ isrl: ⁊ nō derelinquā pplm meū isrl. Igit̄ edificauit salomon domū ⁊ ꝯsūmauit eā. Et edificauit pietes dom⁹ itrinsec⁹ tabulatis cedrinis a pauimēto dom⁹ vsq; ad sūmitatē pietuz ⁊ vsq; ad laq̄aria: ⁊ opuit lignis cedrinis intrisec⁹: ⁊ texit pauimētū domus tabulis abiegnis. Edificauitq; vigiti cubitoꝝ ad posteriorē ptē tēpli tabulata cedrina a pauimēto vsq; ad superiora: ⁊ fecit interiorē domū oraculi i scm̄ scōꝝ. Porro q̄dragita cubitoꝝ erat ipsū tēpluz p̄ forib⁹ oraculi: ⁊ cedro ois dom⁹ itrisec⁹ vestiebat̄ hñs tornaturas ⁊ iuncturas suas fabrefactas ⁊ celaturas eminētes. Oia cedrinis tabulis vestiebāt̄: nec oio lapis apparere poterat in piete. Oraculū aūt i medio dom⁹ i iteriori pte fecerat vt poneret ibi arcā federis dñi. Porro oraculū hēbat vigiti cubitos longitudinis: et viginti cubitos latitudinis: ⁊ vigiti cubitos altitudinis: ⁊ opuit illđ atq; vestiuit auro purissimo. Sz ⁊ altare vestiuit cedro. Domū q̄z aū oraculū opuit auro purissimo

B C D A f

2. Para. 3. a

⁊ affixit laminas clauis aureis. Nihil-
qꝫ erat ī tēplo qđ nō auro tegeretᷓ. Sꝫ ⁊
totū altare oraculi texit auro. Et fecit ī
oraculo duos cherubin de lignis oliua
ruꝫ decē cubitoꝝ altitudis. Quinqꝫ cu
bitoꝝ ala cherub vna: ⁊ qnqꝫ cubitorū
ala cherub altera. i. decē cubitos hn̄tes
a ſūmitate ale vſqꝫ ad ale alteriꝰ ſūmi-
tatē. Decē qꝫ cubitoꝝ erat cherub ſecū
dus ī mēſura pari: ⁊ opꝰ vnū erat ī duo
bus cherubin. i. altitudinē hēbat vnꝰ
cherub decē cubitoꝝ: ⁊ ſilr̄ cherub ſe
cūdus. Poſuitqꝫ cherubin ī medio tē-
pli interioris. Extēdebat aūt alas ſuas
cherubin ⁊ tāgebat ala vna parietē: et
ala cherub ſecūdi tāgebat parietē alteꝝ
ale aūt altere ī media pte tēpli ſe īuiceꝫ
ꝯtingebāt. Texit qꝫ cherubin auro. Et
oēs pites tēpli ꝑ circuitū ſculpſit vari-
is celaturis ⁊ torno. Et fecit ī eis cheru-
bin ⁊ palmas ⁊ picturas varias q̄ſi pmi
nentes de pite ⁊ egredīētes. Sꝫ ⁊ paui
mētū ⁊ domꝰ texit auro ītriſecꝰ ⁊ extri-
ſecꝰ. Et ī igreſſu oraculi fecit duo oſtio-
la de lignis oliuaꝝ: poſteſqꝫ anguloꝝ
qnqꝫ ⁊ duo oſtia de lignis oliuaruꝫ. Et
ſculpſit ī eis picturā cherubin ⁊ palma
rum ſpēs ⁊ anaglyfa valde ꝓminētia ⁊
texit ea auro ⁊ opuit tā cherubin qꝫ pal
mas ⁊ cetera auro. Fecitqꝫ in introitu
tēpli poſtes de lignis oliuaꝝ q̄drāgula
tos: ⁊ duo oſtia đ lignis abiegnis altrī
ſecꝰ: ⁊ vtrūqꝫ oſtiū duplex erat: ⁊ ſe inui
cem tenēs apiebatᷓ. Et ſculpſit cheru-
bin ⁊ palmas ⁊ celaturas valde eminē
tes: opuitqꝫ oīa lamīs aureis opē qua-
dro ad reglaꝫ. Et edificauit atriū īteriꝰ
tribꝰ ordibꝰ lapidū politoꝝ: ⁊ vno ordi
ne lignoꝝ cedri. Anno q̄rto fūdata eſt
domꝰ dn̄i ī mēſe zio: ⁊ ī āno vndecimo
mēſe elul: ipē ē mēſis octauꝰ: pfecta eſt
domꝰ ī oī opē ſuo ⁊ ī vniuerſis vtēſili-
bꝰ edificauitqꝫ eā ānis ſeptem. VII

A

D Omū aūt ſuā edificauit ſalomō
tredeci ānis: ⁊ ad pfectū vſqꝫ ꝑ-
duxit. Edificauit qꝫ domū ſaltꝰ
libani cētū cubitoꝝ longitudis: ⁊ qnq̄-
ginta cubitoꝝ latitudis: ⁊ triginta cu-
bitoꝝ altitudis: ⁊ q̄ttuor deābulatoria
īter colūnas cedrias. Ligna q̄ppe cedri
na exciderat ī colūnas: ⁊ tabulatis cedri
nis veſtiuit totā camerā q̄ q̄dragitaqn
qꝫ columnis ſuſtētabatᷓ. Unꝰ aūt ordo
hēbat colūnas q̄ndeci ꝯtra ſe inuicem
poſitas: ⁊ e regiōe ſe reſpiciētes eq̄li ſpa
tio inter colūnas: ⁊ ſuꝑ colūnas q̄dran
gulata ligna ī cūctis equalia. Et porticū
colūnaꝝ fecit qnq̄ginta cubitoꝝ longi
tudis: ⁊ triginta cubitoꝝ latitudis: ⁊ al
terā porticū ī facie maioris porticꝰ: ⁊ co
lūnas ⁊ epyſtilia ſuꝑ columnas fecit:
Porticū quoqꝫ ſolij in q̄ tribunal eſt: fe
cit ⁊ texit lignis cedrinis apauimēto vſ
qꝫ adſūmitatē: ⁊ domūcula ī q̄ ſedebatᷓ
ad iudicādū: erat in media porticu ſilr̄

B

ope. Domū qꝫ fecit filie pharaōis quaꝫ
vxorē duxerat ſalomō: tali opē q̄li ⁊ hāc
porticū. Oīa lapidibꝰ p̄cioſis q̄ ad nor-
mā quādā atqꝫ mēſurā tā ītriſecꝰ qꝫ ex-
triſecꝰ ſerrati erāt a fundamēto vſqꝫ ad
ſūmitatē parietū: ⁊ ītriſecꝰ vſqꝫ ad atri-
um maiꝰ. Fundamēta aūt de lapidibꝰ
p̄cioſis lapidibꝰ magnis decē ſiue octo
cubitoꝝ: ⁊ deſuꝑ lapides p̄cioſi equalis
mēſure ſecti erāt: ſilr̄qꝫ de cedro. Et
atriū maiꝰ rotūdū triū ordinū de lapi-
dibꝰ ſectis ⁊ vniꝰ ordīs de dolata cedro:
necnō ⁊ ī atrio domꝰ dn̄i īterior: ⁊ ī por
ticu domꝰ. Miſit qꝫ rex ſalomō ⁊ tulit
hirā de tyro filiū mulieris vidue đ tribu
neptalim prē tyrio artificē erariū ⁊ ple
nū ſapiā: ītelligētia ⁊ doctrina ad faciē
dum oē opꝰ ex ere. Qui cū veniſſet ad re
gem ſalomonē fecit oē opꝰ eiꝰ: ⁊ finxit
duas colūnas ereas: deceꝫ ⁊ octo cubi-
toꝝ altitudis colūnā vnā: ⁊ linea duo-
decim cubitoꝝ ābiebat colūnā vtrāqꝫ

C

Duo qꝫ capitella fecit q̄ ponerentᷓ ſuꝑ
capita colūnaꝝ fuſilia ex ere: qnqꝫ cu-
bitoꝝ altitudis capitellū vnum: ⁊ qnqꝫ
cubitoꝝ altitudis capitellū alteꝝ: ⁊ q̄ſi
ī modū retis ⁊ catenarū ſibi īuiceꝫ miro
opē ꝯtextaꝝ. Utrūqꝫ capitellū colūnaꝝ
fuſile erat. Septena v̄ſuū retiacula in
capitello vno: et ſeptena retiacula in
capitello altero. Et pfecit colūnas ⁊ du
os ordīes ꝑ circuitū retiaculoꝝ ſingu-
loꝝ vt tegerēt capitella q̄ erāt ſuꝑ ſū-
mitatē malogranatoꝝ. Eodē mō fecit
⁊ capitello ſecūdo. Capitella aūt q̄ erāt
ſuꝑ capita colūnaꝝ q̄ſi opē lilij fabrica
ta erāt ī porticu q̄ttuor cubitoꝝ: ⁊ rur-
ſum alia capitella ī ſūmitate colūnaꝝ
deſuꝑ iuxta mēſurā colūne cōtra retia-
cula. Malogranatoꝝ aūt ducēti ordīes
erāt in circuitu capitelli ſecūdi. Et ſta-
tuit duas colūnas in porticu tēpli. Cū-
qꝫ ſtatuiſſet colūnā dexterā: vocauit eā
noīe iachin. Similiter erexerit colūnaꝫ
ſecūdam: ⁊ vocauit nomen eiꝰ booꝫ. Et

D

ſuꝑ capita colūnaꝝ opꝰ in moduꝫ lilij
poſuit: pfectūqꝫ eſt opus colūnarū. Fe-

cit quoq; mare fusile decem cubitoꝝ a labio vsq; ad labiū rotundum in circuitu. Quinq; cubitoꝝ altitudo eius: ⁊ resticula trigīta cubitoꝝ cingebat illō per circuitū: ⁊ sculptura subter labium circuibat illud decē cubitꝭ ambiēs mare. Duo ordines sculpturaꝝ histriataꝝ erant fusiles: ⁊ stabāt super duodecim boues. E quib⁹ tres respiciebāt ad aquilonē: ⁊ tres ad occidētem: ⁊ tres ad meridiē: ⁊ tres ad oriētem: ⁊ mare sup eos desup erat: quoꝝ posteriora vniuersa intrinsecus latitabant. Grossitudo autē luteris triū vnciarū erat: labiūq; eius quasi labiū calicis: ⁊ foliū repādi liliū. Duo milia batos capiebat: ⁊ tria milia metretas. Et fecit decē bases eneas q̄ttuor cubitoꝝ lōgitudinis bases singulas: ⁊ quattuor cubitoꝝ latitudinis: et triū cubitoꝝ altitudinis: ⁊ ipsū op⁹ basium interrasile erat. Et sculpture inter iūcturas: ⁊ inter coronulas ⁊ plectas: leones ⁊ boues ⁊ cherubin: ⁊ in iūcturꝭ

E siliter desup. Et subter leones ⁊ boues quasi lora ex ere dependentia: ⁊ q̄ttuor rote p bases singulas ⁊ axes erei: ⁊ per q̄ttuor ptes quasi hūeruli subter luterē fusiles ↄtra se iuicē respectātes. Os q̄ꝫ luterꝭ itrinsec⁹ erat in capitꝭ sūmitate: ⁊ qđ forinsec⁹ apparebat vni⁹ cubiti erat totū rotūdū: pariterq; habebat vnū cubitū ⁊ dimidiū. In angulis aūt columnaꝝ vari celature erāt: ⁊ media inter colūnia quadrata nō rotūda. Quattuor quoq; rote q̄ p q̄ttuor āgulos basis erāt coherebāt sibi subt basim. Una rota hēbat altitudīs cubitū ⁊ semis. Tales autē rote erāt q̄les solēt in curru fieri. Et axes caꝝ ⁊ radij ⁊ canti ⁊ modioli oīa fusilia. Nā ⁊ humeruli illi q̄ttuor p singulos angulos basis vni⁹ ex ipsa basi fusiles ⁊ cōiuncti erāt. In sūmitate autē basis erat q̄dam rotunditas vni⁹ ⁊ dimidij cubiti: ita fabrefacta vt luter desup posset iponi: hn̄s celaturas suas variasq; sculpturas ex semetipsa. Sculpsit q̄ꝫ in tabulatis illis q̄ erāt ex ere: ⁊ in angulis: cherubin ⁊ leones ⁊ palmas q̄si in siltitudinē hoīs stātis: vt nō celata s; apposita p circuitū viderēt. In hūc modum fecit decē bases: fusura

F vna ⁊ mēsura: sculpturaq; cōsimili. Fecit q̄ꝫ decē luteres eneos. Quadraginta batos capiebat luter vn⁹: eratq; quattuor cubitoꝝ. Singulosq; luteres per singlas. i. decē bases posuit: ⁊ cōstituit decē bases: quinq; ad dexterā ptem tēpli: ⁊ quinq; ad sinistrā. Mare autē posuit ad dexterā partē tēpli: cōtra orientem ad meridiē. Fecit ergo hirā lebetes ⁊ scutras ⁊ amulas ⁊ pfecit omne opus regꝭ salomōis in tēplo dn̄i colūnas duas: ⁊ funiculos capitelloꝝ sup capitella colūnaꝝ duos ⁊ retiacula duo: vt opirent duos funiculos q̄ erant sup capita colūnaꝝ: ⁊ malogranata q̄dringēta in duob⁹ retiaculꝭ: duos versus malogranatoꝝ i retiaculꝭ singulis ad opiendos funiculos capitelloꝝ q̄ erāt sup capita colūnaꝝ: ⁊ bases decē ⁊ luteres decē super bases ⁊ mare vnū ⁊ boues duodeci subt mare ⁊ lebetes ⁊ scutras ⁊ amulas

G Oia vasa q̄ fecit hiraꝫ regi salomoni in domo dn̄i: de auricalcho erāt. In cāpestri regiōe iordanis fudit ea rex i argyllosa terra inter sochot ⁊ sarthā: ⁊ posuit salomō oia vasa in domo dn̄i. Propt multitudinē aūt nimiā nō erat pōdus eris. Fecitq; salomō omia vasa i domo dn̄i: altare aureū: ⁊ mēsam sup quā ponerent panes ꝓpositiōis aureā: ⁊ candelabra aurea q̄nq; ad dexteraꝫ ⁊ q̄nq; ad sinistrā cōtra oraculū ex auro puro ⁊ q̄si lilij flores: ⁊ lucernas desup aureas ⁊ forcipes aureos ⁊ hydrias ⁊ fuscinulas et phialas ⁊ mortariola ⁊ thuribula de auro purissimo. Et cardies ostiorum dom⁹ interioris scti sctōꝝ: ⁊ ostiorum dom⁹ templi ex auro erāt. Et pfecit oē opus qđ faciebat salomon in domo dn̄i: ⁊ intulit q̄ sctificauerat dauid pater suus: argentū ⁊ aurū ⁊ vasa reposuitq; in thesauris domus dn̄i. VIII

2. Para. 5. a

A Tunc cōgregati sunt oēs maiores natu israel cum principibus tribuū ⁊ duces familiaꝝ filioꝝ isrl̄ ad regē salomonē in hierl̄m vt deferrēt arcā federꝭ dn̄i de ciuitate dauid id est de sion. Conuenitq; ad regeꝫ salomonē vniuersus isrl̄ i mēse bethanim i solenni die: ipse ē mēsis septim⁹. Ueneruntq; cūcti senes de isrl̄: ⁊ tulert arcā sacerdotes ⁊ portauerūt arcam domini ⁊ tabernaculū federꝭ et oīa vasa sanctuarij q̄ erāt i tabernaculo: ⁊ ferebāt ea sacerdotes ⁊ leuite. Rex autē salomon ⁊ ois multitudo isrl̄ q̄ cōuenerat ad eum gradiebat cū illo an arcā: ⁊ imolabant oues ⁊ boues absq; estimatione ⁊ nūero. Et intulerūt sacerdotes arcam federis dn̄i in locum suū in oraculum templi in scm̄ sctōꝝ subter alas cherubin.

2. Para. 5. a

Siquidē cherubi expādebant alas sup
locū arce: ꝛ ꝓtegebāt arcā ꝛ vectes ei⁹ d
super. Cunctꝫ eminerent vectes et appa-
rerēt sūmitates eoꝝ foris scūarium ante
oraculū: nō appebāt vltra extrisec⁹: q̄ ꝛ
B fuerūt ibi vsqꝫ in pn̄tē diē. In arca aūt
nō erat aliud nisi due tabule lapidee q̄s
posuerat in ea moyses i oreb qn̄ pepigit
dn̄s fed⁹ cū filijs isrl̄ cū egrederent̄ de
terra egypti. Factū ē aūt cū exissent sa-
cerdotes de sctūario: nebula impleuit
domū dn̄i: ꝛ nō poterāt sacerdotes stare
ꝛ ministrare ꝓpter nebulā. Impleuerat ei
glīa dn̄i domū dn̄i. Tūc ait salomō: Do
minus dixit vt hītaret in nebula. Edifi
cans edificaui domū ꝛ habitaculū tuū:
firmissimū soliū tuū i sēpiternū. Cōuer-
titqꝫ rex faciē suā: ꝛ bn̄dixit oī eccl̄ie is-
rael. Oīs.n.eccl̄ia isrl̄ stabat. Et ait salo
mon: Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹ isrl̄ q̄ locut⁹ ē ore
suo ad dauid p̄rem meū: ꝛ in maib⁹ ei⁹
ꝑfecit dicēs: A die q̄ eduxi ppl̄m meū is
rael de egypto: nō elegi ciuitatē de vni-
uersis tribub⁹ isrl̄ vt edificaret̄ dom⁹: ꝛ
esset nomē meū ibi: sed elegi dauid vt es
set sup ppl̄um meū isrl̄. Voluitqꝫ dauid
p̄r me⁹ edificare domū noī dn̄i dei isrl̄:
ꝛ ait dn̄s ad dauid p̄rem meū: Qꝛ cogi-
tasti i corde tuo edificare domū nomini
meo: bn̄ fecisti hoc ip̄m mēte tractans.
Verūtn̄ tu n̄ edificabis mihi domū: sꝫ fi
li⁹ tu⁹ q̄ egredieꝛ de renib⁹ tuis ip̄e edi
ficabit domū noī meo. Cōfirmauit dn̄s
ſmonē suū quē locut⁹ ē: stetitqꝫ ꝓ da-
uid p̄re meo: ꝛ sedi sup thronū isrl̄ sicut
locut⁹ ē dn̄s: ꝛ edificaui domum noī dn̄i
dei isrl̄: ꝛ ꝯstitui ibi locū arce in q̄ fedus
dn̄i ē qd̄ ꝑcussit cū p̄rib⁹ nr̄is qn̄ egressi
sūt de terra egypti. Stetit aūt salomon
an̄ altare dn̄i in ꝯspectu eccl̄ie isrl̄ ꝛ ex-
C pādit man⁹ suas i celū: ꝛ ait: Dn̄e de⁹ is
rael nō ē sil̄is tui de⁹ i celo desup ꝛ sup
terrā deorsū: q̄ custodis pactū ꝛ mi̇sicor
diā ſuis tuis q̄ āmbulāt corā te i toto cor
de suo: q̄ custodisti ſuo tuo dauid patri
meo q̄ locut⁹ es ei. Ore locut⁹ es: ꝛ mani
b⁹ ꝑfecisti: vt hec dies ꝓbat. Nūc igitur
dn̄e de⁹ isrl̄ ꝯſua famulo tuo dauid p̄ri
meo q̄ locut⁹ es ei dicēs: Nō auferet̄ de
te vir corā me q̄ sedeat sup thronū isrl̄:
ita tn̄ si custodierit filij tui viā suam vt
āmbulēt corā me: sicut tu āmbulasti i ꝯspe-
ctu meo. Et nūc dn̄e de⁹ isrl̄ firmēt̄ v̄ba
tua q̄ locut⁹ es ſuo tuo dauid p̄ri meo.
Ergo ne putādū est qd̄ v̄e de⁹ hītet sup
terrā? Si.n. celū ꝛ celi celoꝝ te cape nō
pn̄t quātomagꝭ domus hec quā edifica
ui? Sed respice ad orōem serui tui: ꝛ ad
preces ei⁹ dn̄e dn̄e meus. Audi hymnū
ꝛ orōem quā seru⁹ tuus orat corā te ho
die: vt sint ocl̄i tui apti sup domū hanc
nocte ac die: sup domū de q̄ dixisti: erit
nomē meū ibi: vt exaudias orōem quā
orat in loco isto ad te seru⁹ tu⁹ vt exau-
dias dep̄cationē serui tui ꝛ ppl̄i tui isrl̄
qdcūqꝫ orauerit i loco isto ꝛ exaudies i
D loco habitacl̄i tui i celo: ꝛ cū exaudierꝭ
ꝓpiti⁹ eris. Si peccauerit hō in ꝓximū
suū: ꝛ habuerit aliqd̄ iuramētū q̄ teneat̄
astrict⁹: ꝛ venerit ꝓpter iuramētū corā
altari tuo i domū tuā: tu exaudies in ce
lo: ꝛ facies ꝛ iudicabis ſuos tuos ꝯdē-
nās ip̄ium: ꝛ reddēs viā suā sup caput ei⁹:
iustificāsqꝫ iustū ꝛ retribuēs ei ſm iusti
ciā suā. Si fugerit ppl̄s tu⁹ isrl̄ iimicos
suos: qꝛ peccatur⁹ ē tibi: ꝛ agētes pn̄iaꝫ
ꝛ ꝯfitētes noī tuo: venerit ꝛ adorauerit
ꝛ dep̄cati te fuerit i domo hac: exaudi i
celo: ꝛ dimitte pctm̄ ppl̄i tui isrl̄: ꝛ redu
ces eos i terrā quā dedisti p̄rib⁹ eoꝝ. Si
clausū fuerit celū ꝛ nō pluerit ꝓpt̄ pctā
eoꝝ: ꝛ orātes i loco isto pn̄iaꝫ egerit noī
tuo: ꝛ a pctis suis ꝯuersi fuerit ꝓpter af
flictionē suā: exaudi eos i celo: ꝛ dimit-
te pctā ſuoꝝ tuoꝝ ꝛ ppl̄i tui isrl̄ ꝛ ostēde
eis viā bonā ꝑ quā āmbulēt: ꝛ da pluuiā
sup terrā quā dedisti ppl̄o tuo i possessi
onē. Fames si oborta fuerit i t̄ra: aut pe
stilētia: aut corrupt⁹ aer: aut erugo: aut
locusta vl̄ rubigo: ꝛ afflixerit eū iimic⁹
ei⁹ portas obsidēs: ois plaga: vniūsa in
firmitas: cūcta deuoratio ꝛ imp̄catio q̄
acciderit oī hoī de ppl̄o tuo isrl̄: si q̄s co
gnouerit plagā cordis sui: ꝛ expanderit
man⁹ suas i domo hac: tu exaudies i ce
lo i loco hītatiōis tue: ꝛ repppitiaberꝭ et
facies vt des vnicuiqꝫ ſm oēs vias suas
sicut viderꝭ cor ei⁹: qꝛ tu nosti solus cor
oīm filioꝝ hoim: vt timeāt te cūctꝭ die-
b⁹ q̄b⁹ viuūt sup faciē terre quā dedisti
E p̄rib⁹ nr̄is. Insup ꝛ alienigena q̄ nō est
de ppl̄o tuo isrl̄ cū venerit de terra lon-
ginq̄ ꝓpter nomē tuū: audiet̄.n. nomē
tuū magnū ꝛ man⁹ tua fortꝭ ꝛ brachiū
tuū extentū vbicūqꝫ: cū venerit ḡ ꝛ ora-
uerit i hoc loco tu exaudies i celo in fir
mamēto habitacl̄i tui: ꝛ facies oia ꝓ q̄-
b⁹ inuocauerit te alienigena vt discant
vniuersi ppl̄i terraꝝ nomē tuū timere:
sicut ppl̄s tu⁹ isrl̄: ꝛ ꝓbēt qꝛ nomē tuū
inuocatū est sup domū hāc quā edifica
ui. Si egress⁹ fuit ppl̄s tu⁹ ad bellū ꝯtra

3.Para.6.a

2.Para.6.

inimicos suos ꝑ viã q̃cũq̃ miseris eos: orabũt te ɔtra viã ciuitatꝭ quam elegisti: ⁊ ɔtra domũ quã edificaui noĩ tuo: ⁊ exaudies in celo orones eorũ ec p̃ces eoꝝ ⁊ facies iudiciũ eoꝝ. Qꝝ si peccauerint tibi (nõ est eni hõ q̃ nõ peccet) et irat⁹ tradiderꝭ eos inimicꝭ suis: ⁊ captiui ducti fuerint ĩ terrã inimicoꝝ longe vel ꝓpe ⁊ egerint pniam ĩ corde suo ĩ loco captiuitatꝭ: ⁊ ɔuersi depcati te fuerit in captiuitate sua dicẽtes: peccauimus: iniq̃ egim⁹: impie gessim⁹: ⁊ reũ si fuerit ad te ĩ vniuerso corde suo: ⁊ tota aia sua in terra inimicoꝝ suoꝝ ad quã captiui ducti fuerit: ⁊ orauerit te ɔtra viã terre sue quã dedisti p̃rib⁹ eoꝝ ⁊ ciuitatꝭ q̃m elegisti ⁊ tẽpli qd edificaui noĩ tuo: exaudies ĩ celo ĩ firmamẽto soliȷ tui: orones eoꝝ ⁊ p̃ces eoꝝ ⁊ facies iudiciũ eoꝝ: ⁊ ꝓpitiaberꝭ pp̃lo tuo q̃ peccauit tibi: ⁊ oib⁹ iniq̃tatib⁹ eoꝝ q̃b⁹ p̃uaricati sunt in te: ⁊ dabis miscdiã corã eis q̃ eos captiuos habuerit vt misereãt eis. Pp̃ls eni tu⁹ ẽ ⁊ hereditas tua q̃s eduxisti de terra egypti d̃ medio fornacis ferree vt sint ocl̃i tui apti ad depcationẽ s̃ui tui ⁊ pp̃li tui isrl̃: ⁊ exaudies eos ĩ vniũsis ꝓ q̃b⁹ inuocauerit te. Tu eni sepasti eos tibi ĩ hereditatẽ de vniuersis pp̃lis terre: sic̃ locut⁹ es ꝑ moysen s̃uũ tuũ qñ eduxisti p̃rẽs nr̃os de egypto dñe de⁹. Factũ est aũt cũ cõplesset salomõ orãs dñz oẽm oroem ⁊ depcationẽ hanc surrexit de cõspectu altaris dñi. Utrũq̃ eni genu in terrã fixerat: ⁊ manus expanderet ad celũ. Stetit ẽ ⁊ bñdixit oĩ eccl̃ie isrl̃ voce magna dicens: Bñdict⁹ dñs de⁹ q̃ dedit requiẽ pp̃lo suo isrl̃ iuxta oia q̃ locut⁹ est. Nõ cecidit ne vn⁹ quidẽ sermo ex oib⁹ bonis q̃ locut⁹ est ꝑ moysen seruũ suũ. Sit dñs de⁹ nr̃ nobiscũ: sicut fuit cũ p̃rib⁹ nr̃is nõ derelinquẽs nos neq̃ ꝓijciens: sed inclinet corda nr̃a ad se vt ambulem⁹ in vniuersis vijs ei⁹ ⁊ custodiam⁹ mãdata ei⁹ ⁊ cerimonias ⁊ iudicia q̃cũq̃ mãdauit p̃rib⁹ nr̃is et sint s̃mões mei isti q̃b⁹ depcat⁹ sum coram dño appropinquantes dño deo nr̃o die ac nocte vt faciat iudiciũ seruo suo ⁊ populo suo isrl̃ ꝑ singl̃os dies vt sciãt oẽs pp̃li terre qꝛ dñs ip̃e ẽ de⁹: ⁊ nõ est vltra absq̃ eo. Sit q̃z cor nr̃m ꝑfectũ cũ dño deo nr̃o vt ãbulem⁹ in decretꝭ ei⁹: et custodiam⁹ mãdata ei⁹: sicut ⁊ hodie. Igitur rex ⁊ ois isrl̃ cũ eo imolabãt victias corã dño. Mactauitq̃ salamon hostias pacificas q̃s imolauit dño: boũ viginti duo milia ⁊ ouiũ centũ viginti milia. Et dedicauerũt tẽplũ dñi rex ⁊ filij isrl̃. In die illa sctificauit rex mediũ atrij qd erat ante domũ dñi. Fecit q̃ppe holocaustũ ibi ⁊ sacrificiũ ⁊ adipẽ pacificoꝝ: qm̃ altare ereũ qd erat corã dño min⁹ erat: ⁊ capere nõ poterat holocaustũ ⁊ sacrificium ⁊ adipẽ pacificoꝝ. Fecit ẽ salomon in t̃pe illo festiuitatẽ celebrẽ: ⁊ omis isrl̃ cum eo: multitudo magna ab introitu emath vsq̃ ad riuũ egypti corã dño deo nr̃o septẽ dieb⁹ ⁊ septẽ dieb⁹. i. q̃ttuordecim dieb⁹: ⁊ in die octauo dimisit populos. Qui bñdicẽtes regi ꝓfecti sũt in tabernacl̃a sua letãtes ⁊ alacri corde super oib⁹ bonis q̃ fecerat dñs dauid seruo suo ⁊ isrl̃ pp̃lo suo.

IX

Actũ est aũt cũ ꝑfecisset salomõ edificiũ dom⁹ dñi ⁊ edificiũ regis ⁊ om̃e qd optauerat ⁊ voluerat facere apparuit ei dñs secũdo sicut apparuerat ei in gabaon. Dixitq̃ dñs ad eũ. Exaudiui oroem tuã ⁊ depcatiões tuã quã depcat⁹es corã me: sctificaui domũ hãc quã edificasti vt ponerẽ nomẽ meũ ibi in sempiternũ: ⁊ erũt ocl̃i mei ⁊ cor meũ ibi cũctis dieb⁹. Tu q̃z si ambulaueris corã me sicut ãbulauit p̃r tu⁹ ĩ simplicitate cordis ⁊ in eq̃tate: ⁊ fecerꝭ oia q̃ p̃cepi tibi ⁊ iudicia mea s̃uauerꝭ ⁊ legitima mea: ponã thronũ regni tui sup isrl̃ in sempiternũ sicut locut⁹ sũ dauid p̃ri tuo dicẽs: nõ auferet vir de genere tuo de solio isrl̃. Si aũt auersiõe auersi fuerit vos ⁊ filij vr̃i nõ sequentes me nec custodiẽtes mãdata mea ⁊ cerimonias q̃s ꝓposui vobis: sꝫ abieritꝭ ⁊ colueritꝭ deos alienos ⁊ adoraueritis eos: auferã isrl̃ de supficie terre quã dedi eis: ⁊ templũ qd sctificaui noĩ meo ꝓijciã a ɔspectu meo: eritq̃ isrl̃ in ꝓuerbiũ ⁊ ĩ fabulã cũctis pp̃lis: ⁊ dom⁹ hec erit ĩ exẽplũ. Ois qui trãsierit ꝑ eã: stupebit ⁊ sibilabit ⁊ dicet. Quare fecit dñs sic terre huic ⁊ domui huic? Et rñdebũt. Quia dereliquerũt dñm deũ suũ q̃ eduxit p̃res eorũ de terra egypti ⁊ secuti sũt deos alienos et coluerũt eos: ⁊ adorauerunt eos: idcirco induxit dñs sup eos om̃e maluz hoc. Expletꝭ aũt ãnis viginti postq̃ edificauerat salomõ duas domos. i. domũ dñi ⁊ domũ regꝭ: hirã rege tyri p̃bẽte salomoni ligna cedrina ⁊ abiegna ⁊ aurũ iuxta om̃e qd op⁹ habuerat: tunc dedit salomon hirũ viginti oppida ĩ terra ga

2. Pa. 6. g. Eccs. 8. c 1. Joh. 1. d — Dañ. 3. c — F — G — A 2. Para. 7. c — B — Deu. 29. c ⁊ Iere. 22. c — 2. Para. 8. a

C lilee. Et egressus est hirā de tyro vt videret oppida ꝗ dederat ei salomō ⁊ nō placuerūt ei. Et ait. Heccine sūt citates ꝗs dedisti mihi frater? Et appellauit eas terrā chabul vsꝗ in diē hāc. Misit ꝗ hirā ad regē salomonē cētū viginti talenta auri. Hec est sūma expēsaꝝ quā obtulit salomō rex ad edificandū domū dn̄i ⁊ domū suā ⁊ mello ⁊ murū hierl̄m ⁊ heser ⁊ maggedo ⁊ gazer. Pharao rex egypti ascēdit: ⁊ cepit gazer: succēditꝗ eaꝫ igni: ⁊ chananeū ꝗ habitabat ī ciuitate interfecit ⁊ dedit eā in dotē filie sue vxori salomōis. Edificauit ergo salomō gazer ⁊ bethoron iferiorē ⁊ baalath ⁊ palmirā in terra solitudinis: ⁊ oēs vicos ꝗ ad se ptinebāt ⁊ erāt absꝗ muro: muniuit ⁊ ciuitates curruū ⁊ ciuitates equitū ⁊ qdcunꝗ ei placuit: vt edificaret in hierl̄m ⁊ ī libano ⁊ ī oī terra ptātis sue. Uniuersū ppl̄m ꝗ remāserat de āmorreis ⁊ de etheis ⁊ pherezeis ⁊ eueis ⁊ hiebuseis: ꝗ nō sunt de filijs isrl̄: hoꝝ filios qui remāserāt ī terra ꝗs. s. nō potuerāt filij isrl̄ extermiare: fecit salomō tributa

D rios vsꝗ in diē hanc. De filijs autē isrl̄ nō ꝯstituit salomon seruire quēꝗ: sꝫ erāt viri bellatores ⁊ ministri eiꝰ ⁊ pricipes ⁊ duces ⁊ p̄fecti currū ⁊ equoꝝ. Erāt autē pricipes sup oia opa salomōis p̄positi ꝗngenti ꝗnꝗginta ꝗ hēbant subiectū ppl̄m: et statutꝫ opibꝰ impabāt. Filia autē pharaonis ascēdit de ciuitate dauid ī domū suā quā edificauerat ei salomō. Tūc edificauit mello. Offerebat ꝗꝫ salomon tribꝰ vicibꝰ p ānos singulos holocausta et pacificas victimas sup altare qd edificauerat dn̄o ⁊ adolebat thymiama corā dn̄o. Perfectūꝗ ē templū. Classem ꝗꝫ fecit rex salomō in asiongaber ꝗ est iuxta haylā in littore maris rubri in terra idumee. Misitꝗ hirā in classe illa seruos suos viros nauticos ⁊ gnaros maris cū seruis salomōis: ꝗ cū venissent in ophir sumptū inde aurū ꝗdringētoꝝ viginti talentoꝝ detulerūt ad regem salomonem.

X

B

2. Pa.9.a
Math.12.d
Luce.11.d

S Ed ⁊ regia saba audita fama salomonis: in noie dn̄i venit tēptare eū in enigmatibꝰ. Et ingressa hierl̄m multo cū comitatu ⁊ diuitijs: camel̄ portantibꝰ aromata ⁊ aurū infinitū nimis et gēmas p̄ciosas: venit ad regē salomonē: ⁊ locuta est ei vniuersa ꝗ hēbat ī corde suo. Et docuit eā salomon oia ꝟba ꝗ pposuit. Nō fuit sermo ꝗ regē posset latere ⁊ nō rn̄dere ei. Uidēs aūt regina saba oēm sapiam salomōis: ⁊ domū quaꝫ edificauerat ⁊ cibos mēse eiꝰ: ⁊ habitacula seruoꝝ ⁊ ordies ministrātiū: vestesꝗ eoꝝ et pincernas ⁊ holocausta ꝗ offerebat in domo dn̄i: nō hēbat vltra spiritū: dixitꝗ ad regē. Uerꝰ est sermo quem audiui in terra mea sup sermonibꝰ tuis ⁊ sup sapia tua: ⁊ nō credebā narrātibꝰ mihi: donec ip̄a veni ⁊ vidi ocul̄ meis: ⁊ pbaui ꝙ media ps mihi nūciata nō

B fuerit. Maior est sapia ⁊ opa tua ꝗ rumor queꝫ audiui. Beati viri tui ⁊ beati serui tui hi ꝗ stant corā te sp ⁊ audiunt sapiam tuā. Sit dn̄s deꝰ tuꝰ bn̄dictꝰ cui cōplacuisti et posuit te sup thronū isrl̄ eo ꝙ dilexerit dn̄s isrl̄ in sempiternū: et ꝯstituit te regē vt faceres iudiciū ⁊ iusticiā. Dedit ꝗ regi centū viginti talēta auri: ⁊ aromata multa nimis ⁊ gēmas p̄ciosas. Nō sunt allata vltra aromata tam multa ꝗ ea ꝗ dedit regina saba regi salomoni. Sed ⁊ classis hirā ꝗ portabat aurū de ophir: attulit ex ophir ligna tina multa nimis ⁊ gēmas p̄ciosas. Fecitꝗ rex de lignis tinis fulcra domꝰ dn̄i ⁊ domus regie ⁊ cytharas lyrasꝗ cātoribꝰ.

C Non sunt allata huiuscemōi ligna tina neꝗ visa vsꝗ in p̄ntē diē. Rex aūt salomon dedit regine saba oia ꝗ voluit ⁊ petiuit ab eo: exceptꝫ his que vltro obtulerat ei mūere regio Que reuersa ē ⁊ abijt in terrā suā cū seruis suis. Erat aūt pōdus auri qd offerebat̄ salomōi p ānos singl̄os sexcētoꝝ sexagintasex talētorū auri excepto eo ꝙ offerebāt viri qui sup vectigalia erāt ⁊ negociatores: vniuersiꝗ scuta vendētes: ⁊ oēs reges arabie: ducesꝗ terre. Fecit ꝗꝫ rex salomō ducenta scuta de auro purissimo. Sexcētos auri siclos dedit lamias scuti vniꝰ ⁊ trecētas peltas ex auro pbato. Trecenteꝗ mine auri vnā peltā vestiebāt. Posuitꝗ eas rex in domo saltꝰ libani. Fecit etiaꝫ rex salomō thronū de ebore grādē: ⁊ vestiuit eū auro fuluo nimis qui hēbat sex gradꝰ. Et sūmitas throni rotūda erat ī pte posteriori: ⁊ due manꝰ hinc atꝗ inde tenētes sedile: et duo leones stabant iuxta manꝰ singl̄as: ⁊ duodeci leunculi stātes sup sex gradꝰ hinc atꝗ inde. Nō

D est factū tale opꝰ ī vniuersis regnis. Sꝫ ⁊ oia vasa de ꝗbꝰ potabat rex salomon erāt aurea: ⁊ vniuersa supellex domꝰ saltus libani de auro purissimo. Non erat argentū nec alicuiꝰ precij putabatur in

diebus salomõis: q2 classis regꝫ ꝑ mare cũ classe hirã semel ꝑ tres ãnos ibat in tharsis: deferẽs inde auꝝ ⁊ argẽtũ ⁊ dẽtes elephãtoꝝ ⁊ simias ⁊ pauos. Magnificatꝰ est ergo rex salomõ suꝑ oẽs reges terre diuitĳs ⁊ sapia ⁊ vniuersa terra desiderabat vultũ salomõis vt audiret sapientiã eiꝰ quã dederat deꝰ in corde eiꝰ: ⁊ singli deferebãt ei mũera: vasa argẽtea ⁊ aurea: vestes ⁊ arma bellica: aromata qꝫ ⁊ eq̃s ⁊ mulos ꝑ ãnos singlos. Cõgregauitqꜫ salomõ currꝰ ⁊ eq̃tes: ⁊ facti sũt ei mille q̃dringẽti currꝰ: ⁊ duodecim milia eq̃tũ ⁊ disposuit eos ꝑ ciuitates munitas: ⁊ cũ rege i hierlm. Fecitqꜫ vt tãta esset abũdãtia argẽti in hierlm quãta ⁊ lapidũ: ⁊ cedroꝝ ꝓbuit multitudinẽ q̃si sycomoros q̃ nascunt̃ in cãpestribꝰ. Et educebant̃ equi salomõi de egypto ⁊ de choa. Negociatores eni regꝫ emebãt de choa ⁊ statuto ꝑcio ꝑducebãt. Egrediebat̃ aũt q̃driga ex egypto sexcentꝫ siclis argẽti ⁊ equꝰ cẽtũ q̃nq̃ginta. Atqꜫ i hũc modũ cũcti reges etheoꝝ ⁊ syrie equos venundabãt.

2. Pa.9.e.

A — Ecci.47.c.

XI

Rex aũt salomõ adamauit mulieres alieigenas mltas: filiã qꝫ pharaonis ⁊ moabitidas ⁊ ãmonitidas: idumeas et sidonias ⁊ cetheas: de gẽtibus suꝑ q̃bꝰ dixit dñs filĳs isrl. Nõ ingrediemini ad eas: neqꜫ de illl ingredient̃ ad vr̃as. Certissime. n. auertẽt corda vr̃a vt sequamĩ deos eaꝝ. His itaqꜫ copulatꝰ ẽ salomõ ardẽtissimo amore. Fuerũtqꜫ ei vxores q̃si regine septingẽte: ⁊ ꝯcubine trecẽte. Et auerterũt mlieres cor eiꝰ. Cũqꜫ iã esset senex: depꝛauatuꝫ est cor eiꝰ ꝑ mulieres vt sequeret̃ deos alienos nec erat cor eiꝰ ꝑfectuꝫ cũ dño deo suo sicut cor dauid pr̃is eiꝰ: sed colebat salomon astherthẽ deã sidonioꝝ et chamos deuꝫ moabitaꝝ et moloch idolũ ãmonitarũ. Fecitqꜫ salomon qđ nõ placuerat coraꝫ dño: ⁊ nõ adimpleuit vt seq̃ret̃ dñm sicut dauid pr̃ eiꝰ. Tũc edificauit salomõ phanũ chamos idolo moab in monte q̃ est ꝯtra hierlm: et moloch idolo filioruꝫ ãmon. Atqꜫ in hũc modũ fecit vniuersis vxoribꝰ suis alienigenis q̃ adolebãt thura ⁊ imolabãt dĳs suis. Igit̃ iratꝰ ẽ dñs salomoni ꝙ auersa esset mens eiꝰ a dño deo isrl qui apparuerat ei secũdo: ⁊ ꝑceperat de v̄bo hoc ne sequeret̃ deos alienos: ⁊ nõ custodiuit q̃ mandauit ei dñs. Dixit itaqꜫ dñs salomõi. Quia habuisti hoc apud te et nõ custodisti pactũ meũ et ꝑcepta mea que mãdaui tibi: dirũpens scindã regnũ tuũ et dabo illud seruo tuo: verũtñ in diebꝰ tuis nõ faciã ꝓpter dauid pr̃em tuum. De manu filĳ tui scindã illud: nec totũ regnũ auferaꝫ sed tribũ vnã dabo filio tuo ꝓpter dauid seruũ meũ ⁊ hirlm quã elegi. Suscitauit aũt dñs aduersariũ salomõi adad idumeũ de semie regio q̇ erat in edom. Cũ eni esset dauid in idumea ⁊ ascendisset ioab princeps militie ad sepeliendũ eos q̇ fuerãt interfecti: ⁊ occidisset oẽ masculinũ i idumea: sex eni mensibꝰ ibi moratꝰ est ioab ⁊ ois isrl donec interimeret oẽ masculinũ in idumea fugit adad ipe ⁊ viri idumei de ꝯuis pr̃is eiꝰ cũ eo vt igrederet̃ egyptũ. Erat aũt adad puer paruulꝰ. Cũqꜫ surrexissent de madiã: venerũt in pharã. Tulerũtqꜫ secũ viros de pharã: ⁊ introierũt egyptũ ad pharaonẽ regẽ egypti. Qui dedit ei domũ: ⁊ cibos ꝯstituit: ⁊ terrã delegauit. Et inuenit adad grãm corã pharaone valde: intantũ vt daret ei vxorẽ sororẽ vxorꝫ sue germanã tafnes regine. Genuitqꜫ ei soror tafnes genebath filiũ: ⁊ nutriuit euꝫ tafnes in domo pharaõis. Eratqꜫ genebath hitãs apud pharaonẽ cũ filĳs eiꝰ. Cũqꜫ audisset adad in egypto dormisse dauid cũ pr̃ibꝰ suis: ⁊ mortuũ esse ioab principẽ militie: dixit pharaoni. Dimitte me vt vadã in terrã meaꝫ. Dixitqꜫ ei pharao. Qua. n. re apud me indiges vt q̃ras ire ad terrã tuã? At ille r̃ndit. Nulla. Sed obsecro te vt dimittas me. Suscitauit qꝫ ei deꝰ aduersariũ razon filiũ eliadã q̇ fugerat adadezer regẽ saba dñꝫ suũ: ⁊ ꝯgregauit ꝯtra eũ viros et factꝰ ẽ princeps latronũ cũ interficeret eos dauid: abierũtqꜫ damascũ ⁊ hitauerũt ibi: ⁊ ꝯstituerũt eũ regeꝫ in damasco: eratqꜫ aduersariꝰ isrl cũctꝫ diebꝰ salomõis. Et hoc ẽ malũ adad ⁊ odiũ ꝯtra isrl: regnauitqꜫ i syria. Hieroboã qꝫ filius nabath eufrateꝰ d̃ sareda ꝯuꝰ salomõis cuiꝰ mr̃ erat noie: Serua: mlr vidua: leuauit manũ ꝯtra regẽ. Et hec ẽ cã rebelliõis aduersus eũ: q2 salomõ edificauit mello: et coeq̃uit voraginẽ ciuitatꝫ dauid patris sui. Erat aũt hieroboã vir fortꝫ ⁊ potẽs. Uidẽsqꜫ salomõ adolescẽtẽ bone indolꝫ ⁊ industriũ: ꝯstituerat eũ ꝑfectũ suꝑ tributa vniuerse domꝰ ioseph. Factũ ẽ igit̃ in tpꝛ illo vt hieroboã egrederet̃ de hierusalẽ: ⁊ inueniret eũ ahias sylonites ꝓpheta i via optꝰ pallio nouo. Erãt autẽ

Exo.34.b — Canti.6.c. — 3.eo. — B — C — D — Gen.30.d. — E

F duo tm̄ in agro. Apphendensq; ahias palliū suū nouū q̄ coopt⁹ erat scidit i duodeci ptes: ⁊ ait ad hieroboā. Tolle tibi decem scissuras. Hec em̄ dicit dn̄s de⁹ isrl̄. Ego scindā regnū d̄ manu salomōis ⁊ dabo tibi decē trib⁹. Porro vna trib⁹ remanebit ei ppter suū meum dauid: ⁊ hierl̄m ciuitate quā elegi ex oib⁹ tribub⁹ isrl̄ eo q̄ dereliq̄rit me

(S.eo.) ⁊ adorauerit astherte deā sidonioꝝ et chamos deū moab: ⁊ moloch deū filiorū āmō: ⁊ nō ābulauerit i vīs meis vt faceret iusticiā corā me ⁊ p̄cepta mea ⁊ iudicia sicut dauid pr̄ ei⁹. Nec auferā oē regnū d̄ manu ei⁹: sȝ ducē ponā euȝ cūctꝭ dieb⁹ vite sue ppt̄ dauid suū meum quē elegi: qui custodiuit mandata mea ⁊ p̄cepta mea. Auferā āt regnū de mānu filīj ei⁹ ⁊ dabo tibi decē trib⁹: filio āt ei⁹ dabo tribū vnā vt remaneat lucerna dauid suo meo cūctꝭ dieb⁹ corā me i hierl̄m ciuitate quā elegi vt eēt nomē meū ibi: te āt assumā ⁊ regnabis sup oia q̄ desiderat aīa tua: erisq; rex

G sup isrl̄. Si igit̄ audierꝭ oia q̄ p̄cepo tibi ⁊ ābulauerꝭ i vīs meis: et fecerꝭ qd̄ rectū ē corā me custodiēs mādata mea ⁊ p̄cepta mea: sicut fecit dauid seruus me⁹: ero tecū: ⁊ edificabo tibi domū fidelē quō edificaui dauid domū: ⁊ tradā tibi isrl̄: ⁊ affligam semē dauid sup hoc: verūtn̄ n̄ cūctꝭ dieb⁹. Uoluit ḡ salomō interficere hieroboā: Qui surrexit ⁊ aufugit i egyptū ad sesac rḡē egypti: ⁊ fuit i egypto vsq; ad mortē salomōis.

(2.Pa.9.g) Reliquū āt v̄boꝝ salomōis ⁊ oia q̄ fecit ⁊ sapia ei⁹: ecce vniuersa scripta sūt i libro v̄boꝝ dieꝝ salomōis. Dies aūt q̄s regnauit salomō i hierl̄m sup oēm isrl̄: q̄dragita āni sūt. Dormiuitq; salomō cū pr̄ib⁹ suis: ⁊ sepult⁹ ē i ciuitate dauid pr̄is sui: regnauitq; roboā filius eius pro eo

XII.

A (2.Pa.10.a) Uenit roboā i sichē. Illuc enim ꝯgregatus erat ois ppl̄s isrl̄ ad ꝯstituēdū eū rḡē. At v̄o hieroboā fili⁹ nabath cū adhuc eēt i egypto pfugus a facie salomōis regis: audita morte eius reuersus ē de egypto. Miserūtq; et vocauerūt eū. Uenit ḡ hieroboā ⁊ ois multitudo isrl̄ ⁊ locuti sūt ad roboā dicētes. Pr̄ tu⁹ durissimū iugū imposuit nobis: tu itaq; nūc iminue paululū de impio pr̄is tui durissimo ⁊ d̄ iugo grauissimo qd̄ iposuit nobis ⁊ suiem⁹ tibi.

B Qui ait eis. Ite vsq; ad tertiū diē ⁊ reuertimi ad me. Cūq; abisset ppl̄s: inijt ꝯsiliū rex roboā cū seniorib⁹: q̄ assistebāt corā salomōe pr̄e ei⁹ cū adhuc viueret: ⁊ ait eis. Qd̄ datꝭ ꝯsiliū vt r̄ndeam ppl̄o? Qui dixerūt ei. Si hodie obedierꝭ ppl̄o huic ⁊ suierꝭ: ⁊ petitiōi eoꝝ cesserꝭ locut⁹q; fuerꝭ ad eos v̄ba lenia: erūt tibi sui cūctꝭ dieb⁹. Qui d̄reliq̄t ꝯsiliū senū qd̄ d̄derāt ei: ⁊ adhibuit adolescētes q̄ nutriti fuerāt cū eo ⁊ assistebāt illi dixitq; ad eos. Qd̄ mihi datꝭ ꝯsiliū vt r̄ndeā ppl̄o huic q̄ dixerūt mihi: leuius fac iugū qd̄ iposuit pr̄ tu⁹ sup nos? Et dixerūt ei iuuenes q̄ nutriti fuerāt cū eo: sic loq̄re ppl̄o huic q̄ locuti sūt ad te dicē-

C (2.Para.10.c) tes. Pr̄ tu⁹ aggrauauit iugū nr̄m: tu releua nos. Sic loq̄rꝭ ad eos. Minim⁹ digit⁹ me⁹ grossior ē dorso pr̄is mei: et nūc pr̄ me⁹ posuit sup vos iugū graue: ego āt addā sup iugū v̄rm. Pr̄ me⁹ cecidit vos flagellis: ego āt cedā vos scorpiōibus. Uenit ḡ hieroboā ⁊ ois ppl̄s ad roboā die tertia sicut locut⁹ fuerat rex dicēs: reuertimi ad me die tertia. R̄nditq; rex ppl̄o dura d̄relicto ꝯsilio senioꝝ qd̄ ei dederāt: ⁊ locut⁹ ē eis s̄m ꝯsiliū iu-

D uenū dicēs. Pr̄ me⁹ aggrauit iugū v̄rm ego aūt addā iugo v̄ro. Pr̄ me⁹ cecidit vos flagellis: ego āt cedā vos scorpiōib⁹. Et n̄ acq̄euit rex ppl̄o qm̄ auersat⁹ fuerat eū dn̄s vt suscitaret v̄bū suū qd̄ locut⁹ fuerat in manu ahie sylonite ad hieroboam filiū nabath. Uidens itaq; ppl̄s q̄ noluisset eos audire rex: r̄ndit ei dicēs. Que nobis ps i dauid vl̄ q̄ hereditas i filio isai? Uade in tabernacula tua isrl̄. Nūc vide domū tuā dauid: Et

(2.Pa.10.d.) abijt isrl̄ i tabernacl̄a sua. Sup filios āt isrl̄ q̄cūq; h̄itabāt i ciuitatib⁹ iuda regnauit roboā. Misit ḡ rex roboā adurā q̄ erat sup tributa: ⁊ lapidauit eū ois

E isrl̄ ⁊ mortu⁹ ē. Porro rex roboā festin⁹ ascēdit currū: et fugit i hierl̄z recessitq; isrl̄ a domo dauid vsq; i p̄ntē diē. Factū ē āt cū audisset ois isrl̄ q̄ reuersus eēt hieroboā: miserūt ⁊ vocauerūt eū ꝯgregato cetu: ⁊ ꝯstituerūt eū rege sup oēȝ isrl̄:

(Tobie.1.a) nec secut⁹ ē quispiā domū dauid p̄ter

(2.Pa.11.f) tribū iuda solā. Uenit āt roboā hierl̄z

(Ecci.47.d.) ⁊ cōgregauit vniuersam domū iuda et tribū beniamin centū octoginta milia electorū virorū et bellatoꝝ vt pugnarent cōtra domū israel et reducerēt regnū roboā filio salomonis. Fact⁹ ē āt

F s̄mo dn̄i ad semeiā virū dei dicēs. Loq̄re ad roboā filiū salomōis regē iuda et ad oēm domū iuda ⁊ beniamin ⁊ reliq̄s d̄ ppl̄o dicēs. Hec dicit dn̄s. Non

aſcēdetis neq̄ bellabitꝭ ꝯtra frēs vr̄os filios iſrl̄. Reuertat̄ vir i domū ſuā. A me eni factū ē v̄bū hoc. Audiērt ſmo nē dn̄i ⁊ reuerſi ſūt de itinere ſicut eis ꝑceꝑat dn̄s. Edificauit aūt hieroboā ſichē i mōte effrai: ⁊ habitauit ibi. Et egreſſus īde edificauit phanuel. Dixit q̄ hieroboā ī corde ſuo. Nunc reuertet̄ r̄gnū ad domū dauid ſi aſcēderit ppl̄s iſte vt faciat ſacrificia ī domo dn̄i ī hie ruſalē ⁊ ꝯūtet̄ cor ppl̄i hui⁹ ad dn̄ȝ ſuū roboā r̄gē iuda: īterficiētq̄ me ⁊ reuer tēt̄ ad eū. Et excogitato ꝯſilio fecit du

B — os vitulos aureos: ⁊ dixit eis. Nolite

Exo.32.b — vltra aſcendere in hieruſalē. Ecce dij tui iſrael qui te eduxerunt de terra egy pti. Poſuitq̄ vnū in bethel et alterū ī dan: ⁊ factū ē verbū hoc in pctm̄. Ibat eni ppl̄s ad adorādū vitulū vſq̄ ī dā. Et fecit phana ī excelſis ⁊ ſacerdotes d̄ extremis ppl̄i q̄ nō erāt d̄ filijs leui. Cō ſtituitq̄ diē ſolēnē ī mēſe octauo q̄n tadecia die mēſis ī ſilitudinē ſolēnita tis q̄ celebrabat̄ ī iuda. Et aſcēdēs al tare ſilr̄ fecit ī bethel vt īmolaret vitu

2.Pa.11.c — lis q̄s fabricat⁹ fuerat. Cōſtituitq̄ ī be thel ſacerdotes excelſoꝝ q̄ fecerat: ⁊ aſ cēdit ſuꝑ altare qđ extruxerat ī bethel q̄ntadecia die mēſis octaui quē finxe rat d̄ corde ſuo. Et fecit ſolēnitatē fi lijs iſrl̄: ⁊ aſcēdit ſuꝑ altare vt adole ret incenſum

XIII

A — T ecce vir dei venit de iuda in ſermōe dn̄i ī bethel hieroboam ſtāte ſuꝑ altare ⁊ thus iaciente Et exclamauit ꝯtra altare ī ſmōe dn̄i:

4.Re.23.d. — et ait. Altare altare: hec dicit dn̄s. Ec ce fili⁹ naſcet̄ dn̄i dauid ioſias noīe: et īmolabit ſuꝑ te ſacerdotes excelſoꝝ q̄ nūc in te thura ſuccēdunt: ⁊ oſſa hoīuȝ ſuꝑ te incendet. Deditq̄ in illa die ſig nū dicēs. Hoc erit ſignū qđ locutus ē dn̄s. Ecce altare ſcindet̄: ⁊ effundet̄ ci

I. eo. — nis qui ī eo ē. Cūq̄ audiſſet rex ſermo nē hoīs dei quē inclamauerat ꝯtra al tare ī bethel: extēdit manū ſuā de alta

B — ri dicēs. Apphēdite eū: et exaruit ma n⁹ ei⁹ quā extēderat ꝯtra eū: nec valu it retrahere eā ad ſe. Altare q̄ȝ ſciſſū ē: ⁊ effuſ⁹ ē cinis d̄ altari: iuxta ſignū qđ ꝑ dixerat vir dei ī ſmōe dn̄i. Et ait rex ad viꝝ dei. Deꝑcare faciē dn̄i dei tui: ⁊ ora ꝓ me vt reſtituat̄ man⁹ mea mihi: Ora uit vir dei faciē dn̄i: ⁊ reuerſa ē mā⁹ regꝭ ad eū: ⁊ facta ē ſicut pri⁹ fuerat. Locu t⁹ ē āt rex ad viꝝ dei. Ueni mecū domū

vt prādeas: ⁊ dabo tibi mūera. R̄ndítq̄ vir dei ad regē. Si dederꝭ mihi mediā ꝑtē dom⁹ tue: n̄ veinā tecū: nec ꝯmedā panē neq̄ bibā aquā ī loco iſto. Sic ei mādatū ē mihi ī ſermōe dn̄i ꝑcipiētis.

C — Nō comedes panē neq̄ bibes aq̄: nec

I. eo. — reuerterꝭ ꝑ viā q̄ veiſti. Abijt ḡ ꝑ aliam viā: ⁊ n̄ ē reuſ⁹ ꝑ iter q̄ venerat ī bethel Prophetes aūt q̄dā ſenex h̄itabat ī be thel ad quē venērt filij ſui: ⁊ narrauērt ei omīa oꝑa q̄ fecerat vir dei illa die in bethel. Et v̄ba q̄ locut⁹ fuerat ad regē narrauerūt pr̄i ſuo. Et dixit eis pr̄ eoꝝ Per quā viā abijt? R̄nderūt ei filij ſui viā ꝑ quā abierat vir dei q̄ venerat de iuda. Et ait filijs ſuis. Sternite mihi aſinū. Qui cū ſtrauiſſent: aſcēdit ⁊ abi it p⁹ virū dei: ⁊ īuenit eū ſedentē ſubt⁹

D — terebinthū. Et ait illi. Tu ne es vir dei q̄ veniſti de iuda? R̄ndit ille. Ego ſum Dixitq̄ ad eū. Ueni mecū domū vt co medas panē. Qui ait. Nō poſſū reuerti neq̄ veire tecū: nec comedā panē neq̄ bibā aquā ī loco iſto: q2 locut⁹ eſt dn̄s

I. eo. — ad me ī ſermōe dn̄i dicēs. Nō comedeſ panē ⁊ nō bibes aquā ibi: nec reuerterꝭ ꝑ viā q̄ ieris. Qui ait illi. Et ego ꝓpha ſū ſilis tui: ⁊ āgel⁹ locut⁹ ē mihi ī ſmo ne dn̄i dicēs. Reduc eū tecū ī domū tu am vt comedat panē ⁊ bibat aquā. Fe fellit eū et reduxit ſecū. Comedit ḡ pa nē ī domo ei⁹ ⁊ bibit aquā. Cūq̄ ſede rēt ad mēſaȝ fact⁹ ē ſmo dn̄i: ad ꝓphe

E — tā qui reduxerat eū. Et exclamauit ad virū dei qui venerat d̄ iuda dicēs. Hec dicit dn̄s. Quia nō obediens fuiſti ori dn̄i: ⁊ nō cuſtodiſti mādatū qđ ꝑcepit tibi dn̄s de⁹ tu⁹ ⁊ reuerſus ea ⁊ come diſti panē ⁊ bibiſti aquā in loco ī quo ꝑcepit tibi ne comederes panē neq̄ bi beres aquā: nō inferet̄ cadauer tuū in ſepulchrū prm̄ tuorū. Cūq̄ comediſſet et bibiſſet ſtrauit aſinū ſuū ꝓpha quē reduxerat. Qui cū abiſſet īuenit eū leo in via: ⁊ occidit: ⁊ erat cadauer ei⁹ ꝓ iectū in itinere. Aſin⁹ aūt ſtabat iux ta illū et leo ſtabat iuxta cadauer. Et ecce viri trāſeūtes viderūt cadauer ꝓie

F — ctū in via et leonē ſtantē iuxta cada uer. Et venerūt ⁊ diuulgauerūt in ciui tatē in qua ꝓphetes ille ſenex habita bat. Qđ cū audiſſet ꝓpheta ille qui re duxerat eū de via: ait. Uir dei ē qui in obediēs fuit ori dn̄i: ⁊ tradidit eū dn̄s leoni: ⁊ cōfregit eū: ⁊ occidit iuxta ver bū dn̄i qđ locutus ē ei. Dixitq̄ ad fili

os ſuos. Sternite mihi aſinū. Qui cū ſtrauiſſet ⁊ ille abiſſet: inuenit cadauer eiꝰ ꝓiectū in via ⁊ aſinū ⁊ leonē ſtantes iuxta cadauer. Non comedit leo de cadauere nec leſit aſinū. Tulit ergo propheta cadauer viri dei: ⁊ poſuit illud ſuꝑ aſinū et reuerſus ītulit ī ciuitatem ꝓphete ſenis vt plāgerent eū: et poſuit cadauer eiꝰ in ſepulchro ſuo. Et plāxerūt eū heu heu mi frater. Cūq; planxiſſent eū: dixit ad filios ſuos. Cūq; mortuꝰ fuero ſepelite me in ſepulchro in quo vir dei ſepultꝰ ē: iuxta oſſa eius ponite oſſa mea. Profecto enī veniet ſermo quē ꝓdixit in ſermōe dn̄i ꝯtra altare qđ eſt in bethel ⁊ ꝯtra oīa phana excelſorū, q̄ ſūt in vrbibꝰ ſamarie. Poſt ꝟba hec nō ē reuerſus hieroboā de via ſua peſſima ſed ecōtrario fecit de nouiſſimis pplis ſacerdotes excelſorū. Quicūq; volebat īplebat manū ſuā: ⁊ fiebat ſacerdos excelſorū. Et ꝓpter hāc cām peccauit domus hieroboā et euerſa ē ⁊ deleta de ſuperficie terre

XIIII

In tpe illo egrotauit abia filius hieroboā. Dixitq; hieroboam vxori ſue. Surge ⁊ cōmuta habitū ne cognoſcaris ꝙ ſis vxor hieroboā ⁊ vade in ſylo vbi ē ahias ꝓpha qui locutꝰ eſt mihi ꝙ regnaturꝰ eēm ſuꝑ populū hūc. Tolle ergo in manu tua decem panes ⁊ cruſtulā ⁊ vas mellis: ⁊ vade ad illū. Ipſe enī indicabit tibi qđ euēturum ſit puero huic. Fecit vt dixerat vxor hieroboā: ⁊ cōſurgēs abijt in ſylo ⁊ venit in domū ahie. At ille nō poterat videre qr caligauerant oculi eius p̄ ſenectute. Dixit aūt dn̄s ad ahiā. Ecce vxor hieroboā ingredit̄ vt conſulat te ſuꝑ filio ſuo qui egrotat. Hec ⁊ hec loqueris ei. Cū ergo illa īntraret ⁊ diſſimularet ſe eſſe q̄ erat: audiuit ahias ſonitū pedū eiꝰ introeūtis ꝑ oſtiū: ⁊ ait. Ingredere vxor hieroboā. Quare aliam te eē ſimulas? Ego aūt miſſus ſū ad te durus nūciꝰ. Uade ⁊ dic hieroboā. Hec dicit dn̄s deꝰ iſrl̄. Quia exaltaui te đ medio ppl̄i: ⁊ dedi te ducē ſuꝑ pplm meū iſrl̄ ⁊ ſcidi regnū domꝰ dauid ⁊ dedi illud tibi ⁊ nō fuiſti ſicut ſeruꝰ meus dauid qui cuſtodiuit mādata mea: ⁊ ſecutus eſt me in toto corde ſuo faciens qđ placitū eſſet in cōſpectu meo: ſed operatꝰ es male ſuꝑ oēs qui fuerūt aū te: ⁊ feciſti tibi deos alienos ⁊ cōflatiles vt me ad iracūdiā ꝓuocares: me aūt ꝓieciſti poſt corpꝰ tuū. Idcirco ecce ego inducā mala ſuꝑ domū hieroboā: et ꝑcutiā de hieroboā mingētē ad parietē ⁊ clauſū ⁊ nouiſſimū in iſrl̄ ⁊ mūdabo reliquas domꝰ hieroboā ſicut mundari ſolet fimus vſq; ad purū. Qui mortui fuerit de hieroboā in ciuitate comedent eos canes: q̄ aūt mortui fuerit ī agro vorabūt eos aues celi qr dn̄s locutꝰ eſt. Tu igit̄ ſurge ⁊ vade in domū tuā: ⁊ in ipſo introitu pedū tuoꝝ in vrbē morieť puer: ⁊ plāget eū oīs iſrl̄ ⁊ ſepeliet. Iſte enī ſolus infereť de hieroboā in ſepulchrū: qr iuentus ē ſuꝑ eo ſermo bonus a dn̄o deo iſrl̄ in domo hieroboā. Conſtituet aūt ſibi dn̄s rgē ſuꝑ iſrl̄ q̄ ꝑcutiet domū hieroboā ī hac die ⁊ ī hoc tpe et ꝑcutiet dn̄s deꝰ iſrl̄ ſicut moueri ſolet harūdo in aq̄. Et euellet iſrl̄ đ terra bona hac quā dedit pr̄ibꝰ eoꝝ: ⁊ ventilabit eos trās flumē qr fecerūt ſibi lucos vt irritarēt dn̄m. Et radet dn̄s deꝰ iſrl̄ ꝓpter pctā hieroboam: qui peccauit et peccare fecit iſrael. Surrexit itaq; vxor hieroboā ⁊ abijt ⁊ venit ī therſa. Cūq; illa īgredereť limē domꝰ: puer mortuꝰ ē: ⁊ ſepelierūt eū: ⁊ plāxit eū oīs iſrl̄ iuxta ſmonē dn̄i quē locutꝰ ē ī manu ſui ſui ahie ꝓphe. Reliq̄ aūt ꝟboꝝ hieroboā quō pugnauerit ⁊ quō regnauerit ecce ſcripta ſūt ī libro ꝟboꝝ dieꝝ regū iſrl̄. Dies āt qbꝰ rgnauit hieroboā vigītiduo āni ſūt. Et dormiuit hieroboam cū pr̄ibꝰ ſuis: regnauitq; nadab filius eiꝰ ꝓ eo. Porro roboā filiꝰ ſalomonis regnauit ī iuda. Quadragita ⁊ vnius āni erat raboā cū regnare cepiſſet: decē ⁊ ſeptē ānis regnauit ī hierl̄m ciuitate quā elegit dn̄s vt poneret nomen ſuū ibi ex oībꝰ tribubꝰ iſrl̄. Nomē aūt mr̄is eiꝰ naama amanites. Et fecit iudas malū corā dn̄o: ⁊ irritauerūt eum ſuꝑ oībꝰ q̄ fecerāt pr̄es eoꝝ in pctis ſuis q̄ peccauerūt. Edificauerūt eni ⁊ ipſi ſibi aras ⁊ ſtatuas ⁊ lucos ſuꝑ oēm collē excelſū: ⁊ ſubť oēz arborē frōdoſā ſz ⁊ effeīati fuerūtq; ī t̄ra: feceruntq; oēs abominatōes gētiū q̄s attriuit dn̄s aū faciē filioꝝ iſrl̄. In qnto āt āno regni roboā aſcēdit ſeſac rex egypti ī hierl̄m: ⁊ tulit theſauros domꝰ dn̄i et theſauros regios et vniuerſa diripuit: ſcuta quoq; aurea q̄ fecerat ſalomon ꝓ quibꝰ fecit rex roboā ſcuta erea: ⁊ tradidit ea ī manu ducū ſcutarioꝝ et eoꝝ q̄ excubabant ante oſtiū domꝰ regis. Cūq; ingredereť rex

Marginalia: G; 3.eo.; A; 4.Re.8.c; B; C; 3.16.b.et 3.21.f.; D; E; F; 2.Para.12.c; G

in domū dñi portabāt ea q̄ ꝑeundi ha-
bebāt officiū ⁊ pꝰea reportabāt ad ar-
mamētariū scutarioꝝ. Reliq̄ aūt ꝟmo
nū roboā ⁊ oia q̄ fecit: ecce scripta sūt i
libro ꝟmonū dieꝝ rgū iuda. Fuitq̄ bel
lū inṫ roboā ⁊ hieroboā cunctꝭ diebꝰ.
Dormiuitq̄ roboā cū pr̄ibꝰ suis: ⁊ se-
pultꝰ ē cū eis i ciuitate dauid. Nomen
aūt mr̄is eiꝰ naama amanites. Et reg

A

nauit abia filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. XV

2.Pa.13.a

Sic i octauodecimo āno regni
hieroboā filij nabath: regnauit
abia sup iudā Tribꝰ ānis regnauit in
hierl̄m. Nomē mr̄is eius maacha filia
abessalon ambulauitq̄ i oibꝰ pctis pa
tris sui q̄ fecerat an̄ eū: nec erat cor ei-
us pfectū cū dño deo suo sicut cor da-
uid pr̄is eius. Sꝫ ꝓpter dauid dedit ei
dñs deꝰ tuꝰ lucernā i hierl̄m vt suscita
ret filiū eiꝰ pꝰ eū ⁊ staret i hierl̄m: eo ꝙ
fecisset dauid rectū i oculis dñi: ⁊ non
declinasset ab oibꝰ q̄ ꝑcepat ei cunctis
diebꝰ vite sue: excepto sermōe vrie ethei
Attn̄ bellū fuit inter abiā ⁊ hieroboāꝫ
oi tpe vite eiꝰ. Reliq̄ aūt ꝟmonū abie ⁊
oia q̄ fecit: nōne hec ꝑcepta sunt i libro

B

vboꝝ dierū regū iuda? Fuitq̄ ꝓliū inṫ

2.Pa.14.a

abiā ⁊ iter hieroboā. Et dormiuit abia
cū pr̄ibꝰ suis: ⁊ sepelierūt eū in ciuitate
dauid: regnauitq̄ asa filꝰ eiꝰ ꝓ eo. In
āno ꝟ vicesimo hieroboā regꝭ isrl̄ reg-
nauit asa rex iuda: ⁊ quadragita ⁊ vno
āno regnauit i hierl̄m. Nomē mr̄is eiꝰ
maacha filia abessalō: ⁊ fecit asa rectū
an̄ ꝯspectū dñi sicut dauid pr̄ eiꝰ: ⁊ ab-
stulit effeminatos de terra: purgauitq̄
vniuersas sordes idoloꝝ q̄ fecerāt pr̄es
eiꝰ. Insup ⁊ maachā mr̄em suam amo-

C

uit ne eēt pꝛiceps i sacris pꝛiapi: ⁊ i lu-
co eiꝰ quē ꝯsecrauerat: subuertitq̄ spe-
cū eiꝰ ⁊ cōfregit simulachꝝ turpissimū:
et ꝯbussit i torrēte cedron: Excelsa autē
nō abstulit. Uerūtn̄ cor asa pfectū erat
cū dño deo suo cūctis diebꝰ suis: ⁊ itu-
lit ea q̄ sctificauerat pr̄ suꝰ ⁊ vouerat i

3.eo.

domo dñi: argentū ⁊ aurū ⁊ vasa. Bel-
lū aūt erat iter asa ⁊ baasa regē isrl̄ cū
ctis diebꝰ eoꝝ. Ascendit qꝫ baasa rex
isrl̄ i iudā: ⁊ edificauit rama vt nō pos-
sit q̄spiā egredi vl̄ igredi ꝺ pte asa regꝭ

D

iude. Tollēs itaq̄ asa oē argētū ⁊ auꝝ
qꝺ r̄māserat i thesaurꝭ domꝰ dñi: ⁊ i the
saurꝭ domꝰ r̄gie: dedit illꝺ i manꝰ ꝟuoꝝ
suoꝝ ⁊ misit ad benedab filiū tabrēmō
filij ezion regē syrie q̄ h̄itabat in dama
sco dicēs. Fedꝰ ē inter me ⁊ te ⁊ inter
pr̄em meū ⁊ pr̄em tuū: iō misi tibi mu-
nera argentū [illegible] ū: ⁊ peto vt venias ⁊
irritū facias f[illegible] qꝺ h̄ēs cū baasa re-
ge isrl̄: ⁊ reced[illegible] ⁊ me. Acq̄escēs bena-
dab regi asa: m[illegible] ⁊ pꝛicipes exercitꝰ sui
in ciuitates isrl̄: ⁊ pcusserūt ahiō ⁊ dan
et abel domū maacha: ⁊ vniuersā cēne

E

roth: oēm.s. terrā neptali. Qꝺ cū au-
disset baasa intermisit edificare rama
et reuersus ē i thersa. Rex aūt asa nun-
ciū misit in oēm iuda dicēs. Nemo sit
excusatꝰ. Et tulerūt lapides de rama: et
ligna eius q̄bꝰ edificauerat baasa: ⁊ ex-
truxit de eis rex asa gabaa beniami et
maspha. Reliq̄ aūt oim sermonū asa ⁊
vniuerse fortitudines eiꝰ ⁊ cūcta q̄ fe-
cit ⁊ ciuitates q̄s extruxit: nōne hec scri
pta sūt i libro verboꝝ dieꝝ regū iuda?

2.Pa.16.d.

Uerūtn̄ in tpe sen[illegible]ctutis sue doluit pe
des: ⁊ dormiuit cū patribꝰ suis: et se-
pultꝰ ē cū eis i ciuitate dauid pr̄is sui:

F

regnauitq̄ iosaphat filꝰ eiꝰ ꝓ eo. Na-
dab vo filiꝰ hieroboā regnauit super
isrl̄ āno scꝺo asa regꝭ iuda: regnauitq̄
sup isrl̄ duobꝰ ānis: ⁊ fecit qꝺ malū est
in cōspectu dñi et ābulauit i vijs pr̄is
sui ⁊ i pctis eiꝰ quibꝰ peccare fecit isrl̄.
Insidiatꝰ ē aūt ei baasa filiꝰ ahie ꝺ do
mo ysachar: ⁊ pcussit eū in gebbethon
que ē vrbs philistinorū. Siquidē na-
dab ⁊ ois isrl̄ obsidebāt gebbethō. In-
terfecit ꝟ illū baasa i āno tertio asa re-
gis iuda: ⁊ regnauit ꝓ eo. Cūq̄ regnas

D

set pcussit oēm domū hieroboā. Nō di
misit nec vnā q̄dē aiam de semie eius
donec deleret eū iuxta verbū dñi qꝺ lo
cutꝰ fuerat i manu serui sui ahie sylo-
nitis ꝓpter pctā hieroboāꝫ q̄ peccaue-
rat isrl̄ ⁊ quibꝰ peccare fecerat isrl̄ ⁊ ꝓ
pter delictū quo irritauerat dñm deū
isrl̄. Reliq̄ aūt sermonū nadab ⁊ oia
q̄ opatꝰ ē: nōne hoc scripta sunt i libro
vboꝝ dierū regū isrl̄. Fuitq̄ bellū inṫ

s.eo.

asa ⁊ baasa regē isrl̄ cūctis diebꝰ eoꝝ.
Anno tertio asa regꝭ iuda r̄gnauit baa
sa filiꝰ ahie sup oēm isrl̄ i thersa vigin
tiq̄ttuor ānis: ⁊ fecit malū coram dño
ambulauitq̄ i vijs hieroboā ⁊ in pec-
catis eiꝰ q̄bꝰ peccare fecit isrl̄. XVI

A

Actū ē aūt sermo dñi ad iehu fi
liū anani ꝯtra baasa dicēs. Pro
eo ꝙ exaltaui te de puluere et
posui te ducē sup ppl̄m meū isrl̄: tu au-
tē ambulasti in via hieroboā: ⁊ pecca
care fecisti ppl̄m meū isrl̄ vt me irrita-
res i pctis eoꝝ: ecce ego demetā poste-

B riora baasa et posteriora domus eius:⁊ faciã domũ tuã sicut domũ hieroboã filiȷ̃ nabath. Qui mortuꝰ fuerit de baasa in ciuitate comedẽt eũ canes: ⁊ q̃ mortuus fuerit ex eo in regiõe: comedẽt eũ volucres celi. Reliqua aũt sermonũ baasa ⁊ quecũq; fecit et ꝓlia eiꝰ: nõne hec scripta sunt in libro ṽboꝝ dieꝝ regum isrl̃? Dormiuit ergo baasa cũ prĩbus suis: sepultusq; est in thersa: ⁊ regnauit hela filius eiꝰ ꝓ eo. Cũ autẽ in manu iehu filiȷ̃ anani ꝓphete ṽbũ dñi factuȝ esset ꝯtra baasa ⁊ ꝯtra domũ eiꝰ: ⁊ ꝯtra omne malũ qđ fecerat corã dño ad irritãdum eũ in opibꝰ manuũ suarũ vt fieret sicut domꝰ hieroboam: ob hãc causam occi-

C dit eũ: hoc est iehu filiũ anani ꝓphetaȝ. Anno vicesimosexto asa regis iuda regnauit hela filiꝰ baasa suꝑ isrl̃ in thersa duobꝰ annis: ⁊ rebellauit ꝯtra eũ seruus suꝰ zambri dux medie ꝑtis equitũ. Erat aũt hela in thersa bibẽs ⁊ temulẽtus in domo arsa ꝑfecti thersa. Irruens ẽ zambri ꝑcussit ⁊ occidit eũ ãno vicesimoseptimo asa regȷ iuda: ⁊ regnauit ꝓ eo. Cũq; regnasset ⁊ sedisset suꝑ soliũ eiꝰ ꝑcussit oẽm domũ baasa: ⁊ non dereliq̃t ex ea mingentẽ ad parietẽ ⁊ ꝓpinq̃s et amicos eiꝰ. Deleuitq; zambri omnẽ domũ baasa iuxta ṽbũ dñi: qđ locutꝰ fuerat ad baasa in manu iehu ꝓphe ꝓpter vniuersa pctã baasa ⁊ pctã hela filiȷ̃ eiꝰ qui peccauerũt ⁊ peccare fecerũt isrl̃: ꝓuocãtes dñm deũ isrl̃ in vanitatibꝰ suis.

D Reliq̃ aũt sermonũ hela ⁊ oia q̃ fecit: nõne hec scripta sunt in libro ṽboꝝ dierũ regũ isrl̃? Anno vicesimoseptimo asa regȷ iuda regnauit zambri septẽ diebꝰ i thersa. Porro exercitꝰ obsidebat gebbethon vrbẽ philistinoꝝ. Cũq; audisset rebellasse zambri ⁊ occidisse regẽ: fecit sibi regẽ omis israel amri qui erat princeps militie suꝑ isrl̃ in die illa i castris. Ascẽdit ergo amri ⁊ ois isrl̃ cũ eo de gebbethon et obsidebãt thersa. Uidẽs autem zambri ꝙ expugnãda esset ciuitas: ingressus est palatiũ et succẽdit se cũ domo regia: et mortuꝰ est in peccatȷ suis q̃ peccauerat faciẽs malũ corã dño: ⁊ ambulãs in via hieroboam et in pctõ eiꝰ quo fe-

E cit peccare isrl̃. Reliqua autem sermonũ zambri et insidiaꝝ eiꝰ et tyrãnidis: nõne hec scripta sunt in libro ṽboꝝ dierũ regũ isrl̃? Tũc diuisus ẽ ppl̃s isrl̃ in duas ptes. Media ꝑs ppl̃i seq̃baꝛ thebni filiũ gineth vt ꝯstitueret eũ regẽ: et media ꝑs amri. Preualuit autem ppl̃s qui erat cũ amri ppl̃o qui seq̃baꝛ thebni filium gineth: mortuusq; est thebni et regnauit amri. Anno tricesimoprimo asa regis iuda regnauit amri suꝑ isrl̃ duodecim annis. In thersa regnauit sex annis: emitq; montẽ samarie a somer duobus talentȷ argenti: ⁊ edificauit eum et vocauit nomẽ ciuitatȷ quã extruxerat. nomie somer dñi montȷ: samariã.

F Fecit autẽ amri malũ in ꝯspectu dñi ⁊ oꝑatꝰ est nequiter suꝑ oẽs qui fuerunt añ eũ. Ambulauitq; in omni via hieroboam filiȷ̃ nabath ⁊ in pctis eiꝰ quibus peccare fecerat isrl̃ vt irritaret dñm deuȝ isrl̃ in vanitatibꝰ suis. Reliq̃ autẽ sermonum amri ⁊ ꝓlia eiꝰ q̃ gessit: nõne hec scripta sunt in libro ṽboꝝ dieꝝ regũ isrl̃. Dormiuitq; amri cũ prĩbꝰ suis: ⁊ sepultꝰ est in samaria: regnauitq; achab filiꝰ eius ꝓ eo. Achab ṽo filiꝰ amri regnauit super isrl̃ anno tricesimooctauo asa regis iuda. Et regnauit achab filiꝰ amri suꝑ isrl̃ in samaria viginti ⁊ duobꝰ annis.

G Et fecit achab filiꝰ amri malũ in ꝯspectu dñi suꝑ oẽs qui fuerũt añ eum. Nec suffecit ei vt ãbularet in pctis hieroboam filiȷ̃ nabath: insuꝑ duxit vxorẽ iezabel filiam methaal regȷ sidoniorum. Et abiȷ̃t ⁊ seruiuit baal: ⁊ adorauit eũ: ⁊ posuit arã baal in tẽplo baal qđ edificauerat in samaria: ⁊ plãtauit lucũ. Et addidit achab in oꝑe suo irritans dñm deuȝ israel suꝑ oẽs reges isrl̃ qui fuerũt ante eum. In diebꝰ eius edificauit ahiel de bethel hiericho. In abirã primitiuo suo fundauit eam: ⁊ in segub nouissimo suo posuit portas eiꝰ iuxta verbũ dñi quod locutꝰ fuerat in manu iosue filiȷ̃ nun.

XVII

A Et dixit helias thesbites de habitatoribus galaath ad achab. Uiuit dñs deus israel in cuius cõspectu sto si erit annis his ros et pluuia: nisi iuxta oris mei verba. Et factum est verbũ dñi ad eum dicẽs: Recede hinc et vade ꝯtra orientẽ: ⁊ abscondere in torrente carith qui est cõtra iordanẽ: et ibi de torrente bibes corruisq; ꝑcepi vt pascant te ibi. Abiȷ̃t ergo et fecit iuxta verbũ dñi. Cunq; abisset sedit in torrente carith q̃ est ꝯtra iordanem. Corui q̃ȝ deferebant ei panẽ ⁊ carnes et mane: similiter panẽ et carnes vesꝑi: et bibebat de torrente. Post dies autem aliquantos siccatus est torrens: nõ enim pluerat suꝑ terrã.

B Factus est ergo sermo

Marginal references: 1.14.c. et 1.21.f. — 4.Re.9.g. — 4.Re.10.b — 1.18.c. 4.Re.3.b. Jacobi.5.d

Lu.4.d
dñi ad eũ dicẽs: Surge ⁊ vade ĩ sareptã
sidonioꝝ: ⁊ manebis ibi. Precepi.n.ibi
mulieri vidue vt pascat te. Surrexit et
abijt in sareptam sidoniorum. Cumqꝫ
venisset ad portaꝫ ciuitatis apparuit ei
mulier vidua colligẽs ligna: et vocauit
Iudi.4.c
eã dixitqꝫ ei: Da mihi paululũ aque ĩ va
se vt bibã. Cũqꝫ illa pergeret vt afferret:
clamauit post tergũ eiꝰ dicẽs: Affer mi
hi obsecro ⁊ buccellã panis ĩ manũ tua.
Ecci.48.a
Que rñdit: Uiuit dñs deꝰ tuus: qꝛ non
habeo panẽ nisi quãtũ pugillus capere
põt farine in hydria ⁊ paululũ olei in le
chito. En colligo duo ligna vt ingredi-
ar ⁊ faciã illud mihi ⁊ filio meo vt come
damꝰ ⁊ moriamur. Ad quaꝫ helias ait:
Noli timere: sed vade ⁊ fac sicut dixisti.
Uerũtñ mihi primũ fac de ipã farinula
subcinericiũ panẽ paruulum: ⁊ affer ad
me: tibi autem ⁊ filio tuo facies postea.
C
Hec aũt dicit dñs deus isrł. Hydria fari
ne nõ deficiet nec lechitꝰ olei minuetur
vsqꝫ in diẽ in q̃ dñs daturꝰ est pluuiam
suꝑ faciem terre. Que abijt: ⁊ fecit iuxta
ṽbũ helie. Et comedit ipẽ et illa et do-
mus eiꝰ: ⁊ ex illa die hydria farine ñ de-
fecit: et lechitꝰ olei nõ est iminutꝰ iuxta
verbũ dñi qđ locutꝰ fuerat in manu he
lie. Factũ est aũt post ṽba hec egrotauit
filiꝰ mlieriꝫ mrisfamilias: ⁊ erat languor
fortissimꝰ ita vt nõ remaneret in eo ha
litꝰ. Dixit ergo ad heliã. Quid mihi ⁊ ti
bi vir dei? Ingressus es ad me vt reme-
morarent̃ iniq̃tates mee ⁊ interficeres
D
filiũ tuũ. Et ait ad eaꝫ helias. Da mihi
filiũ meũ. Tulit eũ de sinu eiꝰ et porta-
uit ĩ cenaculũ vbi ipẽ manebat ⁊ posu-
it suꝑ lectulũ suũ: et clamauit ad dñm:
et dixit: Dñe deꝰ meus etiaꝫ ne viduam
apud quã ego vtcunqꝫ sustẽtor afflixisti
4.Re.4.f.
Actꝫ.20.c
vt ĩterficeres filiũ eiꝰ? Et expãdit se at-
qꝫ mẽsus est suꝑ pueꝝ tribꝰ vicibꝰ ⁊ cla
mauit ad dñm: ⁊ ait: Dñe deꝰ meꝰ reuer
tat̃ obsecro aĩa pueri huiꝰ ĩ viscera eiꝰ.
Et exaudiuit dñs vocẽ helie: ⁊ reuersa ẽ
aĩa pueri intra eũ: et reuixit. Tulitqꝫ he
lias pueꝝ: ⁊ deposuit eũ de cenaculo in
inferiorẽ domũ ⁊ tradidit mr̃i sue ⁊ ait
illi: En viuit filius tuꝰ. Dixitqꝫ mr̃ ad
heliã. Nũc in isto cognoui qm̃ vir dĩ es
tu: ⁊ ṽbũ dñi in ore tuo veꝝ ẽ. XVIII

A
Ost dies multos factũ est ṽbum
dñi ad heliã in ãno tertio dicẽs:
Uade ⁊ ostende te achab vt dem
pluuiã suꝑ faciẽ terre. Iuit ergo helias
vt ostẽderet se achab. Erat aũt fames ve
hemens ĩ samaria. Uocauitqꝫ achab ab
diam dispẽsatorẽ domꝰ sue. Abdias au
tẽ timebat dñm deũ valde. Nã cũ inter
ficeret iezabel ꝓphas dñi tulit ille cẽtũ
ꝓphas ⁊ abscondit eos q̃nquagenas et
q̃nquagenos in speluncꝫ: ⁊ pauit eos pa-
ne ⁊ aqua. Dixit ergo achab ad abdiã:
Uade in terrã ad vniuersos fõtes aq̃rũ
et in cũctas valles si forte possimꝰ inue
nire herbã et saluare equos ⁊ mulos et
nõ penitꝰ iumẽta intereãt. Diuiserũtqꝫ
sibi regiones vt circumirẽt eas. Achab
ibat ꝑ viã vnã: et abdias ꝑ viã alteram
B
seorsum. Cũqꝫ esset abdias in via: helias
occurrit ei. Qui cũ cognouisset euꝫ: ceci-
dit suꝑ faciẽ suã et ait: Nũ tu es domie
mi helias? Cui ille rñdit: Ego. Et dixit:
Uade ⁊ dic dño tuo: Adest helias. Et il
le: quid peccaui in q̃d qm̃ trades me ser-
uũ tuũ ĩ manu achab vt interficiat me?
Uiuit dñs deꝰ tuus: qꝛ non est gens aut
regnũ in quo nõ miserit dñs meꝰ te req̃
rens. Et rñdentibꝰ cũctis nõ est hic: ad-
iurauit regna singła ⁊ gẽtes eo ꝙ mini
me reꝑirerꝫ. Et nunc dicꝫ mihi: vade et
dic dño tuo adest helias? Cũqꝫ recessero
a te: spũs dñi asportabit te in locũ queꝫ
ego ignoro: ⁊ ingressus nũciabo achab:
C
et nõ inueniẽs te interficiet me. Seruꝰ
auteꝫ tuus timet dñm ab infantia sua.
Nũq̃d nõ indicatũ est tibi dño meo q̃d
fecerim cum interficeret iezabel ꝓphas
dñi ꝙ abscõderim de ꝓphetꝫ dñi centũ
viros q̃nquagenos et q̃nq̃genos in spe-
luncꝫ et pauerim eos pane ⁊ aq̃? Et nũc
tu dicis vade ⁊ dic dño tuo adest helias
Š.17.c
4.Re.4.b
vt interficiat me? Et dixit helias. Uiuit
dñs exercituũ ãn cuiꝰ vultum sto: qꝛ ho
die apparebo ei. Abijt ẽ abdias ĩ occur
sum achab ⁊ indicauit ei. Ueitqꝫ achab
in occursũ helie: et cũ vidisset eũ ait: Tu
ne es ille q̃ ꝯturbas isrł? Et ille ait: Nõ
ego turbaui isrł sed tu et domꝰ pr̃is tui
qui dereliq̃stꝫ mãdata dñi ⁊ secuti estis
baalim. Uerũtñ nũc mitte ⁊ ꝯgrega ad
me vniuersũ isrł in mõte carmeli: ⁊ pro-
phetas baal q̃dringentos q̃nq̃ginta: ꝓ-
phetasqꝫ lucoꝝ q̃dringẽtos q̃ comedũt
D
de mẽsa iezabel. Misit achab ad oẽs fi-
lios isrł ⁊ ꝯgregauit ꝓphas in mõte car
meli. Accedẽs aũt helias ad oẽm ppłm
isrł ait: Usqꝫquo claudicatꝫ ĩ duas par-
tes? Si dñs est deꝰ seq̃mini eũ: si aũt ba-
al seq̃mini illũ. Et nõ rñdit ei ppłs ver-
bũ. Et ait rursus helias ad ppłum: Ego
remãsi ꝓpha dñi solus: ꝓphe autẽ baal

ꝗdringẽti ⁊ ꝗnꝗginta: ꝓphe ꝗ lucoꝝ ꝗ dringenti viri ſũt. Dentᷣ nobis duo boues: ⁊ illi eligãt ſibi bouẽ vnũ ⁊ in fruſta cedẽtes ponãt ſup ligna: ignẽ autẽ nõ ſupponãt Et ego faciã bouẽ alterũ: ⁊ imponã ſup ligna: ignẽ aũt nõ ſupponã. Inuocate noĩa deoꝝ vr̃oꝝ: ⁊ ego inuocabo nomẽ dei mei: ⁊ deꝰ ꝗ exaudierit ꝑ ignẽ ipſe ſit deꝰ. Rñdens oĩs pplꝰs ait: Optima ꝓpoſitio quã locutꝰ ẽ helias. Dixit ergo helias ꝓphet̄ baal. Eligite vobis bouem vnũ ⁊ facite pͥmi: qꝛ vos plures eſt̄: et inuocate noĩa deoꝝ vr̃oꝝ: ignẽq; nõ ſupponat̄. Qui cũ tuliſſent bouẽ quẽ dederat eis: fecerunt: ⁊ inuocabãt nomẽ baal de mane vſq; ad meridiẽ dicentes: Baal exaudi nos. Et nõ erat vox: nec qui rñderet. Tranſiliebantq; altare qď fecerãt. Cũq; eſſet iam meridies: illudebat illis helias dicens: Clamate voce maiore. Deꝰ eñi eſt et forſitan loquitᷣ: aut in diuerſorio eſt: aut ĩ itinere: aut certe dormit vt excitetᷣ. Clamabãt ergo voce magna ⁊ incidebãt ſe iuxta ritũ ſuũ cultris ⁊ lanceolis donec ꝑfunderentᷣ ſanguie. Poſtq; aũt trãſijt meridies ⁊ illiſ ꝓphetãtibꝰ venerat tp̃s quo ſacrificiũ offerri ſolet: nec audiebatur vox nec aliqs rñdebat nec attendebat orãtes: dixit helias oĩ pplo. Uenite ad me. Et accedente ad ſe pplo curauit altare dñi qď deſtructum fuerat: ⁊ tulit duodecim lapides iuxta numeꝝ tribuũ filioꝝ iacob: ad quẽ factꝰ eſt ſermo dñi dicens: iſrl̃ erit nomẽ tuum: ⁊ edificauit de lapidibꝰ altare in nomie dñi. Fecitq; aqueductũ ꝗſi ꝑ duas aratiunculas in circũitu altar̄ ⁊ cõpoſuit ligna: diuiſitq; ꝑ mẽbra bouẽ ⁊ poſuit ſup ligna: et ait: Implete ꝗttuor hydrias aqua: ⁊ fundite ſup holocauſtũ ⁊ ſup ligna. Rurſũq; dixit: Etiã ſecũdo hoc facite. Qui cũ feciſſent ſecũdo: ait: Etiã tertio idipſum facite. Fecerũtq; tertio ⁊ currebãt aque circũ altare ⁊ foſſa aqueductꝰ repleta ẽ. Cumq; iã tp̃s eſſet vt offerretᷣ holocauſtum: accedẽs helias ꝓpha ait: Dñe deꝰ abraam ⁊ yſaac et iſrl̃: oſtende hodie qꝛ tu es deꝰ iſrl̃ ⁊ ego ſeruꝰ tuus ⁊ iuxta p̄ceptũ tuũ feci oĩa verba hec: Exaudi me dñe exaudi me vt diſcat pplꝰs iſte: qꝛ tu es dñs deus ⁊ tu ꝯuertiſti cor eoꝝ iteꝝ. Cecidit aũt ignis dñi ⁊ vorauit holocauſtum ⁊ ligna ⁊ lapides: puluerẽ quoq; ⁊ aquã ꝗ erat in aq̃ductu lambẽs. Qď cũ vidiſſet oĩs pplꝰs cecidit in faciẽ ſuam;

⁊ ait: Dñs ipſe eſt deus dñs ipſe eſt deus. Dixitq; helias ad eos: Apprehẽdite ꝓphetas baal: ⁊ ne vnꝰ quidẽ effugiat ex eis. Quos cũ apprehendiſſent duxit eos helias ad torrẽtẽ cyſon: ⁊ interfecit eos ibi. Et ait helias ad achab. Aſcende comede ⁊ bibe: qꝛ ſonus multe pluuie eſt. Aſcẽdit achab vt comederet ⁊ biberet: helias aũt aſcẽdit in vᷣticem carmeli et pronꝰ in terrã poſuit faciẽ ſuã inter genua ſua: ⁊ dixit ad pueꝝ ſuũ: Aſcende ⁊ ꝓſpice ꝯtra mare. Qui cũ aſcẽdiſſet ⁊ cõtemplatꝰ eſſet: ait: Nõ eſt ꝗcq;. Et rurſũ ait illi: Reuertere ſeptẽ vicibꝰ: In ſeptia aũt vice ecce nubecula ꝑua ꝗſi veſtigiũ hoĩs aſcẽdebat de mari. Qui ait: Aſcende: ⁊ dic achab. Iũge currũ tuũ ⁊ deſcende: ne occupet te pluuia. Cũq; ſe verteret huc atq; illuc ecce celi ꝯtenebrati ſũt: et nubes ⁊ ventꝰ: ⁊ facta ẽ pluuia grãdis. Aſcẽdens itaq; achab abijt ĩ iezrahel: ⁊ manꝰ dñi facta ẽ ſup heliã: accinctiſq; lũbis currebat ante achab donec veniret in iezrahel.

XIX

Unciauit aũt achab iezabel oĩa que fecerat helias ⁊ quõ occidiſſet vniuerſos ꝓphas baal gladio. Miſitq; iezabel nunciũ ad heliã dicẽs: Hec mihi faciãt dij ⁊ hec addãt: niſi hac hora cras poſuero aiam tuã ſicut aiã vnius ex ill̃. Timuit ergo helias ⁊ ſurgẽs abijt ꝗcũq; eũ ferebat volũtas: venitq; ĩ berſabee iuda: ⁊ dimiſit ibi pueꝝ ſuũ ⁊ ꝑrexit in deſertũ viã vnĩꝰ diei. Cũq; veniſſet ⁊ ſederet ſubter vnã iunipeꝝ: petiuit aĩe ſue vt moreretᷣ. Et ait: Sufficit mihi domine: tolle aiam meaꝫ. Neq; eñi melior ſum q̃ p̃res mei. Proiecitq; ſe: ⁊ obdormiuit in vmbra iuniperi. Et ecce angelus dñi tetigit eum: ⁊ dixit illi: Surge comede. Reſpexit: ⁊ ecce ad caput ſuum ſubcinericiꝰ panis ⁊ vas aq̃. Comedit ergo ⁊ bibit ⁊ rurſũ obdormiuit. Reuerſuſq; eſt ãgelꝰ dñi ſecũdo: ⁊ tetigit eũ: dixitq; illi: Surge comede. Grãdis eñi tibi reſtat via. Qui cũ ſurrexiſſet: comedit ⁊ bibit: ⁊ ambulauit in fortitudine cibi illius ꝗdraginta diebꝰ ⁊ ꝗdraginta noctibꝰ vſq; ad montẽ dei oreb. Cũq; veniſſet illuc: mãſit in ſpelũca. Et ecce ſermo dñi ad eũ: dixitq; illi: Quid hic agiſ helia? At ille rñdit: Zelo zelatꝰ ſum ꝓ dño deo exercituũ: qꝛ dereliq̃rũt pactũ dñi filij iſrael. Altaria tua deſtruxerũt: ⁊ ꝓphas tuos occiderũt gladio ⁊ derelictꝰ ſum ego ſolus: ⁊ querũt aiam meã vt auferãt eã.

Marginal notes: 1. Regũ. 9. b; ĩ. 2. f.; E; D; ĩ. 17. a; Jacobi. 5. d; A; 4. Re. 4. g; Jone. 4. a; B; ĩ. eo.; Ro. 11. a.

Et ait ei. Egredere ⁊ ſta in monte corā dn̄o. Et ecce dn̄s trāſijt: et ſpūs grādis ⁊ fortis ſubuertēs mōtes: ⁊ cōterēs pe tras añ dn̄m. Nō in ſpū dn̄s. Et pꝰ ſpiritū cōmotio. Nō in cōmotiōe dn̄s. Et poſt cōmotionē ignis. Nō in igne dn̄s Et poſt ignē ſibulꝰ aure tenuis. Qḋ cū audiſſet helias opuit vultū ſuū pallio: et egreſſua ſtetit in oſtio ſpelūce: ⁊ ecce vox ad eū dicens. Quid hic agis helia? Et ille rn̄dit. Zelo zelatus ſum ꝓ dn̄o deo exercituū: qꝛ dereliquerūt pactū tuum filij iſrael. Altaria tua deſtruxerūt: ⁊ ꝓphas tuos occiderūt gladio: ⁊ derelictus ſum ego ſolꝰ: ⁊ querūt aiam meā vt auferant eā. Et ait dn̄s ad eū. Uade et reuertere in viā tuā p deſertū in damaſcū. Cūq꜄ ꝑueneris illuc: vnges aſahel regē ſup ſyriā. ⁊ iehu filiū namſi vnges regē ſup iſrael: heliſeū aūt filiū ſaphat qui eſt de abelmeula vnges ꝓphetā ꝓ te. Et erit q̇cunq꜄ fugerit gladium azahel: occidet eum iehu: ⁊ q̇cunq꜄ fugerit gladiū iehu: interficiet eum heliſeꝰ. Et derelinquā mihi in iſrl̄ ſeptem milia viroꝝ: quoꝝ genua non ſunt incuruata ante baal: ⁊ om̄e os qḋ non adorauerit eū oſculans manū. Profectꝰ ꝫ inde helias repperit heliſeū filium ſaphat arantē in duodecim iugis boū: ⁊ ip̄e in duodecim iugis boū arantibꝰ vnꝰ erat. Cūq꜄ veniſſet helias ad eum: miſit pallium ſuū ſup eū. Qui ſtatim relictꝭ bobus cucurrit poſt heliam: ⁊ ait: Oſculor oro te p̄rem meū ⁊ m̄rem meā: ⁊ ſic ſeq̄r te. Dixitq꜄ ei: Uade et reuertere. Qḋ eni meū erat feci tibi. Reuerſus autē ab eo tulit par boum et mactauit illud: ⁊ in aratro boum coxit carnes: ⁊ dedit pplo ⁊ comederūt. Conſurgenſq꜄ abijt et ſecutus eſt heliam: et miniſtrabat ei.

C

3. co.

Ecci.48.b

D

Ro.11.a

XX

A

Porro benadab rex ſyrie cōgregauit oēm exercitū ſuū: ⁊ trigintaduos reges ſecū: ⁊ equoſ ⁊ currꝰ: ⁊ aſcendens pugnabat ꝯtra ſamariam: et obſedit eam. Mittenſq꜄ nuncios ad achab regē iſrael in ciuitatē ait: Hec dicit benadab. Argentū tuū ⁊ aurū tuum meū eſt: et vxores tue et filij tui optimi mei ſunt. Reſponditq꜄ rex iſrael. Iuxta verbū tuum dn̄e mi rex: tuus ſum ego ⁊ omnia mea. Reuertenteſq꜄ nuncij dixerunt: Hec dicit benadab qui miſit nos ad te. Argentū tuum ⁊ aurū tuū et vxores tuas ⁊ filios tuos dabis mihi. Cras igitur hac eadē hora mittā ſeruos meos ad te: ⁊ ſcrutabunt̄ domū tuam ⁊ domū ſeruorū tuoꝝ: ⁊ om̄e qḋ eis placuerit ponent in manibꝰ ſuis et auferent. Uocauit autē rex iſrl̄ om̄es ſeniores terre ⁊ ait: Aniaduertite ⁊ videte: q̄m inſidiet̄ nobis Miſit eni ad me ꝓ vxoribꝰ meis et filijs ⁊ ꝓ argēto et auro: ⁊ non abnui. Dixeruntq꜄ oēs maiores natu ⁊ vniuerſus ppl̄s ad eum. Nō audias neq꜄ acq̇eſcas illi. Rn̄ditq꜄ nūcijs benadab: Dicite dn̄o meo regi. Om̄ia ꝓpter q̄ miſiſti ad me ſuū tuū in initio faciā: hanc autē rē facere nō poſſum. Reuerſiq꜄ nūcij: retulerunt ei. Qui remiſit: ⁊ ait. Hec faciāt mihi dij ⁊ hec addāt: ſi ſuffecerit puluis ſamarie pugillis oīs ppli q̇ ſeq̄tur me: Et rn̄dens rex iſrl̄ ait: Dicite ei. Ne gloriet̄ accinctꝰ eq̄ vt diſcinctꝰ. Factū eſt aūt cū audiſſet benadab verbum iſtud: bibebat ip̄e ⁊ reges in vmbracul̄: ⁊ ait ſuis ſuis. Circundate ciuitatē. Et circūdederūt eā. Et ecce ꝓpha vnꝰ accedēs ad achab regē iſrl̄: ait ei: Hec dicit dn̄s: Certe vidiſti oēm multitudinē hāc nimiā: Ecce ego tradā eā in manū tuam hodie: vt ſcias quia ego ſum dn̄s. Et ait achab: Per quem? Dixitq꜄ ei: Hec dicit dn̄s: Per pediſſeq̄s principū ꝓuinciaꝝ. Et ait: Quis incipiet p̄liari? Et ille dixit: Tu. Recēſuit ꝫ pueros pricipū prouinciaꝝ ⁊ repperit nūeꝝ ducētoꝝ trigintaduoꝝ. Et recēſuit poſt eoſ ppl̄m: om̄s filios iſrl̄ ſeptē milia: ⁊ egreſſi ſunt meridie. Benadab autē bibebat temulentꝰ in vmbraculo ſuo: et reges trigintaduo cū eo q̇ ad auxiliū eius venerāt. Egreſſi ſunt aūt pueri principū ꝓuinciaꝝ i prima fronte. Miſit itaq꜄ benadab: q̇ nunciauerūt ei dicētes: Uiri egreſſi ſūt de ſamaria. At ille ait: Siue ꝓ pace veniunt app̄hendite eos viuos: ſiue vt p̄lient̄ vi uos eos capite. Egreſſi ſūt ꝫ pueri principū ꝓuiciaꝝ: ac reliquꝰ exercitꝰ ſeq̄bat̄ Et ꝑcuſſit vnꝰq̇ſq꜄ viꝝ q̇ ꝯtra ſe veiebat fugerūtq꜄ ſyri ⁊ ꝑſecutꝰ ē eos iſrl̄. Fugit q̄ꝫ benadab rex ſyrie i eq̄ cū eq̄ribꝰ ſuis. Necnō egreſſus rex iſrl̄ ꝑcuſſit eq̄s ⁊ currus: ⁊ ꝑcuſſit ſyriā plaga magna nimiſ. Accedēs aūt ꝓpha ad regē iſrl̄: dixit ei: Uade ⁊ cōfortare: ⁊ ſcito ⁊ vide q̇d facias. Sequēti eni āno rex ſyrie aſcēdet cōtra te. Serui vero regiſ ſyrie dixerunt ei: Dij montiū ſūt dij eoꝝ: ideo ſuꝑauerūt nos. Sed meliꝰ eſt vt pugnemꝰ ꝯtra eos in cāpeſtribꝰ: ⁊ obtinebimus eos. Tu ꝫ verbū hoc fac. Amoue reges ſingulos ab

B

C

D

J.co.

exercitu tuo ꝛ pone principes ꝓ eis:et
instaura numerū militū qui ceciderunt
de tuis:ꝛ eq̄s ꝺm eq̄s pristinos :et curr⁹
ꝺm curr⁹ q̊s an̄ habuisti :ꝛ pugnabim⁹
cōtra eos ī cāpestrib⁹:ꝛ videbis ꝙ obti-
nebim⁹ eos.Credidit cōsilio eoꝝ:ꝛ fecit
ita. Igiť postq̄ȝ ann⁹ trāsierat recēsuit
benadab syros ꝛ ascēdit in affec vt pu
gnarēt cōtra isrł. Porro filij isrł recēsi-
ti sūt:ꝛ accepꝫ cibarijs ꝓfecti ex aduer
so:castraq̄ȝ metati sūt cōtra eos q̄si duo
parui greges capraꝝ syri aūt repleuerūt
E terrā.Et accedēs vn⁹ vir dei dixit ad re
ℨ.eo. gem isrł. Hec dicit dn̄s. Quia dixerūt sy
ri:de⁹mōtiū est dn̄s :ꝛ nō ē de⁹ valliuȝ:
dabo oēm multitudinē hāc grādem in
manu tua:ꝛ scietꝫ qꝛ ego sum dn̄s. Diri
gebātq̄ȝ septē dieb⁹ ex aduerso hi atq̄ȝ
illi acies:septima autē die cōmissum est
bellū. Percusserūtq̄ȝ filij isrł de syris cē
tum milia peditū in die vna. Fugerunt
autē syri qui remāserāt in affec in ciui
tatē:ꝛ cecidit mur⁹ suꝑ vigintiseptē mi
lia hoiuȝ q̄ remāserāt. Porro benadab
fugiēs ingressus ē ciuitatē in cubiculū
qđ erat intra cubiculū:dixerūtq̄ȝ ei ser-
ui sui: Ecce audiuim⁹ ꝙ reges domus
isrł clemētes sūt. Ponam⁹ itaq̄ȝ saccos
in lūbis nr̄is:ꝛ funiculos in capitibus
nr̄is:ꝛ egrediamur ad regē isrł:forsitan
saluabit aīas nr̄as. Accinxerunt saccis
lūbos suos ꝛ posuerūt funiculos in ca-
pitib⁹ suis:venerūtq̄ȝ ad regē isrł ꝛ di-
xerunt ei: Seru⁹ tu⁹ benadab dicit. Ui-
uat oro te aīa mea Et ille ait. Si adhuc
F viuit frater me⁹ est. Quod acceperūt vi
ri pro omine:ꝛ festināntes rapuerūt ver-
bum ex ore eius atq̄ȝ dixerūt: Frater tu
us benadab viuit. Et dixit eis: Ite ꝛ ad
ducite eum ad me. Egressus est ergo ad
eum benadab:ꝛ leuauit eū in currū su-
um. Qui dixit ei: Ciuitates quas tulit
pr̄ meus a pr̄e tuo reddā: ꝛ plateas fac
tibi in damasco sicut fecit pater me⁹ in
samaria:ꝛ ego federat⁹ recedā a te. Pe-
pigit ergo fedus ꝛ dimisit euȝ. Tūc vir
quidam de filijs ꝓphetaꝝ dixit ad so-
cium suū in sermone dn̄i. Percute me :
At ille noluit ꝑcutere. Cui ait: Quia no
luisti audire vocē dn̄i:ecce recedes a me
ꝛ ꝑcutiet te leo. Cūq̄ȝ paululū recessisset
ab eo:inuenit eū leo atq̄ȝ ꝑcussit. Sed ꝛ
alterum inueniēs virū dixit ad eū. Per
cute me. Qui ꝑcussit eum ꝛ vulnerauit.
G Abijt rḡ ꝓpheta ꝛ occurrit regi in via
ꝛ mutauit aspersione pulueꝛꝫ os ꝛ ocu
los suos. Cūq̄ȝ rex trāsisset:clamauit ad
regē ꝛ ait: Seru⁹ tu⁹ egressus ē ad p̄liā
duȝ comin⁹:cūq̄ȝ fugisset vir vn⁹:addu
xit euȝ quidā ad me ꝛ ait: Custodi virū
istum. Qui si lapsus fuerit erit aīa tua
ꝓ aīa ei⁹:aut talentū argenti appēdes.
Dum autē ego turbat⁹ huc illucq̄ȝ me
vertere:subito non cōparuit. Et ait rex
israel ad eū. Hoc est iudiciū tuum qđ ip
se decreuisti. At ille statim abstersit pul
uerem de facie sua:ꝛ cognouit eum rex
isrł ꝙ esset de ꝓphetis. Qui ait ad eum
Hec dicit dn̄s: Quia dimisisti virum di
gnum morte de manu tua :erit aīa tua
ꝓ aīa ei⁹:ꝛ pplꝰus tuus ꝓ pplo ei⁹. Re-
uersus est igiť rex isrł in domum suam
audire cōtemnens:ꝛ furibundus venit
in samariam.

XXI

A Post verba aūt hec tp̄e illo vinea
erat naboth iezrahelite qui erat
in iezrahel iuxta palatiuȝ achab
regis samarie. Locut⁹ est ergo achab ad
naboth dicens: Da mihi vineā tuaȝ vt
faciā mihi hortū olerum:qꝛ vicina est ꝛ
ꝓpe domū meā: Daboq̄ȝ tibi ꝓ ea vine
am meliorē:aut si cōmodius tibi putas
argenti precium quantū digna est. Cui
respondit naboth. Propitius sit mihi
dn̄s ne dem hereditatē patrum meorū
tibi : Uenit ergo achab in domum suā
indignans ꝛ frendens suꝑ verbo qđ lo-
cutus fuerat ad eum naboth iezraheli-
tes dicēs:nō dabo tibi hereditatem pa-
B trum meoꝝ. Et ꝓijciens se in lectulum
suū auertit faciē suā ad parietem ꝛ nō
comedit panē. Ingressa ē autē ad eum
iezabel vxor sua:dixitq̄ȝ ei: Quid ē hoc
vnde aīa tua cōtristata est:ꝛ quare non
comedis panē? Qui rn̄dit ei: Locut⁹ suȝ
naboth iezrahelite :ꝛ dixit ei: Da mihi
vineā tuam accepta pecunia:aut si tibi
placet dabo tibi vineā meliorē pro ea.
Et ille ait: Non dabo tibi vineam meā
Dixit ergo ad eū iezabel vxor eius. Grā
dis auctoritatis es :ꝛ bene regis regnū
isrł. Surge ꝛ comede panē ꝛ equo aīo
esto. Ego dabo tibi vineā naboth iezra
C helite. Scripsit itaq̄ȝ litteras ex noīe
achab:ꝛ signauit eas annulo eius ꝛ mi
sit ad maiores natu ꝛ optimates q̄ erāt
in ciuitate eius ꝛ habitabāt cū naboth
Litteraꝝ autē hec erat sn̄ia. Predicate
ieiuniū ꝛ sedere facite naboth inter pri
mos pplī :ꝛ submittite duos viros fili-
os belial cōtra eū :ꝛ falsū testimonium
dicant:bn̄dixit naboth deum ꝛ regeȝ:ꝛ

D educite eũ ꝛ lapidate: sicq̀ moriat̃. Fecerunt ergo ciues maiores natu ꝛ optimates qui habitabãt cũ eo in vrbe: sicut ꝓcepat eis iezabel: ꝛ sicut scriptum erat in lr̃is q̃s miserat ad eos. Predicauerũt ieiuniũ ꝛ sedere fecerunt naboth inter primos ppl̃i: ꝛ adductĩ duob⁹ viris filijs fecerũt eos sedere cõtra eũ. At illi. s. vt viri diabolici dixerũt cõtra euꝫ testimoniũ corã multitudine. Bñdixit naboth deũ ꝛ regẽ. Quãobrẽ eduxerũt eũ extra ciuitatẽ ꝛ lapib⁹ interfecerũt. Miserũtq̀ ad iezabel dicentes: Lapidatus ẽ naboth ꝛ mortu⁹ ẽ. Factũ est aũt cũ audisset iezabel lapidatũ naboth et mortuũ: locuta est achab. Surge possidẽ vineã naboth iezrahelite q̃ noluit tibi acquiescere: ꝛ dare eã accepta pecunia

E Nõ eñ viuit naboth ſꝫ mortu⁹ est. Qδ cũ audisset achab mortuũ videlicet naboth: surrexit ꝛ descẽdebat in vineã naboth iezrahelite vt possideret eã. Fact⁹ est igit̃ sermo dñi ad heliã thesbiten dicẽs: Surge: descẽde in occursuꝫ achab regĩ isrl̃ qui est samaria Ecce ad vineã naboth descẽdit vt possideat eã. Et loqueris ad eũ dicẽs. Hec dicit dñs deus Occidisti: insup ꝛ possedisti. Et post hec addes. Hec dicit dñs. In loco hoc in q̃

F linxerũt canes sanguinẽ naboth: lambent q̃ꝫ sanguinẽ tuũ. Et ait achab ad heliã. Nũ iuenisti me iimicũ tibi? Qui dixit: Inueni: eo q̓ venũdat⁹ sis vt faceres malũ in ꝯspectu dñi. Hec dicit dñs Ecce ego inducã sup te malũ: ꝛ demetã posteriora tua: ꝛ interficiã de achab mingentẽ ad parietẽ ꝛ clausuꝫ ꝛ vltimũ in isrl̃. Et dabo domũ tuã sicut domũ hieroboam filij nabath: ꝛ sicut domũ baasa filij ahia: q2 egisti vt me ad iracũdiã ꝓuocares: ꝛ peccare fecisti isrl̃. Sꝫ ꝛ de iezabel locut⁹ est dñs dicẽs: Canes comedẽt iezabel in agro iezrahel. Si mortu⁹ fuerit achab i ciuitate: comedẽt eũ canes. Si ãt mortu⁹ fuerit i agro: comedẽt eũ volucres celi. Igit̃ nõ fuit alter tal̃ sicut achab q̃ venũdat⁹ ẽ vt faceret malũ in cõspectu dñi. Cõcitauit eñ eum iezabel vxor sua: ꝛ abomiabilis fact⁹ ẽ intãtum vt seq̃ret̃ idola q̃ fecerãt ãmorrei quos ꝯsũpsit dñs a facie filioꝝ isrl̃. Itaq̀ cũ audisset achab sermones istos: scidit vestimẽta sua: ꝛ operuit cilitio carnẽ suã: ieiunauitq̀ ꝛ dormiuit in sacco: et ambulauit demisso capite. Et fact⁹ est sermo dñi ad heliã thesbiten dicẽs: Nõ

Act. 7. g.

4. Re. 9. b & .14 c. ĩ .16. b. et .22. f.

G

1. Ma. 1. b.

ne vidisti humiliatũ achab coram me? Quia igit̃ humiliat⁹ est mei causa: non inducã malũ in dieb⁹ eius: sed in dieb⁹ filij sui inferã malũ domui eius.

XXII

A Ransierũt igit̃ tres

T anni absq̀ bello inter syriã ꝛ isrl̃. In anno aũt tertio descẽdet iosaphat rex iuda ad regem isrl̃. Dixitq̀ rex israel ad seruos suos. Ignoratis q̓ nostra sit ramoth galaad: ꝛ negligimus tollere eam de manu regĩ syrie? Et ait ad iosaphat: Venies ne mecũ ad ꝓliandum in ramoth galaad? Dixitq̀ iosaphat ad regem isrl̃: Sicut ego sum: ita ꝛ tu. Populus me⁹ ꝛ ppl̃s tuus vnũ sũt ꝛ equites mei equites tui. Dixitq̀ iosaphat ad regem isrl̃. Quere oro te hodie sermonẽ dñi. Cõgregauit ḡ rex israel ꝓphetas q̃dringẽtos circiter viros: ꝛ ait ad eos: Ire debeo in ramoth galaad ad bellandũ an quiescere? Qui rñderunt.

B Ascẽde: ꝛ dabit eã dñs in manu regis. Dixit aũt iosaphat. Nõ est hic ꝓpheta dñi quispiã vt interrogem⁹ p eũ? Et ait rex isrl̃ ad iosaphat: Remãsit vir vn⁹ p quẽ possum⁹ interrogare dñm: sed ego odi eũ: q2 nõ ꝓphetat mihi bonũ ſꝫ malum: micheas fili⁹ iemla. Cui iosaphat ait: Ne loquaris ita rex. Vocauit ḡ rex isrl̃ eunuchũ quendã ꝛ dixit ei: Festina adducere micheã filiũ iemla. Rex autẽ isrl̃ ꝛ iosaphat rex iuda sedebãt vnusq̀sq̀ in solio suo vestiti cultu regio i area iuxta ostiũ porte samarie: ꝛ vniuersi ꝓphete ꝓphetabãt in cõspectu eoꝝ. Fecit quoq̀ sibi sedechias fili⁹ chanaan cornua ferrea: ꝛ ait: Hec dicit dñs. His vẽtilabis syriã donec deleas eã. Oẽsq̀ ꝓphete silr̃ ꝓphetabãt dicẽtes: Ascẽde in ramoth galaad: ꝛ vade prospere ꝛ tradet dñs in man⁹ regĩ. Nunci⁹ ṽo qui ierat vt vocaret micheã locut⁹ ẽ ad eũ dicẽs: Ecce ſmones ꝓphaꝝ ore vno regi bona ꝑdicãt. Sit ergo sermo tuus

C silis eoꝝ: ꝛ loq̃re bona. Cui micheas ait Viuit dñs: q2 qδcunq̀ dixerit mihi domin⁹ hoc loq̃r. Venit itaq̀ ad regeꝫ: et ait illi rex. Michea: ire debemus in ramoth galaad ad ꝓliãdũ: an cessare? Cui ille rñdit: Ascende ꝛ vade ꝓspere: ꝛ tradet dñs in manu regis. Dixit auteꝫ rex ad eũ: Iterũ atq̀ iteꝝ adiuro te vt non loquarĩ mihi nisi qδ verũ est in nomie dñi. Et ille ait: Vidi cunctũ israel dispsum in montib⁹ quasi oues nõ habentes pastorẽ. Et ait dñs: Nõ habent isti

.2 Para. 18. a

4. Re. 3. a.

2. Para. 18. b

dñm: reuertat̃ vnusquisq; in domū suā in pace. Dixit ergo rex isrl̃ ad iosaphat Nūquid nō dixi tibi q2 nō ꝓphetat mihi bonū sed semꝑ malū? Ille vero addēs ait: Propter hoc audi sermonem dñi. Uidi dñm sedentē suꝑ soliū suū: ⁊ oēm

D — 2. Para. 18. e

exercitū celi assistentē ei a dextris ⁊ a sinistrꝭ. Et ait dñs: Quis decipiet achab regē isrl̃ vt ascēdat ⁊ cadat in ramoth galaad? Et dixit vnꝰ verba huiuscemodi: ⁊ alius aliter. Egressus est aūt spūs: ⁊ stetit corā dño: ⁊ ait: ego decipiā illū. Cui locutꝰ est dñs. In quo? Et ille ait: Egrediar: ⁊ ero spūs mēdax in ore oīuz ꝓphetaꝝ eiꝰ. Et dixit dñs: Decipies ⁊ p̄ualebis egredere ⁊ fac ita. Nūc igit̃ ecce dedit dñs spm̃ mēdacij in ore oīuz ꝓphetaꝝ tuoꝝ qui hic sunt: ⁊ dñs locutꝰ est ꝯtra te malū. Accessit aūt sedechias filius chanaan: ⁊ ꝑcussit micheā in maxillā: ⁊ dixit: Me ne ergo dimisit spūs dñi: ⁊ locutus est tibi? Et ait micheas: Uisurus es in die illa qñ īgredierꝭ ī cubiculū intra cubiculū vt abscondaris. Et ait rex israel: Tollite micheā ⁊ maneat apud āmon principē ciuitatꝭ ⁊ apd̃ ioas filiū amalech: ⁊ dicite eis: Hec dicit rex. Mittite virū istū in carcerē: ⁊ su

E

stentate eū pane tribulatōis ⁊ aqua angustie donec reuertar in pace. Dixitq; micheas: Si reuersus fuerꝭ in pace: nō est locutꝰ in me dñs. Et ait: Audite populi oēs. Ascendit itaq; rex isrl̃ ⁊ iosaphat rex iuda in ramoth galaad. Dixit itaq; rex isrl̃ ad iosaphat: Sume arma ⁊ ingredere p̄liū ⁊ induere vestibꝰ tuis Porro rex israel mutauit habitū suum ⁊ ingressus est bellū. Rex aūt syrie preceperat p̄ncipibꝰ curruū trigintaduobus dicēs: Nō pugnabitis cōtra minorem ⁊ maiorē quēpiā nisi cōtra regem isrl̃ solū. Cū ergo vidissent principes curruum iosophat suspicati sunt q; ipse esset rex isrl̃: ⁊ impetu facto pugnabāt cōtra eū. Et exclamauit iosaphat. Intellexerūtq; pricipes curruū q; nō esset rex isrl̃ ⁊ cessauerūt ab eo. Uir aūt quidā tetendit arcū in incertū sagittā dirigēs: ⁊ casu ꝑcussit regē isrl̃ inter pulmonē ⁊ stomachū. At ille dixit aurige suo. Uerte manū tuā: ⁊ eijce me de exercitu: q2 grauiter vulneratus sum. Cōmissum est ergo p̄liū in die illa. Et rex isrl̃ stabat in curru suo cōtra syros: ⁊ mortuꝰ est ves

F

pere. Fluebat aūt sanguis plage ī sinū currus ⁊ p̄co insonuit in vniuerso exercitu anq; sol occūberet dicēs: Unusquisq; reuertat̃ in ciuitatē ⁊ in terrā suam Mortuus est aūt rex: ⁊ ꝑlatus est in samariā. Sepelierūtq; regem in samaria ⁊ lauerunt currū eius in piscina samarie: ⁊ linxerunt canes sanguinē eius: et habenas lauerūt iuxta verbū dñi qd̃ locutus fuerat.

s. 21. f.

Reliqua autē sermonum achab ⁊ vniuersa q̄ fecit: ⁊ domus eburnea quā edificauit cūctarūq; vrbiū q̄s extruxit: nōne hec scripta sunt in libro sermonū dierū regū isrl̃? Dormiuit ergo achab cū p̄ribus suis ⁊ regnauit ochozias filius eiꝰ pro eo. Iosaphat vero filiꝰ asa regnare cepat suꝑ iudā āno q̄rto achab regis isrl̃. Trigintaquinq; annorū erat cū regnare cepisset: ⁊ viginti q̄nq; annis regnauit in hierl̃m. Nomē matris eiꝰ azuba filia salai. Et ambulauit in oī via asa p̄ris sui: ⁊ nō declinauit ex ea. Fecitq; qd̃ rectū est in conspectu dñi: verūtn̄ excelsa nō abstulit. Adhuc eñ ppl̃us sacrificabat ⁊ adolebat incensum in excelsis. Pacēq; habuit iosaphat cū rege isrl̃. Reliqua aūt verboꝝ iosaphat ⁊ oꝑa eius q̄ gessit ⁊ prelia: nōne hec scripta sunt in libro verboꝝ di

G

rum regū iuda? Sed et reliquias effeminatorū qui remāserāt in diebꝰ asa p̄ris eius abstulit de terra. Nec erat tūc rex constitutus in edom. Rex vero iosaphat fecerat classes in mari que nauigarent in ophir propter auruz: ⁊ ire non poterant: quia confracte sunt in asiongaber. Tunc ait ochozias filius achab ad iosaphat. Uadāt serui mei cū seruis tuis in nauibꝰ. Et noluit iosaphat. Dormiuitq; iosaphat cū p̄ribꝰ suis: ⁊ sepultus est cū eis in ciuitate dauid p̄ris sui regnauitq; ioraz filus eius ꝓ eo. Ochozias aūt filius achab regnare ceperat suꝑ israel in samaria anno septimodecimo iosaphat regis iuda: regnauitq; suꝑ israel duobꝰ annis. Et fecit maluz in cōspectu dñi: ⁊ ambulauit in via patris sui ⁊ matris sue ⁊ in via hieroboā filij nabath qui peccare fecit israel. Seruiuit quoq; baal ⁊ adorauit eum: et irritauit dominū deuz israel iuxta omia que fecerat pater eius.

Explicit primꝰ liber Malachim. i. Regum tertiꝰ. Incipit secūdus liber Malachim. i. quartus regū. Capitulū I

A

Preuaricatus

est autem moab in israel
p⁹ꝙ̃ mortu⁹ ē achab. Ce-
ciditq̄ ochozias per can
cellos cenacli sui: qđ ha-
bebat in samaria ⁊ egrotauit: misitq̄
nūcios dicēs ad eos: Ite consulite beel
zebub deū accaron: vtrū viuere queam
de infirmitate mea hac. Angelus autē
dn̄i locut⁹ est ad heliā thesbitē dicens:
Surge ascende in occursum nūcioꝝ re
gis samarie: ⁊ dices ad eos: Nūquid nō
est de⁹ in isrł: vt eatis ad cōsulendū be-
elzebub deū accaron? Quāobrem hec di
cit dn̄s. De lectulo sup quem ascendisti
nō descēdes: sꝫ morte morieꝛ. Et abijt
helias: reuersiq̄ sūt nūcij ad ochoziam
Qui dixit eis. Quare reuersi estꝭ? At il-
li rn̄derūt ei. Uir occurrit nobis: ⁊ dixit
B ad nos. Ite reuertimi ad regem q̄ misit
vos: ⁊ diceꝛ ei. Hec dicit dn̄s. Nūq̄d qꝛ
nō erat de⁹ in isrł: mittꝭ vt cōsulat̃ beel
zebub de⁹ accarō? Idcirco de lectulo su
per quē ascēdisti nō descēdes: sed mor-
te morieꝛ. Qui dixit eis: Cui⁹ figure et
habit⁹ est vir ille qui occurrit vobis et
locut⁹ est verba hec? At illi dixerrunt.
Uir pilosus ⁊ zona pellicea accinct⁹ re-
nib⁹. Qui ait: Helias thesbites ē. Misit
q̄ ad eū q̄nquagenariū principē ⁊ q̄nq̄
gita qui erāt sub eo. Qui ascēdit ad eū
sedētiq̄ in vertice mōtꝭ ait. Homo dei:
rex p̄cepit vt descēdas. Rn̄dēsq̄ helias
dixit q̄nq̄genario. Si hō dei sū: descen-
dat ignis de celo: ⁊ deuoret te ⁊ q̄nq̄gin
C ta tuos. Descendit ꝙ̃ ignis de celo: ⁊ de-
uorauit eū: ⁊ quiquaginta qui erāt cuꝫ
eo. Rursumq̄ misit ad eū principē q̄n-
quagenariū alterꝝ: ⁊ quinq̄ginta cū eo.
Qui locut⁹ est illi. Hō dei: hec dicit rex:
Festina. Descēde. Rn̄dēs helias ait. Si
hō dei ego suꝫ: descēdat ignis de celo ⁊
deuoret te ⁊ quiq̄gita tuos. Descēdat ꝙ̃
ignis de celo ⁊ deuorauit illū: ⁊ quiqua
ginta eius. Iterꝝ misit principē quinq̄-
genariū tertiū: ⁊ quinquaginta q̄ erāt
cū eo. Qui cū venisset: curuauit genua
ꝯtra heliā ⁊ p̄cat⁹ ē eū ⁊ ait. Hō dei: no
li despicere aiaꝫ meā ⁊ aias seruoꝝ tuo
D rum q̄ mecū sunt. Ecce descēdit ignis
de celo ⁊ deuorauit duos principes q̄n-
quagenarios primos: ⁊ quinq̄genos q̄
cū eo erāt. Sꝫ nūc obsecro vt misereaꝛ
aie mee. Locutus est aūt angel⁹ dn̄i ad
heliā dicēs: Descēde cū eo. Ne timeas.
Surrexit igit̃ ⁊ descēdit cū eo ad regē:
et locut⁹ est ei. Hec dicit dn̄s. Quia mi-
sisti nūcios ad ꝯsulēdū beelzebub deuꝫ
accarō: q̄si nō esset de⁹ i isrł a q̄ posses i-
terrogare s̄monē: iō de lectulo sup quē
ascēdisti nō descēdes: sꝫ morte morieꝛ
Mortu⁹ ē aūt iuxta s̄monē dn̄i quē lo-
cut⁹ ē helias: ⁊ regnauit iorā frat̃ ei⁹ p
eo āno secūdo iorā filij iosaphat regis
iude. Nō eīm hēbat filiū. Reliq̄ aūt ver-
boꝝ ochozie q̄ opat⁹ ē nōne hec scripta
sūt i libro s̄monū dierū regū isrł. II

A Actū ē aūt cū leuare vellet dn̄s
heliā p turbinē in celū: ibāt he-
lias ⁊ heliseus de galgalis. Dixit
q̄ helias ad heliseuꝫ. Sede hic: qꝛ dn̄s
misit me vsq̄ in bethel. Cui ait helise⁹.
Uiuit dn̄s: ⁊ viuit aīa tua: qꝛ nō dereli-
quā te. Cūq̄ descēdissent bethel: egressi
sunt filij ꝓphaꝝ q̄ erāt i bethel ad heli
seum: ⁊ dixerūt ei: Nūquid nosti qꝛ ho-
die dn̄s tollet dn̄m tuū a te? Qui rn̄dit.
Et ego noui. Silete. Dixit auteꝫ helias
ad heliseū. Sede hic: qꝛ dn̄s misit me in
hiericho. Et ille ait: Uiuit dn̄s: ⁊ viuit
aīa tua qꝛ nō derelinquā te. Cūq̄ venis
sent hiericho: accesserūt filij ꝓpharū q̄
erāt in hiericho ad heliseū: ⁊ dixerūt ei:
Nunq̄d nosti: qꝛ dn̄s hodie tollet dn̄m
tuū a te. Et ait: Et ego noui. Silete. Di
xit aūt ei helias. Sede hic: qꝛ dn̄s misit
B me vsq̄ ad iordanē. Qui ait: Uiuit dn̄s
⁊ viuit aīa tua: qꝛ nō derelinquā te. Ie-
runt igit̃ ambo pariter: ⁊ q̄nq̄gita viri
de filijs ꝓphaꝝ secuti sūt eos. Qui ⁊ ste
terūt ecōtra lōge. Illi aūt ambo stabāt
sup iordanē. Tulitq̄ helias palliū suū
⁊ inuoluit illud: ⁊ pcussit aq̄s q̄ diuise sūt
in vtrāq̄ ptē: ⁊ trāsierūt ambo p siccuꝫ
Cūq̄ trāsissent: helias dixit ad heliseuꝫ.
Postula qđ vis: vt faciam tibi anq̄ tol
lar a te. Dixitq̄ helise⁹: Obsecro vt fiat
in me duplex sp̄us tuus. Qui rn̄dit. Reꝫ
difficilem postulasti. Attn̄ si videꝛ me
qn̄ tollar a te erit qđ petisti: si aūt nō vi
deris nō erit. Cūq̄ pgerēt ⁊ incedētes
sermocinarent̃: ecce curr⁹ igne⁹ ⁊ equi
ignei diuiserūt vtrūq̄. Et ascēdit heli-
as p turbinē in celū: heliseus aūt vide-
bat: ⁊ clamabat. Pr̃ mi pr̃ mi curr⁹ isrł
⁊ auriga ei⁹. Et nō vidit eū ampli⁹. Ap-
prehēditq̄ vestimēta sua: ⁊ scidit illa i
duas ptes. Et leuauit palliū helie qđ ce
ciderat ei. Reuersusq̄ stetit sup ripā ior
danis ⁊ pallio helie qđ ceciderat ei p-
cussit aq̄s ⁊ nō sūt diuise. Et dixit. Ubi

Eccl.28.b

I. R.c.

C

est deus helie etiã nunc? Percussitqꝫ a-
quas: et diuise sunt huc atqꝫ illuc: ⁊ trã
sijt heliseus. Uidẽtes aũt filij ꝓphetaꝝ
qui erãt in hiericho decontra dixerunt:
Requieuit spiritꝰ helie sup̱ heliseum. Et
venie̅tes in occursum eiꝰ adorauerunt
eũ proni in terrã: dixerũtqꝫ illi. Ecce, cũ
seruis tuis sunt ꝗnquaginta viri fortes:
qui pñt ire ⁊ querere dñm tuũ: ne forte
tulerit eũ spiritꝰ dñi ⁊ ꝓiecerit eũ i vnũ
montiũ aut in vnã valliũ. Qui ait: No-
lite mittere. Coegerũtqꝫ eum: donec ac-
quiesceret ⁊ diceret: Mittite. Et miserũt
quinꝗginta viros. Qui cũ ꝗsissent tribꝰ
diebus: nõ inuenerũt. Et reuersi sũt ad
eum. At ille habitabat in hiericho: ⁊ di
xit eis. Nunquid nõ dixi vobis: nolite
mittere? Dixerũt quoqꝫ viri ciuitatꝫ ad
D heliseũ. Ecce habitatio ciuitatis huius
optima est sicut tuipse dñe ꝓspicis: sed
aque pessime sunt: et terra steril̃. At ille
ait. Afferte mihi vas nouũ: ⁊ mittite in
illud sal. Qd̃ cuꝫ attulissent: egressus ad
fontẽ aquaꝝ misit in illũ sal: ⁊ ait. Hec
dixit dñs. Sanaui aquas has: ⁊ nõ erit
vltra in eis mors neqꝫ sterilitas. Sana-
te sunt ergo aque vsqꝫ in diẽ hãc: iuxta
verbũ helisei qd̃ locutꝰ est. Ascẽdit aũt
inde heliseus in bethel. Cũqꝫ ascẽderet
p̱ viã pueri parui egressi sũt de ciuitate:
⁊ illudebãt ei dicentes: Ascende calue:
ascende calue. Qui cum respexisset vidit
eos: ⁊ maledixit eis in noĩe dñi. Egres-
siqꝫ sunt duo vrsi de saltu: ⁊ lacerauerũt
ex eis ꝗdragintaduos pueros. Abijt au
tẽ inde in montẽ carmeli: ⁊ inde reuer-
sus est in samariã.

III

A i Oram vero filius achab regnauit
sup̱ isrl̃ in samaria: ãno decimo-
octauo iosaphat regꝫ iude. Regnauitqꝫ
duodecim annis: ⁊ fecit malũ corã dño:
sed nõ sicut pr̃ suus ⁊ mr̃. Tulit eni sta-
tuas baal quas fecerat pr̃ eiꝰ: verũtñ in
pctis hieroboam filij nabath ꝗ peccare
fecit isrl̃ adhesit: nec recessit ab eis. Por
ro mesa rex moab nutriebat pecora mł-
ta: ⁊ soluebat regi israel centũ milia a-
gnorũ et centũ milia arietũ cũ velleribꝰ
suis. Cũqꝫ mortuus fuisset achab: ꝑuari
catꝰ est fedus qd̃ habebat cum rege isrl̃.
Egressus est igit̃ rex iorã in die illa de sa
maria: ⁊ recensuit vniuersũ isrl̃: misitqꝫ
ad iosaphat regẽ iuda dicẽs. Rex moab
recessit a me: veni mecũ ꝯtra eũ ad ꝑliũ.
Qui rñdit. Ascendã. Qui meꝰ est tuꝰ est
pp̃ls meus pp̃ls tuus: ⁊ equi mei eq̃ tui.

3.Re.22.a.

Dixitqꝫ. Per quã viã ascẽdemꝰ? At ille
rñdit. Per desertũ idumee. Perrexerũt B
igit̃ rex isrl̃ et rex iuda ⁊ rex edom: et cir
cũierũt p̱ viã septeꝫ dieꝝ: nec erat aqua
exercitui ⁊ iumẽtis ꝗ seꝗbant̃ eos. Di-
xitqꝫ rex isrl̃. Heu heu heu. Cõgregauit
nos dñs tres reges: vt traderet in manꝰ
moab. Et ait iosaphat. Est ne h̃ ꝓphe-
ta dñi: vt dep̄cemur dñm p̱ eũ? Et respõ
dit vnꝰ de seruis regꝫ isrl̃. Est hic helise
us filiꝰ saphat ꝗ fundebat aquã sup̱ ma
nus helie. Et ait iosaphat. Est apud euꝫ
sermo dñi? Descẽditqꝫ ad eũ rex israel ⁊
iosaphat rex iuda: et rex edom. Dixit au
tẽ heliseus ad regẽ israel. Quid mihi et
tibi est? Uade ad ꝓp̃has pr̃is tui ⁊ ma-
tris tue. Et ait illi rex israel. Quare con
gregauit dñs tres reges hos vt traderet
eos in manꝰ moab? Dixitqꝫ ad eũ heli-
seus: Uiuit dñs exercituũ in cuius ꝯspe
ctu sto: ꝙ si nõ vultũ iosaphat regis iu-
de erubescerem: nõ attendissem quidem
te: nec respexissem. Nunc autẽ adducite C
mihi psaltẽ. Cũqꝫ caneret psaltes facta
est sup̱ eũ manꝰ dñi. Et ait. Hec dicit do
minꝰ: Facite alueũ torrentꝫ huiꝰ fossas
et fossas. Hec eni dicit dñs: Nõ videbitꝫ
ventũ neqꝫ pluuiã: ⁊ alueus iste replebi
tur aquis: et bibetis vos ⁊ familie vr̃e ⁊
iumenta vr̃a. Paruũqꝫ est hoc in conspe-
ctu dñi: insup̱ tradet etiã moab in ma-
nus vr̃as. Et p̱cutietis oẽm ciuitatem
munitã ⁊ oẽm vrbẽ electã: ⁊ vniuersum
lignũ fructiferũ succidetꝫ cũctosqꝫ fon-
tes aquaꝝ obturabitꝫ: ⁊ oẽm agrũ egre
giũ operietꝫ lapidibꝰ. Factũ est igit̃ ma
ne qñ sacrificiũ offerri solet: ⁊ ecce aque
veniebãt p̱ viã edom. Et repleta ẽ terra
aquis. Uniuersi autẽ moabite audien-
tes ꝙ descẽdissent tres reges vt pugna-
rent aduersus eos: ꝯuocauerũt oẽs qui
accincti erãt baltheo desup̱ ⁊ steterũt in
terminis. Primoqꝫ mane surgẽtes: ⁊ or
to iã sole ex aduẽso aquaꝝ viderũt moa-
bite ecõtra aq̃s rubras ꝗsi sanguinẽ: di
xerũtqꝫ. Sãguis gladij ẽ. Pugnauerũt D
reges ꝯtra se ⁊ cesi sũt mutuo. Nũc p̱ge
ad p̄dã moab. Perrexerũtqꝫ in castra is-
rael. Porro ꝯsurgens isrl̃ p̱cussit moab:
at illi fugerunt corã eis. Uenerunt igit̃
qui vicerant: et p̱cusserũt moab: et ciui-
tates destruxerũt: ⁊ omnẽ agrũ optimũ
mittentes singuli lapides repleuerũt: et
vniũsos fontes aquaꝝ obturauerunt: ⁊
oĩa ligna fructifera succiderũt: ita vt mu
ri tm̃ fictiles remanerẽt. Et circũdata ẽ

3.Re.17.a. et.18.c.

cinitas a fundibulariis:⁊ magna ex ꝑ-
te ꝑcussa. Qđ cū vidisset rex moab ꝓua-
luisse.s.hostes:tulit secū septingētos vi-
ros educētes gladios vt irrūperēt ad re
gem edom:⁊ nō potuerunt. Arripiēsq
filiū suū primogenitū qui regnaturus
erat ꝓ eo obtulit holocaustū sup murū:
et facta est indignatio magna in israel.
Statimq recesserūt ab eo: ⁊ reuersi sūt
in terram suam. IIII

A Mulier autē qdā de vxorib⁹ pro-
phetarū:clamabat ad heliseū di-
cens:Seru⁹ tuus vir me⁹ mortu⁹ est:et
tu nosti qr seru⁹ tu⁹ fuit timēs deū. Et
ecce creditor venit vt tollat duos filios
meos ad seruiendū sibi. Cui dixit helise
I.eo. us:Quid vis vt faciam tibi? Dic mihi.
Quid habes in domo tua? At illa respō
dit. Nō habeo ancilla tua quicq in do-
mo mea nisi parū olei q vngar. Cui ait:
Uade pete mutuo ab oībus vicinis tu-
is vasa vacua non pauca ⁊ ingredere et
claude ostiū tuū cū intrinsec⁹ fueris tu
et filij tui:et mitte inde in oīa vasa hec:
⁊ cū plena fuerint tolles. Iuit itaq muli
er ⁊ clausit ostiū sup se et sup filios su-
os. Illi offerebāt vasa:⁊ illa infūdebat.
Cumq plena fuissent vasa:dixit ad filiū
B suum. Affer mihi adhuc vas. Et ille re-
spōdit:Nō habeo. Stetitq oleū. Uenit
aūt illa ⁊ indicauit homini dei. Et ille:
Uade inqt vende oleū ⁊ redde creditori
tuo:tu aūt ⁊ filij tui viuite de reliq. Fa-
cta est autē quedā dies:⁊ trāsibat helise
us ꝑ sunā ciuitatē. Erat aūt ibi mulier
magna:q tenuit eū vt comederet panē.
Cūq frequenter inde trāsiret: diuerte-
bat ad eā vt comederet panē. Que dixit
ad virū suū. Animaduerto ꝙ vir dei scūs
est iste:qui trāsit ꝑ nos frequēter. Facia
mus ergo ei cenaculū paruū:⁊ ponam⁹ ei i
eo lectulū ⁊ mēsam ⁊ sellā et candelabrū:
vt cū venerit ad nos maneat ibi. Facta
est ergo dies quedā:⁊ veniēs diuertit in ce
naculū:⁊ requieuit ibi. Dixitq ad giezi
puerū suū:Uoca sunamitē istā. Qui cū
vocasset eam:⁊ illa stetisset corā eo:dixit
I.eo. ad puerū suū. Loquere ad eā. Ecce sedu
C le in oībus ministrasti nobis:qd vis vt
faciā tibi? Nunqd habes negociū:⁊ vis
vt loquar regi siue principi militie? Que
respōdit. In medio ppli mei habito. Et
ait:Quid ergo vult vt faciā ei? Dixitq
giezi. Ne queras:filiū eni non habet:⁊
vir eius senex est. Precepit itaq vt vo-
caret eam. Que cū vocata fuisset et stetis
set ante ostium:dixit ad eā. In tpe isto i
Gen.18.b. hac eadē hora si vita comes fuerit:habe
bis in vtero filiū. At illa : Noli qso dñe
mi vir dei:noli mētiri ancille tue. Et cō
cepit mulier ⁊ peperit filiū in tpe:⁊ in ho
ra eadē qua dixerat heliseus. Creuit au
tē puer:⁊ cū esset quedā dies ⁊ egressus
isset ad prēm suū ad messores : ait patri
suo. Caput meū doleo. At ille dixit pue-
D ro. Tolle:⁊ duc eū ad mrēm suā. Qui cū
tulisset ⁊ duxisset eū ad matrē suā:posu
it eū illa sup genua sua vsq ad meridiē
et mortu⁹ est. Ascēdit autē ⁊ collocauit
eū sup lectū hoīs dei:⁊ clausit ostiū. Et
egressa vocauit virū suū. Et ait: Mitte
mecū obsecro vnū de pueris ⁊ asinam:vt
excurrā vsq ad homiem dei:⁊ reuertar.
Qui ait illi. Quam ob causam vadis ad
eū? Hodie nō sūt kalēde neq sabbatū.
Que rñdit:Uadam. Strauitq asinā:et
precepit puero. Mina et ꝓpera:ne mihi
morā facias in eundo:⁊ hoc age qđ ꝓci-
pio tibi. Profecta est igitur:⁊ venit ad vi-
rū dei in montē carmeli. Cumq vidisset
eā vir dei decontra:ait ad giezi puerum
I.5.f. suū:Ecce sunamitis illa. Uade ergo in
occursum ei⁹:et dic ei:Recte ne agitur cir
ca te circa virū tuū:et circa filiū tuum?
E Que rñdit. Recte. Cūq venisset ad virū
dei in montē apprehendit pedes ei⁹:et ac
cessit giezi vt amoueret eā. Et ait homo
dei. Dimitte illā. Aia eni ei⁹ in amari
tudine est:et dñs celauit a me ⁊ nō indi
cauit mihi. Que dixit illi. Nūquid peti-
ui filiū a dño meo? Nunqd nō dixi tibi:
I.9.a ne illudas me? Et ille ait ad giezi. Ac-
cinge lumbos tuos:⁊ tolle baculū meū
in manu tua ⁊ vade. Si occurrerit tibi
homo nō salutes eū:et si salutauerit te
quispiā nō rñdeas illi. Et pones baculū
meum sup faciē pueri. Porro mater pu
eri ait. Uiuit dñs ⁊ viuit aīa tua:non
dimittā te. Surrexit ergo ⁊ secut⁹ est eā.
Giezi aūt ꝓcesserat ante eos:⁊ posuerat
baculū sup faciem pueri:et nō erat vox
neq sensus. Reuersusq est in occursum
eius:et nūciauit ei dicēs: Non surrexit
puer. Ingressus est ergo heliseus domū:
F Et ecce puer mortu⁹ iacebat in lectulo
eius. Ingressusq clausit ostium sup se et
3.Re.17.d. sup puerū:et orauit ad dñm. Et ascēdit
Act.20.c ⁊ incubuit sup puerū:posuitq os suum
sup os ei⁹:⁊ oculos suos sup oculos ei⁹:et
man⁹ suas sup man⁹ ei⁹: et incuruauit
se sup eum:⁊ calefacta est caro pueri. At
ille reuersus deambulabat in domo se-

mel huc atqꝫ illuc: ⁊ ascẽdit ⁊ incubuit sup eũ. Et oscitauit puer septies: et aperuit oculos. Et ille vocauit giezi ⁊ dixit ei. Uoca sunamitẽ hãc. Que vocata ingressa est ad eũ. Qui ait. Tolle filiũ tuum. Uenit illa ⁊ corruit ad pedes ei9: et adorauit sup terrã. Tulitqꝫ filiũ suũ ⁊ egressa est: ⁊ helise9 reuersus ẽ in galgalam: Erat autẽ fames in terra: ⁊ filij ꝓphetaꝝ hitabãt corã eo: dixitqꝫ vni de pueris suis. Pone ollã grandẽ: ⁊ coque pulmentũ filijs ꝓphaꝝ. Et egressus est vn9 in agrum vt colligeret herbas agrestes Inuenitqꝫ q̃si vitẽ siluestrẽ: ⁊ collegit ex ea coloquintidas agri ⁊ impleuit palliũ suũ: ⁊ reuersus ꝯscidit in ollã pulmẽti. Nesciebat enĩ q̃d esset. Infuderũt ergo socijs vt comederẽt. Cumqꝫ gustassent de coctiõe: exclamauerũt dicentes: Mors ĩ olla vir dei. Et nõ potuerũt comedere. At ille. Afferte inq̃t farinã. Cũqꝫ tulissent misit in ollã ⁊ ait. Infunde turbe vt comedãt. Et non fuit amplius q̃cq̃ amaritudis in olla. Uir aũt q̃dã venit de balsalisa deferens viro dei panes primitiaꝝ: ⁊ viginti panes hordeaceos: ⁊ frumentũ nouũ in pera sua. At ille dixit. Da pplo vt comedat. Rñditqꝫ ei minister ei9: Quãtũ est hoc vt apponã corã centũ virꝭ? Rursum ille: Da ait pplo vt comedat. Hec enĩ dicit dñs. Comedẽt: ⁊ supererit. Posuit itaqꝫ coram eis. Qui comederũt ⁊ supfuit iuxta v̾bũ dñi.

[margin: I.8.a — Luce.7.b — B — A — n — V]

Naaman princeps militie regꝭ syrie erat vir magn9 apud dñm suum: ⁊ honoratus. Per illũ.n. dedit dñs salutẽ syrie. Erat aũt vir fortꝭ et diues: sed leprosus. Porro de syria egressi fuerãt latrunculi: ⁊ captiuã duxerant de terra isrł puellã paruulã: q̃ erat ĩ obsequio vxorꝭ naaman. Que ait ad dñam suã. Utinã fuisset dñs me9 ad ꝓpham q̃ est in samaria: ꝑfecto curasset eũ a lepra quã habet. Ingressus est itaqꝫ naaman ad dñm suũ: et nũciauit ei dicẽs: Sic et sic locuta ẽ puella de terra isrł. Dixitqꝫ ei rex syrie. Uade: ⁊ mittã lr̃as ad regẽ isrł. Qui cũ ꝓfect9 esset ⁊ tulisset secum decẽ talẽta argẽti ⁊ sex milia aureos et decẽ mutatoria vestimẽtoꝝ: detulit lr̃as ad regẽ isrł in hec v̾ba. Cũ acceperis epistolã hãc: scito ꝙ miserim ad te naamã seruũ meũ vt cures eũ a lepra sua. Cũqꝫ legisset rex isrł lr̃as: scidit vestimenta et ait. Nunq̃d de9 ego sum vt occidere possim et viuificare: q2 iste misit ad me vt curẽ hoiem a lepra sua? Animaduertite ⁊ videte: q̃t occasiões q̃rat aduersũ me.

[margin: B — Deu.32.f]

Qð cũ audisset helise9 vir dei: scidisse videlicet regẽ isrł vestimẽta sua: misit ad eũ dicẽs. Quare scidisti vestimẽta tua? Ueniat ad me: ⁊ sciat esse ꝓphetã in israel. Uenit ergo naaman cũ equis ⁊ curribus: ⁊ stetit ad ostiũ domus helisei. Misitqꝫ ad eũ helise9 nũciũ dicẽs: Uade et lauare septies in iordane: et recipiet sanitatẽ caro tua atqꝫ mũdaberꝭ. Iratus naamã: recedebat dicẽs: Putabã ꝙ egrederet̃ ad me ⁊ stãs inuocaret nomẽ dñi dei sui: et tãgeret manu sua locũ lepre et curaret me. Nũq̃d nõ meliores sũt abana et pharfar fluuij damasci oib9 aquis isrł: vt lauer in eis ⁊ mũder? Cũ ergo vertisset se ⁊ abiret indignãs: accesserũt ad eũ serui sui: ⁊ locuti sunt ei. Pr̃: ⁊ si rẽ grãdẽ dixisset tibi ꝓpha: certe facere debueras. Quãtomagꝭ q2 nũc dixit tibi: lauare ⁊ mundaberꝭ? Descẽdit ⁊ lauit septies in iordane iuxta sermonẽ viri dei: et restituta ẽ caro ei9 sicut caro pueri paruuli: et mundat9 est. Reuersusqꝫ ad virũ dei cũ vniuerso comitatu suo: veñt ⁊ stetit corã eo et ait. Uere scio ꝙ nõ sit ali9 de9 in vniuersa terra: nisi tñ in isrł. Obsecro itaqꝫ vt accipias bñdictionẽ a seruo tuo. At ille rñdit. Uiuit dñs añ quẽ sto: q2 nõ accipiã. Cũqꝫ vim faceret: penitus nõ acq̃euit. Dixitqꝫ naamã. Ut vis Sed obsecro cõcede mihi seruo tuo: vt tollã on9 duoꝝ burdonũ de terra. Non enĩ faciet vltra seru9 tuus holocaustum aut victimaꝫ dijs alienis: nisi dño. Hoc autẽ solũ est de q̃ depcerꝭ dñm ꝓ seruo tuo qñ ingredieẽ dñs me9 tẽplũ rẽmon vt adoret: ⁊ illo innitẽte sup manũ meam: si adorauero in templo rẽmon: adorante eo in eodẽ loco: vt ignoscat mihi dñs s̾uo tuo ꝓ hac re. Qui dixit ei: Uade in pace. Abijt ergo ab eo: electo tempe. Dixitqꝫ giezi puer viri dei. Pepcit dñs me9 naaman syro isti: vt non acciperet ab eo q̃ attulit. Uiuit dñs q2 currã post eũ ⁊ accipiã ab eo aliq̃d: Et secut9 est giezi post tergũ naaman. Quẽ cũ vidisset ille currentẽ ad se: desilijt de curru in occursum ei9 et ait: Recte ne sunt oĩa? Et ille ait: Recte. Dñs me9 misit me ad te dicens: Modo venerunt ad me duo adolescentes de monte ephraim: ex filijs ꝓphetarũ. Da eis talentũ argenti: et vestes mutatorias duplices. Dixitqꝫ naaman. Meli9 est vt accipias duo talẽta.

[margin: C — D — Luce.4.e — E — F — 3.4.d.]

G Et coegit eum ligauitq̃ duo talenta argenti in duob⁹ saccis: et duplicia vestimenta ⁊ imposuit duob⁹ pueris suis: q̃ et portauerāt corā eo. Cũq̃ venisset iam vesperi: tulit de manu eoꝝ: ⁊ reposuit in domo: dimisitq̃ viros ⁊ abierũt: ipse autē ingressus stetit corā dño suo. Et dixit heliseus. Unde venis giezi? Qui rñdit. Nõ iuit seruus tuus quoq̃. At ille ait: Nõne cor meũ in p̃senti erat: qñ reuersus est hõ de curru suo in occursuȝ tui? Nunc igit̃ accepisti argentũ ⁊ accepisti vestes: vt emas olueta ⁊ vineas ⁊ oues ⁊ boues et seruos ⁊ ancillas. Sed et lepra naaman adherebit tibi et semi tuo

2. Pa. 26. d. vsq̃ in sempiternũ. Et egressus est quasi nix ab eo leprosus.

VI

. A

d

Ierũt autē filij ꝓphetaꝝ ad heliseũ. Ecce loc⁹ in quo habitam⁹ corā te angust⁹ est nobis. Eam⁹ vsq̃ ad iordanē et tollant singuli de silua materias singulas: vt edificem⁹ nobis ibi locũ ad habitandum. Qui dixit: Ite. Et ait vnus ex illis. Ueni ergo ⁊ tu cũ seruis tuis. Rñdit. Ego veniam. Et abijt cũ eis. Cũq̃ venissent ad iordanē: cedebant ligna. Accidit autē: vt cũ vn⁹ materiā succidisset: caderet ferrũ securis in aquaȝ. Exclamauitq̃ ille et ait. Heu heu heu dñe mi: ⁊ hoc ip̃m mutuo acce-

B perā. Dixit aũt hõ dei. Ubi cecidit? At ille mõstrauit ei locũ. Prescidit ergo lignũ: ⁊ misit illuc. Natauitq̃ ferrum. Et ait: Tolle. Qui extēdit manũ: ⁊ tulit illud. Rex autē syrie pugnabat cõtra isrł: ꝯsiliũq̃ iniȷt cũ seruis suis dicēs: In loco illo et illo ponamus insidias. Misit itaq̃ vir dei ad regē isrł dicēs: Caue ne trāseas in locũ illũ q2 ibi syri in insidijs sunt. Misit itaq̃ rex isrł ad locũ quē dixerat ei vir dei ⁊ p̃occupauit eũ: ⁊ obseruauit se ibi nõ semel neq̃ bis. Cõturba-

C tũq̃ est cor regꝫ syrie ꝓ hac re: ⁊ ꝯuoca-

3. Re. 22. b tis seruis suis ait: Quare non indicatis mihi q̃s ꝓditor mei sit apud regē isrł? Dixitq̃ vn⁹ seruoꝝ ei⁹. Nequaq̃ domine mi rex: sed heliseus ꝓpħa q̃ est in isrł indicat regi isrł oīa v̄ba q̃cũq̃ locutus fueris in cõclaui tuo. Dixit eis. Ite ⁊ videte vbi sit: vt mittā ⁊ capiā eũ. Annũciauerũt ei dicentes. Ecce in dothaim. Misit ergo illuc eq̃s ⁊ curr⁹ ⁊ robur exercit⁹. Qui cũ venissent nocte: circundederũt ciuitatē. Cõsurgens aũt diluculo minister viri dei egressus ē: viditq̃ exercitũ i circũitu ciuitatꝫ ⁊ eq̃s ⁊ curr⁹. Nũciauitq̃ ei dicens: Heu heu heu dñe mi q̃d faciem⁹? At ille rñdit. Noli timere.

D Plures eni nobiscũ sunt: q̃ cũ illis. Cũ-

2. Para. 32. b q̃ orasset heliseus ait. Dñe: aperi oc͛los pueri hui⁹ vt videat: Et aperuit dñs oculos pueri: ⁊ vidit: q2 ecce mons plen⁹ equoꝝ et curruũ igneoꝝ in circũitu helisei. Hostes vero descēderunt ad eum. Porro heliseus orauit ad dñm dicens: Percute obsecro gentem hanc cecitate.

Geñ. 19. c Percussitq̃ eos dñs ne viderent: iuxta verbũ helisei. Dixit aũt ad eos heliseus. Nõ est hec via: neq̃ ista ē ciuitas. Seq̃mini me: ⁊ oñdā vobis virũ quē q̃ritis. Duxit ergo eos in samariā. Cũq̃ ingressi fuissent in samariā: dixit helise⁹. Dñe:

E aperi oculos istoꝝ vt videāt. Aperuitq̃ dñs oculos eoꝝ: ⁊ viderũt se esse in medio samarie. Dixitq̃ rex israel ad heliseum: cũ vidisset eos: Nunq̃d ꝑcutiaȝ eos p̃r mi? Et ille ait. Nõ ꝑcuties. Neq̃ eni cepisti eos gladio et arcu tuo: vt ꝑcutias: Sed pone panē ⁊ aquā coram eis: vt comedant et bibāt: ⁊ vadāt ad dñm suum. Appositaq̃ est eis ciboꝝ magna p̃paratio. Et comederũt ⁊ biberunt: ⁊ dimisit eos abierũtq̃ ad dñm suũ. Et vltra nõ venerũt latrones syrie in terrā israel. Factũ est autē post hec cõgregauit

F benadab rex syrie vniuersũ exercitũ su-

Deu. 28. f. um: ⁊ ascēdit et obsidebat samariā. Factaq̃ est fames magna in samaria: ⁊ tādiu obsessa est donec venundaret̃ caput asini octoginta argēteis: ⁊ q̃rta ꝑs cabi stercoris colũbaꝝ: q̃nq̃ argenteis. Cũq̃ rex isrł trāsiret ꝑ murũ mł̃ier q̃dā excla-

2. Re. 14. a mauit ad eũ dicens: Salua me dñe mi rex. Qui ait. Nõ te saluet dñs. Unde te possum saluare? De area: vel de torculari? Dixitq̃ ad eam rex. Quid tibi vis?

Thre. 4. b Que rñdit: Mulier ista dixit mihi: Da filiũ tuũ vt comedam⁹ eũ hodie et filiũ meũ comedem⁹ cras. Coxim⁹ ergo filiũ meũ ⁊ comedimus: dixiq̃ ei altera die. Da filiũ tuũ vt comedam⁹ eũ. Que abscõdit filiũ suũ. Qd̃ cũ audisset rex scidit vestimēta sua: ⁊ ꝑtrāsibat ꝑ murũ. Uiditq̃ ois pop̃s ciliciũ q̃ vestitus erat ad

3. Re. 19. a carnē intrinsec⁹. Et ait rex: Hec mihi faciat de⁹: ⁊ hec addat: si steterit caput helisei filij saphat sup ip̃m hodie. Helise⁹ autē sedebat in domo sua: ⁊ senes sedebant cũ eo. Premisit itaq̃ virũ: ⁊ anteq̃ veniret nũci⁹: ille dixit ad senē. Nũquid scitꝫ q̄ miserit fili⁹ homicide huc vt p̃scidat̃ caput meũ? Uidete ergo: cũ

venerit nūcius: claudite ostiū: ⁊ nō si-natis eū introire. Ecce em̄ sonitus pe-dū dn̄i eius post eū est. Adhuc illo lo-quēte eis: apparuit nūcius q̄ veniebat ad eū. Et ait. Ecce tantū malum a do-mino est. Quid amplius expectabo a domino

VII

Dixit aūt heliseꝰ. Audite vbū do-mini. Hec dicit dn̄s. In tp̄e hoc cras: modius simile vno statere erit: ⁊ duo modij hordei statere vno in porta samarie. Rn̄dens vnꝰ de ducibꝰ sup cuius manū rex incumbebat hoī dei ait. Si dn̄s fecerit etiā cataractas ī celo nunq̄d poterit esse qđ loq̄ris? Qui ait. Uidebis oculis tuis ⁊ inde nō co-medes. Quattuor ḡ viri erāt lep̄si iux-ta introitū porte: q̄ dixerunt ad inuicē. Quid hic eē volumꝰ donec moriamur? Siue ingredi voluerimꝰ ciuitatē fame moriemur: siue māserimꝰ h̄ moriendū nobis. Uenite ḡ et trāsfugiamꝰ ad ca-stra syrie. Si pepcerit nobis viuemꝰ: si aūt occidere voluerint nihilominꝰ mo-riemur. Surrexeūt ḡ vespi vt venirent ad castra syrie. Cūq; venissent ad pri[n]ci-piū castroꝝ syrie: nullū ibidē reppere-rūt. Siquidē dn̄s sonitū audiri fecerat in castris syrie curruū ⁊ equoꝝ: ⁊ exerci-tus plurimi. Dixerūtq; ad inuicē. Ecce mercede ꝯduxit aduersum nos rex isrł reges getheoꝝ ⁊ egyptioꝝ: ⁊ venerunt sup nos. Surrexerūt ḡ ⁊ fugierūt in te-nebris: ⁊ dereliq̄rūt tētoria sua ⁊ eq̄s ⁊ asinos in castris: fugerūtq; aīas tantū suas saluare cupiētes. Igit̄ cū venissēt leprosi illi ad principiū castroꝝ ingres-si sunt vnū tabernaculū: ⁊ comederūt ⁊ biberūt. Tulerūtq; inde argētū et au-rū ⁊ vestes: ⁊ abierūt ⁊ abscōderūt. Et rursū r̄uersi sūt ad aliđ tabernaculū: et inde silr̄ auferētes abscōderūt. Dixerūt-q; ad iuicē. Nō recte facimꝰ. Hec enim dies boni nūcij ē. Si tacuerimꝰ ⁊ nolu-erimꝰ nūciare vsq; mane: sceleris argu-emur. Uenite eamꝰ ⁊ nūciemꝰ i aula re-gis. Cūq; venissent ad portā ciuitatis narrauerūt eis dicētes. Iuimꝰ ad castra syrie ⁊ nullū ibidē reppimꝰ hoīez: nisi eq̄s ⁊ asinos alligatos: ⁊ fixa tentoria. Ierūt ḡ portarij: ⁊ nūciauerūt i palatio regł intrisecꝰ. Qui surrexit nocte: ⁊ ait ad seruos suos. Dico vobis q̄đ fecerit nobis syri. Sciūt q̄ fame laboramꝰ: et idcirco egressi sūt đ castris: ⁊ latitāt in agris dicētes. Cū egressi fuerint đ ciui-tate capiemꝰ eos viuos: ⁊ tūc ciuitatē ingredi poterimꝰ. Rn̄dit aūt vnꝰ s̄uoꝝ eiꝰ. Tollamꝰ q̄nq; equos q̄ remāserūt in vrbe: q̄ ip̄i tm̄ sunt in vniuersa mul-titudine isrł: alij em̄ ꝯsūpti sūt: ⁊ mit-tētes explorare poterimꝰ. Adduxerūt ḡ duos equos: misitq; rex i castra syrioꝝ dicēs. Ite ⁊ videte. Qui abierūt pꝰ eos vsq; ad iordanē. Ecce aūt oīs via ple-na erat vestibꝰ ⁊ vasis: que p̄iecerāt sy-ri cū turbarēt̄. Reuersiq; nūcij indica-uerūt regi. Et egressus pp̄łs diripuit ca-stra syrie: factusq; ē modiꝰ silł statere vno: ⁊ duo modij hordei statere vno iu-xta vbū dn̄i. Porro rex ducē illū i cuiꝰ manu incubuerat cōstituit ad portam quē cōculcauit turba in introitu por-te ⁊ mortuꝰ ē: iuxta qđ locutꝰ fuerat vir dei q̄n descēderat rex ad eū. Factūq; ē s̄m sermonē viri dei: quē dixerat regi q̄n ait: duo modij hordei statere vno erūt: ⁊ modiꝰ simile statere vno hoc eo-dē tp̄e cras in porta samarie: q̄n rn̄de-rat dux ille viro đi ⁊ dixerat: etiā si dn̄s fecerit cataractas in celo nūq̄d poterit fieri qđ loq̄ris: ⁊ dixit ei: videbis oc̄łis tuis ⁊ inde non comedes. Euenit ḡ ei sicut p̄dictū erat: ⁊ cōculcauit eū pp̄łs in porta ⁊ mortuus est.

VIII

Eliseꝰ aūt locutus ē ad mł̄ierē cuiꝰ viuere fecerat filiū dicens. Surge: vade tu ⁊ domꝰ tua: et pegrinare vbicūq; reppereris. Uocabit em̄ dn̄s famē: ⁊ veniet sup terrā septē annis. Que surrexit ⁊ fecit iuxta verbū hoīs dei: ⁊ vadēs cū domo sua: pegrina-ta ē in terrā philistijm: diebus multis. Cūq; finiti eēnt āni septē: reuersa ē mu-lier đ t̄ra philistijm. Et igressa ē: vt int̄-pellaret regem pro domo sua: et pro agris suis. Rex āt loq̄bat̄ cū giezi puero viri đi dicēs. Narra mihi oīa magnalia fecit heliseꝰ. Cūq; ille narraret r̄gi quō mortuū suscitasset appuit mulier cuius viuificauerat filiū clamās ad regē p̄ do-mo sua ⁊ pro agris suis. Dixitq; giezi. Dn̄e mi rex hec ē mł̄ier: hic ē filiꝰ meꝰ quē suscitauit heliseꝰ. Et interrogauit rex mulierē. Que narrauit ei vera esse. Deditq; ei rex eunuchū vnū dicēs. Re-stitue ei oīa q̄ sua sūt: ⁊ vniūsos r̄dditꝰ agroꝝ a die q̄ reliq̄t terrā vsq; ad p̄ns. Uenit quoq; heliseus damascū: ⁊ bena-dab rex syrie egrotabat. Nunciauerūt-q; ei dicētes. Uenit vir dei huc. Et ait rex ad azahel. Tolle tecū mūera ⁊ vade

3. Re. 14. a.

in occursū viri dei: et cōsule dn̄m per eum dicēs. Si euadere potero de ifirmitate mea hac? Iuit igiť azahel i occursū ei⁹ hn̄s secū mūera et oīa bona damasci onera q̄dragita cameloꝝ. Cūq; stetisset corā eo ait. Filius tuus benedab rex syrie misit me ad te dicēs. Si sanari potero de ifirmitate mea hac? Dixitq; ei heliseus. Uade dic ei. Sanaberis. Porro ōndit mihi dn̄s q2 morte morieť. Stetitq; cū eo: et ꝯturbat⁹ ē vsq; ad suffusionē vult⁹. Fleuitq; vir dī. Cui azahel ait.

D Quare dn̄s meus flet? At ille dixit. Q2 scio q̄ factur⁹ sis filijs isrľ mala. Ciuitates eoꝝ mūitas igne succēdes: et iuuenes eoꝝ infcicies gladio: et puulos eoꝝ elides: et p̄gnātes diuides. Dixitq; azahel. Quid em̄ sū seru⁹ tu⁹ canis: vt faciā rē istā magnā? Et ait helise⁹. Oñ̄dit mihi dn̄s te regē syrie fore. Qui cū recessisset ab heliseo: venit ad dn̄m suū Qui ait ei. Quid tibi dixit helise⁹? At ille rn̄dit. Dixit mihi recipies sanitatē. Cūq; venisset dies altera: tulit stragulū et infudit aquā: et expādit sup faciem ei⁹ Quo mortuo: regnauit azahel p eo.

E Anno q̄nto iorā filij achab regis isrľ regnauit ioraz fili⁹ iosaphat rex iuda.

2.Pa.21.b Trigintaduoꝝ annoꝝ erat cū regnare cepisset: et octo annis regnauit i hierľm Ambulauitq; in vijs regū israel: sicut ambulauerat dom⁹ achab. Filia enim achab erat vxor eius. Et fecit qd malū est in cōspectu dn̄i. Noluit autem dn̄s disp̄dere iudā pp̄ter dauid seruū suū:

2.Re.7.b sicut p̄miserat ei vt daret illi lucernā: et filijs ei⁹ cunctis dieb⁹. In dieb⁹ eius recessit edom ne esset sub iuda: et constituit sibi regē. Uenitq; iorā seyra et oīs

F exercit⁹ cū eo. Et surrexit nocte: p̄cussitq; idumeos qui eū circūdederant: et pricipes curruū. Popul⁹ aūt fugit i tabernacula sua. Recessit ḡ edom ne eēt sub iuda vsq; ad diē hāc. Tūc recessit et lobna in tp̄e illo. Reliqua aūt sermonū iorā et vniuersa que fecit: nōne hec scripta sūt in libro verboꝝ dieꝝ regū iuda? Et dormiuit iorā cū patrib⁹ suis: sepultusq; est cum eis in ciuitate dauid: et regnauit ochozias fili⁹ eius p eo. Anno duodecimo ioram filij achab regis israel: regnauit ochozias filius iorā regis iude. Uigītiduoꝝ ānoꝝ erat ochozias cum regnare cepisset: et vno āno re

G gnauit in hierusalē. Nomē mr̄is eius athalia filia amri regis israel: et ambulauit in vijs dom⁹ achab: et fecit qd malū est corā dn̄o sicut domus achab. Gener em̄ dom⁹ achab fuit. Abijt q̄z cum ioram filio achab ad p̄liandū ꝯtra azahel regē syrie in ramoth galaad: et vulnerauerūt syri iorā. Qui reuersus ē vt curareť in iezrahel: q2 vulnerauerunt eum syri in ramoth p̄liantē cōtra azahel regē syrie. Porro ochozias fili⁹ ioram rex iuda descēdit inuisere iorā filium achab in iezrahel q2 egrotabat ibi.

IX.

A Eliseus aūt p̄phetes

H vocauit vnū de filijs p̄phetarū et ait illi. Accinge lūbos tuos.

S.14.c et tolle lēticulā olei hāc i manu tua: et vade in ramoth galaad. Cunq; veneris illuc: videbis iehu filiū iosaphat filij namsi. Et ingressus suscitabis eum de medio fratrū suoꝝ et introduces i interius cubiculū: tenēsq; lēticulā olei fundes sup caput ei⁹ et dices. Hec dicit dominus. Unxi te regē sup israel. Apiesq; ostiū et fugies: et nō ibi subsistes. Abijt ḡ adolescēs puer p̄phete i ramoth galaad: et ingressus ē illud. Ecce aūt principes exercit⁹ sedebāt. Et ait. Uerbum mihi ad te o priceps. Dixitq; iehu. Ad quē ex oīb⁹ nobis? At ille dixit. Ad te

B o priceps. Et surrexit: et ingressus ē cubiculū. At ille fudit oleū sup caput ei⁹. Et ait. Hec dicit dn̄s deus isrľ. Unxi te regē sup ppľm dn̄i israel: et p̄cuties domū achab dn̄i tui. Et vlciscar sāguinē seruoꝝ meoꝝ p̄phaꝝ: et sanguinē oīm seruoꝝ dn̄i de manu iezabel: p̄dāq; oēz domū achab: Et interficiā d domo achab mingentē ad parietē: et clausū et nouissimū i isrľ. Et dabo domū achab sicut domū hieroboā filij nabath: et sicut domū baasa filij achia. Iezabel q̄z comedēt canes i agro iezrahel nec erit qui sepeliat eā. Apuitq; ostiū et fugit.

3.Re.21.f et. S.20.

C Iehu aūt ingressus ē ad seruos dn̄i sui. Qui dixerūt ei. Recte ne sūt oīa? Quid venit insan⁹ iste ad te? Qui ait eis. Nostis hoīem: et q̄d locut⁹ sit? At illi rn̄derūt. Falsū ē: sz magis narra nobis. Qui ait eis. Hec et hec locut⁹ ē mihi. Et ait. Hec dicit dn̄s. Unxi te regē sup isrľ. Festinauerūt itaq; et vnusq̄sq; tollēs palliū suū posuerūt sub pedib⁹ eis i similitudinē tribunalis: et cecinerūt tuba atq; dixerūtq;. Regnabit iehu. Cōiurauit ḡ iehu fili⁹ iosaphat filij nāsi ꝯtra iorā. Porro iorā obsederat ramoth galaad: ipse et oīs israel ꝯtra azahel regē syrie:

S.eo.

et reuersus fuerat vt curaret i iezrahel
ꝓpter vulnera: q2 ꝑcusserāt eū syri p̄liā
tē ꝯtra azahel regē syrie. Dixitq̃ iehu.
Si placet vobis nemo egrediat ꝓfu-
gus d̄ ciuitate: ne vadat ⁊ nūciet in iez
[D] rahel. Et ascendit: ⁊ ꝓfectus ē i iezra-
hel. Jorā eñ egrotabat ibi: ⁊ ochozias
rex iuda descēderat ad visitandū iorā.
Igit speculator q̄ stabat sup turri iezra
hel: vidit globū iehu veniētis. Et ait.
Uideo ego globū. Dixitq̃ iorā. Tolle
currū: ⁊ mitte in occursū eoꝝ: ⁊ dicat
[ḡ.eo.] vadēs. Recte ne sūt oia? Abijt ḡ q̄ ascē
derat currū in occursū eiꝰ. Et ait. Hec
dicit rex. Pacata sūt oia? Dixitq̃ iehu
Quid tibi et paci. Trāsi ⁊ sequere me.
Nūciauit q̄z speculator dicēs. Uēit nū-
cius ad eos: ⁊ nō reuertit. Misit etiam
currum equoꝝ scd̄m venitq̃ ad eos et
ait. Hec dicit rex. Nunq̄d pax ē? Et ait
iehu. Quid tibi ⁊ paci? Trāsi ⁊ sequere
[E] me. Nūciauit aūt speculator dicēs. Ue
nit vsq̃ ad eos: ⁊ nō reuertit. Est autē
incessꝰ quasi incessus iehu filij namsi.
Preceps eni gradit. Et ait iorā. Jungi
te currū. Junxerūtq̃ currū eiꝰ. Et egres-
sus ē iorā rex israel ⁊ ochozias rex iu-
da: singuli in curribus suis. Egressiq̃
sūt in occursū iehu ⁊ inuenerūt: eū in
agro naboth iezrahelite. Cūq̃ vidisset
iorā iehu: dixit. Pax ē iehu. At ille rñ-
dit. Que pax? Adhuc fornicatiōes ieza-
bel matris tue: ⁊ veneficia eiꝰ multa vi
gēt. Cōuertit aūt iorā manū suā: et fu-
giēs ait ad ochoziam. Insidie ochozia
Porro iehu tetēdit arcū manu: ⁊ ꝑcus-
sit iorā inter scapulas: ⁊ ingressa est sa-
gitta ꝑ cor eius: statimq̃ corruit i cur-
ru suo. Dixitq̃ iehu ad badacher ducē
[F] Tolle ꝓijce eū in agro naboth iezrahe
lite. Memini eñ qñ ego ⁊ tu sedētes i
curru sequebamur achab prēm huiꝰ q̄
dñs onꝰ hoc leuauerit sup eū dicens.
Si nō ꝓ sanguie naboth: ⁊ ꝓ sanguine
filioꝝ eiꝰ quē vidi heri ait dñs: reddā
tibi i agro isto dicit dñs. Nūc ḡ tolle et
ꝓijce eū i agro iuxta verbū dñi. Ocho-
zias aūt rex iuda vidēs hoc: fugit ꝑ vi
am domꝰ horti: ꝑsecutusq̃ ē eū iehu: ⁊
ait. Etiā hūc ꝑcutite i curru suo. Et ꝑ-
cusserūt eē in ascensu gaber q̄ est iuxta
ieblaā. Qui fugit i mageddo ⁊ mortuꝰ
ē ibi. Et iposuerūt eū serui eiꝰ sup cur-
rū suū ⁊ tulerūt i hierl'm: sepelierūtq̃ i
sepulchro cū prībꝰ suis i ciuitate dauid
Anno vndecimo iorā filij achab regis
israel regnauit ochozias sup iudā: ve-
nitq̃ iehu i iezrahel. Porro iezabel in-
troitu eiꝰ audito depinxit oculos suos
stibio: ⁊ ornauit caput suū: ⁊ respexit ꝑ
fenestrā: ingredientē iehu ꝑ portā: ⁊ ait [G]
Nūquid pax pōt eē zamri q̄ interfecit [3.Re.16.c]
dñm suū? Leuauitq̃ iehu faciē suā ad
fenestrā ⁊ ait. Que ē ista? Et inclinaue-
rūt se ad eū duo vel tres eunuchi: ⁊ dixe
rūt. Hec ē illa iezabel. At ille dixit eis.
Precipitate eā deorsū. Et p̄cipitauerūt
eā. Asꝑsusq̃ est sanguine paries ⁊ equoꝝ
vngule cōculcauerūt eā. Cūq̃ introgres
sus eēt vt comederet biberetq̃ ait. Ite
⁊ videre maledictā illā ⁊ sepelite eā: q2
filia regis est. Cūq̃ issent vt sepelirēt eā
nō inuenerūt nisi caluariā ⁊ pedes et
sūmas manus. Reuersiq̃ nūciauerunt
ei. Et ait iehu. Sermo dñi ē: quē locu [3.Re.21.f.]
tus est ꝑ seruū suū heliā thesbitē dicēs. [ḡ.eo.]
In agro iezrahel comedent canes car-
nes iezabel. Et erunt carnes iezabel si-
cut stercꝰ sup faciē terre agro iezrahel:
ita vt p̄tereūtes dicant. Heccine est illa
iezabel.

X [A]

[e]Rant aūt achab septuagita filij [Judi. 8.g.]
in samaria. Scripsit ḡ iehu lit-
teras: ⁊ misit in samariā ad op-
timates ciuitatis ⁊ ad maiores natu ⁊
ad nutricios achab dicēs. Statim vt
acceperitis lr̄as q̄ hētis filios dñi vr̄i
et currus ⁊ equos ⁊ ciuitates firmas ⁊
arma elegite meliorē ⁊ eū q̄ vobis pla-
cuerit de filijs dñi vr̄i: ⁊ eū ponite sup
solium prīs sui: ⁊ pugnate ꝓ domo dñi
vr̄e. Timuerūt illi vehemēter: ⁊ dixerūt
Ecce duo reges nō potuerūt stare corā
eo: ⁊ quō nos valebimꝰ resistere? Mise
rūt ergo p̄positi domꝰ et p̄fecti ciuitatꝭ
⁊ maiores natu ⁊ nutricij ad iehu dicē
tes. Serui tui sumꝰ quecūq̃ iusseris fa
ciemꝰ nec cōstituemꝰ nobis regē. Que- [B]
cūq̃ tibi placent fac. Rescripsit aūt eis
lr̄as secūdo dicens. Si mei estis ⁊ obe-
ditis mihi: tollite capita filioꝝ dñi vr̄i
et venite ad me hac eadē hora cras in
iezrahel. Porro filij regis septuaginta
viri apud optimates ciuitatis nutrie-
bant. Cūq̃ venissent lr̄e ad eos: tulerūt
filios regis ⁊ occiderūt septuagita vi-
ros: ⁊ posuerūt capita eoꝝ in cophinis
et miserūt ad eū in iezrahel. Uenit aūt
nūcius ad eū: ⁊ indicauit eis dicēs. At
tulerūt capita filioꝝ regis. Qui rñdit.
Ponite ea ad duos aceruos iuxta in-
troitū porte vsq̃ mane. Cūq̃ diluxisset

egressus ē stās dixit ad oēm ppl'm. Iusti estis. Si ego cōiuraui ꝯtra dn̄m meum ⁊ interfeci eū quis ꝑcussit oēs hos?
C Uidete ergo nūc qm̄ nō cecidit de sermonibus dn̄i in terrā quos locutꝰ ē dn̄s sup domū achab: ⁊ dn̄s fecit qđ locutꝰ ē in manu serui sui helie. Percussit igit̄ iehu oēs q̄ reliqui erant de domo achab in iezrahel: ⁊ vniuersos optimates eiꝰ ⁊ notos ⁊ sacerdotes: donec n̄ remanerēt ex eo reliq̄e. Et surrexit: ⁊ venit i samariā. Cūq; venisset ad camerā pastoꝝ in via: iuenit frēs ochozie regis iuda: dixitq; ad eos. Qui nā estis vos? Qui rn̄derūt. Frēs ochozie regis sumꝰ: ⁊ descēdimꝰ ad salutādos filios regis ⁊ filios regine. Qui ait. Cōprehendite eos viuos. Quos cū cōprehēdissent viuos: iugulauerunt eos i cisterna iuxta camerā q̄dragita duos viros ⁊ nō reliq̄t ex eis
D quēq;. Cūq; abisset inde: iuenit ionadad filiū rechab in occursū sibi ⁊ bn̄dixit ei. Et ait iehu ad eū. Nunquid ē cor tuū rectū cum corde meo sicut cor meū cū corde tuo? Et ait ionadab. Est. Si ē inquit da mihi manū tuā. Qui dedit ei manū suā. At ille leuauit eū ad se i currū: dixitq; ad eū. Ueni mecū: ⁊ vide zelū meū ꝓ dn̄o. Et imposuit i curru suo duxit in samariā. Et ꝑcussit oēs q̄ reliqui fuerāt de achab in samaria vsq; ad vnū: iuxta verbū dn̄i qđ locutꝰ ē ꝑ heliā. Cōgregauitq; ergo iehu oēm ppl'm: et
3. Re. 16. g. dixit ad eos. Achab coluit baal parū: ego aūt colā eū ampliꝰ. Nunc igit̄ oēs ꝓphas baal: ⁊ vniuersos seruos eius ⁊ cūctos sacerdotes ipsius vocate ad me. Nullꝰ sit q̄ nō veniat. Sacrificiū enim grāde ē mihi baal. Quicunq; defuerit nō viuet. Porro iehu faciebat hoc insi-
E diose: vt disꝑderet cultores baal. Et dixit. Sāctificate diē solēnē baal. Uocauitq; ⁊ misit i vniuersos terminos isrl': et venerūt cūcti serui baal. Nō fuit residuus ne vnꝰ q̄dem q̄ nō veniret. Et ingressi sunt templū baal. Et repleta ē domus baal: a sūmo vsq; ad sūmū. Dixitq; his qui p̄erant sup vestes. Proferte vestimēta vniuersis seruis baal. Et ꝓtulerunt eis vestes. Ingressusq; iehu et ionadab filius rechab templū baal: ait cultoribꝰ baal. Perq̄rite ⁊ videte: ne q̄s forte vobiscū sit đ seruis dn̄i sed vt sint serui baal soli. Ingressi sūt igit̄ vt facerēt victimas ⁊ holocausta: iehu aūt preparauerat sibi foris octogita viros ⁊ dixerat eis. Quicūq; fugerit de hoibꝰ his quos ego adduxero i manus vr̄as: aia eius erat pro aīa illius. Factū est aūt
F cū cōpletū esset holocaustū: precepit iehu militibus ⁊ ducibꝰ suis. Ingredimini et ꝑcutite eos. Nullus euadat. Percusseruntq; eos in ore gladij et ꝓiecerūt milites ⁊ duces. Et ierūt in ciuitatē templi baal et protulerūt statuā de phano baal: et cōbusserūt ⁊ cōminuerūt eam. Destruxerūt q̄z edem baal: ⁊ fecerūt pro ea latrinas vsq; in diē hāc. Deleuit itaq; iehu baal de israel: verumtn̄ a pctis hieroboā filij nabath qui peccare fecit isrl': nō recessit: nec dereliquit vitulos aureos qui erāt in bethel ⁊ in dan. Dixit aūt dn̄s ad iehu. Quia studiose egisti qđ rectū erat ⁊ placebat i oculis meis: ⁊ omia que erāt in corde meo fecisti ꝯtra domū achab: filij tui vsq; ad quartā generatōem sedebūt sup thronū isrl'.
G Porro iehu nō custodiuit vt ambularet in lege dn̄i dei israel: in toto corde suo. Nō enī recessit a pctis hieroboā: q̄ peccare fecerat isrl'. In diebꝰ illis cepit dn̄s tedere sup isrl'. Percussitq; eos azahel in vniuersis finibꝰ israel: a iordane ꝯtra orietalē plagā: oēm terrā galaad: ⁊ gad: ⁊ ruben ⁊ manasse: ab aroer q̄ est sup torrentē arnon ⁊ galaad ⁊ basan. Reliqua aūt verboꝝ iehu ⁊ vniuersa q̄ fecit ⁊ fortitudo eiꝰ: nonne hec scripta sūt i libro vboꝝ dieꝝ regū isrl'? Et dormiuit iehu cū p̄ribꝰ suis: sepelieruntq; eū in samaria: ⁊ regnauit ioachin filiꝰ eius ꝓ eo. Dies aūt quos regnauit iehu sup israel viginti ⁊ octo āni sunt in samaria.

XI

1. Para. 22. b

a Athalia vo mr̄ ochozie videns mortuū filiū suū: surrexit ⁊ interfecit oē semē regiū. Tollēs autē iosaba filia regis iorā: soror ochozie: ioas filiū ochozie: furata ē eū de medio filioꝝ regis q̄ interficiebant̄: ⁊ nutricē eius de triclinio: ⁊ abscondit eū a facie athalie vt nō interficeret̄: eratq; cum ea sex annis clam in domo dn̄i. Porro athalia regnauit sup terrā septē ānis.

2. Pa. 24. a

Anno aūt septimo misit ioiada ⁊ assumens cēturiones ⁊ milites introduxit ad se in templū dn̄i: pepigitq; cū eis fedus. Et adiurans eos in domo dn̄i: ostēdit eis filiū regis: ⁊ p̄cepit illis dicēs. Iste est sermo quē facere debetis. Tertia ps vr̄m introeat sabbato: ⁊ obseruet excubias domus regis. Tertia aūt
B

ps sit ad portā seyr: ⁊ tertia ps sit ad
portā que est post habitaculū scutario-
rū: ⁊ custodiet̄ excubias domus messa.
Due vero ptes e vobis oēs egredientes
sabbato custodiāt excubias domus dñi
circa regē: et vallabit̄ eum hñtes arma
in manib⁹ vr̄is. Si q̄s aūt ingressus fu-
erit septū templi interficiat̄. Eritisq̧ cū
rege introeunte ⁊ egrediente. Et fecerūt
centuriones iuxta oia q̄ p̄cepat eis ioia
da sacerdos. Et assumētes singuli viros
suos q̄ ingrediebant̄ sabbatū cū his q̄
egrediebant̄ e sabbato venerūt ad ioia-
dem sacerdotē. Qui dedit eis hastas et
arma regis dauid: q̄ erāt in domo dñi.
Et steterūt singuli hñtes arma i manu
sua a parte templi dextera vsq̧ ad ptem
sinistrā altaris et edis: circū regē. Pro-
duxitq̧ filiū regis: ⁊ posuit sup eū dia-
dema: ⁊ testimoniū: fecerūtq̧ eū regeȝ ⁊
vnxerūt: ⁊ plaudētes manu dixerūt. Vi
uat rex. Audiuit aūt athalia vocē ppl̄i
currētis: et ingressa ad turbas i templū
dñi: vidit regē stantē sup tribunal iux-
ta morē: et cātores ⁊ turbas ꝓpe eum:
oēmq̧ ppl̄m terre letantē: ⁊ canentē tu
bis: ⁊ scidit vestimenta sua clamauitq̧.
Cōiuratio: cōiuratio. Precepit aūt ioia
da centurionib⁹ qui erāt sup exercitū: ⁊
ait eis: Educite eā extra septa templi et
quicunq̧ eā secut⁹ fuerit: feriat̄ gladio.
Dixerat eni sacerdos: nō occidat̄ in tem
plo dñi. Imposuerūtq̧ ei man⁹ ⁊ impe-
gerūt eā p viā introit⁹ eq̄ꝝ iuxta palati
um ⁊ interfecta ē ibi. Pepigit ḡ ioiada
fed⁹ inter deū ⁊ regē ⁊ inter ppl̄m vt es-
set ppl̄s dñi: ⁊ inter regē ⁊ ppl̄m. Ingres
susq̧ est ois ppl̄s terre templum baal: ⁊
destruxerūt aras ei⁹: ⁊ imagines cōtriue-
rūt valide: mathan q̄ȝ sacerdotē baal oc
ciderunt corā altari. Et posuit sacerdos
custodias in domo dñi: tulitq̧ centuri-
ones ⁊ cerethi ⁊ pheleti legiōes ⁊ omnē
ppl̄m terre: deduxeruntq̧ regē de domo
dñi. Et venerūt p viā porte scutarioꝝ i
palatiū: et sedit sup thronū regūȝ. Leta-
tusq̧ est ois ppl̄s terre: ⁊ ciuitas conq̄e
uit: athalia aūt occisa est gladio i domo
regis: septemq̧ annis erat ioas cum re-
gnare cepisset.

2. Pa.24.a

XII

A a Nno septimo iehu regnauit io-
as. Quadraginta ānis regnauit
in hierl̄m: nomē mr̄is ei⁹ sebia de bersa
bee. Fecitq̧ ioas rectū corā dño: cunct̄
dieb⁹ quib⁹ docuit eū ioiada sacerdos:
verūtñ excelsa nō abstulit. Adhuc. n. po
pulus imolabat et adolebat in excelsis
incensum. Dixitq̧ ioas ad sacerdotes.
Oēm pecuniā sanctoꝝ q̄ illata fuerit in
templū dñi a p̄tereūtib⁹ q̄ offert̄ ꝓ pctō
anie ⁊ quā sponte ⁊ arbitrio cordis sui
inferūt in templū dñi: accipiāt illā sacer
dotes iuxta ordinē suū: ⁊ instaurēt sar-
tatecta domus si q̄d necessariū viderint
instauratiōe. Igit̄ vsq̧ ad vicesimūter-
tiū annū reḡ: nō instaurauerūt sacerdo
tes sartatecta tēpli. Vocauitq̧ rex ioas
ioiadā pontificē ⁊ sacerdotes: dicēs eis:
Quare sartatecta nō instaurat̄ templi?
Nolite ḡ amplius accipe pecuniā iuxta
ordinē vr̄m: sed ad instaurationē tēpli
reddite eā. Prohibitiq̧ sunt sacerdotes
vltra accipe pecuniā a ppl̄o: ⁊ instaura
re sartatecta dom⁹. Et tulit ioiada pōti
fex gazophilatiū vnū: apuitq̧ foramen
desup: ⁊ posuit illud iuxta altare ad dex
terā ingrediētiū domū dñi: mittebātq̧
in eo sacerdotes q̄ custodiebāt ostia om
nē pecuniā q̄ deferebat̄ ad templū dñi.
Cūq̧ viderēt nimiā pecuniā esse i gazo-
phylatio: ascēdebat scriba reḡ ⁊ ponti-
fex: effundebātq̧ ⁊ nūerabāt pecuniā q̄
inueniebat̄ in domo dñi: ⁊ dabāt eā iux-
ta numeꝝ atq̧ mēsurā in manū eoꝝ qui
p̄erāt cemētarijs dom⁹ dñi. Qui impen
debāt eā in fabris lignoꝝ ⁊ i cemētarijs
his q̄ opabant̄ i domo dñi ⁊ sartatecta
faciebāt: ⁊ i his q̄ cedebāt saxa: ⁊ vt eme
rent ligna ⁊ lapides qui excidebant̄: ita
vt impleret̄ instauratio dom⁹ dñi i vni
uersis q̄ indigebāt expensa ad munien-
dā domū. Veruntñ nō fiebāt ex eadem
pecunia hydrie templi dñi ⁊ fuscinule ⁊
thuribula ⁊ tube ⁊ omne vas aureū et ar
genteū: de pecunia q̄ inferebat̄ in tem-
plū dñi. His eni qui faciebāt op⁹ daba-
tur: vt instauraret̄ templū dñi. Et nō fi
ebat ratio his hoib⁹ qui accipiebāt pe-
cuniā vt distribuerēt eā artificib⁹: sȝ in
fide tractabāt eā. Pecuniā vero ꝓ deli-
cto et pecuniā ꝓ peccat̄: nō inferebāt i
templū dñi: q2 sacerdotū erat. Tūc ascē
dit azahel rex syrie et pugnabat contra
geth: cepitq̧ eā. Et direxit faciē suaȝ vt
ascenderet in hirl̄m. Quāobrem tulit io
as rex iuda oia sanctificata q̄ ꝯsecraue-
rat iosaphat et iorā ⁊ ochozias p̄res ei⁹
reges iuda: ⁊ que ipse obtulerat et vni-
uersum argentuȝ q̄d inueniri potuit in
thesaur̄ templi dñi: ⁊ i palatio reḡ: mi-
sitq̧ azaheli regi syrie: et recessit ab hie-
rusalem. Reliqua aūt sermonum ioas ⁊

vniuersa que fecit: nōne hec scripta sūt in libro verborum dierum regū iuda? Surrexerūt aūt serui eiꝰ ⁊ cōiurauerūt inter se: ꝑcusserūtq̄ ioas in domo mello i descē su sela. Josachar nāq̄ filiꝰ semath et iozabath filiꝰ somer serui eiꝰ ꝑcusserūt eū: et mortuꝰ est. Et sepelierunt eū cū p̄ribꝰ suis in ciuitate dauid: regnauitq̄ amasias filiꝰ eiꝰ ꝓ eo.

XIII

A a Nno vicesimotertio ioas filij ochozie regis iude: regnauit ioachā filiꝰ iehu sup̄ isrl̄ in samaria decē ⁊ septē annis: ⁊ fecit malū corā dn̄o. Secutusq̄ est pctā hieroboam filij nabath qui peccare fecit isrl̄: ⁊ nō declinauit ab eis. Iratusq̄ est furor dn̄i ꝯtra isrl̄: ⁊ tradidit eos in manu azahel regis syrie et in manu benadab filij azahel cūctꝫ diebus. Dep̄catꝰ est autē ioachan faciē domini: ⁊ audiuit eū dn̄s. Uidit eñi angustiā israel: q: attriuerat eos rex syrie. Et dedit dn̄s saluatorē israeli: ⁊ liberatꝰ ē de manu regis syrie: habitauerūtq̄ filij

B isrl̄ in tabernaculis suis: sicut heri ⁊ nudiustertius. Uerūtñ nō recesserūt a peccatis domꝰ hieroboam q̄ peccare fecit israel: sed in ip̄is ambulauerūt. Siquidē ⁊ lucus ꝑmāsit in samaria ⁊ nō sūt derelicti ioachan de pp̄lo nisi quīquaginta equites: ⁊ decē currus: ⁊ decē milia peditū. Interfecerat eñi eos rex syrie: et redegerat q̄si puluerē in tritura aree. Reliqua aūt sermonū ioachan ⁊ vniuersa q̄ fecit et fortitudo eiꝰ: nōne hec scripta sūt in libro sermonū dierū regū isrl̄? Dormiuitq̄ ioachan cū p̄ribꝰ suis: ⁊ sepelierūt eū in samaria: regnauitq̄ ioas filiꝰ eius ꝓ eo. Anno tricesimoseptimo ioas regis iuda regnauit ioas filiꝰ ioachan sup̄ israel in samaria sedecim ānis ⁊ fe-

C cit qđ malū est in ꝯspectu dn̄i. Nō declinauit ab oībꝰ pctis hieroboam filij nabath qui peccare fecit isrl̄: sed i ip̄is ambulauit. Reliq̄ aūt sermonū ioas ⁊ vniuersa q̄ fecit: ⁊ fortitudo eiꝰ quō pugnauerit ꝯtra amasiā regē iuda: nonne hec scripta sūt in libro sermonū dierū regū israel? Et dormiuit ioas cū p̄ribꝰ suis: hieroboam aūt sedit sup̄ soliū eius. Porro ioas sepultꝰ est in samaria cū regibꝰ israel. Heliseus aūt egrotabat infirmitate qua mortuꝰ est. Descēditq̄ ad eū ioas rex isrl̄: ⁊ flebat corā eo: dicebatq̄: p̄r

3.2.b mi: p̄r mi: currus isrl̄ et auriga eius. Et ait illi heliseꝰ: Affer arcū ⁊ sagittas. Cūq̄ attulisset ad eū arcū ⁊ sagittas: dixit ad regē isrl̄: Pone manū tuā sup̄ arcū. Et cū posuibet ille manā suā: supposuit heliseus manꝰ suas manibꝰ regꝫ et ait: Aperi fenestrā orientalē. Cūq̄ aperuisset: dixit heliseus: Iace sagittā. Et iecit. Et ait heliseus: Sagitta salutꝫ dn̄i et sagitta salutꝫ ꝯtra syriā. Percutiesq̄ syriam in aphec: donec ꝯsumas eaꝫ. Et ait: Tolle sagittas. Qui cū tulisset: rursū di-

D xit ei: Percute iaculo terrā. Et cū ꝑcussisset tribꝰ vicibꝰ ⁊ stetisset: iratꝰ est vir dei ꝯtra eū: ⁊ ait: Si ꝑcussisses q̄nquies aut sexies siue septies: ꝑcussisses syriam vsq̄ ad ꝯsummationē. Nūc aūt tribꝰ vicibꝰ ꝑcuties eā. Mortuꝰ est ergo heliseus: ⁊ sepelierūt eū. Latrūculi aūt de moab venerūt i terrā in ip̄o anno. Quidaꝫ aūt sepeliētes hoīem viderūt latrunculos: ⁊ ꝓiecerūt cadauer in sepulchro helisei. Qđ cū tetigisset ossa helisei: reuixit homo ⁊ stetit sup̄ pedes suos. Igit̄ azahel rex syrie afflixit israel: cunctis diebꝰ ioachan. Et misertꝰ est dn̄s eorum: ⁊ reuersus est ad eos ꝓpter pactū suū qđ habebat cū abraam ⁊ ysaac ⁊ iacob: ⁊ noluit disꝑdere eos neq̄ ꝓijcere penitus vsq̄ in p̄ns tp̄s. Mortuus est aūt azahel rex syrie ⁊ regnauit benadab filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Porro ioas filius ioachan tulit vrbes de manu benadab filij azahel quas tulerat de manu ioachan p̄ris sui iure prelij. Tribꝰ vicibus ꝑcussit eū ioas: ⁊ reddidit ciuitates israel.

Ecci.48.b.

XIIII

A i N anno secūdo ioas filij ioachā regis isrl̄ regnauit amasias filiꝰ ioas regꝫ iuda: vigintiq̄nq̄ annorum erat cū regnare cepisset: Uiginti aūt ⁊ nouē annis regnauit in hierl̄m. Nomē m̄ris eiꝰ ioiaden de hierl̄m. Et fecit rectū coram dn̄o: veruntñ nō vt dauid p̄r eius. Iuxta oīa q̄ fecit ioas p̄r suus fecit: nisi hoc tm̄ qđ excelsa non abstulit. Adhuc eñi pp̄l̄s adolebat ⁊ imolabat incēsum in excelsis. Cūq̄ obtinuisset regnū ꝑcussit seruos suos qui interfecerāt regē patrē suū: filios aūt eorum qui occiderāt nō

B occidit: iuxta qđ scriptū est in libro legꝫ moysi sicut p̄cepit dn̄s dicēs: Nō morient̄ p̄res ꝓ filijs neq̄ filij ꝓ patribus: sed vnusq̄sq̄ in pctō suo morieт̄. Ip̄e ꝑcussit edom in valle salinarum decē milia ⁊ app̄hendit petraꝫ in prelio: vocauitq̄ nomē eius iezechel vsq̄ in presentē diem. Tūc misit amasias nūcios ad ioas filium ioachan filij iehu regis israel dicens: Ueni et videamus nos. Remisitq̄

2.Para.25.a
Deu.24.c
2.Para.25.a
2.Para.25.c

C ioas rex iſrael ad amaſiā regē iuda dicens: Carduus libani miſit ad cedrum qui eſt io libano: dicēs: Da filiā tuam filio meo vxorē. Tranſierūtq; beſtie ſaltꝰ q̄ ſunt in libano: ⁊ ꝯculcauerunt carduum. Percutiens inualuiſti ſup edom: et ſubleuauit te cor tuū. Contentꝰ eſto gloria: ⁊ ſede in domo tua. Quare ꝓuocas malū: vt cadas tu ⁊ iudas tecū? Et non acquieuit amaſias. Aſcēditq; ioas rex iſrael: ⁊ viderūt ſe ipſe ⁊ amaſias rex iuda in bethſames oppido iude. Percuſſuſq; eſt iuda corā iſrl ⁊ fugerunt vnuſquiſq; in tabernacula ſua. Amaſiā vero regem iuda filiū ioas filij ochozie cepit ioas rex iſrl in bethſames ⁊ adduxit eū in hieruſalē. Et interrupit murū hieruſalem a porta ephraim vſq; ad portā anguli: q̄dringēt̄ cubit̄. Tulitq; oīe aurū ⁊ argentū ⁊ vniuerſa vaſa q̄ inuenta ſunt in domo dn̄i: ⁊ in theſauris regis ⁊ obſides: ⁊ reuerſus eſt in ſamariā. Reliq̄ aūt v̄boꝝ ioas q̄ fecit ⁊ fortitudo eiꝰ q̄ pugnauit ꝯtra amaſiā regē iuda: nonne hec ſcripta ſunt in libro ſmonū dieꝝ regū iſrael? Dormiuitq; ioas cū patribus ſuis ⁊ ſepultꝰ eſt in ſamaria cū regibꝰ iſrael: ⁊ regnauit hieroboam filiꝰ eius ꝓ

E eo. Uixit autē amaſias filiꝰ ioas rex iuda poſtq̄ mortuꝰ eſt ioas filiꝰ ioachan regis iſrl: vigintiq̄nq; annis. Reliq̄ aūt ſermonū amaſie: nōne hec ſcripta ſūt in libro ſermonū dieꝝ regū iuda? Factaq; eſt ꝯtra eū cōiuratio in hieruſalē: at ille fugit i lachis. Miſerūtq; poſt eū lachis ⁊ interfecerūt eū ibi: ⁊ aſportauerunt in equis: ſepultuſq; eſt in hierlm cū prībꝰ

2.Pa.26.a ſuis in ciuitate dauid. Tulit aūt vniuerſus pplus iude azariā annos natū ſedecim ⁊ ꝯſtituerūt eū regē ꝓ prē eiꝰ amaſia.

F Ipſe edificauit ahilā: ⁊ reſtituit eam iude poſtq; dormiuit rex cū prībꝰ ſuis. Anno quītodecio amaſie filij ioas reḡ iuda regnauit hieroboam filiꝰ ioas regis iſrl in ſamaria q̄draginta ⁊ vno anno: ⁊ fecit qđ malū eſt corā dn̄o. Nō receſſit ab oībus pctīs hieroboam filij nabath q̇ peccare fecit iſrael. Ipſe reſtituit termios iſrl ab introitu emath vſq; ad mare ſolitudinis: iuxta ſermonē dn̄i dei iſrl quē locutꝰ eſt ꝑ ſeruū ſuū ionā filiū amathi ꝓphetā: qui erat de geth que ē

G in opher. Uidit eni dn̄s afflictionē iſrael amarā nimis: ⁊ q̄ ꝯſumpti eſſent vſq; ad clauſos carcer̄ ⁊ extremos: ⁊ nō eſſ; qui auxiliaret̄ iſrael. Nec locutꝰ eſt dn̄s vt deleret nomē iſrl de ſub celo: ſed ſaluauit eos in manu hieroboā filij ioas. Reliqua aūt ſmonū hieroboā ⁊ vniuerſa q̄ fecit: ⁊ fortitudo eiꝰ qua ꝑliatꝰ eſt: ⁊ quō reſtituit damaſcū et emath iude ī iſrael: nōne hec ſcripta ſunt in libro ſermonū dierū regū iſrl? Dormiuitq; hieroboā cū prībꝰ ſuis regibꝰ iſrl: ⁊ regnauit zacharias filius eiꝰ ꝓ eo.

XV

A Anno viceſimoſeptimo hieroboā
a regis iſrl regnauit azarias filius amaſie reḡ iuda. Sedecim ānorū erat cū regnare cepiſſet: ⁊ quinq̄gintaduobꝰ annis regnauit in hieruſale;. Nomē matris eiꝰ iecelia de hierlm. Fecitq; qđ erat placitū corā dn̄o: iuxta oīa q̄ fecit amaſias pr̄ eiꝰ: verūtn̄ excelſa nō eſt demollitꝰ. Adhuc pplus ſacrificabat ⁊ adolebat incēſum in excelſis. Percuſſit aūt dn̄s regē et fuit leproſus vſq; in diē mort̄ ſue: ⁊ habitabat in domo libera ſeorſum. Ioathan v̄o filiꝰ reḡ gubernabat palatiū: ⁊ iudicabat pplm terre.

B Reliq̄ autē ſermonū azarie ⁊ vniuerſa q̄ fecit: nōne hec ſcripta ſūt i libro v̄borū dieꝝ regū iuda? Et dormiuit azarias cū prībꝰ ſuis: ſepelieruntq; eū cū maioribꝰ ſuis in ciuitate dauid: et regnauit ioathan filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Anno triceſimooctauo azarie reḡ iude regnauit zacharias filius hieroboam ſup iſrl in ſamaria ſex menſibꝰ: ⁊ fecit qđ malū eſt corā dn̄o ſicut fecerāt pr̄es eiꝰ. Nō receſſit a peccatis hieroboam filij nabath: q̇ peccare fecit iſrl. Cōiurauit aūt ꝯtra eū ſellum filius iabes: ꝑcuſſitq; eum palam ⁊ interfecit: regnauitq; ꝓ eo. Reliqua aūt v̄boꝝ zacharie: nōne hec ſcripta ſūt i libro ſermonū dieꝝ regum iſrl? Iſte eſt ſmo dn̄i

C quē locutus eſt ad iehu dicēs: Filij tui vſq; ad quartā generationē: ſedebūt de te ſup thronū iſrl. Factūq; eſt ita. Sellū filiꝰ iabes regnauit triceſimonono anno azarie regis iude. Regnauit aūt vno menſe in ſamaria. Et aſcendit manahē filius gaddi de therſa: venitq; ſamariā: et ꝑcuſſit ſellum filiū iabes in ſamaria et interfecit eum: regnauitq; ꝓ eo. Reliqua autē verboꝝ ſellum ⁊ cōiuratio eiꝰ ꝑ quā tetendit inſidias: nonne hec ſcripta ſunt in libro ſermonū dieꝝ regū iſrael? Tunc ꝑcuſſit manahē thapſam et omēs qui erāt in ea: et termios eius de

D therſa. Noluerāt enim apire ei. Et interfecit omēs pregnātes eius: ⁊ ſcidit eas. Anno triceſimonono azarie regis iude

regnauit manahē filiꝰ gaddi ſuꝑ iſrael
decem annis in ſamaria:fecitq̨ qđ erat
malū corā dn̄o. Nō receſſit a peccatꝭ hie
roboam filij nabath qui peccare fecit iſ
rael:Cunctis diebꝰ eius. Ueniebat phul
rex aſſyrioꝝ in therſa:⁊ dabat manahē
phul mille talenta argenti:vt eſſet ei in
auxiliū et firmaret regnū eius. Indixit-
q̨ manahē argentū ſuꝑ iſrael cūctꝭ po-
tentibus ⁊ diuitibꝰ vt daret regi aſſyri-
orū:quinquaginta ſiclos argenti ꝑ ſin-
gulos. Reuerſuſq̨ eſt rex aſſyrioꝝ:⁊ nō
eſt moratꝰ in therſa. Reliqua autē ſmo
num manahen ⁊ vniuerſa q̄ fecit: nōne
E bec ſcripta ſunt in libro ſermonū dierū
regū iſrael? Et dormiuit manahen cum
p̄ribus ſuis. Regnauitq̨ phaceia filius
eiꝰ pro eo. Anno quīquageſimo azarie
regis iude regnauit phaceia filiꝰ mana
hen ſuꝑ iſrael in ſamaria biennio: fecit
qđ erat malū corā dn̄o. Nō receſſit a pec
catis hieroboam filij nabath:q̇ peccare
fecit iſrael. Cōiurauit aūt aduerſus euꝫ
phacee filius romelie dux eiꝰ: et ꝑcuſſit
eū in ſamaria in turre domꝰ regie iuxta
argob ⁊ iuxta ariph:⁊ cū eo quīquagin-
ta viros de filijs galaaditiaꝝ ⁊ interfe-
cit eū. Regnauitq̨ ꝓ eo. Reliqua auteꝫ
ſermonū phacee ⁊ vniuerſa q̄ fecit:nōne
hec ſcripta ſunt in libro ſermonū dierū
regū iſrl̄? Anno quinquageſimo ſecūdo
azarie regꝭ iude:regnauit phacee filius
romelie ſuꝑ iſrl̄ in ſamaria viginti ānis:
F ⁊ fecit qđ erat malū corā dn̄o. Nō receſ-
ſit a peccatis hieroboam filij nabath:q̇
peccare fecit iſrl̄. In diebꝰ phacee regis
iſrl̄ veit theglatphalaſſar rex aſſur cepit
ahion:⁊ abel domū maacha ⁊ ianoe et
cedes ⁊ aſor:⁊ galaad ⁊ galileā:⁊ vniū-
ſam terrā neptalim:⁊ trāſtulit eos in aſ
ſyrios. Cōiurauit autē ⁊ tetendit inſidi
as oſee filiꝰ hela ꝯtra phacee filiū rome
lie:⁊ ꝑcuſſit euꝫ ⁊ interfecit:regnauitq̨
ꝓ eo viceſimo anno ioathan filij ozie.
Reliqua aūt ſermonū phacee ⁊ vniuer-
G ſa q̄ fecit:nōne hec ſcripta ſunt in libro
2.Pa.27 a ſermonū dieꝝ regū iſrl̄? Anno ſecundo
phacee filij romelie regis iſrael regna-
uit ioathan filiꝰ ozie regis iuda. Vigin-
tiquinq̨ annorū erat cū regnare cepiſ-
ſet:⁊ ſedecim annis regnauit in hieruſa
lem. Nomē matris eiꝰ hieruſa:filia za-
doch. Fecitq̨ qđ erat placitū coram do
mino. Iuxta oīa que fecit ozias pater ſu
us operatus eſt:veruntn̄ excelſa nō abſtu
lit. Adhuc ppl̄s imolabat ⁊ adolebat
incenſum in excelſis. Ipſe edificauit por
tam domꝰ dn̄i ſublimiſſimam. Reliqua
autē ſermonū ioathan ⁊ vniuerſa q̄ fe-
cit:nōne hec ſcripta ſunt in libro verbo
rū dierū regū iuda? In diebꝰ illis cepit
dn̄s mittere iudā raſin regē ſyrie:⁊ pha
cee filiuꝫ romelie. Et dormiuit ioathan
cū patribus ſuis:ſepultuſq̨ eſt cum eis
in ciuitate dauid patris ſui: ⁊ regnauit
achaz filius eius pro eo. XVI A

2.Pa.28.a Nno decimoſeptimo phacee filij
a romelie:regnauit achaz filiꝰ ioa
than regis iuda. Viginti annoꝝ
erat achaz cū regnare cepiſſet:⁊ ſedecim
annis regnauit in hieruſaleꝫ. Non fecit
qđ erat placitū in conſpectu dn̄i dei ſui
ſicut dauid pater eiꝰ:ſed ambulauit in
via regū iſrael. Inſuꝑ et filiū ſuū conſe-
crauit tranſferens ꝑ ignē ſm idola gen
tiū:que diſſipauit dn̄s corā filijs iſrael.
Immolabatq̨ quoq̨ victimas ⁊ adole
bat incēſum in excelſis ⁊ in collibus:et
Esa.7.a ſub oī ligno frōdoſo. Tūc aſcēdit raſin
rex ſyrie ⁊ phacee filius romelie rex iſra
el:ad preliandū in hieruſalē. Cūq̨ obſe
deret achaz nō valuerūt ſuꝑare eum. In
tꝑe illo reſtituit raſin rex ſyrie haylā ſy-
B rie:⁊ eiecit iudeos de hayla. Et idumei
⁊ ſyri venerūt in haylā ⁊ habitauerunt ibi
vſq̨ in diē hanc. Miſit aūt achaz nun-
cios ad theglatphalaſſar regē aſſyriorū
dicens:Seruus tuꝰ et filiꝰ tuus ego ſū.
Aſcende ⁊ ſaluū me fac de manu regꝭ ſy
rie ⁊ de manu regꝭ iſrael qui cōſurrexe-
runt aduerſum me. Et cū collegiſſet ar-
gentū ⁊ aurū quod inueniri potuit ī do
mo dn̄i:et in theſaurꝭ regꝭ:miſit regi aſ
ſyrioꝝ munera:q̇ ⁊ acquieuit voluntati
eius. Aſcendit autē rex aſſyrioꝝ in da-
maſcū:et vaſtauit eā:⁊ trāſtulit habita-
tores eiꝰ cyrenen:raſin autē interfecit.
Perrexitq̨ rex achaz in occurſū theglat
phalaſſar regi aſſyrioꝝ in damaſcū. Cū-
q̨ vidiſſet altare damaſci miſit rex a-
chaz ad vriam ſacerdotē exemplar eius
C ⁊ ſimilitudinē iuxta om̄e opꝰ eiꝰ. Extru
xitq̨ vrias ſacerdos altare. Iuxta oīa q̄
preceperat rex achaz de damaſco:ita fecit
ſacerdos vrias donec veniret rex achaz
de damaſco. Cumq̨ veniſſet rex de dama
ſco vidit altare et veneratꝰ eſt illud:aſcē
ditq̨ et immolauit holocauſta et ſacri-
ficiū ſuū:⁊ libauit libamina ⁊ fudit ſan
guinē pacificoꝝ q̄ obtulerat ſuꝑ altare
Porro altare ereū qđ erat corā domino
trāſtulit de facie templi et de loco alta-

ris τ de loco tẽpli dñi: posuitq̃ illud ex
latere altaris ad aquilonẽ. Precepit q̃z
rex achaz vrie sacerdoti dicens: Super
altare maius offer holocaustũ matuti-
num: τ sacrificiũ vespertinũ τ holocaustũ
regis τ sacrificiuz eius: τ holocaustum
vniuersi ppl'i terre τ sacrificia eoꝝ τ li-
bamia eoꝝ: τ oẽm sanguinẽ holocausti
τ vniuersum sanguinẽ victime sup illõ
D effundes. Altare xõ ereũ erit paratum
ad volũtatẽ meã. Fecit igit' vrias sacer
dos iuxta oia q̃ p̃cepat rex achaz. Tulit
aũt rex achaz celatas bases τ luterem q̃
erant desup: τ mare deposuit de bobus
ereis qui sustentabãt illud τ posuit su-
per pauimẽtũ stratum lapide. Musach
quoq̃ sabbati qd̃ edificauerat in tẽplo
τ ingressũ regꝫ exteri⁹ cõuertit in tẽplũ
dñi: ꝓpter regẽ assyrioꝝ. Reliqua autẽ
verborum achaz τ oia q̃ fecit: nõne hec
scripta sũt in libro sermonũ dierũ regũ
iuda? Dormiuitq̃ achaz cũ p̃rib⁹ suis:
et sepultus est cum eis in ciuitate da-
uid: τ regnauit ezechias filius ei⁹ ꝓ eo.

A Anno duodecimo achaz XVII
a regꝫ iuda regnauit osee fili⁹ he-
la in samaria sup isrl' nouẽ ãnis
fecitq̃ malũ coram dño: sed nõ sicut re
ges isrl' qui ante eũ fuerũt. Cõtra hũc as
cendit salmanasar rex assyrioꝝ: τ fact⁹
eã ei osee seruus: reddebatq̃ illi tribu-
ta. Cũq̃ deprehẽdisset rex assyrioꝝ osee
q̃ rebellare nitẽs misisset nuncios ad
Sua regẽ egypti: ne p̃staret tributa re-
gi assyrioꝝ: sicut singul' ãnis solit⁹ erat:
obsedit eã: τ vinctum misit in carcerẽ:
ꝑuagat⁹ est oẽm terrã: τ ascẽdẽs sama-
riam obsedit eã trib⁹ ãnis. Anno autẽ
nono osee cepit rex assyrioꝝ samariã: et
trãstulit isrl' in assyrios: posuitq̃ eos in
haylã in abor iuxta fluuiũ gozan i ciui
tatib⁹ medoꝝ. Factũ ẽ enĩ cũ peccassent
filij isrl' dño deo suo qui eduxerat eos d̃
terra egypti de manu pharaonis regis
egypti: coluerũt deos alienos: τ ambu-
lauerũt iuxta ritũ gentiũ quas cõsũpse-
rat dñs i cõspectu filioꝝ isrl' τ regũ isrl'
q̃ similiter fecerãt. Et irritauerunt filij
B isrl' verbis nõ rectꝫ dñm deũ suũ: τ edi-
ficauerũt sibi excelsa in cunctis vrbib⁹
suis a turre custodũ vsq̃ ad ciuitatem
munitã. Feceruntq̃ sibi statuas τ lucos
in oi colle sublimi: τ subter oẽ lignuz
nemorosuz: τ adolebãt ibi incẽsum sup
aras in morẽ gẽtiũ q̃s trãstulerat dñs a
facie eoꝝ. Fecerũtq̃ xba pessima irritã

tes dñm: τ coluerũt imũdicias d̃ quib⁹
precepit eis dñs ne facerent verbũ hoc
Et testificatus ẽ dñs isrl' τ in iuda per
manũ oiuz ꝓphetarũ τ videntiũ dicẽs:
Reuertimini a vijs vr̃is pessimis: τ cu- Hire. 25.b
stodite p̃cepta mea τ cerimonias: iuxta
oẽm legẽ quã p̃cepi p̃rib⁹ vr̃is: et sicut
misi ad vos i mãu s̃uoꝝ meorũ ꝓphaꝝ
Qui nõ audierũt: sꝫ indurauerũt ceruí- C
cem suã iuxta ceruicẽ patrũ suorũ q̃ no
luerũt obedire dño deo suo. Et abiece-
runt legitima ei⁹: τ pactũ qd̃ pepigit cũ
p̃rib⁹ eoꝝ τ testificatiõis quib⁹ cõtesta-
tus est eos: secutiq̃ sũt vanitates τ va-
ne egerũt et secuti sũt gẽtes q̃ erãt p̃ cir
cũitũ eorũ sup quib⁹ p̃cepat dñs eis vt
nõ facerẽt sicut et ille faciebãt. Et dere-
liq̃rũt oia p̃cepta dñi dei sui: fecerũtq̃
sibe cõflatiles duos vitulos et lucos: τ
adorauerũt vniuersaz militiã celi. Ser-
uierũt baal: et cõsecrauerũt filios suos
et filias suas p̃ ignẽ. Et diuinatõi inser
uiebãt et augurijs τ tradiderũt se vt fa
cerẽt malũ corã dño: τ irritarẽt eũ. Ira
tusq̃ est dñs vehemẽter israeli: τ abstu-
lit eos a ꝯspectu suo: et nõ remãsit nisi
trib⁹ iuda tm̃modo. Sed nec ipsa iuda
custodiuit mandata dñi dei sui: verũta-
men ambulauit in errorib⁹ israel: quos
opatus fuerat. Proiecitq̃ dñs oẽm se- D
men isrl': τ afflixit eos τ tradidit eos in
manu diripientiũ: donec ꝓijceret eos a
facie sua: ex eo iam tẽpe quo scissus est
israel a domo dauid: et cõstituerũt sibi
regẽ hieroboã filium nabath. Separauit
enĩ hieroboaz isrl' a dño: et peccare eos
fecit peccatũ magnũ. Et ambulauerũt
filij israel in vniuersis peccatꝫ hierobo
am que fecerat: et nõ recesserunt ab eis
vsq̃quo dñs auferret israel a facie sua:
sicut locut⁹ fuerat i manu oiuz seruoꝝ
suoꝝ ꝓphetarũ. Translatusq̃ est israel
de terra sua in assyrios vsq̃ in diẽ hãc.
Adduxit autẽ rex assyrioꝝ viros de ba
bylone τ de cutha τ de ahaiath: τ de e-
math: τ de sepharuai: τ collocauit eos i
ciuitatib⁹ samarie ꝓ filijs isrl'. Qui pos-
sederũt samariã: et habitauerũt in vr-
bibus eius. Cũq̃ ibi habitare cepissent
nõ timebãt dñm: τ imisit eis dñs leões
qui interficiebant eos. Nunciatumq̃ ẽ
regi assyrioꝝ et dictũ: Gentes quas trã- E
stulisti τ habitare fecisti i ciuitatib⁹ sa-
marie ignorãt legitia dei terre: τ imisit
in eos dñs leones τ ecce interficiũt eos
eo q̃ ignorẽt ritũ dei terre. Precepit au

ñ · 18 · ezechia et q̄ idola destruxit ⁊ ꝑ[illegible] cerimonias iudeoꝝ

tez rex aſſyrioꝝ dicēs: Ducite illuc vnū de ſacerdotibꝰ quos inde captiuos adduxiſtꝭ: vt vadat ⁊ habitet cū eis: ⁊ doceat eos legitima dei terre. Igiť cū veniſſet vnꝰ de ſacerdotibꝰ his qui captiui ducti fuerāt de ſamaria: habitauit in bethel: ⁊ docebat eos quō colerēt dn̄m. Et vnaqueqꝫ gēs fabricata ē deū ſuuꝫ. Poſuerūtqꝫ eos ī phanis excelſis q̄ fecerant ſamarite gēs ⁊ gens ī vrbibꝰ ſuis:

F in quibꝰ habitabāt. Viri em̄ babylonij fecerūt ſochot benoth: viri aūt cutheni fecerūt nergel: ⁊ viri de emath fecerunt aſuna. Porro euei fecerūt nebaā ⁊ thachan. Hi aūt q̄ erāt de ſepharuaim ꝯburebant filios ſuos igni adramelech ⁊ anamelech dijs ſepharuaim: ⁊ nihilominus colebāt dn̄m. Fecerūt aūt ſibi d̄ nouiſſimis ſacerdotes excelſoꝝ: ⁊ ponebāt eos in phanis ſublimibꝰ. Et cū dn̄m colerēt: dijs q̄ꝫ ſuis ſeruiebāt iuxta cōſuetudinē gētiū de quibꝰ trāſlati fuerant ſamariā. Vſqꝫ in p̄ntem diē morem ſequunť antiquū. Nō timent dn̄m: neqꝫ cuſtodiūt cerimonias eius atqꝫ iudicia ⁊ legē ⁊ mādatum qđ p̄cepat dn̄s filijs iacob quē cognominauit iſrł: ⁊ ꝑcuſſerat cū eis pactū: ⁊ mādauerat eis dicēs

G Nolite timere deos alienos ⁊ nō adoretis eos neqꝫ colatis eos ⁊ nō imoletis eis: ſed dn̄m deū vr̄m qui eduxit vos de terra egypti in fortitudine magna ⁊ in brachio extēto: ipſum timete ⁊ illū adorate ⁊ ipſi imolate. Cerimonias q̄ꝫ ⁊ iudicia ⁊ legē ⁊ mādatum qđ ſcripſit vobis cuſtodite: vt faciatꝭ cūctis diebus: ⁊ nō timeatꝭ deos alienos. Et pactū qđ ꝑcuſſit vobiſcū nolite obliuiſci: nec colatis deos aliēos: ſꝫ dn̄m deū vr̄m timete ⁊ ipſe eruet vos de manu oīuꝫ inimicoꝝ vr̄oꝝ: illi v̄o nō audierūt: ſꝫ iuxta ꝯſuetudinē ſuā priſtinā ꝑpetrabāt. Fuerunt igiť gētes iſte timētes quidē dn̄m: ſꝫ nihilominꝰ ⁊ idolꝭ ſuis ſeruiētes. Nā filij eoꝝ ⁊ nepotes ſicut fecerūt p̄res ſui: ita faciūt vſqꝫ ī p̄ntē diē.

XVIII

2. Pa. 29. a

A a Nno tertio oſee filij hela regis iſrł regnauit ezechias filiꝰ achaꝫ regꝭ iuda. Vigintiq̄nqꝫ annoꝝ erat cū regnare cepiſſet: ⁊ vigintinoueꝫ ānis regnauit in hierłm. Nomē matrꝭ eiꝰ abiſa filia ꝫacharie. Fecitqꝫ qđ erat bonum corā dn̄o: iuxta oīa q̄ fecerat dauid p̄r eiꝰ. Ipſe diſſipauit excelſa: ⁊ contriuit ſtatuas ⁊ ſuccidit lucos: cōfregitqꝫ ſerpētē eneū quē fecerat moyſes. Si quidē vſqꝫ ad illud tp̄s filij iſrł adolebāt incēſū. Vocauitqꝫ nomē eiꝰ noheſtam. Et in dn̄o deo iſrł ſperauit. Itaqꝫ

B poſt eū nō fuit ſiml̄is ei de cunctꝭ regibꝰ iuda: ſꝫ neqꝫ in his qui aū eū fuerūt: et adheſit dn̄o: ⁊ nō receſſit a veſtigijs eiꝰ: fecitqꝫ mādata eiꝰ q̄ p̄cepat dn̄s moyſi vnde ⁊ erat dn̄s cū eo: ⁊ in cunctꝭ ad q̄ ꝓcedebat ſapiēter ſe agebat. Rebellauit q̄ꝫ ꝯtra regē aſſyrioꝝ: ⁊ nō ſuiuit ei. Ipſe ꝑcuſſit philiſteos vſqꝫ ad gaꝫam: ⁊ oēs terminos eoꝝ: ⁊ a turre cuſtoduꝫ: vſqꝫ ad ciuitatē munitā. Anno quarto regis eꝫechie qui erat annꝰ ſeptimꝰ oſee filij hela regis iſrael: aſcendit ſalmanaſar rex aſſyrioꝝ ſamariā: ⁊ oppugnauit

C eam ⁊ recepit. Nā poſt ānos tres anno ſexto eꝫechie. i. nono anno oſee regꝭ iſrł capta eſt ſamaria ⁊ trāſtulit rex aſſyriorum iſrael in aſſyrios: collocauit eos in hayla ⁊ in abor: fluuijs goꝫan ī ciuitatibus medoꝝ: qꝛ non audierūt vocē dn̄i dei ſui: ſed p̄tergreſſi ſunt pactum eius Oīa q̄ p̄cepat moyſes ſerꝰ dn̄i nō audierunt neqꝫ fecerūt. Anno q̄rtodecio regis eꝫechie aſcēdit ſennacherib rex aſſyrioꝝ ad vniuerſas ciuitates iuda munitas: ⁊ cepit eas. Tunc miſit eꝫechias rex iuda nūcios ad regē aſſyrioꝝ in lachis dicēs: Peccaui. Recede a me: ⁊ oē qđ ipoſuerꝭ mihi ferā. Indixit itaqꝫ rex aſſyrioꝝ eꝫechie regi iude trecēta talēta argēti ⁊ triginta talēta auri. Deditqꝫ

2. Pa. 32. a
Ecci. 48. c
Esa. 36. a.
4. Pa. [illegible]

D eꝫechias oē argētū qđ reptū fuerat ī domo dn̄i: ⁊ in theſauris regꝭ. In tp̄e illo cōfregit eꝫechias valuas tēpli dn̄i et laminas auri quas ipſe affixerat: ⁊ dedit eas regi aſſyrioꝝ. Miſit aūt rex aſſyrioꝝ thartā ⁊ rapſaris ⁊ rapſacē de lachis ad regē eꝫechiā cum manu valida hierłm. Qui cum aſcēdiſſent venerunt hieruſalē ⁊ ſteterūt iuxta aq̄ductū piſcine ſuꝑioris que ē in via agri fullonis: vocaueruntqꝫ regē. Egreſſus eſt aūt ad eos ellachim filiꝰ helchie p̄poſitꝰ domꝰ et ſobna ſcriba ⁊ ioahe filiꝰ aſaph acōmentarijs: dixitqꝫ ad eos rapſaces. Loq̄mi eꝫechie. Hec dicit rex magnꝰ rex aſſyrioꝝ. Que ē iſta fiduciā qua niteris? Forſitan iniſti ꝯſilium: vt p̄pares te ad preliū. In q̄ cōfidis vt audeas rebellare

E An ſperas ī baculo harūdineo atqꝫ cōfracto egypto. Sup quē ſi icubuerit hō cōminutꝰ ingrediet manū eius: ⁊ ꝑforabit eam. Sic eſt pharao rex egypti: oībꝰ qui cōfidūt in ſe. Qđ ſi dixeritꝭ mihi in

dño deo nr̃o hēm⁹ fiduciā: nōne iste est cuius abstulit ezechias excelsa ⁊ altaria ⁊ p̃cepit iude ⁊ hierl̃m an̄ altare hoc ad orabitis in hierusalē? Nūc igiť trāsite ad dñm meū regē assyrioꝝ: ⁊ dabo vobis duo milia equoꝝ: ⁊ videte an habere valeatis ascēsores eoꝝ. Et quō potestis resistere an̄ vnū satrapam de seruis dñi mei minimis? An fiduciā habes in egypto ꝓpter curr⁹ ⁊ eq̃tes? Nūq̄d sine dñi volūtate ascēdi ad locū istū vt demolirer eū? Dñs dixit mihi: Ascēde ad terrā hāc: ⁊ demolire eā. Dixerūt aūt eliachim fili⁹ helchie ⁊ sobna scriba ⁊ ioahe: rapsaci. Precamur vt loq̃ris nobis

F seruis tuis syriace: siquidē intelligim⁹ hāc linguā ⁊ nō loq̃rĩ nobis iudaice audiēte pp̃lo qui ē sup murū. Rñditq̃ eis rapsaces dicēs: Nūq̄d ad dñm tuū ⁊ ad te misit me dñs me⁹ vt loq̃rer sermones hos ⁊ nō poti⁹ ad viros q̄ sedēt sup murum vt comedāt stercora sua: et bibant vrinā suā vobiscū? Stetit itaq̃ rapsaces ⁊ exclamauit voce magna iudaice ⁊ ait: Audite vba regĩ magni: regĩ assyriorum: Hec dicit rex: Nō vos seducat eze-

2. Pa. 32. c chias. Nō eñ poterit eruere vos de manu mea: neq̃ fiduciā vobis tribuat super dñm dicēs: Eruēs liberabit nos dominus: ⁊ nō tradeť ciuitas hec in manu regĩ assyrioꝝ. Nolite audire ezechiam. Hec eñ dicit rex assyrioꝝ. Facite mecū quod vobis est vtile: ⁊ egredimini ad

G me. Et comedet vnusquisq̃ de vinea sua: ⁊ de ficu sua: ⁊ bibetis aquas de cisternis vestris: donec veniam ⁊ transferam vos i terrā q̄ sim̃s ē terre vr̃e: in terraꝫ fructiferā ⁊ fertilē vini: terrā panis ⁊ vineaꝝ: terrā oliuarū ⁊ olei ac mellis ⁊ viuetĩ: ⁊ nō moriemini. Nolite audire ezechiā q̄ vos decipit: dicēs: Dñs liberabit nos. Nūquid liberauerūt dij̄ gētiuꝫ terrā suā de manu regĩ assyrioꝝ? Ubi ē deus sepharuaim ana ⁊ aua? Nunquid liberauerūt samariā d̄ manu mea? Qui nā illi sūt i vniuersis dijs terraꝝ q̄ eruerūt regionē suā de manu mea: vt possit eruere dñs hierl̃m de manu mea? Tacuit itaq̃ pp̃ls ⁊ nō rñdit ei q̄cq̃. Siquidem p̃ceptū regĩ accepāt vt nō rñderēt ei. Uenitq̃ eliachim fili⁹ helchie p̃positus dom⁹ ⁊ sobna scriba ⁊ ioahe filius asaph acōmētarijs ad ezechiā scissis vestib⁹: ⁊ nūciauerť ei vba rapsacĩ. XIX

A

Esa. 37. a. Q Ue cū audisset ezechias rex scidit vestimēta sua: ⁊ opertus ē sacco: ingressusq̃ est domū dñi: ⁊ misit eliachim p̃positū domus ⁊ sobnā scribaꝫ ⁊ senes de sacerdotib⁹ opertos saccis ad esayā ꝓphetā filiū amos. Qui dixerūt. Hec dicit ezechias: dies tribulationis ⁊ increpatiōis ⁊ blasphemie dies iste. Uenerūt filij vsq̃ ad partū: ⁊ vires nō habet parturiēs. Si forte audiat dñs de⁹ tuus vniuersa vba rapsacĩ quem misit rex assyriorum dñs suus vt exprobraret deū viuentem ⁊ argueret verbis q̄ audiuit dñs de⁹ tu⁹: ⁊ fac oratione ꝓ reliq̄is que repte sūt. Uenerūt ergo serui regis ezechie ad esaiā. Dixitq̃ eis esaias.

B Hec dicetĩ dño vr̃o. Hec dicit dñs: Noli timere a facie sermonū q̄s audisti quib⁹ blasphemauerūt pueri regĩ assyriorum me. Ecce ego imittā ei spm̃ ⁊ audiet nūciū: ⁊ reuerteť in terrā suā: ⁊ deijciā euꝫ gladio i terra sua. Reūsus ē ꝫ rapsaces ⁊ iuenit regē assyrioꝝ expugnantē lobnam. Audierat.n. q᷑ recessisset d̄ lachis Cumq̃ audisset de tharacha rege ethiopie dicētes: ecce egressus ē vt pugnet aduersū te: ⁊ iret cōtra eū: misit nūcios ad ezechiā dicēs. Hec dicite ezechie regi iuda. Nō te seducat de⁹ tu⁹ in q̄ habes fiduciā: neq̃ dicas: Nō tradeť hierl̃m in man⁹ regĩ assyriorū. Tu eñ ipse audistĩ q̄ fecerūt reges assyrioꝝ vniuersis terrĩ: quō vastauerūt eas. Nū ergo solus pote-

C ris liberari? Nūquid liberauerunt dij̄ gentiū singulos quos vastauerunt patres mei gozā videlicet ⁊ aran ⁊ reseph ⁊ filios eden qui erant thelassar. Ubi est rex emath ⁊ rex arphat ⁊ rex ciuitatĩ sepharuaim ana ⁊ aua? Itaq̃ cum accepisset ezechias lr̃as de manu nūcioꝝ et legisset eas ascēdit in domū dñi ⁊ expādit eas corā dño: ⁊ orauit in ꝯspectu ei⁹ dicens: Dñe deus israel qui sedes super cherubin tu es deus solus regū oīuꝫ terre tu fecisti celū ⁊ terrā. Inclina aurem tuā ⁊ audi. Aperi dñe oculos tuos ⁊ vide: ⁊ audi oīa verba sennacherib: q̄ mi-

D sit vt exprobraret nobis deū viuētē. Uere dñe dissipauerūt reges assyrioꝝ gentes ⁊ terras oīuꝫ: ⁊ miserūt deos eoꝝ in ignē. Nō eñ erāt dij̄: sed opa manuum hoīuꝫ ex ligno ⁊ lapide: ⁊ ꝑdiderūt eos. Nūc igiť dñe deus nr̄ saluos nos fac de manu coruꝫ: vt sciant omnia regna terre quia tu es domin⁹ deus solus. Misit autem esaias filios amos ad ezechiam dicens: Hec dicit domin⁹ deus isrl̃. Que deprecatus es me sup sennacherib

rege aſſyriorum: audiui. Iſte eſt ſermo quem locutꝰ eſt dominꝰ de eo. Spreuit te ⁊ ſubſannauit te virgo filia ſion: poſt tergum tuum caput mouit filia hieruſalem. Cui exprobraſti: ⁊ quem blaſphemaſti: Contra quē exaltaſti vocē tuā ⁊ eleuaſti in excelſum oculos tuos? Con-

E

tra ſanctū iſrael. Per manū ſeruoꝝ tuorum exprobraſti dn̄o ⁊ dixiſti. In multitudine curruū meoꝝ aſcendi excelſa montium in ſummitate libani: ⁊ ſuccidi ſublimes cedros eius: ⁊ electas abietes illius. Et ingreſſus ſum vſq; ad terminos eius: ⁊ ſaltum carmeli eius ego ſuccidi. Et bibi aquas alienas: ⁊ ſiccaui veſtigiis pedū meoꝝ oēs aquas clauſas. Nunquid nō audiſti quid ab initio fecerim? Ex diebꝰ antiquis plaſmaui illud: ⁊ nūc adduxi. Eruntq; in ruinā collium cōpugnātiū ciuitates munite: Et qui ſedent in eis humiles manu. Cōtremuerūt ⁊ confuſi ſunt: facti ſunt velut fenum agri ⁊ virens herba tectoꝝ que arefacta eſt anteq̄ veniret ad maturitatem.

F

Habitaculū tuū ⁊ egreſſum tuū ⁊ introitū tuū ⁊ viam tuā ego preſciui: et furorē tuū cōtra me. Inſaniſti in me: et ſuꝑbia tua aſcendit in aures meas. Ponam itaq; circulū in naribꝰ tuis: ⁊ chamum in labiis tuis: ⁊ reducā te in viā per quā veniſti. Tibi autē ezechia hoc erit ſignū. Comede hoc anno que reppereris: in ſecūdo aūt anno q̄ ſponte naſcunt̄. Porro āno tertio ſeminate ⁊ metite: plantate vineas ⁊ comedite fructꝰ earū. Et qđcunq; reliquū fuerit de domo iuda mittet radicē deorſum: ⁊ faciet fructū ſurſū. De hieruſalē quippe egredient̄ reliquie: ⁊ quod ſaluet̄ de monte ſion. Zelus domini exercituū faciet hoc.

G

Quāobrem hec dicit dn̄s de rege aſſyriorum: Nō ingrediet̄ vrbē hāc: nec mittet in eam ſagittā: nec occupabit eam clypeus: nec circūdabit eam munitio. Per viā qua venit: reuertet̄: ⁊ ciuitatē hanc nō ingrediet̄ dicit dn̄s: ꝓtegamq; vrbem hāc ⁊ ſaluabo eam ꝓpter me et ꝓpter dauid ſeruū meū. Factū eſt igit̄ in nocte illa venit angelus dn̄i: ⁊ ꝑcuſſit in caſtris aſſyriorum centū octogintaquinq; milia. Cumq; diluculo ſurrexiſſet vidit oīa corꝑa mortuoꝝ: ⁊ recedēs abiit. Et reuerſus ē ſennacherib rex aſſyriorū: ⁊ manſit in niniue. Cūq; adoraret in tēplo neſrach deum ſuū: adramelech ⁊ ſaraſar filius eius ꝑcuſſerunt eū

Eccl. 48. d
1. Ma. 8. d
Tobie. 1. d

gladio: fugeruntq; i terrā armenioꝝ ⁊ regnauit aſaraddon filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. XX

A
2. Pa. 32. f.
Eſa. 38. a

In diebꝰ illis egrotauit ezechias vſq; ad mortem: ⁊ venit ad eum eſaias filius amos ꝓphetes: dixitq; ei: Hec dicit dn̄s deꝰ. Precipe domui tue. Morieris eñ ⁊ nō viues. Qui cōuertit faciem ſuā ad parietem: ⁊ orauit dn̄m dicens: Obſecro dn̄e: memento queſo quō ambulauerim corā te in veritate ⁊ in corde ꝑfecto: ⁊ qđ placitū eſt coram te fecerim. Fleuit itaq; ezechias fletu. Et anteq̄ egrederet̄ eſaias mediam partē atrii: factus eſt ſermo dn̄i ad eum dicēs: Reuertere ⁊ dic ezechie duci populi mei. Hec dicit dn̄s deus dauid pr̄is ſui. Audiui oratiōē tuā: ⁊ vidi lachrymā tuā ⁊ ecce ſanaui te. Die tertio aſcendēs templū dn̄i: ⁊ addam diebus tuis quindecim annos. Sed ⁊ de manu regis aſſyriorum liberabo te ⁊ ciuitatem hāc: ⁊ ꝓtegā vrbē iſtam ꝓpter me ⁊ ꝓpter dauid ſeruū meū. Dixit eſaias. Afferte maſſam ficoꝝ. Quā cū attuliſſent ⁊ poſuiſſent ſuꝑ vlcus eius: curatus eſt. Dixerat ezechias ad eſaiam. Qđ erit ſignū q2 dn̄s me ſanabit: ⁊ q2 aſcenſurꝰ ſum die tertia tēplū dn̄i? Cui ait eſaias. Hoc erit ſignū a dn̄o: ꝙ facturꝰ ſit dn̄s ſermonē quē locutꝰ eſt. Uis vt aſcendat vmbra decē lineis: aut vt reuertatur totidē gradibus? Et ait ezechias: Facile eſt vmbram creſcere decē lineis. Nec hoc volo vt fiat: ſꝫ reuertat̄ retrorſum decē gradibꝰ. Inuocauit itaq; eſaias ꝓpha dn̄m: ⁊ reduxit vmbrā ꝑ lineas qbꝰ iā deſcēderat i horologio achaz retrorſum decē gradibꝰ. In tꝑe illo miſit merodach baladan filiꝰ baladan rex babyloniorꝝ lr̄as ⁊ munera ad ezechiā. Audierat eñ ꝙ egrotaſſet ezechias. Letatꝰ eſt aūt i aduētu eoꝝ ezechias: ⁊ oſtēdit eis domū aromatū ⁊ aurū ⁊ argentum ⁊ pigmēta varia: vnguēta quoq; ⁊ domū vaſoꝝ ſuorū ⁊ oīa q̄ hr̄e poterat in theſauris ſuis. Nō fuit qđ nō mōſtraſſet eis ezechias i domo ſua ⁊ in oī ptāte ſua. Uenit aūt eſaias ꝓpheta ad regem ezechiā dixitq; ei: Quid dixerūt viri iſti aut vnde venerūt ad te? Cui ait ezechias. De terra lōginqua venerūt ad me d̄ babylone. At ille rn̄dit: Quid viderunt in domo tua? Ait ezechias. Oia q̄cūq; ſunt in domo mea viderūt. Nihil ē eñ qđ nō moſtrauerim eis i theſauris meis Dixit itaq; eſaias ezechie. Audi ſermo

B
Eccl. 48. d.
C
Eſa. 39. a.
D

nē dñi: Ecce dies veniēt: ⁊ auferent oīa
q̄ sunt in domo tua: ⁊ que ꝯdiderunt pa
tres tui vſq; in diē hāc ī babylonē. Nō
remanebit quicq̄ ait dñs. Sed ⁊ de fi-
lijs tuis qui egredient ex te q̄s genera-
bis tollent: ⁊ erūt eunuchi in palatio re
gis babylonis. Dixit ezechias ad eſaiā:
Bon⁹ ſermo dñi quē locut⁹ eſt. Sit tm̄
pax ⁊ veritas in dieb⁹ meis. Reliq̄ autē
ſermonū ezechie ⁊ oīs fortitudo eius: et
quō fecerit piſcinā ⁊ aqueductū ⁊ intro
duxerit aquas in ciuitatē: nōne hec ſcri
pta ſunt in libro ſermonū dieꝝ regū iu-
da? Dormiuitq; ezechias cū prib⁹ ſuis:
⁊ regnauit manaſſes fili⁹ eius pro eo.

A · 2. Para. 33. a

Duodecim ānoꝝ erat ma- XXI
naſſes cū regnare cepiſſet: ⁊ q̄nq̄-
gintaq̄nq; annis regnauit ī hie-
ruſalē. Nomē matris ei⁹ aphſiba. Fecit-
q; malū in ꝯſpectu dñi: iuxta idola gen
tiū quas deleuit dñs a facie filioꝝ iſra-
el. Conuerſuſq; eſt ⁊ edificauit excelſa q̄
diſſipauerat ezechias pater ei⁹: et erexit
aras baal et fecit lucos ſicut fecerat a-
chab rex iſrael: et adorauit oēm militiā
celi ⁊ coluit eā. Extruxitq; aras ī domo
dñi de qua dixit dñs: in hieruſalē ponā
nomē meū: ⁊ extruxit altaria vniuerſe
militie celi: in duob⁹ atrijs templi dñi.
Et traduxit filiū ſuū ꝑ ignē: ⁊ ariolatus
eſt ⁊ obſuauit auguria ⁊ fecit phitōes:
⁊ aruſpices multiplicauit: vt faceret ma

B

lū corā dño ⁊ irritaret eū. Poſuitq; ido
lū luci quē fecerat in tēplo dñi: ſuper q̄
locut⁹ eſt dñs ad dauid ⁊ ad ſalomonē
filiū ei⁹. In tēplo hoc ⁊ in hierl'm quem
elegi de cūctis tribub⁹ iſrl' ponā nomē
meū in ſempiternū: ⁊ vltra nō faciā cō-
moueri pedē iſrael de terra quā dedi pa
trib⁹ eoꝝ ſi cuſtodierint ope omia q̄ p̄-
cepi eis: ⁊ vniuerſam legē quā mādauit
eis ſeruus me⁹ moyſes. Illi vero nō au-
dierūt: ſed ſeducti ſunt a manaſſe: vt fa-
cerent malū ſup gentes q̄s cōtriuit dñs
a facie filioꝝ iſrl'. Locutuſq; eſt dñs in
manu ſeruoꝝ ſuoꝝ pphaꝝ dicēs: Quia
fecit manaſſes rex iuda abominationes
iſtas peſſimas ſup oīa q̄ fecerunt āmor-
rei ante eū: ⁊ peccare fecit etiā iudā ī im
mūditijs ſuis: ppterea hec dicit dñs de

C

us iſrl': Ecce ego inducā mala ſup hieru
ſalē et iudā: vt q̄cunq; audierit tineāt
ambe aures ei⁹. Et extendā ſup hieruſa
lem funiculū ſamarie ⁊ pondus domus
achab: ⁊ delebo hierl'm ſicut deleri ſolēt
tabule. Delens vertā: ⁊ ducā crebri⁹ ſti-
lum ſup faciē ei⁹. Dimittā vero reliq̄as
hereditatis mee ⁊ tradā eas in man⁹ ini
micoꝝ eius: eruntq; in vaſtitatē ⁊ in ra-
pinā cūctis aduerſarijs ſuis eo ꝙ fece-
rint malū corā me ⁊ ꝑſeuerauerūt irri-
tantes me ex die q̄ egreſſi ſunt pr̄es eoꝝ
ex egypto vſq; ad hāc diē. Inſup ⁊ ſan-
guinē innoxiū fudit manaſſes mltū ni-
mis donec impleret hieruſalē vſq; ad
os: abſq; pctis ſuis q̄b⁹ peccare fecit iu-
dam vt faceret malū corā dño. Reliq̄ au
tē ſmonū manaſſe ⁊ vniuerſa q̄ fecit: ⁊
pctm̄ eius qđ peccauit: nōne hec ſcripta
ſunt in libro ſmonū dieꝝ regum iuda?

D

Dormiuitq; manaſſes cū pr̄ibus ſuis: ⁊
ſepultus eſt in horto dom⁹ ſue: in horto
ozā: ⁊ regnauit amon fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Vi-
gintiduoꝝ annoꝝ erat amon cū regna
re cepiſſet: duobus q̄z annis regnauit in
hierl'm. Nomē matris ei⁹ meſſallemeth
filia arus de ietheba. Fecitq; malum in
ꝯſpectu dñi ſicut fecerat manaſſes pater
ei⁹ ⁊ ambulauit in oī via ꝑ quā ambu-
lauerat pr̄ ei⁹ ſuiuitq; immūditijs q̄b⁹
ſuiebat pr̄ ei⁹ ⁊ adorauit eas: ⁊ dereliq̄t
dñm deū patꝝ ſuoꝝ ⁊ nō ambulauit in
via dñi. Tetenderūtq; ei inſidias ſerui
ſui: ⁊ interfecerūt regē ī domo ſua. Per
cuſſit aūt ppl's terre oēs q̄ cōiurauerāt
ꝯtra regē amon: ⁊ ꝯſtituerūt ſibi regem
ioſiā filiū ei⁹ ꝓ eo. Reliq̄ aūt ſermonū
amon q̄ fecit: nōne hec ſcripta ſunt in li
bro ſermonū dieꝝ regū iuda? Sepelie-
rūtq; eū in ſepulchro ſuo ī horto ozam:
⁊ regnauit ioſias fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. XXII

A · 2. Pa. 34. a

Cto annoꝝ erat ioſias cū regna-
re cepiſſet: et triginta vno āno re
gnauit in hierl'm. Nomen mr̄is
eius ydida filia phadaia đ beſechat. Fe
citq; quod placitū erat corā dño: ⁊ am-
bulauit ꝑ oēs vias dauid patris ſui.
Nō declinauit ad dexteram ſiue ad ſini
ſtram. Anno autē octauodecimo regis
ioſie miſit rex ſaphan filiū aſlia filij me
ſullam ſcribā templi dñi: dicens ei: Va-
de ad helchiam ſacerdotē magnū vt cō
fletur pecunia q̄ illata eſt in tēplū dñi:
quā collegerunt ianitores templi a po-
pulo: deturq; fabris ꝑ prepoſitos dom⁹
dñi. Qui ⁊ diſtribuant eam his qui ope

B

rant in templo dñi ad inſtauranda ſar-
tatecta templi: tignarijs videlicet et ce-
mētarijs: ⁊ his q̄ interrupta cōponūt: ⁊
vt emant ligna ⁊ lapides đ lapicidinis
ad inſtaurādū tēplū dñi. Verūtm̄ non
ſupputet eis argentū qđ accipiūt ſed in

ptāte hēant ⁊ in fide. Dixit aūt helchi as pōtifex ad saphan scribā Librū legis repperi in domo dñi. Deditq; helchias volumē saphan scribe: q̄ et elegit illud. Uenit ꝗ3 saphan scriba ad regē: ⁊ renūciauit ei qđ p̄cepat: ⁊ ait. Conflauerūt serui tui pecuniā que repta est in domo dñi: ⁊ dederūt vt distribuerēt fabris ac p̄fectis opeꝝ tēpli dñi. Narra-

C nit ꝗ3 sapphan scriba regi dicēs. Libꝝ dedit mhi helchias sacerdos. Quē cu3 legisset isaphan corā rege: ⁊ audisset rex ꝟba libri legis dñi: scidit vestimenta sua: ⁊ p̄cepit helchie sacerdoti ⁊ ahichā filio saphan ⁊ achobor filio micha ⁊ saphan scribe et asaie seruo regis dicens: Ite ⁊ ꝯsulite dñm sup me et sup pp̄lo et sup oīni iuda: de ꝟbis voluminis istius qđ inuentū est. Magna enī ira dñi succensa est ꝯtra nos: q2 nō audierunt p̄res nr̄i ꝟba libri huiꝰ vt facerēt oīne quod scriptū est a nobis. Ierūt itaq; helchias sacerdos ⁊ ahichā ⁊ achobor ⁊ saphan ⁊ asaia ad oldā ꝓphetē vxorē sellum filij thecue filij aras custodis vestiū q̄ habitabat in hierusalem in secūda: locutiq; sunt ad eā. Et illa r̄ndit: Hec dicit dominus deꝰ isrl̄. Dicite viro q̄ misit vos ad

D me. Hec dicit dñs: Ecce ego adducā mala sup locū istum: ⁊ sup habitatores eiꝰ: oīa verba legis q̄ legit rex iuda: q2 dereliquerūt me: ⁊ sacrificauerūt dijs alienis irritātes me in cūctis opibꝰ manuum suaꝝ. Et succendet̄ indignatio mea in loco hoc ⁊ nō extinguet̄. Regi aūt iuda qui misit vos vt ꝯsuleret3 dñm: sic dicetis: Hec dicit dñs deus isrl̄. Pro eo ꝙ audisti ꝟba voluminis ⁊ ꝑterritum est cor tuū ⁊ humiliatꝰ est corā dño: audit3 sermonibꝰ ꝯtra locū istū ⁊ habitatores eius: ꝙ videlicet fierent in stuporē ⁊ in maledictū: et scidisti vestimēta tua: ⁊ fleuisti cora3 me et ego audiui ait dñs: idcirco colligā te ad patres tuos: ⁊ colligeris ad sepulchrū tuū in pace: vt non videant oculi tui omia mala que introducturus sum sup locū istum. XXIII

A Et renūciauerūt regi qđ dixerat.

.2Pa.34.f. e Qui misit: ⁊ ꝯgregati sunt ad eū omēs senes iuda et hierusalem. Ascenditq; rex templū dñi: ⁊ omēs viri iuda: vniuersiq; q̄ habitabāt in hierl̄m cū eo: sacerdotes ⁊ ꝓphete ⁊ oīs pp̄ls a paruo vsq; ad magnū: legitq; cūct3 audientibꝰ oīa verba libri feder3 q̄ inuentus est in domo dñi. Stetitq; rex super gradū ⁊ fedus ꝑcussit corā dño: vt ambularēt post dñm: et custodirent p̄cepta eiꝰ et testimonia ⁊ cerimonias in oī corde et in tota aīa: ⁊ suscitarēt ꝟba feder3 huius q̄ scripta erant in libro illo. Acquieuitq; pp̄ls pacto. Et p̄cepit rex helchie pontifici ⁊ sacerdotibꝰ secūdi ordinis ⁊ ianitoribꝰ vt ꝓijcerent in templo dñi oīa vasa q̄ facta fuerāt baal ⁊ in luco ⁊ vniuerse militie celi ⁊ combussit ea foris hierl̄m in conualle cedron: ⁊ tulit puluerē eoꝝ in bethel. Et deleuit aruspices q̄s posuerāt reges iuda ad sacrificandū in excelsis ꝑ ciuitates iuda et i circūitu hierl̄m: ⁊ eos q̄ adolebat incensum baal ⁊ soli ⁊ lune ⁊ duodeci signis ⁊ oīni militie celi. Et efferri fecit lucu3 de domo dñi foras hierusalē in cōualle cedron ⁊ cōbussit eū ibi ⁊ redegit i puluerem: ⁊ ꝓiecit sup sepulchra vulgi. Destruxit quoq; ediculas effeminatorū q̄ erāt in domo dñi: ꝓ quibꝰ mlieres texebant q̄si domūculas luci. Cōgregauitq; omēs sacerdotes de ciuitatibus iuda: ⁊ cōtaminauit excelsa vbi sacrificabāt sacerdotes: de gabaa vsq; bersabee. Et destruxit aras portarū in introitu ostij iosie principis ciuitat3 qđ erat ad sinistrā porte ciuitat3. Ueruntñ nō ascēdebant sacerdotes excelsoꝝ ad altare dñi in hierusalē: sed tñ comedebāt azyma in me-

C dio fratrū suoꝝ: Contamiauit ꝗ3 tophet qđ est in cōualle filij ennon: vt nemo cōsecraret filiū suū aut filiā ꝑ ignem moloch. Abstulit ꝗ3 equos q̄s dederant reges iude soli in introitu tēpli dñi iuxta exedrā nathamelech eunuchi q̄ erat in pharurim: currus aūt aūt solis cōbussit igni. Altaria ꝗ3 q̄ erant sup tecta cenaculi acha3 q̄ fecerāt reges iuda: ⁊ altaria q̄ fecerat manasses in duobꝰ atrijs templi dñi destruxit rex: ⁊ cucurrit inde ⁊ dispersit cinerē eoꝝ i torrentē cedron. Excelsa quoq; que erāt in hierl̄m ad dexterā partē montis offensiōis q̄ edificauerat salomon rex isrl̄ astaroth idolo sidonioꝝ ⁊ chamos offensioni moab: ⁊ melchon abominationi filioꝝ āmon polluit rex: ⁊ ꝯtriuit statuas: ⁊ succidit lucos: repleuitq; loca eoꝝ ossibꝰ mortuoꝝ. Insup ⁊ altare qđ erat in bethel ⁊ excelsu3 qđ fecerat hieroboam filiꝰ nabath qui peccare fecit isrl̄: ⁊ altare illud excelsum destruxit atq; cōbussit ⁊ cōminuit i pul-

D uerē: succenditq; etiā lucū. Et cōuersus iosias vidit ibi sepulchra q̄ erāt in mon

te:misitq̨ ꝛ tulit ossa de sepulchꝛis:ꝛ cō bussit ea sup̱ altare:ꝛ polluit illud iux- ta v̾bū dn̄i qd̄ locutꝰ est vir dei q̄ p̄dixe rat v̾ba hec. Et ait: Quis est titulus ille quē video? Rn̄derūtq̨ ei ciues vrbis illiꝰ Sepulchꝛū est hois dei q̄ venit de iuda: ꝛ p̄dixit v̾ba hec q̄ fecisti sup̱ altare be- thel. Et ait: Dimittite eū. Nemo cōmo- ueat ossa eiꝰ. Et intacta mānserūt ossa il- lius cū ossibꝰ ꝓphe q̄ venerat d̾ samaria. Insup̱ ꝛ oia phana excelsoꝝ q̄ erāt in ci uitatibꝰ samarie que fecerant reges isrl̄ ad irritandū dn̄m: abstulit iosias:ꝛ fecit eis ꝟm oia que fecerat in bethel. Et occi dit vniuersos sacerdotes excelsoꝝ qui erāt ibi sup̱ altaria:ꝛ cōbussit ossa hūa- na sup̱ ea. Reuersusq̨ est hierl̄m et p̄ce- pit oi pp̄lo dicēs: Facite phase dn̄o deo vr̄o: ꝟm qd̄ scriptū est i libꝛo federꝭ huiꝰ Nec eni factū est phase tale a diebꝰ iudi cū qui iudicauerūt isrl̄ ꝛ oim dieꝝ regū isrl̄ ꝛ regū iuda: sicut in octauodecio an no regꝭ iosie factū ē phase istud dn̄o in hierl̄m. Sed ꝛ phitones ꝛ ariolos ꝛ figu ras idoloꝝ:ꝛ imūditias ꝛ abomīatiōes que fuerūt in terra iuda ꝛ hierl̄m abstu lit iosias vt statueret v̾ba legꝭ q̄ scripta sunt in libꝛo quē inuenit helchias sacer dos in tēplo dn̄i. Silis illi nō fuit ante eū rex: qui reuerteret̾ ad dn̄m in oi coꝛ- de suo ꝛ in tota aia sua ꝛ vniuersa v̾tu- te sua iuxta oēm legē moysi neq̨ pꝰ eū surrexit silis illi. Uerūtn̄ nō est auersus dn̄s ab ira furorꝭ sui magni: q̄ iratus est furoꝛ eiꝰ ꝯtra iudā ꝓpter irritatiōes q̄- bꝰ ꝓuocauerat eū manasses. Dixit ita- q̨ dn̄s: Etiā iudā auferā a facie mea si- cut abstuli isrl̄:ꝛ ꝓiciam ciuitatē hanc quā elegi hierl̄m ꝛ domū de q̄ dixi: erit nomē meū ibi. Reliq̄ vero ꝟmonū iosie ꝛ vniuersa q̄ fecit: nōne hec scripta sunt in libꝛo v̾boꝝ dieꝝ regū iuda? In diebꝰ eiꝰ ascēdit pharao nechao rex egypti cō tra regē assyrioꝝ ad flumē eufraten. Et abijt iosias rex iuda in occursum eiꝰ: et occisus est in mageddo cū vidisset eum. Et poꝛtauerūt eū serui sui moꝛtuum de mageddo ꝛ ꝑtulerūt in hierl̄m:ꝛ sepelie rūt eū i sepulchꝛo suo. Tulitq̨ pp̄ls ter- re ioachaz filiū iosie:ꝛ vnxerūt eū:ꝛ ꝯsti tuerūt eū regē ꝓ p̄re suo. Uigintitrium annoꝝ erat ioachaz cū regnare cepisset: ꝛ tribꝰ mēsibus regnauit i hierl̄m. No- men mr̄is eiꝰ amithal: filia hieremie de lobna. Et fecit malū coꝛā dn̄o: iuxta oia que fecerāt p̄res eiꝰ. Uinxitq̨ eum pha rao nechao in rebblatha: q̄ est in terra emath: ne regnaret in hierl̄m. Et impo- suit mulctā terre centū talentꝭ argēti:ꝛ talento auri. Regēq̨ ꝯstituit pharao ne chao heliachim filiū iosie ꝓ iosia patre eiꝰ: vertitq̨ nomē eiꝰ ioachim: poꝛro io achaz tulit ꝛ duxit in egyptū. Argentū autē ꝛ aurū dedit ioachim pharaoni cū indixisset terre ꝑ singl̄os vt ꝯferret̾ iux- ta p̄ceptū pharaonis. Et vnūquēq̨ iux ta vires suas exegit tam argentū q̨ au- rum de pp̄lo terre: vt daret pharaoni ne chao. Uigintiq̄nq̨ ānoꝝ erat ioachim cū regnare cepisset:ꝛ vndecim annis re- gnauit in hierl̄m. Nomē mr̄is eiꝰ zebi- da filia phadaia de ruma. Et fecit malū coꝛā dn̄o: iuxta oia q̄ fecerāt p̄res eius.

XXIIII

In diebꝰ eius ascēdit nabuchodonosoꝛ rex babylonis: ꝛ factꝰ est ei ioachim seruꝰ tribꝰ annis:ꝛ rursum rebellauit ꝯtra eū. Im- misitq̨ ei dn̄s latrunculos chaldeoꝝ ꝛ latrūculos syrie ꝛ latrūculos moab ꝛ la trunculos filioꝝ āmon:ꝛ imisit eos in iudā vt disꝑderēt eū iuxta v̾bū dn̄i qd̄ locutꝰ fuerat ꝑ seruos suos ꝓphas. Fa- ctū est aūt hoc ꝑ v̾bū dn̄i cōtra iudā vt auferret eū coꝛā se: ꝓpter pctā manasse vniuersa q̄ fecit:ꝛ ꝓpter sanguinē inno xiū quē effudit:ꝛ impleuit hierl̄m cruo- re innocentiū:ꝛ ob hāc rē noluit deꝰ ꝓ pitiari. Reliq̄ aūt ꝟmonū ioachim ꝛ vni uersa que fecit: nōne hec scripta sūt in li bꝛo sermonū dieꝝ regū iuda? Et doꝛmi uit ioachim cū p̄ribꝰ suis:ꝛ regnauit io achin filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egrederet̾ de terra sua. Tu lerat eni rex babylonis a riuo egypti vs- q̨ ad fluuiū eufraten oia q̄ fuerāt regis egypti. Decē ꝛ octo annoꝝ erat ioachin cū regnare cepisset:ꝛ tribꝰ mensibus re- gnauit in hierl̄m. Nomē mr̄is eiꝰ noe- scha filia helnathan de hierl̄m. Et fecit malū coꝛā dn̄o: iuxta omia q̄ fecerat p̄r eiꝰ. In tp̄e illo ascenderūt ꝟui nabucho donosoꝛ regis babylonis hierl̄z: et cir- cundata est vrbs munitionibꝰ. Uenitq̨ nabuchodonosoꝛ rex babylonis ad ciui tatem cū seruis suis: vt obpugnarēt eā. Egressusq̨ est ioachin rex iuda ad regē babylonis ipse ꝛ mr̄ eius ꝛ serui eius et pꝛincipes eiꝰ et eunuchi eiꝰ: et suscepit eū rex babylonis āno octauo regni sui. Et ꝓtulit inde omēs thesauros domus dn̄i et thesauros domꝰ regie:ꝛ concidit vniuersa vasa aurea que fecerat salomō

3.Re.13.a. 2.Para.35.a 3.Esdre.1.a 2.Par.35.c 2.Pa.36.a Dan.1.a Hester.2.a

rex iſrael in templo dñi iuxta verbũ dñi:
⁊ tranſtulit oẽm hieruſalẽ et vniuerſos
principes ⁊ oẽs fortes exercitꝰ decẽ mi-
lia in captiuitatẽ ⁊ oẽm artificẽ ⁊ inclu
D ſorem: nihilqꝫ relictũ eſt exceptꝫ paupe-
ribꝰ ppli terre. Trãſtulit quoqꝫ ioachin
in babylonẽ: ⁊ mrẽm regis ⁊ vxores re-
gis ⁊ eunuchos regꝫ ⁊ iudices terre du-
xit in captiuitatẽ de hieruſalẽ in baby-
lonẽ: ⁊ oẽs viros robuſtos ſeptẽ milia ⁊
artifices ⁊ incluſores mille omẽs viros
fortes et bellatores: duxitqꝫ eos rex ba-
bylonis captiuos in babylonẽ. Et cõſti
tuit mathathiã patruũ eius ꝓ eo: impo
2.Pa.36.b. ſuitqꝫ nomẽ ei ſedechiã. Uiceſimũ ⁊ pri
Hiere.52.a mũ annũ etatis habebat ſedechias cũ
regnare cepiſſet: et vndecim ãnis regna
uit in hieruſalẽ. Nomẽ matris eiꝰ erat
amithal: filia hieremie dlobna. Et fecit
malũ corã dño: iuxta oia q̃ fecerat ioa-
chin. Iraſcebat̃ ei dñs ꝯtra hierlm ⁊ cõ
tra iudã: donec ꝓiiceret eos a facie ſua
Receſſitqꝫ ſedechias ꝯ rege babylonis.

A f Actũ ẽ ãt ãno nono re XXV

Hiere.39.a gni eiꝰ mẽſe decimo: decima die
et.52.a menſis venit nabuchodonoſor rex ba-
bylonis ipſe et ois exercitꝰ eius in hie-
ruſalẽ et circũdederũt eã: ⁊ extruxerunt
in circũitu eius munitiões. Et clauſa ẽ
ciuitas atqꝫ vallata vſqꝫ ad vndecimũ
annũ regis ſedechie nona die menſis.
Preualuitqꝫ fames in ciuitate: nec erat
panis pplo terre. Et interrupta eſt ciui
tas: et omẽs viri bellatores nocte fuge-
rũt ꝑ viã porte q̃ eſt inter duplicẽ murꝝ
ad hortum regis. Porro chaldei obſide
bant in circũitu ciuitatẽ. Fugit itaqꝫ ſe
B dechias ꝑ viã que ducit ad campeſtria
ſolitudinis. Et pſecutꝰ eſt exercitꝰ chal-
deorꝝ regem cõprehẽditqꝫ eũ in planitie
hiericho: ⁊ oẽs bellatores q erant cũ eo
diſperſi ſunt ⁊ reliquerũt eũ. Apprehen
ſum ergo regẽ duxerũt ad regẽ babylo-
nis in rebblatha: qui locutꝰ eſt cũ eo iu
diciũ. Filios autẽ ſedechie occidit corã
eo: et oculos eiꝰ effodit: vinxitqꝫ eũ cate
nis ⁊ adduxit in babylonẽ. Menſe qn-
C to ſeptima die mẽſis ipſe eſt annus no-
nuſdecimꝰ regis babylonis: venit nabu
zardan princeps exercitꝰ ſeruꝰ regꝫ ba-
Ps.17. bylonis in hieruſalẽ ⁊ ſuccendit domũ
Ezech.16.e dñi et domũ regis ⁊ domos hieruſalẽ:
omnẽqꝫ domũ combuſſit igni: ⁊ muros
hieruſalẽ in circũitu deſtruxit omis ex-
ercitus chaldeorꝝ qui erãt cum principe
militũ. Reliquã autẽ ppli partẽ que re-

manſerat in ciuitate: ⁊ pfugas qui trãſ-
fugerant ad regẽ babylonis: et reliquũ
vulgus tranſtulit nabuzardan pricepſ
militie: ⁊ de paupibꝰ terre reliquit vini-
tores et agricolas: colũnas autẽ ereas Hire.27.d
que erãt in templo dñi et baſes et mare
ereum qđ erat in domo dñi cõfregerunt
chaldei: et tranſtulerũt es oẽe in baby
lonẽ. Ollas quoqꝫ ereas ⁊ trullas: et tri
dentes: ⁊ cyphos et mortariola: ⁊ omia
vaſa erea: in quibꝰ miniſtrabãt: tulerũt
necnõ et thuribula: et phialas. Que au- D
rea aurea: ⁊ que argentea argentea: tu-
lit princeps militie: id eſt colũnas duas:
mare vnũ et baſes quas fecerat rex ſalo
mon in templo dñi. Nõ erat pondꝰ eris
oim vaſorũ. Decẽ et octo cubitos altitu
dinis habebat colũna vna ⁊ capitellũ
ereũ ſuꝑ ſe altitudinis triũ cubitorũ: et
retiaculũ ⁊ malogranata ſuꝑ capitellũ
columne: omia erea. Similẽ ⁊ colũna ſe
cunda habebat ornatum. Tulit qꝫ prin
ceps militie ſaraiam ſacerdotẽ primũ: ⁊ E
ſophoniã ſacerdotẽ ſecundũ ⁊ tres iani
tores: ⁊ de ciuitate eunuchũ vnũ q erat
prefectus ſuꝑ bellatores viros: et quiqꝫ
viros de his qui ſteterãt coram rege: qs
repperit in ciuitate: ⁊ ſopher principem
exercitꝰ qui ꝓbabat tyrones de populo
terre: ⁊ ſex viros e vulgo q inuẽti fuerãt
in ciuitate. Quos tollens nabuzardan
princeps militũ duxit ad regẽ babylo-
nis ĩ rebblatha: ꝑcuſſitqꝫ eos rex baby-
lonis ⁊ interfecit eos ĩ rebblatha in ter
ra emath. Et trãſlatus eſt iuda de terra
ſua. Populo aũt qui relictꝰ erat in terra F
iuda quem dimiſerat nabuchodonoſor
rex babylonis pfecit godoliã filium ai-
chan filii ſaphan. Qđ cũ audiſſent oẽs
duces militũ ipi ⁊ viri qui erãt cum eis
videlicet ꝙ ꝯſtituiſſet rex babylonis go
doliam venerũt ad godoliã in maſpha
hiſmael filius nathanie: ⁊ iohannan fi-
lius zaree: ⁊ ſaraia filiꝰ thanameth neto
phatites: ⁊ iezonias filiꝰ maachati: ipſi
⁊ ſocii eorꝝ. Iurauitqꝫ godolias ipſis et
ſociis eorũ dicens: Nolite timere ſerui-
re chaldeis. Manete in terra ⁊ ſuite re Hire.40.c.
gi babylonis: et bene erit vobis. Factũ G
eſt autẽ in menſe ſeptimo venit hiſma-
el filiꝰ nathanie filii eliſama de ſemine
regio ⁊ decẽ viri cũ eo: ꝑcuſſerũtqꝫ godo
liã qui ⁊ mortuꝰ eſt: ſed ⁊ iudeos ⁊ chal
deos qui erãt cum eo in maſpha. Cõſur
genſqꝫ omis pplus a paruo vſqꝫ ad ma
gnum et principes militũ venerunt in

egyptū:timētes chaldeos . Factū ē vero in anno triceſimoſeptimo tranſmigrationis ioachin regis iude:mēſe duodecimo viceſima et ſeptima die mēſis ſubleuauit euilmerodach rex babylōis anno quo r̄gnare cepat caput ioachin regis iuda de carcere ⁊ locutꝰ eſt ei benigne. Et poſuit thronū eius ſuꝑ thronū regū qui erāt cū eo in babylone: et mutauit veſtes eius quas habuerat in carcere:⁊ comedebat panē ſp in cōſpectu eius cunctis diebꝰ vite ſue:ānonā quoqꝫ cōſtituit ei ſine intermiſſione q̄ et dabat̄ ei a rege ꝑ ſingulos dies omībus diebꝰ vite ſue.

Explicit ſecūdus liber Malachim.i.regum quartus.

Incipit p̄fatio ſcti Hieronymi in librū dabreiamin: qui ē paralipomenon:qđ nos dicere poſſumus verba dierū.

t

Antus ac talis eſt liber iſte vt abſqꝫ illo ſi q̇s ſcientiā ſcripturaꝝ ſibi voluerit arrogare ſemetip̄m irrideat: per ſingula quippe nomia iuncturaſqꝫ verboꝝ ⁊ p̄termiſſe i librī regum tegunt̄ hiſtorie:⁊ innūerabiles explicant̄ euāgeliī queſtiones. Sed ſi ſeptuagita interpretū:pura:et vt ab eiſ in grecū verſa ē editio ꝑmaneret: ſuꝑflue mi chromati epōꝝ ſanctiſſime atqꝫ doctiſſime impelleres vt hebrea tibi volumina latino ſermōe transferrem. Qđ eñ ſemel aures hominū occupauerat ⁊ naſcētis eccleſie roborauerat fidē iuſtū erat etiam nr̄o ſilētio cōprobari Nunc vero ꝓ varietate regionū diuerſa ferant̄ exemplaria: et germana illa antiquaqꝫ tranſlatio corrupta ſit atqꝫ violata nr̄i arbitriī putas : aut e plib̄ꝰ iudicare q̇d veꝝ ſit:aut nouū opꝰ i veteri ope cudere:illudentibuſqꝫ iudeis: cornicū (vt dicit̄)oculos ꝯfigere. Alexandria ⁊ egyptus in ſeptuaginta ſuis eſichiū laudat auctorē:cōſtātinopolis vſqꝫ anthiochiā luciani martyris exēplaria ꝓbat. Medie inter has ꝓuincie paleſtinos codices legūt:quos ab origene elaboratos euſebiꝰ ⁊ pāphilus vulgauerūt. Totuſqꝫ orbis hac inter ſe trifaria varietate ꝯpugnat. Et certe origenes non ſolū exempla cōpoſuit q̈ttuor editionū e regione ſingl'a verba deſcribēs:vt vnꝰ diſſentiēs ſtatim ceteris inter ſe ꝯſentiētibꝰ arguat̄:ſed qđ maioris audacie eſt:in editione ſeptuaginta theodotionis editionē miſcuit :aſteriſcis deſignans q̄ minꝰ fuerint:⁊ ỽgulis q̄ ex ſuꝑfluo videbāt̄ appoſita. Si igit̄ aliīs licuit nō tenere qđ ſemel ſuſceperāt:⁊ poſt ſeptuagita cellulas q̄ vulgo ſine auctore iactant̄ ſingulas cellulas aperuere: hocqꝫ i eccleſiīs legit̄ qđ ſeptuaginta neſcierūt:cur me nō ſuſcipiāt latini mei q̇ inuiolata editiōe veteri ita nouā cōdidi: vt laborē meū hebreis et qđ his maius eſt apl'is auctoribꝰ comprobē? Scripſi nuꝑ libꝝ de optimo genere interp̄tandi oſtendēs illa de euangelio:ex egypto vocaui filiū meū:⁊ qm̄ nazareus vocabit̄:⁊ videbūt in quē cōpunxerūt:et illud apl'i:q' oculus nō vidit nec auris audiuit ⁊ in cor hoīs nō aſcēderūt q̄ p̄parauit deꝰ diligētibꝰ ſe: ceteraqꝫ his ſilia in hebreoꝝ libris inueniri: Certe apl'i ⁊ euāgeliſte: ſeptuagita interp̄tes nouerāt:⁊ vñ eis hec q̄ in ſeptuaginta interp̄tibꝰ nō hn̄t? Chriſtus dn̄s nr̄ vtriuſqꝫ teſtamēti cōditor i euāgelio ſm iohannē:q̇ credit inq̇t i me ſicut dicit ſcriptura:flumia đ vētre eius fluēt aque viue. Utiqꝫ ſcriptū ē: qđ ſaluator ſcriptū eſſe teſtat̄ . Ubi ſcriptū ē? Septuagita nō hn̄t: apocrypha neſcit eccleſia. Ad hebreos igit̄ reuertēdū ē? vñ ⁊ dn̄s loq̇t̄ :⁊ diſcipuli exēpla preſumūt. Hec pace veteꝝ loq̇r et obtrectatoribus meis tm̄ rn̄deo: q̇ canino dēte me rodūt:in publico detrahētes ⁊ legētes i angul'.i. accuſatores ⁊ defēſores: cū i aliīs ꝓbēt qđ i me reꝓbāt:q̈ſi ỽtꝰ ⁊ vitiū nō i rebꝰ ſit ſꝫ cū auctore mutet̄ Ceteꝝ memī : editionē ſeptuagita trālatorū olim de greco emēdatā tribuiſſe me nr̄is nec iimicū debere eſtimari eoꝝ q̇s i ꝯuētu fratꝝ ſp ediſſero: Et qđ nūc dabreiamī.i.ỽba dieꝝ interp̄tatꝰ ſum: idcirco feci:vt iextricabiles moras ⁊ ſiluā nominū q̄ ſcriptoꝝ cōfuſa ſunt vitio:ſenſuūqꝫ barbariē aptius ⁊ ꝑ ỽſuū cola digererē mihi metip̄i ⁊ meis iuxta hiſmeniū canēs:ſi aures ſurdi ſunt ceteroꝝ.

Oree.11.a.
Zach.21.a
Eſa.64.b
1.Cor.2.c
Joh.7.f

Item alius prologus.

e

Uſebius hieronymꝰ:dōmoni ⁊ rogatiano ſuis in xp̄o ieſu: ſalutē. Quō grecoꝝ hiſtorias magiſ intelligūt qui athenas

viderint: ꝛ terciũ virgilij libꝝ iatroade ꝑ leuchatē ꝛ a croceraunia ad siciliā: ꝛ inde ad ostia tyberis nauigauerit. Jta scām scripturā lucidi⁹ intuebiť qui iudeā oculis cōtemplat⁹ est: ꝛ antiquarũ vrbiũ memorias: locorũq; vel eadē vocabula vel mutata cognouerit. Vñ et vobis cure fuit cũ erudididissimis hebreorũ hunc laborē subire: vt circũiremus ꝓuinciā quā vniuerse xp̄i ecc̃ie sonāt. Fateor em̃ mi dōmō ꝛ rogatiane charissimi nunq̄ me i diuinis voluminibus proprijs virib⁹ credidisse nec habuisse opinionē meā: sed ea etiā de quib⁹ scire me arbitrabar interrogare me solitũ Quantomagis de his suꝑ quib⁹ āceps erā? Deniq; cum a me nuper lr̃is flagitassetis: vt vobis paralipomenon latino sermone trāsferē de tyberiada legis quondā auctorē qui apud hebreos admirationi habebať assumpsi: ꝛ contuli cum eo vertice (vt aiũt) vsq; ad extremũ vnguem: ꝛ sic cōfirmatus ausus sũ facere qđ iubebatis. Libere em̃ vobis loquor. Jta em̃ i grecis ꝛ latinis codicib⁹ hic noim liber vitiosus ē: vt non tā hebrea q̄ barbara quedā ꝛ sarmatica noia cōiecta arbitrandũ sit: Nec hoc septuagita interp̄tibus q̇ spũsctō pleni ea q̇ vera fueřt trāstulerāt: s; scriptorũ culpe ascribendũ: dũ de iemēdatꝭ iemēdata scriptitāt ꝛ sepe tria noia subtractis e medio syllabis in vnũ vocabulũ cogũt: vel e regione vnũ nomē ꝑpꝫ latitudinē suā in duo vel tria vocabula diuidũt. S; ꝛ ip̄e appellatōes nō homies vt pleriq; estimāt: s; vrbes: ꝛ regiōes: ꝛ saltus: ꝛ ꝓuicias sonāt: ꝛ obliq̇ sub interp̄tatione ꝛ figura eoꝝ q̇dā narranť historie: đ q̇b⁹ i regnoꝝ libro diciť. Nōne ecce hec scripta sũt i libro v̄boꝝ dierũ regũ iuda? Que vtiq; in nr̃is codicibus nō hñť. Hoc primũ sciendũ ꝙ apđ hebreos ꝑalipomenon liber vnus sit: et apud illos vocat⁹ dabreiamin. i. verba dierũ q̇ ꝑpter magnitudinē apud nos diuisus ē. Deinde etiā illud attēdendũ ꝙ frequēter nomia nō vocabula hoiu; sed reꝝ (vt dixi) significātias sonant. Ad extremũ ꝙ ois eruditio scripturaꝝ in hoc ꝯtineť: ꝛ historie q̇ vel p̄termisse sũt i suis locis vel ꝑstricte leuiť: hic ꝑ q̇dā verboꝝ ꝯpendia expliceněť. Oratio nũ itaq; vestraꝝ adiut⁹ auxilio misi librũ beniuolis placituꝝ: tamen inuidis displicituꝝ esse non ambigo. Optima em̃ queq; (vt ait plini⁹) malunt contemnere pleriq; q̄ discere. Si quis in hac interpretatiōe voluerit aliquid reprehendere interroget hebreos: suā cōscientiā recolat: videat ordinē textumq; sermonis: et tunc nostro labori si potuerit detrahat. Ubicunq; ergo astericos id est stellas radiare in hoc volumine videritis: ibi sciatis de hebreo additũ qđ in latinis codicibus non habeť. Ubi vero obelus trāsuersa. s. virga preposita est: illuc signať quid septuagita interpretes addiderunt: vel ob decoris gratiā vel ob spiritussancti auctoritatē licet in hebreis volumib⁹ nō legatur.

Explicit p̄fatio. Jncipit prim⁹ liber dabreiamin. i. ꝑalipomenon. Capťm. I.

A Gen. 5. a.

Adam seth enos

a caynā malaleel iareth enoch matusalem lamech noe sem cham et iafeth. Filij iaphet: gomer magog madai et iauan thubal mosoch thiras. Porro filij gomer: ascenez ꝛ riphat ꝛ togorma Filij autē iauā: elisa ꝛ tharsis cethim ꝛ dodanim. Filij cham: chus ꝛ mesraiz phut ꝛ chanaā. Filij aũt chus: saba et euila sabatha et regma: et sabathacha Porro filij regma: saba ꝛ dadā. Chus autem genuit nemroth. Jste cepit esse potens: in terra. Mesraim vero genuit ludim ꝛ ananim ꝛ laabim ꝛ nepthuim phetrusim q̇; ꝛ et chasluim de quibus egressi sunt philistijm ꝛ capthuri. Chanaan vero genuit sidonē primogenitũ suũ: etheum q̇; ꝛ iebuseũ et ammorreũ et gergeseum eueumq; ꝛ aracheũ ꝛ asineum aradium q̇; samareũ et ematheum. Filij sem: elā et assur: ꝛ arfaxat lud et aran. Filij aran: hus ꝛ hul: ꝛ gether et mes. Arfaxat aũt genuit sale: q̇ ꝛ ip̄e genuit heber. Porro heber nati sũt duo filij: nomē vni phalech quia in diebus eius diuisa est terra: ꝛ nomen fr̃is eius iectā. Jectā aũt genuit elmodab et saleph: ꝛ asormoth: ꝛ iare: aduraz quoq; ꝛ vzal ꝛ decla: ebal etiā ꝛ abimael ꝛ saba: nec ñ ꝛ ophir: ꝛ euila ꝛ iobab. Oēs isti filij iectaā Sem arfaxat sale heber phalech ragau seruch nachor thare abram iste ē abraa;: Filij aũt abraā ysaac ꝛ hismael. Et he generatiōes eoꝝ. Priogeit⁹ hismaelis: nabaioth et cedar, ꝛ abdehel

Gen. 10. a
Gen. 10. b
B
Gen. 10. c
Gen. 11. b
Gen. 25. b.

mabsaz ⁊ masma ⁊ duma massa addad
C et thema iachur naphis cedma. Hi sūt
Geñ.25.a filij hismaelis. Filij aūt cethure concu-
bine abraam quos genuit: zamrā iacsā
madan madian iesboc et Sue. Porro
filij iecsan: saba et dadan. e Filij autm
dadan: asurim ⁊ lathusim ⁊ laomi. Fi-
lij autē madian: epha ⁊ epher ⁊ enoch
et abida ⁊ eldaa. Omēs hi filij cethure
Genera uit aūt abraā ysaac: cuiꝰ fuerūt
filij esau ⁊ israel. Filij esau: eliphaz ra-
huel ichus ielō, chore. Filij eliphaz: the
mā omar: cepphi: gothan: cenez: thāna:
amalech. Filij rahuel: naath zara sam-
ma meza. Filij seyr: lothan sobal sebeō
ana dison eser disan. Filij lothan: horri
ahohimā. Soror aūt lothan fuit thain
na. Filij sobal: alian ⁊ manaath ⁊ ebal
sephi ⁊ onā. Filij sebeō: ahaia ⁊ ana. Fi
lij ana: dison. Filij dison: hamaran et
escban: et iethran ⁊ charran: Filij eser
balaan ⁊ zaban ⁊ iachan. Filij disan:
hus et aran. Isti sunt reges qui imꝑa-
uerunt in terra edom anteꝙ esset rex
suꝑ filios israel. Bale filiꝰ beor: ⁊ nomē
D ciuitatis eius denaba. Mortuꝰ est aūt
baie: ⁊ regnauit ꝓ eo iobab filius sare
de bosra. Cūq; iobab fuisset mortuꝰ reg
nauit ꝓ eo husan de terra themanoꝝ.
Obijt quoq; et husan: ⁊ regnauit pro
eo adad filius badad qui ꝑcussit ma-
dian in terra moab: et nomē ciuitatis
eius auith. Cūq; ⁊ adad fuisset mortuꝰ
regnauit ꝓ eo semla de masreca. Sed
et semla mortuus est: et regnauit ꝓ eo
saul de rooboth que iuxta amnē sita ē
Mortuo quoq; saul regnauit ꝓ eo ba-
laana filius achobor. Sed et hic mor-
tuus est: et regnauit ꝓ eo adad cuiꝰ vr-
bis nomen fuit phau: et appellata ē vx
or eius mehetabel filia matred: filie me
zaab. Adad aūt mortuo duces ꝓ regi-
bus in edom esse ceperunt. Dux thāna
dux alua: dux iether: dux oolibama dux
hela dux phinon: dux cenes: dux themā
dux mapsar: dux magdihel: dux hiram.
A Hi duces edom II

Geñ.29.g et.30.c F Ilij aūt israel: ruben symeon le-
ui iuda ysachar et zabulō: dan
et ioseph beniamī: neptali: gad
Geñ.38.a et aser. Filij iuda: her onan et sela. Hi
tres nati sunt ei de filia Sue chanani-
tidis. Fuit aūt her primogenitus iuda
Ibidem. g. malꝰ corā dño: ⁊ occidit eū. Thamar āt
Math.1.a. nurus eiꝰ peꝑit ei phares et zara. Oēs
Ruth.4.d ꝗ filij iuda ꝗnq;. Filij aūt phares: esrō

et camul. Filij ꝗz zare: zamri et ethan ⁊ Math.1.a
eman chalcal quoq; ⁊ daran simꝉ quin Josue.7.a
q;. Filij charmi: achar ꝗ turbauit isra-
el ⁊ peccauit in furtu anathemat. Fi-
lij ethan azarias. Filij aūt esrom ꝗ na-
ti sunt ei: ieramehel ⁊ ram ⁊ calubi: hic
est caleph. Porro ram genuit amina- B
dab: aminadab aūt genuit naason prin
cipē filioꝝ iuda. Naason quoq; genuit
salma: de quo ortus est boos. Boos ve
ro genuit obed qui et ipē genuit isai.
Isai autē genuit primogenitū belial: 1.Re.16.b
scōm aminadab: tertiū symaha: quartū
nathanahel: quintū raddai: sextū ason
septimū dauid: quoꝝ sorores fuerūt sar
uia ⁊ abigail. Filij saruie: abisai ioab ⁊
asahel tres. Abigail aūt genuit amasa
cuius pater fuit iether hismaelites. Ca
leph vero filiꝰ esrom accepit vxorē no-
mie azuba: de qua genuit hierioth. Fu C
erūtq; filij eius iaser ⁊ sobab ⁊ ardō. Cū
q; mortua fuisset azuba accepit vxorē
caleph ephrata: que peꝑit ei vr. Porro
vr genuit vri: ⁊ vri genuit beseleel. Pꝰ
hec ingressus est esrom ad filiā machir
pr̄is galaad: ⁊ accepit eā cū eēt annoꝝ
sexaginta. Que peperit ei segub. Sed ⁊
segub genuit iair ⁊ possedit vigititres
ciuitates in terra galaad: cepitq; gessur
et arā oppida iair: ⁊ canath et viculos
eius sexaginta ciuitatū. Omēs isti filij
machir patris galaad. Cū autē mortuꝰ
esset esrom: ingressꝰ est caleph ad ephra D
ta. Habuit quoq; esrom vxorē abia ꝗ
peperit ei assur pr̄em techue. Nati sūt
aūt filij ieramehel: primogeniti esrom
ram primogenitus eius: ⁊ buna et arā
et ason et achia. Duxit quoq; vxorē al
terā ieramehel noie atthara: que fuit
mater onā. Sed et filij ram primogeni
ti ieramehel fuerūt moos ioamin ⁊ ac-
har. Onam aūt habuit filios semei et
iadan. Filij aūt semei: nadab ⁊ abisur.
Nomē ꝟo vxoris abisur abiahil: ꝗ pe-
perit ahobban et molid. Filij autē na-
dab: fuerūt saled et apphaim. Mortuꝰ
est aūt saled absq; liberis. Filius vero
apphaim iesi ꝗ iesi genuit sesan. Porro E
sesan genuit oholai. Filij aūt iadai fra
tris semei: iether et ionathan. Sed ⁊ ie
ther mortuꝰ est absq; liberis. Porro io
nathan genuit phalech ⁊ ziza. Isti fue-
runt filij ieramehel primogeniti esrom
Sesan aūt nō habuit filios sed filias: ⁊
et seruū egyptiū noie ieraa. Deditq; ei
filiā vxorē, ꝗ peꝑit ethei: Ethei autem

genuit nathan:et nathā genuit ʒabad
Zabad quoqꝫ genuit ophal:⁊ ophal ge-
nuit obed. Obed genuit iehu:iehu ge-
nuit aʒariā. Azarias genuit helles: et
helles genuit helaſa. Helaſa genuit ʒi-
F ʒamoy:ʒiʒamoy genuit ſellū. Sellū ge-
nuit ithamian:ithamiā aūt genuit eli-
ſama. Filij autē caleph fratris ierame-
hel:meſa primogenitꝰ eius: ipē eſt patꝛ
ciph filij mareſa pr̄is hebron. Porro fi-
lij hebron chore ⁊ taphua ⁊ recem ⁊ ſā-
ma. Sāma aūt genuit raam prēm hier-
chaam:⁊ recē genuit ſemmei:filius ſē-
mei maō:et maon pater bethſur. Epha
aūt ꝯcubina caleph peperit aran ⁊ mu-
ſa ⁊ geʒes. Porro aran genuit ieʒē. Fi-
lij iahaddai: regom ⁊ ioathan ⁊ geſan
phalech ⁊ epha ⁊ ſaaph. Concubina ca-
leph maacha peperit ſaber ⁊ tharana
Genuit autem ſaaph pater madmena
Sue prēm machbena: ⁊ patrē gabaa.
Josue.15.d Filia vero caleph fuit achſa. Hi erāt fi-
Judi.1.c lij caleph filij vr primogeniti ephrata:
ſobal pr̄ cariathiarim:ſalma pr̄ bethle-
G em:ariph pr̄ bethgader: Fuerūt aūt fi-
lij ſobal:pr̄is cariathiarim:qui videbat
dimidiū requietionū:⁊ de cognatōe caria-
thiari: iethrei:⁊ aputhei:⁊ ſemathei et
maſerei. Ex his egreſſi ſūt ſaraite et eſt-
haholite. Filij ſalma pr̄is bethleem et
nethophati corone domꝰ ioab:⁊ dimi-
diū requietionis ſarai. Cognationes q̄ȝ
ſcribarū habitantiū in iabes canentes
atqꝫ reſonātes et ī tabernaculis cōmo-
rātes. Hi ſunt cinei qui venerūt de ca-
lore patris domus rechab III

A
2.Re.3.a d Auid vero hos habuit filios q̄
ei nati ſunt in hebron. Primo-
genitū amnon: et achinoe iſra-
elitide:ſcd̄m dauid de abigail carmeli-
tide:tertiū abſalon filiū maacha filie
ptolomei regis ieſſur:quartū adoniam
filiū agith:quintū ſaphaciā ex abithal
Sextū iethrahā de egla vxore ſua. Sex
ḡ nati ſunt ei in hebron: vbi regnauit
B ſeptē annis ⁊ ſex menſibꝰ. Trigīta aūt
et tribus ānis regnauit in hieruſalem.
Porro in hierl̄m nati ſunt ei filij:ſym-
maa et ſobab ⁊ nathan ⁊ ſalomon q̄t-
tuor de berſabee ⁊ filia amihel. Jebaar
quoqꝫ et heliſua et eliphaleth ⁊ noge
et napheg ⁊ iaphie necnon eliſama et
eliade ⁊ eliphaleg nouē. Oēs hi filij da-
uid abſqꝫ filijs cōcubinarū:habuerunt
qꝫ ſororē thamar. Filius aūt ſalomōis
Math.1.a roboā cuius abia filius genuit aſa. De

hoc quoqꝫ natus ē ioſaphat pr̄ ioram C
qui iorā genuit oʒiā:ex quo ortꝰ ē ioas
⁊ huius amaſias filiꝰ genuit aʒariam.
Porro aʒarie filius ioathan ꝓcreauit
achas prēm eʒechie:de quo natꝰ ē ma-
naſſes:ſed et manaſſes genuit āmō pa-
trē ioſie. Filij aūt ioſie fuerūt primoge-
nitus iohānan:ſecūdus ioachin:tertiꝰ
ſedechias:quartus ſellū. De ioachī na-
tus eſt iechonias ⁊ ſedechias. Filij ie- Math.1.b
chonie fuerūt:aſir:ſalathiel: melchirā:
phadaia:ſenneſer:⁊ iecemia:ſama ⁊ na-
dabia. De phadaia orti ſunt ʒorobabel
et ſeminei. Zorobabel genuit moſollā:
ananiā ⁊ ſalomith:ſororē eorū: aſabam
quoqꝫ ⁊ ohol ⁊ barachiam ⁊ aſadiā io-
ſabeſeth quinqꝫ. Filius autem ananie D
phaltias pater hieſeie:cuius filius ra-
phaia. Huius quoqꝫ filius arnan de
quo natus eſt obdia: cuiꝰ filius fuit ſe-
chenias. Filius ſechenie:ſemeia:cuiꝰ fi-
lij attus et egiaal ⁊ baria:⁊ naaria:⁊ ſa-
phat ⁊ ſeſa ſex nūero. Filius naarie:eli-
oenai ⁊ eʒechias ⁊ eʒricā tres. Filij elio-
enai oduia ⁊ heliaſub ⁊ pheleia et ac-
cub et iohannā ⁊ dalaia ⁊ anan ſeptē.

F Ilij iuda:phares eſrom IIII. A
⁊ charmi ⁊ vr:⁊ ſubal. Rahia ve- Gen.38.g
ro filius ſubal genuit gaad:de
quo nati ſunt ahumai ⁊ laad. He gene-
rationes ſarathi. Iſta quoqꝫ ſtirps ethā
reʒrahel ⁊ ieſema ⁊ iedebos. Nomen q̄ȝ
ſororis eorū aſalephum. Phuniel autē
pr̄ gedor:⁊ eſer pater oſa. Iſti ſunt filij
vr primogeniti ephrata pr̄is bethleem.
Aſſur vero pr̄is thecue erant due vxo-
res alaa et naara. Pepit aūt ei naara
ooʒam ⁊ epher:⁊ themā ⁊ aaſtari. Iſti
ſunt filij naara. Porro filij alaa:ſereth
yſaar ⁊ ethan. Chus aūt genuit anob ⁊
ſoboba ⁊cognationē aharel filij arum.
Fuit aūt iabes inclytus p fratribꝰ ſuis B
⁊ mater eius vocauit nomē illiꝰ iabes
dicens:qꝛ pepi eū in dolore. Inuocauit
ḡ iabes deū iſrael dicēs. Si bn̄dicens
benedixeris mihi:⁊ dilataueris termi-
nos meos ⁊ fuerit manꝰ tua mecū:⁊ fe-
ceris me a malitia nō opprimi. Et p̄ſti-
tit deꝰ q̄ p̄catus eſt. Caleph aūt frater
Sua genuit machir:qui fuit pr̄ eſthon
Porro eſthon genuit bethrapha ⁊ phel-
le ⁊ tehinna prēm vrbis naas. Hi ſunt
viri recha: Filij aūt cenes:othōiel ⁊ ſa-
raia. Porro filij othōiel: athat ⁊ mao-
nathi. Maonathi genuit ophra. Sara- C
ias āt genuit ioab prēm vallis artificū

erāt. Filĳ ꝰo caleph filĳ iephone: hir et hela ⁊ nahez. Filĳ ꝗ̄ꝫ hela: cenez: filĳ ꝗ̄ꝫ ialel: elziph ⁊ zipha thiria ⁊ asrahel. Et filĳ ezra: iether ⁊ mereth: ⁊ epher ⁊ iahalon. Genuitq̄ mariā ⁊ sammai et iesba prēm esthamo. Uxor ꝗ̄ꝫ ei⁹ indaia peperit iareth prēm gedor ⁊ heber prēm zocho: ⁊ phutiel prēm zanoa. Hi aūt filĳ bethie filie pharaonis quā accepit mered: ⁊ filĳ vxorꝭ odaie sororis nahan patris ceila charmi ⁊ esthamo qui fuit de machati. Filĳ ꝗ̄ꝫ symon: āmon et rima.

D Filius anan: ethilon: ⁊ filĳ iesi: zoeth et benzoeth. Filĳ sela filĳ iude: her pr̄ lecha: et laada pr̄ maresa: et cognationes dom⁹ operantiū byssum in domo iuramēti: ⁊ qui stare fecit solē: viriq̄ mēdacĳ: ⁊ secur⁹ et incedens: ꝗ principes fuerūt in moab: ⁊ ꝗ reuerse sunt in lehem. Hec autē verba vetera. Hi sunt figuli habitantes in plātationib⁹ ⁊ in sepib⁹ apud regem in opib⁹ eius: cōmoratiq̄ sunt ibi. Filĳ symeon: namuel ⁊ iamin: iarbi: zara: saul. Sellū fili⁹ eius: mabsam filius

E ei⁹: masma fili⁹ eius. Filĳ masma: amuhel fili⁹ eius: zachur filius eius: semmei fili⁹ ei⁹. Filĳ semmei sedecim ⁊ filie sex. Fratres aūt ei⁹ nō habuerūt filios multos: vniuersa cognatio nō potuit adeq̄re summā filiorꝫ iuda. Habitauerūt aūt in bersabee ⁊ molada et hasarsual et in ballaa et in asom et in tholad et in bathuel et in horma ⁊ in sicelech ⁊ ī bethmarchaboth ⁊ in asarsasusim ⁊ ī betherai ⁊ ī saraim. He ciuitates eorꝫ vsq̄ ad regē dauid: ville quoq̄ earꝫ ethā et aen rēmon ⁊ thocen ⁊ asan ciuitates ꝗnq̄: ⁊ vniuersi viculi eorꝫ ꝑ circuitū ciuitatū istarꝫ vsq̄ ad baal. Hec est habitatio

F eorꝫ: et sediū distributio. Mosobab ꝗ̄ꝫ ⁊ iemleth ⁊ iosa fili⁹ amasie et iohel iehu fili⁹ iosabie filĳ saraie filĳ asihel ⁊ elioenai et iacoba ⁊ isuaia ⁊ asaia ⁊ adihel ⁊ isimihel et banaia: ziza ꝗ̄ꝫ fili⁹ sephei filĳ allon: filĳ idaia: filĳ semri: filĳ samaia: isti sūt noīati principes in cognationib⁹ suis: ⁊ in domo affinitatū suarꝫ multiplicati sunt vehemēter. Et ꝑfecti sunt vt ingrederenť in gador vsq̄ ad orientē vallis: ⁊ vt quererent pascua gregib⁹ suis. Inuenerūtq̄ pascuas vberes

G ⁊ valde bonas: ⁊ terrā latissimā ⁊ quietam ⁊ fertilē: in ꝗ ante habitauerant de stirpe cham. Hi ergo venerunt ꝗ̄s supra descripsim⁹ noīatim in dieb⁹ ezechie regis iuda: et ꝑcusserūt tabernacľa eorꝫ et habitatores qui inuēti fuerāt ibi: et deleuerūt eos vsq̄ ad ꝑ̄sentē diem: habitaueruntq̄ ꝓ eis qm̄ vberrimas pascuas ibidem reppererunt. De filĳs quoq̄ symeon abierunt in montē seir viri quingenti: habētes principes phaltiā ⁊ naariā et raphiā ⁊ ozihel filiuꝫ iesi: ⁊ ꝑcusserunt reliquias que euadere potuerāt amalechitarū ⁊ habitauerunt ibi pro eis vsq̄ ad diem hanc.

V

A F Ilĳ quoq̄ ruben primogeniti israel: ipē q̄ppe fuit priogenit⁹ ei⁹: sed cū violasset thorꝫ pr̄is sui: data sunt primogenita ei⁹ filĳs ioseph filĳ israel: ⁊ nō est ille reputat⁹ in priogenitū. Porro iudas ꝗ erat fortissim⁹ inter frēs suos: de stirpe ei⁹ pricipes germiati sūt: primogenita aūt reputata sūt ioseph. Filĳ ꝗ̄ ruben priogeniti isrľ: enoch ⁊ phallu: esrom ⁊ charmi. Filĳ iohel: samaia fili⁹ ei⁹: gog fili⁹ eius: semmei fili⁹ ei⁹: micha filius ei⁹: rechia fili⁹ eius: baal fili⁹ ei⁹: beera fili⁹ ei⁹ quē captiuū duxit theglatphalassar rex assyriorū: ⁊ fuit princeps ī tribu ruben. Fratres aūt ei⁹ et vniuersa cognatio eius qn̄ numerabanť ꝑ familias suas habuerūt principes iehihel et zachariā. Porro bala fili⁹ azaz filĳ samma filĳ iohel: ipē habitauit in aroer vsq̄ ad nebo et beelmeon. Cōtra orienta-

B lē quoq̄ plagā habitauit vsq̄ ad introitū heremi ⁊ fluuiū eufraten. Multum q̄ppe iumētorꝫ nūerū possidebāt ī terra galaad. In dieb⁹ aūt saul ꝓliati sūt contra agarenos ⁊ īterfecerūt illos: habitauerūtq̄ ꝓ eis ī tabernaculꝭ eorꝫ ī oī plaga ꝗ respicit ad orientē galaad. Filĳ ꝰo gad e regione eorꝫ habitauerūt in terra basan vsq̄ selcha: iohel ī capite: ⁊ saphā secundus: ianai aūt ⁊ saphat in basan. Frēs vero eorꝫ ſm̄ domos cognationū suarū: michael et mosollā et sebe et iori ⁊ iachan ⁊ zie ⁊ heber septē. Hi filĳ abiahil: filĳ vri: filĳ iara: filĳ galaad: filĳ michael: filĳ iesesi: filĳ ieddo: filĳ buz. Fratres ꝗ̄ꝫ filĳ abdihel filĳ guni principes domus in familĳs suis: et habitauerūt in galaad ⁊ in basan ⁊ in viculꝭ ei⁹: et in cūctis suburbanis saron vsq̄ ad termi-

C nos. Oēs hi numerati sunt in dieb⁹ ioathan regꝭ iuda: ⁊ ī dieb⁹ hieroboam regis israel. Filĳ ruben et gad et dimidie trib⁹ manasse: viri bellatores scuta portantes ⁊ gladios: ⁊ tendētes arcū: eruditiq̄ ad ꝓlia quadragintaq̄ttuor milia et septingenti sexaginta ꝓcedentes ad

Gen. 46. b
Exo. 6. b
Nu. 26. a.

pugnam: dimicauerūt cōtra agarenos. Ithurei vero ⁊ naphei ⁊ nodab prebuerūt eis auxiliū. Traditiq; sūt in manus eorū agareni ⁊ vniuersi q̄ fuerāt cū eis: qr deū inuocauerūt cū pliarent: ⁊ exaudiuit eos eo q̄ credidissent in eū. Ceperūtq; oia que possederāt camelorū q̄nquaginta milia: ⁊ ouiū ducēta q̄nquaginta milia: asinos duo milia: ⁊ aīas hoīm cētū milia. Uulnerati aūt multi corruerūt.

D

Fuit eni bellū dñi. Habitaueruntq; pro eis vsq; ad transmigrationē. Filij q̄z dimidie trib⁹ manasse posséderūt terraz a finib⁹ basan vsq; baal hermon et sanir et montē hermon. Ingens q̄ppe nūerus erat. Et hi fuerāt principes domus cognatiōis eorū: epher: iesi: ⁊ helihel ezrihel ⁊ hieremia ⁊ odoia ⁊ iedihel viri fortissimi ⁊ potētes: ⁊ noīati duces in familijs suis. Reliquerūt aūt deū patrū suorū: et fornicati sunt post deos pplorū terre: q̄s abstulit dñs corā eis ⁊ suscitauit de⁹ isrl' spūm phul regis assyriorū ⁊ spm̄ theglatfalasar regis assur: ⁊ transtulit rubē et gad ⁊ dimidiā tribū manasse ⁊ adduxit eos in ale ⁊ in abor et ara ⁊ fluuium gozan vsq; ad diem hanc. VI

B — Gen. 46.b — 3.23.b. — f

Filij leui: gerson: caath: ⁊ merari. Filij caath: amrā: ysaar: hebron ⁊ ozihel. Filij amrā: aaron: moyses et maria. Filij aaron: nadab et abiu eleazar ⁊ ythamar. Eleazar genuit finees: et finees genuit abisue. Abisue vero genuit bocci: ⁊ bocci genuit ozi: ozi genuit zaraiā: ⁊ zaraias genuit meraioth. Porro meraioth genuit amariā: ⁊ amarias genuit achitob: achitob genuit sadoch: ⁊ sadoch genuit achimaas. Achimaas genuit azariā: azarias genuit iohannā: iohānā genuit azariā. Ipse est q̄ sacerdotio funct⁹ est in domo quā edificauit salomon i hierl'm: genuit aūt azarias amariā: ⁊ amarias genuit achitob. Achitob genuit sadoch: ⁊ sadoch genuit sellū. Sellū genuit helchiā: ⁊ helchias genuit azariā. Azarias genuit zaraiā: ⁊

B

zaraias genuit iosedech. Porro iosedech egressus est qn̄ trāstulit dñs iudā ⁊ hierusalē p man⁹ nabuchodonosor. Filij ergo leui: gerson caath ⁊ merari. Et hec noīa filiorū gerson: lobni ⁊ semei. Filij caath: amram ⁊ ysaar ⁊ hebron ⁊ ozihel. Filij merari: mooli ⁊ musi. He aūt generationes leui s̄m familias eorū. Gerson: lobni filius ei⁹: iaath filius eius: zāma fili⁹ eius: ioaa filius eius: addo fili⁹ eius: zara filius ei⁹: iethrai filius eius. Filij caath: aminadab filius ei⁹: chore fili⁹ ei⁹: asir filius ei⁹: helcane fili⁹ ei⁹: abiasaph filius eius: asir filius eius: caath filius eius: vriel filius eius: ozias filius eius: saul fili⁹ ei⁹. Filij helcana: amasai ⁊ achimoth et helcana. Filij helcana: sophai filius eius: naath fili⁹ eius: heliab fili⁹ eius: hieroam filius eius: helcana filius eius. Filij samuel: primogenit⁹ vasseni ⁊ abia. Filij aūt merari: mooli: lobni filius eius: semei fili⁹ eius: oza fili⁹ eius: samaa fili⁹ eius: aggia fili⁹ eius: asaia filius eius. Isti sunt quos cōstituit dauid sup cantores dom⁹ dñi ex quo collata ē arca: et ministrabāt corā tabernaclo testimonij canentes donec edificaret salomon domū dñi in hierusalē. Stabāt autē iuxta ordinē suum in ministerio. Hi vero sūt qui assistebāt cū filijs suis de filijs caath: hemā cantor filius iohel: filij samuel: filij helcana: filij ieroaz: filij helihel: filij thou: filij suph: filij helcana: filij iohel: filij maath: filij amasai: filij helcana: filij iohel: filij azarie: filij sophōie: filij thaath: filij asir: filij abisaph: filij chore: filij ysaar: filij caath: filij leui: filij israel ⁊ frater ei⁹ asaph: q̄ stabat a dextris eius: asaph filius barachie: filij samaa: filij michahel: filij basaie: filij melchie: filij athanai: filij zara: filij adaia: filij ethan: filij zāma: filij semei: filij ieth: filij gerson: filij leui. Filij autem merari

C

D

frēs eorū ad sinistrā: ethan: filij chusi: filij abdi: filij maloch: filij asabie: filij amasie: filij helchie: filij amasai: filij bonni: filij somer: filij mooli: filij musi: filij merari: filij leui. Frēs q̄z eorū leuite: qui ordinati sunt in cunctū ministeriū tabernaculi dom⁹ dñi. Aaron xo ⁊ filij eius adolebāt incēsum sup altare holocausti: ⁊ sup altare thymiamatis: i oīe op⁹ sancti sanctorū ⁊ vt pcarent p isrl' iuxta oia que pceperat moyses seru⁹ dei. Hi sūt autē filij aaron. Eleazar fili⁹ eius: finees filius ei⁹: abisue fili⁹ eius: bocci filius eius: ozi fili⁹ eius: zaraia fili⁹ eius meraioth filius ei⁹: amaria fili⁹ eius: achitob filius ei⁹: sadoch fili⁹ eius: achimaas filius ei⁹. Et hec habitacula eorū per vicos atq; cōfinia filiorū s. aaron iuxta cognationes caathitarū. Ipsis eni sorte cōtigerant. Dederūt igit' eis hebron i terra iuda ⁊ suburbana eius p circuitum: agros autē ciuitatis ⁊ villas caleph filio iephone. Porro filijs aaron dederunt

E

ciuitates ad ꝯfugiendū hebron et lobna et suburbana eiꝰ. Jether ꝙ̃ ⁊ esthemo cū suburbanis suis sedet helō ⁊ dadabir cum suburbanis suis: asan ꝙ̃ et bethsemes et suburbana eaꝝ. De tribu aūt beniami gabee et suburbana eiꝰ et almath cū suburbanis suis: anathoth quoq̃ cū suburbanis suis. Omēs ciuitates tredeci cū suburbanis suis: ꝑ cognationes suas. Filijs aūt caath residuis de cognatiōe sua: dederunt ex dimidia tribu manasse in possessionē vrbes decē. Porro filijs gerson ꝑ cognatiōes suas de tribu ysachar et de tribu aser ⁊ de tribu neptalim et de tribu manasse i basan vrbes tredecim. Filijs autē merari ꝑ cognationes suas de tribu ruben ⁊ de tribu gad et de tribu zabulon: dederunt sorte ciuitates duodecim. Dederūt

F

quoq̃ filij isrł leuitis ciuitates ⁊ suburbana earū. Dederuntq̃ ꝑ sortem ex tribu filioꝝ iuda ⁊ ex tribu filioꝝ symeon ⁊ ex tribu filiorum beniamin vrbes has quas vocauerūt noibus suis: et his qui erāt ex cognatōe filioꝝ caath. Fuerūtq̃ ciuitates i terminis eoꝝ d̄ tribu ephraim. Dederūt ergo eis vrbes ad ꝯfugiendū sychem cū suburbanis suis in mōte ephraim ⁊ gazer cū suburbanis suis: iecmaam quoq̃ cū suburbanis suis: ⁊ bethoron similiter: necnō et helon cū suburbanis suis: ⁊ gethremon in eundem modū. Porro ex dimidia tribu manasse aner ⁊ suburbana eius: balaam ⁊ suburbana eiꝰ. His videlicet q̃ de cognatiōe filioꝝ caath reliqui erāt. Filijs aūt gerson de cognatiōe dimidie tribꝰ manasse gaulon in basan ⁊ suburbana eiꝰ: ⁊ astaroth cū suburbanis suis. De tribu ysachar: cedes cū suburbanis suis et daberath cū suburbanis suis: ramoth quoq̃ et suburbana eiꝰ: ⁊ anem cū suburbanis suis. De tribu vero aser masai cū suburbanis suis: a abdon silr asach quoq̃ et suburbana eiꝰ: roob cū suburbanis suis. Porro de tribu neptalim cedes i galilelea ⁊ suburbana eiꝰ: amon cū suburbanis suis: ⁊ cariathaim et suburbana eiꝰ. Filijs autē merari residuis de tribu zabulon: rēmono ⁊ suburbana eius. et thabor cū suburbanis suis. Trās iordanē ꝙ̃ ex aduerso hiericho ꝯtra orientem iordanis: de tribu ruben bosor in solitudine cū suburbanis suis: ⁊ iassa cū suburbanis suis: cademoth ꝙ̃ et suburbana eiꝰ: ⁊ miphaath cū suburbanis suis.

G

Necnō ⁊ de tribu gad: ramoth i galaad et suburbana eiꝰ: et manaim cū suburbanis suis: sed ⁊ esebon cū suburbanis suis: et iezer cū suburbanis suis. VII

A — Gen.46.b.

Porro filij ysachar: thola et phua iasub et samrom quattuor. Filij thola: ozi et raphaia ⁊ hierihel ⁊ iemai et iepsem ⁊ samuel principes per domos cognationū suaꝝ. De stirpe thola viri fortissimi nūerati sunt in diebus dauid: vigitiduo milia sexcēti. Filij ozi: israhia de q̃ nati sūt michael ⁊ obadia ⁊ iohel et iesia quiq̃ oēs principes cū eis ꝑ familias ⁊ pplos suos accincti ad ꝓlium viri fortissimi: trigitasex milia. Multas eni habuerunt vxores ⁊ filios. Frēs

B

quoq̃ eorū ꝑ oēm cognationē ysachar robustissimi ad pugnādū: octogitaseptē milia nūerati sunt. Filij beniamin bale et bochor ⁊ iadihel tres. Filij bale: esbō et ozi ⁊ ozihel ⁊ hierimoth ⁊ vrai q̄nq̃: principes familiaꝝ ⁊ ad pugnādum robustissimi. Numerꝰ aūt eoꝝ vigintiduo milia et trigintaq̄ttuor. Porro filij bochor zamira ⁊ ioas ⁊ eliezer ⁊ elioenai ⁊ amri ⁊ hierimoth ⁊ abia ⁊ anathut ⁊ almathan. Omēs hi filij bochor. Nūerati sūt aūt ꝑ familias suas pricipes cognationū suaꝝ ad bella fortissimi: vigiti milia ⁊ ducēti. Porro filij iadihel: balā: Fi

C

lij aūt balan: iehus ⁊ beniamin ⁊ ahoth et chaana ⁊ iothan ⁊ tharsis ⁊ haisaar. Oēs hi filij gadihel pricipes cognationū suaꝝ viri fortissimi decē et septē milia ⁊ ducēti ad preliū ꝓcedētes: sephan ꝙ̃ ⁊ haphan filij hir: et asim filij aher. Filij aūt neptalim: iasihel ⁊ guni et aser et sellū filij bala. Porro filiꝰ manasse: esriehel: cōcubinaq̃ eiꝰ seyra peperit machir prēm galaad. Machir aūt accepit vxorem filijs suis happhim et sepham et habuit sororē noie maacha. Nomē aūt

D

secundi salphaath. Nateq̃ sunt salphaath filie. Et peꝑit maacha vxor machir filiū: vocauitq̃ nomē eiꝰ phares. Porro nomē fratris eiꝰ sares ⁊ filij eiꝰ. vlam et rehen. Filiꝰ autē vlam bedan. Hi sūt filij galaad filij machir: filij manasse. Soror aūt eius regina: peperit virū decorū et abiezer ⁊ moola. Erant aūt filij semida: ahin ⁊ sechem et leci ⁊ anaiam. Filij autē ephraim: suthala: bareth filiꝰ eius: thaath filiꝰ eius: elada filius eius: thaath filius eiꝰ: ⁊ huiꝰ filius zadab: et huiꝰ filius suthala: ⁊ huiꝰ filiꝰ ezer et elad. Occiderūt autē eos viri geth indi-

E

gene: q̄ descenderāt vt inuaderēt posses siones eoꝝ. Luxit igitꝛ ephraim pr̄ eorū multis diebus: et venerūt fratres eiꝰ vt consolarentꝛ eum. Ingressusqꝫ est ad vxorem suā: que cōcepit et peperit filium ⁊ vocauit nomen eiꝰ beria: eo ꝙ in malꝛ domus eiꝰ ortus esset. Filia aūt eiꝰ fuit sara: que edificauit bethoron inferiorez et superiorē: ⁊ ozenzara. Porro filiꝰ eiꝰ rapha ⁊ reseph et thale: de quo natꝰ est

F thaan: qui genuit laadan. Huiꝰ quoqꝫ filius āmiud ꝗ genuit elisama: de ꝗ ortus est non: qui habuit filiū iosue. Possessio aūt eoꝝ ⁊ habitatio bethel cū filiabus suis: ⁊ ꝯtra orientē noran: ad occidentalē plagā gazer ⁊ filie eiꝰ: sichen qꝫ cū filiabꝰ suis vsqꝫ ad asa cū filiabꝰ eiꝰ: iuxta filios qꝫ manasse bethsan ⁊ filias eius: thanaz ⁊ filias eiꝰ: maggeddo ⁊ filias eiꝰ: dor ⁊ filias eius. In his habitauerūt filiȷ̄ ioseph: filiȷ̄ isrł. Filiȷ̄ aser: iemna et iesua ⁊ isui ⁊ baria: ⁊ sara soror eorū. Filiȷ̄ aūt baria: heber ⁊ melchiel. Ipse

G est pr̄ barzaith. Heber aūt genuit iephlat ⁊ somer ⁊ iothan ⁊ suaa: sororē eoꝝ. Filiȷ̄ iephlat: phosech et chamaal et asoph. Hi filiȷ̄ iephlat. Porro filiȷ̄ somer: ahi ⁊ roaga et iaba ⁊ aram. Filiȷ̄ aūt helem fris eiꝰ: supha ⁊ iemna ⁊ selles et amal. Filiȷ̄ supha: Sue aruaphed et sual ⁊ beri et iamra bosor ⁊ od ⁊ samma ⁊ salusa ⁊ iethrā ⁊ bera. Filiȷ̄ gether: iephone ⁊ phaspha ⁊ ara. Filiȷ̄ autē olla: aree et auihel ⁊ resia. Oēs hi filiȷ̄ aser: principes cognationū electi atqꝫ fortissimi duces ducū. Numerꝰ aūt eoꝝ etatꝫ que apta esset ad bellū: vigintisex milia.

VIII

A b Beniamin aūt genuit bale primogenitū suū: asbal secundū: ahara tertiū: noaha quartū: ⁊ rapha quintū. Fuerūtqꝫ filiȷ̄ bale: addoar ⁊ gera ⁊ abiud: abisue qꝫ ⁊ neman et ahoe: sed ⁊ gera ⁊ sephuphan ⁊ vram. Hi sunt filiȷ̄ ahod: principes cognationū habitantiū in gabaa: ꝗ trāslati sunt in manath. Nooman aūt ⁊ achia et gera ipse trāstulit eos: et genuit oza et abiud. Porro saarahim genuit in regione moab: postqꝫ dimisit vsim et bara vxores suas. Genuit autē de edes vxore sua iobab et sebia ⁊ mosa et molchhom: iehus qꝫ et sethia ⁊ marmach. Hi sūt filiȷ̄

B eiꝰ principes i familiis suis. Mehusim vero genuit achitob et elphaal. Porro filiȷ̄ elphaal: heber ⁊ misaam et samad. Hic edificauit ono et lod ⁊ filias eius. Bara aūt et sama pn̄cipes cognationū habitantiū in ahialon. Hi fugauerunt habitatores geth. Et haio ⁊ sesac ⁊ hierimoth ⁊ zabadia ⁊ arod ⁊ heder: michael quoqꝫ et iespha ⁊ ioaa: filiȷ̄ baria. Et zabadia et mosollā ⁊ ezeci ⁊ heber ⁊ esamari ⁊ ieslia ⁊ iobab filiȷ̄ elphaal. Et iacim ⁊ zechri et zabdi et elioenai et selethai et heliel ⁊ adaia ⁊ baraia et samarath filiȷ̄ semei. Et iesphan ⁊ heber ⁊ he- C liel ⁊ abdon et zechri ⁊ hanā ⁊ anania ⁊ ailan ⁊ anathothia et iephdaia et phanuel: filiȷ̄ sesac. Et samsari ⁊ sooria et otholia ⁊ iersia helia ⁊ zechri: filiȷ̄ ieroaz. Hi pr̄iarche ⁊ cognationū pn̄cipes: qui habitauerūt in hierłm. In gabaon aūt habitauerūt abigabaon ⁊ nomē vxoris eiꝰ maacha: filiusqꝫ eiꝰ primogenitꝰ abdon ⁊ sur et cis et baal et nadab: gedur quoqꝫ ⁊ ahio et zacher ⁊ macelloth. Et macelloth genuit samaa. Habitauerūtqꝫ ex aduꝰso frm̄ suoꝝ in hierłm cū fribꝰ suis. Ner autez genuit cis: et cis genuit

I.9.f

I.Re.9.a D saul: Porro saul genuit ionathā ⁊ melchisue ⁊ abinadab ⁊ esbaal. Filiꝰ aūt ionathā miribaal et miribaal genuit micha. Filiȷ̄ micha: phiton ⁊ melech ⁊ thara ahaz: ⁊ ahaz genuit ioada: ⁊ ioada genuit almoth et asmoth et zamri. Porro zamri genuit mosa: et mosa genuit bana: cuius filius fuit rapha de quo ortꝰ est elasa: qui genuit asel. Porro asel sex filiȷ̄ fuerūt his noibus: ezricam: bochru hismael: saria: abadia: anan. Omnes hi filiȷ̄ asel. Filiȷ̄ autem esech fratris eius: vlan primogenitꝰ: ⁊ hus secūdus: et eliphaleth tertiꝰ. Fueruntqꝫ filiȷ̄ vlan viri robustissimi: et magno robore tendētes arcum et multos habentes filios ac nepotes vsqꝫ ad centū quiquaginta. Omnes hi filiȷ̄ beniamin.

IX

A v Uniuersus ergo israel dinumeratus est: et summa eorū scripta ē in libro regum israel ⁊ iuda: trāslatiqꝫ sunt in babylonem propter delictum suuz. Qui autem habitauerunt primi in possessionibꝰ ⁊ in vrbibus suis isrł: ⁊ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ nathinnei: cōmorati sūt in hierłm de filiȷ̄s iuda ⁊ de filiȷ̄s bēiamin. De filiȷ̄s qꝫ ephrai ⁊ manasse othei filiꝰ amiud filiꝰ emri: filiȷ̄ omrai: filiȷ̄ bonni. De filiȷ̄s phares filiȷ̄ iuda: ⁊ de siloni: asaia pn̄ogenitꝰ ⁊ filiȷ̄ eiꝰ. De filiȷ̄s aūt zara: iehuel ⁊ frēs eoꝝ sexcenti nonaginta. Porro de filiȷ̄s benia- B min: salo filiꝰ mosollam filiȷ̄ oduia filiȷ̄

asana ꝛ iobama filiꝰ ierõ ꝛ helã filius ozi filij mochori ꝛ mosollã filius saphacie filij rahuel filij iebanie ꝛ frẽs eoꝝ ꝑ familas suas nongẽti q̃nq̃gīta sex. Oẽs hi principes cognationũ: ꝑ domos patrum suoꝝ. De sacerdotibꝰ aũt iedaia ioiarib ꝛ iachin: azarias q̃z filiꝰ helchie filij mosollã filij sadoch filij meraioth filij achitob pontifex domꝰ dei. Porro adaias filius ierõ filij phasor filij melchia ꝛ maasia filiꝰ adihel filij iezra filij mosollã filij mosollamoth filij emmer: frẽs q̃z eoꝝ pricipeſ ꝑ familias suas mille septingẽti sexagita fortissimi robore ad faciẽdũ opꝰ misterij i domo dei. (C) De leuitꝭ ãt semeia filiꝰ assub ꝛ filij ezricã filij asebia: ꝺ filijs merari. Bachachar q̃z carpẽtariꝰ ꝛ galal et mathania filiꝰ micha filij zechri filij azaph ꝛ obdia filius semeie: filij galal: filij ydithun: ꝛ barachia filiꝰ asa: filij helcana q̃ habitauit i atrijs nethophati. Ianitores aũt sellũ ꝛ achub ꝛ thelmõ: et ahimã: ꝛ frater eorũ sellũ princeps vsq; ad illud tp̃s in porta regꝭ ad orientẽ obseruabant ꝑ vices suas de filijs leui. Sellũ xͦo filiꝰ chore filij abiasaph filij chore cũ fribꝰ suis: ꝛ domo pr̃is sui. Hi sunt chorite sup̲ op̲a misterij: custodes vestibulorũ tabernaculi ꝛ familie eoꝝ ꝑ vices castroꝝ dñi: (D) custodiẽtes itroitũ. Finees aũt filiꝰ eleazar erat dux eoꝝ coram dño. Porro zacharias filiꝰ mosollamia ianitor porte tabernaculi testimonij. Oẽs hi electi in ostiarios ꝑ portas: ducẽti duodeci et descripti i villis ꝓprijs: q̃s ꝯstituerũt dauid ꝛ samuel vidẽs i fide sua: tam ipsos q̃ filios eoꝝ in ostijs domꝰ dñi ꝛ in tabernaculo vicibꝰ suis. Per q̃ttuor ventos erãt ostiarij .i. ad orientẽ et ad occidentem et ad aq̃lonẽ et ad austrũ. Frẽs aũt eorũ i vicuꝭ morabãt ꝛ veniebãt in sabbatꝭ suis ꝺ tp̃e vsq; ad tp̃s. His q̃ttuor leuitꝭ creditꝰ erat oĩs nũerꝰ ianitoꝝ: et erãt sup̲ exedras ꝛ thesauros domꝰ dñi. (E) Per gyrũ q̃z tẽpli dñi morabãt i custodijs suis: vt cũ tp̃s fuisset ip̃i mane ap̲irẽt fores. De eoꝝ grege erãt ꝛ sup̲ vasa misterij. Ad nũeꝝ eñi ꝛ iferebãt vasa ꝛ efferebãt. De ipsis ꝛ q̃ credita habebãt vtensilia sanctuarij: preerãt simile ꝛ vino et oleo ꝛ thuri et aromatibus. Filij aũt sacerdotũ vngenta ex aromatibus cõficiebãt. Et matathias leuites primogenitꝰ sellũ chorite: p̃fectus erat eorũ q̃ in sartagine frigebant. Porro de filijs caathi fribꝰ eorũ sup̲ panes erãt ꝓpositionis: vt sp̲ nouos ꝑ singula sabbata p̃pararent. (F) Hi sunt principes cantoꝝ ꝑ familias leuitaꝝ q̃ in exedris morabãt ita vt die ac nocte iugiter suo misterio deseruirẽt. Capita leuitarũ ꝑ familias suas pricipes mãserũt in hierlm. (s. 8. c.) In gabaon aũt cõmorati sũt pr̃ gabaon iahihel: ꝛ nomẽ vxoris eius maacha. Filius primogenitꝰ eiꝰ abdon ꝛ sur et cis ꝛ baal ꝛ ner et nadab gedor quoq; ꝛ ahio et zacharias ꝛ macelloth. Porro macelloth genuit semmaan. Isti habitauerũt e regione fratrũ suorũ in hierlm cũ fribus suis. (G) Ner autẽ genuit cis: et cis genuit saul. Et saul genuit ionathã ꝛ melchisue ꝛ aminadab ꝛ iesbaal. Filius aũt ionathã miribaal: ꝛ miribaal genuit micha. Porro filij micha: phitõ et melech ꝛ thara ꝛ ahaz. Ahaz aũt genuit iara: ꝛ iara genuit alamath ꝛ azmotht ꝛ zamri. Zãri aũt genuit mosa: mosa xͦo genuit baana cuius filius raphaia genuit elasa: de quo ortus est asel. Porro asel sex filios habuit his nominibus: ezricam: bochru hismael saria obdia anan: hi filij asel.

X

(A) (1. Re. 31. b)

Philistijm aũt pugnabãt contra isrł̃ fugerũtq; filij israel palestinos ꝛ ceciderũt vulnerati i mõte gelboe. Cunq; appropinq̃ssent philistei ꝑsequẽtes saul ꝛ filos eiꝰ: ꝑcusserũt ionathã ꝛ aminadab ꝛ melchisue filios saul. Et aggrauatũ est preliũ cõtra saul: iuenerũtq; eũ sagittarij ꝛ vulnerauerũt iaculis. Et dixit saul ad armigerũ suũ. (Iudi. 9. g) (1. Re. 31. b) Euagina gladiũ tuũ ꝛ interfice me: ne forte veniãt incircũcisi isti ꝛ illudãt mihi. (B) Noluit aũt armiger eiꝰ hoc facere timore ꝑterritus. Arripuit ɡ̃ saul ensem. ꝛ irruit i eũ. Qđ cũ vidisset armiger eiꝰ videlicet mortuũ esse saul: irruit etiã ipse in gladiũ suũ ꝛ mortuꝰ est. Interijt ɡ̃ saul ꝛ tres filij eiꝰ: et oĩs domꝰ illiꝰ pariter cõcidit. Qđ cum vidissent viri isrł̃ qui habitabãt in campestribꝰ: fugerũt: ꝛ saul ꝛ filijs eiꝰ mortuis: dereliquerũt vrbes suas ꝛ huc illucq; dispsi sũt: venerũtq; philistijm et habitauerunt in eis. (C) Die igitur altero detrahẽtes philistijm spolia cesoꝝ: iuenerũt saul ꝛ filios eius iacẽtes i mõte gelboe. Cũq; spoliassent eũ ꝛ amputassent caput armisq; nudassent: miserũt i terrã suã: vt circũferrent ꝛ ostenderent idoloꝝ tẽplis ꝛ pp̃lis. Arma aũt eius cõsecrauerũt in phano dei sui:

D et corpus affixerũt ĩ tẽplo dagon. Hoc
cuȝ audiſſent viri iabes galaad: oĩa .ſ. q̄
philiſtĳm fecerãt ſup̱ ſaul: cõſurrexerũt
ſinguli viroꝝ fortiũ: et tulerũt caduera
ſaul ⁊ filiorũ eiꝰ: attulerũtq̄ ea ĩ iabes
⁊ ſepelierũt oſſa eorũ ſubter quercũ que
erat ĩ iabes: ⁊ ieiunauerũt ſeptẽ diebꝰ.
Mortuꝰ eſt ḡ ſaul ꝓpter iniq̄tates ſuas:
eo ꝙ p̄uaricatꝰ ſit mãdatũ dñi qđ p̄ce-
perat: et nõ cuſtodierit illđ: ſȝ inſup̱ etiã
phitoniſſam cõſulerit. nec ſperauerit in
dño ꝓpter qđ interfecit eũ: et trãſtulit
regnũ eiꝰ ad dauid filiũ iſai. XI

A — 2. Re. 5. a

C Ongregatꝰ eſt igiť oĩs iſrael ad
dauid in hebrõ dicẽs: Os tuum
ſumꝰ: ⁊ caro tua. Heri q̄ȝ: ⁊ nudi
uſtertiꝰ cũ adhuc regnaret ſaul: tu eras
qui educebas et introducebas iſrľ. Ti-
bi eñ dixit dñs deꝰ tuus. Tu paſces po
pulũ meũ iſrľ: ⁊ tu eris princeps ſup̱ eũ.
Venerũt ergo oẽs maiores natu iſrľ ad
regẽ in hebrõ: ⁊ inĳt dauid cũ eis fedꝰ
corã dño. Unxerũtq̄ eũ regẽ ſup̱ iſrľ iu
xta ſermonẽ dñi quẽ locutꝰ eſt in manu
ſamuel. Abĳt quoq̄ dauid ⁊ oĩs iſrľ in
hierľm. Hec eſt iebus: vbi erant iebuſei
habitatores terrre. Dixerũtq̄ q̄ habita-
bant in iebus ad dauid. Nõ ingredieriſ
B huc. Porro dauid cepit arcẽ ſion q̄ eſt
ciuitas dauid. Dixitq̄: Oĩs q̄ p̱cuſſerit
iebuſeum imprimis: erit pẽceps ⁊ dux.
Aſcẽdit igiť primꝰ ioab filius ſaruie: ⁊
factꝰ eſt princeps. Habitauit aũt dauid
in arce: ⁊ idcirco appellata ẽ ciuitas da
uid. Edificauitq̄ vrbẽ ĩ circũitu a mel
lo vſq̄ ad gyrũ. Joab autẽ reliqua vr-
bis extruxit. Proficiebatq̄ dauid va-
dens ⁊ creſcẽs: et dñs exercituũ erat cũ
eo. Hi principes virorũ fortiuȝ dauid q̄
adiuuerũt eũ vt rex fieret ſup̱ oẽm iſrľ
iuxta vbũ dñi qđ locutꝰ ẽ ad iſrľ: ⁊ iſte
numerꝰ robuſtorũ dauid. Jeſbaan filiꝰ
C ahamoni: pẽceps iter trigĩta. Jſte leua-
uit haſtã ſuã ſup̱ trecẽtos vulneratos
vna vice. Et poſt eũ eleazar filiꝰ patrui
eiꝰ ahoites: qui erat inter tres potentes
Jſte fuit cũ dauid ĩ aphec dñi qñ phili-
ſtĳm cõgregati ſũt ad locũ illũ in p̄liũ.
Et erat ager regionis illiꝰ plenꝰ hordeo
fugeratq̄ pplľs a facie philiſtinorum.
Hi ſteterũt in medio agri: et defenderũt
eum. Cumq̄ p̱cuſſiſſent philiſteos dedit
dñs ſalutẽ magnã pplľo ſuo. Deſcende-
runt aũt tres de triginta principibꝰ ad
petrã ĩ qua erat dauid ad ſpelũcã odol-
lam: qñ philiſtĳm fuerãt caſtrametati ĩ

valle raphaim. Porro dauid erat in p̄ſi D
dio: ⁊ ſtatio philiſtinorũ in bethleẽ. De
ſiderauit igiť dauid aquã et dixit: O ſi — 2. Re. 23. c
quis daret mihi aquã de ciſterna beth-
leem: q̄ eſt in porta. Tres ḡ iſti p̱ media
caſtra philiſtinoruȝ p̱rexerunt ⁊ hauſe-
runt aquã de ciſterna bethleem q̄ erat
in porta ⁊ attulerũt ad vt biberet: q̄ no
luit ſȝ magiſ libauit illã dño dicẽs: Ab-
ſit vt in cõſpectu dei mei hoc faciam: ⁊
ſanguinẽ virorũ iſtorũ bibã: q2 in p̱icu-
lo aĩaꝝ ſuarũ attulerũt mihi aquã. Et
ob hãc cauſam noluit bibere. Hec fece-
runt tres robuſtiſſimi. Abiſai q̄ȝ frater E
ioab: ipſe erat princeps triũ: ⁊ ipſe leua-
uit haſtã ſuã ꝯtra trecẽtos vulneratos:
⁊ ipſe erat inť tres noĩatiſſimꝰ: iter tres
ſecũdus: inclytꝰ ⁊ pẽceps eoꝝ. Uerũtñ
vſq̄ ad tres primos nõ p̱uenerat. Ba-
naia filiꝰ ioiade viri robuſtiſſimi q̄ mul
ta op̱ p̱petrarat de capſeel: ipſe p̱cuſſit
duos ariel moab. Et ipſe deſcẽdit ⁊ in-
terfecit leonẽ in media ciſterna tp̱e ni-
uis: ⁊ ipſe p̱cuſſit virũ egyptiũ cuiꝰ ſta-
tura erat quinq̄ cubitoꝝ: ⁊ hẽbat lan-
ceã vt liciatoriũ texẽtiũ. Deſcẽdit igiť
ad eũ cũ virga: ⁊ rapuit haſtã quã tene- F
bat manu: ⁊ interfecit eũ haſta ſua. Hec
fecit banaia filiꝰ ioiade: q̄ erat iter tres
robuſtos noĩatiſſimꝰ: inter triginta pri
mus. Uerũtñ ad tres vſq̄ nõ p̱uenerat
Poſuit aũt eũ dauid ad auriculã ſuaȝ.
Porro fortiſſimi viri in exercitu: aſahel
frater ioab: ⁊ elcanã filiꝰ patrui eius de
bethleẽ: ſammoth arodites: helles polo
nites: hiras filius acces thecuites abie
zer anatothites: ſobochai vſatites ilai
ahotites: marai netophatites heleth fi-
lius baana netophatites ethai filius ri
bai de gabaath filioꝝ beĩamin banaia
pharathonites: hurai de torrente gaaȝ
abiel arabathites: azmoth bauranites
eliaba ſalabonites: filĳ aſſen gezonites. G
ionathã filius ſaie ararithes: ahiã filiꝰ
achar ararithes eliphal filius vr: epher
meherathites: ahia phellonites ezro car
melites: naarai filiꝰ azbi iohel frater na
thã: mibaar filius agarai: ſelech ãmoni-
tes: naarai berothithes armiger ioab fi
lĳ ſaruie: hiras iethreꝰ: iareb iethreꝰ vri
as etheꝰ: zabab filius ooli: adyna filius
ſechar rubenites: pẽceps rubenitarũ: ⁊
cũ eo triginta: haanan filius macha: et
ioſaphat mathanites: ozias aſtarothi-
tes: ſemma ⁊ iahihel filĳ hothã araori-
tes: iedihel filiꝰ zamri ⁊ ioha frater eius

thoſaites:helihel mahumites :ꝛ ieribai ꝛ ioſoia filij elnaem:ꝛ iethma moabites elihel ꝛ obed ꝛ iaſihel ꝺ moſobia. XII

A

Hij ꝗꝫ venerūt ad dauid i ſiſelech cū adhuc fugeret ſaul filiū cis ꝗ erāt fortiſſimi et egregij pugnatores tendētes arcū et vtraqꝫ manu fūdis ſaxa iaciētes:ꝛ dirigentes ſagittas. De frib⁹ſaul ex tribu beniami. Prīceps abiezer ꝛ ioaas filij ſamaa:gabaathites ꝛ iaſihel ꝛ phalleth filij azmoth ꝛ baracha ꝛ iehu anathotites :ſamaias ꝗꝫ gabaonites:fortiſſim⁹iter trigita:ꝛ ſup trigīta:hieremias.ꝛ hiezihel ꝛ aohānā ꝛ iezabad gaderothites et luzai et hierimut et baalia ꝛ ſamaria ꝛ ſaphacia araphites. Helcana ꝛ ieſia ꝛ azarahel ꝛ ioezer ꝛ ieſbaā de caretm:ioela quoqꝫ ꝛ zabadia filij iorōā de gedor.

B

Sed et ꝺ gaddi trāſfugerūt ad dauid cū lateret i deſerto viri robuſtiſſimi ꝛ pugnatores optimi:tenētes clypeū ꝛ haſtā. Facies eorꝫ ꝗſi facies leonis:ꝛ veloces ꝗſi capree in mōtib⁹. Ezer princeps:abdias ſecūdus eliab terti⁹:maſmana quart⁹hieremias ꝗnt⁹:ethi ſext⁹:eliel ſeptim⁹:iohannan octau⁹helzebad non⁹:hieremias decim⁹ bachanai vndecimus. Hi de filijs gad: prīceps exercit⁹. Nouiſſim⁹ centū milibus ꝑerat:et maxim⁹ mille : iſti ſūt qui trāſierūt iordanē mēſe primo qñ inundare ꝯſueuit ſup ripas ſuas:ꝛ oēs fugauerūt ꝗ morabanꝫ in vallib⁹ ad orientalem plagā ꝛ occidētalē.

C

Uenerūt autē ꝛ de beniamin et de iuda ad ꝑſidiū in quo morabaꝫ dauid. Egreſſuſqꝫ ē dauid abuiā eis ꝛ ait: Si pacifice veniſtis ad me: vt auxiliemi mihi:cor meū iūgaꝫ vobis Si autē inſidiami mihi ꝓ aduerſarijs meis cū ego iniqtatē in manib⁹ nō habeam videat de⁹ patrū nr̄orū ꝛ iudicet. Spūs ꝟo dñi iduit abiſai prīcipē inter trigita ꝛ ait: Tui ſum⁹o dauid:ꝛ tecū fili iſai: Pax pax tibi:ꝛ pax adiutorib⁹tuis. Te eñ adiuuat de⁹ tu⁹. Suſcepit ꝰ eos dauid:ꝛ conſtituit prīcipes turme. Porro ꝺ manaſſe trāſfugerūt ad dauid qñ veniebat cuꝫ philiſthijm adūſus ſaul vt pugnaret ꝛ nō dimicauit cū eis:qꝛ iinito ꝯſilio remiſerūt eū prīcipes philiſthinorum dicētes: Periculo capitis nr̄i reuertetur ad dñm ſuū ſaul.

D

1.Re.29.b.

Qñ igiꝫ reūſus eā in ſicelech trāſfugerūt ad eū de manaſſe ednas ꝛ iozabab ꝛ iedihel ꝛ michael ꝛ ednas ꝛ iozabath ꝛ heliu ꝛ ſalathi: prīcipes militū in manaſſe. Hi ꝑbuerūt auxiliū dauid adūſus latrūculos. Oēs eñ erāt viri fortiſſimi:ꝛ facti ſūt principes i exercitu. Sꝫ ꝛ ꝑ ſingulos dies veniebāt ad dauid:ad auxiliandū ei:vſqꝫ dū fieret grādis nūer⁹ ꝗſi exercit⁹ dei. Iſte ꝗꝫ ē nūer⁹ prīcipū exercit⁹ꝗ venerūt ad dauid cū eſſet i hebrō:vt trāſferrent regnū ſaul ad eū iuxta ꝟbū dñi. Filij iuda portātes clypeū ꝛ haſtā:ſex milia octingēti expediti ad ꝑliū.

E

De filijs ſymeon virorū fortiſſimorū ad pugnāduꝫ ſeptem mila centuꝫ. De filijs leui:ꝗttuor milia ſexcēti. Ioiada ꝗꝫ prīceps de ſtirpe aaron :ꝛ cū eo tria milia ſeptingenti Sadoch etiā puer egregie indolis ꝛ domus pr̄is ei⁹ principes vigintiduo. De filijs aūt beniamin frib⁹ſaul tria milia Magna eñ pars eorū adhuc ſequebaꝫ domū ſaul. Porro de filijs ephraim viginti milia octingēti:fortiſſimi robore: viri nomiati in cognatiōib⁹ ſuis. Et ex dimidia tribu manaſſe decē ꝛ octo milia:ſinguli ꝑ noīa ſua :venerūt vt cōſtituerēt regē dauid.

F

De filijs ꝗꝫ yſachar viri eruditi qui nouerāt ſigula tēꝑa ad ꝑcipiendū ꝗd facere deberet iſrꝉ principes ducēti. Oīs aūt reliqua trib⁹:eoruꝫ cōſiliū ſequebaꝫ. Porro de zabulon qui egrediebanꝫ ad preliū ſtabāt in acie inſtructi armis bellicis :quiquagita milia venerūt in auxiliū nō in corde duplici. Et de neptalim principes mille ꝛ cū eis inſtructi clypeo ꝛ haſta:triginta ꝛ ſeptē milia. De dan etiā ꝑparati ad preliū vigintiocto milia ſexcēti. Et de aſer egrediētes ad pugnā ꝛ i acie ꝓuocātes:quadraginta milia. Trans iordanē aūt de filijs ruben ꝛ ꝺ gad ꝛ dimidia ꝑte trib⁹ manaſſe :inſtructi armis bellicis centū vigiti milia.

G

Oēs iſti viri bellatores expediti ad pugnandū corde ꝑfecto venerunt in hebron: vt cōſtituerēt regem dauid ſup vniuerſum iſrꝉ. Sed ꝛ oēs reliꝗ ex iſrꝉ vno corde erāt vt rex fieret dauid :fuerūtqꝫ ibi apud dauid trib⁹ diebus comedētes ꝛ bibētes. Preꝑauerāt eñ eis fratres ſui. Sed ꝛ qui iuxta eos erant vſqꝫ yſachar ꝛ zabulon et neptalim : afferebāt panes i aſinis ꝛ camelis et mulis ꝛ bob⁹ ad veſcēdū:farinā palatas:vuāpaſſam:vinū:oleū:boues arietes:ad oēm copiā. Gaudiū quippe erat in iſrael. XIII

A

Iniit aūt cōſiliū dauid cum tribunis et cēturionib⁹ et vniuerſis principib⁹ :et ait ad oēm ce-

tuȝ israel. Si placet vobis ⁊ a dn̄o deo nr̄o egredie͛ sermo quē loquor: mittamus ad fratres nr̄os reliquos i vniuersas regiones israel: ⁊ ad sacerdotes et leuitas qui habitāt in suburbanis vrbium: vt cōgregen͛ ad nos ⁊ reducamus B arcam dei nr̄i ad nos. Nō em̄ requisiuimus eam in diebꝰ saul? Et respōdit vniuersa multitudo vt ita fieret. Placuerat em̄ sermo omni ppl'o. Cōgregauit ergo dauid cunctū isrl' a syor egypti: vsqꝫ dū ingrediaris emath: vt adduceret arcam dei de cariathiarim. Et ascendit dauid ⁊ oīs vir israel ad collē cariathiarim q̄ est in iuda vt afferret inde arcā dn̄i dei C sedentis super cherubin vbi inuocatuȝ est nomen eius. Imposueruntqꝫ arcam dei sup plaustrum nouū de domo aminadab. Oza autē ⁊ fratres eiꝰ minabāt plaustrū. Porro dauid ⁊ vniuersus isrl' ludebāt coram deo omni virtute: in cāticis et i citharis ⁊ psalterijs et tympanis ⁊ cymbalis ⁊ tubis. Cum autē peruenissent ad aream chidon: tetēdit oza manū suā vt sustentaret arcā: bos quippe lasciuiens paululū inclinauerat eā. Iratus ē itaqꝫ dn̄s cōtra ozam: ⁊ pcussit eū eo ꝙ tetigisset arcam: et mortuꝰ est ibi D corā dn̄o. Cōtristatꝰqꝫ est dauid eo ꝙ diuisisset dn̄s ozā vocauitqꝫ locū illū: diuisio ozee vsqꝫ in presentē diem. Et timuit deū tunc tp̄is dicens: Quō possuȝ ad me introducere arcā dei? Et ob hāc causam non adduxit eam ad se: hoc est in ciuitatē dauid: sed auertit in domū obededom gethei. Mānsit ergo arca dei in domo obededom tribus mensibꝰ: et benedixit dn̄s domui eius et oībꝰ que habebat.

2.Re.6.a

XIIII

2.Re.5.b

A Misit quoqꝫ hirā rex tyri nuncios ad dauid: et ligna cedrina ⁊ artifices parietū lignorūqꝫ: vt edificarent ei domū. Cognouitqꝫ dauid eo ꝙ cōfirmasset eū dn̄s in regē sup israel ⁊ subleuatū est regnū suum sup populū eius israel. Accepit quoqꝫ dauid alias vxores in hierusalē: genuitqꝫ filios ⁊ filias. Et hec noīa coꝝ q̄ nati sūt ei i hierusalē. B Samma ⁊ sobab nathan ⁊ salomon iebar et elisu ⁊ eliphalech: noga quoqꝫ ⁊ napheg ⁊ iaphie elisama ⁊ baliada ⁊ eliphaleth. Audiētes aūt philistijm eo ꝙ vnctꝰ esset dauid i regē sup vniūsum isrl': ascēderūt oēs vt quererent eū. Quod cum audisset dauid egressus est obuiaȝ eis. Porro philistijm venientes diffusi sunt in valle raphaim. Consuluitqꝫ dauid dn̄m dicēs: Si ascendā ad philisteos: ⁊ si trades eos in manu mea. Et dixit ei dn̄s. Ascende: ⁊ tradam eos i manu tua. Cūqꝫ illi ascēdissent in baalpharasim: pcussit eos ibi dauid ⁊ dixit: Diuisit deus inimicos meos p manū meā sicut diuidun͛ aque: ⁊ idcirco vocatū ē nomen illiꝰ loci baalpharasim. Dereliquerūtqꝫ ibi deos suos: quos dauid iussit exuri alia etiā vice philistijm irruerūt: ⁊ diffusi sunt in valle. Cōsuluitqꝫ rursum dauid deum: ⁊ dixit ei deus. Nō ascendas post eos recede ab eis ⁊ venies cōtra illos ex aduerso pirorū. Cumqꝫ audieris sonitū gradientis in cacumīe pirorum: tūc egredieris ad bellū. Egressus est em̄ deꝰ ante te vt pcutiat castra philistijm. Fecit ergo dauid sicut p̄ceperat ei deus: ⁊ pcussit castra philistinorū de gabaon vsqꝫ gazera. Diuulgatūqꝫ est nomen dauid in vniuersis regionibus: et dn̄s dedit pauorē eius sup oēs gentes.

C

D

XV

A Fecit quoqꝫ sibi domos in ciuitate dauid ⁊ edificauit locū arce dei: tetēditqꝫ ei tabernaculum. Tūc dixit dauid. Illicitum est vt a quocunqꝫ porte͛ arca dei: nisi a leuitis quos elegit dn̄s ad portādū eā: ⁊ ad ministrādū sibi vsqꝫ in eternū. Cōgregauitqꝫ vniūsum isrl' in hierusaleȝ: vt auferre͛ arca dei in locū suū quē p̄parauerat ei: nec nō ⁊ filios aaron ⁊ leuitas. De filijs caath: vriel princeps fuit ⁊ frēs eiꝰ ducēti viginti. De filijs merari: asaia pīceps et frēs eiꝰ ducēti trigīta. De filijs gerson: iohel pīceps ⁊ frēs eiꝰ cētū trigīta. De filijs elisaphā: semeias princeps ⁊ frēs eiꝰ ducēti. De filijs hebrō: elihel pīceps ⁊ frēs eiꝰ octogīta. De filijs ozihel: aminadab pīceps et frēs eiꝰ cētū duodecī. Vocauitqꝫ dauid sadoch ⁊ abiathar sacerdotes et leuitas: vriel asaiā iohel semeiā elihel ⁊ aminadab: ⁊ dixit ad eos: B Vos q̄ estis pīcipes familiaꝝ leuiticarū scificamini cū fribus vr̄is: ⁊ afferte arcam dn̄i dei israel ad locū qui ei p̄paratꝰ est ne vt a pīcipio qr nō eratis p̄ntes pcussit nos dn̄s: sic ⁊ nūc fiat: illicitū quod nobis agētibꝰ. Sanctificati sūt ergo sacerdotes ⁊ leuite vt portarēt arcā dn̄i dei isrl' Et tulerunt filij leui arcā dei sicut p̄ceperat moyses iuxta v̄bū dn̄i humeris suis i vectibꝰ. Dixitqꝫ dauid pīcipibꝰ leuitaꝝ: vt ꝯstituerēt de fribꝰ suis cātores in organis musicoꝝ: nablis videlicet et

lyris ⁊ cymbalis: vt resonarēt i excelsis sonitꝰ leticie. Cōstituerūtq̃ leuitas hemā filiū iohel: ⁊ de frībꝰ eiꝰ asaph filiuȝ barachie: de filijs vero merari frībꝰ eoꝝ. ethan filiū chasaie ⁊ cū eis frēs eoꝝ. In secūdo ordine zachariā ⁊ ben ⁊ iazihel ⁊ semiramoth ⁊ iehihel ⁊ ani: eliab et banaiam ⁊ maasiā ⁊ mathathiā ⁊ eliphalu ⁊ maceniā ⁊ obededom ⁊ iehihel ianitores.

C Porro cantores hemā: asaph et ethan in cymbalꝭ eneis concrepātes. Zacharias aūt ⁊ ozihel ⁊ semiramoth ⁊ iahihel ⁊ ani eliab ⁊ maasias ⁊ banaias i nablis arcana cātabāt. Porro mathathias ⁊ eliphalu ⁊ macenias ⁊ obededō ⁊ iehihel ⁊ ozaziu in cytharis ꝓ octaua canebāt epinichion. Chonenias autem princeps leuitaꝝ ꝓphetie ꝑerat: ⁊ ad ꝑcinendā melodiā. Erat q̇ppe valde sapiens. Et barachias et helcana ianitores arce. Porro sebenias ⁊ iosaphat et nathanael et amasai et zacharias ⁊ banaias ⁊ eliezer sacerdotes clangebāt tubis corā arca dei: ⁊ obededom et ahias erāt ianitores arce.

D Igiꝉ dauid ⁊ oēs maiores natu isrꝉ et tribuni: ierāt ad deportādaȝ arcā federꝭ dñi de domo obededom cū leticia. Cūq̃ adiuuisset deꝰ leuitas q̇ portabant arcam federꝭ dñi: imolabanꝉ septem tauri et septē arietes. *2. Re. 6. c* Porro dauid erat indutꝰ stola byssina: ⁊ vniuerse leuite q̇ portabāt arcā federis cantoresq̃ et chonenias princeps ꝓphetie inter cantores. Dauid autem indutꝰ erat ephot lineo. *1. Pa. 29. f.* Uniuersusq̃ israel deducebāt arcā federis dñi in iubilo et sonitu buccine ⁊ tubis ⁊ cymbalis ⁊ nablis et citharis cōcrepātes. Cūq̃ ꝑuenisset arca federis dñi vsq̃ ad ciuitatem dauid: michol filia saul ꝓspiciēs ꝑ fenestrā vidit regē dauid saltantē atq̃ ludenteȝ et despexit eū in corde suo.

XVI

A a Ttulerūt igiꝉ arcā dei ⁊ ꝯstituerūt eā in medio tabernaculi qd̄ tetenderat ei dauid: ⁊ obtulerūt holocausta et pacifica corā deo. Cunq̃ cōplesset dauid offerēs holocausta ⁊ pacifica: bñdixitq̃ pplo in noie dñi: ⁊ diuisit vniuersis ꝑ singulos a viro vsq̃ ad mulierē tortā panis: ⁊ partē asse carnis bubale: ⁊ frixā oleo similā. Constituitq̃ corā arca dñi de leuitꝭ qui ministrarent ⁊ recordarenꝉ opeꝝ eiꝰ: et glorificarent atq̃ laudarēt dñm deū isrꝉ: asaph principem ⁊ secūdū eius zachariā. Porro iahihel et semiramoth: ⁊ iehihel ⁊ mathathiam ⁊ eliab et banaiā ⁊ obededom: iehihel sup organa psalterij ⁊ lyras: asaph autē vt in cymbalis ꝑsonaret: banaiam vero et azihel sacerdotes: canere tuba iugiter corā arca federis dñi.

B In illo die fecit dauid principem ad ꝯfitendū dño asaph ⁊ frēs eiꝰ. *Ps. 104. Esa. 12. b* Cōfitemini dño ⁊ inuocate nomen eiꝰ: notas facite in populis adinuentiones eiꝰ. Cantate ei ⁊ psallite ei ⁊ narrate oīa mirabilia eius: laudate nomē sanctū eiꝰ: leteꝉ cor q̄rētiū dñm. Querite dñm et virtutē eiꝰ: q̄rite facieȝ eius semꝑ. Recordamini mirabiliū eiꝰ que fecit: signorū illius et iudicioꝝ oris eius. Semen isrꝉ serui eiꝰ: filij iacob electi eius. Ipse dñs deꝰ noster: in vniuersa terra iudicia eiꝰ. Recordamini i sempiternū pacti eius: sermonis quē precepit in mille generatiōes. Quem pepigit cū abraam: ⁊ iuramēti illiꝰ cū ysaac. Et ꝯstituit illud iacob in ꝓceptū: ⁊ israel in pactū sempiternū: dicēs: Tibi dabo terrā chanaan: funiculum hereditatis vr̄e. Cū eēnt pauci nūero parui ⁊ coloni eiꝰ. Et transierūt de gente in gentē: ⁊ de regno ad pplm alteꝝ. Non dimisit quēq̃ calūniari eos: sed increpauit pro eis reges. *Ps. 104.* Nolite tangere christos meos et in ꝓphetis meis nolite malignari.

C *Ps. 95.* Cantate dño oīs terra: annūciate ex die in diē salutare eius. Narrate in gētibꝰ gloriaȝ eius: ⁊ in cunctis pplis mirabilia eius. Quia magnꝰ dñs ⁊ laudabilis nimis: ⁊ horribilis suꝑ oēs deos. Oēs enī dij populoꝝ idola: dñs aūt celos fecit. *Ps. 95.* Confessio ⁊ magnificentia corā eo: fortitudo ⁊ gaudiū in loco eiꝰ. Afferte dño familie pplorū: afferte dño gloriā ⁊ imperiū: date dño gloriā noī eiꝰ. Leuate sacrificiū ⁊ venite in ꝯspectu eius: et adorate dñm i decore scō. Cōmoueaꝉ a facie eiꝰ omis terra: ipē enī fūdauit orbē imobilē. Leteꝉ celi et exultet terra: ⁊ dicāt in nationibꝰ: dñs regnauit. Tonet mare ⁊ plenitudo eiꝰ: exultent agri ⁊ omia q̄ in eis sunt. *Ps. 95* Tūc laudabūt ligna saltꝰ corā domino: q̄ venit iudicare terraȝ. Cōfitemī dño q̄m bonꝰ: q̄m in eternū miscdia eiꝰ Et dicite: salua nos deus saluator nr̄: ⁊ ꝯgrega nos ⁊ erue de gētibꝰ: vt confiteamur noī scō tuo: ⁊ exultemꝰ in carmibꝰ tuis.

D Bñdictꝰ dñs deꝰ isrꝉ ab eterno vsq̃ in eternū: et dicat omis pplus amen et hymnū deo. Dereliquit itaq̃ ibi coram arca federis dñi asaph ⁊ fratres eius: vt ministrarēt i ꝯspectu arce iugiter ꝑ sin-

gulos dies ⁊ vices suas. Porro obede-
dom ⁊ frēs eius sexagintaocto ⁊ obede- D
dom filiū ydithun ⁊ oza ꝯstituit ianito
res. Sadoch aūt sacerdotē et frēs ei⁹ sa
cerdotes corā tabernacl̄o dn̄i in excelso
qḋ erat in gabaon: vt offerrēt holocau-
sta dn̄o sup altare holocaustomat] iugi
ter mane ⁊ vespe: iuxta oīa q̄ scripta sūt
in lege dn̄i quā p̄cepit israeli. Et p⁹ eū:
heman ⁊ ydithun ⁊ reliq̄s electos: vnū-
quēq; vocabulo suo ad confitendū dn̄o
qm̄ in eternū miscd̄ia ei⁹. Heman q̄z et
ydithun canētes tuba ⁊ quatiētes cym
bala ⁊ oīa musicoꝝ organa ad canēdū
dn̄o. Filios aūt ydithun fecit esse porta
rios. Reuersusq; est oīs ppl̄s in domū su
az: ⁊ dauid vt bn̄diceret etiā domui sue.

A | 2.Re.7.a | b — Um aūt habitaret da- XVII
uid in domo sua: dixit ad nathā
ꝓphetam. Ecce ego habito i do-
mo cedrina: arca aūt feder] dn̄i sub pel-
libus est. Et ait nathan ad dauid: Om-
nia q̄ in corde tuo sūt fac: dn̄s eni tecū
est. Igiẗ nocte illa fact⁹ est s̄mo dn̄i ad
1.28.a. nathan dicēs: Uade ⁊ loq̄re dauid ser-
uo meo. Hec dicit dn̄s. Non edificabis
tu mihi domū ad habitādū. Neq; enim
mansi in domo ex eo tpe quo eduxi isra
el de terra egypti vsq; ad diē hāc: sed fui
semp mutās loca tabernacl̄i: ⁊ in tento
rio manēs cū oī isrl̄. Nūq̄d locut⁹ sū sal
tem vni iudicū isrl̄ q̄b⁹ p̄cepam: vt pa-
scerēt ppl̄m meū: ⁊ dixi q̄re nō edificasti
mihi domū cedrinā? Nūc itaq; sic loq̄-
ris ad seruū meū dauid. Hec dicit domi
B nus exercituū. Ego tuli te cū in pascuis
seq̄reris gregē vt esses dux ppl̄i mei isrl̄
⁊ fui tecū quocunq; perexisti: ⁊ interfeci
oēs inimicos tuos coram te: feciq; tibi
nomē q̄si vni⁹ magnoꝝ q̄ celebranẗ in
terra. Et dedi locū ppl̄o meo isrl̄. Plan-
tabiẗ ⁊ habitabit in eo ⁊ vltra non cō-
mouebiẗ: nec filij iniq̄tat] atterent eos
sicut a principio: ex dieb⁹ q̄b⁹ dedi iudi
ces ppl̄o meo isrl̄: et hūiliaui vniuersos
inimicos tuos. Annūcio q̄ tibi q̄ edifi-
catur⁹ sit tibi dn̄s domū. Cūq; impleue
ris dies tuos vt vadas ad p̄res tuos su
C scitabo semē tuū post te qḋ erit de filijs
1.28.b. tuis: ⁊ stabiliā regnū ei⁹. Ip̄e edificabit
Hebre.1.b mihi domū: et firmabo soliū ei⁹ vsq; in
eternū. Ego ero ei in p̄rem: ⁊ ip̄e erit mi
hi in filiū: ⁊ miscd̄iam meā nō auferam
ab eo sicut abstuli ab eo q̄ āñ te fuit. Et
statuā eū in domo mea: ⁊ in regno meo
vsq; in sempiternū: ⁊ thron⁹ ei⁹ erit fir-
missim⁹ in ppetuū. Iuxta oīa v̄ba hec
⁊ iuxta vniuersam visionē istā: sic locu-
tus ē nathā ad dauid. Cūq; venisset rex
dauid ⁊ sedisset corā dn̄o: dixit: Quis ego
sum dn̄e de⁹ ⁊ q̄ domus mea: vt p̄stares
mihi talia? Sed ⁊ hoc parū visū est in cō
spectu tuo. Ideoq; locut⁹ es sup domū
serui tui etiā in futurū: ⁊ fecisti me spe-
ctabilē sup oēs hoīes. Dn̄e de⁹ me⁹ q̄d
vltra addere pōt dauid cū ita glorifica-
ueris seruū tuū: ⁊ cognouer] eū? Dn̄e ꝓ
pter famulū tuū iuxta cor tuū fecisti om
nē magnificētiā hāc: ⁊ nota esse voluisti
vniūsa magnalia. Dn̄e nō est sil̄is tui: ⁊
nō est ali⁹ de⁹ absq; te ex oīb⁹ q̄s audiui D
mus aurib⁹ nr̄is. Quis eni est ali⁹ vt po
pul⁹ tu⁹ isrl̄: gens vna i terra ad quā p-
rexit de⁹ vt liberaret ⁊ faceret ppl̄m sibi:
⁊ magnitudine sua atq; terrorib⁹ eijce-
ret natiōes a facie ei⁹ quē de egypto li-
berarat? Et posuisti ppl̄m tuū isrl̄ tibi i
ppl̄m vsq; in eternū: ⁊ tu dn̄e factus es
de⁹ ei⁹. Nūc igiẗ dn̄e sermo quē locut⁹
es famulo tuo ⁊ sup domū ei⁹: ꝯfirmeẗ
in ppetuū: ⁊ fac sicut locut⁹ es: pmane-
atq; ⁊ magnificeẗ nomē tuū vsq; i sem
piternū: ⁊ dicaẗ: dn̄s exercituū de⁹ isra-
el: ⁊ dom⁹ dauid serui ei⁹ pmanens corā
eo. Tu eni dn̄e de⁹ meus reuelasti auri-
culā serui tui vt edificares ei domum: ⁊
idcirco inuenit seru⁹ tuus fiduciā vt o-
ret corā te. Nūc ergo dn̄e tu es de⁹ ⁊ lo-
cut⁹ es ad seruū tuū tanta bn̄ficia: et ce
pisti bn̄dicere domui serui tui vt sit sem
per corā te. Te eni dn̄e benedicente be-
nedicta erit in ppetuū. XVIII A

f — Actū ē aūt p⁹ hec vt pcuteret da 2.Regū.8.a
uid philistījm ⁊ hūiliaret eos: et
tolleret geth ⁊ filias eius de manū phili-
stījm pcuteretq; moab ⁊ fierēt moabite
s̄ui dauid: offerētes ei mūera. Eo tpe p
cussit dauid etiā adadezer regē soba re-
giōis emath qn̄ perexit vt dilataret ipiū
suū vsq; ad flumē eufraten. Cepit q̄ da-
uid mille q̄drigas ei⁹ ⁊ septē milia equi
tū ac viginti milia viroꝝ peditū. Sub-
neruauitq; oēs oēs equos curruū: excep- B
ceptis centū quadrigis q̄s reseruauit si
bi. Superuenit aūt syrus damascenus vt
auxiliū p̄beret adadezer regi soba. Sed
⁊ huius pcussit dauid vigintiduo milia
viroꝝ. Et posuit milites i damasco: vt
syria quoq; seruiret sibi ⁊ offerret mu-
nera. Adiuuitq; eū dn̄s in cūctis ad q̄
perrexerat. Tulit quoq; dauid pharetras
aureas quas habuerāt serui adadezer: ⁊

attulit eas in hierl̄m: necnō de thebath
ꝛ chun vrbib⁹ adadezer eris plurimū:
de quo fecit salomon mare eneū ꝛ colū-
C nas ꝛ vasa enea. Qđ cum audisset thou
rex emath: ꝑcussisse videlicet dauid om
nē exercitum adadezer regis soba: misit
adurā filiū suū ad regē dauid: vt postu-
laret ab eo pacē ꝛ cōgratularet̄ ei eo ꝙ
ꝑcussisset ꝛ expugnasset adadezer. Adū-
sarius quippe erat thou adadezer. Sed
ꝛ oīa vasa aurea ꝛ argentea ꝛ enea ꝯse-
crauit dauid rex dn̄o: cū argento ꝛ auro
qđ tulerat ex vniuersis gentib⁹: tam de
idumea ꝛ moab ꝛ filijs āmon ꝙ̄ de phi
listijm ꝛ amelech. Abisai vero fili⁹ sar-
uie ꝑcussit edom in valle salinaꝝ decē
ꝛ octo milia: ꝛ ꝯstituit in edom p̄sidiū:
D vt seruiret idumea dauid. Saluauitqꝫ
dn̄s dauid in cūctis ad q̄ ꝓrexerat. Re-
gnauit ergo dauid suꝑ vniuersum isrl̄:
ꝛ faciebat iudiciū atqꝫ iusticiā cuncto
pplo suo. Porro ioab fili⁹ saruie erat su
per exercitū ꝛ iosaphat fili⁹ ahiluth acō
mentarijs. Sadoch aūt fili⁹ achitob et
ꝛ ahimelech fili⁹ abiethar sacerdotes: ꝛ
susa scriba. Banaias quoqꝫ fili⁹ ioiade
suꝑ legiones cerethi ꝛ felethi. Porro fi-
lij dauid primi ad manū regis. XIX

A 2.Re.10.a

a Ccidit autē vt moreret̄ naas rex
filioꝝ āmon: ꝛ regnaret anon fi-
lius ei⁹ ꝓ eo. Dixitqꝫ dauid: Fa-
ciā misc̄diam cū anon filio naas. Pre-
stitit eni mihi pr̄ ei⁹ grām. Misitqꝫ da-
uid nuncios ad ꝯsolandū eū suꝑ mortē
p̄ris sui. Qui cū ꝑuenissent in terrā fili-
orū āmon: vt ꝯsolarent̄ anon: dixerunt
principes filioꝝ āmon ad anon. Tu for
sitan putas ꝙ dauid honorꝭ causa i pa
trē tuū miserit q̄ ꝯsolarent̄ te: nec aiad-
uertis ꝙ vt explorēt ꝛ inuestigēt ꝛ scru-
tentur terrā tuā venerint ad te s̄ui ei⁹.
B Igit̄ anon pueros dauid decaluauit et
rasit: ꝛ p̄scidit tunicas eoꝝ a natib⁹ vs-
qꝫ ad pedes ꝛ dimisit eos. Qui cū abis-
sent ꝛ hoc mādassent: dauid misit in oc-
cursum eoꝝ. Grandē eni ꝯtumeliā susti
nuerūt: ꝛ p̄cepit vt manerēt in hiericho
donec cresceret barba eoꝝ: ꝛ tūc reuerte
rent̄. Uidētes aūt filij āmon ꝙ iniuriā
fecissent dauid tā anon ꝙ̄ reliqu⁹ ppls:
miserūt mille talenta argenti: vt ꝯduce
rent sibi de mesopotamia de syria maa-
cha: ꝛ de soba curr⁹ ꝛ equites. Conduxe-
rūtqꝫ trigintaduo milia curruū et regē
maacha cū pplo eius. Qui cū venissent:
castrametati sunt e regione medaba. Fi
lij q̄ꝫ āmon ꝯgregati de vrbib⁹ suis: ve-
nerūt ad bellū. Qđ cum audisset dauid:
misit ioab ꝛ oēm exercitū viroꝝ fortiū.
Egressiqꝫ filij āmon: direxerūt aciē iux-
ta portā ciuitatꝭ. Reges aūt q̄ ad auxili- C
um ei⁹ venerāt seꝑatim i agro steterūt.
Igit̄ ioab intelligens bellū ex aduerso
et post tergum ꝯtra se fieri: elegit viros
fortissimos de vniuerso isrl̄ ꝛ ꝑrexit con
tra syrū. Reliquā aūt partem ppli dedit
sub manū abisai fratrꝭ sui: ꝛ ꝑrexerūt cō-
tra filios āmon. Dixitqꝫ. Si vicerit me
syr⁹: auxilio eris mihi: si aūt suꝑauerit
te filij āmon: ero tibi in p̄sidiū. Cōforta
re ꝛ agam⁹ viriliter ꝓ pplo nr̄o: ꝛ ꝓ vr-
bib⁹ dei nr̄i. Dn̄s aūt qđ in ꝯspectu suo
bonū est faciat. Perrexit ḡ ioab et ppls
q̄ cū eo erat ꝯtra syrū ad p̄liū: ꝛ fugauit
eos. Porro filij āmon vidētes ꝙ fugissꝫ D
syrus: ip̄i q̄ꝫ fugerūt abisai frēm eius: et
ingressi sunt ciuitatē. Reuersusqꝫ ē etiā
ioab in hierl̄m. Uidēs aūt syrus ꝙ ceci
disset corā isrl̄: misit nuncios ꝛ adduxit
syrū qui erat trās fluuiū. Sophat autē
princeps militie adadezer erat dux eo-
rū. Qđ cū annunciatū esset dauid: ꝯgre-
gauit vniuersū isrl̄: ꝛ trāsiuit iordanē:
irruitqꝫ in eos ꝛ direxit ex aduerso aciē
illis ꝯtra pugnātib⁹. Fugit aūt syr⁹ isrl̄.
Et interfecit dauid de syris: septē milia
curruū ꝛ q̄draginta milia peditū: et so-
phat exercit⁹ principē. Uidētes aūt s̄ui
adadezer se ab isrl̄ esse suꝑatos: transfu-
gerūt ad dauid ꝛ seruierūt ei. Noluitqꝫ
vltra syria auxiliū p̄bere filijs āmon.

XX A 2.Re.11.a

f Actū est aūt post anni cir-
culum eo tp̄e quo solēt reges ad
bella ꝓcedere ꝯgregauit ioab ex
ercitū ꝛ robur militie: a vastauit terrā
filiorū āmon. Perrexitqꝫ ꝛ obsedit rab-
ba. Porro dauid manebat in hierusalē
qn̄ ioab ꝑcussit rabba: ꝛ destruxit eam. B
Tulit aūt dauid coronā melchon de ca 2.Re.12.g.
pite ei⁹: ꝛ inuenit in ea auri pondo talē
tū ꝛ p̄ciosissimas gēmas: fecitqꝫ sibi in-
de diadema. Manubias quoqꝫ vrbium
plurimas tulit: ppl̄m aūt qui erat in ea
eduxit: ꝛ fecit suꝑ eos tribulas: ꝛ trahas:
et ferrata carpenta trāsire: ita vt diseca-
rent̄ ꝛ cōtererent̄. Sic fecit dauid cun-
ctis vrbib⁹ filiorū ammon: et reuersus
est cum oīi pplo suo in hierusalē. Post C
hec initū est in bellū in gazer aduersum
philisteos: in quo ꝑcussit sobochai vsa-
thithes saphai de genere raphaim: ꝛ hu
miliauit eos. Aliud quoqꝫ bellū gestū

est aduersus philisteos: in q̃ ꝑcussit adeodatus filius saltus bethleemites frẽm goliath gethei: cuius haste lignum erat quasi liciatoriũ texentiuꝫ. Sed et aliud bellũ accidit in geth: in quo fuit homo longissim⁹ senos habẽs digitos: id est simul vigintiq̃ttuor: qui ⁊ ip̃e de rapha-im fuerat stirpe generatus. Hic blasphemauit isrl̃: et ꝑcussit eũ ionathan filius samaa fratris dauid. Hi sũt filij̃ raphaim in geth qui ceciderunt in manu dauid et seruorũ eius. XXI

B Onsurrexit autẽ sathan cõtra israel: ⁊ incitauit dauid vt numeraret israel. Dixitq̃ dauid ad ioab ⁊ ad principes ppl̃i. Ite ⁊ nũerate israel a bersabee vsq̃ dan et afferte mihi numerũ vt sciam. Rñditq̃ ioab: Augeat dñs ppl̃m sup̱ centuplũ q̃ sunt. Nõne dñe mi rex oẽs serui tui sunt? Quare hoc q̃rit dñs me⁹ qd̃ in pctm̃ reputetur israeli? Sed sermo reg̃ magis p̃ualuit. Egressusq̃ est ioab ⁊ circũiuit vniuersũ israel ⁊ reuersus est hierusalẽ. Deditq̃ dauid numerũ eoꝝ quos circũierat: ⁊ inuent⁹ est oĩs numer⁹ israel mille milia et centũ milia viroꝝ educentiũ gladiũ. De iuda aũt quadringẽta septuaginta milia bellatoꝝ. Nã leui ⁊ beniamin nõ numerauit: eo ꝙ inuit⁹ exequeret̃ regis imperiũ. Displicuit autẽ deo qd̃ iussum erat: ⁊ percussit israel. Dixitq̃ dauid ad deũ: peccaui nimis vt hoc facerẽ. Obsecro aufer iniquitatẽ serui tui: q̃ insipienter egi. Et locut⁹ est dñs ad gad videntem dauid dicens: Uade ⁊ loq̃re ad dauid: et dic ei. Hec dicit dñs. Trium tibi optionẽ do: vnũ qd̃ volueris elige vt faciam tibi. Cunq̃ venisset gad ad dauid dixit ei. Hec dicit dñs. Elige qd̃ volueris. Aut trib⁹ annis pestilentiã: aut tribus mẽsib⁹ te fugere hostes tuos ⁊ gladiũ eoꝝ nõ posse euadere: aut trib⁹ diebus gladiũ dñi ⁊ mortẽ versari in terra et angelũ dñi interficere in vniuersis finib⁹ israel. Nũc igit̃ vide q̃d rñdeam ei qui misit me. Et dixit dauid ad gad. Ex omni p̱te me angustie p̃mũt. Sed meli⁹ mihi est vt incidã in man⁹ dñi q̃ multe sunt miserationes ei⁹: q̃ in manus hominũ. Misit ergo dñs pestilẽtiã in israel: et ceciderũt de isrl̃ septuaginta milia virorũ. Misit q̃q̃ angelũ in hierl̃m: vt ꝑcuteret eã. Cunq̃ ꝑcuteret̃: vidit dñs et misert⁹ est sup̱ magnitudinẽ mali: ⁊ imperauit angl̃o q̃ ꝑcutiebat. Sufficit iã: cesset man⁹ tua. Porro angelus dñi stabat iuxta areã hornã iebusei: leuansq̃ dauid ocl̃os suos: vidit angelũ dñi stantem inter celũ ⁊ terrã: ⁊ euaginatũ gladiũ in manu ei⁹: ⁊ versũ ꝯtra hierl̃m: et ceciderũt tam ip̃e q̃ maiores natu vestiti ciliciis proni i terrã. Dixitq̃ dauid ad deũ. Nõne ego suꝫ q̃ iussi vt nũeraretur ppl̃us. Ego qui peccaui: ego q̃ malũ feci. Iste grex quid cõmeruit? Dñe deus meus vertat̃ obsecro man⁹ tua in me: ⁊ in domũ p̃ris mei: ppl̃us aũt tuus non ꝑcutiat̃. Angel⁹ autẽ dñi precepit gad vt diceret dauid: vt ascẽderet extrueretq̃ altare dño deo i area hornã iebusei. Ascẽdit ergo dauid iuxta s̃monẽ gad: quẽ locut⁹ ei fuerat ex noĩe dñi. Porro hornan cũ suspexisset et vidisset angelũ quattuorq̃ filij̃ ei⁹ cum eo: abscõderũt se. Nã eo temp̱e terebat in area triticũ. Igit̃ cũ veniret dauid ad hornã cõspexit eum hornã: et p̱cessit ei obuiã de area et adorauit eũ pron⁹ in terrã. Dixitq̃ ei dauid. Da mihi locũ aree tue vt edificem in ea altare dño: ita vt quãtum valet argenti accipias: vt cesset plaga a ppl̃o. Dixit autẽ hornã ad dauid. Tolle et faciat dñs meus rex quodcũq̃ ei placet. Sed ⁊ boues do in holocaustum: et tribulas in ligna: et triticũ i sacrificiuꝫ: oĩa libens p̃bebo. Dixitq̃ ei rex dauid. Nequaq̃ ita fiet: sed argentũ dabo q̃ntum valet. Neq̃ eni tibi auferre debeo et sic offerre dño holocausta gratuita. Dedit ergo dauid hornan p̱ loco siclos auri iustissimi ponder̃ sexcẽtos: ⁊ edificauit ibi altare dño: obtulitq̃ holocausta et pacifica: et inuocauit deũ: ⁊ exaudiuit eũ in igne de celo sup̱ altare holocausti. Precepitq̃ dñs angelo: ⁊ cõuertit gladiũ suũ in vaginã. Protin⁹ ḡ dauid videns ꝙ exaudisset eũ dñs in area hornã iebusei: immolauit ibi victimas. Tabernaculũ autẽ dñi qd̃ fecerat moyses in deserto ⁊ altare holocaustoruꝫ ea tempestate erat in excelso gabaon: ⁊ nõ p̃ualuit dauid ire ad altare vt ibi obsecraret deũ. Nimio eni fuerat timore ꝑterritus: videns gladium angeli dñi.

XXII

Ixitq̃ dauid: Hec ẽ domus dei ⁊ hoc altare in holocaustũ isrl̃. Et p̃cepit vt ꝯgregarẽtur oẽs p̱seliti de terra isrl̃ ⁊ ꝯstituit ex eis latomos ad cedẽdos lapides et poliendos vt edificaret̃ domus dei. Ferruꝫ q̃q̃ plurimũ ad clauos ianuarũ et ad com-

missuras atq; iuncturas preparauit dauid
et eris põdus innumerabile. Ligna quoq;
cedrina nõ poterãt estimari: q̃ sidonij
et tyrij deportauerũt ad dauid. Et dixit
dauid. Salomõ fili⁹ meus puer puul⁹
B ẽ et delicatus. Dom⁹ autẽ quã edificare
volo dño talis esse debet vt i cunctis re-
giõib⁹ noiet. Preparabo ẽ ei necessaria.
Et ob hãc cãm añ mortẽ suã oẽs pp̃a-
uit impẽsas. Uocauitq; salomonẽ filiũ
suũ: et p̃cepit ei vt edificaret domũ dño
deo isrl. Dixitq; dauid ad salomonem
1. Re.7.a. Fili mi: volũtatis mee fuit vt edificarẽ
§.17.a domũ noĩ dñi dei mei: sed factus ẽ ser-
j.28.a. mo dñi ad me dicens. Multũ sanguinẽ
effudisti et plurima bella bellasti: nõ pote
ris edificare domũ noĩ dñi meo: tanto
effuso sanguie corã me. Filius q̃ nascet
tibi: erit vir quietissim⁹. Faciã eñ eũ
requiescere ab omib⁹ inimicis suis p circ-
cuitũ et ob hãc cãm pacific⁹ vocabit et
pacẽ et ociũ dabo in isrl cũctis diebus
C eius: Ipe edificabit domũ nomi meo et
ipe erit mihi in filiũ et ego ero illi i pa-
trẽ firmaboq; soliũ regni eius sup isrl i
eternũ. Nũc ẽ fili mi: sit dñs tecũ et p
sperare: et edifica domũ dño deo tuo: si-
cut locut⁹ est de te. Detq; tibi dñs pru
dẽtiã et sensũ: vt regere possis isrl et custo
dire legẽ dñi dei tui. Tũc ei pficere po
teris: si custodieris mandata et iudicia
que p̃cepit dñs moysi vt doceret israel
Cõfortare et viriliter age: ne timeas neq;
paueas. Ecce ego i paupertaticula mea
pparaui impẽsas dom⁹ dñi auri talẽta
centũ milia: et argẽti mille milia talen
torum eris vero et ferri nõ ẽ pond⁹: vincit
D eñ nũerus magnitudie. Ligna et lapi-
des pparaui ad vniuersa impẽdia. Ha
bes quoq; plurimos artifices: latomos
et cemẽtarios artificesq; lignorum. et oluz
artiũ: ad faciendũ opus: prudẽtissimos
in auro et argẽto: in ere et ferro: cui⁹ nõ
est nũerus. Surge igit et fac: et erit dñs
tecũ. Precepit q̃z dauid cũctis isrl: vt
adiuuarẽt salomonẽ filiũ suũ: cernitis
inquens q dñs deus vr vobiscũ sit: et de
derit vobis requiẽ p circuitũ et tradi-
derit oẽs inimicos vros in man⁹ ve-
stras: et subiecta sit terra corã dño et co
rã pplo eius. Prebete igit corda vra et
aias vras: vt queratis dñm deũ vrm
et cõsurgite et edificate scũariũ dño deo:
vt introducat arca federis et vasa dño
ↄsecrata in domũ que edificatur nomi
domini

I Git dauid senex et plenus die- B
rũ regem constituit salomonẽ fi-
liũ suũ sup israel: et cõgregauit
oẽs principes israel: et sacerdotes atq;
leuitas. Numeratiq; sunt leuite a vi-
ginti annis et supra: et inuenti sunt tri
gitaocto milia virorum. Ex his electi sũt
et distributi: in misteriũ dom⁹ dñi: vigi
tiquattuor milia: ppositorum autẽ et iudi
cum sex milia. Porro q̃ttuor mila iani
tores et totidẽ psaltes canẽtes dño in
organis q̃ fecerat ad canendũ: et distri-
buit eos dauid p vices filiorum leui ger-
son videlicet et caath et merari: Filij ger
son: leedã et semei: Filij leedan princi-
pes: iehihel et zethan et iohel tres. Fi-
lij semei: salomith et ozihel et aran tres
Isti principes familiarum leedan. Porro B
filij semei: leeth et ziza et iaus et baria.
Isti filij semei q̃ttuor. Erat autẽ leeth
prior ziza secũdus. Porro iaus et baria
nõ habuerũt plurimos filios: et idcirco i
vna familia vnaq; domo cõputati sũt.
Filij caath: amrã et ysuar hebron et ozi- §.6.a
hel q̃ttuor. Filij amram: aaron et moy- Exo,6.c.
ses. Separatusq; est aaron vt ministraret
in scta scõrum: ipe et filij eius i sempiternũ
et adoleret incensũ dño scḿ ritũ suũ: ac
bñdiceret nomi eius ppetuũ. Moysi q̃z
hois dei filij ãnũerati sũt in tribu leui. Exo.2.d.
Filij moysi: gersan et eliezer. Filij ger-
san: subuhel primus. Fuerũt autẽ filij
eliezer: roobia prim⁹: et nõ erãt eliezer
filij alij. Porro filij roobia multiplicati C
sũt nimis. Filij ysaar: salomith prim⁹.
Filij hebrõ: ieriau prim⁹: amarias scd̃s
iazihel terti⁹: ihecmaã quart⁹. Filij ozi
hel: micha prim⁹: iesia secũd⁹. Filij me
rari mooli et musi. Filij mooli eleazar
et cis. Mortu⁹ ẽ aũt eleazar: et nõ habu
it filios sz filias: acceperũtq; eas filij cis
frẽs earum. Filij musi mooli et eder et hieri
muth tres. Hi filij leui in cognatõib⁹
et familijs suis: pricipes p vices et nũe-
rũ capitũ singlorum: q̃ faciebãt opa mi-
sterij dom⁹ dñi a viginti ãnis et supra.
Dixit eñ dauid. Requiẽ dedit dñs de⁹
isrl pplo suo et habitationẽ hierlz vsq; in
eternũ nec erit officij leuitarum vt vltra
portẽt tabernaculũ: et omia vasa ei⁹ ad
ministrandũ. Iuxta p̃cepta q̃z dauid no- D
uissima supputabit nũer⁹ filiorum leui:
a vigiti ãnis et supra: et erãt sub manu filio
rũ aarõ i cultũ dom⁹ dñi i vestibulis et i ex
edris et i loco purificatõis et i scũario et
in vniuersis opib⁹ misterij tẽpli dñi.

Sacerdotes aūt sup panes ꝓpositiōis
⁊ ad sifle sacrificiū ⁊ ad lagana⁊ azima
⁊ sartaginē ⁊ ad torrendū et sup omē
pondꝰ atqꝫ mēsurā. Leuite vo vt stent
mane ad ꝯfitendū ⁊ canēdū dño: similiter
qꝫ ad vespam tā in oblationē holocau
stoꝝ dñi qꝫ i sabbatꝫ ⁊ kalēdis ⁊ solen-
nitatibꝰ reliqs: iuxta nūeꝝ ⁊ cerimoni-
as vniꝰcuiusqꝫ rei iugit corā dño: ⁊ cu-
stodiāt obsuatiōes tabernaculi federꝫ
⁊ ritum sctuariꝫ: ⁊ obseruationē filiorū
aarō fratꝝ suoꝝ: vt mistrēt i domo dñi

A P Orro filijs aarō he XXIIII
p ptitiōes erāt. Filij aarō: nadab
abiu ⁊ eleazar ⁊ ythamar: mor-
tui sūt aūt nadab ⁊ abiu aū pr̄em suū
absqꝫ liberis: sacerdotioqꝫ functꝰ ē elea
zar ⁊ ythamar. Et diuisit eos dauid. i.
sadoch de filijs eleazari: ⁊ abimelech d
filijs ythamar sm vices suas ⁊ ministe
riū inuētiqꝫ sūt mlto plres filij eleazar
in principibꝰ viris: qꝫ filij ythamar. Di
uisit aūt is hoc ē filijs eleazar princi-
pes p familias sedeci: ⁊ filijs ythamar
p familias et domos suas octo. Porro
diuisit vtrasqꝫ inter se ⁊ familias sorti-
B bus. Erant eni principes scūariꝫ ⁊ pri-
cipes domus dei: tā de filijs eleazar qꝫ
de filijs ythamar. Descripsitqꝫ eos se-
meias filiꝰ nathanael scriba leuites: co
ram rege ⁊ principibꝰ ⁊ sadoch sacerdo
te ⁊ abimelech filio abiathar principi
bus qꝫ familiarū sacerdotaliū ⁊ leuita
rū vnā domū q ceteris perat: eleazar: et
alterā domūq subse habebat ceteros:
ythamar. Exiuit āt sors prima ioiarib
scda iedeie: tercia harim: qrta seorim:
qnta melchia: sexta maimna: septima
acchos: octaua abia: nona iesu: decima
sechenia: vndecima eliasib: duodecima
iacim: tredecima hoppha: decimaqrta
isbaal: decimaqnta belga: decimasexta
C emner: decimaseptia ezir: decimaocta-
ua aphses: decima nona apheceia: vice
sima ezechiel: vicesimaprima iachin: vi
cesimasecūda gamul: vicesimatertia di
laiau: vicesimaqrta maziau. He vices
eoꝝ sm misteria sua vt ingrediant do-
mū dei: ⁊ iuxta ritū suū sub manu aa-
ron pr̄is eoꝝ: sicut pcepat dñs deꝰ isrl.
Porro filioꝝ leui reliqui fuerant de fi-
lijs amrā: erat subuhel: et filijs subuhel
iedeia. De filijs qꝫ roobie: princeps iesi
as. Ysaaris vo filiꝰ solemoth: filiusqꝫ
salemoth ianadiath: filiusqꝫ eiꝰ ieriau
primus: amarias secūdus iazihel tertiꝰ
iethmoā quartꝰ. Filius ozihel: micha: D
filius micha: samir. Frater micha: iesia:
filiusqꝫ iesie: zacharias. Filij merari: mo
oli ⁊ musi. Filiꝰ osiau: bēnon: filiꝰ quo
qꝫ merari: oziau ⁊ soem ⁊ sachur et he-
bri. Porro mooli filiꝰ eleazar: q nō ha
bebat liberos. Filiꝰ vo cis: hieramihel.
Filij musi: mooli eder ⁊ hierimoth. Isti
filij leui sm domos familiarū suarum.
Miseruutqꝫ ⁊ ipi sortes ꝯtra frēs suos
filios aaron corā dauid rege et sadoch
et ahimelech et principibꝰ familiaꝝ sa
cerdotaliū et leuiticaꝝ tā maiores qꝫ
minores oēs sors equaliter diuidebat.

A I Gif dauid ⁊ magistra XXV.
i tus exercitꝰ segregauerūt in mi
nisteriū filios asaph ⁊ heman et
et ydithum: q ꝓphetarent in citharis ⁊
psalterijs ⁊ cymbalis sm numeꝝ suum
dedicato sibi officio seruiētes. De filijs
asaph zahur: ⁊ ioseph: ⁊ nathania: ⁊asa
rela: filij asaph sub manu asaph ꝓphe-
tantes iuxa regē. Por ro ydithun filij
ydithun: godolias: sori: iesceias: ⁊ sabias
⁊ mathathias: sex sub manu patris sui
ydithun: q in cithara prophetabat sup
B cōfitētes ⁊ laudātes dñm. Hemā qꝫ fi-
lij hemā: bocciau: mathainu: ozihel: sub
uhel ⁊ herimoth: ananias: anani: elia-
tha: geldelthi ⁊ romethiezer ⁊ iesbacca
mellothi: othir mozioth Oēs isti filij he
mā vidētis rgis i smōibꝰ dei vt exalta
ret cornu. Deditqꝫ deus hemā filios qt
tuordeci ⁊ filias tres. Uniuersi sub ma
nu pr̄is sui ad cantandū in tēplo dñi
distributi erāt i cymbalis ⁊ psalterijs ⁊
cytharis in misteria domꝰ dñi iuxta re
gē: asaph videlicet ⁊ ydithun ⁊ hemā.
Fuit aūt nūerꝰ eoꝝ cū fribꝰ suis q eru
diebāt canticū dñi cūcti doctores ducē
ti octogintiocto. Miserūtqꝫ sortes p vi
ces suas et equo: tā maior qꝫ minor: do
C ciꝰ pariter ⁊ indoctꝰ. Egressaqꝫ est sors
prima ioseph q erat de asaph: secunda
godolie ipi ⁊ filijs eiꝰ et fratribꝰ eius
duodeci: tertia cachur filijs ⁊ fribꝰ eiꝰ
duodecim: qrta ysari filijs ⁊ fribꝰ eius
duodeci: qnta nathanie filijs ⁊ fribꝰ eiꝰ
duodecim: sexta bocciau filijs ⁊ fribus
eius duodeci: septima isrehela filijs et
fribus eius duodeci: octaua esaie filijs
et fribus eiꝰ duodeci: nona mathanie
filijs ⁊ fribus eiꝰ duodeci: deciā semeie
filijs ⁊ fratribꝰ eiꝰ duodecim: vndecia
esrahel filijs ⁊ fratribꝰ eius duodecim
duodecima asabie filijs ⁊ fribꝰ duode-

cim: tertiadecima subuhel filiis ⁊ fribꝰ eius duodecim: quartadecia ⁊ mathathie filiis et fribus eius duodeci: q̄ntadecima hierimoth filiis ⁊ fribꝰ eiꝰ duodeim: sextadecima ananie filiis et fribꝰ eius duodcim: septimadecima iesbocca se filiis et fribus eiꝰ duodecim: octauadecima anani filiis et fribus eiꝰ duodecim: nonadecia mellothi filiis ⁊ fratribꝰ eius duodecim: vicesima eliatha filiis ⁊ fratribꝰ eiꝰ duodecim: vicesima prima othir filiis et fribꝰ eius duodeci vicesimasecūda goddoliathi filiis ⁊ fratribus eius duodecim: vicesimatertia aziud filiis ⁊ fratribꝰ eiꝰ duodecim: vicesimaq̄rta romethiezer filiis ⁊ fribus eius duodecim XXVI

Iuisiones aūt ianitoꝝ de chorītis mesellemia filius chore: de filiis asaph filii mesellemie: zacharias primogenitꝰ: iadihel secūdus: zabadias tertiꝰ: iathanael q̄rtꝰ: abilam q̄ntus: iohānan sextus: elioenai septimꝰ. Filii aūt obededom: semeias primo genitus: iozabad secundꝰ: iohaa tertiꝰ sachar quartꝰ: nathanahel q̄ntus: amihel sextus: ysachar septimus: phollathi octauꝰ: q2 bn̄dixit illi dn̄s. Semeie aūt filio eius nati sūt filii p̄fecti familiaꝝ suaꝝ: erant em̄ filii fortissimi. Filii ꝗ̄ semeie othin ⁊ raphael ⁊ obediel: sabad et fr̄es eius viri fortissimi: heliu quoq3 ⁊ samathias. Oēs hi de filiis obedidō ipi et filii et fr̄es eoꝝ fortissimi ad ministrandū sexagintaduo de obededom. Porro mesellamie filii ⁊ fr̄es eorū robustissimi decē ⁊ octo. De hosa aūt id ē de filii merari: semri princeps. Nō enī habuerat primogenitū: ⁊ idcirco posuerat eū pater eius in principē: helchias secundꝰ: tabelias tertius: zacharias q̄rtus. Oēs hi filii ⁊ fr̄es hosa tredecim. Hi diuisi sunt in ianitores: vt sp̄ principes custodiaꝝ sicut et fr̄es eoꝝ ministrarent in domo dn̄i. Misse sūt ꝗ̄ sortes ex equo: ⁊ paruis et magnis per familias suas in vnāquāq3 portaꝝ Cecidit ꝗ̄ sors orietalis selemie. Porro zacharie filio eius viro prudētissimo ⁊ erudito sortito obtigit plaga septētrionalis. Obededom vero et filiis eius ad austꝝ: in qua parte domus erat senioꝝ cōciliū: sephphima ⁊ hosa ad occidentē iuxta portā que ducit ad viā ascēsionis: custodiam ꝯtra custodiā. Ad orientē vero leuite sex: ⁊ ad aquilonē q̄ttuor ꝑ diē: atq3 ad meridiē similit̄ in die quattuor: ⁊ vbi erat cōciliū bini ⁊ bini. In cellulis quoq3 ianitoꝝ ad occidentē: q̄ttuor in via biniq3 ꝑ cellulas. Ad septētrionē vero ⁊ meridiē: quaterni ꝑ dies singl̄us mutabant̄: et ad basilicā cōcilii ad occidētē bini: hn̄tes subiectos alios ī via: biniq3 ꝑ cellulas. He sunt diuisiōes ianitoꝝ filioꝝ chore ⁊ merari. Porro achias erat sup̄ thesauros domꝰ dn̄i: et vasa sanctoꝝ. Filii ꝗ̄z dan filii gersōni De ledā pricipes familiarū: ledā ⁊ gersōni ieiheli Filii ieiheli zathā ⁊ iohel fr̄es eiꝰ sup̄ thesauros domus dn̄i amramitis ⁊ ysaariti ⁊ hebroniti ⁊ ozihelit. Subuhel aūt filius gersaa filii moysi p̄positꝰ thesauris: frater quoq3 eiꝰ eliezer cuiꝰ filiꝰ raabia: et huiꝰ filiꝰ esaias ⁊ huiꝰ filiꝰ iorā: huiꝰ quoq3 filiꝰ zechri: ⁊ huiꝰ filiꝰ selemith. Ipe selemith et fr̄es eius sup̄ thesauros sctōꝝ q̄ sanctificauit dauid rex: ⁊ principes familiarū ⁊ tribuni et cēturiones ⁊ duces exercitus: de bellis ⁊ manubiis prelioꝝ q̄ cōsecrauerat ad instaurationē ⁊ suppellectilē tēpli dn̄i. Hec aūt vniuersa sanctificauit samuel vidēs ⁊ saul filius cis: ⁊ abner filius ner: ⁊ ioab filiꝰ saruie: oēsq3 sanctificauerāt ea ꝑ manū salemith et fratrū eius. Ysaaritis vero p̄erat conenias et filii eius ad opa forinsecꝰ sup̄ israel: ad docendū et iudicandū eos. Porro ꝺ̄ hebronitis asabias et fr̄es eius viri fortissimi mille septigenti p̄erāt isrl̄i: trās iordanē ꝯtra occidentē: in cunctis opibus dn̄i et in misteriū regis. Hebronitaꝝ: aūt princeps fuit ierie: ꝺm familias ⁊ cognationes eoꝝ. Quadragesimo āno regni dauid recēsiti sūt et inuenti sunt viri fortissimi in gazer galaad fratresq3 eius robustioris etatis duo milia septingēti principes familiaꝝ. Preposuit autē eos dauid rex rubenitis et gadditis et dimidie tribui manasse in omne ministeriū dei et regis. XXVII

Ilii autē israel ꝺm numerū suū principes familiaꝝ: tribuni: et cēturiones et p̄fecti q̄ ministrabāt regi iuxta turmas suas: ingredientes et egredientes ꝑ singulos mēses in āno: vigintiq̄ttuor milibꝰ singuli preerant. Prime turme in primo mēse iesboam p̄erat filiꝰ zabdihel: et sub eo vigintiq̄ttuor milia. De filiis phares: princeps cūctoꝝ principū in exercitu mēse primo. Secūdi mēsis hēbat turmā da-

Ahaohites et p⁹ se alter noie macelloth q̄ regebat ptē exercit⁹ vigītiq̄ttuoꝛ mi-liū. Dux q̄z turme tertie in mense tertio erat banaias fili⁹ ioiade sacerdotꝭ: ꝛ in diuisiōe sua vigītiq̄ttuoꝛ milia. Ipe est banaias fortissim⁹ inter triginta ꝛ sup trigīta. Preerat aūt turme ipius ami-zadab filius ei⁹. Quartus mēse quarto asahel frater ioab: ꝛ zabedias fili⁹ eius post eū: ꝛ in turma eius vigintiq̄ttuoꝛ
B milia. Quint⁹ mēse q̄nto princeps sa-maoth lezerites: ꝛ in turma eius vigiti quattuoꝛ milia. Sext⁹ mēse sexto hira filius acces thecuites: ꝛ in turma eius vigintiquattuoꝛ milia. Septim⁹ mēse septimo helles phallonites d̄ filiꝭ eph raim ꝛ in turma eius vigintiquattuoꝛ milia. Octauus mēse octauo sobochai vsathites d̄ stirpe zarai: ꝛ i turma vigin tiq̄ttuoꝛ milia. Non⁹ mēse nono abie-zer anathotites de filiꝭ iemin: ꝛ ī tur-ma eius vigintiq̄ttuoꝛ milia. Decimus mēse decimo marai ꝛ ipe nethophati-tes de stirpe zarai: ꝛ in turma ei⁹ vigin tiquattuoꝛ milia. Undecim⁹ mēse vn-decimo banaias pharathonites d̄ filiꝭ ephraim: ꝛ i turma ei⁹ vigitiquattuoꝛ milia. Duodecim⁹ mēse duodecīo hol-dai nethophatites de stirpe gothoniel
C ꝛ in turma ei⁹ vigtiq̄ttuoꝛ milia. Por-ro tribub⁹ p̄erāt ī isrł: rubenitꝭ: dux elie zer fili⁹ zechri simeonitꝭ: dux saphacias fili⁹ macha: leuitis: asabias fili⁹ cha-muel: aaronitꝭ: sadoch: iuda: heliu frat dauid: ysachar: amri fili⁹ michahel: za-bulonitꝭ: iesmaias fili⁹ abdie: neptaliti bus: hierimoth fili⁹ ozihel: filiꝭ ephra im: osee fili⁹ ozazin: dimidie tribui ma-nasse: iohel fili⁹ phadaie: ꝛ dimidie tri-bui manasse in galaad: iaddo filius za-charie: beniamin aūt iasihel fili⁹ abner dan xo ezrihel fili⁹ ieroam. Hi princi-pes filioꝝ isrł. Noluit aūt dauid nūera re eos a viginti āñis inferi⁹: qꝛ dixerat dñs vt multiplicaret israel quasi stellas celi. Joab filius saruie cepat numera-re nec cōpleuit qꝛ sup hoc ira dei irrue-rat in israel: ꝛ idcirco nūer⁹ eoꝝ q̄ fue rant recensiti nō ē relat⁹ i fastos regis dauid. Sup thesauros aūt regis fuit asmoth filius adihel. His aūt thesaurꝭ qui erant in vrbib⁹ ꝛ in vicis: ꝛ in tur-
D rib⁹ p̄sidebat ionathan fili⁹ ozie. Ope-ri aūt rustico ꝛ agricolis qui exercebāt terrā p̄erat ezri filius chelub: vinearū qꝫ cultoꝛibus semeias romathites cel-lis autem vinarꝭ zabdias aphonites Nam sup oliueta ꝛ ficeta q̄ erant ī cā-pestribus: balanan gederithes sup apo thecas aūt olei: ioas. Porro armētis q̄ pascebanꝭ in sarona prepositus fuit se thrai saronites: ꝛ sup boues in vallib⁹ saphat filius adli: super camelos vero vbil hismaelites: ꝛ sup asinos: iadias meronathites: sup oues quoqꝫ iazi aga renus. Oēs hi principes substātie regꝭ dauid. Jonathan aūt patru⁹ dauid cō siliari⁹ vir prudēs et lr̄at⁹: ipse et iadi hel filius achamoni erant cū filiꝭ regꝭ Achitophel etiā ꝯsiliari⁹ regis et chusi arachites amicus regis. Post achito-phel fuit ioiada fili⁹ bananie ꝛ abia-thar. Princeps aūt exercitus regꝭ erat ioab

XXVIII

Conuocauit igiꝭ dauid oēs prin cipes isrł: duces tribuū ꝛ p̄posi-tos turmaꝝ q̄ mīstrabāt regi: tri bunos q̄z et cēturiones ꝛ q̄ p̄erāt sub-stantie ꝛ possessionib⁹ regꝭ: filiosqꝫ su-os cū eunuchis: ꝛ potētes et robustissi-mos q̄sqꝫ in exercitu hierłm. Cūqꝫ sur-rexisset rex ꝛ stetisset: ꝛ ait. Audite me frēs mei ꝛ ppłs me⁹. Cogitaui vt edifi-carē domū in q̄ requiesceret arca federis dñi ꝛ scabellū pedū dñi d̄i nr̄i: ꝛ ad edi ficādū oia p̄paui: de⁹ āt dixit mihi: nō edificabis domū noī meo: eo q̄ sis vir bellatoꝛ ꝛ sanguinē effuderꝭ sꝫ ꝛ elegit dñs de⁹ isrł me de vniuersa domo pr̄is mei vt eēm rex sup isrł ī sempiłnū. De iuda eñ elegit pricipes. Porro de do-mo iuda domū patris mei: ꝛ de filiꝭ pr̄is mei placuit ei vt me eligeret regē sup cūctū isrł: sed ꝛ de filiꝭ meis: fili-os eñ mihi multos dedit dñs: elegit sa lomonē filiū meū vt sederet ī throno regni dñi sup isrł: dixitqꝫ mihi: Salo-mō fili⁹ tuus edificabit domum meā ꝛ atria mea. Ipm eñ elegi mihi ī filiū: ꝛ ego ero ei in pr̄em: ꝛ firmabo r̄gnū ei⁹ vsqꝫ in ernū: si pseuerauerit facere p̄ce-pta mea et iudicia sicut ꝛ hodie. Nunc ꝰ corā vniuerso cetu isrł audiente deo nr̄o custodite ꝛ pq̄rite cūcta mandata dñi dei nr̄i vt possideatis terrā bonā: ꝛ relinq̄tꝭ eam filiꝭ vr̄is post vos vsqꝫ in sempiternū. Tu aūt salomō filī mi scito deū pr̄is tui: et serui ei corde pfe-cto ꝛ aio volūtario. Oia eñ corda scru-taꝭ dñs ꝛ vniuersas mentiū cogitatio-nes itelligit. Si q̄sieris eū: inuenies: si aūt dereliq̄ris eū: ꝓijciet te in eternū.

2. Re. 16. B
B
8. 22. b
3. Re. 3. a.
Sap. 9. a
B
8. 17. b
C

Nūc ꝗ qꝛ elegit te dn̄s vt edificares do-
mū ſctūarij: ꝯfortare ⁊ ꝑfice. Dedit autē
dauid ſalomoni filio ſuo deſcriptionem
porticꝰ ⁊ tēpli ⁊ cellarioꝝ ⁊ cenacli ⁊ cu
biculoꝝ in adytis ⁊ domꝰ ꝓpitiatiōis:
necnō et oīm ꝙ cogitauerat atrioꝝ ⁊ ex-
edraꝝ ꝑ circuitū in theſauros domꝰ dn̄i
⁊ in theſauros ſctōꝝ: diuiſionūq; ſacer-
dotaliū ⁊ leuiticaꝝ i oīa opa domꝰ dn̄i:
et i vniūſa vaſa miſterij tēpli dn̄i: aurū
in pōdere ꝑ ſingl'a vaſa miſterij: argēti
ꝗꝫ pondꝰ ꝓ vaſoꝝ ⁊ opeꝝ diuerſitate: ſꝫ
⁊ in cādelabra aurea ⁊ ad lucernas: au-
rū ꝓ mēſura vniuſcuiuſq; candelabri ⁊
lucernaꝝ ſilr et in cādelabra argētea et
in lucernas eoꝝ ꝓ diuerſitate menſure:
pondꝰ argēti tradidit. Aurū ꝗꝫ dedit in
mēſas ꝓpoſitōis ꝓ diuerſitate menſa-
rū: ſilr ⁊ argētū i alias mēſas argēteas.
Ad faſcinulas ꝗꝫ ⁊ phialas ⁊ thuribula
ex auro puriſſimo: ⁊ leſiculos aureos ꝓ
ꝗlitate mēſure pondꝰ diſtribuit: in leun
culū ⁊ leuncūlū: ſilr ⁊ in leones argente
os diuerſū argēti pondꝰ ſeꝑauit. Alta-
ri aūt in ꝗ adolebat incēſum: aurū pu-
riſſimū dedit: ⁊ vt ex ipō fieret ſimilitu-
do quadrige cherubin extendētiū alas
velantiū arcā federis dn̄i. Oīa inqt ve-
nerūt ſcripta manu dn̄i ad me: vt intel-
ligerē vniuerſa opa exēplaris. Dixit ꝗꝫ
dauid ſalomoni filio ſuo. Viriliter age
⁊ ꝯfortare ⁊ fac: ne timeas ⁊ ne paueas.
Dn̄s eni deꝰ meꝰ tecū erit: ⁊ nō dimittet
te nec derelinquet: donec ꝑficias oē opꝰ
miſterij domꝰ dn̄i. Ecce diuiſiōes ſacer-
dotū ⁊ leuitaꝝ in oīe miſteriū domus
dn̄i aſſiſtūt tibi ⁊ parati ſūt: ⁊ nouerunt
tam principes ꝗ ppl's oīa ꝓcepta tua.

Locutuſq; eſt dauid rex XXIX ad oēm eccleſiā. Salomonē fili-
um meū vnum elegit dn̄s adhuc
puerū ⁊ tenellū. Opus eni grāde eſt: ne-
q; eni homi ꝓparat habitatio: ſed deo.
Ego eni totis viribꝰ meis ꝓparaui im-
penſas domꝰ dn̄i dei mei: aurū ad vaſa
aurea: ⁊ argentū in argētea: es in enea:
ferrū in ferrea: ligna ad lignea: lapides
onychinos ⁊ quaſi ſtibinos ⁊ diuerſoꝝ
coloꝝ oēmq; ꝓcioſum lapidē ⁊ marmor
parū abūdantiſſime: ⁊ ſuꝑ hec ꝙ obtuli
in domū dei mei de peculio meo auruꝫ
et argentū do in templum dei mei: exce
ptis his que preꝑaui in edem ſanctam:
tria milia talenta auri de auro ophir: ⁊
ſeptē milia talentoꝝ argēti ꝓbatiſſimi
ad deaurādos parietes tēpli: ⁊ vbicūq;
opus eſt aurū de auro: ⁊ vbicunq; opus
eſt argentū de argento. Opera fiant per
manꝰ artificū: ⁊ ſiquis ſponte offert im-
pleat manū ſuā hodie ⁊ offerat qđ volu
erit dn̄o. Polliciti ſunt itaq; principes
familiaꝝ et proceres tribuū iſrl': tribu-
ni quoq; ⁊ cēturiones et pricipes prin-
cipū poſſeſſionū regꝪ: dederūtq; in opa
domꝰ dn̄i auri talēta ꝗnq; milia et ſoli-
dos decē milia: argēti talenta decē mi-
lia: et eris talēta decē et octo milia: fer-
ri quoq; centū milia talentoꝝ: ⁊ apud
quēcūq; inuēti ſūt lapides: dederūt in
theſauros domꝰ dn̄i ꝑ manum iehihel
gerſonitis. Letatuſq; eſt ppl's cū vota
ſponte ꝓmitterēt: qꝛ corde toto offere-
bant ea dn̄o. Sed ⁊ dauid rex letatus ē
gaudio magno: ⁊ bn̄dixit dn̄o corā vni-
uerſa multitudīe: et ait: Bn̄dictꝰ es dn̄e
deꝰ iſrael pr̄is nr̄i: ab eterno in eternū.
Tua eſt dn̄e magnificētia ⁊ potentia et
gl'ia atq; victoria et tibi laus. Cūcta eni
ꝙ in celo ſunt ⁊ in terra: tua ſūt. Tuum
dn̄e regnū: ⁊ tu es ſuꝑ oēs pricipes. Tue
diuitie: ⁊ tua eſt gl'ia: tu dn̄aris oīm. In
manu tua virtꝰ ⁊ potētia: in manu tua
magnitudo ⁊ impiū oīm. Nūc igit deꝰ
nr̄ ꝯfitemur tibi: ⁊ laudamꝰ nomē tuuꝫ
inclytū. Quis ego ⁊ ꝗs ppl's meꝰ: vt poſ-
ſimus hec tibi vniuerſa ꝓmittere? Tua
ſūt oīa: ⁊ ꝗ de manū tua accepimꝰ dedimꝰ
tibi. Peregrini eni ſumꝰ corā te ⁊ adue-
ne: ſicut oēs pr̄es nr̄i. Dies nr̄i ꝗſi vm-
bra ſuꝑ terrā: ⁊ nulla eſt mora. Dn̄e deꝰ
nr̄: oīs hec copia quā parauimꝰ vt edifi
caret domꝰ noī ſcō tuo: de manu tua ē:
et tua ſunt oīa. Scio deꝰ meꝰ ꝙ probes
corda ⁊ ſimplicitatē diligas: vnđ et ego
in ſimplicitate cordis mei letus obtuli
vniuerſa hec: ⁊ ppl'm tuū ꝗ hic reꝑtꝰ eſt
vidi cū ingenti gaudio tibi offerre do-
naria. Dn̄e deꝰ abraam ⁊ yſaac ⁊ iſrl' pa
trū nr̄oꝝ cuſtodi in eternū hāc volūta-
tem cordis eoꝝ: ⁊ ſemꝑ in venerationeꝫ
tui mens iſta ꝑmaneat. Salomoni ꝗꝫ fi
lio meo da cor ꝑfectū: vt cuſtodiat man
data tua et teſtimōia tua et cerimonias
tuas: ⁊ faciat vniuerſa: et edificet edem
cuiꝰ impenſas paraui. Precepit aūt da
uid vniuerſe eccleſie: Bn̄dicite dn̄o deo
nr̄o. Et bn̄dixit omis ecc'ia dn̄o deo pa
trū ſuoꝝ: et inclinauerunt ſe ⁊ adoraue-
rūt deū: et deinde regē. Immolauerūtq;
victimas dn̄o ⁊ obtulert holocauſta die
ſeq̄nti: tauros mille: arietes ſilr: agnos
mille cū laminibus ſuis ⁊ vniuerſo ritu

F abundātiſſime in oēm iſrael. Et comederunt ꝛ biberūt corā dño in die illo cū grandi leticia ꝛ vnxerūt ſecūdo ſalomonē filiū dauid. Unxerūt autē eū dño in principem: ꝛ ſadoch i pontificē. Seditq; ſalomon ſup ſoliū dñi in regē ꝓ dauid prē ſuo ꝛ cūctis placuit: ꝛ paruit illi oīs iſrl. Sed ꝛ vniuerſi pricipes ꝛ potentes ꝛ cūcti filij regꝭ dauid dederunt manū: ꝛ ſubiecti fuerūt ſalomoni regi. Magnificauit ḡ dñs ſalomonē ſup omnē iſrl: ꝛ dedit illi gloriā regni qualem G nullus habuit añ eū rex iſrl. Igitur dauid filiꝰ iſai regnauit ſup vniuerſum iſrael: ꝛ dies qbꝰ regnauit ſup iſrl fuerūt qdraginta anni. In hebron regnauit ſeptem ānis: et in hierlm trigintatribꝰ: et mortuꝰ eſt in ſenectute bona plenꝰ dierum ꝛ diuitijs et gloria: ꝛ regnauit ſalomon filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Geſta añt dauid regꝭ priora ꝛ nouiſſima ſcripta ſunt in libro ſamuel videntꝭ: et in libro nathan prophete: atq; in volumie gad videntꝭ vniuerſiq; regni eiꝰ fortitudis ꝛ tempoꝝ q tranſierūt ſub eo: ſiue in iſrl: ſiue i cunctis regnis terrarū.

3.Re.2.f.

Explicit dabreiamin liber primꝰ. Incipit dabreiamin ſiue Paralipomenon liber ſecundus. Capitulum I

A 3.Re.3.a

C Onfortatus eſt ergo ſalomon filiꝰ dauid in regno ſuo et dñs erat cū eo: ꝛ magnificauit eū in excelſum. Precepitq; ſalomon vniuerſo iſraeli tribunis ꝛ centurionibꝰ ꝛ ducibꝰ et iudicibꝰ oīs iſrael ꝛ principibꝰ familiarū: ꝛ abijt cū vniuerſa multitudie in excelſum gabaon: vbi erat tabernaculum federis dñi: qđ fecit moyſes famulꝰ dei i ſolitudie. Arcam añt dei adduxerat dauid de cariathiarim in locū quē ꝑparauerat ei: et vbi fixerat illi tabernaculum: hoc eſt in hierlm. Altare q̄ȝ eneum qđ fabricatꝰ fuerat beſeleel filiꝰ vri filij vr: ibi erat corā tabernaculo dñi: quod B ꝛ requiſiuit ſalomon ꝛ oīs ecclia. Aſcēditq; ſalomon ad altare eneum corā tabernaculo federis dñi: ꝛ obtulit i eo mille hoſtias. Ecce añt in ipa nocte apparuit ei deꝰ dicēs: Poſtula qđ vis: vt dem ti. Dixitq; ſalomon deo. Tu feciſti cum dauid prē meo miſcdiam magnā: ꝛ ꝯſtituiſti me regē ꝓ eo. Nūc ergo dñe deus: impleaᷓ ſermo tuꝰ quē pollicitꝰ es dauid prī meo. Tu eni me feciſti regē ſup pplm tuū multū: q tam innūerabilᷓ ē q̄ȝ puluis terre. Da mihi ſapiam ꝛ intelligentiā: vt ingrediar ꝛ egrediar corā populo tuo. Quis eni pōt hūc pplꝫ tuū digne q tā grādis eſt: iudicare? Dixit añt deꝰ ad ſalomonē. Quia hoc magis placuit cordi tuo ꝛ nō poſtulaſti diuitias ꝛ ſubſtātiā ꝛ glīā: neq; aīas eoꝝ q te oderant: ſed nec dies vite plimos petiſti autē ſapiam ꝛ ſciam: vt iudicare poſſis populū meū: ſupꝰ quē ꝯſtitui te regē: ſapia et ſcia data ſunt tibi. Diuitias autem ꝛ ſubſtātiā et gloriā dabo tibi: ita vt nullus in regibꝰ nec añ te nec poſt te fuerit ſilis tui. Uenit ḡ ſalomon ab excelſo gabaon in hierlm corā tabernaclo federꝭ: ꝛ regnauit ſup iſrl. Congregauitq; ſibi currꝰ et equites: ꝛ facti ſūt ei mille quadringēti currꝰ: ꝛ duodecim milia eqtū: ꝛ fecit eos eſſe in vrbibꝰ qdrigarū et cū rege in hierlm. Prebuitq; rex argentuȝ et aurū in hierlm qſi lapides: et cedros qſi ſycomoros q naſcunᷓ in cāpeſtribꝰ multitudine magna. Adducebanᷓ añt ei equi de egypto de choa a negociatoribus regꝭ: q ibāt ꝛ emebāt ꝑcio qdrigaȝ equoꝝ ſexcentꝭ argēteis: ꝛ equū cētum qnqginta. Silr de vniūſis regnis ceththeoꝝ ꝛ a regibus ſyrie: emptio celebratur. II

1.Para.28.a
Sap.9.d.
C

D

D Ecreuit autē ſalomon edificare domū noi dñi: ꝛ palatiū ſibi. Et numerauit ſeptuaginta milia viroꝝ portantiū humerꝭ: ꝛ octoginta milia q cederēt lapides in montibꝰ: ꝑpoſitoſq; eoꝝ tria milia ſexcēos. Miſit q̄ȝ ad hiram regē tyri dicēs: Sicut egiſti cū dauid prē meo et miſiſti ei ligna cedrina vt edificaret ſibi domū in qua ꝛ habitauit: ſic fac mecū vt edificē domū noi domini dei mei vt ꝯſecrem eā: ad adolendū incēſum corā illo ꝛ fumiganda aromata: ꝛ ad ꝓpoſitionem panū ſempiternā: et ad holocauſtomata mane ꝛ veſpe: ſabbatis quoq; et neomenijs: ꝛ ſolennitatibꝰ dñi dei nrī in ſempiternū q mandata ſunt iſraeli. Domꝰ eni quā edificare cupio magna eſt. Magnꝰ eſt eni deus nr ſup oēs deos. Quis ergo poterit preualere vt edificet ei dignā domū? Si celum ꝛ celi celoꝝ cape eū nequeūt: quantus ego ſū vt poſſim edificare ei domū? Sed ad hoc tm: vt adoleaᷓ incēſum corā illo. Mitte ergo mihi virū eruditū q

Exo.38.a.

B

A

3.Re.5.a

B

nouerit opari in auro ⁊ argẽto ere ⁊ ferro purpura coccino ⁊ hycintho: ⁊ q̇ sciat sculpere celaturas cũ his artificibus q̊s mecũ habeo in iudea ⁊ in hierl̃m q̃s pparauit dauid pr̃ meꝰ. Sed ⁊ ligna cedrina mitte mihi et artheutina ⁊ pinea de libano. Scio enĩ ꝙ serui tui nouerit cedere ligna de libano. Et erũt ſui mei cũ seruis tuis: vt parent̃ mihi ligna plurima. [C] Domꝰ enĩ quã cepio edificare magna ẽ nimis ⁊ inclyta. Preterea operarijs q̇ cesuri sũt ligna ſuis tuis dabo in cibaria: tritici choros viginti milia: et hordei choros totidẽ: olei q̊ȝ sata vigiti milia. Dixit aũt hirã rex tyri ꝑ lr̃as q̃s miserat salomoni. Quia dilexit dñs populũ suũ: idcirco te regnare fecit sup eũ Et addidit dicẽs: Bñdictꝰ dñs deꝰ isrl̃ qui fecit celũ ⁊ terrã: qui dedit dauid regi filiũ sapientẽ ⁊ eruditũ ⁊ sensatũ atqȝ prudentẽ: vt edificaret domũ dño: et palatiũ sibi. Misi ergo tibi virũ prudentem ⁊ scientissimũ: hiram patrẽ meũ filium mulieris de filiabꝰ dan: cuiꝰ pr̃ fuit tyrius: qui nouerit operari in auro ⁊ argento: ere ⁊ ferro et marmore et lignis: in purpura quoqȝ et hyacintho ⁊ byssino et coccino: ⁊ qui sciat celare omnem [D] sculpturã: ⁊ adinuenire prudẽter qđcũqȝ in ope necessariũ est: cũ artificibꝰ tuis ⁊ cũ artificibꝰ dñi mei dauid pr̃is tui Triticũ ergo ⁊ hordeũ ⁊ oleũ ⁊ vinũ que pollicitꝰ es dñe mi mitte ſuis tuis. Nos aũt cedemꝰ ligna de libano q̊t necessaria habuer̄ ⁊ applicabimꝰ ea ratibꝰ ꝑ mare in ioppe: tuũ aũt erit transferre ea in hierl̃m. Nũerauit igit̃ salomon oẽs viros ꝓselitos q̇ erãt in terra isrl̃ pꝰ dinumeratiõeȝ quã dinũerauit dauid pr̃ eiꝰ: ⁊ inuẽti sũt cẽtũ q̃nq̃ginta tria milia et sexcẽti. Fecitqȝ ex eis septuagita milia q̇ hũeris onera portarẽt: ⁊ octogita milia q̇ lapides de mõtibꝰ cederẽt: tria aũt milia ⁊ sexcẽtos ꝑpositos opeꝝ ppl̃i. III

[B] ET cepit salomõ edificare domuȝ [e] dñi in hierl̃m in monte moria q̇ demonstratꝰ fuerat dauid patri eiꝰ: in loco quẽ parauerat dauid i area [3.Re.6.a] hornan iebusei. Cepit autẽ edificare mẽse secũdo: anno quarto regni sui. Et hec sunt fundamẽta q̇ iecit salomon vt edificaret domũ dei: longitudis cubitos in mensura prima sexaginta: latitudis cubitos viginti. Porticũ vero añ frontẽ q̇ tendebat̃ in longũ iuxta mẽsurã latitudinis domꝰ: cubitoꝝ viginti. Porro altitudo centum viginti cubitoꝝ erat. Et deaurauit eã intrisecꝰ auro mũdissimo. [B] Domũ q̊ȝ maiorẽ texit tabulis ligneis abiegnis: ⁊ lamias auri obrizi affixit ꝑ totũ. Sculpsitqȝ in ea palmas: ⁊ q̃si catenulas se inuicẽ cõplectentes. Strauit q̊ȝ pauimẽtũ tẽpli p̃ciosissimo marmore: decore mlt̃o. Porro auꝝ erat ꝓbatissimũ: de cuiꝰ lamis texit domũ ⁊ trabes eiꝰ et postes ⁊ parietes et ostia ⁊ celauit cherubin i parietibꝰ. Fecit q̊ȝ domũ scĩ scõꝝ: longitudinẽ iuxta latitudinẽ domus cubitoꝝ viginti: ⁊ latitudineȝ silr̃ viginti cubitorũ. Et lamis aureis texit eã q̃si talent̄ sexcẽtis: sed ⁊ clauos fecit aureos: ita vt singl̃i claui siclos q̃nq̃genos appenderẽt. [C] Cenacula q̊ȝ texit auro. Fecit etiã i domo scti scõꝝ cherubin duos ope statuario: ⁊ texit eos auro. Ale cherubin viginti cubit̄ extendebãtur: ita vt vna ala hr̃et cubitos q̇nqȝ et tangeret parietẽ domꝰ: ⁊ altera q̇nqȝ cubitos hñs alã tangeret alteriꝰ cherub. Similiter cherub alterius ala q̇nqȝ hẽbat cubitos: et tãgebat parietẽ: ⁊ ala eiꝰ altera quiqȝ cubitoꝝ: alã cherub alterius ꝯtingebat. Igit̃ ale vtriusqȝ cherub expanse erãt: ⁊ extẽdebant̃ ꝑ cubitos viginti. Ipi aũt stabãt erectis pedibꝰ: ⁊ facies eoꝝ erãt verse ad exteriorẽ domuȝ. [D] Fecit quoqȝ velũ ex hyacintho purpura cocco ⁊ bysso: ⁊ intexuit ei cherubin. Añ fores etiã tẽpli duas colũnas q̇ triginta ⁊ q̇nqȝ cubitos hẽbant altitudinis. Porro capita eaꝝ q̇nqȝ cubitoruȝ: necnõ ⁊ q̃si catenulas in oraculo: ⁊ supposuit eas capitibꝰ colũnaꝝ. Malogranata etiã centuȝ: q̇ catenul̃ interposuit. Ipsas quoqȝ colũnas posuit in vestibulo templi vnã a dextris alterã a sinistr̄. Eam q̇ a dextris erat vocauit iachin: ⁊ que ad leuã vocauit booȝ. IIII

[B] FEcit q̊ȝ altare eneũ viginti cubitoꝝ [f] longitudis: ⁊ viginti cubitorũ latitudis: ⁊ decẽ cubitoꝝ altitudinis. Mare etiã eneũ fusile decẽ cubitis a labio vsqȝ ad labiũ: rotũdũ ꝑ circuitũ. Quinqȝ cubitos hẽbat altitudis: ⁊ funiculꝰ triginta cubitoꝝ ambigebat gyrũ eiꝰ. Silitudo quoqȝ boũ erat subter illud. Et decẽ cubit̄ q̃dã extrinsecꝰ celature: q̃si duobꝰ v̄sibꝰ labiũ mar̄ circũibant. Boues aũt erãt fusiles: ⁊ ipsuȝ mare sup duodecim boues impositum erat: quoꝝ tres respiciebant ad aquilonẽ: et alij tres ad occidentẽ. Porro tres

alıȷ̃ meridiē: ⁊ tres qui reliqui erant orientē: hñtes mare suppositū. Posteriora aūt boum erāt intrinsecꝰ sub mari. Porro vastitas eius habebat mēsuram palmi: ⁊ labiū illius erat quasi labiū calicꝭ vel repandi liliȷ̃: capiebatq; tria milia metretas. Fecit q̃z conchas decē ⁊ posuit quinq; a dextris ⁊ q̃nq; a sinistris: vt lauarent in eis oīa q̄ in holocaustū oblaturi erant. Porro in mari sacerdotes lauabant̃. Fecit aūt ⁊ cādelabra aurea decē ꝯm speciē quā iusserat fieri: ⁊ posuit ea in templo: q̃nq; a dextris ⁊ q̃nq; a sinistris. Necnō ⁊ mensas decē: ⁊ posuit eas in tēplo: q̃nq; a dextrꝭ ⁊ q̃nq; a sinistris: phialas q̃z aureas centū. Fecit etiā atriū sacerdotū ⁊ basilicaꝫ grandem: et ostia in basilica q̄ texit ere. Porro mare posuit in latere dextro ꝯtra orienteꝫ ad meridiē. Fecit aūt hirā lebetes et creagras ⁊ phialas ⁊ cōpleuit oē op⁹ regꝭ in domo dei: hoc ē colūnas duas ⁊ epistylia ⁊ capita: ⁊ q̃si quedā retiacula que capita tegerent sup epistylia. Malogranata q̃z q̃dringenta ⁊ retiacula duo ita vt bini ordines malagranatoꝝ singulis retiaculis iungerent̃: q̄ ꝓtegerēt epistylia: ⁊ capita colūnarū. Bases etiaꝫ fecit: ⁊ conchas: quas supposuit basib⁹: mare vnū: boues q̃z duodecim sub mari: et lebetes ⁊ creagras ⁊ phialas. Oīa vasa fecit salomoni hirā p̄r eius in domo dñi ex ere mundissimo. In regione iordanis fudit ea rex in argyllosa terra: inter sochot et saredatha. Erat aūt m̄ltitudo vasorū innumerabil̃ ita vt ignoraret̃ pondus eris. Fecitq; salomon oīa vasa domus dei: et altare aureū et mēsas: ⁊ sup eas panes ꝓpositiōis. Candelabra q̃z cū lucernis suis vt lucerēt ante oraculum iuxta ritū ex auro purissimo: ⁊ florentia quedam ⁊ lucernas et forcipes aureos. Oīa d̄ auro mūdissimo facta sūt. Thymiamateria quoq; ⁊ thuribula et phialas ⁊ mortariola: ex auro purissimo. Et ostia celauit templi interioris .i. in sctā sctōꝝ: et ostia templi forinsecus aurea. Sicq; completuꝫ est oē opus qđ fecit salomon in domo dñi.

V

3.Re.7.g

Intulit igit̃ salomon oīa que vouerat dauid p̄r suus argētum et aurum ⁊ vniuersa vasa posuit in thesauris dom⁹ dñi.

3.Re.8.a

Post que cōgregauit maiores natu isrl̃: ⁊ cunctos principes tribuū: et capita familiarū de filiȷ̃s israel in hierusalē: vt adducerēt arcā federis dñi de ciuitate dauid que est in syon. Uenerūt itaq; ad regē omēs viri israel: in die solēni mensis septimi. Cūq; venissent cuncti seniorū israel: portauerunt leuite arcā. ⁊ intulerūt eā: ⁊ omnē paraturā tabernaculi. Porro vasa sanctuariȷ̃ que erāt in tabernaculo portauerunt sacerdotes cū leuitis. Rex autē salomon ⁊ vniuersus cet⁹ isrl̃: et oēs qui fuerūt cōgregati ante arcā: immolabāt arietes ⁊ boues absq; vllo nūero: Tanta eni erat multitudo victimaꝝ. Et intulerūt sacerdotes arcam federis dñi in locū suum .i. ad oraculuꝫ templi in sctā sctōꝝ subter alas cherubin: ita vt cherubin expanderēt alas suas sup locum in quo posita erat arca: ⁊ ipam arcaꝫ regerent cū vectib⁹ suis. Uectiū autē quib⁹ portabatur arca: q̄r paululū longiores erant: capita parebāt ante oraculuꝫ. Si vero quis paululū fuisset extrinsecꝰ: eos videre nō poterat Fuit itaq; arca ibi vsq; in p̄sentē diē. Nihilq; erat aliud i arca nisi due tabule: quas posuerat moyses in oreb: qñ legem dedit dñs filiȷ̃s israel egredientib⁹ ex egypto. Egressis autem sacerdotib⁹ de sctūario: oēs eni sacerdotes qui ibi potuerāt inueniri sanctificati sunt: nec adhuc in illo tp̄e vices et ministeriorū ordo inter eos diuisus erat: tam leuite q̃z cantores .i. ⁊ qui sub asaph erāt: ⁊ q̄ sub hemā: et qui sub ydithun: filiȷ̃ ⁊ frēs eoꝝ vestiti byssinis: cymbal̃ ⁊ psalteriȷ̃s: ⁊ citharꝭ ꝯcrepabāt stātes ad orientalē plagā altarꝭ ⁊ cū eis cātores cētū viginti canētes tubis. Igitur cūctꝭ ꝑiter ⁊ tubis ⁊ voce ⁊ cymbal̃ ⁊ organis ⁊ diūsi generꝭ musicoꝝ cōcinētib⁹ ⁊ vocē in sublime tollētib⁹: longe sonit⁹ audiebat̃: ita vt cū dñm laudare cepissēt ⁊ dicere: Cōfitemi dño qm̄ bonus qm̄ in eternū miscđia ei⁹: impleret̃ dom⁹ dei nube: ne possēt sacerdotes stare ⁊ mistrare ꝓpter caliginē. Compleuerat eni gl̄ia dñi domū dei.

Ps.105.

VI

3.Re.8.b

Tunc salomon ait: Dñs pollicit⁹ est vt habitaret i caligie: ego aūt edificaui domuꝫ nomi ei⁹: vt habitaret ibi in ꝑpetuū. Et cōuertit rex faciē suā: ⁊ benedixit vniuerse multitudini israel. Nā oīs turba stabat intēta. Et ait. Bñdict⁹ dñs de⁹ isrl̃: q̄ qđ locut⁹ est dauid p̄ri meo ope cōpleuit dicēs: A die q̄ eduxi pplm meū de terra egypti: nō elegi ciuitatē d̄ cūctꝭ tribub⁹ isrl̃ vt edificaret̃ in ea dom⁹ nomi meo: neq; elegi quēq;

aliū virum vt esset dux in pplo meo isrl sed elegi hierlm vt sit nomē in ea: ꝛ elegi dauid vt ꝯstituerē eū sup pplm meuȝ isrl. Cūqꝫ fuisset volūtatꝭ dauid patris mei vt edificaret domū noi dñi dei isrl dixit dñs ad euȝ: Quia hec fuit volūtas tua vt edificares domū noi meo: bñ quidem fecisti huiuscemodi hre volūtateȝ:

B — sȝ nō tu edificabis mihi domū: Verūtñ fili⁹ tu⁹ q̄ egredieꝛ de lūbis tuis: ipe edificabit domuȝ noi meo. Cōpleuit ḡ dñs sermonē suū quē locut⁹ fuerat: ꝛ ego surrexi ꝓ dauid pre meo ꝛ sedi sup thronū isrl sicut locutus est dñs: ꝛ edificaui domū noi dñi dei israel: ꝛ posui in ea arcā in qua est pactū dñi qd pepigit cū filijs israel. Stetit ḡ coram altare dñi ex aduerso vniuerse multitudis isrl: ꝛ extēdit man⁹ suas. Siquidē fecerat salomō basim eneā ꝛ posuerat eā i medio basilice habentē quinqꝫ cubitos lōgitudinis et quinqꝫ latitudinis: ꝛ tres cubitos altitudinis. Stetitqꝫ sup eā: ꝛ deinceps flexis genib⁹ cōtra vniuersam multitudi-

C — nem isrl: ꝛ palmis i celū leuatꝭ ait: Dñe deus isrl: nō eū silis tui de⁹ in celo ꝛ in terra: qui custodis pactū ꝛ misericordiā cū seruis tuis: qui ābulāt corā te in toto corde suo q̄ pstitisti seruo tuo dauid pri meo q̄cunqꝫ locutus fuerꝭ ei: ꝛ q̄ ore ꝓmiseras: opere cōplesti: sicut ꝛ pñs tps ꝓbat. Nūc ḡ dñe de⁹ isrl iple seruo tuo pri meo dauid q̄cunqꝫ locut⁹ es dicēs: Nō deficiet ex te vir corā me qui sedeat sup thronū isrl: ita tñ si custodierint filij tui vias meas: ꝛ ambulauerint i lege mea: sicut ꝛ tu ābulasti corā me. Et nūc dñe deus isrl firmeꝛ sermo tu⁹: quē locutus es seruo tuo dauid. Ergo ne credibile est vt habitet de⁹ cū hoibus sup terrā? Si celū ꝛ celi celorū nō te capiūt

D — q̄ntomagis dom⁹ ista quā edificaui: Sȝ ad hoc tm̄ facta est: vt respicias orationem serui tui ꝛ obsecrationē ei⁹ dñe de⁹ me⁹: ꝛ audias pces q̄s fundit famul⁹ tuus corā te: vt apiaſ oculos tuos sup domū istā dieb⁹ ac noctib⁹ sup locū i quo pollicit⁹ es vt inuoceꝛ nomē tuū et exaudires orationē quā seru⁹ tu⁹ orat i eo ꝛ exaudias preces famuli tui ꝛ ppli tui isrl. Quicunqꝫ orauerit in loco isto: exaudi de habitaculo tuo. i. de celis: ꝛ ꝓpitiare. Si peccauerit quispiā in ꝓximuȝ

Regū. 8. d — suū ꝛ iurare cōtra eū parat⁹ venerit seqꝫ maledicto cōstrinxerit corā altari in domo ista tu audies de celo: ꝛ facies iudicium seruorū tuorū: ita vt reddas iniq̄ viā suā in caput ꝓpriū: ꝛ vlciscarꝭ iustū retribuens ei sm iusticiā suā. Si supatus fuerit ppls tu⁹ isrl ab inimicis: peccabūt eñ tibi: et cōuersi egerint piam ꝛ obsecrauerint nomē tuū: ꝛ fuerint de-

E — pcati te i loco isto: tu exaudies de celo ꝛ ꝓpitiare pctō ppli tui isrl: ꝛ reduc eos in terrā quā dedisti eis ꝛ prib⁹ eoꝝ. Si clauso celo pluuia nō fluxerit ꝓpt pctā ppli tui: ꝛ depcati te fuerint i loco isto: ꝛ cōfesso noi tuo: ꝛ conuersi a pctis suis cū eos afflixerꝭ: exaudi de celo dñe: ꝛ dimitte pctā suis tuis ꝛ ppli tui isrl: ꝛ doce eos viā bonā: p quā ingrediaꝛ: ꝛ da pluuiā tre quā dedisti pplo tuo ad possidēdū. Fames si orta fuerit i terra: ꝛ pestilētia: erugo ꝛ aurugo ꝛ locusta ꝛ bruchus: ꝛ hostes vastatꝭ regiōib⁹ portas obsederint ciuitatꝭ: oisqꝫ plaga ꝛ infirmitas pslerit: si q̄s d pplo tuo isrl fuerit depcat⁹: cognoscēs plagā ꝛ infirmitatem suā: ꝛ expāderit man⁹ suas i domo hac tu exaudies de celo de sublimi. s. habitaculo tuo: ꝛ ꝓpitiare: ꝛ redde vnicuiqꝫ sm vias suas: quas nosti euȝ habere in

F — corde suo. Tu eñ solus nosti corda filiorū hoiuȝ vt timeāt te ꝛ ambulēt i vijs tuis cūctꝭ dieb⁹ quib⁹ viuūt sup facieȝ terre quā dedisti prib⁹ nris. Externum quoqꝫ qui nō ē de pplo tuo isrl: si venerit de terra longinqua ꝓpter nomē tuū magnū ꝛ ꝓpt manū tuā robustā: ꝛ brachiū tuū extentū: et adorauerit in loco isto: tu exaudies de celo firmissimo habitaculo tuo: ꝛ facies cūcta ꝓ quib⁹ inuocauerit te ille pegrin⁹: vt sciāt omēs ppli tre nomē tuū ꝛ timeat te sicut ppls tu⁹ isrl: cogscāt qꝛ nomē tuū iuocatū ē sup domū hanc: quā edificaui noi tuo. Si egressus fuerit ppls tu⁹ ad bellū cōtra adūsarios suos p viā i q̄ miserꝭ eos: adorabūt te ꝯtra viā in q̄ ciuitas hec ē quā elegisti ꝛ domus quā edificaui noi

G — tuo: vt exaudias de celo pces eoꝝ et obsecrationē: et vlciscarꝭ. Si aūt peccauerint tibi: neqꝫ eñ ē hō q̄ nō peccet: ꝛ iratus fueris eis: et tradideris hostibus: et captiuos duxerint eos in terrā lōgiquā vel certe q̄ iuxta ē: ꝛ cōuersi i corde suo in terra ad quā captiui ducti fuerāt egerint piam: et depcati te fuerint i terra captiuitatꝭ sue: dicētes: peccauim⁹ iniq̄ fecim⁹: iniuste egimus: ꝛ reuersi fuerint ad te i toto corde suo: et tota aīa sua in terra captiuitatꝭ sue ad quā ducti sunt:

3. Re. 8. e

adorabāt te ꝯtra viā terre sue quā dedi
sti prib⁹ eoꝝ: ⁊ vrbis quā elegisti: et do-
mus quā edificaui noī tuo: vt exaudi-
as de celo: hoc est de firmo habitaculo
tuo p̄ces eoꝝ: ⁊ facias iudiciū: ⁊ dimit-
tas pplo tuo quāuis pctōri. Tu es eñ
de⁹ me⁹. Apiant̄ q̄so oculi tui: ⁊ aures
tue intēte sint ad orationē q̄ fit in loco
Ps. 131. isto. Nūc igit̄ ꝯsurge dñe de⁹ ī requiem
tuā: tu ⁊ arca fortitudis tue. Sacerdo-
tes tui dñe de⁹ induant̄ salutē: ⁊ sancti
tui letent̄ in bonis. Dñe deus meus ne
auerteris faciē christi tui. Memēto mi-
sericordiaꝝ dauid serui tui. VII

A Cumqꝫ cōplesset salomon fundēs
c p̄ces: ignis descēdit de celo: ⁊ de
uorauit holocausta ⁊ victimas:
et maiestas dñi adimpleuit domū: nec
poterāt sacerdotes igredi tēplū dñi: eo
ꝙ implesset maiestas dñi tēplū dñi. Sz
⁊ oīs isrl̄ videbant descendētem ignē ⁊
gloriā dñi sup domū: ⁊ corruentes ꝓni
in terrā sup pauimētū stratum lapide:
adorauerūt ⁊ laudauerūt dñm: qm̄ bon⁹
qm̄ in seculū misericordia eius. Rex au
tem ⁊ oīs pplus imolabāt victimas co-
ram dño. Mactauit igit̄ rex salomō ho
stias: boum vigintiduo milia: arietū cē
B tum viginti milia. Et dedicauit domū
dei rex ⁊ vniuersus pplus. Sacerdotes
aūt stabāt in officijs suis: ⁊ leuite in or
ganis carminū dñi: q̄ fecit dauid rex ad
laudandū dñm: qm̄ bon⁹ qm̄ in eternū
misericordia ei⁹: hymnos dauid canen-
tes p manus suas. Porro sacerdotes ca
nebāt tubis aū eos: cūctusqꝫ isrl̄ stabat
Scificauit qꝫ salomō mediū atrij aū tē
plum dñi. Obtulerat eñ ibi holocausta
⁊ adipes pacificoꝝ: qr altare eneū qđ fe
cerat nō poterat sustinere holocausta et
sacrificia ⁊ adipes pacificorū. Fecit er-
go salomō solennitatē in tpe illo septē
dieb⁹ ⁊ oīs isrl̄ cū eo: eccl̄ia magna val-
C de: ab introitu emath vsqꝫ ad torrentē
egypti. Fecitqꝫ die octauo collectam: eo
ꝙ dedicasset altare septē dieb⁹: ⁊ solēni
tatem celebrasset dieb⁹ septē. Igit̄ ī die
vicesimotertio mensis septimi: dimisit
pplos ad tabernacula sua: letātes atqꝫ
gaudentes sup bono qđ fecerat dñs da
3. R. 9. a uid ⁊ salomoni ⁊ isrl̄ pplo suo. Cōpleuit
qꝫ salomō domū dñi: ⁊ domū regis: ⁊ oīa
q̄ disposuerat in corde suo vt faceret in
domo dñi: ⁊ in domo sua: ⁊ ꝓsperatus
est. Apparuit autem ei dñs nocte: ⁊ ait:
Audiui orationē tuā: ⁊ elegi locū istū

mihi in domū sacrificij. Si clausero ce-
lum ⁊ pluuia nō fluxerit ⁊ mādauero ⁊
p̄cepo locuste vt deuoret terrā ⁊ misero
pestilētiā ī pplm meū: ꝯuersus aūt ppls
me⁹ sup q̄s inuocatū ē nomē meū: dep̄ca
tus me fuerit: ⁊ exquisierit faciē meā: et
egerit pniam a vijs suis pessimis: ⁊ ego
exaudiā de celo: ⁊ ꝓpiti⁹ ero pctīs eorū
⁊ sanabo terrā eoꝝ. Oculi q̄z mei erunt
apti: ⁊ aures mee erecte: ad orōnē ei⁹ q̄ ī
loco isto orauerit. Elegi eñ ⁊ scificaui D
locū istū: vt sit nomē meū ibi ī sempiter
nū: ⁊ pmaneāt oculi mei et cor meū ibi
cūctis dieb⁹. Tu q̄z si ābulaueris corā me
sicut ambulauit dauid pr̄ tu⁹: ⁊ feceris
iuxta oīa q̄ p̄cepi tibi: ⁊ iusticias meas
iudiciaqꝫ seruaueris: suscitabo thronū
regni tui: sicut pollicit⁹ sum dauid prī
tuo dicēs: Nō auferet̄ de stirpe tua vir:
q̄ nō sit priceps ī isrl̄. Si aūt auersi fue-
ritis: ⁊ dereliq̄ritis iusticias meas ⁊ p̄ce-
pta mea q̄ ꝓposui vobis: ⁊ abeūtes ꝯui
eritis dijs alienis: ⁊ adorauerit is eos: euel
lam vos de tera mea quā dedi vobis: et
domū hāc quā edificaui noī meo ꝓijci
am a facie mea: ⁊ tradā eā ī pabolā ⁊ in
exēplū cūctis pplis: ⁊ dom⁹ ista erit ī ꝓū
biū vniuersis trāseūtib⁹ ⁊ dicēt stupen
tes: Quare fecit dñs sic terre huic et do
mui huic? Rūdebūtqꝫ. Quia dereliq̄rūt
dñm deū patrū suoꝝ q̄ eduxit eos đ ter
ra egypti: ⁊ app̄hēderūt deos alienos ⁊
adorauerūt eos ⁊ coluerūt: idciro vene-
rūt sup eos vniuersa hec mala. VIII
A Xpletis aūt vigīti ānis postqꝫ edi
3. Re. 9. d e ficauit salomō domū dñi ⁊ domū
suā: ciuitates q̄s dederat hirā sa
lomōi edificauit ⁊ habitare ibi fecit fili
os isrl̄ Abijt q̄z ī emath suba: ⁊ obtinuit
eā ⁊ edificauit palmirā ī deserto: ⁊ alias
citates munitissimas edificauit emath:
Extruxitqꝫ bethorō supiorē: ⁊ bethorō
inferiorē: ciuitates muratas: hn̄tes por
tas ⁊ vectes ⁊ seras. Balaath etiā ⁊ oēs
vrbes firmissimas q̄ fuerūt salomōis cū-
ctasqꝫ vrbes q̄drigarū: ⁊ vrbes equitū.
B Oia q̄cūqꝫ voluit fecit rex salomō atqꝫ
disposuit: ī hierl̄m ⁊ in libano ⁊ in vni-
uersa terra ptātis sue. Oēm pplm q̄ dere
lict⁹ fuerat de etheis ⁊ āmorreis et phe-
rezeis ⁊ eueis ⁊ iebuseis: q̄ nō erāt đ stir
pe isrl̄: de filijs eoꝝ et de posteris q̄s non
interfecerāt filij isrl̄: subiugauit salomō
in tributarios vsqꝫ in diē hanc. Porro
de filijs israel nō posuit vt seruirēt ope
ribus regis. Ipsi eñ erāt viri bellatores

et duces primi:et principes quadrigaꝝ et equitũ eiꝰ. Oẽs aũt principes exercitus regis ſalomonis fuerũt ducẽti quinquaginta qui erudiebãt ppłm. Filiã ꝟo pharaonis tranſtulit de ciuitate dauid in domũ quã edificauerat ei. Dixit eniʒ rex. Nõ habitabit vxor mea i domo dauid regis iſrael:eo ꝙ ſanctificata ſit:qr

C ingreſſa eſt in eam arca dñi. Tũc obtulit ſalomõ holocauſta dño ſuꝑ altare domini qđ extruxerat ante porticũ:vt per ſingulos dies offerreᵹ in eo iuxta preceptum moyſi in ſabbatꝭ ⁊ in kalẽdis et in feſtis diebꝰ ter per annũ.i.in ſolẽnitate azymorũ et ſolennitate hebdomadarũ et in ſolẽnitate tabernaculorum. Et cõſtituit iuxta diſpoſitionem dauid pr̃is ſui officia ſacerdotũ in miniſterijs ſuis:et leuitas in ordine ſuo:vt laudarent ⁊ miſtrarẽt corã ſacerdotibꝰ iuxta ritũ vniuſcuiuſqȝ diei:⁊ ianitores in di

D uiſionibꝰ ſuis ꝑ portaʒ et portam. Sic eñ ꝑcepat dauid hõ dei. Nec ꝑtergreſſi ſunt de mandatꝭ regꝭ tam ſacerdotes ꝙ̃ leuite:ex oibus ꝗ ꝑcepat. Et in cuſtodijs theſaurorũ oẽs impẽſas ꝑparatas habuit ſalomon:ex eo die quo fundauit domũ dñi vſqȝ i diẽ quo ꝑfecit eã. Tũc abijt ſalomon in aſiongabar:et in hailath:ad oram maris rubri:ꝗ eſt i terra edom. Miſit ergo ei hirã ꝑ manꝰ ſeruorum ſuorũ naues ⁊ nautas gnaros maris:et abierũt cum ſeruis ſalomonis in ophir. Tulerũtqȝ inde quadrigẽta quinquaginta talenta auri et attulerunt ad

A regem ſalomonem. IX

3.Re.10.a
Math.12.d

r. Egina quoqȝ ſaba cũ audiſſet famã ſalomõis:venit vt tẽptaret eũ in enigmatibꝰ in hierłm:cuʒ magnis opibꝰ et camelis qui portabãt aromata et auri plurimũ gẽmeſqȝ ꝑcioſas. Cunqȝ veniſſet ad ſalomonẽ:locuta eſt ei ꝗcunqȝ erãt in corde ſuo. Et expoſuit ei ſalomon oia ꝗ ꝓpoſuerat nec ꝗcꝗ̃ fuit qđ nõ ꝑſpicuuʒ ei fecerit. Que poſtꝗ̃ vidit ſapiẽtiã.ſ.ſalomonis:⁊ domum quã edificauerat:necnõ ⁊ cibaria mẽſe eius et habitacula ſeruoꝝ:et officia miſtrorũ eius et veſtimenta eorum: pincernas ꝗʒ:et veſtes eoꝝ:et victimas quas imolabat in domo dñi:nõ erat ꝑ ſtupore vltra in ea ſpũs. Dixitqȝ ad re

B gem:Uerꝰ eſt ſermo quẽ audierã in terra mea:de ꝟtutibꝰ ⁊ ſapia tua. Nõ credebam narrãtibꝰ:donec ipſa veniſſem: et vidiſſent oculi mei et ꝓbaſſeʒ vix me dietatẽ ſapiẽtie tue mihi fuiſſe narratã Uiciſti famã virtutibus tuis. Beati viri tui et beati ſerui tui:hi qui aſſiſtunt coram te oi tꝑe et audiũt ſapiam tuam Sit dñs deus tuus bñdictꝰ:ꝗ voluit te ordinare ſuper thronũ ſuũ regẽ dñi dei tui. Quia diligit deus iſrael:⁊ vult ſeruare euʒ in eternũ:idcirco poſuit te ſuꝑ euʒ regẽ:vt facias iudicia atqȝ iuſticiã

C Dedit autẽ regi centũ viginti talẽta auri:⁊ aromata multa nimis:et gẽmas ꝑcioſiſſimas. Non fuerũt aromata talia: vt hec que dedit regina ſaba regi ſalomoni. Sed ⁊ ſerui hiram cũ ſeruis ſalomonis attulerũt aurũ de ophir et ligna tina:⁊ gẽmas ꝑcioſiſſimas. De quibus fecit rex de lignis.ſ.de tinis gradus in domo dñi:⁊ in domo regia:citharas ꝗʒ ⁊ pſalteria cantoribꝰ. Nunqȝ viſa ſũt in terra iuda ligna talia. Rex autem ſalomon dedit regine ſaba cũcta ꝗ voluit ⁊ ꝗ poſtulauit:⁊ młto plura ꝙ̃ attulerat

D ad eum. Que reuerſa abijt in terrã ſuaʒ cum ſeruis ſuis. Erat aũt pondus auri qđ afferebaᵹ ſalomoni per ſingulos annos:ſexcẽta ſexagintaſex talenta auri: excepta ea ſũma quã legati diuerſarum gẽtiũ ⁊ negociatores afferre cõſueuerãt oẽſqȝ reges arabie ⁊ ſatrape terraꝝ qui cõportabãt aurũ ⁊ argẽtũ ſalomoni. Fecit igiᵹ rex ſalomon ducẽtas haſtas aureas:de ſũma ſexcẽtoꝝ:aureoꝝ ꝗ in ſingulis haſtis expẽdebãᵹ. Trecẽta ꝗʒ ſcuta aurea trecẽtoꝝ aureorũ:quibꝰ tegebanᵹ ſingula ſcuta. Poſuitqȝ ea rex in armẽtario qđ erat cõſitũ nemore. Fecit

E quoqȝ rex ſoliũ eburneũ grande:⁊ veſtiuit illud auro mundiſſimo. Sex quoqȝ gradus quibꝰ aſcẽdedebaᵹ ad ſoliũ et ſcabellũ aureũ:⁊ brachiola duo altriſecus:⁊ duos leones ſtãtes iuxta brachiola:ſed ⁊ alios duodecim leũculos ſtantes ſuꝑ ſex gradus ex vtraqȝ ꝑte. Nõ fuit tale ſoliũ in vniuerſis regnis. Oia ꝗqȝ vaſa conuiuij regꝭ erant aurea:⁊ vaſa domꝰ ſaltus libani ex auro puriſſimo Argentũ eñ in diebꝰ illis ꝓ nihilo reputabaᵹ. Siquidẽ naues regꝭ ibant in tharſis cũ ſeruis hirã:ſemel in ãnis tribus:⁊ deferebãt inde aurũ ⁊ argẽtuʒ et ebur et ſimias ⁊ pauos. Magnificatus

3.Re.10.b

ẽ igiᵹ ſalomõ ſuꝑ oẽs reges terre:ꝑ diuitijs ⁊ glła. Oẽſqȝ reges terraꝝ deſide

F rabãt videre faciẽ ſalomonis:vt audirent ſapiam quã dederat deus in corde eius. Et deferebãt ei munera:vaſa argẽ

tea ⁊ aurea: ⁊ vestes ⁊ arma et aromata equos ⁊ mulos p singulos annos. Habuit q̃ꝫ salomō q̄dragita milia equoꝝ i stabulis: ⁊ curruū equitūqꝫ duodeci milia. Cōstituitqꝫ eos in vrbibꝰ quadrigarum: ⁊ vbi erat rex in hierl'm. Exercuit etiā ptātē sup cūctos reges a flumie eufrate vsqꝫ ad terram philistinoꝝ ⁊ vsqꝫ

G ad terminos egypti. Tantamqꝫ copiaꝫ pbuit argēti in hierl'm quasi lapidū: et cedroꝝ tantā multudinē velut sycomorum q̄ gignūt in cāpestribꝰ. Adducebā tur aūt ei equi de egypto: cūctisqꝫ regionibus: Reliqua aūt opa salomonis prioꝝ et nouissimoꝝ scripta sūt in vbis nathā pphe: ⁊ in libris ahie sylonitis: i visione quoqꝫ addo videntꝭ ꝯtra hieroboam filiū nabath. Regnauit aūt salomon in hierl'm sup oēm isrl': quadraginta annis. Dormiuitqꝫ cū prībꝰ suis: et sepelierūt eum in ciuitate dauid: regnauitqꝫ roboā filius eius p eo.

3.Regū.11.g

X

A Profectꝰ est aūt roboā in sichem. Illuc eni cūctus isrl' cōuenerat: vt cōstituerēt eū regē. Qđ cū audisset hieroboā filius nabath qui erat i egypto: fugerat quippe illuc añ salomonem: statim reuersus est. Vocauerūtqꝫ eū ⁊ venit cum vniuerso israel: ⁊ locuti sunt ad roboā dicētes: Pater tuꝰ durissimo iugo nos pressit: tu leuiora impera prē tuo qui nobis imposuit grauē seruitutē: ⁊ paululū de onere subleua: vt seruiamꝰ tibi. Qui ait: Post tres dies reuertimini ad me. Cūqꝫ abijsset pplꝰs: inijt cōsiliū cū senibꝰ q̄ steterāt corā prē eiꝰ salomone dum adhuc viueret dicens: Quid datis consiliū vt rñdeā pplo? Qui

3.Re.12.a.

B dixerūt ei. Si placueris pplo huic ⁊ lenieris eos verbis clementibꝰ seruiēt tibi oi tpe. At ille reliquit cōsiliū senū: et cū iuuenibꝰ tractare cepit qui cū eo nutriti fuerāt: ⁊ erāt in comitatu illiꝰ. Dixitqꝫ ad eos. Quid vobis videt': vel rñdete quid debeo pplo huic qui dixit mihi: subleua: iugū qđ imposuit nobis pr̄ tuus? At illi rñderunt vt iuuenes ⁊ nutriti cū eo in delitijs: atqꝫ dixerūt. Sic

C loq̄ris pplo qui dixit tibi: pr̄ tuꝰ aggrauauit iugum nostrū: tu subleua: ⁊ rñdebis ei. Minimꝰ digitꝰ meus grossior est lūbis prīs mei. Pater meꝰ imposuit vobis graue iuguꝫ: et ego maius pondus apponā. Pater meꝰ cecidit vos flagellꝭ: ego vo cedaꝫ vos scorpionibus. Venit ergo hieroboam ⁊ vniūsus pplꝰs ad roboaꝫ

3.Re.12.c

die tertio: sicut pceperat eis. Rñditqꝫ rex dura: derelicto ꝯsilio senioꝝ: locutusqꝫ est iuxta iuuenū volūtatē. Pater meus graue vobis iposuit iugū: qđ ego grauius faciā. Pater meꝰ cecidit vos flagellis: ego vo cedā vos scorpionibꝰ. Et nō acq̄euit pplī pcibꝰ. Erat. n. volūtatꝭ dei vt cōpleret' sermo eius quē locutus fuerat p manū ahie sylonitꝭ ad hieroboā filiū nabath. Pplꝰs aūt vniuersus rege

D duriora dicēte: sic locutꝰ est ad eū. Non est nobis ps i dauid: neqꝫ hereditas in filio isai. Reuertere in tabernacula tua isrl'. Tu aūt pasce domū tuaꝫ dauid. Et abijt isrl' i tabernacula sua. Sup filios aūt israel qui habitabāt in ciuitatibus iuda regnauit roboam. Misitqꝫ rex roboam aduram qui perat tributis: ⁊ lapidauerūt eum filij israel ⁊ mortuꝰ est. Porro rex roboaꝫ currū festinauit ascēdere: et fugit in hierusalem. Recessitqꝫ isrl' a domo dauid: vsqꝫ ad diē hāc. Factum est autē cum audisset ois isrl' q̄ reuersus esset hieroboam: miserūt ⁊ vocauerūt eum cōgregato cetu cōstiuerūt eū regem super omnē israel: nec secutꝰ est q̄spiam domū dauid pter tribum iuda solaꝫ.

3.Re.12.d.

XI

A Venit aūt roboam in hierusalē: et cōuocauit vniuersaꝫ domum iuda ⁊ beniamin centū octogita milia electoꝝ atqꝫ bellātiuꝫ: vt dimicaret ꝯtra isrl' ⁊ ꝯuerteret ad se regnū suū. Factusqꝫ est sermo dñi ad semeiā hoieꝫ dei dicēs: loq̄re ad roboā filiū salomonis regē iuda: ⁊ ad vniuersū isrl': q̄ ē in iuda ⁊ beniamin. Hec dicit dñs: Nō ascendetꝭ neqꝫ pugnabitꝭ ꝯtra frēs vros reuertat' vnusq̄sqꝫ in domū suā: q: mea hoc gestū est volūtate. Qui cū audissent sermonē dñi: reuersi sūt: nec prexerunt

3.Regū.12.e

B ꝯtra hieroboā. Habitauit aūt roboā in hierl'm: ⁊ edificauit ciuitates muratas in iuda: extruxitqꝫ bethleē ⁊ ethā ⁊ thecue: bethsur q̃ꝫ ⁊ socco ⁊ odollā: necnō ⁊ geth et maresa et ziph: sed ⁊ adurā ⁊ lachis ⁊ asecha: saraa q̃ꝫ ahialon ⁊ hebrō q̄ erāt i iuda ⁊ beniamin ciuitates mūitissimas. Cūqꝫ clausisset eas murꝭ: posuit in eis pricipes ciboꝝqꝫ horrea: hoc ē olei ⁊ vini. Sed et in singulis vrbibꝰ fecit armamentaria scutoꝝ: ⁊ hastaꝝ: firmauitqꝫ eas sūma diligētia: et iperauit sup iudā et beniamin. Sacerdotes aūt

C et leuite q̄ erāt in vniuerso isrl': venerūt ad eū de cūctꝭ sedibꝰ suis: relinquentes

suburbana et possessiones suas: τ transe
untes ad iudã τ hierusalẽ: eo ꝙ abiecis-
set eos hieroboam τ posteri ei⁹ ne sacer·
3.Re.12.g dotio dñi fungerent: qui ꝯstituit sibi sa
cerdotes excelsoꝝ τ demonioꝝ vitulo-
rũq; quos fecerat. Sed τ de cunctis tri-
bubus israel quicũq; dederãt cor suum
vt quererẽt dñm deũ israel: venerunt in
hierusalẽ ad imolanduȝ victimas suas
corã dño deo patrũ suorũ: τ roborauert
regnũ iuda: τ cõfirmauerũt roboam fili
um salomonis ꝑ tres annos. Ambula-
uerũt eñi in vijs dauid τ salomonis an
nis tm̃ tribus. Duxit aũt roboam vxo-
D rem: malaath filiam hierimuth filij da-
uid: abiail quoq; filiã heliab filij isai q̃
peperit ei filios: ieos τ sommoriã et zo-
om. Post hãc quoq; accepit maachã fi-
liã absalon: que ꝑpit ei abia τ abi τ zi-
za τ salimith. Amauit aũt roboã maa-
chã filiã absalon: suꝑ oẽs vxores suas τ
ꝯcubinas. Nã vxores decẽ τ octo duxe-
rat: ꝯcubinas aũt sexaginta: τ genuit vi
gintiocto filios et sexaginta filias. Con
stituit vero in capite abiã filiũ maacha
ducẽ suꝑ oẽs fratres suos: ipm eñi regẽ
facere cogitabat q: sapiẽtior fuit et po-
tentior suꝑ oẽs filios ei⁹: τ in cũctis fi-
nib⁹ iuda τ beniamin τ in vniuersis ci-
uitatibus muratis. Prebuitq; eis escas
plurimas: τ mltas petiuit vxores. XII

B Cumq; roboratũ fuisset regnũ ro-
c boam τ ꝯfortatũ: dereliquit legẽ
dñi τ oĩs israel cũ eo. Anno aũt
quinto regni roboam: ascendit sesac rex
egypti in hierusalẽ q: peccauerant dño:
cũ mille ducẽtis currib⁹ τ sexagita mili
bus equituȝ. Nec erat numer⁹ vulgi qđ
venerat cũ eo ex egypto: libyes. s. et tro-
godite τ ethiopes: cepitq; ciuitates mu
nitissimas in iuda: τ venit vsq; in hieru
salem. Semeias autẽ ꝓpheta ingressus
est ad roboam τ principes iuda: q̃ cõgre
gati fuerãt in hierusalẽ fugientes sesac:
B dixitq; ad eos. Hec dicit dñs. Uos reli-
quistis me: et ego reliqui vos in manu
sesac. Cõsternatiq; principes israel τ rex
dixerunt. Justus est dñs. Cumq; vidisset
dñs ꝙ humiliati essent: factus est sermo
dñi ad semeiã dicens: Quia hũiliati sũt
nõ disperdã eos: daboq; eis pauxillum
auxilij: τ nõ stillabit furor me⁹ suꝑ hie-
rusalẽ ꝑ manuȝ sesac. Uerũtñ seruient
ei: vt sciant distantiã seruitutꝫ mee τ ser
C uitutis regni terraꝝ. Recessit itaq; sesac
rex egypti ab hierusalẽ sublatis thesau-
ris domus dñi τ dom⁹ regis: oĩaq; secũ
tulit: τ clypeos aureos quos fecerat sa-
lomon. ꝓ quib⁹ fecit rex eneos: τ tradi-
dit illos principib⁹ scutarioꝝ qui custo
diebant vestibulũ palatij. Cumq; intro-
iret rex domũ dei: veniebãt scutarij τ tol
lebant eos: iterũq; referebãt eos ad ar-
mamẽtariũ suũ. Uerũtamẽ q: humilia-
ti sunt auersa ẽ ab eis ira dñi nec deleti
sunt penit⁹. Siquidẽ τ ĩn iuda inuenti
sunt oꝑa bona. Confortatus est ergo rex ro
3.Re.14.f. boam in hierusalẽ: atq; regnauit. Qua-
D draginta aũt τ vni⁹ anni erat cũ regna
re cepisset: τ decẽ et septẽ ãnis regnauit
in hierusalẽ vrbe quã elegit dñs: vt con
firmaret nomẽ suũ ibi: de cũctis tribu-
bus isrl. Nomẽ autẽ mřis eius naama
ãmanites. Fecitq; malũ: τ nõ preꝑauit
cor suũ vt quereret dñm. Oꝑa vero ro-
boam prima τ nouissima scripta sũt in
libris semeie ꝓphe τ addo videntꝫ: τ di
ligẽter exposita. Pugnauerũtq; aduer-
sum se roboam τ hieroboam cũctis die-
bus. Et dormiuit roboam cũ přibus su
is: sepultusq; est in ciuitate dauid et re-
gnauit abia fili⁹ eius ꝓ eo. XIII B

3.Re.15.a. Anno octauodecimo regis hiero-
a boam regnauit abia suꝑ iudam.
Tribus ãnis regnauit in hieru-
salem. Nomenq; mřis eius michaia: fi-
lia vriel de gabaa: τ erat bellũ iter abia
et hieroboam. Cumq; inisset abia certa-
men: et hřet bellicosissimos viros: et ele
ctorũ quadraginta milia: hieroboam cõ
struxit econtra aciẽ octoginta milia vi-
rorũ: qui et ipsi electi erãt τ ad bella for
tissimi. Stetit ergo abia suꝑ monteȝ se-
meron qui erat in ephraim: τ ait: Audi
hieroboam τ oĩs isrl. Num ignoratꝫ ꝙ
dñs de⁹ israel dederit regnũ dauid suꝑ
isrl in sempiternũ: ipsi τ filijs ei⁹ in pa-
ctũ salis. Et surrexit hieroboã filius na
bath seruus salomonis filij dauid: et re
B bellauit ꝯtra dñm suũ. Cõgregatiq; sũt
ad eũ viri vanissimi et filij belial: τ ꝑua
luerũt ꝯtra roboam filiũ salomõis. Por
ro roboam erat rudis et corde pauido:
nec potuit resistere eis. Nunc ergo vos di-
citis ꝙ resistere possitꝫ regno dñi qđ pos
sidet ꝑ filios dauid? Habetisq; grandẽ
ppři multitudineȝ: atq; vitulos aureos
quos fecit vobis hieroboã in deos. Et
eiecistis sacerdotes dñi filios aaron at-
q; leuitas: et fecistis vobis sacerdotes si
cut omẽs ppři terrarũ. Quicũq; venerit
τ initiauerit manũ suã in tauro: i bob⁹

et in arietibꝰ septē:fit sacerdos eoꝝ qui
nō sūt dīj. Noster aūt dñs deꝰ est: quem
C nō relinquimꝰ. Sacerdotesq; ministrāt
dño de filijs aaron:⁊ leuite sūt i ordine
suo:holocausta q̄z offerunt dño ꝑ singu
los dies mane ⁊ vespe:⁊ thymiama iux-
ta legꝫ ꝓcepta ꝯfectū:⁊ ꝓponunt panes
in mēsa mūdissima. Estq; apud nos cā-
delabrū aureū:et lucerna eiꝰ:vt accēdā
tur sꝑ ad vespam. Nos q̄ppe custodimꝰ
ꝓcepta dñi dei nr̄i:quē vos reliq̄stꝫ. Er-
go in exercitu nr̄o dux deꝰ est:⁊ sacerdo-
tes eiꝰ qui clangūt tubis ⁊ resonāt ꝯtra
vos. Filij isrl̄ nolite pugnare ꝯtra dñm
deū patrum vr̄oꝝ:q2 nō vobis expedit.
Hec illo loquēte:hieroboā3 retro molie
batur insidias. Cūq; ex aduerso ostium
staret:ignorantē iuda3: suo ambigebat
exercitu. Respiciensq; iudas vidit insta
re bellū ex aduerso ⁊ post tergū:⁊ clama
uit ad dñm:ac sacerdotes tubis canere
ceperūt:oēsq; viri iuda vociferati sunt.
D Et ecce illis clamātibꝰ ꝑterruit deꝰ hie
roboam ⁊ omnē isrl̄ q̄ stabat et aduerso
abia ⁊ iuda:fugerūtq; filij isrl̄ iudam:⁊
tradidit eos deꝰ in manū eoꝝ. Percussit
ꝰ eos abia et ppl̄s eius plaga magna:⁊
corruerūt vulnerati ex isrl̄ quīquaginta
milia viroꝝ fortiū. Hūiliatiq; sūt filij is
rael in tp̄e illo:⁊ vehemētissime ꝯforta-
ti filij iuda:eo q͞ sperassent in dño deo
patrū suoꝝ. Persecutꝰ est aūt abia fugi
entē hieroboā:et cepit ciuitates eiꝰ:be-
thel ⁊ filias eiꝰ ⁊ hiesana cū filiabꝰ suis:
effron quoq; ⁊ filias eiꝰ. Nec valuit vl-
tra resistere hieroboā i diebꝰ abia. Quē
ꝑcussit dñs ⁊ mortuꝰ est. Igit̄ abia ꝯfor
tato imꝑio suo:accepit vxores q̄ttuorde
cim: ꝓcreauitq; vigintiduos filios:⁊ se
decim filias. Reliqua autē s̄monū abia
viarūq; et operū eiꝰ scripta sunt diligen
tissime in libro addo ꝓphete. XIIII

A Dormiuit aūt abia cū p̄ribꝰ suis
1.Re.15.b b ⁊ sepelierūt eū i ciuitate dauid.
Regnauitq; asa filiꝰ eius ꝓ eo.
In cuiꝰ diebꝰ quieuit terra ānis decem.
Fecit ꝰ asa qđ bonū ⁊ placitū erat in cō
spectu dei sui:⁊ subuertit altaria ꝑegri-
ni cultꝰ:⁊ excelsa ⁊ confregit statuas lu
cosq; succidit:et precepit iude vt q̄reret
dñm deū patrū suoꝝ:et faceret legem:⁊
vniuersa mādata. Et abstulit de cūctis
orbibꝰ iuda:aras ⁊ phana: ⁊ regnauit i
pace. Edificauit quoq; vrbes munitas i
B iuda: q2 quietꝰ erat et nulla tp̄ibꝰ eius
bella surrexerāt pacē dño largiēte. Di-
xit aūt iude. Edificemꝰ ciuitates istas:
⁊ vallemꝰ muris:et roboremꝰ turribꝰ et
portꝫ et serꝫ:donec a bellis q̄eta sūt oia:
eo q; quesierimꝰ dñm deū patrū nr̄oꝝ:⁊
dederit nobis pacē ꝑ gyrū. Edificauert
igit̄:⁊ nullū in extruēdo impedimentū
fuit. Habuit aūt asa in exercitu suo por
tantiū scuta ⁊ hastas đ iuda trecēta mi
lia:de beniamin vero scutarioꝝ ⁊ sagit-
tarioꝝ ducēta octoginta milia. Omēs- C
q; isti viri fortissimi. Egressus est aūt cō
tra eos zara ethiops cū exercitu suo de-
cies cētena milia ⁊ curribꝰ trecentꝫ:⁊ve
nit vsq; maresa. Porro asa ꝑrexit obuiā
ei:et instruxit aciem ad bellū in valle se
phata:q̄ ē iuxta maresa ⁊ iuocauit dñm
deū et ait: Dñe nō ē apud te vlla distan
tia:vtrū in paucꝫ auxilierꝫ aut in pluri
bus:adiuua nos dñe deꝰ nr̄. In te eni ⁊
in tuo noie hn̄tes fiduciā venimꝰ cōtra
hāc multitudinē. Dñe deꝰ nr̄ tu es:non
ꝓualeat ꝯtra te hō. Exterruitq; dñs ethi
opes corā asa ⁊ iuda. Fugerūtq; ethio- D
pes:⁊ ꝑsecutꝰ est eos asa ⁊ ppl̄us q̄ cū eo
erat vsq; gerara. Et ruerūt ethiopes vs-
q; ad internitionē:q2 dño cedēte ꝯtriti
sūt:et exercitu illiꝰ ꝑliāte. Tulerūt ergo
spolia ml̄ta. Et ꝑcusserūt ciuitates oēs
ꝑ circūitū gerare. Grādis q̄ppe cunctos
terror inuaserat. Et diripuerūt vrbes et
multā predā asportauerūt: sed ⁊ caulas
ouiū destruētes:tulerūt pecoꝝ infinitā
multitudinē:⁊ cameloꝝ: reuersiq; sūt i
hierusalem. XV

a Azarias aūt filiꝰ obed facto in se A
spū dei:egressus ē in occursū asa
et dixit ei: Audite me asa: et ois iuda et
beniamin. Dñs vobiscū:q2 fuistꝫ cū eo.
Si q̄sieritꝫ eū:inuenietꝫ. Si aūt dereliq̄
ritis eū:derelinquet vos. Trāsibūt aūt
multi dies in isrl̄ absq; deo vero:⁊ abs-
q; sacerdote:absq; doctore q̄z ⁊ absq; le
ge. Cūq; reuersi fuerint i angustia sua:⁊
clamauerint ad dñm deū isrl̄ ⁊ q̄sierint
eū:reꝑient eū. In tp̄e illo nō erit pax e-
gredīēti ⁊ ingredīēti:sꝫ terrores vndiq;
in cūctꝫ habitoribus terraꝝ. Pugnabit B
enī gens ꝯtra gētē ⁊ ciuitas ꝯtra ciuita
tē:q2 dñs ꝯturbabit eos in oī angustia.
Vos ꝰ ꝯfortami:⁊ nō dissoluant̄ manꝰ
vr̄e:erit eni merces opi vr̄o. Qđ cū au-
disset asa vba.s.et ꝓpheciā azarie filij
obed ꝓphe ꝯfortatꝰ est:et abstulit idola
de oī terra iuda ⁊ de bēiamī:⁊ ex vrbibꝰ
quas ceꝑat montꝫ ephraim:⁊ dedicauit
altare dñi qđ erat ante porticū dñi:con-

gregauitq; vniuersum iudā ⁊ bēiamin:
et aduenas cū eis de ephraim et manas
C se et de symeon. Plures eni ad eū ꝯfuge
rant ex isrl̄: vidētes ꝙ dn̄s deꝰ illiꝰ esset
cū eo. Cūq; venissent in hierl̄m mēse ter
tio: anno decimoq̄nto regni asa: imola-
uerūt dn̄o in die illa de manubijs: ⁊ pre
dā quā adduxerāt: boues septingētos: ⁊
arietes septē milia. Et intrauit ex more
ad corroborandū fedus: vt q̄rerēt dn̄m
deū patrū suorū in toto corde ⁊ in tota
aīa sua. Siquis aūt inquit non q̄sierit
dn̄m deū israel: moriat̄ a minimo vsq; ad
maximū: a viro vsq; ad mulierem. Jura
uerūtq; dn̄o voce magna in iubilo: ⁊ in
clangore tube: ⁊ in sonitu buccinaꝝ: oēs
D qui erāt in iuda cū execratiōe. Jn oī eni
corde suo iurauerūt: ⁊ in tota volūtate
quesierunt eū: ⁊ inuenerūt. Prestitiq;
eis dn̄s requiē ꝑ circuitū. Sed et maa-
chan mr̄em asa regꝭ ex augusto deposu-
it imperio: eo ꝙ fecisset in luco simula-
chrū priapi qđ oīne ꝯtriuit: ⁊ i frusta cō
minuēs cōbussit in torrēte cedron. Ex-
celsa aūt derelicta sunt in isrl̄. Attn̄ cor
asa erat ꝑfectū cūctis diebꝰ eius. Eaq;
que vouerat pr̄ suus: ⁊ ip̄e intulit in do
mū dn̄i: argentū ⁊ aurū: vasoꝝq; diuer-
sam supellectilē. Bellū vero nō fuit vsq;
ad tricesimū annū regni asa. XVI

B a Nno autē tricesimosexto regni
eius: ascēdit baasa rex isrl̄ i iudā
et muro circūdabat rama vt nul
lus tute posset egredi ⁊ ingredi đ regno
asa. Protulit autē asa argentū et aurū
de thesauris domus dn̄i et de thesauris
regijs: misitq; ad benadab regē syrie q̄
habitabat in damasco: dicens: Fedꝰ in-
ter me ⁊ te est. Pater quoq; meus et pa
ter tuus habuere ꝯcordiā: quāobrē mi-
si tibi argentū et aurū: vt rupto federe
qđ habes cū baasa rege isrl̄ facias eum
B a me recedere. Quo comperto benadab
misit principes exercituū suoꝝ ad vrbes
israel: qui ꝑcusserūt ahion ⁊ dan ⁊ abel-
maim et vniuersas vrbes neptalim mu
ratas. Qđ cū audisset baasa desijt edifi-
care rama: ⁊ intermisit opus suū. Por-
ro asa rex assūpsit vniuersū iudā ⁊ tule-
runt lapides de rama ⁊ ligna q̄ edifica-
tioni p̄parauerat baasa: edificauitq; ex
eis gabaa et maspha. Jn tp̄e illo venit
anani ꝓpha ad asam regē iuda: ⁊ dixit
C ei: Quia habuisti fiduciā in rege syrie ⁊
non in dn̄o deo tuo: idcirco euasit syrie
regis exercitꝰ de manu tua. Nōne ethio
pes et libyes multo plures erāt q̄drigis
et equitibꝰ ⁊ multitudine nimia: q̄s cū
in dn̄o credidisses tradidit i manū tuā?
Oculi eni dn̄i ꝯtemplant̄ vniuersā ter
ram: ⁊ p̄bent fortitudinē his q̄ corde ꝑ-
fecto credūt in eum. Stulte igit̄ egisti: ⁊
ꝓpter hoc etiā p̄n̄ti tp̄e aduersū te bella
ꝯsurgēt. Jratusq; asa aduersus vidētē:
iussit eū mitti in neruū. Valde q̄ppe su-
per hoc fuerat dn̄s indignatꝰ: ⁊ interfe-
D cit de ppl̄o in tp̄e illo plīmos. Opa aūt
asa prima ⁊ nouissima scripta sūt i libro
regū iuda et isrl̄. Egrotauit etiā asa an-
no tricesimonono regni sui: dolore pe-
dū vehemētissimo: ⁊ nec in infirmitate
sua q̄siuit dn̄m: sed magꝭ in medicoꝝ ar
te ꝯfisus est. Dormiuitq; cū p̄ribꝰ suis:
et mortuꝰ est anno q̄dragesimoprimo re
gni sui: ⁊ sepelierunt eū in sepulchro suo
qđ foderat sibi in ciuitate dauid. Posu-
erūtq; eū sup lectū suū plenū aromati-
bus ⁊ vnguentis meretricijs que erant
pigmentarioꝝ arte ꝯfecta: ⁊ cōbusserūt
sup eū ambitione nimia. XVII

A r Egnauit aūt iosaphat filius eiꝰ
ꝓ eo: ⁊ inualuit ꝯtra isrl̄. Consti
tuitq; militū numeros in cūctis
vrbibꝰ iuda q̄ erāt vallate murꝭ: p̄sidia-
q; disposuit in terra iuda ⁊ in ciuitati-
bus ephraim q̄s cepat asa pr̄ eiꝰ. Et fu-
it dn̄s cū iosaphat: q: ambulauit i vijs
dauid p̄ris sui primis: ⁊ nō sperauit in
baalim sed in deo p̄ris sui: ⁊ ꝑrexit in p̄
ceptis illiꝰ: ⁊ nō iuxta pctā isrl̄. Confir-
B mauitq; dn̄s regnū in manu eiꝰ: ⁊ dedit
oīs iuda munera iosaphat: facteq; sunt
ei infinite diuitie: ⁊ multa gl̄ia. Cunq;
sumpsisset cor eiꝰ audaciam ꝓpter vias
dn̄i: etiā excelsa et lucos de iuda abstu-
lit. Tertio autē anno regni sui misit de
principibꝰ suis benail et obdiā ⁊ zacha
riam et nathanael et micheā vt docerēt
in ciuitatibꝰ iuda et cum eis leuitas se-
meiam et nathaniā ⁊ zabadiā: asahel q̄z
et semiramoth et ionathā adoniāq; et
thobiā et tobadoniā leuitas: ⁊ cum eis
C elisama et iorā sacerdotes. Docebantq;
ppl̄m in iuda: h̄ntes libꝝ legis dn̄i: ⁊ cir
cuībāt cūctas vrbes iuda: atq; erudie-
bant ppl̄m. Jtaq; factꝰ est pauor dn̄i su
per oīa regna terraꝝ: que erāt ꝑ gyrum
iuda: nec audebant bellare contra iosa-
phat. Sed et philistei: iosaphat munera
deferebāt: et vectigal argēti. Arabes q̄z
adducebāt pecora arietū septem milia
septingentos: et hircos totidē. Creuit ꝙ

2. Mach. 9. a
Gen. 31. d.
1. Re. 13. c.
3. Re. 15. e

iosaphat ꝛ magnificat⁹ est vsqꝫ in subli
me: atqꝫ edificauit i iuda domos adin-
star turrium: vrbesqꝫ muratas: ꝛ multa opa
D patrauit in vrbib⁹ iuda. Uiri quoqꝫ bellato
res et robusti erāt i hierusalē: quoꝝ iste
numer⁹ ꝑ domos atqꝫ familias singulo
rū. In iuda priceps exercit⁹ ednas dux:
et cū eo robustissimoꝝ viri trecenta mi-
lia. Post hūc iohānan princeps: ꝛ cū eo
ducenta octoginta milia. Post illum quoqꝫ
amasias filius zechri ꝯsecrat⁹ dño: ꝛ cum
eo ducenta milia viroꝝ fortiū. Hunc se-
quebatur robust⁹ ad prelia eliada et cū
eo tenentiū arcum et clypeum ducenta
milia. Post istū etiā iozabad ꝛ cum eo
centū octoginta milia expeditorū mili-
tum. Hi omēs erāt ad manū regis: exce
ptis aliis quos posuerat in vrbib⁹ mu-
A ratis: ꝛ in vniuerso iuda. XVIII

Uit ergo iosaphat diues ꝛ incly-
3.Re.22.a. F tus multū: ꝛ affinitate cōiunct⁹
est achab: descēditqꝫ post annos
ad eū in samariā. Ad cui⁹ aduentū ma
ctauit achab arietes ꝛ boues plurimos
ipsi ꝛ pplo qui venerat cū eo: ꝑsuasitqꝫ
illi vt ascenderet in ramoth galaad. Di-
xitqꝫ achab rex isrl ad iosaphat regē iu
da. Ueni mecū i ramoth galaad. Cui il-
le rñdit. Ut ego et tu: sicut ppls tuus sic
ꝛ ppls me⁹: tecūqꝫ erim⁹ in bello. Dixit
iosaphat ad regem isrl. Consule obsecro
impresentiaꝝ ſmonē dñi. Cōgregauit igi
tur rex israel ꝓphetaꝝ quadringentos
viros ꝛ dixit ad eos: In ramoth galaad
ad bellandū ire debemus an quiescere?
B At illi ascende inquiūt: ꝛ tradet de⁹ in
manu regis. Dixitqꝫ iosaphat. Nūqd nō
est hic ꝓpheta dñi: vt ab illo etiā requi
ramus? Et ait rex isrl ad iosaphat. Est
vir vn⁹ a quo possum⁹ qrere dñi volun-
tatē sed ego odi eū qꝛ nō ꝓphetat mihi
bonū: sed malū oi tpe. Est aūt micheas
fili⁹ iemla. Dixitqꝫ iosaphat. Ne loqris
rex hoc modo. Uocauit ergo rex isrl vnū de
eunuchis: et dixit ei: Uoca cito micheā
filiū iemla. Porro rex isrl ꝛ iosaphat rex
iuda vterqꝫ sedebant in solio suo vestiti
C cultu regio. Sedebāt autē in area iux-
ta portā samarie: oēsqꝫ ꝓphe vaticina-
bant corā eis. Sedechias vero fili⁹ cha
nana fecit sibi cornua ferrea: et ait: Hec
dicit dñs. His ventilabis syriam: donec
cōteres eā. Oēsqꝫ ꝓphe silr ꝓphetabāt:
atqꝫ dicebāt: Ascende in ramoth gala-
ad ꝛ ꝓsperaberis: ꝛ tradet eos dñs i ma
nu regis. Nunci⁹ aūt qui ierat ad vocā-
dum micheā: ait illi: En vba oim ꝓphe
taꝝ vno ore bona regi annūciāt. Queso
ergo te vt ꝛ sermo tu⁹ ab eis nō dissenti
at: loqrisqꝫ ꝓspera. Cui rñdit micheas:
D Uiuit dñs: qꝛ quodcūqꝫ dixerit mihi de
us me⁹ hoc loquar. Uenit ergo ad regem.
Cui rex ait: Michea: ire debemus in ra- 3.Re.22.c.
moth galaad ad bellādū: an quiescere?
Cui ille rñdit. Ascendite: cūcta eni ꝓspe
ra euenient: ꝛ tradent hostes in man⁹ ve
stras. Dixitqꝫ rex. Iterū atqꝫ iterū te ad
iuro: vt mihi nō loquaris nisi qd verū est
in noie dñi. At ille ait: Uidi vniuersum
isrl dispsum in montib⁹ sicut oues abs-
qꝫ pastore. Et dixit dñs. Nō hñt isti do-
minos: reuertatur vnusqsqꝫ in domū suā
in pace. Et ait rex isrl ad iosaphat. Nō-
ne dixi tibi qꝫ non ꝓphetaret iste mihi
quicqꝫ boni: sed ea q mala sunt? At ille:
idcirco ait audite verbū dñi. Uidi dñm
E sedentē in solio suo: ꝛ oēm exercitū celi
assistentē ei a dextris ꝛ a sinistris. Et di
xit dñs. Quis decipiet achab regē israel 3.Re.22.d.
vt ascendat ꝛ corruat i ramoth galaad?
Cūqꝫ diceret vn⁹ hoc modo: ꝛ alter alio:
ꝓcessit spūs ꝛ stetit corā dño: ꝛ ait. Ego
decipiā eū. Cui dñs: in quo inqt decipi-
es? At ille rñdit. Egrediar: ꝛ ero spirit⁹
mēdax in ore oim ꝓphetaꝝ ei⁹. Dixitqꝫ
dñs: Decipies: ꝛ preualebis: egredere et
fac ita. Nūc igitur ecce dñs dedit spiritum
mendacii in ore oim ꝓphetaꝝ tuoꝝ: et
dñs locut⁹ est de te mala. Accessit autē
sedechias filius chanana: ꝛ ꝑcussit mi-
F chee maxillā: ꝛ ait: Per quā viā trāsiuit
spūs dñi a me vt loqretur tibi? Dixitqꝫ
micheas. Tu ipse videbis in die illo: qñ
ingressus fueris cubiculum de cubiculo:
vt abscōdaris. Precepit aūt rex isrl di-
cens: Tollite micheā ꝛ ducite eū ad am
mon principē ciuitatis ꝛ ad ioas filium
amalech: ꝛ dicetis: Hec dicit rex. Mittite
hūc in carcerē: ꝛ date ei panis modicū:
ꝛ aq pauxillū donec reuertar i pace. Di-
xitqꝫ micheas. Si reuersus fueris i pace:
nō est dñs locut⁹ in me. Et ait: Audite
omēs ppli. Igitur ascēderūt rex isrl ꝛ iosa
phat rex iuda in ramoth galaad: dixitqꝫ
rex israel ad iosaphat. Mutabo habi-
tum: ꝛ sic ad pugnam vadam: tu autem
G induere vestib⁹ tuis. Mutatoqꝫ rex isrl
habitu venit ad bellū. Rex aūt syrie pre
ceperat ducib⁹ equitatus sui dicēs. Ne
pugnetis ꝯtra minimū: aut ꝯtra maximum:
nisi ꝯtra solū regē isrl: itaqꝫ cū vidissent
principes equitat⁹ iosaphat: dixerūt: rex

israel est iste. Et circūdederūt eū dimi-
cātes. At ille clamauit ad dn̄m: ⁊ auxi-
liatꝰ est ei: atq; auertit eos ab illo. Cū
enī vidissent duces eq̄tatꝰ ꝙ nō eēt rex
isrl̄: reliquerūt eū: Accidit aūt vt vnꝰ e
pp̄lo sagittā in incertū iaceret: ⁊ ꝑcute
ret regē israel inter ceruicē ⁊ scapulas
At ille aurige suo ait. Conuerte manū
tuā: ⁊ educ me de acie: q2 vulneratꝰ sū.
Et finita est pugna in die illo. Porro
rex israel stabat in curru suo ꝯtra syros
vsq; ad vesperā: et mortuus est occidē-
te sole. XIX

A Euersus ē aūt iosaphat rex iu-
r da in domū suā pacifice in hie-
rusalē. Cui occurrit iehu filius
anani videns ⁊ ait ad eū. Impio p̄bes
auxiliū: ⁊ his qui oderūt dn̄m amicitia
iūgeris: ⁊ idcirco irā quidē dn̄i mere-
baris sed bona oꝑa inuenta sūt in te
eo ꝙ abstuleris lucos de terra iuda: et
p̄parareris cor tuū vt req̄reres dn̄m de
B um patꝝ tuoꝝ. Habitauit ergo iosaphat
in hierl̄m. Rursumq; egressus est ad po
pulū de bersabee vsq; ad montē ephra
im ⁊ reuocauit eos ad dn̄m deū patrū
suoꝝ: cōstituitq; iudices terre in cūctis
ciuitatibꝰ iuda munitis ꝑ singula loca
⁊ p̄cipiēs iudicibꝰ: videte ait q̄d facia-
tis. Nō enī hoīs exercetis iudiciū sed
dn̄i: ⁊ q̄dcunq; iudicaueritis ī vos re-
duntabit. Sit timor dn̄i vobiscū et cū
C diligētia cūcta facite. Non ē enī apud
Ro.2.b dn̄m deū nr̄m iniq̄tas: nec ꝑsonaꝝ ac-
Act.10.f. ceptio: nec cupido muneꝝ. In hierusa-
lē quoq; cōstituit iosaphat leuitas ⁊ sa
cerdotes ⁊ p̄cipes familiaꝝ ex israel
vt iudiciū ⁊ cām dn̄i iudicarēt habita
toribus eiꝰ: p̄cepitq; eis dicēs. Sic age
tis ī timore dn̄i fideliter ⁊ corde perfe-
cto. Oēm cām q̄ venerit ad vos fratrū
vr̄oꝝ q̄ habitāt in vrbibꝰ suis: inter co
gnationē ⁊ cognatiōes vbicūq; q̄stio ē
de mādato: de cerimonijs: de iustifica-
tionibꝰ ostēdite eis vt nō peccēt ī dn̄m
D ⁊ ne veniat ira suꝑ vos ⁊ suꝑ frēs ve-
stros. Sic ergo agētes nō peccabitis. Ama
rias aūt sacerdos ⁊ pōtifex vr̄: in his q̄
ad deū ꝑtinēt p̄sidebit. Porro zabadi-
dias filiꝰ hismael q̄ est dux in domo iu
da: suꝑ ea erit q̄ ad regis officiū ꝑtinēt.
Habetisq; mgr̄os leuitas corā vobis:
cōfortamini ⁊ agite diligēter: ⁊ erit dn̄s
vobiscū in bonis. XX

A Ost hec ꝯgregati sūt filij moab
p ⁊ filij āmō ⁊ cū eis de āmonitis
ad iosaphat vt pugnarēt ꝯtra eū. Ue-
nerūtq; nūcij: ⁊ indicauerūt iosaphat
dicētes. Uenit ꝯtra te multitudo mag
na de his locis q̄ trās mare sūt ⁊ de sy
ria: ⁊ ecce ꝯsistūt ī asasonthamar: q̄ est
engaddi. Iosaphat aūt timore ꝑterritꝰ
totū se ꝯtulit ad rogandū dn̄m: ⁊ p̄di-
cauit ieiuniū vniuerso iuda. Cōgrega-
tusq; ē iudas ad dep̄candū dn̄m: sed et
oēs de vrbibꝰ suis venerūt ad obsecrā-
dū eū. Cumq; stetisset iosaphat ī medio
cetu iude ⁊ hierl̄m ī domo dn̄i ān atri-
um nouū ait. Dn̄e deꝰ patꝝ nr̄oꝝ tu es
deꝰ ī celo: ⁊ dn̄aris cūctis regnis gētiū.
In manu ē fortitudo ⁊ potētia: nec q̄s- B
quā tibi pōt resistere. Nōne tu deꝰ nr̄ in
terfecisti oēs habitatores terre huiꝰ co
rā pp̄lo tuo isrl̄: ⁊ dedisti eā semī abraā
amici tui in sempiternū? Habitauerūt
q; in ea: ⁊ extruxerūt in illa scīuariū no
mini tuo dicētes. Si irruerint suꝑ nos
mala: gladiꝰ iudicij: pestilētia ⁊ fames:
stabimꝰ corā domo hac in ꝯspectu tuo:
in q̄ vocatū est nomē tuū: ⁊ clamabimꝰ
ad te in tribulationibꝰ nr̄is: ⁊ exaudi-
es nos saluosq; facies. Nūc igit̄ ecce fi
lij āmō ⁊ moab ⁊ mōs seir ꝑ q̄s nō con
cessisti isrl̄ vt trāsirēt q̄n egrediebāt̄ d̄
egypto: sed declinauerūt ab eis ⁊ nō int̄
fecerūt illos ecōtrario agūt ⁊ nitūt̄ eij
cere nos de possessiōe quā tradidisti no
bis deꝰ nr̄. Ergo nō iudicabis eos? In C
nobis q̄dē nō ē tāta fortitudo vt possi
mus multudini resistere q̄ irruit super
nos: sed cū ignoremꝰ q̄d agere debeamꝰ
hoc solū hēmꝰ residui vt oculos nr̄os
dirigamꝰ ad te. Ois xo iuda stabat co
rā dn̄o: cū ꝑuulis ⁊ vxoribꝰ ⁊ liberis su-
is. Erat aūt iazihel filius zacharie filij
banaie filij iehibel filij mathanie leui-
tes de filijs asaph suꝑ quē factꝰ ē spūs
dn̄i ī medio turbe ⁊ ait. Attēdite omis
iuda: ⁊ q̄ habitatis in hierl̄m: ⁊ tu rex io
saphat. Hec dicit dn̄s vobis. Nolite ti-
mere nec paueatis hāc mltitudinē. Nō
ē enī vr̄a pugna: s3 dei. Cras descēdetis
ꝯtra eos. Ascēsuri enī sūt ꝑ cliuū noie
seis: ⁊ inuenietis illos ī sūmitate torrētis D
q̄ ē ꝯtra solitudinē hieruhel. Nō enim
eritis q̄ dimicabitis: s3 tm̄mō ꝯfidenter
state ⁊ videbitis auxiliū dn̄i suꝑ vos. O
iuda ⁊ hierl̄m nolite timere nec pauea
tis. Cras egredimini ꝯtra eos: ⁊ dn̄s erit
vobiscū. Iosaphat ergo ⁊ iuda ⁊ omēs ha-
bitatores hierusalē ceciderunt ꝓni in
terrā coram dn̄o: ⁊ adorauerunt eum.

Porro leuite de filijs caath et de filijs chore laudabāt dñm deū isrl̄ voce magna in excelsum. Cūq̧ mane surrexissent egressi sūt ꝑ desertū thecue: ꝓfectisq̧ eis stans iosaphat i medio eoꝝ dixit. Audite me viri iuda: ⁊ oēs hitatores hierusalē. (E) Credite in dño deo vr̄o: ⁊ securi eritis: credite ꝓphetꝫ ei⁹: ⁊ cūcta euenient ꝓspera. Deditq̧ ꝯsiliū pp̄lo ⁊ statuit cātores dñi vt laudarēt eū in turmis suis ⁊ añcederent exercitū: ac voce cōsona dicerēt. Cōfitemi dño: qm̄ i eternū misericordia ei⁹. Cūq̧ cepissent laudes canere: ꝯtit dñs insidias eoꝝ in semetip̄os filioꝝ. s. āmon ⁊ moab ⁊ mōtꝫ seir: q̄ egressi fuerāt vt pugnarēt cōtra iudā: ⁊ ꝑcussi sūt. Nāq̧ filij āmon ⁊ moab cōsurrexerūt aduersū hitatores mōtis seir: vt interficerēt et delerent eos. Cūq̧ hoc ope ꝑpetrassent: etiā i semetip̄os versi mutuis cōcidere vulnerib⁹. Porro iuda cū venisset ad speluncā q̄ respicit solitudinē vidit ꝓcul oēm late regionē plenā cadauerib⁹: nec supesse quēq̧ q̄ necē potuisset euadere. (F) Venit ḡ iosaphat ⁊ ois pp̄lus cū eo ad detrahēda spolia mortuoꝝ: iuenerūtq̧ inter cadauera variā supellectilē: vestes q̄ꝫ ⁊ vasa p̄ciosissima: ⁊ diripuerūt: ita vt oia portare nō possent: nec: ꝑ tres dies spolia auferre: p̄ p̄de magnitudie. Die aūt quarto ꝯgregati sūt i valle bñdictionis. Etem̄ qm̄ ibi bñdixerūt dño: vocauerūt locū illū vallis bñdictōis vsq̧ in p̄ntē diē. Reuersusq̧ ē ois vir iuda ⁊ hitatores hierl̄m: ⁊ iosaphat añ eos i hierl̄m cū leticia magna eo ꝙ dedisset eis dñs gaudiū de inimicis suis. Ingressiq̧ sūt in hierl̄m cū psalterijs ⁊ citharis ⁊ tubis in domū dñi. Irruit aūt pauor dñi sup vniuersa regna terraꝝ: cū audissēt ꝙ pugnasset dñs ꝯtra inimicos israel. Quieuitq̧ regnū iosaphat: ⁊ prebuit ei dñs pacē ꝑ circuitū. Regnauit igit̄ iosaphat sup iudā: ⁊ erat trigintaquinq̧ (G) ānoꝝ cū regnare cepisset. Viginti autē et q̄nq̧ ānis regnauit in hierl̄m: et nomē mr̄is ei⁹ azuba filia selachi. Et ambulauit in via p̄ris sui asa nec declinauit ab ea: faciēs que placita erāt corā dño. Veꝝtn̄ excelsa nō abstulit: ⁊ adhuc pp̄lus nō direxerat cor suū ad dñm deū patꝝ suorū. Reliqua aūt gestoꝝ iosaphat prioꝝ ⁊ nouissimoꝝ scripta sunt in verbis iehu filij anani: que digessit in libro regū isrl̄. Post hec inijt amicitias iosaphat rex iuda cū ochozia rege israel: cui⁹ opa fuerūt impijssima: ⁊ ꝑticeps fuit vt faceret naues q̄ irent i tharsis: feceruntq̧ classem in asiongaber. Prophetauit aūt eliezer filius dodan de maresa ad iosaphat dicēs: Quia habuisti fedus cū ochozia: ꝑcussit domin⁹ opa tua: cōtriteq̧ sūt naues nec potuerūt ire in tharsis

XXI

(A) Dormiuit aūt iosaphat cum pa(tri)bus suis ⁊ sepultus est cū eis in ciuitate dauid: regnauitq̧ iorā fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Qui habuit frēs filios iosaphat azariā ⁊ iahihel ⁊ zachariā ⁊ azariā ⁊ michael ⁊ saphitiā. Oēs hi filij iosaphat regis iuda. Deditq̧ eis pr̄ suus multa mūera argēti ⁊ auri: ⁊ pensationes cū ciuitatib⁹ mūitissimis i iuda: regnū aūt tradidit iorā eo ꝙ esset primogenit⁹. Surrexit aūt iorā sup regnū patris sui. Cūq̧ se cōfirmasset: occidit oēs frēs suos gladio ⁊ quosdā de principibus iuda. (B) (4. Re. 8. c.) Trigitaduoꝝ ānoꝝ erat iorā cū regnare cepisset: ⁊ octo ānis regnauit in hierl̄m ambulauitq̧ in vijs regū isrl̄ sicut egerat dom⁹ achab. Filia q̄ppe achab erat vxor eius. Et fecit malū in cōspectu dñi. Noluit aūt dñs disperdere domū dauid ꝓpter pactū qd̄ inierat cū eo: ⁊ q̄r ꝓmiserat vt daret ei lucernā ⁊ filijs eius in oi tp̄e. In dieb⁹ illis rebellauit edō ne esset subdit⁹ iude: ⁊ cōstituit sibi regē. Cūq̧ trāsiret iorā cū principib⁹ suis ⁊ cūcto eq̄tatu q̄ erat secū: surrexit nocte: ⁊ ꝑcussit edō q̄ se circūdederat: ⁊ oēs duces eq̄tat⁹ ei⁹. Attn̄ rebellauit edom: ne esset subditione iuda vsq̧ ad hāc diē. (C) Eo tp̄e ⁊ lobna recessit: ne esset sub manu illi⁹. Dereliq̄rat em̄ dñm deū patꝝ suoꝝ insup ⁊ excelsa fabricatus ē i vrbib⁹ iuda: ⁊ fornicari fecit habitatores hierl̄m: ⁊ p̄uaricari iudā. Allate sūt aūt ei lr̄e ab helia ꝓpha: i q̄b⁹ scriptū erat. Hec dicit dñs deus dauid p̄ris tui: Qm̄ non ābulasti i vijs iosaphat p̄ris tui: ⁊ in vijs asa regis iuda sꝫ incessisti ꝑ iter regū isrl̄: et fornicari fecisti iudā ⁊ habtiatores hierusalē: imitat⁹ fornicatōem dom⁹ achab: insup ⁊ frēs tuos domū p̄ris tui meliores te occidisti: ecce dñs percutiet te plaga magna cū pp̄lo tuo: ⁊ filijs ⁊ vxorib⁹ tuis: vniuersaq̧ substātia tua. Tu aūt egrotabis pessimo lāguore vteri: donec egrediātur vitalia tua paulati per singulos dies. Suscitauit ḡ dñs cōtra (D)

ioꝛā spm̄ philistinoꝝ et arabū q̄ confi-
nes sunt ethiopib⁹: ⁊ ascenderūt inter-
rā iuda ⁊ vastauerūt eā. Diripuerūtq̄
cūctā substātiā q̄ iuēta ē in domo regꝭ
insup ⁊ filios ei⁹ vxores. Nec remāsit ei
fili⁹ nisi ioachas q̄ mim⁹ natu erat: Et
sup hec oia ꝑcussit eū dn̄s alui lāguo-
re insanabili. Cūq̄ diei succederet dies
⁊ tēpoꝝ spacia voluerent̄: duoꝝ ānoꝝ
explet⁹ ē circul⁹: ⁊ sic lōga cōsūpt⁹ tabe
ita vt egereret etiā viscera sua: lāguore
parit̄ ⁊ vita caruit. Mortuusq̄ ē i in-
firmitate pessima: ⁊ nō fecit ei ppl's ſm
morē cōbustionis exeq̄as: sicut fecerat
maiorib⁹ ei⁹. Trigitaduoꝝ annoꝝ fuit
cū regnare cepisset: ⁊ octo annis regna-
uit in hierl'm: Ambulauitq̄ nō recte: ⁊
sepelierūt eū in ciuitate dauid: verūtn̄
nō in sepulchro regū XXII

B

c Onstituerunt aūt habitatores
hierl'm ochoziā filiū eius mini
mū: regē ꝓ eo. Oēs em̄ maiores natu
q̄ an̄ eū fuerant interfecerant latrones
arabū q̄ irruerāt in castra. Regnauitq̄
ochozias fili⁹ ioꝛā regis iuda. Quadra
gitaduoꝝ ānoꝝ erat ochozias cū reg-
nare cepisset ⁊ vno āno regnauit i hie-
rusalē: ⁊ nomē mr̄is eius athalia filia
amri. Sed ⁊ ipse ingressus ē ꝑ vias do-
mus achab: Mater eni ei⁹ impulit eū
vt impie ageret. Fecit igit̄ malū in cō-

B

spectu dn̄i sicut domus achab. Ipi eni
fuerūt cōsiliarij post mortē pr̄is sui in
interitū eius: ābulauitq̄ i cōsilijs eoꝝ.
Et perexit cū ioꝛā filio achab rege isrl'i
bellū cōtra asahel regē syrie in ramoth
galaad: vulnerauerūtq̄ syri ioꝛā. Qui
reuersus ē vt curaret̄ in iezrahel. Mul-
tas eni plagas accepat i supradicto cer
tamie. Igit̄ ochozias fili⁹ ioꝛā rex iuda
descēdit vt iuiseret ioꝛā filiū achab in
iezrahel egrotantē. Uolūtatꝭ q̄ppe fuit

C

dei aduersus ochoziā: vt veniret ad io-
rā: ⁊ cū venisset ⁊ egrederet̄ cū eo adūsū
iehu filiū namsi: quē vnxit dn̄s vt dele
ret domū achab. Cum ꝗ euerteret iehu
domū achab i uenit principes iuda et
filios fratꝝ ochozie q̄ mistrabāt ei: ⁊ in
terfecit illos. Ipm ꝗ ꝑquirēs ochoziā
ꝯphēdit latitantē i samaria adductū-
q̄ ad se occidit: ⁊ sepelierūt eū eo ꝙ eēt
fili⁹ iosaphat: q̄ q̄sierat dn̄m i toto cor-

D

4. Re. 11. a

de suo. Nec vltra spes aliq̄: vt de stirpe
q̄s r̄gnaret ochozie. Siq̄dē athalia mr̄
ei⁹ vidēs ꝙ mortu⁹ eēt fili⁹ su⁹: surre-
xit ⁊ interfecit oēm stirpē regiā domus
ioꝛā. Porro iosabeth filia regis tulit io
as filiū ochozie: ⁊ furata ē eum de me
dio filioꝝ regꝭ vt interficerēt̄ abscon-
ditq̄ eū cū nutrice sua in cubiculo le-
ctuloꝝ. Iosabeth aūt q̄ abscōderat eū:
erat filia regis ioꝛā vxor ioiade pōtifi-
cis soror ochozie: ⁊ idcirco athalia non
interfecit eū. Fuit ꝗ cū eis in domo dei
abscōdit⁹ sex ānis quib⁹ r̄gnauit atha
lia super terrā XXIII

A

4. Re. 11. a

a Nno aūt septio ꝯfortat⁹ ioiada
assūpsit cēturiones: azariā vide
licet filiū hieroboā ⁊ hismael filiū iohā
nā: azariā q̄z filiū obed: ⁊ maasiā filiū
adaie: ⁊ elisaphat filiū zechri: ⁊ inijt cū
eis fedus. Qui circūeūtes iudā cōgre-
gauerūt leuitas d̄ cūctꝭ vrbib⁹ iuda: et
pricipes familiaꝝ isrl': veneruntq̄ in hie
rusalē. Inijt ꝗ ois multitudo pactū in
domo dei cū r̄ge. Dixitq̄ ad eos ioiada
Ecce fili⁹ regis regnabit sicut locutus
ē dn̄s sup filios dauid: Iste ē ſmo quē
facietꝭ. Tercia ꝑs vr̄m q̄ veniūt ad sab

B

batū sacerdotū ⁊ leuitarū ⁊ ianitorum
erit i portꝭ: tercia v̄o ꝑs ad domū regꝭ
⁊ tercia ad portā q̄ appellat̄ fudamēti.
Oē v̄o reliquū vulg⁹ sit i atrijs dom⁹
dn̄i: nec q̄spiā ali⁹ igrediat̄ domū dn̄i:
nisi sacerdotes ⁊ q̄ mistrāt d̄ leuitꝭ. Ipi
tm̄ mō igrediant̄: qꝛ sctificati sūt ⁊ oē
reliquū vulg⁹ obſuet custodias dn̄i. Le
uite aūt circūdent regē hn̄tes singl'i ar
ma sua: ⁊ siq̄s ali⁹ ingressus fuerit tem
plū: interficiat̄: sintq̄ cū rege: et intrā-
te ⁊ egrediēte. Fecerūt ꝗ leuite et vni-
uersus iuda iuxta oia q̄ p̄cepat ioiada
pōtifex. Et assūpserūt singl'i viros qui
sub se erāt: ⁊ veniebāt ꝑ ordinē sabba-
ti cū his q̄ impleuerāt sabbatū: ⁊ egres-
si erāt. Siq̄dē ioiada pōtifex nō dimise
rat abire turmas: q̄ sibiꝭ ꝑ singl'as heb-
domadas succedere ꝯsueuerāt. Deditq̄

C

ioida sacerdos cēturionib⁹ lāceas cly-
peosq̄ ⁊ peltas regis dauid: q̄s ꝯsecra-
uerat i domo dn̄i. Cōstituitq̄ oēm po-
pulū tenentiū pugiōes a ꝑte tēpli dex-
tra vsq̄ ad ꝑtem tēpli sinistrā: corā al-
tari ⁊ tēplo ꝑ circūitū regis: ⁊ eduxerūt
filiū regis ⁊ imposuerūt ei dyadema ⁊
testimoniū: dederūtq̄ i manu ei⁹ tenē-
dā legē ⁊ cōstituerūt eū regē. Unxit q̄z
illū ioiada pōtifex ⁊ filij ei⁹: imp̄catiq̄
sūt ei atq̄ dixerūt. Uiuat rex. Qd̄ cum
audisset athalia vocē. s. currentiū atq̄
laudantiū regē: ingressa ē ad ppl'm in
templū dn̄i. Cumq̄ vidisset regē stantē

ſuꝑ gradū ī introitu ⁊ pꝛīcipes turmaſ qꝫ circa eū oēmqꝫ ppl'm terre gaudētē atqꝫ clāgentē tubis ⁊ diuerſis generꝫ oꝛgāis ꝯcinētē: vocēqꝫ laudātiū: ſcidit veſtimenta ſua ⁊ ait. Inſidie: inſidie. Egreſſus aūt ioiada pōtifex ad cēturiones ⁊ pꝛīcipes exercitꝰ dixit eis. Educite illā extra ſepta tēpli ⁊ inſ̄ficiat̄ forꝫ gladio. Pꝛecepitqꝫ ſacerdos ne occideret̄ ī domo dn̄i. Et īpoſuer̄t ceruicibus

D eiꝰ manꝰ. Cūqꝫ intraſſet poꝛtā equoꝝ domus regꝫ: interfecerūt eā ibi. Pepigit aūt ioiada fedꝰ inter ſe vniuerſūqꝫ ppl'm ⁊ regē: vt eēt ppl's dn̄i. Itaqꝫ ingreſſus ē oīs ppl's domū baal ⁊ deſtruxerūt eā: ⁊ altaria ac ſimulachꝛa illius ꝯfregerūt: mathan q̊qꝫ ſacerdotē baal interfecerūt añ aras. Cōſtituit aūt ioiada ꝑpoſitos ī domo dn̄i ⁊ ſub māibꝰ ſacerdotū et leuitaꝝ: q̊s diſtribuit dauid in domo dn̄i: vt offerrēt holocauſta dn̄o ſicut ſcriptū ē in lege moyſi: ī gaudio ⁊ cāticꝫ: iuxta diſpoſitionē dauid. Conſtituit q̊qꝫ ianitoꝛes ī poꝛtꝫ domꝰ dn̄i: vt nō ingrederet̄ eā imūdus in oī re. Aſſumpſitqꝫ cēturiones ⁊ foꝛtiſſimos viros: ac pꝛīcipes ppl'i ⁊ oē vulgꝰ terre: ⁊ fecer̄t deſcēdere regē d̄ domo dn̄i: et introire ꝑ mediū poꝛte ſuꝑioꝛis in domū regꝫ: ⁊ collocauer̄t eū ī ſolio regali. Letatuſqꝫ ē oīs ppl'us terre: ⁊ vꝛbs q̇euit. Poꝛro athalia interfecta ē gladio

A

4.Re.11.d — s

Eptē ānoꝝ erat io XXIIII as cū regnare cepiſſet: ⁊ q̇dragita ānis regnauit in hierl'm. Nomē mr̄is eius ſebia d̄ berſabee. Fecitqꝫ qđ bonū ē coꝛā dn̄o: cūctis diebꝰ ioiade ſacerdotꝫ. Accepit aūt ei ioiada vxores duas: e q̇bꝰ genuit filios ⁊ filias. Pꝰ q̄ placuit ioas vt inſtauraret domū dn̄i cōgregauitqꝫ ſacerdotes ⁊ leuitas ⁊ dixit eis. Egredimi ad ciuitates iuda et colligite d̄ vniuerſo iſrl' pecuniā ad ſartatecta tēpli dei nr̄i ꝑ ſingl'os annos:

B feſtinatoqꝫ hoc facite. Poꝛro leuite egere negligentiꝰ. Uocauitqꝫ rex ioiadan pꝛīcipē ⁊ dixit. Quare tibi nō fuit cure vt cogeres leuitas inferre d̄ iuda et de hierl'm pecuniā q̄ ꝯſtituta ē a moyſe ſeruo dn̄i vt inferret eā oīs multitudo iſrl' ī tabernaculū teſtimonij? Athalia enī impijſſima ⁊ filij eiꝰ deſtruxerunt domū dei: ⁊ de vniuerſis q̄ ſctificata fuerāt ī tēplo dn̄i: oꝛnauer̄t phanū baali. Pꝛecepit ḡ rex ⁊ fecerūt arcā: poſuerūtqꝫ eā iuxta poꝛtā dn̄i foꝛinſecꝰ. Et ꝑdicatū ē ī iuda ⁊ hierl'm: vt deferrēt ſinguli ꝑciū dn̄o qđ ꝯſtituit moyſes ſuus dei ſuꝑ oēm iſrl' ī deſerto. Letatiqꝫ ſūt

C cūcti pꝛīcipes ⁊ oīs ppl's: ⁊ igreſſi ꝯtulerūt ī arcā dn̄i atqꝫ miſer̄t: ita vt īpleret̄. Cūqꝫ tp̄s eēt vt deferrēt arcā coꝛā rege ꝑ manꝰ leuitaꝝ: videbāt enī multā pecuniā: igrediebat̄ ſcriba regꝫ ⁊ quē pꝛimꝰ ſacerdos ꝯſtituerat: effūdebātqꝫ pecuniā q̄ erat ī arca. Poꝛro arcā repoꝛtabāt ad locū ſuū: ſicqꝫ faciebāt ꝑ ſingulos dies. Et ꝯgregata ē īfinita pecūia: quā dederūt rex ioiada his q̇ ꝑerāt opibus domꝰ dn̄i. At illi ꝯducebāt ex ea ceſoꝛes lapidū ⁊ artifices opeꝝ ſingl'oꝝ: vt inſtaurarent domū dn̄i: fabꝛos q̊qꝫ ferri ⁊ eris: vt qđ eadē cepat: fulciret̄.

D Egerūtqꝫ hi q̇ oꝑabant̄ īduſtrie: ⁊ obducebat̄ parietū cicatrix ꝑ manꝰ eoꝝ: ac ſuſcitauerūt domū dn̄i ī ſtatū pꝛiſtinū: ⁊ firmit̄ eā ſtare fecerūt. Cūqꝫ ꝯpleſſent oīa oꝑa: detulerūt coꝛā rege ⁊ ioiada reliquā ꝑtē pecūie: d̄ q̄ facta ſūt vaſa tēpli ī miſteriū ad holocauſta: pbiale q̊qꝫ ⁊ cetera vaſa aurea ⁊ argētea. Et offerebant̄ holocauſta ī domo dn̄i iugit̄ cūctꝫ diebꝰ ioiade. Senuit aūt ioiada plenꝰ dieꝝ: ⁊ moꝛtuꝰ ē cū cētū trigita ānoꝝ: ſepelier̄tqꝫ eū ī ciuitate dauid cū regibꝰ: eo ꝙ feciſſꝫ bonū iſrl' ⁊ cū domo

E eiꝰ. Poſtqꝫ aūt obijt ioiada: igreſſi ſūt pꝛīcipes iuda: ⁊ adoꝛauerūt regē. Qui delinitꝰ obſequijs eoꝝ acq̇euit eis. Et dereliq̇rūt tēplū dn̄i dei patꝝ ſuoꝝ: ſeruierūtqꝫ lucis ⁊ ſculptibꝰ: ⁊ facta ē ira dn̄i ī ꝯtra iudā ⁊ hierl'm ꝓpter hoc peccatū. Mittebatqꝫ eis ꝓph'as vt reuerterent̄ ad dn̄m: quos ꝓteſtantes illi audire nolebāt. Spūs itaqꝫ dei induit zachariā filiū ioiade ſacerdotē: ⁊ ſtetit in cōſpectu ppl'i ⁊ dixit eis. Hec dicit deꝰ.

Math.23.f

Quare trāſgredimi ꝑceptū dn̄i qđ vobis nō ꝓderit: ⁊ d̄reliq̇ſtis dn̄m vt dereliqueret vos? Qui cōgregati aduerſus

F eū miſerūt lapides iuxta regꝫ impiū: ī atrio domꝰ dn̄i. Et nō recoꝛdatꝰ ioas rex miſericoꝛdie quā fecerat ioiada pat̄ illius ſecū: ſed inſ̄fecit filiū eiꝰ. Qui cū moꝛeret̄ ait. Uideat dn̄s ⁊ req̇rat. Cūqꝫ euolutꝰ eēt annꝰ aſcēdit ꝯtra eū exercitus ſyrie: venitqꝫ in iudā ⁊ hierl'm ⁊ interfecit cūctos pꝛīcipes ppl'i: atqꝫ vniuerſā ꝑdā miſer̄t regi ī damaſcū. Et certe cū ꝑmodicꝰ veniſſet nūerꝰ ſyroꝝ. tradidit dn̄s ī manibꝰ eoꝝ infinitā mltitudinē eo ꝙ dereliquiſſent dominū

G deum patrū suoꝝ. In ioas quoqꝫ igno-
miniosa exercuere iudicia: ⁊ abeūtes di
miserūt eū in languorib⁹ magnis. Sur
rexerūt aūt ꝯtra eū serui sui in vltionē
sanguinis zacharie filij ioiade sacerdo-
tis: ⁊ occiderūt eū in lectulo suo ⁊ mor-
tuus est: sepelieruntqꝫ eū in ciuitate da-
uid: sed nō in sepulchris regū. Insidiati
vero sunt ei zabath fili⁹ semath āmani-
tidis: ⁊ iosabath fili⁹ semarith moabiti
dis. Porro filij eius ac summa pecunie
que adunata fuerat sub eo: et instaura-
tio domus dei scripta sunt diligenti⁹ in
libro regū. Regnauit autē amasias fili⁹
eius pro eo. XXV

A
4. Re. 14. a

Viginti quinqꝫ annoꝝ erat amasi
as cū regnare cepisset: ⁊ viginti-
nouē annis regnauit in hierusa
lem. Nomen matris eius ioiaden de hie-
rusalē. Fecitqꝫ bonū in cōspectu dñi: ve
runtamē nō in corde pfecto. Cūqꝫ robo
ratū sibi videret imperiū: iugulauit ser-
uos qui occiderāt regē patrē suū: sed fi-
lios eoꝝ nō interfecit: sicut scriptū ē in
libro legis moysi: vbi pcepit dñs dicēs:

Deu. 24. c
4. Re. 14. b

Non occident pres p filijs: neqꝫ filij p
pribus suis: sed vnusqsqꝫ in suo pecca-

B

to morietur. Cōgregauit igitur amasias iu-
dam: et cōstituit eos p familias: tribu-
nosqꝫ ⁊ centuriones in vniuersa iuda ⁊
beniamin: ⁊ recēsuit a viginti ānis sur-
sum: inuenitqꝫ triginta milia iuuenū q
egrederentur ad pugnā ⁊ tenerēt hastā et
clypeū. Mercede quoqꝫ ꝯduxit de israel
centū milia robustoꝝ: centū talentis ar
genti. Venit aūt hō dei ad illū: et ait: O
rex: ne egrediatur tecū exercit⁹ israel. Non
est eni dñs cū israel: ⁊ cūctis filijs ephra-

C

im. Qꝫ si putas in robore exercit⁹ bella
cōsistere: supari te faciat de⁹ ab hostib⁹.
Dei quippe est ⁊ adiuuare ⁊ in fugā cō-
uertere. Dixitqꝫ amasias ad hoīem dei.
Quid ergo fiet de centū talentis que de-
di militib⁹ israel? Et rñdit ei homo dei.
Habet dñs vñ tibi dare possit mlto his
plura. Separauit itaqꝫ amasias exerci-
tum qui venerat ad eū ex ephraim: vt re
uerteretur in locū suum. At illi cōtra iu-
dam vehemēter irati: reuersi sūt in regi
onē suā. Porro amasias cōfidēter edu-
xit ppłm suū: et abijt in vallē salinarū:

D

pcussitqꝫ filios seir decē milia. Et alia
decem milia viroꝝ ceperūt filij iuda: et
adduxerūt ad prruptū cuiusdā petre: pci
pitaueruntqꝫ eos de summo in pceps: q
vniuersi crepuerūt. At ille exercit⁹ quē
remiserat amasias ne secū iret ad pliuꝫ
diffusus est in ciuitatibus iuda: a sama
ria vsqꝫ bethoron: et interfectis trib⁹ mi
libus diripuit predā magnā. Amasias
quoqꝫ post cedē idumeoꝝ ⁊ allatos de-
os filioꝝ seir: statuit illos in deos sibi: ⁊
adorabat eos: ⁊ illis adolebat incēsum.
Quāobrem irat⁹ dñs ꝯtra amasiā: misit
ad illū pphetā qui diceret ei: Cur adora

E

sti deos qui nō liberauerūt ppłm suū de
manu tua? Cūqꝫ hec ille loqueretur: rñdit
ei: Num ꝯsiliarius regis es? Quiesce ne
interficiā te. Descēdēsqꝫ ppheta: scio in-
quit qꝫ cogitauerit dñs occidere te: qui
⁊ fecisti hoc malū: ⁊ insup nō acquieui-
sti cōsilio meo. Igitur amasias rex iuda
inito pessimo cōsilio: misit ad ioas filiū

4. Re. 14. b

ioachaz filij iehu regē israel dicēs. Ve-
ni videam⁹ nos mutuo. At ille remisit
nuncios dicēs: Carduus qui est in liba-
no: misit ad cedrū libani dicēs: Da fili-
am tuā filio meo vxorē. Et ecce bestie q
erant in silua libani: transierūt ⁊ cōcul-
cauerunt carduū. Dixisti: pcussi edom: ⁊
idcirco erigitur cor tuū in superbiā. Se

F

de in domo tua. Cur malū aduersum te
prouocas: vt cadas et tu ⁊ iudas tecū?
Noluit audire amasias: eo qꝫ dñi eēt vo
luntas: vt traderetur in manus hostiū p-
pter deos edom. Ascendit igitur ioas rex
israel: et mutuos sibi pbuere cōspectus.
Amasias autē rex iuda erat in bethsa-
mes iude. Corruitqꝫ iudas corā israel: et
fugit in tabernacula sua. Porro amasi-
am regē iuda filium ioas filij ioachaz
cepit ioas rex israel in bethsames ⁊ ad-
duxit in hierusalē: destruxitqꝫ murum
ei⁹ a porta ephraim vsqꝫ ad portā angu
li qdringētis cubitis. Omē qꝫ aurū ⁊ ar-

G

gentū: ⁊ vniuersa vasa q repperat in do
mo dei: ⁊ apud obededom: in thesauris
etiā dom⁹ regie: necnon ⁊ filios obsidū:
reduxit in samariā. Vixit autē amasias
fili⁹ ioas rex iuda postqꝫ mortu⁹ est io-
as fili⁹ ioachaz rex isrł: qndecim annis.
Reliq aūt sermonū amasie prioꝝ et no-
uissimoꝝ scripta sūt in libro regū iuda
⁊ isrł. Qui postqꝫ recessit a dño: tetende-
rūt ei insidias in hiertm. Cumqꝫ fugisset
lachis: miserūt ⁊ interfecerunt eū ibi: re
portātesqꝫ sup equos sepelierūt eū cum
pribus suis in ciuitate dauid. XXVI

A
4. Re. 14. e

Omnis autē ppls iuda filiū eius
ozian annoꝝ sedeci cōstituit re-
gem pro amasia patre suo. Ipse
edificauit ahilat ⁊ restituit eam ditioni

4.Re.15.g

iude:postq̄ dormiuit rex cū prībꝰ suis.
Sedecim ānoꝝ erat ozias cū regnare ce
pisset:⁊ q̄nq̄gintaduobꝰ ānis regnauit ī
hierl̄m. Nomē mr̄is eiꝰ iecilia de hieru
salē. Fecitq̄ qđ erat rectū in oculis dn̄i
iuxta oīa q̄ fecerat amasias pr̄ eiꝰ:⁊ ex-
quisiuit dn̄m in diebus zacharie intelli
gentꝫ et videntꝫ deū. Cūq̄ req̄reret dn̄m
direxit eū in oībus. Deniq̄ egressus est
⁊ pugnauit cōtra philistījm:et destruxit
murū geth:et murū iamnie: murūq̄ a-
zoti. Edificauit quoq̄ oppida in azato
et philistījm:et adiuuit eū deꝰ ꝯtra phi-
listījm et ꝯtra arabes qui habitabāt in
B gurbaal:⁊ ꝯtra āmonitas. Appēdebāt-
q̄ āmonite mūera ozie:et diuulgatū est
nomē eius vsq̄ ad introitū egypti pro-
pter crebras victorias. Edificauitq̄ ozi
as turres in hierl̄m sup̄ portā anguli:et
sup̄ portā vallis:et reliq̄s in eodē muri
latere:firmauitq̄ eas. Extruxitq̄ turres
in solitudine: ⁊ effodit cisternas pluri-
mas eo ꝙ hr̄et multa pecora:tam in cā-
pestribꝰ q̄ in heremi vastitate. Uineas
quoq̄ habuit ⁊ vinitores in mōtibus ⁊
in carmelo. Erat q̄ppe hō agriculture
deditꝰ. Fuit aūt exercitꝰ bellatoꝝ eiꝰ q̄
ꝓcedebāt ad p̄lia sub manu iehihel scri
be:maasieq̄ doctorꝫ:et sub manu ana-
nie qui erat de ducibꝰ regis. Omisq̄ nu-
merꝰ principū ꝑ familias suas virorum
fortiū duoꝝ miliū sexcentoꝝ: et sub eis
vniuersus exercitꝰ tricētoꝝ ⁊ septē mili
C um q̄ngentoꝝ:q̄ erāt apti ad bella:et ꝓ
rege ꝯtra aduersarios dimicabāt. Pre-
parauit q̄z eis ozias id est cuncto exerci-
tui clypeos et hastas ⁊ galeas ⁊ loricas:
arcusq̄ et fundas ad iaciēdos lapides:
et fecit in hierl̄m generꝫ machinas q̄s i
turribus collocauit:⁊ in angul̄ muroꝝ:
vt mitterēt sagittas et saxa grandia. E-
gressūq̄ est nomē eiꝰ ꝓcul:eo ꝙ auxilia
ret̄ ei dn̄s et corroborasset illū. Sed cū
roboratꝰ esset eleuatū est cor eiꝰ in inte-
ritū suū et neglexit dn̄m deū suū:ingres
susq̄ templū dn̄i:adolere voluit incen-
sum sup̄ altare thymiamatꝫ. Statimq̄
ingressus post eū azarias sacerdos:et cū
eo sacerdotes dn̄i octoginta viri fortissi
mi:restiterūt regi:atq̄ dixerūt. Non est
tui officij ozia: vt adoleas incēsū dn̄o
sed sacerdotū:hoc ē filioꝝ aaron q̄ ꝯse-
crati sunt ad huiuscemōi misteriū. Egre
dere de scīūario:ne ꝯtēpseris:q̄r non re-
putabitur tibi in gl̄iam hoc a dn̄o deo.
D Iratusq̄ ozias ⁊ tenēs in manu thuri-
bulū vt adoleret incēsum: minabat̄ sa-
cerdotibꝰ. Statimq̄ orta ē lepra ī fron- 4.Re.5.g
te eiꝰ corā sacerdotibꝰ in domo dn̄i:su
per altare thymiamatꝫ. Cūq̄ respexisset
eū azarias pontifex:⁊ oēs reliqui sacer-
dotes:viderūt leprā in fronte eius:et fe
stinato expulerūt eū. Sed et ip̄e ꝑterri-
tus accelerauit egredi:eo ꝙ sensisset ili-
co plagam dn̄i. Fuit igit̄ ozias rex lepro
sus vsq̄ ad diē mortis sue:et habitauit
in domo sep̄ata:plenꝰ lepra ob quā eie-
ctus fuerat de domo dn̄i. Porro ioathā
filiꝰ eiꝰ rexit domū regꝫ ⁊ iudicauit po-
pulū terre. Reliq̄ aūt s̄monū ozie prioꝝ
⁊ nouissimorū scripsit esaias filiꝰ amos
ꝓph̄a. Dormiuitq̄ ozias cū prībꝰ suis:
⁊ sepelierūt eū i agro regaliū sepulchro-
rum eo ꝙ esset leprosus regnauitq̄ ioa- A
than filiꝰ eius ꝓ eo. XXVII

Uigintiq̄nq̄ annoꝝ erat:ioathā 4.Re.61.8
cū regnare cepisset: ⁊ sedeci an-
nis regnauit in hierusalē. No-
mē mr̄is eiꝰ hierusa filia sadoch. Fecit
q̄ qđ rectū erat corā dn̄o iuxta omia
q̄ fecerat ozias pater suus: excepto ꝙ
non ē ingressus tēplū dn̄i ⁊ adhuc po- B
pulus delinquebat. Ipse edificauit por
tā domꝰ dn̄i excelsam et in muro ophel
multa cōstruxit. Urbes q̄z edificauit in
mōtibꝰ iuda:et in saltibꝰ castella ⁊ tur
res. Ip̄e pugnauit ꝯtra regē filioꝝ am-
mon ⁊ vicit eū. Dederūtq̄ ei filij āmon C
in tp̄e illo centū talēta argenti:et decē
milia choros tritici. ac totidem choros
hordei. Hec ei p̄buerūt filij āmon:in an
no secundo et tertio. Corroboratusq̄ est
ioathan:eo ꝙ direxisset vias suas corā
dn̄o deo suo. Reliqua aūt sermonū ioa- D
than ⁊ oēs pugne eiꝰ ⁊ op̄a scripta sunt
in libro regū isrl̄ ⁊ iuda. Uigintiquinq̄
annoꝝ erat cū regnare cepisset ⁊ sedeci
annis regnauit in hierusalem. Dormi-
uitq̄ ioathan cū prībus suis: ⁊ sepelie-
runt eū in ciuitate dauid:⁊ regnauit a- A
chaz filius eius pro eo. XXVIII

Uiginti annoꝝ erat achaz cum re 4.Re.15.8
gnare cepisset:⁊ sedecim ānis re-
gnauit in hierl̄m. Nō fecit rectū
in conspectu dn̄i:sicut dauid pr̄ eiꝰ: sed
ambulauit in vijs regū isrl̄:insup̄ ⁊ sta-
tuas fudit baalim. Ipse est qui adoleuit
incēsum in valle hēnon:⁊ lustrauit fili-
os suos in igne:iuxta ritū gentiū quas
interfecit dn̄s in aduētu filioꝝ israel.
Sacrificabat quoq̄ ⁊ thymiama succē
debat in excelsis:⁊ in collibꝰ:⁊ sub om̄i

dñi ligno frōdoso. Tradiditqꝫ eū dñs deus eius in manu regis syrie: q̄ pcussit eū magnāqꝫ predā cepit de eiꝰ imperio: ⁊ adduxit in damascū. Manibꝰ q̄ꝫ regꝫ israel traditꝰ est: ⁊ pcussus plaga grādi. Occiditqꝫ phacee filiꝰ romelie de iuda centū viginti milia in die vno omēs viros bellatores: eo ꝙ reliquissent dñm deum patrū suoꝝ. Eodē tpe occidit zechri vir potens ex ephraim maasiā filiū regis: ⁊ ezricā ducē domus eiꝰ: helchanā

B quoqꝫ secūdū a rege. Ceperūtqꝫ filij isrl̄ de frībꝰ suis ducēta milia mulieꝝ puerorū ⁊ puellaꝝ ⁊ infinitā predā: ptulerūtqꝫ eā in samariā. Ea tēpestate erat ibi pph̄a dñi noīe obed q̄ egressus obuiā exercitui venienti in samariā: dixit eis: Ecce iratꝰ dñs deꝰ patꝝ vr̄oꝝ ɔtra iudā: tradidit eos in manibꝰ vr̄is: ⁊ occidistis eos atrociter: ita vt ad celū ptingeret vr̄a crudelitas. Insup filios iuda ⁊ hierl̄m vultꝫ vobis subijcere in seruos ⁊ ancillas: qđ nequaqꝫ facto opꝰ ē. Peccastꝫ eñi sup hoc dño deo vr̄o. Sed audite cōsiliū meū: ⁊ reducite captiuos q̄s adduxistꝫ d̄ frībus vr̄is: qꝛ magnꝰ furor dñi imminet vobis. Steterūt itaqꝫ viri de principibꝰ filioꝝ ephraim: azarias filꝰ iohannan: barachias filius mosollamoth: ezechias filꝰ sellū: ⁊ amasias filꝰ hadali: ɔtra eos q̄ veniebāt de prelio: ⁊ dixerūt eis: Nō introducetꝫ huc captiuos: ne peccemus dño. Quare vultis adijcere sup pctā nr̄a: ⁊ vetera cumula-

C re delicta? Grāde quippe pctm̄ est: et ira furorꝫ dñi imminet sup isrl̄. Dimiserūtqꝫ viri isrl̄ bellatores p̄dā: ⁊ vniuersa q̄ ceperāt corā principibꝰ ⁊ oī multitudine: steterūtqꝫ viri q̄s supra mēorauimꝰ: ⁊ apphendētes captiuos oēsqꝫ qui nudi erāt: vestierūt de spolijs. Cūqꝫ vestissent eos ⁊ calciassent: ⁊ refecissēt cibo ac potu: vnxissentqꝫ ppter laborē: ⁊ adhibuissent eis curā: quicūqꝫ ambulare nō poterāt: ⁊ erāt imbecillo corpe: imposuerūt eos iumētꝫ: ⁊ adduxerunt hiericho ciuitatē palmaꝝ ad frēs eoꝝ: ipiqꝫ reuersi sūt i samariā. Tpe illo misit rex achaz ad regē assyrioꝝ: postulās auxilium. Veneruntqꝫ idumei ⁊ pcusserūt multos ex iuda: ⁊ ceperūt p̄dā magnā. Philistijm q̄ꝫ diffusi sunt p vrbes cāpestres ⁊ ad meridiem iuda: ceperūtqꝫ bethsames ⁊ ahilon ⁊ gadiroth: socho quoqꝫ ⁊ thānā ⁊ ganzo cū viculis suis ⁊ habita-

D uerūt in eis. Humiliauerat eñi dñs iudā ppter achaz r̄gē iuda: eo ꝙ nudasset eū auxilio ⁊ ɔtēptui habuisset dñm: adduxitqꝫ ɔtra eū theglatphalassar regem assyrioꝝ q̄ ⁊ afflixit eū: ⁊ nullo resistēte vastauit. Igit̄ achaz spoliata domo dñi ⁊ domo regū ac principū: dedit regi assyrioꝝ munera: ⁊ tñ nihil ei pfuit. Insup ⁊ tpe angustie sue auxit ɔtemptū i dñm. Ipse p se rex achaz immolauit dijs damasci victimas pcussoribꝰ suis et dixit: dij regū syrie auxiliant̄ eis: q̄s ego placabo hostijs: ⁊ aderūt mihi: cū econtrario ipsi fuerint ruine ei ⁊ vniuerso isrl̄. Direptis itaqꝫ achaz oībꝰ vasis domus dei atqꝫ ɔfractꝫ clausit ianuas tēpli dei ⁊ fecit sibi altaria in vniūsis angul̄ hierusalē. In oībꝰ quoqꝫ vrbibus iuda extruxit aras ad cremādum thus: atqꝫ ad iracūdiā puocauit dñm deū patꝝ suorū. Reliqua aūt s̄monū eiꝰ ⁊ oīm operū suorū prioꝝ ⁊ nouissimoꝝ scripta sunt in libro regū iuda ⁊ isrl̄. Dormiuitqꝫ achaz cū p̄ribꝰ suis: ⁊ sepelierūt eū in ciuitate hierusalē. Neqꝫ eñi recepant eū in sepulchra regū isrl̄. Regnauitqꝫ ezechias filius eius pro eo.

XXIX

A — 4. Re. 18. a.

Igitur ezechias regnare cepit cū vigintiqnqꝫ esset annoꝝ: ⁊ viginti noue annis regnauit in hierusalē. Nomē m̄ris eius abia filia zacharie. Fecitqꝫ qđ erat placitū in cōspectu dñi: iuxta oīa q̄ fecerat dauid pater eiꝰ. Ipso anno ⁊ mēse primo regni sui aperuit valuas domꝰ dñi: ⁊ instaurauit eas: adduxitqꝫ sacerdotes atqꝫ leuitas: ⁊ cōgregauit eos i plateā orientalē: dixitqꝫ ad eos. Audite me leuite: ⁊ sanctificamini: mūdate domū dñi dei patꝝ nr̄oꝝ: et auferte oēm imūdiciā de sctūario.

B Peccauerūt p̄res nr̄i: ⁊ fecerūt malū in conspectu dñi dei nr̄i derelinquentes eum: auerterūt facies suas a tabernacl̄o dñi dei nr̄i: ⁊ p̄buerunt dorsum: clauserunt ostia q̄ erāt in porticu: ⁊ extinxerunt lucernas: incēsumqꝫ nō adoleuerūt: ⁊ holocausta nō obtulerūt in sctūario deo israel. Concitatꝰ ē itaqꝫ furor dñi sup iudā ⁊ hierl̄m: tradiditqꝫ eos in cōmotionē ⁊ in interitū ⁊ in sibilū: sicut ipi cernitis ocul̄ vr̄is. En corruerunt p̄res nr̄i gladijs: filij nr̄i ⁊ filie nr̄e ⁊ cōiuges captiue ducte sunt ppter hoc scelꝰ. Nunc g̃ placet mihi vt ineamus fedus cū dño deo isrl̄: ⁊ auertet a nobis furorē ire sue.

C Filij mei nolite negligere. Uos elegit dominꝰ: vt stetꝫ corā eo: ⁊ mistretꝫ illi: co-

latiſq; eū: ⁊ cremet ei incēſum. Surre-
xerūt ergo leuite: maath filius amaſie: ⁊
iohel filius azarie de filijs caath. Porro
de filijs merari: cis fili⁹ abdai: ⁊ azarias
filius ialalehel. De filijs aūt gerſon: io-
ha fili⁹ iemna: ⁊ eden fili⁹ ioaha. At ve
ro de filijs eliſaphan: ſamri et iahihel.
De filijs quoq; aſaph: zacharias et ma-
thanias: necnō de filijs heman: iahihel
⁊ ſemei. Sed ⁊ de filijs ydithun: ſemei-
as et ozihel. Cōgregauerūtq; frēs ſuos:
⁊ ſctificati ſunt: ⁊ ingreſſi ſūt iuxta mā-
datū regꝭ ⁊ imperiū dn̄i: vt expiarēt do-
D mū dei. Sacerdotes ꝗ̄ȝ ingreſſi templuȝ
dn̄i vt ſctificarēt illud extulerūt omneȝ
immūditiā quā intro reppererāt in ve-
ſtibulo dom⁹ dn̄i: quā tulerunt leuite ⁊
aſportauerūt ad torrentē cedron foras.
Ceperūt aūt prima die mēſis primi mū-
dare: ⁊ in die octaua eiuſdē menſis: in-
greſſi ſunt porticū dom⁹ templi dn̄i: ex-
piaueruntq; tēplū dieb⁹ octo: ⁊ i die ſex-
tadecima mēſis eiuſdē: qđ ceperāt im-
pleuerūt. Ingreſſi ꝗ̄ȝ ſunt ad ezechiā re-
gem: ⁊ dixerūt ei: Sctificauim⁹ oēm do
mū dn̄i: ⁊ altare holocauſti: vaſaq; eiuſ:
necnō et mēſam ꝓpoſitiōis cū oib⁹ va-
ſis ſuis: cunctamq; templi ſupellectileȝ
quam polluerat rex achaz in regno ſuo
poſtq; ꝑuaricat⁹ eſt: ⁊ ecce expoſita ſunt
oia corā altari dn̄i. Cōſurgenſq; dilucu-
E lo ezechias rex: adunauit oēs principes
ciuitatꝭ ⁊ aſcendit in domū dn̄i: obtule
rūtq; ſimul tauros ſeptem: ⁊ arietes ſe-
ptē: ⁊ agnos ſeptē: ⁊ hircos ſeptem: pro
peccato: ꝓ regno: ꝓ ſanctuario: ꝓ iuda.
Dixitq; ſacerdotib⁹ filijs aaron: vt of-
ferrent ſuꝑ altare dn̄i. Mactauerūt igi-
tur tauros: ⁊ ſuſceperūt ſanguinē ſacer-
dotes: ⁊ fuderūt illū ſuꝑ altare. Macta-
uerūt etiā arietes: ⁊ illorū ſanguinē ſu-
per altare fuderunt. Immolauerūt ag-
nos: et fuderūt ſuꝑ altare ſanguinē. Ap
plicuerūt hircos ꝓ pctō corā rege ⁊ vni
uerſa multitudine. Impoſueruntq; ma
nus ſuꝑ eos: ⁊ imolauerūt illos ſacerdo
tes et aſpſerunt ſanguinē eorū corā al-
tari ꝓ piaculo vniuerſo iſraelis. Pro oī
quippe iſrael preceperat rex vt holocau
F ſtum fieret ꝓ pctō. Conſtituit quoq; le-
uitas in domo dn̄i cū cymbalis ⁊ pſal-
terijs ⁊ citharis ſm̄ diſpoſitionē dauid
regis ⁊ gad videntis ⁊ nathan ꝓphete.
Siquidē dn̄i ꝑceptū fuit ꝑ manū ꝓphe
tarū ei⁹. Steterūtq; leuite tenentes or-
gana dauid: ⁊ ſacerdotes tubas: ⁊ iuſſit

ezechias vt offerrent holocauſta ſuꝑ al-
tare. Cunq; offerrent̄ holocauſta: cepe-
runt laudes canere dn̄o: ⁊ clāgere tubis   1. Para. 15.
atq; in diuerſis organis q̄ dauid rex iſ-
rael reppererat cōcrepare. Omi aūt tur
ba adorāte: cantores ⁊ hi q̄ tenebāt tu-
bas erāt in officio ſuo donec cōpelleret̄
holocauſtū. Cūq; finita eſſet oblatio: in-
curuat⁹ eſt rex ⁊ oēs qui erāt cum eo: et
adorauerūt. Precepitq; ezechias ⁊ prin
cipes leuitꝭ vt laudarent dn̄m ſmonib⁹
dauid ⁊ aſaph videntꝭ: qui laudauerūt
deū magna leticia: ⁊ incuruato genu a-
dorauerūt. Ezechias aūt etiā hec addi-   G
dit. Impleſtis man⁹ vr̄as dn̄o: accedite
⁊ offerte victimas: ⁊ laudes i domo do-
mini. Obtulit ꝗ̄ȝ vniuerſa multitudo ho
ſtias ⁊ laudes ⁊ holocauſta: mēte deuo-
ta. Porro nūer⁹ holocauſtoꝝ q̄ obtulit
multitudo: hic fuit. Tauros ſexaginta:
arietes centū: agnos ducentos: ſctifica-
uerūtq; dn̄o boues ſexcētos: ⁊ oues tria
milia. Sacerdotes xͦo pauci erant: nec
poterāt ſufficere vt pelles holocauſtorū
detraherent. Vn̄ ⁊ leuite frēs eoꝝ adiu-
uerūt eos: donec impleret̄ op⁹ ⁊ ſctifica
rent̄ antiſtites. Leuite q̄ppe faciliori ri
tu ſctificant̄ q̄ȝ ſacerdotes. Fuerūt ꝗ̄ȝ ho
locauſta plima: adipes pacificoꝝ ⁊ liba
mina holocauſtoꝝ: ⁊ cōplet⁹ eſt cult⁹ do
m⁹ dn̄i: letatuſq; ē ezechias ⁊ oīs ppl̄s:
eo ꝙ miniſteriuȝ dn̄i eſſet expletū de re-
pente q̄ppe hoc fieri placuerat.   XXX   A
Iſit ꝗ̄ȝ ezechias ad oēm iſrl̄ ⁊ iu-
m   dā: ſcripſitq; epiſtolas ad ephra-
im ⁊ manaſſen: vt venirēt ad do
mū dn̄i in hierl̄m ⁊ facerēt phaſe domio
deo iſrl̄. Inito ꝗ̄ȝ ꝯſilio regis ⁊ principuȝ
⁊ vniuerſi cet⁹ hierl̄m: decreuerūt vt fa-
cerent phaſe menſe ſecūdo. Non eni oc-
currerant facere i tꝑe ſuo: qꝛ ſacerdotes
qui poſſent ſufficere ſcificati nō fuerāt:
⁊ ppl̄s nōdū ꝯgregat⁹ fuerat in hierl̄m.
Placuitq; ſmo regi ⁊ oī multitudini: ⁊
decreuerūt vt mitterēt nūcios i vniuer-
ſum iſrl̄ de berſabee vſq; dan: vt venirēt
⁊ facerēt phaſe dn̄o deo iſrl̄ in hieruſa-
lem. Multi eni nō fecerant ſicut in lege
ꝑſcriptū eſt. Perrexerūtq; curſores cuȝ   J.eo.
epiſtolis ex regis impio ⁊ principū ei⁹:
in vniuerſum iſrl̄ et iudam: iuxta id qđ
rex iuſſerat ꝑdicantes. Filij iſrl̄ reuerti-
mini ad dn̄m deū abraam ⁊ yſaac ⁊ iſra
el: et reuertet̄ ad reliquias q̄ effugerunt
manus regis aſſirioꝝ. Nolite fieri ſicut
patres veſtri et fratres qui receſſerunt a

dño deo patrū suorū: et tradidit eos in
interitū: vt ipsi cernitis. Nolite indura
re ceruices vras sicut patres vri. Tradi
te manus vras dño: ꝛ venite ad scūariū
eius quod scificauit in eternū. Seruite
dño deo patrū vestrorū: ꝛ auertet a vo-
bis ira furoris eius. Si em̄ vos reuersi
fueritis ad dñm: fratres vestri ꝛ filij ha
bebūt misericordiā corā dñis suis: qui
illos duxerūt captiuos: et reuertent in
terrā hanc. Pius em̄ et clemēs est dñs
deus vester: et non auertet faciē suam a
vobis si reuersi fueritis ad eum. Igitur
cursores pgebant velociter de ciuitate i
ciuitatē: p terrā ephraim ꝛ manasse vs-
q₃ ad zabulon: illis irridentibus ꝛ sub-
sannātibus eos: Attamen quidam viri
ex aser ꝛ manasse ꝛ zabulon acquiescen-
tes cōsilio: venerunt hierusalē. In iuda
vo facta est manus dñi vt daret eis cor
vnū: vt faceret iuxta pceptū regis ꝛ pri
cipum vbū dñi. Cōgregatiq₃ sūt in hie-
rusalem ppli multi: vt facerēt solennita
tem azymoꝝ in mense secūdo. Et surgē
tes destruxerūt altaria q erāt in hieru-
salem atq₃ vniuersa in quib⁹ idolis ad-
olebat incensum subuertētes: piecerūt
in torrentē cedron. Immolauerūt autē
phase q̄rtadecima die mēsis secūdi. Sa
cerdotes quoq₃ atq₃ leuite tādē sancti-
ficati obtulerūt holocausta i domo dñi
steterūtq₃ in ordie suo iuxta dispositio
nem ꝛ legē moysi hois dei. Sacerdotes
vo suscipiebāt effundendū sanguinem
de manib⁹ leuitaruz: eo q multa turba
sanctificata nō esset: ꝛ idcirco imolarēt
leuite phase his qui nō occurrerāt san-
ctificati dño. Magna etiā pars ppli de
ephraim et manasse ꝛ ysachar ꝛ zabulō
q sanctificata nō fuerat comedit phase:
nō iuxta qđ scriptum est: ꝛ orauit p eis
ezechias dicēs: Dñs bon⁹ ppitiabit cū
ctis qui i toto corde requirūt dñm deū
patrū suoꝝ: ꝛ nō imputabit eis q min⁹
scificati sūt. Quē exaudiuit dñs: ꝛ placa
tus est pplo. Feceruntq₃ filij isrl qui in-
ueuti sūt in hierusalē solēnitatē azymo
rum septē diebus in leticia magna: lau
dantes dñm per singulos dies: leuite q̄₃
ꝛ sacerdotes p organa q suo officio con
gruebāt. Et locutus est ezechias ad cor
oiuz leuitarū: qui hēbāt intelligentiaz
bonā sup dño: ꝛ comederūt septē dieb⁹
solēniterꝫ: imolātes victimas pacificoꝝ
ꝛ laudātes dñm deuz patrū suorū. Pla-
cuitq₃ vniuersi multitudini vt celebra-
rent etiā alios dies septē: qđ et fecerūt
cū ingēti gaudio. Ezechias autē rex iu
da pbuerat multitudini mille tauros: ꝛ
septē milia ouiū. Prīcipes vo dederāt
pplo tauros mille: ꝛ oues decem milia.
Scificata ḡ est sacerdotū plurima mul-
titudo: ꝛ hilaritate pfusa ois turba iu-
da tā sacerdotum ꝛ leuitaꝝ q̄₃ vniuerse
frequētie q venerat ex isrl: pselitorū q̄₃
de terra isrl ꝛ habitātiū in iuda. Facta
q₃ est grandis celebritas in hierlm: q̄lis
a dieb⁹ salomonis filij dauid regꝫ isrl i
ea vrbe nō fuerat. Surrexerūt autez sa-
cerdotes atq₃ leuite benedicētes popu-
lo: et exaudita est vox eorum: peruenit-
q₃ oratio in habitaculum sanctum celi

XXXI

Cumq₃ hec fuissent
rite celebrata: egressus est omnis
israel qui inuētus fuerat in vr-
bibus iuda: et fregerūt simulacra: succi-
deruntq₃ lucos: demoliti sunt excelsa: ꝛ
altia destruxerunt: nō solum de vniuer-
so iuda ꝛ beniamin: sed ꝛ de ephraim q̄₃
ꝛ manasse: donec penitus euerterēt. Re
uersiq₃ sunt oēs filij israel in possessio-
nes et ciuitates suas. Ezechias aūt cō-
stituit turmas sacerdotales ꝛ leuitas p
diuisiones suas vnūquemq₃ in officio
pprio: tam sacerdotū videlicet q̄₃ leui-
tarum ad holocausta et pacifica: vt mi-
nistrarēt ꝛ cōfiterent: canerētq₃ in por
tis castrorū dñi. Pars autez regis erat
vt de ppria eius substātia offerret ho-
locaustū mane semp ꝛ vespe: sabbatꝫ q̄₃
ꝛ kalēdis: ꝛ solēnitatib⁹ ceterꝫ: sicut scri
ptū est in lege moysi. Precepit etiā po-
pulo habitantiū hierusalem: vt darent
partes sacerdotib⁹ ꝛ leuitis: vt possent
vacare legi dñi. Qđ cū pcrebruissent in
auribus multitudinis: plurimas obtu-
lere primitias filij isrl frumenti vini et
olei: mellis quoq₃ ꝛ oiuz q gignit hum⁹
decimas obtulerūt. Sz ꝛ filij israel ꝛ iu
da qui habitabāt in vrbib⁹ iuda obtu-
lerunt decimas bouz ꝛ ouiū: decimasq₃
scōꝝ q vouerāt dño deo suo: atq₃ vniū-
sa portantes fecerūt aceruos plurimos
Mense tertio ceperunt aceruorū iacere
fundamenta: ꝛ mense septimo cōpleue-
runt eos. Cumq₃ ingressi fuissent ezechi-
as ꝛ principes eius: viderunt aceruos: ꝛ
bñdixerunt domino ac populo israel.
Interrogauitq₃ ezechias sacerdotes et
leuitas: cur ita iacerēt aceruiꝰ Respon-
dit illi azarias sacerdos prim⁹ de stirpe
sadoch dicens: Ex quo ceperunt offerri

primitie in domo dñi: comedimꝰ ⁊ saturati sumꝰ ⁊ remāserūt plurima: eo ꝙ benedixerit dñs pplo suo. Reliq̄aꝝ aūt est copia ista quā cernis. Precepit igit̄ ezechias vt p̄pararēt horrea in domo dñi: Qd cū fecissent: itulerūt tam primitias q̄ꝫ decimas: ⁊ q̄cunq̄ꝫ vouerāt fideliter. Fuit aūt p̄fectꝰ eoꝝ chonenias leuita: ⁊ semei frater eiꝰ secūdꝰ: post quē iehihel ⁊ azarias et naad ⁊ asahel ⁊ hierimoth iozabat q̄ꝫ et elihel ⁊ iesmachias et maath ⁊ banaias p̄positi sub manibꝰ chonēie ⁊ semei fr̄is eiꝰ ex impio ezechie regis: ⁊ azarie pōtificis domus dñi: ad q̄s oīa ptinebāt. Chore ꝟo filiꝰ iemna leuites ⁊ ianitor oriental̄ porte p̄positꝰ erat his spōte q̄ offerebāt̄ dño: primitijsq̄ꝫ ⁊ cōsecrat̄ī i scā sctōꝝ ⁊ sub cura eiꝰ eden ⁊ beniamin: iesue ⁊ semeias: amarias q̄ꝫ et sechenias in ciuitatibꝰ sacerdotū: vt fideliter distribuerēt fr̄ibꝰ suis ptes: minoribꝰ atq̄ꝫ maioribꝰ except̄ī maribꝰ ab ānis tribꝰ ⁊ supra cūct̄ī q̄ ingrediebāt̄ tēplū dñi. Et q̄cq̄d p singulos dies ꝯducebāt in misterio atq̄ꝫ obseruatiōibꝰ iuxta diuisiones suas: sacerdotibꝰ p familias ⁊ leuit̄ī a vicesimo āno ⁊ supra per ordines ⁊ turmas suas: vniuerseq̄ꝫ multitudī tā vxoribꝰ q̄ꝫ liber̄ī eoꝝ vtriusq̄ꝫ sexꝰ: fidelit̄ cibi de his q̄ scificata fuerāt p̄bebāt̄. Sꝫ ⁊ filioꝝ aarō p agros ⁊ suburbana vrbiuꝫ singularū dispositi erāt viri q̄ ptes distribuerēt vniuerso sexui masculino: de sacerdotibꝰ ⁊ leuit̄ī. Fecit ḡ ezechias vniuersa q̄ diximꝰ: in omī iuda: operatusq̄ꝫ est bonū ⁊ rectū ⁊ verū coraꝫ dño deo suo: in vniuersa cultura ministerij domꝰ dñi iuxta legē ⁊ cerimonias: volēs requirere deū suū in toto corde suo. Fecitq̄ꝫ ⁊ ꝓsperatꝰ est. XXXII

Ost q̄ ⁊ huiuscemodi ꝟitatē venit sennacherib rex assirioꝝ ⁊ ingressus iudam obsedit ciuitates munitas: volēs ea cape. Qd cū vidisset ezechias venisse. s. sennacherib et totuꝫ belli impetū verti ꝯtra hierl̄m: inito cū pricipibꝰ ꝯsilio virisq̄ꝫ fortissimis vt obturarēt capita fōtiū q̄ erāt extra vrbē ⁊ hoc oiuꝫ decernēte sn̄ia: ꝯgregauit plīmā multitudinē: ⁊ obturauerūt cūctos fontes: et riuū q̄ fluebāt in medio terre dicētes: Ne veniāt reges assirioꝝ: ⁊ inueniāt aq̄ꝝ abūdātiā. Edificauit q̄ꝫ agēs industrie oēm murū q̄ fuerat dissipatꝰ: ⁊ extruxit turres desup: et forinsecꝰ alterum murū. Instaurauitq̄ꝫ mello in ciuitate dauid: ⁊ fecit vniuersi gener̄ī armaturā ⁊ clypeos. Cōstituitq̄ꝫ pricipes bellatoꝝ i exercitu: ⁊ cōuocauit vniuersos in platea porte ciuitat̄ī: ac locutꝰ est ad cor eoꝝ dicēs: Uiriliter agite ⁊ cōfortamini: nolite timere: nec paueat̄ī regem assirioꝝ ⁊ vniuersā mltitudinē q̄ ē cū eo. Multo eñ plures nobiscū sūt q̄ꝫ cū illo. Cum illo eñ est brachiū carneū: nobiscuꝫ dñs deꝰ noster qui auxiliator est nr̄: pugnatq̄ꝫ ꝓ nobis. Cōfortatusq̄ꝫ est ppl̄s huiuscemodi ꝟbis ezechie reḡī iuda. Que postq̄ꝫ gesta sūt: misit sennacherib rex assirioꝝ seruos suos hierusaleꝫ (ipse eñ cū vniuerso exercitu obsedebat lachis) ad ezechiā regeꝫ iuda: ⁊ ad oēm ppl̄m qui erat in vrbe dicēs: Hec dicit sennacherib rex assiriorū. In quo hn̄tes fiduciā: sedetis obsessi in hierl̄m? Nū ezechias decepit vos vt tradat morti in fame ⁊ siti: affirmās ꝙ dñs deꝰ vester liberet vos de manu reḡī assiriorū? Nūquid nō iste est ezechias q̄ destruxit excelsa illiꝰ et altaria: ⁊ precepit iude et hierl̄m dicens: corā altari vno adorabitis: et in ipso comburetis incēsum? An ignoratis que ego fecerim: et p̄res mei cūctis terrarū ppl̄is? Nūquid p̄ualuerīt dij gentiū oīumq̄ꝫ terrarū liberare regionem suam de manu mea? Quis est de vniuersis dijs gētiū quas vastauerunt patres mei qui potuerit eruere ppl̄m suum de manu mea: vt possit etiā deus vr̄ eruere vos de hac manu? Nō vos ergo decipiat ezechias: nec vana ꝑsuasione deludat: neq̄ꝫ credatis ei. Si eñ nullꝰ potuit deus cunctarū gentiū atq̄ꝫ regionū liberare populū suū de manu mea: ⁊ de manu patrū meoꝝ: cōsequēter nec deꝰ vester poterit eruere vos de hac manu. Sed ⁊ alia mlta locuti sūt serui eiꝰ cōtra dñm deū: ⁊ cōtra ezechiā seruum eius. Epl̄as q̄ꝫ scripsit plenas blasphemie in dñm deū isrl̄: ⁊ locutꝰ ē aduersū eū. Sicut dij gētiū ceterarū nō potuerīt liberare ppl̄m suuꝫ de manu mea: sic et deꝰ ezechie eruere nō poterit ppl̄m suuꝫ de manu ista. Insup ⁊ clamore magno lingua iudaica ꝯtra ppl̄m q̄ sedebat in mur̄ī hierl̄m ꝑsonabat: vt terreret eos ⁊ caperet ciuitatē. Locutusq̄ꝫ est ꝯtra deum isrl̄: sicut aduersū deos ppl̄oꝝ terre opa manuū hoīuꝫ. Orauerunt igit̄ ezechias rex ⁊ esaias filius amos ꝓphetes aduersū hāc blasphemiā: ac vociferati sūt vsq̄ꝫ in celū. Et misit dñs angelū su-

D
A
4.Re.18.c
B
4.Re.6.d
C
4.Re.18.f
D
E

umqui: ꝑcuſſit oēm virū robuſtū ⁊ bellatorē ⁊ principē exercit⁹ regꝭ aſſyrioꝝ: reuerſuſq̄ꝫ ē cū ignominia in terrā ſuā Cūq̄ꝫ ingreſſus eſſet domuꝫ dn̄i ſui: filij q̄ egreſſi fuerāt de vtero ei⁹ interfecerūt eum gladio. Saluauitq̄ꝫ dn̄s ezechiā et habitatores hierl̄m de manu ſennacherib regꝭ aſſyriorū: et de manu oiuꝫ: ⁊ p̄ſtitit ei quietē ꝑ circuitū. Multi etiā deferebāt hoſtias ⁊ ſacrificia dn̄o ī hieru- f ſalem: ⁊ munera ezechie regi iuda. Qui exaltat⁹ eſt poſt hec corā cūctꝭ gētibus.

4.Re.20.a Eſa.38.a In diebus illis egrotauit ezechias vſq̄ꝫ ad mortēꝫ: et orauit dn̄m. Exaudiuitq̄ꝫ eū ⁊ dedit ei ſignū: ſꝫ nō iuxta bn̄ficia q̄ accepat retribuit: q̄ꝛ eleuatū eſt cor ei⁹. Et facta ē ꝯtra eū ira: ⁊ ꝯtra iudā ⁊ hieruſalē. Hūiliatuſq̄ꝫ ē poſtea eo q̄ꝛ exaltatū fuiſſet cor eius: tā ipſe q̄ꝫ habitatores hierl̄m: ⁊ idcirco non venit ſuꝑ eos ira dn̄i in dieb⁹ ezechie. Fuit aūt ezechias diues et inclyt⁹ valde: ⁊ theſauros ſibi plurimos cōgregauit argenti ⁊ auri: ⁊ lapidis p̄cioſi: aromatū ⁊ armoꝝ vniuerſi generꝭ: et vaſorū magni p̄cij: apothecas q̄ꝫ frumēti vini et olei et p̄ſepia oiuꝫ iumētoꝝ: caulaſq̄ꝫ pecoribus: ⁊ vrbes ſex edificauit. Habebat quippe greges ouiū ⁊ armētorū innūerabiles: eo q̄ꝛ dediſſet ei dn̄s ſubſtantiā multā nimis G Ipſe ē ezechias q̄ obturauit ſuꝑiorē fōtem aq̄rū gyō: ⁊ auertit eas ſubt̄ ad occidentē vrbis dauid. In oib⁹ oꝑib⁹ ſuis fecit ꝓſpere q̄ voluit. Attū in legatione pricipū babylonis q̄ miſſi fuerāt ad eū: vt interrogarēt d̄ portēto qd̄ acciderat ſuꝑ terrā: dereliq̄t eū dn̄s: vt tēptaret̄ ⁊ nota fierēt oia q̄ erāt i corde ei⁹. Reliq̄ aūt ſermonū ezechie ⁊ miſicordiaꝝ ei⁹ ſcripta ſūt in viſiōe eſaie: filij amos ꝓphete: ⁊ in libro regū iuda ⁊ iſrl̄. Dormiuitq̄ꝫ ezechias cū p̄rib⁹ ſuis: et ſepelierūt eū ſupra ſepulchra filioꝝ dauid. Et celebrauit ei⁹ exeq̄as vniuerſus iuda: ⁊ oēs habitatores hierl̄m: regnauitq̄ꝫ manaſſes fili⁹ ei⁹ ꝓ eo.

XXXIII

A 4.Re.21.a d Uodecim annoꝝ erat manaſſes cū regnare cepiſſet: et q̄nq̄ginta q̄nq̄ꝫ annis regnauit in hierl̄m. Fecit aūt malū corā dn̄o iuxta abominationes gentiū q̄s ſubuertit dn̄s corā filijs iſrl̄. ⁊ cōuerſus inſtaurauit excelſa q̄ demolit⁹ fuerat ezechias p̄r ei⁹: cōſtruxitq̄ꝫ aras baali: ⁊ fecit lucos ⁊ adorauit oēm militiā celi: ⁊ coluit eā. Edificauit quoq̄ꝫ altaria in domo dn̄i: de q̄ dixerat dn̄s: i hierl̄m erit nomē meū in eternū Edificauit aūt ea cuncto exercitui celi: in duob⁹ atrijs dom⁹ dn̄i: trāſireq̄ꝫ fecit filios ſuos ꝑ igneꝫ in valle benhēnon. Obſeruabat ſomnia: ſectabat̄ auguria maleficꝭ artib⁹ inſeruiebat. Habebat ſecum magos ⁊ incātatores: multaq̄ꝫ mala oꝑatus eſt corā dn̄o vt irritaret eum Sculptile q̄ꝫ cōflatile ſignū poſuit ī do- B mo dn̄i de qua locut⁹ eſt dn̄s. ad dauid et ad ſalomonē filiū ei⁹ dicēs: In domo hac ⁊ in hierl̄m quā elegi de cūctꝭ tribubus iſrl̄ ponā nomen meū in ſempiternuꝫ: ⁊ mouere nō faciā pedē iſrl̄ d̄ terra quā tradidi p̄rib⁹ eoꝝ: ita dūtaxat ſi cuſtodierit facere q̄ p̄cepi eis cunctāq̄ꝫ legem et cerimonias atq̄ꝫ iudicia q̄ mandaui ꝑ manū moyſi. Igit̄ manaſſes ſeduxit iudā ⁊ habitatores hierl̄m vt facerēt malū ſuꝑ oēs gentes q̄s ſubuerterat dn̄s a facie filioꝝ iſrl̄. Locutuſq̄ꝫ eſt dn̄s ad eū ⁊ ad pplm̄ illi⁹: ⁊ attēdere voluerūt. Idcirco ſuꝑinduxit eis pricipes exercit⁹ regꝭ aſſyrioꝝ: ceperūtq̄ꝫ manaſſen: ⁊ vinctū catenis atq̄ꝫ cōpedib⁹ duxerūt in babylonē: Qui poſtq̄ꝫ coanguſtat⁹ eſt orauit dn̄m deū ſuū: ⁊ egit penitentiā valde corā deo patrū ſuoꝝ. Dep̄- C catuſq̄ꝫ eſt eum ⁊ obſecrauit intente: et exaudiuit orōnem eius: reduxitq̄ꝫ eum hierl̄m in regnū ſuum: ⁊ cognouit manaſſes q̄ꝛ dn̄s ipſe eſſet deus. Poſt hec edificauit murū extra ciuitatem dauid ad occidentē gyon in cōualle ab introitu porte piſciū ꝑ circuitū vſq̄ꝫ ad ophel ⁊ exaltauit illū vehementer. Cōſtituitq̄ꝫ pricipes exercit⁹ in cunctꝭ ciuitatibus iuda munitꝭ: ⁊ abſtulit deos alienos: et ſimulacrum de domo dn̄i: aras q̄ꝫ quas fecerat in monte dom⁹ dn̄i ⁊ in hierl̄m ⁊ ꝓiecit oia extra vrbem. Porro inſtaurauit altare dn̄i: ⁊ immolauit ſuꝑ illud victimas ⁊ pacifica ⁊ laudem: p̄cepitq̄ꝫ iude vt ſeruiret dn̄o deo iſrael. Attamē adhuc ppl̄s immolabat in excelſis dn̄o deo ſuo. Reliqua aūt geſtorū manaſſe ⁊ D obſecratio ei⁹ ad deū ſuū: verba quoq̄ꝫ videntiū qui loq̄bant̄ ad eū in noī dn̄i dei iſrael: cōtinent̄ in ſermonib⁹ regum iſrl̄. Oratio quoq̄ꝫ ⁊ exauditio ⁊ cuncta pctā atq̄ꝫ cōtempt⁹: loca etiā in quibus edificauit excelſa ⁊ fecit lucos et ſtatuas anq̄ꝫ ageret pniam: ſcripta ſūt in ſermonib⁹ ozai. Dormiuit ergo manaſſes cum p̄ribus ſuis: ⁊ ſepelierūt euꝫ in domo ſua: regnauitq̄ꝫ pro eo fili⁹ ei⁹ amō.

Uigintiduoꝝ annoꝝ erat amon cum regnare cepiſſet: ⁊ duobꝰ annis regnauit in hieruſalē. Fecitq; malū in cōſpectu dn̄i ſicut fecerat manaſſes pr̄ eius ⁊ cūctꝭ idolis q̄ manaſſes fuerat fabricatus imolauit atq; ſeruiuit: ⁊ nō ē reueritus faciē dn̄i ſicut reueritꝰ eſt manaſſes pr̄ eiꝰ: ⁊ multo maiora deliquit. Cumq; cōiuraſſent aduerſus eum ſerui ſui interfecerunt eū in domo ſua: porro reliq̄ populi multitudo ceſis his qui amō ꝑcuſſerant cōſtituit regē ioſiam filiū eiꝰ pro eo.

XXXIIII

A — 4.Re.22.a

Octo annorum erat ioſias cum regnare cepiſſet: ⁊ triginta et vno anno regnauit in hierl'm. Fecitq; qđ erat rectū in ꝯſpectu dn̄i: ⁊ ambulauit in vijs dauid pr̄is ſui: nō declinauit neq; ad dexteraꝫ neq; ad ſiniſtram. Octauo aūt anno regni ſui cū adhuc eſſet puer: cepit querere deuꝫ pr̄is ſui dauid ⁊ duodecimo ān̄o poſtq; regnare ceperat mūdauit iudā ⁊ hierl'm ab excelſis et lucis ſimulacriſq; ⁊ ſculptilibus. Deſtruxerūtq; coram eo aras baalim: ⁊ ſimulacra q̄ ſuppoſita fuerāt demoliti ſūt. Lucos etiā ⁊ ſculptilia ſuccidit atq; cōminuit: ⁊ ſup tumulos eoꝝ q̄ eis imolare ꝯſueuerāt fragmēta diſperſit. Oſſa

B

ꝑterea ſacerdotuꝫ cōbuſſit in altaribus idoloꝝ: mundauitq; iudā ⁊ hieruſalem Sed ⁊ i vrbibus manaſſe et ephraim et ſymeon vſq; neptalim cūcta ſubuertit. Cumq; altaria diſſipaſſet et lucos ⁊ ſculptilia cōtriuiſſet in fruſta: Cunctaq; delubra demolitus eſſet de vniuerſa terra iſrael: reuerſuſq; eſt in hieruſaleꝫ. Igit̄ anno octauodecimo regni ſui mūdata iam terra ⁊ templo dn̄i: miſit ſaphan filium ezelie ⁊ maaſiam principē ciuitatꝭ ⁊ ioha filiū ioachaꝫ acōmentarijs vt inſtaurarent domū dn̄i dei ſui. Qui venerunt ad helchiā ſacerdotē magnum: acceptaq; ab eo pecunia que illata fuerat in domū dn̄i: ⁊ quā cōgregauerāt leuite et ianitores de manaſſe et ephraim et vniuerſis reliquijs iſrl': ab oī quoq; iuda ⁊ beniamin et habitatoribꝰ hierl'm: tradiderūt in manibꝰ eoꝝ q̄ ꝑerāt opa rūs in domo dn̄i vt inſtaurarēt tēpluꝫ:

C

⁊ infirma queq; ſarcirent. At illi dederunt eā artificibꝰ ⁊ cementarijs vt emerent lapides ⁊ lapicidinis ⁊ ligna ad cōmiſſuras edificij: ⁊ ad cōtignationē domoꝝ quas deſtruxerāt reges iuda. Qui fideliter cuncta faciebāt. Erāt aūt prepoſiti opantiū iadab ⁊ abdias de filijs merari zacharias: ⁊ moſollā de filijs caath q̄ vrgebāt opus: oēs leuite ſcientes organis canere. Sup eos v̄o qui ad diuerſos vſus onera portabant: erāt ſcribe magiſtri de leuitis ianitores. Cumq; efferrēt pecuniā q̄ illata fuerat in templum dn̄i repperit helchias ſacerdos librum legis dn̄i qui datꝰ fuerat p manū moyſi ⁊ ait ad ſaphan ſcribā. Librū legis inueni in domo dn̄i. Et tradidit ei. At ille intulit volumen ad regē: ⁊ nunciauit ei dicēs: oīa q̄ dediſti i manu ſeruoꝝ tuoꝝ ecce cōplent̄. Argentū qđ re-

D

pertū ē in domo dn̄i cōflauerūt: datūq; ꝑfectis artificū: ⁊ diuerſa opa fabricantiū: ꝑterea tradidit mihi helchias ſacerdos hunc librū. Quē cū rege ꝑſente recitaſſet: audiſſetq; ille v̄ba legis: ſcidit veſtimēta ſua: ⁊ ꝓcepit helchie et aichā filio ſaphan: ⁊ abdon filio micha: ſaphā q̄ꝫ ſcribe ⁊ aſaie ſeruo regꝭ dicēs: Ite et orate dn̄m ꝓ me ⁊ ꝓ reliquijs iſrl' et iuda: ſup vniuerſis ſermonibꝰ libri iſtiꝰ q̄ reptꝰ eſt. Magnꝰ em̄ furor dn̄i ſtillauit ſup nos: eo ꝙ nō cuſtodierint pr̄es nr̄i verba dn̄i: vt facerent oīa q̄ ſcripta ſūt in iſto volumine. Abijt ḡ helchias ⁊ hi q̄

E

ſimul a rege miſſi fuerāt ad oldan ꝓphetem vxorē ſelluꝫ filij thecuath: filij aras cuſtodis veſtiū: q̄ habitabat in hieruſalem in ſecunda: ⁊ locuti ſūt ei v̄ba q̄ ſupra narrauimꝰ. At illa r̄ndit eis: Hec dicit dn̄s deus iſrl': Dicite viro qui miſit vos ad me. Hec dicit dn̄s: Ecce ego inducam mala ſup locū iſtū ⁊ ſup habitatores eiꝰ: cunctaq; maledicta q̄ ſcripta ſūt in libro hoc: quē legerūt coram rege iuda: q2 dereliq̄rūt me ⁊ ſacrificauerūt dijs alienis vt me ad iracundiā ꝓuocarent i cūctꝭ opibꝰ manuū ſuaꝝ. Idcirco ſtillabit furor meꝰ ſup locū iſtū: ⁊ nō extinguet̄. Ad regē autē iuda q̄ miſit vos ꝓ dn̄o dep̄cando: ſic loquimini. Hec dicit dn̄s deꝰ iſrl'. Qm̄ audiſti v̄ba volu-

F

minis atq; emollitū ē cor tuū: ⁊ humiliatus es in conſpectu dn̄i ſup his que dicta ſūt cōtra locū hūc ⁊ habitatores hieruſalē: reuerituſq; faciē meā: ſcidiſti veſtimēta tua et fleuiſti coram me: ego quoq; exaudiui te dicit dn̄s. Iā em̄ colligam te ad pr̄es tuos: ⁊ infereris in ſepulchꝝ tuū in pace: nec videbūt oculi tui oē malū qđ ego inducturꝰ ſum ſup locū iſtū: ⁊ ſup habitatores eiꝰ. Retulerūt itaq; rgi cūcta q̄ dixerat. At ille cō-

4.Re.23.a

nocatis vniuersis maiorib⁹ natu iuda
ꝛ hierusalē: ascendit in domū dn̄i: vna-
q; omēs viri iuda et habitatores hieru
salē sacerdotes ꝛ leuite: ꝛ cūctus ppl'us
G a mimo vsq; ad maximū. Quib⁹ audiē-
tibus in domo dn̄i legit rex oia v̄ba vo
luminis: ꝛ stans in tribunali suo: ꝑcus-
sit fedus coram dn̄o vt ambularet post
eū: ꝛ custodiret p̄cepta ꝛ testimonia ꝛ iu
stificationes ei⁹ in toto corde suo: ꝛ ī to
ta aīa sua: faceretq; q̄ scripta sunt ī vo
lumine illo qđ legerat. Adiurauit quo-
q; sup hoc oēs qui reꝑti fuerāt in hieru
salem ꝛ beniamin et fecerunt habitato-
res hierusalē iuxta pactū dn̄i dei patrū
suoꝝ. Abstulit ergo iosias cūctas abo-
minationes de vniuersis regiōib⁹ filio-
rū israel: ꝛ fecit oēs qui residui erant in
israel seruire dn̄o deo suo. Cūctis dieb⁹
vite eius non recesserunt a dn̄o deo pa-
trum suorum.

XXXV

A | 4. Re.23.e | 1. Esdre.1.a

F Ecit aūt iosias in hierusalē pha
se dn̄o: qđ immolatū est q̄rtadeci
ma die mēsis p̄mi. Et cōstituit
sacerdotes in officijs suis: hortatusq; ē
eos vt ministrarēt in domo dn̄i. Leuit;
quoq; ad quoꝝ eruditionē omis israel
sanctificabaṫ dn̄o: locut⁹ est. Ponite ar-
cam in sctūario templi: qđ edificauit sa
lomon filius dauid rex israel. Nequaq̄
eni eā vltra portabitis. Nūc ergo mini-
strate dn̄o deo vr̄o ꝛ ppl'o eius israel et
p̄parate vos ꝑ domos ꝛ cognatiōes ve-
stras in diuisionib⁹ singuloꝝ sicut p̄ce-
pit dauid rex israel: ꝛ descripsit salomō
filius ei⁹: ꝛ ministrate in sctūario ꝑ fami
lias turmasq; leuiticas: ꝛ sctificati imo
late phase. Frēs etiā vr̄os vt possint iux
ta verba que locut⁹ est dn̄s in manū moy
si facere: p̄parate. Dedit p̄terea iosias oī
ppl'o qui ibi fuerat inuēt⁹ in solēnitate
phase: agnos et hedos de gregib⁹ ꝛ reli-
qui pecor; triginta milia: boum quoq;
tria milia. Hec de reg; vniuersa substan
tia. Duces quoq; ei⁹ sponte qđ vouerāt
obtulerūt tam ppl'o q̄ sacerdotib⁹ et le
B uitis. Porro helchias ꝛ zacharias et ie-
hihel principes dom⁹ dn̄i dederūt sacer
dotib⁹ ad faciendū phase: pecora cōmix
tim duo milia sexcenta: ꝛ boues trecen-
tos. Chonenias aūt ꝛ semias etiā et na-
thanael frēs eius: necnō asabias ꝛ iahi
hel et iozabad principes leuitaꝝ: dederūt
ceteris leuit; ad celebrandū phase: q̄nq;
milia pecoꝝ: ꝛ boues q̄ngentos. Prepa
ratūq; est ministeriū ꝛ steterūt sacerdo-
tes ī officio suo. Leuite q̄z ī turmis iux-
ta reg; imperiū: et immolatū est phase.
Asperserūtq; sacerdotes man⁹ suas san
guine: et leuite detraxerunt pelles holo
caustoꝝ: ꝛ seꝑauerūt ea vt darent ꝑ do-
mos ꝛ familias singuloꝝ: ꝛ offerrēṫ do
mino sicut scriptū est in libro moysi. De
bob⁹ q̄z fecerūt sil'r. Et assauerūt phase
sup ignē: iuxta qđ in lege scriptum est.
Pacificas vero hostias coxerūt in lebe-
tis et cacabis ꝛ ollis: et festinato distri-
buerūt vniuerse plebi: sibi aūt ꝛ sacerdo
tib⁹ postea parauerūt. Nā in oblatione
holocaustoꝝ et adipū vsq; ad noctē sa-
cerdotes fuerūt occupati: vnde et leuite
sibi ꝛ sacerdotib⁹ filijs aaron paraueṙt
nouissimis. Porro cantores filij asaph C
stabant in ordine suo: iuxta p̄ceptuz da-
uid ꝛ asaph et eman ꝛ ydithun ꝓphaꝛ
reg; dauid. Janitores vero ꝑ portas sin-
gulas obseruabāt: ita vt nec puncto q̄-
dem discederēt a misterio. Quāobrem ꝛ
frēs eorum leuite parauerūt eis cibos.
Omis igiṫ cultura dn̄i rite cōpleta ē in
die illa vt facerēt phase: ꝛ offerrēt holo-
causta sup altare dn̄i: iuxta p̄ceptū reg;
iosie. Fecerūtq; filij israel qui reꝑti fue-
rant ibi phase in t̄pe illo ꝛ solēnitatem
azymoꝝ septē dieb⁹. Nō fuit phase simi
le huic in isrl' a dieb⁹ samuelis ꝓphe: sz
nec quisq̄ de cūctis regib⁹ isrl' fecit pha
se sicut iosias sacerdotib⁹ et leuit; et oī
iude et israel qui reꝑtus fuerat ꝛ habitā
tibus in hierl'm. Octauodecimo āno re
gni iosie hoc phase celebratū est. Postq̄ 4. Re.23.f
instaurauerat iosias templū: ascēdit ne-
chao rex egypti ad pugnādū in carcha-
mis: iuxta eufraten: ꝛ ꝓcessit in occursū
eius iosias. At ille missis ad eū nuncijs D
ait: Quid mihi et tibi rex iuda? Nō ad-
uersum te hodie venio: sed ꝯtra aliā pu
gno domū: ad quaz me de⁹ festinato ire
p̄cepit. Desine aduersum deū facere qui
mecū est: ne interficiat te. Noluit iosias
reuerti sed p̄parauit ꝯtra eū belluz: nec
acq̄euit s̄monib⁹ nechao ex ore dei: veꝝ
ꝑrexit vt dimicaret ī campo mageddo.
Ibiq; vulnerat⁹ a sagittarijs dixit pue-
ris suis: Educite me de prelio: q2 oppido
vulneratus sum. Qui transtulerūt eum
de curru in alterum currum qui seque-
batur eum more regio: et asportauerūt
eum in hierusalē. Mortuusq; est ꝛ sepul
tus in mausoleo patrū suoꝝ: et vniuer-
sus iuda ꝛ hierusalē luxerūt eū: hieremi
as maxime: cuius om[illegible]es cantores atq;

cātatrices vſq; in pñtem diē lamentationes ſup ioſiā replicāt: ⁊ q̄ſi lex obtinuit in iſrael. Ecce ſcriptū ferṫ i lamētationibus. Reliq̄ aūt ſermonū ioſie et miſericordiaꝝ ei⁹ q̄ lege precepta ſunt dñi: opa q̄z illi⁹ prima ⁊ nouiſſima: ſcripta ſūt in libro regū iuda ⁊ iſrael.

A 4.Re.23.f.

XXXVI

Tulit ergo pplṡ terre ioachas filiū ioſie: ⁊ cōſtituit regē ꝓ prē ſuo in hierlm. Uigintitriū annoꝝ erat ioachaz cū regnare cepiſſet: ⁊ trib⁹ mēſib⁹ regnauit in hieruſalē. Amouit aūt eū rex egypti cū veniſſet in hieruſalē ⁊ ꝯdemnauit terraz centū talentꝭ argēti et talēti auri. Conſtituitq; ꝓ eo regē eliachim frēm ei⁹ ſuper iudā ⁊ hierlm: ⁊ vertit nomē ei⁹ ioachim. Ipm vo ioachaz tulit ſecum: et adduxit in egyptū. Uigintiqnq; annorū erat ioachim cum regnare cepiſſet: ⁊ vndecim ānis regnauit i hierlm. Fecitq; malū corā dño deo ſuo. Cōtra hunc aſcēdit nabuchodonoſor rex chaldeoꝝ et vinctū cathenis duxit in babylonē: ad quā et vaſa dñi trāſtulit: ⁊ poſuit ea in tēplo ſuo. Reliq̄ aūt vboꝝ ioachim

B

⁊ abominationū ei⁹ q̄s opat⁹ ē: ⁊ q̄ inuenta ſunt in eo: cōtinenṫ in libro regū iuda ⁊ iſrḷ. Regnauit aūt ioachin filius ei⁹ ꝓ eo. Octo annoꝝ erat ioachin cū regnare cepiſſet: ⁊ trib⁹ mēſib⁹ ac decē dieb⁹ regnauit in hierlm: fecitq; malū in ꝯſpectu dñi. Cūq; anni circul⁹ voluereṫ: miſit nabuchodonoſor rex nuncios: qui ⁊ adduxerūt euz in babylonem: aſportatꝭ ſimul p̄cioſiſſimis vaſis dom⁹ dñi. Regē vero ꝯſtituit ſedechiā patruū

4.Re.24.d

ei⁹ ſup iudā ⁊ hierlm. Uigīti ⁊ vni⁹ āni erat ſedechias cū regnare cepiſſet: ⁊ vndecim ānis regnauit in hierlm. Fecitq; malū in oculꝭ dñi dei ſui: nec erubuit faciē hieremie ꝓphe loquētis ad ſe ex ore

C

dñi. A rege q̄z nabuchodonoſor receſſit qui adiurauerat eū p deū: et indurauit ceruicē ſuā ⁊ cor vt nō reuertereṫ ad dominū deū iſrḷ. Sed ⁊ vniuerſi pricipes ſacerdotū ⁊ pplṡ p̄uaricati ſunt inique iuxta vniuerſas abomiatiōes gentiū: ⁊ polluerūt domū dñi quā ſctificauerat ſibi in hierlm. Mittebat aūt dñs de⁹ patrū ſuoꝝ ad illos p manū nūcioꝝ ſuoꝝ de nocte ꝯſurgēs ⁊ q̄tidie cōmonēs: eo q; parceret pplo ⁊ habitaculo ſuo. At illi ſubſannabāt nūcios dei: ⁊ paruipendebant ſmones ei⁹: illudebātq; ꝓphis donec aſcēderet furor dñi in pplm ei⁹: ⁊ eſſet nulla curatio. Adduxit eni ſup eos regē chaldeoꝝ: ⁊ interfecit iuuenes eoꝝ gladio in domo ſctūarij. Nō eſt miſert⁹ adoleſcētis ⁊ vginis ⁊ ſenis nec decrepiti quidē: ſed oēs tradidit in manib⁹ ei⁹: vniuerſaq; vaſa dom⁹ dñi tam maiora q̄z minora ⁊ theſauros tēpli ⁊ regꝭ ⁊ principū trāſtulit in babylonē. Incen

D

derūt hoſtes domum dei: deſtruxerūtq; murū hierlm. Uniuerſas turres cōbuſſerūt: ⁊ q̄cq̄d p̄cioſuz fuerat demoliti ſūt. Si quis euaſerat gladiū: duct⁹ in babylonē ſeruiuit regi ⁊ filijs ei⁹: donec imperaret rex perſaꝝ: ⁊ cōpleret ſmo dñi ex ore hieremie ⁊ celebraret terra ſabbata ſua. Cūctis eni dieb⁹ deſolatiōis egit ſabbatū: vſq; dū cōplerenṫ ſeptuagita anni. Anno aūt primo cyri regꝭ perſaꝝ ad explendū ſmonē dñi quē locut⁹ fuerat p os hieremie: ſuſcitauit dñs ſpūm cyri regꝭ perſarū: q̄ iuſſit p̄dicari in vniuerſo regno ſuo: etiā p ſcripturā dicēs: Hec dicit cyrus rex pſarū. Omia regna terre dedit mihi dñs de⁹ celi: ⁊ ipē p̄cepit mihi vt edificarē ei domū in hierlm que eſt in iudea. Quis ex vobis ē in omni pplo ei⁹? Sit dñs de⁹ ſuus cum eo: et aſcendat.

Hiere.25.c. et.29.c

1.Eſdre.1.a 3.Eſdre.2.a

ps.119.

Explicit liber Dabreiamin ſiue Paralipomenon ſecūdus. Incipit oro manaſſes regis iuda cum captus teneretur in babylone.

D

Domine de⁹ oīpotens patꝝ noſtroꝝ abraam yſaac ⁊ iacob ⁊ ſemini eoꝝ iuſto: qui feciſti celū ⁊ terrā cū omī ornatu eorū: qui ſignaſti mare vbo p̄cepti tui: q̄ cōcluſiſti abyſſū ⁊ ſignaſti terribili ac laudabili noi tuo: quē oēs pauēt ⁊ tremūt a vultu vtutis tue: ⁊ inſuſtētabilis ira ſup pctōres cōminatiōis tue: immenſa vero ⁊ inueſtigabilꝭ miſcdia ꝓmiſſionis tue: qm̄ tu es dñs altiſſim⁹ ſup oēm terrā longanimis ⁊ multū miſericors ⁊ penitens ſup malitiā hoium. Tu aūt dñe ſm bonitatē tuā ꝓmiſiſti pniam remiſſionis pctōꝝ: ⁊ tu de⁹ iuſtoꝝ nō poſuiſti pniam iuſtis: abraam yſaac ⁊ iacob: his q̄ tibi nō peccauerūt: qm̄ peccaui ſuper numeꝝ arene marꝭ: mltiplicate ſūt iniq̄tates mee: incuruat⁹ ſum multo vinculo ferri: ⁊ nō eſt reſpiratio mihi: q; excitaui iracūdiā tuā ⁊ malū corā te feci ſtatuens abomiatiōes ⁊ mltiplicās offenſiones. Et nūc flecto genua cordis mei: precans ad te bonitatem dñe. Peccaui

dñe peccaui: ⁊ iniq̄tatem meã agnoſco. Peto rogãs te dñe remitte mihi remitte mihi: ne ſimul ꝑdas me cũ iniq̄tatibꝰ meis: neqꝫ in eternũ reſerues mala mihi: q2 indignũ ſaluabis me ſm magnã miſcdiã tuã: ⁊ laudabo te ſp oibꝰ diebꝰ vite mee: qm̃ te laudat ois virtꝰ celorũ: ⁊ tibi eſt glĩa in ſecla ſeclorꝫ amen.

Eplicit orõ manaſſes regis iuda.

Incipit prefatio beati Hieronymi p̄ſbyteri in librum Esdre.

Vtrũ difficiliꝰ ſit facere qð poſcitis: an negare: necdũ ſtatui. Nã vobis aliq̄d imperãtibus annuere ſnĩe eſt: ⁊ magnitudo onerꝭ impoſiti: ita ceruices ꝓmit: vt añ ſub faſce ruendũ ſit q̄ȝ leuãdũ. Accedũt ad hoc inuidorꝫ ſtudio: q̄ omne qð ſcribimus rep̄hendẽdũ putãt. Et interdũ cõtra ſe ꝯſcia repugnãte publice lacerãt q̄ occulte legũt: intãtũ vt clamare compellar ⁊ dicere. Dñe libera aĩam meã a labijs iniq̄s: ⁊ a lingua doloſa. (Ps.119.) Tertiꝰ annus eſt qð ſp ſcribitꝭ atqꝫ reſcribitis vt eſdre librũ ⁊ heſter vobis de hebreo trãſ ferã: q̄ſi nõ habeatꝭ greca ⁊ latina volumina: aut q̄cq̄d illud eſt qð a nobis v̄ titur: nõ ſtatim ab oibꝰ ꝯſpuendũ ſit. Fruſtra añt (vt ait q̄dã) niti neqꝫ aliud fatigãdo niſi odiũ q̄rere: extreme demẽtie eſt. Itaqꝫ obſecro vos mi dõmon et rogatiane chariſſimi: vt priuata lectione ꝯtenti: libros nõ efferatꝭ in publicũ: nec faſtidioſis cibos ingeratꝭ: viteriſqꝫ eorꝫ ſupciliũ q̄ iudicare tm̃ de alijs: ⁊ ipſi facere nihil nouerũt. Si q̄ añt fratrũ ſunt quibꝰ nr̃a nõ diſplicẽt: his tribuatis exemplar: ãmonẽtes vt hebrea noĩa q̄rũ grãdis in hoc volumĩe copia ẽ: diſtincte ⁊ ꝑ iterualla trãſcribãt. Nihil enĩ ꝓderit emẽdaſſe librũ niſi emẽdatio librariorũ diligẽtia ꝯſeruet̃. Nec quẽq̄ȝ moueat ꝙ vnꝰ a nobis liber editꝰ eſt: nec apocriphorꝫ tertij ⁊ q̄rti libri ſomnijs delectet̃: q2 ⁊ apud hebreos eſdre neemieqꝫ ſermones in vnũ volumẽ coartant̃: ⁊ q̄ nõ hñtur apud illos: ne de vigintiq̄ttuor ſenibꝰ ſũt ꝓcul abijciẽda. Si q̄s añt ſeptuaginta vobis oppoſuerit interp̄tes: q̄rꝫ exẽplaria varietas ipã lacerata et euerſa demõſtrat: nec põt vtiqꝫ verꝫ aſſeri qð diuerſum ẽ: mitte eũ ad euãgelia ĩ quibꝰ multa ponũt̃ q̄ſi de veteri teſtamẽto q̄ apud ſeptuaginta interp̄tes nõ habetur: velut illud: qm̃ nazareꝰ vocabit̃: ⁊ ex egypto vocaui filiũ meũ: et videbũt in quẽ cõpunxerũt: multaqꝫ alia q̄ latiori opi reſeruamꝰ: ⁊ q̄rite ab eo vbi ſcripta ſunt. (Osee.11.a. Math.2.c Zach.12.c) Cũqꝫ ꝓferre non potuerit: vos legite de his exẽplaribꝰ q̄ nuꝑ a nobis edita maledicorꝫ q̄tidie linguis cõfodiunt̃. Sed vt ad cõpendiũ veniam: certe ꝙ illaturꝰ ſum equiſſimũ eſt. Edidi aliquid qð nõ habetur in greco: aut aliter habet̃ q̄ȝ a me v̄ſum ẽ. Quid interpretẽ laniãt? Interrogẽt hebreos: ⁊ ipiſ auctoribus: trãſlationi mee vel arrogent vel derogẽt fidẽ. Porro aliud eſt ſi clauſis qð dicit̃ oculꝭ mihi volũt maledicere: et nõ imitant̃ grecorꝫ ſtudiũ ⁊ beniuolentiã: qui poſt ſeptuaginta tranſlatores iã chriſti euãgelio coruſcante iudeos ⁊ hebionitas legis veterꝭ interp̄tes: aquilã videlicet ⁊ ſymmachũ ⁊ theodotionẽ: ⁊ curioſe legunt: ⁊ ꝑ origenis laborem in hexaplois eccleſijs dedicarunt. Quãtomagis latini grati eſſe deberẽt: ꝙ exultantẽ cernerẽt greciã a ſe aliq̄d mutuari? Primũ eni magnorꝫ ſumptuũ eſt et infinite difficultatꝭ: exẽplaria poſſe hr̃e oĩa: deinde etiã qui habuerint: ⁊ hebrei ſermonis ignari ſũt: magꝭ errabũt: ignorãtes q̀s e multis verius dixerit. Quod etiã ſapiẽtiſſimo cuidã nuper apud grecos accidit vt interdũ ſcripture ſenſum relinquens vniuſcuiuſlibet interp̄tis ſequeret̃ errorẽ. Nos añt qui hebree lingue ſaltem paruã habemꝰ ſcientiã: ⁊ latinus nobis vtcũqꝫ ſermo nõ deeſt: ⁊ de alijs magis poſſumꝰ iudicare: ⁊ ea que ip̄i intelligimꝰ in nr̃a lingua promere. Itaqꝫ licet hydra ſibilet: victorqꝫ ſynon incendia iactet: nunq̄ȝ meũ iuuãte chriſto ſilebit eloquiũ: etiã p̄ciſa lingua balbutiet. Legant q̄ volũt: qui nolũt abijciant. Euentilent apices: lr̃as calũnient̃. Magis veſtra charitate prouocabor ad ſtudiũ: q̄ȝ illorũ detractione et odio deterrebor.

Explicit prefatio. Incipit liber Esdre primꝰ. Cap. I

IN anno primo

A

cyri regis perſarũ vt cõpleretur v̄bum dñi ex ore hieremie: ſuſcitauit dñs ſpũm cyri regꝭ perſarꝫ: ⁊ traduxit vocẽ in omni regno ſuo etiã ꝑ ſcripturã dicẽs: Hec dicit cyrus rex perſarꝫ: Omĩa regna terre (Hiere.25.c. te.29.c. 2.Pa.36.d 3.Erdre.2ca)

dedit mihi dñs de⁹ celi:⁊ ipſe ꝓcepit mihi vt edificarẽ ei domuꝫ in hierl̃m q̃ eſt

B in iudea. Quis eſt in vobis de vniuerſo pp̃lo eius? Sit dñs illi⁹ cũ eo. Aſcẽdat in hieruſaleꝫ que eſt in iudea et edificet domũ dei iſrael: ipſe eſt de⁹ qui eſt ĩ hieruſalẽ. Et oẽs reliqui in cũctꝭ locꝭ vbicunq; habitãt adiuuent eũ viri de loco ſuo: argento ⁊ auro ⁊ ſubſtãtia ⁊ pecoribus excepto qḋ volũtarie offerant templo dei qḋ eſt in hierl̃m. Et ſurrexerunt principes patrũ iuda et beniamin et ſa-

C cerdotes ⁊ leuite ⁊ oĩs cui⁹ ſuſcitauit deus ſpũm vt aſcẽderet ad edificãdũ templũ dñi qḋ erat ĩ hieruſaleꝫ. Uniuerſiq; qui erãt in circũitu adiuuerũt man⁹ eorũ in vaſis argẽteis ⁊ aureis: in ſubſtantia ⁊ iumẽtis: in ſupellectili: exceptꝭ his

ɩ.Eſdre.2.b que ſponte obtulerãt. Rex quoq; cyrus ꝓtulit vaſa templi dñi q̃ tulerat nabuchodonoſor de hieruſalẽ: et poſuerat ea

D in templo dei ſui. Protulit autẽ ea cyr⁹ rex perſaꝝ ꝑ manũ mitridatis filij gazabar ⁊ annũerauit ea ſaſabaſar pꝛĩcipi iude: ⁊ hic eſt numerus eoꝝ. Phiale auree triginta: phiale argentee mille: cultri viginti nouem: cyphi aurei triginta: cyphi argentei ſecundi quadringenti decẽ: vaſa alia mille. Omia vaſa aurea ⁊ argentea q̃nq; milia quadrigenta. Uniuerſa tulit ſaſabaſar: cũ his qui aſcẽdebãt de tranſmigratiõe babylonis ĩ hieruſalẽ.

II

A h Iſunt autẽ ꝓuincie filij q̃ aſcenderũt de captiuitate quã trãſtulerat nabuchodonoſor rex babylonis in babylonẽ: ⁊ reuerſi ſũt in hieruſalẽ ⁊ iudeã vnuſquiſq; in ciuitatem ſuã qui venerũt cũ ʒoꝛobabel et ieſua neemia ſaraia rahelaia mardochai belſan meſphar beguai reũ baana. Numerus viroꝛuꝫ pp̃li iſrael. Filij phares: duo milia centuꝫ ſeptuagintaduo. Filij arethi: ſeptingenti ſeptuagintaquinq;. Filij gerſephatia: trecenti ſeptuagintaquinq;. Filij ſaphatia: trecẽti ſeptuagintaduo. Filij area: ſeptingẽti ſeptuagintaquinq;. Filij phetmoab filioꝛũ ioſue: octingenti: ⁊ ioab duo milia octingenti duodecim. Filij helam: mille ducenti q̃nquagintaq̃ttuoꝛ. Filij ʒethua: nongẽti quadragintaq̃nq;. Filij ʒachai: ſeptingenti ſexaginta. Filij bani: ſexcenti quadragintaduo. Filij bebai: ſexcẽti vigintitres. Filij aʒgad: mille ducẽti viginti duo. Filij adonicã: ſexcẽti ſexagintaſex. Filij beguai: duo milia quinq̃gintaſex. Filij adin: quadringẽti q̃nquagintaq̃ttuoꝛ. Filij ather q̃ erãt ex eʒechia: nonagintaocto. Filij beſai: trecẽti vigititres. Filij ioꝛa: centuꝫ duodecim. Filij aſem: ducenti vigintitres. Filij gebbar: nõgẽtiquinq;. Filij bethleem: centũ vigintitres. Uiri nethupha: q̃nquagintaſex. Uiri anathot: centuꝫ vigintiocto. Filij aʒmaueth q̃dragintaduo. Filij cariathiarim: cephira et beroth: ſeptingenti quadragintatres. Filij rama ⁊ gabaa: ſexcẽti vigintiunus. Uiri machmas: centum vigintiduo. Uiri bethel et chai: ducenti vigintitres. Filij nebo: quinq̃gintaduo. Filij megbis: centũ q̃nquagintaſex. Filij helam alterius: mille ducẽti q̃nquagintaq̃ttuoꝛ. Filij arim: trecenti vigiti. Filij lodadin et ono ſeptingenti vigintiquinq;. Filij hiericho: trecẽti quadragintaq̃nq;. Filij ſenaa: tria milia ſexcenti triginta. Sacerdotes. Filij iadaia in domo ieſue: nongenti ſeptuagintatres. Filij emmer: mille quinq̃gintaduo. Filij phelſur: mille ducẽti quadragitaſeptẽ. Filij arim: mille decem ⁊ ſeptẽ. Leuite. Filij ieſue ⁊ cedmihel filioꝝ odeuie: ſe-

C ptuagintaq̃ttuoꝛ. Cantoꝛes. Filij aſaph: centũ vigintiocto. Filij ianitoꝛuꝫ. Filij ſellum: filij ather: filij thelmon: filij accub: filij athira: filij ſobai: vniuerſi centũ trigintanouẽ. Nathinnei. Filij ſia: filij aſupha: filij thebboath: filij ceros: filij ſiaa: filij phadon: filij lebana: filij aʒaba: filij accub: filij agab: filij ſelmai: filij anan: filij gaddel: filij gaer: filij raahia: filij raſin: filij nechoda: filij gaʒẽ: filij aʒec: filij phaſea: filij beſec: filij aſemaa: filij munim: filij nephuſim: filij bechue: filij acupha: filij aʒur: filij belluth: filij maida: filij arſa: filij bercos: filij ʒiʒara: filij thema: filij naſia filij athupha filij ſeruoꝛũ ſalomonis: filij ſothei: filij ſophereth: filij pharuda: filij iala: filij dercon: filij geddel: filij ſaphata: filij athil: filij phocereth q̃ erant de aſebaim: filij amim. Omẽs nathinnei et filij ſeruoꝛũ ſalomonis: trecenti nonagitaduo. Et hi qui aſcenderunt de thelmala: thelarſa: cherub et don et mer: et nõ potuerunt indicare domũ patꝝ ſuoꝛum et ſemen ſuum: vtrũ ex iſrael eſſent: filij dalaia: filij thobia: filij nechoda: ſexcenti

D q̃nquagintaduo. Et de filijs ſacerdotũ: filij iobia: filij accoſ filij berʒellai q̃ accepit de filiab⁹ berʒellai galaaditidis vxorem: ⁊ vocat⁹ eſt noie eaꝝ. Hi queſierũt

ſcripturā genealogie ſue: ⁊ nō inuenerūt:et eiecti ſūt de ſacerdotio. Et dixit atherſatha eis vt nō comederēt de ſctō ſctōꝝ donec ſurgeret ſacerdos doctꝰ atq̧ ꝑfectꝰ. Ois multitudo q̄ſi vnꝰ q̄dragintaduo milia trecēti ſeptuaginta: et ceptis ſeruis eoꝝ ⁊ ancillis q̄ erāt ſeptē milia trecēti trigintaſeptē: ⁊ in ipis cātores atq̧ cantatrices ducēti. Eq̄ eorū ſexcēti trigintaſex: muli eoꝝ ducēti q̄dragintaq̄nq̧ cameli eoꝝ q̄dringenti trigintaq̄nq̧: aſini eoꝝ ſex milia ſeptigēti viginti. Et de principibꝰ patꝝ cū ingrederent̄ templū dn̄i: qđ ē in hieruſalē: ſponte obtulerūt in domū dei ad extruendā eā in loco ſuo. Scdm̄ vires ſuas dederūt impenſas oꝑis: auri ſolidos q̄dragita milia ⁊ mille: argenti minas q̄nq̧ milia: ⁊ veſtes ſacerdotales centū. Habitauerunt ergo ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ de populo ⁊ cantores ⁊ ianitores ⁊ nathinnei in vrbibꝰ ſuis: vniuerſuſq̧ iſrael ī ciuitatibꝰ ſuis III

A
2.Eſdre.8.a.
3.Eſdre.9.e.

i Amq̧ venerat mēſis ſeptimꝰ: ⁊ erāt filij iſrł ī ciuitatibꝰ ſuiſ. Cōgregatꝰ ē ergo pplš q̄ſi vir vnꝰ in hieruſalē: ⁊ ſurrexit ioſue filius ioſedech ⁊ frēs eius ſacerdotes ⁊ zorobabel filius ſalathiel ⁊ frēs eiꝰ: ⁊ edificauer̄t altare dei iſrael vt offerrēt in eo holocauſtomata: ſicut ſcriptū eſt in lege moyſi viri dei. Collocauerūt aūt altare dei ſuꝑ baſes ſuas deterrētibꝰ eos ꝑ circuitū pplis terraꝝ: ⁊ obtulerūt ſuꝑ illud holocauſtū dn̄o mane ⁊ veſpe. Feceruntq̧ ſolennitatē tabernaculoꝝ: ſicut ſcriptū eſt: ⁊ holocauſtū diebꝰ ſingulis ꝑ ordinē ſm̄ p̄ceptū opus dei in die ſuo: ⁊ pꝰ hec holocauſtū iuge tā in kalēdis q̄ȝ in vniuerſis ſolēnitatibꝰ dn̄i q̄ erāt cōſecrate: ⁊ in oībus in quibꝰ vltro offerebat̄ munꝰ dn̄o. A primo die mēſis ſeptimi: ceperūt offerre holocauſtum dn̄o. Porro templū dei nōdū fundatū erat. Dederūt aūt pecunias latomis ⁊ cemētarijs cibū q̄ȝ ⁊ potū: ⁊ oleū ſidonijs tyrijſq̧ vt deferrēt ligna cedrina đ libano ad mare ioppen: iuxta qđ p̄ceꝑat cyrus rex perſaꝝ eis. Anno aūt ſcđo aduentus eoꝝ ad templū dei in hieruſalē mēſe ſecūdo ceperūt zorobabel filiꝰ ſalathiel: ⁊ ioſue filius ioſedech ⁊ reliqui de fribꝰ eoꝝ ſacerdotes ⁊ leuite: ⁊ oēs q̄ venerāt de captiuitate in hierłm: ⁊ cōſtituerūt leuitas a viginti ānis ⁊ ſupra vt vrgerēt opus dn̄i. Stetitq̧ ioſue et filij eius ⁊ frēs eius: cedmihel ⁊ filij eiꝰ et filij iuda quaſi vir vnus vt inſtarēt ſuꝑ eos qui faciebāt opus in tēplo dei: filij enadab ⁊ filij eoꝝ et fratres eoꝝ leuite. Fundato igit̄ a cemētarijs tēplo dn̄i ſteterūt ſacerdoteſ in ornatu ſuo cū tubis: et leuite filij' aſaph in cymbalis vt laudarēt deū ꝑ manus dauid regis iſrael. Et cōcinebāt in hymnis ⁊ cōfeſſione dn̄o q̄m bonus: q̄m in eternū miſericordia eius ſuꝑ iſrael. Ois q̄ȝ pplus vociferebat̄ clamore magno in laudādo dominū: eo ꝙ fundatū eſſet templū dn̄i. Plurimi etiā de ſacerdotibꝰ ⁊ leuitis ⁊ principes patrū et ſeniores q̄ viderāt templū prius cum fundatū eſſet: et hoc templū in oculis eoꝝ flebant voce magna: ⁊ multi vociferātes in leticia eleuabāt vocem: nec poterat quiſq̧ agnoſcere vocē clamoris letantiū: ⁊ vocē fletꝰ ppli Cōmixti eñ pplš vociferabat̄ clamore magno: ⁊ vox audiebat̄ ꝓcul.

D

Udier̄t aūt hoſtes iude IIII

A

a ⁊ bēiamī q2 filij captiuitat' edificarēt tēplū dn̄o deo iſrael et accedentes ad zorobabel ⁊ ad principes patrū: dixerūt eis. Edificemꝰ vobiſcu: q2 ita vt vos q̄rimꝰ deū vr̄m. Ecce nos īmolauimꝰ victimas a diebꝰ aſſoraddā regis aſſur: qui adduxit nos huc. Et dixit eis zorobabel ⁊ ioſue ⁊ reliq̄ principes patrū iſrael. Non eſt nobis ⁊ vobis vt edificemus domū deo nr̄o: ſed noſipſi ſoli edificabimus deo noſtro: ſicut p̄cepit nobis cyrus rex perſaꝝ. Factū ē igit̄ vt pplus terre impediret manꝰ populi iude: ⁊ turbaret eos in edificando Cōduxerūt q̄ȝ aduerſus eos ꝯſiliatores vt deſtruerēt ꝯſiliū eoꝝ oībꝰ diebꝰ cyri regis perſaꝝ et vſq̧ ad regnū darij regis perſarū. In regno aūt aſſueri ipē ē artaxerxes in principio regni eius ſcripſerūt accuſatōem aduerſus habitatores iude ⁊ hieruſalē. Et in diebꝰ artaxerxis ſcripſit beſellā mitridates ⁊ thabeel et reliqui qui erant in cōſilio eorū ad artaxerxem regem perſaꝝ. Epiſtola aūt accuſationis ſcripta erat ſyriace: ⁊ legebat̄ ſermone ſyro. Reum beeltheē et ſamſai ſcriba ſcripſerunt epiſtolam vnā de hieruſalē artaxerxi regi huiuſce modi: Reū beeltheem ⁊ ſamſai ſcriba ⁊ reliqui conſiliatores eorum: dynei et apharſathei: terphalei: arphaſei: herchuei: babylonij: ſuſarnachei: dyei et elamite: ⁊ ceteri de gētibꝰ q̄s trāſtulit

B

assennaphar magnꝰ ⁊ gl̃iosus: ⁊ habita
re eas fecit inciuitatibꝰ samarie: ⁊ i re
liquis regionibus trãs flumẽ in pace.
Hoc ẽ exemplar epl̃e quã miserũt ad eũ
Artaxerxi regi serui tui viri q̃ sũt trãs
fluuiũ: salutẽ dicũt. Notũ sit regi: quia
iudei q̃ ascenderũt a te ad nos venerũt
in hierl̃m ciuitatẽ rebellẽ ⁊ pessimam:
quã edificãt extruẽtes muros eiꝰ ⁊ pa-
rietes cõponẽtes. Nũc igit̃ notũ sit re-
gi: q2 si ciuitas illa edificata fuerit et
muri eiꝰ instaurati: tributũ ⁊ vectigal
⁊ ãnuos redditꝰ nõ dabũt: ⁊ vsqꝫ ad re-
ges hec noxa ꝑueniet. Nos ꝗ̃ memores
salis qd̃ in palatio comedimꝰ: ⁊ q2 lesi-
ones regis videre nephas ducimꝰ idcir
misimꝰ et nũciauimꝰ regi vt recenseas
in libris historiaꝝ patrũ tuoꝝ: ⁊ inue-
nies scriptum in ꝯmẽtarĳs: ⁊ scies qm̃
vrbs illa vrbs rebellis est ⁊ nocẽs regi-
bus ⁊ ꝓuincĳs ⁊ bella concitant̃ in ea
ex diebꝰ antiq̃s: quãobrẽ ⁊ ciuitas illa
destructa ẽ. Nũciamꝰ nos regi: qm̃ si ci
uitas illa edificata fuerit ⁊ muri ipĩus
instaurati: possessionẽ trãs fluuiũ non
habebis. Uerbũ misit rex ad reũ beel-
theem ⁊ samsai scribã: ⁊ ad reliquos q̃
erãt in ꝯsilio eoꝝ habitatores samarie
et ceteris trãs fluuiũ: salutẽ dicẽs ⁊ pa
cẽ. Accusationẽ quã misistis ad nos:
manifeste lecta ẽ corã me: ⁊ a me p̃cep-
tũ ẽ: ⁊ recẽsuerũt: inueneruntqꝫ qm̃ ciui
tas illa a diebꝰ antiq̃s aduersũ reges
rebellat: ⁊ seditiones ⁊ p̃lia cõcitant̃ i
ea. Nã et reges fortissimi fuerũt in hie-
rusalẽ qui ⁊ dñati sũt oĩ regioni q̃ trãs
fluuiũ ẽ. Tributũ q̃ꝫ ⁊ vectigal ⁊ reddi
tus accipiebant. Nunc ꝗ̃ audite sniam.
Prohibeatꝭ viros illos vt vrbs illa nõ
edificet̃: donec si forte a me iussum fue-
rit. Uidete ne negligẽter hoc impleatis
⁊ paulati crescat malũ ꝯtra reges. Ita
qꝫ exemplũ edicti artaxerxis regis le-
ctũ ẽ corã reũ beeltheem ⁊ samsai scri-
ba ⁊ cõsiliarĳs eoꝝ. Et abierũt festini
in hierl̃m ad iudeos: ⁊ ꝓhibuerũt eos i
brachio ⁊ robore. Tũc intermissũ ẽ opꝰ
domꝰ dñi in hierl̃m: ⁊ nõ fiebat vsqꝫ ad
annũ scd̃m regni darĳ regis persarum.

V

Prophetauer̃t aũt aggeꝰ ꝓ-
pheta ⁊ zacharias filiꝰ addo ꝓ-
phetantes ad iudeos q̃ erant in
iuda ⁊ hierl̃m ⁊ in noĩe dei isrl̃. Tũc sur
rexerũt zorobabel filiꝰ salathiel ⁊ iosue
filius iosedech: ⁊ ceperũt edificare tem
plũ dñi in hierl̃m: ⁊ cum eis ꝓphete dei
adiuuãtes eos. In ipõ aũt tp̃e venit ad
eos thãtannai q̃ erat dux trãs flumẽ ⁊
starbuzãnai ⁊ cõsiliarĳ eoꝝ: sicqꝫ dixe-
runt eis: Quis dedit vobis ꝯsiliũ vt do-
mũ hãc edificaretꝭ ⁊ muros eiꝰ instau-
raretis? Ad qd̃ rñdimꝰ eis q̃ eẽnt noĩa
hoĩm auctoꝝ edificatiõis illiꝰ. Oculus
aũt dei eoꝝ factus ẽ sup̱ senes iudeorũ:
⁊ nõ potuerũt inhibere eos. Placuitqꝫ
vt res ad dariũ referret̃: ⁊ tũc satisface-
rẽt aduersus accusationẽ illã. Exẽplar
epl̃e quã misit thãtannai dux regionis
trãs flumẽ ⁊ starbuzannai ⁊ cõsiliato-
res eius apharsathei q̃ erãt trãs flumẽ
ad dariũ regẽ. Sermo quẽ miserant ei
sic scriptus erat. Dario regi pax omis.
Notũ sit regi isse nos ad iudeã ꝓuinci
am ad domũ dei magni q̃ edificat̃ la-
pide impolito ⁊ ligna ponunt̃ in parie
tibꝰ: opusqꝫ illd̃ diligẽter extruit̃ ⁊ cre-
scit in manibꝰ eoꝝ. Interrogauimus ꝗ̃
senes illos ⁊ ita diximꝰ eis. Quis dedit
vobis ptãtem vt domũ hãc edificeretꝭ
⁊ muros hos instauraretꝭ? Sꝫ et noĩa
eoꝝ q̃siuimꝰ ab eis vt nũciaremꝰ tibi:
scripsimusqꝫ noĩa eoꝝ viroꝝ q̃ sũt prin
cipes i eis. Huiuscemodi aũt sermonẽ
rñderũt nobis dicẽtes. Nos sumꝰ serui
dei celi ⁊ terre: ⁊ edificamus templũ: qd̃
erat extructũ an̄ hos annos multos qd̃
qꝫ rex israel magnus edificauerat ⁊ ex-
truxerat. Postqꝫ aũt ad iracundiã pro-
uocauerunt p̃res nr̃i deũ celi: tradidit
eos in manus nabuchodonosor regꝭ ba
bylonis chaldei: domũ q̊ꝫ hanc destru-
xit: ⁊ ppl̃m eius trãstulit in babylonẽ.
Anno aũt primo cyri regis: cyrus rex
babylonis ꝓposuit edictũ vt domꝰ dei
edificaret̃. Nã ⁊ vasa tẽpli dei aurea et
argẽtea q̃ nabuchodonosor tulerat de
tẽplo qd̃ erat in hierl̃m ⁊ asportauerat
ea in templũ babylonis ꝓtulit cyrus
rex de tẽplo babylonis: ⁊ data sũt sasa-
basar vocabulo: quẽ ⁊ principẽ ꝯstituit
dixitqꝫ ei. Hec vasa tolle ⁊ vade: ⁊ pone
ea in tẽplo qd̃ ẽ in hierl̃m: ⁊ domus dei
edificet̃ in loco suo. Tũc itaqꝫ sasaba-
sar ille venit: ⁊ posuit fundamẽta tem-
pli dei in hierl̃m: ⁊ ex eo tp̃e vsqꝫ nunc
edificat̃ ⁊ necdũ cõpletũ est. Nũc ꝗ̃ si vi
detur regi bonũ: recẽseat in bibliothe-
ca regꝭ que est in babylone: vtꝝ nã a cy
ro rege iussum fuerit vt edificaret̃ do-
mus dei i hierl̃m: ⁊ volũtatẽ regis sup̱
hac remittat ad nos.

VI

Tunc darius rex p̃cepit ⁊ recen-

fuerunt in bibliotheca librorum qui erãt repositi in babylone: ⁊ inuentũ ẽ in egbathanis quod ẽ castrũ in medena ꝓuincia: volumẽ vnũ: talisq; script⁹ erat in eo commẽtarius. Anno primo cyri regis: cyrus rex decreuit vt dom⁹ dei edificaret͂ que ẽ in hierl͂m in loco vbi immolãt hostias ⁊ vt ponant fundamẽta supportãtia altitudinẽ cubitorum sexaginta ⁊ latitudinẽ cubitorum sexaginta: ordines de lapidibus impolitis tres: ⁊ sic ordines de lignis nouis. Sũptus aũt ƌ domo regꝭ dabunt͂. Sed ⁊ vasa tẽpli dei aurea ⁊ argẽtea que nabuchodonosor tulerat de tẽplo hierl͂m: ⁊ attulerat ea in babylonẽ: reddant͂ ⁊ referant͂ ĩ templũ hierl͂m in locũ suũ que ⁊ posita sũt in tẽplo dei. Nũc ergo thãtannai dux regionis que ẽ trãs flumẽ ⁊ starbuzannai ⁊ cõsiliarij vestri apharsathei q̃ estis trãs flumẽ ꝓcul recedite ab illis: ⁊ dimittite fieri templũ dei illud a duce iudeorum ⁊ a seniorib⁹ eorum: ⁊ domus dei illa edificet͂ in loco suo. Sed ⁊ a me p̃ceptũ ẽ quid oporteat fieri a p̃sbyteris iudeorum illis vt edificet͂ domus dei. s. vt de arca regis. i. de tributis que dant͂ de regiõe trans flumẽ studiose sũptus dent͂ viris illis ne impediat͂ op⁹. Qđ si necesse fuerit ⁊ vitulos ⁊ agnos ⁊ hedos in holocaustũ deo celi: frumentũ: sal: vinũ et oleũ sm ritũ sacerdotũ q̃ sũt in hierl͂m det͂ eis ꝑ singulos dies: ne sit in aliquo querimonia: ⁊ offerãt oblatiões deo celi: orẽtq; ꝓ vita regis ⁊ filiorum eius. A me ergo positũ est decretũ vt ois homo qui hãc mutauerit iussionẽ: tollat͂ lignũ de domo ip̃ius ⁊ erigat͂ ⁊ cõfigat͂ ĩ eo: domus aũt eius publicet͂. De⁹ autẽ qui habitare fecit nomẽ suũ ibi: dissipet oia regna ⁊ ppl͂m qui extẽderit manũ suã: vt repugnet ⁊ dissipet domũ dei illã que ẽ in hierl͂m. Ego darius statui decretũ: qđ studiose impleri volo. Igit͂ thãtãnai dux regionis trãs flumen et starbuzãnai ⁊ cõsiliarij eius sm q̃ p̃ceperat darius rex sic diligẽter executi sũt. Seniores aũt iudeorum edificabãt: ⁊ prosperabant͂ iuxta ꝓphetiã aggei ꝓphete ⁊ zacharie filij addo. Et edificauert͂ et cõstruxerũt iubente deo isrl͂: ⁊ iubente cyro ⁊ dario ⁊ artaxerxe regib⁹ persarũ: ⁊ cõpleuerunt domũ dei istã vsq; ad diẽ tertiũ mẽsis adar qui est ann⁹ sextus regni darij regis. Fecerunt aũt filij isrl͂ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ reliq̃ filiorum trãsmigratiõis dedicationẽ dom⁹ dei in gaudio: ⁊ obtulerunt in dedicatione dom⁹ dei: vitulos centũ: arietes ducentos: agnos q̃dringẽtos: hircos caprarum iuxta nũerũ tribuũ statuerunt sacerdotes in ordinibus suis ⁊ leuitas in vicibus suis sup opa dei ĩ hierusalẽ: sicut scriptũ est in libro moysi. Fecerũt filij trãsmigrationis pasca q̃rtadecima die mẽsis primi. Purificati enĩ fuerãt sacerdotes ⁊ leuite q̃si vnus: oẽs mundi ad imolandũ pasca vniuersis filijs trãsmigratiõis ⁊ fribus suis sacerdotib⁹: ⁊ sibi. Et comederũt filij isrl͂ q̃ reuersi fuerãt de trãsmigratiõe: ⁊ oẽs q̃ se separauerant a coinq̃natione gẽtiũ terre ad eos vt quererẽt dñm deũ israel. Et fecerũt solẽnitatẽ azimorum septẽ dieb⁹ in leticia: qm̃ letificauerat eos dñs: ⁊ cõuerterat cor regis assur ad eos vt adiuuaret man⁹ eorum ĩ ope dom⁹ dñi dei israel.

A

VII

Post hec aũt vba in regno artaxerxis regis persarum: esdras filius saraie: filij azarie: filij helchie: filij sellũ: filij sadoch: filij achitob: filij amarie: filij azarie: filij maraioth: filij zarie: filij ozi: filij bocci: filij abisue: filij phinees: filij eleazar: filij aaron sacerdotis ab initio: ip̃e esdras ascẽdit de babylone: ⁊ ip̃e scriba velox in lege moysi: quã dñs de⁹ dedit isrl͂. Et dedit ei rex sm manũ dñi dei ei⁹ bonã sup eũ: oẽm petitionẽ eius. Et ascenderũt de filijs isrl͂ ⁊ de filijs sacerdotũ et de filijs leuitarum ⁊ de cantorib⁹ ⁊ de ianitorib⁹ ⁊ de nathinneis: in hierl͂m anno septĩo artaxerxis regꝭ: ⁊ venerũt in hierl͂m mẽse q̃nto: ip̃e ẽ ãn⁹ septimus regꝭ. Quia in primo die mensis primi: cepit ascendere de babylone: ⁊ in primo die mensis q̃nti venit in hierl͂m iuxta manũ dei sui bonã sup se. Esdras autẽ parauit cor suum vt inuestigaret legem dñi: ⁊ faceret ⁊ doceret in isrl͂ p̃ceptũ et iudiciũ. Hoc ẽ aũt exẽplar ep̃le edicti: qđ dedit rex artaxerxes esdre sacerdoti scribe erudito in sermonib⁹ ⁊ p̃ceptꝭ dñi ⁊ cerimonijs eius ĩ isrl͂. Artaxerxes rex regũ: esdre sacerdoti: scribe legis dei celi: doctissimo: salutẽ. A me decretũ est vt cuicũq; placuerit ĩ regno meo ƌ populo israel: ⁊ de sacerdotib⁹ eius et de leuitis ire in hierusalem: tecum vadat. A facie enĩ regis ⁊ septẽ consiliatorum ei⁹ missus es vt visites iudeã ⁊ hierl͂m in lege dei tui que est ĩ manu tua: ⁊ vt

3. Esdre. c. 3

B

feras argentū ⁊ aurum qđ rex ⁊ cōsilla-
tores eius spōte obtulerūt deo isrl: cu-
ius in hierlm tabernaculū ē. Et omne
argentū ⁊ auꝝ quodcunqꝫ inueneris
in vniuersa ꝓuincia babylonis ⁊ popu
las offerre voluerit: ⁊ de sacerdotibꝰ q̇
sponte obtulerint domui dei sui que ē
in hierlm: libere accipe: ⁊ studiose eme
de hac pecunia vitulos: arietes: agnos
et sacrificia ⁊ libamia eoꝝ: ⁊ offer ea su
per altare tēpli dei vr̄i qđ ē in hierlm.
Sed ⁊ siq̇d tibi ⁊ fribus tuis placuerit
de reliquo argēto ⁊ auro vt faciatꝭ iux
ta voluntatē dei vr̄i facite. Uasa quo-
qꝫ q̄ danꝭ tibi in misteriū domꝰ dei tui
trade in cōspectu dei in hierlm. Sed et
cetera q̇bus opꝰ fuerit ī domū dei tui:
q̄ntūcunqꝫ necesse ē vt expēdas: dabis
de thesauros et de fisco regis ⁊ a me.
Ego artaxerxes rex statui atqꝫ decreui
oibus custodibꝰ arce publice qui sunt
trās flumē: vt qđcūqꝫ petierit a vobis
esdras sacerdos scriba legis dei celi abs
qꝫ mora detis vsqꝫ ad argēti talēta cen
tū: ⁊ vsqꝫ ad frumēti choros centū ⁊ vs
qꝫ ad vini bathos centū: ⁊ vsqꝫ ad ba-
thos olei centū: sal ꝟo absqꝫ mensura.
Oē qđ ad ritū dei celi ꝑtinet: tribuatꝭ
diligēter in domo dei celi: ne forte ira-
scatꝭ ꝯtra regnū regꝭ ⁊ filioꝝ eiꝰ. Uobis
q̄ꝫ notū facimꝰ đ vniuersis sacerdotibꝰ
⁊ leuitis: cātoribꝰ ⁊ ianitoribꝰ nathin-
neis ⁊ mistris domꝰ dei huiꝰ vt vecti-
gal ⁊ tributū ⁊ ānonas nō habeatꝭ po-
testatē imponēdi suꝑ eos. Tu aūt esdra
ſm sapiam dei tui q̄ ē in manu tua: cō-
stitue iudices ⁊ ꝑsides vt iudicēt oī po-
pulo q̇ est trans flumē: his videlicet q̇
nouerūt legē dei tui: sed ⁊ imꝑitos do-
cete libere. Et oīs qui nō fecerit legem
dei tui ⁊ legē regis diligēter: iudicium
erit de eo siue in mortē: siue ī exiliū: si-
ue in cōdēnatōem substātie eiꝰ: vel cer
te ī carcerē. Et dixit esdras scriba. Bn̄-
dictꝰ dn̄s deꝰ patrū nr̄oꝝ q̇ dedit hoc
in corde regis vt glorificaret domū do
mini q̄ ē in hierusalē: ⁊ in me inclina-
uit misericordiā suā corā rege ⁊ ꝯsilia-
toribꝰ eiꝰ ⁊ vniuersis pricipibꝰ regꝭ po
tentibꝰ. Et ego ꝯfortatꝰ manu dn̄i dei
mei q̄ erat ī me: ꝯgregaui de isrl̄ princi-
pes q̇ ascēderūt mecū VIII

I.Esdre.8.c

Hi sūt ꝫ pricipes familiaꝝ ⁊ ge-
nealogia eoꝝ q̇ ascēderūt mecū
in regno artaxerxis regis de babylone.
De filijs phinees: gerson. De filijs ytha
mar: daniel. De filijs dauid: atthꝰ. De
filijs sechenie: ⁊ de filijs pharos: zacha
rias: ⁊ cū eo nūerati sunt viri centū q̇n
quaginta. De filijs phetmoab: elioe-
nai filius zaree: ⁊ cum eo ducenti viri.
De filijs sechenie: filius ezechiel: ⁊ cum
eo trecēti viri. De filijs addan: nabeth
filius ionathan: ⁊ cū eo q̇nquagita vi-
ri. De filijs helā: esaias filiꝰ athalie: et
cuꝫ eo septuaginta viri. De filijs sapha
tie: zebedia filius michael: ⁊ cū eo octo
ginta viri. De filijs ioab: obedia filius
iheihel ⁊ cū eo ducēti decē ⁊ octo viri.
De filijs selemoth: filius iosphie: ⁊ cum
eo centū sexaginta viri. De filijs bebai:
zacharias filius bebai: ⁊ cū eo viginti
octo viri. De filijs ezeab: iohannā filius
ezethan: ⁊ cū eo cētū decē viri. De filijs
adonicā q̇ erāt nouissimi: ⁊ hec nomīa
eoꝝ: helipheleth ⁊ heihel ⁊ samaias: et
cū eis sexaginta viri. De filijs beggui:
vthai ⁊ zachur: ⁊ cū eis septuaginta vi-
ri. Cōgregaui aūt eos ad fluuiū qui de
currit ad hana: ⁊ mā simꝰ ibi tribꝰ die-
bus. Quesiuiqꝫ ppl̄o ⁊ ī sacerdotibꝰ de
filijs leui: et nō inueni ibi. Itaqꝫ misi
helizer ⁊ ariel ⁊ semeā ⁊ helnathan et
arib ⁊ alteꝝ helnathā et nathā et zach
ariā ⁊ mosollā principes: et ioarib ⁊ hel
nathā: sapiētes: et misi eos ad heddo q̇
ē primꝰ ī casphie loco. Et posui in ore
eoꝝ loq̇renꝭ ad heddo ⁊ ad frēs eiꝰ na
thineos in loco casphie: vt adducerent
nobis mīstros domus dei nr̄i. Et addu
xerūt nobis ꝑ manū dei nr̄i bonā suꝑ
nos viꝝ doctissimū de filijs mooli: filij
leui: filij isrl̄: et sarabiā et filios eius et
frēs eius decē et octo: et asabiā et cum
eo esaiā de filijs merari: frēsqꝫ eiꝰ et fi-
lios eius vigīti. Et de nathineis q̄s de
derat dauid: et pricipes ad misteria le-
uitaꝝ: nathineos ducētos vigīti. Oēs
hi suis noibꝰ vocabātꝭ. Et ꝑdicaui ibi
ieiuniū iuxta fluuiū hana vt affligere-
mur corā dn̄o deo nr̄o ⁊ peteremus ab
eo viā rectā nobis et filijs nr̄is vniuer
seqꝫ substātie nr̄e. Erubui eni petere re
gē auxiliū et eq̇tes q̇ defenderēt nos ab
inimico ī via: qr dixeramꝰ regi. Manus
dei nr̄i ē suꝑ oēs q̇ q̄rūt eū in bonita-
te: et impiū eiꝰ et fortitudo eiꝰ et furor
suꝑ oēs q̇ derelinquunt eū. Ieiunaui-
mus aūt ⁊ rogauimꝰ deū nr̄m ꝓ hoc: ⁊
euenit nobis ꝓspere. Et sepaui đ pricipi
bus sacerdotum duodecim: sarabiā et
asabiā: ⁊ cū eis fratribus eorum decē.

Appendiq; eis argentū ꝛ aurū: et vasa
cōsecrata dom⁹ dei nr̄i: que obtulerat
rex et cōsiliatores eius principes eius:
vniuersusq; israel eoꝝ q̄ inuēti fuerāt
Et appēdi in manib⁹ eoꝝ argēti talen
ta sexcēta q̄nquaginta: ꝛ vasa argētea
centū: auri duo centū talēta et crateras
aureas viginti que hēbāt solidos mil-
lenos: ꝛ vasa eris fulgētis optimi duo
pulchra vt auꝝ. Et dixi eis. Uos sancti
dn̄i et vasa sctā: et argentum ꝛ auꝝ qḋ
spōte oblatū est dn̄o deo patrū nr̄oꝝ.
Uigilate ꝛ custodite donec appēdatis
corā principib⁹ sacerdotū ꝛ leuitaꝝ: et
ducib⁹ familiarū israel in hierl'm i the-
sauris dom⁹ dn̄i. Susceperunt aūt sa-
cerdotes ꝛ leuite pondus argēti et auri
ꝛ vasoꝝ vt deferrēt hierl'm in domum
dei nr̄i. Promouim⁹ ḡ a flumie hana-
duodecima die mensis primi: vt pgere-
mus hierusalez. Et manus dei nr̄i fuit
sup nos: et liberauit nos de manu ini-
mici et insidiatoris in via. Et venimus
hierusalem ꝛ mansim⁹ ibi trib⁹ diebus.
Die autē quarta appensum est argentū
et aurum et vasa in domo dei nr̄i p ma
num remoth filij vrie sacerdotis: ꝛ cum
eo eleazar filius phinees: cumq; eis io-
zaded filius iosue ꝛ noadaia filius ben
noi leuite: iuxta numeꝝ ꝛ pondus oīm.
Descriptū estoīe pond⁹ in tēpore illo.
Sed et qui venerant de captiuitate filij
transmigratiōis obtulerūt holocausto-
mata deo israel: vitulos duodecim pro
oīm populo israel: arietes nonaginta-
sex: agnos septuagintaseptē: hircos pro
peccato duodecim: oīa in holocaustū
dn̄o. Dederunt autē edicta regis satra-
pis qui erāt de conspectu regis ꝛ duci-
bus trans flumen: et eleuauerūt popu-
lum ꝛ domū dei. IX

Postq; autē hec cōpleta sunt: ac-
cesserunt ad me principes dicen
tes: Non est sepatus pp̄lus israel
et sacerdotes ꝛ leuite a pp̄lis terrarū: et
de abominationib⁹ eoꝝ: chananei vide
licet et ethei ꝛ pherezei ꝛ iebusei et am-
monitarū et moabitarū et egyptioꝝ ꝛ
amorreoꝝ. Tulerūt eni de filiab⁹ eoꝝ
sibi et filijs suis: ꝛ cōmiscuerunt semen
sanctū cū popul' terraꝝ. Manus etiam
principū et magistratū fuit in trāsgressi
one hac prima. Cūq; audissem sermonē
istum: scidi palliū meū et tunicā: et euel
li capillos capitꝭ mei et barbe: ꝛ sedi me
rens. Conuenerūt autē ad me oīs qui
timebant verbū dei israel p trāsgressio-
ne eoꝝ qui ḋ captiuitate venerāt: ꝛ ego
sedebam tristis vsq; ad sacrificiū vesper
tinū. Et in sacrificio vespertino surrexi
de afflictione mea et scisso pallio et tu-
nica curuaui genua mea: ꝛ expandi ma
nus meas ad dn̄m deū meū: et dixi. De-
us me⁹ cōfundor ꝛ erubesco leuare faci
em meā ad te: quoniā iniq̄tates nostre
multiplicate sunt sup caput nr̄m: ꝛ deli
cta nr̄a creuerūt vsq; ad celū a dieb⁹ pa
trū nr̄oꝝ. Sed ꝛ nosipsi peccauim⁹ gra-
uiter vsq; ad diē hanc: ꝛ in iniq̄tatibus
nr̄is traditi sum⁹ ipsi: et reges nr̄i: et sa-
cerdotes nr̄i in manus regū terraꝝ ꝛ in
gladiū et captiuitatē et in rapinā et in
confusionez vultus: sicut et die hac. Et
nunc quasi ad parū et momentuz facta
est dep̄catio nr̄a apud dn̄m deū nostruz
vt dimitterent' nobis reliquie: et daret'
pax illius in loco sancto ei⁹: et illumina
ret oculos nr̄os deus nr̄: et daret nobis
vitā modicā in seruitute nr̄a: quia serui
sumus: et in seruitute nr̄a nō dereliquit
nos deus noster: ꝛ inclinauit super nos
misericordiā corā rege persarū: vt daret
nobis vitam et sublimaret domum dei
nostri: ꝛ extrueret solitudines ei⁹ et da-
ret nobis spem in iuda et hierusalē. Et
nunc quid dicem⁹ dn̄e deus noster post
hec? Quia dereliquimus mandata tua
que p̄cepisti in manu seruoꝝ tuoꝝ p-
phetaꝝ dicens: Terra ad quā vos ingre
dimini vt possideatis eā: terra immūda
est iuxta īmundiciū populoꝝ ceteraꝝq;
terraꝝ abominationib⁹ eoꝝ qui reple-
uerunt eā ab ore vsq; ad os coinquina-
tione sua. Nūc ergo filias vr̄as ne detis
filijs eoꝝ ꝛ filias eoꝝ ne accipiatis fi-
lijs vr̄is: et nō queratꝭ pacē eoꝝ ꝛ p̄spe-
ritatē eoꝝ vsq; in eternū vt cōfortemi-
ni ꝛ comedatis q̄ bona sunt terre: ꝛ he-
redes habeatis filios vr̄os vsq; in secu-
lum. Et post oīa que venerūt sup nos
in opibus nr̄is pessimis: ꝛ in delicto no
stro magno: qꝛ tu deus nr̄ liberasti nos
de iniq̄tate nr̄a et dedisti nobis salutez
sicut est hodie: vt nō cōuerteremur ꝛ ir-
rita facerem⁹ mādata tua: neq; mr̄imo
nia iungerem⁹ cū pp̄lis abomiationum
istarū. Nūquid iratus es nobis vsq; ad
cōsummationē: ne dimitteres nobis re
liquias ad salutē? Dn̄e de⁹ isr̄l iust⁹ es
tu: qm̄ derelicti sumus q̄ saluaremur si
cut die hac. Ecce corā te sum⁹ in delicto
nr̄o. Nō eni stari pōt corā te sup hoc. X

A
3. Esdre. 8. g

Ic ergo orāte esdra et implorāte deū ⁊ flente ⁊ iacēte añ templuʒ dei collectꝰ est ad eū de isrł cetus grādis nimis viroꝝ ⁊ młieꝝ ⁊ pueroꝝ. Et fleuit ppł's multo fletu. Et rñdit sechenias filiꝰ iehiel de filijs helam: et dixit esdre. Nos ꝑuaricati sumꝰ in deum nr̄m: ⁊ duximꝰ vxores alienigenas d̄ popuł terre. Et nūc si est pnia in isrł super hoc: ꝑcutiamꝰ fedꝰ cum dño deo nr̄o vt ꝓijciamꝰ vniuersas vxores: ⁊ eos qui d̄ his nati sunt. Iuxta voluntatem dñi et eoꝝ qui tenēt ꝑceptū dñi dei nr̄i: ꝫm legē fiat. Surge: tuū est discernere nosqꝫ erimus tecū. Confortare ⁊ fac. Surrexit ergo esdras ⁊ adiurauit principes sacerdotū et leuitarum ⁊ oēm isrł vt facerēt

3. Esdre. 9. a

ꝫm ꝟbū hoc. Et iurauerūt. Et surrexit esdras añ domū dei: ⁊ abijt ad cubiculū iohānan filij eliasib: ⁊ ingressus est illuc. Panē nō comedit ⁊ aquā nō bibit. Lugebat eni trāsgressionē eoꝝ qui venerant de captiuitate. Et missa est vox in

B

iuda ⁊ in hierusalē oibus filijs trāsmigrationis vt ꝯgregarenł in hierusalem: ⁊ ois qui nō venerit in tribꝰ diebꝰ iuxta consiliū principū ⁊ senioruʒ: auferetł vniuersa substātia eius: ⁊ ipe abijcietur de cetu trāsmigratiōis. Conuenerūt igił oēs viri iuda ⁊ beniamin in hierłm tribus diebꝰ: ipse est mēsis nonꝰ vicesima die mēsis: et sedit ois ppł's in platea domus dei: tremētes ꝓ pctō ⁊ pluuijs. Et surrexit esdras sacerdos: ⁊ dixit ad eos: Vos trāsgressi estis ⁊ duxistis vxores alienigenas vt adderetꝭ sup delictū isrł. Et nunc date ꝯfessionē dño deo patruʒ vestroꝝ: ⁊ facite placitū eius: ⁊ sepaimini a ppł'is terre: ⁊ ab vxoribus alienigenis. Et rñdit vniuersa multitudo: dixitqꝫ voce magna. Iuxta ꝟbū tuū ad nos: sic fiat. Verūtñ qꝛ ppł's multꝰ ē ⁊ tempus pluuie: ⁊ nō sustinemꝰ stare foris: et opus nō est diei vniꝰ vel duoꝝ: vehemēter quippe peccauimus in sermone isto: ꝯstituanł principes in vniuersa multitudine: ⁊ oēs in ciuitatibꝰ nr̄is q̄ duxerunt vxores alienigenas veniāt in temporibꝰ statutꝭ: ⁊ cū his seniores ꝑ ciuitatem i ciuitatē ⁊ iudices eiꝰ: donec auertatł ira dei nostri a nobis sup pctō hoc.

C

Igił ionathan filiꝰ asahel: ⁊ iaazia filiꝰ thecue: steterunt sup hoc: ⁊ mesollā ⁊ sebechai leuites adiuuerūt eos. Fecerūtqꝫ sic filij transmigrationis. Et abierūt esdras sacerdos ⁊ viri principes familiarū in domos patrū suoꝝ ⁊ oēs ꝑ noīa sua: ⁊ sederūt in die primo mensis decimi vt quererēt rem. Et ꝯsūmati sūt oēs viri qui duxerūt vxores aliegenas vsqꝫ ad diē primā mensis primi. Et inuenti sunt de filijs sacerdotū qui duxerūt vxores alienigenas: de filijs iosue filij iosedech ⁊ frēs eius: maasia ⁊ eliezer ⁊ iarib ⁊ godolia. Et dederūt manꝰ suas vt eijcerent vxores suas ⁊ ꝓ delicto suo arietē de ouibꝰ offerrēt. Et de filijs emmer: annani ⁊ zebedia. Et de filijs serim: masia ⁊ helia ⁊ semeia: iehihel ⁊ ozias. Et d̄ filijs phessur: elioenai: maasia: hismael: nathanael: iozabeth ⁊ helesa. Et de filijs leuitaꝝ iosabeth ⁊ semei ⁊ celaia: ipe est calithaphathaia: iuda ⁊ eliezer. Et de cātoribus eliasub: et de ianitoribꝰ: sellum et thelem et vri. Et ex isrł de filijs pharos: remeia et ezia ⁊ melhia et miamim et eliezer et melchia: ⁊ banea. Et d̄ filijs

D

helam: mathania: zacharias: ⁊ iehihel ⁊ abdi et rimoth et helia. Et de filijs zethua: elioenai: eliasib: nathania: et hierimuth et zabeth et aziza. Et de filijs bebai: iohannan: anania: zabbai: athalai. Et de filijs beni: mosolla et melluch: et adaia: iasub et saal et ramoth. Et de filijs phethmoab: edna et chalaal: banaias et maasias: mathanias beselehel: bēnui et manasse. Et de filijs erem: eliezer iesue: melchias: semeias: symeon: beniamin: maloch: samarias. Et d̄ filijs asom mathanai: mather: azabeth: elpheleth: iermai: manasses: semei. De filijs bani: maaddi: amram ⁊ huel: baneas ⁊ badaias: cheliau: bannia: marimuth et eliasib: mathanias mathanai ⁊ iasi et bani ⁊ bēnui: semei ⁊ salmias ⁊ nathā ⁊ adaias: mechnedabai: sysai: zarai: ezrel ⁊ selemau ⁊ semeria sellū amaria ioseph. De filijs nebui: ahihel: matathias: zabeth: zabina: ieddu ⁊ iohel ⁊ banai. Omēs hi accepant vxores alienigenas: ⁊ fuerunt ex eis mulieres q̄ pepererant filios.

Explicit liber Esdre primus.
Incipit liber Neemie. Cap. I

A

v

Erba neemie filij helchie. Et factū ē in mēse casleu anno vicesimo: et ego eram in susis castro. Et venit ad me anani vnꝰ de fribꝰ meis: ipe ⁊ viri iuda: ⁊ interrogaui eos de iudeis

qui remãserant ⁊ superãt de captiuitate ⁊ de hierl̃m. Et dixerũt mihi. Qui remanserũt ⁊ derelicti sunt de captiuitate ibi in ꝓuincia: in afflictiõe magna sunt ⁊ in opprobrio: ⁊ murꝰ hierl̃m dissipatꝰ est: ⁊ porte eiꝰ cõbuste sunt igni. Cunq̃ audissem ṽba huiuscemodi: sedi ⁊ fleui ⁊ luxi diebꝰ multꝭ: ⁊ ieiunabã ⁊ orabam ante faciẽ dei celi: ⁊ dixi: Queso dñe deꝰ celi fortis magne atq̃ terribil̃: q̇ custodis pactũ ⁊ miscd̃iam cũ his qui te diligunt ⁊ custodiũt mãdata tua: fiãt aures tue auscultãtes: ⁊ oculi tui apti vt audias orõem serui tui quã ego oro coraꝫ te hodie nocte ⁊ die ꝓ filijs isrl̃ ſuis tuis: ⁊ ꝯfiteor ꝓ pctis filioꝝ isrl̃ quibꝰ peccauerũt tibi. Et ego ⁊ domꝰ pr̃is mei peccauimꝰ: vanitate seducti sumꝰ: ⁊ nõ custodiuimꝰ mandatũ tuũ ⁊ cerimonias ⁊ iudicia que p̃cepisti moysi famulo tuo. Memẽto ṽbi qd̃ mandasti moysi seruo tuo dicẽs: Cũ trãsgressi fueritꝭ: ego disperdã vos in ppl̃os: ⁊ si reuertamini ad me ⁊ custodiatꝭ p̃cepta mea ⁊ faciatꝭ ea etiã si abducti fueritis ad extrema celi: inde ꝯgregabo vos ⁊ reducã i locũ quẽ elegi vt habitaret nomẽ meũ ibi. Et ipi serui tui ⁊ ppl̃us tuus q̃s redemisti i fortitudine tua magna: ⁊ in manũ tua valida. Obsecro dñe sit auris tua attendẽs ad orõem serui tui ⁊ ad orõem ſuoꝝ tuorũ qui volũt timere nomẽ tuũ ⁊ dirige seruũ tuũ hodie: ⁊ da ei miscd̃iam añ virũ hunc. Ego enĩ erã pincerna regꝭ. II

Actũ est aũt in mense nisan: anno vicesimo artaxerxis regꝭ: ⁊ vinum erat ante eũ. Et leuaui vinum ⁊ ⁊ dedi regi: ⁊ eram quasi languidus añ faciẽ eiꝰ. Dixitq̃ mihi rex. Quare vultꝰ tuus tristis est: cũ te egrotuꝫ nõ videam? Nõ est hoc frustra: sed malum nescio qd̃ in corde tuo est. Et timui valde ac nimis ⁊ dixi regi: Rex in eternum viue. Quare non mereat vultꝰ meus: q̄r ciuitas domꝰ sepulchroꝝ pr̃is mei deserta est: ⁊ porte eius cõbuste sunt igni? Et ait mihi rex: Pro qua re postulas? Et oraui deũ celi: ⁊ dixi ad regẽ: Si videt̃ regi bonũ: ⁊ si placet seruus tuꝰ ante faciem tuã vt mittas me in iudeã ad ciuitatem sepulchri pr̃is mei: ⁊ edificabo eaꝫ. Dixitq̃ mihi rex ⁊ regina q̃ sedebat iuxta eum. Usq̃ ad qd̃ tempꝰ erit iter tuũ: ⁊ q̃ñ reuerteris? Et placuit añ vultũ regis: ⁊ misit me. Et constitui ei tempꝰ: et dixi regi: Si regi videt̃ bonũ: epistolas det mihi ad duces regionis trãs flumẽ vt traducant me donec veniã in iudeã: ⁊ epistolã ad asaph custodẽ saltus regꝭ: vt det mihi ligna vt tegere possim portas templi turres domus ⁊ muros ciuitatis: ⁊ domũ quam ingressus fuero. Et dedit mihi rex: iuxta manũ dei mei bonaꝫ mecũ. Et vẽi ad duces regiõis trãs flumen: dediq̃ eis epistolas regis. Miserat aũt rex mecũ principes militum ⁊ equites. Et audierũt sanaballath horonites: ⁊ tobias seruus amanites: ⁊ cõtristati sunt afflictione magna q̄ venisset homo qui quereret prosperitatẽ filioruꝫ israel. Et veni hierusalẽ: ⁊ eram ibi tribus diebus. Et surrexi nocte ego et viri pauci mecũ: ⁊ nõ indicaui cuiq̃ q̇d dominus dedisset in corde meo vt facereꝫ in hierusalẽ: ⁊ iumentũ nõ erat mecum nisi anĩal cui sedebã. Et egressus sum ꝑ portã vallis nocte ⁊ ante fonteꝫ draconis ⁊ ad portã stercoris: ⁊ cõsiderabam murũ hierusalẽ dissipatũ ⁊ portas eius ꝯsumptas igni. Et transiui ad portam fontꝭ ad aqueductũ regꝭ: ⁊ nõ erat locꝰ iumento cui sedebã vt trãsiret. Et ascẽdi ꝑ torrentẽ nocte: ⁊ ꝯsiderabaꝫ murũ: ⁊ reuersus veni ad portã vallis ⁊ redij. Magistratꝰ aũt nesciebant q̃ abijssem: aut q̇d ego facerẽ. Sed ⁊ iudeis ⁊ sacerdotibꝰ ⁊ optimatibꝰ ⁊ magistratibꝰ ⁊ reliq̇s qui faciebant opus vsq̃ ad id loci nihil indicauerã. Et dixi eis. Uos nostꝭ afflictionẽ i qua sumꝰ: q̄r hierusalẽ deserta ẽ ⁊ porte eiꝰ ꝯsumpte sũt igni. Uenite ⁊ edificemꝰ muros hierusalẽ: et nõ simus vltra opprobrium. Et indicaui eis manũ dei mei q̄ esset bona mecũ: ⁊ verba regis q̃ locutꝰ est mihi: ⁊ aio. Surgamus ⁊ edificemꝰ. Et ꝯfortate sũt manꝰ eoꝝ i bono. Audierũt eñ sanaballath horonites ⁊ tobias ſuus tuꝰ amanites et gosem arabs ⁊ subsannauerũt nos: et despexerũt: dixeŕtq̃: Que ẽ hec res quã facitꝭ? Nunq̇d ꝯtra regẽ vos rebellatꝭ? Et reddidi eis sermonẽ: dixiq̃ ad eos: Deus celi ipe nos iuuat: ⁊ nos serui eiꝰ sumus. Surgamꝰ ⁊ edificemus. Uobis autẽ non est pars et iusticia ⁊ memoria in hierusalem. III

Et surrexit eliasib sacerdos magnus et frẽs eiꝰ sacerdotes: ⁊ edificauerũt portã gregis: Ipsi sãctificauerunt eã: et statuerunt valuas eiꝰ: et vsq̃ ad turrim centũ cubitoꝝ: sctificauerũt eam: vsq̃ ad turrim ananehel. Et iuxta

Dañ.9.a
I.9.f.

eū edificauerunt viri hiericho: ⁊ iuxta
eos edificauit zabur filius zamri. Por-
tā aūt piscīū edificauerūt filij asnaa: ip
si texerūt eā: et statuerūt valuas eius et
seras et vectes. Et iuxta eos edificauit
B marimuth filius vrie filij accus. Et iux
ta eū edificauit mosollā filius barachie
filij mesezebel. Et iuxta eū edificauit sa
doch fili⁹ baana. Et iuxta eū edificaue
rūt thecueni. Optimates aūt eoꝝ non
supposuerunt colla sua in opē dn̄i dei
sui. Et portā veterē edificauerūt ioia-
da fili⁹ phasea et mosollā fili⁹ besodia:
ip̄i texerūt eā: et statuerūt valuas ei⁹ et
seras et vectes. Et iuxta eos edificaue
rūt melchias gabaonites et iadō mero
nathites viri de gabaaon: et maspha ꝓ
duce qui erat in regione trans flumē.
Et iuxta eū edificauit eziel filius araia
aurifex. Et iuxta eū edificauit ananias
filius pigmētarij: et dimiserūt hierusa-
C lē vsq̄ ad muꝝ platee latioris. Et iux-
ta eū edificauit raphaia filius ahur pri
ceps vici hierl'm. Et iuxta eū edificauit
ieiada filius aromath ꝯtra domū suā.
Et iuxta eū edificauit atthus fili⁹ ase-
bonie. Mediā ꝑtem vici edificauit mel
chias filius ere ⁊ asub fili⁹ phetmoab
et turri furnoꝝ. Et iuxta eos edificauit
sellū filius aloes: princeps medie ꝑtis
vici hierl'm: ip̄e et filij eius. Et portam
vallis edificauit annun et habitatores
zanoe: ipsi edificauerūt eā: ⁊ statuerunt
valuas ei⁹ ⁊ seras ⁊ vectes: ⁊ mille cubi
tos in muro vsq̄ ad portā sterquilinij.
D Et portā sterquilinij edificauit melchi-
as fili⁹ rechab princeps vici bethacha-
rem. Ipse edificauit eā ⁊ statuit valuas
eius ⁊ seras ⁊ vectes. Et portā fontꝭ edi
ficauit sellū fili⁹ colozai: princeps pagi
maspha. Ipse edificauit eā ⁊ texit: et sta-
tuit valuas ei⁹ et seras ⁊ vectes: et mu-
ros piscine syloe in hortuz regis: et vsq̄
ad gradus qui descendūt de ciuitate da
uid. Post euz edificauit neemias filius
azboth princeps dimidie partꝭ vici beth
sur vsq̄ ꝯtra sepulchrū dauid: ⁊ vsq̄ ad
piscinā que grādi opē ꝯstructa est: ⁊ vsq̄
E ad domū fortiū. Post eū edificauerunt
leuite: reum fili⁹ benni. Post eū edifica
uit asebias princeps dimidie partꝭ vici
ceile in vico suo. Post eū edificauerunt
fratres eoꝝ: bechiu fili⁹ enebad pnceps
dimidie partꝭ ceile. Et edificauit iuxta
eū azer fili⁹ iosue princeps maspha mē-
suram secūdā ꝯtra ascensum firmissimi

anguli. Post eū in monte edificauit ba-
ruch fili⁹ zachai mensurā secūdā: ab an
gulo vsq̄ ad portā dom⁹ eliasib sacerdo
tꝭ magni. Post eū edificauit merimuth
filius vrie filij atthus mensurā secūdaz
a porta domus eliasib: donec extendere
tur dom⁹ eliasib. Et post eum edificaue
runt sacerdotes viri de campestrib⁹ ior-
danis. Post eos edificauit beniamin et
asub ꝯtra domū suā. Et post eos edifi-
cauit azarias fili⁹ maasie filij ananie cō
tra domū suā. Post eū edificauit bēnui
filius ennada mēsurā secundaz a domo
azarie vsq̄ ad flexurā ⁊ vsq̄ ad angulū.
Post eū edificauit phalel fili⁹ ozi cōtra
flexurā ⁊ turrim q̄ eminet de domo regꝭ
excelsa: id est in atrio carceris. Post euz
phadaia fili⁹ feros. Nathinnei autē ha-
bitabant in ofel: vsq̄ ꝯtra portā aquaꝝ
ad orientē et turrim q̄ ꝓminebat. Post
eos edificauerūt thecueni mensurā secū
dā e regione: a turre magna ⁊ eminenti
vsq̄ ad murū templi. Sursū aūt ad por
tā equoꝝ edificauerūt sacerdotes vnus-
quisq̄ ꝯtra domū suā. Post eos edifica
uit seddo fili⁹ emmer ꝯtra domū suam.
Et post eū edificauit semeia fili⁹ seche-
nie custos porte orientalis. Post eū edi-
ficauerūt anania fili⁹ selemie: ⁊ anon fi-
lius selo sext⁹ mensurā secundam. Post
eū edificauit mosollā fili⁹ barachie cō-
tra gazophylaciū suū. Post eum edifica
uit melchias filius aurificis vsq̄ ad do
mū nathinneoꝝ ⁊ scuta vendentiū ꝯtra
portā iudicialē ⁊ vsq̄ ad cenaculum an
guli. Et intra cenaculum anguli in por
ta gregis edificauerunt artifices et ne-
gociatores. IIII.

Factū est aūt cū audisset sanabal
F lath q̄ edificarem⁹ murū iratus
est valde. Et mot⁹ nimis subsan-
nauit iudeos ⁊ dixit coraz fratrib⁹ suis
⁊ frequentia samaritanoꝝ. Quid iudei
faciūt imbecilles? Nū dimittēt eos gen
tes? Num sacrificabūt ⁊ cōplebūt i vna
die? Nūquid edificare poterunt lapides
de aceruis pulueris qui combusti sunt?
Sed tobias amanites ꝓxim⁹ eius ait:
Edificent. Si ascēderit vulpes transili-
et murū eorū lapideū. Et dixit neemias
Audi de⁹ noster q2 facti sum⁹ despectui.
Cōuerte opprobriū sup caput eoꝝ et da
eos in despectionē in terra captiuitatꝭ.
Ne operias iniquitatē eoꝝ: ⁊ pctm̄ eoꝝ
corā facie tua nō deleat: q2 irriserūt edi
ficantes. Itaq̄ edificauim⁹ murum: et

cõiũxim⁹ totũ vsq ad ptẽ dimidiã: et ꝓ
B uocatũ ẽ cor ppłi ad opandũ. Factũ est
aũt cũ audisset sanaballath et tobias et
arabes et amanite et azotij ꝙ obducta
eẽt cicatrix muri hierłm: et ꝙ cepissent
interrupta ꝯcludi: irati sũt nimis. Et cõ
gregati sũt oẽs pariter vt venirẽt et pu
gnarẽt ꝯtra hierłm: et molirẽt isidias.
Et orauim⁹ deũ nr̃m: et posuim⁹ custo-
des sup murũ die ac nocte ꝯtra eos. Di
xit aũt iudas: Debilitata est fortitudo
portãtꝫ: et hum⁹ nimia ẽ: et nos nõ po-
terim⁹ edificare murũ. Et dixert hostes
nr̃i. Nesciãt et ignorẽt donec veniam⁹ i
mediũ eoꝝ ⁊ interficiam⁹ eos: ⁊ cessare
faciam⁹ op⁹. Factũ ẽ aũt veniẽtib⁹ iude
is q̇ habitabãt iuxta eos ⁊ dicẽtib⁹ no-
bis ꝑ decẽ vices ex oĩb⁹ locꝫ q̇b⁹ vene-
rãt ad nos: statui i loco post murũ ꝑ cir-
cũitũ: ppłm i ordinẽ cũ gladijs suis ⁊ lã
C ceis ⁊ arcubus. Et ꝑspexi atq surrexi ⁊
aio ad optimates ⁊ mgr̃at⁹ ⁊ ad reliquã
partẽ vulgi. Nolite timere a facie eorũ.
Dñi magni ⁊ terribilis memẽtote: ⁊ pu
gnate ꝓ fribus vr̃is: filijs vr̃is ⁊ filiab⁹
vr̃is ⁊ vxorib⁹ vr̃is ⁊ domibus vr̃is. Fa
ctũ ẽ aũt cũ audissent inimici nr̃i nũcia-
tũ esse nobis: dissipauit de⁹ cõsiliũ eorũ.
Et reũsi sum⁹ oẽs ad muros: vnusq̇sq
ad op⁹ suũ. Et factũ ẽ a die illa: media
ꝑs iuuenũ eorum faciebat op⁹: ⁊ media
parata erat ad bellũ: ⁊ lancee et scuta ⁊
arc⁹ ⁊ lorice: ⁊ pricipes post eos i oi do-
mo iuda edificãtiũ muros ⁊ portãtium
onera ⁊ iponẽtiũ: vna manu sua facie-
D bat op⁹: ⁊ altera tenebat gladiũ. Edifi-
cãtiũ eñi vnusq̇sq gladio erat accinct⁹
renes. Et edificabãt ⁊ clãgebant bucci
na iuxta me. Et dixi ad optimates ⁊ ad
mgr̃atus ⁊ ad reliquã ptẽ vulgi. Opus
grãde ẽ ⁊ latũ: ⁊ nos sepati sum⁹ in mu
ro ꝓcul alter ab altero. In loco q̇cunq
audieritꝫ clangorẽ tube illuc cõcurrite
ad nos. De⁹ nr̃ pugnabit pro nobis et
nos ipsi faciam⁹ op⁹. Et media ꝑs nr̃m
teneat lanceas ab ascẽsu aurore donec
egrediãt astra. In tpe q̇z illo dixi ppło.
Unusq̇sq cũ puero suo maneat in me-
dio hierłm: ⁊ sint nobis vices ꝑ noctẽ ⁊
diẽ ad opãdũ. Ego aũt ⁊ frẽs mei ⁊ pue
ri mei ⁊ custodes qui erãt post me: non
deponebam⁹ vestimẽta nr̃a: Unusq̇sq
tm̃ nudabat ad baptismum. V

B Et factus est clamor popłi ⁊ vxo-
C rum eius magnus aduersus fra
tres suos iudeos. Et erãt qui di
cerent: Filij nostri ⁊ filie nostre mł̃te sũt
nimis. Accipiamus ꝓ precio eorũ fru-
mentũ: ⁊ comedam⁹ et viuam⁹. Et erãt
qui dicerẽt: Agros nr̃os ⁊ vineas ⁊ do-
mos nr̃as opponam⁹: et accipiam⁹ fru-
mentũ in fame. Et alij dicebãt: Mutuo
sumam⁹ pecunias in tributa regis: de-
musq agros nr̃os ⁊ vineas. Et nunc si-
cut carnes fratruꝫ nr̃orũ sic carnes nr̃e
sũt: et sicut filij eorum: ita filij nr̃i. Ecce
nos subiugam⁹ filios nr̃os ⁊ filias no-
stras i seruitutẽ: et de filiab⁹ nr̃is sũt fa
mule: nec habem⁹ vñ possint redimi: et
agros nr̃os et vineas nr̃as alij possidẽt B
Et irat⁹ sum nimis: cũ audissem clamo-
rem eoꝝ ꝺm verba hec: cogitauitq cor
meũ. Et increpaui optimates ⁊ mgr̃at⁹
⁊ dixi eis: Usuras ne singuli a frib⁹ ve-
stris exigatꝫ: Et cõgregaui aduersũ eos
cõtionẽ magnã: et dixi eis: Nos vt scitꝫ
redemim⁹ frẽs nr̃os iudeos qui venditi
fuerãt gẽtib⁹ ꝺm possibilitatẽ nostram.
Et vos igit vẽdite frẽs vr̃os: ⁊ redime-
mus eos? Et siluerũt nec inuenerũt quid
rñderent. Dixiq ad eos: Non est bona
res quã facitꝫ. Quare nõ in timore dei
nr̃i ambulatꝫ: ne exprobret nobis a gẽ-
tibus inimicꝫ nr̃is? Et ego ⁊ frẽs mei ⁊
pueri mei cõmodauim⁹ plurimis pecu-
niam et frumẽtũ. Nõ repetamus in cõe
istud. Es alienũ ꝯcedam⁹: qḋ debet no-
bis. Reddite eis hodie agros suos ⁊ vi-
neas suas ⁊ oliueta sua et domos suas
Quin poti⁹ ⁊ cẽtesimã pecunie frumẽti C
vini et olei quã exigere soletꝫ ab eis: da
te ꝓ illis. Et dixerũt: Reddem⁹: ⁊ ab eis
nihil querem⁹: sicq faciem⁹ vt loquerꝫ.
Et vocaui sacerdotes: et adiuraui eos
vt facerẽt iuxta qḋ dixerã Insup excussi
sinũ meuꝫ et dixi: Sic excutiat de⁹ oẽm
virum qui nõ cõpleuerit verbũ istud: ḋ
domo sua et de laborib⁹ suis. Sic excu-
tiat: et vacu⁹ fiat. Et dixit vniuersa mł-
titudo: amen. Et laudauerũt deũ. Fecit
ergo ppłus sicut erat dictum. A die aũt
qua ꝑceperat rex mihi vt essem dux in
terra iuda ab ãno vicesimo vsq ad an-
num tricesimũ secunduꝫ artaxerxis re-
gis per ãnos duodecim: ego et frẽs mei
annonas que ducib⁹ debebant nõ come
dim⁹. Duces aũt primi q̇ fuerũt añ me
D grauauerũt ppłm: ⁊ acceperũt ab eis in
pane et vino ⁊ pecunia q̇tidie siclos q̇-
draginta. Sed et mĩstri eoꝝ depresserãt
populum. Ego autem nõ feci ita ꝓpter
timorem dei. Quin potius in opere muri

edificaui:⁊ agrū nō emi: et omēs pueri mei cōgregati ad opus erāt. Judei q̄ʒ et magratꝰ centū q̄nq̄ginta viri:⁊ q̄ veniebant ad nos de gētibꝰ q̄ in circuitu nr̄o sūt: i mēsa mea erāt. Parabat̄ aūt mihi ꝑ dies singulos bos vnꝰ: arietes sex electi: exceptis volatilibꝰ: ⁊ inter dies decem vina diuersa:⁊ alia mlta tribuebā. Insuꝑ ⁊ annonas ducatꝰ mei nō q̄siui.

J.13.b Ualde eñ erat attenuatꝰ pplꝰs. Memēto mei deus meꝰ in bonū ſm oia que feci pplꝰo huic. VI

A Actum est autē cū audisset sanaballath ⁊ tobias ⁊ gosem arabs ⁊ ceteri inimici nr̄i ꝙ edificassē ego murū:⁊ ne esset in ipso residua interruptio: vſq̄ ad tēpus aūt illud valuas non posuerā in portis: miserūt sanaballath ⁊ tobias ⁊ gosem arabs ad me dicētes: Ueni ⁊ ꝑcutiamꝰ fedus pariter i viculis in campo vno. Ipsi autem cogitabant vt facerent mihi malum. Misi ergo ad eos nuncios: dicens: Opus grande ego facio et nō possum descēdere: ne forte negligat̄ cū venero et descendero ad vos. Miserūt aūt ad me ſm verbuʒ hoc ꝑ q̄ttuor vices:⁊ respondi eis iuxta

B sermonē priorem. Et misit ad me sanaballath iuxta v̄bū prius quīta vice puerum suum:⁊ ep̄las hēbat in manu sua scriptā hoc modū. In gentibus auditū est:⁊ gosem dixit: ꝙ tu ⁊ iudei cogitetis rebellare:⁊ ꝓpterea edifices murū:⁊ leuare te velis suꝑ eos regē: ꝓpter quam causam et ꝓpħas posueris q̄ p̄dicēt de te in hierl̄m dicētes: Rex i iudea ē. Auditurꝰ est rex v̄ba hec. Idcirco nūc veni vt ineamꝰ cōsilium pariter. Et misit ad eos dicēs: Nō est factū ſm verba hec q̄ tu loq̄ris. De corde eñ tuo tu cōponis hec. Oēs eñ hi terrebāt nos: cogitātes ꝙ cessarēt manꝰ nr̄e ab oꝑe ⁊ q̄esceremꝰ Quā ob cām magis ꝯfortaui manꝰ meas

C Et ingressus sū domū samaie filij dalaie filij methabeel secreto. Qui ait: Tractemus nobiscū in domo dei in medio tēpli ⁊ claudamꝰ portas edis: q2 vēturi sūt vt interficiāt te:⁊ nocte vēturi sunt ad occidēdū te. Et dixi: Nū quisq̄ similis mei fugit? Et q̄s vt ego ingredief tēplū ⁊ viuet? Nō igrediar. Et intellexi ꝙ deꝰ nō misisset eū: sʒ q̄si vaticinās locutꝰ esset ad me:⁊ tobias ⁊ sanaballath ꝯduxissent eū. Acceꝑat eñ p̄ciū vt territꝰ facerem ⁊ peccarē:⁊ haberē malū q̄d exꝓ

S.5.d barēt mihi. Memēto mei dn̄e ꝓ tobia ⁊ sanaballath: iuxta opa eoꝝ talia: sʒ et noadie ꝓpħe ⁊ ceterorū ꝓphetaruʒ qui terrebāt me. Cōpletꝰ ē aūt murꝰ vicesimoq̄nto die mēsis elul q̄nq̄gintaduobꝰ diebꝰ. Factū est q̄ cū audissent oēs inimici nr̄i vt timerent vniuerse gentes q̄ erant in circuitu nr̄o:⁊ cōciderēt intra semetipsos:⁊ scirēt ꝙ a dn̄o factū ē opꝰ hoc. Sed ⁊ in diebꝰ illis multe optimatum iudeorū ep̄le mittebant̄ ad tobiā: ⁊ a tobia veniebāt ad eos. Multi enim erāt in iudea hn̄tes iuramētū eiꝰ: q2 gener erat sechenie filij iorei:⁊ iohānan filius eiꝰ acceꝑat filiā masollā filij barachie. Sed et laudabāt eū corā me:⁊ verba mea nūciabant ei. Et tobias mittebat epistolas vt terreret me. VII

A Ostq̄ aūt edificatus est murus: ⁊ posui valuas:⁊ recēsui ianitores ⁊ cantores ⁊ leuitas: precepi aneni fr̄i meo ⁊ ananie principi domus de hierl̄m. Ipse eñ quasi vir verax:⁊ timēs deuʒ plus ceteris videbat̄. Et dixi eis: Nō apiant̄ porte hierl̄m vſq̄ ad calorem solis. Cūq̄ adhuc assisterēt: clause porte sūt ⁊ opilate. Et posui custodes de habitatoribꝰ hierl̄m singulos per vices suas:⁊ vnūquēq̄ cōtra domū suaʒ. Ciuitas aūt erat lata nimis ⁊ grandis: ⁊ pplꝰs paruus in medio eius:⁊ nō erāt domus edificate. Deꝰ aūt dedit in corde meo ⁊ cōgregaui optimates ⁊ magratus ⁊ vulgꝰ vt recēserē eos. Et inueni

B librū cēsus eoꝝ q̄ ascēderāt primū:⁊ inuētum est scriptū in eo. Isti filij ꝓuincie q̄ ascēderūt de captiuitate migrātium q̄s trāstulerat nabuchodonosor rex babylonis: et reuersi sūt in hierl̄m et iudeaʒ: vnusq̄sq̄ in ciuitatē suā qui venerāt cū zorobabel: iosue: neemias: azarias: raamias: naamin: mardocheꝰ: belsar: mespharat: beggoai: naum: baana. Numerꝰ virorū ppl̄i isrl̄. Filij pharos duo milia centuʒ septuagintaduo: Filij saphatia: trecenti septuagintaduo. Filij area: sexcēti q̄nquagintaduo. Filij phetmoab filioꝝ iosue ⁊ ioab: duo milia octingenti

C decē et octo. Filij helā mille octingenti q̄nq̄gintaq̄ttuor. Filij zethua nōgēti q̄dragintaq̄nq̄. Filij zachai: septingenti sexaginta. Filij bēnui: sexcēti q̄dragintaocto. Filij bebai: sexcēti vigintiocto. Filij azgad: duo milia trecēti vigintiduo. Filij adonicā: sexcēti sexagintaseptē. Filij beguai: duo milia sexagintaseptē. Filij adin: sexcenti q̄nquagintaq̄nq̄. Filij

ather filĳ ezechie:nōgēti octo. Filĳ asez trecenti vigintiocto. Filĳ besai:trecēti vigintiq̄ttuor. Filĳ areph:cētū duodeci Filĳ gabaō:nonagintaq̄nq₃. Filĳ beth leem ⁊ nethupha:centū octogintaocto.
D Uiri anathot centum vigintiocto. Uiri bethamoth:q̄draginta duo. Uiri cari athiari cephira et beroth:septingēti q̄dragintatres. Uiri rama ⁊ nebo:sexcēti vigintiunꝰ. Uiri machmas :cētū vigīti duo. Uiri bethel et chai :ducenti vigīti tres. Uiri nebo alterius:q̄nq̄gintaduo Uiri helā alteriꝰ:mille ducēti q̄nq̄gitaq̄ttuor. Filĳ arem:trecenti viginti. Filĳ hiericho trecenti q̄dragintaq̄nq₃. Filĳ lodadin et ono:septingenti vigintiunꝰ Filĳ senaa :tria milia nōgēti triginta. Sacerdotes. Filĳ idaia in domo iesua: nōgenti septuagintatres. Filĳ emmer: mille q̄nq̄gintaduo. Filĳ phessur:mille ducēti q̄dragintaseptē. Filĳ arem:mille decē et septē. Leuite. Filĳ iesue ⁊ cedmihel filiorū oduie:septuagintaq̄ttuor.
E Cātores. Filĳ asaph cētū q̄dragitaocto Janitores. Filĳ sellū:filĳ ather:filĳ thelmon:filĳ accub :filĳ athita:filĳ sobai : centū trigitaocto Nathinnei. Filĳ soa: filĳ asupha:filĳ thebaoth:filĳ ceros:filĳ siaa:filĳ fadon :filĳ lebana:filĳ azaba: filĳ selmō:filĳ anan.:filĳ geddel:filĳ gaer:filĳ raahia:filĳ rasin:filĳ nechoda:filĳ iezē:filĳ aza:filĳ phasea:filĳ besai:filĳ munim:filĳ nephusim:filĳ bechue:filĳ acupha:filĳ azur:filĳ besluth filĳ maida:filĳ arsa:filĳ berchos:filĳ zizara filĳ thema:filĳ nasia:filĳ athupha filĳ seruorū salomōis:filĳ sothai:filĳ sopherech:filĳ pheruda:filĳ iahala : filĳ dercū:filĳ gedel:filĳ saphata:filĳ achil: filĳ phocereth:q̄ erat ortꝰ ex asbaim filio āmō.
F Oēs nathinnei:⁊ filĳ seruorū salomōis: trecēti nonagitaduo. Hi sūt aūt q̄ ascēderūt d̄ thelmala thelarsa cherub adon ⁊ emmer:⁊ nō potuerūt indicare domū patrū suorū ⁊ semē suū:vtrū ex isrl̄. Filĳ dalaia:filĳ tobia:filĳ nechoda:sexcēti q̄dragintaduo. Et de sacerdotibꝰ:filĳ iobia:filĳ accos :filĳ berzellai q̄ accepit d̄ filiabꝰ berzellai galaaditidis vxorē:⁊ vocatꝰ ē nōie eorū. Hi q̄sierunt scripturā suā in censu ⁊ nō inuenerūt:⁊ eiecti sunt de sacerdotio. Dixitq₃ athersartha eis vt nō māducarēt de scīs scōrum:donec staret sacerdos doctꝰ ⁊ eruditus. Oīs multitudo q̄si vir vnꝰ:q̄dragintaduo milia sexcēti sexaginta:absq₃ seruis ⁊ ancillis eorū qui erāt septē milia trecēti trigintaseptē :⁊ inter eos cātores et cātatrices ducēte.
G Equi eorum sexcenti trigintaseptē:muli eorum ducenti quadragintaq̄nq₃ :cameli eorum quadringenti trigintaquinq₃:asini sex milia septingēti viginti. Hucusq₃ refertur quid ī cōmentario scriptū fuerit:et in neemie historia texit. Nōnulli aūt d̄ principibꝰ familiarū dederūt in opus. Athersatha dedit in thesaurū :auri drachmas mille:phialas quinquaginta tunicas sacerdotales quīgentas triginta. Et de principibꝰ familiarū dederunt in thesaurū opis:auri drachmas vigīti milia ⁊ argenti minas duo milia ducētas Et q̄d dedit reliquus ppl̄s:auri drachmas viginti milia:⁊ argēti minas duo milia:⁊ tunicas sacerdotales sexaginta septē. Habitauerūt aūt sacerdotes ⁊ leuite ⁊ ianitores ⁊ cātores ⁊ reliquū vulgus ⁊ nathinnei ⁊ oīs isrl̄ in ciuitatibꝰ suis.

VIII

A

Et venerat mēsis septimus. Filĳ autē isrl̄ erāt in ciuitatibꝰ suis. Cōgragatusq₃ oīs ppl̄s quasi vir vnꝰ ad plateā q̄ est añ portā aquarū :et dixerūt esdre scribe vt afferret librū legis moysi:quā p̄cepat dn̄s israeli. Attulit ergo esdras sacerdos legem corā multitudine virorū ⁊ mulierū :cūctisq₃ qui poterāt intelligere:in die prima mensis septimi. Et elegit in eo apte in platea q̄ erat añ portā aquarū de mane vsq₃ ad mediā diem:in cōspectu virorū ⁊ mulierum ⁊ sapiētiū. Et aures omīs populi erāt erecte ad librū. Stetit autē esdras scriba sup̄ gradū ligneū quē fecerat ad loquēdū:⁊ steterūt iuxta eū:mathathia ⁊ senia et ania ⁊ vria et helchia ⁊ maasia ad dexterā eiꝰ ⁊ ad sinistrā phadaia misahel ⁊ melchia ⁊ asum ⁊ aseph dana zacharia ⁊ mosollam
B Et apuit esdras librū corā oī pplo. Sup̄ vniuersū quippe ppl̄m eminebat. Et cū apuisset eū:stetit oīs ppl̄s. Et bn̄dixit esdras dn̄o deo voce magna. Et rn̄dit oīs ppl̄s:amē:amē: eleuans manꝰ suas. Et incuruati sūt ⁊ adorauerūt deū p̄ni in terram. Porro iesue ⁊ baani ⁊ serabia:iami:accub:septhai:odia:maasia: celita:azarias:iozabed:anani:phalaia:leuite silētiū faciebant in pplo ad audiendā legē. Populus aūt stabat in gradu suo. Et legerūt in libro legī dei distincte ⁊ apte ad intelligendū ⁊ intellexerūt cū legeret. Dixit

3. Esdre. 9. c
1. Esdre. 3. a

x ij

aũt neemias: ipſe ẽ atherſatha ⁊ eſdras ſacerdos ⁊ ſcriba ⁊ leuite iterp̃tãtes vniuerſo pplo: Dies ſcificatus eſt domino
C deo nr̃o. Nolite lugere ⁊ nolite flere. Flebat eñ oĩs ppls cũ audiret v̄ba legis.
3. Eſdre. 9. g
Et dixit eis: Ite comedite pinguia ⁊ bibite mulſuȝ: ⁊ mittite partes eis qui nõ pparauerũt ſibi q꜡ ſcũs dies dñi ẽ: ⁊ nolite cõtriſtari. Gaudiũ eteñ dñi eſt fortitudo nr̃a. Leuite aũt ſilẽtiũ faciebãt in oĩ pplo dicẽtes: Tacete: q꜡ ſcũs ẽ: ⁊ nolite dolere. Abiẽt itaqȝ oĩs pplus vt comederet ⁊ biberet ⁊ mitteret partes ⁊ faceret leticiã magnã: q꜡ intellexerãt v̄ba q̃ docuerat eos. Et in die ſecũdo cõgregati ſũt principes familiarum vniuerſi ppli ſacerdotes ⁊ leuite ad eſdrã ſcribã vt interp̃tarent̃ eis v̄ba legis. Et inuenerunt ſcriptuȝ in lege p̃cepiſſe dñm in manu moyſi vt habitẽt filij iſrael in tabernaculis in die ſolẽni menſe ſeptimo ⁊ vt p̃dicẽt ⁊ diuulgẽt vocẽ in vniuerſis vrbibus ſuis ⁊ in hieruſalẽ dicẽtes:
D Egredimi in mõtem: et afferte frondes oliue: ⁊ frondes ligni pulcherrimi: frondes myrti et ramos palmarũ ⁊ frondes ligni nemoroſi vt fiant tabernacula ſicut ſcriptũ eſt. Et egreſſus eſt oĩs pplus et attulerũt. Feceruntqȝ ſibi tabernacula vnuſq̃ſqȝ in domate ſuo ⁊ i atrijs ſuis ⁊ in atrijs domꝰ dei: et in platea porte aquarũ ⁊ i platea porte ephraim. Fecit ḡ vniũſa eccl̃ia eoꝝ q̃ redierãt de captiuitate tabernacl̃a: et habitauerũt in tabernacul̃. Nõ fecerãt a diebꝰ ioſue filij nun talia filij iſrl̃ vſqȝ ad diẽ illũ. Et fuit leticia magna nimis. Legit aũt in libro legȝ dei p ſingl̃os dieſ a die primo vſqȝ ad diẽ nouiſſimũ: ⁊ fecerũt ſolẽnitatem ſeptẽ diebus: et in die octauo collectam iuxta ritum.

IX

A
In die aũt viceſimoq̃rto menſis huiꝰ cõuenerũt filij iſrl̃ in ieiunio ⁊ in ſaccis et humꝰ ſup eos. Et ſepatũ eſt ſemẽ filiorũ iſrl̃ ab omi filio alienigena: et ſteterũt et cõfitebant̃ pctã ſua ⁊ iniq̃tates patrũ ſuoꝝ. Et cõſurrexerũt ad ſtandũ. ⁊ legerũt in volumine legȝ dñi dei ſui q̃ter i die: ⁊ quater in nocte ꝯfitebant̃: ⁊ adorabãt dñm deũ ſuũ. Surrexerũt aũt ſup gradũ leuitaꝝ ioſue ⁊ bani ⁊ cedmihel: remini: ſabnia abani: ſarebias: bani: et thanani: et clamauerũt voce magna ad dñm deũ ſuũ. Et dixerũt leuite: ioſue ⁊ cedmihel: bõni: aſebia: ſerebia: arebia: odaia; ſebna: fataia. Surgite: bñdicite dño deo nr̃o ab eterno vſqȝ i eternũ. Et bñdicãt nomini gl̃ie tue excelſo in oĩ bñdictione ⁊ laude. Et dixit eſdras: Tu ipſe dñe ſolꝰ tu feciſti celũ ⁊ celũ celorum ⁊ oẽm exercitũ eorũ: terrã et vniuerſa q̃ in ea ſunt: maria et oĩa q̃ in eis ſunt. Et tu viuificas oĩa hec: et exercitus celi te adorat.
B
Tu ipſe dñe deꝰ qui elegiſti abrã ⁊ eduxiſti eum de igne chaldeorum: ⁊ poſuiſti nomen eius abraam: ⁊ inueniſti cor eiꝰ fidele coram te: ⁊ pcuſſiſti cuȝ eo fedus vt dares ei terrã chananei ethei euei et ãmorrei ⁊ pherezei ⁊ iebuſei ⁊ gergeſei: vt dares ſemini eius. Et impleſti v̄ba tua qm̃ iuſtus es. Et vidiſti afflictionẽ patrũ nr̃orũ in egypto: clamoremqȝ eorũ eorũ audiſti ſup mare rubrũ: et dediſti ſigna atqȝ portẽta i pharaone ⁊ in vniuerſis ſeruis eius: ⁊ i oĩ pplo terre illiꝰ. Cognouiſti eñ q꜡ ſuperbe egerãt cõtra eos: ⁊ feciſti tibi nomẽ: ſicut in die hac. Et mare diuiſiſti añ eos: ⁊ trãſierũt per mediũ maris in ſicco. Perſecutores autem eoꝝ piciſti in pfundũ quaſi lapidem i aq̃s validas: ⁊ i colũna nubis ductor eoꝝ fuiſti p diẽ: ⁊ i colũna ignis p noctem: vt apperet eis via p quã ingrediebant̃. Ad mõtẽ quoqȝ ſinai deſcẽdiſti: ⁊ locutꝰ es cũ eis de celo: ⁊ dediſti eis iudicia recta ⁊ legẽ veritatȝ: cerimonias ⁊ p̃cepta bona. Et ſabbatuȝ ſanctificatum tuũ oſtendiſti eis: ⁊ mãdata ⁊ cerimonias et legeȝ p̃cepiſti eis in manu moyſi ſerui tui. Panẽ quoqȝ de celo dediſti eis i fame eoꝝ: ⁊ aquã de petra eduxiſti eis ſitiẽtibꝰ. Et dixiſti eis vt ingrederent̃ ⁊ poſſiderẽt terrã: ſup quã leuaſti manũ tuam vt traderes eis. Ipſi v̄o ⁊ pr̃es noſtri ſupbe egerũt ⁊ indurauerũt ceruices ſuas: ⁊ nõ audierũt mãdata tua: ⁊ noluerũt audire: ⁊ nõ ſũt recordati mirabilium tuoꝝ q̃ feceras eis. Et indurauerũt ceruices ſuas: ⁊ dederunt caput vt cõuerterent̃ ad ſeruitutẽ ſuaȝ quaſi p cõtentioneȝ. Tu autẽ deꝰ ppitius clemẽs ⁊ miſericors longanimis ⁊ multe miſerationis: nõ dereliquiſti eos Et quidẽ cũ feciſſent ſibi vitulũ cõflatilem et dixiſſent: Iſte eſt deꝰ tuus q̃ eduxit te de egypto: feceruntqȝ blaſphemias magnas: tu aũt i miſericordijs tuis mltis nõ dimiſiſti eos in deſerto. Colũna nubis nõ receſſit ab eis p diẽ: vt duceret eos i viã: ⁊ colũna ignis p noctẽ vt oſtẽderet eis iter p qđ ingrederent̃. Et

Margin: Geñ. 11. b; Exo. 3. b; Exo. 14. e; C; D; Exo. 13. d

spūm tuū bonū dedisti qui doceret eos: et manna tuū nō ꝓhibuisti ab ore eoꝝ: et aquā dedisti eis in siti. Quadraginta annis pauisti eos in deserto nihilq̃ꝫ eis defuit. Uestimēta eorū non inueterauerunt: et pedes eorū non sunt attriti. Et dedisti eis regna et pplos: et partitus es eis sortes. Et possederūt terram seon: et terrā regis esebon: et terrā og regis basan. Et mltiplicasti filios eorū sicut stellas celi: et adduxisti eos ad terrā de qua dixeras pr̄ibus eorū vt ingrederent̄ et possiderent. Et venerūt filij: et possederunt terrā. Et humiliasti corā eis habitatores terre chananeos: et dedisti eos ī manu eoꝝ: et reges eorū et pplos terre

E vt facerent eis sicut placebat illis. Ceperunt itaqꝫ vrbes munitas et humū pinguem et possederunt domos plenas cūctis bonis: cisternas ab eis fabricatas: vineas et oliueta et ligna pomifera mlta. Et comederūt et saturati sunt et impinguati sunt et abundauerūt delitijs in bonitate tua magna. Prouocauerūt autē te ad iracundiā: et recesserunt a te: et ꝓiecerunt legē tuā post terga sua. Et ꝓphas tuos occiderūt qui ꝯtestabātur eos vt reuerterent̄ ad te: fecerunt blasphemias grādes. Et dedisti eos in manum hostiū suorū: et afflixerant eos. Et in tp̄e tribulationis sue clamauerūt ad te: et tu de celo audisti: et ſm miserationes tuas multas dedisti eis saluatores: qui saluarēt eos de manu hostiū suorū. Cūqꝫ requieuissent reuersi sunt vt facerent malū in ꝯspectu tuo et dereliquisti eos in manu inimicoꝝ suoꝝ ⁊ possederūt eos. Cōuersiqꝫ sūt: ⁊ clamauerūt ad

F te. Tu autē de celo exaudisti ⁊ liberasti eos: in misericordijs tuis multis tp̄ibus: ⁊ ꝯtestatꝰ es eos vt reuerterent̄ ad legē tuā. Ipsi vero sup̄be egerūt ⁊ nō audierūt mādata tua: ⁊ in iudicijs tuis peccauerūt: q̄ faciet hō: ⁊ viuet in eis. Et dederūt humeꝝ recedentē: ⁊ ceruicē suam indurauerūt: nec audierūt. Et ꝓtraxisti sup̄ eos ānos multos: ⁊ ꝯtestatꝰ es eos ī spū tuo ꝑ manū ꝓphaꝝ tuoꝝ ⁊ nō audierūt: ⁊ tradidisti eos in manū pploꝝ terrarū. In misericordijs autē tuis plimis nō fecisti eos in ꝯsumptionē: nec dereliquisti eos: qm̄ deꝰ miserationū ⁊ clemēs

g.1.b. es tu. Nūc itaqꝫ deꝰ nr̄: magne fortis et terribilis: custodiēs pactū ⁊ misericordiam ne auertas a facie tua oēm laborē q̄ inuenit nos: reges nr̄os: principes nr̄os ⁊ sacerdotes nr̄os: et ꝓphas nr̄os: ⁊ pr̄es nostros: ⁊ oēm pplm tuū: a diebꝰ regis

G assur vsqꝫ in diē hanc. Et tu iustꝰ es in oibus q̄ venerūt sup̄ nos: q2 veritatē fecisti nobis: nos aūt impie egimꝰ. Reges nr̄i: principes nr̄i: sacerdotes nr̄i: ⁊ pr̄es nr̄i: nō fecerūt legē tuā: ⁊ nō attēderunt mādata tua ⁊ testimonia tua q̄ testificatus es in eis. Et ipi in regnis suis bōis ⁊ in bonitate tua mlta quā dederas eis ⁊ in terra latissima ⁊ pingui quā tradideras in ꝯspectu eoꝝ: nō seruierūt tibi: nec reuersi sunt a studijs suis pessimis. Ecce nosipsi hodie serui sumus: et terra quā dedisti patribꝰ nr̄is vt comederent panē eius ⁊ que bona sunt eiꝰ: ⁊ nosipsi serui sumꝰ in ea. Et fruges eiꝰ multiplicantur regibꝰ quos posuisti sup̄ nos ꝓpter pctā nr̄a: ⁊ corpibꝰ nr̄is dñant̄ ⁊ iumētis nr̄is ſm volūtatē suā: ⁊ in tribulatione magna sumꝰ. Sup̄ oibus ḡ his nosipsi ꝑcutimꝰ fedus et scribimꝰ: et signant principes nostri: leuite nr̄i et sacerdotes nostri.

X

f Ignatores autē fuerūt: neemias

A atthersatha filiꝰ achelai: ⁊ sedechias: saraias: azarias: hieremias: phessur amarias: melchias: accus: sebenia: melluc: maarē: merimuth: obdias: daniel: genton: baruch: mosollā: abia: miamin: mazia: belga: semeia: hi sacerdotes. Porro leuite: iosue filiꝰ azarie: bennui de filijs enadad: cedmihel ⁊ frēs eoꝝ: sechenia: odeuia: celita: phalaia: anan: micha roob: asebia: zachur: serebia: sabania: odia: bani: baninu. Capita populi: feros phethmoab: elam: zethu: bani: bonni: azgad: bebai: adonaia: beggoai: adin: ather: ezechia: azur: odeuia: asum: besai: areth: anathot: nebai: mechphia: mosollam: azir: mesizabel: sadoch: ieddua: felthias: anan: ania: osee: anania: asub: alces: phaleam: sobech: reum: asebna: madsia: ethaia: hanan: anan: melluch: arem:

B baana: ⁊ reliqui de pplo. Sacerdotes: leuite: ianitores ⁊ cantores nathinnei et omēs qui se sep̄auerūt de pplis terrarū ad legē dei: vxores eorū: filij eoꝝ: ⁊ filie eorū oēs q̄ poterāt sap̄e spōdentes ꝓ frīs a tribꝰ suis: optimates eoꝝ: ⁊ q̄ veniebāt ad pollicendū et iurandū vt ambularēt in lege dñi quā dederat in manu moysi, serui sui vt facerent ⁊ custodirent vniuersa mandata domini dei nr̄i: et iudicia eius ⁊ cerimonias eius: ⁊ vt nō daremus filias nr̄as pplo terre: et filias eoꝝ

nõ acciperemꝰ filijs nr̃is. Populi quoq̃ terre q̃ importãt venalia ⁊ omnia ad
vſum ꝑ diẽ ſabbati vt vendãt: nõ accipiemus ab eis in ſabbato ⁊ in die ſctificato. C Et dimittemꝰ annũ ſeptimũ:et exactionẽ vniuerſe manꝰ. Et ſtatuemꝰ ſuper nos ꝓcepta vt demꝰ tertiã partẽ ſicli ꝑ annũ ad opus domꝰ dei nr̃i ad panes ꝓpoſitionis ⁊ ad ſacrificium ſempiternũ ⁊ in holocauſtũ ſempiternũ i ſabbatis in kalendis in ſolẽnitatibus ⁊ in ſanctificatiſ ꝓ peccato vt exoret ꝓ iſrael:⁊ in oẽm vſum domꝰ dei nr̃i. Sortes ergo miſimꝰ ſuꝑ oblationẽ lignoꝝ inter ſacerdotes leuitas et ppl'm vt inferrent in domũ dei nr̃i ꝑ domos patꝝ nr̃oꝝ ꝑ tempa a tꝑibus anni vſq; ad annu;:vt arderẽt ſuꝑ altare dñi dei nr̃i:ſicut ſcriptũ eſt in lege moyſi. Et vt afferremꝰ primogenita terre nr̃e:⁊ primitiua vniuerſi fructus oĩs ligni:ab anno in annũ:in domo dñi ⁊ primitiua filioꝝ noſtroꝝ et pecoꝝ nr̃oꝝ:ſicut ſcriptum eſt in lege:⁊ primitiua boum nr̃oꝝ et ouiũ noſtrarũ D vt offerrent in domo dei nr̃i ſacerdotibus q̃ miniſtrãt in domo dei noſtri. Et primitias ciboꝝ noſtroꝝ et libaminum nr̃oꝝ ⁊ poma oĩs ligni: vindemie quoq̃ ⁊ olei afferemꝰ ſacerdotibꝰ ad gazophylatiũ dei nr̃i: et decimã parte; terre nr̃e leuitis. Ipſi leuite decimas accipient ex oĩbus ciuitatibꝰ operũ noſtroꝝ. Erit autẽ ſacerdos filiꝰ aaron cũ leuitiſ in decimis leuitaꝝ:et leuite offerẽt decimã partem decime ſue in domo dei nr̃i ad gazophylatiũ in domo theſauri. Ad gazophylatiũ eñi deportabũt filij iſrael et filij leui primitias frumẽti et vini et olei:et ibi erũt vaſa dñi ſanctificata:et ſacerdotes ⁊ cantores ⁊ ianitores ⁊ miniſtri:⁊ nõ dimittemꝰ domũ dei noſtri.

B Habitauerũt aũt principes XI ppl'i in hierl'm. Reliq̃ vero plebs miſit ſortẽ vt tolleret vnã partẽ de decẽ qui habitaturi eſſent in hierl'm ciuitate ſctã: nouẽ vero partes in ciuitatibꝰ. Bñdixit autẽ ppl'us oĩbꝰ viris q̃ ſe ſponte obtulerãt vt habitarẽt in hieruſalẽ. Hi ſunt itaq; pricipes ꝓuincie q̃ habitauerũt in hierl'm ⁊ in ciuitatibus iuda. Habitauit aũt vnuſq̃ſq; in poſſeſſione ſua in vrbibus ſuis iſrael:ſacerdotes:leuite:nathinnei:⁊ filij ſeruoꝝ ſalomonis. Et in hieruſalẽ habitauerũt de filijs iuda ⁊ de filijs beniamin. De filijs iuda:athaias filiꝰ aziam:filij zacharie:

filij amarie: filij ſaphatie: filij malalehel. De filiũs phares:hiſmaaſia:filiꝰ baruch:filius coloza:filiuſ azia: filius adaia:filiꝰ ioarib:filiꝰ zacharie:filiꝰ ſilõites. Omẽs filij phares q̃ habitauerunt B in hierl'm:quadringẽti ſexagintanoue; viri fortes. Hi ſũt aũt filij beniami. Sellum filiꝰ moſollã:filius ioed:filius phadaia:filiꝰ colaia: filiꝰ maſia: filiꝰ etheel filiꝰ eſaia. Et poſt eũ gebbai: ſellai:nõgenti vigintiocto. Et iohel filius zechri prepoſitꝰ eoꝝ:et iudas filiꝰ ſennua ſuꝑ ciuitatẽ ſecundus. Et de ſacerdotibus: idaia filiꝰ ioarib:iachin:ſaraia filiꝰ helchie:filiꝰ moſollã:filius ſadoch:filiꝰ meraioth:filius achitob principes domus dei ⁊ frẽs eoꝝ faciẽtes oꝑa templi:octogenti vigintiduo. Et adaia filiꝰ ieroam filius pheleia:filius amſi:filiꝰ zacharie: filiꝰ pheſſur:filiꝰ melchie ⁊ fratres eius principes patꝝ:ducẽti quadragitaduo. Et amaſai filiꝰ azrihel:filius azi: filius moſollamoth:filiꝰ emmer:⁊ frẽs eorum potẽtes nimis:centũ vigintiocto:⁊ ꝓpoſitus eoꝝ zabdihel filiꝰ potentiũ. C Et de leuitis:ſebenia filiꝰ aſob:filiꝰ azaricam: filius aſabia:filiꝰ bõni:⁊ ſabathai ⁊ iozabeth ſuꝑ oĩa oꝑa que erãt forinſecꝰ in domo dei a principibꝰ leuitaꝝ. Et mathania filiꝰ micha: filius zebedei:filius aſaph princeps:ad laudandũ ⁊ ad confitendũ in orõne:⁊ becbecias ſecũdus de fratribꝰ eiꝰ:⁊ abda filiꝰ ſamuha:filiꝰ galal:filiꝰ ydithun. Omẽs leuite in ciuitate ſctã:ducẽti octogintaq̃ttuor. Et ianitores:accub:telmon ⁊ frẽs eoꝝ q̃ cuſtodiebãt oſtia:centũ ſeptuagintaduo. Et reliqui ex iſrl' ſacerdotes ⁊ leuite in vniuerſis ciuitatibꝰ iuda:vnuſq̃ſq; in poſſeſſione ſua:et nathinnei q̃ habitabãt i ofel:et ſyaha ⁊ gaſpha ð nathinneis. Et epũs leuitaꝝ in hierl'm:azi filius baani: fili:aſabie:filius mathanie: filiꝰ miche. D De filijs aſaph: cantores in miniſterio domꝰ dei. Preceptũ quippe regis ſuper eos erat:et ordo in cantoribꝰ ꝑ dies ſingulos:⁊ fathaia filiꝰ meſezebel: de filijs zara:filij iuda in manu regiſ iuxta oĩe verbũ ppl'i:⁊ in domibꝰ ꝑ oẽs regiones eoꝝ. De filijs iuda habitauerũt in cariatharbe ⁊ in filiabꝰ eiꝰ:⁊ in dibon et in filiabꝰ eius:⁊ in capſeel ⁊ in vicul' eius: et in ieſue ⁊ in molada ⁊ in bethfaleth: ⁊ in aſerſual:⁊ in berſabee ⁊ in filiabus eiꝰ:⁊ in ſicelech:⁊ in mochona ⁊ in filiabus eiꝰ:⁊ in remmon:et in ſara:⁊ in ieri

muth:zonoa:odollam ⁊ in villis eoꝝ:la chis ⁊ in regiōibꝰ eius:azecha ⁊ in filia bus eiꝰ. Et mãserũt in bersabee vsq̃ ad vallẽ hẽnon. Filij aũt bẽiamin ageba: mechmas ⁊ hai ⁊ bethel ⁊ filiabꝰ eiꝰ ana thot:nob:anana:asor:rama:gethai:ma-did:seboim:neballath ⁊ ono valle artifi cũ:⁊ de leuitis portiões iude ⁊ bẽiamin.

B | XII

h I sunt aũt sacerdotes ⁊ leuite q̃ ascenderũt cũ zorobabel filio salathiel: Josue:saraia:hiere mias:esdras:amaria:melluch:accus:se cheniae:reum:merimuth:addo:gẽthon abia:miamin:madia:belga:semeia ⁊ io arib ⁊ idaia:sellũ: amoch:elceia: adaia: Isti pricipes sacerdotũ ⁊ frẽs eoꝝ i die-bus iosue. Porro leuite:iesua: bennui: cedmihel:sarabia:iuda:mathanias:sup hymnos ipsi ⁊ frẽs eoꝝ:⁊ becbecia:atq̃ ethãni ⁊ frẽs eoꝝ vnusq̃sq̃ i officio suo Josue aũt genuit ioachim: ⁊ ioachi ge-nuit eliasib:⁊ eliasib genuit ioiada:⁊ io iada genuit ionathã:et ionathã genuit iedda. In diebꝰ aũt ioachim erãt sacer-dotes et principes familiaꝝ:saraie:maa rie:hieremie:ananie:esdre:mosollam:a-marie:iohãnã:milico:ionathã:sebenie: ioseph:arã: edna:maraioth:elci: adaie: zacharie:gẽthon: mosollã:abie: zechri: miami:⁊ moadie:felthi:belge:sammua: semeie:ioathan:ioarib:mathanai:ioda-ie:azzi:sellaie: celaia:mochober: elchie:

B asebie:ydaie:nathanahel. Leuite in die bus eliasib ⁊ ioiada et ionam:⁊ iedboa: scripti pricipes familiaꝝ ⁊ sacerdotes i regno darij perse. Filij leui principes fa miliaꝝ scripti in libro vboꝝ dieꝝ:⁊ vs-q̃ ad dies ionathan filij eliasib. Et pri-cipes leuitaꝝ:asebia:serebia ⁊ iesue fili-us cedmihel et frẽs eoꝝ p vices suas vt laudarẽt et ꝯfiterent iuxta p̃ceptũ da-uid viri dei:et obseruarent eque p ordi-nẽ. Mathania et becbecia ⁊ obedia:mo sollã:thelmon:accub:custodes portarũ et vestibuloꝝ añ portas. Hi in diebꝰ io-achim:filij iosue:filij iosedech:⁊ in die-bus neemie ducis:⁊ esdre sacerdotis scri beq̃. In dedicatiõe aũt muri hierlm:re q̃sierũt leuitas d oibꝰ locis suis:vt addu cerẽt eos in hierlm:⁊ facerẽt dedicatio-nẽ et leticiã in actiõe grãꝝ:et cantico ⁊ in cymbalis:psalterijs ⁊ citharis: Con-gregati sunt aũt filij cantoꝝ ⁊ de cam-pestribꝰ circa hierlm:⁊ de vill' netupha-ti:et de domo galgal:⁊ de regiõibꝰ geba et asmaueth:q̃m villas edificauerũt si-bi cantores in circũitu hierlm. Et mun dati sũt sacerdotes et leuite:⁊ mũdaue-rũt pplm ⁊ portas et murũ. Ascẽdere au tẽ feci pricipes iuda sup murũ et statui duos choros laudãtiũ magnos. Et iert ad dexterã sup murũ ad portã sterq̃linij

C

Et iuit post eos osaias:⁊ media ps prin cipũ iuda ⁊ azarias:esdras:⁊ mosullam: iuda ⁊ beniamin:⁊ semeia:et hieremia. Et de filijs sacerdotũ in tubis zachari-as filiꝰ ionathan:filiꝰ semeie:filius ma thanie:filiꝰ michaie:filius zechur:filius asaph:⁊ frẽs eius semeia ⁊ azarel: mala lai:galalai:maai: nathanahel ⁊ iuda et anani:in vasis cantici dauid viri dei:et esdras scriba ante eos in porta fontis. Et ꝯtra eos ascenderũt in gradibꝰ ciui-tatis dauid in ascensu muri sup domũ dauid:⁊ vsq̃ ad portã aquaꝝ ad orien-tem. Et chorꝰ secũdus grãs referentiuz ibat ex aduerso:⁊ ego post euz: et media pars ppli sup murũ ⁊ sup turrim furno rũ:⁊ vsq̃ ad muꝝ latissimũ: ⁊ sup portã ephraim:⁊ sup portã antiquã:⁊ sup por tã pisciũ:⁊ turrim ananehel:⁊ turrim e-math:⁊ vsq̃ ad portã gregis: ⁊ steterũt i porta custodie. Steterũtq̃ duo chori lau dantiũ in domo dei:⁊ ego ⁊ dimidia ps

D

magistratuũ mecuz. Et sacerdotes elia-chim:maasia:miamin:michea:elioenai zacharia ⁊ anania in tubis:⁊ maasia et semeia et eleazar et azi ⁊ iohãnan ⁊ mel chia et elã ⁊ ezer. Et clare cecinerũt can tores:et iezraia prepositꝰ. Et immolaue runt in die illa victimas magnas et le-tati sunt. Deus enim letificauerat eos leticia magna. Sed et vxores eorum et liberi gauisi sunt:et audita est leticia il-la hierusalẽ procul. Recensuerũt quoq̃ in die illa viros sup gazophylatia the-sauri:ad libamina et ad primitias ⁊ ad decimas vt introferrẽt p eos principes ciuitatis in decore grãrũactiones sacer dotes et leuitas:quia letificatꝰ est iuda in sacerdotibꝰ et leuitis astantibus. Et custodierũt obseruationẽ dei sui:et ob-seruationẽ expiationis ⁊ cantores ⁊ ia-nitores iuxta preceptũ dauid ⁊ salomo-nis filij eius:quia in diebꝰ dauid et a-saph ab exordio erant principes consti-tuti cantoꝝ in carmine laudantiũ ⁊ cõ fitentiũ deo. Et omĩs isrl in diebꝰ zoro-babel ⁊ in diebꝰ neemie dabant partes cantoribꝰ et ianitoribꝰ p dies singlos: et sanctificabant leuitas: et leuite san-ctificabant filios aaron. XIII

A i. N die autē illo lectū est in volumine moysi: audiēte pplo. Et inuentū est scriptū in eo ꝙ non debeant introire āmonites ⁊ moabites in ecclesiā dei vsqꝫ in eternū eo ꝙ non occurrerint filijs isrl̄ cū pane ⁊ aqua ⁊ cōduxerūt adūsum eos baalam ad maledicendū eis: et cōuertit deꝰ nr̄ maledictionē in benedictionē. Factū est autē cum audissent legē: separauerūt oēm alienigenā ab isrl̄. Et sup hoc erat eliasib sacerdos qui fuerat ꝑposituꝰ in gazophylatio domꝰ dei nr̄i: et proximꝰ tobie. Fecit ergo sibi gazophylatiū grāde: ⁊ ibi erāt ante eū reponētes munera ⁊ thus ⁊ vasa et decimā frumēti vini ⁊ olei: ptes leuitaꝝ ⁊ cantoꝝ et ianitoꝝ et primitias sacerdotales. In oībus aūt his non fui in hierl̄m: qz in anno tricesimosecundo artaxerxis regis babylonis veni ad regem. Et in fine dierū rogaui regē: et veni in hierl̄m. Et intellexi malū qd fecerat eliasib tobie: vt faceret ei thesaurum in vestibul̄ domus dei: et malū mihi visum est valde.

B Et proieci vasa domus tobie foras de gazophylatio: ꝑcipiqꝫ et emundauerūt gazophylatium. Et retuli ibi vasa domꝰ dei sacrificiū ⁊ thꝰ. Et cognoui ꝙ ptes leuitaꝝ nō fuissent date ⁊ fugisset vnusquisqꝫ in regionē suā de leuitis et cantorib ⁊ de his q̄ mīstrabāt: et egi causaꝫ adūsum magistratꝰ: ⁊ dixi: Quare dereliq̄mus domū dei? Et cōgregaui eos: et feci stare in stationibꝰ suis. Et oīs iuda apportabat decimā frumēti: vini ⁊ olei in horrea. Et cōstituimus sup horrea selemiā sacerdotē: ⁊ sadoch scribam: ⁊ fadaiam de leuitꝭ: ⁊ iuxta eos anan filiū zachur: filiū mathanie: qm̄ fideles cōprobati sunt: ⁊ ip̄is credite sup partes fratrū suoꝝ. Memēto mei deus meꝰ ꝓ hoc: ⁊ ne deleas miseratiōes meas quas feci in domo dei mei et in cerimonijs eiꝰ. In diebꝰ ill̄ vidi in iuda calcantes torcularia in sabbato: portantes aceruos et onerātes sup asinos vinū et vuas ⁊ ficus et oēe onꝰ: et inferētes in hierl̄m die sabbati. Et ꝯtestatꝰ sum eos vt in die q̄ vendere liceret venderēt. Et tyrij habitauerūt in ea: inferētes pisces et oīa venalia. Et vendebāt in sabbatis

C filijs iuda et hierl̄m. Et obiurgaui optimates iuda: ⁊ dixit eis: Que est hec res mala quā vos facitꝭ: ⁊ ꝓphanatis diem sabbati? Nūq̄d nō hec fecerūt p̄res nr̄i: et adduxit deꝰ nr̄ sup nos oē malū hoc et sup ciuitatē hanc? Et vos additꝭ iracundiā sup isrl̄: violādo sabbatū. Factū est aūt cū q̄euissent porte hierl̄m die sabbati: dixi: et clauserūt ianuas: et precepi vt nō apirent eas vsqꝫ post sabbatū. Et de puerꝭ meis ꝯstitui sup portas vt nullus inferret onus die sabbati. Et manserunt negociatores et vendētes vniuersa venalia foris hierl̄m semel et bis ⁊ cōtestatꝰ sum eos: et dixi eis: Quare manetis ex aduerso muri? Si secūdo hoc feceritis manū mittā in vos. Itaqꝫ ex tpe illo nō venerūt in sabbato. Dixitqꝫ leuitis vt mūdarent̄ et venirēt ad custodiēdas portas: et scrificandaꝫ diē sabbati. Et ꝓ hoc ergo memēto mei deꝰ: et parce mihi ꝺm mltitudinē miserationū tuarū. Sed et ī diebꝰ illis vidi iudeos ducētes vxores: azotiidas: āmonitidas et moabitidas. Et filij eoꝝ ex media parte loq̄bant̄ azotice: ⁊ nesciebāt loq̄ iudaice et loq̄bant̄ iuxta linguā ppl̄i et ppl̄i. Et obiurgaui eos: et maledixi. Et cecidi ex eis viros: et decalcaui eos: et adiuraui in deo vt nō darēt filias suas filijs eoꝝ: et nō accipent de filiabꝰ eoꝝ filijs suis: et sibimetip̄is: dicēs: Nūq̄d nō i huiuscemodi re peccauit salomō ex israel? Et certe in gentibꝰ multꝭ nō erat rex similis ei: et dilectꝰ deo suo erat: et posuit eū deꝰ regē sup oēm isrl̄. Et ip̄m ꝙ duxerūt ad pctm̄ mlieres alienigene. Nūq̄d et nos inobediētes facie mꝰ oēe maluꝫ grande hoc: vt ꝑuaricemur in deo nr̄o: et ducamus vxores pegrinas? De filijs aūt ioiada filij eliasib sacerdotꝭ magni: gener erat sanaballath oronitꝭ quē fugaui a me. Recordare dn̄e deꝰ meꝰ adūsum eos q̄ polluūt sacerdotiū: iusqꝫ sacerdotale et leuiticū. Igit̄ mūdaui eos ab oībus alienigenis: et constitui ordines sacerdotū et leuitarū vnūquēqꝫ in ministerio suo: et in oblatiōe lignoꝝ in tempibꝰ cōstitutis et in primitijs. Memento mei deꝰ meꝰ in bonū. Amen.

Explicit liber Neemie. Incipit liber Esdre tertius. Capl̄m I

E fecit iosias pasca i hierosolymis domino: et imolauit phase q̄rtadecia luna primi mēsis: statuēs sacerdotes ꝑ vices dieꝝ stolis amictos in tēplo dn̄i.

Marginal references: ꝫ.5.d.ī.eo. — ꝫ.5.d.a / ꝫ.eo. — B / 4.Re.23.e / 2.Pa.35.a.

Et dixit leuitis sacris seruis isrl: vt sã-
ctificarẽt se dño iposítiõe sctẽ arce do-
mini in domo quã edificauit salomon
filius dauid rex. Non erit vobis tolle-
re sup humeros eam. Et nũc deseruire
dño vr̃o: et curã agite gentis illꝰ israel
ex pte ẜm pagos ⁊ tribꝰ vr̃as: scd̃m scri
pturã dauid regis isrl: ⁊ ẜm magnificẽ
tiã salomonis filij eius: oẽs in templo
⁊ ẜm pticulã principatꝰ paternã vr̃am
eorũ q̇ stant in ꝯspectu fratꝝ filioꝝ isrl.
Immolate pasca: ⁊ sacrificia parate fra
tribus vr̃is: ⁊ facite ẜm p̄ceptũ dñi qđ
datũ est moysi. Et donauit iosias i ple
plebẽ que inuẽta ẽ: ouiũ: agnoꝝ: et he-
doꝝ: ⁊ capraꝝ: triginta milia: vitulos
B tria milia. Hec de regalibꝰ data sũt ẜm
ꝓmissionẽ pplo: et sacerdotibꝰ in pasca
oues nũero duo milia: ac vituli centũ.
Et iechonias ⁊ semeias ⁊ nathanahel
fratres: ⁊ asabias ⁊ oziel ⁊ coraba i pha
se: oues q̇nqꝫ milia: vitulos q̇ngentos:
Et hec cũ fierẽt elegãter: steterũt sacer-
dotes et leuite habẽtes azima p tribus
Et ẜm ptes principatꝰ patrũ i cõspectu
ppli offerebãt dño: ẜm ea q̄ i libro moy
si scripta sũt. Et assauerunt phase igni
ꝓut oportebat: ⁊ hostias coxerũt i emo-
lis et in ollis cũ beniuolẽtia. Et attu-
lerũt oibꝰ q̇ erãt ex plebe: ⁊ post hec pa-
rauerũt sibi ⁊ sacerdotibꝰ. Sacerdotes
eñ offerebãt adipes vsqꝫ dũ finita eẽt
hora: ⁊ leuite parauerũt sibi ⁊ fribꝰ su-
is filijs aaron. Et sacrificatores filij a-
saph erãt p ordinẽ: ẜm p̄ceptũ dauid.
Et asaph ⁊ zacharias et ieddimꝰ q̇ erat
a rege: ⁊ ostiarij p singulas ianuas: ita
C vt nõ p̄uaricaret vnusquisqꝫ suã. Fra-
tres eñ illoꝝ parauerũt illis. Et cõsũ-
mata sũt q̄ ptinebant ad sacrificiũ dñi.
In illa die egerũt phase: et offerebãt ho
stias sup dñi sacrificiũ: ẜm p̄ceptũ regꝫ
iosie. Et egerũt filij israel q̇ iuenti sũt
in tpe illo phase: et diẽ festi azimoꝝ p
dies septẽ. Et nõ est celebratũ phase ta
le in isrl a tpibus samuel ꝓphete: ⁊ oẽs
regeꝝ isrl nõ celebrauerũt tale pasca q̄-
le egit iosias et sacerdotes ⁊ leuite ⁊ iu
dei et ois isrl: q̇ inuẽti sũt i cõmoratõe
hierosolimis. Octauodecimo ãno reg-
nãte iosia celebratũ est phase. Et dire-
cta sũt opa iosie in ꝯspectu dñi sui i cor
de pleno metuẽtia: et que circa illũ q̇-
dẽ cõscripta sũt in pristinis tpibus de
eis q̇ peccauerũt quiqꝫ irreligiosi fuerũt
in dñm p̄ omni gente: ⁊ q̇ nõ quesierũt
verba dñi sup isrl. Et pꝰ oẽm actũ hũc
iosie: ascẽdit pharao rex egypti veniẽs
in charchamis ab itinere sup eufratẽ:
et exijt in obuiã illius iosias. Et misit
rex egypti ad iosiã: dicẽs. Quid mihi ⁊
tibi ẽ rex iude? Non sum missus a dño
vt pugnẽ cõtra te. Sup eufraten enim
D bellũ meũ est. Festinãs descẽde. Et non
est reuersus iosias sup currũ: sed expug
nare eũ conabat: nõ attẽdens verbum
ꝓphete ex ore dñi: sed cõstituit ad eum
bellũ in cãpo maggeddo. Et descende-
rũt principes ad regẽ iosiã. Et dixit rex
pueris suis. Amouete me a p̄lio. Infir-
matꝰ sũ valde. Et statim amouerũt euꝫ
pueri ip̄ius de acie. Et ascẽdit sup cur-
rũ secũdariũ suũ: ⁊ pueniẽs hierosoli-
mã vita functus ẽ: ⁊ sepultꝰ ẽ in pater-
no sepulchro. Et in tota iudea lugebãt
iosiã ⁊ q̇ p̄sidebãt cum vxoribꝰ lamen-
tabant eum vsqꝫ in hũc diẽ. Et datũ ẽ
hoc fieri semp in oẽ genus isrl. Hec aũt
p̄scripta sunt in libro historiaꝝ regum
iude: ⁊ singula gesta actus iosie et eius
gl̃ia: ⁊ intellectꝰ eius in lege dñi: queqꝫ
gesta sũt ab eo: ⁊ q̄ nõ scripta sũt in li-
E bro regũ isrl ⁊ iude. Et assumentes qui
erãt ex gente iechoniã filiũ iosie: consti
tuerũt regẽ ꝓ iosia patre suo: cũ eẽt an
noꝝ trigintatriũ et regnauit sup israel
mensibꝰ tribꝰ. Et amouit eũ rex egypti
ne regnaret i hierosolimis: ⁊ mulctauit
gentẽ argenti talẽta centũ ⁊ auri talẽ
tũ vnũ. Et ꝯstituit rex egypti ioachim
frẽm ip̄ius regẽ iude ⁊ hierusalẽ: ⁊ al-
ligauit mḡratus ioachim ⁊ zaracelem
frẽm suũ: ⁊ apprehẽdẽs reduxit egyptũ
Annoꝝ erat ioachim vigintiq̇nqꝫ cum
regnare cepisset i terra iuda ⁊ hierlm: ⁊
fecit malũ i cõspectu dñi. Post hũc aũt
ascẽdit nabuchodonosor rex babylonis
⁊ alligãs eũ i areolo vinculo pduxit in
babyloniã: ⁊ sacra vasa dñi accepit na
buchodonosor: ⁊ tulit: ⁊ cõsecrauit i tẽ
plo suo in babylonia. Nã de imundi-
cia illius ⁊ irreligiositate scriptũ est in
libro tempoꝝ regũ. Et regnauit ioachĩ
filius eius ꝓ eo. Cũ autẽ cõstitutus ẽ:
F erat annoꝝ octo. Regnauit autẽ men-
ses tres: et dies decem in hierusalẽ: ⁊ fe-
cit malum in conspectu dñi. Et pꝰ an-
num mittens nabuchodonosor trans-
migrauit eum in babylonia simul cuꝫ
sacris vasis dñi: ⁊ cõstituit sedechiam
regem iuda ⁊ hierlm cũ eẽt annoꝝ vi-
ginti vniꝰ. Regnauit aũt ãnis vndecĩ.

4. Re. 23. f
2. Para. 35. c

Et fecit malū in ɔspectu dñi: ⁊ nō ē ve-
ritus a verbis que dicta sunt ab hiere-
mia ꝓpheta ex ore dñi: ⁊ adiurat⁹ a re-
ge nabuchodonosor ꝑiurās discessit et
indurata ceruice sua ⁊ corde suo: trans
gressus ē legitima dñi dei isrl̄. Et duces
populi dñi multa iniq̄ gesserunt: ⁊ ipie
egerūt sup̱ oēs imūdicias gentiū: ⁊ pol
luerūt templū dñi qđ scīm erat in hie-
rosolimis. Et misit de⁹ patꝝ ipoꝝ per
angelū suū reuocare eos ꝓpter qđ ꝑce-
ret illis ⁊ tabernaculo suo. Ipi vo sub
sānabāt in angelis suis: ⁊ qua die locu
B tus ē dñs erāt illudētes ꝓphetis eius.
Qui vsq₃ ad iracundiā ɔcitat⁹ ē: super
gentē suā ꝓpter irreligiositatē suā: ⁊ ꝓ
cepit ascēdere reges chaldeoꝝ. Hi occi-
derūt iuuenes eoꝝ in gladio: in circūi-
tu scti tēpli eoꝝ: ⁊ nō pepercerūt iuueni
et seni ⁊ vgini ⁊ adolescēti: sed oēs tra
diti sūt in man⁹ ipoꝝ ⁊ oia sacra vasa
dñi: ⁊ regales apothecas resumētes tu
lerūt in babyloniā: ⁊ incenderūt domū
dñi: ⁊ demolierūt muros hierl̄m: ⁊ tur-
res eius incenderūt in igne. Et ɔsūma
uerunt oia honorifica eius: ⁊ ad nihilū
redegerūt: ⁊ reliquos a gladio duxerūt
in babylonē. Et erant serui illius vsq₃
dū regnarēt perse: in repletiōe vbi dñi
in ore hieremie: ꝗusq₃ benigne ageret
terra sabbata sua. Oi tpe desertiōis sue
sabbatizauit in applicatiōe annoꝝ sep
tuagintaseptem II

A R Egnante cyro rege persaꝝ in cō
sūmatiōe verbi dñi in ore hiere
.2.Pa.36.d mia: suscitauit dñs spm̄ cyri regis ꝑsa-
1.Esdre.1.a rū: ⁊ ꝑdicauit in toto regno suo simul
ꝑ scripturā: dicens. Hec dicit cyrus rex
persarū. Me cōstituit regē orbi terrarū
dñs isrl̄ dñs excelsus: ⁊ significauit mi
hi edificare domū sibi in hierl̄m q̄ ē in
iudea. Si q̄s est ex genere vr̄o: dñs ipi⁹
ascēdat cū eo in hierl̄m. Quotq̄t ģ cir-
ca loca habitāt adiuuēt eos q̄ sūt in lo
co ipso in auro ⁊ argento in dationib⁹
cū equis ⁊ iumentis: cunq₃ alījs q̄ ꝑm
vota apponunt in edem dñi q̄ ē in hie
rusalē. Et stātes principes tribuū pago
rū ⁊ iudee ex tribu beniamin: ⁊ sacerdo
tes ⁊ leuite quos excitauit dñs ascēde-
re ⁊ edificare domū dñi q̄ ē in hierl̄m ⁊
qui erāt in circūitu eoꝝ adiuuerūt in
oi auro ⁊ argēto ei⁹: ⁊ iumētis ⁊ votis
B q̄ꝫ plurib⁹: multi quoꝝ sensus excitat⁹
1.Esdre.1.c est. Et cyrus rex ꝓtulit vasa sacra dñi q̄
trāstulit nabuchodonosor rex babylo-
nis ex hierl̄m: ⁊ cōsecrauit ea idolo suo.
Et ꝓferēs ea cyrus rex persaꝝ tradidit
mitridato qui erat sup̱ thesauros ipi⁹.
Per hūc aūt tradita sūt salmanasaro
ꝑsidi iudee. Hoꝝ aūt hic nūerus. Liba
toria argentea: duo milia q̄dringenta:
athisce argētee trigīta: phiale auree tri
ginta: itē argētee duo milia q̄dringen-
te: ⁊ alia vasa mille. Oia aūt vasa au-
rea ⁊ argētea q̄nq₃ milia octigēta sexa
ginta. Et enūerata sunt salmanasaro si
mul cū his q̄ ex captiuitate babylonie
venerāt in hierosolimā. In artaxerxis
āt regꝭ ꝑsaꝝ tꝑib⁹ scripserūt ei de his q̄
inhabitāt i iudea ⁊ hierl̄m: balsam⁹ et
mitridat⁹ ⁊ sabellius ⁊ rathim⁹ balthe
mus samelius scriba: ⁊ reliq̄ inhabitā-
tes in samaria: ⁊ ceteris locis subiectā
C eplam regi artaxerxi. Dñe pueri tui ra-
thimus ab accidētib⁹: ⁊ sabellius scri-
ba: ⁊ reliq̄ curie tue iudices in celesyriā
⁊ phenicē. Et nūc notū sit dño regi: q̄m
iudei q̄ ascēderūt a vobis ad nos veniē
tes in hierl̄m ciuitatē refugā ⁊ pessimā
edificāt furnos eius ⁊ statuunt muros
⁊ templū suscitant. Qꝛ si ciuitas ista et
muri ɔsūmati fuerit nō tm̄ tributa nō
sustinebūt pēdere: sꝫ etiā regib⁹ cesistēt
Et qꝛ id agit circa templū: recte habe-
ri arbitrati sum⁹ nō despicere hoc ipm
sed notum facere dño regi vt si videbit
rex: querat in libris patrū tuoꝝ ⁊ inue
nies in āmonitionib⁹ scripta de his: sci
es q̄m ciuitas ista fuit refuga: ⁊ reges ⁊
ciuitates ɔcutiēs: ⁊ iudei refug ⁊ ꝓlia
cōmittētes in ea ab eterno: ob quā cau
D sam ciuitas ista deserta ē. Nūc ģ notū
facimus dñe rex: q̄m si ciuitas hec edifi
cata fuerit ⁊ hui⁹ muri erecti fuerit: de
cēsus tibi nō erit i celesyriā ⁊ phenicē.
Tūc scripsit rex rathimo q̄ scribebat ac
cidētia ⁊ balthimo ⁊ sabellio scribe: et
ceteris ɔstitutꝭ ⁊ inhabitātib⁹ in syria
⁊ phenice ea q̄ subiecta sūt. Legi eplaꝫ
quā misistis mihi. Precepi ģ inq̄ri: ⁊ in
uentū est: q̄m ciuitas illa ē ab euo re-
gibus resistēs: ⁊ hoies refuge ⁊ ꝓlia in
ea efficiētes: ⁊ reges fortissimi erant in
en hierl̄m dñantes ⁊ tributa exigentes:
a celesyria ⁊ phenice. Nūc ģ ꝑcepi ꝓhi-
bere hoies illos edificare ciuitatē: ⁊ ꝓ-
hibere ne q̄d vltra hec fiat: sꝫ nec proce-
dāt in plimū: ex quo sūt malitie: ita vt
regibus molestia importet. Tūc recita
tis his q̄ a rege artaxerxe scripta fuerāt
rathimus et sabellius scriba: ⁊ qui cum

his cōſtituti erant lugentes feſtināter venerūt in hierlm: cū eq̄tatu ⁊ turba: ⁊ agmine: ceperūtq̄ edificātes ꝓhibere. Et vacabāt ab edificatiōe tēpli in hieruſalē: vſq̄ ſcdo anno regni darij regis perſarum. III

A Et darius fecit cenā magnā oi- r bus vernaculis ſuis: ⁊ oib⁹ magiſtratib⁹ medie ⁊ pſidis ⁊ omibus purpurati: ⁊ ꝑtorib⁹: ⁊ cōſulib⁹: et ꝑfectis ſub illo ab india vſq̄ ethiopiā: centū vigintiſeptē ꝓuincijs. Et cū mā ducaſſent ⁊ bibiſſent ⁊ ſatiati reūterēt: tūc darius rex aſcēdit in cubiculo ſuo ⁊ dormiuit: er expge factus ē. Tunc illi tres iuuenes corpis cuſtodes qui cuſtodiebāt corpus regis: dixerūt alter alteri. B Dicam⁹ vnuſquiſq̄ nrm ſermonē q̄ ꝓcellat: ⁊ cuiuſcūq̄ apparuerit ſermo ſapientior alteri⁹: dabit illi rex darius dona magna purpura coopiri: ⁊ in auro bibere: ⁊ ſup aurū dormire: ⁊ currum aureo freno: ⁊ cydarim byſſinā ⁊ torquē circa collū ⁊ ſcdo loco ſedebit a dario ꝓpter ſapiam ſuā: ⁊ cognatus darij vocabit. Tūc ſcribētes ſinguli ſuū verbū ſignificauerūt: ⁊ poſuerūt ſubtus ceruical C darij regi: ⁊ dixerūt. Cūq̄ ſurrexerit rex: dabim⁹ illi ſcripta nra: ⁊ q̄ōcunq̄ iudicauerit rex e trib⁹ ⁊ mgratus perſidis q̄m verbū eius ſapienti⁹ ē: ipi dabitur victoria ſicut ſcriptū eſt. Unus ſcripſit. Forte ē vinū. Ali⁹ ſcripſit. Fortior eſt rex. Terti⁹ ſcripſit. Fortiores ſūt mulieres: ſup oia aūt vincit veritas. Et cū ſurrexiſſet rex: acceperūt ſcripta ſua: et dederūt illi: ⁊ legit. Et mittēs vocauit oēs mgratus pſaꝝ: ⁊ medos: ⁊ purpuratos ⁊ ꝑtores ⁊ ꝑfectos: ⁊ ſederūt in cōcilio: ⁊ lecta ſūt ſcripta corā ipis. Et dixit. Uocate adoleſcētes: ⁊ ipi iudicabūt verba ſua. Et vocati ſūt ⁊ introierunt. Et dixit illis. Judicate nobis de his q̄ D ſcripta ſunt. Et cepit prior qui dixerat de fortitudie vini: ⁊ dixit. Uiri q̄ꝫ ꝑualet vinū omibus hoib⁹ qui bibūt illud Seducit mentē. Itēq̄ regi ⁊ orphani facit mentē vanā. Item ſerui ac liberi paupis ac diuitis ⁊ oēm mentē cōuertit in ſecuritatē ⁊ iocunditatē: ⁊ nō meminit oēm triſticiā ⁊ debitū: ⁊ oia ꝑcordia facit honeſta: ⁊ nō meminit regem nec mgratū: ⁊ oia p talēta loqui facit. Et nō meminerūt cū biberūt amicitiā nec fraternitatē: ſed nō multū poſt: ſumūt gladios: ⁊ cum a vino merſerint et ſurrexerint nō meminerūt que geſſerūt O viri: nū ꝑcellit vinū? Quis ſic cogitat facere? Et tacuit hoc dicto IIII

A T inchoauit ſequēs dicere: qui e dixit de fortitudine regis. O viri: nū ꝑcellūt hoies: qui terrā et mare obtinēt: ⁊ oia que in eis ſūt? Rex aūt ſup oia ꝑcellit: ⁊ dn̄aꝛ eoꝝ: ⁊ omne q̄ōcunq̄ dixerit illis: faciūt. Et ſi miſerit illos ad bellatores: vadūt ⁊ demoliunt mōtes muros ⁊ turres. Jugulāter ⁊ iugulant ⁊ regis verbū nō ꝑtereunt. Nam ſi vicerint afferūt regi oia q̄cūq̄ ꝑdati fuerint. Similr ⁊ alij oēs: quot q̄t nō militāt nec pugnāt ſ; colūt terrā rurſū cū fuerint metētes afferūt tributa regi. Et ipe vn⁹ ſolus ſi dixerit occidite occidūt: dixerit remittite: remittūt dixerit ꝑcutite: ꝑcutiūt: dixerit exterminate: extermināt: dixerit edificate: edificant: dixerit excidite: excidunt: dixerit plātate: plantāt: ⁊ ois plebs ⁊ virtutes eū obaudiūt: ⁊ ſup hoc ipe recūbit ⁊ bibit ⁊ dormit. Hi aūt cuſtodiūt in circuitu eū: ⁊ nō pn̄t ire ſinguli ⁊ facere opa ſua: ſed indicto obaudiētes ſūt ei. Uiri B quō nō ꝑcellit rex qui ſic diffamaꝛ? Et tacuit. Tertius qui dixerat de mulieribus ⁊ veritate: hoc eſt zorobabel: cepit loq̄. Uiri nō magn⁹ rex: et multi hoies nec vinū ꝑcellit. Quis eſt ꝫ dn̄aꝛ eoꝝ? Nōne mulieres genuerūt regē ⁊ omnē ppl'm q̄ dn̄aꝛ mari ⁊ terre: ⁊ ex illis nati ſūt: ⁊ ipſe educauerāt eos q̄ plantauerūt vineas ex q̄bus vinū fit? Et ipe faciūt ſtolas oim hoim: ⁊ ipe faciūt gl'iam hominib⁹: ⁊ nō pn̄t hoies ſepari a mulieribus. Si cōgregauerint auꝝ et argētū et oēm rem ſpecioſā: et viderint mulierem vnā bono habitu et bona ſpē: oia hec relinquētes in eā intendūt: et apto ore cōſpiciūt: et eā alliciūt magis q̄ꝫ aurū et argentū ⁊ oēm rem ꝑcioſam. Hō pr̄em ſuū relinq̄t qui enutrijt illā ⁊ ſuā C regionē: et ad mulierē ſe cōiūgit. Et cū muliere remittit aiam: et neq̄ patrem meminit neq̄ mr̄em neq̄ regionē. Et hinc optet vos ſcire: q̄m mulieres dominaꝛ vr̄i. Nōne doleti? Et accipit hō gladiū ſuū: ⁊ vadit i viā facere furta et homicidia ⁊ mare nauigare et flumina et leonē videt et i tenebris ingrediꝛ: et cū furtū fecerit et fraudes et rapinas: amabili ſue affert. Et iterum diligit hō vxorē ſuā magis q̄ꝫ pr̄em aut matrem. Et multi demētes facti ſūt ꝓpter vxo-

res suas: ꝛ serui facti sunt ꝑpter illas: ꝛ
multi ꝑierūt ꝛ iugulati sūt: et peccaue-
rūt ꝑpter mulieres. Et nūc credite mi-
hi q̄ꝛ magnꝰ ē rex in ptāte sua: qm̄ oēs
regiões verent̄ tāgere eū. Uidebā tamē
apemen filiā bezacis mirifici cōcubinā
regꝭ sedētē iuxta rḡē ad dexterā ꝛ impo
nētē sibi ꝛ auferētē dyadema d̄ capite
D eiꝰ ꝛ palmis cedebat regē d̄ sinistra ma
nu. Et sup hec apto ore ītuebat̄ eā: ꝛ si
arriserit et ridet: nā si idignata fuerit ei
blandit̄: donec recōcilie̅t̄ in grāꝫ. O vi-
ri: cur nō sūt fortiores mulieres? Mag-
na est terra: et excelsū est celū: que ista
agūt. Et tūc rex ꝛ purpurati intuebāt̄
in alterutrū. Et inchoauit loqui de ve
ritate. O viri: nonne fortes sunt mu-
lieres? Magna est terra: et excelsū ē ce
lū: et velox cursus solis. cōuertit in gy-
ro celū in locū suū in vno die. Nonne
magnificus ē qui hec facit? Et veritas
magna: et fortior ꝑ oibus. Omis terra
veritatē inuocat: celū etiā ipam benedi
cit: et oia opa mouent̄ et tremūt eā et
nō est cū ea ꝗcq̄ iniquū. Uinū iniquū
iniquꝰ rex: iniq̄ mlieres. Iniq̄ oēs filij
hoim: et iniq̄ illoꝝ oia opa: et nō ē in
ipis veritas. Et ī sua iniq̄tate ꝑibūt: et
E veritas manet et inualescit ī eternū: et
viuit: et obtinet in secula seculoꝝ. Nec
est apud eā accipe ꝑsonas: neq̄ differē
tias: sꝫ q̄ iusta sūt facit oibus: iiustis ac
malignis: et oēs benignant̄ in opibus
eius. Et nō ē in iudicio eius iniquū: sꝫ
fortitudo et regnū et ptās et maiestas
oim euoꝝ. Bn̄dictꝰ deꝰ veritatꝭ. Et de
sījt loquēdo. Et oēs ppl̄i clamauerunt
et dixerūt. Magna ē veritas et ꝑualet
Tūc rex ait illi. Pete si q̄d vis ampliꝰ
q̄ꝫ q̄ scripta sūt: et dabo tibi s̄m q̄ iuē
tus es sapiētior ꝑximis: ꝛ ꝑximꝰ mihi
sedebis: cognatus meꝰ vocaberꝭ. Tūc
ait regi. Memor esto voti tui q̄d voui-
sti edificare hierl̄m in die q̄ regnū acce
pisti: et oia vasa que accepta sūt ex hie-
rusalē remittere: que sepauit cyrus q̄n
mactauit babyloniā: et voluit remitte
re ea ibi. Et tu voluisti edificare tēplū:
q̄d incenderūt idumei q̄n exterminata ē
iudea a chaldeis. Et nūc hoc ē q̄d po-
stulo dn̄e: et q̄d peto hoc ē maiestas a
F te: postulo vt facias votū q̄d vouisti re
gi celi ex ore tuo. Tūc surgens darius
rex osculatus ē illū: ꝛ scripsit epl̄am ad
oēs dispēsatores ꝛ ꝑfectos et purpura-
tos deducerēt eū: et eos q̄ cū illo erāt:

oēs ascēdentes edificare hierl̄m. Et oi-
bus ꝑfectis q̄ erāt in syria ꝛ phenice et
libano scripsit epl̄as: vt traherēt ligna
cedrina a libano in hierl̄m: vt edifica-
rēt cū eis ciuitatē. Et scripsit oibꝰ iu-
deis q̄ ascēdebāt a regno in iudeā ꝑ li
bertate: oēm potentē ꝛ ingr̄atū ꝛ prefe-
ctū nō supuenire ad ianuas ipoꝝ: ꝛ om
nē regionē quā obtinuerāt eē imunē
eis: ꝛ idumei relinquāt castella que ob-
tinēt iudeoꝝ: ꝛ instructurā tēpli dare
ꝑ singulos annos talenta viginti vsq̄
dū edificaret̄: ꝛ sup sacrariū holocau-
stomata hostilare q̄tidie sicut habēt ꝑ-
ceptū: alia talenta decē offerre ꝑ singu-
los ānos: ꝛ oibꝰ q̄ ꝑcedūt a babylonia
ꝯdere ciuitatē vt eēt libertas tā ipis q̄ꝫ
filijs eoꝝ: ꝛ oibus sacerdotibꝰ qui ꝑce-
G dunt. Scripsit aūt ꝛ quātitatē: ꝛ sacrā
stolam iussit dari in qua deseruirēt. ꝛ le
uitis scripsit dare precepta vsq̄ in die
qua ꝯsūmabit̄ domꝰ: ꝛ hierl̄m extruet̄
et oibus custodiētibus ciuitatē scripsit
dare eis sortes ꝛ stipendia. Et dimisit
oia vasa q̄ sepauerat cyrꝰ a babylonia:
et oia q̄cunq̄ dixit cyrus ꝛ ipe ꝑcepit
fieri: ꝛ mitti hierl̄m. Et cū ꝑcessisset il-
le adolescens: eleuans faciē in hierl̄m:
bn̄dixit regē celi: ꝛ dixit. Abs te ē victo
ria: ꝛ abs te ē sapiētia ꝛ claritas. Et ego
seruꝰ tuꝰ sum. Bn̄dictꝰ es q̄ dedisti mi
hi sapiam: ꝛ tibi cōfitebor dn̄e deꝰ pa-
trū nostroꝝ. Et accepit epl̄as: ꝛ ꝑfectꝰ
est in babyloniā. Et venit ꝛ nunciauit
fribus suis oibus q̄ fuerunt in babylo-
nia: ꝛ bn̄dixerūt deū patrū suoꝝ: qm̄ de
dit illis remissionē ꝛ refrigeriū: vt ascē-
derent et edificarēt hierl̄m: ꝛ tēplū vbi
noiatum ē nomen eius in ipo: et exulta
uerūt cū musicis ꝛ leticia diebus septē.

V

A (P)ost hec aūt electi sunt
vt ascēderēt principes pagoꝝ ꝑ
domos ꝛ tribꝰ suas: ꝛ vxores il-
loꝝ ꝛ filij ꝛ filie eoꝝ et serui ꝛ ancille ip
soꝝ: ꝛ pecora illoꝝ. Et darius rex misit
vna cū eis eq̄tes mille donec deduce-
rent eos in hierl̄m cū pace: ꝛ cū musicꝭ
et cū tympanis ꝛ tibijs: ꝛ oēs frēs erāt
ludētes: ꝛ fecit eos ascēdere simul cum
eis. Et hec sūt noia viroꝝ q̄ ascenderūt
ꝑ pagos suos in tribꝰ ꝛ in ꝑtem princi
patus ipoꝝ. Sacerdotes: filij phinees
filij aaron iesus filiꝰ iosedech: ioachim
filius zorobabel filij salathiel d̄ domo
dauid: ex ꝑgenie pharee: tribu aūt iu-
da: qui locutus est sub dario rege ꝑsaꝝ.

ſermones mirificos in ſecūdo anno re-
gni ipſi⁹ menſe niſam primo. Sunt aūt
hi qui aſcenderūt ex iudea de captiuita
te tranſmigratiōis: quos tranſmigrauit
nabuchodonoſor rex babylonie in ba-
bylonem: et reuerſus eſt in hierl'm. Et re
liquit partē iudee vnuſquſq; in ciuitatē
ſuā qui venerūt cū zorobabel et ieſu: ne-
emias: arcores: elimeo: emmaneo: mar-
docheo: beelſuro: mechpſacochor: olio-
ro: emonia: vn⁹ de principib⁹ eorū: et nu-
mer⁹ a gentib⁹ eorū et p̄poſit eorū. Filij
phares: duo milia centū ſeptuagitaduo
Filij ares: tria milia q̄nquagintaſeptē.
Filij femo: centum quadragintaduo. In
filijs ieſu et ioabes: mille trecentiduo.
B Filij demu: duo milia q̄dringēti ſeptua
ginta. Filij choraba: ducenti q̄nq;. Filij
banica: centum ſexagintaocto. Filij be-
bech: q̄dringentitres. Filij archad: qua-
dringēti vigintiſeptē. Filij chan: trigin
taſeptē. Filij zoroar: duo milia ſexagin-
taſeptē. Filij admu: q̄dringenti ſexagin-
taunus. Filij aderectis: centū octo. Filij
ciaſo et zelas: centū ſeptē. Filij azoroc: q̄-
dringenti trigintanouē. Filij iedarbo-
ne: centū trigintaduo. Filij ananie: cen-
tū triginta. Filij aſoni: nonaginta. Filij
marſar: q̄dringēti vigintiduo. Filij za-
barus: nonagintaq̄nq;. Filij ſepolemō:
centū vigintitres. Filij nepopas: quinq̄
gintaq̄nq;. Filij hechanat⁹: centū quiq̄
gintaocto. Filij ceberham⁹: centū trigin
taduo. Filij crearpatros: q̄ enocadies et
modie: q̄dringēti vigititres. Qui ex gra
mas et gabea: centū vigintiun⁹. Qui ex
beſſelon et ceagge: ſexagintaquinq;. Qui
ex baſtaro: centū vigintiduo Qui ex be-
chenobes: q̄nq̄gintaq̄nq;. Filij lipt: cē-
tū quinq̄gintaq̄nq;. Filij labonni: trecē
tiquiquagintaſeptē. Filij ſichem: trecen
ti ſeptuaginta. Filij ſuadon et cliomus:
trecenti ſeptuagitaocto. Filij eric⁹: duo
milia centū q̄dragitaq̄nq;. Filij anaas:
C trecenti ſeptuaginta. Sacerdotes. Filij
eddus filij euther filij eliaſib: trecēti ſe-
ptuagintaduo. Filij emerus: ducēti q̄n-
quagintaduo. Filij faſurij: trecenti q̄nq̄
gintaſeptem. Filij caree: ducenti vigin-
tiſeptem. Leuite. Filij ieſu in caduhel: et
banis et ſerebias et edias: ſeptuagitaq̄t-
tuor. Omis numer⁹: a duodecimo āno:
triginta mila quadringēti ſexagitaduo
Filij et filie et vxores: ois cōputatio: qua-
draginta milia ducēti quadragitaduo.
Filij ſacerdotū qui pſallebāt in templo:
filij aſaph: centum vigintiocto. Oſtiarij
vero filij eſmenni: filij azer: filij amon: fi
lij accuba: topa: filij tobi: oēs centum tri
gintanouē. Sacerdotes ſeruiētes in tē
plo. Filij ſel: filij gaſpha: filij tobloch: fi-
lij carie: filij ſu: filij hellu: filij labana: fi
lij armacha: filij accub: filij vtha: filij ce
tha: filij aggab: filij obai: filij anani: fi-
lij cāna: filij geddu: filij an: filij radin: fi
lij deſanon: filij nechoba: filij caſeba: fi-
lij gaſe: filij ozui: filij ſinone: filij attre: fi
lij haſtem: filij aſiana: filij manei: filij
naſiſim: filij accuſu: filij agiſta: filij azul
filij fauon: filij faſalon: filij meedda: fi-
lij fuſa: filij caree: filij barcue: filij ſaree
filij coeſi: filij naſith: filij agiſti: filij pe-
don: ſalomon filij eius: filij aſophor: fi-
lij phazida: filij celi: filij dedon: filij gad
dahel: filij ſephegi: filij aggia: filij ſacha
reth: filij ſabathen: filij caroneth: filij
malſith: filij ame: filij ſaſus: filij addus:
filij ſuba: filij eura: filij rahot: filij phaſ
D phat: filij malmon. Omēs ſacro ſeruien
tes et pueri ſalomonis: q̄dringenti octo-
gintaduo. Hi ſunt filij qui aſcenderunt
a chermel et therſa: principes eorum: car
mellam et careth: et nō poterāt edicere ci
uitates ſuas et progenies: queadmodum
ſint ex iſrael: filij dalari: filij tubal: filij
nechodaici ex ſacerdotib⁹ qui fungebā-
tur ſacerdotio et nō ſūt inuēti: filij obia
filij achiſos: filij addin: qui accepit vxo-
rem ex filiab⁹ phargeleu: et vocati ſunt
noīe eius. Et horū queſita eſt gener ſcri
ptura impedatura et nō eſt inuēta: et prohi-
biti ſunt ſacerdotio fungi. Et dixit illis
neemias: et aſtharas ne participent ſan
cta: donec exurgat pontifex doct⁹ i oſtē
ſionē et veritatē. Omis aūt iſrael erat:
exceptis ſeruis et ancillis: quadraginta-
duo milia trecēti q̄draginta. Serui ho-
rū et ancille: ſeptē milia trecēti triginta
ſeptē: cantores et cātatrices ducēti ſexa-
gintaq̄nq;. Cameli: quadringēti trigin-
q̄nq;. Equi: ſeptē milia trigitaſex. Mu-
E li: ducēta milia q̄dragitaq̄nq;. Subiu-
galia: q̄nq; milia vigintiq̄nq;. Et de p̄-
poſitis ipſis p pagos: dū venirēt in tem
plū dei qd erat in hierl'm: innouare et ſu
ſcitare templū in loco ſuo ſm ſuā virtu
tē: et dari in templū: theſaurū operū ſa-
crū: auri minas: duodecim milia: et ſto-
las ſacerdotales centum. Et habitaue-
runt ſacerdotes et leuite: et q̄ exierant de
plebe in hieruſalē et in regiōe: et ſacri cā-
tores et oſtiarij: et ois iſrl' in regionibus

ſuis. Inſtante aũt ſeptimo mẽſe: cũq; eſ
ſent filij iſrł vnuſq̃ſq; in ſuis reb⁹: cõue
nerũt vnanimes in atriũ qð erat añ ia-
nuã orientalẽ. Et ſtantes ieſus fili⁹ io-
ſedech: ꝛ frẽs ei⁹ ſacerdoteſ: ꝛ zorobabel
fili⁹ ſalathiel ꝛ hui⁹ frẽs: parauerũt al-
tare: vt offerrẽt ſup illud holocauſtoma
ta ſm ꝙ in libro moyſi hoĩs dei ſcripta
ſunt. Et cõuenerũt ſibi ex alijs nationi-
bus terre: ꝛ erexerũt ſacrariũ in loco ſuo
oẽs gentes terre: ꝛ offerebant hoſtias ꝛ
holocauſtomata dño matutina. Et ege-
rũt ſcenophegiã: ꝛ diẽ ſolẽnẽ ſicut pce-
ptum eſt in lege: ꝛ ſacrificia q̃tidie ſicut
oportebat: ꝛ poſt hec oblationes inſtitu
tas: ꝛ hoſtias ſabbatoꝝ: ꝛ neomeniarũ:
ꝛ dieꝝ ſolenniũ olm ſctificatoꝝ. Et q̃t-
q̃t vouebãt dño a neomenia ſeptimi mẽ
ſis: ceperũt hoſtias offerre deo: ꝛ tẽpluz
dñi nondũ erat edificatuz. Et dederunt
pecuniã lapidarijs ꝛ fabris: ꝛ potũ ꝛ pa
F bula cũ gaudio. Et dederũt carra ſydo-
nijs ꝛ tirijs: vt trãſueherẽt illis de liba-
no trabes cedrinas ꝛ facerẽt rates i iop
pe portũ: ſm decretũ qð ſcriptũ: erat eis
a cyro rege perſaꝝ. Et ſecũdo anno veni
entes in templũ dei in hierłm: menſe ſe-
cũdo inchoauit zorobabel fili⁹ ſalathi-
el ꝛ ieſus fili⁹ ioſedech: ꝛ frẽs ipoꝝ ꝛ ſa-
cerdotes ꝛ leuite: ꝛ oẽs qui venerãt ð ca
ptiuitate hierłm: ꝛ fundauerũt templũ
dei: nouilunio ſecũdi mẽſis ſecũdi anni
cũ veniſſent in iudeã ꝛ hierłm. Et ſtatu
erunt leuitas a viginti ãnis ſup opa do
mini. Et ſtetit ieſus ꝛ fili⁹ ei⁹ ꝛ frẽs: oẽs
leuite: ꝯſpirãtes et executores legꝭ: faci-
entes opa i domo dñi. Et ſteterũt ſacer-
dotes hñtes ſtolas cum tubis: ꝛ leuite fi
lij aſaph habẽtes cymbala: collaudan-
tes dñm: ꝛ bñdicẽtes ſm dauid regẽ iſ-
rael. Et cantabãt canticũ dño: qm̃ dul-
cedo ei⁹ ꝛ honor i ſecła ſup oẽm iſrael.
Et oĩs ppłs tuba cecinerunt: ꝛ pclama-
uerũt voce magna: collaudãtes dñm in
G ſuſcitatiõe dom⁹ dñi. Et venerũt ex ſa-
cerdotib⁹ ꝛ leuitꝭ ꝛ pſidẽtib⁹ ſm pagos
ſeniorib⁹ qui viderãt priſtinã domuz: et
ad hui⁹ edificationẽ cũ clamore ꝛ plan-
ctu magno: ꝛ multi cuz tubis et gaudio
magno: intantũ vt ppłs nõ audiret tu-
bas ppter planctũ ppłi. Turba.n.erat
tubis canẽs magnifice: ita vt longe au-
diret. Et audierũt inimici trib⁹ iude et
beniamin: ꝛ venerũt ſcire q̃ eſſet vox tu-
baꝝ. Et cognouerũt: qm̃ q̃ erãt ex capti
uitate edificant templũ dño deo iſrł. Et
accedẽtes ad zorobabel ꝛ ieſum ꝛ ppoſi
tos pagoꝝ: dixerũt eiſ: Edificabim⁹ vna
vobiſcũ. Sicut eni audiuim⁹ dñm nrm: ꝛ
ipſi pariter incedim⁹ a dieb⁹ aſbaſareth
regis aſſyrioꝝ: q̃ trãſmigrauit nos huc.
Et dixit illis zorobabel: ꝛ ieſus ꝛ princi
pes pagoꝝ iſrł. Nõ eſt nobis ꝛ vobis edi
ficare domum dei nři. Nos eni ſoli edifi
cabimus dño iſrł: ſm ea q̃ pcepit nobis
cyrus rex perſaꝝ. Gẽtes aũt terre incu-
bãtes his q̃ ſunt i iudea: ꝛ ieuantes op⁹
edificatiõis: ꝛ inſidias ꝛ ppłos adducẽ-
tes: phibebãt eos edificare: ꝛ aggreſſu-
ras exercẽtes impedierũt ne ꝯſũmaret
edificiũ dñi tpe vite cyri regis: ꝛ ptra-
xerunt ſtructuram p biennium vſq; ad
darij regnum. VI
I N ſecũdo aũt anno regni darij: B
pphetauit aggeus et zacharias
fili⁹ addin pphe apud iudeã ꝛ hierłm: i
noĩe dĩ iſrł ſup eoſ. Tũc ſtãs zorobabel
fili⁹ ſalathiel: et ieſus fili⁹ ioſedech: in-
choauerũt edificare domũ dñi q̃ ẽ i hie-
ruſalẽ: cũ adeſſent eis pphe dñi ꝛ adiu-
uarent eos. In ipo tpe venit ab illos ſy-
ſennes ſubregulus ſyrie ꝛ phenicꝭ et ſa-
trabuzanes ꝛ ſodales ei⁹: ꝛ dixerũt eis:
Quo pcipiẽte vobis domũ hãc edifica-
re: ꝛ tectũ iſtud ꝛ oĩa alia pficitꝭ? Et qui
ſũt ſtructores q̃ hec edificãt? Et habue-
rũt grãm viſitatiõe facta ſup eos q̃ erãt
ex captiuitate a dño ſeniores iudeoꝝ: et
nõ ſũt impediti edificare donec ſignifi-
caret dario de oĩb⁹ iſtis: ꝛ rñſum accipe
ret. Exemplũ epłe: quam miſerũt dario.
Syſennes ſubregulus ſyrie ꝛ phenicꝭ ꝛ
ſatrabuzanes ꝛ ſodales eius: in ſyria et
phenice pſides regi dario ſalutẽ. Omĩa
nota ſint dño regi ꝙ cũ aduenĩſſem⁹ in
regionẽ iudee: ꝛ introiſſem⁹ in hierłm:
inuenim⁹ edificãtes domũ dei magnaz
ꝛ templũ ex lapidib⁹ politꝭ ꝛ magnis et
pcioſis materijs in parietib⁹: ꝛ opa illa
inſtãter fieri: ꝛ ſuffragare ꝛ pſperare in
manib⁹ eoꝝ ꝛ in oĩ gĩa ꝙ diligẽtiſſime
B pfici. Tũc interrogauim⁹ ſeniores: dicẽ
tes: Quo pmittẽte vobis edificatis do-
mũ iſtã: ꝛ opa hec fundatꝭ? Iõ aũt inter
rogauim⁹ vt notuz facerem⁹ tibi: hoĩes
ꝛ ppoſitos: et nominũ ſcripturã ppoſi-
toꝝ poſtulauim⁹ illos. At illi rñderunt
nobis dicẽtes: Nos ſum⁹ ſerui dñi q̃ fe-
cit celũ ꝛ terrã: ꝛ edificabat hec domus
añ annos iſtos młtos a rege iſrael ma-
gno ꝛ fortiſſimo: ꝛ cõſũmata eſt. Et qm̃
pres nři exacerbãtes erãt et peccauerũt

In deū israel: tradidit eos in manus nabuchodonosor regꝫ babylonie: regꝫ chaldeorū ⁊ domū istā demoliētes incenderunt: ⁊ ppl̄m captiuū duxerūt in babylonē. In primo anno regnāte cyro rege babylonie scripsit cyrus rex domuz hāc edificare: ⁊ illa sacra vasa aurea ⁊ argentea q̄ extulerat nabuchodonosor de domo q̄ est in hierusalē: ⁊ ꝯsecrauerat ea ī suo templo: rursus ꝓtulit ea cyrꝰ rex de templo qd̄ erat in babylonia: ⁊ tradita sunt zorobabel ⁊ salmanasaro subregulo. Et p̄ceptū est eis vt offerrent hec vasa: ⁊ reponerēt in templo qd̄ erat in hierusalē: ⁊ ip̄m tēplū dei edificare in loco

C suo. Tūc salmanasarꝰ subiecit fūdamēta domꝰ dn̄i que est in hierl̄m: ⁊ exinde vsq₃ nūc edificat̄: ⁊ nō accepit ꝯsūmationē. Nūc ergo si iudicat̄ a te o rex: ꝑquirat̄ in regalibꝰ bibliothecis cyri regꝫ q̄ sunt in babylonia: ⁊ si inuētū fuerit cōsilio cyri regis ceptā esse structuram domus dn̄i q̄ est in hierl̄m: ⁊ iudicat̄ a domino rege nostro: scribat de his nobis. Tūc darius rex p̄cepit inq̄ri in bibliothecis: ⁊ inuentꝰ ē in egbathanis oppido qd̄ est in media regiōe locꝰ vnꝰ in q̄ scripta erāt ista. Anno primo regnante cyro: rex cyrus p̄cepit domū dn̄i q̄ est in hierl̄m edificare: vbi incēdebāt igni assiduo: cuiꝰ altitudo sit cubitoꝝ decē: et latitudo cubitoꝝ sexaginta: q̄drati lapidibꝰ politꝫ tribus: ⁊ meniano ligneo eiusdē regiōis: ⁊ meniano vno nouo: et impendia dari de domo cyri regis: et sacra vasa domꝰ dn̄i tam aurea q̄₃ argentea q̄ extulit nabuchodonosor in domū dn̄i q̄ est in hierl̄m vbi erant posita: vt ponant̄ illic. Et p̄cepit curā agere sysennem subregulū syrie ⁊ phenicis ⁊ satrabuzanē ⁊ sodales eiꝰ ⁊ q̄ ordinati erant in syria ⁊ phenice p̄sides vt abstinerent

D se ab eodē loco. Et ego q̄₃ ꝑcepi in totū edificare: ⁊ ꝓspexi vt adiuuēt eos q̄ sūt ex captiuitate iudeoꝝ donec ꝯsūmaret̄ templū edis dn̄i: ⁊ a vexatiōe tributorū celesyrie ⁊ phenicꝫ: diligēter q̄ntitatem dari his hoīb₉ ad sacrificiū dn̄i zorobabel p̄fecto ad tauros ⁊ arietes ⁊ agnos: silr aūt ⁊ frumētū ⁊ sal ⁊ vinū ⁊ oleum instāter ꝑ singl̄os annos: ꝓut sacerdotes q̄ sunt in hierl̄m dictauerint consumi q̄tidie sine vlla dilatiōe: vt offerātur libatiōes summo de rege ⁊ pueris eius: ⁊ orent ꝓ ip̄oꝝ vita. Et denūciet̄: vt q̄cūq₃ trāsgressi fuerit aliq̄d ex his q̄ scripta sunt: aut spreuerint: accipiat̄ lignū de suis ꝓpriis ⁊ suspēdant̄: ⁊ bona ip̄orū regi ascribant̄. Propterea ⁊ dn̄s cuiꝰ nomē inuocatū ē ibi: extermiet oēm regē ⁊ gentē qui manū suā extēderit ꝓhibere: aut male tractare domū dn̄i illā q̄ est in hierl̄em. Ego dariꝰ rex decreui q̄₃ diligētissime ꝫm hec fieri. VII

A T Unc sysennes subregulus celesyrie ⁊ phenicis ⁊ satrabuzanes et sodales obsecuti his q̄ a dario rege erāt decreta: insistebāt sacrosctis opibꝰ diligentissime cooꝑantes cū seniorib₉ iudeorū principibꝰ syrie: ⁊ ꝓsperata sunt sacrosctā oꝑa: ꝓphetantibus aggeo ⁊ zacharia ꝓphetꝫ. Et ꝯsūmauerūt oia ꝑ p̄ceptū dn̄i dei isrl̄: ⁊ ex ꝯcilio cyri ⁊ darij ⁊ artaxerxis regꝫ persarū. Et ꝯsūmata ē

B domus nr̄a vsq₃ ad tertiā etvicesimā diem mēsis adar: sexto āno darij regꝫ. Et fecerūt filij isrl̄ ⁊ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ ceteri q̄ erāt ex captiuitate q̄ appositi sūt: ꝫm ea q̄ scripta sunt in libro moysi. Et obtulerūt in dedicationē tēpli dn̄i: tauros cētū: arietes ducētos: agnos q̄dringentos: ⁊ hedos ꝓ pctis vniuersi israel duodecim: ꝫm numeꝝ tribuū isrl̄. Et ste-

C terūt sacerdotes ⁊ leuite amicti stolis ꝑ tribꝰ suꝑ oꝑa dn̄i dei israel: ꝫm librum moysi: ⁊ ostiarij ꝑ singulas ianuas. Et egerūt filij isrl̄ cū his q̄ erant ex captiuitate: illud phase q̄rtadecima luna mēsis primi: qn̄ scificati sūt sacerdotes ⁊ leuite. Oēs filij captiuitatꝫ nō sunt simul scificati: q₂ leuite oēs sil̄ scificati sunt.

D Et imolauerūt phase vniuersi filij captiuitatꝫ: ⁊ fribus suis sacerdotibꝰ et sibimetip̄is. Et manducauerūt filij isrl̄ qui erāt ex captiuitate oēs q̄ remāserant ab oibus execrationibꝰ gentiū terre q̄rentes dn̄m: ⁊ celebrauerūt diē festum azymorū septē diebꝰ epulātes in conspectu dn̄i: qm̄ cōuertit ꝯciliū regis assyrioꝝ in eos: confortare manus eoꝝ ad opera dn̄i dei israel. VIII

A E T post hunc: regnante artaxerxe persarū rege: accessit esdras filiꝰ azarie: filij helchie: filij solome: filij sadoch: filij achitob: filij ameri: filij azahel: filij bocci: filij abisue: filij phinees: filij eleazari: filij aarō primi sacerdotꝫ: hic esdras ascēdit de babylonia cū esset scriba: ⁊ ingeniosus in lege moysi q̄ data est a dn̄o isrl̄: docere et facere. Et dedit ei rex gloriā ꝙ inuenisset grām in oī dignitate ⁊ desiderio in ꝯspectu eiꝰ. Et

1. Esdre. 7. a

ascēderūt sił cū ipo ex filijs isrł ⁊ sacer
dotib⁹ ⁊ leuitꝫ ⁊ sacris cātorib⁹ tēpli:⁊
ostiarijs ⁊ seruis tēpli in hierłm. Anno
septio regnāte artaxerxe in q̄nto mēse:
hic ānus septim⁹ ē regni:exeūtes de ba
bylonia nouilunio q̄nti mēsis venerūt
hierosolimā iuxta p̄ceptū illi⁹:ſm pro-
speritatē itineris a dño ipoꝝ datā eis.
In his eni esdras magnā disciplinā ob
tinebat ne p̄termitteret q̄cq̄ eoꝝ q̄ es-
sent ex lege dñi ⁊ p̄ceptis:⁊ docēdo vni
uersū isrł oēm iusticiā ⁊ iudiciū. Acce-
dētes aūt q̄ scribebāt scripta artaxerxis
regis:tradiderūt scriptū qđ obuenerat
ab artaxerxe rege ad esdrā sacerdotē ⁊
lectorē legis dñi.: cui⁹ exemplū subie-
ctū ē. Rex artaxerxes esdre sacerdoti et
lectori leges dñi salutē. Humanior ego
iudicās in beneficijs: p̄cepi eis qui de-
siderāt ex gēte iudeoꝝ sua spōte:⁊ ex sa
cerdotib⁹ ⁊ leuitꝫ qui sūt in regno meo:
B comitari tecū i hierłm. Si qui ḡ cupiūt
ire tecū ꝯueniant ⁊ ꝓficiscant̄ sicut pla
cuit mihi ⁊ septē amicꝫ meis ꝯsiliarijs:
vt visitēt ea q̄ agunt̄ ſm iudeā ⁊ hieru-
salē:obseruātes sicut habes in lege dñi:
⁊ ferāt munera dño isrł:que voui ego ⁊
amici hierłm:⁊ oīe aurū ⁊ argentū qđ
inuētū fuerit in regiōe babylonie:dño i
hierłm cū illo qđ est donatū ꝓ ipa gen-
te in templū dñi eoꝝ qđ est in hirłm:vt
colligat̄ hoc aurū ⁊ argentuꝫ ad tauros
⁊ arietes ⁊ agnos ⁊ hedos:⁊ q̄ his sūt cō
gruentia:vt offerāt hostias dño sup al-
tare dñi ipoꝝ qđ est in hierłm. Et omia
quecūq̄ voluerꝫ cū fratrib⁹ tuis facere
auro ⁊ argēto:ꝑfice ꝓ volūtate tua:ſm
p̄ceptū dñi dei tui:⁊ sacrosctā vasa q̄ da
ta sūt tibi ad opa dom⁹ dñi dei tui:q̄ est
in hierłm:⁊ cetera quecunq̄ tibi subue-
nerint ad opa templi dei tui:dabis đ re
gali gazophylatio cū voluerꝫ cū fratrib⁹
tuis facere auro ⁊ argento ꝑfice ſm vo-
lūtatē dñi. Et ego quidē rex artaxerxes
p̄cepi custodib⁹ thesauroꝝ syrie ⁊ pheni
cis:vt quecunq̄ scripserit esdras sacer-
dos ⁊ lector legis dñi: diligēter detur ei
vsq̄ ad argenti talēta centū:silr ⁊ auri:
⁊ vsq̄ ad frumēti modios centū:et vini
amphoras centū: ⁊ alia quecūq̄ abun-
dant sine taxatione. Omia ſm legē dei
fiant deo altissimo:ne forte exurgat ira
in regno regis:⁊ filij et filiorū eius. Uo
bis autē dicit̄ vt oībus sacerdotib⁹ ⁊ le
uitis et sacris cantorib⁹ ⁊ seruis templi
et scribis templi hui⁹ nullū tributū ne-

q̄ vlla alia indictio irrogetur:nec habe
at quisq̄ potestatē obijcere eis quicq̄.
C Tu aūt esdras ſm sapientiā dei consti-
tue iudices ⁊ arbitros i tota syria ⁊ phe
nice:⁊ oēs qui legē dei tui nō nouerunt
doce:vt quotq̄t trāsgressi fuerint legeꝫ:
diligēter plectant̄: siue morte siue cru-
ciatu siue etiaꝫ pecunie multatione:vel
abductione. Et dixit esdras scriba. Be-
nedictus dñs patrū nroꝝ qui dedit hāc
voluntatē in cor regis clarificare domū
suam que est in hierłm:⁊ me honorifica
uit in ꝯspectu regis:⁊ cōsiliarioꝝ ⁊ ami
corum eius ⁊ purpuratoꝝ eius:⁊ ego cō
stans anio fact⁹ sum ſm opitulationeꝫ
dñi dei mei. Et cōgregaui ex isrł viros:
vt simul ascenderent mecū. Et hi sūt p̄- 1.Esdre.8.a
positi ſm suas patrias ⁊ principat⁹ por
tionales eoꝝ qui mecū ascenderūt đ ba
bylonia:i r̄gno artaxerxis. Ex filijs pha
res:gersomus. Ex filijs siemarith:ame-
nus. Filioꝝ dauid:accus filius scecilie.
Ex filijs phares:zacharias:⁊ cū eo reuer
si sunt viri centū q̄nquaginta. Ex filijs
ductoris moabilionis zaraei:⁊ cum ipo
viri ducenti q̄nquaginta. Ex filijs zacu-
es:iechonias zechoeli:⁊ cū ipo viri du-
centi q̄nquaginta. Ex filijs sala:maasi-
as gotholie:et cū ipo viri septuaginta.
Ex filijs saphatie:zarias micheli:⁊ cum
ipo viri octoginta. Ex filijs iob:abdias
iecheli:⁊ cū ipo viri ducenti duodecim.
Ex filijs banie salimoth fili⁹ iosaphie:⁊
cū ipo viri centū sexaginta. Ex filijs be-
er:zacharias bebei:et cū ipo viri ducē-
ti octo. Ex filijs ezead:iohannes azech-
an:et cum ipo viri centū decē. Ex filijs
adonichā ipis postremis:⁊ hec sunt no
mina eorum:eliaphalā filius gebel ⁊ se-
D meias:⁊ cū ipso viri septuaginta. Et cō-
gregaui eos ad fluuiū qui dicit̄ thia:et
metati illic fuimus triduo:⁊ recognoui
eos. Et ex filijs sacerdotū ⁊ leuitarū nō
inueni illic. Et misi ad eleazarum et ec-
celom ⁊ masman et moloban ⁊ enaatha
et samea et ioribū:nathan: enuagā:za-
chariam ⁊ mosollamū:ipos ductores et
peritos. Et dixi eis:vt venirent ad lud-
deum qui erat apud locū gazophylatij.
Et mādaui eis vt dicerent luddeo ⁊ fra
trib⁹ ei⁹ ⁊ illis qui erāt i gazophylatio:
vt mitterēt nobis eos q̄ sacerdotio fun
gerent̄ in domo dñi dei nri. Et adduxe-
rūt nobis ſm manū validā dñi dei nri
viros peritos:ex filijs mooli : et filij le-
ui:filij isrł:sebbeian:et filios ⁊ frēs qui

erãt decem ⁊ octo: aſbiam ⁊ amin: ex filiĳs filioꝝ chananei: et filioꝝ eoꝝ: viri viginti. Et ex his qui i tẽplo ſeruiebãt quos dedit dauid: et ipſi principes ad opationẽ leuitis tẽplo ſeruientiuꝫ: ducenti viginti. Oĩa noĩa ſignificata ſunt in ſcripturꝭ. Et voui illic ieiuniũ iuuenibus in cõſpectu dñi: vt quererem ab eo bonum iter nobis ⁊ q̇ nobiſcũ erant et filĳs ⁊ pecoribus ꝓpter iſidias. Erubui enim petere a rege pedites ⁊ eq̇tes i comitatu tutele gr̃a cõtra aduerſarios nr̃os. Diximus eni regi: qm̃ xp̃ꝰ dñi erit cum eis: qui inq̇rũt eũ in omni affectu Et iteꝝ deprecati ſumꝰ dñm deũ noſtꝝ ſm̃ hec: quẽ ⁊ ꝓpitiũ habuimꝰ et compotes facti ſumꝰ dõ noſtro. Et ſepaui ex plebis ꝓpoſitꝭ: ⁊ ſacerdotibꝰ tẽpli viros duodecim: et ſedebian ⁊ aſannan et cũ eis ex fratribꝰ eoꝝ viros decẽ. Et appẽdi eis aurum ⁊ argẽtum ⁊ vaſa ſacerdotalia domꝰ dei noſtri: q̄ donauerat rex et cõſiliarĳ eiꝰ et pricipes et oĩs iſrl̃. Et cũ appendiſſem tradidi argẽti talẽta cẽtuꝫ q̇nq̄ginta: et vaſa argẽtea talẽtoꝝ cẽtũ: et auri talenta cẽtum: ⁊ vaſoꝝ aureoꝝ ſepties viginti: et vaſa erea de bono eramento ſplẽdentia duodeci: auri ſpeciem reddẽtia. Et dixi eis. Et vos ſancti eſtis dño: ⁊ vaſa ſũt ſcã: et auruꝫ ⁊ argentum E votũ eſt dño dõ patꝝ noſtroꝝ. Uigilate et cuſtodite donec tradatis ex plebis ꝓpoſitis ⁊ ſacerdotibꝰ et leuitis ⁊ pricipibus ciuitatũ iſrl̃ in hierl̃m: i paſtoforio domꝰ dĩ noſtri. Et hi q̇ ſuſceperũt ſacerdotes ⁊ leuite: aurũ ⁊ argẽtũ ⁊ vaſa: intulerũt in hierl̃m i tẽpliũ dñi. Et ꝓmouimꝰ afluuio thia die duodecima mẽſis primi: vſq3 quo introiuimꝰ i hierl̃m. Et cũ factus fuiſſet tertiꝰ dies: q̇rta aũt die ponderatũ auꝝ ⁊ argentũ traditũ eſt in domo dñi dĩ noſtri marimoth filio iori ſacerdoti: ⁊ cũ ipõ erat eleazar filiꝰ phinees: ⁊ erant cũ ipſis ioſadus filiꝰ ieſu ⁊ medias et banni filius leuite: ad numerum et ad põdus vniuerſa. Et ſcriptũ ẽ põdus ipſoꝝ cadẽ hora. Qui aũt venerũt ex captiuitate: obtulerũt ſacrificiuꝫ dño deo iſrl̃: tauros duodecim ꝓ oĩ iſrl̃ arietes octogintaſex: agnos ſeptuagita duos: hircos ꝓ pctõ duodeci: ⁊ ꝓ ſalute vaccas duodeci: oĩa i ſacrificiuꝫ dñi. Et relegerũt ꝑcepta regꝭ regalibꝰ diſpẽſatoribꝰ ⁊ ſubregulis celeſyrie ⁊ phenicis: et Eſdre.9.a honorificauerũt gẽtem et tẽpliũ dñi. Et cõſũmatis his acceſſerũt ad me ꝑpoſiti: dicẽtes: Nõ ſegregauerũt genus iſrael ⁊ principes ⁊ ſacerdotes et leuite et alienigene gẽtes ⁊ natiões terre imũdicias ſuas: a chananeis et etheis et pherezeis et iebuſeis et moabitidis et egyptĳs et idumeis. Cõiuncti eñ ſũt filiabꝰ eoꝝ ⁊ ipſi ⁊ filĳ eoꝝ et mixtũ ẽ ſemẽ ſcm̃ alienigenis gentibꝰ terre: ⁊ pricipes erãt ꝑpoſiti ⁊ mgr̃atꝰ iniquitates eiꝰ ab initio F ipſiꝰ regni. Et mox vt audiui iſta: cõſcidi veſtimẽta ⁊ ſacram tunicã: ⁊ lacerãs capillos capitis ⁊ barbã: ſedi dolens et meſtus. Et cõuenerũt quotq̇t tũc mouebant in verbo dñi dei iſrl̃ ad me lugentem ſup iniquitatẽ iſtã: ⁊ ſedebã triſtis vſq3 ad veſptinũ ſacrificiũ. Et ſurgẽs a ieiunio conſciſſa habẽs veſtimẽta: et ſacram tunicã: ingeniculãs: et extendens manus ad dñm: dicebã: Dñe cõfuſus ſũ et reueritus ſum añ faciẽ tuã. Peccata eñ nr̃a mltiplicata ſũt ſup capita nr̃a: et iniquitates nr̃e exaltate ſunt vſq3 ad celũ: qm̃ a tẽporibꝰ patrũ nr̃oꝝ ſumus in magno pctõ vſq3 ad diẽ hunc. Et ꝓpter pctã noſtra ⁊ patrũ nr̃oꝝ ſumꝰ traditi cũ fratribꝰ noſtris ⁊ cum ſacerdotibus nr̃is: regibꝰ terre in gladiũ ⁊ captiuitatẽ ⁊ depdationẽ cuꝫ ꝯfuſione: vſq3 in hodiernũ diẽ. Et nũc quãtũ eſt ꝙ cõtigit nobis miſericordia abs te dñe deꝰ et derelinq̄ nobis radicẽ ⁊ nomen in locum ſanctificatiõis tue detegere lumiare noſtruꝫ in domo dñi dei nr̃i: dare nobis cibũ in oĩ tpe ſeruitutꝭ nr̃e. Et cum ſeruiremꝰ nõ fuimꝰ derelicti a dño deo nr̃o: ſꝫ ꝯſtituit nos in gr̃a ponẽs nobis reges perſaruꝫ dare cibũ: ⁊ clarificare tẽplum dñi dei nr̃i: ⁊ edificare deſerta ſiõ dare nobis ſtabilitatẽ i iudea ⁊ hierl̃m Et nũc q̇d dicimꝰ dñe hñtes hec? Trãſ G greſſi eñ ſumꝰ ꝑcepta tua: q̄ dediſti in manꝰ pueroꝝ tuoꝝ ꝓpharũ dicẽs: Qm̃ terra in q̄ introiſtꝭ poſſidere hereditatẽ eiꝰ: terra polluta ẽ coinq̇natiõibꝰ alienigenaꝝ terre ⁊ imũdicie illoꝝ repleuerũt eaꝫ totã imũdicia ſua. Et nũc filias vr̃as nõ cõiũgetis filĳs eoꝝ: ⁊ filias eoruꝫ nõ accipietis filĳs vr̃is: ⁊ nõ inquiretis pacẽ habere cũ illis oĩ tpe: vt iualeſcẽtes mãducetis optima terre: ⁊ hereditatem diſtribuatis filĳs vr̃is vſq3 in euum. Et que cõtingũt nobis oĩa fiunt ꝓpter opa nr̃a maligna: et magna pctã noſtra. Et dediſti nobis talem radicem ⁊ rurſum reuerſi ſumꝰ tranſgredi legitima tua: vti cõmiſceremur immundicie

alienigenaꝝ gẽtiũ terre huiꝰ. Nõne ira
ſceris nobis ꝑdere nos: ꝗadusq; nõ re-
linꝗtur radix ⁊ nomẽ nr̃m? Dñe deꝰ iſrl̃ ve
rax es. Derelicta ẽ em̃ radix vſq; i hodi
ernũ diẽ. Ecce nũc ſumꝰ i cõſpectu tuo i
iniꝗtatibꝰ nr̃is. Nõ eſt em̃ adhuc ſtare
añ te in his. Et cũ adorãdo ꝯfiteretur eſ-
dras flens humi ꝓſtratus añ tẽplũ: cõ-
gregati ſũt añ eum ex hierl̃m turba ma
gna valde: viri ⁊ mulieres et iuuenes ⁊
iuuẽcule. Fletus em̃ erat magnꝰ in ipſa
multitudĩe. Et cuʒ clamaſſet iechonias
ieheli ex filiis iſrl̃: dixit eſdre: Nos i do-
minũ peccauimꝰ ꝙ collocauimꝰ nobis
i mr̃imoniũ mlĩeres alienigenas ex gẽ-
tibus terre. Et nũc es ſuꝑ oẽm iſrl̃. In
his ꝗ ſit iuſiurãdũ a dño: expellere oẽs
vxores nr̃as ꝗ ex alienigenis ſũt: cuʒ fi-
liis eaꝝ. Sicut tibi decretũ eſt a maio-
ribus ſm̃ legeʒ dñi exurgẽs explica: ad
te em̃ ſpectat negociũ: et nos tecũ ſumꝰ
Viriliter fac. Et exurgẽs eſdras adiu-
rauit principes ſacerdotuʒ: ⁊ leuitas et
oẽm iſrl̃ facere ſm̃ hec: ⁊ iurauerũt. IX

Et exurgẽs eſdras ab añ atrium
tẽpli: abiit in paſtiforiũ ionathe
filii naſabi: et hoſpitatꝰ illuc nõ
guſtauit panẽ: nec aquã bibit: ſuꝑ iniꝗ
tatẽ multitudis. Et facta eſt p̃dicatio i
oĩ iudea ⁊ in hierl̃m oibꝰ qui erãt ex ca
ptiuitate i hierl̃m ꝯgregati: vt quicũq;
nõ occurrerit biduo vel triduo diei ſm̃
iudiciũ aſſidẽtiũ ſeniorũ: tollerẽtur facul
tates ſue: et ipſe alienꝰ iudicaretur a mltĩ
tudĩe captiuitatꝭ. Et cõgregati ſũt oẽs
qui erãt ex tribu iuda ⁊ beniami i tribꝰ
diebꝰ in hierl̃m. Hic mẽſis ẽ nonꝰ dies
mẽſis viceſimꝰ. Et ſedit ois multitudo
i area tẽpli tremẽtes ꝓpt̃ hyemẽ pñtẽ.
Et exurgẽs eſdras dixit illis: Vos iniꝗ
feciſtis collocando vobis in mr̃imoniũ
vxores alienigenas: vt adderetꝭ ad pec-
cata iſrl̃. Et nũc date cõfeſſioneʒ ⁊ ma-
gnificẽtiã dño deo patrũ nr̃orũ: ⁊ ꝑfici-
te volũtatẽ ipſiꝰ: et diſcedite a gẽtibus
terre ⁊ ab vxoribus alienigenis. Et cla-
mauit ois mltitudo: et dixerũt voce ma
gna: Sicut dixiſti: faciemꝰ. Sʒ qm̃ mul
titudo magna ẽ ⁊ tp̃s hybernũ ⁊ nõ poſ
ſumꝰ inſubſidiati ſtare: ⁊ hoc opꝰ nõ eſt
nobis vniꝰ diei: neq; bidui: multuʒ em̃
i his peccauimꝰ: ſtẽt ꝑpoſiti multitudis
⁊ oẽs ꝗ nobiſcũ inhabitant: ⁊ ꝗtꝗt hñt
vxores apud ſe alienigenas: et aſſiſtant
accepto tp̃e ex oĩ loco preſbyteri ⁊ iudi-
ces: vſq;ꝗ ſoluãt irã dñi negocii huius.

Jonathas aũt filius ezeli: et ozias the-
cam ſuſceperũt ſm̃ hec: et boſoramꝰ ⁊ le
uis ⁊ ſabbatheꝰ: ſimul cooꝑati ſũt cum
illis. Et ſteterũt ſm̃ hec oia vniuerſi ꝗ
erãt in captiuitate Et elegit ſibi viros
eſdras ſacerdos pñcipes magnos ꝺ pr̃i
bus eoꝝ ſm̃ noĩa: ⁊ cõſederũt nouilu
nio mẽſis decimi examinare negocium
iſtud. Et determinatũ eſt de virꝭ qui ha
bebãt vxores alienigenas vſq; ad neo-
menia primi mẽſis: ⁊ iuẽti ſũt ex ſacer-
dotibꝰ ꝑmixti ꝗ hẽbãt alienigenas vxo
res. Ex filiis ieſu filii ioſedech ⁊ fribus
eiꝰ: maſeas ⁊ eliezerꝰ ⁊ loribꝰ ⁊ ioadeꝰ: et
iierũt manꝰ vt expellerẽt vxores ſuas: ⁊
ad litãdũ i exorationẽ arietẽ ꝓ ignorã
tia ſua. Et ex filiis ſemmerei maſeas et
eſſes ⁊ ieelech: azarias. Et ex filiis foſere
liſomaſias: hiſmaenis et nathanae: iuſ-
ſio reddus ⁊ talſas. Et ex leuitis: iorab-
dus et ſemeis ⁊ colnis ⁊ calitas ⁊ facte
as ⁊ coluas et elionas. Et ex ſacris cã-
toribꝰ: eliaſib: zaccarus. Et ex oſtiariis:
ſal umꝰ ⁊ tolbanes. Et ex iſrl̃: ex filiis fo
ro oſi et remias et geddias et melchias
⁊ michelus et eleazarꝰ ⁊ iẽmebias ⁊ bã
nas. Et ex filiis iolamam: chamas ⁊ za
charias: et iezrelus et ioddiꝰ ⁊ emmoth
et helias. Et ex filiis zathoim: cliadas ⁊
liaſumꝰ: zochias et larimoth et zabdis
et tebedias. Et ex filiis zebes: iohãnes
et amanias ⁊ zabdias et emẽs. Et ex fi-
liis bãni: olamꝰ et malluchus et ieddeꝰ
⁊ iaſub et ſabꝰ et hierimoth. Et ex filiis
addin: naathꝰ ⁊ mooſias et caleus et ra
anas maaſeas mathathias et beſeel et
bõnꝰ et manaſſes. Et ex filiis nuae: no-
neas et afeas et melchias et ſameas ⁊ ſi
mõ beniami et malchus et marras. Et
ex filiis aſom: carianeꝰ mathathias et
⁊ bãnꝰ eliphalach et manaſſes et ſemei.
Et ex filiis bãni: hieremias et moadias
et abramus et iohel et baneas et pelias
et ionas et marimoth et eliaſib et ma-
thaneꝰ ⁊ eliaſis et oriſas et dielꝰ et ſeme
dius et ſambris ioſephus. Et ex filiis
nobei: idelus et mathathias et ſabadus
et zecheda ſedmi et ieſſei baneas: Oẽs
iſti cõiunxerũt ſibi vxores alienigenas:
et diuiſerũt eas cum filiis. Et inhabita
uerũt ſacerdotes et leuite: et qui erant
ex iſrl̃ in hierl̃m: et in tota vna regione
nouilunio mẽſis ſeptimi. Et erant filii
iſrl̃ i cõmorationibꝰ ſuis. Et cõgregata
eſt ois multitudo ſimul i areã ꝗ eſt ab
oriẽte porte ſacre. Et dixerũt eſdre põti

1. Eſdre. 10. a

A

e

B

C

D

E

2. Eſdre. 8. a

fici et lectori :vt afferret legem moyſi q̄ tradita eſt a dño deo iſrl̃. Et attulit eſdras põtifex legẽ oi multitudini eoꝝ a viro vſq3 ad mulierẽ et oib⁹ ſacerdotibus:audire legẽ nouilunio mẽſis ſeptimi. Et legebat in area q̄ ẽ añ ſacrã portam tẽpli:a prima luce vſq3 ad veſperã:
F coꝛã viris et mulierib⁹. Et dederũt oẽs ſenſũ ad legẽ. Et ſtetit eſdras ſacerdos ⁊ lectoꝛ leg] ſup ligneũ tribunal qḋ fabricatũ eſt. Et ſteterũt ad eũ mathathias ⁊ ſamus ananias:azarias:vrias:ezechias et balſamus ad dexterã:⁊ ad ſiniſtram:faldeus:miſael:malachias :abuſthas:ſabus:nabadias et zacharias. Et aſſumpſit eſdras librũ coꝛã oi multitudine:p̄ſidebat eñ in glia in ꝯſpectu oium. Et cũ abſoluiſſet legẽ oẽs recti ſteterũt:⁊ bñdixit eſdras dñm deũ altiſſimum:deũ ſabbaoth oipotentem. Et rñdit ois ppl̃s:amen. Et eleuat] ſurſũ manibus:ꝓcidẽtes in terrã adoꝛauerũt dominũ:ieſus ⁊ banaeus ⁊ ſarebias ⁊ iaddimus et accubus ⁊ ſabbatheus et calithes ⁊ azarias et ioꝛadus ⁊ anaaias et philias leuite : qui docebãt legem dñi ⁊ in multitudine legebant legem dñi:⁊ p̄ferebãt ſinguli eos qui intelligebãt le
G ctionẽ. Et dixit atharathes eſdre pontifici ⁊ lectoꝛi et leuit] qui docebãt multitudinem:dicẽs: Dies hic ſanctus eſt do
Nee.8.c mino· Et oẽs flebant cum audiſſent legem. Et dixit eſdras. Digreſſi ğ manducate pinguiſſima queq3 ⁊ bibite dulciſſima queq3 ⁊ mittite munera his qui nõ habent. Sanctus eñ eſt hic dies dñi et nolite meſti eſſe. Dñs enim clarificabit vos. Et leuite denũciabant in publico oibus:dicẽtes: Dies hic ſanct⁹ eſt. Nolite meſti eſſe. Et abierũt oẽs mãducare ⁊ bibere et epulari :et dare munera his qui nõ habebãt vt epulent̃. Magnifice eñ ſũt exaltati verbis quib⁹ edocti ſũt. Et cõgregati ſũt vniuerſi in hieruſalez celebꝛare leticiam ſm teſtamentu3 dñi dei iſrael.

Explicit liber Eſdre tertius· Incipit liber Eſdre quartus. Capl̃m I

A Liber eſdre prophete ſecũd⁹ :filij ſarei :filij azarei:filij elchie :filij ſadanie : filij ſadoch :filij achitob:filij achie:filij phinees filij heli:filij amerie:filij aſiei : filij marimoth:filij arna: filij ozie:filij boꝛith: filij abiſei:filij phinees:filij eleazar:filij aaron ex tribu leui:q̇ fuit captiu⁹ in regione medoꝝ in regno artaxerxis reg] pſarũ. Et factũ ẽ v̈bũ dñi ad me:dicẽs: Uade ⁊ nũcia pplo meo facinoꝛa ipſoꝝ ⁊ filijs eoꝝ iniq̇tates q̄s in me admiſerunt vt nũciẽt filijs filioꝛu3 q2 pctã parẽtum ipſoꝝ in illis creuerũt. Obliti.n. mei ſacrificauerũt dijs alienis. Nonne ego eduxi eos de terra egypti :de domo ſuitut]? Ipſi añt irritauerũt me:⁊ ꝯſilia mea ſpꝛeuerũt. Tu aũt excute comã capitis tui:⁊ ꝓijce oia mala ſup illos:q̄m nõ obedierũt legi mee. Ppl̃s aũt ẽ indiſciplinat⁹: Uſq3 q̄ eos ſuſtinebo q̇b⁹ tanta bñficia cõtuli? Reges mltos ꝓpt eos
B ſubuerti:pharaonẽ cũ puer] ſuis ⁊ oẽm exercitũ ei⁹ ꝑcuſſi. Oẽs gẽtes a facie eorum ꝑdidi:⁊ in oꝛiẽte ꝓuinciarũ duaꝝ pplos tyri ⁊ ſidonis diſſipaui:⁊ oẽs aduerſarios eoꝝ iterfeci. Tu v̈o loq̄re ad eos:dicẽs: Hec dicit dñs. Nẽpe ğ vos ꝑ mare trãſmeaui:⁊ plateas vobis initio munitas: exhibui. Ducem vobis dedi moyſen:⁊ aaron ſacerdotẽ lucẽ vobis ꝑ colũnam ignis p̄ſtiti:⁊ magna mirabilia feci in vobis. Uos aũt mei obliti eſt] dicit dñs. Hec dicit dñs oipotẽs. Coturnix vobis in ſigno fuit :caſtra vobis ad tutelã dedi:⁊ illic murmuraſtis:et non triũphaſtis in noie meo de ꝑditiõe inimicoꝛũ vr̃oꝛũ :ſed adhuc nũc vſq3 murmuraſt]. Ubi ſũt bñficia q̄ p̄ſtiti vobis Nõne i deſerto cũ eſuriret] ꝓclamaſtis ad me dicẽtes:vt quid nos in deſertu3 iſtud adduxiſti interfice nos? Meli⁹ nobis fuerat ſeruire egyptijs q̄3 moꝛi i deſerto hoc. Ego dolui gemit⁹ vr̃os:⁊ dedi vobis mãna in eſcã. Panẽ angeloꝛũ
C mãducaſt]. Nõne cũ ſitiret] :petrã excidi:⁊ fluxerũt aq̄ in ſaturitate? Propter eſt⁹ folijs arboꝝ vos texi. Diuiſi vobis terras pingues:chananeos et phereſeos philiſtinos a facie vr̃a pꝛoieci. Quid faciẽ vobis adhuc dicit dñs? Hec dicit dñs oipotẽs In deſerto cũ eſſet] i flumine ãmoꝛreo ſitiẽtes ⁊ blaſphemãtes nomẽ meũ:nõ ignẽ vobis ꝓ blaſphemijs dedi:ſ3 mittẽs lignũ in aquã:dulce feci flumẽ. Quid tibi faciã iacob? Noluiſti obedire iuda. Trãſferã me ad alias gẽtes:⁊ dabo eis nomẽ meũ:vt cuſtodiãt legitima mea. Q̄m me dereliq̇ſtis:⁊ ego vos derelinquã. Petẽtibus vobis a me

mi̅ſicoꝛdiā nō miſereboꝛ:qm̄ īuocabitꝭ me:ego nō exaudiā vos. Maculaſtꝭ eni̅ man⁹ vr̄as ſanguine:⁊ pedes vr̄i īpigri ſunt ad cōmittēda hoīcidia. Nō q̄ſi me dereliq̄ſtꝭ:ſꝫ vosipos:dicit dn̄s. Hec dicit dn̄s oīpotens. Nōne ego vos rogaui vt pr̄ filioſ:⁊ mr̄ filias:⁊ vt nutrix ꝑuulos ſuos:vt eſſetꝭ mihi ī ppl'm:⁊ ego vobis ī deū:⁊ vos mihi in filios :et ego vobis ī pr̄em? Ita vos collegi:vt gallina pulloſ ſuos ſub alas ſuas. Modo aūt q̇d faciā

D

vobis? Pꝛoijciā vos a facie mea. Oblationē cū mihi attuleritꝭ auertā faciem meā a vobis. Dies eni̅ feſtos vr̄os ⁊ neomenia ⁊ circūciſiōes repudiā: Ego miſi pueros meos ꝓphetas ad vos:q̊s acceptos interfeciſtis:⁊ laniaſtꝭ coꝛꝑa eoꝝ: quoꝛū ſanguinē exquirā dicit dn̄s. Hec dicit dn̄s oīpotēs. Dom⁹ vr̄a deſerta ē. Pꝛoijciā vos ſicut vent⁹ ſtipulā :⁊ filij ꝓcreationē nō faciēt:qm̄ mādatū meū neglexerūt:⁊ qd̓ malū eſt corā me fecerūt. Tradā domos vr̄as ppl'o veniēti q̇ me nō audiētes credunt :quib⁹ ſigna non oñdi faciēt q̄ p̄cepi. Pꝛophetas nō viderunt:⁊ memoꝛabunt̄ iniq̄tatū eoꝝ. Teſtoꝛ ppl'i veniētis gr̄aꝫ:cui⁹ ꝑuuli exultāt cū leticia me nō vidētes oculis carnalib⁹:ſꝫ ſpū credētesq̄ dixi. Et nūc frater aſpice q̄ gl'ia:⁊ vide ppl'm veniētem ab oꝛiēte:quib⁹ dabo ducatū abꝛaā yſaac ⁊ iacob et oſee ⁊ amos et michee ⁊ iohel ⁊ abdie et ione ⁊ naū et abachuc:ſophonie:aggei:zacharie ⁊ malachim q̇ ⁊ angelus dn̄i vocat⁹ eſt. II

A

Ec dicit dn̄s: Ego eduxi populū iſtū de ſeruitute:quib⁹ mādata dedi ꝑ pueros meos ꝓph̄as q̊s audire noluerūt:ſꝫ irrita fecerūt mea cōſilia. Mater q̄ eos generauit: dicit illis Ite filij :qꝛ ego vidua ſum et derelicta. Educaui vos cū leticia :⁊ amiſi vos cū luctu ⁊ triſtia: Qm̄ peccaſtꝭ coꝛam dn̄o deo veſtro:⁊ qd̓ malū eſt coꝛam eo feciſtis. Modo aūt q̇d faciā vobis? Ego vidua ſum ⁊ derelicta. Ite filij :⁊ petite a dn̄o miſericoꝛdiā. Ego aūt te pr̄ teſtem īuoco ſuꝑ mr̄em filioꝝ q̇ noluerūt teſtamētū meū ſuare:vt des eis cōfuſionē ⁊ mr̄em eoꝝ in direptionē :ne generatio eoꝝ fiat. Diſꝑgant̄ ī gētes noīa eoꝛuꝫ: deleāt̄ a terra:qm̄ ſpꝛeuerūt ſacr̄m meum. Ue tibi aſſur:q̇ abſcondis iniq̄s penes te. Gens mala memoꝛare q̇d feceri ſodome ⁊ gomoꝛre quoꝝ terra iacet in piceis glebis ⁊ aggerib⁹ cinerū. Sic dabo eos q̇ me nō audierūt : dicit dn̄s oīpotens. Hec dicit dn̄s ad eſdram. Nuncia populo meo:qm̄ dabo eis regnū hieruſalem qd̓ datur⁹ eram iſrael. Et ſumā mihi gloꝛiā illoꝛū:⁊ dabo eis tabernacula eterna q̄ p̄parauerā illis. Lignum vite erit illis in odoꝛē vnguēti:⁊ nō laboꝛabūt neq₃ fatigabunt̄. Ite:et accipi

B

etis. Rogate vobis dies paucos vt immoꝛent̄. Jam paratū eſt vobis regnum Uigilate. Teſtare celū ⁊ terrā. Contriui eni̅ malū ⁊ creaui bonū:qꝛ viuo ego dicit dn̄s. Mater amplectere filios tuos: educa illos cū leticia. Sicut colūba ꝯfirma pedes eoꝝ:qm̄ te elegi dicit dn̄s. Et reſuſcitabo moꝛtuos de locis ſuis :⁊ de monumētis educam illos:qm̄ cognoui nomen meū in iſr'l. Noli timere mr̄ filioꝛum qm̄ te elegi dicit dn̄s. Mittā tibi adiutoꝛiuꝫ pueros meos eſaiā et hieremiā:ad quoꝛū cōſiliū ſanctificaui ⁊ paraui tibi arboꝛes duodeci:grauatas varijs fructibus:et totidē fontes fluentes lac ⁊ mel:et montes imēſos ſeptē:habētes roſam ⁊ liliū:in quib⁹ gaudio implebo filios tuos. Uiduā iuſtifica :pupillo iudica:egēti da:oꝛphanū tuere:nudum veſti:cōfractū ⁊ debilē cura:claudū irridere noli:tutare mancū:et cecū ad viſionē claritatꝭ mee admitte: Senem ⁊ iuuenem intra muros tuos ſerua:moꝛtuos vbi inuenerꝭ ſignās cōmenda ſepulchꝛo:⁊ dabo tibi pꝛimā ceſſionē ī reſurrectione mea. Pauſa ⁊ quieſce ppl's meus:qꝛ veniet requies tua. Nutrix bona nutri filios tuos:cōfirma pedes eoꝛum

C

Seruos q̊s tibi dedi:nemo ex eis interiet. Ego eni̅ eos req̇rā de nūero tuo. Noli fatigari. Cuꝫ eni̅ venerit dies pꝛeſſure et anguſtie:alij ploꝛabūt et triſtes erūt: tu autē hilaris et copioſa eris. Zelabūt gentes:⁊ nil aduerſus te poterunt dicit dn̄s. Man⁹ mee tegent te:ne filij tui gehēnam videant. Jocūdare mater cū filijs tuis:qꝛ ego te eripiā dicit dn̄s. Filios tuos doꝛmientes memoꝛare:qm̄ ego eos educā de laterib⁹ terre:⁊ miſericoꝛdiā cum illis faciā:qm̄ miſericoꝛs ſum: dicit dn̄s oīpotens. Amplectere natos tuos vſq₃ dū venio ⁊ pꝛeſtes illis miſericoꝛdiā :qm̄ exuberāt fōtes mei :⁊ gr̄a mea nō deficiet. Ego eſdras p̄ceptū accepi a domino in mōte oꝛeb :vt irem ad iſrael. Ad quos cum venirem repꝛobauerunt me :⁊ reſpuerūt mandatum dn̄i Ideoq₃ vobis dico gentes que auditis

ꝛ intelligitis Expectate pastorē vestrū:
requiē eternitatꝫ dabit vobis qm̄ i ꝓxi
mo est ille q̇ in fine seculi aduenient. Pa
rati estote ad p̄mia ergni: quia lux ppe
tua lucebit vobis:ꝑ eternitatē tp̄is. Fu
gite vmbrā secl'i hui⁹. Accipite iocundi
tatē gl'ie vr̄e. Ego testor palā saluatorē
meū: cōmendatū donū accipite ꝛ iocun
damini: grās agentes ei qui vos ad cele
stia regna vocauit. Surgite ꝛ state: ꝛ vi
dete numeꝝ signatoꝝ in conuiuio dn̄i.
Qui se de vmbra secl'i trāstulerūt: splen-
D didas tunicas a dn̄o acceperūt. Recipe
sion numerū tuū: ꝛ ꝯclude candidatos
tuos qui legē dn̄i cōpleuerūt. Filioꝝ tu
orū q̊s optabas plen⁹ est numer⁹. Roga
imperiū dn̄i vt sctificeꝶ pp'ls tuus q̇ vo
catus est ab initio. Ego esdras vidi in
monte sion turbā magnā quaꝫ nūerare
nō potui: ꝛ omēs canticꝫ collaudabant
dn̄m. Et in medio eoꝝ erat iuuenis sta-
tura celsus: eminētior oīb⁹ illis ꝛ singu
lis eoꝝ capitib⁹ imponebat coronas: et
magis eraltabaꝶ. Ego aūt miraculo te-
nebar. Tūc interrogaui angelū: et dixi:
Qui sūt hi dn̄e? Qui rn̄dēs dixit mihi.
Hi sūt qui mortalē tunicā deposuerūt:
ꝛ immortalē sumpserūt: ꝛ ꝯfessi sunt no
men dei. Modo coronanꝶ ꝛ accipiunt
palmas. Et dixi angelo. Ille iuuenis q̇s
est qui eis coronas imponit et palmas ī
man⁹ tradit? Et rn̄dens: dixit mihi. Ip̄e
est fili⁹ dei: quē in seclo cōfessi sūt. Ego
aūt magnificare eos cepi: qui fortiter ꝓ
noīe dn̄i steterūt. Tūc dixit mihi ange-
lus. Uade annūcia pp'lo meo q̄lia ꝛ q̄n-
ta mirabilia dn̄i dei vidisti. III

B
a Nno tricesimo ruine ciuitatis e-
ram in babylone: ꝛ ꝯturbat⁹ suꝫ
sup̲ cubiculo meo recūbens. Et
cogitationes mee ascēdebāt sup̲ cor me
um: qm̄ vidi desertionē sion: ꝛ abūdan-
tiā eoꝝ qui habitabāt in babylone. Et
ventilat⁹ est sp̄us me⁹ valde. Et cepi lo-
qui ad altissimū verba timorata. Et di-
xi: O dn̄ator dn̄e tu dixisti ab initio qn̄
plantasti terrā: ꝛ hoc sol⁹: ꝛ imp̲asti po-
pulo: ꝛ dedisti adā corp⁹ mortuū: sed et
ip̄m figmentū manuū tuaꝝ erat ꝛ insuf
flasti in eū sp̄m vite: ꝛ fact⁹ est viuens
corā te: ꝛ induxisti eū in p̲adiso quē plā
tauerat dextera tua anteq̄ terra aduen
taret. Et huic mādasti diligere viā tuaꝫ
ꝛ p̄teriuit eā: ꝛ statim instituisti in eum
mortē ꝛ in nationib⁹ eius: et nate sunt
B gentes ꝛ tribus ꝛ pp'li ꝛ cognatōes qua
rū nō est numerus. Et ambulauit vna-
queq; gens in voluntate sua: ꝛ mira a-
gebant corā te: ꝛ spernebāt p̄cepta tua.
Iterū autē in temp̲e induxisti diluuiuꝫ
sup̲ inhabitantes seculū: ꝛ p̲didisti eos.
Et factū est in vnoquoq; eorū sicut ade
mori: sic his diluuiū. Dereliquisti auteꝫ
vnuꝫ ex his noe cū domo sua: ꝛ ex eo iu-
sti omēs. Et factū est cū cepissent multi
plicari qui habitabant sup̲ terrā: ꝛ mul
tiplicauerūt filios ꝛ populos et gentes
multas: ꝛ ceperūt iterato impietatē fa-
cere plus q̄ priores. Et factū est cū ini-
quitatē facerent corā te: elegisti tibi vi-
rū ex his cui nomē erat abraam. Et dile
xisti eū: ꝛ demonstrasti ei soli voluntatē
tuā. Et disposuisti ei testamentū eternū
ꝛ dixisti ei vt nō vnq̄ derelinqueres se-
men ei⁹. Et dedisti ei ysaac: ꝛ ysaac dedi
sti iacob ꝛ esau. Et segregasti tibi iacob:
esau autē separasti. Et factus est iacob
in multitudine magna. Et factū est cuꝫ
educeres semen ei⁹ ex egypto: adduxisti C
sup̲ montē sina. Et inclinasti celos ꝛ sta
tuisti terrā: ꝛ cōmouisti orbem: ꝛ treme-
re fecisti abyssos: ꝛ cōturbasti seculum: ꝛ
transiūt gl'ia tua portas quattuor ignis
ꝛ terremot⁹ ꝛ sp̄us ꝛ gelu: vt dares semi-
ni iacob legē: ꝛ generatōi isr'l diligētiā.
Et nō abstulisti ab eis cor malignū: vt
faceret lex tua in eis fructū. Cor eni ma-
lignū baiulans prim⁹ adam trāsgressus
et victus est: sed ꝛ omēs qui de eo nati
sunt. Et facta est p̲manēs infirmitas: et
lex cū corde pp'li cū malignitate radicꝫ:
ꝛ discessit qd̄ bonū est: ꝛ māsit malignū.
Et transierunt tp̲a ꝛ finiti sunt anni: et
suscitasti tibi s̄uū noīe dauid ꝛ dixisti ei
edificare ciuitatem nomīs tui: ꝛ offerre
ibi in eadē thus ꝛ oblationes. Et factū
est hoc annis multꝫ: ꝛ dereliquerūt q̇ ha
bitabant ciuitatē in oībus facientes si-
cut fecit adam ꝛ omēs generatiōes ei⁹.
Utebanꝶ eni et ipsi corde maligno. Et
tradidisti ciuitatē tuā in manib⁹ inimi
corū tuorū. Nūquid meliora faciūt qui D
habitant babyloneꝫ? Et ꝓpter hoc do-
minabiꝶ sion. Factum est cuꝫ venissem
huc et vidissem impietates quaꝝ nō est
nūer⁹: ꝛ delinq̄ntes multos: vidit aīa mea
hoc tricesimo āno ꝛ excessit cor meū: qm̄
vidi quō susties eos peccātes: ꝛ pep̲cisti
ip̄ie agētib⁹: et p̲didisti pp'm tuū ꝛ cō-
s̄uasti inimicos tuos ꝛ n̄ significasti. Ni
hil memī quō d̄beat dereliq̄ via hec. Nū
q̇d meliora facit babylō q̄ siō: aut alia

gens cognouit te ꝑter isrl̃? Aut q̃ tribꝰ crediderũt testamẽtis tuis sicut iacob? Quaꝝ merces nõ compauit: neqꝫ labor fructificauit. Pertrãsiens eni ꝑtransiui in gentibꝰ: ⁊ vidi abũdantes eas: ⁊ non memorãtes mãdatoꝝ tuoꝝ. Nũc ꝫ pondera in statera nr̃as inq̃tates ⁊ coꝝ qui habitãt in seculo: ⁊ nõ inuenieẗ nomẽ tuũ nisi in isrl̃. Aut qñ nõ peccauerũt i ꝯspectu tuo q̇ habitãt terrã: aut q̃ gens sic obseruauit mãdata tua? Hos quidẽ ꝑ noĩa inuenies seruasse mandata tua: gentes aũt nõ inuenies. IIII

A e Et rñdit ad me angelus q̇ missus est ad me cui nomẽ huriel: et dixit mihi: Excedẽs excessit cor tuum in seclo hoc: ⁊ cõprehẽdere cogitas viã altissimi. Et dixi: Ita dñe meus. Et rñdit mihi: ⁊ dixit: Tres vias missus sũ oñdere tibi: ⁊ tres silitudines ꝓponere corã te: de quibus mihi si renũciaueris vnã ex his: ⁊ ego tibi demõstrabo viam quã desideras videre ⁊ docebo te vnde sit cor malignũ. Et dixi: Loq̃re dñe meus. Et dixit ad me. Uade pondera mihi ignis pondꝰ: aut mẽsura mihi flatũ venti: aut reuoca mihi diem que ꝑterijt. Et rñdi ⁊ dixi: Quis natoruꝫ poterit facere vt me interroges de his? Et dixit ad me Si essem interrogãs te dicẽs: quãte habitatiões sunt in corde marĩ: aut quãte vene sunt in pricipio abyssi: aut q̃nte vene sunt sup firmamentũ: aut q̇ sunt exitus padisi: diceres mihi fortassis i abys sum nõ descẽdi: neqꝫ in infernũ adhuc: neqꝫ in celũ nunq̃ ascẽdi. Nũc autẽ nõ interrogaui te nisi de igne ⁊ vento ⁊ die ꝑ quẽ transisti: ⁊ a q̇bꝰ separi nõ potes: ⁊ nõ rñdisti mihi de eis. Et dixit mihi. Tu que tua sũt: tecũ coadolescẽtia non potes cognoscere. Et quõ poterit vas tuum cape altissimi viã: ⁊ iã exteriꝰ corrupto seclo intelligere corruptionẽ euidẽtem in facie mea? Et dixi illi. Meliꝰ erat nos nõ esse q̃ adhuc viuentes viuere in impietatibꝰ ⁊ pati ⁊ nõ intelligere de q̃ re. Et rñdit ad me ⁊ dixit: Proficiscens ꝓfectꝰ sum ad siluã lignoꝝ campi: ⁊ co-

B gitauerũt cogitationẽ ⁊ dixerunt: Ueni te ⁊ eamꝰ ⁊ faciamꝰ ad mare bellũ: vt recedat corã nobis ⁊ faciamꝰ nobis alias siluas. Et similiter fluctꝰ maris ⁊ ipi cogitauerũt cogitationẽ: ⁊ dixerũt: Uenite ascendẽtes debellamꝰ siluas campi: vt ⁊ ibi ꝯsumemꝰ nobismetipsis aliã regionẽ. Et factꝰ est cogitatꝰ silue i vanũ. Uenit eni ignis: ⁊ ꝯsumpsit eaꝫ. Silr̃ et cogitatꝰ fluctuũ maris. Stetit eni arena ⁊ ꝓhibuit eos. Si eni esses iudex horũ: quẽ incipes iustificare: aut quẽ ꝯdẽnare? Et rñdi ⁊ dixi: Utiqꝫ vanã cogitationẽ cogitauerũt. Terra eni data ẽ silue ⁊ mari locus portare fluctꝰ suos. Et rñdit ad me: et dixit: Bene tu iudicasti. Et quare nõ iudicasti tibimetipi? Quẽadmodũ eni terra silue data est: et mare fluctibꝰ suis: sic qui sup terrã inhabitãt q̃ sunt sup terrã intelligere solũmõ pñt: ⁊ qui sup celos q̃ sup altitudinẽ celoꝝ. Et rñdi: ⁊ dixi: Deprecor te dñe: vt mihi detur sensus intelligẽdi. Non eni volui interrogare de supioribꝰ tuis: sꝫ de his que ꝑtrãseũt ꝑ nos quotidie: ꝓpter q̇d isrl̃ datꝰ in opprobriũ gentibꝰ quẽ dilexisti ppl̃m datꝰ est tribubꝰ ipijs: ⁊ lex patrũ nr̃oꝝ in interitũ deducta est ⁊ dispositiões scripte nusq̃ sunt: ⁊ ꝑtransiuimꝰ de seculo vt locuste: ⁊ vita nr̃a stupor et pauor: ⁊ nec digni sumꝰ miscdiam ꝯseq̇. Sed quid faciet noĩ suo qđ inuocatũ ẽ

C sup nos? Et de his interrogaui: ⁊ rñdit ad me: ⁊ dixit: Si fuerĩ plurimũ scrutatus: frequẽter miraberĩ. Qm̃ festinãs festinat seculũ ꝑtrãsire: ⁊ nõ capit portare que in futurĩ tꝑibꝰ: iustĩ repromissa sũt: qm̃ plenũ iniusticia ẽ seculũ hoc ⁊ infirmitatibꝰ. De q̇bꝰ aũt interrogas: dicã: Seminatũ est eni maluꝫ: et necdũ venit destructio ipsiꝰ. Si ꝫ nõ inuersuꝫ fuerit qđ seminatũ est: ⁊ discesserit locꝰ vbi seminatũ est malũ: nõ veniet vbi semiatũ est bonũ. Qm̃ gramẽ seminis mali seminatũ est in corde adã ab initio: ⁊ quãtũ impietatĩ generauit vsqꝫ nũc: ⁊ generat vsqꝫ cũ veniat area. Estima aũt apud te gramen mali semis q̃ntũ fructũ impietatis generauit: qñ secate fuerit spice q̃rũ nõ est numerꝰ: q̃ magnã areã incipient facere. Et rñdi: ⁊ dixi: Quõ: ⁊ quãdo hec? Quare modici ⁊ mali anni nr̃i? Et rñdit ad me: ⁊ dixit mihi: Nõ festines tu sup altissimuꝫ. Tu eni festinas inaniter esse sup ipm̃. Nã excessus tuus multus. Nõne de his interrogauerũt aĩe iustorũ in promptuarijs suis: dicẽtes: Usqꝫquo spero sic ⁊ qñ veniet fructus aree mercedis nr̃e? Et rñdit ad ea hieremiel archangelus: ⁊ dixit: Qñ impletus fuerit numerꝰ seminũ in vobis: qm̃ in statera põderauit seculũ: ⁊ mẽsura mẽsurauit tꝑa ⁊ numero nũerauit tꝑa: ⁊ non cõmouit nec excitauit vsqꝫ dũ impleaẗ predicta

mensura. Et rñdi: ⁊ dixi. O dñator dñe:
D sed nos oẽs pleni sum⁹ impietate. Et ne
forte ꝓpter nos nõ impleanꝰ iustorum
aree: ꝓpter pctã inhabitãtiũ sup terrã.
Et rñdit ad me: ⁊ dixit: Uade ⁊ interro-
ga pregnantẽ si qñ impleuerit nouẽ mẽ
ses suos: adhuc poterit matrix eius reti
nere partũ in semetipã. Et dixi. Nõ põt
dñe. Et dixit ad me. In iferno promptu
aria aiaꝝ: matrici assimilata sũt. Quẽ-
admodũ eni illa festinat que parit effu-
gere necessitatez part⁹: sic ⁊ hec festinat
reddere ea que cõmẽdata sunt. Ab ini-
tio tibi demonstrabiꝰ de his q̃ ꝯcupisc;
videre. Et rñdi: ⁊ dixi: Si inueni grãm
ante oc̃los tuos: ⁊ si possibile ẽ: ⁊ si ido
neus sum: demõstra mihi si plus q̃ p̃te-
ritũ sit: habet venire: aut plura ꝑtrãsie-
rũt supra q̃ futurũ est. Quid ꝑtransiuit
scio: q̇d autẽ futurũ sit ignoro. Et dixit
ad me. Sta sup dexterã partẽ: ⁊ demon
strabo tibi interpretationẽ siĺitudinis.
Et steti ⁊ vidi: ⁊ ecce fornax ardẽs tran-
siit corã me. Et factũ est cũ trãsiret flã-
ma vidi: ⁊ ecce supauit fumus. Post hec
trãsiit corã me nubes plena aq̃: ⁊ imisit
pluuiã impetu multã. Et cũ trãsisset im
petus pluuie supauerũt in ea gutte. Et
dixit ad me. Cogita tibi. Sicut crescit
pluuia ampli⁹ q̃ gutte: ⁊ ignis q̃ fum⁹:
sic supabũdauit que transiuit mẽsura.
Supauerũt aũt gutte ⁊ fum⁹. Et oraui
⁊ dixi. Putas viuo vsq3 in dieb⁹ illis?
Uel quid erit i dieb⁹ illis? Respõdit ad
me: ⁊ dixit: De signis de quib⁹ me inter
rogas ex ꝑte possum tibi dicere: de vita
aũt tua non sum missus dicere tibi: sed
A nescio. V

D E signis aũt: ecce dies veniẽt in
quib⁹ apphendenꝰ q̇ inhabitãt
terrã in censu multo: ⁊ abscõdeꝰ verita
tis via ⁊ sterilis erit a fide: regio. ⁊ mul-
tiplicabiꝰ iniusticia sup hãc quam ipse
tu vides: ⁊ sup quam audisti olim: ⁊ erit
impositio vestigio q̃ nũc vides regna-
re regionẽ: ⁊ videbũt eã desertã. Si aũt
tibi dederit altissim⁹ viuere videbis p⁹
tertiã tubam: ⁊ relucescet subito sol no-
ctu: ⁊ luna ter in die: ⁊ de ligno sanguis
stillabit: ⁊ lapis dabit vocẽ suam: ⁊ ppłi
cõmouebunꝰ ⁊ regnabit quẽ nõ sperãt
qui inhabitãt sup terraz ⁊ volatilia cõ-
migrationẽ faciẽt: ⁊ mare sodomiticuz
pisces reĳciet: ⁊ dabit vocẽ noctu quaz
nõ nouerãt multi. Oẽs aũt audient vo-
cem eius. Et chaos fiet ꝑ loca multa: et
ignis frequẽter remitteꝰ: et bestie agre-
stes transmigrabũt: ⁊ mulieres mẽstrua
te parient monstra: ⁊ in dulcib⁹ aq̃s sal
se inuenienꝰ: ⁊ amici oẽs semetipos ex-
pugnabũt: ⁊ abscondeꝰ tũc sensus: ⁊ in-
tellectus sepabiꝰ in promptuariũ suũ: ⁊
quereꝰ a mult; ⁊ nõ inuenieꝰ: ⁊ mĺtipli-
cabiꝰ iniusticia ⁊ incõtinẽtia sup terrã
Et interrogabit regio ꝓximã suã: ⁊ di-
cet: Nunq̇d ꝑ te ꝑtrãsiit iusticia iustum
faciens? Et hoc negabit. Et erit in illo
tpe: ⁊ sperabũt hoies ⁊ nõ impetrabunt
laborabũt ⁊ nõ dirigenꝰ vie eoꝝ. Hec si-
gna dicere tibi: ꝑmissũ est mihi. Et si o-
raueris iteꝝ: ⁊ plorauer; sicut ⁊ nũc: ⁊ ie
iunaueris septẽ diebus: audies iterato B
hoꝝ maiora. Et euigilaui: ⁊ corp⁹ meuz
horruit valde: ⁊ aia mea laborauit vt de
ficeret. Et tenuit me q̇ venit angelus q̇
loq̃baꝰ in me ⁊ confortauit me ⁊ statuit
me sup pedes. Et factũ est in nocte secũ-
da: ⁊ venit ad me salathiel dux ppłi: ⁊ di
xit mihi: Ubi eras? Et quare vult⁹ tuus
tristis? Aut nescis qm̃ tibi creditus est
isrł in regione trãsmigratiõis eoꝝ? Ex-
urge ẜ ⁊ gusta panẽ: ⁊ nõ derelinq̃s nos
sicut pastor gregẽ suũ in manib⁹ lupoꝝ
malignoꝝ. Et dixi ei: Uade a me: ⁊ non
appropies ad me. Et audiuit vt dixi: et
recessit a me. Et ego ieiunaui diebus se-
ptẽ vlulans ⁊ plorans: sicut mihi mãda
uit huriel angelus. Et factuz est p⁹ dies
septem: ⁊ iteruz cogitatiões cordis mei
moleste erant mihi valde. Et resumpsit
aia mea spm̃ intellect⁹: ⁊ iteꝝ cepi loq̇
corã altissimo sermões. Et dixi. Dñator
dñe ex oi silua terre et oib⁹ arborib⁹ ei⁹
elegisti vineã vnicaz: ⁊ ex oi terra orbis
elegisti tibi foueã vnã: ⁊ ex oibus flori-
bus orbis elegisti tibi liliũ vnũ: ⁊ ex oi-
bus abyssis mar; replesti tibi riuũ vnũ:
⁊ ex oibus edificat; ciuitatib⁹ scrificasti
tibimetipsi sion: ⁊ ex creatis volatilib⁹
noiasti tibi columbã vnã: ⁊ ex oib⁹ plas
matis pecorib⁹ ꝓuidisti tibi ouẽ vnaz:
⁊ ex oibus multiplicat; ppłis acquisiui
sti tibi pplm̃ vnũ: ⁊ ab oibus ꝓbataz le
gem donasti huic quẽ desiderasti ppło.
Et nũc dñe vt quid tradidisti vnũ plu-
rib⁹? Et p̃parasti sup vnã radicẽ alias:
Et dispdisti vnicũ tuũ in mult;. Et con
culcauerũt eũ qui ꝯtradicebãt sponsio-
nib⁹ tuis: quiq3 tuis testamẽtis nõ cre-
debant. Et si odiens odisti pplm̃ tuum: C
tuis manib⁹ deber castigari. Et factũ ẽ
cũ locut⁹ essem sermones: ⁊ missus ẽ an-

gelus ad me qui ante venerat ad me ꝑ-
terita nocte: ⁊ dixit mihi: Audi me ⁊ in-
struã te: ⁊ intende mihi ⁊ adijciã coram
te. Et dixi: Loq̃re dñe meus. Et dixit ad
me. Ualde tu in excessu mẽtis factus es
ꝓ israel. An plus dilexisti eũ q̃ꝫ qui euꝫ
fecit? Et dixi ad eũ. Nõ dñe: sed dolens
locutꝰ sum. Torquẽt eni me renes mei
ꝑ oẽm horã q̃rentẽ apphendere semitã
altissimi: ⁊ inuestigare partẽ iudicij eiꝰ.
Et dixit ad me: Nõ potes. Et dixi: Qua-
re dñe? Ad q̇d nascebar: aut quare non
fiebat matrix mr̃is mee mihi sepulchꝝ:
vt nõ viderẽ laborẽ iacob ⁊ defatigatio
nẽ generis isrl̃? Et dixit ad me. Nume-
ra mihi q̃ necdũ venerãt ⁊ collige mihi
dispersas guttas. Et reuirida mihi ari-
dos flores: ⁊ aperi mihi clausa ꝓmptua
ria: ⁊ ꝓduc mihi inclusos in eis flatus.
Demonstra mihi vocꝫ imagineꝫ: ⁊ tunc
ostendã tibi laborẽ quem rogas videre.
Et dixi: Dñator dñe: q̇s eni est q̃ põt hec
scire: nisi q̃ cũ hoibꝰ habitationẽ nõ ha
bet? Ego aũt insipiẽs ⁊ quõ potero dice
re de his quibꝰ me interrogasti? Et di-
xit ad me. Quõ nõ potes facere vnuꝫ de
his q̃ dicta sunt: sic nõ poterꝫ inuenire
iudiciũ meũ: aut in fine charitatẽ quaꝫ
pplo ꝓmisi. Et dixi: Sed ecce dñe: tu ꝓ
pe es his q̃ in finẽ sunt. Et q̇d facient q̃
añ me fuerũt: aut nos: aut hi q̃ pꝰ nos?
Et dixit ad me. Corone assimilabo iudi-
D ciũ meũ. Sicut nõ nouissimoꝝ tarditas
sic nec prioꝝ velocitas. Et r̃ndi: ⁊ dixi:
Nec poteras facere eos q̃ facti sũt: ⁊ qui
sunt: ⁊ q̃ futuri sunt in vnũ: vt celerius
iudiciũ tuũ oñdas? Et r̃ndit ad me: ⁊ di
xit: Nõ potest festinare creatura suꝑ cre-
atorẽ: nec sustinere seculũ eos q̃ ĩ eo cre-
andi sunt in vnum. Et dixi: Quõ dixisti
seruo tuo: qm̃ viuificãs viuificasti a te
creatam creaturã in vnum: ⁊ sustinebat
creatura: poterit ⁊ nũc portare ꝑsentes
in vnum. Et dixit ad me. Interroga ma
tricẽ mulierꝫ: ⁊ dices ad eã. Et si paris:
q̃re ꝑ tp̃s? Roga ꝫ eã: vt det decẽ ĩ vnũ.
Et dixi: Nõ vtiq̃ꝫ poterit: sed ſm tp̃s. Et
dixit ad me. Et ego dedi matriceꝫ terre
his qui semiati sunt suꝑ eã ꝑ tp̃s. Quẽ-
admodũ eni infans nõ parit ea q̃ senuꝫ
sunt: sic ego disposui a me creatum secu
lũ. Et interrogaui: ⁊ dixi: Cũ iã dederis
mihi viã loquar corã te. Naꝫ mr̃ nostra
de qua dixisti mihi: adhuc iuuenis est:
iã senectuti appropinquat. Et r̃ndit ad
me: ⁊ dixit: Interroga eã q̃ parit: ⁊ dicet
tibi. Dices eni ei: Quare q̃s pep̃isti nũc:
nõ sunt siles his qui añ te: si minores sta
tura? Et dicet tibi ⁊ ip̃a. Alij sũt qui in
iuuentute virtutꝫ nati sunt: ⁊ alij q̃ sub
tp̃e senectutꝫ deficiẽte matrice sunt na-
ti. Cõsidera ergo ⁊ tu qm̃ minori statu-
ra estis ꝑ his qui añ vos: ⁊ q̃ pꝰ vos mi-
nori, q̃ꝫ vos: q̃si iã senescẽtes creature ⁊
fortitudinẽ iuuentutis ꝑtereuntes. Et
dixi: Rogo dñe si inueni grãm añ oclos
tuos: demonstra seruo tuo ꝑ quẽ visites
creaturam tuam. VI

A E dixit ad me. Initio terreni or
bis ⁊ anteq̃ꝫ starent exitꝰ seculi ⁊
añq̃ꝫ spirarẽt ꝯuentões ventoꝝ:
⁊ anteq̃ꝫ sonarẽt voces tonitruũ: ⁊ añq̃ꝫ
splenderent nitores coruscationũ: ⁊ an-
teq̃ꝫ ꝯfirmarent̃ fundamenta paradisi:
anteq̃ꝫ viderent̃ decori flores: ⁊ añq̃ꝫ cõ
firmarent̃ mote virtutes: añq̃ꝫ collige-
rent̃ innumerabiles militie angeloꝝ: ⁊
anteq̃ꝫ extollerent̃ altitudines aeris: et
añq̃ꝫ noiarent̃ mensure firmamentoꝝ:
⁊ añq̃ꝫ estuarẽt camini in sion: ⁊ anteq̃ꝫ
inuestigarent̃ presentes ãni: ⁊ añq̃ꝫ ab-
alienarent̃ eoꝝ qui nũc peccãt adinuẽ-
tiones ⁊ ꝯsignati essent qui fidẽ thesau-
rizauerũt: tũc cogitaui ⁊ facta sũt ꝑ me
solũ ⁊ nõ ꝑ aliũ: ⁊ finis ꝑ me ⁊ nõ ꝑ ali-
um. Et r̃ndi: ⁊ dixi: Que erit separatio
temporꝝ? Aut qñ prioris finis ⁊ sequẽtꝫ
initiũ? Et dixit ad me. Ab abraam vsq̃ꝫ
ad ysaac qñ nati sũt ab eo iacob ⁊ esau
manus iacob tenebat ab initio calcane
um esau. Finis eni huiꝰ seculi esau ⁊ pri
cipiũ sequẽtis iacob. Hois manꝰ inter
calcaneũ ⁊ manum. Aliud noli querere
esdra. Et r̃ndi: ⁊ dixi: O dñator dñe: si i-
ueni grãm ante oculos tuos: oro vt de-
monstres seruo tuo finẽ signoꝝ tuoꝝ:
quoꝝ partẽ mihi demonstrasti nocte ꝑ-
cedente. Et r̃ndit: ⁊ dixit ad me: Surge
suꝑ pedes tuos: ⁊ audi vocẽ plenissimã
sonitus. Et erit sicut cõmotio: nec com-
mouebit̃ locꝰ in q̃ stes suꝑ eũ. Ideo cuꝫ
loquit̃ tu nõ expaueas: qm̃ de fine ver-
bũ: ⁊ fundamẽtũ terre intelligit̃: qm̃ de
ipsis sermo tremiscit ⁊ cõmouet̃. Scit
B eni qm̃ finẽ eorũ oportet cõmutari. Et
factũ est cũ audissem: surrexi suꝑ pedes
meos: ⁊ audiui: ⁊ ecce vox loquẽs: ⁊ so-
nus eius sicut sonus aquaꝝ multaruꝫ.
Et dixit. Ecce dies veniũt: ⁊ erit qñ ap-
propinquare incipiã vt visitem habitã-
tes in terra: ⁊ qñ inquirere incipiam ab
eis qui iniuste nocuerũt iniusticia sua:

et qñ suppleta fuerit humilitas sion et
cũ sup signabit seculũ qđ incipiet ptrã
sire: hec signa faciã. Libri apient añ fa
ciẽ firmamẽti: ꝛ oẽs videbunt simul: et
ãniculi infãtes loquent vocib⁹ suis: et
pregnãtes imaturos pariẽt infãtes tri-
um ꝛ qttuor mensiũ ꝛ viuẽt ꝛ suscita-
bunt. Et subito apparebũt semiata lo-
ca nõ semiata: ꝛ plena pmptuaria subi
to iueniẽtur vacua ꝛ tuba canet cũ so-
no: quã cũ oẽs audierint subito expaue
scẽt. Et erit: in illo tpe debellabũt ami-
ci amicos: vt inimici: ꝛ expauescet ter-
ra cũ his. Et vene fontiũ stabũt: ꝛ non
decurrẽt in horis trib⁹. Et erit: ois q de
relictus fuerit ex oib⁹ istis quib⁹ pdixi
tibi: ipe saluabit: ꝛ videbit salutare me
um ꝛ finẽ seculi vri. Et videbũt q rece
pti sũt hoies: qui mortẽ nõ gustauerũt
a natiuitate sua: ꝛ mutabit cor inhabi
tantiũ: ꝛ ꝯuertet i sensũ aliũ. Delebit
eni malũ: ꝛ extinguet dol⁹. Florebit ãt
fides: ꝛ vincet corruptela: ꝛ ostendetur
ṽitas q sine fructu fuit dieb⁹ tãtis. Et
factũ ẽ cũ loqret mihi: ꝛ ecce paulatim
intuebar sup eũ añ quẽ stabam: ꝛ dixit
ad me hec: Ueni tibi oñdere tps ventu
re noctis. Si g iterũ rogaueris: ꝛ iterũ
ieiunaueris septẽ dieb⁹: iterũ tibi renũ-
ciabo hoꝝ maioia p diẽ q̃ audiui. Au C
dita ẽ eñi vox tua apud altissimũ. Ui-
dit eni fortis directionẽ tuã: ꝛ puidit
pudicitiã quã a iuuẽtute tua habuisti:
ꝛ ppter hoc misit me demonstrare tibi
hec oia: ꝛ dicere tibi. Cõfide ꝛ noli time
re: ꝛ noli festinare cũ priorib⁹ tpib⁹ co-
gitare vana: vt nõ pperes a nouissimis
tpib⁹. Et factũ ẽ post hec ꝛ fleui iterũ et
simile ieiunaui septẽ dieb⁹: vt suppleã
tres hebdomadas q dicte sũt mihi. Et
factũ ẽ i octaua nocte ꝛ cor meũ turba-
bat iterato in me: ꝛ cepi loqui corã al-
tissimo. Inflãmabat eni spũs me⁹ val
de: ꝛ aĩa mea anxiabat: ꝛ dixi. O dñe, lo
quẽs locut⁹ es ab initio creature i pri-
mo die dicẽs. Fiat celũ et terra: ꝛ tuũ
verbũ: op⁹ pfectũ. Et erat tũc spũs: et
tenebre circũferebãt ꝛ silentiũ: son⁹ vo
cis hois nõdũ erat abs te. Tũc dixisti de
thesauris tuis pferri lumẽ luminosũ:
q appareret op⁹ tuũ. Et die scđo creasti
spm firmamẽti: ꝛ impasti ei vt diuide-
ret ꝛ diuisionẽ faceret int aq̃s: vt ps q̃-
dã sursũ recederet: ps vero deorsũ ma-
neret. Et tertia die impasti aq̃s ꝯgrega
ri in septia pte terre: sex vero ptes sicca
sti ꝛ ꝯseruasti: vt ex his sint corã te mi-
nistrãtia seminata a deo ꝛ culta. Uer-
bũ eni tuũ pcessit: ꝛ opus statim fiebat
Processit eni subito fructus multitudi
nis imensus ꝛ ꝯcupiscẽtie gustus mul-
tiformes et flores colore imutabili: et
odores odoramẽti iuestigabilis. Et die
tertio hec facta sunt. Quarta autẽ die D
imperasti fieri solis splẽdorẽ: lune lumẽ
stellaꝝ dispositionẽ: ꝛ imperasti eis vt
deseruirẽt futuro plasmato hoi. Quito
aũt die dixisti septime pti vbi erat aq̃
cõgregata vt pcrearet aialia ꝛ volati-
lia ꝛ pisces: ꝛ ita fiebat. Aqua muta et
sine aia q dei nutu iubebant aialia fa-
ciebat: vt ex hoc mirabilia tua natio-
nes enarrẽt. Et tũc cõseruasti duas aias
nomen vni vocasti enoch: ꝛ nomẽ secũ
de vocasti leuiathã: ꝛ sepasti ea ab alter
utro. Non eni poterat septima ps vbi
erat aqua cõgregata cape ea. Et dedi-
sti enoch vnam partẽ que siccata ẽ ter-
tio die vt habitet in ea: vbi sunt mõtes
mille. Leuiathã aũt dedisti septimã par
tẽ humidã ꝛ seruasti eam vt fiat in de-
uorationẽ quibus vis et qñ vis. Sexto
aũe die imperasti terre vt crearet corã
te te iuuenta ꝛ bestias ꝛ reptilia ꝛ sup
his adam: quẽ cõstituisti ducem super
oibus factis q fecisti: ꝛ ex eo educimur
nos oẽs quẽq̃ elegisti pplm. Hec autẽ
oia dixi corã te dñe: q: ppter nos crea-
sti seculũ. Residuas aũt gẽtes ab adam
natas dixisti eas nil eẽ: ꝛ qm saliue as-
similate sũt: ꝛ quasi stillicidiũ de vase si
milasti abũdantiã eoꝝ. Et nũc dñe ec-
ce iste gẽtes q i nihilũ deputate sũt: ce-
perũt dñari nostri ꝛ deuorare: nos autẽ
populus tu⁹ quẽ vocasti primogenitũ
vnigenitũ emulatorẽ tuũ: traditi sum⁹
i manib⁹ eoꝝ. Et si ppter nos creatũ
ẽ seculũ: qre nõ hereditatẽ possidemus
cũ seculo? Usq̃quo hec?

VII

Et factũ est cum fuissem loq̃ ver- B
ba hec: missus est ad me angelus e
qui missus fuerat ad me primis
noctibus: ꝛ dixit ad me. Surge esdra: ꝛ
audi sermones quos veni loqui ad te.
Et dixi. Loquere deus meus. Et dixit
ad me. Mare positum est in spatioso lo
co vt esset altum et immensũ: erit au-
tem ei introitus in angusto loco posi-
tus: vt esset similis fluminibus. Quis
enim volens voluerit ingredi mare et
videre eum vel dominari eius: si non
trãsierit angustũ: in latitudinẽ venire

quō poterit? Itē aliud. Ciuitas ē edificata et posita in loco cāpestri: ē autem plena oīm bonoꝝ. Introitus eiꝰ angustus et ī ꝑcipiti positus: vt eēt a dextris q̄dē ignis: a sinistris aq̄ alta: semita aūt ē vna sola inter eos posita: hoc ē inter ignē et aquā vt non capiat semita nisi solūmō vestigiū hoīs. Si aūt dabit̄ ciuitas homi in hereditatē: si nūq̄ ante positū ꝑiculū ꝑtransierit quō accipiat hereditatē suā? Et dixi. Sic dn̄e. Et dixit ad me. Sic ē et isrl̄ ꝑs. Propter eos em̄ feci seculū et qn̄ transgressus ē adā cōstitutiōes meas: iudicatū ē q̄d factū est. Et facti sunt introitꝰ huiꝰ seculi angusti et dolentes ꝛ laboriosi: pauci autē et mali et periculoꝝ pleni et labore magno ope fulti: nam maioris seculi introitꝰ spaciosi ꝛ securi: ꝛ faciētes imortalitatis fructū. Si ḡ ingrediētes non fuerūt igressi q̄ viuunt: angusta ꝛ vana hec: nō potuerūt accipe q̄ sūt reposita. Nūc ḡ tu q̄re cōturbaris cū sis corruptibilis: ꝛ q̄d moueris tu cū sis mortalis. Et q̄re nō accepisti ī corde tuo q̄d futurū: sed q̄d in p̄nti? Rn̄di: et dixi. Dn̄ator dn̄e ecce disposuisti lege tua: q̄m iusti hereditabūt hec. Impij aūt ꝑibūt: iusti aūt ferēt āgusta: sꝑantes spaciosa. Qui em̄ impie gesserūt: ꝛ angusta passi sunt et spatiosa nō videbūt. Et dixit ad me. Nō ē iudex sup deū: neq̄ intelligēs super altissimū. Pereūt em̄ multi p̄ntes: q̄ negligit̄ que anposita ē dei lex. Mādans em̄ mādauit deꝰ venientibꝰ: qn̄ venert: q̄d faciētes viuerēt: et q̄d obſuantes nō punirent̄. Hi aūt nō sunt ꝑsuasi et ꝯtradixerūt ei: ꝛ cōstituerūt sibi cogitamē vanitatꝫ: ꝛ ꝓposuerūt sibi circūuentiōes delictoꝝ: ꝛ sup dixerūt altissimo nō eē: ꝛ vias eius nō cognouerūt ꝛ legē eiꝰ spreuerūt: ꝛ spōsiones eius abnegauerūt: ꝛ in legitimis eiꝰ fidē non habuerūt: ꝛ opa eiꝰ nō ꝑfecerūt. Propt̄ hoc esdra vacua vacuis: ꝛ plena plenis. Ecce tp̄s veniet: ꝛ erit qn̄ veniēt signa q̄ p̄dixi tibi. Et apparebit spōsa ꝛ apparescēs ostendet̄ q̄ nūc subducit̄ terra: ꝛ oīs q̄ liberatꝰ ē d̄ p̄dictis malis: ipse videbit mirabilia mea. Reuelabit̄ eni filiꝰ meꝰ iesus cū his q̄ cū eo sūt: ꝛ iocūdabunt̄ q̄ relicti sūt in ānis q̄dringētꝫ. Et erit pꝰ annos hos ꝛ morient̄ filiꝰ meus christꝰ: ꝛ oēs q̄ spiramētū h̄nt hoīes et: cōuertet̄ seculū in antiquū silentiū diebꝰ septē sicut in prioribus iudicijs: ita vt nemo derelinquat̄: ꝛ erit pꝰ dies septē: ꝛ excitabit̄ q̄d nōdū vigilat seculū: ꝛ morient̄ corruptū. Et terra reddet q̄ in ea dormiūt: ꝛ puluis q̄ in eo silētio habitāt: ꝛ ꝓmptuaria reddēt q̄ eis cōmēdate sunt aīe. Et reuelabit̄ altissimꝰ sup sedē iudicij. ꝛ ꝑtrāsibunt miserie: ꝛ lōganimitas cōgregabit̄. Iudiciū autē solū remanebit: veritas stabit: et fides cōualescet. Et opus subsequet̄: ꝛ merces ondet̄: ꝛ iusticie vigilabūt: ꝛ iniusticie nō dn̄abunt̄. Et dixi. Primꝰ abraā ꝓpter sodomitas orauit: ꝛ moyses pro p̄ribus qui ī deserto peccauerūt: ꝛ q̄ pꝰ eū ꝓ israel in diebꝰ achaz ꝛ samuelis ꝛ dauid ꝓ cōfractiōe: ꝛ salomō ꝓ eis qui venerūt ī sc̄ificationē: ꝛ helias ꝓ his q̄ pluuiā acceperūt ꝛ ꝓ mortuo vt viueret: ꝛ ezechias ꝓ ppl̄o in diebus sennacherib: et multi ꝓ multis. Si ḡ mō qn̄ corruptibile increuit: et iniusticia multiplicata ē: ꝛ orauerūt iusti ꝓ impijs: q̄re ꝛ nūc sic non erit? Et rn̄dit ad me: et dixit. P̄ns seculū nō ē finis: gloria ī eo frequens manet: ꝓpter hoc orauerunt ꝓ inualidis. Dies em̄ iudicij erit finis tp̄is huiꝰ ꝛ initiū tp̄is futuri imortalitatis: in quo ꝑtrāsiuit corruptela soluta est intꝑantia: abscissa est icredulitas creuit aūt iusticia: orta ē veritas. Tūc eni nemo poterit saluare eū q̄ perijt: neq̄ demergere qui vincit. Et rn̄di: et dixi. Hic sermo eiꝰ primus ꝛ nouissimus: q̄m melius erat nō dare terrā adā: vel cum iā dedisset coercere eū vt non peccaret. Quid eni ꝓdest hoībꝰ in p̄nti viuere ī tristicia: ꝛ mortuos sꝑare punitionē? O tu quid fecisti adā. Si eni tu peccasti non ē factus solius tuꝰ casus: sed ꝛ nr̄ q̄ ex te aduenimꝰ. Quid eni ꝓdest nobis si ꝓmissum ē nobis imortale tp̄s: nos aūt mortalia opa egimꝰ? Et q̄m p̄dicta ē nobis ꝑhennis spes: nos vero pessimi vani facti sumus. Et q̄m reposita sunt nobis habitacula sanitatis: ꝛ securitatis: nos vero male cōuersati sumus. Et q̄m reposita gloria altissimi ꝓtegere eos qui tarde conuersati sunt: nos aūt pessimis vijs ambulauimus. Et q̄m ondet̄ paradisus cuiꝰ fructus incorruptus ꝑseuerat in quo ē securitas et medela: nos vero non ingrediemur. In ingratis eni locis cōuersati sumꝰ. Et q̄m sup stellas fulgebūt facies eoꝝ qui abstinentiā habuerūt: nr̄e aūt facies sup tenebras nigre. Non eni

cogitauim⁹ viuētes qn̄ iniqtatē faciebamus q incipiemus post mortē pati. Et rn̄dit: ꝛ dixit. Hoc ē cogitamētū certaminis qd̄ certabit qui sup terrā nat⁹ ē hō vt si victus fuerit patiat̄ qd̄ dixisti. Si aūt vicerit recipiet qd̄ dico: qm̄ hec est vita quā moyses dixit cū viueret ad populū dicēs. Elige tibi vitā vt viuas. Nō crediderūt aūt ei: sed nec post eū ꝓphetis. Sed nec mihi q locut⁹ sum ad eos: qm̄ nō eēt tristicia in pditionē eoꝝ sicut futurū ē gaudiū sup eos quib⁹ persuasa ē salus. Et rn̄di: ꝛ dixi: Scio dn̄e qm̄ vocatus ē altissim⁹ misericors i eo q misereat̄ his qui nōdū in seculo aduenerūt: ꝛ q miseret̄ illis q cōuersionē faciūt in lege ei⁹: ꝛ lōganimis ē qm̄ lōganimitatē pstat his qui peccauerūt q̄si suis opibus: ꝛ munific⁹ ē: qm̄ qdē donare vult p exigentijs: ꝛ multe misericordie: qm̄ multiplicat magis misericordias his q pn̄tes sūt: ꝛ q pterierūt et q futuri sunt. Si eni nō multiplicauerit misericordias suas: nō viuificabit̄ seculū cū his qui i hereditabāt in eo. Et donat: qm̄ si non donauerit de bonitate sua: vt alleuient̄ hi qui iniqtatē fecerūt de suis iniqtatibus: nō poterit decies millesima ps viuificari hoim. Et iudex si nō ignouerit his qui curati sūt v̄ba eius: ꝛ deleuerit multitudinē ꝯtemptionū nō fortassis derelinquerēt̄ innūerabili mltudine nisi pauci valde. VIII

A E rn̄dit ad me: ꝛ dixit. Hoc seculū fecit altissim⁹ ꝓpter multos: futuꝝ aūt ꝓpter paucos. Dicā aūt corā te silitudinē esdra. Quō autē interrogabis terrā: ꝛ dicet tibi: qm̄ dabit terrā multā magis vn̄ fiat fictile: paruū aūt puluerē vn̄ auꝝ fit: sic ꝛ act⁹ p̄sentis seculi. Multi qdē creati sūt: pauci aūt saluabunt̄. Et rn̄di et dixi: Absorbe g aīa sensū: ꝛ deuora qd̄ sapit· Cōuenisti eni obaudire: ꝛ ꝓphare volens· Nec eni tibi ē datū spatiū: nisi solūmō viuere. O dn̄e si nō pmittes s̄uo tuo vt oremus corā te: ꝛ des nobis semē cordi et sensui culturā: vn̄ fructus fiat: vn̄ viuere possit oīs corruptus q portabit locū hois? Sol⁹ eni es: ꝛ vna plasmatio nos sum⁹ manuū tuaꝝ sicut locut⁹ es: Et quō nūc i matrice plasmatū ē corp⁹ et p̄stans mēbra: cōseruat̄ in igne ꝛ aq̄ tua creatio: et nouē mensib⁹ patit̄ tua plasmatio tuā creaturā q̄ in ea creata est: ipm̄ aūt qd̄ seruat ꝛ qd̄ seruat̄ vtraq seruabunt̄: seruataq qn̄q iteꝝ reddit matrix que in ea creuerūt. Impasti eni ex ipis mēbris hoc ē mām̄illis prebere lac fructui mām̄illaꝝ: vt nutriat̄ id qd̄ plasmatū ē vsq in tp̄s aliqd̄: et postea disponas eum tue misericordie. Enutriuisti eū tua iusticia: ꝛ erudisti eū in lege tua: ꝛ corripuisti eū tuo itellectu: ꝛ mortificabis eū vt tua creatura et viuificabis eū tuū opus. Si g pdideris eū q tantis laborib⁹ plasmat⁹ ē: tuo iussu facile ē ordinari vt ꝛ id qd̄ fiebat s̄naret̄. Et nūc dn̄e dicā: de oī hoie tu magis scis: de pplo autē tuo quem doleo: ꝛ de hereditate tua ꝓpter quā lugeo: ꝛ ꝓpter isrl̄ ꝓpter quē tristis sū: et de iacob ꝓpter quē doleo: id̄ incipiam orare corā te p me ꝛ p eis: qm̄ video lapsus nr̄os q inhabitam⁹ terrā. Sed audiui celeritatē iudicis q futurus est. Id̄ audi vocē meā: ꝛ intellige sermonē meū. ꝛ loqr corā te· Initiū verboꝝ esdre: priusq assumeret̄ Et dixi. Dn̄e qui inhabitas in seculū: cui⁹ oculi eleuati i supna ꝛ aere: ꝛ cui⁹ thron⁹ iestimabilis et gloria incōprehēsibilis: cui astat exercitus angeloꝝ cū tremore quoꝝ s̄uatio inuēto igni cōuertit̄: cui⁹ verbū verū ꝛ dicta pseuerātia: cui⁹ iussio fortis et dispositio terribilis: cui⁹ aspect⁹ arefacit abyssos ꝛ indignatio tabescere facit mōtes: ꝛ veritas testificat̄. Exaudi orōs serui tui: ꝛ aurib⁹ pcipe p̄dicationē: figmenti tui. Dū eni viuo loqr: ꝛ dū sapio rn̄debo. Nec respicias ppli tui delicta: sed q tibi in veritate seruiūt. Nec intēdas ipia gentiū studia: sȝ q tua testimonia cū dolorib⁹ custodierūt. Nec cogites q i ꝯspectu tuo false cōuersati sūt: sȝ memorare q et ex volūtate tua timorē cognouerūt. Neq volueris pdere q pecudū mores habuerūt: sȝ respicias eos qui legē tuā splēdide docuerūt· Nec indigneris eis q bestijs peiores iudicati sūt: sȝ diligas eos q sp in tua iusticia cōfidūt ꝛ gl̄ia. Qm̄ nos ꝛ p̄res nostri talib⁹ morbis lāguem⁹: tu aūt ꝓpt nos pctōres misericors vocaberis. Si eni desideraueris vt nr̄i miserearis: tunc misericors vocaberis: nobis aūt nō habētib⁹ opa iusticie. Iusti eni qb⁹ sunt opa mlt̄a reposita: ex ꝓprijs opib⁹ recipiēt mercedē. Quid ē eni hō vt ei indigneris aū gen⁹ corruptibile vt ita amarus sis de ipo? In v̄itate eni nemo d̄ genitis ē q nō ipie gessit: ꝛ de ꝯfitentib⁹ qui

B

C

nō deliq̄t · In hoc eñ ānūciabit iusti-
cia tua ⁊ bonitas tua dñe: cū misertus
fueris eis qui nō hñt substātiā bonorū
operꝝ. Et rñdit ad me: ⁊ dixit. Recte lo-
cut⁹ es aliq̄: ⁊ iuxta sermões tuos sic et
fiet. Qm̄ nō vere cogitabo sup plasma
eorꝝ qui peccauerūt añ mortē ad iudi-
ciū añ pditionē: sed iocūdabor sup iu-
storꝝ figmentū: ⁊ memorabor pegrina-
tionis q̄ȝ ⁊ saluatiōis ⁊ mercedis recep
tiōis· Quō ḡ locut⁹ sū: sic et est. Sicut
eni agricola serit sup terrā semia mlta
et plātatiões mltitudis plātat: sȝ nō in
tpe oia q̄ semiata sūt saluāt: sȝ nec oia
q̄ plātata sūt radicabūt: sic ⁊ q̄ in secu-
lo seminati sūt nō oēs saluabūt. Et rñdi
⁊ dixi. Si iueni gr̄am loq̄r. Quō semen
agricole si nō ascēderit aut nō accepit
pluuiā tuā i tpe aut si corruptū fuerit
mltitudie pluuie: sic perit ⁊ similr hō q̄
manib⁹ tuis plasmat⁹ ē: ⁊ tu ei imago
noiat⁹: qm̄ similat⁹ es ei pp̄ter quē oia
plamasti: ⁊ similasti semi agricole? Nō
irascaris sup nos: sȝ parce pplo tuo et
miserere hereditati tue. Tu aūt creatu-
re tue misereris. Et rñdit ad me: ⁊ dixit
Que sūt pñtia pñtib⁹: ⁊ q̄ futura futurꝭ

D Multū eni tibi restat vt possis diligere
meā creaturā sup me: tibi aūt frequent
et ipi pximaui: iniustis aūt nunq̄. Sȝ
et in hoc mirabilis es coram altissimo
qm̄ hūiliasti te sicut decet te: ⁊ nō iudi-
casti te vt int iustos plimū glorificeris.
Propter qđ miserie mlte ⁊ miserabiles
efficiēter eis q̄ habitāt seculū i nouissi-
mis: q̄r i multa supbia ābulauerūt. Tu
aūt p te itellige: ⁊ de similib⁹ tuis inq̄
re gl̄iam. Uobis eni apt⁹ ē padisus: plā
tata ē arbor vite: pparatū ē futurꝝ tem-
pus: pparata ē abūdātia: edificata ē ci
uitas: pbata ē reqes pfecta ē bonitas:
et pfecta sapia. Radix mali signata ē a
vobis: ifirmitas ⁊ tinea a vobis abscō-
sa ē: ⁊ i iferniū fugit corruptio i obliuio
ne. Trāsierūt dolores: ⁊ ostēsus ē i fine
thesaur⁹ imortalitatꝭ. Noli ḡ adijcere
inq̄rēdo de multitudie eorꝝ q̄ pereunt.
Nā et ipi accipiētes libertatē spreuert
altissimū: ⁊ legē ei⁹ cōtempserūt: ⁊ vias
ei⁹ dereliq̄rūt. Adhuc aūt iustos ei⁹ cō
culcauerūt ⁊ dixerūt i corde suo nō esse
deū: ⁊ quidē sciētes qm̄ moriūt. Sicut
eñ vos suscipiēt q̄ pdicta sūt: sic eos si
tis ⁊ cruciat⁹ q̄ pparata sūt. Nō eni vo
luit hoiem disp̄di. Sȝ ⁊ ipi q̄ creati sūt
coinq̄nauerūt nomē ei⁹ qui fecit eos: ⁊

ingrati fuerūt ei qui pparauit eos vitā.
Qua pp̄ter iudiciū meū mō appropin-
quat. Que nō oibus demōstraui nisi ti-
bi: ⁊ tibi similib⁹ paucꝭ. Et rñdi ⁊ dixi.
Ecce nūc dñe demonstrasti mihi multi
tudinē signorꝝ q̄ icipias facere i nouis-
simis sȝ nō demōstrasti mihi quo tpe.

IX

A

T rñdit ad me ⁊ dixit.

e Metiēs metire tp̄s i semetipo: ⁊
erit cū videris qñ trāsierit pars
quedā signorꝝ q̄ pdicta sūt: tūc itelliges
qm̄ ipm ē tp̄s in q̊ incipiet altissim⁹ vi
sitare seculū qđ ab eo factū ē. Et qñ vi-
debit in seculo motio locorū ⁊ pplorꝝ
turbatio tūc itelliges qm̄ de his erat al
tissim⁹ locut⁹: a dieb⁹ q̄ fuerūt añ te ab
initio: Sicut eni oē qđ factū ē i seculo
initiū habet piter: ⁊ ꝯsūmationē: ⁊ con
sūmatio ē manifesta: sic ⁊ altissimi tpa:
initia hñt manifesta i pdigijs ⁊ ꝟtuti-
bus ⁊ ꝯsūmatiões i actu ⁊ i signis. Et
erit ois q̄ salu⁹ factus fuerit ⁊ q̄ poterit
effugere p opa sua: ⁊ p fidē i qua credi-
distis relinquet de pdictis piculis: ⁊ vi
debit salutare meū i terra mea: ⁊ in fini
bus meis: qm̄ sctificaui me a seculo. Et
tūc miserebūt qui nūc abusi sunt vias
meas: ⁊ i tormētis ꝯmorabūt hi q̄ eas
pieceerūt in ꝯtēptu. Qui eni nō cogno-
uerūt me viuētes bñficia ꝯsecuti: ⁊ qui
fastidierūt legē meā cū adhuc erāt ha-
bētes libertatē: ⁊ cū adhuc eēt eis ap-
tus penitētie locus nō intellexerūt sed
spreuerūt: hos oportet p⁹ mortē in cru-
ciamēto cognoscere. Tu ḡ noli adhuc

B

curiosus eē quō impij cruciabūt sȝ inq̄
re quō iusti saluabūt ⁊ quorꝝ seculū: et
pp̄t q̄s seculū: ⁊ qñ. Et rñdi ⁊ dixi. Oli
locut⁹ sum ⁊ nūc dico et postea dicam:
qm̄ plures sūt qui pereūt q̄ȝ q̄ saluabū-
tur: sicut multiplicat fluct⁹ sup guttā.
Et rñdit ad me: ⁊ dixit. Qualis ager ta
lia ⁊ semia: ⁊ quales flores tales ⁊ tictu
re: ⁊ q̄lis opator talis ⁊ creatio: ⁊ qual
agricola talis cultura: qm̄ tp̄s erat se-
culi. Et nūc cū eēm parās eis his q̄ nūc
sunt añq̄ȝ fieret seculū i q̊ habitarēt: et
nemo ꝯtradixit mihi. Tūc eni quisq̄ȝ ⁊
nūc creat i mūdo h parator messe ideficiē
ti ⁊ lege iuestigabili: corrupti sūt mores
eorꝝ: Et ꝯsideraui seculū: ⁊ ecce erat pi-
culū pp̄ter cogitatiões q̄ i eo aduene-
rūt. Et vidi ⁊ pepci ei valde: ⁊ seruaui
mihi acinū de botro: ⁊ plātationē d̄ tri
bu multa. Pereat ḡ mltitudo q̄ sine cā
nata ē: ⁊ seruet acinus me⁹ ⁊ plātatio

mea:qꝛ cũ multo laboꝛe ꝑfeci. Tu autē ſi adhuc intromittas ſeptē dies alios ſ; nō ieiunabis in eis:ibis in campũ floꝝ vbi domꝰ nō eſt edificata:⁊ mãducabis ſolũmō de floꝛibꝰ cãpi:⁊ carnē nō guſta bis:⁊ vinũ nō bibes:ſed ſolũmō floꝛes.

C Depcare altiſſimũ ſine intermiſſione:et veniã ⁊ loqnar tecũ. Et ꝓfectꝰ ſu; ſicut dixit mihi in cãpũ ꝗ vocaꝛ ardath et ſe di ibi ĩ floꝛibꝰ. Et de herbis agri mãdu caui:⁊ facta eſt eſca eaꝝ mihi in ſaturi-tatē. Et factũ eſt poſt dies ſeptem ⁊ ego diſcũbebã ſupꝛa fenũ:⁊ coꝛ meũ iterum turbabaꝛ ſicut añ. Et apꝛtũ eſt os meũ: ⁊ inchoaui dicere coꝛã altiſſimo:⁊ dixi: O dñe te nobis oñdēs oſtēſus es pr̃ibꝰ nr̃is in deſerto:qđ nō calcaꝛ ⁊ infructu-oſo:qñ erãt exeũtes de egypto: ⁊ dicens dixiſti:Tu iſrꝉ audi me ⁊ ſemē iacob in-tende ſmōibꝰ meis. Ecce eni ego ſemi-no in vobis legē meã:⁊ faciet in vobis fructũ:⁊ gloꝛificabimi in eo ꝑ ſeculum. Nã pr̃es nr̃i accipiētes legē non ſuaue rũt:⁊ legitima mea nō cuſtodierũt:et fa ctus eſt fructꝰ legꝫ nō parēs. Nec eni po terat qm̃ tuꝰ erat:nã ꝗ acceperũt perie-rũt nō cuſtodiētes qđ in eis ſeminatu; fuerat. Et ecce ꝯſuetudo ē vt cũ accepit terre ſemē:vel nauē mare:vel vas aliqđ eſcã vel potũ:cũ fuerit extermiatũ id in ꝗ ſemiatũ eſt vel in qđ miſſu; ē:ſiꝉ id qđ ſemiatũ vel miſſũ ē vel ꝗ̄ ſuſcepta ſũt ex termiaꝛ ⁊ ſuſcepta iã nō manēt apud

D nos. S; nobis ſic nō factũ ē. Nos ꝗde; ꝗ legē accepimꝰ peccãte; ꝑiuimꝰ:et coꝛ nr̃m qđ ſuſcepit eã:nã lex nō perꝗt:ſ; ꝑ-manſit in ſuo laboꝛe. Et cũ loꝗrer hec ĩ coꝛde meo:reſpexi ocuꝉ meis: ⁊ vidi mu lierē in dextera ꝑte. Et ecce hec lugebat ⁊ ploꝛabat cũ voce magna:⁊ aio dolebat valde:⁊ veſtimēta eiꝰ diſciſſa:⁊ cinis ſu-per caput eiꝰ. Et dimiſi cogitatꝰ in ꝗbꝰ erã cogitãs:⁊ ꝯuerſus ſũ ad eã:⁊ dixi ei: Ut ꝗd fles:⁊ ꝗd doles anio? Et dixit ad me. Dimitte me dñe meus vt defleã me: et adꝗciã doloꝛe; qm̃ valde amara ſum anio:⁊ humiliata ſum valde. Et dixi ei. Quid paſſa es? Dic mihi. Et dixit ad me ſterilis fui ego famula tua ⁊ non peperi hñs maritu; annis triginta. Ego eni ꝑ ſingulas hoꝛas ⁊ ꝑ ſingꝉos dies ⁊ ãnos triginta hos:depcoꝛ altiſſimũ nocte ac die. Et factũ ē pꝰ triginta ãnos exaudi-uit me deꝰ ancillã tuã:et vidit hũilitatē meã ⁊ attēdit tribulatiōi mee:et dedit mihi filiũ. Et iocũdata ſum ſuꝑ eũ val-de ego ⁊ vir meꝰ ⁊ oēs ciues mei:et ho-noꝛificabamꝰ valde foꝛtē. Et nutrivi eũ cũ laboꝛe multo:⁊ factũ ē cũ creuiſſet et veniſſet accipe vxoꝛē:feci diē epuli. X

B

E T factũ eſt cũ introiſſet filiꝰ me-us in thalamo ſuo:cecidit ⁊ moꝛ tuꝰ eſt:⁊ euertimꝰ oēs lumia. Et ſurrexerũt oēs ciues mei ad ꝯſolandum me. et quieui vſq; in aliũ diem:vſq; no-cte. Et factũ eſt cũ om̃s ꝗeuiſſent vt me ꝯſolarenꝛ vt quieſcere;:et ſurrexi nocte et fugi ⁊ veni ſicut vides in hoc cãpo:et cogito iã nō reuerti in ciuitatē:ſed h̃ cō ſiſtere:⁊ neq; mãducare neq; bibere:ſed ſine intermiſſiōe lugere ⁊ ieiunare vſq; dũ moꝛiar. Et dereliqui ſermōes in ꝗbꝰ eram:⁊ rñdi cũ iracũdia ad eam:et dixi: Stulta ſuꝑ oēs mꝉieres:nō vides luctũ nr̃m ⁊ ꝗ̄ nobis contingũt? Qm̃ ſion mꝛ nr̃a oĩ triſticia ꝯtriſtaꝛ: ⁊ hũilitate hu-miliata eſt ⁊ luget validiſſime. Et nunc qm̃ oēs lugemꝰ et triſtes ſumꝰ: qm̃ oēs ꝯtriſtati ſumꝰ:tu aũt ꝯtriſtarꝫ in vno fi-lio? Interroga eni terrã ⁊ dicet tibi:qm̃ hec ē ꝗ̄ debeat lugere caſũ tantoꝝ ſuper eã germinãtiũ. Et ex ip̃a ab initio om̃s nati et alꝗ veniēt. Et ecce pene om̃s in ꝑditionē ambulãt:⁊ exterminiũ fit mul titudo eoꝝ. Et ꝗs ꝫ debet lugere magꝫ: niſi hec ꝗ̄ tã magnã multitudine; ꝑdi-dit:ꝙ tu ꝗ̄ ꝓ vno doles? Si aũt dicꝫ mĩ hi qm̃ nō eſt planctꝰ meꝰ ſiꝉis terre:qm̃ fructũ ventrꝫ mei ꝑdidi:quē cũ meroꝛi-bus peꝑi ⁊ cũ doloꝛibꝰ genui:terra autē ſm viã terre:abꝗtq; in ea mꝉtitudo pꝛe ſens:quō euenit et ego tibi dico. Sicut tu cum laboꝛe peꝑiſti:ſic ⁊ terra dat fru ctũ ſuũ:hoĩ ab initio ei ꝗ fecit eã. Nũc ꝫ retine apud temetip̃am doloꝛē tuum:et foꝛtiter fer ꝗ tibi ꝯtigerũt caſus. Si enĩ iuſtificaberis terminũ dei et ꝯſiliũ ſuũ: recipies in tꝑe: et in talibꝰ collaudabe-ris. Ingredere ꝫ in ciuitatē ad virũ tuũ.

B Et dixit ad me. Nō faciã neq; ingredi-ar ciuitatē:ſ; h̃ moꝛiar. Et appoſui ad-huc loqui ad eã:et dixi: Noli facere hũc ſermonē:ſed conſenti ꝑſuadenti. Quot enĩ caſus ſion? Conſolare ꝓpter doloꝛe; hieruſale;. Uides enĩ qm̃ ſanctificatio nr̃a deſerta effecta ē ⁊ altare nr̃m demo litũ eſt:⁊ templũ nr̃m deſtructũ ē ⁊ pſal-teriũ nr̃m humiliatũ eſt:⁊ hymnꝰ conti cuit:⁊ exultatio nr̃a diſſoluta ē: ⁊ lumē candelabꝛi nr̃i extinctũ eſt:⁊ arca teſta-menti nr̃i direpta eſt:et ſctã nr̃a ꝯtami-nata ſũt:et nomē qđ inuocatũ eſt ſuper

nos pene ꝓphanatū ē:τ liberi nr̄i cōtu
meliā paſſi ſūt: τ ſacerdotes nr̄i ſuccen
ſi ſunt:τ leuite nr̄i i captiuitatē abierūt
τ ꝟgines nr̄e coinq̄nate ſūt:τ mulieres
nr̄e vim paſſe ſūt: τ iuſti nr̄i rapti ſunt
et ꝑuuli nr̄i ꝑditi ſūt:τ iuuenes nr̄i ſer-
uierūt:τ fortes noſtri inualidi facti ſūt.
Et qđ oim maius ſignaculū ſyon : qm̄
reſignata ē de gl̄ia ſua. Nā et tradita ē
in manibꝰ eoꝝ q̄ nos oderūt. Tu ẜ ex-
cute tuā triſticiā multā: τ depone abſ-
te multitudine doloꝝ vt tibi reꝓpitiet̄
fortis:τ reqem faciet tibi altiſſimꝰ:reqe
tionē laboꝝ. Et factū eſt cū loq̄bar ad
eā facies eiꝰ fulgebat ſubito τ ſpēs: co-
ruſcus fiebat viſus eiꝰ: vt eſſem pauēs
valde ad eā:et cogitarē q̄d eēt hoc. Et
ecce ſubito emiſit ſonitū vocis magnū
timore plenū: vt cōmoueret̄ terra a mu
lieris ſono. Et vidi:et ecce ampliꝰ mu-
lier nō cōparebat mihi:ſed ciuitas edifi
cabat̄ τ locꝰ demōſtrabat̄ de fundamē
tis magnis τ timui τ clamaui voce ma-
gna:τ dixi: Ubi ē huriel angelꝰ q̄ a prin
C cipio venit ad me? Qm̄ ipē me fecit ve-
nire in m̄ltitudine in exceſſu mētis huiꝰ.
Et factꝰ eſt finis meꝰ in corruptionē:et
orō mea in improperiū. Et cū eſſem lo-
quēs ego hec:ecce venit ad me et vidit
me. Et ecce erā poſitꝰ vt mortuꝰ: τ intel
lectus meꝰ alienatꝰ erat. Et tenuit dex-
terā meā et ꝯfortauit me:τ ſtatuit me ſu
per pedes meos. Et dixit mihi. Quid ti-
bi eſt τ q̄re ꝯturbatꝰ eſt intellectꝰ tuꝰ:et
ſenſus cordis tui:τ q̄re ꝯturbaris? Et di
xi: Qm̄ dereliquiſti me. Et ego quidē fe
ci ẜm ſermones tuos τ exiui in campū:
et ecce vidi et video qđ nō poſſū enarra
re. Et dixit ad me. Sta vt vir:τ cōmoue
bo te. Et dixi: Loq̄re dn̄e meꝰ tu in me.
Noli me derelinq̄re vt nō fruſtra mori-
ar:qm̄ vidi q̄ nō ſciebā:et audio q̄ non
ſcio. Aut nunq̄d ſenſus meus fallit̄:et
aīa mea ſōmiat? Nunc ẜ dep̄cor te:vt
demōſtres ẜuo tuo de exceſſu hoc. Et re
ſpōdit ad me:et dixit: Audi me: τ doceā
te:et dicā tibi de quibꝰ times:qm̄ altiſ-
ſimꝰ reuelauit tibi myſteria multa. Ui-
dit rectā viā tuā:qm̄ ſine intermiſſione
ꝯtriſtabaris pro pp̄lo tuo:et valde luge-
bas ꝓpter ſion. Hic ẜ intellectꝰ viſiōis
qui tibi apparuit an̄ paululū. Quā vidi
ſti lugientē inchoaſti ꝯſolari eā:nūc au
tē iam ſpeciē mulieris nō vides:ſʒ appa
ruit tibi ciuitas edificari:et qm̄ enarra
bat tibi de caſu filij ſui. Hec abſolutio ē
Hec m̄lier quā vidiſti:hec ē ſion: et qm̄
dixit tibi quā τ nūc cōſpicies:vt ciuita-
tem edificatā. Et qm̄ dixit tibi qꝛ ſteril̄
fuit annis triginta:ꝓper qđ erant anni
triginta qn̄ erat in ea adhuc oblatio ab
D lata. Et factū eſt poſt ānos triginta edi
ficauit ſalomon ciuitatē τ obtulit obla
tiones:tūc fuit qn̄ pep̄it ſterilis filiū. Et
qđ tibi dixit:qm̄ nutriuit eū cū labore:
hoc erat habitatio in hierl̄m. Et qm̄ di-
xit tibi ꝙ filiꝰ meus veniēs in ſuo tha-
lamo mortuꝰ eēt:τ ꝯtigiſſet ei caſus:hoc
erat que facta eſt ruina hierl̄m. Et ecce
vidiſti ſīlitudinē eiꝰ:τ qm̄ filiū lugeret:
inchoaſti cōſolari eā:τ de his q̄ contige
rūt hec erāt tibi aperiēda. Et nūc videt
altiſſimꝰ qm̄ ex aīo ꝯtriſtatꝰ es: et qm̄
ex toto corde pateris ꝓ ea: oñdit tibi cla
ritatē gl̄ie eiꝰ τ pulchritudinē decoris ei-
us. Propterea em̄ dixi tibi vt maneres ī
cāpo vbi domꝰ nō eſt edificata. Sciebā
eni ego qm̄ altiſſimꝰ incipiebat tibi oſtē
dere hec: ꝓpterea dixi tibi vt venires in
agrū vbi nō eſt fundemētū edificij. Nec
enī poterat opus edificij hoīs ſuſtineri ī
loco vbi incipiebatur altiſſimi ciuitas
oſtendi. Tu ergo noli timere neq; expa-
ueſcat cor tuū:ſed ingredere τ vide ſplē
dorē τ magnitudinē edificij: quātū ca-
pax eſt tibi viſu oculoꝝ videre: τ pꝰ hec
audies quantū capit auditꝰ auriū tua-
rū audire. Tu enī beatꝰ es p̄ multis:et
vocatꝰ es apud altiſſimū:ſicut et pauci.
Nocte aūt que in craſtinū futura eſt ma
nebis hic:τ oñdet tibi altiſſimꝰ eas viſi
ones ſup̄moꝝ q̄ faciet altiſſimꝰ his quī
habitant ſuꝑ terraʒ a nouiſſimis diebꝰ
Et dormiui illam noctē τ aliā:ſicut di-
xerat mihi.

XI

e T vidi ſomniū:τ ecce aſcēdebat
de mari aquila cui erāt duodeci
ale pennaꝝ:τ capita tria. Et vidi τ ecce
expandebat alas ſuas in oēm terram:τ
oēs venti celi inſufflabāt in eā τ collige
bant̄. Et vidi τ de pēnis eiꝰ naſcebant̄
ꝯtrarie pēne:τ ipē fiebāt in pēnacul̄ mi
nutis τ modicis. Nā capita eiꝰ erāt quie-
ſcentia:τ dimidiū caput erat maiꝰ alio-
rū capitū:ſed ipā quieſcebat cuʒ eis. Et
vidi τ ecce aq̄la volauit in pēnis ſuis:
τ regnauit ſuꝑ terrā τ ſuꝑ eos qui habī
tant in ea. Et vidi qm̄ ſubiecta erāt eī
oīa ſub celo:τ nemo illi ꝯtradicebat:ne-
q; vnꝰ de creatura que ē ſuꝑ terrā. Et vi
di:τ ecce ſurrexit aquila ſuꝑ vngues ſu-
os:τ miſit vocē pēnis ſuis:dicēs: Nolite

omēs simul vigilitate: dormite vnusq̄s-
q̄ꝫ in loco suo: ⁊ ꝑ tempꝰ vigilate. Capi-
ta aūt in nouissimo seruent. Et vidi: et
ecce vox nō exibat de capitibꝰ eiꝰ: sed de
medietate corꝑis eiꝰ. Et nūeraui cōtra-
rias pēnas eiꝰ: ⁊ ecce ip̄e erant octo. Et
vidi ⁊ ecce a dextera parte surrexit vna
B pēna: ⁊ regnauit suꝑ oēm terram. Et fa
ctū est cū regnaret: venit ei finis: et non
apparuit locus eiꝰ: ⁊ sequens exurrexit
⁊ regnabat. Ip̄a mltū tenuit tp̄s. Et fa-
ctū est cū regnaret: ⁊ veniebat finis eius
vt non appareret sicut prior: ⁊ ecce vox
emissa est illi dicēs: Audi tu que tanto
tꝑe tenuisti terrā. Hec annūcio tibi an̄-
q̄ꝫ incipias nō apparere. Nemo pꝰ te te-
nebit tp̄s tuū: sed nec dimidiū eius. Et
leuauit tertia ⁊ tenuit principatū sicut
⁊ priores: ⁊ nō apparuit ⁊ ip̄a. Et sic cō-
tingebat ⁊ oibꝰ alijs singillati principa
tū gerere: ⁊ iteꝝ nusq̄ꝫ cōparere: Et vidi:
⁊ ecce in tꝑe sequētes pēne erigebant a
dextera ꝑte vt tenerēt ⁊ ip̄e principatū:
⁊ ex his erāt que tenebāt: sꝫ tn̄ statim n̄
cōparescebāt: nā ⁊ aliq̄ ex eis erigeban-
tur: sed nō tenebāt pricipatū. Et vidi pꝰ
hec: ⁊ ecce nō cōparuerūt duodecī pēne
⁊ duo pēnacula: ⁊ nihil superat ī corꝑe
aquile nisi duo capita quiescentia ⁊ sex
pēnacula. Et vidi: ⁊ ecce sex pennaculis
diuise sūt due: ⁊ māserūt sub capite qd̄ ē
ad dexterā partē. Nā q̄ttuor māserūt in
C loco suo. Et vidi: ⁊ ecce hec subalares co
gitabant se erigere: ⁊ tenere principatꝰ.
Et vidi: ⁊ vna erecta est sed stati nō cō-
paruit. Et secūde velociꝰ q̄ꝫ priores non
cōparuerūt. Et vidi: ⁊ ecce due q̄ supera
uerūt apud semetip̄as cogitabāt et ipse
regnare: ⁊ in eo cū cogitarēt: ⁊ ecce vnū
quiescentiū capitū qd̄ erat mediū euigi
labat. Hoc enī erat duorū capitum ma-
ius. Et vidi q̄n̄ cōpleta sunt duo capi-
ta secū: ⁊ ecce ꝯuersum est caput cuꝫ his
qui cū eo erant: ⁊ comedit duas subala-
res que cogitabāt regnare. Hoc autē ca
put ꝑcōterruit oēm terrā: ⁊ dn̄abitur in
ea his q̇ habitāt terrā cū labore multo:
⁊ potentatū tenuit orbis terraꝝ suꝑ om
nes alas q̄ fuerūt. Et vidi post hec: ⁊ ec-
ce mediū caput subito nō comparuit: ⁊
hoc sicut ale. Suꝑauerūt aūt duo capi-
ta: que ⁊ ip̄a silr̄ regnauerūt suꝑ terraꝫ:
⁊ suꝑ eos qui habitāt in ea. Et vidi: ⁊ ec
ce deuorauit caput a dextera parte illud
qd̄ a leua. Et audiui vocē dicentē mihi
Conspice cōtra te: ⁊ considera qd̄ vides.

Et vidi: ⁊ ecce sicut leo concitatꝰ de sil- D
ua rugiens: ⁊ vidi q̄n̄ emittebat vocem
hoīs ad aquilā. Et dixit dicēs: Audi tu
⁊ loquar ad te: ⁊ dicit altissimꝰ tibi. Nō-
ne tu es qui suꝑasti de q̄ttuor aīalibꝰ q̄
feceram regnare in seclo meo: ⁊ vt ꝑ eos
veniret finis tempoꝝ eoꝝ? Et q̄rtꝰ ve-
niens deuicit oia aīalia que trāsierunt:
⁊ potentatu tenuit seculū cum tremore
multo: ⁊ oēm orbē cū labore pessimo: et
inhabitauit tot tꝑibꝰ orbē terraꝝ cum
dolo. Et iudicasti terrā non cū veritate.
Tribulasti enī māsuetos: ⁊ lesisti q̇escē-
tes: ⁊ dilexisti mēdaces: ⁊ destruxisti ha-
bitationes eoꝝ q̇ fructificabāt: ⁊ humi-
liasti muros eoꝝ qui te nō nocuerūt. Et
ascendit ꝯtumelia tua ad altissimū: ⁊ su
perbia tua ad fortem. Et respexit altissi
mus suꝑba tꝑa: ⁊ ecce finita sunt: ⁊ sce-
lera eiꝰ cōpleta sunt. Propterea nō ap-
pareas tu aquila ⁊ ale tue horribiles: et
pennacula tua pessima: ⁊ capita tua ma
ligna: ⁊ vngues tui pessimi: ⁊ oē corpꝰ
tuū vanū: vti refrigeret ois terra: et re-
uertat liberata de tua vi: ⁊ speret iudici
um ⁊ miscd̄iam eiꝰ qui fecit eā. XII A
Et factū est dū loquaret leo vba
e hec ad aquilaꝫ. Et vidi: ⁊ ecce ꝙ
suꝑauerat caput: ⁊ non cōparue-
runt q̄ttuor ale ille que ad eū trāsierūt
⁊ erecte sunt vt regnarēt: a erat regnuꝫ
eoꝝ exile: ⁊ tumultu plenū. Et vidi: ⁊ ec
ce ipsa nō apparebāt: ⁊ oē corpꝰ aqui-
le incendebat: ⁊ expauescebat terra val
de. Et ego a tumultu ⁊ excessu mētis: et
a magno timore vigilaui: ⁊ dixi spiritui
meo. Ecce tu p̄stitisti mihi hoc: in eo ꝙ
scrutaris vias altissimi. Ecce adhuc fati
gatus sum aīo: ⁊ spū meo inualidꝰ suꝫ
valde: ⁊ nec modica est ī me virtꝰ a mul
to timore q̄ꝫ expaui nocte hac. Nunc er-
go orabo altissimū: vt me ꝯfortet vsq̄ꝫ in
finē. Et dixi: Dn̄ator dn̄e si inueni grāꝫ
ante oclos tuos: ⁊ si iustificatꝰ sū apud
te p̄ multis: ⁊ si certe ascēdit deprecatio
mea ante faciē tuā: ꝯforta me: ⁊ ostende
seruo tuo mihi interp̄tationē ⁊ distin-
ctionē visus horribil huius: vt plenissi-
me cōsoleris aīam meā. Dignū enī me
habuisti ostēdere mihi tempoꝝ nouissi-
ma. Et dixit ad me. Hec est interp̄tatio
visiōis huiꝰ. Aquilā quā vidisti ascen-
dentē de mari: hoc est regnū qd̄ visū est
in visione danieli fratri tuo. Sed nō il-
li interp̄tatū: q̄n̄ ego nūc tibi interpre-
tor. Ecce dies veniūt: ⁊ exurget regnuꝫ

ſup terrã: ⁊ erit timoꝛ acrioꝛ oĩm regno-
rũ q̄ fuerũt añ eum. Regnabũt autē in
B ea reges duodecim: vn⁹ poſt vnũ. Nã ſe
cund⁹ incipiet regnare: ⁊ ip̄e tenebit am
pli⁹ tp̄s ꝑ duodecim. Hec ē interp̄tatio
duodecim alaꝝ q̄s vidiſti. Et quã vidi-
ſti vocē q̄ locuta eſt nō de capitibus ei⁹
exeuntē: ſed de medio coꝛpis ei⁹: hec eſt
interp̄tatio. Qm̄ poſt tp̄s regni illi⁹ na
ſcent̃ ꝯtentiōes nō modice: ⁊ ꝑiclitabit̃
vt cadat ⁊ nō cadet tũc: ſed iteꝝ ꝯſtitue
tur in ſuũ initiũ. Et qm̄ vidiſti ſubala-
res octo coherētes alis ei⁹: hec ē interp̄
tatio. Exurgent in ip̄o octo reges quoꝝ
erũt tꝑa leuia ⁊ anni citati: ⁊ duo q̄dem
ex ip̄is parient. Appꝛopinquãte aũt tꝑe
medioꝛ: q̄ttuoꝛ ſeruabunt̃ in tꝑe: cũ in
cipiet appꝛopinquare tp̄s ei⁹ vt finiat̃
Due xo in finē ſeruabunt̃. Et qm̄ vi-
diſti tria capita q̄ſcētia: hec ē interpꝛe
tatio. In nouiſſimis ei⁹ ſuſcitabit altiſ
ſim⁹ tria regna: et reuocabit ĩ ea mlt̃a:
et dn̄abũt̃ terrã: et q̄ habitãt ĩ ea cũ la-
boꝛe multo ſuꝑ oēs q̄ fuerũt ante hos.
Pꝛopter hoc ip̄i vocati ſunt capita aq̄
le. Iſti eĩm erũt q̄ recapitulabũt impie-
tates ei⁹: ⁊ q̄ ꝑficient nouiſſima ei⁹. Et
qm̄ vidiſti caput mai⁹ nō apparēs: hec
C eſt interp̄tatio ei⁹. Qm̄ vn⁹ ex eis ſuꝑ le
ctum ſuũ moꝛiet̃: ⁊ tñ cũ toꝛmentꝭ. Naꝫ
duo q̄ ꝑſeuerauerint: gladius eos come
det. Uni⁹ eni gladi⁹ comedet q̄ cum eo:
ſed tñ hic gladio ĩ nouiſſimis cadet. Et
qm̄ vidiſti duas ſubalares traĳcientes
ſuꝑ caput qđ eſt in dextera ꝑte: hec ē in-
terp̄tatio. Hi ſunt q̄s conſeruauit altiſſi
mus in finē ſuũ: hoc ē regnũ exile ⁊ tur
batiōis plenũ. Sicut vidiſti ⁊ leonē quē
vidiſti de ſilua euigilantē ⁊ rugientē ⁊
loquentē ad aquilã ⁊ arguentē eã ⁊ iiu-
ſticias ip̄i⁹ ꝑ oēs ſmones ei⁹ ſicut audi
ſti: h̄ eſt vent⁹ quē ſeruauit altiſſim⁹ in
finē ad eos ⁊ impietates ip̄oꝝ: ⁊ arguet
illos ⁊ incutiet coꝛã ipſis ſcerptiōes eo-
rũ. Statuet enĩ eos in iudiciũ viuos: et
erit cũ arguerit eos: tunc coꝛripiet eos.
Nã reſiduũ ppl̃m meũ liberabit cũ mi-
ſeria: q̄ ſaluati ſunt ſuꝑ fines meos: ⁊ io
cundabit eos q̄aduſq; venit finis dies
iudicĳ de q̄ locutus ſum tibi ab initio.
Hoc ſomniũ qđ vidiſti: ⁊ he interp̄tatio
nes. Tu ĝ ſolus dign⁹ fuiſti ſcire altiſſi-
mi ſecretũ hoc. Scribe ĝ oīa iſta ĩ libꝛo
que vidiſti: ⁊ pone ea in loco abſcōdito:
⁊ docebis ea ſapiētes ď ppl̃o tuo: quoꝝ
coꝛda ſcis poſſe cape ⁊ ſuare ſecreta hec
Tu aũt adhuc ſuſtine h̄ alios dies ſeptē D
vt tibi oñdat̃ q̄cq̄d viſum fuerit altiſſi-
mo oñdere tibi. Et ꝓfectus eſt a me. Et
factũ eſt cũ audiſſet oīs ppl̃s qm̄ ꝑtrãſi-
erũt ſeptē dies: ⁊ ego nō fuiſſem reuſus
in ciuitatē: ⁊ cōgregauit ſe oīs a mimo
vſq; ad maximũ: ⁊ venit ad me: ⁊ dixeřt
mihi: dicētes: Quid peccauim⁹ tibi: ⁊ q̄d
iniuſte egim⁹ ĩ te qm̄ derelinquēs nos:
ſediſti in loco hoc? Tu eni nobis ſuꝑes
ſolus ex oīb⁹ ppl̃is ſicut botr⁹ ď vinea:
⁊ ſicut lucerna ĩ loco obſcuro ⁊ ſicut poꝛ
tus ⁊ nauis ſaluata a tēpeſtata. Aut ñ
ſufficiũt nobis mala q̄ ꝯtingunt? Si ĝ
tu nos derelīq̄ris: q̄nto nobis erat meli
us ſi eſſem⁹ ſuccēſi: ⁊ nos cũ incēdio ſi-
on? Nec. n. nos ſum⁹ melioꝛes eoꝝ que
ibi moꝛtui ſũt. Et ploꝛauerũt voce ma-
gna. Et rñdi ad eos: ⁊ dixi: Cōfide iſrl̃: et
noli triſtari tu dom⁹ iacob. Eſt eni me-
moꝛia vr̃a coꝛã altiſſimo: ⁊ foꝛtꝭ non eſt
oblit⁹ vr̃i in tēptatiōe. Ego eni nō dere
liqui vos neq; exceſſi a vobis: ſꝫ veni in
hũc locũ vt dep̄carer ꝓ deſolatiōe ſion:
vt q̄rerē miſcdiaꝫ ꝓ hũilitate ſcificatio
nis vr̃e. Et nũc ite vnuſq̄ſq; vr̃m in do-
mum ſuã: ⁊ ego veniã ad vos poſt dies
iſtos. Et ꝓfect⁹ eſt ppl̃s ſicut dixi ei: in
ciuitatē. Ego aũt ſedi ĩ cãpo ſeptē die-
bus ſicut mihi mãdauit: ⁊ mãducabam
de floꝛib⁹ ſolũmodo agri: de herbis fa-
cta eſt eſca mihi in dieb⁹ illis. XIII
T factũ eſt p⁹ dies ſepteꝫ: ⁊ ſom- A
e niaui ſomnium nocte. Et ecce de
mari vent⁹ exurgebat: vt contur
baret oēs fluctus ei⁹. Et vidi: ⁊ ecce cō-
ualeſcebat ille hō cũ milibus celi: ⁊ vbi
vultũ ſuũ vertebat vt ꝯſideraret: treme-
bant oīa que ſub eo videbant̃: ⁊ vbicũ-
q; exiebat vox de oꝛe ei⁹: ardeſcebãt oēs
qui audiebãt voces ei⁹: ſicut quieſcit ter
ra qñ ſenſerit ignē. Et vidi poſt hec: ⁊ ec
ce ꝯgregabat̃ multitudo hoim quoꝛum
nō erat numer⁹ de q̄ttuoꝛ ventꝭ celi: vt
debellarēt holem q̄ aſcēderat de mari.
Et vidi: ⁊ ecce ſibimetipſi ſculpſerat mō
tem magnũ: ⁊ volauit ſuꝑ eũ. Ego autē
queſiui videre regionē vel locũ vñ ſcul-
ptus eſſet mons ⁊ nō potui. Et poſt hec
vidi: ⁊ ecce oēs qui ꝯgregati ſunt ad eũ
vt expugnarent eũ timebãt valde: tñ au
debãt pugnare. Et ecce vt vidit impetũ
multitudinis ventientꝭ nō leuauit ma-
nũ ſuã: neq; frameã tenebat: neq; aliqđ
vas bellicoſum niſi ſolũmō vt vidi: qm̄
emiſit de oꝛe ſuo ſicut flatum ignis ⁊ de

labijs eiꝰ spūs flāme: et de lingua eius emittebat scitillas ⁊ tēpestates: ⁊ cōmixta sūt oia simꝫ hic flatꝰ ignis ⁊ spūs flāme: ⁊ multitudo tēpestatꝭ: ⁊ cōcidit sup mltiudinē i ipetu q̄ parata erat pugnare: ⁊ succēdit oēs vt subito nihil videretur de inūerabili multitudine: nisi solū B modo puluis ⁊ fumi odoꝛ. Et vidi ⁊ extimui. Et post hec vidi ipsuꝫ hoiem descendentē de mōte: et vocātē ad se multitudineꝫ aliā pacificā: et accedebat ad eū vultꝰ hoim multoꝛū quoꝛūdā gaudētiū: quoꝛundā tristantiū: aliqui vo alligati: aliqui adducētes ex eis qui offerebant. Et egrotaui a multitudine pauoris: ⁊ expgefactꝰ sum: et dixi: Tu ab initio demōstrasti seruo tuo mirabilia hec ⁊ dignū me habuisti vt suscipes depcationeꝫ meā ⁊ nūc demōstra mihi adhuc interptationē somnij huiꝰ. Sicut enim existimo in sensu meo: ve q̄ derelicti fuerunt i diebꝰ illis. Et multo plus ve his qui nō sunt derelicti. Qui em̄ nō sūt derelicti: tristes erāt. Intelligo nūc q̄ sunt reposita in nouissimis diebꝰ: ⁊ occurrēt eis: sed ⁊ his qui derelicti sunt. Propter hoc venerunt eni in pericula magna: et necessitates multas: sicut ostendūt somnia hec. Attamen faciliꝰ est periclitāteꝫ venire in hunc q̄ ptrāsire sicut nubē a seculo: ⁊ nūc videre que cōtingūt in nouissimo. Et rn̄dit ad me: ⁊ dixit: Et visionis interptationē dicā tibi: ⁊ d̄ quibꝰ locutꝰ es adaperiā tibi. Qm̄ de his dixisti qui derelicti sunt: hec est interptatio. Qui aufert periculū illo tēpe: hic se custodiuit. Qui in periculo inciderunt: hi sunt qui habēt opa ⁊ fidē ad foꝛtissimum. Scito ḡ: qm̄ magꝭ beatificati sūt qui derelicti: sup eos q̄ moꝛtui sunt. He interptatiōis visionis. Quia vidisti virum ascendentē de coꝛde maris: ipse ē quē ꝯseruat altissimꝰ multis tpibꝰ: qui p semetipsum liberabit creaturā suaꝫ: ⁊ ipe disponet q̄ derelicti sūt: Et qm̄ vidisti de oꝛe eiꝰ exire vt spm̄ ⁊ ignē ⁊ tēpestatem: ⁊ qm̄ non tenebat frameā: neq̄ vas bellicosū: coꝛrupit em̄ imperꝰ eius multitudinē q̄ venerat expugnare eum C hec ē interptatio. Ecce dies veniūt qn̄ incipiet altissimꝰ liberare eos q̄ sup terraꝫ sūt: ⁊ veniet i excessu mentꝭ sup eos q̄ inhabitant terrā. Et alij allos cogitabūt debellare: ciuitas ciuitatē: ⁊ locꝰ locum: ⁊ gens aduersus gētē: ⁊ regnū aduersus regnū. Et erit cū fierēt hec: ⁊ cōtigēt signa q̄ue an ondi tibi: ⁊ tūc reuelabit filius meꝰ: quē vidisti vt virū ascēdentēꝫ. Et erit: qn̄ audierint oēs gētes vocē eiꝰ: ⁊ derelinquet vnusquisq̄ i regione sua bellū suū qd̄ habent ad alterutrū: ⁊ colliget in vnū multitudo inūerabilis sicut volētes venire ⁊ expugnare eū. Ipse aūt stabit sup cacumen montis sion. Sion aūt veniet et ondet oibꝰ paratata ⁊ edificata sicut vidisti mōteꝫ sculpi sine manibꝰ. Ipse aūt filiꝰ meus arguet: q̄ adinuenerūt gentes ipietates eoꝛū has: q̄ tēpestati appꝛopinq̄uerunt ꝓpter mala cogitamēta eoꝛuꝫ ⁊ cruciamēta q̄bꝰ incipiēt cruciari: q̄ assilare sūt flāme: ⁊ pdet eos sine laboꝛe: p legem q̄ igni assimilata est. Et qm̄ vidisti eū colligentē ad se aliam multitudinē pacificam: he sunt decē tribꝰ q̄ captiue facte sunt de terra sua i diebus osee regꝭ quē captiuū duxit salmanasar rex assyrioꝛū ⁊ transtulit eos trans flumen: ⁊ translati sunt in terram aliam. Ipi aūt sibi dederunt consiliuꝫ hoc vt derelinquerent multitudinem gentiū: ⁊ ꝓficiscerent in vlterioꝛē regionē vbi nun q̄ inhabitabitauit genꝰ hūanū: vel ibi obseruare legitima sua q̄ nō fuerāt seruātes i regione sua. Per introitꝰ aūt āgustos fluminis eufraten itroierūt. D Fecit em̄ eis tūc altissimꝰ signa ⁊ statuit venas fluminis vsq̄ q̄ trāsirent. Per eā em̄ regionē erat via multa itinerꝭ āni vniꝰ ⁊ dimidij: nā regio illa vocat arsareth. Tūc inhabitauerūt ibi vsq̄ in nouissimo tpe: ⁊ nūc iterū cū ceperint venire: iterū altissimꝰ statuet venas flumis vt possint trāsire: ꝓpter hec vidisti multitudinē cū pace. Sꝫ ⁊ q̄ derelicti sūt d̄ pplo tuo: hi sūt q̄ īueniūt itra terminū meū. Factū erit ḡ qn̄ icipiet pdere mltitudinē eaꝝ q̄ collecte sūt gētes: ꝓteget eos qui supauerūt pplm ⁊ tūc ondet eis mlta plima poꝛtēta Et dixi ego: Dn̄atoꝛ dn̄e hoc mihi ondē ꝓpter qd̄ vidi virū ascēdētē d̄ coꝛde maris. Et dixit mihi: Sicut non potes hec vel scrutari vel scire q̄ sunt in ꝓfundo marꝭ: sic nō poterit q̄sq̄ sup terram videre filiū meū: vel eos qui cū eo sunt: nisi i tpe diei. Hec ē interptatio somnij qd̄ vidisti: ⁊ ꝓpter qn̄ illuminatꝰ es hic solus. Derelequisti em̄ tuam ⁊ circa meam vacasti legem ⁊ quesisti. Uit m eniꝫ tuam disposuisti in sapientia: ⁊ sensum tuū vocasti matrē. Et ꝓpter hoc ostendi tibi merces apud altissimū. Erit eni

post alios tres dies: ad te alia loq̄r: ⁊ ex-
ponā tibi grauia ⁊ mirabilia. Et ꝑfectꝰ
sum ⁊ transij in cāpū: multū glificās et
laudās altissimū de mirabilibꝰ q̄ ꝑ tp̄s
faciebat: ⁊ q̄m gubernat ipsū ⁊ q̄ sūt in
tp̄ibus illata. Et sedi ibi tribꝰ diebus.

A T factū ē tertio die ⁊ XIIII
e ego sedebā sub quercu. Et ecce
vox exiuit cōtra me de rubo ⁊ di
xit: Esdra esdra. Et dixi. Ecce ego dn̄e.
Et surrexi sup pedes meos. Et dixit ad
me. Reuelās reuelatꝰ sum sup rubū: ⁊ lo
cutus sum moysi qn̄ ppl's meꝰ seruiebat
in egypto: ⁊ misi eū ⁊ eduxi pplm meū
de egypto: ⁊ adduxi eum sup montē si-
na: ⁊ detinebā eū apud me diebus mul-
tis: ⁊ enarraui ei mirabilia multa: ⁊ on̄-
di ei tēporū secreta ⁊ finē: ⁊ p̄cepi ei: di-
cens: Hec ī palā facies vba: ⁊ hec abscō
des. Et nūc tibi dico: signa q̄ demōstra-
ui: ⁊ somnia q̄ vidisti: ⁊ interp̄tationes
q̄s tu vidisti in corde tuo: repone ea: tu
em̄ recipieris ab oībꝰ: cōuerteris residuus
cū consilio meo ⁊ cū similibꝰ tuis: vsq₃ q̄
finiant̄ tp̄a. Q̄m seculū ꝑdidit iuuētutē
suā: tp̄a appropinquāt senescere. Duo-
decim em̄ ꝑtibꝰ diuisū ē seculū: ⁊ tran
sierūt eiꝰ decima ⁊ dimidiū decime par
tis: supsūt aūt eiꝰ post mediū decime ꝑ
B tis. Nūc ḡ dispone domū tuā: et corripe
pplm tuū ⁊ cōsolare humiles eorū: et re-
nuncia iam corruptele: ⁊ dimitte abs te
mortales cogitatiōes: ⁊ ꝓijce abs te pō
dera hūana: ⁊ exue te iā īfirmā naturā.
⁊ repone in vnā ꝑtē molitissima tibi co
gitamēta: ⁊ festina trāsmigrare a tp̄ibꝰ
his. Que em̄ vidisti nūc cōtigesse mala
iterū hoꝝ deteriora faciēt. Quātū em̄ ī-
ualidū fiet seculū a senectute: tm̄ multi
plicabūt̄ sup inhabitātes mala. Prolō
gauit em̄ se magis veritas ⁊ appropinquit
mēdaciū. Jam em̄ festinat venire quā
vidisti visionē. Et rn̄di: ⁊ dixi coram te
dn̄e. Ecce enim ego abibo sicut p̄cepisti
mihi: ⁊ corripiā p̄ntē pplm. Qui aūt ite
rum nati fuerīt q̄s cōmonebit? Positū
est ḡ seculū ī tenebris: et q̄ inhabitāt ī eo
sine lumie. Q̄m lex tua incēsa ē: ꝓpt qđ
nemo scit q̄ a te facta sūt vel q̄ incipiēt
opa. Si eni īueni ī te grām: imitte ī me
spm̄ scm̄: ⁊ scribā oē qđ factū ē in seculo
ab initio q̄ erāt ī lege tua scripta vt pos
sint hoīes iuenire semitā: ⁊ q̄ voluerit vi
uere ī nouissimis viuāt. Et rn̄dit ad me
⁊ dixit: Uadēs ꝯgrega pplm: ⁊ dices ad
C eos: vt nō q̄rāt te diebꝰ q̄draginta. Tu
aūt p̄para tibi buxos mltos: ⁊ accipe te
cū sareā dabriā selemiā: echanū ⁊ asiel
q̄nq₃ hos: q̄ parati sūt ad scribēdū velo
citer. Et venies huc: ⁊ ego accendā ī cor
de tuo lucernā intellectus q̄ nō extigue
tur quoadusq₃ finiant̄ q̄ icipies scribe-
re. Et tunc perfectis quedā palam facies
quedā sapiētibꝰ abscōse trades. In cra-
stinū em̄ hac hora incipies scribere. Et
ꝓfectꝰ sum sicut mihi p̄cepit: ⁊ cōgrega
ui oēm pplm et dixi: Audi isrl' vba hec
Peregrinati sūt patres nostri ab initio
ī egypto: et liberati sunt inde: ⁊ accepe-
runt legē vite quā nō custodierūt: quā ⁊
vos post eos trāsgressi estis: ⁊ data ē vo
bis terra ī sortē: ⁊ terra sion: et p̄res vr̄i
et vos iniq̄tatē fecistis: et nō seruastis vi-
as q̄s p̄cepit vobis altissimus ⁊ iustꝰ iu
dex cū sit: abstulit a vobis in tp̄e qđ do-
nauerat. Et nūc vos hic estis: et frēs vr̄i
introrsū vr̄m sūt. Si ḡ impꝑaueritis sen-
sui vr̄o: ⁊ erudieritis cor vr̄m viui cōser-
uati eritis: ⁊ post mortē misericordiā cō-
seq̄mini. Judiciū em̄ post mortē veniet
qn̄ iterū reuiuiscemꝰ: ⁊ tūc iustoꝝ noīa
parebūt: ⁊ ipioꝝ facta on̄dent̄. Ad me
igit̄ nemo accedat nūc: neq₃ req̄rat me
vsq₃ dies q̄dragita. Et accepi q̄nq₃ viros D
sicut mādauit mihi: ⁊ ꝓfecti sumꝰ in cā-
pū: ⁊ māsimꝰ ibi. Et factꝰ sū ī crastinū ⁊
ecce vox vocauit me: dicēs: Esdra aperi
os tuū: ⁊ bibe q̄ te potauero. Et aperui
os meum: ⁊ ecce calix plenꝰ porrigebat̄
mihi. Hoc erat plenū sicut aq̄: color aūt
eiꝰ vt ignis silis. Et accepi ⁊ bibi: ⁊ ī eo
cū bibissem cor meū cruciabat̄ intelle-
ctu: ⁊ in pectꝰ meū īcrescebat sapia. Nā
spūs meꝰ cōseruabat̄ memoria. Et apertū
est os meū: ⁊ nō ē clausū ampliꝰ. Altissi
mus dedit ītellectū q̄nq₃ viris: ⁊ scripse-
rūt q̄ dicebant̄ excessiones noctis q̄s nō
sciebāt. Nocte aūt mādu cabāt panem:
ego aūt ꝑ diem loq̄bar: ⁊ ꝑ noctē nō ta-
cebam: Scripti sūt aūt ꝑ q̄draginta di-
es libri ducēti q̄ttuor. Et factū est cum
cōpleuissent q̄draginta dies: locutꝰ ē al
tissimꝰ dicēs: Priora q̄ scripsisti ī palā
pone: ⁊ legant digni ⁊ indigni: nouissi-
mos aūt septuagita cōseruabis vt tra-
das eos sapiētibus de pplo tuo. In his E
em̄ est vena intellectꝰ: ⁊ sapiētie fons: ⁊
sciētie flumen. Et feci sic. XV

A Cce loq̄re in aure plebis mee ser
e mones ꝓphetie quos immisero
ī os tuū dicit dn̄s: ⁊ fac vt in car
tha scribant̄: q̄m fideles ⁊ veri sūt. Ne

timeas a cogitationibus aduersum te:
nec turbēt te icredulitates dicētiū: qm̄
ois incredulus in incredulitate sua mo
riet̄. Ecce ego induco dicit dn̄s sup or-
bem terrarū mala: gladiū ⁊ famē ⁊ mor
tem ⁊ interitū: ꝓpter qđ suppolluit ini-
qtas oēm terrā: ⁊ adīpleta sūt opa noci
ua illoꝝ. Propterea dicit dn̄s. Iā nō si-
lebo đ ipietatibꝰ eorū q̄ irreligiose agūt
nec sustinebo in his q̄ iniq̄ exercent. Ec
ce sanguis inoxiꝰ ⁊ tristꝫ clamat ad me:
et aie iustorū clamāt ꝑseuerāter. Uindi
cās vidicabo illos dicit dn̄s ⁊ accipiam
oēm sanguinē inoxiū ex illis ad me. Ec
ce ppl's meꝰ q̄si grex ad occisionē ducit̄:
iā nō patiar illū habitare i terra egypti
sꝫ educā eū i manu potēti ⁊ brachio ex-
celso. Et ꝑcutiā plaga sicut priꝰ: ⁊ corrū
pam oēm terrā eiꝰ. Lugebit egyptꝰ ⁊ fū
damēta eiꝰ plaga ṽberata ⁊ castigatio
ne q̄s inducet ei deꝰ. Lugebūt cultores
opantes terrā: qm̄ deficiēt semia eoꝝ
ab vredie ⁊ grādie: ⁊ a sidere t̄ribili. Ue
seclo ⁊ q̄ habitāt in eo: qr appropinq̄uit
gladiꝰ ⁊ cōtritio eoꝝ: ⁊ exurget gēs su-
per gētē ad pugnā: ⁊ rhōphea i manibꝰ
eorū. Erit em̄ incōstabilitio hoibꝰ ⁊ alij
alijs iualescētes nō curabūt regē suū ⁊
pricipes: vie gestorū suorū i potētia sua.
B Cōcupiscet eni hō i ciuitatē ire: ⁊ nō po
terit. Propter supbiā eni eorū ciuitates
turbabūt̄: domꝰ exterēt̄: hoies metuēt
Nō miserebit̄ hō ꝓximū suū ad irrituꝫ
faciēdū domos eorū: i gladiū: ad diripi-
das substātias eorū ꝓpter famē panis
⁊ tribulationē multā. Ecce ego cōuoco
dicit deꝰ oēs reges terre ad me verēdū
qui sūt ab oriēte ⁊ ab austro: ab euro et
a libano ad cōuertēdos i se: ⁊ reddere q̄
dederūt illis. Sicut faciunt vsq̄ hodie
electꝫ meis: sic faciā et reddā in sinu eo-
rum. Hec dicit dn̄s deꝰ. Nō pceet dexte-
ra mea sup pctōres: nec cessabit rhom-
phea sup effundētes sanguinē inocuuꝫ
sup terrā. Exijt ignis ab ira eiꝰ: ⁊ deuo-
rauit fundamēta terre: et pctōres quasi
stramē icēsi. Ue eis q̄ peccāt et nō obſ
uāt mādata mea dicit dn̄s. Nō parcam
illis. Discedite filij a ptāte: nolite cōta-
minare scificationē meā: qm̄ nouit dn̄s
oēs q̄ dereliquūt in illū. Propterea tra-
didit eos i mortē et in occisionē. Iā em̄
venerūt sup orbē terrarū mala: ⁊ mane
bitis i illis. Nō eni liberabit vos deꝰ ꝓ-
pter q̄ peccastꝫ in eū. Ecce visio horribi
lis: ⁊ facies illiꝰ ab oriēte. Et exiēt nati

ones draconū arabū i currībꝰ multꝫ: et
sicut flatꝰ eorū nūerꝰ fert̄ sup terraꝫ: vt
iam timeāt ⁊ trepidēt oēs q̄ illos audi-
ent carmonij insaniētes i ira: ⁊ exiēt vt
apri de silua: ⁊ aduenięt i ṽtute magna
et cōstabūt i pugnā cū illis: et vastabūt
portionē terre assyrioꝝ. Et post hec sup
ualescēt dracones natiuitatꝫ sue memo
res: ⁊ cōuertēt se cōspirātes i ṽtute ma
gna ad ꝑsequēdos eos. Isti turbabūt̄ ⁊
silebūt in ṽtute illorū: et cōuertent pe-
des suos i fugā: ⁊ a territorio assyriorū
subsessor obsedebit eos: ⁊ cōsumet vnuꝫ
ex illis: et erit timor ⁊ tremor i exercitu **C**
illorū et ꝯtētio in reges ipsorū. Ecce nu
bes ab oriēte ⁊ a septētrione vsq̄ meri-
dianū: ⁊ facies earū horrida valde ple-
na ire et ꝓcelle. Et collidēt se inuicē: et
collidēt sidus copiosū sup terrā ⁊ sidus
illoruꝫ. Et erit sanguis a gladio vsq̄ ad
vētrē: et fumꝰ hois vsq̄ ad substramen
cameli. Et erit timor ⁊ tremor multꝰ su-
per terrā: ⁊ horrebūt q̄ videbūt irā illaꝫ
et tremor apprehēdet illos. Et post hec
mouebūt̄ nymbi copiosi a meriadiano
⁊ septentrione: et portio alia ab occidē
te. Et supinualescēt vēti ab oriēte: ⁊ re-
cludēt eā: ⁊ nubē quā suscitauit i ira: ⁊
sidus ad faciēdā exterritatiōeꝫ ad oriē-
talē ventū ⁊ occidētē violabit̄. Et exal
tabūt̄ nubes magne et valide plene ire
et sidus: vt exterreāt oēm terrā: ⁊ inha-
bitātes eā: ⁊ infundēt sup oēꝫ locū altū
te eminētē sidus terribile: ignē ⁊ gran-
dinē ⁊ rhōpheas volātes: ⁊ aq̄s multas
vt etiā ipleant̄ oēs cāpi et oēs riui ple-
nitudie aq̄rū multarū. Et demolient̄ ci
uitates ⁊ muros et mōtes ⁊ colles et li-
gna siluarū: ⁊ fenū pratoꝝ ⁊ frumēta eo
ruꝫ. Et trāsibūt cōstātes vsq̄ babylonē
⁊ exterrēt eā: ꝯueniēt ad ipsam et circū
ibūt eā: ⁊ effūdēt sidus ⁊ oēꝫ irā sup eā.
Et subibit puluis ⁊ fumꝰ vsq̄ in celū: et
oēs in circūitu lugebūt eā: ⁊ q̄ sub ea re
māserit seruiēt his q̄ exterruerūt. Et tu
asia cōcors i spē babylōis ⁊ glīa ꝑsone
eiꝰ ve tibi misera: ꝓpt qđ assimilasti ei: ⁊
ornasti filias tuas in fornicatiōe ad pla **D**
cēdū ⁊ glīandū i amatoribꝰ tuis q̄ tecū
cupierūt sp fornicari. Odibilē imitata
es in olbꝰ opibꝰ eiꝰ et i adiuētiōibꝰ eiꝰ
ꝓpterea dicit deꝰ. Immittaꝫ tibi mala:
viduitatē: paupꝛtatē ⁊ famē ⁊ gladiū et
pestē ad deuastādas domos tuas a vio
latione ⁊ morte ⁊ glīa ṽtutꝫ tue. Sicut
flos siccabit̄ cū exurget ardor qui emit̄

ſus eſt ſuꝑ te: infirmaberꝭ vt pauꝑcula plagata ⁊ caſtigata a mulieribus vt nõ poſſint te ſuſcipe potentes et amatores. Nunqd ego ſic zelabo te dicit dñs: niſi occidiſſes electos meos ĩ oĩ tpe exaltãs ꝑcuſſionẽ manuū: ⁊ diceres ſuꝑ mortẽ eoꝝ cum inebriata eſſes exorna ſpecieꝫ vultꝰ tui? Merces fornicationis tue in ſinu tuo: ꝓpter hoc redditionem accipies. Sicut facis electꝭ meis dicit dñs: ſic faciet tibi deus et tradet te in malũ. Et nati tui fame interiẽt ⁊ tu rhõphea cades: et ciuitates tue cõterenť: et oẽs tui in cãpo gladio cadẽt. Et q̃ ſũt ĩ mõtibus fame peribũt: ⁊ mãducabunt carnes ſuas et ſanguinẽ bibẽt a fame panis et ſitꝭ aque. Infelix per maria venies: et rurſum accipies mala. Et in trãſitu allidẽt ciuitatẽ occiſam et exterrent aliquã portionẽ terre tue: et partẽ glĩe tue exterminabũt: rurſum reuertentes, cõuerſam. Et demolita eris illis ꝓ ſtipula: et ipſi erunt tibi ignis: et deuorabũt te et ciuitates tuas: terram tuam ⁊ mõtes tuos: omnes ſiluas tuas et lignum fructiferũ igni comburent. Filios tuos captiuos ducent: et cenſum tuũ in ꝓdã habebunt: ⁊ gloriam faciei tue extermi nabunt.

XVI

V[A]E tibi babylõ et aſia: ve tibi egypte ⁊ ſyria. Precingite vos saccꝭ et cilitijs: ⁊ plãgite filios vr̃os ⁊ dolete: qm̃ appropinquauit cõtritio veſtra. Immiſſus eſt vobis gladiꝰ: et q̇s ẽ qui auertat illũ? Immiſſus eſt in vobis ignis et q̇s eſt qui extiguat illũ? Immiſſa ſũt vobis mala: et q̇s eſt qui repellat ea? Nũquid repellet aliquis leonẽ eſurientem in ſilua: aut extinguet ignẽ ĩ ſtipula mox qñ cepit ardere? Nũqd repellet aliq̇s ſagittã a ſagittario forti miſſã. Dñs fortꝭ imittit mala: ⁊ q̇s eſt q̇ repellat ea. Exijt ignis ex iracũdia eiꝰ ⁊ q̇s ẽ q̇ extinguat eũ? Coruſcabit: ⁊ quis non timebit. Tonabit: et quis nõ pauebit? Dñs cõminabiť: ⁊ quis nõ funditꝰ cõtereť a facie ipſiꝰ? Terra tremuit ⁊ fundamenta eiꝰ: mare fluctuat de ꝓfundo: et fluctꝰ eius diſturbabunť: ⁊ piſces eiꝰ a facie dñi: ⁊ a gloria virtutꝭ eiꝰ: qm̃ fortis dextera eius q̃ arcum tendit: ſagitte eius acute q̃ ab ipſo mittunť: nõ deficient cũ ceperint mitti in fines terre. Ecce mittunť mala ⁊ nõ reuertenť: donec veniãt ſuꝑ terrã. Ignis ſuccendiť: ⁊ nõ extingueť donec ꝯſumat fũdamẽta terre. Quẽadmoduꝫ nõ redit ſagitta miſſa a valido ſagittario: ſic nõ reuertẽť mala q̃ miſſa fuerint ĩ t̃rã. Ve mihi: ve mihi. Quis me liberabit ĩ illis diebꝰ? Initiũ dolorũ et mľti gemitꝰ: ĩitiũ famis ⁊ multi interitus: initiũ bellorũ et formidabũt poteſtates: initium malorũ ⁊ trepidabunt oẽs. In his q̇d faciã cũ venerint mala? Ecce fames et plaga et tribulatio et anguſtia miſſa ſunt flagella in emendatione: et in his oibꝰ ſe nõ cõuertent ab iniquitatibꝰ ſuis: neq; flagellorum memores erunt ſemꝑ. Ecce erit annone vilitas ſuꝑ terrã: ſic vt putent ſibi eſſe directã pacem ⁊ tũc germinabũt mala ſuꝑ terrã: gladiꝰ: fames et magna cõfuſio. A fame eñ plurimi qui inhabitant terrã interient: ⁊ gladiꝰ ꝑdet ceteros q̃ ſuꝑauerint a fame: ⁊ mortui ſicut ſtercora ꝓijcienť: et nõ erit qui conſoletur eos. Derelinqueť eñ terra deſerta: et ciuitates eiꝰ deijcienť. Nõ derelinq̃tur qui colat terrã: et qui ſeminet eam. Ligna dabũt fructꝰ: et quis vindemiabit illa? Uua matura fiet: et quis calcabit illã? Erit eñ locis magna deſertio. Cupiet eñ hõ hoiem videre: vel vocem eius audire. Relinquẽť eñ de ciuitate decem: et duo de agro qui abſcõderint ſe in denſis nemoribꝰ et ſciſſuris petraruꝫ: quẽadmodũ dñ derelinquunť ĩ oliueto et ſingulis arboribꝰ tres aut q̃ttuor oliue: aut ſicut in vinea vindemiata racemi relinquũť ab his qui qui diligẽter vineã ſcrutanť: ſic relinquenť ĩ diebus illis tres aut q̃ttuor ſcrutantibus domos eorũ ĩ rhõphea. Et relinqueť terra deſerta: et agri eiꝰ inueterabũt: et vie eiꝰ et oẽs ſemite eiꝰ germinabũt ſpinas eo ꝙ nõ trãſiẽt hoies ꝑ eã. Lugebũt virgines nõ hñtes ſponſos: lugebũt mulieres nõ habẽtes viros: Lugebũt filie earum nõ hñtes adiutoriũ ſponſi eaꝝ. In bello cõſumenť: et viri earũ ĩ fame exterẽť. Audite vo iſta et cognoſcite ea ſerui dñi. Ecce vbũ dñi: excipite illud: ne dijs credatꝭ d quibꝰ dicit dñs: Ecce appropinquãt mala ⁊ nõ tardãt. Quẽadmodũ pregnãs cũ parit in nono menſe filiũ ſuũ appropinquãte hora partꝰ eiꝰ: añ horas duas vľ tres dolores circũeũt vẽtrẽ eiꝰ: et ꝓdeũte infãte de vẽtre nõ tardabũt vno pũcto: ſic nõ morabũtur mala ad ꝓdeundũ ſuꝑ terrã: ⁊ ſeculum gemet: et dolores circũtenebunt illud. Audite verb⁊ plebs mea. Parata vos ĩ

pugnā:⁊ in mal̄:ſic eſtote q̄ſi aduene ter
re. Qui vendit q̄ſi fugiat:⁊ q̄ emit q̄ſi ꝑ-
diturꝰ. Qui mercaṫ q̄ſi q̄ fructū nō capi
at:⁊ q̄ edificat q̄ſi nō habitaturꝰ. Qui ſe
minat q̄ſi qui nō metet:ſic ⁊ q̄ vineā pu
tat q̄ſi nō vindemiaturꝰ. Qui nubūt ſic
quaſi filios nō facturi:⁊ q̄ nō nubūt ſic
quaſi vidui:ꝓpter qđ q̄ laborāt ſine cā
laborāt. Fructꝰ eni illoꝝ alienigene me
tent:⁊ ſubāꝫ illoꝝ rapiēt: ⁊ domos euer
tent:⁊ filios eoꝝ captiuabūt:qꝛ in capti
uitate ⁊ fame generāt natos ſuos. Et q̄
negociaṫ in rapina quātūdiu exornāt
ciuitates ⁊ domos ſuas ⁊ poſſeſſiōes et
ꝑſonas ſuas:tantomagꝭ adzelabor eos
ſuꝑ pctā ſua dicit dn̄s. Quō zelaṫ forni
caria mulierē idoneā ⁊ bonaꝫ valde:ſic
zelabiṫ iuſticia iniq̄tatē cū exornat ſe:⁊
accuſat eā in facie cū venerit q̄ defēdat
exquirētē om̄e pctm̄ ſuꝑ terrā. Propte-
rea nolite ſimilari ei nec opibꝰ eiuſ:qm̄
adhuc puſillū:⁊ tolleṫ iniq̄tas a terra:⁊
iuſticia regnabit in vos. Nō dicat pctōꝛ
ſe nō peccaſſe:qm̄ carbones ignis cōbu
ret ſuꝑ caput eiꝰ qui dicit:nō peccaui co
rā deo ⁊ gl̄ia ipius. Ecce dn̄s cognoſcet
oia oꝑa hoim:⁊ adinuētiōes illoꝝ ⁊ co
gitatiōes illoꝝ ⁊ corda illoꝝ. Dixit eni:
fiat terra ⁊ facta eſt:fiat celū ⁊ factū eſt.
Et in v̄bo illiꝰ ſtelle fundate ſunt:⁊ no-
uit numeꝝ ſtellaꝝ. Qui ſcrutaṫ abyſſuꝫ
⁊ theſauros illaꝝ: q̄ menſus eſt mare:⁊
ↄceptū eiꝰ. Qui concluſit mare ī medio
aquaꝝ:⁊ ſuſpēdit terrā ſuꝑ aquas v̄bo
ſuo. Qui extēdit celū quaſi camerā:ſuꝑ
aquas fundauit eū. Qui poſuit in deſer
to fontes aquaꝝ:⁊ ſuꝑ v̄ticē montiū la
cus ad emittendū flumia ab eminēti pe
tra:vt portaret terrā. Qui finxit hoīem:
⁊ poſuit coꝛ ſuū in medio corꝑis:⁊ miſit
ei ſpm̄ vitā ⁊ intellectū et ſpiramen dei
oīpotentꝭ qui fecit oia ⁊ ſcrutinat omia
abſconſa ī abſcōſis terre. Hic nouit ad-
inuentionē vr̄am:⁊ q̄ cogitatꝭ ī cordibꝰ
vr̄is peccātes ⁊ volentes occultare pctā
vr̄a. Propter q̄ dn̄s ſcrutinādo ſcruti-
nauit oia oꝑa vr̄a:⁊ traducet vos om̄s:
⁊ vos ↄfuſi eritꝭ cū ꝓceſſerint pctā vr̄a
corā hoibus:⁊ iniq̄tates erūt q̄ accuſa-
tores ſtabūt ī die illo. Quid facietꝭ:aut
quō abſcōdetis pctā vr̄a corā deo ⁊ an-
gelis eiꝰ? Ecce iudex deꝰ:timete eū. Deſi
nite a peccatꝭ vr̄is: ⁊ obliuiſcamī iniq̄-
tates vr̄as iā agere eas in ſempiterno:⁊
deus educet nos ⁊ liberabit de oī tribu
latione. Ecce eni incendiṫ ardoꝛ ſuper
vos turbe copioſe:⁊ rapient quoſdaꝫ ex
vobis ⁊ cibabūt idolis occiſos:⁊ q̄ con-
ſenſerint eis erūt illis in deriſuꝫ ⁊ ī im-
properiū ⁊ in ↄculcationeꝫ. Erit eni lo-
cis locus:⁊ in vicinas ciuitates exurre-
ctio multa ſuꝑ timētes dn̄m. Erūt qua-
ſi inſani nemī parcētes:ad diripienduꝫ
⁊ deuaſtādū adhuc timētes dn̄m:qꝛ de-
uaſtabūt ⁊ diripiēt ſubſtantias ⁊ de do-
mibꝰ ſuis eos eūcient. Tūc parebit pro-
batio electoꝝ meoꝝ: vt auruꝫ qđ ꝓbaṫ
ab igne. Audite dilecti mei dicit dn̄s.
Ecce adſunt dies tribulatiōis:et de his
liberabo vos. Ne timeatꝭ nec heſiteris:
qm̄ deꝰ dux vr̄ eſt. Et q̄ ſeruat mandata
⁊ p̄cepta mea dicit dn̄s deꝰ:ne p̄ponde-
rent vos pctā vr̄a ne ſuꝑeleuent ſe iniq̄-
tates vr̄e. Ve qui cōſtringunṫ a pecca-
tis ſuis ⁊ obtegunṫ ab iniquitatibꝰ ſu-
is:quēadmodū ager ↄſtringiṫ a ſilua:⁊
ſpinis tegiṫ ſemita eiꝰ ꝑ quā nō tranſit
homo:⁊ excludiṫ:⁊ mittiṫ ad deuorati-
onem ignis.

Explicit liber Eſdre quartꝰ. Inci-
pit prologus beati Hieronymi p̄-
ſbyteri in librum Tobie.

C Hromatio ⁊ heliodoro epi-
ſcopis:Hieronymꝰ p̄ſbyter
in dn̄o ſalutē. Mirari nō de
ſino exactiōis veſtre inſtan
tiam. Exigitis eni vt libruꝫ
chaldeo ſermone conſcriptū:ad latinuꝫ
ſtilum traham:librū vtiq̄ꝫ tobie quē he
brei de cathalogo diuinarū ſcripturarū
ſecantes:his que agiographa memorāt
manciparunt. Feci ſatis deſiderio vr̄o:
non tamen medio ſtudio. Arguunt enī
nos hebreorū ſtudia:⁊ imputant nobis
contra ſuum canonē latinis auribꝰ iſta
tranſferre. Sed melius eſſe iudicās pha
riſeorum diſplicere iudicio:⁊ epiſcopoꝝ
iuſſionibꝰ deſeruire:inſtiti vt potui. Et
quia vicina eſt chaldeorū lingua ſermo
ni hebraico:vtriuſq̄ꝫ lingue peritiſſimū
loquacem reperiens:vniꝰ diei laborē ar
ripui:⁊ quicquid ille mihi hebraicis ver
bis expreſſit hoc ego accito notario ſer-
monibus latinis expoſui. Orationibus
veſtris mercedē huius operis cōpenſa-
bo cū gratum vobis didicero me qđ iu-
bere eſtis dignati:compleſſe.

Explicit prologus in librū Tobie.
Incipit liber Tobie. Capl̄m I

Tobias

Obias ex tribu et ciuitate neptalim q̄ ē in supiorībꝰ galilee supra naa son: pꝰ viā que ducit ad occidentē: in sinistro hn̄s ciuitatē sephet: cū captꝰ eēt in diebꝰ salmanasar regꝭ assyriorꝫ ī captiuitate tn̄ positꝰ viā veritatis nō deseruit ita vt oia q̄ hr̄e poterat q̄tidie ꝯcaptiuis fribꝰ qui erāt ex eiꝰ genere impertiret. Cūq̧ eēt iunior oībꝰ ī tribu neptali: nihil tn̄ puerile gessit ī ope. Deniq̧ cū irēt oēs ad vitulos aureos q̄s hieroboam fecerat rex isrl̄: hic solꝰ fugiebat cōsortia oīm: ⁊ pgebat ad hierl̄m ad tēplū dn̄i: ⁊ ibi adorabat dn̄m deū israel: oia primitiua sua ⁊ decimas suas fideliter offerēs: ita vt in tertio āno ꝓselitꝭ et aduenis ministraret oēm decimationē. Hec ⁊ his similia ƀm legē dei puerulꝰ obseruabat. Cū vero factꝰ fuisset vir: accepit vxorē annam ꝺ tribu sua: genuitq̧ ex ea filiū nomē suū imponēs ei: quē ab īfantia timere deuꝫ docuit ⁊ abstinere ab oī pctō. Igit̄ cū p captiuitatē deuenisset cū vxore sua ⁊ filio in ciuitatē niniuen cū oī tribu sua: et cū oēs ederēt ex cibis gentiliū: iste custodiuit aīam suā: ⁊ nūq̄ ꝯtaminatꝰ est in escꝭ eorꝫ. Et qm̄ memor fuit dn̄i in toto corde suo: dedit illi deꝰ grām in ꝯspectu salmanasar regꝭ ⁊ dedit illi ptātē q̄cūq̧ vellet ire hn̄s libertatē q̄cūq̧ facere voluisset. Pergebat eni p oēs q̄ erant in captiuitate: et monita salutis dabat eis. Cū aūt venisset in rages ciuitatē medorꝫ: ⁊ ex his q̄bꝰ honoratꝰ fuerat a rege habuisset decē talēta argenti: ⁊ cū in multa turba generꝭ sui gabelū egentem videret qui erat ex tribu eiꝰ: sub chirographo dedit illi memoratū pondus argenti: Post multū vero tpis mortuo salmanasar rege: cū regnaret sennacherib filiꝰ eiꝰ ꝓ eo: ⁊ filios isrl̄ exosos hr̄et in ꝯspectu suo: tobias q̄tidie pgebat p oēs cognationē suā: et ꝯsolabat̄ eos: diuidebatq̧ vnicuiq̧ ꝓut poterat de facultatibꝰ suis. Esuriētes alebat: nudisq̧ vestimēta p̄bebat: ⁊ mortuis atq̧ occisis sepulturā sollicitꝰ exhibebat. Deniq̧ cū reuersus esset rex sennacherib fugiens a iudea: plagā quā circa eū fecerat deꝰ ꝓpter blasphemiā suā: ⁊ iratꝰ multos occideret ex filijs isrl̄: tobias sepeliebat corpora eorꝫ. At vbi nūciatū est regi: iussit eū occidi: et tulit oēm substātiā eiꝰ. Tobias vero cū filio suo et cū vxore fugiens nudꝰ latuit: q2 multi diligebāt eū. Post dies vero q̄draginta q̄nq̧ occiderūt regē filij ipiꝰ. Et reūsus ē tobias in domum suā oisq̧ facultas eiꝰ restituta ē ei.

II

Post hec vero cū esset dies festus dn̄i et factū esset prādiū bonū in domo tobie: dixit filio suo. Uade ⁊ adduc aliq̄s ꝺ tribu nr̄a timētes deū: vt epulent̄ nobiscū. Cūq̧ abisset: reuersus nūciauit ei vnū ex filijs isrl̄ iugulatū iacere in platea. Statiq̧ exiliens de accubitu suo: relinquēs prandiū ieiunꝰ peruenit ad corpus: tollensq̧ illud portauit ad domū suā occulte: vt dū sol occubuisset caute sepeliret eū. Cūq̧ occultasset corpꝰ: māducauit panē cum luctu et tremore: memorās illū sermonē quē dixit dn̄s p amos pph̄am. Dies festi vestri ꝯuertent̄ in lamētationeꝫ et luctū. Cū vero sol occubuisset: abijt et sepeliuit eū. Arguebāt aūt eū oēs ꝓximi eiꝰ: dicentes. Iā huiꝰ rei cā interfici iussus es: et vix effugisti mortꝭ imperiū: et iterꝫ sepelis mortuos. Sed tobias plꝰ timēs deū q̄ regē rapiebat corpa occisorꝫ et occultabat in domo sua et medijs noctibꝰ sepeliebat ea. Cōtigit aūt vt q̄dā die fatigatus a sepultura veniēs domū iactasset se iuxta parietē et obdormisset et ex nido hirundinū dormiēti illi: calida stercora inciderēt sup oclos eiꝰ: fieretq̧ cecus. Hāc aūt tēptationē iō pmisit dn̄s euenire illi: vt posterꝭ daret̄ exemplū patientie eiꝰ: sicut et scti iob. Nā cū ab infantia sua sp deū timuerit ⁊ mādata eiꝰ custodierit: nō ē ꝯtristatꝰ ꝯtra deum q̄ plaga cecitatꝭ euenerit ei: sꝫ imobilꝭ ī dei timore pmāsit: agens grās deo oībꝰ diebus vite sue. Nam sicut btō iob insultabant reges: ita isti parentes et cognati eiꝰ irridebant vitā eiꝰ dicentes: Ubi est spes tua ꝓ qua elemosynas et sepulturas faciebas? Tobias vero increpabat eos: dicēs: Nolite ita loqui: qm̄ filij sanctorꝫ sumꝰ: et vitā illā expectamꝰ: quam deꝰ daturꝰ est his qui fidē suā nūq̄ mutant ab eo. Anna vero vxor eiꝰ ibat ad opꝰ textrinū q̄tidie: et de labore manuū suarꝫ victū quē ꝯsequi potuisset deferebat. Unā factū est: vt hedū caprarꝫ accipiens: detulisset domi. Cuiꝰ cū vocē balātis vir eiꝰ audisset: dixit; Uidete ne forte furtiuus sit. Reddite eū dn̄is suis: q2 nō licet nobis aut edere ex furto aliq̄d aut ꝯtingere. Ad hec vxor eius irata rn̄dit.

Manifeste vana facta est spes tua: ꝛ elemosyne tue modo apparuerunt. Atq̧ his et aliȷ̃s huiuscemodi verbis exprobrabat ei. III

B Tunc tobias igemuit: ꝛ cepit orare cū lachrymis: dicens: Iust⁹ es dñe: ꝛ omia iudicia tua vera sunt: ꝛ oēs vie tue miscdia e veritas ꝛ iudiciuȝ. Et nūc dñe memor esto mei: ꝛ ne vindictaȝ sumas de pctis meis; neq̧ reminiscaris delicta mea vel parentū meoꝝ. Qm̄ nō obediuim⁹ p̄ceptis tuis: ideo traditi sumus in direptionē ꝛ captiuitatē ꝛ mortem ꝛ in fabulā: ꝛ in improperiū oībus natiōib⁹ in qb⁹ dispsisti nos. Et nūc domine magna iudicia tua: qꝛ nō egimus ꝫm p̄cepta tua: ꝛ nō ambulauim⁹ sinceriter corā te. Et nūc dñe ꝫm voluntateȝ tuā fac mecū: ꝛ p̄cipe in pace recipi spm̄ meū. Expedit eni mihi mori magꝭ q̄ȝ viuere.

B Eadē itaq̧ die ꝯtigit vt sara filia raguelis in rages ciuitate medoꝝ: ꝛ ipā audiret improperiū ab vna ex ancillꝭ patris sui: qm̄ tradita fuerat septē viris: ꝛ demoniū noie asmodeus occiderat eos: mox vt ingressi fuissent ad eaȝ. Ergo cū ꝓ culpa sua increparet puellā: rn̄dit ei: dicens. Ampli⁹ ex te nō videamus filiū aut filiā sup terrā: interfectrix viroꝝ tuorū. Nunqd ꝛ occidere me vis sicut etiā occidisti septē viros? Ad hāc vocē perexit in supi⁹ cubiculū dom⁹ sue: ꝛ trib⁹ dieb⁹ ꝛ trib⁹ noctib⁹ nō mādncauit neq̧ bibit: sed in oīone ꝑsistēs cū lachrymis dep̄cabaꝭ deū: vt ab isto improperio liberaret eā. Factū est aūt die tertia

C dū cōpleret oīōem: bn̄dicēs dn̄m: dixit: Benedictū est nomē tuū de⁹ patrū nostroꝝ: qui cū irat⁹ fuerꝭ: miscdiam facies: ꝛ i tpe tribulatiōis pctā dimittis his q̄ inuocāt te. Ad te dñe faciē meā ꝯuerto: ad te oculos meos erigo. Peto dñe vt de vinculo improperȷ̃ hui⁹ absoluas me: aut certe desup terram eripias me. Tu scis dñe qꝛ nūq̧ ꝯcupiui virū: ꝛ mūdā seruaui aiam meā ab oī ꝯcupiscētia. Nunq̧ cū ludētib⁹ miscui me: neq̧ cuȝ his qui in leuitate ambulāt participem me p̄bui. Virū aūt cū timore tuo nō cū

D libidine mea cōsensi suscipe. Et aut ego indigna fui illis: aut illi forsitā mihi nō fuerūt digni: qꝛ forsitan viro aliȷ̃ cōseruasti me. Nō est eni in hois ptāte ꝯsiliū tuū. Hoc aūt ꝓ certo habet ois qui colit te: qꝛ vita ei⁹ si in ꝓbatione fuerit coronabiꝭ; si aūt in tribulatiōe fuerit liberabiꝭ: ꝛ si in corruptiōe fuerit: ad misericordiā tuā venire licebit. Nō eni delectaris in ꝑditiōib⁹ nr̄is: qꝛ post tēpestatē trāquillū facis: ꝛ post lachrymationē ꝛ fletū exultationē infundis. Sit nomē tuū de⁹ isrꝭ bn̄dictū in seclꝭa. In illo tpe exaudite sūt p̄ces amboꝝ i ꝯspectu glīe summi dei: ꝛ missus est angel⁹ dñi sctūs raphael vt curaret eos ambos q̄rū vno tpe sūt oīones in ꝯspectu dñi recitate.

A Sic cū tobias putaret orationē suā exaudiri vt mori potuisset vocauit ad se tobiā filiū suum: dixitq̧ ei: Audi fili mi verba oris mei: ꝛ ea in corde tuo q̄si fundamētum ꝯstrue. Cū accepit de⁹ aiam meaȝ: corp⁹ meū sepeli: ꝛ honorem habebis mr̄i tue oībus dieb⁹ vite ei⁹. Memor eni esse debes: q̄ ꝛ quāta ꝑicula passa sit ꝓpter te in vtero suo. Cū aūt ꝛ ipā cōpleuerit tp̄s vite sue: sepelias eā circa me. Oib⁹ autē dieb⁹ vite tue in mēte habeto deū: ꝛ caue ne aliqn̄ pctō ꝯsentias ꝛ p̄termittas

B p̄cepta dei nr̄i. Ex substātia tua fac elemosynā: ꝛ noli auertere faciē tuā ab vllo paupe. Ita eni fiet: vt nec a te auertatur facies dñi. Quō potuerꝭ ita esto misericors. Si multū tibi fuerit abundanter tribue: si exiguū tibi fuerit etiam exiguū libēter impartire stude. Premiū .n. bonū tibi thesaurizas i die necessitatꝭ: qm̄ elemosyna ab oi pctō ꝛ a morte liberat: ꝛ nō patieꝭ aiam ire i tenebras. Fiducia magna erit corā sūmo deo elemosyna oib⁹ faciētib⁹ eā. Attende tibi fili mi ab oī fornicatiōe: ꝛ p̄ter vxorē tuam nūq̄ȝ patiarꝭ crimē scire. Supbiā nūq̧ in tuo sensu aut in tuo v̄bo dn̄ari ꝑmittas. In ipā eni intiuȝ sūpsit ois ꝑditio.

C Quicūq̧ tibi aliq̄d opat⁹ fuerit: statim ei mercedē restitue: ꝛ merces mercennarȷ̃ tui apud te oio nō remaneat. Qd̄ ab alio oderis fieri tibi: vide ne tu aliqn̄ alteri facias. Panē tuū cū esurientibus ꝛ egentib⁹ comede: ꝛ de vestimentis tuis nudos tege. Panē tuū ꝛ vinū tuū super sepulturā iusti ꝯstitue: ꝛ noli ex eo manducare ꝛ bibere cū pctōrib⁹. Consiliū sp̄

D a sapiente ꝑquire. Omi tpe bn̄dic deuȝ: ꝛ pete ab eo vt vias tuas dirigat: ꝛ omnia ꝯsilia tua in ipō ꝑmaneant. Indico etiā tibi fili mi dedisse me decē talenta argenti dū infantulus esses gabelo i rages ciuitate medorū: ꝛ chirographū ei⁹ apud me habeo. Et ideo ꝑquire quō ad eum peruenias: et recipias ab eo supra

Prou.3.b.
Luce.14.b.
Leui.19.b.
Deu.24.c.
Math.7.b.

memoratū pondus argenti: ⁊ restituas ei chirographum suuȝ. Noli timere fili: pauperē quidem vitā gerimus: sed multa bona habebimus si timuerimꝰ deuȝ: ⁊ recesserimus ab om̄i peccato ⁊ fecerimus bene.

V

Tunc respondit tobias patri suo: ⁊ dixit: Om̄ia quecūq; precepisti mihi: faciā pater. Quō aūt pecuniam hanc inquirā: ignoro. Ille me nescit: ⁊ ego eū ignoro. Quod signuȝ dabo ei? Sed neq; viaȝ ꝑ quam pergat illuc: aliquādo cognoui. Tūc pater suꝰ respōdit illi: ⁊ dixit. Chirographū quideȝ illiꝰ apud me habeo: qđ dum illi ostenderis statim restituet. Sed perge nūc ⁊ inquire tibi aliquē fidelem virū: qui eat tecū salua mercede sua: dum adhuc viuo: vt recipias eā. Tūc egressus tobias inueit iuuenem splendidū: stantē precinctuȝ: ⁊ quasi paratū ad ambulanduȝ. Et ignorans q angelus dei esset: salutauit euȝ: ⁊ dixit: Unde te habemꝰ bone iuuenis? At ille respōdit. Ex filijs israel. Et tobias dixit ei: Nosti viā que ducit in regionē medoꝝ? Cui respondit: Noui ⁊ om̄ia itinera eiꝰ frequēter ambulaui: ⁊ mansi apud gabelū fratrū nostrū qui moratur in rages ciuitate medoꝝ que posita est in mōte egbathanis. Cui tobias ait: Sustine me obsecro: donec hec ip̄a nuncieȝ patri meo. Tūc ingressus tobias indicauit vniuersa hec patri suo. Sup q̄ amiratus pater rogauit vt introieret ad eū. Ingressus itaq; salutauit eum: ⁊ dixit. Gaudium tibi sit semꝑ. Et ait tobias. Quale gaudiū mihi erit: qui in tenebris sedeo: ⁊ lumen celi nō video? Cui ait iuuenis. Forti animo esto: ⁊ in proximo est vt a deo cureris. Dixit itaq; illi tobias. Nūquid poteris ꝑducere filiū meuȝ ad gabelū in rages ciuitatē medorū? Et cū redieris restituā tibi mercedē tuam. Et dixit ei angelus. Ego ducam: ⁊ reducaȝ eum ad te. Cui tobias respondit. Rogo te: Indica mihi đ qua domo: aut de qua tribu es tu? Cui raphael angelus dixit: Genus queris mercennarij: an ip̄m mercennariū qui cum filio tuo eat? Sed ne forte sollicitū te reddam: ego sum azarias: ananie magni filiꝰ. Et tobias respōdit. Ex magno genere es tu. Sed peto ne irascaris q voluerim cognoscere genus tuū. Dixit autē illi angelus. Ego sanū ducā ⁊ sanū tibi reducā filium tuuȝ. Respōdens aūt tobias ait: Bene ambuletis: ⁊ sit dn̄s in itinere vestro: ⁊ angelꝰ eius comitet vobiscū. Tūc paratis oibꝰ que erāt in via portāda: fecit tobias vale patri suo: ⁊ matri sue: ⁊ ambulauerūt ambo simul. Cūq; ꝓfecti eēnt: cepit mater eiꝰ flere ⁊ dicere: Baculū senectutis nostre tulisti: ⁊ trāsmisisti a nobis. Nūq; fuisset ipsa pecunia ꝓ qua misisti eū. Sufficiebat nobis paupꝫtas nostra: vt diuitias cōputaremꝰ hoc: q videbamꝰ filiū nostrū. Dixit eiq; tobias. Noli flere. Saluus ꝑueniet filius nr̄: ⁊ saluꝰ reuertetur ad nos: ⁊ oculi tui videbunt illum. Credo eni q angelus dei bonꝰ comitet ei: ⁊ bene disponet om̄ia que circa eū gerunt: ita vt cū gaudio reuertat ad nos. Ad hanc vocē cessauit mr̄ eius flere: ⁊ tacuit.

VI

Profectus est aūt tobias: ⁊ canis secutꝰ est eū: ⁊ mansit prima mānsione iuxta fluuiū tigris. Et exiuit vt lauaret pedes suos: et ecce piscis immanis exiuit ad deuorandū eū. Quē expauescens tobias: clamauit voce magna: dicens: Dn̄e: inuadit me. Et dixit ei angelus. Apprehende branciā eius: ⁊ trahe eū ad te. Quod cū fecisset attraxit eum in siccū: ⁊ palpitare cepit añ pedes eius. Tūc dixit ei angelus. Exētera hūc piscē: ⁊ cor eius ⁊ fel ⁊ iecur repone tibi. Sunt eni hec necessaria ad medicamenta vtiliter. Quod cum fecisset assauit carnes eiꝰ ⁊ secū sustulerūt in via: cetera salierūt que sufficerēt eis: quousq; ꝑuenirent in rages ciuitatē medoꝝ. Tūc iter rogauit tobias angelū: ⁊ dixit ei: Obsecro te azaria frater: vt dicas mihi qđ remediū habebunt ista q̄ de pisce seruare iussisti. Et r̄ndens angelus dixit ei: Cordis eiꝰ ꝑticulaȝ si suꝑ carbones ponas: fumus eiꝰ extricat om̄e genꝰ demoniorū siue a viro siue a muliere: ita vt vltra non accedat ad eos. Et fel valet ad vnguēdos oculos in q̄bꝰ fuerit albugo: et sanabunt. Et dixit ei tobias. Ubi vis vt maneamus? R̄ndensq; angelus: ait: Est hic raguel noīe vir ꝓpinquus đ tribu tua: ⁊ hic habet filiā noīe sarā: sȝ neq; masculū neq; feminā vllā habet aliā ꝑter eaȝ. Tibi debet oīs substātia eiꝰ: ⁊ oportet eā te accipe ꝯiugē. Pete ergo eaȝ a patre eius: ⁊ dabit tibi eam in vxorem. Tūc r̄ndit tobias: ⁊ dixit. Audio q̄ tradita ē septē viris: ⁊ mortui sūt: sed ⁊ hoc audiui: q̄ demonium occidit illos: Timeo ergo ne forte ⁊ mihi hec eueniāt: ⁊ cū

sim vnicus pentib⁹ meis: deponā senectutē illoꝝ cū tristitia ad inferos. Tūc angel⁹ raphael dixit ei. Audi me: ⁊ ostēdā tibi: q̄ sūt quib⁹ ꝓualere pōt demoniū. Hi nanqꝫ qui cōiugiū ita suscipiūt vt deū a se ⁊ a sua mēte excutiant: et sue libidini ita vacēt sicut equ⁹ ⁊ mulus q̄bus nō ē intellect⁹: habet ptātem demoniū sup eos. Tu aūt cū acceperis eā: ingressus cubiculū p tres dies ꝯtinēs esto ab ea: ⁊ nihil aliud nisi orōnib⁹ vacabis cū ea. Ipa aūt nocte: incenso iecore piscis fugabiť demoniū. Scda vero nocte in copulatione sctōꝝ pτiarchaꝝ admitter). Tertia aūt nocte bn̄dictionem cōseq̄ris vt filij ex vobis ꝓcreenť incolumes. Trāsacta aūt tertia nocte accipies virginē cū timore dn̄i amore filiorū: magis q̄ libidinis duct⁹: vt i semine abrae bn̄dictionē in filijs cōsequaris.

Ps. 31. — D

VII

Ingressi sūt aūt ad raguelē: ⁊ suscepit eos raguel cū gaudio. Intuēsqꝫ tobiā raguel: dixit anne vxori sue. Q̄ similis est iuuenis iste consobrino meo. Et cū hec dixisset: ait. Vn̄ estis iuuenes frēs nr̄i? At illi dixerūt Ex tribu neptalim sum⁹ ex captiuitate niniue. Dixitqꝫ illis raguel. Nostis tobiā frēm meū? Qui dixerūt. Nouimus. Cunqꝫ multa bona loqueret̃ de eo. Dixit angelus ad raguelē. Tobias d̄ quo interrogas pater isti⁹ ē. Et misit se raguel ⁊ cū lachrymis osculat⁹ ē eū: ⁊ plorās supra collū eius: dixit. Bn̄dictio sit tibi fili mi: q̄ boni ⁊ optimi viri filius es. Et anna vxor eius ⁊ sara ipoꝝ filia lachrymate sūt. Postq̄ aūt locuti sunt ꝓcepit raguel occidi arietē: ⁊ parari cōuiuiū. Cūqꝫ hortaret̃ eos discūbere ad prandiū tobias dixit. Hic ego hodie nō manducabo neqꝫ bibā: nisi prius petitionē meā ꝯfirmes: ⁊ ꝓmittas mihi dare sarā filiā tuā. Quo audito verbo raguel expauit: sciēs q̄d euenerit illis septē viris: q̄ ingressi sūt ad eā: ⁊ timere cepit: ne forte ⁊ huic similiť ꝯtingeret. Et cū nutaret ⁊ nō daret petēti vllū respōsū: dixit ei angel⁹. Noli timere dare eā isti: q̄m huic timēti deū debeť cōiūx filia tua. Propterea ali⁹ nō potuit hr̄e illā. Tūc dixit raguel. Nō dubito q̄ de⁹ ꝓces ⁊ lachrymas meas in cōspectu suo admiserit. Et credo q̄m iō fecit vos venire ad me: vt ista cōiūgeret̃ cognationi sue: s̄m legē moysi. Et nunc noli dubiū gerere: q̄ tibi eā tradā. Et apprehēdens dexterā filie sue: dextere tobia tradidit: dicēs. Deus abraā: ⁊ de⁹ ysaac et deus iacob vobiscū sit ⁊ ipe ꝯiūgat vos impleatqꝫ bn̄dictionē suā in vobis. Et accepta cartha fecerūt cōscriptionē cōiugij. Et p⁹ hec epulati sūt: bn̄dicentes deū. Vocauitqꝫ raguel ad se annā vxorē suā: ⁊ ꝓcepit ei vt ꝓpararet alteꝝ cubiculū. Et introduxit illuc sarā filiā suā ⁊ lachrymata est. Dixit ei. Forti aīo esto filia mea. Dn̄s celi det tibi gaudiū pro tedio quod perpessa es.

A — B — To. 9. c. — C — D — Nu. 36. c.

VIII

Postq̄ vo cenauerūt: introduxerūt iuuenē ad eā. Recordat⁹ itaqꝫ tobias s̄monū āgeli: ꝓtulit d̄ cassidili suo ptem iecoris: posuitqꝫ eam super carbones viuos. Tunc raphael angelus apprehendit demoniū et religauit illud in deserto supioris egypti. Tunc hortatus est virginē tobias: dixitqꝫ ei. Sara exurge ⁊ dep̄cemur deū hodie ⁊ cras ⁊ secundū cras: q̄ his tribus noctibus deo iungimur: tertia aūt transacta nocte: in nostro erimus cōiugio. Filij quippe sanctoꝝ sumus ⁊ nos possumus coniungi sicut gentes q̄ ignorant deum. Surgentes autē pariter instanter orabant ambo simul: vt sanitas daretur eis. Dixitqꝫ tobias. Domine deus patrū nostroꝝ: benedicāt te celi: terre: mareqꝫ ⁊ fontes et flumina: et omnes creature tue que in eis sūt. Tu fecisti adam de limo terre: dedistiq̄ʒ adiutoriū euam. Et nūc domine tu scis q̄ non luxurie causa accipio sororē meā coniugē: sed sola posteritatis dilectione in qua benedicať nomen tuū in secula seculoꝝ. Dixit itaqꝫ sara. Miserere nobis domie: miserere nobis: ⁊ cōsenescamus ābo pariter sani. Et factum est circa pulloꝝ cantum accersiri iussit raguel seruos suos ⁊ abierūt cū eo pariter: vt foderēt sepulchꝝ. Dicebat eni ne simili mō euenerit ei: quo ⁊ ceteris alijs septē viris q̄ sunt ingressi ad eā. Cunqꝫ parasset fossam: reuersus raguel ad vxorem suā dixit ei: Mitte vnā ex ancillis tuis: ⁊ videat si mortu⁹ est: vt sepeliam eū anteq̄ illucescat. At illa misit vnā ex ancillis suis. Que ingressa cubiculū repperit eos saluos ⁊ incolumes: secum pariter dormientes. Et reuersa nunciauit bonū nunciū. Et benedixerūt dn̄m raguel videlʒ ⁊ anna vxor eius. Et dixerūt. Bn̄dicim⁹ te dn̄e de⁹ isrl̄: q̄ nō cōtigit nobis q̄ēadmodum putabam⁹.

A — To. 2. c. — B — Gen. 2. b. — C

Fecisti eni nobiscū misericordiā tuā et
exclusisti a nobis iimicū ꝑsequentē nos
Misert⁹ es aūt duob⁹ vnicis . Fac eos
dñe pleni⁹ bñdicere te:ꝛ sacrificiū lau-
dis tue ꝛ sue sanitatis offerre:vt cogno
scat vniuersitas gentiū:qꝛ tu es de⁹ so-
lus i vniuersa terra. Statimqꝫ precepit
seruis suis raguel vt replerēt terra fos-
sā quā fecerāt:priusqꝫ elucesceret. Vxori
aūt sue dixit vt instrueret ꝯuiuiū: et ꝓ-
pararet oīa q̄ in cibos erāt iter agenti-
bus necessaria. Duasqꝫ pingues vaccas
ꝛ q̄ttuor arietes occidi fecit:ꝛ parari epu-
las oib⁹ vicinis suis: cūcti qꝫ amicis.
Et adiurauit raguel tobiā: vt duas heb
domadas moraret̄ apud eū . De oibus
aūt q̄ possidebat raguel: dimidiā partē
dedit tobie: ꝛ fecit hāc scripturā: vt ꝑs
dimidia q̄ superat: post obitū eoꝝ to-
bie dominio deueniret.

IX

Tunc vocauit tobias angelū ad
se:quē q̄dem hoiem existimabat
dixitqꝫ ei. Azaria frater: peto vt
auscultes ꝟba mea. Si meipm tradam
tibi ꝟuū: nō ero cōdign⁹ ꝓuidētie tue.
Tn̄ obsecro te vt assumas tibi aīalia si-
ue seruitia:ꝛ vadas ad gabelū in rages
ciuitatē medoꝝ: reddasqꝫ ei chirogra-
phū suū:ꝛ recipias ab eo pecuniā et ro-
ges eū venire ad nuptias meas . Scis
eni ipe qm̄ nūerat pr̄ me⁹ dies:ꝛ si tar-
dauero vna die plus ꝯtristat̄ aīa eius.
Et certe vides quō adiurauit me raguel
cui⁹ adiuramētū spnere nō possū. Tūc
raphael assumēs q̄ttuor ex ꝟuis rague-
lis ꝛ et duos camelos:in rages ciuita-
tē medoꝝ ꝑrexit :ꝛ iueniēs gabelū de-
dit ei chirographū suū:ꝛ recepit oēm pe
cuniā. Indicauitqꝫ ei de tobia filio to-
bie oīa q̄ gesta sūt:fecitqꝫ eū secū veni-
re ad nuptias. Cūqꝫ igressus eēt domū
raguelis:iuenit tobiā discūbentē: ꝛ exi
liēs osculati sūt se iuicē. Et fleuit gabe
lus:bñdixitqꝫ deū:et dixit . Bñdicat te
de⁹ isrl̄: qꝛ fili⁹ es optimi viri ꝛ iusti:et
timētis deū: ꝛ elemosynas faciētis. Et
dicat̄ bñdictio sup vxorē tuā:et sup ꝑ-
entes vr̄os ꝛ videatis filios vr̄os:ꝛ fili-
os filioꝝ vr̄oꝝ vsqꝫ in terciā ꝛ q̄rtā ge-
neratōez: ꝛ sit semē vr̄m bñdictū a deo
isrl̄ q̄ regnat i secl'a secl'oꝝ. Cūqꝫ oēs di
xissent amē:accesserūt ad cōuiuiū. Sed
cū tiore dñi nuptiaꝝ ꝯuiuiū exercebāt.

X

Um ꝟo moras faceret
tobias cā nuptiaꝝ:sollicit⁹ erat
pr̄ eius tobias dicens . Putas
q̄re morat̄ fili⁹ meus: aut q̄re detentus
est ibi? Putas ne gabel⁹ mortu⁹ est ne-
mo reddit illi pecuniā? Cepit aūt cōtri-
stari nimis ipe ꝛ āna vxor ei⁹ cū eo ꝛ ce
perūt ambo simul flere: eo qꝫ die statu-
to mime reuerteret̄ fili⁹ eoꝝ ad eos Fle
bat igit̄ mr̄ ei⁹ irremediabilib⁹ lachry-
mis:atqꝫ dicebat. Heu me fili mi vt q̄d
te misim⁹ ꝑegrinari:lumē oculoꝝ nr̄o-
rū:baculū senectutis nr̄e:solatiū vite no
stre spem posteritatis nr̄e? Oia simul i
te vno habētes:te nō debuim⁹ dimitte
re a nobis. Cui dicebat tobias. Tace et
noli turbari:sanus est filius noster:satis
fidelis ē vir ille cum quo misim⁹ eū. Il
la aūt nullo mō cōsolari poterat:sꝫ q̄ti-
die exiliens circūspiciebat:ꝛ circūibat
vias oēs ꝑ quas spes remeādi videbat̄
vt ꝓcul videret eū:si fieri posset:veniē-
tē. At ꝟo raguel dicebat ad generū suū
Mane hic:et ego mittā nunciū salutis
de te ad tobiā pr̄em tuū. Cui tobias ait
Ego noui qꝛ pr̄ me⁹ ꝛ mr̄ mea mō dies
ꝯputāt:ꝛ cruciat̄ spūs eoꝝ i ipis. Cūqꝫ
ꝟbis multis rogaret raguel tobiā:ꝛ il-
le eū nulla rōe vellet audire: tradidit ei
sarā ꝛ dimidiā ꝑtē ois substātie sue in
pueris:i puellis:i pecudib⁹: in camelis
ꝛ in vaccis:ꝛ pecunia multa:ꝛ saluū at
qꝫ gaudentē dimisit eū a se:dicēs. An-
gelus dñi scūs sit i itinere vr̄o: ꝑducat
qꝫ vos incolumes:ꝛ iueniatis omia re-
cte circa ꝑentes vr̄os:ꝛ videāt ocl'i mei
filios vr̄os priusqꝫ moriar. Et apphen-
dētes ꝑentes filiā suā:osculati sunt eā:
et dimiserūt ire: monētes eā honorare
soceros:diligere maritū: regere famili-
am: gubernare domū:ꝛ seipsaz irrepre-
hensibile exhibere.

XI

Cumqꝫ reuerterent̄: ꝑuenerūt ad
charrā q̄ ē in medio itinere cō-
tra niniuen vndecimo die. Dixitqꝫ an-
gelus. Tobia frater:scis quēadmoduz
reliq̄sti pr̄em tuū: Si placet itaqꝫ tibi ꝓ
cedamus:ꝛ lento gradu insequant̄ iter
nostrꝝ familie simul cū ꝯiuge tua et cuꝫ
aīalib⁹. Cūqꝫ hoc placuisset vt irēt:di-
xit raphael ad tobiā. Tolle tecū ex felle
piscis:erit eni necessarium. Tulit itaqꝫ
tobias ex fello illo ꝛ: abierūt. Anna aūt
sedebat secus viā q̄tidie i supcilio mon
tis:vn̄ respicere poterat de longinquo.
Et dū ex eodē loco specularet̄ aduētū
eius: vidit a lōge:ꝛ ilico cognouit veni
entē filiū suū: currēsqꝫ nunciauit viro
suo:dicēs. Ecce venit fili⁹ tu⁹. Dixitqꝫ

raphael ad tobiā. At vbi introieris do
mū tuā statim adora dn̄m deum tuū: ⁊
grās agēs ei: accede ad prēm tuū ⁊ oscu
lare eū. Statimq̄ lini sup oculos ei⁹ ex
felle isto piscis: qd̄ portas tecū. Scias
eni qm̄ mox apient̄ oculi ei⁹: ⁊ videbit
pr̄ tu⁹ lumē celi: ⁊ in aspectu tuo gau-
debit. Tunc pcucurrit canis q̄ sil̄ fue-
rat in via: ⁊ quasi nūci⁹ aduenies blan
C dimento sue caude gaudebat. Et exur-
gēs cec⁹ pr̄: cepit offendēs pedibus cur
rere: ⁊ data manu puero: occurrit in ob
uiā filio suo. Et suscipiēs osculat⁹ ē eū
cū vxore sua: ⁊ ceperūt flere p̄ gaudio.
Cūq̄ adorassent deū ⁊ grās egissent: cō
sederūt. Tūc sumēs tobias de felle pi-
scis: liniuit oculos prī suo. Et sustinu-
it quasi dimidiā fere horā: ⁊ cepit albu-
go ex ocl'is ei⁹ quasi mēbrana oui egre
di. Qd̄ apprehendens tobias traxit ab
oculis ei⁹: statimq̄ visū recepit. Et glo
rificabāt deū ip̄e videlz ⁊ vxor eius: et
oēs q̄ sciebāt eū. Dicebatq̄ tobias. Be
nedico te dn̄e deus isrl̄ q̄ tu castigasti
me ⁊ tu saluasti me. Et ecce ego video
D tobiā filiū meū. Ingressa ē etiā p⁹ septē
dies sara vxor filij eius: ⁊ ois familia ⁊
pecora sana ⁊ cameli ⁊ pecunia multa
vxoris: sed ⁊ illa pecunia quā recepat a
gabelo. Et narrauit gentibus suis oia
bn̄ficia dei: q̄ fecisset circa eū p hoiez q̄
eū duxerat. Ueneruntq̄ achior ⁊ nabath
ꝯsobrini tobie: gaudētes ad tobiā: ⁊ cō
gratulātes ei de oibus bonis q̄ circa il
lū ostēderat de⁹. Et p septē dies epulan
tes oēs cū gaudio magno gauisi sunt.

A Tunc vocauit ad se to- XII
a bias filiū suū: dixitq̄ ei. Quid
possum⁹ dare viro isto scō q̄ ve-
nit tecū? Rn̄dens tobias: dixit prī suo.
Pater quā mercedē dabimus ei: aut q̄d
dignū poterit eē bn̄ficijs eius? Me du-
xit ⁊ reduxit sanū: pecuniā a gabelo ip
se recepit: vxorē ip̄e me habere fecit ⁊ de
moniū ab ea ip̄e cōpescuit: gaudiū pen
tibus eius fecit: meip̄m a deuoratione
piscis eripuit: te quoq̄ videre fecit lu-
men celi: ⁊ bonis oibus p eū repleti su-
B mus. Quid illi adhuc poterim⁹ dignū
dare? Sed peto te pr̄ mi: vt roges eū si
forte dignabit̄ medietatē de oib⁹ q̄ al-
lata sūt sibi assumere. Et vocātes eū pr̄
s. ⁊ fili⁹: tulerūt eū in ptem: ⁊ rogare ce
perūt vt dignaret̄ dimidiam ptē oim q̄
attulerāt: acceptā hr̄e. Tūc dixit eis oc-
culte. Bn̄dicite deū celi ⁊ corā oib⁹ viuē
tib⁹ ꝯfitemī ei: q̄ fecit vobiscū miseri-
cordiā suā. Eteni sacrm̄ regis abscōde-
re bonū ē: opa aūt dei reuelare ⁊ cōfi-
teri honorificū ē. Bona ē oro cū ieiu-
nio ⁊ elēya: magl' q̄ thesauros auri recō
dere: qm̄ elēya a morte liberat: ⁊ ip̄a ē q̄
purgat pctā: ⁊ facit inuenire vitā eternā
C Qui aūt faciūt pctm̄ ⁊ iniq̄tatē: hostes
sūt aie sue. Manifesto ḡ vobis veritatē:
et nō abscōdā a vobis occultū sermonē.
Qn̄ orabas cū lachrymis et sepeliebas
mortuos: ⁊ relinq̄bas prandiū tuum et
mortuos abscōdebas p diē i domo tua
et nocte sepeliebas eos: ego obtuli ora-
tionē tuā dn̄o. Et q̄ accept⁹ eras deo:
necesse fuit vt temptatio pbaret te. Et
nūc misit me dn̄s vt curarē te: ⁊ saram
vxorē filij tui a demonio liberarē. Ego
em̄ sū raphael āgel⁹: vn⁹ ex septē q̄ asta
mus añ dn̄m. Cūq̄ hec audissent turba
ti sūt: ⁊ tremētes ceciderūt sup terrā in
D faciē suā. Dixitq̄ eis angelus. Pax vo
bis. Nolite timere. Eteni cū eēm vobi-
scū: p voluntatē dei eraz: ip̄m bn̄dicite
cātate illi: videbar q̄dem vobiscū man
ducare ⁊ bibere: sz ego cibo inuisibili et
potu q̄ ab hoib⁹ videri nō pōt: vtor. Tē
pus ē ḡ vt reuertar ad eū qui me misit:
vos aūt bn̄dicite deū: ⁊ narrate oia mi
rabilia eius. Et cū hec dixisset ab aspe
ctu eoꝝ ablat⁹ ē: ⁊ vltra eū videre non
potuerūt. Tūc pstrati p horas tres in
faciē: benedixerūt deū. Et exurgentes:
narrauerūt oia mirabilia eius. XIII

A Periēs aūt tobias senior os suū
a bn̄dixit dn̄m: ⁊ dixit. Magnus
es dn̄e in eternū: ⁊ in oia secula
regnū tuū: qm̄ tu flagellas ⁊ saluas: de 1.Re.2.a
ducis ad inferos ⁊ reducis: ⁊ nō ē q̄ effugi Sap.16.b
at manū tuā. Cōfitemī dn̄o filij isrl̄: ⁊ in
ꝯspectu gētiū laudate eū: qm̄ iō dispsit
vos int̄ gētes q̄ ignorāt eū: vt vos enar
retis mirabilia ei⁹: ⁊ faciatis scire eos: q̄
nō ē ali⁹ deus oipotēs p̄ter eū. Ip̄e ca
stigauit nos ppter iniq̄tates nr̄as: ⁊ ip
se saluabit nos ppter misericordiā suā
B Aspicite ḡ q̄ fecit nobiscū: ⁊ cū timore
et tremore cōfitemī illi: regēq̄ seculoꝝ
exaltate in opibus vestris. Ego aūt in
terra captiuitatis mee ꝯfitebor illi: qm̄
ostēditq̄ maiestatē suā in gentē pecca-
tricē. Couertimi itaq̄ pctores: et facite
iusticiā corā dn̄o: credētes q̄ faciat vo
biscū misericordiā suā. Ego aūt et aia
mea i eo letabimur. Bn̄dicite dn̄o oēs
electi eius: agite dies leticie ⁊ cōfitemī

illi. Hierl̄m ciuitas dei: castigauit te do minꝰ in opibꝰ manuū tuaꝝ. Confitere dn̄o in bonis tuis: ⁊ bn̄dic deū seculoꝝ vt recdificet in te tabernaculū suū: ⁊ re uocet ad te oēs captiuos ⁊ gaudeas in oia secula seculoꝝ. Luce splēdida fulge bis: ⁊ oēs fines terre adorabūt te. Na- tiōes ex lōginq̄ ad te veniēt: ⁊ munera deferētes adorabūt i te dn̄m: ⁊ terrā tu am in sctificationē hēbūt. Nomen eni magnū iuocabūt i te. Maledicti erāt q̄ ꝯtēpserint te: ⁊ ꝯdēnati erūt oēs q̄ blas phemauerit te: bn̄dictiq; erūt q̄ edifica uerūt te. Tu aūt letaberis i filijs tuis: qm̄ oēs bn̄dicent̄: ⁊ ꝯgregabunt̄ ad do minū. Bt̄i oēs q̄ diligūt te: ⁊ q̄ gaudent sup pace tua. Aia mea bn̄dic dn̄m: qm̄ liberauit hierl̄m ciuitatē suā a cunctis tribulatiōibꝰ eiꝰ dn̄s deꝰ nr̄. Bt̄us ero si fuerit reliq̄e semis mei ad videndam

Apo. 21.f. claritatē hierl̄m. Porte hierl̄m ex sap- phiro ⁊ smaragdo edificabunt̄: ⁊ ex la- pide p̄cioso ois circūitꝰ muroꝝ eiꝰ. Ex lapide cādido ⁊ mūdo oēs platee eius sternent̄: ⁊ p vicos eiꝰ alleluia cātabit̄. Bn̄dictꝰ dn̄s q̄ exaltauit eā: vt sit reg- nū eius i secula seculorū sup eā: amē.

T ꝯsūmati sūt s̄moēs XIIII tobie. Et postq̄ illumiatꝰ est to bias vixit ānis q̄dragintaduo- bus: ⁊ vidit filios nepotū suoꝝ. Cōplet͂ itaq; ānis centū duobꝰ: sepultꝰ ē hono rifice in niniue. Quinq̄ginta nāq; ⁊ sex ānoꝝ lumē oculoꝝ amisit: sexagenariꝰ vero recepit. Reliquū xo vite sue i gau dio fuit: ⁊ cū bono ꝓfectu timoris pre- xit in pace. In hora aūt mort͂ sue voca uit ad se tobiā filiū suū: ⁊ septē iuuenes filios suos nepotes: dixitq; eis. Prope erit interitꝰ niniue. Nō eni excidit ver- bū dn̄i ⁊ frēs nr̄i q̄ dispsi sūt a terra isrl̄ reuertent̄ ad eā. Ois aūt deserta terra eius replebit̄: ⁊ domꝰ dei q̄ i ea incensa ē iteꝝ reedificabit̄: ibiq; reuertēt̄ oēs timētes deū. Et relinquēt gētes idola sua: ⁊ veniēt in hierl̄m: ⁊ inhabitabunt in ea: ⁊ gaudebūt in ea oēs reges terre adorātes deū isrl̄. Audite ḡ filij mei: pa

Josue.24.c trē vr̄m. Seruite dn̄o i veritate: ⁊ inq̄- rite vt faciat͂ q̄ placita sūt illi. Et filijs vr̄is mādate: vt faciāt iusticias ⁊ elimo synas: vt sint meōres dei: ⁊ bn̄dicāt euꝫ in oī tp̄e i veritate ⁊ i tota virtute sua. Nūc ḡ filij audite me: ⁊ nolite mācre h̄. Sꝫ q̄cūq; die sepelierit͂ matrē vestram circa me in vno sepulchro: ex eo dirigi- te gressus vr̄os vt exeat͂ hic. Uideo eni qꝛ iniq̄tas eiꝰ finē dabit ei. Factū ē aūt pꝰ obitū matris sue: tobias abscessit ex niniue cū vxore sua ⁊ filijs ⁊ filioꝝ fi- lijs: ⁊ reuersus ē ad soceros suos. Inue nitq; eos incolumes: i senectute bona: ⁊ curā eoꝝ gessit. Et ip̄e clausit oculos eoꝝ: ⁊ oēm hereditatē domꝰ raguel ip- se p̄cepit: viditq; q̄ntā generationē fili os filioꝝ suoꝝ. Et cōpletis ānis nona- ginta ⁊ nouē i timore dn̄i: cū gaudio se pelierūt eū. Ois aūt cognatio eiꝰ: ⁊ ois generatio eiꝰ i bona vita ⁊ i scā ꝯuersa tione p̄māsit: ita vt accepti eēnt tā deo q̄ hoibꝰ: ⁊ cūct͂ habitantibꝰ terrā.

Explicit liber Tobie. Incipit prologus in librum Judith.

Apud hebreos liber iudith in agiographa legit̄: cuiꝰ aucto- ritas ad roboranda illa que ī cōtentionē veniūt: minꝰ ido- nea iudicat̄. Chaldeo tn̄ sermōe ꝯscrip- tus: inter historias ꝯputat̄. Sꝫ qꝛ hunc libꝝ synodꝰ nicena i nūero sctāꝝ scrip turarū legit̄ cōputasse: acq̄eui postula- tiōi vestre: imo exactioni: ⁊ se posit͂ oc- cupationibꝰ quibꝰ vehemēter artabar: huic vnā lucubratiūculā dedi: magis sensū e sensu q̄ ex verbo vbū trāsferēs. Multoꝝ codicū varietatē viciosissimā āputaui: sola ea q̄ itelligētia integra in verbis chaldeis inuenire potui: latinis exp̄ssi. Accipite iudith viduā: castitat͂ exemplū: ⁊ triūphali laude p̄petuis eaꝫ p̄conijs declarate. Hāc eni nō solū fe- mis: sꝫ ⁊ viris imitabilē dedit: q̄ castita tis eiꝰ remūerator: virtutē ei talē tribu it: vt iuictū oibꝰ hoibus vinceret insu- perabilē suparet

Explicit prologus. Incipit liber Judith. Capl̄m. .I.

Arphaxat ita q̄ rex medoꝝ subiugaue rat multas gentes impe- perio suo ⁊ ip̄e edificauit ciuitatē potētissimā quā appellauit egbathanis. Ex lapidibus quadratis ⁊ sectis fecit muros eius: in altitudine cubitorum septuaginta: et in latitudine cubitorū triginta: turres vero eius posuit in altitudine cubitoꝝ cētū. Per quadrū vero eaꝝ latꝰ vtrūq;

vicenoꝝ pedū ſpatio tendebaꝶ:poſuitq̄ portas eiꝰ in altitudine turrium. Et gloriabaꝶ quaſi potens in potētia exercitus ſui:⁊ in glīa quadrigaꝝ ſuaꝝ. Anno igiꝶ duodecimo regni ſui:nabuchodonoſor rex aſſyrioꝝ qui regnabat ī niniue ciuitate magna:pugnauit ꝯtra arphaxat:⁊ obtinuit eū in campo magno qui appellaꝶ ragau circa eufraten ⁊ tigrin ⁊ iadaſon in campo erioch regꝭ elicorū. Tūc exaltatū eſt regnū nabuchodonoſor ⁊ cor eiꝰ eleuatū eſt. Et miſit ad oēs qui habitabāt in cilitia ⁊ damaſco ⁊ libano:⁊ ad gentes ꝙ ſunt in carmelo ⁊ cedar:⁊ inhabitātes galileā:in campo magno eſdrelon:⁊ ad oēs qui erāt in ſamaria ⁊ trās flumē iordanē:vſq̄ hieruſalē:⁊ oēm terrā ieſſe:q̄uſq̄ ꝑueniaꝶ ad montes ethiopie. Ad hos oēs miſit nūcios nabuchodonoſor rex aſſyrioꝝ: qui oēs vno animo ꝯtradixerūt:⁊ remiſerunt eos vacuos:ac ſine honore abiecerunt. Tūc indignatꝰ nabuchodonoſor rex ad oēm terrā illā:iurauit ꝑ thronū ⁊ regnū ſuū ꝙ defēderet ſe de oībꝰ regiōibꝰ his.

II Anno tertiodecimo nabuchodonoſor regꝭ:viceſima ⁊ ſecūda die mēſis primi:factū eſt verbū in domo nabuchodonoſor regis aſſyriorū:vt defenderet ſe. Uocauitq̄ omēs maiores natu:omēſq̄ duces bellatores ſuos:⁊ habuit cū eis myſteriū ꝯſilij ſui. Dixitq̄ cogitationē ſuam in eo eſſe:vt oēm terraꝫ ſuo ſubiugaret imperio. Qđ dictū cū placuiſſet oibus:vocauit nabuchodonoſor rex holofernē principē militie ſue:⁊ dixit ei:Egredere aduerſū omne regnū occidentꝭ:⁊ ꝯtra eos ꝑcipue ꝙ ꝯtēpſerūt imperiū meū. Nō parcet oculus tuꝰ vlli regno:oēmq̄ vrbē munitā ſubiugabis mihi. Tūc holofernes vocauit duces ⁊ magiſtratꝰ ꝟtutis aſſyrioꝝ: ⁊ dinumerauit viros in expeditiōe ſicut ꝑcepit ei rex:centū viginti milia peditū pugnatorū:⁊ equites ſagittarios duodecim milia. Oēmq̄ expeditionē ſuā fecit ꝑire in multitudine innumerabiliuꝫ cameloꝝ:cū his ꝙ exercitibꝰ ſufficerēt copioſe:boū quoq̄ armēta:gregeſq̄ ouiū: quoꝝ nō erat numerꝰ. Frumētū ex omi ſyria in trāſitu ſuo parari ꝯſtituit. Aurū vero ⁊ argentū de domo regꝭ aſſumpſit multū nimis. Et ꝓfectꝰ ē ipſe ⁊ oīs exercitꝰ cū quadrigis ⁊ equitibꝰ ⁊ ſagittarijs:qui cooperuerūt faciē terre ſicut locuſte. Cūq̄ ꝑtrāſiſſet fines aſſyriorūꝫ: venit ad magnos mōtes ange qui ſunt a ſiniſtro cilitie:aſcēditq̄ oia ſtella eoꝝ: ⁊ obtinuit oēm munitionē. Effregit autē ciuitatē opinatiſſimā melothi: ꝑdauitq̄ oēs filios tharſis:⁊ filios hiſmael ꝙ erāt ꝯtra faciē deſerti:⁊ ad auſtrū terre celeon. Et trāſiuit eufraten:⁊ venit ī meſopotamiā:⁊ fregit oēs ciuitates excelſas que erāt ibi a torrente mābre vſq̄ q̄ ꝑueniaꝶ ad mare:⁊ occupauit termios eius a cilitia vſq̄ ad fines iaphet ꝙ ſūt ad auſtrū. Adduxitq̄ oēs filios madian:⁊ ꝑdauit oēm locupletationē eorū: oēſq̄ reſiſtentes ſibi occidit in ore gladij. Et poſt hec deſcēdit in cāpos damaſci in diebꝰ meſſis ⁊ ſuccēdit omia ſata: oēſq̄ arbores ⁊ vineas fecit incidi:⁊ cecidit timor illiꝰ ſuꝑ oēs ihitātes terrā.

III Tunc miſerunt legatos ſuos vniuerſarū vrbiū ac prouinciarū reges ac principes ſyrie.ſ.et meſopotamie: ⁊ ſyrie ſobal ⁊ libye atq̄ cilitie:qui veniētes ad holofernē dixerūt: Deſinat indignatio tua circa nos. Melius eſt eni vt viuētes ſeruiamꝰ nabuchodonoſor regi magno:⁊ ſubditi ſimus tibi q̄ morientes cū interitu nr̄o: ipſi ſeruitutꝭ nr̄e dāna patiamur. Omis ciuitas noſtra:oniſq̄ poſſeſſio:oēs montes ⁊ colles ⁊ campi ⁊ armēta bouꝫ:gregeſq̄ ouiū ⁊ capraꝝ:equorūq̄ ⁊ camelorū:⁊ vniuerſe facultates noſtre atq̄ familie in cōſpectu tuo ſunt. Sint omnia ſub lege tua. Nos etiā ⁊ filij noſtri ſerui tui ſumus. Ueni nobis pacificus dn̄s ⁊ vtere ſeruitio noſtro ſicut placuerit tibi. Tunc deſcēdit de montibꝰ cū equitibus in ꝟtute magna ⁊ obtinuit oēm ciuitatē ⁊ oēm inhabitantē terrā. De vniuerſis aūt vrbibꝰ aſſumpſit ſibi auxiliarios viros fortes ⁊ electos ad bellū. Tantuſq̄ metꝰ prouincijs illis incubuit:vt vniuerſaꝝ vrbiū habitatores:principes ⁊ honorati ſimul cū pp̄lis exirent in obuiā venienti:excipiētes eū cū coronis ⁊ lampadibꝰ:ducentes choros in tympanis ⁊ tybijs. Nec iſta tamē facientes:ferocitatē eius pectoris mitigare potuerunt. Nam ⁊ ciuitates eoꝝ deſtruxit:et lucos eorū excidit. Preceꝑat eni illi nabuchodonoſor rex:vt oēs deos terre extermiaret:videlicet vt ipe ſolꝰ dicereꝶ deus ab his natiōibꝰ ꝙ potuiſſent holofernis potentia ſubiugari. Pertrāſiens autē ſyriā ſobal:⁊ oēm appamiā: omnēq̄ meſopotamiā:venit ad idumeos interra

gabaa: accepitq; ciuitates eorũ: et sedit ibi p triginta dies in quib⁹ diebus adunari pcepit vniũsum exercitũ ꝟtutꝫ sue.

A Tunc audiẽtes hec filij isrl' IIII qui habitabãt terrã iuda: timuerũt valde a facie ei⁹. Tremor etiam ꝛ horror inuasit sensus eoꝝ: ne hoc facere*t* ~~hierlm~~ et templo dñi: qđ fecerat ceterꝫ ciuitatib⁹ ꝛ templis eaꝝ. Et miserũt in oẽm samariã p circũitũ vsq; hiericho: ꝛ poccupauerũt oẽs ꝟtices montiũ. Et muris circũdederũt vicos suos: ꝛ ɔgregauerũt frumẽta in preparationem

B pugne. Sacerdos etiã eliachim scripsit ad vniuersos qui erãt ɔtra esdrelon q̃ ẽ ɔtra faciẽ campi magni iuxta dotaim: ꝛ vniuersis p quos vie transit⁹ esse poterat: vt obtinerẽt ascẽsus montiũ p q̊s via esse poterat ad hierlm: ꝛ illic custodirent vbi angustuꝫ iter esse poterat inter montes. Et fecerũt filij isrl' ꝭm q̃ cõstituerat eis sacerdos dñi eliachim. Et clamauit ois ppl'us ad dñm instantia magna: ꝛ humiliauerũt aĩas suas in ieiu-

C nijs ꝛ orõibus ipsi ꝛ mulieres eoꝝ. Et induerũt se sacerdotes cilitijs: infantes ɔstrauerũt ɔtra faciẽ templi dñi ꝛ altare dñi operuerũt cilitio. Et clamauerũt ad dñm deũ isrl' vnanimiter: ne darent' in predã infantes eoꝝ: ꝛ vxores eorũ in diuisionẽ: ꝛ ciuitates eoꝝ in exterminium: ꝛ sctã eoꝝ in pollutionẽ et fierẽt in opprobriũ gentib⁹. Tũc eliachim sacerdos dñi magn⁹ circũiuit oẽm isrl': allocutusq; est eos: dicẽs: Scitote qm̃ exaudiet dñs pces vr̃as: si manẽtes pmanse

D ritis in ieiunijs ꝛ orõib⁹ in conspectu

Exo.17.d. dñi. Memores estore moysi serui dñi: q̃ amalech ɔfidentẽ in ꝟtute sua ꝛ in potentia sua ꝛ in exercitu suo ꝛ in clypeis suis ꝛ in currib⁹ suis ꝛ in eq̃tibus suis: nõ ferro pugnãdo: sed pcib⁹ scis orando deiecit. Sic erũt vniuersi hostes isrl': si pseuerauerit in hoc ope qđ cepistis. Ad hãc igit' exhortationẽ ei⁹ depcãtes dñm: pmanebãt in conspectu dñi: ita vt etiã hi qui offerebãt dño holocausta: p̃cincti cilitijs offerent sacrificia dño: et erat cinis sup capita eoꝝ. Et ex toto corde suo omẽs orabãt deũ: vt visitaret populũ suum israel.

A V Nunciatũq; est holoferni principi militie assyrioꝝ q̃ filij isrl' prepararent se ad resistendũ: ac montiũ itinera ɔclusissent: ꝛ furore nimio exarsit i iracundia magna. Uocauitq; oẽs principes moab: ꝛ duces ãmon: ꝛ dixit eis. Dicite mihi q̃s sit ppl's iste q̃ montana obsidet: aut q̃ ꝛ quales ꝛ q̃nte sint ciuitates eoꝝ: que etiã sit virtus eoꝝ: aut q̃ sit multitudo eoꝝ: vl' q̃s rex militie illoꝝ: ꝛ quare p̃ oib⁹ qui habitãt in oriẽte isti ɔtempserũt nos: ꝛ nõ exierũt in obuiam

8.3.c.

I.11.b. nobis: vt suscipent nos cũ pace? Tunc achior dux oim filioꝝ ãmon rñdẽs: ait. Si digneris audire dñe dicã veritatem in ɔspectu tuo de pplo isto qui in montanis habitãt: ꝛ nõ egredie' ꝟbũ falsuꝫ

Geñ.11.b ex ore meo. Popul⁹ iste ex ɔgenie chaldeoꝝ est. Hic primũ in mesopotamia habitauit: qm̃ noluerũt seq̃ deos patꝝ suorũ qui erãt in terra chaldeoꝝ. Deserentes itaq; cerimonias patrũ suoꝝ que in multitudine deoꝝ erãt: vnũ deũ celi coluerũt: q̃ ꝛ p̃cepit eis vt exirẽt inde ꝛ habitarẽt in charrã. Cũq; operuisset omneꝫ

Exo.1.a. terrã fames: descẽderũt i egyptũ: illicq; p q̃dringentos ãnos sic multiplicati sũt: vt dinumerari eoꝝ nõ posset exercitus. Cumq; grauasset eos rex egypti: atq; in edificationib⁹ vrbiũ suaꝝ in luto ꝛ latere subiugasset eos: clamauerũt ad dñm suũ: ꝛ pcussit totã terrã egypti plagꝫ varijs. Cumq; eiecissent eos egyptij a se: et cessasset plaga ab eis: ꝛ iterũ eos vellẽt cape ꝛ ad suũ seruitiũ reuocare: fugien-

Exo.14.e tibus his deus celi mare aperuit: ita vt

I.6.c hincinde aque q̃si mur⁹ solidare't: ꝛ isti pede sicco fundũ marꝫ pambulãdo trãsirent. In q̊ loco dũ innumerabil' exercitus egyptioꝝ eos psequare't: ita aquis coopert⁹ est: vt nõ remaneret vel vn⁹ q̃ factũ posterꝫ nũciaret. Egressus etiã mare rubrũ deserta sina montꝫ occurrerũt:

C in q̃b⁹ nunq; hõ habitare potuit vel fi

Exo.15.d lius hois requieuit. Illic fontes amari

Ibidẽ.16.f obdulcati sunt eis ad bibendũ: ꝛ p annos q̃draginta annonã de celo cõsecuti sunt. Ubicũq; ingressi sunt: sine arcu et sagitta: ꝛ absq; scuto ꝛ gladio: de⁹ eorũ pugnauit ɔ eis: ꝛ vicit. Et nõ fuit q̃ insultaret pplo isti: nisi qñ recessit a cultu dñi dei sui. Quotienscũq; aũt p̃ter ipm deũ suũ alteꝝ coluerũt: dati sũt in pdaꝫ ꝛ in gladiũ ꝛ i opprobriũ. Quotiẽscũq; autem penituerũt se recessisse a cultura dei sui: dedit eis de⁹ celi virtutẽ resistendi. Deniq; chananeũ regẽ ꝛ iebuseum ꝛ pherezeũ ꝛ etheũ ꝛ eueũ ꝛ ãmorreum: ꝛ oẽs potentes i esebon ɔstrauerũt: ꝛ terras eoꝝ ꝛ ciuitates eoꝝ ipi possederunt: ꝛ vsq; dũ nõ peccarẽt in ɔspectu dei suit

erāt cū illis bona. Deus enī illoꝝ odit iniquitatē. Nā ⁊ ante hos annos cū recessisset a via quā dederat illis deus vt ambularēt in ea: exterminati sūt ꝑlijs a multis natiōib⁹: ⁊ plurimi eoꝝ captiui abducti sunt ī terrā nō suā: Nup aūt reuersi ad dn̄m deū suū ex dispsiōe qua dispsi fuerāt: adunati sunt: ⁊ ascenderūt mōtana hec oia: ⁊ iterū possidēt hierl'm vbi sunt scā sctōꝝ. Nūc ergo mi dn̄e pquire si ē aliq̄ iniqtas eoꝝ in cōspectu dei eoꝝ: ascēdam⁹ ad illos: qm̄ tradēs tradet illos de⁹ eoꝝ tibi: ⁊ subiugati erūt sub iugo potētie tue. Si vero nō ē offēsio ppl'i hui⁹ corā deo suo: nō poterim⁹ resistere illis: qm̄ deus eoꝝ defendet illos: ⁊ erimus ī opprobriū vniuerse terre. Et factū ē cū cessasset loq̄ achior verba hec: irati sūt oēs magnates holofernis ⁊ cogitabāt interficere eū: dicētes ad alterutꝝ. Quis est iste q̄ filios israel posse dicat resistere regi nabuchodonosor ⁊ exercitib⁹ ei⁹: hoies inermes et sine virtute ⁊ sine peritia artis pugne? Ut ergo agnoscat achior qm̄ fallit nos: ascendem⁹ in mōtana: ⁊ cū capti fuerint potentes eoꝝ tūc cū eisdē gladio trāsuerberabit: vt sciat ois gens qm̄ nabuchodonosor de⁹ ꝛre ē: ⁊ pter ipm ali⁹ nō ē.

VI

Actū ē aūt cū cessassent loq̄ indignat⁹ holofernes vehemēter: dixit ad achior. Qm̄ prophetasti nobis dicēs ꝙ gens isrl' defēdat a deo suo: vt ondā tibi qm̄ nō ē de⁹ nisi nabuchodonosor: cū percusserim⁹ eos oēs sicut hoiem vnū: tūc ⁊ ipe cū illis assyrioꝝ gladio interibis: ⁊ ois israel tecum pditione disperiet: ⁊ ꝓbabis qm̄ nabuchodonosor dn̄s sit vniuerse terre. Tuncq3 gladi⁹ militie mee trāsiet ꝑ latera tua: ⁊ cōfixus cades inter vulneratos isrl' ⁊ non respirabis vltra donec extermineris cū illis. Porro aūt si ꝓpheriam tuā verā existimas non ꝯcidat vult⁹ tuus: ⁊ pallor qui faciē tuā obtinet abscedat a te: si vba mea hec putas implere nō posse. Ut aūt noueris q2 simul cū illis hec experieris: ecce ex hac hora illoꝝ ppl'o sociaberis vt dum dignas mei gladij penas exceperint: ipe simul vltioni subiaceas. Tūc holofernes ꝑcepit seruis suis: vt cōprehenderēt achior et ducerent eū in bethuliā ⁊ traderēt eum in man⁹ filioꝝ israel. Et accipiētes eū serui holofernis: ꝓfecti sūt ad campestria: sed cū appropinquassent ad mōtana exierunt ꝯtra eos fundibularij. Illi autē diuertētes a latere mōtis ligauerūt achior ad arborē manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊ sic vinctū de restib⁹: dimiserūt eū: ⁊ reuersi sūt ad dn̄m suū. Porro filij isrl' descēdentes de bethulia: venerūt ad eū. Quē soluentes duxerūt ad bethuliā: atq3 in mediū ppl'i illū statuētes pcōnati sunt: q̄d rerū esset ꝙ illū vinctum assyrij reliquissent. In dieb⁹ illis erāt illic principes: ozias fili⁹ micha de tribu symeon: ⁊ charmi q̄ ⁊ gothoniel. In medio itaq3 seniorū ⁊ ī ꝯspectu oim achior dixit oia q̄ locutus fuerat ab holoferne interrogat⁹ ⁊ qualiter ppl's holofernis voluisset ꝓpter hoc verbū interficere eū: ⁊ quēadmodū ipse holofernes irat⁹ iusserit eū israelitis hac de causa tradi: vt dū vinceret filios israel: tūc ⁊ ipm achior diuersis iubeat interire supplicijs ꝓpter hoc ꝙ dixisset: deus celi defensor eoꝝ est. Cūq3 achior vniuersa hec exposuisset: ois ppl'us cecidit in faciē adorātes dn̄m: ⁊ cōmuni lamētatione ⁊ fletu vnanimes ꝑces suas domino effuderūt: dicētes: Dn̄e de⁹ celi et terre intuere supbiā eorum: ⁊ respice ad nostrā humilitatē: ⁊ faciē sctōꝝ tuorū attende: ⁊ ondē qm̄ nō derelinquis ꝑsumentes de te: ⁊ ꝑsumētes de se ⁊ de sua virtute gloriātes humilias. Finito itaq3 fletu: ⁊ ꝑ totā diē orone ppl'orū completa: ꝯsolati sunt achior: dicētes: Deus patrū nostroꝝ cui⁹ tu virtutem ꝑdicasti: ipse tibi hanc dabit vicissitudinē: vt eorū magis tu interitū videas. Cū vero dominus de⁹ nr̄ dederit hanc libertatem seruis suis: sit ⁊ tecū de⁹ in medio nr̄i: vt sicut placuerit tibi: ita cū tuis oibus cōuerseris nobiscū. Tūc ozias finito cōcilio suscepit eū in domū suā: ⁊ fecit cenam magnā. Et vocatis oib⁹ presbyteris: simul expleto ieiunio refecerūt. Postea vero cōuocat⁹ omis ppl's ꝑ totā noctem intra ecclesiā orauerūt: petētes auxilium a deo israel.

VII

Olofernes aūt altera die ꝑcepit exercitib⁹ suis: vt ascenderēt cōtra bethuliā. Erant aūt pedites bellatorū centū viginti milia: ⁊ equites vigintiduo milia: pter ꝑparatiōes virorū illorū quos occupauerat captiuitas: ⁊ adducti fuerāt de prouincijs ⁊ vrbib⁹ vniuerse iuuentutis. Omēs parauerūt se pariter ad pugnā ꝯtra filios isrl': ⁊ venerunt ꝑ crepidinē montis vsq3 ad apicē qui respicit sup dothaim a loco q̄ dicit

belma vſq̃ ad chelmō qui ē ꝯtra eſdre-
lon. Filij aūt iſrl̃ vt viderūt multitudi-
nē illoꝝ: ꝓſtrauerūt ſe ſup terrā mittē
tes cinerem ſup capita ſua: vnanimes
orātes vt deus iſrael miſericordiā ſuā
oñderet ſup pplm ſuū. Et aſſumentes
arma ſua bellica: ſederūt per loca q̃ an
guſti itineris tramitē dirigūt inter mō
toſa: ⁊ erāt cuſtodiētes ea tota die ⁊ no
B cte. Porro holofernes dūm circūit per
gyrū: repperit ꝙ fons qui influebat aq̃
ductū illoꝝ a ꝑte auſtrali: extra ciuita-
tē dirigeret: ⁊ incidi p̄cepit aqueductū
illoꝝ. Erāt tñ nō longe a muris fontes
ex quibꝰ furtim videbant haurire aq̃
ad refocillandū potius q̃ ad potandū.
Sed filij āmon ⁊ moab acceſſerunt ad
holofernē: dicētes. Filij iſrl̃ nō ī lācea
nec in ſagitta cōfidūt: ſꝫ mōtes defēdūt
illos: ⁊ muniūt illos colles ī precipitio
conſtituti. Ut ergo ſine cōgreſſione pu-
gne poſſis ſuꝑare eos: pone cuſtodes fō-
tium vt nō hauriāt ex eis: ⁊ ſine gladio
interficies eos vel certe fatigati: tradent
ciuitatē ſuā quā putāt in montibꝰ poſi
tam ſuꝑari nō poſſe. Et placuerunt ver-
ba hec corā holoferne: ⁊ corā ſatellitibꝰ
eius: ⁊ cōſtituit ꝑ gyrū centenarios per
C ſingulos fontes. Cūq̃ iſta cuſtodia ꝑ di
es viginti fuiſſet expleta: defecerūt ciſter
ne ⁊ collectiones aquarū oibꝰ inhabitā
tibꝰ bethuliā: ita vt nō eſſet intra ciuita
tem vnde ſatiarent: vel vna die: qm̄ ad
menſuram dabat ppl̃is aqua quotidie.
Tūc ad oziam cōgregati oēs viri femi-
neq̃ iuuenes ⁊ paruuli: oēs ſil̃ vna vo-
Exo.5.d ce dixerūt: Judicet deꝰ iter nos ⁊ te: qm̄
feciſti in nos mala nolēs loqui pacifice
cū aſſyrijs: ⁊ ꝓpter hoc vendidit nos de
us in manibꝰ eoꝝ. Et iō nō eſt qui adiu
uet: cū ꝓſternamur añ oculos eoꝝ in ſi
ti ⁊ in ꝑditione magna. Et nūc ꝯgrega-
te vniuerſos q̃ in ciuitate ſunt: vt ſpon-
te tradamꝰ nos omēs ppl̃o holofernis.
Thre.4.b Meliꝰ eſt eni vt captiui bñdicamꝰ dñm
viuentes: q̃ moriamur ⁊ ſimꝰ opprobri
um oi carni: cū videamꝰ vxores noſtras
⁊ infantes nr̃os mori ante ocl̃os nr̃os.
D Conteſtamur hodie celū ⁊ terrā ⁊ deum
patrū noſtroꝝ qui vlciſcit nos ſm̄ pec-
cata noſtra: vt iā tradatis ciuitatē ī ma
nu militie holofernis vt ſit finis nr̄ bre
uis in ore gladij: q̃ longior efficit in ari
ditate ſitis. Et cū hec dixiſſent: factꝰ eſt
fletus ⁊ vlulatus magnꝰ in eccl̃ia oibꝰ:
⁊ ꝑ multas horas vna voce clamauerūt

ad deū dicentes: Peccauimꝰ cū patribꝰ Ps.105.
noſtris: iniuſte egimꝰ: iniquitatem feci-
mus. Tu q̃ pius es miſerere noſtri: ⁊ in
tuo flagello vindica iniq̃tates noſtras:
⁊ noli tradere ꝯfitentes te: ppl̃o q̃ igno-
rat te: vt nō dicāt inter gentes vbi eſt de
us eoꝝ. Et cū fatigati his clamoribꝰ: ⁊
his fletibꝰ laſſati ſiluiſſent: exurgēs ozi
as infuſus lachrymis: dixit: Equo aīo
eſtote fratres: ⁊ hos quiq̃ dies expecte-
mus a dño miſcdiam. Forſitan eni indi
gnationē ſuā abſcidet: ⁊ dabit gl̃aꝫ no-
mini ſuo. Si autē tranſactis quiq̃ die-
bus nō venerit adiutoriū: faciemus hec
verba que locuti eſtis. VIII

E T factū eſt cū audiſſet hec verba
iudith vidua q̃ erat filia merari:
filij idox filij ioſeph filij ozie filij
elai: filij iamnor: filij gedeon: filij rapho
im filij achitob filij melchie: filij enā: fi-
lij nathanie: filij ſalathiel: filij ſymeon:
filij ruben: ⁊ vir eiꝰ fuit manaſſes: q̃ mor
tuus ē in diebꝰ meſſis hordeacee: inſta-
bat eni ſuꝑ alligātes manipulos ī cam-
po: ⁊ venit eſtus ſuꝑ caput eiꝰ: ⁊ mortuꝰ
eſt in bethulia ciuitate ſua: ⁊ ſepultꝰ eſt
illic cū patribꝰ ſuis. Erat aūt iudith re-
licta eius vidua iā annis tribꝰ ⁊ menſi-
bus ſex. Et in ſuꝑioribꝰ domus ſue fecit
ſibi ſecretū cubiculū in quo cū puell̃ ſu-
is clauſa morabat: ⁊ habēs ſuꝑ lumbos
ſuos cilitiū: ieiunabat omibꝰ diebꝰ vi-
te ſue: p̄ter ſabbata ⁊ neomenias: et fe-
ſta domus iſrl̃. Erat autē eleganti aſpe
ctu nimis cui vir ſuꝰ reliquerat diuiti-
as multas ⁊ familiā copioſam: ac poſſeſ
ſiones armentꝫ boum ⁊ gregibꝰ ouium
plenas. Et erat hec ī oibꝰ famoſiſſima:
qm̄ timebat dñm valde: nec erat qui lo-
queret de illa verbū malū. Hec itaq̃ cū
audiſſet qm̄ ozias ꝓmiſiſſet ꝙ trāſacto
quinto die traderet ciuitatem: miſit ad
preſbyteros chabri ⁊ charmi. Et venerūt
ad illā: et dixit illis: Qd ē hoc vbū in q̃
conſenſit ozias vt tradat ciuitatē aſſy-
rijs: ſi intra quinq̃ dies nō venerit vo-
bis adiutoriū? Et qui eſtis vos q̃ tēpta-
tis dñm? Nō eſt iſte ſermo q̃ miſcdiaꝫ ꝓ-
uocet: ſed potiꝰ qui irā excitet: ⁊ furoreꝫ
accendat. Poſuiſtis vos tempꝰ miſerati
onis dñi: ⁊ in arbitriū veſtrū diē conſti-
tuiſtis ei. Sed q̃ patiēs dñs eſt: in hoc
ip̄o peniteamꝰ: ⁊ indulgentiā eius fuſis
lachrymis poſtulemꝰ. Nō eni q̃ſi hō deꝰ
ſic cominabit: neq̃ ſicut filius hois ad
iracūdiā inflāmabit. Et iō humiliemꝰ

illi aīas nr̄as:⁊ in spū cōstituti humiliato seruiētes illi dicam⁹ flentes dño:vt ꝯm volūtatē suā sic faciat nobiscū cito misericordiā suā :vt sicut cōturbatū est cor nostrū in sup̄bia eoꝝ:ita etiā de nostra humilitate gloriemur:qm̄ nō sum⁹ secuti pctā patruꝫ nr̄oꝝ qui dereliq̄rūt deuꝫ suū:⁊ adorauerūt deos alienos:ꝓ quo scelere dati sūt i gladiū ⁊ in rapinā
C ⁊ in cōfusionē iimicꝫ suis. Nos aūt alterum deū nescim⁹ p̄ter ipm̄. Expectem⁹ humiles ꝯsolationē ei⁹:⁊ exq̄ret sanguinem nostruꝫ de afflictionib⁹ iimicoruꝫ nr̄oruꝫ:⁊ humiliabit oēs gētes q̄cunq̄ insurgunt cōtra nos :⁊ faciet illas sine honore dñs de⁹ nr̄. Et nūc frēs qm̄ vos q̄ estis p̄sbyteri in pp̄lo dei :et ex vobis pēdet aīa illoruꝫ:ad eloq̄um vr̄m corda eoꝝ erigite vt memores sint q2 tēptati sunt p̄res nr̄i:vt ꝓbarent̄ si vere cole-
Gen.22.a rent deū suuꝫ. Memores esse debēt quō pater noster abraā temptatus est :⁊ per multas tribulationes ꝓbat⁹:dei amic⁹ effect⁹ est. Sic ysaac:sic iacob:sic moyses:⁊ oēs q̄ placuerūt deo ꝑ multas tribulationes trāsierūt fideles. Illi aūt q̄ temptationes nō susceperūt cuꝫ timore dñi:⁊ impatiētiā suā ⁊ improperiū mur
.Corj.o.b murationis sue cōtra dñm ꝓtulerūt: exterminati sūt ab extermiatore:⁊ a serpē
D tibus perierūt. Et nos ḡ nō vlciscamur nos ꝓ his q̄ patimur:sed reputātes peccatis nr̄is hec ipsa supplicia miora esse flagella dñi q̄si serui qui corripimur ad emendationē ⁊ nō ad perditionē nr̄am euenisse credam⁹. Et dixerūt illi ozias ⁊ p̄sbyteri: Oia q̄ locuta es vera sūt :⁊ nō est i sermonib⁹ tuis vlla rep̄hēsio. Nūc ḡ ora ꝓ nobis:qm̄ mlier scā es:⁊ timēs deū: Et dixit illꝫ iudith. Sicut qđ potui loq̄ dei esse cognoscitꝫ:ita qđ facere disposui ꝓbate si ex deo ē:⁊ orate vt firmū faciat de⁹ cōsiliū meuꝫ. Stabitꝫ vos ad portā nocte ista ⁊ ego exeā cū abra mea ⁊ orate vt sicut dixistꝫ i dieb⁹ q̄nq̄ respiciat dñs pp̄lm suū isrl̄. Vos aūt nolo vt scrutemi actū meuꝫ:⁊ vsq̄ dū renūciem vobis nihil aliud fiat nisi oratio ꝓ me ad dñm deū nr̄m. Et dixit ad eaꝫ ozias princeps iude. Vade i pace:⁊ dñs sit tecum in vltionē inimicoꝝ nr̄oꝝ. Et reuertētes abierūt.

IX

A Q Uibus abscedētib⁹:iudith igressa est ad oratoriū suuꝫ :⁊ induēs se cilitio posuit cinerē super caput suum :et ꝓsternēs se dño clamabat ad dñm:dicēs: Dñe deus patris mei symeon: q̄ dedisti illi gladiū i defensioneꝫ alienigenarū q̄ vialatores extiterūt i coinq̄natiōe sua:⁊ denudauerūt femur virginis i ꝯfusionē:⁊ dedisti mlieres illoꝝ i p̄dā:⁊ filias illoꝝ i captiuitatē:⁊ oēm p̄dā i diuisionē ꝯuis tuis q̄ zelauerūt zelum tuū:subueni q̄so te dñe de⁹ me⁹ mi-
Gen.34.d.
B hi vidue. Tu em̄ fecist priora:et illa p⁹ illa cogitasti:⁊ hoc factuꝫ est qđ ip̄e voluisti. Oēs em̄ vie tue parate sūt:et tua iudicia i tua ꝓuidētia posuisti. Respice castra assyrioꝝ nūc:sicut tūc castra egyptioꝝ videre dignat⁹es:qn̄ post seruos tuos armati currebāt:ꝯfidētes i q̄drigꝫ ⁊ in equitatu suo ⁊ in multitudine bellatorū. Sed aspexisti sup castra eorum: ⁊ tenebre fatigauerunt eos. Tenuit pedes eoꝝ abyssus:⁊ aq̄ operuerunt eos.
Exo.14.f
C Sic fiāt ⁊ isti dñe:qui cōfidūt i mltitudine sua:⁊ in currib⁹ suis ⁊ in cōtis ⁊ i sagittis suis:⁊ in lāceis gloriant̄:⁊ nesciunt q2 tu ipse es deus noster qui cōteris bella ab initio :⁊ dñs nomē est tibi. Erige brachiū tuū sicut ab initio:⁊ allide virutē eoꝝ i v̄tute tua. Cadat virtus eoꝝ i iracūdia tua:qui ꝓmittūt se violare scā tua :⁊ polluere tabernaculū nomis tui:⁊ deiicere gladio suo cornu altaris tui. Fac dñe vt gladio ꝓprio eius sup̄bia amputet̄. Capiat̄ laq̄o oculoruꝫ suorū i me:⁊ ꝑcuties eū ex labijs charitatis mee. Da mihi i aio cōstātiā vt ꝯtēnā illū:⁊ virtutē:⁊ euertā illū. Erit em̄ hoc memoriale nois tui:cū man⁹ femie deiecerit eum. Nō em̄ in multitudie est virt⁹ tua dñe:neq̄ in equoꝝ virib⁹ voluntas tua. Nec sup̄bi ab initio placuerunt tibi :sꝫ humiliū ⁊ māsuetoꝝ semꝑ tibi placuit dep̄catio. De⁹ celoruꝫ creator aq̄rum:⁊ dñs toti⁹creature:exaudi me miserā dep̄cātem:⁊ de tua misericordia p̄sumentē. Memēto dñe testamētꝫ tui:⁊ da verbum in ore meo et in corde meo cōsiliū corrobora vt domus tua in sanctificatione ꝑmaneat :⁊ oēs gentes agnoscāt quia tu es deus:⁊ nō est alius preter te.
J.10.d
D
Ecci.36.a

X

A F Actuꝫ ē aūt cū cessasset clamare ad dñm:surrexit đ loco i q̊ iacuerat ꝓstrata ad dñm. Vocauitq̄ abrā suā:⁊ descēdēs i domū suā abstulit a se cilitiū:⁊ exuit se vestimētꝫ viduitatꝫ sue. Et lauit corp⁹ suū:⁊ vnxit se myrto optio:⁊ discrimiauit crinē capitꝫ sui:et iposuit mitrā sup caput suuꝫ :⁊ iduit se
J.16.b

vestimētꝫ iocūditatꝫ sue. Induitqꝫ sandalia pedib⁹ suis assūpsitqꝫ dextrariola ⁊ lilia ⁊ iaures ⁊ ānulos: ⁊ oib⁹ ornamē tis suis ornauit se. Cui etiā dn̄s cōtulit splēdorē: qm̄ ois ista cōpositio nō ex libidie sꝫ ex ꝟtute pēdebat. Et ideo dn̄s hāc' ī illā pulchritudinē āpliauit: vt in-

B cōparabili decore oiuꝫ ocul' appareret. Imposuitqꝫ itaqꝫ abre sue ascopā vini: ⁊ vas olei ⁊ polētā ⁊ lapates ⁊ panes et caseū: ⁊ ꝓfecta ē. Cūqꝫ venissent ad portas ciuitatꝫ: iuenerūt expectantē oziā: ⁊ p̄sbyteros ciuitatꝫ. Qui cū vidissent eā: stupētes mirati sūt nimis pulchritudinem ei⁹. Nihil tn̄ interrogātes eā: dimiserūt trāsire: dicētes: De⁹ patrū nr̄orum det tibi grām: ⁊ oē ꝯsiliū tui cordis sua ꝟtute corroboret: ⁊ glief sup te hierl'm ⁊ sit nomē tuū in numero scōꝝ ⁊ iusto-

J.13.d rum. Et dixerunt hi q̇ illic erāt oēs vna

C voce: fiat: fiat. Judith ꝟo orās dn̄m: trāsiuit ꝑ portas: ipsa ⁊ abra ei⁹. Factū est aūt cū descēderet montē circa ortū diei occurrerūt ei exploratores assyrioꝝ: ⁊ tenuerūt eā: dicētes: Unde venis aut q̊ vadis? Que rn̄dit. Filia sū hebreorū. Ideo ego fugi a facie eorū: qm̄ futuꝝ agnoui q̧ dent vobis i dep̄dationē: ꝓ eo q̧ cōtēnētes vos noluerīt tradere seip̄os: vt iuenirēt misericordiā i cōspectu vestro. Hac de causa cogitaui mecū dicēs: Uadam ad faciē pricipis holofernis vt indicē illi secreta illorū: ⁊ on̄dā illi q̊ aditu possit obtinere eos: ita vt non cadat vir vn⁹ de exercitu ei⁹. Et cuꝫ audissent viri illi ꝟba ei⁹: cōsiderabant faciē ei⁹: ⁊ erat in oculis eoꝝ stupor: qm̄ pulchritudinē ei⁹ mirabant nimis. Et dixerūt

D ad eā. Cōseruasti aiam tuā eo q̧ tale reperisti cōsiliū vt descēderes ad dn̄m nostrum. Hoc aūt scias: qm̄ cū steterꝫ i cōspectu eius bn̄ tibi faciet: ⁊ eris gratissima in corde ei⁹. Duxerūtqꝫ illam ad tabernaculū holofernis nunciātes eā. Cū

S.9.c qꝫ intrasset an̄ faciē ei⁹: stati capt⁹ est in suis oculis holofernes. Dixeruntqꝫ ad eū satellites ei⁹. Quis cōtēnat ppl'm hebreorū qui tam decoras mulieres hn̄t: vt nō ꝓ his merito pugnare ꝯtra eos d beam⁹? Uidēs itaqꝫ iudith holofernez sedentē in conopeo qd̄ erat ex purpura ⁊ auro: ⁊ smaragdo ⁊ lapib⁹ p̄ciosis intextū: ⁊ cū in faciē ei⁹ itendisset adorauit eum prosternens se super terram: et eleuauerunt eā serui holofernis iubēte dn̄o suo.

XI

Tunc holofernes dixit ei. Equo aio esto ⁊ noli pauere i corde tuo qm̄ ego nūqꝫ nocui virū qui voluit seruire nabuchodonosor regi. Populus aūt tu⁹ si nō cōtēpsisset me: nō alleuassem lācēā meā sup eū: Nūc aūt dic mihi qua ex cā recessisti ab ill': ⁊ placuit tibi vt venires ad nos? Et dixit illi iudith. Sume ꝟba ancille tue: qm̄ si secutus fuerꝫ verba ancille tue: ꝑfectā rē faciet dn̄s tecū. Uiuit eni nabuchodonosor rex t̄re: ⁊ viuit virt⁹ ei⁹ q̄ ē i te ad correptionē oiuꝫ aiaꝝ errātiū: qm̄ nō solū hoies seruiēt illi ꝑ te: sꝫ ⁊ bestie agri obtēperāt illi. Nūciat eni ai tui industria

B vniuersis gētib⁹: ⁊ indicatū ē oi seculo qm̄ tu solus bon⁹ ⁊ potēs es in om̄i regno ei⁹: ⁊ disciplina tua oib⁹ ꝓuinciis p̄dicat. Nec hoc latet qd̄ locut⁹ ē achi-

S.5. or: nec illud ignorat qd̄ ei iusseris euenire. Cōstat eni deū nr̄m sic pctis offensum: vt mandauerit ꝑ ꝓphas suos ad ppl'm q̧ tradet eū ꝓ peccatꝫ suis. Et qm̄ sciūt se offendisse deū suum filij isrl': tremor tu⁹ sup ipsos est. Insup etiā fames inuasit eos ⁊ ab ariditate aq̄ iam inter mortuos cōputant. Deniqꝫ hoc ordi-

C nāt: vt iterficiāt pecora sua ⁊ bibāt sanguinē eoꝝ: ⁊ scā dn̄i sui q̄ p̄cepit de⁹ nō ꝯtingi: in frumēto vino ⁊ oleo hec cogitauerūt ipēdere: ⁊ volūt cōsumere q̄ nec manib⁹ deberēt cōtingere. Ergo q̄niam hec faciūt: certū est q̧ i ꝑditionē dabūt Quod ego ancilla tua cognoscens fugi ab illis: ⁊ misit me dn̄s hec ipsa nūciare tibi. Ego eni ancilla tua deū colo etiaꝫ nūc apud te: ⁊ exiet ancilla tua ⁊ orabo deū: ⁊ dicet mihi: qn̄ eis reddat pctm̄ suum: ⁊ veniēs nunciabo tibi: ita vt ego adducā te ꝑ mediā hierusalē. Et hēbis oēm ppl'm isrl' sicut oues q̇b⁹ nō ē pastor: ⁊ nō latrabit vl' vn⁹ canis ꝯtra te:

D qm̄ hec mihi dicta sūt ꝑ ꝓuidētiaꝫ dei. Et qm̄ irat⁹ ē ill' de⁹: hec ip̄a missa sum nūciare tibi. Placuerūt autē oia verba hec corā holoferne ⁊ corā puerꝫ ei⁹ mirabāt ad sapiaꝫ ei⁹: ⁊ dicebāt alt' ad alteꝝ Nō ē talis mlier sup terrā i aspectu: in pulchritudinē ⁊ i sensu ꝟboꝝ. Et dixit ad illā holofernes. Bn̄ fecit de⁹ q̇ misit te an̄ ppl'm: vt des illū tu i manib⁹ nr̄is Et qm̄ bona ē ꝓmissio tua: si fecerit mihi hoc de⁹ tuus: erit ⁊ deus meus: et tu in domo nabuchodonosor magna eris ⁊ nomen tuum nominabit in vniuersa terra.

XII

Tunc iussit eā introire vbi repositi erāt thesauri eiꝰ: ⁊ iussit illic manere eam: ⁊ cōstituit quid daret illi d cōuiuio suo. Cui rn̄dit iudith: ⁊ dixit: Nūc nō potero manducare ex his q̄ mihi p̄cipis tribui ne veniat sup me offensio. Ex his aūt q̄ mihi detuli: māducabo. Cui holofernes ait: Si defecerint tibi ista que tecū detulisti: q̄d faciemus tibi? Et dixit iudith. Uiuit aīa tua dn̄e meꝰ: qm̄ nō nō expēdet oīa hec ancilla tua: donec faciet deꝰ in manu mea hec que cogitaui. Et induxerūt illam serui eiꝰ in tabernaculū q̄ p̄cepat: ⁊ petijt dn̄ introiret vt daret ei copia nocte: ⁊ ante lucē egredienti foras ad orationē: ⁊ dep̄candi dn̄m. Et p̄cepit cubicularijs suis vt sicut placeret illi exiret ⁊ itroiret ad orādū deum suū p triduū. Et exibat noctibꝰ in vallē bethulie: ⁊ baptizabat se i fonte aque. Et vt ascēdebat orabat ad dn̄m deū isrl̄ vt dirigeret viā eiꝰ ad liberationē ppl̄i sui. Et introiēs mūda manebat i tabernacl̄o vsq̄ dū acciperet escā suā in vesperū. Et factū est: q̄rto die holofernes fecit cenā seruis suis: ⁊ dixit ad vagao eunuchū. Uade ⁊ suade hebream illā vt spōte ɔsentiat habitare mecū. Fedum est eni apud assyrios si femia irrideat virū agēdo: vt imunis ab eo transeat. Tunc introiuit vagao ad iudith: ⁊ dixit: Non vereat bona puella introire ad dn̄m meū: vt honorificet an̄ faciem eiꝰ: ⁊ māducet cū eo et bibat vinū cū iocunditate. Cui iudith rn̄dit. Que ego sū vt cōtradicā dn̄o meo? Om̄e qd̄ erit an̄ oculos eiꝰ bonū ⁊ optimū faciā. Quicquid aūt illi placuerit: hoc mihi erit optimū oībus diebꝰ vite mee. Et surrexit ⁊ ornauit se vestimēto suo: ⁊ ingressa stetit an̄ faciem eiꝰ. Cor aūt holofernis cōcussū est: erat eni ardēs in cōcupiscētia eius. Et dixit ad eam holofernes: Bibe nūc ⁊ accūbe in iocūditate: qm̄ iuenisti grām corā me. Et dixit iudith: Bibam dn̄e: qm̄ magnificata est aīa mea hodie p̄ oībus diebꝰ meis. Et accepit ⁊ mādauit ⁊ bibit corā ipso: ea q̄ parauerat illi ancilla eiꝰ. Et iocūdus factꝰ est holofernes ad eā: bibitq̄ vinum multū nimis quātū nūq̄ biberat i vita sua.

XIII

Ut aūt sero factū est: festinauerūt serui illiꝰ ad hospitia sua: ⁊ conclusit vagao ostia cubicl̄i: ⁊ abiit. Erāt aūt oēs fatigati a vino. Eratq̄ iudith sola in cubiculo: Porro holofernes iacebat in lecto nimia ebrietate sopitus. Dixitq̄ iudith puelle sue vt staret foris an̄ cubiculū ⁊ obseruaret. Stetitq̄ iudith an̄ lectū: orans cum lachrymis ⁊ labiorū motu in silentio: dicens: Cōfirma me dn̄e deꝰ isrl̄: ⁊ respice in hac hora ad opa manuū mearū vt sicut p̄misisti hierl̄m ciuitatē tuam erigas: et hoc qd̄ credens p te posse fieri cogitaui pficiā. Et cū hec dixisset: accessit ad colūnā q̄ erat ad caput lecti eiꝰ: ⁊ pugionē eiꝰ qui in ea ligatꝰ pēdebat exoluit. Cūq̄ euaginasset illū: apphēdit comā capitis eius: ⁊ ait: Cōfirma me dn̄e deus in hac hora: et pcussit bis in ceruicē eius: ⁊ abscidit caput eiꝰ: ⁊ abstulit conopeū eiꝰ a colūnis: ⁊ euoluit corpꝰ eiꝰ truncū. Et post pusillū exiuit: ⁊ tradidit caput holofernis ancille sue: ⁊ iussit vt mitteret illud in perā suā. Et exierūt due s̄m cōsuetudinē suā q̄si ad orationē: ⁊ trāsierunt castra: et gyrātes vallem venerūt ad portā ciuitatis. Et dixit iudith a lōge custodibꝰ murorum. Aperite portas qm̄ nobiscū est deꝰ: qui fecit virtutem in isrl̄. Et factū est cū audissent viri voces viri eiꝰ vocauerūt p̄sbyteros ciuitatis. Et occurrerūt ad eam oēs a minimo vsq̄ ad maximū: qm̄ sperauerūt eā iam non esse venturā. Et accēdentes luminaria cōgyrauerūt circa eā vniuersi. Illa aūt ascendēs in eminētiorē locū: iussit fieri silentium. Cunq̄ oēs tacuissent dixit iudith: Laudate dn̄m deū nostrū qui non deseruit sperātes in se: ⁊ in me ancillam suā adimpleuit misericordiā suā quā p̄misit domui israel: ⁊ interfecit in manu mea hostē ppl̄i sui in hac nocte. Et pferens de pera caput hofernis: ostēdit illis dicēs: Ecce caput holofernis principis militie assyriorū. Et ecce conopeū illiꝰ i quo recūbebat in ebrietate sua: vbi et p manū femine pcussit illū dn̄s deꝰ nr̄. Uiuit aūt ipse dn̄s: qm̄ custodiuit me āgelus eiꝰ: ⁊ hinc euntē ⁊ ibi cōmorātem ⁊ inde huc reuertētē: ⁊ nō pmisit me dn̄s ācillā suā coinq̄nari: sꝫ sine pollutione pc̄ti reuocauit me in vobis: gaudentē i victoria sua: in euasione mea in liberatione vr̄a. Cōfitemi illi oēs qm̄ bonus: qm̄ in seculū misericordia eiꝰ. Uniuersi aūt adorātes dn̄m: dixerūt ad eā: Bn̄dixit te dn̄s in virtute sua: qr p te ad nihilū redegit inimicos nr̄os. Porro ozias princeps ppl̄i isrl̄: dixit ad eā: Bn̄dicta es tu filia a dn̄o deo excelso: p̄ oibꝰ

Marginal letters and references: B, B, C, D, B (left column); B, C, J.eo., Ps.105.10 117., J.eo.Lu.1.

D mulierib⁹ ſup terrã. Bñdict⁹ dñs q̃ creauit celũ ⁊ terrã: qui te direxit in vulnera capitis principis inimicoꝝ nr̃oꝝ: q̄ hodie nomen tuuʒ ita magnificauit: vt nõ recedat laus tua de ore hoiuʒ: q̃ memores fuerint virtutis dñi in eternũ: ꝓ quib⁹ nõ pepꝑciſti aie tue ꝓpter anguſtias ⁊ tribulationẽ generꝭ tui: ſʒ ſubueniſti ruine añ cõſpectum dei nr̃i. Et dixit oĩs pp̃lus: fiat fiat. Porro achior vocatus venit. Et dixit ei iudith. De⁹ iſrael cui teſtimoniuʒ dediſti ꝙ vlciſcat̃ ſe de inimicꝭ ſuis: ipſe caput oĩuʒ incredulorum incidit in hac nocte in manu mea. Et vt ꝓbes q̄ ita eſt: ecce caput holofernis qui in cõtemptu ſuꝑbie ſue deũ iſrl̃ cõtẽpſit ⁊ tibi interitũ minabat̃ dicẽs: cũ capt⁹ fuerit pp̃ls iſrl̃: gladio ꝑforari ꝓcipiã latera tua. Uidẽs aũt achior caput holofernis: anguſtiat⁹ p̃ pauore cecidit i faciẽ ſuã ſup terrã ⁊ eſtuauit aĩa ei⁹. Poſtea ṽo q̄ reſũpto ſpũ recreat⁹ ẽ ꝓcidit ad pedes ei⁹: ⁊ adorauit eã: ⁊ dixit: Bñdicta tu a deo tuo in oĩ tabernaculo iacob: qm̃ in oĩ gẽte q̃ audierit nomen tuum: magnificabit̃ ſuper te deus iſrael.

I. 10. b. et I. 15. d — I. eo. — I. 5. d. et I. 6. a — I. eo.

XIIII

A

Exit autem iudith ad omnẽ populum: Audite me frẽs. Suſpẽdite caput hoc ſup muros nr̃os: ⁊ erit cũ exierit ſol: accipiat vnuſq̄ſq; arma ſua: ⁊ exite cũ ĩpetu: nõ vt deſcẽdatꝭ deorſũ: ſʒ q̄ſi ĩpetũ faciẽtes. Tũc exploratores neceſſe erit vt fugiãt ad pricipẽ ſuũ excitãdũ ad pugnã. Cũq; duces eorum cõcurrerit ad tabernaculũ holofernis: ⁊ iuenerit eũ trũcũ i ſuo ſanguie volutatũ: decidet ſup eos timor. Cũq; cognouerit fuere eos: ite poſt illos ſecuri q̄niã dñs cõteret eos ſub pedibus vr̃is.

B Tũc achior vidẽs ṽtutẽ quaʒ fecit de⁹ iſrl̃: relicto gẽtilitatꝭ ritu credidit deo: ⁊ circũcidit carnẽ p̃putij ſui ⁊ appoſit⁹ ẽ ad pp̃lm iſrl̃: ⁊ oĩs ſucceſſio generꝭ eius vſq; in hodiernũ diez. Mox aũt vt ort⁹ ẽ dies ſuſpẽderũt ſup muros caput holofernis: accepitq; vnuſquiſq; vir arma ſua ⁊ egreſſi ſũt in grãdi ſtrepitu ⁊ vlulatu. Qđ vidẽtes exploratores: ad tabernaculũ holofernis cucurrerunt. Porro hi q̃ i tabernaculo erãt: veniẽtes ⁊ añ igreſſuʒ cubiculi ꝑſtrepẽtes excitãdi gr̃a inq̄etudinẽ arte moliebãt̃: vt nõ ab excitãtib⁹: ſʒ a ſonãtib⁹ holofernes euigilaret.

C Nullus eñ audebat cubiculũ virtutꝭ aſſyrioꝝ pulſando aut itrãdo aperire. Sʒ cũ veniſſent ei⁹ duces ac tribuni ⁊ vniuerſi maiores exercit⁹ aſſyrioꝝ: dixerũt cubiculariis. Intrate ⁊ excitate illum: qm̃ egreſſi mures de cauernis ſuis auſi ſũt ꝓuocare nos ad p̃liũ. Tũc igreſſus vagao cubiculũ ei⁹ ſtetit añ cortinã ⁊ plauſum fecit manibus ſuis: ſuſpicabatur eni illũ cũ iudith dormire. Sʒ cũ nullũ motũ iacẽtis ſenſu auriũ caperet acceſſit ꝓximãs ad cortinã: ⁊ eleuãs eã videnſq; cadauer abſq; capite holofernis in ſuo ſanguine tabefactũ iacere ſuper terrã: exclamauit voce magna cum fletu ⁊ ſcidit veſtimẽta ſua.

I. Regſ. 14. d

D Et igreſſus tabernaculuʒ iudith nõ iuenit eam. Et exiliuit foras ad pp̃lm ⁊ dixit: Una mulier hebrea fecit ꝯfuſionẽ i domo regis nabuchodonoſor. Ecce eñ holofernes iacet in terra ⁊ caput eius nõ eſt in illo. Quod cum audiſſent principes virtutis aſſyrioꝝ: ſciderũt oẽs veſtimẽta ſua et intolerabilis timor et tremor cecidit ſup eos: ⁊ turbati ſũt animi eorum valde. Et factus eſt clamor incompabilis in medio caſtroꝝ eorum.

XV

A

Umq; oĩs exercitus decollatum holofernes audiſſet: fugit mens ⁊ conſiliuʒ ab eis: ⁊ ſolo tremore ⁊ metu agitati fuge p̃ſidium ſumũt: ita vt nullus loq̄ret̃ cũ ꝓximo ſuo: ſed inclinato capite relictis oĩb⁹ euadere feſtinabãt hebreos: q̄s armatos ſup ſe venire audierãt: fugiẽtes ꝑ vias cãporuʒ ⁊ ſemitas colliũ. Uidẽtes itaq; filij iſrl̃ fugiẽtes: ſecuti ſũt illos: deſcẽderũtq; clãgẽtes tubis: ⁊ vlulãtes p⁹ ipſos.

B Et qm̃ aſſyrij nõ adunati: i fugã ibãt p̃cipites: filij aũt iſrl̃ vno agmie ꝑſequẽtes: debilitabant oẽs q̄s iuenire potuiſſent. Miſitq; ozias nũcios ꝑ oẽs ciuitates ⁊ regiões iſrl̃. Oĩs itaq; regio oĩſq; vrbs electã iuuẽtutẽ armatã miſit poſt eos. ⁊ ꝑſecuti ſũt eos i ore gladij q̄uſq; ꝑuenirẽt ad extremitatẽ finiũ ſuoꝝ. Reliq̃ aũt q̃ erãt i bethulia: ingreſſi ſũt caſtra aſſyrioꝝ: ⁊ p̄dã quã fugiẽtes aſſyrij reliq̄rãt: abſtulerũt: ⁊ onuſtati ſũt valde.

C Hi ṽo q̃ victores reuerſi ſũt ad bethuliaʒ: oĩa q̃ erãt illoꝝ abſtulerũt ſecũ: ita vt nõ eſſet numer⁹ i pecorib⁹ in iumẽtis ⁊ vniuerſis mobilib⁹ eoꝝ: vt a minimo vſq; ad magnũ oẽs diuites fierẽt de p̄dationib⁹ eoruʒ. Joachim aũt ſũm⁹ potifex d̃ hierl̃m venit i bethuliam cũ vniuerſis p̃sbyterꝭ ſuis vt videret iudith. Que cũ exiſſet ad illum: bñdixerũt illã oẽs vna

voce:dicẽtes: Tu glīa hierlm: tu leticia israel: tu honorificẽtia ppli nostri: qr fecisti viriliter: ⁊ confortatū est cor tuum eo ꝙ castitatē amaueris ⁊ post virū tuū alterū nescieris: ideo ⁊ man⁹ dn̄i confortauit te: ⁊ ideo eris benedicta ī eternū. Et dixit omis pplus: fiat fiat. Per dies autē triginta vix collecta sunt spolia assyriorū a populo israel. Porro autē vniuersa q̄ holofernis peculiaria fuisse ꝓbata sunt: dederūt iudith in auro ⁊ argento ⁊ vestib⁹ ⁊ gemmis ⁊ oī suppllectili: ⁊ tradita sunt omia illi a populo. Et oēs populi gaudebant cū mulierib⁹ ⁊ virginibus ⁊ iuuenib⁹: in organis ⁊ citharī.

S. 13.b et, 13.d

Tunc cantauit canticum XVI hoc dn̄o iudith: dicēs: Incipite dn̄o in tympanis: cantate dn̄o ī cymbalis: modulamini illi psalmuz nouum: exultate et inuocate nomen eius. Dn̄s cōterens bella: dn̄s nomen est illi. Qui posuit castra sua ī medio ppli sui: vt eriperet nos de manu oīm inimicoꝝ nr̄oꝝ. Uenit assur ex mōtib⁹ ab aquilone in multitudīe fortitudinis sue: cuius multitudo obturauit torrētes ⁊ eq̄ eoꝝ cooperuerūt valles. Dixit se incensuruz fines meos: ⁊ iuuenes meos occisorum gladio: infantes meos dare in p̄dam: et v̄gines in captiuitatē. Dn̄s aūt oīpotens nocuit eū: ⁊ tradidit eū in man⁹ femine: ⁊ ꝯfudit eū. Nō enī cecidit potens eoꝝ a iuuenib⁹: nec filij titan ꝑcusserūt eum: nec excelsi gigantes imposuerūt se illi: sed iudith filia merari in specie faciei sue dissoluit eū. Exuit enī se vestimēto viduitatis: ⁊ induit se vestimēto leticie in exultatione filioꝝ israel. Unxit faciem suā vnguēto: colligauit cincinnos suo mitra ad decipiendū illū. Sandalia eius rapuerūt oculos eius: pulchritudo eius captiuaz fecit aīam ei⁹: amputauit pugione ceruicē eius. Horruerunt perse cōstantiā eius: ⁊ medi audaciā ei⁹. Tūc vlulauerūt castra assyrioꝝ qn̄ apparuerunt humiles mei: arescētes in siti. Filij puellarū cōpunxerūt eos: ⁊ sicut pueros fugientes occiderūt eos: perierūt in prelio a facie dn̄i dei mei. Hymnū cantem⁹ dn̄o: hymnū nouū cantem⁹ deo nostro. Adonai dn̄e: magn⁹ es tu: ⁊ p̄clarus in virtute: ⁊ quem superare nemo pōt. Tibi seruiat omīs creatura tua: qr dixisti ⁊ facta sunt: misisti spm̄ tuū ⁊ creata sunt: ⁊ nō est qui resistat voci tue. Mōtes a fundamentis mouebunt̄ cū aquis: petre sicut cera liquescēt ante faciē tuam. Qui autē timent te: magni erūt apud te per omia. Ue genti insurgēti sup gen⁹ meum. Dn̄s enī oīpotēs vindicabit in eis: in die iudicij visitabit illos. Dabit enī ignē ⁊ vermes in carnes eorū: vt vrant̄ ⁊ sentiant vsq̄ in sempiternū. Et factuz est post hec oīs ppl's post victoriaz venit in hierlm adorare dn̄m: ⁊ mox vt purificati sunt: obtulerūt oēs holocausta ⁊ vota ⁊ repromissiones suas. Porro iudith vniuersa vasa bellica holofernis que dedit illi ppl's: ⁊ conopeū qd̄ ip̄a sustulerat obtulit in anathema obliuionis. Erat aūt ppl's iocūdus s̄m faciem sctōrū: ⁊ ꝑ tres menses gaudiū huius victorie celebratū est cū iudith. Post dies aūt illos vnusq̄sq̄ redijt in sua: ⁊ iudith magna facta est in bethulia: ⁊ ꝓclarior erat vniuerse terre isrl'. Erat etiā v̄tuti castitas adiuncta: ita vt nō cognosceret virū oībus dieb⁹ vite sue: ex quo defunctus est manasses vir ei⁹. Erat aūt dieb⁹ festī ꝓcedens cū magna gloria. Mansit autez in domo viri sui annos centū quinq̄: ⁊ dimisit abram suam liberaz: ⁊ defuncta est ac sepulta cū viro suo in bethulia: luxitq̄ illā omīs populus dieb⁹ septē. In oīni autē spatio vite eius nō fuit qui ꝑturbaret israel: ⁊ post mortē eius annis multis. Dies autē victorie, hui⁹ festiuitatis: ab hebreis in numero sanctoꝝ dierum accipitur: ⁊ colitur a iudeis ex illo tempore vsq̄ in presentem diem.

S. 10.a

Ps. 32. et Ps. 148.

Explicit liber Judith. Incipit prologus in librū Hester.

Librum hester varijs translatorib⁹ cōstat esse vitiatuz: quē ego de arciuis hebreorum reuelās verbuz e verbo expressius transtuli. Quē librum editio vulgata laciniosis hincinde verboꝝ finib⁹ trahit: addens ea que ex tp̄e dici poterāt: ⁊ audiri: sicut solitū est scholarib⁹ disciplinis sūpto themate excogitare: q̄b⁹ v̄bis vti potuit q̄ iniuriā passus ē: vel ille q̄ iniuriā fecit. Uos aūt o paula ⁊ eustochiū qm̄ ⁊ bibliothecas hebreoꝝ studuistis intrare: ⁊ interpretū certamia cōprobastī: tenentes hester hebraicū librū ꝑ singula v̄ba nr̄am translationē aspicite: vt possitis agnoscere me: nihil etiā augmētasse addēdo sed fideli testimonio simpliciter sicut in

Gala.1.b

hebreo habet: historiã hebraicã latine lingue tradidisse. Nec affectam⁹ laudes hoim: nec vituperatiões expauescimus: deo eni placere curãtes: minas hoim penitus nõ timem⁹: qm̃ deus dissipat ossa eoꝝ qui homib⁹ placere desiderãt: ꝛ ƀm apl̃m q̃ eiusmodi sũt: serui christi eẽ nõ possunt. Rursuȝ in libro hester alphabetum ex minio vsqȝ ad theta lr̃aȝ fecim⁹ diuersis in locis: volẽtes. s. septuaginta interpretũ ordinẽ ꝑ hoc insinuare studioso lectori. Nos eni iuxta morẽ hebraicũ ordinẽ ꝓsequi etiã in septuagita editione maluim⁹.

Explicit prologus. Incipit liber Hester Cap. I

A J.8.c J.16.a

In diebus asueri qui regnauit ab india vsqȝ ethiopiam suꝑ centũ vigintiseptẽ ꝓuincias: qñ sedit in solio regni sui: susa ciuitas regni eius exordiũ fuit. Tertio igit̃ anno imperij sui fecerat grande conuiuiũ cunctis principib⁹: ꝛ pueris suis fortissimis persaꝝ ꝛ medoꝝ inclytis ꝛ p̄fectis prouinciaꝝ coraȝ se: vt ostenderet diuitias glr̃ie regni sui: ac magnitudinẽ atqȝ iactantiã potentie sue multo tp̄e: cẽtũ videlicet ꝛ octoginta dieb⁹. Cũqȝ implerẽtur dies cõuiuij: inuitauit oẽm pp̃lm q̃ inuentus est in susis a maximo vsqȝ ad minimũ: ꝛ iussit septẽ dieb⁹ cõuiuiũ p̄parari in vestibulo horti ꝛ nemoris: qd̃ regio cultu ꝛ manu consitũ erat. Et pendebant ex oi ꝑte tentoria aerei coloris ꝛ carbasini ac hyacinthini: sustenta funibus byssinis atqȝ purpureis qui eburneis circulis inserti erãt: ꝛ colũnis marmoreis fulciebant̃. Lectuli qȝ aurei ꝛ ar-

B gentei: suꝑ pauimẽtũ smaragdino ꝛ pario stratũ lapide dispositi erãt: qd̃ mira varietate pictura decorabat. Bibebant aũt qui inuitati erãt: aureis pocul̃: et alijs atqȝ alijs vasis cibi inferebãt̃. Uinũ quoqȝ vt magnificẽtia regia dignuȝ erat abundans ꝛ p̄cipuũ ponebat̃. Nec erat qui nolẽtes cogeret ad bibẽdũ: sed sicut rex statuerat p̄ponẽs mẽsis singulos de principib⁹ suis: vt sumeret vnusquisqȝ qd̃ vellet. Uasthi quoqȝ regina fecit cõuiuiũ feminarũ in palatio vbi rex asuerus manere ꝯsueuerat. Itaqȝ die septimo cũ rex esset hylarior: ꝛ post nimiã potioneȝ incaluisset mero: p̄cepit maumã ꝛ bazatha ꝛ arbona ꝛ bagatha ꝛ abgatha ꝛ zarath ꝛ charchas septẽ eunuchis qui in ꝯspectu ei⁹ ministrabant: vt introducerẽt reginã vasthi corã rege: posito suꝑ caput ei⁹ diademate: vt ostenderet cũctis pp̃lis ꝛ principib⁹ ei⁹ pulchritudinẽ. Erat eni pulchra valde. Que renuit: ꝛ ad reg̃ imperiũ qd̃ ꝑ eunuchos

C J.2.8

mandauerat: venire ꝯtẽpsit. Uñ iratus rex: ꝛ nimio furore succẽsus: interrogauit sapiẽtes q̃ ex more regio semꝑ ei aderant: ꝛ illoꝝ faciebat cũcta ꝯsilio: scientiũ leges ac iura maioꝝ: erant autẽ primi ꝛ ꝓximi charzena ꝛ zethar ꝛ admatha ꝛ tharsis: ꝛ mares: ꝛ marsana: ꝛ mamucha: septẽ duces ꝑsarũ atqȝ medoꝝ: q̃ videbãt faciẽ reg̃ ꝛ primi post eũ residere soliti erãt: cui sn̄ie vasthi regina subiaceret q̃ asueri regis imperiũ qd̃ ꝑ eunuchos mãdauerat: facere noluisseȝ. Respõditqȝ mamucha audiẽte rege atqȝ principib⁹: Nõ solũ regẽ lesit regina vasthi: sed ꝛ oẽs pp̃los ꝛ principes q̃ sũt in cunctis ꝓuincijs reg̃ asueri. Egredier eni sermo regine ad oẽs mulieres vt cõtem-

D

nant viros suos: ꝛ dicãt: Rex assuer⁹ iussit vt regina vasthi intraret ad eũ: ꝛ illa noluit: atqȝ hoc exemplo oẽs principuȝ cõiuges persaꝝ atqȝ medoꝝ paruipendẽt imperia maritoꝝ. Uñ reg̃ iusta est indignatio. Si tibi placet egrediat̃ edictũ a facie tua: ꝛ scribat̃ iuxta legẽ persarũ atqȝ medoꝝ quã p̄teriri illicitũ est: vt nequaq̃ vltra vasthi ingrediat̃ ad regem: sed regnũ illi⁹ altera q̃ melior ẽ illa accipiat. Et hoc in om̄e (qd̃ latissim est) prouĩciaꝝ tuaꝝ diuulget̃ imperiũ: ꝛ cũcte vxores tam maioꝝ q̃ minoꝝ deferant marit̃ suis honorẽ. Placuit ꝯsiliũ ei⁹ regi ꝛ principib⁹: fecitqȝ iuxta ꝯsilium mamucha: ꝛ misit ep̄las ad vniuersas ꝓuincias regni sui: vt queqȝ gẽs audire ꝛ legere poterat diuersis linguis et lr̃is: esse viros p̃cipes ac maiores i domibus suis: ꝛ hoc per cunctos populos diuulgari.

1.Re.15.f

II

A

His itaqȝ gest̃: postq̃ reg̃ asueri indignatio deferbuerat: recordatus est vasthi que fecisset vel q̃ passa esset: dixerũtqȝ pueri regis ac ministri ei⁹. Querant̃ regi puelle ꝟgines ac speciose: ꝛ mittant̃ q̃ ꝯsiderẽt ꝑ vniuersas ꝓuincias puellas speciosas ꝛ virgines: et adducãt eas ad ciuitatẽ susan: ꝛ tradãt in domũ feminaꝝ sub manu egei eunuchi qui est p̄posit⁹ ꝛ custos mlr̃eꝝ regiarũ: ꝛ accipiãt mundũ muliebrẽ ꝛ cetera

ad vsus necessaria. Et q̄cunq̧ inter omnes ocul᷑ regis placuerit: ipa regnet pro vasthi. Placuit sermo regi: ⁊ ita vt suggesserant iussit fieri. Erat vir iudeus in susis ciuitate: vocabulo mardocheus filius iair: filij semei: filij cis: de stirpe gemini: qui translat⁹ fuerat de hier̄lm eo tempore quo iechoniā regē iuda nabuchodonosor rex babylonis transtulerat qui fuit nutrici⁹ filie fratris sui edisse q̄ altero noīe vocabat᷑ hester: ⁊ vtrūq̧ parentē amiserat: pulchra nimis ⁊ decora facie. Mortuisq̧ p̄re eius ac m̄re: mardocheus sibi eā adoptauit in filiā. Cūq̧ ꝑcrebruisset regis imperiū: ⁊ iuxta mandatū illi⁹ multe pulchre v̄gines adducerent᷑ susan: ⁊ egeo traderent᷑ eunucho: hester q̄z inter ceteras puellas ei tradita est: vt seruaret᷑ in nūero feminarū. Que placuit ei ⁊ inuenit grām i ꝯspectu illi⁹ Et p̄cepit eunucho vt acceleraret mūdū muliebrē: ⁊ traderet ei ꝑtes suas: ⁊ septē puellas speciosissimas de domo regis: ⁊ tam ipam q̄z pedissequas ei⁹ ornaret atq̧ excoleret. Que noluit indicare ei populū ⁊ patriā suā. Mardoche⁹ eni precepat ei vt de hac re oīno reticeret: q̄ deambulabat q̄tidie ante vestibulū dom⁹ in qua electe virgines s̄uabant᷑: curam agens salut̄ hester: ⁊ scire volēs quid ei accideret. Cū aūt venisset tp̄s singularū ꝑ ordinē puellaꝝ vt intrarēt ad regem: explet̄ oīb⁹ q̄ ad cultū muliebrē ꝑtinebant: mēsis duodecim⁹ v̄trebat᷑: ita dūtaxat vt sex mēsib⁹ oleo vngerent᷑ myrtino: ⁊ alijs sex q̄busdā pigmentis ⁊ aromatib⁹ vterent᷑. Ingredientesq̧ ad regē: quicq̄d postulassent ad ornatū ꝑtinens accipiebāt ⁊ vt eis placuerat cōposite: de triclinio feminaꝝ ad reḡ cubiculū trāsiebāt. Et q̄ intrauerat vespe egrediebat᷑ mane: atq̧ inde i secūdas edes ducebant᷑ q̄ sub manū sasagazi eunuchi erant: q̄ ꝯcubinis reḡ p̄sidebat: nec habebat ptātē ad regē vltra redeundi nisi voluisset rex: ⁊ eā venire iussisset ex noīe. Euoluto aūt tp̄e ꝑ ordinē: instabat dies quo hester filia abiahil fris mardochei: quā sibi adoptauerat i filiā deberet intrare ad regē. Que nō q̄siuit muliebrem cultū: sed q̄cūq̧ voluit egeus eunuchus custos virginū: hec ei ad ornatū dedit. Erat eni formosa valde: ⁊ icredibili pulchritudine: oīm oculis gratiosa: ⁊ amabilis videbat᷑. Ducta est itaq̧ ad cubiculū regis asueri mense decimo q̄ vocatur thebeth: septimo anno regni eius: ⁊ adamauit eā rex plus q̄z omēs mlieres: habuitq̧ grām ⁊ miscdiam corā eo sup omēs mulieres: ⁊ posuit diadema regni in capite ei⁹: fecitq̧ eā regnare i loco vasthi. Et iussit cōuiuiū p̄parari ꝑmagnificū cūctis pricipib⁹ ⁊ s̄uis suis: ⁊ ꝓ cōiunctione ⁊ nuptijs hester. Et dedit requiē vniuersis ꝓuincijs: ac dona largitus ē iuxta magnificentiā principalem. Cūq̧ ⁊ secūdo q̄rerent᷑ v̄gines: ⁊ cōgregarent᷑: mardoche⁹ manebat ad ianuam regis: necdū ꝓdiderat hester patriā ⁊ ppl̄m suū: iuxta mandatū ei⁹. Quicq̄d eni ille precipiebat obseruabat hester: ⁊ ita cūcta faciebat vt eo tp̄e solita erat q̄ eaz paruulā nutriebat. Eo igit᷑ tp̄e quo mardocheus ad regis ianuā morabat᷑: irati sunt bagathan ⁊ thares duo eunuchi reḡ: q̄ ianitores erāt: ⁊ in primo palatij limine residebāt: voluerūtq̧ insurgere i regē ⁊ occidere eū. Qd̄ mardocheum nō latuit. Statimq̧ nūciauit regine hester: ⁊ illa regi ex noīe mardochei q̄ ad se rem detulerat. Quesitū est ⁊ inuentū ⁊ appensus ē vterq̧ eoꝝ in patibulo. Et iussit rex vt in libro memoriali scriberetur: vt ꝓ vita sua aliq̄d repensaret ei. Mandatūq̧ est historijs: ⁊ annalib⁹ traditum coram rege.

III

Post hec rex asuer⁹ exaltauit amā filium amadathi qui erat de stirpe agag: ⁊ posuit solium ei⁹ sup oēs principes q̄s habebat. Cūctiq̧ serui regis q̄ in forib⁹ palatij v̄sabant᷑ flectebant genua: ⁊ adorabāt aman. Sic eni p̄ceperat eis imꝑator. Solus mardocheus nō flectebat genu: neq̧ adorabat eū Cui dixerūt pueri regis q̄ ad fores palatij residebāt. Cur p̄ter ceteros nō obseruas mandatū reḡ? Cūq̧ hoc crebri⁹ dicerent: ⁊ ille nollet audire: nunciauerūt amā scire cupiētes vtrū ꝑseueraret i sententia. Dixerat eni eis se esse iudeū. Qd̄ cū audisset aman ⁊ experimēto ꝓbasset ꝙ mardoche⁹ nō sibi flecteret genu nec se adoraret: irat⁹ est valde: ⁊ ꝓ nihilo duxit in vnū mardocheū mittere man⁹ suas: audierat eni ꝙ esset gent̄ iudee: magisq̧ voluit oēm iudeoꝝ q̄ erat i regno asueri ꝑdere nationē. Mense primo cuius vocabulū ē nisan anno duodecimo regni asueri: missa est sors in vrnā q̄ hebraice dicit᷑ phur corā aman quo die et quo mēse gens iudeoꝝ deberet interfici: ⁊ exiuit mēsis duodecim⁹ q̄ vocatur

4.Re.24.c

.1.c.et.j.eo

B

C

j.1.c.s.eo.

D

j.6.a.et j.12.a

A j.eo.

B

j.9.a

[J.13.b.] adar. Dixitqꝫ aman regi asuero. Est po-
[C] pulus ꝑ oēs ꝓuincias regni tui disper-
sus: a se mutuo sepatus: nouis vtens le
gibꝰ ⁊ cerimonijs: insuꝑ ⁊ regis scita cō
temnēs. Et optime nosti ꝙ nō expediat
regno tuo vt insolescat ꝑ licentiā. Si ti
bi placet decerne vt pereat: ⁊ decem mi-
lia talentoꝝ appendā arcarijs gaze tue.
[F.ec.] Tulit ergo rex annulum quo vtebaꝛ de
manu sua: ⁊ dedit eū aman filio amada
thi de ꝓgenie agag hosti iudeoꝝ: dixit-
qꝫ ad eū. Argentū qđ tu pollicer̄: tuuꝫ
sit: de pplo age qđ tibi placet. Uocatiqꝫ
sunt scribe reḡ mense primo nisan ter-
tiadecima die eiusdē mensis: ⁊ scriptuꝫ
est vt iusserat aman ad oēs satrapas re-
[D] gis: ⁊ iudices ꝓuinciaꝝ diuersaqꝫ gen-
tiū: vt queqꝫ gens legere poterat ⁊ audi
re ꝓvarietate linguaꝝ ex noie reḡ asue
ri: ⁊ lr̄e signate ipiꝰ annulo misse sunt ꝑ
cursores regis ad vniuersas ꝓuincias:
vt occiderent atqꝫ delerēt oēs iudeos a
puero vsqꝫ ad senem paruulos ⁊ mulie-
res vno die: hoc ē tertiodecimo mensis
duodecimi q̄ vocaꝛ adar: ⁊ bona eoꝝ di
riperent. Summa aūt eplaꝝ hec fuit: vt
oēs ꝓuincie scirent ⁊ pararēt se ad p̄di-
[J.S.d] ctam diē. Festinabāt cursores qui missi
erant regis imperiū explere. Statimqꝫ
in susis pepēdit edictū: rege ⁊ aman ce-
lebrante conuiuiū: ⁊ cunctis iudeis qui
[A] in vrbe erant flentibꝰ. IIII

[q] Que cū audisset mardocheꝰ: scidit
vestimēta sua: ⁊ indutus est sac-
co: spargens cinerē capiti ⁊ ī platea me-
die ciuitat̄ voce magna clamabat ostē
dens amaritudinē animi sui: ⁊ hoc eiu-
late vsqꝫ ad fores palatij gradiēs. Non
eni erat licitū indutū sacco aulaꝫ regis
intrare. In oībꝰ quoqꝫ ꝓuincijs: oppi-
dis ac loc̄ ad q̄ crudele reḡ dogma ꝑ-
uenerat: planctꝰ ingens erat apud iude
os: ieiuniū: vlulatꝰ ⁊ fletus: sacco ⁊ cine
re mult̄ ꝓ stratu vtentibꝰ. Ingresse aūt
sunt puelle hester ⁊ eunuchi: nunciaue-
[B] rūtqꝫ ei. Qđ audiēs ꝯsternata est: ⁊ vestē
misit vt ablato sacco indueret eā. Quaꝫ
accipere noluit. Accitoqꝫ athach eunu-
cho quē rex ministrum ei dederat prece
pit vt iret ad mardocheuꝫ ⁊ disceret ab
eo cur hoc faceret. Egressusqꝫ athach
iuit ad mardocheū: ⁊ inuenit eū stanteꝫ
in platea ciuitat̄ an̄ ostiū palatij. Qui
indicauit ei oīa q̄ acciderāt: quō aman
ꝓmisisset vt in thesauros reḡ ꝓ iudeo-
rū nece inferret argentū: exemplar q̄ꝫ e-
dicti qđ pendebat in susis dedit ei vt re
gine ostēderet: ⁊ moneret eam vt intra-
ret ad regē: ⁊ dep̄careꝛ eum ꝓ pplo suo.
Regressus athach nūciauit hester omia
q̄ mardocheus dixerat. Que rn̄dit ei: et
iussit vt diceret mardocheo. Oēs s̄ui re
gis ⁊ cūcte que sub ditiōe eius sunt no-
runt ꝓuincie: ꝙ siue vir siue mlier non
vocatꝰ: interiꝰ atrium regis intrauerit:
absqꝫ vlla cūctatiōe stati interficiaꝛ: ni
si forte rex aureā virgā ad eū tetenderit
ꝓ signo clemētie: atqꝫ ita possit viuere.
Ego igiꝛ quō ad regē intrare potero: q̄
triginta iā diebꝰ nō sum vocata ad eū?
Qđ cū audisset mardocheꝰ: rursū māda
uit hester: dicēs: Ne putes ꝙ aīam tuaꝫ
tm̄ liberes: q2 in domo reḡ es p̄ cunct̄
[D] iudeis. Si eni nūc silueris: ꝑ aliā occa-
sionē liberabunꝛ iudei: ⁊ tu ⁊ domꝰ pa-
tris tui ꝑibitis. Et q̄s nouit vtrū idcir-
co ad regnū vener̄: vt in tali tp̄e parare
ris? Rursūqꝫ hester hec mardocheo v̄ba
mādauit: Uade ⁊ ꝯgrega oēs iudeos quos
in susis repperer̄ ⁊ orate ꝓ me. Non co-
medet̄ ⁊ nō bibet̄ tribꝰ diebꝰ ⁊ tribus
noctibꝰ: ⁊ ego cū ancillulis meis silr̄ ie-
iunabo: ⁊ tūc ingrediar ad regē ꝯtra le-
gem faciēs nō vocata: tradēsqꝫ me mor
[J.13.c] ti ⁊ ꝑiculo. Iuit itaqꝫ mardocheꝰ ⁊ fecit
omia que hester preceperat. V

[A] Die aūt tertio induta est hester re
[b] galibꝰ vestimētis ⁊ stetit ī atrio
domꝰ regie qđ erat interiꝰ cōtra
basilicā regis. At ille sedebat suꝑ soliuꝫ
suū in cōsistorio palatij ꝯtra ostium do-
mus. Cūqꝫ vidisset hester reginā stanteꝫ
placuit oculis eiꝰ ⁊ extēdit ꝯtra eā v̄gā
aureā quā tenebat manu. Que accedēs
osculata ē summitatē virge eiꝰ: dixitqꝫ
ad eā rex. Quid vis hester regina? Que
est petitio tua? Etiā si dimidiā partē re
gni petier̄: dabiꝛ tibi. At illa rn̄dit. Si
regi placet obsecro vt venias ad me ho-
die ⁊ aman tecū ad cōuiuiū qđ paraui.
Statimqꝫ rex: vocate inq̄t cito aman vt
hester obediat volūtati. Uenerunt itaqꝫ
rex ⁊ aman ad cōuiuiū qđ eis regina pa
rauerat. Dixitqꝫ ei rex postq̄ꝫ vinū bibe
rat abūdāter. Quid per̄ vt deꝛ tibi: ⁊ ꝓ
[Mar.6.c] qua re postulas? Etiā si dimidiā parteꝫ
regni mei petier̄: impetrabis. Cui rn̄dit
[C] hester. Petitio mea ⁊ p̄ces sunt iste. Si
inueni in ꝯspectu reḡ grāꝫ: ⁊ si regi pla-
cet vt det mihi qđ postulo et meā imple
at petitionē: veniat rex ⁊ aman ad con-
uium qđ paraui eis: ⁊ cras aperiaꝫ regi

voluntatē meā. Egressus est itaqꝫ illo die aman letus ⁊ alacer. Cumqꝫ vidisset mardocheū sedentē ante fores palatij: et nō solū nō assurrexisse sibi: sꝫ nec motū qdē de loco sessionis sue: indignatꝰ ē valde: ⁊ dissimulata ira reuersus in domū suā: cōuocauit ad se amicos suos ⁊ zares vxorē suā: ⁊ exposuit illis magnitudinē diuitiaꝝ suaꝝ filiorūqꝫ turbaꝫ et quāta eū gloria sup omēs principes et seruos suos rex eleuasset. Et post hec ait. Regina qꝫ hester nullū aliū vocauit ad cōuiuiū cum rege pter me: apud quā etiā cras cū rege pransurus suꝫ. Et cū hec oia habeā nihil me habere puto qdiu videro mardocheū iudeū sedētē ante fores regias. Responderūtqꝫ ei zares vxor eius ⁊ ceteri amici. Jube parari excelsam trabē hñtem altitudis quīquagīta cubitos: ⁊ dic mane regi vt appendatur sup eā mardocheus: ⁊ sic ibis cum rege letus ad cōuiuiū. Placuitqꝫ ei cōsiliū: ⁊ iussit excelsam preparari crucē

VI

Noctē illā duxit rex insomnē: iussitqꝫ sibi afferri historias ⁊ annales prioꝝ temporū. Que cum illo psente legerent: ventum ē ad illū locū vbi scriptū erat quō nunciasset mardocheus insidias bagathan et thares eunuchoꝝ: regem asueꝝ iugulare cupientiū. Qδ cum audisset rex: ait. Quid p hac fide honoris ac premij mardocheus cōsecutus ē? Dixerūt ei serui illius ac ministri. Nihil oio mercedis accepit. Statimqꝫ rex: quis est inquit in atrio? Aman qppe interiꝰ atriū domus regie intrauerat: vt suggereret regi: ⁊ iuberet mardocheū affigi patibulo qδ ei fuerat preparatū. Rñderunt pueri. Aman stat in atrio. Dixitqꝫ rex ingrediat. Cumqꝫ eēt ingressus ait illi. Quid debet fieri viro quē rex honorare desiderat? Cogitans aūt in corde suo aman: ⁊ reputans qꝫ nullū aliū rex nisi se vellet honorare: respōdit. Hō quē rex honorare cupit debet indui vestibꝰ regijs: ⁊ imponi sup equū qui de sella regis ē: ⁊ accipere regiū dyadema sup caput suum: ⁊ primus de regijs principibus ac tyrānis teneat equū eius: ⁊ p plateā ciuitatis incedēs clamet: ⁊ dicat Sic honorabit quēcunqꝫ rex voluerit honorare. Dixitqꝫ ei rex. Festina ⁊ sūpta stola ⁊ equo fac vt locutꝰ es: mardocheo iudeo q sedet añ fores palatij. Caue ne qcqꝫ de his q locutꝰ es ptermittas. Tulit itaqꝫ aman stolam ⁊ equū: indutūqꝫ mardocheū in platea ciuitatis: ⁊ impositū equo pcedebat atqꝫ clamabat. Hoc honore cōdignus ē quēcunqꝫ rex voluerit honorare. Reuersusqꝫ ē mardocheꝰ ad ianuā palatij: ⁊ aman festinauit ire in domū suā lugens: ⁊ opto capite: narrauitqꝫ zares vxori sue ⁊ amicis oia q euenissent sibi. Cui rñderunt sapientes quos habebat in cōsilio ⁊ vxor eiꝰ. Si de semie iudeoꝝ ē mardocheus añ quē cadere cepisti: nō poteris ei resistere: sꝫ cades in cōspectu eius. Adhuc illis loquentibꝰ venerūt eunuchi regis ⁊ cito eū ad cōuiuiū qδ regina parauerat: pergere compulerunt.

VII

Intrauit itaqꝫ rex ⁊ aman vt biberēt cum regina. Dixitqꝫ ei rex etiā secunda die postqꝫ vino incaluerat. Que ē petitio tua hester vt detur tibi: ⁊ qd vis fieri? Etiā si dimidiā ptē regni mei petieris: impetrabis. Ad quē illa rñdit. Si iueni grām in oculis tuis o rex: ⁊ si placet: dona mihi aīam meā p qua rogo: et pplm meū p q obsecro. Traditi eni sumꝰ ego et ppls meꝰ vt cōteramur: iugulemur ⁊ peamꝰ. Atqꝫ vtinā in seruos ⁊ famulas venderemur: eēt tolerabile malū: ⁊ gemēs tacerē: nunc aūt hostis noster ē cuiꝰ crudelitas redūdat in regē. Rñdensqꝫ rex asuerus: ait. Quis ē iste ⁊ cuiꝰ potētie: vt hec audeat facere? Dixitqꝫ hester Hostis ⁊ inimicꝰ nr pessimus iste ē amā. Qδ ille audiēs ilico obstupuit: vultū regis ac regine ferre nō sustinēs. Rex aūt iratus surrexit: ⁊ de loco cōuiuij intrauit i hortū arboribꝰ cōsitū. Aman qꝫ surrexit vt rogaret hester rginā p aīa sua: itellexit eni a rege sibi patū malū. Qui cū reuersus eēt d horto nemoribꝰ cōsito: ⁊ itrasset cōuiuij locū: repperit amā sup lectū corruisse i quo iacebat hester: ⁊ ait. Etiam reginā vult opprimere me pñte i domo mea. Necdū verbū de ore regis exierat: ⁊ stati opuerūt faciē eius. Dixitqꝫ arbona vnꝰ de eunuchis q stabāt i ministerio regis En lignū qδ pauerat mardocheo q locutus es p rege: stat in domo aman: hñs altitudinis qnquagīta cubitos. Cui dixit rex. Appēdite eū i eo Suspēsus ē itaqꝫ amā in patibulo qδ pauerat mardocheo: ⁊ regis ira qeuit.

VIII

Die illo dedit rex asuerus hester regine domū amā aduersarij iudeoꝝ: et mardocheus

ingressus est añ faciẽ regis. Confessa est
E.3.c. eni ei hester ꝙ esset patru⁹ suus. Tulit
q; rex annulũ quẽ ab aman recipi iusse
rat: ⁊ tradidit mardocheo. Hester autẽ
ꝯstituit mardocheũ suꝑ domũ suã. Nec
his contenta ꝓcidit ad pedes regis: fle-
uitq; ⁊ locuta ad eũ orauit vt maliciã
aman agagite: ⁊ machinatiões ei⁹ pes-
mas ꝗs excogitauerat ꝯtra iudeos: iu-
beret irritas fieri. At ille ex more scep-
trũ aureũ ꝓtendit manu: quo signũ cle
mẽtie mõstrabat. Illaq; cõsurgẽs stetit
B ante eũ: ⁊ ait. Si placet regi: ⁊ si inueni
grãm in oculis eius: ⁊ deꝓcatio mea nõ
ei videt eẽ cõtraria: obsecro vt nouis
eplis: veteres amã lre insidiatoris ⁊ ho
stis iudeoꝝ: quib⁹ eos in cũctis regꝫ ꝓ-
uincijs ꝑire ꝓcepat corrigant. Quõ eni
potero sustinere necẽ ⁊ interfectionem
ppli mei? Rñditq; rex asuerus hester re
gine ⁊ mardocheo iudeo. Domũ aman
concessi hester regine: ⁊ ipm iussi affigi
cruci: qꝛ ausus ẽ manũ mittere in iude
os. Scribite ḡ iudeis sicut vobis pla-
cet ex regis noĩe: signãtes lras annulo
E.3.d meo. Hec eni cõsuetudo erat: vt eplis q̃
ex regis noĩe mittebant: ⁊ illius annu-
lo signate erãt: nemo auderet contradi
cere. Accitisq; scribis ⁊ librarijs regis:
erat autẽ tps tertij mẽsis q̃ appellat si-
C ban: vicesima ⁊ tertia illius die: scripte
sunt eple vt mardocheus voluerat ad
iudeos ⁊ ad principes ꝓcuratoresq; et
E.1.a.&c iudices qui centũ vigintiseptẽ ꝓuĩcijs
J.16.a ab india vsq; ethiopiã ꝓsidebãt: ꝓuin-
cie atq; ꝓuincie: pplo ⁊ pplo: iuxta lin
guas ⁊ lras suas ⁊ iudeis: ꝓut legere po
terãt ⁊ audire. Ipeq; eple que regꝫ no-
mĩe mittebant: ãnulo illius obsignate
sunt ⁊ misse ꝑ veredarios: q̃ ꝑ oẽs ꝓuĩ-
cias discurrẽtes: veteres lras nouis nũ
cijs ꝓuenirẽt. Quib⁹ impauit rex: vt cõ
uenirẽt: iudeos ꝑ singulas ciuitates: ⁊
in vnũ ꝓcipẽt cõgregari: vt starẽt pro
aĩabus suis: ⁊ oẽs inimicos suos cuꝫ
cõiugib⁹ ac liberis: ⁊ vniuersis domi-
bus interfecerẽt atq; delerẽt. Et consti
tuta est ꝑ oẽs prouincias vna vltionis
dies: id ẽ tertiadecima die mensis duo-
D decimi adar. Sũmaq; eple hec fuit vt ĩ
oibus terris ac pplis q̃ regis asueri sub
iacebãt impio: notũ fieret ꝑatos eẽ iu-
deos ad capiendã vindictã de hostibus
E.3.d suis. Egressiq; sũt veredarij celeres nũ
cios ꝑferẽtes: ⁊ edictũ regis pepẽdit in
susis. Mardocheus aũt de palatio ⁊ de

cõspectu regis egrediẽs fulgebat vesti-
bus regijs hyacithinis videlꝫ ⁊ aerinis
coronã aureã portãs in capite ⁊ amict⁹
serico pallio atq; purpureo. Oisq; ciui-
tas exultauit atq; letata est. Iudeis au
tẽ noua lux oriri visa ẽ: gaudiũ: honor
⁊ tripudiũ. Apud oẽs pplos vrbes at-
q; ꝓuincias quocũq; regꝫ ꝓcepta veni
ebãt mira exultatio: epule atq; ꝯuiuia
⁊ festus dies: intantũ vt plures alteri⁹
gẽtis ⁊ secte: eoꝝ religiõi ⁊ cerimonijs
iũgerẽt. Grãdis eñ cũctos iudaici no-
minis terror inuaserat. IX

A I Gitur duodecimi mensis quem
adar vocari añ iã diximus: tertia
decima die qñ cũctis iudeis in-
terfectio ꝑabat: ⁊ hostes eoꝝ inhiabãt
sanguini: versa vice suꝑiores: iudei esse
ceperunt: ⁊ se de aduersarijs vindicare.
Cõgregatiq; sunt ꝑ singulas ciuitates
et oppida ⁊ loca: vt extẽderẽt manũ cõ
tra inimicos ⁊ ꝑsecutores suos. Nullus
q; ausus est resistere: eo ꝙ omẽs pplos
magnitudinis eoꝝ formido penetraret
Nã ⁊ ꝓuinciaꝝ iudices duces ⁊ ꝓcu-
ratores: oisq; dignitas q̃ singulis locis
⁊ oꝑibus ꝓerat: extollebãt iudeos timo
re mardochei quẽ principẽ esse palatij
B ⁊ plimũ posse cognouerãt. Fama q̃ꝫ no
mis ei⁹ crescebat q̃tidie: ⁊ ꝑ cũctorũ ora
volitabat. Itaq; ꝑcusserũt iudei inimi-
cos suos plaga magna ⁊ occiderũt eos
reddẽtes eis qđ sibi parauerãt facere:
intantũ vt etiã in susis q̃ngẽtos viros
interficerẽt: extra decẽ filios amã aga-
gite hostis iudeoꝝ. Quoꝝ ista sũt noĩa
pharsandathan ⁊ delphon ⁊ esphatha et
phorata ⁊ adalia ⁊ aridatha ⁊ epherme
cha arisai ⁊ aridai ⁊ vaisatha. Quos cũ
occidissent: ꝓdas de substãtijs eoꝝ age
re noluerũt. Statiq; numer⁹ eoꝝ q̃ oc-
cisi erãt ĩ susis ad regẽ relatus ẽ. Qui
dixit regine. In vrbe susis interfecerũt
iudei quĩgẽtos viros: ⁊ alios decẽ fili-
C os aman. Quãtã putas eos exercere ce-
dem in vniuersis ꝓuincijs? Quid vltra
postulas ⁊ qđ vis vt fieri iubeã? Cui il-
la rñdit: Si regi placet: det potestas iu
deis: vt sicut fecerũt hodie in susis: sic ⁊
cras faciãt: ⁊ decẽ filij amã ĩ patibulis
suspendant. Precepit rex vt ita fieret.
Statimq; in susis pepẽdit edictũ ⁊ de-
cem filij amã suspẽsi sũt. Cõgregatis iu
deis quartadecima die mẽsis adar: int
fecti sunt in susis trecenti viri: nec eoꝝ
ab illis direpta substãtia est: sed ⁊ ꝑ oẽs

ꝓuīcias q̄ dictioni regis subiacebāt ꝑ
aiabus suis steterūt iudei: interfectis ho
stib⁹ ac ꝑsecutorib⁹ suis: intantū vt sep
tuaginta q̄nq̄ milia occisoꝝ implerent:
⁊ nullus de substātijs eoꝝ q̄cq̄ cōtinge
D ret. Dies aūt tertiusdecim⁹ mēsis adar
vnus apud oēs interfectiōis fuit: ⁊ quar
tadecia die cedere desierūt. Quē ꝯstitue
rūt esse solēnem: vt in eo oi tꝑe deiceps
vacarēt epulis: gaudio atq̄ conuiuijs.
At hi q̄ in vrbe susis cedē exercuerant
tertiodecio ⁊ q̄rtodecio die eiusdē mē
sis in cede versati sūt: q̄ntodecio autem
die ꝑcutere desierūt. Et idcirco eūdem
diē cōstituerūt solennē epularū atq̄ le
ticie. Hi vero iudei q̄ in oppidis nō mu
ratis ac villis morabant: quartūdeci
mū diē mensis adar conuiuioꝝ ⁊ gau
dij decreuerūt: ita vt exultēt i eo ⁊ mit
tāt sibi mutuo ꝑtes epulaꝝ ⁊ ciborum.
E Scripsit itaq̄ mardoche⁹ oia hec: ⁊ lit
teris ꝯp̄hensa misit ad iudeos q̄ in oi
bus regis ꝓuincijs morabant: tā in vi
cino positis q̄ ꝓcul: vt quartādecimā
et q̄ntādecimā diē mēsis adar ꝑ festis
susciperēt: ⁊ reuertēte semꝑ āno solēni
celebrarēt honore: q₂ in ip̄is diebus se
vlti sūt iudei de inimicis suis: et luct⁹
atq̄ tristicia in hilaritatē gaudiūq̄ cō
uersi sūt: essentq̄ dies iste epulaꝝ atq̄
leticie: ⁊ mitterēt sibi iuicē ciboꝝ ꝑtes
⁊ pauꝑibus munuscula largirent. Su
sceperūtq̄ iudei in solēnē ritū cūcta q̄
eo tꝑe facere ceperant: ⁊ q̄ mardocheus
I.5.c lr̄is faciēda mādauerat. Amā eni fili⁹
amadathi stirpis agag hostis ⁊ aduer
F sari⁹ iudeoꝝ cogitauit ꝯtra eos malū vt
occideret illos atq̄ deleret: ⁊ misit phur
qđ nr̄a lingua: vertit in sortē: ⁊ postea
ingressa ē hester ad regē obsecrās vt co
natus eius lr̄is regis irriti fierēt: ⁊ ma
lū qđ ꝯtra iudeos cogitauerat: reuerte
tur i caput eius. Deniq̄ ⁊ ip̄m ⁊ filios
I.5.b ei⁹ affixerūt cruci: atq̄ ex illo tꝑe dies
isti appellati sūt phuri id ē sortiū: eo q̄
phur id ē sors: in vrnā missa fuerit. Et
cūcta q̄ gesta sūt eplē id ē libri hui⁹ vo
lumie ꝯtinent: q̄q̄ sustinuerūt ⁊ q̄ dein
ceps imutata sūt: susceperūt iudei suꝑ
se semē suū: ⁊ suꝑ cūctos q̄ religioni eo
rū voluerūt copulari: vt nulli liceat du
os hos dies absq̄ solēnitate transigere
G quos scriptura testat: ⁊ cetera expetunt
tꝑa ānis sibi iugit succedentibus. Isti
sunt dies quos nulla vnq̄ delebit obli
uio: ⁊ ꝑ singulas generatiōes cūcte i to
to orbe ꝓuīcie celebrabūt: nec ē vlla ci
uitas i qua dies phuri: id ē sortiū: non
obseruent a iudeis: ⁊ ab eoꝝ ꝓgenie q̄
his cerimonijs obligata ē. Scripserūt
q̄ hester regina filia abiahil ⁊ mardo
cheus iude⁹ etiā scđam eplam: vt oi stu
dio dies ista solēnis sanciret in posteꝝ.
Et miserūt ad oēs iudeos q̄ centū vigi
tiseptē ꝓuincijs regis asueri versabāt
vt hr̄ent pacē ⁊ suscipent veritatē: ob
seruātes dies sortiū: ⁊ suo tꝑe cum gau
dio celebrarēt: sicut cōstituerāt mardo
cheus ⁊ hester. Et illi obseruāda susce
perūt a se ⁊ a semie suo ieiunia atq̄ cla
mores ⁊ sortium dies: ⁊ omnia que li
bri huius qui vocatur hester historia cō
tinentur. B

X

Ex vero asuerus oēm terrā ⁊ cū
ctas maris insulas: fecit tribu
tarias: cui⁹ fortitudo ⁊ impiuꝫ
et dignitas atq̄ sublimitas q̄ exaltauit
mardocheū: scripta sūt i libris medorū
atq̄ persaꝝ: ⁊ quō mardoche⁹ iudaici
generis secūdus a rege asuero fuerit: et
magn⁹ apud iudeos: ⁊ acceptabil plebi
fratrū suorū: querēs bona pplo suo ⁊ lo
quēs ea q̄ ad pacē semis sui ꝑtinerēt.
Que habent in hebreo plena fide exp̄s B
si: hec aūt q̄ sequūt scripta repperi i edi
tione vulgata q̄ grecoꝝ ligua ⁊ lr̄is cō
tinent: ⁊ interi post finē libri hoc capi
tulū ferebat: qđ iuxta ꝯsuetudinē no
strā obelo. i. veru p̄notauim⁹. Dixitq̄
mardocheus. A deo facta sūt ista. Re
cordat⁹ sū somnij qđ viderā: hec eadem
significātis: nec eoꝝ q̄cq̄ irritū fuit. Par I.11.b C
uus fons qui creuit in fluuiū et in lu
cem solēq̄ cōuersus ē: ⁊ i aq̄s plīma re
dūdauit: hester est: quā rex accepit vxo
rē: ⁊ voluit esse reginā. Duo aūt draco
nes: ego sum: ⁊ aman. Gentes que con
uenerāt: hi sūt qui conati sūt delere no
mē iudeoꝝ. Gens aūt mea isrl̄ ē q̄ cla
mauit ad dn̄m: ⁊ saluū fecit pplm suū:
liberauitq̄ nos ab oib⁹ malis: ⁊ fecit
signa magna atq̄ portēta inter gētes: D
et duas sortes eē p̄cepit: vnā ppli dei: ⁊
alterā cunctaꝝ gentiū. Uenitq̄ vtraq̄
sors i statutū ex illo iā tꝑe corā deo vni
uersis gentib⁹: ⁊ recordat⁹ est dn̄s ppli
sui: ac misert⁹ hereditatis sue. Et obser
uabūtur dies isti in mense adar: quar
tadecima ⁊ q̄ntadecima die eiusdē mē
sis: cū omi studio ⁊ gaudio in vnū cetū
ppli cōgregati in cūctas deinceps ge
nerationes ppli israel. XI

A Nno quarto regnantibus ptolemeo ⁊ cleopatra: attulerūt dositheus qui se sacerdotē ⁊ leuitici generis ferebat: ⁊ ptolome9 fili9 ei9 hāc ep̄lam phurim: quā dixerūt interp̄tatā esse lysimachū ptolomei filiū in hier̄lm. Hoc quoq; principiū erat in editione vulgata: qđ nec in hebreo: nec apud vllū fert interp̄tatū. (B) Anno secūdo regnāte artaxerxe maximo: prima die mensis nisan vidit somniū mardoche9 fili9 iaheri: filius semei: filij cis de tribu beniamin: hō iude9 qui habitabat in vrbe susis: vir magnus: ⁊ inter primos aule regie. Erat aūt de eo numero captiuorum quos trāstulerat nabuchodonosor rex babylonis de hier̄lm cū iechonia rege iuda: et hoc eius somniū fuit. (C) Apparuerūt voces ⁊ tumultus: tonitrua et terremotus ⁊ cōturbatio sup terrā: ⁊ ecce duo dracones magni paratiq; ꝯtra se in p̄liū: ad quorum clamorē cuncte cōcitate sūt natiōes: vt pugnarēt contra gentē iustorum. Fuitq; dies illa tenebrarū ⁊ discrimīs: tribulatiōis ⁊ angustie ⁊ ingens formido sup terrā. Cōturbataq; ē gens iustorum timentiū mala sua: et p̄parata ad mortē. (D) Clamauerūtq; ad deū: ⁊ illis vociferantib9: fons puus creuit in fluuiū maximū: ⁊ in aq̄s plimas redundauit. Lux ⁊ sol ortus ē: ⁊ hūiles exaltati sunt: et deuorauerūt inclytos. Qđ cū vidisset mardocheus ⁊ surrexisset de stratu: cogitabat qđ deus facere vellet ⁊ fixū hēbat in aīo: scire cupiēs qđ significaret somnium. [Est. 10. c]

XII

A Orabat aūt eo tpe in aula regis cu bagatha et thara eunuchis regis: q̄ ianitores erāt palatij. [Est. 2. d. et Est. 6. a.] Cūq; intellexisset cogitatiōes eorum et curas diligenti9 puidisset: didicit q̄ conarent in regē artaxerxē man9 mittere: et nūciauit sup eo regi. (B) Qui de vtroq; habita questione: confessos iussit duci ad mortē. Rex autē quod gestū erat scripsit in cōmentarijs. (C) Sed ⁊ mardocheus rei memoriā litteris tradidit. Precepitq; ei rex vt in aula palatij moraret: datis p delatione muneribus. Amā vero filius amadathi bugeus: erat gloriosissimus corā rege: ⁊ voluit nocere mardocheo ⁊ pp̄lo eius p duob9 eunuchis regis qui fuerant interfecti. (D) [Est. 2. d] Hucusq; p̄hemiū. Que sequunt in eo loco posita erāt vbi scriptū est in volumine. Et diripuerūt bona vel substātias eorum. Que in sola vulgata editiōe repperim9. Epistole autē hoc exemplar fuit.

XIII

A Ex maximus artaxerxes ab india vsq; ethiopiā centū viginti septē puinciarum: principib9 ⁊ ducib9 qui ei9 imperio subiecti sūt salutē. [Est. 1. a. ⁊ c. 16. a] Cū plimis gentib9 imperarē: ⁊ vniuersū orbē mee ditiōi subiugassem: volui nequaq; abuti potētie magnitudie: sz clemētia ⁊ lenitate gubernare subiectos: vt absq; vllo terrore vitā silētio trāsigentes optata cūctis mortalib9 pace fruerent. Querente aūt me a ꝯsiliarijs meis quō posset hoc impleri: vn9 q̄ sapia ⁊ fide ceteros p̄cellebat: ⁊ erat p9 regē secūdus (B) amā noie idicauit mihi i toto orbe terrarum pp̄lm eē dispsū qui nouis vteret legib9: ⁊ ꝯtra oim gētiū ꝯsuetudinē faciens regū iussa ꝯtēneret: ⁊ vniuersarum cōcordiā nationū sua dissensiōe violaret. [Est. 3. b] Qđ cū didicissem9: vidētes vnā gentē rebellē aduersus oē hoim gen9 puersis vti legib9: nr̄isq; iussiōib9 ꝯtraire: ⁊ turbare subiectarum nobis puinciarum pacem atq; cōcordiā: iussim9 vt q̄scunq; aman q̄ oib9 puicijs p̄posit9 ē: ⁊ secund9 a rege: ⁊ quē p̄ris loco colim9 mōstrauerit: cū cōiugib9 ac liberis deleant ab inimicis suis: nullusq; eorum misereat: q̄rtadecima die duodecimi mēsis adar āni (C) p̄ntis vt nepharij hoies vno die ad iferos descēdētes: reddāt impio nr̄o pacem quā turbauerāt. Hucusq; exemplar ep̄le. Que sequūt: p9 eū locū scripta repperi: vbi legit. Pergēsq; mardoche9 fecit oia q̄ ei mandauerat hester: nec tn̄ hēt i hebraico: ⁊ apud nullū penit9 ferunt interp̄tū. [Est. 4. d] Mardoche9 aūt dep̄cat9 ē dn̄m: memor oim operum ei9: ⁊ dixit. Dn̄e dn̄e rex oipotēs: in ditiōe enim tua cūcta sūt posita: ⁊ nō ē q̄ possit tue resistere voluntati: si decreueris saluare isr̄l. Tu fecisti celū ⁊ terrā: ⁊ q̄cq̄d celi ambitu cōtinet: dn̄s oim es: nec ē q̄ resistat maiestati tue. [Ps. 145.] (D) Cūcta nosti et scis: qr non p supbia ⁊ ꝯtumelia ⁊ aliq̄ glorie cupiditate fecerim hoc: vt nō adorarem amā supbissimū: libēter eni p salute israel etiā vestigia pedū ei9 deosculari parat9 eēm: sz timui ne honorem dei mei trāsferrē ad hoiem: ⁊ ne quēq; adorarē excepto deo meo. Et nunc dn̄e rex deus abraā: miserere pp̄li tui: qr volunt nos imici nr̄i pdere: ⁊ hereditatē tuā delere. Ne despicias ptē tuā quā redemisti de egypto. Exaudi dep̄catione meā: ⁊ ppi

tius esto forti ⁊ funiculo tuo: ⁊ cōuerte luctū nostrū in gaudiū: vt viuētes laudem⁹ nomē tuum dn̄e: ⁊ ne claudas ora te canentiū. Ois quoq; isrl̄ pari mente et obsecratione clamauit ad dn̄m: eo ꝙ eis certa mors impenderet. XIIII

A h Ester quoq; regina ꝯfugit ad dominū: pauēs ꝑiculū qđ imminebat. Cūq; deposuisset vestes regias: fletib⁹ ⁊ luctu apta indumēta suscepit: ⁊ ꝓ vnguētis varijs cinere ⁊ stercore impleuit caput: ⁊ corp⁹ suū humiliauit ieiunijs: oīaq; loca in q̄b⁹ antea letari ꝯsueuerat: criniū laceratiōe compleuit. Et deꝑcabat̄ dn̄m deū isrl̄ dicens: Dn̄e mi qui rex nr̄ es solus: adiuua me solitariā: ⁊ cui⁹ p̄ter te nullus ē auxiliator alius. Periculū meū in manib⁹ meis est. Audiui a p̄re meo ꝙ tu dn̄e tulisses isrl̄ de cūctis gentib⁹: ⁊ p̄res nostros ex oibus retro maiorib⁹ suis: vt possideres hereditatē sempiternā: fecistiq; eis sicut locut⁹ es. Peccauim⁹ in conspectu tuo: ⁊ idcirco tradidisti nos ī man⁹ inimicoꝝ nr̄oꝝ. Coluim⁹ eni deos eoꝝ. Justus es dn̄e. Et nūc nō eis sufficit ꝙ durissima nos opprimūt ꝓuiture: sꝫ robur manuū suarū idoloꝝ potentie deputantes volūt tua mutare promissa: ⁊ delere hereditatē tuā: ⁊ claudere ora laudātiū te: atq; extinguere gl̄iam tēpli ⁊ altaris tui: vt aꝑiant ora gentiū ⁊ laudēt idolorū fortitudinē: ⁊ p̄dicēt carnalē regē in sempiternū. Ne tradas dn̄e sceptrū tuū his q̄ nō sunt: ne rideāt ad ruinā nr̄ā: sed ꝯuerte cōsiliū eoꝝ sup eos: ⁊ eū q̄ in nos cepit seuire: disꝑde. Memēto dn̄e ⁊ ostn̄de te nobis in tꝑe tribulatiōis nr̄e: et da mihi fiduciā dn̄e rex deoꝝ ⁊ vniuerse potestatis: tribue sermonē cōpositū in ore meo in ꝯspectu leonis: ⁊ transfer cor illius in odiū host̄ nr̄i: vt ⁊ ipse pereat: ⁊ ceteri qui ei ꝯsentiūt. Nos autē libera in manu tua: ⁊ adiuua me nullū aliud auxiliū habēte nisi te dn̄e: q̄ hēs oīm scientiā: ⁊ nosti q2 oderim gl̄iam iniq̄ꝝ: et detester cubile incircūcisoꝝ ⁊ ois alieni gene. Tu scis necessitatē meā ꝙ abominer signū suꝑbie ⁊ gl̄ie mee qđ ē sup caput meū in dieb⁹ ostētatiōis mee: ⁊ detester illud q̄si pānū mēstruate: ⁊ nō portē in dieb⁹ silētij mei: ⁊ ꝙ nō comederi in mēsa amā: nec mihi placuerit ꝯuiuiū regis: ⁊ nō biberi vinū libaminū: ⁊ nunq̄ letata sit ancilla tua ex q̄ huc trāslata sū vsq; in p̄ntē diē: nisi ī te dn̄e de⁹ abraā. De⁹ fort̄ super oēs: exaudi vocē eoꝝ q̄ nullā aliā spē habēt: ⁊ libera nos d̄ manu iniq̄ꝝ: ⁊ erue me a timore meo. Hec q̄ꝫ addita repperi in editiōe vulgata.

Marginal notes: B · C · D · E.5.

A e Et mādauit ei: haud dubiū XV q̄n hester: mardoche⁹: vt ingrederet̄ ad regē: et rogaret ꝓ populo suo ⁊ ꝓ patria sua. Memorare inq̄t dierū humilitat̄ tue: quō nutrita sis ī manu mea: q2 aman secūdus a rege locut⁹ est ꝯtra nos in mortē: ⁊ tu inuoca dn̄m: ⁊ loq̄re regi ꝓ nobis: ⁊ libera nos d̄ morte. Necnō ⁊ ista q̄ subdita sunt: in editione vulgata repperi. Die aūt tertio deposuit vestimēta ornat⁹ sui: ⁊ circūdata est gl̄ia sua. Cūq; regio fulgeret habitu: ⁊ inuocasset oīm rectorē ⁊ saluatorē deū: assumpsit duas famulas: ⁊ sup vnā q̄dē innitebat̄ q̄si p̄ delitijs ⁊ nimia teneritudine corp⁹ suū ferre nō sustinens: altera aūt famulaꝝ seq̄bat̄ dn̄am: defluentia in humū indumēta sustētās. Ip̄a aūt roseo colore vultū ꝑfusa: grat̄ ac nitentib⁹ oculis tristem celabat animū: ⁊ nimio timore ꝯtractū. Ingressa igit̄ cūcta ꝑ ordinē ostia: stetit ꝯtra regē: vbi ille residebat sup soliū regni sui: indutus vestib⁹ regijs: auroq; fulgens ⁊ p̄ciosis lapidib⁹: eratq; terribil̄ aspectu. Cunq; eleuasset faciē ⁊ ardentib⁹ ocul̄ furorē pector̄ indicasset: regina corruit ⁊ ī pallorē colore mutato: lassum sup ancillulā reclinauit caput. Cōuertitq; de⁹ sp̄m reḡ in māsuetudinē: ⁊ festin⁹ ac metuens exiliuit de solio ⁊ sustentās eā vlnis suis donec rediret ad se his v̄bis blandiebat̄. Quid habes hester? Ego sū frater tu⁹: noli metuere. Nō morier̄. Non eni ꝓ te: sꝫ ꝓ oīb⁹ hec lex ꝯstituta ē. Accede igit̄ ⁊ tange sceptꝝ. Cūq; illa reticeret: tulit aureā virgā: ⁊ posuit sup collū ei⁹: osculat⁹ est eā: ⁊ ait: Cur mihi nō loq̄ris? Que r̄ndit. Uidi te dn̄e q̄si angelū dei. ⁊ ꝯturbatū est cor meū p̄ timore gl̄e tue. Ualde eni mirabilis es dn̄e: ⁊ facies tua plena est grāꝝ. Cūq; loq̄ret̄: rursus corruit: ⁊ pene exanimata est. Rex autē turbabat̄: ⁊ oēs ministri ei⁹ ꝯsolabant̄ eum. Exemplar epistole regis artaxerxis quam pro iudeis ad totas regni sui ꝓuincias misit: qđ et̄ ip̄m in hebraico volumine nō habetur. XVI

A r Ex magn⁹ artaxerxes: ab india vsq; ethiopiā centum vigintiseptē ꝓuinciaꝝ ducib⁹ ac principibus qui nostre iussioni obediūt: salutē

Marginal notes: B · C · D · Gen. 33. b · 2. Re. 19. c · E. 1. c

dicit. Multi bonitate principū ꝛ hono-
re q̃ in eos collatꝰ eſt: abuſi ſūt in ſuper
biam: ꝛ nō ſolū ſubiectos regibꝰ nitun-
tur opprimere: ſed datā ſibi gl̃iam non
ferētes: in ip̄os qui dederūt moliuntur
inſidias. Nec ꝯtenti ſunt grās nō agere
bn̄ficijs: ꝛ humanitatꝫ i ſe iura violare:
ſed dei q̊ꝫ cūcta cernentꝫ arbitrantur ſe
poſſe fugere ſn̄iam. Et in tantū veſanie
ꝓruperunt: vt eos q̃ credita ſibi officia
diligēter obſeruāt: ꝛ ita cūcta agunt vt
oīm laude digni ſint: mēdacioꝝ cunicu
lis conenꝭ ſubuertere: dū aures pꝛicipū
ſimplices ex ſua natura alios eſtimāteſ:
B callida fraude decipiūt. Que res ꝛ ex ve
teribꝰ ꝓbaꝭ hyſtorijs: ꝛ ex his q̃ geruntꝭ
q̊tidie: quō malis q̊rundaꝫ ſuggeſtiōibꝰ
regū ſtudia depꝛauentꝭ. Un̄ ꝓuidenduꝫ
eſt paci oium ꝓuinciaꝝ. Nec putare de-
beris ſi diuerſa iubeamus ex animi nr̄i
venire leuitate: ſed ꝓ qualitate ꝛ neceſ-
ſitate tempoꝝ vt reipublice poſcit vtili
ʒ.3.a tas ferre ſn̄iam. Et vt manifeſtiꝰ qđ di-
cimꝰ intelligatꝫ: Aman filiꝰ amadathi:
ꝛ animo ꝛ gente macedo: alienuſqꝫ a ꝑſa-
rū ſanguine: ꝛ pietatē nr̄am ſua crudeli
tate cōmaculās: ꝑegrinꝰ a nobis ſuſce-
ptus eſt: ꝛ tantā in ſe exꝑtus hūanitateꝫ
vt pr̄ nr̄ vocareꝭ: ꝛ adoꝛareꝭ ab oibꝰ pꝰ
C regē ſecūdus: q̃ intantū arrogātie tumo
ʒ.2. rem ſublatꝰ eſt: vt regno priuare nos ni
teretur ꝛ ſpū. Naꝫ mardocheū cuiꝰ fide
ꝛ beneficijs viuimꝰ ꝛ ꝯſoꝛtem regni nr̄i
heſter: cū om̄i gente ſua nouis q̃buſdaꝫ
atqꝫ inauditꝫ machinis expetiuit i moꝛ
tem: hoc cogitās vt illis interfectꝫ inſi-
diareꝭ nr̄e ſolitudini: ꝛ regnū perſarum
trāſferret in macedonas. Nos aūt a peſ
ſimo moꝛtaliū iudeos neci deſtinatos: i
nulla penitꝰ culpa repperimꝰ: ſed econ-
trario iuſtis vtentes legibꝰ: ꝛ filios altiſ
ſimi ꝛ maximi ſempqꝫ viuētis dei cuiꝰ
beneficio ꝛ patribꝰ nr̄is ꝛ nobis regnuꝫ
ʒ.3. eſt traditū: ꝛ vſqꝫ hodie cuſtodiꝭ. Unde
eas lr̄as quas ſub nomie nr̄o ille direxe
ʒ.7.d rat ſciatis eſſe irritas. Pro q̊ ſcelere an-
te poꝛtas huiꝰ vrbis: id eſt: ſuſis: ꝛ ip̄e q̃
machinatꝰ eſt: ꝛ ois cognatio eius pen-
det in patibulꝭ: nō nobis: ſed deo redden
D te ei qđ meruit. Hoc aūt edictū qđ nūc
mittimꝰ in cūctis vrbibꝰ ꝓponaꝭ: vt li-
ceat iudeis vti legibꝰ ſuis. Quibꝰ debe-
tis eſſe āminiculo vt eos qui ſe ad neceꝫ
coꝝ parauerāt: poſſint interficere: tertia-
decima die mēſis duodecimi qui vocaꝭ
adar. Hanc eni diē deus omipotens me
roꝛis ꝛ luctus eis vertit in gaudiū. Un-
de ꝛ vos inter ceteros feſtos dies: hanc
habetote diē: ꝛ celebꝛate eā cū om̄i leti-
cia: vt ꝛ in poſteꝝ cognoſcanꝭ: om̄s qui
fideliter perſis obediunt dignā pꝛo fide
recipe mercedē: qui aūt inſidiantur re-
gno eoꝝ: ꝑire ꝓ ſcelere. Ois autē ꝓuin-
cia ꝛ ciuitas q̃ noluerit ſolēnitatis hu-
ius eſſe ꝑticepꝫ: gladio ꝛ igne ꝑeat: ꝛ ſic
deleatur vt nō ſolū hominibꝰ: ſed etiaꝫ
inuia beſtijs ſit in ſempiternū: ꝓ exem-
plo contemptus ꝛ inobedientie.

Explicit liber Heſter. Incipit ꝓlogꝰ
in Job: ſm̄ tranſlationē ſeptuaginta

C Ogoꝛ ꝑ ſinglos ſcripture di
uine libꝛos aduerſarioꝝ re-
ſpondere maledictꝫ: qui in-
terp̄tationē meā rep̄henſio
nem ſeptuaginta interp̄tuꝫ
criminanꝭ: quaſi nō ꝛ apud grecos aq̃-
la ſymmachus ꝛ theodotion: vel ꝟbū e
verbo: vel ſenſum e ſenſu: vel ex vtroqꝫ
cōmixtū ꝛ medie temperatū genꝰ tranſ-
lationis exp̄ſſerint ꝛ oia veteris inſtru-
menti volumia. Oꝛigenes obelis aſteri-
ſciſqꝫ diſtinxerit quos vel additos vel
theodotione ſumptos trāſlationi antiq̃
inſeruit: ꝓbans defuiſſe qđadditꝰ eſt.
Diſcant igiꝭ obtrectatoꝛes mei recipe i
toto qđ ꝛ in partibꝰ ſuſceperūt: aut iter-
pꝛetationē meā cū aſteriſcis ſuis radere
Neqꝫ eni fieri poteſt vt q̊s plura inter-
miſiſſe ſuſceperint: nō eoſdē etiā in qui-
buſdā erraſſe fateanꝭ: p̄cipue in iob: cui
ſi ea que ſub aſteriſcꝫ addita ſūt ſubtra-
xeris pars maxima detrūcabitur: ꝛ hoc
dūtaxat apud grecos. Ceterū apud lati-
nos ante eā trāſlationē quā ſub aſteri-
ſcis ꝛ obelis nuper edidimꝰ: ſeptingenti
ferme aut octingēti ꝟſus deſunt: vt de-
curtatus ꝛ laceratꝰ coꝛroſuſqꝫ liber fedi
tatē ſui publice legentibus p̄beat. Hec
aūt tranſlatio nullū de veteribꝰ ſequiꝭ
interpꝛetē: ſed ex ip̄o hebꝛaico arabico-
qꝫ ſermone: ꝛ interdum ſyro: nūc ꝟba:
nūc ſenſus: nunc ſimul vtrunqꝫ reſona-
bit. Obliquus eni etiā apud hebꝛeos to
tus liber fertur ꝛ lubꝛicꝰ: ꝛ qđ greci rhe-
toꝛes vocant ſchematiſmenos: dum qui
aliđ loquiꝭ: aliđ agit. Ut ſi veliſ anguil
lā vl̄ murenulā ſtrictis tenere manibꝰ:
q̄to foꝛtiꝰ pꝛeſſerꝫ: tāto citiꝰ elabiꝭ. Me
mini me ob intelligentiā huiꝰ volumis
lyddeū quendaꝫ pꝛeceptoꝛem: qui apud

hebreos primꝰ haberi putabaẗ: nō paruis redemiſſe nūmis: cuiꝰ doctrina an aliquid ꝓfecerim: neſcio. Hoc vnū ſcio: nō potuiſſe me interꝑtari: niſi qđ añ intellexerā. A principio itaqꝫ voluminis vſqꝫ ad ꝟba iob apud hebreos ꝓſa oratio eſt. Porro a ꝟbis iob in quibꝰ ait:

Job.3.a

Pereat dies in qua natꝰ ſum: ⁊ nox in q̄ dictū eſt: conceptꝰ eſt homo: vſqꝫ ad euꝫ locū vbi ante finē voluminis ſcriptum

Ibidē.42.a

eſt. Idcirco ipē me repꝛhendo ⁊ ago penitentiā in fauilla ⁊ cinere: hexametri verſus ſunt: dactylo ſpondeoqꝫ currētes: et ꝓpter lingue idioma crebro recipientes ⁊ alios pedes: nō earundē ſyllabaꝝ: ſed eorundē tempoꝝ. Interdū quoqꝫ rythmus ipſe dulcis ⁊ tinnulus ferẗ numerus pedū ſolutis: quod metrici magꝭ q̄ſ ſimplex lector intelligunt. A ſupradicto autē verſu vſqꝫ ad finē libri: paruum coma qđ remanet: proſa oꝛone cōtexitur. Quod ſi cui videẗ incredulū: metra .ſ. eſſe apud hebreos: ⁊ in morē noſtri flacci greciqꝫ pindari et alcei ⁊ ſappho: vel pſalteriū: vel lamentatiōes hieremie: vł omia ferme ſcripturaꝝ cantica comprehēdēdi: legat philonē: ioſephū: origenē: ceſarienſem euſebium: ⁊ eoꝝ teſtimonio me veꝝ dicere cōprobabit. Audiāt quapropter canes mei: idcirco me in hoc volumine laboraſſe: nō vt interꝑtationem antiquā repꝛhenderē: ſed vt ea que in illa aut obſcura ſunt: aut omiſſa: aut certe ſcriptoꝝ vitio depꝛauata: manifeſtoria noſtra interꝑtatiōe fierent: ⁊ hebreū ſermonē ex parte didicimꝰ: ⁊ ī latino pene ab ipſis cunabulis inter grāmaticos ⁊ rhetores ⁊ philoſophos detriti ſumꝰ. Qđ ſi apud grecos poſt ſeptuaginta editionē: iam chꝛiſti euāgelio coruſcāte iudeus aquila ⁊ ſymmachus ac theodotion iudaizantes heretici ſūt recepti qui multa myſteria ſaluatorꝭ ſubdola interpretatione celarūt: ⁊ tñ in hexaplis habenẗ apud eccłias ⁊ explananẗ ab eccleſiaſticis viris: quātomagis ego chꝛiſtianus ⁊ de parentibꝰ chꝛiſtianis natus: et vexillū crucꝭ in mea fronte portās: cuiꝰ ſtudium fuit omiſſa repetere: depꝛauata corrigere: ⁊ ſacramēta eccłie puro ⁊ fideli aperire ſermone: vel a faſtidioſis vel a malignis lectoribꝰ nō debeo reprobari. Habeant qui volūt veteres libros vł in mēbranis purpureis auro argētoqꝫ deſcriptos: vł vncialibꝰ (vt vulgo aiūt) litteris onera magꝭ exarata q̄ſ codices: dūmodo mihi meiſqꝫ ꝑmittant pauperes habere ſcedulas: ⁊ nō tam pulchꝛos codices q̄ſ emendatos. Utraqꝫ autē editio ⁊ ſeptuaginta iuxta grecos ⁊ mea iuxta hebreos: in latinū meo labore trāſlata eſt. Eligat vnuſquiſqꝫ qđ vult: et ſtudioſum me magis q̄ſ maliuolū probet.

Itē alius ꝓlogus in Job.

S

I aut fiſcellā iunco texereꝫ: aut palmarū folia complicarem vt ī ſudore vultꝰ mei comederem panē: ⁊ ventris opus ſollicita mente ꝑtractarem: nullꝰ morderet: nemo repꝛhenderet.

Geñ.13.d.

Job.6.b.

Nūc aūt qꝛ iuxta ſententiā ſaluatoris volo operari cibū qui non perit: ⁊ antiquā diuinoꝝ voluminū viaꝫ ſentibus virgultiſqꝫ purgare: error mihi geminꝰ infigiẗ: corrector vitiorū falſarius vocor: ⁊ errores nō auferre: ſꝫ ſerere. Tāta eſt enī vetuſtatꝭ cōſuetudo vt etiā cōfeſſa pleriſqꝫ vitia placeāt: dū magꝭ pulchꝛos habere volūt codices q̄ſ emendatos. Quapropter o frēs dilectiſſimi vnicū nobilitatꝭ ⁊ humilitatꝭ exemplare ꝓ flabello calathis ſportelliſqꝫ munuſculł monachoꝝ: ſpiritalia hec ⁊ māſura dona ſuſcipite: ac beatū iob qui adhuc apud latinos iacebat in ſtercore: ⁊ vermibus ſcatebat errorū: integrū immaculatūqꝫ gaudere. Quō enī poſt ꝓbationem atqꝫ victoriaꝫ duplicia ſunt ei vniuerſa reddita: ita ego in lingua nr̄a vt audacter loquar: feci euꝫ habere q̄ amiſerat.

Job.2.b

Ibidē.42.c

Igiẗ ⁊ vos ⁊ vnūquēqꝫ lectorē ſolita ꝑfatione cōmoneo: ⁊ in principiꝭs libroꝝ eadē ſemꝑ annectās rogo: vt vbicunqꝫ ſemꝑ ꝑcedentes virgulas videritꝭ: ſciatis ea que ſubiecta ſunt in hebraicꝭ voluminibus nō haberi. Porro vbi ſtelle imago ꝑfulſerit: ex hebreo in ſmone noſtro addita ſunt. Necnon ⁊ illa q̄ haberi videbanẗ ⁊ ita corrupta erāt vt ſenſum legentibꝰ tollerent: orātibꝰ vobis magno labore correxi: magis vtile quid ex odio meo eccleſiꝭs chꝛiſti venturū ratꝰ: q̄ſ ex alioꝝ negocio.

Incipit argumentū in librū Job.

I

N terra quidē habitaſſe iob vſitidi in finibꝰ idumee et arabie: ⁊ erat ei ante nomē iobab. Et accepit vxorē arabiſſam: et genuit filium quem vocauit

ennon. Erat aũt ipse fili⁹ quidem zareth de esau filijs fili⁹: de matre vero bosra: ita vt sit quint⁹ ab abraam. Et hi sunt reges q̄ regnauerũt in edom: in q̄ ⁊ ipse regnauit: sed primus in ea regnauit balach fili⁹ beor: ⁊ nomẽ eiusdẽ ciuitatis nachaba. Post hũc aũt balach. Post eũ iobab qui vocat̃ iob. Post iob aũt cusram: qui erat dux ex themanorũ regiõe. Et post illũ regnauit adar filius beath: qui excidit madian ĩ campo moab: ⁊ nomen ciuitatis eius chetheauith.

Explicit argumentũ. Incipit liber Job. Capitulũ I

A J.2.a

Vir erat in terra

hus nõie iob. Et erat vir ille simplex ⁊ rect⁹ ac timens deũ: ⁊ recedens a malo. Natiq́ȝ sunt ei septẽ filij: ⁊ tres

J.42.d.

filie. Et fuit possessio eius septem milia ouiũ: ⁊ tria milia camelorũ: quingẽta q̃ȝ iuga boum: et q̄ngente asine: ac familia multa nimis. Eratq́ȝ vir ille magn⁹ inter oẽs orĩẽtales. Et ibant filij ei⁹: ⁊ faciebant cõuiuia ꝑ domos: vnusquisq́ȝ ĩ die suo. Et mittẽtes vocabãt tres sorores suas: vt comederẽt ⁊ biberẽt cũ eis. Cumq́ȝ in orbem trãsissent dies cõuiuij: mittebat ad eos iob: ⁊ sctificabat illos: ꝯsurgensq́ȝ diluculo offerebat holocausta ꝑ singulos. Dicebat enĩ: Ne forte peccauerint filij mei: ⁊ bñdixerint deo ĩ cordib⁹ suis. Sic faciebat iob cũctis dieb⁹.

B J.2.a

Quadã autẽ die cũ venissent filij dei vt assisterẽt corã dño: affuit int̃ eos etiã sathan. Cui dixit dñs. Unde venis? Qui respondens ait: Circũiui terrã: ⁊ ꝑambulaui eam. Dixitq́ȝ dñs ad eũ. Nũquid ꝯsiderasti seruũ meũ iob ꝙ nõ sit ei similis in terra: hõ simplex ⁊ rect⁹ ac timẽs deum ⁊ recedens a malo? Cui rñdẽs sathã ait: Nũquid frustra iob timet deũ? Nõne tu vallasti eũ ac domũ eius: vniuersamq́ȝ substãtiã ei⁹ ꝑ circũitũ? Opibus manuũ ei⁹ benedixisti ⁊ possessio ei⁹ creuit in terra. Sed extende paululum manũ tuã: ⁊ tange cuncta que possidet: nisi in faciem bñdixerit tibi. Dixit ergo dñs

C

ad sathan. Ecce vniuersa q̄ habet: in manu tua sunt: tñ in eũ ne extẽdas manũ tuam. Egressusq́ȝ est sathan a facie dñi. Cũ aũt quadã die filij ⁊ filie ei⁹ comederent ⁊ biberẽt vinũ in domo fratris sui primogeniti: nunci⁹ venit ad iob qui diceret: Boues arabant: ⁊ asine pascebantur iuxta eos: ⁊ irruerũt sabei: tulerũtq́ȝ omia: ⁊ pueros ꝑcusserãt gladio: ⁊ euasi ego solus vt nunciarẽ tibi. Cũq́ȝ adhuc ille loqueret̃: venit alter: ⁊ dixit. Ignis dei cecidit e celo: ⁊ tactas oues: puerosq́ȝ ꝯsumpsit: ⁊ effugi ego solus vt nunciarem tibi. Sed ⁊ adhuc illo loquẽte: venit alius: et dixit: Chaldei fecerunt tres turmas ⁊ inuaserũt camelos ⁊ tulerunt eos: necnõ ⁊ pueros ꝑcusserũt gladio: et ego fugi solus vt nunciarẽ tibi. Adhuc loquebat̃ ille: ⁊ ecce ali⁹ intrauit: et dixit: Filijs tuis ⁊ filiab⁹ vescentib⁹ ⁊ bibentib⁹ vinum in domo fratris tui primogeniti: repente vent⁹ vehemens irruit a regione deserti, ⁊ cõcussit q̃ttuor angulos dom⁹: que corruens oppressit liberos tuos: ⁊ mortui sunt: ⁊ effugi ego solus vt nunciarẽ tibi. Tũc surrexit iob: ⁊ scidit vestimẽta sua: tonso capite corruens in terrã: adorauit ⁊ dixit. Nudus egressus sum de vtero matris mee: ⁊ nudus reuertar illuc. Dñs dedit: dñs abstulit: sicut dño placuit: ita factũ est: sit nomẽ dñi benedictũ. In oibus his nõ peccauit in labijs suis: neq́ȝ stultũ quid cõtra deũ locutus est.

Eccs.5.

Ps.112. J.2.c.

II

A J.1.b

Factũ est autẽ cum quadã die venissent filij dei: et starent coram dño venisset quoq́ȝ sathan inter eos: ⁊ staret in conspectu eius: vt diceret dñs ad sathan. Unde venis? Qui respõdens ait: Circũiui terram: ⁊ ꝑambulaui eã. Et dixit dñs ad sathan. Nunq̄d cõsiderasti seruũ meũ iob ꝙ nõ sit ei simil' in terra: vir simplex ⁊ rectus ac timens deũ ⁊ recedens a malo: ⁊ adhuc retinẽs innocentiã? Tu autẽ cõmouisti me aduersus eũ: vt affligerẽ eũ frustra. Cui respondens sathan: ait: Pellem ꝓ pelle: ⁊ cũcta q̄ habet homo dabit ꝓ aĩa sua. Alioquin mitte manũ tuam: ⁊ tange os eius ⁊ carnẽ: ⁊ tũc videbis ꝙ in faciẽ benedicat tibi. Dixit ergo dñs ad sathan. Ecce in manu tua ẽ: veruntñ aiam illi⁹ serua. Egressus igit̃ sathan a facie dñi: ꝑcussit iob vlcere pessimo: a plãta pedis vsq́ȝ ad verticem eius. Qui testa saniem radebat: sedẽs in sterquilinio. Dixit autẽ illi vxor sua: Adhuc tu ꝑmanes ĩ simplicitate tua? Bñdic deo ⁊ morere. Qui ait ad illam. Quasi vna de stultis mulieribus locuta es: Si bona suscepim⁹ de manu dñi: mala quare non sustineam⁹?

J.1.a

B

C

I.1.d In oib⁹his nō peccauit iob labŭs suis.
P Igiꝛ audiētes tres amici iob oē maluꝫ
qď accidisset ei : venerūt singuli de loco
suo eliphaꝫ themanites : ꝛ baldath sui-
tes. ꝛ sophar naamathites. Cōdixerant
eni vt pariꝛ veniētes visitarēt eū ꝛ ꝯso-
larenꝛ. Cūqꝫ eleuassent ꝓcul oculos su-
os: nō cognouerūt eū. Et exclamātes plo
rauerūt scissisqꝫ vestib⁹ sparserūt pulue
rem suꝑ caput suū i celū. Et sederūt cuꝫ
eo in terra septem diebus ꝛ septem no-
ctibus: et nemo loquebatur ei verbum.
Uidebāt eni dolorē esse vehemētē. III

A

Hiere.20.d

P Ost hec aperuit iob os suū: ꝛ ma
ledixit diei suo: ꝛ locut⁹ ē. Pere-
at dies i qua nat⁹ sum: et nox in
qua dictū est: cōcept⁹ ē hō. Dies illa ver
taꝛ in tenebras. Nō reqrat eū de⁹ desu-
per: ꝛ nō illustreꝛ lumie. Obscurēt eum
tenebre: ꝛ vmbra mortis. Occupet eū ca
ligo: ꝛ nō inuoluaꝛ amaritudine. Noctē
illā tenebrosus turbo possideat. Nō cō-
puteꝛ i dieb⁹ āni: nec nūereꝛ i mēsib⁹.
Sit nox illa solitaria: nec laude digna.

B

Maledicāt ei: q̄ maledicunt diei: q̄ pati
sūt suscitare leuiathā. Obtenebrenꝛ stel
le caligine ei⁹. Expectet lucē ꝛ nō vide-
at: nec ortū surgentꝫ aurore. Quia non
ꝯclusit ostia vētrꝫ: qui portauit me: nec
abstulit mala ab oculꝛ meis. Quare nō

I.10.d.

Hiere.20.d

in vulua mortuus sum: egressus ex vte-
ro nō statim perij? Quare exceptus ge-
nibus : cur lactatus vberibus? Nunc
enim dormiēs silerem et somno meo re
quiescerē cum regib⁹ et ꝯsulibus terre:

C

qui edificat sibi solitudies: aut cū prici-
pib⁹ q̄ possidēt aurū: ꝛ replēt domos su
as argēto. Aut sicut abortiuū abscōdi-
tum nō subsisterē: vel q̄ ꝯcepti nō vide-
rūt lucē: Ibi ipij cessauerūt a tumultu:
ꝛ ibi reqeuerūt fessi robore: ꝛ quōdā vi-
cti pariter sine molestia. Nō audierunt
vocē exactoris. Paru⁹ ꝛ magn⁹ ibi sūt:
ꝛ ſu⁹ liber a dn̄o suo. Quare misero da-

D

ta ē lux : ꝛ vita his q̄ i amaritudine aie
sūt? Qui expectāt mortē ꝛ nō venit: q̄si
effodiētes thesaurū: gaudētqꝫ vehemēꝛ
cū iuenerit sepulchrū. Uiro cui⁹ abscōdi
ta ē via: ꝛ circūdedit eum de⁹ tenebris.
Anqꝫ comedā suspiro : ꝛ q̄si inundātes
aq̄: sic rugit⁹ me⁹: qr timor quē timebā
euenit mihi: ꝛ qď verebar accidit. Non-
ne dissimulaui? Nōne silui? Nōne qeui?
Et venit suꝑ me indignatio. IIII

A

R Espondēs aūt eliphaꝫ themani
tes: dixit: Si cepim⁹ loq̄ tibi: for-
sitan moleste accipies. Sꝫ cōceptū ſmo
nem tenere quis poterit? Ecce docuisti
multos ꝛ man⁹ lassas roborasti. Uacil-
lātes ꝯfirmauerunt sermones tui: ꝛ ge-
nua tremētia cōfortasti. Nūc aūt venit
suꝑ te plaga: ꝛ defecisti: tetigit te ꝛ ꝯtur

B

batus es. Ubi timor tu⁹: fortitudo: ꝛ pa
tiētia tua: ꝛ ꝑfectio viarū tuarū? Recor
dare obsecro te : quis vnqꝫ innocēs pe-
rijt: aut qū recti deleti sunt? Quinpoti⁹
vidi eos qui oꝑanꝛ iniquitatē ꝛ semi-
nant dolores: ꝛ metūt eos: flāte deo pe-
risse: ꝛ spū ire eius esse ꝯsumptos. Rugi-
tus leonis ꝛ vox leene: ꝛ dentes catulo-
rum leonū cōtriti sūt. Tigris perijt eo
ꝙ nō haberet predā: ꝛ catuli leonis dis-

C

sipati sunt. Porro ad me dictum ē ver-
bum absconditum: et quasi furtiue sus-
cepit auris mea venas susurrij eius. In
horrore visionis nocturne quando so-
let sopor occupare homines : pauor te-
nuit me ꝛ tremor: ꝛ omnia ossa mea per
territa sunt. Et cū spirit⁹ me p̄sente trā
siret: inhorruerūt pili carnis mee. Ste-
tit quidam cui⁹ non agnoscebā vultum

D

I.25.b

imago coram oculis meis : ꝛ vocē qua-
si aure lenis audiui. Nūquid homo dei
comꝑatiōe iustificabiꝛ : aut factore suo
purior erit vir? Ecce qui seruiūt ei non

2.Pet.2.a

sunt stabiles : ꝛ in angelis suis repperit
prauitatem. Quantomagis hi qui ha-
bitant domos luteas qui terrenum ha-
bent fundamentū cōsumenꝛ velut a ti-

Esa.38.c

nea: de mane vsqꝫ ad vesperā succidenꝛ
ꝛ qr nullus intelligit : in eternū ꝑibūt.
Qui aūt reliqui fuerint auferenꝛ ex eis:
morienꝛ ꝛ non in sapiētia. V

A

V Oca ergo si est qui tibi responde
at: ꝛ ad aliquē sanctorū cōuerte
re. Uiruꝫ stultum interficit ira-
cundia: ꝛ paruulū occidit inuidia. Ego
vidi stultum firma radice : et maledixi
pulchritudini eius statim. Longe fient
filij eius a salute: ꝛ contereꝛ in porta:
ꝛ nō erit qui eruat. Cuius messem fame
licus comedet: ꝛ ipsum rapiet armatus

B

ꝛ bibēt sitiētes diuitias eius: Nihil in-
tereat sine causa fit: ꝛ de humo nō egre-
dieꝛ dolor. Homo nasciꝛ ad laborem ꝛ
auis ad volatum. Quāobrē ego deꝑca-
bor dn̄m : ꝛ ad deū ponā eloquiū meuꝫ.
Qui facit magna ꝛ iscrutabilia: ꝛ mira
bilia absqꝫ numero. Qui dat pluuiā su
per faciem terre : et irrigat aquis vni-
uersa. Qui ponit humiles in sublime: ꝛ
merentes erigit sospitate. Qui dissipat

I. Cor. 3. d

cogitationes malignoꝝ: ne possint implere manꝰ eoꝝ qđ ceperāt. Qui apprehendit sapiētes in astutia eoꝝ: ⁊ cōsiliū prauoꝝ dissipat. Per diē incurrēt tenebras: ⁊ q̄si in nocte: sic palpabūt in meridie. Porro saluū faciet egenū a gladio oris eoꝝ: ⁊ de manu violēti pauperē. Et erit egeno spes: iniq̄tas aūt ꝯtrahet os suū. Beatꝰ hō q̄ corripit a dño. Increpationē dñi ne repbes: q2 ipse vulnerat ⁊ medet pcutit ⁊ manꝰ eiꝰ sanabūt. In sex tribulatiōibꝰ liberabit te: ⁊ in septima nō tāget malū. In fame eruet te

D de morte: et in bello de manu gladij. A flagello lingue abscōderi: ⁊ nō timebis calamitatē cū venerit. In vastitate ⁊ fame ridebis ⁊ bestias terre non formidabis. Sꝫ cū lapidibꝰ regionū pactū tuū ⁊ bestie terre pacifice erūt tibi. Et scies q̄ pacē habeat tabernaculū tuū: ⁊ visitās speciē tuā nō peccabis. Et scies q̄m multiplex erit semē tuū: ⁊ pgenies tua quasi herba terre. Ingredieri in abūdātia sepulchꝝ: sicut infert acervꝰ tritici in tpe suo. Ecce hoc vt iuestigauimus: ita est qđ auditum mēte ptracta. VI

A Respōdens aūt iob dixit: Utinā appēderent pctā mea quibꝰ irā merui: ⁊ calamitas quā patior i statera: q̄si arena maris hec grauior appareret. Unde ⁊ verba mea dolore sunt plena: q2 sagitte dñi i me sūt: q̄rum indignatio ebibit spm̄ meū: ⁊ terrores dñi

Amos. 3. a

militāt ꝯtra me. Nunq̄d rugiet onager cū habuerit herbā: aut mugiet bos cum an̄ p̄sepe plenū steterit? Aut poterit comedi insulsum: qđ nō ē sale ꝯditū? Aut

B pōt aliq̄s gustare: qđ gustatū affert mortē? Prou. 27. a Hie eñ esuriēti etiā amara dulcia esse vident. Que prius nolebat tangere aīa mea: nūc p̄ angustia cibi mei sunt. Quis det vt veniat petitio mea: ⁊ qđ expecto tribuat mihi deꝰ: ⁊ q̄ cepit ip̄e me ꝯterat. Soluat manum suā: ⁊ succidat me: ⁊ hec mihi sit cōsolatio vt affligens me dolore nō parcat: nec ꝯtradicā s̄monibus sci. Que est eñ fortitudo mea vt sustineā: aut quis finis meꝰ vt patiēter agā? Nec fortitudo lapidum fortitudo

C mea: nec caro mea enea est. Ecce nō est auxiliū mihi in me: ⁊ necessarij q̄ꝫ mei recesserūt a me. Qui tollit ab amico suo misericordiā timorē dñi derelinq̄t. Fratres mei p̄terierūt me: sicut torrēs q̄ raptim trāsit in ꝯuallibus. Qui timēt pruinam: irruet sup eos nix. Tēpore q̄ fuerint dissipati peribūt: ⁊ vt incaluerit soluent de loco suo. Inuolute sunt semite gressuū eoꝝ: ābulabūt i vacuū: ⁊ pibūt. Cōsiderate semitas theman: itinera saba: et expectate paulisp. Cōfusi sūt: q2 sp̄aui. Uenerūt q̄ꝫ vsq3 ad me: ⁊ pudore coopti sunt. Nūc venisti: ⁊ mō vidētes plagā meā timeti? Nunq̄d dixi: afferte mihi ⁊ de substantia vr̄a donate mihi: vel liberate me de manu hostis: ⁊ d̄ manu robustorum eruite me? Docete me: ⁊ ego tacebo: ⁊ si q̄d forte ignoraui: instruite me: Quare detraxisti sermonibꝰ veritatis: cū e vobis nullus sit q̄ possit arguere me? Ad increpādū tm̄ eloq̄a ꝯcinnatis: ⁊ in ventū verba pfertis. Sup pupillū irruitis: ⁊ subuertere nitimini amicum vr̄m. Uerūtñ quod cepisti explete. Prebete aurē: ⁊ videte an mentiar. Rñdete obsecro absq3 ꝯtētione: ⁊ loquētes id qđ iustū est iudicate. Et nō iuenietis in lingua mea iniquitatē: nec in faucibus meis stulticia p̄sonabit. VII

Militia ē vita hois sup terrā: ⁊ sicut dies mercēnarij dies eiꝰ. Sicut cervꝰ desiderat vmbram: ⁊ sicut mercēnariꝰ p̄stolat finē opis sui: sic ⁊ ego habui mēses vacuos: ⁊ noctes laboriosas enūeraui mihi. Si dormiero: dicā q̄n ꝯsurgā: ⁊ rursum expectabo vesperā: ⁊ replebor doloribꝰ vsq3 ad tenebras. Induta est caro mea putredine et sordibꝰ pulueris cutis mea aruit ⁊ ꝯtracta est. Dies mei velociꝰ trāsierunt q̄ꝫ a texēte tela succidit: et cōsūpti sūt absq3 vlla spe. Memēto q2 vētus est vita mea ⁊ nō reuertet oculus meꝰ vt videat bona: nec aspiciet me visus homis. Oculi tui in me: ⁊ nō subsistā. Sicut cōsumit nubes ⁊ ptransit: sic qui descēdit ad inferos nō ascēdet: nec reuertet vltra i domum suā: neq3 cognoscet eū ampliꝰ locus eiꝰ. Quapropter ⁊ ego nō parcā ori meo: loquar in tribulatiōe spūs mei: cōfabulabor cū amaritudie aīe mee. Nūquid mare ego sum aut cetꝰ: q2 circūdedisti me carcere? Si dixero cōsolabitur me lectulꝰ meꝰ: ⁊ reuelabor loquēs mecum in stratu meo: terrebis me p sōnia ⁊ p visiones horrore cōcuties. Quāobrem elegit suspēdium aīa mea: ⁊ mortē ossa mea. Desperaui. Neq̄q3 vltra iā viuam. Parce mihi: nihil eñ sūt dies mei. Quid est hō q2 magnificas eū: aut quid apponis erga eum cor tuū? Uisitas eū diluculo: ⁊ subito pbas illum. Usq̄ non

parcis mihi nec dimittis me vt glutiaꝫ saliuā meā? Peccaui. Quid faciā tibi o custos hoīuꝫ? Quare posuisti me cōtrarium tibi :⁊ factꝰ sum mihimetipsi grauis? Cur nō tollis pctm̄ meum:⁊ quare nō aufers iniquitatē meā? Ecce nūc in puluere dormiā:⁊ si mane me q̄sierꝫ:nō subsistam.

VIII

[B] [r] Espōdēs aūt baldath suittes:dixit: Usqꝫ quo loq̄ris talia:⁊ spūs multiplex sermōis oris tui? Nūquid deꝰ supplātat iudiciū:aut oīpotēs subuertit qđ iustum est? Etiā si filij tui peccauerūt ei:⁊ dimisit eos i manu iniquitatꝫ sue :tu tm̄ si diluculo cōsurrexeris ad deuꝫ:⁊ oīpotētē:fuerꝫ depcatꝰ si mūdus ⁊ rectꝰ incesserꝫ:statim euigilabit ad te:⁊ pacatū reddet habitaculum iusticie tue:intm̄ vt si priora tua fuerit parua:⁊ nouissima tua multiplicēt nimis. [Deu.13.a] Interroga.n.generationē pristinā ⁊ diligēter inuestiga patꝝ mēoriā:hesterni [Ps.143.] q̄ppe sumꝰ ⁊ ignoramꝰ q̄m sicut vmbra dies nr̄i sunt sup terrā:ipi docebūt te. Loquent tibi :⁊ de corde suo pferēt eloq̄a. Nunq̄d virere pōt scirpus absqꝫ humore:aut crescere carectū sine aqua? [C] Cuꝫ adhuc sit in flore nec carpat manu añ oēs herbas arescit:sic vie oīuꝫ q̄ obliuiscunt deū:⁊ spes hypocrite peribit. Nō ei placebit vecordia sua:⁊ sicut tela aranearū fiducia eius. Innitet sup domum suā:⁊ nō stabit:fulciet eā:⁊ nō cōsurget. Humectꝰ videt añqꝫ veniat sol: ⁊ in ortu suo germē eiꝰ egrediet. Sup aceruū paratū radices eius densabunt ⁊ inter lapides cōmorabit. [D] Si absorbuerit eū de loco suo:negabit euꝫ:⁊ dicet: Nō noui te. Hec est eni leticia vie eius: vt rursū de terra alij germinent. Deus nō pijciet simplicē:nec porriget manū malignis:donec ipleat risu os tuū:⁊ labia tua iubilo. Qui oderūt te induent confusione:⁊ tabernaculum impiorum nō subsistet.

IX

[A] [e] T respōdens iob ait: Uero scio q̄ ita sit ⁊ q̄ non iustificet hō cōpositꝰ deo. Si voluerit ꝯtēdere cuꝫ eo:⁊ poterit rn̄dere ei vnū p mille. Sapiēs corde ē:⁊ fortꝫ robore. Quis restitit ei:⁊ pacē habuit? Qui transtulit mōtes:⁊ nescierūt hi q̄s subuertit in furore suo? Qui cōmouet terram de loco suo:⁊ colūne eiꝰ cōcutiunt? Qui p̄cipit soli ⁊ nō orit:⁊ stellas claudit q̄si sub signaculo: Qui extēdit celos solus ⁊ graditur sup fluctus maꝛ? Qui facit arcturum oriona ⁊ hyadas:⁊ iteriora austri? [B] Qui facit magna ⁊ incōprehēsibilia et mirabilia quorū nō ē numerꝰ? Si venerit ad me:nō video eū:si abierit :nō intellligaꝫ. Si repēte interroget:q̄s rn̄debit ei? Uel q̄s dicere pōt :cur ita facis? Deꝰ cuiꝰ ire nemo resistere pōt:et sub q̄ curuant q̄ portāt orbeꝫ. Quātus ꝯ sum ego vt rn̄deam ei :⁊ loquar verbis meis cum eo? Qui etiā si habuero:quippiam iustū nō respondebo:sꝫ meū iudicē depcabor. Et cū inuocātē me exaudierit: nō credo q̄ audierit vocē meā. In turbine eni cōteret me:⁊ multiplicabit vulnera mea:etiā sine cā. Nō concedit req̄escere spm̄ meū ⁊ implet me amaritudinibꝰ. [C] Si fortitudo q̄rit:robustimꝰ est. Si eq̄tas iudicij:nemo audet p me testimonium dicere. Si iustificare me voluero: os meū ꝯdēnabit me. Si inocētē ondero:prauū me cō pbabit. Etiā si simplex fuero:hocipsū ignorabit aīa mea:⁊ tedebit me vite mee. [I.39.b] Unū est qđ locutꝰ sum ⁊ inocentē ⁊ ipiū ipse consumit. Si flagellat:occidat semel:⁊ nō de penis inocentiū rideat. Terra data est i manꝰ impij:vultū iudicū eiꝰ opit. Q̄ si nō ille ē: [I.7.b.] q̄s ꝯ est? Dies mei velociores fuerūt cursore:fregerūt:⁊ nō viderūt bonū. [D] Pertrāsierūt q̄si naues poma portātes sicut aq̄la volās ad escā. Cū dixero:nequaq̄ ita loq̄r:cōmuto faciē meā ⁊ dolore torqueor. Uerebar oīa opa mea:sciēs q̄ nō parceres delinquēti. Si aūt ⁊ sic ipius sum: q̄re frustra laboraui? Si lotꝰ fuero quasi aq̄s niuis:⁊ fulserint velut mundissime manꝰ mee:tm̄ sordibꝰ intinges me ⁊ abominabūt me vestimēta mea. Neqꝫ eni viro qui simis mei est respōdebo nec qui mecū in iudicio ex equo possit audiri. Nō est qui vtrūqꝫ valeat arguere :et ponere manū suā in ambobꝰ. Auferat a me virgā suā:⁊ pauor eiꝰ nō me terreat. Loquar:⁊ nō timeo eū. Nec eni possum metuens respondere.

X

[A] [t] Edet aiam meā vite mee:dimittam aduersum me eloquiū meū. Loquar in amaritudine aīe mee dicā deo:noli me ꝯdēnare. Indica mihi:cur me ita iudices? Nūq̄d bonū tibi videt si calūnieris me ⁊ opprimas me: opus manuū tuarū :⁊ cōsilium impioꝝ adiuues? Nūquid oculi carnei tibi sūt: aut sicut videt hō et tu videbis? [B] Nunquid sicut dies hois dies tui:⁊ anni tui

ſicut humana ſunt tp̄a. vt q̄ras iniqui-
tatem meā: et pctm̄ meum ſcruteris? Et
Deut. 23. f ſcias q2 nihil impiū fecerim: cum ſit ne-
Ps. 118 mo qui de manu tua poſſit eruere. Ma-
nus tue fecerunt me: ⁊ plaſmauerūt me
totū i circuitu: ⁊ ſic repēte p̄cipitas me?
Memēto q̄ſo ꝙ ſicut lutū fecerꝭ me: et i
puluerem reduces me. Nonne ſicut lac
mulſiſti me: ⁊ ſicut caſeū me coagulaſti?
Pelle ⁊ carnibꝰ veſtiſti me: oſſibꝰ ⁊ ner-
C uis cōpegiſti me. Uitā ⁊ miſericordiam
tribuiſti mihi: ⁊ viſitatio tua cuſtodiuit
ſpm̄ meum. Licet hec celes in corde tuo:
tn̄ ſcio q2 vniuerſorū meminerꝭ. Si pec-
caui ⁊ ad horā pepciſti mihi: cur ab ini-
quitate mea mūdum me eſſe nō paterꝭ?
Et ſi impiꝰ fuero ve mihi eſt: et ſi iuſtus
nō leuabo caput: ſaturatꝰ afflictione et
miſeria. Et ꝓpter ſupbiā quaſi leenam
capies me: reuerſuſq3 mirabilit̄ me cru-
cias. Inſtauras teſtes tuos cōtra me: et
multiplicas iram tuā aduerſum me ⁊ pe
D S. 3. b ne militāt in me. Quare de vulua edu-
Hiere. 20. d xiſti me? Qui vtinam cōſumptꝰ eſſem ne
oculus me videret. Fuiſſem q̄ſi nō eſſem
de vtero trāſlatus ad tumulū. Nūquid
nō paucitas dierū meorū finiet̄ breui?
Dimitte ergo me vt plāgam paululum
dolorē meum anteq̄3 vadā ⁊ non reuer
tar ad terrā tenebroſam: ⁊ opertā mor
tis caligine: terrā miſerie et tenebrarum:
vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo: ſ3 ſem
piternꝰ horror inhabitans. XI

A r Eſpōdēs aūt ſophar naamathi-
tes: dixit: Nūquid qui multa lo-
quit̄ non audiet: aut vir verbo-
ſus iuſtificabit̄? Tibi ſoli tacebunt ho-
mines: ⁊ cū ceteros irriſeris a nullo cō-
S. 6. d futaberis: Dixiſti eñ. Purus eſt ſermo
meus: ⁊ mundus ſum in cōſpectu tuo.
Atq3 vtinā deus loqueret̄ tecū: ⁊ aperi
ret labia ſua tibi: vt oſtēderet tibi ſecre
ta ſapiētie: ⁊ ꝙ multiplex eſſet lex eius:
B ⁊ intelligeres ꝙ multo minora exigarꝭ
ab eo q̄3 meret̄ iniquitas tua. Forſitan
veſtigia dei cōprehēdes: ⁊ vſq3 ad perfe
cum oīpotentē reperies. Excelſior celo
eſt. Et quid facies? Profundior inferno
⁊ vnde cognoſces? Longior terra mēſu
ra eiꝰ: et latior mari. Si ſubuerterit oīa
C vel in vnū coartauerit: quis cōtradicet
ei? vel quis ei dicere pōt: cur ita facis?
Ipſe eñi nouit hoīum vanitatē: ⁊ vidēs
iniquitatē nōne cōſiderat? Uir vanus
in ſupbiam erigit̄: ⁊ tanq̄3 pullum ona
gri ſe liberū natū putat. Tu aūt firma-
ſti cor tuū: ⁊ expādiſti ad eū manꝰ tuas.
Si iniq̄tatē q̄ ē in manu tua abſtulerꝭ
a te: ⁊ nō māſerit i tabernaculo tuo iiu-
ſticia: tūc leuare poteris faciē tuā abſq3
D macula: ⁊ erꝭ ſtabilis: ⁊ nō timebis. Mi
ſerie q̄3 obliuiſcerꝭ: ⁊ q̄ſi aq̄rū q̄ p̄terieꝛt
nō recordaberꝭ: ⁊ q̄ſi meridianus fulgor
cōſurget tibi ad veſperā. Et cū conſum-
ptum putauerꝭ orierꝭ vt lucifer: ⁊ habe
bis fiduciam ꝓpoſita tibi ſpe ⁊ defoſſus
Leuit. 26. b ſecurꝰ dormies. Requieſces: et nō erit q̄ te
exterreat. Et dep̄cabunt̄ faciē tuā plu-
rimi. Oculi aūt impiorū deficient: ⁊ effu
giū pibit ab eis ⁊ ſpes illorū abomina-
tio anime. XII

B r Eſpondens autem iob dixit: Er-
go vos eſtis ſoli homines: ⁊ vo-
biſcū moriet̄ ſapia? Et mihi eſt
cor ſicut ⁊ vobis: nec inferior veſtri ſū.
Quis eñi hec eſt q̄ noſtis ignorat? Qui
deridet̄ ab amico ſuo ſicut ego: inuoca-
Prou. 14. a bit deū: ⁊ exaudiet eum. Deridet̄ enim
iuſti ſimplicitas: lampas cōtēpta apud
cogitationes diuitū: parate ad tempus
B ſtatutū. Abundāt tabernacula predo-
num: ⁊ audacter ꝓuocant deū: cum ipſe
dederit oīa in manus eorū. Nimirū in-
terroga iumēta ⁊ docebūt te: ⁊ volatilia
celi: ⁊ indicabūt tibi. Loq̄re terre ⁊ rñ-
debit tibi: et narrabunt piſces maris.
Quis ignorat ꝙ omia hec manꝰ dñi fe-
cerit? In cuiꝰ manu aīa oīs viuentis: ⁊
I. 34. a ſpūs vniuerſe carnis hoīs? Nōne auris
v̄ba diiudicat: ⁊ fauces comedētꝭ ſapo
I. 32. b rem? In antiq̄s ē ſapia: et in multo tp̄e
C prudētia. Apud ipſū eſt ſapiētia ⁊ forti
tudo: et ipſe habet conſilium ⁊ intelli-
Eſa. 22. f. gentiā. Si deſtruxerit: nemo eſt qui edi
Apoc. 3. b ficet: ſi incluſerit hoīem: nullus eſt qui
aperiat. Si cōtinuerit aquas: oīa ſicca-
bunt̄: ſi emiſerit eas: ſubuertent terram.
Apud ipſum eſt fortitudo ⁊ ſapia. Ipſe
nouit ⁊ decipiētē: ⁊ eū q̄ decipit̄. Addu
cit cōſiliarios in ſtultū finē: ⁊ iudices i
ſtuporē. Balthēū regū diſſoluit: ⁊ p̄cin-
D git fune renes eorū. Ducit ſacerdotes in
glorios: et optimates ſupplantat. Com-
mutans labiū veraciū ⁊ doctrinā ſenum
auferens. Effundit deſpectionē ſup pri
cipes: et eos qui oppreſſi fuerāt reuelās
Qui reuelat ꝓfunda de tenebris: ⁊ ꝓdu
cit in lucem vmbra mortis. Qui multi-
plicat gentes: ⁊ perdet eis: ⁊ ſubuerſas
in itegrū reſtituit. Qui imutat cor prin
cipum ppl̄i terre: ⁊ decipit eos vt fruſtra
incedāt p inuiū. Palpababūt quaſi in

tenebꝛis: ꝛ nō in luce: ꝛ errare eos faciet quaſi ebꝛios. XIII

A E Cce oīa hec vidit oculus meus et audiuit auris mea: ꝛ itellexi ſingula. Scđm ſcientiā vr̄am: ꝛ ego noui: nec inferioꝛ vr̄i ſum. Sed tñ ad oīpotentem loquar: ꝛ diſputare cum deo cupio: pꝛius vos oñdēs fabꝛicatoꝛes mēdacij: ꝛ cultoꝛes ꝑuerſoꝝ dogmatū. Atq; vtinā taceretis: vt putaremini eſſe ſapientes. Addite ergo coꝛrectiões meas: ꝛ iu- B diciū labioꝝ meoꝝ attendite. Nūqd deus indiget vr̄o mendacio: vt ꝓ illo loqmini dolos? Nūquid faciē eiꝰ accipitis: ꝛ ꝓ deo iudicare nitimini? Aut placebit ei quē celare nihil poteſt aut decipietur vt homo vr̄is fraudulentijs? Ipſe vos arguet: qm̄ in abſcōdito faciē eius accipitis. Statim vt ſe cōmouerit: turbabit vos: ꝛ terroꝛ eius irruet ſuꝑ vos. Memoꝛia vr̄a cōparabit̄ cineri: ꝛ redigent̄ in lutū ceruices vr̄e. Tacete paulíſper: vt loquar qđcūq; mens mihi ſuggeſſerit. Quare lacero carnes meas dentibus meis ꝛ aīam meā poꝛto in mani- C bus meis? Etiā ſi occiderit me: in ipſo ſperabo. Veruntū vias meas in ꝯſpectu eius arguā: ꝛ ip̄e erit ſaluatoꝛ meꝰ. Nō eni veniet in ꝯſpectū eius oīs hypocrita. Audite ſermonē meū: ꝛ enigmata ꝑcipite auribꝰ vr̄is. Si fuero iudicatus: ſcio ꝙ iuſtꝰ inueniar. Quis eſt qui iudicetur mecū? Veniat. Quare tacens cōſumo? Duo tm̄ ne facias mihi: ꝛ tunc a facie tua nō abſcōdar. Manū tuam longe fac a me: ꝛ foꝛmido tua non me terreat.

Ī.14.c Voca me ꝛ ego rñdebo tibi: aut certe lo- D quar: ꝛ tu rñde mihi. Quātas habeo iniquitates ꝛ peccata: ſcelera mea ꝛ delicta mea oñde mihi. Cur faciē tuā abſcōdis: ꝛ arbitraris me inimicū tuū? Cōtra folium qđ vento rapit̄ oñdis potentiā tuā: ꝛ ſtipulā ſiccā ꝑſeqris? Scribis eni contra me amaritudies: ꝛ cōſumere me vis

Ī.33.b pctis adoleſcētie mee. Poſuiſti ī neruo pedē meū: ꝛ obſeruaſti oēs ſemitas meas: ꝛ veſtigia pedū meoꝝ ꝯſideraſti. Qui quaſi putredo ꝯſumēdꝰ ſum: ꝛ qſi veſtimentū qđ comedit̄ a tinea. XIIII

A H Omo natꝰ de mr̄iere bꝛeui viuēs tpe replet̄ multꝭ miſerijs. Qui qſi flos egredit̄ ꝛ cōterit̄: ꝛ fugit velut vmbꝛa: ꝛ nūq; ī eodē ſtatu ꝑmãet. Et dignū ducis ſuꝑ huiuſcemodi apire oculos tuos: ꝛ adducere eū tecū in iudiciū? Quis pōt facere mūdū de imūdo cōceptū ſemine? Nōne tu q̄ ſolus es? Bꝛeues dies hoīs ſunt: nūerꝰ mēſium eius apud te eſt. Cōſtituiſti termīos eiꝰ q̄ ꝑteriri nō poterūt. Recede paululum ab eo B vt quieſcat donec optata veniāt: ꝛ ſicut Ī.7.a mercēnarij dies eius. Lignū habꝫ ſpeꝫ. Si ꝑciſum fuerit: rurſū vireſcit: et rami erus pullulant. Si ſenuerit in terra radix eiꝰ: ꝛ in puluere emoꝛtuꝰ fuerit trūcus illius ad odoꝛē aque germinabit: et faciet comā quaſi cū pꝛimū plātatū eſt. Homo vero cuꝫ moꝛtuꝰ fuerit: ꝛ nudatꝰ atq; ꝯſumptus: vbi q̄ſo eſt? Quō ſi recedant aque de mari: et fluuiꝰ vacuefactꝰ areſcat: ſic hō cū doꝛmierit nō reſurget. C Donec atterat̄ celum nō euigilabit: nec cōſurget de ſomno ſuo. Quis mihi hoc tribuat vt in inferno ꝓtegas me: et abſcondas me donec ꝑtrāſeat furoꝛ tuꝰ: et cōſtituas mihi tempꝰ in quo recoꝛderis mei? Putaſne moꝛtuꝰ hō rurſum viuet? Cūctis diebꝰ quibꝰ nūc milito: expecto Ī.13.c donec veniet immutatio mea. Vocabis D me: ꝛ ego rñdebo tibi. Operi manuū tuarū poꝛriges dexterā. Tu qdem greſſus Ī.34.c meos dinumeraſti: ſꝫ parce pctis meis. Signaſti quaſi in ſacculo delicta mea: ſed curaſti iniquitatē meam. Mons cadens defluit: ꝛ ſaxū trāſfert̄ đ loco ſuo. Lapides excauant aq̄: ꝛ alluuione paulatim terra cōſumit̄: ꝛ hoīes ꝙ ſimiliter ꝑdes. Roboꝛaſti eū paululū: vt in perpetuū tranſiret. Immutabis faciē eius et emittes eū. Siue nobiles fuerit filij eiꝰ ſiue ignobiles: nō intelliget. Attñ caro eiꝰ dū viuet dolebit: ꝛ aīa illius ſuꝑ ſemetipſo lugebit. XV

A R Eſpōdens aūt eliphaz themanites: dixit: Nūqd ſapiens rñdebit quaſi in ventū loquēs: ꝛ īplebit ardoꝛe ſtomachū ſuū? Arguis ꝟbis euꝫ qui nō eſt equalis tibi ꝛ loqris quod tibi non expedit. Quantū in te eſt euacuaſti timoꝛē: et tuliſti pꝛeces coꝛā deo. Docuit eni iniquitas tua os tuum: ꝛ imitaris linguā blaſphemantiū. Condēnabit te os tuū: ꝛ nō ego: ꝛ labia tua rñdebūt tibi. Nunqd pꝛimꝰ hō tu natus es: ꝛ ante oēs colles foꝛmatꝰ? Nūqd ꝯſiliū dei audiſti: ꝛ inferioꝛ te erit eius ſapīa? Quid noſti qđ ignoꝛemꝰ? qđ intelligis qđ neſciamus? Et ſenes ꝛ antiq ſūt in nobis: B multo vetuſtioꝛes q̄ p̄res tui. Nūquid grande eſt vt conſoletur te deꝰ? Sꝫ verba tua pꝛaua hoc ꝓhibent. Quid te eleuat coꝛ tuum: et quaſi magna cogitans

attonitos habes ocłos? Quid tumet cō
tra deū spūs tuus: vt ꝓferas de ore tuo
(ʒ.7.d) huiuscemodi sermones? Quid est homo
vt imaculatꝰ sit: ⁊ vt iustꝰ appareat na-
tus de mľiere? Ecce inter sctōs eiꝰ nemo
immutabiľ: ⁊ celi nō sunt mūdi ī cōspe-
ctu eiꝰ: quātomagꝭ abominabiľ ⁊ inuti
lis hō: qui bibit q̄si aquā: iniq̄tatē. Ostē
dam tibi audi me: qđ vidi narrabo tibi.
(C) Sapiētes ꝯfitenť: ⁊ nō abscondūt pr̄es
suos. Quibus solis data est terra: ⁊ non
trāsibit alienꝰ ꝑ eos. Cūctis diebꝰ suis
impius suꝑbit: ⁊ numerꝰ annoꝝ incer-
tus est tyrānidis eiꝰ. Sonitꝰ terroris sꝑ
in auribꝰ illius: ⁊ cū pax sit: ille semꝑ in-
sidias suspicať. Nō credit ꝙ reuerti pos
sit de tenebris ad lucē: circūspectās vn-
diq̄ȝ gladiū. Cū se mouerit ad querēduȝ
panē: nouit ꝙ paratꝰ sit in manu eiꝰ te
nebrarū dies. Terrebit eū tribulatio: et
angustia vallabit eū sicut regē qui p̄pa
ratur ad p̄liū. Tetēdit eni aduersus de-
um manū suā: ⁊ ꝯtra oīpotentē robora-
tus est. Cucurrit aduersus eū erecto col-
lo: ⁊ pingui ceruice armatꝰ est. Operuit
faciē eiꝰ crassitudo: ⁊ de lateribus eius
(D) aruina depēdet. Habitabit in ciuitati-
bus desolatꝭ: ⁊ in domibꝰ desertis q̄ in
tumulos sunt redacte. Non ditabiť nec
ꝑseuerabit substātia eiꝰ: nec mittet ī ter
ram radicē suā. Nō recedet de tenebris.
Ramos eiꝰ arefaciet flāma: ⁊ auferetur
spū oris eiꝰ. Nō ꝗcredet frustra errore de
ceptus: ꝙ aliq̄ p̄cio redimēdus sit. An-
teq̄ȝ dies eiꝰ impleanť ꝑibit ⁊ manꝰ eiꝰ
arescent. Ledeť q̄si vinea in primo flore
botrus eiꝰ: ⁊ q̄si oliua ꝓiiciens florē su-
um. Cōgregatio eni hypocrite sterilis: et
ignis deuorabit tabernacła eoꝝ q̄ mu-
(Ps̄.7.) nera libēter accipiūt. Cōcepit dolorē: ⁊
(Esa.59.c.) peꝑit iniq̄tatē: ⁊ vterꝰ eiꝰ p̄parat dolos.

(A) Espōdens aūt iob: dixit. XVI

r Audiui frequēter talia. Consola
tores onerosi oēs vos estis. Nū-
quid habebūt finē verba ventosa? Aut
aliq̄d tibi molestū est si loquarꝭ? Pote-
ram ⁊ ego simiłia vr̄i loqui. Atq̄ȝ vtinā es-
set aīa vr̄a ꝓ aīa mea. Cōsolarer ⁊ ego
vos sermonibꝰ: ⁊ mouerē caput meū su
per vos. Roborarem vos ore meo: ⁊ mo
uerem labia mea q̄si parcēs vobis. Sȝ
(B) q̄d agam? Si locutꝰ fuero: non quiescit
dolor meꝰ: ⁊ si tacuero nō recedet a me.
Nunc aūt opp̄ssit me dolor meꝰ: ⁊ in ni-
hilū redacti sunt oēs artus mei. Ruge
mee testimoniū dicūt ꝯtra me: ⁊ suscita-
tur falsiloquus aduersus faciē meā con
tradicēs mihi. Collegit furorē suū ī me:
⁊ cōminans mihi: infremuit contra me
dētibꝰ suis. Hostis meꝰ terribilibꝰ oculꝭ
me intuitꝰ est. Aperuerūt super me ora
sua: ⁊ exprobrātes ꝑcusserūt maxillā me
(C) am: satiati sunt penis meis. Cōclusit me
deꝰ apud iniquū: ⁊ manibꝰ impioꝝ me
tradidit. Ego ille quondā opulentꝰ re-
pente ꝯtritꝰ sum: tenuit ceruicē meam:
Confregit me: ⁊ posuit me sibi quasi in
signū. Circūdedit me lanceis suis cōuul
nerauit lūbos meos. Nō peꝑcit: et effu-
dit in terra viscera mea. Cōscidit me vul
nere suꝑ vulnus: irruit in me q̄si gigas.
Saccū consui suꝑ cutē meā: ⁊ operui ci
nere carnē meā. Facies mea intumuit a
(D) fletu: ⁊ palpebre mee caligauerunt. Hec
passus sum absq̄ȝ iniq̄tate manus mee:
cū haberē mūdas ad deum p̄ces. Terra
ne operias sanguinē meū: neq̄ȝ inueni-
at in te locū latendi clamor meus. Ecce
eni in celo testꝭ meꝰ: ⁊ ꝯscius meꝰ ī excel
sis. Uerbosi amici mei: ad deū stillat o-
culus meꝰ. Atq̄ȝ vtinā sic iudicareť vir
cū deo: quō iudicať filius hoīs cū colle-
ga suo. Ecce eni breues anni trāseunt: ⁊
semitam ꝑ quā non reuertar: ambulo.

(A) Piritus meus attenua- XVII
s bitur: dies mei breuiabūť: et so-
lum mihi suꝑest sepulchrū. Non
peccaui: ⁊ in amaritudinibꝰ morať ocu
lus meꝰ. Libera me ⁊ pone me iuxta te:
⁊ cuiꝰ vis manꝰ pugnet ꝯtra me. Cor eo-
rū longe fecisti a disciplina: ꝓpterea nō
(B) exaltabunť. Predā polliceť socijs: ⁊ ocu
li filioꝝ eiꝰ deficiēt. Posuit me q̄si in ꝓ-
uerbium vulgi: ⁊ exemplū sum corā eis.
Caligauit ad indignationē oculꝰ meus
⁊ membra mea quasi in nihiluȝ redacta
sunt. Stupebūt iusti suꝑ hoc: ⁊ innocēs
(C) ꝯtra hypocritam suscitabiť. Et tenebit
iustus viā suā: ⁊ mūdis manibus addet
fortitudinē. Igiť oēs vos cōuertimini
⁊ venite: ⁊ nō inueniā in vobis vllū sa-
pientē. Dies mei transierūt: cogitatiōes
mee dissipate sunt torquētes cor meuȝ.
Noctē verterūt in diē ⁊ rursū post tene-
(D) bras spero lucē. Si sustinuero infernus
domꝰ mea ē: ⁊ ī tenebris straui lectuluȝ
meū. Putredini dixi: pater meꝰ es: ma-
ter mea: ⁊ soror mea vermibꝰ. Ubi est er
go nūc p̄stolatio mea: ⁊ patientiā meaȝ
quis ꝯsiderat? In ꝓfundissimū infernū
descendēt oīa mea. Putasne saltēȝ ibi
erit requies mihi? XVIII

A R Espondens aũt baldach suites:
dixit: Usq ad quẽ finẽ verba ia-
ctabis? Intellige prius: ⁊ sic loq̃-
mur. Quare reputati sumꝰ vt iumẽta: ⁊
sorduimꝰ corã te? Quid pdis aiam tuaȝ
in furore tuo? Nunq̇d pter te derelĩq̃t
tra: ⁊ trãsferent rupes de loco suo? Nõ-
ne lux impĩj extinguetur: nec splẽdebit
B flãma ignis eiꝰ? Lux obtenebresceti ta
bernaculo illiꝰ: ⁊ lucerna q̃ sup eum est:
extinguetur. Artabunt gressus virtutis
eiꝰ ⁊ p̃cipitabit eũ consiliũ suũ. Immi-
sit eni in rete pedes suos: et in maculis
eiꝰ ambulat. Tenebit planta illiꝰ laq̃o:
⁊ exardescet cõtra eũ sitis. Abscõdita est
in terra pedica eius: ⁊ decipula illiꝰ sup
semitã. Undiq terrebũt eũ formidines:
C ⁊ inuoluent pedes eiꝰ. Attenuet fame
robur eiꝰ: ⁊ inedia inuadat costas illiꝰ.
Deuoret pulchritudinẽ cutis eius: ⁊ cõ-
sumat brachia illiꝰ primogenita mors.
Auellat de tabernaculo suo fiducia eiꝰ:
⁊ calcet sup eũ quasi rex interitꝰ. Habi-
tent in tabernaculo illiꝰ socĳ eius q̃ nõ
est: aspergat in tabernaclo eiꝰ sulphur.
Deorsum radices eiꝰ siccent: sursum au
D tẽ atterat messis eius. Memoria illius
pereat de terra: ⁊ non celebret nomẽ eiꝰ
in plateis. Expellet eum de luce in tene-
bras: ⁊ de orbe transferet eũ. Non erit se
men eiꝰ neq pgenies in pplo suo: nec
vlle reliquie in regionibꝰ eiꝰ. In die eiꝰ
stupebunt nouissimi: ⁊ primos inuadet
horror. Hec sunt ẽ tabernacula iniqui:
⁊ iste locꝰ eiꝰ q̃ ignorat deũ. XIX

A R Espondens aũt iob: dixit: Usq-
quo affligitis aiam meã: ⁊ atteri
tis me s̃mõibꝰ? En decies ꝯfun-
ditis me: ⁊ nõ erubescitis opprimentes
me. Nempe⁊ si ignoraui: mecũ erit igno
rantia mea. At vos cõtra me erigimini
⁊ arguitis me opprobrĳs meis. Saltem
nũc intelligite qr deus nõ equo iudicio
afflixerit me: et flagellis suis me cinxe-
Abacuc. I. a rit. Ecce clamabo vim patiens: ⁊ nemo
audiet. Uociferabor: ⁊ nõ est q̃ iudicet.
Semitã meã circũsepsit ⁊ trãsire nõ pos
B sum ⁊ ĩ calle meo tenebras posuit. Spo
liauit me gl̃ia mea: ⁊ abstulit coronã de
capite meo. Destruxit me vndiq ⁊ pereo
⁊ quasi euulse arbori abstulit speȝ meã.
Iratꝰ est cõtra me furor eiꝰ: ⁊ sic me ha-
buit quasi hostẽ suũ. Simul venerũt la-
trones eius: ⁊ fecerũt sibi viam p me et
obsederũt in gyro tabernaculuȝ meum.
Frẽs meos longe fecit a me: ⁊ noti mei
quasi alieni recesserũt a me. Dereliq̃rũt
me ppinqui mei: ⁊ q̃ me nouerãt obliti
sunt mei. Inquilini domꝰ mee ⁊ ancille
C mee sicut alienũ habuerũt me: ⁊ q̃si pe-
I. 30. c. grinus fui in ocul eo. Seruũ meũ vo-
caui ⁊ nõ r̃ndit: ore pprio deprecabar il
lum. Halitũ meũ exhorruit vxor mea: et
orabã filios vteri mei. Stulti q̃ȝ despici
ebant me: ⁊ cũ ab eis recessissem detra-
hebant mihi. Abominati sũt me quon-
dã consiliarĳ mei: ⁊ quẽ maxime dilige
bam auersatꝰ est me. Pelli mee ꝯsumpt
carnibꝰ adhesit os meũ: ⁊ derelicta sunt
tm̃modo labia circa dentes meos. Mi-
seremini mei: miseremini mei saltẽ vos
amici mei: qr manꝰ dñi tetigit me. Qua
re psequimini me sicut deꝰ: ⁊ carnibus
meis saturamini? Quis mihi tribuat vt
D scribant sermones mei? Quis mihi det
vt exarent ĩ libro stilo ferreo ⁊ plũbi la
mina: vel certe sculpant in silice? Scio
eni q redẽptor meus viuit: ⁊ in nouissi-
mo die de terra surrecturꝰ sum. Et rur-
sum circũdabor pelle mea ⁊ ĩ carne mea
videbo deũ. Quẽ visurus sum ego ip̃e: ⁊
oculi mei ꝯspecturi sunt: ⁊ nõ alius. Re-
posita est hec spes mea ĩ sinu meo. Qua-
re ẽ nũc dicit psequamur eũ: ⁊ radicẽ vbi
inueniamꝰ ꝯtra eũ? Fugite ẽ a facie gla
dĳ: q̃m vltor iniq̃tatũ gladiꝰ est: ⁊ scito-
te esse iudicium. XX

A R Espõdens aũt sophar naamathi
tes dixit: Idcirco cogitatõẽs mee
varie succedũt sibi: ⁊ mens ĩ diuersa ra-
pitur. Doctrinã qua me arguis audiaȝ:
⁊ sp̃us intelligentie mee r̃ndebit mihi.
Hoc scio a principio ex q̃ est positus ho
mo sup terrã: q laus impiorum breuis sit:
⁊ gaudiũ hypocrite adinstar puncti. Si
ascẽderit vsq ad celũ supbia eius: ⁊ ca-
put eiꝰ nubes tetigerit: quasi sterq̃liniũ
in fine pdet: ⁊ q̃ eũ viderãt: dicẽt: vbi ẽ?
B Uelut somniũ auolans nõ inuenietur:
transiet sicut visio nocturna. Oculus q̃
eũ viderat nõ videbit: neq vltra intue-
bitur eũ locꝰ suus. Filĳ eiꝰ atterent ege
state: ⁊ manꝰ illiꝰ reddent ei dolorẽ suũ.
Ossa eiꝰ implebunt vitĳs adolescentie
eius: ⁊ cũ eo in puluere dormiẽt. Cũ eni
dulce fuerit in ore eius malũ: abscondit
illud sub lingua sua. Parcet illi ⁊ nõ de
relinquet illud: ⁊ celabit in gutture suo
Panis eius in vtero illius vertet in fel
aspidũ intrinsecꝰ. Diuitias quas deuo-
rauit euomet: ⁊ de ventre illiꝰ extrahet
C eas deus. Caput aspidũ suget: ⁊ occidet

eum lingua vipere. Non videat riuulos fluminis torrētis: mellis ⁊ butyri. Luet que fecit omīa: nec tamē consumeẗ. Iuxta multitudinē adinuentionū suarū sic ⁊ sustinebit: quoniā ꝯfringens nudauit pauperis domū: rapuit: ⁊ nō edificauit eam: nec est satiatꝰ venter eiꝰ. Et cū habuerit que concupierat possidere nō poterit. Nō remāsit de cibo eiꝰ: et ꝓpterea nihil ꝑmanebit de bonis eiꝰ. Cū satiatus fuerit artabiẗ: estuabit: ⁊ omis dolor irruet suꝑ eum. Utinā impleatur venter eiꝰ vt emittat in eū iram furoris sui: ⁊ pluat suꝑ eum bellū suum. Fugiet arma ferrea: ⁊ irruet in arcū ereum: eductus ⁊ egrediens de vagina sua ⁊ fulgurans in amaritudine sua. Uadent et venient suꝑ eū horribiles: omnes tenebre abscondite sunt in occultꝫ eius. Deuorabit eū ignis qui nō succendiẗ: affligetur relictus in tabernacl'o suo. Reuelabunt celi iniquitatē eiꝰ: ⁊ terra ꝯsurget aduersus eū. Apertū erit germen domꝰ illius: detraheẗ in die furorꝫ dei. Hec ē pars hominis impij a deo: ⁊ hereditas ṽborꝝ eius a domino.

Eccs. 5. c — D (margin)

XXI

A — Math. 3. a. et 4. c. (margin)

Respōdens aūt iob: dixit: Audite queso ſmones meos: ⁊ agite penitentiaꝫ. Sustinete me vt ⁊ ego loquar: ⁊ post mea si videbiẗ verba ridete. Nunqd cōtra hoiem disputatio mea est: vt merito nō debeā cōtristari? Attēdite me ⁊ obstupescite: ⁊ supponite digitum ori vr̄o. Et ego qñ recordatus fuero ꝑtimesco: ⁊ cōcutit carnē meam tremor. Quare ergo impij viuūt: subleuati sunt: cōfortatiq; diuitijs? Semen eorū ꝑmanet corā eis: ꝓpinquorꝝ turba ⁊ nepotū in cōspectu eorꝝ. Domus eorꝝ secure sunt ⁊ pacate: ⁊ nō est virga dei suꝑ illos. Bos eorꝝ ꝯcepit ⁊ nō abortiuit: vacca peperit ⁊ nō ē priuata fetu suo. Egrediunẗ quasi greges paruuli eorꝝ: ⁊ īfantes eorꝝ exultant lusibꝰ. Tenent tympanū ⁊ citharā: ⁊ gaudēt ad sonitum organi. Ducūt in bonis dies suos: ⁊ in puncto ad inferna descendūt. Qui dixerunt deo: recede a nobis: ⁊ scientiā viaꝝ tuarū nolumꝰ. Quis est oīpotēs vt seruiamus ei? Et quid nobis ꝓdest si orauerimus illū? Uerūtñ q2 nō sunt in manu eorꝝ bona sua: cōsiliū impiorꝝ longe sit a me. Quotiens lucerna impiorꝝ extinguetur: ⁊ suꝑueniet eis inundatio: ⁊ dolores diuidet furorꝫ sui: Erūt sicut palee ante faciē venti: ⁊ sicut fauillā quaꝫ turbo dispergit. Deꝰ seruabit filijs illiꝰ dolorē patris: ⁊ cū reddiderit tūc sciet. Uidebūt oculi eiꝰ interfectionē suam: ⁊ de furore oīpotentꝫ bibet. Quid enim ad eū ꝑtinet de domo sua post se: Et si numerꝰ mensiū eiꝰ dimidieẗ? Nunquid deū docebit quispiā scientiā: q̇ excelsos iudicat? Iste moriẗ robustus ⁊ sanus diues ⁊ felix: viscera eiꝰ plena sunt adipe: ⁊ medullis ossa illiꝰ irriganẗ. Alius vero moriẗ in amaritudine anīe sue absq; vllis opibꝰ: ⁊ tamē siẗ in puluere dormient: ⁊ vermes operiēt eos. Certe noui cogitatiōes vr̄as: ⁊ sentētias ꝯtra me iniquas. Dicitis eni. Ubi est domꝰ principis: ⁊ vbi tabernacula impiorꝝ? Interrogate quēlibet de viatoribꝰ: ⁊ hec eadem illū intelligere cognoscetꝫ. Quia in dieꝫ ꝑditionis seruaẗ malus: ⁊ ad diē furoris duceẗ. Quis arguet corā eo vias eiꝰ: et q̄ fecit quis reddet illi? Ipse ad sepulchra duceẗ: ⁊ in cōgerie mortuorꝝ vigilabit. Dulcis fuit glareis coçcyti: ⁊ post se oēm hoiem trahet: ⁊ añ se innūerabiles. Quō igiẗ cōsolamini me frustra: cum responsio vr̄a repugnare ośsa sit veritati?

Hiere. 12. a — Abacuc. 1. a — B — Iob. 22. c. — Malach. 3. d — Prouē. 24. c — C — D — Psal. 9. d (margin)

XXII

A (margin)

Respondens aūt eliphaꝫ themanites dixit: Nunqd deo potest cōparari hō: etiā cū ꝑfecte fuerit scientie? Quid ꝓdest deo si iustꝰ fueris: aut qd ei ꝯfers si imaculata fuerit vita tua? Nunqd timēs arguet te: ⁊ veniet tecū in iudiciū: ⁊ nō ꝓpter malitiā tuam plurimā ⁊ infinitas iniqtates tuas? Abstulisti eni pignꝰ fratrū tuorum sine causa ⁊ nudos spoliasti vestibꝰ. Aquam lasso nō dedisti ⁊ esuriēti subtraxisti panem. In fortitudine brachij tui possidebas terrā: ⁊ potentissimꝰ obtinebas eā. Uiduas dimisisti vacuas: ⁊ lacertos pupillorꝝ cōminuisti. Propterea circūdatꝰ es laqueis: ⁊ ꝯturbat te formido subita. Et putabas te tenebras nō visurū: ⁊ impetu aquaꝝ inundātiū nō oppssum iri. An cogitas q: deꝰ excelsior celo sit: ⁊ super stellaꝝ verticeꝫ sublimeẗ? Et dicis. Quid eni nouit deꝰ? Et qsi ꝑ caliginem iudicat. Nubes latibulū eiꝰ: nec nr̄a ꝯsiderat: ⁊ circa cardines celi ꝑambulat. Nūquid semitaꝫ seclorꝝ custodire cupis quā calcauerūt viri iniq qui sublati sūt añ tp̄s suū: ⁊ fluuiꝰ subuertit fundamētū eorꝝ? Qui dicebāt do: recede a nobis: ⁊ qsi nihil possit possit facere omipotēs: estimabāt eū cū ille iplesset domus eorꝝ bonis. Quorꝝ snīa ꝓcul sit a me. Uide-

B — C — Iob. 21. b. — Ps. 106. (margin)

bunt iuſti et letabunꝛ: ⁊ inocens ſubſannabit eos. Nonne ſucciſa eſt erectio eoꝝ: et reliquias eoꝝ deuorauit ignis? Acquieſce igiꝛ ei: et habeto pacē: ⁊ per hec habebis fructus optimos. Suſcipe ex ore illius legē: et pone ſermōes eius

D in corde tuo. Si reuerſus fuerꝭ ad oīpotentē edificaberis: ⁊ lōge facies iniq̄tatem a tabernaculo tuo. Dabit ꝓ terra ſilicē: et ꝓ ſilice torrētes aureos. Erit q̄ȝ oīpotens ꝯtra hoſtes tuos: ⁊ argētū coaceruabiꝛ tibi. Tūc ſuꝑ oīpotētē delitijs afflues: ⁊ eleuabis ad deuȝ faciē tuā. Rogabis eū: ⁊ exaudiet te: ⁊ vota tua rddes. Decernes rē ⁊ veniet tibi: et

Proū,29.d in vijs tuis ſplendebit lumen. Qui enī humiliatꝰ fuerit: erit in gloria: ⁊ q̄ inclinauerit oculos ſuos: ipe ſaluabiꝛ. Saluabiꝛ innocēs: ſaluabiꝛ aūt mundicia manuū ſuaꝝ. XXIII

A R Eſpōdēs aūt iob ait: nūc quoq̄ȝ in amaritudine ē ſermo meꝰ: et manꝰ plage mee aggrauata ē ſuꝑ gemitū meū. Quis mihi tribuat vt cognoſcā ⁊ iueniā illū: ⁊ veniā vſq̄ȝ ad ſoliū eius? Ponā corā eo iudiciū: et os meū replebo increpationibꝰ: vt ſciam verba que mihi reſpōdeat: ⁊ intelligam

B q̄d loquaꝛ mihi. Nolo multa fortitudine cōtendat mecū: nec magnitudis ſue mole me p̄mat. Proponat equitatē cōtra me: ⁊ ꝑueniet ad victoriā iudicium meū. Si ad orientē iero nō apparet: ſi ad occidentē non intelligam eū. Si ad ſiniſtrā: q̄d agā? Nō apprehendā eū. Si me vertā ad dexterā: nō videbo illum.

C Ipe vero ſcit viā meā: ⁊ ꝓbabit me q̄ſi auꝝ qd̄ ꝑ ignē tranſit. Veſtigia eiꝰ ſecutus ē pes meus: viā eius cuſtodiui: ⁊ nō declinaui ex ea. A mādatis labiorū eius non receſſi: ⁊ in ſinu meo abſcōdi verba oris eius. Ipe enī ſolus eſt: et nemo auertere poteſt cogitationē eius: et aīa eius quodcunq̄ȝ voluit: hoc fecit. Cūq̄ȝ expleuerit in me volūtatē ſuaȝ et

D alia multa ſimilia p̄ſto ſunt ei. Et idcirco a facie eiꝰ turbatus ſū: ⁊ conſiderās eū timore ſollicitor. Deꝰ emolliuit cor meū: ⁊ oīpotēs cōturbauit me. Nō enī perij ꝓpter īminētes tenebras: nec faciē meā operuit caligo. XXIIII

A A B omipotente nō ſūt abſcōdita tꝑa: qui aūt nouerūt eū: ignorāt dies illius. Alij termios trāſtulerunt: diripuerunt greges: ⁊ pauerunt eos. Aſinū pupilloꝝ abegerūt: ⁊ abſtulerunt ꝓ pignere bouē vidue. Subuerterūt pauperū viā: ⁊ oppreſſerunt pariter manſuetos terre. Alij quaſi onagri

B in deſerto egrediunꝛ ad opus ſuū: vigilantesq̄ȝ ad predā p̄parant panē liberꝭ. Agꝝ nō ſuū demetūt: ⁊ vineā eius quē vi oppreſſerūt vindemiant. Nudos dimittūt hoīes indumenta tollētes: quibus nō eſt oꝑimentū in frigore q̄s imbres montiū rigant et nō habētes velamen amplexanꝛ lapides. Vim fecerꝛ deꝑdantes pupillos: ⁊ vulgū pauperē ſpoliauerunt. Nudis ⁊ icedētibꝰ abſq̄ȝ veſtitu ⁊ eſurientibꝰ tulerūt ſpicas. Inter aceruos eoꝝ meridiati ſunt q̄ calcatis torcularibꝰ ſitiūt. De ciuitatibꝰ fecerūt viros gemere: ⁊ aīa vulneratoꝝ clamauit: et deus iultum abire non patiꝛ. Ipſi fuerūt rebelles lumini. Neſcierūt

C vias eius: nec reuerſi ſūt ꝑ ſemitas illius. Mane primo cōſurgit homicida: interficit egenū ⁊ pauperē: ꝑ noctē vero erit q̄ſi fur. Oculꝰ adulteri obſuat caliginē: dicens: nō me videbit oculus: et operiet vultū ſuū. Perfodit in tenebris domos: ſicut in die condixerāt ſibi: ⁊ ignorauerunt lucem. Si ſubito apparuerit aurora arbitranꝛ vmbrā mortis: et ſic in tenebris quaſi in luce ambulant. Leuis eſt ſuꝑ faciē aque. Maledicta ſit pars eius in terra: nec ambulet per viā vinearum. Ad nimiū calorem tranſiet ab aquis nimiū: et vſq̄ȝ ad inferos pec-

D catū illius. Obliuiſcaꝛ eius miſericordia. Dulcedo illiꝰ vmes. Nō ſit i recordatiōe: ſȝ ꝯteraꝛ ſicut lignū infructuoſum. Pauit enī ſterilem ⁊ q̄ nō parit: et vidue bn̄ nō fecit. Detraxit fortes in fortitudie ſua: ⁊ cū ſteterit non credet vite

Apo.2.f. ſue. Dedit ei deꝰ locū pnīe: ⁊ ille abutitur eo in ſuꝑbia. Oculi aūt eiꝰ ſunt in vijs illiꝰ. Elenati ſūt ad modicū: et nō ſubſiſtent: ⁊ humiliabunꝛ ſicut omnia auferenꝛ: ⁊ ſicut ſūmitates ſpicaꝝ ꝯterenꝛ. Qȝ ſi nō ē ita: q̄s me pōt arguere eſſe mētitū: et ponere aū deū vba mea?

B R Eſpōdēs aūt baldath XXV. ſuites: dixit. Ptās ⁊ terror apud eū ē: q̄ facit ꝯcordiā i ſublimibꝰ ſuis. Nunq̄d eſt nūerus militū? Et ſuꝑ

J.4.d B quē non ſurget lumen illius? Nunq̄d iuſtificari poteſt hō cōparatus deo: aut apparere mūdus natꝰ de muliere? Ecce luna etiā nō ſplēdet: ⁊ ſtelle nō ſunt mūde in cōſpectu eius: quātomagis hō putredo: ⁊ filiꝰ hois vermis? XXVI

A R Espōdens aūt iob: dixit. Cuius adiutor es: nūquid imbecillis? Et sustētas brachiū eius q̄ nō ē fortis? Cui dedisti cōsiliū? Forsitan illi qui nō habet sapiam: ꝛ prudentiā tuā
B ondisti plimā? Quē docere voluisti. Nōne eū qui fecit spiramētū? Ecce gigantes gemūt sub aq̄s: ꝛ qui habitāt cū eis. Nudus ē infernus corā illo: et nullū est opimentū ꝑditiōi. Qui extēdit aquilonē sup̄ vacuū: ꝛ appēdit terrā sup̄ nihi-
C li. Qui ligat aquas in nubibus suis: vt non erūpant pi[..]r deorsum. Qui tenet vultū soliȷ̄ sui: ꝛ expādit sup̄ illud nebulā suā. Terminū circūdedit aquis: vsq̄ dū finiant̄ lux et tenebre. Columnne celi cōtremiscunt: et pauēt ad nutū eiꝰ. In
D fortitudine illiꝰ repēte maria cōgregata sunt: ꝛ prudētia eius ꝑcussit sup̄bū. Spūs eius ornauit celos: ꝛ obstetricāte manu eius eductus ē coluber tortuosus. Ecce hec ex ꝑte dicta sūt viaꝝ eiꝰ. Et cū vix paruā stillā sermōis eiꝰ audierimus: q̄s poterit tonitruū magnitudinis illius intueri. XXVII

A A Ddidit q̄ȝ iob assumēs ꝑabolā suā et dixit. Uiuit deus q̄ abstulit iudiciū meū: ꝛ oipotēs q̄ ad amaritudinē adduxit aiam meā: q̄r donec supest halitus i me: ꝛ spūs dei i naribus meis: nō loquent̄ labia mea iniq̄tatē: nec ligua mea meditabit̄ mēdaciū. Absit me: vt iustos vos esse iudicē. Donec deficiā: nō recedā ab inocentia mea. Iustificationē meā quā cepi tenere: non deserā. Neq̄ eni rep̄hendit me
1. Ioh. 3. d.
B cor meū: in oi vita mea. Sicut impius inimicus meꝰ: et aduersariꝰ meus quasi iniquus. Que ē eni spes hypocrite si auare rapiat ꝛ nō liberet deus animā eius? Nunq̄d deꝰ audiet clamorē eiꝰ cū venerit sup̄ eū angustia? Aut poterit i oipotēte delectari: et iuocare deū omni t̄pe? Docebo vos ꝑ manū dei q̄ omipotēs habeat: nec abscōdā. Ecce vos oēs
C nostis: et q̄d sine cā vana loq̄mini? Hec ē ꝑs homis impiȷ̄ apud deū: et hereditas violentoꝝ quā ab oipotēte suscipient. Si multiplicati fuerint filiȷ̄ eiꝰ in gladio erūt: et nepotes eius nō saturabūt̄ pane. Qui reliq̄ fuerint ex eo sepelient̄ in interitu: ꝛ vidue illius nō plorabūt. Si cōportauerit quasi terra argentū: ꝛ sicut lutū ꝑparauerit vestimēta: p̄parabit quidē s̄ȝ iustus vestiet̄ illis: et argē-
D tū inocens diuidet. Edificauit sicut tinea domū suā: ꝛ sicut custos fecit vmbraculū. Diues cū dormierit: nihil secū
Ps. 48.
auferet: aperiet oculos suos: ꝛ nihil inueniet. Apprehēdet eū quasi aq̄ iopia: nocte opprimet eū tempestas. Tollet eum ventꝰ vrēs ꝛ auferet ꝛ velut turbo rapiet eū de loco suo. Et mittet sup̄ eū: ꝛ nō parcet: de manu eiꝰ fugiēs fugiet. Stringet sup̄ eū manꝰ suas: ꝛ sibilabit sup̄ illū intuēs locum eius. XXVIII

H Abet argētū venaꝝ suaꝝ prin- A cipia: ꝛ auro locꝰ ē i quo ꝯflat̄. Ferrū de terra tollit̄: ꝛ lapis solutus calore in es vertit̄. Tempꝰ posuit tenebris ꝛ vniuersoꝝ finē: ip̄e cōsiderat. Lapidē quoq̄ caliginis ꝛ vmbram mortis diuidit torrēs a pp̄lo ꝑegrināte eos quos oblitus ē pes egētis hois: et inuios. Terra de qua oriebat̄ panis: in loco suo igni subuersa ē. Locus sapphyri lapides eiꝰ: ꝛ glebe illius auꝝ. Semitā ignorauit auis: nec intuitus ē oculꝰ vulturis. Nō calcauerūt eā filiȷ̄ instito- B rū: nec ꝑtrāsiuit ꝑ eā leena. Ad silicem extendit manū suā: subuertit a radicibus mōtes. In petris riuos excidit: et oē p̄ciosū vidit oculus eius. Profunda quoq̄ fluuioꝝ scrutatꝰ est: ꝛ abscōdita ꝓduxit in lucē. Sapia vero vbi inuenit̄: ꝛ quis ē locus intelligētie? Nescit hō preciū eius: nec inuenit̄ in terra suauiter viuentiū: Abyssus dicit: non ē in
Prou. 3. b
Ibidem. 8. b
C me: ꝛ mare loquit̄: nō est mecū. Nō dabit̄ auꝝ obrizū ꝓ ea nec appendet̄ argentū in cōmuratione eius. Nō cōferet̄ tinctis indie colorib' nec lapidi sardonico p̄ciosissimo: vel sapphyro. Non adequabit̄ ei aurū vel vitꝝ nec cōmutabunt̄ ꝓ ea vasa auri excelsa ꝛ eminentia: non ꝯmemorabunt̄ ꝯpatione eius. Trahit̄ aūt sapia de occultis. Nō adequabit̄ ei topazius de ethiopia: nec tincture mūdissime cōponent̄. Unde ḡ sapiētia venit: ꝛ quis ē locus intelligētie
Sap. 7. a
D Abscondita ē ab oculis oim viuentiū: volucres quoq̄ celi latet. Perditio et mors dixerūt: auribꝰ nr̄is audiuimꝰ famā eiꝰ. Deus intelligit viā eiꝰ ꝛ ip̄e nouit locū illius. Ip̄e eni fines mūdi intuetur: ꝛ oia q̄ sub celo sūt respicit. Qui fecit ventis pōdus: ꝛ aq̄s appēdit in mēsura. Qn̄ ponebat pluuiȷ̄s legē: ꝛ viā ꝓcellis sonātibꝰ: tūc vidit illā: ꝛ enarrarauit: ꝛ ꝑparauit ꝛ inuestigauit: ꝛ dixit hoi. Ecce timor dn̄i ip̄a ē sapia: ꝛ recedere a malo intelligētia. XXIX
Ps. 110.
Prou. 10. a

A a Ddidit quoq̧ iob aſſumens pa
bolā ſuā: ꝛ dixit. Quis mihi tri-
buat vt ſim iuxta menſes priſti-
nos ſm dies ꝗbus deꝰ cuſtodiebat me?
Qn̄ ſplendebat lucerna eius ſup caput
meū ꝛ ad lumē eiꝰ ambulabā i tenebꝛ;
Sicut fui in diebꝰ adoleſcētie mee: qn̄
ſecreto deus erat in tabernacluo meo.
Quando erat omipotens mecū ꝛ in cir
cuitu meo pueri mei. Qn̄ lauabā pedes
meos butyro ꝛ petra fundebat mihi ri
uos olei. Qn̄ ꝓcedebā ad portā ciuita-
B tis: ꝛ in platea parabāt cathedrā mihi.
Uidebāt me iuuenes ꝛ abſcōdebant: ꝛ
ſenes aſſurgētes ſtabāt. Principes ceſ-
ſabāt loqui: ꝛ digitū ſuperponebāt ori
ſuo. Uocē ſuā cohibebāt duces: ꝛ ligua
eoꝝ gutturi ſuo adherebat. Auris au-
diens btificabat me: ꝛ oculꝰ vidēs teſti
moniū reddebat mihi: eo ꝙ liberaſſem
paupem vociferantē ꝛ pupillū cui non
eſſet adiutor. Bn̄dictio perituri ſup me
C veniebat: ꝛ cor vidue cōſolatꝰ ſū: Juſti-
cia iudutus ſū ꝛ veſtiui me ſicut veſti-
mēto ꝛ diademate iudicio meo. Oculꝰ
fui ceco: ꝛ pes claudo. Pater erā paupe
rū: ꝛ cauſā quā neſciebā diligentiſſime
inueſtigabā. Cōterebā molas iniq̄: ꝛ de
dentibꝰ illius auferebā pdā. Dicebāq̧
Jn nidulo meo moriar: et ſicut palma
multiplicabo dies. Radix mea apta eſt
ſecus aquas: ꝛ ros morabit in meſſiōe
D mea. Gl̄ia mea ſemp innouabit: ꝛ arcꝰ
meus in manu mea inſtaurabit. Qui
me audiebāt: expectabāt ſniam: ꝛ intē-
ti tacebāt ad cōſiliū meū. Uerbis meis
addere nihil audebāt: ꝛ ſup illos ſtilla-
bat eloquiū meū. Expectabāt me ſicut
pluuiā: ꝛ os ſuū aperiebāt quaſi ad im-
brem ſerotinū. Si qn̄ ridebā ad eos: nō
credebāt: ꝛ lux vultus mei nō cadebat
in terra. Si voluiſſem ire ad eos: ſede-
bā primus. Cūq̧ ſederē quaſi rex circū
ſtāte exercitu: erā tn̄ merētiū ꝯſolator.

A n Unc aūt deridēt me XXX
iuniores tpe quoꝝ non digna-
bar p̄res ponere cū canibꝰ greg;
mei. Quoꝝ virtus manuū mihi erat ꝓ
nihilo ꝛ vita ipa putabāt indigni. Ege
ſtate ꝛ fame ſteriles: ꝗ rodebāt in ſolitu
dine ſqualētes calamitate ꝛ miſeria: et
mandebāt herbas ꝛ arboꝝ cortices: et
radix iuniperoꝝ erat cibꝰ eoꝝ. Qui de
cōuallibꝰ iſta rapiētes: cū ſingula rep-
periſſent: ad ea cū clamore currebāt. Jn
ſertis habitabant torrentiū: ꝛ in cauer-
nis terre vel ſup glareā. Qui inter hu-
iuſcemodi letabant: ꝛ eē ſub ſentibus
delicias ꝯputabāt. Filij ſtultoꝝ ꝛ igno- B
biliū ꝛ in terra penitꝰ pentes. Nūc i eo
rū canticū ꝟſus ſum: ꝛ factus ſum eis i
ꝓuerbiū. Abomiant me ꝛ lōge fugiūt
a me: ꝛ faciē meā ꝯſpuere nō verentur.
Pharetrā eni ſuā aperuit ꝛ afflixit me:
et frenū poſuit in os meū. Ad dexterā
orientis calamitatis mee ilico ſurrexerūt.
Pedes meos ſubuerterunt: oppreſſi ꝗſi
fluctibꝰ ſemitis ſuis. Diſſipauerūt iti-
nera mea inſidiati ſūt mihi ꝛ p̄ualue-
rūt ꝛ nō fuit ꝗ ferret auxiliū. Quaſi ru-
pto muro ꝛ apta ianua irruerunt ſuper
me: ꝛ ad meas miſerias deuoluti ſunt.
Redactus ſū in nihilū. Abſtulit ꝗſi vē
tus deſideriū meū ꝛ velut nubes ptrā C
ſijt ſalꝰ mea. Nūc aūt in memetipo mar
ceſcit aīa mea ꝛ poſſident me dies affli-
ctiōis. Nocte os meū pforat dolorıbꝰ
et qui me comedunt non dormiunt. Jn
multitudine eoꝝ conſumit veſtimentū
meū: ꝛ ꝗſi capitio tunice ſuccinxerunt
me. Compatꝰ ſū luto: et aſſimilatꝰ ſū fa
uille ꝛ cineri. Clamo ad te et non exau- ꝫ.19.e
dis me: ſto ꝛ nō reſpicis me. Mutatus
es mihi in crudelē: ꝛ in duritia manus
tue aduerſaris mihi. Eleuaſti me ꝛ ꝗſi
ſup vētū ponēs eliſiſti me valde. Scio
qꝛ morti trades me: vbi cōſtituta eſt do
mus oī viuēti. Uerūtn̄ nō ad cōſūptio- D
nē eoꝝ emittis manū tuā ꝛ ſi corruerit
ipe ſaluabis. Flebā quondā ſup eo ꝗ af
flictꝰ erat: ꝛ cōpatiebat aīa mea paupi.
Expectabā bona: ꝛ venerūt mihi mala:
p̄ſtolabar lucē: ꝛ eruperūt tenebre. Jn-
teriora mea efferbuerūt abſq̧ vlla reqe
p̄uenerūt me dies afflictionis. Merēs
incedebā: ſine furore ꝯſurgēs: in turba
clamabā. Frat fui draconū ꝛ ſociꝰ ſtru-
tionū. Cutis mea denigrata ē ſup me:
ꝛ oſſa mea aruerūt p̄ caumate. Uerſa ē i
luctum cithara mea: ꝛ organū meum in A
vocem flentiū. XXXI

p Epigi fedꝰ cū oclis meis: vt ne
cogitarē ꝗdē de ꝟgine. Quā eni
ptem hr̄et i me deꝰ deſup: ꝛ hereditatē
oīpotēs de excelſis. Nūquid nō pditio
ē iniq̄: ꝛ alienatio opantibꝰ iniuſticiā?
Nōne ipe ꝯſiderat vias meas: ꝛ cūctos Proū.5.d
greſſus meos dinūerat? Si ābulaui in 1.34.c
vanitate ꝛ feſtinauit i dolo pes meus:
appēdat me i ſtatera iuſta: ꝛ ſciat deus
ſimplicitatē meā. Si declinauit greſſuſ
meꝰ de via: ꝛ ſi ſecutꝰ ē oculꝰ meus cor

meū:⁊ si in manibꝰ meis adhesit macu la:serā ⁊ aliꝰ comedat: ⁊ ꝓgenies mea eradicet. Si deceptū ē cor meū sup mu liere:⁊ si ad ostiū amici mei insidiatus sū:scortū alteriꝰ sit vxor mea: ⁊ sup illā

B incuruent alij. Hoc eni nephas ē ⁊ ini- quitas maxima ignis vsqȝ ad ꝑditio- nē deuorās:⁊ oia eradicās genimia. Si ↄtempsi subire iudiciū cū seruo meo et ancilla mea cū disceptarēt aduersū me.

Luce.16.a Quid eni faciā cū surrexerit ad iudicā dū deus:et cū quesierit:qd rñdebo illi? Nunqd nō in vtero fecit me qui ⁊ illū opatꝰ ē:et formauit me in vulua vnꝰ? Si negaui qđ volebā paupibus: et ocu los vidue expectare feci. Si ↄmedi buc cellam meā solus:et nō comedit pupil lus ex ea. Quia ab infantia mea creuit mecū miseratio:et de vtero matris mee egressa est mecū. Si despexi ꝑtereūtem eo ꝙ habuerit indumentū:⁊ absqȝ opi mento pauperē. Si nō bñdixerūt mihi latera eiꝰ:et de velleribꝰ ouiū meaꝝ ca-

C lefactꝰ ē. Si leuaui sup pupillū manū meā etiā cum viderē me in porta supio rē:humerus meus a iūctura sua cadat et brachiū meū cū suis ossibꝰ cōfringat Semp eni quasi tumentes sup me flu- ctus timui deū:et pondus eiꝰ ferre non potui. Si putaui auꝝ robur meū: ⁊ ob rizo dixi fiducia mea. Si letatus sū su per multis diuitijs meis:et qr plurima repperit manus mea. Si vidi solē cum fulgeret: ⁊ lunā incedētē clare: ⁊ letatū est in abscōdito cor meū:⁊ osculatꝰ suȝ manū meam ore meo:que est iniquitas maxima:⁊ negatio cōtra deū altissimū.

Prou.17.a Si gauisus sum ad ruinam eius q me oderat ⁊ exaltaui ꝙ inuenisset eum ma lum. Non eni dedi ad peccandū guttur meū vt expeterē maledicens animā eiꝰ.

D Si non dixerunt viri in tabernaculi mei: qs det de carnibus eius vt sature mur. Foris nō māsit peregrinus:ostiuȝ meū viatori patuit. Si abscondi quasi homo peccatū meū:et celaui i sinu meo iniquitatem meā. Si expaui ad multi- tudinē nimiā et despectio propinquoꝝ terruit me:⁊ nō magis tacui:nec egres- sus sum ostiuȝ? Quis mihi tribuat au- ditorē vt desideriū meū audiat omni- potens:et librū scribat ipse qui iudicat vt in humero meo portem illū:et circū- dem illū quasi coronā mihi? Per sin- gulos gradus meos ꝓnunciabo illuȝ: et quasi principi offerā eum. Si aduer- sum me terra mea clamat: et cum ipsa sulci eius deflent. Si fructus eius co- medi absqȝ pecunia:et aiam agricolaꝝ eius afflixi: ꝓ frumēto oriat mihi tri- bulus:et ꝓ hordeo spina.

XXXII

A Miserūt autē tres viri isti rñde- re iob: eo ꝙ iustus sibi videret. Et iratus indignatusqȝ est heliu filius barachel buzites de cognatione ram. Iratus est autē aduersum iob eo ꝙ iustū se esse diceret coram deo. Porro aduersum amicos eius indignatus est: eo ꝙ non inuenissent responsionē ratio nabilē: sed tantūmodo cōdemnassent. iob. Igit heliu expectauit iob loquen- tē:eo ꝙ seniores essent qui loquebant.

B Cum autē vidisset ꝙ tres rñdere nō po- tuissent:iratus est vehemēter. Rñdensqȝ heliu filius barachel buzites: dixit. Iunior sum tempe:vos autē antiquio- res. Idcirco dimisso capite veritus sum vobis indicare meā sniam. Sperabam eni ꝙ etas ꝓlixior loqueret: et annoꝝ multitudo doceret sapiam. Sed vt vi- deo spūs est in hominibꝰ: ⁊ inspiratio oi- potētis dat intelligentiā. Nō sūt longe ui sapiētes:nec senes intelligūt iudici- um. Ideo dicam:audite me:oñdā vobis

C etiā ego meā sapiaȝ. Expectaui eni smo nes vros:audiui : prudentiā vram. Do nec disceptaremi sermonibꝰ vris: et do nec putabā vos aliqd dicere ↄsiderabā. Sed vt video non est qui possit argue- re iob:et rñdere ex vobis sermonibꝰ ei- us. Ne forte dicatis:iuenimus sapiam deꝰ ꝓiecit eū nō homo. Nihil locutꝰ est mihi: ⁊ ego nō sm sermōes vros rñde- bo illi. Extimuerūt:nec rñderunt vltra

D abstuleruntqȝ a se eloquiū. Qm igit ex- pectaui:⁊ non sunt locuti: steterūt:nec rñderūt vltra:rñdebo ⁊ ego ꝑtē meā:et oñdam sciam meā. Plenꝰ sū eni sermo nibus :⁊ coartat me spūs vteri mei. En venter meus quasi mustū absqȝ spiracu lo qđ lagūculas nouas dirūpit. Loquar et respirabo paululū:aperiā labia mea ⁊ rñdebo. Nō accipiā ꝑsonā viri:⁊ deū homini non equabo. Nescio eni qādiu subsistam?et si post modicuȝ tollat me factor meus.

XXXIII

A Audi igitur iob eloquia mea : et omēs sermones meos ausculta. Ecce aperui os meū loquat lin gua mea in faucibꝰ meis. Simplici cor de meo sermōes mei:⁊ sniaȝ labia mea purā loquentur. Spūs dei fecit me : et

Marginal: Luce.16.a; Prou.17.a; ſ.12.b

ſpiraculū olpotētis viuificauit me. Si potes rn̄de mihi:⁊ aduerſis faciē meā cōſiſte. Ecce ⁊ me ſicut ⁊ te fecit deus: et ḋ eodē luto ego quoqꝫ formatꝰ ſum. Verūtn̄ miraculū meū nō te terreat: et eloquentia mea nō ſit tibi grauis. Dixiſti ergo in auribus meis :⁊ vocē ṽboꝝ

B tuoꝝ audiui. Mūdus ſum ego ⁊ abſqꝫ delicto:in maculatus:⁊ nō ē iniquitas in me. Quia querelas ī me repperit: idō

5.13.d arbitratus eſt me inimicū ſibi. Poſuit in neruo pedes meos:cuſtodiuit omēs ſemitas meas. Hoc eſt ergo in quo nō es iuſtificatꝰ. Rn̄debo tibi:q̄ maior ſit deꝰ hoie. Aduerſus eū cōtendis:ꝙ non ad oia verba rn̄derit tibi. Semel loquitur deꝰ:⁊ ſecūdo idip̄m nō repetit. Per ſomniū in viſione nocturna: qn̄ irruit ſopor ſuꝑ homies:⁊ dormiūt in lectulo:

C Tūc aperit aures viroꝝ et erudiēs eos inſtruit diſciplina: vt auertat hominez ab his que fecit:⁊ liberet eū de ſuꝑbia: eruens aiam eius a corruptione ⁊ vitā illius vt non tranſeat in gladiū. Increpat quoqꝫ ꝑ dolorē in lectulo:⁊ oia oſſa eius marceſcere facit. Abominabilis ei fit in vita ſua panis:⁊ aie illiꝰ cibꝰ an̄ deſiderabilis. Tabeſcet caro eius:⁊ oſſa q̄ tecta fuerant nudabunt̄. Appropinquabit corruptioni ania eius: et vita illius mortiferis. Si fuerit ꝓ eo angelus loquens vnꝰ de milibus vt annūciet hominis equitatem: miſerebit̄ eius: ⁊ dicet:Libera eū vt nō deſcendat in corru-

D ptionez. Inueni in quo ei ꝓpitier. Conſumpta eſt caro eiꝰ a ſuppliciis: reuertatur ad dies adoleſcētie ſue. Dep̄cabitur deū ⁊ placabil̄ ei erit:⁊ videbit faciē eiꝰ in iubilo:⁊ reddet homī iuſticiā ſuā. Reſpiciet homies:⁊ dicet: Peccaui ⁊ ṽe deliqui:⁊ vt eram dignꝰ nō recepi. Libera uit aniam ſuā ne ꝑgeret in interitū: ſed viuens lucē videret. Ecce hec oia opat̄ deus tribꝰ vicibꝰ ꝑ ſingulos:vt reuocet anias eoꝝ a corruptione:⁊ illumīet luce viuentiū. Attēde iob ⁊ audi me:⁊ tace dū ego loquor. Si autez habes quid loquaris:reſpōde mihi. Loquere. Volo eni te apparere iuſtū. Qḋ ſi non habes: audi me:tace ⁊ docebo te ſapientiam.

A Ronūcians itaqꝫ XXXIIII

P heliu etiā hec locutꝰ eſt: Audite ſapientes ṽba mea:⁊ eruditi au-

5.12.b ſcultate me. Auris enim verba ꝓbat:⁊ guttur eſcas guſtu diiudicat. Iudicium eligamꝰ nobis ⁊ inter nos videamꝰ qḋ ſit melius. Quia dixit iob: Iuſtus ſum:⁊ deus ſubuertit iudiciū meū. In iudicādo eni me mendaciū eſt: violenta ſagitta mea abſqꝫ vllo peccato. Quis eſt vir vt eſt iob qui bibit ſubſānationē quaſi aquā:qui gradit̄ cū operantibꝰ iniq̄tatem:⁊ ambulat cum viris impijs? Dixit eni: Non placebit vir deo:etiaz ſi cucurrerit cū eo. Ideo viri cordati audite me. Abſit a deo impietas:⁊ ab om̄ipo-

B tēte iniquitas. Opus eni homis reddet ei:⁊ iuxta vias ſingulorum reſtituet eis. Vere eni deꝰ nō condēnabit fruſtra:nec om̄ipotēs ſubuertet iudiciū. Quē cōſtituit alium ſuꝑ terrā:aut quez poſuit ſuper orbem quē fabricatꝰ eſt? Si direxerit ad eum cor ſuū ſpiritū illius ⁊ flatū ad ſe trahet. Deficiet omis caro ſimul ⁊ homo in cinerē reuertetur. Si habes ergo intellectū audi quod dicit̄:⁊ auſculta vocē eloquij mei. Nūquid qui nō amat iudiciū ſanari poteſt. Et quō tu eū qui iuſtꝰ eſt intantū condēnas? Qui dicit regi:apoſtata:qui vocat duces impios. Qui nō accipit ꝑſonas principū:nec cognouit tyrannū cum diſceptaret ꝯtra

C paupem. Opus eni manuū eius ſūt vniuerſi. Subito morient̄ et ī media nocte turbabunt̄ populi:⁊ ꝑtranſibūt ⁊ auferent violentū abſqꝫ manu. Oculi enim

5.31.a

Prob. 5.b eius ſuꝑ vias hoim:⁊ omēs greſſus eoꝝ cōſiderat. Nō ſunt tenebre:⁊ nō eſt vmbra mortis:vt abſcondant̄ ibi qui operantur iniquitatē. Neqꝫ eni vltra ī hominis ꝑtāte eſt:vt veniat ad deū in iudicium. Conteret multos innumerabiles:⁊ ſtare faciet alios ꝓ eis. Nouit enī opa eoꝝ:⁊ idcirco inducet noctē:⁊ conterent̄. Quaſi impios ꝑcuſſit eos in loco videntiū. Qui quaſi de induſtria receſſerunt ab eo:⁊ omēs vias eius intelligere noluerūt:vt ꝑuenire facerent ad eum clamorē egeni:⁊ audiret vocē pau-

D perū. Ipſo eni concedente pacē:quis eſt qui cōdemnet? Exquo abſconderit vultum:quis eſt qui ꝯtemplet̄ eum? Et ſuꝑ gentes:⁊ ſuꝑ omēs hoies. Qui regnare facit hoiem hypocritā: ꝓpter pctā ppl̄i. Quia ergo ego locutꝰ ſum ad deuz:te q̄z non ꝓhibebo. Si erraui tu doce me. Si iniquitatē locutꝰ ſum vltra nō addam. Nūquid a te deus expetit eam:quia diſplicuit tibi? Tu enim cepiſti loqui:⁊ nō ego. Qꝫ ſi quid noſti melius:loquere? Viri intelligentes loquantur mihi : et vir ſapiens audiat me. Job autez ſtulte

locutus ē:⁊ verba illius nō sonāt discipliā. Pater mi: ꝓbetur iob vsqꝫ ad finē. Ne desinas ab hoīe iniq̄tatis: q̇ addidit sup pctā sua blasphemiā. Jn nos interī ꝯstringat̄:⁊ tūc ad iudiciū ꝓuocet sermonibus suis deū. XXXV

Sit̄ heliu hec rursum locutus ē. Nunquid equa videt̄ tibi tua cogitatio: vt diceres iustior deo sū? Dixisti eni. Nō tibi placꝫ qđ rectū ē: vel q̇d tibi ꝓderit: si ego peccauero? Jtaqꝫ rn̄debo sermonibꝰ tuis:⁊ amicis tuis tecū. Suscipe celū et intuere:⁊ cōtēplare ethera altior te sit Si peccaueris q̇d ei nocebis? Et si multiplicate fuerit iniq̄tates tue: quid facies cōtra eū. Porro si iuste egeris q̇d donabis ei: aut q̇d de manu tua accipiet? Hoī qui similis tui ē nocebit impietas tua:⁊ filiū hoīs adiuuabit iusticia tua. Propter multitudinē calūniatorꝝ clamabunt ⁊ eiulabūt ꝓpter vim brachij tyrānorꝝ. Et non dixit vbi est deus qui fecit me: q̇d dedit carmina in nocte. Qui docet nos super iumēta terre:⁊ sup volucres celi erudit nos. Jbi clamabūt:⁊ nō exaudiet ꝓpter supbiā malorꝝ. Non ergo frustra audiet deꝰ:⁊ oipotēs causas singulorꝝ intuebitur. Etiā cū dixeris: nō cōsiderat: iudicare corā illo:⁊ expecta eū. Nūc eni nō infert furorē suū: nec vlciscit̄ scelꝰ valde. Ergo iob frustra aperit os suuꝫ:⁊ absqꝫ scientia verba multiplicat. XXXVI

Addens q̄ꝫ heliu hec locutus est. Sustine me paululū:⁊ indicabo tibi. Adhuc eni habeo qđ ꝓ deo loquar. Repetā sciam meā a principio:⁊ opatorē meū ꝓbabo iustuꝫ. Uere eni absqꝫ mēdacio s̄mōes mei:⁊ ꝑfecta scientia ꝓbabitur tibi. Deꝰ potētes non abijcit: cū ⁊ ipe sit potēs: sed non saluat impios:⁊ iudiciū paupibꝰ tribuit. Non auferet a iusto oculos suos:⁊ reges ī solio collocat in ꝑpetuū:⁊ illic eriguntur. Et si fuerint in catenis ⁊ vinciat̄ funibus paupꝑtatis indicabit eis opa eorꝝ:⁊ scelera eorꝝ: qr violenti fuerūt. Reuelabit quoqꝫ aurē eorꝝ vt corripiat:⁊ loquetur vt reuertant ab iniq̄tate. Si audierint ⁊ obseruauerint cōplebunt dies suos in bono:⁊ annos suos in glīa. Si autē nō audierint: trāsibūt ꝑ gladiū:⁊ cōsument̄ in stulticia. Simulatores ⁊ callidi ꝓuocant irā dei: neqꝫ clamabūt cū vincti fuerint. Morient̄ in tēpestate aīa eorꝝ:⁊ vita eorꝝ inter effeminatos. Eripiet de angustia sua paupeꝫ ⁊ reuelabit in tribulatione aurē eiꝰ. Jgit̄ saluabit te de ore angusto latissime ⁊ nō habente fundamentū subter se. Requies autē mense tue erit plena pinguedine. Causa tua q̄si impij iudicata est: causam iudiciūqꝫ recipies. Nō te ergo superet ira vt aliquē opprimas: nec multitudo donorū inclinet te. Depone magnitudinē tuam absqꝫ tribulatiōe:⁊ omēs robustos fortitudine. Ne ꝓtrahas noctē: vt ascēdāt ppl̄i ꝓ eis. Caue ne declines ad iniquitatē. Hanc eni cepisti sequi post miseriā. Ecce deꝰ excelsus ī fortitudie sua ⁊ nullꝰ ei sil̄is in legislatoribꝰ. Quis poterit scrutari vias eiꝰ: aut q̇s audet ei dicere: opatꝰ es iniquitatem: Memēto ꝙ ignores opus eiꝰ de quo cecinerūt viri. Omēs hoīes vidēt eū: vnusq̇sqꝫ intuet̄ procul. Ecce deꝰ magnꝰ vincens sciētiā nr̄am. Numerꝰ annorū eiꝰ inestimabil̄. Qui aufert stillas pluuie:⁊ effundit imbres adinstar gurgitū qui d̄ nubibꝰ fluunt: que ꝑtexūt cūcta desup. Si voluerit extēdere nubes q̄si tentoriū suum: et fulgurare lumie suo desup: cardines q̄ꝫ maris opiet. Per hec eni iudicat ppl̄os:⁊ dat escas multꝫ mortalibꝰ. Jn manibꝰ abscondit lucē:⁊ ꝑcipit ei vt rursus adueniat. Annunciat de ea amico suo ꝙ possessio eiꝰ sit:⁊ ad eā possit ascendere.

Uper hoc expauit XXXVII cor meū:⁊ emotū est de loco suo. Audiet auditionē in terrore vocis eiꝰ ⁊ sonū de ore illiꝰ ꝓcedētē. Subter oēs celos ipse ꝯsiderat:⁊ lumen illiꝰ sup terminos terre. Post eū rugiet sonitus: tonabit voce magnitudinis sue: et nō inuestigabit̄ cum audita fuerit vox eius. Tonabit deꝰ in voce sua mirabiliter: q̇ facit magna et inscrutabilia. Qui ꝑcipit niui vt descēdat in terraꝫ:⁊ hyemis pluuijs ⁊ imbri fortitudis sue. Qui in manu oim hoim signat: vt nouerint singuli opa sua. Jngredietur bestia latibulū suum:⁊ in antro suo morabit̄. Ab interioribꝰ egrediet̄ tempestas:⁊ ab arcturo frigus: flante deo ꝯcrescit gelu: et rursum latissime fundunt̄ aque. Frumētū desiderat nubes:⁊ nubes spargūt lumen suū. Que lustrāt cūcta ꝑ circuitum q̄cunqꝫ eas volūtas gubernantis duxerit ad oīe qđ ꝑcepit illis sup faciē orbis terrarꝫ: siue in vna tribu: siue in terra sua: siue in quocūqꝫ loco misc̄die sue eas iusserit inueniri. Ausculta hec iob:

ſta ⁊ ꝯſidera mirabilia dei. Nunq̇d ſcis
qñ p̄cepit deꝰ pluuijs vt oñderet lucem
nubiũ eiꝰ? Nũquid noſti ſemitas nubiũ
magnas: ⁊ ꝑfectas ſciẽtias? Nõne veſti
menta tua calida ſunt cũ ꝑflata fuerit
terra auſtro? Tu forſitan cũ eo fabrica-
tus es celos: q̃ ſolidiſſimi quaſi ere fuſi
ſunt. Oſtẽde nobis q̇d dicamꝰ illi. Nos
quippe inuoluimur tenebris. Quis nar
rabit ei q̃ loquor? Etiã ſi locutus fuerit
homo deuorabit̃: ac nũc nõ vidẽt lucẽ.
Subito aer coget̃ in nubes: ⁊ ventꝰ trã
ſiens fugabit eas. Ab aquilone aurũ ve
nit: ⁊ a dõ formidoloſa laudatio. Digne
eũ inuenire nõ poſſumꝰ. Magnꝰ fortitu
dine ⁊ iudicio ⁊ iuſticia: ⁊ enarrari non
poteſt. Ideo timebũt eũ viri ⁊ nõ aude-
bunt ꝯtemplari omẽs qui ſibi videtur
eſſe ſapientes.

XXXVIII

R Eſpõdens aũt dñs iob de turbi-
ne dixit: Quis eſt iſte inuoluens
ſententias ſmonibꝰ imperitis?
Accinge ſicut vir lumbos tuos: interro
gabo te: ⁊ rñde mihi. Ubi eras qñ pone-
bam fundamenta terre? Indica mihi ſi
habes intelligentiã. Quis poſuit men-
ſuras eiꝰ ſi noſti: vel q̇s tetendit ſuꝑ eaꝫ
lineam? Suꝑ quo baſes illius ſolidate
ſunt? Aut q̇s demiſit lapidẽ angulareꝫ
eius cũ me laudarẽt ſimul aſtra matuti
na: ⁊ iubilarent omẽs filij dei? Quis cõ
cluſit oſtijs mare qñ erumpebat quaſi d̃
vulua ꝓcedens: cũ ponerẽ nubem veſti
mentũ eius: ⁊ caligine illud quaſi pan-
nis infantie obuoluerem. Circũdedi il-
lud terminis meis: ⁊ poſui vectẽ ⁊ oſtia
⁊ dixi: Uſq͂ huc venies: ⁊ non procedes
ãpliꝰ: ⁊ hic ꝯfringes tumẽtes fluctꝰ tu-
os. Nũquid poſt ortũ tuũ p̄cepiſti dilu-
culo: ⁊ oſtẽdiſti aurore locũ ſuũ: ⁊ tenui
ſti concutiẽs extrema terre: excuſſiſti im
pios ex ea? Reſtituet̃ vt lutũ ſignaculũ:
⁊ ſtabit ſicut veſtimentũ. Auferetur ab
impijs lux ſua: ⁊ brachiũ excelſum ꝯfrin
getur. Nunq̇d ingreſſus es ꝓfundũ ma
ris: ⁊ in nouiſſimis abyſſi deambulaſti?
Nunq̇d aperte ſunt tibi porte mortis: ⁊
oſtia tenebroſa vidiſti? Nunq̇d ꝯſidera-
ſti latitudinẽ terre? Indica mihi ſi noſti
omia in qua via lux habitet in tenebra
rũ quis locꝰ ſit: vt ducas vnũquodq͂ ad
terminos ſuos: ⁊ intelligas ſemitas do
mus eiꝰ. Sciebas tũc ꝙ naſciturꝰ eſſes:
⁊ numeꝝ dierũ tuoꝝ noueras? Nunq̇d
ingreſſus es theſauros niuiſ: aut theſau
ros grãdinis aſpexiſti: que preparaui in

temp̄ꝰ hoſtis: in diẽ pugne ⁊ belli? Per
quã viã ſpargit̃ lux: diuidit̃ eſtꝰ ſuꝑ ter
ram? Quis dedit vehemẽtiſſimo imbri
curſũ: ⁊ viã ſonãtis tonitrui: vt plueret
ſuꝑ terrã abſq͂ hoie in deſerto vbi nul-
lus mortaliũ cõmorat̃ vt impleret inui-
am ⁊ deſolatã: ⁊ ꝓduceret herbas viren
tes? Quis eſt pluuie pater: vel quis ge-
nuit ſtillas roris? De cuiꝰ vtero egreſſa
eſt glacies: et gelu de celo quis genuit?
In ſimilitudinẽ lapidis aque durant̃: ⁊
ſuꝑficies abyſſi conſtringit̃. Nũq̇d con
iungere valebis micãtes ſtellas pliades
aut gyrũ arcturi poterꝭ diſſipare? Nun-
q̇d ꝓducis luciferũ in tp̄e ſuo: ⁊ veſpeꝝ
ſuꝑ fines terre ꝯſurgere facis? Nũquid
noſti ordinẽ celi: ⁊ pones rationẽ eiꝰ in
terra? Nũq̇d eleuabis in nebula vocem
tuã: ⁊ impetꝰ aquaꝝ operiet te? Nũquid
mitteſ fulgura ⁊ ibũt: ⁊ reuertẽtia dicẽt
tibi: adſumꝰ? Quis poſuit in viſceribus
hois ſapiam: vel q̇s dedit gallo intelli-
gentiã? Quis enarrabit celoꝝ rationeꝫ:
⁊ concentum celi q̇s dormire faciet? Qñ
fundabat̃ puluis in terra: ⁊ glebe cõpin-
gebant̃? Nũq̇d capies leene p̄dã: et ani
mã catuloꝝ eiꝰ implebis: qñ cubant in
antris: ⁊ in ſpecubꝰ inſidiant̃? Quis p̄-
parat coruo eſcam ſuã: qñ pulli eiꝰ cla-
mant ad deũ vagientes eo ꝙ non habe-
ant cibos?

XXXIX

N Unq̇d noſti tempꝰ partꝰ ibicum
in petris: vel perturiẽtes ceruas
obſeruaſti? Dinũeraſti menſes conceptꝰ
earũ: ⁊ ſciſti tempꝰ partꝰ earũ? Incuruã
tur ad fetũ ⁊ pariũt: ⁊ rugitꝰ emittunt.
Separant̃ filij earũ: ⁊ pergũt ad paſtũ:
egrediunt̃ ⁊ nõ reuertent̃ ad eas. Quis
dimiſit onagrũ liberũ et vincula eiꝰ q̇s
ſoluit? Cui dedit in ſolitudine domum:
⁊ tabernacula eius in terra ſalſuginis.
Cõtemnit multitudinẽ ciuitatꝭ: clamo-
rem exactoris nõ audit. Circũſpicit mõ-
tes paſcue ſue: ⁊ virẽtia queq͂ ꝑquirit.
Nũq̇d volet rhinoceros ſeruire tibi: aut
morabit̃ ad p̄ſepe tuũ? Nũq̇d alligabis
rhinocerotã ad arandũ loro tuo: aut cõ
fringet glebas valliũ poſt te? Nũq̇d fi-
duciã habebis in magna fortitudie eiꝰ:
⁊ derelinques ei labores tuos? Nũquid
credes illi qm̃ ſementẽ reddat tibi: ⁊ a-
ream tuã cõgreget? Penna ſtrutionis ſi
milis eſt pẽnis herodij ⁊ accipitris. Qñ
derelinquit oua ſua in terra tu forſitan
in puluere calefacies ea? Obliuiſcit̃ ꝙ
pes conculcet ea: aut beſtia agri ꝯterat.

D A B C (marginal section letters); J.40.8.; Ps.146.

Duraꝛ ad filios suos q̄si nō sint sui: fru-
C stra laborauit nullo timore cogēte. Pri-
uauit eni eam deꝰ sapiētia: nec dedit il-
li intelligentiā. Cū tempꝰ fuerit in altuȝ
alas erigit: deridet equū ⁊ ascensorē eiꝰ.
Nūquid ꝓbebis equo fortitudineȝ: aut
circūdabis collo eiꝰ hinnitū? Nunquid
suscitabis eū quasi locustas? Glori̇a na-
riū eius terror: terrā vngula fodit. Exul-
tat audacter: in occursuȝ pergit armatꝭ.
Contēnit pauorē: nec cedit gladio. Su-
per ipm̄ sonabit pharetra: vibrabit ha-
sta ⁊ clypeus. Feruens ⁊ fremens sorbet
terrā: nec reputat tube sonare clangorē
Ubi audierit buccinā: dicit vah procul
odoraꝛ bellū exhortationē ducū: ⁊ vlu-
latū exercitꝰ. Nūquid ꝑ sapiam tuā plu-
mescit accipiter: expandēs alas suas ad
austrū? Nūquid ad ꝓceptū tuū eleuabiꝛ
D aquila: ⁊ in arduis ponet nidū suuȝ? In
petris manet: in ꝓruptis silicibꝰ cōmo-
ratur: atq̄ȝ inaccessis rupibꝰ. Inde con-
templaꝛ escam: ⁊ delonge oculi eiꝰ ꝓspi-
ciunt. Pulli eiꝰ lambūt sanguinē: ⁊ vbi-
cūq̄ȝ cadauer fuerit: statim adest. Et ad-
iecit dn̄s: ⁊ locutꝰ est ad iob. Nūquid q̄
contendit cū deo: tam facile cōquiescit?
Utiq̄ȝ qui arguit deū debet ⁊ responde-
re ei. Rn̄dēs aūt iob dn̄o iob: dixit: Qui
leuiter locutꝰ sum rn̄dere quid possum?
ẞ.9.c Manū meā ponā suꝑ os meū. Unū lo-
cutus sum: qđ vtinā nō dixissem: ⁊ alte-
rū quibꝰ vltra nō addam. XL

A
ẞ.38.a
R Espondens autē dn̄s iob de tur-
bine: dixit: Accinge sicut vir lum-
bos tuos: interrogabo te ⁊ indi-
ca mihi. Nūquid irritū facies iudicium
meū: ⁊ condēnabis me vt iustificerꝭ? Et
si habes brachiū sicut deus ⁊ voce simi-
li tonas: circūda tibi decorē ⁊ in subli-
me erigere: et esto gloriosus: et speciosis
induere vestibꝰ. Disperge suꝑbos in fu-
B rore tuo: ⁊ ꝯfunde eos: ⁊ respiciēs omnē
arrogantē humilia. Respice cūctos suꝑ-
bos ⁊ ꝯfunde eos: ⁊ cōtere impios in lo-
co suo. Abscōde eos in puluere simul: et
facies eoꝝ demerge in foueā: ⁊ ego cōfi-
tebor ꝙ saluare te possit dextera tua. Ec-
ce behemoth quē feci tecū: fenū q̄si bos
Dan̄.4.e comedet. Fortitudo eiꝰ in lumbis eiꝰ: et
virtus illius in vmbilico ventris eius.
Stringit caudā suaȝ quasi cedrū: nerui
testiculoꝝ eiꝰ ꝑplexi sunt. Ossa eius ve-
lut fistule eris: cartilago illiꝰ quasi lami-
C ne ferree. Ipse est principiū viarum dei.
Qui fecit eū applicabit gladiū eiꝰ: huic
montes herbas ferūt. Omēs bestie agri
ludent ibi: sub vmbra dormit in secreto
calami in locꝭ humētibꝰ. Protegūt vm-
bre vmbrā eiꝰ circūdabūt eū salices tor-
rentis. Ecce absorbebit fluuiū: ⁊ nō mi-
rabiꝛ: ⁊ habet fiduciā ꝙ influat iorda-
nis in os eiꝰ. In oculis eiꝰ quasi hamo
capiet eū: ⁊ i sudibꝰ ꝑforabit nares eiꝰ.
An extrahere poteris leuiathan hamo:
⁊ fune ligabis linguā eiꝰ? Nunquid po-
nes circulū in naribꝰ eius: aut armilla
ꝑforabis maxillā eiꝰ? Nūquid multipli-
cabit ad te ꝓces: aut loqueꝛ tibi mollia?
Nūquid feriet tecū pactū: ⁊ accipies eū
seruū sempiternum? Nūquid illudes ei
quasi aui: aut ligabis eū ancillis tuis?
Concidēt eū amici: diuidēt illū negocia-
tores. Nunquid implebis sagenas pelle
eiꝰ: ⁊ gurgustinū piscīū capite illiꝰ? Po-
nes super eū manū tuam. Memēto bel-
li: nec vltra addas loqui. Ecce spes eius
frustrabiꝛ eum: ⁊ videntibꝰ cunctis ꝓci-
pitabitur. XLI

N On quasi crudelis suscitabo eū.
Quis enim resistere potest vultui
meo: ⁊ quis an̄ dedit mihi vt red-
dam ei? Omia q̄ sub celo sunt: mea sūt.
Non parcā ei verbis potentibꝰ: ⁊ ad de-
precandū cōpositis. Quis reuelabit faci-
em indumēti eius: ⁊ in mediū oris eius
quis intrabit? Portas vultꝰ eius quis
aperiet? Per gyrū dentiū eius formido.
Corpus illiꝰ quasi scuta fusilia: cōpactuȝ
squamis se ꝓmentibꝰ. Una vni cōiungi-
tur: ⁊ ne spiraculū quidē incedit ꝑ eas.
Una alteri adherebit: ⁊ tenentes se ne-
quaq̄ȝ seꝑabunꝛ. Sternutatio eiꝰ splen-
dor ignis: ⁊ oculi eius vt palpebre dilu-
culi. De ore eiꝰ lampades ꝓcedunt sicut
tede ignis accense: de naribꝰ eiꝰ ꝓcedit
fumꝰ sicut olle succēse atq̄ȝ feruentꝭ. Ha-
litus eiꝰ prunas ardere facit: ⁊ flāma de
ore eius egrediꝛ. In collo eius morabiꝛ
fortitudo: ⁊ faciē eius precedit egestas.
Membra carniū eiꝰ coherētia sibi. Mit-
tet ꝯtra eū fulmia: ⁊ ad locū aliū nō ferē-
tur. Cor eiꝰ indurabitur tanq̄ȝ lapis: et
stringeꝛ quasi malleatoris incus. Cum
sublatus fuerit: timebūt angeli: ⁊ territi
purgabunꝛ. Cū apꝓhenderit eū gladius
subsistere nō poterit neq̄ȝ hasta neq̄ȝ to-
rax. Reputabit eni q̄si paleas ferrum: et
quasi lignū putridū es. Nō fugabit euȝ
vir sagittarius: in stipulā versi sūt ei la-
pides funde. Quasi stipulam estimabit
malleū: et deridebit vibranteȝ hastam.

Sub ipso erūt radīj solis: et sternet sibi aurū quasi lutū. Feruescere faciet q̄si ollam pfūdū mare: ꝛ pones q̄si cū vnguēta bulliūt. Post eū lucebit semita: estimabit abyssū quasi senescentē. Non est sup terrā ptās q̄ cōparet ei: qui fact⁹ est vt nullū timeret. Oē sublime videt: ipse est rex super vniuersos filios superbie. XLII

Respondēs autē iob dn̄o: dixit: Scio q: oīa potes: ꝛ nulla te latet cogitatio. Quis est iste qui celat cōsiliū absq̄ scia? Ideo insipienter locut⁹ sū: ꝛ q̄ vltra modū excedūt sciam meā. Audi et ego loq̄r interrogabo te: et rn̄de mihi. Auditu auris audiui te nūc aūt ocul⁹ me⁹ videt te. Idcirco ipse me rephēdo: ꝛ ago penitētiā i fauilla ꝛ cinere. Postq̄ aūt locutus est dn̄s v̄ba hec ad iob dixit ad eliphaz themanitē Irat⁹ est furor me⁹ in te ꝛ in duos amicos tuos: q̄m nō estis locuti corā me rectum sicut seru⁹ me⁹ iob. Sumite ḡ vobis septem tauros ꝛ septē arietes: et ite ad seruū meū iob: ꝛ offerte holocaustū p vobis. Iob aūt seru⁹ meus orabit p vobis. Faciē eius suscipiā: vt nō vobis imputet̄ stulticia. Neq̄ eni locuti estis corā me rectū: sicut seru⁹ me⁹ iob. Abierunt ḡ eliphaz themanites et baldath suites ꝛ sophar naamathites: et fecerūt sicut locutus fuerat dn̄s ad eos: ꝛ suscepit dn̄s faciē iob. Dn̄s q̄z conuersus est ad pniaz iob: cū oraret ille p amicis suis Et addidit dn̄s oīa q̄cunq̄ fuerant iob duplicia. Uenerūt aūt ad eum oēs frēs sui ꝛ vniuerse sorores sue ꝛ cuncti q̄ nouerāt eū pri⁹: ꝛ comederūt cū eo panem in domo ei⁹. Et mouerūt sup eū caput ꝛ cōsolati sūt eū sup oī malo qd̄ intulerat dn̄s sup eum: ꝛ dederūt ei vnusq̄sq̄ ouē vnā ꝛ inaurē aureā vnā. Dn̄s autē bn̄dixit nouissimis iob magis q̄ principio ei⁹. Et facta sūt ei q̄ttuordeci milia ouiū: ꝛ sex milia camelorū: ꝛ mille iuga boū ꝛ mille asine: ꝛ fuerūt ei septē filij ꝛ tres filie. Et vocauit nomē vni⁹ diē ꝛ nomē secūde cassiā: ꝛ nomē tertie cornustibīj. Nō sūt autē inuente mulieres speciose sicut filie iob in vniuersa terra Deditq̄ eis pater su⁹ hereditatē inter frēs earum. Uixit aūt iob post flagella hec: cētū q̄draginta ān̄is et vidit filios suos ꝛ filios filiorū suorū vsq̄ ad q̄rtā generationē: ꝛ mortu⁹ est senex ꝛ plen⁹ dierum.

Explicit liber iob. Incipit plog⁹ beati Hieronymi p̄sbyteri in Psalteriū.

Psalterium rhome dudū positus emendaram: ꝛ iuxta septuaginta interp̄tes: licet cursim: magna tamē ex parte correxeram. Quod quia rursum videtis o paula ꝛ eustochium scriptorū vitio deprauatum: plusq̄ antiquū errorem q̄ nouam emendationem valere: me cogitis vt veluti quodā nouali: scissū iam aruū exerceā: ꝛ obliquis sulcis renascētes spinas eradicē: equū eē dicētes: vt qd̄ crebro male pullulat: crebrius succidatur. Unde cōsueta prefatione cōmoneo: tam vos quibus forte labor iste desudat: q̄ eos qui exemplaria istiusmodi habere voluerint: vt q̄ diligēter emēdaui: cum cura ꝛ diligētia transcribātur. Notet sibi vnusquisq̄ vel iacentē lineam: vel radiantia signa. id est obolos: vel astericos: ꝛ vbicunq̄ viderit virgulam p̄cedentē: ab ea vsq̄ ad duo pūcta que imp̄ssimus: sciat in septuagīta trāslatoribus plus haberi: vbi autē ꝓspexerit stelle sīilitudinē: d̄ hebreis voluminibus additū nouerit eque vsq̄ ad duo pūcta: iuxta theodotionis dūtaxat editionem: qui simplicitate sermonis a septuaginta interp̄tib⁹ nō discordat. Hec ergo ꝛ vobis ꝛ studioso cuiq̄ fecisse me sciens: nō ambigo multos fore: qui vel inuidia vel supcilio malint cōtēnere videri p̄clara q̄ discedere: ꝛ de turbulento magis riuo q̄ de purissimo fonte potare.

Explicit plog⁹. Incipit liber Hymnorū vel soliloq̄orū. Psalmus dauid. I.

Beatus vir qui

non abīt in consilio impiorum: ꝛ in via peccatorum nō stetit: ꝛ in cathedra pestilentie non sedit Sed in lege domini voluntas eius: ꝛ in lege eius meditabitur die ac nocte. Et erit tanq̄ lignum quod plantatum est secus decursus aquarum: quod fructū suum dabit in tempore suo. Et folium eius non defluet: ꝛ omnia quecunq̄ faciet prosperabūtur. Non sic impīj non sic: sed tanq̄ puluis quē p̄icit ventus a facie terre. Ideo nō resurgūt impīj in

iudicio: neq peccatores in cõsilio iustorum. Qm̃ nouit dñs viã iustorum: et iter impiorum peribit. Psalmus dauid. II

Act. 4. e

Q Uare fremuerũt gentes: et populi meditati sunt inania. Astiterũt reges terre et principes conuenerunt in vnũ: aduersus dñm et aduersus christũ eius. Dirũpamus vincula eorũ: et pĩiciamus a nobis iugum eorum. Qui habitat i celis irridebit eos: et dñs subsannabit eos. Tũc loquet ad eos in ira sua: et in furore suo cõturbabit eos. Ego aũt cõstitutus sum rex ab eo sup sion mõtem sanctũ eius: pdicans pceptũ eius. Dñs dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Postula a me et dabo tibi gẽtes hereditatẽ tuã: et possessionem tuã termĩos t̃re. Reges eos i v̾ga ferrea et tãq̃ vas figuli confriges eos. Et nũc reges itelligite: erudimi q̃ iudicatis terram. Seruite dño in timore: et exultate ei cũ tremore. Apprehẽdite disciplinã: ne qñ irascat dñs et pereatis de via iusta. Cum exarserit in breui ira eius: beati oẽs qui confidunt in eo. Psalmus dauid cũ fugeret a facie absalõ filĩj sui.

Hebre. 1. b. et 5. b. Act. 13. e

Apoc. 2. g. et. 19. c

D Omine q̃d multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt aduersum me. Multi dicunt aie mee: non est salus ipsi i deo eius. Tu autem dñe susceptor meus es: gloria mea et exaltans caput meum. Voce mea ad dñm clamaui: et exaudiuit me de monte sancto suo. Ego dormiui et soporatus sum: et exurrexi q2 dñs suscepit me. Nõ timebo milia ppl̃i circũdantis me: exurge dñe saluũ me fac deus meus. Qm̃ tu pcussisti oẽs aduersãtes mihi sine causa: dentes pctõrũ cõtriuisti. Dñi est salus: et sup pplm̃ tuum bñdictio tua. In finẽ i carmib⁹: psalmus dauid. III

I. 76. et. 141.

C Um inuocarẽ exaudiuit me de⁹ iusticie mee: i tribulatione dilatasti mihi. Miserere mei: et exaudi orationẽ meã. Filĩj hominum vsq̃ q̃ graui corde? vt quid diligitis vanitatem et q̃ritis mendaciũ? Et scitote quoniã mirificauit dñs sanctũ suũ: dñs exaudiet me cũ clamauero ad eum. Irascimini et nolite peccare: q̃ dicitis i cordib⁹ v̾ris: et in cubilib⁹ v̾ris cõpũgimini. Sacrificate sacrificiũ iusticie et sperate i domino: multi dicũt quis ostendit nobis bona. Signatũ est sup nos lumen vultus tui dñe: dedisti leticiã i corde meo. A fructu frumẽti vini et olei sui: multiplicati sũt. In pace in id ipsũ: dormiam et requiescam. Qm̃ tu dñe singularit in spe: cõstituisti me. In finem p ea que hereditatẽ cõsequit: psalm⁹ dauid. V IIII

Eph. 4. f

V Erba mea aurib⁹ pcipe dñe: intellige clamorem meũ. Intende voci orationis mee: rex me⁹ et de⁹ meus. Qm̃ ad te orabo dñe: mane exaudies vocem meam. Mane astabo tibi et videbo: qm̃ non deus volẽs iniquitatẽ tu es. Neq̃ habitabit iuxta te malign⁹: neq̃ pmanebũt iniusti ante oculos tuos. Odisti oẽs qui opant iniq̃tatẽ: pdes oẽs qui loquũt mendaciũ. Virum sanguinũ et dolosũ abomiabit dñs: ego autem in m̃ltitudie misericordie tue. Introibo i domũ tuã: adorabo tẽplũ sanctũ tuũ in ti timore tuo. Dñe deduc me in iusticia tua: ppter iimicos meos dirige in cõspectu tuo viã meã. Qm̃ nõ est in ore eorũ veritas: cor eorũ vanum est. Sepulchrum patens est guttur eorum: linguis suis dolose agebãt: iudica illos deus. Decidãt a cogitationib⁹ suis s̃m multitudinẽ ipietatũ eorũ expelle eos: quoniã irritauerũt te dñe. Et letentur omnes qui sperant in te: in eternum exultabũt et habitabis i eis. Et gloriabũtur in te omnes qui diligũt nomen tuum: qm̃ tu bñdices iusto. Dñe vt scuto bone voluntatis tue coronasti nos.

I. 13. Ro. 3. b

In finem in carminibus pro octaua: psalmus dauid. VI

A Omine ne in furore tuo arguas me: neq̃ i ira tua corripias me. Miserere mei dñe qm̃ infirmus sum: sana me domine quoniã cõturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: sed tu dñe vsq̃quo. Conuertere dñe et eripe animã meam: saluũ me fac pp̃ter misericordiã tuam. Qm̃ nõ ẽ in morte qui memor sit tui: in inferno aũt quis confitebit tibi? Laboraui i gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectũ meũ: lachrymis meis stratum meũ rigabo. Turbatus est a furore oculus meus: inueteraui inter omẽs inimicos meos. Discedite a me oẽs qui opamini iniquitatẽ: quoniã exaudiuit dñs vocẽ fletus mei. Exaudiuit dñs deprecationem meã: domin⁹ orationẽ meam suscepit. Erubescãt et cõturbent vehemẽter oẽs inimici mei: cõuertent et erubescãt valde velociter. In finem psalmus dauid quem cantauit dño p verbis chusi filĩj gemini. VII

I. 37.

I6.

Matth. 7. d et. 25. d. Luc. 13. f

D Omine deus meus in te speraui: saluũ me fac ex omibus psequẽtibus me ⁊ libera me. Neqñ rapiat vt leo aiam meã: dũ nõ est qui redimat neq̧ qui saluũ faciat. Dñe deus me⁹ si feci istud: si est iniq̃tas ĩ manib⁹ meis. Si reddidi retribuẽtib⁹ mihi mala: decidã merito ab ĩimicĩ meis ĩanis. Persequat̃ inimic⁹ aiam meã ⁊ cõprehẽdat ⁊ cõculcet in terra vitam meã: et gl̃iam meam in puluerẽ deducat. Exurge dñe in ira tua: ⁊ exaltare ĩ finib⁹ inimicorũ meorũ. Et exurge dñe de⁹ meus in p̃cepto qd̃ mãdasti: ⁊ synagoga ppl̃orum circũdabit te. Et ꝓpter hãc ĩ altũ regredere: dñs iudicat popl̃os. Judica me dñe s̃m iusticiã meã: ⁊ s̃m innocentiam meã sup me. Cõsumet̃ neq̃tia pctõrum: ⁊ diriges iustũ scrutãs corda ⁊ renes de⁹. Justũ adiutoriũ meũ a dño: q̃ saluos facit rectos corde. De⁹ iudex iustus fortĩ et patiẽs: nũq̃d irascet̃ p singulos dies. Nisi ꝯũsi fueritĩ gladiũ suũ vibrabit: arcũ suũ tetẽdit ⁊ pauit illũ. Et ĩ eo pauit vasa mortĩ: sagittas suas ardẽtib⁹ effecit. Ecce pturit ĩiusticiam ꝯcepit dolorẽ ⁊ pepit iniq̃tatẽ. Lacũ aperuit ⁊ effodit eũ: ⁊ icidit ĩ foueã quã fec̃. Cõuertet̃ dolor ei⁹ ĩ capite ei⁹: ⁊ ĩ v̾ticẽ ipsi⁹ iniquitas ei⁹ descendet. Cõfitebor dño s̃m iusticiã ei⁹: ⁊ psallã nomini domini altissimi. In finẽ ꝓ torcularib⁹ psalmus dauid. VIII

Job.15.d

ĩ.12.

D Omine dñs noster: q̃ admirabile ẽ nomẽ tuũ ĩ vniuersa terra. Qm̃ eleuata est magnificentia tua sup celos. Ex ore ĩfantiũ ⁊ lactẽtiũ pfecisti laudẽ ꝓpter inimicos tuos: vt destruas ĩimicũ ⁊ vltorẽ. Qm̃ videbo celos tuos opa digitorũ tuorũ: lunã ⁊ stellas que tu fundasti. Quid est hõ q̃ memor es eius: aut filius hois qm̃ visitasti eũ? Minuisti eũ paulomin⁹ ab angelis gloria ⁊ honore coronasti eũ ⁊ ꝯstituisti eũ sup opa manuũ tuarũ. Oia subiecisti sub pedib⁹ eius: oues ⁊ boues vniũsas. insup ⁊ pecora cãpi. Uolucres celi ⁊ pisces maris: q̃ pambulat semitas maris. Dñe dñs nr̃: q̃ admirabile est nomẽ tuum ĩ vniuersa terra. In finẽ ꝓ occultis filĩ: psalmus dauid. IX

Matth.21.b

Hebreo.2.b

Ibidem

Ibidem

C Onfitebor tibi dñe ĩ toto corde meo: narrabo oia mirabilia tua. Letabor ⁊ exultabo in te: psallaꝫ noĩ tuo altissime. In cõuertẽdo inimicum meũ retrorsũ: infirmabunt̃ et peribunt a facie tua. Qm̃ fecisti iudiciũ meum ⁊ cãm meã: sedisti sup thronũ q̃ iudicas iusticiã. Increpasti gẽtes ⁊ perĩt impius: nomẽ eorũ delesti in eternũ: ⁊ ĩ seculũ seculi. Inimici defecerũt framee ĩ finẽ: ⁊ ciuitates eoꝝ destruxisti: Perĩt memoria eorũ cũ sonitu: ⁊ dñs ĩ eternũ pmanet. Parauit ĩ iudicio thronũ suũ ⁊ ipse iudicabit orbẽ terre ĩ eq̃tate: iudicabit ppl̃os ĩ iusticia. Et fact⁹ ẽ dñs refugiũ paupi: adiutoriũ opportũitatib⁹ ĩ tribulatione. Et sperẽt ĩ te q̃ nouerũt nomẽ tuũ: qm̃ nõ dereliquisti q̃rẽtes te dñe. Psallite dño q̃ habitat ĩ syõ: ãnũciate iter gẽtes studia ei⁹. Qm̃ req̃rẽs sanguinẽ eoꝝ recordat⁹ est: nõ ẽ oblit⁹ clamorẽ pauperũ. Miserere mei dñe: vide hũilitatẽ meã de ĩimicĩ meis. Qui exaltas me d̃ portĩ mortĩ: vt annũciẽ oẽs laudatiões tuas ĩ portĩ filie sion. Exultabo in salutari tuo: infixe sũt gẽtes in interitu quẽ fecerũt. In laq̃o isto quem abscõderũt: cõp̃hẽsus ẽ pes eorũ. Cognoscet̃ dñs iudicia faciẽs: ĩ opib⁹ manuũ suaꝝ cõp̃hẽsus ẽ pctõr. Cõuertãtur pctõres ĩ infernũ: oẽs gẽtes q̃ obliuiscũt̃ deũ. Qm̃ nõ in finẽ obliuio erit paupis: patiẽtia pauperũ nõ pibit in finem. Exurge dñe nõ ꝯfortet̃ hõ: iudicẽt̃ gẽtes ĩ ꝯspectu tuo. Cõstitue dñe legislatorẽ sup eos: vt sciãt gẽtes qm̃ homies sũt. Ut q̃d dñe recessisti lõge: despicĩ in opportunitatib⁹ ĩ tribulatiõe. Dũ supbit ipiũ ĩcẽdit̃ paup: cõp̃hẽdunt̃ ĩ cõsilĩs quib⁹ cogitãt. Qm̃ laudat̃ pctõr ĩ desiderĩs aie sue: ⁊ ĩiqu⁹ bñdicit̃. Exacerbauit dñm pctõr: s̃m multitudinem ire sue nõ q̃ret. Nõ est de⁹ in ꝯspectu ei⁹ inq̃nate sũt vie illi⁹ in oĩ tpe. Auferunt̃ iudicia tua a facie ei⁹: oĩuꝫ ĩimicoꝝ suorum dñabit̃. Dixit enĩ in corde suo: nõ mouebor a generatiõe in generatiõeꝫ sine malo. Cui⁹ maledictiõe os plenũ ẽ ⁊ amaritudie ⁊ dolo: sub lingua ei⁹ labor ⁊ dolor. Sedet in insidĩs cũ diuitib⁹ in occultĩ: vt ĩterficiat ĩnocẽta. Oculi ei⁹ ĩ pauperẽ respiciũt: insidiat̃ ĩ abscõdito q̃si leo ĩ spelũca sua. Insidiat̃ vt rapiat pauperẽ: rape pauperẽ dũ attrahit euꝫ. In laq̃o suo hũiliabit eũ: ĩclinabit se et cadet cũ dñatus fuerit pauperũ. Dixit enĩ in corde suo oblitus est de⁹: auertit faciẽ suam ne videat in finem. Exurge dñe deus ⁊ exaltetur man⁹ tua: ne obliuiscarĩ pauperuꝫ. Propter quid irritauit impius deũ: dixit enĩ in corde suo non

ĩ.110.et.ĩ.137

ꝫ.6.

ĩ.10.

requiret. Uides qm̄ tu laborē ⁊ dolorē cōsideras: vt tradas eos i manus tuas. Tibi derelict⁹ est pauper: orphano tu eris adiutor. Cōtere brachiū peccatoris et maligni: quereť peccatū illi⁹ ⁊ nō inueniet. Dn̄s regnabit in eternū ⁊ in seculum seculi: peribitis gentes de terra illius. Desideriū pauperū exaudiuit dn̄s p̄parationē cordis eorū audiuit auris tua. Iudicare pupillo ⁊ humili: vt non apponat vltra magnificare se hō super terrā. In finē. psalm⁹ dauid. X

In dn̄o confido quō dicitis anime mee: transmigra in montem sicut passer. Qm̄ ecce peccatores intenderūt arcū: parauerūt sagittas suas in pharetra: vt sagittēt in obscuro rectos corde. Qm̄ quē pfecisti destruxerūt: iustus aūt quid fecit? Dn̄s in tēplo sancto suo: dn̄s in celo sedes eius. Oculi eius in pauperē respiciūt: palpebre eius interrogant filios hoīuz. Dn̄s interrogat iustuz ⁊ impiū: qui aūt diligit iniquitatē odit aīam suā. Pluet super pctōres laqueos: ignis ⁊ sulphur et spūs pcellarū pars calicis eorū. Qm̄ iustus dn̄s ⁊ iusticias dilexit: equitatē vidit vultus eius. In finem psalm⁹ dauid pro octaua. XI

Saluū me fac dn̄e qm̄ defecit sanctus: qm̄ diminute sunt ⱱitates a filijs hoīuz. Uana locuti sunt vnusquisq̄ ad p̄ximū suū: labia dolosa in corde ⁊ corde locuti sunt. Disperdat dn̄s vniuersa labia dolosa: ⁊ linguā magniloquam. Qui dixerūt: linguā nr̄am magnificabim⁹: labia nr̄a a nobis sunt quis noster dn̄s est? Propter miseriā inopum ⁊ gemitū pauperū: nūc exurgam dicit dn̄s. Ponā i salutari: fiducialiter agam i eo. Eloquia dn̄i eloquia casta: argentū igne examinatū: p̄batuz terre purgatū septuplū. Tu dn̄e ſuabis nos ⁊ custodies nos: a generatiōe hac i eternuz. In circūitu impij ambulāt: ſm altitudinē tuā multiplicasti filios hoīuz. In finem psalmus dauid. XII

Usquequo dn̄e obliuisceris me in finem: vsq̄quo auertis faciem tuā a me? Quādiu ponam consilia in aīa mea: dolorē in corde meo per diem? Usq̄quo exaltabiť inimic⁹ meus sup me? respice ⁊ exaudi me dn̄e deus me⁹. Illumina oculos meos: ne vnq̄ obdormiā in morte: ne qn̄ dicat inimic⁹ me⁹ preualui aduersus eū. Qui tribulāt me exultabūt si mot⁹ fuero: ego aūt i misericordia tua speraui. Exultabit cor meū i salutari tuo: cantabo dn̄o q̄ bona tribuit mihi: ⁊ psallam noī dn̄i altissimi. In finem psalmus dauid. XIII

Dixit insipiēs in corde suo: nō est deus. Corrupti sūt ⁊ abomiabiles facti sūt in studijs suis: nō ē qui faciat bonū: non est vsq̄ ad vnum. Dn̄s de celo p̄spexit sup filios hoīuz: vt videat si est intelligēs aut requirēs deum. Omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt: nō est qui faciat bonū: nō est vsq̄ ad vnū. Sepulchrū patēs ē guttur eorū: linguis suis dolose agebāt: venenum aspidū sub labijs eorū. Quoruz os maledictione ⁊ amaritudine plenuz est: veloces pedes eoꝝ ad effūdēdū sanguinē. Cōtritio ⁊ infelicitas i vijs eoꝝ: ⁊ viā pacis nō cognouerūt: nō est timor dei añ oculos eorū. Nōne cognoscēt oēs q̄ opanť iniquitatē: qui deuorāt plebem meā sicut escā panis? Dn̄m nō inuocauerūt: illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Qm̄ dn̄s in generatiōe iusta est: ꝯsiliū inopis cōfudistis qm̄ dn̄s spes ei⁹ est. Quis dabit ex sion salutare isrl̄? cū auerterit dn̄s captiuitatē plebis sue exultabit iacob ⁊ letabiť isrl̄. In finem psalmus dauid. XIIII

Domine q̄s habitabit i tabernaculo tuo aut q̄s requiescet i mōte scō tuo? Qui igrediť sine macula: ⁊ opať iusticiā. Qui loquiť ⱱitatem in corde suo: qui nō egit dolū in lingua sua. Nec fecit p̄ximo suo malum: ⁊ opprobrium non accepit aduersus suos. Ad nihilum deductus est in conspectu ei⁹ malignus: timentes autem dn̄m glorificat. Qui iurat proximo suo ⁊ non decipit: qui pecuniam suam non dedit ad vsuram: ⁊ munera super innocentes nō accepit. Qui facit hec: non commouebitur in eternum. Tituli inscriptio ipsi dauid. XV

Conserua me dn̄e qm̄ speraui in te: dixi dn̄o deus meus es tu: qm̄ bonorū meorum nō eges. Sanctis qui sunt in terra eius: mirificauit oēs volūtates meas in eis. Multiplicate sunt infirmitates eorū: postea accelerauerūt. Non congregabo cōuenticula eorum de sanguinib⁹: nec memor ero noīuz eorū per labia mea. Dn̄s pars hereditatis mee ⁊ calicis mei: tu es q̄ restitues hereditatē meā mihi. Funes ceci-

Abacuc. 2.b — S.9 — I.6 S. — S.7. — I.52. — I.52 — S.5. Ro.3.b — Roma.3.b — I.52. — I.25.

derunt mihi in p̄claris: eteni hereditas mea p̄clara est mihi. Bn̄dicā dn̄m q̇ tribuit mihi intellectū: insuꝑ ⁊ vsq̄ ad noctē increpuerūt me renes mei. Prouidebā dn̄m in ꝯspectu meo semꝑ: qm̄ a dextris est mihi ne cōmouear. Propter hoc letatū ē cor meū ⁊ exultauit ligua mea: insuꝑ ⁊ caro mea requiescet in spe. Qm̄ nō derelinquas aiam meā in inferno: nec dabis sanctū tuū videre corruptionē. Notas mihi fecisti vias vite: adimplebis me leticia cū vultu tuo: delectationes in dextera tua vsq̄ in finē.

Actꝫ.2.d

Actꝫ.13.e.

Oratio dauid. XVI

E Xaudi dn̄e iusticiā meā: intende deꝑcationē meā. Auribus percipe orationē meā: non in labijs dolosis. De vultu tuo iudiciū meū ꝓdeat: oculi tui videant equitatē. Probasti cor meū ⁊ visitasti nocte: igne me examiasti ⁊ nō est inuenta in me iniquitas. Ut non loquat̄ os meū oꝑa hoim: ꝓpter v̄ba labiorū tuorū ego custodiui vias duras. Perfice gressus meos in semitꝫ tuis: vt nō moueant̄ vestigia mea. Ego clamaui qm̄ exaudisti me deꝰ: inclina aurē tuam mihi ⁊ exaudi verba mea. Mirifica miscdias tuas: qui saluos facꝫ sperātes in te. A resistētibus dextere tue custodi me vt pupillā oculi. Sub vmbra alaruꝫ tuaꝝ ꝓtege me: a facie impioꝝ q̇ me afflixerūt. Inimici mei aiam meā circūdederūt: adipē suū ꝯcluserūt: os eoꝝ locutū est suꝑbiā. Proijciētes me nūc circūdederut me: oculos suos statuerūt declinare in terrā. Susceperunt me sicut leo paratꝰ ad predā: ⁊ sicut catulꝰ leonis habitans in abditis. Exurge dn̄e p̄ueni eū ⁊ supplanta eū: eripe aiam meā ab impio: frameā tuā ab inimicis manꝰ tue. Dn̄e a paucis de terra diuide eos ī vita eorū: ⁊ de absconditꝫ tuis adimpletꝰ est venter eoꝝ. Saturati sunt filijs: ⁊ dimiserunt reliquias suas paruul̄ suis. Ego autē in iusticia apparebo ꝯspectui tuo: satiabor cū apparuerit glīa tua.

In finem puero dn̄i dauid qui locutꝰ est dn̄o verba cantici huiꝰ in die qua eripuit eū dn̄s de manu oim̄ inimicoꝝ eius: et de manu saul: ⁊ dixit. XVII

D Iligam te dn̄e fortitudo mea: dominꝰ firmamentū meū ⁊ refugium meū ⁊ liberator meꝰ. Deus meꝰ adiutor meus: ⁊ sperabo in euꝫ. Protector meus ⁊ cornu salutꝫ mee: ⁊ susceptor meus: Laudās inuocabo dn̄m: ⁊ ab inimicis meis saluꝰ ero. Circūdederūt me dolores mortis: ⁊ torrētes iniquitatꝫ ꝯturbauerūt me. Dolores inferi circūdederūt me: p̄occupauerūt me laquei mortꝫ. In tribulatione mea inuocaui dn̄m: et ad deū meum clamaui. Et exaudiuit de templo sctō suo vocē meā: ⁊ clamor meus in conspectu eius introiuit in aures eius. Cōmota est ⁊ cōtremuit terra: fundamenta montiū ꝯturbata sunt ⁊ commota sunt: qm̄ iratꝰ est eis. Ascendit fumus in ira eiꝰ: ⁊ ignis a facie eius exarsit: carbones succēsi sūt ab eo. Inclinauit celos ⁊ descēdit: ⁊ caligo sub pedibꝰ eiꝰ. Et ascēdit suꝑ cherubin et volauit: volauit suꝑ pēnas ventoꝝ. Et posuit tenebras latibulū suū ī circūitu eiꝰ tabernaculū eiꝰ: tenebrosa aq̄ in nubibꝰ aerꝫ. Pre fulgore in ꝯspectu eiꝰ nubes trāsierūt: grādo ⁊ carbones ignis. Et intonuit d̄ celo dn̄s: ⁊ altissimꝰ dedit vocē suā: grādo ⁊ carbones ignis. Et misit sagittas suas ⁊ dissipauit eos: fulgura multiplicauit ⁊ ꝯturbauit eos. Et apparuerūt fontes aq̄ꝝ: ⁊ reuelata sunt fundamēta orbis terraꝝ. Ab increpatione tua dn̄e: ab inspiratione spūs ire tue. Misit d̄ sūmo ⁊ accepit me: ⁊ assumpsit me de aq̄s multꝫ. Eripuit me de inimicis meis fortissimis ⁊ ab his qui oderūt me: qm̄ cōfortati sunt suꝑ me. Preuenerunt me in die afflictionis mee: ⁊ factꝰ est dn̄s ꝓtector meꝰ. Et eduxit me in latitudinem: saluū me fecit qm̄ voluit me. Et retribuet mihi dn̄s ſm iusticiā meā: ⁊ ſm puritatē manuū meaꝝ retribuet mihi. Quia custodiui vias dn̄i: nec impie gessi a deo meo. Qm̄ oia iudicia eiꝰ ī ꝯspectu meo: ⁊ iusticias eius non repuli a me. Et ero inmaculatꝰ cum eo: ⁊ obseruabo me ab iniquitate mea. Et retribuet mihi dominꝰ ſm iusticiā meaꝫ: ⁊ ſm puritatem manuū meaꝝ in ꝯspectu oculoꝝ eiꝰ. Cū sancto sctūs eris: ⁊ cū viro innocēte innocens eris. Et cū electo electꝰ eris: ⁊ cū ꝑuerso ꝑuerteris. Qm̄ tu ppl̄m humileꝫ saluū facies: ⁊ oculos suꝑboꝝ humiliabis. Qm̄ tu illumias lucernā meaꝫ dn̄e: deus meꝰ illumina tenebras meas. Qm̄ in te eripiar a temptatiōe: ⁊ in deo meo transgrediar murū. Deus meꝰ impolluta via eiꝰ: eloquia dn̄i igne examinata: ꝓtector est oim̄ sperantiū in se. Qm̄ q̇s deus preter dominū: aut quis deꝰ preter deū nostrū. Deus qui p̄cinxit me virtute: ⁊ posuit inmaculatā viā meam. Qui

2.Re.22.c

ꝫ.114.

2.Re.22.e

ꝫ.14.

ꝑfecit pedes meos tanꝗ̃ ceruoꝝ:et ſuꝑ
2.Re.22.c
excelſa ſtatuens me. Qui docet manus
J.143.
meas ad preliũ:⁊ poſuiſti vt arcũ ereum brachia mea. Et dediſti mihi ꝓtectionẽ ſalutı̃ tue: ⁊ dextera tua ſuſcepit me. Et diſciplina tua correxit me in finẽ: et diſciplina tua ipſa me docebit. Dilataſti greſſus meos ſubtꝰ me:⁊ non ſunt infirmata veſtigia mea. Perſequar inimicos meos ⁊ comꝑhendā illos:⁊ nõ ꝯuertar donec deficiant. Confringā illos nec poterũt ſtare:cadent ſubtus pedes meos. Et ꝑcinxiſti me virtute ad bellũ: ⁊ ſupplantaſti inſurgẽtes in me ſubtus me. Et inimicos meos dediſti mihi dorſuꝫ: ⁊ odiẽtes me diſꝑdidiſti. Clamauerunt nec erat q̇ ſaluos faceret ad dñm: nec exaudiuit eos. Et cõminuā eos vt puluerem ante faciẽ venti: vt lutũ platearum delebo eos. Eripies me de ꝯtradictiõibꝰ ppl̃i: cõſtitues me in caput gentiũ. Populus quẽ nõ cognoui ſeruiuit mihi: in auditu auris obediuit mihi. Filij alieni mentiti ſunt mihi: filij alieni inueterati ſunt:⁊ claudicauerũt a ſemitı̃ ſuis. Uiuit dñs ⁊ benedictꝰ deus meꝰ: ⁊ exaltet̃ deus ſalutı̃ mee. Deus q̇ das vindictas mihi et ſubdis ppl̃os ſub me: liberator meus de inimicis meis iracũdis. Et ab inſurgentibꝰ in me exaltabis me: a viro
2.Re.22.b
iniquo eripies me. Propterea cõfitebor
Ro.15.b
tibi in nationibꝰ dñe: et nomı̃ tuo pſalmũ dicam. Magnificans ſalutes regis eiꝰ: ⁊ faciẽs miſcdiaꝫ chriſto ſuo dauid: ⁊ ſemini eiꝰ vſqꝫ in ſeculuꝫ. In finem pſalmus dauid. XVIII

c Eli enarrãt gloriā dei: ⁊ oꝑa manuũ eiꝰ annũciant firmamentũ. Dies diei eructat verbũ: ⁊ nox nocti indicat ſcientiā. Nõ ſunt loq̃le neqꝫ ſmones: quorũ non audiant̃ vocẽ eorũ. In
Ro.10.d
omnẽ terrā exiuit ſonus eorũ: ⁊ in fines orbis verba eorũ. In ſole poſuit tabernaculũ ſuũ: ⁊ ipſe tanꝗ̃ ſponſus ꝓcedens de thalamo ſuo. Exultauit vt gigas ad currendā viam: a ſummo celo egreſſio eiꝰ. Et occurſus eiꝰ vſqꝫ ad ſummũ eius: nec eſt q̇ ſe abſcondat a calore eius. Lex dñi ı̃maculata cõuertens animas: teſtimoniũ dñi fidele ſapientiā ꝑⱥans paruulis. Iuſticie dñi recte letificantes corda: preceptũ dñi luciduꝫ illuminans oculos. Timor dñi ſctũs ꝑmanens in ſeculũ ſecl̃i: iudicia dñi vera iuſtificata in ſemetipſa. Deſiderabilia ſuꝑ aurũ ⁊ lapidẽ ꝑcioſum multũ: ⁊ dulciora ſuꝑ mel ⁊ fauũ. Etenim ſeruꝰ tuꝰ cuſtodit ea: in cuſtodiẽdis illis retributio multa. Delicta q̇s intelligit: ab occultı̃ meis mũda: ⁊ ab alienis parce ſuo tuo. Si mei non fuerint dñati tũc immaculatus ero: ⁊ emũdabor a delicto maximo. Et erunt vt cõplaceãt eloquia oris mei: et meditatio cordis mei in cõſpectu tuo ſemꝑ. Dñe adiutor meus: et redemptor meus. In finem pſalmus dauid. XIX

e Xaudiat te dñs in die tribulatiõis: ꝓtegat te nomẽ dei iacob. Mittat tibi auxiliũ d̓ ſancto: ⁊ de ſion tueat̃ te. Memor ſit omis ſacrificij tui: ⁊ holocauſtũ tuum pingue fiat. Tribuat tibi ſm cor tuũ: ⁊ oẽ cõſiliũ tuũ confirmet. Letabimur in ſalutari tuo: ⁊ in nomie dei nr̃i magnificabimur. Impleat dñs oẽs petitiones tuas: nũc cognoui qm̃ ſaluũ me fecit dñs chriſtũ ſuũ. Exaudiet illũ de celo ſancto ſuo: in potentatibꝰ ſalus dextere eiꝰ. Hi in curribꝰ ⁊ hi in equis: nos aũt in nomine dei nr̃i inuocabimꝰ. Ipſi obligati ſunt ⁊ ceciderũt: nos aũt ſurreximus et erecti ſumꝰ. Dñe ſaluũ fac regem: ⁊ exaudi nos in die qua inuocauerimꝰ te. In finem pſalmus dauid. XX

d Omine in v̓tute tua letabit̃ rex: ⁊ ſuꝑ ſalutare tuũ exultabit vehemẽter. Deſideriũ cordis eiꝰ tribuiſti ei: ⁊ volũtate labioꝝ eius nõ fraudaſti eũ. Qm̃ ꝑueniſti eũ in bñdictionibus dulcedinis: poſuiſti in capite eiꝰ coronā de lapide ꝑcioſo. Uitā petijt a te ⁊ tribuiſti ei: longitudinẽ dierũ in ſeculũ ⁊ in ſeculũ ſeculi. Magna eſt glĩa eiꝰ in ſalutari tuo: gloriā ⁊ magnũ decorẽ impones ſuꝑ eũ. Quoniā dabis eũ benedictionẽ in ſeculũ ſeculi: letificabis euꝫ in gaudio cũ vultu tuo. Qm̃ rex ſperat in dño: ⁊ in miſcdia altiſſimi nõ cõmouebitur. Inueniat̃ in manꝰ tua oĩbꝰ inimicis tuis: dextera tua inueniat oẽs qui te oderũt. Pones eos vt clibanũ ignis in temꝑe vultus tui: dñs in ira ſua conturbabit eos: et deuorabit eos ignis. Fructum eorũ de terra perdes: ⁊ ſemen eorum a filijs hominuꝫ. Quoniā declinauerunt in te mala: cogitauerũt conſilia que nõ poterũt ſtabilire. Quoniā pones eos dorſum: in reliquijs tuis ꝑparabis vultũ eorũ. Exaltare dñe in virtute tua: cantabimus et pſallemus virtutes tuas. In finem pſalmus dauid ꝓ ſuſceptione matutina. XXI

D Eus deꝰ meꝰ respice in me:quare me dereliquisti:longe a salute mea verba delictorũ meorũ. Deꝰ meus clamabo ꝑ diem ⁊ nõ exaudies:⁊ nocte ⁊ nõ ad insipientiã mihi. Tu autẽ in sctõ habitas:laus israel. In te sperauerũt patres nr̃i:sperauerũt ⁊ liberasti eos. Ad te clamauerunt ⁊ salui facti sunt:in te sperauerũt ⁊ non sunt ꝯfusi. Ego autẽ sum vermis ⁊ non homo:opprobriũ hoim ⁊ abiectio plebis. Omẽs videtes me deriserũt me:locuti sunt labijs et mouerũt caput. Sperauit in domino eripiat eũ:saluũ faciat eũ quoniã vult eũ. Quoniã tu es qui extraxisti me de ventre:spes mea ab vberibꝰ matris mee:in te proiectꝰ sum ex vtero. De ventre matris mee deꝰ meꝰ es tu:ne discesseris a me. Quoniã tribulatio ꝓxima est: quoniã nõ est q̃ adiuuet. Circũdederũt me vituli multi:tauri pingues obsederunt me. Aperuerũt sup me os suum:sicut leo rapiens ⁊ rugiẽs. Sicut aqua effusus sum:⁊ dispersa sunt oia ossa mea. Factũ est cor meũ tanq̃ cera liquescẽs: in medio ventr̃ mei. Aruit tanq̃ testa virtꝰ mea:⁊ lingua mea adhesit faucibꝰ meis:⁊ in puluerẽ mortis deduxisti me. Quoniã circũdederũt me canes multi: conciliũ malignantiũ obsedit me. Foderunt manꝰ meas⁊ pedes meos:dinumerauerũt omia ossa mea. Ipsi vero ꝯsiderauerũt ⁊ inspexerũt me:diuiserunt sibi vestimẽta mea:⁊ sup vestẽ meã miserũt sortem. Tu autẽ dñe ne elongauer̃ auxilium tuũ a me:ad defensionẽ meã cõspice. Erue a framea deꝰ aiam meã:⁊ de manu canis vnicã meam. Salua me ex ore leonis:⁊ a cornibꝰ vnicorniũ humilitatẽ meã. Narrabo nomẽ tuũ fratribꝰ meis:in medio ecclesie laudabo te. Qui timetis dñm laudate eũ: vniuersũ semẽ iacob glorificate eũ. Timeat eũ oẽ semen israel:q̃m nõ spreuit neq̃ despexit dep̃cationẽ pauperis. Nec auertit faciẽ suã a me:⁊ cũ clamarem ad eũ exaudiuit me. Apud te laus mea in eccl̃ia magna:vota mea reddã in cõspectu timentiũ eum. Edent paupes et saturabunt: ⁊ laudabũt dñm qui requirũt eũ: viuẽt corda eorũ in seculũ seculi. Reminiscentur ⁊ cõuertent ad dñm: vniuerse fines terre. Et adorabũt in ꝯspectu eius:vniuerse familie gentiũ. Q̃m dñi est regnũ: et ipse dñabit gentiũ. Manducauerũt ⁊ adorauerũt omẽs pingues terre:in cõspectu eius cadent omẽs qui descendũt in terrã. Et aia mea illi viuet:⁊ semen meũ seruiet ipsi. Annũciabit dño generatio ventura:⁊ annũciabũt celi iusticiam eius:ꝑpl̃o qui nascet quem fecit dominus. Psalmus dauid. XXII

D Ominꝰ regit me ⁊ nihil mihi deerit:in loco pascue ibi me collocauit. Sup aquã refectiõis educauit me:aiam meã cõuertit. Deduxit me sup semitas iusticie: ꝑpter nomẽ suum. Nã ⁊ si ambulauero in medio vmbre mortis nõ timebo mala: q̃m tu mecũ es. Uirga tua ⁊ baculꝰ tuus:ipsa me cõsolata sunt. Parasti in cõspectu meo mensam:aduersus eos q̃ tribulant me. Impinguasti in oleo caput meũ:⁊ calix meꝰ inebrians q̃ preclarꝰ est. Et miseri cordia tua subsequet me:oibus diebus vite mee. Et vt inhabitẽ in domo dñi: in longitudine dierũ. Psalmus dauid in prima sabbati. XXIII

D Omini est terra ⁊ plenitudo eiꝰ: orbis terrarũ ⁊ vniuersi qui habitant in eo. Quia ipse sup maria fundauit eũ:et sup flumina preparauit eũ. Quis ascẽdet in montẽ dñi:aut quis stabit in loco sctõ eius? Innocens manibꝰ ⁊ mũdo corde:qui non accepit in vano aiam suã:nec iurauit in dolo ꝓximo suo. Hic accipiet benedictionẽ a dño:⁊ miscdiam a deo salutari suo. Hec est generatio querentiũ eũ:querentiũ faciẽ dei iacob. Attollite portas pricipes vr̃as:⁊ eleuamini porte eternales: ⁊ introibit rex glie. Quis ẽ iste glie? dñs fortis ⁊ potens:dñs potens in plio. Attollite portas principes vr̃as: ⁊ eleuamini porte eternales:⁊ itroibit rex glie. Quis est iste rex glie? dñs virtutum ipse est rex glorie. In finem psalmus dauid.

A D te dñe leuaui aiam XXIIII meã:deus meꝰ in te ꝯfido nõ erubescam. Neq̃ irrideãt me inimici mei:etenĩ vniuersi qui sustinẽt te nõ ꝯfundent. Cõfundant oẽs iniqua agentes:superuacue. Uias tuas dñe demõstra mihi:et semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua ⁊ doce me:quia tu es saluator meꝰ:⁊ te sustinui tota die. Reminiscere miserationũ tuaꝝ dñe: ⁊ misericordiarũ tuarũ que a seculo sunt. Delicta iuuentut̃ mee :⁊ ignorantias meas ne memineris. Scdm miscdiam tuã memẽto mei tu:ꝑpter bonitatẽ tuã domine. Dulcis ⁊ rectꝰ dñs:ꝑpter hoc le-

Matth.27.e
Joh.19.e
Hebre.2.c
1.Cor.10.f.
g.14.

gem dabit delinquētibꝰ in via. Diriget mãsuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Uniuerse vie dñi miſcdia ꝛ veritas: requirētibꝰ testamentũ eiꝰ et testimonia eiꝰ. Propter nomē tuũ dñe ꝓpitiaberis pctõ meo: multuꝫ est eni. Quis est hõ qui timet dñm: legē statuit ei via quã elegit. Aña eiꝰ in bonis demorabitur: ꝛ semen eius hereditabit terrã. Firmamentũ est dñs timentibꝰ eum: ꝛ testamentũ ipsiꝰ vt manifestetur illis. Oculi mei semꝑ ad dñm: qm̄ ipe euellet de laqueo pedes meos. Respice in me ꝛ miserere mei: qꝛ vnicus ꝛ pauꝑ sum ego. Tribulationes cordis mei mľtiplicate sũt: ď necessitatibꝰ meis erue me. Uide hũilitatē meã ꝛ laborē meuꝫ: ꝛ dimitte vniuersa delicta mea. Respice inimicos meos; qm̄ multiplicati sunt: ꝛ odio iniquo oderũt me. Custodi aiaꝫ meã ꝛ erue me: nõ erubescã qm̄ speraui in te. Innocentes ꝛ recti adheserũt mihi: qꝛ sustinui te Libera deꝰ israel: ex omibꝰ tribulationibꝰ suis. Psalmꝰ dauid. XXV

Udica me dñe qm̄ ego in innocentia mea ingressus sũ: ꝛ in dño sperans non infirmabor. Proba me dñe ꝛ tempta me: vre renes meos et cor meũ. Qm̄ miſcdia tua añ oclos meos est: ꝛ cõplacui in veritate tua. Nõ sedi cũ concilio vanitatꝭ: ꝛ cũ iniqua gerētibus nõ introibo. Odiui ecclesiã malignantiũ: ꝛ cũ impijs non sedebo. Lauabo inter innocētes manꝰ meas: ꝛ circũdabo altare tuũ dñe. Ut audiã vocē laudis: ꝛ enarrem vniuersa mirabilia tua. Dñe dilexi decorē domus tue: ꝛ locũ habitatiõis glorie tue. Ne ꝑdas cũ impijs deus aiam meã: ꝛ cũ viris sanguinũ vitam meã. In quoꝝ manibꝰ iniquitates sunt: dextera eoꝝ repleta est muneribꝰ. Ego autem in innocētia mea ingressus sum: redime me ꝛ miserere mei. Pes enī meꝰ stetit ĩ directo: ĩ ecclesijs bñdicã te dñe. In finē ps̄ dauid priꝰq̄ liniref. XXVI

Ominꝰ illuminatio mea ꝛ salus mea: quē timebo? Domiꝰ ꝓtector vite mee: a quo trepidabo. Dum appropiãt suꝑ me nocētes: vt edant carnes meas. Qui tribulãt me inimici mei: ipsi infirmati sunt ꝛ ceciderunt. Si ꝯsistant aduersũ me castra: nõ timebit cor meũ. Si exurgat aduersum me preliũ: in hoc ego sperabo. Unã petij a dño hanc requirã: vt inhabitē in domo dñi oībꝰ diebꝰ vite mee. Ut videã voluntatē dñi. ꝛ visitē templuꝫ eius. Qm̄ abscondit me in tabernaculo suo in die malorũ: ꝓtexit me in abscondito tabernaculi sui. In petra exaltauit me: ꝛ nũc exaltauit caput meũ suꝑ inimicos meos. Circũiui ꝛ immolaui in tabernaclo eius hostiã vociferatiõis: cãtabo ꝛ psalmũ dicam dño. Exaudi dñe vocē meam qua clamaui ad te: miserere mei ꝛ exaudi me. Tibi dixit cor meuꝫ exquisiuit te facies mea: faciē tuã dñe requirã. Ne auertas faciē tuã a me: ne declines ĩ ira a seruo tuo. Adiutor meꝰ es tu ne derelinquas me: neq̄ despicias me deꝰ salutaris meꝰ. Qm̄ pater meꝰ et mater mea dereliquerũt me: dñs aũt assumpsit me. Legē pone mihi dñe in via tua: ꝛ dirige me in semita recta ꝓpter inimicos meos. Ne tradideris me in aias tribulantiũ me: qm̄ insurrexerũt ĩ me testes iniqui: ꝛ mentita est iniq̃tas sibi. Credo videre bona dñi in terra viuentiuꝫ. Expecta dñm viriliter age: ꝛ ꝯfortetr̄ cor tuuꝫ ꝛ sustine dñm. Psalmꝰ ipsi dauid.

XXVII

D te dñe clamabo deus meꝰ ne sileas a me: ne qñ taceas a me: ꝛ assimilabor descendentibꝰ in lacũ. Exaudi dñe vocē orationis mee dũ oro ad te: dũ extollo manꝰ meas ad templũ sanctũ tuuꝫ. Ne simul tradas me cũ pctõribꝰ: et cũ oꝑantibus iniquitatē ne ꝑdas me. Qui loquuntur pacē cũ ꝓximo suo: mala autē in cordibus eoꝝ. Da illis ꝺm oꝑa eoꝝ: ꝛ ꝺm nequitiã adinuentionũ ipsoꝝ. Scdm oꝑa manuũ eoꝝ tribue illis: redde r̄tributionē eoꝝ ipsis. Qm̄ nõ intellexerũt opera dñi ꝛ in oꝑa manuũ eius: destrues illos ꝛ nõ edificabis eos. Bñdictus dñs qm̄ exaudiuit vocē deꝓcatõis mee. Dñs adiutor meꝰ ꝛ ꝓtector meꝰ: ꝛ in ipso sperauit cor meũ ꝛ adiutus sum. Et refloruit caro mea: ꝛ ex volũtate mea ꝯfitebor ei. Dominꝰ fortitudo plebis sue: ꝛ ꝓtector salutationũ christi sui est. Saluũ fac populũ tuũ dñe ꝛ benedic hereditati tue: ꝛ rege eos et extolle illos vsq̄ in eternuꝫ.

Hiere. 9. c

Psalmus dauid in cosummatione tabernaculi. XXVIII

Fferte domio filij dei: afferte domino filios arietũ. Afferte domino gloriã ꝛ honorē: afferte domino gloriã nomini eius: adorate dominũ in atrio sctõ eius. Uox dñi suꝑ aquas: deus maiestatis intonuit; dñs suꝑ aq̃s

I. 9 5.

multas. Uox dñi in virtute: vox dñi in magnificētia. Uox dñi confringētes cedros: ⁊ ꝯfringes dñs cedros libani. Et cōminuet eas tanꝗ̃ vitulū libani: et dilectus quēadmodū filius vnicorniū. Uox dñi intercidentis flāmā ignis: vox dñi concutientis deſertū: ⁊ cōmouebit dominus deſertū cades: Uox dñi ꝑparantis ceruos ⁊ reuelabit cōdenſa: ⁊ in templo eius oīnes dicēt gloriā. Dñs diluuiū inhabitare facit: ⁊ ſedebit dominus rex i eternū. Dñs virtutē pplo ſuo dabit: dñs bñdicet pplo ſuo in pace.

Ps cātici i dedicatiōe domus dauid.

Exaltabo te dñe XXIX qm̄ ſuſcepiſti me: nec delectaſti inimicos meos ſuꝑ me. Dñe deꝰ meus clamaui ad te: ⁊ ſanaſti me. Dñe eduxiſti ab inferno aiam meā: ſaluaſti me a deſcendentibꝰ in lacum. Pſallite dño ſancti eius: ⁊ cōfitemini memorie ſāctitatis eiꝰ. Qm̄ ira i indignatione eiꝰ ⁊ vita in voluntate eiꝰ. Ad veſperū demorabit̃ fletus: ⁊ ad matutinū leticia. Ego aūt dixi in abūdantia mea: nō mouebor in eternū. Dñe in volūtate tua: ꝑſtitiſti decori meo virtutē. Auertiſti faciē tuā a me: ⁊ factus ſum cōturbatus. Ad te dñe clamabo: ⁊ ad deū meū deꝑcabor. Que vtilitas in ſanguine meo: dū deſcendo in corruptionē. Nunquid cōfitebit̃ tibi puluis: aut ānūciabit veritatē tuā. Audiuit dñs ⁊ miſertus eſt mei: dñs factus ē adiutor meus. Cōuertiſti planctū meū in gaudiū mihi: conſcidiſti ſaccū meū ⁊ circūdediſti me leticia. Ut cantet tibi gloria mea ⁊ nō cōpungar: dñe deus meus in eternū cōfitebor tibi. In finē ps dauid ꝓ extaſi.

J.70. In te dñe non cō XXX fundar in eternū: in iuſticia tua libera me. Inclina ad me aurē tuam: accelera vt eruas me. Eſto mihi in deum ꝓtectorē ⁊ in domū refugij: vt ſaluū me facias. Qm̄ fortitudo mea et refugiū meū es tu: ⁊ ꝓpter nomē tuum deduces me ⁊ enutries me. Educes me de laqueo hoc quē abſconderūt mihi: *Luce.23.f.* qm̄ tu es ꝓtector meus. In manus tuas cōmendo ſpiritū meū: redemiſti me domine deus veritatis. Odiſti obſeruātes vanitates ſuꝑuacue. Ego aūt in domino ſperaui: exultabo ⁊ letabor i miſericordia tua. Qm̄ reſpexiſti hūilitatē meā: ſaluaſti de neceſſitatibꝰ aiā meā. Nec ꝯcluſiſti me i manibꝰ inimici mei: ſtatuiſti in loco ſpacioſo pedes meos. Miſerere mei dñe qm̄ tribulor: conturbatus ē in ira oculus meꝰ: aīa mea et venter meꝰ. Qm̄ defecit in dolore vita mea: ⁊ āni mei i gemitibꝰ. Infirmata ē in pauꝑtate vtus mea: ⁊ oſſa mea conturbata ſunt. Suꝑ oēs inimicos meos factus ſū opprobriū vicinis meis valde: ⁊ timor notis meis. Qui videbant me foras fugerūt a me: ⁊ obliuiōi datꝰ ſum tanꝗ̃ mortuꝰ a corde. Factꝰ ſū tanꝗ̃ vas ꝑditū qm̄ audiui vituꝑationē *Hiere.21.c* multoꝝ cōmorantiū in circūitu. In eo dū cōuenirēt ſimul aduerſū me: accipe aiam meā cōſiliati ſunt. Ego aūt in te ſꝑaui dñe: dixi deꝰ meus es tu: i manibus tuis ſortes mee. Eripe me de manu inimicoꝝ meoꝝ ⁊ a ꝑſequentibus me. Illuſtra faciē tuā ſuꝑ ſeruū tuū: ſaluū me fac in miſericordia tua: dñe nō confundar qm̄ iuocaui te. Erubeſcāt impij ⁊ deducant̃ in infernū: muta fiāt labia doloſa. Que loquunt̃ aduerſus iuſtum iniquitatē: in ſuꝑbia ⁊ in abuſione. Qꝫ magna multitudo dulcedinis tue dñe: quā abſcōdiſti timētibus te. Perfeciſti eis qui ſperāt in te: in cōſpectu filiorū hoim. Abſcōdes eos in abſcōdito faciei tue: a cōturbatione hoim. Proteges eos in tabernaculo tuo a ꝯtradictione linguarū. Bñdictꝰ dñs: qm̄ mirificauit miſericordiā ſuam mihi in ciuitate munita. Ego aūt dixi in exceſſu mētis mee: ꝓiectꝰ ſum a facie oculoꝝ tuorū. Ideo exaudiſti vocē orōnis mee: dū clamarē ad te. Diligite dñm oēs ſcti eiꝰ: qm̄ veritatē requiret dñs: et retribuet abundāter facientibꝰ ſuꝑbiā. Viriliter *ſ̃.26.* agite ⁊ cōfortet̃ cor vrm: oēs qui ſperatis in dño Intellectꝰ dauid XXXI

Ro.4.a Beati q̃rū remiſſe ſūt iniq̃tates: ⁊ q̃rū tecta ſūt pctā. Btūs vir cui nō iputauit dñs pctm̄: nec ē in ſpū eiꝰ dolꝰ. Qm̄ tacui iueterauerūt oſſa mea: dū clamarem tota die. Qm̄ die ac nocte grauata ē ſuꝑ me manꝰ tua: ꝯuerſus ſū i erūna mea dū ꝯfigit̃ ſpina. Delictū meū cognitū tibi feci: ⁊ iniuſticiā meā nō abſcōdi. Dixi cōfitebor aduerſum me iniuſticiā meā dño: ⁊ tu remiſiſti impietatem pcti mei. Pro hac orabit ad te oīs ſctūs: in tꝑe oportuno. Verūtñ in diluuio aquaꝝ multaꝝ: ad eū nō approximabūt. Tu es refugiū meū a tribulatiōe q̄ circūdedit me: exultatō mea erue me a circūdantibꝰ me. Intellectū

Tobie.6.d

ibi dabo ⁊ instruā te: in via hac q̄ gra-
dieris firmabo sup te oculos meos. No
lite fieri sicut equꝰ ⁊ mulus: q̇bꝰ nō est
intellectus. In chamo ⁊ freno maxillas
eoꝝ cōstringe: q̇ nō approximāt ad te.
Multa flagella pctōris: sperantē autē
in dño misericordia circūdabit. Letami
in dño ⁊ exultate iusti: et gl'iami oēs re
cti corde. In finē ps dauid XXXII

e Xultate iusti in dño: rectos de-
cet collaudatio. Cōfitemi dño ī
cithara: in psalterio decem cho
daꝝ psallite illi. Cātate ei canticū no-
uū: bn̄ psallite ei in vociferatiōe. Quia
rectū est v̄bū dñi: ⁊ oīa opa eius in fi-
de. Diligit mīsicdiā et iudiciū: miseri-
cordia dñi plena ē terra. Uerbo dñi ce-
li firmati sūt: et spū oris eiꝰ oīs v̄tꝰ eo
rū. Congregās sicut in vtre aq̄s maris:
ponens in thesauris abyssos. Timeat
dn̄m oīs terra: ab eo aūt ꝯmoueāt oēs
inhabitātes orbē. Q̄m ip̄e dixit ⁊ facta
sūt: ipse mandauit et creata sunt. Dn̄s
dissipat cōsilia gentiū: reprobat aūt co-
gitatiōes ppl'oꝝ: ⁊ reꝓbat cōsilia prici-
pū. Cōsiliū aūt dñi ī eternū manet: cogi
tatiōes cordis eiꝰ in generationē ⁊ ge-
nerationē. Btā gēs cuiꝰ ē dn̄s deꝰ eiꝰ:
ppl'us quē elegit in hereditatē sibi. De
celo respexit dn̄s: vidit oēs filios hoīm.
De p̄parato habitaculo suo: respexit su
per oēs q̇ habitāt terrā. Qui finxit sin-
gillatim corda eoꝝ: q̇ intelligit oīa opa
eoꝝ. Nō saluat̄ rex p multā v̄tutē: ⁊ gi
gas nō saluabit̄ i m̄ltitudīe v̄tutꝫ sue.
Fallax equꝰ ad salutē: in abūdātia aūt
virtutis sue nō saluabit̄. Ecce oculi do
mini sup metuētes eū: ⁊ in eis qui spe-
rāt sup mīsicdia eiꝰ. Ut eruat a morte
aias eoꝝ: ⁊ alat eos ī fame. Aia nr̄a su-
stinet dn̄m: q̄m adiutor ⁊ ꝓtector nr̄ ē.
Quia in eo letabit̄ cornu nr̄m: ⁊ in no-
mie sctō eiꝰ spauimꝰ. Fiat misericordia
tua dñe sup nos: quēadmodū spauimꝰ
in te. Psalmꝰ dauid cū mutauit vul-
tū suū corā abimelech: et dimisit eū et
abijt. XXXIII

b Enedicā dn̄m in oī tp̄e: sp laus
in ore meo. In dño laudabit̄ aīa
mea: audiāt mansueti ⁊ letent̄.
Magnificate dn̄m mecū: ⁊ exaltemꝰ no
mē eiꝰ in idip̄m. Exq̇siui dn̄m ⁊ exaudi
uit me: ⁊ ex oībꝰ tribulatiōibꝰ meis eri
puit me: Accedite ad eū ⁊ illumiami: ⁊
facies vr̄e nō ꝯfundent̄. Iste paup cla-
mauit ⁊ dn̄s exaudiuit eū: ⁊ de oībꝰ tri
bulatiōibꝰ eiꝰ saluauit eū. Immittet an
gelus dñi in circuitu timētiū eū: ⁊ eripi
et eos. Gustate ⁊ videte q̄m suauis est
dn̄s: btūs vir qui sperat in eo. Timete
dn̄m oēs scti eiꝰ: q̄m nō ē inopia timē
tibꝰ eū. Diuites eguerūt ⁊ esurierūt: in-
quirētes aūt dn̄m nō minuent̄ omi bo
no. Uenite filij audite me: timorē dñi
docebo vos. Quis est hō qui vult vitā:
diligit dies videre bonos? Prohibe lig
uā tuā a malo: ⁊ labia tua ne loquant̄
dolū. Diuerte a malo ⁊ fac bonū: inq̇re
pacem ⁊ ꝑsequere eā. Oculi dñi sup iu-
stos: ⁊ aures eiꝰ in p̄ces eoꝝ. Ultꝰ aūt
dñi sup facientes mala: vt ꝑdat de ter-
ra memoriā eoꝝ. Clamauerūt iusti ⁊ do
minꝰ exaudiuit eos ⁊ ex omibꝰ tribula
tionibus eoꝝ liberauit eos. Iuxta ē do
minꝰ his qui tribulato sūt corde: ⁊ hu-
miles spū saluabit. Multe tribulatiōes
iustoꝝ ⁊ de oibus his liberabit eos dn̄s
Custodit dn̄s omia ossa eoꝝ: vnū ex his
nō ꝯteret̄. Mors pctōꝝ pessima: ⁊ q̇ ode
rūt iustū delinquēt. Redimet dn̄s aias
seruoꝝ suoꝝ: ⁊ nō delinquēt oēs q̇ spe-
rant in eo. In finē psalmꝰ ip̄i dauid.

i Udica dñe nocē- XXXIIII
tes me expugna īpugnātes me.
App̄hende arma ⁊ scutū: ⁊ exur
ge in adiutoriū mihi. Effunde frameā
⁊ cōclude adūsus eos q̇ ꝑsequūt̄ me: dic
aie mee salꝰ tua ego sū. Cōfūdant̄ ⁊ re-
uereant̄: inq̇rētes aiaꝫ meā. Auertant̄
retrorsū ⁊ ꝯfundant̄: cogitantes mihi
mala. Fiant tanq̄ puluis aū faciē ven
ti: ⁊ angelus dñi coartās eos. Fiant vie
illoꝝ tenebre ⁊ lubricū: ⁊ angelꝰ dñi ꝑ-
sequens eos. Q̄m gratis absconderunt
mihi interitū laquei sui: supuacue exp-
brauerunt aiam meā. Ueniat illi laque
us quē ignorat: ⁊ captio quā abscōdit
apprehendat eū: ⁊ in laqueū cadat i id
ip̄m. Aia āt mea exultabit in dño: ⁊ de
lectabit̄ sup salutari suo. Oia ossa mea
dicēt: dñe q̇s similis tibi? Eripiēs ino-
pem de manu fortioꝝ eius: egenū ⁊ pau
perē a diripientibꝰ eū. Surgētes testes
iniqui: q̇ ignorabā interrogabāt me. Re-
tribuebāt mihi mala ꝓ bonis: sterilita
tē aie mee. Ego aūt cū mihi molesti es-
sent: induebar cilicio. Hūiliabā in ieiu
nio aniam meā: ⁊ orō mea in sinu meo
cōuertet̄. Quasi ꝓximū ⁊ q̄si frēm nr̄m
sic cōplacebā: q̄si lugēs ⁊ ꝯtristatus sic
hūiliabar. Et aduersum me letati sunt
et cōuenerūt: ꝯgregata sunt sup me fla-

1. Pe.3.b
J.36.
Hebre.4.d
J.39.et.J.69

gella ⁊ ignorabā. Dissipati sunt nec cō
puncti: temptauerunt me subsānauerūt
me subsānatione: frēduerūt sup me dē
tibꝰ suis. Dn̄e qn̄ respicies: restitue ani
mā meā a malignitate eoꝝ a leonibus
vnicā meā. Cōfitebor tibi i eccl̄ia mag
na: in pplo graui laudabo te. Nō super
gaudeāt mihi q̄ aduersant̄ mihi iniq̄:
q̄ oderūt me gratis ⁊ ānuūt oclis. Qm̄
mihi q̄dē pacifice loq̄bant̄: ⁊ in iracū- (1. Joh. 3. d)
dia terre loquētes dolos cogitabāt. Et
dilatauerūt sup me os suū: dixerūt euge
euge viderūt oculi nr̄i. Uidisti dn̄e ne
sileas: dn̄e ne discedas a me. Exurge et
intende iudicio meo deus meus: ⁊ dn̄s
meus in cām meā. Judica me s̄m iusti-
ciā tuā dn̄e deus meꝰ: ⁊ nō supgaudeāt
mihi. Nō dicāt in cordibꝰ suis euge eu
ge aie nr̄e: nec dicāt deuorabimus eū.
Erubescāt et reuereant̄ sil̄ q̄ gratulāt̄
malis meis. Induant̄ cōfusiōe ⁊ reue
rētia: q̄ maligna loquūt̄ sup me. Exul-
tent ⁊ letent̄ q̄ volūt iusticiā meā: ⁊ di-
cāt sp magnificet̄ dn̄s q̄ volūt pacē ser
ui eius. Et lingua mea meditabit̄ iusti
ciā tuam: tota die laudē tuā. In finē
seruo dn̄i dauid. XXXV

Dixit iniustꝰ vt delinq̄t in semet-
ipo: nō est timor dei ante oclos
eius: Qm̄ dolose egit in conspe-
ctu eius: vt inueniat̄ iniq̄tas eiꝰ ad odi
um. Uerba oris eiꝰ iniq̄tas ⁊ dolꝰ: nolu
it intelligere vt bn̄ ageret. Iniq̄tatē me
ditatꝰ ē in cubili suo: astitit oī vie non
bone: maliciā aūt nō odiuit. Dn̄e in ce
lo misericordia tua: ⁊ veritas tua vsq̄
ad nubes. Justicia tua sicut mōtes dei:
iudicia tua abyssus multa. Hoies et iu
mēta saluabis dn̄e: quēadmodū multi
plicasti misericordiā tuā deꝰ. Filij autē
hoim: in tegmie alaꝝ tuaꝝ sperabūt. In
ebriabūt̄ ab vbertatē domꝰ tue: ⁊ torrē
te voluptatis tue potabis eos. Qm̄ apd̄
te est fons vite: ⁊ in lumine tuo videbi-
mus lumen. Pretende misericordiam
tuam scientibus te: et iusticiam tuam
his q̄ recto sunt corde. Nō veniat mihi
pes supbie: ⁊ manꝰ pctōris nō moueat
me. Ibi ceciderūt q̄ opant̄ iniquitatē:
expulsi sunt nec potuerūt stare. Ps ip
si dauid XXXVI

Noli emulari in malignātibꝰ: ne
q̄ zelaueris facientes iniq̄tatē.
Qm̄ tanq̄ fenū velociter arescēt: ⁊ quē-
admodū olera herbarum cito decidēt.
Spera in dn̄o ⁊ fac bonitatē: ⁊ inhabi-
ta terrā ⁊ pasceris in diuitijs eiꝰ. Dele-
ctare in dn̄o: ⁊ dabit tibi petitiōes cor-
dis tui. Reuela dn̄o viā tuā ⁊ spera i eo
et ip̄e faciet. Et educet q̄si lumē iustici
am: et iudiciū tuum tanq̄ meridiē: sub
ditus esto domino ⁊ ora eū. Noli emu-
lari in eo qui psperatur in via sua: i ho
mine faciente iniusticias. Desine ab ira
et derelique furorē: noli emulari vt ma
ligneris. Quoniā qui malignant̄ exter
minabunt̄: sustinentes autē dominum
ipsi hereditabunt terrā. Et adhuc pu-
sillū et non erit peccator: ⁊ queres locū
eius et nō inuenies. Mansueti aūt he
reditabunt terrā: ⁊ delectabūtur i mul-
titudine pacis. Obseruabit peccator iu (J. eo.)
stū: ⁊ stridebit sup eum dentibus suis.
Dn̄s autē irridebit eū: quoniā pspicit
q̄ꝯ veniet dies eius. Gladium euagina
uerūt pctōres: intenderūt arcū suū. Ut
decipiāt pauperē ⁊ inopē: vt trucident
rectos corde. Gladius eoꝝ intret i cor-
da ip̄oꝝ cōfringat̄. Melius est modicū
iusto: sup diuitias pctōꝝ multas. Quo
niā brachia pctōꝝ cōterent̄: confirmat
aūt iustos dn̄s. Nouit dn̄s dies imacu
latoꝝ: ⁊ hereditas eorum in eternū erit.
Nō ꝯfūdent̄ i tpe malo: ⁊ i diebꝰ famis
saturabunt̄. Inimici xp̄o dn̄i mox vt ho
norificati fuerit ⁊ exaltati: deficientes
quēadmodū fumꝰ deficiēt. Mutuabit̄
pctōr et nō soluet: iustus autē miseret̄
et tribuet. Quia bn̄dicētes ei heredita
būt terrā: maledicētes aūt ei dispibūt.
Apud dn̄m gressus hois diriget̄: ⁊ viam
eius volet. Cū ceciderit nō collidet̄: q̄r
dn̄s supponit manū suā. Junior fui et-
eni senui: ⁊ nō vidi iustū derelictū: nec
semē eius querēs panē. Tota die mise
retur ⁊ cōmodat: et semē illius in bene
dictione erit. Declina a malo ⁊ fac bo- (S. 33.)
nū: ⁊ inhabita in seculum seculi. Quia
dn̄s amat iudiciū: ⁊ nō derelinquet san
ctos suos: in eternū cōseruabunt̄. Iniu
sti punient̄: ⁊ semē impioꝝ peribit. Iu
sti aūt hereditabūt terrā: ⁊ ihabitabūt
in sapiam ⁊ lingua eius loquet̄ iudiciū
Lex dei eius in corde ip̄ius: ⁊ nō supplā
tabunt̄ gressus eiꝰ. Cōsiderat pctōr iu- (S. eo.)
stū: ⁊ querit mortificare eū. Dn̄s aūt nō
derelinquet eum in manibus eius: nec
dānabit eum cum iudicabit̄ illi. Expe-
cta dominū et custodi viam eius: ⁊ exal
tabit te vt hereditate capias terrā: cum
perierint peccatores videbis. Uidi im-
piū supexaltatū: ⁊ eleuatū sicut cedros

libani. Et trāſiui: ⁊ ecce nō erat et ꝗſiui eum: et non eſt inuentus locus eiꝰ. Cuſtodi innocentiā ⁊ vide equitatem: qm̄ ſunt reliquie homi pacifico. Iniuſti autē diſꝑdbūt: ſimul reliquie impioꝝ interibunt. Salus autē iuſtoꝝ a dn̄o: et ꝓtector eorum in tempore tribulationis. Et adiuuabit eos dominꝰ et liberabit eos: et eruet eos a peccatoribꝰ: et ſaluabit eos quia ſperauerunt in eo.

Pſalmꝰ dauid in rememorationem ſabbati. XXXVII

S.6.

Domine ne in furore tuo arguas me: neq̄ i ira tua corripias me. Qm̄ ſagitte tue infixe ſūt mihi: et cōfirmaſti ſuꝑ me manū tuā. Non eſt ſanitas in carne mea a facie ire tue non eſt pax oſſibus meis a facie peccatoꝝ meorū. Quoniā iniq̄tates mee ſuꝑgreſſe ſunt caput meū: ⁊ ſicut onꝰ graue grauate ſunt ſuꝑ me. Putruerunt ⁊ corrupte ſūt cicatrices mee: a facie inſipientie mee. Miſer factus ſum ⁊ curuatus ſum vſq̄ in finē: tota die cōtriſtatꝰ ingrediebar. Qm̄ lūbi mei impleti ſūt illuſionibꝰ: ⁊ nō ē ſanitas i carne mea. Afflictus ſū ⁊ hūiliatꝰ ſū nimis: rugiebā a gemitu cordis mei. Dn̄e an̄ te omē deſideriū meū: ⁊ gemitus meꝰ a te nō ē abſconditus. Cor meū cōturbatū ē: dereliquit me virtꝰ mea: ⁊ lumē oculoꝝ meoꝝ ⁊ ipm̄ non eſt mecū. Amici mei et ꝓximi mei aduerſum me appropinquauerūt ⁊ ſteterunt. Et qui iuxta me erāt delonge ſteterūt: et vim faciebāt q̄ querebāt aiam meā. Et qui inq̄rebant mala mihi locuti ſunt vanitates: et dolos tota die meditabant̄. Ego aūt tanq̄ ſurdus nō audiebā: ⁊ ſicut mutꝰ nō aperiēs os ſuū. Et factus ſum ſicut hō nō audiens: ⁊ non habēs in ore ſuo redargutiones. Qm̄ in te dn̄e ſperaui: tu exaudies me domine deus meus. Quia dixi ne qn̄ ſupergaudeāt mihi inimici mei: ⁊ dū cōmouent̄ pedes mei ſuꝑ me magna locuti ſūt. Qm̄ ego in flagella paratus ſum: ⁊ dolor meꝰ in conſpectu meo ſꝑ. Qm̄ iniquitatē meā anunciabo: ⁊ cogitabo ꝓ peccato meo. Inimici aūt mei viuūt ⁊ ꝯfirmati ſūt ſuꝑ me et multiplicati ſūt q̄ oderūt me iniq̄. Qui retribuunt mala ꝓ bonis detrahebant mihi: qm̄ ſequebar bonitatē. Nō derelinquas me dn̄e deus meꝰ: ne diſceſſeris a me. Intende in adiutoriū meū: dn̄e deꝰ ſalutis mee. In finē pro ydithū canticum dauid. XXXVIII

Dixi cuſtodiā vias meas: vt nō delinquā in lingua mea. Poſui ori meo cuſtodiā: cū conſiſteret pctōr aduerſū me. Obmutui ⁊ hūiliatꝰ ſū ⁊ ſilui a bonis: ⁊ dolor meus renouatꝰ eſt. Cōcaluit cor meum intra me: et in meditatione mea exardeſcet ignis. Locutus ſum in lingua mea notū fac mihi dn̄e finē meū. Et numerū dieꝝ meoꝝ quis eſt: vt ſciā quid deſit mihi. Ecce menſurabiles poſuiſti dies meos: ⁊ ſubſtātia mea tanq̄ nihilū ante te. Uerūtamē vniuerſa vanitas omis homo viuēs. Uerūtamē in imagine ꝑtranſit hō: ſed ⁊ fruſtra cōturbat̄. Theſaurizat ⁊ ignorat cui congregabit ea. Et nūc que eſt expectatio mea: nōne dn̄s? ⁊ ſubſtātia mea apud te eſt. Ab oībus iniquitatibꝰ meis erue me: opprobriū inſipienti dediſti me. Obmutui ⁊ nō aperui os meū: qm̄ tu feciſti: amoue a me plagas tuas. A fortitudine manꝰ tue ego defeci in increpationibꝰ: ꝓpter iniquitatē corripuiſti hoiem. Et tabeſcere feciſti ſicut araneā aiam eiꝰ: verūtamē vane cōturbat̄ oīs homo. Exaudi orōnē meā dn̄e ⁊ deꝑcationē meā: auribus percipe lachrymas meas. Ne ſileas quoniā aduena ego ſum apud te: et peregrinus ſicut omēs patres mei. Remitte mihi vt refrigerer: priuſq̄ abeā: ⁊ āplius nō ero. In finē ꝑs dauid. XXXIX

Expectans expectaui dn̄m: ⁊ intēdit mihi. Et exaudiuit ꝑces meas: et eduxit me de lacu miſerie: et de luto fecis. Et ſtatuit ſupra petram pedes meos: ⁊ direxit greſſus meos. Et imiſit in os meū cāticū nouū: carmē deo nr̄o. Uidebūt mlti et timebūt: ⁊ ſperabūt in dn̄o. Btūs vir cuius eſt nomen dn̄i ſpes eius: ⁊ non reſpexit in vanitates ⁊ inſanias falſas. Multa feciſti tu dn̄e deus meꝰ mirabilia tua ⁊ cogitationibꝰ tuis nō ē qui ſimilis ſit tibi. Annūciaui ⁊ locutꝰ ſuꝫ: multiplicati ſūt ſuꝑ nūerū. Sacrificiū et oblationē noluiſti: aures aūt ꝑfeciſti mihi. Holocauſtū ⁊ ꝓ pctō nō poſtulaſti: tunc dixi ecce venio. In capite libri ſcriptū ē de me vt facerē volūtatē tuā: deus meꝰ volui ⁊ legē tuā i medio cordis mei. Annūciaui iuſticiā tuā in eccleſia magna: ecce labia mea nō ꝓhibebo dn̄e tu ſciſti. Iuſticiā tuā nō abſcōdi in corde meo: veritatē tuā ⁊ ſalutare tuū

Hebre.10.b.

Ibidem

Ibidem

dixi. Nō abſcondi miſcđiam tuā ⁊ veritatē tuā: a ꝯſilio multo. Tu aūt dñe ne longe facias miſeratiōes tuas a me: miſericordia ⁊ ỽitas tua ſemꝑ ſuſceperunt me. Qm̄ circūdederūt me mala q̄ꝝ nō ē numerꝰ: cōprehēderunt me iniquitates

ẜ.68. mee: ⁊ nō potui vt viderē. Multiplicate ſunt ſuꝑ capillos capitꝭ mei: ⁊ cor meū dereliquit me. Cōplaceat tibi dñe vt eruas me: dñe ad adiuuādū me reſpice.

.ĩ.69 Cōfundanꝭ ⁊ reuereanꝭ ſiꝭ: qui q̄rūt aīam meā vt auferant eā. Auertanꝭ retrorſuꝫ ⁊ reuereanꝭ: qui volunt mihi mala. Ferant confeſtim confuſionē ſuaꝫ: qui dicunt mihi euge euge. Exultent ⁊ letenꝭ ſuꝑ te oēs q̄rentes te: ⁊ dicāt ſemꝑ magnificeꝭ dñs qui diligūt ſalutare tuuꝫ. Ego aūt mendicꝰ ſum ⁊ pauꝑ: dñs ſollicitus eſt mei. Adiutor meꝰ ⁊ ꝓtector meus tu es: deus meꝰ ne tardaueris. In finē pſalmus dauid. XL

b Eatꝰ qui intelligit ſuꝑ egenū et pauꝑeꝫ: in die mala liberabit eū dñs. Dñs cōſeruet eū ⁊ viuificet eum: et beatū faciat eū in terra: ⁊ nō tradat euꝫ in aīam inimicoꝝ eius. Dñs opem ferat illi ſuꝑ lectū doloris eius: vniuerſū ſtratum eiꝰ verſaſti in infirmitate eiꝰ. Ego dixi dñe miſerere mei: ſana aīam meam qꝛ peccaui tibi. Inimici mei dixerūt mala mihi: q̄n morietur ⁊ ꝑibit nomē eiꝰ? Et ſi ingrediebaꝭ vt videret vana loquebatur cor eiꝰ: cōgregauit iniquitatem ſibi. Egrediebaꝭ foras: ⁊ loquebaꝭ in idipſum. Aduerſum me ſuſurrabāt omēs inimici mei: aduerſuꝫ me cogitabāt mala mihi. Verbū iniquū conſtituerūt aduerſū me: nūquid qui dormit nō adijciet vt reſurgat? Etenim homo pacis mee in quo ſperaui: qui edebat panes meos magnificauit ſuꝑ me ſupplantationeꝫ. Tu autem dñe miſerere mei: ⁊ reſuſcita me ⁊ retribuā eis. In hoc cognoui quoniā voluiſti me: quoniam nō gaudebit inimicꝰ meus ſuꝑ me. Me auteꝫ ꝓpter innocentiā ſuſcepiſti: et confirmaſti me in cōſpectu tuo in eternum. Benedicus dñs deus iſrael a ſeculo ⁊ in ſeculū: fiat fiat. In fineꝫ intellectus filijs chore: pſalmus dauid. XLI

q Uemadmoduꝫ deſiderat ceruus ad fontes aquaruꝫ: ita deſiderat aīa mea ad te deꝰ. Sitiuit aīa mea ad deū fontē viuū: q̄n veniā ⁊ apparebo ante faciē dei? Fuerūt mihi lachryme mee panes die ac nocte; dū dicíꝭ mihi quotidie vbi eſt deꝰ tuus. Hec recordatꝰ ſum ⁊ effudi in me aīam meā: qm̄ tranſibo in locū tabernaculi āmirabilis vſqꝫ ad domū dei. In voce exultatiōis ⁊ confeſſionis: ſonus epulantis. Quare triſtꝭ es

ĩ.42. aīa mea: ⁊ quare cōturbas me. Spera in deo qm̄ adhuc cōfitebor illi: ſalutare vultus mei ⁊ deus meꝰ. Ad meipm̄ aīa mea conturbata eſt: ꝓpterea memor ero tui ð terra iordanis ⁊ hermoniim a mōte modico. Abyſſus abyſſuꝫ inuocat: in voce cataractarū tuarū. Omnia excelſa tua ⁊ fluctꝰ tui: ſuꝑ me tranſierunt. In die mandauit dñs miſcđiam ſuā: et nocte canticū eius. Apud me orō deo vite mee: dicam deo ſuſceptor meꝰ es. Quare oblitus es mei: ⁊ quare ꝯtriſtatus incedo dū affligit me inimicꝰ? Dū confringunꭍ oſſa mea: exprobrauerūt mihi qui tribulant me inimici mei. Dum dicunt mihi ꝑ ſingulos dies vbi eſt deus tuus: quare triſtꝭ es aīa mea ⁊ quare conturbas me? Spera in deo qm̄ adhuc cōfitebor illi: ſalutare vultꝰ mei mei ⁊ deꝰ meus.

ẜ.eo. In finē pſalmus dauid. XLII

i Udica me deus ⁊ diſcerne cauſā meā de gente nō ſancta: ab hoīe iniquo et doloſo erue me. Quia tu es deꝰ fortitudo mea: quare me repuliſti ⁊ quare triſtis incedo dum affligit me inimicꝰ? Emitte lucē tuā ⁊ veritatē tuā: ipſa me deduxerūt ⁊ adduxerunt in montē ſanctū tuū ⁊ in tabernacula tua Et introibo ad altare dei: ad deū qui letificat iuuentutē meā. Cōfitebor tibi in cithara deus deꝰ meꝰ: quare triſtꝭ es aīa mea ⁊ quare ꝯturbas me? Spera in deo

ẜ.41 qm̄ adhuc ꝯfitebor illi: ſalutare vultus mei ⁊ deus meꝰ. In fineꝫ ꝓ filijs chore intellectus: pſalmꝰ dauid. XLIII

d Eus auribꝰ noſtris audiuimus: patres noſtri annūciauerūt nobis. Opus qð operatꝰ es in diebus eorū: ⁊ in diebꝰ antiquis. Manus tua gentes diſꝑdidit ⁊ plantaſti eos: afflixiſti ppl'os et expuliſti eos. Nec eni in gladio ſuo poſſederūt terrā: ⁊ brachium eoꝝ nō ſaluauit eos. Sed dextera tua et brachiū tuū ⁊ illumiatio vultꝰ tui: quoniaꝫ complacuiſti in eis. Tu es ipſe rex meus et deus meus: qui mādas ſalutes iacob. In te inimicoſ nr̄os ventilabimꝰ cornu: ⁊ i noīe tuo ſpernemꝰ inſurgētes in nobis. Non eni in arco meo ſperabo: ⁊ gladiꝰ meus non ſaluabit me. Saluaſti eni nos de affligētibꝰ nos: ⁊ odiētes

nos cōfudisti. In deo laudabimur tota die: ⁊ in noie tuo cōfitebimur i seculū. Nūc aūt repulisti ⁊ ꝯfudisti nos: ⁊ non egredieris in ꝟtutibus nr̄is. Auertisti nos retrorsū pꝰ iimicos nr̄os: ⁊ q̄ oderāt nos diripiebāt sibi. Dedisti nos tanq̄ oues escarū: ⁊ in gentibꝰ dispsisti nos. Uēdidisti pplm tuū sine p̄cio: et nō fuit multitudo in cōmutationibꝰ eoꝝ. Posuisti nos obpprobriū vicinis nr̄is: sub sānationē ⁊ derisū his q̄ sūt in circūitu nr̄o. Posuisti nos in silitudinē gentibꝰ cōmotionē capitis in pplis. Tota di verecūdia mea: ꝯtra me ē: ⁊ confusio faciei mee cooperuit me. A voce exprobrātis ⁊ obloquentis: a facie iimici ⁊ psequētis. Hec oia venerūt sup nos nec obliti sumꝰ te: ⁊ inique nō egimus in testamēto tuo. Et non recessit retro cor nr̄m: et declinasti semitas nr̄as a via tua. Qm̄ hūiliasti nos i loco afflictiōis: ⁊ cooperuit nos vmbra mortis. Si obliti sumꝰ nomen dei nr̄i: et si expandimꝰ manus nr̄as ad deū alienū. Nōne deꝰ requiret ista? ipse enim nouit abscōdita cordis. Qm̄ propter te mortificamur tota die: estimati sumꝰ sicut oues occisionis. Exurge q̄re obdormis dn̄e? exurge ⁊ ne repellas in finē. Quare faciē tuā auertis: obliuisceris inopie nr̄e ⁊ tribulationis nr̄e? Qm̄ hūiliata est in puluere aia nostra: conglutinatꝰ est in terra venter nr̄. Exurge dn̄e adiuua nos: ⁊ redime nos ꝓpter nomē tuū. In finē ꝓ his q̄ cōmutabunt filiis chore ad intellectū cāticū pro dilecto. XLIIII

Ro.8.g

E Ructauit cor meū verbū bonū: dico ego opa mea regi. Lingua mea calamꝰ scribe: velociter scribentis. Speciosus forma p̄ filiis hoim: diffusa est gratia in labiis tuis: ꝓpterea benedixit te deꝰ in eternum. Accingere gladio tuo: sup femur tuū potētissime. Specie tua ⁊ pulchritudine tua: intende ꝓspere ꝓcede ⁊ regna. Propter veritatē ⁊ mansuetudinē ⁊ iusticiā: ⁊ deducet te mirabiliter dextera tua. Sagitte tue acute: ppli sub te cadent in corda inimicoꝝ regis. Sedes tua deꝰ in seculū secli: virga directionis ꝟga regni tui. Dilexisti iusticiā ⁊ odisti iniq̄tatē: ꝓpterea vnxit te deꝰ deꝰ tuus oleo leticie p̄ ꝯsortibus tuis. Myrrha ⁊ gutta ⁊ casia a vestimētis tuis: a domibꝰ eburneis ex q̄bꝰ delectauerūt te filie regū in honore tuo. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato: circūdata varietate. Audi filia et vide ⁊ inclina aurē tuā: ⁊ obliuiscere populū ⁊ domū pr̄is tui. Et cōcupiscet rex decorem tuū: qm̄ ipse est dn̄s deꝰ tuus ⁊ adorabūt eū. Et filie tyri in muneribꝰ: vultū tuū dep̄cabunt omēs diuites plebis. Omis gl̄ia eiꝰ filie regis ab intꝰ: in fimbriis aureis circūamicta varietatibus. Adducent regi ꝟgines post eā: ꝓxime eiꝰ afferent tibi. Afferent in leticia ⁊ exultatiōe: adducent in templū regis. Pro pr̄ibꝰ tuis nati sunt tibi filii: ꝯstitues eos principes sup oēm terram. Memores erūt nois tui dn̄e: in oi generatiōe ⁊ generatiōe. Propterea ppli cōfitebunt tibi i eternū: ⁊ in seculū secli.

Hebre.1.
Ibidem.

In finē ꝓ filiis chore ꝓ arcanis.

D Eus nr̄ refugiū ⁊ virtꝰ: XLV adiutor in tribulatiōibꝰ q̄ inuenerūt nos nimis. Propterea nō timebimꝰ dū turbabit terra: ⁊ transferētur mōtes in cor maris. Sonuerūt ⁊ turbate sunt aque eoꝝ: ꝯturbati sunt montes in fortitudine eiꝰ. Fluminis impetꝰ letificat ciuitatē dei: sctificauit tabernaculū suū altissimꝰ. Deꝰ in medio eiꝰ nō cōmouebit: adiuuabit eā deꝰ mane diluculo. Conturbate sunt gentes ⁊ inclinata sunt regna: dedit vocē suā: mota ē terra. Dn̄s virtutū nobiscū: susceptor nr̄ deꝰ iacob. Uenite ⁊ videte opa dn̄i que posuit ꝓdigia sup terrā: auferens bella vsq̄ ad finē terre. Arcū ꝯteret ⁊ cōfringet arma: ⁊ scuta cōburet igni. Uacate ⁊ videte qm̄ ego sum deꝰ exaltabor i gētibus ⁊ exaltabor in terra. Dn̄s virtutū nobiscū: susceptor nr̄ deꝰ iacob. In finem ꝓ filiis chore: psalmus dauid.

O Mnes gentes plaudite XLVI manibꝰ: iubilate deo in voce exultationis. Qm̄ dn̄s excelsus terribilis: rex magnꝰ sup oēm terrā. Subiecit pplos nobis: ⁊ gentes sub pedibus nr̄is. Elegit nobis hereditatē suā: speciem iacob quā dilexit. Ascēdit deꝰ in iubilo: ⁊ dn̄s in voce tube. Psallite deo nostro psallite: psallite regi nostro psallite. Quoniā rex ois terre deꝰ: psallite sapiēter. Regnabit deꝰ sup gentes: deꝰ sedet sup sedē sctām suā. Principes pplorum ꝯgregati sunt cū deo abraā: qm̄ dii fortes terre vehemēter eleuati sūt. Psalmus cantici filiis chore secūda sabbati.

M Agnꝰ dn̄s ⁊ laudabilis XLVII nimis in ciuitate dei nr̄i: in mōte sancto eiꝰ. Fundat exultatiōe

Ja.69.
J.60.
S.60.
J.144.

vniuerse terre:mons sion latera aquilonis ciuitas regꝭ magni. Deꝰ in domibꝰ eius cognoscetur:cū suscipiet eā. Qm̄ ecce reges terre cōgregati sunt:cōuenerūt in vnuȝ. Ipsi videntes sic āmirati sunt: conturbati sunt:cōmoti sunt:tremor apprehēdit eos. Ibi dolores vt parturientis:in spū vehemēti cōteres naues tharsis. Sicut audiuimꝰ sic vidimꝰ in ciuitate dn̄i virtutum in ciuitate dei nostri: deus fundauit eā in eternū. Suscepimꝰ deus miscdias tuā:in medio templi tui. Scdm nomē tuū deus sic ꝛ laus tua in fines terre:iusticia plena est dextera tua

I.69. Letetur mons sion ꝛ exultēt filie iude: ꝓpter iudicia tua dn̄e. Circūdate sion et cōplectimini eā:narrare in turribꝰ eius. Ponite corda vr̄a in ꝟtute eiꝰ: ꝛ distribuite domos eiꝰ vt enarretis in ꝓgenie altera. Qm̄ hic est deus deꝰ noster ī eternum ꝛ in seculū seculi:ipse reget nos in secula. In finem pro filiꝭs chore:psalmus dauid. XLVIII

a Udite hec oēs gentes: auribꝰ ꝑcipite omēs qui habitatꝭ orbem. Quicq̨ terrigene ꝛ filij hoim:simul in vnuȝ diues ꝛ pauꝑ. Os meū loquetur sapientiam:ꝛ meditatio cordis mei prudentiaȝ. Inclinabo in parabolā aurē: aperiā in psalterio ꝓpositionē meaȝ. Cur timebo in die mala:iniquitas calcanei mei circundabit me. Qui cōfidūt in ꝟtute sua: ꝛ in multitudine diuitiarū suarū gloriantur. Frater nō redimit redimet homo: nō dabit deo placationē suā. Et ꝓciū redemptiōis anie sue:ꝛ laborabit in eternū ꝛ viuet adhuc in fineȝ. Non videbit interitū cū viderit sapiētes morientes: simul insipiēs ꝛ stultꝰ ꝑibunt. Et relinquent alienis diuitias suas:ꝛ sepulchra eorū domꝰ illorū in eternū. Tabernacula eoꝝ in ꝓgenie ꝛ ꝓgenie:vocauerunt

I.eo. noia sua in terris suis. Et hō cū in honore esset nō intellexit:cōꝑatus est iumentis insipientibꝰ:ꝛ silis factꝰ est illis. Hec via illoꝝ scādalū ipis:ꝛ postea ī ore suo complacebūt. Sicut oues in inferno positi sunt:mors depascet eos. Et dn̄abunt eoꝝ iusti in matutino:ꝛ auxiliū eoꝝ veterascet in inferno a gl̄ia eoꝝ. Ueruntn̄ deus redimet aiam meā de manu inferi:cū acceperit me. Ne timueris cū diues factꝰ fuerit homo:ꝛ cū multiplicata fuerit gl̄ia domus eiꝰ. Qm̄ cū interierit nō

Iob.27.d sumet oia:neq̨ descēdet cū eo gl̄a eius. Quia aia eiꝰ in vita ipsiꝰ bn̄dicetur:cōfitebitur tibi cū benefeceris ei. Introibit vsq̨ in ꝓgenies patrū suorū:vsq̨ ī eternū nō videbit lumē. Homo cū in hono-

S.eo. re esset nō intellexit:comparatus est iumentis insipientibus: ꝛ similis factus est illis. Psalmus asaph. XLIX

d Eus deoꝝ dn̄s locutꝰ est: ꝛ vocauit terrā. A solis ortu vsq̨ ad occasum:ex sion species decorꝭ eiꝰ. Deus manifeste veniet:deꝰ nr̄ ꝛ nō silebit. Ignis in cōspectu eiꝰ exardescet:et ī circūitu eiꝰ tempestas valida. Aduocauit celū desursum:ꝛ terrā discernere populū suū. Cōgregate illi sctōs eiꝰ:qui ordināt testamentū eius sup sacrificia. Et annūciabūt celi iusticiā eiꝰ: qm̄ deꝰ iudex est. Audi ppl̄s meꝰ ꝛ loquar:isrl̄ ꝛ testificabor tibi: deus deꝰ tuus ego sum. Nō in sacrificiꝭs tuis arguā te holocausta aūt tua in ꝯspectu meo sūt semꝑ. Nō accipiā de domo tua vitulos:neq̨ ꝺ gregibus tuis hircos. Qm̄ mee sūt oēs fere siluarū:iumēta in mōtibꝰ ꝛ boues. Cognoui omīa volatilia celi:ꝛ pulchritudo agri mecū est. Si esuriero nō dicaȝ tibi: meꝰ est enī orbis terre ꝛ plenitudo eius. Nunq̇d māducabo carnes tauroꝝ: aut sāguinē hircoꝝ potabo? Immola deo sacrificiū laudis:ꝛ redde altissīo vota tua Et inuoca me in die tribulatiōis:eruaȝ te ꝛ honorificabis me. Pctōri aūt dixit deꝰ:quare tu enarras iusticias meas: et assumis testamentū meū ꝑ os tuū? Tu vero odisti disciplinā:ꝛ ꝓiecisti sermones meos retrorsum. Si videbas fureȝ: currebas cū eo:ꝛ cū adulterꝭ portioneȝ tuā ponebas. Os tuū abundauit malicia:ꝛ lingua tua ꝯcinnabat dolos. Sedens aduersus frēm tuū loq̇barꝭ: ꝛ aduersum filiū mr̄is tue ponebas scādalū hec fecisti ꝛ tacui. Existimasti inique ꝙ ero tui silis:arguā te ꝛ statuā ꝯtra faciē tuā. Intelligite hec q̇ obliuiscimini deum:neq̄n rapiat vt nō sit q̇ eripiat. Sacrificiū laudis honorificabit me:et illic iter q̇ ostēdā illi salutare dei. Psalmus in finē dauid qn̄ venit ad eū nathan ꝓpheta qn̄ intrauit ad bersabee. L

I.55.I.56. m Iserere mei deꝰ:scd̄m magnā misericordiā tuaȝ. Et scd̄m multitudinē miserationū tuaꝝ: dele iniq̇tatē meā. Amplius laua me ab iniquitate mea:ꝛ a pctō meo mūda me. Qm̄ iniquitatē meā ego cognosco:ꝛ pctm̄ meū ꝯtra me ē semꝑ. Tibi soli peccaui ꝛ malū corā te feci:vt iustificerꝭ in sermonibꝰ

Ro a.

E

tuis ⁊ vincas cū iudicaris. Ecce enim ī iniquitatibꝰ ꝯceptꝰ ſum: ⁊ in pctis cōcepit me mater mea. Ecce eni ꝟitatē dilexiſti: incerta ⁊ occulta ſapie tue manifeſtaſti mihi. Aſperges me dn̄e hyſopo et mūdabor: lauabis me ⁊ ſuꝑ niuē dealbabor. Auditui meo dabis gaudiū ⁊ leticiā: ⁊ exultabūt oſſa hūiliata. Auerte faciē tuā a pctis meis: ⁊ om̄s iniqtates meas dele. Cor mūdū crea ī me deꝰ: ⁊ ſpiritū rectū innoua in viſceribꝰ meis. Ne ꝓiicias me a facie tua: ⁊ ſpm̄ ſctm̄ tuuz ne auferas a me. Redde mihi leticiā ſalutaris tui: ⁊ ſpū principali ꝯfirma me. Docebo iniq̄s vias tuas: et impij ad te cōuertenẜ. Libera me de ſanguinibꝰ deus deus ſalutis mee: ⁊ exultabit lingua mea iuſticiā tuam. Dn̄e labia mea aperies: ⁊ os meū annūciabit laudē tuam. Quoniā ſi voluiſſes ſacrificiū dediſſem: vtiq3 holocauſtiȷ nō delectaberiȷ. Sacrificiū deo ſpūs ꝯtribulatꝰ: cor ꝯtritū et humiliatū deus nō deſpicies. Benigne fac dn̄e in bona volūtate tua ſion: vt edificenẜ muri hieruſalē. Tūc acceptabis ſacrificiū iuſticie oblationes et holocauſta: tūc imponēt ſuꝑ altare tuū vitulos.

In finē intellectus dauid cū venit ad eū doech idumeus ⁊ nūciauit ſauli: venit dauid in domū abimelech. LI

Quid gloriaris in malicia: qui potens es in iniqtate? Tota die iniuſticiaȝ cogitauit lingua tua ſicut nouacula acuta feciſti dolū. Dilexiſti maliciā ſuꝑ benignitatē: iniquitateȝ magis q̄3 loqui equitatē. Dilexiſti omia verba p̄cipitatiōis: lingua doloſa. Propterea deꝰ deſtruet te in finē: euellet te ⁊ emigrabit te de tabernaculo tuo: ⁊ radicem tuā de terra viuentiū. Uidebūt iuſti ⁊ timebūt: ⁊ ſuꝑ eū ridebūt ⁊ dicent: ecce homo qui nō poſuit deū adiutoreȝ ſuum. Sed ſperauit in multitudine diuitiarū ſuaꝝ ⁊ p̄naluit in vanitate ſua. Ego autē ſicut oliua fructifera ī domo dei: ſperaui in miſcdia dei in eternū ⁊ in ſeculū ſeculi. Cōfitebor tibi in ſeculū qr feciſti: ⁊ expectabo nomē tuū qm̄ bonū in ꝯſpectu ſctōꝝ tuoꝝ.

In finē intellectus dauid ꝓ amalech. LII

§. 13.

Dixit inſipiens in corde ſuo nō eſt deus. Corrupti ſunt et abominabiles facti ſunt in iniquitatibus: non eſt qui faciat bonum. Deus d̄ celo ꝓſpexit ſuꝑ filios hominū: vt videat ſi eſt intelligens aut requirens deū. Omēs declinauerūt ſimul inutiles facti ſunt: nō eſt qui faciat bonū: nō eſt vſq3 ad vnū. Nōne ſcient oēs qui opanẜ iniquitatē: qui deuorant plebem meā vt cibū panis? Deū nō inuocauerūt: illic trepidauerūt timore vbi non fuit timor. Qm̄ deꝰ diſſipauit oſſa eoruȝ qui hoībꝰ placent: cōfuſi ſunt qm̄ deus ſpreuit eos. Quis dabit ex ſion ſalutare iſrael: cū conuerterit deus captiuitatem plebis ſue exultabit iacob ⁊ letabiẜ iſrael.

§. 13.
Ro. 3. b
§. 13.

In finē in carminibꝰ intellectꝰ dauid cū veniſſent cyphei ⁊ nūciaſſent ſauli: nōne dauid abcōditꝰ eſt apud nos.

Deus in nomie tuo ſaluū me fac: ⁊ in ꝟtute tua iudica me. LIII

Deus exaudi orationē meā: auribus percipe verba oris mei. Qm̄ alieni inſurrexerūt aduerſū me: ⁊ fortes queſierūt aīam meā: ⁊ nō ꝓpoſuerūt deū ante ꝯſpectū ſuū. Ecce eni deꝰ adiuuat me: et dn̄s ſuſceptor eſt aīe mee. Auerte mala inimiciȷ meis: ⁊ in ꝟitate tua diſꝑde illos. Uolūtarie ſacrificabo tibi: ⁊ ꝯfitebor noī tuo dn̄e qm̄ bonū eſt. Quoniaȝ ex oī tribulatiōe eripuiſti me: ⁊ ſuꝑ inimicos meos deſpexit oculꝰ meꝰ.

In finē in carmibꝰ intellectꝰ dauid. LIIII

Exaudi deus orationē meā: et ne deſpexeris dep̄cationem meā: intende mihi ⁊ exaudi me. Cōtriſtatus ſum in exercitatione mea: ⁊ ꝯturbatus ſum a voce inimici ⁊ a tribulatione pctōris. Qm̄ declinauerūt in me iniqtates: ⁊ in ira moleſti erāt mihi. Cor meuȝ ꝯturbatū eſt in me: ⁊ formido mortiȷ cecidit ſuꝑ me. Timor ⁊ tremor venerūt ſuꝑ me: ⁊ ꝯtexerūt me tenebre. Et dixi: q̄s dabit mihi pēnas ſicut colūbe: ⁊ volabo ⁊ requieſcā. Ecce elongaui fugiēs: ⁊ mānſi in ſolitudine. Expectabā eū qui ſaluum me fecit: a puſillanimitate ſpūs ⁊ tempeſtate. Precipita dn̄e diuide linguas eoꝝ: qm̄ vidi iniqtatē ⁊ ꝯtradictionē ī ciuitate. Die ac nocte circūdabit eā ſuꝑ muros eiꝰ iniquitas: et labor in medio eiꝰ ⁊ iniuſticia. Et nō defecit de plateis eiꝰ: vſura ⁊ dolus. Qm̄ ſi inimicꝰ meꝰ malediximus mihi: ſuſtinuiſſeȝ vtiq3. Et ſi is qui oderat me ſuꝑ me magna locutꝰ fuiſſet: abſcōdiſſem me forſitan ab eo. Tu vero homo vnanimis: dux meꝰ ⁊ notus meꝰ. Qui ſimul mecuȝ dulces capiebas cibos: in domo dei ambulauimꝰ cū conſenſu. Ueniat mors ſuꝑ illos: et deſcendant in infernū viuentes. Qm̄ nequitie

[illegible]

in habitaculis eorũ: ĩ medio eorũ. Ego
aũt ad deũ clamaui: ⁊ dñs saluauit me.
Vespe ⁊ mane ⁊ meridie narrabo ⁊ an-
nũciabo: ⁊ exaudiet vocẽ meã. Redimet
ĩ pace aĩam meã ab his q̇ appropiquãt
mihi: qm̃ inter mltos erãt mecũ. Exau
diet deꝰ ⁊ hũiliabit illos: q̇ ẽ añ secula.
Nõ.n.ẽ illꝭ cõmutatio ⁊ nõ timuerũt deũ
extẽdit manũ suã ĩ retribuẽdo. Cõtami
nauerũt testamẽtũ eiꝰ diuisi sũt ab ira
vultꝰ eiꝰ: ⁊ appropinquit cor illiꝰ. Mol
liti sũt sermões eiꝰ sup oleũ: ⁊ ipsi sũt ia-
cula. Jacta sup dñm curã tuaꝫ ⁊ ipse te
enutriet: ⁊ nõ dabit ĩ eternũ fluctuatio
neꝫ iusto: Tu vo deꝰ: deduces eos ĩ pu-
teũ ĩteritꝰ. Viri sanguinũ ⁊ dolosi non
dimidiabũt dies suos: ego aũt sperabo
ĩ te dñe. Jn finẽ ꝓ pplo q̇ a sctis lõge
factꝰ est in tituli inscriptiõe ipsi dauid
cũ tenerẽt eũ allophyli in geth. LV

§.50.ĩ.56.

m Jserere mei deꝰ qm̃ conculcauit
me hõ tota die ĩpugnãs tribula
uit me. Cõculcauerũt me ĩimici
mei tota die: qm̃ mlti bellãtes adũsum
me. Ab altitudine diei timebo: ego vo
ĩ te sperabo. Jn deo laudabo sermones
meos: ĩ deo speraui nõ timebo q̇d faci-
at mihi caro. Tota die vba mea execra
banꝭ: adũsum me oẽs cogitatiões eoꝝ
ĩ malũ. Jnhabitabũt ⁊ abscõdẽt: ip̃i cal
caneũ meũ obseruabũt. Sicut sustinue
rũt aĩam ꝑ nihilo saluos facies illos: ĩ
ira pplos ꝯfringes. Deꝰ vitã meã annũ
ciaui tibi: posuisti lachrymas meas ĩ cõ
spectu tuo. Sicut ⁊ ĩ ꝓmissiõe tua: tũc
ꝯuertenꝭ ĩimici mei retrorsũ. Jn q̇cũqꝫ
die ĩuocauero te: ecce cogui qm̃ deꝰ me-
us es. Jn deo laudabo vbũ: ĩ dño lau-
dabo sermonẽ: ĩ deo speraui nõ timebo
q̇d faciat mihi hõ. Jn me sunt deꝰ vota

ĩ.114.

tua: q̃ reddã laudatiões tibi. Qm̃ eripu
isti aĩam meã de morte: ⁊ pedes meos d
lapsu: vt placeã corã deo ĩ lumie viuen-
tiũ. Jn finẽ ne disꝑdas dauid ĩ tituli
inscriptione cũ fugeret a facie saul regꝭ
israel in speluncã. LVI

m Jserere mei deꝰ miserere mei: qm̃
in te ꝯfidit aĩa mea. Et ĩ vmbra
alarũ tuarũ sperabo donec trã-
seat iniq̇tas. Clamabo ad deũ altissimũ
deũ qui bñ fecit mihi. Misit de celo ⁊ li
berauit me: dedit in opprobriũ ꝯculcã-
tes me. Misit deꝰ misericordiã suã ⁊ vi
tatẽ suã: ⁊ eripuit aĩam meam de medio
catulorũ leonũ: dormiui ꝯturbatꝰ. Filij
hoiuꝫ dentes eorũ arma ⁊ sagitte: ⁊ lin-
gua eorũ gladiꝰ acutꝰ. Exaltare sup ce-
los deꝰ: ⁊ in oĩ terra glĩa tua. Laqueuꝫ
parauerũt pedibꝰ meis: ⁊ incuruauerũt
aĩam meã. Foderũt añ faciẽ meã foueã
⁊ ĩciderũt ĩ eã. Paratũ cor meũ: deꝰ para-

ĩ.107.

tũ cor meũ: cãtabo ⁊ psalmũ dicã dño.
Exurge glĩa mea exurge psalteriũ ⁊ ci-
thara exurgã diluculo. Cõfitebor tibi ĩ
pplis dñe: ⁊ psalmũ dicaꝫ tibi ĩ gẽtibꝰ.
Qm̃ magnificata ẽ vsqꝫ ad celos mise-
cordia tua: ⁊ vsqꝫ ad nubes vitas tua.
Exaltare sup celos deꝰ: ⁊ sup oẽm terrã
gloria tua. Jn finẽ ne disꝑdas dauid
in tituli inscriptione. LVII

s J vere vtiqꝫ iusticiã loquimi: re-
cte iudicate filij hoiuꝫ. Etenĩ in
corde iniquitates opamĩ in ter-
ra: ĩiusticias manꝰ vr̃e cõcinnant. Alie
nati sũt pctõres a vulua: errauerunt ab
vtero locuti sũt falsa. Furor illis sm̃ silĩ
litudinẽ serpẽtꝭ: sicut aspidis surde: et
obturãtis aures suas. Que nõ exaudiet
vocẽ incãtãtiũ: ⁊ venefici incãtantꝭ sa-
piẽter. Deꝰ cõteret dẽtes eorum in ore
ipsorũ: molas leonũ cõfringet dñs. Ad
nihilũ deuenient tanqꝫ aqua decurrẽs
intendit arcũ suũ donec infirmenꝭ. Si
cut cera que fluit auferenꝭ: sup cecidit
ignis ⁊ nõ viderũt solẽ. Priusqꝫ intellĩ
gerẽt spine vr̃e rhamnũ: sicut viuẽtes sic
in ira absorbet eos. Letabiꝭ iustꝰ cũ vi-
derit vindictã: manꝰ suas lauabit ĩ san
guine peccatorꝭ. Et dicet homo si vtiqꝫ
est fructꝰ iusto: vtiqꝫ est deus iudicans
eos in terra. Jn finẽ ne disperdas da
uid in tituli inscriptiõe: qñ dimisit saul
⁊ custodiuit domuꝫ eius vt interficeret
eum. LVIII

e Ripe me de inimicis meis deus
meus: ⁊ ab insurgentibus in me
libera me. Eripe me de operan-
tibꝰ iniq̇tatẽ: ⁊ de viris sanguinũ salua
me. Quia ecce ceperũt aĩam meã: irrue-
rũt in me fortes. Neqꝫ iiq̇tas mea neqꝫ
pctm̃ meũ dñe: sine iniq̇tate cucurri et
direxi. Exurge in occursũ meũ ⁊ vide: ⁊
tu dñe deus virtutũ deus isrl. Jntende
ad visitandas oẽs gentes: nõ miserearꝭ
oĩbus qui opanꝭ iniq̇tatẽ. Conuertenꝭ

ĩ.eo.

ad vesperã ⁊ famem patienꝭ vt canes: ⁊
circuibũt ciuitatẽ. Ecce loquenꝭ in ore
suo: ⁊ gladius in labijs eorũ: qm̃ q̇s au-
diuit? Et tu dñe deridebis eos: ad nihi
lum deduces oẽs gentes. Fortitudineꝫ
meã ad te custodiã: q̄r deꝰ susceptor meꝰ
es: deꝰ meꝰ misericordia eiꝰ pueniet me

Deꝰ oſtēdet mihi ſup inimicos meos: ne
occidas eos neqñ obliuiſcãt ppli mei.
Diſpge illos in v̄tute tua: ⁊ depone eos
ꝓtector meꝰ dñe. Delictũ oris eoꝝ: ſmo
nez labiorũ ipoꝝ: ⁊ cõprehēdant̃ i ſup
bia ſua. Et de execratiõe ⁊ mēdacio an
nũciabũt̃ i ꝯſũmatione: i ira cõſũmati
onis ⁊ nõ erũt. Et ſciēt q2 deꝰ dñabitur
B.c. iacob: ⁊ finiũ terre. Cõuertent̃ ad veſpe
ram ⁊ famē patient̃ vt canes: ⁊ circũi
bat ciuitatē. Ipſi diſpgent̃ ad mãducã
dum: ſi v̄o nõ fuerit ſaturati ⁊ murmu
rabunt. Ego autem cãtabo fortitudinē
tuam: ⁊ exaltabo mane miſericordiam
tuã. Quia factꝰ es ſuſceptor meꝰ: ⁊ refu
giũ meũ i die tribulationis mee. Adiu
tor meꝰ tibi pſallã: q2 deꝰ ſuſceptor meꝰ
es: deꝰ meꝰ miſicordia mea. In finē ꝓ
his q̇ cõmutabũt̃ i tituli iſcriptiõe ipſi
dauid i doctrinã: cũ ſuccēdit meſopota
miã ſyrie ⁊ ſobal: ⁊ ꝯuertit ioab: ⁊ pcuſ
ſit edõ in valle ſalinarũ duodeci milia.

LIX

Eus repuliſti nos ⁊ de
D ſtruxiſti nos: iratꝰ es ⁊ miſertus
es nobis. Cõmouiſti t̃rã ⁊ ꝯtur
baſti eã: ſana cõtritiones eiꝰ q2 cõmota
eſt. Oſtēdiſti pplo tuo dura potaſti nos
vino cõpũctiõis. Dediſti metuētibꝰ te
ſignificationē: vt fugiãt a facie arcꝰ. Et
liberent̃ dilecti tui: ſaluum fac dextera
tua ⁊ exaudi me. Deꝰ locutꝰ eſt in ſctõ
ſuo: letabor ⁊ partibor ſichimã: ⁊ ꝯual
J.107. lem tabernaculorũ metibor. Meꝰ ē ga
laad ⁊ meꝰ eſt manaſſes: ⁊ ephraim for
titudo capitꝫ mei. Iuda rex meꝰ: moab
olla ſpei mee. In idumeã extēdã calcia
mentum meũ: mihi alienigene ſubditi
ſũt Quis deducet me in ciuitatē muni
tam: quis deducet me vſq3 in idumeã?
Nõne tu deꝰ q̇ repuliſti nos? ⁊ nõ egre
J.107. dieris deꝰ in virtutibꝰ nr̃is. Da nobis
auxiliũ de tribulatiõe: ⁊ vana ſalus ho
minis. In deo faciemꝰ v̄tutē: ⁊ ipſe ad
nihilũ deducet tribulãtes nos In fi
nem in hymnis: pſalmus dauid. LX

Xaudi deus depcationē meam:
E intēde orationi mee. A finibus
terre ad te clamaui dũ anxiaret̃
cor meũ: in petra exaltaſti me. Deduxi
ſti me q2 factꝰ es ſpes mea: turris forti
tudinis a facie iimici. Inhabitabo i ta
bernaculo tuo in ſecula: ꝓtegar i vela
mento alarũ tuarũ. Qm̃ tu deꝰ meꝰ ex
audiſti orationē meã: dediſti heredita
tem timētibꝰ nomē tuũ. Dies ſup dies
regꝫ adijcies: ãnos eiꝰ vſq3 in diē gene
ratiõis ⁊ generatiõis. Permanet i eter
nũ i ꝯſpectu dei: miſericordiã ⁊ v̄itatē
eiꝰ q̇s req̇ret? Sic pſalmũ dicã nõi tuo i
ſeculũ ſecli: vt reddã vota mea de die i
diē. In finē ꝓ ydithũ: pš dauid. LXI

Onne deo ſubiecta erit aia mea
N ab ipſo eni ſalutare meũ. Nã ⁊
ipſe deꝰ meꝰ et ſalutarꝫ meꝰ ſuſ
ceptor meꝰ: nõ mouebor ãpliꝰ Quouſq3
irruitꝫ i hoiem: interficitꝫ vniuerſi vos
tanq3 parieti iclinato ⁊ macerie depul
ſe? Verũtñ pciũ meũ cogitauerũt repel
lere: cucurri in ſiti: ore ſuo bñdicebãt ex
corde ſuo maledicebãt. Verũtñ deo ſub
iecta eſto aia mea: qm̃ ab ipo patientia
mea. Quia ipſe deꝰ meus ⁊ ſaluator me
us: adiutor meꝰ non emigrabo. In deo
ſalutare meũ ⁊ gloria mea: deus auxilij
mei ⁊ ſpes mea in deo eſt. Sperate i eo
oĩs congregatio ppli: effundite coram
illo corda vr̃a: deꝰ adiutor nr̃ in eternũ
Verũtñ vani filij hoiuz: mendaces filij
hoiuz in ſtateris: vt decipiãt ipſi de va
nitate in id ipſũ. Nolite ſperare in ini
quitate: ⁊ rapinas nolite ꝯcupiſcere: di
uitie ſi affluãt nolite cor apponere. Se
mel locutꝰ ē deꝰ duo hec audiui: q2 ptãs
dei ē et tibi dñe miſericordia: q2 tu red
dis vnicuiq3 iuxta opa ſua. Pſalmꝰ
dauid cũ eſſet in deſerto iudee. LXII

Eus deꝰ meꝰ: ad te de luce vigi
D lo. Sitiuit i te aia mea: q3 mul
tipliciter tibi caro mea. In terra
deſerta inuia ⁊ inaquoſa ſic ſancto ap
parui tibi: vt viderē virtutē tuã ⁊ glo
riaz tuã: Qm̃ melior eſt miſicordia tua
ſup vitas: labia mea laudabunt te. Sic
bñdicã te in vita mea: ⁊ i noĩe tuo leua
bo manꝰ meas. Sicut adipe ⁊ pingue
dine repleat̃ aia mea: ⁊ labijs exultatio
nis laudabit os meum. Sic memor fui
tui ſup ſtratũ meũ: in matutinis medi
tabor in te: q2 fuiſti adiutor meꝰ. Et in
velamēto alarũ tuaꝝ exultabo: adheſit
aia mea poſt te: me ſuſcepit dextera tua
Ipſi v̄o in vanũ queſierũt aiam meaz:
introibũt in inferiora terre: tradent̃ in
manus gladij: partes vulpiuz erũt. Rex
v̄o letabit̃ i deo laudabũt̃ oẽs q̇ iurãt
in eo: q2 obſtructũ eſt os loquẽtiũ iniq̃.
In finē pſalmꝰ dauid. LXIII

Xaudi deus orationē meam cuz
E deprecor: a timore inimici eripe
animã meaz. Protexiſti me a cõ
uentu malignãtiũ: a multitudine ope
rantiuz iniquitatē. Quia exacuerũt vt

gladium linguas ſuas :intenderunt ar
cum rem amaram: vt ſagittas in occul-
tis imaculatū. Subito ſagittabūt eū et
nō timebūt: firmauerūt ſibi ſermonem
neq̃. Narrauerūt vt abſcōderent laque
os: dixerunt quis videbit eos? Scruta-
ti ſūt iniquitates: defecerūt ſcrutantes
ſcrutinio. Accedet homo ad cor altū: et
exaltabit᷑ deus. Sagitte paruulorū fa-
cte ſūt plage eorū: ⁊ infirmate ſūt cōtra
eos lingue eorū. Cōturbati ſūt oēs qui
videbāt eos: ⁊ timuit ois hō Annūcia-
uerūt opa dei: ⁊ facta eiꝰ intellexerunt.
Letabit᷑ iuſtꝰ in dño ⁊ ſperabit in eo: ⁊
laudabunt᷑ omēs recti corde. In finē
pſalmus dauid canticū aggei hieremie
⁊ ezechielis de ꝟbo ꝑegrinationis: ⁊ de
pplo trāſmigratiōis cū inciperent pro-
ficiſci. LXIIII

T E decet hymnꝰ deus in ſion : et
tibi reddet᷑ votū in hierl'm. Ex-
audi orationē meā: ad te ois ca-
ro veniet. Uerba iniquorū ꝓualuerunt
ſuꝑ nos: ⁊ impietatibꝰ nr̄is tu ꝓpitiabe
ris. Beatꝰ quē elegiſti ⁊ aſſūpſiſti: inha-
bitabit in atrijs tuis. Replebimur i bo
nis domus tue: ſanctū eſt templū tuum
mirabile in equitate. Exaudi nos deus
ſalutar] nr̄: ſpes oiuz finiū terre ⁊ i ma-
ri longe. Preparās mōtes i virtute tua
accinctꝰ potētia: qui cōturbas ꝓfundū
maris ſonū fluctuū eiꝰ. Turbabūt᷑ gen
tes ⁊ timebūt qui habitāt termios a ſi-
gnis tuis: exitus matutini ⁊ veſꝑe dele
ctabis. Uiſitaſti terrā ⁊ inebriaſti eam:
multiplicaſti locupletare eā. Flumē dei
repletū eſt aquis: paraſti cibū illoꝝ qm̄
ita ē ꝑparatio eiꝰ. Riuos eiꝰ iebriās mł
tiplica genimina eiꝰ: in ſtillicidijs eiꝰ le
tabit᷑ germināS. Bn̄dices corōe āni be-
nignitat] tue: ⁊ cāpi tui replebūt᷑ vber
tate. Pingueſcēt ſpecioſa deſerti: ⁊ exul
tatione colles accigent᷑. Induti ſūt ari-
etes ouiū: ⁊ valles abundabūt frumēto
clamabūt eteni hymnū dicēt. In finē
cāticū pſalmi reſurrectionis. LXV

I.99.

I Ubilate deo ois terra: pſalmum
dicite noi eius: date gloriā lau-
di eius. Dicite deo q̃ꝫ terribilia
ſūt opa tua dñe: in multitudine virtu-
tis tue mentiēt᷑ tibi iīmici tui. Ois ter-
ra adorat te ⁊ pſallat tibi: pſalmū dicat
noi tuo. Uenite ⁊ videte opa dei: terri-
bilis in conſilijs ſuꝑ filios hoiuz. Qui
cōuertit mare in aridam: in flumine ꝑ-
tranſibunt pede ibi letabimur in ipſo.

Qui dñatur i virtute ſua in eternū: ocu
li eiꝰ ſuꝑ gentes reſpiciūt: qui exaſperāt
nō exaltent᷑ in ſemetipſis. Bn̄dicite gē
tes deū nr̄m: ⁊ auditam facite vocē lau
dis eius. Qui poſuit aiaz meā ad vitā:
⁊ nō dedit in cōmotionē pedes meos.
Qm̄ ꝓbaſti nos deus: igne nos exami-
naſti ſicut examinat᷑ argentū. Induxi-
ſti nos in laqueū: poſuiſti tribulatiōes
in dorſo noſtro: impoſuiſti hoies ſuꝑ ca
pita nr̄a. Trāſiuimꝰ ꝑ ignem ⁊ aquam
⁊ eduxiſti nos in refrigeriū. Introibo i
domū tuaz in holocauſtis: reddam tibi
vota mea que diſtinxerunt labia mea.
Et locutū eſt os meum: in tribulatione
mea. Holocauſta medullata offeram ti-
bi cum incenſo arietū: offeram tibi bo-
ues cū hircis. Uenite audite ⁊ narabo
oēs qui timet] deū: quāta fecit aie mee.
Ad ipſum ore meo clamaui: ⁊ exaltaui
ſub lingua mea. Iniquitatē ſi aſpexi in
corde meo: nō exaudiet dñs. Propterea
exaudiuit deus: ⁊ attēdit voci deꝑcatio
nis mee. Bn̄dictus deꝰ: qui nō amouit
orationē meā ⁊ miſericordiā ſuā a me.
In finem in hymnis: pſalmus cātici
dauid. LXVI

D Eus miſereat᷑ nr̄i ⁊ bn̄dicat no-
bis: illuminet vultum ſuuz ſuꝑ
nos et miſereat᷑ nr̄i. Ut cogno-
ſcamus in terra viam tuā: in oibus gē-
tibus ſalutare tuū. Cōfiteant᷑ tibi ppl'i
deus: confiteant᷑ tibi populi omēs. Le-
tentur ⁊ exultent gentes: quoniā iudi-
cas populos in equitate: ⁊ gētes in ter-
ra dirigis. Cōfiteant᷑ tibi ppl'i deus: cō-
fiteant᷑ tibi ppl'i oēs: terra dedit fructū
ſuum. Benedicat nos deus deus noſter
benedicat nos deꝰ: ⁊ metuant eum om-
nes fines terre. In finem pſalmus cā
tici dauid. LXVII

E Xurgat deꝰ ⁊ diſſipent᷑ inimici
eiꝰ ⁊ fugiant q̃ oderūt eū a facie
eiꝰ. Sicut deficit fumꝰ deficiāt: ſi
cut fluit cera a facie ignos ſic pereant
pctōres a facie dei. Et iuſti epulēt᷑ ⁊ ex
ultēt i ꝯſpectu dei: ⁊ delectēt᷑ i leticia.
Cātate deo pſalmū dicite noi eiꝰ: iter fa
cite ei q̃ aſcendit ſuꝑ occaſū: dñs nomē
illi. Exultate i ꝯſpectu eiꝰ turbabūt᷑ a fa
cie eiꝰ pr̄is orphanorū ⁊ iudic] viduaꝝ
Deꝰ in loco ſcō ſuo: deꝰ qui inhabitare
facit vniꝰ moris i domo. Qui educit vi-
ctos in fortitudine: ſimil'r eos q̃ exaſpe
rant q̃ habitāt i ſepulchris. Deꝰ cū egre
dereri in ꝯſpectu ppl'i tui: cū ꝑtrāſieris

in deſerto. Terra mota eſt: eteni celi diſtillauerunt a facie dei ſinai a facie dei iſrael. Pluuiā volūtariā ſegregabis deus hereditati tue ⁊ infirmata eſt: tu vo ꝑfeciſti eam. Animalia tua habitabūt in ea: paraſti i dulcedine tua paupi deus. Dn̄s dabit verbū euāgelizātibꝰ: virtute multa. Rex virtutū dilecti dilecti: ⁊ ſpeciei domus diuidere ſpolia. Si dormiatis inter medios cleros penne colū be deargētate: et poſteriora dorſi eius i pallore auri. Dum diſcernit celeſtis reges ſuper eam niue dealbabunt in ſelmon: mons dei mons pinguis. Mons coagulatus mons pinguis: vt q̄d ſuſpicami mōtes coagulatos? Mons i quo bn̄placitu ē eſt deo habitare in eo: eteni dn̄s habitabit in finē. Currꝰ dei decem milibꝰ multiplex: milia letātiu: dn̄s in eis in ſinai in ſcō. Aſcēdiſti i altū cepiſti captiuitatē: accepiſti dona in hoibꝰ. Eteni nō credētes: inhabitare dn̄m deum. Bn̄dictꝰ dn̄s die q̄tidie: ꝓſperū iter faciet nobis deꝰ ſalutariū nr̄orū. Deꝰ nr̄ deꝰ ſaluos faciēdi: ⁊ dn̄i dn̄i exitꝰ mortꝭ. Uerūtn̄ deꝰ ꝯfringet capita iimicorum ſuorū: verticē capilli ꝑambulātiū i delictis ſuis. Dixit dn̄s ex baſan cōuertaz: cōuertam in ꝓfundū maris. Ut intinguatur pes tuus in ſanguine: lingua canum tuorū ex iimicꝭ ab ipō. Uiderūt ingreſſus tuos deꝰ: ingreſſus dei mei regꝭ mei q̄ eſt i ſcō. Preuenerūt pricipes cōiuncti pſallētibꝰ: in medio iuuēcularū tympaniſtriarū. In eccleſijs benedicite deo: dn̄o de fontibꝰ iſrl̄. Ibi beniamin adoleſcentulus: in mentꝭ exceſſu. Principes iuda duces eorū: pricipes zabulō ⁊ pricipes neptalim. Māda deꝰ virtuti tue: cōfirma hoc deꝰ q̄d opatꝰ es in nobis. A tēplo tuo in hierl̄m: tibi offerēt reges munera. Increpa feras arūdinis ꝯgregatio taurorū in vaccis pplorū: vt excludāt eos qui ꝓbati ſūt argēto. Diſſipa gentes que bella volūt: venient legati ex egypto: ethiopia ꝓueniet manꝰ eius deo. Regna terre cantate deo pſallite dn̄o. Pſallite deo qui aſcendit ſuꝑ celum celi: ad orientē. Ecce dabit voci ſue vocē virtutis: date gloriā deo ſuper iſrl̄: magnificētia eius ⁊ virtus eius in nubibus. Mirabilis deꝰ in ſanctꝭ ſuis: deus iſrl̄ ipſe dabit virtutē ⁊ fortitudinem plebi ſue: bn̄dictus deus. In finem ꝓ his qui cōmutabunt: pſalmus ipſi dauid. LXVIII

Ephe. 4. b.

Saluum me fac deus: quoniā intrauerunt aq̄ vſq3 ad aiam meā. Infixus ſum in limo ꝓfundi: ⁊ nō eſt ſubſtātia. Ueni in altitudinē maris: ⁊ tempeſtas dimerſit me. Laboraui clamās rauce facte ſūt fauces mee: defecerūt oculi mei dum ſpero in deū meum. Multiplicati ſūt ſuꝑ capillos capitꝭ mei qui oderūt me gratis. Cōfortati ſūt qui ꝑſecuti ſūt me inimici mei iniuſte: que nō rapui tūc exoluebā. Deus tu ſcis inſipiētiā meā: ⁊ delicta mea a te nō ſunt abſcondita. Nō erubeſcāt in me qui expectāt te dn̄e dn̄e virtutu. Nō cōfundant ſuꝑ me: q̄ querūt te deꝰ iſrael. Qm̄ ꝓpter te ſuſtinui opprobriu: operuit cōfuſio faciem meā. Extraneꝰ factꝰ ſum fratribꝰ meis ⁊ ꝑegrinꝰ filijs mr̄is mee. Quoniam zelus domꝰ tue comedit me: ⁊ opprobria exprobrātiū tibi ceciderunt ſuꝑ me. Et opui in ieiunio aiam meā. ⁊ factū eſt in opprobriū mihi. Et poſui veſtimētum meū ciliciū: ⁊ factꝰ ſū illꝭ i ꝑabolā. Aduerſum me loq̄bant q̄ ſedebāt i porta: ⁊ in me pſallebāt q̄ bibebant vinū. Ego vo orōnē meā ad te dn̄e: tp̄s bn̄placiti deꝰ. In multitudie miſericordie tue: exaudi me i vitate ſalutꝭ tue. Eripe me de luto vt nō ifigar libera me ab his q̄ oderūt me ⁊ de ꝓfūdis aq̄rū. Nō me demergat tēpeſtas aq̄: neq3 abſorbeat me ꝓfūdu neq3 vrgeat ſuꝑ me puteus os ſuū. Exaudi me dn̄e qm̄ benigna ē miſericordia tua: ſm̄ mltitudinē miſerationū tuarū reſpice me. Et ne auertas faciē tuā a puero tuo qm̄ tribulor velocit exaudi me. Intēde aie mee ⁊ libera eā: ꝓpt iimicos meos eripe me. Tu ſcis iproperiū meū ⁊ ꝯfuſionē meā: ⁊ reuerētiā meā. In ꝯſpectu tuo ſūt oēs q̄ tribulāt me: iproperiū expectauit cor meū ⁊ miſeriaz. Et ſuſtinui q̄ ſil ꝯtriſtaret ⁊ nō fuit ⁊ q̄ cōſolaretur ⁊ nō iueni. Et dederūt i eſcā meā fel: ⁊ in ſiti mea potauerūt me aceto. Fiat mēſa eorū corā ipſis i laqueū: ⁊ in retributiōes ⁊ i ſcādalū. Obſcurent oculi eorū ne videāt: ⁊ dorſū eorū ſemꝑ icurua. Effunde ſuꝑ eos irā tuā ⁊ furor ire tue cōprehēdet eos. Fiat habitatio eorū deſerta: ⁊ in tabernaculis eorū nō ſit q̄ inhabitet. Qm̄ quez tu ꝑcuſſiſti ꝑſecuti ſūt: ⁊ ſuꝑ dolorez vulnerū eorū addiderūt. Appone iniquitatē ſuꝑ iniq̄tatem eorū: ⁊ nō intrēt i iuſticiā tuā. Deleant d libro viuētiū: ⁊ cū iuſtis nō ſcribant

ſ. 11.

ſ. 39.

Joh. 2. c

Roma. 15. a

Roma. 11. b

Actꝭ. 1. b

Ego sum paup ⁊ dolens: salus tua deus suscepit me. Laudabo nomē dei cū cantico: ⁊ magnificabo eū in laude. Et placebit deo sup vitulū nouellū: cornua pducentē ⁊ vngulas. Uideant paupes et letenť: querite deū ⁊ viuet aīa vr̄a. Qm̄ exaudiuit pauperes dn̄s: ⁊ vinctos suos nō despexit. Laudent illum celi ⁊ terra: mare ⁊ omīa reptilia in eis. Qm̄ deꝰ saluam faciet sion: ⁊ edificabunť ciuitates iude. Et inhabitabunt ibi: ⁊ hereditate acquirēt eā. Et semen seruoꝝ eius possidebit eam: ⁊ qui diligūt nomē eius habitabunt in ea. In finē psalmꝰ dauid in rememoratiōe q̄ saluū fecit eū dn̄s.

S.39. Eus in adiutoriū meū LXIX d intende: dn̄e ad adiuuanduз me festina. Confundanť ⁊ reuereantur: qui querunt aīam meā. Auertantur retrorsum ⁊ erubescant qui volunt mihi mala. Auertanť statim erubescentes: q̄ dicūt mihi euge euge. Exultēt ⁊ letentur in te omēs qui querūt te: ⁊ dicāt semp magnificeť dn̄s qui diligūt salutare tuū. Ego vero egenus ⁊ paup sum: deus adiuua me. Adiutor meꝰ ⁊ liberator meus es tu: dn̄e ne moreris. Psalmus dauid filiorum ionadab ⁊ priorū captiuorum. LXX

S.30. In te dn̄e speraui non cōfundar i in eternuз: in iusticia tua libera me ⁊ eripe me. Inclina ad me aurem tuam: ⁊ salua me. Esto mihi in deū ptectorē ⁊ in locū munitū: vt saluū me facias. Qm̄ firmamentū meū: ⁊ refugiū meū es tu. Deus meꝰ eripe me de manu peccatorꝫ: ⁊ de manu ɔtra legem agentꝫ ⁊ iniqui. Qm̄ tu es patientia mea dn̄e: dn̄e spes mea a iuuētute mea. In te cōfirmatꝰ sum ex vtero: de ventre matris mee tu es ptector meus. In te cantatio mea semp: tanq̄ pdigiū factus suз multis ⁊ tu adiutor fortꝫ. Repleať os meuз laude vt cantē gloriā tuā: tota die magnitudinē tuam. Ne pijcias me in tpe senectutis: cum defecerit virtus mea ne derelinquas me. Quia dixerunt inimici mei mihi: ⁊ qui custodiebāt aīam meaз consiliū fecerūt in vnū: Dicētes deꝰ dereliquit eū psequimini et cōprehendite eū: q2 nō est qui eripiat. Deꝰ ne elongeris a me: deus meꝰ in auxilium respice. Confundanť ⁊ deficiant detrahētes aīe mee: operiať confusiōe ⁊ pudore q̄ querūt mala mihi. Ego aūt semp sperabo: ⁊ adijciam sup omnē laudeз tuam. Os meū annūciabit iusticiā tuam: tota die salutare tuū. Quoniā non cognoui litteraturā introibo inˀ potētias dn̄i: dn̄e memorabor iusticie tue solius. Deꝰ docuisti me a iuuētute mea ⁊ vsq̄ nūc pnunciabo mirabilia tua. Et vsq̄ in senectam ⁊ seniuз: deus ne derelinq̄s me. Donec annunciē brachiū tuū: generationi omī q̄ ventura est. Potentiā tuaз ⁊ iusticiā tuā deꝰ vsq̄ i altissima q̄ fecisti magnalia: deꝰ q̄s silis sit tibi? Quantas ondisti mihi tribulatiōes multas ⁊ malas ⁊ ɔūsus viuificasti me: ⁊ de abyssis tre iterū reduxisti me. Mltiplicasti magnificentiā tuā: ⁊ cōuersus consolatꝰ es me. Nā ⁊ ego ɔfitebor tibi in vasis psalmi veritatē tuā deus: psallā tibi i cithara scr̄us israel. Exultabūt labia mea cū cantauero tibi: ⁊ aīa mea quā redemisti. Sed ⁊ lingua mea tota die meditabitur iusticiā tuā: cum cōfusi ⁊ reueriti fuerint qui querūt mala mihi. Psalmus dauid in salomone. LXXI

Eus iudiciū tuū regi da: ⁊ iusticiam tuā filio regꝫ. Iudicare ppl'm d tuū in iusticia: ⁊ paupes tuos in iudicio. Suscipiāt montes pacē populo: ⁊ colles iusticiā. Iudicabit pauperes ppl'i ⁊ saluos faciet filios paupeꝝ: ⁊ humiliabit calūniatorē. Et pmanebit cuз sole ⁊ aū lunā: in generatōe ⁊ generationē. Descēdet sicut pluuia in vellus: ⁊ sicut stillicidia stillātia sup terrā. Orieť i diebꝰ eiꝰ iusticia ⁊ abūdātia pacꝫ: donec aufereť luna. Et dn̄abiť a mari vsq̄ ad mare: ⁊ a flumie vsq̄ ad terminos orbis terrarū. Corā illo pcidēt ethiopes: ⁊ inimici eius terrā lingent. Reges tharsis ⁊ insule munera offerēt: reges arabū ⁊ saba dona adducēt. Et adorabūt eū omēs reges: oēs gentes seruient ei. Quia liberabit paupem a potente: ⁊ pauperez cui nō erat adiutor. Parcet paupi et inopi: ⁊ aīas paupeꝝ saluas faciet. Ex vsuris ⁊ iniquitate redimet aīas eoꝝ: ⁊ honorabile nomē eoꝝ coram illo. Et viuet ⁊ dabiť ei de auro arabie: ⁊ adorabūt de ipso semper: tota die benedicent ei. Erit firmamentū in terra in sūmis montiuз: superextolleť sup libanū fluctꝰ eiꝰ: et florebūt d̄ ciuitate sicut fenū terre. Sit nomen eiꝰ bn̄dictū in secula: aū solē pmanet nomen eius. Et benedicenť in ipso oēs tribꝰ terre: oēs gētes magnificabūt eū. Benedictus dn̄s deus israel: qui facit mirabilia solus. Et bn̄dictū nomen

Lucꝫ. i. g

maieſtatis eiꝰ in eternū: ⁊ replebit ma-
ieſtate eiꝰ omis terra:fiat fiat. Defece
runt hymni dauid filij ieſſe. Pſalmus
aſaph. LXXII

q Uā bonꝰ iſrl̄ deꝰ:his q̄ recto ſūt
corde. Mei autē pene moti ſunt
pedes:pene effuſi ſūt greſſus mei. Quia
zelaui ſup iniq̄s:pacē pctōrum videns.
Quia nō eſt reſpectꝰ morti eoꝝ:⁊ firma-
mentū in plaga eoꝝ. In labore hoīm nō
ſunt:⁊ cū hoībꝰ nō flagellabunt. Jō te-
nuit eos ſupbia:opti ſunt iniquitate et
impietate ſua. Prodijt q̄ſi exadipe iniq̄
tas eoꝝ:tranſierūt in affectū cordis. Co
gitauerūt ⁊ locuti ſunt nequitiā:iniq̄ta
tē in excelſo locuti ſunt. Poſuerūt in ce
lū os ſuū:⁊ lingua eoꝝ trāſiuit in terra.
Ideo ꝯuertet ppl̄s meꝰ hic:⁊ dies pleni
inuenient in eis. Et dixerūt quō ſcit de
us:ſi eſt ſcia in excelſo? Ecce ipi pctōres
⁊ abundātes in ſeclo:obtinuerūt diuiti

J.25.

as. Et dixi:ergo ſine cā iuſtificaui cor meū:
⁊ laui inter innocētes manus meas. Et
fui flagellatꝰ tota die: ⁊ caſtigatio mea
in matutinis. Si dicebā narrabo ſic:ec-
ce nationē filioꝝ tuoꝝ reprobaui. Exi-
ſtimabā vt cognoſcerē:hoc labor ē ante
me. Donec intrem in ſctūariū dei:et in-
telligā in nouiſſimis eoꝝ. Uerūtn̄ pro
pter dolos poſuiſti eis:deieciſti eos duꝫ
alleuarent. Quō facti ſūt in deſolatōeꝫ:
ſubito defecerūt:perierūt ꝓpter iniq̄ta-
tem ſuā. Uelut ſomniū ſurgentiū:dn̄e i
ciuitate tua imaginē ipoꝝ ad nihilū re
diges. Quia inflāmatū eſt cor meū:⁊ re-
nes mei cōmutati ſunt:⁊ ad nihiluꝫ re-
dactus ſum ⁊ neſciui. Ut iumētū factꝰ
ſum apud te:⁊ ego ſemp tecuꝫ. Tenuiſti
manū dexterā meā:⁊ in volūtate tua de
duxiſti me:⁊ cū glīa ſuſcepiſti me. Quid
eni mihi eſt in celo:⁊ a te q̄d volui ſuper
terrā? Defecit caro mea ⁊ cor meū:deus
cordis mei ⁊ pars mea deꝰ in eternum.
Quia ecce qui elongāt ſe a te peribunt:
ꝑdidiſti omēs q̄ fornicant abs te. Mi-
hi aūt adherere deo bonū eſt: ponere in
dn̄o deo ſpem meā. Ut annūciem omēs
ꝑdicationes tuas:in portꝫ filie ſion.

In finē intellectꝰ aſaph. LXXIII

v T quid deꝰ repuliſti in finē:ira-
tus eſt furor tuꝰ ſup oues paſcue
tue? Memor eſto congregatiōis
tue:quaꝫ poſſediſti ab initio. Redemiſti
virgā hereditatis tue:mons ſion in quo
habitaſti in eo. Leua manꝰ tuas in ſup-
bias eoꝝ in finē:quāta malignatus eſt
inimicus in ſctō? Et gloriati ſunt q̄ ode
runt te:in medio ſolēnitatꝫ tue. Poſue-
rūt ſigna ſua ſigna ⁊ nō cognouerūt:ſi-
cut in exitu ſup ſummū. Quaſi in ſilua
lignoꝝ ſecuribꝰ exciderūt ianuas eiꝰ in
idipm̄:in ſecuri ⁊ aſcia deiecerūt eā. In-

4.Re.25.c

cenderūt igni ſctūariū tuū in terra:pol-
luerūt tabernaculū nois tui. Dixerūt
in corde ſuo cognatio eoꝝ ſimul: q̄eſce-
re faciamꝰ omēs dies feſtos dei a terra.
Signa nr̄a nō vidimꝰ: iā nō eſt ꝓph̄a:⁊
nos nō cognoſcet ampliꝰ. Uſq̄quo deꝰ im
properabit inimicꝰ:irritat aduerſarius
nomē tuū in finē? Ut q̄d auertꝫ manuꝫ
tuā ⁊ dexterā tuā:de medio ſinu tuo in
finē? Deꝰ aūt rex nr̄ ante ſecla: operatꝰ
eſt ſalutē in medio terre. Tu ꝯfirmaſti i
v̄tute tua mare:ꝯtribulaſti capita dra-
conū in aquis. Tu ꝯfregiſti capita dra-
conis:dediſti eū eſcā ppl̄is ethiopū. Tu
dirupiſti fontes ⁊ torrētes:tu ſiccaſti flu
uios ethan. Tuus eſt dies ⁊ tua eſt nox:
tu fabricatꝰ es aurorē ⁊ ſolē. Tu feciſti
oēs termios terre: eſtatē ⁊ ver tu plaſ
maſti ea. Memor eſto huiꝰ: inimicꝰ im-
properauit dn̄o:⁊ ppl̄s inſipiēs incita-
uit nomē tuū. Ne tradas beſtijs aīas cō
fitentes tibi:⁊ aīas paupeꝝ tuoꝝ ne ob-
liuiſcaris in finē. Reſpice in teſtamētuꝫ
tuū:q̄r repleti ſunt q̄ obſcurati ſūt terre
domibꝰ iniquitatuꝫ. Ne auertat humil
factus ꝯfuſus:paup et inops laudabūt
nomē tuū. Exurge deꝰ iudica cauſaꝫ tu
am memor eſto improperioꝝ tuorū que
ab inſipiēte ſunt tota die. No obliuiſca
ris voces inimicoꝝ tuoꝝ:ſupbia eoꝝ q̄
te oderūt aſcēdit ſemp. In finē ne cor
rūpas. Pſalmꝰ cātici aſaph. LXXIIII

c Onfitebimuꝰ tibi deꝰ confitebi-
mur:⁊ inuocabimus nomē tuū.
Narrabimꝰ mirabilia tua:cū ac
cepero tempus ego iuſticias iudicabo.
Liq̄facta eſt terra ⁊ oēs q̄ habitāt in ea:
ego ꝯfirmaui colūnas eiꝰ. Dixi iniquis
nolite inique agere:⁊ delinquētibꝰ noli
te exaltare cornu. Nolite extollere in al-
tū cornu vr̄m:nolite loqui adūſus deū
iniquitatem. Quia neq̄ ab oriēte neq̄
ab occidēte neq̄ a deſertꝫ montibꝰ:q̄m
deꝰ iudex eſt. Hūc hūiliat ⁊ hūc exaltat:
q̄r calix in manū dn̄i vini meri plenꝰ mix
to. Et inclinauit ex hoc ex hoc:verūtn̄
fex eiꝰ nō eſt exinanita bibēt oēs pctō-
res terre. Ego aūt annūciabo in ſeculū:
cantabo deo iacob. Et oia cornua pctō-
rū ꝯfringam:⁊ exaltabunt cornua iuſti.

In finem in carminibꝰ canticum ad aſſyrios. Pſalmus aſaph. LXXV

n Otus in iudea deꝰ: in iſrael magnū nomē eiꝰ. Et factꝰ eſt in pace locus eiꝰ: ⁊ habitatio eiꝰ in ſion. Ibi ꝯfregit potētias: arcū ſcutū gladiū ⁊ bellū. Illuminās tu mirabiliter a montibꝰ eternis: turbati ſunt oēs inſipientes coꝛde. Doꝛmierūt ſomnū ſuū: ⁊ nihil inuenerūt oēs viri diuitiarū in manibꝰ ſuis. Ab increpatiōe tua deꝰ iacob: doꝛmitauerūt ꝙ aſcēderūt eq̄s. Tu terribil̄ es ⁊ quis reſiſtet tibi? ex tūc ira tua. De celo auditū feciſti iudiciū: terra tremuit ⁊ quieuit. Cū exurgeret in iudiciū deꝰ: vt ſaluos faceret oēs māſuetos terre. Qm̄ cogitatio hoīs ꝯfitebit̄ tibi: ⁊ reliquie cogitatiōis diē feſtū agent tibi. Vouete ⁊ reddite dn̄o vr̄o: oēs qui in circūitu eiꝰ affertis munera. Terribili ⁊ ei qui aufert ſpūm pꝛincipū: terribili apud reges terre. In finē ꝓ ydithū. Pſalmus aſaph. LXXVI

f.141.

v Oce mea ad dn̄m clamaui: voce mea ad deū ⁊ intendit mihi. In die tribulatiōis mee dn̄ exquiſiui manibꝰ meis nocte ꝯtra eū: ⁊ nō ſum deceptus. Renuit cōſolari aīa mea: memoꝛ fui dei ⁊ delectatꝰ ſum: ⁊ exercitatꝰ ſum ⁊ defecit ſpūs meꝰ. Anticipauerūt vigilias oculi mei: turbatꝰ ſum ⁊ nō ſuꝫ locutꝰ. Cogitaui dies antiq̄s: et ānos eternos in mēte habui. Et meditatꝰ ſum nocte cū coꝛde meo: ⁊ exercitabar ⁊ ſcopebā ſpūm meū. Nūquid ī eternū ꝓijciet deꝰ: aut nō apponet vt cōplacitioꝛ ſit adhuc? Aut in finē miſcdiam ſuā abſcidet: a generatione in generationē? Aut obliuiſcet̄ miſereri deꝰ: aut ꝯtinebit in ira ſua miſcdias ſuas? Et dixi nūc cepi: hec mutatio dextere excelſi. Memoꝛ fui opeꝝ dn̄i: qꝛ memoꝛ ero ab initio mirabiliū tuoꝝ. Et meditaboꝛ in oībꝰ tuis: ⁊ in adinuētionibꝰ tuis exerceboꝛ. Deus in ſctō via tua: quis deꝰ magnꝰ ſicut deus nr̄? tu es qui facis mirabilia. Notaꝫ feciſti in pplis virtutē tuā: redemiſti in bꝛachio tuo ppl̄m tuū: filios iacob ⁊ ioſeph. Viderūt te aque deꝰ viderūt te aq̄ ⁊ timuerūt: ⁊ turbate ſunt abyſſi. Multitudo ſonitꝰ aquaꝝ: vocē dederunt nubes. Eteni ſagitte tue tranſeūt: vox tonitrui tui in rota. Alluxerūt coꝛuſcatiōes tue oꝛbi terre: cōmota eſt ⁊ ꝯtremuit terra. In mari via tua ⁊ ſemite tue in aq̄s multis: ⁊ veſtigia tua nō cognoſcentur. Deduxiſti ſicut oues ppl̄m tuū: in manu moyſi ⁊ aaron. Intellectus aſaph.

a Ttendite pp̄le meꝰ LXXVII legem meā: inclinate aurē veſtrā in verba oꝛis mei. Aperiā in parabolis os meū: loquar ꝓpoſitiones ab initio. Quāta audiuimꝰ ⁊ cognouimus ea: ⁊ pr̄es nr̄i narrauerūt nobis. Nō ſūt occultata a filijs eoꝝ: in generatiōe altera. Narrātes laudes dn̄i ⁊ ꝟtutes eiꝰ: ⁊ mirabilia eius que fecit. Et ſuſcitauit teſtimoniū in iacob: ⁊ legē poſuit ī iſrl̄. Quāta mādauit pr̄ibꝰ nr̄is nota facere ea filijs ſuis: vt cognoſcat generatio altera. Filij ꝗ naſcent̄ ⁊ exurgent: ⁊ narrabūt filijs ſuis. Ut ponāt in deo ſpem ſuam: ⁊ nō obliuiſcant̄ opeꝝ dei: ⁊ mādata eius exquirāt. Ne fiant ſicut pr̄es eoꝝ: generatio pꝛaua ⁊ exaſperans. Generatio ꝗ nō direxit coꝛ ſuū: ⁊ nō eſt creditus cū deo ſpiritꝰ eius. Filij effraim intendētes ⁊ mittētes arcū: conuerſi ſunt in die belli. Nō cuſtodierūt teſtamentū dei: ⁊ in lege eiꝰ noluerūt ambulare. Et obliti ſunt bn̄factoꝝ eius: et mirabiliū eius ꝙ oſtendit eis. Coꝛā patribꝰ eoꝝ fecit mirabilia in terra egypti: in campo thaneos. Interrupit mare ⁊ ꝑduxit eos: ⁊ ſtatuit aquas quaſi in vtre. Et deduxit eos in nube diei: ⁊ tota nocte in illuminatione ignis. Interrupit petram in heremo: ⁊ adaquauit eos velut ī abyſſo multa. Et eduxit aquā de petra: et eduxit tanq̄ flumina aquas. Et appoſuerūt adhuc peccare ei: in iram excitauerūt excelſum in inaquoſo. Et tēptauerūt deū in coꝛdibꝰ ſuis: vt peterēt eſcas aiabꝰ ſuis. Et male locuti ſūt de deo: dixerūt: nunq̄d poterit deꝰ parare menſaꝫ in deſerto? Qm̄ ꝑcuſſit petrā ⁊ fluxerūt aque ⁊ toꝛrentes inundauerūt. Nunq̄d ⁊ panem poterit dare: aut parare mēſam populo ſuo? Ideo audiuit dn̄s ⁊ diſtulit: ⁊ ignis accenſus eſt in iacob: ⁊ ira aſcendit in iſrael. Quia nō crediderūt ī deo: nec ſperauerūt in ſalutari eiꝰ. Et mādauit nubibꝰ deſuꝑ: ⁊ ianuas celi aperuit. Et pluit illis māna ad manducandū: et panē celi dedit eis. Panē angeloꝛū māducauit homo: cibaria miſit eis in abūdantiā. Tranſtulit auſtrū de celo: ⁊ induxit in virtute ſua africū. Et pluit ſuꝑ eos ſicut puluerē carnes: ⁊ ſicut arenaꝫ maris volatilia pennata. Et ceciderūt in medio caſtroꝛū eoꝛū: circa tabernacula eoꝛum. Et manducauerūt et ſaturati

Math.13.e
Exo.14.e
Exo.17.b.
Exo.16.d
Sap.16.c
Joh.6.d

Nu.11.g.

sunt nimis: ⁊ desiderium eorum attulit eis: nō sūt fraudati a desiderio suo. Adhuc esce eoꝝ erant in ore ipsoꝝ: ⁊ ira dei ascendit super eos. Et occidit pingues eorū: ⁊ electos israel impediuit. In oībꝰ his peccauerūt adhuc: ⁊ nō crediderunt in mirabilibꝰ eius. Et defecerunt in vanitate dies eoꝝ: ⁊ anni eoꝝ cū festinatione. Cū occiderit eos querebāt eū: ⁊ reuertebant̄ ⁊ diluculo veniebāt ad eum. Et rememorati sunt qꝛ deus adiutor est eoꝝ: ⁊ deꝰ excelsus redemptor eorum est. Et dilexerūt eum in ore suo: ⁊ lingua sua mentiti sunt ei. Cor aūt eoꝝ nō erat rectū cum eo: nec fideles habiti sunt in testamēto eiꝰ. Ipse aūt est misericors ⁊ ꝓpitius fiet pctis eoꝝ: ⁊ nō disꝑdet eos. Et abūdauit vt auerteret irā suā: ⁊ non accendit oēm irā suā. Et recordatus est qꝛ caro sunt: spūs vadens ⁊ nō rediens. Quotiēs exacerbauerunt eū in deserto: in iram cōcitauerunt eum in inaquoso. Et ꝯuersi sunt ⁊ temptauerūt deū: ⁊ sanctum israel exacerbauerūt. Nō sunt recordati manꝰ eius: die qua redemit eos de manu tribulantꝫ. Sicut posuit ī egypto signa sua: ⁊ ꝓdigia sua in cāpo thaneos. Et ꝯuertit ī sanguinē flumia eorū: ⁊ imbres eoꝝ ne biberēt. Misit ī eos cynomiā ⁊ comedit eos: ⁊ ranā ⁊ disꝑdidit eos. Et dedit erugini fructꝰ eoꝝ: ⁊ labores eoꝝ locuste. Et occidit in grandine vineas eoꝝ: et moros eoꝝ in pruina. Et tradidit grandini iumēta eoꝝ: ⁊ possessiones eoꝝ igni. Misit in eos iram indignatiōis sue: indignationē ⁊ iram et tribulationē: immissiōes ꝑ angelos malos. Uiā fecit semite ire sue: nō pepercit a morte aīaꝝ eoꝝ ⁊ iumēta eoꝝ ī morte cōclusit. Et ꝑcussit oē primogenitū in terra egypti: primitias oīs laborꝫ eorū ī tabernacul' cham. Et abstulit sicut oues pplm suū: ⁊ ꝑduxit eos tanq̄ gregem in deserto. Et deduxit eos ī spe ⁊ nō timuerūt: ⁊ inimicos eoꝝ operuit mare Et induxit eos in montē sctificationis sue: montē quē acquisiuit dextera eius. Et eiecit a facie eoꝝ gentes: ⁊ sorte diuisit eis terrā in funiculo distributionis. Et habitare fecit in tabernacul' eoꝝ: tribus israel. Et temptauerunt ⁊ exacerbauerūt deū excelsum: ⁊ testimōia eiꝰ non custodierūt. Et auerterūt se ⁊ nō ſuauerunt pactū: quēadmodū pr̄es eoꝝ ꝯuersi sunt in arcū prauū. In iram cōcitauerūt eū in collibꝰ suis: ⁊ in sculptilibꝰ suis ad emulationē eum ꝓuocauerūt. Audiuit deꝰ ⁊ spreuit: ⁊ ad nihilum redegit valdē isrl'. Et repulit tabernaculū sylo: tabernaculū suū vbi habitauit ī hoībꝰ. Et tradidit in captiuitatē ꝟtutē eoꝝ: ⁊ pulchritudinē eoꝝ in manꝰ inimici. Et cōclusit in gladio pplm suū: ⁊ hereditatem suā spreuit. Iuuenes eorū comedit ignis: ⁊ ꝟgines eoꝝ nō sunt lamentate. Sacerdotes eoꝝ in gladio ceciderūt: et vidue eoꝝ nō plorabant̄. Et excitatꝰ ē tanq̄ dormiēs dn̄s: tanq̄ potēs crapulatꝰ a vino. Et ꝑcussit inimicos suos in posteriora: opprobriū sempiternū dedit illis. Et repulit tabernaculum ioseph: ⁊ tribū effraim nō elegit. Sꝫ elegit tribum iuda: montē sion quē dilexit. Et edificauit sicut vnicornis sanctificiū suum: in terra quam fundauit in secula. Et elegit dauid seruū suum: ⁊ sustulit eū de gregibus ouiū: de post fetantes accepit eum. Pascere iacob seruū suum ⁊ isrl' hereditatē suā. Et pauit eos in innocētia cordis sui: ⁊ ī intellectibꝰ manuum suaꝝ deduxit eos. Psalmꝰ asaph. LXXVIII

Exo.7.d. ī.104.

Exo.12.d ī.134. et.135

1.Regū.5.b

1.Re.16.c.

D

Eus venerūt gentes in hereditatem tuā: polluerūt templum sanctum tuū: posuerūt hierusalē in pomoꝝ custodiā. Posuerunt morticina seruoꝝ tuoꝝ escas volatilibus celi: carnes sanctoꝝ tuoꝝ bestijs terre. Effuderunt sanguinē ipsorū tanq̄ aquā in circūitu hierusalē: et nō erat qui sepeliret. Facti sumꝰ opprobriū vicinis nr̄is: subsannatio ⁊ illusio his qui ī circūitu nostro sunt. Usq̄ quo dn̄e irascerꝫ in finē: Accendetur velut ignis zelus tuus? Effunde iram tuā in gentes que te nō nouerunt: ⁊ in regna que nomē tuū nō inuocauerūt. Quia comederūt iacob: ⁊ locum eiꝰ desolauerūt. Ne meminerꝫ iniquitatū nr̄aꝝ antiquaꝝ cito anticipēt nos misc̄die tue: qꝛ paupes facti sumus nimis. Adiuua nos deꝰ salutarꝫ noster: ꝓpter gloriā nois tui dn̄e libera nos. Et ꝓpitiꝰ esto pctis nr̄is ꝓpter nomē tuū: ne forte dicant in gētibꝰ: vbi est deꝰ eorū. Ut innotescāt in nationibꝰ corā oculis nr̄is: vltio sanguinis ſuoꝝ suoꝝ qui effusus est. Introeat in ꝯspectu tuo: gemitus cōpeditoꝝ. Scd̄m magnitudinē brachij tui: posside filios mortificatorum. Et redde vicinis nr̄is septuplum in sinu eoꝝ: improperium ipsoꝝ qd̄ exprobrauerunt tibi dn̄e. Nos autem pplus tuus et oues pascue tue: cōfitebimur tibi in se-

1.Mach.7.c

Hiere.10.d

Ibidem

Esa.64.d

culũ. In generationẽ: ⁊ generationes: ãnũciauimꝰ laudã tuã. In finẽ ꝓ his qui cõmutabunt: psalmus ꝓ assyrijs testimoniũ asaph. LXXIX

Q Ui regis israel intende: qui deducis velut ouẽ ioseph. Qui sedes sup cherubin manifestare: corã effraim beniamin et manasse. Excita potentiã tuã ⁊ veni: vt saluos facias nos

J.co.

Deus cõuerte nos: ⁊ oñde faciẽ tuã et: salui erimus. Dñe deꝰ virtutũ: quousq; irasceris sup oẽm orõnẽ serui sui? Cibabis nos pane lachrymaꝝ: ⁊ potũ dabis nobis in lachrymis i mensura. Posuisti nos i cõdictionẽ vicinis nr̃is: ⁊ iimici

J.co.et.J.co

nr̃i subsãnauerũt nos. Deus virtutũ cõuerte nos: ⁊ oñde faciẽ tuam ⁊ salui erimus. Vineã de egypto trãstulisti: eiecisti gẽtes ⁊ plantasti eã. Dux itineris fuisti in cõspectu eiꝰ: ⁊ plãtasti radices eiꝰ et impleuit terrã. Operuit montes vmbra eius: ⁊ arbusta eius cedros dei. Extendit palmites suos vsq; ad mare ⁊ vsq; ad flumẽ ꝓpagines eius. Ut qd destruxisti maceriã eius: ⁊ vindemiãt eã oẽs qui ꝑtergrediunt viã. Exterminauit eã aper de silua: ⁊ singl'aris ferꝰ depastꝰ ẽ eã. Deꝰ ṽtutũ cõuertere: respice de celo ⁊ vide et visita vineã istã. Et ꝑfice eã quã plantauit dextera tua: ⁊ sup filiũ hois quẽ cõfirmasti tibi. Incensa igni et suffossa: ab increpatiõe vultꝰ tui ꝑibunt. Fiat manus tua sup viꝝ dextere tue: et sup filiũ hois quẽ confirmasti tibi. Et non discedimꝰ a te viuificabis

J.co.

nos et nomẽ tuũ inuocabimꝰ. Dñe deꝰ virtutũ cõuerte nos: ⁊ oñde faciẽ tuam et salui erimus. In finẽ ꝓ torcularibꝰ: psalmus ipi asaph: quinta sabbati.

E Xultate deo adiu LXXX
tori nostro: iubilate dõ iacob.
Sumite psalmũ ⁊ date tympanũ psalteriũ iocundũ cum cithara. Buccinate i neomenia tuba: in insigni die solẽnitatꝭ vr̃e. Quia ꝑceptũ in isrl' est: et iudiciũ dei iacob. Testimoniũ in ioseph posuit illud: cũ exiret de terra egypti linguã quã nõ nouerat audiuit. Diuertit ab oneribꝰ dorsũ eiꝰ manus eius in cophino seruierunt. In tribulatione inuocasti me et liberauit te: exaudiui te in abscondito tempestatis: ꝓbaui te apud aquã ꝯtradictiõis. Audi ppl's meꝰ ⁊ ꝯtestabor te: israel si audieris me nõ erit in te deus recẽs: neq; adorabis deũ alienũ. Ego eni sum dñs

Exo.20.a

deus tuus: qui eduxi te de terrꝭ egypti: dilata os tuũ ⁊ implebo illud. Et nõ audiuit ppl's meus vocẽ meã: et israel nõ intẽdit mihi. Et dimisi eos ꝫm desideria cordis eoꝝ: ibunt in adinuentiõibꝰ suis. Si populus meus audisset me: isrl' si in vijs meis ãbulasset. Pro nihilo forsitan inimicos eoꝝ humiliassem: et sup tribulantes eos misissem manũ meam. Inimici dñi mẽtiti sunt ei: ⁊ erit tempꝰ eoꝝ in secula. Et cibauit illos ex adipe frumẽti: ⁊ de petra melle saturauit eos

Psalmus asaph. LXXXI

D Eus stetit in synagoga deoꝝ: in medio autẽ deos diiudicat. Usq;quo iudicatis iniquitatẽ: ⁊ facies peccatoꝝ sumitis? Iudicate egeno et pupillo: humilẽ ⁊ pauperẽ iustificate. Eripite pauperẽ: ⁊ egenũ de manu peccatoris liberate. Nescierunt neq; intellexerũt: in tenebris ambulant: mouebũtur oĩa fundamẽta terre. Ego dixi: dij estis: ⁊ filij excelsi omẽs. Uos aũt sicut hoĩes moriemi: ⁊ sicut vnus de principibus cadetis. Surge deus iudica terrã quoniã tu hereditabis in omnibus gentibus. Canticũ psalmi asaph.

Joh.10.f

D Eus qs similis LXXXII
erit tibi? ne taceas neq; compescaris deus. Qm̃ ecce inimici tui sonuerunt: ⁊ qui oderũt te extulerũt caput. Sup ppl'm tuũ malignauerũt cõsiliũ: ⁊ cogitauerũt aduersus sctõs tuos. Dixerũt venite et disꝑdamꝰ eos de gente: et non memoret nomen israel vltra. Qm̃ cogitauert vnanimit' simł' aduersũ te: testamẽtũ disposuerũt tabernacula idumeoꝝ ⁊ hismahelite. Moab ⁊ aggereni gebal ⁊ ãmon ⁊ amalech: alienigene cũ habitantibꝰ tyrũ. Eteni assur venit cũ illis: facti sũt in adiutoriũ filijs loth. Fac illis sicut madian ⁊ sysare: sicut iabin i torrẽte cyson. Disperiert in endor: facti sũt vt stercꝰ terre. Pone pricipes eoꝝ sicut oreb ⁊ zeb: ⁊ zebee et salmana. Oẽs pricipes eoꝝ: q dixerũt hereditate possideamꝰ scũariũ dei. Deus meus pone illos vt rotã: ⁊ sicut stipulã ante faciẽ venti. Sicut ignis q cõburit siluã: ⁊ sicut flama cõburẽs mõtes. Ita ꝑsequeris illos in tempestate tua: ⁊ ira tua turbabis eos. Imple facies eoꝝ ignominia: ⁊ querẽt nomẽ tuũ dñe. Erubescãt ⁊ ꝯturbent in seculũ seculi: ⁊ cõfundant ⁊ pereant. Et cognoscãt q2 nomen tibi dñs: tu solus altissimus in om

terra. In finē pro torcularibus filijs chore psalmus. LXXXIII

Quam dilecta tabernacula tua dñe virtutū: cōcupiscit ⁊ deficit aīa mea in atrio dñi. Cor meū ⁊ caro mea: exultauerūt in deū viuū. Etenim passer inuenit sibi domū: et turtur nidū vbi ponat pullos suos. Altaria tua dñe virtutū: rex meus et de⁹ meus. Beati qui habitāt in domo tua dñe: in secula seculoꝝ laudabunt te. Btūs vir cui⁹ est auxiliū abs te: ascēsiões in corde suo disposuit in valle lachrymarū: i loco quē posuit. Eteni bñdictionē dabit legislator: ibūt de virtute in ꝟtutē videbit deus deoꝝ in sion. Dñe de⁹ virtutū exaudi orōnē meā: auribus ꝑcipe de⁹ iacob. Protector nr̄ aspice de⁹: et respice in faciē christi tui. Quia melior ē dies vna in atrijs tuis: sup milia. Elegi abiectus esse in domo dei mei: magis ꝙ habitare i tabernaculis pctōꝝ. Quia mīsicdiā et ꝟitatē diligit de⁹: grām et gl̄iam dabit dñs. Non priuabit bonis eos qui ambulāt in innocētia: dñe virtutum beatus homo qui sperat in te.

In fine filijs chore. LXXXIIII

Benedixisti dñe terrā tuā: auertisti captiuitatē iacob. Remisisti iniquitatē plebis tue: operuisti omia pctā eoꝝ. Mitigasti oēm irā tuā. auertisti ab ira indignationis tue. Cōuerte nos deus salutaris nr̄: et auerte iram tuā a nobis. Nūquid in eternum irasceris nobis: aut extendes irā tuā a generatione i generationē? De⁹ tu conuersus viuificabis nos: et plebs tua letabit i te. Ostēde nobis dñe mīsicdiā tuā et salutare tuū da nobis. Audiā qd loquat in me dñs de⁹: qm̄ loquet pacem in plebē suā. Et sup sctōs suos: et in eos q̄ cōuertunt ad cor. Verūtn̄ prope timētes eū salutare ipius: vt inhabitet gloria in terra nr̄a. Misericordia et veritas obuiauerūt sibi: iusticia et pax osculate sunt. Veritas de terra orta est et iusticia de celo ꝓspexit. Eteni dñs dabit benignitatem: et terra nr̄a dabit fructū suū. Justicia añ eū ambulabit: et ponet in via gressus suos. Oratio dauid. LXXXV

Inclina dñe aurē tuam ⁊ exaudi me: qm̄ inops ⁊ paup sum ego. Custodi aiam meā qm̄ sctūs sū: saluū fac seruū tuū de⁹ me⁹ sꝑantē i te. Miserere mei dñe qm̄ ad te clamaui tota die: letifica aiam ſui tui qm̄ ad te domine aiam meā leuaui. Qm̄ tu dñe suauis ⁊ mitis: ⁊ multe mīsicdie oib⁹ iuocātib⁹ te. Aurib⁹ ꝑcipe dñe orōnē meā: ⁊ intende voci depcatiōis mee. In die tribulationis mee clamaui ad te: q2 exaudisti me. Nō ē silis tui i dijs dñe: ⁊ nō ē ſm opa tua. Oēs gētes q̄scūq3 fecisti venient ⁊ adorabūt corā te dñe: ⁊ glorificabūt nomē tuū. Qm̄ magn⁹ es tu ⁊ faciens mirabilia: tu es deus solus. Deduc me dñe i via tua: ⁊ ingrediar i veritate tua: letet cor meū vt timeat nomē tuū. Cōfitebor tibi dñe de⁹ me⁹ in toto corde meo: ⁊ glīficabo nomē tuū i eternū. Quia mīsicdia tua magna ē sup me: ⁊ eruisti aniam meā ex inferno inferiori. Deus iniq insurrexerūt sup me: ⁊ synagoga potentiū q̄sierūt aiam meā: ⁊ nō ꝓposuerūt te in cōspectu suo. Et dñe deus miserator ⁊ misericors: patiēs ⁊ multe mīsicdie ⁊ verax. Respice i me ⁊ miserere mei: da impiū tuū puero tuo: ⁊ saluū fac filiū ancille tue. Fac mecū signū in bonū vt videāt q̄ oderūt me ⁊ ꝯfundant: qm̄ tu dñe adiuuisti me ⁊ cōsolatus es me.

[Johelis.2.e] [s.9.et.l. 110.et.137.] [l.110.⁊.144] [s.24.]

Psalm⁹ cātici filijs chore. LXXXVI

Fundamēta eius in montib⁹ sanctis: diligit dñs portas sion sup omia tabernacula iacob. Gloriosa dicta sunt de te: ciuitas dei. Memor ero raab ⁊ babylonis: scientiū me. Ecce alienigene ⁊ tyr⁹ ⁊ ppl's ethiopū: hi fuerūt illic. Nūquid sion dicet hō: ⁊ hō natus ē in ea: ⁊ ipse fundauit eā altissim⁹? Dñs narrabit in scripturis pploꝝ: ⁊ principū hoꝝ q̄ fuerūt i ea. Sicut letantiū oīm: habitatio est in te. Canticū psalmi filijs chore i finē ꝓ malech ad rñdendū intellectus heman ezraite. LXXXVII

Domine de⁹ salutis mee: in die clamaui ⁊ nocte corā te. Intret in conspectu tuo orō mea: inclina aurē tuā ad ꝑcem meā. Quia repleta est malis aia mea: ⁊ vita mea inferno appropinquabit. Estimatus sū cum descendētib⁹ in lacū: factus sum sicut hō sine adiutorio int mortuos liber. Sicut vulnerati dormiētes in sepulchris q̄rū nō es memor ampli⁹: ⁊ ipi d manu tua repulsi sunt. Posuerūt me i lacu inferiori: in tenebrosis ⁊ in vmbra mortis. Sup me ꝯfirmatus ē furor tuus: ⁊ oēs fluctus tuos induxisti sup me. Lōge fecisti notos meos a me: posuerūt me ab-

omlatione͂ sibi. Traditus sũ ⁊ nõ egrediebar: oculi mei lãguerũt p̃ iopia. Clamaui ad te dñe: tota die expandi ad te manꝰ meas. Nũqd mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt ⁊ ꝯfitebunt̃ tibi? Nũqd narrabit aliqs i sepulchro misericordiã tuã: ⁊ veritate͂ tuã in ꝑditione͂? Nũqd cognoscent̃ i tenebris mirabilia tua: ⁊ iusticia tua i terra obliuionis? Et ego ad te dñe clamaui: et mane oro mea ꝓueniet te. Ut quid dñe repelles orone͂ meã: auertis facie͂ tuã a me? Paupꝫ sũ ego ⁊ in laboribꝰ a iuue͂tute mea: exaltatꝰ aũt hũiliatꝰ sũ ⁊ conturbatꝰ. In me trãsierũt ire tue: ⁊ terrores tui cõturbauerũt me. Circũdederũt me sicut aq̃ tota die: circũdederũt me simul. Elõgasti a me amicũ ⁊ ꝓximũ: et notos meos a miseria. Intellectus ethan ezraite. LXXXVIII

M Isericordias dñi: i eternũ cãtabo. In generatione ⁊ generatione͂: annũciabo veritate͂ tuã i ore meo. Qm̃ dixisti in eternũ misericordia edificabit̃ i celis: ꝓparabit̃ veritas tua i eis. Disposui testamentũ electis meis: iuraui dauid seruo meo vsqꝫ i eternũ ꝓparabo seme͂ tuũ. Et edificabo i generatiõe et generatione͂: sede͂ tuã. Cõfitebũt̃ celi mirabilia tua dñe: eteni veritate͂ tuã in ecclesia sctõꝝ. Qm̃ quis in nubibꝰ eq̃bit̃ dño: sĩlis erit deo in filijs dei? Deꝰ qui glorificat̃ in cõsilio sctõꝝ: magnus et terribilis supꝫ oẽs q̃ in circũitu eius sunt. Dñe deus virtutũ qs sĩlis tibi? potẽs es dñe ⁊ veritas tua in circũitu tuo. Tu dñaris ptãti marꝫ: motũ aũt fluctuum eius tu mitigas. Tu hũiliasti sicut vulneratũ supbũ in brachio virtutꝫ tue dispersisti inimicos tuos. Tui sũt celi ⁊ tua est terra: orbe͂ terre ⁊ plenitudinez eius tu fundasti: aquilonem ⁊ mare tu creasti. Thabor ⁊ hermon in noie tuo exultabũt: tuũ brachiũ cũ potẽtia. Firmet̃ manꝰ tua ⁊ exaltet̃ dextera tua: iusticia et iudiciũ ꝓparatio sedes tue. Misericordia ⁊ ṽitas ꝓcede͂t facie͂ tuã: btũs pplꝫ q̃ scit iubilatione͂. Dñe i lũie vultus tui ãbulabũt: ⁊ i nomie tuo exultabũt tota die: ⁊ i iusticia tua exaltabũt̃. Qm̃ glĩa ṽtutis eoꝝ tu es: ⁊ in bñplacito tuo exaltabit̃ cornu nr̃m. Quia domini est assumptio nr̃a: ⁊ scti isrl̃ regis nr̃i. Tũc locutꝰ es i visiõe sctis tuis: et dixisti: posui adiutoriũ i potẽte: ⁊ exaltaui electũ ꝺ plebe mea. Inueni dauid ꝯuũ meũ: oleo sctõ meo vnxi eũ. Manꝰ eni mea auxiliabit̃ ei: ⁊ brachiũ meũ cõfirmabit eũ. Nihil ꝓficiet iimicꝰ i eo: ⁊ filius iniq̃tatꝫ nõ apponet nocere ei. Et ꝯcidã a facie ipiꝰ iimicos eiꝰ ⁊ odie͂tes eũ infugã cõuertã. Et ṽitas mea et misericordia mea cũ ipo: ⁊ i noie meo exaltabit̃ cornu eius. Et ponã in mari manũ eiꝰ: ⁊ in flumibꝰ dexterã eiꝰ. Ipe iuocabit me pr̃ meꝰ es tu: deꝰ meꝰ et susceptor salutꝫ mee. Et ego priogenitũ ponã illũ: excelsũ p̃ regibꝰ terre. In eternũ ꝯuabo illi misericordiã meã: ⁊ testamentũ meũ fideli ipi. Et ponã in seculũ seculi seme͂ eiꝰ: ⁊ thronũ eiꝰ sicut dies celi. Si aũt dereliquerit filij eius lege͂ meã: ⁊ in iudicijs meis nõ ãbulauerit. Si iusticias meas ꝓphanauerit ⁊ mandata mea nõ custodierit. Uisitabo in ṽga iniq̃tates eoꝝ: ⁊ in ṽberibꝰ pctã eoꝝ. Misericordiã aũt meã non dispgã ab eo: neqꝫ nocebo in ṽitate mea. Neqꝫ ꝓphanabo testame͂tũ meũ ⁊ q̃ ꝓcedũt de labijs meis nõ faciã irritã. Semel iuraui in scõ meo si dauid me͂tiar: seme͂ eiꝰ i eternũ manebit. Et thronꝰ eiꝰ sicut sol i cõspectu meo: ⁊ sicut luna ꝑfecta i eternũ ⁊ testis i celo fidelis. Tu vero repulisti et despexisti: distulisti christũ tuũ. Auertisti testamentũ ꝯui tui: ꝓphanasti i terra scũariũ eiꝰ. Destruxisti oẽs sepes eiꝰ: posuisti firmame͂tũ eiꝰ formidine͂. Diripuerũt eũ oẽs trãseũtes viã: factꝰ e͂ oppbriũ vicis suis. Exaltasti dexterã deprime͂tiũ eũ: letificasti oẽs iimicos eiꝰ. Auertisti adiutoriũ gladij eiꝰ: ⁊ nõ es auxiliatꝰ ei i bello. Destruxisti eũ ab emũdatiõe: ⁊ sede͂ eius in terra collisisti. Minorasti dies tpis eius: ꝑfudisti eum ꝯfusiõe. Usqꝫ q̃ dñe auertꝫ in fine͂: exardescet sicut ignis ira tua? Memorare q̃ mea substãtia: nũqd eni vane ꝯstituisti oẽs filios hoim? Quis e͂ hõ q̃ viuet et nõ videbit morte͂: eruet aiam suã ꝺ manu inferi? Ubi sũt misericordie tue ãtique dñe: sicut iurasti dauid in veritate tua? Memor esto dñe opprobrij seruoꝝ tuoꝝ: qñ ꝯtinui in sinu meo multaruꝫ ge͂tiũ. Qꝺ exprobrauerũt iimici tui dñe qꝺ exꝓbraue͂rt ꝯmutatione͂ christi tui. Bñdictꝰ dñs in eternũ: fiat fiat. Oro moysi hois dei. LXXXIX

D Omie refugiũ factꝰ es nobis: a generatõe i generatione͂. Priusq̃ mõtes fiere͂t aut formaret̃ terra ⁊ orbis a seculo ⁊ i seculum tu es deus. Ne

auertas hoīem ī hūilitatē: ⁊ dixisti con
uertimi filij hoīm. Qm̄ mille ānī ante
oc̄los tuos: tāꝗ dies hesterna q̄ p̄terijt
Et custodia in nocte: que ꝑ nihilo ha-
bent eoꝝ āni erūt. Mane sicut herba
trāseat: mane floreat ⁊ trāseat: vespe de
cidat induret ⁊ arescat. Quia defecimꝰ
in ira tua ⁊ ī furore tuo turbati sumus
Posuisti iniq̄tates nr̄as ī ꝯspectu tuo:
seculū nr̄m in illuiatiōe vultꝰ tui. Qm̄
oēs dies nr̄i defecerūt: ⁊ ī ira tua defeci

Geñ.6.a
Eccl.18.a.

mꝰ. Anni nr̄i sicut aranea meditabūt:
dies ānoꝝ nr̄oꝝ in ip̄is septuagita an
ni. Si aūt ī potētatibꝰ octoginta āni: ⁊
ampliꝰ eoꝝ labor ⁊ dolor. Qm̄ supuenit
māsuetudo: ⁊ corripiemur. Quis nouit
ptātez ire tue: ⁊ p̄ tiore tuo iraz tuā di
nūerare? Dexterā tuā sic notā fac: ⁊ eru
ditos corde in sapīa. Couertere dn̄e vs-
q̄quo: ⁊ dep̄cabilis esto sup seruos tuos.
Repleti sumꝰ mane mīs̄icōdia tua: exul
tauimꝰ ⁊ delectati sumꝰ ī oībus diebus
nr̄is. Letati sumꝰ ꝑ diebꝰ q̄bꝰ nos hūi
liasti: ānis q̄bus vidimꝰ mala. Respice
in seruos tuos et in opa tua: ⁊ dirige fi
lios eoꝝ. Et sit splēdor dn̄i dei nr̄i sup
nos: ⁊ opa manuū nr̄arū dirige sup nos
⁊ opus manuū nr̄aꝝ dirige. Laus cā-
tici ipsi dauid. XC

q Ui hitat ī adiutorio altissimi in
ꝓtectiōe dei celi cōmorabit. Di-
cet dn̄o susceptor meus es tu.. ⁊ refugiū
meū: deus meꝰ spabo ī eū. Qm̄: ip̄e libe
rauit me de laq̄o venātiū ⁊ a v̄bo aspe-
ro. Scapulis suis obūbrabit tibi: ⁊ sub
pēnis eius spabis. Scuto circūdabit te
veritas eiꝰ: nō timebis a timore noctur
no. A sagitta volāte in die a negocio p
ābulāte ī tenebris: ab incursu ⁊ demo-
nio meridiano. Cadēt a latere tuo mil
le: ⁊ decē milia a dextris tuis: ad te au-
tē nō ap ꝓpinq̄bit. Uerūtn̄ oculis tuis
cōsiderabis: ⁊ retributionē pctōrē vide
bis. Qm̄ tu es dn̄e spes mea: altissimuz
posuisti refugiū tuū. Nō accedet ad te
malū: ⁊ flagellū nō ap ꝓpinq̄bit taber-

Math.4.a
Luc.4.b.

naculo tuo. Qm̄ angelis suis mādauit
de te: vt custodiāt te in oībus vijs tuis.
In manibꝰ portabūt te: ne forte offen-
das ad lapidē pedē tuū. Sup aspidē et
basiliscū ābulabis: ⁊ ꝯculcabis leonē et
dracones. Qm̄ in me sperauit liberabo
eū: ꝓtegā eū qm̄ cognouit nomē meū.
Clamauit ad me et ego exaudiā eū: cuz
ip̄o sū in tribulatiōe: eripiā eū ⁊ glorifi
cabo eū. Lōgitudine dieꝝ replebo eū: et
oñdā illi salutare meū. Psalmꝰ cantī
ci in die sabbati XCI

b Onū est confiteri domino: ⁊ psal
lere nomini tuo altissime. Ad
annunciandū mane mīs̄icōdiam
tuā: ⁊ v̄itatē tuā p noctē. In decachor-
do psalterio: cū cātico in cithara. Quia
delectasti me dn̄e in factura tua: ⁊ ī opi
bus manū tuaꝝ exultabo. Q̄ magnifi-
cata sūt opa tua dn̄e: nimis ꝓfunde fa-
cte sunt cogitatiōes tue. Uir insipiens

J.103.

nō cognoscet: ⁊ stultꝰ nō intelliget hec.
Cū exorti fuerint pctōres sicut fenū: et
apparuerint oēs q̄ opant iniq̄tatē. Ut
intereāt in seculū secl̄i: tu aūt altissimꝰ
in eternū dn̄e.. Qm̄ ecce īimici tui dn̄e:
qm̄ ecce īimici tui pibunt: ⁊ dispgentur
oēs q̄ opant. Et exaltabit sicut vnicor
nis cornu meū: ⁊ senectus mea ī miseri
cordia vberi. Et despexit oculꝰ meꝰ ini-
micos meos ⁊ ab īsurgētibꝰ ī me malig
nantibꝰ audiet auris mea. Iustꝰ vt pal-
ma florebit: sicut cedrus libani m̄ltipli
cabit. Plantati in domo dn̄i: in atrijs
domꝰ dei nr̄i florebūt. Adhuc multipli
cabunt ī senecta vberi: ⁊ bn̄ pacientes
erūt vt ānūciēt. Qm̄ rectꝰ dn̄s deꝰ nr̄:
et nō est iniquitas in eo. Laus canti
ci dauid in die ante sabbatū qn̄ funda
ta est terra. XCII

d Ominus regnauit decorē indu
tus est: indutꝰ est dominꝰ forti-
tudinem et p̄cinxit se. Etenī fir-
mauit orbē terre: qui nō cōmouebitur.
Parata sedes tua extunc: a seculo tu es.
Eleuauerunt flumina domine: eleua-
uerunt flumina vocem suā. Eleuauerūt
flumina fluctus suos: a vocibus aqua-
rū multarū. Mirabiles elationes ma-
ris: mirabilis in altis dominꝰ. Testimo
nia tua credibilia facta sunt nimis: do
mū tuā decet sanctitudo dn̄e in lōgitu-
dine dierum. Psalmus dauid quarta
sabbati. XCIII

d Eus vltionū dn̄s: deus vltionū
libere egit. Exaltare q̄ iudicas
terrā: redde retributiōes supbis.
Usq̄quo pctōres domine: vsq̄quo pctō-
res gloriabunt? Effabunt et loquent
iniquitatē: loquent oēs qui opant in-
iusticiā? Populū tuū dn̄e hūiliauerūt:
et hereditatē tuam vexauerūt. Uiduam
et aduenā interfecerunt: et pupillos oc-
ciderūt. Et dixerūt nō videbit dominꝰ:
nec intelliget deus iacob. Intelligite in
sipientes in pplo: ⁊ stulte aliqn̄ sapite.

Qui plātauit aurē nō audiet aut q̇ finxit oculū nō ꝯsiderat? Qui corripit gētes nō arguet: aut docet hoīez sciaȝ. Dominꝰ scit cogitationes hoīm: qm̄ vane sūt. Btūs hō quē tu erudieris dn̄e: ⁊ de lege tua docueris eum. Ut mitiges ei a diebꝰ malis: donec fodeat̄ pctōri fouea Quia nō repellet dn̄s plebē suā: ⁊ hereditatē suā nō derelinq̄t. Quoadusq̧ iusticia ꝯuertat̄ in iudiciū: ⁊ qui iuxta illam: omnes qui recto sunt corde. Quis consurget mihi aduersus malignantes: aut quis stabit mecum aduersus operantes iniquitatē? Nisi q: dn̄s adiuuit me: paulominus habitasset in inferno aīa mea Si dicebā motꝰ ē pes meꝰ: misericordia tua dn̄e adiuuabat me. Scdm̄ multitudinē doloꝝ meoꝝ ī corde meo: cōsolatiōes tue letificauerūt aīaȝ meā. Nūquid adhereat tibi sedes iniq̇tatꝭ: q̇ fingis laboreȝ in p̄cepto. Captabant in aniam iusti: ⁊ sanguinē innocentē condemnabūt. Et factꝰ est mihi dn̄s in refugiū: ⁊ deꝰ meꝰ in adiutoriuȝ spei mee. Et reddet illis iniquitatē ipoꝝ: ⁊ ī malicia eoꝝ disperdet eos: disp̱det illos dominꝰ deꝰ nr̄. Laus cantici ipi dauid.

1. Cori. 3. d.

XCIIII

Venite exultemꝰ dn̄o: iubilemꝰ deo salutari nr̄o. Preoccupemus faciē eius in ꝯfessione: ⁊ in psalmis iubilemus ei. Quoniā deꝰ magnus dn̄s: ⁊ rex magnꝰ sup̱ oēs deos qm̄ nō repellit dominus plebem suam Quia in manu eiꝰ sunt omēs fines terre: ⁊ altitudines montiū ipsiꝰ sūt. Quoniā ipsiꝰ est mare ⁊ ipse fecit illud: et siccā manꝰ eius firmauerunt. Uenite adoremus ⁊ procidamꝰ ⁊ ploremꝰ ante dominū qui fecit nos: quia ipse est deꝰ nr̄. Et nos pp̄lus pascue eius: ⁊ oues manꝰ eius. Hodie si vocē eius audieritis: nolite obdurare corda vr̄a. Sicut in irritatione: s̄m diem temptatiōis in deserto. Ubi temptauerūt me patres vr̄i: probauerunt ⁊ viderunt opera mea. Quadraginta annis offensus fui generationi illi: ⁊ dixi semp̱ hi errant corde. Et isti nō cognouerūt vias meas: vt iuraui in ira mea si introibūt in requiē meā. Psalmus dauid quādo domus edificabatur post captiuitatem.

Hebre. 3. b. et. 4. b

XCV

Cantate dn̄o canticū nouuȝ: cantate dn̄o ois terra. Cantate domino ⁊ benedicite nomi eiꝰ: annūciate de die in diē salutare eius. Annūciate inter gentes gloriā eiꝰ: in oibꝰ populis mirabilia eiꝰ. Quoniā magnꝰ dominꝰ ⁊ laudabil̄ nimis: terribilis ē sup̱ omēs deos. Quoniā omēs dū gentium demonia: dominꝰ autē celos fecit. Confessio et pulchritudo in conspectu eius: sanctimonia ⁊ magnificentia in sanctificatione eiꝰ. Afferte domino patrie gētium: afferte domio gloriā ⁊ honorē: afferte domino gloriā eius. Tollite hostias ⁊ introite in atria eiꝰ: adorate dominū in atrio sancto eiꝰ. Cōmoueatur a facie eius vniuersa terra: dicite in gētibꝰ quia dominꝰ regnauit. Etenim correxit orbem terre qui nō cōmouebitur: iudicabit pp̄los in equitate. Letentur celi ⁊ exultet terra: cōmoueat̄ mare ⁊ plenitudo eius: gaudebūt campi ⁊ omia que in eis sunt. Tunc exultabunt omia ligna siluarū a facie dn̄i quia venit: quoniam venit iudicare t̄rā. Judicabit orbē t̄re ī eq̇tate: ⁊ pp̄los in ꝟitate sua. Ps ipsi dauid qn̄ terra eiꝰ restituta ē ei.

1. Pa. 16. c.

S. 47.

Ecci. 43. d

S. 28.

1. 97.

XCVI

Dominus regnauit exultet terra: letentur insule multe. Nubes et caligo in circūitu eius: iusticia ⁊ iudiciū correctio sedis eius. Ignis ante ipsum p̄cedet: ⁊ inflammabit in circūitu inimicos eius. Alluxerūt fulgura eiꝰ orbi terre: vidit et cōmota est terra. Mōtes sicut cera fluxerunt a facie domini: a facie dn̄i omis terra. Annūciauerunt celi iusticiā eius: ⁊ viderūt omēs populi gloriā eius. Confundant̄ omēs q̇ adorant sculptilia: ⁊ qui gloriant̄ in simulachris suis. Adorate eū omēs angeli eiꝰ: audiuit ⁊ letata est sion. Et exultauerūt filie iude: ꝓpter iudicia tua dn̄e. Quoniam tu dn̄s altissimus sup̱ oēm terrā: nimis exaltatus es sup̱ oēs deos. Qui diligitis dn̄m odite malū: custodit dominus aīas seruoꝝ suoꝝ: de manu peccatoris liberauit eos. Lux orta est iusto: ⁊ rectis corde leticia. Letamini iusti in dn̄o: ⁊ cōfitemini memorie sanctificationis eiꝰ. Psalmus dauid.

Hebre. 1. b

S. 47.

Amos. 5. d

XCVII

Cantate dn̄o canticū nouū: q: mirabilia fecit. Saluauit sibi dextera eiꝰ: ⁊ brachiū scm̄ eiꝰ. Notū fecit dn̄s salutare suuȝ: ī ꝯspectu gētiū reuelauit iusticiā suā. Recordatꝰ ē misc̄die sue ⁊ ꝟitatꝭ sue domui isrl̄. Uiderūt oēs termi terre salutare dei nr̄i: iubilate deo ois terra: cātate ⁊ exultate et psallite. Psallite dn̄o in cithara ī cythara ⁊ voce psalmi: ī tubis ductilibꝰ ⁊ voce tube cornee. Jubilate ī cōspectu

Esa. 52. c

regꝫ dñi: ⁊ moueaꝛ mare ⁊ plenitudo ei
us orbis terraꝝ ⁊ qui habitãt ĩ eo. Flu
mia plaudẽt manu: simul mõtes exul-
tabũt a cõspectu dñi: quoniã vẽit iudi
S.95. care terrã. Judicabit orbẽ terraꝝ in iu
sticia: ⁊ pplꝫos in eq̃tate. Pasmus da
uid XCVIII

D Ominus regnauit irascanꝛ po-
puli: q̃ sedes sup cherubin mo-
ueaꝛ terra. Dñs in sion magnꝰ
et excelsus sup oẽs pplꝫos. Confiteanꝛ
nomini tuo magno qm̃ terribile ⁊ sanctũ
est: et honor regis iudiciũ diligit. Tu
parasti directiones: iudiciũ ⁊ iusticiam
I.eo. in iacob. tu fecisti. Exaltate dñm deum
nr̃m: ⁊ adorate scabellũ pedũ eius: qm̃
sanctũ est. Moyses ⁊ aaron in sacerdo-
tibus eius: et samuel inter eos q̃ inuo-
cant nomẽ eius. Jnuocabãt dñm et ip
se exaudiebat eos in colũba nubis loq̃
baꝛ ad eos. Custodiebãt testimonia eiꝰ:
et p̃ceptũ qđ dedit illis. Dñe deꝰ noster
tu exaudiebas eos: deꝰ tu ꝓpitius fuisti
eis ⁊ vlciscẽs in oẽs adinuẽtiões eorũ.
S.eo. Exaltatate dñm deũ nr̃m: et adorate in
monte scõ eiꝰ: qm̃ scũs dñs deus nr̃.

Psalmꝰ in ꝯfessione. XCIX

S.65. I Ubilate deo oĩs terra: ꝟuite dño
in leticia. Jntroite ĩ ꝯspectu eiꝰ:
in exultatione. Scitote qm̃ dñs
ip̃e deꝰ: ipse fecit nos ⁊ nõ ip̃i nos. Po-
pulus eiꝰ, ⁊ oues pascue eiꝰ introite por
tas eiꝰ in ꝯfessione: atria eiꝰ in hymnis
cõfitemini illi. Laudate nomẽ eius qm̃
suauis est dñs: in eternũ mĩsc̃dia eius: ⁊
vsq; in generationẽ ⁊ generationẽ veri
tas eiꝰ. Psalmꝰ ipsi dauid. C

M Jsericordiã ⁊ iudiciũ cantabo ti
bi dñe: psallã ⁊ intelligam in via
imaculata qñ veies ad me. Per-
ambulabã in innocentia cordis mei: in
medio domꝰ mee. Nõ ꝓponebã añ ocu-
los meos rẽ iniustã: faciẽtes p̃uaricati-
ones odiui. Nõ adhesit mihi cor prauũ:
declinantẽ a me malignũ nõ cognosce-
bam. Detrahentem secreto ꝓximo suo:
hũc ꝑseq̃bar. Supbo oculo ⁊ insatiabi-
li corde: cũ hoc nõ edebã. Oculi mei ad
fideles terre vt sedeãt mecũ: ambulãs ĩ
via imaculata hic mihi mĩstrabat. Nõ
hitabit ĩ medio domꝰ mee q̃ facit supbi
am: qui loquiꝛ iniq̃ nõ direxit in cõspe-
ctu oculoꝝ meoꝝ. Jn matutino interfi-
ciebã oẽs pctõres terre: vt disꝑderẽ đ ci
uitate dñi oẽs opantes iniq̃tatẽ. Ora-
tio paupis cũ anxiareꝛ: ⁊ coram dño ef-
fundit precem suã. CI

I.142. D Omine exaudi orõnẽ meã: et cla
mor meꝰ ad te veniat. Non auer
tas faciẽ tuã a me: in quacũq; die tribu
I.137. lor inclina ad me aurẽ tuã. Jn quacũq;
die inuocauero te: velociter exaudi me.
Quia defecerũt sicut fumꝰ dies mei: ⁊ of
sa mea sicut cremiũ aruerũt. Percussus
sum vt fenũ ⁊ aruit cor meũ: q: oblitus
sum comedere panẽ meũ. A voce gemi-
tus mei: adhesit os meũ carni mee. Si-
milis factꝰ sum pellicano solitudinis:
factꝰ suꝫ sicut nycticorax in domicilio.
Uigilaui: ⁊ factꝰ sum sicut passer solita-
rius in tecto. Tota die exprobrabãt mi
hi inimici mei: ⁊ q̃ laudabãt me aduer-
sum me iurabãt. Quia cinerẽ tanq̃ pa-
nẽ mãducabã: ⁊ poculũ meũ cum fletu
miscebã. A facie ire indignationis tue:
q: eleuãs allisisti me. Dies mei sicut vm
bra declinauerũt: ⁊ ego sicut fenũ arui.
Tu aũt dñe in eternũ ꝑmanes: ⁊ memo
riale tuũ in generatione ⁊ generationẽ
Tu exurgẽs misereberꝫ sion: q: tempus
miserendi eiꝰ q: venit tempꝰ. Qm̃ placu
erũt seruis tuis lapides eiꝰ: ⁊ terre eius
miserebunꝛ. Et timebũt gentes nomen
tuũ dñe: ⁊ oĩnẽs reges terre gl̃iam tuã.
Quia edificauit dñs sion: ⁊ videbiꝛ in
gl̃ia sua. Respexit in orõem hũiliũ: ⁊ nõ
spreuit p̃cem eoꝝ. Scribanꝛ hec ĩ gene-
ratione altera: ⁊ pplꝫs q̃ creabiꝛ lauda-
bit dñm. Quia ꝓspexit de excelso sancto
suo: dñs de celo in terrã aspexit. Ut au-
diret gemitꝰ cõpeditoꝝ: vt solueret fili-
os interemptoꝝ. Ut annũciẽt ĩ sion no
mẽ dñi: ⁊ laudẽ eiꝰ in hierl̃m. Jn cõue-
niendo pplꝫos in vnũ: ⁊ reges vt ꝟuiant
dño. Rñdit ei in via ꝟtutꝫ sue: paucita-
tẽ dieꝝ meoꝝ nuncia mihi. Ne reuoces
me in dimidio dieꝝ meoꝝ: in generatio
Hebre.I.b ne ⁊ generationẽ anni tui. Jnitio tu do
mine terrã fundasti: ⁊ opa manuũ tuaꝝ
Ibidem. sunt celi. Jpsi ꝑibunt tu aũt ꝑmanes: et
Ibidem. oẽs sicut vestimẽtũ veterascẽt. Et sicut
opertoriũ mutabis eos ⁊ mutabunꝛ: tu
aũt idẽ ipse es: ⁊ anni tui nõ deficient.
Filij ꝟuoꝝ tuoꝝ habitabũt: ⁊ semẽ eoꝝ
in seculũ dirigeꝛ. Psalmꝰ ip̃i dauid.

B Enedic aĩa mea dño: ⁊ oĩa CII
q̃ intra me sunt noĩ scõ eiꝰ. Be-
nedic aĩa mea dño: ⁊ noli obliui
sci oẽs retributiões eius. Qui ꝓpitiaꝛ
omibꝰ iniquitatibꝰ tuis: qui sanat oẽs
infirmitates tuas. Qui redimit de inte-
ritu vitam tuã: qui coronat te ĩ mĩsc̃dia

⁊ miſerationib⁹. Qui replet in bonis de ſiderium tuū: renouabiť vt aquile iuuentus tua. Faciens miſcdias dñs: ⁊ iudicium oib⁹ iniuriā patientib⁹. Notas fecit vias ſuas moyſi: filijs iſrľ volūtates ſuas. Miſerator ⁊ miſericors dñs: longanimis ⁊ multū miſericors. Nō in perpetuum iraſceť: neq͡ȝ in eternū cōminabiť. Nō ꝟm pctā noſtra fecit nobis: neq͡ȝ ꝟm iniquitates nr̄as retribuit nobis. Qm̄ ꝟm altitudinē celi a terra: corroborauit miſcdiam ſuā ſup timētes ſe. Quantum diſtat ort⁹ ab occidēte: longe fecit a nobis iniqtates nr̄as. Quō miſereť pr̄ filiorū: miſert⁹ eſt dñs timentib⁹ ſe: qm̄ ipe cognouit figmentuȝ nr̄m. Recordat⁹ eſt qm̄ puluis ſum⁹: hō ſicut fenū: dies ei⁹ tanq͡ȝ flos agri ſic efflorebit. Qm̄ ſpiritus ptrāſibit in illo ⁊ nō ſubſiſtet: ⁊ non cognoſcet ampli⁹ locum ſuuȝ. Miſcdia autē dñi ab eterno ⁊ vſq͡ȝ in eternū: ſup timētes eum. Et iuſticia illi⁹ in filios filiorum: his qui ſeruāt teſtamentū eius. Et memores ſunt mādatorum ipſi⁹: ad faciendum ea. Dñs in celo parauit ſedem ſuā: ⁊ regnū ipſi⁹ oib⁹ dñabiť. Bñdicite domino oēs angeli ei⁹ potētes ꝟtute: facientes verbū illi⁹ ad audiendā vocē ſermonū ei⁹. Bñdicite dño oēs ꝟtutes ei⁹: miniſtri ei⁹ qui faciti voluntatē ei⁹. Benedicite dño omia opa ei⁹: in omi loco dñationis eius: benedic aīa mea dño.

Pſalmus ipſi dauid. CIII

B Enedic aīa mea dño: dñe deus meus magnificat⁹ es vehemēter. Confeſſionē ⁊ decorem induiſti: amictus lumine ſicut veſtimēto. Extendens celū ſicut pellem: qui tegis aqs ſuperiora ei⁹. Qui ponis nubem aſcenſuȝ tuū: qui ambbulas ſup pēnas ventorū. Qui facis angelos tuos ſpūs: ⁊ miſtros tuos ignē vrentē. Qui fundaſti terram ſup ſtabilitatē ſuam: non inclinabiť in ſeculū ſeculi. Abyſſus ſicut veſtimentuȝ amictus ei⁹: ſup montes ſtabunt aque. Ab increpatiōe tua fugient: a voce tonitrui tui formidabūt. Aſcendūt montes ⁊ deſcendunt campi: in locū quē fundaſti eis. Terminū poſuiſti quē non tranſgredienť: neq͡ȝ cōuertenť operire terrā. Qui emittis fontes in cōuallibus: inter mediū montiū ptrāſibunt aque. Potabunt omēs beſtie agri: expectabūt onagri in ſiti ſua. Sup ea volucres celi habitabūt: de medio petrarū dabūt voces. Rigans mōtes de ſuperiorib⁹ ſuis: de fructu operū tuorum ſatiabiť terra. Producens fenū iumētis: ⁊ herbā ſeruituti hominū. Ut educas panē de terra: ⁊ vinuȝ letificet cor homiſ. Ut exhilaret faciē in oleo: ⁊ panis cor hois confirmet. Saturabuntur ligna campi ⁊ cedri libani qs plantauit: illic paſſeres nidificabūt. Herodij dom⁹ dux eſt eorum: montes excelſi ceruis petra refugiū herinacijs. Fecit lunam in tpe: ſol cognouit occaſum ſuū. Poſuiſti tenebras ⁊ facta eſt nox: in ipa ptrāſibūt omēs beſtie ſilue. Catuli leonum rugiētes vt rapiāt: ⁊ querāt a deo eſcam ſibi. Ortus eſt ſol ⁊ cōgregati ſūt: ⁊ in cubilibus ſuis collocabunť. Exibit homo ad opus ſuū: ⁊ ad opationē ſuaȝ vſq͡ȝ ad veſperū. Qm̄ magnificata ſūt opera tua dñe: oia in ſapiētia feciſti: impleta eſt terra poſſeſſiōe tua. Hoc mare magnū ⁊ ſpatioſum manibus: illic reptilia quorum nō eſt numer⁹. Aīalia puſilla cū magnis: illic naues ptranſibunt. Draco iſte quē formaſti ad illudenduȝ ei: omia a te expectāt vt des illis eſcaȝ in tempe. Dante te illis colligent: aperiēte te manū tuā oia implebunť bonitate. Auertente autē te faciē turbabunť: auferes ſpūm eorum ⁊ deficiēt: ⁊ in puluerem ſuuȝ reuertenť. Emitte ſpūm tuū ⁊ creabuntur: ⁊ renouabis faciē terre. Sit glīa domini in ſeculū: letabiť dñs in opib⁹ ſuis. Qui reſpicit in terrā ⁊ facit eam tremere: q tangit montes ⁊ fumigant. Cantabo dño in vita mea: ⁊ pſallā deo meo q͡ȝdiu ſum. Jocundū ſit ei eloquiū meū: ego vero delectabor in dño. Deficiēt peccatores a terra et iniqui ita vt non ſint: bñdic aīa mea dño. Alleluia. CIIII

C Onfitemini dño ⁊ inuocate nomen ei⁹: annūciate inter gentes opa eius. Cantate ei ⁊ pſallite ei narrate omia mirabilia ei⁹: laudamini in nomie ſctō eius. Letetur cor querentiū dnm: querite dnm ⁊ ꝯfirmamini: qrite faciē ei⁹ ſemp. Memētote mirabiliuȝ ei⁹ que fecit: pdigia eius ⁊ iudicia oris eius. Semen abraam ſerui eius: filij iacob electi ei⁹. Ipſe dñs deus nr̄: in vniuerſa terra iudicia ei⁹. Memor fuit in ſeculū teſtamenti ſui: verbi qd mandauit in mille generatōes. Quod diſpoſuit ad abraam: ⁊ iuramēti ſui ad yſaac. Et ſtatuit illud iacob in pceptū: ⁊ iſrael in teſtamentū eternū. Dicens tibi dabo terram chanaan: funiculū hereditatiſ vr̄e. Cum eſſent numero breui: pauciſſimi et

Hebre.1.c.

j.146.

§.91.

j.145.

i.Pa.16.b

Esa.12.b

incole ei⁹. Et ptransierũt de gente I geni tem: ⁊ de regno ad pplm alteꝝ. Non rel quit hoiem nocere eis: ⁊ corripuit ꝓ eis reges. Nolite tangere christos meos: ⁊ i ꝓphetis meis nolite malignari. Et vocauit famẽ sup terrã: ⁊ oĩe firmamẽtũ panis cõtriuit. Misit ante eos viruʒ: in seruũ venundat⁹ est ioseph. Humiliauerũt in cõpedib⁹ pedes ei⁹: ferrũ ptrãsijt aniam ei⁹ donec veniret vbũ eius. Eloquiũ dñi inflãmauit eũ: misit rex et soluit eũ: princeps pplоꝝ ⁊ dimisit eũ. Constituit eũ dñm dom⁹ sue: ⁊ principeʒ oĩs possessiõis sue. Ut erudiret pricipes ei⁹ sicut semetipm: ⁊ senes ei⁹ prudentiam doceret. Et intrauit israel in egyptuʒ: et iacob accola fuit in terra cham. Et auxit pplm suũ vehemẽter: ⁊ firmauit euʒ sup inimicos eius. Cõuertit cor eorũ vt erudirent pplm ei⁹: ⁊ dolũ facerẽt in seruos ei⁹. Misit moysen seruũ suũ: aaron queʒ elegit ipsum. Posuit in eis verba signoꝝ suorum: ⁊ prodigiorum: in terra cham. Misit tenebras et obscurauit: et nõ exacerbauit sermones suos. Cõuertit aquas eoꝝ in sanguinẽ: ⁊ occidit pisces eoꝝ. Et edidit terra eoꝝ ranas: in penetralib⁹ regũ ipsoꝝ. Dixit ⁊ venit cynomia ⁊ cynifes: in oĩbus finib⁹ eoꝝ. Posuit pluuias eoꝝ grãdinẽ: ignẽ comburentẽ in terra ipsoruʒ. Et pcussit vineas eoꝝ ⁊ ficulneas eoꝝ: ⁊ ꝯtriuit ligнuʒ finiũ eoꝝ. Dixit ⁊ venit locusta et bruc⁹: cui⁹ nõ erat numer⁹. Et comedit omne fenũ in terra eoꝝ: ⁊ comedit oẽm fructũ terre eoꝝ. Et pcussit oĩe primogenituʒ in terra eoꝝ: primitias oĩs laboris eoꝝ. Et eduxit eos cũ argento ⁊ auro: ⁊ non erat in tribub⁹ eorũ infirm⁹. Letata est egyptus in ꝓfectiõe eoꝝ: qꝛ incubuit timor eoꝝ sup eos. Expandit nubẽ in ꝓtectionẽ eoꝝ: ⁊ ignẽ ⁊ vt luceret eis per noctẽ. Petierũt ⁊ venit coturnix ⁊ pane celi saturauit eos. Dirupit petrã ⁊ fluxerũt aque: abierũt in sicco flumina. Qm̃ memor fuit verbi sancti sui: qd̃ habuit ad abraam pueꝝ suũ. Et eduxit populũ suum in exultatione: ⁊ electos suos in leticia. Et dedit illis regiones gentium: ⁊ labores pploꝝ possederũt. Ut custodiãt iustificationes eius: ⁊ legem eius requirant.

Ps.16.c | F.77. | Exo.7.d.

Alleluia Alleluia. CV

Confitemini dño qm̃ bonus: qm̃ in seculũ misedia ei⁹. Quis loq̃t potẽtias dñi: auditas faciet oẽs laudes eius? Beati qui custodiũt iudicium: ⁊ faciũt iusticiã in oĩ tpe. Memẽto nři dñe in beneplacito ppli tui: visita nos in salutari tuo. Ad videnduʒ in bonitate electorũ tuoꝝ: ad letanduʒ in leticia gentis tue: vt lauderis cũ hereditate tua. Peccauim⁹ cũ patrib⁹ nostris. iniuste egim⁹ iniquitatẽ fecimus. Patres nři in egypto nõ intellexerũt mirabilia tua: nõ fuerũt mẽores mltitudinis misedie tue. Et irritauerũt ascendentes mare in mare rubrũ: ⁊ saluauit eos ꝓpter nomẽ suũ: vt notã faceret potentiã suam. Et increpuit mare rubrũ ⁊ exiccatũ est: ⁊ deduxit eos in abyssis sicut i deserto. Et saluauit eos de manu odientium: ⁊ redemit eos de manu inimici. Et operuit aqua tribulãtes eos: vn⁹ ex eis non remãsit. Et crediderũt i verbis ei⁹: ⁊ laudauerũt laudem ei⁹. Cito fecerunt: obliti sunt operũ eius: ⁊ nõ sustinuerũt consiliũ eius. Et cõcupierũt ꝯcupiscentiã in deserto: ⁊ tẽptauerũt deũ in inaq̃so. Et dedit eis petionẽ ipsoꝝ: ⁊ misit saturitateʒ in anias eoꝝ. Et irritauerunt moysen in castris: aaron sanctũ domini Aperta est terra ⁊ deglutiuit dathan: et operuit sup congregationeʒ abiron. Et exarsit ignis in synagoga eoꝝ: flãma cõbussit peccatores. Et fecerũt vitulum in oreb: ⁊ adorauerũt sculptile. Et mutauerunt gloriã suã in similitudineʒ vituli: comedentĩ fenũ. Obliti sunt deũ qui saluauit eos: qui fecit magnalia in egypto: mirabilia in terra cham: terribilia i mari rubro. Et dixit vt disꝑderet eos: si nõ moyses electus eius stetisset in cõfractione in conspectu eius. Ut auerteret iraʒ eius ne disperderet eos: ⁊ pro nihilo habuerunt terram desiderabilem. Nõ crediderunt verbo eius: et murmurauerũt in tabernaculis suis: non exaudierũt vocem dñi. Et eleuauit manũ suam super eos: et prosterneret eos in deserto. Et vt deijceret semen eorũ in nationib⁹: ⁊ dispergeret eos in regionib⁹. Et initiati sũt beelphegor: ⁊ comederũt sacrificia mortuorum. Et irritauerunt eum in adinuentionibus suis: et multiplicata est in eis ruina. Et stetit finees ⁊ placauit: et cessauit quassatio. Et reputatum ẽ ei in iusticiaʒ: in generatione ⁊ generationẽ vsq; in sempiternũ. Et irritauerũt eum ad aquas contradictionis: et vexat⁹ est moyses ꝓpter eos: qꝛ exacerbauerũt spũ rituʒ eius. Et distinxit in labijs suis: nõ disperdiderũt quas quas dixit domin⁹

Iudit.13.c | F.106. | Iudith.7.d | Exo.14.g | Nu.16.g

deꝰ illis. Et cõmixti sũt inter gẽtes: et didicerũt opa eoꝝ ⁊ seruierũt sculptilibus eorũ: ⁊ factũ est illis in scãdalũ. Et imolauerũt filios suos ⁊ filias suas: demonijs. Et effuderũt sanguinẽ innocentem sanguinẽ filiorũ suoꝝ ⁊ filiaꝝ suarum: q̃s sacrificauerũt sculptilibꝰ chanaam. Et interfecta est terra in sanguinibꝰ: ⁊ cõtaminata ẽ ĩ opibꝰ eoꝝ: ⁊ fornicati sũt ĩ adinuẽtionibꝰ suis. Et iratus est furore dñs in pplm suũ: et abominatꝰ est hereditatẽ suaꝫ. Et tradidit eos in manus gẽtiũ: ⁊ dñati sũt eorũ q̇ oderũt eos. Et tribulauerũt eos inimici eorũ: ⁊ hũiliati sũt sub manibꝰ eorũ: sepe liberauit eos. Ipsi aũt exacerbauerũt eũ in cõsilio suo: ⁊ hũiliati sũt ĩ iniqtatibꝰ suis. Et vidit cũ tribularẽt: ⁊ audiuit orõnẽ eoꝝ. Et memor fuit testamẽti sui: ⁊ penituit eũ ſm mltitudinẽ misericordie sue. Et dedit eos ĩ misericordias: ĩ ꝯspectu oiuꝫ q̇ cepant eos. Saluos fac nos dñe deꝰ nr̃: ⁊ ꝯgrega nos de natiõibꝰ. Ut ꝯfiteamur noĩ sancto tuo ⁊ gl̃iemur ĩ laude tua. Bñdictꝰ dñs deꝰ israel a seculo ⁊ vsq̃ in seculum: ⁊ dicet omnis populus fiat fiat. Alleluia Alleluia.

CVI

Judith.13.c
j.117

Confitemĩ dño qm̃ bonꝰ: q̃niam in seculũ misericordia eius. Dicant q̇ redẽpti sũt a dño: q̃s redemit de manu ĩimici: de regionibꝰ cõgregauit eos. A solis ortu ⁊ occasu: ab aqlone ⁊ mari. Errauerũt in solitudĩe in inaquoso: viam ciuitatis habitaculi nõ inuenerũt. Esurientes ⁊ sitiẽtes: aĩa eorũ in ipsis defecit. Et clamauerũt ad dñm cũ tribularenť: et de necessitatibꝰ eoꝝ eripuit eos. Et deduxit eos in viaꝫ rectã: vt irent in ciuitateꝫ habitatiõis. Cõfiteanť dño misericordie eiꝰ: ⁊ mirabilia eiꝰ filijs hoiuꝫ. Quia satiauit aiaꝫ inanẽ: ⁊ aiam esurientẽ satiauit bonis Sedẽtes in tenebris ⁊ in vmbra mortꝫ vinctos in mẽdicitate ⁊ ferro. Quia exacerbauerũt eloq̇a dei ⁊ cõsiliũ altissimi irritauerũt. Et hũiliatũ est in laboribꝰ cor eorũ: et infirmati sũt nec fuit q̇ adiuuaret. Et clamauerũt ad dñm cuꝫ tribularenť: ⁊ de necessitatibꝰ eorũ liberauit eos. Et eduxit eos de tenebris et vmbra mortꝫ: ⁊ vincula dirupit. Cõfiteantur dño misericordie eiꝰ: ⁊ mirabilia eiꝰ filijs hoiuꝫ. Quia ꝯtriuit portas ereas: et vectes ferreos cõfregit. Suscepit eos de via iniquitatꝫ eoꝝ: ꝓpter iniusticias enĩ suas hũiliati sũt. Oẽm escã abominata est aĩa eoꝝ: ⁊ appropinquerũt vsq̃ ad portas mortꝫ. Et clamauerunt ad dñm cũ tribularenť: ⁊ de necessitatibus eorũ liberauit eos. Misit verbũ suum ⁊ sanauit eos ⁊ eripuit eos de interitiõibꝰ eorũ. Cõfiteanť dño misericordie eiꝰ: ⁊ mirabilia eius filijs hoiuꝫ. Et sacrificẽt sacrificiũ laudis ⁊ annũcient opa eiꝰ in exultatiõe. Qui descẽdũt mare in nauibꝰ: faciẽtes opationẽ in aq̇s multis. Ipsi viderũt opa dñi: ⁊ mirabilia eiꝰ in ꝓfundo. Dixit ⁊ stetit spũs ꝓcelle: ⁊ exaltati sũt fluctus eiꝰ. Ascẽdũt vsq̃ ad celos ⁊ descendũt vsq̃ ad abyssos: aĩa eorũ in malis tabescebat. Turbati sũt ⁊ moti sũt sicut ebrius: ⁊ oĩs sapiẽtia eorũ deuorata ẽ. Et clamauerũt ad dñm cũ tribularenť: ⁊ de necessitatibus eoruꝫ eduxit eos. Et statuit ꝓcellã eiꝰ in aurã: ⁊ siluerũt fluctꝰ eiꝰ. Et letati sũt q2 siluerũt: ⁊ deduxit eos ĩ portuꝫ volũtatꝫ eorũ. Cõfiteãť dño miscdie eiꝰ ⁊ mirabilia eiꝰ filijs hoiuꝫ. Et exaltent eũ in eccl̃ia plebis: ⁊ in cathedra seniorum laudẽt eũ. Posuit flumia in desertũ ⁊ exitus aq̃rũ in sitim. Terrã fructiferã in salsuginẽ: a malicia inhabitãtiuꝫ in ea. Posuit desertũ in stagna aquarũ: et terrã sine aqua in exitus aquaꝝ. Et collocauit illic esuriẽtes ⁊ cõstituerũt ciuitatem habitationis. Et seminauerunt agros ⁊ plantauerunt vineas: ⁊ fecerũt fructum natiuitatis. Et benedixit eis ⁊ multiplicati sũt nimis: ⁊ iumẽta eorum nõ minorauit. Et pauci facti sũt: ⁊ vexati sũt a tribulatiõe malorũ ⁊ dolore. Effusa est cõtentio sup principes: ⁊ errare fecit eos in inuio ⁊ nõ in via. Et adiuuit pauperẽ de iopia: ⁊ posuit sicut oues familias. Videbũt recti ⁊ letabunť: ⁊ oĩs iniq̇tas oppilabit os suũ. Quis sapiẽs ⁊ custodiet hec: et itelliget misericordias dñi. Alleluia. Canticuꝫ psalmi ipsi dauid.

CVII

Paratũ cor meũ deus paratũ cor meũ: cantabo ⁊ psallam in gloria mea. Exurge psalteriuꝫ ⁊ cithara: exurgã diluculo. Cõfitebor tibi ĩ populis dñe: ⁊ psallã tibi in nationibꝰ. Quia magna est sup celos miscdia tua ⁊ vsq̃ ad nubes veritas tua. Exaltare sup celos deus: ⁊ sup oẽm terrã gloria tua: vt liberẽť dilecti tui. Saluũ fac dextera tua ⁊ exaudi me: deus locutꝰ est in sancto suo. Exultabo ⁊ diuidã sichimã

Margin notes: j.eo. — j.eo. — s.eo. ⁊. j.eo. — s.eo. ⁊. j.eo. — s.eo ⁊. j.eo. — s.eo. — s.eo. — Job.22.c — s.56.

ꝛ ↄuallē tabernaculoꝝ demetiar. Me⁹ est galaad ꝛ me⁹ est manasses: ꝛ effraim susceptio capitꝭ mei. Juda rex me⁹: moab lebes spei mee. In idumeā extendā calciamētū meū: mihi alienigene amici facti sūt. Quis deducet me in ciuitatē munitā: q̄s deducet me vsq̄ i idumeā? Nōne tu de⁹ q̄ repulisti nos: ꝛ nō exibis de⁹ i ꝟtutib⁹ nr̄is? Da nobis auxiliū de tribulatiōe: q2 vana salus hoīs. In deo faciem⁹ ꝟtutē: ꝛ ip̄e ad nihilū deducet īimicos nr̄os. In finē psalm⁹ dauid.

Eus laudē meā ne CVIII
d tacuerꝭ: q2 os pctōris ꝛ os dolosi sup me apr̄tū ē. Locuti sūt aduersū me lingua dolosa: ꝛ sermonibus odij circūdederūt me ꝛ expugnauerunt me gratꝭ. Pro eo vt me diligerēt detrahebāt mihi: ego aūt orabā. Et posuerūt aduersū me mala ꝓ bonis: ꝛ odiū ꝓ dilectiōe mea. Cōstitue sup eū pctōrē: ꝛ diabolus stet a dextris ei⁹. Cū iudicaꝛ exeat cōdēnatus: ꝛ orō ei⁹ fiat in pctm̄. Fiant dies ei⁹ pauci: ꝛ episcopatū ei⁹ accipiat alter. Fiāt filij ei⁹ orphani: ꝛ vxor eius vidua. Nutātes trāsferanꝛ filij ei⁹ ꝛ mēdicēt: eijcianꝛ d̄ habitatiōib⁹ suis. Scruteꝛ fenererator oēm substātiā ei⁹: ꝛ diripiāt alieni labores eius. Nō sit illi adiutor: nec sit qui misereaꝛ pupillis eius. Fiāt nati eius in interitū: in generatione vna deleaꝛ nomē ei⁹. In memoriā redeat iniq̄tas patrū ei⁹ in ↄspectu dn̄i: ꝛ pctm̄ mr̄is ei⁹ nō deleaꝛ. Fiāt cōtra dn̄m semp: ꝛ dispeat de terra memoria eoꝝ: ꝓ eo ꝓ nō est recordat⁹ facere misericordiā. Et ꝑsecut⁹ est hoīem inopem ꝛ mēdicū: ꝛ cōpunctū corde mortificare. Et dilexit maledictionē ꝛ veniet ei: ꝛ noluit bn̄dictionē ꝛ elongabiꝛ ab eo. Et induit maledictionē sicut vestimentū: ꝛ intrauit sicut aqua in interiora eius: ꝛ sicut oleū in ossib⁹ eius. Fiat ei sicut vestimētū q̄ opiꝛ: ꝛ sicut zona q̄ sp p̄cingiꝛ. Hoc op⁹ eoꝝ q̄ detrahūt mihi apud dn̄m: ꝛ q̄ loquūꝛ mala adūsus aīam meā. Et tu dn̄e dn̄e fac mecū ꝓpt nomē tuū: q2 suauis ē misericordia tua. Libera me q2 egen⁹ ꝛ paup sū ego: ꝛ cor meū ↄturbatū est intra me. Sicut vmbra cū declinat ablat⁹ sū: ꝛ excussus sū sicut locuste. Genua mea infirmata sūt a ieiunio: ꝛ caro mea imutata ē ꝓpt oleum. Et ego fact⁹ sū opprobriū illis: viderūt me ꝛ mouerūt capita sua. Adiuua me dn̄e de⁹ me⁹: saluū me fac ꝓpter misericordiā tuā. Et sciāt q2 man⁹ tua hec: ꝛ tu dn̄e fecisti eā. Maledicent illi ꝛ tu bn̄dices: qui insurgūt in me ↄfūdantur: seru⁹ aūt tuus letabiꝛ. Induāꝛ qui detrahunt mihi pudore: ꝛ opianꝛ sicut diploide cōfusiōe sua. Cōfitebor dn̄o nimis in ore meo: ꝛ i medio multoꝝ laudabo eū. Quia astitit a dextris pauperꝭ vt saluā faceret a ꝑsequētib⁹ aīā meā.

Psalmus dauid. CIX

Ixit dn̄s dn̄o meo: sede a dextris meis. Donec ponā iimicos tuos: scabellū pedū tuoꝝ. Uirgā ꝟtutꝭ tue emittet dn̄s ex sion: dn̄are in medio iimicoꝝ tuoꝝ. Tecū pricipiū in die ꝟtutꝭ tue: in splendorib⁹ sanctoꝝ: ex vtero aū luciferum genui te. Jurauit dn̄s ꝛ nō penitebit eū tu es sacerdos i eternū s̄m ordinē melchisedech. Dn̄s a dextris tuis: ↄfregit i die ire sue reges. Judicabit in nationibus iplebit ruinas: cōquassabit capita in terra mltoꝝ. De torrēte i via bibet: ꝓpterea exaltabit caput. Alla. CX

Onfitebor tibi dn̄e in toto c corde meo: in ↄsilio iustoꝝ ꝛ ↄgregatione. Magna opa dn̄i: exquisita in oēs volūtates ei⁹. Cōfessio ꝛ magnificētia opus ei⁹: ꝛ iusticia eius manet in seculū scl̄i. Memoriā fecit mirabiliū suoꝝ misericors ꝛ miserator dn̄s: escā dedit timētib⁹ se. Memor erit in seculum testamēti sui: ꝟtutū operū suoꝝ annūciabit pplo suo. Ut det illis hereditatē gētium: opa manuū ei⁹ ꝟitas ꝛ iudiciū. Fidelia oīa mādata ei⁹ ↄfirmata in seculū seculi: facta in ꝟitate ꝛ eq̄tate. Redemptionē misit dn̄s pplo suo: mādauit in eternū testamētum suum. Scm̄ ꝛ terribile nomē ei⁹: initiū sapie timor dn̄i. Intellect⁹ bonus oībus facientib⁹ eū: laudatio ei⁹ manet i seculū seculi. Alla. Reūsiōis aggei ꝛ zacharie.

Eatus vir qui timet CXI
b dn̄m in mādatꝭ ei⁹ volet nimis. Potēs in terra erit semen eius: generatio rectoꝝ bn̄diceꝛ. Gloria ꝛ diuitie in domo ei⁹: ꝛ iustia eius manet i seculū scl̄i. Exortū ē in tenebris lumē rectꝭ: misericors ꝛ miserator ꝛ iust⁹. Jocundus hō q̄ misereꝛ ꝛ cōmodat: disponet sermones suos in iudicio: q2 i eternū nō cōmouebiꝛ. In memoria eterna erit iustus: ab auditione mala nō timebit. Paratū cor eius sperare in dn̄o: cōfirmatū est cor eius: nō cōmouebiꝛ do-

Actꝭ.1.d

Matth.22.f
Hebre.10.c
1.Corꝭ.15.c

Hebre.7.e

s.9.et.i.137

Job.28.d
Prou.1.a.et 9.b Eccl.1.b

1.Cor.9.c nec despiciat inimicos suos. Dispsit dedit paupibꝰ: iusticia eius manet i seculum seculi: cornu eius exaltabit in glia. Peccator videbit ⁊ irascet: dẽtibus suis fremet ⁊ tabescet: desideriũ pctõrum peribit. Alleluia Alleluia. CXII

J.134. Job.1.d — Laudate pueri dñm: laudate nomen dñi. Sit nomen dñi bñdictum: ex hoc nunc ⁊ vsq̧ in seculum. A solis ortu vsq̧ ad occasũ: laudabile nomẽ dñi. Excelsus sup oẽs gẽtes dñs: ⁊ super celos glia eius. Quis sicut dñs deus nr̃ qui altis habitat: ⁊ humilia respicit in celo ⁊ i terra. (1.Re.2.b) Suscitãs a terra inopẽ: ⁊ de stercore erigẽs pauperem. Ut collocet eũ cũ principibus: cũ pricipibus ppl̃i sui. Qui habitare facit sterilẽ in domo: matrẽ filiorũ letantez.

Alleluia Alleluia. CXIII

Exo.13.a — In exitu isrl̃ de egypto: domꝰ iacob de pplo barbaro. Facta ẽ iudea significatio eius: israel ptãs eius. Mare vidit ⁊ fugit iordanis puersus est retrorsum. Mõtes exaltauerunt vt arietes: et colles sicut agni ouium. Quid est tibi mare q̄ fugisti: ⁊ tu iordanis quia cõuersus es retrorsũ. Mõtes exultastis sicut arietes: ⁊ colles sicut agni ouiũ. A facie dñi mota est terra: a facie dei iacob. Qui cõuertit petrã in stagna aquarũ: ⁊ rupẽ in fontes aquarũ. Non nobis dñe nõ nobis: sed nõi tuo da gloriã. (J.137.) Sup misericordia tua ⁊ ṽitate tua neqñ dicãt gẽtes vbi est deꝰ eorũ. Deus aũt nr̃ in celo: oĩa q̄cunq̧ voluit fecit. (J.134. Sap.15.d) Simulacra gẽtiuz argẽtũ ⁊ auruz: opa manuũ hoiuz. Os habẽt ⁊ nõ loquent: oculos habẽt ⁊ nõ videbũt. Aures hñt ⁊ nõ audiẽt: nares hñt ⁊ nõ adorabũt. Manus habẽt ⁊ nõ palpabunt: pedes habẽt ⁊ nõ ambulabũt: nõ clamabunt in gutture suo. (J.134) Similes illis fiant qui faciũt ea: ⁊ oẽs qui cõfidunt in eis. Domus isrl̃ sperauit in dño: adiutor eoruz ⁊ ptector eorũ est. Domus aaron sperauit in dño: adiutor eorũ ⁊ ptector eorũ est. Qui timẽt dñm sperauerũt in dño: adiutor eorũ ⁊ ptector eoꝝ est. Dñs memor fuit nr̃i: ⁊ bñdixit nobis. Bñdixit domui israel: bñdixit domui aarõ. Bñdixit oibus qui timẽt dñm: pusillis cuz maioribus. Adijciat dñs sup vos: sup vos ⁊ sup filios vestros. Bñdicti vos a dño: qui fecit celũ ⁊ terrã. Celũ celi dño: terrã aũt dedit filijs hoiuz. Nõ mortui laudabunt te dñe: neq̧ oẽs qui descendunt in infernũ. Sed nos qui viuimus bñdicimus dño: ex hoc nũc ⁊ vsq̧ in seculum. Alleluia. CXIIII

Dilexi: qñ exaudiet dñs vocez orõnis mea. Quia inclinauit aurẽ suã mihi: ⁊ in diebꝰ meis inuocabo. (s.17.) Circũdederunt me dolores mortis: ⁊ picula inferni iuenert me. Tribulationẽ ⁊ dolorẽ iueni: ⁊ nomen dñi inuocaui. O dñe libera aiam meã: misericors dñs ⁊ iustus: ⁊ deus nr̃ miseret. Custodiens puulos dñs: humiliatus sũ ⁊ liberauit me. Cõuertere aia mea in requiẽ tuã: qr dñs bñfecit tibi. (s.55.) Quia eripuit aiaz meã de morte: oculos meos a lachrymis: pedes meos a lapsu. Placebo dño: in regiõe viuorũ. Alleluia. CXV

2.Cor.4.c — Credidi pp̄ter qd locutꝰ suz: ego aũt hũiliatꝰ sũ nimis. (Roma.3.a) Ego dixi in excessu meo: oĩs hõ mendax. Quid retribuã dño: p oibꝰ q̄ retribuit mihi. Calicẽ salutaris accipiã: ⁊ nomen dñi inuocabo. (J.eo.) Uota mea dño reddã coram oĩ pplo eius: p̃ciosa in ɔ̃spectu dñi mors sanctorum eius. O domine quia ego seruus tuus: ego seruus tuus ⁊ filius ancille tue. (Sap.9.a) Dirupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis: ⁊ nomẽ domini inuocabo. (s.eo.) Uota mea dño reddam in cõspectu oĩs ppl̃i eius in atrijs domus dñi in medio tui hierusalem.

Alleluia Alleluia. CXVI

Ro.15.c — Laudate dñm oẽs gentes: laudate eũ oẽs ppl̃i. Qñ cõfirmata ẽ sup nos misericordia eius: ⁊ veritas dñi manet in eternum. Alleluia Alleluia. CXVII

s.104.⁊105 et.106. J.135 Judith.13.c — Confitemini dño qñ bonꝰ: qñ in seculuz misericordia eius. Dicat nũc isrl̃ qñ bonus: qñ in seculum misericordia eiꝰ. Dicat nũc domꝰ aarõ qñ bonus: qñ in seculũ misc̃dia eiꝰ. Dicãt nũc oẽs q̄ timent dñm: qñ in seculũ misericordia eiꝰ. De tribulatõe inuocaui dñm: ⁊ exaudiuit me in latitudine dñs. (Hebre.13.a) Dñs mihi adiutor: non timebo q̄d faciat mihi hõ. Dñs mihi adiutor: ⁊ ego despiciã inimicos meos. Bonuz est cõfidere in dño: q̄ ɔ̃fidere i hoie. Bonuz est sperare in dño: q̄ sperare in principibꝰ. Oẽs gentes circũierũt me: ⁊ in noie dñi qr vltus sũ in eos. Circũdantes circũdederunt me: ⁊ in noie dñi qr vltus sum in eos. Circũdederunt me sicut apes et exarserunt sicut ignis in

ſpinis:⁊ in noīe dn̄i q̄ ultus ſū in eos. Impulſus euerſus ſum vt caderē:⁊ dominus ſuſcepit me. (Exo.15.a) (Eſa.12.a) Fortitudo mea et laus mea dn̄s:⁊ factus eſt mihi in ſalutem. Uox exultatiōis ⁊ ſalutis:in tabernaculis iuſtorum. Dextera dn̄i fecit virtutem:dextera dn̄i exaltauit me:dextera dn̄i fecit virtutē. Non moriar ſed viuam:⁊ narrabo opa dn̄i. Caſtigās caſtigauit me dominus:⁊ morti nō tradidit me. Aperite mihi portas iuſticie:ingreſſus in eas cōfitebor dn̄o:hec porta dn̄i: iuſti intrabunt in eam. Confitebor tibi quoniā exaudiſti me:⁊ factus es mihi in ſalutem. (Matth.21.d) Lapidem quem reprobauerunt edificātes hic factus eſt in caput anguli. A dn̄o factū eſt iſtud:⁊ eſt mirabile ī oculis noſtris. Hec eſt dies quā fecit dn̄s:exultemus ⁊ letemur in ea. O (Matth.21.a) dn̄e ſaluū me fac o dn̄e bn̄ ꝓſperare:benedictus qui venit in noīe dn̄i. Benediximus vobis de domo dn̄i:deus dn̄s et illuxit nobis. Cōſtituite diē ſolennē in cōdēſis:vſq; ad cornu altaris. Deꝰ meꝰ es tu ⁊ cōfitebor tibi:deꝰ meꝰ es tu ⁊ exaltabo te. Confitebor tibi q̄m exaudiſti (S.eo.) me ⁊ factus es mihi in ſalutē. Cōfitemini dn̄o q̄m bonꝰ:q̄m in ſeculū miſericordia eiꝰ. Alleluia. Aleph:doctrina.

Eati imaculati in CXVIII
b via:qui ambulant in lege dn̄i.
Beati qui ſcrutātur teſtimonia eius:in toto corde exquirūt eū. Nō eni qui opant̄ iniquitatē:in vijs eiꝰ ābulauerūt. Tu mādaſti:mandata tua cuſtodiri nimis. Utinā dirigant̄ vie mee:ad cuſtodiēdas iuſtificationes tuas. Tūc nō cōfundar cū ꝑſpexero in oībus mādatis tuis. Cōfitebor tibi in directione cordis:in eo ꝙ didici iudicia iuſticie tue. Iuſtificationes tuas cuſtodiā:non me dereliquas vſq;quaq;. Beth domus.

N quo corrigit adoleſcentior vi
i am ſuā:in cuſtodiēdo ſermones
tuos. In toto corde meo exquiſiui te:ne repellas me a mādatī tuis. In corde meo abſcōdi eloquia tua:vt non peccem tibi. Bn̄dictus es dn̄e:doce me iuſtificationes tuas. In labijs meis:ꝓnunciaui oīa iudicia oris tui. In via teſtimoniorū tuorum delectatus ſum: in omnibus diuitijs. In mandatī tuis exercebor:⁊ conſiderabo vias tuas. In iuſtificationibus tuis meditabor:non obliuiſcar ſermones tuos. Gymel:plenitudo vel retributio.

Etribue ſeruo tuo:viuifica me
⁊ cuſtodiam ſermones tuos.
Reuela oculos meos:⁊ ꝯſiderabo mirabilia de lege tua. Incola ego ſum in terra:non abſcondas a me mandata tua. Concupiuit anima me deſiderare iuſtificationes tuas in omni tp̄e. Increpaſti ſupbos:maledicti qui declinant a mandatis tuis. Aufer a me opprobriū ⁊ cōtemptū:q̄ teſtimonia tua exquiſiui. Eteni ſederūt principes ⁊ aduerſum me loquebant̄:ſeruus autē tuꝰ exercebat̄ in iuſtificationibꝰ tuis. Nā ⁊ teſtimonia tua meditatio mea eſt: et cōſiliū meum iuſtificationes tue. Deleth:tabularū.

Dheſit pauimento aīa mea:vi
a uifica me ſm̄ verbū tuum. Ui
as meas enunciaui et exaudiſti me:doce me iuſtificationes tuas. Uiam iuſtificationū tuarū inſtrue me:⁊ exercebor in mirabilibus tuis. Dormitauit aīa mea pre tedio:confirma me in verbis tuis. Uiā iniquitatis amoue a me:⁊ de lege tua miſerere mei. Uiā ỽitatis elegi:iudicia tua nō ſuū oblitꝰ. Adheſi teſtimonijs tuis dn̄e:noli me ꝯfundere. Uiā mandatorū tuorū cucurri:cū dilataſti cor meū. He:iſta.

Egem pone mihi dn̄e viā iuſtifi
l cationū tuarū:⁊ exquirā eā ſem
per. Da mihi intellectū ⁊ ſcrutabor legē tuam:⁊ cuſtodiā illam in toto corde meo. Deduc me in ſemita mādatorum tuoꝝ:q̄ ipſā volui. Inclina cor meū in teſtimonia tua:⁊ nō ī auariciā. Auerte oculos meos ne videant vanitatē:in via tua viuifica me. Statue ſeruo tuo eloquiū tuū:in timore tuo. Amputa opprobriū meū qđ ſuſpicatus ſū: q̄ iudicia tua iocunda. Ecce cōcupiui mandata tua:in equitate tua viuifica me. Uau:hec vel ipſa.

T veniat ſup me miſericordia
e tua dn̄e:ſalutare tuum ſm̄ elo
quium tuū. Et reſpondebo exꝓbrantibꝰ mihi verbum:quia ſperaui in ſermonibus tuis. Et ne auferas de ore meo verbū veritatis vſq;quaq;:quia in iudicijs tuis ſuperſperaui. Et cuſtodiā legē tuam ſemꝑ:in ſeculum ⁊ in ſeculum ſeculi. Et ambulabam in latitudine:quia mandata tua exquiſiui. Et loquebar in teſtimonijs tuis in cōſpectu regum:⁊ non confundebar. Et medita-

bar in mãdatis tuis que dilexi. Et leuaui man⁹ meas ad mãdata tua que dilexi: ꝛ exercebor in iustificatiõib⁹ tuis.

Zay: hec vel oliua.

m Emor esto verbi tui seruo tuo: i q̃ mihi spem dedisti. Hec me consolata est in hũilitate mea: q: eloquium tuũ viuificauit me. Sup̱bi inique agebant vsq̃quaq̃: a lege aũt tua nõ declinaui. Memor fui iudicioꝝ tuoꝝ a seculo dñe: ꝛ consolat⁹ sum. Defectio tenuit me: ꝓ peccatorib⁹ derelinquẽtib⁹ legez tuã. Cantabiles mihi erãt iustificatiões tue: in loco p̱egrinationis mee. Memor fui nocte noĩs tui dñe: ꝛ custodiui legem tuã. Hec facta est mihi: quia iustificationes tuas exquisiui. Het: vita.

p Ortio mea dñe: dixi custodire legem tuã. Dep̃cat⁹ sum faciem tuam in toto corde meo: miserere mei ꝺm eloquiũ tuũ. Cogitaui vias meas: ꝛ cõuerti pedes meos in testimonia tua. Paratus sum ꝛ nõ sum turbatus: vt custodiam mãdata tua. Funes peccatorũ circũplexi sunt me: ꝛ legem tuaz nõ sum oblitus. Media nocte surgebaz ad confitendũ tibi: sup̱ iudicia iustificationis tue. Particeps ego sum omnium timentiũ te: ꝛ custodientiũ mandata tua.

§.32. Misericordia tua dñe plena est terra: iustificationes tuas doce me.

Teth: bonum

b Onitatem fecisti cũ seruo tuo domine: ꝺm verbũ tuũ. Bonitatem ꝛ disciplinã ꝛ scientiã doce me: q̃ in mãdatis tuis credidi. Priusq̃ humiliarer ego deliqui: ꝓpterea eloquiũ tuũ custodiui. Bon⁹ es tu: ꝛ in bonitate tua doce me iustificatiões tuas. Multiplicata est sup̱ me iniquitas sup̱boꝝ: ego autẽ in toto corde meo scrutabor mãdata tua. Coagulatũ est sicut lac cor eorũ: ego vero legem tuã meditat⁹ sum. Bonum mihi q: humiliasti me: vt discã iustificationes tuas. Bonũ mihi lex oris tui: super milia auri ꝛ argenti.

Joth: principium.

Job.10.b m Anus tue fecerũt me ꝛ plasmauerunt me: da mihi intellectum: vt discam mãdata tua. Qui timẽt te videbũt me ꝛ letabũt̃: q: i v̱ba tua sup̱sperauí. Cognoui dñe q: equitas iudicia tua: ꝛ in veritate tua humiliasti me: Fiat misericordia tua vt ꝯsolet̃ me: ꝺm eloquiũ tuũ seruo tuo. Veniãt mihi miseratiões tue ꝛ viuã: q: lex tua meditatio mea est.

Confundant̃ sup̱bi q: iniuste iniquitatem fecerũt in me: ego autẽ exercebor in mãdatis tuis. Conuertant̃ mihi timentes te: ꝛ qui nouerũt testimonia tua. Fiat cor meũ immaculatũ in iustificationib⁹ tuis: vt non confundar.

Caph: manus.

d Efecit in salutari tuo aĩa mea: et in v̱bũ tuũ sup̱speraui. Defecerũt oculi mei in eloquiũ tuũ: dicẽtes qñ cõsolaberis me. Quia fact⁹ sum sicut vter i pruina: iustificatiões tuas nõ sum oblitus. Quot sunt dies serui tui: qñ facies de ꝑsequẽtib⁹ me iudiciuz. Narrauerũt mihi iniqui fabulationes: sed nõ vt lex tua. Oĩa mãdata tua veritas: iniqui ꝑsecuti sunt me adiuua me. Paulomin⁹ cõsummauerũt me in terra: ego aũt nõ dereliqui mãdata tua. Scdm miscdiaz tuam viuifica me: ꝛ custodiam testimonia oris tui. Lameth: disciplina.

i N eternũ dñe: v̱bũ tuũ p̱manet in celo. In generatiõe ꝛ generationẽ veritas tua: fundasti terrã ꝛ p̱manet. Ordinatiõe tua ꝑseuerat dies: qm̃ oĩa ꝓuiũt tibi Nisi q lex tua meditatio mea ẽ: tũc forte perissem i hũilitate mea. In eternũ nõ obliuiscar iustificationes tuas: q: in ip̃is viuificasti me. Tu⁹ sum ego saluũ me fac: qm̃ iustificatiões tuas exquisiui. Me expectauerũt pctõres vt p̱derẽt me: testimõia tua intellexi. Oĩs ꝯsũmatiõis vidi finẽ: latum mãdatũ tuũ nimis. Mem: ex ipsis.

q Uomodo dilexi legem tuã domine: tota die meditatio mea ẽ. Super inimicos meos prudentez me fecisti mandato tuo: q: in eternuz mihi est. Super omẽs docentes me intellexi: q: testimonia tua meditatio mea ẽ. Super senes intellexi: quia mãdata tua q̃siui. Ab oĩi via mala ꝓhibui pedes meos: vt custodiam verba tua. A iudicijs tuis non declinaui: q: tu legem posuisti mihi. Q̃ dulcia faucibus meis eloquia tua: super mel ori meo. A mandatis tuis intellexi: ꝓpterea odiui oẽm viã iniquitatis. Nun: sempiternum.

l Ucerna pedibus meis verbũ tuum: et lumen semitis meis. Juraui: et statui custodire iudicia iusticie tue. Humiliat⁹ sum vsq̃quaq̃ domine: viuifica me ꝺm verbũ tuũ. Uoluntaria oris mei bñplacita fac dñe: ꝛ iudicia tua doce me. Anima mea i manib⁹ meis semp̱: ꝛ legem tuã nõ sum oblitus

Posuerũt pctõres laqueũ mihi:ꝛ de mã datis tuis nõ erraui. Hereditate acquisiui testimonia tua in eternũ:qꝛ exultatio cordis mei sunt. Inclinaui coꝛ meuꝫ ad faciendas iustificatiões tuas i eternum:ꝓpter retributionem. Samech adiutorium.

I Niquos odio habui:ꝛ legeꝫ tuaꝫ dilexi. Adiutoꝛ ꝛ susceptoꝛ meus es tu:ꝛ in verbũ tuum supsperaui. Declinate a me maligni:ꝛ scrutaboꝛ mandata dei mei. Suscipe me ẜm eloquium tuũ ꝛ viuã:ꝛ nõ confundas me ab expectatiõe mea. Adiuua me ꝛ saluus ero:ꝛ meditaboꝛ in iustificatiõib⁹ tuis semp. Spreuisti omẽs discedentes a iudicĳs tuis:qꝛ iniusta cogitatio eoꝛũ ẽ. Preuaricantes reputaui omnes pctõꝛes terre: ideo dilexi testimonia tua. Cõfige timore tuo carnes meas:a iudicĳs eni tuis timui Ayn fons siue oculus.

F Eci iudiciũ ꝛ iusticiã:nõ tradas me calũniãtib⁹ me. Suscipe seruum tuũ in bonũ: nõ calũnient me supbi. Oculi mei defecerũt i salutare tuũ:ꝛ in eloquiũ iusticie tue. Fac cuꝫ seruo tuo ẜm miscõiaꝫ tuã:ꝛ iustificationes tuas doce me. Seru⁹ tu⁹ sum ego: da mihi intellectũ:vt sciã testimõia tua Temp⁹ faciẽdi dñe:dissipauerũt legem tuã. Ideo dilexi mãdata tua: sup auruꝫ ꝛ topazion. Propterea ad oĩa mandata tua dirigebar:oẽm viã iniquã odio habui. Phe:os ab oꝛe.

M Irabilia testimõia tua dñe: ideo scrutata est ea aĩa mea. Declaratio sermonũ tuoꝝ illumiat: ꝛ intellectũ dat paruulis. Os meuꝫ aperui ꝛ attraxi spũm:qꝛ mãdata tua desiderabã. Aspice in me ꝛ miserere mei:ẜm iudiciũ diligentiũ nomẽ tuũ. Gressus meos dirige ẜm eloquiũ tuũ:ꝛ nõ dñet mei oĩs iniusticia. Redime me a calũnĳs hoĩum:vt custodiã mãdata tua. Faciẽ tuã illumina sup seruũ tuũ:ꝛ doce me iustificationes tuas. Exitus aquaꝝ deduxerũt oculi mei:quia non custodierunt legem tuam. Sade:iusticie.

I Ustus es dñe:ꝛ rectũ iudiciũ tuum. Mandasti iusticiaꝫ testimonia tua:ꝛ veritatẽ tuã nimis. Tabescere me fecit zelus me⁹:qꝛ obliti sunt verba tua inimici mei. Ignitũ eloquiũ tuum vehemẽter:ꝛ seruus tuus dilexit illud. Adolescẽtulus sum ego ꝛ ɔtẽpt⁹:iustificatiões tuas nõ suꝫ oblit⁹. Iusticia tua iusticia in eternũ:ꝛ lex tua veritas. Tribulatio ꝛ angustia inuenerunt me: mãdata tua meditatio mea ẽ. Equitas testimonia tua in eternũ: intellectuꝫ da mihi ꝛ viuam. Coph:vocatio.

C Lamaui i toto corde meo exaudi me dñe: iustificatiões tuas reqram. Clamaui ad te et saluuꝫ me fac:vt custodiam mãdata tua. Preueni in maturitate ꝛ clamaui:qꝛ in ṽba tua supsperaui. Preuenerũt oculi mei ad te diluculo vt meditarer eloquia tua. Vocem meã audi ẜm miscõiam tuam dñe: ꝛ ẜm iudiciũ tuũ viuifica me. Appropinquauerũt ꝑsequẽtes me iniquitati:a lege auteꝫ tua longe facti sunt. Prope es tu dñe:ꝛ omnes vie tue veritas. Initio cognoui de testimonĳs tuis:qꝛ in eternum fundasti ea. Res:capitis.

V Ide humilitatẽ meã ꝛ eripe me: quia legẽ tuam nõ sum oblitus. Iudica iudiciuꝫ meum ꝛ redime me:ꝓpter eloquiũ tuũ viuifica me. Longe a pctõꝛib⁹ salus:qꝛ iustificatiões tuas nõ exquisierũt. Misericoꝛdie tue multe dñe:ẜm iudiciũ tuũ viuifica me. Multi qui ꝑsequunt me ꝛ tribulant me:a testimonĳs tuis nõ declinaui. Vidi ꝑuaricantes ꝛ tabescebam : qꝛ eloquia tua nõ custodierũt. Vide qm̃ mandata tua dilexi dñe: in misericoꝛdia tua viuifica me. Principiũ verboꝝ tuoꝛũ veritas:in eternũ oĩa iudicia iusticie tue.

Sin:dentium.

P Rincipes ꝑsecuti sunt me gratis: ꝛ a ṽbis tuis formidauit coꝛ meum. Letaboꝛ ego sup eloquia tua: sicut qui inuenit spolia multa. Iniquitatem odio habui ꝛ abomiat⁹ sum:legẽ auteꝫ tuam dilexi. Septies in die laudeꝫ dixi tibi sup iudicia iusticie tue. Pax multa diligentib⁹ legem tuã:ꝛ nõ est illis scandalum. Expectabam salutare tuũ dñe:ꝛ mandata tua dilexi. Custodiuit anima mea testimonia tua:ꝛ dilexit ea vehemẽter. Seruaui mandata tua ꝛ testimonia tua:quia omẽs vie mee in ɔspectu tuo.

Thau:signa.

A Ppropinquet deprecatio mea in cõspectu tuo dñe: iuxta eloquiuꝫ tuũ da mihi intellectum. Intret postulatio in ɔspectu tuo:ẜm eloquiũ tuũ eripe me. Eructabũt labia mea hymnũ:cũ docueris me iustificatiões tuas. Pronũciabit lingua mea eloquiũ tuũ:qꝛ oĩa mãdata eqtas tua. Fiat man⁹ tua vt saluet

me:qm̃ mãdata tua elegi. Cõcupiui salu te tuũ dñe:⁊ lex tua meditatio mea est. Uiuet aĩa mea ⁊ laudabit te:⁊ iudicia tua adiuuabũt me. Erraui sicut ouis q̃ perijt:q̃re seruũ tuũ q: mandata tua nõ suƺ oblit⁹. Alleluia. Cãticũ graduũ.

ŝ. 117. Jone.2.a

a D dñm cũ tribularer cla CXIX mauj:⁊ exaudiuit me. Dñe libe ra aĩam meã a labijs iniquis:et a lingua dolosa. Quid det̃ tibi aut q̃d apponat̃ tibi:ad linguã dolosam? Sa gitte potentꝭ acute:cũ carbonib⁹ desola torijs. Heu mihi q: incolat⁹ me⁹ ꝓlon gat⁹ est:habitaui cũ habitantib⁹ cedar: multũ incola fuit aĩa mea. Cũ his q̃ ode runt pacẽ eram pacific⁹: cũ loq̃bar illis impugnabãt me gratꝭ. Cãticũ graduũ

l Euaui oculos meos in CXX montes:vnde veniet auxiliũ mi hi. Auxiliũ meũ a dño: q̃ fecit ce lum ⁊ terrã. Non det in cõmotionẽ pe dem tuũ:neq; dormitet qui custodit te.

Esa.5.g

Ecce nõ dormitabit neq; dormiet:q̃ cu stodit israel. Dñs custodit te:dñs prote ctio tua sup manũ dexterã tuã. Per diẽ sol nõ vret te:neq; luna p noctem. Dñs custodit te ab oi malo: custodiat aĩam tuã dñs. Dñs custodit introitum tuũ ⁊ exitũ tuũ:ex hoc nunc ⁊ vsq; in seculũ.

Canticum graduum. CXXI

l Etatus sum in his q̃ dicta sunt mihi:in domũ dñi ibim⁹. Stan tes erant pedes nr̃i:in atrijs tu is hierusalẽ. Hierusalẽ que edificat̃ vt ciuitas:cui⁹ participatio ei⁹ in idipsuƺ. Jlluc eñi ascenderũt trib⁹ tribus dñi te stimoniũ israel:ad ꝯfitenduƺ nomi dñi. Quia illic sederũt sedes i iudicio:sedes sup domũ dauid. Rogate q̃ ad paceƺ sũt hierusalẽ:⁊ abũdantia diligẽtib⁹ te. Fi at pax in virtute tua:⁊ abundãtia i tur ribus tuis. Propter frẽs meos ⁊ ꝓxĩos meos:loq̃bar pacẽ de te. Propter domũ dñi dei nr̃i:quesiui bona tibi. Canti cum graduum. CXXII

a D te leuaui oculos meos:q̃ habi tas in celis. Ecce sicut oculi suo rũ:in manib⁹ dñoꝝ suoꝝ. Sicut oculi ancille in manib⁹ dñe sue:ita oculi nr̃i ad dñm deũ nr̃m donec misereat̃ nostri Miserere nr̃i dñe miserere nr̃i:q: multũ repleti sum⁹ despectiõe. Quia multũ re pleta est aĩa nr̃a:opprobriũ abũdantib⁹ ⁊ despectio sup̃bis. Canticũ graduum. CXXIII

n Jsi quia dñs erat in nobis dicat nunc isrl̃:nisi q: dñs erat in nobis. Cuƺ exurgerẽt hoĩes in nos: forte viuos de glutissent nos. Cũ irasceret̃ furor eoꝝ i nos:forsitã aqua absorbuisset nos. Tor rentẽ ptrãsiuit aĩa nr̃a: forsitan ptran sisset aĩa nr̃a aquã intolerabilẽ. Benedi ctus dñs:q̃ nõ dedit nos in captionem dentib⁹eoꝝ. Aĩa nr̃a sicut passer erepta est:de laqueo venãtiũ. Laqueus cõtrit⁹ est:⁊ nos liberati sum⁹. Adiutoriũ nr̃m in noĩe dñi:qui fecit celum et terram.

Canticum graduũ. CXXIIII

q Ui ꝯfidunt in dño sicut mons si on:nõ cõmouebit̃ in eternũ qui habitat in hierl̃m. Montes in circũitu eius:⁊ dñs i circũitu ppl̃i sui ex hoc nũc ⁊ vsq; in seculũ. Quia nõ relinquet dñs virgã pctõꝝ sup sortẽ iustoꝝ:vt nõ extẽ dant iusti ad iniquitatẽ man⁹ suas. Be nefac dñe:bonis ⁊ rectis corde. Declinã tes aũt in obligatiões educet dñs cuƺ opantib⁹ iniquitatẽ pax sup isrl̃. Can ticum graduum. CXXV

i N cõuertendo dñs captiuitateƺ syõ:facti sum⁹ sicut ꝯsolati. Tũc repletũ est gaudio os nr̃m:⁊ lingua nr̃a in exultatiõe. Tunc dicẽt inter gentes: magnificauit dñs facere cũ eis. Magni ficauit dñs facere nobiscũ: facti sum⁹ le tãtes. Cõuertere dñe captiuitatẽ nr̃am: sicut torrens in austro. Qui seminãt in lachrymis in exultatiõe metent. Eũtes ibant ⁊ flebãt:mittẽtes semia sua. Ueni entes autẽ veniẽt cũ exultatiõe:portan tes manipulos suos. Canticum gra duum salomonis. CXXVI

u Jsi dñs edidificauerit domũ:in vanũ laborauerũt q̃ edificãt eã. Nisi dñs custodierit ciuitatẽ: frustra vi gilat qui custodit eam. Uanũ est vobis ante lucẽ surgere:surgite postq̃ sederitꝭ qui mãducatis panẽ doloris. Cũ dede rit dilectis suis somnum ecce hereditas dñi:filij merces fruct⁹ ventris. Sicut sa gitte in manu potentꝭ:ita filij excussoꝝ Beat⁹ vir qui impleuit desideriũ suũ ex ipsis:non cõfundetur cũ loquet̃ inimi cis suis in porta. Canticũ graduũ.

b Eati omẽs qui timẽt CXXVII dominum:qui ambulant in vijs eius. Labores manuum tuarum quia manducabis:beat⁹ es et bene tibi erit. Uxor tua sicut vitis abundãs:in la teribus dom⁹ tue. Filij tui sicut nouel le oliuarũ:in circumitu mense tue. Ecce sic benedicetur homo: qui timet dñm.

[ſ.113.] Benedicat tibi dñs ex ſion: ⁊ videas bona hieruſalē oībꝰ diebꝰ vite tue. Et videas filios filioꝝ tuoꝝ: pacē ſuꝑ iſrael.

Canticū graduū. CXXVIII

S Epe expugnauerūt me a iuuētute mea: dicat nūc iſrael. Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea: etenim nō potuerūt mihi. Supra dorſum meū fabricauerūt pctōres: ꝓlongauerūt iniquitatē ſuam. Dñs iuſtꝰ concidet ceruices peccatoꝝ: ꝯfundant̃ ⁊ cōuertant̃ retrorſum omnes q̄ oderūt ſion. Fiant ſicut fenū tectoꝝ: qđ priuſq̄ euellat̃ exaruit. De quo nō implebit manū ſuā qui metet: ⁊ ſinum ſuū q̄ manipulos colliget. Et nō dixerūt qui ꝑteribant benedictio dñi ſuꝑ vos: bn̄diximus vobis in noīe dñi.

Canticū graduū. CXXIX

D E ꝓfundis clamaui ad te domine: dñe exaudi vocē meā. Fiant aures tue intendētes: in vocē deprecationis mee. Si iniquitates obſeruaueris dñe: domine quis ſuſtinebit? Quia apud te ꝓpitiatio eſt: ⁊ propter legem tuā ſuſtinui te domine. Suſtinuit aīa mea in verba eius: ſperauit anima mea in dño. A cuſtodia matutina vſq̄ ad noctē: ſperet iſrael in domino. Quia apud dñm miſcđia: ⁊ copioſa apud eum redemptio. Et ipē redimet iſrael ex omnibꝰ iniquitatibus eius.

Canticum graduum. CXXX

D Omine nō eſt exaltatū cor meū: neq̄ elati ſūt ocl̄i mei. Neq̄ ambulaui in magnis: neq̄ in mirabilibus ſuꝑ me. Si non humiliter ſentiebā: ſed exaltaui aīam meā. Sicut ablactatus eſt ſuꝑ matrē ſuam: ita retributio ī animam meā. Speret iſrael in domino: ex hoc nunc et vſq̄ in ſeculum.

Canticū graduum. CXXXI

M Emento dñe dauid: ⁊ omis manſuetudinis eiꝰ. Sicut iurauit domino: votū vouit deo iacob. Si introiero in tabernaculū domꝰ mee: ſi aſcendero in lectū ſtrati mei. Si dedero ſomnū oculis meis: ⁊ palpebris meis dormitationē. Et requiem temporibꝰ meis donec inueniam locū dño: tabernaculū deo iacob. Ecce audiuimꝰ eam in effrata: inuenimꝰ eam in campis ſilue. Introibimus in tabernaculū eiꝰ: adorabimꝰ in loco vbi ſteterūt pedes eiꝰ. [Para.6.g] Surge domine in requiē tuā: tu ⁊ arca ſanctificationis tue. Sacerdotes tui induant̃ iuſticiam: ⁊ ſancti tui exultent. Propter dauid ſeruū tuū: nō auertas faciē chriſti tui. Iurauit dñs dauid veritatē ⁊ nō fruſtrabit̃ eū: de fructu vētris tui ponā ſuper ſedem tuā. Si cuſtodierint filij tui teſtamentū meū: ⁊ teſtimonia mea hec que docebo eos. Et filij eoꝝ vſq̄ in ſeculū: ſedebūt ſuꝑ ſedem tuā. Quoniā elegit dñs ſion: elegit eam in habitationē ſibi. Hec requies mea in ſeculū ſeculi: hic habitabo quoniā elegi eā. Uiduam eiꝰ benedicens benedicā: pauperes eius ſaturabo panibꝰ. Sacerdotes eius induam ſalutari: ⁊ ſancti eiꝰ exultatiōe exultabūt. Illuc producā cornu dauid: paraui lucernam chriſto meo. Inimicos eiꝰ induam confuſiōe: ſuꝑ ipſum autem efflorebit ſanctificatio mea.

Canticum graduum. CXXXII

E Cce q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdū: habitare fratres in vnū. Sicut vnguentū in capite: qđ deſcendit in barbam barbam aaron. Quod deſcēdit in oram veſtimenti eius: ſicut ros hermon qui deſcendit in montē ſion. Quoniā illic mandauit dñs benedictionē: ⁊ vitā vſq̄ in ſeculū.

Canticū graduum. CXXXIII

E Cce nūc benedicite dño: omēs ſerui dñi. [ſ.134.] Qui ſtatis in domo dñi: in atrijs domꝰ dei noſtri. In noctibꝰ extollite manus veſtras in ſancta: ⁊ benedicite domino. [ſ.127.] Benedicat tibi dominꝰ ex ſion: qui fecit celū et terram.

Alleluia. CXXXIIII

L Audate nomē dñi: laudate ſerui dñm. [ſ.112.] [ſ.133.] Qui ſtatis in domo dñi: in atrijs domꝰ dei noſtri. Laudate dñm q2 bonꝰ dominꝰ: pſallite nomi eiꝰ quoniā ſuaue eſt. Quoniā iacob elegit ſibi dominꝰ: iſrael in poſſeſſionem ſibi. Quia ego cognoui q̄ magnꝰ ē dominꝰ: ⁊ deꝰ noſter ꝑ omibꝰ dijs. Omia q̄cūq̄ voluit dominꝰ fecit in celo ⁊ in terra: in mari et in omnibꝰ abyſſis. [Hiere.10.c] Producens nubes ab extremo terre: fulgura in pluuiā fecit. [ſ.77. ſ.104] Qui ꝓducit ventos de theſauris ſuis: q̄ percuſſit primogenita egypti [Exo.12.d] ab homie vſq̄ ad pecus. Et miſit ſigna ⁊ ꝓdigia in medio tui eg[illegible]: in pharaonem ⁊ in omēs ſeruos eiꝰ. Qui percuſſit gentes mltas: et occidit reges fortes. Seon regem ammorreoꝝ ⁊ og regē baſan: ⁊ omia regna chanaan. Et dedit terram eoꝝ hereditatē: hereditatem iſrael populo ſuo. Domine nomē tuū in eternū: domine mēoriale tuū in generatiōe ⁊ generationē. Quia iudicabit dominꝰ

populũ suũ : ⁊ in seruis suis depcabit.
Simulchra gentiũ argentũ et auꝝ:opa
manuũ hoim. Os habent ⁊ nõ loquent:
oculos habent ⁊ nõ videbunt . Aures
habent ⁊ non audient:neq; eni ē spiri-
tus in ore ipsoꝝ . Similes illis fiant q̇
faciunt ea:⁊ omnes qui confidũt i eis.
Domus israel benedicite dño : domus
aaron benedicite dño. Domus leui be-
nedicite dño: qui timetis dñm benedi-
cite dño. Bñdict⁹ dñs et sion: qui habi
tat in hierusalem. Alleluia Alleluia.

(s.113 · Sap.15.d · s.113.)

Onfiteemi dño CXXXV.
c quoniã bonus qm̃ in seculũ mi
sericordia eius . Cõfitemini deo
deoꝝ quoniã in eternũ misericordia ei
us. Cõfitemini dño dominoꝝ:qm̃. Qui
facit mirabilia magna solus: quoniã.
Qui fecit celos in intellectu:quoniam.
Qui firmauit terram super aquas:quo
niã. Qui fecit luminaria magna:quo-
niã. Solē in potestatē diei:quoniã. Lu
nam et stellas in potestatē noctis:quo-
niã. Qui percussit egyptũ cum primoge
nitis eorum:quoniã. Qui eduxit israel
de medio eorum:quoniã. In manu po-
tenti et brachio excelso:quoniã. Qui di
uisit mare rubrum in diuisiones:quo-
niã. Et eduxit israel per medium eius:
quoniã. Et excussit pharaonē ⁊ virtutē
eius in mari rubro:quoniã. Qui tradu
xit populũ suum per desertũ:quoniam.
Qui percussit reges magnos: quoniaꝫ.
Et occidit reges fortes: quoniã. Seon
regem amorreoꝝ:quoniã. Et og regem
basan:quoniã: Et dedit terrã eoꝝ here
ditatem:quoniã. Hereditatē israel ser-
uo suo:quoniã. Quia in humilitate no
stra memor fuit nostri:quoniã. Et rede
mit nos ab inimicis nostris:quoniaꝫ:
Qui dat escam omni carni: quoniã. Cõ
fitemini deo celi:quoniã. Cõfitemi dño
dñoꝝ:quoniã in eternum misericordia
ei⁹. Alleluia:ps dauid. CXXXVI

(s.140.⁊105 et t.106.)

Uper flumia babylonis illic se-
s dimus ⁊ fleuim⁹ : dũ recordare-
mur tui sion. In salicib⁹ in me-
dio ei⁹:suspēdim⁹ organa nr̃a . Quia il
lic interrogauerũt nos q̇ captiuos du-
xerũt nos: verba canticorũ. Et q̇ abdu
xerũt nos:hymnũ cantate nobis de cã-
ticis sion. Quõ cantabim⁹ canticũ dñi:
in terra aliena? Si nõ oblitus fuero tui
hierusalē obliuioni detur dextera mea
Adhereat lingua mea faucib⁹ meis si
nõ meminero tui. Si nõ pposuero tui
hierlm:i principio leticie. Memor esto
dñe filioꝝ edom:in die hierlm. Qui di
cũt exinanite exinanite: vsq; ad funda
mentũ in ea. Filia babylonis misera be
atus q̇ retribuat tibi retributionē tuã
quã retribuisti nobis. Beat⁹ q̇ tenebit
⁊ allidet puulos suos ad petrã. Psal
mus ipsi dauid CXXXVII

Onfitebor tibi dñe in toto cor-
c de meo:qm̃ audisti oĩa vba oris
mei. In cõspectu angeloꝝ psallã
tibi:adorabo ad tēplũ sctm̃ tuũ ⁊ cõfi-
tebor noi tuo. Sup miscdia tua ⁊ vita
te tua:qm̃ magnificasti sup omē nomē
sctm̃ tuũ. In quacũq; die iuocauero te
exaudi me: multiplicabis in aĩa mea
virtutē. Cõfiteant tibi dñe omẽs reges
terre:q; audierunt oĩa vba oris tui. Et
cantēt in vĳs dñi: qm̃ magna ē gloria
dñi. Quoniã excelsus dñs ⁊ humilia re
spicit:et alta a longe cognoscit. Si am
bulauero in medio tribulationis viui
ficabis me:⁊ sup iram inimicoꝝ tuoꝝ
extendisti manũ tuam:⁊ saluum me fe-
cit dextera tua. Dominus retribuet pro
me domine misericordia tua in seculuꝫ
opera manuum tuarum ne despicias.

(s.9.⁊ s.110. · s.113. · s.101.)

In finem psalmus dauid.

Omine pbasti CXXXVIII
d me et cognouisti me: tu cogno-
uisti sessionem meam et resurre-
ctionem meam . Intellexisti cogitatio-
nes meas delonge. semitaꝫ meã et funi
culũ meũ iuestigasti . Et oẽs vias meas
preuidisti: quia non est sermo in lingua
mea. Ecce domine tu cognouisti omnia
nouissima et antiqua:tu formasti me ⁊
posuisti super me manũ tuam. Mirabi-
lis facta est scientia tua ex me conforta
ta est et non potero ad eam. Quo ibo a
spiritu tuo:⁊ quo a facie tua fugiã? Si
ascendero in celum tu illic es: si descen-
dero in infernũ ades. Si sumpsero pē-
nas meas diluculo:⁊ habitauero in ex
tremis maris. Etenim illuc manus tua
deducet me: ⁊ tenebit me dextera tua.
Et dixi forsitã tenebre cõculcabũt me:⁊
nox illuminatio mea in delitĳs meis.
Quia tenebre non obscurabunt a te:⁊
nox sicut dies illuminabitur : sicut tene
bre ei⁹ ita ⁊ lumē ei⁹. Quia tu possedisti
renes meos: suscepisti me d̃ vtero mr̃is
mee. Cõfitebor tibi q; terribilit magni
ficat⁹ es: mirabilia opera tua ⁊ anima
mea cognoscet nimis. Non est occulta-
tum os meũ a te quod fecisti in occulto

et ſubſtãtia mea ĩ inferiorib⁹ terre. Im pfectũ meũ viderũt oculi tui: et ĩ libro tuo oẽs ſcribent: dies formabunt ⁊ ne mo in eis. Mihi aũt nimis honorifica ti ſunt amici tui deus: nimis cõfortat⁹ eſt principatus eoꝝ. Dinumerabo eos et ſup arenam multiplicabunt: exurre xi ⁊ adhuc ſum tecũ. Si occideris deus peccatores: viri ſanguinum declinate a me. Quia dicitis in cogitatione: accipi ant in vanitate ciuitates ſuas. Nõne q oderũt te dñe oderam: ⁊ ſup inimicos tuos tabeſcebã. Perfecto odio oderã il

F.25. los: inimici facti ſunt mihi. Proba me deus ⁊ ſcito cor meũ: interroga me ⁊ co gnoſce ſemitas mea. Et vide ſi via ini quitatis in me ẽ: et deduc me ĩ via eter na. In finẽ: ps dauid. CXXXIX

e Ripe me dñe ab hoĩe malo: a vi ro iniquo eripe me. Qui cogita uerũt iniquitates in corde: tota die cõſtituebãt plia. Acuerunt linguas ſuas ſicut ſerpẽtes: venenũ aſpidũ ſub labijs eorũ. Cuſtodi me dñe de manu peccatoris: ⁊ ab hominibus iniquis eripe me. Qui cogitauerũt ſupplãtare greſſus meos: abſcõderunt ſupbi laqueũ mihi. Et funes extenderunt in laqueũ: iuxta iter ſcandalũ poſuerũt mihi. Dixi dño deus me⁹ es tu: exaudi dñe vocẽ dep cationis mee. Dñe dñe virt⁹ ſalutis mee: obumbraſti ſup caput meũ in die bel li. Non tradas me dñe a deſiderio meo peccatori: cogitauerũt ↄtra me: ne derelin quas me ne forte exaltẽt. Caput circũi tus eoꝝ: labor labioꝝ ipoꝝ operiet eos. Cadent ſup eos carbones: in ignẽ deij cies eos in miſerijs nõ ſubſiſtẽt. Uir lin guoſus nõ dirigetur in terra: viꝝ iniu ſtum mala capient ĩ interitu. Cognoui quia faciet dñs iudiciũ inopis ⁊ vindi ctam pauperum. Uerũtamen iuſti con fitebunt noĩ tuo: ⁊ habitabũt recti cum vultu tuo. Pſalmus dauid CXL

d. Omĩe clamaui ad te exaudi me: intende voci mee cum clamaue ro ad te. Dirigatur oratõ mea ſi cut incenſum in cõſpectu tuo: eleuatio manuũ mearũ ſacrificiũ veſpertinum.

Eccl.22.d. Pone dñe cuſtodiã ori meo: ⁊ oſtiũ cir cũſtantie labijs meis. Nõ declines cor meũ in verba malicie ad excuſandas ex cuſationes in peccatis. Cũ homib⁹ ope rantib⁹ iniquitatẽ: et non cõmunicabo cum electis eoꝝ. Corripiet me iuſtus in miſericordia ⁊ increpabit me: oleũ aũt peccatoris non impinguet caput meũ. Quoniã adhuc ⁊ oratio mea ĩ beneplaci tis eoꝝ: abſorpti ſunt iũcti petre iudi ces eorũ. Audient verba mea quoniã potuerũt: ſicut craſſitudo terre erupta ẽ ſup terrã. Diſſipata ſunt oſſa noſtra ſe cus infernũ: qꝛ ad te dñe dñe oculi mei: in te ſperaui nõ auferas aiam meã. Cu ſtodi me a laqueo quẽ ſtatuerũt mihi: ⁊ a ſcandalis opantiũ iniquitatẽ. Cadẽt in reciaculo eius peccatores: ſingulari ter ſum ego donec tranſeã. Intellect⁹ dauid cũ eſſet in ſpelũca. Orõ CXLI

v Oce mea ad dñm clamaui: voce mea ad dñm depcatus ſũ. Effũ do in cõſpectu eius orationẽ me am: ⁊ tribulationẽ meã ante ipm pnũ cio. F.76. In deficiẽdo ex me ſpiritũ meũ: ⁊ tu cognouiſti ſemitas meas. In via hac q ambulabã: abſconderunt ſupbi laqueũ mihi. Cõſiderabã ad dexterã ⁊ videbã: ⁊ nõ erat q cognoſceret me. Perijt fuga a me: ⁊ non eſt qui requirat aiam meã. Clamaui ad te dñe: dixi tu es ſpes mea: portio mea in terra viuentiũ. Intende ad depcationẽ meã: quia humiliat⁹ ſũ nimis. Libera me a pſequentib⁹ me: qꝛ cõfortati ſũt ſup me. Educ de cuſtodia aiam ad cõfitendũ nomi tuo: me expe ctãt iuſti: donec retribuas mihi. Pal mus dauid qñ pſequebat eum fili⁹ ſu⁹ abſalon. CXLII

d Omine exaudi orationẽ: meã au ribus pcipe obſecrationẽ meã: F.101. in veritate tua exaudi me ĩ tua iuſticia. Et non intres in iudiciũ cũ ſer uo tuo: quia nõ iuſtificabit in cõſpectu tuo oĩs viuẽs. Quia pſecutus ẽ inimi cus aiam meã: humiliauit in terra vitã meam. Collocauit me in obſcuris ſicut mortuos ſeculi: ⁊ anxiatus ẽ ſup me ſpi ritus meus: in me turbatũ eſt cor meũ. Memor fui dieꝝ antiquoꝝ: meditatus ſum in oĩbus tuis: in factis manuum tuaꝝ meditabar. Expandi man⁹ meas ad te: aĩa mea ſicut terra ſine aqua tibi Uelociter exaudi me dñe: defecit ſpirit⁹ F.101. meus. Nõ auertas faciẽ tuã a me: et ſi milis ero deſcendentib⁹ in lacũ. Audi tam fac mihi mane miſericordiã tuam: qꝛ in te ſperaui. Notã fac mihi viam in qua ambulẽ: quia ad te leuaui animã meam. Eripe me de inimicis meis do mine ad te cõfugi doce me facere volũ tatem tuã quia deus meus es tu. Spiri tus tuus bonus deducet me in terrã re

ctā: ꝑpter nomen tuū domie viuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatione aīmā meā: ⁊ ī miſericoꝛdia tua diſpdes inimicos meos. Et perdes omēs qui tribulāt animā meā: quoniā ego ſeruus tuus ſum. Pſalmꝰ dauid aduerſus goliā CXLIII

[S.17.] [b] Enedictus dominus deꝰ meus qui docet manꝰ meas ad preliū: et digitos meos ad bellū. Miſericoꝛdia mea ⁊ refugiū meū: ſuſceptoꝛ meus et liberatoꝛ meus. Pꝛotectoꝛ meus ⁊ in ipſo ſperaui: [S.8.] qui ſubdit populū meū ſub me. Domine quid eſt homo quia innotuiſti ei: aut filius hoīs quia reputes eū? Homo [Job.8.] vanitati ſimilis factus eſt: dies eius ſicut vmbꝛa pretereūt. Dñe īclina celos tuos et deſcende: tāge mōtes ⁊ fumigabunt. Fulgura coꝛuſcationē et diſſipabis eos: emitte ſagittas tuas ⁊ conturbabis eos. Emitte manū tuā de alto eripe me ⁊ libera me de aquis multis: ⁊ de manu filioꝝ alienoꝝ. Quoꝝ os locutū eſt vanitatem: ⁊ dextera eoꝝ dextera iniquitatis. Deus canticū nouū cantabo tibi: in pſalterio decachoꝛdo pſallā tibi. Qui das ſalutē regibꝰ: q̄ redemiſti dauid ſuū tuū: de gladio maligno eripe me. Et erue me de manu filioꝝ alienoꝝ q̄rū os locutū ē vanitatē: ⁊ dextera eorū dextera iniquitatis. Quoꝝ filij ſicut nouelle plantatiōes: ī iuuētute ſua. Filie eoꝝ cōpoſite: circūoꝛnate vt ſilitudo tēpli. Pꝛomptuaria eoꝝ plena: eructātia ex hoc in illud. Oues eoꝝ fetoſe abundātes ingreſſibus ſuis: boues eoꝛum craſſe. Nō eſt ruina macerie: neq꞉ tranſitus neq꞉ clamoꝛ in plateis eoꝝ. Beatū dixerūt ppl̄m cui hec ſunt: beatꝰ populus cuiꝰ dñs deꝰ eiꝰ. Laudatio ipi dauid. Aleph CXLIIII

[e] Xaltabo te deus meꝰ rex: ⁊ benedicā noīni tuo in ſeculū ⁊ ī ſeculū ſeculi. Beth Per ſingulos dies: benedicā tibi: ⁊ laudabo nomē tuum in ſeculum ⁊ in ſeculū ſeculi. Gymel. [S.47.] Magnꝰ dñs ⁊ laudabilis nimis: ⁊ magnitudinis eius non ē finis. Deleth. Generatio ⁊ generatio laudabūt opa tua ⁊: potētiā tuā ꝓnūciabūt. He Magnificentiā gloꝛie ſanctitat̄ tue loquentur ⁊ mirabilia tua narrabunt. Uau. Et virtutē terribilium tuoꝝ dicent: ⁊ magnitudinē tuā narrabunt. Zai. Memoꝛiā abundantie ſuauitat̄ tue eructabūt: ⁊ iuſticia tua exultabūt Heth. Miſeratoꝛ et miſericoꝛs dñs: patiens et multū miſericoꝛs. Teth. Suauis dñs vniuerſis: ⁊ miſeratiōes eius ſup omia opa eius. Joth Confiteant̄ tibi domine omnia opera tua: ⁊ ſancti tui bn̄dicant tibi. Caph Gloꝛiā regni tui dicent: ⁊ potentiam loquent̄. Lamech. Ut notā faciāt filijs hoim potentiā tuā ⁊: gloꝛiā magnificētie regni tui. Mem. Regnū tuū regnū oīm ſeculoꝝ: ⁊ dñatio tua in oī generatiōe et generatiōe. Nun. Fidelis dñs in oībus vbis ſuis: ⁊ ſctūs in oībus opibus ſuis. Samech. Alleuat dñs omēs q̄ coꝛruūt: ⁊ erigit oēs eliſos. Ain. Oculi oīm in te ſperāt dñe: ⁊ tu das eſcā illorū in tpe oportuno. Phe. Aperis tu manū tuā: ⁊ imples omē aīal benedictione. Zadi. Juſtus dñs in oībꝰ vijs ſuis: ⁊ ſctūs in oībus opibus ſuis. Caph Pꝛope eſt dñs oībus inuocantibꝰ euꝫ: oībꝰ inuocantibꝰ eū in veritate. Res. Uoluntatē timentiū ſe faciet: ⁊ depcationē eoꝝ exaudiet: ⁊ ſaluos faciet eos. Sin. Cuſtodit dñs oēs diligētes ſe: ⁊ oēs peccatoꝛes diſpdet. Thau. Laudationē dñi loquet̄ os meū: ⁊ bn̄dicat oīs caro nomi ſancto eius: in ſeculū et in ſeculum ſeculi. Alleluia. CXLV

[S.105.] [l] Auda aīa mea dñm: laudabo dñm in vita mea: pſallā deo meo q̄diu fuero. Nolite confidere in pꝛincipibꝰ: neq꞉ in filijs hoim in q̄bꝰ nō eſt ſalus. Exibit ſpūs eius ⁊ reuertet̄ in terrā ſuā: in illa die pibunt oēs cogitationes eoꝝ. Beatus cuiꝰ deꝰ iacob adiutoꝛ eius: ſpes eius in dño deo ipiꝰ: q̄ [Act.14.c] [Apo.14.b] fecit celū et terrā mare ⁊ oīa q̄ ī eis ſūt. Qui cuſtodit veritatē in ſeculū: facit iudiciū iniuriā pacientibꝰ: dat eſcā eſurientibꝰ. Dñs ſoluit compeditos: dñs illumīat cecos. Dñs erigit eliſos: dñs diligit iuſtos. Dñs cuſtodit aduenas: pupillū ⁊ viduā ſuſcipiet: ⁊ vias pctōꝝ diſpdet. Regnabit dñs in ſecula: deꝰ tuꝰ ſion in generatione et generatione.

Alleluia. CXLVI

[l] Audate dñm q̄m bonꝰ ē pſalmus: deo nr̄o ſit iocūda decoꝛaq꞉ laudatio. Edificans hierl̄m dñs: diſpſiōes iſrl̄ ꝯgregabit. Qui ſanat ꝯtritos coꝛde: ⁊ alligat contritiōes eorum. Qui numerat multitudinē ſtellarū: et omnibus eis nomia vocās. Magnus dñs noſter ⁊ magna virtꝰ eius: et

ſaple ei⁹ nō eſt numer⁹. Suſcipiēs mā-
ſuetos dn̄s: hūiliās aūt pctōres vſq; ad terram. Precinite domino in cōfeſſiōe: pſallite deo noſtro in cithara. Qui operit celū nubib⁹: ⁊ parat terre pluuiā. Qui pducit in mōtib⁹ fenū ⁊ herbam: ſeruituti hoīm. Qui dat iumentis eſcā ipſoꝝ: ⁊ pullis coruoꝝ inuocantib⁹ eū. Nō in fortitudine equi voluntatē habebit: nec in tibijs viri beneplacitū erit ei: Beneplacitū eſt dn̄o ſup timētes eū: ⁊ in eis qui ſperant ſup miſericordia eius. Alleluia aggei ⁊ zacharie.

S.103

Lauda hieruſalē CXLVII dn̄m: lauda deū tuū ſion. Qm̄ cōfortauit ſeras portaꝝ tuaꝝ: bn̄dixit filijs tuis in te. Qui poſuit fines tuos pacem: ⁊ adipe frumēti ſatiat te. Qui emittit eloquiū ſuū terre: velociter currit ſermo eius. Qui dat niuē ſicut lanā: nebulā ſicut cinerē ſpargit. Mittit cryſtallū ſuam ſicut buccellas: ante faciē frigoris ei⁹ quis ſuſtinebit? Emittet verbū ſuū ⁊ liquefaciet ea: flabit ſpiritus ei⁹ ⁊ fluent aque. Qui annunciat verbum ſuū iacob: iuſticias et iudicia ſua iſrl̄. Nō fecit taliter omi natiōi: ⁊ iudicia ſua nō manifeſtauit eis. Alleluia Aggei et zacharie. CXLVIII

Laudate dn̄m de celis: laudate eū in excelſis. Laudate eū omēs angeli eius: laudate eū oēs virtutes eius. Laudate eū ſol et luna: laudate eū oēs ſtelle et lumē. Laudate eū celi celoꝝ: ⁊ aque oēs que ſup celos ſūt laudēt nomē dn̄i. Quia ipē dixit et facta ſūt: ipē mādauit et creata ſūt. Statuit ea in ſeculū ⁊ in ſeculū ſeculi: pceptū poſuit et nō pteribit. Laudate dn̄m de terra: dracones ⁊ oēs abyſſi. Ignis grādo nix glacies ſpūs pcellaꝝ q̄ faciunt vbū ei⁹. Mōtes ⁊ oēs colles ligna fructifera et oēs cedri. Beſtie et vniuerſa pecora: ſerpētes ⁊ volucres pennate. Reges terre ⁊ oēs ppl̄i: principes ⁊ oēs iudices terre. Iuuenes ⁊ vgines ſenes cū iunioribus laudēt nomē dn̄i: q2 exaltatū ē nomē ei⁹ ſolius. Cōfeſſio ei⁹ ſup celū et terrā: ⁊ exaltauit cornu ppl̄i ſui. Hymn⁹ oib⁹ ſctis ei⁹: et filijs iſrl̄ pplo appropinquanti ſibi. Alleluia

Dan.3.c
S.32.
Iudit.16.f

Cantate dn̄o can CXLIX ticū nouū: laus eius in eccleſia ſanctoꝝ. Letet̄ iſrl̄ in eo qui fecit eū: ⁊ filie ſion exultent in rege ſuo. Laudēt nomē eius in choro: in tympano ⁊ pſalterio pſallāt ei. Quia beneplacitū eſt dn̄o in pplo ſuo: ⁊ exaltauit manſuetos in ſalutē. Exultabunt ſancti in gloria: letabunt̄ in cubilib⁹ ſuis. Exultationes dei in gutture eoꝝ: ⁊ gladij ancipites in manib⁹ eoꝝ. Ad faciēdam vindictā in nationibus: increpationes in populis. Ad alligādos reges eorum in compedib⁹: et nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Ut faciant in eis iudiciū conſcriptū: gloria hec eſt omib⁹ ſanctis eius. Alleluia CL

Laudate dn̄m in ſanctis eius: laudate eū in firmamēto virtutis eius. Laudate eū in virtutibus eius: laudate eū ſm multitudinem magnitudinis eius. Laudate eū in ſono tube: laudate eū in pſalterio ⁊ cithara. Laudate eū in tympano ⁊ choro: laudate eū in chordis ⁊ organo. Laudate eū in cymbalis bene ſonantib⁹: laudate eū in cymbalis iubilationis: oīs ſpiritus laudet dominū. Alleluia

Explicit Pſalteriū.

Epiſtola ſancti Hieronymi preſbyteri ad Chromatium et Heliodorum epiſcopos: de libris Salomonis.

Iungat epiſtola quos iungit ſacerdotum: imo charta non diuidat quos chriſti nectit amor. Cōmētarios ī oſee amos et zachariā: malachiam quoq; poſitis. Scripſiſſem ſi licuiſſet pre valitudine. Mittitis ſolatia ſūptuum: notarios noſtros et librarios ſuſtentatis: vt vobis potiſſimū noſtrum deſudet ingenium. Et ecce ex latere frequēs turba diuerſa poſcētiū: quaſi aut equū ſit me vobis eſurientibus et alijs laborare: aut in ratione dati et accepti cuiquā preter vos obnoxius ſim. Itaq; longa egrotatione fractus: ne penitus hoc anno reticerem ⁊ apud vos mutus eſſem: tridui opus nomini veſtro conſecraui: interpretationē videlicet triū ſalomonis voluminū: maſloth qd̄ hebrei parabolas: vulgata autē editio pūerbia vocat: coeleth: que grece eccleſiaſtē: latine cōtionatorē poſſumus dicere: ſyraſirim: quod in lingua noſtra vertitur canticū canticoꝝ. Fertur ⁊ panaretos ieſu filij ſyrach liber: et ali⁹ pſeudographus: qui ſapia ſalomonis inſcribitur.

Prologus

Quoꝝ priorē hebraicū repperi: nō ecclesiasticū vt apud latinos: sed pabolas ꝓnotatū. Cui iūcti erāt ecclesiastes et cāticū canticoꝝ: vt silitudinē salomonis non solū nūero librorū: sed etiā materiaꝝ genere coequaret. Scōus apud hebreos nusq̄ʒ est: qꝛ ⁊ ipē stilus grecā eloquentiā redolet: ⁊ nōnulli scriptoꝝ veterū: hūc esse iudei philonis affirmant Sicut ergo iudith ⁊ tobie ⁊ machabeorū libros: legit quidē eos eccl'ia: sed inter canonicas scripturas nō recipit: sic et hec duo volumia legat ad edificationē plebis: nō ad auctoritatē ecclesiasticoꝝ dogmatū cōfirmandā. Si cui sane septuagita interp̄tū magis editio placet: habet eā a nobis olim emēdatam. Neq̄ʒ enī noua sic cudim⁹: vt vetera destruamus. Et tn̄ cū diligentissime legerit: sciat magꝭ nr̄a scripta intelligi: que nō in tertiū vas: trāffusa coacuerint: sʒ statim de ꝓlo purissime cōmēdate teste suū saporē seruauerint.

Explicit epistola sancti Hieronymi.

Incipit ꝓlogus in libros eosdem.

Tribus nominibus vocatū fuisse salomonē: scripture maifestissime docent. Pacificū id ē salomonē ⁊ ydida: hoc est dilectū dn̄i: ⁊ quod nunc dicit̄ coeleth: id ē ecclesiasten. Ecclesiastes aūt greco ſmone est appellat⁹: qꝛ cetū: id est ecclesiam ꝯgreget: quē nos nūcupare possum⁹ cōtionatorē: eo ꝙ loquat̄ ad ppl'm: et sermo ei⁹ nō specialiter ad vnū: sed ad vniuersos dirigat̄ generaliter. Porro pacific⁹ ⁊ dilect⁹ dn̄i: ab eo ꝙ regno ei⁹ pax fuerit: ⁊ eū dn̄s dilexerit appellatus est. Nā ⁊ psalm⁹ q̄dragesimusq̄rt⁹ ⁊ septuagesimusprim⁹: dilecti ⁊ pacifici titulo ꝑnotant̄. Qui tn̄ ⁊ si ad ꝓphetiaʒ christi ecclesieq̄ʒ ꝑtinētes felicitatē ⁊ vires salomonis excedūt: tn̄ ſm historiā sup̄ salomonē scripti sunt. Itaq̄ʒ iuxta nūerū vocabuloꝝ: tria volumia edidit: prouerbia: ecclesiasten: canticū canticoruʒ. In ꝓuerbijs paruulū docens: ⁊ q̄si de officijs ꝑ sentētias erudiens. Vn̄ ⁊ ad filiū sermo crebro repetit̄. In ecclesiasten vero maturevirū etatis instituēs: ne quicq̄ʒ in mūdi reb⁹ putet esse ꝑpetuū: sʒ caduca ⁊ breuia vniūsa q̄ cernim⁹. Ad extremū iam ꝯsūmatū virū ⁊ calcato seculo preparatū: in canticꝭ canticoꝝ sponse iūgit amplexib⁹. Nisi enī pri⁹ reliq̄rimus vitia ⁊ pompis secl'i renūciantes: expeditos nos ad aduentū ꝓparauerim⁹ nō possum⁹ cantare canticū canticorū. Sed ⁊ hoc diligenti⁹ attendendum: tres libros auctore diuerso esse intitulatos. In ꝓuerbijs enim notant̄ ꝓuerbia salomonis filij dauid regis isrl'. In ecclesiasten vo verba ecclesiastes filij dauid regis hierl'm. Sup̄fluū q̄ppe est israel hic qd̄ male in grecis ⁊ latinis codicibus inuenit̄. In cantico aūt canticorū nec fili⁹ dauid nec rex isrl' siue hierl'm ꝓscribit̄: sed tn̄ canticū cāticoꝝ salomonis. Sicut enī ꝓuerbia ⁊ rudis institutio ad duodeci trib⁹ ⁊ ad totū ꝑtinet israel: ⁊ quō ꝯtempt⁹ mūdi nō nisi metropolitis ꝯuenit: hoc ē habitatorib⁹ hierusalē: Ita canticū canticoꝝ ad eos ꝓprie ꝑtinet qui tn̄ sup̄na desiderāt. Ad incipientes ⁊ ꝓficiētes: ⁊ paterna dignitas: et regni ꝓpriū merito vendicat̄ auctoritas. Ad ꝑfectos vo vbi nō timore erudit̄: sed amore ꝓpriū nomē sufficit: ⁊ eq̄lis ingr̄ est ⁊ nescit esse se regē. Que oia referunt̄ ad christū.

Incipit ali⁹ prologus.

Tres libros salomonis: id ē ꝓuerbia: ecclesiasten: et canticū canticorū: veteri septuaginta interpretū auctoritati reddidi vel antepositꝭ lineis: sup̄flua queq̄ʒ designans vel stellis titulo ꝓnotatis: ea q̄ mi⁹ habebant̄ interserens: vt plenius paula ⁊ eustochiū cognoscatis: quid in libris nostris min⁹ sit: quid ve redūdet Necnon etiā illa que imperiti translatores male in linguā nostrā de greco sermone verterant oblitterās ⁊ antiquās curiosissima veritate correxi. Et vbi ꝓpostero ordine atq̄ ꝑuerso sententiarū fuerat lumen ereptū: suis locis restituens feci intelligi qd̄ latebat. Porro ī eo libro qui a plerisq̄ʒ sapiētia salomonis inscribit̄: ⁊ in ecclesiastico quem esse iesu filij sydrach nullus ignorat: calamuʒ temperaui: tn̄modo canonicas scripturas vobis emendare desiderans: ⁊ studium meū certis magis q̄ʒ dubijs cōmendare. Iō greco ⁊ hebreo ꝓfatiūcula vtraq̄ʒ in libro premissa est: quia nonnulla de greco hoc ad illuminationeʒ sensus ⁊ legentis edificationem: vel inserta hebraice translationi: vel extrinsec⁹ iuncta sunt. Et idcirco qui legis semꝑ ꝑegrina memento.

Incipit liber ꝓuerbioꝝ. Capl'm I

B P Arabole salomonis filij dauid regis israel ad sciendā sapientiā ⁊ disciplinā: ad intelligēda verba prudētie ⁊ suscipiendā eruditionē doctrine iusticiā ⁊ iudiciū ⁊ equitatē. Ut def paruulis astutia: ⁊ adolescēti scientia ⁊ intellect⁹. Audiēs sapiēs sapiētior erit: et intelligens gubernacula possidebit. Aniaduertet parabolā ⁊ interꝑtationē verba sapientū ⁊ enigmata eoꝝ. Timor dn̄i principiū sapie. Sapientiā atqꝫ doctrinā stulti despiciūt. Audi fili mi disciplinā patris tui: ⁊ ne dimittas legē matris tue: vt addat̄ gr̄a capiti tuo: et torques collo tuo. Fili mi si te lactauerint pctōres: ne acquiescas eis. Si dixerint: veni nobiscū: insidiemur sanguini: abscondam⁹ tendiculas ꝯtra insontes frustra: degluciam⁹ eū sicut infern⁹ viuētē ⁊ integrū quasi descendentē in lacū: omnē ꝓciosam substātiā reperiem⁹: implebimus domos n̄ras spolijs: sortē mitte nobiscū: marsupiū sit vnū oim̄ n̄rm: fili mi ne ambules cū eis. Prohibe pedē tuum a semitis eoꝝ. Pedes eni illoꝝ ad malū currūt: ⁊ festināt vt effundāt sanguinē. Frustra aūt iacitur rete ante oculos pennatoꝝ. Ipsi quoqꝫ cōtra sanguinē suū insidiant̄: ⁊ moliunt̄ fraudes cōtra aīas suas. Sic semite oīs auari: aīas possidentiū rapiūt. Sapiētia foris ꝑdicat: in plateis dat vocē suam. In capite turbaꝝ clamitat: in forib⁹ portaꝝ vrbis profert verba sua dicēs: Usqꝫquo paruuli diligitis infantiā: ⁊ stulti ea q̄ sibi sunt noxia cupiēt: ⁊ imprudētes odibūt scientiā? Couertimini ad correptionē meā. En ꝓferā vobis spūm meū: ⁊ ostēdā vobis ꝟba mea. Quia vocaui ⁊ renuistis: extendi manū meā ⁊ nō fuit qui aspiceret. Despexistis omē ꝯsiliū meū: et increpationes meas neglexistis. Ego quoqꝫ in interitu vr̄o ridebo: ⁊ subsannabo cum vobis id qđ timebatis aduenerit. Cum irruerit repentina calamitas: ⁊ interitus q̄si tempestas ingruerit: qn̄ venerit sup vos tribulatio ⁊ angustia. Tūc inuocabūt me ⁊ nō exaudiā: mane ꝯsurgent: et nō inuenient me: eo q᷑ exosam habuerint disciplinā: ⁊ timorē dn̄i nō susceperint: nec acquieuerint ꝯsilio meo: et detraxerint vniuerse correptioni mee. Comedēt igit̄ fruct⁹ vie sue: suisqꝫ ꝯsilijs saturabunt̄. Auersio paruuloꝝ iterficiet eos: ⁊ ꝓsperitas stultoꝝ ꝑdet eos. Qui autē me audierit: absqꝫ terrore requiescet: et abundantia ꝑfruetur: timore malorum sublato.

Ps. 110. Ecci. 1.b I. 9. — B — I. 6. c. Esa. 59. b — C — I. 8. a — Esa. 56. b — Hiere. 7. c — D

II

B I Fili mi si susceꝑis ꝟmones meos: ⁊ mādata mea absconderis penes te: vt audiat sapiētiā auris tua inclina cor tuū ad cognoscendā prudentiā. Si eni sapiam inuocaueris: ⁊ inclinaueris cor tuū prudētie: si quesieris eam q̄si pecuniā: ⁊ sicut thesauros effoderis illam: tūc intelliges timorē dn̄i: ⁊ sciā dei inuenies: q: dn̄s dat sapiam ⁊ ex ore eius prudētia ⁊ sciētia. Custodiet rectoꝝ salutē: ⁊ ꝓtegit gradiētes simpliciter seruans semitas iusticie: ⁊ vias sctōꝝ custodiens. Tūc intelliges iusticiā et iudiciū ⁊ equitatē ⁊ oēm semitā bonam. Si intrauerit sapia cor tuū: ⁊ sciā aīe tue placuerit: ꝯsiliū custodiet te: ⁊ prudētia seruabit te: vt eruaris a via mala et ab hoīe qui ꝑuersa loquit̄. Qui relinquūt iter rectū: ⁊ ambulāt ꝑ vias tenebrosas. Qui letant̄ cū male fecerint: ⁊ exultant in reb⁹ pessimis. Quoꝝ vie ꝑuerse sunt: ⁊ infames gressus eoꝝ. Ut eruaris a muliere aliena: ⁊ ab extranea q̄ mollit ꝟmones suos: ⁊ relinquit ducem pubertatis sue: ⁊ pacta dei sui oblita est. Inclinata est eni ad mortē dom⁹ ei⁹: et ad inferos semite ipsi⁹. Oēs qui ingrediunt̄ ad eā nō reuertent̄: nec apꝑhendēt semitas vite. Ut ambules in via bona: ⁊ calles iustoꝝ custodias. Qui eni recti sunt habitabūt in terra: ⁊ simplices ꝑmanebunt in ea. Impij vero de terra ꝑdent̄: et qui inique agunt auferent̄ ex ea.

B — C — I. 7. a

III

B F Fili mi ne obliuiscaris legis mee: ⁊ ꝓcepta mea cor tuū custodiat. Longitudinē eni dieꝝ ⁊ ānos vite ⁊ pacem apponent tibi. Misericordia ⁊ veritas te nō deserāt. Circūda eas gutturi tuo: ⁊ describe in tabul' cordis tui: ⁊ inuenies gratiā ⁊ disciplinā bonā coram deo ⁊ hoibus. Habe fiduciā in dn̄o ex toto corde tuo: ⁊ ne innitaris prudentie tue. In oibus vijs tuis cogita illum: ⁊ ipse diriget gressus tuos. Ne sis sapiēs apud temetipm̄. Time deum: ⁊ recede a malo. Sanitas q̄ppe erit vmbilico tuo: ⁊ irrigatio ossium tuoꝝ. Honora dn̄m d̄ tua substātia: ⁊ de primitijs oim̄ fruguꝫ tuaꝝ da paupibus: ⁊ implebunt̄ horrea

Ro. 12. d — B — Tobie. 4. b

tua ſaturitate: ⁊ vino torcularia redundabũt. Diſciplinã dñi fili mi ne abĳcias nec deficias cũ ab eo corriperiſ. Quẽ enĩ diligit dñs corripit: ⁊ quaſi pr̃ in filio cõplacet ſibi. Beatꝰ homo q̃ inuenit ſapientiã: ⁊ qui affluit prudẽtia. Melior eſt acquiſitio eiꝰ negociatione auri ⁊ argenti: primi ⁊ puriſſimi fructꝰ eiꝰ. Preciosior eſt cũctis opibus ſapiẽtia: et oĩa que deſiderant̃: huic nõ valent cõparari. Longitudo dierũ in dextera eiꝰ: ⁊ in ſiniſtra illiꝰ diuitie ⁊ gloria. Uie eius vie pulchre: omẽs ſemite eius pacifice. Lignũ vite eſt his qui apprehenderint eam: ⁊ qui tenuerint eã beati. Dñs ſapientia fundauit terrã: ſtabiliuit celos prudentia. Sapiẽtia illiꝰ eruperũt abyſſi: ⁊ nubes rore ɔcreſcũt. Fili mi ne effluãt hec ab oculis tuis. Cuſtodi legẽ meam atq̨ conſiliũ meũ: ⁊ erit vita anĩe tue: et gr̃a faucibꝰ tuis. Tũc ambulabis fiducialiter in via tua: ⁊ pes tuus impinguet. Si dormieris non timebis: quieſces ⁊ ſuauis erit somnꝰ tuus. Ne paueas repentino terrore: ⁊ irruẽtes tibi potẽtias impiorũ: Dñs enĩ erit in latere tuo: ⁊ cuſtodiet pedem tuũ ne capiaris. Noli prohibere benefacere eũ qui põt: ſi vales ⁊ ipẽ benefac. Nec dicas amico tuo vade ⁊ reuertere ⁊ cras dabo tibi: cũ ſtatim poſſiſ dare. Ne moliaris amico tuo malũ: cũ ille in te habeat fiduciã. Nõ contendas aduerſus hoĩem fruſtra cum ipſe tibi nihil mali fecerit. Ne emuleris hoĩem iniuſtũ: nec imiteris vias eiꝰ: q̃ abominatio eſt dñi omĩs illuſor: et cũ ſimplicibꝰ ſermocinatio eiꝰ. Egeſtas a dño ĩ domo impĳ: habitacula autẽ iuſtorũ bñdicentur. Ipſe deludet illuſores: ⁊ manſuetis dabit gratiã. Gloriã ſapientes poſſidebũt: ſtultorũ exultatio ignominia. IIII

Audite fili diſciplinã patrĩ: et attendite vt ſciatis prudentiã. Donum bonũ tribuã vobis: legem meã ne derelinquatis. Nã ⁊ ego filiꝰ patris mei: tenellus ⁊ vnigenitꝰ corã matre mea: ⁊ docebat me atq̨ dicebat: Suſcipiat verba mea cor tuũ: cuſtodi precepta mea ⁊ viues. Poſſide ſapientiã: poſſide prudẽntiã. Ne obliuiſcaris: neq̨ declines a ṽbis oris mei. Ne dimittas eã ⁊ cuſtodiet te: dilige eã ⁊ conſeruabit te. Principiũ ſapiẽtie poſſide ſapientiã: et in oĩ poſſeſſione tua acquire prudentiam. Arripe illã ⁊ exaltabit te: glorificaberis ab ea cũ eam fueris amplexatus. Dabit capiti tuo augmẽta gratiarũ: et corona inclyta proteget te. Audi fili mi ⁊ ſuſcipe verba mea: vt multiplicent̃ tibi anni vite. Uiã ſapiẽtie monſtrabo tibi: ⁊ ducam te per ſemitas equitatis: q̃s cum ingreſſus fueris nõ artabuntur greſſus tui: ⁊ currens nõ habebis offendiculũ. Tene diſciplinã: ne dimittas eam. Cuſtodi illã: q̃ illa eſt vita tua. Ne delecteris in ſemitis impiorũ: nec tibi placeat malorũ via. Fuge ab ea nec tranſeas per illã: declina ⁊ deſere eam. Nõ enim dormiũt niſi cũ male fecerint: et non capit̃ ſomnus ab eis niſi ſupplãtauerint. Comedũt panẽ impietatis: ⁊ vinũ iniquitatis bibũt. Iuſtorũ aũt ſemita quaſi lux ſplendens procedit: ⁊ creſcit vſq̨ ad perfectam diẽ. Uia impiorũ tenebroſa: neſciunt vbi corruant. Fili mi auſculta ſermones meos: ⁊ ad eloquia mea inclina aurẽ tuã. Ne recedãt ab oculis tuis cuſtodi ea in medio cordis tui. Uita enim ſunt inuenientibus ea ⁊ vniuerſe carni ſanitas. Oĩ cuſtodia ſerua cor tuũ: q̃ ex ipſo vita procedit. Remoue a te os prauũ: ⁊ detrahẽtia labia ſint procul a te. Oculi tui recta videãt: ⁊ palpebre tue p̃cedant greſſus tuos. Dirige ſemitas pedibus tuis: ⁊ omẽs vie tue ſtabilient̃. Ne declines ad dexterã neq̨ ad ſiniſtram. Auerte pedẽ tuũ a malo. Uias enĩ que a dextris ſunt: nouit dñs: peruerſe ṽo ſũt que ſunt a ſiniſtris. Ipſe enĩ rectos faciet greſſus tuos: itinera autẽ tua in pace producet. V

Fili mi attende ad ſapiẽtiã meã: ⁊ prudẽtie mee inclina aurẽ tuã vt cuſtodias cogitatiões: ⁊ diſcipli labia tua ɔſeruent. Ne intẽderis fallacie mlierĩ. Fauus enĩ diſtillãs labia meretricis: ⁊ nitidiꝰ oleo guttur eiꝰ. Nouiſſima autẽ illiꝰ amara quaſi abſinthiũ: ⁊ lingua eiꝰ acuta quaſi gladiꝰ biceps. Pedes eiꝰ deſcendũt in mortẽ ⁊ ad inferos greſſus eiꝰ penetrant. Per ſemitã vite nõ ambulãt: vagi ſunt greſſus eius et iueſtigabiles. Nũc ergo fili mi audi me: ⁊ ne recedas a verbis oris mei. Lõge fac ab ea viã tuã: ⁊ ne appropinques foribꝰ domꝰ eius. Ne des alienis honorẽ tuũ: ⁊ annos tuos crudeli. Ne forte impleãt̃ extranei viribꝰ tuis: ⁊ labores tui ſint ĩ domo aliena: ⁊ gemas in nouiſſimis qñ ɔſumpſeris carnes tuas ⁊ corpꝰ tuum: ⁊ dicas. Cur deteſtatꝰ ſum diſciplinam: et increpationibꝰ non acquieuit cor meũ?

Nec audiui vocē docentiū me:et magistris nō inclinaui aurē meam. Pene fui in oīni malo:in medio ecclie ꝛ synagoge. Bibe aquā de cisterna tua:ꝛ fluenta putei tui. Deriuent fontes tui foras:et in plateis aq̄s tuas diuide. (D) Habeto eas solus:nec sint alieni participes tui. Sit vena tua benedicta:ꝛ letare cū muliere adolescētie tue. Cerua charissima: ꝛ gratissimus hinnulus. Ubera ei⁹ inebrient te oīni tpe:ꝛ in amore ei⁹ delectare iugiter. Quare seduceris fili mi ab aliena:et foueris in sinu alteri⁹? (Job.34.c.) Respicit dn̄s viam homis:ꝛ omēs gressus ei⁹ ꝯsiderat. Iniquitates sue capiūt impiū: ꝛ funib⁹ pctōꝝ suoꝝ ꝯstringit. Ipse morietur quia nō habuit disciplinā:et in multitudine stulticie sue decipietur.

VI

(A ī.17.c) Fili mi si spoponderis pro amico (f) tuo:defixisti apud extraneū manum tuā. Illaqueatus es verbis oris tui:et capt⁹ ꝓpriis sermonib⁹. Fac ergo qd̄ dico fili mi ꝛ temetipm libera: quia incidisti in manū ꝓximi tui. Discurre festina:suscita amicū tuū. Ne dederis somnū oculis tuis:nec dormitent palpebre tue. Eruere q̄si damula de manu:ꝛ quasi auis de insidiis aucupis. (ī.30.d) Uade ad formicā o piger : ꝛ considera vias eius:ꝛ disce sapientiā. Que cū non habeat ducem nec p̄ceptorē nec principē: (B) parat in estate cibū sibi: ꝛ ꝯgregat i messe quod comedat. (ī.24.d) Usq̄quo piger dormies? Quādo cōsurges e somno tuo? Paululum dormies:paululum dormitabis: paululū conseres man⁹ tuas vt dormias:ꝛ veniet tibi quasi viator egestas:et pauperies quasi vir armat⁹. Si vero impiger fueris: veniet vt fons messis tua: ꝛ egestas longe fugiet a te. Homo apostata vir inutilis gradit ore ꝑuerso:annuit oculis:terit pede: digito loquitur. prauo corde machinat malū:ꝛ oīni tpe iurgia seminat. Huic ex tēplo veniet ꝑditio sua ꝛ subito conteret:nec habebit vltra medicinā. Sex sunt q̄ odit dominus ꝛ septimū detestat aīa eius. (C) Oculos sublimes:linguā mendacē: man⁹ effundentes innoxiū sanguinē:cor machinans cogitatiōes pessimas: (C ŝ.1.b) pedes veloces ad currendū in malū: ꝓferētē mendacia:testem fallacē:ꝛ eū qui seminat inter frēs discordias. Cōserua fili mi p̄cepta patris tui:ꝛ ne dimittas legē matris tue:liga ea in corde tuo iugiter:ꝛ circūda gutturi tuo. Cū ambulaueris gradiantur tecū:cū dormieris custodiant te:et euigilans loquere cū eis. Quia mandatū lucerna ē ꝛ lex lux:ꝛ via vite increpatio discipline vt custodiant te a muliere mala:ꝛ a blanda lingua extranee. Non cōcupiscat pulchritudinē ei⁹ cor tuum: ne capiaris nutib⁹ illius. Preciū enim scorti vix ē vnius panis:mulier aūt viri p̄ciosam aīam capit. (D) Nūquid pōt homo abscōdere ignē in sinu suo vt vestimēta illius nō ardeāt:aut ambulare sup prunas vt nō plante cōburant eius? Sic q̄ ingredit ad mulierē ꝓximi sui non erit mūdus cū tetigerit eā. Non grandis est culpa cū quis furat⁹ fuerit. Furat enim vt esurientē impleat aīam. Dep̄hensus quoq̄ reddet septuplū:ꝛ oēm substātiā dom⁹ sue tradet ꝛ liberabit se. Qui aūt adulter ē ꝓpter cordis inopiā ꝑdet animā suā. Turpitudinē ꝛ ignominiā congreget sibi:ꝛ opprobriū illius nō delebitur. Quia zelus ꝛ furor viri nō parcet in die vindicte:nec acquiescet cuiusq̄ p̄cibus:nec suscipiet ꝓ redemptione dona plurima.

VII

(A) Fili mi custodi sermones meos et (f) p̄cepta mea reconde tibi. Fili honora dominū ꝛ valebis: p̄ter eū vero ne timueris alienū. Serua mandata mea ꝛ viues:ꝛ legē meā quasi pupillam oculi tui. Liga eam in digitis tuis: scribe illā in tabulis cordis tui. Dic sapientie:soror mea es: ꝛ prudētiam voca amicā tuā. (ŝ.2.c) Ut custodiat te a mliere extranea ꝛ ab aliena:q̄ verba sua dulcia facit. (B) De fenestra eni dom⁹ mee ꝑ cācellos ꝓspexi iuuenē:ꝛ video paruulos. Cōsidero vecordē iuuenē qui trāsit ꝑ plateas iuxta angulū:ꝛ ꝓpe viā dom⁹ illius gradit in obscuro aduespascente die in noctis tenebris ꝛ caligie. Et ecce occurrit illi mulier in ornatu meretricio p̄parata ad decipiēdas aīas. Garrula et vaga quietis impatiens:nec valens in domo consistere pedib⁹ suis. Nūc foris: nūc in plateis:nūc iuxta āgulos insidiās. Apprehēsūq̄ deosculatur iuuenē ꝛ procaci (C) vultu blanditur dicens: Uictimas pro salute deuoui:hodie reddidi vota mea. Idcirco egressa sū in occursū tuū desiderans te videre ꝛ repperi. Intexui funib⁹ lectulū meū:straui tapetib⁹ pictis ex egypto:aspersi cubile meū myrrha ꝛ aloe et cinnamomo. Ueni inebriemur vberib⁹ ꝛ fruamur cupitis amplexib⁹ donec illucescat dies. Nō est enim vir in domo sua:

abũt via longissima. Sacculũ pecunie secũ tulit: i die plene lune reuersurus ē i domũ suã. Irretiuit eũ multꝭ ſmõibꝰ ⁊ blãditijs labiorꝫ ꝓtraxit illũ. Statī eã sequit̃ quasi bos ductus ad victimã ⁊ quasi agnꝰ lasciuiẽs ⁊ ignorãs: ⁊ nescit ꝙ ad vincula stultꝰ trahatur donec transfigat sagitta iecur eius: velut si auis festinet ad laqueum: ⁊ nescit ꝙ de periculo anime illiꝰ agitur. Nunc ergo fili mi audi me: ⁊ attende verbis oris mei. Ne abstrahatur in vijs illiꝰ mens tua: neqꝫ decipiaris semitis eius. Multos enim vulneratos deiecit: ⁊ fortissimi quiqꝫ interfecti sunt ab ea. Vie inferi domus eius: penetrantes interiora mortis.

VIII

Unquid non sapientia clamitat ⁊ prudentia dat vocem suã? In sũmis excelsisqꝫ verticibꝰ: supra viam in medijs semitꝭ stans: iuxta portas ciuitatis: in ipsis foribꝰ loquit̃ dicens. O viri ad vos clamito: ⁊ vox mea ad filios hoĩuꝫ. Intelligite paruuli astutiam: ⁊ insipiẽtes aīaduertite. Audite qm̃ de rebꝰ magnis locutura sũ: ⁊ aperient̃ labia mea vt recta ꝑdicent. Ueritatem meditabit̃ guttur meuꝫ: ⁊ labia mea detestabãtur impiuꝫ. Iusti sũt oẽs sermones mei: nõ est eis prauũ ꝗd neqꝫ ꝑuersum. Recti sũt intelligẽtibꝰ: et eq̃ iuenientibꝰ sciẽtiã. Accipite disciplinã meã ⁊ non pecuniã: doctrinã magis ꝗꝫ aurũ eligite. Melior ē eñi sapia cunctꝭ opibꝰ ꝑciosissimis: ⁊ omne desiderabile ei nõ potest cõparari. Ego sapia habito in cõsilio: ⁊ eruditis intersum cogitationibus. Timor dñi odit malũ: arrogãtiam ⁊ supbiã: ⁊ viã prauã: ⁊ os bilingue detestor. Meum ē consiliũ et equitas. Mea ē prudẽtia: mea ē fortitudo. Per me reges regnant: et legũ conditores iusta decernũt. Per me principes iperant: ⁊ potẽtes decernũt iusticiam. Ego diligẽtes me diligo: ⁊ ꝗ mãe vigilauerint ad me iueniẽt. Mecũ sunt diuitie ⁊ gloria: opes superne ⁊ iusticia. Melior ē fructus meꝰ auro ⁊ lapide ꝑcioso: et genimina mea argento electo. In vijs iusticie ambulo: in medio semitarũ iudicij: vt ditem diligẽtes me: thesauros eorũ repleã. Dñs possedit me in initio viarum suarũ: anteqꝫ quicqꝫ faceret a pricipio: ab eterno ordinata suꝫ ⁊ ex antiquis: anteqꝫ terra fieret. Nondum erãt abyssi: ⁊ ego iam cõcepta erã. Necdũ fontes aquarũ eruperant: necdũ montes graui mole cõstiterãt. Añ oẽs colles ego parturiebar: adhuc terrã nõ fecerat: ⁊ flumia ⁊ cardines orbis terre. Qñ ꝑparabat celos aderã: qñ certa lege ⁊ gyro vallabat abyssos. Qñ ethera firmabat sursum ⁊ librabat fontes aq̃rum. Quãdo circũdabat mari terminũ suum: ⁊ legem ponebat aquis ne transirent fines suos. Quando appendebat fundamenta terre: cũ eo eram cũcta cõponens. Et delectabar per singulos dies ludens coram eo omni tempore: ⁊ ludens in orbe terraruꝫ: ⁊ delitie mee esse cũ filijs hoĩuꝫ. Nũc ergo filij audite me. Beati ꝗ custodiunt vias meas. Audite disciplinã ⁊ estote sapiẽtes: ⁊ nolite abijcere eam. Beatus homo qui audit me et qui vigilat ad fores meas quotidie: ⁊ obseruat ad postes ostij mei. Qui me inuenerit: inueniet vitã ⁊ hauriet salutem a dño. Qui aũt in me peccauerit: ledet animã suã. Oẽs qui me oderũt: diligunt mortem.

IX

Sapiẽtia edificauit sibi domuꝫ: excidit colũnas septẽ. Immolauit victimas suas: miscuit vinũ ꝓposuit mẽsam suã. Misit ancillas suas vt vocarẽt ad arcẽ: ⁊ ad menia ciuitatis. Si ꝗs ē paruulus veniat ad me. Et insipiẽtibꝰ locuta ē. Uenite comedite panẽ meũ: ⁊ bibite vinum qđ miscui vobis. Relinꝗte infantiã ⁊ venite ⁊ ambulate ꝑ vias prudẽtie. Qui erudit derisorẽ: ipse iniuriã sibi facit: ⁊ qui arguit impiũ sibi maculã generat. Noli arguere derisorẽ ne oderit te: Argue sapientem: ⁊ diliget te. Da sapiẽti occasionem: ⁊ addet̃ ei sapiẽtia. Doce iustum ⁊ festinabit accipe. Principiũ sapiẽtie timor dñi: ⁊ scia sanctorꝫ prudẽtia. Per me enim multiplicabunt̃ dies tui: ⁊ addentur tibi anni vite. Si sapiens fuerꝭ tibimetipsi eris: si autem illusor: solus portabis malum. Mulier stulta ⁊ clamosa: plenaqꝫ illecebris ⁊ nihil oio sciens: sedet in foribꝰ domus sue sup sellã in excelso vrbis loco: vt vocaret trãseũtes ꝑ viã ⁊ ꝑgẽtes in itinere suo. Quis ē paruulus declinet ad me. Et vecordi locuta ē. Aq̃ furtiue dulciores sũt: ⁊ panis abscõditꝰ suauior. Et ignorauit ꝙ ibi sint gigantes: ⁊ in ꝓfundis inferni ꝯuiue eiꝰ. Qui eñi applicabit̃ illi descẽdet ad inferos: nam ꝗ abscesserit ab ea: saluabitur.

X

E.3.b — Sap.9.b — S.1.a. Ps. 110. Ecci.1.b

A

J.15.c · J.11.a · Ecci.5.b · J.12.d · B · J.28.c · Ecci.27. · I.Pe.4.b · J.18.b · C · D

FIlius sapiens letificat patrem: filius vero stult⁹ mesticia ē mrīs sue. Nil pderūt thesauri impietis: iusticia vero liberabit a morte. Non affliget dn̄s fame aiam iusti: τ insidias impiorū subuertet. Egestatez opata est manus remissa: man⁹ aūt fortiū diuitias parat. Qui nitiᵗ mendacijs hic pascit ventos: idē aūt ipse sequiᵗ aues volantes. Qui cōgregat in messe filius sapiens est: qui aūt stertit estate: fili⁹ confusionis. Bn̄dictio dn̄i sup caput iusti: os aūt impiorū operit iniquitatē. Memoria iusti cū laudib⁹: τ nomen impiorū putrescet. Sapiēs corde p̄cepta suscipiet: stult⁹ cediᵗ labijs. Qui ambulat simpliciter: ambulat cōfidēter: q̄ autez deprauat vias suas manifest⁹ erit. Qui annuit oculo dabit dolorem τ stultus labijs verberabiᵗ. Uena vite os iusti: τ os impiorū operit iniq̄tatē. Odiū suscitas rixas: τ vniuersa delicta opit charitas. In labijs sapient] inueniᵗ sapiētia: τ virga in dorso eius qui indiget corde Sapiētes abscōdūt sciētiā: os aūt stulti cōfusioni pximū est. Substātia diuitis vrbs fortitudis ei⁹: pauor pauperū egestas eorū. Op⁹ iusti ad vitā: fructus aūt impij ad peccatū. Uia vite custodienti disciplinā: qui aūt increpationes relinquit errat. Abscōdit odium labia mendacia: qui pfert cōtumeliā insipiens est. In multiloquio nō deerit peccatum: qui aūt moderaᵗ labia sua prudētissim⁹ est. Argētū electū: lingua iusti: cor aūt impiorūz p nihilo. Labia iusti erudiūt plurimos: qui aūt indocti sunt in cordis egestate morienᵗ. Bn̄dictio dn̄i diuites facit: nec sociabiᵗ eis afflictio. Quasi p risū stult⁹ opaᵗ scelus: sapientia aūt est viro prudētia. Quod timet impius veniet sup eū: desideriū suum iustis dabiᵗ. Quasi tempestas trāsiens nō erit impi⁹: iustus aūt quasi fundamentū sempiternū. Sicut acetū dentibus τ fumus oculis: sic piger his qui miserūt eū. Timor dn̄i apponet dies: et anni impiorū breuiabunᵗ. Expectatio iustoꝝ leticia: spes aūt impiorū peribit. Fortitudo simplicis via domi: τ pauor his qui opanᵗ malū. Justus in eternuz nō cōmouebiᵗ: impij aūt nō habitabūt super terram. Os iusti parturiet sapientiam: lingua prauorū peribit. Labia iusti cōsiderant placita: τ os impiorum peruersa.

XI

A · 510..a · Ecci.5.b · Sap.5.c · B · J.14.a · C · Ecci.9.c · D · I.Pe 4.b

STatera dolosa abominatio est apud deum: et pondus equum volūtas eius. Ubi fuerit supbia ibi erit τ cōtumelia: vbi aūt est humilitas ibi τ sapia. Simplicitas iustorū diriget eos: τ supplantatio puersoꝝ vastabit illos. Nō pderunt diuitie in die vltionis: iusticia autē liberabit a morte. Justicia simplicis diriget viam ei⁹: τ in impietate sua corruet impius. Justicia rectorū liberabit eos: τ in insidijs suis capienᵗ iniqui. Mortuo homie impio nulla erit vltra spes: τ expectatio sollicitorū peribit. Justus de angustia liberatus est τ tradeᵗ impius pro eo. Simulator ore decipit amicū suum: iusti aūt liberabunᵗ scia. In bonis iustorū exaltabiᵗ ciuitas: τ in pditiōe impiorū erit laudatio. Bn̄dictione iustoꝝ exaltabiᵗ ciuitas: τ ore impiorum subuerteᵗ. Qui despicit amicū suū indigēs corde ē: vir aūt prudēs tacebit. Qui ambulat fraudulēter reuelat arcana: qui aūt fidelis est celat amici cōmissū. Ubi nō ē gubernator ppl̄s corruet: salus aūt vbi mlta cōsilia: Affligeᵗ malo qui fidem facit p extraneo: qui aūt cauet laqueos: secur⁹ erit. Mulier gratiosa inueniet gloriam τ robusti habebūt diuitias. Benefacit aie sue vir misericors: qui aūt crudelis est: etiā ppinquos abijcit. Impius facit opus instabile: seminanti aūt iusticiā: merces fidelis. Clemētia p̄parat vitaz: τ sectatio malorū mortem. Abominabile dn̄o cor prauū τ volūtas eius i his qui simpliciter ambulāt. Man⁹ in manu non erit innocens malus: semen autem iustorū saluabiᵗ. Circulus aure⁹ in narib⁹ suis: mulier pulchra τ fatua. Desideriū iustorū om̄e bonū est: p̄stolatio impiorū furor. Alij diuidūt ppria: τ ditiores fiūt: alij rapiūt nō sua: τ semper in egestate sūt. Anima q̄ benedicit impinguabiᵗ: τ qui inebriat ipse q̄z inebriabiᵗ. Qui abscondit frumenta meledicetur in ppl̄is: bn̄dictio aūt sup caput vendētiū. Bene ɔsurgit diluculo q̄ q̄rit bona: qui aūt inuestigator malorūz est opprimeᵗ ab eis. Qui confidit in diuitijs suis corruet: iusti autez qua virens foliuz germinabūt. Qui conturbat domum suam possidebit ventos: et q̄ stultus est seruiet sapienti. Fruct⁹ iusti lignū vite: et q̄ suscipit aīas sapiens est. Si iust⁹ in terra recipit: quātomagis impius τ peccator?

XII

Q Ui diligit diſciplinā diligit ſciētiam: ꝗ aūt odit increpationes inſipiēs eſt. Qui bonꝰ eſt hauriet ſibi gratiā a dño: ꝗ aūt cōfidit in cogitationibꝰ ſuis impie agit. Nō roborabitur hō ex impietate: ⁊ radix iuſtorū nō cōmouebit. Mulier diligēs: corona eſt viro ſuo: ⁊ putredo in oſſibꝰ eiꝰ que ɔfuſione res dignas gerit. Cogitatiōes iuſtoꝝ iudicia: ⁊ ɔſilia impiorū fraudulēta. Verba impiorū inſidiāt ſanguini: os iuſtorū liberabit eos. Verte impios ⁊ non erūt domꝰ aūt iuſtoꝝ ꝑmanebit.

Doctrina ſua noſcit vir: ꝗ aūt vanus ⁊ excors eſt patebit contēptui. Melior eſt paup ⁊ ſufficiēs ſibi: ꝙ glorioſus et indigens pane. Nouit iuſtus iumētorū ſuos aīas: viſcera aūt impioꝝ crudelia. Qui opat terrā ſuā: ſatiabit panibꝰ: ꝗ aūt ſectat ociū ſtultiſſimꝰ eſt. Qui ſuauis eſt viuit in moderationibꝰ: in ſuis monitionibꝰ relinquit cōtumeliā. Deſideriū impij monimētū eſt peſſimoꝝ: radix aūt iuſtoꝝ ꝓficiet. Propter peccata labioꝝ ruina ꝓximat malo: effugiet aūt iuſtꝰ de anguſtia. De fructu oris ſui vnuſquiſq replebit bonis: ⁊ iuxta opa manuū ſuaꝝ retribuet ei.

Via ſtulti recta in oculis eiꝰ: ꝗ aūt ſapiēs ē audit cōſilia. Fatuꝰ ſtatim indicat irā ſuā ꝗ aūt diſſimulat iniuriā callidus ē. Qui qđ nouit loquit iudex iuſticie eſt: ꝗ aūt mētit teſtis eſt fraudulentꝰ. Eſt qui ꝓmittit ⁊ quaſi gladio pūgit cōſciētie: lingua aūt ſapiētiū ſanitas. Labiū veritatis firmū erit in ꝑpetuū: ꝗ aūt teſtis ē repētinus: cōcinnat linguā mēdacij. Dolꝰ in corde cogitātiū mala: ꝗ aūt pacis ineunt cōſilia: ſeqt eos gaudiū. Nō cōtriſtabit iuſtum ꝗcꝗd ei acciderit: impij aūt replebunt malo.

Abominatio ē dño labia mēdacia: ꝗ aūt fideliter agūt placent ei. Homo verſutꝰ celat ſciētiā: ⁊ cor inſipiētiū ꝓuocat ſtulticiā. Manꝰ fortiū dñabit: ꝗ aūt remiſſa eſt tributis ſeruiet. Meror in corde viri hūiliabit illum ⁊ ſermone bono letificabit. Qui negligit damnū ꝓpter amicum iuſtꝰ eſt: iter aūt impioꝝ decipiet eos. Nō inueniet fraudulentꝰ lucrū: ⁊ ſubſtātia hoīs erit auri ꝑciū. In ſemita iuſticie vita: iter aūt deuium ducit ad mortem.

XIII

F Ilius ſapiens doctrina patris: qui aūt illuſor eſt non audit cū arguit. De fructu oris ſui hō ſatiabit bonis: anima autē impiorū iniqua. Qui cuſtodit os ſuū cuſtodit aīam ſuam: qui aūt incōſideratꝰ eſt ad loquēdum ſentiet mala. Vult ⁊ non vult piger: anima aūt opantiū impinguabit. Verbū aūt mendax iuſtꝰ deteſtab: impius autē cōfundit ⁊ cōfundetur. Iuſticia cuſtodit innocentis viam: impietas aūt peccatorem ſupplātat.

Eſt quaſi diues cum nihil habeat: ⁊ eſt quaſi paup cū in multis diuitijs ſit. Redēptio anime viri diuitie ſue: qui autē pauper eſt increpationē nō ſuſtinet. Lux iuſtorū letificat: lucerna aūt impiorū extinguetur. Inter ſuperbos ſemꝑ iurgia ſunt: qui aūt agūt omnia cum cōſilio: regūt ſapiētia. Subſtātia feſtinata minuetur: que autē paulatim colligit manu: multiplicabit. Spes ꝗ differt affligit animam: lignū vite deſideriū veniēs. Qui detrahit alicui rei: ipſe ſe in futurū obligat: qui aūt timet ꝑceptū in pace verſabitur.

Anime doloſe errāt in peccatis: iuſti aūt miſericordes ſunt ⁊ miſerant. Lex ſapientis fons vite: vt declinet a ruina mortis. Doctrina bona dabit gratiam: i itinere ɔtemptorū vorago. Aſtutus omnia agit cum conſilio: qui autē fatuꝰ eſt aperit ſtulticiā. Nunciꝰ impij cadet in malum. Legatus fidelis ſanitas. Egeſtas ⁊ ignominia ei qui deſerit diſciplinam: qui aūt acquieſcit arguenti glorificabit.

Deſideriū ſi cōpleatur delectat aīam: deteſtant ſtulti eos qui fugiūt mala. Qui cū ſapiētibꝰ graditur ſapiens erit: amicus ſtultorū ſimilis efficietur. Peccatores ꝑſequit malum: ⁊ iuſtis retribuent bona. Bonꝰ relinquit heredes filios ⁊ nepotes: ⁊ cuſtodit iuſto ſubſtantia peccatoris. Multi cibi i noualibꝰ patrū: ⁊ alijs ɔgregant abſq iudicio. Qui parcit virge odit filiū ſuū qui autem diligit illum: inſtanter erudit. Iuſtus comedit ⁊ replet animā ſuam venter autem impiorum inſaturabilis.

XIIII

S Apiens mulier edificat domum ſuam: inſipiens extructā quoq manibꝰ deſtruet. Ambulans recto itinere et timēs deū: deſpicit ab eo qui infami gradit via. In ore ſtulti virga ſuperbie: labia aūt ſapientū cuſtodiunt eos. Vbi non ſūt boues: ꝑſepe vacuum eſt: vbi aūt apparent plurime ſegetes ibi manifeſta eſt fortitudo bouis. Teſtis fidelis non mentiet: ꝓfert autē mēdaciū doloſus teſtis. Querit deriſor

ſapiētiā ⁊ nō luenit: doctrina prudētiū
facilis. Uade cōtra virū ſtultū: ⁊ neſcit
labia prudētie. Sapia calidi eſt intelli
B gere viā ſuam: ⁊ prudentia ſtultorū er-
rans. Stult⁹ illuder peccatū: ⁊ inter iu
ſtos morabitur gratia. Cor quod nouit
amaritudinē aie ſue: in gaudio ei⁹ non
miſcebit extrane⁹. Domus impioꝝ de-
lebitur tabernacula iuſtorū germina-
būt. Eſt via que videt hoi iuſta: nouiſ
J.16.d ſima aūt eius deducūt ad mortē. Riſus
dolore miſcebit: ⁊ extrema gaudij luct⁹
occupat. Uijs ſuis replebit ſtult⁹: ⁊ ſu-
per eū erit vir bon⁹. Innocēs credit oī
verbo: aſtutus conſiderat greſſus ſuos.
Filio doloſo nihil erit boni: ſeruo autē
ſapiēti ꝓſperi erūt actus: ⁊ diriget via
eius. Sapiēs timet ⁊ declinat a malo:
ſtult⁹ trāſilit ⁊ cōfidit. Impatiēs opabi
tur ſtulticiaꝫ: ⁊ vir verſut⁹ odioſus eſt.
Poſſidebūt paruuli ſtulticiā: ⁊ expecta
C bunt aſtuti ſciētiā. Jacebūt mali ante
bonos: ⁊ impij ante portas iuſtorum.
Etiā ꝓximo ſuo paup odioſus eſt: ami
ci ỽo diuitū multi. Qui deſpicit proxi-
mū ſuū peccat: qui aūt miſeret pauperi
beat⁹ erit. Qui credit in dño miſericor-
diam diligit: errāt q̊ opant malū. Mi-
ſericordia ⁊ veritas ꝑparant bona. In
oī opere bono erit abūdātia: vbi auteꝫ
verba ſūt plurima: ibi frequent egeſtas
Corona ſapiētū diuitie eorum: fatuitas
ſtultorē imprudētia. Liberat aias teſtꝫ
fidelis: ⁊ ꝓfert mēdacia verſipellis. In
timore dñi fiducia fortiudinis: et filijs
D eius erit ſpes. Timor domini fons vite
vt declinet a ruina mortis. In multitu
dine populi dignitas regis: ⁊ in pauci-
tate plebis ignominia principis. Qui
patiēs ē multa gubernat ſapiētia: qui
aūt impatiēs eſt: exaltat ſtulticiā ſuaꝫ.
Uita carnium ſanitas cordis: putredo
oſſiū inuidia. Qui calūniat egentē: ex-
probrat factori ei⁹ honorat aūt eū qui
miſeret pauperis. In malicia ſua repel
letur impius: ſperat aūt iuſtus i morte
ſua. In corde prudētis requieſcit ſapien-
tia: ⁊ indoctos quoſq erudiet. Juſticia
eleuat gentem: miſeros aūt facit ppłos
peccatum. Acceptus eſt regi miniſter
intelligēs: iracundiam eius inutilis ſu
ſtinebit.

XV

A Eſpōſio mollis frangit iram: ſer
J.25.b. r mo durus ſuſcitat furorem. Lin
gua ſapiētū ornat ſcientiam: os
fatuoꝝ ebullit ſtulticiaꝫ. In omni loco
oculi dñi: cōtemplant bonos ⁊ malos.
Lingua placabilis lignū vite: que autē
imoderata eſt cōteret ſpiritū. Stult⁹ ir
ridet diſciplinam patris ſui: qui aūt cu
ſtodit increpationes aſtutior fiet. In
abundāti iuſticia virtus maxima ē: co
gitationes aūt impioꝝ eradicabuntur
Domus iuſti plurima fortitudo: ⁊ i fru
ctibus impij cōturbatio. Labia ſapien
B tum diſſeminabūt ſciētiā: cor ſtultoruꝫ
J.21.b diſſimile erit. Uictime impioꝝ abomi-
Ecci.34.c. nabiles dño: vota iuſtorum placabilia.
Abominatio ē dño via impij: qui ſeqt
iuſticiā diligitur ab eo. Doctrina mala
deſerentiū viam vite: qui increpatiōes
odit morietur. Infern⁹ ⁊ perditio corā
domino: quantomagis corda filiorū ho
minū? Non amat peſtilens eū qui ſe cor
J.17.d ripit nec ad ſapiētes graditur. Cor gau
dens exhilarat faciem: in merore animi
deijcitur ſpiritus. Cor ſapientis querit
doctrinā: ⁊ os ſtultorū paſcetur imperi
tia. Omnes dies paupis mali: ſecura
mens q̄ſi iuge conuiuiū. Melius ē pa-
rum cū timore dñi q̄ theſauri magni ⁊
inſatiabiles. Melius ē vocari ad olera
cū charitate: q̄ ad vitulū ſaginatū cum
odio. Uir iracūdus ꝓuocat rixas: q̄ pa-
tiēs ē: mitigat ſuſcitatas. Iter pigroꝝ
C quaſi ſepes ſpinarū via iuſtorum abſq
S.10.a offendiculo. Filius ſapiēs letificat pa-
trem: ⁊ ſtultus homo deſpicit matrem
ſuā. Stulticia gaudiū ſtulto: ⁊ vir pru-
dens dirigit greſſus ſuos. Diſſipant co
gitatiōes vbi nō ē cōſiliū: vbi ỽo ſunt
plēs ꝯſiliarij: ꝯfirmant. Letat hō i ſnia
oris ſui: ⁊ ſmo opportun⁹ ē optim⁹. Se
mita vite ſup eruditū: vt declinet de in
ferno nouiſſimo. Domū ſupboꝝ demo-
liet dñs: ⁊ firmos faciet termios vidue
Abomiatio dñi cogitatiōes male: ⁊ pu
rus ſermo pulcherrim⁹ firmabit ab eo.
Cōturbat domū ſuā q̄ ſectat auariciā:
D q̄ aūt odit munera viuet. Per miſericor
diam ⁊ fidē purgant pctā: p timorem
aūt dñi declinat ois a malo. Mens iu-
ſti meditabit obediētiā: os impioꝝ re-
dūdat malis. Longe ē dñs ab impijs: ⁊
orōnes iuſtorū exaudiet. Lux oculoꝝ le
tificat aiam: fama bona ipinguat oſſa
Aurꝫ q̄ audit increpatiōes vite: in me-
dio ſapiētū cōmorabit. Qui ab abijcit
diſciplinā: deſpicit aiam ſuā: q̄ aūt acq̄-
eſcit increpationib⁹: poſſeſſor ē cordis.
Timor dñi diſciplina ſapie: ⁊ gloriā p̄-
cedit humilitas.

XVI

A D Ominis eſt animā preparare: et h dñi gubernare linguā. Oēs vie hoim patent oculis eius: ſpiritu-um pōderator eſt dñs: Reuela dño oꝑa tua: ⁊ dirigent cogitationes tue. Uniuerſa propter ſemetipſum operatus eſt dñs: impium quoqꝫ ad diē maluȝ. Abomiatio dñi ē ois arrogās: etiā ſi manus ad manū fuerit: nō eſt innocēs. Initiū vie bone facere iuſticiā: accepta eſt apud deū magꝭ q̄ȝ imolare hoſtias. Miſericordia ⁊ veritate redimit iniq̄tas: ⁊ in timore dñi declinat a malo. Cū placuerint dño vie hois: iimicos q̄ȝ eius cō B uertet ad pacē. Melius eſt parū cuȝ iuſticia: q̄ȝ multi fructus cū iniq̄tate. Cor hois diſponit viā ſuā: ſed dñi ē dirigere greſſus eius. Diuinatio in labijs regis: in iudicio non errabit os ei9. Pondus et ſtatera iudicia dñi ſunt: ⁊ opera ei9 oēs lapides ſecli. Abominabiles regi q̄ agunt impie: q̄m iuſticia firmat ſoliū. Uolūtas regū labia iuſta: qui recta loq̄tur diriget. Indignatio regꝭ nūcij mortis: ⁊ vir ſapiēs placabit eā. In hilaritate vult9 regis vita: ⁊ clemētia ei9 quaſi imber ſerotin9. Poſſide ſapiam: q2 auro melior eſt: ⁊ acquire prudētiā: q2 ꝑcioſior eſt argento. Semita iuſtoꝝ declinat C mala: cuſtos anie ſue ſeruat vitā ſuam. Contritionē ꝑcedit ſuꝑbia: ⁊ añ ruinaȝ exaltabitur ſpūs. Meli9 eſt hūiliari cuȝ mitib9: q̄ȝ diuidere ſpolia cū ſuperbis. Eruditus in ꝟbo reperiet bona: ⁊ q̄ ſperat in dño beatus eſt. Qui ſapiēs eſt corde: appellabitur prudens: et qui dulcis eloquio maiora reperiet. Fons vite eruditio poſſidentꝭ: doctrina ſtultoꝝ fatuitas. Cor ſapientis erudiet os eius: et labijs eius addet gratiā. Fauus mellis cōpoſita verba: dulcedo anie ſanitas oſſiū D ſ.14.b Eſt via que videtur homī recta: ⁊ nouiſſima eius ducūt ad mortē Aña laborās laborat ſibi: quia cōpulit eum os ſuum. Uir inſipiens fodit malū: ⁊ i labijs eius ignis ardeſcit. Homo ꝑuerſus ſuſcitat lites ⁊ verboſus ſeparat pricipes. Uir iniquus lactat amicū ſuuȝ: et ducit eum ꝑ viam nō bonā. Qui attonitꝭ oculis cogitat praua: mordēs labia ſua ꝑficiet malū. Corona dignitatis ſenectus que in vijs iuſticie reperiet. Melior eſt patiens viro forti: ⁊ q̄ dñat anio ſuo expugnatore vrbiū. Sortes mittūt i ſinū: ſȝ a dño tēperant. XVII

A m Elior eſt buccella ſicca cū gaudio q̄ȝ domus plena victimis cum iurgio. Seruus ſapiens dñabitur ſtultꝭ filijs: ⁊ inter fratres hereditateȝ diuidet. Sicut igne ꝓbatur argentū ⁊ aurū camino: ita corda ꝓbat dominus. Malus obedit lingue inique: ⁊ fallax obtemperat labijs mendacib9. Qui deſpicit pauperem exprobrat factori eius: ⁊ q̄ in ruina letatur alterius: non erit impunit9. Corona ſenū filij filioꝝ: ⁊ gloria filioruȝ patres eoꝝ. Nō decent ſtultū verba compoſita nec principē labiū mentiēs. Gēma gratiſſima expectatio ꝑſtolantis: q̄cunqꝫ ſe vertit prudēter intelligit. Qui celat delictū querit amicitias: qui altero ſermone repetit ſeparat federatos. Plus ꝓficit correctio apud prudenteȝ: q̄ȝ centū plage apud ſtultū. Semper iurgia querit malus: angelus aūt crudelis mittet ꝯtra eū. Expedit magis vrſe occurrere raptis fetib9: q̄ȝ fatuo confidenti ſibi in ſtulticia ſua. Qui reddit mala ꝓ bonis: nō recedet malū de domo ei9. Qui dimittit aquā caput eſt iurgiorū: et anteq̄ȝ patiat ꝯtumeliā iudicium deſerit. Et qui iuſtificat impiū ⁊ qui cōdemnat iuſtū: abominabilis eſt vterqꝫ apud deū. Quid ꝓdeſt ſtulto habere diuitiaſ: cū ſapientiā emere nō poſſit? Qui altam facit domū ſuam querit ruinā: ⁊ qui euitat diſcere incidet in malū. Omi tꝑe diligit qui amic9 eſt: et frater in anguſtijs cōprobat. Stult9 homo plaudet manib9 ſuis: cū ſpopōderit ꝓ amico ſuo. Qui meditatur diſcordias diligat rixas: et q̄ exaltat os ſuū querit ruinā. Qui peruerſi cordis eſt nō inuenit bonū: ⁊ qui vertit linguā incidet in malū. Nat9 eſt ſtultus i ignominiā ſuā: ſȝ nec pr̄ i fatuo letabit. Anim9 gaudēs etatē floridā facit: ſpūs triſtis exiccat oſſa. Munera de ſinu impius accipit: vt ꝑuertat ſemitas iudicij. In facie prudētis lucet ſapiētia: oculi ſtultoꝝ in finib9 terre. Ira patris filius ſtult9: et dolor matris que genuit eum. Nō eſt bonū damnū in ferre iuſto: nec ꝑcutere principē qui recta iudicat. Qui moderat ſermōes ſuos doct9 ⁊ prudens eſt: ⁊ ꝑcioſi ſpūs vir erudit9. Stultus quoqꝫ ſi tacuerit: ſapiens reputabitur: ⁊ ſi cōpreſſerit labia ſua intelligens.

O Ccaſiones querit qui XVIII vult recedere a amico: omi tempore erit exprobrabilis. Nō recipit ſtultus verba prudentie: niſi ea dixeris que verſanter in corde ei9. Impi9

Ecci. 10.d — Job. 31.c — ſ.24.c. — B — C — Eſa.5.e — ſ. 6.a — D — ſ.15.b. — Eccs.8.a. — A

cū in ꝓfundū venerit pctōꝝ cōtemnit: sed sequit̃ eū ignominia ⁊ opprobrium. Aqua ꝓfunda ex ore viri: ⁊ torrens redundās fons sapiētie. Accipe ꝑsonam impij in iudicio nō est bonū: vt declines a veritate iudicij. Labia stulti miscēt se rixis: ⁊ os eius iurgia ꝓuocat. Os stulti ꝯtritio ei⁹: ⁊ labia ipsi⁹ ruina anīe eius. Uerba bilinguis quasi simplicia: ⁊ ipsa ꝑueniūt vsq; ad interiora ventrꝭ. Pigꝝ deijcit timor: anīe aūt effeminatoꝝ esurient. Qui mollis ⁊ dissolut⁹ est in opere suo: frater est sua oꝑa dissipantꝭ. Turris fortissima nomē dñi: ad ip̄am currit iustus ⁊ exaltabit̃. Substātia diuitꝭ vrbs roborꝭ eius: ⁊ quasi mur⁹ valid⁹ circūdans eū. Anteq̃ ꝯterat̃ exaltat̃ cor hominis: ⁊ anteq̃ glorificet̃ humiliatur. Qui pri⁹ rñdet q̃ audiat: stultum se esse demōstrat ⁊ ꝯfusione dignū. Spūs viri sustentat imbecillitatē suā: spūm xᵒ ad irascendū facilē: quis poterit sustinere? Cor prudētis possidebit scientiā: ⁊ aurꝭ sapientiū querit doctrinā. Donū hominis dilatat viā eius: ⁊ ante pricipes spatiū ei facit. Iust⁹ prior est accusator sui: venit amic⁹ eius ⁊ inuestigabit eū. Contradictiones comprimit sors: ⁊ iter potentes quoq; diiudicat. Frater qui adiuuat̃ a fratre q̃si ciuitas firma: et iudicia quasi vectes vrbium. De fructu oris replebit̃ venter ei⁹: ⁊ genimina labioꝝ ipsi⁹ saturabūt eū. Mors ⁊ vita in manib⁹ lingue: qui diligūt eam comedent fructus ei⁹. Qui inuenit mulierē bonā: inuenit bonū ⁊ hauriet iocunditatē a dño. Qui expellit mulierē bonā expellit bonū: qui autē tenet adulterā stult⁹ est ⁊ insipiens. Cū obsecrationib⁹ loquitur pauꝑ: ⁊ diues effabit̃ rigide. Uir amicabilis ad societatē: magis amicus erit q̃ frater.

XIX

Melior est pauꝑ q̄ ambulat in simplicitate sua: q̃ diues torquēs labia sua ⁊ insipiēs. Ubi nō est sciētia aīe nō est bonū: ⁊ qui festin⁹ ē pedib⁹ offendet. Stulticia hominis supplātat gressus eius: ⁊ ꝯtra deū feruet anio suo. Diuitie addūt amicos plurimos: a pauꝑe aūt ⁊ hi quos habuit separant̃. Testis falsus nō erit impunit⁹: ⁊ qui mēdacia loquit̃ nō effugiet. Multi colūt ꝑsonā potentꝭ: ⁊ amici sunt dona tribuentꝭ. Frēs hoīs paupis oderūt eū: insuꝑ ⁊ amici procul recesserūt ab eo. Qui tm̄ verba sectatur nihil habebit: qui aūt possessor est mentis diligit aīam suā: ⁊ custos prudentie inueniet bona. Falsus testꝭ nō erit impunit⁹: ⁊ qui loquit̃ mēdacia ꝑibit. Nō decent stultū diuitie: nec seruū dominari principib⁹. Doctrina viri ꝑ patientiā noscitur: ⁊ gl'ia ei⁹ est iniqua ꝑtergredi. Sicut fremit⁹ leonis: ita ⁊ regꝭ ira: ⁊ sicut ros suꝑ herbā ita ⁊ hilaritas eius. Dolor patris fili⁹ stultus: et tecta iugiter ꝑstillātia litigiosa mulier. Domus ⁊ diuitie dant̃ a parentib⁹: a dño autē ꝓprie vxor prudens. Pigredo immittit soporem: ⁊ aīa dissoluta esuriet. Qui custodit mandatū: custodit aīam suā: qui autem negligit viā suā mortificabit̃. Feneratur dño qui miseret̃ paupis: ⁊ vicissitudinē suā reddet ei. Erudi filiū tuū ne desperes: ad interfectionē autē eius ne ponas aīam tuā. Qui eni impatiēs est sustinebit damnū: ⁊ cum rapuerit: aliud apponet. Audi consiliū ⁊ suscipe disciplinā: vt sis sapiens in nouissimis tuis. Multe cogitatiōes in corde viri: voluntas aūt dñi in eternū ꝑmanebit. Homo indigens misericors est: ⁊ melior est pauper iustus q̃ vir mendax. Timor dñi ad vitā: ⁊ in plenitudine cōmorabit̃ absq; visitatiōe pessimi. Abscondit piger manū suam sub ascella: nec ad os suum applicat eā. Pestilente flagellato: stult⁹ sapientior erit: si autē corripuerꝭ sapientē intelliget sapientiā. Qui affligit patrē ⁊ fugit matrē: ignominiosus erit ⁊ infelix. Nō cesses audire fili doctrinam: nec ignores ꝑmones sciētie. Testꝭ iniquus deridet iudiciū: ⁊ os impiorum deuorat iniquitatē. Parata sunt derisorib⁹ iudicia: ⁊ mallei ꝑcutiētes stultoꝝ corꝑio⁹.

XX

Luxuriosa res vinū: ⁊ tumultuosa ebrietas. Quicūq; his delectatur: nō erit sapiēs. Sicut rugit⁹ leonis: ita ⁊ terror regis: q̄ ꝓuocat eū peccat in aīam suā. Honor ē homini q̄ separat se a ꝯtentionib⁹: oēs autem stulti cōmiscentur cōtumelijs. Propter frig⁹ piger arare noluit: mēdicabit ergo estate ⁊ non dabit̃ illi. Sicut aqua ꝓfunda: sic consiliū in corde viri: sed homo sapiēs exhauriet illud. Multi hoīes misericordes vocant̃: virū autē fidelem q̄s inueniet? Iust⁹ qui ambulat in simplicitate sua: beatos post se filios relinquit. Rex qui sedet in solio iudicij: dissipat oē malū intuitu suo. Quis potest dicere: mundū est cor meū: purus sum a peccato? Pondus ⁊ pondus: mēsura et

mensura: vtrūq3 abominabile est apud
deū. Ex studijs suis intelligitur puer: si
mūda ⁊ recta sint opera ei⁹. Aurem au
dientē ⁊ oculū videntē: dñs fecit vtrūq3
Noli diligere somnū: ne te egestas oppri
mat. Aperi oculos tuos ⁊ saturare pani
C bus. Malū ē: malū ē: dicit oīs emptor:
⁊ cū recesserit tūc gloriabit̄. Est auruz ⁊
multitudo gemmarū: vas aūt preciosuz
J.27.b labia scientie. Tolle vestimentū ei⁹ qui
fideiussor extitit alieni: ⁊ ꝓ extraneis au
fer pignus ab eo. Suauis est homi pa-
nis mendacij: ⁊ postea implebit̄ os ei⁹
calculo. Cogitatiões consilij roborātur
⁊ gubernaculis tractāda sunt bella. Ei
qui reuelat mysteria: ⁊ ambulat fraudu
lenter: ⁊ dilatat labia sua ne cōmisceari
Ero.21.b Qui maledicit patri suo ⁊ matri: extin-
Leuit.20.b guetur lumen eius in medijs tenebris.
Hereditas ad quā festinat̄ in principio:
Ro.12.d in nouissimo benedictione carebit. Ne
dicas: reddaz malū ꝓ malo: expecta do
D minū ⁊ liberabit te. Abominatio est a-
S.eo. pud deū pondus ⁊ pondus: statera dolo
sa nō est bona. A domino dirigunt̄ gres
sus viri: quis autez hominū intelligere
potest viaz suam? Ruina est homini de-
uotare sanctos: et post vota retractare.
1.Re.15.c. Dissipat impios rex sapiens: ⁊ incuruat
sup eos fornicem. Lucerna dñi spiracu-
lū homis: que inuestinat oīa secreta ven
tris. Misericordia ⁊ veritas domini cu
stodiūt regē: ⁊ roborat̄ clemētia thro-
nus ei⁹. Exultatio iuuenū fortitudo eo-
rum: ⁊ dignitas senum canicies. Liuor
vulneris absterget mala: ⁊ plage i secre-
tioribus ventris.

XXI

A Sicut diuisiones aquaruz: ita cor
regis in manu dñi: quocūq3 vo-
luerit inclinabit illud. Omis via
viri recta sibi videt̄: appendit autē cor-
da dñs. Facere misericordiā ⁊ iudiciuz:
magis placet dño q̄3 victime. Exaltatio
oculoꝝ est dilatio cordis: lucerna impio
rum peccatū. Cogitatiões robusti semꝑ
in abundātia: omis autē piger in egesta
te est. Qui congregat thesauros lingua
mendacij van⁹ ⁊ excors est: ⁊ impingue-
B tur ad laqueos mortis. Rapine impioꝝ
detrahent eos: quia noluerūt facere iu-
diciū. Peruersa viri via aliena ē a deo:
qui autē mūdus est rectū opus ei⁹. Me
J.25.d. lius est sedere in angulo domatis: q̄3 cū
muliere litigiosa et in domo communi.
Aīa impij desiderat malū: nō miserebi
tur ꝓximo suo. Mulctato pestilente sa-
pientior erit paruul⁹: ⁊ si sectet̄ sapien-
tem sumet scientiā. Excogitat iustus de
domo impij: vt detrahat impios a malo
Qui obturat aurē suaz ad clamorē pau
peris: ⁊ ipse clamabit ⁊ nō exaudietur.
Munus abscōditū extinguit iras: ⁊ do-
nū in sinu indignationē maximā. Gau C
dium iusto est facere iudiciū ⁊ pauor o-
perantib⁹ iniquitatē. Uir qui errauerit
in via doctrine: in cetu gigantium com-
morabit̄. Qui diligit epulas in egesta-
te erit: qui amat vinū ⁊ pinguia nō di-
tabit̄. Pro iusto dabit̄ impius: ⁊ pro re-
cto iniquus. Meli⁹ est habitare in terra Ecci.25.c
deserta: q̄3 cū muliere rixosa ⁊ iracūda.
Thesaur⁹ desiderabilis ⁊ oleū in habi-
taculo iusti: ⁊ imprudēs homo dissipa-
bit illud. Qui sequit̄ iusticiam ⁊ miseri-
cordiā: inueniet vitā: iusticiā ⁊ gliam.
Ciuitatē fortiū ascendit sapiens: destru- S.13.a. D
xitq3 robur fiducie ei⁹. Qui custodit os
suū ⁊ linguā suaz: custodit ab angustijs
aīam suā. Supbus ⁊ arrogans vocat̄
indoct⁹: qui in ira operat̄ supbiaz. De-
sideria occidunt pigrū: noluerunt enim
quicq3 man⁹ eius operari. Tota die cō-
cupiscit ⁊ desiderat: qui autē iustus est
tribuet ⁊ nō cessabit. Hostie impiorum S.15.b
abomiabiles que offeruntur ex scelere.
Testis mēdax pibit: vir obediēs loque-
tur victoriā. Uir impi⁹ procaciter obfir
mat vultū suū: qui autē rectus est corri
git viam suā. Non ē sapiētia: nō est pru
dentia: non ē consiliū cōtra dñm. Equ⁹
paratur ad diem belli: domin⁹ autē sa- A
lutem tribuit.

XXII

Ecc̄s.7.a

M Elius ē nomen bonū q̄3 diuitie
multe: sup argentū eni ⁊ aurum
gratia bona. Diues ⁊ pauꝑ obui
auerunt sibi: vtriusq3 opator est domi-
nus. Callidus videt malū: ⁊ abscōdit se:
innocens ptransijt ⁊ afflictus est dam-
no. Finis modestie timor dñi: diuitie et
gloria ⁊ vita. Arma ⁊ gladij in via sup-
bi: custos autē aīe sue longe recedit ab
eis. Prouerbiū est: adolescēs iuxta viaz
suam etiā cū senuerit nō recedet ab ea.
Diues pauperib⁹ imperat: ⁊ qui accipit
mutuū seruus est fenerantis. Qui semi- B
nat iniquitatez metet mala: ⁊ virga ire
sue consūmabit̄. Qui pron⁹ est ad mise- Ecci.31.c
ricordiā benedicet̄: de panibus eni suis
dedit pauperi. Uictoriā ⁊ honorē acqui
ret qui dat munera: animā autē aufert
accipiētiū. Eijce derisorē ⁊ exibit cū eo
iurgiū: cessabuntq3 cause ⁊ contumelie.

Qui diligit cordis mundiciã: ꝓpter gra tiam labioꝝ suoꝝ habebit amicũ regez. Oculi dñi custodiũt sciẽtiã: ⁊ supplantanẽ verba iniqui. Dicit piger: leo est foris: in medio platearũ occidendus sum.
S.23.c. C Fouea ꝓfunda os aliene: cui iratꝰ ẽ dominꝰ incidet in eã. Stulticia colligata est in corde pueri: ⁊ virga discipline fugabit eã. Qui calũniatẽ pauperẽ vt augeat diuitias suas: dabit ipse ditiori et egebit. Fili mi inclina aurẽ tuã: et audi verba sapientiũ. Appone autem cor ad doctrinã meã: que pulchra erit tibi cuz seruaueris eã in ventre tuo. Et redũdabit in labijs tuis: vt sit in dño fiducia tua. Unde ⁊ ostendã eam tibi hodie. Ecce descripsi eã tibi tripliciter in cogitationibꝰ ⁊ sciẽtia: vt ostenderem tibi firmitatẽ ⁊ eloquia veritatꝭ: respondere ex
D eis illis: qui miserũt te. Non facies violentiã pauperi qꝛ paupꝫ est: neqꝫ cõteras egenũ in porta: quia iudicabit dominꝰ causaz eius: ⁊ cõfiget eos qui cõfixerunt animã eiꝰ. Noli esse amicꝰ homi iracundo: neqꝫ ambules cũ viro furioso: ne forte discas semitas eiꝰ: ⁊ sumas scandalũ aĩe tue. Noli esse cũ his q̃ defigũt manus suas: ⁊ qui vades se offerũt ꝓ debitis. Si enĩ nõ habes vnde restituas q̇d cause est vt tollat operimentũ de cubili tuo? Ne trãsgrediaris termĩos antiq̃s: quos posuerũt patres tui. Uidisti viruz velocem in opere suo: corã regibus stabit: nec erit ante ignobiles.

XXIII

A Quando sederis vt comedas cum principe: diligẽter attende q̃ sũt apposita ante faciẽ tuã: ⁊ statue cultrũ in gutture tuo: si tamẽ habes in potestate aĩam tuã. Ne desideres de cibis eius: in quo est panis mẽdacij. Noli laborare vt diteris: sed prudẽtie tue pone modũ. Ne erigas oculos tuos ad opes quas nõ potes habet: qꝛ faciẽt sibi pennas q̃s aquile ⁊ volabũt in celũ. Ne comedas cũ homĩe inuido: et ne desideres cibos eiꝰ: qm̃ in similitudinẽ arioli ⁊ cõiectoris estimat qđ ignorat. Come-
B de ⁊ bibe dicet tibi: ⁊ mens eiꝰ nõ est tecum. Cibos quos comederas euomes: ⁊ perdes pulchros sermones tuos. In auribus insipientiũ ne loquarꝭ: qꝛ despiciẽt doctrinã eloquij tui. Ne attingas paruuloꝝ terminos: ⁊ agrũ pupilloꝝ ne introeas. Propinquus enĩ illoꝝ fortꝭ est: ⁊ ipse iudicabit cõtra te causam illorũ. Ingrediatẽ ad doctrinã cor tuũ: ⁊ aures tue ad verba scientie. Noli subtrahere a
S.13.d Ecci.30.a puero disciplinã: si enĩ ꝑcusseris euz virga: nõ morieẽ. Tu virga ꝑcuties eum: ⁊ aĩam eiꝰ de inferno liberabis. Fili mi si sapiens fuerit animꝰ tuus: gaudebit tecũ cor meũ: ⁊ exultabũt renes mei cuz locuta fuerint recta labia tua. Nõ emuletur cor tuũ pctõres: sed in timore dñi esto tota die: qꝛ habebis spem in nouissimo: ⁊ p̄stolatio tua nõ auferẽ. Audi
C fili mi ⁊ esto sapiens: ⁊ dirige in via animũ tuũ. Noli esse in cõuiuijs potatoꝝ: nec in comesatiõibꝰ eoꝝ qui carnes ad vescendũ conferũt: qꝛ vacantes potibꝰ ⁊ dantes symbola ꝯsumenẽ: ⁊ vestietur pãnis dormitatio. Audi patrẽ tuũ qui genuit te: ⁊ ne cõtemnas cũ senuerit mater tua. Ueritatẽ eme: ⁊ noli vendere sapientiã ⁊ doctrinã ⁊ intelligentiã. Exultat gaudio pater iusti: qui sapientez genuit: letabiẽ in eo. Gaudeat pater tuꝰ ⁊ mater tua: ⁊ exultet qui genuit te. Prebe fili mi cor tuũ mihi: ⁊ oculi tui vias meas custodiant. Fouea enĩ ꝓfunda est meretrix: ⁊ puteus angustꝰ aliena. Insi-
S.22.b diatur in via quasi latro: ⁊ quos incautos inuenerit interficiet. Cui ve: cuiꝰ patri ve: cui rixe: cui fouee: cui sine causa
D vulnera: cui suffossio oculoꝝ? Nõne his qui cõmoranẽ in vino: ⁊ studẽt calicibꝰ epotandis? Ne intuearis vinũ qñ flauescit: cũ splenduerit in vitro color eius. Ingrediẽ blande ⁊ in nouissimo mordebit vt coluber: ⁊ sicut regulꝰ venena diffundet. Oculi tui videbũt extraneas: et cor tuum loqueẽ peruersa. Et eris sicut dormiens in medio mari: ⁊ quasi sopitꝰ gubernator amisso clauo: ⁊ dices: Uerberauerũt me sed nõ dolui: traxerunt me ⁊ ego nõ sensi. Quãdo euigilabo: ⁊ rursus vina reperiam.

XXIIII

A Ne emuleris viros malos nec desideres esse cuz eis: quia rapinas meditaẽ mens eoꝝ: ⁊ fraudes labia eorum loquũtur. Sapiẽtia edificabitur domꝰ: ⁊ prudentia roborabiẽ. In doctrina replebuntur cellaria: vniuersa substãtia ꝑciosa ⁊ pulcherrima. Uir sapiens fortis est ⁊ vir doctꝰ robustꝰ ⁊ validus: quia cũ dispositione initur bellũ: et erit salus vbi multa cõsilia sunt. Ex-
S.11.b celsa stulto sapiẽtia: in porta nõ aperiet os suũ. Qui cogitat malũ facere: stultus vocabiẽ. Cogitatio stulti peccatũ ẽ: ⁊ abomiatio hominũ detractor. Si desperaueris lapsus i die angustie: immi-

B Ps. 81. nuctur fortitudo tua. Erue eos qui du
cunt ad mortē: ⁊ qui trahunt ad inte
ritū liberare ne cesses. Si dixeris vires
nō suppetūt: qui inspector est cordis ip
se intelligit: ⁊ seruatorem aie tue nihil
fallit: reddetq; homini iuxta opera sua
Comede fili mi mel quia bonū est: et fa-
uū dulcissimū gutturi tuo. Sic ⁊ doctri
na sapientie anime tue: quā cū inuene-
ris: habebis innouissimis spem ⁊ spes
tua nō peribit. Ne insidieris ⁊ queras
impietatē in domo iusti: neq; vastes re-
quiem eius. Septies eni in die cadet iu
stus et resurget: impij aūt corruēt i ma
C lum. Cū ceciderit inimicus tu⁹ ne gau-
S.17.a deas: ⁊ in ruina eius ne exultet cor tuū:
ne forte videat dñs ⁊ displiceat ei: ⁊ au-
ferat ab eo irā suam. Ne cōtendas cum
pessimis: nec emuleris impios: quoniā
Job.21.b non habent futurorum spem mali: ⁊ lucer
na impiorum extinguetur. Time dñm fili
mi et regē: ⁊ cū detractorib⁹ nō ɔmisce-
aris. Qm̄ repente cōsurget pditio eorum:
⁊ ruinā vtriusq; quis nouit? Hec quo-
S.18.a. q; sapientib⁹. Cognoscere psonā in iu-
dicio non ē bonū. Qui dicūt impio iu-
stus es: maledicēt eis ppli: ⁊ detestabun
tur eos trib⁹. Qui arguūt eū laudabun
tur: ⁊ sup eos veniet benedictio. Labia
D deosculabit q recta vba rñdet. Prepa-
ra foris op⁹ tuū: ⁊ diligēter exerce agrū
tuū: ⁊ postea edifices domū tuā. Ne sis
testis frustra ɔtra primū tuum: nec la-
ctes quēq; labijs tuis. Ne dicas: quō
fecit mihi sic faciam ei: ⁊ reddā vnicui-
q; sm opus suū. Per agrū hoīs pigri
transiui et p vineā viri stulti. Et ecce to
tum repleuerāt vrtice: ⁊ operuerāt sup-
ficiē eius spine: ⁊ maceria lapidū destru
cta erat. Quod cū vidissem posui i cor-
de meo: ⁊ exemplo didici disciplinā. Us
q; quo piger dormies: vsq; quo de som-
S.6.b no cōsurges? Parū inquā dormies: mo
dicum dormitabis: pauxillū man⁹ con
seres vt quiescas: ⁊ veniet tibi qsi cur-
sor egestas tua ⁊ mēdicitas quasi vir ar
matus.

XXV

A h Ec q; parabole salomonis: quas
trāstulerūt viri ezechie regis iu
da. Gloria dei ē celare verbū: et
gloria regū inuestigare sermonē. Celū
sursum ⁊ terra deorsum: ⁊ cor regū iscru
tabile. Aufer rubiginem de argento: et
egredietur vas purissimū. Aufer impie
tatē de vultu regis: ⁊ firmabit iusticia
thronus eius. Ne gloriosus appareas
corā rege: ⁊ in loco magnorū ne steteris.
Luc.14.b. Melius est eni vt dicat tibi ascēde huc
q; vt hūilieris corā principe. Que vide
rūt oculi tui ne pferas i iurgio cito: ne
postea emēdare nō possis cū dehonesta-
ueris amicū tuū. Causam tuam tracta
B cum amico tuo: ⁊ secretū extraneo ne
reueles: ne forte insultet tibi cū audie-
rit: ⁊ exprobrare non cesset. Gratia et a-
micitia liberāt: quas tibi serua: ne exp-
brabilis fias. Mala aurea in lectis ar-
gēteis: qui loqtur verbū in tpe suo. In
auris aurea ⁊ margarita fulgēs: qui ar
guit sapientē ⁊ aurē obedientē. Sicut
frigus niuis in die messis: ita legat⁹ fi-
delis ei qui miserit eū: aiam ipi⁹ requie
scere facit. Nubes ⁊ ventus ⁊ pluuie nō
S.15.a sequētes: vir gloriosus ⁊ p missa nō cō-
C plens. Paciencia lenit princeps: ⁊ lin-
gua mollis confringet duritiā. Mel in
uenisti: comede quod sufficit tibi: ne for
te satiatus euomas illud. Subtrahe pe
dem tuum de domo primi tui: nequā-
do satiat⁹ oderit te. Jaculū et gladi⁹ et
sagitta acuta: homo qui loquit contra
primū suum falsum testimoniū. Dens
putridus et pes lassus: qui sperat super
infideli i die angustie: ⁊ amittit palliū
in die frigoris. Acetū in nitro: q cantat
carmina cordi pessimo. Sicut tinea ve
stimēto ⁊ vermis ligno: ita tristicia vi-
Ro.12.d ri nocet cordi: Si esurierit inimic⁹ tu⁹
cibā illum: si sitit da ei aquam bibere.
Prunas eni cōgregabis sup caput eius
D ⁊ dñs reddet tibi. Uentus aquilo dissi-
pat pluuias: ⁊ facies tristis linguā de-
S.21.b trahentē. Melius est sedere in angulo
domatis: q; cū muliere litigiosa: ⁊ i do
mo cōmuni. Aqua frigida aie sitiēti: et
nūcius bonus de terra longinq. Fons
turbatus pede ⁊ vena corrupta: iust⁹ ca
dens corā impio. Sicut qui mel multū
Ecci.3.c comedit non est ei bonū: sic qui scruta-
tator est maiestatis opprimet a gloria.
Sicut vrbs patens ⁊ absq; murorum am
bitu: ita vir qui non potest in loquēdo
cohibere spiritū suū.

XXVI

A q Uomodo nix in estate: ⁊ pluuie
in messe: sic indecēs ē stulto glo
ria. Sicut auis ad alta transuo
lans: et passer quolibet vadēs: sic male
dictū frustra platū in quēpiam super-
ueniet. Flagellū equo ⁊ chamus asino:
et virga in dorso imprudentium. Ne re
spondeas stulto iuxta stultitiā suā: ne
efficiaris ei similis. Rñde stulto iuxta

ſtulticiā ſuam: ne ſibi ſapiēs eſſe videa-
tur. Claudus pedibus ⁊ iniquitatē bi-
bens: qui mittit verba ꝑ nunciū ſtultū
B Quō pulchras fruſtra habet claudꝰ ti-
bias: ſic indecens eſt in ore ſtultoꝝ pa-
bola. Sicut qui mittit lapidē in acer-
uum mercurij: ita qui tribuit inſipiēti
honorē. Quomodo ſi ſpina naſcatur in
manu temulēti: ſic parabola in ore ſtul
toꝝ. Judiciū determinat cauſas: et qui
2. Pe.2.d impoſuit ſtulto ſilētiū iras mitigat. Si
cut canis qui reuertit̄ ad vomitū ſuū:
ſic imprudēs qui iterat ſtulticiā ſuā.
Uidiſti hoīem ſapiētē ſibi videri: ma-
gis illo ſpem habebit inſipiēs. Dicit pi
ger leo ē in via: ⁊ leena in itineribꝰ. Si
C cut oſtiū vertit̄ in cardine ſuo: ita piger
ſ.19.d in lectulo ſuo. Abſcondit piger manus
ſub aſcella ſua: ⁊ laborat ſi ad os ſuum
eas cōuerterit. Sapiētior ſibi ſtultus
videt̄: ſeptē viris loquentibꝰ ſniās. Si
cut q̄ apphendit auribꝰ canē: ſic q̄ trā-
ſit ⁊ impatiēs cōmiſcet̄ rixe alteriꝰ. Si-
cut noxiꝰ ē qui mittit ſagittas ⁊ lance
as in mortē: ita vir qui fraudulēter no
cet amico ſuo: ⁊ cū fuerit dephenſus di
Ecci.28.b cet: ludēs feci. Cū defecerit ligna extin-
guet̄ ignis: ⁊ ſuſurrone ſubtracto: iur-
gia cōquieſcūt: Sicut carbones ad pru
nas ⁊ ligna ad ignē: ſic hō iracundꝰ ſu-
ſcitat rixas. Uerba ſuſurronis q̄ſi ſim-
plicia: ⁊ ipa ꝑueniūt ad intima cordis
D Quō ſi argēto ſordido ornare velis vaſ
fictile: ſic labia tumētia cū peſſimo cor
de ſociata. Labijs ſuis intelligit̄ inimi
cus: cū in corde tractauerit dolos. Qn̄
ſubmiſerit vocē ſuam ne credideris ei:
qm̄ ſeptē nequitie ſunt in corde illius.
Qui operit odiū fraudulēter: reuelabit̄
Eccs.10.b malicia eius in cōcilio. Qui fodit foueā
Ecci.27.d incidet in eā: ⁊ qui voluit lapidē reuer
tet̄ ad eū. Lingua fallax non amat ve-
ritatē ⁊ os lubricū opatur ruinas.

A ## XXVII

n E glorieris in craſtinū ignorās q̄d ſuperuentura
pariat dies. Laudet te alienꝰ et
Ecci.22.b nō os tuū extraneꝰ ⁊ nō labia tua. Gra
ue ē ſaxum ⁊ oneroſa arena: ſed ira ſtul
ti vtroqꝫ grauior. Jra nō habet miſeri-
cordiā: nec erūpens furor: ⁊ impetū cō-
citati ſpūs ferre q̄s poterit? Melior eſt
manifeſta correctio: q̄ȝ amor abſcōditꝰ
Meliora ſūt vulnera diligētis: q̄ȝ frau-
Job.6.b dulēta oſcula odiētis. Aia ſaturata cal
cabit fauū: ⁊ aia eſuriēs etiā amaꝝ pro
dulci ſumet. Sicut auis trāſmigrans d
nido ſuo: ſic vir q̄ derelinquit locū ſuū.
Unguēto ⁊ varijs odoribꝰ delectat̄ cor
⁊ bonis amici ꝯſilijs aia dulcorat̄. A-
micū tuū ⁊ amicū pr̄is tui ne dimiſeris
⁊ domū fr̄is tui ne ingrediaris i die af-
flictionis tue. Melior ē vicinꝰ iuxta: q̄ȝ
frater ꝓcul. Stude ſapie fili mi ⁊ letifi-
ca cor meū: vt poſſis exꝓbranti rn̄dere
ſermonē. Aſtutꝰ vidēs malū abſcondi-
tus eſt: ꝑuuli trāſeuntes ſuſtinuerūt di-
ſpēdia. Tolle veſtimentū eiꝰ q̄ ſpopon- ſ.20.c
dit ꝓ extraneo: ⁊ ꝓ alienis aufer ei pig
nus. Qui bn̄dicit ꝓximo ſuo voce grā- C
di de nocte ꝯſurgens: maledicēti ſimil̄
erit. Tecta ꝑ ſtillātia in die frigoris et ſ.16.b
litigioſa mulier compat̄. Qui retinet
eā q̄ſi q̄ ventū teneat: ⁊ oleū dextre ſue
euacuat. Ferrū ferro exacuit̄: ⁊ hō exa-
cuit faciē amici ſui. Qui ſeruat ficū co
medet fructus eius: ⁊ q̄ cuſtos ē dn̄i ſui
glorificabit̄. Quō in aquis reſplendēt
vultꝰ ꝓſpiciētiū: ſic corda hoim maīfe
ſta ſūt prudētibꝰ. Infernꝰ ⁊ ꝑditio nūq̄ȝ J.30.c
replent̄: ſimilit̄ et oculi hoim inſatiabi Eccs.1.b
les. Quō ꝓbat̄ in cōflatorio argentū ⁊ Ecci.14.c
in fornace aurū: ſic ꝓbat̄ hō ore laudā
tis. Cor iniq̄ inquirit mala: cor autē re D
ctū inquirit ſciam. Si ꝯtuderis ſtultū i
pila quaſi ptiſanas feriēte deſuꝑ pilo:
nō auferēt ab eo ſtulticia eiꝰ. Diligent̄
agnoſce vultum pecoris tui: tuoſqꝫ gre-
ges cōſidera: Nō eni habebis iugit̄ po-
teſtatē: ſed corona tribuet̄ tibi in gene
ratiōe ⁊ generationē. Aꝑta ſūt prata et
appuer̄t herbe virētes: ⁊ collecta ſūt fe
na de mōtibꝰ. Agni ſunt ad veſtimentū
tuū et hedi ad agri p̄ciū. Sufficiat tibi
lac capraꝝ in cibos tuos ⁊ in neceſſaria
domus tue: ⁊ ad victū ancillis tuis.

XXVIII B

f Ugit impius ne-
mine ꝑſequente: iuſtus aūt quaſi
leo confidens abſqꝫ terrore erit
Propter pctā terre multi principes eiꝰ
et ꝓpter hois ſapiam ⁊ hoꝝ ſciam q̄ di-
cunt̄: vita ducis longior erit. Uir pau-
per calūnians pauꝑes: ſimilis eſt hym
bri vehemēti in quo parat̄ fames. Qui
derelinquūt legē: laudant impiū: q̄ cu-
ſtodiunt ſuccendunt̄ ꝯtra eū. Uiri ma-
li nō cogitant iudiciū: q̄ aūt inquirunt
dn̄m aiaduertunt oia. Melior ē pauper ſ.9.a
ambulās in ſimplicitate ſua: q̄ȝ diues i
prauis itineribꝰ. Qui cuſtodit legē filiꝰ B
ſapiens eſt: qui aūt cōmēſatores paſcit
ꝯfundit pr̄em ſuū. Qui coaceruat diui
tias vſuris ⁊ fenore liberali: in pauꝑes

cōgregat eas. Qui declinat aures suas
ne audiat legem: orō eius erit execrabi
lis. Qui decipit iustos in via mala: i in
teritu suo corruet: ⁊ simplices posside-
bunt bona eius. Sapiēs sibi videt̃ vir
diues: paup̱ aūt prudens scrutabit̃ eū.
In exultatiōe iustoꝝ multa gloria ē: re
gnantib⁹ impijs ruine hoim. Qui ab-
scōdit scelera sua nō dirigetur: qui aūtē
cōfessus fuerit ⁊ reliq̃rit ea miscdiā con
C sequet̃. Beatus hō qui semp̱ ē pauid⁹:
qui vero mētis est dure: corruet in ma-
lū: Leo rugiēs ⁊ vrsus esuriēs: pricep s
impius sup̱ pp̄lm pauperē. Dixit indi.
gens prudētia: multos opprimet per ca
lūniam: qui aūt odit auaritiā longifi-
ent dies eius. Hoiem quia calūniatur
aie sanguinē: si vsq̃ ad lacū fugerit ne-
Ẓ.10.b mo sustinet. Qui ambulat simplicit̃ sal
uus erit: qui p̱uersis gradit̃ vijs conci-
Ẓ.12.b det semel. Qui op̱atur: terrā suā satiabi
tur panib⁹: qui aūt sectat̃ ociū replebi
tur egestate. Uir fidelis multū laudabi
tur: qui aūt festinat ditari: nō erit inno
cens. Qui cognoscit in iudicio faciem
nō bñ facit: iste ⁊ p̱ bucella panis dese
D rit veritatem. Uir qui festinat ditari et
alijs inuidet: ignorat ꝙ egestas sup̱ue-
niet ei. Qui corripit hoiem: grāz postea
inueniet apud eū: magis q̃ȝ ille q̃ ligue
blādimēta decipit. Qui subtrahit ali-
quid a p̄re suo vel a matre: ⁊ dicit: hoc
nō esse pctm̄: p̱ticeps homicide ē. Qui
se iactat ⁊ dilatat: iurgia cōcitat: q̃ ve-
ro sperat in dño saluabit̃. Qui confidit
in corde suo stult⁹ ē: qui aūt gradit̃ sa-
piēter ip̄e laudabit̃. Qui dat paup̱i nō
indigebit: qui despicit dep̄cantez susti-
nebit penuriā. Cū surrexerit impij ab-
scondent̃ hoies: cū illi perierint: multi-
plicabuntur iusti XXIX

B Iro qui corripientē: dura ceruī-
v ce cōtemnit: repentin⁹ ei sup̱ue
niet interit⁹: et eū sanitas nō se
quet̃. In multiplicatiōe iustoꝝ letabit̃
vulgus: cū impij sūpserint principatuz
gemet pp̄ls. Uir qui amat sapīam leti-
Luc.15.a ficat p̄rem suū: qui aūt nutrit scortū p̱-
det substantiā. Rex iustus erigit terrā:
vis auarus destruet eā. Hō q̃ blandis fi
ctisq̃ sermonib⁹ loquit̃ amico suo: re-
te expandit gressibus eius. Peccantem
vir iniquū inuoluet laqueus: ⁊ iustus
laudabit̃ atq̃ gaudebit. Nouit iustus
causam paup̱m: impius ignorat sciam.
B Hoies pestilētes dissipāt ciuitatē: sapiē
tes vero auertūt furorē. Uir sapiens si
cū stulto cōtenderit: siue irascat̃ siue ri
deat: nō inueniet requiē. Uiri sangui-
nū oderūt simplicē: iusti aūt querūt ani
mā eius. Totū sp̄m suū p̱fert stult⁹: sa-
piens differt ⁊ reseruat in posterū. Pri-
ceps qui libēter audit verba mendacij
oēs ministros habent impios. Paup̱ et
creditor obuiauerūt sibi: vtriusq̃ illu-
minator est dñs. Rex qui iudicat in veri
tate paup̱es: thronus ei⁹ in eternū fir- C
mabit̃. Uirga atq̃ correctio tribuit sa-
pientiā: puer aūt qui dimittit̃ volūtati
sue cōfundit matrē suā. In multiplica-
tione impioꝝ multiplicabūt̃ scelera: et
iusti ruinas eoꝝ videbūt. Erudi filiū tu
um ⁊ r̄frigerabit te: ⁊ dabit delitias aie
tue. Cū p̱phetia defecerit dissipabit̃ po
pul⁹ q̃ vero custodit legē btūs est. Ser
uus v̄bis nō pōt erudiri: quia qd̄ dicis
intelligit: ⁊ rn̄dere cōtemnit. Uidisti ho
minē velocē ad loquendū: stulticia ma
gis speranda ē q̃ȝ illius correctio. Qui
delicate a pueritia sua nutrit s̄uū suū:
postea sentiet eū cōtumacē. Uir iracun D
dus p̱uocat rixas: ⁊ qui ad indignan-
dū facilis est: erit ad peccādū p̱cliuior.
Sup̱bū sequit̃ hūilitas: ⁊ humilē spi- Iob.22.d
ritu suscipiet gloria. Qui cum fure par-
ticipat odit aiam suā: adiurantē audit
et non indicat. Qui timet hoiem cito
corruet: qui sperat in dño subleuabit̃.
Multi requirūt faciem principis et iu-
diciū a dño egredit̃ singuloꝝ. Abomi-
nantur iusti virum impiū: et abominā
tur impij eos qui in recta sunt via Uer
bū custodiēs fili⁹: extra p̱ditionē erit.

Erba cōgregantis XXX B
v filij vomētis. Uisio quā locut⁹
est vir cum quo est deus: et qui
deo secū morante cōfortatus ait. Stul-
tissimus suz viroꝝ: et sapiētia hoim nō
est mecū. Non didici sapiam: ⁊ noui sci
entiā sanctoꝝ. Quis ascēdit in celū at
q̃ȝ descendit? Quis cōtinuit spiritū in
manibus suis? Quis colligauit aquas
quasi in vestimento? Quis suscitauit
omnes terminos terre? Quod nomen
est eius: et quod nomen filij eius si no-
sti? Omis sermo dei ignitus: clype⁹ est Ps̄.118.
oibus sperantib⁹ in se. Ne addas quic Apcl.vlti.d.
q̃ȝ verbis illius ⁊ arguaris: inueniaris-
q̃ȝ mendax. Duo rogaui te: ne deneges
mihi anteq̃ȝ moriar. Uanitatē ⁊ verba
mendacia longe fac a me. Mendicita- B
tē ⁊ diuitias ne dederis mihi. Tribue

tm̄ victui meo necessaria: ne forte satiatiatus illiciar ad negandū et dicā: quis est dn̄s aut egestate cōpulsus furer et ꝑiurē nomen dei mei. Ne accuses seruū ad dn̄m suum: ne forte maledicat tibi ⁊ corruas. Generatio que patri suo maledicit: ⁊ que matri sue nō benedicit. Generatio q̄ sibi mūda videt: et tn̄ nō ē lota a sordibus suis. Generatio cuius excelsi sunt oculi: ⁊ palpebre eius in alta surrecte. Generatio que ꝓ dentib⁹ gladios habet et cōmandit molarib⁹ suis: vt comedat inopes de terra: ⁊ paupes ex hominibus. Sanguisuge due sunt filie: dicētes affer affer. Tria sunt insaturabilia

C s̄.27.c et quartū quod nunq̄ dicit sufficit. Infernus ⁊ os vulue ⁊ terra que nō satiat aqua: ignis vero nūq̄ dicit sufficit. Oculū qui subsānat prēm et qui despicit partū matris sue: suffodiant eū corui d̄ torrentib⁹: ⁊ comedāt eum filie aquile. Tria sunt difficilia mihi: et quartū penitus ignoro. Viā aquile in celo: viam colubri sup petrā: viam nauis in medio mari: ⁊ viam viri in adolescētia. Talis est et via mulieris adultere que comedit: ⁊ tergens os sum dicit. Nō sū opata malū. Per tria mouet terra: ⁊ quartū quod nō potest sustinere. Per seruū cū regnauerit: per stultū cū saturatus fuerit cibo: ⁊ per odiosam mulierem cū in matrimonio fuerit assumpta: ⁊ per an-

D cillam cū fuerit heres dn̄e sue. Quattuor sunt mima terre: ⁊ ip̄a sunt sapiētiora

s̄.6.a sapientib⁹. Formice pplus infirmus: qui preparat in messe cibū suū. Lepusculus plebs inualida: qui collocat i petra cubile suū. Regē locusta non habet: et egredit vniuersa per turmas suas. Stellio manib⁹ nitit: ⁊ morat in edib⁹ reg. Tria sunt que bene gradiunt: ⁊ quartū qd̄ incedit feliciter. Leo fortissimus bestiarū: ad nullius pauebit occursum. Gallus succinctus lūbos suos ⁊ aries: nec est rex qui resistat ei: ⁊ qui stult⁹ apparuerit: postq̄ eleuat⁹ est in sublime. Si eni intellexisset: ori suo imposuisset manū. Qui aūt fortiter pmit vbera ad eliciendū lac: exprimit butyrū: ⁊ qui vehemēter emūgit: elicit sanguinē: ⁊ qui ꝓuocat iras ꝓducit discordias

XXXI

A v Erba lamuelis regis. Visio qua erudiuit eū mr̄ sua.

Quid dilecte mi? qd dilecti vteri mei? qd dilecte votoꝝ meoꝝ? Ne dederis mulierib⁹ substantiā tuā: et diuitias tuas ad delendos reges. Noli regibus o lamuel: noli regib⁹ dare vinū: q: nullū secretū ē vbi regnat ebrietas. Ne forte bibant ⁊ obliuiscant iudiciorū: et mutēt cautā filioꝝ paupis. Date siceram merētib⁹: ⁊ vinū his qui amaro sūt animo. Bibāt ⁊ obliuiscātur egestatis sue ⁊ doloris sui nō recordent āpli⁹. Aperi os tuū muto: ⁊ causis oim filioꝝ qui ptranseunt. Aperi os tuū: decerne qd̄ iustum ē: ⁊ vindica inopem ⁊ pauperem. Aleph. Mulierē fortē qs inueniet ꝓcul ⁊ de vltimis finib⁹ p̄ciū ei⁹. Beth Cōfidit in ea cor viri sui: ⁊ spoliis non indigebit. Gymel. Reddet ei bonū ⁊ nō malū omnib⁹ diebus vite sue. Deleth. Quesiuit lanā et linum: et operata ē cōsilio manuū suaꝝ. He. Facta ē quasi nauis institoris: de longe portans panem suū. Vau. De nocte surrexit: deditq; p̄dam domesticis suis et cibaria ancillis suis. Zay. Considerauit agrū et emit eū de fructu manuū suaꝝ plantauit vineam. Heth. Accinxit fortitudine lumbos suos: ⁊ roborauit brachiū suū. Theth. Gustauit ⁊ vidit quia bona est negotiatio eius nō extinguetur in nocte lucerna eius. Joth. Manū suā misit ad fortia: et digiti eius apprehenderunt fusū. Caph. Manū suam aperuit inopi: ⁊ palmas suas extēdit ad pauperē. Lamech Non timebit domui sue a frigorib⁹ niuis: omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus. Mem. Stragulatā vestem fecit sibi: byssus et purpura indumentū eius. Nun. Nobilis i portis vir eius: quādo sederit cū senatoribus terre. Samech. Syndonē fecit ⁊ vendidit: et cigulū tradidit chananeo. Ayn. Fortitudo ⁊ decor indumentū eius: ⁊ ridebit in die nouissimo. Phe. Os suū aperuit sapie: ⁊ lex clemētie in lingua ei⁹. Sade. Considerauit semitas dom⁹ sue: et panē ociosa nō comedit. Coph. Surrexerūt filij eius ⁊ beatissimā p̄dicauerūt: vir eius ⁊ laudauit eā. Res. Multe filie cōgregauerūt diuitias: tu supgressa es vniuersas. Syn. Fallax gratia et vana est pulchritudo: mulier timēs dominū ipsa laudabit. Thau. Date ei de fructu manuū suaꝝ: ⁊ laudēt eā in portis opera eius.

Expliciunt prouerbia salomonis.
Incipit ꝓlogus sancti Hieronymi in librum Ecclesiasten.

m Emini me ante hoc ferme q̄nquenniū: cū adhuc rome essē ⁊ ecclesiasten sancte blesille legerem: vt eā ad ꝯtemptū mundi huiꝰ ꝓuocarē: ⁊ omne qđ in mūdo cerneret putaret esse ꝓ nihilo: rogatum ab ea: vt in morem cōmentarioli: obscura queq̄ dissererem: vt absq̄ me posset intelligere que legebat. Itaq̄ qm̄ in ꝓcinctu nr̄i operis subita morte subtracta ē: ⁊ vbi non meruimꝰ o paula ⁊ eustochiū talem vite nostre habere cōsortē: tanto vulnere tūc ꝑcussus obmutui: nūc in bethleem positꝰ: angustiore videlicet ciuitate: ⁊ illiꝰ memorie ⁊ vobis reddo qđ debeo. Hoc breuiter āmonens ꝙ nulliꝰ auctoritatē secutus sum: sed de hebreo transferens: maxime septuaginta interpretū consuetudini me coaptaui: in his dūtaxat que nō multū ab hebraicis discrepabant. Interdū aquile quoq̄ ⁊ symmachi ⁊ theodotionis recordatus sum: vt nec nouitate nimia: lectoris studium deterrerem: nec rursum ꝯtra ꝯscientiam meā fonte veritatis omisso: opinionū riuulos consectarer.

Explicit ꝓlogus sancti Hieronymi.

Incipit liber Ecclesiastes. Capl'm I

A Erba ecclesiastes: filij dauid regis hierusalem. Uanitas vanitatum dixit ecclesiastes: vanitas vanitatū ⁊ oīa vanitas. Quid habet amplius homo de vniuerso labore suo quo laborat sub sole? Generatio p̄terit ⁊ generatio aduenit: terra autē in eternū stat. Oritur sol ⁊ occidit: ⁊ ad locū suū reuertitur: ibiq̄ renascens gyrat ꝑ meridiē: ⁊ flectitur ad aquilonē. Lustrās vniuersa in circuitu pergit spiritꝰ: ⁊ i circulos suos reuertitur. B Omia flumina intrant mare: ⁊ mare nō redundat. Ad locū vnde exeunt flumina reuertunt: vt iterum fluant. Cuncte res difficiles: non potest eas homo explicare sermone. Nō saturatur oculus visu: nec auris auditu impletur. Quid est quod fuit? Ipsum qđ futurum est. Quid est qđ factum est? Ipsum quod faciendū est. Nihil sub sole nouū: nec valet quisq̄ dicere: ecce hoc recens est. Iam eni p̄cessit in seculis que fuerūt C ante nos. Nō est priorū memoria: sȝ nec eorū quidem que postea futura sunt erit recordatio apud eos qui futuri sūt in nouissimo. Ego ecclesiastes fui rex israel i hierusalē: ⁊ ꝓposui in animo meo querere ⁊ inuestigare sapiēter de oibus que fiunt sub sole. Hanc occupationē pessimā dedit deꝰ filijs hoim: vt occuparent in ea. Uidi que fiūt cuncta sub sole: ⁊ ecce vniuersa vanitas ⁊ afflictio spiritus. D Peruersi difficile corrigunt: ⁊ stultorū infinitus ē numerꝰ. Locutꝰ sum i corde meo dicens. Ecce magnꝰ effectꝰ sum: et p̄cessi omēs sapiētia qui fuerūt ante me in hierusalē: ⁊ mens mea cōtemplata est multa sapiēter didici: dediq̄ cor meum vt scirem prudētiā atq̄ doctrinā: erroresq̄ ⁊ stulticiā. Et agnoui ꝙ in his q̄s esset labor ⁊ afflictio spūs: eo ꝙ in multa sapiētia multa sit indignatio: ⁊ q̄ addit scientiā: addit ⁊ laborē. II

A Dixi ergo in corde meo. Uadam ⁊ affluam delitijs: et fruar bonis. Et vidi ꝙ hoc quo esset vanitas Risum reputaui errorem: ⁊ gaudio dixi: Quid frustra deciperis? Cogitaui in corde meo: abstrahere a vino carnē meam: vt animū meū trāsferem ad sapientiā: deuitaremq̄ stulticiā: donec viderē q̄d esset vtile filijs hominū: quo facto opus est sub sole numero dierū vite sue. Magnificaui opera mea. Edificaui mihi domos ⁊ plantaui vineas: feci hortos ⁊ pomeria ⁊ cōseui ea cuncti generis arborib9: ⁊ extruxi mihi piscinas aquarū vt irrigarē siluā lignorū germinātiū. Possedi seruos ⁊ ancillas multāq̄ familiam habui: armēta quoq̄ ⁊ magnos ouium greges: vltra omēs qui fuerūt ante me B in hierusalē. Coaceruaui mihi argentū ⁊ aurū ⁊ substātias regū et ꝓuinciarū. Feci mihi cantores ⁊ cantatrices et delitias filiorū hominum: cyphos ⁊ vrceolos in ministerio ad vina fundēda: ⁊ supergressus sū opibꝰ omēs qui ante me fuerūt in hierusalē. Sapiētia quoq̄ ꝑseuerauit mecū: ⁊ oia que desiderauerunt oculi mei nō negaui eis: nec ꝓhibui cor meū quin oi voluptate frueret: ⁊ oblectaret se in his que p̄parauerā. Et hāc ratꝰ sū partē meā: si vterer labore meo. Cumq̄ me conuertissem ad vniuersa opera que fecerant manꝰ mee: ⁊ ad labores in quibꝰ frustra sudaueram: vidi in omnibus vanitatem ⁊ afflictionem animi: ⁊ nihil ꝑmanere sub sole. Transiui ad contemplandā sapientiā: erroresq̄ ⁊ stulticiā. Quid est inquā homo vt sequi

Marginal notes: J.12.c · J.3.b · Prou. 27.c · Ecci. 14.c

possit regē factorē suū? Et vidi ꝙ tantum p̄cederet sapia stultitiā: quātū differt lux a tenebris. Sapiētis oculi ī capite eius: stultus in tenebris ambulat. Et didici ꝙ vnꝰ vtriusqꝫ eēt interitꝰ: et dixi in corde meo: Si vnꝰ ⁊ stulti ⁊ meꝰ occasus erit: quid mihi ꝓdest ꝙ maiorē sapie dedi operā? Locutusqꝫ cū mente mea: aīaduerti ꝙ hoc q̄ꝫ eēt vanitas. Nō eni erit memoria sapiētis similiter vt stulti in ꝑpetuū: ⁊ futura opa obliuiōe cūcta pariter operient. Moriť doctus similiť vt indoctꝰ: ⁊ idcirco teduit me vite mee: videntē mala vniuersa eē sub sole: ⁊ cuncta vanitatē ⁊ afflictionē spūs. Rursus detestatꝰ sum oēm industriā meā qua sub sole studiosissime laboraui habiturꝰ heredē post me quē ignoro vtrū sapiēs an stultꝰ futurꝰ sit: ⁊ dominabiť in laboribꝰ meis quibꝰ desudaui ⁊ sollicitꝰ fui. Et ē q̄cq̄ tā meū vanum? Unde cessaui: renūciauitqꝫ cor vltra laborare sub sole. Nā cū aliꝰ laboret in sapiētia ⁊ doctrina ⁊ sollicitudie: homini ocioso q̄sita dimittit. Et hoc q̄ꝫ vanitas: ⁊ magnū malū. Quid eni ꝓderit homini de vniūso labore suo ⁊ afflictione spūs q̄ sub sole cruciatꝰ est? Cūcti dies eiꝰ doloribꝰ ⁊ erūnis pleni sunt nec ꝑ noctē mente requiescit. Et hoc nonne vanitas est? Nōne meliꝰ est comedere ⁊ bibere: ⁊ ostēdere aīe sue bona de laboribꝰ suis? Et hoc d̄ manū dei est. Quis ita deuorabit et delitijs affluet vt ego? Homini bono in ꝯspectu suo dedit deꝰ sapientiā ⁊ scientiā ⁊ leticiā: pctōri aūt dedit afflictionē ⁊ curā sup̄fluā: vt addat ⁊ ꝯgreget ⁊ tradat ei q̄ placuit deo. Sed ⁊ hoc vanitas est: ⁊ cassa sollicitudo mentis.

III

Omnia tempꝰ habent: ⁊ suis spatijs transeūt vniuersa sub celo. Tempꝰ nascēdi: ⁊ tempꝰ moriēdi. Tempus plantādi: ⁊ tempꝰ euellēdi qđ plantatū est. Tempꝰ occidēdi: ⁊ tempꝰ sanādi. Tempꝰ destruēdi: ⁊ tempꝰ edificādi. Tempꝰ flendi: ⁊ tempꝰ ridendi: Tempꝰ plangendi: ⁊ tempꝰ saltādi. Tempꝰ spargendi lapides: ⁊ tempꝰ colligēdi. Tempus amplexandi: ⁊ tempꝰ longe fieri ab amplexibꝰ. Tempꝰ acq̄rendi: ⁊ tempꝰ ꝑdendi. Tempꝰ custodiēdi: ⁊ tp̄s abijciendi. Tempꝰ scindēdi: ⁊ tempꝰ ꝯsuēdi. Tempꝰ tacendi: ⁊ tempꝰ loquēdi. Tempus dilectiōis: ⁊ tempꝰ odij. Tempꝰ belli: ⁊ tempꝰ pacꝭ. Quid habet ampliꝰ homo de labore suo? Uidi afflictionē quā deꝰ filijs hoīm vt distēdanť in ea. Cuncta fecit bona in tp̄e suo: ⁊ mūdū tradidit disputatiōi eoꝝ: vt non inueniat hō opus qđ opatꝰ est deꝰ ab initio vsqꝫ ad finē. Et cognoui ꝙ nō esset meliꝰ nisi letari: facere bū in vita sua. Omis eni hō q̄ comedit ⁊ bibit: ⁊ videt bonū de labore suo: hoc donū dei est. Didici ꝙ omia opa q̄ fecit deꝰ ꝑseuerēt in ꝑpetuū. Nō possumꝰ eis quicq̄ addere nec auferre: q̄ fecit deꝰ vt timeať. Qđ factū est ipsuꝫ ꝑmanet. Que futura sunt iā fuerūt: ⁊ deus instaurat qđ abijt. Uidi sub sole ī loco iudicij impietatem: ⁊ in loco iusticie iniq̄tatē: ⁊ dixi in corde meo: Justum et impiū iudicabit dn̄s: ⁊ tempꝰ oīs rei tūc erit. Dixi in corde meo de filijs hoīm: vt ꝓbaret eos deus: ⁊ ostēderet similes esse bestijs. Jdcirco vnꝰ interitꝰ est hoīs ⁊ iumētoꝝ: ⁊ equa vtriusqꝫ ꝯditio. Sicut moriť homo: sic ⁊ illa moriunť. Similiter spirāt omia: ⁊ nihil habet hō iumento ampliꝰ. Cūcta subiacēt vanitati: ⁊ oia pergūt ad vnū locum. De terra facta sunt: ⁊ in terram pariter reuertunť. Quis nouit si spūs filioꝝ adam ascendat sursum: ⁊ si spūs iumētoꝝ descēdat deorsum? Et dep̄hendi nihil esse melius q̄ꝫ letari hoiem in ope suo: ⁊ hāc esse partem illiꝰ. Quis eni eum adducet vt post se futura cognoscat?

IIII

Uerti me ad alia ⁊ vidi calūnias que sub sole geruntť: ⁊ lachrymas innocentiū ⁊ neminē ꝯsolatorē: nec posse resistere eoꝝ violētie: cunctoꝝ auxilio destitutos. Et laudaui magis mortuos q̄ꝫ viuentes: ⁊ feliciorē vtroqꝫ iudicaui q̄ necdū natꝰ est: nec vidit mala q̄ sub sole fiūt. Rursum ꝯtemplatꝰ sū omēs labores hoīm: ⁊ industrias aīaduerti patere inuidie ꝓximi. Et in hoc ergo vanitas: ⁊ cura sup̄flua est. Stultus cōplicat manus suas ⁊ comedit carnes suas dicēs: Meliꝰ est pugillꝰ cū requie: q̄ꝫ plena vtraqꝫ manꝰ cū labore et afflictione animi. Cōsiderans repperi ⁊ aliā vanitatē sub sole. Unꝰ est ⁊ secūdū non habet: nō filiū: non fratrē: ⁊ tn̄ laborare nō cessat: nec satianť oculi eiꝰ diuitijs: nec recogitat dicēs: Cui laboro: et fraudo aīam meā bonis? In hoc quoqꝫ vanitas est: ⁊ afflictio pessima. Meliꝰ ē ergo duos esse simul q̄ꝫ vnū: hn̄t eni emolimētū societatꝭ sue. Si vnꝰ ceciderit: ab altero fulcieť. Ue soli: q̄ꝛ cū ceciderit nō habe

ſubleuantẽ ſe. Et ſi dormierint duo fo-
uebunť mutuo. Unꝰ quõ calefiet? Et ſi
quiſpiã ꝑualuerit ꝯtra vnũ: duo reſiſtũt
ei. Funiculꝰ triplex difficile rumpitur.
Melior eſt puer pauꝑ ⁊ ſapiẽs rege ſene
⁊ ſtulto: qui neſcit ꝓuidere in poſterũ.

D Quod de carcere cathenisq; interdũ quis
egrediať ad regnũ: ⁊ alius natꝰ ĩ regno
inopia cõſũmať: Uidi cũctos viuẽtes.
qui ambulãt ſub ſole cũ adoleſcẽte ſe-
cũdo: qui cõſurget ꝓ eo. Infinitus nũe-
rus eſt ppłi oĩm qui fuerũt ante eũ et ꝗ
poſtea futuri ſunt nõ letabũtur ĩ eo. Sz
et hoc vanitas ⁊ afflictio ſpũs. Cuſtodi
pedem tuũ ingrediẽs domũ dei: ⁊ appꝛo-
pinqua vt audias. Multo eni melior ẽ
obediẽtia ꝗ̃ ſtultoꝝ victime: qui neſci
unt quid faciunt mali.

1. Regũ. 15. c

V

A Ne temere quid loq̃ris: neq; cor
tuũ ſit velox ad ꝓferẽdũ ſermo-
nẽ corã deo. Deus eni in celo et
tu ſuꝑ terrã: idcirco ſint pauci ſermões
tui. Multas curas ſequũtur ſomnia: ⁊ ĩ
mł̃tis ſermonibꝰ inueniet ſtulticia. Si
ꝗd vouiſti deo ne moreris reddere. Diſ-
plicet enim ei infidelis ⁊ ſtulta ꝓmiſſio.
Sed quodcũq; vouerꝭ: redde. Multoq;
meliꝰ eſt nõ vouere: ꝗ̃ poſt votũ ꝓmiſſa
nõ reddere. Ne dederis os tuũ vt pecca-
re facias carnẽ tuã: neq; dicas: corã an

Deutꝭ. 23. d

B gelo non ẽ ꝓuidẽtia: ne forte iratꝰ dñs
cõtra ſermones tuos diſſipet cũcta ope-
ra manuũ tuarũ. Ubi multa ſunt ſom-
nia: plurime ſunt vanitates ⁊ ſermones
innumeri. Tu vo deũ time. Si videris
calumnias egenoꝝ ⁊ violenta iudicia ⁊
ſubuerti iuſticiã in ꝓuincia: nõ mireris
ſuꝑ hoc negocio: qꝛ excelſo excelſior eſt
aliꝰ: ⁊ ſuꝑ hos quoq; eminẽtiores ſunt
alij: ⁊ inſuꝑ vniũſe terre rex imperat ſer
uienti. Auarꝰ nõ implebiť pecunia: ⁊ ꝗ
amat diuitias: fructũ non capiet ex eis.

C Et hoc ergo vanitas. Ubi mł̃te ſũt opeſ:
multi ⁊ ꝗ comedãt eas. Et quid prodeſt
poſſeſſori: niſi ꝙ cernit diuitias oculť ſu-
is? Dulcis eſt ſomnꝰ operãti ſiue paruz
ſiue multũ comedat: ſaturitas aũt diui-
tis nõ ſinit eũ dormire. Eſt ⁊ alia infir-
mitas peſſima quã vidi ſub ſole. Diuitie
ꝯſeruate in malũ dñi ſui. Pereũt eni in
afflictione peſſima. Generauit filiũ: qui
in ſũma egeſtate erit. Sicut egreſſus eſt
nudus de vtero mr̃is ſue: ſic reuertetur:
⁊ nihil auferet ſecũ de labore ſuo. Miſe
rabilis prorſus infirmitas. Quõ venit:
ſic reuertetur. Quid ergo ꝓdeſt ei qꝺ la

Job. 20. c

Job. 1. d

borauit in ventũ? Cũctis diebꝰ vite ſue
comedit in tenebris ⁊ in curis multꝭ: et
in erumna atq; triſticia. Hoc itaq; viſũ
eſt mihi bonũ: vt comedat ꝗs ⁊ bibat et
fruať leticia ex labore ſuo: quo labora-
uit ipſe ſub ſole numero dierũ vite ſue:
quos dedit ei deꝰ: ⁊ hec eſt pars illiꝰ. Et
om̃i homini cui dedit deꝰ diuitias atq;
ſubſtantiã poteſtatẽq; ei tribuit vt co-
medat ex eis ⁊ fruať parte ſua: ⁊ letetur
de labore ſuo: hoc ẽ donũ dei. Non enĩ
ſatis recordabiť dieꝝ vite ſue: eo ꝙ deꝰ
occupet delitijs cor eiꝰ.

D

S. 2. d

VI

A Est ⁊ aliud maluz quod vidi ſub
ſole: ⁊ quidez frequens apud ho-
mines. Uir cui dedit deus diui-
tias ⁊ ſubſtantiã ⁊ honorẽ: ⁊ nihil deeſt
anime ſue ex omibꝰ ꝗ deſiderat: nec tri-
buit ei poteſtatẽ deꝰ vt comedat ex eo:
ſed homo extraneus vorabit illud. Hoc

B vanitas ⁊ magna miſeria eſt. Si genue-
rit quiſpiã centũ liberos ⁊ vixerit mul-
tos annos: ⁊ plures dies etatis habue-
rit: ⁊ aĩa illiꝰ nõ vtatur bonis ſubſtan
tie ſue: ſepulturaq; careat: de hoc ego ꝓ-
nũcio ꝙ melior illo ſit abortiuus. Fru-
ſtra eni venit ⁊ pergit ad tenebraſ: ⁊ ob-
liuione delebiť nomen eiꝰ. Nõ vidit ſo-

C lem: neq; cognouit diſtantiã boni ⁊ ma
li: etiã ſi duobꝰ milibꝰ annis vixerit: et
nõ fuerit ꝯfruitꝰ bonis. Nonne ad vnũ
locum ꝓperant om̃ia? Om̃is labor homis
in ore eius: ſed aĩa eiꝰ nõ implebiť bo
nis. Quid habet ampliꝰ ſapiens a ſtul-
to: ⁊ quid pauꝑ niſi vt pergat illuc vbi

D eſt vita? Melius eſt videre quod cupias
ꝗ̃ deſiderare qꝺ neſcias. Sed ⁊ hoc va-
nitas eſt: ⁊ ꝑ̃ſumptio ſpiritꝰ. Qui futurꝰ
eſt: iam vocatũ eſt nomen eiꝰ: ⁊ ſcitur ꝙ
homo ſit: ⁊ nõ poſſit contra fortiorez ſe
in iudicio ꝯtẽdere. Uerba ſũt plurima:
multãq; in diſputando habentia vani-
tatem.

VII

A Quid neceſſe ẽ homini maiora ſe
querere: cũ ignorat quid condu-
cat ſibi in vita ſua: numero dieꝝ ꝑegri
nationis ſue: et tempe qꝺ velut vmbra
ꝑ̃terit? Aut ꝗs ei poterit indicare: quid
poſt eum futurũ ſub ſole ſit? Melius eſt
nomẽ bonũ ꝗ̃ vnguenta ꝑ̃cioſa: ⁊ dies
mortis die natiuitatꝭ. Melius eſt ire ad
domũ luctꝰ: ꝗ̃ ad domũ cõuiuij. In illa
eni finis cũctorũ ãmoneť hoim: ⁊ viuẽs
cogitat quid futurũ ſit. Melior eſt ira ri
ſu: quia ꝑ triſticiã vultus corrigiť ani-
mus delinquentis. Cor ſapientium vbi

Pꝛoũ. 22. a

tristicia est:⁊ coꝛ stultoꝝ vbi leticia. Me
lius est a sapiēte coꝛripi: q̄ȝ stultoꝝ adu-
latione decipi: qꝛ sicut sonitꝰ spinaꝝ ar
dentiū sub olla: sic risus stulti. Sȝ ⁊ hoc
B vanitas. Calūnia cōturbat sapienteȝ: et
perdet robur coꝛdis eiꝰ. Melioꝛ est finis
oꝛonis: q̄ȝ pꝛincipiuȝ. Melioꝛ est patiēs
arrogante. Ne sis velox ad irascendum:
quia ira in sinu stulti requiescit. Ne di-
cas: quid putas cause est ꝙ pꝛioꝛa tem-
poꝛa melioꝛa fuere q̄ȝ nunc sunt. Stulta
enī est huiuscemodi interrogatio. Utili
oꝛ est sapiē cū diuitijs: ⁊ magis ꝓdest vi
dentibꝰ solem. Sicut enī ꝓtegit sapiā:
sic ꝓtegit pecunie. Hoc autē plus habȝ
eruditio ⁊ sapiētia: ꝙ vitā tribuūt pos-
sessoꝛi suo. Considera opera dei: ꝙ nemo
possit coꝛrigere quem ille despexerit. In
die bona fuere bonis: ⁊ malā diem p̄ca-
ue. Sicut enī hanc sic ⁊ illam fecit deꝰ:
vt nō inueniet homo contra eum iustas
C querimonias. Hec quoq̄ȝ vidi in die va-
nitatis mee. Iustus perit ī iusticia sua:
⁊ impius multo viuit tēpe in malicia
sua. Noli esse iustus multū: neq̄ȝ plus sa
pias q̄ȝ necesse ē: ne obstupescas: Ne im-
pie agas multū: ⁊ noli esse stultꝰ: ne mo-
riaris in tēpe nō tuo. Bonū est te su-
stentare iustuȝ: sed ab illo ne subtrahas
manū tuam: quia qui timet deum nihil
negligit. Sapiētia confoꝛtauit sapien-
3. Re. 8. e tem: sup decē pꝛincipes ciuitatis. Non
2. Para. 6. g est enī homo iustꝰ in terra: qui faciat bo
num ⁊ nō peccet. Sed ⁊ cūctis sermoni
bus qui dicunt: ne accōmodes coꝛ tuū:
ne foꝛte audias seruū maledicentē tibi.
Scit enī cōsciētia tua: quia ⁊ tu crebꝛo
maledixisti alijs. Cūcta temptaui in sa-
piētia. Dixi sapiens efficiar: ⁊ ipsa lon-
gius recessit a me multomagis q̄ȝ erat.
D Et alta ꝓfunditas: quis inueniet eam?
Lustraui vniuersa animo meo: vt scireȝ
⁊ cōsiderarē ⁊ quererē sapientiā ⁊ ratio
nē: ⁊ vt cognoscerē impietatē stulti ⁊ er
roꝛem impꝛudentiū. Et inueni amario-
rem moꝛte mulierē: que laqueus vena-
toꝝ est: ⁊ sagena coꝛ eiꝰ. Uincula sūt ma
nus illiꝰ. Qui placet deo effugiet illā: q̄
aūt peccatoꝛ est capiet ab illa. Ecce hoc
inueni dixit ecclīastes: vnū ⁊ alteruȝ: vt
inuenirē rationē quā adhuc querit aīa
mea: ⁊ nō inueni. Uirū de mille vnū rep
peri: mulierē ex oibus nō inueni. Solū-
modo hoc inueni: ꝙ fecerit deus hoīem
rectū: ⁊ ipse se infinitꝭ miscuerit questio-
nibꝰ. Quis talꝭ vt sapiēs est? Et quis co-
gnouit solutionem verbi? VIII A

Pro ū. 17. d Apiētia hois lucet in vultu eiꝰ:
⁊ potentissimꝰ faciem illius com
mutabit. Ego os regis obseruo:
⁊ p̄cepta iuramēti dei. Ne festines rece-
dere a facie eius: neq̄ȝ ꝑmaneas in ope-
re malo: qꝛ oē quod voluerit faciet: et
sermo illiꝰ potestate plenꝰ est. Nec dice-
re ei quisq̄ȝ potest: quare ita facis? Qui
custodit p̄ceptū: nō experiet quicq̄ȝ ma-
li. Tempꝰ ⁊ respōsionē coꝛ sapiētꝭ intel-
ligit. Omī negocio tempꝰ est ⁊ oppoꝛtu
nitas: ⁊ multa homīs afflictio: qꝛ igno-
rat p̄terita: et futura nullo scire pōt nū-
B cio. Non est in homīs potestate ꝓhibere
spūm: nec habet potestatē in die moꝛtꝭ:
nec sinitur quiescere ingruēte bello: ne-
q̄ȝ saluabit impietas impiuȝ. Oīa hec
consideraui: ⁊ dedi coꝛ meū in cūctꝭ ope
ribꝰ que fiūt sub sole. Interdū domina-
tur hō homini in malū suū. Uidi impi-
os sepultos qui etiā cū adhuc viuerent:
in loco sancto erāt: ⁊ laudabant in ciui
tate quasi iustoꝝ operū. Sed ⁊ hoc vani
tas est. Etenī quia nō ꝓfert cito contra
malos sententia: absq̄ȝ timoꝛe vllo filij
C hoīm ꝑpetrant mala. Attamē peccatoꝛ
ex eo ꝙ centies facit malū ⁊ ꝑ patiētiaȝ
sustentat: ego cognoui ꝙ erit bonum ti
mentibꝰ deū: qui verent faciē eiꝰ. Non
sit bonū impio: nec ꝓlongent dies eiꝰ:
sed q̄si vmbꝛa trāseant: q̄ nō timēt faciē
dñi. Et est alia vanitas que fit super ter
ram. Sunt iusti quibꝰ mala ꝓueniūt q̄-
si opa egerint impioꝝ ⁊ sunt impij qui
ita securi sunt quasi iustoꝝ facta habe-
ant. Sed ⁊ hoc vanissimū iudico. Lau-
daui igit leticiā ꝙ nō esset homī bonuȝ
sub sole: nisi ꝙ comederet ⁊ biberet atq̄ȝ
D gauderet: ⁊ hoc solū secū auferret de la-
boꝛe suo oibꝰ diebꝰ vite sue q̄s dedit ei
deus sub sole. Et apposui coꝛ meū vt sci
rem sapīam ⁊ intelligerē dissensioneȝ q̄
versat in terra. Est homo qui diebus et
noctibꝰ somnū nō capit oculis. Et intel
lexi: ꝙ omniū opeꝝ dei nullā possit ho-
mo inuenire rationē eoꝝ que fiunt sub
sole: et quāto plus laboꝛauerit ad que-
rendū tanto minꝰ inueniat. Etiā si dixe
rit sapiens se nosse: nō poterit reperire.
Omia hec tractaui in coꝛde meo: vt cu-
riose intelligerem. IX

A Unt iusti atq̄ȝ sapientes: et ope-
ra eoꝝ in manū dei. Et tamē ne-
scit homo vtrum amoꝛe an odio
dignus sit: sed omnia in futurū seruant

incerta: eo q vniuersa eque eueniāt iu-
sto et impio: bono et malo: mūdo et imū-
do: imolāti victimas et sacrificia contē-
nenti. Sicut bonus: sic et peccator: vt p-
iurus: ita q verū deierat. Hoc est pessi-
mū inter oīa q sub sole fiūt: q eadē cū-
ctis eueniunt. Vñ et corda filiorum hoīuz
implent malicia et cōtēptu in vita sua: et
post hec ad inferos deducent. Nemo ē
q semp viuat: et q hui9 rei habeat fidu-
B ciam. Melior est canis viu9 leone mor-
tuo. Viuentes eni sciunt se esse morītu-
ros: mortui vo nihil nouerūt amplius:
nec habēt vltra mercedē: q obliuioni
tradita est memoria eorū. Amor q3 et
odiū et inuidie simul perierūt: nec hñt
partē in seculo: et in ope qd sub sole ge-
ritur. Vade g et comede in leticia panē
tuū: et bibe cū gaudio vinū tuū: q deo
placent opa tua. Oi tpe sint vestimēta
tua cādida: et oleum d capite tuo nō de
ficiat. Perfruere vita cū vxore quā dili
gis: cunctis dieb9 vite instabilitatis tue:
qui dati sunt tibi sub sole oi tpe vanita
C tis tue. Hec est eni pars in vita: et in la-
bore tuo q laboras sub sole. Quodcūq3
facere pōt pōt man9 instanter opare: q
nec op9: nec ratio: nec sapia: nec sciētia
erunt apud inferos: quo tu pperas. Verti
me ad aliud: et vidi sub sole: nec velociū
esse cursū: nec fortiū bellū: nec sapiētiū
panē: nec doctorū diuitias: nec artificū
gratiā: sed temp9 casūq3 in oib9. Nescit
homo finē suū: sed sicut pisces capiunt
hamo: et aues laqueo cōprehēdunt sic
capiunt hoīes in tpe malo: cū eis extē
plo superuenerit. Hāc q3 sub sole vidi sa-
D piētiā et pbaui maximā. Ciuitas parua
et pauci in ea viri. Venit cōtra eam rex
magn9 et vallauit eā: extruxitq3 muniti
ones p gyrū et pfecta est obsidio. Inuē
tusq3 est in ea vir paup et sapiēs: et libe-
rauit vrbē p sapiam suā: et nullus dein-
ceps recordat9 est hoīs illi9 paupis. Et
dicebā ego meliorē esse sapiam fortitu-
dine. Quō ergo sapiētia paupis cōtem-
pta est: et verba ei9 nō sūt audita? Ver
ba sapientiūm audiuntur in silentio:
plusq3 clamor principis inter stultos.
Sap.6.a Melior est sapientia q3 arma bellica:
et qui in vno peccauerit: multa bona
perdet.

X

A m Vsce morientes perdūt suauita-
tem vnguēti. Preciosior ē sapia
paruaq3 gloria: ad tps stulticia.
Cor sapiētis in dextera ei9 et cor stulti in si
nistra illi9. Sz et in via stult9 ambulās
cū ipse insipiēs sit oēs stultos estimat.
Si spūs ptātē hñtis ascēderit sup te: lo-
cum tuū ne dimiseris: q curatio faciet
B cessare pctā maxima. Est malum qd vidi
sub sole: quasi p errorē egrediēs a facie
pricipis. Positū stultū in dignitate sub
limi et diuites sedere deorsum. Vidi ser
uos in eqs et pricipes ābulātes sup ter
ram q̄si seruos. Qui fodit foueā incidet Prou.26.d
i est: et q dissipat sepē mordebit eū colu- Ecci.27.d
ber. Qui trāsfert lapides affliget i eis:
et q scindit ligna vulnerabit ab eis. Si
retusū fuerit ferrū: et hoc nō vt prius s3
hebetatū fuerit: multo labore exacuet:
et post industriā sequet sapia. Si mor-
C deat serpēs in silentio: nihil eo minus
habet q occulte detrahit. Verba oris sa
pientis gratia: et labia insipiētis pcipi-
tabūt eum. Initiū verborū eius stulti-
cia: et nouissimū oris illi9 error pessimus
Stult9 verba multiplicat. Ignorat ho-
mo quid ante se fuerit: et qd post futu-
rum sit: quis ei poterit indicare? Labor
stultorū affliget eos qui nesciūt i vrbez
pergere. Ve tibi terra cuius rex est puer
D et cuius pricipes mane comedūt. Beata
terra cuius rex nobilis est: et cui9 prici-
pes vescunt in tpe suo ad reficiēdum et
nō ad luxuriā. In pigritijs humiliabit
cōtignatio: et in infirmitate manuū per
stillabit domus In risu faciūt panem et
vinū: vt epulent bibentes. Et pecunie
obediūt oia. In cogitatiōe tua regi nō
detrahas: et i secreto cubiculi tui nō ma
ledixeris diuiti: q et aues celi portabūt
vocem tuā: et qui habēt pēnas annūcia
bunt sniam.

XI

A m Itte panem tuū super transeun
tes aquas: quia post tempora
multa inuenies illum. Da pa-
tres septem necnon et octo: quia igno-
ras quid futurū sit mali sup terraz. Si
replete fuerint nubes: imbrē sup terraz
B effundēt. Si ceciderit lignū ad austruz
aut ad aquilonē: in quocūq3 loco ceci-
derit ibi erit. Qui obseruat ventuz non
seminat: et qui considerat nubes nunq3
metet. Quomodo ignoras: q sit via spi-
tus: et qua ratione cōpingant ossa i vē-
tre pregnantis: sic nescis opera dei qui
C fabricator est oiuz. Mane semina semē
tuum: et vespere ne cesset manus tua: q
nescis quid magis oriatur hoc aut illud
et si vtrūq3 simul melius erit. Dulce lu-
men et delectabile est oculis videre solē.

h ij

D Si annis multis vixerit hō ⁊ in his oi-
bus letus fuerit: meminisse debet tene-
brosi tpis. ⁊ dierū multoꝝ: qui cū vene-
rint vanitatis arguent̄ pterita. Letare
ergo iuuenis in adolescētia tua: ⁊ i bo-
no sit cor tuū in dieb⁹ iuuētutis tue: ⁊
ambula in vijs cordis tui: ⁊ in intuitu
oculoꝝ tuorū: ⁊ scito q̄ p oib⁹ his ad-
ducet te de⁹ in iudiciū. XII

A Aufer irā a corde tuo: et amoue
a maliciam a carne tua. Adoles-
centia enim et voluntas: vana
sunt. Memento creatoris tui in dieb⁹
iuuētutis tue: anteq̄ veniat tempus af
flictionis tue: ⁊ appropinquēt anni de
quibus dicas: non mihi placent. Anq̄
tenebrescant sol et lumen ⁊ stelle ⁊ lu-
na: ⁊ reuertant̄ nubes post pluuiā. Quā
B do cōmouebuntur custodes domus: et
mutabūt viri fortissimi: ⁊ ociose erunt
molentes in minuto numero ⁊ tenebre
scent videntes p foramina: ⁊ claudent
ostia in platea in humilitate vocis mo
lentis: ⁊ cōsurgēt ad vocem volucris: ⁊
obsurdescent oēs filie carminis. Excel-
sa quoq̄ timebūt: ⁊ formidabūt in via:
florebit amigdalus: impinguabit̄ locu
sta: ⁊ dissipabit̄ capparis. Quoniā ibit
homo in domū eternitatꝭ sue et circūi-
C bunt in platea plangētes. Anteq̄ rum
pat̄ funiculus argenteus: ⁊ recurrat vit
ta aurea: ⁊ cōterat̄ hydria sup fontē: et
cōfringat̄ rota sup cisternā: ⁊ reuertat̄
puluis in terrā suam vnde erat: ⁊ spūs
3.1.a redeat ad deum qui dedit illum. Va-
nitas vanitatū dixit ecclesiastes: ⁊ oīa
vanitas. Cūq̄ esset sapientissim⁹ eccle-
siastes: docuit pplm̄ ⁊ enarrauit que fe-
cerat: ⁊ inuestigans composuit parabo
las multas. Quesiuit verba vtilia: ⁊ cō-
D scripsit sermōes rectissimos: ac veritate
plenos. Verba sapientiū sicut stimuli ⁊
q̄si claui i altū defixi: que per magistro-
rum consilium data sūt a pastore vno.
His amplius fili mi ne requiras. Facien-
di plures libros nullus ē finis: frequēs-
q̄ meditatio: carnis afflictio ē. Finem
loquendi pariter oēs audiam⁹. Deum
time: ⁊ mādata ei⁹ obserua. Hoc ē om-
nis homo. Cuncta que fiūt adducet de-
us in iudiciū p oi errato: siue bonū siue
malum sit.

Explicit liber Ecclesiastes. Incipiūt
Cantica canticorum. Capl̄m. I

Osculet̄ me os-
culo oris sui. Quia meli-
ora sunt vbera tua vino:
fragrāntia vnguētis op
timis. Oleū effusum no-
men tuū: ideo adolescētule dilexerūt te
Trahe me post te. Curremus in odore
vnguētoꝝ tuorum. Introduxit me rex
in cellaria sua. Exultabimus ⁊ letabi-
mur in te: memores vberū tuoꝝ sup vi
num. Recti diligūt te. Nigra sū sed for-
mosa filie hierusalē: sicut tabernacula
cedar: sicut pelles salomōis. Nolite me
cōsiderare q̄ fusca sim: q̄r decorauit me
sol. Filii mr̄is mee: pugnauerūt ↄtra me
posuerūt me custodē vineis. Vineā me
am nō custodiui. Indica mihi quē dili
git aīa mea: vbi pascas: vbi cubes i me
ridie: ne vagari incipiā post greges so-
daliū tuoꝝ. Si ignoras te o pulcherri-
ma inter mulieres: egredere ⁊ abi post
vestigia gregū tuoꝝ: ⁊ pasce hedos tuos
iuxta tabernacula pastoruꝫ. Equitatui
meo i currib⁹ pharaonis assimilaui te
amica mea. Pulchre sūt gene tue sicut
turturꝭ: collū tuū sicut monilia. Mure
nulas aureas faciem⁹ tibi: vermicula-
tas argēto. Dum esset rex in accubitu
suo: nardus mea dedit odorē suū. Fasci
cul⁹ myrrhe dilect⁹ me⁹ mihi: inter vbe
ra mea cōmorabit̄. Botrus cypri dile-
cus me⁹ mihi: in vineis engaddi. Ecce
tu pulchra: es amica mea: ecce tu pul-
chra oculi tui columbaruꝫ. Ecce tu pul
cher es dilecte mi: ⁊ decorus. Lectu us
nr̄ floridus: tigna domoꝝ nr̄arū cedri-
na: laquearia nr̄a cupressina. II

Ego flos campi: ⁊ liliū cōualliū.
e Sicut liliū int̄ spinas: sic amica
mea inter filias. Sicut mal⁹ in-
ter ligna siluarū: sic dilect⁹ me⁹ inter fi
lios. Sub vmbra illi⁹ quē desiderauerā
sedi: ⁊ fruct⁹ ei⁹ dulcꝭ gutturi meo. In-
troduxit me rex in cellā vinariā: ordia-
uit in me charitatē. Fulcite me florib⁹:
stipate me malis: q̄r amore lāgueo. Le-
ua ei⁹ sub capite meo: ⁊ dextera illi⁹ am
plexabit̄ me. Adiuro vos filie hierl̄m: p
capreas ceruosq̄ cāpoꝝ: ne suscitetꝭ ne
q̄ euigilare faciatꝭ dilectā: q̄adusq̄ ip-
sa velit. Vox dilecti mei. Ecce iste venit
saliēs in mōtib⁹: trāsiliēs colles. Simi
lis est dilectus me⁹ capree hinuloq̄ cer
uorū. En ipse stat post parietē nr̄m respi
ciens p fenestras: pspiciens p cācellos

En dilect⁹ meus loq̄tur mihi. Surge ꝓpera amica mea: colūba mea: formosa mea ⁊ veni. Jam eni hyems trāsijt: imber abijt ⁊ recessit. Flores apparuerunt i terra nr̄a: tp̄s putatiōis aduenit. Uox turturis audita ē in terra nr̄a: ficus ꝓtulit grossus suos: vinee florētes dederūt odorē suū. Surge ꝓpera amica mea speciosa mea: ⁊ veni: colūba mea in foraminibus petre in cauerna macerie. Ostende mihi faciē tuā: sonet vox tua i aurib⁹ meis. Uox eni tua dulcis: ⁊ facies tua decora. Capite nobis vulpes paruulas: q̄ demoliūtur vineas. Nam vinea nostra floruit. Dilect⁹ meus mihi ⁊ ego illi: qui pascit̄ inter lilia: donec aspiret dies: ⁊ inclinēt̄ vmbre. Reuertere similis esto dilecte mi capree hinnuloq̄ ceruorū sup̄ mōtes bethel. III

D

In lectulo meo per noctē quesiui quē diligit anima mea. Quesiui illum: ⁊ nō inueni. Surgā ⁊ circūibo ciuitatē per vicos ⁊ plateas querā quē diligit anima mea. Quesiui illum: ⁊ nō inueni. Jnuenerūt me vigiles: qui custodiūt ciuitatē. Num quē diligit aīa mea vidistis? Paululūcū p̄trāsissem eos īueni quē diligit aīa mea Tenui eū: nec dimittā: donec introducam illū i domū matris mee: ⁊ in cubiculū gēitricꝭ mee. Adiuro vos filie hierusalē p̄ capreas ceruosq̄ cāporū: ne suscitetis neq̄ euigilare faciatis dilectā: donec ipsa velit. Que est ista que ascendit p̄ desertū sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhe ⁊ thurꝭ: ⁊ vniuersi pulueris pigmētarij? En lectulū salomōis sexaginta fortes ambiūt ex fortissimis israel: oēs tenentes gladios: ⁊ ad bella doctissimi. Uniuscuiusq̄ ensis super femur suū: ꝓpter timores nocturnos. Ferculū fecit sibi rex salomon de lignis libani. Colūnas ei⁹ fecit argenteas reclinatorium aureū: ascensum purpureum: media charitate cōstrauit: ꝓpter filias hierl̄m. Egredimi filie sion et videte regē salomonē i diademate: q̄ coronauit illū mater sua: in die desponsatio nis illi⁹: et i die leticie cordis ei⁹. IIII

Quam pulchra es amica mea: q̄ pulchra es. Oculi tui colūbarū: absq̄ eo qd̄ intrinsecus latet. Capilli tui sicut greges caprarū: q̄ ascēderunt de monte galaad. Dentes tui sicut greges tonsarū: que ascenderūt de lauacro. Oēs gemellis fetib⁹: ⁊ sterilis non est inter eas. Sicut vitta coccinea labia tua: ⁊ eloquiū tuum dulce. Sicut fragmē malipunici: ita gene tue: absq̄ eo quod intrinsecus latet. Sicut turrꝭ dauid collū tuū: que edificata est cū ꝓpugnaculis. Mille clypei pendēt ex ea: oīs armatura fortiū. Duo vbera tua sicut duo hinnuli capree gemelli: qui pascunt̄ in lilijs: donec aspiret dies: ⁊ inclinent̄ vmbre. Uadam ad montē myrrhe: ⁊ ad collem thuris. Tota pulchra es amica mea: ⁊ macula nō est in te. Ueni de libano sponsa mea: veni d̄ libano veni. Coronaberis de capite amana: de vertice sanir ⁊ hermon: de cubilib⁹ leonum de montibus pardoꝝ. Uulnerasti cor meum: soror mea sponsa: vulnerasti cor meū in vno oculoꝝ tuoꝝ: ⁊ in vno crine colli tui. Q̄ pulchre sunt māme tue soror mea sponsa. Pulchriora sunt vbera tua vino: ⁊ odor vnguentoꝝ tuorum sup̄ oīa aromata. Fau⁹ distillās labia tua spōsa: mel ⁊ lac sub lingua tua: ⁊ odor vestimētoꝝ tuoꝝ sicut odor thuris. Hort⁹ conclusus soror mea sponsa: hort⁹ cōclusus: fons signat⁹. Emissiōes tue paradisus maloꝝ punicoꝝ: cum pomoꝝ fructib⁹. Cypri cū nardo: nardus ⁊ crocus: fistula ⁊ cinamomū cū vniuersis lignis libani: myrrha ⁊ aloe cum oībus primis vnguētis. Fons hortoꝝ puteus aquarum viuentiū q̄ fluunt impetu de libano. Surge aquilo ⁊ veni auster: perfla hortū meū: ⁊ fluent aromata illius. V

Ueniat dilectus me⁹ in hortum suū: vt comedat fructū pomoꝝ suoꝝ. Ueni in hortū meum soror mea sponsa: messui myrrham meā cū aromatib⁹ meis. Comedi fauū cum melle meo: ⁊ bibi vinū meū cum lacte meo. Comedite amici ⁊ bibite: ⁊ iebriamini charissimi. Ego dormio: ⁊ cor meū vigilat. Uox dilecti mei pulsātꝭ. Aperi mihi soror mea: amica mea: columba mea: imaculata mea: q̄r caput meū plenū ē rore: ⁊ cincinni mei guttꝭ noctiū. Expoliaui me tunica mea quō induar illa? Laui pedes meos: quō inq̄nabo illos? Dilect⁹ me⁹ misit manū suā p̄ foramen: ⁊ vēter me⁹ intremuit ad tactum eius. Surrexi vt aperirem dilecto meo. Man⁹ mee stillauerūt myrrhā: ⁊ digiti mei pleni myrrha ꝓbatissima. Pessulū ostij mei aperui dilecto meo: at ille declinauerat atq̄ trāsierat. Aīa mea liq̄fa

Hiere.25.c

cta est: vt dilect⁹ locut⁹ ē. Quesiui ꝛ nō inueni illū: vocaui ꝛ nō rn̄dit mihi. Inuenerūt me custodes q̄ circūierūt ciuitatem. Percusserūt me ꝛ vulnerauerūt

C me: tulerūt palliū meū custodes murorum. Adiuro vos filie hierl'm si inueneritis dilectū meū vt nuncietis ei quia amore langueo. Qualis est dilect⁹ tuus ex dilecto: o pucherrima mulierū? Qualis est dilect⁹ tu⁹ ex dilecto: q̄ꝛ sic adiurasti nos? Dilect⁹ meus candidus ꝛ rubicundus: elect⁹ ex milib⁹. Caput eius aurū optimū: come eius sicut elate palmarū: nigre quasi coruus. Oculi eius sicut colūbe sup̱ riuulos aquarū que lacte sūt lote: ꝛ resideāt iuxta fluenta plenissima. Gene illi⁹ sicut areole aromatum: cōsite a pigmētarijs.

D Labia eius lilia distillātia myrrhā primā. Man⁹ illius tornatiles: auree: plene hyacinthis. Venter ei⁹ eburne⁹: distinct⁹ sapphyris. Crura illi⁹ colūne marmoree: q̄ fundate sūt sup̱ bases aureas. Species ei⁹ vt libani: elect⁹ vt cedri. Guttur illius suauissimū: ꝛ totus desiderabilis. Talis ē dilectus me⁹ ꝛ ipse ē amic⁹ me⁹ filie hierusalem. Quo abijt dilectus tuus o pulcherrima mulierū: quo declinauit dilectus tuus? Et querem⁹ eū tecū. VI

A Dilectus meus descendit in hortum suū ad areolam aromatū vt ibi pascat in hortis: ꝛ lilia colligat. Ego dilecto meo: ꝛ dilect⁹ me⁹ mihi: q̄ pascit inter lilia. Pulchra es amica mea: suauis ꝛ decora sicut hierl'm: terribil' vt castroꝝ acies ordinata. Auerte

B oculos tuos a me: q̄a ipsi me auolare fecerūt. Capilli tui sicut grex capraꝝ que apparuerūt de galaad. Dētes tui sicut greges ouiū: que ascēderūt de lauacro. Omēs gemell' fetib⁹: ꝛ steril' nō ē i eis. Sicut cortex malipunici: sic gene tue: absq̄ occultis tuis.

C Sexaginta sūt regine: ꝛ octoginta concubine ꝛ adolescētularū nō est numer⁹: Una est colūba mea: pfecta mea: vna ē matri sue: electa genitrici sue. Viderūt eā filie sion ꝛ beatissimā pdicauerūt eā: regine et concubine: et

D laudauerūt eā. Que est ista que pgredit quasi aurora cōsurgēs: pulchra vt luna electa vt sol: terribilis vt castroꝝ acies ordinata? Descendi in hortū nucū vt viderē poma conuallium: ꝛ inspicerem si floruisset vinea: ꝛ germinassent malapunica. Nesciui. Anima mea conturbauit me: propter quadrigas aminadab. Reuertere reuertere sunamitis: reuertere reuertere vt intuemur te. VII

Q Uid videbis in sunamite: nisi choros castroꝝ? Q̄ pulchri sūt gressus tui i calciamētis filia pricipis. Iūcture feminū tuoꝝ sicut monilia q̄ fabricata sūt manu artificis. Umbilicus tu⁹ crater tornatil': nūq̄ indigēs pocul'. Vēter tu⁹ sicut aceru⁹ tritici: vallat⁹ lilijs. Duo vbera tua sicut duo hinnuli gemelli capree. Collū tuū sicut turris eburnea: oculi tui sicut piscine i esebon q̄ sūt in porta filie multitudīs. Nasus tu⁹ sicut turris libani: q̄ respicit contra damascū. Capur tuū vt carmelus: et

C come capitis tui sicut purpura regis iuncta canalib⁹. Q̄ pulchra es: ꝛ q̄ decora charissima in delitijs. Statura tua assimilata est palme: ꝛ vbera tua botris. Dixi. Ascēdā in palmā: ꝛ apprehēdam fruct⁹ ei⁹. Et erūt vbera tua sicut botri vinee: ꝛ odor oris tui sicut odor maloꝝ guttur tuū sicut vinū optimū. Dignū dilecto meo ad potandū: labijsq̄ ꝛ den

D tib⁹ illi⁹ ad ruminandum. Ego dilecto meo: ꝛ ad me cōuersio ei⁹. Ueni dilecte mi egrediamur i agrū: cōmoremur i villis. Mane surgam⁹ ad vineas: videam⁹ si floruit vinea: si flores fruct⁹ parturiūt: si floruerūt malapunica. Ibi dabo tibi vbera mea. Mandragore dederūt odorem in portis nostris. Oia poma noua ꝛ vetera dilecte mi seruaui tibi. VIII

A Q Uis mihi det te frēm meū sugētem vbera matris mee: vt ueniā te solū foris: ꝛ deosculer: ꝛ iā me nemo despiciat? Apprehendā te ꝛ ducā in domū matris mee: ꝛ in cubiculū genitricis mee. Ibi me docebis: ꝛ dabo tibi poculū ex vino cōdito ꝛ mustū malorū granatoꝝ meorū. Leua ei⁹ sub capite meo: ꝛ dextera illi⁹ amplexabit me.

B Adiuro vos filie hierl'm ne suscitetis neq̄ euigilare faciatis dilectā: donec ipsa velit. Que ē ista q̄ ascēdit de deserto: delitijs affluēs: innixa sup̱ dilectū suum? Sub arbore malo suscitaui te. Ibi corrupta est mater tua ibi violata est genitrix tua. Pone me vt signaculū sup̱ cor tuū: vt signaculū super brachiū tuum: q̄ꝛ fortis est vt mors dilectio: dura sicut

C infernus emulatio. Lampades eius vt lāpades ignis atq̄ flāmarū. Aque multe nō potuerūt extinguere charitatē: nec flumina obruēt illā. Si dederit hō omnem substātiā dom⁹ sue p dilectione:

F.2.b.et.3.b · J.8.a · F.4.a · 3.Re.11.a · J.8.b · F.2.b · F.2.b.3.b. 2.5.c · F.3.c. et.6.d

quasi nihil despiciet eam. Soror nostra parua ⁊ vbera nõ habet. Quid faciemus sorori nr̃e in die qñ alloquenda est? Si murꝰ est edificemꝰ sup eũ ꝓpugnacula argentea. Si ostiũ est: cõpingamꝰ illud tabul cedrinis. Ego murꝰ: ⁊ vbera mea sicut turris: ex quo facta sum coram eo

D quasi pacẽ repiẽs. Uinea fuit pacifico: in ea que habet pplos. Tradidit eã custodibꝰ: vir affert ꝓ fructu eiꝰ mille argenteos. Uinea mea corã me est. Mille tui pacifici: ⁊ ducẽti his qui custodiunt fructꝰ eius. Que habitas in hortꝭ: amici auscultant: fac me audire vocẽ tuã. Fuge dilecte mi ⁊ assimilare capree hinnuloq́ ceruoꝝ sup montes aromatũ.

Expliciũt Cantica canticorum.
Incipit ꝓlogꝰ in libꝝ Sapie.

I Iber sapie apud hebreos nusq́ est. Unde ⁊ ipse stilus grecã magis eloquẽtiã redolet. Hũc iudei Philonis esse affirmant Qui ꝓuide sapiẽtie noĩatur: quia in eo christi aduentꝰ qui est sapiẽtia patris: ⁊ passio eius euidenter exprimitur.

Explicit prologus. Incipit liber Sapientie. Capl'm I

A Diligite iusticiã

a qui iudicatis terrã. Sentite de dño in bonitate ⁊ simplicitate cordis querite illum: quoniã inuenit ab his qui nõ temptãt illũ: apparet autẽ eis qui fidẽ habẽt in illum. Peruerse eni cogitatiões separãt a deo: ꝓbata autẽ virtus corripit insipientes. Quoniã in maliuolã aiam non introibit sapiẽtia: nec habitabit in cor-

B pore subdito peccatꝭ. Spiritꝰ eni sctũs discipline effugiet fictũ: ⁊ auferet se a cogitationibꝰ que sũt sine intellectu: ⁊ corripietur a supueniẽte iniquitate. Benignus est eni spiritꝰ sapiẽtie ⁊ nõ liberabit maledictũ a labiis suis: quoniam renum illiꝰ testis est deꝰ: ⁊ cordis illiꝰ scrutator est verꝰ: ⁊ lingue eiꝰ auditor. Qñ spiritꝰ domini repleuit orbem terrarũ: ⁊ hoc quod cõtinet omia scientiã habet vocis. Propter hoc: qui loquit iniqua nõ potest latere: nec pteriet illum corri-

C piens iudiciũ. In cogitationibꝰ eni impii interrogatio erit: sermonũ autẽ illiꝰ auditio ad deũ veniet: ad correptionem iniquitatũ illiꝰ. Quoniã auris zeli audit oia: ⁊ tumultꝰ murmurationũ non abscondetur. Custodite ergo vos a murmuratione que nihil ꝓdest: ⁊ a detractione parcite lingue. Qñ sermo obscurꝰ in vacuũ nõ ibit: os aũt qđ mentit occidit aiam. Nolite zelare mortẽ in errore vite vr̃e: neq́ acq̃ratis ꝑditionem in

D opibus manuũ vr̃aꝝ. Qñ deꝰ mortẽ nõ fecit: nec letat in ꝑditiõe viuoꝝ. Creauit eni vt essent oia ⁊ sanabiles fecit nationes orbis terraꝝ: ⁊ nõ ẽ i ill medicamẽtũ extermini: nec inferoꝝ regnũ in t̃ra. Justicia eni ꝑpetua ẽ ⁊ imortal: iniusticia aũt mortꝭ acq̃sitio. Impii aũt manibꝰ ⁊ verbis accersierũt illã: ⁊ estimãtes illã amicã: defluxerũt: ⁊ sponsiões posuerũt ad illam: quoniã morte digni sunt qui sunt ex parte illius. (I.15.b.)

II

A a Ixerũt eni impii: cogitãtes apud se nõ recte. Exiguũ ⁊ cũ tedio est tempꝰ vite nr̃e: ⁊ nõ est refrigeriũ in fine homis: ⁊ non est qui agnitꝰ sit reuersus ab inferis. Quia ex nihilo nati sumus: ⁊ post hoc erimꝰ tanq́ nõ fuerimus. Qñ fumus afflatꝰ est in naribus nr̃is: et sermo scintille ad cõmouendũ cor nostrũ. Quia extinctꝰ cinis erit corpus nr̃m: et spũs diffundet tanq́ mollis aer. Et trãsibit vita nr̃a tanq́ vestigiũ nubis: ⁊ sicut nebula dissoluet: que fugata est a radiis solis: ⁊ a calore illiꝰ aggrauata. Et nomẽ nr̃m obliuionẽ accipiet ꝑ tempꝰ: ⁊ nemo memoriã habebit opeꝝ nr̃oꝝ.

B Umbre eni transitꝰ est tempꝰ nostrũ: et non est reuersio finis nr̃i: qñ cõsignata est: ⁊ nemo reuertit. Uenite ergo ⁊ fruamur bonis que sunt: ⁊ vtamur creatura tanq́ in iuuẽtute celeriter. Uino ꝑcioso ⁊ vnguentis nos impleamus: ⁊ nõ ꝑtereat nos flos temporis. Coronemꝰ nos rosis anteq́ marcescant: nullũ pratum sit quod nõ ꝑtranseat luxuria nr̃a. Nemo vestrum exors sit luxurie nr̃e. Ubiq́ reliquamꝰ signa leticie: qñ hec ẽ pars nostra: ⁊ hec ẽ sors nostra. Opprimamꝰ pauperẽ iustũ: ⁊ nõ parcamꝰ vidue nec veterano: nec reuereamur canos multi

C temporis. Sit autẽ fortitudo nostra lex iniusticie. Quod eni infirmũ est: inutile inuenitur. Circũueniamꝰ ergo iustũ: qñ inutil est nobis: ⁊ ꝯtrariꝰ est opibꝰ nr̃is ⁊ improperat nobis pctã legis: et diffamat in nos pctã discipline nostre. Promittit se sciẽtiã dei habere: ⁊ filiũ dei se noiat. Factꝰ est nobis in traductionẽ co

(Esa.56.b)

h iiij

gitationū nřap. Grauis est nobis etiā ad videndū: qm̄ dissimilis est alijs vita illi⁹: ⁊ immutate sunt vie ei⁹. Tanq̄ nugaces estimati sumus ab illo: ⁊ abstinet se a vijs nřis tanq̄ ab imūdicijs: ⁊ p̄fert nouissima iustoꝝ: ⁊ gloriař p̄rem se habere deū. Uideam⁹ ergo si ſmones illi⁹ veri sint: ⁊ temptem⁹ que ventura sunt

D

Matth.27.e

illi: ⁊ sciem⁹ que erūt nouissima illi⁹. Si eni est verus fili⁹ dei suscipiet illum: ⁊ liberabit illū de manib⁹ ɔtrarioꝝ. Contumelia ⁊ tormēto interrogem⁹ eū: vt sciamus reuerentiā ei⁹: ⁊ ꝓbem⁹ patientiā illi⁹. Morte turpissima ɔdemnem⁹ eū. Erit eni ei respect⁹ ex sermonib⁹ illius. Hec cogitauerūt ⁊ errauerūt: excecauit eni illos malicia eorū. Et nescierunt sacramēta dei: neq̄ mercedē sperauerunt iusticie: nec iudicauerūt honorē aīarū

Gen.1.d.⁊.5.a. Ecci.17.a

sanctarū. Qm̄ deus creauit hoiem inexterminabilē: ⁊ ad imaginē similitudis sue fecit illū. Inuidia aūt diaboli: mors introiuit in orbē terrarū: imitanř autē illū qui sunt ex parte illi⁹. III

A

Iustorū autem aīe in manu dei sunt: ⁊ nō tanget illos tormentū mortis. Uisi sunt oculis insipientiū mori: ⁊ estimata est āfflictio exit⁹ illorum. Et ab itinere iusto abierūt in exterminiū: ⁊ ꝙ a nobis est iter exterminij: illi aūt sunt in pace. Et si corā hominib⁹ tormēta passi sunt: spes illoꝝ imortalite plena est. In paucis vexati: in multis bene disponenř: qm̄ deus temptauit eos: ⁊ inuenit illos dignos se. Tanq̄ au

B

rū in fornace ꝓbauit illos: ⁊ quasi holocausti hostiā accepit illos: ⁊ in tempore

Math.13.f

erit respect⁹ illorū. Fulgebūt iusti: ⁊ tanq̄ scintille in arūdineto discurrēt. Iudicabūt nationes: ⁊ dn̄abunř pplis: et regnabit dn̄s illoꝝ in ꝑpetuū. Qui confidunt in illo: intelligent veritatē: et fideles in dilectione acquiescēt illi: qm̄ donū ⁊ pax est electis ei⁹. Impij autem ſm que cogitauerūt correptionē habebūt: qui neglexerūt iustū: ⁊ a dn̄o recesserūt.

C

Sapientiā eni ⁊ disciplinā qui abijcit infelix est: ⁊ vacua est spes illoꝝ: et labores sine fructu: ⁊ inutilia opa eoꝝ. Mulieres eoꝝ insēsate sūt ⁊ neq̄ssimi filij illorū. Maledicta creatura eoꝝ: qm̄ felix

Luc.23.d Gal.4.d.

est sterilis ⁊ incoinquinata: que nesciuit thorū in delicto. Habebit fructū in respectione aīaꝝ sanctaꝝ. Et spado qui nō operat⁹ est ꝑ man⁹ suas iniq̄tatem: nec cogitauit aduersus deū nequissima

Dabiř eni illi fidei donū electū: ⁊ sors

Esa.56.b D

in templo dei acceptissima. Bonorū eni laboꝝ gl'iosus est fruct⁹: ⁊ que nō concidit radix sapiētie. Filij aūt adulterorū in consūmatione erūt: ⁊ ab iniquo thoro semen exterminabiř. Et si quidē longe vite erūt: in nihilū cōputabunř: ⁊ sine honore erit nouissima senect⁹ illorū. Et si celeri⁹ defuncti fuerint: non habebunt spem: nec in die agnitiōis allocutionē. Nationes eni inique: dire sunt cōsummationis. IIII

A

O Q̄ pulchra ē casta generatio cū claritate. Immortalis est eni memoria illi⁹: qm̄ ⁊ apud deum nota est et apud hoies. Cū p̄sens est: imitanř illā: ⁊ desiderant eam cū se eduxerit: ⁊ in ꝑpetuum coronata triūphat: incoinquinatorū certaminū premiū vincens. Multigena autē impioꝝ mltitudo nō erit vtilis: ⁊ spuria vitulamina nō dabūt radices altas: nec stabile firmamentū collocabunt. Et si in ramis in tempe germinauerint: infirmiter posita a vento cōmouebunř: ⁊ a nimietate ventoꝝ eradicabunř. Confringenř eni rami incōsum

B

mati: ⁊ fruct⁹ illoꝝ inutiles ⁊ acerbi ad mādučandū: ⁊ ad nihilū apti. Ex iniq̄s eni oēs filij qui nascunř testes sunt nequitie aduersus parētes in interrogatione sua. Iust⁹ aūt si morte p̄occupatus fuerit: in refrigerio erit. Senect⁹ eni venerabiř est: nō diuturna: neq̄ ānoꝝ numero cōputata. Cani aūt sunt sensus hominis: ⁊ etas senectutis vita imaculata. Placens deo fact⁹ dilectus: ⁊ viuēs in-

Hebre.11.b C

ter pctōres translat⁹ est. Rapt⁹ est ne malicia mutaret intellectū ei⁹: aut ne fictio deciperet aīam illi⁹. Fascinatio eni nugacitatis obscurat bona ⁊ inconstantia ɔcupiscentie transuertit sensū sine malicia. Consūmat⁹ in breui expleuit tempora mlta. Placita eni erat deo aīa illius: ꝑpter hoc ꝓperauit educere illū de medio iniquitatū. Populi autē videntes ⁊ nō intelligentes: nec ponētes in p̄cordijs talia: qm̄ grā dei ⁊ misCdia ē in sanctos ei⁹: ⁊ respectus sup electos illi⁹. Condemnat aūt iustus mortuus viuos impios: ⁊ iuuent⁹ celeri⁹ consummata

D

longā vitā iniusti. Uidebūt eni finē sapientis ⁊ nō intelligent q̄d cogitauerit de illo de⁹: ⁊ quare muniuerit illum dn̄s. Uidebūt eni ⁊ cōtemnēt eū: illos aūt deus irridebit. Et erūt post hec decidētes sine honore: ⁊ in cōtumelia inter mortu

os in ꝑpetuū. Quoniā dirūpet illos inflatos ſine voce: et commouebit illos a fundamētis: ⁊ vſq; ad ſupmū deſolabūtur. Et erūt gementes: ⁊ memoria illoꝝ peribit. Uenient in cogitatiōe peccatoꝝ ſuoꝝ timidi: ⁊ traducēt illos ex aduerſo iniquitates ipſorum. V

A Tunc ſtabūt iuſti in magna conſtantia aduerſus eos q̄ ſe anguſtiauerūt: ⁊ qui abſtulerunt labores eoꝝ. Uidentes turbabuntur timore horribili: ⁊ mirabunꝶ in ſubitatiōe inſperate ſalutꝭ gemētes p̄ anguſtia ſpūs dicētes intra ſe: penitētiaꝫ agentes et p̄ anguſtia ſpūs gemētes. Hi ſunt q̊s habuimꝰ aliqn̄ in deriſum ⁊ in ſilitudineꝫ improperij: nos inſenſati vitā illoꝝ eſtimabamꝰ inſaniā: ⁊ finē illoꝝ ſine honore. Ecce quō computati ſunt inter filioſ dei: ⁊ inter ſanctos ſors illoꝝ eſt. Ergo errauimꝰ a via veritatis: ⁊ iuſticie lumē nō luxit nobis: ⁊ ſol intelligētie non eſt

B ortus nobis. Laſſati ſumꝰ in via iniquitatis ⁊ ꝑditionis: ⁊ ambulauimus vias difficiles: viam autē dñi ignorauimus. Quid nobis ꝓfuit ſupbia? aut diuitiarū iactantia q̇d cōtulit nobis? Tranſierunt oīa illa tanq̄ vmbra ⁊ tanq̄ nūcius p̄currens. Et tanq̄ nauis que pertrāſit fluctuantē aquā: cuiꝰ cū p̄terierit nō eſt veſtigiū inuenire: neq; ſemitā carine illiꝰ in fluctibꝰ: aut auis que trāſuolat in aere: cuiꝰ nullū inuenitꝶ argumentū itineris illius: ſed tm̄ ſonitꝰ alarum verberans leuē ventuꝫ: ⁊ ſcindens ꝑ vim itineris aerē: cōmotis alis tranſuolauit: ⁊ poſt hoc nullū ſignū inuenitꝶ itineris illiꝰ: aut tanq̄ ſagitta emiſſa in

C locū deſtinatū: diuiſus aer cōtinuo in ſe recluſus eſt vt ignoretur tranſitꝰ illius: ſic ⁊ nos nati cōtinuo deſinimus eſſe: et virtutis quidē nullū ſignum valuimus oſtendere: in malignitate aūt noſtra cōſumpti ſumꝰ. Talia dixerūt in inferno:

Prou. 11. a hi qui peccauerūt: qm̄ ſpes impij tanq̄ lanugo eſt que a vento tollitꝶ: ⁊ tanq̄ ſpuma gracilis q̄ a procella diſpergitꝶ: ⁊ tanq̄ fumꝰ qui a vēto diffuſus eſt et tanq̄ memoria hoſpitꝭ vniꝰ diei p̄tereūtis. Iuſti aūt in ꝑpetuū viuent: ⁊ apud dn̄m eſt merces eoꝝ: ⁊ cogitatio illoruꝫ apud altiſſimū. Ideo accipient regnū decoris diadema ſpeciei de manu dñi: qm̄ dextera ſua teget eos: ⁊ in brachio ſancto ſuo

D defendet illos. Et accipiet armaturam zelus illiꝰ: ⁊ armabit creaturā ad vltionem inimicoꝝ. Induet ꝓ thorace iuſticiaꝫ: ⁊ accipiet ꝓ galea iudiciū certum. Sumet ſcutū inexpugnabile equitateꝫ: acuet autē diram irā in lanceam: et pugnabit cū illo orbis terrarū cōtra inſenſatos. Ibunt directe emiſſiōes fulgurū: ⁊ tanq̄ a bene curuato arcu nubiuꝫ exterminabunꝶ: ⁊ ad certū locū inſilient. Et a petroſa ira plene mittenꝶ grandines: ⁊ ſcandeſcet in illos aqua maris: et flumina cōcurrent duriter. Contra illoſ ſtabit ſpiritꝰ virtutꝭ: ⁊ tanq̄ turbo venti diuidet illos: ⁊ ad heremū ꝑducet omnē terrā iniquitatꝭ illoꝝ: ⁊ malignitas euertet ſedes potentiū. VI

A Eccs. 9. d. Melior eſt ſapiētia q̄ vires: et vir prudens q̄ fortꝭ. Audite ergo reges et intelligite: diſcite iudices finiū terre. Prebete aures vos q̄ cōtinetis mltitudines ⁊ placetis vobis in turbis nationū: qm̄ data eſt a dño poteſtaſ

Ro. 13. a vobis: ⁊ virtꝰ ab altiſſimo: qui interrogabit opera vr̄a ⁊ cogitatiōes ſcrutabitur: qm̄ cū eſſetis miniſtri regni illiꝰ: nō recte iudicaſtis nec cuſtodiſtis legeꝫ iuſticie: neq; ſc̄dm voluntatem dei ambulaſtis. Horrende ⁊ cito apparebit vobis: quoniā iudiciū duriſſimū in his qui p̄ſunt: fiet. Exiguo enim conceditꝶ miſericordia: potētes aūt potēter tormēta patientur. Nō eni ſubtrahet ꝑſonā cuiuſ-

B q̄ deꝰ qui eſt oīm dn̄ator: nec verebitur magnitudinē cuiuſq̄: qm̄ puſillū ⁊ magnum ipſe fecit: et equaliter eſt illi cura de oībꝰ. Fortioribꝰ autē fortior inſtat cruciatio. Ad vos ergo reges ſūt hi ſermones mei: vt diſcatꝭ ſapientiā ⁊ ne excedatis. Qui eni cuſtodierint iuſticiaꝫ: iuſte iudicabunꝶ: ⁊ qui didicerit iuſta: inuenient quid reſpōdeant. Concupiſcite ergo ſermōes meos ⁊ diligite illos: ⁊ habebitis diſciplinā. Clara eſt et que nūq̄ marceſcit ſapiētia: ⁊ facile videtꝶ ab his qui diligūt eam: ⁊ inuenitꝶ ab his q̄ querunt illam. Preoccupat qui ſe concupiſcunt: vt illis ſe prior oſtēdat. Qui de lu-

C ce vigilauerit ad illā nō laborabit: aſſidentem eni illā foribꝰ ſuis inueniet. Cogitare ergo de illa ſenſus eſt conſūmatꝰ: ⁊ qui vigilauerit ꝓpter illā: cito erit ſecurus. Qm̄ dignos ſe circuit ipa q̄renſ: ⁊ in vijs ſuis oſtendet ſe illis hilariter: ⁊ in omi ꝓuidētia occurret illis. Initium eni illius veriſſima eſt diſcipline cōcupiſcētia. Cura ergo diſcipline dilectio eſt: et dilectio cuſtodia legum illius eſt.

Custoditio autē legum cōsummatio incorruptionis est: incorruptio autē facit esse ꝓximū deo. Cōcupiscētia itaq; sapientie deducit ad regnū ꝑpetuū. D Si ergo delectamini sedibꝰ ⁊ sceptris o reges populi: diligite sapientiā vt in ꝑpetuū regnetis. Diligite lumē sapiētie: oēs qui p̄estis ppłis. Quid est autem sapiētia et quēadmodū facta sit: referam: ⁊ nō abscondam a vobis sacramēta dei: sed ab initio natiuitatꝭ inuestigabo: ⁊ ponā in lucem scientiā illiꝰ: ⁊ nō p̄teribo veritatem: neq; cū inuidia tabescente iter habebo: qm̄ talꝭ homo nō erit particeps sapientie. Multitudo aūt sapientiū: sanitas est orbis terrarū: ⁊ rex sapiēs populi stabilimentū est. Ergo accipite disciplinam per sermones meos: et proderit vobis.

VII

A S Um quidē ⁊ ego mortalꝭ homo similis omibꝰ: ⁊ ex genere terreno illiꝰ qui prior factꝰ est: ⁊ in ventre matrꝭ figuratꝰ sum caro: decē mensiū tempore coagulatꝰ sum in sanguine: ex semie hominis: ⁊ delectamēto somni cōueniēte. Et ego natꝰ accepi cōmunē aerem: et in similiter factā decidi terrā: ⁊ primā vocem similē omibꝰ emisi plorans. In inuolumētis nutritꝰ sum: ⁊ magnis curis. Nemo eni ex regibꝰ aliud habuit natiuitatis initiū. Unꝰ ergo introitꝰ est omnibꝰ ad vitā: ⁊ similꝭ exitꝰ. Propter hoc optaui ⁊ datꝰ est mihi sensus: ⁊ inuocaui: ⁊ venit in me spiritꝰ sapiētie. Et p̄posui illam regnis ⁊ sedibꝰ: ⁊ diuitias nihil esse dixi in cōparatiōe illiꝰ. Nec cōparaui illi lapidē p̄ciosum: (Job. 28.c) qm̄ oē aurū in cōparatione illius arena est exigua: ⁊ tanq̄ lutū estimabitur argentū in conspectu illiꝰ. Sup salutē ⁊ speciem dilexi B illam: ⁊ ꝓposui pro luce habere illā: qm̄ inextinguibile est lumē illius. Uenerūt autē mihi oīa bona pariter cū illa: et innumerabilꝭ honestas ꝑ manus illius ⁊ letatꝰ sum in omibꝰ: quoniā antecedebat me ista sapiētia: ⁊ ignorabam quoniā bonoꝝ omniū mater est. Quā sine fictione didici: ⁊ sine inuidia cōmūico: ⁊ honestatē illiꝰ nō abscondo. Infinitꝰ eni thesaurꝰ est homibꝰ: quo q̄ vsi sunt: participes facti sunt amicitie dei: ꝓpter discipline dona cōmendati. Mihi autē dedit deꝰ dicere ex sentētia ⁊ presumere digna horū que mihi dant̄: quoniā ipse sapiētie dux est: ⁊ sapientiū emendator. In manu eni illiꝰ ⁊ nos ⁊ sermones nostri: ⁊ omis sapiētia ⁊ operū sciētie disciplina. C Ipse eni dedit mihi horū que sūt scientiā verā: vt sciā dispositionē orbis terrarū: ⁊ virtutes elementoꝝ: initiū et cōsummationē ⁊ medietatē tempoꝝ: vicissitudinū ꝯmutatiōes: ⁊ cōsummationes tempoꝝ: ⁊ morū mutatiōes: diuisiones tempoꝝ anni cursus: ⁊ stellaꝝ dispositiones: naturas aialiū: ⁊ iras bestiarū: vim ventoꝝ: ⁊ cogitatiōes hoim: differentias virgultoꝝ: ⁊ virtutes radicū: ⁊ quecūq; sunt absconsa ⁊ improuisa didici. Omniū eni artifex docuit me sapientia. Est eni in illa spiritꝰ intelligētie sanctꝰ: vnicus: multiplex: subtilꝭ: disertꝰ: mobilis: incoquinatꝰ: certus: suauis: amans bonū: acutus: qui nihil vetat benefacere: humanꝰ: benignus: stabilꝭ: certus: securꝰ: omnē habens virtutē: omia ꝓspiciens: ⁊ qui capiat omēs spūs intelligibiles: mūdus: subtilis: D Omibꝰ enim mobilibꝰ mobilior est sapiētia. Attingit aūt vbiq; ꝓpter suā mundiciā. Uapor est eni virtutis dei: ⁊ emanatio quedam est claritatꝭ oīpotētis dei sincera: ⁊ ideo nihil inquinatū in eā incurrit. Candor est eni lucis eterne ⁊ speculum sine macula dei maiestatꝭ: ⁊ imago bonitatis. Et cū sit vna: omia pōt: et in se ꝑmanēs: omia innouat: ⁊ ꝑ nationes in aīas sāctas se trāsfert. Amicos dei ⁊ ꝓphetas constituit. Neminē eni diligit deus: nisi eū qui cū sapientia inhabitat. Est eni hec speciosior sole: ⁊ sup omnē dispositionē stellarū: luci cōparata inuenit̄ prior. Illi succedit nox: sapiam autē nō vincit malicia.

VIII

A A Ttingit ergo a fine vsq; ad finē fortiter: et disponit oīa suauiter. Hanc amaui ⁊ exquisiui eā a iuuentute mea: ⁊ quesiui spōsam mihi eā assumere: ⁊ amator factꝰ sum forme illius. Generositatē illius glorificat cōtuberniū habens dei: sed omniū dn̄s dilexit illam. Doctrix eni est discipline dei ⁊ electrix operū illiꝰ. Et si diuitie appetūtur in vita: quid sapientia locupletius que operat̄ omia? Si autē sensus operatur: quis hoꝝ que sunt magis q̄ illa est artifex? B Et si iusticiā quis diligit: labores huiꝰ magnas habēt virtutes. Sobrietatē eni ⁊ prudentiā docet: ⁊ iusticiam ⁊ virtutē: quibꝰ vtiliꝰ nihil est in vita homibꝰ. Et si multitudinē sciētie desiderat quis: scit p̄terita ⁊ de futurꝭ estimat: scit versutias s̄monū ⁊ dissolutio-

nes argumentoꝝ : ſigna ⁊ monſtra ſcit añq̃ fiāt: ⁊ euent⁹ tempoꝝ ⁊ ſeculorū. Propoſui ergo hanc adducere mihi ad cōuiuandū: ſciēs qm̄ mecū coicabit de bonis: ⁊ erit allocutio cogitatiōis et te dij mei. Habebo ꝓpter hāc claritatem ad turbas: ⁊ honorē apud ſeniores. Ju uenis ⁊ acut⁹ iueniar in iudicio: ⁊ i cō ſpectu potentiū āmirabilis ero: ⁊ faci es principū mirabūť me. Tacentē me ſuſtinebūt: loquentē me reſpiciēt: ⁊ ſer mocināte me pl̄a: man⁹ ori ſuo iponēt. Preterea hēbo per hāc imortalitatē: ⁊ memoriā eternā his q̇ p⁹ me futuri ſūt relinquā. Diſponā ppl̄os: ⁊ natiōes mi hi erunt ſubdite. Timebūt me audien tes reges horrēdi: ⁊ in multitudie vide bor bon⁹: ⁊ in bello fortis. Intrās i do mū meā cōquieſcā cū illa. Nō eni habꝫ amaritudinē ꝯuerſatio illi⁹: nec tediū cōuict⁹ illi⁹: ſꝫ leticiā ⁊ gaudiū. Hec co gitans apud me: ⁊ cōmemorās in cor de meo qm̄ imortalis ē in cogitatiōe ſa piētia: ⁊ in amicicia illi⁹ delectatio bo na: ⁊ in opib⁹ manuū illi⁹ honeſtas ſi ne defectiōe: ⁊ in certamie loq̄le illi⁹ ſa piētia: ⁊ p̄clarītas in coīcatiōe ſermo nū ipius: circūibā querēs vt mihi illā aſſumerē. Puer aūt erā ingenioſus: et ſortitus ſū aīam bonā. Et cū eēm ma gis bonus: veni ad corp⁹ incoinquina tū. Et vt ſciui qm̄ aliter nō poſſem eſſe continēs niſi deus det: ⁊ hoc ipm̄ erat ſūma ſapia: ſcire cuius eēt hoc donū. adij dn̄m ⁊ dep̄cat⁹ ſū illū ⁊ dixi ex to tis p̄cordijs meis.

IX

Deus patrū meoꝝ ⁊ dn̄e miſcdie q̇ feciſti oia v̄bo tuo ⁊ ſapia tua cōſtituiſti hoiem: vt dn̄areť creature q̄ a te facta ē: vt diſponat orbē terrarū i equitate ⁊ iuſticia: et in directione cor dis iudiciū iudicet: da mihi ſediū tuaꝝ aſſitricē ſapiam: ⁊ noli me reprobare a pueris: qm̄ ſeru⁹ tuus ſū ego: ⁊ fili⁹ an cille tue: homo infirmus ⁊ exigui tpis et minor ad intellectū iudicij ⁊ legū. Et ſi quis erit cōſūmatus inter filios hoim ſi abfuerit ab illo ſapia tua: in ni hilū cōputabiť. Tu aūt elegiſti me re gem ppl̄o tuo: ⁊ iudicē filioꝝ tuoꝝ ⁊ fi liarū. Et dixiſti me edificare templū in monte ſancto tuo: ⁊ in ciuitate habita tionis tue altare: ſimilitudinē taberna culi ſancti tui: quod p̄paraſti ab initio et tecū ſapia tua: que nouit opa tua: q̄ et affuit tunc cū orbē terrarū faceres: ⁊ ſciebat quid eſſet placitū oculis tuis: ⁊ q̇d directū in p̄ceptis tuis. Mitte illā de celis ſanctis tuis: ⁊ a ſede magnitu dinis tue: vt mecū ſit ⁊ mecū laboret vt ſcia quid acceptū ſit apud te. Scit eni illa oia et intelligit: ⁊ deducet me i opi bus meis ſobrie: et cuſtodiet me in ſua potētia. Et erūt accepta opa mea: ⁊ diſ ponā ppl̄m tuū iuſte: ⁊ ero dignus ſedi um pr̄is mei. Quis eni hoim poterit ſci re cōſiliū dei? Aut quis poterit cogita re quid velit de⁹. Cogitatiōes eni mor taliū timide: ⁊ incerte ꝓuidētie noſtre. Corp⁹ eni qd̄ corrūpiť aggrauat aiam ⁊ terrena inhabitatio deprimit ſenſum multa cogitātē. Et difficile eſtimam⁹ q̄ in terra ſūt: ⁊ que in ꝓſpectu ſunt in uenim⁹ cū labore. Que in celis ſūt aūt q̇s inueſtigabit? Senſū aūt tuū q̇s ſci et niſi tu dederis ſapiam ⁊ miſeris ſpi ritūſanctū tuū de altiſſimis: ⁊ ſi corre cte ſint ſemite eoꝝ qui ſunt in terris: et que tibi placēt didicerint hoies? Nā p ſapientiā ſanati ſūt quicūq̧ placuerūt tibi dn̄e a principio.

X

Hec illum qui prim⁹ format⁹ ē a deo pater orbis terrarū: cū ſol⁹ eſſet creatus cuſtodiuit: ⁊ edux it illum a delicto ſuo. Et eduxit illū de limo terre: ⁊ dedit illi virtutē continē di oia. Ab hac vt receſſit iniuſtus i ira ſua: p irā homicidij fraternitas depe rijt. Propter qd̄ cū aq̄ deleret terrā ſa nauit iterū ſapia: p cōtēptibile lignū iuſtū gubernās. Hec ⁊ in cōſenſu ſup bie cū ſe natiōes extuliſſent ſciuit iuſtū ⁊ cōſeruauit ſine querela deo: ⁊ i filijs miſcdiam fortē cuſtodiuit. Hec iuſtū a pereūtib⁹ impijs liberauit fugientē: de ſcēdēte igne in pentapoli: quib⁹ in teſti moniū neq̄cie fumigabūda ꝯſtat deſer ta terra: ⁊ in certo tpe fruct⁹ hn̄tes ar bores: ⁊ incredibilis aīe memoria ſtās figmentū ſalis. Sapiam eni p̄tereūtes nō tm̄ in hoc lapſi ſūt vt ignorarēt bo na: ſed ⁊ inſipiētie ſue reliquerť hoib⁹ memoriā: vt in his que peccauerūt: nec latere potuiſſent. Sapia autē hos qui ſe obſeruant a dolorib⁹ liberabit. Hec aūt ꝓfugū ire fratris iuſtū deduxit per vias rectas: ⁊ oſtendit illi regnū dei: et dedit illi ſciam ſanctoꝝ. Honeſtauit il lū in laborib⁹: ⁊ cōpleuit labores illi⁹. In fraude circūuenientiū illū affuit illi ⁊ honeſtū fecit illū. Cuſtodiuit illū ab inimicis: ⁊ a ſeductorib⁹ tutauit illum

C D B Ps.115 B 1.Pa.28.e. 2.Para.1.b. Prou.8.c

C Eſa.40.c Ro.11.d D A Gen.1. Gen.2.b. Gen.4.b Gen.7.d. Gen.11.d. Gen.19.e. B Gen.28.b C

Gen.37.f. Et certamē forte dedit illi vt vinceret
⁊ sciret qm̄ oīm potētior est sapīa. Hec
venditū iustū non dereliquit:sed a pec
catorib⁹ liberauit eū:descenditq; cū il-
lo in foueā ⁊ in vinculis nō dereliq̄t il-
lum:donec afferret illi sceptrū regni: et
potentiā aduersus eos qui eū deprime
bant: ⁊ mēdaces ostendit qui macula-
uerunt illū:⁊ dedit illi claritatē eternā
Exo.1.c Hec ppl'm iustū ⁊ semen sine querela li
berauit a natiōibus que illū deprime-
bāt. Intrauit in aīam serui dei:⁊ stetit
ↄtra reges horrendos in portētis ⁊ sig
D nis. Et reddidit iustis mercedē laborū
suoꝝ ⁊ deduxit illos in via mirabili:et
fuit illis in velamēto diei:⁊ in luce stel
Exo.14.f. larū p noctē. Et transtulit illos p mare
rubrū ⁊ transuexit illos p aquā nimiā.
Inimicos aūt illoꝝ demersit in mare:⁊
ab altitudine inferoꝝ eduxit illos. Iđo
iusti tulerūt spolia impioꝝ:⁊ decanta-
uerūt dn̄e nomē sanctū tuū: ⁊ victricē
manū tuā laudauerūt pariter. Qm̄ sapi
entia aperuit os mutoꝝ:et linguas in-
fantiū fecit disertas.

XI

A D Irexit opa eoꝝ in manibus p-
phete sācti. Iter fecerūt p deser
ta q̄ nō habitātur ⁊ ī locꝭ desertꝭ
Exo.17.c. fecerūt casas. Steterunt ↄtra hostes ⁊ de
inimicis se vindicauerunt. Sitierūt et
inuocaueuerūt te:et data ē illis aqua
de petra altissima ⁊ requies sitis đ lapi
de duro. Per que eni penas passi sūt ini
mici illoꝝ:a defectione potus sui: ī eis
cū abūdarēt filij isrl' letati sūt. Per hec
cū illis deessent bene cuꝫ illis actū est.
Nam pro fonte quidem sempiterni flu
minis humanū sanguinē dedisti iiustis
Qui cū minuerent ī traductiōe infanti
B um occisoꝝ:dedisti illis abūdantē aq̄
insperate:ondens p sitim que fuit:quē-
admodū:tuos exaltares:⁊ aduersarios
illoꝝ necares. Cum eni temptati sunt ⁊
quidē cū miscđia disciplinā accipiētes
scierūt quēadmodū cū ira iudicati impij
tormēta paterent̄. Hos quidē tanq̄ pr̄
monens pbasti:illos aūt tanq̄ durus
rex interrogans cōdemnasti. Absentes
enim ⁊ p̄ntes similit' torq̄bant̄. Duplex
eni illos accepat tediū:⁊ gemit⁹ cū me
moria p̄teritoꝝ. Cū eni audirent p sua
tormenta bn̄ secū agi:cōmemorati sunt
dn̄m: admirantes in finē exit⁹. Quē eni
in expositiōe praua pīectū deriserunt:
C in finē euent⁹ mirati sūt. Nō similit' iu
stis faciēs:p cogitatiōib⁹ aūt insensa-
tis iniq̄tates illoꝝ. Qđ quidā errantes
colebāt mutos serpētes ⁊ bestias sup-
uacuas:imisisti illis multitudinē muto
rū aīaliū in vindictā:vt scirēt q2 p que
peccat quis:per hec ⁊ torquet̄. Non eni
impossibilis erat oīpotens manus tua
que creauit orbē terraꝝ ex materia iui
sa: imittere illis mltitudinē vrsoꝝ:aut
audaces leones:aut noui generꝭ ira ple
nas et ignotas bestias : aut vaporē ig-
neū spirātes:aut fumi odorē pferentes
aut horrēdas ab oculis scintillas emit
tētes:quaꝝ nō solū lesura poterat illos
exterminare:sed ⁊ aspect⁹ p timorē occi-
D dere. Naꝫ et sine his vno spū poterant
occidi psecutionē passi ab ip̄is factꝭ su-
is:⁊ dispsi p spm̄ ṽtutis tue:sꝫ oīa ī mē
sura ⁊ nūero ⁊ pōdere disposuisti. Mul
tū eni valere tibi soli superat sp: ⁊ ṽtu
ti brachij tui quis resistet? Qm̄ tanq̄
momentū statere:sic ē an̄ te orbis terra
rū:⁊ tanq̄ gutta roris antelucani q̄ de-
scendit in terrā. Et misereris oīm:quia
oīa potes:et dissimulas pctā hoīm ppt̄
pniam. Diligis eni oīa que sunt:⁊ nihil
eoꝝ odisti que fecisti:nec eni odiēs ali-
quid cōstituisti:aut fecisti. Quō aūt pos
set aliquid pmanere nisi tu voluisses?
aut quod a te vocatū nō eēt:ↄseruaret̄?
Parcis aūt oībus:quoniā tua sunt dn̄e
qui amas animas.

XII

B O Q̄ bonus et suauis ē dn̄e spūs
tuus in oībus. Ideoq; hos qui
exerrant partib⁹ corripis:⁊ đ q̄-
bus peccant āmones ⁊ alloqueris vt re
licta malicia credūt in te dn̄e. Illos eni
antiquos inhabitatores terre sctē tue
quos exhorruisti:quoniā odibilia opa
tibi faciebant p medicamia ⁊ sacrificia
iniusta:⁊ filioꝝ suoꝝ necatores sine mi
sericordia:⁊ ↄmestores viscerū hoīm:et
deuoratores sanguinis: ⁊ auctores pa-
rentes aīaꝝ inauxiliataꝝ pdere volui-
sti a medio sacramēto tuo: p man⁹ pen
tū nr̄oꝝ:vt dignā pciperēt pegrinatio-
nē pueroꝝ dei:que tibi oīm charior est
terra. Sed et his tanq̄ hoīb⁹ pepercisti
et misisti antecessores exercitus tui ve-
spas vt illos paulatim exterminarent.
B Nō q2 impotēs eras in bello subijcere
impios iustis:aut bestijs seuis: aut ver
bo duro simul extermīare:sed ptib⁹ iu-
dicās dabas locū pnīe:nō ignorās qm̄
nequā est natio eoꝝ:⁊ naturalis mali-
cia ipsoꝝ:⁊ qm̄ nō poterat mutari cogi
tatio illoꝝ ī perpetuū. Semen eni erat

maledictũ ab initio: Nec timẽs aliquẽ
veniã dabas pctis illoꝝ. Quis eni dicet
tibi: qđ fecisti? Aut q̃s stabit ꝯtra iudi-
ciũ tuũ? Aut q̃s in cõspectu tuo veniet
vindex iniquoꝝ hoim? Aut quis tibi i-
putabit si perierint nationes quas tu
fecisti? Non ẽ eni alius deꝰ q̃ȝ tu: cui cu
ra ẽ de oibꝰ: vt oñdas q̃m nõ iniuste iu
dicas iudiciũ. Neq; rex neq; tyrãnꝰ in
cõspectu tuo inq̃rent de his q̃s ꝑdidi-
sti. Cũ ḡ sis iustus: iuste oia disponis: ip
sum q̃ȝ q̄ nõ debet puniri cõdẽnas et ex
terũ estimas a tua virtute. Uirtus eni
tua iusticie initiũ ẽ: ⁊ ob hoc ꝙ omniũ
dñs es: oibus te parcere facis. Uirtutẽ
eni oñdis tu: qui nõ crederis eẽ in vir-
tute ꝯsũmatus: ⁊ hos qui te nesciũt: in
audacia traducis. Tu aũt dñator vir-
tis cũ trãquillitate iudicas: ⁊ cum mag
na reuerẽtia disponis nos. Subest eni
tibi cũ volueris posse. Docuisti eni po-
pulũ tuũ ꝑ talia opa: q̃m oportet iustũ
eẽ ⁊ hũanũ ⁊ bone spei fecisti filios tu-
os: q̃m iudicãs das locũ in pctis pnie.
Si eni inimicos seruoꝝ tuoꝝ et debi-
tos morti cũ tãta cruciasti attẽtiõe ⁊ li
berasti dãs tp̃s locũ ꝑ que possent mu-
tari a malicia: cũ quãta diligẽtia iudi-
casti filios tuos quoꝝ parentibꝰ iura-
mẽta ⁊ cõuentiões dedisti bonaꝝ ꝓmis
sionũ? Cũ ḡ das nobis disciplinã inimi
cos nostros mĺtipliciter flagellas vt bo
nitatẽ tuã cogitemꝰ iudicãtes: ⁊ cuȝ de
nobis iudicaꝝ speremus miſcdiam tuã
Unde et illis qui in vita sua insensate
et iniuste vixerũt: ꝑ hec que coluerunt
dedisti s̃ſima tormẽta. Eteni in erroris
via diutius errauerũt deos estimantes
hec: que in aiamabꝰ s̃ũt supuacua: infã
tiũ, insensatoꝝ more viuentes. Propter
hoc tanq̃ȝ pueris insensatis iudiciũ in
derisũ dedisti. Qui aũt ludibrijs ⁊ incre
pationibꝰ non sunt correcti: dignũ dei
iudiciũ experti s̃ũt. In his eni q̄ patie-
banꝫ: moleste ferebãt: in quibꝰ patien-
tes indignabanꝫ. Per hec quos puta-
bãt deos in ip̃is cũ extermiarenꝫ: vidẽ
tes illũ quẽ olim negabãt se nosse: veꝝ
deũ agnouerũt. Propter qđ ⁊ finis ꝯdẽ
nationis eoꝝ veniet sup illos. XIII

Uani sunt aũt oẽs hoies in qui-
bus nõ subest scientia dei: et de
his que videnꝫ bona nõ potue-
runt intelligere eũ qui est: neq; opibus
attẽdẽtes agnouerũt quis esset artifex
sed aut ignẽ: aut spiritũ: aut citatũ ae-
rem: aut gyrũ stellaꝝ: aut nimiã aquã:
aut solem: ⁊ lunã rectores orbis terraꝝ
deos putauerũt. Quoꝝ ⁊ si specie dele-
cti deos putauerunt: sciant quãto his
dñator eoꝝ speciosior ẽ. Speciei eni ge-
nerator hec oia cõstituit. Aut si virtutẽ
et opa eoꝝ mirati sunt: intelligãt ab il
lis: q̃m qui hec fecit fortior est illis. A
magnitudine eni speciei ⁊ creature: co-
gnoscibiliter poterit creator hoꝝ vide-
ri. Sed tñ adhuc in his minor est q̃rela
Et hi eni fortasse errãt deũ querẽtes et
volẽtes inuenire. Eteni cũ oibꝰ illiꝰ cõ
uersenꝫ: inquirũt ⁊ ꝑsuasũ hñt: q̃m bo-
na sunt que videnꝫ. Iteꝝ autẽ nec his
debet ignosci. Si eni tm̃ potuissent sci-
re nõ possent estimare seculũ: quõ huiꝰ
dñm non facilius inuenerũt? Infelices
autẽ sunt: ⁊ inter mortuos spes illoꝝ ẽ
qui appellauerunt deos opa manuum
hoim: aurũ et argentũ artis inuentio-
nẽ: ⁊ siĺitudines aialiũ: aut lapidẽ inu
tilẽ opus manus antique. Aut si quis
artifex faber ď silua lignũ rectũ secuerit
et huiꝰ docte eradat oẽm corticẽ: ⁊ arte
sua vsus diligẽter fabricet vas inutile
in cõuersationẽ vite: reliquũs aũt eius
opis ad p̃parationẽ esce abutaꝫ: ⁊ reli
quũ hoꝝ qđ ad nullos vsus facit: lignũ
curuũ ⁊ verticibꝰ plenũ sculpat diligẽ-
ter ꝑ vacuitatẽ suã: ⁊ ꝑ sciam sue artis
figuret illud: ⁊ assimilet illud imagini
hois: aut alicui ex aialibus illud cõpa-
ret: ꝑliniẽs rubrica: ⁊ rubricũdũ faciẽs
fuco corã illiꝰ: ⁊ oẽm maculã q̄ in illo
est ꝑliniẽs: et faciat ei dignã habitatio-
nẽ: et in pariete ponẽs illud: ⁊ confir-
mãs ferro ne forte cadat ꝓspiciẽs illi:
sciẽs q̃m nõ potest adiuuare se. Imago
eni ẽ: ⁊ opꝰ illi adiutoriũ. Et de substã-
tia sua: et de filijs suis: et ď nuptijs: vo
tum faciẽs inquirit. Nõ erubescit loqui
cum illo qui sine aia est: ⁊ ꝓ sanitate q̄-
dem infirmũ deprecaꝫ: et ꝓ vita rogat
mortuũ: et in adiutoriũ inutilẽ inuo-
cat: ⁊ ꝓ itinere petit ab eo qui ambula
re nõ põt: et acquirẽdo et de opando et
de omniũ rerũ euentu petit ab eo qui i
omnibus est inutilis. XIIII

Iterũ alius nauigare cogitãs et
ꝑ feros fluctus iter facere incipi
ens: ligno portãte se: fragilius li
gnũ inuocat. Illud eni cupiditas acq̄-
rẽdi excogitãuit: ⁊ artifex sapientia fa-
bricauit sua. Tua aũt pater ꝓuidentia
ab initio cũcta gubernat: q̃m dedisti in

Esa. 44. b.

Exo. 14. e

mari viā et inter fluctus semitā firmissimā: ōndens qm̄ potens es ex oibꝰ sanare: etiā si sine rate aliqs adeat mare. Sed vt non essent vacua sapie tue opa ꝓpter hoc etiā et exiguo ligno credunt hoies aīas suas: et trāseūtes mare ꝑ ratem liberati sunt. Sed et ab initio cum perirent supbi gigātes: spes orbis terraꝝ ad ratē cōfugiēs: remisit seculo semē natiuitatis: que manu tua erat gubernata. Benedictū ē eni lignū ꝑ quod fit iusticia. Per manus aūt qđ fit idolū

B maledictū ē: et ipm: et qui fecit illud: qꝛ ille quidē opatus ē: illud aūt cū eēt fragile deꝰ cognominatꝰ ē. Similiter aūt odio sūt deo: impius ⁊ impietas eius. Eteni qđ factū ē: cum illo qui fecit: tormēta patiet. Propter hoc ⁊ i idolis nationū nō erit respectꝰ: qm̄ creature dei in odiū facte sūt ⁊ in tēptationē aīe hominū ⁊ i muscipulā pedibꝰ insipiētiū. Initiū eni fornicatiōis ē exqsitio idolorū ⁊ adinuētio illoꝝ corruptio vite ē. Neqꝫ eni erat ab initio: neqꝫ erūt in ꝑpetuū. Supuacuitas eni hoim nec ad inuenit i orbē terraꝝ: ⁊ ideo breuis illoꝝ finis ē inuentꝰ. Accerbo eni luctu dolēs pr̄ rapti cito sibi filij fecit imaginē: ⁊ illū q tūc quasi hō mortuꝰ fuerat: nūc tanqꝫ deū colere cepit ⁊ constituit inter seruos sacra ⁊ sacrificia. Deinde interueniēte tpe: ꝯualescēte antiq consuetudine: hic error tāqꝫ lex custoditus est: ⁊ tyrānoꝝ impio colebant figmēta

C Et hos quos in palā homies honorare nō poterāt ꝓpt̄ hoc q lōge eēnt: a lōgi q figura eoꝝ allata euidētē imaginē regis quē honorare volebāt fecert: vt illū q aberat tāqꝫ pñtē colerēt sua sollicitudie. Prouexit āt ad hoꝝ culturā ⁊ hos qui ignorabāt: artificis eximia diligentia. Ille eni volēs plus placere illi qui se assūpsit: elaborauit arte sua vt silitudinē in melius figuraret. Multitudo aūt hoim abducta ꝑ spēm opis: eū qui ante tps tanqꝫ hō honoratꝰ fuerat nūc deū estimauerūt. Et hec fuit vite hūane deceptio qm̄ aut affectui aut regibꝰ deseruientes hoies: incoicabile nomē lapidibꝰ et ignis imposuerūt. Et non suffecerat errasse eos circa dei sciam: sꝫ et in magno viuētes inscie bello: tot et

D tam magna mala paceꝫ appellāt. Aut eni filios suos sacrificātes: aut obscura sacrificia faciētes aut insanie plenas vigilias hñtes: neqꝫ vitā neqꝫ nuptias mūdas iam custodiunt: sed et aliꝰ aliū per inuidiā occidit: aut adulterās contristat: et oia cōmixta sunt: sanguis: homicidiū: furū et fictio: corruptio ⁊ infidelitas: turbatio ⁊ ꝑiuriū: tumultꝰ: bonoꝝ dei imemoratio: aiaꝝ inquinatio natiuitatis imutatio: nuptiarū incōstātia inordinatio mechie ⁊ impudicitie. Infandoꝝ eni idoloꝝ cultura ois mali cā ē: ⁊ initiū ⁊ finis. Aut eni dū letāt insaniūt: aut certe vaticināt falsa: aut viuūt iniuste: aut ꝑiurāt cito. Dū eni cōfidūt in idolis que sūt sine aīa male iurātes noceri se nō sperant. Utraqꝫ ergo illis eueniēt digne: qm̄ male senserunt de deo attendentes idolis: ⁊ iurauerūt iniuste in idolo cōtēnētes iusticiā. Nō eni iurantiū est virtꝰ: sed peccantiū pena ꝑambulat sp i iustoꝝ ꝑuaricationē

XV

A Tu aūt deus noster: suauis et verus es: patiēs ⁊ in misericordia disponens oia. Eteni si peccauerimus tui sumus: sciētes magnitudinē tuā: ⁊ si non peccauerimus: scimus quoniā apud te sumꝰ computati. Nosse eni te cōsūmata iusticia est: et scire iusticiā ⁊ ꝟtutē tuā: radix ē imortalitatis. Nō eni in errore induxit nos hoim male artis ex̄cogitatio nec vmbra picture: labor sine fructu: effigies sculpta ꝑ varios colores: cuius aspectus dat insensato ꝯcupiscētiā: ⁊ diligit mortue imaginis effigiē sine aia. Maloꝝ ama-

ʒ.1.a B tores digni sunt morte: qui spem habēt in talibꝰ: ⁊ q faciūt illos: ⁊ qui diligūt: et qui colūt. Sed ⁊ figulus mollē terrā ꝑmēs laboriose fingit ad vsus nostros

Ro.9.c vnūquodqꝫ vas: ⁊ de eodē luto fingit que mūda sūt in vsum vasa: ⁊ similiter que his sunt cōtraria. Hoꝝ autē vasorū quis sit vsus: iudex est figulus. Et cū labore vano deū fingit de eodē luto: ille qui pauloante de terra đ terra factꝰ fuerat: ⁊ post pusillū reducit se vnde acceptus ē: repetitꝰ aie debitū quā habebat. Sed cura ē illi nō qꝛ laboraturus est: nec qm̄ breuis illi vita ē: sed cōcertat aurificibus ⁊ argētarijs: sed et erarios imitatur: ⁊ gloriā ꝓfert: qm̄ res superuacuas fingit. Cinis ē eni cor eius.

C et terra supuacua spes illius: ⁊ luto vilior vita eius: qm̄ ignorauit q se finxit et qui inspirauit illi aiam que opatur et q insufflauit ei spm̄ vitalem. Sed ⁊ estimauerūt lusū esse vitā nr̄am: ⁊ conuersationē vite compositā ad lucruꝫ et

oportere vndecūq; etiā ex malo acq̄re-
re. Hic eni scit se sup oēs delinq̄re: q̄ ex
terre materia fragilia vasa ⁊ sculptilia
fingit. Omēs eni insipiētes ⁊ infelices
supra modū aie sue supbi sunt inimici
ppl'i tui: ⁊ imperātes illi: qm̄ oia idola

D Ps̄.11.3
Ps̄.134.

nationū deos estimauerūt quib⁹ neq;
oculoꝝ: visus ē ad videndū: neq; nares
ad ꝑcipiendū spm̄: neq; aures ad audiē
dū: neq; digiti manuū ad tractādū: s; ⁊
pedes eoꝝ pigri ad ābulādū. Hō eni fe-
cit illos: ⁊ q̄ spm̄ mutuat⁹ ē: is finxit il
los. Nemo eni sibi silem hō poterit deū
fingere. Cū eni sit mortalis mortuū fin
git manib⁹ iniquis. Melior eni ē ipse
his q̄s colit: q: ip̄e quidē vixit cū esset
mortalis: ill aūt nūq;. S; ⁊ aialia mi
serrima colūt. Insensata eni cōparata
his: illis sunt deteriora. S; nec aspectu
aliq̄s ex his aialib⁹ bona pōt cōspicere
Effugerūt aūt di laudē ⁊ bñdictōe; ei⁹.

A

XVI

Propter hec ⁊ his similia
passi sunt digne tormēta: ⁊ ꝑ mł-
titudinē bestiaꝝ extermiati sūt.
Pro quib⁹ tormētl bñ disposuisti popu
lū tuū: q̄bus dedisti ꝯcupiscētiā delecta
mēti sui nouū saporē escam parans eis
ortigometrā: vt illi quidē ꝯcupiscentes
escam ꝓpter ea que illis ostensa ⁊ missa
sunt: etiā a necessaria cōcupiscētia auer
terent. Hi autem in breui inopes facti:
nouā gustauerūt escam. Oportebat eni
illis sine excusatōe quidē supuenire in-
teritū exercētibus tyrānidē: his aūt tm̄
ostēdere queādmodū inimici eorum ex-

Nu.21.b

terminabant. Eteni cum illis supuenit
seua bestiarū ira: morsib⁹ ꝑuersoꝝ colu
broꝝ exterminabātur. Sed nō in perpe
tuū tua ira ꝑmāsit: sed ad correptione;
in breui turbati sūt: signū habētes salu
tis: ad cōmemoratione mādati legl tue.

B

Qui eni ꝯuersus est: non ꝑ hoc q̄d vide-
bat sanabat: sed ꝑ te oim saluatorē. In
hoc autē ostēdisti inimicl tuis: quia tu

Exo.8.f

es qui liberas ab oīni malo. Illos enim
locustarū ⁊ muscarū occiderūt morsus:
⁊ nō est inuēta sanitas anie illorū: quia
digni erant ab huiusmodi exterminari.
Filios autē tuos nec draconū nec vene
natorū vicerūt dentes. Misericordia.n.
tua adueniēs sanabat illos. In memo-
ria eni sermonū tuoꝝ extermiabant: et
velociter sanabātur: ne in altā inciden-
tes obliuionē nō possent tuo vti adiuto
rio. Eteni neq; herba neq; malagma sa
nauit eos: sed tu⁹ dn̄e sermo qui sanat
omia. Tu es dn̄e q̄ vite ⁊ mortis habes

1.Regū.2.a
Tobie.13.a

potestatem: ⁊ de deducis vsq; ad portas
mortl ⁊ reducis. Hō aūt occidit q̄dem ꝑ
maliciā aiam suā: ⁊ cū exierit spūs non
reuertetur: nec reuocabit aiam que rece
pta est: sed tuā manū effugere impossibi

C
Exo.9.d

le est. Negātes eni nosse te impij ꝑ forti-
tudinē brachij tui flagellati sūt: nouis
aquis ⁊ grādinib⁹ ⁊ pluuijs ꝑsecutiōem
passi: ⁊ ꝑ ignē cōsūmati. Quod eni mira
bile erat: in aqua que oia extinguit: pl⁹
ignis valebat. Vindex est eni orbis iu-
storum: Quodaz eni tempe māsuetabat
ignis: ne cōburerent que ad impios mis-
sa erāt aialia: sed vt ipsi vidētes scirent:
qm̄ dei iudicio patiūtur ꝑsecutionē. Et
quodā tempe: i aqua supra ꝟtutē ignis
exardebat vndiq;: vt iniquā terre natio

Exo.17.d
Joh.16.d
Ps̄.77.

nē extermiaret. Pro q̄bus angeloꝝ esca
nutriuisti populū tuū: ⁊ paratū pane;
de celo ꝑstitisti illis sine labore: oīne de
lectamētum in se habentē: ⁊ ois saporl
suauitatē. Substātiā eni tuā ⁊ dulcedi-
nem tuā quā in filios habes ondebas:
⁊ deseruiens vniuscuiusq; volūtati. Ad
quod quisq; volebat: cōuertebatur. Nix
aūt ⁊ glacies sustinebāt vim ignis: ⁊ nō
tabescebāt: vt scirent quoniā fruct⁹ ini-
micorū extermiabat ignis ardēs in grā

D

dine ⁊ pluuia coruscās. Hoc aūt iterum
nutrirent iusti: ignis etiā sue ꝟtutl ob-
litus est. Creatura eni tibi factori deser-
uiens exardescit in tormentū aduersus
iniustos: ⁊ leuior fit ad bñfaciēdū ꝓ his
qui in te cōfidunt. Propter hoc et tunc
omia trāsfigurata omniū nutrici gratie
tue deseruiebēt: ad volūtatem eorū qui
a te desiderati sūt: vt scirent filij tui q̄s
dilexisti dn̄e: qm̄ nō natiuitatis fructus
pascūt homies: sed sermo tuus hos qui
in te crediderint. cōseruat. Quod enim
ab igne nō poterat exterminari: stati ab
exiguo radio solis calefactū tabescebat:
vt notū omib⁹ esset: qm̄ opztet ꝑuenire
solem ad bñdictionē tuam: ⁊ ad ortum
lucis te adorare. Ingrati eni spes tanq;
hybernalis glacies tabescet: ⁊ disperiet
tanq; aqua supuacua.

XVII

A

Magna sunt enim iudicia tua do
mine: ⁊ inenarrabilia verba tua:
ꝓpter hoc indisciplinate anime
errauerūt. Dū eni ꝑsuasum habēt iniq̄

Exo.10.f.

posse dn̄ari nationi sancte: vinculis te-
nebrarū ⁊ longe noctis cōpediti: inclusi
sub tectis fugitiui: ꝑpetue ꝓuidētie ia-
cuerūt: ⁊ dū putant se latere in obscuris

peccatꝫ:tenebroſo obliuionis velamen-
to diſpſi ſunt:pauentes horrende:ꝛ cum
ammiratiõe nimia ꝑturbati . Neqꝫ eni-
que ꝯtinebat illos ſpelunca ſine timore
cuſtodiebat:qm̃ ſonitꝰ deſcẽdens ꝑtur-
babat illos:ꝛ ꝑſone triſtes illis apparẽ
B tes:pauorẽ illis p̃ſtabãt.Et ignis ꝗdem
nulla vis poterat illis lumen p̃bere:nec
ſiderũ limpide flãme illumiare poterãt
illã noctẽ horrendã. Apparebat aũt il-
lis ſubitaneꝰignis:timore plenꝰ:ꝛ timo
re ꝑcuſſi illiꝰ ꝗ nõ videbaꝛ̃ faciei eſtima
bant deteriora eſſe ꝗ̃ videbanꝛ̃:ꝛ magi-
ce artis appoſiti erãt deriſus:ꝛ ſapiẽtie
gloria correptio cũ cõtumelia. Illi enim
ꝗ ꝓmittebãt timores ꝛ ꝑturbatiões ex-
pellere ſe ab aĩa languẽte:hi cũ deriſu:
pleni timore languebãt. Nam ꝛ ſi nihil
eos ex monſtris:ꝑturbabat:trãſitu aĩa-
liũ ꝛ ſerpentiũ ſibilatiõe cõmoti:treme-
bundi peribãt:ꝛ aerem quẽ nulla rõne
C ꝗs effugere poſſet:negãtes ſevidere. Fre
quẽter.n. p̃occupãt peſſima:redarguen
te ꝯſcientia. Cũ ſit eni timida nequitia:
data eſt in oĩm cõdemnationẽ. Semper
eni preſumit ſeua ꝑturbata ꝯſcia. Nihil
eni eſt timor niſi p̃ſũptiõis adiutoriuꝫ:
proditio cogitatiõis auxilioꝝ. Et dum
ab intro minor eſt expectatio:maiorem
putat potentiã eiꝰ cauſe de qua tormen
tũ p̃ſtat. Illi aũt ꝗ in potentẽ venere no
ctem:ꝛ ab infimis ꝛ ab altiſſimis ſuper-
uenientẽ:eundẽ ſomnũ dormiẽtes ali-
qñ monſtroruꝫ exagitabanꝛ̃ timore:ali-
qñ aĩe deficiebãt traductiõe. Subitane
us eni illis ꝛ inſperatus timor ſuꝑuene
rat. Deinde ſi ꝗſq̃ ex illis decidiſſet:cu-
ſtodiebaꝛ̃ in carcere ſine ferro recluſus.
D Si eni ruſticꝰ quis erat:aut paſtor: aut
agri laboꝝ oꝑariꝰ p̃occupatꝰ eſſet:inef-
fugibilẽ ſuſtinebat neceſſitatẽ. Una eni
catena tenebraꝝ omẽs erant colligati.
Siue ſpũs ſibilans:aut inter ſpiſſos ar
borũ ramos auiũ ſonus ſuauis:aut vis
aque decurrentꝫ nimiũ:aut ſonus vali-
dus p̃cipitaꝝ petraꝝ:aut ludentiũ aĩa-
liũ curſus inuiſus:aut mugientiũ vali-
da beſtiarum vox:aut reſonãs de altiſſi
mis montibꝰ echo:deficiẽtes faciebat il
los p̃ timore. Oĩs eni orbis terraꝝ lim-
pido illuminabaꝛ̃ lumine:ꝛ nõ impedi-
tis oꝑibꝰ ꝯtinebaꝛ̃. Solis aũt illis ſuꝑ-
poſita erat grauis nox:imago tenebraꝝ
que ſuꝑuentura illis erat. Ipſi ꝗ̃
A ſibi erãt grauiores tenebre.

Exo.10.f. ſ Anctis aũt tuis maxi- XVIII
ma erat lux:ꝛ hoꝝ quidẽ voceꝫ inimici
audiebant:ſed figurã· nõ vidiebant. Et
qꝛ nõ ꝛ ipſi eadẽ paſſi erant:magnifica-
bant te:ꝛ qui ante leſi erant:qꝛ nõ lede-
banꝛ̃:gratias agebãt tibi:ꝛ vt eſſet dif-
ferentia:te deũ petebãt. Propter quod
ignis ardentẽ colũnã duceꝫ habuerunt
ignote vie:ꝛ ſolẽ ſine leſura boni hoſpi-
tij p̃ſtitiſti. Digni quidẽ illi carere luce
ꝛ pati carcerẽ tenebraꝝ qui incluſos cu
ſtodiebant filios tuos: ꝑ quos incipie-
bat incorruptũ legis lumẽ ſeculo dari.
Cũ cogitarẽt iuſtoꝝ occidere infantes : Exo.1.c
ꝛ vno expoſito filio ſed liberato i tradu Exo.2.b B
ctionẽ illoꝝ multitudinẽ filioꝝ abſtuli Exo.14.f.
ſti:ꝛ pariter illos ꝑdidiſti in aqua vali-
da. Illa eni nox ante cognita eſt a patri
bus nr̃is:vt vere ſciẽtes quibꝰ iuramẽ-
tis crediderũt:aĩequiores eẽnt. Suſce
pta eſt aũt a pp̃lo tuo ſanitas quidẽ iu-
ſtorũ:iniuſtoꝝ aũt exterminatio. Sicut
enim leſiſti aduerſarios nr̃os: ſic ꝛ nos
ꝓuocans magnificaſti. Abſconſe eni ſa
crificabant iuſti pueri bonoꝝ: et iuſti-
cie legẽ in concordiã diſpoſuerũt:ſimili
ter bona ꝛ mala ꝑcepturos iuſtos:patri
oĩm decantantes laudes. Reſonabat au
tẽ incõueniẽs inimicoꝝ vox: ꝛ flebilis
audiebaꝛ̃ planctus ploratoꝝ infantiũ.
Simili autẽ pena ſeruꝰ cũ dñ̃o afflictꝰ Exo.12.e
eſt:ꝛ popularꝫ hõ r̃gi ſimilia paſſus. Si
militer ꝗ̃ oẽs vno noĩe mortꝫ mortuos
habebãt innumerabiles. Nec eni ad ſe-
peliendũ viui ſufficiebãt:qñ vno momẽ
to que erat preclarior natio illoꝝ exter-
minata eſt. De oĩbꝰ eni nõ credentes ꝓ- C
ꝑter bñficia:tũc cũ primũ fuit extermi-
niũ primogenitoꝝ ſpopõderunt pp̃lm dei
ſe eſſe. Cũ eni quietũ ſilentiũ contineret
oĩa:ꝛ nox in ſuo curſu mediũ iter habe-
ret:oĩpotẽs ſermo tuꝰ dñe exiliẽs de ce-
lo a regalibꝰ ſedibꝰ : durꝰ debellator in
mediã exterminij terrã ꝓſiliuit: gladiꝰ
acutus inſimulatũ imperiũ tuũ portãs:
ꝛ ſtans repleuit oĩa morte:ꝛ vſq; ad ce-
lũ attingebat ſtãs in terra. Tũc ꝯtinuo
viſus ſomnioꝝ maloꝝ turbauerũt illos
ꝛ timores ſuꝑuenerũt inſperati. Et aliꝰ
alibi ꝓiectus ſemiuiuꝰ: ꝓpter quã mo-
riebaꝛ̃ cauſam demõſtrabat mortꝫ. Ui-
ſiones eni que illos turbauerunt hec p̃-
monebãt:ne inſcij quare mala patiebã-
tur perirẽt. Tetigit aũt tũc ꝛ iuſtos tem
ptatio mortꝫ: ꝛ cõmotio i heremo facta
eſt multitudinis:ſed nõ diu ꝑmanſit ira D
tua. Properans eni homo ſine querela Nu.16.g

deprecari ꝓ pp̄lis ꝓferens seruitutꝫ sue scutum orōnem: ⁊ ꝑ incēsum depcatio- nē allegans: restitit ire: ⁊ finē imposuit necessitati: ostendens qm̄ tu⁹ est famulus. Uicit aūt turbas nō in virtute corporis nec armatura potētie: sed verbo illū qui se vexabat subiecit: iuramēta parētum ⁊ testamētū cōmemorās. Cū eni iam a- ceruatim cecidissent sup alterutrū mor- tui: interstitit: ⁊ amputauit impetum: et diuisit illā que ad viuos ducebat viam.

Exo.28.b. In veste eni poderis quā habebat: totus erat orbis terrarū: ⁊ parentū magnalia in quattuor ordinib⁹ lapidū erant scul- pta: ⁊ magnificētia tua i diademate ca- pitis illius scripta erat: his aūt cessit: q̄ extermiabat ⁊ hec extimuit. Erat eni so la temptatio ire sufficiēs. XIX

A Impijs aūt vsq; in nouissimū si- ne miscdia ira superuenit. Prescie bat eni ⁊ futura illoꝝ: qm̄ cū ipi ꝑmisissent vt se educerēt: ⁊ cum magna sollicitudine ꝑmisissent illos cōseq̄ban tur illos penitētie act⁹. Adhuc eni iter manus habētes luctū: ⁊ deplorantes ad monumēta mortuoꝝ: aliā sibi assumpse rūt cogitatiōem insciētie: ⁊ quos rogan tes ꝓiecerāt: hos tāq; fugitiuos ꝑseque bātur. Ducebat eni illos ad hūc finē di gna necessitas: ⁊ hoꝝ que acciderāt cō- memoratiōez amittebāt: vt q̄ deerāt tor mētis: repleret punitio: ⁊ pp̄lus quidez tuus mirabiliter trāsiret: illi aūt nouaz

B mortē inuenirēt. Omis eni creatura ad suū gen⁹ ab initio refigurabat̄ deserui- ens tuis p̄ceptis: vt pueri tui custodirē- tur illesi. Nam nubes castra eoꝝ obum- brabat: ⁊ ex aqua q̄ ante erat: terra ari- da apparuit: ⁊ i mari rubro via sine im- pedimēto: ⁊ campus germinās d̄ ꝓfun- do nimio ꝑ quē ois natio trāsiuit: q̄ te- gebat̄ tua manu vidētes tua mirabilia ⁊ mōstra. Tāq; eni equi depauerūt escā: ⁊ tanq̄ agni exultauerūt magnificātes te dn̄e q̄ liberasti illos. Memores enim erāt adhuc eoꝝ q̄ in icolatu illoꝝ facta fuerāt: quēadmodū ꝓ natiōe aialiuz e- duxit terra muscas: ⁊ ꝓ piscibus eructa

C uit fluui⁹ multitudiem ranaꝝ. Nouissi- me aūt viderūt nouā creaturā auiū: cuz abducti cōcupiscētia postulauerūt escas epulationis. In allocutiōe eni desiderij ascēdit illis de mari ortigometra: ⁊ ve- xationes pctōribus superuenerūt nō sine illis que añ facta erāt argumētis ꝑ vim fluminū. Iuste eni patiebātur ꝫm suas nequitias. Eteni detestabiliorē inhospi talitatē instituerūt. Alij quidē ignotos nō recipiebāt aduenas: alij autē bonos hospites in seruitutē redigebāt. Et non solū hec: sed ⁊ alius quidē respect⁹ illo- rū erat: qm̄ inuiti recipiebāt extraneos Qui aūt cū leticia recepert hos qui eis- dem vsi erāt institutis: seuissimis affli- xerūt dolorib⁹. Percussi sūt autē cecita- Gen.19.c te: sicut illi in forib⁹ iusti cū subitaneis cooperti essent tenebris. Unusq̄sq; trāsi tū ostij sui q̄rebat. In se eni elemēta dū

D cōuertūtur: sicut in organo q̄litatis so- nus immutat̄ ⁊ oia suū sonū custodiūt. Unde estimari ex ipso visu certo potest. Agrestia eni in aquatica cōuertebātur: ⁊ quecūq; erāt natātia: in terra transi- Exo.9.c. bant. Ignis in aqua valebat supra suaz virtutē: ⁊ aqua extinguētis nature ob- liuiscebatur. Flāme ecōtrario corrupti- biliū aialiū nō vexauerūt carnes coam- bulantiū: nec dissoluebāt illā que facile dissoluebat̄ sicut glacies bonam escam. In oibus eni magnificasti pp̄lm tuum dn̄e: ⁊ honorasti: ⁊ nō despexisti: in omi tempe ⁊ in omi loco assistens eis.

Explicit liber sapiētie. Incipit ꝓ- logus libri iesu filij sydrach q̄ Ec- clesiasticus appellatur.

m Ultorū nobis ⁊ magnorū per legem ⁊ ꝓphetas aliosq; q̄ se- cuti sunt illos sapiētia demō- strata est: in quib⁹ oportet lau dare israel doctrine ⁊ sapiētie causa: qr nō solū ipsos loquētes necesse est esse pe ritos: sed etiā extraneos posse ⁊ discētes ⁊ scribētes doctissimos fieri. Auus me⁹ iesus postq̄ se ampli⁹ dedit ad diligēti- am lectiōis legis ⁊ ꝓphetaꝝ ⁊ aliorū li- brorū qui nobis a parētib⁹ nr̄is traditi sunt: voluit ⁊ ipse scribere aliq̄d horum q̄ ad doctrinā ⁊ sapiam ꝑtinēt: vt desi- derātes discere ⁊ illoꝝ periti fieri magis magisq; attēdant aio: ⁊ ꝯfirmētur ad legitimā vitā. Hortor itaq; venire vos cū beniuolētia: ⁊ attentiori studio lecti- onē facere: ⁊ veniā habere in illis in q̄- bus videmur sequētes imaginez sapie: ⁊ deficere in verboꝝ compositiōe. Nam deficiēt verba hebraica qn̄ fuerint trās- lata ad alterā linguā. Nō autē solū hec: sed ⁊ ipsa lex ⁊ ꝓphete: ceteraq; aliorūz libroꝝ nō paruā habēt differētiam qn̄ iter se dicūtur. Nā i octauo ⁊ tricesimo

anno tempib⁹. Ptolomei euergetis re-
gis poſtꝗ͂ pueni in egyptū: ⁊ cū multuʒ
tpis ibi fuiſſeʒ: inueni ibi libꝛos relictoſ
nō parue neqꝫ ꝯtēnende doctrine. Ita-
qꝫ bonū ⁊ neceſſarium putaui ⁊ ipſe ali
quā addere diligentiā ⁊ laboꝛē interp̄-
tandi libꝛū iſtuʒ: et multa vigilia attuli
doctrinā in ſpatio tpis ad illa que ad fi
nē ducūt libꝛū iſtū dare: ⁊ illis q̇ volunt
animū intendere ⁊ diſcere queēadmodū
opoꝛteat inſtituere moꝛes qui ſm̄ legeʒ
dn̄i ꝓpoſuerint vitā agere.

Explicit pꝛologus. Incipit li-
ber Eccleſiaſticus Capl'm I

A Omnis ſapiētia
a dn̄o deo eſt: ⁊ cuʒ illo fuit
ſemꝑ: ⁊ eſt ante euū. Arenā
maris ⁊ pluuie guttas ⁊ di-
es ſeculi q̇s dinumerauit? Altitudinem
celi ⁊ latitudinē terre ⁊ ꝓfundū abyſſi:
q̇s dimēſus eſt? Sapiam dei p̄cedenteʒ
omia: q̇s inueſtigauit? Pꝛioꝛ oīm crea-
ta eſt ſapia: ⁊ intellect⁹ pꝛudētie ab euo.
Fons ſapie verbū dei i excelſis: ⁊ ingreſ-
ſus illi⁹ mādata eterna. Radix ſapie cui
reuelata eſt: ⁊ aſtutias illi⁹ q̇s agnouit?
Diſciplina ſapiētie cui reuelata ē ⁊ ma
nifeſtata: ⁊ multiplicationē ingreſſus il
lius quis intellexit? Unus eſt altiſſim⁹:
creatoꝛ oīm om̄ipotens: ⁊ rex potens: et
metuend⁹ nimis: ſedens ſuꝑ thꝛonū illi
B us ⁊ dn̄ans deus. Ipſe creauit illā in ſpi
ritu ſancto: ⁊ vidit ⁊ dinumerauit ⁊ mē-
ſus eſt. Et effudit illā ſuꝑ oīa opa ſua: ⁊
ſuꝑ oēm carnē: ſm̄ datū ſuū: ⁊ p̄bet illā
diligentib⁹ ſe. Timoꝛ dn̄i gloꝛia ⁊ gloꝛi-
atio ⁊ leticia ⁊ coꝛona exultationis. Ti
moꝛ dn̄i delectabit coꝛ: ⁊ dabit leticiā et
gaudiū in longitudinē dierū. Timenti
dn̄m bene erit in extremis: ⁊ i die defun
ctionis ſue bn̄dicet. Dilectio dei hono-
rabilis ſapia: q̇bus aūt apparuerit in vi
ſu: diligūt eaʒ: in viſione ⁊ in agnitione
Ps.110. magnaliū ſuoꝝ. Initiū ſapie timoꝛ dn̄i:
Prou.1.a.et ⁊ cū fidelib⁹ in vulua cōcreat⁹ eſt: et cuʒ
9.b electis feminis graditur: ⁊ cū iuſtis ⁊ fi
delibus agnoſcit. Timoꝛ dn̄i ſciētie re-
ligioſitas. Religioſitas cuſtodiet ⁊ iuſti-
ficabit coꝛ: iocunditatem atqꝫ gaudiuʒ
C dabit. Timenti deum bene erit: ⁊ in di-
ebus conſolationis illius benedicetur.
Plenitudo ſapiētie: timere deum: ⁊ ple-
nitudo a fructib⁹ illius. Omnē domuʒ
illius implebit generationibus: et rece-
ptacula a theſauris illi⁹. Coꝛona ſapien
tie timoꝛ domini: replens pacem et ſalu
tis fructuʒ: ⁊ vidit ⁊ dinumerauit eam.
Utraqꝫ autē ſunt dona dei. Scientiam
⁊ intellectū pꝛudentie: ſapiētia cōpartie
tur: ⁊ gloꝛiā tenentiuʒ ſe exaltat. Radix
ſapientie eſt timere deum: ⁊ rami illius
longeui. In theſauris ſapientie intelle-
ctus et ſciētie religioſitas: execratio aūt
peccatoꝛib⁹ ſapiētia. Timoꝛ dn̄i expel-
lit peccatū. Naʒ qui ſine timoꝛe eſt: non
poterit iuſtificari: iracūdia enim animo
ſitatis illius ſubuerſio illi⁹ eſt. Uſqꝫ in
temp⁹ ſuſtinebit patiens: ⁊ poſtea reddi
D tio iocunditatis. Bonus ſenſus vſqꝫ in
tempus abſcondet verba illius: et labia
multoꝛū enarrabūt ſenſum illi⁹. In the
ſauris ſapientie ſignificatio diſcipline:
execratio autē peccatoꝛi cultura dei. Fi-
li cōcupiſcens ſapientiā conſerua iuſti-
ciam: et deus pꝛebebit illā tibi. Sapien
tia enim et diſciplina timoꝛ domini: et
quod beneplacitum eſt illi: fides ⁊ man
ſuetudo ⁊ adimplebit theſauros illius.
Contumax nō ſis: ⁊ incredibilis timoꝛi
dei: et ne acceſſeris ad illum duplici coꝛ
de. Ne fueris hypocrita in conſpectu ho
minū: et non ſcandalizeris in labiis tu-
is. Attende in illis ne foꝛte cadas ⁊ ad-
ducas anime tue inhonoꝛationem: ⁊ re
uelet deus abſconſa tua: et in medio ſy-
nagoge elidat te: quoniā acceſſiſti mali-
gne ad dominū: et coꝛ tuum plenum eſt
dolo ⁊ fallacia. II

A Fili accedens ad ſeruitutem dei
ſta in iuſticia et in timoꝛe: et pꝛe
para aniam tuam tu ad tempta
tionem. Depꝛime coꝛ tuum et ſuſtine: et
inclina aurem tuam et ſuſcipe verba in
tellectus: et ne feſtines in tempus ob-
ductionis. Suſtine ſuſtentationes dei:
coniungere deo et ſuſtine: vt creſcat in
nouiſſimo vita tua. Omne quod tibi ap
plicitum fuerit accipe et in doloꝛe ſuſti
ne: et in humilitate tua patientiam ha-
be: quoniam in igne pꝛobatur aurum ⁊
argentum: homies vero receptibiles in
B camino humiliationis. Crede deo et re
cuperabit te: ⁊ dirige viam tuam ⁊ ſpe
ra in illū. Serua timoꝛe illi⁹: ⁊ in illo
veteraſce. Metuētes dn̄m ſuſtinete mi
ſericoꝛdiā eius: ⁊ nō deflectatis ab illo
ne cadatis. Qui timetis dn̄m credite il
li: et nō euacuabit merces veſtra. Qui
timetis dn̄m ſperate in illā: ⁊ in oble-

dlectationē veniet vobis misericordia. Qui timetis dñm diligite illū: et illuminabunt corda vr̄a. Respicite filij nationes C hoīum et scitote: q nullus sperauit i dño et ꝯfusus est. Quis eni pmāsit i mādatis ei⁹: derelict⁹ ē? Aut q̄s inuocauit eū: et despexit illū? Qm̄ pius et misericors est de⁹: et remittit: in die tribulatiōis pctā: et ꝓtector ē oib⁹ exq̄rētibus se i xitate. Ue duplici corde: et labijs scelestis et manib⁹ malefacientib⁹ et pctōri terrā ingredieti duab⁹ vijs. Ue dissolutis corde: q nō credūt deo: et ideo nō ꝓtegēt ab eo. Ue his q pdiderūt sustinētiā: et qui dereliquerūt vias rectas: et diuerterūt in vias vias prauas. Et quid faciēt cū inD spicere dñs? Qui timēt dñm nō erūt incredibiles verbo illius: et qui diligunt illum cōseruabūt verbum illius. Qui timēt dominū inquirent que beneplacita sunt ei: et qui diligunt eum replebuntur lege ipsius. Qui timet dominū preparabunt corda sua: in cōspectu illius sanctificabūt animas suas. Qui timēt dñm custodiūt mādata eius: et paD cientiam habebūt vsq ad inspectionem illius: dicentes: Si penitentiam non egerimus: incidemus in manus dñi: et nō in manus hoīum. Scdm eni magnitudinē illi⁹: sic misericordia illius cum ipso est.

III

Ilij sapiētie ecclesia iustorum: et f natio illorum obediētia et dilectio A Judicium patris audite filij: et sic facite vt salui sitis. De⁹ eni honorauit patrem in filijs: et iudiciū matris exquirēs firmauit in filios. Qui diligit deū exorabit ꝓ peccatis: et cōtinebit se ab illis: et i oratiōe dierū exaudiet: et sicut q thesaurizat: ita et q honorificat matrē suā. Qui honorat patrem suum iocūdabitur in filijs: et i die orōnis sue exaudietur. Qui honorat patrem suum vita viuet lōgiore: et qui obedit patri refrigerabit matrem. Qui timet dñm honorat parētes: et quasi dñis seruiet his q se genuerūt i ope et sermōe et oī patiētia Honora patrem tuum vt superueniat tibi bñdictio a deo: et bñdictio illius i nouissimo manet. Bñdictio patris firmat domos filiorum: maledictio aūt matris eradicat fundamēta. Ne glorieris i cōtumelia patris tui: non eni est tibi gloria sed confusio. Gloria eni hois ex honore patris sui: et dedecus filij: pater sine honore. Fili suscipe senectam patris

Exo.20.b
Matth.15.b
j.7.c

tui: et nō cōtristes eū in vita illius: et si defecerit sensu: veniam da: et ne spernas eum in tua virtute. Elemosyna eni patris nō erit in obliuione. Nam pro peccato matris restituet tibi bonū: et in iusticia edificabit tibi: et i die tribulationis cōmemorabit tui: et sicut i sereno glacies: soluent peccata tua. Q̄ꝫ male fame C est qui dereliquit patrem: et est maledictus a deo qui exasperat matrē. Fili in mansuetudine opera tua pfice et super hoīum gloriam diligeris. Quāto magn⁹ es humilia te in oībus: et corā deo inuenies gratiā: qm̄ magna potētia dei solius: et ab humilib⁹ honorat. Altiora te ne q̄sieris: et fortiora te ne scrutat⁹ fueris: sed q p̄cepit tibi deus illa cogita sp et in plurib⁹ opib⁹ eius ne fueris curiosus. Nō est enim tibi necessarium ea que abscōdita sūt videre oculis tuis. Insup nacuis reb⁹ noli scutari multipliciter et in pluribus eius opibus nō eris curiosus. Plurima eni sup sensū hoīum ostensa sūt tibi. Multos enim supplantauit D suspitio illorum: et i vanitate detinuit sensus illorum. Cor durū habebit male in nouissimo: et q amat periculū: i illo pibit. Cor ingrediēs duas vias nō hēbit successus: et prauū cor i illis scādalizabit. Cor nequā grauabit i dolorib⁹: et peccator adijciet ad peccādū. Synagoge superborū nō erit sanitas: frutex eni peccati eradicabitur in illis et nō intelliget. Cor sapiētis intelliget in sapia: et auris bona audiet cū oī ꝯcupiscētia sapiam. Sapiēs cor et intelligibile abstinebit se a peccatis: et in opibus iusticie successus habebit. Ignē ardētē extinguit aqua: et elemosyna resistit peccatis: et de⁹ ꝓspectos est ei⁹ q reddit grām. Meminit in posterum: et in tpe casus sui inueniet firmamētum.

Prou.25.d

IIII

Ili elemosynam pauperis ne de- A f fraudes: et oculos tuos ne trāsuertas a paupe. Animā esuriētem ne despexeris: et nō exasperes pauperem in inopia sua. Cor inopis ne afflixeris: et nō ꝓtrahas datū angustiāti. Rogationem cōtribulati ne abijcias: et nō auertas faciem tuam ab egeno. Ab inope ne auertas oculos tuos ꝓpt irā: et nō relinq̄s querentib⁹ tibi retro maledicere. Maledicētis enim tibi in amaritudine anime exaudiet dep̄catio illi⁹ exaudiet aūt eum: qui fecit illum. Cōgregationi pauperū affabilem te facito: et

presbytero humilia aīam tuā ⁊ magnato humila caput tuū. Declina pauperi sine tristicia aurem tuā :⁊ redde debitū tuū:⁊ rn̄de illi pacifice in masuetudine

B

Libera eū qui iniuriam patiť de manu supbi:⁊ non acide feras in anima tua. In iudicādo esto pupillis misericors vt pater:⁊ ꝓ viro matri illorū:⁊ eris tu velut filius altissimi obediens:⁊ miserebitur tui magis ꝙ mater. Sapiētia filijs suis vitaʒ inspirat:⁊ suscipit inq̄rentes se:⁊ preibit in via iusticie:⁊ qui illaʒ diligit: diligit vitā:⁊ q̄ vigilauerint ad illam: complecten̄t placorem eiꝰ. Qui tenuerint illam: vitā hereditabūt :⁊ quo introibit benedicet deꝰ. Qui seruiūt ei obsequētes erunt sancto ⁊ eos qui diligunt illam: diligit deus. Qui audit illā iudicabit gentes:⁊ q̄ intueť illaʒ: pmanebit confidens. Si crediderit ei :hereditabit illā:⁊ erūt in cōfirmatione creature illorū :qm̄ in tēptatione ambulat cū eo:⁊ in primis eligit eū.

C

Timorem et metū et ꝓbationē inducet sup illum :⁊ cruciabit illū in tribulatione doctrine sue donec tēptet eū in cogitationibꝰ suis:⁊ credat aīe illiꝰ. Et firmabit illū :et iter adducet directū ad illuʒ:⁊ letificabit illū :et denudabit absconsa sua illi: ⁊ thesaurizabit sup illū scientiā ⁊ intellectum iusticie. Si aūt oberrauerit derelinquet eū:et tradet euʒ in manꝰ inimici sui. Fili ꝯserua tp̄s:⁊ deuita a malo. Pro anima tua ne cōfundaris dicere verū. Est eni cōfusio adducēs pctm̄: et est ꝯfusio adducēs gloriā ⁊ gratiam. Ne accipias faciē aduersus faciē tuaʒ: nec aduersus aīam tuā mendaciū. Ne reuerearis ꝓximū tuū in casu suo :nec retineas verbū in tpe salutꝭ. Nō abscō-

D

das sapiētiā tuaʒ in decore suo. In lingua eni sapiētia dignosciť : ⁊ sensus et scīa ⁊ doctrina in verbo sensati:⁊ firmamentū in opibus iusticie. Non cōtradicas verbo ꝟitatis vllo modo:⁊ de mendacio ineruditiōis tue cōfundere. Non cōfundarꝭ ꝯfiteri peccata tua:⁊ ne subijcias te oī hoī pro peccato. Noli resistere ꝯtra facieʒ potētis : nec coneris ꝯtra ictū fulmis. Pro iusticia agonizare pro aīa tua:et vsqꝫ ad morteʒ certa ꝓ iusticia:⁊ deꝰ expugnabit ꝓ te iimicos tuos. Noli citatꝰ esse in lingua tua:⁊ inutilis et remissus in operibꝰ tuis. Noli esse sicut leo in domo tua euertens domesticos tuos:⁊ opprimens subiectos tibi.

Non sit porrecta manus tua ad accipiendum et ad dandum collecta.

V

A

Noli attēdere ad possessiones iniquas:et ne dixeris:est mihi sufficiēs vita. Nihil eni ꝓderit in tpe vindicte ⁊ obductiōis. Ne sequaris in fortitudine tua ꝯcupiscētiam cordis tui:⁊ ne dixeris: Quō potui:aut q̄s me subijciet ꝓpter facta mea? Deꝰ eni vindicās vindicabit. Ne dixerꝭ? Peccaui: ⁊ q̄d mihi accidit triste? Altissimꝰ eni ē

B

patiēs redditor. De ꝓpiciato pctō noli esse sine metu : neqꝫ adijcias pctm̄ sup peccatū:⁊ ne dicas: Miseratio dn̄i magna est:multitudinis peccatoꝝ meoruʒ miserebiť. Misericordia eni ⁊ ira ab illo cito ꝓximāt:⁊ in pctōres respicit ira illiꝰ. Non tardes cōuerti ad dn̄m :⁊ ne differas de die in diē.

C

Subito eni veniet ira illiꝰ :⁊ in tēpe vindicte disperdet te. Noli anxius esse in diuitijs iniustis: nō eni ꝓderūt tibi in die obductiōis et vindicte. Nō vētiles te in oēm ventuʒ: ⁊ nō eas in oēm viam. Sic eni ois peccator ꝓbať in duplici lingua. Esto firmus in via dn̄i:⁊ in veritate sensus tui et sciētia:⁊ ꝓsequať te verbū pacꝭ ⁊ iusticie. Esto māsuetꝰ ad audiendū ꝟbuʒ dei vt intelligas:⁊ cum sapia ꝓferes responsum verū.

D

Si est tibi intellectꝰ respōde ꝓximo:sin aūt :sit manꝰ tua sup os tuū:ne capiarꝭ i verbo indisciplinato ⁊ cōfundaris. Honor ⁊ gloria in sermone sensati:ligua ꝟo imprudētꝭ subuersio est ipsiꝰ. Nō appelleris susurro ī vita tua :⁊ in lingua tua ne capiaris et cōfundarꝭ. Sup furē eni est ꝯfusio ⁊ penitētia:⁊ denotatio pessima super bilinguē:susurratori aūt odiū ⁊ inimicitia ⁊ cōtumelia. Iustifica pusillū et magnuʒ similiter.

VI

A

Noli fieri ꝓ amico:inimicus ꝓximo. Improperiū.n.⁊ cōtumeliā malus hereditabit :⁊ ois peccator īuidus ⁊ bilinguis. Nō te extollas ī cogitatiōe aīe tue velut taurꝰ :ne forte elidať virtꝰ tua per stulticiam : ⁊ folia tua comedat:⁊ fructꝰ tuos perdat: ⁊ relinquaris velut lignū aridū in heremo. Aia eni nequā disperdet qui se habet:⁊ in gaudiū iimicis dat illū ⁊ deducet in sortem impiorū. Verbū dulce multiplicat amicos :et mitigat iimicos ⁊ ligua eucharis in bono hoie abūdabit. Multi pacifici sint tibi ⁊ consiliariꝰ sit tibi vnꝰ de mille: Si possides amicū i tēpta

Ī.21.a

Ī.16.b

Deu.23.b

Prou.10.a et.11.a

1.Re.

tione possid e eū: ⁊ ne facile credas ei te ipsū. Est enī amicꝰ ſm tp̄s suū: ⁊ nō ꝑmanebit in die tribulatōis. Et est amicus ꝗ ꝯuertit̄ ad inimicitiā: ⁊ est amicꝰ ꝗ odiū ⁊ rixam ⁊ ꝯuitia denudabit. Est aūt amicꝰ sociꝰ mēse: ⁊ nō ꝑmanebit in die necessitat. Amicꝰ si ꝑmāserit fixꝰ: erit tibi q̄si coeq̄lis: ⁊ in domestic tuis fiducialiter aget. Si humiliauerit se ꝯtra te: ⁊ a facie tua abscōderit se: vnanimem habebis amicitiā bonā. Ab inimicis tuis separare: ⁊ ab amicis tuis attēde. Amicus fidelis: ꝓtectio fortis: qui aūt iuenit illū: iuenit thesaurū. Amico fideli nulla est cōparatio: ⁊ nō ē digna pōderatio auri ⁊ argēti cōtra bonitatē fidei illiꝰ. Amicꝰ fidelis medicamentū vite ⁊ imortalitat: ⁊ ꝗ metuūt dn̄m: inuenient illū. Qui timet deū eque habebit amicitiā bonā qm̄ ſm illū erit amicus illiꝰ. Fili a iuuētute tua excipe doctrinā: ⁊ vsq3 ad canos iuenies sapiam

C Quasi is ꝗ arat ⁊ qui semiat accede ad eam: ⁊ sustine bonos fructus illius. In ope enim ipsiꝰ exiguū laborabis: ⁊ cito edes de generatiōe illiꝰ. Q̄ꝫ aspera ē nimium sapia indoctis hoībus: ⁊ nō permanebit in illa excors. Quasi lapidis virtus ꝓbatio erit in illis: et nō demorabunt̄ ꝓijcere illā. Sapia enī doctrine ſm nomē est eiꝰ: ⁊ nō est mult manifesta. Quibꝰ aūt cognita est ꝑmanet vsq3 ad ꝯspectū dei. Audi fili ⁊ accipe cōsiliū intellectꝰ: ⁊ ne abijcias ꝯsiliū meum. Inijce pedē tuū in compedes illiꝰ: et in torques illiꝰ collū tuum. Subijce humerū tuū ⁊ porta illā: et ne accidier vinculis eiꝰ. In oī aīo tuo accede ad illā: ⁊ in omni v̄tute tua cōserua vias eius. Inuestiga illā ⁊ manifestabit̄ tibi

1.Re.11. ⁊ cōtinēs factꝰ ne derelinquas eam. In nouissimis enī inuenies requiē in ea: ⁊ cōuertet̄ tibi in ablectationē. Et erūt tibi cōpedes eius in ꝓtectionē fortitudinis: et bases virtutis ⁊ torques illiꝰ in stolā glorie. Decor enī vite est in illa: et vincula illiꝰ alligatura salut: stola glorie indues eā: et coronā gratulationis impones tibi. Fili si attēderis mihi disces eā: ⁊ si accōmodaueris animū tuū sapiens eris. Si inclinaueris aurē tuā excipies doctrinā: ⁊ si dilexeris audire: sapiens eris. In multitudine p̄sbyterorum prudentiū sta: ⁊ sapie illorū ex corde ꝯiūgere: vt oēm narrationē dei possis audire: ⁊ ꝓuerbia laudis nō effugiant a te. Et si videris sensatū euigila ad eum: et gradus ostiorū illiꝰ exterat pes tuus. Cogitatū tuū habe in p̄ceptis dei ⁊ in mādat illiꝰ maxime assiduus esto: et ipse dabit tibi cor: et concupiscentia sapiētie dabit̄ tibi.

VII

Noli facere mala: ⁊ nō apprehendent: discede ab iniquo: ⁊ deficient mala abs te. Fili nō semines mala in sulcis iniusticie: ⁊ nō metes ea in septuplū. Noli querere ab hoīe ducatū: neq3 a rege cathedrā honoris. Nō te iustifices ante deū qm̄ agnitor cordis ipse est: ⁊ penes regē noli velle videri sapiēs. Noli querere fieri iudex nisi valeas virtute irrūpere iniquitates: ne forte extimescas faciē potētis: ⁊ ponas scandalū in agilitate tua. Nō pecces in multitudine ciuitat: nec te imittas in pp̄lm: neq3 alliges duplicia pctā. Nec enī in vno eris imunis. Noli esse pusillanimis in animo tuo. Exorare: ⁊ facere elemosynā ne despicias. Ne dicas in multitudine muneruꝫ meorū respiciet deꝰ: et offerēte me deo altissimo mūera

B ra suscipiet. Nō irrideas hoīem in amaritudine aīe: est enī qui humiliat ⁊ exaltat circūspector deus. Noli amare mēdaciū aduersus fratrē tuū: neq3 in amicum similiter facias. Noli velle mētiri oē mēdaciū: assiduitas enī illius nō est bona. Noli verbosus esse in multitudine p̄sbyterorū: ⁊ nō iteres verbū in oratione tua. Nō oderis laboriosa opera ⁊ rusticationē creatā ab altissimo. Nō te reputes in mltitudie indisciplinatorū. Memēto ire qm̄ nō tardabit. Humilia valde spm̄ tuū: qm̄ vindicta carnis impij: ignis ⁊ vermis. Noli preuaricari in amicū pecuniā differētem: neq3 fratreꝫ charissimū auro spreuer. Noli discedere a muli[er]e sensata ⁊ bona quā sortitꝰ es in timore dn̄i: gratia enī verecundie

C illiꝰ sup aurū. Nō ledas seruū in veritate operātem: neq3 mercēnariū dātē aiam

J.33.b suā. Seruꝰ sensatus sit tibi dilectus q̄si aīa tua: nō defraudes illum libertate: neq3 inopē derelinq̄s illū. Pecora tibi sūt attēde illis: ⁊ si sūt vtilia: ꝑseuerēt

J.30.b. apud te. Filij tibi sūt: erudi illos: ⁊ curua illos a pueritia eorū. Filie tibi sunt: serua corpus illarū: ⁊ nō ostēdas hilareꝫ faciē tuā ad illas. Trade filiā ⁊ grāde opꝰ fecer: ⁊ hoī sensato da illā. Mulier si ē tibi ſm aiaꝫ tuā: nō ꝓijcias illā ⁊ odibili nō credas te i toto corde tuo

E.3.b. Honora prēm tuum: ⁊ gemitꝰ mr̄is tue ne obliuiscarꝭ. Memēto qm̄ nisi ꝑ illos natus nō fuisses: ⁊ retribue illis quō et illi tibi. (D) In tota aīa tua time dn̄m ⁊ sacerdotes illiꝰ sanctifica. In oī ỽtute dilige eū qui fecit: ⁊ ministros ei: ne derelinqas. Honora deuꝫ ex tota aīa tua: et honorifica sacerdotes: et ꝓpurga te cū brachijs. Da illis partē sicut mādatuꝫ est tibi primitiarū ⁊ purgatiōis: ⁊ de negligētia tua purga te cuꝫ paucis. Datū brachioꝝ tuoꝝ: ⁊ sacrificiū sctificatōis offeres dn̄o: ⁊ initia sctōꝝ: ⁊ paupi porrige manū tuam vt ꝑficiaꝭ propiciatio et bn̄dictio tua: gr̄a datꝰ in ꝯspectu oīs viuētis: ⁊ mortuo nō ꝓhibeas gratiaꝫ. Nō desis plorātibꝰ in ꝯsolatiōe: ⁊ cū lugētibꝰ ambula. Nō te pigeat visitare infirmū: ex his enī in dilectiōe firmaberꝭ. In omnibus operibus tuis memorare nouissima tua: et in eternum non peccabis.

VIII

(A) Non litites cū hoīe potēte ne forte incidas in manus illius. Nō cōtēdas cum viro locuplete: ne (E.31.a) forte cōtra te ꝯstituat litē tibi. Multos enī ꝑdidit aurū ⁊ argētū: et vsqꝫ ad cor regū extēdit ⁊ cōuertit. Nō litiges cum hoīe linguato: ⁊ nō strues in ignē illiꝰ ligna. Nō coīces hoī indocto: ne male ꝺ ꝓgenie tua loquaꝭ. Ne despicias hoīeꝫ auertētē se a pctō: neqꝫ improperes ei. (B) Memēto qm̄ oēs in corruptiōe sumꝰ. Ne spernas hoīem ī sua senectute: eteni ex nobis senescūt. Noli de mortuo inimi (E.25.d) co tuo gaudere: sciēs qm̄ oēs morimur ⁊ in gaudiū volumꝰ venire. Ne despicias narrationē p̄sbyteroꝝ sapiētiū: ⁊ in ꝓuerbijs eoꝝ cōuersare. Ab ipsis enim disces sapiam: ⁊ doctrinā intellectus: et seruire magnatꝭ sine q̄rela. Nō te p̄tereat narratio seniorū: ipsi enī didicerūt a (C) pr̄ibus suis. Qm̄ ab ipsis disces intellectū: ⁊ in tp̄e necessitatis dabis respōsū. Nō incēdas carbones pctōrū arguens eos: ⁊ ne incēdaris flāma ignis peccatorum. Ne ꝯtra faciē stes cōtumeliosi: ne sedeat quasi insidiator orī tuo. Noli fenerari hoī fortiori te: q̄ si feneraueris quasi ꝑditū habe. Nō spōdeas sup virtutem tuā: q̄ si spoponderis quasi restituens cogita. Nō iudices cōtra iudicē: (D) qm̄ ꝺm q̄ iustū est iudicat. Cuꝫ audace nō eas in via: ne forte grauet mala sua in te. Ipse enī ꝺm volūtatē suā vadit: ⁊ simul cum stulticia ipsius peries. Cum iracundo nō facias rixam: et cū audace nō eas in desertuꝫ: qm̄ quasi nihil ē an illū sanguis: et vbi nō est adiutoriū elidet te. Cum fatuis cōsiliuꝫ nō habeas: non enim poterūt diligere nisi que eis placent. Coram extraneo ne facies cōsilium: nescis enim quid pariet. Nō omī hoī cor tuū manifestes: ne forte inferat tibi gratiā falsam et cōuitieꝭ tibi.

IX

(A) Non zeles mulierē sinꝰ tui: ne ostendat sup te maliciā doctrine nequā. Nō des mulieri ptātem aīe (Leuit.19) tue: ne ingrediaꝭ ī ỽtute tua ⁊ ꝯfundaris. Ne respicias mulierē multiuolā: ne forte incidas in laqueos illiꝰ. Cū saltatrice ne assiduꝰ sis nec audias illam: ne forte pereas in efficacia illiꝰ. Virgineꝫ ne cōspicias: ne forte scādalizerꝭ in decore illiꝰ. Ne des fornicarijs aīam tuaꝫ (B) in vllo: ne ꝑdas te ⁊ hereditatē tuā. Noli circūspicere in vicis ciuitatꝭ: nec oberraueris in plateis illiꝰ. Auerte faciem tuaꝫ a muliere cōpta: ⁊ ne circūspicias spēm alienā. Propꝭ spēm mulierꝭ multi perierūt: ⁊ ex hoc cōcupiscētia q̄si ignis exardescit. Oīs mulier q̄ ē fornicaria q̄si (Prou.11.c) stercus in via ab oībus p̄tereūtibꝰ ꝯculcabiꝭ. Spēm mulierꝭ aliene multi ammirati: reprobi facti sūt: colloquiū enī illiꝰ q̄si ignis exardescit. Cū aliena muliere ne sedeas oīo: nec accūbas cum ea sup cubitū: ⁊ nō altercaris cū illa in vino: ne forte declinet cor tuū ī illā ⁊ sanguine tuo labaris in ꝑditionē. Ne de- (C) relinquas amicū antiquuꝫ: nouꝰ enī nō erit silis illi. Vinū nouū amicꝰ nouus veterascat: ⁊ cū suauitate bibes illud. Nō zeles gloriā ⁊ opes pctōris: nō eniꝫ scis q̄ vētura sit illiꝰ subuersio. Nō placeat tibi iniuria iniustorū: sciēs qm̄ vsqꝫ ad inferos nō placebit impiꝰ. Lōge abesto ab hoīe ptātem habēte occidēdi: et nō suspicaberis timorē mortis. Et si accesseris ad illū noli aliq̄d cōmittere: ne for- (D) te auferat vitā tuam. Cōmunionē mortis scito qm̄ in medio laqueoꝝ ingredieris: ⁊ sup dolētium arma ambulabis. Scd̄m virtutē tuam caue te a ꝓximo tuo: ⁊ cū sapiētibꝰ ⁊ prudētibus tracta. Viri iusti sint tibi conuiue: ⁊ in timore dei sit tibi gloriatio: et in sensu sit tibi cogitatus dei: et oīs enarratio tua ī p̄ceptis altissimi. In manu artificuꝫ opa laudabunꭍ et pricipes ppl̄i in sapiētia (3.Re.3.a) sermonis sui: in sensu ỽo senioꝝ ỽbū. Terribilis est ī ciuitate sua hō linguo-

sus:⁊ temerariꝰ in v̄bo suo odibil' erit.

A Judex sapiens iudicabit X
populum suum ⁊ principatꝰ sensati stabil' erit. Scd̄m iudicē ppl'i: sic ⁊ ministri eius: ⁊ qual' rector est ciuitatis: tales ⁊ inhabitātes in ea. Rex insipiens perdet ppl'm suū: ⁊ ciuitates inhabitabunt̄ p sensum prudentiū. In manu dei potestas terre: ⁊ execrabil' ois iniquitas gentiū: ⁊ vtilem rectorē suscitabit in tempꝰ sup illam. In manu dei potestas hominis: ⁊ sup faciē scribe imponet honorem suū. (Leuit.19.c) Omis iniurie ꝓximi ne memineris: ⁊ nihil agas in operibus iniurie. Odibil' corā deo est ⁊ hominibꝰ supbia: et execrabil' ois iniq̄tas gentiū. Regnum a gente in gentē transfert̄ ꝓpter iniusticias ⁊ iniurias ⁊ ꝯtumelias ac diuersos B dolos. Auaro aūt nihil ē scelestiꝰ. Quid supbis terra ⁊ cinis? Nihil est iniquius q̄ȝ amare pecuniā. Hic eni ⁊ aiam suam venalē habet: q̄m in vita sua ꝓiecit intima sua. Omis potentatꝰ breuis vita: languor ꝓlixior grauat medicū. Breuē languorē p̄cidit medicus: sicut ⁊ rex hodie est ⁊ cras morie̅t. Cū eni morie̅t homo: hereditabit serpētes ⁊ bestias ⁊ vermes. Initiū supbie hois apostatare deo: quoniā ab eo qui fecit illum recessit cor eiꝰ: q̄m initiuȝ ois peccati est superbia. Qui tenuerit illam adimplebit̄ maledictis: ⁊ subuertit eū in finem. Propterea exhonorauit dn̄s cōuentꝰ maloꝝ: et destruxit eos vsq̄ȝ in finē. Sedes ducū superboꝝ destruxit eos: ⁊ sedere fecit mi- C tes ꝓ eis. Radices gentiū supbaꝝ arefecit deꝰ: ⁊ plātauit humiles ex ipsis gentibꝰ. Terras gētiū euertit dn̄s: ⁊ ꝑdidit eas vsq̄ȝ ad fundamētū. Arefecit deꝰ ex ipsis ⁊ disꝑdidit eos: ⁊ cessare fecit memoriā eoꝝ a terra. Memoriā supboruȝ ꝑdidit deꝰ: ⁊ reliquit memoriā humiliū sensu. Nō est creata hoibꝰ supbia: neq̄ȝ iracūdia nationi mulieꝝ. Semen hoim honorabit̄ hoc qd̄ timet deū: semen autē hoc exhonorabit̄ qd̄ p̄terit mandata dn̄i. In medio fratrū rector illoꝝ in honore: ⁊ qui timēt dn̄m erūt in ocul' illiꝰ. Gl'ia diuitū honoratoꝝ ⁊ pauꝑeꝝ timor dei est. Non despicere hoiem iustū pauperē: ⁊ nō magnificare virū pctōrem di- D uitem. Magnꝰ est iudex et potens est in honore: ⁊ nō est maior illo q̄ timet deū. (Prou.17.a) Seruo sensato liberi seruient: ⁊ vir prudens ⁊ disciplinatꝰ nō murmurabit correptus ⁊ inscius nō honorabit̄. Noli extollere te in faciendo opere tuo: et noli (Prou.21.b) cunctari in tempe angustie. Melior est qui opatur ⁊ abūdat in omibꝰ: q̄ȝ q̄ gloriatur ⁊ eget pane. Fili in māsuetudine serua aiam tuā: ⁊ da illi honorem s̄m (I.19.b) meritū suū. Peccantē in aiam suā q̄s iustificabit̄? Et q̄s honorificabit exhonorantē aiam suam? Pauper gloriat̄ per disciplinā ⁊ timoreȝ suū: ⁊ est homo qui honorificat̄ ꝓpter substātiaȝ suam. Qui aūt gloriat̄ in pauꝑtate: quātomagis in substātia? Et q̄ gloriat̄ in substātia: pauꝑtatem vereat̄. XI

B Sapientia humiliati exaltabit caput illius: ⁊ in medio magnoruȝ consedere illū faciet. Nō laudes virum in specie sua: neq̄ȝ spernas hominē in visu suo. Breuis i volatilibꝰ apis: ⁊ initium dulcoris habet fructꝰ illius. In vestitu glorieris vnq̄ȝ: nec in die honoris tui extollaris. Quoniā mirabilia opera altissimi solius: ⁊ gloriosa ⁊ abscōsa ⁊ inuisa opere illiꝰ. Multi tyranni sederūt in throno: ⁊ insuspicabilis portauit diadema. Multi potentes oppressi sunt valide: ⁊ gloriosi traditi sunt i manus alteroꝝ. Priusq̄ȝ interroges ne vituperes quenq̄ȝ: et cum interrogaueris (Prou.18.c) corripe iuste. Priusq̄ȝ audias: ne respondeas verbū: ⁊ in medio senioꝝ ne adijcias loqui. De ea re que te non molestat: ne certeris: ⁊ in iudicio peccantiū ne cō- B sistas. Fili ne in multis sint actus tui: ⁊ si diues fueris nō eris immunis a delicto. Si eni securꝰ fueris nō apꝓhendes: et nō effugies si p̄cucurreris. Est homo laborans ⁊ festinans ⁊ dolens impius: ⁊ tantomagis nō abūdabit. Est hō marcidus egens recuꝑatione: plus deficiēs virtute: ⁊ abundans pauꝑtate: ⁊ oculus dei respexit illum in bono: et erexit eum ab humilitate ipsius: ⁊ exaltauit caput eius ⁊ mirati sunt in illo multi ⁊ honorauerūt deū. Bona ⁊ mala: vita ⁊ mors: paupertas ⁊ honestas: a deo sunt. Sapientia disciplina ⁊ scientia leg' apud dominū: dilectio ⁊ vie bonoꝝ apud ipsuȝ. Error ⁊ tenebre peccatoribus cōcreata sunt: qui aūt exultant in malis: cōsenescunt in malo. Datio dei ꝑmanet iust': ⁊ ꝓfectus illiꝰ successus habebit in eter- C nū. Est qui locupletat̄ parce agendo: et hec est pars mercedis illius in eo q̄ dicit: inueni requiē mihi: ⁊ nūc manducabo de bonis meis solus: et nescit q̄ tp̄s p̄tereat illum et mors appropinquet; et

relinquat oĩa aliꝭs:⁊ moriaꝛ. Sta in te
stamēto tuo ⁊ ĩ illo colloquere:⁊ ĩ ope-
re mādatoꝝ tuoꝝ veterasce. Ne māse-
ris in opibus pctōꝝ. Cōfide aūt in deo
et mane in loco tuo. Facile est eñi in
oculis dei subito honestare pauperem.
Benedictio dei ĩ mercedē iusti festinat
et ĩ honore veloci ꝓcessus illiꝰ fructifi
cat. Ne dicas: quid est mihi opus: ⁊ q̄
erūt mihi ex hoc bona? Ne dicas. Suf-
ficiēs mihi sū:⁊ q̄d ex hoc pessimabor?

J.18.c In die bonoꝝ ne imemor sis maloꝝ:et
in die maloꝝ ne imemor sis bonorum:
q̃m facile est corā deo in die obitus re
D tribuere vnicuiqꝫ ſm vias suas. Mali
cia hore obliuionē facit luxurie mag-
ne: ⁊ in fine hoïs denudatio operū illi
us. Ante mortē ne laudes hoïem quē
q̄ꝫ: quoniā in filiꝭs suis agnosciꝛ vir.
Non omnē hominē inducas in domū
tuā: multe eñi sunt insidie dolosi. Sicut
eñi eructant p̄cordia fetentiū: sicut per
dix induciꝛ in caueā:⁊ vt caprea in la-
queū: sic ⁊ cor supboꝝ:⁊ sicut ꝓspector
vidēs casum ꝓximi sui. Bona.n. in ma
la cōuertēs insidiaꝛ:⁊ in electis impo-
net maculā. Ab scintilla eñi vna augeꝛ
ignis:⁊ ab vno doloso augeꝛ sanguis:
hō vero pctōr sanguinū insidiaꝛ. Attē-
de tibi a pestifero: fabricat eñi mala: ne
forte inducat sup te subsannatiōeꝫ in ꝑ-
petuū. Admitte ad te alienigenā:⁊ sub-
uertet te in turbine:et abalienabit te a
viꭓs propriꭓs. XII

A S I benefeceris scito cui feceris:et
erit grā in bonis tuis mlt̃a. Be-
nefac iusto ⁊ inuenies retributiōeꝫ ma-
gnā ⁊ si nō ab ipso:certe a dño. Nō ē eñi
ei bñ qui assiduus est in maꝛ:⁊ elemosy-
nas nō danti: q̃m ⁊ altissimꝰ odio habꝫ
pctōres:⁊ misertꝰ est penitētibꝰ. Da mi-
sericordi:⁊ ne suscipias pctōrem: et im-
piꭓs ⁊ pctōribꝰ redde vindictā custodi-
ens eos in diē vindicte. Da bono ⁊ nō
receperis peccatorē. Benefac humili:et
B non dederis impio. Prohibe panes illi
dare: ne in ipsis potētior sit. Naꝫ dupli-
cia mala inuenies in omibꝰ bonis que-
cūqꝫ feceris illi: q̃m ⁊ altissimꝰ odio ha-
bet pctōres:⁊ impiꭓs reddet vindictam.
Nō agnosceꝛ in bonis amicꝰ: ⁊ nō ab-
scōdetur in malis inimicꝰ. In bonis vi-
ri inimici illiꝰ: in tristicia ⁊ in malitia il
lius amicꝰ agnitꝰ est. Nō credas inimi-
co tuo in eternū. Sicut eñi eramentum
C eruginat nequitia illiꝰ. Et si humiliatꝰ

vadat curuꝰ: abiꭓce animū tuū:⁊ custo- J.22.b
di te ab illo. Nō statues illum penes te:
nec sedeat ad dexterā tuaꝫ: ne cōuersus
stet in loco tuo: ne forte cōuersus in lo-
cū tuū inquirat cathedrā tuā:⁊ ĩ nouis-
simo cognoscas verba mea:⁊ in ſmoni-
bus meis stimuleris. Quis miserebitur
incantatori a serpēte ꝑcusso: ⁊ omibꝰ q̄
appropiant bestiꭓs? Sic ⁊ qui comitatur
cū viro iniquo:⁊ obuolutꝰ est in pecca-
tis eiꝰ. Una hora tecū ꝑmanebit. Si au D
tem declinaueris nō supportabit. In la
biꭓs suis indulcat inimicꝰ:⁊ ĩ corde suo
insidiaꝛ vt subuertat te in foueā. In o-
culis suis lachrymaꝛ inimicꝰ ⁊ si iuene
rit tempꝰ: nō satiabiꝛ sanguie:⁊ si incur
rerint tibi mala: inuenies eū illic prio-
rem:⁊ quasi adiuuās suffodiet plantas
tuas. Caput suum mouebit:⁊ plaudebit
manu:⁊ multa susurrans commutabit
vultū suum. XIII

Q Ui tetigerit piceꝫ: inquinabitur A
ab ea:⁊ qui cōmūicauerit supbo
induet supbiaꝫ. Pondus sup se tollit q̄
honestiori se cōmunicat. Et ditiori te ne
socius fuerꝭ. Quid cōmūicabit cacabus
ad ollam. Qñ eñi se colliserint ꝯfringeꝛ
Diues iniuste aget ⁊ fremebit: paup au
tē lesus tacebit. Si largitꝰ fueris: assu-
met te:⁊ si nō habueris derelinquet te.
Si habes cōuiuet tecū ⁊ euacuabit te:⁊
ipse nō dolebit sup te. Si necessariꝰ illi
fueris: supplātabit te:⁊ subridens spem
dabit narrās tibi oĩa bona: et dicet: q̄d
opus est tibi ⁊ ꝯfundet te in cibis suis:
donec te exinaniat bis ⁊ ter:⁊ in nouis-
simo deridebit te. Postea vidēs derelin B
quet te:⁊ caput suū mouebit ad te. Hu-
miliare deo ⁊ expecta manꝰ eius. Atten
de ne seductꝰ in stulticia hūilieris. Noli
esse humilis in sapia tua: ne humiliatus
in stulticiā seducaris. Aduocatꝰ a potē
tiore discede: ex hoc eñi magis te aduo-
cabit. Ne improbꝰ sis ne impingaris:et
ne longe sis ab eo: ne eas in obliuionē.
Ne retineas ex equo loqui cum illo: nec
credas multꝭ verbis illiꝰ. Ex multa eñi
loquela temptabit te:⁊ subridens: inter
rogabit te de abscōditis tuis: imitꝭ ani-
mus illiꝰ: ꝯseruabit verba tua: ⁊ nō par
cet de malicia ⁊ de vinculis. Caue tibi ⁊ C
attende diligēter auditui tuo: q̃m cum
subuersione tua ambulas. Audiēs vero
verba illa quasi in somnis vide: et vigi-
labis. Oñi vita tua dilige deū: ⁊ inuo-
ca illū in salute tua. Omñe anial diligit J.27.b

simile sibi:sic ⁊ oĩs homo ꝓximuꝫ sibi.
Omis caro ad similē sibi ꝯiungeꝛ:⁊ oĩs
homo simili sui sociabiꝛ. Sicut cõmu-
nicabit lupꝰ agno aliqñ: sic peccator iu
2.Cor.6.c
sto.Que cõicatio scõ homi ad canē:aut
que pars bona diuiti ad paupem? Ue-
natio leonis onager in heremo: sic ⁊ pa
scua sunt diuitũ paupes . Et sicut abo-
minatio ē supbo humilitas:sic ⁊ execra
D
tio diuitꝫ paup. Diues cõmotꝰ ꝯfirmaꝛ
ab amicꝫ suis:hũilis aũt cũ ceciderit ex-
pelletur et a notis:diuiti decepto multi
recupatores.Locutꝰ est supba: ⁊ iustifi-
cauerũt illum. Humilis deceptꝰ est:insu
per ⁊ arguiꝛ.Locutꝰ est sensate: ⁊ nõ est
datus ei locus. Diues locutꝰ est:⁊ omẽs
tacuerũt:⁊ verbuꝫ illius vsqꝫ ad nubes
J.22.a.et J.31.a.
pducent. Paup locutꝰ est:⁊ dicũt.Quis
est hic?Et si offenderit:subuertẽt illum
Bona est substãtia cui nõ est peccatum
in ꝯscientia:⁊ nequissima paupertas in
ore impij.Cur homis immutat facieꝫ il
lius siue in bona siue in mala. Uestigiũ
cordis boni ⁊ faciem bonã difficile in-
uenies:⁊ cum labore.

XIIII

B J.15.b
b Eatus vir qui nõ est lapsus: ver-
bo ex ore suo:⁊ nõ est stimulatus
in tristicia delicti. Felix q̃ nõ ha-
buit animi sui tristiciaꝫ:⁊ nõ excidit ab
spe sua. Uiro cupido ⁊ tenaci sine ratio-
ne est substantia:⁊ homi liuido ad quid
aurũ?Qui aceruat ex animo suo iniuste
alijs cõgregat:⁊ in bonis illius aliꝰ lu-
xuriabiꝛ. Qui sibi nequã est:cui alij bo-
nus erit?Et nõ iocũdabiꝛ in bonis su-
is. Qui sibi inuidet:nihil est illo nequi-
us:⁊ hec redditio est malicie illius.Et si
benefecerit:ignorãter ⁊ nõ volẽs facit:
⁊ in nouissimo manifestat maliciã suã.
B
Prou. 27.c Eccs.1.b
Nequã est oculus liuidi:⁊ auertens faci
em suã:⁊ despiciens aiam suã . Insatia-
bilis oculus cupidi in parte iniquitatꝫ:
nõ satiabitur:donec cõsummat arefaci-
ens aiam suã.Oculus malus ad mala:
⁊ nõ satiabiꝛ pane:indigens:⁊ in tristi-
cia erit sup mensaꝫ suã.Fili si habes be-
ne fac tecũ:⁊ deo dignas oblationes of-
fer. Memor esto qm̃ mors nõ tardat:et
testamentũ inferoꝝ:qꝛ demonstratuꝫ est
tibi. Testamentũ eni huiꝰ mundi morte
morietur. Ante morteꝫ bene fac amico
tuo:⁊ ꝫm vires tuas exporrigẽs da pau
peri. Nõ defrauderis a die bono:⁊ par-
C
ticula boni doni nõ te p̃tereat . Nõne a-
lijs relinques dolores et labores tuos?
In diuisione sortis da ⁊ accipe:⁊ iustifi-
ca aiam tuã. Ante obitũ tuũ opare iu-
sticiã:quoniã nõ est apud inferos inue-
Esa.40.b. Jaco.1.b 1.Pe.1.d
nire cibũ.Omis caro sicut fenũ vetera-
scet:⁊ sicut foliuꝫ fructificans in arbore
viridi. Alia generanꝛ ⁊ alia deijciunꝛ:
sic generatio carnis ⁊ sanguinis:alia fi-
nitur:⁊ alia nasciꝛ.Om̃e opus corrupti
bile in fine deficiet: et qui illud operaꝛ
ibit cũ illo.Et om̃e opꝰ electũ iustifica-
bitur:⁊ qui opaꝛ illud honorabiꝛ in il-
lo. Beatꝰ vir qui in sapia morabiꝛ:et q̃
in iusticia sua meditabiꝛ:⁊ in sensu co-
D
gitabit circũspectionē dei. Qui cogitat
vias illius in corde suo: ⁊ in absconsis
suis intelligẽs:vadens post illã q̃si iue-
stigator:⁊ in vijs illius cõsistens. Qui re
spicit p fenestras illiꝰ:⁊ in ianuis illius
audiens. Qui requiescit iuxta domũ illi-
us:⁊ in parietibus illius figens palum.
Statuet casulã suã ad manus illiꝰ:⁊ re-
quiescent in casula illiꝰ bona p euum.
Statuet filios suos sub tegmine illius:
⁊ sub ramis eiꝰ morabiꝛ. Protegeꝛ sub
tegmine illiꝰ a feruore:⁊ in gloria eiꝰ re-
quiescet.

XV

A
q Ui timet deuꝫ faciet bona:⁊ qui
cõtinens est iusticie apphendet
illam:⁊ obuiabit illi quasi mater hono-
rificata ⁊ quasi mlier a virginitate susci
piet illũ. Cibabit illũ pane vite ⁊ intelle
ctus:⁊ aqua sapientie salutaris potabit
illũ. Et firmabiꝛ in illo ⁊ nõ flectetur:⁊
ꝯtinebit illũ ⁊ nõ ꝯfundeꝛ:⁊ exaltabit il
lum apud ꝓximos suos. Et in medio ec
clesie aperiet os eiꝰ:⁊ adimplebit eũ spi
ritu sapiẽtie ⁊ intellectꝰ:⁊ stola glie ve-
B
stiet illũ. Jocũditatē ⁊ exultationē the-
saurizabit sup illũ:⁊ nomie eterno here
ditabit illum. Homies stulti nõ apphē-
dent illã:⁊ homies sensati obuiabũt il-
li. Homies stulti nõ videbũt eam:longe
eni abest a supbia ⁊ dolo . Uiri menda-
ces non erũt illiꝰ memores:⁊ viri vera-
ces inuenienꝛ in illa:⁊ successum habe-
bũt vsqꝫ ad inspectionē dei. Nõ est spe-
ciosa laus in ore pctõris:qꝛ nõ est a dño
C
missus:quoniã a deo ꝓfecta est sapien-
tia. Sapientie eni dei astabit laus:⁊ in
ore fideli abũdabit:⁊ dñator dabit eam
illi. Non dixeris: p deũ abest:que enim
odit:ne feceris. Nõ dicas:ille me impla-
nauit:non eni necessarij sunt ei homies
impij. Om̃e execramẽtũ erroris odit do
minꝰ:⁊ nõ erit amabile timentibꝰ eum.
Deus ab initio ꝯstituit homiem: ⁊ reli-
quit illum in manu consilij sui. Adiecit

Math.19.c mandata ⁊ ꝑcepta sua. Si voluerꝭ mā-
data ꝯseruare: ꝯseruabūt te: ⁊ in ꝑpetu-
D um fidē placitā seruare. Apposuit tibi
aquā ⁊ ignē: ad qđ voluerꝭ porrige ma-
nū tuā. Ante hoīem vita ⁊ mors: bonū
⁊ malū. Quod placuerit ei dabitur illi:
qm̄ multa sapiā dei: ⁊ fortis in potentia:
vidēs omēs sine intermissiōe. Oculi do
mini ad timētes eū: ⁊ ipse agnoscit oēs
operā hoīs. Nemini mandauit impie
agere ⁊ nemini dedit spatiū peccandi.
Non eni ꝯcupiscit mlt̄itudinē filiorum
infideliū ⁊ inutiliū. XVI

A N E iocūderꝭ i filijs impijs si mul-
tiplicenť: nec oblecterꝭ sup ipōs
si nō est timor dei illis. Non cre-
das vite illoꝝ: ⁊ ne respexerꝭ in labores
eoꝝ. Melior est eni vn⁹ timens deū: ꝙ̄
mille filij impij. Et vtile est mori sine fi-
lijs: ꝙ̄ relinquere filios impios. Ab vno
sensato inhabitabiť patria: ⁊ a trib⁹ im
pijs desereť. Multa talia vidit oculus
me⁹: ⁊ fortiora hoꝝ audiuit auris mea.
In synagoga peccantiū exardebit ignis
⁊ in gente incredibili exardescet ira. Nō
exorauerūt ꝓ peccatꝭ suis antiq̇ gigan-
tes: qui destructi sunt ꝯfidētes sue ꝟtu-
ti: ⁊ nō pepcit ꝑegrinationi illoꝝ: sed ꝑ-
B cussit eos ⁊ execrat⁹ est eos ꝓ supbia ver
bi illoꝝ. Nō misert⁹ est illis gentē totā
perdens ⁊ extollentē se in peccatis suis.
Et sicut sexcēta milia peditū qui cōgre-
gati sunt in duricia cordis sui: ⁊ si vnus
fuisset ceruicat⁹ mirū si fuisset imunis.
s.5.b Misericordia eni ⁊ ira est cū illo: potēs
exoratio ⁊ effundēs iram. Scḋm miseri
cordis suā: sic correctio illi⁹: hoīem ꝫm
opa sua iudicat. Nō effugiet in rapina
pctōr: ⁊ nō retardabit sufferētia miseri-
cordiā facientꝭ. Ois misc̄dia faciet locū
vnicuiq̄ ꝫm meritum opeꝝ suoꝝ: ⁊ ꝫm
intellectū ꝑegrinatiōis ipsi⁹. Nō dicas:
A deo abscondar: ⁊ ex sūmo q̇s mei me-
morabiť. In ppl'o magno nō agnoscar.
C Que est eni aīa mea in tam imēsa crea
tura? Ecce celum ⁊ celi celoꝝ: abyssus et
vniuersa terra ⁊ que in eis sunt in con-
spectu illi⁹ cōmouebunť: mōtes simul ⁊
colles ⁊ fundamēta terre: ⁊ cū ꝯspexerit
illa de⁹ tremore cōcutienť. Et in omīb⁹
his insensatū est cor: ⁊ oē cor intelligi
tur ab illo: ⁊ vias illius quis intelligit?
Et ꝓcella quā nec ocl'us vidit homīs?
Nam plurīa illi⁹ opa sunt in absconsis:
sed opa iusticie ei⁹ quis enūciabit: aut
q̇s sustinebit? Longe eni est testamentū
a q̇busdā: ⁊ interrogatio hoīm in ꝯsum
matione est. Qui minoratur corde cogi-
tat inania: ⁊ vir imprudēs ⁊ errans co-
gitat stulta. Audi me fili ⁊ disce discipli
nā sensus: ⁊ in verbis meis attēde i cor-
de tuo: ⁊ dicā in equitate disciplinam ⁊ D
scrutabor enarrare sapiētiā: ⁊ in verbis
meis attende in corde tuo: ⁊ dico in eq̇-
tate spūs: virtutes quas posuit deus in
opa sua ab initio: ⁊ in veritate enuncio
scientiā ei⁹. In iudicio dei opera ipsius
ab initio: ⁊ ab institutione hoīm ipsorū
distinxi partes illoꝝ: ⁊ initia eoꝝ in gē
tib⁹ suis. Ornauit in eternū opera illo-
rū: nec esurierūt nec laborauerūt: ⁊ non
destiterūt ab opibus suis. Unusq̇sq̄ ꝓ-
ximū sibi nō angustiabit vsq̄ in eternū
Non sis incredibiľ verbo illi⁹. Post hec
deus in terrā respexit: ⁊ impleuit illam
bonis suis. Aīa autē omis vitalis de-
nunciauit ante faciē ipsius: ⁊ in ipā ite
rum reuersio illorū. XVII

A D Eus creauit de terra hoīem: et
ꝫm imaginē suam fecit illū. Et Geñ.1.d
iterū cōuertit illū in ipam: et ꝫm
se vestiuit illum ꝟtute. Numerū dieꝝ et
temp⁹ dedit illi: ⁊ dedit illi potestatē eo
rū que sūt sup terrā. Posuit timorē illi⁹
sup oēm carnē: ⁊ dñat⁹ est bestiaꝝ ⁊ vo-
latiliū. Creauit ex ipo adiutoriū siľe si- Geñ.2.c.
bi: consiliū ⁊ linguam ⁊ ocl'os ⁊ aures ⁊
cor dedit illis excogitādi ⁊ disciplia in-
tellectus repleuit illos. Creauit ilľ scien
tiā: spūs sensu ipleuit cor illoꝝ: ⁊ mala ⁊
bona ostēdit ilľ. Posuit oculū ipoꝝ sup
corda illorū ostēdere illis magnalia ope
rū suoꝝ vt nomē sanctificatiōis collau
dent ⁊ gl'iari in mirabilib⁹ illius: vt ma
gnalia enarrent opeꝝ ei⁹. Addidit illis B
disciplinā: ⁊ legē vite hereditauit illos.
Testamentū eternū constituit cū illis:
⁊ iusticiā ⁊ iudicia sua ostendit illis. Et
magnalia honoris ei⁹ vidit oculos illo
rū: ⁊ honorē vocis audierūt aures illo-
rū: ⁊ dixit illis. Attendite ab oī iniquo.
Et mandauit illis vnicuiq̄ de ꝓximo
suo. Uie illorum corā illo sunt semp: nō
sunt absconse ab oculis ipsius. In vnā-
quāq̄ gentē preposuit rectorem: ⁊ pars
dei israel facta est manifesta. Et omnia
opera illorū velut sol in conspectu dei: ⁊
oculi eius sine intermissione inspicien-
tes in vijs eorū. Nō sunt absconsa testa
menta ꝓpter iniquitatē illorū: ⁊ omēs
iniquitates eoꝝ in cōspectu dei. Elemo ī.29.c. C
syna viri quasi sacculus cū ipso: ⁊ gratiam

hoīs quasi pupillā ꝯseruabit: ⁊ postea
resurget ⁊ retribuet illis retributionez
vnicuiq₃ in caput ipoꝝ: ⁊ cōuertet i in
Act.5.d ferioꝛes ꝑtes terre. Penitētibꝰ aūt de-
dit viā iusticie: ⁊ ꝯfirmauit deficientes
sustinere: ⁊ destinauit illis soꝛtē ꝟitatꝭ
Cōuertere ad dn̄m ⁊ relinq̄ pctā tua: p̄-
care añ faciē dn̄i: ⁊ minue offendicl'a.
reuertere ad dn̄m: ⁊ auertere ab iniusti
cia tua: ⁊ nimis odito execrationē: ⁊ co
gnosce iusticias ⁊ iudicia dei: ⁊ sta i foꝛ
te ꝓpositiōis ⁊ orōis altissimi dei. In
ꝑtes vade seculi scti: cū viuis ⁊ danti-
bus ꝯfessionē deo. Nō demoꝛeris in er-
D roꝛe impioꝝ: añ moꝛtē ꝯfitere. A moꝛ-
tuo q̄si nihil perit cōfessio. Cōfiteberis
viuēs: viuꝰ ⁊ sanus ꝯfiteberis ⁊ lauda-
bis deū ⁊ gl'iaberis in miserationibꝰ ei
us: Q̄ magna miscōia dn̄i: ⁊ ꝓpitiatio
illius ꝯuertētibꝰ ad se. Nec eni oia pn̄t
eē in hoibꝰ: q̄m nō ē imoꝛtalis filiꝰ ho
mis ⁊ in vanitate malicie placuerunt.
Quid lucidius sole? ⁊ hic deficiet: Aut
q̄d nequiꝰ q̄₃ qđ excogitauit caro ⁊ san
guis? ⁊ hoc argueł. Uirtutē altitudis
celi ip̄e ꝯspicit: ⁊ oēs hoies t̄ra ⁊ cinis.

A q Ui viuit in eternū XVIII
creauit oia simul: Deꝰ solꝰ iusti
ficabił: ⁊ manet inuictus rex in
eternū. Quis sufficiet enarrare oꝑa illi
us? Quis eni inuestigabit magnalia ei
us? Uirtutē aūt magnitudinis eiꝰ q̄s
enunciabit? Aut q̄s adijciet enarrare
miscōiā eiꝰ? Nō ē minuere neq₃ adijce
re: nec ē inuenire magnalia dei. Cū cō-
sūmauerit hō: tūc incipiet: ⁊ cū quieue
rit oꝑabił. Quid ē hō: ⁊ q̄ ē gr̄a illiꝰ: et
Gen.6.a quid ē bonū: aut quid nequā illiꝰ? Nu
Ps.89. merꝰ dieꝝ hoim vt multū centū anni:
quasi gutte aque maris deputati sunt.
B Et sicut calcalus arene: sic exigui anni
in die eui. Propter hoc patiēs est deus
in illis: ⁊ effundit suꝑ eos misericoꝛdiā
suā. Uidit p̄sumptionē coꝛdis eoꝝ: q̄m
mala ē: ⁊ cognouit subuersionē illoꝛū:
q̄m nequā est. Ideo adimpleuit ꝓpitia
tionē suā in illis: ⁊ ondit eis viā eq̄ta-
tis. Miseratio hois circa ꝓximū suum
miscōia aūt dei suꝑ oēs carnē. Qui mi
sericoꝛdiā habet: docet et erudit: quasi
pastoꝛ gregē suū. Miseratoꝛ excipiens
doctrinā miseratiōis: ⁊ qui festinat i iu
dicijs eius. Fili in bonis nō des quere
lā: ⁊ in oī dato nō des tristiciā ꝟbi ma
li. Nōne ardoꝛē refrigerabit ros? Sic ⁊
verbū meliꝰ q̄₃ datū. Nōne ecce verbū
suꝑ datū bonū? Sed vtraq₃ cū hoie iu
C stificato. Stultꝰ acriter imꝓꝑerabit: et
datꝰ indisciplinati tabescere facit ocu-
los. Añ iudiciū para iusticiā tibi: ⁊ añ-
q̄₃ loquaris: disce. Ante lāguoꝛē adhi-
be medicinā: ⁊ añ iudiciū interroga te-
ip̄m: ⁊ in cōspectu dei inuenies ꝓpitia
tionē. Ante languoꝛē humilia te: et in
tꝑe infirmitatis ondē cōuersationē tu
Luc.18.a am. Non impediaris oꝛare semꝑ: et ne
Thessa.5.d. vereris vsq₃ ad moꝛtē iustificari: quoni
am merces dei manet in eternū. Ante
orōem p̄para aiam tuā: ⁊ noli eē quasi
hō qui tēptat eū deū. Memēto ire i die
S.11.c cōsūmationis: ⁊ tp̄s retributiōis in cō
uersatiōe facies. Memēto pauꝑtatꝭ in
tꝑe abundātie: et necessitatē pauꝑtatꝭ
D in die diuitiaꝝ. A mane vsq₃ ad vespe
rā imutabił tempꝰ: et hec oia citata in
oculis dei. Hō sapiēs in oibꝰ metuit: ⁊
in diebus delictoꝝ attēdat ab inertia.
Ois astutus agnoscit sapiam: ⁊ inueni
enti eā dabit cōfessionē. Sensati i ver
bis ⁊ ip̄i sapiēter egeꝛt: et intellexerūt
veritatē et iusticiā: et imploꝛauerūt ꝓ-
uerbia et iudicia. Post ꝯcupiscētias tu
as non eas: et a volūtate tua auertere
Si p̄stes aie tue ꝯcupiscētias eiꝰ faciet
te in gaudiū inimicis tuis. Ne oblecte
ris i turbis nec i modicis. Assidua eni
ē cōmissio illoꝝ. Ne fueris mediocris i
cōtentiōe ex fenoꝛe et nō ē tibi nihil i
seculo. Eris eni inuidꝰ aie tue XIX

o Operariꝰ ebꝛiosus nō locupleta
B bił: et qui spernit modica: pau-
latim decidit. Uinū ⁊ mulieres
apostatare faciunt sapientes: et argu-
unt sensatos: et qui se iungit foꝛnica-
rijs erit nequā. Putredo et vermes he
reditabunt illum: et extolleł in exēplū
maius: et tolletur de nūero aia eius.
Qui credit cito leuis coꝛde ē et mino-
rabił: et q̄ delinq̄t in aiam suā: insuper
habebił. Qui gaudet iniq̄tate: denota
bił: et qui odit coꝛreptionē minueł vi
ta: et q̄ odit loquacitatē extinguit ma-
S.10.d liciā. Qui peccat in aiam suā: penite-
bit: ⁊ q̄ iocūdał in malicia: denotabił
Ne iteres ꝟbū nequā et duꝝ: et nō mi
noꝛaberis. Amico et inimico noli nar-
rare sensū tuū: et sic ē tibi delictū noli
denudare. Audite eni te ⁊ custodiet te
et q̄si defendēs pctm̄ odiet te: et sic ad
erit tibi sꝑ. Audisti ꝟbū adūsꝰ ꝓximū
tuū ꝯmoꝛiał i te: vidēs q̄m nō te dirū-
pet. A facie verbi parturit fatuꝰ: tanq̄₃

gemitus partus infantj. Sagitta īfixa
femori canis: sic verbū in corde stulti.
Corripe amicū: ne forte nō intellexerit:
et dicat: nō feci: aut si fecerit: ne iteꝝ ad
C dat facere. Corripe ꝓximū: ne forte non
dixerit: et si dixerit: ne forte iteret. Cor-
ripe amicū: sepe eni fit cōmissio: et non
oī ꝟbo credas. Est qui labit̄ līgua sua
sed nō ex aīo. Quis ē eni qui nō deliq̄
rit in lingua sua? Corripe ꝓximū añq̄z
cōmineris: et da locū timori altissimi:
q2 oīa sapīa timor dei. Et in illa deū: et
in oī sapīa dispositio legis. Et nō ē sa-
piētia nequicie disciplina: et nō ē cogi
tatus bonꝰ pctōꝝ prudētia. Est prudē-
tie nequicia: ⁊ ī ipsa execratio: ⁊ ē insi-
piens qui minuit̄ sapīa. Melior ē hō q̄
minuit̄ sapīa: et deficiēs sensu in timo
re dei: q̄z qui abūdat sensu et trāsgredi
D tur legē altissimi. Est solertia certa ⁊ ip
sa iniqua: et est qui emittit verbū certū
enarrās veritatē. Est qui nequiter hūi
liat se: ⁊ interiora eius plena sūt dolo:
et ē iustus qui se nimiū submittit a mł
ta hūilitate: ⁊ est iustꝰ q̄ inclinat faciē
suā: et fingit nō videre se qđ ignoratū
est. Et si ab imbecillitate viriū vetetur
peccare: si inuenerit tp̄s male faciendi
male faciet. Ex visu cognoscit̄ vir: ⁊ ab
occursu faciei cognoscit̄ sensatꝰ. Ami
ctꝰ corpis: ⁊ risus dētiū: ⁊ ingressus ho
mis enunciāt de illo. Est correptio mē
dax in ira cōtumeliosi: ⁊ ē iudiciū qđ
nō ꝓbat̄ esse bonū: ⁊ est tacēs: ⁊ ipse ē
prudens XX

A Q Uam bonū ē arguere q̄z irasci:
et ꝯfitētē ī orōe nō ꝓhibere. Cō
cupiscētia spadonis deuirginauit iuuē
culā sic q̄ facit ꝑ vim iudiciū iniquū: Q̄z
bonū ē correptū manifestare pniaz: sic
eni effugies volūtariū pctm̄. Est tacēs
qui inuenit̄ sapiēs: ⁊ ē odibilis q̄ pro-
cax ē ad loquendū. Est aūt tacēs ⁊ non
hn̄s sensū loquele: ⁊ est tacēs sciēs tp̄s
apti tempis. Hō sapiēs tacebit vsq̄z ad
tempꝰ: lasciuꝰ aūt ⁊ imprudēs nō ſuā-
bit tempꝰ. Qui multis vtit̄ verbis: le-
B det aiaz suā: ⁊ q̄ ptātez sibi sumit iniuste
odiet̄. Est ꝓcessio in malis viro indi
sciplinato: ⁊ est inuētio in detrimentū
Est datū qđ nō est vtile: et est datū cuiꝰ
retributio duplex. Est ꝓpter gloriā mi
noratio: ⁊ est qui ab humilitate leuabit
caput. Est qui multa redimat modico
p̄cio: ⁊ restituēs ea in septuplū. Sapi-
ens in verbis seip̄m amabilē facit: gra

tie autē fatuoꝝ effundent̄. Datus insi
pientis nō erit vtilis tibi: oculi eni illiꝰ
septemplices sūt. Exigua dabit ⁊ mul-
ta imꝓperabit: ⁊ apertio oris illius in-
flāmatio ē. Hodie fenerat̄ quis: ⁊ cras
expetit: ⁊ odibilis ē homo huiusmodi.
Fatuo nō erit amicus: ⁊ nō erit gratia
in bonis illius. Qui eni edūt panē illi- C
us: false lingue sūt. Quotiēs ⁊ quāti ir
ridebūt eū? Neq̄z eni quod habendum
erat: directo sensu distribuit: similit̄ et
quod nō erat hn̄dum. Lapsus false lin-
gue quasi qui in pauimento cadēs: sic
casus maloꝝ festināter veniēt. Homo
acharis quasi fabula vana: ⁊ in ore in
disciplinatoꝝ assidua erit. Ex ore fatui
reprobabit̄ parabola: nō eni dicit illā
in tempe suo. Est qui vetat̄ peccare p̄
inopia: ⁊ in requie sua stimulabit̄. Est
qui ꝑdet aīam suam p̄ cōfusione: et ab
imprudēti ꝑsona ꝑdet eam: ꝑsone au-
tē acceptione ꝑdet se. Est qui p̄ cōfusi-
one ꝓmittit amico: ⁊ lucratus est eum
inimicū gratis: Opprobriū nequā ī ho D
mie mendaciū: ⁊ in ore indisciplinato-
rū assidue erit. Potior fur q̄z assiduitas
viri mēdacis: ꝑditionē aūt ambo here
ditabunt. Mores hoīm mendaciū sine
honore: ⁊ cōfusio illoꝝ cuz ip̄is sine in-
termissione. Sapiēs in verbis ꝓducet
seip̄m ⁊ hō prudēs placebit magnatis.
Qui opat̄ terrā suaz: inaltabit aceruū Prou.12.b
frugū: ⁊ qui opat̄ iusticiā ip̄e exaltabi- ct.28.c
tur: qui vero placet magnatis: effugiet
iniquitatē. Exenia et dona excecāt ocu Exo.23.a
los iudicū: ⁊ quasi mutus in ore auer- Deut.16.d
tit correctiones eoꝝ. Sapia absconsa i.41.c
et thesaurꝰ inuisus: que vtilitas ī vtris
q̄z? Melior ē qui celat insipientiā suā:
q̄z hō qui abscōdit sapiam suā. XXI
F Ili peccasti: nō adijcias iteꝝ sed 3.5.b A
et de pristinis deprecare vt tibi
dimittāt̄. Quasi a facie colubri
fuge pctā: ⁊ si accesseris ad illa: suscipi-
ent te. Dētes leonis dentes eius: inter-
ficientes aias hoīm. Quasi rhomphea
bis acuta homis iniquitas: plage illiꝰ
nō est sanitas. Obiurgatio ⁊ iniurie an-
nullabūt substantiā: ⁊ domus q̄ nimis
locuples est ānullabit̄ suꝑbia: sic sub-
stātia suꝑbi eradicabit̄. Dep̄catio pau
peris ex ore vsq̄z ad aures ꝑueniet ⁊ iu
diciū festinato adueniet illi. Qui odit
correptionē vestigiū est pctōris: ⁊ qui B
timet deū ꝯuertet̄ ad cor suū. Notus a
longe potēs lingua audaci: ⁊ sensatus

scit labi se ab ipo. Qui edificat domũ
suã impẽdijs alienis: q̃si qui colligit la
pides suos in hyeme. Stuppa collecta
synagoga peccantiũ: ꝛ cõsũmatio illoꝝ
flãma ignis. Via peccantiũ cõplantata
lapidibꝰ: ꝛ i finẽ illoꝝ inferi ꝛ tenebre
ꝛ pene. Qui custodierit iusticiã cõtine-
bit sensũ eius] cõsũmatio timoris dei.
sapia ꝛ sensus. Nõ erudief: qui nõ ẽ sa
piẽs in bono. Est aũt insipiẽtia q̃ abũ
dat in malo: ꝛ nõ ẽ sensus: vbi ẽ amari
tudo. Scia sapiẽtis tanq̃ iundatio ab
undabit: ꝛ cõsiliũ illius sicut fons vite
C J.33.a. ꝑmanet. Cor fatui q̃si vas cõfractũ: et
oẽm sapiam nõ tenebit. Verbũ sapiẽs
quodcũq̃ audierit scius laudabit: ꝛ ad
se adijciet: audiuit luxuriosus et displi
cebit illi: ꝛ ꝓijciet illud post dorsũ suũ
Narratio fatui quasi sarcina i via. Nã
in labijs sensati iuenief grã. Os prudẽ
tis querif in ecclesia: ꝛ verba illius co
gitabũt in cordibꝰ suis. Tanq̃ domus
extermiata: sic fatuo sapia: ꝛ scia insen
sati inenarrabilia ꝟba. Cõpedes i pedi
bus: doctrina stulto: ꝛ q̃si vincula ma
nuũ sup manũ dextrã. Fatuꝰ i risu ex-
altat vocẽ suã: vir aũt sapiẽs vix tacite
D ridebit. Ornamentũ aureũ prudẽti do
ctrina: ꝛ quasi brachiale i brachio dex-
tro: Pes fatui facile in domũ ꝓximi: et
hõ peritus ꝯfundenf a ꝑsona potẽtis
Stultus a fenestra respiciet in domũ.
vir aũt eruditus foris stabit. Stulticia
hois auscultare ꝑ ostiũ: ꝛ prudens gra-
uabif ꝯtumelia. Labia imprudentium
stulta narrabũt: verba aũt prudentiuꝫ
statera põderabunf. In ore fatuoꝝ: cor
illoꝝ: ꝛ in corde sapientũ: os illoꝝ. Dũ
maledicit impiꝰ diabolũ: maledicit ip-
se aiam suã. Susurro coinq̃nabit aiaꝫ
suã: ꝛ in oibus odief: ꝛ qui ꝑmanserit.
odiosus erit: tacitꝰ et sẽsatꝰ honorabif

XXII

A I N lapide luteo la-
pidatus ẽ piger: ꝛ oẽs loquẽtur
sup aspernationẽ illius. De ster
core boũ lapidatus est piger: ꝛ ois q̃ te
tigerit cũ: excutiet manus. Cõfusio pa-
tris ẽ de filio idisciplinato: filia aũt fa-
tua i deminoratiõe fiet. Filia prudens
hereditas viro suo: nam: que cõfundit
in cõtumeliã fit genitoris. Pẽm ꝛ viꝝ
cõfundit audax: ꝛ ab impijs non mino
rabif: ab vtrisq̃ aũt ihonorabif. Mu-
sica in luctu importuna narratio: fla-
gella ꝛ doctrina i oi tpe sapia. Qui do-
cet fatuũ: quasi q̃ cõglutinat testã. Qui
narrat ꝟbũ nõ andiẽti: quasi qui exci-
tat dormientẽ de graui somno. Cũ dor
miẽte loquif qui enarrat stulto sapiaꝫ
ꝛ in fine narratiõis dicit. Quis est hic. S.3.d. J.31.a
Supra mortuũ plora: deficit eni lux eiꝰ J.38.b. B
ꝛ supra fatuum plora: defecit eni sensu
Modicũ plora supra mortuũ: q̃m reqe
uit. Nequissimi eni nequissima vita: su
per mortẽ fatui. Luctꝰ mortui septẽ di
es: fatui aũt ꝛ impij oẽs dies vite illo-
rũ. Cũ stulto ne multũ loqnaris: ꝛ cum
insensato ne abieris. Serua te ab illo S.12.c
vt nõ molestiã habeas: ꝛ nõ coinq̃na-
beris pctõ illius. Deflecte ab illo: ꝛ iue
nies requiẽ: ꝛ nõ accidiaberis in stulti
tia illiꝰ. Sup plumbũ quid grauabif?
Et qđ illi aliud nomẽ q̃ fatuꝰ? Arenã Prou.27.a
ꝛ salẽ ꝛ massam ferri facilius ẽ ferre: q̃
hoiem imprudentẽ ꝛ fatuũ ꝛ impium.
Sicut loramentũ ligneũ colligatũ fun C
damento edificij nõ dissoluef: sic ꝛ cor
cõfirmatũ in cogitatione cõsilij. Cogita
tus sensati: i oi tpe vł metu nõ depraua
bif. Sicut ornatꝰ arenosus in ꝑiete li-
pido ꝛ sicut palee i excelsis: ꝛ cemẽta si
ne impensa posita ꝯtra faciẽ vẽti non
ꝑmanebũt: sic ꝛ cor timidũ in cogitati
one stulti cõtra impetũ timoris nõ resi
stet: sic ꝛ cor trepidũ in cogitatiõe fatui
oi tpe non metuet: sed ꝛ qui in p̃ceptꝭ
dei ꝑmanet semꝑ. Pungẽs oculũ dedu
cit lachrymas: ꝛ qui pungit cor profert
sensũ. Mittens lapidẽ in volatilia de-
ijciet illa: sic et qui cõuiciaf amico: dis
soluit amicitiã. Ad amicũ ꝛ si ꝓdure-
ris gladiũ nõ desperes: est eni regressus
ad amicũ. Si aperuerit os triste. nõ ti- D
meas. Est eni cõcordatio excepto cõui-
tio et improperio ꝛ supbia et misterij
reuelatione ꝛ plaga dolosa. In his oi-
bus effugiet amicus. Fidẽ posside cum
amico in pauꝑtate illius: vt ꝛ inbonis
illius leteris. In tpe tribulatiõis illius
ꝑmane illi fidelis: vt ꝛ i hereditate illi
us coheres sis. Añ ignẽ camini vapor
et fumꝰ ignis inaltaf: sic et añ sangui-
nẽ maledicta et ꝯtumelie ꝛ mine. Ami
cũ salutare nõ ꝯfundaris A facie illiꝰ
nõ me abscõdã: et si mala mihi euene-
rit ꝑ illũ: sustinebo. Ois qui audiet: ca-
uebit se ab eo. Quis dabit ori meo cu Ps.140.
stodiã: et labia mea signaculũ certũ: vt
nõ cadã i ipis: et lingua mea ꝑdat me?

XXIII

D Omine pr ꝛ dñator
vite mee ne derelinquas me in
cogitatu et ꝯsilio eoꝝ: nec sinas

cadere in illa exꝓbratiōe: Quis suppōnit in cogitatu meo flagella ⁊ in corde meo doctrinā sapie vt ignorationibus eoꝝ nō pcat mihi: ⁊ nō appareāt delicta eoꝝ ⁊ ne adicrescāt ignorātie mee et multiplicent delicta mea: et peccata mea abundēt: et incidā in cōspectu aduersarioꝝ meoꝝ: et gaudeat inimicus me⁹. Dñe pr ⁊ deus vite mee ne derelinq̄s me in cogitatu illoꝝ. Extollētiā oculoꝝ meoꝝ ne dederis mihi: ⁊ oē desideriū auerte a me. Aufer a vētris concupiscētias: et cōcubit⁹ ꝯcupie ne apphendēt me: et aie irreuerēti et infrunitate ne tradas me. Doctrinā oris audite filij: et qui custodierit illā nō peri et labijs suis: nec scādalizabit in opib⁹ nequissimis. In vanitate sua apprehendit pctōr: et supb⁹ maledict⁹ scan-

B dalizabit ī illis. Iuratiōi nō assuescat os tuū: mlti eni casus in illa. Noiatio vo dei nō sit assidua in ore tuo: ⁊ noibus sanctoꝝ nō admiscearis: qm̄ non eris imunis ab eis. Sicut eni seru⁹ interrogatus assidue: a liuore nō minuit

I.27.b sic ois iurās et noians: in toto a pctō nō purgabit. Uir multū iurās implebit iniq̄tate: et nō discedet a domo illius plaga. Et si frustrauerit frēm: delictū illius sup ipm erit: et si dissimulauerit: delinq̄t dupliciter: et si in vacuū iurauerit nō iustificabit. Replebit eni retributiōe dom⁹ illi⁹. Est et alia loq̄la ꝯtraria morti: nō inueniat in hereditate iacob. Eteni a misericordibus oia hec auferent: et in delictis nō voluptabūt. Indisciplinose loquele nō assuecat os tuū: ē eni ī illa vbū pcti. Memēto pris et mris tue: ī medio eni magnatoꝝ consistis: ne forte obliuiscat te deus ī ꝯspectu illoꝝ: ⁊ assiduitate tua infatuat⁹ improperiū patiaris: ⁊ maluisses nō nasci: et diē natiuitatis tue maledicas.

C 2.Re.16.b Hō assuetus ī vbis improperiū in oibus diebus suis nō erudiet. Duo genera abūdāt in pctis: ⁊ tertiū adducit irā ⁊ pditionē. Aie callida quasi ignis ardēs nō extinguet donec aliquid glutiat: ⁊ hō nequā in ore carnis sue: nō desinet donec incedat ignē. Hoi fornicario ois panis dulcis: nō fatigabit trāsgrediēs vsq̄ ad finē. Ois hō q̄ trāsgredit lectū suū cōtemnēs in aiam suam: ⁊ dicēs: quis me videt: tenebre

Esa.29.e circūdant me: ⁊ parietes cooperiūt me: et nemo circūspicit me quē vereor: delictoꝝ meoꝝ non memorabit altissimus et nō intellexit qm̄ oia videt ocul⁹ illius: qm̄ expellit a se timorē dei hui⁹modi hois timor: ⁊ oculi hoim timētes illū: ⁊ nō cognouit qm̄ oculi dñi multo plus lucidiores sūt sup solē: circūspicientes oēs vias hoim: ⁊ pfundū abyssi et hoim corda: intuētes in absconditas ptes.

D Dño eni deo añq̄ crearētur oia sūt agnita: sic et post pfectū respicit oia. Hic ī plateis ciuitatis vindicabit et quasi pull⁹ equin⁹ fugabit ⁊ vbi nō sperauit apprehendet. Et erit dedecus oibus: eo q̄ nō intellexerit timorē dñi. Sic ⁊ mulier ois relinquēs viꝝ suū et statuēs hereditatē ex alieno matrimonio. Primo eni in lege altissimi incredibilis fuit: ⁊ secūdo viꝝ suū dereliq̄t: tertio ī adulterio fornicata ē: ⁊ ex alio viro filios statuit sibi. Hec in ecclesias adducet: ⁊ in filios eius respiciet. Nō tradēt filij eius radices: ⁊ rami ei⁹ nō dabūt fructū. Derelinquent in maledictū memoriā eius: ⁊ dedecus illi⁹ non delebit. Et agnoscēt qui derelicti sunt qm̄ nihil meli⁹ est q̄ timor dei: ⁊ nihil dulcius q̄ respicere ī mādatis dñi. Gloria magna est sequi dñm: lōgitudo eni dierū assumetur ab eo.

XXIIII

A f Apia laudabit aiam suam: ⁊ in deo honorabit: ⁊ in medio ppli sui gloriabit: ⁊ in ecclesijs altissimi apict os suū: ⁊ ī cōspectu vtutis illius gliabit: ⁊ in medio ppli sui exaltabit: ⁊ in plenitudine sancta admirabit et in multitudine electoꝝ habebit laudē: ⁊ inter bñdictos bñdicetur dicēs. Ego ex ore altissimi pdiui: primogenita añ oēm creaturā. Ego feci ī celis vt oriret lumē indeficiēs: ⁊ sicut nebula texi oēm terrā. Ego in altissimis habitaui: ⁊ thron⁹ me⁹ ī colūna nubis. Gyrū celi circuiui sola: ⁊ pfūdū abyssi penetraui: ⁊ ī fluctib⁹ maris ābulaui: ⁊ in oi terra steti. Et ī oi pplo: ⁊ ī oi gēte primatū habui ⁊ oim excellētiū corda virtute calcaui. Et in his oib⁹ requiē q̄siui: ⁊ ī hereditate dñi morabor. Tūc precepit ⁊ dixit mihi creator oim: ⁊ q̄ creauit me req̄euit ī tabernaclo meo: ⁊ dixit mihi. In iacob inhita: ⁊ ī isrl hereditare: ⁊ ī electis meis mitte radices.

B Ab iitio ⁊ añ secla creata sū: ⁊ vsq̄ ad futurū seculū non desinā: ⁊ in habitatione sancta corā ipo ministraui. Et sic ī sion firmata sum: ⁊ ī ciuitate scificata similiter

requieuit:et in hierl'm potestas mea. Et radicaui in pplo honorificato:⁊ in partes dei mei hereditas illi⁹:⁊ in plenitudine sctõꝝ detentio mea. Quasi cedrus exaltata sum in libano:⁊ q̄si cypressus i monte sion. Quasi palma exaltata sum in cades:⁊ quasi plātatio rose in hiericho. Quasi oliua speciosa in cāpis:⁊ q̄si platatan⁹ exaltata sum iuxta aquā i plateis. Sicut cinnamomū ⁊ balsamū aromatizans:odorē dedi. Quasi myrrha electa dedi suauitatē odoris:⁊ quasi storax ⁊ galban⁹ ⁊ vngula et gutta. Quasi libanus nō incisus vaporaui habitationē meā:⁊ quasi balsamū nō mixtū odor meus. Ego quasi terebinthus extēdi ramos meos:et rami mei honoris et gratie. Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris:⁊ flores mei fruct⁹ honoris et honestatꝭ. Ego mater pulchre dilectionis:et timoris:⁊ agnitionis:⁊ sctē spei In me grā ois vie et veritatꝭ:in me omnis spes vite ⁊ vtutis. Transite ad me omēs qui cōcupiscitꝭ me:et a generationib⁹ meis adimplemini. Spūs enī me⁹ sup mel dulcꝭ:⁊ hereditas mea sup mel et fauū. Memoria mea in generatiōe seculoꝝ. Qui edūt me adhuc esuriēt:et q̄ bibūt me adhuc sitiēt. Qui audit me nō ꝯfundet̄:et qui opant̄ in me non peccabunt. Qui elucidāt me: vitā eternā habebūt. Hec omia liber vite et testamētū altissimi:et agnitio veritatꝭ. Legē mandauit moyses in p̄ceptis iusticiaꝝ:⁊ hereditatē domui iacob:et isrl' ꝓmissiōes Posuit dauid puero suo excitare regem ex eo fortissimū:⁊ in throno honoris sedentē in sempiternū. Qui implet quasi physon sapiam:et sicut tigris in diebus nouoꝝ. Qui adimplet q̄si eufrates sensum. Qui multiplicat quasi iordanis in tempe messis. Qui mittit disciplinaꝫ sicut lucē:et assistens q̄si geon in die vindemie. Qui ꝑficit prim⁹ scire illā:⁊ infirmior nō inuestigabit eaꝫ. A mari enim abūdabit cogitatio ei⁹: ⁊ cōsiliū illi⁹ in abysso magna. Ego sapia effudi flumina:ego quasi trames aque imēse de fluuio. Ego quasi fluui⁹ dorix:⁊ sicut aq̄ductus exiui d̄ paradiso. Dixi:Rigabo hortū plantationū:⁊ inebriabo partus mei fructū. Et factus est mihi trames abundans:⁊ fluui⁹ me⁹ appropinq̄uit ad mare. Qm̄ doctrinā quasi antelucanū illumino oibus:et enarrabo illā vsq; i longinquū. Penetrabo iferiores partes terre:et inspiciā omēs dormiētes:⁊ illuminabo omēs sperātes in dn̄o. Adhuc doctrinā quasi ꝓpheriam effundā ⁊ relinquā illā querētib⁹ sapiam ⁊ nō desinaꝫ in ꝓgenies illorū vsq; in euū sctm̄. Uidete qm̄ nō soli mihi laboraui sed oib⁹ exquirentib⁹ veritatē.

XXV

In trib⁹ placitū est spiritui meo: que sunt ꝓbata corā deo ⁊ hominib⁹. Concordia fratruꝫ: et amor proximoꝝ:et vir et mulier sibi bene cōsentiētes. Tres species odiuit aīa mea: et aggrauor valde anie illorū. Pauperē superbū:et diuitē mendacē: et senem fatuū ⁊ insensatuꝫ. Que in iuuentute tua non cōgregasti:quō in senectute tua inuenies? Q̄ꝫ speciosum caniciei iudiciū: et presbyteris cognoscere ꝯsiliū. Q̄ꝫ speciosa veteranis sapia:et gl'iosis itellect⁹ et consiliū. Corona senū multa peritia: et gl'ia illorū timor dei. Nouem insuspicabilia cordis magnificaui:⁊ decimum dicam in lingua hoibus. Homo q̄ iocūdat̄ in filijs:viuens:et vidēs subuersionē inimicoꝝ suoꝝ. Beatus qui habitat cū muliere sensata:et qui lingua sua nō est lapsus:et q̄ non seruiuit indignis se. Beatus q̄ inuenit amicū verū: ⁊ q̄ enarrat iusticiā auri audienti. Q̄ꝫ magnus qui inuenit sapiam ⁊ scientiā:sed nō est sup timentē dn̄m. Timor dei sup omia se supposuit. Beat⁹ homo cui donatum est hr̄e timoreꝫ dei. Qui tenet illum:cui assimilabit̄? Timor dei initiū dilectōis ei⁹:fidei aūt initiū agglutinandū est ei. Ois plaga tristicia cordis est:⁊ ois malicia nequitia mulierꝭ. Et oēm plagaꝫ ⁊ nō plagam videbit cordis:et oēm nequitiam et nō nequitiā mulierꝭ:et oēm obductū et nō obductū odiētiū:⁊ oēm vindictā et nō vindictā inimicoꝝ. Non est caput nequius sup caput colubri:⁊ non est ira sup iram mulieris. Cōmorari leoni et draconi placebit:q̄ꝫ habitare cum muliere nequā. Nequitia mulieris immutat faciē eius:et obcecabit vultū suum tanq̄ꝫ vrsus:⁊ q̄si saccū ostēdet i medio ꝓximoꝝ. Ingemuit vir eius:et audiens suspirauit modicū. Breuis omis malicia sup maliciā mulierꝭ:sors pctōrū cadat sup illā. Sicut ascēsus arenosus in pedib⁹ veterani:sic mlr' linguata hoi quieto. Ne respicias in mlr'ꝭ specieꝫ et non concupiscas mlr'ē in specie. Mulieris ira et irreuerētia:⁊ ꝯfusio magna Mulier si primatū habeat:contraria est

C — Joh.6.d — Geñ.2.b — Josue.3.d — D — I.33.c — A — B — G.14.a — C — Prou.21.c — D

viro ſuo. Coꝛ humile ⁊ facies triſtꝭ: ⁊ plaga moꝛtꝭ: mulier nequã. Manꝰ debiles ⁊ genua diſſoluta: mulier que nõ beatificat virũ ſuũ. A muliere initiũ factuꝫ eſt peccati: ⁊ ꝑ illã omẽs moꝛimur. Nõ des aque tue exitũ nec modicũ: nec mulieri nequã veniã ꝓdeundi. Si nõ ambulauerit ad manũ tuã: cõfundet te in conſpectu inimicoꝝ. A carnibꝰ tuis abſcide illam: ne ſemꝑ te abutatur.

Gen.3.a
S.8.b.⁊
2.Re.14.b

XXVI

A

Mulieris bone beatꝰ vir: numerꝰ enĩ annoꝝ illoꝝ duplex. Mulier foꝛtis oblectat virũ ſuũ: ⁊ annos vite illius in pace implebit. Pars bona mulier bona in parte bona timentiũ deum dabitꝛ viro ꝓ factis bonis. Diuitis autẽ ⁊ pauꝑis coꝛ bonũ: in oĩni tempoꝛe vultꝰ illoꝛum hilaris. A tribꝰ timuit coꝛ meũ: ⁊ in quarto facies mea metuit. Delaturã ciuitatis: ⁊ collectionẽ populi: ⁊ calũniã mendacẽ: ſuꝑ moꝛtẽ omnia grauia. Doloꝛ coꝛdis ⁊ luctꝰ: mulier zelotypa. In muliere zelotypa flagellũ lingue: oĩbus cõmũicans. Sicut boũ iugũ qđ mouetꝛ: ita ⁊ mulier nequam. Qui tenet illã: quaſi qui apꝓhendit ſcoꝛpionẽ. Mulier ebꝛioſa ira magna ⁊ ꝯtumelia ⁊ turpitudo illiꝰ non tegetur. Foꝛnicatio mulierꝭ in extollẽtia oculoꝝ: ⁊ in palpebꝛis illiꝰ agnoſcetꝛ. In filia nõ auertente ſe: firma cuſtodiã: ne inuẽta occaſione abutatꝛ ſe. Ab oĩni irreuerẽtia oculorũ eiꝰ caue: ⁊ ne mireris ſi te neglexerit. Sicut viatoꝛ ſitiens ad fontẽ os aperiet: ⁊ ab oĩni aqua ꝓxima bibet: ⁊ contra omnẽ palũ ſedebit: ⁊ ꝯtra oẽm ſagittaꝫ aperiet pharetrã: donec deficiat. Gratia mulierꝭ ſedule delectabit virũ ſuũ: ⁊ oſſa illiꝰ impinguabit. Diſciplina illiꝰ datum dei eſt. Mulier ſenſata ⁊ tacita: nõ eſt immutatio erudite aĩe. Gratia ſuꝑ gratiã: mulier ſancta ⁊ pudoꝛata. Omnis autẽ ponderatio nõ eſt digna ꝯtinentis aĩe. Sicut ſol oꝛiens mũdo ĩ altiſſimis dei: ſic mulieris bone ſpecies in oꝛnamẽtum domꝰ eiꝰ. Lucerna ſplendẽs ſuper candelabꝝ ſanctũ ⁊ ſpecies faciei ſuper etatẽ ſtabilẽ. Colũne auree ſuꝑ baſes argenteas: ⁊ pedes firmi ſuꝑ plantas ſtabilis mľieris. Fundamẽta eterna ſupꝛa petrã ſolidã: ſic mãdata dei ĩ coꝛde mulieris ſancte. In duobꝰ cõtriſtatũ eſt coꝛ meũ: ⁊ in tertio iracũdia mihi aduenit. Uir bellatoꝛ deficiẽs ꝑ inopiã: ⁊ vir ſenſatus ꝯtemptꝰ: ⁊ qui tranſgreditꝛ a iuſticia ad peccatũ: deꝰ parauit eũ ad rhompheam. Due ſpecies difficiles ⁊ periculoſe mihi apparuerũt. Difficile exuitur negociãs a negligẽtia: ⁊ nõ iuſtificabitꝛ caupo a peccatis labioꝝ.

B
I.42.b
C
D

XXVII

A

Propter inopiam multi deliquerũt: ⁊ qui querit locupletari auertit oculũ ſuum. Sicut in medio cõpaginis lapidũ palus figitꝛ: ſic ⁊ inter mediũ venditionis ⁊ emptiõis anguſtiabitur peccatis. Conteretꝛ cũ delinquẽte delictũ. Si nõ in timoꝛe dñi tenueris te inſtanter: cito ſubuertetꝛ domus tua. Sicut in ꝑcuſſura cribꝛi remanebit puluis: ſic apoꝛia homis in cogitatu illius. Uaſa figuli ꝓbat foꝛnax: ⁊ hoĩes iuſtos temptatio tribulationis. Sicut ruſticatio de ligno oſtẽdit fructũ illius: ſic verbum ex cogitatu coꝛdis hoĩs. Ante ſermonẽ nõ laudes virum: hec enĩ temptatio eſt hoĩm. Si ſequaris iuſticiã: appꝛehendes illã: ⁊ indues quaſi podereꝫ honoꝛis: ⁊ inhabitabis cũ ea ⁊ pꝛoteget te in ſempiternũ: ⁊ in die agnitiõis inuenies firmamẽtũ. Uolatilia ad ſibi ſimilia cõueniũt: ⁊ veritas ad eos qui oꝑantur illaꝫ reuertetꝛ. Leo venationi inſidiatur ſemꝑ: ſic peccata oꝑantibꝰ iniquitateꝫ. Homo ſenſatꝰ in ſapientia manet ſicut ſol: nã ſtultꝰ ſicut luna mutatꝛ. In medio inſenſatoꝝ ſerua verbum tempꝛi: in medio autẽ cogitantium aſſiduus eſto. Narratio peccantiũ odioſa: ⁊ riſus illorũ in delictis peccati. Loquela mľtũ iurans hoꝛripilationẽ capiti ſtatuet: irreuerentia ipſiꝰ obturatio auriũ. Effuſio ſanguinis in rixa ſuꝑboꝝ: ⁊ maledictio illoꝝ auditꝰ grauis. Qui denudat arcana amici: fidẽ perdit: ⁊ non inueiet amicum ad animũ ſuũ. Dilige ꝓximũ: ⁊ cõiungere fide cũ illo. Qꝫ ſi denudaueris abſconſa illiꝰ: nõ ꝑſequeris poſt eũ. Sicut enĩ homo qui ꝑdit amicũ ſuum: ſic ⁊ qui ꝑdit amicitiã ꝓximi ſui. Et ſicut q̃ dimittit auem de manu ſua: ſic qui reliquiſti ꝓximũ tuũ: ⁊ nõ eum capies. Nõ illũ ſequaris: quoniã longe abeſt. Effugit enĩ quaſi capꝛea de laqueo: qm̃ vulnerata eſt aĩa eiꝰ. Ultra eũ nõ poteris colligare: ⁊ maledicti eſt ꝯcoꝛdatio. Denudare autẽ amici myſteria: deſperatio eſt aĩe infelicis. Annuens oclo fabꝛicat iniqua: ⁊ nemo eũ abijciet. In conſpectu ocloꝛum tuoꝝ cõdulcabit os ſuum: ⁊ ſuꝑ ſermones tuos ãmirabitꝛ. Nouiſſime autẽ ꝑuertet os ſuũ: ⁊ in verbis tuis dabit ſcandalum. Multa audiui: ⁊

B
I.13.c
S.23.b
C
Prou.10.b
D

nõ coequaui ei:et dñs odiet illũ. Qui in
altum mittet lapidẽ:ſup caput eius ca-
det:et plaga doloſa doloſi diuidet vul-
nera. Et qui foueã fodit:incidet in eaꝫ:
et qui ſtatuit lapidẽ proximo ſuo offen-
det in eo:⁊ qui laqueuꝫ alij ponit:ꝑibit
in illo. Facienti nequiſſimũ conſiliũ:ſu-
per ipſum deuolueṫ:⁊ nõ agnoſcet vn-
de adueniet illi. Illuſio ⁊ improperium
ſuꝑborꝫ et vindicta:ſicut leo inſidiabi-
tur illi. Laqueo ꝑibũt qui oblectanṫ ca
ſu iuſtorꝫ:dolor aũt cõſummet illos an-
teꝗ̃ morianṫ. Ira ⁊ furor vtraqꝫ execra
bilia ſunt:⁊ vir peccator continens erit
illorum. XXVIII

Proũ.26.d
Eccſ.10.b.
A
Deut.32.e.
Ro.12.d

Qui vindicari vult: a dño inueni
et vindictã:et peccata illiꝰ ſuãs
ſeruabit. Relinque ꝓximo tuo nocenti
te:et tunc depcanti tibi pctã ſoluentur.
Homo homi reſeruat irã ⁊ a deo querit
medelã? In hoĩem ſimilẽ ſibi nõ habet
miſcdiam:et de peccatꝫ ſuis depcatur?
Ipſe dũ caro ſit reſeruat irã:⁊ ꝓpitiati-
onẽ petit a deo. Quis exorabit ꝓ delictꝫ
illius? Memento nouiſſimorꝫ: et deſine
inimicari. Tabitudo eni ⁊ mors immi-
nent in mãdatis eiꝰ. Memorare timorẽ
dei:et non iraſcaris ꝓximo. Memorare
teſtamentũ altiſſimi:et deſpice ignoran
tiam ꝓximi. Abſtine te a lite:⁊ minues
peccata. Homo eni iracũdus: incẽdit li
tem:et vir peccator turbabit amicos:et
in medio pacẽ habentiũ ĩmittit inimi-
citiã. Scdm eni ligna ſilue:ſic ignis ex-
ardeſcit:⁊ ſm virtutẽ homis ſic iracun-
dia illiꝰ erit:⁊ ſm ſubſtãtiã ſuaꝫ exalta-
bit iram ſuã. Certamẽ feſtinatũ incẽdit
ignem:et lis feſtinãs effundit ſanguinẽ
⁊ lingua teſtificans adducet mortẽ. Si
ſufflaueris quaſi ignis exardebit:⁊ ſi ex-
pueris ſuꝑ illam:extingueṫ. Utraqꝫ ex
ore ꝓficiſcũṫ. Suſurro et bilinguis ma
ledictus:multos eni turbauit pacẽ ha-
bentes. Lingua tertia multos cõmouit
⁊ diſꝑſit illos de gente in gentẽ. Ciuita-
tes muratas diuitũ deſtruxit:et domos
magnatorꝫ effodit. Uirtutes pplorꝫ cõ-
cidit:et gentes fortes diſſoluit. Lingua
tertia mlieres viratas eiecit: ⁊ priuauit
illas laboribꝰ ſuis. Qui reſpicit illã:nõ
habebit requiẽ:nec habebit amicũ in ꝗ
requieſcat. Flagelli plaga liuoreꝫ facit:
plaga aũt lingue cõminuet oſſa. Multi
ceciderũt in ore gladij:ſed non ſic quaſi
ꝗ interierũt ꝑ linguã ſuã. Beatus ꝗ te-
ctus eſt a lingua nequã:qui in iracũdia

B
Proũ. 26.c
C

illius nõ trãſiuit:et qui non attraxit ia
gum illius:et in vinculis eiꝰ nõ eſt liga
tus. Iugũ eni illius iugũ ferreũ eſt ⁊ vin
culũ illius vinculũ ereũ eſt. Mors illiꝰ
mors nequiſſima:⁊ vtilis potius inferꝰ
ꝗ̃ illa. Perſeuerãtia illiꝰ nõ ꝑmanebit:
ſed obtinebit vias iniuſtoruꝫ. In flãma
ſua nõ cõburet iuſtos. Qui derelinquũt
dñm:incident in illã:et exardebit in il-
lis ⁊ nõ extinguetur ⁊ immitteṫ in illos
quaſi leo:⁊ quaſi pardꝰ ledet illos. Se-
pi aures tuas ſpinis:et linguã nequam
noli audire:et ori tuo facito oſtia: et ſe-
ras auribꝰ tuis. Aurũ tuũ et argẽtũ tu-
um cõfla:et verbis tuis facito ſtaterã:⁊
frenos ori tuo rectos:et attende ne for-
te labaris in lingua:et cadas in conſpe
ctu inimicorꝫ inſidiantiũ tibi: et ſit ca-
ſus tuꝰ inſanabilis in morte. XXIX

D

Qui facit miſcdiam feneratur ꝓxi
mo ſuo:⁊ qui ꝓualet manu:man
data ſuat. Fenerare ꝓximo tuo
in tempe neceſſitatꝫ illiꝰ: et iterũ redde
ꝓximo in tempe ſuo. Confirma verbuꝫ
et fideliter age cũ illo:⁊ in omi tpe inue
nies qd tibi neceſſariũ eſt. Multi quaſi
inuentionẽ eſtimauerũt fenus: et preſti
terũt moleſtiã his qui ſe adiuuerũt. Do
nec accipiant:oſculanṫ manꝰ dantis:et
in ꝓmiſſionibꝰ humiliant vocem ſuaꝫ.
Et in tempe redditionis poſtulabit tẽ-
pus:et loqueṫ verba tedij et murmura-
tionũ:et tempꝰ cauſabiṫ. Si autẽ potu
erit reddere aduerſabiṫ. Solidi vix red
det dimidiũ:et cõputabit illud quaſi in
uentionẽ. Sin antẽ:fraudabit illũ pecu
nia ſua:et poſſidebit illũ inimicũ gratꝫ:
et cõuitia ⁊ maledicta reddet illi: ⁊ pro
honore et beneficio reddet illi ꝯtumeli-
am. Multi nõ cauſa nequitie nõ fenera
ti ſunt:ſed fraudari gratis timuerunt.
Ueruntñ ſuꝑ humilẽ aĩo: fortior eſto:
et ꝓ elemoſyna nõ trahas illũ. Propter
mandatũ aſſume pauperẽ:⁊ ꝓpter ino-
piam eiꝰ ne dimittas eũ vacuuꝫ. Perde
pecuniã ꝓpter fratrẽ et amicũ:⁊ nõ ab-
ſcondas illaꝫ ſub lapide in ꝑditionem.
Pone theſaurũ tuũ in ꝓceptis altiſſimi:
et ꝓderit tibi magis ꝗ̃ aurũ. Conclude
elemoſynã in corde pauꝑis: et hec ꝓ te
exorabit ab omi malo. Elemoſyna viri
quaſi ſacculus cũ ipſo:⁊ gratiaꝫ homis
quaſi pupillã cõſeruabit:et poſtea reſur
get et retribuet illis retributioneꝫ vni-
cuiqꝫ in caput illorꝫ. Sup ſcutũ potẽtꝫ
et ſuper lanceã:aduerſus inimicũ tuum

A
b
B
ſ.17.c C

K

pugnabit. Uir bonꝰ fidem facit ꝓximo
ſuo: ⁊ qui perdiderit confuſionẽ derelin
quet ſibi. Gratiã fideiuſſoris ne obliui-
ſcaris: dedit enim ꝓ te animã ſuam. Re
promiſſorẽ fugit peccator et immũdus.
Bona repromiſſoris ſibi aſcribit pecca-
tor: ⁊ ingratus ſenſu derelinquit liberã-
tem ſe. [V]ir repromittit de ꝓximo ſuo: ⁊
cum ꝑdiderit reuerentiã derelinquetur
ab eo. Repromiſſio nequiſſima multos
ꝑdidit diligẽtes: et cõmouit illos quaſi
fluctus maris. Uiros potentes gyrans
migrare fecit ⁊ vagati ſunt in gentibus
D alienis. Peccator tranſgrediens mãda-
tũ dñi incidet in ꝓmiſſionẽ nequam: et
qui conatꝰ multa agere: incidet in iudi-
ciũ. Recupera ꝓximũ ſcḋm virtutẽ tuam:
J.39.d ⁊ attende tibi ne incidas. Initiũ vite ho
minis aqua ⁊ panis ⁊ veſtimentũ ⁊ do-
mus ꝓtegens turpitudinez. Melior eſt
victus pauꝑis ſub tegmine aſſerũ: q̃ e-
pule ſplendide i peregre ſine domicilio.
Minimũ ꝓ magno placat tibi ⁊ impro-
periũ ꝑegrinatiõis nõ audies. Uita ne-
quã hoſpitandi de domo in domũ: ⁊ vbi
hoſpitabitꝰ: nõ fiducialiter aget nec ape
riet os. Hoſpitabitur: ⁊ paſcet ⁊ potabit
ingratos: ⁊ adhuc amara audiet. Tran-
ſi hoſpes ⁊ orna menſam: et que in ma-
nu habes ciba ceteros. Exi a facie hono
ris amicorũ meorũ: neceſſitudine domꝰ
mee: hoſpitio mihi factꝰ es frater. Gra-
uia hec homini habẽti ſenſuz: correptio
domus et improperium feneratoris.

A XXX

Prouẽ.13.d Ibidem.23.b [Q]ui diligit filium ſuum
aſſiduat illi flagella: vt letetur in
nouiſſimo ſuo: ⁊ nõ palpet proxi
morũ oſtia. Qui docet filiũ ſuum: lauda
bitur in illo: ⁊ in medio domeſticorũ in
illo gloriabitꝰ. Qui docet filiuz ſuum in
zelum mittit inimicũ: ⁊ in medio amico
rũ gloriabitꝰ in illo. Mortuꝰ eſt pr̃ eius:
⁊ quaſi nõ eſt mortuꝰ. Similẽ enim reli
quit ſibi poſt ſe. In vita ſua vidit: ⁊ leta
tus eſt in illo. In obitu ſuo nõ eſt cõtri-
ſtatus: nec cõfuſus eſt corã inimicis. Re
liquit eni defenſorẽ domꝰ ꝯtra inimicos
B ⁊ amicis reddentẽ gratiã. Pro aĩabus
filioꝝ colligabit vulnera ſua: ⁊ ſuꝑ oẽm
vocẽ turbabuntur viſcera eius. Equus
indomitꝰ euadet durus: ⁊ filiꝰ remiſſus
euadet p̃ceps. Lacta filiũ tuũ: ⁊ pauen-
tem te faciet: lude cũ eo: ⁊ cõtriſtabit te.
Nõ corrideas illi ne condoleas: ⁊ in no
uiſſimo obſtupeſcẽt dentes tui. Nõ des
illi poteſtatẽ in iuuẽtute: ⁊ ne deſpicias
cogitatus illiꝰ. Curua ceruicẽ eius in iu ſ. 7.c
uentute: ⁊ tunde latera eiꝰ dũ infans ẽ:
ne forte induret et nõ credat tibi: et erit
tibi dolor aĩe. Doce filiũ tuũ ⁊ operare
in illo: ne in turpitudinẽ illius offẽdas.
Melior eſt pauꝑ ſanus et fortis viribꝰ:
q̃ diues imbecillis ⁊ flagellatꝰ malicia.
C Salus aĩe in ſanctitate iuſticie: ⁊ meli
or eſt omi auro ⁊ argento: ⁊ corpus vali
dũ q̃ cenſus immẽſus. Nõ eſt cẽſus ſu-
per cenſum ſalutꝫ corꝑis: ⁊ nõ eſt oble-
ctamentũ ſuꝑ cordis gaudiũ. Melior ẽ
mors q̃ vita amara: ⁊ requies eterna q̃
languor ꝑſeuerans. Bona abſcõdita in ſ.20.d.⁊.j.
ore clauſo: quaſi appoſitiones epularuz .41.c
circũpoſite ſepulchro. Quid ꝓderit liba
tio idolo? Nec eni mãducabit nec odo- Dañ.14.b
rabitur. Sic qui effugatur a domino: ⁊
portans mercedes iniquitatis. Uidens
oculis ⁊ ingemiſcens: ſicut ſpado cõple
ctens virginẽ ⁊ ſuſpirans. Triſticiã nõ D
des aĩe tue: ⁊ nõ affligas temetipſũ in
cõſilio tuo. Iocũditas cordis hec eſt vi-
ta homis: ⁊ theſaurꝰ ſine defectiõe ſan-
ctitatꝫ: ⁊ exultatio viri eſt lõgeuitas. Mi
ſerere aĩe tue placens deo: ⁊ contine: ⁊
congrega cor tuũ in ſanctitate eiꝰ: ⁊ tri-
ſticiã longe expelle a te. Multos eni oc-
cidit triſticia: ⁊ nõ eſt vtilitas in illa. Ze
lus ⁊ iracũdia minuẽt dies: ⁊ ante tem-
pus ſenectã adducet cogitatus. Splen-
didũ cor: bonũ in epulis eſt: epule enim
illius diligẽter fiũt.

XXXI

A [V]igilia honeſtatis tabefaciet car-
nes: ⁊ cogitatꝰ illiꝰ auferet ſom-
num. Cogitatus p̃ſcientie auer-
tit ſenſum: et infirmitas grauis ſobriaꝫ
facit aĩam. Laborauit diues in cõgre-
gatione ſubſtãtie: ⁊ in requie ſua reple-
bitur bonis ſuis. Laborauit pauꝑ in di
minutione victꝰ: ⁊ in fine inops fit. Qui
aurum diligit nõ iuſtificabitꝰ: ⁊ qui inſe
quitꝰ cõſumptionẽ replebitꝰ ex ea. Mul- ſ.8.a.
ti dati ſũt in auri caſus: ⁊ facta ẽ in ſpe-
cie ipſiꝰ ꝑditio illorũ. Lignuz offenſio-
nis ẽ aurũ ſacrificantiũ: ve illis qui ſe-
ctantur illud: ⁊ omis imprudens depe-
riet in illo. Beatꝰ diues q̇ inuentꝰ eſt ſi-
ne macula: ⁊ qui poſt aurũ nõ abĳt: nec
ſperauit in pecunia ⁊ theſauris. Quis ẽ ſ.13.d. et
hic et laudabimus eum? Fecit eni mira ſ.22.a B
bilia in vita ſua. Qui ꝓbatus eſt in il-
lo: ⁊ ꝑfectus inuẽtus eſt: ⁊ erit illi gloria
eterna. Qui potuit trãſgredi ⁊ nõ ẽ trãſ-
greſſus: et facere mala ⁊ non fecit. Ideo
ſtabilita ſunt bona illius in domino: et

elemosynas illius enarrabit oīs ecclīa sctōꝝ. Supra mēsam magnā sedisti: nō apias sup illā faucē tuam prior. Nō dicas si multa sūt: q̄ sup illā sūt. Memēto qm̄ malꝰ est oculꝰ nequā. Nequiꝰ oculo q̄d creatū est? Ideo ab oī facie sua lachrymabit̄: cū viderit. Ne extēdas manū tuā prior: ⁊ inuidia ꝯtaminatꝰ erubescas. Ne cōprimaris in cōuiuio vino. Intellige q̄ sūt ꝓximi tui ex teipso. Utere q̄si hō frugi his q̄ tibi apponunt̄: vt nō cū mādncas multū: odio habearis.

Matth.20.b

C Cessa prior causa discipline: ⁊ noli nimius esse ne forte offendas: et si in medio multorū sedisti: prior illis ne extendas manū tuaz: nec prior poscas bibere. Q̄z sufficiēs est hoī erudito vinū exiguū: ⁊ in dormiēdo nō laborabis ab illo ⁊ nō senties dolorē. Uigilia ⁊ cholera: ⁊ tortura viro infrunito: somnus sanitatis in hoīe parco. Dormiet vsq̄ȝ mane: et aīa illiꝰ cū ipso delectabit̄. Et si coactꝰ fueris in edendo multuȝ: surge e medio et vome: ⁊ refrigerabit te: ⁊ non adduces corpi tuo infirmitatem. Audi me fili ⁊ nō spernas me: ⁊ ī nouissimo inuenies verba mea. In oībꝰ opibus tuis esto velox: et oīs infirmitas nō occurret tibi. Splendidū in in panibus bn̄dicēt labia mltoꝝ: et testimoniū veritatis illiꝰ fidele. In nequissimo pane murmurabit ciuitas: ⁊ testimoniū neq̄tie illiꝰ verum est.

Prouer.22.b

D Diligētes in vino: noli ꝓuocare: mltos eni exterminauit vinū. Ignis ꝓbat ferrū durū sic vinū corda supborum arguet in ebrietate potatū. Equa vita hoībꝰ: vinū in sobrietate: si bibas illud moderate: eris sobrius. Que est vita q̄ minuit̄ vino? Quid defraudat vitam? Mors. Uinū in iocūditatē creatū est: ⁊ nō in ebrietatē ab initio. Exultatio aīe ⁊ corpis vinū moderate potatū. Sanitas est aīe ⁊ corpi: sobrius potus. Uinū multū potatū: irritationē ⁊ iram ⁊ ruinas multas facit. Amaritudo aīe: vinū multū potatū. Ebrietatis aīositas imprudentis offensio minorās ꝟtutē ⁊ faciēs vulnera. In cōuiuio vini nō arguas proximum: et non despicias eum in iocunditate illius. Uerba improperij non dicas illi: et non premas illū in repetendo.

XXXII

A Rectorem te posuerūt noli extolli: esto in illis q̄si vnꝰ ex ipsis. Curā illorū habe ⁊ sic ꝯsidera: et omni cura tua explicita recūbe: vt letris ꝓpter illos: ⁊ ornamētū gratie accipias coronā: et dignationē cōsequaris corogationis. Loquere maior natu: decet eni te. Primū verbū diligēti sciētiam: ⁊ nō impedias musicam. Ubi auditus nō est: nō effundas sermonē: ⁊ importune noli extolli in sapia tua. Gemmula carbūculi in ornamēto auri: ⁊ cōparatio musicoꝝ ī cōuiuio vini.

B Sicut in fabricatione auri signū est smaragdi sic munerꝰ musicoꝝ in iocūdo ⁊ moderato vino. Audi tacēs: ⁊ ꝓ reuerētia accedet tibi bona gratia. Adolescēs loq̄re in tua causa vix cū necesse fuerit. Si bis interrogatꝰ fueris: habeat caput respōsum tuū. In multis esto q̄si inscius: ⁊ audi tacēs simul ⁊ querens. In medio magnatoꝝ loqui nō p̄sumas: ⁊ vbi sūt senes nō multū loquaris. Ante grandinem preibit coruscatio: ⁊ ante verecundiam preibit gr̄a ⁊ ꝓ reuerentia accedet tibi bona gratia.

C Et hora surgēdi nō te trices: Precurre aūt prior ī domū tuam ⁊ illic aduocare ⁊ illic lude: ⁊ age ꝯceptiōes tuas: ⁊ nō ī delictis et verbo supbo. Sup his oībus bn̄dicito dn̄m q̄ fecit te: ⁊ inebriantez te in oībus bonis suis. Qui timet deū accipiet doctrinaȝ eiꝰ: ⁊ qui vigilauerint ad illū inueniēt bn̄dictionē. Qui querit legē replebitur ab ea: ⁊ qui insidiose agit scandalizabitur ab ea: Qui timēt deū iueniēt iudicium iustū: ⁊ iusticias q̄si lumē accēdēt. Peccator homo vitabit correptionem: ⁊ ꝺm voluntatē suā inueniet compationem.

D Uir consilij nō disperdet intelligētiam: alienꝰ et superbus nō ptimescet timorem. Etiam postq̄ȝ fecit cum eo sine ꝯsilio: ⁊ suis insectationibus arguetur. Fili sine cōsilio nihil facias: ⁊ post factū nō pēitebis. In via ruine nō eas: ⁊ nō offendes in lapides: nec credas te vite laboriose: ne ponas aīe tue scādalum. Et a filijs tuis caue: ⁊ a domesticis tuis attēde. In oī ope tuo crede ex fide anime tue: hec est enim cōseruatio mādatorez. Qui credit deo attendit mandatis: et qui cōfidit in illo non minorabitus erit.

XXXIII

A Timenti deuȝ nō occurrēt mala: sed in temptatione deꝰ illū conseruabit: et liberabit a malis. Sapiens non odit mādata ⁊ iusticias: ⁊ non illidet̄ quasi in ꝓcella nauis. Homo sensatꝰ credit legi dei: ⁊ lex illi fidel. Qui interrogationē māifestat parabit

S.21.b. verbū:⁊ ſic deꝑcatꝰ exaudietᷣ:⁊ ꝯſerua-
bit diſciplinā:⁊ tūc rn̄debit. Precordia
fatui q̄ſi rota carri:⁊ q̄ſi axis verſatilis
cogitatꝰ illiꝰ. Equꝰ emiſſariꝰ:ſic ⁊ ami-
cus ſubſannator ſub oi ſuprasedēte hi-
nit. Quare dies diē ſupat ⁊ iterū lux lu
cem:et ānꝰ ānū a ſole? A dn̄i ſciētia ſe-
parati:ſūt. Facto ſole ⁊ p̄ceptū cuſtodi-
B ente ꝑ dei ſapiam diuiduntᷣ. Et imuta-
uit tꝑa:et dies feſtos ip̄orū:⁊ in illis di
es feſtos celebrauerūt ad horā. Ex ipſis
exaltauit et magnificauit deꝰ :et ex ip-
ſis poſuit in numerū dierū ⁊ oēs hoies
de ſolo ⁊ ex terra vn̄ creatus eſt adā. In
multitudie diſcipline dn̄i ſeꝑauit eos:⁊
imutauit vias eorū. Et ex ipſis bn̄dixit
et exaltauit:ex ipſis ſanctificauit :et ad
ſe applicauit:et ex ipſis maledixit:⁊ hu
miliauit :⁊ cōuertit illos a ſeꝑatiōe ip-
ſorū:ſi lutū figuli in manu ipſiꝰplaſma
re illud ⁊ diſponere. Oēs vie eiꝰ ƀm diſ
poſitionē eius :ſic homo in manu illiꝰ
qui ſe fecit:⁊ reddet illi ƀm iudiciū ſuū
Cōtra malū bonū eſt:⁊ ꝯtra vitā mors:
ſic ⁊ ꝯtra virū iuſtū pctōr. Et ſic intue-
C re in oia oꝑa altiſſimi. Duo ꝯtra duo:⁊
vnū ꝯtra vnū. Et ego nouiſſimꝰ euigi-
laui :⁊ q̄ſi q̇ colligit acinos poſt vinde-
miatorts. In bn̄dictiōe dei ⁊ ipſe ſpera
ui:et q̄ſi qui videmiat repleui torcular.
S.14.d Reſpicite q̄niā non mihi ſoli laboraui:
ſed ⁊ oibus exq̄rētibus diſciplinā. Au-
dite me magnati ⁊ oēs pplᷣi:et rectores
eccleſie auribꝰ ꝑcipite. Filio et mulieri
fratri ⁊ amico nō des ptātē ſuꝑ te in vi
ta tua:⁊ nō dederis alij̄ poſſeſſionē tuā
ne forte peniteat te ⁊ deꝑcerꝫ pro illis.
Dū adhuc ſuꝑes ⁊ aſpiras:nō iminuta
bit te ois caro. Meliꝰ eſt eni vt filij̄ te
rogēt q̄ꝫ te reſpicere i manꝰfilioꝝ tuoꝝ
In oibus opibꝰtuis p̄cellēs eſto. Ne de
deris maculā i gloriā tuā. In die cōſū-
matiōis dierū vite tue :et in tꝑe exitus
tui diſtribue hereditatē tuā. Cibaria et
D virga ⁊ onus aſino:panis et diſciplina
⁊ opꝰ ſeruo. Operatᷣ in diſciplina ⁊ q̄rit
requieſcere:laxa manꝰilli ⁊ q̄rit liberta
tem. Iugum et lorū curuāt collū durū:
⁊ ſeruū inclināt oꝑatiōes aſſidue. Ser-
uo maliuolo tortura ⁊ cōpedes:mitte il
lum in oꝑationē ne vacet. Multā eniꝫ
maliciā docuit ocioſitas. In oꝑa cōſti-
tue euꝫ:ſic enī cōdecet illū. Qꝫ ſi nō ob-
audierit:curua illū cōpedibꝰ:et nō am-
plifices ſuꝑ oēm carnē. Uerū ſine iudi-
Z.7.c cio nihil facias graue. Si eſt tibi ſeruꝰ
fidelis ſit tibi quaſi aīa tua. Quaſi fra-
trem ſic eū tracta:q̄m in ſanguie aie cō
paraſti illum. Si leſerꝫ euꝫ iniuſte in fu-
gam cōuertetur:et ſi extollēs diſceſſerit
quem queras : et in qua via queras il-
lum:neſcis.

XXXIIII

B Ana ſpes et mēdacium viro in-
ſenſato:et ſomnia extollunt im-
prudētes. Quaſi qui apprehen-
dit vmbre ⁊ ꝑſequitᷣ vētum:ſic et qui at
tendit ad viſa mēdacia. Scd̄m hoc vi-
ſio ſomnioꝝ. Ante faciē hois ſimilitu-
do alteriꝰhois. Ab imūdo q̄d mūdabi-
tur. Et a mēdace q̄d verū dicetᷣ? Diui-
natio erroris:⁊ auguria:mēdacia:ſom-
nia malefaciētiū:vanitas eſt. Et ſicut
parturientꝫ cor tuū fantaſias patitᷣ:ni-
ſi ab altiſſimo fuerit emiſſa viſitatio.
Ne dederꝫ in illis cor tuū. Multos enī
errare fecerūt ſomnia:⁊ exciderūt ſperā
tes in illis. Sine mēdacio cōſūmabitᷣ
B ꝟbū legꝫ:⁊ ſapia in ore fidelis cōplana
bitᷣ. Qui nō eſt tēptatꝰ:q̄d ſcit? Uir in
multis exꝑtus:cogitabit multa:et qui
multa didicit enarrabit intellectū. Qui
nō eſt exꝑtꝰ:pauca recognoſcit:q̇ autēꝫ
in multꝫ factꝰeſt:multiplicabit malici-
am. Qui temptatus nō eſt :qualia ſcit?
Qui implanatꝰeſt:abūdabit nequicia.
Multa vidi enarrādo:⁊ plurimas ver-
borū ꝯſuetudines. Aliquotiēs vſq̄ꝫ ad
mortē ꝑiclitatus ſum horū cauſa:et li-
beratus ſum grā dei. Spiritus timētiū
deū queritᷣ:⁊ in reſpectu illius bn̄dicetᷣ
Spes eni illorū in ſaluātē illos:⁊ ocu-
C li dei in diligētes ſe Qui timet dn̄m ni
hil trepidabit:⁊ nō pauebit q̄m ipſe eſt
ſpes eiꝰ. Timētꝫ dn̄m beata aia eiꝰ:ad
quē reſpicit:⁊ q̇ eſt fortitudo eiꝰ. Oculi
dn̄i ſuꝑ timētes eum :ꝓtector potētie:
firmamētuꝫ ꝟtutꝫ:tegimen ardoris :et
vmbraculum meridiani:deꝑcatio offē-
ſionis:⁊ adiutoriū caſus :exaltās aiam
⁊ illuminās oculos:dās ſanitatem ⁊ vi
tam ⁊ bn̄dictionē. Immolātꝫ ex iniquo
oblatio eſt maculata :⁊ nō ſūt bn̄placi-
te ſubſannatiōes iniuſtorum. Dn̄s ſolus
ſuſtinētibꝰ ſe in via veritatꝫ ⁊ iuſticie.
Prou.15.b Dona iniquorū nō ꝓbat altiſſimꝰ: nec
reſpicit in oblatiōes iniquoruꝫ :nec in
D multitudine ſacrificiorū :eorū ꝓpitia-
bitur peccatꝫ. Qui offert ſacrificiuꝫ ex
ſubſtātia pauperū :quaſi qui victimat
filiū in cōſpectu p̄ris ſui. Panis egētiū
vita pauꝑis eſt:q̇ defraudatᷣ illū :homo
ſanguinis eſt. Qui aufert in ſudore pa-

nem quasi q̄ occidit ꝓximū suum. Qui
effundit sanguinē ⁊ qui fraudem facit
mercēnario fratres sūt. Unus edificās
et vnus destruēs: q̇d ꝓdest illis nisi la-
bor? Unus orās et vnꝰ maledicēs: cuiꝰ
vocem exaudiet deus? Qui baptizaꝛ a
mortuo ⁊ iterū tāgit mortuū: quid ꝓfi
cit lauatio illius? Sic homo qui ieiu-
nat in peccatis suis ⁊ iterū eadē faciēs
quid ꝓficit hūiliādo se? Orationē illiꝰ
quis exaudiet? XXXV

Qui ꝯseruat legē: multiplicat ora-
tionē. Sacrificiū salutare ē at-
tēdere mādatis et discede ab oi
iniq̇tate: ⁊ ꝓpitiationem litare sacrifi-
cijs sup iniusticias: ⁊ depcatio ꝓ pecca
tis recedere ab īiusticia. Retribuet gra
tiam qui offert similaginē: ⁊ q̇ facit mi
sericordiā offert sacrificiū. Bn̄placitū
est dn̄o recedere ab iniq̇tate: ⁊ depcatio
ꝓ pctis recedere ab īiusticia. Nō appa-
rebis ante cōspectū dn̄i vacuꝰ. Hec eni
omia ꝓpter mādata dei fiūt. Oblatio
iusti impinguat altare: ⁊ odor suauita-
tis est in ꝯspectu altissimi. Sacrificiū
iusti acceptū est: ⁊ memoriā eiꝰ nō obli-
uiscetur dn̄s. Bono aio gloriam redde
deo: ⁊ nō minuas pmitias manuū tu
arū. In oi dato hilarē fac vultū tuū: et
in exultatiōe sanctifica decimas tuas.
Da altissimo ꝫm donatū eiꝰ: ⁊ in bono
oculo adiuētionē facito manuū tuarū
reddet tibi. Noli offerre munera praua
nō eni suscipiet illa. Et noli inspicere sa
crificiū iiustū: qm̄ dn̄s vindex est: ⁊ non
est apud illū gloria ꝑsone. Nō accipiet
dn̄s ꝑsonā in pauperē: ⁊ depcationē le
si exaudiet. Nō despiciet preces pupilli
nec viduā: si effundat loquelā gemitus
Nōne lachryme vidue ad maxillas de-
scendūt: ⁊ exclamatio eiꝰ sup deducen-
tem eas? A maxilla eni ascēdūt vsq̧ ad
celū: ⁊ dn̄s exauditor nō delectabiꝛ in
illis. Qui adorat deū ī oblectatiōe susci
pieꝛ: ⁊ depcatio illiꝰ vsq̧ ad nubes ꝓ-
pinq̇bit. Oratio hūiliātis se nubes pe-
netrabit: ⁊ donec ꝓpinq̇t nō ꝯsolabiꝛ:
et nō discedet donec altissimꝰ aspiciat.
Et dn̄s nō elōgabit: sꝫ iudicabit iustos
⁊ faciet iudiciū: ⁊ fortissimꝰ nō hēbit in
illis patiētiā: vt ꝯtribulet dorsū ipoꝝ:
⁊ gētibꝰ reddet vindictā: donec tollat
plenitudinē supboꝝ: ⁊ sceptra iiquorū
cōtribulet: donec reddat hoibꝰ ꝫm actꝰ
suos: ⁊ q̇m opa ade: ⁊: ꝫm ꝑsūptionē il-
liusi donec iudicet iudicet plebis sue: et
et oblectabit iustos misericordia sua.
Speciosa miscdia dei in tpe tribulatio-
nis: q̄si nubes pluuie in tpe siccitatis.

Iserere nostri deꝰ XXXVI
m oiū: ⁊ respice nos: ⁊ ostēde nobis
lucē miserationū tuarū: ⁊ imit-
te timorē tuū sup gētes q̄ nō exq̇sierūt
te: vt cognoscāt qr nō est deꝰ nisi tu: vt
enarrēt magnalia tua. Alleua manū
tuā sup gētes alienas: vt videāt poten-
tiā tuā. Sicut eni in ꝯspectu eorū san-
cticatus es in nobis: sic in ꝯspectu nr̄o
magnificaberꝭ in eis: vt cognoscāt te si
cut ⁊ nos cognouimꝰ: qr nō est deꝰ p̄ter
te dn̄e. Innoua signa: ⁊ imuta mirabi-
lia. Glorifica manū: ⁊ brachiū dextrū.
Excita furorē ⁊ effunde irā. Extolle ad-
uersariū: ⁊ afflige inimicū. Festina tp̄s
⁊ memēto finis: vt enarrent mirabilia
tua. In ira flāme deuoreꝛ q̇ saluaꝛ: ⁊ q̇
pessimāt plebem tuā: inueiāt ꝑditionē
Cōtere caput principū ⁊ īimicoꝝ: dicē-
tiū nō est aliꝰ preter nos. Cōgrega oēs
tribus iacob: ⁊ cognoscāt qr nō est deꝰ
nisi tu: vt enarrēt magnalia tua: ⁊ here
ditabis eos sicut ab īitio. Miserere ple-
bi tue sup quā inuocatū est nomē tuū:
⁊ israel quē coequasti primogenito tuo
Miserere ciuitati sanctificatiōis tue in
hierusalē: ciuitati requiei tue. Reple si-
on inenarrabilibꝰ virtutibꝰ tuis: ⁊ glo
ria tua populū tuū. Da testimoniū q̇a
ab initio creature tue sūt: ⁊ suscita p̄ca-
tiones quas locuti sunt in noie tuo ꝓ-
phete priores. Da mercedē sustinētibꝰ
te vt ꝓphete tui fideles īueniaꝛ: ⁊ ex-
audi orationes seruorum tuoꝝ. Scd̄m
bn̄dictionē aaron da ppl̄o tuo: ⁊ dirige
nos in viam iusticie: vt sciāt oēs q̇ ha-
bitant terrā: quia tu es deus ꝯspector
seculoꝝ. Oēm escam mādūcabit vēter
⁊ est cibus cibo melior. Fauces ꝯtigunt
cibum: et cor insensatū verba mēdacia
Cor prauū dabit tristiciā: et homo peri-
tus resistet illi. Oēm masculū excipiet
mulier: et est filia melior filie. Species
mulieris exhilarat faciē viri tui: ⁊ sup
omnē concupiscentiā homis superdu-
cet desiderium. Si est lingua curatiōis
et mitigationis ⁊ misericordie: non est
vir illius ꝫm filios hominū. Qui possi-
det mulierem bonā: inchoat possessio-
nem: adiutorium ꝫm illum est et colū-
na vt requies. Ubi nō est sepes diripie-
tur possessio: ⁊ vbi nō ē mulier ingemi-
scit egens. Cui credit qui nō habet ni-

Margin notes: Nume.19. — A — Exo.23.b. et 34.d. Deu. .16.d. — B — 2.Choꝝ.9.b — Tobie.4.b — C — Ro.2.b — Actꝫ.10.f — D — A — Ī.eo. — Tobie.9.b — B — Ī.eo. — C — Neme.6.b — D

dum? Et deflectens vbicun̄q; obſcurauerit: quaſi ſuccinctus latro exiliēs de ciuitate in ciuitatem.

XXXVII

A

O

Omnis amicus dicet et ego amicitiam copulaui: ſed eſt amicus ſolo nomine amicus. Nōne triſticia ineſt vſq; ad mortē? Sodalis autem et amicus: ad inimicitiam cōuertentur. O preſumptio nequiſſima: vnde creata es cooperire aridam malicia

ſ.6.b.

et doloſitate illius. Sodalis amico cōiocundabitur in oblectationibus: ⁊ in tempore tribulatiōis aduerſarius erit. Sodalis amico cōdolet cauſa vētris: et ꝯtra hoſtem accipiet ſcutum. Nō obliuiſcaris amici tui in animo tuo: ⁊ nō immemor ſis illius in operibus tuis. Noli conſolari cum ſocero tuo: ⁊ a zelātibus te abſconde cōſilium. Omnis cōſiliarius prodit cōſilium: ſed eſt cōſiliarius in ſemetipſo. A conſiliario ſerua

B

animā tuam. Prius ſcito que ſit illius neceſſitas: ⁊ quid ipſe in animo ſuo cogitabit. Ne forte mittat ſudem in terrā ⁊ dicat tibi: bona eſt via tua: ⁊ ſtet ecōtrario videre quid tibi eueniat. Cū viro irreligioſo tracta de ſanctitate: ⁊ cū iniuſto de iuſticia: ⁊ cū muliere de his que emulatur. Cum timido de bello: cum negociatore de traiectione. Cū emptore de venditione: cū viro liuido de gratiis agēdis. Cū impiis de pietate: cū inhoneſto de honeſtate. Cū operario agrario de omni opere: cum operario ānuali de cōſūmatione anni: cum ſeruo pigro de multa operatione. Nō attēdas his in omni cōſilio. Sed cū viro ſancto aſſiduꝰ eſto quēcunq; cognoueris obſeruantē timorem dei: cuiꝰ aīa eſt ſ̄m aīam tuā. Qui-

C

cūq; titubauerit in tenebris: nō cōdolebit tibi. Et cor boni cōſilii ſtatue tecū. Nō eſt enī tibi aliud plus illo. Anima viri ſancti enūciat aliquā vera: q̄ ſeptē circūſpectores ſedētes in excelſo ad ſpeculādū. Et in his oībus depcare altiſſimū: vt dirigat in veritate viam tuam. Ante oīa opa verbū verax p̄cedat te: et ante oēm actum conſiliū ſtabile. Verbum nequā immutabit cor: ex quo partes quattuor oriūtur: bonū ⁊ malū: vita ⁊ mors et dn̄atrix illorū eſt aſſidua lingua. Vir peritus multos erudiuit: ⁊ aīe ſue ſuauis eſt. Qui ſophiſtice loquitur: odibilis eſt: in omni re defraudabitur. Nō eſt enī illi data a dn̄o gratia: oī enim ſapiētia defraudatus eſt. Eſt ſapiēs anime ſue ſapiēs: ⁊ fructus ſenſus illiꝰ laudabilis.

D

Vir ſapiēs plebem ſuā erudit: ⁊ fructꝰ ſenſus illius fideles ſūt. Vir ſapiēs implebitur bn̄dictionibꝰ: ⁊ vidētes illū laudabunt. Vita viri in numero dierū: dies autem iſrael innumerabiles ſūt. Sapiens in populo hereditabit honorē: ⁊ nomē illius erit viuens in eternum. Fili in vita tua tēpta animā tuā: et ſi fuerit nequā: nō des illi poteſtatē. Nō enī

1.Cor.6.c. et.10.f.

oīa oībus expediūt: ⁊ nō oī anime omne genus placet. Noli auidus eſſe ī omni epulatione: ⁊ nō te effundas ſup omnē eſcā. In multis enī eſcis erit infirmitas: ⁊ auiditas appropiquabit vſq; ad choleram. Propter crapulam multi obierunt: qui autem abſtinens eſt: adiiciet vitam.

XXXVIII

A

H

Onora medicum ꝓpter neceſſitatem: eteni illum creauit altiſſimus. A deo enī eſt omnis medela: ⁊ a rege accipiet donationē. Diſciplina medici exaltabit caput illius: ⁊ ī cōſpectu magnatorū collaudabitur. Altiſſimus creauit d̄ t̄ra medicinā: ⁊ vir prudens nō abhorrebit illā. Nōne a ligno

Exo.15.d

indulcata eſt aqua amara? Ad agnitionem hominū: virtus illorum. Et dedit hoibus ſcientiam altiſſimus: honorari in mirabilibꝰ ſuis. In his curans mitigabit dolorem: ⁊ vnguētarius faciet pigmenta ſuauitatis ⁊ vnctiones cōficiet ſanitatis: ⁊ nō cōſūmabuntur opera eiꝰ. Pax enim dei ſuper faciē terre. Fili in tua infirmitate non deſpicias teipſum: ſed ora dn̄m: ⁊ ipſe curabit te. Auerte a delicto: ⁊ dirige manus: ⁊ ab omni delicto mūda cor tuum. Da ſuauitatē ⁊ memoriam ſimilaginis: ⁊ impingua oblationem: ⁊ da locum medico. Eteni illū

B

dn̄s creauit: ⁊ nō diſcedat a te: q2 opera eiꝰ ſūt neceſſaria. Eſt enī tp̄s qn̄ in manibus illorū incurras: ipſi v̄o dn̄m deprecabuntur: vt dirigat requiem eorū et ſanitatē ꝓpter ꝯuerſationē illorū. Qui deliquit in ꝯſpectu eius q̄ fecit eū: incidet in manꝰ medici. Fili in mortuum

ſ.22.b.

produc lachrymas: ⁊ quaſi dira paſſus incipe plorare: ⁊ ſ̄m iudiciū ꝯtege corpus illius: ⁊ nō deſpicias ſepulturā illius. Propter delaturā autem amare fer luctum illius vno die: ⁊ conſolare ꝓpter triſticiam: ⁊ fac luctū ſ̄m meritum eiꝰ vno die vl̄ duobꝰ ꝓpter detractionē. A triſticia enī feſtinat mors ⁊ cooperit v̄tutē: ⁊ triſticia cordis flectit ceruicē.

Jn abductione ꝑmanet triſticia:et ſub-
ſtantia inopis ſ̃m coꝛ eiꝰ. Non dederis
in triſticia coꝛ tuũ:ſed repelle eã a te:et
memẽto nouiſſimoꝝ. Noli obliuiſci:ne
qꝫ enĩ eſt ꝯuerſio:⁊ huic nihil ꝓderis:et
C teipſum peſſimabiſ. Memoꝛ eſto iudicĳ
mei:ſic enĩ erit ⁊ tuũ. Mihi heri et tibi
hodie. Jn requie moꝛtui requieſcere fac
memoꝛiã eius:⁊ ꝯſolare illũ in exitu ſpi
ritus ſui. Sapientiã ſcribe in tꝑe vacui
tatis:⁊ ꝙ minoꝛat̃ actu ſapiam ꝑcipiet:
quia ſapia replebit̃. Qui tenet aratrũ:⁊
qui gloꝛiat̃ i iaculo:ſtimulo boues agi-
tat:⁊ ꝯuerſat̃ in oꝑibꝰ eoꝝ:et narratio
eius in filĳs tauroꝝ. Coꝛ ſuuꝫ dabit ad
verſandos ſulcos ⁊ vigilia eius in ſagi-
na vaccarũ. Sic oĩs faber ⁊ architectꝰ:
qui noctẽ tanqꝫ diem tranſigit::ꝙ ſcul-
pit ſignacula ſculptilia:⁊ aſſiduitas eiꝰ
variat picturã. Coꝛ ſuum dabit in ſimili
tudinem picture: et vigilia ſua perficit
opus. Sic faber ferrarius ſedens iuxta
incudem:⁊ ꝯſiderans opus ferri. Uapoꝛ
ignis vꝛet carnes eiꝰ:⁊ in caloꝛe foꝛnacꝭ
ꝯcertat̃. Uox mallei innouat aurẽ eiꝰ:
⁊ ꝯtra ſimilitudinem vaſis oculis eius.
Coꝛ ſuũ dabit in ꝯſummationẽ operuꝫ:
D ⁊ vigilia ſua oꝛnabit impꝑfectionẽ. Sic
figulus ſedens ad opus ſuũ:ꝯuertẽs pe
dibus ſuis rotã:qui in ſollicitudine po-
ſitus eſt ſemꝑ ꝓpter opus ſuũ ⁊ inume-
ra eſt oĩs operatio eius. Jn bꝛachio ſuo
foꝛmabit lutũ:⁊ ante pedes ſuos curua
uit virtutẽ ſuã. Coꝛ ſuũ dabit vt ꝯſumet
linitionẽ:⁊ vigilia ſua mũdabit foꝛna-
cem. Oẽs hi in manibꝰ ſuis ſperauerũt:
⁊ vnuſqͥſqꝫ in arte ſua ſapiens eſt. Sine
his oibꝰ nõ edificat̃ ciuitas. Et non in-
habitabũt nec inambulabũt:⁊ in ecłiaꝫ
nõ tranſilient. Suꝑ ſellam iudicꝭ nõ ſe
debunt:⁊ teſtamẽtũ iudicĳ non intelli-
gent:neqꝫ palã faciẽt iudiciũ ⁊ diſcipli-
nã:⁊ in parabolis nõ inuenient̃:ſꝫ crea
turã eui ꝯfirmabũt:⁊ deꝑcatio illoꝝ in
oꝑatione artis:accõmodãtes aĩas ſuaſ:
⁊ cõquirentes in lege altiſſimi.

A XXXIX

Sapientiã omniũ ant-
f tiquoꝝ exquiret ſapiens:⁊ in pꝛo
phetis vacabit. Narrationẽ viro
rũ nomiatoꝝ cõſeruabit: ⁊ in verſutias
parabolarũ ſimul introibit. Occulta ꝓ-
uerbioꝛũ exquiret:⁊ in abſconditꝭ para
bolarũ conuerſabit̃. Jn medio magna-
toꝛũ miniſtrabit: ⁊ in cõſpectu pꝛeſidis
apparebit. Jn terrã alienigenarũ genti-
um ꝑtrãſiet. Bona enĩ ⁊ mala: in oibus
temptabit. Coꝛ ſuũ tradet ad vigilandũ
diluculo ad dñm qui fecit illum: ⁊ in cõ
ſpectu altiſſimi depꝛecabit̃. Aperiet os
ſuum in oꝛone:⁊ ꝓ delictis ſuis deꝑca-
bitur. Si enĩ dñs magnꝰ voluerit:ſpiri-
tu intelligẽtie replebit illum:⁊ ipe tãqꝫ
imbꝛes mittet eloquia ſapiẽtie ſue:et in
oꝛone confitebit̃ dño. Et ipſe diriget cõ
ſiliũ eius ⁊ diſciplinã:⁊ in abſcõditꝭ ſu-
is conſiliabit̃. Jpſe palam faciet diſci- B
plinam doctrine ſue:⁊ in lege teſtamen-
ti dñi gloꝛiabit̃. Collaudabũt multi ſa-
pientiã eiꝰ:⁊ vſqꝫ in ſeculũ nõ delebit̃.
Non recedet memoꝛia eius:et nomẽ eiꝰ
requiret̃ a generatiõe in generationeꝫ.
Sapientiã eius enarrabũt gentes:⁊ lau- J. 44.c
dem eiꝰ enũciabit eccleſia. Si ꝑmanſe-
rit nomẽ eius:derelinquet plus qꝫ mil-
le:⁊ ſi requieuerit:ꝓderit illi. Adhuc cõ
ſiliaboꝛ vt enarreꝫ: vt furoꝛe enim reple
tus ſum. Et in voce dicit: Obaudite me
diuini fructus:⁊ quaſi roſa plantata ſu
per riuos aquarũ fructificate. Quaſi li-
banus:odoꝛem ſuauitatꝭ habete. Floꝛe-
te floꝛes quaſi liliũ ⁊ date odoꝛeꝫ:⁊ fron
dete in gratiã:⁊ collaudate canticum:⁊
benedicite dominũ in oꝑibus ſuis. Da-
te nomi eius magnificentiã:⁊ cõfitemi-
ni illi in voce labioꝛũ veſtroꝝ ⁊ in canti
cis labioꝝ et citharis:⁊ ſic diceris in cõ C
feſſione: Opera dñi vniuerſa bona val- Gen.1.d
de. Jn verbo enĩ eiꝰ ſtetit aqua ſicut cõ- Mar.7.d
geries:⁊ in ſ̃mone oꝛis illius ſicut exce-
ptoꝛia aquarũ:qm̃ in ꝑcepto ipſius pla
coꝛ fit:⁊ nõ eſt minoꝛatio in ſalute ipiꝰ.
Opera oĩs carnis coꝛaꝫ illo:⁊ non eſt
quicqꝫ abſconditũ ab oculis eius. A ſe-
culo vſqꝫ in ſeculũ reſpicit:⁊ nihil ẽ mi-
rabile in conſpectu eius. Non eſt dicere
quid eſt hoc:aut ꝙd eſt iſtud:omĩa enim
in tempe ſuo querent̃. Benedictio illiꝰ
quaſi fluuius inundabit:⁊ quõ cataclis- Gen. 7.d
mus aridam inebꝛiauit:ſic ira ipſiꝰ gen
tes que nõ exquiſierũt eum:hereditabit
Quomõ cõuertit aquas in ſiccitatem ⁊ Exo.14.e
ſiccata eſt terra:⁊ vie illius vĳs illoꝛum
directe ſunt:ſic peccatoꝛibꝰ offenſiones
in ira eius. Bona bonis creata ſunt ab
initio:ſic nequiſſimis bõa ⁊ mala. Jni- S.29.d D
tiũ neceſſarie rei vite hoĩm:aqua ignis:
a ferꝝ:ſal:lac:⁊ panis ſimilagineꝰ:⁊ mel
et botrꝰ vue:et oleum:⁊ veſtimẽtuꝫ. Hec
omnia ſanctis in bona:ſic ⁊ impĳs ⁊ pec
catoꝛibꝰ in mala cõuertent̃. Sunt ſpiri
tus qui ad vindictã creati ſunt:⁊ in fu-
roꝛe ſuo ꝯfirmauerũt toꝛmẽta ſua. Et i

tempe cõſūmatiõis effundēt virtutē ⁊
furorē eius:qui fecit illos confundent
Ī. 40. b
Ignis:grando:fames et mors:oĩa hec
ad vindictā creata ſunt. Beſtiaꝝ dētes
et ſcorpij:et ſerpētes:et romphea vindi
cās in exterminiū impios. In mādatis
eius epulabunẗ:et ſuꝑ terrā i neceſſita
te ꝓparabunẗ:et in tꝑibus ſuis nō ꝓte
riēt ꝟbū. Propterea ab initio ꝯfirma-
tus ſū:et ꝯſiliat⁹ ſum:et cogitaui ⁊ ſcri
Ī. eo.
pta dimiſi. Oĩa oꝑa dñi bona:⁊ oē op⁹
hora ſua ſubmiſtrabit. Non eſt dicere:
hoc ille nequius eſt. Oĩa eni in tꝑe ſuo
cõprobabūẗ. Et nūc in oĩ corde et ore
collaudate ⁊ bñdicite nomē dñi XL

A
O Ccupatio magna creata eſt omni
bus hoĩbus : et iugū graue ſuꝑ
filios adā a die exitus de vētre
matris eoꝝ vſq; in diē ſepulture i ma
trē oĩm. Cogitationes eoꝝ et timores
cordis:adinuentio expectatiõis:et dies
finitionis:a ꝓſidente ſuꝑ ſedem glorio-
ſam:vſq; ad humiliatū in terraꝫ ⁊ cine-
rem:ab eo q̇ vtitur hyacintho et portat
coronā:vſq; ad eum q̇ operiẗ lino cru-
do. Furor:zelus:tumult⁹: fluctuatio:et
timor mortis:iracūdia ꝑſeuerans:⁊ cõ-
tentio:⁊ in tempe refectionis in cubili
ſomnus noctis immutat ſcientiā eius.
Modicū aūt tanq̄ nihil in requie:⁊ ab
B
eo in ſomnis quaſi in die reſpect⁹. Con
turbat⁹ eſt in viſu cordis ſui tanq̄ qui
euaſerit in die belli. In tempore ſalutis
ſue exurrexit:⁊ admirās ad nullū timo-
rem:cū oĩ carne ab homīe vſq; ad pe-
cus:⁊ ſuꝑ peccatores ſeptupluꝫ. Ad hec
mors:ſanguis:cõtentio:⁊ rhomphea:op
preſſiones:fames ⁊ contritio:⁊ flagella.
Geñ. 7. b.
Ī. 41. b.
Suꝑ iniquos creata ſunt hec oĩa:et ꝓ-
pter hoc fact⁹ eſt cataclifmus. Oĩa enim
que de terra ſunt in terrā cõuertentur:⁊
aque oēs in mare cõuertenẗ. Oĩe mu-
nus et iniq̄tas delebiẗ:⁊ fides in ſeculū
ſtabit. Subſtātie iniuſtoꝝ ſicut fluuius
ſiccabunẗ:⁊ ſicut tonitruū magnum ia
pluuia ꝑſonabūt. In aperiēdo man⁹ ſu
as letabiẗ:ſic ꝑuaricatores in ꝯſūmati-
C
one tabeſcent. Nepotes impioꝝ nō mul
tiplicabūt ramos:⁊ radices imūde ſu
per cacumē petre ſonant. Suꝑ oēm a-
quā viriditas:⁊ ad oram fluminis añ om
ne fenū euelleẗ. Gratia ſicut paradiſus
in bñdictionib⁹:⁊ miſcdia in ſecl̄o ꝑma
net. Uita ſibi ſufficient operarij ꝯdul-
cabiẗ:⁊ in ea inuenies theſaurū. Fili edi-
ficatio ciuitatis ꝯfirmabit nomē:et ſuꝑ

hanc mlier imaculata cõputabiẗ. Uinū
⁊ muſica letificant cor: ⁊ ſuꝑ vtraq; di-
lectio ſapiētie. Tible ⁊ pſalteriū ſuaueꝫ
faciūt melodiā:⁊ ſuꝑ vtraq; lingua ſua
uis. Gratiā ⁊ ſpeciē deſiderabit oculus
tuus:⁊ ſuꝑ hoc virides ſationes. Ami-
cus ⁊ ſodalis in tempe ꝯueniētes:⁊ ſuꝑ
D
vtroſq; mlier cū viro. Fratres in adiu-
toriū in tꝑe tribulatiõis:⁊ ſuꝑ eos miſe
ricordia liberabit. Aurū ⁊ argentū:⁊ cõ
ſtitutio pedū:⁊ ſuꝑ vtrūq; cõſiliū bene-
placitū. Facultates ⁊ virtutes exaltant
cor:⁊ ſuꝑ hec timor dñi. Nō eſt in timo-
re dñi minoratio:⁊ nō eſt in eo inquire-
re adiutoriū. Timor dñi ſicut paradiſus
bñdictionis:⁊ ſuꝑ oēm gloriaꝫ operue-
runt illū. Fili in tempe vite tue ne indi-
geas. Meli⁹ eſt enim mori q̄ indigere.
Uir reſpiciens in mēſam alienā:non eſt
vita ei⁹ in cogitatiõe victus. Alit enim
aĩam ſuā cibis alienis. Uir autem diſci
plinat⁹ ⁊ erudit⁹ cuſtodiet ſe. In ore im
prudētis:ꝯdulcabiẗ inopia:⁊ in ventre
eius ignis ardebit. XLI

A
O Mors q̄ amara eſt memoria tua
hominii pacē habenti in ſubſtan
tijs ſuis:viro quieto:⁊ cuius vie
directe ſunt in oĩbus:⁊ adhuc valēti ac
cipere cibū. O mors bonū eſt iudicium
tuū homi indigēti:⁊ q̇ minoraẗ virib⁹:
defecto etate:⁊ cui de omnibus cura eſt ⁊
incredibili:qui ꝑdit ſapiam. Noli me-
tuere iudiciū mortis. Memēto que an-
te te fuerūt:⁊ q̄ ſuꝑuentura ſūt tibi:hoc
iudiciū a dño oĩ carni:⁊ qui ſuꝑueni-
ent tibi in bñplacito altiſſimi: ſiue decē
B
ſiue centū ſiue mille anni. Nō eſt eni in
inferno accuſatio vite. Filij abominati
onū fiūt filij peccatoꝝ: ⁊ qui cõuerſanẗ
ſecus domos impioꝝ. Filioꝝ peccatorū
periet hereditas:⁊ cū ſemine illorū aſſi-
duitas opprobrij. De pr̄e impio querun
tur filij:qm̄ ꝓpter illū ſūt in opprobrio
Ue vobis viri impij:qui dereliquiſtꝭ le-
gem dñi altiſſimi. Et ſi nati fueritꝭ i ma
ledictiõe naſcemini: ⁊ ſi mortui fueritꝭ:
Ī. 40. b
in maledictione erit pars vr̄a. Oĩa que
de terra ſunt in terrā ꝯuertenẗ:ſic impij
a maledicto in ꝑditionē. Luct⁹ hoĩm in
corꝑe ipſoꝝ:nomē aūt impioꝝ delebiẗ.
C
Curā habe de bono noĩe:hoc eni magis
ꝑmanebit tibi q̄ mille theſauri precio-
ſi ⁊ magni. Bone vite numer⁹ dieꝝ:bo-
nū autē nomē ꝑmanebit in euū. Diſci-
Ī. 20. a
plinā in pace ꝯſeruate filij. Sapiētia.n.
abſcondita ⁊ theſaur⁹ inuiſus:que vtili

tas in vtrisq̃? Melior est homo qui abscondit stulticiã suã: q̃ homo q̃ abscondit sapientiã suã. Ueruntñ reuertimini in his que ꝓcedũt de ore meo. Nõ est.n. bonũ oẽm irreuerentiã obseruare: et nõ omia oibus beneplacẽt in fide. Erubescite a p̃re ⁊ a m̃re de fornicatiõe: ⁊ a p̃si dente ⁊ a potente de mẽdacio: a princi

D

pe ⁊ a iudice ꝺ delicto: ⁊ synagoga a plebe de iniquitate: ⁊ a socio ⁊ amico ꝺ iniusticia: ⁊ de loco in q̊ habitas de furto: de veritate dei ⁊ testamẽto de discubi

Luc.14.

tu in panibꝰ: ⁊ ab obfuscatiõe dati ⁊ accepti: a salutãtibꝰ de silentio: a respectu mulieris fornicarie: ⁊ ab auersione vultus cognati. Ne auertas faciẽ a ꝓximo tuo: ⁊ ab auferendo partẽ: ⁊ nõ restituendo. Ne respicias mulierẽ alieni viri: ⁊ ne scruteris ancillã eiꝰ neq̃ steteris ad lectum eiꝰ. Caue ab amicis de s̃monibus improperij: ⁊ cũ dederis ne improperes.

A

On duplices sermonẽ XLII

n

auditꝰ de reuelatiõe s̃mõis absconditi: ⁊ eris vere sine confusione: ⁊ inuenies gratiã in cõspectu oium hoim. Ne ꝓ his oibus cõfundaris: et ne accipias ꝑsonam vt delinquas. De lege altissimi ⁊ testamẽto: ⁊ de iudicio iustificare impiũ: de verbo socioꝝ ⁊ viatoꝝ: ⁊ de datione hereditatis amicorum: de equalitate statere ⁊ ponderũ: de acquisitione multoꝝ ⁊ paucoꝝ: ⁊ de corruptione emptionis ⁊ negociatoꝝ: ⁊ de multa disciplina filioꝝ: et seruo pessimo latus sanguinare. Sup mulierẽ nequã: bonũ est signũ. Ubi manus multe sunt: clau

B

de et quodcũq̃ trades munera ⁊ appende: datũ vero ⁊ acceptum oĩe describe. De disciplina insensati ⁊ fatui ⁊ de senioribꝰ qui iudicant̃ ab adolescẽtibus: ⁊ eris eruditꝰ in omibꝰ: ⁊ ꝓbabilis in cõspectu oim viroꝝ. Filia patris abscondita est vigilia ⁊ sollicitudo eius aufert sõnũ: ne forte in adolescẽtia sua adultera efficiat̃: ⁊ cũ viro cõmorata odibit̃ fiat: nequaquam polluat̃ in virginitate sua et in paternis suis grauida inueniat̃: ne forte cũ viro cõmorata trãsgrediat̃: aut

Ec.26.b

certe sterilis efficiat̃. Sup filiã luxuriosam cõfirma custodiam: neq̃ñ faciat te in opprobriũ venire inimicis: a detractiõe in ciuitate ⁊ abiectiõe plebis: ⁊ confun

C

dat te in m̃ltitudine populi. Omi boni noli intendere in specie: ⁊ in medio mulierũ noli cõmorari. De vestimentis enĩ ꝓcedit tinea: et a muliere iniquitas viri

Melior est enĩ iniq̃tas viri q̃ bñfaciẽs mulier: ⁊ m̃lier cõfundens in opprobrium. Memor ero igit̃ operũ dñi: ⁊ q̃ vidi annũciabo in sermonibꝰ dñi opera eiꝰ. Sol illuminans ꝑ omia respexit: et gl̃ia dñi plenũ est opus eiꝰ. Nonne dñs fecit sctõs enarrare omia mirabilia sua: que cõfirmauit dñs omĩpotẽs stabilit̃ in gloria sua? Abyssum ⁊ cor hoim inuestigauit: et in astutia eoꝝ excogitauit. Cogno

D

uit enĩ dñs oẽm scientiã: ⁊ inspexit in signũ eui: annũcians que p̃terierũt ⁊ que superuentura sunt: reuelãs vestigia occultorũ. Nõ p̃terit illũ omĩs cogitatꝰ: ⁊ nõ abscondit se ab eo vllus sermo. Magnalia sapiẽtie sue decorauit: q̃ est ante seculũ ⁊ vsq̃ in seculũ: neq̃ adiectũ est neq̃ minuetur: ⁊ nõ eget alicuiꝰ consilio. Q̃ desiderabilia omia opera eiꝰ: ⁊ tã q̃ scintilla que est cõsiderate. Omia hec viuũt et manẽt in seculũ: ⁊ in omĩ necessitate omia obaudiũt ei. Omia duplicia: vnũ cõtra vnũ: ⁊ nõ fecit quicq̃ deesse. Uniuscuiusq̃ conseruabit bona. Et quis satiabit̃ videns gloriã eius.? XLIII

A

Ltitudinis firmamẽtũ: pulchri

a

tudo eius: species celi in visione glorie. Sol in aspectu annũciãs in exitu: vas ãmirabile: opus excelsi. In meridiano exurit terram: ⁊ in conspectu ardoris eiꝰ quis poterit sustinere? Fornacem custodiẽs in operibꝰ ardoris. Tripliciter sol exurens montes radios igneos exufflãs: ⁊ refulgẽs: ⁊ radijs suis obcecat oculos. Magnus dñs qui fecit illum: ⁊ in sermonibꝰ eius festinauit iter. Et luna in omibꝰ in tempe suo: ostensio tempis: ⁊ signũ eui. A luna signum diei festi: luminare q̃ minuit̃ in cõsummatione. Mensis s̃m nomẽ eiꝰ est: crescẽs

B

mirabiliter in consũmationem. Uas castroꝝ in excelsis: in firmamento celi resplendens gloriose. Species celi gloria stellarũ: mũdum illuminans in excelsis dominꝰ. In verbis sancti stabũt ad iudiciũ: ⁊ nõ deficient in vigilijs suis. Uide arcum ⁊ benedic eum qui fecit illum. Ualde speciosus est in splẽdore suo. Gyrauit celũ in circũitu glorie sue: manus excelsi aperuerũt illũ. Imperio suo accelerauit niuẽ: et accelerat coruscationes emittere iudicij sui. Propterea aꝑti sũt thesauri ⁊ euolauerũt nebule sicut aues In magnitudine sua posuit nubes: ⁊ cõfracti sunt lapides grãdinis. In conspectu eiꝰ cõmouebunt̃ montes: ⁊ in volũ

tate eiꝰ aspirauit nothus. Uox tonitrui eius verberauit terrã: tempestas aquilonis ⁊ cõgregatio spiritꝰ: ⁊ sicut auis deponens ad sedendum: aspergit niuem: et sicut locusta demergens descensus eius

C Pulchritudinẽ candoris eiꝰ ãmirabitur oculus: ⁊ sup imbrẽ eius expauescit cor. Gelu sicut salẽ effundet sup terrã: et dũ gelauerit fiet tanꝙ cacumina tribuli. Frigidus ventꝰ aquilo flauit et gelauit chrystallus ab aqua. Sup oẽm cõgregationẽ aquarum requiescet: et sicut lorica induet se aquis. Et deuorabit montes ⁊ exuret desertum ⁊ extinguet viride sicut ignẽ. Medicina oium in festinatiõe nebule: ⁊ ros obuians ab ardore venienti: humilẽ efficiet eũ. In sermone eiꝰ siluit ventꝰ: ⁊ cogitatione sua placauit abyssũ et plantauit illũ dominꝰ iesus. Qui nauigat mare: enarrat pericula eius: et audientes auribꝰ nostris ãmirabimur. Illic pclara opa ⁊ mirabilia: varia bestiarũ genera ⁊ oim pecorũ: et creatura bel-

D luarũ. Propter ipsũ confirmatꝰ est itineris finis: ⁊ in ſmone eius cõposita sunt omia. Multa dicimꝰ: ⁊ deficimꝰ verbis: ↄsummatio aũt sermonũ: ipse est. In oibus gloriantes: ad quid valebimꝰ? Ipse

Ps. 95. eni omipotẽs sup oia opera sua. Terribilis dñs ⁊ magnꝰ vehemẽter: ⁊ mirabilis potẽtia ipsiꝰ. Glorificãtes dñm quãtũcunqꝫ potueritis supualebit adhuc: et ammirabilis magnificẽtia eiꝰ. Benedicentes dñm exaltate illũ quantum potestis: maior est eni omi laude. Exaltãtes eũ replemini ꝟtute. Ne laboretis: nõ eni cõprehendetis. Quis videbit eum ⁊ enarrabit: ⁊ quis magnificabit eũ sicut ẽ ab initio? Multa abscondita sunt maiora his. Pauca eni vidimꝰ operũ eius. Oia autẽ dominꝰ fecit: et pie agentibꝰ dedit sapientiam.

XLIIII

A Laudemus viros gloriosos ⁊ parentes nostros i generatiõe sua. Multã gloriã fecit dñs magnificentia sua a seculo. Dominãtes in potestatibꝰ suis: homies magni ꝟtute ⁊ prudentia sua prediti: nũciantes in ꝓphetis dignitatem ꝓphetarũ: ⁊ imperãtes in psenti pplo: et virtute prudẽtie populis sanctissima verba. In pueritia sua requirentes modos musicos: ⁊ narrãtes carmina scripturarũ. Homies diuites i virtute pulchritudinis studiũ habẽtes: pa-

B cificantes in domibꝰ suis. Oẽs isti i generationibꝰ gentis sue gloriã adepti sũt: et in diebꝰ suis habentur in laudibꝰ. Qui de illis nati sunt: reliquerũt nomẽ narrandi laudes eorũ. Et sunt quorũ nõ est memoria. Perierũt quasi qui nõ fuerit: et nati sunt quasi nõ nati: ⁊ filij ipsorum cũ ipsis. Sed illi viri miscdie sunt: quorũ pietates nõ defuerũt. Cũ semine eorũ pmanent bona: hereditas sancta nepotes eorũ. Et in testamẽtis stetit semẽ eorũ: ⁊ filij eorũ ꝓpter illos vsqꝫ in eternũ

C manent. Semen eorũ ⁊ gloria eorũ non derelinquetur. Corpora ipsorum in pace sepulta sunt: ⁊ nomẽ eorũ viuet in generationẽ ⁊ generationẽ. Sapientiã ipsorũ narrent populi: ⁊ laudẽ eorũ nũciet ecclesia. Enoch placuit deo: ⁊ translatꝰ est in paradisum: vt det gentibꝰ sapientiã. Noe inuentꝰ est pfectꝰ iustus: ⁊ in tempore iracũdie factꝰ est recõciliatio. Ideo dimissum est reliquũ terre: cum factũ est diluuiũ. Testamenta seculi posita sunt apud illũ: ne deleri possit diluuio omis caro. Abraam magnꝰ pater multitudinis gentiũ: ⁊ nõ est iuuentꝰ similis illi i

D gloria. Qui cõseruauit legem excelsi: et fuit in testamento cum illo. In carne eiꝰ stare fecit testamentũ: ⁊ in temptatione inuentꝰ est fidelis. Ideo iureiurãdo dedit illi gloriã in gente sua crescere illum quasi terre cumulũ: ⁊ vt stellas exaltare semen eiꝰ: et hereditare illos a mari vsqꝫ ad mare: ⁊ a flumine vsqꝫ ad terminos terre. Et ysaac eodẽ modo fecit: propter abraam patrẽ eiꝰ. Benedictionẽ omniũ gentiũ dedit illi dominꝰ: ⁊ testamẽtũ suum cõfirmauit sup caput iacob. Agnouit eũ in benedictionibꝰ suis: ⁊ dedit illi hereditatẽ: ⁊ diuisit illi partẽ in tribubus duodecim. Et cõseruauit illi homines miscdie: inuenientes gratiã in oculis omis carnis.

XLV

A Dilectꝰ deo ⁊ hoibus moyses: cuius memoria in bñdictione est. Similẽ illũ fecit in glia sctõrũ: ⁊ magnificauit eũ in timore inimicorũ: ⁊ in verbis suis mõstra placauit. Glorificauit illũ in cõspectu regum: ⁊ iussit illi corã populo suo: ⁊ ostendit illi gloriã suam. In fide ⁊ lenitate ipsiꝰ sanctum fecit illum: et elegit eum ex omi carne. Audiuit eni eũ ⁊ vocem ipsiꝰ: ⁊ induxit illum in nubem. Et dedit illi cor ad pcepta: et legem vite ⁊ discipline: docere iacob testamentũ suũ: ⁊ iudicia sua israel. Excelsum fecit aaron fratrẽ suũ: ⁊ similem sibi de tribu leui. Statuit ei testamentum

Gen. 39. b · Gen. 5. c · Hebre. 11. b · Gen. 6. b · Hebre. 11. b · Gen. 17. a · Gen. 22. c · Hebre. 11. d · Exo. 11. a

eternū:⁊ dedit illi ſacerdotiū gētꝭ ⁊ be-
atificauit illū in glia. Et circūcinxit eū
zona iuſticie:⁊ induit eū ſtola glie: et
B coronauit eū i vaſis ꝟtutꝭ. Circūpedes
Exo.28.f. ⁊ femoralia ⁊ humerale poſuit ei:⁊ cin
xit illū tintinnabulꝭ aureis plimis i gy
ro: dare ſonitū i icēſu ſuo: auditū face
re ſonitū i tēplo i meōriā filijs gētꝭ ſue
Stolā ſctām auro ⁊ hyacintho. et pur-
pura: opus textile: viri ſapiētis iudicio
et ꝟit iti ꝑditi. Torto cocco opꝰ artifi
cis: gēmis ꝑciosis figuratis in ligatu-
ra auri:⁊ ope lapidarij ſculptis in me-
moriā: ſm nūeꝝ tribuū iſrł. Corona au
rea ſup mitrā eiꝰ expreſſa ſigno ſctitatꝭ
glia honoris ⁊ opꝰ ꝟtutis: deſiderio o-
culorū ornata. Sic pulchra añ ipm nō
fuerūt talia: vſq ad originē. Nō ē idu
tus illa alienigena aliqs: ſed tm̄ filij ip
C ſius ſoli ⁊ nepotes eius ꝑ oē tpˢ. Sa-
crificia ipſius ꝯſūmata ſūt igni ꝙtidie.
Leuit. 8.b Cōpleuit moyſes manus eius: ⁊ vnxit
illū oleo ſctō. Factū ē illi in teſtamētū
eternū:⁊ ſemi eius ſicut dies celi: fungi
ſacerdotio:⁊ habere laudē:⁊ glorifica-
ri pplm ſuū in noie ſuo. Ipm elegit ab
oī viuēte: offerre ſacrificiū deo: incēſū
et bonū odorē in memoriā placare ꝓ
pplo ſuo. Et dedit illi in ꝑceptis ſuis
ptātem: in teſtamētꝭ iudicioꝝ: docere
iacob teſtimonia:⁊ i lege ſua lucē dare
Nu. 16.a iſrł. Quia ꝯtra illū ſteterūt alieni:⁊ ꝓ
pter inuidiā circūdederūt illū homīes
in deſerto q erāt cū dathan ⁊ abyron:⁊
ꝯgregatio chore in iracūdia. Vidit do-
minus deꝰ ⁊ nō placuit illi.⁊ cōſumpti
ſunt i impetu iracūdie. Fecit illis mon
ſtra:⁊ conſumpſit illos in flāma ignis.
D Et addidit aaron gliam:⁊ dedit illi he
reditatē:⁊ primitias frugū terre dimi-
ſit illi. Panē ipſiꝰ in primis ꝑauit i ſa-
tietatē: nā ⁊ ſacrifitia dñi edēt: que de-
dit illi et ſemi eius. Ceteꝝ inter gentes
nō hereditabit: ⁊ ꝑs nō ē illi in gente.
Ipſe ē eni ꝑs eius ⁊ hereditas. Phine
es filiꝰ eleazari tertiꝰ in glia imitādo
eū in timore dñi:⁊ ſtare in reuerētia gē
tis: in bonitate ⁊ alacritate aie ſue pla
Nu.25.c cuit deo iſrł. Ideo ſtatuit illi teſtamen
tū pacis ⁊ principē ſanctoꝝ ⁊ gētꝭ ſue:
vt ſit illi ⁊ ſemi eius ſacerdotij digni-
tas in eternū. Et teſtamentū dauid re-
gi filio ieſſe de tribu iuda: hereditas ip
ſi ⁊ ſemi eiꝰ vt daret ſapiam i cor nřm:
iudicare gentē ſuā i iuſticia: ne abole-
renꝭ bona ipſoꝝ:⁊ gliam ipſoꝝ in gen

tē eoꝝ eternā fecit. XLVI B

Fortis i bello ieſus naue ſucceſ-
f ſor moyſi i ꝓphetꝭ: q fuit mag-
nus ſm nomē ſuū: maximus in
ſalutē electorū dei: expugnare inſurgē-
tes hoſtes vt conſequereꝭ hereditatem
iſrł. Quā gliam adeptus ē in tollendo
manus ſuas:⁊ iactādo cōtra ciuitates
rōpheas? Quis añ illū ſic reſtitit? Naz
hoſtes ipe dñs ꝑcuſſit. Aut nō in iracū Joſue. 10.c
dia eiꝰ īpeditꝰ ē ſol: ⁊ vna dies facta ē
qſi duo? Inuocauit altiſſimū potētē in
oppugnādo inimicos vndiq: ⁊ audiuit
illum magnus et ſanctus deus: in ſa-
xis grādinis virtutis valde fortis. Im
petum fecit cōtra gentem hoſtilē: et in B
deſcenſu perdidit cōtrarios: vt cogno
ſcant gentes potentiam eius: quia con
tra deū pugnare nō eſt facile:⁊ ſecutus
eſt a tergo potentes. Et in diebꝰ moyſi Nu.14.a
miſericordiā fecit ipe et caleph filiꝰ ie-
phone: ſtare contra hoſtē: et prohibere
gentē a peccatis: ⁊ ꝑfringere murmur
malicie. Et ipi duo cōſtituti: a pericu-
lo liberati ſunt: a numero ſexcentoruz
miliū peditū inducere illos in heredi-
tatē: in terrā que manat lac et mel. Et Joſue.14.c
dedit dñs ipſi caleph fortitudinē:⁊ vſ-
q in ſenectutē ꝑmanſit illi virtus: vt
aſcēderet in excelſū terre locū: ⁊ ſemen
ipſius obtinuit hereditatē. Et viderūt C
omēs filij iſrael q bonū eſt obſequi ſā
cto deo. Et iudices ſinguli ſuo nomie
quoꝝ nō eſt corruptū cor: qui nō auerſi
ſunt a dño: vt ſit memoria illoꝝ in be-
nedictione: Et oſſa eoꝝ pullulāt de lo-
co ſuo: et nomen eoꝝ ꝑmanet i eternū:
ꝑmanente ad filios illoꝝ ſanctoꝝ viro
rū gloria. Dilectus a dño deo ſuo ſa-
muel ꝓpheta dñi: renouauit imperiū:
et vnxit principes in gente ſua. In le-
ge dñi cōgregationē iudicauit:⁊ vidit
deū iacob:⁊ in fide ſua ꝓbatus ē ꝓphe
ta. Et cognitus ē in verbis ſuis fidelis
q vidit deū lucis. Et inuocauit dñm oī D
potentē in oppugnādo hoſtes circum
ſtātes vndiq: in oblatiōe viri inuio-
lati. Et intonuit de celo dñs:⁊ in ſoni
tu magno auditā fecit vocē ſuā: cōtri- I.Re.7.c.
uit principes tyroꝝ ⁊ omēs duces phi
liſtijm. Et ante tempus finis vite ſue I.Re.12.a
et ſeculi teſtimoniū ꝑbuit in cōſpectu
dñi ⁊ chriſti. Pecunias ⁊ vſq ad calci-
mēta ab oī carne nō accepit: ⁊ nō accu
ſauit illū homo. Et poſt hec dormiuit:⁊
notū fecit regi:⁊ oſtendit illi finem vi-

te sue: et exaltauit vocē eiꝰ de terra in
ꝓphetia delere impietatē gentis.
B Ost hec surrexit XLVII
d nathan ꝓpheta in diebꝰ dauid
Et quasi adeps separatꝰ a carne
sta dauid a filijs israel. Cū leonibꝰ lusit
quasi cū agnis: et i vrsis siliter fecit si-
1. Regū. 17. f. cut in agnis ouiū. In iuuētute sua nū
quid nō occidit gigantē et abstulit op
probriū de gēte? In tollēdo manū i sa-
xo funde deiecit exultationē golie: vbi
inuocauit deū oīpotentē. Et dedit i dex
tera eius tollere hoiem fortē in bello: ⁊
1. Regū. 18. b extoltare cornu gentis sue. Sic in decē
milibꝰ glorificauit eū et laudauit eū in
bndictionibꝰ dn̄i: in offerendo illi coro
nā glie. Cōtriuit eni inimicos vndiqꝫ:
et extirpauit philistijm ɔtrarios vsqꝫ i
hodiernū diē. Cōtriuit cornu ipoꝝ vs-
B qꝫ in eternū. In oi ope dedit ɔfessionē
sancto: et excelso in verbo glie. De omi
corde suo laudauit dn̄m: et dilexit deū
qui fecit illū: et dedit illi cōtra inimi-
cos potētiā. Et stare fecit cātores cōtra
altare: ⁊ i sono eoꝝ dulces fecit modos
Et dedit i celebratiōibꝰ decꝰ: ⁊ ornauit
tpa vsqꝫ ad cōsūmationē vite: vt lau-
darēt nomē sctm̄ dn̄i et amplificarent
2. Re. 12. d. mane dei scitatē. Christꝰ purgauit pctā
ipsius: exaltauit i eternū cornu eius. Et
dedit illi testamētū regni: ⁊ sedē glie in
israel. Post ipm surrexit filiꝰ sensatus
et ꝓpter illū deiecit oēm potentiā ini-
C micoꝝ. Salomon imperauit in diebus
pacis cui subiecit deus omēs hostes vt
cōderet domū in noie suo ⁊ pararet san
ctitatē in sempiternū quēadmodū eru
ditus ē in iuuētute sua. Et impletus ē
quasi flumē sapia: ⁊ terrā retexit aia
sua. Et replesti in cōparationibꝰ enigma
ta ad insulas lōge diuulgatū ē nomen
tuū: ⁊ dilectus es i pace tua. In canti-
lenis ⁊ ꝓuerbijs ⁊ cōparationibꝰ ⁊ inter
pretationibꝰ mirate sunt terre: ⁊ in no
mie dn̄i dei: cui ē cognomē deꝰ israel.
Collegisti quasi auricalchū aurū: et vt
3. Re. 11. a. plumbū complesti argentū: ⁊ inclinasti
femora tua mulieribꝰ. Ptātem habui-
sti corpe tuo. Dedisti maculā in gloria
tua: ⁊ ꝓphanasti semē tuū inducere ira
cundiam ad liberos tuos: et in ceteris
stulticiā tuā: vt faceres impiū biparti-
D tū ⁊ ex effrem imꝑare impiū duꝝ. Deꝰ
aūt nō derelinquet miscdiā suā ⁊ non
corrūpet nec delebit opa sua: neqꝫ per-
det a stirpe nepotes electi sui: et semen

eiꝰ qui diligit dn̄m nō corrūpet. Dedit
aūt reliquū iacob et dauid d ipā stirpe
Et finē habuit salomō cū pribꝰ suis Et
dereliquit pꝰ se de semie suo gentē stul-
ticiā: ⁊ iminutū a prudentia roboā qui 3. Re. 12. e
auertit gentē ɔsilio suo: ⁊ hieroboā fi-
liū nabath qui peccare fecit israel: ⁊ de
dit viā peccādi effraim: ⁊ plīma redun
dauerūt pctā ipoꝝ. Ualde eni auerte-
rūt illos a terra sua. Et quesiuit omēs
neqtias vsqꝫ dū ꝑueniret ad illos de-
fensio: ⁊ ab oibus pctis liberauit eos.
T surrexit helias XLVIII B
e ꝓpheta quasi ignis: ⁊ verbū ip
sius quasi facula ardebat. Qui 3. Re. 17. b
induxit in illos famē: ⁊ imitātes illum
inuidia sua pauci facti sūt. Nō eni po-
terant sustinere ꝑcepta dn̄i. Uerbo dn̄i
cōtinuit celū: ⁊ deiecit a se ignē terre.
Sic amplificatꝰ ē helias in mirabilibꝰ
suis. Et quis pōt similiter sic gloriari
tibi? Qui sustulisti mortuū ab inferis
de sorte mortis in verbo dn̄i dei: q deie
cisti reges ad ꝑnitiē: ⁊ cōfregisti facile
potentiā ipoꝝ: ⁊ gliosos de lecto suo.
Qui audis in sina iudiciū: et i oreb iu-
dicia defensionis. Qui vngis reges ad 3. Re. 19. c.
pniam: ⁊ ꝓphas facis successores pꝰ te 4. Re. 2. b
Qui receptus es in turbine ignis i cur B
ru equoꝝ igneoꝝ: qui inscriptꝰ es i iu-
dicijs tempoꝝ: lenire iracundiā dn̄i: cō
ciliare cor pris ad filiū: et restituere tri
bus iacob. Beati sūt qui te viderunt et
in amicitia tua decorati sunt. Nā nos
vita viuimꝰ tm̄: post mortē aūt nō erit
tale nomē nrm̄. Helias qui in turbine
tectus ē ⁊ in heliseo cōpletus ē spūs ei
us. In diebus suis nō ꝑtimuit princi-
pē: ⁊ potētia nemo vicit illū. Nec supa
uit illū verbū aliqd: ⁊ mortuū ꝓphauit 4. Re. 13. d
corpus eius. In vita sua fecit mōstra: ⁊
in morte mirabilia opatus ē. In oibꝰ C
istis nō penituit ppls: ⁊ nō recesserūt a
pctis suis vsqꝫ dū abiecti sunt d terra
sua: ⁊ dispsi sūt in oēm terrā: et relicta
est gens perpauca: ⁊ princeps in domo
dauid. Quidā ipoꝝ fecerūt qd placeret
deo: alij aūt multa cōmiserūt pctā. Eze
chi as muniuit ciuitatē suā ⁊ induxit
in mediū eiꝰ aquā ⁊ fodit ferro rupē: ⁊
edificauit ad aquā puteū. In diebꝰ ip- 4. Re. 18. c
sius ascēdit sennacherib ⁊ misit rapsa
cen: ⁊ sustulit manū suā cōtra illos: et
extulit manū suā in sion: ⁊ supbꝰ factꝰ
est potētia sua. Tūc mota sūt corda et
manus ipoꝝ ⁊ doluerūt quasi ꝑturien

D tes mulieres. Et inuocauerūt dn̄m mi
sericordem ⁊ expandētes manus suas
extulerūt ad celū: ⁊ sctūs dn̄s deꝰ audi-
uit scito vocē ipsoꝝ. Nō ē cōmemoratꝰ
pctōꝝ suoꝝ: neqꝫ dedit illos iimicis su
is: sed purgauit illos i manu esaie scti
4. Re. 19. g ꝓphete. Deiecit castra assyrioꝝ: ⁊ ꝯtri-
uit illos angelꝰ dn̄i. Nā fecit ezechias
qd̄ placuit deo: ⁊ fortiter iuit in via da
uid pr̄is sui: quā mādauit illi esaias ꝓ
pheta magnꝰ ⁊ fidelis in ꝯspectu dei.
4 Re. 20. b In diebꝰ ip̄ius retro rediīt sol: ⁊ addi-
dit regi vitā. Spū magno vidit vltima
et cōsolatus est lugētes in sion: vsqꝫ in
sempiternū. Ondit futura ⁊ abscondi-
ta anteqꝫ euenirent. XLIX

A m Emoria iosie in cōpositiōe odo
ris facta: opus pigmentarij. In
oī ore quasi mel indulcabit eiꝰ
memoria: ⁊ vt musica in cōuiuio vini.
Ipse ē directus diuinitꝰ in pnia gētis:
et tulit abominationes impietatis. Et
gubernauit ad dn̄m cor ip̄ius: ⁊ in die
bus peccatoꝝ corroborauit pietatem.
B Preter dauid ⁊ ezechiā ⁊ iosiam omēs
peccatū cōmiserūt: nam reliquerunt le
gem altissimi reges iuda: et cōtēpserūt
timorē dei: Dederūt eni regnū suū alijs:
et gloriā suā alienigene genti. Incende
runt electam sanctitatis ciuitatē: ⁊ de
sertas fecerūt vias ip̄ius in manu hie-
remie. Nam male tractauerūt illū: qui
a ventre matris cōsecratꝰ est ꝓpheta:
euertere ⁊ eruere ⁊ perdere: ⁊ iterū edi-
C ficare ⁊ renouare. Ezechiel qui vidit cō
spectū glorie: quā ondit illi in curru che
rubin. Nā cōmemoratus ē inimicorū
in imbri: benefacere illis q̄ ostenderūt
rectas vias. Et duodecim ꝓphetaꝝ os
sa pullulāt de loco suo. Nam corrobora
uerūt iacob: ⁊ redemerūt se in fide ꝟtu
tis tue. Quō amplificemus zorobabel?
Nam ⁊ ipsa quasi signū in dextera ma
nu israel. Et iesum filiū iosedech? Qui
in diebus suis edificauerūt domū: ⁊ ex
D altauerunt templū sctm̄ dn̄o paratū in
gloriā sempiternā. Et neemias in me-
moria multi tp̄is: qui erexit nobis mu
ros euersos: ⁊ stare fecit portas ⁊ seras
qui erexit domos nr̄as. Nemo natus ē
in terra qualis enoch: nam et ip̄e rece
ptus a terra. Et ioseph qui natus ē hō
princeps fratrū: firmamentū gētis: re-
ctor fratꝝ: stabilimentū pp̄li: ossa ip̄iꝰ
visitata sunt: ⁊ post mortē ꝓphetaue-
runt. Seth ⁊ sem apud hoies gr̄iaꝫ ad-
epti sūt: ⁊ sup oēm aīam i origine adā.

L

s Imon onie filiꝰ sacerdos
magnus: qui in vita sua sufful-
sit domū: et in diebus suis cor-
roborauit templū. Templi etiam alti-
tudo ab ipso fundata est: duplex edifi-
catio: et excelsi parietes templi. In die-
bus ip̄ius emanauerūt putei aquaꝝ: ⁊
quasi mare adimpleti sunt supra mo-
dum. Qui curauit gentem suā: et libe-
rauit eam pditione. Qui p̄ualuit am-
plificare ciuitatē qui adeptus est glo-
riā in conuersatione gentis: et ingres-
sum domus ex atrij amplificauit. Qua
si stella matutina in medio nebule. Et
quasi luna plena in diebus suis lucet.
Et quasi sol refulgens: sic ille effulsit ī
templo dei. Quasi arcus refulgens in-
ter nebulas glorie: et quasi flos rosaꝝ
in diebus vernis: et quasi lilia q̄ sunt
B in trāsitu aque: ⁊ quasi thus redolens
in diebus estatis. Quasi ignis effulgēs
et thus ardēs in igne. Quasi vas auri
solidū: ornatū oī lapide p̄cioso. Quasi
oliua pullulās et cypressus in altitudi-
ne se extollens. In accipiēdo ip̄m stolā
glorie et vestiri eū in cōsūmatiōe ꝟtutis:
in ascēsu altaris sancti gl̄iam dedit sā
ctitatis amictū. In accipiēdo aūt ptes
de manu sacerdotū et ip̄e stās iuxta a-
ram. Circa illū corona fratꝝ: et quasi
plantatio cedri in monte libano: sic cir
ca illum steterunt quasi rami palme et
omēs filij aaron in gloria sua. Oblatio
autē dn̄i in manibus ipsoꝝ: corā omni
synagoga israel: ⁊ cōsūmatione fungēs
C in aram: amplificare oblationē excelsi
regis: porrexit manū suā in libatione: ⁊
libauit d̄ sanguie vue. Effudit in fūda
mento altaris odorē diuinū excelso pri
cipi. Tūc exclamauerunt filij aaron: in
tubis ductilibus sonuerūt: ⁊ auditā fe
cerūt vocē magnā in memoriā corā do
mino. Tūc oīs pp̄ls simul ꝓperauerūt
et ceciderūt in faciē sup terram adora
re dn̄m deū suū: ⁊ dare preces omipo-
tenti deo excelso. Et amplificauerunt
psallentes in vocibus suis ⁊ in magna
domo factus est sonus suauitatis ple-
nus. Et rogauit populus dn̄m excelsuꝫ
in prece vsqꝫ dum pfectus est honor do
mini: et munus suū pfecerūt. Tunc de
scēdens manus suas extulit in oēm cō
gregationē filioꝝ israel: dare gloriam
deo a labijs suis: ⁊ in noīe ip̄ius gl̄ia-
ri. Et iterauit orōnē suā: volēs ondere

D virtutē dei. Et plus orauit deum oim.
Qui magna fecit in oi terra: qui auxit
dies nostros a ventre matris nostre: et
fecit nobiscū ꝫm suā miscdiā: det no-
bis iocūditatē cordis: ⁊ fieri pacē i die
bus nr̄is in isrł ꝑ dies sēpiternos: cre-
dere isrł nobiscū eē dei miscdiā: vt libe
ret nos i dieb⁹ suis. Duas gētes odit
aia mea: tertia aūt nō ē gēs quā oderi.
Qui sedēt in mōte seyr: ⁊ philistījm: et
stult⁹ ppls q̄ habitat in sychimis. Do-
ctrinā sapiētie ⁊ discipline scripsit i co
dice isto iesus filius syrach hierosolimi
ta: qui renouauit sapiam de corde suo.
Beat⁹ qui in istis versatur bonis. Qui
ponit illa in corde suo: sapiēs erit sem-
per. Si eni hec fecerit: ad oia valebit
quia lux dei vestigiū eius est.

Oratio Jesu filij syrach

LI

A c Onfitebor tibi domine rex: ⁊
collaudabo te deū saluatorē
meū. Cōfitebor nomini tuo.
quoniā adiutor ⁊ ꝓtector fa-
ctus es mihi: ⁊ liberasti corpus meū a
perditione: a laqueo lingue inique: ⁊ a
labijs operantiū mendaciū: et in ꝯspe-
ctu astantiū fact⁹ es mihi adiutor. Et
liberasti me ꝫm multitudinē miscdie
nois tui a rugientib⁹ p̄paratis ad escā
de manibus querentiū aiam meā: ⁊ de
portis tribulationū que circūdederūt
me: a pressura flāme que circūdedit me
et in medio ignis non sum estuat⁹. De
altitudine vetris inferi ⁊ a lingua co
inq̄nata ⁊ a verbo mēdacij: a rege ini-
quo: ⁊ a lingua iniusta. Laudabit vsq3
ad mortē aia mea dn̄m: ⁊ vita mea ap-
B ꝓpinquās erat in inferno deorsū. Cir-
cūdederūt me vndiq3: ⁊ nō erat q̄ adiu
uaret. Respiciēs erā ad adiutoriū ho-
minū: et nō erat. Memorat⁹ sū miseri-
cordie tue dn̄e: ⁊ coopatiōis tue q̄ a se-
culo sūt qm̄ eruis sustinētes te dn̄e: et
liberas eos de manib⁹ gentiū: Exalta-
sti sup terrā habitationē meā: ⁊ ꝓ mor
te deffluēti depcat⁹ sū. Inuocaui dn̄m
p̄rem dn̄i mei: vt nō derelinquat me in
die tribulatiōis mee: ⁊ in tpe supborū
sine adiutorio. Laudabo nomē tuū as-
sidue: ⁊ collaudabo illud in cōfessione
et exaudita ē oro mea. Et liberasti me
de pditione: ⁊ eruisti me de tempe ini-
quo. Propterea cōfitebor ⁊ laudē dicā
tibi: ⁊ benedicā noi dn̄i. Cū adhuc iu-
nior sum: priusq3 oberrarē quesiui sa-
pientiā palā in oře mea. Ante tp̄s po- C
stulabā ꝓ illa: ⁊ vsq3 in nouissimis in-
quirā eā: ⁊ florebit tanq3 precox vua.
Letatū est cor meū in ea: ābulauit pes
meus iter rectū: in iuuentute mea inue
stigabā eam. Inclinaui modice aurem
meā ⁊ excepi illā. Multā inueni in me
ipso sapiam: et multū ꝓfeci in ea. Dan-
ti mihi sapiam dabo gloriā. Cōsiliatus
sum eni vt facerē illā: zelatus sum bo-
nū ⁊ nō ꝯfundar. Colluctata est anima
mea in illa: et in faciēdo eam cōfirma
tus sum. Manus meas extēdi in altū:
et in sapia eius luxit aia mea: et igno-
rantias meas illumiauit. Aiam meam
direxi ad illā: ⁊ in agnitione inueni eā
Possedi cum ipsa cor abinitio: ꝓpter
hoc nō derelinquar cōturbatus ē que-
rendo illam: ꝓpterea bonā possidebo
possessionē. Dedit eni mihi dn̄s linguā D
mercedē meā: ⁊ in ip̄a laudabo eū. Ap
propiate ad me indocti: ⁊ ꝯgregate vo
in domū discipline. Quid adhuc retar-
datis? et quid dicitis in his? Anime ve
stre sitiūt vehemēter. Aperui os meū: ⁊
locutus sum. Cōparate vobis sine ar-
gēto sapiam ⁊ collū vestrū subijcite iu
go eius ⁊ suscipiat aia vestra disciplinā
In ꝓximo est eni inuenire eam. Uide- Z.6.b.
te oculis vestris q2 modicū laboraui: ⁊
inueni mihi multam requiē. Assumite
disciplinam in multo nūero argēti ⁊ co
piosum aurū possidete in ea. Letet̄ aia
vr̄a i misericordia eius: ⁊ nō ꝯfundemi
ni in laude eius. Operami opus vestrū
ante tempus: et dabit vobis mercedē
vestram in tempore suo.

Explicit liber Ecclesiasticus
Incipit oratio Salomonis

E e T inclinauit salomon genua
sua in cōspectu totius eccle-
sie israel: ⁊ aperuit manus su
as ad celū et dixit: Dn̄e deus 3.Re.8.e
israel nō ē similis deus in celo sursū: ne-
q3 in terra deorsū: q̄ custodis testamen
tū tuū ⁊ miscdiā pueris tuis euntibus
in ꝯspectu tuo i toto corde: seruās pue
ro tuo dauid que locutus es illi: et lo-
cut⁹ es i ore tuo: ⁊ i manu tua iplesti.
q̄si dies iste. Et nūc dn̄e de⁹ isrł custodi
puero tuo dauid p̄ri meo q̄ locut⁹ es il
li dicens. Non deerit tibi vir a facie
mea sedens in throno israel: verūtamē
si custodierint filij tui legē meā: ⁊ in p̄
ceptis meis ambulēt: sicut ābulauerūt i

conſpectu meo fideles. Et nunc dñe deꝰ iſrael: creditũ eſt verbũ quod locutus es puero tuo dauid: quoniã ſi vere habitauit deus cũ hoibꝰ in terra. Si celũ et celi celoꝝ nõ ſufficiãt tibi: quãtomagis domus hec quam edificaui? Sed reſpicias ad orationẽ ſerui tui: ⁊ deꝑcationẽ eiꝰ: vt exaudias dñe placationẽ orõnis: quã puer tuus orat corã te hodie: vt ſint oculi tui ſuꝑ domũ hanc die ac nocte: in locum quẽ dixiſti: inuocari nomẽ tuum: ⁊ exaudias orõnem quã puer tuꝰ orat in hoc loco: ⁊ exaudias precationem pueri tui ⁊ populi tui iſrael: ſi orauerint in loco iſto: ⁊ exaudias in loco habitationis de celo: ⁊ exaudias ⁊ ꝓpitiꝰ ſis: ſi peccauerit vir in te.

Explicit Oratio Salomonis. Incipit prologus in Eſaiam ꝓphetam.

Nemo cũ ꝓphetas verſibus viderit eſſe deſcriptos: metro eos eſtimet apud hebreos ligari: ⁊ aliquid ſimile habere de pſalmis vel operibꝰ ſalomonis. Sed quod in Demoſthene ⁊ Tullio ſolet fieri: vt ꝑ cola ſcribant̃ et comata: qui vtiqꝫ proſa ⁊ nõ verſibꝰ conſcripſerunt. Nos quoqꝫ vtilitati legentiũ ꝓuidẽtes: interꝑtationem nouã nouo ſcribẽdi genere diſtinximus. Ac primũ de eſaia ſciendũ: ꝙ in ſermone ſuo diſertꝰ ſit: quippe vt vir nobilis ⁊ vrbane elegãtie: nec habẽs ꝗcꝗ in eloquio ruſticitatis admixtum. Unde accidit: vt ꝑ ceteris florem ſmonis eiꝰ: tranſlatio nõ potuerit cõſeruare. Deinde etiã hoc adijciendũ: ꝙ nõ tam ꝓpheta dicẽdus ſit: ꝗ euãgeliſta. Ita eni vniuerſa chriſti eccleſieqꝫ myſteria ad liquidum ꝓſecutꝰ eſt: vt nõ putes eum de futuro vaticinari: ſed de ꝑteritis hiſtoriã texere. Unde cõijcio noluiſſe tunc tẽpis ſeptuaginta interꝑtes fidei ſue ſacramẽta perſpicue ethnicis prodere: ne ſanctũ canibꝰ: et margaritas porcis darent: que cũ hanc editionẽ legeritis ab illis aiaduerteretis abſcondita. Nec ignoro quanti laboris ſit ꝓphetas intelligere: nec facile quẽpiam poſſe iudicare de interꝑtatione: niſi intellexerit ante ꝗ legerit. Nos quoqꝫ patere morſibꝰ plurimoꝝ: qui ſtimulante inuidia: quod cõſequi non valent: deſpiciunt. Sciens ergo ⁊ prudens in flãmam mitto manũ: ⁊ nihilominus hoc a faſtidioſis lectoribꝰ precor: vt quõ

Matth. 7. a

greci poſt ſeptuaginta tranſlatores aquilam ⁊ ſymmachũ: ⁊ theodotionẽ legũt: vel obſtudiũ doctrine ſue: vel vt ſeptuaginta magis ex collatione eorũ intelligant: ſic et iſti ſaltem vnum poſt priores habere dignẽtur interpretẽ. Legant prius: et poſtea deſpiciant ne videant̃ non ex iudicio: ſed ex odij ꝓſumptione ignorata dãnare. Prophetauit autẽ eſaias in hieruſalẽ ⁊ in iudea: necdũ decem tribubus in captiuitatẽ ductis: ac ꝺ vtroqꝫ regno: nunc cõmixtim: nũc ſeperatim texit oraculũ. Et cum interdum ad ꝑſentem reſpiciat hiſtoriã: et poſt babylonie captiuitatẽ reditũ ppl̃i ſignificet in iudeam: tñ omis eiꝰ cura de vocatiõe gentium ⁊ de aduentu chriſti eſt. Quẽ quãto plus amatis o paula ⁊ euſtochiũ: tanto magis ab eo petite: vt ꝓ obtrectatione ꝑſenti qua me indeſinẽter emuli laniant: ipſe mihi mercedẽ reſtituat in futuro: qui ſcit me ob hoc i ꝑegrine ligue eruditione ſudaſſe: ne iudei de falſitate ſcripturarũ eccleſijs eius diutius inſultarent.

Explicit prologꝰ. Incipit argumentũ.

Eſaias in hieruſalẽ nobili genere ortus eſt; ibiqꝫ prophetauit. Sub manaſſe rege ſectus in duas partes occubuit. Sepultuſqꝫ eſt ſub quercu rogel: iuxta trãſitum aquarũ: quas olim Ezechias rex iacto obſtruxerat puluere.

Explicit argumentum. Incipit Eſaias ꝓpha. Capitulum I

A

Uiſio eſaie filij amos: quã vidit ſuꝑ iudã et hieruſalẽ: in diebꝰ ozie ioathan achaz: ⁊ ezechie regũ iuda. Audite celi auribus ꝑcipe terra: qm̃ dñs locutꝰ eſt. Filios enutriui ⁊ exaltaui: ipi aũt ſpreuerũt me. Cognouit bos poſſeſſorẽ ſuum: ⁊ aſinꝰ ꝑſepe dñi ſui. Iſrl̃ aũt me nõ cognouit: ⁊ ppl̃s meus nõ intellexit. Ue gẽti peccatrici: populo graui iniquitate: ſemini nequã: filijs ſceleratis. Dereliquerũt dñm: blaſphemauerũt ſctm̃ iſrl̃: ab alienati ſunt retrorſum. Suꝑ quo ꝑcutiã vos vltra addentes ꝑuaricationẽ? Omẽ caput languidũ et omẽ cor merens. A plãta pedis vſqꝫ ad verticẽ: non eſt in eo ſanitas.

B

Uulnus ꝛ liuoꝛ ꝛ plaga tumens: non est circũligata nec curata medicamie: neqꝫ fota oleo. Terra vr̃a desr̃a: ciuitates vestre succẽse igni. Regionẽ vr̃am corã vobis alieni deuorant: ꝛ desolabit̃ sicut in vastitate hostili. Et derelinquet̃ filia sion vt vmbraculũ in vinea: ꝛ sicut tugurium in cucumerario: sicut ciuitas q̃ vastatur. Nisi dñs exercituũ reliquisset nobis semen q̃si sodoma fuissemꝰ: ꝛ q̃si gomorra similes essemꝰ. Audite verbũ dñi principes sodomoꝝ: ꝑcipite aurib9 legẽ dei vestri ppl̃s gomorre. Quo mihi multitudinẽ victimarũ vestrarũ dicit dñs? Plenꝰ sum. Holocausta arietũ ꝛ adipez pinguiũ ꝛ sanguinẽ vituloꝝ ꝛ agnoruz ꝛ hircoꝝ nolui. Cũ veniretis ante conspectũ meũ: quis q̃siuit hec de manibꝰ vestris: vt ambularetis in atrijs meis? Ne offeratis vltra sacrificiũ frustra. Incensum abomiatio est mihi. Neomeniam ꝛ sabbatũ ꝛ festiuitates alias non feram. Iniqui sunt cetus vestri. Kalendas vestras ꝛ solẽnitates vr̃as odiuit aia mea. Facta sunt mihi molesta. Laboraui sustinens. Et cũ extenderitis manꝰ vestras: auertã oculos meos a vobis: ꝛ cũ multiplicaueritis orõnẽ: nõ exaudiã. Manus eni vr̃e sanguine plene sunt. Lauamini: mũdi estote: auferte malũ cogitationuz vestrarũ ab oculis meis. Quiescite agere ꝑuerse: discite benefacere. Querite iudiciũ: subuenite oppresso: iudicate pupillo: defendite viduam: ꝛ venite ꝛ arguite me dicit dñs. Si fuerint pctã vestra vt coccinũ: quasi nix dealbabunt̃: et si fuerint rubra q̃si vermiculus: velut lana alba erunt. Si volueritis ꝛ audieritis me: bona terre comedetis. Qꝛ si nolueritis: ꝛ me ad iracundiã ꝓuocaueritis: gladius deuorabit vos: qꝛ os dñi locutũ ẽ. Quõ facta ẽ meretrix ciuitas fidelis: plena iudicij? Iusticia habitauit in ea: nũc autẽ homicide. Argentũ tuum versum est in scoriam: vinũ tuũ mixtũ est aqua. Principes tui infideles: socij furũ. Omñs diligunt munera: sequunt̃ retributiones. Pupillo nõ iudicant: ꝛ causa vidue nõ ingredit̃ ad illos. Propter hoc ait dñs deus exercituũ fortis israel. Heu ego cõsolaboꝛ sup hostibꝰ meis: et vindicaboꝛ de inimicis meis. Et conuertã manum meã ad te: ꝛ excoquã purũ scoriam tuã: ꝛ auferam oñe stannũ tuũ: ꝛ restituam iudices tuos vt fuerũt prius ꝛ cõsiliarios tuos sicut antiquitꝰ. Post hec vocaberis ciuitas iusti: vrbs fidelis. Sion in iudicio redimet̃: ꝛ reducent eã i iusticia. Et cõteret scelestos ꝛ peccatores simul: ꝛ qui dereliquerũt dñm: cõsument̃. Confundent̃ eni ab idolis quibꝰ sacrificauerunt. Et erubescetis sup hortis q̊s elegeratis: cũ fueritis velut q̃rcꝰ defluẽtibus folijs: ꝛ velut hortus absqꝫ aqua. Et erit fortitudo vestra vt fauilla stuppe: et opus vestrũ quasi scintilla: ꝛ succẽdet̃ vtrũqꝫ simul: ꝛ nõ erit q̃ extinguat.

II

Verbum qδ vidit esaias filius amos sup iudeam et hierusalem. Et erit in nouissimis diebus preparatꝰ mons domꝰ dñi in vertice mõtiũ: ꝛ eleuabit̃ sup colles. Et fluẽt ad eum omẽs gentes: ꝛ ibũt ppl̃i multi ꝛ dicent. Uenite: ascendamꝰ ad montez dñi: ꝛ ad domũ dei iacob: ꝛ docebit nos vias suas et ambulabimꝰ in semitis eiꝰ: qꝛ de sion exibit lex: ꝛ verbũ dñi de hierusalem. Et iudicabit gentes: et arguet ppl̃os multos. Et cõflabunt gladios suos in vomeres ꝛ lanceas suas in falces. Nõ leuabit gens cõtra gentẽ gladium: nec exercebunt̃ vltra ad preliũ. Domus iacob: venite et ambulemꝰ in lumie dei nostri. Proiecisti eni ppl̃m tuũ domũ iacob: qꝛ repleti sunt vt olim: et augures habuerũt vt philistijm: ꝛ pueris alienis adheserunt. Repleta est terra argento et auro: ꝛ non est finis thesauroꝝ eius. Et repleta est terra eius equis: ꝛ innũerabiles quadrige eiꝰ. Et repleta est terra eiꝰ idolis. Opus manuũ suaꝝ adorauerũt: qδ fecerũt digiti eorũ. Et incuruauit se homo: ꝛ humiliatꝰ ẽ vir. Ne ergo dimittas eis. Ingredere in petrã: ꝛ abscondere in fossa humo a facie timoris dñi: ꝛ a gloria maiestatis eiꝰ. Oculi sublimis hominis humiliati sunt: ꝛ incuruabit̃ altitudo virorũ. Exaltabit̃ aũt dñs solus in die illa: qꝛ dies dñi exercituũ sup omnẽ supbũ: ꝛ excelsum: ꝛ sup oẽm arrogãtem: ꝛ humiliabit̃: ꝛ sup omẽs cedros libani sublimes ꝛ erectas: ꝛ sup oẽs quercus basan: ꝛ sup oẽs montes excelsos: et sup oẽs colles eleuatos: ꝛ sup omnẽ turrem excelsam: ꝛ sup oẽm murũ munitũ: ꝛ sup omẽs naues tharsis: et sup omne qδ visu pulchruz est. Et incuruabit̃ ois sublimitas hoim: ꝛ humiliabit̃ altitudo viroꝝ. Et eleuabit̃ dñs solus in die ille: ꝛ idola penitꝰ conterent̃. Et introibũt in speluncas petrarũ: ꝛ in voragines terre a facie formidinis dñi: et a gloria

C Ro.9.f. D Hiere.6.e Amos.5.f Hiere.6.c. I.59.a E F Hiere.5.g G

Ro.6.d A Mich.4.a B Mich.4.b. C D

maiestatis ei⁹: cū surrexerit pcutere terram. In die illa pꝫiciet homo idolo argenti sui et simulacra auri sui q̄ fecerat sibi: vt adoraret talpas et vespertiliones. Et ingrediet̄ scissuras petrarū: et in cauernas saxoꝝ a facie formidis dn̄i: et a glia maiestatꝭ ei⁹: cū surrexerit pcutere terrā. Quiescite ꝫ ab hoie cui⁹ spūs i naribus est: qꝛ excelsus reputat⁹ est ipse.

Luc.23.c.

A

III

Ecce eni dn̄ator dn̄s exercituū auferet ab hierusalē ꝛ ab iuda validū ꝛ fortē: oīne robur panis: ꝛ oīne robur aque: ꝛ fortē ꝛ viꝝ bellatorem: ꝛ iudicē ꝛ pphetā: ꝛ ariolum ꝛ senē principē sup q̄nquaginta: ꝛ honorabilem vultu: ꝛ cōsiliariū: ꝛ sapientem de architectis: ꝛ prudentē eloquij mystici. Et dabo pueros principes eoꝝ: ꝛ effeminati dominabunt̄ eis. Et corruet populus vir ad virū: ꝛ vnusq̄sq; ad proximū suū. Tumultuabit̄ puer ꝯtra senem ꝛ ignobilꝭ ꝯtra nobilē. Apprehēdet eni vir fratrē suū domesticū pr̄is sui: ꝛ dicet Uestimentū tibi est: pꝛiceps esto noster: ruina aūt hec sub manu tua. Rn̄debitq; in die illa dicēs: Nō sum medic⁹: ꝛ in domo mea nō est panis neq; vestimētū. Nolite ꝯstituere me principē ppl̄i. Ruit eni hierusalē ꝛ iudas cōcidit: qꝛ lingua eoꝝ ꝛ adinuentiōes eoꝝ contra dn̄m: vt ꝓuocarent oculos maiestatꝭ ei⁹. Agnitio vult⁹ eoꝝ rn̄debit eis: ꝛ pctm̄ suum quasi sodoma p̄dicauerūt: nec abscōderūt. Ue anime eoꝝ qm̄ reddita sūt eis mala. Dicite iusto qm̄ bene: qm̄ fructū adinuentionū suaꝝ comedet. Ue impio in malū. Retributio eni manuū ei⁹ fiet ei. Populū meū exactores sui spoliauerūt: ꝛ mulieres dn̄ate sunt eis. Popule me⁹ q̄ te beatū dicūt: ipsi te decipiūt: ꝛ viam gressuū tuoꝝ dissipant. Stat ad iudicādū dn̄s: ꝛ stat ad iudicādos ppl̄os. Dn̄s ad iudiciū veniet: cū senibus ppl̄i sui et principib⁹ eius. Uos eni depasti estis vineam meā: ꝛ rapina paupis in domo vestra. Quare atteritis ppl̄m meū: ꝛ facies paupeꝝ cōmolitis dicit dn̄s exercituū? Et dixit dn̄s de⁹. Pro eo q̄ eleuate sunt filie sion: ꝛ ambulauerūt extento collo: ꝛ nutib⁹ oculoꝝ ibant: ꝛ plaudebant: et ambulabāt: ꝛ pedib⁹ suis cōposito gradu incedebāt: decaluabit dn̄s verticē filiarū sion: ꝛ dn̄s crinē earū nudabit. In die illa auferet dn̄s ornamētū calciamētorū ꝛ lunulas ꝛ torques ꝛ monilia ꝛ armillas ꝛ mitras ꝛ discriminalia et periscelides ꝛ murenulas ꝛ olfactoriola ꝛ inaures ꝛ anulos: ꝛ gēmas in fronte pendentes ꝛ mutatoria ꝛ palliola ꝛ linthea mina ꝛ acus ꝛ specula ꝛ syndones ꝛ vittas ꝛ theristra. Et erit ꝓ suaui odore fetor: ꝛ ꝓ zona funiculus: ꝛ ꝓ crispāti crine caluiciū: ꝛ ꝓ fascia pectorali ciliciū. Pulcherrimi quoq; viri tui gladio cadent: ꝛ fortes tui in prelio. Et merebunt atq; lugebūt porte eius: ꝛ desolata i terra sedebit.

B

C

Luc.21.f.

D

IIII

Et apprehendent septē mulieres virū vnū in die illa dicētes: Panē nostrū comedem⁹: ꝛ vestimētis nr̄is operiemur: tm̄ modo inuocet̄ nomē tuum sup nos: aufer opprobriū nostrū. In die illa erit germen dn̄i in magnificentia: ꝛ gloria fruct⁹ terre sublimis: ꝛ exultatio his q̄ saluati fuerint de israel. Et erit omis q̄ relictus fuerit in sion: ꝛ residuus in hierusalē: sanct⁹ vocabit̄ omis q̄ script⁹ est in vita in hierusalē. Si abluerit dn̄s sordem filiarū sion: et sanguinem hierl̄m lauerit de medio ei⁹: in spiritu iudicij ꝛ spū ardoris. Et creabit dominus sup oēm locū mōtꝭ sion: ꝛ vbi inuocatus est: nubem p diē ꝛ fumū ꝛ splēdorem ignis flāmantꝭ in nocte. Super oēm eni gloriā ꝓtectio: ꝛ tabernaculum erit in vmbraculū diei ab estu: ꝛ in securitatē ꝛ absconsionē a turbine ꝛ a pluuia.

A

B

V

Cantabo dilecto meo canticū patruelis mei: vinee sue. Uinea facta ē dilecto meo: in cornu filio olei. Et sepiuit eā: ꝛ lapides elegit ex ea: ꝛ plātauit vineam electā. Et edificauit turrim in medio eius: ꝛ torcular extruxit in ea. Et expectauit vt faceret vuas: ꝛ fecit labruscas. Nūc ergo habitatores hierusalem ꝛ viri iuda: iudicate inter me ꝛ vineam meā. Quid est qd̄ debui vltra facere vinee mee: ꝛ nō feci ei? An q̄ expectaui vt faceret vuas: ꝛ fecit labruscas? Et nūc ostēdā vobis quid ego faciā vinee mee. Auferam sepem ei⁹: ꝛ erit in direptionē. Diruam maceriā ei⁹: ꝛ erit in cōculcationē: ꝛ ponā eam desertā. Nō putabitur ꝛ nō fodiet̄: ꝛ ascendēt sup eā vepres et spine: ꝛ nubib⁹ mādabo ne pluant sup eam imbrem. Uinea aūt dn̄i exercituū dom⁹ israel est: ꝛ viri iuda germen eius delectabile. Et expectaui vt faceret iudiciū: ꝛ ecce iniquitas: ꝛ iusticiā: ꝛ ecce clamor. Ue q̄ ꝯiungitꝭ domū ad domum: ꝛ agrū agro copulatis vsq; ad terminum

A

Hiere. 2.d

Matth.21.d

B

C

C loci. Nūqd habitabitꝭ vos soli in medio terre? In aurib⁹ meis sūt hec dicit dn̄s exercituū. Nisi dom⁹ multe deserte fuerint grādes et pulchre: ⁊ absq̄ habitatore. Decē eni iugera vineaꝝ facient lagūculā vnā: ⁊ triginta modij sementis faciēt modios tres. Ue qui ꝯsurgitis mane ad ebrietatē sectandā ⁊ potādū vsq̄ ad vesperā vt vino estuetis. Cithara ⁊ lyra ⁊ tympanū ⁊ tibia et vinū in cōuiuijs vr̄is: et op⁹ dn̄i nō respi-

D citꝭ: nec opa manuū ei⁹ ꝯsideratꝭ. Propterea captiu⁹ duct⁹ ē ppl's meus quia non habuit sciam: ⁊ nobiles ei⁹ interierunt fame: ⁊ multitudo ei⁹ siti exaruit. Propterea dilatauit infern⁹ aīam suā et aperuit os suū absq̄ vllo termīo. Et descendēt fortes eius: ⁊ ppl's eius ⁊ sublimes gloriosiq̄ ei⁹ ad eū. Et incuruabit hō ⁊ humiliabit vir: ⁊ oculi sublimiū deprimēt. Et exaltabit dn̄s exercituū in iudicio: et de⁹ sctūs sctificabit in iusticia. Et pascent agni iuxta ordinē suū: ⁊ deserta in vbertatē versa adue-

E ne comedēt. Ue q̄ trahitꝭ iniq̄tatem in funiculis vanitatis: ⁊ q̄si vinculū plaustri pctm̄. Qui dicitꝭ: festinet: ⁊ cito veniat opus ei⁹: vt videamus ⁊ appropiet et veniat ꝯsiliū sancti isrl': ⁊ sciemus illud. Ue qui dicitꝭ malū bonū: ⁊ bonū malū: ponētes tenebras lucē: ⁊ lucē tenebras: ponētes amarū in dulce: ⁊ dulce ī amarū. Ue q̄ sapiētes estis in ocul' vr̄is: ⁊ corā vobisměipis prudētes. Ue q̄ potentes estis ad bibenduz vinū: ⁊ viri fortes

Prou.17.c. ad miscendā ebrietatez. Qui iustificatis

F impiū ꝓ munerib⁹: ⁊ iusticiā iusti auferetis ab eo. Propter hoc sicut deuorat stipulā lingua ignis: ⁊ calor flāme exurit: sic radix eoꝝ quasi fauilla erit: ⁊ germē eorū vt puluis ascēdet. Abiecerūt enim legē dn̄i exercituū: ⁊ eloquiū sancti israel blasphemauerūt. Ideo irat⁹ est furor dn̄i in ppl'm suū: ⁊ extendit manū suam sup eū: ⁊ pcussit eū. Et ꝯturbati sūt mōtes: ⁊ facta sunt morticina eoꝝ q̄si ster-

I.9.c.⁊.10.a cus in medio platearū. In his oibus nō est auersus furor ei⁹: sed adhuc manus ei⁹ extenta. Et eleuabit signū in natiōib⁹ procul: ⁊ sibilabit ad eū de finibus

G terre ⁊ ecce festin⁹ velociter veniet. Nō est deficiens neq̄ laborās in eo: nō dormitabit neq̄ dormiet: neq̄ soluet cingulū renū eius: nec rumpet corrigia calciamēti eius. Sagitte ei⁹ acute: ⁊ omēs arcus ei⁹ extenti. Ungule equoꝝ ei⁹ vt silex: ⁊ rote eius quasi impet⁹ tempestatis. Rugitus ei⁹ vt leonis: rugiet vt catuli leonū. Et frendet ⁊ tenebit predam ⁊ amplexabitur: ⁊ nō erit qui eruat: ⁊ sonabit sup eum in die illa sicut sonitus maris. Aspiciem⁹ in terraz: ⁊ ecce tenebre tribulationis: ⁊ lux obtenebrata est in caligine eius. VI

A I N anno quo mortu⁹ est rex ozias: vidi dn̄m sedentē sup solium excelsum ⁊ eleuatuz: ⁊ plena erat dom⁹ a maiestate eius: ⁊ ea que sub ipo erant replebāt templum. Seraphin stabant sup illud: sex ale vni: ⁊ sex ale alteri. Duab⁹ velabāt faciē ei⁹: ⁊ duab⁹ velabant pedes ei⁹: ⁊ duab⁹ volabant. Et clamabant alter ad alteruz: ⁊ dicebant.

Apo.4.c B Sanct⁹ sctūs sctūs dn̄s de⁹ exercituuz: plena est ois terra gloria ei⁹. Et cōmota sunt suplimiaria cardinū a voce clamātis: ⁊ dom⁹ repleta est fumo. Et dixi. Ue mihi q2 tacui: quia vir pollutus labijs ego sum: ⁊ in medio ppli polluta labia habentꝭ ego habito: ⁊ regē dn̄m exercituū vidi oculis meis. Et volauit ad me vn⁹ de seraphin ⁊ in manu ei⁹ calculus quē forcipe tulerat de altari: ⁊ tetigit os

C meū ⁊ dixit: Ecce tetigi hec labia tua et aufere iniq̄tas tua: ⁊ pctm̄ tuū mūdabitur. Et audiui vocē dn̄i dicētis. Quē mittaz: ⁊ quis ibit nobis? Et dixi. Ecce

Matth.13.b ego: mitte me. Et dixit. Uade ⁊ dices po-
Mar.4.b pulo huic. Audite audiētes ⁊ nolite in-
Lucę.8.b telligere: ⁊ videte visionē ⁊ nolite ꝯgno-
Actꝭ.28.f scere. Exceca cor ppli hui⁹ et aures eius
Ro.11.b aggraua: ⁊ oculos ei⁹ claude: ne forte videat oculis suis ⁊ aurib⁹ suis audiat: et corde suo intelligat ⁊ cōuertat: ⁊ sanem

D eū. Et dixi. Usq̄quo dn̄e? Et dixit. Donec desolent ciuitates absq̄ habitatore: ⁊ dom⁹ sine hoie. Et terra relinquet deserta: ⁊ lōge faciet dn̄s hoies. Et multiplicabit q̄ derelicta fuerat ī medio terre ⁊ adhuc in ea decimatio. Et ꝯuertet ⁊ erit in ostensionē sicut terebinth⁹: ⁊ sicut quercus que expandit ramos suos. Semē sctm̄ erit id qđ steterit ī ea. VII

Luce.2.
A E T factum est: in diebus achaz filij ioathan filij ozie regis iuda ascendit rasin rex syrie: ⁊ phacee

4.Re.16.a filius romelie rex israel in hierusal ēad preliandum contra eam: ⁊ nō potuerūt debellare eam. Et nūciauerūt domui dauid dicentes: Requieuit syria sup effraim ⁊ cōmotū ē cor ei⁹ ⁊ cor ppli ei⁹ sicut mouētur ligna siluarū a facie venti. Et

dixit dñs ad esaiã. Egredere in occursũ achaz ꝛ tu ꝗ derelict⁹ est: i.a.sub fili⁹ tu⁹: ad extremũ aqueduct⁹ piscine supioris in via agri fullonis: ꝛ dices ad eũ. Uide vt sileas. Noli timere: ꝛ cor tuũ ne formidet a duab⁹ caudis ticionũ fumigãtium istorũ in ira furoris rasin regis syrie ꝛ filij romelie: eo ꝙ cõsiliũ inierit ꝯtra te syria i malum: ꝛ effraim ꝛ filius

B romelie dicentes. Ascẽdam⁹ ad iudam ꝛ suscitem⁹ eũ: ꝛ auellam⁹ eũ ad nos: et ponam⁹ regẽ in medio eius filiũ tabeel. Hec dicit dñs de⁹. Nõ stabit ꝛ nõ erit istud: sed caput syrie damascus: ꝛ caput damasci rasin. Et adhuc sexaginta et ꝗnqꝫ anni: et desinet effraim esse populus: et caput effraim samaria: et caput samarie filius romelie. Si nõ credideritis: nõ permanebitis. Et adiecit dñs loqui ad achaz dicẽs: Pete tibi signũ a dño deo tuo in ꝓfundũ inferni: siue in excelsũ supra. Et dixit achaz. Nõ petã: et nõ tẽptabo dñm. Et dixit. Audite ergo domus dauid. Nũꝗd parum vobis est mo

C lestos esse hoib⁹ quia molesti estis ꝛ deo meo? Propter hoc dabit dñs ipse vobis signũ. Ecce virgo cõcipiet ꝛ pariet filiũ ꝛ vocabit nomẽ ei⁹ emanuel. Butyrũ ꝛ mel comedet: vt sciat reprobare malũ ꝛ eligere bonũ. Quia añqꝫ sciat puer reꝓbare malũ et eligere bonũ: derelinquetur terra quã tu detestaris a facie duoꝝ regũ suoꝝ. Adducet dñs sup te ꝛ super pplm tuũ et sup domũ pris tui: dies ꝗ nõ venerũt a dieb⁹ sepatiõis effraim a iuda cũ rege assyrioꝝ. Et erit i die illa sibilabit dñs musce ꝗ ẽ in extremo fluminũ egypti: ꝛ api ꝗ est in terra assur: ꝛ veniẽt ꝛ reqescẽt oẽs in torrẽtib⁹ valliũ et in cauernis petrarũ ꝛ in oib⁹ fru-

D tectis et in vniuersis foramib⁹. In die illa: radet dñs in nouacula cõducta in his ꝗ trans flumẽ sũt in rege assyriorũ caput: ꝛ pilos pedũ: ꝛ barbã vniuersaz. Et erit in die illa: nutriet homo vaccaz boum: ꝛ duas oues: ꝛ p vbertate lactis comedet butyruz. Butyrum eni et mel mãducabit ois homo qui relict⁹ fuerit in medio terre. Et erit in die illa: ois locus vbi fuerint mille vites: mille argenteis: et in spinas ꝛ in vepres erũt. Cum sagittis ꝛ arcu ingredient illuc. Vepres eni et spine erũt in vniũsa terra. Et oẽs mõtes ꝗ i sarculo sartient: nõ veiet illuc terror spinarũ et vepriũ ꝛ erit in pascuã bouis ꝛ i ꝯculcationẽ pecoris. VIII

Matth.1.d
Luce.1.c.

Et dixit dñs ad me. Sume tibi li- **A**
e brũ grãdẽ: ꝛ scribe i eo stilo hois velocit spolia detrahe: cito pdare. Et adhibui mihi testes fideles: vriã sacerdotẽ ꝛ zachariã filiũ barachie. Et accessi ad ꝓphetissaz et ꝯcepit ꝛ pepit filiũ. Et dixit dñs ad me. Voca nomẽ ei⁹ accelera: spolia detrahe: festina: pdari qr añqꝫ sciat puer vocare prez suũ ꝛ mrez suã: auferet fortitudo damasci: ꝛ spolia samarie corã rege assyriorũ. Et adiecit domin⁹ loqui ad me adhuc dicẽs: Pro

B eo ꝙ abiecit populus iste aquas syloe que vadũt cum silẽtio et assumpsit magis rasin ꝛ filiũ romelie: ꝓpter hoc ecce dñs adducet sup eos aquas fluminis fortes ꝛ multas: regem assyrioꝝ et oẽm gloriã eius. Et ascendet sup omnes riuos eius ꝛ fluet super vniuersas ripas ei⁹ ꝛ ibit p iudaz inũdãs: ꝛ trãsiẽs vsqꝫ ad collum veniet. Et erit extensio alaꝝ ei⁹ implẽs latitudinem terre tue o emanuel. Cõgregamini populi ꝛ vincemini et audite vniuerse ꝓcul terre. Cõfortamini ꝛ vincemi: accingite vos et vincemini: inite cõsiliũ ꝛ dissipabitur: loquimini verbũ ꝛ nõ fiet: quia nobiscũ de⁹.

C Hec eni ait dñs ad me. Sicut in manu forti erudiuit me: ne irem in via populi hui⁹ dicẽs: Nõ dicatis: cõiuratio. Oia enim que loqtur ppls iste: cõiuratio est. Et timore ei⁹ nec timeatis: neqꝫ paueatis. Dñm exercituũ ipsũ sanctificate: ipse pauor vester: ꝛ ipe terror vr: ꝛ erit vobis in sanctificationẽ: in lapidẽ autem offensionis ꝛ petram scandali duabus domibus israel: et in laqueũ ꝛ in ruinã habitantib⁹ hierusalem. Et offendent ex eis plurimi: ꝛ cadent et cõterentur: ꝛ irretientur et capientur. Liga testimonium signa legem in discipulis meis: expectabo dñm qui abscondit faciem

D suã a domo iacob: et pstolabor eum. Ecce ego ꝛ pueri mei quos dedit mihi dominus in signũ et portẽtũ israel: a dño exercituũ qui habitat in mõte sion. Et cum dixerint ad vos: querite a phitonibus et a diuinis qui strident in incantationibus suis: nũquid nõ ppls a dño suo reqret visionẽ ꝓ viuis ac mortuis? Ad legẽ magis et ad testimoniũ. Qꝫ si nõ dixerint iuxta verbum hoc: non erit eis matutina lux. Et trãsibit p eã ꝛ corruet ꝛ esuriet: ꝛ cũ esurierit irascẽt ꝛ maledicet regi suo ꝛ deo suo. Et suspiciet sursum ꝛ ad terrã intuebit ꝛ ecce tribu

Hebre.2.c

latio ꝛ tenebꝛe ꝛ dissolutio ꝛ angustia ꝛ caligo ꝑsequēs :et non poterit auolare de angustia sua. IX

Matth.4.c

A P Rimo tꝑe alleuiata ē terra zabulon et terra neptalim et nouissimo aggrauata est via marꝭ trās ioꝛdanē galilee gentiū. Populus q̄ ambulabat in tenebꝛis vidit lucē magnā: habitātibꝰ in regione vmbꝛe moꝛtꝭ:lux oꝛta est eis. Multiplicasti gētez :nō magnificasti leticiā. Letabunť coꝛaz te sicut q̄ letanť in messe:sicut exultāt victores capta pꝛeda qn̄ diuidunt spolia. Jugum eni oneris eiꝰ:et virgā humeri eiꝰ et sceptrū exactoꝛis eiꝰ supasti :sicut in die madian. Quia oīs violenta p̄dātio cū tumultu ꝛ vestimētū mixtū sanguine erit in cōbustionem :et cibus ignis. B Paruulus eni natꝰ est nobis:ꝛ filiꝰ datus est nobis. Et factꝰ est pꝛīcipatꝰ sup humerū eiꝰ :ꝛ vocabiť nomē eiꝰ admirabilis:ꝯsiliariꝰ:deus foꝛtꝭ:pater futuri seculi:pꝛinceps pacꝭ. Multiplicabiť eiꝰ impiū et pacꝭ nō erit finis: sup solium dauid ꝛ sup regnuz eiꝰ:vt cōfirmet illud et coꝛroboꝛet in iudicio ꝛ iusticia amodo et vſqꝫ in sempiternū. Zelus domini exercituū faciet hoc. Verbū misit dn̄s in iacob:et cecidit in isrł. Et sciet oīs ppl's effraim et habitātes samariaz in supbia et magnitudine coꝛdis dicētes. Lateres ceciderūt:sed quadris lapi C dibus edificabimꝰ:sycomoꝛos succiderunt:sed cedros imutabimꝰ. Et eleuabit dn̄s hostes sup rasin sup eū :ꝛ inimicos eiꝰ in tumultū vertet :syriā ab oꝛiēte : ꝛ philistijm ab occidente:ꝛ deuoꝛabunt isrł toto oꝛe. Jn oībus his non est auersus furoꝛ eiꝰ sed adhuc manꝰ eius extēta. Et ppl's nō est reuersus ad pcutientē se:et dn̄m exercituū nō inq̄sierūt Et disꝑdet dn̄s ab isrł caput ꝛ caudam incuruātem ꝛ depꝛauātē die vna. Longeuꝰ ꝛ honoꝛabił ipse ē caput :ꝛ ꝓpħa docēs mēdaciū ipse cauda. Et erunt q̄ beatificāt ppł'm istū seducētes: ꝛ q̄ beatificāť p̄cipitati. Propť hoc sup adolescētulis eiꝰ nō letabiť dn̄s:ꝛ pupilloꝛuz D eius et viduarū nō miserebiť. Qui oīs hypocrita est ꝛ nequā:ꝛ vniuersū os locutū est stulticiā. Jn oībus his non est auersus furoꝛ eiꝰ :sed adhuc manꝰ eius extēta. Succēsa est eni quasi ignis impietas: vepꝛem ꝛ spinā voꝛabit. Et succendeť in densitate saltus :ꝛ ꝯuolueť i in supbia fumi. Jn ira dn̄i exercituū cō turbata est terra :ꝛ erit ppl's quasi esca ignis. Vir fratri suo nō parcet :ꝛ declinabit ad dexteraz ꝛ esuriet: et comedet ad sinistrā ꝛ nō saturabiť. Unusquisqꝫ carnē bꝛachij sui voꝛabit:manasses effraim :ꝛ effraim manassen:ꝛ simul ipsi cōtra iudaz. Jn oībus his nō ē auersus furoꝛ eiꝰ:sꝫ adhuc manꝰ eiꝰ extēta. X

I.59.d

S.5.f.I.10

I.5.f.et.10.a

A V E qui cōdunt leges iniq̄s ꝛ scribētes iniusticiam scripserūt vt oppꝛimerēt in iudicio pauperes ꝛ vim facerēt cause humiliū ppł'i mei : vt essent vidue pꝛeda eoꝛū ꝛ pupillos diripiēt. Quid facietꝭ in die visitationis ꝛ calamitatꝭ de lōge venietis? Ad cuiꝰ cōfugietꝭ auxiliū :ꝛ vbi derelinq̄tꝭ gloriam vr̄am:ne incuruemi sub vinculo:ꝛ cū interfectꝭ cadatꝭ. Sup oībus his nō est auersus furoꝛ eiꝰ :sed adhuc manus eiꝰ extēta. B Ve assur. Virga furoꝛis mei et baculus ipse est. Jn manu eius indignatio mea. Ad gētem fallacē mittam eū:ꝛ ꝯtra ppł'm furoꝛis mei mādabo illi: vt auferas spolia ꝛ diripiat p̄dā:ꝛ ponat illū in cōculationē quasi lutū platearuꝫ. Jpse aūt nō sic arbitrabiť:ꝛ coꝛ eius nō ita estimabit:sed ad cōterēduz erit coꝛ eiꝰ ꝛ ap internitionē gētiū non paucaꝝ. Dicet eni. Nūquid nō pꝛīcipes mei simł reges sūt? Nūq̄d nō vt carchamis:sic calanno:et vt arphat:sic emath Nūquid nō vt damascus : sic samaria? C Quō īuenit manus mea regna idoli:sic et simulacra eoꝝ de hierusalem ꝛ de samaria. Nūquid nō sicut feci samarie et idolis eiꝰ:sic faciā hierusalem ꝛ simulacris. Et erit cum impleuerit dn̄s cūcta oꝑa sua in mōte sion et in hierusalem: visitabo sup fructū magnifici coꝛdis regis assur:ꝛ sup gl'iā altitudīs ocłoꝝ eiꝰ Dixit eni. Jn foꝛtitudine manꝰ mee feci et in sapiētia mea intellexi. Et abstuli terminos ppłoꝝ:et pꝛīcipes eoꝝ dep̄datꝰ sum:ꝛ detraxi q̄si potēs i sublimi residētes. D Et inuenit quasi nidū manꝰ mea foꝛtitudinē ppłoꝝ:et sicut colligūtur oua que derelicta sūt :sic vniuersaz terrā ego cōgregaui :et nō fuit q̄ moueret pēnā ꝛ aperiret os et gāniret. Nunq̄d gloꝛiabiť securꝭ ꝯtra eū q̄ secat in ea aut exaltabiť serra ꝯtra eū a q̄ trahiť? Quō si eleueť vga ꝯtra eleuātē se:ꝛ exalteť baculꝰ q̄ vtiqꝫ lignū ē. Propť hoc mittet dn̄atoꝛ dn̄s exercituū in pinguibus eiꝰ tenuitatē : et subtus gloꝛiā eiꝰ succēsa ardebit q̄si ꝯbustio ignis:ꝛ erit

S.5.f.ꝛ.9.a

E lumē isrl̄ in igne: et sanctꝰ eiꝰ i flāma: et succēdet ⁊ deuorabit spina eiꝰ ⁊ vepres in die vna: ⁊ gloria saltus eiꝰ: ⁊ carmeli eiꝰ ab aīa vsq; ad carnē cōsumet. Et erit terrore pfugus: ⁊ reliquie ligni saltꝰ eiꝰ p̄ paucitate nūerabunt: ⁊ puer scribet eos. Et erit in die illa: nō adījciet residuū israel: ⁊ hi q̄ fugerit de domo iacob inniti sup eo q̄ pcutit eos: sz innitetur sup dn̄m sanctū isrl̄ In veritate reliquie ɔuertent: reliquie inquam iacob ad deū fortē. Si eni fuerit ppl's tuꝰ isrl̄ q̄si arena marꝫ: reliquie ɔuertent ex eo (Ro.9.f.) Cōsūmatio abbreuiata iundabit iusticiam. Cōsūmationē eni ⁊ abbreuiationes (I.28.f) dn̄s deꝰ exercituū faciet in medio oīs terre. Propter hoc hec dicit dn̄s deꝰ exercituū. Noli timere ppl's meꝰ habitator siō ab assur. In virga eni pcutiet te: ⁊ baculū suū leuabit sup te in via egypti. Adhuc eni paululū modicūq;: ⁊ cōsūmabit indignatio mea ⁊ furor meus super scelus eoꝝ. Et suscitabit sup eum dn̄s exercituū flagellū iuxta plagā madian: petra oreb: ⁊ v'gā suā sup mare: (Judi.7.g.) et leuabit eā i via egypti. Et erit in die illa auferet onꝰ eiꝰ de humero tuo: ⁊ iugū eius de collo tuo: et cōputrescet iugū a facie olei. Ueniet i aioth: trāsibit i magron: apud magmas cōmēdabit vasa sua. Trāsiert cursim: gabaa sedes nostra. Obstupuit rama: gabaa saulis fugit. Hinni voce tua filia gallim: attēde laisa paupcula anathot. Migrauit medemena habitatores gabin ɔfortami. Adhuc dies est: vt in nobe stetur. Agitabit manū suā sup mōtē filie siō et colles hierl'm. Ecce dn̄ator dn̄s exercituū ɔfringet lagūculā in terrore: et excelsi statura succident: et sublimes humliabūtur Et subuertent ɔdensa saltus eiꝰ ferro: et libanus cū excelsis cadet. XI

(G)

(B) Et egredieť virga de radice iesse et flos de radice eiꝰ ascēdet: et requiescet sup eū sp̄ūs dn̄i: sp̄ūs sapiētie et intellectꝰ: sp̄ūs cōsilīj et fortitudinis: sp̄ūs sciētie et pietatꝫ: et replebit eū sp̄ūs timoris dn̄i. Nō b'm visionē oculoꝝ iudicabit: neq; b'm auditū aurium arguet. Sz iudicabit i iusticia pauperes: ⁊ arguet in eq̄tate p māsuetꝫ terre. Et percutiet terram virga oris sui: ⁊ (2.Thes.2.b.) sp̄ū labioꝝ suoꝝ interficiet impiū. Et erit iusticia cingulū lūboꝝ eiꝰ: ⁊ fides cinctoriū renū eiꝰ. Habitabit lupꝰ cum (B I.65.d) agno: ⁊ pdus cū hedo accubabit. Uitulus ⁊ leo et ouis simul morabūt: ⁊ puer paruulꝰ minabit eos. Uitulꝰ ⁊ vrsus pascent: simul requiescēt catuli eoꝝ: et leo q̄si bos comedet paleas. Et delectabitur infans ab vbere sup foramia aspidis: ⁊ in cauerna reguli q̄ ablactatꝰ fuerit: manū suā mittet. Nō nocebūt ⁊ nō occidēt in vniuerso mōte sancto meo: (C) q̄r repleta est terra scīa dn̄i: sicut aq̄ maris opientꝫ. In die illa: radix iesse q̄ stat (Roma.15.c) i signū ppl'oꝝ: ipsū gētes dep̄cabūtur: ⁊ erit sepulchrū eiꝰ gl'osū. Et erit in die illa: adījciet dn̄s secūdo manū suā ad possidendū residuū ppl'i sui: qd̄ relinq̄tur ab assyrījs ⁊ ab egypto ⁊ a phetros ⁊ ab ethiopia ⁊ ab elā et a sennaar ⁊ ab emath ⁊ ab isul' marꝫ. Et eleuabit signū i nationes: ⁊ ɔgregabit pfugos isrl̄. Et dispsos iuda colliget a q̄ttuor plagꝫ terre ⁊ auferet zelꝰ effraim ⁊ hostes iuda pibūt. Effraim nō emulabit iudā: et iu- (D) das nō pugnabit ɔtra effraim. Et volabūt i humeros philistījm p mare simul p̄dabūtur filios oriētꝫ. Idumea ⁊ moab p̄ceptū manꝰ eoꝝ: ⁊ filīj āmon obediētes erūt. Et desolabit dn̄s linguam marꝫ egypti: ⁊ leuabit manū suā super flumē i fortitudie sp̄ūs sui: ⁊ pcutiet eū in septē riuis: ita vt trāseāt p eū calciati. Et erit via residuo ppl'o meo q̄ relin (Exo.14.g) quetur ab assyrījs: sicut fuit israeli i die illa q̄ ascēdit de terra egypti. XII

(A)

(E) Et dices in die illa: Cōfitebor tibi dn̄e qm̄ iratꝰ es mihi: cōuersus est furor tuꝰ: ⁊ ɔsolatꝰ es me Ecce deꝰ saluator meꝰ: fiducialiter agā et non timebo. Quia fortitudo mea et (Exo.15.a) laus mea dn̄s: ⁊ factꝰ est mihi in salutē (Ps̄.117.) Haurietꝫ aq̄s i gaudio de fontibꝰ saluatoris: ⁊ dicetꝫ i illa die. Cōfitemi dn̄o: et (Ps̄.104. B) iuocate nomē eiꝰ. Notas facite i ppl'is (1.Para.16.b) adinuētiōes eius: memētote qm̄ excelsum est nomē eius. Cātate dn̄o qm̄ magnifice fecit: annūciate hoc i vniuersa terra: Exulta ⁊ lauda habitatio sion: q̄r magnꝰ in medio tui sanctꝰ isrl̄. XIII

(B)

(O) Nus babylonis: qd̄ vidit esaias filius amos. Sup mōtem caliginosum leuate signū: exalta voceꝫ: leuate manū: ⁊ ingrediātur portas duces. Ego mādaui sanctificatis meis: ⁊ vocaui fortes meos in ira mea: exultantes in gloria mea. Uox multitudinis in montibus quasi populoꝝ frequentium: vox sonitus regum gentiū congregatarū. Dn̄s exercituū precepit

militie belli: venientibus de terra procul. A sūmitate celi dñs et vasa furoris eius vt disperdat omnē terrā. Ululate quia ꝓpe est dies dñi: quia vastitas a B domino veniet. Propter hoc omēs manus dissoluentur: et omne cor hois tabescet ⁊ cōteretur. Torsiones ⁊ dolores tenebūt: quasi parturiēs dolebūt. Unusquisq; ad ꝓximū suum stupebit: facies combuste vultus eoꝝ. Ecce dies dñi veniet crudelis ⁊ indignationis plenus ⁊ ire furorisq; ad ponēdam terrā in solitudinē: ⁊ peccatores eius cōterēdos de ea: qm̄ stelle celi ⁊ splendor earū nō expandēt lumen suum. Obtenebratus est sol in ortu suo: ⁊ luna nō splendebit in lumine suo. Et visitabo sup orbis ma- C la: ⁊ ꝯtra impios iniquitatē eoꝝ. Et requiescere faciē supbiā infideliū: et arrogantiam fortiū humiliabo. Preciosior erit vir auro: ⁊ homo mundo obrizo. Sup hoc celū turbabo: et mouebitur terra de loco suo: ꝓpter indignationē domini exercituū: et ꝓpter diem ire furoris eius. Et erit quasi damula fugiēs ⁊ quasi ouis: ⁊ nō erit qui ꝯgreget. Unusquisq; populū suū cōuertetur: ⁊ singuli ad terrā suā fugiēt. Ois qui inuēt⁹ fuerit occidetur: ⁊ ois qui supuenerit cadet in gladio. Infantes eoꝝ allidentur in oculis eoꝝ: diripientur domus eoꝝ: et D vxores eoꝝ violabuntur. Ecce ego suscitabo sup eos medos: qui argentum nō querant nec aurum velint: sed sagittis paruulos interficient: ⁊ lactātib⁹ vterī nō miserebuntur ⁊ sup filios non parcat oculus eoꝝ. Et erit babylō illa ciuitas gloriosa in regnis: inclyta in superbia chaldeoꝝ: sicut subuertit dñs sodomaꝫ ⁊ gomorrā. Nō habitabitabitur vsq; ī finem ⁊ nō fūdabitur vsq; ad generationē ⁊ generationē. Nec ponat ibi tentoria arabs nec pastores requiescent ibi: sed requiescēt ibi bestie: ⁊ replebuntur domus eorum draconibus. Et habitabunt ibi strutiones: et pilosi saltabunt ibi: et respondebunt ibi vlule in edibus eius: et syrene in delubris voluptatis.

Naum.2.c

Ezech.32.b

Gen.19.e

XIIII

P Rope est vt veniat tempus eius ⁊ dies eius non elongabuntur. Miserebitur eni dñs iacob et eliget adhuc de israel: ⁊ requiescere eos faciet sup humū suam. Adiūgetur aduena ad eos ⁊ adherebit domui iacob. Et tenebūt eos ppłi: ⁊ adducēt eos in locuꝫ suū. Et possidebit eos domus israel super terrā dñi ī seruos ⁊ ancillas: ⁊ erūt capiētes eos qui se ceperāt: ⁊ subijciēt exactores suos. Et erit in die illa cū requiem dederit tibi deus a labore tuo: ⁊ B a cōcussione tua ⁊ a seruitute dura qua añ seruisti: sumes parabolā istā ꝯtra regem babylonis et dices: Quō cessauit exactor: quieuit tributū? Contriuit dominus baculū impioꝝ: virgā dñantiuꝫ cedentē pplos in indignatione plaga insanabili: subijcientē in furore gētes crudeliter. Cōquieuit ⁊ siluit ois terra: gauisa est ⁊ ex exultauit: abietes q̄ꝫ letate sūt sup te: ⁊ cedri libani. Ex quo dormisti nō ascendit qui succidat nos. Infernus subter te cōturbatus est in oc- C cursum aduētus tui: suscitauit tibi gigātes. Oēs principes terre surrexerunt de solijs suis: oēs principes nationum. Uniuersi rñdebunt ⁊ dicent tibi: Et tu vulneratus es sicut ⁊ nos: nostri similis effect⁹ es. Detracta ē ad inferos superbia tua: cōcidit cadauer tuū. Subter te sternetur tinea: ⁊ operimentum tuum erunt vermes. Quō cecidisti de lucifer qui mane oriebarī? Corruisti in terraꝫ qui vulnerabas gētes: qui dicebas in corde tuo: In celuꝫ conscendam: sup D astra dei exaltabo soliū meū: sedebo in mōte testamēti: in laterib⁹ aquilonis: ascendā sup altitudinē nubiuꝫ: similis ero altissimo. Uerūtñ ad infernū detraheris in ꝓfundū laci. Qui te viderint: ad te inclinabuntur: teq; ꝓspiciēt. Nunquid iste est vir qui cōturbauit terram: qui cōcussit regna: qui posuit orbeꝫ desertū: ⁊ vrbes eius destruxit: vinctis ei⁹ nō apuit carcerē? Oēs reges gētiū vniuersi dormierūt in gloria vir in domo sua: tu añt ꝓiectus es de sepulchro tuo E q̄si stirpis inutilis pollut⁹ ⁊ obuolut⁹: cū his qui interfecti sūt gladio: ⁊ descē derunt ad fundamēta laci. Quasi cadauer putridū nō habebis cōsortiū: neq; cum eis in sepultura. Tu enim terram tuā disꝑdidisti: tu pplm tuuꝫ occidisti. Nō vocabitur in eternū semē pessimorum. Preparate filios eius occisioni in iniquitate patrū eoꝝ. Nō cōsurgēt nec hereditabūt terrā: neq; implebūt faciē orbis ciuitatuꝫ. Et cōsurgā sup eos dicit dñs exercituū: ⁊ perdam babylonis nomē: ⁊ reliquias ⁊ germen ⁊ ꝓgenieꝫ dicit dñs. Et ponā eam in possessioneꝫ F ericij: ⁊ in paludes aquaruꝫ: ⁊ scopabo

eam in scopa terens dicit dn̄s exercituum. Iurauit dn̄s exercituū dicēs. Si nō vt putaui ita erit: ⁊ quō mente tractaui sic eueniet: vt conterā assyrium in terra mea: ⁊ in montib⁹ meis conculcē eum: ⁊ auferet ab eis iugū eius: ⁊ onus illi⁹ ab humero eoꝝ tollet. Hoc ꝯsiliū qd co gitaui sup oēm terrā: ⁊ hec est man⁹ extenta sup vniuersas gentes. Dn̄s exercituū decreuit: ⁊ quis poterit infirmare? Et man⁹ eius extēta: ⁊ q̄s auertet eam?

G In anno quo mortuus est rex achaz: factum est onus istud. Ne leteris philistea ois tu: q̄m cōminuta est virga ꝑcussoris tui. De radice eni colubri egredietur regulus: ⁊ semen ei⁹ absorbens volucrem. Et pascent primogenita paupeꝝ: ⁊ pauperes fiducialiter requiescent: ⁊ interire faciā in fame radicē tuā: ⁊ reliquias tuas interficiā. Ulula porta: clama ciuitas: ꝓstrata est philistea omis. Ab aquilone eni fum⁹ veniet: ⁊ nō ē q̄ effugiat agmē eius. Et quid rn̄debit nūcijs gentis? Quia dn̄s fundauit sion: ⁊ in ipso sperabunt paupes populi eius.

XV

A O Nus moab. Quia nocte vastata ē ar: moab cōticuit: q2 nocte vastatus est murus: moab conticuit. Ascēdit dom⁹ ⁊ dybon ad excelsa in planctū: sup nabo ⁊ sup medaba moab vlulabit. In cūctis capitib⁹ eius caluitiū: ⁊ ois barba radetur. In triuijs eius accincti sunt sacco: sup tecta ei⁹ in plateis ei⁹ omis vlulat⁹ descendet in fletū. Clamauit esebon: ⁊ eleale: vsq3 iasa audita est vox eorū. Sup hoc expediti moab vlulabūt: aia ei⁹ vlulabit sibi. Cor meū ad moab clamabit vectes ei⁹ vsq3 segor vitulā conternantē: ꝑ ascensum eni luith flens ascendet: ⁊ in via oronaim clamorem contritiōis leuabūt. Aque enim nemrim deserte erūt: quia aruit herba: defecit germen: viror ois interijt. Scd̄m magnitudinē operis ⁊ visitatio eorum.

Hiere. 48.f
Ezech. 7.e

D Ad torrentē salicū ducent eos: q̄m circuibit clamor terminū moab. Usq3 ad gallim vlulat⁹ eius: ⁊ vsq3 ad puteū helim clamor eius: q2 aque dybon reple te sunt sunt sanguine. Ponā eni super dybon additamēta his qui fugerint d mo ab leonem: ⁊ reliquijs terre.

XVI

A E Mitte agnū dn̄e dominatorem terre: de petra deserti ad montē filie sion. Et erit sicut auis fugiens: ⁊ pulli de nido auolātes: sic erūt filie moab in trāscensu arnon. Ini consilium: coge conciliū: pone quasi noctem vmbram tuā in meridie. Absconde fugientes: ⁊ vagos ne prodas. Habitabunt apud te ꝓfugi mei. Moab esto latibulū eorū a facie vastatoris. Finitus est enim puluis: ꝯsūmat⁹ est miser: defecit qui conculcabat terrā. Et ꝑparabit in misericordia soliū: ⁊ sedebit sup eū in veritate in tabernaculo dauid: iudicans et q̄rens iudiciū: ⁊ velociter reddens qd iustum est.

B Audiuim⁹ superbiā moab: superbus est valde. Superbia eius ⁊ arrogantia eius ⁊ indignatio ei⁹: plusq3 fortitudo eius. Idcirco vlulabit moab: ad moab vniuersus vlulabit. His q̄ letantur sup muros cocti lateris loquimini plagas suas: quoniā suburbana esebon deserta sunt.

Hiere. 48 e

C Et vineā sabama: dn̄i gentium exciderūt. Flagella eius vsq3 ad iazer ꝑuenerūt: errauerūt in deserto: ꝓpagines eius relicte sunt: transierūt mare. Super hoc plorabo in fletu iazer: et vineam sabama. Inebriabo te lachryma mea esebon ⁊ eleale: quoniā sup vindemiam tuā et super messem tuā vox calcantiū irruit. Et auferet leticia ⁊ exultatio de carmelo: ⁊ in vineis non exultabit neq3 iubilabit. Uinum in torculari nō calcabit qui calcare cōsueuerat: vocem calcantiū abstuli.

Hiere. 48.e

D Super hoc vēter meus ad moab quasi cithara sonabit: ⁊ viscera mea ad murum cocti lateris. Et erit cū apparuerit quod laborauit moab sup excelsis suis: ingrediet ad sancta sua vt obsecret: et nō valebit. Hoc vbū quod locut⁹ est domin⁹ ad moab extūc: ⁊ nunc locut⁹ est dicens. In trib⁹ annis quasi anni mercēnarij auferet gl'a moab sup omi pplo multo: et relinquet in eo sicut racem⁹ paru⁹ ⁊ modic⁹: nequaq3 multus.

XVII

O Nus damasci. Ecce damasc⁹ desine esse ciuitas: ⁊ erit sicut aceruus lapidū in ruina. Derelicte ciuitates aroer gregibus erunt: et requiescent ibi: et nō erit qui exterreat. Et cessabit adiutorium ab effraim: ⁊ regnum a damasco: ⁊ reliquie syrie sicut gl'ia filiorum israel erūt: dicit dn̄s exercituū.

B Et erit: in die illa attenuabit gloria iacob: ⁊ pinguedo carnis ei⁹ emarcescet: et erit sicut cōgregans in messe quod restiterit ⁊ brachiū eius spicas leget. Et erit sicut querens spicas in valle raphaim: et relinquetur in eo sicut racemus ⁊ sicut excussio olee: duarū vel trium oliuarū in

sũmitate rami:siue q̃ttuoꝛ aut quinꝙ. In cacuminib⁹ eius fructus ei⁹: dicit C dñs deus isrl' In die illa inclinabit hõ ad factoꝛẽ suũ: ⁊ oculi ei⁹ ad scẽm isrl' respiciẽt:⁊ nõ inclinabit ad altaria q̃ fecerũt manus eius: ⁊ que opati sũt digiti eius:nõ respiciẽt lucos ⁊ delubꝛa In die illa: erũt ciuitates fortitudinis ei⁹ derelicte sicut aratra ⁊ segetes q̃ derelicte sũt a facie filioꝝ isrl'. Et eris deserta q̃ꝛ oblita es dei saluatoꝛis tui et fortꝫ adiutoꝛi tui nõ es recoꝛdata. Propterea plãtabis plantationẽ fidelem:⁊ germẽ alienũ seminabis. In die plantatiõis tue labꝛusca:et mane semẽ tuũ D floꝛebit. Ablata est messis in die hereditatis:et dolebit grauiter. Ue multitudinis ppĺoꝝ multoꝛuꝫ vt multitudo maris sonãtis: et tumultus turbaꝝ sicut sonitus aquaꝝ multaꝝ. Sonabũt ppĺi sicut sonit⁹ aquaꝝ inundantium:⁊ increpabit eũ ⁊ fugiet ꝓcul. Et rapietur sicut puluis montiũ a facie vẽti:⁊ sicut turbo coꝛam tempestate. In tpe vespe:⁊ ecce turbatio:in matutino:⁊ non subsistet. Hec ẽ pars eoꝝ qui vastauerũt nos: ⁊ soꝛs diripientiũ nos.

XVIII

A V E terre cymbalo alaꝝ q̃ est trãs flumẽ ethiopie:q̃ mittit in mare legatos: ⁊ in vasis papyri super aquas. Ite angeli veloces ad gentẽ cõuulsam et dilaceratã:ad pplm terribilẽ post quẽ nõ est ali⁹ ad gentẽ expectãtẽ ⁊ cõculcatã cui⁹ diripuerũt flumina terram ei⁹. B Ad montẽ nois dñi exercituuꝫ montẽ sion. Oẽs habitatoꝛes oꝛbis qui moꝛamini i terra:cũ eleuatum fuerit signũ in mõtib⁹ videbitꝫ ⁊ clangoꝛẽ tube audietꝫ:q꞉ hec dicit dñs ad me:Ego q̃escam ⁊ ꝯsiderabo in loco meo: sicut meridiana lux clara est:⁊ sicut nubes roꝛis C in die messis. Ante messeꝫ enĩ tot⁹ effloruit:⁊ imatura ꝑfectio germinauit:⁊ pcidentur ramusculi ei⁹ falcib⁹:⁊ q̃ derelicta fuerint abscindent. Excutient: ⁊ relinquent sil' auib⁹ montiũ et bestijs terre: ⁊ estate ꝑpetua erũt sup eũ volucres:et D oẽs bestie terre sup illũ hyemabunt. In tpe illo deferet mun⁹ dño exercituum a pplo diuulso ⁊ dilacerato:a pplo terribili p⁹ quẽ nõ fuit alius:a gẽte expectãte: et ꝯculcata:cui⁹ diripuerũt flumina terram ei⁹:ad locũ nomis dñi exercituum montẽ sion.

XIX

A O Nus egypti. Ecce dñs ascendet sup nubem leuẽ:⁊ ingrediet egyptũ:et cõmouebunt simulachꝛa a facie ei⁹:⁊ coꝛ egypti tabescet in medio eius. Et ꝯcurrere faciã egyptios aduersus egyptios:et pugnabit vir ꝯtra frẽm suum: ⁊ vir ꝯtra amicũ suuꝫ:ciuitas aduersus ciuitatẽ:regnũ aduersus regnũ:et dirũpet spũs egypti in visceribꝰ ei⁹:et ꝯsiliũ ei⁹ ꝑcipitabo:et interrogabunt simulachꝛa sua:et diuinos suos:et phitones:et ariolos:et tradã egyptũ in manu dñoꝝ crudeliũ:et rex fortꝫ dñabit eoꝝ:ait dominus exercituũ. Et arescet aqua de mari:⁊ fluui⁹ desolabit atq꞉ siccabit:⁊ deficient flumina. Attenuabunt ⁊ siccabũtur riui aggerũ. Calam⁹ ⁊ iuncus marcescet nudabitur alueus riui a fonte suo. B Et ois sementꝫ irrigua siccabit arescet et nõ erit. Et merebũt piscatoꝛes: et lugebũt oẽs mittẽtes in flumẽ hamum:⁊ expandẽtes rhete sup faciẽ aq̃rũ emarcescent. Confundent q̃ opabant linuꝫ: plectẽtes et texẽtes subtilia. Et erũt irrigua ei⁹ flactẽtia:oẽs q̃ faciebãt lacunas ad capiẽdos pisces. Stulti pꝛincipes thaneos:sapiẽtes ꝯsiliarij pharaonis dederũt ꝯsiliũ insipiens. Quõ dicetꝫ pharaoni:fili⁹ sapientiũ ego: fili⁹ reguꝫ antiquoꝝ? Ubi nũc sunt sapientes tui? Annũcient tibi et indicẽt q̃d cogitauerit dñs exercituũ sup egyptũ. Stulti facti sunt pꝛincipes thaneos:emarcuerunt pꝛincipes mẽpheos:deceperũt egyptum: angulũ ppĺoꝝ ei⁹. C Dñs miscuit i medio ei⁹ spũm vertiginis:⁊ errare fecerũt egyptũ in oi ope suo:sicut errat ebꝛi⁹ et vomens. Et nõ erit egypto op⁹ qd̃ faciat: caput ⁊ caudã incuruantẽ et refrenantem. In die illa erit egypt⁹ q̃si mulieres: et stupebũt et timebũt a facie cõmotionis man⁹ dñi exercituũ:quã ipe mouebit sup eã:et erit terra iuda egypto i pauoꝛẽ. Ois q̃ illi⁹ fuerit recoꝛdat⁹: pauebit a facie ꝯsilij dñi exercituũ:qd̃ ipe cogitauit sup eã. In die illa erũt q̃nq꞉ ciuitates in terra egypti loquentes lingua chananea et iurãtes ꝑ dñm exercituuꝫ. Ciuitas solis vocabitur vna. In die illa erit altare dñi in medio terre egypti:et titulus dñi iuxta terminũ ei⁹ et erit in signũ et in testimoniũ dño exercituũ in terra egypti. D Clamabũt eni ad dñm a facie tribulantꝫ: ⁊ mittet eis saluatoꝛẽ et ꝑpugnatoꝛẽ qui liberet eos. Et cognoscet dñs ab egypto:⁊ cognoscẽt egyptij dñm in die illa:et colent eũ in hostijs et in muneribꝰ:⁊ vota vouebũt dño ⁊ sol-

uent. Et pcutiet dñs egyptũ plaga et sanabit eã: et reuertent ad dñm: et placabitur eis et sanabit eos. In die illa erit via de egypto in assyrios: et intrabit assyri⁹ egyptũ: et egypti⁹ in assyrios: et seruient egyptij assur. In die illa erit israel terti⁹ egyptio et assyrio: bñdictio in medio terre cui bñdixit dñs exercituũ: dicens: Benedictus meus egypti: et opus manuũ mearũ assyrius: hereditas autẽ mea israel. XX

A In anno quo ingressus ẽ thartan in azotum: cũ misisset eũ sargon rex assyrioꝝ et pugnasset contra azotũ et cepisset eã: in tpe illo locut⁹ eã dñs in manu esaie filij amos dicẽs. Uade et solue saccũ de lumbis tuis: et calciamẽta tua tolle de pedib⁹ tuis. Et fecit sic: vadens nud⁹ ꝛ calciat⁹. Et dixit dñs. Sicut ambulauit seruus me⁹ esaias nudus ꝛ discalciat⁹: triũ annoꝝ signũ ꝛ portentũ erit sup egyptũ ꝛ super

B ethiopiã: sic minabit rex assyrioꝝ captiuitatẽ egypti: ꝛ transmigrationẽ ethiopie: iuuenẽ ꝛ senẽ: nudã ꝛ discalciatã uis coopertꝫ natib⁹ ad ignominiã egypti: ꝛ timebũt ꝛ confundent ab ethiopia spe sua: ꝛ ab egypto gl'ia sua. Et dicet habitator insule hui⁹ i die illa. Heccine erit spes nr̃a: ad q̃s ꝯfugim⁹ in auxiliũ vt liberarent nos a facie regis assyrioꝝ. Et quõ effugere poterim⁹ nos? XXI

A Onus deserti maris. Sicut turbines ab africo veniũt: de deserto venit: d̃ terra horribili. Uisio du-

Abacuc. 2. a — ra nũciata est mihi. Qui incredulus est:

Joh. 3. d — infideliter agit: ꝛ qui depopulator ẽ vastat. Ascẽde elam: obside mede: oẽm gemitũ eius cessare feci. Propterea repleti sunt lumbi mei dolore: ꝛ angustia possedit me: sicut angustia parturientꝫ. Corrui cũ audirem: ꝯturbat⁹ suꝫ cũ viderẽ.

B Emarcuit cor meũ: tenebre stupefecerũt me. Babylon dilecta mea: posita est mihi in miraculũ. Pone mẽsam: ꝯtemplare in specula. Comedẽtes ꝛ bibẽtes: surgite principes: arripite clypeuꝫ. Hec eñi dixit mihi dñs. Uade ꝛ pone speculatorẽ: ꝛ quodcũq; viderit annũciet. Et vidit currũ duoꝝ equitũ: ascensorẽ asini ꝛ ascensorẽ cameli: ꝛ ꝯtemplat⁹ est diligẽ-

C ter multo intuitu. Et clamauit vt leo.

Abacuc. 2. a — Super speculã dñi ego sum stans iugiter p diem: ꝛ sup custodiã meaꝫ ego sum stans totis noctib⁹. Ecce iste venit ascẽsor vir bige equitũ. Et respõdit et dixit.

Hiere. 51. a
Apo. 14. b.

Cecidit cecidit babylon ꝛ oĩa sculptilia deoꝝ ei⁹ cõtrita sunt in terrã. Tritura mea ꝛ filia aree mee: que audiui a domino exercituũ deo israel annunciaui vobis. Onus duma. Ad me clamat ex seir. Custos q̃d de nocte: custos q̃d de nocte. Dixit custos. Uenit mane ꝛ nox. Si q̃ritis querite: cõuertimini ꝛ venite. Onus

D in arabia. In saltu ad vespam dormietis: in semitis dodanim. Occurrẽtes sitienti ferte aquã: qui habitatꝫ terram austri: cũ panib⁹ occurrite fugienti. A facie enim gladioꝝ fugerũt: a facie gladij imminẽtis: a facie arcus extenti: a facie grauis prelij: q̃m hec dicit dñs ad me. Adhuc in vno anno quasi in ãno mercennarij: ꝛ auferet oĩs gl'ia cedar: ꝛ reliquie numeri sagittarioꝝ fortiuꝫ de filijs cedar imminuentur. Dominus enim deus israel locutus est. XXII

O Nus vallis visionis. Quid nã q̃ q; tibi est quia ascẽdisti ꝛ tu ois in tecta clamoris plena: vrbs frequens: ciuitas exultans? Interfecti tui nõ interfecti gladio: nec mortui tui mortui in bello. Cũcti principes tui fugerũt simul: dureq; ligati sunt. Oĩs q̃ inuenti sunt vincti sunt pariter: pcul fugerũt. Propterea dixi recedite a me: amare flebo. Nolite incũbere vt ꝯsolemi me sup vastitate filie ppl'i mei. Dies eñi interfectionis ꝛ ꝯculcatiõis ꝛ fletuuꝫ dño deo exercituũ in valle visionis. Scrutãs murũ: ꝛ magnific⁹ sup montẽ. Et elam sũpsit pharetrã: ꝛ currũ hois equitis: ꝛ parietem nudauit clypeus. Et erunt electe valles tue plene quadrigaruꝫ: ꝛ equites ponent sedes suas in porta: ꝛ reuelabit operimentũ iude. Et videbitꝫ in die illa armamentariũ dom⁹ saltus ꝛ scissuras ciuitatis dauid videbitis: q̃ multiplicate sunt. Et ꝯgregastis aquas piscine inferioris: ꝛ dom⁹ hierusalẽ numerastis et destruxistis domos ad muniendum murũ. Et lacũ fecistis inter duos muros: et aquã piscine veteris: ꝛ nõ suspexistis ad eum qui fecerat eã: ꝛ opatorẽ ei⁹ delonge nõ vidistis. Et vocabit dñs de⁹ exercituũ in die illa ad fletũ: ꝛ ad planctuꝫ: ad caluitiũ: ꝛ ad cingulum sacci: et ecce gaudiũ et leticia: occidere vitulos: ꝛ iugulare arietes: comedere carnes: ꝛ bibere vinuꝫ. Comedamus ꝛ bibamus: cras

1. Cori. 15. d

enim moriemur. Et reuelata est in auribus meis vox domini exercituũ. Si dimittet iniquitas hec vobis: donec mo-

riemini: dicit dñs deꝰ exercituū. Hec dicit dñs deus exercituū. Uade ingredere ad eū ꝗ habitat in tabernaculo: ad ſobnam prepoſitū templi: ⁊ dices ad eum. Quid tu hic: aut quaſi ꝗs hic? Quia excidiſti tibi hic ſepulchrū: excidiſti in excelſo memoriale: diligenter in petra tabernaculū tibi. Ecce dñs aſportari te faciet: ſicut aſportat̄ gallus gallinatius: et ꝗſi amictū ſic ſubleuabit te. Coronās coronabit te tribulatione: quaſi pilam mittet te in terrā latā ⁊ ſpatioſam. Ibi morieris: ⁊ ibi erit currus glīe tue et ignominia domꝰ dñi tui. Et expellā te de ſtatione tua: et de miniſterio tuo deponam te. Et erit in die illa: vocabo ſeruū meū eliachim filiū helchie et induā illū tunica tua: ⁊ cingulo tuo cōfortabo eū: ⁊ poteſtatē tuā dabo in manu eiꝰ: ⁊ erit quaſi pater habitantibꝰ hieruſalē ⁊ domui iuda. Et dabo clauem domꝰ dauid ſup humerū eius: ⁊ aperiet: ⁊ non erit ꝗ claudat. Et claudet: ⁊ nō erit qui aperiat. Et figam illū paxillū in loco fideli: ⁊ erit in ſoliū glīe domui patris ſui: et ſuſpendā ſup eum oēm gloriā domus patris eiꝰ. Uaſoꝝ diuerſa genera oē vas paruulū: a vaſis craterarū: vſqꝫ ad oē vas muſicoꝝ. In die illa dicit dñs exercituū: auferet̄ paxillus ꝗ fixus fuerat in loco fideli: ⁊ frangetur ⁊ cadet: ⁊ peribit quod pependerat in eo: quia dominꝰ locutus eſt.

Job.12.c
Apoc.3.b

XXIII

Onus tyri. Ululate naues maris: quia vaſtata eſt domꝰ vnde venire ꝯſueuerant: de terra cethim reuelatū eſt eis. Tacete ꝗ habitatis in inſula: negociatio ſidonis. Tranſfretantes mare repleuerūt te in aquis multis: ſemen nili meſſis fluminis fruges eiꝰ: ⁊ facta ē negociatio gentiū. Erubeſce ſido ait mare: fortitudo maris dicens. Non parturiui ⁊ nō peperi: ⁊ non enutriui iuuenes: nec ad incrementū ꝑduxi ꝟgines. Cum auditū fuerit in egypto: dolebūt cū audierint de tyro. Tranſite maria: vlulate qui habitatis in inſula. Nūquid non hec veſtra eſt: que gloriabat̄ a diebus priſtinis in antiꝗtate ſua? Ducent eā pedes ſui longe ad ꝑegrinandū. Quis cogitauit hoc ſup tyrū: quondā coronatam? Cuiꝰ negociatores principes: inſtitores eiꝰ inclyti terre. Dñs exercituū cogitauit hoc: vt detraheret ſupbiā oīs glorie: et ad ignominiā deduceret vniūſos inclytos terre. Tranſi terrā tuā quaſi fluuiū filia maris: nō eſt cingulū vltra tibi. Manū ſuā extendit ſuꝑ mare: cōturbauit regna. Dominꝰ mandauit aduerſus chanaan: vt cōtereret fortes eius. Et dixit. Nō adiicies vltra vt glorieris calūniam ſuſtinēs virgo filia ſidonis. In cethim cōſurgens trāſfreta: ibi quoqꝫ nō erit requies tibi. Ecce terra chaldeorū talis populus nō fuit: aſſur fūdauit eā. In captiuitatem traduxerunt robuſtos eiꝰ: ſuffoderūt domus eiꝰ: poſuerūt eam in ruinā. Ululate naues maris: quia deuaſtata eſt fortitudo veſtra. Et erit ī die illa: in obliuione eris o tyre ſeptuaginta annis: ſicut dies regis vniꝰ. Poſt ſeptuaginta annos: erit tyro quaſi canticum meretricis. Sume tibi citharam: circūe ciuitatē meretrix obliuioni tradita Bene cane: frequenta canticum: vt memoria tui ſit. Et erit poſt ſeptuaginta annos: viſitabit dominꝰ tyrum ⁊ reducet eam ad merces ſuas: ⁊ rurſū fornicabitur cū vniuerſis regnis terre ſuper faciem terre: ⁊ erunt negociationes eius: ⁊ merces eiꝰ ſanctificate dño. Nō condentur neqꝫ reponent̄: quia his qui habitauerint corā dño erit negociatio eiꝰ vt manducēt in ſaturitatē: ⁊ veſtiantur vſqꝫ ad vetuſtatē.

XXIIII

Ecce dominꝰ diſſipabit terram et nudabit eam: ⁊ affliget faciē eiꝰ: et diſperget habitatores eiꝰ. Et erit ſicut populꝰ: ſic ſacerdos: ⁊ ſicut ſeruus: ſic dominꝰ eiꝰ: ⁊ ſicut ancilla: ſic domina eiꝰ. Sicut emens: ſic ille qui vendit: ſicut fenerator: ſic is qui mutuū accipit: ſicut qui repetit: ſic qui debet. Diſſipatione diſſipabit̄ terra: et direptione ꝑdabitur. Dominꝰ eñi locutꝰ eſt verbū hoc. Luxit et defluxit terra ⁊ infirmata eſt: defluxit orbis ⁊ infirmata eſt altitudo ppl̄i terre: ⁊ terra interfecta eſt ab habitatoribꝰ ſuis: quia tranſgreſſi ſunt leges: mutauerūt ius: diſſipauerūt fedus ſempiternū. Propter hoc maledictio vorabit terrā: ⁊ peccabūt habitatores eiꝰ: ideoqꝫ inſanient cultores eius: ⁊ relinquent̄ homies pauci. Luxit vindemia: infirmata eſt vitis: ingemuerūt oēs qui letabant̄ corde. Ceſſauit gaudiū tympanoꝝ: quieuit ſonitꝰ letantiū: conticuit dulcedo cithare. Cum cantico nō bibēt vinum: amara erit potio bibentibus illam. Attrita eſt ciuitas vanitatis: clauſa eſt omis domꝰ nullo introeunte. Clamor erit ſup vino in plateis: deſerta eſt

Osee.4.b

ois leticia:translatū ē gaudiū terre. Re
licta est in vrbe solitudo: ⁊ calamitas
C opprimet portas. Quia hec erūt in me-
dio terre:in medio pploꝝ? Quō si pau-
ce oliue q̄ remāserūt excutianᵗ ex olea
et racemi cū fuerit finita vindemia. Hi
leuabūt vocē suam atq̄ laudabūt: cū
glorificat⁹ fuerit dn̄s hinniēt de mari.
Propter hoc i doctrinis glorificate do
minū:i insulis maris nomē dn̄i dei isrl̄.
A finib⁹ terre laudes: audiuim⁹ gl̄iam
iusti. Et dixi. Secretū meū mihi: secre-
tū meū mihi. Ve mihi. Preuaricātes p̄
uaricati sūt: ⁊ p̄uaricatione transgres-
soꝝ p̄uaricati sūt. Formido ⁊ fouea et
laqueus sup te:qui habitator es terre.
Et erit qui fugerit a facie formidis ca-
det in foueā:⁊ qui se explicauerit de fo-
uea:tenebiᵗ laqueo: q̄r cataracte d̄ ex-
celsis aperte sūt:⁊ cōcucieᵗ fundamē
D ta terre. Confratione confringetur ter-
ra:contritione cōtereᵗ terra. Cōmotiōe
cōmouebitur terra:agitatione agitabi
tur terra sicut ebri⁹:⁊ auferetᵗ quasi ta
bernaculū vnius noctis. Et grauabit
eam iniquitas sua:⁊ corruet: ⁊ nō adij
ciet vt resurgat. Et erit in die illa: visi-
bit dn̄s sup maliciā celi i excelso:⁊ sup
reges terre qui sunt sup terrā. Et con-
gregabunᵗ in cōgregatione vni⁹ fascis
in lacum:⁊ claudenᵗ ibi in carce: ⁊ p⁹
multos dies visitabunᵗ. Et erubescet
luna:et confundeᵗ sol: cum regnaue-
rit dn̄s exercituū in mōte sion ⁊ i hie-
rusalem:⁊ in conspectu senū suoꝝ fue-
rit glorificatus

XXV

A D Omine deus meus es tu:et exal
abo te:⁊ confitebor nomini tuo
quoniā fecisti mirabilia :cogita
tiones antiquas fideles: amen. Quia
posuisti ciuitatē i tumultū :vrbē fortē
in ruinam:domū alienoꝝ vt nō sit ci-
uitas:⁊ in sempiternū nō edificeᵗ. Su
per hoc laudabit te populus fortis:ci-
B uitas gētiū robustaꝝ timebit te. Quia
factus es fortitudo pauperi: fortitudo
egeno in tribulatione sua:spes a turbi
ne: vmbraculū ab estu. Spūs eni robu-
stoꝝ:quasi turbo impellēs parietem.
Sicut estiᵗ in siti:tumultū alienoꝝ hu
miliabis:⁊ quasi calore sub nube torrē
te ꝓpaginē fortium marcescere facies.
C Et faciet dn̄s exercituū oībus pplis in
mōte isto hoc:cōuiuiū pinguiū: conui-
uiū vindemie: cōuiuiū pinguiū medul
latoꝝ:vindemie defecate. Et p̄cipita-
bit in mōte isto faciē vinculi colligati
sup omēs pplos :⁊ telam quā orditus
ē sup oēs nationes. Precipitabit mor-
tē in sempiternū. Et auferet dn̄s deus
lachrymā ab oī facie:⁊ opprobriū ppl̄i
sui auferet de vniuersa terra:q̄r dn̄s lo
cutus est. Et dicēt in die illa. Ecce de⁹
noster iste:expectabim⁹ eum ⁊ saluabit
nos. Iste dn̄s: sustinuim⁹ cū: ⁊ exultabi
mus ⁊ letabimur in salutari eius:quia
requiescet man⁹ dn̄i i mōte isto. Et tri
turabiᵗ moab sub eo:sicuti teruntᵗ pa-
lee in plaustro. Et extendet man⁹ suas
sub eo:sicut extendit natans ad natan
dū:et humiliabit gloriam eius cū alli-
sione manū eius. Et munimenta sub-
limiū muroꝝ tuoꝝ concident:et humi
liabunᵗ ⁊ detrahenᵗ in terraꝫ vsq̄ ad
puluerem.

XXVI

A I N die illa cantabitur canticum
istud in terra iuda. Urbs forti-
tudinis nostre sion:saluator po
neᵗ in ea mur⁹ ⁊ antemurale. Aperite
portas ⁊ ingredieᵗ gens iusta:custodi-
ens veritatē. Uetus error abijt: serua-
bis pacē:pacē:quia in te sperauimus.
Sperastis i dn̄o i seculis eternis: i dn̄o
deo forti in ꝑpetuū. Quia incuruabit
habitātes i excelso: ciuitatē sublimem
hūiliabit:hūiliabit eā vsq̄ ad terrā:de
trahet eā vsq̄ ad puluerē. Cōculcabit
B eā pes:pes pauꝑis gressus egenoꝝ. Se
mita iusti recta ē:rectus callis iusti ad
ambulandū Et in semita iudicioꝝ tuo
rū dn̄e sustinuim⁹ te:nomen tuū ⁊ me-
moriale tuū i desiderio anie. Aia mea
desiderauit te i nocte:sed et spū meo in p̄
cordijs meis:de mane vigilabo ad te.
Cū feceris iudicia tua in terra: iusticiā
discēt habitatores orbis. Misereamur
impio:⁊ non discet iusticiam. In terra
sanctoꝝ iniqua gessit:⁊ nō videbit glo
riam dn̄i. Dn̄e exaltetur manus tua vt
nō videant:videant ⁊ confundanᵗ ze-
lantes populi:⁊ ignis hostes tuos de-
C uoret. Dn̄e dabis paceꝫ nobis : oia eni
opera nostra operatus es nobis. Dn̄e
deus noster possederunt nos dn̄i absq̄
te:tn̄ in te recordemur nois tui. Mo-
riētes nō viuāt:gigātes nō resurgant.
Propterea visitasti ⁊ cōtriuisti eos: ⁊ p
didisti oēm memoriā eorum. Indulsi-
sti genti dn̄e : indulsisti genti. Nunqd
glorificatus es? Elongasti oēs terminos
terre. Dn̄e in angustia requisierūt te:i
tribulatiōe murmuris doctria tua eis

Hiere.48.B.

Apoc.7.D. et.21.A

Sicut que cõcepit cũ appropinquauerit ad ptum: dolens clamat in doloribus suis: sic facti sumus. A facie tua dñe cõcepimus ⁊q̃si pturiuim⁹ et pepe D rimus spm̃ salutis. Justiciã nõ fecim⁹ in terra: ideo nõ ceciderũt habitatores terre. Uiuẽt mortui tui: interfecti mei resurgẽt. Expgiscimini et laudate qui habitatis ĩ puluere: quia ros lucis ros tuus: et terrã gigantiũ detrahes in ruinã. Uade ppl's meus: intra in cubicula tua: claude ostia tua sup te: abscõdere modicũ ad momentũ: donec ptrãseat indignatio. Ecce eni dñs egredieť de loco suo: vt visitet iniquitatẽ habitatoris terre cõtra eũ: et reuelabit terra sanguinẽ suũ: et nõ operiet vltra interfectos suos.

Michee.1.a

XXVII

A I n die illa visitabit dñs in gladio suo dũro et grãdi et forti: sup leuiathan: serpentẽ vectem sup leuiathan serpentẽ tortuosũ: et occidet cetũ qui in mari est. In die illa vinea meri cãtabit ei. Ego dñs qui seruo eam: repẽte ppinabo ei: ne forte visitetur ɔtra eã. Nocte et die seruo eã: indignatio nõ ẽ mihi. Quis dabit me spinã B et veprem? In prelio gradiar sup eam. succẽdã eã pit. An poti⁹ tenebo fortitudinẽ meã? Faciet pacẽ mihi: pacẽ faciet mihi. Qui egredieť ĩpetu a iacob florebũt ⁊ germiabit isrl' ⁊ iplebũt faciẽ orbis semĩe. Nũqd iuxta plagã pcutiẽtis se pcussit eũ? Aut sicut occidit iterfectos ei⁹ sic occisus ẽ? In mẽsura contra mensuram cũ adiecta fuerit iudicabit eam: meditat⁹ est ĩ spũ suo duro p diem C estus. Idcirco sup hoc dimitteť iniquitas domui iacob: et iste oĩs fructus: vt auferať peccatũ eius. Cũ posuerit oẽs lapides altaris sicut lapides cineris allisos: nõ stabũt luci et delubra. Ciuitas eni munita desolata erit: spaciosa relinqueť et dimitteť quasi desertũ. Ibi pasceť vitulus: ⁊ ibi accubabit: ⁊ cõsũmet sũmitates ei⁹. In siccitate messis illi⁹ cõtereń mulieres veniẽtes et docẽtes D eam. Nõ est eni ppl's sapiens: ppterea nõ miserebiť eius q̃ fecit eũ: et q̃ formauit eũ: nõ parcet ei. Et erit in die illa pcutiet dñs ab alueo fluminis vsq3 ad torrentẽ egypti: ⁊ vos congregabimini vnus et vnus filij israel. Et erit in die illa: clãgetur ĩ tuba magna: et venient qui pditi fuerãt de loco assyriorũ: ⁊ qui eiecti erant de terra egypti: et adorabũt dñm ĩ mõte sancto in hierusalem.

XXVIII

A V E corone supbie ebrijs effraim: et flori decidenti glorie exultationis eius: qui erãt in vertice vallis piguissime errantes a vino. Ecce validus et fortis dñs: sicut impet⁹ grãdinis turbo ɔsurgẽs: sicut ĩpet⁹ aq̃rũ multarũ inũdãtiũ: ⁊ emissarũ sup terram spaciosã. Pedib⁹ conculcabiť corona supbie ebriorũ effraim Et erit flos decidens glorie exultationis eius: qui ĩ est sup verticẽ vallis pinguiũ: quasi temparaneũ ante maturitatẽ autũni. Quod cũ aspexerit vidẽs: statĩ B vt manu tenuerit: deuorabit illud. In die illa: erit dñs exercituũ corona glie et sertũ exultatiõis residuo ppli sui: et spũs iudicij sedenti sup iudiciũ: et fortitudo reuertẽtib⁹ de bello ad portã. Uerũ hi q̃3 pre vino nescierũt et p̃ ebrietate errauerũt. Sacerdos et ppheta nescierũt p̃ ebrietate: absorpti sũt a vino errauerũt in ebrietate: nescierũt videntem et ignorauerũt iudiciũ. Omẽs eni mẽse replete sunt vomitu sordiũq3 ita vt nõ esset locus vltra. Quẽ docebit sci C entiã ⁊ quẽ intelligere faciet auditũ? Ablactatos a lacte: auulsos ab vberibus q2 mãda remãda: mãda remanda: expecta reexpecta: expecta reexpecta. modicũ ibi: modicũ ibi. In loquela eni labij et lingua altera loqueť ad ppl'm istũ: cui dixit. Hec ẽ reqes mea: reficite lassũ: ⁊ hoc ẽ r̃frigeriũ meũ: ⁊ noluerũt audire. Et erit eis v̾bũ dñi: mãda remãda: mãda remãda: expecta reexpecta: expecta reexpecta: modicũ ibi: modicũ ibi: vt vadãt et cadãt retrorsũ ⁊ contereńť ⁊ illaqueenť ⁊ capianť. Propter D hoc audite v̾bũ dñi viri illusores: qui dñamini sup ppl'm meũ qui est in hierusalẽ. Dixistis eni. Percussimus fed⁹ cum morte: ⁊ cũ inferno fecimus pactũ Flagellũ inũdans cũ transierit: non veniet sup nos: q2 posuim⁹ mẽdaciũ spem nr̃am mẽdacio ptecti sumus. Idcirco hec dicit dñs deus. Ecce ego mittã in fundamẽtis sion lapidẽ: lapidem pbatum: angularẽ p̃ciosum: in fundamento fundatũ. Qui crediderit: nõ festinet Et ponã in põdere iudiciũ: ⁊ iusticiam in mensura. Et subuertet grando spem mẽdacij ⁊ ptectionẽ. Aque inũdabũt et delebitur fedus vr̃m cum morte: ⁊ pactum vestrũ cum inferno nõ stabit. Flagellum inundans cũ trãsierit: eritis ei

1.Cor.14.b

Amos. 9.c

Ro.9.g
1. Pe.2.a
Ro. 10.b.
E

in ꝯculcationē. Quādocūq̃ pertrāsie-
rit:tollet vos:qm̄ mane diluculo ptrā-
sibit in die ⁊ in nocte: ⁊ tm̄modo sola
vexatio intellectū dabit auditui. Coan
gustatū est eni stratū: ita vt alter deci-
dat:⁊ palliū breue vtrūq̃ opire nō po
F test. Sicut eni in mōte diuisionū stabit
dn̄s: sic in valle que ē i gabaon irascet̄
vt faciat op⁹ suū. Alienū op⁹ei⁹:vt ope
tur opus suū : pegrinū ē op⁹ ei⁹ ab eo.
Et nūc nolite illudere:ne forte ꝯstrigāt̄
§. 10. f. vicula vr̄a. Cōsūmationē eni ⁊ abbre-
uiationē audiui a dn̄o deo exercituū
sup vniuersā terrā. Aurib⁹ pcipite et
audite vocem meā: attendite ⁊ audite
eloquiū meū. Nunquid tota die arabit
arans vt serat:ꝓscindet ⁊ sartiet humū
G suā? Nōne cū adequauerit faciē ei⁹: se-
ret gith:⁊ ciminū sparget: ⁊ ponet tri-
ticū p ordinē ⁊ hordeū ⁊ miliū ⁊ viciā
in finibus suis? Et erudiet illū in iudi
cio:deus suus docebit illū. Nō eni serr̄
triturabit̄ gith:nec rota plaustri sup
ciminū circūibit:sȝ i v̄ga excutiet̄ gith
et ciminū i baculo panis aut cōminue
tur. Uerū nō in ppetuū triturās tritu-
rabit illum:neq̃: vexabit eū rota plau
stri:nec vngulis suis cōminuet euȝ. Et
hoc a dn̄o deo exercituū exiuit vt mira
bile faceret cōsiliū:et magnificaret iu-
sticiam. XXXIX

A V E ariel. Ariel ciuitas quā expu
gnauit dauid. Additus est an-
nus ad annū:solēnitates euolu
te sunt. Et circūuallabo ariel:et erit tri
stis ⁊ merens: et erit mihi quasi ariel.
Et circūdabo quasi spherā in circūitu
tuo ⁊ iaciā ꝯtra te aggerē: ⁊ munimen
ta ponā in obsidionē tuā. Humiliabe-
ris: de terra loqueris:⁊ d̄ humo audie-
tur eloquiū tuū. Et erit quasi phitonis
de t̄ra vox tua : ⁊ d̄ humo eloquiū tuū
musitabit. Et erit sicut puluis tenu-
B is:multitudo ventilantiū te:⁊ sicut fa-
uilla ptransiēs multitudo eoꝝ qui cō-
tra te p̄ualuerūt. Eritq̃ repēte confe-
stim a dn̄o exercituū:visitabit̄ in toni-
truo:⁊ cōmotione terre:⁊ voce magna
turbinis et tempestatis :et flāma ignis
deuorātis. Et erit sicut somniū visiōis
nocturne multitudo oim gentiū q̄ di-
micauerūt ꝯtra ariel:⁊ oēs qui milita-
uerūt ⁊ obsederūt ⁊ p̄ualuerūt aduers⁹
eā. Et sicut somniat esuriēs ⁊ comedit:
C cum aūt fuerit expgefact⁹ vacua ē aia
eius. Et sicut somniat sitiens et bibit:

et postq̃ fuerit adhuc sitit:⁊ aia ei⁹ va
cua est:sic erit multitudo oim gentiuȝ
que dimicauerūt ꝯtra montē sion. Ob
stupescite ⁊ āmiramini:fluctuate ⁊ va-
cillate:inebriamini ⁊ nō a vino:moue-
mini ⁊ nō ab ebrietate:qm̄ miscuit vo
bis dn̄s spm̄ soporis. Claudet oculos
D vr̄os: pphetas et principes vr̄os: q̄ vi
dēt visiōes operiet. Et erit vobis visio
oim sicut verba libri signati:quē cū de
derint sciēti lr̄as:dicēt lege istū:⁊ rn̄de
bit:non possum:signatus ē eni. Et da
bit̄ liber nesciēti lr̄as:diceturq̃ ei:le-
ge:⁊ rn̄debit:nescio lr̄as. Et dixit dn̄s.
Matth. 15. a. Eo ꝙ appropinquat ppl̄s iste ore suo:
Mar. 7. a. et labijs suis glorificat me:cor aūt eius
longe est a me ⁊ timuerūt me mandato
E hoim et doctrinis:ideo ecce ego addā:
vt āmirationē faciā pplo huic miracu
Abdie. I. c. lo grandi ⁊ stupendo. Peribit eni sapi-
I. Chor. I. c. entia a sapientib⁹ eius:⁊ intellect⁹ pru
dentiū eius abscondet̄. Ue qui ꝓfun-
di estis corde:vt a dn̄o abscōdatis con
siliū quoꝝ sunt in tenebris opa:et di-
Ecci. 23. c. cūt. Quis videt nos:⁊ quis nouit nos?
Peruersa ē hec vr̄a cogitatio q̄si si lu-
tū ꝯtra figulū cogitet:⁊ dicat opus fa-
F ctori suo:nō fecisti me: ⁊ figmentū di-
I. 32. d. cat fictori suo:nō intelligis. Nōne ad-
huc in modico ⁊ in breui ꝯuertet̄ liba
nus in chermel:⁊ chermel in saltuȝ re-
putabit̄? Et audient in die illa surdi
v̄ba libri : et de tenebris ⁊ caligine o-
culi cecoꝝ videbunt. Et addent mites
in dn̄o leticiā:et paupes homies in san
cto israel exultabūt:quoniā defecit qui
p̄ualebat:cōsūmatus est illusor: et suc-
cisi sunt oēs qui vigilabāt sup iniq̄ta-
tē:qui peccare faciebāt hoies in verbo
G et arguentē in porta supplantabāt:et
declinauerunt frustra a iusto. Propter
hoc hec dicit dn̄s ad domū iacob:q̄ re-
demit abraā. Nō modo cōfundent̄ ia-
cob: nec modo vultus eius erubescet:
sed cū viderit filios suos opera manuū
meaꝝ:in medio sui sctificātes nomen
meū:et sanctificabūt sctm̄ iacob ⁊ deū
israel predicabunt:et sciēt errātes spū
intellectū:et musitatores discēt legem.

V E filij desertores di XXX
A cit dn̄s vt faceretis cōsiliū:⁊ nō
ex me:et ordiremi telā et nō per
spiritū meū:vt adderetis pctm̄ sup pec
catū:qui ambulatis vt descendatis in
egyptū:⁊ os meū nō interrogastis:spe-
rātes auxiliū in fortitudine pharaōis

et habētes fiduciā in vmbra egypti:et erit vobis fortitudo pharaonis in confusionē:et fiducia vmbre egypti i ignominiā. Jerāt eni in taphnis principes tui:et nūcij tui vsqꝫ ad thanes puenerūt. Oēs ꝯfusi sūt sup pplo q̄ eis ꝓdesse nō potuit. Non fuerūt in auxiliū: et in aliquā vtilitatē:sed in confusionē ⁊ in opprobriū. Onus iumentoꝝ austri. In terra tribulationis ⁊ angustie:leena et leo:ex eis vipera et regulus volās:portantes sup humeros iumentoꝝ diuitias suas:et gibbum cameloꝝ thesauros suos:ad pplm qui eis ꝓdesse nō poterit. Egyptus eni frustra et vane auxiliabit. Ideo clamaui sup hoc:supbia tm̄ est:quiesce. Nūc ingressus scribe ei sup buxum:et i libro diligēter exara illud: et erit i die nouissimo in testimonium vsqꝫ i eternū. Popul⁹ eni ad iracūdiā ꝓuocās ē: et filij mēdaces:filij nolentes audire legē dei. Qui dicūt videntib⁹ nolite videre: aspiciētib⁹ nolite aspi-

C cere nobis ea q̄ recta sūt. Loquimi nobis placētia videte nobis errores: auferte a me viā:declinate a me semitā: cesset a facie nostra sanct⁹ israel. Propterea hec dicit sanct⁹ israel. Pro eo q̄ reꝓbastis verbū hoc:et sperastis in calumnia et in tumultu:et inixi estis sup eo: ꝑpterea erit vobis iniquitas hec:sicut interruptio cadēs:et requisita in muro excelso. Qm̄ subito dū nō sperat veniet cōtritio eius:et cōminuet sicut cōterit lagena figuli contritione pualida:et nō inuenietur de fragmētis eius testa in qua portet igniculus de incendio: aut hauriat paꝝ aque de fouea:q̄r

D hec dicit dn̄s de⁹ isrl. Si reuertamini ⁊ q̄escatis:salui eritis. In silētio ⁊ i spe erit fortitudo vr̄a. Et noluistis: et dixistis: Nequaq̄:sꝫ ad eq̄s fugiem⁹. Ideo fugietis. Et sup veloces ascēdem⁹. Ideo velociores erūt qui psequent vos. Mille hoīes a facie terroris vni⁹: ⁊ a facie terroris q̄nqꝫ fugietis:donec relinquamini quasi mal⁹ nauis i vertice mōtis:⁊ q̄si signū sup collē. Propterea expectat dn̄s vt misereatur vr̄i:⁊ ideo exaltabit pcens vobis:q̄r de⁹ iudicij dn̄s. Beati oēs q̄ expectāt eū. Popul⁹ eni sion habitabit in hierlm. Plorans nequaq̄ plorabis

E miserās miserebit tui. Ad vocē clamoris tui statim vt audierit rn̄debit tibi Et dabit tibi dn̄s panē artū et aquam breuē:⁊ nō faciet auolare a te vltra doctorē tuū:⁊ erūt oculi tui vidētes preceptorē tuū: ⁊ aures tue audiēt verbū p⁹ tergū monentis. Hec est via:ambulate in ea:⁊ nō declinetis neqꝫ ad dexterā neqꝫ ad sinistrā. Et cōtaminabis laminas sculptiliū argenti tui:⁊ vestimentū cōflatilis auri tui: ⁊ dispges ea sicut immūdiciā mēstruate. Egredere dices ei. Et dabit pluuia semi tuo vbicūqꝫ seminaueris in terra: ⁊ panis frugū terre erit vberrim⁹ ⁊ pinguis Pascētur in possessione tua in die illo agn⁹ spaciose:⁊ tauri tui ⁊ pulli asinoꝝ q̄ opantur terrā: ꝯmixtū migma comedēt sicut in

F area ventilatū ē. Et erunt sup oēm mōtē excelsū: et super omnem collem eleuatū riui currrentiū aquaꝝ: in die interfectionis multoꝝ:cū ceciderint turres. Et erit lux lune sicut lux solis:et lux solis erit septēpliciter:sicut lux septem dieꝝ i die qua alligauerit dn̄s vulnus ppli sui:⁊ pcussurā plage ei⁹ sanauerit. Ecce nomē dn̄i venit de lōgiquo ardēs furor eius: ⁊ grauis ad portandū. Labia ei⁹ repleta sunt indignatiōe et lingua ei⁹ q̄si ignis deuorās. Spūs ei⁹ velut torrēs inūdās vsqꝫ ad mediū colli:ad pdēdas gētes i nihilū:⁊ frenū

G erroris qđ erat i maxillis pploꝝ. Canticū erit vobis sicut vox scitate solēnitatis:⁊ leticia cordis sicut q̄ pgit cū tibia vt intret i mōtē dn̄i ad fortem isrl. Et auditā faciet dn̄s gl̄iā vocis sue: ⁊ terrorē brachij sui ondet in cōminatiōe furoris:⁊ flāma ignis deuorātis. Allidet i turbine:⁊ in lapide grandinis. A voce eni dn̄i pauebit assur virga pcussus: et erit trāsit⁹ virge fundat⁹ quā reqescere faciet dn̄s sup eū:in tympanis ⁊ citharis:⁊ i bellis p̄cipuis expugnabit eos. Prepata ē eni ab heri tophet:a rege p̄parata:ꝓfunda ⁊ dilatata. Nutrimēta eius ignis:⁊ ligna multa:flatus dn̄i sicut torrēs sulphuris succēdēs eam.

XXXI

A

V e qui descēdūt in egyptū ad auxiliū i equis sperantes:⁊ hn̄tes fiduciā sup quadrigis q̄r mlte sūt ⁊ sup equitib⁹ q̄r p̄ualidi nimis: et nō sūt ꝯfisi sup sctm̄ israel ⁊ dn̄m nō requisierūt. Ipe aūt sapiens adduxit malū:⁊ verba sua nō abstulit.

B Et ꝯsurget ꝯtra domū pessimoꝝ:⁊ ꝯtra auxiliū opnatiū iniquitatē. Egypt⁹ hō nō ⁊ de⁹:⁊ equi eoꝝ caro:⁊ nō spūs. Et dn̄s inclinabit manū suā ⁊ corruet auxiliator:⁊ cadet cui p̄statur auxilium:

simulq; omēs cōsummenť: q2 hec dicit dñs ad me. Quō si rugiat leo 2 catulus leonis sup predaz suam: cū occurrerit ei multitudo pastoꝝ: a voce eoꝝ nō formidabit: 2 a multitudine eoruz non pauebit: sic descendet dñs exercituū vt prelietur sup montem sion 2 sup collem eius. Sicut aues volātes: sic ꝓteget domin⁹ exercituū hierusalē: ꝓtegens et liberās transiens 2 saluans. Cōuertimini: sicut in ꝓfundū recesseratꝭ filij israel. In die enim illa abijciet vir idola argenti sui: 2 idola auri sui que fecerūt vobis man⁹ vestre in peccatū: 2 cadet assur in gladio non viri: 2 gladius non hoīs vorabit eum: et fugiet non a facie gladij: 2 iuuenes eius vectigales erūt: 2 fortitudo ei⁹ a terrore transibit: 2 pauebūt fugientes principes ei⁹. Dixit domin⁹: cui⁹ ignis est in sion: 2 caminus ei⁹ in hierusalez.

XXXII

Ecce in iusticia regnabit rex: 2 principes in iudicio ꝑerunt. Et erit vir sicut q̄ abscōditur a vento: 2 celat se a tempestate: sicut riui aquarū in siti: 2 vmbra petre prominentis in terra deserta. Nō caligabunt oculi videntiū: 2 aures audientiū diligenter auscultabūt: 2 cor stultoꝝ intelliget scientiā: 2 lingua balboꝝ velociter loqueť 2 plane. Non vocabiť vltra is q̄ insipiens est: princeps: neq; fraudulentus appellabiť maior. Stult⁹ enim fatua loqueť: 2 cor ei⁹ faciet iniquitatem: vt ꝑficiat simulationē: 2 loquať ad dominū fraudulēter: et vacuā faciat aīam esurientis: 2 potū sitienti auferat. Fraudulenti vasa pessima sunt. Ipse eni cogitationes cōcinnabit ad ꝑdendos mites in sermone mendacij: cū loquereť pauper iudiciuz. Princeps vero ea q̄ digna sunt principi: cogitabit: 2 ipse super duces stabit. Mulieres opulēte surgite: et audite vocē meā: filie cōfidentes ꝑcipite aurib⁹ eloquiū meū. Post dies et annos: 2 vos ꝯturbemini cōfidentes. Consūmata est eni vindemia: collectio vltra nō veniet. Obstupescite opulēte: conturbamini cōfidentes: exuite vos 2 confundemini: accingite lūbos vestros. Super vbera plangite: sup regione desiderabili: sup vinea fertili. Sup humuz populi mei spine 2 vepres ascendēt: quanto magis sup omēs domos gaudij ciuitatꝭ exultantis? Dom⁹ eni dimissa est: multitudo vrbis relicta ē: tenebre 2 palpatio facte sunt sup speluncas vsq; in eternum.

Gaudiū onagroꝝ pascua gregū: donec effundať sup nos spirit⁹ de excelso. Et erit desertū in chermel: 2 chermel in saltum reputabitur: 2 habitabit in solitudine iudiciū: 2 iusticia in chermel sedebit. Et erit opus iusticie pax: 2 cult⁹ iusticie silentiū: 2 securitas vsq; in sempiternū. Et sedebit ppłus meus i pulchritudine pacis: 2 in tabernaculis fiducie 2 in requie opulēta. Grando aūt in descensione salt⁹: 2 humilitate humiliabitur ciuitas. Beati q̄ seminatꝭ sup omēs aquas: imittētes pedem bouis 2 asini.

XXXIII

Ve q̄ predarꝭ. Nōne 2 ipse predaberis? Et qui spernis: nōne 2 ipse sperneris? Cū cōsummaueris depdationē: depdaberis: cū fatigat⁹ desieris cōtemnere: contemneris. Dñe miserere nr̄i: te eni expectam⁹: esto brachiū nostrū in mane: 2 salus nostra in tempe tribulatiōis. A voce angeli fugerūt populi: 2 ab exaltatiōe tua disperse sunt gentes. Et congregabunť spolia vestra sicut colligiť brucus: velut cū fosse plene fuerint de eo. Magnificatus est dñs quoniā habitauit in excelso: implebit sion iudicio 2 iusticia: 2 erit fides in tēpibus suis. Diuitie salutꝭ sapinetia et scientia: timor dñi ipse est thesaur⁹ ei⁹. Ecce vidētes clamabūt foris: angeli pacis amare flebunt. Dissipate sūt vie: cessauit transiens ꝑ semitā: irritū factū est pactū: ꝓiecit ciuitates: nō reputauit homines. Luxit 2 elanguit terra: confusus est liban⁹ 2 obsorduit. Et fact⁹ est saron sicut desertū: 2 concussa est basan 2 carmelus. Nūc consurgā dicit dñs: nūc exaltabor 2 nūc sublimabor. Cōcipietꝭ ardorem 2 parietis stipulā: spūs vester vt ignis vorabit vos: 2 erunt ppłi quasi de incendio cinis: spine cōgregate igni cōburenť. Audite qui longe estis q̄ fecerim 2 cognoscite vicini fortitudinē meam. Cōterriti sūt i sion pctōres: possedit timor hypocritas. Quis poterit habitare de vobis cū igne deuorāte? aut q̄s habitabit ex vobis cū ardorib⁹ sempiternis? Qui ambulat i iusticijs: 2 loquitur veritatē: q̄ proijcit auariciā ex calūnia: 2 excutit man⁹ suas ab oī munere. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinē 2 claudit oculos suos ne videat maluz. Iste i excelsis habitabit: munimēta saxoꝝ sublimitas eius. Panis ei datus est: aque eius fideles sunt. Regez in decore videbūt: oculi eius cernēt terraz de

1.Cor.1.d longe. Cor tuū meditabit̄ timorē. Ubi est litteratus? vbi legꝫ vba ponderans? vbi est doctor paruulorꝝ? Populum impudentē nō videbis: pplm̄ alti sermonis: ita vt nō possis intelligere disertitudinē lingue ei⁹: in quo nulla est sapientia. Respice sion ciuitatē solēnitatꝫ nostre. D Oculi tui videbūt hierusalē habitationē oqulentā tabernaculū qđ nequaꝙ̄ transferri poterit nec auferent̄ claui eius in sempiternū: ꝛ oēs funiculi eius nō rumpent̄: qꝛ solūmodo ibi magnificus est dn̄s noster. Locus fluuiorū riui altissimi ꝛ patentes: nō trāsibit sup eū nauis remigū: neqꝫ trieris magna trāsgredietur eum. Dn̄s eni iudex nr̄: dominus legifer noster: dn̄s rex nr̄. Ipē saluabit nos. Laxati sunt funiculi tui: sed nō ꝓualebūt. Sic erit malus tu⁹ vt dilatare signū nō queas. Tūc diuidentur spolia predarū multarꝝ claudi diripient rapinā: nec dicet vicin⁹ elangui. Populus qui habitat i ea: auferet̄ ab eo iniqtas.

A a XXXIIII Accedite gentes ꝛ audite: ꝛ ppl'i attendite: audiat terra ꝛ plenitudo ei⁹ orbis et omne germen ei⁹: qꝛ indignatio dn̄i sup oēs gentes: et furor sup vniuersam malitiā eorū. Interfecit eos: ꝛ dedit eos in occisionē. Interfecti eorū ꝓiicient̄: ꝛ de cadauerib⁹ eorꝝ ascendet fetor. Tabescent montes a sanguine eorꝝ: ꝛ tabescet omis militia celorꝝ: ꝛ cōplicabunt̄ sicut liber celi: ꝛ oīs militia eorꝝ defluet sicut defluit foliū de vinea ꝛ de ficu: qm̄ inebriat⁹ est in celo gladi⁹ meus. B Ecce sup idumeam descendet: et sup pplm̄ interfectiōis mee ad iudiciū. Gladi⁹ dn̄i repletus est sanguine: incrassat⁹ est adipe de sanguine agnorū ꝛ hircorum: ꝛ de sanguie medullatorū arietū. Uictima eni dn̄i i bosra: et interfectio magna in terra edom. Et descendēt vnicornes cū eis: et tauri cū potentib⁹. Inebriabit̄ terra eorꝝ sanguine: ꝛ humus eorū adipe pinguiū: qꝛ dies vltionis dn̄i: ann⁹ retributiōis iudicij sion. Et cōuertēt̄ torrētes ei⁹ i picem: ꝛ hum⁹ ei⁹ in sulphur. Et erit terra eius in picē ardentē nocte ꝛ die: nō C extinguetur in sempiternū. Ascēdet fum⁹ eius a generatiōe in generationē: desolabit̄ in secula seculorꝝ. Nō erit trāsiēs ꝑ eam: ꝛ possidebūt eam onocrotalus et ericius: ꝛ ibis ꝛ coruus habitabūt in ea. Et extendet̄ sup eam mēsura vt redigatur ad nihilū ꝛ ꝑpendiculū in desolationē. Nobiles ei⁹ nō erūt ibi: regē potius inuocabūt: ꝛ omēs principes ei⁹ erunt in nihilū. Et orient̄ in domib⁹ eius spine ꝛ vrtice ꝛ paliurus in munitionibus ei⁹: ꝛ erit cubile draconū: ꝛ pascua struthionū: ꝛ occurrēt demonia onocentauris: et pilosus clamabit alter ad alterū. Ibi cubauit lamia ꝛ inuenit sibi requiē. Ibi D habuit foueā ericius ꝛ enutriuit catulos: ꝛ circūfodit ꝛ fouit in vmbra eius. Illic cōgregati sunt milui: alter ad alterū. Requirite diligēter in libro dn̄i ꝛ legite: vnū ex eis nō defuit: alter alterum non quesiuit: qꝛ quod ex ore meo ꝓcedit ille mādauit: ꝛ spūs ei⁹ ipse cōgregauit ea: ꝛ ipē misit eis sortem ꝛ manus diuisit eam illis in mensurā. Usqꝫ i eternū possidebūt eam: in generatione ꝛ generationē habitabūt in ea.

A l XXXV Letabitur deserta ꝛ inuia: ꝛ exultabit solitudo: ꝛ florebit quasi lilium. Germinans germinabit: ꝛ exultabit letabūda ꝛ laudans. Gl'ia libani data est ei: decor carmeli ꝛ saron. (i.60.c) Ipsi videbūt gloriā dn̄i: ꝛ decorē dei nr̄i. B Confortate manus dissolutas: ꝛ genua debilia roborate. Dicite: Pusillanimes confortamini ꝛ nolite timere. Ecce deus noster vltionē adducet retributiōis: deus ipse veniet ꝛ saluabit nos. (Matth.15.c) Tūc aperientur oculi cecorꝝ ꝛ aures surdorum patebūt. Tūc saliet sicut ceru⁹ claudus: ꝛ aperta erit lingua mutorū: C qꝛ scissa sūt in deserto aque: et torrentes in solitudine: ꝛ que erat arida i stagnū: ꝛ sitiens i fontes aquarū. In cubilib⁹ in quib⁹ prius dracones habitabāt; orietur viror calami ꝛ iunci: ꝛ erit tibi semita: ꝛ via sancta vocabit̄. Nō trāsibit ꝑ eam pollut⁹ ꝛ hec erit vobis directa via: ita vt stulti D nō errent ꝑ eā. Nō erit ibi leo: ꝛ mala bestia nō ascēdet ꝑ eā: nec inuenietur ibi. Et ambulabūt qui liberati fuerint ꝛ redempti a dn̄o: (i.51.d) cōuertent̄ ꝛ veniēt in sion cū laude: ꝛ leticia sempiterna sup caput eorꝝ. Gaudiū ꝛ leticiā obtinebunt: ꝛ fugiet dolor ꝛ gemitus.

A e XXXVI Et factū est in quartodecimo anno regꝫ ezechie: (4.Re.18.c; 2.Para.32.a) ascēdit sennacherib rex assyriorū sup oēs ciuitates iuda munitas: et cepit eas. Et misit rex assyriorū rapsacen de lachis in hierusalem: ad regē ezechiam in manu graui: ꝛ stetit i aqueductu piscine superioris: in via agri fullōis. Et egressus ē ad eum eliachim filius helchie q̄ erat sup

domum:et ſobna ſcriba: et ioahe filius
aſaph acōmētarijs. Et dixit ad eos rap-
ſaces. Dicite ezechie: Hec dicit rex ma-
gnus:rex aſſyrioꝝ: Que eſt iſta fiducia q̄
confidis? aut quo conſilio vel fortitudi-
ne rebellare diſponis? Sup quez habes
B fiduciā: q2 receſſiſti a me? Ecce confidis
ſup baculū harundineū confractū iſtuz
ſup egyptuz: cui ſi innisus fuerit homo:
intrabit in manū eius et pforabit eam:
ſic pharao rex egypti omibꝰ qui cōfidūt
in eo. Q si rñderi mihi? in dño deo no-
ſtro confidimus: nōne ipſe eſt cuiꝰ abſtu
lit ezechias excelſa ꝛ altaria: et dixit iu-
de ꝛ hieruſalē corā altare iſto adorabi-
tis? Et nūc trade te dño meo regi aſſy-
riorū: ꝛ dabo tibi duo milia equoꝝ: nec
poteris ex te pbere aſcenſores eoruz. Et
quō ſuſtinebis faciē iudicis vnius loci
ex ſeruis dñi mei minoribꝰ? Q si confi-
dis in egypto: in quadriga et in equiti-
bus: ꝛ nunc nūquid ſine dño aſcendi ad
terrā iſtā vt diſperderez eam? Dñs dixit
ad me. Aſcende ſup terrā iſtam: ꝛ diſper
de eam. Et dixit eliachim: ꝛ ſobna: ꝛ io-
C ahe ad rapſacē. Loquere ad ſeruos tuos
ſyra lingua: intelligimꝰ enim: ne loqua-
ris ad nos iudaice in auribꝰ ppli qui ē
ſup murū. Et dixit ad eos rapſaceſ. Nū-
quid ad dñm tuū ꝛ ad te miſit me domi
nus meus: vt loquerer omia vba iſta: et
nō potius ad viros qui ſedent in muro
vt comedāt ſtercora ſua ꝛ bibant vrinā
pedū ſuoꝝ vobiſcū? Et ſtetit rapſaces ꝛ
clamauit voce magna iudaice: et dixit.
Audite vba regis magni: regis aſſyrio-
rū. Hec dicit rex. Nō vos ſeducat ezechi
as: q2 nō poterit eruere vos: ꝛ nō vobis
tribuat fiduciā ezechias ſup dño: dicēs
Eruens liberabit nos dñs: nō dabit ci-
uitas i manu regis aſſyriorū. Nolite au
dire ezechiā. Hec eni dicit rex aſſyrioꝝ.
D Facite mecū benedictionē: ꝛ egredimi-
ni ad me ꝛ comedite vnuſq̄ſq; vineā ſu
am: ꝛ vnuſq̄ſq; ficum ſuā: ꝛ bibite vnuſ-
quiſq; aquā ciſterne ſue donec veniaz ꝛ
tollam vos ad terrā que eſt vt terra vrā
terrā frumenti ꝛ vini: terrā panū ꝛ vine
arum. Nec pturbet vos ezechias: dicēs:
dominꝰ liberabit nos. Nūquid liberaue
runt dij gentiū vnuſquiſq; terrā ſuā de
manu regis aſſyriorū? Ubi ē deꝰ emath
ꝛ arfath? Ubi eſt deꝰ ſepharuaim? Nun-
quid liberauerūt ſamariā de manū mea.
Quis eſt ex omibꝰ dijs terraruz iſtarum
qui eruerit terrā ſuam de manu mea: vt

eruat dñs hieruſalez de manu mea? Et
ſiluerūt: ꝛ nō reſpōderūt ei verbū. Man
dauerat eni rex dicēs: ne reſpōdeati ei.
Et ingreſſus eſt eliachim filius helchie:
qui erat ſup domū: ꝛ ſobna ſcriba: ꝛ io-
ahe filius aſaph acōmētarijs: ad ezechi-
am ſciſſis veſtibꝰ ꝛ nūciauerūt ei verba
rapſacis. XXXVII A 4. Re. 19.

‖ Et factū eſt cuz audiſſet rex eze-
e chias ſcidit veſtimēta ſua: ꝛ ob-
uoltus eſt ſacco: ꝛ intrauit in do
mum dñi. Et miſit eliachim qui erat ſu
per domū: ꝛ ſobnā ſcribaz ꝛ ſeniores de
ſacerdotibꝰ opertos ſaccis: ad eſaiam fi
liū amos prophetā: ꝛ dixerūt ad eū. Hec
dicit ezechias. Dies tribulationis ꝛ cor
reptionis: ꝛ blaſphemie dies hec: q2 ve-
nerunt filij vſq; ad partū: et virtꝰ nō eſt
pariendi. Si quo modo audiat dñs de-
us tuus vba rapſacis quē miſit rex aſ-
ſyriorū dñs ſuus ad blaſphemandū do-
minū deū viuentē: ꝛ exprobrandū ſmo-
nibus quos audiuit dñs deus tuus. Le
ua ergo orōnē pro reliquijs que reperte
ſunt. Et venerunt ſerui regis ezechie ad
eſaiam: ꝛ dixit ad eos eſaias. Hec dice-
tis dño veſtro. Hec dicit dñs. Ne time-
as a facie verborū que audiſti: q̄bꝰ blaſ-
phemauerunt pueri regis aſſyriorū me.
Ecce ego dabo ei ſpiritū ꝛ audiet nunci
um: et reuertet ad terram ſuā: ꝛ corrue-
re eū faciā gladio in terra ſua. Reuerſus
eſt autē rapſaces: ꝛ inuenit regē aſſyrio-
rū preliantē aduerſus lobna. Audierat
eni q2 profectꝰ eſſet de lachis: ꝛ audiuit
de taracha rege ethiopie dicentes egreſ-
ſus eſt vt pugnet cōtra te. Quod cū au-
diſſet miſit nuncios ad ezechiam dicēs.
Hec dicetis ezechie regi iude loquētes.
Non te decipiat deꝰ tuus in quo tu con
fidis dicēs: non dabit hieruſalē in ma-
nu regis aſſyrioꝝ. Ecce tu audiſti omia C
que fecerūt reges aſſyriorū omibꝰ terris
quas ſubuerterūt: ꝛ tu poteris liberari.
Nūquid eruerūt eos dij gentiuz q̄s ſub-
uerterūt patres mei: gozan ꝛ aran et re-
ſeph ꝛ filios eden qui erāt in thalaſſar?
Ubi eſt rex emath ꝛ rex arfath ꝛ rex vr-
bis ſepharuaim ana ꝛ aua? Et tulit eze
chias libros d manū nūcioꝝ ꝛ legit eos:
ꝛ aſcendit in domū dñi: ꝛ expandit eos
corā dño. Et orauit ad dñm dicens: Do
mine exercituū deus iſrael qui ſedes ſu-
per cherubin: tu es deus ſolus oim re-
gnorū terre tu feciſti celū ꝛ terrā. Incli-
na dñe aurem tuā ꝛ audi: ꝛ aperi ocƚos
W

tuos ⁊ vide:⁊ audi oīa verba ſennache-
rib que miſit ad blaſphemandū deū vi-
D uentem. Uere enī dñe deſertas fecerunt
reges aſſyrioꝝ terras ⁊ regiones earū:
⁊ dederūt deos earū igni:nō enī erāt dij
ſed opera manuū hominū: lignū lapis:
⁊ cōminuerunt eos . Et nunc dñe deus
noſter ſalua nos de manu ei⁹:et cogno-
ſcant oīa regna terre:qꝛ tu es dñs ſo-
lus.Et miſit eſaias filius amos ad eze-
chiam dicēs. Hec dicit dñs deus iſrael.
Pro quib⁹ rogaſti me de ſennacherib re
ge aſſyrioꝝ:hoc eſt verbū quod locutus
eſt dñs ſup eum. Deſperit te ⁊ ſubſanna
uit te virgo filia ſion:poſt te caput mo-
uit filia hieruſalem . Cui exprobraſti:et
quē blaſphemaſti ⁊ ſuper quē exaltaſti
vocem tuā:⁊ leuaſti altitudinē oculoꝝ
E tuoꝝ?Ad ſanctū iſrael. In manu ſuo-
rum tuoꝝ exprobraſti dño: ⁊ dixiſti.In
multitudine quadrigarū mearum ego
aſcendi altitudinē montiū:iuga libani:
⁊ ſuccidam excelſa cedroꝝ ei⁹ ⁊ electas
abietes illi⁹:⁊ introibo altitudinē ſum-
mitatis eius ſaltū carmeli eius: ego fodi
⁊ bibi aquā:⁊ ſiccaui veſtigio pedis mei
oēs riuos aggerū. Nūquid nō audiſti
que olim fecerim ei? Ex dieb⁹ antiquis
ego plaſmaui illud:⁊ nunc adduxi:⁊ fa-
ctum eſt in eradicatione colliū compu-
gnantiū:⁊ ciuitatū munitarū. Habita-
tores earum breuiata manu cōtremue-
runt:⁊ cōfuſi ſunt:facti ſunt ſicut fenū
agri:⁊ gramen paſcue:⁊ herba tectorū
F que exaruit anteꝗ̄ matureſceret. Habi-
tationē tuā ⁊ egreſſum tuū:⁊ introitum
tuū ego cognoui ⁊ inſaniā tuā ꝯtra me.
Cū fureres aduerſū me ſupbia tua aſcē
dit in aures meas . Ponā ergo circulū
in narib⁹ tuis:et frenū in labijs tuis:et
reducam te in via ꝑ quam veniſti. Tibi
autē hoc erit ſignū. Comede hoc anno
que ſponte naſcunt̄:⁊ in anno ſecundo
pomis veſcere. In anno autē tertio ſe-
minate ⁊ metite:⁊ plantate vineas ⁊ co
medite fructū earū.Et mitte id qđ ſal-
uatū fuerat de domo iuda: ⁊ qđ reliquū
eſt radicē deorſum:⁊ faciet fructū ſurſū:
quia de hieruſalē exibunt reliquie:⁊ ſal
uatio de monte ſion. Zelus dñi exercitu
um faciet iſtud. Propterea hec dicit do-
G min⁹ de rege aſſyrioꝝ. Nō intrabit ciui
tatem hanc ⁊ non iaciet ibi ſagittam:⁊
nō occupabit eam clypeus:et nō mittet
in circuitu eius aggerē. In via qua ve-
nit:ꝑ eam reuertet̄:⁊ ciuitatē hanc non

ingredietur dicit domin⁹. Et protegam ci
uitatē iſtam vt ſaluem eā:propter me et
ꝓpter dauid ſeruū meū. Egreſſus eſt au
tē angelus dñi ⁊ ꝑcuſſit in caſtris aſſy-
rioꝝ centum octogintaquinꝙ milia. Et
ſurrexerūt mane et ecce oēs cadauera
mortuoꝝ. Et egreſſus eſt ⁊ abijt. Et re-
uerſus eſt ſennacherib rex aſſyrioꝝ:⁊ ha
bitauit in niniue. Et factū eſt cū adora-
ret in templo neſrach deū ſuū: adrame-
lech ⁊ ſaraſar filij ei⁹ ꝑcuſſerunt eū gla-
dio. fugerūtꝙ in terrā ararath:⁊ regna-
uit aſaraddon fili⁹ ꝓ eo. XXXVIII — A

IN diebus illis egrotauit ezechi — 4.Re.20.a
i — as vſꝙ ad mortē:introiuit ad eū — 2.Pa.32.f
eſaias filius amos ꝓpheta: ⁊ di-
xit ei. Hec dicit dominus: Diſpone do-
mui tue:qꝛ morieris tu ⁊ non viues. Et
cōuertit ezechias faciē ſuā ad parietē:
⁊ orauit ad dominū:⁊ dixit: Obſecro do
mine memento queſo quomō ambula-
uerim corā te in veritate ⁊ in corde ꝑfe-
cto:⁊ quod bonū eſt in oculis tuis:fece-
rim. Et fleuit ezechias fletu magno. Et
factū eſt verbum dñi ad eſaiam dicens:
Uade ⁊ dic ezechie. Hec dicit domin⁹ de
us dauid patris tui. Audiui orōem tuā
⁊ vidi lachrymas tuas. Ecce ego adijci- — B
am ſup dies tuos:quindecim annos:⁊ de
manu regis aſſyrioꝝ eruam te: ⁊ ciuita
tem iſtā: ⁊ protegā eam. Hoc autē tibi — 1.Regū.2.a
erit ſignū a domino:qꝛ faciet dominus — Luc.2.c.
verbū hoc qđ locut⁹ eſt. Ecce ego reuer-
ti faciā vmbram linearū ꝑ quas deſcen
derat in horologio achaz in ſole retror-
ſum: decē lineis. Et reuerſus eſt ſol de-
cem lineis ꝑ gradus quos deſcenderat.
Scriptura ezechie regis iuda cū egrotaſ-
ſet:⁊ cōualuiſſet de infirmitate ſua. Ego
dixi in dimidio dierū meoꝝ: vadam ad
portas inferi. Queſiui reſiduū annorū
meoꝝ. Dixi nō videbo dominū deū in
terra viuentiū:non aſpiciā hominē vltra
⁊ habitatorē quietis. Generatio mea ab- — C
lata eſt ⁊ cōuoluta eſt a me quaſi taber-
naculū paſtoꝝ. Preciſa eſt velut a texen
te vita mea:dum adhuc ordirer ſuccidit
me De mane vſꝙ ad veſperā finies me: — Job.4.d
ſperabā vſꝙ mane. Quaſi leo ſic contri
uit oīa oſſa mea. De mane vſꝙ ad ve-
ſperam finies me. Sicut pullus hirun-
dinis ſic clamabo : meditabor vt colum
ba. Attenuati ſunt oculi mei:ſuſpicien-
tes in excelſum. Domine vim patior:re-
ſponde pro me. Quid dicā aut qđ rñde
bit mihi cū ipſe fecerit? Recogitabo tibi

oēs ānos meos in amaritudine anime mee. Dñe si sic viuit: ⁊ i talib⁹ vita spiritus mei. Corripies me ⁊ viuificabis me

D ecce i pace amaritudo mea amarissima Tu aūt eruisti aiam meā vt nō periret: ꝓiecisti post tergū tuum oia pctā mea. Quia nō ifern⁹ ꝯfitebiť tibi neqꝫ mors laudabit te: nō expectabūt q̄ descēdūt i lacū ṽitatē tuā. Uiuēs viuēs ipē ꝯfitebitur tibi sicut ⁊ ego hodie. Pater filijs notā faciet ṽitatē tuā. Dñe saluuz me fac: ⁊ psalmos nr̄os cātabim⁹ cūctꝫ diebus vite nr̄e i domo dñi. Et iussit esaias vt tollerēt massaz de ficis: ⁊ cathaplasmarēt sup vuln⁹ et sanareť. Et dixit ezechias. Quod erit signū qꝛ ascēdā in domū dñi?

A XXXIX

4.Re.20.c

In tpe illo misit merodach baladā filius baladā rex babylonis libros ⁊ munera ad ezechiā. Audierat eni ꝙ egrotasset ⁊ ꝯualuisset. Letat⁹ est aūt sup eis ezechias: ⁊ ōndit eis cellā aromatū ⁊ argēti et auri ⁊ odoramētoꝝ ⁊ vnguēti optī ⁊ oēs apothecas

B supellectilis sue: ⁊ vniuersa q̄ iuēta sūt in thesaurꝫ ei⁹. Nō fuit verbū qđ ostēderet eis ezechias in domo sua: ⁊ i oi ptāte sua. Introiuit autez esaias ꝓpħa ad ezechiā regē: ⁊ dixit ei: Quid dixerūt viri isti: ⁊ vnde venerūt ad te? Et dixit ezechias: De terra lōginq̄ venerūt ad me de

C babylone. Et dixit. Quid viderūt i domo tua? Et dixit ezechias. Oia q̄ in domo mea sūt viderūt. Non fuit res quaz nō ostenderim eis in thesaurꝫ meis. Et dixit asaias ad ezechiā. Audi ṽbuz dñi exercituū. Ecce dies veniēt: ⁊ auferenť oia que in domo tua sūt: ⁊ que thesaurizauerūt patres tui vsqꝫ ad diē hanc: in babylonē. Non relinqueť quicꝙ: dicit

D dñs. Et de filijs tuis qui exibunt de te quos genueris tollēt: et erunt eunuchi in palatio regis babylōis. Et dixit ezechias ad esaiam. Bonum verbum domini quod locutus est. Et dixit: Fiat tantum pax et veritas in diebus meis.

A XL

Consolamini consolami popule meus: dicit de⁹ vr̄. Loqmini ad cor hierl̄m et aduocare eam: qm̄ cōpleta est malicia ei⁹: dimissa est iniq̄tas illi⁹. Suscepit de manu dñi duplicia ꝑ oib⁹ pctis suis. Uox clamātis in deserto: Parate viā dñi: rectas facite in solitudie semitas dei nr̄i. Omis vallis exaltabiť: et ois mōs ⁊ collis humiliabiť: ⁊ erūt praua ⁊ indirecta: ⁊ aspera in vias planas. Et reuelabiť gloria dñi: et videbūt ois caro piter ꝙ os dñi locutū est. Uox dicēris. Clama. Et dixi. Quid clamabo? Ois caro fenum ⁊ ois gloria ei⁹ q̄si flos agri. Exiccatū est fenū ⁊ cecidit flos: quia spūs dñi sufflauit in eo. Uere fenū est pplꝰs. Exiccatū ē fenū ⁊ cecidit flos: verbū aūt dñi manet in eternū. Sup mōtē excelsū ascende tu qui euangelizas sion: exalta i fortitudine vocē tuā q̄ euāgelizas hierusalem. Exalta noli timere. Dic ciuitatibus iude. Ecce de⁹ vester. Ecce dñs deus in fortitudine veniet: ⁊ brachiū ei⁹ dñabiť. Ecce merces eius cū eo: ⁊ op⁹ illius corā illo. Sicut pastor gregē suuz pascet: i brachio suo cōgregabit agnos ⁊ in sinu suo leuabit: feras ipē portabit Quis mensus eā pugillo aquas: ⁊ celos palmo ponderauit? Quis appendit tribus digitis molem terre: et librauit in pondere montes: et colles in statera? Quis adiuuit spiritū dñi: aut quis cōsiliarius eius fuit ⁊ ostendit illi? Cum quo iniјt consilium ⁊ instruxit eum: et docuit eum semitaz iusticie: ⁊ erudiuit eum scētia: ⁊ viaz prudētie ostēdit illi? Ecce gentes quasi stilla situle: et quasi momentum statere reputate sunt. Ecce insule quasi puluis exiguus: ⁊ libanus nō sufficiet ad succēdendū: ⁊ aialia ei⁹ nō sufficiēt ad holocaustū. Omnes gētes quasi nō sint: sic sūt corā eo: ⁊ quasi nihilū ⁊ inane reputate sūt ei. Cui ergo similez fecistis deū? aut quā imaginem ponetis ei? Nūquid sculptile ꝯflabit faber aut artifex auro figurabit illđ ⁊ laminis argenteis argentarius? Forte lignum et imputribile elegit artifex sapiens: querit quō statuat simulacrum ꝙ nō moueať. Nunq̄d nō scietꝫ? Nunquid nō audistis? Nunq̄d nō annūciatum est vobis ab initio? Nūquid nō intellexistis fundamēta terre? Qui sedet super gyrū terre: ⁊ habitatores eius sūt quasi locuste. Qui extendit velut nihili celos: ⁊ expandit eos sicut tabernaculū ad inhabitandū. Qui dat secretoꝝ scrutatores quasi non sint: iudices terre velut inanes fecit. Et quidem neqꝫ plantato: neqꝫ sato: neqꝫ radicato in terra trunco eorum. Repente flauit in eos: ⁊ aruerūt: ⁊ turbo quasi stipulaz auferet eos. Et cui assimilastis me: ⁊ adequastis dicit sanctus: Leuate in excelsum oculos vestros; et videte quis creauit

Matth.3.a / Mar.1.a / Luce.3.c. / Joh.1.c — B — Ecci.14.c / Jaco.1.b. / 1.Pe.1.d — C — J.62.d — Sap.9.c. / Ro.11.d — D — E — F — J.46.b / Matth.17.b

hec. Qui educit i numero maliciã eoꝝ: ⁊ oẽs ex noie vocat. Pre mltitudie fortitudinis et roboris virtutisqꝫ eiꝰ: neqꝫ vnũ reliquũ fuit. Quare dicis iacob ⁊ loqueris isrl: abscõdita est vita mea a dño et a deo meo iudiciũ meũ trãsibit. Nunquid nescis: aut nõ audisti? Deꝰ sempiternꝰ dñs q̃ creauit termios terre: ⁊ nõ deficiet neqꝫ laborabit: nec est iuestigatio sapie eiꝰ. Qui dat lasso virtutẽ: ⁊ his qui nõ sũt fortitudinẽ et robur multiplicat. Deficiẽt pueri ⁊ laborabũt: ⁊ iuuenes i infirmitate cadẽt. Qui aũt sperant in dño mutabũt fortitudinẽ: assument pẽnas sicut aq̃le: current ⁊ nõ laborabũt: ãbulabũt ⁊ nõ deficiẽt. XLI

Taceant ad me insule: et gentes mutẽt fortitudinẽ. Accedãt et tũc loquanť: simul ad iudiciũ ꝓpinquemꝰ. Quis suscitauit ab oriẽte iustum: vocauit eũ vt sequereť se? Dabit in cõspectu eiꝰ gẽtes: ⁊ reges obtinebit. Dabit q̃si puluerẽ gladio eiꝰ sicut stipulã vento raptã arcui eiꝰ. Persequetur eos: trãsibit in pace: semita in pedibus eiꝰ nõ apparebit. Quis hec opatꝰ est ⁊ fecit: vocãs generationes ab exordio? ‖ Ego dñs primꝰ et nouissimꝰ ego sum. Viderũt insule ⁊ timuerũt: extrema terre obstupuerũt: appropinq̃uerũt ⁊ accesserũt. Vnusq̃sqꝫ ꝓximo suo auxiliaꝛ: et fratri suo dicet: ꝯfortare. Cõfortauit faber errarꝰ ꝑcutiẽs malleo eũ q̃ cudebãt tũc tꝑis: dicẽs glutino bonũ est: et cõfortauit eũ clauis vt nõ moueatur. Et tu isrl serue meꝰ: iacob quẽ elegi: semẽ abraã amici mei: in q̃ apprehẽdi: te ab extremis terre ⁊ a longinq̃s eiꝰ vocaui te: et dixi tibi. Seruꝰ meꝰ es tu elegi te ⁊ nõ abieci te ‖ Ne timeas quia ego tecũ sũ: ne declines qꝛ ego deꝰ tuus Cõfortaui te ⁊ auxiliatꝰ sum tibi: et suscepit te dextera iusti mei. Ecce ꝯfundẽtur ⁊ erubescẽt oẽs q̃ pugnãt aduersũ te. Erũt q̃si nõ sint: ⁊ peribũt viri q̃ cõtradicũt tibi. Queres eos: ⁊ nõ iuenies viros rebelles tuos: ⁊ erũt q̃si nõ sint: ⁊ veluti ꝯsũptio hois bellãtis aduersũ te: qꝛ ego dñs deꝰ tuꝰ apprehẽdẽs manum tuã dicẽsqꝫ tibi. Ne timeas: ego adiuui te. Noli timere vermis iacob: q̃ mortui estis ex israel. Ego auxiliatꝰ sũ tui dicit dñs: ⁊ redẽptor tuꝰ scũs isrl. Ego posui te q̃si plaustrũ triturãs nouũ: habẽs rostra serrãtia. Triturabis mõtes ⁊ cõminues: et colles q̃si puluerẽ pones. Vẽtilabis et vẽtus tollet: ⁊ turbo disperget eos: et tu exultabis in dño: i sancto isrl letaberis. Egeni paupes q̃rũt aq̃s et nõ sunt: lingua eoꝝ siti aruit. Ego dñs exaudiã eos: deꝰ israel: nõ derelinquã eos Aperiã in supinis collibꝰ flumia: et in medio campoꝝ fontes. Ponã desertũ in stagna aquarũ: ⁊ terrã inuiã i riuos aquarũ. Dabo in solitudinẽ cedrũ ⁊ spinam et myrtũ ⁊ lignũ oliue. Ponã in deserto abietẽ vlmũ ⁊ buxũ simul vt videant ⁊ sciãt ⁊ recogitẽt ⁊ intellgãt pariter: qꝛ manꝰ dñi fecit hec: ⁊ sanctꝰ isrl creauit illud. Prope facite iudiciũ vr̃m dicit dñs: afferte si quid forte habetis dixit rex iacob. Accedãt ⁊ nũcient vobis quecũqꝫ ventura sũt. Priora q̃ fuerunt nũciate: ⁊ ponemꝰ cor nr̃m ⁊ sciemꝰ nouissima eoꝝ ⁊ q̃ vẽtura sũt indicate nobis. Annũciate q̃ ventura sũt in futuꝝ et sciemꝰ qꝛ dij estis vos. Bñ q̃z aut male si potestis facite: ⁊ loq̃mur et videamꝰ simul. Ecce vos estis ex nihilo et opus vr̃m ex eo qđ nõ est. Abomiatio est qui elegit vos. Suscitaui ab aq̃lone: ⁊ veniet ab ortu solis. Vocauit nomẽ meũ: et adducet mgr̃atꝰ q̃si lutũ: ⁊ velut plastes cõculcans humũ. Quis annũciauit ab exordio vt sciamꝰ: ⁊ a principio vt dicamus: iustus es? Nõ est annũciãs neqꝫ ꝑdicẽs: neqꝫ audiẽs sermões vr̃os. Primus ad sion dicet: ecce adsum: et hierusalem euãgelistã dabo. Et vidi: ⁊ nõ erat ex istis q̃sq̃ q̃ iiret ꝯsiliũ: et interrogatꝰ rñderet verbũ. Ecce oẽs iiusti: et vana opa eoꝝ: vẽtꝰ ⁊ inane simulacra eorũ. XLII

Ecce seruus meꝰ: suscipiã eũ: electꝰ meus: cõplacuit sibi in illo aia mea: Dedi spm̃ meũ sup eum: iudiciũ gentibꝰ ꝓferet. Nõ clamabit: neqꝫ accipiet ꝑsonã: nec audieť vox eius foris. Calamũ quassatũ nõ cõteret ⁊ linũ fumigãs nõ extinguet. In veritate educet iudiciũ: nõ erit tristis neqꝫ turbulentꝰ donec ponat in terra iudiciũ: ⁊ legem eiꝰ insule expectabũt. Hec dicit dñs deꝰ creans celos et extendens eos: firmãs terrã et que germinãt ex ea: dãs flatũ pplo q̃ est sup terrã: et spm̃ calcãtibus eam. Ego dñs vocaui te in iusticia: et apprehẽdi manũ tuã: et seruaui te ‖ Et dedi te in fedus ppli: in lucẽ gẽtium: vt apires oculos cecorũ: et educeres de ꝯclusione vinctũ: de domo carceris sedentes in tenebris Ego dñs hoc est nomẽ meũ ‖ Gloriã meã alteri nõ da

Margin: G; A t; B; I.44.a.et 48.b; C I.43.c; D; E; F; G; A e; Matth.12.b; I.49.b; I.48.b

bo:et laudē meā ſculptilibus. Que prima fuerunt ecce venerunt: noua q̄ꝫ ego ānūcio: anteq̄ʒ oriant̄ audita vobis faciam‖ Cātate dn̄o cāticū nouū: laus eiꝰ ab extremis terre. Qui deſcēditis ī mare et plenitudo eiꝰ: inſule: et habitores earū. Leuet̄ deſertū ⁊ ciuitates eius in domibꝰ habitabit cedar. Laudate habitatores petre: de vertice mōtiuꝫ clamabūt. Ponēt dn̄o gloriā: et laudeꝫ eiꝰ in inſulis nūciabūt. Dn̄s ſicut fortꝭ egredietur: ſicut vir p̄liator ſuſcitabit zelū

Ps. 149.

C Vociferabit̄ et clamabit: ſuꝑ ī imicos ſuos cōfortabit̄. Tacui: ſempꝰ ſilui: patiens fui: ſicut parturiēs loq̄r. Diſſipabo et abſorbebo ſimul. deſertos faciā montes et colles: et oē germē eoꝝ exiccabo. Ponā flumina ī inſulas: et ſtagn a arefaciā. Et educā cecos in viā quā neſciunt: ⁊ in ſemitꝭ quas ignorauerūt ambulare eos faciā. Ponā tenebras coraꝫ eis lucē ⁊ praua in recta. Hec verba feci eis: ⁊ nō dereliqui eos. Cōuerſi ſūt retrorſū. Cōfundant̄ ꝯfuſiōe qui cōfidūt ī ſculptili: q̇ dicūt cōflatili vos dij noſtri. Surdi audite: ⁊ ceci intuemī ad videndū? Quis cecus niſi ſeruꝰ meꝰ: et ſurdꝰ niſi ad quē nūcios meos miſi? Quis cecus niſi qui venūdatꝰ eſt? Et quis cecus

D niſi ſeruus dn̄i? Qui vides multa: nonne cuſtodies? Qui apꝑas habes aures: nōne audies? Et dn̄s voluit vt ſctificaret eū: ⁊ magnificaret legē et extolleret: ipſe aūt ppl̄s direptꝰ ⁊ vaſtatꝰ. Laqueꝰ iuuenū oēs: ⁊ in domibꝰ carcerū abſcōditi ſūt. Facti ſūt in rapinā: nec eſt q̇ eruat: in direptionē: nec eſt q̇ dicat: redde. Quis eſt in vobis q̇ audiat hoc: attendat et auſcultet futura? Quis dedit ī direptionē iacob: ⁊ iſrl̄ vaſtātibus? Nonne dn̄s ip̄e cui peccauimꝰ? Et noluerūt in vijs eius ambulare: ⁊ nō audierūt legem eiꝰ. Et effudit ſuꝑ eū indignationem furoris ſui et forte bellū: ⁊ cōbuſſit eum in circūitu ⁊ nō cognouit et ſuccēdit eum ⁊ nō intellexit.

XLIII

A e Et nūc hec dicit dn̄s creans te iacob: et formās te iſrael. Noli timere q̄r redemi te: ⁊ vocaui noīe tuo. Meus es tu. Cū trāſieris ꝑ aquas: tecū ero: ⁊ flumina nō opꝑient te. Cū ambulauerꝭ in igne nō cōbureris: ⁊ flāma nō ardebit in te: q̄r ego dn̄s deꝰ tuꝰ ſanctus iſrl̄ ſaluator tuꝰ. Dedi ꝓpitiationeꝫ tuā egyptū: ⁊ ethiopiā et ſaba ꝓ te. Exquo honorabilis factus es in oculis meis ⁊ glorioſus: ego dilexi te. Et dabo hoīes ꝓ te: ⁊ populos ꝓ aīa tua.‖ Noli timere q̄r ego tecū ſum. Ab oriente adducam ſemen tuū: ⁊ ab occidēt ꝯgregabo te. Dicam aquiloni da: ⁊ auſtro: noli ꝓhibere. Affer filios meos de lōginq̄: ⁊ filias meas ab extremis t̄re. Et oēm q̇ inuocat noīe meū: ī gloriā meā creaui eū formaui eū: et feci eū.

S. 41. c

B Educ foras ppl̄m cecū ⁊ oculos habētē: ſurdū: ⁊ aures ei ſūt. Oēs gētes ꝯgregate ſūt ſiml̄: ⁊ collecte ſūt tribꝰ. Quis ī vobis annūciet iſtud: ⁊ q̇ prima ſūt audire vos faciet? Dent teſtes eoꝝ ⁊ iuſtificēt̄: ⁊ audiant et dicant. Vere vos teſtes mei dicit dn̄s: ⁊ ſeruꝰ meus quē elegi: vt ſciatis ⁊ credatꝭ mihi: et intelligatis q̄r egoipſe ſum. Ante me nō eſt formatꝰ deꝰ: ⁊ poſt me nō erit.‖ Ego ſum: ego ſuꝫ dn̄s: ⁊ nō eſt abſq̄ʒ me ſaluator. Ego annūciaui ⁊ ſaluaui: auditū feci: et nō fuit in vobis alienꝰ. Vos teſtes mei dicit dn̄s: ⁊ ego deus. Et ab initio egoipſe: et non eſt q̇ de manu mea eruat. Opꝑabor: ⁊ quis auertet illud? Hec dicit dn̄s redemptor veſter ſanctꝰ iſrael.

Osee. 13. b.

C Propter vos emiſi babylonem: ⁊ detraxi vectos vniuerſos et chaldeos in manibus ſuis gloriantes. Ego dn̄s ſanctus veſter: creans iſrl̄: rex veſter. Hec dicit dn̄s qui dedit in mari viam: ⁊ in aquis torrētibꝰ ſemitā. Qui eduxit quadrigā ⁊ equū: agmen et robuſtum. Simul obdormierunt nec reſurgent: ⁊ cōtriti ſūt quaſi linuꝫ: ⁊ extincti ſūt. Ne memineritis priorū: ⁊ antiqua ne itueami‖ Ecce ego facio noua: ⁊ nūc orient̄: vtiq̄ʒ cognoſcetis ea. Ponaꝫ in deſerto viā: et in inuio flumina. Et glorificabit me beſtia agri: dracones ⁊ ſtrutiones: q̄r dedi in deſerto aquas: et flumina in inuio: vt dareꝫ potū ppl̄o meo electo meo. Populū iſtum formaui mihi: laudem meā narrabit.

2. Cor. 5. d
Apoc. 21. b

D Nō me inuocaſti iacob nec laboraſti ī me iſrael. Nō obtuliſti mihi arieteꝫ holocauſti tui: ⁊ victimis tuis nō glorificaſti me. Nō te ſeruire feci in oblatione: nec laborem tibi prebui ī thure. Nō emiſti mihi argēto calamū: ⁊ adipe victimarū tuarū nō inebriaſti me. Verūtamē ſeruire me feciſti in peccatis tuis: p̄buiſti mihi laborem in iniquitatibꝰ tuis. Ego ſum: ego ſum ipſe: qui deleo iniquitates tuas ꝓpter: ⁊ peccatorū tuorū nō recordabor. Reduc me in memoriā et iudicemur ſimul: narra ſi q̇d habes vt iuſtificeris.

Pater tuus primꝰ peccauit: ⁊ interꝑtes tui ꝑuaricati sūt in me. Et ꝯtaminaui principes scōs: dedi ad internitionē iacob: et israel in blasphemiā. XLIIII

E nunc audi iacob serue meꝰ: ⁊ israel quē elegit. Hec dicit dominus faciens ⁊ formans te: ab vtero auxiliator tuꝰ. Noli timere serue meꝰ iacob: ⁊ rectissime quē elegi. Effundam eni aquas sup sitientē et fluenta sup aridā. Effundā spm̄ meū sup semē tuū: ⁊ bñdictionē meā sup stirpē tuā: ⁊ germinabūt inter herbas q̄si salices iuxta preterfluentes aquas. Iste dicet dñi ego sum: ⁊ ille vocabit i noie iacob. Et hic scribet manu sua domio: et in noie israel assimilabit. Hec dicit dñs rex isrł ⁊ redēptor eius: dñs exercituū. Ego primus ⁊ ego nouissimꝰ: ⁊ absq3 me nō est deus. Quis similis mei? Uocet ⁊ annūciet: et ordinē exponat mihi. Ex quo cōstitui mihi pplm antiquū. Uētura ⁊ q̄ futura sūt annūciet eis. Nolite timere: neq3 cōturbemini. Ex tūc audire te feci: ⁊ annūciaui. Uos estis testes mei. Nunquid est deꝰ absq3 me: et formator quez ego nō nouerim? Plaste idoli oēs nihil sūt: ⁊ amātissima eoꝝ nō proderūt eis. Ipsi sūt testes eoꝝ: quia nō vidēt neq3 intelligunt: vt cōfundant. Quis formauit deum: ⁊ sculptile cōflauit: ad nihil vtile? Ecce oēs participes eius confundentur. Fabri enim sūt ex hoibus. Conuenient eni oēs: stabūt ⁊ pauebūt: ⁊ confundent simul. Faber ferrariꝰ lima operatus est i prunis ⁊ i malleis formauit illō: ⁊ opatꝰ i brachio fortitudinis sue. Esuriet et deficiet: nō bibet aquā ⁊ lassescet. Artifex lignariꝰ extēdit normā formauit illud in runcina. Fecit illud: in angularibꝰ: ⁊ i circino tornauit illō ⁊ fecit imaginē viri quasi speciosum hominē habitātem in domo. Succidit cedros: tulit ilicem et quercum q̄ steterat inter ligna saltus. Plātauit pinū quaz pluuia nutriuit: ⁊ facta est hoibus i focum. Sūpsit ex eis et calefactꝰ est: ⁊ succēdit ⁊ coxit panes: de reliquo aūt operatus est deū et adorauit: fecit sculptile: ⁊ curuatꝰ est ante illud. Mediū eius combussit igni: et de medio eius carnes coxit. Comedit pulmētum ⁊ saturatus ē: et calefactus est: ⁊ dixit. Uah calefactꝰ sum: vidi focū. Reliquū aūt eius deū fecit et sculptile sibi. Curuat ante illud ⁊ adorat illud et obsecrat: dicens: Libera me: q2 deus meus es tu. Nescierūt neq3 intellexerūt. Obliti eni sūt ne videant oculi eorum: et ne intelligant in corde suo. Non recogitant in mente sua: neq3 cognoscūt neq3 sentiūt vt dicant. Medietatē eiꝰ cōbussi igni et coxi sup carbones eius panes: coxi carnes et comedi: ⁊ de reliquo eius idolū faciam? Ante truncum ligni ꝓcidam? Pars eiꝰ cinis est. Cor insipiens adorabit illud: et nō liberabit aiam suam: neq3 dicet forte mendaciū est in dextera mea. Memēto horum iacob ⁊ israel: quoniā seruus meus es tu. Formaui te: seruus meꝰ es tu israel: non obliuiscaris mei. Deleui vt nubem iniquitates tuas: ⁊ quasi nebulam peccata tua. Reuertere ad me: quoniā redemi te. Laudate celi quoniā misericordiam fecit dominus: iubilate extrema terre. Resonate montes laudationē: saltus et omne lignū eius. Quoniam redemit dominus iacob: et israel gloriabit. Hec dicit dñs redemptor tuꝰ et formator tuus ex vtero. Ego sum dominus faciens omnia: extendens celos solus: stabiliens terram et nullus mecum. Irrita faciens signa diuinorum: et ariolos in furorem vertens. Conuertens sapientes retrorsum et scientiam eorum stultam faciens. Suscitans verbum serui sui: et consilium nūciorū suorum complens. Qui dico hierusalem habitaberis: ⁊ ciuitates iude edificabimini: et deserta eius suscitabo. Qui dico ꝓfundo desolare: ⁊ flumina tua arefaciam. Qui dico cyro pastor meus es: ⁊ oēz volūtatē meā cōplebis. Qui dico hierlm edificaberi: ⁊ tēplo fundaberis.

Hec dicit dñs christo meo XLV cyro cuius apprehendi dexterā vt subijciam ante faciem eius gentes ⁊ dorsa regum vertam. Et aperiam coram eo ianuas: et porte nō claudentur. Ego ante te ibo: et gloriosos terre humiliabo. Portas ereas conteram: et vectes ferreos confringam. Et dabo tibi thesauros absconditos: et archana secretorum vt scias quia ego dominus: qui voco nomen tuuz deus isrł ꝓpter seruum meuz iacob et israel electum meum. Et vocaui te nomine tuo. assimilaui te: et nō cognouisti me. Ego dominus: ⁊ non est amplius. Extra me non est deus. Accinxi te: et non cognouisti me: vt sciant hi qui ab ortu solis et qui ab occidente: quoniaz absq3 me

[Margin: B — Hiere.30.b et.46.g. — B — S.41.b. et i.48.b Apocl.1.d et.22.c — B — Sap.13.c. — C — D — A]

non est deus. Ego dñs ⁊ nõ est alter: formans lucẽ: ⁊ creãs tenebras: faciẽs pa-

B

cem: ⁊ creans malũ. Ego dñs faciẽs omnia hec. Rorate celi desup ⁊ nubes pluant iustũ: aperiat terra ⁊ germinet saluatorem: ⁊ iusticia oriat simul. Ego dominus creaui eum. Ue qui cõtradicit fa-

Ro.9.d

ctori suo: testa de samijs terre. ‖ Nũquid dicet lutũ figulo suo: quid facis ⁊ opus

Luc.23.c.

tuũ absq3 manibus est? ‖ Ue qui dicit patri: quid generas: ⁊ mulieri quid parturis? Hec dicit dñs sanctus israel: plastes eius. Uentura interrogate me: sup filios meos ⁊ sup opus manuũ mearũ mãdate mihi. Ego feci terrã: ⁊ hoiem super eam creaui. Ego ⁊ manus mee tetenderũt celos: ⁊ omi militie eorũ mandaui. Ego suscitaui eũ ad iusticiã: ⁊ oẽs vias

C

eius dirigã. Ipse edificabit ciuitatẽ meam: ⁊ captiuitatẽ meam dimittet nõ in precio neq3 in muneribus dicit dominus deus exercituum. Hec dicit dñs. Labor egypti ⁊ negociatio ethiopie ⁊ sabaim viri sublimes: ad te transibũt ⁊ tui erunt. Post te ambulabũt: vincti manicis pergent: ⁊ te adorabunt teq3 depcabuntur. Tñ in te est deus: ⁊ nõ est deus absq3 te. Uere tu es deus absconditus: deus israel saluator. Confusi sunt ⁊ erubuerũt omnes simul: abierunt in confusione fabricatores errorũ. Israel saluatus est in dño salute eterna. Non cõfundemini ⁊ nõ erubescetis vsq3 in seculum seculi: quia hec dicit dominus creans celos. Ipse deus formans terraz ⁊ faciens eam: ipse plastes eius. Non in vanũ creauit eam: vt habitaretur formauit eã. Ego dominus ⁊ non est alius. Nõ in abscondito locutus sum:

D

in loco terre tenebroso. Non dixi semini iacob frustra: querite me. Ego dominus loquẽs iusticiã: annuncians recta. Cõgregamini ⁊ venite: ⁊ accedite simul qui saluati estis ex gentibus. Nescierunt q leuant signũ sculpture sue: ⁊ rogant dominũ nõ saluantẽ. Annũciate ⁊ venite: ⁊ cõsiliamini simul. Quis auditũ fecit hoc ab initio? Ex tunc pdixi illud. Nunquid nõ ego dñs: ⁊ nõ est vltra deus absq3 me? Deus iustus et saluans nõ est pter me. Cõuertimini ad me ⁊ salui eritis oẽs fines terre: quia ego deus ⁊ non est alius

Ro.14.b.

‖ In memetipso iuraui: egredietur de ore meo iusticie verbũ: ⁊ nõ reuertetur: q2 mihi curuabitur omne genu: ⁊ iurabit omnis lingua. Ergo in dño dicet. Mee sunt iusticie ⁊ imperiũ. Ad eũ venient: ⁊ cõfundentur oẽs qui repugnant ei. In domino iustificabitur ⁊ laudabitur omne semen israel.

XLVI

c

A

Confractus est bel: contritus est nabo: facta sunt simulacra eorũ bestijs ⁊ iumẽtis. Onera vra graui pondere vsq3 ad lassitudinẽ ptabuerũt: ⁊ cõtrita sunt simul. Nõ potuerũt saluare portantẽ: ⁊ aĩa eorũ ĩ captiuitatẽ ibit. Audite me domus iacob: ⁊ omne residuũ domus isrl. Qui portamini a meo vtero: q

B

gestamini a mea vulua. Usq3 ad senectã egoipse: et vsq3 ad canos ego portabo. Ego feci ⁊ ego feram: ego portabo ⁊ sal-

S.40.f.

uabo ‖ Cui assimilastis me ⁊ adequastis: ⁊ cõparastis me ⁊ fecistis similem? Qui confertis aurũ de sacculo: ⁊ argentũ statera ponderatis. Conducẽtes artificẽ vt

Baruch.6.c

faciat deũ ⁊ procidunt ⁊ adorãt ‖ Portãt in illũ in humeris gestantes: ⁊ ponẽtes

C

in loco suo. Et stabit: ac de loco suo non mouebitur. Sed ⁊ cum clamauerint ad eum nõ audiet: de tribulatione non saluabit eos. Mementote istud ⁊ confundamini: redite puaricatores ad cor. Recordamini prioris seculi: quoniaz ego sum deus ⁊ nõ est vltra deus: nec est similis mei annũcians ab exordio nouissimũ: ⁊ ab initio que necdũ facta sunt: dicens.

D

Consiliũ meũ stabit: et ois volũtas mea fiet. Uocans ab oriente iustuz ⁊ de terra longinqua virũ volũtatis mee. Et locutus sum ⁊ adducam illud: creaui ⁊ faciã illud. Audite me duro corde: qui longe estis a iusticia. Prope feci iusticiam meam: non elongabitur: ⁊ salus mea nõ morabitur. Dabo in sion salutem ⁊ in israel gloriam meam:

XLVII

d

A

Descende: sede in puluere virgo filia babylon: sede in terra. Nõ est solium filie chaldeorũ: quia vltra nõ vocaberis mollis ⁊ tenera. Tolle molam ⁊ mole farinam: denuda turpitudinem tuam. Discooperi humerum reuela crura: transi flumina. ‖ Reuelabitur ig-

Naum.3.b.

nominia tua: ⁊ videbitur opprobriũ tuũ. Ultionem capiã: ⁊ non resistet mihi homo. Redemptor noster dñs exercituum:

B

nomen illius sanctus israel: Sede tacens ⁊ intra in tenebras filia chaldeorũ: quia non vocaberis vltra dña regnorũ. Iratus sum sup pplm meũ: cõtaminaui hereditatẽ meam: ⁊ dedi eos in manu tua Non posuisti eis misericordias. Sup senem aggrauasti iugũ tuũ valde: ⁊ dixisti. In sempiternum ero dña. Non posuisti hec

sup cor tuũ: neqꝫ recordata es nouissimi tui. Et nũc audi hec delicata: ⁊ habitãs confidenter: que dicis in corde tuo ego sum: ⁊ nõ est preter me amplius. Nõ sedebo vidua: ⁊ ignorabo sterilitatẽ. Venient tibi duo hec subito in die vna sterilitas ⁊ viduitas. C Uniuersa venerũt sup te ꝓpter multitudinẽ maleficiorũ tuorum ⁊ ꝓpter duritiã incantatorũ tuorum vehementer. Et fiduciã habuisti in malicia tua: ⁊ dixisti: Non est qui videat me. ‖Sapiẽtia tua ⁊ sciẽtia tua hec decepit te. Et dixisti in corde tuo. Ego sum: ⁊ preter me non est altera. Veniet sup te malum ⁊ nescies ortũ eius: ⁊ irruet sup te calamitas quã nõ poteris expiare. Veniet sup te repente miseria quã nescies. Sta cũ incantatoribus tuis ⁊ cũ multitudine maleficiorũ tuorũ in quibus laborasti ab adolescentia tua: si forte quid ꝓsit tibi: D aut si possis fieri fortior. Defecisti i multitudine consiliorum tuorum. Stent ⁊ saluẽt te augures celi q̃ cõtemplabant sidera ⁊ supputabant menses: vt ex eis annunciarent ventura tibi. Ecce facti sunt q̃si stipula: ignis cõbussit eos. Non liberabunt aiam suã de manu flãme: nõ sunt prune quibus calefiant: nec focus vt sedeant ad eum. Sic facta sunt tibi: in quibuscũqꝫ laboraueras. Negociatores iui ab adolescentia tua: vnusquisqꝫ in via sua errauerũt: Non est qui saluet te.

Hiere.49.c

XLVIII

A Audite hec domus iacob q̃ vocamini noĩe israel: ⁊ de aquis iuda existis: qui iuratis in nomie dñi: ⁊ dei israel recordamini non in veritate neqꝫ in iusticia. De ciuitate eni sancta vocati sunt: ⁊ sup deũ isrl cõstabiliti sunt. Dñs exercituũ nomẽ eius. Priora extunc annunciaui ⁊ ex ore meo exierũt: ⁊ audita feci ea: repente operatus sum ⁊ venerũt. Sciui eni quia durus es tu: ⁊ neruus ferreus ceruix tua: ⁊ frons tua erea. Predixi tibi extũc: anteqꝫ venirẽt indicaui tibi: ne forte diceres. Idola mea fecerũt hec: ⁊ sculptilia mea ⁊ cõflatilia mandauerũt ista. Que audisti vide omnia. B Vos autẽ nõ annũciastis. Audita tibi feci noua extũc ⁊ cõseruata sũt que nescis. Nũc creata sunt ⁊ nõ extũc: ⁊ ante diem: ⁊ nõ audisti ea: ne forte dicas: ecce ego cognoui ea. Neqꝫ audisti neqꝫ cognouisti neqꝫ extũc aperta ẽ auris tua. Scio eni qr p̃uaricans p̃uaricaberis: ⁊ transgressorẽ ex vtero vocaui te. Propter nomẽ meũ longe faciã furorem meũ: ⁊ laude mea infrenabo te ne intereas. Ecce excoxi te sed nõ quasi argentũ: elegi te i camino paupertatis. Propter me ꝓpter me faciã: vt nõ blasphemer: ‖⁊ gloriã meã alteri nõ dabo. Audi me iacob: ⁊ israel quẽ ego voco ‖Ego ipse: ego primus ⁊ ego nouissimus. C Manus quoqꝫ mea fundauit terrã: ⁊ dextera mea mensa est celos. Ego vocabo eos: ⁊ stabũt simul. Cõgregamini omẽs vos ⁊ audite. Quis de eis annũciauit hec? Dñs dilexit eũ: faciet volũtatẽ suã in babylone: ⁊ brachiũ suũ in chaldeis. Ego ego locutus sum ⁊ vocaui eũ: adduxi eũ et directa est via eius. Accedite ad me: ⁊ audite hoc. Nõ a principio in abscõdito locutus sum. Ex tempe anteqꝫ fierent ibi eram: ⁊ nũc dñs deus misit me ⁊ spũs eius. Hec dicit dñs deus redemptor tuus sctũs israel. Ego dñs deus tuus docens te vtilia: gubernans te in via q̃ ambulas. D Utinã attendisses mãdata mea. Facta fuisset sicut flumen pax tua: et iusticia tua sicut gurgites maris. Et fuisset quasi harena semen tuum: ⁊ stirps vteri tui vt lapilli eius. Nõ interisset ⁊ nõ fuisset attritum nomẽ eius a facie mea. Egredimini de babylone: fugite a chaldeis. In voce exultatiõis annũciate: auditũ facite hoc: ⁊ efferte illud vsqꝫ ad extrema terra. Dicite: Redemit dñs seruũ suũ iacob. Non sitierunt in deserto cũ educeret eos. Aquã de petra produxit eis: ⁊ scidit petrã ⁊ fluxerunt aque ‖Nõ est pax impiis dicit dominus.

s.42.b.

s.41.b.et .44.a

i.57.d.

XLIX

A Audite insule: ⁊ attendite ppli de longe. Dñs ab vtero vocauit me: de ventre mr̃is mee recordatus est nomis mei: ⁊ posuit os meũ quasi gladium acutum: in vmbra manus sue protexit me: ⁊ posuit me sicut sagittã electam. In pharetra sua abscondit me: ⁊ dixit mihi Seruus meus es tu israel: qr in te glorificabor. Et ego dixi: In vacuũ laboraui: sine causa ⁊ vane fortitudinẽ meã consumpsi. Ergo iudiciũ meũ cũ dño ⁊ opus meũ cũ deo meo. B Et nũc. Hec dicit dñs formãs me ex vtero seruũ sibi: vt reducã iacob ad eũ: ⁊ isrl non congregabit. Et glorificatus sum in oculis dñi: ⁊ deus meus factus est fortitudo mea. Et dixit: Paruũ est vt sis mihi seruus ad suscitãdas tribus iacob: ⁊ feces israel ꝯuertẽdas ‖ Dedi te in lucem gentium: vt sis salus mea vsqꝫ ad extremũ terre. Hec dicit dñs: redemptor israel: sanctus eius: ad cõtemptibilem

s.42.b.
Act.13.g.

aniam ad abominatā gentē:ad seruum
C dñoꝝ. Reges videbūt ꝛ consurgēt prin-
cipes ꝛ adorabunt ꝓpter dñm q: fidelis
est:ꝛ sanctuз israel q̇ elegit te. Hec dicit
2.Cori.6.a dñs‖ In tempe placito exaudiui te:ꝛ in
die salutis auxiliat⁹ sum tui. Et serua-
ui te ꝛ dedi te i fedus ppl̄i vt suscitares
terram ꝛ possideres hereditates dissipa-
tas:vt diceres his qui vincti sūt:exite:ꝛ
his q̇ in tenebris:reuelamini. Sup vias
pascenꝫ ꝛ in oibus planis pascue eoꝝ.
Apocſ.7.d ‖Nō esuriēt neqꝫ sitient:et non ꝑcutiet
eos estus ꝛ sol:q: miserator eorum reget
D eos:ꝛ ad fontes aquaꝝ potabit eos. Et
ponā omēs mōtes meos in viā: ꝛ semi-
te mee exaltabunꝫ. Ecce isti delonge ve
niēt:ꝛ ecce illi ab aquilone ꝛ mari:ꝛ isti
de terra australi. Laudate celi et exulta
J.52.c. terra:iubilate montes laudē‖quia con-
solat⁹ est dñs ppl̄m suū: ꝛ pauperū suo-
rū miserebiꝫ. Et dixit sion: dereliq̄t me
dñs:ꝛ domin⁹ oblit⁹ est mei. Nunquid
obliuisci potest mr̄ier infantē suū:vt nō
misereaꝫ filio vteri sui? Et si illa oblita
fuerit:ego tn̄ nō obliuiscar tui. Ecce in
manib⁹ meis descripsi te:muri tui corā
E oculis meis semp. Uenerunt structores
tui:destruentes te ꝛ dissipantes:a te exi-
J.60.a. bunt‖Leua in circūitu oculos tuos ꝛvi
de:ꝛ omēs isti cōgregati sunt:venerūt ti
bi. Uiuo ego dicit dñs:q: oibus his ve-
lut ornamēto vestieris ꝛ circūdabis ti-
bi eos quasi sponsa. Quia deserta tua et
solitudinis tue ꝛ terra ruine tue:nūc an
gusta erūt p̄ habitatorib⁹ ꝛ longe fuga-
bunꝫ qui absorbebant te. Adhuc dicēt
in aurib⁹ tuis filij sterilitatis tue. An-
F gustus est mihi loc⁹: fac spatiuз mihi vt
habiteз. Et dices in corde tuo. Quis ge-
nuit mihi istos? Ego sterilis ꝛ non pari
ens trāsmigrata ꝛ captiua:et istos quis
enutriuit? Ego destituta ꝛ sola:ꝛ isti vbi
hic erant? Hec dicit dñs deus. Ecce le-
uabo ad gentes manū meaз:ꝛ ad ppl̄os
exaltabo signū meuз. Et offerent filios
suos in vlnis:ꝛ filias suas sup humeros
portabunt. Et erunt reges nutricꝫ tui:
ꝛ regine nutrices tue. Uultu i terra de-
G misso adorabunt te:ꝛ puluerē pedū tu-
orū lingent. Et scies quia ego dñs:sup
quo nō confundenꝫ qui expectāt eum.
Nūquid tolleꝫ a forti preda: aut qđ ca-
ptuз fuerit a robusto saluū esse poterit?
Quia hec dicit dñs. Equideз ꝛ captiui-
tas a forti tolletur:ꝛ quod ablatū fuerit
a robusto saluabiꝫ. Eos vero qui iudi-
cauerunt te ego iudicabo:et filios tuos
ego saluabo. Et cibabo hostes tuos car
nibus suis:ꝛ quasi musto sanguine suo
inebriabunꝫ. Et sciet omis caro q: ego
domin⁹ saluans te:et redemptor tu⁹ for
tis iacob. L
H Ec dicit dñs. Quis ē hic liber re A
pudij matris vr̄e:quo dimisi eā?
Aut quis est creditor meus: cui vēdidi
vos? Ecce eni in iniquitatib⁹ vestrꝭ ven
diti estis ꝛ in scelerib⁹ vestris dimisi ma
trē vestrā:q: veni ꝛ nō erat vir:vocauiꝛ
nō erat qui audiret‖Nūquid abbreuia- J.59.a
ta ꝛ paruula facta est man⁹ mea vt non
possim redimere:aut nō est in me virtus
ad liberandū? Ecce in increpatiōe mea B
desertum faciā mare:ponā flumia in sic
cum. Computrescent pisces sine aqua:ꝛ
morienꝫ in siti. Induaз celos tenebris:
ꝛ saccum ponā operimentū eorū. Domi
nus dedit mihi linguā eruditam:vt sci-
am sustentare eū qui lassus est vbo. Eri
git mane:mane erigit mihi aurē:vt au-
diā quasi magistrū. Domin⁹ de⁹ aperu-
it mihi aurē:ego autē nō cōtradico:re-
trorsum nō abij. Corp⁹ meū dedi ꝑcuti- C
entib⁹:ꝛ genas meas vellentib⁹‖Facieз Matth.26.g
meam nō auerti ab increpantib⁹ ꝛ con-
spuentib⁹ in me. Domin⁹ de⁹ auxiliator
meus:ꝛ ideo nō suз cōfusus. Ideo posui
faciem meā vt petram durissimā:ꝛ scio
quoniā nō confundar. Iuxta est qui iu-
stificat me. Quis cōtradicet mihi? Ste-
mus simul. Quis est aduersari⁹ me⁹? Ac
cedat ad me. Ecce domin⁹ deus auxilia D
tor me⁹. Quis est qui cōdemnet me? Ec-
ce omēs quasi vestimētū contereнꝫ:ti-
nea comedet eos. Quis ex vobis timēs
dñm:audiens voceз serui sui? Quis am
bulauit in tenebris ꝛ non est lumen ei.
Speret in nomie dñi:ꝛ innitaꝫ sup deū
suum‖Ecce vos omēs accēdētes ignem Ps.101.
accincti flammis. Ambulate in lumine
ignis vestri:ꝛ in flāmis quas succendi-
stis. De manu mea factū est hoc vobis.
In dolorib⁹ dormietis. LI
Udite me qui sequimini qđ iu- A
a stum est:ꝛ queritꝭ dñm. Attēdi-
te ad petrā vnde excisi estis:ꝛ ad
cauernā laci de qua p̄cisi estis. Attendi
te ad abraam patrē vestrū ꝛ ad saram q̄
peperit vos. Quia vnū vocaui eū:et be-
nedixi ei:ꝛ multiplicaui eū. Consolabiꝫ
ergo dñs sion:ꝛ cōsolabiꝫ omēs ruinas
ei⁹. Et ponet desertū ei⁹ quasi delitias:
ꝛ solitudinem ei⁹ quasi hortuз domini.

B Gaudiū ⁊ leticia inueniet in ea: gratia-
rūactio et vox laudis. Attendite ad me
ppl'us meꝰ: ⁊ tribꝰ mea me audite. Quia
lex a me exiet: ⁊ iudiciū meū in lucē po-
puloꝝ requiescet. Prope est iustꝰ meus:
egressus est saluator meꝰ: ⁊ brachia mea
ppl'os iudicabūt. Me isule expectabūt:
⁊ brachiū meū sustinebūt. Leuate in ce-
lum oculos vr̄os: ⁊ videte sub terra de-
orsum: qr celi sicut fumꝰ liquescēt: ⁊ ter
ra sicut vestimentū attereтur: et habita-
C tores eiꝰ sicut hec interibūt. Salus aūt
mea i sempiternū erit: ⁊ iusticia mea nō
deficiet. Audite me qui scitis iustū: po-
pulus meꝰ lex mea in corde eoꝝ. Noli-
te timere opprobriū hoim: ⁊ blasphemi-
as eoꝝ ne metuatis. Sicut eni vestimē-
tū sic comedet eos vermis: ⁊ sicut lanā
sic deuorabit eos tinea. Salus aūt mea
in sempiternū erit: ⁊ iusticia mea in ge-
I.52.a nerationes generationū ‖ Consurge con
surge: induere fortitudinē brachiū dn̄i.
Consurge sicut in diebꝰ antiquis: in ge-
D nerationibꝰ seculoꝝ. Nūquid nō tu ꝑ-
cussisti superbū: vulnerasti draconem?
Nūquid nō tu siccasti mare: aquā abys-
si vehemētis? Qui posuisti ꝓfundū ma-
ris viam: vt transirēt liberati. Et nunc
qui redempti sunt a dn̄o: reuertentur: ⁊
venient in sion laudātes: ⁊ leticia sem-
piterna sup capita eoꝝ. Gaudiū ⁊ leti-
ciā tenebūt: fugiet dolor ⁊ gemitꝰ. Ego
egoipse cōsolabor vos. Quis tu vt time-
as ab homie mortali et a filio homis: q
quasi fenū ita arescet: ⁊ oblitꝰ es dn̄i fa-
ctoris tui qui tetendit celos ⁊ fundauit
E terrā: ⁊ formidasti iugiter tota die a fa
cie furoris eiꝰ q te tribulabat: ⁊ parauе-
rat ad perdendū. Ubi nunc est furor tri-
bulantis? Cito veniet gradiens ad ape-
riendū: ⁊ nō interficiet vsq ad interni-
tionē: nec deficiet panis eius. Ego autē
sum dominꝰ deus tuꝰ qui cōturbo ma-
re ⁊ intumescūt fluctus eiꝰ: dn̄s exerci-
tuum nomē meū. Posui verba mea in
ore tuo: ⁊ in vmbra manꝰ mee ꝓtexi te:
vt plantes celos ⁊ fundes terrā: ⁊ dicas
F ad sion: ppl'us meus es tu. Eleuare ele-
uare: consurge hierusalē: que bibisti de
manu dn̄i calicē ire eius. Usq ad fun-
dum calicis soporis bibisti: ⁊ potasti vs-
q ad feces. Nō est qui sustentet eam ex
omibꝰ filijs quos genuit: ⁊ nō est q ap-
prehēdat manū eiꝰ ex omnibus filijs qs
enutriuit. Duo sunt q occurrerūt tibi.
Quis contristabit super te? Uastitas et
cōtritio ⁊ fames ⁊ gladius. Quis conso-
labit te? Filij tui proiecti sunt: dormie- G
runt in capite oim viarū sicut orix illa-
queatus: pleni indignatiōe dn̄i: increpa
tione dei tui. Idcirco audi hec pauper-
cula: ⁊ ebria nō a vino. Hec dicit domi-
nator tuus dn̄s: ⁊ deꝰ tuus qui pugna-
uit ꝓ ppl'o suo. Ecce tuli de manu tua
calicē soporis: fundū calicis indignati-
onis mee. Nō adijciā vt bibas illū vl-
tra. Et ponā illū in manu eoꝝ q te hu-
miliauerūt ⁊ dixerūt anime tue incurua-
re vt transeamus: ⁊ posuisti vt terrā cor
pus tuum: ⁊ quasi viam transeuntibꝰ.

‖ Consurge cōsurge: indue- LII I.51.c A
c re fortitudine tua sion. Induere
vestimētis glorie tue hierusalem
ciuitas sancti: qr nō adijciet vltra vt ꝑ-
transeat ꝑ te incircūcisus ⁊ immūdus.
Excutere de puluere: cōsurge: sede hieru
salē. Solue vincula colli tui captiua fi-
lia sion: qr hec dicit dn̄s: Gratis venun-
dati estis: et sine argento redimemini.
Quia hec dicit dn̄s deus. In egyptū de- B
scendit ppl'us meꝰ in principio: vt colo-
nus esset ibi: ⁊ assur absq vlla causa ca-
lūniatꝰ est eū. Et nūc quid mihi est hic
dicit dn̄s. Quoniā ablatꝰ est ppl'us meꝰ
gratis. Dn̄atores eiꝰ inique agunt dicit
dn̄s: ⁊ iugiter tota die nomē meū blas-
phemat. Propter hoc sciet ppl's meꝰ no
men meū in die illa: qr egoipe qui loq-
bar ecce adsū. ‖ Qm̄ pulchri sup montes Naum.1.d
pedes annūciantis ⁊ pdicātis pacē: an- Ro.10.c
nunciantis bonū: pdicantis salutē: dicē-
tis: Sion regnabit deꝰ tuus. Uox specu C
latorū tuorū. Leuauerūt vocē: simul lau
dabūt: qr oculo ad oculū videbūt cū cō
uerterit dn̄s sion. Gaudete ⁊ laudate si-
mul deserta hierusalē: ‖ quia cōsolatꝰ est I.49.d
dn̄s ppl'm suū: redemit hierusalē. Para-
uit dn̄s brachiū sanctū suū in ocul' oim
gentiū ‖ ⁊ videbūt omēs fines terre salu Ps.97.
tare dei nostri. Recedite recedite: exite 2.Cori.6.d
inde: pollutum nolite tangere. Exite de
medio eiꝰ: mūdamini q fertis vasa dn̄i. D
Quoniā nō in tumultu exibitis: nec i fu-
ga ꝓperabitis. Precedet eni vos dn̄s: ⁊
congregabit vos deꝰ israel. Ecce intelli
get seruus meꝰ: exaltabit ⁊ eleuabitur ⁊
sublimis erit valde. Sicut obstupuerūt
sup te multi: sic inglorius erit inter vi-
ros inter aspectꝰ eius: et forma eiꝰ inter
filios hoim. Iste aspget gētes mltas: su-
per ipm ꝯtinebūt reges os suū ‖ Quia q- Ro.15.e
bus nō est narratū de eo viderūt: ⁊ q nō

A audierūt cōtēplati LIII
Joh.12.f. Ro.10.c.
q ‖Uis credidit auditui nostro: ⁊ brachiū dñi cui reuelatū est? Et ascēdet sicut virgultū corā eo ⁊ sicut radix de terra sitiēti. Nō ē spēs ei neqꝫ decor. Et vidim⁹ eū ⁊ nō erat aspect⁹: et desiderauim⁹ eū despectū ⁊ nouissimū viroꝝ: virū doloꝝ ⁊ scientē infirmitatē
B Et q̄si abscōdit⁹ vult⁹ ei⁹ ⁊ despectus: vñ nec reputauim⁹ eū. ‖Uere lāguores
Math.8.b. 1.pe.2.d.
nr̄os ipe tulit: et dolores nr̄os ipe portauit. Et nos putauim⁹ eum q̄si leprosum: ⁊ ꝑcussum a deo ⁊ humiliatū. Ipse aūt vulnerat⁹ ē ꝓpt̄ iniq̄tates nr̄as: attritus ē ꝓpter scelera nostra. Disciplina pacis nr̄e sup eū: ⁊ liuore ei⁹ sanati sum⁹. Oēs nos q̄si oues errauim⁹: vn⁹ quisqꝫ in viam suā declinauit: ⁊ posuit
C dñs in eo iniq̄tatē oim nr̄m. Oblatus
Actꝫ.8.f.
ē q2 ipe voluit: et non aperuit os. ‖Sicut ouis ad occisionē ducet̄: ⁊ q̄si agn⁹ corā tondēte se obmutescet: et nō apiet os suū. De angustia ⁊ de iudicio sublatus est. Generationē eius quis enarrabit? Quia abscisus est de terra viuētiū. Propter scelus ppl̄i mei ꝑcussi euꝫ. Et dabit impios ꝓ sepultura: et diuites ꝓ
1.Pe.2.d
morte sua: ‖ eo ꝙ iniquitatē nō fecerit neqꝫ dolus fuerit in ore eius et dñs voluit ꝯterere eū i infirmitate. Si posue-
D rit ꝓ pctō aiam suā videbit semē lōgeuū: et volūtas dñi in manu eius dirigetur. Pro eo ꝙ laborauit aia ei⁹: videbit et saturabit̄. In scia sua iustificabit ipe iust⁹ seruos meos multos ⁊ iniq̄tates eoꝝ ipe portabit. Ido disptiā ⁊ plurimos et fortiū diuidet spolia: pro eo ꝙ tradidit in mortē aiam suā: ‖et cū sceleratis reputat⁹ est. Et ipe pctā multoꝝ
Mar.15.c Luce.22.d
tulit: ⁊ ꝓtransgressorib⁹ rogauit LIIII
A ‖ Auda sterilis q̄ nō paris: decāta laudē et hinni q̄ nō pariebas
Sap.3.c. Lucꝫ.23.d Gal.4.d.
l
qm̄ multi filij deserti magis q̄ꝫ eius que habebat virū dicit dñs. Dilata locū tentorij tui: et pelles tabernaculoꝝ tuoꝝ extende. Ne parcas. Longos fac funiculos tuos: et clauos tuos consolida. Ad dexterā eni et ad leuā penetrabis: et semē tuū gētes hereditabit: ⁊
B ciuitates desertas inhabitabit. Noli timere: q2 nō cōfunderis neqꝫ erubesces. Non eni te pudebit: quia ꝯfusiōis adolescētie tue obliuisceris: et opprobrij viduitatis tue non recordaberis ampli⁹ Quia dñabit̄ tui qui fecit te: dñs exercituū nomen eius: ⁊ redēptor tuus sanct⁹ isrl̄: de⁹ oīs terre vocabit̄. Quia vt mulierem derelictā et merentē spū vocauit te dñs: et vxorē ab adolescentia
C abiectam. Dixit deus tuus. Ad punctū in modico dereliqui te: et in miserationibus magnis ꝯgregabo te. In momēto indignationis abscōdi faciē meam parūper a te: et in miscdia sempiterna misertus sum tui. Dixit redemptor tu⁹ dñs. Sicut in dieb⁹ noe istud mihi est: cui iuraui ne inducerem aquas diluuij vltra supra terrā: sic iuraui vt non irascar tibi et nō increpem te. Mōtes enī cōmouebunt̄ et colles cōtremiscēt: misericordia aūt mea nō recedet a te: et fedus pacis mee non mouebit̄. Dixit miserator tuus dñs. Paupcula tempestate cōuulsa absqꝫ vlla cōsolatione: ecce ego sternā ꝑ ordinē lapides tuos: et fūdabo te in sapphiris. Et ponā iaspidē ꝓpugnacula tua: et portas tuas i lapides sculptos: et oēs termīos tuos in lapides desiderabiles. Uniuersos filios
D tuos doctos a dño et multitudinē pacis filijs tuis et in iusticia fundaberis. Recede ꝓcul a calūnia: q2 nō timebis a pauore: quia nō appropinquabit tibi Ecce accola veniet: qui non erat mecū aduena quondaꝫ tuus adiunget̄. Ecce ego creaui fabrū sufflantē in igne prunas: et ꝓferentē vas i opus suū: ⁊ ego creaui interfectorē ad disꝑdendū. Oē vas qd̄ fictū est: cōtra te nō diriget̄: et oēm linguā resistentem tibi: in iudicio iudicabis. Hec est hereditas suoꝝ dñi: et iusticia coꝝ apud me dicit dñs.

A Mnes sitiētes venite LV
o ad aq̄s et q̄ nō habetis argētū ꝓperate: emite et comedite. ‖Uenite emite absqꝫ argento et absqꝫ vlla cōmutatione: vinū et lac. Quare appēditis argentū nō in panib⁹: et laborem vr̄m nō in saturitate? Audite audientes me et comedite bonū: et delectabit̄ in crassitudīe aia vr̄a. Inclinate aureꝫ vr̄am et venite ad me: audite et viuet aia vr̄a: et feriā vobiscū pactū sēpitnū:
Apocꝫ.22.d.
miscdias dauid fideles. Ecce testē po-
B pulis dedi eū ducē ac p̄ceptorē gētib⁹: Ecce gentem quā nesciebas vocabis: ⁊ gentes que nō ꝯgnouerūt te: ad te current: ꝓpter dñm deū tuū et scm̄ israel: quia glorificauit te. Querite dñm dum inueniri potest: inuocate eū dū ppe est. Derelinquat impius viam suam: et vir iniquus cogitationes suas: ⁊ reuertat̄

ad dñm ⁊ miserebit eius: et ad deū no
strum quoniā multus est ad ignoscen-
C dū. Non eni cogitatiões mee cogitatio
nes vestre: neq; vie vestre vie mee dicit
dñs. Quia sicut exaltant celi a terra.
sic exaltate sunt vie mee a vijs vestris:
et cogitationes mee a cogitationib⁹ ve
stris. Et quō descendit imber ⁊ nix ð ce
lo ⁊ illuc vltra nō reuertit: sȝ inebriat
terrā et infundit eā ⁊ germiare eā facit
et dat semē serēti: ⁊ panē comedēti: sic
erit verbū meū qð egredief de ore meo
D Nō reuertet ad me vacuū: sed faciet q̄-
cunq; volui: ⁊ ꝓsperabit in his ad que
misi illud. Quia in leticia egrediemi:
⁊ in pace deducemi. Mōtes ⁊ colles cā-
tabūt corā vobis laudē: et oia ligna re
gionis plaudēt manu. Pro saliuncula
ascendet abies: ⁊ ꝓ vrtica crescet myr
tus. Et erit dñs noiat⁹ in signū eternū
qð non auferetur. LVI

B Ec dicit dñs. Custodite iudiciū
c et facite iusticiā: q̄r iuxta est sa-
lus mea vt veniat: ⁊ iusticia mea
vt reueletur. Beatus vir qui facit hoc
at fili⁹ hois q̄ apprehēdet istud. Custo-
dienr sabbatū ne polluat illud: custodi
ens manus suas: ne faciet oē malū. Et
nō dicat filius aduene q̄ adheret dño
B dicens. Sepatione diuidet me dñs a
pplo suo. Et nō dicat eunuchus: ecce
ego lignū aridū. Quia hec dicit dñs eu
nuchis. Qui custodierint sabbata mea
et elegerint que ego volui et tenuerint
fedus meū: dabo eis i domo mea ⁊ i mu
ris meis locū: ⁊ nomē meli⁹ a filijs et
Sap. 3. d filiab⁹. ‖ Nomē sēpiternū dabo eis: qð
nō pibit. Et filios aduene q̄ adherent
dño vt colāt eū: ⁊ diligāt nomē eius vt
sint ei in seruos: oēm custodientē sab-
C batū ne polluat illud: ⁊ tenentē fedus
meū: adducā eos in montē scm̄ meū: et
letificabo eos in domo orōnis mee. Ho
locausta eoꝝ ⁊ victime eoꝝ placebunt
Math. 21. b. mihi sup altari meo ‖ q̄r dom⁹ mea do-
Mar. 11. c mus orōnis vocabit cunctis pplis: ait
Luc. 19. g. dñs de⁹ q̄ ꝯgregat dispsos isrl. Adhuc
cōgregabo ad eū ꝯgregatos eius. Oēs
bestie agri venite ad deuorandū: vniū-
D se bestie saltus. Speculatores eius ceci
oēs: nescierūt vniuersi: canes muti nō
valētes latrare: videntes vana: dormi-
entes ⁊ amātes somnia: ⁊ canes impu-
dentissimi nescierūt saturitatē. Ipsi pa
stores ignorauerūt intelligentiā. Oēs
Hiere. 6. c in viā suā declinauerūt: ‖ vnusq̄sq; ad

auariciā suā a sūmo vsq; ad nouissimū
‖ Uenite sumamus vinū: ⁊ impleamur Sap. 2. b.
ebrietate: ⁊ erit sicut hodie sic ⁊ cras: et
multo amplius. LVII

Ustus perit ⁊ nō est qui recogi- A
i tet i corde suo: ⁊ viri misc̄die col
ligunt q̄r non est qui intelligat
A facie eni malicie collectus ē iustus.
Ueniat pax: requiescet i cubili suo: qui
ambulauit in directione sua. Uos aūt
accedite huc filij auguratricis: semē ad
ulteri et fornicarie. Sup quē lusistis.
Sup quē dilatastis os: ⁊ eiecistis lin-
guā? Nūquid nō vos filij scelesti: semē
mēdax. Qui ꝯsolami in dijs subter oē
ligaū frōdosum: imolātes paruulos in
torrentib⁹: subter eminētes petras. In
ptibus torrētis pars tua: hec ē sors tua
Et ipis effudisti libamē: obtulisti sacri B
ficiū. Nūquid sup his nō indignabor?
Sup montē excelsum ⁊ sublimē posui
sti cubile tuū: ⁊ illuc ascēdisti vt imola
res hostias. Et post ostiū ⁊ retro postē
posuisti memoriale tuū: quia iuxta me
discooꝑuisti ⁊ suscepisti adulteꝝ. Dila
tasti cubile tuū. ⁊ pepigisti cū eis fed⁹.
Dilexisti stratū eoꝝ manu apta et or-
nasti te regio vnguēto: ⁊ multiplicasti
pigmenta tua. Misisti legatos tuos ꝓ
cul ⁊ humiliata es vsq; ad inferos. In
multitudine vie tue laborasti: nec dixi-
sti: quiescā. Uitā manus tue inuenisti.
Propterea nō rogasti. Pro quo solici- C
ta timuisti: q̄r mētita es ⁊ mei nō ē re-
cordata: neq; cogitasti i corde tuo quia
ego tacens ⁊ q̄si nō vidēs: ⁊ mei oblita
es. Ego ānūciabo iusticiā tuā: ⁊ opera
tua nō ꝓderunt tibi: Cū clamaueris li
berēt te cōgregati. Et oēs eos auferet
vent⁹: tollet aura. Qui aūt fiduciā ha-
bet mei hereditabit terrā: ⁊ possidebit
montē scm̄ meū: ⁊ dicā. Uiā facite: pre
bete iter declinate ð semita: auferte of-
fendicula de via ppli mei. Quia hec di
cit excelsus ⁊ sublimis habitās eterni-
tatē: ⁊ scm̄ nomē ei⁹ in excelso ⁊ in san
cto habitās: ⁊ cū cōtrito ⁊ humili spū:
vt viuificet spiritum humilium ⁊ vi-
uificet cor cōtritorū. Non enim i sem D
piternū litigabo neq; vsq; ad finē ira
scar: q̄r spūs a facie mea egredietur: ⁊ fla-
tus ego faciā. Propter iniquitatē aua-
ricie ei⁹ irat⁹ sū: ⁊ ꝑcussi eū. Abscōdi ⁊
indignat⁹ sū. Et abijt vagus i via cor-
dis sui. Uias eius vidi ⁊ sanaui eū: et
reduxi eū et reddidi ꝯsolatiões ipi ⁊ lu

gẽtibus eius. Creaui fructũ labioꝝ pacem pacẽ ei ꝗ longe est: ⁊ qui ꝓpe dixit dñs: et sanaui euȝ. Impij aũt quasi mare feruens quod quiescere nõ potest: et redundant fluctus eiꝰ in cõculcationẽ et lutũ‖ Non est pax impijs dicit dominus deus. LVIII

Ē.48.d

A

Clama: ne cesses: quasi tuba exalta vocẽ tuã: ⁊ annũcia ppło meo scelera eoꝝ: ⁊ domui iacob peccata eoꝝ. Me eteni de die i diẽ querunt: ⁊ scire vias meas volũt: ꝗsi gens que iusticiã fecerit: ⁊ que iudicium dei sui nõ dereliquerit. Rogant me iudicia iusticie: ⁊ appropinquare deo volunt. Quare ieiunauimꝰ ⁊ nõ aspexisti: humiliauimꝰ aĩas nr̃as ⁊ nescisti? Ecce in die iudicij vr̃i inueniť volũtas vr̃a: et oẽs debitores nr̃os repetitis. Ecce ad lites ⁊ ad cõtentiões ieiunatis: ⁊ ꝑcutitis pugno impie. Nolite ieiunare sicut vsq; ad hanc diẽ vt audiať in excelso clamor vester. Nunꝗd tale ẽ ieiuniũ qđ elegi: ꝑ diẽ affligere hoiem aĩam suã? Nũquid ꝯtorquere quasi circulũ caput suũ: ⁊ saccũ ⁊ cinerẽ sternere? Nunꝗd istud vocabis ieiuniũ: ⁊ diem acceptabilẽ dño? Nõne hoc est magis ieiuniũ qđ elegi? Dissolue colligatiões impietatis: solue fasciculos deprimẽtes. Dimitte eos qui cõfracti sunt liberos: ⁊ omẽ onus dirũpe. Frange esuriẽti panẽ tuum: ⁊ egenos vagosq; induc in domuȝ tuã. Cũ videris nudũ operi eũ: ⁊ carnẽ tuam ne despexeris. Tũc erũpet ꝗsi mane lumẽ tuũ: ⁊ sanitas tua citius orieť Et anteibit faciẽ tuã iusticia tua: ⁊ gloria dñi colliget te. Tũc inuocabis ⁊ dominꝰ exaudiet: clamabis: ⁊ dicet ecce adsum. Si abstuleris de medio tui cathenã ⁊ desieris extendere digitũ: ⁊ loꝗ quod nõ ꝓdest. Cũ effuderis esurienti aĩam tuã: et aĩam afflictã repleueris: orieť in tenebris lux tua: et tenebre tue erunt sicut meridies. Et requiẽ tibi dabit dñs deus tuꝰ semꝑ: et implebit splẽdoribꝰ aĩam tuã: et ossa tua liberabit Et eris quasi hortus irriguus: et sicut. fons aquaꝝ cuius nõ deficiẽt aque Et edificabũť in te deserta seculoꝝ: fũdamẽta generationis et generatiõis suscitabis. Et vocaberꝭ edificator sepiũ: auertẽs semitas in quietem. Si auerteris a sabbato pedem tuũ: facere voluntatem tuam in die sanct meo: et vocaberis sabbatum delicatũ et sanctuȝ dñi gloriosum: et glorificaueris eũ dominũ nõ facis vias tuas et nõ inueniť volũtas tua vt loquaris sermonẽ: tunc delectaberis suꝑ dño: et sustollã te suꝑ altitudines terre: ⁊ cibabo te hereditate iacob pr̃is tui. Os eni dñi locutũ ẽ.

B

C

D

‖ Cce nõ ẽ abbreuiata. LIX

E manus dñi vt saluare nequeat neq; aggrauata est auris eius vt nõ exaudiat: sed iniquitates vr̃e diuiserunt inter vos ⁊ deũ vr̃m: et pctã vestra absconderũt: faciẽ eius a vobis ne exaudiret‖ Manꝰ eni vr̃e pollute sunt sanguine: et digiti vr̃i iniquitate. Labia vr̃a locuta sunt mendaciũ: et lingua vr̃a iniquitatẽ fatur. Nõ est qui inuocet iusticiã: neq; est qui iudicet vere: sȝ cõfidũt in nihili: et loquunť vanitates ‖ Conceperũt laborẽ et pepererũt iniꝗtatẽ. Oua aspidũ ruperũt: et telas aranee texuerunt. Qui comederit de ouis eoꝝ morieť: et qđ cõfotũ est erũpet i regulũ. Tele eoꝝ nõ erunt in vestimẽtũ: neq; oꝑieť oꝑibꝰ suis. Opera eoꝝ oꝑa inutilia: et opꝰ iniꝗtatis i maĩbꝰ eoꝝ. ‖ Pedes eoꝝ ad malũ currũt: ⁊ festinãt vt effundãt sãguinẽ innocẽtẽ. Cogitationes eoꝝ cogitatiões inutiles. Vastitas et cõtritio in vijs eorũ. Viã pacis nescierũt: et nõ ẽ iudiciũ in gressibꝰ eorũ. Semite eoꝝ incuruate sũt eis: oĩs qui calcat i eis ignorat pacẽ. Propter hoc elõgatũ est iudiciũ a nobis: et nõ apprehendet nos iusticia. Expectauimus lucẽ ⁊ ecce tenebre splendorẽ: ⁊ in tenebris ambulauimꝰ. Palpauimꝰ sicut ceci parietẽ: et quasi absq; oculis attrectauimꝰ. Impegimꝰ meridie quasi i tenebris i caliginosis ꝗsi mortui. Rugiemꝰ ꝗsi vrsi oẽs: et ꝗsi colũbe meditãtes gememꝰ. Expectauimꝰ iudiciũ et nõ ẽ salutẽ: ⁊ elõgata ẽ a nobis. Multiplicate sũt eni iniꝗtates nr̃e corã te: et pctã nr̃a rñderũt nobis. Quia scelera nr̃a nobiscũ: ⁊ iniꝗtates nr̃as cognouimꝰ: peccare ⁊ mẽtiri ꝯtra dñm ⁊ auersi sumꝰ ne iremꝰ pꝰ tergũ dei nr̃i vt loqueremur calũniã ⁊ trãsgressionẽ. Concepimꝰ et locuti sumꝰ de corde verba mẽdacij: ⁊ ꝯuersũ ẽ retrorsũ iudiciũ: ⁊ iusticia lõge stetit. Quia corruit in platea ṽitas: et eꝗtas nõ potuit ingredi. Et facta ẽ veritas i obliuiõe: et ꝗ recessit a malo: ꝑde patuit. Et vidit dñs: et malũ appuit i oculis eiꝰ: qr nõ ẽ iudiciũ. Et vidit deꝰ qr nõ ẽ vir: ⁊ aporiatꝰ

A
Ē.50.a.
Nu.11.e

Ē.1.d

Job.15.d.

B

Prou.1.d

C

D

est q: nō ē qui occurrat. Et saluauit si-
bi brachiū suū: ⁊ iusticia eius ipa ↄfir-
mauit eū ‖ Indutꝰ ē iusticia vt lorica: ⁊
galea salutis in capite eius. Indutꝰ est
vestimētis vltiōis ⁊ opertꝰ ē q̃si pallio
zeli sicut ad vindictā q̃si ad retributio
nē indignatiōis hostibus suis: ⁊ vicissi
tudinē inimicis suis. Insulis vicē red
det. Et timebūt q̄ ab occidēte: nomē do
mini: ⁊ q̄ ab ortu solis gl̃iam eiꝰ. Cū ve-
nerit q̃si fluuiꝰ violentꝰ quē spūs dñi
cogit: ⁊ venerit sion redēptor: ⁊ eis qui
redeunt ab iniquitate iacob dicit dñs.
Hoc fedus meū cū eis dicit dñs. Spūs
meus qui est in te ⁊ verba mea q̄ posui
in ore tuo: nō recedēt de ore tuo: ‖ et de
ore seminis tui dicit dñs: amodo et vsq
in sempiternū. LX

Surge illūiare hierl'm q: venit lu
mē tuū: ⁊ gl̃ia dñi sup te orta ē
Quia ecce tenebre operient terrā: ⁊ cali-
go pplos: sup te autē orietur dñs: ⁊ gl̃ia ei
us in te videbitur. Et ambulabūt gētes
in lumie tuo: ⁊ reges in splēdore ortus
tui ‖ Leua in circuitu oculos tuos ⁊ vi-
de: oēs isti ↄgregati sunt: venerūt tibi.
‖ Filij tui de lōge venient: ⁊ filie tue de la
tere surgēt. Tūc videbis ⁊ affluces: ⁊ mi
rabitur ⁊ dilatabitur cor tuū qñ ↄuersa fue
rit ad te multitudo maris: fortitudo gē
tiū venerit tibi. Inundatio camelorum
operiet te: dromedarij madian ⁊ effa.
Oēs de saba venient aurū et thus defe-
rētes: ⁊ laudē dño annūtiātes. Oē pe-
cus cedar ↄgregabitur tibi: arietes naba
ioth ministrabūt tibi. Offerentur sup pla-
cabili altari meo: ⁊ domum maiestatis
mee glorificabo. Qui sunt isti q̄ vt nubes
volant ⁊ q̃si colūbe ad fenestras suas?
Me eni insule expectāt ⁊ naues maris
in principio: vt adducā filios tuos de-
lōge. Argētū eorū ⁊ aurū eorū cū eis noi
dñi dei tui ⁊ sctō isrl': q: glorificauit te.
Et edificabūt filij ꝑegrinorū muros tu
os: ⁊ reges eorū ministrabūt tibi. In indi
gnatione eni mea ꝑcussi te: ⁊ in recōci-
liatione mea misertus sū tui ‖ Et apien
tur porte tue iugiter: die ac nocte non
claudentur: vt auferatur ad te fortitudo gē
tiū ⁊ reges earū adducātur. Gēs eni ⁊ re-
gnū qđ nō seruierit tibi: ꝑibit: ⁊ gētes
solitudine vastabuntur. ‖ Gl̃ia libani ad
te veniet: abies ⁊ buxus ⁊ pinꝰ simul ad
ornandū locū scificatiōis mee: ⁊ locum
pedū meorū glorificabo. Et venient ad
ad te curui filij eorū qui humiliauerūt
te: ⁊ adorabūt vestigia pedū tuorū oēs
q̄ detrahebāt tibi: ⁊ vocabūt te ciuita-
tē dñi sion scti isrl'. Pro eo q̃ fuisti de-
relicta et odio habita: ⁊ nō erat q̄ ꝑ te
transiret: ponā te in supbiā seculorum:
gaudiū in generationē ⁊ generationē.
Et suges lac gentiū ⁊ māmilla regū la-
ctaberis. Et scies q: ego dñs saluās te
et redēptor tuꝰ fortis iacob. Pro ere af
ferā aurū: ⁊ ꝓ ferro afferā argentū: ⁊ ꝓ
lignis es: ⁊ ꝓ lapidibꝰ ferrū. Et ponā vi
sitationē tuā pacē: ⁊ ꝓpositos tuos iu
sticiā. Nō audietur vltra iniq̃tas in terra
tua: vastitas ⁊ ↄtritio i finis tuis: ⁊ oc
cupabit salꝰ muros tuos: ⁊ portas tuas
laudatio ‖ Nō erit tibi ampliꝰ sol ad lu
cendū ꝑ diē: nec splēdor lune illumia-
bit te sed erit tibi dñs in lucem sempiter-
nā: ⁊ deus tuus in gl̃iam tuā. ‖ Nō occi-
det vltra sol tuus: ⁊ luna tu nō minue-
tur: q: dñs erit tibi in lucē sempiternā
⁊ cōplebuntur dies luctus tui. Ppl's autē
tuus oēs iusti imꝑpetuū hereditabunt
terrā: germē plātatiōis mee: opꝰ manꝰ
mee ad glorificandū. Minimus erit in
mille: et ꝑuulus in gentē fortissimam.
Ego dñs: in tꝑe eiꝰ subito faciā istud.
‖ Spiritus dñi sup me: LXI
eo q̃ vnxerit me. Ad annūcian
dū māsuetis misit me: vt mede-
rer ↄtritis corde: ⁊ p̄dicarē captiuis in
dulgentiā ⁊ clausis apitionē: vt p̄dica
rē ānū placabilē dño ⁊ diē vltiōis deo
nostro: vt cōsolarer oēs lugētes: vt po-
nerē fortitudinē lugentibꝰ sion: et da-
rē eis coronā ꝓ cinere: oleū gaudij pro
luctu: pallium laudis ꝓ spū meroris. Et
vocabuntur in ea fortes iusticie: planta-
tio dñi ad glorificandū. Et edificabūt
deserta a seculo: ⁊ ruinas antiquas eri-
gēt: ⁊ instaurabūt ciuitates desertas et
dissipatas in generationē ⁊ generatio
nē. Et stabūt alieni ⁊ pascēt pecora ve-
stra: ⁊ filij ꝑegrinorū agricole ⁊ vinito-
res vr̃i erunt. Uos autē sacerdotes dñi
vocabimini ministri dei nostri dicetur vo-
bis. Fortitudinē gentiū comedetis: et
in gl̃ia eorū supbietis. Pro cōfusiōe ve
stra duplici ⁊ robore: laudabūt partem eo
rū. Propter hoc in terra sua duplicia
possidebūt: leticia sempiterna erit eis.
Quia ego dominꝰ diligens iudicium:
et odio habēs rapinā in holocaustum.
Et dabo opus eorū in veritate: ⁊ fedus
ꝑpetuū feriā eis. Et scietur in gentibꝰ se
mē eorū et germē eorū in medio pplorū.

Ephe. 6. c / 1. Thessa. 5. b / S. 9. b. / A / S. 49. c. / Mar. 8. a / B / C / Apocl. 21. g / S. 55. a. / D / Apocl. 21. g / Apocl. 2. a / A / Luc. 4. c / B / C

Omēs qui viderint eos ꝯgnoſcēt illos: [D]
q̄ꝛ iſti ſunt ſemen cui bñdixit dñs. Gau-
dens gaudebo in dño: et exultabit aĩa
mea in deo meo. Quia induit me veſti-
mentis ſalut: ⁊ indumento iuſticie cir-
cūdedit me: quaſi ſponſū decoratū co-
rona: ⁊ q̄ſi ſponſam ornatā monilibꝰ ſu
is. Sicut enī terra ꝓfert germen ſuum:
⁊ ſicut hortꝰ ſemen ſuū germinat: ſic do
minꝰ deꝰ germiabit iuſticiā ⁊ laudē co
ram vniuerſis gentibꝰ. LXII

[B] Propter ſion nō tacebo: et ꝓpter
hieruſalē nō quieſcam? donec e-
grediat̄ vt ſplendor iuſtꝰ eius: et
ſaluator eiꝰ vt lampas accendat̄. Et vi-
debunt gentes iuſtū tuū: ⁊ cuncti reges
inclytū tuū. Et vocabit̄ tibi nomē no-
uū: qđ os dñi nomiauit. Et eris corona
glorie in manu dñi: ⁊ diadema regni in
[B] manu dei tui. Nō vocaberī vltra dereli-
cta: ⁊ terra tua nō vocabit̄ amplius de-
ſolata. Sed vocaberī volūtas mea ī ea:
⁊ terra tua inhabitata. Quia cōplacuit
dño in te: ⁊ terra tua inhabitabit̄. Ha-
bitabit enī iuuenis cū virgine: ⁊ habita
bunt in te filij tui. Et gaudebit ſponſus
ſup̱ ſponſam ⁊ gaudebit ſup̱ te deꝰ tuꝰ.
Sup̱ muros tuos hieruſalē cōſtitui cu-
ſtodes: tota die ⁊ tota nocte in ꝑpetuū
[C] nō tacebunt Qui reminiſcemini dñi: ne
taceatis: ⁊ ne detis ſilentiū ei: donec ſta
biliat ⁊ donec ponat hieruſalē laudē in
terra. Jurauit dñs ī dextera ſua: ⁊ in bra
chio fortitudinis ſue. Si dedero triticū
tuū vltra cibū inimicī tuis: ⁊ ſi biberint
filij alieni vinū tuum in quo laboraſti.
Quia qui ꝯgregrebūt illud comedent ⁊
laudabūt dñm: ⁊ qui cōportant illud bi
[D] bent in atrijs ſanctī meis. Trāſite trāſi
te p̱ portas: ꝑparate viā pplo. Planū fa
cite iter: ⁊ eligite lapides: ⁊ eleuate ſignū
[S. 40.c] ad pplos. Ecce dñs auditū fecit in extre
[Zach. 9.b] mis terre. Dicite filie ſion. ‖ Ecce ſalua-
[Matth. 21.a] tor tuꝰ venit: ecce merces eiꝰ cū eo: ⁊ opꝰ
eius corā illo. Et vocabūt eos ppls ſan-
ctus: redempti a dño. Tu aūt vocaberis
queſita ciuitas: ⁊ nō derelicta. LXIII

[B] Quis eſt iſte q̄ venit de edom tin-
ctis veſtibꝰ de boſra? Jſte formo
ſus in ſtola ſua gradiens in mul
titudine fortitudinis ſue. Ego q̄ loquor
iuſticiā: ⁊ ꝓpugnator ſum ad ſaluādū.
Quare ergo rubrū eſt indumentū tuū: ⁊
veſtimēta tua ſicut calcantiū in torcu-
lari? Torcular calcaui ſolus: ⁊ de genti
bus nō eſt vir mecū. Calcaui eos in furo
re meo: ⁊ conculcaui eos in ira mea. Et
aſperſus eſt ſanguis eorū ſup̱ veſtimēta
mea: ⁊ omia indumēta mea inquinaui.
Dies enī vltionis in corde meo: annꝰ re [B]
tributionis mee venit. Circūſpexi ⁊ non
erat auxiliator: queſiui ⁊ nō fuit qui ad-
iuuaret. Et ſaluauit mihi brachiū meū:
⁊ indignatio mea ipſa auxiliata eſt mi-
hi. Et conculcaui pplos in furore meo:
⁊ inebriaui eos indignatione mea: ⁊ de-
traxi in terrā virtutē eorū. Miſeratio-
nū dñi recordabor: laudē dñi ſup̱ oībus
que reddidit nobis dñs: ⁊ ſup̱ multitu-
dinē bonorū domꝰ iſrael que largitꝰ eſt
eis ſm̄ indulgentiā ſuā ⁊ ſm̄ multitudi-
nē miſcdiarū ſuarū. Et dixit. Uerūtn̄
ppls meus eſt: filij non negantes. Et fa-
ctus eſt eis ſaluator in oī tribulatiōe eo [C]
rū. Nō eſt tribulatꝰ: ⁊ angelus faciei eiꝰ
ſaluauit eos. Jn dilectione ſua ⁊ indul-
gentia ſua ipſe redemit eos: et portauit
eos ⁊ eleuauit eos cunctis diebꝰ ſeculi.
Jpſi aūt ad iracundiā ꝓuocauerūt: ⁊ af
flixerūt ſpūm ſancti eiꝰ. Et cōuerſus eſt
eis in inimicū: ⁊ ipſe debellauit eos. Et
recordatꝰ eſt dierū ſeculi: moyſi ⁊ popu-
li ſui. Ubi eſt qui eduxit eos de mari cū
paſtoribꝰ gregis ſui? Ubi eſt q̄ poſuit in
medio eius ſpūm ſancti ſui? Qui eduxit
ad dexteram moyſen brachio maieſtatis
ſue: qui ſcidit aquas ante eos: vt facerēt
ſibi nomen ſempiternū. Qui eduxit eos
p̱ abyſſos quaſi equū in deſerto nō im-
pingentē: quaſi aial in campo: Deſcen
dens ſpūs dñi ductor eius fuit. Sic ad-
duxiſti populū tuū: vt faceres tibi no- [D]
men glorie ‖ Attēde de celo: ⁊ vide de ha [Deut. 26.d]
bitaculo ſancto tuo: ⁊ glorie tue. Ubi ē [Baruch. 2.d]
zelus tuꝰ ⁊ fortitudo tua: multitudo vi-
ſcerū tuorū ⁊ miſerationū tuarū? Sup̱
me continuerūt ſe. Tu enī pater noſter:
⁊ abraam neſciuit nos: ⁊ iſrael ignora-
uit nos. Tu dñe pater noſter: redemptor
noſter: a ſeculo nomē tuū. Quare errare
nos feciſti dñe de vijs tuis: induraſti
cor noſtrū ne timeremꝰ te? Cōuertere ꝓ-
pter ſeruos tuos tribꝰ hereditatis tue.
Quaſi nihilū poſſederūt pplm ſctm̄ tuū
hoſtes nr̄i: cōculcauerūt ſanctificationē
tuā. Facti ſumꝰ quaſi in principio cū nō
dñareris noſtri: neq̄ inuocaret̄ nomen
tuum ſup̱ nos. LXIIII

[B] Utinam dirumperes celos et de-
ſcenderes. A facie tua mōtes de-
fluerent: ſicut exuſtio ignis tabe
ſcerent: aque arderēt igni: vt notū fieret

nomē tuū inimicis tuis:a facie tua gen
tes turbarent̄. Cū feceris mirabilia:nō
B sustinebimꝰ. Descēdisti:⁊ a facie tua mō
tes defluxerūt. A seculo nō audierūt:ne-
1. Cor. 2. b qꝫ auribꝰ pceperūt ‖ Oculus nō vidit de
us absqꝫ te:que ꝑparasti expectātibꝰ te.
Occurristi letanti ⁊ facienti iusticiaȝ:in
vijs tuis recordabunt̄ tui. Ecce tu ira-
tus es ⁊ peccauimꝰ:in ipsis fuimꝰ semꝑ
⁊ saluabimur. Et facti sumꝰ vt immūdi
C oēs nos:⁊ quasi pannꝰ mēstruate vni-
uerse iusticie nr̄e. Et cecidimꝰ quasi foli
um vniuersi:⁊ iniq̄tates nr̄e quasi ven-
tus abstulerūt nos. Nō est q̄ inuocet no
men tuū:qui ꝯsurgat ⁊ teneat te. Abscō
disti faciē tuā a nobis:et allisisti nos in
manu iniq̄tatis nostre. Et nūc dn̄e pa-
ter noster es tu:nos vo lutū:⁊ fictor nr̄
D Ps. 78. tu:⁊ opera manuū tuarū omēs nos ‖ Ne
irascaris dn̄e satis:⁊ ne vltra memineris
iniquitatis nr̄e. Ecce respice:ppl̄s tuus
oēs nos. Ciuitas sancti tui facta est de-
serta:sion deserta facta est:hierusalē de-
solata:domꝰ sanctificatiōis nr̄e ⁊ glorie
nr̄e:vbi laudauerūt te p̄res nr̄i:facta est
in exustionē ignis:⁊ omīa desiderabilia
nostra versa sunt in ruinas. Nūquid su
per his cōtinebis te dn̄e? tacebis ⁊ affli
A ges nos vehementer? LXV

Ro. 10. d Quesierūt me qui ante nō interro
gabāt: ‖ inuenerūt q̄ nō quesierūt
me. Dixi. Ecce ego: ecce ego ad
gentes q̄ nō inuocabāt nomē meū. Ex-
pandi manꝰ meas tota die ad popolum
incredulū:qui gradit̄ in via non bona
post cogitatiōes suas. Populus qui ad
iracundiā ꝓuocat me ante facieȝ meam
semꝑ:qui imolant in hortis ⁊ sacrificant
suꝑ lateres:q̄ habitāt in sepulchris ⁊ in
delubris idolorū dormiūt:qui comedūt
carnē suillā:⁊ ius ꝓphanū vasis eoruȝ:
qui dicūt:recede a me nō appropinques
mihi:q2 immūdus es. Isti fumꝰ erūt in fu
rore meo:ignis ardēs tota die. Ecce scri
ptū est corā me: Nō tacebo: sed reddaȝ ⁊
retribuā in sinu eorū iniq̄tates vestras:
⁊ iniq̄tates patrū vestroꝝ sil̄ dicit dn̄s:
B qui sacrificauerūt suꝑ montes:⁊ suꝑ col
les exprobrauerūt mihi: ⁊ remetiar opꝰ
eorū primū in sinu eorū. Hec dicit dn̄s.
Quō si inueniat̄ granū in botro:⁊ dica
tur ne dissipes illud:q̄m benedictio est:
sic faciā ꝓpter seruos meos vt nō disꝑ-
daȝ totū. Et educā de iacob semen:⁊ de
iuda possidentē montes meos. Et here-
ditabūt eam electi mei:⁊ serui mei habi
tabūt ibi. Et erūt campestria in caulas
gregū:⁊ vallis achor in cubile armento
rū ppl̄o meo:qui requisierūt me. Et vos
qui dereliquistis dn̄m:q̄ obliti estis mon
tem sanctū meū:qui ponitis fortune mē-
sam:⁊ libatis suꝑ eam:numerabo vos in
Prou. 1. c gladio:⁊ oēs in cede corruetis: ‖ ꝓ eo q̄
Hiere. 7. c vocaui ⁊ nō rn̄distis: locutꝰ sum ⁊ non
audistis:⁊ faciebatis malū in ocul̄ meis:
⁊ que nolui elegistis. Propter hoc hec di-
cit dn̄s deus. Ecce serui mei comedēt:⁊
vos esurietis. Ecce serui mei bibent:et C
vos sitietis. Ecce serui mei letabūtur:⁊
vos confundemini. Ecce s̄ui mei lauda
bunt p̄ exultatiōe cordis:⁊ vos clamabi
tis p̄ dolore cordis:⁊ p̄ ꝯtritiōe spūs vlu
labitis:⁊ dimittetis nomē vestrū in iura
mentū electis meis. Et interficiet te do-
minꝰ deus:⁊ s̄uos suos vocabit nomie
alio. In quo q̄ benedictꝰ est suꝑ terram:
benedicet̄ in deo:amē. Et q̄ iurat in ter
ra:iurabit in deo amen. Quia obliuio-
ni tradite sunt angustie priores:⁊ q2 ab-
scondite sunt ab oculis nr̄is. Ecce enim
ego creo celos nouos ⁊ terrā nouā:⁊ nō
erūt in memoria priora: ⁊ nō ascendent
suꝑ cor:sed gaudebitis ⁊ exultabitis vsqꝫ
in sempiternuȝ in his q̄ ego creo. Quia
ecce ego creo hierusalē exultationē ⁊ po
pulū eiꝰ gaudiū:⁊ exultabo in hierusalē
⁊ gaudebo in ppl̄o meo: ⁊ nō audiet̄ in
ea vltra vox fletus ⁊ vox clamoris. Non D
erit ibi ampliꝰ infans dierū:⁊ senex qui
nō impleat dies suos:quoniā puer cen-
tū annoꝝ morietur:⁊ pctōr centū annorū
maledictꝰ erit. Et edificabūt domos et
habitabūt:⁊ plantabūt vineas et come-
dent fructꝰ earū. Nō edificabūt: ⁊ alius
habitabit:nō plantabūt:⁊ aliꝰ comedet
Scdm̄ eni dies ligni: erunt dies populi
mei:⁊ oꝑa manuū eorum inueterabūt.
Electi mei nō laborabunt frustra:neqꝫ
generabūt in conturbatiōe:q2 semen be
nedictorū dn̄i est:⁊ nepotes eoꝝ cū eis.
Eritqꝫ anteq̄ȝ clamēt ego exaudiaȝ:ad-
huc illis loquētibꝰ ego audiā ‖ Lupus ⁊ S. 11. b.
agnus pascent̄ simul:⁊ leo ⁊ bos come-
dent paleas:⁊ serpenti puluis panis eiꝰ
Nō nocebūt:neqꝫ occident in oī monte
sancto meo:dicit dn̄s. LXVI A

Act. 7. f. ‖ Hec dicit dn̄s. Celū sedes mea:ter
ra aūt scabellū pedū meorū. Que
est ista domꝰ quā edificabitis mi-
hi:⁊ quis iste locus requietionis mee?
Omia hec manus mea fecit ⁊ facta sunt
vniuersa ista dicit dn̄s. Ad quem auteȝ

respiciā: nisi ad paupculū ⁊ ꝯtritū spiritu ⁊ trementē ſmones meos? Qui imolat bouem: q̄si qui interficiat virū. Qui mactat pectus: quasi qui excerebret canem. Qui offert oblationē: quasi q̄ sanguinē suillū offerat. Qui recordat̄ thuris: q̄si qui bn̄dicat idolo. Hec omia elegerūt in vijs suis: ⁊ in abominationib⁹ suis aīa eoꝝ delectata est. Unde et ego eligam illusiōes eoꝝ: ⁊ que timebāt adducam eis: q̄ꝛ vocaui ⁊ nō erat q̄ respon deret: locut⁹ sum ⁊ nō audierunt. Fecerūtq̄ malū in oculis meis: ⁊ que nolui elegerūt. Audite verbū dn̄i: qui tremit̄ ad verbū eius. Dixerūt frēs vr̄i odiētes vos: ⁊ abijciētes ꝓpter nomē meū. Glorificetur dn̄s: ⁊ videbim⁹ in leticia vr̄a: ipsi aūt ꝯfundent̄. Uox ppl̄i ð ciuitate: vox de templo: vox dn̄i reddent̄ retributionē inimicis suis. Antequā parturiret: peperit: antequā veniret part⁹ eius pepit masculū. ‖ Quis audiuit vnq̄ꝫ tale: ⁊ q̄s vidit huic simile? Nunq̄d parturiet terra in die vna: aut parief gens simul: q̄ꝛ parturiuit ⁊ pepit sion filios suos? Nūquid ego q̄ alios parere facio: ip̄e nō pariam dicit dn̄s? Si ego q̄ generationem ceter̄ tribuo sterilis ero: ait dn̄s de⁹ tuus? Letamini cū hierusalē: ⁊ exultate in ea omēs q̄ diligitis eā. Gaudete cum ea gaudio vniuersi qui luget̄ sup eam: vt sugatis ⁊ repleamini ab vbere consolationis eius: vt mulgeatis et delitijs affluatis ab omnimoda glr̄ia ei⁹. Quia hec dicit dn̄s. Ecce ego declinabo sup eā quasi fluuiū pacis: ⁊ q̄si torrentē inundātē gloriā gentiū quā suget̄. Ad vbera portabimini: ⁊ sup genua blandientur vobis. Quomō si cui mr̄ blandiat̄ ita ego cōsolabor vos ⁊ in hierl̄m cōsolabimini Uidebitis: ⁊ gaudebit cor vr̄m: ⁊ ossa vestra quasi herba germiabūt. Et cognoscetur man⁹ dn̄i seruis ei⁹: ⁊ indignabitur inimicis suis. Quia ecce dn̄s in igne veniet: ⁊ quasi turbo q̄driga ei⁹: reddere in indignatione furorē suū: ⁊ increpationē suā in flamma ignis. Quia in igne dn̄s diiudicabit: ⁊ in gladio suo ad omnē carnē: ⁊ multiplicabunt̄ interfecti a dn̄o. Qui sctificabant̄ ⁊ mūdos se putabant in hortis post ianuaꝫ intrinsec⁹: q̄ comedebant carnē suillā: ⁊ abominationē ⁊ murem: simul ꝯsūment̄ dicit dn̄s Ego autē opera eoꝝ ⁊ cogitatiōes eorū venio vt cōgregē cū oībus gentibus: et linguis et veniēt ⁊ videbūt gloriā meā. Et ponā in eis signū: ⁊ mittā eis q̄ saluati fuerint ad gentes in mare: in africā in lydiā: tenētes sagittā in italiā ⁊ greciam ad insulas longe: ad eos q̄ nō audierūt de me ⁊ nō viderūt gloriā meaꝫ. Et annūciabūt gloriā meā gētib⁹: ⁊ adducent oēs fratres vr̄os de cūctis gentibus donū dn̄o in equis ⁊ in quadriḡ ⁊ in lecticis ⁊ in mulis et in carrucis: ad montē sanctū meū hierusalē dicit dn̄s: quō si inferant filij israel mun⁹ in vase mūdo in domū dn̄i. Et assumā ex eis in sacerdotes ⁊ leuitas dicit dn̄s: qui sicut celi noui ⁊ terra noua que ego facio stare corā me dicit dn̄s de⁹: sic stabit semen vestrū ⁊ nomē vestrū. Et erit mensis ex mense: ⁊ sabbatū ex sabbato. Ueniet ois caro: vt adoret coram facie mea dicit dominus. Et egredient̄: ⁊ videbūt cadauera virorum qui p̄uaricati sunt in me ‖ Uermis eorū non morief: ⁊ ignis eorū non extinguetur: ⁊ erūt vsq̄ꝫ ad satietateꝫ visionis omni carni.

Explicit esaias. Incipit p̄fatio in Hieremiam prophetam.

Ec interp̄tatio hieronymi est. Si quid in ea noueri: ſm hebreos codices exploretur Alia septuaginta interpretuꝫ ecclesijs vsitata. Que q̄uis nonnulla aliter habeat q̄ꝫ in hebreis codicib⁹ inuenit̄. Tamen vtraq̄ꝫ id est ſm septuaginta et ſm hebreā: apostolica auctoritate firmata est: non errore neq̄ꝫ rep̄hensione superiori sed certo ꝯsilio septuaginta nōnulli aliter dixisse vel ꝯtexuisse intelligunt̄. Quod ideo p̄monem⁹ ne quisq̄ꝫ alteram ex altera velit emendare. Qꝛ singuloruꝫ in suo genere veritas obseruanda est.

Incipit prologus in eundē.

Ieremias ppheta cui hic prologus scribit̄: sermone quideꝫ apud hebreos esaie ⁊ osee ⁊ q̄busdam alijs ꝓphetis videt̄ esse rustitior sed sensibus par est: quippe qui eodē spū ꝓphetauerit Porro simplicitas eloquij de loco ei in quo natus est accidit. Fuit eni anathotites qui est vsq̄ꝫ hodie viculus trib⁹ ab hierosolymis distans milib⁹ sacerdos ex sacerdotib⁹: ‖ ⁊ in mr̄is vtero sanctificat⁹: v̄ginitate sua euangelicū virū christi ecclesie dedicans. Hic vaticinare exorsus est puer: et

Margin notes: B; C; Hiere.18.c; D; E; F; G; Mar.9.g.; h; h; Hiere.1.b.

captiuitatē vrbis atq̄ iudee nō solum
spū: sed et oculis carnis intuit⁹ ē. Jam
decē trib⁹ isrl̄ assyriȷ̄ in medos trāstule
rāt: iā terras eaꝝ coloni gentiū posside
bāt: Unū in iuda tm̄ et in beniamin ꝓ-
phetauit: ⁊ ciuitatꝭ sue ruinas q̄drupli
ci plāxit alphabeto: qd̄ nos mēsure me
tri v̄sibusq̄ reddidim⁹. Preterea ordi-
nē visionū qui apud grecos et latinos
oīo cōfusus est: ad pristinā fid ē correxi
mus. Libꝝ aūt baruch notariȷ̄ ei⁹: qui
apud hebreos nec legit̄: nec habet̄ pre
termisim⁹ ꝓ his omibus maledicta ab
emulis ꝑstolātes: quib⁹ me necesse ē ꝑ
singl'a opuscula rn̄dere. Et hoc patior:
q2 vos cogitis. Ceterꝝ ad compendiuȝ
mali recti⁹ fuerat modū furori eoꝝ silē
tio meo ponere: q̄ꝫ q̄tidie noui aliquid
scriptitantē iudeoꝝ insaniā ꝓuocare.

Itē alius ꝓlogus in eundē.

i Oachim filius iosie: cuius ter
tiodecimo anno ꝓphetare or-
sus est hieremias: sub q̄ et Ol-
da mulier ꝓphetauit: ipse est
qui alio noīe appellatur elia-
chin: ⁊ regnauit suꝑ tribū iuda ⁊ hieru
salem annis vndecim. Cui successit in re
gnū fili⁹ ioachin cognomēto iechonias
qui tertio mense regni eius die decima
capt⁹ a ducib⁹ nabuchodonosor duct⁹
est in babylonē: ⁊ in loco ei⁹ ꝯstitut⁹ est
sedechias fili⁹ iosie patruus ei⁹: cui⁹ an
no vndecimo hierusalē capta atq̄ sub-
uersa est. Nemo igit̄ putet eundē in da-
nielis principio ioachin: q̇ in ezechielis
exordio ioachim scribit̄. Iste extremam
syllabam chim habet: ille chin: ⁊ ob hāc
causam in euāgelio ẜm mattheū vna vi
det̄ deesse generatio: q2 secūda tesserede-
cas in ioachim definit filium iosie: ⁊ ter
tia incipit a ioachin filio ioachim. Qd̄
ignorans porphirius calumniā instruit
ecclesie: suā ostendens imperitiam: dum
euangelistā mattheū arguere nitit̄ falsi
tatis. Quodq̄ traditū scribit̄ ioachim
monstrat: nō aduersarioꝝ fortitudinis
fuisse victoriā: sed dn̄i voluntatis.

Incipit argumentū in eundē.

h Jeremias anathotites: qui est
viculis tribus a hierosolymis
distans milib⁹: apud taphnas
in egypto a ppl'o lapidib⁹ ob-
rutus occubuit. Jacet vero in eo loco se
pultus: quo dudū pharao rex habitaue-
rat. Et q̄m postulatiōe sua defugatꝭ ab
eodem loco serpentib⁹: egyptios a tactu
aspidū facit esse securos: magna euȝ ibi
religione egyptiȷ̄ venerantur.

Explicit argumentū. Incipit
hieremias ꝓpha. Capl'm I

Verba hieremie

a

v prophete filiȷ̄ helchie de sa-
cerdotib⁹ q̄ fuerunt in ana-
thot in terra beniamin. Qd̄
factū est verbū dn̄i ad eum in dieb⁹ io-
sie filiȷ̄ amon regꝭ iuda in tertiodecimo
anno regni ei⁹: ⁊ factuȝ est in dieb⁹ ioa-
chim filiȷ̄ iosie regis iuda: vsq̄ ad ꝯsum
mationē vndecimi anni sedechie filiȷ̄ io
sie regis iuda: vsq̄ ad transmigrationē
hierusalē in mense quinto. Et factū est
verbū dn̄i ad me dicens: Priusq̄ꝫ te for- B
marem in vtero: noui te: ⁊ anteq̄ꝫ exires
de vulua sanctificaui te: et ꝓphetam in
gentib⁹ dedi te. ‖ Et dixi. A: a: a: dn̄e de- I.14.b.
us. Ecce nescio loqui: quia puer ego suȝ
Et dixit dn̄s ad me. Noli dicere quia pu
er sum: quoniā ad omia que mittam te:
ibis: ⁊ vniuersa quecūq̄ mandauero ti-
bi: loquerꝭ. Ne timeas a facie eoꝝ: q2 te-
cum ego sum vt eruam te dicit dn̄s. ‖ Et
misit dn̄s manū suā: ⁊ tetigit os meum
⁊ dixit ad me. Ecce dedi verba mea i ore
tuo: ecce constitui te hodie suꝑ gentes ⁊
super regna vt euellas ⁊ destruas ⁊ dis-
perdas ⁊ dissipes et edifices et plantes. C
Et factū est v̄bū dn̄i ad me dicēs ‖ Quid I.24.b.
tu vides hieremia? Et dixi. Uirgam vi-
gilantē ego video. Et dixit dn̄s ad me:
Bene vidisti: quia vigilabo ego suꝑ ver
bo meo vt faciam illud. Et factū est ver
bum dn̄i secūdo ad me dicens: Quid tu
vides? Et dixi. Ollam succensam ego vi
deo: ⁊ facie eius a faciem aquilonis. Et
dixit domin⁹ ad me. Ab aquilone pan-
detur omē malū suꝑ omēs habitatores
terre. Quia ecce ego cōuocabo omēs co
gnationes regnorum aquilonis ait do-
minus: ⁊ venient et ponent vnusquisq̄
soliū suuȝ in introitu portaꝝ hierusalē:
⁊ suꝑ oēs muros eius in circūitu: ⁊ suꝑ
vniūsas vrbes iuda. Et loquar iudicia D
mea cū eis suꝑ oēȝ maliciā eoꝝ qui de-
reliquerūt me ⁊ libauerūt diȷ̄s alienis:
⁊ adorauerūt opus manuū suarum. Tu

ergo accinge lūbos tuos ⁊ surge: ⁊ loq̄re ad eos oīa q̄ ego p̄cipio tibi. Ne formides a facie eoꝝ: nec eni timere te faciā vultū eoꝝ. Ego q̄ppe dedi te hodie ī ciuitatē mūitā: et in colūnā ferreā: ⁊ ī murū ereū sup oēm terrā: regibꝰ iuda: principibꝰ eiꝰ et sacerdotibꝰ: et oī ppl̄o terre‖et bellabūt aduersū te ⁊ nō p̄ualebunt quia ego tecuꝫ sum ait dominꝰ vt liberem te.

J.25.d.

II

A J.3.d e

ET factū est verbū dn̄i ad me dicens: ‖Uade et clama in aurībꝰ hierl̄m dicēs. Hec dicit dn̄s. Recordatꝰ sum tui miserās adolescētiā tuam et charitatē desponsatiōis tue qn̄ secuta es me in deserto: in terra q̄ non seminat̄. Sanctꝰ isrl̄ dn̄o primitie frugū eius: Omēs qui deuorāt eū: delinquūt: mala veniēt sup eos dicit dn̄s. Audite verbū dn̄i domꝰ iacob: ⁊ oēs cognationes domꝰ israel. Hec dicit dn̄s. Quid īuenerūt p̄res vr̄i in me iniq̄tatꝫ: q2 elōgauerūt a me ⁊ ambulauerūt post vani

B

tatem: ⁊ vani facti sūt? Et nō dixerunt: vbi est dn̄s q̄ ascēdere nos fecit d̄ terra egypti: q̄ traduxit nos p desertū: p terrā inhabitabilē et inuiā: per terrā sitis: et imaginē mortꝫ: ⁊ p terrā in qua nō ambulauit vir neq3 habitauit hō. Et indu xi vos in terraꝫ carmeli: vt comederetꝫ fructū eius et bona illiꝰ. Et ingressi cōtaminastis terrā meā: ⁊ hereditatē meā posuistis in abonmiationē. Sacerdotes nō dixerūt: vbi ē dn̄s: ⁊ tenētes legē nescierūt me: et pastores p̄uaricati sunt in me. Et p̄phete p̄phetauerūt ī baal: et idola secuti sūt. Propterea adhuc iudicio cōtendā vobiscum ait dn̄s: et cuꝫ fi

C

lijs vestris disceptabo. Transite ad insulas cethim ⁊ videte: ⁊ in cedar mittite et considerate vehementer: et videte si factuꝫ ē huiuscemodi: si mutauit gēs deos suos. Et certe ipsi nō sūt dij. Populus ꝟo meus mutauit gloriaꝫ suam in idolum. Obstupescite celi sup hoc: et porte eius desolamini vehementer dicit dominus. Duo enim mala fecit populus meus. Me dereliq̄runt fontē aq̄ viue: ⁊ fodierūt sibi cisternas dissipatas que cōtinere nō valēt aquas. Nūquid seruus est israel aut vernaculus? Quare ergo factus est in predam? Sup eum rugierūt leones et dederunt vocem suā posuerūt terram eius in solitudinem. Ciuitates eiꝰ exuste sūt: ⁊ nō est qui ha-

D

bitet in eis. Filij q̄ꝫ mēpheos ⁊ taphneos cōstuprauerūt te vsq3 ad verticeꝫ. Nūquid nō istud factū est tibi: q2 dereliquisti dn̄m deū tuū eo tēpe quo ducebat te p viam? Et nūc quid tibi vis in via egypti: vt bibas aquā turbidaꝫ. Et quid tibi cum via assyrioꝝ: vt bibas aquā fluminis? Arguet te malicia tua ⁊ auersio tua increpabit te. Scito et vide q2 malū ⁊ amarū est reliquisse te dominū deū tuū: ⁊ nō esse timoreꝫ eiꝰ apō te dicit dn̄s deꝰ exercituū. A seculo cōfregisti iugū meū: rupisti vincula mea ⁊ dixisti. Nō seruiā. ‖In oī eni colle sublimi ⁊ sub oī ligno frondoso tu p̄sternabaris meretrix. ‖Ego aūt plātaui te vineam electā: oē semē verū. Quō ergo conuersa es mihi ī prauū vinea aliena? Si laueris te nitro: ⁊ multiplicaueris tibi herbā borith: maculata es in iniquitate tua corā me dicit dn̄s deꝰ. Quō dicꝫ nō sunt polluta: post baalim nō ambulaui? Uide vias tuas in conualle: scito quid feceris. Cursor leuis explicās vias suas: onager assuetꝰ in solitudine: ī desiderio aīe sue attraxit ventum amoris sui. Nullus auertet eam. Oēs qui querunt eam nō deficient: in menstruis eiꝰ inuenient eā. Prohibe pedem tuū a nuditate: ⁊ guttur tuum a siti. Et dixisti. Desperaui: nequaq̄ faciā. Adamaui q̄ppe alienos: ⁊ post eos ambulabo. Quō cōfundit̄ fur qn̄ dep̄hendit̄: sic confusi sūt domꝰ israel: ipsi ⁊ reges eoꝝ principes ⁊ sacerdotes ⁊ p̄phete eoꝝ: dicētes ligno: pater meus es tu: ⁊ lapidi: tu me genuisti. ‖Uerterūt ad me tergū ⁊ nō faciem: ⁊ in t̄pe afflictionis sue dicēt: surge ⁊ libera nos. ‖Ubi sūt dij tui quos fecisti tibi? Surgant et liberent te in t̄pe afflictionis tue. ‖Scd̄m numeruꝫ q̄ppe ciuitatū tuarū: erāt dij tui iuda. Quid vultis mecū iudicio cōtendere? Oēs dereliquistis me dicit dn̄s. Frustra p̄cussi filios vr̄os: disciplinā nō receperūt. Deuorauit gladiꝰ vr̄ p̄phās vr̄os: q̄si leo vastator generatio vr̄a. Uidete verbuꝫ dn̄i. Nūquid solitudo factꝰ sum israeli aut terra serotina? Quare ergo dixit pl̄s meus: recessimus: non veniemus vltra ad te? Nunquid obliuiscet̄ virgo ornamēti sui aut sponsa fascie pectoral̄ sue? Populus ꝟo meꝰ oblitꝰ est mei diebꝰ innumeris. Quid niteris bonā ostendere viam tuā: ad querendā dilectionem q̄ insup et malicias tuas docuisti vias tuas: ⁊ in alis tuis iuentus est sanguis

J.5.b

Esa.5.a

E

F

J.32.f

Deu.32.e

J.11.c.

G

aīarū paupeꝝ ⁊ innocētū? Nō in fossis inueni eos:sed in oibus q̄ supra memoraui. Et dixisti: Absq̧ pctō ⁊ innocens ego sū:⁊ ꝓpterea auertat̄ furor tuus a me. Ecce ego iudicio cōtēdā tecū: eo ꝙ dixerꝭ:nō peccaui. Q̄ꝫ vilis facta es nimis:iterās vias tuas. Et ab egypto cōfunderꝭ sicut ꝯfusa es ab assur. Nā ⁊ ab ista egredierꝭ:⁊ manꝰ tue erunt sup̲ caput tuū: qm̄ obtriuit dn̄s cōfidentiam tuā:et nihil habebis ꝓsperū. III

A Vulgo dicit̄. Si dimiserit vir vxorem suā:⁊ recedens ab eo duxerit virū alterū: nūq̇d reuertet̄ ad eā vltra? Nūq̇d nō polluta erit ⁊ cōtaminata mulier illa? Tu autē fornicata es cū amatoribꝰ multꝭ tn̄ reuertere ad me dicit dn̄s: et ego suscipiam te. Leua oculos tuos in directū: ⁊ vide vbi nūc ꝓstrata sis. In vijs sedebas expectans eos quasi latro insidiās in solitudine: ⁊ polluisti terrā in fornicationibꝰ tuis ⁊

B in malicijs tuis. Q̄ꝫobrem ꝓhibite sūt stille pluuiarū:⁊ serotinus imber nō fuit. Frons mulierꝭ meretricis facta est tibi:noluisti erubescere. Ergo saltē amodo voca me: pater meꝰ:dux virginitatꝭ mee tu es. Nūq̇d irascerꝭ i ꝑpetuū: aut ꝑseuerabis i finē? Ecce locuta es ⁊ fecisti mala:⁊ potuisti. Et dixit dn̄s ad me in diebꝰ iosie regis. Nūquid vidisti q̄ fecerit auersatrix israel? Abijt sibimet super oēm montē excelsū:‖⁊ sub oi ligno frondoso:⁊ fornicata est ibi. Et dixi: cū

C fecisset hec oia:ad me reuertere:⁊ nō est reuersa. Et vidit p̄uaricatrix soror eius iuda:quia ꝓ eo ꝙ mechata esset auersatrix isrl̄ dimisissem eā ⁊ dedissem ei libellum repudij:⁊ non timuit p̄uaricatrix iuda soror eius:sed abijt ⁊ fornicata est etiā ipsa:⁊ facilitate fornicationis sue

D cōtaminauit terrā:⁊ mechata est cū lapide ⁊ ligno. Et i oibꝰ his nō est reūsa ad me p̄uaricatrix soror eiꝰ iuda i toto corde suo:sꝫ i mēdacio ait dn̄s. Et dixit dn̄s ad me. Iustificauit aiam suā auersatrix isrl̄ cōparatiōe p̄uaricatricis iuda.‖Vade ⁊ clama sermones istos ꝯtra aquilonē ⁊ dices. Reuertere auersatrix isrl̄ ait dn̄s:⁊ nō auertā faciē meā a vobis:quia sanctꝰ ego sum dicit dn̄s:⁊ nō irascar in ꝑpetuū. Verūtn̄ scito iniq̇tatem tuā: q̄ in dn̄m deuꝫ p̄uaricata es.

E Et dispsisti vias tuas alienis sub oi ligno frōdoso:⁊ vocē meā nō audisti ait dn̄s. Cōuertimini filij reuertētes dicit dn̄s:q̄ ego vir vester. Et assumaꝫ vos: vnū de ciuitate ⁊ duos de cognatione: ⁊ introducā vos i sion. Et dabo vobis pastores iuxta cor meū:⁊ pascēt vos sciencia ⁊ doctrina. Cūq̧ multiplicati fueritis ⁊ creueritꝭ in terra in diebus illis ait dn̄s:nō dicēt vltra: arca testamenti dn̄i:neq̧ ascēdet sup̲ cor:neq̧ recordabunt̄ illius:nec visitabit̄:nec fiet vltra

F In tp̄e illo vocabūt hierusalē soliū domini:⁊ cōgregabunt̄ ad ea omēs gentes in noie dn̄i in hierusalē:⁊ nō ambulabūt post prauitatē cordis sui pessimi. In diebus illis ibit domus iuda ad domum israel:⁊ veniēt simul de terra aq̇lonis ad terrā quā dedi pr̄ibus vestris. Ego aūt dixi. Quō ponaꝫ te in filios: et tribuā tibi terrā desiderabilē hereditatem p̄clarā exercituū gētium? Et dixi. Patrē vocabis me:⁊ post me igredi nō cessabis. Sꝫ quō si cōtēnat mulier amatorem suū:sic cōtēpsit me domꝰ isrl̄:dicit dn̄s.‖Vox in vijs audita est: ploratus ⁊ vlulatꝰ filioꝝ israel qm̄ iniquam fecerūt viā suā:obliti sūt dn̄i dei sui. Cōuertimini filij reuertentes:⁊ sanabo auersiones vr̄as. Ecce nos venimꝰ ad te. Tu eni es dn̄s deus noster. Vere mēdaces erant colles ⁊ multitudo montiū. Vere in dn̄o deo nostro salus israel. Cōfusio comedit laborē patrū nr̄oꝝ ab adolescentia nr̄a: greges eorū ⁊ armēta eoꝝ: filios eorum ⁊ filias eoꝝ. Dormiemꝰ in ꝯfusione nr̄a ⁊ operiet nos ignominia nr̄a:qm̄ dn̄o deo nr̄o peccauimꝰ nos et pr̄es nr̄i ab adolescētia nostra vsq̧ ad diem hāc:⁊ nō audiuimus vocem dn̄i dei nostri. IIII

A I reuerteris ad me isrl̄ ait dn̄s ad me cōuertere. Si abstuleris offendicula tua a facie mea nō cōmoueberis. Et iurabis viuit dn̄s in veritate ⁊ in iudicio ⁊ in iusticia: et benedicēt eū gētes ipsūq̧ laudabūt. Hec enim dicit dn̄s viro iuda et habitatori hierl̄m.‖Nouate vobis nouale:⁊ nolite serere sup̲ spinas. Circūcidimini dn̄o ⁊ auferte p̄putia cordiū vr̄oꝝ viri iuda ⁊ habitatores hierusalē:ne forte egrediatur vt ignis indignatio mea ⁊ succēdet̄:⁊ nō sit q̇ extīgat.

B Omia aūt hec mala veniēt ꝓpt̄ maliciā cogitationuꝫ vr̄aꝝ. Annūciate i iuda:⁊ i hierl̄m: auditū facite:loq̇mi:⁊ canite tuba i terra: clamate fortiter ⁊ dicite: Cōgregami ⁊ ingrediamur ciuitates mūitas:leuate si-

[Margin notes: S.2.d. (at "per oēm montē excelsū"); S.2.a (at "Vade ⁊ clama"); J.31.c / Matth.2.c (at "Vox in vijs"); Osee.1.b (at "Nouate vobis nouale")]

gnū ī ſiō. Cōfortamī nolite ſtare: qꝛ ma-
lū ego adduco ab aq̄lōe ⁊ ꝯtritionē ma
gnā. Aſcēdit leo ꝺ cubili ſuo: ⁊ p̄do gē-
tiū ſe leuauit. Egreſſus eſt de loco ſuo:
vt ponat terrā tuā in in ſolitudinē. Ci-
uitates tue vaſtabunt: remanētes abſ-
C ꝙ habitatore. Sup hoc accingite vos
cilitijs: plāgite ⁊ vlulate: qꝛ nō ē auer-
ſa ira furoris dn̄i a vobis. Et erit i die
illa dicit dn̄s: ꝑibit cor reg ⁊ cor ꝑici-
pum: ⁊ oſtupeſcēt ſacerdotes: ⁊ ꝓphete
ꝯſternabūt. Et dixi. Heu: heu: heu: dn̄e
de⁹. Ergo ne decepiſti pplm iſtū ⁊ hie-
ruſalē dicēs: pax erit vobis. Et ecce ꝑ-
uenit gladius vſꝙ ad aiam. In tꝑe illo
dicet pplo huic ⁊ hierlm vent⁹ vrens
in vijs q̄ ſūt i deſerto: vie filie ppli mei
nō ad ventilādū ⁊ ad purgādum. Spūs
D plen⁹ ex his veniet mihi. Et nūc ego: ſꝫ
loquar iudicia mea cum eis. Ecce quaſi
nubes aſcēdet: ⁊ quaſi tēpeſtas currus
ei⁹. Velociores aquilis equi illius. Ve
nobis: qm̄ vaſtati ſum⁹. Laua a mali-
Sap. I. a cia cor tuū hierlm: vt ſalua fias || Vſꝙ q̊
morabunt i te cogitatiōes noxie? Vox
eni annūciant a dan: ⁊ notū facientis
idolū de mōte effraim. Dicite gētibus.
Ecce auditū eſt in hierlm: cuſtodes ve-
nire de terra lōginqua: ⁊ dare ſup ciui-
tates iuda vocem ſuā. Quaſi cuſtodes
agroꝝ facti ſūt ſup eā in gyro: qꝛ me ad
E iracūdiā ꝓuocauit dicit dn̄s. Vie tue ⁊
cogitationes tue fecerunt hec tibi. Iſta
malicia tua qꝛ amara qꝛ tetigit cor tuū
Ventrē meū vētrē meum doleo: ſenſus
cordis mei turbati ſūt in me. Non tace
bo: qm̄ vocē buccine audiuit aia mea:
clamorē ꝑlij. Cōtritio ſup cōtritionem
vocata eſt: et vaſtata ē oīs terra. Repē-
te vaſtata ſūt tabernacula mea: ſubito
pelles mee. Vſꝙquo videbo fugiētem:
audiā vocē buccine? Quia ſtult⁹ pplus
me⁹ me nō cognouit. Filij inſipientes
F ſūt: ⁊ vecordes. Sapiētes ſūt vt faciant
mala bn̄ aūt facere neſcierūt. Aſpexi ter
ram ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihil: et celos ⁊
nō erat lux i eis. Vidi mōtes ⁊ ecce mo
uebant: et oēs colles ꝯturbati ſūt. In-
tuit⁹ ſum ⁊ nō erat hō: ⁊ oē volatile ce-
li receſſit. Aſpexi ⁊ ecce carmelus deſer
tus: et oēs vrbes ei⁹ deſtructe ſunt a fa-
cie dn̄i et a faci ire furoris ei⁹. Hec eni
dicit dn̄s. Deſerta erit oīs terra: ſed tn̄
cōſūmationē nō faciā. Lugebit terra: ⁊
merebūt celi deſup eo ꝙ locut⁹ ſum. Co-
gitaui ⁊ nō penituit me: nec auerſus ſū
ab eo. A voce equitis: ⁊ mittent ſagit- G
tam fugit oīs ciuitas. Ingreſſi ſunt
ardua: ⁊ aſcēderūt rupes. Vniuerſe vr-
bes derelicte ſūt: ⁊ nō habitat in eis hō
Tu aūt vaſtata qd facies? Cū veſtieris
te coccino: cū ornata fueris monili au-
reo: ⁊ pinxeris ſtibio oclos tuos: fruſtra
cōponeris. Cōtēpſerūt te amatores tui
aiam tuā querēt. Vocē eni q̄ſi parturiē
tis fudiui: anguſtias vt puerpere. Vox
filie ſion inter morientes expādenteſꝙ
man⁹ ſuas: Ve mihi: qꝛ defecit aia mea
ꝓpter interfectos.

V

Ircūite vias hierlm ⁊ aſpicite: ⁊ A
C cōſiderate et q̄rite i plateis ei⁹:
an inueniat virū faciēdū iudi-
ciū: ⁊ q̄rentē fidē: ⁊ ꝓpiti⁹ ero ei. Q̄ ſi
etiā viuit dn̄s dixerint: ⁊ hoc falſo iura
bunt. Dn̄e oculi tui reſpiciūt fidē. Per-
cuſſiſti eos ⁊ nō doluerūt: attriuiſti eos
⁊ rēnuerūt accipe diſciplinam. Indura-
uerūt facies ſuas ſupra petrā: ⁊ noluerūt
reuerti. Ego aūt dixi. Forſitan pauꝑes
ſūt ⁊ ſtulti: ignorātes viā dn̄i ⁊ iudiciū
dei ſui. Ibo ergo ad optimates et loq̄r
eis. Ipſi eni cognouerūt viā dn̄i ⁊ iudi- B
ciū dei ſui. Et ecce magis hi ſimul cōfre-
gerūt iugū: ruperūt vincula. Idcirco ꝑ-
cuſſit eos leo de ſilua: lupus ad veſꝑam
vaſtauit eos pardus vigilās ſup ciuita
tes eoꝝ. Oīs q̄ egreſſus fuerit ex eis ca-
piet: qꝛ multe ſūt p̄uaricationes eorū:
cōfortate ſūt auerſiones eoꝝ. Sup q̊ ꝓ-
pitius tibi eſſe potero? Filij tui dereliq̄
runt me: ⁊ iurāt i his q̄ nō ſūt dij. Sa-
turaui eos ⁊ mechati ſūt: et i domo me-
retricis luxuriabant. Equi amatores i C
femias: ⁊ emiſſarij facti ſūt: || vnuſq̄ſꝙ Ezech. 22. c
ad vxorē ꝓximi ſui hinniebat. || Nunq̄d I. eo. ⁊. I. 9. c
ſup his nō viſitabo dicit dn̄s: ⁊ in gen-
te tali non vlciſcet aia mea? Aſcendite
muros eius et diſſipate: cōſūmationem
aūt nolite facere. Auferte ꝓpagines ei⁹
qꝛ nō ſūt dn̄i. Preuaricatiōe eni p̄uari-
cata eſt in me dom⁹ iſrl ⁊ dom⁹ iuda ait
dn̄s. Negauerūt dn̄m ⁊ dixerūt. Non eſt
ipſe: neꝙ veniet ſup nos nos malū: gla
diū ⁊ famē nō videbim⁹. Prophe fue-
rūt in vētū locuti: ⁊ rn̄ſum nō fuit i eis
Hec ꝰ euenīēt illis. Hec dicit dn̄s de⁹ ex
ercituū. Quia locuti eſtis vbū iſtud? Ec D
ce ego do vba mea in ore tuo in ignem
⁊ pplm iſtū in ligna: ⁊ vorabit eos. Ec-
ce ago adducā ſup vos gētē de lōginquo
dom⁹ iſrl ait dn̄s: gētē robuſtā: gentem
antiquā: gētē cui⁹ ignorabis linguam:

nec intelliges q̄d loquat̄. Pharetra ei⁹
q̄ri sepulchꝛū patēs: vniuersi fortes. Et
comedet segetes tuas: ꝛ panē tuū deuo-
rabit: filios tuos ꝛ filias tuas comedet
gregē tuū ꝛ armēta tua: ꝛ comedet vi-
neā tuā et ficū tuā: ꝛ cōteret vrbes mu
nitas tuas in q̄b⁹ tu habes fiduciā gla
E dio. Uerūtñ in dieb⁹ illis ait dñs nō fa
J.16.b ciā vos in cōsūmationē. ‖ Qꝫ si dixeritꝭ
q̄re fecit dñs de⁹ noster nobis hec oia?
dices ad eos. Sicut dereliq̄stis me ꝛ ser
uistis deo alieno in terra vestra: sic ser-
uietis dīȷs alienis in terra nō vr̄a. An
nūciate hec domui iacob: ꝛ auditū faci
te in iuda dicētes Audi pp̄le stulte qui
nō habes coꝛ: qui habentes oculos nō
videtis: ꝛ aures et nō auditis. Me ergo
nō timebitꝭ ait dñs: et a facie mea non
dolebitꝭ? Qui posui arenā terminū ma
ri: p̄ceptū sempiternū qd̄ nō p̄teribit: et
cōmouebunt̄ ꝛ nō poterūt: ꝛ intumes-
F cēt fluctus ei⁹ ꝛ nō trāsibūt illud. Po-
pulo aūt huic factū est coꝛ incredulū et
exasperās. Recesserūt ꝛ abierūt: ꝛ nō di
xerūt in corde suo. Metuam⁹ dñm deū
nr̄m: q̄ dat nobis pluuiā temporaneā ꝛ
serotinā in tp̄e suo: plenitudinē annue
messis custodientē nobis. Iniquitates
nr̄e declinauerūt hec: ꝛ pctā nr̄a ꝓhibu
erūt bonū a nobis: qꝛ iuenti sūt in pp̄lo
meo impīȷ isidiātes q̄si aucupes: laq̄os
ponētes ꝛ pedicas ad capiendos viros
G Sicut decipula plena auibus: sic dom⁹
eoꝝ plene dolo. Ideo magnificati sūt ꝛ
ditati: incrassati sūt ꝛ impinguati: ꝛ p̄-
Esa.1.f terierūt sermones meos pessime. ‖ Cau-
sam vidue nō iudicauerūt: causam pu-
pilli nō direxerūt: ꝛ iudiciū paupeꝝ nō
B.e.et. J.9.c iudicauerūt. ‖ Nūq̄d sup his non visita
bo dicit dñs: aut sup gētē huiuscemo-
di nō vlciscet̄ aia mea? Stupoꝛ et mira
bilia facta sūt i terra. Prophe ꝓphetā
bant mendaciū: et sacerdotes applau-
debāt manib⁹ suis: et populus meus di
lexit talia? Quid igitur fiet in nouissi-
mo eius.

VI

A Onfortami filīȷ beniamin i me-
c dio hierl̄m: ꝛ in thecua clāgite
buccina: ꝛ sup bethacaren leua
te vexillū: qꝛ malū visū est ab aq̄lone et
cōtritio magna. Speciose ꝛ delicate as-
similaui filiā syō: ad eā venient pastoꝛes
ꝛ greges eoꝝ. Fixerūt i ea tētoria i cir-
cuitu: pascet vnusq̄sq; eos q̄ sub manu
sua sūt. Sctificate sup eā bellū: ꝯsurgite
ꝛ ascēdam⁹ i meridie. Ue nobis qꝛ decli
nauit dies: qꝛ lōgioꝛes facte sūt vmbꝛe
vesperi. Surgite ꝛ ascendamus in no-
cte: ꝛ dissipem⁹ dom⁹ ei⁹: quia hec dicit
B dñs exercituū. Cedite lignū ei⁹: ꝛ fundi
te circa hierl̄m aggerē. Hec est ciuitas
visitatōis: ois calūnia i medio ei⁹. Si-
cut frigidā facit cisterna aquā suā: sic
frigidā fecit maliciā suā. Iniq̄tas et va
stitas audiet̄ i ea corā me semp: infirmi
tas ꝛ plaga. Erudire hierl̄m ne forte re
cedat aia mea a te: ne forte ponā te de-
sertā: terrā inhabitabilē. Hec dicit dñs
exercituū. Usq; ad racemū colligēt q̄si
i vinea reliq̄as isrl̄. Cōuerte manū tuā
q̄si vindemiatoꝛ ad cartallū. Cui loq̄r: et
C quē cōtestaboꝛ vt audiat? Ecce incircū
cise aures eoꝝ: et audire nō possunt. Ec-
ce v̄bū dñi factū est eis in opprobriū: ꝛ
non suscipiēt illud. Idcirco furoꝛe dñi
Esa.1.d.a. 15.b plen⁹ sum: laboraui sustinēs. ‖ Effunde
sup paruulū furoꝛē: ꝛ sup cōciliū iuue-
nū simul. Uir eni cū muliere capiet̄ se-
nex cū pleno dierū. Et trāsibunt dom⁹
eoꝝ ad alteros: agri ꝛ vxoꝛes pariter:
qꝛ extēdā manū meā sup habitātes ter
J.8.b. Esa. 56.d ram dicit dñs. ‖ A minoꝛe q̄ppe vsq; ad
ad maioꝛē oēs auaricie studēt: et a pro
pheta vsq; ad sacerdotē cūcti faciūt do
D lum. Et curabāt cōtritionē filie popu
li mei cū ignominia dicētes: pax: pax: ꝛ
nō erat pax. Cōfusi sūt qꝛ abominatio-
nē fecerūt: quin potius ꝯfusione nō sūt
ꝯfusi: ꝛ erubescere nescierūt. Q̄obꝛē ca
dent inter ruētes: in tp̄e visitatiōis sue
corruēt dicit dñs. Hec dicit dñs. State
sup vias et videte: ꝛ interrogate d̄ semi
tis antiq̄s q̄ sit via bona: et ambulate i
Math.11.d ea: ‖ et inuenietis refrigeriū aiabus ve-
stris. Et dixerūt: Nō ambulauimus. Et
cōstitui sup vos speculatoꝛes. Et dixi.
E Audite vocē tube. Et dixerūt. Nō audi
emus. Ideo audite gētes et cognoscite
ꝯgregatio: quāta ego faciam eis. Audi
J.19.a terra. ‖ Ecce ego adduco mala sup po-
pulū istum: fructū cogitationū eius: qꝛ
verba mea nō audierūt: ꝛ legē meā ꝓie
Esa.1.d. cerūt: ‖ Ut quid mihi thus d̄ saba affer-
tis ꝛ calamū suaue olentē de terra lon-
ginq̄. Holocaustoma a vr̄a nō sūt acce
pta ꝛ victime vr̄e non placuerūt mihi.
Propterea hec dicit dñs. Ecce ego da-
bo in pp̄lm istū ruinas: ꝛ ruēt i eis pa-
tres ꝛ filīȷ simul: vicin⁹ et ꝓxim⁹ ꝑibūt.
F Hec dicit dñs. Ecce pp̄ls venit de terra
aq̄lonis: et gēs magna ꝯsurget a finib⁹
terre. Sagittā ꝛ scutū arripiet: crudelis

eſt ⁊ nõ miſerebiṫ. Uox eiꝰ q̃ſi mare ſo-
nabit: ⁊ ſup̱ equos aſcendẽt: p̃parati q̃ſi
vir ad p̄eliũ aduerſum te filia ſion. Au
diuimꝰ famã eiꝰ: diſſolute ſũt manꝰ no-
ſtre. Tribulatio app̃hendit nos: dolo-
res vt parturientem. Nolite exire ad a-
gros: ⁊ in vineã ne ambuletis: qm̃ gla-
dius inimici pauor in circũitu. Filia po
G puli mei accingere cilitio: ⁊ ꝯſpergere ci
nere. Luctũ vnigeniti fac tibi planctuȝ
amarũ: q̄ꝛ repente veniet vaſtator ſuper
vos. Probatorẽ dedi te in pp̄lo meo ro
buſtũ ⁊ ſcies: ⁊ ꝓbabis vias eoꝝ. Omẽs
iſti p̄ncipes declinãtes: ambulãtes: frau
dulẽter. Es ⁊ ferrũ vniũſi corrupti ſũt.
Defecit ſufflatoriũ in igne: ꝯſumptuȝ eſt
plũbũ. Fruſtra cõflauit ꝯflator: malicie
eni coꝝ nõ ſunt ꝯſũpte. Argentũ repro-
bũ vocate eos: q̄ꝛ dñs proiecit illos.

A V Erbũ quod factum eſt ad VII
hieremiã a dño dicẽs: Sta i por
ta domꝰ dñi: et p̄dica ibi verbuȝ
iſtud ⁊ dic: Audite verbuȝ dñi oĩs iuda
q̄ ingredimini p̱ portas has: vt adoretĩ
dñm. Hec dicit dñs exercituũ deus iſrl̃.
J.26.d || Bonas facite vias vr̃as et ſtudia vr̃a:
⁊ h̃itabo vobiſcũ i loco iſto. Nolite cõfi-
dere in v̄bis mendacῗ: dicẽtes templuȝ
dñi: templũ dñi: tẽplũ dñi eſt. Qm̃ ſi be-
nedixeritĩ vias vr̃as: ⁊ ſtudia vr̃a: ſi fece
ritis iudiciũ inter virũ ⁊ ꝓximũ eiꝰ ad-
B uene ⁊ pupillo: ⁊ vidue nõ feceritĩ calũ-
niã: nec ſanguinẽ innocentẽ effuderitĩ
in loco hoc: ⁊ poſt deos alienos nõ am-
bulaueritis in malũ vobiſmetipſis: ha-
bitabo vobiſcũ in loco iſto in terra quã
dedi p̄rībꝰ vr̃is a ſeclo vſq̧ in ſeculum.
Ecce vos cõfiditis vobis in ſermonibꝰ
mendacῗ qui nõ ꝓderũt vobis: furari:
occidere: adulterari: iurare mendaciter:
libare baalim: ⁊ ire poſt deos alienos q̄s
ignoratis. Et veniſtis et ſtetiſtis coram
me in domo hac in qua inuocatũ ẽ no-
men meũ: ⁊ dixiſtĩ: liberati ſumꝰ eo q̄ fe
Eſa.56.c cerimꝰ oẽs abomiationes iſtas. || Nun-
Matth.21.b quid ergo ſpelũca latronũ facta eſt do-
C J.32.f mus iſta: || in qua inuocatũ ẽ nomẽ me-
um in ocul̃ vr̃is? Ego ego ſum: ego vidi
dicit dñs. Ite ad locũ meum in ſylo vbi
habitauit nomẽ meũ a principio: ⁊ vide
te que fecerim ei ꝓpter malicias populi
mei iſrael. Et nũc q̄ꝛ feciſtis oĩa op̱a hec
dicit dñs: ⁊ locutꝰ ſum ad vos: mane cõ
Prou.1.c ſurgens ⁊ loquens: ⁊ nõ audiſtĩ: || ⁊ voca
Eſa.65.b ui vos ⁊ nõ r̃ndiſtis: faciã domui huic i
qua inuocatũ eſt nomẽ meũ: ⁊ in q̄ vos

habetis fiduciã: ⁊ loco queȝ dedi vobis
⁊ patribꝰ vr̃is: ſicut feci ſylo: ⁊ proῗciaȝ
vos a facie mea ſicut ꝓieci oẽs frẽs ve-
ſtros vniuerſum ſemẽ effraim. || Tu er- J.14.b.
go noli orare ꝓ pp̄lo hoc: nec aſſumas D
ꝓ eis laudẽ ⁊ orõnẽ ⁊ nõ obſiſtas mihi:
q̄ꝛ nõ exaudiã te. Nõne vides q̄d iſti fa-
ciũt in ciuitatibꝰ iuda: ⁊ in plateis hie-
ruſalẽ? Filῗ colligũt ligna: ⁊ p̄res ſuccẽ-
dũt ignẽ: ⁊ mulieres cõſpergũt adipẽ: || vt J.44.e
faciant placẽtas regine celi: ⁊ libẽt dῗs
alienis: ⁊ me ad iracũdiã ꝓuocẽt. Nun-
quid me ad iracũdiã ꝓuocant dicit do-
minꝰ? Nõne ſemetipſos in ꝯfuſionẽ vul
tus ſui? Ideo hec dicit dñs deꝰ. Ecce fu-
ror meꝰ ⁊ indignatio mea cõflatur ſup̱
locũ iſtũ ſup̱ viros ⁊ ſup̱ iumẽta ⁊ ſuper
lignũ regionis ⁊ ſup̱ fruges terre: ⁊ ſuc-
cendeṫ ⁊ nõ extinguetur. Hec dicit dñs
exercituũ deus iſrael. Holocauſtomata E
vr̃a addite victimis vr̃is ⁊ comedite car
nes: q̄ꝛ nõ ſum locutꝰ cũ patribꝰ veſtris
⁊ non p̄cepi eis in die qua eduxi eos de
terra egypti de verbo holocauſtomatuȝ
⁊ victimarũ: ſed hoc verbũ p̄cepi eis di-
cens. Audite vocẽ meã ⁊ ero vobis deꝰ
⁊ vos eritis mihi pp̄l̃s: ⁊ ambulate in oĩ
via quã mandaui vobis vt bene ſit vo-
bis. Et nõ audierũt nec inclinauerunt
aurẽ ſuã: ſed abierũt in voluptatibꝰ et ĩ
prauitate cordis ſui mali: factiq̧ ſũt re-
troꝛſum ⁊ nõ in ante: a die q̄ ingreſſi ſũt
p̄res eorũ de terra egypti: vſq̧ ad diem
hanc. Et miſi ad vos oĩs ſeruos meos F
ꝓp̄has p̱ diẽ: ꝯſurgens diluculo: ⁊ mit-
tens: ⁊ nõ audierũt me nec iclinauerũt
aurẽ ſuã ſȝ indurauerũt ceruicẽ ſuã: || et J.16.e
peius op̱ati ſũt q̄ p̄res eoꝝ. Et loq̄rĩ ad
eos oĩa v̄ba hec ⁊ nõ audiẽt te: ⁊ voca-
bis eos ⁊ nõ r̃ndebunt tibi. Et dices ad
eos. Hec eſt gens q̄ nõ audiuit vocẽ dñi
dei ſui: nec recepit diſciplinã. Periῗt fi-
des: ⁊ ablata eſt de ore eorũ. Tonde ca-
pillũ tuuȝ ⁊ proῗce: ⁊ ſume in directum
planctũ: q̄ꝛ ꝓiecit dñs ⁊ reliquit genera
tionẽ furorĩ ſui: q̄ꝛ fecerũt filῗ iuda ma G
lũ in ocul̃ meis dicit dñs. || Poſuerũt of ẽ.eo.
fendicula ſua in domo in q̄ inuocatuȝ ẽ
nomẽ meũ vt polluerẽt eã: ⁊ edificaue-
rũt excelſa tophet q̄ eſt in valle filῗ en-
non: vt incenderẽt filios ſuos ⁊ filias ſu
as igni: q̄ nõ precepi nec cogitaui in cor
de meo. Ideo ecce dies venient dicit do
minꝰ: ⁊ nõ diceṫ ampliꝰ tophet ⁊ vallis
filῗ ennon ſȝ vallis interfectiõis: ⁊ ſepe
lienṫ in tophet eo q̄ nõ ſit locꝰ. Et erit

morticinniũ pplĩ hui⁹ in cibos volucri-
bus celi et bestĳs terre: et nõ erit q̃ abi
Ezech.26.c gat‖Et quiescere faciã de vrbib⁹ iuda
et d̃ plateis hierusalẽ vocẽ gaudĳ ꝛ vo
cẽ leticie: vocẽ spõsi ꝛ vocẽ spõse. In de
solatiõe eni erit terra. VIII

A In tp̃e illo ait dñs: eiciẽt ossa re
gis iuda: ꝛ ossa principũ eius et
ossa sacerdotũ: ꝛ ossa ꝓphetarũ
et ossa eoꝝ qui habitauerũt hierl̃m de
sepulchris suis: et expandẽt ea ad solẽ
et lunã et oẽm militiã celi que dilexe-
rũt: et quib⁹ seruierũt: ꝛ post que ambu
lauerũt: ꝛ que quesierũt ꝛ adorauerũt.
Nõ colligent̃ ꝛ nõ sepelient̃: in sterqui
B liniũ sup̱ faciẽ terre erũt. Et eligẽt ma
gis mortẽ q̃ꝫ vitã oẽs qui residui fue-
rint de cognatione hac pessima: in vni
uersis locis que derelicta sunt: ad q̃ eie
ci eos dicit dñs exercituũ. Et dices ad
eos. Hec dicit dñs: Nũquid q̃ cadit nõ
resurget: ꝛ qui auersus est nõ reuertet̃?
Quare ergo auersus est ppl̃s iste in hie-
rusalẽ auersione ꝯtentiosa? App̃hende-
runt mendaciũ: ꝛ noluerũt reuerti. At-
C tendi ꝛ auscultaui: nemo qd̃ bonũ est lo
quit̃. Nullus est q̃ agat penitentiaꝫ sup̱
peccato suo dicẽs: Quid feci? Oĩns con
uersi sunt ad cursum suuꝫ: quasi equus
impetu vadẽs in p̃liuꝫ. Miluus in celo
cognouit temp⁹ suũ: turtur ꝛ hirũdo et
ciconia custodierũt temp⁹ aduent⁹ sui:
ppl̃us aũt me⁹ nõ cognouit iudiciũ dñi
Quõ dicitĩ sapiẽtes nos sum⁹: ꝛ lex dñi
nobiscũ est? Uere mendaciũ opat⁹ est sti
D lus mendax scribaꝝ. Confusi sũt sapien
tes: ꝑterriti ꝛ capti sunt. Uerbũ eni dñi
ꝓiecerũt: ꝛ sapiẽtia nulla est in eis. Pro
pterea dabo mlĩeres eorũ exteris: agros
s.6.c eoꝝ heredibus.‖ Quia a minimo vsq̃ꝫ ad
Esa.56.d. maximũ oẽs auariciã sequunt̃: a ꝓphe
ta vsq̃ꝫ ad sacerdotẽ cũcti faciũt mẽda-
ciũ. Et sanabãt ꝯtritiões filie pplĩ mei
ad ignominiã dicẽtes: pax: pax: cũ nõ es
set pax. Cõfusi sunt q̃ꝛ abomĩatiõẽ fece
rũt: q̃nimo cõfusione nõ sũt ꝯfusi: ꝛ eru-
bescere nescierunt. Idcirco cadent inter
E corruẽtes: in tp̃e visitatiõis sue corruẽt
dicit dñs. Congregans congregabo eos
ait dñs. Nõ est vua in vitib⁹: ꝛ non sunt
ficus in ficulnea: folium defluxit: ꝛ dedi
eis q̃ p̃tergressa sunt. Quare sedemus?
Conuenite ꝛ ingrediamur ciuitatẽ mu-
nitã: ꝛ sileam⁹ ibi: q̃ꝛ dñs deus nr̃ silere
nos fecit: ꝛ potũ dedit nobis aquam fel
i.14.d lis. Peccauim⁹ eni dño.‖ Expectauim⁹
pacẽ ꝛ nõ erat bonũ: temp⁹ medele: ꝛ ec
ce formido. A dan audit⁹ est fremit⁹ eq̃-
rũ eius; a voce hinnituũ pugnatorũ ei⁹ F
cõmota est ois terra. Et venerũt ꝛ deuo
rauerũt terrã ꝛ plenitudinem ei⁹: vrbeꝫ
ꝛ habitatores ei⁹. Quia ecce ego mittaꝫ
vobis serpẽtes regulos quib⁹ nõ est in-
cantatio: ꝛ mordebunt vos ait dñs. Do-
lor meus sup̱ dolorẽ: in me cor meũ me-
rens. Ecce vox clamoris filie pplĩ mei d̃
terra longinqua. Nunq̃d dñs non est in G
sion: aut rex ei⁹ nõ est in ea? Quare ergo
me ad iracundiã concitauerunt in scul-
ptilib⁹ suis: ꝛ i vanitatib⁹ alienis? Trã-
sĳt messis: finita est estas: et nos saluati
nõ sum⁹. Sup̱ ꝯtritiõe filie pplĩ mei cõ-
trit⁹ sum ꝛ ꝯtristat⁹: stupor obtinuit me
Nunq̃d resina nõ est in galaad: aut me-
dicus nõ est ibi? Quare igit̃ nõ est obdu
cta cicatrix filie pplĩ mei. IX

Quis dabit capiti meo aquã: ꝛ o- A
culis meis fontẽ lachrymarum?
Et plorabo die ac nocte interfe-
ctos filie pplĩ mei. Quis dabit me in so-
litudine diuersoruꝫ viatoꝝ? Et derelin-
quã ppl̃m meũ ꝛ recedã ab eis: q̃ꝛ omẽs
adulteri sunt ꝛ cetus p̃uaricatoꝝ: ꝛ ex-
tenderũt linguã suã quasi arcũ menda-
cĳ: ꝛ nõ veritatĩ. Confortati sũt in terra:
q̃ꝛ d̃ malo ad malũ egressi sunt: ꝛ me nõ
cognouerũt dicit dñs. Unusq̃sq̃ꝫ se a ꝓ- B
ximo suo custodiat: et in omĩ fratri suo
nõ habeat fiduciã: q̃ꝛ ois frater supplan
tans supplãtabit: ꝛ omis amic⁹ fraudu
lenter incedet: ꝛ vir fratrẽ suum deride-
bit: ꝛ veritateꝫ nõ loquent̃. Docuerunt
eni linguã suã loqui mendaciũ: vt iniq̃
agerent laborauerũt. Habitatio tua in
medio doli: in dolo renuerunt scire me:
dicit dñs. Propterea hec dicit dñs exer-
cituũ. Ecce ego conflabo ꝛ ꝓbabo eos.
Quid eni aliud faciã a facie filie populi
mei? Sagitta vulnerãs lingua eoꝝ: do- C
lũ locuta est.‖In ore suo pacẽ cũ amico Ps.27.
suo loquit̃: ꝛ occulte ponit ei insidias.
‖Nunq̃d sup̱ his nõ visitabo dicit dñs: s.5.c
aut in gente huiuscemodi nõ vlciscetur
aĩa mea? Sup̱ mõtes assumã fletuꝫ ac
lamentũ: ꝛ sup̱ speciosa deserti planctũ:
q̃m incensa sunt eo q̃ nõ sit vir ꝑtransi
ens: ꝛ nõ audierũt voceꝫ possidentis. A
volucre celi vsq̃ꝫ ad pecora transmigra-
uerũt ꝛ recesserũt. Et dabo hierusaleꝫ in D
acernos arene ꝛ cubilia draconũ: ꝛ ciui-
tates iuda dabo i desolationẽ eo q̃ nõ
sit habitator.‖ Quis est vir sapiens qui Osee.14.d

Intelligat hoc ꝛ ad quez verbũ oris dñi
iat vt annũciat istud: quare perierit ter
ra ꝛ exusta sit quasi desertũ: eo ꝙ nõ sit
qui ꝑ transeat? Et dixit dñs. Quia dere-
liquerũt legẽ meã quã dedi eis: ꝛ nõ au
dierũt vocẽ meã: ꝛ non ambulauerũt in
ea: ꝛ abierũt post prauitatẽ cordis sui: ꝛ
post baalim quod didicerũt a patrib⁹ su

E

is: idcirco hec dicit dñs exercituuz deus

J.23.c

israel. ‖ Ecce ego cibabo pplm istũ absin
thio ꝛ potũ dabo eis aquaz fellis: ꝛ dis-
pergam eos in gentib⁹ quas non noue-
runt ipsi ꝛ patres eorũ: ꝛ mittã post eos
gladiũ donec ꝯsummanť. Hec dicit dñs
exercituũ. Cõtemplamini ꝛ vocate lamẽ
tatrices vt veniãt: ꝛ ad eas que sapien-
tes sunt mittite ꝛ ꝓperent: festinẽt ꝛ as-
sumant sup nos lamentũ. Deducãt ocu
li nostri lachrymas: ꝛ palpebre nr̃e deflu
ant aquis: q꞉ vox lamentationis audita
est de sion. Quõ vastati sum⁹ et confusi

F

vehemẽter? Quia dereliquim⁹ terram:
qm̃ deiecta sũt tabernacula nr̃a. Audi-
te ergo mulieres verbũ dñi: ꝛ assumant
aures vr̃e sermonẽ oris eius: ꝛ docete fi-
lias vr̃as lamentũ: ꝛ vnaqueq꞉ ꝓximaz
suam planctũ: q꞉ ascendit mors per fene
stras vr̃as: ingressa est domos vr̃as: dis-
perdere ꝑuulos deforis: iuuenes de pla
teis. Loquere. Hec dicit domin⁹. Et ca-
det morticinũ homis quasi sterc⁹ super
faciẽ regionis: ꝛ quasi fenũ post tergum
metentis: ꝛ nõ est qui colligat. Hec dicit

G 1.Cor.1.g
2.Cor.10.d

dñs. ‖ Non glorieť sapiens in sapia sua:
ꝛ non glorieť fortis in fortitudine sua:
ꝛ nõ glorieť diues in diuitijs suis: sz in
hoc glorieť qui gloriať: scire ꝛ nosse me
quia ego sum dñs q̇ facio miscdiam ꝛ iu
diciũ ꝛ iusticiã in terra. Hec eni placent
mihi ait dñs. Ecce dies veniẽt dicit do-
min⁹: ꝛ visitabo sup oẽm qui incircũci-
sum habet ꝑputiũ: sup egyptũ: ꝛ sup iu-
dam ꝛ sup edom: ꝛ sup filios ammon: ꝛ
sup moab: ꝛ sup omẽs q̇ attonsi sunt in
comã habitãtes in deserto: q꞉ omẽs gen
tes habent ꝑputiũ: omis aũt dom⁹ isra-
el incircũcisi sunt corde.

X

A a

Audite verbũ qđ locut⁹ est domi-
nus sup vos dom⁹ israel. Hec di
cit dñs. Iuxta vias gentiũ noli-
te discere: et a signis celi nolite metuere
que timẽt gentes: q꞉ leges pplorũ vane
sunt. Quia lignũ de saltu precidit opus
man⁹ artificis in ascia. Argento ꝛ auro
decorauit illud: clauis ꝛ malleis compe
git vt non dissolua̅ť. In similitudinem
plasme fabricate sunt: ꝛ nõ loquenť: por
tata tollenť: q꞉ incedere nõ valent. No-
lite ergo timere ea: q꞉ nec male pñt face
re nec bene. Non est similis tui dñe: ma
gnus es tu: ꝛ magnũ nomẽ tuũ in forti-

Apoc.15.b

tudine. ‖ Quis nõ timebit te o rex genti
um? Tuũ est eni dec⁹. Inter cũctos sapi
entes gentiũ: ꝛ in vniuersis regnis eorũ

B

nullus est simiľ tui. Pariter insipientes
ꝛ fatui ꝓbabunť: doctrina vanitatꝫ eo-
rũ lignũ est. Argentũ inuolutũ de thar-
sis afferť: ꝛ aurũ de ophir opus artificꝫ
ꝛ man⁹ erarij: hyacinthus ꝛ purpura in
dumentũ eoꝝ. Opus artificuz vniuersa
hec: dñs aũt de⁹ verus est. Ipse deus vi-
uens ꝛ rex sempitern⁹. Ab indignatiõe
ei⁹ cõmouebiť terra: ꝛ nõ sustinebũt gẽ
tes cõminationẽ ei⁹. Sic ergo dicetꝫ eis
Dij qui celos ꝛ terrã nõ fecerũt pereant

J.51.b.

de terra: ꝛ de his q̇ sub celo sũt. ‖ Qui fa-
cit terrã in fortitudine sua: ꝑparat orbẽ
in sapiẽtia sua ꝛ prudentia sua extendit
celos: ad vocẽ suã dat multitudinẽ aq̃-

C
Ps.145.

rũ in celo: ꝛ eleuat nebulas ab extremi-
tatib⁹ terre. ‖ Fulgura in pluuiã facit: et
educit ventuz de thesauris suis. Stult⁹
fact⁹ est omis homo a sciẽtia sua: confu
sus est artifex ois in sculptili: qm̃ falsuz
est qđ cõflauit: ꝛ nõ est spũs in eis. Va-
na sunt ꝛ opus risu dignũ. In tꝑe visita
tionis sue peribũt. Nõ est his simiľ pars
iacob. Qui eni formauit omia: ipse est: ꝛ
israel virga hereditatis ei⁹: dñs exercitu
um nomẽ illi. Congrega de terra confu-
sionẽ tuã que habitas in obsidione: q꞉
hec dicit dñs. Ecce ego longe ꝓijciã ha
bitatores terre in hac vice: et tribulabo
eos ita vt nõ inueniant. Ve mihi super
ꝯtritione mea: pessima plaga mea. Ego
autẽ dixi. Plane hec infirmitas mea ẽ:

D

ꝛ portabo illã. Tabernaculũ meũ vasta
tum est: omẽs funiculi mei dirupti sũt.
Filij mei exierũt a me: ꝛ non subsistunt.
Nõ est qui extẽdat vltra tentoriũ meuz
ꝛ erigat pelles meas: q꞉ stulte egerũt pa
stores ꝛ dñm nõ quesierũt: ꝓpterea non
intellexerũt ꝛ omis grex eoꝝ dispsus est
Vox auditionis ecce venit ꝛ commotio
magna de terra aquilonis: vt ponat ci-
uitates iuda solitudinem et habitacula
draconũ. Scio dñe q꞉ nõ est homis via
ei⁹: nec viri est vt ambulet ꝛ dirigat gres
sus suos. Corripe me dñe: veruntñ in iu
dicio ꝛ nõ in furore tuo: ne forte ad ni-

Ps.78.

hilũ redigas me. ‖ Effunde indignatio-
nẽ tuã sup gentes que nõ cognouerunt

te: ⁊ ſup ꝓuincias que nomē tuū non inuocauerūt: q2 comederūt iacob et deuorauerūt eum ⁊ ꝯſumpſerūt illū: et decus eius diſſipauerūt. XI

A V Erbū quod factum eſt a dn̄o ad hieremiā dicens: Audite v̄ba pacti huiꝰ: ⁊ loquimini ad viros iuda: ⁊ ad habitatores hieruſaleʒ: et dices ad eos. Hec dicit dn̄s deus iſrael. Maledictus vir q̄ nō audierit verba pacti huius: qđ precepi patribꝰ veſtrꝭ in die qua eduxi eos de terra egypti de fornace ferrea dicens: Audite vocē meam ⁊ facite omia q̄ precepi vobis: ⁊ eritis mihi i populū ⁊ ego ero vobis in deū: vt ſuſcitem iuramentū qđ iuraui patribꝰ veſtrꝭ daturū me eis terrā fluentē lacte ⁊ melle ſicut eſt dies hec. Et rn̄di ⁊ dixi. Amē domine. Et dixit dominꝰ ad me. Uociferare oīa verba hec in ciuitatibꝰ iuda ⁊ foris hieruſalē dicens. Audite verba pacti B huiꝰ ⁊ facite illa: q2 ꝯteſtans ꝯteſtatꝰ ſuʒ patres v̄ros in die qua eduxi eos de terra egypti vſq3 ad diē hanc. Mane cō ſurgens cōteſtatus ſum ⁊ dixi: audite vocem meā: ⁊ nō audierūt nec inclinauerunt aurē ſuam: ſed abierūt vnuſquiſq3 in prauitate cordis ſui mali. Et induxi ſup eos omia verba pacti huiꝰ: qđ precepi vt facerent ⁊ nō fecerūt. Et dixit dn̄s ad me. Inuenta eſt cōiuratio in virꝭ iuda ⁊ in habitatoribꝰ hieruſalē. Reuerſi ſunt ad iniquitates patrū ſuorum priores: qui noluerūt audire verba mea. Et hi ergo abierūt poſt deos alienos vt ſeruirent eis. Irritū fecerūt domꝰ iſrael et domus iuda pactū meū: qđ pepigi cum patribꝰ eorū. Quāobrem hec dicit dn̄s. Ecce ego inducā ſup eos mala de q̇bus exire nō poterūt: ⁊ clamabunt ad me: et C nō exaudiā eos. Et ibunt ciuitates iuda ⁊ habitatores hieruſalē ⁊ clamabūt ad eos quibꝰ libant: ⁊ nō ſaluabūt eos in tempe afflictiōis eoꝝ. ‖ Scđm nume- [J.2.f.] rū eni ciuitatū tuarū: erāt dij tui iuda: ⁊ ſm numerū viarū tuarū hieruſalē poſuiſti aras ꝯfuſionis: aras ad libandum baalim. Tu ergo noli orare ꝓ ppl'o hoc: ⁊ ne aſſumas ꝓ eis laudeʒ ⁊ orōnem: q2 nō exaudiā in tempe clamorꝭ eorum ad me: in tempe afflictiōis eoꝝ. Quid ē qđ dilectꝰ meꝰ i domo mea fecit ſcelera multa? Nūquid carnes ſancte auferent a te malicias tuas in quibꝰ gloriata es? Oliuam vberem: pulchrā: fructiferā: ſpecioſam vocauit dn̄s nomē tuū. Ad voceʒ loquele grandis exarſit ignis in ea: ⁊ cōbuſta ſunt fruteta eiꝰ. Et dn̄s exercituū qui plātauit te locutꝰ eſt ſup te maluʒ: ꝓ malis domus iſrael ⁊ domꝰ iuda que fecerūt ſibi ad irritandum me: libantes baalim. Tu autē dn̄e demōſtraſti mihi D ⁊ cognoui: tu oſtendiſti mihi ſtudia eorū: ⁊ ego quaſi agnꝰ manſuetꝰ qui portatur ad victimā. Et nō cognoui q2 cogitauerūt ſup me cōſilia dicētes: mittamus lignū in panē eius: ⁊ eradamꝰ euʒ de terra viuentiū: ⁊ nomē eiꝰ nō memoretur ampliꝰ. Tu autē dn̄e ſabbaoth q̇ iudicas iuſte ⁊ ꝓbas renes ⁊ corda: videam vltionē tuā ex eis. ‖ Tibi eni reue- [J.20.] laui cauſam meaʒ. Propterea hec dicit dn̄s ad viros anathot qui querūt aīam tuā: ⁊ dicūt: Nō ꝓphetabis in nōie dn̄i: ⁊ nō morieris in manibꝰ n̄ris. Propterea hec dicit dn̄s exercituū. Ecce ego viſitabo ſup eos. Iuuenes morient̄ i gladio: filij eoꝝ ⁊ filie eorum morient̄ in fame: ⁊ reliquie nō erunt ex eis. Inducam eni malū ſup viros anathot: annū viſitationis eorum. XII

A I Uſtus quideʒ tu es dn̄e ſi diſputem tecum: verūtn̄ iuſta loquar ad te. ‖ Quare via impioꝝ ꝓſperat̄: bene eſt oībus q̄ ꝑuaricant̄ ⁊ iniq̄ agunt? [Job. 21.a Abacuc. 1.a] Plantaſti eos ⁊ radicē miſerūt: ꝓficiūt ⁊ faciūt fructū. Prope es tu ori eoꝝ ⁊ lōge a renibꝰ eoꝝ. Et tu dn̄e noſti me: vidiſti me: ⁊ ꝓbaſti cor meū tecū. Congrega eos quaſi gregē ad victimā: ⁊ ſctifica eos in die occiſionis. Uſq3quo lugebit terra: ⁊ herba oīs regionis ſiccabit̄ ꝓpter maliciā habitātiū in ea? Cōſumptū eſt aīal ⁊ volucre: qm̄ dixerūt: non videbit nouiſſima n̄ra. Si cuʒ peditibꝰ B currēs laboraſti: quō ꝯtendere poterꝭ cū equis? Cū aūt in terra pacꝭ ſecura fuerꝭ: q̇d facies in ſupbia iordanis? Nā ⁊ frēs tui ⁊ domꝰ p̄ris tui: etiaʒ ipſi pugnauerūt aduerſum te: ⁊ clamauerūt pꝰ te plena voce. Ne credas eis cū locuti fuerint tibi bona. Reliqui domū meā: dimiſi hereditatē meā. Dedi dilectā aīam meam in manū inimicoꝝ eiꝰ: facta eſt mihi hereditas mea q̄ſi leo in ſilua. Dedit ꝯtra me vocē: ideo odiui eā. Nunq̇d auis diſcolor hereditas mea mihi? Nunq̇d auis C tincta ꝑ totū? Uenite ꝯgregamini oīs beſtie terre: ꝓperate ad deuorāduʒ. Paſtores multi demoliti ſūt vineā meā: cōculcauerūt partē meā. Dederūt portionē meā deſiderabilē in deſ'tū ſolitudinis

poſuerūt eā in diſſipationē: luxitq; ſuper me. Deſolatiōe deſolata ē oīs terra qꝛ nullꝰ ē ꝗ recogitet corde. Sup oēs vias deſerti venerūt oēs vaſtatores: qꝛ gladiꝰ dn̄i deuorauit ab extremo terre vſq; ad extremū eiꝰ. Nō ē par vniūſe carni. Semiauerūt triticū ⁊ ſpinas meſſuerūt: D hereditatē acceperūt: ⁊ nō eis ꝓderit. Cōfūdemini a fructibꝰ vr̄is: ꝓpt irā furoris dn̄i. Hec dicit dn̄s aduerſum oēs vicinos meos peſſimos qui tāgūt hereditatē quā diſtribui pp̄lo meo iſrael. Ecce ego euellā eos de terra ſua: ⁊ domū iuda euellā de medio eoꝝ. Et cū euulſero eos cōuertar et miſerebor eoꝝ: ⁊ reducā eos virū ad hereditatē ſuā: ⁊ viꝝ in terrā ſuā. Et erit ſi eruditi didicerint vias pp̄li mei vt iurēt i noīe meo: viuit dn̄s: ſicut docuerūt ppꝰm meū iurare in baal: edificabunt̄ in medio pp̄li mei. Quod ſi nō audierint: euellā gentē illā euulſione ⁊ ꝑditiōe ait dn̄s. XIII

A H Ec dicit dn̄s ad me. Uade ⁊ poſſide tibi lūbare lineū: ⁊ pones illud ſup lumbos tuos: ⁊ i aquā nō inferes illud. Et poſſedi lūbare iuxta verbū dn̄i: ⁊ poſui circa lūbos meos. Et factꝰ eſt ſermo dn̄i ad me ſecūdo dicēs. Tolle lumbare qđ poſſediſti quod eſt circa lumbos tuos: et ſurgēs vade ad eufratē: ⁊ abſcōde ibi illō in foramie petre. Et abīj ⁊ abſcondi illud in eufratē: ſicut p̄ceꝑat mihi dn̄s. Et factū ē pꝰ dies plurimos dixit dn̄s ad me. Surge et vade ad eufratē ⁊ tolle inde lumbare quod ꝑcepi tibi vt abſcōderes illud tibi. Et abīj ad eufratē: et fodi: ⁊ tuli lūbare de loco vbi abſcōderam illud. Et ecce cōputruerat lūbare: ita vt nulli vſui aptū eſſet. Et factū B eſt verbū dn̄i ad me dicēs. Hec dicit dominꝰ. Sic putreſcere faciā ſuꝑbiā iuda ⁊ ſuꝑbiā hieruſalē multā: pp̄lm iſtū peſſimū: qui nolunt audire verba mea et ambulāt in prauitate cordis ſui: abierūtq; poſt deos alienos vt ſeruirent eis ⁊ adorarēt eos. Et erunt ſicut lūbare iſtud: qđ nulli vſui aptum eſt. Sicut enī adheret lūbare ad lūbos viri: ſic agglutinaui mihi oēm domū iſrael ⁊ oēꝫ domū iuda dicit dn̄s vt eēnt mihi i populū ⁊ in nomē ⁊ in laudē ⁊ in gl̄iā: et nō audierūt. Dices ergo ad eos ſermonē iſtū. Hec dicit dn̄s deus iſrael. Oīs lagūcl̄a implebit̄ vinio. Et dicent ad te. Nunquid ignoramꝰ qꝛ oīs lagūcula implebit̄ vino? Et dices ad eos. Hec dicit dn̄s. Ecce ego implebo oēs habitatores terre huius ⁊ reges ꝗ ſedent de ſtirpe dauid ſup thronū eius: ⁊ ſacerdotes et ꝓphetas ⁊ oēs habitatores hieruſalē ebrietate ⁊ diſꝑgā eos virū a fratre ſuo: et p̄res ⁊ filios pariter ait dn̄s Non parcā ⁊ nō ꝯcedam: neq; miſere- C bor vt nō diſꝑgam eos. Audite ⁊ auribus ꝑcipite nolite eleuari: qꝛ dn̄s locutus eſt. Date dn̄o deo vr̄o gloriā anteq̄ cōtenebreſcat: et anteq̄ offendāt pedes vr̄i ad mōtes caliginoſos. Expectabitis lucē ⁊ ponet eam in vmbrā mortis ⁊ in caliginē. Qꝛ ſi hoc nō audieritis: in abſcōdito plorabit aīa mea a facie ſuꝑbie. ‖ Plorans plorabit ⁊ deducet ocꝉꝰ meus lachrimā: qꝛ captus eſt grex dn̄i. Dic regi ⁊ dn̄atrici. Humiliamini ſedete in terra qm̄ deſcēdet de capite vr̄o corona glorie vr̄e. Ciuitates auſtri clauſe ſunt: et nō ē ꝗ apiat. Trāſlata ē oīs iuda trāſmigratione ꝑfecta. Leuate oculos vr̄os ⁊ videte: ꝗ venitis D ab aquilone. Ubi eſt grex qui datus eſt tibi pecus inclytū tuū? Quid dices cuꝫ viſitauerit te? Tu enī docuiſti eos aduū ſum te: ⁊ erudiſti in caput tuū. Nūquid nō dolores apprehendēt te quaſi mulierē parturientē? Qꝛ ſi dixeris in corde tuo quare venerūt mihi hec. ‖ Propter multitudinem iniquitatꝭ tue reuelata ſūt verecūdiora tua: pollute ſūt plante tue. Si mutare poteſt ethiops pellē ſuam aut pardus varietates ſuas: et vos poteritis bn̄facere cū didiceritis malū. Et diſſeminabo eos quaſi ſtipulā ꝗ vēto raptat̄ in deſerto. Hec ſors tua parſq; mēſure tue a me dicit dn̄s: qꝛ oblita es mei ⁊ ꝯfiſa es in mendacio. Unde et ego nudaui femora tua ꝯtra faciē tuā: et apparuit ignominia tua: adulteria tua: ⁊ hinnitꝰ tuꝰ: ſcelꝰ fornicatiōis tue Sup colles in agro vidi abominatiōes tuas. Ue tibi hieruſalē. Nō mundaberis pꝰ me. Uſq;quo adhuc? XIIII

A Q Uod factū ē verbum dn̄i ad hieremiā de ſermonibus ſiccitatis. Luxit iudea ⁊ porte eiꝰ corruerūt ⁊ obſcurate ſunt i t̄ra: ⁊ clamor hieruſalē aſcendit. Maiores miſerūt minores ſuos ad aquā: venerūt ad hauriēdū. Nō inuenerūt aquā: reportauerūt vaſa ſua vacua. Cōfuſi ſūt ⁊ afflicti: et operuerūt capita ſua ꝓpter vaſtitatē terre: qꝛ non venit pluuia in terrā. Cōfuſi ſunt agri-

j.31.c.
Treno.1.a.
j.30.c.

cole: operuerūt capita ſua. Nā et cerua
in agro peꝑit ⁊ reliquit: qꝛ nō erat her-
bo. Et onagri ſteterūt in rupibꝰ: traxe-
runt ventū quaſi dracones: defecerunt
oculi eoꝝ q: nō erat herba. Si iniq̄ta-
tes nr̄e rn̄derit nobis: dn̄e fac ꝓpt̄ no-
men tuū: qm̄ multe ſūt auerſiões nr̄e.
B Tibi peccauimꝰ expectatio iſrl̄: ſalua-
toꝛ nr̄ in tp̄e tribulationis. Quare q̄ſi
colonus futurꝰ es in terra: ⁊ q̄ſi viatoꝛ
declinās ad manendū? Quare futurus
es velut vir vagus ⁊ foꝛtis: qui nō pōt
ſaluare? Tu aūt in nobis es dn̄e: ⁊ no-
mē tuū inuocatū ē ſuꝑ nos: ne derelin
quas nos. Hec dicit dn̄s pp̄lo huic qui
dilexit mouere pedes ſuos ⁊ non q̄euit
⁊ dn̄o nō placuit. Nūc recoꝛdabit̄ iniq̄
tatū eoꝝ ⁊ viſitabit pctā eoꝝ. Et dixit
[S.7.c] dn̄s ad me. Noli oꝛare ꝓ pp̄lo iſto i bo
nū. Cū ieiunauerint non exaudiā p̄ces
eoꝝ: ⁊ ſi obtulerint holocauſtomata et
victimas: nō ſuſcipiā ea: qm̄ gladio et
[S.1.b] fame et peſte ego cōſumā eos. Et dixi
A.a.a. dn̄e deꝰ. Prophete dicunt eis.
Non videbitis gladiū: ⁊ fames nō erit
in vobis: ſed pacem verā dabit vobis
C in loco iſto. Et dixit dn̄s ad me. Falſo
[I.23.d.et.27.c.et.29.b] ꝓphete vaticinant̄ i noie meo. Non
miſi eos: ⁊ non p̄cepi eis neq̄ locutus
ſum ad eos. Viſionē mendacē ⁊ diui-
nationē fraudulentā ⁊ ſeductionē coꝛ
dis ſui ꝓphetant vobis. Idcirco hec di
cit dn̄s de ꝓphetis qui ꝓphetāt in no
mine meo quos ego nō miſi dicentes:
gladius et fames non erit in terra hac.
In gladio et fame ꝯſument̄ ꝓphete illi
et pp̄li quibus ꝓphetāt erunt ꝓiecti in
vijs hieruſalē p̄ fame et gladio: ⁊ non
erit q̄ ſepeliat eos: ipi ⁊ vxoꝛes eoꝝ: fi-
[Threno.1.f.] lij et filie eoꝝ: ⁊ effundā ſuꝑ eos malū
ſuū. Et dices ad eos v̄bū iſtud. Dedu
cāt oculi mei lachꝛimā ꝑ noctē et diē ⁊
nō taceāt: qm̄ cōtritione magna ꝯtrita
eſt virgo filia pp̄li mei: plaga peſſima
vehemēter. Si egreſſus fuero ad agros
D ecce occiſi gladio ⁊ ſi introiero in ciui
tatē ecce attenuati fame. Propheta q̄z ⁊
ſacerdos abierunt in terrā quā ignoꝛa
bāt. Nūquid ꝓijciēs abiecisti iudam:
aut ſion abomiata eſt aia tua? Quare
ergo ꝑcuſſiſti nos ita vt nulla ſit ſani-
[S.8.e] tas? Expectauimus pacem ⁊ nō eſt bo
num et tempꝰ curationis: ⁊ ecce turba-
tio. Cognouimꝰ dn̄e impietates nr̄as
iniq̄tates patꝝ nr̄oꝝ quia peccauimꝰ
tibi. Ne des nos in oppꝛobꝛium ꝓpter
nomē tuū neq̄ facias nobis ꝯtumeliā
Soliū gloꝛie tue recoꝛdare: ne irritū fa
cias fedus tuū nobiſcū. Nūquid ſūt in
ſculptilibꝰ gentium qui pluāt: aut celi
pn̄t dare imbꝛes niſi tu volueris? Non
ne tu es dn̄s deus noſter quē expecta-
uimꝰ? Tu eni feciſti oīa hec XV
E dixit dn̄s ad me. Si ſteterint A
moyſes ⁊ ſamuel coꝛā me: nō eſt
aia mea ad pp̄lm ſuū. Eijce il-
los a facie mea ⁊ egrediant̄. Qꝫ ſi dixe
rit qd te: quo egrediemur? dices ad eos
Hec dicit dn̄s. Qui ad moꝛtē: ad moꝛ- [Zacha.11.b.]
tē: ⁊ q̄ ad gladiū ad gladiū: ⁊ qui ad fa
mē ad famē: ⁊ q̄ ad captiuitatē ad cap
tiuitatē. Et viſitabo ſuꝑ eos quattuoꝛ
ſpēs dicit dn̄s. Gladiū ad occiſionē: et
canes ad lacerandū: et volatilia celi et
beſtias terre ad deuoꝛādū ⁊ diſſipādū:
et dabo eos i feruoꝛē vniuerſis regnis
terre ꝓpter manaſſen filiū ezechie reg̃
iuda ſuꝑ oibꝰ que fecit i hierl̄m. Quis
eni miſerebit̄ tui hieruſalē. Aut q̄s cō B
triſtabit̄ ꝓ te? Aut quis ibit ad rogan
dū ꝓ pace tua? Tu dereliq̄ſti me dicit
dn̄s: retroꝛſum abiſti. Et extendā ma-
nū meā ſuꝑ te: ⁊ interficiā te. Laboꝛa- [S.6.c.]
ui rogās. Et diſꝑgā eos vētilabꝛo i poꝛ
tis terre. Interfeci ⁊ ꝑdidi pp̄lm meū ⁊
tn̄ a vijs ſuis nō ſūt reuerſi. Multipli-
cate ſūt mihi vidue eiꝰ: ſuꝑ arenā ma-
ris. Induxi eis ſuꝑ matrē adoleſcentis
vaſtatoꝛem meridie: miſi ſuꝑ ciuitates
repēte terroꝛē. Infirmata ē q̄ peꝑit ſep
tē: defecit aia eiꝰ. Occidit ei ſol cum
adhuc eſſet dies: cōfuſa eſt ⁊ recubuit.
Et reſiduos eiꝰ in gladiū dabo in con
ſpectu inimicoꝝ eoꝝ: ait dn̄s. Ve mihi
mr̄ mea. Quare genuiſti me viꝝ rixe: vi C
rū diſcoꝛdie in vniuerſa terra? Nō fene
raui: nec feneraui mihi quiſq̄. Omēs
maledicūt mihi dicit dn̄s. Si nō reliq̄e
tue in bonū: ſi nō occurri tibi in tp̄e af
flictiōis: ⁊ in tp̄e tribulatiōis aduerſū
inimicū: Nūquid federabit̄ ferrū ferro
ab aquilone ⁊ es. Diuitias tuas ⁊ the-
ſauros tuos in direptionē dabo gratis
in oibus pctis tuis: ⁊ in oibꝰ termis tu
is: Et adducā inimicos tuos de terra
quā neſcis: qꝛ ignis ſuccenſus ē in fu- [Deu.32.c.]
roꝛe meo et ſuper vos ardebit. Tu ſcis
dn̄e: recoꝛdare mei ⁊ viſita me: ⁊ tuere
me ab his qui ꝑſequunt̄ me. Noli i pa
cientia tua ſuſcipe me. Scito qm̄ ſuſti-
nui ꝓ te oppꝛobꝛiū. Inuēti ſūt ſermo-
nes tui ⁊ comedi eos. Et factū eſt mihi D

verbū tuū ĩ gaudiū ⁊ in leticiā cordis mei: qm̄ inuocatū ē nomen tuū sup me: dn̄s deꝰ exercituū. Nō sedi in cōcilio ludentiū: et gloriatꝰ sum a facie manus tue. Solus sedebā: qm̄ cōminatione repleſti me. Quare factꝰ ē dolor meꝰ ppetuus: ⁊ plaga mea desperabilis: renuit curari? Facta ē mihi quasi mendaciū aquaꝝ infideliū. Propter hoc hec dn̄s Si cōuerteris ꝯuertā te: ⁊ añ faciē meā stabis: ⁊ si sepaueris p̄ciosū a vili: quasi os meū eris. Cōuertent̄ ipi ad te: et tu nō ꝯuerteris ad eos. Et dabo te po-

S.1.b. pulo huic in muꝝ ereū fortē. ‖et bellabūt aduersū te: ⁊ nō p̄ualebunt: qꝛ ego tecū sum: vt saluē te ⁊ eruā te dicit dn̄s Et liberabo te de manu pessimoꝝ: ⁊ redimāte de manu fortiū.

XVI

A E Factū est verbū dn̄i ad me dicēs. Nō accipies vxorē ⁊ nō erūt tibi filij ⁊ filie ĩ loco isto. Quia hec dicit dn̄s sup filios ⁊ filias qui generanter in loco isto: ⁊ sup mr̄es eoꝝ q̄ genuerūt eos: et sup p̄res eoꝝ de quoꝝ stirpe sunt nati in terra hac. Mortibꝰ egrotationū morient̄. Nō plangent̄ et nō sepelient̄: in sterquiliniū sup faciem terre erūt. Et gladio ⁊ fame ꝯsument̄: et erit cadauer eoꝝ in escā volatilibus celi et bestijs terre. Hec eni dicit dn̄s. Ne ingrediaris domū cōuiuij neqꝫ vadas ad plangendū: neqꝫ cōsoleris eos qꝛ abstuli pacē meam a pplo isto dicit

B dn̄s: miſcdiā et miserati͡oes. Et moriētur grādes: ⁊ parui in terra ista nō sepelient̄ neqꝫ plangent̄ ⁊ nō se incidēt neqꝫ caluitiū fit ꝓ eis. Et nō frangent inter eos lugenti panē ad cōsolandū: sup mortuo: ⁊ nō dabūt eis potū calicꝭ ad cōsolādū sup p̄re suo et mr̄e. Et domū cōuiuij non ingrediaris vt sedeas cū eis ⁊ comedas ⁊ bibas: qꝛ hec dicit dn̄s exercituū deꝰ isrl̄. Ecce ego auferā de loco isto in oculis vr̄is ⁊ in diebus vr̄is vocē gaudij ⁊ vocē leticie: vocem sponsi ⁊ vocē spōse. Et cū annūciauerꝭ pplo huic om̄ia v̄ba hec ⁊ dixerit tibi.

S.5.e.e ‖quare locutꝰ ē dn̄s sup nos oē maluꝫ grande istud? Que nr̄a iniq̄tas: aut qd̄ pctm̄ nr̄m qd̄ peccauimꝰ dn̄o deo nr̄o?

C dices ad eos. Quia dereliquerūt me patres vr̄i ait dn̄s: ⁊ abierunt post deos alienos ⁊ seruierūt eis ⁊ adorauerunt eos et me dereliquerūt: et legē meā nō

S.7.f. custodierūt. ‖Sed ⁊ vos peiꝰ operati estis q̄ p̄res vr̄i. Ecce eni ambulat vnꝰ quisqꝫ post prauitatē cordis sui mali: vt me nō audiat. Et eijciā vos de terra hac in terrā quā ignoratꝭ vos et patres vr̄i: et seruietꝭ ibi dijs alienis die ac nocte q̄ nō dabūt vobis r̄quiē. ‖Pro- I.23.b pterea ecce dies veniēt dicit dn̄s: ⁊ nō dicet̄ vltra: viuit dn̄s qui eduxit filios isrl̄ de terra egypti: sed viuit dn̄s q̄ eduxit filios israel de terra aquilonis: ⁊ de vniuersis terris ad quas eieci eos: ⁊ reducā eos in terrā suā quā dedi patribꝰ eoꝝ. Ecce ego mittā piscatores mltos dicit dn̄s: ⁊ piscabūt̄ eos. Et pꝰ hec mit- D tā eis multos venatores et venabunt̄ eos de oī mōte ⁊ de oī colle: et de cauernis petraꝝ: qꝛ oculi mei sup oēs vias eoꝝ. Nō sūt abscōdite a facie mea: ⁊ nō fuit occultata iniq̄tas eoꝝ ab ocul̄ meis. Et reddā primū duplices iniq̄tates et pctā eoꝝ: qꝛ ꝯtaminauerūt terrā meā in morticinis idoloꝝ suoꝝ: et abominationibꝰ suis impleuerūt hereditatē meam. Dn̄e fortitudo mea et robur meū: et refugiū meum in die tribulationis. Ad te gētes veniēt ab extremis terre: ⁊ dicēt. Uere mēdaciū possederūt patres nostri: vanitatē q̄ eis nō ꝓfuit. Nunq̄d faciet sibi hō deos. Et ipi nō sūt dij. Idcirco ecce ego ondam eis p vicem hāc ostendā eis manū meā et virtutē meā et sciēt qꝛ nomē mihi dn̄s.

XVII

A P Eccatū iuda scriptū est stilo ferreo in vngueo adamātiuo: exaratū sup latitudinē cordis eoꝝ et in cornibꝰ araꝝ eoꝝ. Cū recordati fuerint filij eoꝝ ararū suaꝝ: et lucoꝝ suorū lignorūqꝫ frōdentiū in mōtibꝰ excelsis: sacrificātes in agro fortitudineꝫ tuā et oēs thesauros tuos in direptionē dabo: excelsa tua ꝓpter pctā in vniuersis finibꝰ tuis. Et relinq̄ris sola ab hereditate tua quā dedi tibi: ⁊ ſuire te faciā inimicis tuis in terra quā ignoras. Qm̄ ignē succēdisti in furore meo vsqꝫ in eternū ardebit. Hec dicit dn̄s. Maledictꝰ hō qui cōfidit in hoīe: ⁊ ponit carnē brachiū suū: et a dn̄o recedit cor eiꝰ. ‖Erit eni quasi mirice in deser- I.48.a to: et nō videbit cū venerit bonū: sꝫ habitabit in siccitate in deserto ĩ terra salsuginis et inhabitabili. Bn̄dictꝰ vir q̄ ꝯfidit in dn̄o: et erit dn̄s fiducia eius. B ‖Et erit quasi lignū qd̄ trāsplantatur Ps̄.1. sup aquas: quod ad humorē mittit radices suas: ⁊ nō timebit cū venerit estꝰ Et erit foliū eiꝰ viride: et ĩ tpe siccitatꝭ

nō erit sollicitū nec aliqñ desinet face-
Apocl.2.f re fructū. Prauū ē cor hois et inscruta
bile. Quis cognoscet illud?||Ego dñs
scrutās cor et pbās renes: qui do vni-
cuiq; iuxta viā suā: et iuxta fructū ad-
inuentionū suarū. Perdix fouit q̄ non
pepit. Fecit diuitias et nō in iudicio.
In dimidio dier suor dereliquet eas:
et in nouissimo suo erit insipiēs. Soliū
glorie altitudinis a pricipio: loc⁹ scrifi
catiōis nr̄e expectatio isrl̄. Dñe oēs q̄
te derelinquūt ɔfundent: recedentes a
te in terra scribent: qm̄ dereliquerunt
venā aquar viuentiū dñm. Sana me
dñe et sanabor: saluū me fac et saluus
ero: qm̄ laus mea tu es. Ecce ipi dicūt
ad me: Ubi ē vbū dñi? Ueniat. Et ego
C nō sū turbat⁹ te pastorē sequēs: et diē
hois nō desideraui: tu scis. Qd̄ egressū
ē de labijs meis: rectū in cōspectu tuo
fuit. Non sis mihi tu formidini: spes
mea tu i die afflictiōis. Confundant q̄
me psequunt et nō ɔfundar ego: paue-
ant illi et nō paueā ego. Induc sup eos
diē afflictiōis et duplici cōtritiōe ɔte-
re eos. Hec dicit dñs ad me. Uade ⁊ sta
in porta filior ppli mei p quā ingredi-
unt reges iuda et egrediunt: et in cūc-
ctis portis hierusalem: et dices ad eos
Audite verbū dñi reges iuda: et ois iu
da: cūctiq; habitatores hierl̄m: q̄ egre-
dimini p portas istas. Hec dicit dñs.
Custodite aīas vestras: et nolite porta-
re pōdera in die sabbati: nec inferatis
p portas hierl̄m: ⁊ nolite eījcere onera
de domib⁹ vr̄is in die sabbati: et oē
op⁹ nō facietis. Sanctificate diē sab-
bati sicut p̄cepi prībus vr̄is. Et non
audierūt nec inclinauerūt aurē suā sz
indurauerunt ceruicē suā ne audirent
D me: et ne acciperēt disciplinā. Et erit:
si audieritis me dicit dñs: vt nō infera
tis onera p portas ciuitatl hui⁹ in die
sabbati ⁊ si sctificaueritis diē sabbati
ne faciatis in eo oē op⁹: ingredient p
portas ciuitatl hui⁹ reges et pricipes
sedētes sup soliū dauid: et ascēdentes
in currib⁹ et eq̄s ipi et pricipes eor vi
ri iuda et habitatores hierl̄m: et habi-
tabitur ciuitas hec in sempiternū. Et
venient d̄ ciuitatib⁹ iuda i circūitu hie
rusalē et de terra beniami et d̄ campe-
strib⁹ et de mōtuosis et ab austro por
tātes holocaustū et victimā et sacrifi-
ciū et th⁹: et inferēt oblationē i domū
dñi. Si aūt nō audieritl me vt scificetl

diē sabbati et ne portetl on⁹ et ne infe-
ratis p portas hierl̄m i die sabbati: suc
cendā ignē i portl ei⁹ et deuorabit do-
mos hierl̄m: et nō extinguet. XVIII
A Erbū qd̄ factū ē ad hieremiā a
V dño dicēs. Surge et descēde in
domū figuli: et ibi audies ver-
ba mea. Et descēdi in domū figuli: ⁊ ec
ce ipe faciebat opus sup rotā et dissipa
tū est vas qd̄ ipse faciebat e luto mani
bus suis. Cōuersusq; fecit illud vas al
terū: sicut placuerat in oculis ei⁹ vt fa
ceret. Et factū ē verbū dñi ad me dicēs
||Nūquid sicut figul⁹ iste: nō potero vo Ro.9.e
bis facere domus isrl̄ ait dñs. Ecce si-
cut lutū in manu figuli: sic vos dom⁹
isrl̄ in manu mea. Repēte loq̄r aduer-
sū gentē ⁊ aduersus regnū: vt eradicē ⁊
B destruam et disp̄dā illud. Si pniaz ege
rit gens illa a malo suo qd̄ locut⁹ sum
aduersus eā: agā ⁊ ego pniam sup ma-
lo qd̄ cogitaui vt facerē ei: et subito lo
quar de gēte ⁊ regno vt edificē ⁊ plan-
tē illud. Si fecerit malū i oculis meis
vt nō audiat vocē meā: pniam agā sup
bono quod locut⁹ sū vt facerē ei. Nūc
ergo dic viro iuda ⁊ habitatori hierl̄m
dicēs. Hec dicit dñs. Ecce ego fingo cō
tra vos malū: ⁊ cogito ɔtra vos cogita
tionē.||Reuertat vnusquisq; a via sua I.25.b.et.I.
mala: et dirigite vias vr̄as ⁊ studia vr̄a 35.c.
Qui dixerūt. Desperauim⁹. Post cogi-
tationes eni nr̄as ibim⁹: et vnusquisq;
C prauitatē cordis sui mali faciem⁹. Ido
hec dicit dñs Interrogate gētes.||Quis Esa.66.c.
audiuit talia horribilia: q̄ fecit nimis
virgo israel. Nunquid deficiet d̄ petra
agri nix libani: aut euelli possunt aque
erūpentes frigide ⁊ defluentes? Quia
oblitus est mei ppl̄s meus: frustra libā
tes ⁊ impingentes in vijs suis ⁊ i semi-
tis seculi: vt ambularēt p eas i itinere
nō trito: vt fieret terra eor in desolati
onē ⁊ in sibilū sempiternū.||Ois q̄ p̄te I.19.c.49.c
rierit p eā: obstupescet: et mouebit ca- 50.c.
put suū. Sicut vētus vrēs disp̄gā eos
corā inimico: dorsum et nō faciē osten
dam eis in die pditionis eor. Et dixe-
rūt. Uenite ⁊ cogitemus ɔtra hieremiā
cogitatiōes. Nō eni p̄ibit lex a sacerdo
te: neq; cōsiliū a sapiēte: nec sermo a p
D pheta. Uenite ⁊ pcutiam⁹ eū lingua: ⁊
nō attendam⁹ ad vniuersos sermōes ei
us. Attende dñe ad me: ⁊ audi vocē ad
uersarior meor. Nunqd reddet p bo
no malū: q2 foderunt foueā anime mee?

De figulo

Recordare ꝙ steterim in ꝯspectu tuo vt loq̄rer ꝓ eis bonū ⁊ auerterē indignationē tuam ab eis. Propterea da filios eoꝝ in famē: ⁊ deduc eos ī man⁹ gladij Fiant vxores eorū absq̧ liberis et vidue ⁊ viri earū interficiant̄ morte. Juuenes eoꝝ cōfodiant̄ gladio in ꝓlio: audiatur clamor de domib⁹ eoꝝ. Adduces enim sup eos latronē repente: q̄r foderūt foueam vt caperēt me: ⁊ laqueos absconderūt pedib⁹ meis. Tu aūt dn̄e scis omne ꝯsiliū eoꝝ aduersū me in mortē. Ne ꝓpitieris iniq̄tati eoꝝ: ⁊ pctm̄ eorum a facie tua nō deleat̄. Fiant corruētes in conspectu tuo: in tpe furoris tui abutere eis.

A XIX Hec dicit dn̄s. Uade ⁊ accipe lagunculā figuli testeam a senioib⁹ ppl̄i ⁊ a senioribus sacerdotum: ⁊ egredere ad vallem filiorū ennon que est iuxta introitū porte fictilis: ⁊ p̄dicabis ibi verba que ego loquor ad te: ⁊ dices. Audite verbū dn̄i reges iuda ⁊ habitatores hierusalē. ‖ Hec dicit dn̄s exercituū deus israel. Ecce ego inducam afflictionē sup locum istū: ita vt omnis qui audierit illā: tinniant aures eius eo ꝙ dereliquerint me: ⁊ alienū fecerint locum istū: ⁊ libauerint in eo dijs alienis quos nescierūt ipsi ⁊ patres eoꝝ ⁊ reges iuda: ⁊ repleuerunt locū istum sanguine innocētū: ⁊ edificauerūt excelsa baalim ad cōburendos filios suos igni in holocaustum baalim: que nō precepi: nec locutus sum nec ascenderūt in cor meum. Propterea ecce dies venient dicit dominus: ⁊ nō vocabit̄ ampli⁹ locus iste tophet ⁊ vallis filij ennon: sed vallis occisionis. Et dissipabo consiliū iuda ⁊ hierusalem in loco isto: ⁊ subuertā eos gladio in ꝯspectu inimicorū suorū: ⁊ in manu querentiū aīas eoꝝ: ⁊ dabo cadauera eorū escam volatilib⁹ celi ⁊ bestijs terre: ⁊ ponā ciuitatē hanc in stuporē et in sibilū. ‖ Omis qui p̄terierit p eam obstupescet: ⁊ sibilabit sup vniuersa plaga ei⁹ Et cibabo eos carnib⁹ filiorum suoꝝ: ⁊ carnib⁹ filiaꝝ suarum: ⁊ vnusquisq̧ carnes amici sui comedet in obsidione et ī angustia in qua cōcludent eos inimici eoꝝ: ⁊ qui querūt aīas eoꝝ. Et conteres lagunculā in oculis viroꝝ qui ibunt tecum: ⁊ dices ad eos. Hec dicit dn̄s exercituū. Sic conterā ppl̄m istū ⁊ ciuitatem istam: sicut cōterit̄ vas figuli qđ nō potest vltra instaurari. Et in tophet sepelientur: eo ꝙ nō sit alius locus ad sepeliendū. Sic faciā loco huic ait dn̄s: ⁊ habitatorib⁹ eius vt ponā ciuitatem istam sicut tophet. Et erūt dom⁹ hierusalem ⁊ dom⁹ regū iuda sicut loc⁹ tophet immūde: omēs dom⁹ in quarū domatibus sacrificauerūt oīni militie celi: ⁊ libauert̄ libamina dijs alienis. Uenit aūt hieremias de tophet quo miserat eū domin⁹ ad ꝓphetandū: ⁊ stetit in atrio dom⁹ domini: ⁊ dixit ad oēm populum. Hec dicit domin⁹ exercituū deus israel. Ecce ego inducam sup ciuitatem hanc ⁊ sup oēs vrbes eius vniuersa mala que locutus sum aduersum eam: qm̄ indurauerunt ceruicē suā vt nō audirēt s̄mōes meos.

A XX Et audiuit phassur filius emmer sacerdos qui ꝯstitut⁹ erat princeps in domo dn̄i hieremiam ꝓphetantem sermones istos. Et ꝑcussit phassur hieremiā ꝓphetā: ‖ ⁊ misit eū in neruū qđ erat in porta beniamin superiori in domo dn̄i. Cūq̧ illuxisset in crastinū: eduxit phassur hieremiā de neruo: ⁊ dixit ad eū hieremias. Nō phassur vocauit dn̄s nomen tuū sed pauorem vndiq̧: q̄r hec dicit dn̄s. Ecce ego dabo te in pauorē ⁊ omēs amicos tuos ⁊ corruent gladio inimicoꝝ suoꝝ: ⁊ oculi tui videbunt. Et oēm iudā dabo in manu regis babylonis: ⁊ traducet eos in babylonē ⁊ ꝑcutiet eos gladio. Et dabo vniuersam substātiā ciuitatis hui⁹: ⁊ oēm laborē ei⁹: omneq̧ p̄ciū ⁊ cūctos thesauros regū iuda: dabo ī manū inimicoꝝ eoꝝ et diripiēt eos ⁊ tollēt: ⁊ ducēt in babylonē. Tu aūt phassur ⁊ omēs habitatores dom⁹ tue ibitis in captiuitatē: ⁊ in babylonē venies ⁊ ibi morieris ibiq̧ sepelieris tu ⁊ oēs amici tui quib⁹ ꝓphetasti mēdaciū. Seduxisti me dn̄e ⁊ seduct⁹ sum: fortior me fuisti ⁊ inualuisti. Fact⁹ sum in derisum tota die. Oēs subsānabāt me: q̄r iam olim loquor vociferans: iniquitatē ⁊ vastitatē clamito. Et fact⁹ est mihi sermo dn̄i in opprobriū ⁊ in derisū tota die. Et dixi. Non recordabor eius: neq̧ loquar vltra in nomie illi⁹. Et factus est in corde meo quasi ignis exestuans: claususq̧ in ossib⁹ meis: ⁊ defeci ferre nō sustinens. ‖ Audiui eni cōtumelias multoꝝ ⁊ terrorē in circuitu: ꝑseq̄mini ⁊ ꝑsequamur eū: ab oīb⁹ viris q̄ erāt pacifici mei ⁊ custodientes latus meū: si quo modo decipiat̄ ⁊ preualeamus aduersus eū: ⁊ consequamur vltionem ex eo. Dn̄s autem mecū est tanq̧ bellator

I.6.c.I.eo. — I.18.c.I.49.c. et.50.c — I.37.c. — Ps.30.

fortis: idcirco qui ꝑsequunť me cadent ⁊ infirmi erūt ⁊ ꝯfundenť vehementer: qꝛ nō intellexerūt opprobriū sempiternū qđ nunq̄ delebiť. Et tu dñe exercituū ꝓbator iusti q̄ vides renes ⁊ cor: videam queso vltionē tuam ex eis. ‖ Tibi enī reuelaui causam meā. Cantate dño: laudate dñm: qꝛ liberauit aīam pauperꝭ de manu maloꝝ. ‖ Maledicta dies in q̄ natus sum: dies in qua peperit me mater mea: nō sit benedicta. Maledict⁹ vir qui annūciauit patri meo dicēs: nat⁹ est tibi puer mascul⁹: ⁊ quasi gaudio letificauit eū. Sit homo ille vt sūt ciuitates q̄s subuertit dñs ⁊ nō penituit eū. Audiat clamorē mane: ⁊ vlulatū in tempꝫ meridiano: qꝛ nō me interfecit a vulua vt fieret mihi mater mea sepulchrum: ⁊ vulua eius ꝯceptus eternus. ‖ Quare de vulua egressus sum vt viderē laborem ⁊ dolorē: ⁊ ꝯsumerenť in confusione dies mei?

S.11.d. — D — Job.3.a. — Job.3.b et.10.d

XXI

A Verbū quod factū est ad hieremiam a dño: qñ misit ad euꝫ rex sedechias phassur filiū melchie ⁊ sophoniam filiū maasie sacerdotē dicens. ‖ Interroga ꝓ nobis dñm: qꝛ nabuchodonosor rex babylonis ꝑliať aduersum nos: si forte faciat dñs nobiscū ƀm oia mirabilia sua: ⁊ recedat a nobis. Et dixit hieremias ad eos. Sic diceꝭ sedechie. Hec dicit dñs de⁹ israel. Ecce ego cōuertam vasa belli q̄ in manib⁹ vestris sunt ⁊ q̄bus vos pugnatis aduersum regē babylonis ⁊ chaldeos q̄ obsident vos in circūitu muroꝝ: ⁊ cōgregabo ea in medio ciuitatis hui⁹: ⁊ debellabo ego vos in manu extenta ⁊ in brachio forti ⁊ in furore ⁊ in indignatione ⁊ in ira grādi: ⁊ ꝑcutiam habitatores ciuitaꝭ hui⁹. Hoies ⁊ bestie pestilentia magna morientur. Et post hoc ait dñs: dabo sedechiā regē iuda ⁊ seruos ei⁹ ⁊ pplm eius ⁊ qui derelicti sunt in ciuitate hac a peste ⁊ gladio ⁊ fame in manu nabuchodonosor regis babylonis ⁊ in manū inimicoꝝ eoꝝ: ⁊ in manu querentiū aīaꝫ eoꝝ: ⁊ ꝑcutiet eos in ore gladij: ⁊ nō flecteť: neq; parcet nec miserebitur. Et ad pplm hūc dices. Hec dicit dñs deus. Ecce ego do corā vobis viam vite ⁊ viā mortis. ‖ Qui habitauerit in vrbe hac: morieť gladio ⁊ fame et peste: qui autē egressus fuerit ⁊ trāsfugerit ad chaldeos qui obsident vos: viuet: ⁊ erit ei aīa sua quasi spoliū. Posui enī faciē meā sup ciuitatē hanc in maluꝫ ⁊ nō in bonū ait dñs. In manu regis babylonis dabiť: ⁊ exuret eam igni. Et domui regis iuda. Audite verbum dñi dom⁹ dauid. ‖ Hec dicit dñs. Judicate mane iudiciū: ⁊ eruite vi oppressum de manu calumniantis: ne forte egrediatur vt ignis indignatio mea: ⁊ succēdať: ⁊ nō sit qui extinguat ꝓpter maliciā studiorū vestroꝝ. Ecce ego ad te habitatriceꝫ vallis solide atq; campestris ait dñs: q̄ dicitis: quis ꝑcutiet nos: ⁊ q̄s ingredietur dom⁹ nr̄as. Et visitabo sup vos iuxta fructū studioꝝ vr̄oꝝ dicit dñs: ⁊ succendam ignē in saltu eius ⁊ deuorabit omia in circūitu eius.

B — J.42.a — B — C — J.38.a. — D — J.22.a.

XXII

A Hec dicit dñs. Descende in domū regis iuda: ⁊ loqueꝛ ibi verbuꝫ hoc: ⁊ dices: Audi verbū dñi rex iuda qui sedes sup soliū dauid: tu ⁊ serui tui ⁊ ppl's tuus q̄ ingredimini ꝑ portas istas. ‖ Hec dicit dñs. Facite iudiciū ⁊ iusticiā ⁊ liberate vi oppressum de manu calūniatoris: ⁊ aduenā ⁊ pupillum ⁊ viduā nolite cōtristare neq; opprimatis inique ⁊ sanguinē innocentē ne effundatis in loco isto. Si enī faciētes feceritis verbū istud: ingredienť ꝑ portas domus hui⁹ reges sedentes de genere dauid sup thronū ei⁹: ⁊ ascēdentes currus ⁊ equos ipsi ⁊ serui ⁊ ppl's eoꝝ. Qꝛ si nō audieritis verba hec: in memetipso iuraui dicit dñs: qꝛ in solitudineꝫ erit dom⁹ hec. Quia hec dicit dñs sup domū regis iuda. Galaad tu mihi caput libani. Si nō posuero te solitudinē: vrbes inhabitabiles. Et sanctificabo sup te interficientē virū ⁊ arma ei⁹: ⁊ succidēt electas cedros tuas ⁊ ꝓcipitabūt in ignē: ⁊ pertransibūt gentes multe ꝑ ciuitatē hāc: ⁊ dicet vnusquisq; ꝓximo suo. ‖ Quare fecit dñs sic ciuitati huic grandi? Et respondebūt. Eo q̄ dereliquerint pactum dñi dei sui: ⁊ adorauerint deos alienos: ⁊ seruierint eis. Nolite flere mortuū: neq; lugeatis sup eū fletu. Plangite eum qui egrediť: qꝛ nō reuerteť vltra: nec videbit terrā natiuitatis sue. Quia hec dicit dñs ad sellū filiū iosie regem iuda q̄ regnauit pro iosia patre suo q̄ egressus est d̄ loco isto. Nō reuertetur huc amplius sed in loco ad quē transtuli eum ibi morieť: ⁊ terrā istam nō videbit amplius. Ue qui edificat domū suā in iniusticia: ⁊ cenacula sua nō in iudicio. Amicum suū opprimet frustra: et mercedem non reddet ei. Qui dicit: edificabo mihi

S.21.d. — B — C — Deuꝭ.29.d — 3.Re.9.b — D

domū latam ⁊ cenacula ſpatioſa: q̃ ape-
rit ſibi feneſtras: ⁊ facit laquearia cedri-
na: pingitq; ſynopide. Nūquid regna-
bis: quoniā cōferſ te cedro? Pater tuus
nūquid nō comedit ⁊ bibit ⁊ fecit iudi-
E cium ⁊ iuſticiā: tunc cū bene erat ei? Iu
dicauit cauſam pauperis ⁊ egeni in bo
num ſuū. Nūquid nō ideo q2 cognouit
me dicit dominꝰ. Tui vero oculi et co2
ad auariciā ⁊ ad ſanguinē innocentem
fundendū ⁊ ad calumniā: ⁊ ad curſū ma
li operis. Propterea hec dicit dominus
ad ioachim filiū ioſie regem iuda. Non
plangent eū ve frater ⁊ ve ſoro2 nō con-
crepabūt ei ve dñe et ve inclyte. Sepul-
tura aſini ſepelief: putrefactꝰ ⁊ proiectꝰ
extra portas hieruſalē. Aſcende libanū
⁊ clama: ⁊ in baſan da vocem tuā ⁊ cla-
ma ad tranſeūtes: q2 contriti ſunt oēs
amatores tui. Locutꝰ ſum ad te in abū-
F dantia tua: dixiſti: non audiam. Hec eſt
via mea ab adoleſcētia tua: quia nō au
diſti vocem meā. Omnes paſtores tuos
paſcet ventꝰ: et amatores tui in captiui
tatē ibunt. Et tunc confunderis ⁊ eru-
beſces ab omi malicia tua: que ſedes in
libano ⁊ nidificas in cedris. Quomō cō
gemuiſti cū veniſſent tibi dolores quaſi
dolores parturientis? Viuo ego dicit do-
minꝰ: quia ſi fuerit iechonias filius ioa
chim regis iuda annulus in manu dex-
tera mea: inde euellam eū. Et dabo te in
manu querentiū animā tuā: ⁊ in manu
quorū tu formidas faciē: ⁊ in manu na-
buchodonoſor regis babylonis: ⁊ i ma-
G nu chaldeorū. Et mittam te ⁊ mrēm tu-
am que genuit te in terrā alienā in qua
nati nō eſtis: ibiq; moriemini. Et in ter
ram ad quā ipſi leuāt animā ſuaꝫ vt re-
uertāf illuc ⁊ nō reuertenf. Nūquid vaſ
fictile atq; contritū vir iſte iechonias?
Nūquid vas abſq; oī voluptate? Quare
abiecti ſunt ipſi ⁊ ſemen eiꝰ et ꝓiecti in
terrā quā ignorauerūt. Terra terra ter-
ra audi ſermonē dñi. Hec dicit dominꝰ.
Scribe virū iſtum ſterilē: virū qui ī die-
bus ſuis non ꝓſperabif. Nec eni erit de
ſemine eiꝰ vir qui ſedeat ſup ſolium da-
A uid: et poteſtatē habeat vltra in iuda.

Ezech.14.a

XXIII

V ||E paſtoribꝰ q̃ diſper-
gunt ⁊ dilacerant gregeꝫ paſcue
mee dicit dominꝰ. Ideo hec dicit
dominꝰ deus iſrael ad paſtores qui pa-
ſcunt populū meū. Vos diſꝑſiſtis gregē
meū ⁊ eieciſtis eos ⁊ non viſitaſtis eos
Ecce ego viſitabo ſup vos maliciā ſtu-
diorū veſtroꝝ ait dñs. Et ego congrega-
bo reliquias gregis mei de omibus ter-
ris ad quas eiecero eos illuc: ⁊ cōuertaꝫ
eos ad rura ſua ⁊ creſcent ⁊ multiplica-
bunf: ⁊ ſuſcitabo ſup eos paſtores ⁊ pa-
ſcent eos. Non formidabūt vltra: ⁊ non
pauebūt: ⁊ nullus queref ex numero di
cit dominꝰ: ||Ecce dies veniūt dicit do-
minꝰ: et ſuſcitabo dauid germen iuſtuꝫ
⁊ regnabit rex ⁊ ſapiens erit: ⁊ faciet iu-
dicium ⁊ iuſticiā in terra. In diebꝰ illis B
ſaluabif iuda: ||⁊ iſrael habitabit confi
denter. Et hoc eſt nomē quod vocabūt
eū: dominꝰ iuſtus noſter. || Propter hoc
ecce dies veniunt dicit dñs: ⁊ nō dicent
vltra viuit dominꝰ qui eduxit filios iſ-
rael de terra egypti: ſed viuit dñs q̃ edu
xit ⁊ adduxit ſemen domꝰ iſrael de ter-
ra aquilonis: ⁊ de cūctis terris ad quas
eieceram eos illuc: ⁊ habitabūt in terra
ſua. Ad ꝓphetas. Contritū eſt co2 meuꝫ
in medio mei: cōtremuerunt omia oſſa
mea. Factꝰ ſum quaſi vir ebrius: ⁊ quaſi
homo madidus a vino: a facie dñi ⁊ a fa
cie verborū ſanctoꝝ eiꝰ: quia adulterijs
repleta eſt terra: q2 a facie maledictiōis
luxit terra: arefacta ſunt arua deſerti.
Factꝰ eſt curſus eoruꝫ malus: ⁊ fortitu-
do eorū diſſimilis. Propheta nanq; ⁊ ſa C
cerdos polluti ſunt: ⁊ in domo mea in-
ueni malū eorū ait dominꝰ. Idcirco via
eorū erit quaſi lubricū in tenebris: im-
pellenf eni ⁊ corruent in ea. Afferā eni
ſup eos mala: annū viſitatiōis eorū ait
dominꝰ. Et in ꝓphetis ſamarie vidi fa-
tuitatem: ⁊ ꝓphetabāt in baal: ⁊ deci-
piebant populū meū iſrael. Et in ꝓphe
tis hieruſalē vidi ſimilitudineꝫ adulte-
rantiū ⁊ iter mendacij. Et confortaue-
runt manꝰ peſſimorū: vt nō cōuerteref
vnuſquiſq; a malicia ſua. Facti ſūt mi-
hi omēs vt ſodoma: ⁊ habitatores eius
quaſi gomorra. Propterea hec dicit do-
minꝰ exercituū ad ꝓphetas ||Ecce ego ci
babo eos abſinthio: et potabo eos felle.
A ꝓphetis eni hieruſalē egreſſa eſt pol
lutio ſup omnē terrā. Hec dicit dñs ex-
ercituū. Nolite audire verba ꝓphetarū D
qui ꝓphetāt vobis ⁊ decipiūt vos. Vi-
ſionē cordis ſui loquunf: non de ore
dñi. Dicūt his qui blaſphemant me: lo-
cutus eſt dñs: pax erit vobis: ⁊ omibꝰ q̃
ambulant in prauitate cordis ſui dixe-
runt: nō veniet ſup vos malū. Quis eni
affuit in cōſilio dñi ⁊ vidit audiuit ſer-
monē eius? Quis conſiderauit verbum

I.33.c

Deut.33.d

S.16.c

S.9.c.

filius ⁊ audiuit? Ecce turbo dn̄ice indi gnatiōis egrediet̄: ⁊ tempestas erūpens sup caput impioꝝ veniet. Non reuertet̄ furor dn̄i vsq; dū faciat ⁊ vsq; dū cōple- pleat cogitationē cordis sui. In nouissi mis diebꝰ intelligetꝭ ꝯsiliū eiꝰ. || Nō mit tebā ꝓphas: ⁊ ipsi currebāt: nō loq̄bar ad eos: ⁊ ipi ꝓphetabāt. Si stetissent in ꝯsilio meo ⁊ nota fecissent v̄ba mea po pulo meo auertissez vtiq; eos a via sua mala ⁊ cogitationibꝰ suis pessimis. Pu tas ne deꝰ e vicino ego sum dicit dn̄s: ⁊ nō deꝰ delonge? Si occultabit̄ vir ī ab- sconditis: ⁊ ego nō videbo eū dicit dn̄s? Nūquid nō celū ⁊ terrā ego implebo di cit dn̄s? Audiui q̄ dixerūt ꝓphete pro- phetantes in noīe meo mendaciuz atq; dicētes: Somniaui: somniaui. Vsq; quo istud est in corde ꝓphetarū vaticinantiū mendaciū: prophetantiū seductiōes cor dis sui? Qui volūt facere vt obliuiscat̄ ppl̄s meꝰ nomīs mei: ꝓpter somnia eo rū que narrāt vnusquisq; ad ꝓximū su- um: sicut obliti sunt patres eoꝝ nomis mei ꝓpter baal. Propheta q̄ habet som niū narret somniū: ⁊ q̄ habet sermonez meū: loquat̄ ſmonē meū vere. Quid pa leis ad triticū dicit dn̄s? Nunq̇d nō ver ba mea sunt q̄si ignis dicit dn̄s: et quasi malleus cōterens petrā? Propterea ecce ego ad ꝓphetas ait dn̄s q̄ furant̄ verba mea vnusq̄sq; a ꝓximo suo. Ecce ego ad ꝓphetas ait dn̄s qui assumunt linguas suas: ⁊ aiunt: dicit dn̄s. Ecce ego ad ꝓ- phetas somniātes mendaciū dicit dn̄s: qui narrauerūt ea ⁊ seduxerūt ppl̄m me um in mēdacio suo: ⁊ in miraculis suis cū ego non misissem eos: nec mādassem eis: qui nihil ꝓfuerūt ppl̄o huic dicit do minꝰ. Si igitur interrogauerit te ppl̄s iste vel ꝓpheta aut sacerdos dicens: qd̄ est onus dn̄i: dices ad eos. Vos estꝭ onꝰ Proiiciam quippe vos dicit dn̄s. Et ꝓ- pheta ⁊ sacerdos ⁊ ppl̄s qui dicit onus dn̄i: visitabo sup virū illum ⁊ super do- mū eiꝰ. Hec dicetis vnusq̄sq; ad ꝓximū ⁊ ad fratrē suū. Quid rn̄dit dn̄s: et quid locutꝰ est dn̄s? Et onus dn̄i vltra nō me morabit̄: q: onus erit vnicuiq; ſmo su- us. Et ꝯuertistis verba dei viuētis: dn̄i exercituū dei nr̄i. Hec dices ad ꝓphetā. Quid rn̄dit tibi dn̄s: ⁊ quid locutus est dn̄s? Si autē onus dn̄i dixeritis: ꝓpter hoc hec dicit dn̄s. Quia dixistꝭ sermonē istum onus dn̄i: ⁊ misi ad vos dicēs: no lite dicere onꝰ dn̄i: ꝓpterea ecce ego tol lam vos portans: ⁊ derelinquā vos ⁊ ciui tatem quā dedi vobis et patribꝰ vestris a facie mea: ⁊ dabo vos in opprobrium sempiternū: ⁊ in ignominiā eternā que nunq̄ obliuione delebit̄. XXIIII

Ostēdit mihi dominꝰ: ⁊ ecce duo calathi pleni ficis positi añ tem plum dn̄i postq̄ trāstulit nabu- chodonosor rex babylonis iechoniā filí um ioachim regem iuda ⁊ principes eiꝰ ⁊ fabrū ⁊ inclusorē de hierusalē ⁊ addu- xit eos in babylonē. Calathus vnus fi- cus bonas habebat nimis: vt solent fi- cus esse primi tēpis. Et calathꝰ vnus ficus habebat malas nimis: que come- di nō poterāt eo q̄ essent male. Et dixit dn̄s ad me. || Quid tu vides hieremia? Et dixi. Ficꝰ bonas: bonas valde: ⁊ ma- las: malas valde: que comedi nō possūt eo q̄ sint male. Et factū est v̄buz dn̄i ad me dicens. Hec dicit dn̄s deꝰ israel. Si- cut ficus he bone: sic cognoscā transmi- grationē iuda quaz emisi de loco isto in terrā chaldeoꝝ in bonū: ⁊ ponaz ocl̄os meos sup eos ad placandū. Et reducaz eos in terrā hanc: ⁊ edificabo eos ⁊ non destruam: et plantabo eos ⁊ nō euellam et dabo eis cor vt sciant me q: ego sum dominꝰ. || Et erūt mihi in populū: ⁊ ego ero eis in deū: q: reuertent̄ ad me in to to corde suo. Et sicut ficus pessime que comedi non possunt eo q̄ sint male: hec dicit dn̄s: sic dabo sedechiam regē iuda ⁊ principes eius ⁊ reliq̄s de hierl̄m q̇ re- manserunt in vrbe hac: et qui habitant in terra egypti. || Et dabo eos in vexatio nez afflictionēq; oibus regnis terre: in opprobriū ⁊ in parabolā ⁊ in ꝓuerbiuz ⁊ in maledictionē in vniuersis locis ad que eieci eos: ⁊ mittā in eis gladiū ⁊ fa- mē ⁊ pestē donec ꝯsumant̄ de terra quā dedi eis ⁊ patribꝰ eoꝝ. XXV

Verbū quod factum est ad hiere- miam de oīm ppl̄o iude in anno quarto ioachim filij iosie regꝭ iu da: ipse est annus primꝰ nabuchodono- sor regis babylonis. Et locutꝰ est hiere- mias ꝓpha ad oēm ppl̄m iuda ⁊ ad vni uersos habitatores hierusalē dicens: A tertiodecimo anno iosie filij āmon regꝭ iuda vsq; ad diē hanc: ipse est tertius et vicesimꝰ annus: factū est verbuz dn̄i ad me: ⁊ locutꝰ sum ad vos de nocte cōsur- gens et loquens: ⁊ non audistis. Et mi- sit dn̄s ad vos oēs seruos suos ꝓphas consurgens diluculo mittensq; et non

B audiſtis:neqꝫ inclinaſtis aures veſtras vt audiretis cuȝ diceret. ‖Reuertimini vnuſquiſqꝫ a via ſua mala:ꝛ a peſſimis cogitationibꝰ veſtris:ꝛ habitabitis in terra quā dedit dñs vobis ꝛ pr̄ibꝰ vr̄is a ſeculo ꝛ vſqꝫ in ſeculum. Et nolite ire poſt deos alienos vt ſeruiatis eis adoretiſqꝫ eos neqꝫ me ad iracūdiā ꝓuocetis in opibꝰ manuū vr̄aꝝ:ꝛ nō affligā vos. Et nō audiſtis me dicit dñs:vt me ad iracundiā ꝓuocaretis in opibꝰ manuuȝ veſtraꝝ in malū vr̄m. Propterea hec dicit dñs exercituū. Pro eo ꝙ non audiſtis verba mea:ecce ego mittam et aſſumaȝ vniuerſas cognationes aqlonis ait dominus ꝛ nabuchodonoſor regem babylonis ſeruū meū:ꝛ adducam eos ſuꝑ terram iſtam ꝛ ſuꝑ habitatores eius ꝛ ſuꝑ oēs nationes que i circūitu illiꝰ ſunt ꝛ interficiaȝ eos:ponā eos in ſtuporē et in ſibilū ꝛ i ſolitudines ſempiternas. C Perdamqꝫ ex eis vocem gaudiū ꝛ vocem leticie:vocē ſponſi ꝛ voceȝ ſpōſe:vocē mole ꝛ lumē lucerne Et erit vniuerſa terra eiꝰ in ſolitudinē ꝛ in ſtuporem:et ſeruiēt oēs gētes iſte regi babylonis ſeptuaginta annis. ‖Cūqꝫ impleti fuerint ſeptuaginta anni:viſitabo ſuper regē babylonis et ſuꝑ gentē illam dicit dñs iniq̄tatē eoꝝ:et ſuꝑ terrā chaldeorū:et ponā illā i ſolitudines ſempiternas Et adducā ſuꝑ terrā illā oīa verba mea q̄ locutꝰ ſum ꝯtra eā:oē qḋ ſcriptum eſt in libro iſto q̄cūqꝫ prophetauit hieremias aduerſum oēs gentes:q2 ſeruierūt eis eis cum eſſent gentes multe ꝛ reges magni. D Et reddā eis ſm̄ opa eoꝝ:ꝛ ſm̄ facta manuū ſuarū. Quia ſic dicit dñs exercituuȝ deus iſrael. Sume calicē vini furoris huiꝰ de manu mea: et ꝓpinabis de illo cunctꝭ gentibꝰ ad quas ego mittam te ꝛ bibent:et turbabunt̄ et inſanient a facie gladij quem ego mittā inter eos. Et accepi calicē de manu dñi:et ꝓpinaui cunctꝭ gentibus ad quas miſit me dñs:hierl̄m ꝛ ciuitatibus iuda et regibꝰ eius et principibꝰ eiꝰ:vt darem eos in ſolitudinē ꝛ in ſtuporem et in ſibilū et in maledictioneȝ ſicut ē dies iſta. Pharaoni regi egypti et ſeruis eiꝰ ꝛ principibꝰ eiꝰ et omni populo eius:ꝛ vniuerſis generaliter cunctis regibꝰ terre auſitidis:et cūctꝭ regiꝰ terre philiſtijm ꝛ aſcalonis ꝛ gaze ꝛ accaroni azoti et reliq̄s idumee et moab ꝛ filijs āmon ꝛ cūctꝭ regibꝰ tyri ꝛ vniuerſis regibꝰ ſidonis ꝛ regibꝰ terre inſularū q̄ ſūt trās mare:ꝛ dedā ꝛ themā et buȝ ꝛ vniūſis q̄ attōſi ſūt i comā et cūctis regibꝰ arabie:ꝛ cūctꝭ regibꝰ occidētis q̄ habitāt in deſerto:et cūctꝭ regibꝰ zambri ꝛ cunctꝭ regibus elā et cūctꝭ regibꝰ medoꝝ:cūctꝭ q̄ȝ regibꝰ aq̄lonis ꝺ prope ꝛ delonge:vnicuiqꝫ ꝯtra fratrem ſuū:ꝛ i oibꝰ regnis terre q̄ ſuꝑ faciē eiꝰ ſūt. Et rex ſeſach bibet poſt eos. Et dices ad eos. Hec dicit dñs exercituū deꝰ iſrael. ‖Bibite ꝛ inebriami ꝛ vomite ꝛ cadite:neqꝫ ſurgatis a facie gladij quem ego mittā inter vos. F Cūqꝫ noluerint accipe calicē ꝺ manu tua vt bibāt:dices ad eos. Hec dicit dñs exercituū: Bibentes bibetꝭ. Quia ecce in ciuitate in q̄ inuocatū eſt nomē meū ego incipio affligere:et vos q̄ſi inocētes et imunes eritis? Nō eritꝭ imunes. Gladiū enim ego voco ſuꝑ omēs habitatores terre:dicit dñs exercituum. Et tu prophetabis ad eos omnia verba hec:et dices ad illos. ‖Dominꝰ de excelſo rugiet:ꝛ de habitaculo ſcō ſuo dabit vocē ſuā. Rugiēs rugiet ſuꝑ decorē ſuū. Celeuma q̄ſi calcātiuȝ ꝯcinet̄ aduerſus oēs habitatores terre. Peruenit ſonitꝰ vſqꝫ ad extrema terre:q2 iudiciū dño cū gētibꝰ. Judicatur ipē cū oi carne. Impios tradidi gladio:dicit dñs. Hec dicit dñs exercituū G Ecce afflictio egrediet̄ de gēte in gētē: ꝛ turbo magnꝰ egrediet̄ a ſūmitatibus terre:ꝛ erunt interfecti dñi in die illa a ſūmo terre vſqꝫ ad ſūmū eiꝰ. Nō plāgētur:ꝛ nō colligent̄ neqꝫ ſepelient̄:i ſterquilinio ſuꝑ faciē terre iacebūt. Vlulate paſtores ꝛ clamate:et aſꝑgite vos cinere optimates gregꝭ:q2 cōpleti ſūt dies veſtri vt interficiamini:ꝛ diſſipationes veſtre:et cadetis quaſi vaſa p̄cioſa Et peribit fuga a paſtoribꝰ: et ſaluatio ab optimatibus gregis. Vox clamoris paſtorum et vlulatus optimatum gregis:q2 vaſtauit dñs paſcua eorum:ꝛ cōticuerunt arua pacis a facie ire furoris dñi. Dereliq̄t q̄ſi leo tabernaculuȝ ſuū: facta ē t̄ra eoꝝ:i deſolatōnē:a facie ire colūbe:ꝛ a facie ire furorꝭ dñi. XXVI

A In principio regni ioachim filij ioſie regis iuda factum eſt verbum iſtud a dño dicens. Hec dicit dñs. Sta in atrio domus dñi:ꝛ loq̄ris ad oēs ciuitates iuda:de quibꝰ veniūt vt adorēt in domo dñi:vniuerſos ſermones:quos ego mandaui tibi vt

Marginal references: .18.b.I.35. — 4.Re.17.b — I.29.c — 1.Eſdre.1.a — Canti.5.a — Johel.3.c — Amos.1.a

loquaris ad eos. Noli subtrahere ꝟbū:
si forte audiāt ⁊ cōuertent vnusq̄sq̄ a
via sua mala: ⁊ peniteat me mali qđ co
gitaui facere eis ꝓpter maliciā studio-
B rum eoꝝ. Et dices ad eos. Hec dicit do
minꝰ: Si nō audierit me: vt ambulet
in lege mea quā dedi vobis: vt audiat
sermones seruoꝝ meoꝝ ꝓphetaruꝫ q̄s
ego misi ad vos de nocte cōsurgēs ⁊ di
J. eo. rigēs ⁊ nō audistis: ‖dabo domū istā si
cut sylo: ⁊ vrbē hāc dabo in maledicti
onem cūctꝫ gentibꝰ terre. Et audierūt
sacerdotes ⁊ ꝓphete ⁊ oīs pplus hiere-
miam loquentē verba hec in domo dñi
Cūq̄ complesset hieremias loquēs oīa
q̄ p̄cepat ei dñs vt loq̄ret ad vniuersuꝫ
ppłm: apprehenderūt eū sacerdotes et ꝓ-
phete ⁊ oīs pplus dicēs: Morte moria-
C tur. Quare ꝓphauit in noīe dñi dicēs:
J. eo. ‖sicut sylo erit domꝰ hec: ⁊ vrbs ista de-
solabit eo q̄ non sit habitator? Et cō-
gregatꝰ est oīs ppłs aduersus hieremiā
in domo dñi. Et audierūt principes iu
da verba hec: ⁊ ascēderūt de domo regꝫ
in domū dñi: ⁊ sederūt i introitu porte
domꝰ dñi noue. Et locuti sunt sacerdo-
tes ⁊ ꝓphete ad pricipes ⁊ ad oēꝫ ppłm
D dicētes. Judiciū mortꝫ est viro huic: q2
ꝓphauit adūsus ciuitatē istā sicut au-
distis auribꝰ vr̄is. Et ait hieremias ad
oēs pricipes ⁊ ad vniuersū ppłm dicēs
Dominꝰ misit me vt ꝓphetarē ad do-
mū istā ⁊ ad ciuitatē hāc oīa ꝟba q̄ au
S. 7. a distis. ‖Nūc ḡ bonas facite vias vr̄as:
⁊ studia vr̄a: ⁊ audite vocē dñi dei vr̄i:
⁊ penitebit dñm mali qđ locutꝰ est ad-
uersum vos. Ego aūt ecce in manibus
vr̄is sū: facite mihi qđ bonū et rectū est
E in oculis vestris. Uerūtñ scitote ⁊ cogˀ
cite: quia si occideritis me: sanguinem
inocētē tradetꝫ ꝯtra vosmetipos: et cō
tra ciuitatē istā ⁊ habitatores eius. In
ꝟitate eni misit me dñs ad vos: vt loq̄-
rer in auribꝰ vr̄is oīa ꝟba hec. Et dixe
rūt pricipes ⁊ oīs ppłs ad sacerdotes ⁊
ad ꝓphas. Nō ē viro huic iudiciū mor
tis: q2 in noīe dñi dei nr̄i locutus es ad
nos. Surrexerūt ḡ viri de seniorībꝰ ter-
re: ⁊ dixerūt ad oēm cetū ppłi loquētes
Micheas demorasthi fuit ꝓpheta i die
bus ezechie regꝫ iuda ⁊ ait ad oēm po-
F pulū iude dicens. Hec dicit dñs exerci-
Mich. 3. d tuū. ‖Sion q̄si ager arabit: ⁊ hierłm in
aceruū lapidū erit: ⁊ mons domꝰ dñi in
excelsa siluaꝝ. Nunquid morte cōdēna
uit eū ezechias rex iuda ⁊ oīs iuda? Nū

quid non timuerūt dñm ⁊ dep̄cati sunt
faciē dñi: ⁊ penituit dñm mali qđ locu
tus fuerat aduersū eos? Itaq̄ nos faci
mus maluꝫ grāde ꝯtra aīas nr̄as. Fuit
q̄ꝫ vir ꝓphetās in noīe dñi vrias filius
semei de cariathiarim: ⁊ ꝓphetauit ad-
uersus ciuitatē istā: ⁊ aduersus terram
hāc iuxta oīa ꝟba hieremie. Et audiuit
rex ioachim ⁊ omēs potētes ⁊ pricipes
eiꝰ ꝟba hec: et q̄siuit rex interficere eū.
Et audiuit vrias ⁊ timuit fugitq̄ ⁊ in- G
gressus ē egyptuꝫ. Et misit rex ioachim
viros i egyptuꝫ helnathā filiū achobor
⁊ viros cū eo i egyptū. Et eduxerūt vri
am de egypto: ⁊ adduxerūt eū ad regeꝫ
ioachim: ⁊ ꝑcussit eum gladio: et ꝓiecit
cadauer eiꝰ in sepulchris vulgi ignobi-
lis. Igit manꝰ aichan filiȷ̄ saphan fuit
cum hieremia vt nō traderet i manus
populi et interficerēt eū. XXVII

In principio regni ioachim filiȷ̄ A
iosie regis iuda factū est verbū
istud ad hieremiā a dño dicens:
Hec dicit dñs ad me. Fac tibi vincula
⁊ cathenas ⁊ pones eas in collo tuo et
mittes eas ad regeꝫ edom et ad regem
moab ⁊ ad regem filioꝝ āmon ⁊ ad re-
gem tyri ⁊ ad regē sidonis i manu nun
cioꝝ q̄ venerūt hierłm ad sedechiā re-
geꝫ iuda ⁊ p̄cipies eis vt ad dños suos
loquant. Hec dicit dñs exercituū deus
isrł. Hec dicetis ad dños vr̄os. Ego fe-
ci terrā ⁊ hoīes et iumēta q̄ sūt suꝑ fa-
ciem terre in fortitudine mea magna: ⁊
in brachio meo extēto: ⁊ dedi eā ei qui
placuit i oculis meis. Et nūc itaq̄ ego
dedi oēs terras istas i manu nabucho-
donosor regꝫ babylonis serui mei. In-
suꝑ ⁊ bestias agri dedi ei: vt seruiāt illi
Et seruiēt ei oēs gentes: ⁊ filio eius et B
filio filiȷ̄ eiꝰ donec veniat tp̄s terre eiꝰ
et ipsiꝰ. Et seruiēt ei gētes multe et re-
ges magni. Gens aūt ⁊ regnum qđ nō
seruierit nabuchodonosor regi babylo
nis: ⁊ q̄cunq̄ nō curuauerit collū suuꝫ
sub iugo regis babylonis: in gladio ⁊ i
fame ⁊ in peste: visitabo suꝑ gentē illā
ait dñs: donec cōsummā eos in manu
eius. Uos ḡ nolite audire ꝓphetas ve-
stros ⁊ diuinos ⁊ somniatores ⁊ augu
res ⁊ maleficos q̄ dicūt vobis: nō serui
etis regi babylonis: q2 mēdaciū ꝓphe-
tant vobis vt lōge faciāt vos de terra
vr̄a: ⁊ eȷ̄ciāt vos ⁊ ꝑeatis. Porro gens
q̄ subiecerit ceruicē suā sub iugo regis
babylonis ⁊ seruierit ei: dimittam eam

in terra sua dicit dñs: et colet eam et habitabit in ea. Et ad sedechiã regem iuda: locutus sum s̄m omia verba hec dicens: Subm̃itte colla vr̃a sub iugo regis babylonis: et seruite ei et pplo eius et viuetis. Quare moriemini tu et pplus tuus gladio et fame et peste: sicut locutus est dñs ad gentẽ q̄ seruire noluerit regi babylõis? Nolite audire v̄ba ꝓphetarũ dicẽtiũ vobis: nõ seruietis regi babylonis: q꞉ mẽdaciũ ipsi loquunt̃ vobis. ‖Quia nõ misi eos ait dñs: et ipsi ꝓphãt in noie meo mẽdaciter: vt eĳciãt vos et pereatis tã vos q̄ ꝓphete q̄ vaticinant̃ vobis. Et ad sacerdotes et ad pplm istũ locut⁹ sũ dicẽs. Hec dicit dñs Nolite audire v̄ba ꝓphaꝝ vr̃oꝝ q̄ ꝓphetãt vobis dicẽtes: ecce vasa dñi reuertent̃ de babylone nũc cito. Mẽdaciũ eni ꝓphetãt vobis. Nolite ergo audire eos sed seruite regi babylonis vt viuatis. Quare dat̃ hec ciuitas in solitudinẽ? Et si ꝓphe sũt: et ẽ v̄bũ dñi i eis occurrãt dño exercituu꞉ vt nõ veniant vasa q̄ derelicta fuerãt in domo dñi et i domo regis iuda et in hierl̃m: in babylonem. ‖Quia hec dicit dñs exercituu꞉ ad colũnas: et ad mare et ad bases et ad reliqua vasoꝝ q̄ remãsert i ciuitate hac: q̄ non tulit nabuchodonosor rex babylonis cum trãsferret iechoniã filiũ ioachim regẽ iuda de hierl̃m in babylonẽ et oẽs optimates iuda et hierl̃m. Quia hec dicit dñs exercituũ de⁹ isrl̃: ad vasa q̄ derelicta sũt in domo dñi et in domo regis iuda et hierl̃m. In babylonẽ trãsferent̃: et ibi erũt vsq꞉ ad diẽ visitationis sue dicit dñs. Et afferri faciã ea: et restitui in loco isto. XXVIII

Et factũ est in anno illo: in principio regni sedechie regis iuda: in ãno q̃rto: in mẽse q̃nto: dixit ad me ananias fili⁹ azur ꝓpheta de gabaon in domo dñi corã sacerdotibus et oi pplo dicẽs. Hec dicit dñs exercituu꞉ de⁹ israel. Cõtriui iugũ regis babylõis Adhuc duo anni dierũ et ego referri faciã ad locũ istũ oia vasa dñi q̄ tulit nabuchodonosor rex babylõis d̄ loco isto: et trãstulit ea in babylonẽ. Et iechoniã filiũ ioachim regẽ iuda et oẽm transmigrationẽ iude q̄ ingressi sũt in babylonem ego conuertã ad locũ istũ ait dñs. Cõterã eni iugũ regis babylonis. Et dixit hieremias ꝓpheta ad ananiã ꝓphetam in oculis sacerdotũ et i oculis ois ppli qui stabat in domo dñi: et ait hieremias ꝓphẽta. Amen. Sic faciat dominus. Suscitet dñs verba tua q̄ ꝓphetasti vt referant̃ vasa in domũ dñi: et ois trãsmigratio de babylone ad locũ istũ. Verũtñ audi v̄bũ hoc qd̄ ego loq̃r i auribus tuis: et in aurib⁹ vniuersi populi. Prophete q̄ fuerũt añ me et añ te ab initio: et ꝓphetauerũt sup terras multas et sup regna magna de ꝓlio et de afflictione: et de fame: ꝓpheta q̄ vaticinat⁹ ẽ pacem: cũ venerit verbũ eius: tũc sciet̃ ꝓpheta quẽ misit dñs in v̄itate. Et tulit ananias ꝓpheta catenã de collo hieremie ꝓphete: et cõfregit eã. Et ait ananias in cõspectu ois ppli dicẽs: Hec dicit dñs. Sic cõfringã iugũ nabuchodonosor regis babylonis post duos ãnos dierum de collo oiu꞉ gentiũ. Et abĳt hieremias ꝓpheta in viã suã. Et factu꞉ est verbũ dñi ad hieremia꞉ postq̄ cõfregit ananias ꝓpheta catenam de collo hieremie ꝓphete dicẽs. Vade: et dices anania. Hec dicit dñs. Catenas ligneas cõtriuisti: et facies pro eis catenas ferreas q꞉ hec dicit dñs exercituũ deus isrl̃. Iugum ferreũ posui sup collũ cunctaꝝ gẽtium istaru꞉ vt seruiãt nabuchodonosor regi babylonis: et seruiẽt ei: insup et bestias terre dedi ei. Et dixit hieremias ꝓpheta ad ananiã ꝓphetã: Audi anania. Nõ misit te dñs: et tu cõfidere fecisti pplm istũ i mẽdacio. Idcirco hec dicit dñs. Ecce ego mittã te a facie terre. Hoc ãno morieris. Aduersũ eni dñm locut⁹ es. Et mortu⁹ ẽ ananias ꝓpha in anno illo: mẽse septimo. XXIX

Et hec sũt verba libri que misit hieremias ꝓpheta de hierusalẽ ad reliq̃as senioꝝ trãsmigrationis et ad sacerdotes et ad ꝓphetas et ad oẽm pplm quẽ traduxerat nabuchodonosor de hierusalẽ in babylonẽ: postq̄ egressus est iechonias rex et dña et eunuchi et principes iuda et hierl̃m: et faber et inclusor de hierusalẽ: in manu elasa filĳ saphan et gamalie filĳ helchie quos misit sedechias rex iuda ad nabuchodonosor regem babylonis in babylonem dicens: Hec dicit dominus exercituum de⁹ israel: oi trãsmigrationi quã trãstuli de hierusalẽ in babylonẽ. ‖Edificate domos et habitate: et plãtate hortos et comedite fructũ eorum. Accipite vxores et generate filios et filias: et date filĳs vestris vxores et filias vestras da-

te viris:ꝛ pariãt filios ꝛ filias:et multi
plicabimĩ ibi :ꝛ nolite eſſe pauci nũero
ꝛ q̃rite pacẽ ciuitatꝫ ad quã trãſmigra
re vos feci ꝛ orate ꝓ ea ad dñm:qꝛ i pa
ce illiꝰ erit pax vobis. Hec dicit dñs ex-
ercituũ deꝰ iſrl̃. Nõ vos seducãt ꝓphete
vr̃i q̃ ſũt in medio veſtrũ ꝛ diuini vr̃i:ꝛ
ne attendatꝫ ad ſomnia vr̃a q̃ vos ſom
C niatis qꝛ falſo ipſi ꝓpherãt vobis i no
S.14.c. mine meo:‖et nõ miſi eos dicit dominꝰ
2.Para.36.d Quia hec dicit dñs.‖Cũ ceperit imple-
1.Eſdre.1.a ri i babylone ſeptuagita anni: viſitabo
S.25.c vos ꝛ ſuſcitabo ſuꝑ vos ỽbũ meũ bo-
nũ:vt reducã vos ad locũ iſtũ. Ego eni
ſcio cogitationes q̃s cogito ſuꝑ vos di
cit dñs:cogitationes pacꝫ ꝛ nõ afflicti-
onis:vt dem vobis finẽ et patiẽtiã:ꝛ i
uocabitis me et vinetis:et orabitis me
ꝛ ego exaudiam vos:q̃retis me ꝛ inue-
nietis. Cũ q̃ſieritis me in toto corde ve
ſtro iueniar a vobis dicit dñs. Et redu-
cam captiuitatẽ veſtram:et cõgregabo
vos de vniuerſis gentibꝰ ꝛ de cũctꝫ lo-
cis ad q̃ expuli vos dicit dñs. Et reuer
D ti vos faciã de loco ad quẽ trãſmigrare
vos feci : quia dixiſtis: Suſcitabit no-
bis dñs prophetas in babylone. Quia
hec dicit dñs ad regẽ qui ſedet ſuꝑ ſoli
um dauid ꝛ ad oẽm ppl̃m habitatorem
vrbis huiꝰ:ad frẽs vr̃os q̃ nõ ſũt egreſ-
ſi vobiſcũ i trãſmigrationeꝫ. Hec dicit
dñs exercituũ. Ecce mittã in eos gladi
um et famẽ ꝛ peſtem:ꝛ ponã eos q̃ſi fi-
cus malas q̃ comedi non poſſunt eo ꝙ
peſſime ſunt:et ꝓſequar eos i gladio ꝛ i
S.24.d fame ꝛ in peſtilẽtia.‖Et dabo eos i ve-
xationẽ vniuerſis regnis terre:i meledi
ctionẽ ꝛ in ſtuporẽ ꝛ i ſibilũ et i oppro-
brium cũctis gentibꝰ ad quas ego eieci
eos:eo ꝙ non audierint ỽba mea dicit
dñs:q̃ miſi ad eos ꝑ ſeruos meos ꝓphe
tas de nocte cõſurgẽs et mittẽs :et nõ
E audiſtis dicit dñs. Uos ergo audite ỽ-
bum dñi oĩs trãſmigratio quã emiſi d
hieruſalem in babylonẽ. Hec dicit dñs
exercituũ deꝰ iſrael ad achab filiũ chu-
lie ꝛ ad ſedechiã filiũ maaſie q̃ ꝓphetãt
vobis i noĩe meo mẽdaciter. Ecce ego
tradam eos in manu nabuchodonoſor
regis babylonis :ꝛ ꝑcutiet eos in ocu-
lis veſtris. Et aſſumetur ex eis maledi-
ctio oĩ trãſmigrationi iude q̃ eſt in ba-
bylone dicentiũ: Ponat te dñs ſicut ſe-
dechiã ꝛ ſicut achab quos frixit rex ba-
bylonis in igne:pro eo ꝙ fecerint ſtul-
ticiã in iſrael ꝛ mechati ſunt in vxores

amicorũ ſuoꝝ:et locuti ſũt verbũ in no
mine meo mendaciter:qḋ nõ mandaui
eis. Ego ſum iudex et teſtis dicit dñs. F
Et ad ſemeiã neelamiten dices. Hec di-
cit dñs exercituũ deus iſrael. Pro eo ꝙ
miſiſti in noĩe meo libros ad omnẽ po-
pulũ q̃ eſt in hieruſalẽ ꝛ ad ſophoniam
filiuꝫ maaſie ſacerdotẽ ꝛ ad vniuerſos
ſacerdotes dicens:dñs dedit te ſacerdo
tem ꝓ ioiade ſacerdote vt ſis dux in do
mo dñi ſuꝑ oẽm virũ arrepticiũ ꝛ ꝓphe
tantẽ vt mittas eũ in neruũ et in carce
rem. Et nũc q̃re nõ increpaſti hieremiã
anathotiten q̃ ꝓphetat vobis? Quia ſu
per hoc miſit i babylonẽ ad nos dicẽs: G
Lõgũ ẽ:‖edificate domos ꝛ habitate:ꝛ S.eo.
plãtate hortos ꝛ comedite fructꝰ eorũ.
Legit ergo ſophonias ſacerdos librum
iſtũ:in auribꝰ hieremie ꝓphe. Et factũ
eſt verbũ dñi ad hieremiã dicẽs. Mitte
ad oẽm trãſmigrationẽ dicẽs: Hec di-
cit dñs ad ſemeiaꝫ neelamiten. Pro eo
ꝙ prophetauit vobis ſemeias:ꝛ ego nõ
miſi eũ:ꝛ fecit vos ꝯfidere i mẽdacio:id
circo hec dicit dñs. Ecce ego viſitabo
ſuꝑ ſemeiã neelamiten et ſuꝑ ſemẽ eiꝰ.
Nõ erit ei vir ſedẽs in medio ppl̃i huiꝰ
ꝛ nõ videbit bonũ quod ego faciã ppl̃o
meo ait dñs :qꝛ ꝑuaricationeꝫ locutus
eſt aduerſus dñm. XXX A

H Oc verbũ qḋ factuꝫ eſt ad hiere-
miam a dño dicens: Hec dicit
dñs deus iſrl̃ dicẽs: Scribe tibi
oĩa ỽba q̃ locutꝰ ſũ ad te in libro. Ecce
enĩ dies veniũt dicit dñs ꝛ cõuertã cõ-
uerſionẽ ppl̃i mei iſrl̃: ꝛ iuda ait dñs:ꝛ
ꝯuertã eos ad terrã quã dedi patribus
eoꝝ ꝛ poſſidebũt eã. Et hec ỽba q̃ locu
tus eſt dñs ad iſrl̃ ꝛ ad iudam. Qm̃ hec
dicit dñs: Uocẽ terroris audiuimꝰ: for-
mido:ꝛ nõ eſt pax. Interrogate ꝛ vide-
te ſi generat maſculꝰ. Quare ergo vidi oẽs
viri manũ ſuꝑ lũbũ ſuũ q̃ſi parturiẽtꝫ?
ꝛ cõuerſe ſũt vniũſe facies i auruginẽ?
Ue qꝛ magna dies illa:nec ẽ ſĩilis eius:
tẽpuſq; tribulatiõis ẽ iacob:et ex ipſo
ſaluabit̃. Et erit:i die illa ait dñs exer- B
citu cõterã iugũ eiꝰ de collo tuo:ꝛ vin-
cula eiꝰ dirũpã. Et nõ dñabũt̃ ei ampli
us alieni:ſꝫ ſuiẽt dño deo ſuo:ꝛ dauid
regi ſuo queꝫ ſuſcitabo eis.‖Tu ergo ne ti- I.46.g
meas ſerue meus iacob ait dominꝰ ne- Eſa.44.a
q; paueas iſrael:quia ecce ego ſaluabo
te de terra longinqua:ꝛ ſemen tuũ de
terra captiuatatꝫ eorum. Et reuertet̃ ia
cob ꝛ quieſcet:et cunctꝫ affluet bonis ꝛ

nō erit quē formidet: quoniā tecum ego
ſum ait dñs vt saluē te. Faciā eni ꝯſum
mationē in cunctꝭ gentibꝰ in quibꝰ diſ
perſi te: te autē nō faciā in ꝯſummatio-
nē: ſed caſtigabo te in iudicio: vt non ti
bi videarꝭ innoxiꝰ: qꝛ hec dicit dñs. In-
ſanabilꝭ fractura tua: peſſima plaga tua
Nō eſt qui iudicet iudiciū tuū: ad alli-
gandā curationē tuā: vtilitas nō eſt ti-
C bi. Omēs amatores tui obliti ſunt tui:
teq; nō querent. Plaga eni inimici per-
E.13.d cuſſi te: caſtigatione crudeli. || Propter
multitudinē iniquitatis tue dura facta
ſunt peccata tua. Quid clamas ſup con
tritione tua? Inſanabilis eſt dolor tuꝰ.
Propter multitudinē iniquitatꝭ tue et
propter dura peccata tua feci hec tibi.
Propterea omēs qui comedūt te deuo-
rabunꝭ: et vniuerſi hoſtes tui in capti-
uitatē ducenꝭ. Et omēs q̇ te vaſtant va
ſtabunꝭ: cūctoſq; pdatores tuos dabo i
predam. Obducā eni cicatricē tibi: et a
vulneribꝰ tuis ſanabo te dicit dominꝰ.
Quia eiectam vocauerūt te ſion: hec eſt
que nō habebat requirentem. Hec dicit
dñs. Ecce ego cōuertā cōuerſionē taber
naculoꝝ iacob: ⁊ tectis eius miſerebor.
D Et edificabitur ciuitas in excelſo ſuo ⁊
templū iuxta ordinē ſuū fundabitꝭ. Et
egredietꝭ de eis laus voxq; ludentiū: et
multiplicabo eos ⁊ nō minuenꝭ: ⁊ glori
ficabo eos ⁊ nō attenuabunꝭ: ⁊ erunt fi
lij eius ſicut a principio: ⁊ cetꝰ eiꝰ corā
me pmanebit. Et viſitabo aduerſū oēs
qui tribulant eū: et erit dux eiꝰ ex eo: ⁊
princeps de medio eius pducetꝭ. Et ap
plicabo eū: et accedet ad me. Quis eni
iſte eſt: qui applicet cor ſuū vt appropin
quet mihi ait dñs. Et eritis mihi in po
pulū: ⁊ ego ero vobis in deū. Ecce tur-
bo dñi furor egrediens: pcella ruens in
capite impioꝝ conquieſcet. Nō auertet
iram indignationis dñs: donec faciat ⁊
compleat cogitationē cordis ſui. In no
uiſſimo dierū intelligetis ea. XXXI

A In tempe illo dicit dñs: ero deus
vniuerſis cognationibus iſrael:
et ipſi erūt mihi in populū. Hec
dicit dominꝰ. Inuenit gratiā in deſerto
pplꝰs qui remanſerat gladio. Uadet ad
requiē ſuā iſrael. Longe dominꝰ appa-
ruit mihi. Et in charitate ppetua dilexi
te: ideo attraxi te miſerans. Rurſū edi-
ficabo te: ⁊ edificaberis virgo iſrl. Ad-
huc ornaberis tympanis tuis ⁊ egredie
ris in choro ludentiū. Adhuc plātabis
vineas in montibꝰ ſamarie. Plantabūt
plantantes: et donec tempꝰ veniat non
vindemiabūt: quia erit dies in qua cla-
mabūt cuſtodes in monte effraim. Sur
gite ⁊ aſcendamꝰ in ſion ad dñm deum
noſtrū: qꝛ hec dicit dominꝰ. Exultate in
leticia iacob: ⁊ hinnite cōtra caput gen-
B tium: perſonate ⁊ canite ⁊ dicite. Salua
domine populū tuū reliquias iſrael. Ec
ce ego adducam eos de terra aquilonis:
et congregabo eos ab extremis terre: in-
ter quos erunt cecus et claudus et pre-
gnans ⁊ pariens ſimul: cetus magnus
reuertentiū huc. In fletu venient: ⁊ i mi
ſericordia reducā eos. Et adducam eos
p torrentes aquarū in via recta et non
impingent in ea: qꝛ factꝰ ſum iſraeli pr̄:
⁊ effraim primogenitꝰ meus eſt. Audite
verbū dñi gentes: et annūciate in inſulꝭ
q̄ procul ſunt: ⁊ dicite. Qui diſpſit iſrael
congregabit eū: ⁊ cuſtodiet eū ſicut pa-
ſtor gregē ſuū. Redimet eni dñs iacob:
⁊ liberabit eū de manu potentioris. Et
venient ⁊ laudabūt in monte ſion ⁊ cō-
fluent ad bona dñi ſup frumēto: vino ⁊
oleo ⁊ fetu pecorum ⁊ armentoꝝ: eritq;
C anīa eorū quaſi hortꝰ irriguus: et vltra
non eſurient. Tunc letabitꝭ vgo in cho
ro: iuuenes et ſenes ſimul. Et cōuertam
luctū eoꝝ in gaudiū: ⁊ cōſolabor eos: et
letificabo a dolore ſuo. Et inebriabo a-
nimā ſacerdotū pinguedine: ⁊ pplꝰs meꝰ
bonis adimplebitꝭ ait dñs. Hec dicit do
S.3.g minꝰ. || Uox in excelſo audita eſt lamen-
Matth.2.c tationis luctꝰ ⁊ fletus: rachel plorantis
filios ſuos: ⁊ nolentis conſolari ſup eis:
qꝛ nō ſunt. Hec dicit dñs. Quieſcat vox
tua a ploratu et oculi tui a lachrymis:
qꝛ ē merces operi tuo ait dñs. Et reuer-
tenꝭ de terra inimici et eſt ſpes nouiſſi-
mis tuis ait dñs ⁊ reuertenꝭ filij tui ad
terminos ſuos. Audiēs audiui effraim
tranſmigrantē. Caſtigaſti me dñe: ⁊ eru-
ditꝰ ſum quaſi iuuenculus indomitus.
D Conuerte me: ⁊ conuertar: qꝛ tu dominꝰ
deus meꝰ. Poſtq; enim ꝯuertiſti me egi
penitentiā: ⁊ poſtq; oſtendiſti mihi: per-
cuſſi femur meū. Cōfuſus ſum et erubui:
quoniā ſuſtinui opprobriū adoleſcentie
mee. Si filiꝰ honorabilis mihi effraim:
ſi puer delicatus qꝛ ex quo locutus ſum
de eo: adhuc recordabor eiꝰ. Idcirco cō-
turbata ſunt viſcera mea ſup eum miſe-
rans miſerebor eiꝰ ait dñs. Statue tibi
ſpeculā: pone tibi amaritudies. Dirige
cor tuū in viā rectā: in qua ambulaſtꝭ.

Reuertere virgo iſrael: reuertere ad ciuitates tuas iſtas. Uſqȝquo delitijs diſſolueris filia vaga? Quia creauit dñs nouum ſuper terram: femina circũdabit virũ. Hec dicit dominꝰ exercituum deus iſrael. Adhuc dicent verbũ iſtud

E in terra iuda ⁊ in vrbibus eius cũ conuertero captiuitatẽ eorum. Benedicat tibi dominꝰ pulchritudo iuſticie: mõs ſanctus. Et habitabunt in eo iudas et omẽs ciuitates eius ſimul agricole et minãtes greges: qꝛ inebriaui aĩam laſſam: ⁊ omnẽ aĩam eſurientẽ ſaturaui. Ideo quaſi de ſomno ſuſcitatꝰ ſum et vidi: et ſomnꝰ meus dulcis mihi. Ecce dies veniũt dicit dominꝰ: et ſeminabo domũ iſrael et domũ iuda ſemĩe hominũ ⁊ ſemĩe iumentoꝝ. Et ſicut vigilaui ſuꝑ eos vt euellerẽ ⁊ demolirer ⁊ diſſiparẽ ⁊ diſꝑderem et affligerẽ: ſic vigilabo ſuꝑ eos vt edificem ⁊ plantẽ ait

Ezech. 18. a dominꝰ: ‖ In diebꝰ illis nõ dicent vltra: patres comederũt vuã acerbam: et dentes filioꝝ obſtupuerũt: ſed vnuſquiſqȝ in iniquitate ſua moriet̃. Omis hõ qui comederit vuã acerbã: obſtupeſcẽt den-

Hebre. 8. c tes eius. ‖ Ecce dies veniẽt dicit dñs: et

F feriã domui iſrael et domui iuda fedus nouũ. Nõ ſm pactũ quod pepigi cũ patribꝰ veſtris in die qua apphendi manũ eoꝝ vt educerẽ eos de terra egypti: pactum quod irritũ fecerũt: ⁊ ego dominatus ſum eoꝝ dicit dñs: ſed hoc erit pactum qđ feciã cũ domo iſrael. Poſt dies illos dicit dñs: dabo legem meã in viſceribus eoꝝ: ⁊ in corde eoꝝ ſcribam eaȝ:

S. 24. c ‖ et ero eis in deũ: ⁊ ipi erũt mihi ĩ popu-

Hebre. 8. d lũ. ‖ Et nõ docebit vltra vir ꝓximũ ſuũ: ⁊ vir fratrẽ ſuuȝ dicens: cognoſce dñm. Omẽs eni cognoſcẽt me a minimo eoꝝ vſqȝ ad maximuȝ ait dñs: qꝛ ꝓpitiabor iniquitati eoꝝ: ⁊ peccati eoꝝ nõ memorabor ampliꝰ. Hec dicit dñs qui dat ſolem in lumĩe diei: ordinẽ lune ⁊ ſtellarũ in lumine noctis: qui turbat mare ⁊ ſonant fluctus eiꝰ: dñs exercituũ nomẽ il-

G li. Si defecerint leges iſte corã me dicit dñs: tunc ⁊ ſemen iſrael deficiet vt non ſit gens corã me cũctis diebꝰ. Hec dicit dominꝰ: Si menſurari poterũt celi ſurſum ⁊ inueſtigare fundamẽta terre deorſum: ⁊ ego abijciam vniuerſũ ſemẽ iſrael ꝓpter omĩa q̃ fecerũt dicit dñs. Ecce dies veniẽt dicit dñs: ⁊ edificabit̃ ciuitas dño a turre ananehel vſqȝ ad portã tam anguli. Et exibit vltra normã menſure in cõſpectu eius ſuꝑ collem gareb: ⁊ circuibit goatha ⁊ oẽm vallẽ cadauerũ ⁊ cineres et vniuerſaȝ regionẽ mortis: vſqȝ ad torrentẽ cedron ⁊ vſqȝ ad angulũ porte equoꝝ orientalis. Sanctum domini nõ euellet̃: et nõ deſtruet̃ vltra in perpetuum.

XXXII

A Verbũ quod factũ eſt ad hieremiam a dño in anno decimo ſedechie regis iuda: ipſe ẽ annꝰ octauuſdecimꝰ nabuchodonoſor. Tũc exercitus regis babylonis obſidebat hieruſalẽ ⁊ hieremias ꝓpheta erat clauſus ĩ atrio carceris q̃ erat in domo regis iuda. Clauſerat eni eum ſedechias rex iuda: dicens: Quare vaticinaris dicẽs: hec dicit dñs: ecce ego dabo ciuitatẽ iſtam ĩ manꝰ regis babylonis et capiet eam: et ſedechias rex iuda nõ effugiet de manu chaldeoꝝ ſed tradet̃ in manꝰ regis babylonis: ⁊ loquet̃ os eius cũ ore illiꝰ et oculi eius oculos illiꝰ videbũt: ⁊ in babylonẽ ducet ſedechiaȝ: ⁊ ibi erit donec viſitem eũ ait dominꝰ: ſi autẽ dimicaueritis aduerſum chaldeos nihil ꝓſperuȝ

B habebitis. Et dixit hieremias. Factum eſt verbũ dñi ad me dicens. Ecce ananehel filꝰ ſellũ patruelis tuꝰ veniet ad te dicens: Eme tibi agrũ meũ qui eſt ĩ anathot. Tibi eni cõpetit ex propinquitate vt emas. Et venit ad me ananehel filiꝰ patrui mei ſm verbũ dñi ad veſtibuluȝ carceris: ⁊ ait ad me. Poſſide agrũ meum q̃ eſt in anathot in terra beniamin: qꝛ tibi competit hereditas: ⁊ tu propinquus es vt poſſideas. Intellexi autẽ qꝛ verbũ dñi eſſet. Et emi agrũ ab ananehel filio patrui mei q̃ eſt in anathot. Et appendi ei argentũ ſeptẽ ſtateres ⁊ decẽ argenteos: ⁊ ſcripſi in libro ⁊ ſignaui et adhibui teſtes. Et appendi argentuȝ in ſtatera ⁊ accepi librũ poſſeſſionis ſignatũ et ſtipulationes ⁊ rata ⁊ ſigna forin-

C ſecus. Et dedi librũ poſſeſſiõis baruch filio neri filij maaſie in ocul̃ ananchel patuelis mei ⁊ in oculis teſtiũ qui ſcripti erant in libro emptiõis: et in oculis oĩm iudeoꝝ qui ſedebãt in atrio carceris. Et p̃cepi baruch coram eis dicens: Hec dicit dñs exercituũ deꝰ iſrael. Sume libros iſtos: libruȝ emptionis hunc ſignatũ: ⁊ librũ hũc qui apertꝰ eſt: ⁊ pones illos in vaſe fictili vt ꝑmanere poſſint diebꝰ multis. Hec enĩ dicit dñs exercituũ deꝰ iſrael. Adhuc poſſidebũtur domꝰ ⁊ agri ⁊ vinee in terra iſta. Et ora

ni ad dñm postq̃ tradidi librũ possessio nis baruch filio neri dicens: Heu heu heu dñe deus. Ecce tu fecisti celũ ⁊ terram in fortitudine tua magna ⁊ in brachio tuo extento. Non erit tibi difficile om̃e verbũ: qui facis misericordiam in millibus: ‖ ⁊ reddis iniquitatẽ patrũ in sinũ filioꝝ eoꝝ post eos. Fortissime magne ⁊ potens: dñs exercituum nomẽ tibi: magnus cõsilio ⁊ incõprehẽsibilis cogitatu cuius oculi aperti sunt super omnes vias filioꝝ adam vt reddas vnicuiq̃ sm̃ vias suas: ⁊ sm̃ fructũ adinuẽtionũ eiꝰ Qui posuisti signa ⁊ portẽta i terra egypti vsq̃ ad diẽ hanc: ⁊ in israel ⁊ in hominibꝰ: ⁊ tibi fecisti nomẽ sicut est dies hec. Et eduxisti pplm tuũ israel de terra egypti in signis ⁊ portentis ⁊ i manu robusta ⁊ in brachio extento et in terrore magno: ⁊ dedisti eis terrã hanc quã iurasti patribꝰ eoꝝ vt dares eis terrã fluentem lacte ⁊ melle: ⁊ ingressi sũt ⁊ possederũt eam. Et nõ obedierũt voci tue: et in lege tua nõ ambulauerũt: oĩa que mandasti eis vt facerẽt nõ fecerũt: ⁊ euenerũt eis oĩa mala hec. Ecce munitiões extructe sunt aduersum ciuitatẽ vt capiatur: ⁊ vrbs data est in manꝰ chaldeorũ ⁊ in manꝰ regis babylonis qui p̃liantur aduersus eã a facie gladij ⁊ famis ⁊ pestilentie: ⁊ q̃cunq̃ locutꝰ es acciderunt vt tuipse cernis. Et tu dicis mihi domine deꝰ: eme agrũ argẽto ⁊ adhibe testes: cũ vrbs data sit in manꝰ chaldeorũ. Et factũ est verbũ dñi ad hieremiã dicens: Ecce ego dñs deꝰ vniuerse carnis. Nunquid mihi difficile erit om̃e v̄bũ? Propterea hec dicit dñs: Ecce ego tradã ciuitatẽ istam in manꝰ chaldeoꝝ ⁊ in manus regis babylonis ⁊ capiẽt eam: ⁊ venient chaldei p̃liantes aduersum vrbem hanc: ⁊ succendent eam igni ⁊ cõburent eam: ⁊ domos in quaꝝ domatibꝰ sacrificabant baal ⁊ libabãt dijs alienis libamina ad irritandũ me. Erãt eni filij israel ⁊ filij iuda iugiter faciẽtes malum in oculis meis ab adolescentia sua: filij israel qui vsq̃ nũc exacerbãt me in ope manuũ suaꝝ dicit dñs: qr in furore ⁊ in indignatiõe mea facta est mihi ciuitas hec a die qua edificauerũt eã vsq̃ ad diem istã qua auferet de cõspectu meo propter maliciã filioꝝ israel ⁊ filiorũ iuda quã fecerũt ad iracundiã me ꝓuocãtes: ipsi ⁊ reges eoꝝ ⁊ principes eoꝝ ⁊ sacerdotes ⁊ ꝓphete eoꝝ viri iuda ⁊ habitatores hierusalẽ. ‖ Et verterũt ad me terga ⁊ nõ facies: cũ docerem eos ⁊ erudirẽ diluculo: ⁊ nollent audire vt acciperent disciplinã. ‖ Et posuerũt idola sua i domo in qua inuocatũ est nomẽ meum vt polluerent eã: ⁊ edificauerũt excelsa baal q̃ sunt in valle filij ennon vt initiarẽt filios suos ⁊ filias suas moloch qđ non mãdaui eis: nec ascendit cor meũ vt facerent abominationẽ hãc: ⁊ in pctm̃ deducerent iudã. Et nũc ꝓpter ista hec dicit dñs deꝰ israel ad ciuitatẽ hanc: de q̃ vos dicitis ꝙ tradat̃ in manꝰ regis babylonis in gladio et in fame ⁊ in peste. Ecce ego cõgregabo eos de vniuersis terris ad quas ejeci eos in furore meo ⁊ in ira mea ⁊ in indignatiõe grandi: ⁊ reducam eos ad locũ istũ et habitare eos faciam cõfidenter: ⁊ erũt mihi in populũ ⁊ ego ero eis in deũ. Et dabo eis cor vnũ et viam vnã vt timeãt me vniuersis diebus ⁊ bene sit eis ⁊ filijs eorum post eos. Et feriã eis pactũ sempiternũ: ⁊ nõ desinam eis benefacere: ⁊ timorẽ meũ dabo in corde eoꝝ vt nõ recedant a me: ⁊ letabor sup eis cũ bene eis fecero. Et plantabo eos in terra ista in veritate in toto corde meo ⁊ in tota aĩa mea: qr hec dicit dñs. Sicut adduxi sup pplm istũ omne malũ hoc grande: sic adducã sup eos om̃e bonũ qđ ego loquor ad eos. Et possidebunt̃ agri i terra ista de qua vos dicitis ꝙ deserta sit: eo ꝙ nõ remãserit homo ⁊ iumẽtũ: ⁊ data sit ei in manꝰ chaldeorũ. Agri ement̃ pecunia ⁊ scribẽtur in libro: ⁊ imprimet̃ signũ: ⁊ testis adhibebitur: i terra beniamin et in circuitu hierlm in ciuitatibꝰ iuda ⁊ in ciuitatibus montanis ⁊ in ciuitatibꝰ cãpestribꝰ ⁊ in ciuitatibꝰ q̃ ad austrũ sũt: qr cõuertã captiuitatẽ eoꝝ ait dñs. XXXIII

Et factum est verbũ dñi ad hieremiã secũdo: cũ adhuc clausus esset in atrio carceris dicens. Hec dicit dñs qui facturꝰ est ⁊ formaturꝰ illud ⁊ paraturꝰ: dñs nomen eius. Clama ad me ⁊ exaudiam te: et annũciabo tibi grandia et firma q̃ nescis. Quia hec dicit dñs deus israel ad domos vrbis huius ⁊ ad domos regis iuda que destructe sunt ⁊ ad munitiões ⁊ ad gladiũ venientiũ vt dimicẽt cũ chaldeis ⁊ impleant eas cadaueribꝰ hoim q̃s ꝑcussi i furore meo ⁊ in indignatiõe mea: abscondens faciẽ meã a ciuitate hac ꝓpter omnẽ malicias eoꝝ. Ecce ego obducam eis

Margin: Exo.34.a; D; E; F; s.2.f.; s.7.b; G; A

cicatricem ⁊ sanitatē ⁊ curabo eos: ⁊ re-
uelabo eis dep̄cationē pacis ⁊ veritatꝭ.
Et conuertā cōuersionē iuda ⁊ cōuersi-
onē hierusalem: et edificabo eos sicut a
principio: ⁊ emūdabo illos ab omi iniq̄
tate sua in qua peccauerūt mihi: ⁊ ꝓpi-
tius ero cūctis iniq̄tatibꝰ eorū in quibꝰ
B deliquerūt mihi ⁊ spreuerūt me. Et erit
mihi in nomē ⁊ in gaudiū et in laudem
et in exultationē cunctꝭ gentibꝰ terre q̄
audierint omia bona q̄ ego facturꝰ sū
eis: ⁊ pauebunt ⁊ turbabunť in vniuer
sis locis et in omi pace quā ego faciam
eis. Hec dicit dn̄s: Adhuc audieť in lo-
co isto quē vos dicitꝭ esse desertū eo ꝙ
nō sit homo nec iumentū in ciuitatibꝰ
iuda ⁊ foris hierusalē que desolate sunt
absq̄ homie ⁊ absq̄ habitatore ⁊ absq̄
pecore: vox gaudij ⁊ vox leticie: vox spō-
si et vox sponse: vox dicentiū: cōfitemini
dn̄o exercituū qm̄ bonus dn̄s: quoniā
in eternū misc̄dia eiꝰ: ⁊ portantiū vota i
domo dn̄i. Reducā eni cōuersionē terre
sicut a principio dicit dn̄s. Hec dicit do
minꝰ exercituū. Adhuc erit in loco isto
deserto absq̄ hoie ⁊ absq̄ iumēto: et in
cunctꝭ ciuitatibꝰ eius: habitaculū pa-
storū ⁊ accubantiū gregū in ciuitatibꝰ
montuosis et in ciuitatibꝰ campestribꝰ:
⁊ in ciuitatibꝰ q̄ ad austrū sunt ⁊ in ter-
C ra beniamin ⁊ in circūitu hierl'm et i ci-
uitatibꝰ iuda: adhuc trāsibūt greges ad
manū numerantꝭ: ait dn̄s. ‖ Ecce dies ve
nient dicit dn̄s: ⁊ suscitabo v̄bū bonū
qđ locutꝰ sum ad domū israel et ad do-
mū iuda. In diebꝰ illis ⁊ in tp̄e illo ger-
minare faciā dauid germen iusticie: ⁊ fa
ciet iudiciū ⁊ iusticiā in terra. In diebꝰ
illis saluabiť iuda: ⁊ isrł habitabit cōfi-
denter. Et hoc est nomē qđ vocabūt eū:
dn̄s iustꝰ noster. Quia hec dicit dn̄s. Nō
interibit de dauid vir qui sedeat super
thronū domꝰ isrł: ⁊ de sacerdotibꝰ et de
leuitis nō interibit vir a facie mea q̄ of
ferat holocaustomata ⁊ incēdat sacrifi-
ciū ⁊ cedat victimas oībꝰ diebus. Et fa-
ctū est v̄bū dn̄i ad hieremiā dicēs. Hec
dicit dn̄s. Si irritū pōt fieri pactū meū
D cū die: ⁊ pactū meū cū nocte vt nō sit di
es ⁊ nox in tp̄e suo: ⁊ pactū meū irri-
tū esse poterit cū dauid seruo meo vt nō
sit ex eo filiꝰ qui regnet in throno eius: ⁊
leuite ⁊ sacerdotes ministri mei. Sicut
enumerari nō possunt stelle celi ⁊ meti-
ri harene maris: sic multiplicabo semen
dauid serui mei: ⁊ leuitas mīstros meos

Et factū est v̄bū dn̄i ad hieremiā dicēs.
Nunq̄d nō vidisti quid ppl'us hic locu-
tus sit dicēs: due cognatōes quas elege
rat dn̄s abiecte sunt: ⁊ ppl'm meū despe-
xerunt: eo ꝙ nō sit vltra gens corā eis.
Hec dicit dn̄s. Si pactū meū inter diem
⁊ noctē: ⁊ leges celo et terre nō posui: e-
quidē et semen iacob ⁊ dauid serui mei
proijciā vt nō assumā de semie eiꝰ prin-
cipes seminis abraā ysaac ⁊ iacob. Re-
ducā eni ꝯuersionē eorū ⁊ miserebor eis.

XXXIIII

B V Erbū quod factū est
ad hieremiā a dn̄o: qn̄ nabucho-
donosor rex babylonis ⁊ oīs exer
citus eiꝰ vniuersaq̄ regna terre q̄ erant
sub potestate manꝰ eiꝰ: ⁊ omēs ppl'i bel-
labant ꝯtra hierl'm ⁊ ꝯtra oēs vrbes eiꝰ
dicens. Hec dicit dn̄s deꝰ israel: Uade ⁊
loquere ad sedechiā regem iuda: ⁊ dices
ad eū. Hec dicit dn̄s. Ecce ego tradā ci-
uitatē hanc in manꝰ regis babylonis:
⁊ succēdet eam igni. Et tu non effugies
de manu eiꝰ: sed cōprehēsione capierꝭ: ⁊
in manu eiꝰ traderis: ⁊ oculi tui oculos
regis babylonis videbūt: ⁊ os eiꝰ cū ore
tuo loqueť: ⁊ babylonē introibis. Attā
men audi v̄bum dn̄i sedechia rex iuda.
Hec dicit dominꝰ ad te. Nō morieris
in gladio: sed in pace morieris: et s̄m
cōbustiones patrū tuorū regū priorū qui
fuerunt ante te sic cōburent te: ⁊ ve dn̄e
planget te: q2 verbū hoc ego locutꝰ sum
B dicit dn̄s. Et locutꝰ est hieremias ꝓphe
ta ad sedechiam regē iuda vniuersa ver
ba hec in hierusalē: ⁊ exercitꝰ regis ba-
bylonis pugnabat ꝯtra hierl'm: ⁊ cōtra
omēs ciuitates iuda q̄ relique erāt con
tra lachis ⁊ ꝯtra azecha. He eni supērāt
de ciuitatibus iuda vrbes munite. Uer
bū qđ factū est ad hieremiā a dn̄o post-
q̄ꝫ pcussit rex sedechias fedus cū omni
ppl'o in hierl'm: predicans vt dimitteret
vnusq̄sq̄ seruū suū ⁊ vnusquisq̄ ancil-
lam suā: hebreū ⁊ hebreā liberos: et ne-
quaq̄ꝫ dn̄arenť eis id est in iudeo et fra
tre suo. Audierūt ergo oēs principes et
vniuersus ppl'us qui inierant pactū vt
dimitteret vnusq̄sq̄ seruū suū ⁊ ancillā
suā liberos ⁊ vltra nō dn̄arenť eis. Au-
dierūt igiť: ⁊ dimiserūt. Et cōuersi sunt
deinceps ⁊ retraxerūt seruos suos et an
cillas suas q̄s dimiserūt liberos: ⁊ sub-
iugauerunt in famulos et famulas. Et
factum est verbū ad hieremiā a dn̄o di-
C cens. Hec dicit dominꝰ deus israel. Ego
percussi fedus cū patribꝰ vestris in die

qua eduxi eos de terra egypti de domo seruitutis dicens ‖ Cū completi fuerint septem āni dimittat vnusquisq̄ fratrē suū hebreū qui venditus est ei: et seruiet tibi sex annis: et dimittes eum a te liberum. Et non audierunt patres vestri me: nec inclinauerunt aurē suam. Et conuersi estis vos hodie et fecistis quod rectum est in oculis meis vt p̄dicaretis libertatē vnusquisq̄ ad amicū suum ⁊ in istis pactū in cōspectu meo in domo in qua inuocatū est nomē meum sup̄ eam. Et reuersi estis ⁊ cōmaculastis nomen meū: et eduxistis vnusq̄sq̄ seruū suum et vnusquisq̄ ancillam suam quos dimiseratis vt essent liberi et sue potestatis: et subiugastis eos vt sint vobis serui et ancille. Propterea hec dicit dominꝰ. Vos nō audistis me vt p̄dicaretis libertatē vnusquisq̄ fratri suo et vnusquisq̄ amico suo. Ecce ego p̄dico libertatem ait dominus ad gladiū: ad pestē et ad famē: ⁊ dabo vos in cōmotionē cunctis regnis terre. Et dabo viros qui p̄uaricant̄ fedus meū: et non obseruauerunt verba federis q̄bus assensi sunt in conspectu meo: vitulū quē cōciderunt in duas p̄tes: ⁊ transierunt inter diuisiones eius: principes iuda ⁊ principes hierl̄m: eunuchi et sacerdotes: et omīs populus terre q̄ transierunt inter diuisiones vituli ⁊ dabo eos in manus inimicoꝝ suoꝝ ⁊ in manus querentiū animā eoꝝ: et erit morticiniū eorum in escam volatilibꝰ celi et bestijs terre. Et sedechiā regem iuda et principes eius dabo in manꝰ inimicoꝝ suorum: et in manus querentium animas eoꝝ: et in manus exercituū regis babylonis qui recesserunt a vobis. Ecce ego p̄cipio dicit dn̄s: et reducam eos ī citatē hāc ⁊ p̄liabūt̄ aduersū eā ⁊ capiēt eā ⁊ īcendēt igni. Et citates iuda dabo ī solitudinē eo q̄ nō sit h̄itator

Verbū qđ factū ē ad **XXXV.** hieremiā a dn̄o ī diebꝰ ioachī filij iosie regis iuda dicēs. Vade ad domū rechabitarū ⁊ loquere eis: et introduces eos in domū domini ī vnā exedrā thesauroꝝ. ⁊ dabis eis bibere vinū. Et assūpsi iechoniā filiū hieremie filij absame et fratres eius ⁊ omēs filios eius ⁊ vniuersā domū rechabitaꝝ: ⁊ introduxi eos in domū domini ad gazophilatiū filioꝝ anan filij iezedelie hominis dei quod erat iuxta gazophilatium principū sup̄ thesauꝝ maasie filiꝫ sellū: qui erāt custos vestibuli: Et posui coram filijs domus rechabitaꝝ cyphos plenos vino ⁊ calices: ⁊ dixi ad eos. Bibite vinū. Qui responderūt. Nō bibemus vinū: quia ionadab filiꝰ rechab pater noster p̄cepit nobis dicēs. Nō bibetis vinum vos ⁊ filij vestri vsq̄ in sempiternū. Et domū non edificabitis et sementē non seretis: et vineas nō plātabitis nec habebitis: sed in tabernaculis habitabitis cūctis diebꝰ vestris: vt viuatis diebꝰ multis sup̄ faciē terre in qua vos peregrinamini. Obediuimus ergo voci ionadab filij rechab patris nostri in omnibꝰ que p̄cepit nobis: ita vt nō biberemus vinū cunctis diebus nr̄is nos ⁊ mulieres nostre filij et filie nostre: ⁊ non edificaremꝰ domos ad habitandū: ⁊ vineā ⁊ agrū ⁊ sementē non habuimꝰ: sed habitauimꝰ in tabernaculis ⁊ obedientes fuimus iuxta omīa que precepit nobis ionadab pater noster. Cum autē ascendisset nabuchodonosor rex babylonis ad terrā nostram. diximus Venite ⁊ ingrediamur in hierusalē a facie exercitus chaldeoꝝ a facie exercitus syrie: et mansimꝰ in hierusalē. Et factū est verbū domini ad hieremiā dicens. Hec dicit dominꝰ exercituū deus israel. Vade ⁊ dic viris iuda et habitatoribus hierusalē. Nunquid nō recipietis disciplinā vt obediatis verbis meis dicit dominꝰ? Preualuerunt sermones ionadab filij rechab q̄s precepit filijs suis vt nō biberēt vinū: et nō biberūt vsq̄ ad diē hāc: q2 obedierunt p̄cepto patris sui. Ego aūt locutꝰ suꝫ ad vos de mane cōsurgēs ⁊ loquēs et non obedistis mihi. Misiq̄ ad vos omnes seruos meos p̄phetas consurgens diluculo mittēsq̄ et dicēs. ‖ Conuertimini vnusquisq̄ a via sua pessima et bona facite studia vestra: et nolite sequi deos alienos neq̄ colatis eos: ⁊ habitabitis in terra quā dedi vobis ⁊ patribꝰ vr̄is. Et nō inclinastis aurē vr̄aꝫ neq̄ audistis me. Firmauerūt igitur filij ionadab filij rechab p̄ceptū p̄ris sui qđ p̄cepat eis: pp̄ls autē iste obediuit mihi. Idcirco hec dicit dn̄s exercituū deꝰ isr̄l. Ecce ego adducā sup̄ iudā ⁊ super oēs habitatores hierl̄m vniuersam afflictonē quā locutꝰ sū aduersū illos: eo q̄ locutꝰ sū ad illos ⁊ nō audierūt: vocaui illos: ⁊ nō r̄ndeꝛt mihi. Domui

Marginalia: Exo.21.a. Deut.15.c — D — A — B — C — S.18.b.et .25.b — D

autē rechabitaꝝ dixit hieremias. Hec dicit dominꝰ exercituū deꝰ israel. Pro eo ꝙ obedistis ꝑcepto ionadab patris vestri: et custodistis oia mādata eius et fecistis vniuersa que ꝑcepit vobis: ꝓpterea hec dicit dn̄s exercituū deus israel. Nō deficiet vir ð stirpe ionadab filij rechab stans in cōspectu meo cunctis diebus.

XXXVI

A Et factū est in anno quarto ioachim filij iosie regis iuda: factū est verbū hoc ad hieremiam a dn̄o dicens. Tolle volumē libri et scribes in eo oia verba que locutꝰ sū tibi aduersū israel et iudā et aduersū omnes gentes a die qua locutꝰ sum ad te ex diebus iosie vsqꝫ ad diē hanc: si forte audiēte domo iuda: vniuersa mala que ego cogito facere eis: reuertat̄ vnꝰquisqꝫ a via sua pessima et ꝓpitius ero iniqtati et pctō eoꝝ. Uocauit ergo hieremias baruch filiū nerie: et scripsit baruch ex ore hieremie omēs sermones dn̄i quos locutus est ad eū in volumie libri. Et ꝑcepit hieremias baruch dicens. B Ego clausus sum: nec valeo ingredi domū dn̄i. Ingredere ergo tu et lege de volumie i quo scripsisti ex ore meo verba dn̄i audiente pp̄lo in domo dn̄i i die ieiunij: insup et audiente vniuerso iuda q̄ veniūt de ciuitatibꝰ suis. Leges eis: si forte cadat orō eoꝝ in ꝯspectu domini: et reuertat̄ vnusquisqꝫ a via sua pessima: qm̄ magnus furor et indignatio est quā locutus ē dn̄s aduersus populū hūc. Et fecit baruch filiꝰ nerie iuxta oia que ꝑceperat ei hieremias ꝓpheta: legens ex volumie sermones domini in domo dn̄i. Factū est autē i anno quīto ioachim filij iosie regis iuda in mense nono: ꝑdicauerūt ieiuniū in cōspectu domini omi pp̄lo in hierusalem et vniuerse multitudini que cōfluxerat de ciuitatibꝰ iuda in hierusalē. C Legitqꝫ baruch ex volumie sermones hieremie in domo dn̄i in gazophylatio gamarie filij saphan scribe in vestibulo superiori in introitu porte noue domus dn̄i: audiente omi pp̄lo. Cūqꝫ audisset micheas filius gamarie filij saphan omēs sermones dn̄i ex libro: descendit in domū regis ad gazophilatiū scribe. Et ecce ibi omēs principes sedebant: elisama scriba et dalaias filiꝰ filius semele et helnathan filius achobor et gamarias filius saphan et sedechias filius ananie et vniuersi principes. Et nunciauit eis micheas omnia verba que audiuit legentem baruch ex volumie in auribus populi. Miserunt itaqꝫ omēs principes ad baruch iudi filiū nathanie filij selemie filij chusi dicentes. Uolumē ex quo legisti audiente pp̄lo sume i manu tua et veni. D Tulit ergo baruch filius nerie volumē i manu sua: et venit ad eos. Et dixerūt ad eum. Sede: et lege hec in auribꝰ nostris Et legit baruch in auribꝰ eoꝝ. Igit̄ cū audissent oia verba: obstupuerūt vnusquisqꝫ ad ꝓximū suum: et dixerunt ad baruch. Nunciare debemꝰ regi omnes sermones istos? Et interrogauerūt eū dicentes. Indica nobis: quō scripsisti omēs sermōes istos ex ore eiꝰ. Dixit autē eis baruch. Ex ore suo loquebat̄ q̄si legens ad me omēs sermones istos: et ego scribebā in volumine attramento. Et dixerūt principes ad baruch. Uade et abscondere tu et hieremias: et nemo sciat vbi sitis. E Et ingressi sunt ad regē in atriū. Porro volumē cōmendauerūt in gazophilatio elisame scribe et nūciauerunt audiēte rege omēs sermones. Misitqꝫ rex iudi vt sumeret volumen: qui tollens illud de gazophilatio elisame scribe legit audiēte rege: et vniuersis principibꝰ qui stabāt circa regem Rex autē sedebat in domo hyemali in mense nono et posita erat arula coram eo plena prunis. Cūqꝫ legisset iudi tres pagellas vel q̄ttuor: scidit illud schalpello scriba et ꝓiecit in ignem qui erat sup arulā donec cōsumeret̄ omē volumen igni qui erat in arula. Et non timuerunt neqꝫ sciderūt vestimenta sua rex et oēs serui eius: qui audierunt vniuersos sermones istos. F Uerūtamē helnathan et dalaias et gamarias ꝯtradixerant regi ne cōbureret librū et nō audiuit eos. Et precepit rex hieremiel filio amalech et saraie filio ezrihel et selemie filio abdehel vt cōprehenderēt baruch scribā et hieremiā ꝓphetā. Abscondit autē eos dominꝰ. Et factū est verbum domini ad hieremiā ꝓphetā: postq̄ cōbusserat rex volumē et sermones quos scripserat baruch ex ore hieremie: dicēs Rursum tolle volumen aliud: et scribe in eo omēs sermones priores qui erant in primo volumine quod cōbussit ioachim rex iuda. Et ad ioachim regē iuda dices. Hec dicit dominꝰ. Tu cōbus-

B fisti volumen istud dicēs. Quare scrip
sisti in eo annūcians: festin⁹ veniet rex
babylonis: et vastabit terrā hanc: ⁊ ces
sare faciet ex illa hoīem et iumentum?
Propterea hec dicit domin⁹ deus con
tra ioachim regē iuda. Non erit ex eo
qui sedeat super soliū dauid: ⁊ cadauer
eius ꝓijcietur ad estū per diē ⁊ ad gelu
per noctem. Et visitabo cōtra eū ⁊ con
tra semen eius et cōtra seruos ei⁹ ini-
quitates suas: ⁊ adducā sup eos et sup
habitatores hierusalē ⁊ sup viros iu-
da omē malū quod locutus sū ad eos
et nō audierūt. Hieremias aūt tulit vo
lumen aliud ⁊ dedit illud baruch filio
nerie scribe qui scripsit in eo ex ore hie
remie omnes sermones libri quem cō-
busserat ioachim rex iuda igni et insu-
per additi sunt sermones multo plures
q̄ antea fuerant. XXXVII

B T regnauit rex sedechias filius
e iosie pro iechonia filio ioachi
quem. cōstituit regem nabucho
donosor rex babylonis in terra iuda: ⁊
et non obediuit ipse et serui eius ⁊ po
pulus terre verbis dn̄i que locutus est
in manu hieremie ꝓphete. Et misit rex
sedechias iuchal filiū selemie ⁊ sopho-
niam filiū maasie sacerdotē ad hiere-
I.42.a miam ꝓphetā dicens. Ora pro nobis
dominū deum nostrū. Hieremias autē
libere ambulabat in medio ppl̄i. Non
eni miserant eum in custodiā carceris.
Igit̄ exercitus pharaonis egressus ē de
egypto: et audiētes chaldei qui obside
bant hierusalē huiuscemodi nuncium
B recesserunt ab hierusalē. Et factum est
verbū dn̄i ad hieremiā ꝓphetā dicens
Hec dicit dn̄s deus israel. Sic dicet re
gi iuda qui misit vos ad me interrogā
dum. Ecce exercitus pharaonis q̄ egres
sus est vobis in auxiliū reuertet̄ in ter
ram suā in egyptū: et redient chaldei
et bellabunt ꝯtra ciuitatē hanc: et ca-
pient eam ⁊ succendēt igni. Hec dicit
domin⁹. Nolite decipere aīas vestras
dicentes: eūtes abibunt ⁊ recedēt a no
bis chaldei: quia non abibunt. Sed et
si percusseritis omnē exercitum chal-
deorū qui prelian̄t aduersum vos: ⁊ de
relicti fuerit ex eis aliqui vulnerati: sin
guli de tentorio suo cōsurgent: et incē-
dent ciuitatē hanc igni. Ergo cū reces
sisset exercitus chaldeoꝝ ab hierusalem
ꝓpter exercitū pharaōis egressus ē hie
remias de hierusalē vt iret ī terrā bēia
min ⁊ diuideret ibi possessionē in con-
C spectu ciuiū. Cumq̄ ꝑuenisset ad portā
beniamin erat ibi custos porte per vi-
ces nomie hierias filius selemie filij a-
nanie: et apprehendit hieremiā ꝓphe
tam dicēs. Ad chaldeos ꝓfugis? Et re
spondit hieremias. Falsum est: non fu-
gio ad chaldeos. Et non audiuit eū s
cōprehēdit hierias hieremiā ⁊ adduxit
eum ad principes. Quāobrem irati pri
cipes cōtra hieremiā: cesum eū miser̄t
S.20.a in carcerē qui erat in domo ionathan
scribe. Ipse eni p̄positus erat sup carce
rē. Itaq̄ ingressus ē hieremias in do-
mū laci ⁊ in ergastulū: et sedit ibi hiere
mias diebus multis. Mittens autē se-
dechias rex tulit eū: ⁊ interrogauit eū
in domo sua abscondite ⁊ dixit. Putas
ne est sermo a dn̄o? Et dixit hieremias
D Est. Et ait. In manus regis babylonis
traderis. Et dixit hieremias ad regem
sedechiā. Quid peccaui tibi ⁊ seruis tu
is ⁊ ppl̄o tuo: quia misisti me in domū
carceris. Ubi sunt ꝓphete vestri qui ꝓ
phetabāt vobis ⁊ dicebant: nō veniet
rex babylonis sup vos et sup terrā hāc
Nūc ergo audi obsecro dn̄e mi rex. Ua
leat depcatio mea in cōspectu tuo: ⁊ ne
me remittas ī domū ionathe scribe ne
moriar ibi. Precepit ergo rex sedechi-
as vt traderet̄ ei torta quotidie panis
excepto pulmēto: donec ꝯsumerēt̄ om
nes panes de ciuitate. Et mansit hiere
mias ī vestibulo carceris XXXVIII

B Udiuit aūt saphacias fili⁹ madi
a an et hiedelias filius phassur ⁊
iucha fili⁹ selemie ⁊ phassur fi-
lius melchie sermones quos hieremi-
as loquebat̄ ad oēm ppl̄m dicēs. Hec
S.21.c dicit dn̄s. Quicūq̄ māserit in ciuita-
te hac: moriet̄ gladio et fame ⁊ peste: q̄
aūt ꝓfugerit ad chaldeos viuet: et erit
aīa eius sospes ⁊ viuēs. Hec dicit dn̄s
Tradendo tradet̄ ciuitas hec in manu
exercitus regis babylonis: ⁊ capiet eā.
Et dixerūt principes regi. Rogam⁹ vt
occidat̄ homo iste. De industria enim
dissoluit manus virorū bellantiū qui
remanserunt in ciuitate hac: et manus
vniuersi ppl̄i: loquens ad eos vniuersa
verba hec: Siquidem homo iste nō que
B rit pacem populo huic: sed malū. Et di
xit rex sedechias. Ecce ipse in manibus
vestris est vobis quicq̄ negare. Tule-
runt ergo hieremiā: ⁊ ꝓiecerūt eū in la
cū helchie filij amalech: qui erat ī vestī

bulo carceris et submiserūt hieremiaꝫ
in funibꝰ in lacū in quo non erat aqua
sed lutum. Descendit itaqꝫ hieremias
in cenū. Audiuit aūt abdemelech ethi
ops vir eunuchus qui erat in domo re
gis: ꝙ misissent hieremiā in lacū. Por-
ro rex sedebat in porta beniamin. Et e-
gressus est abdemelech d̄ domo regis: ⁊
C locutus ē ad regem dicēs. Domine mi
rex male fecerunt viri isti omnia que-
cunqꝫ ꝑpetrarunt cōtra hieremiā pro-
phetā: mittentes eū in lacū vt moriat̄
ibi fame. Non sunt enī panes vltra in
ciuitate. Precepit itaqꝫ rex abdeme-
lech ethiopi dicens. Tolle tecū hinc tri
ginta viros: et leua hieremiā ꝓphetaꝫ
de lacu anteꝗ̄ moriat̄. Assumptis er-
go abdemelech secū viris ingressus est
domū regis que erat sub cellario et tu-
lit inde veteres pannos ⁊ antiqua que
cōputruerāt: ⁊ sūmisit ea hieremiā ī la
cū per funiculos. Dixitqꝫ abdemelech
D ethiops ad hieremiā ꝓphetam: Pone
veteres pannos ⁊ hec scissa ⁊ putrida
sub cubito manuum tuarum: et super
funes. Fecit ergo hieremias sic. Et ex-
traxerunt hieremiā funibꝰ: et eduxerūt
I.eo. eū de lacu. ‖ Māsit autē hieremias ī ve
stibulo carceris. Et misit rex sedechias
et tulit ad se hieremiā ꝓphetā ad ostiū
tertiū: quod erat in domo dn̄i. Et dixit
rex ad hieremiā. Interrogo ego te ser-
monē ne abscondas a me aliquid. Di
xit autē hieremias ad sedechiā. Si an
nūciauero tibi: nūquid nō interficies
me? Et si consiliū dedero tibi: non me
audies. Iurauit ergo rex sedechias hie
remie clam dicens. Uiuit dn̄s qui fecit
nobis animā hāc: si occidero te ⁊ si tra
didero te in manus virorum istoꝝ qui
E querunt animā tuam. Et dixit hiere-
remias ad sedechiā. Hec dicit dominꝰ
exercituū deus israel. Si ꝓfectus exie-
ris ad principes regis babylonis: viuet
aīa tua ⁊ ciuitas hec nō succendet̄ ig
ni: et saluus eris tu ⁊ domus tua. Si
aūt nō exieris ad pricipes regis babylo
nis: tradet̄ ciuitas hec in manꝰ chalde
orū et succendēt eā igni: et tu nō effu-
gies de manu eoꝝ. Et dixit rex sedechi
as ad hieremiā. Sollicitus sum ꝓpter
iudeos qui trāsfugerūt ad caldeos: ne
forte tradar in manus eoꝝ: ⁊ illudant
mihi. Rn̄dit autē hieremias: ⁊ dixit ei.
F Nō te tradent. Audi queso vocem dn̄i
quā ego loquor ad te: ⁊ bene tibi erit: ⁊
viuet aīa tua. Qꝫ si nolueris egredi:
iste est sermo quem ostendit mihi dn̄s.
Ecce omēs mulieres que remāserūt in
domo regis iuda: educent̄ ad princi-
pes regis babylonis: et ipē dicent. Se-
duxerūt te: ⁊ ꝑualuerūt aduersū te viri
pacifici tui: demerserunt te in ceno ⁊ in
lubrico pedes tuos: et recesserunt a te.
Et omēs vxores tue ⁊ filiȷ̄ tui educent̄
ad chaldeos: et nō effugies manus eo-
rū: sed in manu regis babylonis capie-
ris: ⁊ ciuitatē hāc comburet igni. Dixit
ergo sedechias ad hieremiā. Nullꝰ sci-
et verba hec: ⁊ nō morieris. Si aūt au G
dierint principes ꝗ locutus sum tecū:
et venerint ad te: ⁊ dixerint tibi: indica
nobis quid locutꝰ sis cū rege ne celes
et nō te interficiemꝰ ⁊ ꝗd locutꝰ ē tecū
rex: dices ad eos. Prostraui ego preces
meas corā rege: ne me reduci iuberet ī
domū ionathan ⁊ ibi morerer. Uenerūt
ergo oēs principes ad hieremiā: et in-
terrogauerūt eū. Et locutꝰ est eis iuxta
omia verba que p̄ceperat ei rex. Et cessa-
uerunt ab eo. Nihil enī fuerat auditū.
‖ Mansit vero hieremias in vestibulo s̄.eo.
carceris vsqꝫ ad diē quo capta est hie-
rusalem. Et factum est vt caperetur hie
rusalem.

XXXIX A

‖ Anno nono sedechie regis iuda I.52.a
a mense decimo venit nabucho- 4.Re.25.a.
donosor rex babylonis ⁊ omnis
exercitus eius ad hierusalē ⁊ obside-
bant eam. Undecimo autē anno sede-
chie mense quarto quinta mensis: ap-
ta est ciuitas: et ingressi sunt oēs prin-
cipes regis babylonis ⁊ sederūt in por
ta media: neregel sereser semagar nabu
sarsathim rapsaces neregel sereser reb-
mag: ⁊ omēs reliqui principes regisba
bylonis. Cunqꝫ vidisset eos sedechias
rex iuda ⁊ omēs viri bellatores: fugerūt
⁊ egressi sūt nocte de ciuitate ꝑ viā hor
ti regis ⁊ ꝑ portam que erat inter du- B
os muros: et egressi sunt ad viā deserti
Persecutus est aūt eos exercitus chal-
deoꝝ ⁊ comp̄henderūt sedechiā in cā-
po solitudinis hierichontine: et captū
adduxerunt ad nabuchodonosor regē
babylonis in reblatha que est in terra
emath: et locutus est ad eū iudicia. Et
occidit rex babylonis filios sedechie ī
reblatha in oculis eius: et omēs nobi-
les iuda occidit rex babylonis. Oculos
quoqꝫ sedechie eruit: et vinxit eū com-
pedibus vt duceretur in babylonem.

domū quoqꝫ regis ⁊ domū vulgi succē
derant chaldei igni: ⁊ murū hierusalem
C subuerterūt. Et reliquias ppl'i q̄ reman
serant in ciuitate: ⁊ ꝑfugas qui transfu-
gerant ad eū ⁊ supꝑfluos vulgi q̄ reman-
serant transtulit nabuzardan magister
militū in babylonē: et de plebe pauperꝝ
qui nihil penitꝰ habebant: ⁊ dimisit na-
buzardan magister militie in terra iu-
da: ⁊ dedit eis vineas ⁊ cisternas in die
illa. Preceperat autē nabuchodonosor
rex babylonis de hieremia: nabuzardan
magistro militū dicens. Tolle illū: ⁊ po
ne super eū oculos tuos: nihilqꝫ ei mali
facias: sed vt voluerit sic facies ei. Misit
ergo nabuzardan princeps militie ⁊ na
bu ⁊ sesbā ⁊ rapsaces ⁊ nerigel ⁊ sereser
⁊ rebmag ⁊ om̄s optimates reg' baby
lonis miserūt ⁊ tulerūt hieremiā de ve-
stibulo carceris: ⁊ tradiderant eum go-
dolie filio aicham filij saphan vt intra-
D ret in domū et habitaret in populo. Ad
hieremiā autē factꝰ fuerat sermo domi-
ni cū clausus esset in vestibulo carceris:
dicens: Vade ⁊ dic abdemelech ethiopi
dicens: Hec dicit dominꝰ exercituū de-
us israel. Ecce ego inducā ꝯmones me-
os sup ciuitatē hanc in malum ⁊ nō in
bonū: ⁊ erūt in cōspectu tuo in die illa:
⁊ liberabo te in die illa ait dn̄s. Et non
traderis in manꝰ viroꝝ quos tu formi-
das: sed eruens liberabo te et gladio nō
cades: sed erit tibi anima tua in salutem:
B quia ī me habuisti fiduciā ait dn̄s. XL

J.43.b.

S ||Ermo qui factꝰ est ad hieremiā
a dn̄o postqꝫ dimissus est a nabu
zardan magistro militie de rama
quādo tulit eū vinctū catenis in medio
omniū qui migrabāt de hierusalē et iu-
da: ⁊ ducebant in babylonem. Tollens
ergo princeps militie hieremiā dixit ad
eum. Dominꝰ deus tuꝰ locutꝰ est malū
super locū istum: ⁊ adduxit ⁊ fecit domi
nus sicut locutꝰ est: quia peccastis domi
no ⁊ nō audistis vocē eius: et factus est
vobis sermo hic. Nūc ergo ecce solui te
hodie de catenis que sunt in manibꝰ tu
is. Si placet tibi vt venias mecū in ba-
bylonē veni et ponā oculos meos super
te. Si autē displicet tibi venire mecum
in babylonē: reside. ||Ecce omīs terra in

Gen.13.b

B cōspectu tuo est. Quod elegeris et q̄ pla-
cuerit tibi vt vadas: illic perge: ⁊ mecū
noli venire: sed habita apud godoliā fi
lium aicham filij saphan quem ꝓposuit
rex babylonis ciuitatibꝰ iude. Habita
ergo cū eo in medio populi: vel quocūqꝫ
placuerit tibi vt vadas: vade. Dedit
quoqꝫ ei magister militie cibaria ⁊ mu-
nuscula: ⁊ dimisit eum. Venit autē hie-
remias ad godoliam filiū aicham ī mas
phat: ⁊ habitauit cū eo in medio popu-
li qui relictꝰ fuerat in terra. Cūqꝫ audis-
sent omēs principes exercitꝰ qui disper
si fuerant ꝑ regiones: ipsi ⁊ socij eoꝝ ꝙ
ꝓfecisset rex babylonis godoliam filiū
aicham terre: ⁊ ꝙ cōmendasset ei viros
⁊ mulieres et paruulos et de pauperibꝰ
terre qui nō fuerant translati in babylo
nem: venerūt ad godoliam in masphat
C ⁊ hismael filius nathanie ⁊ iohānan fi-
lius caree ⁊ ionathan ⁊ sareas filiꝰ the-
noemeth et filij offi qui erant de netho-
phati et iechonias filiꝰ maachati ipsi et
viri eoꝝ. Et iurauit eis godolias filius
aicham filij saphan ⁊ comitibꝰ eoꝝ di-
cens. ||Nolite timere ꝯuire chaldeis. Ha
bitate in terra ⁊ seruite regi babylonis:
et bene erit vobis. Ecce ego habito in
masphath: vt respondeam ꝓcepto chal-
deorum qui mittunt ad nos. Vos autē
colligite vindemiā ⁊ messem ⁊ oleum et
condite in vasis vestris: ⁊ manete in vr-
bibus vestris quas tenetis. Sed ⁊ om̄s
iudei qui erant in moab: ⁊ in finibꝰ am
mon ⁊ in idumea ⁊ in vniuersis regioni
bus: audito ꝙ dedisset rex babylonis re
liquias in iudea et ꝙ preposuisset super
eos godoliam filiū aicham filij saphan:
D reuersi sunt inquā omēs iudei de vniu͛-
sis locis ad que ꝓfugerāt: ⁊ venerunt in
terram iuda ad godoliam in masphath
et collegerunt vinū ⁊ messem multā ni-
mis. Johannan autē filius caree ⁊ om̄s
principes exercitꝰ qui dispersi fuerāt in
regionibꝰ: venerūt ad godoliam in mas
phath: ⁊ dixerūt ei. Scito ꝙ bahalis rex
filioꝝ ammon misit hismael filium na-
thanie ꝑcutere animā tuā. Et nō credi-
dit eis godolias filiꝰ aicham. Johānan
autem filius caree dixit ad godoliā se-
orsum in masphat loquens: Ibo et ꝑcu-
tiam hismael filiū nathanie nullo scien
te ne interficiat animā tuā ⁊ dissipētur
oēs iudei q̄ cōgregati sunt ad te: ⁊ peri-
bunt reliquie iuda. Et ait godolias fili
us aicham ad iohannan filiū caree. No
li facere verbū hoc. Falsum enim tu lo-
queris de hismael. XLI

4.Re.25.f

B E T factū est in mense septimo: ve-
nit hismael filius nathanie filij
elisama d̄ semine regali ⁊ optimas

regis: ⁊ decē viri cum eo ad godoliam filium aicham in masphath: ⁊ comederūt ibi panes simul in masphath. Surrexit autē hismael fili⁹ nathanie ⁊ decem viri qui cū eo erant ⁊ ꝑcusserūt godoliam filiū aicham filij saphan gladio: ⁊ interfecerūt eū quē prefecerat rex babylonis terre. Omēs quoq; iudeos q̄ erant cum godolia in masphath ⁊ chaldeos qui reperti sunt ibi ⁊ viros bellatores ꝑcussit hismael. Secūdo aūt die postq̄ occiderat godoliam nullo adhuc sciente: venerūt viri de sychem ⁊ de sylo ⁊ de samaria octoginta viri rasi barba ⁊ scissis vestibus ⁊ squalētes ⁊ munera ⁊ thus habebant in manu vt offerrent in domo domini. Egressus ergo hismael fili⁹ nathanie in occursum eoꝝ de masphath: incedens ⁊ plorans ibat. Cū autē occurrisset eis: dixit ad eos. Uenite ad godoliā filium aicham. Qui cū venissent ad mediū ciuitatis: interfecit eos hismael fili⁹ nathanie circa medium laci ipse ⁊ viri qui erant cū eo. Decem aūt viri reperti sunt inter eos: qui dixerūt ad hismael. Noli occidere nos: q2 habemus thesauros in agro frumēti ⁊ hordei et olei et mellis. Et cessauit: ⁊ nō interfecit eos cū fratribus suis. Lacus aūt in quē ꝓiecerat hismael omia cadauera viroꝝ quos ꝑcussit ꝓpter godoliā: ipse est quem fecit rex asa ꝓpter baasa regē israel. Ipsuȝ repleuit hismael fili⁹ nathanie occisis. Et captiuas duxit hismael oēs reliquias populi qui erāt in masphath filias regis ⁊ vniuersum ppl̄m q̄ remanserāt in masphath: quos cōmendauerat nabuȝardā princeps militie godolie filio aicham. Et cepit eos hismael filius nathanie: et abijt vt transiret ad filios āmon. Audiuit autē iohannan fili⁹ caree ⁊ oēs principes bellatorū qui erāt cuȝ eo omne malū quod fecerat hismael filius nathanie ⁊ assumptis vniuersis viris ꝓfecti sūt vt bellarent aduersum hismaelē filium nathanie: ⁊ inuenerūt eū ad aquas multas que sūt in gabaon. Cūq; vidisset ois populus q̄ erat cū hismael: iohannan filiū caree ⁊ vniuersos principes bellatorū q̄ erant cuȝ eo: letati sunt. Et reuersus est omis pplus quē ceperat hismael ī masphath: reuersusq; abijt ad iohannan filiū caree. Hismael autē filius nathanie fugit cū octo viris a facie iohannan: et abijt ad filios āmon. Tulit ergo iohannan fili⁹ caree ⁊ omēs principes bellatorū qui erāt cum eo: vniuersas reliquias vulgi quas reduxerant ab hismael filio nathanie de masphath: postq̄ percussit godoliā filiū aicham fortes viros ad ꝓliuȝ: ⁊ mulieres ⁊ pueros ⁊ eunuchos q̄s reduxerat de gabaon: ⁊ abierunt ⁊ sederūt peregrinātes in chanaan q̄ est iuxta bethleem vt pergerēt et introirent egyptum a facie chaldeoruȝ. Timebānt enī eos: q2 ꝑcusserat hismael fili⁹ nathanie godoliā filiū aicham quē ꝓposuerat rex babylonis in terra iuda.

XLII

Et accesserūt omēs principes bellatorū et iohannan filius caree: ⁊ iechonias fili⁹ ozie ⁊ reliquum vulgus a paruo vsq; ad magnum: dixerūtq; ad hieremiā ꝓphetā. Cadat oratio nr̄a in cōspectu tuo et ora ꝓ nobis ad dn̄m deū tuuȝ ꝓ vniuersis reliquijs istis: q2 derelicti sum⁹ pauci de plurib⁹ sicut oculi tui nos intuent: ⁊ annūciet nobis dn̄s de⁹ tuus viā ꝑ quā ꝑgam⁹: ⁊ verbū quod faciam⁹. Dixit autē ad eos hieremias propheta. Audiui. Ecce ego oro ad dn̄m deū vestrū ꝯm verba vestra: omne verbuȝ quodcūq; rn̄derit mihi indicabo vobis nec celabo vos quicq̄. Et illi dixerūt ad hieremiā: Sit domin⁹ inter nos testis veritatis ⁊ fidei: si nō iuxta omne verbū in quo miserit te dn̄s de⁹ tuus ad nos: sic faciem⁹ siue bonū est siue malū. Uoci dn̄i dei nostri ad quē mittimus te obediem⁹: vt bene sit nobis cuȝ audierim⁹ vocē dn̄i dei nr̄i. Cū autē cōpleti essent decē dies: factū est verbū domini ad hieremiā. Uocauitq; iohānan filiū caree ⁊ omēs principes bellatoruȝ qui erāt cū eo et vniuersum ppl̄m a minimo vsq; ad magnum: et dixit ad eos. Hec dicit dn̄s de⁹ israel ad quē misistis me: vt ꝓsternerē preces vr̄as in ꝯspectu eius: Si quiescētes māseritis i terra hac: edificabo vos et nō destruam: plantabo ⁊ nō euellam. Jam enī placat⁹ sum sup malo: qd̄ feci vobis. Nolite timere a facie regis babylonis quē vos pauidi formidatis. Nolite metuere eum dicit dn̄s q2 vobiscū sum ego vt saluos vos faciaȝ ⁊ eruam de manu ei⁹: ⁊ dabo vobis misericordias ⁊ miserebor vestri: ⁊ habitare vos faciā in terra vr̄a. Si autē dixeritis vos: nō habitabim⁹ in terra ista: nec audiem⁹ vocem dn̄i dei nr̄i dicētes: nequaq̄: sed ad terrā egypti pergem⁹ vbi nō videbim⁹ bellū: et clangorē tube nō audiem⁹: et famē nō sustinebim⁹: et ibi

habitabimus: ꝓpter hoc nūc audite ver
bū dñi reliquie iuda. Hec dicit dñs de⁹
exercituū deus israel. Si posuerit] faciē
vestrā vt ingrediamini egyptū ꝛ intra-
ueritis vt ibi habiteris: gladi⁹ quē vos
formidatis: ibi cōprehendet vos in ter-
ra egypti: ꝛ fames pro qua estis solliciti
adherebit vobis in egypto ꝛ ibi morie-
mini. Omnesq; viri qui posuerit faciē su
am vt ingrediant egyptum vt habitent
ibi: morient gladio ꝛ fame ꝛ peste. Nul-
lus de eis remanebit: nec effugiet a fa-
cie mali qđ ego afferam sup eos: qꝛ hec
D dicit dñs exercituū: de⁹ israel. Sicut cō-
flatus est furor meus ꝛ indignatio mea
sup habitatores hierusalē: sic cōflabit
indignatio mea sup vos cū ingressi fue-
ritis egyptū: ꝛ eritis in iusiurandū ꝛ in
stuporē ꝛ in maledictū ꝛ in opprobriū:
ꝛ nequaq; vltra videbitis locū istū. Ver
bum dñi sup vos reliquie iuda. Nolite
intrare egyptū. Scientes scietis qꝛ ob-
testatus sum vobis hodie: quia decepi-
stis anias vestras. Vos eni misistis me
E.eo. ad dñm deū nostrū dicētes: ‖Ora ꝓ no-
bis ad dñm deū nostrū: ꝛ iuxta oia que-
cūq; dixerit tibi dñs deus nr: sic annun
cia nobis ꝛ faciem⁹. Et annunciaui vo
bis hodie: ꝛ nō audistis vocē dñi dei ve
stri super vniuersis ꝓ quib⁹ misit me ad
vos. Nūc ergo scientes scietis: qꝛ gladio
ꝛ fame ꝛ peste moriemini i loco ad quē
voluistis intrare vt habitaretis ibi.

A Actū est autē cū cōples- XLIII
f set hieremias loquens ad popu-
lū vniuersos sermones dñi dei eo-
rū pro quib⁹ miserat eū dñs deus eorū
ad illos omia verba hec: dixit azarias fi
lius ozie ꝛ iohannan filius caree ꝛ oēs
viri superbi dicentes ad hieremiā. Men
daciū tu loqueris. Nō misit te dñs deus
noster dicēs: ne ingrediamini egyptum
B vt habiteris illic: sed baruch filius nerie
incitat te aduersum nos vt tradat nos
in man⁹ chaldeorū ꝛ interficiat nos et
traduci faciat in babylonē. Et non au-
diuit iohannan fili⁹ caree ꝛ oēs prin-
cipes bellatorū ꝛ vniuersus ppls vocē
dñi vt manerēt in terra iuda: sed tollēs
iohannan filius caree ꝛ vniuersi princi
pes bellatorū: vniuersos reliquiaꝝ iuda
qui reuersi fuerant de cūctis gentib⁹ ad
C quas fuerant ante dispersi vt habitarēt
I.40.a in terra iuda: ‖viros ꝛ mlieres ꝛ paruu-
los ꝛ filias regis ꝛ omnē aniam quā re-
liquerat nabuzardan princeps militie
cū godolia filio alcham filij saphan: et
hieremiam ꝓphetā ꝛ baruch filiū nerie:
ꝛ ingressi sunt in terrā egypti: quia non
obedierunt voci domini: ꝛ venerūt vsq;
ad taphnis. Et fact⁹ est sermo dñi ad hie
remiā in taphnis dicens: Sume tibi la-
pides grādes in manu tua ꝛ abscondes
eos in cripta q̄ est sub muro lateritio in
porta dom⁹ pharaonis in taphnis cer-
D nentib⁹ viri] iudeis: ꝛ dices ad eos. Hec
dicit dñs exercituū: de⁹ israel. Ecce ego
mittā ꝛ assumā nabuchodonosor regem
babylonis seruū meū: ꝛ ponā thronum
eius sup lapides istos quos abscondi et
statuet soliū suū sup eos. Veniensq; ꝑ-
cutiet terrā egypti quos in mortē i mor
tem: ꝛ q̄s in captiuitatē in captiuitatē:
ꝛ q̊s in gladio in gladio. Et succendet
ignē in delubris deoꝝ egypti ꝛ combu-
ret ea ꝛ captiuos ducet illos. Et amicie-
tur terra egypti sicut amicit pastor pal-
lio suo: ꝛ egrediet inde in pace. Et cōte-
ret statuas domus solis que sunt in ter-
ra egypti: et delubra deorum egypti cō-
buret igni. XLIIII

A Erbū qđ factū est ad hieremiā:
v et ad omēs iudeos qui habita-
bāt in terra egypti habitātes in
magdalo et in taphnis et in memphis
et in terra phatures dicēs. Hec dicit
dñs exercituū deus israel. Vos vidistis
ōē malū istud qđ adduxi sup hierusalē
et sup omēs vrbes iuda: et ecce deserte
sunt hodie: ꝛ nō ē in eis habitator ꝓ-
pter maliciā quā fecerūt vt me ad ira-
cundiam ꝓuocarent: ꝛ irent ꝛ sacrifica
rent et colerent deos alienos quos ne-
sciebant et illi ꝛ vos ꝛ patres vestri. Et
misi ad vos omēs seruos meos ꝓphe-
tas de nocte cōsurgens: mittensq; ꝛ di
cens. Nolite facere verbū abomiatiōis
huiuscemodi. Et nō audierunt: nec in-
clinauerūt aurem suā vt conuerterent
a malis suis et nō sacrificarēt dījs alie
B nis. Et cōflata ē indignatio mea et fu
ror meus: ꝛ succensa est in ciuitatib⁹ iu-
da ꝛ in plateis hierusalē: ꝛ verse sunt in
solitudinē ꝛ vastitatē sm diē hanc. Et
nunc hec dicit dñs exercituū deus isrl.
Quare vos facitis malū grande contra
anias vestras vt intereat ex vobis vir ꝛ
mulier paruulus ꝛ lactens de medio iu
de: nec relinquat vobis quicq; residuū:
ꝓuocantes me in operib⁹ manuū vraꝝ
sacrificando dījs alienis in terra egypti
in quā ingressi estis vt habiteris ibi: et

P

dispereatis: ⁊ sitis in maledictionem et in opprobrium cunctis gentibus terre? Nũquid obliti estis mala patrũ vestrorum ⁊ mala regũ iuda ⁊ mala vxorũ eorum ⁊ mala vestra ⁊ mala vxorum vestrarum que fecerũt in terra iuda ⁊ in regionib⁹ hierusalem? Nõ sunt mũdati vsq; ad diẽ hãc ⁊ non timuerũt ⁊ nõ ambulauerũt in lege dñi ⁊ in pceptis meis que dedi coraʒ vobis ⁊ corã patrib⁹ vestris. Ideo hec dicit dñs exercituũ deus israel. ‖ Ecce ego ponã faciẽ meã in vobis in malũ: ⁊ disperdam oẽm iudã. Et assumã reliquias iude qui posuerũt facies suas vt ingrederent terrã egypti ⁊ habitarẽt ibi: ⁊ psument oẽs in terra egypti: ⁊ cadent in gladio ⁊ in fame. Consument a minimo vsq; ad maximum: in fame ⁊ gladio morient: ⁊ erũt in iusiurandũ ⁊ in miraculũ ⁊ in maledictionẽ ⁊ in opprobriũ. Et visitabo sup habitatores terre egypti: sicut visitaui hierlm: in gladio ⁊ fame ⁊ peste: ⁊ nõ erit qui effugiat ⁊ sit residus de reliquiis iudeorũ qui vadũt vt peregrinarent in terra egypti ⁊ reuertantur in terrã iuda: ad quã ipsi eleuãt animas suas vt reuertant et habitent ibi. Nõ reuertent nisi qui fugerint. Responderũt autẽ hieremie oẽs viri scientes qꝫ sacrificarent vxores eorũ diis alienis et vniuerse mulieres quarum stabat multitudo grãdis: et omis pplus habitantiũ in terra egypti in phatures dicentes: Sermonẽ: quẽ locut⁹ es ad nos in noie dñi nõ audiem⁹ ex te: sed faciẽtes faciemus omne verbuʒ qđ egrediet de ore nostro: vt sacrificem⁹ regine celi ⁊ libem⁹ ei libamia: sicut fecim⁹ nos ⁊ patres nři: reges nostri ⁊ principes nostri in vrbibus iuda ⁊ in plateis hirlm: ⁊ saturati sum⁹ panib⁹ ⁊ bene nobis erat: malũq; nõ vidimus. Ex eo aũt tempe quo cessauim⁹ sacrificare regine celi ⁊ libare ei libamina: indiguim⁹ oibus: ⁊ gladio ⁊ fame cõsumpti sum⁹. ‖ Qȝ si nõ sacrificam⁹ regine celi: ⁊ libam⁹ ei libamina: nũquid sine viris nřis faciem⁹ ei placẽtas ad colendũ eam: ⁊ libamina ad libanduʒ? Et dixit hieremias ad oẽm pplm: aduersuʒ viros ⁊ aduersum mulieres ⁊ aduersum vniuersaʒ plebẽ qui rñderãt ei vbũ dicens: Nũquid nõ sacrificiũ qđ sacrificastis in ciuitatib⁹ iuda ⁊ ĩ plateis hierusalẽ: vos ⁊ patres vři: reges vestri ⁊ principes vestri ⁊ pplus terre: horum recordat⁹ est dñs ⁊ ascendit sup cor ei⁹? Et nõ poterat dñs vltra portare pter maliciam studiorũ vestrorum: et pter abomiatiões quas fecistis: ⁊ facta est terra vřa in desolationẽ ⁊ in stuporẽ ⁊ in maledictum eo qꝫ nõ sit habitator: sicut est dies hec. Propterea qꝫ sacrificaueritis idolis et peccaueritis dño: ⁊ nõ audieritis vocem dñi ⁊ in lege ⁊ in pceptis et in testimoniis eius nõ ambulaueritis: idcirco euenerũt vobis mala hec: sicut ẽ dies hec. Dixit aũt hieremias ad omnẽ pplum: ⁊ ad vniuersas mulieres. Audite verbum dñi omis iuda qui estis in terra egypti. Hec inquit dñs exercituũ deus israel dicens: Vos ⁊ vxores vestre locuti estis ore vestro: ⁊ manib⁹ vestris implestis: dicentes: Faciam⁹ vota nostra que vouimus vt sacrificem⁹ regine celi ⁊ libem⁹ ei libamina. Implestis opa vestra: ⁊ ope perpetrastis ea. Ideo audite verbũ dñi oĩs iuda qui habitatis in terra egypti. ‖ Ecce ego iuraui in noie meo magno: ait dñs: qȝ nequaq; vltra vocabit nomẽ meum ex ore oĩs viri iudei dicentis: viuit dominus de⁹ in omni terra egypti. ‖ Ecce ego vigilabo sup eos in malũ ⁊ nõ in bonũ: ⁊ cõsument omẽs viri iuda qui sunt in terra egypti gladio ⁊ fame donec penit⁹ psumant. Et qui fugerint gladiũ: reuertent de terra egypti in terram iuda viri pauci: ⁊ scient oẽs reliquie iuda ingredientiũ terrã egypti vt habitẽt ibi: cui⁹ sermo compleat: meus: an illorum. Et hoc vobis signuʒ ait dñs qꝫ visitem ego sup vos in loco isto: vt sciatis qȝ vere cõplebunt sermones mei ptra vos in maluʒ. Hec dicit domin⁹. Ecce ego tradaʒ pharaoneʒ ephree regẽ egypti in manu inimicorũ eius ⁊ in manu querentiũ aiam illius: sicut tradidi sedechiam regeʒ iuda in manu nabuchodonosor regis babylonis inimici sui et querentis aniam eius.

XLV

Verbum quod locut⁹ est hieremias pphea ad baruch filium nerie cum scripsisset verba hec in libro ex ore hieremie: anno quarto ioachim filii iosie regis iuda dicens. Hec dicit dominus de⁹ israel ad te baruch. Dixisti: Ve misero mihi quoniam addidit dominus dolorem dolori meo. Laboraui in gemitu meo: ⁊ requiem nõ inueni. Hec dicit dominus. Sic dices ad eum. Ecce quos edificaui ego destruo: et quos plantaui ego euello: et vniuersam terraʒ hanc. Et tu queris tibi grã-

dia? Noli querere: q2 ecce ego adducaȝ
maluȝ super oēm carnem ait dñs: ⁊ da-
bo tibi animam tuam in salutem in
omnibus locis ad quecunqȝ perrexe-
ris. XLVI

A Uod factū est verbū dñi ad hie-
q remiā ꝓphetā cōtra gentes. Ad
egyptū: aduersū exercitū phara-
onis nechao regis egypti: q̇ erat iuxta
fluuiuȝ eufraten in charchamis quem
ꝑcussit nabuchodonosor rex babylōis
in q̄rto āno ioachī filij iosie regꝭ iuda.
Preparate scutū ⁊ clypeū ⁊ ꝓcedite ad
bellū. Iūgite eq̄s: ⁊ ascēdite equites: sta
te in galeis: polite lanceas: induite vos
loricꝭ. Quid igiꝛ? Uidi ipsos pauidos
B ⁊ terga vertētes: fortes eoꝝ cesos. Fuge
runt cōciti: nec respexerūt. Terror vndi
qȝ ait dñs. Nō fugiet velox: nec saluari
se putet fortis. Ad aquilonē iuxta flu-
men eufraten victi sunt ⁊ ruerūt. Quis
est iste q̇ q̄si flumē ascēdit: ⁊ veluti flu-
uiorū intumescunt gurgites eius? Egy
ptus fluminis instar ascēdit: et velut flu-
mina mouebūꝛ fluctꝰ eiꝰ: ⁊ dicet: Ascē
dēs operiā terrā: perdā ciuitatē ⁊ habi
tatores eiꝰ. Ascēdite eq̄s ⁊ exultate in
curribꝰ: ⁊ procedāt fortes ethiopie ⁊ li
bye tenētes scutū: ⁊ lydij arripientes ⁊
C iacietes sagittas. Dies aūt ille dñi dei
exercituū dies vltiōis: vt sumat vindi
ctam de inimicis suis. Deuorabit gladi
us et saturabiꝛ: ⁊ inebriabiꝛ sanguine
eorū. Uictima enī dñi exercituū in ter
ra aquilonis: iuxta flumē eufraten. As
cende in galaad: ⁊ tolle resinā virgo fi
lia egypti. Frustra multiplicas medica
mina: sanitas nō erit tibi. Audierūt gē
tes ignominiā tuā: ⁊ vlulatꝰ tuus reple
uit terrā. Quia fortis impegit in forteȝ
D ⁊ ambo pariter cōciderūt. Uerbū quod
locutꝰ est dñs ad hieremiā ꝓphetā sup
eo qꝫ venturꝰ esset nabuchodonosor rex
babylonis ⁊ ꝑcussurus terram egypti.
Annūciate egypto: ⁊ audituȝ facite in
magdalo ⁊ resonet in mēphis: et in ta
phnis dicite: Sta et ꝑpara te: q2 deuo-
rabit gladius ea q̇ ꝑ circuitū tuū sunt
Quare cōputruit fortis tuꝰ? Nō stetit:
qm̄ dñs subuertit eum. Multiplicauit
ruētes: ceciditqȝ vir ad ꝓximū suū. Et
dicent: Surge: et reuertamur ad pplm
nostrū ⁊ ad terraȝ natiuitatis nr̄e a fa
cie gladij columbe. Uocate nomen pha
E raonis regis egypti: tumultuȝ adduxit
tps. Uiuo ego inq̄t rex: dñs exercituuȝ
nomen eius: qm̄ sicut thabor in monti
bus et sicut carmelus in mari veniet.
Uasa transmigrationis fac tibi habita
trix filia egypti: q2 mēphis i solitudine
erit ⁊ deserꝛ: ⁊ ihabitabilꝛ erit. Uitula
elegās atqȝ formosa egyptꝰ: stimulator
ab aq̄lōe veniet ei. Mercēnarij q̊ȝ eiꝰ q̇
ꝯsabanꝛ i medio eiꝰ: q̄si vituli saginati
ꝯsi sūt ⁊ fugerūt simul: nec stare potue
rūt: q2 dies interfectiōis eoꝝ venit sup
F eos: tp̄s visitatiōis eoꝝ. Uox eiꝰ q̄si erꝭ
sonabit: qm̄ cū exercitu ꝓperabūt: ⁊ cū
securibꝰ veniēt ei. Quasi cedētes ligna
succiderꝛ saltū eiꝰ ait dñs q̇ supputari
nō pōt. Multiplicati sūt sup locustas: ⁊
nō ē eis numerꝰ. Cōfusa ē filia egypti: ⁊
tradita in manꝰ ppl̄i aq̄lonis dicit dñs
exercituū: deꝰ isrꝉ. Ecce ego visitabo su-
per tumultū alexādrie ⁊ sup egyptuȝ ⁊
sup deos eiꝰ ⁊ sup reges eiꝰ et sup pha-
raonē ⁊ sup oēs q̇ ꝯfidūt in eo: et dabo
eos i manꝰ q̄rētiū aiam eorū: ⁊ i manꝰ
nabuchodonosor regꝭ babylōis ⁊ i ma
G nus seruoꝝ eiꝰ. Et post hec habitabiꝛ
sicut diebꝰ pristinis ait dñs. ‖ Et tu ne
timeas ꝯue meꝰ iacob: et ne paneas isrꝉ
Quia ecce ego saluū te faciā de lōginq̄:
et semē tuū de terra captiuitatꝭ tue. Et
reūteꝛ iacob ⁊ req̄escet ⁊ ꝓsperabiꝛ: et
nō erit q̇ exterreat eū. Et tu noli time-
re serue meꝰ iacob ait dñs: q2 tecuȝ ego
sū: q2 ego ꝯsumā cūctas gētes ad quas
eieci te. Te ꝟo nō cōsumā: ſȝ castigabo
te i iudicio: nec quasi inocēti pcā tibi.

S. 30. b
Esaie. 44. B

A Uod factū est verbū XLVII
q dñi ad hieremiā ꝓphetā contra
palestinos: anteqȝ percuteret pha
rao gazā. Hec dicit dñs. Ecce aq̄ ascen-
B dent ab aquilone: et erūt quasi torrens
inūdās: ⁊ operient terrā ⁊ plenitudinem
eius: vrbeȝ ⁊ habitatorē eiꝰ. Clamabūt
hoies ⁊ vlulabūt oēs habitatores ter-
re a strepitu pōpe armoꝝ et bellatoruȝ
eius a cōmotione quadrigarū eiꝰ ⁊ mꝉ-
C titudine rotarū illius. Nō respexerunt
pr̄es filios manibus dissolutꝭ: ꝓ aduē
tu diei i quo vasta buntꝛ oēs philistijm
et dissipabiꝛ tyrus ⁊ sidon cū oibus re-
liquis auxilijs suis. Depopulatꝰ est enī
dñs palestinos: reliq̄as insule cappado
cie. Uenit caluitium sup gazā: cōticuit
D ascalon: et reliquie vallis earuȝ. Usqȝ q̄
conciderís? O mucro dñi: vsqȝquo non
quiesces? Ingredere in vaginā tuaȝ: re-
frigerare et sile. Quō quiescet: cum dñs
ꝑcepit ei: aduersus ascalonē et aduer-

sum maritimas eiꝰ regiones: ibiqꝫ con dixerit illi.

XLVIII

A a D moab. Hec dicit dñs exercituum deus israel. Ue super nabo: quoniã vastata est et cõfusa. Capta est cariathiarim: cõfusa est fortis et tremuit. Non est vltra exultatio in moab: contra esebon cogitauerũt malum. Uenite et disperdamus eam de gente. Ergo silens conticesces sequeturqꝫ te gladiꝰ. Uox clamoris de oronaim vastitas ꝛ contritio magna. Cõtrita est moab: annunciate clamorẽ paruulis eius. Per ascẽsum eni luith plorans ascẽdet in fletu: qm̃ in descẽsu oronaim hostes vlulatũ contritionis audierũt. Fugite: saluate animas vestras: ‖ ꝛ eritis quasi (J.17.a.) B mirice i deserto. Pro eni ꝙ habuisti fiduciam in munitionibꝰ tuis et in thesauris tuis: tu quoqꝫ capieris. Et ibit chamos in transmigrationẽ: sacerdotes eiꝰ ꝛ principes eius simul. Et veniet p̃do ad omnẽ vrbẽ: et vrbs nulla saluabitur. Et peribũt valles ꝛ dissipabunt campestria: qm̃ dixit dñs. Date florem moab: quia florẽs egredient ꝛ ciuitates eiꝰ deserte erũt et ihabitabiles. Maledictꝰ qui facit opus dñi fraudulẽter: ꝛ maledictꝰ q̇ ꝓhibet gladiũ suum a sanguine. Fertilis fuit moab ab adolescẽtia sua: ꝛ requeuit in fecibꝰ suis. Nec trãsfusus est de vase in vas: ꝛ in trãsmigrationẽ nõ abijt. Idcirco ꝑmansit gustus eius in eo: ꝛ odor eiꝰ non est imutatus. Propterea ecce dies veniũt dicit dñs ꝛ mittã ei ordinatores ꝛ stratores laguncularũ et sternẽt eũ: ꝛ vasa eiꝰ exhaurient ꝛ C lagunculas eoꝝ collidẽt. Et confundet moab a chamos: sicut ꝯfusa est domꝰ isrl̃ a bethel in q̃ habebat fiduciam. Quõ dicitis: fortes sumus: ꝛ viri robusti ad ꝓliãdũ? Uastata est moab ꝛ ciuitates illiꝰ succẽderunt: ꝛ electi iuuenes eiꝰ descẽderũt in occisionẽ ait rex: dñs exercituũ nomẽ eiꝰ. Prope est interitus moab vt veniat: ꝛ malũ eiꝰ velociter accurret nimis. Consolami eũ oẽs q̃ estis in circũitu eiꝰ: ꝛ vniuersi q̃ scitis nomẽ eiꝰ: dicite: Quõ cõfracta est virga fortis: baculus gl̃iosus? Descẽde de gloria: ꝛ sede in in siti habitatio filie dibõ qm̃ vastator moab ascendet ad te: dissipabit munitiones tuas. In via sta: ꝛ ꝓspice habitatio aroer. Interroga fugiẽtem: ꝛ ei q̃ euasit: dic: q̇d accidit? Cõfu D sus est moab qm̃ victꝰ ẽ. Ululate ꝛ clamate: annunciate in arnon: qm̃ vastata ẽ moab: ꝛ iudiciũ venit ad terrã cãpestrem sup̱ elon et sup̱ iasa et sup̱ mephat et sup̱ dibon et sup̱ nabo et super domũ deblathaim ꝛ sup̱ cariathaim et sup̱ bethgamul ꝛ sup̱ bethmaon ꝛ sup̱ carioth ꝛ sup̱ bosra: et sup̱ omẽs ciuitates terre moab q̃ longe ꝛ ꝓpe sũt. Abscisũ est cornu moab: et brachiũ eiꝰ cõtritũ est ait dñs. Inebriate eũ: qm̃ ꝯtra dñm erectꝰ est. Et allidet manũ moab i vomitu suo: et erit in derisum etiã ipe. Fuit eni i derisũ tibi isrl̃: q̃si inter fures reperisses eũ. Propter verba ḡ tua que aduersũ illũ locutꝰ es: captiuꝰ duceris. Relinq̇te ciuitates ꝛ habitate in petra habitatores moab: et estote q̃si colũba (E) nidificãs i sũmo ore foramis. ‖ Audiui (Esa.16.b) mus sup̱biam moab. Sup̱bꝰ est valde Sublimitatẽ eiꝰ et arrogantiã ꝛ sup̱biam ꝛ altitudinẽ cordis eiꝰ ego scio ait dominus. Iactantiam eius eo ꝙ nõ sit iuxta eam virtus eius: nec iuxta quod poterat conata sit facere. Ideo sup̱ moab eiulabo ꝛ ad moab vniuersaꝫ clamabo: ad viros muri fictilis lamẽtantes. De planctu iazer plorabo tibi vinea sabama. Propagines tue trãsierũt mare: vsqꝫ ad mare iazer ꝑuenerũt. Sup̱ messem tuã ꝛ videmiã tuã p̃do irruit ‖ Ab (Esa.16.c) lata est leticia: et exultatio de carmelo ꝛ de terra moab: et vinũ de torcularibꝰ sustuli. Nequaqꝫ calcator vue solitũ celeuma cantabit. De clamore esebon vsqꝫ eleale et iasa dederũt vocẽ suaꝫ a segor vsqꝫ ad oronaim vitulã ꝯternantẽ: (F) aq̃ virgo nẽrim pessime erũt. Et auferam de moab ait dñs offerenteꝫ in excelsis: ꝛ sacrificantem diis eiꝰ. Propterea cor meuꝫ ad moab q̃si tibia eris resonabit: et cor meũ ad viros muri fictilis dabis sonitũ tibiaruꝫ: q2 plus fecit q̃ꝫ potuit: idcirco ꝑiert. ‖ Oẽ eni caput caluitiũ ꝛ (Esaie.15.a) ois barba rasa erit. In cũctis manibus colligatio: et sup̱ oẽ dorsũ cilitiũ. Et super oia tecta moab ꝛ in plateis eiꝰ ois planctꝰ: qm̃ cõtriui moab sicut vas inutile ait dñs. Quõ victa est et vlulauerunt? Quõ deiecit ceruicẽ moab et ꝯfusus est? Eritqꝫ moab in derisu: ꝛ i exemplum oibꝰ in circũitu suo. Hec dicit dominꝰ. Ecce q̃si aq̇la volabit: ꝛ extendet alas suas ad moab. Capta est carioth: ꝛ munitiones comp̄hense sũt. Et erit cor (G) fortiũ moab in die illa sicut cor mulieris parturientis. Et cessabit moab esse

Esaie.14.c ppl'ſ:q̄ꝛ cõtra dn̄m glīatꝰ eſt.‖Pauoꝛ ⁊ fouea et laqueꝰſuꝑ te o habitatoꝛ moab ait dn̄s. Qui fugerit a facie pauoꝛis cadet in foueā:et q̇ cõſcẽderit de fouea capie᷑ laqueo. Adducaꝫ eni ſuꝑ moab annū viſitationis eoꝝ ait dn̄s. In vmbꝛa eſebon ſteterūt de laqueo fugiẽtes: qꝛ ignis egreſſus eſt de eſebon:⁊ flāma de medio ſeon:⁊ deuoꝛauit ꝑtem moab ⁊ verticem filioꝝ tumultꝰ. Ue tibi moab. Periſti ppl'e chamos:qꝛ cōpꝛ̄henſi ſūt filij tui et filie tue i captiuitatẽ. Et cõuertā captiuitatẽ moab ĩ nouiſſimis diebꝰ ait dn̄s. Hucuſq̃ iudicia moab.

A Ad filios āmon. XLIX

a Hec dicit dn̄s. Nunq̇d non filij ſunt iſrael:aut heres non eſt ei? Cur igi᷑ hereditate poſſidebit melchō gad:⁊ ppl'ſ eiꝰin vrbibꝰ eiꝰ habitauit? Jō ecce dies veniūt i te dicit dn̄s:⁊ auditum faciā ſuꝑ rabbath filioꝝ āmon fremitū ꝓlij. Et erit in tumulū diſſipata:filieq̃ eiꝰigni ſuccende᷑:et poſſidebit iſrael poſſeſſoꝛes ſuos ait dn̄s. Ulula eſebon:q̄ꝛ vaſtata ē hai. Clamate filie rabba:accingite vos cilitijs. Plangite et circūite ꝑ ſepes:q̄ꝛ melchon in tranſmigrationẽ duce᷑:ſacerdotes eiꝰ et pꝛincipes eius ſimul. Quid gloꝛiaris in vallibꝰ? Defluxit vallis tua filia delicata:que cõfidebas in theſaurꝭ tuis: B ⁊ dicebas:Quis vẽiet ad me? Ecce ego inducam ſuꝑ te terroꝛẽ ait dn̄s deꝰ exercituū ab oībꝰ qui ſūt in circūitu tuo: et diſꝑgemi ſinguli a cõſpectu vr̄o:nec erit q̇ cõgreget fugiẽtes. Et poſt hec reuerti faciā fugiẽtes ⁊ captiuos filioꝛuꝫ ammon ait dn̄s. Ad idumeā. Hec dicit dn̄s exercituū. Nūquid nõ vltra eſt ſapientia in theman? Perijt cõſiliū a filijs. Inutilis facta eſt ſapiẽtia eoꝝ. Fugite ⁊ terga vertite:deſcendite in voꝛaginẽ habitatoꝛes dedan:q̄ꝛ ꝑditionẽ eſau adduxi ſuꝑ eū:tp̄s viſitationis eiꝰ Si vindemiatoꝛes eiꝰ veniſſent ſuꝑ te: nõ reliquiſſent racemū:ſi fures in nocte rapuiſſent ꝙ ſufficeret ſibi. Ego vͦo diſcooperui eſau:reuelaui abſcõdita eius ⁊ celari non poterit. Uaſtatū eſt ſemen eius ⁊ fratres eius ⁊ vicini eius ⁊ non C erit. Relinque pupillos tuos:ego faciaꝫ vos viuere:⁊ vidue tue in me ſperabūt qꝛ hec dicit dominus. Ecce quibus nõ erat iudiciuꝫ vt biberẽt calicem:bibẽtes bibẽt:⁊ tu q̄ſi inocẽs relinqueris? Nõ eris inocẽs:ſed bibẽs bibes. Quia ꝑ memetipſū iuraui dicit dn̄s:ꝙ in ſolitudinẽ ⁊ in oppꝛobꝛiū et in deſertū et in maledictionẽ erit boſra:⁊ in oẽs ciuitates eiꝰ erunt in ſolitudines ſempiternas. Audituꝫ audiui a dn̄o ⁊ legatꝰ ad gentes miſſus ſū. Cõgregami ⁊ venite cõtra eā:⁊ cõſurgamꝰ in ꝓliuꝫ. Ecce eni paruulū dedi te in gentibꝰ: cõtemptibilẽ inter hoĩes.‖Arrogãtia tua decepit te et ſuꝑbia coꝛdis tui:q̇ habitas in cauernis petre:⁊ appꝛehẽdere niteriꝭ altitudinẽ collis.‖Cū exaltaueriꝭ q̄ſi aq̇la nidū tuū:inde detrahā te dicit dn̄s. Et erit idumea deſerta.‖Omis q̇ tranſibit per eaꝫ ſtupebit:⁊ ſibilabit ſuꝑ oẽs plagas eiꝰ:ſicut ſubuerſa eſt ſodoma et gomoꝛra ⁊ vicine eiꝰ ait dn̄s. Nõ habitabit ibi vir:⁊ nõ incolet eā filiꝰ hoĩs. Ecce q̄ſi leo aſcẽdet d̄ ſuꝑbia ioꝛdanis ad pulchꝛitudinẽ robuſtā:quia ſubito currere faciā eū ad illam. Et q̇s erit electus quẽ ꝓponā ei? Quis eni ſimis mei? Et q̇s ſuſtinebit me? Et quis eſt iſte paſtoꝛ qui reſiſtat vultui meo? Propterea audite ꝯſiliū dn̄i qd̄ inijt de edom:⁊ cogitatiões eiꝰ q̄s cogitauit de habitatoribꝰ theman. Si nõ deiecerint eos paruuli gregiꝭ niſi diſſipauerint cū eis habitaculū eoꝝ. A voce ruine eoꝝ cõmota eſt terra:clamoꝛ in mari rubꝛo auditus ē vociꝭ eiꝰ. Ecce q̄ſi aq̇la aſcẽdet:⁊ euolabit:⁊ expādet alas ſuas ſuꝑ boſrā Et erit coꝛ foꝛtiū idumee in die illa:q̄ſi coꝛ mulieriꝭ parturientiꝭ. Ad damaſcū. Cõfuſa eſt emath ⁊ arphath:quia audituꝫ peſſimū audierūt. Turbati ſūt i mari:ꝓ ſollicitudine quieſcere nõ potuit. Diſſoluta eſt damaſcus:vͦſa eſt in fugā tremoꝛ appꝛ̄hendit eā. Anguſtia ⁊ doloꝛes tenuerūt eā quaſi parturiẽtẽ. Quõ dereliq̇rūt ciuitatẽ laudabilẽ:vrbẽ leticie? Ideo cadẽt iuuenes eiꝰ in plateis eiꝰ:⁊ oẽs viri ꝓlij cõticeſcẽt in die illa ait dn̄s exercituuꝫ. Et ſuccẽdā igneꝫ in muro damaſci ⁊ deuoꝛabit menia benadab. Ad cedar et ad ad regna aſoꝛ:que percuſſit nabuchodonoſoꝛ rex babylonis. Hec dicit dominꝰ. Surgite ⁊ aſcendite ad cedar:⁊ vaſtate filios oꝛientis. Tabernacula eoꝛum ⁊ greges eoꝛuꝫ capient:pelles eoꝛū et omnia vaſa eoꝛum ⁊ camelos eoꝛū tollent ſibi:⁊ vocabunt ſuꝑ eos foꝛmidinẽ in circūitu eiꝰ. Fugite: abite vehementer:in voꝛaginibꝰ ſedete qui habitatiꝭ aſoꝛ ait dominꝰ. Iniit eni contra vos nabuchodonoſoꝛ rex

Eſaie.47.c
D
Abdie.1.h
ſ.18.c ⁊.19.c
ſ.50.c
E
F

babylonis consiliū: ⁊ cogitauit aduersus vos cogitationes. Cōsurgite ⁊ ascē dite ad gentem quietam ⁊ habitantem cōfidēter ait dñs. Non ostia nec vectes eis: soli habitant. Et erunt cameli eoꝝ in direptionē: ⁊ multitudo iumentorū in predam. Et dispergam eos in omnē ventum qui sūt attonsi in comam: ⁊ ex omni cōfinio eoꝝ adducam interitum

G super eos ait domin⁹. Et erit asor i habitaculuꝫ draconū: deserta vsqꝫ in eternum. Non manebit ibi vir: nec incolat eam filius hois. Quod factum est verbum dñi ad hieremiā ꝓpheram aduersus elam, in principio regni sedechie regis iuda dicens. Hec dicit dñs exercituum: Ecce ego confringam arcum elam ⁊ summā fortitudinē eorum: ⁊ inducam super elam quattuor ventos a quattuor plagis celi: ⁊ ventilabo eos in omnēs ventos istos: ⁊ non erit gens ad quam nō perueniāt ꝓfugi elam. Et pauere faciam elam coram inimicis suis: ⁊ in cō spectu querentiū animā eoꝝ. Et adducam sup eos malū: iram furoris mei dicit dñs. Et mittam post eos gladiū donec cōsumā eos: ⁊ ponam solium meuꝫ in elam: ⁊ perdam inde reges ⁊ principes ait domin⁹. In nouissimis autem dieb⁹ reuerti faciam captiuos elam di-

A cit dominus. L

Erbuꝫ quod locutus est dñs de v babylone ⁊ de terra chaldeoꝝ i manu hieremie ꝓphete. Annūciate in gentibus ⁊ audituꝫ facite. Leuate signū: p̄dicate: ⁊ nolite celare. Dicite: Capta est babylon: cōfusus est bel: victus est marodach. Confusa sūt oīa sculptilia eoꝝ: supata sūt idola eorum: Quoniā ascēdet cōtra eam gēs ab aqlone: que ponet terrā ei⁹ in solitudineꝫ et nō erit qui habitet in ea ab homine vsqꝫ ad pecus. Et moti sunt: ⁊ abierūt In diebus illis ⁊ in tempore illo ait dominus: venient filij israel ipsi ⁊ filij iuda simul. Ambulātes ⁊ flētes properabunt: ⁊ dñm deum suum querēt. In sion interrogabunt viam: huc facies eorum venient: ⁊ apponent̄ ad dominuꝫ federe semp̄ eterno: quod nulla obliuione delebit̄. Grex perditus factus est populus meus: pastores eorū seduxerunt eos: feceruntqꝫ vagari in montibus. De

B mōte in collem trāsierūt: obliti sūt cubilis sui. Oēs qui inuenerūt comederūt eos: ⁊ hostes eoꝝ dixerūt: Nō peccauimus ꝓ eo ꝙ peccauerūt dño decori iusticie ⁊ expectationi patrū eoꝝ dño. Recedite de medio babylōis: de terra chaldeoruꝫ egredimini: ⁊ estote quasi hedi añ greges. Qm̄ ecce ego suscitabo ⁊ adducam in babylonē cōgregationē gentiū magnarū de terra aquilonis: et p̄parabunt̄ aduersus eā: ⁊ inde capiet̄. Sagitta ei⁹ quasi viri forti interfectoris: nō reuertet̄ vacua. Et erit chaldea in predam: oēs vastātes eā replebunt̄ ait domin⁹. Qm̄ exultatis: ⁊ magna loqmini diripiētes hereditatē meā: qm̄ effusi estiꝫ sicut vituli sup herbā: et mugistis sicut tauri. Cōfusa est mater vestra nimis: et adequata pulueri q̄ genuit vos. Ecce nouissima erit in gētibus: ⁊ deserta inuia et arens. Ab ira dñi nō habitabit̄:

C sed rediget̄ tota in solitudineꝫ ‖ Ois q̄ trāsibit p babylonem stupebit: ⁊ sibilabit sup vniūsis plagis ei⁹. Preparami cōtra babylonē p circūitū. Oēs q̄ tēditis arcū debellate eā: ⁊ nō parcatiꝫ iaculis: qꝛ dño peccauit. Clamate aduersus eā. Ubiqꝫ dedit manū. Ceciderūt fūdamēta eius: destructi sūt muri ei⁹: qm̄ vltio dñi ē. Ultionē accipite de ea ‖ Sicut fecit: facite ei. Dispdite satorem de babylone: ⁊ tenētem falcē in tpe messis a facie gladij colūbe. Unusqsqꝫ ad pplm suū cōuertet̄: ⁊ singuli ad terrā suā fugient. Grex dispsus israel: leones eiecerunt eum. Prim⁹ comedit eū rex assur: iste nouissimus exossauit eū nabuchodonosor rex babylonis. Propterea hec dicit dñs exercituum deus israel: Ecce ego visitabo regem babylonis ⁊ terraꝫ ei⁹ sicut visitaui regē assur: ⁊ reducam isrl̄ ad habitaculū suuꝫ. Et pascet̄ carmelus ⁊ basan: ⁊ i mōte ephraim ⁊ i galaad saturabit̄ aīa ei⁹. In dieb⁹ illis et

D in tpe illo ait dñs: q̄ret̄ iniquitas isrl̄: ⁊ nō erit: ⁊ pctm̄ iuda ⁊ non inuenict̄: qm̄ ꝓpiti⁹ ero eis q̄s reliq̄ro. Sup terram dñantiū ascēde: ⁊ sup habitatores ei⁹ visita. Dissipa ⁊ interfice q̄ post eos sunt ait dñs: ⁊ fac iuxta oia q̄ p̄cepit tibi. Uox belli in terra: ⁊ ꝯtritio magna. Quō ꝯfract⁹ est ⁊ cōtrit⁹ malleus vniūse terre? Quō versa est in desertuꝫ babylon in gētib⁹? Illaqueaui te ⁊ capta es babylon ⁊ nesciebas: inuenta es ⁊ app̄hēsa: qm̄ dñm ꝓuocasti. Apuit dñs thesaurū suū ⁊ ꝓtulit vasa ire sue: qm̄ op⁹ est dño deo exercituū i terra chaldeoꝝ. Uenite ad eā ab extremis finib⁹: aperi

Margin notes: s. 18. c. 19. c et. 49. c — I. eo.

te vt exeant qui conculcẽt eam. Tollite de via lapides ⁊ redigite in aceruos: et E interficite eã: nec sit quicꝙ̃ reliquũ. Dissipate vniuersos fortes eiꝰ: descendãt in occisiones. Ue eis qꝛ venit dies eorum: tempꝰ visitationis eoꝝ. Uox fugientiuȝ ⁊ eorũ qui euaserũt de terra babylonis. vt annũcient in sion vltionẽ dñi dei nostri: vltionẽ templi eiꝰ. Annũciate i babylonẽ plurimis oibus q̃ tendũt arcũ. Consistite aduersus eã p gyrũ: et nullus S.co. euadat. ‖ Reddite ei ſm opus suũ: iuxta omia q̃ fecit: facite illi: qꝛ ꝯtra dñm erecta est: aduersum sctm̃ israel. Idcirco cadent iuuenes eiꝰ in plateis eius: ⁊ oẽs viri bellatores eiꝰ cõticescent in die illa ait dñs. Ecce ego ad te supbe dicit dñs deus exercituũ: qꝛ veniet dies tuus tempus visitatiõis tue. Et cadet supbus et corruet: ⁊ nõ erit q̃ suscitet eũ. Et succendam ignẽ in vrbibꝰ eiꝰ: ⁊ deuorabit oia in circuitu eiꝰ. Hec dicit dñs exercituũ. Calumniã sustinẽt filij israel ⁊ filij iuda F simul. Omẽs qui ceperũt eos tenẽt: nolunt dimittere eos. Redẽptor eoꝝ fortꝭ: dñs exercituũ nomẽ eiꝰ. Judicio defendet causam eoꝝ: vt exterreat terrã ⁊ cõmoueat habitatores babylonis. Gladiꝰ ad chaldeos ait dñs: et ad habitatores babylonis ⁊ ad pricipes ⁊ ad sapientes eiꝰ. Gladiꝰ ad diuinos eiꝰ: q̃ stulti erũt. Gladius ad fortes illius: qui timebunt. Gladius ad equos eiꝰ ⁊ ad currus eius: ⁊ ad oẽe vulgꝰ qđ est in medio eius: et erũt quasi mulieres. Gladiꝰ ad thesauros eiꝰ qui diripient̃. Siccitas sup aq̃s eius erit ⁊ arescent: qꝛ terra sculptilium est: et in portentis gloriant̃. Propterea habitabũt dracones cũ fatuis ficarijs ⁊ habitabũt in ea struciones. Et nõ inhabitabit̃ vltra vsꝙ̃ in sempiternũ: nec extructur vsꝙ̃ ad generationẽ ⁊ generationẽ. ‖ Sicut subuertit dñs sodomam et Geñ.19.e gomorrã ⁊ vicinas eiꝰ: ait dñs. Non habitabit ibi vir: ⁊ nõ incolet eã filius hoG minis. Ecce ppl̃s veniet ab aquilone et gens magna: ⁊ reges multi ꝯsurgẽt a finibꝰ terre. Arcũ ⁊ scutũ apphendẽt: crudeles sunt ⁊ imisericordes. Uox eoꝝ q̃si mare sonabit: ⁊ sup equos ascendent sicut vir paratꝰ ad preliũ cõtra te filia babylon. Audiuit rex babylonis famã eorũ: ⁊ dissolute sunt manꝰ eiuſ. Angustia apprehendit eũ: dolor quasi parturientem. Ecce quasi leo ascẽdet de superbia iordanis ad pulchritudinẽ robustaȝ: qꝛ subito currere faciã eum ad illaȝ. Et q̃s erit electus quẽ preponã ei? Quis enim similis mei: ⁊ quis sustinebit me. ‖ Et q̃s Job.41.a est iste pastor q̃ resistat vultui meo? Propterea audite consiliuȝ dñi quod mente cõcepit aduersum babylonẽ: ⁊ cogitationes eiꝰ quas cogitauit sup terrã chaldeorũ. Nisi detraxerint eos paruuli gregum: nisi dissipatũ fuerit cũ ipsis habitaculũ eorũ. A voce captiuitatis babylonis commota est terra: ⁊ clamor inter gentes auditus est.

LI A

H Ec dicit dñs Ecce ego suscitabo sup babylonẽ ⁊ sup habitatores eius qui cor suũ leuauerũt cõtra me quasi ventũ pestilentẽ: ⁊ mittã in babylonẽ ventilatores ⁊ ventilabũt eam. Et demolient̃ terrã eiꝰ: qm̃ venerũt sup eam vndiꝙ̃ in die afflictiõis eius. Non tendat qui tendit arcũ suũ: ⁊ nõ ascendet loricatus. Nolite parcere iuuenibꝰ eiꝰ: interficite oẽȝ malitiã eiꝰ. Et cadẽt interfecti in terra chaldeoꝝ: ⁊ vulnerati in regionibꝰ eius. Qm̃ nõ fuit viduatus isrl̃ ⁊ iuda a dño deo suo dño exercituũ. Terra aũt eoꝝ repleta est delicto a sancto isrl̃. Fugite de medio babylonis vt saluet vnusquisꝙ̃ aiam suã. Nolite tacere sup iniquitatẽ eiꝰ: qm̃ tempꝰ vltionis eiꝰ est a dño vicissitudinẽ ipẽ retribuet ei. Calix aureus babylon in manu dñi inebriãs oẽm terrã. De vino eiꝰ biberũt gentes ⁊ ideo cõmote sunt. ‖ Su Esa. 21.c bito cecidit babylon ⁊ ꝯtrita est. Ulula Apocꝭ.14.b te sup eã: tollite resinã ad dolorẽ eius si forte sanet̃. Curauimꝰ babylonẽ: ⁊ non est sanata. Derelinquamꝰ eam: ⁊ eamus vnusquisꝙ̃ in terrã suaȝ. Qm̃ puenit vsꝙ̃ ad celos iudiciũ eius: ⁊ eleuatũ est vsꝙ̃ ad nubes. Protulit dñs iusticias nr̃as: B venite ⁊ narremus in sion opus domini dei nostri. Acuite sagittas ⁊ iplete pharetras. Suscitauit dñs spiritũ regũ medorũ: ⁊ ꝯtra babylonẽ mens eius est vt perdat eam. Quoniã vltio dñi est: vltio templi sui. Sup muros babylonis leuate signũ: augete custodiã. Leuate custodes: pparate insidias: qꝛ cogitauit dñs ⁊ fecit quecũꝙ̃ locutꝰ est ꝯtra habitatores babyloĩs. Que habitas sup aq̃s mlt̃as locuplex in thesaurꝭ: venit finis tuꝰ pedalis pcisiõis tue. ‖ Jurauit dñs exer Amos. 6.c cituũ p aniam suã: qm̃ replebo te hominibꝰ quasi bruco: ⁊ sup te celeuma cãtabit̃. ‖ Qui fecit terrã in fortitudie sua: et S.10.b pparauit orbẽ in sapia sua: ⁊ prudentia

ſua extendit celos. Dante eo vocē multiplicanᷣ aque i celo. Qui leuat nubes ab extremo terre: fulgura in pluuiam fecit: ⁊ produxit ventos de theſauris ſuis Stultus factꝰ eſt omis hō a ſciētia: confuſus eſt omis cōflator in ſculptili quia mendax eſt cōflatio eiꝰ: nec eſt ſpiritꝰ in eis. Uana ſunt oꝑa ⁊ riſu digna: in tꝑe viſitationis ſue ꝑibūt. Nō ſicut hec ꝑs iacob: q2 qui fecit oīa ipſe eſt: ⁊ iſrael ſceptrū hereditatꝭ eius dn̄s exercituū nomen eius. Collidis tu mihi vaſa belli: et ego collidā in te gentes: ⁊ diſperdam in te regna. Et collidā in te equū ⁊ equitez eius: ⁊ collidā in te currum ⁊ aſcenſorez eius: ⁊ collidā in te virū et mulierez. Et collidā in te ſenē ⁊ puerū: ⁊ collidam in te iuuenē ⁊ virginē. Et collidā in te paſtorem ⁊ gregē eiꝰ: ⁊ collidā in te agricolam ⁊ iugules eiꝰ. Et collidaz i te duces ⁊ magiſtratꝰ: ⁊ reddā babyloni ⁊ cunctꝭ habitatoribꝰ chaldee oīe malū ſuū: qḋ fecerunt in ſion in oculꝭ veſtris: ait dn̄s. Ecce ego ad te mons peſtifer ait dn̄s: q̇ corrūpis vniuerſam terrā. Et extendam manū meā ſuꝑ te: ⁊ euoluā te de petris: ⁊ dabo te in montez cōbuſtionis. Et nō tollent de te lapidē in angulū: ⁊ lapidez in fundamēto: ſed ꝑditus i eternū eris: ait dn̄s. Leuate ſignū in terra: clangite buccina in montibꝰ. Sctificate ſuꝑ eaz gentes: annūciate ꝯtra illaz regibꝰ ararath mēni ⁊ aſcenez: numerate ꝯtra eaz tapſar. Adducite equū q̄ſi bruchū aculeatū. Sctificate ꝯtra eā gentes: reges medie: duces eiꝰ: et vniuerſos magiſtratus eiꝰ: cūctāq3 terrā ꝑtātis eiꝰ. Et cōmouebiᷣ terra ⁊ ꝯturbabiᷣ: q2 euigilabit contra babylonē cogitatio dn̄i vt ponat terram babylonis deſertā ⁊ inhabitabilez. Ceſſauerūt fortes babylonis a ꝑlio: habitauerūt in ꝑſidijs. Deuoratū ē robur eoꝝ: ⁊ facti ſunt q̄ſi mulieres. Incēſa ſūt tabernacula eiꝰ: ꝯtriti ſunt vectes eius. Currens obuiā currēti veniet: ⁊ nūcius obuiꝰ nūcianti vt annūciet regi babylonis q2 capta eſt ciuitas eiꝰ a ſūmo vſq3 ad ſummū: ⁊ vada ꝑoccupata ſunt ⁊ paludes incēſe ſunt igni: ⁊ viri bellatores ꝯturbati ſunt. Quia hec dicit dn̄s exercituū deꝰ iſrael. Filia babylōis q̄ſi area: tempꝰ triture eiꝰ. Adhuc modicū et veniet tꝑs meſſionis eiꝰ. Comedit me: deuorauit me nabuchodonoſor rex babylonis. Reddidit me q̄ſi vas lane. Abſorbuit me q̄ſi draco: repleuit ventrē ſuum teneritudine mea: et eiecit me. Iniq̄tas aduerſum me: ⁊ caro mea ſuꝑ babylonē dicit habitatio ſion: ⁊ ſanguis meꝰ ſuꝑ habitatores chaldee dicit hierl̄m. Propterea hec dicit dn̄s. Ecce ego iudicabo cauſaz tuā ⁊ vlciſcar vltionē tuā. Et deſertū faciā mare eiꝰ: ⁊ ſiccabo venaz eiꝰ. Et erit babylon in tumulos: habitatio draconū: ſtupor ⁊ ſibilꝰ eo q͞ nō ſit habitator. Simul vt leones rugiēt: excutiēt comas veluti catuli leonū. In calore eorū ponā potus eorū: ⁊ inebriabo eos vt ſopianᷣ ⁊ dormiāt ſomnū ſempiternū: ⁊ nō ꝯſurgant: dicit dn̄s. Deducam eos quaſi agnos ad victimā: ⁊ quaſi arietes cū hedis. Quō capta eſt ſeſach: ⁊ comprehenſa eſt inclyta vniuerſe terre? Quō facta eſt in ſtuporē babylon inter gentes? Aſcendit ſuꝑ babylonē mare: multitudine fluctuū eius oꝑta eſt. Facte ſunt ciuitates eiꝰ in ſtuporē: terra inhabitabilis ⁊ deſerta: terra in qua nullꝰ habitet: nec tranſiet ꝑ eam filiꝰ homis. Et viſitabo ſuꝑ bel in babylone: ⁊ eījciam quod abſorbuerat de ore eius: ⁊ nō cōfluēt ad eam vltra gentes. Siquidē ⁊ murus babylonis corruet. Egredimini de medio eius ppl̄s meꝰ vt ſaluet vnuſq̄ſq3 aīaz ſuā ab ira furoris dn̄i. Et ne forte molleſcat cor veſtrū: ⁊ timeatis auditū q̇ audietur in terra. Et veniet in anno auditio: ⁊ poſt hūc annū auditio ⁊ iniquitas in terra: ⁊ dn̄ator ſuꝑ dn̄atorez. Propterea ecce dies veniūt: ⁊ viſitabo ſuꝑ ſculptilia babylonis: ⁊ omis terra eiꝰ ꝯfundetur: ⁊ vniuerſi interfecti eiꝰ cadent in medio eiꝰ. Et laudabūt ſuꝑ babylonem celi ⁊ terra ⁊ omia q̇ in eis ſunt: quia ab aquilone venient ei ꝑdones: ait dn̄s. Et quō fecit babylon vt caderēt occiſi in iſrael: ſic de babylone cadēt occiſi in vniuerſa terra. Qui fugiſtis gladiū: venite: nolite ſtare. Recordamini procul dn̄i: et hieruſalē aſcendat ſuꝑ cor veſtrū. Confuſi ſumꝰ: q͞m audiuimꝰ opprobriū. Operuit ignominia facies nr̄as: q2 venerunt alieni ſuꝑ ſanctificationez domus dn̄i. Propterea ecce dies veniūt: ait dn̄s: ⁊ viſitabo ſuꝑ ſculptilia babylonis: ⁊ in omi terra eiꝰ mugiet vulneratꝰ. Si aſcēderit babylon in celū ⁊ firmauerit in excelſo robur ſuū: ad me venient vaſtatores eiꝰ: ait dn̄s. Uox clamoris de babylone ⁊ contritio magna de terra chaldeorū: quoniā vaſtauit dn̄s babylonem et ꝑdidit ex ea vocem magnā: ⁊ ſonabunt

fluctus eoꝝ quasi aque multe. Dedit so
nitum vox eoꝝ: quia venit sup eã id est
sup babylonẽ predo. Et apprehensi sunt
fortes ei⁹: ⁊ emarcuit arcus eoꝝ: qꝛ for-
tis vltor dñs reddens retribuet. Et ine-
briabo principes ei⁹ ⁊ sapiẽtes eius: du
B ces eius ⁊ magistrat⁹ ei⁹ ⁊ fortes ei⁹. Et
dormient somnũ sempiternũ: ⁊ non ex-
pergiscent̃ ait rex dñs exercituũ nomen
eius. Hec dicit dñs exercituũ. Mur⁹ ba
bylonis ille latissim⁹ suffossione suffodi
etur: ⁊ porte ei⁹ excelse igne cõburent̃: ⁊
labores populoꝝ ad nihilũ ⁊ gentiũ: in
ignem erũt: dispibunt. Verbũ quod pce
pit hieremias ppheta saraie filio nerie
filij maasie cũ pgeret cũ sedechia rege ĩ
babylonẽ in ãno quarto regni ei⁹. Sa-
raias autẽ erat priceps pphetie. Et scri
psit hieremias omne malũ qd venturum
erat sup babylonẽ in libro vno: oia ver
ba hec q̃ scripta sunt ↄtra babylonẽ. Et
dixit hieremias ad saraiam. Cũ veneris
in babylonẽ ⁊ videris ⁊ legeris oia vba
hec: dices: Dñe tu locut⁹ es cõtra locum
istũ vt disperderes eũ: ne sit qui in eo ha-
bitet ab homie vsq ad pec⁹: ⁊ vt sit ppe
tua solitudo. Cunq cõpleueris legere li
brũ istũ: ligabis ad eũ lapidem ⁊ proijci
es illũ in medium eufraten: ⁊ dices: Sic
submerget̃ babylõ: ⁊ nõ cõsurget a facie
afflictionis quam ego adduco sup eã:
B ⁊ dissoluetur. Hucusq verba hieremie.

4.Re.24.d — 2.Pa.36.b — f — ‖Filius viginti ⁊ vni⁹ anni LII
erat sedechias cũ regnare cepis-
set: ⁊ vndecim annis regnauit in
hierusalẽ. Et nomẽ matris ei⁹ amithal:
filia hieremie de lobna. Et fecit malum
in oculis dñi iuxta omia q̃ fecerat ioa-
chim: qm̃ furor dñi erat in hierusalẽ et
in iuda vsquequo proijceret eos a facie sua.
Et recessit sedechias a rege babylonis.
ȝ.39.a — 4.Re.25.a. — ‖Factũ est autẽ in anno nono regni ei⁹
in mense decimo: decima die mẽsis: ve-
nit nabuchodonosor rex babylonis ipe
⁊ omis exercit⁹ ei⁹ aduersus hierusalẽ:
⁊ obsederũt eã: ⁊ edificauerũt ↄtra eam
munitiões in circuitu: ⁊ fuit ciuitas ob-
sessa vsq ad vndecimũ annũ regni sede-
B chie. Mense aũt quarto nona die men-
sis obtinuit fames ciuitatẽ: ⁊ non erant
alimẽta pplo terre. Et dirupta est ciui-
tas et omẽs viri bellatores ei⁹ fugerũt:
exierũtq de ciuitate nocte p viã porte
que ẽ inter duos muros ⁊ ducit ad hor-
tum regis: chaldeis obsidentib⁹ vrbẽ in
gyro ⁊ abierũt p viã que ducit in here-
mũ. Persecut⁹ est autẽ chaldeoꝝ exerci-
tus regẽ: ⁊ apprehenderũt sedechiam in
deserto qd est iuxta hiericho: ⁊ omis co-
mitatus ei⁹ diffugit ab eo. Cũq compre
hendissent regẽ: adduxerũt eũ ad regem
babylonis i reblata q̃ est i terra emath:
⁊ locut⁹ est ad eũ iudicia. Et iugulauit
rex babylonis filios sedechie in oculis
eius: sed ⁊ omẽs principes iuda occidit
in reblatha. Et oculos sedechie eruit: et C
vinxit eũ compedib⁹. Et adduxit eũ rex
babylonis in babylonẽ ⁊ posuit eum in
domo carceris vsq ad diem mortis sue.
In mense aũt quinto: decima mẽsis: ipe
est annus nonusdecim⁹ nabuchodono-
sor regis babylonis: venit nabuzardan
princeps militie qui stabat corã rege ba
bylonis in hierusalẽ: ⁊ incẽdit domum
dñi ⁊ domũ regis ⁊ omẽs dom⁹ hierusa
lem: ⁊ omnẽ domũ magnã igne cõbus-
sit: ⁊ totũ murũ hierusalẽ p circuitũ de-
struxit cũctus exercit⁹ chaldeorũ q erat
cũ magistro militie. De paupib⁹ aũt po D
puli ⁊ de reliquo vulgo qd remãserat in
ciuitate ⁊ de pfugis qui transfugerant
ad regẽ babylonis: et ceteros de multi-
tudine transtulit nabuzardan princeps
militie: de paupib⁹ vero terre reliqt na-
buzardan princeps militie vinitores et
agricolas. Colũnas quoq ereas q̃ erant
in domo dñi ⁊ bases ⁊ mare eneũ quod
erat in domo dñi confregerũt chaldei: ⁊
tulerũt omne es eoꝝ in babylonẽ. Et le-
betes ⁊ creagras ⁊ psalteria ⁊ phialas ⁊
mortariola ⁊ omia vasa erea q̃ in mini-
sterio fuerũt: tulerũt: ⁊ hydrias ⁊ thymi
amateria ⁊ vrceos ⁊ pelues et candela-
bra ⁊ mortaria ⁊ cyathos. Quotquot au E
rea aurea: ⁊ quotquot argentea argentea.
Tulit magister militie colũnas duas et
mare vnũ ⁊ vitulos duodecim ereos q
erant sub basib⁹: quas fecerat rex salo-
mon in domo dñi. Nõ erat pondus eris
omniũ horũ vasorũ. De colũnis aũt: de-
cem ⁊ octo cubiti altitudinis erãt in co
lumna vna: ⁊ funicul⁹ duodecim cubi-
torũ circuibat eã. Porro grossitudo ei⁹
quatuor digitorũ: ⁊ intrinsec⁹ caua erat:
⁊ capitella sup vtraq erea. Altitudo ca
pitelli vni⁹ quinq cubitoꝝ: ⁊ retiacula
⁊ malogranata sup coronã in circuitu:
oia enea. Et fuerũt malogranata nona-
gintasex dependẽtia: ⁊ oia malograna-
ta centũ retiaculis circũdabant̃. Et tulit F
magister militie saraiam sacerdotẽ pri-
mũ ⁊ sophoniã sacerdotẽ secũdũ: et tres

custodes vestibuli. Et de ciuitate tulit eunuchũ vnũ q̃ erat p̃posit⁹ sup viros bellatores: ⁊ septẽ viros de his q̃ vidẽbãt faciẽ regis q̃ inuẽti sũt i ciuitate: ⁊ scribã principẽ militũ q̃ pbabat tyrones: ⁊ sexagita viros d̃ pplo terre q̃ inuenti sũt in medio ciuitatis. Tulit aũt eos nabuzardã mgr̃ militie ⁊ duxit eos ad regẽ babylonis in reblata. Et pcussit eos rex babylonis: ⁊ interfecit eos i reblata i terra emath. Et trãslat⁹ ẽ iuda d̃ terra sua. Iste ẽ ppl's quẽ trãstulit nabuchodonosor. In ãno septio: iudeos tria milia ⁊ viginti tres. In ãno octauodecimo nabuchodonosor trãstulit de hierl'm aĩas octingẽtas trigintaduas. In aĩo vicesimotertio nabuchodonõsor: transtulit nabuzardan mgr̃ militie aĩas iudeoꝝ septingẽtas q̃dragita q̃nq̃. Oẽs ẽ aĩe q̃ttuor milia sexcente. Et factuz est in tricesimoseptimo anno transmigratõis ioachim reg' iuda duodecimo mense vicesimaq̃nta mẽsis: eleuauit euilmerodach rex babylonis: ip̃o anno regni sui caput ioachim regis iude: ⁊ eduxit eum de domo carceris: ⁊ locut⁹ est cũ eo bona. Et posuit thronum ei⁹ sup thronos regũ q̃ erant post se in babylone ⁊ mutauit vestimẽta carceris ei⁹: ⁊ comedebat panẽ corã eo semp cunctis dieb⁹ vite sue. Et cibaria eius cibaria ppetua dabanł ei a rege babylonis statuta p singulos dies: vsq̃ ad diẽ mortis sue cunctis diebus vite eius.

Incipiũt Threni id est lamẽtationes hieremie q̃ cynoth hebraice inscribũł.

E T factũ est postq̃ i captiuitatẽ redact⁹ est isrł: ⁊ hierl'm deserta est: sedit hieremias ppheta flens et plãxit lamẽtatione hac in hierusalẽ: ⁊ amaro animo suspirans ⁊ eiulans ⁊ dixit. Aleph. Cap̃. I

A Quomodo sedet sola ciuitas plena pplo. Facta est q̃si vidua dña gẽtiũ: pĩpces puinciaꝝ facta ẽ sub tributo. Beth. Plorãs plorauit in nocte: ⁊ lachryme ei⁹ in maxillis eius. Nõ est qui cõsoletur eã: ex oĩbus charis ei⁹. Omẽs amici ei⁹ spreuerũt eam: et facti sunt ei inimici. Gymel. Migrauit iudas pp̃ter afflictionem et multitudinẽ seruitut'. Habitauit inter gentes nec inuenit requiẽ. Omẽs psecutores ei⁹ app̃henderũt eã inter angustias. Deleth. Uie sion lugẽt: eo q̃ nõ sint qui veniãt ad solennitatẽ. Omẽs porte ei⁹ destructe sacerdotes eius gementes. Uirgines ei⁹ squalide: ⁊ ipsa oppressa amaritudine. He. Facti sunt hostes eius in capite: inimici ei⁹ locupletati sũt: q2 dñs locut⁹ est sup eã pp̃ter multitudinẽ iniquitatũ ei⁹. Paruuli ei⁹ ducti sũt in captiuitatẽ: ante faciem tribulant'. Uau. Et egressus est a filia sion oĩs decor ei⁹. Facti sunt principes eius velut arietes nõ inueniẽtes pascua: ⁊ abierũt absq̃ fortitudine añ faciẽ subsequẽtis. Zai. Recordata est hierl'm dieꝝ afflictionis sue ⁊ p̃uaricatiõis: oĩm desiderabilium suoꝝ q̃ habuerat a dieb⁹ antiquis: cũ caderet ppl's eius in manu hostili: et nõ esset auxiliator. Uiderũt eam hostes: ⁊ deriserũt sabbata ei⁹. Heth. Peccatuz peccauit hierl'm: pp̃terea instabił facta est. Omẽs q̃ glorificabãt eã spreuerũt illam q2 viderũt ignominiã ei⁹. Ipsa aũt gemens ⁊ conuersa est retrorsum. Teth. Sordes ei⁹ in pedib⁹ eius: nec recordata est finis sui. Deposita est vehemẽter: nõ habens ꝯsolatorẽ. Uide dñe afflictionẽ meã: q̃m erectus est inimicus. Ioth. Manũ suã misit hostis ad oĩa desiderabilia ei⁹: q2 vidit gentes ingressas sanctuariũ suũ: de quib⁹ p̃cepas ne intrarent in eccl'iam tuã. Caph. Omis ppl'us ei⁹ gemens: ⁊ querẽs panẽ. Dederũt p̃ciosa queq̃ p cibo: ad refocillandã aĩam. Uide dñe ⁊ considera: q̃m facta sum vilis. Lamech. O vos oẽs q̃ transitis per viaz attendite ⁊ videte si est dolor sicut dolor sicut dolor me⁹. Q̃m vindemiauit me vt locutus est dñs: in die furoris sui. Mem. De excelso misit ignẽ in ossibus meis: ⁊ erudiuit me. Expandit rete pedibus meis: cõuertit me retrorsum. Posuit me desolatã: tota die merore ꝯfectam. Nun. Uigilauit iugũ iniquitatũ mearũ in manu ei⁹: conuolute sunt ⁊ imposite collo meo. Infirmata est virtus mea: dedit me dñs in manu de q̃ nõ pp̃tero surgere. Samech. Abstulit oẽs magnificos meos dñs de medio mei: vocauit aduersum me temp⁹ vt ꝯtereret electos meos. Torcular calcauit dñs virgini filie iuda. Ayn. Idcirco ego plorans ⁊ oculus me⁹ deducẽs aq̃s: q2 longe fact⁹ ẽ a me ꝯsolator ꝯuertẽs aĩam meaz. Facti sunt filij mei perditi: q̃m inualuit inimicus. Phe. Expandit sion man⁹ suas: non est

Marginal notes: B, C, D, E, F; hiere. 13. c.; hiere. 14. c.

qui ɔsolet eã. Mãdauit dñs aduersum
iacob in circũitu eiꝰ hostes eiꝰ. Facta
ẽ hierlm q̃si polluta menstruis int̃ eos
Sade. Justus ẽ dñs: qꝛ os eiꝰ ad iracũ
diã ꝓuocaui. Audite obsecro vniuersi
ppli: ꝛ videte dolorẽ meũ. Uirgies mee
ꝛ iuuenes mei abierũt in captiuitatẽ.
Coph. Uocaui amicos meos: ꝛ ipi dece
perũt me. Sacerdotes mei: ꝛ senes mei
in vrbe cõsumpti sunt: quia quesierunt
cibũ sibi vt refocillarẽt aias suas. Res
Uide dñe qm̃ tribulor: cõturbatꝰ ẽ ven
ter meus. Subuersũ ẽ cor meũ in me-
metipsa qm̃ amaritudine plena sũ. Fo-
ris interficit gladiꝰ: ꝛ domi mors simi-
lis est. Syn. Audierũt qꝛ igemisco ego
ꝛ nõ ẽ q̃ cõsolet me. Oẽs inimici mei
audierũt malũ meũ: letati sunt qm̃ tu
fecisti. Adduxisti diẽ cõsolatiõis: ꝛ fiẽt
similes mei. Thau. Ingrediat oẽ ma-
lũ eoꝝ coram te: ꝛ deuindemia eos sicut
vindemiasti me ꝓpter iniq̃tates meas
Multi eni gemitus mei: ꝛ cor meũ me-
rens.

Aleph II

B b Quomodo obtexit caligine in fu-
rore suo dominꝰ filiã sion: ꝓie-
cit de celo in terrã inclytã isra-
el: ꝛ non ẽ recordatus scabelli pedũ su-
orũ in die furoris sui. Beth. Precipita-
uit dominꝰ nec pepcit: oia speciosa ia-
cob: destruxit in furore suo munitiões
virginis iuda: ꝛ deiecit in terrã pollu-
it regnũ ꝛ principes eius. Gymel. Con
fregit in ira furoris sui omẽ cornu isra
el: auertit retrorsum dexterã suã a facie
inimici: et succẽdit in iacob quasi ig-
nẽ flãme deuorantis in gyro. Deleth.
Tetendit arcũ suũ quasi inimicꝰ firma
uit dexterã suã q̃si hostis: ꝛ occidit oẽ
qđ pulchꝝ erat visu in tabernaculo fi-
lie sion: effudit q̃si ignẽ indignationẽ
suã. He. Factꝰ ẽ dñs velut inimicꝰ p̃ci-
pitauit isrl. Precipitauit oia menia eiꝰ
dissipauit munitiões eiꝰ ꝛ repleuit i fi
lia iuda humiliatũ et humiliatã. Uau.
Et dissipauit q̃si hortũ tentoriũ suũ: de
molitus ẽ tabernaculũ suũ. Obliuioni
tradidit dñs in sion festiuitatẽ ꝛ sabba
tũ: ꝛ in opprobriũ ꝛ in indignationem
furoris sui regẽ et sacerdotẽ. Zay. Re-
pulit dñs altare suũ: maledixit scĩfica-
tiõi sue: tradidit i manu inimici muros
turriũ eiꝰ. Uocẽ dederũt i domo dñi: si
cut in die solẽni. Heth. Cogitauit dñs
dissipare muꝝ filie sion: tetẽdit funicu
lũ suũ ꝛ nõ auertit manũ suã a ꝑditiõe
Luxitq̃ antemurale: et murꝰ parit dis
sipatus ẽ. Teth. Defixe sũt in terra por
te eius: ꝑdidit ꝛ cõtriuit vectes eiꝰ: re-
gẽ eiꝰ ꝛ principes eius in gentibꝰ. Nõ
ẽ lex: et ꝓphete eiꝰ nõ inuenert visiões
a dño. Joth. Sederũt in terra: cõticue-
rũt senes filie sion: cõsperserunt cinere
capita sua: accincti sũt ciliciis. Abiece
rũt in terra capita sua ꝟgines hierlm.
Caph. Defecerũt p̃ lachrimis ocli mei
cõturbata sũt viscera mea. Effusũ est i
terra iecur meũ sup cõtritionẽ filie po-
puli mei cũ deficeret ꝑuulus ꝛ lactens
in plateis oppidi. Lamech. Matribꝰ su
is dixerũt: vbi ẽ triticũ et vinũ: cũ defi
cerẽt q̃si vulnerati i plateis ciuitatis:
cũ exhalarẽt aias suas in sinu matꝝ su
arũ. Mem Cui cõparabo te: vel cui assi
milabo te filia hierlm? Cui exeq̃bo te et
cõsolabor te virgo filia sion? Magna
est eni velut mare cõtritio tua: q̃s me-
debit tui? Nun. Prophete tui viderũt
tibi falsa ꝛ stulta nec aperiebãt iniq̃ta
tẽ tuã: vt te ad pniam ꝓuocarẽt. Uide
rũt aũt tibi assũptiones falsas ꝛ eiectio
nes. Samech. Plauserũt sup te mani-
bus oẽs trãseũtes p viã: sibilauerũt et
mouerunt capita sua sup filiã hierlm:
heccine ẽ vrbs dicẽtes ꝑfecti decoris:
gaudiũ vniuerse terre. Phe. Aperuerunt
sup te os suũ oẽs iimici tui: sibilauert
et fremuerũt dẽtibꝰ suis: et dixerũt: de-
uorabimꝰ. En ista ẽ dies quã expecta-
bamꝰ: inuenimꝰ: vidimꝰ. Ayn. Fecit
dñs q̃ cogitauit: cõpleuit sermonẽ suũ
quẽ p̃cepat a diebꝰ antiq̃s. Destruxit ꝛ
nõ pepcit: ꝛ letificauit sup te inimicũ.
ꝛ exaltauit cornu hostiũ tuorũ. Sade.
Clamauit cor eoꝝ ad dñm: sup muros
filie sion. Deduc q̃si torrẽtẽ lachrimas
p diẽ ꝛ noctẽ: nõ des requiẽ tibi: neq̃
taceat pupilla ocli tui. Coph. Cõsurge
laudã i nocte in pricipio vigilaꝝ: effũ
de sicut aquã cor tuũ añ ɔspectũ dñi.
Leua ad eũ manus tuas p aia ꝑuuloꝝ
tuoꝝ: q̃ fame ꝑeũt i capite oim cõpito-
rũ. Res. Uide dñe ꝛ cõsidera: quẽ vinde-
miaueris ita. Ergo ne comedẽt mulie
res fructũ suũ: paruulos ad mensuram
palme. Si occidit in sanctuario dñi: sa
cerdos et ꝓpheta? Syn. Jacuerũt i tra
foris puer ꝛ senex: ꝟgines mee ꝛ iuue-
nes mei ceciderũt i gladio. Interfecisti in
die furoris tui: ꝑcussisti: nec misertꝰ es.
Thau. Uocasti q̃si ad diẽ solẽnẽ: q̃ ter-
rẽt me d̃ circũitu ꝛ n̄ fuit i die furoris dñi

Leui. 26. c.
Deut. 28. b.

qui effugeret ⁊ relinqueret. Quos educaui ⁊ enutriui: inimicus meꝰ consumpsit eos. Aleph. III

A Ego vir videns paupertatẽ meã: in virga indignationis eius. Aleph. Me minauit ⁊ adduxit ĩ tenebras ⁊ nõ in lucẽ. Aleph. Tñ ĩ me vertit: ⁊ cõuertit manũ suam tota die. Beth. Uetustam fecit pellẽ meã ⁊ carnẽ meã: cõtriuit ossa mea. Beth. Edificauit in gyro meo: et circũdedit me felle et labore. Beth. In tenebrosis collocauit me quasi mortuos sempiternos. Gymel. Circũedificauit aduersum me vt nõ egrediar aggrauauit cõpedẽ meum. Gymel. Sed et cum clamauero et cum rogauero: exclusit orõnem meam. Gymel. Cõclusit vias meas lapidibus quadris: semitas meas subuertit. Deleth. Ursus insidians factus est mihi: leo in abscõdito. Deleth. Semitas meas subuertit ⁊ ꝯfregit me: posuit me desolatã. Deleth. Tetendit arcũ suũ: ⁊ posuit me quasi signũ ad sagittã. He. Misit in renibus meis filias pharetre sue. He. Factus sum in derisum omĩ pplo meo: cãticũ eoꝝ tota die. He. Repleuit me amaritudinibꝰ inebriauit me absinthio. Uau. Confregit ad numeꝝ dẽtes meos cibauit me cinere. Uau. Et repulsa est aĩa mea: oblitꝰ sum bonoꝝ. Uau. Et dixi: periit finis meus ⁊ spes mea a dño. Zay. Recordare paupertatis ⁊ transgressionis mee: absinthii ⁊ fellis. Zay. Memoria memor ero: et tabescet ĩ me aĩa mea. Zay. Hec recolens in corde meo in deo sperabo. Heth. Misericordie dñi quia nõ sumus cõsumpti: quia nõ defecerũt miserationes eius. Heth. Noui diluculo multa ẽ fides tua. Heth Pars mea dñs: dixit aĩa mea: ꝓpterea expectabo eũ. Teth. Bonus est dñs sperantibꝰ in eũ: aĩe querẽti illum. Teth. Bonũ est ꝓstolari cũ silentio salutare dñi. Teth. Bonũ est viro cũ portauerit iugũ ab adolescentia sua. Ioth. Sedebit solitarius ⁊ tacebit: q̃ leuauit se super se. Ioth: Ponet in puluere os suũ: si forte sit spes. Ioth. Dabit ꝑcutiẽti se maxillã: saturabitur opprobriis. Caph. Quia nõ repellet in sempiternũ dominus. Caph. Quia si abiecit ⁊ miserebit ꝯm multitudinẽ misericordiaꝝ suarũ. Caph. Nõ enĩ humiliauit ex corde suo: et abiecit filios hoim. Lamech. Ut cõtereret sub pedibꝰ suis omẽs vinctos terre Lamech vt declinaret iudiciũ viri: ĩ cõspectu vultus altissimi. Lamech. Ut ꝑuerteret hoiem in iudicio suo: dñs ignorauit. Mem. Quis est iste q̃ dixit vt fieret: dño nõ iubente? Mem. Ex ore altissimi nõ egredient: nec mala nec bona? Mem. Quid murmurauit homo viuens: vir pro pctis suis? Nun. Scrutemur vias nostras: ⁊ queramꝰ ⁊ reuertamur ad dñm. Nun. Leuemus corda nostra cũ manibꝰ: ad dñm in celos. Nun. Nos inique egimꝰ ⁊ ad iracundiã ꝓuocauimꝰ: idcirco tu inexorabilis es. Samech. Operuisti in furore ⁊ ꝑcussisti: occidisti nec pepercisti. Samech. Opposuisti nubẽ tibi: ne transeat oratio. Samech. Eradicationẽ ⁊ abiectionẽ posuisti me: in medio pploꝝ. Phe. Aperuerũt sup nos os suũ omẽs inimici. Phe. Formido et laqueus facta est nobis vaticinatio ⁊ cõtritio. Phe. Diuisiones aquaꝝ deduxit oculus meꝰ: ĩ cõtritione filie ppli mei. Ayn. Oculꝰ meꝰ afflictus est nec tacuit: eo ꝙ nõ eẽt requies. Ayn. Donec respiceret ⁊ videret deus de celis. Ayn. Oculꝰ meꝰ depdatus ẽ aĩam meã in cũctis filiabꝰ vrbis mee. Sade. Uenatione ceperũt me q̃si auẽ inimici mei gratis. Sade. Lapsa ẽ in lacũ vita mea ⁊ posuerũt lapidẽ sup me. Sade. Inundauerũt aque sup caput meũ: dixi: periĩ. Coph. Inuocaui nomẽ tuũ dñe: de lacu nouissimo. Coph. Uocẽ meã audisti: ne auertas aurẽ tuã a singultu meo ⁊ clamoribꝰ. Coph. Appropinquasti in die qñ vocaui te: dixisti: ne timeas. Res. Iudicasti dñe causam anie mee: redemptor vite mee. Res. Uidisti dñe iniq̃tatẽ illoꝝ aduersũ me: iudica iudiciũ meũ. Res. Uidisti oẽm furorẽ: vniuersas cogitatiões eoꝝ aduersum me. Syn. Audisti opprobriũ eorũ dñe: oẽs cogitatiões aduersũ me. Syn Labia insurgentiũ mihi ⁊ meditationes eoꝝ: aduersum me tota die. Syn. Sessionẽ eoꝝ et resurrectionẽ eoꝝ vide: ego sum psalmus eoꝝ. Thau. Redde eis vicẽ dñe: iuxta opa manuũ suarũ. Thau. Dabis eis scutũ cordis: laborẽ tuũ. Thau. Persequeris in furore: ⁊ cõteres eos sub celis dñe. Aleph.

Q Uomõ obscuratũ ẽ aurũ: mutatꝰ est color optimꝰ: dispersi sunt lapides sanctuarii in capite oim plateaꝝ. Beth. Filii sion inclyti ⁊ amicti auro primo: quõ reputa-

ti sunt in vasa testea: opus manuũ figu li. Gymel. Sed ⁊ lamie nudauerũt mã/mã lactauerunt catulos suos. Filia populi mei crudelis: quasi strutio in deserto. Deleth. Adhesit lingua lactẽtis ad palatũ eius in siti: paruuli petierũt panẽ: ⁊ non erat qui frangeret eis. He. Qui vescebant voluptuose interierunt in vijs: qui nutriebant in croceis amplexati sunt stercora. Uau. Et maior effecta est iniquitas filie populi mei peccato sodomoꝝ: que subuersa est in momẽto ⁊ nõ ceperũt in ea manus. Zay. B Candidiores nazarei eius niue: nitidiores lacte: rubicũdiores ebore antiquo sapphyro pulchriores. Het. Denigrata est sup carbones facies eoꝝ: ⁊ nõ sũt cogniti in plateis. Adhesit cutis eoꝝ ossibus: aruit ⁊ facta est quasi lignũ. Teth

Judith.7.c ‖Melius fuit occisis gladio ꝙ interfectis fame: quoniã isti extabuerũt ꝯsum-

4.Re.6.f. pti a sterilitate terre. Joth. ‖Man⁹ mulierũ misericordiũ coxerũt filios suos: facti sunt cibus eaꝝ in contritiõe filie populi mei. Caph. Compleuit dñs furorẽ suum: effudit irã indignatiõis sue. Et succendit ignẽ in sion: ⁊ deuorauit fundamẽta eius. Lamech. Nõ crediderunt reges terre ⁊ vniuersi habitatores orbis quoniã ingrederet hostis et ini- C micus ꝑ portas hierusalẽ. Mem. Propter peccata ꝓphetaꝝ eius ⁊ iniquitates sacerdotũ eius: qui effuderũt in medio eius sanguinẽ iustoꝝ. Nun. Errauerunt ceci in plateis: polluti sũt sanguine. Cũq; nõ possent: tenuerũt lacinias suas. Samech. Recedite polluti clamauerunt eis: recedite: abite: nolite tangere. Jurgati quippe sunt: ⁊ cõmoti dixerunt inter gẽtes nõ addet vltra vt habitet in eis. Phe. Facies dñi diuisit eos: nõ addet vt respiciat eos. Facies sacerdotũ non erubuerũt: neq; senũ miserti sunt. Ayn. Cũ adhuc subsisterem⁹ defecerũt oculi nostri ad auxiliũ nostꝝ vanũ: cũ respiceremus attenti ad gen- D tẽ que saluare nos non poterat. Sade. Lubricauerunt vestigia nostra in itinere plateaꝝ nostraꝝ: appropinquauit finis noster: completi sunt dies nostri: qꝛ venit finis noster. Coph. Velociores fuerũt ꝑsecutores nr̃i aq̃lis celi: sup mõtes ꝑsecuti sũt nos: in deserto insidiati sunt nobis. Res: Spũs oris nostri christus dñs captus ẽ in pctis nr̃is: cui diximus in vmbra tua viuem⁹ in gentib⁹.

Syn. Gaude ⁊ letare filia edom q̃ habitas in terra hus. Ad te quoq; ꝑueniet calix inebriaberĩ atq; nudaberĩ. Thau. Cõpleta ẽ iniquitas tua filia sion: non addet vltra vt transmigret te. Uisitauit iniquitatẽ tuã filia edom: discooperiet peccata tua. Oro Hieremie. V

r Ecordare dñe q̃d acciderit nobis: intuere ⁊ respice opprobriũ nr̃m. Hereditas nr̃a versa ẽ ad alienos: domus nr̃e ad extraneos. Pupilli facti sum⁹ absq; p̃re: m̃res nr̃e q̃si vidue. Aquã nr̃am pecunia bibim⁹: ligna nostra ꝓtio cõparauim⁹. Ceruicib⁹ nr̃is minabamur: lassis nõ dabat req̃es. Egypto dedim⁹ manũ ⁊ assyrijs: vt saturaremur pane. P̃res nr̃i peccauerũt et nõ sunt: ⁊ nos iniq̃tates eoꝝ portauimus. Serui dñati sunt nr̃i: nõ fuit q̃ redimeret de manu eoꝝ. In aniab⁹ nr̃is afferebam⁹ panẽ nobis: a facie gladij in deserto. Pellis nr̃a q̃si cliban⁹ exusta ẽ: a facie tẽpestatũ famis. Mulieres in sion hũiliauerũt: ⁊ ꝟgines in ciuitatib⁹ iuda. Principes manu suspẽsi sũt: facies senũ nõ erubuerũt. Adolescentibus impudice abusi sũt: et pueri in ligno corruerũt. Senes defecerũt de portĩ iuuenes de choro psallentium. Defecit gaudiũ cordis nr̃i: versus ẽ in luctum chorus nr̃. Cecidit corona capitĩ nostri ve nobis qꝛ peccauim⁹. Propterea mestũ factũ ẽ i dolore cor nr̃m: iõ cõtenebrati sunt oculi nostri. Proprer montẽ sion q̃ꝛ desperijt: vulpes ambulauerũt in eo. Tu aũt dñe in eternũ ꝑmanebis soliũ tuũ in generationẽ ⁊ generationẽ. Quare in ꝑpetuũ obliuisceris nr̃i. derelinq̃s nos i lougitudinẽ dieꝝ? Cõuerte nos dñe ad te ⁊ ꝯuertemur: innoua dies nr̃os sicut a pricipio. Sed ꝓijciens repulisti nos: iratus es ꝯtra nos vehementer.

Incipit ꝑfatio in libꝝ Baruch ꝓphe.

l Iber iste qui baruch nomine prenotat: in hebreo canone nõ habet: sed tñ in vulgata editione: similiter et epistola hieremie. Propter noticiã autem legẽtiũ hic scripta sunt: qꝛ multa de christo nouissimisq; tempib⁹ indicant.

Incipit Baruch ꝓpheta. Capl̃m. I

A e

T hec verba li-
bri q̄ ſcripſit baruch filius
nerie filij maaſie filij ſede-
chie filie ſedeij filij helchie
i babylonia i ãno q̄nto ⁊ i ſeptima die
mẽſis:i tp̃e quo ceperũt chaldei hierl'm
⁊ ſuccẽderunt eã igni. Et legit baruch
v̄ba libri huiꝰ ad aures iechonie filij
ioachim reg̃ iuda:⁊ ad aures vniuerſi
ppl'i veniẽtis ad libꝝ: ⁊ ad aures potẽ
tiũ filioꝝ regũ: et ad aures p̃ſbyteroꝝ:
⁊ ad aures ppl'i a mimo vſq̃ ad maxi-
mũ eoꝝ:oim habitãtiũ i babylonia ad
flumẽ ſodi. Qui audiẽtes plorabãt ⁊ ie
iunabãt:⁊ orabãt i ꝯſpectu dñi. Et col
legerũt pecuniã ſ̃m ꝙ potuit vniuſcuiꝰ
B q̃ manꝰ. Et miſerũt in hierl'm ad ioa
chim filiũ helchie filij ſalon ſacerdotẽ
⁊ ad reliq̃s ſacerdotes ⁊ ad oẽm ppl'm
q̄ inuẽti ſũt cũ eo in hierl'm cũ accipe-
rẽt vaſa tẽpli dñi q̄ ablata fuerãt d̄ tẽ
plo reuocare in terrã iuda : decima die
mẽſis ſiuã: vaſa argẽtea q̄ fecit ſedechi
as filiꝰ ioſie rex iuda poſtea q̃ cepiſſet
nabuchodonoſor rex babylõis iechoni
am ⁊ p̃ricipes ⁊ cũctos potẽtes ⁊ ppl'm
terre ab hierl'm: ⁊ duxit eos vinctos in
babylonẽ . Et dixerũt : Ecce miſimus
ad vos pecunias de quibꝰ emite holo-
cauſtomata ⁊ thꝰ ⁊:facite manna : ⁊ of
ferte ꝓ p̃ctõ ad arã dñi dei nr̃i. Et ora
te ꝓ vita nabuchodonoſor reg̃ baby-
lonis: et ꝓ vita balthaſar filij eius vt
C ſint dies eoꝝ ſicut dies celi ſup terrã:
⁊ vt det dñs v̄tutẽ nobis: ⁊ illuĩet ocu
los nr̃os: vt viuamꝰ ſub vmbra nabu
chodonoſor reg̃ babylonis ⁊ ſub vm-
bra balthaſar filij eiꝰ: ⁊ ſeruiamus eis
multis diebꝰ: ⁊ inueniamꝰ gr̃am in cõ
ſpectu eoꝝ. Et pro nobiſip̃is orate ad
dñm deũ nr̃m: q: peccauimus dño deo
nr̃o: ⁊ nõ ẽ auerſus furor eius a nobis
vſq̃ in hũc diẽ. Et legite libꝝ iſtũ quẽ
miſimꝰ ad vos recitari: in tẽplo dñi in
die ſolẽni et i die opportuno. Et dicet̃
J.2.b ‖Dño deo nr̃o iuſticia: nobis aũt cõfu
ſio faciei nr̃e ſicut ẽ dies hec oĩ iuda et
habitãtibꝰ i hierl'm regibꝰ nr̃is ⁊ p̃ici
pibꝰ nr̃is ⁊ ſacerdotibꝰ nr̃is ⁊ ꝓphet̃
nr̃is ⁊ p̃rĩbꝰ nr̃is. Peccauimꝰ aũ dñm
deũ nr̃m: ⁊ nõ credidimꝰ diffidẽtes in
eũ: ⁊ nõ fuimꝰ ſubiectibiles illi: et non
D audimꝰ vocẽ dñi dei nr̃i vt ambulare-
mꝰ i mãdat̃ eiꝰ q̄ dedit nobis. A die
q̄ eduxit p̃res nr̃os d̄ terra egypti vſq̃
ad diẽ hãc eramꝰ incredibiles ad dñm
deũ nr̃m: ⁊ diſſipati receſſimꝰ ne audi-
remꝰ vocẽ ip̃iꝰ. Et adheſerũt nobis mĺ
ta mala ⁊ maledictiões q̄ ꝯſtituit dñs
moyſi ſ̃uo ſuo: q̄ eduxit p̃res nr̃os de
terra egypti dare nobis terraꝫ fluẽtẽ
lac ⁊ mel: ſicut hodierna die. Et nõ au
diuimꝰ vocẽ dñi dei nr̃i ſ̃m oĩa v̄ba ꝓ
phetaꝝ q̃s miſit ad nos et ad iudices
nr̃os: ⁊ abiuimꝰ vnuſquiſq̃ i ſenſũ cor
dis noſtri maligni: op̃ari diĩs alienis
facientes mala ãn oc'los dñi dei nr̃i.

II A

P Ropt̃ qd̄ ſtatuit dñs deꝰ
nr̃ v̄bũ ſuũ qd̄ locutꝰ ẽ ad nos
et ad iudices nr̃os q̄ iudicauerũt
in hierl'm: et ad reges nr̃os et ad p̃rici-
pes nr̃os et ad oẽm iſrl' et iuda: vt ad-
duceret dñs ſup nos mala magna que
nõ ſũt facta ſub celo queãdmodũ facta
ſũt i hierl'ꝫ ſ̃m q̄ ſcripta ſũt i lege moy
ſi vt mãducaret hõ carnes filij ſui ⁊ car
nes filie ſue. Et dedit eos ſub manu re
gũ oim q̄ ſũt i circũitu nr̃o i imꝓperiũ
et i deſolationẽ. et i oibꝰ ppl'is i q̄bus
B nos diſꝑſit dñs. Et facti ſumꝰ ſubtꝰ et
nõ ſupra: q: peccauimus dño deo nr̃o
B.1.c nõ obaudiẽdo voci ip̃iꝰ. ‖Dño deo no
ſtro iuſticia: nobis aũt et p̃rĩbꝰ nr̃is cõ
fuſio faciei: ſicut ẽ dies hec. Quia locu
tꝰ ẽ dñs ſup nos oĩa mala hec q̄ vene-
rũt ſup nos : ⁊ nõ ſumꝰ dep̃cari faciem
dñi dei nr̃i: vt reuerteremur vnuſquiſq̃
noſtrũ a vijs nr̃is peſſimis. Et vigila-
uit dñs i malis. ⁊ adduxit ea ſup nos:
q: iuſtus eſt dñs in oibus op̃ibus ſuis
q̄ mãdauit nobis: ⁊ nõ audiuimꝰ vocẽ
ip̃ius vt iremꝰ i p̃cept̃ dñi q̄ dedit aũ
C facĩẽ nr̃am. ‖Et nũc dñe deꝰ iſrl' q̄ edu
Dan.9.d. xiſti ppl'm tuũ de terra egypti in manu
valida ⁊ in ſignis ⁊ in ꝓdigijs et i vir-
tute tua magna ⁊ i brachio excelſo: ⁊ fe
ciſti tibi nomẽ ſicut ẽ dies iſte: peccaui
mꝰ: impie egimꝰ: iniq̄ geſſimꝰ dñe deus
nr̃ in oibus iuſticijs tuis. Auertat̃ ira
tua a nobis: q: derelicti ſumꝰ pauci in
ter gẽtes vbi diſꝑſiſti nos. Exaudi dñe
p̃ces nr̃as ⁊ orõnes nr̃as: ⁊ educ nos ꝓ
pter te: ⁊ da nobis iuenire gr̃am aũ fa-
ciẽ eoꝝ q̄ nos abduxerũt: vt ſciat omis
terra: q: tu es dñs deꝰ nr̃: ⁊ q: nomẽ tu
um iuocatũ ẽ ſup iſrl' ⁊ ſup genꝰ ip̃iꝰ.
D ‖Reſpice dñe de domo ſctã tua in nos
Deut̃.26.d. et inclina aurẽ tuã ⁊ exaudi nos. Api
Eſa.63.d. oculos tuos ⁊ vide: q: nõ mortui q̄ ſũt
in inferno quoꝝ ſp̃us acceptꝰ ẽ a viſce
ribꝰ ſuis: dabũt honorẽ ⁊ iuſtificatio-

nē dñō: sȝ aīa q̄ tristis ē sup̄ magnitudinē mali: ⁊ incedit curua ⁊ infirma: et oculi deficiētes: ⁊ aīa esuriens dat tibi glīam ⁊ iusticiā dño: q̄ nō ẜm iusticias patrū nr̄oꝝ nos fundimꝰ p̄ces ⁊ petimꝰ misc̄diam añ ↄspectū tuuȝ dñe deus nr̄: E sed q̄ misisti irā tuā ⁊ furorē tuū super nos: sicut locutꝰ es in manu pueroꝝ tuorū ꝓphāꝝ dicēs. Sic dicit dñs: Inclinate humeꝝ vestrū ⁊ ceruicem vr̄am: et opa facite regi babylonis: ⁊ sedebitis in terra quā dedi prībꝰ vr̄is. Q̄ si nō feceritis nec audieritꝭ vocē dñi dei vr̄i operari regi babylonie: defectionē vr̄am faciā de ciuitatibꝰ iuda ⁊ a foris hierl̄m: ⁊ auferā a vobis vocē iocūditatꝭ ⁊ vocem gaudij ⁊ vocē sponsi ⁊ vocē spōse: ⁊ erit omis terra sine vestigio ab inhabitantibus eā. Et nō audierūt vocē tuā vt operarent̄ regi babylonis: ⁊ statuisti verba tua q̄ locutꝰ es in manibꝰ pueroꝝ tuoꝝ ꝓphāꝝ vt transferent̄ ossa regū nr̄orū: F ⁊ ossa patrum nr̄oꝝ de loco suo. Et ecce sunt ꝓiecta in calore sol̄ ⁊ in gelu noctꝭ ⁊ mortui sunt in doloribꝰ pessimis: in fame ⁊ in gladio ⁊ in emissiōe. Et posuisti templū in q̄ inuocatū est nomē tuuȝ in ip̄o sicut hec dies ꝓpter iniq̄tatē domꝰ isr̄l ⁊ domꝰ iuda. Et fecisti in nobis dñe deꝰ nr̄ ẜm oēm bonitatē tuā ⁊ ẜm oēm miserationē tuā illā magnā sicut locutus es in manū pueri tui moysi: in die q̄ p̄cepisti ei scribere legē tuā corā filijs israel dicēs: Si nō audieritꝭ vocem meā: multitudo hec magna ↄuertet̄ in minimā gētē: q̄m eos dispergā: q̄ scio q̄ me nō audiet ppl̄s. Populꝰ est eni dura cer G uice. Et ↄuertet̄ ad cor suū in terra captiuitatꝭ sue: ⁊ scient q̄ ego suȝ dñs deꝰ eoꝝ. Et dabo eis cor ⁊ intelligēt et aures ⁊ audiēt. Et laudabunt me in terra captiuitatꝭ sue ⁊ memores erunt nomis mei. Et auertēt se a dorso suo duro: et a malignitatibꝰ suis: q̄ remiscent̄ viam patrū suoꝝ q̄ peccauerūt in me. Et reuocabo illos in terrā quā iuraui prībꝰ eorū abraam ysaac ⁊ iacob: ⁊ dñabunt̄ eiꝰ. Et multiplicabo eos: ⁊ nō minorabūt̄. Et statuā illis testamētū alteꝝ sempiternū vt sim illis in deū: ⁊ ip̄i erūt mihi in ppl̄m. Et nō mouebo ampliꝰ ppl̄m meū filios isr̄l a terra quā dedi eis.

III

A Et nūc dñe om̄ipotēs deꝰ isr̄l aīa in angustijs ⁊ sp̄ūs anxiꝰ clamat ad te. Audi dñe ⁊ miserere q̄ deꝰ es misericors: ⁊ miserere nr̄i q̄ peccauimus añ te. Quia tu sedes i sempiternū: ⁊ nos pibimꝰ in euū? Dñe oīpotens deus isr̄l audi nūc orōem mortuoꝝ israel ⁊ filioꝝ ipsorū qui peccauerūt ante te: ⁊ nō audierūt vocē dñi dei sui: ⁊ agglutinata sunt nobis mala. Noli meminisse iniquitatꝭ patrū nostroꝝ: sed memento manꝰ tue et nois tui in tp̄e isto: quia tu es dñs deꝰ noster: ⁊ laudabimꝰ te domine: q̄ ꝓpter hoc dedisti timorē tuum in cordibꝰ nr̄is: ⁊ vt inuocemꝰ nomē tuum et laudemꝰ te in captiuitate nr̄a: q̄ ↄuertimur ab iniq̄tate patrū nr̄orū qui peccauerūt ante te. Et ecce nos in captiuitate nostra sumꝰ hodie quo nos dispersisti in improperiū ⁊ i maledictū ⁊ i peccatū ẜm oēs iniq̄tates patrū nr̄oꝝ qui B discesserūt a te dñe deus nr̄. Audi israel mādata vite: auribꝰ p̄cipe vt scias prudentiā. Quid est isr̄l q̄ in terra inimicorū es? Inueterasti in terra aliena: coinq̄natꝰ es cū mortuis. Deputatꝰ es cū descendētibꝰ in īfernū: dereliq̄sti fontē sapiētie. Nā si in via dei ambulasses: habitasses vtiq̄ in pace sup̄ terrā. Disce vbi sit prudētia: vbi sit virtꝰ: vbi sit intellectus: vt scias sil̄ vbi sit longiturnitas vite ⁊ victꝰ: vbi sit lumē oculorum ⁊ pax. Quis inuenit locū eiꝰ? Et q̄s intrauit ī thesauros eius? Ubi sunt pricipes gentiū: ⁊ q̄ dñant̄ sup̄ bestias q̄ sūt sup̄ terrā? Qui in auibꝰ celi ludūt: qui argētuȝ thesaurizāt ⁊ aurū in q̄ ↄfidūt hoies: et nō est finis acquisitiōis eoꝝ. Qui argentū fabricāt ⁊ solliciti sūt: nec ē inuentio opeꝝ illoꝝ. Exterminati sūt ⁊ ad inferos descēderūt: ⁊ alij loco eoꝝ exurrexerūt. C Iuuenes viderūt lumē ⁊ habitauerunt sup̄ terrā. Uiā aūt discipline ignorauerūt: neq̄ intellexerūt semitas eiꝰ: neq̄ filij eoꝝ susceperūt eā. A facie ip̄oꝝ lōge facta est. Nō est audita i terra chanaan neq̄ visa ē in theman. Filij q̄ȝ agar qui exq̄sierūt prudētiā q̄ de terra ē: negociatores terre ⁊ theman: ⁊ fabulatores ⁊ exquisitores prudētie ⁊ intelligētie: viam aūt sapie nescierūt neq̄ cōmēorati sunt semitas eiꝰ. O isr̄l q̄ magna est domus dei: ⁊ ingens locꝰ possessionis eius. Magnꝰ ē nō habet finē: excelsus ⁊ imensus. Ibi fuerūt gigantes noiati: illi q̄ ab initio fuerūt statura magna sciētes bellū. Nō hos elegit dñs: neq̄ viaȝ discipline inuenerūt: ꝓpterea perierūt. Et q̄m nō habuerūt sapientiā interierūt ꝓpter suam insipientiā. Quis ascendit in celū ⁊

D accepit eam: τ eduxit eam de nubibus?
Quis transfretauit mare τ inuenit illā:
τ attulit illā sup aurū electū? Nō est qui
possit scire vias ei⁹: neq₃ qui exquirat se
mitas eius. Sed qui scit vniuersa nouit
eam: τ aduenit eā prudētia sua. Qui ꝑ-
parauit terrā in eterno tpe: τ repleuit eā
bipedib⁹ et quadrupedib⁹. Qui emittit
lumen τ vadit: τ vocauit illud: τ obedit
illi in tremore. Stelle autē dederunt lu
men in custodijs suis: τ letate sunt. Uo-
cate sunt: τ dixerūt. Adsum⁹. Et luxerūt
ei cū iocūditate: qui fecit illas. Hic ē de
us noster: τ nō estimabit ali⁹ aduersus
eum. Hic adinuenit oēm viā discipline
τ tradidit illā iacob puero suo: τ isrł di-
lecto suo. Post hec in terris visus ē: τ cū
hoibus ꝯuersatus est. IIII

A Hic liber mandatoꝝ dei: τ lex que
est in eternū. Omēs q̇ tenēt eā:
ꝑuenient ad vitā: qui aūt dereli-
querūt eam: in mortē. Conuertere iacob
τ apphende eam: ambula ꝑ viā ad splē-
dorem ei⁹ ꝯtra lumē eius. Ne tradas al
teri gloriā tuā τ dignitatē tuā gēti alie
ne. Beati sum⁹ israel: qꝛ q̄ deo placent:
manifesta sunt nobis. Animequior esto
pplus dei memorabił israel. Uenundati
estis gentib⁹ nō in ꝑditionē: sed ꝑpter
qđ in ira dei ad iracundiā ꝑuocastı do-
B minū: traditiq₃ estı aduersarijs. Exacer
bastis eni eū qui fecit vos deū eternum:
imolātes demonijs τ nō deo. Obliti eni
estis eū qui nutriuit vos: τ ꝯtristastı nu
tricem vestrā hierusalē. Uidit eni iracū
diam a deo venientē vobis: τ dixit: Au-
dite confines sion. Adduxit eni mihi de
us luctū magnū. Uidi eni captiuitatē
ppłi mei filioꝝ meoꝝ τ filiaꝝ: quā sup-
duxit illis etern⁹. Nutriui eni illos cū
iocunditate: dimisi autē illos cū fletu τ
C luctu. Nemo gaudeat sup me viduam τ
desolatā: a multis derelicta sum ꝑpter
peccata filioꝝ meoꝝ: qꝛ declinauerūt a
lege dei. Iusticias autē ipsi⁹ nescierunt:
nec ambulauerūt ꝑ vias mādatoꝝ dei:
neq₃ ꝑ semitas veritatı eius cū iusticia
ingressi sunt. Ueniāt cōfines sion: τ me
morent captiuitatē filioꝝ τ filiaꝝ mea
rū: quā supduxit illis eternus. Adduxit
eni sup illos gentē de longinquo gentē
improbā τ alteri⁹ lingue: qui nō sunt re
ueriti senem: neq₃ puerorū miserti sunt.
D Et abduxerūt dilectos vidue: et a filijs
vnicā desolauerūt. Ego aūt quid possū
adiuuare vos? Qui eni adduxit sup vos
mala: ipse vos eripiet de manib⁹ inimi-
corū vestroꝝ. Ambulate filij ambulate:
ego eni derelicta sum sola. Exui me sto-
la pacis: indui autē me sacco obsecrati-
onis: τ clamabo ad altissimū in diebus
meis. ‖ Animequiores estote filij: clama j. eo.
te ad dn̄m τ eripiet vos de manu princi
pum inimicoꝝ. Ego eni speraui in eter-
nū salutē vestrā: τ venit mihi gaudiū a
sancto super misc̄dia: q̄ veniet vobis ab
E eterno salutari nr̄o. Emisi eni vos cum
luctu τ ploratu: reducet autē vos mihi
dn̄s cū gaudio τ iocūditate in sempiter
nū. Sicut eni viderūt vicine sion capti-
uitatē vestrā a deo: sic videbūt τ in cele
ritate salutē vestrā in deo: q̄ supueniet
vobis cū honore magno τ splēdore eter
no. Filij patiēter sustinete irā q̄ superue
nit vobis. Persecut⁹ est eni te inimicus
tu⁹: sed cito videbis ꝑditionem ipsius τ
sup ceruices ipsi⁹ ascēdes. Delicati mei
ambulauerūt vias asꝑas: ducti sunt eni
vt grex direpť⁹ ab inimicıs. ‖ Animequi- s. eo.
F ores estote filij: τ ꝓclamate ad dominū.
Erit eni memoria vr̄a ab eo q̇ duxit vos
Sicut eni fuit sensus vester vt erraretis
a deo: decies tm̄ iterū cōuertētes requi-
retis eum. Qui eni induxit vobis mala
ip̄e rursum adducet vobis sempiternā
iocunditatē cū salute vr̄a. Animequior
esto hierusalē. Exhortat eni te q̇ te no-
minauit. Nocentes ꝑibunt q̇ te vexaue-
rūt: τ q̇ gratulati sūt in tua ruina puni-
ent. Ciuitates quib⁹ seruierūt filij tui:
G punient: et q̇ accipit filios tuos. Sicut
eni gauisa est in tua ruina et letata ē in
casu tuo: sic ꝯtristabit in sua desolatio-
ne. Et amputabit exultatio multitudi-
nis ei⁹: τ gaudimoniū ei⁹ erit in luctū.
Ignis eni supueniet ei ab eterno i lon-
giturnis dieb⁹: τ habitabit a demonijs
in multitudine tpis. ‖ Circūspice hieru- j. 5.b
salē ad orientem: τ vide iocunditatem a
deo tibi venientē. Ecce eni veniūt filij
tui: quos dimisisti dispsos veniūt colle-
cti ab oriente vsq₃ ad occidentē: in ver-
bo sancti gaudētes in honorē dei. V

A Exue te hierłm stola luct⁹ τ vexa-
tionis tue: τ indue te decore τ ho
nore que a deo tibi est sempiter-
na glīa. Circūdabit te de⁹ diploide iusti
cie: τ imponet mitrā capiti tuo honoris
eterni. Deus eni ostēdet splendorē suū
in te: qui sub celo ē. Nominabit eni tibi
B nomen tuū a deo in sempiternū: pax iu
sticie τ honor pietatı. ‖ Exurge hierłm τ s.4.g

sta in excelso: et circūspice ad orientē:
et vide collectos filios tuos ab oriente
sole vsqꝫ ad occidentē: in verbo sancti
C gaudentes dei memoria: Exierūt enim
abs te pedib⁹ ducti ab iimicis: addu-
cet aūt illos dñs ad te portatos in ho-
norē sicut filios regni. Cōstituit eni de
us humiliare oēm montē excelsū ꝛ ru-
pes ꝑhēnes: et cōualles replere in eq̄li
tatē terre: vt ambulet israel diligenter
D in honorē dei. Obumbrauerūt aūt silue
et omē lignū suauitatis israel mādato
dei: Adducet eni deus isrł cū iocūdita
te i lumie maiestatis sue: cū misericor-
dia et iusticia que ē ex ipō. Incipit
exemplū eple eiusdē quā misit hieremi
as ad abductos captiuos in babyloni
am a rege babyloniorꝫ: vt annūciaret
illis ſm qđ ꝓceptū ē illi a deo VI
A P Ropter pctā que peccastis ante
deū: abducemini in babyloniaꝫ
captiui a nabuchodonosor rege
babyloniorū. Ingressi itaqꝫ in babylo-
nem eritis ibi annis plurimis ꝛ tempo
rib⁹ longis vsqꝫ ad generatiōes septem:
post hoc aūt educam vos inde cū pace.
Nunc aūt videbitis in babylonia deos
aureos ꝛ argenteos ꝛ lapideos ꝛ ligne-
os in humeris portari ostentātes metū
gentib⁹. Videte ergo ne ꝛ vos siles effi-
ciamini factis alienis ꝛ metuatis: ꝛ me-
tus vos capiat in ipsis. Uisa itaqꝫ tur-
ba de retro ꝛ ab ante: adorātes dicite in
cordib⁹ vestris. Te oportet adorari do-
mine. Angelus aūt meus vobiscum est.
Ipse autē exquirā aīas vestras. Nā li-
gna ipsorū polita a fabro: ipsa etiā inau
rata ꝛ inargentata falsa sunt: ꝛ nō pos-
sunt loqui. Et sicut ꝟgini amanti orna
menta: ita accepto auro fabricata sunt.
Coronas certe aureas habent suꝑ capi-
ta sua dij illorū: vnde subtrahunt sacer-
dotes ab eis aurū ꝛ argentū: ꝛ erogant
B illud in semetipsis. Dant autē ꝛ ex ipso
prostitutꝭ ꝛ meretrices ornāt: ꝛ iterū cū
receperint illud a meretricib⁹ ornāt de-
os suos. Hi autē nō liberanť ab erugi-
ne ꝛ tinea. Opertis autē illis veste pur-
purea extergent faciē ipsorū ꝑpter pul-
uerem dom⁹ qui est plurim⁹ inter eos.
Sceptrū aūt habet vt homo sicut iudex
regionis: qui in se peccantē non interfi
cit. Habet etiā in manu gladiū et secu-
rim: se aūt de bello ꝛ a latronib⁹ nō libe
rat. Unde vobis notū sit: qꝛ nō sunt dij.
Nō ergo reueremini eos. Sicut eni vas

homis cōfractū inutile efficiť: tales sūt
et dij illorum. Constitutꝭ illis in domo:
oculi eorū pleni sunt puluere a pedibus
introeuntiū. Et sicut alicui qui regē of-
fendit circūsepte sūt ianue aut sicut ad
sepulchrū adductū mortuuꝫ: ita tutant
sacerdotes ostia clausurꝭ ꝛ seris: ne a la-
tronibus expolienť. Lucernas accēdūt
illis: ꝛ quidē multas: ex quib⁹ nullā vi-
dere possunt. Sunt autē sicut trabes in
domo. Corda ꝟo eorꝫ dicūt elingere ser-
pētes q̇ de terra sūt: dū comedunt eos et
vestimentū ipsorꝫ: ꝛ nō sentiūt. Nigre fi C
unt facies eorū a fumo: qui in domo fit.
Supra corpus eorꝫ et supra caput eoruꝫ
volant noctue ꝛ hirūdines ꝛ aues etiaꝫ
similiter ꝛ catte. Unde sciatꝭ qꝛ nō sunt
dij. Ne ergo timueritꝭ eos. Aurū etiam
qđ habēt ad specimen: nisi aliq̄s exter-
serit eruginē nō fulgebunt. Neqꝫ enim
dū conflarenť sentiebāt. Ex omni precio
empta sunt: in quib⁹ spūs nō est i ipsis.
‖Sine pedib⁹ in humeris portanť: ostē Esa. 46. b
tantes ignobilitatē suaꝫ homib⁹. Con-
fundanť etiā qui colūt ea. Propterea si
ceciderint in terrā: a semetipsis nō con-
surgūt: neqꝫ siquis eū statuerit rectuꝫ ꝑ
semetipsum stabit: sed sicut mortuis hu
meri illis apponenť. Hostias illorꝫ ven
dunt sacerdotes ipsorꝫ ꝛ abutunť: simi-
liter ꝛ mlřeres eorum decerpentes neqꝫ
infirmo neqꝫ mendicanti aliq̄d imparti
unt: de sacrificijs eorꝫ fete ꝛ menstruate
contingūt. Scientes itaqꝫ ex his qꝛ nō
sunt dij: ne timeatꝭ eos. Unde eni vocā-
tur dij? Quia mlřeres apponūt dijs ar-
genteis ꝛ aureis ꝛ ligneis: et in domib⁹
eorū sacerdotes sedēt habētes tunicas
scissas ꝛ capita ꝛ barbam rasam: quorū
capita nuda sunt. Rugiūt autē claman D
tes ꝯtra deos suos sicut in cena mortui
Uestimēta eorū auferūt sacerdotes: ꝛ ve
stiunt vxores suas ꝛ filios suos. Neqꝫ si
quid mali patiunť ab aliq̄: neqꝫ si quid
boni poterūt retribuere: neqꝫ regē con-
stituere possunt neqꝫ auferre. Similiter
neqꝫ dare diuitias pñt neqꝫ malū retri-
buere. ‖Si quis illis votū vouerit ꝛ nō Deutꝭ 23. d
reddiderit neqꝫ hoc requirūt. Hoiem a
morte nō liberant neqꝫ infirmū a poten
tiore eripiūt. Hoiem cecū ad visū nō re-
stituūt: de necessitate hoiem nō libera-
būt. Uidue nō miserebunť: neqꝫ orpha-
nis bene faciēt. Lapidib⁹ de mōte siles
sunt dij illorꝫ lignei ꝛ lapidei ꝛ aurei et
argentei. Qui aūt colūt ea confundenť.
Q

Quō ergo estimandū est aut dicendū illos esse deos? Adhuc eni ip̄is chaldeis nō honorantib⁹ ea: qui cū audierint mutū non posse loq̄: offerunt illud ad bel: postulātes ab eo loqui: q̄si possint sentire q̄ non habent motū. Et ip̄i cū intellexerint: relinquēt ea. Sensū eni nō habēt ip̄i dij illoꝝ. Mulieres autē circūdate funib⁹ in vijs sedēt: succendentes ossa oliuaꝝ. Cū autē aliqua ex ip̄is abstracta ab aliquo trāseūte dormierit cū eo: ꝓxime sue exꝓbrat ꝙ ea: sit digna habita sicut ip̄sa nō neq̄ funis ei⁹ dirupt⁹ sit. Oīa aūt q̄ illis fiūt falsa sunt. Quō estimandū aut dicendū est illos esse deos? A fabris aūt ⁊ ab aurificib⁹ facta sunt. Nihil aliud erūt nisi id quod volūt esse sacerdotes. Aurifices etiā ip̄i qui ea faciūt nō sunt multi tempis. Nunq̄d ergo p̄nt ea que fabricata sunt ab ip̄is esse dij? Reliquerūt autē falsa ⁊ opprobriū postea futuris. Nā cū supuenerit illis p̄liū ⁊ mala: cogitant sacerdotes vbi se abscōdāt cū illis. Quō ḡ sentiri debeāt qm̄ dij sunt q̄ nec de bello se liberāt: neq̄ de mal' se eripiunt? Nā cū sint lignea ⁊ inaurata ⁊ inargētata scieꝝ postea qꝛ falsa sūt ab vniuersis gentib⁹ ⁊ regib⁹ q̄ maifesta sunt: qꝛ nō sunt dij sꝫ opa manuū hoīm ⁊ nullū opus dei cū illis. Uñ ḡ notū est qꝛ nō sunt dij: sꝫ opa manuū hoīm: ⁊ nullū dei opus in ip̄is est. Regē regiōi nō suscitāt neq̄ pluuiā hoīb⁹ dabūt. Judiciū q̄z nō discernēt: neq̄ regiōes liberabūt ab iniuria: qꝛ nihil p̄nt sicut cornicule inter mediū celi ⁊ terre. Eteni cum inciderit ignis in domū deoꝝ ligneoꝝ ⁊ argenteorū ⁊ aureoꝝ: sacerdotes q̄dē ip̄oꝝ fugient ⁊ liberabunꝝ: ipsi v̄o sicut trabes in medio cōburenꝝ. Regi aūt ⁊ bello nō resistent. Quō ḡ estimādū est aut recipiendū qꝛ dij sūt? Nō a furib⁹ neq̄ a latronib⁹ se liberabūt dij lignei ⁊ lapidei ⁊ inaurati ⁊ inargētati: quib⁹ iniqui fortiores sunt. Aurū ⁊ argentū ⁊ vestimētū q̄ opti sūt auferēt illis ⁊ abibūt: nec sibi auxilium ferēt. Itaq̄ meli⁹ est esse regē ostentantē v̄tutē suā: aut vas in domo vtile in q̄ gl̄iaꝝ qui possidet illud: vel ostiū in domo qḋ custodit q̄ in pace sunt: q̄ falsi dij. Sol quidē ⁊ luna ac sidera cum sint splendida ⁊ emissa ad vtilitates obaudiunt: sl'r ⁊ fulgur cū apparuerit ꝑspicuū est. Idip̄m aūt ⁊ sp̄us in oīi regiōe spirat: ⁊ nubes q̄b⁹ cū imꝑatū fuerit a deo ꝑambulare in vniuersū orbē: ꝑficiūt qḋ imꝑatū est eis. Ignis etiā missus desuꝑ vt ꝯsumat mōtes ⁊ siluas facit qḋ preceptū est ei. Hec aūt neq̄ specieb⁹ neq̄ v̄tutib⁹ vni eorū siḿa sunt. Uñ neq̄ estimandū est neq̄ dicendū illos esse deos: qm̄ nō p̄nt neq̄ iudiciū iudicare neq̄ facere hoīb⁹. Sciētes itaq̄ qꝛ nō sunt dij: ne ḡ timueritꝭ eos. Neq̄ eni regib⁹ maledicēt neq̄ b̄ndicēt. Signa eni in celo gentib⁹ nō oñdūt: neq̄ vt sol lucebunt: neq̄ illumiabunt vt luna. Bestie meliores sūt illis: q̄ p̄nt fugere sub tectum: ac ꝓdesse sibi. Nullo itaq̄ mō nobis ē manifestū qꝛ sunt dij: ꝓpter qḋ ne timeatis eos. Naꝫ sicut in cucumerario: formido nihil custodit: ita sunt dij illoruꝫ lignei ⁊ argentei ⁊ inaurati. Eodē modo et in horto spina alba: supra qua omnis auis sedet. Similiter ⁊ mortuo ꝓiecto in tenebris: similes sunt dij illorum lignei ⁊ inaurati ⁊ inargētati. A purpura quoq̄ ⁊ murice que supra illos teneant: scietis itaq̄ qꝛ nō sunt dij. Ipsi etiaꝫ postremo comeduntur: ⁊ erit opprobrium in regione. Melior est homo iustus qui nō habet simulacra: nam erit longe ab opprobrijs.

Explicit liber Baruch. Incipit ꝓlogus in Ezechielem ꝓphetam.

Ezechiel propheta cū ioachim rege iuda captiuus ductus ē in babylonem: ibiq̄ his qui cum eo captiui fuerant ꝓphetauit penitentibus ꝙ ad hieremie vaticinium sevltro aduersarijs tradidissent: et viderent adhuc vrbem hierosolymaꝫ stare quam ille casuram esse predixerat. Tricesimo autem etatis sue anno et captiuitatis quinto: exorsus est ad concaptiuos loqui. Et eodem tempe licet posterior hic in chaldea: hieremias in iudea prophetauerunt. Sermo ei⁹ nec satis disertus nec ad modum rusticus est: sed ex vtroq̄ medie temperatus. Sacerdos et ipse fuit sicut hieremias: principia voluminis ⁊ finem magnis habens obscuritatibus inuoluta. Sed et vulgata eius editio non multuꝫ distat ab hebraico. Unde satis miror quid cause extiterit: vt si eosdem in vniuersis libris habemus interpretes: in alijs eadem: in alijs diuersa transtulerint. Legite igiꝝ ⁊ hunc iuxta translationeꝫ nr̄am: qm̄ ꝑ

4.Re.24.0

tola scripꝰ et comata manifestiorē legē tibꝰ sensū tribuit. Si aūt amici mei: et hūc subsannauerint: dicite eis ꝙ nemo eoss cōpellat vt scribāt: Sed vereor ne illud cis eueniat qđ grece significātiꝰ dicitᷣ vt vocentᷣ fagolidori; qđ est manducātes senecias.

Explicit prologus.

Incipit Ezechiel ꝓpheta. Capłm I

Et factum est in tricesimo āno. ī q̄rto ī quīta mēsis: cū essem in medio captiuorū iuxta fluuiū chobar: apti sūt celi ꝛ vidi visiones dei. In q̄nta mēsis: ipse est ānus q̄ntus trāsmigratiōis regꝭ ioachim: factū est ꝟbū dñi ad ezechielē filiū buzi sacerdotē in terra chaldeoꝝ secꝰ flumē chobar. Et facta ē sup eū ibi manꝰ dñi Et vidi: ꝛ ecce vētꝰ turbinis veniebat ab aq̄lone: ꝛ nubes magna ꝛ ignis īuoluēs. Et splēdor in circuitu eiꝰ: ꝛ de medio eiꝰ q̄si species electri. id est. de medio ignis. Et ī medio eiꝰ silitudo q̄ttuor aīaliū: ꝛ hic aspectꝰ eorū. Silitudo hoīs ī eis. Et q̄ttuor facies vni: ꝛ q̄ttuor pēne vni. Et pedes eorū pedes recti: ꝛ plāta pedis eoꝝ q̄si plāta pedis vituli: ꝛ scintille q̄si aspectꝰ eris cādentꝭ. Et manꝰ hoīs sub pēnis eoꝝ ī q̄ttuor ptibus: ꝛ facies ꝛ pēnas ꝑ q̄ttuor ptes habebāt: iūcteq; erāt pēne eoꝝ alteriꝰ ad alterū. Nō reuertebantᷣ cū incederēt: sꝫ vnūqđq; āt faciē suā gradiebatᷣ. Silitudo aūt vultꝰ eoꝝ: facies hoīs ꝛ facies leōis a dextꝭ ipoꝝ quattuor: facies aūt bouis a sinistris ipsoꝝ q̄ttuor: ꝛ facies aq̄le desup ipsoꝝ q̄ttuor: ꝛ facies eorū ꝛ pēne eoꝝ extēte desup. Due pēne singulorū iūgebantᷣ: ꝛ due tegebāt corpa eoꝝ: Et vnūqđq; eoꝝ corā facie sua ambulabat. Ubi erat ipetꝰ spūs: illuc gradiebātᷣ: nec reuertebantᷣ cū ambularēt Et silitudo aīaliū ꝛ aspectꝰ eoꝝ q̄si carbonū ignis ardētiū: ꝛ quasi aspectꝰ lāpadarū. Hec erat visio discurrēs in medio aīaliū: splendor ignis ꝛ de igne fulgur egrediens. Et aīalia ibāt ꝛ reuertebantᷣ: in silitudinē fulgurꝭ coruscātis. Cunq; aspicerem aīalia: apparuit rota vna sup terrā iuxta aīalia: hñs quattuor facies. Et aspectus rotarū ꝛ opꝰ earū quasi visio marꝭ: ꝛ vna silitudo ipsarū quattuor: ꝛ aspectꝰ earū ꝛ opa: q̄si sit rota in medio rote. Per q̄ttuor ptes earū eūtes ibāt: ꝛ nō reuerebantᷣ cū ambularent. Statura q̄q; erat rotꝭ ꝛ altitudo: et horribilis aspectꝰ: ꝛ totū corpꝰ oculꝭ plenū in circūitu ipsarū quattuor. Cunq; ābularent aīalia: ambulabāt pariter ꝛ rote iuxta ea: ꝛ cū eleuarentᷣ aīalia de terra: eleuabantᷣ simul ꝛ rote. Quocūq; ibat spūs: illuc eūte spū: et rote pariter eleuabantᷣ sequētes eū. Spūs enī vite erat in rotꝭ. Cū eūtibꝰ ibāt: ꝛ cū stātibꝰ stabāt: ꝛ cū eleuatis a terra: pariter eleuabantᷣ ꝛ rote sequētes ea: qr spūs vite erat in rotꝭ. Et silitudo sup caput aīalium firmamēti quasi aspectus crystalli horribilis: et extenti sup capita eorū desup. Sub firmamēto aūt penne eoꝝ recte alteriꝰ ad alterū Unūqđq; duabꝰ alis velabat corpus suū: ꝛ alterū siliter velabatᷣ. Et audiebā sonū alarū quasi sonū aquarū multarū: quasi sonū sublimis dei. Cū ambularēt: quasi sonꝰ erat multitudis: vt sonꝰ castrorū. Cunq; starent: demittebantᷣ pēne eoꝝ. Nā cū fieret vox sup firmamētū qđ erat sup caput eoꝝ: stabāt ꝛ submittebāt alas suas. Et sup firmamētū qđ erat iminens capiti eoꝝ: quasi aspectꝰ lapidis sapphyri: silitudo throni: et sup similitudinē throni similitudo quasi aspectus hoīs desup. Et vidi quasi speciem electri: velut aspectū ignis intrinsecus per circūitum eius: a lumbis eius et desuper: et a lumbis eius vsq; deorsū vidi quasi speciē ignis splendētꝭ ī circuitu velut aspectū arcus cū fuerit in nube in die pluuie. Hic erat aspectꝰ splēdorꝭ ꝑ gyrū. II

Hec visio silitudis glīe dñi. Et vidi: ꝛ cecidi ī faciē meā: ꝛ audiui vocē loquētꝭ. Et dixit ad me. Fili hoīs sta sup pedes tuos: et loquar tecum. Et ingressus est in me spūs postq; locutus est mihi: ꝛ statuit me supra pedes meos. Et audiui loquentē ad me ꝛ dicentē. Fili hoīs: mitto ego te ad filios isrł: ad gentes apostatrices q̄ recesserūt a me. Patres eoꝝ p̄uaricati sunt pactū meū vsq; ad diē hanc: ꝛ filij dura facie et idomabili corde sūt ad q̄s ego mitto te. Et dices ad eos. Hec dicit dñs deus: si forte vel ipsi audiāt: ꝛ si forte q̄escāt. q̄m domꝰ exasperās est: ꝛ sciēt qr ꝓpħa fuerit ī medio eoꝝ. Tu ḡ fili hoīs ne timeas eos neq; sermones eoꝝ metuas: q̄m increduli ꝛ subuersores sūt tecū: et

D

cũ ſcorpionib⁹ habitas. Uerba eoꝝ ne timeas: ⁊ vult⁹ eorũ ne formides: q͛ do mus exaſperãs eſt. Loq̃ris ḡ v̄ba mea ad eos ſi forte audiãt ⁊ q̇eſcãt: q̃m irritatores ſũt. Tu aũt fili hoĩs audi q̃cũq͵ loq̊r ad te: ⁊ noli eſſe exaſperãs ſicut dom⁹ exaſpatrix ẽ. Aꝑi os tuũ ⁊ comede q̃cũq͵ ego do tibi. ‖ Et vidi: ⁊ ecce man⁹ miſſa ad me: ĩ q̃ erat iuolut⁹ liber ⁊ expãdit illũ coraʒ me qui erat ſcript⁹ intus et foris: et ſcripte erãt in eo lamẽtationes: et carmen: et ve.

Apocal. 5.a

III

A

e

Et dixit ad me. Fili hoĩs q̃dcũq͵ iueneris: comede. Comede volumen iſtud: ⁊ vadẽs loq̃re ad filios iſrl̄. Et aperui os meũ: ⁊ cibauit me volumie illo. Et dixit ad me. Fili hoĩs: venter tu⁹ comedet: ⁊ viſcera tua cõplebũt volumie iſto q̃d ego do tibi. ‖ Et comede illud: ⁊ factũ ẽ ĩ ore meo ſicut mel dulce. Et dixit ad me. Fili homĩs vade ad domũ iſrl̄: ⁊ loq̃reʒ verba mea ad eos

Apocal. 10.b

B

Nõ eni ad ppl̄m ꝓfũdi ſermõis ⁊ ignote lingue tu mitteriʒ ad domũ iſrl̄: neq͵ ad ppl̄os ml̄tos ꝓfundi ſermõis ⁊ ignote lingue: quoꝝ ne poſſis audire ſermones. Et ſi ad illoſ mittereriʒ: ip̄i audirẽt te. Dom⁹ aũt iſrl̄ nolũt audire te: q͛ nolũt audire me. Oĩs q̇ppe dom⁹ iſrl̄ attrita fronte eſt: ⁊ duro corde. Ecce dedi faciẽ tuã valẽtiorẽ facieb⁹ eorũ: ⁊ fronteʒ tuã duriorẽ frõtib⁹ eorũ: vt adamãtẽ ⁊ vt ſilicẽ dedi facieʒ tuã. Ne timeas eos neq͵ metuas a facie eorũ: q͛ dom⁹ exaſperãs eſt. Et dixit ad me. Fili hoĩs: oẽs ſermones meos q̊s ego loquor ad te: aſſume in corde tuo: et auribus tuis audi ⁊ vade ingredere ad trãſmigrationẽ ad filios ppl̄i mei: ⁊ loq̃ris ad eos ⁊ dices eis. Hec dicit dñs de⁹: ſi forte audiant ⁊ q̇eſcãt. Et aſſumpſit me ſpũs: ⁊ audiui poſt me vocẽ cõmotionis magne: bñdicta gl̄ia dñi d̄ loco ſuo: ⁊ vocẽ alaꝝ aialiũ ꝑcutiẽtiũ alterã ad alterã: ⁊ vocem rotarũ ſequẽtiũ aialia ⁊ vocẽ commotionis magne. Spũs q̊ʒ leuauit me a aſſũpſit me: ⁊ abiĩ amar⁹ in indignatione ſpũs mei. Man⁹ eni dñi erat mecũ ꝯfortãs me. Et veni ad trãſmigrationẽ ad aceruũ nouarũ frugũ: ad eos q̇ habitabãt iuxta flumen chobar ⁊ ſedi vbi illi ſedebãt: ⁊ manſi ibi ſeptẽ dieb⁹ merẽs ĩ medio eorũ. Cũ aũt ꝑtrãſiſſent ſeptẽ dies: factũ eſt verbũ dñi ad me dicens. ‖ Fili hoĩs: ſpeculatorẽ dedi te domui iſrl̄: ⁊ audies de ore meo verbuʒ: et annũciabis eis ex me. Si dicẽte me ad impiũ: morte morieris nõ annũciaueriʒ ei: neq͵ locutus fueris vt auertat̃ a via ſua ip̄ia ⁊ viuat: ip̄e impius in iniq̃tate ſua moriet̃: ſanguinẽ aũt ei⁹ de manu tua requiram. Si aũt tu annũciaueris impio: ⁊ ille nõ fuerit cõuerſus ab ip̄ietate ſua et a via ſua impia: ipſe quidem in impietate ſua morietur: tu aũt aiam tuã liberaſti. Sʒ ⁊ ſi cõuerſus iuſt⁹ a iuſticia ſua fuerit: ⁊ fecerit iniq̃tatẽ: ponã offendiculũ corã eo. Ipſe moriet̃: quia nõ annũciaſti ei. In p͡ctõ ſuo moriet̃ ⁊ nõ erũt in memoria iuſticie ei⁹ quas fecit: ſanguinẽ v̄o eius de manu tua req̃ram. Si aũt tu annunciaueris iuſto vt nõ peccet iuſtus: ⁊ ille nõ peccauerit: viuẽs viuet quia annũciaſti ei: ⁊ tu aiaʒ tuã liberaſti. Et facta eſt ſuꝑ me man⁹ dñi: et dixit ad me: Surgẽs egredere ĩ cãpum: ⁊ ibi loq̊r tecũ. Et ſurgẽs egreſſus ſum in campũ: ⁊ ecce ibi gloria dñi ſtabat quaſi gl̄ia quã vidi iuxta fluuiũ chobar: et cecidi ĩ faciẽ meã. ‖ Et igreſſus eſt in me ſpũs: ⁊ ſtatuit me ſuꝑ pedes meos: ⁊ locutus eſt mihi: ⁊ dixit ad me. Ingredere: ⁊ includere ĩ medio domus tue. Et tu fili hoĩs: ecce data ſunt ſuꝑ te vincula ⁊ ligabũt te in eis: et nõ egredieris in medio eorũ: et linguã tuã adherere faciã palato tuo: et eris mut⁹ nec quaſi vir obiurgãs: q͛ dom⁹ exaſperans ẽ. Cũ aũt locut⁹ fuero tibi: aperiã os tuum: ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Qui audit audiat: ⁊ qui q̇eſcit quieſcat: quia dom⁹ exaſperãs eſt.

I.33.b

E

S.2.a

F

G

IIII

A

e

Et tu fili hoĩs: ſume tibi latereʒ et pones eã corã te: et deſcribes in eo ciuitatẽ hierl̄m. Et ordiabis adũſus eã obſidionẽ: et edificabis munitiões: ⁊ cõportabis aggerẽ: et dabis ꝯtra eã caſtra: ⁊ pones arietes ĩ gyro. Et tu ſume tibi ſartaginẽ ferreã: et pones eã ĩ murũ ferreũ inter te ⁊ inter ciuitatẽ ⁊ obfirmabis faciẽ tuã ad eã. ⁊ erit in obſidionẽ: ⁊ circũdabis eã. Signuʒ eſt domui iſrl̄. Et tu dormies ſuꝑ lat⁹ tuũ ſiniſtrũ ⁊ pones iniq̃tates domus iſrl̄ ſuꝑ eo numero dieꝝ quib⁹ dormies ſuꝑ illud: ⁊ aſſumes iniq̃tates eorum: Ego aũt dedi tibi ãnos iniquitatis eorũ numero dierũ trecẽtos et nonaginta dies: et portabis iniquitatem dom⁹ iſrl̄. Et cũ compleueriʒ hec: dormies ſuꝑ latus tuũ dextrũ ſecundo: ⁊ aſſumes iniquitatẽ dom⁹ iuda quad: agin-

B

Nume.14.f ta diebꝰ. ‖ Diē ꝓ anno: diē inquā ꝓ anno dedi tibi. Et ad obsidionē hierusalem cōuertes faciē tuā: ⁊ brachiū tuū erit extentū: ⁊ ꝓphetabis aduersus eā. Ecce circūdedi te vinculꝭ: ⁊ nō te ꝯuertes a latere tuo i latus aliud donec cōpleas dies obsidiōis tue. C Et tu sume tibi frumentū ⁊ hordeū et fabā ⁊ lentē et miliū et viciā ⁊ mittes ea in vas vnū: et facias tibi panes numero dierū quibus dormies sup latꝰ tuū. Trecētꝭ ⁊ nonaginta diebus comedes illud. Cibꝰ autem tuus quo vesceris erit in pondere viginti stateres in die. A tēpe vsq ad tp̄s comedes illud. Et aquā in mēsura bibes sextam ptem hin. A tpe vsq ad tp̄s bibes illud. Et quasi subcinericiū hordeaceū comedes illud ⁊ stercore qd egredit̄ de homie opiet̄ illud in oculis eorū. Hec dicit dn̄s. Sic comedent filij isrl̄ panē suum pollutū inter gētes: ad q̄s eijciā eos. ‖ Et dixi. A.a.a. dn̄e deꝰ. J.20.g D Ecce aīa mea nō est polluta: ⁊ morticinum ⁊ laceratū a bestijs nō comedi ab infantia mea vsq nūc et nō ē ingressa os meū omis caro imūda. Et dixit ad me. Ecce dedi tibi fimū boū ꝓ stercoribus humanis: ⁊ facies panē tuū in eo. J.5.d.et .14.d Et dixit ad me. ‖ Fili hois: ecce cōterā baculū panis in hierl̄m et comedēt panem suū in pondere ⁊ in sollicitudine et aquā in mēsura ⁊ in angustia bibēt: vt deficiētibꝰ pane ⁊ aq̄: corruat vnusquisq ad fratrē suū: et cōtabescat i iniquitatibus suis.

V

A Et tu fili hois sume tibi gladiū acutū radētē pilos: et assumes eū ⁊ duces ꝑ caput tuū ⁊ ꝑ barbā tuā: et assumes tibi staterā pōderis ⁊ diuides eos. Tertiā ptem igni cōbures i medio ciuitatis iuxta completionē dierum obsidionis: et assumes tertiā ptē et cōcides gladio in circūitu eiꝰ: tertiā xo aliā disꝑges in vētū: ⁊ gladiū nudabis post eos. Et sumes inde paruū numerū et ligabis eos i sūmitate pallij tui. Et ex eis rursū tolles et ꝓijcies eos in medio ignis ⁊ ꝯbures eos igni: et ex eis egrediet̄ ignis in oēm domū B isrl̄. Hec dicit dn̄s deus. Ista ē hierl̄m. In medio gētiū posui eā: et in circūitu eiꝰ terras. Et cōtempsit iudicia mea vt plus esset impia q̄ gētes: ⁊ p̄cepta mea vltra q̄ terre q̄ in circuitu eiꝰ sūt. Iudicia eni mea ꝓiecerūt: ⁊ in p̄ceptꝭ meis nō ambulauerūt. Idcirco hec dicit dn̄s deus. Quia superastis gētes q̄ i circuitu vr̄o sūt: et in p̄ceptꝭ meis nō ambulastꝭ ⁊ iudicia mea nō fecistis: et iuxta iudicia gētiū q̄ in circuitu vr̄o sūt nō estis opati: iō hec dicit dn̄s deꝰ. Ecce ego ad te: et ipse ego faciā i medio tui iudicia in oculis gētiū: et faciā i te qd nō feci ⁊ q̄bꝰ silia vltra nō faciā: ꝓpter oēs abominatiōes tuas. Iō p̄res comedēt filios C suos in medio tui et filij comedēt p̄res suos. Et faciā in te iudicia: et vētilabo vniuersas reliq̄as tuas i oēm ventum. Idcirco viuo ego dicit dn̄s deꝰ nisi ꝓ eo q̄ scm̄ meū violasti in oibꝰ offensionibus tuis ⁊ i cūctis abomiatiōibꝰ tuis: ego q̄z cōfringā: et nō parcet oculꝰ meꝰ ⁊ nō miserebor. Tertia ps tui peste morieť ⁊ fame cōsumeť in medio tui: ⁊ tertia pars tui in gladio cadet in circuitu tuo. Tertiā xo partē tuā in oēm vētū dispergā: et gladiū euaginabo post eos Et cōplebo furorē meū: ⁊ requiescere faciam indignationē meā in eis: et cōsolabor. Et sciēt q̄r ego dn̄s locutꝰ sū i zelo meo: cū ipleuero oēm indignationē D meā in eis. Et dabo te i desertū ⁊ i opprobriū gētibꝰ q̄ in circuitu tuo sūt: in ꝯspectu ois p̄tereūtꝭ. Et eris opprobriū et blasphemia: exemplū et stupor i gētibus q̄ in circuitu tuo sūt: cū fecero i te iudicia in furore et in indignatiōe ⁊ in increpatiōibꝰ ire q̄ ego dn̄s locutꝰ sum qn̄ misero sagittas famis pessimas que erūt mortifere: et q̄s mittā vt disꝑdam vos. Et famē cōgrego sup vos: ‖ ⁊ cōteram i vobis baculū panis: ⁊ imittā in vos famē ⁊ bestias pessimas vsq ad internitionē. Et pestilētia et sanguis trāsibūt ꝑ te: et gladiū inducā sup te. Ego dn̄s locutus sum. S.4.d J.14.d

VI

A Et factꝰ ē s̄mo dn̄i ad me dicēs: Fili hois: pone faciē tuā ad mōtes isrl̄ ⁊ ꝓphabis ad eos et dices: ‖ Mōtes isrl̄ audite verbū dn̄i dei. J.36.a Hec dicit dn̄s deꝰ mōtibꝰ et collibꝰ rupibus et vallibꝰ. Ecce ego inducā sup vos gladiū ⁊ disꝑdā excelsa vr̄a: ⁊ demoliar aras vr̄as ⁊ ꝯfrigēť simulacra vr̄a et deijciā iterfectos vr̄os an̄ idola vr̄a. Et dabo cadauera filioꝝ isrl̄ an̄ faciē simulacroꝝ vr̄orū: ⁊ disꝑgā ossa vr̄a circū aras vr̄as i oibꝰ habitatiōibꝰ vestrꝭ. B Urbes deserte erūt et excelsa demolieť et dissipabūť: ⁊ interibūt are vr̄e ⁊ ꝯfringenť: ⁊ cessabūt idola vr̄a: ⁊ ꝯterenť delubra vr̄a: ⁊ delebūť opa vr̄a: ⁊ cadet i-

terfect⁹ ĩ medio vr̄i:et scietꝫ q꜄ ego sum dñs. Et relinquã ĩ vobis eos q̇ fugerĩt gladiũ ĩ gẽtib⁹:cũ dispsero vos ĩ terris ꝛ recordabũt̃ mei liberati vr̄i in gẽtib⁹ ad q̃s captiui ducti sũt:q꜄ ꝯtriui cor eo

C rum fornicãs et recedẽs a me:ꝛ oculos eoꝝ fornicãtes post idola sua:ꝛ displice bũt sibimet sup̱ malis q̄ fecerãt ĩ vniũ sis abomiatiõib⁹ ilr̄:et sciẽt q꜄ ego dñs nõ frustra locut⁹ sũ vt facerẽ eis maluꝫ hoc. Hec dicit dñs de⁹. Percute manuꝫ tuã ꝛ allide pedẽ tuũ:et dic heu ad oẽs abomiationes maloꝝ dom⁹ isrl̄:q꜄ gladio fame ꝛ peste ruituri sũt. Qui lõge ẽ peste morieť:q̇ aũt ꝓpe:gladio corruet: et q̇ relict⁹ fuerit ꝛ obsessus:fame mori-

D etur. Et cõplebo indignationẽ meã in eis:ꝛ scietꝫ q꜄ ego dñs:cũ fuerit interfecti vr̄i in medio idoloꝝ vr̄orũ ĩ circuitu ararũ vr̄arũ:ĩ oĩ colle excelso:ꝛ ĩ cũctis sũmitatib⁹ mõtiũ:et subt⁹ oẽ lignũ nemorosũ:ꝛ subt⁹ vniũsã quercũ frondosam:locũ vbi accẽderũt thura redolentia vniũsis idolis suis. Et extendã manũ meã sup̱ eos:ꝛ faciã terrã eoꝝ desolatã et destitutã a deserto deblatha in oibus habitatõib⁹ eoruꝫ:ꝛ sciẽt q꜄ ego dominus.

VII

A

e

J.eo.

T factus est sermo domini ad me dicẽs:Et tu fili hoĩs:hec dicit dñs de⁹ terre isrl̄ ‖ Finis vẽit: vẽit finis sup̱ q̃ttuor plagas terre. Nũc finis sup̱ te:ꝛ imittã furorẽ meũ ĩ te. Et iudicabo te iuxta vias tuas. Et ponaꝫ

J.9.b cõtra te oẽs abomiatiões tuas. ‖ Et nõ p̱cet ocul⁹ me⁹ sup̱ te:ꝛ nõ mis̃ebor:sꝫ vias tuas ponam sup̱ te:et abomĩatiões tue ĩ medio tui erũt:ꝛ scietꝫ q꜄ ego dñs

B Hec dicit dñs deus. Afflictio vna:affli

J.eo. ctio ecce venit. ‖ Finis venit : venit finis. Euigilauit aduersuꝫ te:ecce venit. Venit ꝯtritio sup̱ te q̇ habitas ĩterra. Venit tp̄s:ꝓpe ẽ dies occisiõis:et non glr̄ie mõtiũ. Nũc de ꝓpiq̇ effundã iram meã sup̱ te:ꝛ cõplebo furoreꝫ meũ ĩ te. Et iudicabo te s̄m vias tuas:et ĩponã tibi oĩa scelera tua. Et nõ parcet ocul⁹

C me⁹ nec miserebor:sꝫ vias tuas ĩponaꝫ tibi:et abominatiões tue in medio tui erũt:et scietꝫ q꜄ ego sũ dñs p̱cutiẽs. Ecce dies:ecce venit. Egressa ẽ ꝯtritio floruit v̄ga:germĩauit sup̱bia:ĩiq̃tas surrexit in virga ĩpietatis. Nõ ex eis :et ex̃ pp̄lo:neqꝫ ex sonitu eoꝝ:ꝛ nõ erit reqes ex eis. Venit tp̄s:appropinquauit dies

D Qui emit:nõ leteť:et q̇ vẽdit nõ lugeat q꜄ ira sup̱ oẽm pp̄lm ei⁹:q꜄ q̇ vẽdit:ad id qđ vẽdidit nõ reuerteť:ꝛ adhuc in viuentib⁹ vita eorũ. Visio eni ad oẽm mr̄titudinẽ ei⁹ nõ regredieť:ꝛ vir ĩ iniq̃tate vite sue nõ ꝯfortabiť. Canite tuba:p̄parenť oẽs:et nõ ẽ q̇ vadat ad p̄lium. Jra eni mea sup̱ vniũsũ pp̄lm eius Gladi⁹ foris pestis et fames intrinsec⁹. Qui in agro est gladio morieť:et q̇ ĩ ciuitate:pestilẽtia ꝛ fame deuorabunť:ꝛ saluabunť qui fugerit ex eis. Et erũt ĩ mõtib⁹ q̃si colũbe ꝯualliũ:oẽs trepidi: vnusq̇sqꝫ ĩ ĩiq̃tate sua. Oẽs man⁹ dissoluenť:ꝛ oĩa genua fluẽt aq̃s. ‖ Et accingẽt se cilicĩjs ꝛ op̱iet eos formido:ꝛ in oĩ facie ꝯfusio:ĩ vniuersis capitib⁹ eoꝝ caluitiũ. Argẽtũ eoꝝ forꝫ p̱ĩjcieť:ꝛ aurũ eoꝝ ĩ sterq̃liniũ erit. ‖ Argẽtũ eorũ ꝛ aurũ eorũ nõ valebit liberare eos: ĩ die furorꝫ dñi. Animã suã nõ saturabũt:et vẽtres eoꝝ nõ ĩplebũť:q꜄ scãdalũ ĩiq̃tatis eoꝝ factũ ẽ:ꝛ ornamẽtũ moniliũ suorũ ĩ sup̱biã posuerũt:ꝛ imagies abominationũ suarũ ꝛ simlacrorũ fecerũt ex eo. Propť hoc dedi eis illđ ĩ imũdiciã:ꝛ dabo illud ĩ man⁹ alienorũ ad diripiẽdũ: ꝛ ĩpĩjs terre ĩ p̄dã:ꝛ ꝯtamiabũt illđ. Et auertã faciẽ meã ab eis:et violabũt arcanũ meũ:ꝛ ĩtroibũt ĩ illud emissarĩj:et ꝯtamiabũt illđ. Fac cõclusionẽ q̃m t̃ra plena ẽ iudicio sanguinũ:ꝛ ciuitas plena ĩiq̃tate Et adducã pessimos đ gẽtib⁹ ꝛ possidebũt domos eoꝝ. Et q̇escere faciã sup̱biã potentiũ:ꝛ possidebũt scũaria eoꝝ. Angustia sup̱ueniẽte req̃rẽt paceꝫ:ꝛ nõ erit. Cõturbatio sup̱ ꝯturbatione veniet:ꝛ audit⁹ sup̱ auditũ. Et q̃rẽt visionẽ đ ꝓp̄ha:ꝛ lex p̱ibit a sacerdote: ꝛ ꝯsiliũ a seniorib⁹. Rex lugebit:ꝛ p̱rici pes ĩdueť merore:ꝛ man⁹ pp̄li t̃re ꝯturbabũť. Scđm viã eoruꝫ faciã eis ꝛ s̄m iudiciũ eoruꝫ iudicabo eos:et scient q꜄ ego sum dñs.

VIII

e

T factũ ẽ ĩ ãno sexto:ĩ sexto mẽse ĩ q̇nta mẽsis:ego sedebã ĩ domo mea :ꝛ senes iuda sedebãt corã me. Et cecidit ibi sup̱ me man⁹ dñi dei. Et vidi:ꝛ ecce sĩlitudo quasi aspect⁹ ignis Ab aspectu lũborũ ei⁹ ꝛ deorsũ ignis:ꝛ a lũbis ei⁹ ꝛ sursũ q̃si aspect⁹ splẽdoris ꝛ visio electri. Et emissa sĩlitudo man⁹ app̄hẽdit me ĩ cincĩno capitꝫ mei:ꝛ eleuauit me sp̄us int̃ celũ et terrã:ꝛ adduxit me ĩ hierl̄m ĩ visione dei iuxta ostiũ interius:qđ respiciebat ad aq̃lonẽ:vbi erat statutũ idolũ zeli ad ꝓuocãdã emu

E

Esaie.15.c

Soph.1.b

F

G

B

B

lationē. Et ecce ibi glīa dei isrl̄ ƀm visi
onē quā viderā in cāpo: et dixit ad me.
Fili hois: leua oculos tuos ad viā aqui
C lonis. Et leuaui oculos meos ad viam
aquilonis: ⁊ ecce ab aquilone porte alta
ris idolū zeli in ipso introitu. Et dixit
ad me Fili hois putasne vides tu q̄d isti
ciūt abominationes magnas q̄s dom⁹
israel facit hic: vt pcul recedam a scrīia-
rio meo? Et adhuc ɔuersus: videbis ab-
ominatiōes maiores. Et introduxit me
ad ostiū atrij. Et vidi: ⁊ ecce foramē vnū
D in pariete. Et dixit ad me. Fili hois fo-
de parietē. Et cū fodissem parietē: appa-
ruit ostiū vnū. Et dixit ad me. Ingrede-
re: ⁊ vide abomiationes pessimas q̄s isti
faciūt hic. Et ingressus vidi: ⁊ ecce omis
sititudo reptiliū ⁊ anialiū abominatio:
⁊ vniuersa idola dom⁹ isrl̄ depicta erāt
in pariete: in circuitu p totū. Et septua-
ginta viri de seniorib⁹ dom⁹ isrl̄: ⁊ iecho
nias fili⁹ saphan stabat in medio eorū
E stantiū ante picturas: ⁊ vnusq̄sq; habe-
bat thuribulū in manu sua: ⁊ vapor ne-
bule de thure ɔsurgebat: ⁊ dixit ad me:
Certe vides fili hois q̄ seniores dom⁹ is-
rael faciūt in tenebris: vnusq̄sq; in ab-
scondito cubil̄ sui. Dicūt eni. Nō videt
dn̄s nos. Dereliq̄t dn̄s terrā. Et dixit ad
me. Adhuc ɔuersus videbis abomiatio
nes maiores quas isti faciunt. Et intro
duxit me p ostiū porte dom⁹ dn̄i q̄d re-
F spiciebat ad aq̄lonē. Et ecce ibi mulie-
res sedebāt plangētes adonidem. Et di
xit ad me. Certe vidisti fili hois. Adhuc
ɔuersus videbis abomiatiōes maiores
his. Et introduxit me in atriū dom⁹ do
mini interi⁹. Et ecce in ostio templi dn̄i
inter vestibulū ⁊ altare quasi vigītiq̄n-
q; viri dorsa habētes ɔtra templū dn̄i ⁊
facies ad orientē: ⁊ adorabāt ad ortum
solis. Et dixit ad me. Certe vidisti fili ho
G minis. Nūquid leue ē hoc domui iuda:
vt facerēt abomiatiōes istas q̄s fecerūt
hic: q̄r replentes terrā iniq̄tate ɔuersi
sunt ad irritandū me? Et ecce applicant
ramū ad nares suas. Ergo ⁊ ego faciam
in furore: nō parcet oculus me⁹: nec mi-
serebor: ⁊ cū clamauerint ad aures me-
as voce magna: nō exaudiā eos. IX

E clamauit in aurib⁹ meis voce
A magna dicens. Appropinquaue-
runt visitationes vrbis: et vnus-
quisq; vas interfectionis habet in ma-
nu sua. Et ecce sex viri veniebāt de via
porte supioris q̄ respicit ad aquilonē: et
vniuscuiusq; vas interitꝰ in manu eius.
Uir quoq; vn⁹ in medio eoꝝ vestit⁹ erat
lineis: ⁊ atramentariū scriptoris ad re-
nes ei⁹. Et ingressi sunt: ⁊ steterūt iuxta
B altare ereū. Et glīa dn̄i isrl̄ assumpta est
de cherub: q̄ erat sup eū: ad limē dom⁹.
Et vocauit virū qui indut⁹ erat lineis:
⁊ attramentariū scriptoris habebat i lū-
bis suis. Et dixit dn̄s ad eū. Transi per
mediā ciuitatē in medio hirl̄m: ⁊ signa
thau sup frontes viroꝝ gementiū ⁊ do-
lentiū sup cūctis abomiatiōib⁹ q̄ fiunt
in medio eius. Et illis dixit audiēte me
Transite p ciuitatē sequētes eū: ⁊ pcuti
te. Nō parcat oculus vr̄ neq; miserea- (s.7.a)
mini. Senem: adolescentulū ⁊ virginē: (Judith.2.b)
paruulū ⁊ mulieres interficite vsq; in-
C ternitionē. Omnē aūt sup quē videritis
thau ne occidatis: ⁊ a scūario meo incipi
te. Ceperūt ergo a viris seniorib⁹ q̄ erāt ante
faciē dom⁹. Et dixit ad eos. Cōtamina-
te domū: ⁊ implete atria interfectis. Egre
dimini. Et egressi sūt: ⁊ pcutiebant eos
qui erāt in ciuitate. Et cede cōpleta re-
māsi ego: ruiq; sup faciē meā ⁊ clamās
aio. Heu heu heu dn̄e de⁹. Ergo ne disp-
D das oēs reliquias isrl̄ effundēs furorē
tuū sup hierl̄m? Et dixit ad me. Iniq̄tas
dom⁹ isrl̄ ⁊ iuda magna ē nimis valde:
⁊ repleta est terra sanguinib⁹: et ciuitas
repleta est auersione. Dixerūt eni. Dere-
liquit dn̄s terrā: ⁊ dn̄s nō videt. Igit̄ et
meus nō parcet oculus: neq; miserebor.
Uiā eorū sup caput eoꝝ reddā. Et ecce
vir qui erat indut⁹ lineis q̄ habebat at-
tramentū i dorso suo: rn̄dit v̄bū dicēs.
Feci sicut pcepisti mihi. X

E vidi: ⁊ ecce in firmamento q̄d
B erat sup caput cherubin quasi la
pis saphyrus ⁊ q̄si species simili
tudinis solij apparuit super eū. Et dixit
ad virū qui indut⁹ erat lineis: ⁊ ait. In-
gredere i medio rotaꝝ q̄ sūt subt⁹ cheru
bin ⁊ imple manū tuā prunis ignis que
sūt inter cherubi: ⁊ effunde sup ciuitatē
Ingressusq; est in conspectu meo. Cheru
bin aūt stabāt a dextris dom⁹ cū ingre-
dereẗ vir: ⁊ nubes impleuit atriū iteri⁹.
Et eleuata est glīa dn̄i desup cherub ad
limen dom⁹: ⁊ repleta est dom⁹ nube. Et
atriū repletū est splendore glīe dn̄i: ⁊ so-
nit⁹ alaꝝ cherubin audiebatur vsq; ad
atriū exteri⁹: quasi vox dei oipotentis lo-
quentis. Cūq; pcepisset viro qui indutus
erat lineis dicens. Sume ignē de medio
rotaꝝ q̄ sūt inter cherubi: ingressus ille

stetit iuxta rotã. Et extẽdit cherub manũ de medio cherubin ad ignẽ qui erat inter cherubin: ⁊ sumpsit ⁊ dedit in manus eiꝰ qui indutꝰ erat lineis: qui accipiens egressus est. Et apparuit in cherubin similitudo manꝰ hoĩs subtus pennas eoꝝ. Et vidi: ⁊ ecce q̃ttuoꝛ rote iuxta cherubĩ. Rota vna iuxta cherub vnũ: ⁊ rota alia iuxta cherub vnuꝫ. Species autẽ rotaꝝ erat quasi visio lapidis chrysolithi: ⁊ aspectꝰ eaꝝ similitudo vna q̃ttuoꝛ: quasi si sit rota in medio rote. C Cũq; ambularẽt: in quattuoꝛ ꝑtes gradiebanť: ⁊ nõ reuertebanť ambulãtes: sed ad locũ ad queꝫ ire declinabat q̃ prima erat: sequebanť ⁊ cetere: nec reuertebantur: Et om̃e coꝛpꝰ eaꝝ ⁊ colla ⁊ manꝰ et penne ⁊ circuli plena erãt oculis in circuitu quattuoꝛ rotaꝝ: ⁊ rotas istas vocauit volubiles audiente me. Quattuoꝛ aũt facies habebat vnũ. Facies vna facies cherub: ⁊ facies secũda facies hoĩs: ⁊ in tertio facies leonis: ⁊ in quarto facies aquile. Et eleuata sunt cherubin: ipsum est aĩal qđ videram iuxta flumen chobar. Cũq; ambularẽt cherubĩ ibant pariter ⁊ rote iuxta ea: ⁊ cũ eleuarẽt cherubim alas suas vt exaltarenť de terra: nõ residebãt rote: sed ⁊ ipse iuxta erant. D Stantibꝰ illis stabãt: ⁊ cũ eleuatis eleuabanť. Spũs enim vite erat in eis. Et egressa est gl̃ia dñi a limine tẽpli: et stetit suꝑ cherubim Et eleuantia cherubim alas suas exaltata sũt a terra coꝛaꝫ me: ⁊ illis egredientibꝰ: rote quoq; subsecute sunt. Et stetit in introitu poꝛte domꝰ dñi oꝛientalꝭ: ⁊ gl̃ia dei isrl̃ erat suꝑ eos. Ipsum est anĩal qđ vidi subter deuꝫ isrl̃ iuxta fluuiũ chobar. Et intellexi qꝛ cherubim essent. Quattuoꝛ ꝑ q̃ttuoꝛ vultus vni: ⁊ quattuoꝛ ale vni: ⁊ similitudo manus hoĩs sub alis eoꝝ. Et sil̃itudo vultuũ eoꝝ: ipsi vultꝰ quos videram iuxta fluuiũ chobar ⁊ intuitꝰ eoꝝ ⁊ impetus singuloꝝ: añ faciẽ suã ingredi. XI

B Et eleuauit me spũs: ⁊ itroduxit me ad poꝛtã domus dñi oꝛientalem q̃ respicit ad solis oꝛtum. Et ecce in introitu poꝛte viginti q̃nq; viri: ⁊ vidi ĩ medio eoꝛũ iechoniã filiũ azur: ⁊ pheltiaꝫ filiũ banaie principes populi. Dixitq; ad me. Fili hoĩs: hi sunt viri qui cogitãt iniquitatẽ: ⁊ tractant ꝯsiliũ pessimũ in vrbe ista dicẽtes: Nonne dudũ edificate sunt domus? Hec est lebes: nos autẽ carnes. Idcirco vaticinare de eis vaticinare fili hoĩs. Et irruit in me spũs dñi: ⁊ dixit ad me. Loq̃re. Hec dicit dñs. Sic locuti estis domꝰ isrl̃: et cogitationes coꝛdis vr̃i ego noui. Plurimos occidistꝭ in vrbe hac: ⁊ implestꝭ vias eius interfectis. B Propterea hec dicit dñs. Interfecti vestri q̃s posuistꝭ in medio eiꝰ hi sunt carnes: ⁊ hec est lebes: et educã vos de medio eiꝰ. Gladiũ metuistis: ⁊ gladiũ inducaꝫ suꝑ vos dicit dñs deus. Et eijciã vos de medio eius. Daboq; vos in manu hostiũ: ⁊ faciã in vobis iudicia. Gladio cadetꝭ. In finibꝰ israel iudicabo vos: et scietis qꝛ ego dñs. Hec nõ erit vobis in lebeteꝫ: ⁊ vos non eritis in medio eiꝰ in carnes. In finibꝰ israel iudicabo vos: ⁊ scietꝭ qꝛ ego dñs. Quia in p̄ceptis meis nõ ambulastis: ⁊ iudicia mea nõ fecistꝭ: sed iuxta iudicia gentiũ q̃ in circuitu vr̃o sunt estꝭ oꝑati. Et factũ est cũ ꝓphetarẽ: pheltias filius banaie moꝛtuꝰ est. Et cecidi in faciẽ meam: clamans voce magna. Et dixi: Heu heu heu dñe deꝰ ꝯsummationẽ tu facis reliquiaꝝ isrl̃? C Et factũ est verbũ dñi ad me dicens. Fili hoĩs: fratres tui viri ꝓpinqui tui: ⁊ oĩs domꝰ isrl̃: vniuersi quibus dixerunt habitatoꝛes hierl̃m: longe recedite a dño: nobis data ẽ terra ĩ possessionẽ: ꝓpterea hec dicit dñs deꝰ. Quia longe feci eos in gentibus: ⁊ qꝛ dispersi eos in terrꝭ: ero eis in scificationẽ modicã in terris ad q̃s venerũt. Propterea loq̃re. Hec dicit dñs deꝰ. Cõgregabo vos de ppl̃is ⁊ adunabo de terrꝭ in q̃bus dispersi estis: daboq; vobis humũ israel. Et ingredienť illuc: ⁊ auferẽt oẽs offensiones: cũctasq; abomĩatiões eiꝰ đ illa. D Et dabo eis coꝛ vnũ: ⁊ spũm nouũ tribuam in visceribꝰ eoꝝ. Et auferã coꝛ lapideũ de carne eoꝝ: ⁊ dabo eis coꝛ carneum vt in p̄ceptis meis ambulẽt: ⁊ iudicia mea custodiãt: faciãtq; ea: ⁊ sint mihi in ppl̃m: ⁊ ego sim eis in deũ. Quoꝛũ aũt coꝛ post offendicula ⁊ abomĩatiões suas ambulat: hoꝝ viã in capite suo ponã dicit dñs deꝰ. Et eleuauerũt cherubĩ alas suas: ⁊ rote cuꝫ eis: ⁊ gl̃ia dei israel erat suꝑ eos. Et ascendit gl̃ia dñi đ medio ciuitatis: stetitq; suꝑ montẽ qui est ad oꝛientẽ vrbis. Et spiritꝰ leuauit me: adduxitq; in chaldeã ad transmigrationem in visionẽ in spũ dei. Et sublata est a me visio quã videram. Et locutꝰ sum ad transmigrationẽ omnia verba dñi q̃ ostenderat mihi. XII

j. 36. f.

Et factus est sermo dñi ad me dicens. Fili homis: in medio dom⁹ exasperantiũ tu habitas: qui oculos habent ad videndũ ⁊ non vident: et aures ad audiendũ: ⁊ nõ audiũt: qꝛ domus exasperans est. Tu ergo fili homis fac tibi vasa trãsmigrationis: ⁊ trãsmigrabis ꝑ diẽ corã eis. Transmigrabis autẽ de loco tuo: ad locũ alterũ in conspectu eoꝝ: si forte aspiciãt: qꝛ dom⁹ exasperãs est. Et efferes foras vasa tua: quasi vasa transmigrãtis ꝑ diẽ in cõspectu eorum. Tu aũt egredieriꝫ vespe corã eis sicut egreditur migrãs: añ oculos eoꝝ. Perfode tibi parietẽ: ⁊ egredieris ꝑ eũ in conspectu eoꝝ. In humeris portaberis: ĩ caligine effereris. Faciẽ tuã velabis ⁊ nõ videbis terrã: qꝛ portẽtũ dedi te domui israel. Feci ergo sicut p̃cepat mihi dñs. Vasa mea protuli q̃si vasa trãsmigrantiũ ꝑ diem: ⁊ vespe ꝑfodi mihi parietẽ manu ⁊ in caligine egressus suꝫ: ⁊ in humeris portat⁹ in ꝯspectu eorũ. Et fact⁹ est sermo dñi ad me dicens. Fili homis: nũquid nõ dixerũt ad te dom⁹ israel: dom⁹ exasperans: quid tu facis? Dic ad eos. Hec dicit dñs deus. Suꝑ ducẽ on⁹ istud qui ẽ in hierl'm: ⁊ suꝑ oẽm domũ israel que ẽ in medio eoꝝ. Dic: Ego portentũ vestrũ. Quõ feci: sic fiet illis. In trãsmigrationẽ ⁊ in captiuitatẽ ibunt: et dux qui est in medio eoꝝ in humeriꝫ portabitur: in caligine egredietᷣ. Parietẽ perfodient vt educãt eũ: facies ei⁹ operietᷣ vt nõ videat oculo terraꝫ. Et extendã rete meũ: ⁊ capietᷣ in sagena mea ⁊ adducaꝫ eum in babylonẽ in terrã chaldeorũ: ⁊ ipsam nõ videbit: ibiq̃ morietᷣ ⁊ omẽs qui circa eũ sunt. Presidiũ eius ⁊ agmina ei⁹ dispergã in oẽm ventũ: ⁊ gladiuꝫ euaginabo post eos. Et scient qꝛ ego dominus: qñ dispsero illos in gentib⁹ ⁊ disseminauero eos in terris. Et relinquã ex eis viros paucos a gladio ⁊ fame et pestilentia: vt narrent oĩa scelera eoꝝ ĩ gẽtib⁹ ad quas ingredientᷣ: ⁊ scient qꝛ ego dñs. Et fact⁹ est sermo dñi ad me dicẽs. Fili homis panẽ tuũ in ꝯturbatione comede: sed ⁊ aquã tuã in festinatiõe ⁊ merore bibe: ⁊ dices ad pp'lm terre. Hec dicit dñs de⁹ ad eos q̃ habitãt in hierl'm: in terra israel. Panẽ suuꝫ in solitudine comedẽt: ⁊ aquã suã in desolatione bibent: vt desoletᷣ terra a multitudine sua ꝓpter iniq̃tates oim qui habitãt in ea: ⁊ ciuitates que nunc habitantᷣ desolate erũt: terraq̃ deserta: ⁊ scietiꝫ qꝛ ego dñs.

Et fact⁹ est s̃mo dñi ad me dicens. Fili hois: qđ est ꝓuerbiuꝫ istud in terra isrl' dicẽtiũ: in longũ differentᷣ dies et ꝑibit omis visio? Iõ dic ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Quiescere faciã ꝓuerbiũ istud: neq̃ vulgo dicetᷣ vltra in isrl'. Et loquere ad eos: ꝙ appropinq̃uerint dies ⁊ s̃mo oĩs visiõis. Nõ eñi erit vltra oĩs visio cassa: neq̃ diuinatio ambigua in medio filiorũ isrl': qꝛ ego dñs loquar: ⁊ qđcũq̃ locutus fuero v̈bũ fiet. Nõ ꝓlongabitᷣ amplius: sed in dieb⁹ vr̃is dom⁹ exasperãs loquar v̈bũ: ⁊ faciã illud dicit dñs deus. Et fact⁹ est sermo dñi ad me dicens. Fili hois: ecce dom⁹ isrl' dicẽtiũ. Visio quaꝫ hic videt in dies m'ltos: et in tp̃a longa iste ꝓphetat. Propterea dic ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Non ꝓlongabitᷣ vltra oĩs sermo me⁹. Verbũ qđ locut⁹ fuero complebitᷣ dicit dñs de⁹.

XIII

Et factus est sermo dñi ad me dicens. Fili hois vaticinare ad prophetas isrl' qui ꝓphetãt: ⁊ dices ꝓphetãtib⁹ de corde suo. Audite v̈bũ dñi. Hec dicit dñs de⁹. Ve ꝓpheti insipientib⁹ q̃ sequuntᷣ spũm suũ ⁊ nihil vidẽt. Quasi vulpes in deserto: ꝓph̃e tui israel erant. Nõ ascendistiꝫ ex aduerso: neq̃ opposuistis murũ ꝓ domo isrl' vt staretiꝫ in p̃lio in die dñi. Vidẽt vana ⁊ diuinãt mẽdaciũ: dicẽtes: ait dñs: cũ dñs non miserit eos: ⁊ ꝑseuerauerũt ꝯfirmare sermoneꝫ. Nũquid nõ visionẽ cassam vidistiꝫ: ⁊ diuinationẽ mendacẽ locuti estis? Et dicitiꝫ ait dñs: cũ ego nõ sim locut⁹. Propterea hec dicit dñs deus. Quia locuti estis vana: ⁊ vidistiꝫ mẽdaciũ: iõ ecce ego ad vos ait dñs de⁹: ⁊ erit man⁹ mea suꝑ ꝓph̃as qui vidẽt vana ⁊ diuinãt mẽdaciũ. In ꝯsilio pp'li mei nõ erũt et in scriptura dom⁹ isrl' nõ scribentᷣ: nec ĩ terra isrl' ingredientᷣ: ⁊ scietis qꝛ ego dñs de⁹. Eo ꝙ deceperint pp'lm meũ dicẽtes pax pax: ⁊ nõ est pax: ⁊ ip̃e edificabat parietẽ: illi aũt liniebãt eũ luto absq̃ paleis. Dic ad eos qui liniũt absq̃ temꝑatura: ꝙ casur⁹ sit. Erit eñi imber inundãs: et dabo lapides ꝑgrãdes et desuꝑ irruentes: ⁊ ventũ ꝓcelle dissipantẽ. Siquidẽ ecce cecidit paries. Nunq̃d nõ dicetᷣ vobis: vbi ẽ litura quã linistiꝫ? Propterea hec dicit dñs de⁹. Et erũꝑe faciaꝫ spũm tempestatũ in indignatiõe mea: ⁊ imber inundans in furore meo erit: ⁊ lapides grandes in ꝯsumptionem. Et destruam

parietem quē linistis absq̧ tempamento: ⁊ adequabo eū terre ⁊ reuelabit᷑ fundamentū eius: ⁊ cadet ⁊ ꝯsumet᷑ in medio ei⁹: ⁊ scietis qꝛ ego sum dn̄s. Et complebo indignationē meā in pariete ⁊ in his qui liniūt eū absq̧ tempamēto: dicamq̧ vobis. Nō est paries: ⁊ nō sunt q̄ liniunt eū. Prophete israel qui prophetant ad hierl̄m: ⁊ vident ei visionez pacis: ⁊ non est pax ait dn̄s deus. Et tu fili homis pone faciē tuā ꝯtra filias populi tui que ꝓphetāt de corde suo: ⁊ vaticinare sup̱ eas: ⁊ dic. Hec dicit dn̄s deus. Ue qui ꝯsuunt puluillos sub om̄i cubito man⁹: ⁊ faciunt ceruicalia sub capite vniuerse etatis ad capiēdas aīas. Et cū caperent aīas ppl̄i mei: viuificabāt animas eoꝝ: ⁊ violabāt me ad ppl̄m meum

D ꝓpter pugillū hordei ⁊ fragmen panis: vt interficerēt aīas que nō moriunt᷑: et viuificarēt aīas q̄ nō viuūt: mentientes ppl̄o meo credēti mēdacijs. Propter hoc dicit dn̄s de⁹. Ecce ego ad puluillos vr̄os quib⁹ vos capitis aīas volātes: ⁊ dirumpā eos de brachijs vestris: et dimittam aīas q̄s vos capitꝭ aīas ad volandū. Et dirūpam ceruicalia vestra: et liberabo ppl̄m meuz de manu vr̄a: neq̧ erūt vltra in manib⁹ vr̄is ad p̄dandū: ⁊ scietꝭ qꝛ ego dn̄s. Pro eo ꝙ merere fecistis cor iusti mēdaciter: quē ego nō cōtristaui: ⁊ ꝯfortastis man⁹ impij vt non reuerteret᷑ a via sua mala ⁊ viueret: ꝓpterea vana nō videbitis ⁊ diuinatiōes nō diuinabitis ampli⁹: ⁊ eruā ppl̄m meum de manu vr̄a: ⁊ scietis qꝛ ego dn̄s.

A Et venerūt ad me viri se- XIIII

e niorū israel: ⁊ sederūt coram me.

Et fact⁹ est sermo dn̄i ad me dicens. Fili homis: viri isti posuerūt imūditias suas in cordib⁹ suis: ⁊ scandaluz iniquitatꝭ sue statuerūt ꝯtra faciē suaz. Nūq̄d interrogat⁹ r̄ndebo eis? Propter hoc loq̄re eis et dices ad eos. Hec dicit dn̄s de⁹. Homo hō de domo isrl̄ q̄ posuerit imūdicias suas in corde suo: ⁊ scādalū īquitatꝭ sue statuerit ꝯtra faciē suā: ⁊

B venerit ad ꝓpham interrogās ꝑ eū me: ego dn̄s r̄ndebo ei in m̄ltitudine imūdiciaꝝ suaꝝ vt capiat᷑ dom⁹ isrl̄ in corde suo quo recesserūt a me in cūctꝭ idolis suis. Propterea dic ad domuz israel. Hec dicit dn̄s de⁹. Cōuertimini ⁊ recedite ab idolis vr̄is: ⁊ ab vniuersis ꝯtaminationib⁹ vr̄is auertite facies vestras. Quia homo hō de domo isrl̄ ⁊ de ꝓselitꝭ quicūq̧ aduena fuerit in isrl̄: si alienat⁹ fuerit a me: ⁊ posuerit idola sua ī corde suo: ⁊ scandalū iniquitatis sue statuerit

C ꝯtra faciē suā ⁊ venerit ad ꝓphaz vt interroget ꝑ eū me: ⁊ ego dn̄s r̄ndebo ei ꝑ me: ⁊ ponā faciē meā sup̱ hoiem illū: et faciā eū in exemplū ⁊ in ꝓuerbiū: ⁊ dispdam eū de medio ppl̄i mei: et scietꝭ quia ego dn̄s. Et ꝓpha cū errauerit ⁊ locut⁹ fuerit verbū: ego dn̄s decepi ꝓphaz illū. Et extendā manū meā sup̱ illū: ⁊ delebo eū d̄ medio ppl̄i mei isrl̄: ⁊ portabit iniquitatē suā. Juxta iniquitatē interrogā-

D tis: sic iniq̄tas ꝓphe erit: vt nō erret vltra dom⁹ israel a me neq̧ polluat᷑ ī vniuersis p̄uaricatiōib⁹ suis: sed sit mihi in ppl̄m ⁊ ego sim eis in deū: ait dn̄s exercituū. Et fact⁹ est s̄mo dn̄i ad me dicēs. Fili hois: terra cū peccauerit mihi: vt p̄uaricet᷑ p̄uaricans: extendā manū meā sup̱ eam: ⁊ cōterā v̄gā panis ei⁹ ⁊ imittam in eā famē ⁊ interficiā de ea hoiem ⁊ iumentū. Et si fuerint tres viri isti in medio ei⁹ noe daniel et iob: ipsi iusticia sua liberabūt aīas suas ait dn̄s exercituuz. Qꝺ ⁊ si bestias pessimas induxero sup̱ terrā vt vastent eā: ⁊ fuerit inuia eo ꝙ nō sit ꝑtransiens ꝓpter bestias: tres viri isti si fuerint ī ea: viuo ego dicit domin⁹ deus: qꝛ nec filios nec filias liberabūt: sꝫ ipsi soli liberabunt᷑: terra aūt desolabit᷑. Uel si gladiū induxero sup̱ terrā illā: ⁊ dixero gladio: transi ꝑ terraz: et

F interfecero de ea hoiem ⁊ iumētū: ⁊ tres viri isti fuerint in medio eius: viuo ego dicit dn̄s deus: nō liberabūt filios neq̧ filias: sed ipsi soli liberabunt᷑. Si autez ⁊ pestilentiā immisero sup̱ terrā illam: ⁊ effudero indignationē meā sup̱ eam in sanguine vt auferā ex ea hoiem ⁊ iumētum et noe daniel ⁊ iob fuerint ī medio eius: viuo ego dicit dn̄s deus: qꝛ filium ⁊ filiā nō liberabūt: sed ipsi iusticia sua liberabūt aīas suas. Quoniā hec dicit

G dn̄s: ꝙ ⁊ si in quattuor iudicia mea pessima gladiū ⁊ famē ac bestias malas et pestilentiā immisero in hierl̄m vt interficiam de ea hoiem ⁊ pec⁹: tn̄ relinquet᷑ in ea saluatio educentiū filios et filias. Ecce ipsi egredient᷑ ad vos ⁊ videbitꝭ viam eoꝝ ⁊ adinuentiones eoꝝ ⁊ cōsolabimini sup̱ malo qd̄ induxi in hierusalem in om̄ib⁹ que importaui sup̱ eam: ⁊ consolabunt᷑ vos cū viderit viam eoꝝ ⁊ adinuentiones eoꝝ: et cognoscetis ꝙ non frustra fecerim om̄ia que feci in ea

E. 4. D. et E. 5. D

ait dominus deus. XV

A Et factus ē sermo dñi ad me di-
e cens. Fili homis quid fiet de li
gno vitis ex omibus lignis ne-
moꝝ que sunt inter ligna siluarū? Nū-
quid tolleť ð ea lignū vt fiat opus aut
fabricabiť de ea paxillus: vt depēdeat
in eo qðcunq; vas? Ecce igni datū est
in escam: vtrāq; partē eius cōsumpsit
ignis: et medietas eiꝰ redacta ē in fa-
uillā. Nūquid vtile erit ad opus? Etiā
cū esset integrū non erat aptū ad opus
quātomagis cū illud ignis deuorauerit
B rit et cōbusserit: nihil ex eo fiet operis?
Propterea hec dicit dñs deꝰ. Quō lig-
nū vitis inter ligna siluarū quod dedi
igni ad deuorandū: sic tradam habita-
tores hierusalē: et ponā faciē meam in
eos. De igne egredienť: ⁊ ignis consu-
met eos. Et scietis qꝛ ego dñs cū posue
ro faciē meā in eos: ⁊ dedero terrā iui-
am ⁊ desolatā: eo ꝙ ꝑuaricatores exti-
terint: dicit dñs deus. XVI

Et factus est sermo domini ad
A e me dicens. Fili hois: notas fac hie
rusalē abomiationes suas ⁊ di-
ces. Hec dicit dñs deus hierl̃m. Radix
tua ⁊ generatio tua de terra chanaan:
pater tuus amorreꝰ: ⁊ mater tua cethea
‖ Et qñ nata es: in die ortus tui non est
precisus vmbilicus tuus: ⁊ aqua nō es
lota in salutem: nec sale salita: nec iuo
luta pānis. Non pepcit sup te oculꝰ vt
facereť tibi vnū de his misertus tui: sꝫ
ꝓiecta es sup faciē ťre in abiectiōē aie
tue i die q̃ nata es. Trāsiēs āt p te: vi-
di te cōcūlcatā in sanguie tuo. Et dixi
tibi cū esses i sanguie tuo. Viue: Dixi i
quā tibi in sanguine tuo. Viue; multi-
plicatā quasi germen agri dedi te: ⁊ mľ
tiplicata es: ⁊ grādis effecta: ⁊ ingressa
es ⁊ ꝑuenisti ad mundū muliebrē. Vbe
ra tua intumuerūt: ⁊ pilus tuꝰ germina-
uit ⁊ eras nuda ⁊ cōfusione plena. Et
transiui per te ⁊ vidi te: ⁊ ecce tempus
tuū: tempus amantiū. Et expandi ami
ctū meuꝫ sup te: ⁊ operui ignominiā tu
am. Et iuraui tibi: ⁊ ingressus sum pa-
B ctū tecū ait dñs deus. Et facta es mihi:
et laui te aqua: ⁊ emundaui sanguinē
tuū ex te. Et vnxi te oleo: et vestiui te
discoloribꝰ: et calciaui te hyacitho: Et
cinxi te bysso: ⁊ indui te subtilibus: et
ornaui te ornamento. Et dedi armillas
i manibus tuis ⁊ torquē circa collū tu
um: et dedi inaurē sup os tuum: et cir
culos in auribus tuis: ⁊ coronā deco-
ris in capite tuo. Et ornata es auro et
argento: ⁊ vestita es bysso et polymito
⁊ multis coloribus. Similam ⁊ mel ⁊
oleū comedisti: ⁊ decora facta es vehe-
menter nimis. Et ꝓfecisti in regnū: et
egressum est nomen tuū in gentes ꝓpť
speciē tuam: quia ꝑfecta eras in decore
meo quē posuerā sup te dicit dñs deꝰ.
Et habēs fiduciā in pulchritudine tua
fornicata es in nomie tuo: ⁊ exposuisti
fornicationē tuā omni trāseūti: vt eius
fieres. Et sumens de vestimentis meis
fecisti tibi excelsa hincinde consuta: et
fornicata es sup eis: sicut nō est factū:
neq; futurū est. Et tulisti vasa decoris
tui de auro meo et argēto meo que de
di tibi: ⁊ fecisti tibi imagines masculi-
nas: ⁊ fornicata es in eis. Et sumpsisti
vestimenta tua multicoloria ⁊ operui-
C sti illas. Et oleū meū ⁊ thymiama meū
posuisti coram eis: ⁊ panem meū quem
dedi tibi similā ⁊ oleū ⁊ mel quibꝰ enu
triui te: posuisti in cōspectu eoꝝ i odo-
rem suauitatis. Et factū ē ait dominus
deus: ⁊ tulisti filios tuos ⁊ filias tuas
quas generasti mihi: ⁊ imolasti eis ad
deuorandū. Nunquid parua ē fornicatio
tua? Immolasti filios meos: ⁊ dedisti il
los cōsecrās eis. Et post oēs abomina
tiōes tuas ⁊ fornicationes nō es recor
data dieꝝ adolescentie tue: qñ eras nu
da ⁊ cōfusione plena: cōculcata in san
guine tuo. Et accidit post oēm maliciā
tuā ve ve tibi: ait dñs deus. Et edifica
sti tibi lupanar: ⁊ fecisti tibi ꝓstibulū i
cūctis plateis. Ad omne caput vie edi
ficasti signū ꝓstitutionis tue: ⁊ abomi
nabilē fecisti decorem tuū. Et diuisisti
pedes tuos omi transeūti ⁊ multiplica
sti omēs fornicatiōes tuas. Et fornica
ta es cū filijs egypti vicinis tuis mag
narū carniū: et multiplicasti fornicatio
nē tuā ad irritandū me. Ecce ego extē-
dā manū meā sup te ⁊ auferā iustifica-
tionē tuā. Et dabo te in aiā odiētiū te
filiaꝝ palestinaꝝ: q̃ erubescūt i via tua
D scelerata. Et fornicata es in filijs assy-
rioꝝ: eo ꝙ necdū fueris expleta. Et post
ꝙ̃ fornicata es nec sic es satiata: ⁊ mul
tiplicasti fornicationē tuā i ťra chanaā
cū chaldeis: ⁊ nec sic satiata es. In quo
mūdabo cor tuū ait dñs deꝰ: cū facias
oia hec opa mulierꝭ meretricꝭ ⁊ ꝓcacꝭ.
Quia fabricasti lupanar tuū in capite
ois vie ⁊ excelsū tuū fecisti in oi platea.

Nec facta es quasi meretrix fastidio au
gēs ꝓtiū: sed quasi mulier adultera: q̄
sup virū suū inducit alienos. Oib⁹ me
retricibus dant mercedes: tu aūt dedi-
sti mercedes cūctis amatorib⁹ tuis: et
dona donabas eis: vt intrarēt ad te vn
diq; ad fornicandū tecū. Factūq; ē in
te ꝯtra cōsuetudinē mulierꝝ in fornica
tionib⁹ tuis: ⁊ post te non erit fornica-
tio. In eo eni ꝙ dedisti mercedes: ⁊ mer
cedes nō accepisti: factū ē in te ꝯtrariū
Propterea meretrix audi verbum dn̄i
Hec dicit dn̄s deus. Quia: effusū est es
tuū: et reuelata ē ignominia tua in for
nicationib⁹ tuis sup amatores tuos: ⁊
sup idola abomiationū tuarꝝ in sang-
uine filiorꝝ quos dedisti eis: ecce ego cō
gregabo oēs amatores tuos quib⁹ cō-
mixta es: et omēs quos dilexisti cū vni
E
uersis quos oderas. Et cōgregabo eos
sup te vndiq;: ⁊ nudabo ignominiā tu
am corā eis. Et videbūt oēm turpitu-
dinē tuā ⁊ iudicabo te iudicijs adul-
terarꝝ ⁊ effūdentiū sanguinē. Et dabo
te in sanguinē furoris ⁊ zeli: et dabo te
in manus eorꝝ. Et destruēt lupanar tu
um: ⁊ demolient ꝓstibulū tuū. Et de-
nudabūt te vestimētis tuis: et auferēt
vasa decoris tui. Et derelinquēt te nu-
dā plenāq; ignominia: ⁊ adducent sup
te multitudinē. Et lapidabūt te lapi-
4.Re.25.c.
dib⁹: ⁊ trucidabūt te gladijs suis. ‖ Et
cōburent domos tuas igni: ⁊ faciēt in
te iudicia in oculis mulierꝝ plurimarꝝ.
Et desines fornicari: et mercedes vltra
nō dabis. Et requiescet idignatio mea
in te: et auferet zelus me⁹ a te. Et qui
escam nec irascar amplius: eo ꝙ nō fu-
eris recordata dierꝝ adolescentie tue: ⁊
ꝓuocasti me in oibus his. Qua ꝓpter
et ego vias tuas in capite tuo dedi: ait
dn̄s deus: ⁊ nō feci iuxta scelera tua in
oibus abomiationib⁹ tuis. Ecce omis
qui dicit vulgo ꝓuerbiū: in te assumet
illud dicēs. Sicut mater: ita et filia ei⁹
Filia matris tue es tu: q̄ ꝓiecit virꝝ su-
F
um: ⁊ filios suos: et soror sororꝝ tuarꝝ:
que ꝓiecerūt viros suos et filios suos.
Je.eo.
‖ Mater vestra cethea: et pater vr̄ amor
reus. Et soror tua maior samaria: ipsa
⁊ filie ei⁹ q̄ habitāt ad sinistrā tuā. So
ror aūt tua minor te: que habitat a dex
tris tuis sodoma et filie eius. Sed nec
in vijs earꝝ ambulasti: neq; scd̄m scele
ra earꝝ fecisti. Pauxillū min⁹ pene sce-
leratiora fecisti illis: in omib⁹ vijs tu-
is. Viuo ego dicit dn̄s de⁹: q: non fecit
sodoma soror tua ip̄a et filie ei⁹: sicut
fecisti tu et filie tue. Ecce hec fuit ini-
quitas sodome sororis tue supbia: satu
ritas panis et abūdantia: et ociū ipsi⁹
et filiarꝝ eius: et manū egeno et paupi
nō porrigegebāt: et eleuate sunt et fece
rūt abominationes corā me: et abstuli
eas sicut vidisti. ‖ Et samaria dimidiū
Gen.19.f.
pctōrꝝ nō peccauit: sed vicisti eas scele
rib⁹ tuis: et iustificasti sorores tuas in
oib⁹ abomiationib⁹ tuis q̄s opata es.
Ergo et tu porta ꝯfusionē tuā: q̄ vicisti
sorores tuas pctis tuis scelerati⁹ agēs
ab eis. Iustificate sūt eni a te. Ergo et
tu ꝯfundere: et porta ignominiā tuā: q̄
iustificasti sorores tuas. Et ꝯuertā re-
stituēs eas ꝯuersionē sodomorꝝ cū filia
bus suis: et ꝯuersiōē samarie et filiarꝝ
eius. Et cōuertā reuersionē tuā in me-
dio earꝝ vt portes ignominiā tuā: ⁊ ꝯfū
daris in oib⁹ q̄ fecisti consolās eas. Et
G
soror tua sodoma et filie ei⁹ reuertent
ad antiq̄tatē suā: et samaria et filie ei⁹
reuertent ad ātiquitatē suā: et tu et fi-
lie tue reuertemi ad antiq̄tatē vr̄am.
Nō fuit aūt sodoma soror tua audita i
ore tuo i die supbie tue: anteq̄ reuelaret
malitia tua sicut hoc tpe in opprobriū
filiarꝝ syrie: et cūctarꝝ in circuitu tuo fi
liarꝝ palestinarꝝ q̄ ambiunt te p gyrū.
Scelus tuū ⁊ ignominiā tuā tu porta-
sti ait dn̄s de⁹. Quia hec dicit dn̄s de⁹.
Et faciā tibi sicut despexisti iuramētū
vt irritū faceres pactum: ⁊ recordabor
ego pacti mei tecū in dieb⁹ adolescētie
tue: ⁊ suscitabo tibi pactū sempiternū.
Et recordaberis viarꝝ tuarꝝ: et ꝯfunde-
ris cū recepis sorores tuas te maiores
cū minorib⁹ tuis. Et dabo eas tibi in
filias: sed nō ex pacto tuo: et suscitabo
ego pactū meū tecū. Et scies q: ego do
min⁹ vt recorderis et cōfundaris: ⁊ nō
sit tibi vltra apire os p̄ cōfusione tua:
cū placatus tibi fuero in oib⁹ que feci
sti: ait dn̄s deus

XVII

E
T factū est verbū dn̄i ad me di-
cēs. Fili hois: ꝓpone enigma:
et narra parabolā ad domū isrl̄
A
et dices. Hec dicit dn̄s deus. Aq̄la grā
dis: magnarꝝ alarū: longo mēbrorꝝ du
ctu: plena plumis ⁊ varietate: venit ad
libanū ⁊ tulit medullā cedri: Sūmita-
tē frondiū eius auulsit: et transporta-
uit eā in terrā chanaan: in vrbe nego-
ciatorꝝ posuit illaz. Et tulit de semine

terre et posuit illud in terra ꝑ semie: vt firmaret radicē sup aq̄s multas. In superficie posuit illud. Cunq̃ germinasset creuit in vineā latiorē: hūili statura respicientib⁹ ramis ei⁹ ad eā ⁊ radices eius sub illa erāt. Facta ē ergo vinea: et fructificauit in palmites: et emisit ꝓpagines. Et facta ē aquila altera grādis: magnis alis: multisq̃ plumis. Et ecce vinea ista quasi mittēs radices suas ad eā: palmites suos extendit ad illā vt irrigaret eā de areolis germis sui: que ī terra bona sup aq̄s multas plantata ē vt faciat frōdes ⁊ portet fructū: vt sit in vineā grāde. Dic. Hec dicit domin⁹ de⁹. Ergo ne ꝓsperabit? Nōne radices eius euellet ⁊ fruct⁹ ei⁹ distriget: et siccabit oēs palmites germis ei⁹ et et arescet: et nō in brachio grandi neq̃ in pplō multo: vt euelleret eam radicitus? Ecce plātata ē. Ergo ne ꝓspabit? Nōne cū tetigerit eā ventus vrēs siccabit: et in areis germis sui arescet? Et factū est verbū dn̄i ad me dicēs. Dic ad domū exaspantē. Nescitꝭ q̄d ista significent? Dic. Ecce veniet rex babylonis in hierlm: ⁊ assumet regē ⁊ principes ei⁹. et adducet eos ad semetip̄m in babylonē. Et tollet de semie regni: ferietq̃ cuꝫ eo fedus: et ab eo accipiet iusiurandū. Sed et fortes terre tollet: vt sit regnuꝫ humile et nō eleuet: sed custodiat pactū eius ⁊ seruet illud. Qui recedēs ab eo misit nūtios ad egyptū: vt daret sibi equos ⁊ pplm multū. Nunq̄d ꝓsperabit vel cōsequet salutē q̄ fecit hec? Et q̄ dissoluit pactū: nunq̄d effugiet? Viuo ego dicit dn̄s de⁹: q̄m in loco regis q̄ ꝯstituit eū regē cui⁹ fecit irritum iuramentū ⁊ soluit pactū qđ habebat cū eo: in medio babylonis morieṫ. Et nō in exercitu grādi: neq̃ in pplō multo faciet ꝯtra eū pharao p̄liū in iactu aggeris et in extructiōe valloꝝ: vt interficiat aīas multas. Spreuerat eni iuramentū vt solueret fed⁹: ⁊ ecce dedit manū suā: et cū oīa hec fecerit nō effugiet. Propterea hec dicit dn̄s de⁹. Viuo ego q̄m iuramentū qđ spreuit et fed⁹ qđ p̄uaricatus est ponā in caput ei⁹. Et expandā sup eū rete meū ⁊ cōprehendeṫ in sagena mea: ⁊ adducā eū in babylonē et iudicabo eū ibi in p̄uaricatione qua despexit me: ⁊ oēs ꝓfugi eius cum vniuerso agmine suo gladio cadēt. Residui aūt in oēm ventū dispgent: ⁊ scietis q̄ ego dn̄s locutus sum. Hec dicit dn̄s de⁹. Et sūmā ego de medulla cedri sublimis: ⁊ ponā de vertice ramoꝝ eius tenerū distringā ⁊ plātabo sup montē excelsū ⁊ eminentē. In mōte sublimi isrł plantabo illud: ⁊ erūpet in germē ⁊ faciet fructū et erit in cedrū magnā. Et habitabūt sub ea oēs volucres: ⁊ vniuersū volatile sub vmbra frondiū eius nidificabit. Et scient oīa ligna regiōis q̄ ego dn̄s hūiliaui lignū sublime: ⁊ exaltaui lignū humile: ⁊ siccaui lignū viride: ⁊ frondere feci lignū aridum. Ego dn̄s locut⁹ sum et feci

XVIII

Et factus ē sermo dn̄i ad me dicens. Quid est q̄ inter vos parabolā vertitis ꝉ ꝓuerbiū istud in terra israel dicētes. Pr̄es comederūt vuā acerbam: ⁊ dentes filioꝝ obstupescūt? Viuo ego dicit dn̄s de⁹: si erit vltra vobis parabola hec in ꝓuerbiū in isrł. Ecce oēs aīe mee sunt. Vt aīa p̄ris ita et aīa filij mea ē. Aīa q̄ peccauerit: ip̄a morieṫ. Et vir si fuerit iustus ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iusticiā: in montib⁹ nō comederit: ⁊ oculos suos nō leuauerit ad idola dom⁹ israel: ⁊ vxorem ꝓximi sui nō violauerit: ⁊ ad mulierē mēstruatā nō accesserit: ⁊ hoiem nō ꝯtristauerit: pignus debitori reddiderit: p vim nihil rapuerit: panē suū esurienti dederit: ⁊ nudū operuerit vestimēto: ad vsurā nō cōmodauerit: et amplius non accepit: ab iniquitate auerterit manū suam ⁊ iudiciū veꝝ fecerit inter virum ⁊ virū: ⁊ in preceptis meis ambulauerit: et iudicia mea custodierit vt faciat veritatē: hic iustus est. Vita viuet: ait domin⁹ deus. Q̄ si genuerit filiū latronem effundentē sanguinem: et fecerit vnū de istis: et hec quidem omia nō facientē: sed in montib⁹ comedentem: et vxorē ꝓximi sui polluentē: egenum et paupem cōtristantē: rapientē rapinas: pignus nō reddentē: et ad idola leuantem oculos suos: abomiationē facientē: ad vsurā dantē: et amplius accipientē: nunquid viuet? Non viuet. Cū vniuersa hec detestāda fecerit morte morietur. Sanguis eius in ip̄o erit. Q̄ si genuerit filiū qui vidēs omia peccata patris sui que fecit: timuerit: et nō fecerit simile eis: sup montes nō comederit: et oculos suos non leuauerit ad idola domus israel: et vxorē ꝓximi sui nō violauerit: et virū nō cōtristauerit: pign⁹ nō

Hiere. 31. c.

retinuerit: et rapinā non rapuerit: panē suū esurienti dederit: et nudū operuerit vestimento: a pauperis iniuria auerterit manū suā: vsurā et superabundantiā non accepit: et iudicia mea fecerit et in p̄ceptis meis ambulauerit: hic nō morie᷑ in iniquitate pr̄is sui: sed vita viuet. Pater eius qꝛ calūniatus est: et vim fecit fratri: et malū opatus est in medio populi sui: ecce mortuus est in iniquitate sua. Et dicit[is]. Quare nō portabit filius iniquitatē pr̄is? Uidelicet qꝛ filius iudiciū ꝛ iusticiam operatus est: omīa p̄cepta mea custodiuit et fecit illa: vita viuet. Aia que peccauerit ip̄a morie᷑. || Fili⁹ nō portabit iniquitatē pr̄is: et pater non portabit iniquitatē filij. Justicia iusti sup eum erit: et impietas impij erit sup eū. Si aūt impius egerit pniam ab oīb⁹ pctīs suis que operatus ē: et custodierit oīa precepta mea: et fecerit iudiciū ꝛ iusticiā: vita viuet ꝛ nō morie᷑. Omniū iniquitatū eius quas opatus est nō recordabor. In iusticia sua quā opatus ē: viuet. Nunquid volūtatis mee est mors impij dicit dn̄s deus: et nō vt cōuertatur a vijs suis: et viuat? Si autē auerterit se iust⁹ a iusticia sua: et fecerit iniquitatē s̄m oēs abomiatiōes q̄s opari solet impius: nūquid viuet? Oēs iusticie ei⁹ quas fecerat nō recordabun᷑. In p̄uaricatione qua p̄uaricat⁹ est: et in pctō suo q̄d peccauit: in ip̄is morie᷑. Et dixistis. || Nō est equa via dn̄i. Audite ergo dom⁹ israel. Nunquid via mea non est equa: ꝛ nō magis vie vr̄e praue sunt? Cū enī auerterit se iustus a iusticia sua et fecerit iniquitatē: morie᷑ in eis. In iniusticia quā operatus est morietur. Et cum auerterit se impius ab impietate suā quā operatus est et fecerit iudiciū et iusticiā: ipse animā suā viuificabit. Cōsiderans enī et auertēs se ab omibus iniquitatib⁹ suis quas operatus est: vita viuet ꝛ nō morie᷑. Et dicunt filij israel. || Nō ē equa via domī. Nūquid vie mee non sunt eque domus israel: et nō magis vie vestre praue? Idcirco vnūquēq; iuxta vias suas iudicabo domus israel: ait dn̄s de⁹. Cōuertimini ꝛ agite penitentiā ab omib⁹ iniquitatib⁹ vestris: et non erit vobis in ruinā iniquitas. Proijcite a vobis omnes iniquitates vr̄as i q̄bus p̄uaricati est[is]: et facite vobis cor nouū ꝛ sp̄m nouū. Et q̄re moriemī domus isr̄l? || Quia nolo mortē morientis dicit dn̄s de⁹. Reuertimini et viuite.

E

Deut[eronomii].24.c
4.Re.14.b
2.Pa.25.a

F

I.co.2.[ca]. 3 d

G

S.co.

I.33.c

XIX

A

e

Et tu fili hoīs assume planctum sup principes isr̄l: et dices. Quare mater tua leena inter leones cubauit? In medio leūculoꝝ enutriuit catulos suos. Et eduxit vnū de leunculis suis: leo factus ē ꝛ didicit capere p̄dā hoiemq; comedere. Et audierūt de eo gentes: ꝛ nō absq; vulnerib⁹ suis ceperunt eū: et adduxerūt eū in catenis i terrā egypti. Que cū vidisset qm̄ infirmata est et perijt expectatio eius: tulit vnū de leūculis suis: leonē ꝯstituit eū. Qui incedebat inter leones: ꝛ fact⁹ est leo ꝛ didicit p̄dā cape: ꝛ homies deuorare: didicit viduas facere: ꝛ ciuitates eaꝝ in desertū adducere: ꝛ desolata est terra ꝛ plenitudo eius a voce rugit⁹ illius. Et cōuenerūt aduersus eū gentes vndiq; de ꝓuincijs: et expanderūt sup eū rete suū. In vulnerib⁹ eaꝝ captus ē et miserūt eū in caueam. In catenis adduxerūt eū ad regē babylonis miserūtq; eū in carcerē: ne audire᷑ vox ei⁹ vltra sup mōtes israel. Mater tua quasi vinea in sanguine tuo: sup aquā plātata ē. Fructus ei⁹ ꝛ frōdes eius creuerunt ex aquis multis: ꝛ facte sunt ei virge solide in sceptra dn̄antiū: ꝛ exaltata est statura eius inter frondes. Et vidit altitudinē suam in multitudine palmitū suoꝝ: ꝛ euulsa est in ira in terrāq; ꝓiecta: ꝛ vent⁹ vrēs siccauit fructū eius: marcuerūt et arefacte sunt virge roboris ei⁹. Ignis ꝯmedit eā. Et nūc trāsplātata ē in desertū i terra inuia ꝛ sitienti: ꝛ egressus ē de virga ramoꝝ ei⁹ q̄ fructū eius comedit: et nō fuit in ea virga fortis sceptrū dn̄antiū. Planctus est: et erit in planctū.

B

C

D

XX

A

e

Et factum est in anno septimo: in q̄nto: in decima mensis: venerūt viri de seniorib⁹ isr̄l vt interrogarēt dn̄m: et sederūt corā me. Et fact⁹ ē sermo dn̄i ad me dicēs. Fili hominis: loq̄re seniorib⁹ isr̄l: ꝛ dices ad eos Hec dicit dn̄s de⁹. Nūquid ad interrogādū me vos venistis? Uiuo ego: qꝛ nō r̄ndebo vobis ait dn̄s de⁹. Si iudicas eos: si iudicas fili hoīs: Abomiationes patrū eoꝝ ostēde eis: ꝛ dices ad eos. Hec dicit dn̄s de⁹. In die qua elegi israel et leuaui manū meā ꝓ stirpe dom⁹ iacob: et apparui eis in terra egypti et leuaui

manū meā ꝓ eis dicēs:ego dn̄s deꝰ vr̄: in die illa leuaui manū meā ꝓ eis vt educerē eos de terra egypti ī terrā quā ꝓuiderā eis fluentē lacte ⁊ melle:que ē egregia inter oēs terras. Et dixi ad eos. Unusquisq̄ offensiones oculoꝝ suoꝝ abijciat:⁊ in idolis egypti nolite pollui

B Ego dn̄s deꝰ vester. Et irritauerunt me: noluerūtq̄ me audire Unusq̄sq̄ abominationes oculoꝝ suoꝝ nō proiecit:nec idola egypti reliquerūt. Et dixi vt effunderem indignationē meā sup eos ⁊ implerem irā meā in eis ī medio terre egypti.

J. eo. ‖Et feci ꝓpter nomē meū:vt nō violaretur corā gētibus in quarum medio erāt:⁊ inter quas apparui eis vt educerem eos de terra egypti. Eieci ergo eos de terra egypti ⁊ eduxi eos in desertū: ⁊ dedi eis precepta mea : et iudicia mea ostendi eis:que faciens hō viuet in eis.

Exo. 20.b et.31.c. ‖Insup et sabbata mea dedi eis vt esset signū inter me ⁊ eos: ⁊ scirent quia ego dn̄s sanctificans eos. Et irritauerūt me domꝰ israel in deserto: in p̄ceptis meis nō ambulauerūt:⁊ iudicia mea proiecerūt

Exo.16.f que faciēs homo viuet in eis:‖⁊ sabbata mea violauerūt vehementer. Dixi

C ergo vt effunderē furorem meū sup eos

S.eo.et.J.eo in deserto:⁊ ꝯsumerē eos.‖Et feci ꝓpter nomen meū:ne violaret̄ corā gentibus: de quibꝰ eieci eos in cōspectu eaꝝ. Ego igitur leuaui manū meā sup eos ī deserto ne inducerē eos in terrā quam dedi eis fluentē lacte ⁊ melle p̄cipuā terrarū oīm:qꝛ iudicia mea ꝓiecerūt:⁊ in preceptis meis non ambulauerūt: ⁊ sabbata mea violauerūt. Post idola eni cor eoꝝ gradiebat̄. Et pepcit oculus meꝰ super eos vt nō interficerē eos:nec consumpsi eos in deserto. Dixi aūt ad filios eoꝝ in solitudine. In p̄ceptis patrū vr̄oꝝ nolite incedere:nec iudicia eoꝝ custodiatis nec in idolis eoꝝ polluamini. Ego dn̄s deꝰ vester. In p̄ceptꝭ meis ambulate:et iudicia mea custodite ⁊ facite ea et sabbata mea sctificate vt sit signū inter me ⁊ vos:⁊ sciatꝭ qꝛ ego dn̄s deus vester. Et exacerbauerūt me filij:⁊ in p̄ceptꝭ meis nō ambulauerūt:⁊ iudicia mea non custodierūt vt facerēt ea q̄ cū fecerit hō vi

D uet in eis:⁊ sabbata mea violauerūt. Et cōminatꝰ sum vt effunderē furorē meū sup eos:⁊ implerē iram meā in eis ī deserto. Auerti aūt manū meā:‖⁊ feci pro

S. eo. pter nomē meū:vt nō violaret̄ corā gentibꝰ:de quibꝰ eieci eos in ocul' eaꝝ. Iterū leuaui manū meā in eos in solitudine vt dispergerē illos in natiōes:⁊ ventilarē in terras:eo ꝙ iudicia mea nō fecissent:⁊ p̄cepta mea reprobassent: ⁊ sabbata mea violassent:⁊ post idola patrum suoꝝ fuissent oculi eoꝝ. Ergo ⁊ ego dedi eis p̄cepta nō bona:et iudicia in q̄bꝰ nō viuēt:⁊ pollui eos in muneribꝰ suis cū offerrēt oē qd̄ aperit vuluā ꝓpter delicta sua:⁊ scient qꝛ ego dn̄s. Q̄obrem loquere ad domū israel fili hois:⁊ dices ad eos. Hec dicit dn̄s deꝰ. Adhuc et in hoc blasphemauerūt me p̄res vestri cū spreuissent me ꝯtemnētes: ⁊ induxissem

B eos in terrā sup quā leuaui manū meā vt darem eis. Uiderūt oēm collem excelsum:⁊ oē lignū nemorosum: ⁊ imolauerūt ibi victimas suas ⁊ dederūt ibi irritationē oblatiōis sue:⁊ posuerunt ibi odorē suauitatꝭ sue ⁊ libauerūt libationes suas. Et dixi ad eos. Quid est excelsum:ad qd̄ vos ingredimini? Et vocatū est nomē eius excelsum vsq̄ ad hāc diē. Propterea dic ad domum isrl'. Hec dicit dn̄s deus. Certe ī via patrū vestroꝝ vos polluimini:⁊ post offendicula eorū vos fornicamini:⁊ in oblatione donorū vestrorū:cū traducitꝭ filios vestros ꝑ ignē vos polluimini in oībꝰ idolis vr̄is vsq̄ hodie:et ego rn̄debo vobis domus isrl'? Uiuo ego dicit dn̄s deus:qꝛ nō respōdebo vobis neq̄ cogitatio mentꝭ vestre fiet dicentiū. Erimus sicut gentes ⁊ sicut cognationes terre:vt colamꝰ ligna ⁊ lapides. Uiuo ego dicit dn̄s deus:quoniā in manu forti ⁊ in brachio extento ⁊ in furore effuso regnabo sup vos. Et educā

F vos de ppl'is:⁊ cōgregabo vos de terris in q̄bus dispersi estꝭ. In manu valida ⁊ in brachio extento ⁊ in furore effuso regnabo sup vos ⁊ adducā vos in desertū ppl'orū:⁊ iudicabor vobiscū ibi facie ad faciem. Sicut iudicio ꝯtendi aduersum patres vestros ī deserto terre egypti: sic iudicabo vos dicit dominꝰ. Et subijciā vos sceptro meo:et inducam vos in vinculis federis. Et eligā de vobis trāsgressores et impios: et de terra incolatꝰ eorū educam eos:et in terrā israel non ingredientur:⁊ scietis quia ego dominus. Et vos domus israel:hec dicit dn̄s deꝰ. Singuli post idola vr̄a ambulate:⁊ seruite eis. Q̄ si ⁊ in hoc nō audieritꝭ me: et nomen meū sanctum pollueritis vltra in muneribus vestris ⁊ in idolis vr̄is. In monte sctō meo:in mōte excelso isrl' ait

dñs deus:ibi fuiet mihi oĩs domꝰ isrl: oẽs inquã in terra in q̃ placebũt mihi. Et ibi querã pꝛimitias vr̃as:⁊ initiũ de cimarũ vr̃aꝝ in oĩbus sctificatiõibꝰ vestris. In odoꝛẽ suauitat̃ suscipiã vos: cum eduxero vos de pplis ⁊ ꝯgregauero vos de terr̃ in quas dispsi estis:⁊ sctificaboꝛ in vobis in ocul̃ nationũ. Et scietis qꝛ ego dñs cũ eduxero vos ad terraꝫ isrl:in terra ꝓ q̃ leuaui manũ meam:vt darẽ eam pr̃ibꝰ vr̃is. Et recoꝛdabimini ibi viaꝝ vr̃aꝝ et oĩm sceleꝝ vr̃oꝝ q̇bus polluti est̃ in eis:et displicebit̃ vobis i ꝯspectu vr̃o in oĩbꝰ malitijs vr̃is q̃s fecistis:⁊ scieris qꝛ ego dñs cũ bñfecero vobis ꝓpter nomẽ meũ: ⁊ nõ ſm vias vestras malas neqꝫ ſm scelera vr̃a pessima domꝰ isrl:ait dñs deꝰ. Et factꝰ est sermo dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs: pone faciem tuã ꝯtra viã austri ⁊ stilla ad africũ. Et ꝓpheta ad saltũ agri meridiani:⁊ dices saltui meridiano:Audi ṽbum dñi. Hec dicit dñs deꝰ. Ecce ego succẽdam in te ignẽ:⁊ cõburã in te om̃e lignũ viride ⁊ om̃e lignũ aridũ. Non extinguet̃ flãma succẽsionis. Et cõburet̃ in ea oĩs facies ab austro vsqꝫ ad aquilonem: ⁊ videbit vniuersa caro qꝛ ego dñs succendi eam: nec extinguet̃. ‖ Et dixi: A:a:a:dñe deꝰ. Ipsi dicũt de me. Nunq̇d non ꝑ parabolas loquit̃ iste?

XXI

Et factus est sermo dñi ad me dicens: Fili hoĩs:pone faciẽ tuam ad hierl̃m ⁊ stilla ad sctũaria ⁊ ꝓpħa cõtra humũ isrl:⁊ dices terre isrl. Hec dicit dñs deꝰ. Ecce ego ad te:⁊ eijciã gladium meũ de vagina sua: ⁊ occidam in te iustũ ⁊ impiũ. Pꝛo eo aũt ꝙ occidi in te iustũ ⁊ impiũ: idcirco egrediet̃ gladius meus de vagina sua ad oẽm carnem ab austro vsqꝫ ad aquilonẽ:vt sciat oĩs caro qꝛ ego dñs eduxi gladiũ meũ de vagina sua irreuocabilẽ Et tu fili hoĩs ingemisce in ꝯtritiõe lumboꝝ:⁊ in amaritudinibꝰ ingemisce coꝛã eis. Cũqꝫ dixerit ad te:quare tu gemis:dices:Pꝛo auditu qꝛ venit:⁊ tabescet om̃e coꝛ:⁊ dissoluentur vniuerse manꝰ:et infirmabit̃ omnis spũs ⁊ ꝑ cũcta genua fluent aque. Ecce venit:⁊ fiet ait dñs deꝰ. Et factꝰ est sermo dñi ad me dicens. Fili hoĩs:ꝓpħa ⁊ dices. Hec dicit dñs deꝰ. Loquere. Gladius gladiꝰ exacutꝰ est ⁊ limatꝰ. Ut cedat victimas exacutꝰ est: vt splẽdeat limatus est. Qui moues sceptruꝫ filij mei succidisti om̃e lignũ. Et dedi eũ ad leuigandũ:vt teneat̃ manu. Iste exacutꝰ est gladiꝰ:⁊ iste limatus est in manu interficientis. Clama ⁊ vlula fili hoĩs:qꝛ hic factus est in pplo meo:h̃ in cunct̃ ducibꝰ isrl qui fugerãt. Gladio traditi sunt cuꝫ pplo meo. Idcirco plaude sup̲ femur qꝛ ꝓbatꝰ est:⁊ hoc cũ sceptrũ subuerterit:⁊ nõ erit dicit dñs deꝰ. Tu ergo fili hoĩs ꝓpħa:⁊ ꝑcute manu ad manũ:⁊ duplicetur gladiꝰ ac triplicet̃ gladiꝰ interfectoꝝ. Hic est gladiꝰ occisiõis magne qui obstupescere eos facit:⁊ coꝛde tabescere ⁊ multiplicat ruinas. In oĩbꝰ poꝛt̃ eoꝝ dedi cõturbationẽ gladij acuti ⁊ limati ad fulgendũ:amicti ad cedeꝫ. Exacuere vade ad dexterã siue ad sinistrã:q̇cunqꝫ faciei tue est appetitꝰ. Quin ⁊ ego plaudã manu ad manũ:⁊ implebo indignationẽ meã. Ego dñs locutus sum. Et factus est ſmo dñi ad me dicẽs. Et tu fili hoĩs pone tibi duas vias: vt veniat gladius reg̃ babylonis. De terra vna egredientur ambo. Et manu capiet cõiecturam:in capite vie ciuitat̃ conijciet. Uiam pones:vt veniat gladiꝰ ad rabbath filioꝛũ ammon ⁊ ad iudã in hierl̃m munitissimã. Stetit eñi rex babylonis i biuio in capite duaꝝ viarũ diuinationeꝫ q̃rens:cõmiscẽs sagittas. Interrogauit idola:exta cõsuluit. Ad dexterã eius facta est diuinatio super hierl̃m:vt ponat arietes: vt aperiat os in cede : vt eleuet vocẽ in vlulatu:vt ponat arietes cõtra poꝛtas:vt cõpoꝛtet aggerem: vt edificet munitiones. Eritqꝫ q̃si cõsulens frustra oꝛaculũ in ocul̃ eoꝝ: ⁊ sabbatoꝝ ociũ imitans. Ipe aũt recoꝛdabit̃ iniquitat̃ ad capiendũ. Idcirco hec dicit dñs deꝰ. Pꝛo eo ꝙ recoꝛdati est̃ iniq̃tat̃ vestre ⁊ reuelastis p̃uaricatiões vr̃as:⁊ apparuerũt peccata vestra in oĩbus cogitationibus vr̃is. Pꝛo eo inquã ꝙ recoꝛdati est̃ manu capiemini. Tu autẽ ꝓphane impie dux israel cuiꝰ venit dies tp̃e iniq̃tatis p̃finita:hec dicit dñs deꝰ. Aufer cydarim:tolle coꝛonã. Nõne hec est q̃ humilẽ subleuauit:⁊ sublimẽ humiliauit? Iniquitatẽ:iniq̃tatẽ: iniquitatẽ ponaꝫ eã. Et hoc nõ factũ est donec veniret cuius est iudiciũ:⁊ tradam ei. Et tu fili hominis ꝓpħa ⁊ dic. Hec dicit dñs deꝰ ad filios ãmon:⁊ ad oppꝛobꝛiũ eoꝛum. Et dices. Mucro:mucro:euagina te ad occidẽdũ:lima te:vt iterficias et fulgeas: cũ tibi videret̃ vana ⁊ diuinarent̃ mẽdacia : vt dareris sup̲ colla vulneratoꝝ

impioꝝ quoꝝ veniet dies in tpe iniquitatis pfinita. Reuertere ad vaginā tuaꝫ in locū in quo creatus es. In terra natiuitatis tue iudicabo te: ⁊ effundā super te indignationē meam. In igne furoris mei sufflabo in te: daboq; te in manus hoim insipientiū ⁊ fabricantiū interitū Igni eris cibus. Sanguis tu⁹ erit i medio terre: obliuioni traderis: qꝛ ego dñs locutus sum.

XXII

A Et factū ē verbū dñi ad me dicēs e Et tu fili hois nōne iudicas ciuitatē sanguinū: ⁊ oñdis ei oēs abomiationes suas? Et dices. Hec dicit dñs deus: Ciuitas effundēs sanguineꝫ in medio sui: vt veniat tps eius: ⁊ q̄ fecit idola cōtra semetipām vt pollueret In sanguine tuo q̇ a te effusus ē deliq̄sti: et in idolis tuis q̄ fecisti polluta es. Et appropinquare fecisti dies tuos: et adduxisti tps annoꝝ tuoꝝ. Propterea B dedi te opprobriū gentib⁹: ⁊ irrisioneꝫ vniuersis terris q̄ iuxta sunt ⁊ q̄ pcul a te. Triūphabunt de te: sordida: nobilis grādis interitu. Ecce principes isrl' singuli in brachio suo fuerūt in te ad effūdendū sanguinē: prem ⁊ matrē contumelijs affecerūt in te. Aduenā calūniati sunt in medio tui: pupillū et viduam cōtristauerunt apud te: sanctuaria mea spreuistis ⁊ sabbata mea polluistis. Uiri detractores fuerūt in te ad effūndendū sanguinē: ⁊ sup montes comederunt C in te: scelus opati sunt i medio tui. Uerecundiora pris discooperuerūt i te: immundiciā mēstruate hūiliauerūt in te. Hiere. 5. c ‖Et vnusq̄sq; in vxorē pximi sui opat⁹ est abominationē: ⁊ socer nurū suā polluit nepharie: frater sororē suā filiaꝫ patris sui oppressit in te. Munera acceperūt apud te ad effundendū sanguinem: vsurā ⁊ supabūdantiā accepisti: ⁊ auare pximos tuos calūniabaris: meiq; oblita es dicit dñs de⁹. Ecce cōplosi manus meas sup auariciā tuā quā fecisti: ⁊ sup sanguineꝫ qui effusus est in medio tui. Nunquid sustinebit cor tuū: aut pualebunt man⁹ tue in dieb⁹ quos ego faciaꝫ D tibi? Ego dñs locut⁹ sum et faciam. Et dispergā te in nationes: ⁊ ventilabo te i terras. Et deficere faciā immūdiciā tuā a te: ⁊ possidebo te in cōspectu gentiū: et scies qꝛ ego dñs. Et factū est verbū dñi ad me dicens. Fili homis: versa ē mihi dom⁹ israel in scoriā. Oēs isti es ⁊ stannū ⁊ ferrū ⁊ plumbū in medio fornacis: scoria argenti facti sunt. Propterea hec dicit dñs de⁹. Eo q̄ versi estis oēs i scoriā: ppterea ecce ego ꝯgregabo vos i medio hierlm ꝯgregatione argenti ⁊ eris ⁊ stāni ⁊ ferri ⁊ plūbi in medio fornacꝭ: vt succendā in ea ignē ad cōflandum. Sic E ꝯgregabo in furore meo ⁊ in ira mea: et requiescā. Et ꝯflabo vos ⁊ congregabo vos: ⁊ succendā vos in igne furorꝭ mei: ⁊ conflabimini in medio ei⁹: vt conflat argentū in medio fornacꝭ: sic eritꝭ i medio ei⁹. Et scietis qꝛ ego dñs: cū effuderi indignationē meā sup vos. Et factū est verbū dñi ad me dicēs. Fili hois: dic ei. Tu es terra imūda ⁊ nō cōpluta in die furoris. Cōiuratio pphaꝝ in medio ei⁹. Sicut leo rugiens rapiensq; pdā aīas F deuorauerūt: opes ⁊ preciū acceperūt: viduas ei⁹ multiplicauerūt in medio illius. Sacerdotes ei⁹ ꝯtempserūt legē meam: ⁊ polluerūt sctūaria mea. Inter sanctū ⁊ pphanū nō habuerūt distantiam: inter pollutū ⁊ mūdū nō intellexerūt: et a sabbatis meis auerterūt oculos suos: ⁊ coinquinabar in medio eoꝝ. ‖Principes ei⁹ in medio illi⁹ quasi lupi rapientes predā: ad effundēdū sanguinē et ad pdendas aīas ⁊ auare sectanda lucra. Michee. 3. d Sopho. 3. d Prophete aūt ei⁹ liniebāt eos absq; tēperamēto vidētes vana et diuinātes ei mendaciū: dicētes: hec dicit dñs de⁹: cū dñs nō sit locut⁹. G Populi terre calūniabant calumniā ⁊ rapiebāt violēter: egenū ⁊ pauperē affligebant: ⁊ aduenā opprimebant calūnia absq; iudicio. Et q̄siui de eis virū qui interponeret sepeꝫ: ⁊ staret opposit⁹ ꝯtra me p terra ne dissiparem eā: ⁊ nō inueni. Et effudi sup eos indignationē meā: ⁊ in igne ire mee cōsumpsi eos. Uiā eoꝝ in caput eoꝝ reddidi ait domin⁹ deus.

XXIII

A Et factus est sermo dñi ad me dicens. e Fili hois: due mulieres filie mris vni⁹ fuerūt ⁊ fornicate sūt in egypto. In adolescentia sua fornicate sunt. Ibi subacta sunt vbera earum: ⁊ fracte sunt māme pubertatꝭ earū. Noīa autē earū oolla maior ⁊ ooliba soror ei⁹ minor. Et habui eas et pepererūt filios ⁊ filias. Porro eaꝝ noīa: samaria oolla: ⁊ hierusalē ooliba. Fornicata est igit super me olla ⁊ insaniuit in amatores suos in assyrios ppinquātes: vestitos hyacintho: principes ⁊ magistrat⁹: iuuenes cupitudinis: vniuersos equites ⁊ ascensores equorū: ⁊ dedit fornicatiōes suas

ſup eos electos filios aſſyrioꝝ vniuer-
ſos: et in omnibus in quos inſaniuit in
immūdicijs eoꝝ polluta eſt. Inſup et for-
nicatiões ſuas quas habuerat in egyp-
B to nō reliquit. Nā et illi dormierūt cū
ea in adoleſcētia ſua: et illi ꝯfregerunt
vbera pubertatis eius: ⁊ effuderūt forni
cationē ſuā ſup eam. Propteres tradidi
eā in manus amatoꝝ ſuoꝝ: in manꝰ fi-
lioꝝ aſſur ſup quoꝝ inſaniuit libidine
Ipſi diſcooperuerūt ignominiā eius: fi-
lios ⁊ filias eiꝰ tulerūt: ⁊ ipſam occiderūt
gladio. Et facte ſunt famoſe mulieres: ⁊
iudicia ꝑpetrauerūt in ea. Qđ cū vidiſ-
ſet ſoror eiꝰ ooliba: pluſ ꝙ̄ illa inſaniuit
libidine. ⁊ fornicationē ſuā ſup fornica
tionē ſororis ſue ad filios aſſyrioꝝ ꝑ-
buit impudenter: ducibus et magiſtrati
bꝰ ad ſe venientibꝰ induris veſte varia:
equitibꝰ qui vectabant equis: et adole-
ſcentibꝰ forma cunctis egregia. Et vidi
ꝙ polluta eſſet via vna ambarū: ⁊ aurit
fornicationes ſuas. Cunqꝫ vidiſſet vi-
ros depictos in pariete imagines chal-
deoꝝ expreſſas coloribꝰ: ⁊ accinctos bal
theis renes: ⁊ tyaras tinctas in capiti-
bus eorū formā ducū omniū: ſimilitudi
nem filioꝝ babylonis terreqꝫ chaldeo-
C rū in qua orti ſunt: inſaniuit ſuper eos
concupiſcētia oculoꝝ ſuorū: ⁊ miſit nū-
cios ad eos in chaldeam. Cunqꝫ veniſ-
ſent ad eā filij babylonis ad cubile mā-
marū polluerūt eam ſtupris ſuis: ⁊ pol-
luta eſt ab eis: ⁊ ſaturata eſt aīa eiꝰ ab
illis. Denudauit quoqꝫ fornicatiões ſu-
as: ⁊ diſcooperuit ignominiam ſuā. Et
receſſit aīa mea ab ea: ſicut receſſerat
anīa mea a ſorore eius. Multiplicauit
enī fornicationes ſuas recordans dies
adoleſcentie ſue quibus fornicata eſt in
terra egypti: ⁊ inſaniuit libidine ſup cō
cubitū eorū quoꝝ carnes ſūt vt carnes
aſinorū: ⁊ ſicut fluxus equorū fluxꝰ eoꝝ
Et viſitaſti ſcelus adoleſcētie tue: quā-
do ſubacta ſunt in egypto vbera tua: et
ꝯfracte ſunt mām̄e pubertatiſ tue. Pro-
pterea ooliba hec dicit dn̄s deus. Ecce
ego ſuſcitabo omēs amatores tuos cō-
D tra te de qbus ſatiata eſt anīa tua: ⁊ cō-
gregabo eos aduerſum te in circūitu: fi
lios babylōis ⁊ vniuerſos chaldeos: no
biles: tyrānoſqꝫ ⁊ principes: omēs filios
aſſyriorū: iuuenes forma egregia: duces
⁊ magiſtratꝰ: vniuerſos principes prin-
cipū: ⁊ noiatos aſcēſores equoꝝ. Et ve-
nient ſup te inſtructi curru ⁊ rota: mul-

titudo ppꝉoꝝ. Lorica ⁊ clypeo ⁊ galea ar
mabunt ꝯtra te vndiqꝫ. Et dabo coram
eis iudiciū: ⁊ iudicabūt te iudicijs ſuis.
Et ponā zelū meū in te: quē exercēnt te
cū in furore. Naſum tuū ⁊ aures tuas ꝑ-
cidēt: ⁊ q̄ remāſerit gladio cōcidēt. Ipſi
filios tuos ⁊ filias tuas capiēt ⁊ nouiſ-
ſimū tuū deuorabitur igni. Et denuda-
būt te veſtimētis tuis: ⁊ tollēt vaſa glīe
tue. Et requieſcere faciā ſcelus tuū de te: ⁊
fornicatiões tuā de terra egypti. Nec le-
uabis ocꝉos tuos ad eos: ⁊ egypti nō re
cordaberiſ ampliꝰ: q2 hec dicit dn̄s deꝰ:
E Ecce ego tradā te in manꝰ eorū q̄s odi-
ſti: in manꝰ de qbꝰ ſatiata eſt aīa tua:
⁊ agēt tecū in odio. Et tollēt oēs labo-
res tuos: ⁊ dimittēt te nudam ⁊ ignomi
nia plenā: ⁊ reuelabit ignominia forni
cationū tuaꝝ. Scelus tuū ⁊ fornicatio-
nes tue fecerūt hec tibi: q2 fornicata es
poſt gētes inter q̄s polluta es ī idolꝭ eaꝝ.
In via ſororiſ tue ambulaſti: ⁊ dabo cali
cē eiꝰ in manū tua. Hec dicit dn̄s deꝰ. Ca
licē ſororiſ tue bibes: ꝓfundum ⁊ latum.
Eris ī deriſum ⁊ ī ſubſannationē q̄ es ca
paciſſima: ebrietate ⁊ dolore repleberis:
calice merorīſ ⁊ triſticie: calice ſororiſ tue
ſamarie. Et bibes illum ⁊ epotabis vſqꝫ
ad feces: ⁊ fragmēta eiꝰ deuorabiſ: ⁊ vbe
ra tua lacerabis: q2 ego locutus ſum ait
dn̄s deꝰ. Propterea hec dicit dn̄s deus.
Quia oblita es mei ⁊ ꝓieciſti me pꝰ cor
pus tuū: tu q̄3 porta ſcelus tuū ⁊ forni-
cationes tuas. Et ait dn̄s ad me dicēs.
F Fili hoīs: nūqđ iudicas oollā ⁊ oolibā:
⁊ annūtias eis ſcelera eaꝝ: q2 adultera-
te ſunt ⁊ ſanguis in maibꝰ eaꝝ ⁊ cū ido
lis ſuis fornicate ſunt? Inſup ⁊ filios ſu
os quos genuerūt mihi: ⁊ obtulerūt eis
ad deuorandū. Sed ⁊ hoc fecerūt mihi.
Polluerūt ſanctuariū meū in die illa: ⁊
ſabbata mea ꝓphanauerūt. Cūqꝫ imo-
larent filios ſuos idolis ſuis: ⁊ ingrede
rent ſanctuariū meū in die illa vt pol-
luerent illud: etiā hec fecerunt in medio
domꝰ mee. Miſerūt ad viros venientes
delonge: ad quos nūtios miſerant. Ita-
qꝫ ecce venerūt quibꝰ te lauiſti ⁊ circū-
liniſti ſtibio ocꝉos tuos ⁊ ornata es mū
do muliebri. Sediſti in lecto pulcherri-
mo: menſa ornata eſt ante te. Thymia-
ma meū ⁊ vnguentū meū poſuiſti ſuper
eam: ⁊ vox multitudinis exultātis erat
in ea. Et in viris qui de multitudīe ho-
minū adducebant ⁊ veniebāt de deſer-
G to: poſuerūt armillas in manibꝰ eorū: ⁊

coronas speciosas in capib⁹ eorum. Et vidi ei que attrita est in adulteriis. Nūc fornicabit̃ in fornicatione sua: etiā hec. Et ingressi sunt ad eam: quasi ad mulierem meretricem: sic ingrediebantur ad oollam et ad oolibam mulieres nefarias Uiri ergo iusti sunt. Hi iudicabunt eas iudicio adulterarum et iudicio effundētium sanguinem: quia adulterate sunt: et sanguis in in manib⁹ earum. Et cum idolis suis fornicate sunt. Hec enim dicit domin⁹ deus. Adduc ad eas multitudinem et trade eas in tumultum et in rapinā: et lapident̃ lapibus populorū et cōfodiant̃ gladiis eorū. Filios et filias earū interficiēt: et domos earū igne succēdēt. Et auferā scelus de terra: et discēt omnes mulieres ne faciāt s̄m scelus earum. Et dabunt scelus vestrū super vos et peccata idolorū vestrorū portabitis: et scietis quia ego dñs deus. XXIIII

B Et factum est verbū domi ad me e in anno nono in mense decimo: decima die mensis dicens. Fili hoīs: scribe tibi nomen diei hui⁹ in qua confirmatus est rex babylonis aduersus hierusalem hodie: et dices per puerbiū ad domum irritatricē parabolam: et loqueris ad eos. Hec dicit dñs deus. Pone ollam: pone inquam et mitte in eam aquā. Congere frusta eius in eam: omnē partē bonā: et femur et armū: electa et ossibus plena. Pinguissimū pecus assume: cōpone q̄z strues ossiū sub ea. Efferbuit coctio eius: et discocta sūt ossa illi⁹ i medio ei⁹. Propterea hec dicit de⁹. ‖Ue ciuitati sāguinū cuius rubigo i ea ē: et rubigo ei⁹ nō exiuit de ea. Per partes et p partes suas eiice eā. Nō cecidit sup eam sors. Sanguis eni eius i medio ei⁹ est: sup lympidissimā petrā effudit illum. Nō effudit illū sup terrā vt possit operiri puluere: vt supinducerē indignationē meā et vīdicta vlciscerer. Dedi sanguinē eius sup petrā lympidissimā: ne operiret̃. Propterea hec dicit dñs de⁹ ‖Ue ciuitati sanguinū: cui⁹ ego grandē faciā pirā. Cōgere ossa: que igne succendā. Cōsument̃ carnes: et coquat̃ vniuersa compositio: et ossa tabescent. Pone q̄z eam sup prunas vacuā vt incalescat et liq̄fiat es ei⁹: et conflet̃ in medio ei⁹ inq̄namentum ei⁹: et consumat̃ rubigo eius. Multo labore sudatū est: et nō exiuit de ea nimia rubigo eius neq̄ per ignē. Immūdicia tua execrabilis q̄r mūdare te volui et nō es mūdata a sordib⁹ tuis. Sed nec mūdaberis prius: donec q̄escere faciam indignationē meam in te. Ego dñs locutus sum. Ueni et faciam: nō transeam: nec parcā: nec placabor. Iuxta vias tuas et iuxta adinuētiones tuas iudicabo te dicit dñs. Et factū est verbū domi ad me dicens. Fili hoīs: ecce ego tollo a te desiderabile oculorū tuorū in plaga: et nō planges neq̄ plorabis neq̄ fluent lachryme tue. Ingemisce tacēs: mortuorum luctū nō facies. Corona tua circūligata sit tibi: et calciamenta tua erūt in pedib⁹ tuis: nec amictu ora velabis: nec cibos lugentiū comedes. Locutus sū ego ad populū mane: et mortua est vxor mea vespere. Feciq̄ mane sicut p̄ceperat mihi. Et dixit ad me populus. Quare nō indicas nobis quid ista significent que tu facis? Et dixi ad eos. Sermo dñi factus est ad me dicens. Loquere domui israel. Hec dicit dñs deus. Ecce ego polluam sctūariū meū: supbiam imperij vestri: et desiderabile oculorū vestrorū: et sup quo pauet anima vestra: et filij vestri et filie vestre quas reliq̄stis: gladio cadēt: et facietis sicut feci. Ora amictu nō velabitis: et cibos lugētiū nō comedetis. Coronas habebitis in capitib⁹ vestris: et calciamēta in pedib⁹. Nō plāgetis neq̄ flebitis: s̄z tabescetis in iniq̄tatib⁹ vestris: et vnusq̄sq̄ gemet ad fratrē suū. Eritq̄ ezechiel vobis in portētū. Iuxta oia q̄ fecit: facietis cū venerit istud: et scietis quia ego dñs de⁹. Et tu fili homis: ecce in die qua tollam ab eis fortitudinē eorū et gaudiū dignitatis et desiderium oculorum eorū: super quo requiescūt anime eorū et filios et filias eorum: in die illa cū venerit fugiens ad te vt annunciet tibi: in die inquam illa aperietur os tuum cum eo qui fugit: et loqueris et non silebis vltra: erisq̄ eis in portentū: et scietis quia ego dominus. XXV

Et factus est sermo dñi ad me dicens: Fili hoīs: pone faciem tuā contra filios āmon et pphetabis de eis: et dices filiis āmon. Audite vbū dñi dei. Hec dicit dñs de⁹. Pro eo q̄ dixisti euge euge super sanctuariū meum quia pollutū est: et sup terram israel q̄m desolata est: et super domū iuda: quoniā ducti sunt in captiuitatem: idcirco ecce ego tradam te filiis oriētalibus in hereditatē: et collocabūt caulas suas in te: et ponēt in te tentoria sua. Ipsi comedent

fruges tuas:ꝛ ipſi bibēt lac tuū. Daboq́ꝫ rabath in habitaculū camelorū:ꝛ filios ām̄on in cubile pecorum:ꝛ ſcietꝭ qꝛ ego dñs. Quia hec dicit dñs deꝰ. Pro eo ꝙ plauſiſti manu ꝛ ꝑcuſſiſti pede ꝛ gauiſa es ex toto affectu ſuꝑ terrā iſrł. Jdcirco ecce ego extendā manū meā ſuꝑ te:ꝛ tradā te in direptionē gentiū:ꝛ interficiā te de populis et ꝑdā de terris ꝛ cōterā: et ſcietis qꝛ ego dñs. Hec dicit dñs deus Pro eo ꝙ dixerūt moab ꝛ ſeyr:ecce ſicut oēs gentes domꝰ iuda: idcirco ecce ego aperiā humeruꝫ moab de ciuitatibꝰ:de ciuitatibꝰ inquā eius:ꝛ de finibus inclytas terre bethieſimoth ꝛ beelmeō et cariathaim filijs orientꝭ cū filijs ammon Et dabo eā in hereditatē:vt nō ſit vltra memoria filiorū ammon in gentibus. Et in moab faciā iudicia:et ſciēt qꝛ ego dñs. Hec dicit dñs deus. Pro eo ꝙ fecit idumea vltionē vt ſe vindicaret de filijs iuda peccauitq́ꝫ delinquens ꝛ vindictā expetiuit de eis:idcirco hec dicit dñs deus. Extendam manum meā ſuꝑ idumeam:et auferam de ea hoiem ꝛ iumentū: et faciā eam deſertā ab auſtro:et qui ſūt in dedan gladio cadent. Et dabo vltionem meam ſuꝑ idumeā per manum populi mei iſrael:et facient in edom iuxta iram meā ꝛ furorē meū:ꝛ ſcient vindictam meā dicit dñs deus. Hec dicit dominus deus. Pro eo ꝙ fecerunt paleſtini vindictam:et vlti ſe ſunt toto animo interficientes ꝛ implētes inimicitias veteres: ꝓpterea hec dicit dñs deus. Ecce ego extendā manū meam ſuper paleſtinos:ꝛ interficiā interfectores. Et ꝑdam reliquias maritime regionis:faciāq́ꝫ in eis vltiones magnas arguēs in furore: et ſcient qꝛ ego dñs :cum dedero vindictam meā ſuper eos.

XXVI

Et factū eſt in vndecimo anno: prima menſis : factus eſt ſermo dñi ad me dicens: Fili hominis: ꝓ eo ꝙ dixit tyrus đ hieruſalē:euge cōfracte ſunt porte populorū: conuerſa eſt ad me:implebor:deſerta eſt: ꝓpterea hec dicit dñs deus. Ecce ego ſuꝑ te tyre:ꝛ aſcēdere faciā te ad gētes multas :ſicut aſcendit mare fluctuans. Et diſſipabunt muros tyri:et deſtruent turres eius. Et radam pulueres eius de ea:et dabo eam in lympidiſſimam petram. Siccatio ſagenarū erit in medio maris:quia ego locutus ſum ait dñs deus :et erit in direptionē gentibꝰ. Filie quoq́ꝫ eius que ſūt in agro gladio interficienť:ꝛ ſciēt quia ego dñs. Quia hec dicit dñs deus. Ecce ego adducam ad tyrum nabuchodonoſor regem babylonis ab aquilone :regeꝫ regum cū equis ꝛ curribꝰ ꝛ equitibus et cetu ppłoq́ꝫ magno. Filias tuas que ſūt i agro gladio interficiet ꝛ circūdabit te munitionibꝰ et cōportabit aggerem in gyro. Et eleuabit ꝯtra te clypeū:et vineas et arietes temꝑabit in muros tuos,ꝛ turres tuas deſtruet in armatura ſua. Jnundatione equorū eiꝰ operiet te puluis eoꝝ:a ſonitu equitū ꝛ rotarū ꝛ curruum mouebunť muri tui. Cū ingreſſus fuerit portas tuas q̄ſi ꝑ introituꝫ vrbis diſſipate:vngulis equoꝝ ſuorū cōculcabit oēs plateas tuas:ppłm tuuꝫ gladio cedet:ꝛ ſtatue tue nobiles in terrā corruent. Vaſtabūt opes tuas:diripiēt negociationes tuas:ꝛ deſtruent muros tuos ꝛ domos tuas ꝓclaras ſubuertēt:ꝛ lapides tuos ꝛ ligna tua et puluerē tuuꝫ in medio aquarū ponēt. ‖ Et q̇eſcere faciā multitudinē cāticoꝝ tuorū:ꝛ ſonitus cithararū tuaꝝ nō audieť ampliꝰ. Et dabo te in lympidiſſimā petrā:ſiccatio ſagenarū eris:nec edificaberis vltra:quia ego dñs locutꝰ ſum ait dñs deus. Hec dicit dñs deꝰ de tyro. Nunq̇d nō a ſonitu ruine tue:ꝛ gemitu interfectorū tuorum cū occiſi fuerint i medio tui:cōmouebūtur inſule:ꝛ deſcēdent de ſedibꝰ ſuis oēs principes maris:ꝛ auferēt exuuias ſuas ꝛ veſtimenta ſua varia abijcient ꝛ induetur ſtupore? Jn terra ſedebunt:ꝛ attoniti ſuper repentino caſu tuo āmirabunť: et aſſumentes ſuper te lamentū dicēt tibi. Quō periſti que habitas i mari vrbs inclyta:que fuiſti fortis in mari cum habitatoribus tuis quos formidabāt vniuerſi? Nunc ſtupebūt naues in die pauoris tui:ꝛ turbabunť inſule in mari:eo ꝙ nullus egrediať ex te. Quia hec dicit dominꝰ deus. Cū dedero te vrbem deſolatam ſicut ciuitates q̄ nō habitanť:ꝛ adduxero ſuꝑ te abyſſū:ꝛ operuerint te aq̄ multe:ꝛ detraxero te cū illis qui deſcendunt in lacum ad ppłm ſempiternuꝫ:et collocauero i terra nouiſſima ſicut ſolitudines veteres cū his q̄ deducunť i lacuꝫ vt nō habiterꝭ. Porro cū dedero gliam i terra viuētiū:in nihilū redigā te et nō eris:ꝛ req̇ſita nō iuenerꝭ vltra i ſempiternū dicit dñs deꝰ.

XXVII

Et factum eſt verbū dñi ad me dicens. Tu ergo fili homis:aſſume

Hiere.7.B

ſup tyrum lamentũ: ⁊ dices tyro: q̃ habitat in introitu marꝫ: negociationi pplo-rum ad inſulas mltas. Hec dicit dñs deus. O tyre tu dixiſti: Perfecti decorꝫ ego ſum ⁊ in corde maris ſita. Finitimi tui qui te edificauerũt impleuerũt decorem tuũ: abietibꝰ de ſanir extruxerũt te cum oibus tabulatis maris: cedrũ de libano tulerũt vt facerẽt tibi malũ: quercus de baſan dolauerunt in remos tuos: ⁊ traſtra tua fecerũt tibi ex ebore indico: ⁊ ꝓtoriola de inſulis italie. Byſſus ꝟ varia

B de egypto texta eſt tibi in velũ vt poneretur in malo: hyacinthus ⁊ purpura de inſulis eliſa facta ſunt operimentũ tuũ. Habitatores ſidonis ⁊ aradij fuerũt remiges tui ſapientes tui tyre facti ſunt gubernatores tui: ſenes biblij ⁊ prudentes eius habuerũt nautas ad miniſterium varie ſuppellectilis tue. Omnes naues maris ⁊ naute earũ fuerũt in populo negociationis tue; Perſe ⁊ lydi ⁊ libyes erant in exercitu tuo viri bellatores tui: clypeũ ⁊ galeã ſuſpenderũt in te pro ornatu tuo. Filij aradij cuꝫ exercitu ſuo ſuꝑ muros tuos i circũitu: ſed ⁊ pigmei qui erãt in turribꝰ tuis pharetras ſuas

C ſuſpẽderũt in muris tuis ꝑ gyrum. Ipſi cõpleuerũt pulchritudinẽ tuã. Carthaginenſes negociatores tui. A multitudie cũctarũ diuitiarũ argẽto: ferro: ſtanno: plũboq; repleuerũt nũdinas tuas. Grecia ⁊ thubal ⁊ moſoch: ipſi inſtitores tui. Mancipia ⁊ vaſa erea adduxerũt populo tuo de domo thogorma: equos ⁊ equites ⁊ mulos adduxerũt ad forum tuuꝫ. Filij dedan negociatores tui. Inſule mlte negociatio manꝰ tue. Dentes eburneos et hebeninos cõmutauerunt in ꝑcio tuo. Syrus negociator tuꝰ. Propter mltitudinẽ operũ tuoꝝ: guttã ⁊ purpuram ⁊ ſcutulata et byſſum ⁊ ſericum ⁊ chod-

D chod ꝓpoſuerũt in mercatu tuo. Juda ⁊ terra iſrł ipſi inſtitores tui in frumento primo: balſamũ et mel ⁊ oleum ⁊ reſinã ꝓpoſuerunt in nũdinis tuis. Damaſcenus negociator tuꝰ in multitudine operum tuorũ in multitudine diuerſarum opũ: in vino pingui: in lanis coloris optimi. Dan ⁊ grecia et mozel in nũdinis tuis ꝓpoſuerũt ferrũ fabrefactũ: ſtacten ⁊ calamus in negociatione tua. Dedan inſtitores tui i tapetibꝰ ad ſedẽdũ. Arabia ⁊ vniũſi principes cedar ipſi negociatores manꝰ tue: cũ agnis et arietibꝰ et hedis venerunt ad te negociatores tui. Venditores ſaba ⁊ rema ipſi negociatores tui: cũ vniuerſis primis aromatibꝰ ⁊ lapide ꝑcioſo ⁊ auro qđ ꝓpoſuerunt in mercatu tuo. Aran ⁊ chenne et eden negociatores tui. Saba aſſur ⁊ chelmach vẽditores tui: ipſi negociatores tui mltipharijs ĩuolucris hyacinthi ⁊ polymitorũ gazarũq; ꝑcioſaꝝ q̃ obuolute ⁊ aſtricte erãt funibꝰ: cedros q̃ꝫ habebãt in negociatiõibꝰ tuis. Naues marꝫ principes tui i negociatiõe tua: ⁊ repleta es: ⁊ glorificata nimis in corde marꝫ. In aq̃s multis adduxerũt te remiges tui. Vẽtꝰ

F auſter cõtriuit te. In corde marꝫ diuitie tue: ⁊ theſauri tui et mltiplex inſtrumẽtum tuũ. Naute tui ⁊ gubernatores tui q̃

G tenebãt ſuppellectilẽ tuã et pplo tuo ꝑerant: viri q̃ꝫ bellatores tui q̃ erãt in te cum vniuerſa multitudine tua q̃ eſt in medio tui: cadẽt in corde marꝫ i die ruine tue. A ſonitu clamoris gubernatoꝝ tuoruꝫ ꝯturbabunt claſſes: ⁊ deſcẽdent de nauibꝰ ſuis omẽs q̃ tenebãt remum. Naute ⁊ vniuerſi gubernatores maris i terra ſtabũt ⁊ eiulabunt ſuꝑ te voce magna: et clamabũt amare. Et ſuperiaciẽt puluerẽ capitibꝰ ſuis: et cinere cõſpergẽtur: ⁊ radent ſuꝑ te caluitiũ: et accigent

H cilicijs. Et plorabunt te in amaritudine aie ploratu amariſſimo: ⁊ aſſumẽt ſuper te carmẽ lugubre: ⁊ plãgent te. Que ẽ vt tyrus q̃ obmutuit in medio maris? Que in exitu negociationũ tuarũ de mari impleſti pplos multos in multitudie diuitiarum tuaruꝫ ⁊ pplorũ tuoꝝ ditaſti reges terre. Nũc cõtrita es a mari: in ꝓfũdis aquaꝝ opes tue: ⁊ ois mltitudo tua q̃ erat in medio tui ceciderũt. Uniuerſi habitatores iſularũ obſtupuerũt ſuꝑ te: ⁊ reges earũ oẽs tẽpeſtate ꝑcuſſi mutauerũt vultꝰ. Negociatores populorũ ſibilauerũt ſuꝑ te. Ad nihilũ deducta es: et nõ eris vſq; in ꝑpetuum. XXVIII

A Et factus eſt ſermo dñi ad me dicens: Fili hois: dic principi tyri. Hec dicit dñs deus. || Eo ꝙ eleuatum eſt cor tuuꝫ ⁊ dixiſti: deus ego ſũ: ⁊ i cathedra dei ſedi in corde maris: cuꝫ ſis hõ ⁊ nõ deꝰ: ⁊ dediſti cor tuũ q̃ſi cor dei. Ecce ſapiẽtior es tu daniele: oẽ ſecretuꝫ nõ eſt abſcõditũ a te. In ſapientia ⁊ prudentia tua feciſti tibi fortitudinẽ: ⁊ acq̃

B ſiſti auruꝫ ⁊ argẽtũ in theſauris tuis: in multitudine ſapiẽtie tue: ⁊ in negociatione tua multiplicaſti tibi fortitudinẽ: ⁊ eleuatũ eſt cor tuuꝫ in robore tuo. Pro-

B. eo pterea hec dicit dñs deus. ‖ Eo ꝙ eleuatum est cor tuũ quasi cor dei: idcirco ecce ago adducã sup te alienos robustissimos gẽtium. Et nudabũt gladios suos sup pulchritudinẽ sapiẽtie tue ꝛ pollluent decorẽ tuuȝ. Interficiẽt ꝛ detrahent te: ꝛ morier] in interitu occisorũ in corde maris. Nunqd dicẽs loquer]: de⁹ ego sum: corã interficiẽtib⁹ te: cũ sis hõ ꝛ nõ de⁹? C In manu occidentiũ te morte incircũcisoꝝ morier] in manu alienoꝝ: quia ego locut⁹ sũ ait dñs de⁹. Et fact⁹ est sermo dñi ad me dicens. Fili hoĩs: leua plãctum sup regẽ tyri: ꝛ dices ei. Hec dicit dñs de⁹. Tu signaculuȝ silitudinis: plenus sapiã: pfect⁹ decore ĩ delitũs padisi dei fuisti. Ois lapis ptiosus opimẽtũ tuũ: sardius thopazius ꝛ iaspis chrysolithus ꝛ onyx ꝛ beryllus: sapphyr⁹ ꝛ carbunculus ꝛ smaragdus. D Aurũ opus decoris tui ꝛ foramina tua in die qua conditus es pparata sũt. Tu cherub extentus et ptegens: ꝛ posuit te ĩ monte sancto dei. In medio lapidum ignitorũ ambulasti: perfectus in võs tuis a die cõditionis tue: donec inuẽta est iniquitas ĩ te. In multitudine negociationis tue replera sũt interiora tua iniquitate: ꝛ peccasti: ꝛ eieci te de monte sancto dei: ꝛ perdidi te o cherub ptegens de medio lapidũ E ignitorũ. Et eleuatũ est cor tuum in decore tuo. Perdidisti sapiẽtiam tuam in decore tuo: in terrã pieci te: ante faciem regũ dedi te vt cernerẽt te. In multitudie iiqtatũ tuarũ ꝛ iiqtate negociatiõis tue polluisti scificationẽ tuã. Producaȝ ꝗ ignẽ de medio tui q̇ comedat te: ꝛ dabo te in cinerẽ sup terrã in cõspectu oĩum videntiũ te. Oẽs q̇ viderint te in gẽtib⁹: obstupescent sup te. Nihili fact⁹ es F ꝛ nõ eris in ppetuũ. Et factus est sermo dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs: pone faciẽ tuam ɔtra sidonẽ ꝛ pphabis de ea ꝛ dices Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego ad te sidõ: ꝛ glificabor in medio tui. Et scient qꝛ ego dñs cũ fecero in ea iudicia: ꝛ scificat⁹ fuero ĩ ea. Et imittã ei pestilẽtiã ꝛ sanguinem in plateis eius: ꝛ corruẽt interfecti in medio eius gladio p circũitũ: ꝛ scient qꝛ ego dñs. Et non erit vltra domui isrł offendiculũ amaritudis ꝛ spina doloreȝ G inferẽs vndiqȝ p circũitũ eoꝝ q̇ aduersanł eis: ꝛ sciẽt qꝛ ego dñs de⁹. Hec dicit dñs de⁹. Qñ ɔgregauero domũ isrł ð populis in q̇b⁹ dispsi sũt scificabor ĩ eis coram gẽtib⁹: ꝛ habitabũt ĩ terra sua quaȝ dedi seruo meo iacob: ꝛ habitabũt in ea securi. Et edificabũt domos et plãtabũt vineas: ꝛ habitabũt cõfidenter cum fecero iudicia in omnibus qui aduersantur eis per circũitum: ꝛ scient quia ego dñs deus eorum.

XXIX

A I N ãno decimo ꝛ duodecimo mẽse vna die mẽsis: factum est verbuȝ dñi ad me dicens: Fili hoĩs: pone faciẽ tuã ɔtra pharaonẽ regẽ egypti: et pphetabis de eo: ꝛ de egypto vniuersa loquere ꝛ dices. Hec dicit dñs de⁹ Ecce ego ad te pharao rex egypti draco magne q̇ cubas in medio fluminũ tuoꝝ ꝛ dicis: me⁹ est fluui⁹: ꝛ ego feci memetipsum. Et ponã frenũ in maxillis tuis: ꝛ agglutinabo pisces fluminũ tuoꝝ squamis tuis. Et extrahã te de medio fluminuȝ tuorũ: ꝛ vniuersi pisces tui squamis tuis adherebũt. Et pĩciã te in desertuȝ et oẽs pisces flumis tui. Sup faciẽ terre cades. Nõ colligeris neqȝ cõgregaber]. B Bestiis terre ꝛ volatilib⁹ celi dedi te ad deuorãdum: ꝛ scient omẽs habitatores egypti quia ego dñs. Pro eo ꝙ fuisti baculus arundineus domui isrł qñ apphẽderunt te manu: ꝛ cõfractus es ꝛ lacerasti oẽm humerũ eoꝝ ꝛ innitentib⁹ eis super te cõminutus es ꝛ dissoluisti oẽs renes eorum: ppterea hec dicit dñs deus. Ecce ego adducã sup te gladiũ meũ ꝛ interficiã de te hoĩem ꝛ iumẽtum. Et erit terra egypti in desertũ et in solitudineȝ: ꝛ sciẽt qꝛ ego dñs. Pro eo ꝙ dixer]: fluuius me⁹ ẽ ꝛ ego feci eũ: idcirco ecce ego ad te ꝛ ad flumina tua. Daboqȝ terram egypti ĩ solitudinẽ gladio dissipatam a turre syenes vsqȝ ad terminos ethiopie. C Nõ ptrãsibit eã pes hoĩs: neqȝ pes iumẽti gradieł ĩ ea: ꝛ nõ habitabił q̇dragita ãnis. Daboqȝ terrã egypti desertã in medio terrarũ desertaꝝ ꝛ ciuitates eius ĩ medio vrbiũ subuersaꝝ: ꝛ erũt desolate q̇draginta ãnis. Et dispergã egyptios ĩ natiões: ꝛ ventilabo eos in terras. Quia hec dicit dñs de⁹: post finẽ q̇dragita annorũ ɔgregabo egyptũ de ppłis in q̇bus dispsi fuerãt: ꝛ reducã captiuitatẽ egypti et collocabo eos ĩ terra phatures in terrã natiuitat] sue: ĩ terra de q̃ sũpti sũt Et erũt ibi in regnũ humile: ꝛ inter cetera regna erit humilima. Et nõ eleuabił vltra sup nationes: ꝛ iminuã eos ne imperẽt gẽtib⁹: neqȝ erũt vltra domui isrł cõfidẽtia docẽtes iniq̇tatẽ vt fugiant et sequanł eos: ꝛ sciẽt quia ego dñs deus.

D Et factū est in vicesimo ⁊ septimo anno in primo in vna mēsis: factū est verbuꝫ dñi ad me dicens. Fili hoīs: nabuchodonosor rex babylonis seruire fecit exercitū suū seruitute magna aduersus tyrū. Oē caput decaluatū ⁊ oīs humerꝰ depilatꝰ est. Et merces nō est reddita ei neqꝫ exercitui eius de tyro: ꝓ ſuitute q̄ seruiuit mihi aduersus eam. Propterea hec dicit dñs deꝰ: Ecce ego dabo nabuchodonosor regē babylonis i terra egypti: ⁊ accipiet multitudinē eiꝰ ⁊ depdabitur manubias eiꝰ ⁊ diripiet spolia eiꝰ: ⁊ erit merces exercitui illiꝰ ⁊ operi quo seruiuit aduersus eā. Dedi ei terrā egypti: ꝓ eo ꝙ laborauerit mihi ait dñs deus. In die illa pullulabit cornu domui israel: ⁊ tibi dabo apertuꝫ os in medio eorū: ⁊ scient qꝛ ego dominꝰ.

XXX

A Et factū est verbū dñi ad me dicens. Fili hoīs ꝓpheta ⁊ dic. Hec dicit dñs deꝰ. Ululate ve ve diei qꝛ iuxta est dies: ⁊ appropinquabit dies dñi dies nubis tp̄s gētiū erit. Et veniet gladiꝰ in egyptū: ⁊ erit pauor in ethiopia cū ceciderint vulnerati in egypto: ⁊ ablata fuerit multitudo illius: et destructa fundamēta eiꝰ. Ethiopia ⁊ libya et lydi ⁊ oē reliquū vulgus ⁊ chub ⁊ filij terre federis cum eis gladio cadent.

B Hec dicit dñs deꝰ Et corruent fulciētes egyptū ⁊ destruet̄ supbia imperij eiꝰ. A turre syenes gladio cadēt in ea: ait dñs exercituū. Et dissipabunt̄ in medio terrarū desolataꝝ: ⁊ vrbes eiꝰ in medio ciuitatū desertarū erūt: ⁊ scient qꝛ ego dominꝰ deꝰ: cū dedero ignē in egypto ⁊ attriti fuerint omēs auxiliatores eius. In die illa egredient̄ nūtij a facie mea i trieribus ad conterendā ethiopie cōfidentiam: et erit pauor in eis in die egypti: qꝛ

C absqꝫ dubio veniet. Hec dicit dñs deus. Et cessare faciā multitudineꝫ egypti in manu nabuchodonosor regis babylōis Ipse ⁊ ppl̄s eius cū eo fortissimi gentium adducent̄ ad disperdendā terrā. Et euaginabūt gladios suos sup egyptum: ⁊ implebūt terram interfectis: ⁊ faciam alueos fluminū aridos ⁊ tradā terrā in manus pessimorū: ⁊ dissipabo terram et plenitudinē eius in manꝰ alienoꝝ. Ego

D dominꝰ locutꝰ sum. Hec dicit dominus

Zach. 13. a deꝰ. ‖ Et disperdā simulacra: ⁊ cessare faciam idola de memphis: et dux de terra egypti non erit ampliꝰ. Et dabo terrorem in terrā egypti: ⁊ disperdam terram phatures: ⁊ dabo ignē i taphnis: ⁊ faciā iudicia mea in alexandria. Et effundaꝫ indignationē meā sup pelusium robur egypti: ⁊ interficiā multitudinē alexandrie: ⁊ dabo igneꝫ in egypto. Quasi par-

E turiens dolebit pelusiū ⁊ alexādria erit dissipata: ⁊ in memphis angustie quotidiane. Iuuenes eliopoleos ⁊ bubasti gladio cadent: ⁊ ipse captiue ducent̄. Et in taphnis nigrescet dies: cum contriuero ibi sceptra egypti: ⁊ defecerit in ea superbia potentie eius. Ipsaꝫ nubes operiet: filie autem eius in captiuitatē ducent̄. Et iudicia faciam in egypto: ⁊ scient qꝛ

F ego dominꝰ. Et factū est in vndecio anno: in primo mense in septima mensis: factū est verbum dñi ad me dicens. Fili hominis: brachiū pharaonis regis egypti confregi: ⁊ ecce non est obuolutū vt restitueretur ei sanitas vt ligaret̄ pannis ⁊ fasciretur lintheolis: ⁊ recepto robore possit tenere gladium. Propterea hec dicit dominꝰ deus: Ecce ego ad pharaonē regem egypti: ⁊ cōminuam eius brachium forte sed confractū: ⁊ deijciam gladium de manu eiꝰ. Et dispergam egyptuꝫ in gentibꝰ: ⁊ ventilabo eos in terris. Et

G confortabo brachia regis babylonis: daboqꝫ gladiū meum in manu eius. Et cōfringam brachiuꝫ pharaonis: ⁊ gement gemitibus interfecti coram facie eiꝰ. Et confortabo brachia regis babylonis: et brachia pharaonis concident. Et scient quia ego dominꝰ: cum dedero gladium meū in manum regis babylonis: et extenderit eum super terraꝫ egypti. Et dispergam egyptum in nationes: ⁊ ventilabo eos in terras: ⁊ scient quia ego dominus.

XXXI

A Et factuꝫ est in anno vndecimo: tertio mense: vna mēsis: factū est verbū dñi ad me dicēs. Fili hoīs dic pharaoni regi egypti ⁊ populo eius. Cui similis factꝰ es in magnitudie tua? Ecce assur q̄si cedrꝰ i libano pulcher ramis ⁊ frondibꝰ nemorosus: excelsusqꝫ altitudine: ⁊ iter ꝯdensas frōdes eleuatuꝫ est cacumē eius. Aque nutrierūt illum:

B abyssus exaltauit illū. Flumīa eius manabāt in circuitu radicum eius: ⁊ riuos suos emisit ad vniuersa ligna regionis. Propterea eleuata est altitudo eius sup oīa ligna regionis: ⁊ multiplicata sunt arbusta eiꝰ: et eleuati sūt rami eiꝰ p̄ aq̄s multis. Cūqꝫ extendisset vmbram suaꝫ: in ramis eiꝰ fecerūt nidos oīa volatilia

celi:ꝛ sub frondib⁹ eius genuerũt omnes bestie saltuũ:ꝛ sub vmbraculo illius habitabat cetus gentiũ plurimarũ. Eratqꝫ pulcerrim⁹ in magnitudine sua:ꝛ in
C dilatione arbustoꝝ suoꝝ. Erat enĩ radix illi⁹ iuxta aquas multas. Cedri nõ fuerunt altiores illo in paradiso dei. Abietes nõ adequauerũt summitatẽ eius:et platani nõ fuerunt eque frondib⁹ illi⁹. Omne lignũ paradisi dei nõ est assimilatũ illi ꝛ pulchritudini ei⁹: qm̃ speciosuꝫ feci eum:ꝛ multis cõdensisqꝫ frondib⁹. Et emulata sunt eũ omia ligna voluptatis:que erãt in paradiso dei. Propterea
D hec dicit dñs deus. Pro eo qꝫ sublimat⁹ est in altitudine ꝛ dedit summitatẽ suã virentẽ atqꝫ cõdensam:ꝛ eleuatũ est cor eius in altitudine sua:tradidi eũ in manus fortissimi gentiũ. Faciens faciet ei. Iuxta impietatẽ eius eieci eum:ꝛ succident eũ alieni ꝛ crudelissimi nationum. Et proĩciẽt eũ sup montes: ꝛ in cũctis cõuallib⁹ corruent rami ei⁹. Et confringent arbusta ei⁹ in vniuersis rupib⁹ ter
E re:ꝛ recedẽt de vmbraculo eius oẽs populi terre:ꝛ relinquẽt eum. In ruina ei⁹ habitauerũt omia volatilia celi:ꝛ in ramis eius fuerũt vniuerse bestie regiõis. Quãobrem nõ eleuabunt in altitudine sua omia ligna aquaꝝ:nec ponent sublimitatẽ suã inter nemorosa atqꝫ frondosa:nec stabũt in sublimitate sua omnia que irrigant aquis:qꝛ omẽs traditi sunt in mortẽ ad terrã vltimã in medio
F filiorũ hoim ad eos qui descendũt in lacũ. Hec dicit dñs de⁹. In die qñ descendit ad inferos indixi luctũ: operui eum abysso ꝛ ꝓhibui flumina ei⁹ ꝛ cohercui aquas multas. Contristat⁹ est sup eum liban⁹:ꝛ omia ligna agri cõcussa sunt. A sonitu ruine ei⁹ cõmoui gentes:cum deducerẽ eũ ad infernũ cũ his qui descẽdebant in lacũ. Et cõsolata sunt in terra infima omnia ligna voluptatis egregia
G atqꝫ ꝑclara in libano:vniuersa que irrigabant aquis. Nã et ipsi cũ eo descendent ad infernuꝫ ad interfectos gladio: et brachiũ vniuscuiusqꝫ sedebit sub vmbraculo eius in medio nationũ ei⁹. Cui assimilat⁹ es o inclyte atqꝫ sublimis inter ligna voluptatis? Ecce deductus es cũ lignis voluptatis ad terrã vltimam. In medio incircũcisorũ dormies:cũ eis qui interfecti sunt gladio. Ipe ẽ pharao et omis multitudo eius:dicit dominus deus.

XXXII

Et factũ est duodecimo anno:in **A**
e mense duodecimo in vna mẽsis: factũ est verbũ dñi ad me dicẽs: Fili homis:assume lamentũ sup pharaonẽ regem egypti:ꝛ dices ad eum. Leoni gentiũ assimilat⁹ es:ꝛ draconi qui est in mari. Et ventilabas cornu in flumibus tuis:ꝛ ꝯturbabas aquas pedib⁹ tuis:et conculcabas flumina earum. Propterea hec dicit dñs deus. Expandã sup te rete meũ in multitudine pplorũ multorũ:ꝛ extraham te in sagena mea:ꝛ ꝓĩciam te in terrã. Sup faciẽ agri abĩciaꝫ te:ꝛ habitare faciã sup te omia volatilia celi:ꝛ saturabo de te bestias vniuerse ter
B re. Et dabo carnes tuas sup montes:et implebo colles tuos sanie tua. Et irrigabo terrã fetore sanguinis tui sup mõtes:ꝛ valles implebunt ex te. Et operiã cũ extinctus fueris celos: ꝛ nigrescere faciam stellas ei⁹. Solẽ nube tegaꝫ:ꝛ luna nõ dabit lumẽ suum. Omia luminaria celi merere faciã sup te et dabo tenebras sup terrã tuã dicit dñs de⁹. Et irritabo cor pplorũ multoꝝ: cum induxero contritionẽ tuam in gentib⁹ sup terras quas nescis:ꝛ stupescere faciaꝫ sup te populos multos. Et reges eoꝝ horrore nimio formidabũt sup te: cũ volare ceperit gladi⁹ meus sup facies eoꝝ:ꝛ obstu-
C pescent repente singli ꝓ aĩa sua in die ruine sue. Quia hec dicit dñs deus. Gladius regis babylonis veniet tibi:in gladĩs fortiũ deĩciã multitudinẽ tuã. Inexpugnabiles oẽs gentes he. Et vastabunt supbiã egypti:ꝛ dissipabit multitudo ei⁹. Et perdã omia iumẽta ei⁹ que erant sup aquas plimas:ꝛ nõ cõturbabit eas pes homis vltra:neqꝫ vngula iumentoꝝ turbabit eas: Tũc purissimas reddam aquas eoꝝ ꝛ flumia eoꝝ quasi oleũ adducã ait dñs de⁹: cũ dedero terram egypti desolatã. Deseret autẽ terra a plenitudine sua qñ ꝑcussero oẽs habitatores ei⁹:ꝛ scient qꝛ ego dñs. Planct⁹ est:ꝛ plangẽt eũ filie gentiũ sup egyptũ
D ꝛ sup multitudinẽ ei⁹ plangent euꝫ:ait dñs deus. Et factũ est in duodecimo anno:in quĩtadecima mẽsis:factũ est verbũ dñi ad me dicens. Fili hois:cane carmen lugubre sup multitudineꝫ egypti. Et detrahe eã ipsam ꝛ filias gentiũ robustarũ ad terrã vltimaꝫ cum his q̃ descendunt in lacũ. Quo pulchrior es descende:ꝛ dormi cũ incircũcisis. In medio interfectorũ gladio cadent. Gladi⁹

Esa.13.b
Iohel.3.c
Matth.24.c

batus est. Et attraxerūt eam ⁊ omēs po
pulos eiꝰ. Loquent̄ ei potētissimi robu-
storū de medio inferni: qui cū auxiliato
ribꝰ eius descenderūt ⁊ dormierunt in-
circūcisi interfectiq; gladio. Ibi assur et
omis multitudo eiꝰ: in circūitu illiꝰ se-
E pulchra eorū omēs interfecti ⁊ qui ceci
derunt gladio: quoꝝ data sūt sepulchra
in nouissimis laci. Et facta est multitu-
do eiꝰ ꝑ gyrū sepulchri eius vniuersi in-
terfectiq; cadētesq; gladio qui dederāt
quondā formidinē suā in terra viuenti
um. Ibi elam: ⁊ omis multitudo eius ꝑ
gyruz sepulchri sui. Omēs hi interfecti
ruentesq; gladio: qui descenderūt incir-
cūcisi ad terrā vltimā. Qui posuerūt ter
rorē suū in terra viuentiū: ⁊ portauerūt
ignominiā suā cū his qui descēderūt in
lacum. In medio interfectorū posuerūt
cubile eiꝰ in vniuersis popul̄ eius: in cir
cūitu eius sepulchrū illiꝰ. Omēs hi in-
circūcisi interfectiq; gladio. Dederunt
F eni terrorem suū in terra viuētiū: ⁊ por
tauerūt ignominiā suā cū his qui descē
dunt in lacū. In medio interfectoꝝ po-
siti sunt. Ibi mosoch ⁊ tubal ⁊ ois mul-
titudo eius: in circūitu eius sepulchra
illius. Omēs hi incircūcisi interfectiq;
⁊ cadētes gladio: q2 dederunt formidi-
nem suā in terra viuentiū: ⁊ non dormi
ent cū fortibꝰ cadētibusq; et incircūci-
sis qui descēderunt ad infernū cum ar-
mis suis. Et posuerūt gladios suos sub
capitibꝰ suis ⁊ fuerūt iniquitates eoruz
in ossibꝰ eoꝝ: q2 terror fortiū facti sunt ī
terra viuentiū. Et tu ergo in medio in-
circūcisorū cōtereris: ⁊ dormies cum in-
G terfectis gladio. Ibi idumea ⁊ reges eiꝰ
⁊ omēs duces eiꝰ: qui dati sunt cū exer-
citu suo cū interfectis gladio: ⁊ qui cuz
incircūcisis dormierūt: ⁊ cū his qui de-
scenderūt in lacū. Ibi principes aquilo
nis omēs ⁊ vniuersi venatores qui de-
ducti sunt cū interfectis: pauētes et in
sua fortitudine cōfusi: q2 dormierūt in-
circūcisi cū interfectis gladio: ⁊ portaue
runt cōfusionē suā cū his qui descēdūt
in lacū. Uidit eos pharao ⁊ cōsolatꝰ est
sup vniuersa multitudie sua que inter-
fecta est gladio: pharao ⁊ omis exercitꝰ
eius ait dn̄s deus: q2 dedit terrorē suuz
in terra viuentiū: et dormiuit in medio
incircūcisorū cū interfectis gladio: pha
rao ⁊ omnis multitudo eius ait
dominꝰ deus. XXXIII

B Et factū est verbū dn̄i ad me di-
cens: Fili hominis: loquere ad filios po
puli tui: ⁊ dices ad eos. Terra cum in-
duxero sup eam gladium ⁊ tulerit ppl̄s
terre virū vnū de nouissimis suis ⁊ con
stituerit eū sup se speculatorē: ⁊ ille vide
rit gladiū venientē sup terraz: ⁊ cecine-
rit buccina ⁊ annūciauerit pplo: audi-
ens autē quisq̄s ille est: sonitū buccine:
⁊ nō obseruauerit: veneritq; gladiꝰ ⁊ tu
lerit eum: sanguis ipsiꝰ sup caput eius
erit. Sonū buccine audiuit ⁊ nō se ob-
seruauit: sanguis eiꝰ in ipso erit. Si aūt
se custodierit: aniam suā saluabit. Qz si
speculator viderit gladiū venientē ⁊ nō
insonuerit buccina ⁊ ppl̄us se nō custo-
dierit: veneritq; gladius ⁊ tulerit de eis
aiam: ille quidē in iniquitate sua captꝰ
est: sanguinē autē eius de manu specu-
latoris requirā. Et tu fili hois: specu-
latorē dedi te domui israel. Audiens er
go ex ore meo sermonē: annūciabis eis
ex me. Si me dicente ad impium: impie
morte morier̄: nō fueris locutꝰ vt se cu-
stodiat impiꝰ a via sua: ipse impius in
iniquitate sua moriet̄: sanguinē aūt eiꝰ
de manu tua requirā. Si autē annunci
ante te ad impiū vt a vijs suis cōuerta-
tur: nō fuerit cōuersus a via sua: ipse in
iniquitate sua moriet̄: porro tu aniam
tuā liberasti. Tu ergo fili homis dic ad
domum israel. Sic locuti estis dicētes:
Iniquitates nr̄e ⁊ peccata nr̄a sup nos
sunt: et in ipsis nos tabescimꝰ. Quō er-
go viuere poterimus? Dic ad eos. Uiuo
ego dicit dn̄s deꝰ. Nolo mortē impij: sz
vt conuertat̄ impiꝰ a via sua et viuat.
Conuertimini a vijs vestris pessimis.
Et quare moriemini domus israel? Tu
itaq; fili homis dic ad filios populi tui.
Iusticia iusti nō liberabit eū in quacū-
q; die peccauerit: ⁊ impietas impij non
nocebit ei in quacūq; die cōuersus fue-
rit ab impietate sua. Et iustus nō pote-
rit viuere in iusticia sua: in quacūq; die
peccauerit. Etiam si dixero iusto q vita
viuat: et confisus in iusticia sua fecerit
iniquitatē: omēs iusticie eius obliuio-
D ni tradent̄: ⁊ in iniquitate sua quā opera-
tus est: in ipsa morietur. Si autē dixero
impio: morte morier̄: ⁊ egerit penitētiā
a peccato suo: feceritq; iudiciū ⁊ iustici
am: ⁊ pignꝰ restituerit ille impius rapi-
nāq; reddiderit: in mādatis vite ambu-
lauerit: nec fecerit quicq; iniustum: vita
viuet ⁊ non moriet̄. Omia peccata eius
que peccauit: nō imputabūt̄ ei. Iudiciū

⁊ iusticiã fecit: vita viuet. Et dixerũt fi-
lij populi tui. Nõ est equi ponderis via
dñi. Et ipsoꝝ via iniusta est. Cũ eni re-
cesserit iust⁹ a iusticia sua feceritq̃ ini-
quitates: morieꝛ in eis. Et cuz recesserit
impius ab impietate sua: feceritq̃ iudi
cium ⁊ iusticiã: viuet in eis. Et dicitis.
E.18.g
‖Nõ ẽ recta via domini. Unũquẽq̃ iux
ta vias suas iudicabo de vobis domus
E
israel. Et factuz est in duodecimo anno
in decimo mense: in quinta mẽsis trãs-
migrationis nostre: venit ad me qui fu
gerat de hierusalẽ dicens: Uastata est ci
uitas. Manus autẽ dñi facta fuerat ad
me vespere anteq̃ veniret qui fugerat:
aperuitq̃ os meũ donec veniret ad me
mane: ⁊ aperto ore meo non silui ampli
us. Et factum est verbuz domini ad me
dicens: Fili homĩs: qui habitãt in rui-
nosis his: super humũ israel loquentes
aiunt: Unus erat abraam: ⁊ hereditate
possedit terrã. Nos autez multi sumus:
nobis data est terra in possessionez. Id-
circo dices ad eos. Hec dicit domin⁹ de
F
us. Qui in sanguine comeditis: et ocu-
los vestros leuatis ad immũdicias ve-
stras ⁊ sanguinẽ funditis: nũquid terrã
hereditate possidebitis? Stetistĩ in gla-
dijs vestris: fecistĩ abomĩatiões: ⁊ vnus-
quisq̃ vxorẽ proximi sui polluit: et ter-
ram hereditate possidebitis? Hec dices
ad eos. Sic dicit dominus deus. Uiuo
ego: q̃ qui in ruinosis habitant gladio
cadent: ⁊ qui in agro est: bestijs tradeꝛ
ad deuorandũ: qui autez in presidijs et
in speluncis sunt: peste morienꝛ. Et da-
bo terrã in solitudinẽ ⁊ in desertum: et
deficiet superba fortitudo eius: ⁊ desola
bunꝛ montes israel: eo q̃ nullus sit qui
G
per eos transeat. Et scient q̃ ego domi-
nus: cũ dedero terraz eoꝝ desolatam et
desertã ꝓpter vniuersas abominatiões
suas quas opati sunt. Et tu fili homĩs:
filij populi tui qui loquunꝛ de te iuxta
muros ⁊ in ostijs domoꝝ: ⁊ dicũt vnus
ad alterũ: vir ad proximũ suũ loquẽtes:
venite ⁊ audiam⁹ quis sit sermo egredi-
ens a dño. Et veniunt ad te quasi si in-
grediaꝛ popul⁹: ⁊ sedent corã te popul⁹
meus. Et audiũt sermones tuos ⁊ nõ fa
ciunt eos: quia in canticũ oris sui ver-
tunt illos. Et auaritiã suam sequiꝛ cor
eoꝝ: ⁊ es eis quasi carmen musicuz qd
suaui dulciq̃ sono canitur. Et audiunt
verba tua ⁊ non faciũt ea: et cũ venerit
quod predictuz est: ecce enim venit: tũc
scient quia prophetes fuerit inter eos.
A
T factum est verbũ XXXIIII
e domini ad me dicẽs. Fili homĩs
ꝓpheta de pastorib⁹ israel: pro-
pheta ⁊ dices pastorib⁹. Hec dicit domi
nus de⁹. ‖Ue pastorib⁹ israel: qui pasce-
Hiere.23.a
bant semetipsos. Nõne greges a pasto-
ribus pascunꝛ? Lac comedebatis et la-
nis operiebamini: ⁊ quod crassum erat
occidebatis: gregem autẽ meũ nõ pasce
batis. Quod infirmũ fuit nõ consolida-
stis: ⁊ quod egrotũ non sanastis. Quod
confractum est nõ alligastis: ⁊ quod ab-
iectum est non reduxistis: ⁊ quod perie-
rat non quesistis: sed cũ austeritate im-
perabitis eis ⁊ cũ potentia. Et disperse
B
sunt oues mee eo q̃ non est pastor: ⁊ fa-
cte sunt in deuorationẽ omniũ bestiaꝝ
agri ⁊ disperse sunt. Errauerunt greges
mei in cũctis montib⁹ ⁊ in vniuerso col
le excelso: ⁊ sup omnẽ faciẽ terre disper-
si sunt greges mei: ⁊ non erat qui requi
reret. Non erat inquam qui requireret.
Propterea pastores audite verbũ domi
ni. Uiuo ego dicit domin⁹ de⁹: quia pro
eo q̃ facti sunt greges mei in rapinam
⁊ oues mee in deuorationẽ omniũ besti
arum agri: eo q̃ nõ esset pastor: neq̃ enĩ
quesierunt pastores gregem meũ: sed pa
scebãt pastores semetipsos ⁊ greges me
os non pascebãt: propterea pastores au
dite verbũ domini. Hec dicit dominus
C
deus. Ecce egoipse sup pastores: requirã
gregem meũ de manu eorũ: ⁊ cessare fa-
ciam vt vltra nõ pascant gregem meũ:
nec pascant ampli⁹ pastores semetipsos.
Et liberabo gregem meũ de ore eorum:
⁊ non erit vltra eis in escaz: quia hec di
cit domin⁹ deus. Ecce egoipse requiraz
oues meas: ⁊ visitabo eas. Sicut visitat
pastor gregem suũ: in die quando fuerit
medio ouium suarũ dissipatarũ: sic visi
tabo oues meas: ⁊ liberabo eas de om-
nibus locis in quib⁹ disperse fuerãt in
die nubis ⁊ caliginis. Et educaz eas de
D
populis: ⁊ congregabo eas de terris: et
inducam eas in terrã suam: ⁊ pascã eas
in montib⁹ israel in riuis et in cunctis
sedibus terre. In pascuis vberrimis pa
scam eas: ⁊ in montibus excelsis israel
erunt pascue earum. Ibi requiescent in
herbis virentib⁹: ⁊ in pascuis pinguib⁹
pascenꝛ sup mõtes israel. Et ego pascaz
oues meas: ⁊ ego eas accubare faciã di
cit domin⁹ deus. Quod perierat requi-
ram: ⁊ quod abiectum erat reducam: et

quod cõfractum fuerat alligabo: ⁊ quod
infirmũ fuerat consolidabo: ⁊ quod pin
gue et forte: custodiam et pascã illas in
E iudicio. Uos autẽ greges mei: hec dicit
dominꝰ deus. Ecce ego iudico inter pe-
cus et pecus: arietum ⁊ hircorũ. Nonne
satis vobis erat pascua bona depasci?
Insuper et reliquias pascuarum vestra-
rũ cõculcastis pedibus vestris: vt cũ pu
rissimã aquã biberetis: reliquã pedibꝰ
vestris turbastis. Et oues mee his que
ꝯculcata pedibus vestris fuerant: pasce
bant: ⁊ que pedes vestri turbauerãt hec
bibebant. Propterea hec dicit dominꝰ
deus ad vos. Ecce ego ipse iudico inter
pecus pingue ⁊ macilentũ. Pro eo ꝙ la
teribus et humeris impingebatis ⁊ cor
nibus vestris ventilabatis omia infir-
ma pecora donec dispergerent foras: sal
uabo gregem meũ: ⁊ non erit vltra in ra
pinam: et iudicabo inter pecus et pecꝰ.
F Et suscitabo sup ea pastorẽ vnum qui
pascat ea: seruum meũ dauid ipse pascet
ea: et ipse erit eis in pastorem. Ego autẽ
dominꝰ ero eis in deũ: ⁊ seruus meꝰ da-
uid princeps in medio eorũ. Ego domi-
nus locutus sum. Et faciã cum eis pa-
ctũ pacis: et cessare faciam bestias pessi-
mas de terra: et qui habitant in deserto
securi dormient in saltibus: et ponã eos
in circũitu collis mei benedictionem: et
deducã imbrẽ in tempore suo: et pluuie
benedictionis erunt. Et dabit lignum
agri fructum suũ: et terra dabit germen
suũ ⁊ erũt in terra sua absq; timore. Et
scient quia ego dominꝰ cũ cõtriuero ca
tenas iugi eorꝫ: ⁊ eruero eos ꝺ manu im
G perantiũ sibi. Et nõ erunt vltra in rapi
nam in gentibꝰ neq; bestie terre deuora
bunt eos sed habitabunt cõfidenter abs
q; vllo terrore. Et suscitabo eis germen
nominatũ et nõ erunt vltra iminuti fa
me in terra: neq; portabunt vltra oppro
briũ gentiũ. Et scient quia ego dominꝰ
deus eorꝫ cũ eis: et ipi ppls meus domꝰ
israel: ait dñs deꝰ. Uos aũt greges mei:
greges pascue mee homines estis: et
ego dominus deus vester dicit dominꝰ
deus.

XXXV

A (e)T factꝰ est sermo domini ad me
dicens. Fili hominis: pone faciẽ
tuã aduersum montem seyr: ⁊ ꝓ
phetabis de eo: ⁊ dices illi. Hec dicit do
minus deus. Ecce ego ad te mons seyr:
et extendã manũ meã sup te: et dabo te
desolatũ atq; desertum. Urbes tuas de
moliar: et tu desertꝰ eris: et scies quia
ego dominus: eo ꝙ fueris inimicꝰ sem-
piternꝰ ⁊ cõcluseris filios israel in ma-
nus gladij in tempe afflictionis eorꝫ: in B
tempe iniquitatis extreme. Propterea
viuo ego dicit dominꝰ deus: qm̃ sangui
ni tradã te: et sanguis te ꝑsequet. Et cũ
sanguinẽ oderis: sanguis ꝑsequet te. Et
dabo montẽ seyr desolatũ et desertum: ⁊
auferam de eo euntem et redeuntẽ ⁊ im
plebo montes eius occisorũ suorum. In
collibus tuis ⁊ in vallibus tuis atq; in
torrentibus: interfecti gladio cadẽt. In
solitudines sempiternas tradam te: et ci C
uitates tue non habitabuntur. Et scietis
quia ego dominus deus: eo ꝙ dixeris:
due gentes ⁊ due terre mee erunt et he-
reditate possidebo eas: cum dominꝰ es-
set ibi. Propterea viuo ego dicit domi-
nus deus: quia faciam iuxta iram tuaꝫ
et ꝫm zelum tuũ quem fecisti odio ha-
bens eos: et notus efficiar per eos cum
te iudicauero: ⁊ scies quia ego dominus
Audiui vniuersa opprobria tua que lo- D
cutus es de montibus israel dicẽs. De-
serti nobis ad deuorandũ dati sunt. Et
insurrexistis super me ore vestro: ⁊ dero
gastis aduersum me. Uerba vestra ego
audiui. Hec dicit dominus deus. Letã-
te vniuersa terra: in solitudinẽ te redi
gam: sicuti gauisus es super hereditatẽ
domus israel: eo ꝙ fuerit dissipata: sic fa
ciã tibi. Dissipatus eris mons seyr ⁊ idu
mea omnis: et scient quia ego dominus
deus.

XXXVI

(t)U autẽ fili homis ꝓpheta super A
montes israel: et dices. ‖ Montes ꝺ.6.a
israel audite verbum dñi. Hec di
cit dominus deus. Ego ꝙ dixerit inimi
cus de vobis: euge altitudines sempiter
ne in hereditatẽ date sunt nobis ꝓpte-
rea vaticinare ⁊ dic. Hec dicit dominus
deus. Pro eo ꝙ desolati estis ⁊ cõculca-
ti per circũitũ: et facti in hereditatem
reliquis gentibus: et ascendistis sup la-
bium lingue ⁊ opprobrium populi: pro
pterea montes israel audite verbũ do-
mini dei. Hec dicit dominꝰ deus monti
bus ⁊ collibus: torrentibus vallibusq;
et desertis: parietinis et vrbibus dereli-
ctis que depopulate sunt et subsannate
a reliquis gentibus per circuitum. Pro
pterea hec dicit dominus deus. Qm̃ in B
igne zeli mei locutꝰ sum de reliquis gen
tibus ⁊ de idumea vniuersa: q̃ dederũt
terrã meã sibi in hereditatẽ cũ gaudio

346

et toto corde ⁊ ex aio: et eiecerūt eas vt vastarent: idcirco vaticinare sup humū israel: et dices montibꝰ et collibꝰ iugis te vallibus. Hec dicit dn̄s deꝰ. Ecce ego in zelo meo et in furore meo locutꝰ sū: eo ꝙ cōfusionē gentiū sustinueritꝭ. Idcirco hec dicit dn̄s deꝰ. Ego leuaui manū meā vt gētes que in circūitu vr̄o sūt ipē cōfusionē suā portent: vos aūt montes israel ramos vr̄os germinetꝭ: et fructū vr̄m afferatis pplo meo israel. Prope enim est vt veniat. Quia ecce ego ad vos et cōuertar ad vos: et arabimi et accipietis sementē: et multiplicabo in vobis homies oēmq̧ domū israel. Et habitabunt ciuitates et ruinosa instaurabunt: et replebo vos homibus ⁊ iumentis et multiplicabunt et crescent. Et habitare vos faciā sicut a principio: bonisq̧ donabo maioribꝰ q̄ habuistis ab initio: et scietis qꝛ ego dn̄s. Et adducā sup vos hoies populū meū israel ⁊ hereditate possidebūt te. Et eris eis in hereditatē et non addes vltra vt absq̧ eis sis. Hec dicit dn̄s deus. Pro eo ꝙ dicūt de vobis: deuoratrix hoim es et suffocans gentē tuam: ppterea homies nō comedes amplius: et gntē tuā non necabis vltra ait dn̄s deus. Nec auditā faciā in te amplius cōfusionē gentiū: et opprobriū pplorꝝ nequaq̧ portabis: et gentē tuā nō amittes amplíꝰ: ait dominꝰ deꝰ. Et factū ē verbū dn̄i ad me dicēs. Fili homis: domꝰ israel habitauerūt i humo sua: ⁊ polluerūt eam in vījs suis ⁊ in studījs suis. Iuxta imundiciā menstruate facta ē via eorꝝ coram me: et effudi indignationē meā sup eos ꝑ sanguine quē fuderunt sup terrā. Et in idolis suis polluerūt eā: et dispsi eos in gētes: et ventilati sunt in terras. Iuxta vias eorꝝ et ad inuentiōes eorꝝ iudicaui eos. ‖Et ígressi sunt ad gentes ad quas introierūt: et polluerūt nomen sanctū meū: cū diceretur de eis: pplus dn̄i iste ē: ⁊ de terra eiꝰ ingressi sūt. Et peperci nomi scō meo quod polluerat domus israel in gentibꝰ ad quas ingressi sunt. Idcirco dices domui israel. Hec dicit dn̄s deꝰ. Nō ppter vos ego faciā domus isrl̄. sed ppter nomen scti meū quod polluistis in gentibus ad quas intrastis. Et sanctificabo nomē meū magnū quod pollutū ē inter gentes: quod polluistis in medio earū: vt sciāt gentes qꝛ ego dn̄s: ait dn̄s exercituū: ‖cū scificatꝰ fuero in vobis corā eis. Tollam quippe vos de gentibus et cōgregabo vos de vniuersis terris: ⁊ adducam vos in terrā vestrā. Et effundam super vos aquā mundā: et mundabimi ab omnibus inquinamentis vestris: ⁊ ab vniuersis idolis vr̄is mundabo vos. Et dabo vobis cor nouū et spm̄ nouū ponā in medio vestri. ‖Et auferam cor lapideum de carne vr̄a: et dabo vobis cor carneū: et spm̄ meū ponam in medio vestri Et faciā vt in p̄ceptis meis ambuletis et iudicia mea custodiatis et opemi. Et habitabitis in terra quā dedi prībꝰ vestris: et eritis mihi in pplm̄: et ego ero vobis in deū. Et saluabo vos ex vniuersis inquinamentis vr̄is: et vocabo frumentū et multiplicabo illud: et non imponā vobis famē. Et multiplicabo fructū ligni et genimia agri vt nō portetis vltra opprobriū famis in gentibꝰ. Et recordabimi viarū vestrarꝝ pessimarꝝ studiorꝝq̧ non bonorꝝ: et displicebūt vobis iniqtates vr̄e et scelera vr̄a. Non ppt̄ vos ego faciā: ait dominꝰ deus notū sit vobis. ‖Cōfundimini ⁊ erubescite super vījs vestris domus israel. Hec dicit dominus deus. In die qua mūdauero vos ex oibꝰ iniqtatibꝰ vr̄is ⁊ inhītari fecero vrbes et instaurauero ruinosa ⁊ t̄ra deserta fuerit exculta: que quondā erat desolata in oculis omis viatoris: dicent. Terra illa inculta: facta est vt hortꝰ voluptatis: et ciuitates deserte et destitute atq̧ suffosse munite sederūt. Et sciēt gētes quecunq̧ derelicte fuerint in circūitu vestro: quia ego dominꝰ edificaui dissipata: plantauiq̧ inculta: ego dominꝰ locutus sum ⁊ fecerim. Hec dicit dominus deus. Adhuc in hoc inuenient me domus israel vt faciā eis. Multiplicabo eos sicut gregē hoim vt gregē sctm̄: vt gregē hierl̄m in solēnitatibꝰ eiꝰ. Sic erunt ciuitates deserte plene gregibus hoim: ⁊ sciēt qꝛ ego dn̄s

XXXVII

Acta est sup me manus domini et eduxit me in spiritu domini: ⁊ dimisit me in medio campi qui erat plenus ossibus: et circūduxit me ꝑ ea in gyro. Erant aūt multa valde sup faciem campi: siccaq̧ vehemēter. Et dixit ad me. Fili homis: putas ne viuent ossa ista? Et dixi. Domine deus tu nosti Et dixit ad me. Vaticinare d̄ ossibꝰ istis Et dices eis. Ossa arida: audite verbum domini. Hec dicit dominꝰ deus ossibus his. Ecce ego intromittā in vos spiritū

et viuetis:et dabo ſuꝑ vos neruos:⁊ ſuc
creſcere faciā ſuper vos carnes:et ſuper
tendam in vobis cutem:et dabo vobis
ſpiritū et viuetis:et ſcietis quia ego do
min⁹.Et ꝓphetaui ſicut p̄ceperat mihi.
Factus ē aūt ſonitus ꝓpaheta me et ec
ce cōmotio . Et acceſſerunt oſſa ad oſſa:
vnūquodq; adiuncturā ſuam. Et vidi:
et ecce ſuꝑ ea nerui et carnes aſcenderēt
et extenta eſt in eis cutis deſuꝑ.et ſpiri-
C tū nō habebant:Et dixit ad me. Vatici
nare ad ſpūm;vaticinare fili homis:⁊ di-
ces ad ſpiritū. Hec dicit domin⁹ deus.
A quattuor ventis veni ſpirit⁹ ⁊ inſuf-
fla ſuꝑ interfectos iſtos:⁊ reuiuiſcāt.Et
ꝓphetaui ſicut p̄ceperat mihi.Et igreſ-
ſus eſt in ea ſpūs:⁊ reuixerunt ſteterunt
q; ſuꝑ pedes ſuos exercitus 'grādes ni-
mis valde.Et dixit ad me.Fili hoīs: oſ-
ſa hec vniuerſa domus iſrael ē. Ipſi di-
cunt.Aruerūt oſſa nr̄a:et perūt ſpes no
ſtra:et abſciſi ſumus.Propterea vatici
nare:et dices ad eos. Hec dicit domin⁹
D deus.Ecce ego aperiā tumulos veſtros
et educā vos de ſepulchris veſtris popu
lus meus et inducā vos in terrā iſrael.
Et ſcietis qnia ego domin⁹ cū aperuero
ſepulchra vr̄a:et eduxero vos de tumu-
lis vr̄is popule meus:et dedero ſpiritū
meū in vobis et vixeritis. Et requieſce-
re vos faciam ſuꝑ humū veſtrā:et ſciet̄
quia ego domin⁹ locut⁹ ſum et feci:ait
domin⁹ deus. Et factus eſt ſermo domi
ad me dicens.Et tu fili homis ſume ti-
bi lignū vnū:et ſcribe ſuꝑ illud :iude ⁊
filioꝝ iſrael ſociis eius.Et tolle lignum
alterū:et ſcribe ſuꝑ illud: ioſeph lignuȝ
effraim:et cūcte domus iſrael ſociorūq;
E eius. Et adiunge illa vnū ad alteruȝ ti-
bi in lignū vnū:et erunt in vnionem in
manu tua.Cum autē dixerint ad te filii
ppl̄i tui loquētes: nōne indicas nobis
quid in his tibi velis?Loqueris ad eos
Hec dicit domin⁹ deus . Ecce ego aſſu-
mā lignū ioſeph:quod ē in manu effraī
et tribus iſrael que ſunt ei adiuncte et
dabo eas pariter cum ligno iuda:et fa-
ciā eas in lignū vnū ī manu eius.Erūt
autē ligna ſuꝑ que ſcripſer̄ ī manu tua
in oculis eoꝝ ⁊ dices ad eos . Hec dicit
domin⁹ deus .Ecce ego aſſumam filios
iſrael de medio nationū ad quas abie-
runt ⁊ congregabo eos vndiq; et addu
F cam eos ad humū ſuaȝ . Et faciā eos in
gentē vnā in terra in mōtibus iſrael:et
rex vnus erit omibus imperans. Et nō
erunt vltra due gentes: nec diuidentur
amplius in duo regna.Neq; polluentur
vltra in idolis ſuis ⁊ abominationibus
et cūctis iniquitatib⁹ ſuis:et ſaluos eoſ
faciā de vniuerſis ſedib⁹ ſuis in quib⁹ ī.eo.
peccauerāt:⁊ emūdabo eos ‖Et erūt mi
hi populus:et ego ero eis deus ⁊ ſeruus
meus dauid rex ſuper eos: et paſtor vn⁹
erit omniū eoꝝ.In iudiciis meis ambu G
labunt:⁊ mādata mea cuſtodient ⁊ faci
ent ea.Et habitabūt ſuper terrā quā de
di ſeruo meo iacob in qua habitauerūt
patres veſtri:⁊ habitabūt ſuꝑ eam ipi ⁊
filii eoꝝ et filii filioꝝ eoꝝ vſq; in ſempi
ternū : et dauid ſeruus meus princeps
eorum in ꝑpetuū. Et percutiā illis fed⁹
pacis:pactū ſempiternū erit eis. Et fun
dabo eos ⁊ multiplicabo:⁊ dabo ſancti
ficationē meā in medio eoꝝ in ꝑpetuū. s.eo.
Et erit tabernacl̄ȝ meū in eis:‖⁊ ero eis
deus et ipi erunt mihi populus . Et ſci-
ent gentes quia dominus ſanctificator
iſrael:cum fuerit ſanctificatio mea ī me
dio eoꝝ in ꝑpetuū XXXVIII
A T factus ē ſermo domini ad me
e dicens. Fili homis:pone faciem
tuā cōtra gog ⁊ terrā magog pri
cipem capitis moſoch ⁊ tubal:⁊ vaticina
re de eo: et dices ad eum. Hec dicit dn̄s
deus. Ecce ego ad te gog principē capi-
tis moſoch ⁊ thubal.Et circūagam te et
ponam frenū in maxillis tuis:⁊ educam
te et omnē exercitū tuū:equos ⁊ equites
B veſtitos loricis vniuerſos:multudinem
magnā haſtā clypeū arripientiū et gla-
diū . Perſe ethiopes et libyes cum eis:
omēs ſcutati ⁊ galeati. Gomer ⁊ vniuer
ſa agmina eius domus thogorma latera
aquiblonis ⁊ totū robur eius:populiq;
multi tecū. Prepara ⁊ inſtrue te et oēm
multitudinē tuā que coaceruata ē ad te
et eſto eis in p̄ceptū. Poſt dies multos
viſitaberis. In nouiſſimo ānoꝝ venies
ad terrā que reuerſa eſt a gladio ⁊ cōgre
C gata ē de populis multis ad mōtes iſra-
el qui fuerūt deſerti iugiter . Hec de po-
pulis educta ē:⁊ habitabūt in ea cōfidē
ter vniuerſi. Aſcendēs autē quaſi tem-
peſtas venies ⁊ quaſi nubes vt operias
terrā:tu ⁊ omia agmia tua ⁊ populi mul
ti tecū. Hec dicit domin⁹ deus. In die il
la aſcendēt ſermones ſuꝑ cor tuū:et co-
gitabis cogitationē peſſimā:⁊ dices. Aſ
cendā ad terram abſq; muro:veniaȝ ad
quieſcētes habitanteſq; ſecure. Hi oēs
habitāt ſine muro: vectes et porte non

D sunt eis. Ut diripias spolia ⁊ inuadas pre
dam: vt inferas manū tuā suꝑ eos qui
deserti fuerāt ⁊ postea restituti: et super
pplm qui est cōgregatus ex gentibꝰ qui
possidere cepit et esse habitator vmbili-
ci terre. Saba ⁊ dedan ⁊ negociatores
tharses et oēs leones eiꝰ dicēt tibi. Nū
quid ad sumenda spolia tu venis? Ecce
ad diripiendā predam ꝯgregasti multi-
tudinē tuam vt tollas argentū et aurū
⁊ auferas suppellectilē atqꝫ substātiā: ⁊
diripias manubias infinitas. Propte-
E rea vaticinare fili hois: et dices ad gog
Hec dicit dominꝰ deus. Nunquid nō in
die illo cū habitauerit populus meꝰ isra
el cōfidenter: scies et venies de loco a la
teribus aquilonis tu et ppli multi tecū
ascensores equoꝝ vniuersi: cetꝰ magnꝰ
et exercitus vehemēs: ⁊ ascendes super
populū meū israel quasi nubes vt operi
as terraꝫ? In nouissimis diebꝰ eris: ⁊ ad
ducam te suꝑ terraꝫ meā vt sciāt gentes
me cū sanctificatꝰ fuero: in te in oculis
eoꝝ gog. Hec dicit dominꝰ deus. Tu er
F go ille es de quo locutus sum in diebus
antiquis in manu seruorū meoꝝ ꝓphe
tarū israel: qui ꝓphetauerūt in diebus
illoꝝ tempoꝝ vt adducerem te suꝑ eos.
Et erit in die illa: in die aduentꝰ gog su
per terrā israel: ait dominꝰ deus: ascen-
det indignatio mea in furore meo et in
zelo meo. In igne ire nec locutꝰ sum: qꝛ
in die illa erit cōmotio magna super ter
ram israel: et cōmouebūtur a facie mea
pisces maris ⁊ volucres celi et bestie a-
gri: ⁊ omne reptile quod mouet̃: suꝑ hu
mū cunctiqꝫ homines qui sunt suꝑ fa-
G ciē terre. Et subuertent̃ montes et ca-
dēt sepes: et ois murus corruet in terrā
Et cōuocabo aduersus eum in cunctis
montibꝰ meis gladiū: ait dñs deꝰ. Gla-
dius vniuscuiusqꝫ in fratrē suū diriget̃
Et iudicabo eum peste et sanguine ⁊ im
bre vehementi et lapidibus imensis. Ig
nem et sulphur pluam suꝑ eū et suꝑ ex-
ercitū eius: et suꝑ pplos multos q̄ sunt
cū eo. Et magnificabor et sanctificabor
et notus ero in oculis multarū gentiū
et scient qꝛ ego sū dñs. XXXIX

A T V autē fili hominis: vaticinare
aduersum gog: et dices. Hec di
cit dominus deꝰ. Ecce ego super
te gog principem capitis mosoch et tu-
bal: et circūagam te et educam te: et as-
cendere te faciā et lateribꝰ aquilonis: et
adducam te suꝑ montes israel. Et percu-
tiam arcū tuū in manu sinistra tua: et
sagittas tuas de manu dextera tua deij
ciam. Deijciā te suꝑ montes israel et ca
des tu et omia agmina tua ⁊ populi tui
qui sunt tecū. Feris: auibꝰ: omiqꝫ vola-
tili celi et bestijs terre dedi te ad deuo-
B randū. Suꝑ faciē agri cades: quia ego
locutus sum: ait dominus deus. Et im
mittā ignē in magog et in his qui habi
tant in insulis confidēter: et sciēt quia
ego dominꝰ. Et nomen sanctū meū no-
tū faciā i medio populi mei israel et nō
polluā nomen sanctū meū amplius: et
sciant gentes quia ego dominꝰ sanctus
israel. Ecce venit: ⁊ factū est ait dominꝰ
deus. Hec est dies de qua locutus sum.
Et egredientur habitatores de ciuitati
bus israel: et succēdēt et cōburēt arma
clypeū et hastas arcū et sagittas: et bac
culos manuū et cōtos: et succendent ea
C igni septē annis. Et non portabunt lig
na de regionibꝰ neqꝫ succident de salti-
bus quoniā arma succendēt igni et de
p̄dabunt̃ eos quibꝰ p̄de fuerant: et diri
pient vastatores suos: ait dominꝰ deus.
Et erit in die illa: dabo gog locū nomia
tum sepulchrū in israel: vallē viatorum
ad orientē maris: que obstupescere faci
et p̄terūtes. Et sepeliēt ibi gog ⁊ omnē
multitudinē eius: ⁊ vocabit̃ vallis mul
titudinis gog: ⁊ sepelient eos domꝰ isrl:
vt mūdent terrā septē mensibꝰ. Sepeli-
et aūt eū ois ppls terre: et erit eis noia-
D ta dies in qua glorificatus sum: ait dñs
deus. Et viros iugiter cōstituent lustrā-
tes terrā: qui sepeliant et requirant eos
qui remanserāt suꝑ faciē terre vt emun
dent eam. Post menses aūt septē quere
re incipiēt: ⁊ circūibūt ꝑagrantes terrā
Cunqꝫ viderint os hois: statuēt iuxta il
lud titulū: donec sepeliāt illud pollyn-
ctores i valle multitudinis gog. Nomē
aūt ciuitatis amona: ⁊ mundabūt terrā
Tu ergo fili hois: hec dicit dñs deꝰ. Dic
omi volucri et vniuersis auibus cūctis-
E qꝫ bestijs agri. Cōuenite ꝓperate: cōcur
rite vndiqꝫ ad victimā meā quā ego im
molo vobis: victimā grādē suꝑ mōtes
israel: vt comedatis carnes ⁊ bibatis sā
guinē. Carnes fortiū comedetis: ⁊ sang
uinē principū terre bibetis: arietū ⁊ ag
norū ⁊ hircorū taurorūqꝫ et altiliū ⁊ pi-
guiū ouiū. Et comedetis adipē in satu
ritatē: ⁊ bibetis sanguinē in ebrietatē
de victima quā ego imolaui vobis: ⁊ sa
turabimi suꝑ mensā meā de equo et de

equite forti: et de vniuersis viris bella-
F toribus:ait dominꝰ deus. Et ponã glo-
riam meã in gentibꝰ: ⁊ videbũt omnes
gentes iudiciū meum quod fecerim:et
manū meam quã posuerim super eos:et
scient domus israel qꝛ ego dominꝰ deus
eorū a die illa ⁊ deinceps. Et scient gen
tes quoniã in iniq̃tate sua capta sit do-
mus israel: ⁊ dereliquerit me ⁊ abscon-
derim faciē meam ab eis: ⁊ tradiderim
eos in manꝰ hostium: ⁊ ceciderint ĩ gla
dio vniuersi. Iuxta immũdiciã eorum ⁊
scelus feci eis:⁊ abscondi faciē meã ab
illis. Propterea hec dicit dominꝰ deus.
Nunc reducã captiuitatē iacob:⁊ mise-
G rebor omis domꝰ israel. Et assumã zelũ
pro nomie sancto meo ⁊ portabũt con-
fusionē suam ⁊ omnē preuaricationem
quã ꝑuaricati sunt in me: cũ habitaue-
rint in terra sua confidēter neminē for-
midantes:⁊ reduxero eos de populis:et
congregauero de terris inimicorū suo-
E.36.c. rũ:‖⁊ sanctificatꝰ fuero in eis in oculis
gentiũ plurimarũ. Et scient qꝛ ego do-
minꝰ deus eorũ:eo ꝙ transtulerim eos
in nationes: ⁊ cõgregauerim eos super
terrã suam:⁊ non dereliquerim quenꝙ̃
ex eis ibi. Et nõ abscondam vltra faciē
meã ab eis:eo ꝙ effuderim spiritũ meũ
super omnē domũ israel:ait dñs deus.

A N vigesimoquinto anno XL
i transmigrationis nostre:in exor
dio anni decima mēsis quarto-
decimo anno postꝙ̃ ꝑcussa est ciuitas:
in ipsa hac die facta est suꝑ me manus
dñi:et adduxit me illuc in visionibꝰ dei.
Adduxit me in terrã israel:⁊ dimisit me
super montē excelsum nimis suꝑ quem
erat quasi edificiũ ciuitatis vergentꝫ ad
austrũ:⁊ introduxit me illuc. Et ecce vir
cuiꝰ erat species quasi species eris:et fu-
niculus lineus in manu eiꝰ: ⁊ calamus
mensure in manu eiꝰ Stabat autem in
porta:⁊ locutꝰ est ad me idē vir. Fili ho
minis:vide oculis tuis ⁊ auribꝰ tuis au
di:⁊ pone cor tuũ in omia que ego osten
dam tibi: qꝛ vt ostendant̃ tibi adductꝰ
es huc. Annũcia omia que tu vides do-
mui israel. Et ecce murꝰ forinsecꝰ in cir
cũitu domus vndiqꝫ:⁊ in manu viri ca-
lamus mēsure sex cubitorũ ⁊ palmo. Et
mensus est latitudinem edificiĳ calamo
vno:altitudinē quoqꝫ calamo vno. Et
venit ad portã que respiciebat viã orien
B talem:⁊ ascendit ꝑ gradus eiꝰ. Et men-
sus est limen porte calamo vno: latitu-
dinem:id est limen vnũ calamo vno in
latitudine:et thalamum vno calamo in
longum:⁊ vno calamo in latum:⁊ inter
thalamos quinqꝫ cubitos:⁊ limen por-
te iuxta vestibulum porte intrinsecꝰ ca-
lamo vno. Et mensus est vestibulũ por-
te octo cubitorũ:et frontem eius duobꝰ
cubitis. Vestibulũ autem porte erat in-
trinsecus. Porro thalami porte ad viã
orientalem tres hinc ⁊ tres inde:mensu
ra vna trium:⁊ mensura vna frontium
ex vtraqꝫ parte. Et mensus est latitudi-
nem liminis porte decē cubitorũ:⁊ lon-
gitudinem porte tredecim cubitorum:⁊
marginem ante thalamos cubiti vniꝰ:
et cubitus vnus finis vtrimqꝫ. Thala-
mi autem sex cubitorũ erant hinc et in-
de. Et mensus est portam a tecto thala-
mi vsqꝫ ad tectum eius:latitudinem vi-
gintiquinqꝫ cubitorũ:ostium ꝯtra ostiũ
Et fecit frontes ꝑ sexaginta cubitos:et
ad frontem atriũ porte vndiqꝫ ꝑ circũ-
itum:⁊ ante faciem porte que pertinge-
C bat vsqꝫ ad faciem vestibuli porte inte-
rioris quinq̃ginta cubitos: et fenestras
obliquas in thalamis ⁊ in frontibꝰ eo-
rum:que erant intra portam vndiqꝫ per
circũitum. Similiter autē erant ⁊ in ve
stibulis fenestre ꝑ gyrum intrinsecus:et
ante frontes pictura palmarum celata.
Et eduxit me ad atrium exterius: ⁊ ecce
gazophylatia ⁊ pauimentũ stratum la-
pide in atrio ꝑ circũitum. Triginta ga-
zophylatia in circũitu pauimenti:⁊ pa-
uimentũ in fronte portarũ ſm longitu-
dinem portarũ erat inferius. Et mēsus
est latitudinem a facie porte inferioris
vsqꝫ ad frontem atrĳ interioris extrin-
secus:centū cubitos ad orientē ⁊ aqui-
lonem. Portam vero que respiciebat viã
am aquilonis atrĳ exteriorꝫ mēsus est:
tam in longitudine ꝙ̃ in latitudine:et
thalamos eius tres hinc ⁊ tres inde:et
frontem eius ⁊ vestibulũ eius ſm men-
suram porte prioris:quinquaginta cubi
torꝫ longitudinē eiꝰ: ⁊ latitudinē vigin
D tiq̃nqꝫ cubitorꝫ. Fenestre aũt eiꝰ ⁊ vesti-
bulũ ⁊ sculpture ſm mensurã porte que
respiciebat ad orientē:⁊ septē graduum
erat ascensus eiꝰ. Et vestibulũ ante eã:
⁊ porta atrĳ interiorꝫ ꝯtra portã aq̃lo-
nis ⁊ orientalē. Et mēsus ē a porta vsqꝫ
ad portam:centũ cubitos. Et eduxit me
ad viã australē:⁊ ecce porta q̄ respicie-
bat ad austrũ. Et mēsus est frontē eius
⁊ vestibulũ eiꝰ iuxta mensuras suꝑiores

ꝛ fenestras eiꝰ et vestibula in circuitu sicut fenestras ceteras: q̄nq̄gita cubitoꝝ longitudine: ꝛ latitudine vigintiquinq; cubitoꝝ: ꝛ in gradibꝰ septē ascendebat̄ ad eam. Et vestibulū ante fores eius: et celate palme erant vna hinc ꝛ altera inde in fronte eiꝰ: ꝛ porta atrij interioris in via australi. Et mēsus est a porta vsq; ad portā in via australi centuz cubitos. Et introduxit me in atriū interius ad portam australē: ꝛ mēsus est portam iuxta mēsuras supiores: thalamū eiꝰ et frontē eius ꝛ vestibulū eiꝰ hisdem mensuris: ꝛ fenestras eiꝰ ꝛ vestibulū eius in circuitu quiquaginta cubitos longitudinis: ꝛ latitudinis vigintiquinq; cubitos: ꝛ vestibulū ꝑ gyrū longitudine vigintiq̄nq; cubitoꝝ: ꝛ latitudine quinq; cubitoꝝ. Et vestibulū eiꝰ ad atriū exterius: ꝛ palmas eiꝰ in fronte: ꝛ octo gradus erant quibꝰ ascendebat̄ ꝑ eam. Et introduxit me in atriū interiꝰ ꝑ viā orientalem: ꝛ mēsus est portā ſm mēsuras supiores: thalamū eius ꝛ frontē eius et vestibulū eiꝰ sicut supra: et fenestras eiꝰ ꝛ vestibula in circuitu: longitudine q̄nquaginta cubitorū: ꝛ latitudine vigintiquinq; cubitoꝝ: ꝛ vestibulū eius: id ē atrij exterioris ꝛ palme celate in fronte eiꝰ hinc ꝛ inde: ꝛ in octo gradibꝰ ascensus eiꝰ. Et introduxit me ad portaz que respiciebat ad aquilonem. Et mēsus est ſm mēsuras supiores thalamuz eius et frontē eius ꝛ vestibulū eius ꝛ fenestras eiꝰ ꝑ circuitū: longitudine quinquaginta cubitoꝝ ꝛ latitudine vigintiq̄nq; cubitorū: ꝛ vestibulum eius respiciebat ad atriū exteriꝰ ꝛ celatura palmaꝝ in fronte eiꝰ hinc ꝛ inde: ꝛ in octo gradibꝰ ascēsus eiꝰ: ꝛ ꝑ singula gazophylatia ostium in frontibꝰ portarū ibi lauabant holocaustū. Et in vestibulo porte due mense hinc ꝛ due mēse inde: vt imolet̄ sup eas holocaustū ꝛ ꝓ peccato et ꝓ delicto. Et ad latus exteriꝰ quod ascēdit ad ostium porte que pergit ad aquilonē due mēse ꝛ ad latus alterū ante vestibuluz porte due mense. Quattuor mense hinc: ꝛ q̄ttuor mēse inde: ꝑ latera porte octo mense erant: sup quas imolabant. Quattuor Quatuor autē mense ad holocaustū de lapidibꝰ quadris extructe: longitudine cubiti vniꝰ ꝛ dimidij: ꝛ latitudine cubiti vniꝰ ꝛ dimidij: ꝛ altitudine cubiti vnius: sup quas ponāt vasa in quibꝰ imolatur holocaustū ꝛ victima. Et labia earū palmi vnius: reflexa intrinsecꝰ ꝑ circuitum. Sup mensas autē carnes oblationis. Et extra portā interiorem gazophylatia cantoruz in atrio interiori qd̄ erat in latere porte respiciētis ad aquilonē: ꝛ facies eorū cōtra viā australem: vna ex latere porte orientał: que respiciebat ad viam aquilonis. Et dixit ad me. Hoc est gazophylatiū quod respicit viā meridianā: sacerdotuz qui excubant in custodijs templi: porro gazophylatium qd̄ respicit ad viā aquilonis: sacerdotū erit qui excubāt ad ministerium altarꝭ. Isti sunt filij sadoch qui accedunt de filijs leui ad dn̄m. vt ministrent ei. Et mēsus est atriū longitudine centū cubitoꝝ ꝛ latitudine centū cubitoꝝ ꝑ quadrū: ꝛ altare ante faciez templi. Et introduxit me in vestibulū templi: ꝛ mēsus est vestibulū quinq; cubitis hinc: ꝛ q̄nq; cubitis inde: ꝛ latitudinē porte triū cubitorū hinc ꝛ triū cubitoꝝ inde: longitudinē autē vestibuli viginti cubitoꝝ: et latitudinez vndecim cubitorum. Et octo gradibus ascendebat̄ ad eam: ꝛ colūne erāt in frontibꝰ vna hinc ꝛ altera inde.

XLI

Et introduxit me in templū: ꝛ mensus est frontes sex cubitos latitudinis hinc: ꝛ sex cubitos latitudinis inde: latitudinē tabernaculi. Et latitudo porte decē cubitoꝝ erat: ꝛ latera porte q̄nq; cubitis hinc: et quinq; inde. Et mēsus est longitudinē eius quadraginta cubitorū: ꝛ latitudinē viginti cubitorū. Et introgressus intrinsecus mēsus est in fronte porte duos cubitos ꝛ portā sex cubitorū: ꝛ latitudinē porte septē cubitorū. Et mēsus est longitudinē eiꝰ viginti cubitorū: et latitudinē eiꝰ viginti cubitorū ante faciē templi. Et dixit ad me. Hoc est sanctum sanctoꝝ. Et mēsus est parietē domꝰ sex cubitoꝝ: ꝛ latitudinem laterꝭ quattuor cubitorū: vndiq; ꝑ circuitū domꝰ. Latera autē latus ad latꝰ bis trigintatriuz. Et erant eminētia que ingrederent̄ per parietē domꝰ in lateribꝰ ꝑ circuituz vt cōtinerent: ꝛ nō attingerēt parietē templi. Et platea erat in rotundū ascendēs sursum ꝑ cochleā: ꝛ in cenaculuz templi deferebat ꝑ gyrum. Idcirco latius erat templū in supioribꝰ: ꝛ sic de inferioribꝰ ascendebat̄ ad supiora: ꝛ in mediuz. Et vidi in domo altitudinē ꝑ circuitū fundata latera ad mensurā calami sex cubitorū spatio: ꝛ latitudinem per parietem

lateris forinsecus quinqꝫ cubitorū. Et erat interior domꝰ in lateribꝰ domus. Et inter gazophylatia latitudinē viginti cubitorū in circuitu domꝰ vndiqꝫ. Et ostium lateris ad orationē: ostiū vnum ad viā aquilonis: ⁊ ostiū vnū ad viā australem: ⁊ latitudinē loci ad orōem q̄nqꝫ cubitorū in circuitu. Et edificium qd̄ erat separatū versumqꝫ ad viā respicientem ad mare: latitudinis septuagita cubitorū: paries autē edificij q̄nqꝫ cubitorū latitudinis p circuitum: ⁊ longitudo

C

eiꝰ nonaginta cubitorū. Et mensus est domus longitudinē centū cubitorū: et qd̄ separatū erat edificiū ⁊ parietes eiꝰ longitudinis centū cubitorū. Latitudo autē ante faciē domꝰ: ⁊ eius qd̄ erat separatū contra orientē centū cubitorū. Et mensus est longitudinē edificij contra faciē eiꝰ quod erat separatū ad dorsum hecthecas ex vtraqꝫ parte centū cubitorū: ⁊ templum interius: ⁊ vestibula atrij: limina et fenestras obliquas: hecthecas in circuitu p tres partes contra vniuscuiusqꝫ limen stratūqꝫ ligno p gyrum in circuitu. Terra autē vsqꝫ ad fenestras: et fenestre clause sup ostia: ⁊ vsqꝫ ad domū interiorē ⁊ forinsecꝰ et oēm parietē in circuitu intrinsecꝰ ⁊ forinsecus ad mensuram: ⁊ fabrefacta cherubin ⁊ palme. Et palma inter cherub et cherub. Duasqꝫ facies habebat cherub: faciem hominis iuxta palmā ex hac parte: ⁊ faciē leonis iuxta palmam ex alia parte

D

expressam. Per oēm domū in circuitu de terra vsqꝫ ad superiorē partem: cherubin ⁊ palme celate erāt in pariete templi. Limen quadrangulum: ⁊ facies sanctuarij aspectus ꝯtra aspectū. Altaris lignei trium cubitorū altitudo: ⁊ longitudo eius duorū cubitorū: ⁊ anguli eiꝰ ⁊ longitudo eius ⁊ parietes eiꝰ lignei. Et locutus est ad me. Hec est mensa coram dn̄o. Et duo ostia erant in templo: ⁊ in sctūario ⁊ in duobus ostijs ex vtraqꝫ parte bina erant ostiola que in se inuicē plicabantur. Bina eni ostia erant ex vtraqꝫ parte ostiorū. Et celata erant in ipsis ostijs templi cherubin ⁊ sculptura palmarum: sicut in parietibꝰ quoqꝫ expressa erant. Q̄obrem ⁊ grossiora erāt ligna in vestibuli fronte forinsecus: sup que fenestre oblique ⁊ similitudo palmarum hinc atqꝫ inde in humerulꝰ vestibuli s̄m latera domꝰ latitudinēqꝫ parietū.

B ¶ Et eduxit me in atrium · XLII

exterius p viā ducentē ad aquilonē. Et eduxit me in gazophylatiū qd̄ erat contra separatū edificium: ⁊ cōtra edem vergentem ad aquilonē: in facie longitudinis centū cubitos ostij aquilonis: et latitudinis quinq̄ginta cubitos cōtra viginti cubitos atrij interioris: ⁊ cōtra pauimentū stratū lapide atrij exterioris vbi erat porticus iūcta porticui triplici. Et ante gazophylatia deambulatio decem cubitorū latitudinis: ad interiora respiciens vie cubiti vniꝰ. Et ostia earum ad aquilonē vbi erant gazophylatia in superioribꝰ humiliora: quia supportabāt porticꝰ que ex illis eminebāt de inferioribꝰ ⁊ de medijs edificij. Tristega enim erant: ⁊ nō habebant colūnas sicut erāt columne atriorū. Propterea eminebāt de inferioribꝰ ⁊ de medijs a terra cubitis quinq̄ginta. Et peribolꝰ exterior s̄m gazophylatia que erāt in via atrij exterioris ante gazophylatia. Lōgitudo eiꝰ quinquaginta cubitorū: quia lōgitudo erat gazophylatiorū atrij exterioris q̄nquaginta cubitorū: ⁊ longitudo ante faciem templi centū cubitorū. Et erat subter gazophylatia hec: introitꝰ ab oriente ingredientium in ea de atrio exteriori in latitudine periboli atrij qd̄ erat contra viam orientalē in faciē edificij separati. Et erāt ante edificium gazophylatia: ⁊ via ante faciē eorū iuxta similitudinē gazophylatiorum que erant in via aquilonis. Scd̄m longitudinē eorū sic

B

⁊ latitudo eorū: omis introitꝰ eorum ⁊ similitudines ⁊ ostia eorū s̄m ostia gazophylatiorū que erāt in via respiciēte ad nothū. Ostiū in capite vie: que via erat ante vestibulū separatū p viam orientalem ingredientibꝰ. Et dixit ad me. Gazophylatia aquilōis ⁊ gazophylatia austri que sunt ante edificiū separatū: hec sunt gazophylatia sancta: in quibus vescūtur sacerdotes q̄ appropinquant ad dn̄m in sancta sanctorum. Ibi ponent sancta sanctorū: ⁊ oblationē ꝓ peccato ⁊ ꝓ delicto. Locus eni sanctꝰ est. Cum autē ingressi fuerint sacerdotes: nō egredientur de sanctis in atriū exterius. Et ibi reponent vestimēta sua in q̄bꝰ ministrāt: q: sancta sunt: vestienturqꝫ vestimentis alijs: ⁊ sic ꝓcedent ad populū. Cūqꝫ cōplesset mensuras domꝰ interioris: eduxit me p viam porte que respiciebat ad viam orientalem: ⁊ mensus est eam vndiqꝫ p circuitum. Mensus est aūt cōtra

C

D

ventum orientalẽ calamo mensure q̃n-
gentos calamos: in calamo mẽsure per
circuitum. Et mensus est contra ventuꝫ
aquilonis quigentos calamos: in cala-
mo mensure ꝑ gyrum. Et ad ventuꝫ au
stralẽ menuss est quingentos calamos:
in calamo mensure ꝑ circuitum. Et ad
ventũ occidentalem mensus est q̃ngen-
tos calamos: in calamo mensure. Per
quattuor ventos mensus est murũ eius
vndiq̈ per circuitum: longitudinẽ q̃n-
gentorum cubitorũ: ⁊ latitudinem q̃n-
gentorũ cubitorũ: diuidenteꝫ inter san-
ctuarium ⁊ vulgi locũ. XLIII

A Et duxit me ad portam que respi
e ciebat ad viam orientaleꝫ. Et ec
ce gloria dei israel ingrediebatᷣ
per viam orientalem: et vox erat ei qua-
si vox aquarum multaruꝫ: ⁊ terra splen
debat a maiestate eius. Et vidi visioneꝫ
ſm speciem quã videram quando venit
vt disperderet ciuitatem: et species ſm
aspectum queꝫ videram iuxta fluuium
chobar. Et cecidi super faciẽ meam. Et
maiestas domini ingressa est templum:
ꝑ viam porte que respiciebat ad orien-
tem. Et eleuauit me spiritꝰ: et introdu-
B xit me in atriũ interius. Et ecce repleta
erat gloria domini domꝰ. Et audiui lo-
quenteꝫ ad me de domo. Et vir qui sta-
bat iuxta me: dixit ad me. Fili hominis:
locus soliĩ mei: ⁊ locus vestigiorũ pedũ
meorum: vbi habito in medio filiorum
israel in eternũ. Et nõ polluet vltra do-
mus israel nomẽ sanctũ meum: ipi ⁊ re
ges eorũ in fornicationibus suis ⁊ ĩ rui-
nis regũ suorum ⁊ in excelsis qui fabri-
cati sunt limen suũ iuxta limen meum:
⁊ postes suos iuxta postes meos: et mu-
C rus erat inter me ⁊ eos. Et polluerunt
nomẽ sanctũ meum in abominationi-
bus quas fecerũt ꝓpter quod cõsumpsi
eos in ira mea. Nũc ergo repellant pro-
cul fornicationẽ suam et ruinas regum
suorũ a me: ⁊ habitabo in medio eoruꝫ
semꝑ. Tu auteꝫ fili hoĩs: ostende do-
mui israel templuꝫ ⁊ confundantur ab
iniquitatibꝰ suis: ⁊ metiantᷣ fabricam:
⁊ erubescant ex omibꝰ que fecerũt. Figu
ram domꝰ ⁊ fabrice eiꝰ: exitus ⁊ introi-
tus: ⁊ omnẽ descriptionẽ eius: ⁊ vniuer
sa p̃cepta eius: cunctũq̈ ordinẽ eius: et
omẽs leges eius ostende eis ⁊ scribe in
D oculis eorum vt custodiant omẽs descri
ptiones eius ⁊ p̃cepta illius ⁊ faciãt ea.
Ista est lex domus in ſũmitate montis.

Omẽs fines eiꝰ in circuitu: sanctũ san-
ctorũ est. Hec est ergo lex domꝰ. Iste au-
tem mẽsure altaris in cubito verissimo:
qui habebat cubitũ ⁊ palmum. In sinu
eius erat cubitꝰ: et cubitus in latitudi-
ne: ⁊ definitio eius vsq̈ ad labiuꝫ eius:
⁊ in circuitu palmi vnius. Hec quoq̈ e-
rat fossa altarĩ. Et de sinu terre vsq̈ ad
crepidinem nouissimã duo cubiti: et la-
titudo cubiti vnius: ⁊ a crepidine mino
re vsq̈ ad crepidinẽ maiorem quattuor
cubiti: ⁊ latitudo cubiti vnius. Ipse au-
tem ariel quattuor cubitoruꝫ: ⁊ ab ariel
vsq̈ ad sursum cornua quattuor. Et ari
el duodecim cubitorũ in longitudine ꝑ
duodecim cubitos latitudinis: quadrã-
gulatum equis lateribus. Et crepido
quattuordecim cubitoruꝫ longitudinis
ꝑ quattuordecim cubitos latitudinis ĩ
quattuor angulis eius: ⁊ corona in cir-
cuitu eius dimidiũ cubiti: et sinus eius
vnius cubiti ꝑ circuitũ. Gradus autem
eiꝰ versi ad orientẽ. Et dixit ad me. Fili
hoĩs: hec dicit dñs deꝰ. Hi sũt ritꝰ altarĩ
in q̃cũq̈ die fuerit fabricatũ: vt offeratᷣ
suꝑ illud holocaustũ ⁊ effundatᷣ sãguis
Et dabis sacerdotibꝰ ⁊ leuitĩ q̃ sũt de se
mine sadoch q̃ accedunt ad me: ait dñs
deꝰ: vt offerãt mihi vitulũ de armẽto ꝓ
pctõ. Et assumẽs de sanguine eiꝰ pones
suꝑ q̃ttuor cornua eiꝰ ⁊ suꝑ q̃ttuor angu
los crepidis ⁊ suꝑ coronã in circuitu: et
mũdabis illud ⁊ expiabis. Et tolles vitu
lũ q̃ oblatꝰ fuerit ꝓ pctõ: ⁊ cõbures euꝫ
in seꝑato loco domꝰ extra scũariũ. Et in
die secũda offeres hircũ capraꝝ imacula
tũ ꝓ pctõ: ⁊ expiabũt altare sicut expia-
uerũt ĩ vitulo. Cũq̈ cõpleuerĩ expiãs il-
lud: offeres vitulũ de armẽto imacula-
tũ: ⁊ arietẽ de grege imaculatũ ⁊ offeres
eos in ꝯspectu dñi. Et mittẽt sacerdotes
suꝑ eos sal: ⁊ offerẽt eos ĩ holocaustum
dño. Septẽ diebꝰ facies hircũ ꝓ pctõ q̃-
tidie: ⁊ vitulũ ð armẽto ⁊ arietẽ ð pecori-
bꝰ imaculatos offerẽt. Septẽ diebꝰ expi
abũt altare ⁊ mũdabũt illud ⁊ iplebunt
manũ eiꝰ. Expletĩ aũt septeꝫ diebꝰ: ĩ die
octaua ⁊ vltra faciẽt sacerdotes suꝑ al-
tare holocausta vr̃a: ⁊ q̃ ꝓ pace offerũt: ⁊
placatꝰ ero vobis: ait dñs deꝰ. XLIIII

A Et conuertit me ad viam porte
e sanctuariĩ exterioris que respici-
ebat ad orientem: et erat clausa.
Et dixit dominꝰ ad me. Porta hec clau-
sa erit: ⁊ nõ aperietᷣ ⁊ vir nõ transiet per
eam: quoniã dñs deus israel ingressus

est per eam eritq; clausa principi. Prin-
cepps ipse sedebit in ea vt comedat pa-
nem coram dño. Per viam porte vesti-
buli ingredietur: ⁊ per viam eius egredie-
tur. Et adduxit me per viã porte aquilo
nis in cõspectu domus: ⁊ vidi: ⁊ ecce im
B pleuit gloria dñi domũ dñi. Et cecidi in
faciẽ meã ⁊ dixit ad me domin9: Fili ho
minis: pone cor tuũ ⁊ vide oculis tuis ⁊
auribus tuis audi oïa que ego loquor
ad te: dẽ vniuersis cerimonijs dom9 dñi:
⁊ de cunctis legibus eius. Et pones cor
tuũ i vijs templi per oẽs exitus sanctua
rij: ⁊ dices ad exasperãtem me domum
israel. Hec dicit dñs deus. Sufficiãt vo
bis oïa scelera vestra dom9 israel: eo ꝙ
inducitis filios alienos incircũcisos cor
de ⁊ incircũcisos carne vt sint in sanctu
rio meo ⁊ polluãt domuz meã: ⁊ offertis
panes meos adipem ⁊ sanguinẽ: ⁊ dissol
uistis pactum meũ in oïbus sceleribus
C vestris: ⁊ nõ seruastis ꝓcepta sanctuarij
mei: ⁊ posuistis custodes obseruationuz
mearũ i sanctuario meo vobismetipsis.
Hec dicit dñs de9. Oïs alienigena incir
cũcisus corde ⁊ incircũcisus carne non
ingredietur sanctuarium meum omnis
filius alienus qui est in medio filiorum
israel. Sed ⁊ leuite qui longe recesserũt
a me in errore filiorum israel: et errauе-
runt a me post idola sua: ⁊ portauerũt
iniquitatem suam: erunt in sanctuario
meo editui ⁊ ianitores portarum do-
mus et ministri domus. Ipsi macta-
bunt holocausta et victimas populi: et
ipsi stabunt in conspectu eorum vt mi-
D nistrent eis. Pro eo ꝙ ministrauerunt
illis in conspectu idolorum suorum: et
facti sũt domui israel i offendiculũ ini-
quitatis: idcirco leuaui manum meam
super eos ait dominus deus: ⁊ portaue-
runt iniquitatem suam. Et non appro-
pinquabunt ad me vt sacerdotio fungã-
tur mihi: neq; accedẽt ad omne sanctu
arium meũ iuxta sancta sanctorum: sed
portabũt confusionẽ suam ⁊ scelera sua
que fecerũt. Et dabo eos ianitores do-
mus ⁊ in omni ministerio eius: et vni-
uersis que fient in ea. Sacerdotes autez
⁊ leuite filij sadoch qui custodierũt ceri-
monias sanctuarij mei cum errarent fi-
lij israel a me: ipsi accedent ad me vt mi
nistrent mihi: ⁊ stabunt in cõspectu meo
E vt offerant mihi adipem ⁊ sanguinẽ ait
dñs deus. Ipsi ingredient̃ sanctuariuz
meum: ⁊ ipsi accedent ad mẽsam meam
vt ministrẽt mihi ⁊ custodiãt cerimoni-
as meas. Cũq; ingrediẽtur portas atrij
interioris vestib9 lineis induent̃ nec as-
cendet super eos quicq; laneum quãdo
ministrãt in portis atrij interioris ⁊ in-
trinsecus. Vitte linee erũt in capitibus
eoruz: ⁊ feminalia linea erũt in lumbis
eorum: ⁊ nõ accingent̃ in sudore. Cumq;
egredient̃ atrium exterius ad populuz:
exuẽt se vestimẽtis suis in quibus mini
strauerãt: ⁊ reponent ea in gazaphilatio
sanctuarij ⁊ vestiẽt se vestimẽtis alijs: et
nõ sanctificabũt populũ in vestib9 suis
F Caput autẽ suum nõ radẽt neq; comã nu
trient: sed tondẽtes attondẽt capita sua
Et vinũ nõ bibet omnis sacerdos quã-
do ingressus est atriuz interius. ‖ Et vi- Leuit. 21. c
duam ⁊ repudiatã nõ accipient vxores:
sed virgines de semine domus israel. Sz
⁊ viduã que fuerit vidua a sacerdote ac
cipiẽt: ⁊ populũ meũ docebũt qd sit in-
ter sanctũ ⁊ pollutum: ⁊ inter mũdum ⁊
imundum ostendent eis. Et cum fuerit
cõtrouersia stabũt in iudicijs meis ⁊ iu-
dicabũt. Leges meas ⁊ precepta mea in
omnibus solẽnitatib9 meis custodiẽt et
sabbata mea sanctificabũt. Et ad mor-
tuum hoïem nõ ingredient̃ ne polluan-
tur: nisi ad patrem ⁊ matrem ⁊ filium
⁊ filiã ⁊ fratrẽ ⁊ sororẽ que alterũ virum
G nõ habuerit: in quib9 cõtaminabũtur.
Et postq; fuerit emũdatus: septem dies
numerabunt̃ ei: ⁊ in die introitus sui i
sanctuariũ ad atrium interius vt mini-
stret mihi i sanctuario: offeret ꝓ pecca-
to suo: ait dñs deus. Nõ erit autẽ eis he
reditas: ego hereditas eorũ. Et possessio
nem nõ dabitis eis in israel: ego eni pos
sessio eorum. Victimã ⁊ ꝓ peccato et pro
delicto ipsi comedẽt: ⁊ omne votũ in isrl̃
ipsorum erit. Et primitiua oïum primo-
genitorũ ⁊ oïa libamẽta ex omibus que
offerunt̃: sacerdotum erunt. Et primiti-
ua ciborum vestroruz dabitis sacerdo-
ti: vt reponat bñdictionem domui sue.
‖ Omne morticinũ ⁊ captum a bestijs de Exo. 22. d
auibus ⁊ de pecoribus non comedẽt sa- Leuit. 22. b
cerdotes. XLV

A Cum cœperitis terram diuidere
sortito: separate primitias domino
sanctificatum de terra longitu-
dine vigintiquinq; milia et latitudine
decem milia. Sanctificatuz erit i omni
termino eius per circuituz. Et erit ex oĩ
parte sanctificatũ qngentos per qngen
tos qdrifariã ꝑ circuitũ ⁊ qnquaginta cu-

bitꝫ in ſuburbana eiꝰ per gyrū. Et a mē
ſura iſta mēſurabis lōgitudinē viginti-
B quinqꝫ miliū: ⁊ latitudinē decē miliū. Et
in ipſo erit tēplū ſcm̄qꝫ ſcōꝝ: ſcificatuꝫ
de terra erit ſacerdotibꝰ miniſtris ſcūa-
rij: ꝗ accedūt ad myſteriū dn̄i. Et erit eiſ
locus i domos ⁊ i ſcūariū ſcitatis. Uigi-
tiquinqꝫ aūt milia lōgitudinis ⁊ decē mi-
lia latitudis erūt leuitꝫ ꝗ miniſtrāt do-
mui. Ipſi poſſidebūt viginti gazophila-
tia. Et poſſeſſionē ciuitatis dabitꝫ quinqꝫ
milia latitudinis: et lōgitudinis vigiti-
quinqꝫ milia: ſm̄ ſeparationē ſcūarij omi
C domui iſrl̄. Principi ꝗꝫ hinc ⁊ inde i ſe-
paratione ſcūarij: ⁊ in poſſeſſionē ciui-
tatis ⁊ cōtra faciē ſeꝑationis ſcūarij et
cōtra faciē poſſeſſiōis vrbis a latere ma
ris vſqꝫ ad mare: ⁊ a latere oriētis vſqꝫ
ad oriēteꝫ. Longitudis autē iuxta vnā-
quamqꝫ partē a termio occidētali vſqꝫ
ad terminū oriētaleꝫ: de terra erit ei poſ
ſeſſio in iſrael. Et nō depopulabunt vl-
tra principes pplm̄ meū: ſed terrā dabūt
domui iſrael ſm̄ tribus eoꝝ. Hec dicit
dn̄s deus. Sufficiat vobis pricipes iſrl̄:
iniqtatem ⁊ rapinas intermittite: ⁊ iu-
D diciū et iuſticiā facite. Separate ꝯfinia
vr̄a a pplo meo: ait dn̄s deus. Statera
iuſta ⁊ ephi iuſtū ⁊ batus iuſtus erit vo
bis. Ephi ⁊ batus equalia et vniꝰ mēſu-
re erunt: vt capiāt decimā partem chori
batus et decimā partem chori ephi. Iu-
xta mēſurā chori erit equa libratio eoꝝ.
Exo.30.b ‖Siclus aūt viginti obelos habet. Por-
Leuitꝫ.27.c ro viginti ſicli ⁊ vigintiquinqꝫ ſicli et quin-
Nume.3.g decim ſicli minā faciūt. Et he ſūt primi-
tie quas tolletis: ſextam partem ephi de
choro frumēti ⁊ ſextā partē ephi de cho-
E ro hordei. Mēſura quoqꝫ olei. Batꝰ olei
decima pars chori eſt: quia decem bati
implent chorū. Et arietem vnū de grege
ducētoꝝ de his que nutriuit iſrael in ſa
crificiū ⁊ in holocauſtum et in pacifica:
ad expiādum ꝓ eis: ait dominus deus.
Omnis ppl̄s terre tenebit primitijs his
principi in iſrael. Et ſuper pricipeꝫ erūt
holocauſta et ſacrificiū ⁊ libamia in ſo-
lēnitatibꝰ ⁊ in kalendis et in ſabbatis:
in vniuerſis ſolēnitatibus domꝰ iſrael.
Ipſe faciet ꝓ peccato ſacrificiū et holo-
cauſtum ⁊ pacifica: ad expiādum ꝓ do-
F mo iſrael. Hec dicit dominꝰ deꝰ. In pri-
mo menſe vna mēſis ſumes vitulum de
armēto imaculatum: et expiabis ſanctu
arium. Et tollet ſacerdos de ſanguine
quod erit ꝓ peccato: et ponet in poſti-
bus domus: ⁊ in quattuor angulis cre-
pidinis altaris: ⁊ in poſtibus porte atrij
interioris. Et ſic facies in ſeptima men-
ſis ꝓ vnoquoqꝫ qui ignorauit et errore
deceptus eſt: ⁊ expiabis ꝓ domo. In pri-
mo mēſe quartadecima die menſis erit
vobis paſce ſolēnitas. Septem diebꝰ azy
G ma comedent. Et faciet priceps in die il
la ꝓ ſe ⁊ ꝓ vniuerſo populo terre vitulū
ꝓ peccato. Et in ſepteꝫ dierū ſolēnitate
faciet holocauſtū dn̄o: ſeptē vitulos ⁊ ſe
ptem arietes imaculatos quotidie ſeptē
diebus: ⁊ ꝓ peccato hircum caprarum: ⁊
ſacrificium ephi per vitulum et ephi per
arietē faciet: ⁊ olei hin per ſingula ephi.
Septimo mēſe quintadecima die mēſis in
ſolēnitate faciet ſicut ſupradicta ſūt per
ſeptē dies: tam ꝓ peccato ꝙ ꝓ holocau-
ſto ⁊ in ſacrificio et in oleo. XLVI

H Ec dicit dn̄s deꝰ. Porta atrij in- B
teriorís que reſpicit ad orientem
erit clauſa ſex diebus in quibus
opus fit. Die aūt ſabbati aperiet. Sed i
die kalēdarum aperiet: ⁊ intrabit prin-
ceps per viam veſtibuli porte deforis et
ſtabit i limie porte. Et faciēt ſacerdotes
holocauſtū eius ⁊ pacifica eiꝰ: et adora-
bit ſuper limē porte ⁊ egredietur. Porta
aūt nō claudet vſqꝫ ad veſperā. Et ado-
rabit populus terre ad oſtiū porte illius
in ſabbatis ⁊ in kalēdis coram domio.
B Holocauſtum auteꝫ hoc offeret priceps
dn̄o i die ſabbati: ſex agnos imaculatos
⁊ arietem imaculatū: ⁊ ſacrificium ephi
per arietem. In agnis aūt ſacrificiū qꝺ
dederit manꝰ eius ⁊ olei hin ꝑ ſingula
ephi. In die aūt kalēdarū vitulum de ar
mēto imaculatū: ⁊ ſex agni: ⁊ arietes im
maculati erūt: ⁊ ephi per vitulum: ephi
quoqꝫ per arietem faciet ſacrificiuꝫ. De
agnis autem ſicut inuenerit manus eiꝰ:
C olei hin per ſingula ephi. Cūqꝫ ingreſſu-
rus eſt princeps: per viam veſtibuli por-
te ingrediat: ⁊ per eandem viam exeat.
Et cum intrabit populus terre in con-
ſpectu dn̄i in ſolennitatibꝰ qui ingredi-
tur per portam aquilōis vt adoret: egre-
diatur per viam porte meridiane. Por-
ro qui ingreditur per viam porte meri-
diane: egrediatur per viam porte aqui-
lonis. Non reuertetur per viam porte ꝑ
quam ingreſſus eſt: ſed e regione illius
egredietur. Princeps autem in medio
eorum cum ingredientibꝰ ingredietur ⁊
D cum egredientibꝰ egredietur. Et in nū-
dinis ⁊ in ſolennitatibus erit ſacrificiū

ephi per vitulum: et ephi per arietem. Jn agnis autem erit ſacrificium ſicut inuenerit manus ei⁹: ⁊ olei hin per ſingula ephi. Cum autem fecerit princeps ſpōtaneum holocauſtum aut pacifica volūtaria domio: aperiet ei porta q̄ reſpicit ad orientē: ⁊ faciet holocauſtū ſuū ⁊ pacifica ſua ſicut fieri ſolet in die ſabbati: ⁊ egredie͂t claudeturq; porta poſtq̄ exierit. Et agnū eiuſdem āni imaculatū faciet holocauſtū quotidie domino Semper mane faciet illud. Et faciet ſacrificium ſuper eo catamane mane: ſextaȝ partem ephi ⁊ de oleo tertiam partē hin: vt miſceat͂ ſimile. Sacrificiū domino legitimum: iuge atq; ꝑpetuū. Faciet agnuȝ ⁊ ſacrificiū ⁊ oleum catamane mane holocauſtū ſempiternū. Hec dicit domin⁹ deus. Si dederit princeps domū alicui de filijs ſuis: hereditas eius filiorū ſuoꝝ erit: poſſidebūt eam hereditarie. Si aūt dederit legatū de hereditate ſua vni ſeruorum ſuoꝝ: erit illius vſq; ad annum remiſſionis ⁊ reuerte͂t ad principem. Hereditas autē eius filijs eius erit. Et nō accipiet princeps de hereditate populi per violentiā ⁊ de poſſeſſione eorum: ſed de poſſeſſione ſua hereditatem dabit filijs ſuis vtt nō diſperga͂t populus me⁹ vnuſquiſq; a poſſeſſione ſua. Et introduxit me per ingreſſum qui erat ex latere porte in gazophilatia ſanctuarij ad ſacerdotes: que reſpiciebant ad aquilonē: ⁊ erat ibi locus vergens ad occidentem: ⁊ dixit ad me. Jſte eſt locus vbi coquent ſacerdotes ꝓ peccato ⁊ pro delicto: vbi coquent ſacrificium vt nō efferāt in atrium exterius: et ſactifice͂t populus. Et eduxit me in atrium exterius ⁊ circūduxit me per quattuor angulos atrij. Et ecce atriolum erat in angulo atrij: atriola ſingula per angulos atrij. Jn quattuor angulis atrij atriola diſpoſita: quadraginta cubitoruȝ per longum: ⁊ triginta per latum. Menſure vnius quattuor erant. Et paries per circūitum ambiens quattuor atriola: ⁊ culine fabricate erāt ſubter porticus per gyrum. Et dixit ad me. Hec eſt domus culinarum: in qua coquent miniſtri domus domini victimas populi.

XLVII

Et cōuertit me ad portaȝ domus et ecce aque egrediebantur ſubter limen domus ad orientem. Facies enim domus reſpiciebat ad oriētem. Aque autem deſcendebant in latus templi dextrum ad meridiem altaris. Et eduxit me per viam porte aquilonis: ⁊ conuertit me ad viam foras portam exteriorem viam que reſpiciebat ad orientem. Et ecce aque redundantes a latere dextro cum egrederetur vir ad orientem qui habebat funiculum in manu ſua: et menſus eſt mille cubitos: et traduxit me per aquam vſq; ad talos. Rurſumq; menſus eſt mille: et traduxit me per aquam vſq; ad genua. Et menſus eſt mille: et traduxit me per aquam vſq; ad renes. Et menſus eſt mille torrentem quem nō potui pertranſire: quoniaȝ intumuerant aque profundi torrētis qui nō poteſt tranſuadari. Et dixit ad me: Certe vidiſti fili hominis. Et eduxit me et conuertit ad ripam torrentis. Cumq; me conuertiſſem: ecce in ripa torrentis ligna multa nimis ex vtraq; parte. Et ait ad me: Aque iſte que egrediūtur ad tumulos ſabuli orientalis et deſcendūt ad plana deſerti: intrabunt mare: et exibunt ⁊ ſanabun͂t aque. Et omnis anima viuens que ſerpit quocunq; venerit torrens viuet: ⁊ erunt piſces multi ſatis poſtq̄ venerint illuc aque iſte. Et ſanabuntur ⁊ viuent omnia ad que venerit torrens: et ſtabunt ſuper illa piſcatores. Ab engaddi vſq; ad engallim ſiccatio ſagenarum erit. Plurime ſpecies erunt piſcium eius: ſicut piſces maris magni multitudinis nimie. Jn litoribus autē ei⁹ ⁊ ī paluſtrib⁹ nō ſanabun͂t: q2 ī ſalinas dabūt͂. Et ſuꝑ torrētē orie͂t ī ripis ei⁹ ex vtraq; parte oē lignū pomiferuȝ. Nō deffuet folium ex eo: ⁊ non deficiet fructus eius. Per ſingulos menſes afferet primitiua: quia aque eius de ſanctuario egredientur. Et erūt fructus eius in cibum ⁊ folia eius ad medicinā. Hec dicit dominus deus. Hic eſt terminus in quo poſſidebitis terram in duodecim tribus iſrael: quia ioſeph duplicem funiculum habet. Poſſidebitis autem eam ſinguli eque vt frater ſuus: ſuper quam leuaui manū meam vt darem patribus veſtris. Et cadet terra hec vobis in poſſeſſionem. Hic eſt autem terminus terre ad plagam ſeptentrionalem a mari magno: via ethalon veniētibus ſedada emath berotha ſabarim que eſt inter teminum damaſci et confinium emath domus thicon que eſt iuxta terminum auran: ⁊ erit terminus a mari vſq; ad atriuȝ enon terminus da-

maſci:⁊ ab aquilone ad aquilonem ter-
minꝰ emath:plaga ſeptētrionalis. Por
ro plaga orientalis de medio auran et
de medio damaſci ⁊ de medio galaad et
de medio terre iſrael:iordanis diſtermi-
nans:ad mare orientale metiemini pla-
gam orientalem. Plaga autem auſtra-
lis meridiana a thamar vſqꝫ ad aquas
cōtradictionis cades :⁊ torrens vſqꝫ ad
mare magnū:⁊ hec eſt plaga ad meridiē
auſtralis. Et plaga maris:mare magnū
a confinio per directum donec venias
emath : hec eſt plaga maris. Et diuide-
tis terram iſtam vobis per tribus iſrael
⁊ mittetis eaꝫ in hereditatē vobis ⁊ ad-
uenis qui acceſſerint ad vos qui ge-
nuerint filios in medio veſtrū :⁊ erunt
vobis ſicut indigene inter filios iſrael.
Uobiſcū diuident poſſeſſionē in medio
tribuū iſrael. In tribu autē quacūqꝫ fu-
erit aduena:ibi dabitis poſſeſſionē illi:
ait dñs deus. XLVIII

A Et hec nomina tribuū a finibus
aquilonis iuxta viam ethalon
pergentibus:emath atriuꝫ enon
terminus damaſci:ab aquilōe iuxta vi-
am emath : et erit ei plaga orientalis
mare:dan vna. Et a termino dan:a pla-
ga orientali vſqꝫ ad plagam maris:aſer
vna. Et ſuper terminū aſer:a plaga ori-
entali vſqꝫ ad plagam maris :neptalim
vna. Et ſuper terminuꝫ neptalim a pla-
ga orientali vſqꝫ ad plagam maris:ma-
naſſe vna. Et ſuper terminū manaſſe: a
plaga orientali vſqꝫ ad plagam maris:
effraim vna. Et ſuper terminuꝫ effraim:
a plaga orientali vſqꝫ ad plagam maris
ruben vna. Et ſuper terminum ruben :
a plaga orientali vſqꝫ ad plagaꝫ maris:
iuda vna. Et ſuper terminum iuda : a
plaga orientali vſqꝫ ad plagam maris:
erunt primitie quas ſeparabitis vigin-
tiquinqꝫ milibus calamis latitudinis
⁊ longitudinis : ſicuti ſingule partes a
plaga orientali vſqꝫ ad plagam maris.
Et erit ſanctuarium in medio eius. Pri
mitie quas ſeparabitis domino : longi-
tudo vigintiquinqꝫ milibus:⁊ latitudo
decem milibus. He autē erunt primitie
ſanctuarij ſacerdotū :ad aquilonē lon-
gitudinis vigintiquinqꝫ milia:⁊ ad ma
B re latitudinis decē milia. Sed ⁊ ad ori-
entem latitudinis deceꝫ milia:⁊ ad me-
ridiem vigintiquinqꝫ milia. Et erit ſan
ctuarium domini n medio eius. Sacer
dotibꝰ ſanctuariū erit de filijs ſadoch:
qui cuſtodierūt cerimonias meas ⁊ nō
errauerūt cum errarent filij iſrael :ſicut
errauerunt ⁊ leuite. Et erūt primitie de
primitiuis terre ſanctuꝫ ſanctorꝫ :iuxta
terminū leuitarum. Sed ⁊ leuitis ſimi-
liter iuxta fines ſacerdotū vigintiq̄nqꝫ
milia longitudinis :⁊ latitudinis deceꝫ
milia. Omnis lōgitudo viginti ⁊ quiqꝫ
milium:⁊ latitudo decem miliuꝫ. Et nō
venūdabunt ex eo neqꝫ mutabūt : neqꝫ
trāſferent̄ primitie terre :quia ſanctifi-
cate ſunt domino. Quinqꝫ milia autem
que ſuperſunt in latitudine per viginti-
quinqꝫ milia :prophana erunt vrbis in
habitaculum ⁊ in ſuburbana. Et erit ci-
uitas in medio eius:⁊ he mēſure eius.
Ad plagam ſeptentrionalem quingen-
ta ⁊ quattuor milia :⁊ ad plagam meri-
dianam quingenta ⁊ quattuor milia:et
ad plagam oriētalem quingenta ⁊ quat
tuor milia : ⁊ ad plagam occidentalem
quingenta ⁊ quattuor milia. Erunt au-
tem ſuburbana ciuitatis ad aquilonem
ducenta quinquaginta :⁊ ad meridiem
ducenta quinquaginta : ⁊ ad orientem
ducenta quinquaginta : ⁊ ad mare du-
C centa quinquaginta. Quod autem reli-
quum fuerit in longitudine ſm primi-
tias ſanctuarij decem milia in oriētem
⁊ deceꝫ milia in occidentem erunt ſicut
primitie ſanctuarij:⁊ erunt fruges eius
in panes his qui ſeruiunt ciuitati. Ser-
uientes autem ciuitati operabuntur ex
oibus iſrl̄. Oēs primitie vigintiq̄nqꝫ mi-
liū p vigintiq̄nqꝫ milia i quadrū ſepabū-
tur in primitias ſanctuarij ⁊ i poſſeſſio-
nem ciuitatis. Quod aūt reliquū fuerit:
principis erit ex omni parte primitiarū
ſanctuarij ⁊ poſſeſſionis ciuitatis e regi
one : vigintiquinqꝫ miliū primitiarum
vſqꝫ ad terminū orientalem:ſed ⁊ a ma-
ri e regione vigintiquinqꝫ milium vſqꝫ
ad terminum maris : ſimiliter in parti-
bus principis erit. Et erūt primitie ſan-
ctuarū ⁊ ſanctuarium templi in medio
eius. De poſſeſſione autem leuitarum et
⁊ de poſſeſſione ciuitatis in medio par-
tium principis:erit in terminuꝫ iuda et
in terminum beniamin:⁊ ad principem
pertinebit. Et reliquis tribubus erunt
tales portiones: A plaga orientali vſqꝫ
ad plagam occidētalem:beniamin vna.
Et contra terminuꝫ beniamin a plaga
orientali vſqꝫ ad plagam occidentalem:
D ſymeon vna. Et ſuper terminum ſymeo
nis a plaga orientali vſqꝫ ad plagā oc-

D cidentalem: ysachar vna. Et sup termi- num ysachar a plaga orientali vsq; ad plagam occidentalem: zabulon vna. Et super terminū zabulon a plaga orienta li vsq; ad plagam maris: gad vna. Et su- per terminū gad ad plagam austri i m- ridiem: ⁊ erit finis de thamar vsq; ad a- quas ɔtradictionis cades: hereditas cō tra mare magnū. Hec est terra quā mit- tetis in sortem tribub⁹ israel ⁊ he parti- tiones earū: ait domin⁹ de⁹. Et hi egres- sus ciuitatis. A plaga septentrionali qn- gentos ⁊ quattuor milia mēsurabis: et porte ciuitatis omib⁹ tribubus israel. Porte tres a septētrione. Porta ruben vna: porta iuda vna: porta leui vna. Et ad plagam orientalē quingētos ⁊ quat- tuor milia. Et porte tres. Porta ioseph vna: porta beniamī vna: porta dan vna Et ad plagam meridianā quingentos ⁊ quattuor milia: metieris. Et porte tres. Porta symeōis vna: porta ysachar vna: porta zabulon vna. Et ad plagam occi- dentalem quingētos ⁊ quattuor milia. Et porte tres. Porta gad vna: porta aser vna: porta neptalim vna. Per circuitu; decem ⁊ octo milia. Et nomen ciuitatis ex illa die: domin⁹ ibidem. Amen.

Explicit Ezechiel pphета.

Incipit prologus sancti Hie- ronymi in Danielē pphetas.

D Anielem prophetam iuxta septuaginta interpretes do mini saluatoris ecclesie nō legunt vtentes theodotio- nis editione: ⁊ hoc cur acci derit nescio. Siue eni quia sermo chal- daicus est: ⁊ quibusdā proprietatibus a nostro eloquio discrepat: noluerunt se- ptuaginta interpretes easdē lingue li- neas in translatiōe seruare: siue sub no- mine eorū ab alio nescio quo non satis chaldeam linguā sciente editus ē liber: siue aliud quid cause extiterit ignorās: hoc vnū affirmare possum: ꝙ multu; a veritate discordet ⁊ recto iudicio repu- diatus sit. Sciendū quippe danielē ma xime ⁊ esdram hebraicis quidē litteris: sed chaldeo sermone cōscriptos: ⁊ vnam hieremie pericopen: iob quoq; cum ara bica lingua plurimā habere societate;. Deniq; ⁊ ego adolescētulus post quin- tiliani ⁊ tullij lectionem ac flores rhe- toricos cū me in lingue hui⁹ pistrinum reclusissem: ⁊ multo sudore multoq; tem- pore vix cepissem anhelantia stridētia- q; verba resonare: ⁊ quasi p cryptā am- bulans: rarum desup lumen aspicerem: impegi nouissime in danielē: ⁊ tanto te dio affectus sum vt desperatione subita omnē laborē veterem voluerim cōtem- nere. Verū adhortante me quodam he- breo et illud mihi crebrius sua lingua ingerente: labor improbus omnia vin- cit: qui mihi videbar sciolus inter eos cepi rursus discipulus esse chaldaicus. Et vt verū fatear vsq; ad p̄sente; diem magis possu; sermonē chaldaicū legere ⁊ intelligere ꝙ sonare. Hec idcirco refe- ro vt difficultatē vobis danielis osten- derē: qui apud hebreos nec susanne ha- bet historiā: nec hymnū triū puerorum nec belis draconisq; fabulas quas nos: q; in toto orbe disperse sunt: veru ante posito easq; iugulante subiecim⁹: ne vi- deremur apud imperitos magna; par- tē voluminis detruncasse. ‖Audiui ego quendā de p̄ceptoribus iudeoru;: cum susanne derideret historiā: ⁊ a greco ne- scio quo eam diceret esse confictam: il- lud opponere quod origeni quoq; afri- canus opposuit: etymologias has apo toy chynoy chyse: et apo toy prynoy pryse: de greco sermone descendere. Cu- ius rei nos intelligentiam nostris hanc possumus dare: vt verbi gratia: dicam⁹ continuo de arbore ilice dixisse eu; ili- co pereas: et a lentisco in lentem te cō- minuat angelus: vel non lente pereas: aut lentus: id est flexibilis ducaris ad mortem: siue aliud quid ad arboris no- men conueniens. ‖Deinde tantum fuis se ocij tribus pueris cauillabatur: vt in camino estuantis incendij metro lude- rent: ⁊ per ordinem ad laudem dei om- nia elementa ꝓuocarent: aut quod mi- raculū diuineq; aspirationis iudicium vel dracone; interfectum offa picis vel sacerdotū belis machinas dep̄hensas: que magis prudētia solertis viri ꝙ p- phetali essent spiritu ꝑpetrata. ‖Cū vero abacuc veniret: ⁊ de iudea in chaldeam raptū discoꝝ lectitaret: querebat exē- plū vbi legissem⁹ in toto veteri testamē to quēꝙ sanctoꝝ graui volasse corpore: et in p̄icto hore tāta terraꝝ spacia trās- isse. ‖Cui cū quidā e nr̄is satis ad loquē dū ꝓmptulus ezechielē adduxisset i me diū: ⁊ diceret eū de chaldea in iudeam

Dan.13.a

Dan.3.e

Dan.14.g

Ezech.3.a

352

fuiſſe tranſlatū: deriſit hoiem ⁊ ex ipſo volumie demōſtrauit ezechielē in ſpū ſe. vidiſſe trāſpoſitū. Deniqꝫ ⁊ apoſtolū noſtrū videlicet vt eruditū virū et qui legem ab hebreis didiciſſet nō fuiſſe auſum affirmare ſe raptū in corpe ſed dixiſſe: ſiue i corpore ſiue extra corpꝰ: neſcio deus ſcit. His ⁊ talibus argumētis apocriphas in libro eccleſie fabulas arguebat. Sup qua re lectoris arbitrio iudiciū derelinquens illud ammoneo nō haberi danielē apud hebreos inter prophetas: ſed inter eos qui agiographa cōſcripſerunt. In tres ſiquidē ptes ois ab eis ſcriptura diuidit: in legē: in prophetas: ⁊ in agiographa: id eſt in quinqꝫ et octo ⁊ in vndecim libros de quo non eſt huiꝰ tempis diſſerere. Que autē ex hoc ꝓpheta: imo cōtra hūc librū porphyriꝰ obijciat: teſtes ſunt methodiꝰ euſebius ⁊ apollinaris: qui multꝭ verſuū milibus eiꝰ veſanie reſpōdentes neſcio an curioſo lectori ſatiſfecerint. Unde obſecro vos o paula ⁊ euſtochium fundatis ꝓ me ad dominū preces: vt quādiu i hoc corpuſculo ſum: cribā aliquid gratū vobis: vtile eccleſie: dignū poſteris. Preſentiū quippe iudicijs oblatrantiū non ſatis moueor: qui in vtrāqꝫ partem: aut amore labuntur: aut odio.

Explicit prologus. Incipit Daniel ꝓpheta. Capl'm I

2.Corꝭ.12.a

4.Re.24.b

Anno tertio regni ioachim regꝭ iuda venit nabuchodonoſor rex babylonis hieruſalem et obſedit eā ⁊ tradidit dn̄s in manu eiꝰ ioachim regē iude ⁊ partem vaſorū domꝰ dei: ⁊ aſportauit ea in terram ſennaar in domū dei ſui: ⁊ vaſa intulit i domū theſauri dei ſui. Et ait rex aſſenez ꝑpoſito eunuchorū vt introduceret de filijs iſrl' ⁊ de ſemine regio ⁊ tyrannorū pueros in quibꝰ nulla eſſet macula: decoros forma ⁊ eruditos oīi ſapientia: cautos ſciētia ⁊ doctos diſciplina: ⁊ qui poſſent ſtare in palatio regꝭ: vt doceret eos litteras ⁊ linguā chaldeoꝝ Et conſtituit eis rex ānonā ꝑ ſingulos dies de cibis ſuis ⁊ vino vnde bibebat ipſe vt enutriti tribꝰ annis poſtea ſtarēt in cōſpectu regis. Fuerūt ergo inter eos de filijs iude: daniel: ananias: miſahel ⁊ azarias. Et impoſuit eis ꝑpoſitus eunuchorum nomina: danieli balthaſar: ananie ſidrac: miſaheli miſac: ⁊ azarie abdenago. Propoſuit autem daniel in corde ſuo ne pollueret de menſa regis neqꝫ de vino potus eius: ⁊ rogauit eunuchorum prepoſitū ne cōtaminaret. Dedit autem deus danieli gratiā ⁊ miſericordiā i cōſpectu principis eunuchorū. Et ait princeps eunuchorū ad danielē. Timeo ego dominū meū regē qui cōſtituit vobis cibum ⁊ potū: qui ſi viderit vultꝰ veſtros macilētiores ꝑ ceteris adoleſcētibꝰ coeuis vr̄is: condēnabitꝭ caput meū rgi. Et dixit daniel ad malaſſar quē conſtituerat princeps eunuchorum ſup danielem ananiam miſahelem ⁊ azariam. Tempta nos obſecro ſeruos tuos diebꝰ decem: ⁊ dent nobis legumina ad veſcendum et aqua ad bibēdū: ⁊ cōtēplare vultꝰ nr̄os ⁊ vultus puerorum qui veſcunt cibo regio: ⁊ ſicut videris facies cū ſeruis tuis. Qui audito ſermone huiuſcemodi: temptauit eos diebꝰ decem. Poſt dies autē decē apparuerūt vultus eorum meliores ⁊ corpulentiores ꝑ omibꝰ pueris qui veſcebant cibo regio. Porro malaſſar tollebat cibaria ⁊ vinū potus eorū: dabatqꝫ eis legumina. Pueris autē his dedit deꝰ ſcientiā ⁊ diſciplinā in oīi libro et ſapiētia: danieli aūt intelligentiā oīum viſionū ⁊ ſomniorū. Completꝭ itaqꝫ diebus poſt quos dixerat rex vt introducerent introduxit eos ꝑpoſitus eunuchorū in cōſpectu nabuchodonoſor. Cumqꝫ eis locutꝰ fuiſſet rex: nō ſunt inuenti tales de vniuerſis vt daniel ananias miſahel ⁊ azarias. Et ſteterūt in conſpectu regis. ⁊ oīe verbum ſapiētie ⁊ intellectꝰ quod ſciſcitatus eſt ab eis rex: inuenit i eis decuplum ſup cunctos ariolos ⁊ magos qui qui erant in vniuerſo regno eiꝰ Fuit autem daniel vſqꝫ ad annum primum cyri regis.

II

In anno ſecūdo regni nabuchodonoſor: vidit nabuchodonoſor ſomniū: ⁊ cōterritꝰ eſt ſpiritꝰ eiꝰ: ⁊ ſomniū eius fugit ab eo. Precepit aūt rex vt cōuocarent arioli ⁊ magi ⁊ malefici ⁊ chaldei: vt indicarent regi ſomnia ſua. Qui cū veniſſent ſteterūt corā rege: ⁊ dixit ad eos rex. Uidi ſomniū: ⁊ mente confuſus ignoro quid viderim. Reſponderūtqꝫ chaldei regi ſyriace. Rex in ſempiternū viue. Dic ſomniū ſeruis tuis: et interpretationē eius indicabimus. Et

reſpondens rex ait chaldeis. Sermo receſſit a me. Niſi indicaueritꝭ mihi ſomnium ⁊ coniecturã eiꝰ: peribitis vos: et domus veſtre publicabunt. Si autem ſomniũ ⁊ cõiecturã eius narraueritꝭ: ꝑmia ⁊ dona ⁊ honores multũ accipietis a me. Somniũ igit ⁊ interꝑtationẽ eiꝰ indicate mihi. Reſpõderũt ſecũdo atqꝫ dixerunt: Rex ſomniũ dicat ſeruis ſuis:

B ⁊ interpretationẽ ei indicabimꝰ. Reſpõdit rex ⁊ ait. Certe noui ꝙ tp̃s redimitꝭ: ſcientes ꝙ receſſerit a me ſermo. Si ergo ſomniũ nõ indicaueritis mihi: vna ẽ de vobis ſentẽtia ꝙ interꝑtatiões quoqꝫ fallacẽ ⁊ deceptione plenã cõpoſueritis vt loquamini mihi donec tempꝰ ꝑtranſeat. Somnium itaqꝫ dicite mihi vt ſciam ꝙ interꝑtationẽ quoqꝫ eiꝰ veram loquamini. Reſpondentes ergo chaldei corã rege dixerũt: Non eſt homo ſuꝑ terram qui ſermonẽ tuũ rex poſſit implere ſed neqꝫ regũ quiſqꝫ magnus et potens verbum huiuſcemodi ſciſcitat ab omni ariolo ⁊ mago ⁊ chaldeo. Sermo enim quẽ tu queris rex: grauis eſt: nec reperietur quiſqꝫ qui indicet illũ in conſpectu regis: exceptis diis quorũ nõ eſt cũ hominibꝰ cõuerſatio. Quo audito: rex i furore et in ira magna ꝓcepit vt perirent oẽs ſapiẽtes babylonis. Et egreſſa ſententia ſapientes interficiebant: querebaturqꝫ daniel ⁊ ſocii eius vt perirent. Tũc daniel requiſiuit de lege atqꝫ ſententia ab arioch principe militie regis: qui egreſſus fuerat ad interficiẽdos ſa-

C pientes babylonis. Et interrogauit eum qui a rege poteſtatẽ acceperat: quam ob cauſam tam crudelis ſentẽtia a facie regis eſſet egreſſa. Cũ ergo rem indicaſſet arioch danieli: daniel ingreſſus rogauit regẽ vt tempꝰ daret ſibi ad ſolutionem indicandã regi. Et ingreſſus eſt domum ſuã: ananieqꝫ ⁊ miſaheli et azarie ſociis ſuis indicauit negociũ vt quererẽt miſericordiã a facie dei celi ſuꝑ ſacramẽto iſto: ⁊ nõ perirẽt daniel ⁊ ſocii eiꝰ cũ ceteris ſapientibꝰ babylonis. Tũc danieli myſteriũ ꝑ viſionem nocte reuelatum eſt. Et benedixit daniel deũ celi: ⁊ locu-

Ps. 113. tus ait: Sit nomẽ dñi benedictum a ſeculo ⁊ vſqꝫ in ſeculũ: quia ſapiẽtia ⁊ fortitudo eiꝰ ſunt: ⁊ ipſe mutat tempora et etates. Transfert regna atqꝫ conſtituit: dat ſapientiã ſapiẽtibꝰ ⁊ ſcientiã intelligentibꝰ diſciplinã. Ipſe reuelat ꝓfunda ⁊ abſcondita: ⁊ nouit in tenebris cõſtituta: ⁊ lux cũ eo eſt. Tibi deꝰ patrum noſtrorũ ꝯfiteor teqꝫ laudo: qr ſapientiam ⁊ fortitudinem dediſti mihi: et nunc oſtẽdiſti mihi que rogauimꝰ te: quia ſermonẽ regiꝭ aperuiſti nobis. Poſt hec daniel ingreſſus ad arioch quẽ conſtituerat rex vt perderet ſapiẽtes babylonis: ſic ei locutꝰ eſt. Sapiẽtes babylonis ne perdas. Introduc me in cõſpectũ regis: ⁊ ſolutionẽ regi narrabo. Tunc arioch feſtinus introduxit danielem ad regem dixit ei. Inueni hominem de filiis tranſmigrationis iude qui ſolutionẽ regi annunciet. Reſpõdit rex ⁊ dixit danieli: cuius nomẽ erat balthaſar. Putas ne vere potes mihi indicare ſomniũ quod vidi ⁊ interpretationẽ eius? Et reſpõdens daniel corã rege ait: Myſteriũ quod rex interrogat ſapiẽtes magi ⁊ arioli ⁊ aruſpices nequeũt indicare regi: ‖ ſed eſt

j. co. deus in celo reuelans myſteria qui indicauit tibi rex nabuchodonoſor que ventura ſunt nouiſſimis temporibꝰ. Somniũ tuũ et viſiones capitis tui in cubili tuo huiuſcemodi ſunt. Tu rex cogitare cepiſti in ſtratu tuo quid eſſet futurum poſt hec: ⁊ qui reuelat myſteria oſtendit

E tibi ꝗ ventura ſunt. Mihi quoqꝫ nõ in ſapiẽtia que eſt in me plus qꝫ in cũctis viuẽtibꝰ: ſacramẽtũ hoc reuelatũ eſt: ſꝫ vt interpretatio regi manifeſta fieret et cogitationes mentis tue ſcires. Tu rex videbas: ⁊ ecce quaſi ſtatua vna grãdis. Statua illa magna ⁊ ſtatura ſublimis ſtabat cõtra te: ⁊ intuitus eiꝰ erat terribilis. Huiꝰ ſtatue caput ex auro optimo erat: pectus autẽ ⁊ brachia de argento: porro venter ⁊ femora ex ere: tibie autẽ ferree: pedum quedam pars erat ferrea: quedã autẽ fictilis. Uidebas ita donec abſciſus eſt lapis de monte ſine manibus ⁊ ꝑcuſſit ſtatuam in pedibus eius ferreis ⁊ fictilibꝰ ⁊ cõminuit eos. Tunc contrita ſunt pariter ferrũ: teſta: es: argentum ⁊ aurũ: ⁊ redacta quaſi in fauillam eſtiue aree que rapta ſunt vẽto: nulluſqꝫ locus inuentꝰ eſt eis. Lapis autem qui ꝑcuſſerat ſtatuã factꝰ eſt mons magnus: ⁊ impleuit vniuerſam terram. Hoc eſt ſomniũ: interpretationẽ quoqꝫ eius

F dicemus corã te rex. Tu rex regum es: ⁊ deus celi regnũ ⁊ fortitudinẽ ⁊ imperiũ ⁊ gloriã dedit tibi: ⁊ omnia in quibꝰ habitant filii hominũ ⁊ beſtie agri volucres quoqꝫ celi dedit in manu tua: ⁊ ſub ditione tua vniuerſa cõſtituit. Tu es ergo

caput aureū. Et post te consurget regnū aliud minus te argenteū: ⁊ regnū tertiū aliud ereum qđ imperabit vniuerse terre: ⁊ regnum quartū erit velut ferreum. Quomō ferrū cōminuit ⁊ domat omia: sic cōminuet ⁊ cōteret omia hec. Porro quia vidisti pedū ⁊ digitorū partē teste- am figuli ⁊ partem ferreā: regnū diuisū erit quod tamē de plantario ferri orire- tur. Scđm ꝙ vidisti ferrum mixtū teste ex luto ⁊ digitos pedū ex parte ferreos: ⁊ ex parte fictiles: ex parte regnū erit so- lidum: ⁊ ex parte contritū. Qꝫ autē vi- disti ferrum mixtū teste ex luto: cōmisce- bunt quidē humano semini sed nō ad- herebunt sibi: sicuti ferrū misceri nō po
G test teste. In diebus autē regnoꝝ illorū suscitabit deus celi regnū quod in eter- num nō dissipabit: ⁊ regnū ei⁹ alteri po pulo nō tradet. Cōminuet autē ⁊ cōsu- met vniuersa regna hec: et ipsum stabit in eternū. Scđm ꝙ vidisti ꝙ de monte abscisus est lapis sine manibus ⁊ cōmi- nuit testam ⁊ ferrū et es ⁊ argentū ⁊ au rum: deus magn⁹ ostendit regi que ven- tura sunt postea: ⁊ verū est somniū ⁊ fi- delis interpretatio ei⁹. Tunc rex nābu- chodonosor cecidit in faciē suam: ⁊ da- nielem adorauit: ⁊ hostias ⁊ incensum pcepit vt sacrificarēt ei. Loquens ergo rex ait danieli. Uere de⁹ vester d:⁹ deo-
F.co. rū est ⁊ domin⁹ regū ‖reuelās mysteria: quoniā tu potuisti aperire hoc sacramē tuꝫ. Tūc rex danielē in sublime extulit:
Gen. 41.c ⁊ munera multa et magna dedit ei. ‖Et constituit eū principem sup omēs pro- uincias babylonis: ⁊ pfectū ⁊ magistrū sup cūctos sapiētes babylonis. Daniel autē postulauit a rege: ⁊ constituit sup opera puincie babylonis sidrac misac ⁊ abdenago. Ipse autē daniel erat in fo ribus regis.

III

A N Abuchodonosor rex fecit statuā aureā altitudine cubitorū sexa- ginta: latitudine cubitorum sex: ⁊ statuit eā in campo duran prouincie babylonis. Itaqꝫ nabuchodonosor rex misit ad cōgregādos satrapas magistra tus ⁊ iudices duces ⁊ tyrānos ⁊ pfectos omēsqꝫ principes regionū vt cōuenirēt ad dedicationē statue quā erexerat na- buchodonosor rex. Tunc cōgregati sūt satrape magistrat⁹ ⁊ iudices: duces ⁊ ty ranni ⁊ optimates qui erāt in potestati bus cōstituti: ⁊ vniuersi principes regio num vt cōuenirent ad dedicationē sta- tue quā erexerat nabuchodonosor rex. Stabant autē in cōspectu statue quaꝫ posuerat nabuchodonosor rex: et preco clamabat valēter. Uobis dicit populis tribub⁹ ⁊ linguis in hora qua audieri- tis sonitū tube ⁊ fistule ⁊ cithare ⁊ sam- buce ⁊ psalterij ⁊ symphonie ⁊ vniuersi gener[is] musicorū: cadentes adorate sta- tuam aureā quā constituit nabuchodo nosor rex. Si quis autē non prostratus adorauerit: eadē hora mittet in forna- cem ignis ardētis. Post hec igit statim vt audierūt omēs ppli sonitū tube fistu le ⁊ cithare sambuce ⁊ psalterij sympho nie ⁊ omis generis musicorū: cadentes omēs populi trib⁹ ⁊ lingue adorauerūt statuam aureā quā cōstituerat nabucho donosor rex. Statimqꝫ in ipso tempore accedētes viri chaldei accusauerūt iu- deos: dixeruntqꝫ nabuchodonosor regi. B
S.2.a.S.3.b ‖Rex in eternum viue. Tu rex posuisti
J.6.b decretū vt omis homo qui audierit so- nitum tube fistule ⁊ cithare sambuce et psalterij ⁊ symphonie ⁊ vniuersi gener[is] musicorū: prosternat se ⁊ adoret statuaꝫ aureā: si quis autē non pcidens adora- uerit mittat in fornacē ignis ardentis. Sunt ergo viri iudei quos cōstituisti su per opa regionis babylonie sidrac mi- sac ⁊ abdenago: viri isti contempserunt rex decretū tuū. Deos tuos nō colunt: ⁊ statuam aureā quā erexisti nō adorant. Tūc nabuchodonosor in furore ⁊ ira p- cepit vt adducerent sidrac misac ⁊ ab- denago. Qui cōfestim adducti sunt i cō- spectu regis: pnūciansqꝫ nabuchodono sor rex ait eis. Uere ne sidrac misac ⁊ ab- denago deos meos nō colitis: ⁊ statuaꝫ auream quā constitui nō adorat[is]? Nūc ergo si estis parati: quacūqꝫ hora audie- ritis sonitū tube fistule cithare sambu- ce ⁊ psalterij et symphonie omisqꝫ gene ris musicorū prosternite vos ⁊ adorate statuam quā feci: quod si nō adoraueri tis: eadem hora mittemini in fornacem ignis ardentis. Et quis ē de⁹ qui eripi et vos d manu mea? Respōdētes sidrac misac ⁊ abdenago: dixert regi nabucho donosor. Non oportet nos de hac re re- spōdere tibi. Ecce eni deus noster quem colim⁹ potest eripe nos d camino ignis ardent[is]: ⁊ de manib⁹ tuis o rex liberare Quod si noluerit: notum sit tibi rex qꝛ deos tuos non colimus: et statuam au- ream quā erexisti non adoramus. Tunc
C nabuchodonosor repletus est furore: ⁊

et aſpectus faciei illius imutatus eſt ſuper ſidrac miſac et abdenago:⁊ precepit vt ſuccenderetur fornax ſeptupliũ ꝙ̃ ſuccendi cõſueuerat: et viris fortiſſimis de exercitu ſuo iuſſit vt ligatis pedibus ſidrac miſac et abdenago mitterent eos in fornacẽ ignis ardẽtis. Et confeſtim viri illi vincti cum brachis ſuis et thiaris et calciamentis et veſtibus miſſi ſũt in mediũ fornacis ignis ardentis. Nã iuſſio regis vrgebat. Fornax autẽ ſuccẽſa erat nimis. Porro viros illos qui miſerãt ſidrac miſac et abdenago interfecit flãma ignis. Viri autẽ hi tres: id eſt ſidrac miſac et abdenago ceciderũt in medio camino ignis ardẽtis colligati. Que ſequunt̃: in hebreis volumib⁹ non repperi. Et ambulabãt in medio flãme laudantes deũ et benedicentes domio. Stans autẽ azarias orauit ſic. Aperienſq; os ſuũ in medio ignis ait. ‖ Benedictus es domine deus patrũ noſtrorũ: et laudabile et glorioſuz nomen tuũ in ſecula: quia iuſtus es in omibus que feciſti nobis: et vniuerſa opera tua vera: et vie tue recte: et oĩa iudicia tua vera. Judicia eni vera feciſti iuxta omĩa que induxiſti ſuper nos et ſuper ciuitatẽ ſanctã patrũ noſtroꝝ hieruſalẽ: quia in veritate et in iudicio induxiſti omnia hec ꝓpter peccata noſtra. ‖ Peccauim⁹ eni et inique egim⁹ recedentes a te deliquimus in omnibus: et precepta tua nõ audiuimus: nec obſeruauimus nec fecim⁹ ſicut preceperat nobis vt bene nobis eſſet. Omĩa ergo que induxiſti ſuper nos et vniuerſa que feciſti nobis in vero iudicio feciſti: et tradidiſti nos in manibus inimicorum iniquorum et peſſimorum preuaricatorumq; et regi iniuſto ⁊ peſſimo vltra omnẽ terram. Et nũc nõ poſſumus aperire os. Confuſio et opprobrium facti ſumus ſeruis tuis: ⁊ his qui colebant te. Ne queſumus trades nos in ꝑpetuum ꝓpter nomen tuũ: ⁊ ne diſſipes teſtamẽtũ tuũ neq; auferas miſericordiã tuam a nobis ꝓpter abraam dilectum tuum et yſaac ſeruum tuũ et iſrael ſanctũ tuũ: quibus locutus es pollicens ꝙ multiplicares ſemen eorum ſicut ſtellas celi et ſicut arenã que eſt in litore maris quia domine iminuti ſumus plus ꝙ̃ omnes gentes: ſumuſq; humiles vniuerſa terra hodie ꝓpter peccata noſtra. Et nõ eſt in tempe hoc princeps et dux et ꝓpheta neq; holocauſtum neq; ſacrificiũ neq; oblatio neq; incẽſũ neq; locus primitiaꝝ corã te vt poſſimus inuenire miſericordiã tuã: ſed in animo contrito et ſpiritu humilitatis ſuſcipiamur. Sicut in holocauſto arietum ⁊ taurorũ et ſicut in milibus agnoꝝ pinguium: ſic fiat ſacrificiũ noſtrũ in cõſpectu tuo hodie vt placeat tibi: quoniã nõ eſt confuſio cõfidentib⁹ in te. Et nunc ſeq̃mur te in toto corde et timem⁹ te: ⁊ querimus faciẽ tuã. Ne confundas nos: ſed fac nobiſcũ iuxta manſuetudinẽ tuã: et ſɱ mltitudinẽ miſcdie tue: et erue nos in mirabilib⁹ tuis: et da gl̃iam noĩ tuo dñe: et confundant̃ oẽs qui oſtẽdũt ſeruis tuis mala. Confundat̃ in omni potentia et robur eoꝝ cõterat̃: ⁊ ſciant q2 tu es domin⁹ deus ſolus et glorioſus ſuper orbem terraꝝ. Et non ceſſabant qui miſerãt eos miniſtri regis ſuccẽdere fornacem napta et ſtuppa et pice ⁊ malleolis: et effundebat̃ flãma ſuꝑ fornacẽ cubitis quadragintanouẽ: et erupit et incendit quos repperit iuxta fornacem de chaldeis. Angelus autẽ domini deſcendit cum azaria et ſocijs eius in fornacẽ et excuſſit flãmã ignis de fornace: et fecit mediũ fornacꝭ q̃ſi vẽtũ roris flãtẽ: ⁊ non tetigit eos omnino ignis neq; contriſtauit nec quicq̃ moleſtie itulit. Tũc hi tres quaſi ex vno ore laudabãt et glorificabant et benedicebant deũ in fornace dicentes: ‖ Benedictus es domine deus patrũ noſtrorũ: et laudabilis et glorioſus et ſuperexaltatus in ſecula. Et benedictũ nomen glorie tue ſanctũ: et laudabile et ſuper exaltatũ in omnib⁹ ſeculis. Benedictus es in templo ſancto glorie tue: et ſuꝑlaudabilis ⁊ ſuꝑglorioſus in ſecula. Benedictus es in throno regni tui: et ſuꝑlaudabilis et ſuꝑexaltat⁹ in ſecula. Benedict⁹ es qui intueris abyſſos et ſedes ſuꝑ cherubin: et laudabilis et ſuꝑexaltatus in ſecula. Benedict⁹ es in firmamẽto celi: et laudabilis ⁊ glorioſus in ſecula. Bñdicite oĩa oꝑa dñi dño: laudate: et ſuꝑexaltate eũ in ſecula Benedicite angeli dñi domino: lau: ⁊c̃. Bñdicite celi dño: lau. ‖ Bñdicite aque omẽs que ſuꝑ celos ſunt dño: lau. Bñdicite omẽs: virtutes dñi dño: lau. Bñdicite ſol ⁊ luna dño: lau. Bñdicite ſtelle celi dño: lau. Benedicite imber ⁊ ros domino. lau. Benedicite omis ſpũs dei domino: lau. Benedicite ignis et eſtꝰ domino: lau. Benedicite frigus et eſtas

J.co.

3.Re.8.c.

D

E

3.co.

Ps.148.

domino:lau. Benedicite rores ꝛ pruina domino:lau. Benedicite gelu ꝛ frigꝰ domino:lau. Bñdicite glacies ꝛ niues domino:lau. Benedicite noctes et dies domino:lau. Bñdicite lux ꝛ tenebre dño:lau. Bñdicite fulgura ꝛ nubes dño:lau. Bñdicat terra dñm:laudet ꝛ superexaltet eũ in secula . Bñdicite montes ꝛ colles dño:lau. Bñdicite vniuersa germinantia in terra dño:lau. Benedicite fontes dño:laudate. Bñdicite maria ꝛ flumina domino:lau. Bñdicite cete ꝛ omĩa que mouent̃ in aquis dño:lau . Benedicite omẽs volucres celi dño:lau. Benedicite omẽs bestie ꝛ pecora dño:lau. Bñdicite filij hominũ dño:lau. Bñdicat israel dñm:laudet ꝛ superexaltet eũ in secula. Bñdicite sacerdotes dñi dño:lau. Bñdicite serui dñi dño:lau. Bñdicite spũs et aĩe iustoꝝ dño:lau. Bñdicite sancti et humiles corde dño: lau. Bñdicite anania azaria misahel dño : laudate ꝛ superexaltate eum in secula:quia eruit nos ꝺ inferno ꝛ saluos fecit de manu mortis: et liberauit nos de medio ardentis flãme:et de medio ignis eruit nos. Cõfitemini dño quoniã bonus:quoniã in seculũ misericordia eius. Bñdicite omẽs religiosi dño deo deoꝝ:laudate ꝛ cõfitemini ei:quia in omia secula misericordia eius. Hucusqꝫ in hebreo nõ habet̃ et que posuimꝰ de theodotionis editione trãslata sunt. Tũc nabuchodonosor rex obstupuit et surrexit ꝓpere ꝛ ait optimatibus suis. Nõne tres viros misimꝰ in medio ignis cõpeditos? Qui rñdẽtes regi dixerunt. Vere rex . Respõdit rex et ait. Ecce ego video viros quattuor solutos et ambulantes in medio ignis:ꝛ nihil corruptionis in eis est:et spẽs quarti similis filio dei. Tunc accessit rex nabuchodonosor ad ostiũ fornacis ignis ardentis et ait. Sidrac misac et abdenago serui dei excelsi egredimini ꝛ venite. Statimqꝫ egressi sunt sidrac misac ꝛ abdenago de medio ignis . Et congregati satrape magistratꝰ et iudices et potentes regis cõtemplabant̃ viros illos:qm̃ nihil potestatis habuisset ignis in corporibus eoꝝ:et capillus capitis eoꝝ nõ esset adustus:et saraballa eoꝝ nõ fuissẽt emutata:et odor ignis nõ transisset per eos. Et erumpens nabuchodonosor ait. Benedictꝰ deus eorũ sidrac videlicet misac ꝛ abdenago: qui misit angelũ suum et eruit seruos suos qui crediderunt in eum:et verbũ regis ĩmutauerunt ꝛ tradiderunt corpora sua ne seruirent et ne adorarent omnẽ deũ excepto deo suo. A me ergo positũ est hoc decretũ: vt omis populus tribus et ligua quecunqꝫ locuta fuerit blasphemiã ꝯtra deũ sidrac misac et abdenago dispereat :et domus eiꝰ vastet̃. Neqꝫ eni est alius deus qui possit ita saluare. Tunc rex ꝓmouit sidrac misac et abdenago in ꝓuincia babylonis. Nabuchodonosor rex omibus populis gentibꝰ et linguis qui habitãt in vniuersa terra :pax vobis multiplicet̃. Signa ꝛ mirabilia fecit apud me deus excelsus. Placuit ergo mihi p̃dicare eiꝰ signa quia magna sũt:et mirabilia eiꝰ: qr fortia:ꝛ regnum eiꝰ ‖ quia regnũ sempiternũ:et potestas eius in generatione et generationẽ.

IIII

Ego nabuchodonosor quietꝰ erã in domo mea:ꝛ florens in palatio meo. Somniũ vidi quod perterruit me et cogitationes mee in stratu meo et visiones capitis mei cõturbauerũt me. Et ꝑ me ꝓpositũ est decretuꝫ: vt introducerent̃ in ꝯspectu meo cũcti sapientis babylonis:et vt solutionẽ somnij indicarent mihi. Tunc ingrediebãt̃ arioli magi chaldei ꝛ aruspices: ꝛ somniũ narraui in cõspectu eoꝝ et solutionẽ eius nõ indicauerũt mihi:donec collega ingressus est in cõspectu meo daniel:cui nomẽ balthasar ꝺm nomẽ dei mei qui habet spiritũ deoꝝ sanctoꝝ ĩ semet ipso:et somniũ coram ipso locutus suꝫ. Balthasar princeps arioloꝝ: quoniam ego scio qꝛ spiritũ deoꝝ sanctoꝝ habeas in te:et omne sacramentũ nõ est impossibile tibi:visiones somnioꝝ meoꝝ quas vidi:et solutionẽ earũ narra . Visio capitis mei in cubili meo. Videbã:et ecce arbor in medio terre ꝛ altitudo eius nimia. Magna arbor et fortis:et ꝓceritas eius cõtingens celũ. Aspectus illiꝰ erat vsqꝫ ad terminos vniuerse terre . Folia eius pulcherrima:ꝛ fructus eius nimiꝰ et esca vniuersoꝝ in ea. Subter eam habitabãt aĩalia et bestie:et in ramis eius cõuersabant̃ volucres celi:ꝛ ex ea vescebatur omnis caro. Videbam in visione capitis mei sup stratũ meũ: ꝛ ecce vigil et sanctus de celo descẽdit:clamauit fortiter:et sic ait . Succidite arborẽ et precidite ramos eiꝰ:excutite folia eiꝰ:ꝛ dispergite fructus eius:fugiant bestie que subter eam sunt ꝛ volucres de ramis eiꝰ

C Ueruntamē germen radicū eius in terra sinite: ⁊ alligeť vinculo ferreo et ereo in herbis que foris sunt: ⁊ rore celi tingať: et cū feris pars eius in herba terre. Cor eius ab humano cōmuteť: et cor fere detur ei: et septē tempa muteń sup eum. In sentētia vigilū decretū est: et sermo sanctoꝝ ⁊ petitio: donec cognoscant viuentes quoniā dominať excelsus in regno hominū: et cuicūq; voluerit dabit illud: ⁊ hūilimū hoīem cōstituet sup eū. Hoc somniū vidi ego nabuchodonosor rex: Tu ergo balthasar interptationem narra festinus: quia omēs sapiētes regni mei non queunt solutionē edicere mihi. Tu autē potes: quia spirit⁹ deoꝝ sanctoꝝ in te est. Tunc daniel cui⁹ nomen balthasar cepit intra semetipm̄ tacitus cogitare quasi vna hora et cogitatiões

D eius cōturbabant eū. Respondēs autē rex ait. Balthasar somniū et interptatio eius nō cōturbent te. Respondit balthasar ⁊ dixit. Dn̄e mi somniū his q̇ te oderunt: et interptatio eius hostib⁹ tuis sit. Arborē quā vidisti sublimē atq; robustā cuius altitudo ptingit ad celū: et aspectus illius in omnē terrā: ⁊ rami eius pulcherrimi et fructus ei⁹ nimius: et esca omniū in ea: subter eam habitantes bestie agri: et in ramis eius cōmorātes aues celi: tu es rex qui magnificat⁹ es: ⁊ inualuisti: ⁊ magnitudo tua creuit et puenit vsq; ad celū: ⁊ potestas tua in terminos vniuerse terre. Quod autem vidit rex vigilem ⁊ sanctū descendere d̄ celo ⁊ dicere: succidite arborē ⁊ dissipate illā: attamē germē radicū eius in terra

E dimittite ⁊ vinciať ferreo ⁊ ere i herbis foris: ⁊ rore celi cōspergať: ⁊ cū feris sit pabulū eius: donec septē tempa mutentur sup eum: hec est interpretatio sententie altissimi que puenit super dominū meū regem. Eÿcient te ab homib⁹: ⁊ cū

Iob.40.b bestÿs ferisq; erit habitatio tua: ‖et fe-
I.5.f num vt bos comedes: ⁊ rore celi infun-
I.co. deris. Septem quoq; tempa mutabuntur super te: donec scias ꝙ domineť excelsus sup regnum hominū: et cuicūq; voluerit det illud. Quod autē precepit vt relinquereť germē radicū eius: id est arboris regnū tuū tibi manebit postq; cognoueris potestatē esse celestē. Quobrem rex consiliū meū placeat tibi: ⁊ pctā tua elemosynis redime: ⁊ iniquitates tuas misericordÿs pauperū: forsitan ignoscet deus delictis tuis. Omia hec venerunt

sup nabuchodonosor regem. Post finem

F mēsiū duodecim in aula babylonis deambulabat. Respondítq; rex ⁊ ait: Nonne hec est babylon ciuitas magna quā ego edificaui in domū regni in robore fortitudinis mee: ⁊ i gloria decoris mei? Cunq; sermo adhuc esset i ore regis: vox de celo ruit. Tibi diciť nabuchodonosor rex. Regnū tuū transibit a te: et ab homibus eÿcient te ⁊ cum bestÿs ⁊ feris

5.co. erit habitatio tua: ‖ fenū quasi bos comedes: ⁊ septē tempa mutabunť sup te: donec scias ꝙ domineť excelsus in regno hominū ⁊ cuicūq; voluerit det illud Eadē hora sermo cōpletus est sup nabuchodonosor: et ex homibus abiect⁹ est: et fenū vt bos comedit: ⁊ rore celi corp⁹ eius infectū est: donec capilli eius in similitudinē aquilarū crescerent: et vngues eius quasi vngues auiū. Igiť post

G finē dierū ego nabuchodonosor oculos meos ad celum leuaui: et sensus meus redditus est mihi: et altissimo benedixi: et viuentē in sempiternū laudaui ⁊ glo-

I.7.b rificaui: ‖quia potestas eius potestas sēpiterna: ⁊ regnū eius in generatione et generationē: et omēs habitatores terre apud eum in nihilū reputati sunt. Iuxta voluntatē enī suam facit tam in virtutibus celi q; in habiatoribus terre et non est qui resistat manui eius: et dicat ei: quare fecisti? In ipso tpe sensus me⁹ reuersus est ad me: ⁊ ad honorem regni mei decorēq; pueni: et figura mea reuersa est ad me ⁊ optimates mei ⁊ magistratus mei requesieŕt me: et in regno meo restitut⁹ sū: ⁊ magnificētia āplior addita est mihi. Nunc igiť ego nabuchodonosor: laudo ⁊ magnifico ⁊ glorifico regem celi: quia omia opera eius vera: et omēs vie eius iudicia: et gradientes in supbia potest humiliare.

V

H Balthasar rex fecit grande cōuiuium optimatib⁹ suis mille: ⁊ vn⁹

b quisq; s̄m suā bibebat etatem. Precepit ergo iam temulent⁹ vt afferreń vasa aurea ⁊ argentea: que asportauerat nabuchodonosor pr̄ eius de templo quod fuit in hierusalē: vt biberēt in eis rex et optimates eius: vxoresq; eius ⁊ cōcubine. Tūc allata sunt vasa aurea que asportauerat d̄ templo qđ fuerat in hierusalē: ⁊ biberūt in eis rex et optimates eius vxores et cōcubine illius. Bibebant vinū: ⁊ laudabāt deos suos aureos et argenteos et ereos ferreos ligne-

osq̄ꝫ ⁊ lapideos: In eadem hora appa-
ruerunt digiti quasi manꝰ hominis scriben-
tis ꝯtra candelabꝛū in supꝑficie parietis
B aule regie. Et rex aspiciebat articulos
manus scribētis. Tunc facies regis cō-
mutata est: et cogitationes eius cōtur-
babāt eū: ⁊ cōpages renū eius soluebā-
tur: ⁊ genua eius ad se inuicē collideba-
tur. Exclamauit itaqꝫ rex fortiter. vt in-
troducerēt magos chaldeos ⁊ aruspi-
ces. Et ꝓloquens rex ait sapiētibꝰ baby-
lonis. Quicunqꝫ legerit scripturā hanc
⁊ interpretationē eius manifestā mihi
fecerit: purpura vestiet: et torquem au-
ream habebit in collo: et tertius in re-
gno meo erit. Tunc ingressi omnes sa-
pientes regis non potuerunt nec scrip-
turam legere: nec interpretationē eius
indicare regi. Unde rex balthasar satis
C cōturbatus est: et vultus illius īmutatꝰ
est. Sed et optimates eius turbabātur.
Regina autē ꝓ re que acciderat regi ⁊
optimatibus eius: domū cōuiuij ingres-
sa est: et ꝓloquens ait. ‖Rex in eternum
vive. Non te cōturbent cogitatiōes tue
neqꝫ facies tua īmutetur. Est vir in re-
gno tuo qui spiritū deoꝝ sanctoꝝ habet
in se: et in diebus patris tui sciētia ⁊ sa-
pientia inuente sunt in eo. Nam et rex
nabuchodonosor pater tuus principem
magoꝝ incantatoꝝ chaldeoꝝ et aru-
spicū cōstituit eum. Pr̄ inquā tuꝰ o rex:
quia spiritus amplior et prudētia intel-
ligētiaqꝫ et interꝑtatio somnioꝝ ⁊ ostē-
sio secretoꝝ solutio ligatoꝝ inuente sūt
D in eo: hoc est ī daniele: cui rex posuit no-
men balthasar: Nunc itaqꝫ daniel voce-
tur: et interꝑtationē narrabit. Igit̄ in-
troductus est daniel corā rege. Ad quē
ꝑfatus rex ait. Tu es daniel de filijs ca-
ptiuitatis iude: quē adduxerat pr̄ meꝰ
rex de iudea? Audiui de te quoniā spiri-
tū deorum habeas: et sciētia intelligen-
tiaqꝫ ac sapiētia ampliores inuēte sunt
in te. Et nūc introgressi sunt in conspe-
ctu meo sapiētes magi vt scripturā hāc
legerēt: et interꝑtationem eius indica-
rent mihi: ⁊ nequiuerūt sensum huiꝰ ser-
mōis edicere. Porro ego audiui d̄ te ꝙ
possis obscura interꝑtari: ⁊ ligata dissol-
uere. Si ergo vales scripturā legere ⁊ in-
terꝑtationem eius indicare mihi: pur-
pura vestieris: et torquē auream circa
E collū tuum habebis: et tertius ī regno
meo princeps eris. Ad que rn̄dens da-
niel ait coram rege. Munera tua sint ti-
bi et dona domus tue alteri da: scriptu-
ram autē legam tibi rex: et interꝑtatio-
nem eius: ostendē tibi. O rex: deus altis-
simus regnū ⁊ magnificentiā gloriam ⁊
honorem dedit nabuchodonosor patri
tuo: et ꝓpter magnificentiā quā dede-
rat ei: vniuersi populi tribus et lingue
tremebant et metuebant eū. Quos vo-
lebat interficiebat: quos volebat ꝑcutie-
bat: quos volebat exaltabat: et quos vo-
lebat humiliabat. Quādo autē eleuatū
est cor eius et spiritus illius obfirmatꝰ
est ad suꝑbiam: depositus ē de solio re-
gni sui: ⁊ gloria eius ablata est et a filijs
F hominū eiectus est. Sed et cor eius cū
bestijs positum est: ⁊ cum onagris erat
habitatio eius: ‖Fenū quoqꝫ vt bos co-
medebat: et rore celi corpus eiꝰ infectū
est: donec cognosceret ꝙ potestatē habe-
ret altissimus in regno hoim: ⁊ quecun-
qꝫ voluerit suscitabit suꝑ illud. Tu quo-
qꝫ filiꝰ eius balthasar nō humiliasti cor
tuū cū scires hec omia sed aduersū dn̄a-
torem celi eleuatus es. Et vasa domus
eius allata sunt corā te: et tu ⁊ optima-
tes tui ⁊ vxores tue ⁊ cōcubine tue vi-
nū bibistis in eis. Deos quoqꝫ argēteos
et aureos ⁊ ereos ferreos ligneosqꝫ ⁊ la-
pideos: qui non vident neqꝫ audiūt ne-
qꝫ sentiunt: laudasti: porro deū qui ha-
flatū tuū in manu sua ⁊ omēs vias tu-
G as nō glorificasti. Idcirco ab eo missus
est articulus manus que scripsit hoc qđ
exaratū ē. Hec est autē scriptura que di-
gesta est. Mane thetel phares. Et hec in-
terpretatio sermonis. Mane: nūerauit
deus regnū tuū: ⁊ cōpleuit illud. Thetel
appensus es in statera: et inuentꝰ es mi-
nus habēs. Phares: diuisū est regnum
tuū: et datū est medis ⁊ ꝑsis. Tunc iubē-
te rege indutꝰ ē daniel purpura: et circū-
data ē torques aurea collo eius: et pre-
dicatū est de eo ꝙ haberet ꝑtātem terti-
us in regno. Eadem nocte interfectꝰ est
balthasar rex chaldeus: et darius me-
dus successit in regnum: annos natꝰ se-
xagintaduos.

VI

B P Lacuit dario: et cōstituit suꝑ re-
gnū satrapas centū viginti vt es-
sent in toto regno suo: et suꝑ eos
pricipes tres ex quibus daniel vnꝰ erat
vt satrape illis redderent rationē et rex
nō sustineret molestiā. Igitur daniel su-
ꝑabat omēs principes ⁊ satrapas: quia
spūs dei amplior erat in illo. Porro rex
cogitabat ꝯstituere eum suꝑ oē regnū.

Marginal notes: ꝗ.2.a.et.ꝗ.3 b.et.j.6.b. — ꝗ.4.c.

Unde principes ⁊ satrape querebãt occasionẽ vt inuenirent danieli ex latere regis: nullãq; causam ⁊ suspitionẽ reperire potuerũt eo ꝙ fidelis esset: et omis B culpa ⁊ suspitio nõ inueniret in eo. Dixerũt ergo viri illi. Nõ inueniemꝰ danieli huic aliquã occasionẽ: nisi forte in lege dei sui. Tũc principes ⁊ satrape surripuerũt regi: ⁊ sic locuti sunt ei. ‖ Dari rex: in eternũ viue. Consiliũ inierũt omnes principes regni tui: magistratꝰ ⁊ satrape senatores ⁊ iudices: vt decretum imperatoriũ exeat ⁊ edictũ: vt omis qui petierit aliquã petitionẽ a quocũq; deo ⁊ homine vsq; ad triginta dies nisi a te rex: mittatur in lacũ leonũ. Nũc itaq; rex cõfirma sententiã: ⁊ scribe decretum vt nõ immutetur quod statutuȝ est medis et C persis nec p̃uaricari cuiq; liceat. Porro rex darius ꝓposuit edictũ ⁊ statuit. Qd cũ daniel cõperisset: id est cõstitutam legem ingressus est domũ suaȝ: ⁊ fenestris apertis in cenaculo suo ꝯtra hierusaleȝ: tribꝰ tꝑibꝰ in die flectebat genua sua ⁊ adorabat: cõfitebaturq; corã deo suo sicut ⁊ ante facere ꝯsueuerat. Uiri ergo illi curiosius inquirẽtes inuenerũt danielem orantẽ ⁊ obsecrantẽ deũ suũ: ⁊ accedentes locuti sũt regi suꝑ edicto: Rex nũq̃d nõ cõstituisti vt ois hõ q̃ rogaret quẽq̃ de dijs et hoibus vsq; ad dies triginta D nisi te rex: mitteretur in lacũ leonum? Ad quos rñdens rex ait: Uerus sermo iuxta decretũ medorũ atq; persarũ: qd p̃uaricari nõ licet. Tũc rñdẽtes dixerũt coraȝ rege. Daniel de filijs captiuitatis iude nõ curauit de lege tua ⁊ de edicto qd cõstituisti: sed tribꝰ tempibꝰ ꝑ diẽ orat obsecratione sua. Qd vbũ cũ audisset rex: satis ꝯtristatꝰ est: ⁊ ꝓ daniele posuit cor vt liberaret eũ: ⁊ vsq; ad occasũ solis laborabat vt erueret illũ. Uiri aũt illi intelligẽtes regẽ dixerunt ei: Scito rex q2 lex medorũ atq; persarũ est: vt omne de- E cretũ qd ꝯstituerit rex nõ liceat immutari. ‖ Tũc rex p̃cepit ⁊ adduxerũt danielem: ⁊ miserũt eũ in lacũ leonũ. Dixitq; rex danieli. Deus tuꝰ quẽ colis semper: ipse liberabit te. Allatusq; est lapis vnꝰ ⁊ positꝰ est suꝑ os laci queȝ obsignauit rex annulo suo ⁊ ãnulo optimatũ suoꝝ: ne q̃d fieret ꝯtra danielem. Et abijt rex in domũ suaȝ ⁊ dormiuit incenatꝰ: cibiq; nõ sunt allati corã eo: insuꝑ ⁊ somnꝰ recessit ab eo. Tũc rex primo diluculo cõsurgens festinꝰ ad lacũ leonũ ꝑrexit: appropinquãsq; lacui danielẽ voce lachrymabili inclamauit: ⁊ affatus est eũ ‖ Daniel serue dei viuẽtis: deꝰ tuꝰ cui tu seruis semꝑ: putasne valuit te liberare a leonibꝰ? Et daniel regi rñdẽs ait: ‖ Rex i eternũ viue. Deus meꝰ misit angelũ suum: ⁊ ꝯclusit ora leonũ: ⁊ nõ nocuerunt mihi: q2 corã eo iusticia inuẽta est ĩ me. Sed ⁊ corã te rex delictũ nõ feci. Tũc vehemẽter rex gauisus est suꝑ eo: ⁊ danielem p̃cepit educi de lacu. Eductusq; est daniel de lacu: ⁊ nulla lesio inuẽta ẽ in eo: q2 credidit deo suo. Jubẽte aũt rege adducti sunt viri illi qui accusauerãt danielẽ: ⁊ in lacum leonũ missi sunt ipsi ⁊ filij ⁊ vxores eorũ: ⁊ nõ ꝑuenerunt vsq; ad pauimentũ laci donec arriperẽt eos leones: ⁊ omia ossa eorum cõminuerũt. G Tũc darius rex scripsit vniuersis populis tribubꝰ ⁊ linguis habitãtibꝰ in vniuersa terra. Pax vobis multiplicetur. A me constituta est decretũ vt in vniuerso imperio ⁊ regno meo tremiscãt ⁊ paueant deũ danielis. Ipse est enĩ deꝰ viuens et eternus in secula: ⁊ regnũ eius nõ dissipabitur: ⁊ potestas eiꝰ vsq; in eternũ. Ipse liberator atq; saluator faciens signa et mirabilia in celo ⁊ ĩ terra qui liberauit danielem de lacu leonum. Porro daniel perseuerauit vsq; ad regnum darij regnũq; cyri perse.

VII

a Anno primo balthasar regis babylonis daniel somnium vidit. Uisio autẽ capitis eiꝰ in cubili suo. Et somniũ scribens breui sermone comprehendit: summatimq; ꝑstringens ait. Uidebã in visione mea nocte: ⁊ ecce q̃tuor venti celi pugnabant in mari magno: ⁊ quattuor bestie grãdes ascẽdebãt de mari diuerse iter se. Prima quasi leena: ⁊ alas habebat aquile. Aspiciebam donec euulse sunt ale eius ⁊ sublata est de terra: ⁊ suꝑ pedes quasi homo stetit: ⁊ cor eiꝰ datũ est ei. Et ecce bestia alia similis vrso: in parte stetit: ⁊ tres ordines erant in ore eiꝰ ⁊ in dentibꝰ eiꝰ: ⁊ sic dicebant ei. Surge comede carnes plurimas. Post hec aspiciebaȝ: ⁊ ecce alia q̃si pardus: ⁊ alas habebat q̃si auis q̃tuor suꝑ se. Et q̃tuor capita erant in bestia: ⁊ ptãs data est ei. ‖ Post hec aspiciebã ĩ visione noctis: ⁊ ecce bestia q̃rta terribilis atq; mirabilis ⁊ fortis nimis. Dentes ferreos habebat magnos: comedens atq; cõminuens: ⁊ reliq̃ pedibꝰ suis conculcans. Dissimilis aũt erat ceteris bestijs q̃s

Marginal references: ſ.2.a. ſ.5.b ſ.5.c. ſ.eo. — I.Mach.2.f — F ſ.2.a. et.5.b et.5.c.ſ.eo. — ſ.14.e — ſ.eo.

C videram ante eã: ꝛ habebat cornua decem. Considerabã cornua: et ecce cornu aliud paruulũ ortũ est de medio eorum: ꝛ tria de cornibus primis euulsa sunt a facie eius. Et ecce oculi quasi oculi hominis erãt in cornu isto ꝛ os loquẽs ingentia. Aspiciebam donec throni positi sunt: ꝛ antiqu9 dierũ sedit. Uestimentũ ei9 candidũ quasi nix: et capilli capitis eius quasi lana mũda. Thron9 eius flãme ignis: rote ei9 ignis accẽsus: fluuius igneus rapidusq; egrediebaẗ a facie ei9

Apocl. 5. d ‖ Milia milium ministrabãt ei: ꝛ decies centena milia assistebant ei. Judiciũ sedit: ꝛ libri aperti sunt. Aspiciebã ꝓpter vocẽ sermonũ grandiuȝ quos cornu il-

D lud loquebaẗ. Et vidi qm̃ interfecta esset bestia: ꝛ perisset corp9 eius ꝛ traditũ esset ad cõburendũ igni: aliarum quoq; bestiarũ ablata esset potestas: ꝛ tempora vite ꝯstituta essent eis vsq; ad temp9 et temp9. ‖ Aspiciebã ergo i visione noctꝭ:

S. eo. Math. 24. b ‖ ꝛ ecce cũ nubib9 celi quasi fili9 homis veniebat: ꝛ vsq; ad antiquũ dierũ peruenit ꝛ in conspectu ei9 obtulerunt eum. Et dedit ei potestatẽ ꝛ honorẽ ꝛ regnũ: ꝛ omẽs ppl'i trib9 ꝛ lingue ipsi seruient.

S. 4. g ‖ Potestas ei9 ptãs eterna que nõ auferetur: ꝛ regnũ ei9 quod nõ corrumpeẗ. Horruit spirit9 me9. Ego daniel territ9 sum in his: ꝛ visiones capitꝭ mei cõtur-

E bauerũt me. Accessi ad vnũ de assistẽtibus: ꝛ veritatẽ querebã ab eo de oĩbus his. Qui dixit mihi interp̃tationẽ s̃mo nũ: ꝛ docuit me. He quattuor bestie magne: q̃ttuor sunt regna q̃ ꝯsurgẽt de terra. Suscipiẽt aũt regnũ sancti dei altissimi: ꝛ obtinebũt regnũ vsq; in seculum ꝛ seculũ seculorũ. Post hoc volui diligẽter discere de bestia quarta: q̃ erat dissimilis valde ab omib9 et terribil' nimis. Dentes ꝛ vngues ei9 ferrei: comedebat ꝛ cõminuebat: ꝛ reliqua pedib9 suis cõ-

F culcabat. Et de cornib9 decem q̃ habebat in capite: ꝛ d̃ alio quod ortũ fuerat: ante qd̃ ceciderãt tria cornua: ꝛ de cornu illo quod habebat oculos: et os loquens grãdia: ꝛ maius erat ceterꝭ. Aspiciebam: ꝛ ecce cornu illud faciebat bellum aduersus sc̃tõs ꝛ preualebat eis donec venit antiquus dierũ ꝛ iudiciũ dedit sanctꝭ excelsi: ꝛ temp9 aduenit et regnũ obtinuerũt sancti. Et sic ait: Bestia quarta: regnũ quartũ erit in terra quod maius erit omibus regnis: ꝛ deuorabi vniuersam terrã ꝛ ꝯculcabit ꝛ cõminuet eam. Porro cornua decẽ ipsius regni decẽ reges erũt: ꝛ ali9 cõsurget post eos. ꝛ ipse potẽtior erit priorib9 ꝛ tres reges

G humiliabit. Et s̃mones ꝯtra excelsuȝ loqueẗ: ꝛ sc̃tõs altissimi cõteret. Et putabit q᷑ possit mutare temp̱a ꝛ leges: ꝛ tradenẗ in manu ei9 vsq; ad temp9 ꝛ tempora ꝛ dimidiũ tp̱is. Et iudiciũ sedebit vt auferaẗ potentia ꝛ conteraẗ ꝛ dispereat vsq; in finẽ: regnũ aũt ꝛ ptãs ꝛ magnitudo regni q̃ est subter oĩe celũ detur pp̱l'o sanctoꝝ altissimi: ‖ cui9 regnũ:

Luc. 1. c regnũ sempiternũ est: ꝛ omẽs reges s̃uient ei ꝛ obedient. Hucusq; finis verbi. Ego daniel multuȝ cogitationib9 meis cõturbabar: ꝛ facies mea mutata est in me: v̄ba aũt in corde meo ꝯs̃uaui. VIII

A Nno tertio regni balthasar regꝭ

a visio apparuit mihi. Ego daniel post id quod viderã in principio vidi in visione mea cũ essem in susis castro qd̃ est in helam regione: vidi aũt in visione esse me sup̱ portaȝ vlai: ꝛ leuaui oculos meos ꝛ vidi. Et ecce aries vnus stabat ante paludẽ habẽs cornua excelsa: ꝛ vnũ excelsi9 altero atq; succrescẽs. Postea vidi arietẽ cornib9 ventilantẽ ꝯtra occidentẽ ꝛ ꝯtra aq̃lonẽ ꝛ ꝯtra meridiẽ: ꝛ omẽs bestie nõ poterãt resistere ei: neq; liberari d̃ manu eius: fecitq; s̃m

B voluntatẽ suã ꝛ magnificat9 est. Et ego intelligebã. Ecce aũt hirc9 caprarũ veniebat ab occidente sup̱ faciẽ totius terre: ꝛ nõ tangebat terrã. Porro hirc9 habebat cornu insigne inter oculos suos: ꝛ venit vsq; ad arietẽ illũ cornutũ quẽ videram stantẽ ante portam: ꝛ cucurrit ad eũ in impetu fortitudinis sue. Cũq; appropinquasset prope arietẽ efferat9 ẽ in eũ: ꝛ p̱cussit arietem ꝛ cõminuit duo cornua eius: ꝛ nõ poterat aries resistere

C ei. Cunq; eũ misisset in terrã ꝯculcauit: ꝛ nemo quibat liberare arietẽ de manu eius. Hircus aũt caprarũ magn9 factus est nimis. Cũq; creuisset fractũ est cornu magnũ: ꝛ orta sũt quattuor cornua subter illud p̱ quattuor ventos celi. De vno autẽ ex eis egressum est cornu vnũ modicũ: ꝛ factũ est grande ꝯtra meridiem ꝛ ꝯtra orientẽ ꝛ ꝯtra fortitudinẽ. Et magnificatũ est vsq; ad fortitudinẽ celi: et deiecit de fortitudine ꝛ de stellis ꝛ ꝯculcauit eas. Et vsq; ad principẽ fortitudinis magnificatum est: ꝛ ab eo tulit iuge sacrificiũ: ꝛ deiecit locũ sc̃tificatiõis ei9.

D Robur aũt datũ ẽ ei ꝯtra iuge sacrificiũ

ꝓpter pctã: ⁊ ꝓsterneꝛ veritas in terra ⁊ ꝓsperabiꝛ ⁊ faciet. Et audiui vnuꝫ de sanctis loquentẽ: ⁊ dixit vnꝰ sctũs alteri nescio cui loquẽti. Usqꝫ quo visio ⁊ iuge sacrificiũ ⁊ pctm̃ desolatiõis q̃ facta ẽ: ⁊ sctũariũ ⁊ fortitudo ꝯculcabiꝛ? Et dixit ei. Usqꝫ ad vesꝑaꝫ ⁊ mane duo milia trecenti: ⁊ mũdabiꝛ sctũariũ. Factũ est aũt cũ viderem ego daniel visionẽ: et q̃rereꝫ intelligentiã: ecce stetit in cõspectu meo
E quasi species viri. Et audiui vocem viri
[I.9.f.] vlai: ⁊ clamauit ⁊ ait: ‖ Gabriel fac intelligere istũ visionẽ. Et venit: ⁊ stetit iuxta vbi ego stabam. Cũqꝫ venisset: pauẽs corrui in faciẽ meã. Et ait ad me: Intellige fili hoĩs: q̃m in tꝑe finis cõplebiꝛ visio. Cũqꝫ loqueretur ad me: collapsus sum pronꝰ in terrã. Et tetigit me et statuit me in gradu meo: dixit mihi. Ego oñdã tibi q̃ futura sũt in nouissimo ma
F ledictiõis: q̃m habe tꝑs finẽ suũ. Aries quẽ vidisti hñe cornua rex medoꝝ ẽ atqꝫ persaꝝ. Porro hircꝰ capraꝝ rex grecorũ est: ⁊ cornu grande qđ erat inter oculos eiꝰ: ipse est rex primꝰ. Qꝛ autẽ fracto illo surrexerũt q̃ttuor ꝓ eo: q̃ttuor reges de gente eiꝰ ꝯsurgent: sed nõ in fortitudine eiꝰ. Et post regnũ eoꝝ cũ creuerint iniq̃tates: ꝯsurget rex impudẽs facie et intelligens ꝓpositiões: ⁊ roborabiꝛ fortitudo eiꝰ: sed nõ in viribꝰ suis: et supra q̃ꝫ credi põt vniuersa vastabit: ⁊ ꝓspera
G bitur ⁊ faciet. Et interficiet robustos et pplm sctõꝝ ſm voluntatẽ suã: ⁊ dirigeꝛ dolus in manu eiꝰ ⁊ cor suũ magnificabit: ⁊ in copia reꝝ oĩm occidet plimos. Et ꝯtra principẽ principũ ꝯsurget ⁊ sine manu ꝯtereꝛ. Et visio vespere ⁊ mane q̃ dicta est vera est. Tu ḡ visionem signa: qꝛ pꝰ m̃ltos dies erit. Et ego daniel langui ⁊ egrotaui ꝑ dies. Cũqꝫ surrexissem faciebã opa regis ⁊ stupebã ad visionẽ: ⁊ nõ erat qui interꝑtareꝛ.

IX

A

In ãno primo darij filij asueri de semine medoꝝ q̃ impauit sup regnũ chaldeorũ: anno vno regni eius: ego daniel intellexi i libris: numerũ annorũ de quo factꝰ est sermo domini ad hieremiã ꝓpheta3: vt cõplerentur desolatiõis hierusalẽ septuaginta anni. Et posui faciẽ meã ad dñm deũ meũ rogare ⁊ deꝑcari in ieiunijs sacco ⁊ cinere: ⁊ oraui dñm deũ: ⁊ ꝯfessus sum: et di-
[I. Esdre.1.b] xi. ‖ Obsecro dñe deꝰ magne ⁊ terribilis custodiẽs pactũ et miscdiam diligẽtibꝰ
[I.eo.] te ⁊ custodiẽtibꝰ mãdata tua: ‖ peccauimus iniq̃tatẽ fecimꝰ: impie egimꝰ: et recessimꝰ ⁊ declinauimus a mãdatis tuis
B ac iudicijs. Nõ obediuimus seruis tuis ꝓphetis: q̃ locuti sunt in noĩe tuo regibus nr̃is pricipibꝰ nr̃is prĩbꝰ nr̃is oĩqꝫ pplo terre. Tibi dñe iusticia: nobis aũt ꝯfusio faciei sicut est hodie viro iuda: et habitatoribꝰ hierusalẽ ⁊ oĩ isrl: his qui prope sunt ⁊ his q̃ procul i vniuersis terris ad quas eiecisti eos ꝓpter iniq̃tates eoꝝ in q̃bꝰ peccauerũt in te dñe. Nobis ꝯfusio faciei: regibꝰ nr̃is: pricipibꝰ nr̃is: ⁊ prĩbꝰ nr̃is qui peccauerũt. Tibi auteꝫ dño deo nr̃o miscdia ⁊ ꝓpitiatio qꝛ recessimꝰ a te: ⁊ nõ audiuimꝰ vocẽ dñi dei nr̃i: vt ambularemꝰ in lege eiꝰ quã posuit nobis ꝑ seruos suos ꝓphãs: ⁊ oĩs isra
C el ꝑuaricati sũt legẽ tuã ⁊ declinauerũt ne audirẽt vocẽ tuã: ⁊ stillauit sup nos maledictio ⁊ detestatio q̃ scripta est i libro moysi ſui dei: qꝛ peccauimꝰ ei. Et statuit ſmones suos q̊s locutꝰ est sup nos ⁊ sup pricipes nr̃os q̃ iudicauerũt nos: vt supinduceret in nos magnũ malum quale nũq̃ꝫ fuit sub oĩ celo: ſm qꝫ factũ est in hierlm: sicut scriptũ ẽ in lege moysi. Omne malũ hoc venit sup nos. Et nõ rogauimꝰ faciẽ tuã dñe deꝰ nr̃: vt reuerteremur ab iniq̃tatibꝰ nr̃is: ⁊ cogitaremus veritatẽ tuã. Et vigilauit dñs sup maliciã: ⁊ adduxit eam sup nos. Iustus
D dñs deꝰ nr̃ in oĩbꝰ opibꝰ suis que fecit.
[Baruch.2.c] Nõ eñi audiuimꝰ vocẽ eiꝰ. ‖ Et nũc dñe deꝰ nr̃ qui eduxisti pplm tuum de terra egypti in manu forti: ⁊ fecisti tibi nomẽ
[S.eo.] ſm dieꝫ hãc: ‖ peccauimꝰ iniquitatẽ fecimus dñe in omnẽ iusticiã tuã. Auertaꝛ obsecro ira tua et furor tuus a ciuitate tua hierusaleꝫ ⁊ a monte sctõ tuo. Propter peccata eñi nostra ⁊ iniq̃tates patrum nostrorũ: hierusalẽ ⁊ populꝰ tuus in opprobriũ sunt omibus ꝑ circũitum nostrũ. Nũc ergo exaudi deꝰ noster orationẽ serui tui ⁊ ꝑces eius: ⁊ ostende faciem tuã sup sanctuariũ tuũ quod desertum est. Propter temetipsuꝫ inclina deꝰ
E meus aurẽ tuã: ⁊ audi: aperi oculos tuos ⁊ vide desolutionẽ nostrã ⁊ ciuitateꝫ sup quã inuocatũ est nomen tuũ. Neqꝫ enim in iustificationibꝰ nr̃is ꝓsternimꝰ ꝑces ante faciẽ tuã: sed in miserationibus tuis multis. Exaudi dñe: placare domine: attẽde ⁊ fac. Ne moreris ꝓpter temetipsum deꝰ meus: qꝛ nomẽ tuũ inuocatũ est sup ciuitatẽ ⁊ sup pplm tuum. Cũqꝫ adhuc loquerer ⁊ orarẽ et ꝯfiterer

F
S. 8.c

peccata mea et peccata ppli mei iſrl: vt proſternerē preces meas in cōſpectu dei mei ꝓ monte ſancto dei mei: adhuc me loquente in orōne mea: ‖ ecce vir gabriel quē viderā in viſione a principio cito volans tetigit me in tempe ſacrificij veſpertini: ⁊ docuit me et locut⁹ eſt mihi: dixitqꝫ. Daniel nūc egreſſus ſum vt docerem te ⁊ intelligeres. Ab exordio ꝑcū tuarū egreſſus eſt ſermo. Ego autē veni vt indicarē tibi: ‖ qꝛ vir deſiderioꝝ es.

J.10.b.

Tu autē animaduerte ſermonē: ⁊ intelligevīſionē. Septuaginta hebdomades abbreuiate ſunt ſuꝑ populū tuū ⁊ ſuper vrbem ſanctā tuā vt conſumet̄ ꝑuaricatio: ⁊ finem accipiat peccatū: ⁊ deleatur iniquitas: ⁊ adducat̄ iuſticia ſempiterna: ⁊ impleat̄ viſio ⁊ ꝓphetia: et vngat̄

B

ſanctus ſanctoꝝ. Scito ergo ⁊ animaduerte ab exitu ſermonis vt iterū edificetur hieruſalē vſqꝫ ad chriſtū ducez: hebdomades ſeptē: ⁊ hebdomades ſexaginta due erunt: ⁊ rurſum edificabitur platea ⁊ muri in anguſtia tempoꝝ. Et poſt hebdomades ſexagintaduas occidetur chriſt⁹ ⁊ nō erit ei⁹ ppl's qui eū negaturus eſt. Et ciuitatē ⁊ ſanctuariū diſſipabit ppl's cū duce venturo: ⁊ finis eius vaſtitas: ⁊ poſt finē belli ſtatuta deſolatio. Cōfirmabit aūt pactis mult hebdoma vna ⁊ in dimidio hebdomadis deficiet hoſtia ⁊ ſacrificiū. ‖ Et erit i templo abominatio deſolatiōis: ⁊ vſqꝫ ad conſūmationē ⁊ finez ꝑſeuerabit deſolatio.

Math.24.b

A a

Anno tertio regni cyri regis X perſarū verbū reuelatū eſt danieli cognomēto balthaſar: ⁊ verbū verū ⁊ fortitudo magna: intellexitqꝫ ſermonē. Intelligentia eni eſt opus in viſione. In dieb⁹ illis ego daniel lugebā trium hebdomadaꝝ diebus: panē deſiderabilem nō comedi: ⁊ caro ⁊ vinum nō introierūt in os meū. Sed neqꝫ vnguēto vnct⁹ ſum donec cōplerent̄ triū hebdomadarū dies. Die aūt viceſima et q̄rta mēſis primi eram iuxta fluuiuz magnū qui eſt tigriſ: ⁊ leuaui oculos meos ⁊ vidi. Et ecce vir vn⁹ veſtit⁹ lineis: ⁊ renes ei⁹ accincti auro obrizo: ⁊ corp⁹ ei⁹ quaſi chryſolit⁹: ⁊ facies ei⁹ velut ſpecies fulgur: ⁊ oculi ei⁹ vt lampas ardēs:

B

⁊ brachia eius ⁊ q̄ deorſuz ſunt vſqꝫ ad pedes quaſi ſpecies eris candent: ⁊ vox ſermonū eius vt vox multitudinis. Uidi autem ego daniel ſolus viſionē: porro viri qui erant mecū non viderūt: ſed terror nimius irruit ſuper eos: et fugerunt in abſconditum. Ego autez relict⁹ ſolus vidi viſionem grandē hanc: ‖ ⁊ nō remanſit in me fortitudo: ſed et ſpecies mea immutata eſt in me: ⁊ emarcui nec habui quicqꝫ viriū. Et audiui vocē ſermonū eius: ⁊ audiens iacebam conſternatus ſuꝑ faciem meā: ⁊ vultus me⁹ herebat terre. Et ecce manus tetigit me: ⁊ erexit me ſuꝑ genua mea: ⁊ ſuꝑ articulos manuū mearuz. Et dixit ad me. ‖ Daniel vir deſideriorum intellige verba q̄ ego loquor ad te: ⁊ ſta i gradu tuo. Nūc eni ſum miſſus ad te. Cumqꝫ dixiſſet mihi ſermonē iſtum: ſteti tremens: ⁊ ait ad me. Noli metuere daniel: quia ex die primo quo poſuiſti cor tuū ad intelligēdū vt te affligeres in conſpectu dei tui: exaudita ſunt verba tua: ⁊ ego veni ꝓpter ſermones tuos. Princeps autē regni ꝑſarum reſtitit mihi viginti ⁊ vno dieb⁹: ⁊ ecce michael vnus de principibus primis: venit in adiutoriū meum: ⁊ ego remanſi ibi iuxta regē perſarū. Ueni aūt vt docerem te q̄ ventura ſunt ppl'o tuo in nouiſſimis dieb⁹: quoniaz adhuc viſio in dies. Cūqꝫ loqueret̄ mihi huiuſcemodi verbis: deieci vultū meū ad terrā: et tacui. Et ecce q̄ſi ſimilitudo filij hominis tetigit labia mea: ⁊ apiēs os meum locutus ſum: ⁊ dixi ad eū qui ſtabat cōtra me. Domine mi in viſione tua diſſolute ſunt cōpages mee: ⁊ nihil i me remanſit virium. Et quomō poterit ſeru⁹ dn̄i mei loqui cū domīo meo? Nihil eni in me remanſit viriū: ſed ⁊ halitus meus intercludit̄. Rurſum ergo tetigit me quaſi viſio homīs: ⁊ cōfortauit me ⁊ dixit. ‖ Noli timere vir deſiderioꝝ: pax tibi: cōfortare ⁊ eſto robuſtus. Cūqꝫ loqueretur mecū: cōualui ⁊ dixi. Loquere dn̄e mi qꝛ confortaſti me. Et ait. Nūq̄d ſcis quare venerim ad te? Et nunc reuertar vt prelier aduerſum principem perſarū. Cum eni egrederer apparuit p̄iceps grecorum veniens. Ueruntamē annunciabo tibi quod expreſſum eſt in ſcriptura veritatis et nemo eſt adiutor me⁹ in oībus his: niſi michael princeps veſter.

J.eo.
S.9.f.7.J.eo
C
D
S.eo.
S.9.f.7.S.eo

XI A e

Ego autem a primo anno darij medi ſtabam vt confortaretur ⁊ roborarētur. Et nunc veritatem annūciabo tibi. Ecce adhuc tres reges ſtabunt in perſide: ⁊ quartus ditabitur opibus nimijs ſuper omēs: ⁊ cum inualuerit diuitijs ſuis concitabit oēs

aduerſum regnū grecie. Surget vo rex fortis et dn̄abitur poteſtate multa :⁊ faciet quod placuerit ei. Et cum ſteterit cōteretur regnū eius:⁊ diuidet̃ in quattuor ventos celi:ſed nō in poſteros eius neq̧ ſm potentiā illius qua dominatꝰ eſt. Lacerabit̃ enim regnū eius etiam in exteros exceptis his. Et Et confortabitur rex auſtri:⁊ de principibus eiꝰ preualebit ſuper eum. Et dn̄abitur ditione Multa eni dominatio eius. Et poſt finem annorum federabūtur. Filiaq̧ regis auſtri veniet ad regem aquilonis facere amicitiā :⁊ nō obtinebit fortitu-

B dinez brachū:nec ſtabit ſemen eius. Et tradet̃ ipſa:⁊ qui adduxerūt eā adoleſcētes eius:et qui cōfortabāt eā in tpibus Et ſtabit. de germine radicū eius plantatio. Et veniet cū exercitu ⁊ ingrediẽt ꝓuinciā regis aquilonis :et abutet̃ eis et obtinebit. Inſuper ⁊ deos eorū ⁊ ſculptilia: vaſa quoq̧ p̄cioſa auri ⁊ argenti captiua ducet in egyptum. Ipſe p̄ualebit aduerſus regē aquilonis. Et intrabit i regnū rex auſtri:⁊ reuertet̃ ad terrā ſuā. Filij autem eius ꝓuocabūtur :⁊ cōgregabūt multitudinē exercituū plurimoꝝ Et veniet ꝓperās ⁊ inundans:et reūtet̃ ⁊ cōcitabitur ⁊ cōgredietur cum robore eiꝰ. Et ꝓuocatꝰ rex auſtri egrediẽt ⁊ pugnabit aduerſus regem aqlonis:⁊ p̄parabit multitudinē nimiā: ⁊ dabit̃ multitudo in manus eius : et capiet multitudinez :et exaltabit̃ cor eius:⁊ deijciet multa milia:ſed non p̄ualebit. Cōuertet̃

C enim rex aquilonis ⁊ p̄parabit multitudinem multo maiorē q̄ꝫ prius. Et i fine temporū annorūq̧ veniet ꝓperās cū exercitu magno ⁊ opibus nimijs. In temporibus illis multi cōſurgent aduerſus regem auſtri. Filij quoq̧ p̄uaricatorum popouli tui extollētur vt impleant viſionez:⁊ corruent. Et veniet rex aqlonis: ⁊ cōportabit aggerē:⁊ capiet vrbes munitiſſimas:⁊ brachia auſtri non ſuſtinebunt. Et cōſurgent electi eius ad reſiſtēdum:⁊ non erit fortitudo. Et faciet veniens ſuper euz iuxta placitū ſuum :⁊ non erit qui ſtet cōtra faciē eius. Et ſtabit in terra inclyta ⁊ cōſumet̃ in manu eius:⁊ ponet faciem ſuā vt veniat ad tenenduz vniuerſū regnum eius ⁊ recta faciet cuz eo. Et filiā feminarū dabit ei vt euertat

D illū:⁊ nō ſtabit nec illiꝰ erit Et ꝯūtet faciē ſuā ad iſulas:⁊ capiet mltas ⁊ ceſſare faciet p̄ncipē opprobrij ſui. Et opprobriū eiꝰ cōuertet̃ i eū. Et cōuertet faciē ſuā ad iperiuz terre ſue:⁊ ipinguet ⁊ corruet:et nō inueniẽt. Et ſtabit i loco eiꝰ viliſſimus ⁊ indignus decore regio:⁊ in paucis diebus cōteretur non in furore nec in prelio. Et ſtabit in loco eiꝰ deſpectus:⁊ nō tribuetur ei honor regius. Et veniet clam ⁊ obtinebit regnuz in fraudulentia. Et brachia pugnantis expugnabūtur a facie eius et cōterent̃. Inſup ⁊ dux federis. Et poſt amicitias cum eo faciet dolum : et aſcendet ⁊ ſupabit in modico populo:⁊ abundantes et vberes vrbes ingrediẽt. Et faciet que non fecerunt patres eius:⁊ patres patrū eiꝰ. Rapinas ⁊ predam et diuitias eoꝝ diſſipabit:⁊ cōtra firmiſſimas cogitationes inibit:et hoc vſq̧ ad tempus. Et cōcitabit̃ fortitudo eiꝰ:⁊ cor eiꝰ aduerſū regē auſtri in exercitu magno. Et rex auſtri ꝓ-

E uocabit̃ ad bellū multis auxilijs ⁊ fortibus nimis:⁊ nō ſtabūt :q2 inibūt aduerſus eū cōſilia. Et comedētes panē cū eo cōterēt illū:exercituſq̧ eius opprimet̃:⁊ cadēt interfecti plurimi. Duoꝝ q̧ꝫ regū cor erit vt male faciāt:⁊ ad mēſam vnā mēdaciū loquēt̃ et nō ꝓficiēt:q2 adhuc finis in aliud tp̄s. Et reuertet̃ in terraz ſuā cū opibus multis:⁊ cor eiꝰ aduerſum teſtamentū ſcm̄:⁊ faciet ⁊ reuertet̃ i terram ſuā. Statuto tp̄e reuertet̃:⁊ veniet ad auſtrū:⁊ nō erit priori ſimile nouiſſimū. Et veniēt ſup eū trieres et romani: ⁊ ꝑcutiet̃ et reuertetur. Et indignabit̃ cōtra teſtamētū ſcīarij:⁊ faciet reuerteturq̧:et cogitabit aduerſū eos q̄ dereliquerūt teſtamētū ſcīarij. Et brachia ex eo ſtabūt:⁊ pollu ēt ſcīariū fortitudinis et auferēt iuge ſacrificium:⁊ dabūt abominationem in deſolationez. Et impij in teſtamētum ſimulabūt fraudulēter. Populus autem ſciens deū ſuū obtine-

F bit ⁊ faciet. Et docti in populo docebūt plurimos ⁊ ruent in gladio ⁊ in flamma ⁊ in captiuitate ⁊ in rapina dierum Cunq̧ corruerint ſubleuabūtur auxilio paruulo :⁊ applicabūt̃ eis plurimi fraudulenter. Et de eruditis ruent:vt cōflentur et eligantur ⁊ dealbentur ‖vſq̧ ad tempus prefinituz :quia adhuc aliud tēpus erit. Et faciet iuxta voluntatem ſuam rex. Et eleuabitur ⁊ magnificabitur aduerſus omnē deū. Et aduerſus deum deorū loquetur magnifica et dirigetur: donec compleat̃ iracundia. Perpetrata quippe eſt definitio. Et deū patrū ſuorū

nõ reputabit: ⁊ erit in ↄcupiſcẽtῳs femi narũ: nec quẽꝗ̃ deorũ curabit: q2 aduer ſum vniuerſa ↄſurget. Deũ aũt maozim in loco ſuo venerabit̃ ⁊ deũ quẽ ignora uerũt pr̃es eius: colet auro ⁊ argẽto: et lapide p̃cioſo: rebuſꝗ̃ p̃cioſis. Et faciet vt muniat maozim cũ deo alieno quẽ nõ cognouit: ⁊ multiplicabit gloriaʒ: ⁊ dabit eis ptãtem in multis ⁊ terrã diuidet gratuito. Et in tp̃e p̃finito p̃liabit̃ adũſus eũ rex auſtri: ⁊ quaſi tẽpeſtas veniet cõtra illũ rex aquilonis in curribus et i equitib⁹ ⁊ in claſſe magna: ⁊ ingrediet̃ terras: ⁊ cõteret et ptranſiet. Et introibit in terrã glorioſam: ⁊ multi corruẽt. He autẽ ſole ſaluabũtur de manu eius edom ⁊ moab ⁊ principes filiorum ammon. Et mittet manũ ſuã terras: ⁊ terra egypti nõ effugiet. Et dñabit̃ theſaurorũ auri ⁊ argẽti ⁊ i oĩbus p̃cioſis egypti. Per lybiã quoꝗ̃ et ethiopiã tranſibit: ⁊ fama turbabit eum ab oriẽte ⁊ ab aq̃lone. ⁊ veniet in multitudine magna vt cõterat ⁊ interficiat plurimos. Et figet tabernaculũ ſuuʒ apedno inter duo maria ſup mõtem inclytũ ⁊ ſanctũ ⁊ veniet vſꝗ̃ ad ſũmitatẽ ei⁹: et nemo auxiliabitur ei.

XII

In tẽpe aũt illo cõſurget michael princeps magn⁹: qui ſtat p filiis ppl̃i tui: ⁊ veniet tẽpus q̃le nõ fuit ab eo ex q̃ gẽtes eſſe ceperunt vſꝗ̃ ad tp̃s illud. Et in tp̃e illo ſaluabit̃ ppl̃us tu⁹: oĩs qui inuẽtus fuerit ſcript⁹ in libro. Et multi de his q̃ dormiũt in terre puluere: euigilabũt: alii in vitã eternaʒ: alii in opprobriũ vt videãt ſemper. Qui aũt docti fuerint fulgebũt quaſi ſplẽdor firmamẽti: ⁊ q̃ ad iuſticiã erudiũt multos: q̃ſi ſtelle in ppetuas eternitates. Tu autẽ daniel claude ſermones: ⁊ ſigna librũ vſꝗ̃ ad temp⁹ ſtatutũ. Plurimi pertrãſibũt: ⁊ multiplex erit ſciẽtia. Et vidi ego daniel ⁊ ecce q̃ſi duo alii ſtabãt vn⁹ hinc ſup ripã flumis: ⁊ alius inde ex altera ripa flumis. Et dixi viro q̃ erat indutus lineis: q̃ ſtabat ſup aq̃s fluminis Vſꝗ̃ q̃ finis horũ mirabiliũ? Et audiui viruʒ q̃ indut⁹ erat lineis q̃ ſtabat ſuper aq̃s flumis: cũ eleuaſſet dexteram ⁊ ſiniſtram ſuã in celũ ⁊ iuraſſet p viuentẽ in eternũ: q2 in temp⁹ ⁊ tp̃a ⁊ dimidiũ temporis. Et cũ cõpleta fuerit diſpſio man⁹ ppl̃i ſcti: cõplebũt̃ vniuerſa hec. Et ego audiui: ⁊ non intellexi. Et dixi. Dñe mi q̃d erit poſt hec? Et ait: Vade daniel: q2 clauſi ſũt ſignatiꝗ̃ ſermões vſꝗ̃ ad p̃finitũ temp⁹. Eligent̃ ⁊ dealbabunt̃ et q̃ſi ignis p̃babũt̃ multi. Et impie agẽt impii neꝗ̃ intelligẽt oẽs impii. Porro docti intelligẽt et a tp̃e cũ ablatũ fuerit iuge ſacrificiũ ⁊ poſita fuerit abominatio in deſolationẽ: dies mille ducẽti nonaginta. Beat⁹ q̃ expectat: ⁊ puenit vſꝗ̃ ad dies mille trecẽtos trigitaq̃nꝗ̃. Tu aũt daniel: vade ad p̃finitũ: ⁊ requieſces ⁊ ſtabis in ſorte tua i fine dierũ. Hucuſꝗ̃ danielẽ in hẽbraico volumine legimus: ⁊ cetera que ſequũt̃ vſꝗ̃ ad finem libri: de theodotionis editione tranſlata ſunt.

XIII

Et erat vir habitãs in babylone ⁊ nomen eius ioachim: ⁊ accepit vxorẽ noie ſuſannã filiã helchie: pulchrã nimis ⁊ timentẽ deũ. Parẽtes eni illi⁹ cum eſſent iuſti erudierũt filiaʒ ſuã ſm legẽ moyſi. Erat autem ioachim diues valde: ⁊ erat ei pomeriũ vicinum domui ſue: ⁊ ad ipſũ confluebant iudei: eo ꝙ eſſet honorabilior oiuʒ. Et ↄſtituti ſunt duo iudices in illo anno: de q̃b⁹ locut⁹ eſt dñs: q2 egreſſa ẽ iniq̃tas d̃ babylone a ſeniorib⁹ iudicib⁹ q̃ videbant̃ regere populũ. Iſti frequẽtabãt domũ ioachim ⁊ veniebãt ad eos oẽs q̃ habebant iudicia. Cũ aũt ppl̃us reuertiſſet p meridiem: ingrediebat̃ ſuſanna ⁊ deambulabat i pomerio viri ſui. Et videbãt eã ſenes q̃tidie ingrediẽtẽ ⁊ deãbulãtem: et exarſerũt in cõcupiſcẽtiã eius. Et euerterũt ſenſum ſuũ: ⁊ declinauerũt oculos ſuos: vt nõ viderent celuʒ: neꝗ̃ recordarent̃ iudiciorũ iuſtoruʒ. Erant ꝗ̃ ambo vulnerati amore eius: nec indicauerunt ſibi viciſſim dolorẽ ſuũ. Erubeſcebãt. n. indicare ſibi cõcupiſcẽtiam ſuam volentes cõcubere cum ea. Et obſeruabãt q̃ti die ſollicitius videre eam. Dixitꝗ̃ alter ad alterũ: eam⁹ domũ: q2 hora prandii ẽ Et egreſſi receſſerũt a ſe. Cumꝗ̃ reuertiſſent: venerũt in vnũ ⁊ ſciſcitãtes ab iuicem cauſam confeſſi ſũt cõcupiſcẽtiã ſuam. Et tũc in cõmune ſtatuerũt tp̃s: q̃n eam poſſint iuenire ſolã. Factũ eſt autẽ cũ obſeruarẽt diẽ aptũ: igreſſa eſt aliq̃n ſicut heri ⁊ nudiuſterti⁹ cũ duab⁹ ſolis puellis: voluitꝗ̃ lauari i pomerio. Eſt⁹ quippe erat: ⁊ non erat ibi quiſꝗ̃ preter duos ſenes abſcõditos: ⁊ cõtemplantes eaʒ. Dixit ergo puellis. Afferte mihi oleum ⁊ ſmigmata: ⁊ oſtia pomerii claudite vt lauer. Et fecerũt ſicut p̃cepat: clauſe-

rantq̄ ostia pomerij: ⁊ egresse sūt ꝑ posti
cum vt afferrent que iusserat. Nesciebat
C q̄ senes intus esse abscōditos. Cū autē
essent egresse puelle: surrexerūt duo senes
⁊ accurrerūt ad eā ⁊ dixerūt Ecce ostia
pomerij clausa sūt: ⁊ nemo nos videt et
ī ꝯcupiscētia tui sum⁹. Quobrē assentire
nobis: ⁊ cōmisceri nobiscū. Qđ si nolue
ris dicem⁹ ꝯtra te testimoniū q̄ fuerit te
cū iuuenis ⁊ ob hāc causā emiserī puel
las a te. Ingemuit susanna ⁊ ait: An-
gustie sūt mihi vndiq̄ Si eni hoc egero
mors mihi est: si aūt nō egero: nō effugi
2.Re.24.c am manus vr̄as. ‖ Sed melius est mihi
absq̄ ope incidere in man⁹ hoīuꝫ q̄ pec
care in cōspectu dn̄i. Et exclamauit vo-
ce magna susanna: exclamauerūt aūt et
senes aduersus eā. Et cucurrit vnus ad
ostia pomerij: ⁊ aperuit. Cum ergo audis
sent clamorē famuli domus ī pomerio:
irruerūt ꝑ posticū vt viderēt qđ nā esset
Postq̄ aūt senes locuti sūt: erubuerūt
serui vehemēter q̄r nūq̄ dict⁹ fuerat ser
mo huiuscemodi de susanna. Et facta
D est dies crastina. Cūq̄ venisset pplˀus ad
ioachim virū eius: venerūt ⁊ duo p̄sby-
teri pleni iniqua cogitatione aduersus
susannā vt interficerēt eā. Et dixerunt
corā pplˀo. Mittite ad susanna filiam
helchie vxorem ioachim. Et statim mi-
serūt. Et venit cū parētib⁹ ⁊ filijs ⁊ vni-
uersis cognatī suis. Porro susanna erat
delicata nimis ⁊ pulchra specie. At iniq̄ il
li iusserūt vt discooperiret̄: erat eni coop-
ta: vt vel sic satiarent̄ decore eius. Fle-
bant igit̄ sui: ⁊ oēs q̄ nouerāt eā. Cōsur-
gētes aūt duo presbyteri in medio pplˀi:
posuerūt man⁹ suas sup caput ei⁹. Que
flens suspexit ad celū. Erat eni cor eius
fiduciā habēs in dn̄o. Et dixerūt p̄sby-
teri. Cū deambularem⁹ in pomerio soli:
ingressa est hec cū duab⁹ puellis ⁊ clau-
sit ostia pomerij et dimisit a se puellas.
Venitq̄ ad eā adolescēs qui erat abscō
ditus: ⁊ cōcubuit cum ea. Porro nos cū
essemus in angulo pomerij videntes ini
quitatē: cucurrim⁹ ad eos: ⁊ vidim⁹ eos
E pariter cōmisceri. Et illū quidē nō qui-
uim⁹ comp̄hendere: q̄r fortior nobis erat
et aperto ostio exiliuit. Hāc aūt cū app̄-
hēdissem⁹ interrogauim⁹ q̄s nā esset ado-
lescens: ⁊ noluit indicare nobis. Huius
rei testes sumus. Credidit eis multitudo
q̄si senib⁹ et iudicib⁹ pplˀi: ⁊ cōdemnaue
runt eam ad mortē. Exclamauit autem
voce magna susanna: et dixit: Deus eter
ne qui absconditorū es cognitor: q̄ nosti
oīa anteq̄ fiāt: tu scis q̄m falsū testimo-
niū tulerūt cōtra me: ⁊ ecce morior cū ni
hil horꝝ fecerim que isti maliciose cōpo-
suerūt aduersuꝫ me. Exaudiuit aūt dn̄s
vocē eius. Cūq̄ duceret̄ ad mortē: susci
tauit dn̄s sp̄m pueri iunioris cui⁹ nomē
2.Regū.3.f daniel: ⁊ exclamauit voce magna. ‖ Mū-
Actū.20.f dus ego sū a sanguine hui⁹. Et ꝯuersus
oīs pplˀs ad eum dixit. Quis est iste s̄mo
quē tu locut⁹ es? Qui cū staret ī medio
eorꝝ ait. Sic fatui filij isrl̄ nō iudicātes
neq̄ qđ verū est cognoscētes: ꝯdēnastis
F filiā isrl̄? Reuertimini ad iudiciū: q̄r falsū
testimoniū locuti sūt aduersus eā. Reu̅
sus est ḡ pplˀs cū festinatione. Et dixerūt
ei senes. Veni ⁊ sede in medio nr̄m: ⁊ in
dica nobis: quia tibi deus dedit honorē
senectutī. Et dixit ad eos daniel. Sepa-
rate illos ab inuicē ꝓcul ⁊ dijudicabo
eos. Cū ergo diuisi essent alter ab altero
vocauit vnū de eis: et dixit ad eū. Inue-
terate dierū malorꝝ: nūc venerūt pecca-
ta tua que opabaris prius: iudicās iudi
cia iniusta: inocentes opprimēs: ⁊ dimit-
Exo.23.b tens noxios dicēte dn̄o ‖ inocētem et iu-
stum nō interficies. Nunc ergo si vidisti
eam: dic qua sub arbore videris eos col-
loquentes sibi. Qui ait: Sub cyno. Di-
xit autē daniel. Recte mētitus es in ca-
put tuuꝫ. Ecce eni angelus dei accepta
sentētia ab eo scindet te mediū. Et amo
to eo iussit venire aliū et dixit ei. Semē
chanaan ⁊ non iuda species decepit te:
G ⁊ cōcupiscētia subuertit cor tuū. Sic fa
ciebatis filiab⁹ isrl̄: et ille timētes loque
bant̄ vobis: sed nō filia iuda sustinuit
iniq̄tatē vestrā: Nūc ergo dic mihi sub
qua arbore conp̄hēderis eos loquētes
sibi? Qui ait. Sub prino. Dixit ei dani-
el. Recte mētitus es ⁊ tu in caput tuum
Manet eni angel⁹ dei gladiū hn̄s vt se-
cet te mediū: ⁊ interficiat vos. Exclama
uit itaq̄ oīs cetus voce magna: et bn̄di
xerūt deū qui saluat sperātes ī se. Et cō-
surrexerunt aduersus duos p̄sbyteros.
Cōuicerat eni eos daniel ex ore suo falsū
dixisse testimonium. Fecerūtq̄ eis sicut
male egerant aduersus ꝓximā: vt face-
rent s̄m legem moysi: ⁊ interfecerūt eos.
Et saluatus est sanguis īnoxius in die
illa. Helchias autem et vxor eius lauda
uerunt deum ꝓ filia sua susanna cū ioa
chim marito eius ⁊ cognatis oībus: q̄a
non est inuenta in ea res turpis. Daniel
autem fact⁹ est magnus in cōspectu po-

puli a die illa et deinceps. Et rex astya-
ges appositus est ad patres suos ⁊ susce-
pit cyrus perses regnū eius. XIIII

A

E Rat autem daniel conuiua regꝭ:
e et honoratus sup̱ omēs amicos
eius. Erat quoqꝫ idolū apud ba-
bylonios noīe bel ⁊ impendebant in eo
p̱ dies singl'os simile artabe duodecim
et oues quadraginta: viniqꝫ amphore
sex. Rex quoqꝫ colebat eum: et ibat per
singulos dies adorare eū: porro daniel
adorabat deum suū. Dixitqꝫ ei rex. Qua-
re nō adoras bel? Qui respōdens ait ei.
Quia nō colo idola manufacta sed viuē-
tem deum: qui creauit celū et terram: et
habet potestatē oīs carnis. Et dixit rex
ad eum. Nō videt tibi esse bel viuēs de-
B us? An nō vides quanta comedat et bi-
bat quotidie? Et ait daniel arridēs. Ne
Ecci.30.c erres rex. ‖ Iste est eni intrisecus luteus:
forinsecus ereus: neqꝫ comedit aliquā-
do. Et iratus rex vocauit sacerdotes ei⁹
et ait eis. Nisi dixeritis mihi quis est q̇
comedat impensas has: moriemini. Si
autem ostenderitꝭ qm̄ bel comedat hec:
moriet daniel: q2 blasphemauit in bel.
Et dixit daniel regi. Fiat iuxta verbum
tuū. Erāt aūt sacerdotes bel septuagita:
exceptis vxoriq⁹ et paruulis ⁊ filijs. Et
venit rex cum daniele in templū belis.
Et dixerūt sacerdotes belis. Ecce nos
egrediemur foras: ⁊ tu rex pone escas et
vinum misce: et claude ostiū ⁊ signa an-
nulo tuo. Et cum ingressus fueris mane
C nisi inueneris oīa comesta a bel: morte
moriemur: vel daniel q̇ mentitus est ad-
uersum nos. Cōfidebāt autē q2 fecerant
sub mensa abscōditum introitū ⁊ per il-
lum ingrediebant semp̱ ⁊ deuorabant
ea. Factū est igit postqꝫ egressi sūt illi: et
rex posuit cibos ante bel: p̄cepit daniel
pueris suis ⁊ attulerūt cinerem ⁊ cribra-
uit per totū templū coram rege: ⁊ egres-
si clauserūt ostium: ⁊ signātes ānulo re-
gis: abierūt. Sacerdotes aūt ingressi sūt
nocte iuxta cōsuetudinē suā ⁊ vxores et
filij eoꝝ: et comederūt omnia ⁊ biberūt
Surrexit autē rex primo diluculo: ⁊ da-
niel cum eo. Et ait rex. Salua ne sunt si-
gnacula daniel? Qui respondit. Salua
D rex. Statimqꝫ cum aperuisset ostiū: in-
tuitus rex mensam exclamauit voce ma-
gna. Magn⁹ es bel? ⁊ nō est apud te do-
lus quisqꝫ. Et risit daniel: ⁊ renuit regē
ne ingrederet intro ⁊ dixit. Ecce paui-
mētum: animaduerte cui⁹ vestigia sunt
hec. Et dixit rex. Uideo vestigia viroꝝ
⁊ mulierum ⁊ infantiū. Et iratus est rex
Tunc apprehēdit rex sacerdotes ⁊ vxo-
res ⁊ filios eorum: ⁊ ostenderūt ei abscō-
dita ostiola per que ingrediebant ⁊ cō-
sumebāt que erāt super mēsam. Occidit
ergo illos rex: ⁊ tradidit bel ī potestatē
danielis: qui subuertit eū ⁊ templū eius
Et erat draco magnus in loco illo: ⁊ co-
lebant eum babylonij. Et dixit rex da- E
nieli. Ecce nunc nō potes dicere: q2 iste
non sit deus viuens: Adora ergo eum.
Dixitqꝫ daniel regi. Dominū deum me-
um adoro: quia ipse est deus viuēs. Iste
autē nō est deus viuēs. Tu autem rex
da mihi potestatē ⁊ interficiā draconē
absqꝫ gladio ⁊ fuste. Et ait rex. Do tibi.
Tulit ergo daniel picem ⁊ adipem et pi-
los: ⁊ coxit pariter: fecitqꝫ massas et de-
dit in os draconis: et diruptus ē draco.
Et dixit daniel. Ecce quem colebatis.
Quod cū audissent babylonij: idignati
sūt vehemēter: ⁊ cōgregati aduersum re-
gem dixerūt. Iudeus fact⁹ est rex. Bel de-
struxit: draconē interfecit: ⁊ sacerdotes
occidit. Et dixerūt cū venissent ad regē.
Trade nobis danielē: alioquin interfi-
ciemus te ⁊ domū tuam. Uidit ergo rex F
qꝫ irruerēt in eum vehemēter: ⁊ necessi-
tate compulsus tradidit eis danielem.
‖ Qui miserūt eū in lacum leonū: ⁊ erat s.6.e
ibi diebus sex. Porro ī lacu erāt leones
septē: ⁊ dabant eis duo corpa quotidie
⁊ due oues: ⁊ tunc nō data sūt eis vt de-
uorarēt danielē. Erat autē abachuc p̱-
pheta in iudea ⁊ ipse coxerat pulmētū:
⁊ intriuerat panes in alueolo: ⁊ ibat in
campum vt ferret messoribus. Dixit an-
gelus dñi ad abachuc. Fer prandiū qđ
habes in babylonē danieli: qui est in la-
cu leonū. Et dixit abachuc. Dñe baby-
lonem nō vidi: ⁊ lacū nescio. Et app̄hen-
dit eum angelus dñi in vertice eius: et
portauit eū capillo capitis sui: posuitqꝫ G
eum in babylonē sup̱ lacum in impetu
spiritus sui. Et clamauit abachuc dicēs
Daniel serue dei: tolle prādiū quod mi-
sit tibi deus. Et ait daniel. Recordatus
es mei deus: ⁊ non dereliquisti diligen-
tes te. Surgens daniel comedit. Por-
ro angelus domini restituit abachuc
cōfestim in loco suo. Uenit ergo rex die
septimo vt lugeret danielem: ⁊ venit ad
lacum et introspexit ⁊ ecce daniel sedēs
in medio leonum. Et exclamauit voce
magna rex dicens. Magnus es domine

deus danielis. Et extraxit eum de lacu
leonū. Porro illos qui ꝑditionis ei⁹ cau
sa fuerant: intromisit in lacum ⁊ deuo-
rati sunt in momento coram eo.

Explicit daniel ꝓpħa. Incipit prolo-
gus in librū duodecim ꝓphetarū.

u On idem ordo est duodecim ꝓ-
phetarū apud hebreos qui est
apud nos. Unde ɓm id quod
ibi legitur: hic quoqꝫ dispositi
sunt. Osee comatic⁹ est: ⁊ q̃si ꝑ sentētias
loquens. Johel plan⁹ in principijs: in fi
ne obscurior: ⁊ vsqꝫ ad malachiā habēt
singuli ꝓprietates suas: quē esdram scri-
bam legisqꝫ doctorē hebrei autumant.
Et q2 longū est nūc de oibus dicere: hoc
tm̄ vos o paula ⁊ eustochium āmonitas
scire volo vnū libꝝ esse duodecī ꝓpheta
rū: ⁊ osee synchronon esaie: malachiam
vero aggei ⁊ zacharie fuisse temporib⁹.
In quib⁹ autē temp⁹ nō ꝑfertur in titu
lo: sub illis eos regib⁹ ꝓphetasse sub q̇-
bus ⁊ hi qui ante eos habēt titulos ꝓ-
phetauerunt.

Item alius prologus.

r Egule sunt he sub quib⁹ signi
ficationib⁹ nominū ad q̃s tri-
bus ꝑ ꝓphetas sermo dñi di-
rigat̃. Quotienscūqꝫ ad decem
trib⁹ tendit̃ ꝓphetia: sub his noib⁹ de-
signant̃: id est effraim: samaria: israel:
ioseph: iezrahel: bethel: bethauen: ⁊ in-
terdū iacob. Quādo autē ad duas loq̇-
tur trib⁹: sub his noib⁹ sermo ꝓfert̃: id
est iuda: hierusalē: beniamin: dom⁹ da-
uid: ⁊ interdū iacob. Aliquotiens isra-
el ad totas duodecim trib⁹ refertur. Du
plex est apud hebreos sentētia de his q̃t
tuor ꝟsib⁹: q̇ in capite sūt ꝑnotati. Ple-
riqꝫ eni dicūt ꝙ ab esdra scriba in oib⁹
ꝓphetis sic fuerit titulatū: vt prescripto
vniuscuiusqꝫ nomie ꝓphetia cuius sit se
quēs noscat̃. Ipse est aūt esdras qui vl-
tim⁹ ꝓphetaꝝ malachie noie scribitur.
Alij vero dicūt ꝙ ab ipsis ꝓphetis ꝑ spi
ritūsctm̄ vt cetera sunt conscripta.

Incipit prolog⁹ in librū Osee ꝓphete.

t Emporib⁹ ozie ⁊ ioathe achaz
⁊ ezechie regū iuda ⁊ hierobo-
am filij ioħe regis. Osee filius
beeri ad ꝓphetiā dicendā: spūsctō reple
tus est. De memorato itaqꝫ numero re-
gum: achaz rex iuda: ⁊ hieroboam rex is
rael dñm derelinquētes: vt histori regū
⁊ paralipomenon indicant: etiam israel
idolatrie crimen iperio ac potestate sua
admittere coegerūt. Propter qđ de⁹ ad
osee hec locutus est dicēs. ‖ Accipe tibi
Osee. 1. a
vxorem fornicariā siue fornicationū: et
fac filios fornicationis. Fornicariā ita-
qꝫ nō electione corpis meretricē: sꝫ gen
tilem deū ignorantē appellat: q̄ dei crea
toris sui amore contempto: simulacroꝝ
se subiecit desiderijs. Sed cū dei ꝑcepto
ꝓpheta in hac re paruisset cōceptū ex ea
filiū iesrahel ꝑcepit nomiare deo polli-
cente post breue temp⁹ sanguinē iezra-
hel in domo iehu vindicare. ‖ Cuius ꝓ-
4. Re. 9. a.
missionis hec causa est iehu ꝑ heliseum
in regē inuncto ad defendendū sangui-
nem naboth: cuius iezrahel queqꝫ tunc
tempis metropolis erat: ‖ quem iezabel
3. Re. 21. d
achab regis israel vxor interemerat: si-
cut regū historia exponit. Is cum graui
ter iuxta diuinū ꝑceptū vindicandi san
guinis causa in omnē memorati domū
deseuisset: ‖ hoc pacto dñm dereliq̇sse in-
4. Re. 10. f
uenitur: cui⁹ pronepote hieroboam qui
lectione cōprehensus est: originis sue fa
cta imitante: ac ꝯtra dei ꝑcepta ⁊ religi-
onē cum pplo israel agente: sanguis na
both q̇ in loco certe iezrahel fuerat ꝓfu
sus in domo iehu ꝓcuratoris memorati
hieroboe pro pctō redundatur⁹ signifi-
catur. Hinc factū est vt ira dei vel pplo
israel ꝑ denūciationē ꝓphete ꝓcessura
diceretur: domui autē iude miscdia le-
ctione comprehensa ob hoc ꝓmissa est:
‖ q2 ezechias rex iuda filius achaz subla
4. Re. 18. a
tis idolis que tam pater ei⁹ q̃ꝫ ceteri re-
ges consecrauerūt: templū dei purgasse
⁊ purificasse monstratur.

Explicit prologus. Incipit.
argumentum in eundem.

o See crebro nominat effraim:
samariā: ioseph: iezrahel: ⁊ vxo
rem fornicariā: ⁊ fornicatiōis
filios: et adulteram cubiculo
clausam mariti multo tempe sedere vi-
duam: ⁊ sub veste lugubri viri ad se redi
tum prestolari.

Explicit argumentū. Incipit liber
Osee prophete. Capitulū I

Osee

Verbum domini quod factuꝫ eſt ad oſee filium beeri in diebꝰ ozie ioathan achaz ezechie regū iuda: ⁊ in diebꝰ hieroboam filij ioas regis iſrael. Principiuꝫ loquēdi dño in oſee. Et dixit dñs ad oſee. Uade ſume tibi vxorem fornicationum: ⁊ fac filios fornicatinuum: qꝛ fornicās fornicabit̃ t̃ra a dño. Et abijt ⁊ accepit gomer filiā debelaim: ⁊ cōcepit ⁊ pepit ei filiū. Et dixit dñs ad eū. ‖ Uoca nomē eiꝰ iezrahel. Quōm adhuc modicum: et viſitabo ſanguinē iezrahel ſup domū iehu: ⁊ q̇eſcere faciā regnū domus iſrael. Et in illa die conterā arcū iſrl̃: in valle iezrahel Et cōcepit adhuc ⁊ pepit filiaꝫ. Et dixit ei. ‖ Uoca nomē eiꝰ abſqꝫ miſcđia. Quia nō addam vltra miſereri domui iſrl̃: ſed obliuione obliuiſcar eoꝝ. Et domui iuda miſerebor: ⁊ ſaluabo eos in dño deo ſuo: ⁊ nō ſaluabo eos in arcu ⁊ gladio ⁊ in bello ⁊ in equis ⁊ in eq̇tibꝰ. Et ablactauit eam q̄ erat abſqꝫ miſcđia. Et cōcepit: ⁊ pepit filiū. Et dixit ei: ‖ Uoca nomen eiꝰ nō pplꝯ meꝰ. Quia vos nō populus meꝰ: ⁊ ego nō ero veſter deus. Et erit numerꝰ filioꝝ iſrl̃ quaſi arena maris que ſine mēſura eſt: ⁊ nō numerabit̃ Et erit in loco vbi dicet̃ eis nō populuſ meꝰ vos: dicet̃ eis filij dei viuentis. Et ꝯgregabūt̃ filij iuda: ⁊ filij iſrl̃ pariter: ⁊ ponēt ſibimet caput vnū: ⁊ aſcēdēt de terra: qꝛ magnꝰ dies iezrahel.

Eſa. 8. a.
Ie. eo.
Ie. eo. et. Ie. eo
C
Ie. eo.
D

II

Dicite fratribꝰ vr̃is pplꝯ meus: ⁊ ſorori vr̃e: miſcđiā cōſecuta. Iudicate mr̃em vr̃am iudicate: qm̄ ipſa non vxor mea: et ego nō vir eiꝰ. Auferat fornicationes ſuas a facie ſua: et adulteria ſua de medio vberū ſuoꝝ: ne forte expoliem eā nudam ⁊ ſtatuaꝫ eam ſm̄ diem natiuitatꝭ ſue: ⁊ ponā eam q̇ſi ſolitudinē: ⁊ ſtatuam eā velut terrā inuiam ⁊ interficiā eam ſiti: et filioꝝ illiꝰ nō miſerebor: qm̄ filij fornicationū ſūt: qꝛ fornicata eſt mater eoꝝ. Confuſa eſt que concepit eos: quia dixit. Uadā poſt amatores meos qui dant panes mihi: ⁊ aquas meas: et lanā meā: et linuꝫ meū: oleū meū: et potū meū. Propter hoc ecce ego ſepiā viam tuā ſpinis: et ſepiā eā maceria. Et ſemitas ſuas nō inueniet ⁊ ſequet̃ amatores ſuos ⁊ nō apprehēdet eos: et queret eos ⁊ non inueniet. Et dicet. Uadam ⁊ reuertar ad virū meū priorem: quia bene mihi erat tūc magis q̄ nunc. Et hec neſciuit qꝛ ego dedi ei frumentū ⁊ vinū ⁊ oleū: ⁊ argentuꝫ multiplicaui ei ⁊ aurū: que fecerūt baal. Idcirco cōuertar ⁊ ſumā frumentū meum in t̃pe ſuo: ⁊ vinū meū in t̃pe ſuo: ⁊ liberabo lanā meam ⁊ linū meū qui operiebāt ignominiā eiꝰ. Et nūc reuelabo ſtulticiā eiꝰ in oculis amatoꝝ eiꝰ: ⁊ vir non eruet eam de manu mea. Et ceſſare faciam om̄e gaudiū eius: ſolennitatē eius: neomeniā eiꝰ: ſabbatuꝫ eius: ⁊ oīa feſta tempa eius. Et corrumpā vineā eius. ⁊ ficum eius: de q̇bus dixit: Mercedes hee mee ſunt: quas dederūt mihi amatores mei. Et ponā eam in ſaltū: ⁊ comedet eā beſtia agri. Et viſitabo ſup eaꝫ dies baalim quibꝰ accēdebat incēſum: et ornabat̃ inaure ſua ⁊ monili ſuo: ⁊ ibat poſt amatores ſuos: ⁊ mei obliuiſcebat̃ dicit dñs. Propter hoc ecce ego lactabo eam ⁊ ducā eam in ſolitudinē. Et loquar ad cor eius: ⁊ dabo ei vinitores eiꝰ ex eodē loco: ⁊ vallē achor ad apiendā ſpem. Et Et canet ibi iuxta dies iuuētutis ſue: ⁊ iuxta dies aſcēſiōis ſue de terra egypti. Et erit i die illo ait dñs: vocabit me vir meꝰ: ⁊ nō vocabit me vltra baalim. Et Et auferā nomia baalim de ore eiꝰ: ⁊ nō recordabit̃ vltra nōis eoꝝ. Et ꝑcutiam eis fedus in die illa: cū beſtia agri ⁊ cuꝫ volucre celi: ⁊ cū reptili terre. Et arcū et gladiū ⁊ bellū conterā de terra: ⁊ dormire eos faciā fiducialiter. Et ſponſabo te mihi in ſempiternū: ⁊ ſponſabo te mihi in iuſticia ⁊ iudicio ⁊ in miſcđia ⁊ miſerationibꝰ. Et ſponſabo te mihi in fide: ⁊ ſcies qꝛ ego dñs. Et erit: in die illa exaudiam dicit dñs: ⁊ exaudiā celos: ⁊ illi exaudient terrā: ⁊ terra exaudiet triticū ⁊ vinū ⁊ oleum: ⁊ hec exaudiēt iezrahel. Et ſeminabo eā mihi in terrā: ⁊ miſerebor eius q̄ fuit abſqꝫ miſcđia. ‖ Et dicā non pplo meo pplꝯ meꝰ es tu: ⁊ ipſe dicet deus meus es tu.

A
C
B
C
D
Ro. 9. e
I. Pe. 2. b

III

Et dixit dominus ad me. Adhuc vade ⁊ dilige mr̃ierē dilectā amico ⁊ adulteram: ſicut diligit dñs filios iſrael: ⁊ ipſe reſpectāt ad deus alienos ⁊ diligūt vinacia vuarum. Et fodi eā mihi q̇ndecim argēteis: ⁊ choro hordei: ⁊ dimidio choro hordei: ⁊ dixi ad eā Dies multos expectabis me. Nō fornicaberis: et nō eris viro: ſed ego expectabo te. Quia dies multos ſedebūt filij iſrael ſine rege ⁊ ſine principe ⁊ ſine ſacri

a
B
B

ficio ꝛ ſine altari ꝛ ſine ephot ꝛ ſine the raphin. Et poſt hec reuertenť filij iſrł: ꝛ q̄rent dn̄m deū ſuū ꝛ dauid regem ſuū: ꝛ pauebūt ad dn̄m ꝛ ad bonū ei⁹ in nouiſſimo dierū.

IIII

A a Audite verbū dn̄i filij iſrael: quia iudiciū dn̄o cū habitatorib⁹ terre. Nō eſt eni veritas ꝛ nō eſt miſcđia: et nō eſt ſcia dei in terra. Maledictū ꝛ mēdaciū ꝛ homicidiū ꝛ furtū ꝛ adulteriuȝ inundauerūt: ꝛ ſanguis ſanguinem tetigit. Propter hoc lugebit terra: ꝛ īfirmabitur oīs qui habitat in ea. In beſtia agri ꝛ in volucre celi: ſed et piſces maris ꝯgregabunť. Verūtn̄ vnuſq̄ſq̄ nō iudicet ꝛ nō arguať vir. Popul⁹ eni tuus ſi-

B cut hi: qui ꝯtradicūt ſacerdoti. Et corrues hodie: ꝛ corruet etiā ꝓpħa tecū. Nocte tacere feci mr̄em tuā. Cōticuit pplꝰs me⁹: eo ꝙ nō habuerit ſciaȝ. Quia tu ſcientiā repuliſti: repellaȝ te ne ſacerdotio fungarꝭ mihi. Et oblita es legꝭ dei tui: obliuiſcar filioꝝ tuoꝝ ꝛ ego. Scđ̄ȝ multitudinē eoꝝ ſic peccauerūt mihi: glꝰam eoꝝ in ignominiā cōmutabo. Pctā populi mei comedēt: ꝛ ad iniquitatē eorū

Eſa. 24. c

ſubleuabūt aīas eoꝝ. || Et erit: ſicut populus: ſic ſacerdos. Et viſitabo ſuꝑ euȝ vias ei⁹ ꝛ cogitationes ei⁹ reddaȝ ei. Et

C comedēt ꝛ nō ſaturabuntur. Fornicati ſunt ꝛ nō ceſſauerūt: qm̄ dn̄m dereliquerūt in nō cuſtodiēdo. Fornicatio ꝛ vinū et ebrietas auferint cor. Popul⁹ meus ī ligno ſuo interrogauit: et baculus eius annūciauit ei. Spūs eni fornicationuȝ decepit eos: et fornicati ſunt a deo ſuo. Suꝑ capita montiū ſacrificabāt: et ſuꝑ colles accendebant thymiama: ſubtus quercū ꝛ ppꝰlum ꝛ therebinthū: qꝛ bona erat vmbra eius. Ideo fornicabunť filie vr̄e: ꝛ ſponſe vr̄e adultere erūt. Nō viſitabo ſuꝑ filias vr̄as cū fuerint fornicate: ꝛ ſuꝑ ſponſas vr̄as cū adulterauerit: qm̄ ipſi cū meretricib⁹ ꝯuerſabanť: ꝛ cū

D effeminatꝭ ſacrificabāt. Et pplꝰs nō intelligens vapulabit. Si fornicarꝭ tu iſrael: nō delinquat ſaltē iuda. Et nolite ingredi in galgala: ꝛ ne aſcēderis in bethauen: neq̄ iuraueritꝭ: viuit dn̄s. Qm̄ ſicut vacca laſciuiens declinauit iſrael. Nūc paſcet eos dn̄s: quaſi agnū in latitudine. Particeps idolorum effraim: dimitte eū. Separatū eſt cōuiuiū eorū: fornicatione fornicati ſunt: dilexerūt afferre ignominiā ꝓtectores ei⁹. Ligauit eū ſpirit⁹ in alis ſuis: ꝛ confundenť a ſacrificijs ſuis.

V

a Audite hoc ſacerdotes: ꝛ attendite dom⁹ iſrael: ꝛ dom⁹ regis auſcultate qꝛ vobis iudiciū ē. Qm̄ laqueus facti eſtis ſpeculationi: et ſicut rete expāſum ſubter thabor ꝛ victimas declinaſtis in ꝓfundū. Et ego eruditor oīm eoꝝ. Ego ſcio effraim: ꝛ iſrł non eſt abſcondit⁹ a me. Quia nūc fornicat⁹ ē effraim: cōtaminat⁹ eſt iſrael. Nō dabūt cogitationes ſuas vt reuertanť ad deuȝ ſuum: qꝛ ſpirit⁹ fornicationuȝ in medio eorū: ꝛ dn̄m nō cognouerūt. Et r̄ndebit arrogantia iſrael in facie ei⁹: ꝛ iſrł et effraim ruent in iniq̄tate ſua. Ruet etiam iudas cū eis. In gregib⁹ ſuis ꝛ in armētis ſuis vadēt ad querendū dn̄m: ꝛ non inueniēt. Ablat⁹ eſt ab eis. In dn̄o ꝑuaricati ſunt: qꝛ filios alienos genuerunt. Nūc deuorabit eos mēſis cū partib⁹ ſuis. Clangite buccina in gabaa: tuba ī rama. Vlulate in bethauen: poſt tergū tuum beniamin. Effraim ī deſolatiōe erit In die correptiōis in tribub⁹ iſrael oſtēdi fidem. Facti ſunt principes iuda ſicut aſſumētes terminū: ſuꝑ eos effundā q̄ſi aquā iram meā. Calumniaȝ patiens eſt effraim fract⁹ iudicio: quoniā cepit abire poſt ſordeȝ. Et ego quaſi tinea effra-

D im: ꝛ quaſi putredo domui iuda. Et vidit effraim lāguorē ſuū: ꝛ iudas vinculum ſuū. Et abijt effraim ad aſſur: ꝛ miſit ad regem vltorē. Et ipſe non poterit ſanare vos: nec ſoluere poterit a vobis vinculū. Qm̄ ego quaſi leena effraim: ꝛ quaſi catulus leonis domui iuda. Ego ego capiā ꝛ vadā: tollā ꝛ nō eſt q̄ eruat. Vadēs reuertar ad locū meū donec deficiatis: ꝛ q̄ratis faciē meā.

VI

i In tribulatione ſua mane cōſurgēt ad me. Venite ꝛ reuertamur ad dn̄m: quia ipſe cepit ꝛ ſanabit nos: ꝑcutiet ꝛ curabit nos. Viuificabit nos poſt duos dies: in die tertia ſuſcitabit nos: ꝛ viuem⁹ in cōſpectu eius: ſciemus ſequemurq̄ vt cognoſcam⁹ dn̄m. Quaſi diluculū ꝑparat⁹ eſt egreſſus ei⁹: ꝛ veniet quaſi imber nobis temporaneus ꝛ ſerotin⁹ terre. Quid faciā tibi effraim: quid faciaȝ tibi iuda? Miſericordia vr̄a quaſi nubes matutina: ꝛ quaſi ros mane ꝑtranſiens. Propter hoc dolaui ī ꝓphetis: ꝛ occidi eos in verbis oris mei: ꝛ iudicia tua quaſi lux egredienť. || Quia miſcđiam volui ꝛ nō ſacrificiū: ꝛ ſciam dei plus ꝙ̄ holocauſtū. Ipſi autēȝ ſicut

Matth. 9. b et. 12. a

adam trāſgreſſi ſunt pactū:ibi ꝑuaricati ſunt in me. Galaad ciuitas operātiū idolū ſupplantata ſanguine:ꝛ quaſi fauces virorū latronū. Particeps ſacerdotum:in via interficientiū pergentes de ſichem:qꝛ ſcelus operati ſunt. In domo iſrael vidi horrendū. Ibi fornicationes effraim cōtaminatꝰ eſt iſrael. Sed et iuda pone meſſem tibi:cū cōuertero captiuitatem populi mei. VII

D

B

Um ſanare vellem iſrael:reuelata eſt iniquitas effraim et malicia ſamarie:qꝛ opati ſunt mēdaciū. Et fur ingreſſus eſt ſpoliās latrūculus foris. Et ne forte dicāt in cordibꝰ ſuis:omnē maliciā eorū me recordatum. Nūc circūdederūt eos adinuētiōes ſue corā facie mea facte ſūt. In malicia ſua letificauerūt regē:ꝛ i mēdacijs ſuis principes. Oēs adulterātes quaſi clibanus ſuccēſus a coquente. Quieuit paululū ciuitas a cōmixtiōe fermēti:‖donec fermentaret totū. Dies regis nr̄i. Ceperūt principes furere a vino. Extēdit manū ſuā cum illuſoribꝰ:qꝛ applicauerūt quaſi clibanū cor ſuū cū inſidiaret eis. Tota nocte dormiuit coquens eos:mane ipſe ſuccēſus quaſi ignis flāme. Oēs calefacti ſunt qſi clibanꝰ:ꝛ deuorauerūt iudices ſuos. Omēs reges eoꝝ ceciderūt: nō eſt qui clamet in eis ad me. Effraim in pplis ipſe cōmiſcebatur. Effraim factꝰ eſt ſubcineritius panis:qui nō reuerſatur. Comederūt alieni robur eiꝰ:ꝛ ipſe neſciuit. Sed ꝛ cani effuſi ſunt in eo: et ipſe ignorauit. Et humiliabitur ſuꝑbia iſrael in facie eiꝰ. Nec reuerſi ſunt ad dn̄m deum ſuū:ꝛ nō queſierūt eū in omibꝰ his. Et factꝰ eſt effraim quaſi columba ſeducta nō habens cor. Egyptū inuocabāt: ad aſſyrios abierūt Et cū ꝓfecti fuerit: expandā ſuꝑ eos rete meū:ꝛ quaſi volucrem celi detraham eos. Cedam eos ſm auditionē cetus eorū. Ue eis:quoniā receſſerunt a me. Uaſtabuntur:qꝛ ꝑuaricati ſunt in me. Ego redemi eos ꝛ ipſi locuti ſunt ꝯtra me mēdacia. Et nō clamauerūt ad me in corde ſuo:ſed vlulabant in cubilibꝰ ſuis. Sup triticū ꝛ vinū ruminabāt ꝛ receſſerūt a me. Et ego erudiui eos:ꝛ cōfortaui brachia eoꝝ:ꝛ in me cogitauerūt maliciā. Reuerſi ſunt vt eſſent abſq iugo:facti ſunt quaſi arcꝰ doloſus. Cadent in gladio principes eorū: a furore lingue ſue. Iſta ſubſannatio eorum in terra egypti. VIII

C

B

D

In gutture tuo ſit tuba quaſi aquila ſuꝑ domū dn̄i: ꝓ eo ꝙ tranſgreſſi ſunt fedus meū:ꝛ legē meam ꝑuaricati ſunt. Me inuocabunt deꝰ meꝰ:ꝛ cognouimꝰ te iſrael. Proiecit iſrl̄ bonū:inimicꝰ ꝑſequetur eū. Ipſi regnauerūt ꝛ nō ex me:principes extiterūt:ꝛ nō cognoui. Aurū ſuū ꝛ argentū ſuū fecerūt ſibi idola vt interirent. Proiectꝰ eſt vitulꝰ tuꝰ ſamaria. Iratꝰ eſt furor meus in eis. Uſquo nō poterūt emundari? Quia ex iſrl̄ ꝛ ipſe eſt. Artifex fecit illū: ꝛ non eſt deꝰ. Qm̄ in araneaꝝ telas erit vitulus ſamarie:qꝛ ventū ſeminabunt et turbinē metent. Culmꝰ ſtans:nō eſt i eo germē:nō faciet farinā. Qd ꝛ ſi fecerit: alieni comedent eā. Deuoratꝰ eſt iſrael. Nūc factꝰ eſt in natiōibꝰ quaſi vas immūdū:qꝛ ipſi aſcēderūt ad aſſur. Onager ſolitarius ſibi effraim. Munera dederunt amatoribꝰ ſuis:ſed ꝛ cū mercede ꝯduxerūt natiōes. Nūc ꝯgregabo eos: ꝛ quieſcent pauliſper ab onere regꝭ ꝛ pricipū. Quia multiplicauit effraim altaria ad peccādū:facte ſūt ei are i delictū Scribā ei multiplices leges meas: q̄ velut aliene cōputate ſunt. Hoſtias offerēt: imolabūt carnes ꝛ comedēt:ꝛ dn̄s nō ſuſcipiet eas. Nūc recordabitur iniq̄tatis eorū:ꝛ viſitabit pctā eoꝝ. Ipſi in egyptū ꝯuertentur. Et oblitꝰ eſt iſrl̄ factorꝭ ſui:ꝛ edificauit delubra:ꝛ iudas multiplicauit vrbes munitas. Et mittā ignē in ciuitates eiꝰ:ꝛ deuorabit edes illiꝰ. IX

A

B

C

D

Oli letari iſrl̄:noli exultare ſicut ppl̄i:qꝛ fornicatus es a deo tuo. Dilexiſti mercedē ſuꝑ oēs areas tritici. Area ꝛ torcular nō paſcet eos:et vinū mentietur eis. Nō habitabūt in terra dn̄i. Reuerſus eſt effraim in egyptū: ꝛ in aſſyrijs pollutū comedit. Non libabūt dn̄o vinū:ꝛ nō placebūt ei. Sacrificia eoꝝ quaſi panis lugentiū. Oēs q̄ comedent eū cōtaminabuntur:qꝛ panis eorū anie ipſoꝝ:nō intrabit in domum dn̄i. Quid facietꝭ in die ſolēni in die feſtiuitatis dn̄i? Ecce ꝓfecti ſunt a vaſtitate. Egyptꝰ ꝯgregabit eos: mēphis ſepeliet eos. Deſiderabile argentū eoꝝ vrtica hereditabit:lappa in tabernacul eoꝝ. Uenerūt dies viſitatiōes: venerūt dies retributiōis. Scitote iſrl̄ ſtultū:ꝓphetam inſanū:virū ſpiritalē. Propter multitudinē iniquitatꝭ tue:ꝛ m̄ltitudinē amentie. Speculator effraim cū deo meo propheta:laqueꝰ ruine factꝰ eſt ſuꝑ omnes

A

B

vias ei⁹. Insania in domo dei eius. Pro
fnnde peccauerunt: sicut in diebus ga
baa. Recordabitur iniq̄tatis eoꝝ et vi-
sitabit pctā eoꝝ. Quasi vuas in deserto
C inueni israel: q̄si prima poma ficulnee
in cacumie eius vidi pr̄es eoꝝ. Ip̄i aūt
intrauerūt ad beelphegor: et abalienati
sunt in cōfusione et facti abomiabiles
sicut ea que dilexerūt. Effraim quasi a-
uis auolauit. Gloria eoꝝ a partu: et ab
vtero et a cōceptu. Qꝫ et si enutrierit fi-
lios suos: absq̄ liberis eos faciā in ho-
minib⁹. Sꝫ et ve eis: cū recessero ab eis.
Effraim vt vidi tyrus erat: fundata in
pulchritudine. Et effraim educet ad in
terfectorē filios suos. Da eis dn̄e. Quid
dabis eis? Da eis vuluā sine liberis: et
D vbera arentia. Oēs nequicie eoꝝ in gal
gal: q2 ibi exosos habui eos. Propt̄ ma-
liciā adinuentionū eoꝝ: de domo mea
eijciā eos. Non addam vt diligam eos.
Oēs pricipes eoꝝ recedētes. Percussus
est effraim: radix eoꝝ exiccata ē. Fructū
nequaq̄ facient. Qꝫ et si genuerit interfi
ciā amātissima vteri eoꝝ. Abijciet eos
dn̄s deus me⁹ q2 nō audierūt eū: ⁊ erūt
vagi in nationibus. X

A Itis frondosa israel: fruct⁹ adeq̄
v tus ē ei. Scd̄m multitudinē fru
ctus sui multiplicauit altaria: iu
xta vbertatē terre sue exuberauit simu-
lacris. Diuisū est cor eoꝝ: nūc interibūt
Ip̄e cōfringet simulacra eoꝝ: depopula
bit̄ aras eoꝝ. Quia nūc dicēt nō est rex
nobis. Nō eni timem⁹ dn̄m. Et rex quid
faciet nobis? Loquimi verba visionis
inutilis ⁊ ferietis fed⁹ cū mēdatio ⁊ ger
B miabit quasi amaritudo iudiciū super
sulcos agri. Uaccas bethauen coluerūt
habitatores samarie. Quia luxit sup eū
ppl̄s eius: et editui eius sup eū exultaue
runt in gloria eius: q2 migrauit ab eo.
Siquidē ⁊ ip̄e in assur delatus ē mun⁹
regi vltori. Cōfusio effraim capiet: et cō
fundet̄ israel i volūtate sua. Trāsire fe-
cit samaria regē suū quasi spumā super
faciē aque. Et disperdent̄ excelsa idoli
C pctm̄ israel. Lappa ⁊ tribulus ascendet
Luc. 23. a sup aras eoꝝ. ‖ Et dicent montib⁹ operi-
Apoc. 6. d te nos: et collib⁹ cadite sup nos. Ex die
bus gabaa peccauit israel. Ibi steterunt
Non comp̄hendet eos in gabaa preliū:
sup filijs iniq̄tatis. Iuxta desideriū meū
corripiā eos. Cōgregabūt̄ sup eos ppl̄i:
cū corripient̄ pp̄ter duas iniq̄tates su-
as. Effraim vitula docta diligere tritu
ram: et ego transiui sup pulchritudinem
colli eius. Ascendā sup effraim. Arabit D
iudas: cōfringet sibi sulcos iacob. ‖ Se- Hiere. 4. a
minate vobis in iusticia: et metite in ore
miscdie: innouate vobis nouale. Tem-
pus aūt req̄rendi dn̄m: q̄ venerit cū do-
cebit vos iusticiā. Arastis ipietatē: iniq̄-
tatē messuistis: comedistis frugē mēda-
cij. Quia ꝯfisus es in vijs tuis: ⁊ in mul
titudine fortiū tuoꝝ: ꝯsurget tumultus
in ppl̄o tuo: ⁊ oēs munitiōes tue vasta-
bunt̄ sicut vastat⁹ ē salmana: a domo
ei⁹ q̄ vindicauit baal: in die p̄lij matre
sup filios allisa. Sic fecit vobis bethel:
a facie malitie nequitiaꝝ vr̄aꝝ. XI

Icut mane trāsit: ptransit rex is- A
f rael: q2 puer israel ⁊ dilexi eū: ‖ et Math. 2. c
ex egypto vocaui filiū meū. Uo-
cauerūt eos: sic abierūt a facie eoꝝ. Ba
alim imolabāt: et simulacris sacrifica-
bāt. Et ego quasi nutriti⁹ ephraim por-
tabā eos in brachijs meis: ⁊ nescierunt B
q̄ curarē eos. In funiculis adam trahā
eos: in vinculis charitatis. Et ero eis q̄si
exaltans iugū sup maxillas eoꝝ et de-
clinaui ad eū vt vesceret̄. Non reuertet̄
in terrā egypti: et assur ip̄e rex eius qm̄
noluerūt ꝯuerti. Cepit gladi⁹ in ciuita-
tibus ei⁹: ⁊ ꝯsumet electos ei⁹: ⁊ come- C
det capita eoꝝ. Et ppl̄s me⁹ pēdebit ad
reditū meum. Iugū aūt imponet̄ eis si-
mul: qd̄ nō auferet̄. Quō dabo te effrai
ptegā te israel? Quō dabo te? Sicut ad- Gen. 19. f.
ama ponā te: vt seboim. Conuersum est
in me cor meū: parit̄ conturbata est pe-
nitudo mea. Non faciam furorem ire
mee. Nō conuertar vt disperdam effra-
im: qm̄ deus ego et nō hō. In medio tui D
sctūs et nō ingrediar ciuitatē. Post do-
minū ambulabunt. Quasi leo rugiet: q2
ip̄e rugiet: et formidabūt filij maris. Et
auolabūt q̄si auis ex egypto: et quasi co
lūba de terra assyrioꝝ: et collocabo eos
in domib⁹ suis dicit dn̄s. Circūdedit me
effraim in negociatione: et in dolo do-
mus israel. Iudas aūt testis descēdit cū
deo: et cū sanctis fidelibus. XII

Ffraim pascit vētū: et sequit̄ estū A
e Tota die mendaciū ⁊ vastitatem
multiplicat. Et fedus cū assyrijs
inijt: et oleū in egyptum ferebat. Iudi-
ciū ergo dn̄i cū iuda: et visitatio sup iacob.
Iuxta vias eius et iuxta adinuentiōes
eius reddet ei. ‖ In vtero supplantauit Gen. 25. c
frēm suū: ‖ et in fortitudine sua directus Gen. 32. f.
est cū angelo. Et inualuit ad angelum: B

et cōfortat⁹ ē. Fleuit:⁊ rogauit eum. In bethel inuenit eū:⁊ ibi locut⁹ est nobiscum. Et dñs de⁹ exercituū: dñs memoriale eius: Et tu ad dñm deū tuū cōuerteris. Misericordiā ⁊ iudiciū custodi:et spera in deo tuo semꝑ. Chanaan in manu eius statera dolosa: calūniā dilexit. C Et dixit effraim. Uerūtamē diues effect⁹ sum: inueni idolū mihi. Omnes labores mei nō inueniēt mihi iniqtatē quā peccaui. Et ego dñs deus tu⁹ ex terra egypti. Adhuc sedere te faciā in tabernaculis: sicut in diebus festiuitatꝭ. Et locut⁹ sū suꝑ ꝓphetas: et ego visionē mltiplicaui: et in manu ꝓphaꝝ assimilat⁹ sū. Si galaad idolū: ꝙ frustra erāt in galgal bobus imolātes. Nā ⁊ altaria eoꝝ q̄si acerui suꝑ sulcos agri. D Gen. 28. a ‖ Fugit iacob in regionē syrie: et seruiuit isrl'i vxorē: ⁊ in vxorē seruauit In ꝓpheta aūt eduxit dñs isrl' de egypto: et in ꝓpheta seruat⁹ ē. Ad iracundiā me ꝓuocauit effraim in amaritudinib⁹ suis: et sanguis eius suꝑ eū veniet: ⁊ oppꝛobꝛiū ei⁹ restituet ei domin⁹ deus suus.

XIII

A O quēte efferaim: horror inuasit israel: ⁊ deliquit in baal et mortu⁹ est. Et nūc addiderūt ad peccandū: feceruntq; sibi cōflatile de argento suo q̄si similitudinē idoloꝝ. Factura artificū totum est. His ipsi dicunt. Immolate hoies vitulos adorātes. Idcirco erunt quasi nubes matutina: ⁊ sicut ros matutinus ꝑteriens. B Sicut puluis turbine rapt⁹ ex area: ⁊ sicut fum⁹ de fumario. Esa. 43. b ‖ Ego aūt dñs de⁹ tuus ex terra egypti ⁊ deū absq; me nescies: ⁊ saluator nō est ꝑter me. Ego cognoui te in deserto: i terra solitudinis. Iuxta pascua sua adimpleti sūt: ⁊ saturati sūt. Et eleuauerūt cor suū: ⁊ obliti sūt mei. Et ego ero eis q̄si leena: sicut pardus in via assyrioꝝ. Prou. 17. b ‖ Occurrā eis q̄si vrsa raptꝭ catulis ⁊ dirumpā iteriora iecoris eoꝝ. C Et ꝯsumam eos ibi q̄si leo: bestia agri scindet eos. Perditio tua isrl': tm̄modo i me auxiliū tuū: Ubi est rex tu⁹? Marie nūc saluet te in oibus vrbib⁹ tuis. Et iudices tui de quibus dixisti: 1. Re. 8. a. ‖ da mihi regem et principes. Dabo tibi regem in furore meo: et auferam in indignatōne mea. Colligata ē iniqtas effraim: abscondit̄ ꝑctm̄ eius. D Dolores ꝑturientis veniēt ei. Ipse filius nō sapiēs. Nūc eni nō stabit in cōtritione filioꝝ. Hebre. 2. d ‖ De manu mortꝭ liberabo eos: de morte redimā eos: Ero mors tua o mors: morsus tuu⁹ ero iferne. Cōsolatio abscōdita est ab oculis meis: qr ipe iter fratres diuidet. Adducet vrentē ventū dñs de deserto ascendētē: ⁊ siccabit venas eius: et desolabit fontē ei⁹ et ipe diripiet thesauꝝ omis vasis desiderabilis.

XIIII

A P Ereat samaria: qm̄ ad amaritudinē ꝯcitauit deū suū. In gladio pereant. Paruuli eoꝝ elidant̄: ⁊ fete ei⁹ scindant̄. Cōuertere israel ad dñm deū tuū: qm̄ corruisti in iniquitate tua. Tollite vobiscū xba ⁊ ꝯuertimini ad dñm: ⁊ dicite ei. B Oēm aufer iniqtatē: ⁊ accipe bonū: ⁊ reddem⁹ vitulos labioꝝ nr̄oꝝ. Assur nō saluabit nos. Suꝑ equū nō ascēdemus: nec dicem⁹ vltra dij nr̄i oꝑa manuū nostraꝝ: qr eius qui in te est misereberis pupilli. Sanabo cōtritiones eoꝝ: diligam eos spōtanee: quia auersus ē furor meus ab eis. C Ero quasi ros. Et israel germinabit sicut liliū: ⁊ erūpet radix eius vt libani: Ibūt rami eius: ⁊ erit q̄si oliua gl'ia ei⁹: et odor eius vt libani. Cōuertēt̄ sedentes in vmbra eius: viuent tritico. Et germinabūt quasi vinea: memoriale eius sicut vinū libani. D Effraim q̄d mihi vltra idola? Ego exaudiā et dirigiā eū ego vt abietē virentē: ex me fructus tu⁹ inuēt⁹ ē. Hiere. 9. d ‖ Quis sapiēs ⁊ intelliget ista: intelligēs ⁊ sciet hec? Quia recte vie dñi et iusti ambulabūt in eis: preuaricatores vero corruēt in eis.

Explicit Osee propheta. Incipit ꝓlogus in Iohel prophetam

S Anct⁹ iohel apud hebreos p⁹ osee ponit̄. Et sicut ibi sub nomine effraim ad decē trib⁹ cōfert̄ vaticiniū: que vl' samaria vel israel sepe memorant̄: sic in hūc prophetā omē qd̄ dicit̄ ad tribū iuda ⁊ ad hierl'm ꝑtinere credendū ē: et nullā oio israelis. i. decē tribuū in hoc fieri mētionē. Tꝑa q̄z quib⁹ ꝓphetauit eadē debem⁹ accipe que in osee legim⁹: Osee. 1. a ‖ in diebus ozie: ionathan: ⁊ achaz: ⁊ ezechie regum iuda ⁊ in dieb⁹ hieroboā filij ioas regis israel. Porro factū esse sermonem dñi ad meritū eius refert̄ cui fit: non ad cōditionē eius q̄ fieri dicit̄: vt alibi legimus. Ps. 117. ‖ Dñs factus est mihi in salutem. Audit⁹ eni in scripturis sctis nō est iste qui ad aures sonat: sed qui i corde ꝑcipit̄: iuxta illud qd̄ dñs loquit̄. Math. 11. b et. 13. a. ‖ Qui hȝ aures audiendi audiat. Quod aūt dicit̄

Johel

hebraice hyezlmi: grece enechziasti: latine sonat auribus ꝑcipite: ꝓprie non aure sed corde ꝑcipit. Qui senes sunt et celestes audiūt spūaliter: qui aūt habitāt in terra appellant ꝗ terreni: aurib⁹ ꝑcipiunt. Ubicunqꝫ aūt hec duo verba iuncta ponūtur: nō ad simplicē tm̄ verboꝝ sonū: sed ad reconditā quoqꝫ dictoꝝ intelligentiā ꝑtinere intelligendū est. ‖ In genesi lamech loquitur ad vxores suas ada et sella. Audite verba mea vxores lamech: auribus ꝑcipite sermones meos. Quia virū occidi in vulnus meū: et iuuenē in liuorē meū. ‖ Et esayas. Audite celi ꝛ aurib⁹ ꝑcipe terra.

Gen. 4. d.

Esa. 1. c

Item alius ꝓlogus in eundem.

In hoc ꝓpheta idcirco nec reges nec tp̄a sūt ꝑnotata: qꝛ eis dē tp̄ib⁹ ac regib⁹ quib⁹ osee ꝓphetauerat ꝛ ip̄e ꝓphetauit. Ex tribus igit generib⁹ rhetoꝝ hec sumunt principia ꝛ tres sunt argumentorū ꝑtes: ex quib⁹ incipere solet oīs orator. Aut ei docibiles: aut beniuolos: aut attentos auditores debet efficere. Hic ꝗ ꝓpha a magnitudie cladis sumēs principū eosqꝫ ꝗ audituri erāt: volēs ad penitētiā ꝓuocare: reddit attentos admirans futuꝝ malū vt ꝯsiderātes venture cladis asꝑitatē: oci⁹ arripent pn̄iaꝫ. Johel interꝑtat incipiēs: aut dn̄i descēsus. Fatuel vo aut latitudo aut ostium dei. Tropologice hoc ē ꝙ ꝗ ostiū dei ꝛ sciētiā habuerit aptā: recte incipit ꝓphare.

Incipit argumentū in eundē.

Johel fili⁹ fatuel describit terrā duodeci tribuū: eruca: brucho: locusta: rubigine vastāte ꝯsumptā: et p⁹ reuersionē prioris ppli effusū iri spm̄ sctm̄ sup seruos dei ꝛ ancillas. i. sup centū viginti credētes hoīes: ꝛ fuerūt i cenaculo sion. Qui centū viginti ab vno vsqꝫ ad quīdecim paulatī et ꝑ incremēta surgētes: quīdecim graduū numeꝝ efficiūt: qui in psalterio mystice continent.

Explicit argumentū. Incipit Johel ꝓpheta. Capitm .I.

a

Verbum domini qd̄ factū ē ad iohel filiū fatuel. Audite hec senes ꝛ auribus ꝑcipite omēs habitatores terre si factū est istud in dieb⁹ vr̄is: aut in dieb⁹ pr̄m vroꝝ. Sup hoc filijs vestris narrate: ꝛ filij vestri filijs suis: et filij eoꝝ generationi altere. Residuum eruce comedit locusta: et residuū locuste comedit bruch⁹: ꝛ residuū bruchi comedit rubigo. Expgiscimi ebrij: flete et vlulate oēs ꝗ bibitis vinū in dulcedine: qm̄ perijt ab ore vr̄o. Gens eni ascēdet sup terrā meā: fortis ꝛ innūerabilis. Dentes eius vt dentes leonis: ꝛ molares ei⁹ vt catuli leonis. Posuit vineam meam in desertum: et ficum meam decorticauit. Nudans spoliauit eā et ꝓiecit: albi facti sunt rami eius. Plāge ꝗsi virgo accincta sacco: sup virum pubertatis sue. Perijt sacrificiū ꝛ libatio d domo dn̄i: luxerunt sacerdotes ministri domini. Depopulata est regio: luxit hum⁹ quoniā deuastatū ē triticū. Cōfusū ē vinū ꝛ elanguit oleū. Cōfusi sunt agricole vlulauerunt vinitores sup frumento vino et hordeo: qꝛ perijt messis agri. Uinea cōfusa: ꝛ ficus elāguit. Malogranatū ꝛ palma et malū ꝛ oīa ligna agri aruerunt: qꝛ cōfusū ē gaudiū a filijs hoim̄. Accingite vos ꝛ plangite sacerdotes: vlulate ministri altaris. Ingredimi: cubate in sacco ministri dei mei: quoniā interijt de domo dei vr̄i sacrificiū ꝛ libatio. ‖ Sanctificate ieiuniū: vocate cetū: congregate senes omēs habitatores terre i domū dei vr̄i: et clamate ad dn̄m. A. a. a. diei: qꝛ ꝓpe ē dies dn̄i ꝛ quasi vastitas a potēte veniet. Nunqd nō coram oculis vestris alimenta perierūt: de domo dei vr̄i leticia ꝛ exultatio? Computruerūt iumenta in stercore suo. Demolita sunt horrea: dissipate sunt apothece: quoniā cōfusū est triticū. Quid ingemuit anial mugierūt greges armenti? Quia non ē pascua eius. Sed ꝛ greges pecoꝝ disperierunt. Ad te dn̄e clamabo: qꝛ ignis comedit speciosa deserti: ꝛ flāma succēdit omia ligna regionis. Sed ꝛ bestie agri quasi aree sitiens imbrē: suspexerūt ad te: qm̄ exiccati sunt fontes aquaꝝ: ꝛ ignis deuorauit speciosa deserti.

II

c

Canite tuba in sion: vlulate i mōte sancto meo. Conturbent oēs habitatores terre qꝛ venit dies dn̄i: qꝛ ꝓpe ē dies tenebraꝝ et caliginis dies nubis ꝛ turbinis. Quasi mane expansū sup mōtes ppl̄s multus ꝛ fortis. Silis ei nō fuit a principio et post eū nō erit vsqꝫ in annos generatonis et gene

1. co.

rationis. Ante faciē eius ignis vorās: ꝛ
post eū exurens flāma. Quasi hort⁹ vo-
luptatis terra corā eo: ꝛ post eū solitudo
deserti: neqꝫ est qui effugiat eū. Quasi as
pectus equoꝝ aspect⁹ eoꝝ: et quasi equi
B tes sic current. Sicut sonit⁹ quadriga-
rū sup capita montiū exiliēt: sicut soni-
tus flāme ignis deuorātis stipulā: velut
pplȝ fortꝫ pparatus ad pliū. A facie eius
cruciabunꝫ ppli: omēs vultus redigen-
tur in ollā. Sicut fortes currēt: q̄si viri
bellatores ascendēt murū. Uiri in vijs
suis gradienꝫ: ꝛ nō declinabūt a semitꝫ
suis. Unusquisqꝫ frēm suū nō coartabit
singuli in calle suo ambulabūt. Sed et
p fenestras cadēt: ꝛ nō demolienꝫ. Ur-
bem ingredienꝫ: in muro current. Do-
mos cōscendent: p fenestras intrabunt
C quasi fur. A facie eius cōtremuit terra
I.3.c moti sūt celi. ‖Sol et luna obtenebrati
sunt: et stelle retraxerunt splendorē suū.
Et dñs dedit vocē suā ante faciē exerci
tus sui: qꝛ multa sūt nimis castra eis: qꝛ
fortia et faciētia verbū eius: Magn⁹ eni
dies dñi: et terribilis valde. Et q̄s susti-
nebit eū? Nūc ergo dicit dñs. Cōuerti-
mini ad me in toto corde vr̄o: i ieiunio
et fletu ꝛ in planctu: ꝛ scindite corda ve
stra ꝛ nō vestimenta vr̄a. Et cōuertimi
Ps.85. ad dñm deū vr̄m: ‖qꝛ benign⁹ ꝛ miseri-
cors est: patiēs ꝛ multe misc̄die ꝛ p̄stabi
Jone.3.d lis sup malicia. ‖Quis scit si conuertaꝫ
ꝛ ignoscat: et relinquat p⁹ se benedictio
D nē? Sacrificiū et libamē dño deo nr̄o.
S.1.c Canite tuba in sion: ‖sctificate ieiuniū.
vocate cetū cōgregate pplm̄ scificate ec
clesiā: coadunate senes: cōgregate puu-
los ꝛ sugētes vbera. Egrediaꝫ spōsus d̄
cubili suo: ꝛ sponsa de thalamo suo. In-
ter vestibulū ꝛ altare plorabūt sacerdo-
tes mistri dñi et dicēt. Parce dñe parce
pplo tuo ꝛ ne des hereditatē tuā in op-
probriū: vt dñenꝫ eis nationes. Quare
dicūt in pplis vbi est deoꝝ. Zelatus est
dñs terrā suam: et pepcit pplo suo. Et re
E spondit dñs et dixit pplo suo. Ecce ego
mittā vobis frumentū et vinū ꝛ oleū: et
replebimini in eis: ꝛ nō dabo vos vltra op
probriū in gentibus. Et eū qui ab aqui
lone est pcul faciā a vobis: ꝛ expellā eū
in terrā inuiā ꝛ desertā. Faciē ei⁹ cōtra
mare orientale: ꝛ extremū eius vsqꝫ ad
mare nouissimū. Et ascendet fetor eius
et ascendet putredo eius: qꝛ supbe egit.
Noli timere terra: exulta ꝛ letare: quoni
am magnificauit dñs vt faceret. Nolite

timere aīalia regionis: qꝛ germinauerūt
speciosa deserti: qꝛ lignū attulit fructū
suū: ficus ꝛ vinea dederūt xtutē suā. Et
F filie sion exultate ꝛ letamini i dño deo ve
stro: qꝛ dedit vobis doctorē iusticie: ꝛ de
scendere faciet ad vos imbrē matutinū
et serotinū sicut in principio. Et imple-
bunꝫ aree frumēto: et redundabūt tor-
cularia vino et oleo. Et reddā vobis an
nos quos comedit locusta bruchus ꝛ ru
bigo ꝛ eruca: fortitudo mea magna quā
misi in vos. Et comedetis vescentes ꝛ sa
turabimini: et laudabitis nomen domi-
ni dei v. stri qui fecit mirabilia vobis-
cum. Et nō cōfundeꝫ pplȝ me⁹ in sem-
piternū: et scietis qꝛ i medio isrl̄ ego sū.
G Et ego dñs de⁹ vr̄: ꝛ nō ē ampli⁹: et nō
Act.2.g cōfundeꝫ pplȝ me⁹ i eternū. ‖Et erit: p⁹
hec effundā spm̄ meū sup oēm carnē: et
pphabūt filij vr̄i ꝛ filie vr̄e. Senes vr̄i
somnia somniabūt: et iuuenes vr̄i visio
nes videbūt. Sed ꝛ sup seruos meos et
ancillas in dieb⁹ illis effundā spm̄ meū
et dabo pdigia in celo: ꝛ in terra sangui
nē ꝛ ignē et vaporē fumi. Sol cōuerteꝫ
in tenebras: ꝛ luna in sanguinē anteq̄
veniat dies dñi magn⁹ ꝛ horribilis. Et
erit: omis qui inuocauerit nomē dñi sal
uus erit: qꝛ in mōte sion et i hierlm̄ erit
saluatio sicut dixit domin⁹: ꝛ in residu-
is quos dñs vocauerit. III
A Quia ecce in diebus illis et i tem-
pore illo cum cōuertero captiui
tatē iuda et hierusalē: congrega
bo omnes gentes: et deducā eas in val-
lem iosaphat ꝛ disceptabo cū eis ibi su-
per populo meo et hereditate mea isra-
el quos dispserunt in nationib⁹: et ter
ram meā diuiserūt: et sup pplm̄ meū mi
serunt sortē. Et posuerūt puerū in psti
bulo: et puellā vendiderūt p vino vt bi
berēt. Uerū quid mihi et vobis tyrus ꝛ
sidon et ois terminus palestinoꝝ? Nun
quid vltionē vos reddetis mihi? Et si
vlciscimini vos cōtra me: cito velociter
reddā vicissitudinē vobis super caput
B vr̄m. Argentū eni meū ꝛ aurū tulistis ꝛ
desiderabilia mea et pulcherrima intu-
listis in delubra vr̄a. Et filios iuda ꝛ fi
lios hierlm̄ vēdidistꝫ filijs grecoꝝ: vt lō
ge faceretis eos de finib⁹ suis. Ecce ego
suscitabo eos de loco in q̄ vēdidistis eos
et cōuertā retributionē vr̄am in caput
vr̄m. Et vendā filios vr̄os ꝛ filias vr̄as
in manibus filioꝝ iuda: et venūdabūt
eos sabeis genti longinq̄: qꝛ dñs locut⁹

est. Clamate hec in gentib⁹ sctificate bellū: suscitate robustos. Ascendant: accedant oēs viri bellatores. Cōcidite aratra vr̄a in gladios: et ligones vr̄os ī lanceas. Infirmus dicat: qꝛ ego fortis sum. C Erūpite ꝛ venite omēs gentes de circūitu: et cōgregami. Ibi occūbere faciet dominꝰ robustos tuos. Cōsurgant ꝛ ascendāt gētes in vallē iosaphat: qꝛ ibi sedebo vt iudicē omnes gētes in circūitu. Mittite falces: qm̄ maturauit messis. Venite et descēdite: qꝛ plenū ē torcular Exuberāt torcularia: qꝛ multiplicata ē malicia eoꝝ. Populi ppl̄i in valle cōcisionis: qꝛ iuxta ē dies dn̄i in valle concisionis. Sol et luna obtenebrati sūt: et stelle retraxerūt splendorē suū. Et dn̄s de sion rugiet: ꝛ de hierl̄m dabit vocem suam. Et mouebunt celi ꝛ terra: et dn̄s spes ppl̄i sui: ꝛ fortitudo filioꝝ isrl̄. Et D scietis qꝛ ego dn̄s deꝰ vester: habitās in sion in monte sctō meo. Et erit hierusalem sctā: ꝛ alieni nō transibūt p eaꝫ amplius. Et erit: in die illa stillabūt mōtes dulcedineꝫ: ꝛ colles fluent lacte. Et p omēs riuos iuda ibūt aque: ꝛ fons de domo dn̄i egredietur: ꝛ irrigabit torrentem spinaruꝫ. Egyptus in desolatione erit ꝛ idumea in desertū perditionis: p eo ꝙ inique egerit in filios iuda: ꝛ effuderint sanguinē innocentē in terra sua Et iudea in eternū habitabit ꝛ hierusalem in generationē ꝛ generationem. Et mundabo sanguinē eorū quos nō mundaueram ꝛ dn̄s cōmorabit in sion.

Explicit Iohel ppħa. Incipit prologus in Amos ppħetā.

O Zias rex cum religionē sollicite emularet: nimio religionis amore prouocatꝰ: circa preceptum legꝭ moysi arrepto thuribulo: vt in historia libri secūdi parallipomenon ostendit: sacerdotale officiuꝫ ꝯsumere conatꝰ est. Ob eam rem terremotū in templo dei exortū constat cuius etiā zacharias propheta meminit. Ante hunc itaqꝫ terremotū amos propheta tempib⁹ ꝓdicti regis: et tempib⁹ hieroboam filij ioas regis israel: in eas gentes que electione cōprehense sūt irā dei ob eas causas quas memorauit affuturā denunciat. Et qꝛ idem ppħeta i sequētib⁹ ait. Sup trib⁹ impietatibus ꝛ sup quattuor nō conuertā eum: tertio

1.Pa.26.c
Zach.14.b
Amos.1.b et.2.a

peccatorū indulgentiā deum dare posse significat: quē quarto eadē peccata admittentib⁹: nec penitentiā nec indulgētiam daturū annūciat. Nā p ignis similitudinē: quē in ꝓdictas gentes immittendū ꝓdixit: grauem atqꝫ irreuocabilē dei iram ad euersionē earundem ciuitatum ꝓcessurā voluit demonstrare.

Item alius prologus.

A Mos propheta pastor ꝛ rusticus ꝛ roboꝝ mora distringēs: paucis verbis explicare nō potest. Quis eni digne exprimat tria ꝛ quattuor scelera damasci: gaze: tyri: idumee filiorū āmon: ꝛ moab: ꝛ septimo octauoqꝫ gradu iude et israel? Hic loquit ad vaccas pingues q̄ sūt in monte samarie: ꝛ ruiturā domū maiorē minorēqꝫ testatur. Ipse cernit fictorē locuste: ꝛ stātē dn̄m sup murū litū: vel adamantinū: ꝛ vncinū pomoꝝ attrahentē: supplicia peccatorib⁹: et famē in terra: nō famē panis: neqꝫ sitim aque: sed audiendi verbū dn̄i: nō dixit verba sꝫ verbum. Amos vero interꝓtatur onustus. Hic amos spūali gratia plenꝰ: ꝓphetauit inter ceteros ꝓphetas. Nō eni solus ipse erat ꝓphetes: sed etiā alij. Et quippe nō poterat prophetes esse: nisi pastor ante fuisset. Qui etiā tuba sua clangit p singulos dies erudiens ꝛ docens in ecclesia. In veritate eni vox omniū ꝓphetarū: tanqꝫ tuba spūalis est ꝓdicans in ecclesia ꝫm ꝙ scriptum est. Ascende in montē excelsuꝫ tu q̄ euāgelizas sion: exalta vocē tuā qui ꝓdicas hierusalem.

Amos.4.d
Ibidem.6.a
Esa.40.b

Item alius prologus.

H Ic amos ppħa ꝛ pastor nō fuit pater esaie ppħe: qꝫqꝫ ꝛ ille ppħa extiterit. Naꝫ alijs lr̄is ille: alij iste apud hebreos scribit q̄ differētia lr̄aꝝ apud latinos non habet: ꝛ ille fortꝭ vel robustus: hic vero auulsus interꝓtat: qꝛ loquit ꝯtra deceꝫ trib⁹: que p idolatriā a cultu dei ꝛ a regno dauid erāt auulse. Fuit āt ꝯgnatio eius ex oppido thecue quod sex miliaribus distat a bethleem: curā gerēs pecorū in latitudine campoꝝ qui sūt ꝓxime oppido thecue ī quib⁹ humi arido atqꝫ arenoso nihil oīno frugū gignit: sꝫ vberrimis pascuis abūdāt: ꝛ ideo cūcta sunt plena pastorib⁹: ꝛ sterilitas terre cōpensat pecoꝝ multitudine. Ex hoc numero

paſtoꝝ fuit amos imperitꝰ ſermone: ſed plenꝰ ſciētia. Prophetauit aūt eiſdē tēporibꝰ q̄bꝰ iohel: naum: ionas: oſee: eſaias. Sed aliq̄ntulū exorſus eſt ꝓphetare añq̄ꝫ eſaias. Maxime aūt ꝯtra decē tribus locutꝰ eſt: pauca de duabꝰ iterſerēs Hūc ablatū de numero paſtoꝝ miſit dominꝰ: vt ī ſamaria ꝓphetaret: quē amaſias ſacerdos frequēter plagis afflixit: tandē filiꝰ eiꝰ ozias vecte ꝑ tp̄a tranſfixit. Poſt hec ſemiuiuꝰ in terrā ſuā euectus poſt aliq̄t dies dolore vulnerꝫ expirauit: ſepultuſq̄ꝫ eſt cū patribꝰ ſuis.

Explicit prologus. Incipit Amos ꝓpheta. Capłm I

A V Erba amos qui fuit in paſtoralibꝰ thecue: q̄ vidit ſuꝑ iſrł in diebus ozie regis iuda ꝛ in diebꝰ hieroboam filij ioas regis iſrł ante duos annos terremotꝰ. Et dixit: ‖ Dñs de ſiō rugiet ꝛ de hierłm dabit vocē ſuā. Et luxerūt ſpecioſa paſtoꝝ: ꝛ exſiccatꝰ eſt vertex carmeli. Hec dicit dñs deꝰ. Suꝑ tribus ſceleribꝰ damaſci ꝛ ſuꝑ quattuor nō cōuertā eū: eo ꝙ triturauerūt in plauſtris ferreis galaad. Et mittā ignē in domuꝫ azahel: ꝛ deuorabit domos benadab. Et conterā vectē damaſci: ꝛ diſꝑdā habitatorē de campo idoli: ꝛ tenentē ſceptruꝫ de domo voluptatꝫ ꝛ trāſferet̃ pp̄łus ſyrie cyrenen dicit dñſ. Hec dicit dominꝰ. ‖ Suꝑ tribꝰ ſceleribꝰ gaze et ſuꝑ q̄ttuor nō cōuertā eū: eo ꝙ tranſtulerit captiuitatē ꝑfectā vt cōcluderet eā in idumea. C Et mittā ignē in murū gaze: ꝛ deuorabit edes eiꝰ: ꝛ diſꝑdam habitatorem de azoto ꝛ tenentē ſceptrum de aſcalone: ꝛ cōuertā manū meā ſuꝑ accharon: ꝛ peribunt reliqui philiſtinoꝝ dicit dñs. Hec dicit dñs. Suꝑ tribꝰ ſceleribꝰ tyri ꝛ ſuꝑ quattuor nō ꝯuertā eū: eo ꝙ concluſerit captiuitatē ꝑfectā in idumea: ꝛ nō ſint recordati federis fratrū. Et mittā igneꝫ in murū tyri ꝛ deuorabit edes eiꝰ. Hec D dicit dñs. Suꝑ tribus ſceleribꝰ edom ꝛ ſuꝑ quattuor nō ꝯuertā eū: eo ꝙ ꝑſecutus ſit in gladio frēm ſuuꝫ ꝛ violauerit miſcdiam eiꝰ: ꝛ tenuerit vltra furorē ſuum: ꝛ indignationē ſuā ſuauerit vſq̄ꝫ ī finē. Mittā ignē in theman: ꝛ deuorabit edes boſre. Hec dicit dñs. Suꝑ tribus ſceleribꝰ filioꝝ āmon ꝛ ſuꝑ q̄ttuor ꝯuertā eū: eo ꝙ diſſecuerit ꝑgnātes galaad ad dilatādū terminū ſuū. Et ſuccēdam ignē in muro rabbath ꝛ deuorauit edes eiꝰ: in vlulatu in die belli: ꝛ in turbine in die cōmotiōis. Et ibit melchon in captiuitatē: ipſe et principes eius ſił: dicit dominꝰ.

II

A H Ec dicit dñs. Suꝑ tribꝰ ſceleribus moab ꝛ ſuꝑ quattuor nō cōuertā eū: eo ꝙ incēderit oſſa regis idumee vſq̄ꝫ ad cinerē Et mittā ignē ī moab: ꝛ deuorabit edes carioth ꝛ morietur in ſonitu moab in clangore tube: ꝛ diſꝑdam iudicē de medio eiꝰ: ꝛ oēs pricipes eiꝰ interficiaꝫ cū eo dicit dñs. Hec dicit dñs. ‖ Suꝑ tribꝰ ſceleribꝰ iuda ꝛ ſuꝑ q̄ttuor nō ꝯuertā eū: eo ꝙ abiecerit legem B dñi: ꝛ mādata eius nō cuſtodierit. Decepērūt eni eos idola ſua: poſt q̄ abierant pr̃es eoꝝ. Et mittā ignē in iudā ꝛ deuorabit edes hierłm. Hec dicit dñs. Suꝑ tribꝰ ſceleribus iſrł ꝛ ſuꝑ quattuor non cōuertā eū: ꝓ eo ꝙ vendiderit ꝓ argēto iuſtū: ꝛ pauꝑem ꝓ calciamētis. Qui cōterūt ſuꝑ puluerē terre capita pauperū: C ꝛ viā humiliū declināt. Et filiꝰ ac pater eiꝰ ierūt ad puellā vt violarēt nomē ſanctū meū: ꝛ ſuꝑ veſtimētis pigneratꝫ accubuerūt iuxta om̄e altare: ꝛ vinū dānatoꝝ bibebāt in domo dei ſui. ‖ Ego aūt exterminaui āmorreū a facie eoꝝ: cuius altitudo: cedroꝝ altitudo eiꝰ: ꝛ fortꝫ ipſe quaſi quercꝰ. Et ꝯtriui fructū eiꝰ deſuꝑ: ꝛ radices eiꝰ ſubter. Ego ſum q̄ aſcēdere vos feci de terra egypti: ꝛ eduxi vos ī deſertū quadraginta ānis: vt poſſideretis terrā ammorrei: ꝛ ſuſcitaui de filijs v̄ris in ꝓp̄has: ꝛ de iuuenibꝰ v̄ris nazareos. Nūq̄d nō ita eſt filij iſrł dicit dñs? D Et ꝓpinabitꝫ nazareis vinū: ꝛ ꝓphetis mādabatis dicētes: ne ꝓphetetis. Ecce ego ſtridebo ſubt̃ vos: ſicut ſtridet plauſtrū onuſtū feno. Et ꝑibit fuga a veloce: et fortꝫ nō obtinebit virtutē ſuā: ꝛ robuſtus nō ſaluabit aīam ſuā. Et tenēs arcū nō ſtabit: ꝛ velox pedibus ſuis nō ſaluabit: ꝛ aſcēſor equi nō ſaluabit aīam ſuā: ꝛ robuſtꝰ corde inter fortes nudus fugiet in die illa dicit dñs.

III

A A Udite v̄bū qđ locutꝰ eſt dñs ſuꝑ vos filij iſrł: ſuꝑ oēm cognatiōeꝫ quā eduxi de terra egypti dicēs. Tm̄modo vos cognoui ex oibꝰ cognationibꝰ t̃re. Idcirco viſitabo ſuꝑ vos oēs iniq̄tates v̄ras. Nūq̄d ambulabūt duo pariter: niſi ꝯuenerit eis? ‖ Nūq̄d rugiet

Hiere. 25. f
Johelis. 3. c
J. 2. a
3. I. b
Nu. 13. d
Job. 6. c

leo in saltu: nisi habuerit ꝑdã? Nunquid dabit catulus leonis vocẽ de cubili suo: nisi aliquid apprehẽderit? Nũquid cadet auis in laqueũ terre absq3 aucupe? Nũquid auferetur laqueꝰ de terra: anteq3 quid ceperit. Si clanget tuba in ciuitate ⁊ ppl's nõ expauescet? Si erit malũ in ciuitate qd dñs nõ fecerit? Quia non faciet dñs deꝰ verbũ: nisi reuelauerit secretũ suũ ad seruos suos ꝓphas. Leo rugiet: quis nõ timebit? Dñs deꝰ locutꝰ est: quis nõ ꝓphetabit? Auditũ facite in edibꝰ azoti: ⁊ in edibꝰ terre egypti: ⁊ dicite. Congregamini sup mõtes samarie: ⁊ videte insanias multas in medio eiꝰ: ⁊ calũniã patientes in penetralibꝰ eiꝰ. Et nescierũt facere rectũ dicit dñs: thesaurizãtes iniquitatẽ ⁊ rapinas in edibꝰ suis. Propterea hec dicit dñs deꝰ. Tribulabitur ⁊ circuietur terra: et detrahetur ex te fortitudo tua: ⁊ diripientur edes tue. Hec dicit dñs. Quõ si eruat pastor de ore leonis duo crura aut extremũ auricule: sic eruentur filij isrl' qui habitãt in samaria in plaga lectuli ⁊ i damasci grabato. Audite ⁊ ꝯtestamini i domo iacob: dicit dñs deꝰ exercituũ: q2 in die cũ visitare cepero ꝑuaricatiões isrl': sup eũ visitabo: ⁊ sup altaria bethel: ⁊ amputabũtur cornua altaris ⁊ cadẽt in terrã. Et ꝑcutiã domũ hyemalẽ cũ domo estiua: et ꝑibũt domꝰ eburnee: ⁊ dissipabũtur edes multe: dicit dominꝰ. IIII

Audite verbũ hoc vacce pingues que estis in mõte samarie que calũniam facitis egenis: ⁊ confringitis paupes. Que dicitis dñis vr̃is: afferte ⁊ bibemꝰ. Jurauit dñs deꝰ in scõ suo: q2 ecce dies venient sup vos: ⁊ leuabũt vos in contis: et reliquias vr̃as in ollis feruẽtibꝰ. Et per apturas exibitis altera ꝯtra alterã: ⁊ ꝓiciemini in armon dicit dñs. Uenite ad bethel ⁊ impie agite: ad galgalã: ⁊ multiplicate ꝑuaricationẽ. Et offerte mane victimas vr̃as: tribꝰ diebꝰ decimas vestras. Et sacrificate de fermẽtato laudẽ: ⁊ vocate volũtarias oblatiões ⁊ ãnũciate. Sic eni voluistis filij isrl' dicit dñs deus. Unde ⁊ ego dedi vobis stuporẽ dentiũ in cũctis vrbibꝰ vr̃is: ⁊ indigentiaz panũ in oibꝰ locis vr̃is: ⁊ nõ estis reuersi ad me dicit dñs. Ego quoq3 ꝓhibui a vobis imbrẽ cũ adhuc tres mẽses supessẽt vsq3 ad messem: ⁊ plui sup vnã ciuitatẽ: ⁊ sup alterã ciuitatem nõ plui. Pars vna cõpluta est: ⁊ pars sup quã nõ plui aruit. Et venerunt due et tres ciuitates ad vnã ciuitatẽ vt biberẽt aquã: ⁊ nõ sunt satiate: ⁊ nõ redistis ad me dicit dñs. Percussi vos in vento vrente: ⁊ in aurigine multitudinẽ hortoꝝ vr̃oꝝ ⁊ vineaꝝ vestrarũ: oliueta vr̃a et ficeta vr̃a comedit eruca: ⁊ nõ redistis ad me dicit dñs. Misi in vos mortez in via egypti: ꝑcussi in gladio iuuenes vr̃os vsq3 a captiuitatẽ equoꝝ vr̃oꝝ ⁊ ascendere feci putredinẽ castroꝝ vr̃oꝝ i nares vr̃as: ⁊ nõ redistis ad me dicit dñs. || Subuerti vos sicut subuertit dñs sodomã ⁊ gomorrã: et facti estis quasi torris raptus ab incendio: ⁊ nõ redistis ad me dicit dñs. Quapropter hec faciã tibi isrl'. Postq3 aũt hec fecero tibi: ꝑparare in occursum dei tui israel. Quia ecce formãs montes ⁊ creans ventũ ⁊ annũcians homi eloquiũ suũ: faciens matutinã nebulã ⁊ gradiẽs sup excelsa terre: dñs deꝰ exercituũ nomẽ eiꝰ. V

Audite verbũ istud: qđ ego leuo sup vos planctũ. Domꝰ israel cecidit: ⁊ nõ adijciet vt resurgat. Uirgo israel ꝓiecta est in terrã suã: non est qui suscitet eã. Quia hec dicit dñs deꝰ. Urbs de qua egrediebantur mille: relinquentur in ea centũ: ⁊ de qua egrediebãtur centũ relinquentur in ea decẽ in domo israel: q2 hec dicit dñs deꝰ domui israel. Querite me ⁊ viuetis: ⁊ nolite querere bethel. In galgalã nolite intrare: ⁊ in bersabee nõ trãsibitis: quia galgala captiua ducetur ⁊ bethel erit inutilis. Querite dominũ ⁊ viuite: ne forte cõburatur vt ignis domꝰ ioseph: ⁊ deuorabit ⁊ nõ erit qui extinguat bethel. Qui cõuertitis in absinthiũ iudiciũ: ⁊ iusticiã in terra relinquitis: facientẽ arcturũ ⁊ orionẽ ⁊ cõuertẽtem in mane tenebras: ⁊ diem in noctem mutantẽ. || Qui vocat aquas maris ⁊ effundit eas sup faciẽ terre: dñs nomẽ est eiꝰ Qui subridet vastitatẽ sup robustum: ⁊ depopulationẽ sup potẽtes affert. Odio habuerũt corripientẽ in porta: ⁊ loquẽtem ꝑfecte abominati sunt. Jdcirco ꝓ eo quod diripiebatis paupez ⁊ predã electã tollebatis ab eo: || domos quadro lapide edificabitis: ⁊ nõ habitabitis in eis. Uineas plantabitis amãtissimas: ⁊ nõ bibetis vinũ earũ: q2 cognoui multa scelera vr̃a: et fortia pctã vr̃a. Hostes iusti accipiẽtes munus: ⁊ paupes deprimẽtes in porta. Jdeo prudẽs in tpe illo tacebit: q2 tempus malũ est. Querite bonũ ⁊ nõ maluz vt viuatis: ⁊ erit dñs deꝰ exercituum vobiscum sicut dixistis. || Odite malum et

Gen. 19. e — J. 9. b — Sopho. 1. c — Ps. 96.

Ro.12.c diligite bonū: ⁊ constituite in porta iudiciū: si forte misereatᷣ dn̄s deꝰ exercituum reliquijs ioseph. (E) Propterea hec dicit dn̄s deꝰ exercituū dn̄ator. In omibꝰ plateis planctꝰ: ⁊ in cūctis q̄ foris sunt dicetᷣ ve ve. Et vocabūt agricolā ad luctū: ⁊ ad planctū eos q̇ sciunt plangere. Et in oībꝰ vijs erit planctꝰ: qꝛ ptrāsibo in medio tui dicit dn̄s. Ve desiderātibꝰ diem dn̄i. Ad q̇d eā vobis? Dies domi- (F) ni ista tenebre ⁊ non lux. Quō si fugiat vir a facie leonis ⁊ occurrat ei vrsus: et ingrediatᷣ domū ⁊ innitatᷣ manu sua super parietē: ⁊ mordeat eū coluber. Nunq̇d nō tenebre dies dn̄i: ⁊ non lux ⁊ cali- (Esa. 1.d) go ⁊ nō splēdor in ea? ‖ Odi ⁊ pieci festiuitates vr̄as: ⁊ nō capiā odorē cetuū ve- (Malach. 1.d) strorum. ‖ Qꝛ si obtuleritis mihi holocaustomata ⁊ munera vr̄a: nō suscipiā: et vota pinguiū vr̄orum nō respiciaȝ. Aufer a me tumultū carminū tuorum ⁊ cātica lyre tue (G) nō audiā. Et reuelabitᷣ q̄si aqua iudici- (Actis. 7.e) um: et iusticia q̄si torrēs fortis. ‖ Nūquid hostias ⁊ sacrificiū obtulistis mihi in deserto quadragita ānis domꝰ isrl̄? Et portastis tabernaculū moloch d̄o vr̄o: ⁊ imaginē idolorum vr̄orum: sidus dei vestri rempha: figuras quas fecistis vobis adorare eas. Et migrare vos faciā trās damas- (A) cū dixit dn̄s deꝰ exercituū nomē eiꝰ. VI

(Lucis.6.d) ‖ V E vobis q̇ opulēti estis i sion et ɔfiditis in mōte samarie: optimates capita pplorum ingrediētes pompatice domū israel. Trāsite in calāne ⁊ videte: ⁊ ite inde in emath magnā: ⁊ descendite in geth palestinorum et ad optima quoq₃ regna horuȝ: si latior terminꝰ eorum termino vr̄o est. Qui separati estis in diē malū: ⁊ appropinquatis solio (B) iniquitatis. Qui dormitis in lectis eburneis: ⁊ lasciuitis in stratis vr̄is. Qui comeditis agnū de grege: ⁊ vitulos de medio armenti: qui canitis ad vocē psalterij. Sicut dauid putauerunt se hr̄e vasa cantici: bibentes vinū in phialis: ⁊ optimo vnguēto delibuti: ⁊ nihil patiebantur sup ɔtritione ioseph. Quapropt̄ nūc (C) migrabūt in capite trāsmigrātiū: ⁊ aufe- (Hiere. 51.b) retur factio lasciuientiū. ‖ Jurauit dn̄s (i.8.b) deꝰ in aīa sua: dicit dn̄s deꝰ exercituuȝ. Detestor ego supbiā iacob: ⁊ domos eiꝰ odi: ⁊ tradā ciuitatē cū habitatoribꝰ suis. Qꝛ si reliqui fuerint decē viri in domo vna: ⁊ ipsi morientᷣ. Et tollet eū ppinquus suꝰ ⁊ cōburet eū vt efferat ossa de domo ⁊ dicet ei qui in penetralibus domꝰ est. Nunq̇d adhuc ē penes te? Et rn̄debit. Finis ē. Et dicet ei. Tace: ⁊ nō (D) recorderis nōis dn̄i. Quia ecce dn̄s mādauit: ⁊ pcutiet domū maiorē ruinis: et domū minorē scissionibꝰ. Nūq̇d currere queūt in petris equi: aut arari pōt i bubalis? Qm̄ ɔuertistis in amaritudinem iudiciū: ⁊ fructū iusticie in absinthiuȝ q̇ letamini in nihili: q̇ dicitis: Nūq̇d nō in fortitudine nr̄a assumpsimꝰ nobis cornua? Ecce enī suscitabo sup vos domus isrl̄: dicit dn̄s deꝰ exercituū gentem: ⁊ cōteret vos ab introitu emath vsq₃ ad torrentem deserti. VII

(A) H Ec ōndit mihi dn̄s deꝰ. Et ecce fictor locuste in principio germinantiū serotini imbris: ⁊ ecce serotinus post tonsionē regis. Et factū est cū cōsūmasset comedere herbā terre: di- (i.co.) xi. Dn̄e deꝰ ppitius esto obsecro. Quis suscitabit iacob qꝛ paruulus est? Misertus est dn̄s sup hoc. Non erit dixit dn̄s. Hec ostēdit mihi dn̄s deꝰ. Et ecce vocabat iudiciū ad ignē dn̄s deꝰ: ⁊ deuorauit abyssum multā ⁊ comedit simul partem. Et dixi. Dn̄e deus quiesce obsecro. (s.co) (B) Quis suscitabit iacob qꝛ paruulus est? Misertꝰ est dn̄s sup hoc. Sed ⁊ istud nō erit dixit dn̄s deus. Hec ōndit mihi dominꝰ deꝰ. Et ecce dn̄s stans sup muruȝ litū ⁊ in manu eiꝰ trulla cementarij. Et (i.S.) dixit dn̄s ad me ‖ Quid tu vides amos? Et dixi Trullaȝ cemētarij. Et dixit dominꝰ. Ecce ego ponā trullam in medio ppl̄i mei isrl̄. Nō adijciā vltra supinducere eū ⁊ demolientᷣ excelsa idoli: ⁊ sanctificatiōes isrl̄ desolabunᷣ: ⁊ cōsurgaȝ (C) sup domū hieroboam in gladio. Et misit amasias sacerdos bethel ad hieroboam regē isrl̄ dicēs. Rebellauit contra te amos in medio domus isrl̄. Nō poterit terra sustinere vniuersos s̄mones eius. Hec enī dicit amos. In gladio morietᷣ hieroboā: ⁊ israel captiuus migrabit de t̄ra sua. Et dixit amasias ad amos. Qui vides: gradere: fuge in terrā iuda: et comede ibi panē ⁊ pphetabis ibi ⁊ in bethel nō adijcies vltra vt pphetes: quia (D) sanctificatio regis est ⁊ domus regni est. Rn̄ditq₃ amos: ⁊ dixit ad amasiā. Non sum ppha: ⁊ nō sum filiꝰ pphe: sȝ armētarius ego suȝ vellicans sycomoros. Et tulit me dn̄s deꝰ cū sequerer gregem: et dixit dn̄s ad me. Vade ppheta ad ppl̄m meū israel. Et nūc audi verbuȝ dn̄i. Tu dicis nō prophetabis super israel ⁊ non

ſtillabis ſup domuꝫ idoli. Propter hoc hec dicit dñs. Uxoꝛ tua i ciuitate foꝛnicabit̃: ⁊ filij tui ⁊ filie tue i gladio cadẽt ⁊ humꝰ tua funiculo metiet̃. Et tu i terra polluta moꝛieris: ⁊ iſrael captiuꝰ migrabit de terra ſua. VIII

A

G.7.b

Hec oſtẽdit mihi dñs deꝰ. Et ecce vncinꝰ pomoꝝ. Et dixit ‖ Quid tu vides amos? Et dixi: Uncinũ pomoꝛuꝫ. Et dixit dñs ad me. Uenit finis ſup pplm meũ iſrl. Non adijciã vltra vt ptrãſeã eũ. Et ſtridebũt cardines tẽpli i die illa dicit dñs deꝰ. Multi moꝛient̃: in oi loco ꝓijciet̃ ſilẽtiũ. Audite hoc q̃ pteritꝫ pauperẽ: ⁊ deficere facitꝫ egenos

B

terre dicẽtes: Qñ trãſibit meſſis ⁊ venũdabimꝰ merces: ⁊ ſabbatũ ⁊ apiemꝰ frumẽtũ: ut iminuamꝰ mẽſurã ⁊ augeamꝰ ſiclũ: ⁊ ſupponamꝰ ſtateras doloſas vt poſſideamꝰ in argẽto egenos: ⁊ paupes ꝓ calciamẽtꝫ: ⁊ quiſq̃lias frumẽti vẽdamus? ‖ Jurauit dñs in ſupbiaꝫ iacob: ſi oblitꝰ fuero vſqꝫ ad finẽ oia opa eoꝛuꝫ. Nũq̃d ſup iſto nõ cõmouebit̃ terra: ⁊ lugebit ois habitatoꝛ eiꝰ? Et aſcendet q̃ſi

G.6.c

C

fluuiꝰ vniuerſus ⁊ eijciet̃ ⁊ defluet q̃ſi riuꝰ egypti. Et erit in die illa dicit dñs: occidet ſol meridie ⁊ tenebreſcere faciaꝫ terrã i die luminis. ‖ Et cõuertã feſtiuitates vr̃as i luctũ: ⁊ oia cãtica vr̃a in planctũ. Et inducã ſup oẽ doꝛſũ vr̃m saccũ: ⁊ ſup oẽ caput caluitiũ. Et ponã eaꝫ q̃ſi luctũ vnigeniti: ⁊ nouiſſima eiꝰ q̃ſi dieꝫ

Tobie.2.b.

1.Mach.1.c

D

amaruꝫ. Et ecce dies veniũt dicit dñs ⁊ emittã famẽ in terrã: nõ famẽ panis neqꝫ ſitim aq̃: ſed audiẽdi v̄bũ dñi. Et cõmouebũt̃ a mari vſqꝫ ad mare: ⁊ ab aq̃lone vſqꝫ ad oꝛientẽ circũibũt q̃rentes v̄bũ dñi ⁊ nõ iueniẽt. In die illa deficient v̄gines pulchꝛe: ⁊ adoleſcẽtes in ſiti q̃ iurant in delicto ſamarie ⁊ dicũt. Uiuit deꝰ tuꝰ dan: ⁊ viuit via berſabee. Et cadẽt ⁊ nõ reſurgẽt vltra. IX

A

V

Idi dñm ſtantẽ ſup altare. Et dixit pcute cardinẽ ⁊ cõmoueãt̃ ſuplimiaria. Auaricia eni in capite oiuꝫ ⁊ nouiſſimũ eoꝝ i gladio interficiã. Nõ erit fuga eis ⁊ qui fugerit ex eis non ſaluabit̃. Si deſcẽderint vſqꝫ ad infernũ: inde manus me educet eos: ⁊ ſi aſcenderint vſqꝫ in celũ ine detrahã eos. Et ſi abſcõditi fuerint in v̄tice carmeli: inde ſcrutans auferã eos ⁊ ſi celauerint ſe ab oculis meis i ꝓfundo marꝫ: ibi mãdabo ſerpẽti ⁊ moꝛdebit eos. Et ſi abierint in

B

captiuitatẽ corã inimicꝫ ſuis: ibi mandabo gladio ⁊ occidet eos. ‖ Et ponã oculos meos ſup eos in malũ ⁊ non in bonũ. Et dñs deꝰ exercituũ q̃ tangit terrã ⁊ tabeſcit: ⁊ lugebũt oẽs habitãtes i ea. Et aſcẽdet ſicut riuꝰ ois: ⁊ defluet ſicut fluuiꝰ egypti. Qui edificat i celo aſcẽſioneꝫ ſuã: ⁊ faſciculũ ſuũ ſup t̃rã fũdauit. ‖ Qui vocat aq̃s marꝫ: ⁊ effundit eas ſuper faciẽ terre. Dñs nomẽ eiꝰ. Nũq̃d nõ vt filij ethiopũ vos eſtꝫ mihi filij iſrl ait dñs? Nunq̃d nõ iſrael aſcendere feci de terra egypti: ⁊ paleſtinos de cappadocia ⁊ ſyrios de cyrene? Ecce oculi dñi dei ſuper regnũ peccãs: et cõterã illud a facie terre. Uerũtñ cõterens nõ cõterã domuꝫ iacob dicit dñs. Ecce eni mãdabo ego: ⁊ cõcutiã in oibus gẽtibꝰ domũ iſrael ſicut cõcutit̃ triticũ in cribꝛo: ⁊ nõ cadet lapillus ſup terrã. In gladio moꝛientur oẽs pctõꝛes ppli mei: q̃ dicũt: nõ appꝛopinq̃bit ⁊ nõ veniet ſup nos malũ. ‖ In die illa ſuſcitabo tabernaculũ dauid qḋ cecidit: ⁊ reedificabo apturas muroꝛuꝫ eiꝰ: ⁊ ea q̃ coꝛruerãt inſtaurabo. Et reedificabo eũ ſicut i diebꝰ ãtiq̃s: vt poſſideant reliq̃as idumee ⁊ oẽs natiões: eo ꝙ iuocatũ ſit nomẽ meũ ſup eos dicit dñs faciens hec. Ecce dies veniẽt dicit dñs ⁊ cõpꝛehẽdet aratoꝛ meſſoꝛẽ: ⁊ calcatoꝛ vue mittẽtẽ ſemẽ. ‖ Et ſtillabũt mõtes dulcedinẽ: ⁊ oẽs colles culti erũt. Et cõuertã captiuitatẽ ppli mei iſrael: ⁊ edificabũt ciuitates deſertas: ⁊ inhabitabũt ⁊ plãtabũt vineas: ⁊ bibẽt vinum eaꝝ: ⁊ facient hoꝛtos ⁊ comedẽt fructꝰ eoꝝ. Et plãtabo eoſ ſup humũ ſuã: ⁊ nõ euellã eos vltra de terra ſua quaꝫ dedi eis: dicit dñs deus tuus.

Hiere.44.c

G.5.c

C

Actꝫ.15.c

D

Johel.3.d.

Explicit Amos ꝓpheta. Incipit ꝓlogus in Abdiam ꝓphetã.

Gen.25.d.

I

Jacob patriarcha habuit fratrem eſau: q̃ ob ruboꝛẽ coꝛpis ſui: edom hebꝛea lingua appellatus ẽ: qḋ latine ſanguineus dicit̃. ‖ Is memoꝛatũ frẽm ſuũ: q̃ iſrl nomen acceꝑat: graui odio cõmotꝰ infimere conatꝰ eſt. Qua de cauſa oẽs q̃ pplm iſrl. i. filios pr̃iarche iacob predicti eſau odiũ imitati pſecuti ſunt: eſau ⁊ edõ appellati ſũt. ‖ Et q2 ppls iſrl d̃ captiuitate chaldeoꝝ ꝑ cyrũ regẽ pſaꝝ nutu dei reuocatꝰ i hierlm ab alio regẽ grauiter afflictꝰ atqꝫ oppꝛ̃ſſus ẽ: iõ hoc regnũ qḋ moꝛe eſau p̃dictũ populum pſecutũ eſt: per

Gen.27.g

1.Eſdre.1.b

Abdias

denūciationē abdie ꝓphete increpatur: qđ nō dei indignatione: sed sua virtute ppl'm supatū gl'iabaƭ. De q̄ regno olim per dauid in psalmo cētesimo trigesimo sexto dictū est. ‖ Memorare dn̄e filiorū edom in die hierusalē. Nā reliqua lectione cōphensa: futurū in gētes iudiciū ob causas lectiōe cōphensas: regnūq̄ dei i ppl'o israel significat. ‖ Hebrei hūc dicūt esse: q̄ sub rege samarie achab: ⁊ impijssima iezabel: pauit cētū ꝓphetas in specub⁹: ‖ q̄ nō curuauerƭ genu añ baal: et de septem milib⁹ erat q̄s helias arguitur ignorasse. Sepulchrum quoq̄ eius vsq̄ hodie cū mauseolo helisei ꝓphe: et baptiste iohānis: in sebaste veneratiōi habeƭ: q̄ olim samaria dicebaƭ. Hāc herodes rex antipatris fili⁹ in honore augusti cesaris greco noie vocauit augustam. Hic igiƭ q̄ centū ꝓphas pauerat: accepit gratiā ꝓphetalē ⁊ de duce exercitus fuit dux ecclesie. Tunc in samaria paruū gregem pauerat: nūc in toto orbe christi pascit ecclīas. ‖ Et sicut stephan⁹ coronā meruit passionis: sic hic de seruitutis dei cū paulo apostolo nomine gloriatur: q̄z abdias seru⁹ domini in nostro sonat eloquio.

Ps. 136. — 3. Regū. 18. c — Ro. 11. a — Actū. 6. c. et 7. g

Explicit prologus.
Incipit Argumentū.

a Abdias qui interp̄taƭ seruus dn̄i psonat cōtra edom: sanguineum terrenūq̄ fratrem fratris quoq̄ iacob semp̄ emulū hasta p̄cutit spiritali

Explicit argumentū. Incipit Abdias propheta. Capitulum I

a **Visio abdie** Hec dicit domin⁹ deus ad edom Auditum audiuimus a domino: ⁊ legatum ad gentes misit. Surgite: ⁊ cōsurgam⁹ aduersus eū in p̄liū. Ecce p̄uulū dedi te in gentib⁹. Contemptibilis tu es valde. Sup̄bia cordis tui extulit te habitātem in scissuris petrarū exaltantē soliū tuū. b Qui dicis i corde tuo Quis detrahet me in terrā? ‖ Si exaltat⁹ fueris vt aq̄la: ⁊ si inter sidera posueris nidū tuū: inde detraham te dicit dn̄s. Si fures itroissent ad te: si latrones per noctē: quō cōticuisses? Nōne furati essent sufficientia sibi? Si vindemiatores introissent ad te: nūquid saltem racemū reliquissent tibi? Quō scrutati sūt esau? Inuestigauerunt abscondita ei⁹. Usq̄ ad terminū emiserunt te: omnes viri federis tui illuserūt tibi. c Inualuerūt aduersum te viri pacis tue. Qui comedunt tecum: ponent insidias subter te. Non est prudentia in eo. ‖ Nūquid nō in die illa dicit dn̄s perdā sapiētes de idumea ⁊ prudētiam de mōte esau? Et timebūt fortes tui a meridie vt intereat vir de monte esau. d Propter interfectionē ⁊ propter iniq̄tatem i fratrem tuum iacob: operiet te confusio: ⁊ peribis in etenū. In die cum stares aduersus eū quādo capiebant alieni exercitū ei⁹ ⁊ extranei ingrediebanƭ portas eius: ⁊ super hierusalem mittebāt sortē tu quoq̄ eras quasi vnus ex eis. Et nō despicies in die fris tui: in die p̄egrinationis eius. Et nō letaberis sup̄ filios iuda in die perditionis eorum: ⁊ non magnificabis os tuū in die angustie. e Neq̄ ingredieris portam populi mei i die ruine eorū: neq̄ despices ⁊ tu in malis ei⁹ in die vastitatis illius. Et nō emitteris aduersus exercitum eius in die vastitatis illius: neq̄ stabis in exitib⁹ vt interficias eos qui fugerint. Et non concludes reliquos eius in die tribulationis: quoniā iuxta est dies domini sup̄ omēs gentes. Sicut fecisti: fiet tibi: retributionem tuam conuertam in caput tuum. f Quomō eni bibisti sup̄ montem sanctū meum: bibēt omnes gētes iugiter: ⁊ bibent ⁊ absorbebūt: ⁊ erūt quasi nō sint. Et in monte sion erit saluatio ⁊ erit sanctus. Et possidebit domus iacob eos q̄ se posséderāt. Et erit dom⁹ iacob ignis: ⁊ dom⁹ ioseph flammas ⁊ dom⁹ esau stipula. Et succendenƭ in eis ⁊ deuorabunt eos: ⁊ nō erūt reliquie dom⁹ esau: q̄z dominus locut⁹ est. g Et hereditabūt hi qui ad austrū sūt mōtē esau: ⁊ q̄ in cāpestribus philistijm: ⁊ possidebūt regionem effraim ⁊ regionem samarie. Et beniamin possidebit gallaad: ⁊ transmigratio exercit⁹ hui⁹ filiorū isrl' omnia loca chananeorū vsq̄ ad sareptā: ⁊ trāsmigratio hierusalē q̄ in bosforo est possidebit ciuitates austri. Et ascendent saluatores i mōtē sion iudicare montē esau: ⁊ erit dn̄o regnū.

Hiere. 49. d — Esa. 29. e — 1. Corinth. 1. e

Explicit Abdias ꝓpheta. Incipit prologus in Jonam prophetam.

Jonas

i Onā scm̄ hebrei affirmāt filiū fuisse mulieris vidue sareptane quē helias ꝓpheta mortuū suscitauit: mr̄e postea dicēte ad eū ‖nūc cognoui q₂ vir dei es tu: ⁊ verbuȝ dei in ore tuo veritas ē. Ob hāc etiā causam ipsū puerū sic vocauit amathi. Amathi enī in nr̄a lingua veritatē sonat. Et ex eo ꝙ verū helias locut⁹ est: ille qui suscitatus est fili⁹ esse dicit̄ veritatꝭ. Jō de veritate colūba nascit̄: q₂ ionas colūbam sonat. In cōdēnationē aūt israel ionas ad gentē mittit̄: ꝙ niniue agēte penitētiam illi in malicia ꝑseuerāt.‖Tēpibus quippe hieroboā regis isrl̄ q̄ deo derelicto cū pplo suo in samaria idol̄ sacrificabat ionaȝ ꝓphetā fuisse: q̄rtus liber regū indicat. Is cū ꝓphetia illumināte pectōres ciuitatꝭ niniue dei misericordiā cōsecuturos videret: ne falsa ꝑdicare videret̄: ad denūciādū interitū eiusdē ciuitatis ire nolebat. Nā sicut de⁹ ad abraam de impietate sodomoꝝ ⁊ gomorreoꝝ locutus est:‖clamor sodomorū ⁊ gomorreoꝝ ꝑuenit ad me ‖Ita ⁊ de niniue dicit̄: eo ꝙ ascēderit clamor malicie eius ad deū Et q₂ sentētia dei de sodomis facta: minime reuocata est: ita ⁊ ionas aduersum niniuen ꝓlatā sentētiam reuocari nolebat:‖ diuine dispēsationis ignar⁹ q̄ salutem hoiuȝ ad se ꝯuertētiū magꝭ vult ꝙ̄ interitū. Hoc illi acciderat qđ ⁊ sancto heliseo:‖q̄ filium sunamitidis mulieris mortuū ignorauit. Ideo a cōspectu dei fugere se ionas putabat humanū aliq̄d passus: dicēte dauid.‖Quo ibo a spiritu tuo: ⁊ a facie tua quo fugiam?

3.R.17.d

4.Re.14.f

Gen.18.c

Jone.1.a

Ezech.33.

4.Re.4.e

Ps.138.

Explicit ꝓlogus. Incipit argumētū.

i Onas columba pulcherrima naufragio suo passionē domini ꝑfigurās: mūdūm ad penitentiaȝ reuocat: ⁊ sub nomine niniue salutē gentib⁹ denūciat.

Explicit Argumētū. Incipit Jonas propheta. Capl̄m I

A

e Et factū est verbum dn̄i ad ionā filiū amathi dicens: Surge ⁊ vade in niniuē ciuitatem grandem ⁊ ꝑdica in ea q₂ ascēdit malicia eius coram me‖Et surrexit ionas vt fugeret in tharsis a facie dn̄i. Et descēdit ioppen: ⁊ inuenit nauem euntē in tharsis. Et dedit naulū eius ⁊ descēdit in eā vt iret cū eis in tharsis a facie dn̄i. Dn̄s misit ventum magnū in mare: ⁊ facta est tempestas magna in mari: ⁊ nauis periclitabatur cōteri. Et timuerūt naute: ⁊ clamauerūt viri ad deū suuȝ: ⁊ miserūt vasa q̄ erant in naui in mare: vt alleuiaret̄ ab eis. Et ionas descendit ad interiora nauis: et dormiebat sopore graui. Et accessit ad eū gubernator et dixit ei. Quid tu sopore deprimeris? Surge inuoca deuȝ tuū: si forte recogitet de⁹ de nobis ⁊ nō ꝑeamus Et dixit vir ad collegā suū. Venite ⁊ mittam⁹ sortes: ⁊ sciam⁹ q̄re hoc malum sit nobis. Et miserūt sortes: ⁊ cecidit sors sup ionā. Et dixerūt ad eū. Indica nobis: cui⁹ causa mali istud sit nobis: qđ est opus tuū: q̄ terra tua: et q̄ vadis: vel ex quo pplo es tu? Et dixit ad eos. Hebre⁹ ego sū: ⁊ dn̄m deū celi ego timeo: q̄ fecit mare et aridā. Et timuerūt viri timore magno: et dixerunt ad eum. Quid hoc fecisti? Cognouerūt enī viri ꝙ a facie dn̄i fugeret: q₂ indicauerat eis ionas. Et dixerūt ad eū: Quid faciemus tibi: ⁊ cessabit mare a nobis? Quia mare ibat ⁊ intumescebat. Et dixit ad eos. Tollite me ⁊ mittite in mare ⁊ cessabit mare a vobis. Scio enī ego: q̄m ꝓpt̄ me tēpestas hec grādis venit sup vos. Et remigabant viri vt reuerterentur ad aridam et non valebant: quia mare ibat ⁊ intumescebat super eos. Et clamauerūt ad dn̄m: ⁊ dixerūt.‖Quesum⁹ dn̄e ne ꝑeam⁹ in aīa viri istius: ⁊ ne des sup nos sanguinē innocentē: q₂ tu dn̄e sicut voluisti fecisti. Et tulerūt ionā ⁊ miserūt in mare: et stetit mare a feruore suo. Et timuerūt viri timore magno dn̄m: ⁊ immolauerūt hostias dn̄o: et vouerūt vota. II

B

C

D

Deu.21.b.

e Et ꝑparauit dn̄s piscem grandem vt deglutiret ionam.‖Et erat ionas in ventre piscis tribus diebus ⁊ tribus noctibus. Et orauit ionas ad dn̄m deū suuȝ de ventre piscis. Et dixit.‖Clamaui de tribulatiōe mea ad dominū: et exaudiuit me. De ventre inferi clamaui: ⁊ exaudisti vocē meā. Et ꝓiecisti me in ꝓfundum in corde maris: ⁊ flumen circūdedit me. Omēs gurgites tui ⁊ fluctus tui sup me transierunt. Et ego dixi: Abiectus sum a conspectu oculoꝝ tuoruȝ. Verūtamen rursus videbo templum sanctum tuuȝ. Circūdederunt me aque vsq₃ ad aīam abyssus vallauit me

A

Matth.12.c

Ps.119.

B

C

Jonas — Prologus

pelagus operuit caput meum. Et extrema mentiū descendi: terre vectes cōcluserunt me in eternum: et subleuabis de corruptione vitam meam domine deus meus. Cum angustiaret in me anima mea domini recordat⁹ sū: vt veniat ad te oratio mea ad templū sanctū tuum. Qui custodiūt vanitates: frustra misericordiam suam derelinquūt. Ego autem in voce laudis imolabo tibi: quecunq3 voui reddam p salute mea dn̄o. Et dixit dominus pisci. Et euomuit ionam in aridam.

III

Et factum est verbum dn̄i ad ionam secūdo dicens: Surge τ vade in niniuen ciuitatē magnam τ p̄dica in ea p̄dicationē quam ego loquor ad te. Et surrexit ionas τ abijt in niniuen iuxta verbū domini. Et niniue erat ciuitas magna itinere trium dierū Et cepit ionas introire ciuitatem itinere diei vnius: τ clamauit τ dixit. Adhuc quadraginta dies: τ niniue subuertetur ‖ Et crediderunt viri niniuite in domino: Et p̄dicauerūt ieiuniū: τ vestiti sunt saccis a maiore vsq3 ad minorē. Et peruenit vbū ad regē niniue Et surrexit d̄ solio suo τ abiecit vestimētū suū a se: τ indut⁹ est sacco: τ sedit i cinere: τ clamauit et dixit in niniue ex ore regis τ principū eius dicens: Homines τ iumenta et boues τ pecora non gustent quicq̄ nec pascantur: τ aquam non bibāt: τ operiant saccis homines τ iumenta clament ad dominū in fortitudine: et conuertatur vir a via sua mala τ ab iniquitate que est in manibus eorum. ‖ Quis scit si conuertatur τ cognoscat deus: τ reuertatur a furore ire sue: τ nō peribim⁹. Et vidit deus opa eorū quia conuersi sūt de via sua mala: τ misertus est sup maliciā quā locutus fuerat vt faceret eis: τ nō fecit.

IIII

Et afflictus est ionas afflictione magna: et irat⁹ ē τ orauit ad dn̄m: τ dixit: Obsecro dn̄e: nū quid nō hoc est verbū meū cum adhuc essem in terra mea? Propter hoc p̄occupaui vt fugerē i tharsis. ‖ Scio eni quia tu deus clemens τ misericors es: patiēs τ multe miserationis τ ignoscens super maliciā. ‖ Et nūc dn̄e tolle queso animā meam a me: quia melior est mihi mors q̄3 vita. Et dixit dn̄s. Putasne bene irasceris tu? Et Et egressus est ionas de ciuitate: τ sedit cōtra orientē ciuitatj. Et fecit sibimet vmbraculum ibi: τ sedebat subter illud in vmbra: donec videret qd accideret ciuitate. Et p̄parauit dn̄s de⁹ ederam: τ ascendit super caput ione vt esset vmbra super caput eius: τ ptegeret eum. Laborauerat enim. Et letatus est ionas super edera leticia magna. Et parauit deus vermem ascensu diluculi in crastinum: τ percussit ederam et exaruit. Et cum ortus fuisset sol p̄cepit dominus vento calido τ vrenti τ percussit sol super caput ione: et estuabat. Et petiuit anime sue vt moreret. Et dixit. Melius est mihi mori q̄3 viuere. Et dixit dominus ad ionam. Putas ne bene irasceris tu super ederam? Et dixit. Bene irascor ego vsq3 ad mortem. Et dixit dominus Tu doles sup ederā i q̄ nō laborasti neq3 fecisti vt cresceret: q̄ sub vna nocte nata ē sub vna nocte pijt: τ ego nō pcā niniue ciuitati magne: in qua sunt plus q̄3 centum viginti milia hominū: qui nesciunt quid sit inter dexteram τ sinistram suā τ iumenta multa?

Explicit Jonas propheta. Incipit plegus in Micheam prophetam.

Temporibus ioathe τ achaz et ezechie regum iuda: micheam prophetam ad hanc propheciam spiritusancto repletum fuisse lectio ipsa demonstrat. ‖ Sed de supradicto numero regum ioathan τ ezechiam deo ob religionem placuisse: historia libri quarti regum: τ secundi paralipomenon indicat. ‖ Achaz x̄o relicto deo: idola samarie quibus etiam filios suos in sacrificium igni concremādos obtulerat coluisse constat. Quobrez deus samariam que reges israel et iuda memoratorum simulacrorum superstitione fefellerat increpans indignationem suam in eam p̄cessuram comminatus est. Populo etiam israel preuaricatori, τ principibus eius qui eundem ppl'm fallaci suasiōe ad colēda idola impulerāt: verbis in seq̄ntib⁹ captiuitatē τ interitū affuturū denūciauit.

Explicit plog⁹. Incipit argumētū.

Micheas demorasthi coheres chri sti vastationē annunciat filie latronis: τ obsidionem ponit ɔtra eā: q2 maxillā pcusserit iudicis israel.

Explicit argumentū. Incipit Micheas ppheta. Capl'm I

Mat. 12. d · Luce. 11. d · Johel. 2. c · Ps. 85. · Johel. 2. c · 3. Regū. 19. a · 4. Re. 15. b · 4. Re. 16. a

A Verbum domini quod factuz est ad micheam morasthitē in diebus ioathan achaz ⁊ ezechie regum iuda: qđ vidit sup samariā ⁊ hierusalē. Audite populi omēs: ⁊ attendat terra ⁊ plenitudo ei⁹: ⁊ sit dñs de⁹ vobis in testē: dñs de templo sctō suo. ‖ Quia ecce dñs egredietur de loco suo: ⁊ ascendet ⁊ calcabit sup excelsa terre. Et ↄsumenꝶ mōtes subt⁹ eū: ⁊ valles scindēꝶ sicut cera a facie ignis: B sicut aque q̄ decurrūt in p̄ceps. In scelere iacob oīm̄e istud ⁊ in pctis dom⁹ israel. Qđ scelus iacob? Nōne samaria? Et que excelsa iude? Nōne hierl̄m? ‖ Et ponā samariā quasi aceruū lapiduz i agro cū plantaꝶ vinea: ⁊ detrahā in vallē lapides ei⁹. Et fundamenta ei⁹ reuelabo: ⁊ oia sculptilia ei⁹ cōcidenꝶ. Et oēs mercedes eius cōburenꝶ igni: ⁊ omia idola ei⁹ ponā in ꝑditionē: qꝛ de mercedibus meretricis ↄgregata sunt ⁊ vsq̧ ad mer C cedez meretricis reuertenꝶ. Super hoc plangā ⁊ vlulabo: vadā spoliat⁹ ⁊ nud⁹ faciā planctū velut draconū: ⁊ luctum quasi strutionuz: qꝛ desperata est plaga ei⁹: qꝛ venit vsq̧ ad iudā: tetigit portaz ppl̄i mei vsq̧ ad hierusalē. In geth noli te annūciare: lachrymis ne ploreris. In domo pulueris puluere vos cōspergite: ⁊ transite vobis habitatio pulchra: confusa ignominia. Non est egressa q̄ habitat in exitu. Planctū dom⁹ vicina accipiet ex vobis que stetit sibimet: qꝛ infirmata est in bonū que habitat in amari D tudinib⁹. Quia descēdit malū a dño in portā hierusalē: tumultus quadrige stuporis habitanti lachis. Principiū peccati est filie sion: qꝛ in te inuēta sūt scelera israel. Propterea dabit emissarios super hereditatē geth: domos mēdacij in deceptionē regib⁹ israel. Adhuc heredē adducā tibi que habitas in maresa: vsq̧ ad odollam veniet gl̄ia isrl̄. Decaluare ⁊ tondere sup filios delitiaꝝ tuaruz: dilata caluitiū tuū sicut aquila: qm̄ captiui ducti sunt ex te.

II

A Ve qui cogitatꝭ inutile: ⁊ opamini malū in cubilib⁹ vr̄is. In luce matutina faciūt illud: qm̄ ↄtra dñm est manus eoꝝ. Et cōcupierunt agros ⁊ violenter tulerūt ⁊ rapuerūt domos: et calūniabanꝶ virū ⁊ domū ei⁹: virū ⁊ hereditatē eius. Idcirco hec dicit dñs. Ecce ego cogito sup familiā istā malū vnde nō auferetꝭ colla vr̄a: ⁊ nō ambulabitis supbi: qm̄ tempus pessimū est. In B die illa sumeꝶ sup vos parabola: ⁊ cantabiꝶ canticū cū suauitate dicētiū. De populatiōe vastati sum⁹. Pars ppl̄i mei cōmutata est. Quō recedis a me: cū reuertaꝶ qui regiōes nr̄as diuidat? Propter hoc nō erit tibi mittēs funiculum sortis in cetu dñi o isrl̄. Ne loquamī loquētes. Nō stillabit sup istos: nō cōprehendet ↄfusio dicit dom⁹ iacob. Nūqđ abbreuiat⁹ est spūs dñi: aut tales sūt co C gitationes ei⁹? Nōne verba mea bona sunt cū eo qui recte gradiꝶ? Et econtrario ppl̄s me⁹ in aduersarium ↄsurrexit. Desup tunicā palliū sustulistꝭ: ⁊ eos qui transiebāt simpliciter ↄuertistꝭ i bellū. Mulieres ppl̄i mei eiecistꝭ de domo delitiarū suaꝝ: ⁊ a paruulꝭ eaꝝ tulistꝭ laudem meā in ꝑpetuuz. ‖ Surgite ⁊ ite: qꝛ nō habetꝭ hic requiē. Propter immūdiciam ei⁹ corrūpeꝶ putredine pessima. Utinam nō essem vir habēs spm̄: ⁊ mēdaci D um poti⁹ loq̄rer. Stillabo tibi in vinuz ⁊ in ebrietatē: ⁊ erit sup quē stillaꝶ populus iste. Congregatione ↄgregabo iacob totū te: in vnū ꝯducam reliquias israel. Pariter ponā illū quasi gregem in ouili: quasi pec⁹ in medio caularū. Tumultuabunꝶ a multitudīe hoim. Ascendet eni pandens iter ante eos. Diuidet ⁊ transibūt portā: ⁊ egredienꝶ ꝑ eaz. Et transibit rex eorū corā eis: ⁊ domin⁹ in capite eorum.

III

A Et dixi. Audite principes iacob: ⁊ duces dom⁹ israel. Nūquid nō vestrū est scire iudiciū: qui odio habetꝭ bonū ⁊ diligitꝭ malū? qui violēter tollitis pelles eorū desup eis: ⁊ carnē eoruz desup ossibus eoꝝ? Qui comederūt carnem populi mei: ⁊ pellem eoruz desuper excoriauerūt: ⁊ ossa eoꝝ confregerūt: ⁊ conciderūt sicut in lebete ⁊ quasi carnē B in medio olle. Tūc clamabunt ad dñm ⁊ nō exaudiet eos: ⁊ abscondet faciē suam ab eis in tempe illo: sicut nequiter egerunt in adinuentionib⁹ suis. Hec dicit dñs: sup ꝓphetas q̄ seducūt populuz meū: qui mordēt dentib⁹ suis ⁊ p̄dicāt pacē. Et si q̇s nō dederit i ore eoꝝ q̇ppi C am: sctificāt sup eū p̄liū. Propterea nox vobis ꝓ visiōe erit: ⁊ tenebre vobis pro diuinatiōe. Et occūbet sol sup ꝓphas: et obtenebrabiꝶ sup eos dies. Et ↄfundentur q̄ vidēt visiōes: ⁊ ↄfundenꝶ diuini.

Margin: Esa.26.d · I.3.d. · Hebre.13.c

Ezech.22.f
Sopho.3.d
Hiere.26.f
&.1.d
Esa.2.a
Sopho.3.d
Luc. 1.c

Et opient oēs vultꝰ suos: qꝛ nō ē rñsu ȝ dei. Uerūtñ ğ repletꝰ sū fortitudie spūs dñi iudicio ⁊ virtute: vt annūciē iacob scelus suū: et isrł pctm suū. Audite hoc principes domꝰ iacob: et iudices domꝰ isrł: qui abominami iudiciū et oia recta puertit. Qui edificatis sion ī sanguinibus ⁊ hierłm ī iniqtate. ‖ Principes eiꝰ in muneribꝰ iudicabāt: et sacerdotes ei us in mercede docebāt. Et pphe eius ī pecunia diuinabāt: et sup dñm requiescebāt dicētes: Nūquid nō dñs ī medio nrm? Nō veniēt sup nos mala. ‖ Propt hoc cā vri sion q̄si ager arabit: ‖ et hierusalē q̄si aceruꝰ lapidū erit: et mōs tēpli in excelsa siluaꝝ. IIII

‖ Et erit in nouissimo dierū: erit mōs domꝰ dñi pparatꝰ ī vertice mōtiū: ⁊ sublimis sup colles. Et fluent ad eū ppli ⁊ pperabūt gentes multe ⁊ dicent. Uenite ascēdamꝰ ad montem dñi: ⁊ ad domum dei iacob. Et docebit nos de vijs suis: ⁊ ibimꝰ in semit eius. Quia de sion egredieṫ lex: ⁊ verbuȝ dñi de hierusalem. Et iudicabit inter pplos multos: ⁊ corripiet gentes fortes vsq; ad longinquū. Et cōcident gladios suos ī vomeres: et hastas suas in ligones. Nō sumet gens aduersuȝ gentē gladiū: ⁊ nō discēt vltra belligare Et sedebit vir subtus vineā suaꝝ: ⁊ subtꝰ ficū suaȝ: ⁊ non erit qui deterreat: qꝛ os dñi exercituum locutū est. Quia oms ppli ambulabunt vnusquisq; in noie dei sui: nos aūt ambulabimꝰ in noie dei nri in eternū ⁊ vltra. ‖ In die illa dicit dñs ꝯgregabo claudicātem: ⁊ eā quā eiecerā colligā: ⁊ quā afflixerā ꝯsolabor. Et ponā claudicantem in reliquias: et eam que laborauerat in gentē robustā. ‖ Et regnabit dñs sup eos in mōte sion: ex hoc nūc ⁊ vsq; in eternū. Et tu turris gregis nebulosa filia sion: vsq; ad te veniet: ⁊ veniet potestas prima regnū filie hierłm. Nūc q̄re merore ꝯtraheris? Nunqd rex nō est tibi aut ꝯsiliariꝰ tuus periit: qꝛ cōphēdit te dolor sicut parturientē? Dole ⁊ satage filia sion q̄si parturiens: qꝛ nūc egredieris de ciuitate: ⁊ habitabis in regione: ⁊ venies vsq; ad babylonē. Ibi liberaberis: ibi redimet te dñs de manū inimicorū tuoꝝ. Et nūc ꝯgregate sunt sup te gentes multe: q̄ dicūt lapideṫ: ⁊ aspiciat in sion oculus nr. Ipsi autē nō cognouerūt cogitatiōes dñi: ⁊ nō intellexerunt ꝯsiliū eius: qꝛ ꝯgregauit eos quasi

Matth.2.a
Ioh.7.f
Nu.23.b

fenū aree. Surge ⁊ tritura filia sion: qꝛ cornu tuū ponā ferreū: ⁊ vngulas tuas ponā ereas. Et cōminues pplos mltos: ⁊ interficies dño rapinas eoꝝ: ⁊ fortitudinē eorū dño vniuerse terre. V

Unc vastaberis filia latrōis. Obsidionē posuerūt sup nos: in virga pcutient maxillaȝ iudicis isrł. ‖ Et tu bethleem effrata paruulus es in milibus iuda. Ex te mihi egredieṫ q̄ sit dñator in israel: ⁊ egressus eiꝰ ab initio a diebꝰ eternitatis. Propter hoc dabit eos vsq; ad tempꝰ in q̄ parturiēs pariet Et reliquie fratꝝ eiꝰ ꝯuertenṫ ad filios isrł. Et stabit ⁊ pascet in fortitudie dñi in sublimitate nois dñi dei sui. Et ꝯuertenṫ qꝛ nūc magnificabiṫ vsq; ad termi minos terre. Et erit iste pax assyrijs cuȝ venerit in terrā nram: ⁊ qñ calcauerit ī domibꝰ nris. Et suscitabimꝰ sup eū septē pastores: et octo primates hoies. Et pascent terrā assur ī gladio: ⁊ terrā nemroth in lanceis eius. Et liberabit ab assur cū venerit in terrā nram: ⁊ cū calcauerit in finibꝰ nris. Et erūt reliquie iacob in medio pploꝝ multoruȝ q̄si ros a dño: ⁊ quasi stille sup herbā q̄ non expectat virū: ⁊ non pstolaṫ filios hoim. Et erūt reliquie iacob in gentibꝰ in medio pploꝝ multoꝝ q̄si leo ī iumētis siluaꝝ ⁊ q̄si catulus leonis ī gregibꝰ pecoꝝ. Qui cū trāsierit ⁊ ꝯculcauerit et cepit: nō est qui eruat. Et exaltabiṫ manꝰ tua super hostes tuos: ⁊ oēs inimici tui interibūt Et erit in die illa dicit dñs: auferaȝ eqs tuos de medio tui: ⁊ dispdā q̄drigas tuas. Et pdā ciuitates terre tue: ⁊ destruā oēs munitiōes tuas. Et auferā maleficia de manu tua: ⁊ diuinatiōes nō erūt in te. Et perire faciā sculptilia tua: ⁊ statuas tuas de medio tui. Et non adorabis vltra opa manuū tuaꝝ ⁊ euellaȝ lucos tuos de medio tui. Et conterā ciuitates tuas: ⁊ faciā in furore ⁊ indignatione vltionem in omnibus gentibꝰ que non audierunt. VI

Udite que dñs loquiṫ. Surge cōtende iudicio aduersum mōtes: ⁊ audiāt colles vocē tuā. Audiāt montes iudiciū dñi ⁊ fortia fundamēta terre: qꝛ iudiciū dñi cū pplo suo: ⁊ cū israel diiudicabiṫ. Popule meus qd feci tibi: aut quid molestꝰ fui tibi? Responde mihi. Quia eduxi te de terra egypti: ⁊ d domo seruientiū liberaui te ⁊ misi añ faciem tuā moysen ⁊ aarō ⁊ mariā. ‖ Popu-

le meꝰ meměto q̄ſo q̇d cogitauerit ꝯtra te balach rex moab: ⁊ q̇d rñderit ei baalam filiꝰ beoꝛ de ſethim vſq; ad galgalā vt ꝯgnoſceres iuſticias dñi Quid dignū offerā dño? Curuabo genu deo excelſo? Nūquid offerā ei holocauſtomata ⁊ vitulos anniculos? Nunquid placari pōt dñs in milibꝰ arietū: an in multis milibus hircoꝝ pinguiū? Nūquid dabo primogenitū meū ꝓ ſcelere meo: fructū ventris mei ꝓ pctō aīe mee.

C Indicabo tibi o homo quid ſit bonū: ⁊ q̇d dñs req̇rat a te. Utiq; facere iudiciū ⁊ diligere miſcdiam: ⁊ ſollicitū ambulare cum deo tuo. Uox dñi ad ciuitatē clamat: et ſalꝰ erit timentibꝰ nomē eiꝰ. Audite tribꝰ. Et quis approbabit illud? Adhuc ignis in domo impij: theſauri iniq̇tatis: ⁊ mēſura minoꝛis ire plena. Nūquid iuſtificabo staterā impiā: ⁊ ſaccelli pōdera doloſa? In quibꝰ diuites eiꝰ repleti ſūt iniq̇tate: ⁊ habitātes in ea loquebant̄ mendaciū: ⁊ lingua eoꝝ fraudulenta in oꝛe eoꝝ.

D Et ego ergo cepi ꝑcutere te ꝑditione: ſup peccatis tuis. Tu comedes et nō ſaturaberis ⁊ humiliatio tua in medio tui. Et apprehēdes ⁊ nō ſaluabis: et q̊s ſaluaueris: in gladiū dabo. ‖ Tu ſemi- [Deu. 28.d] [Aggei. 1.b] nabis ⁊ nō metes: tu calcabis oliuā ⁊ non vngeris oleo: ⁊ muſtū ⁊ nō bibes vinū. Et cuſtodiſti p̄cepta amri ⁊ omē opꝰ domus achab: ⁊ ambulaſti in voluptatibꝰ eoꝝ: vt darem te in perditionē: ⁊ habitantes in ea in ſibilum: ⁊ opprobriū populi mei poꝛtabis.

VII

A V E mihi: q2 factꝰ ſum ſicut q̇ colligit in autūno racemos vindemie. Nō eſt botrus ad comedendū: p̄coquas ficus deſiderauit aīa mea. Perijt ſctūs de terra: et rectꝰ in hoībꝰ non eſt. Oēs in ſanguine inſidiant̄: vir frēm ſuum ad mortē venat̄. Malū manuū ſuarū dicūt bonū. Princeps poſtulat: ⁊ iudex in reddēdo eſt. Et magnꝰ locutꝰ eſt deſideriū aīe ſue: ⁊ ꝯturbauerunt eam. Qui optimꝰ in eis eſt q̄ſi paliurus: ⁊ qui rectꝰ q̄ſi ſpina de ſepe. Dies ſpeculatiōis tue: viſitatio tua venit. Nūc erit vaſtitas eoꝝ. Nolite credere amico: ⁊ nolite cōfi-

B dere i duce. Ab ea q̄ doꝛmit in ſinu tuo cuſtodi clauſtra oꝛis tui: ‖ q2 filius cōtu- [Matth. 10.c] meliā facit prī: ⁊ filia cōſurget aduerſus matrē ſuā: nurus aduerſus ſocrū ſuam: ⁊ inimici hoīs domeſtici eiꝰ. Ego autē ad dñm aſpiciā: expectabo deū ſaluatorē meū. Audiet me deꝰ meꝰ. Ne leteris inimica mea ſup me: q2 cecidi. Cōſurgā. Cum ſedero in tenebris: dñs lux mea eſt. Iram dñi poꝛtabo: q̄m peccaui ei: donec cauſam meā iudicet: et faciat iudicium meū. Educet me in lucē: videbo iuſticiā eius. Et aſpiciet inimica mea: ⁊ operiet̄ ꝯfuſione: que dicit ad me. Ubi eſt dominus deꝰ tuꝰ? Oculi mei videbūt in eam

C Nūc erit in ꝯculcatione: vt lutū platearū. Dies: vt edificentur macerie tue. In die illa longe fiet lex. In die illa et vſq; ad te veiet aſſur: ⁊ vſq; ad ciuitates munitas: ⁊ a ciuitatibꝰ munitis vſq; ad flumen: ⁊ ad mare de mari: ⁊ ad montē de monte. Et terra erit in deſolationē ꝓpter habitatoꝛes ſuos: ⁊ ꝓpter fructum cogitationū eoꝝ. Paſce ppl'm tuū i virga tua: gregem hereditatis tue habitantes ſolos in ſaltu. In medio carmeli paſcent̄ baſan ⁊ galaad iuxta dies antiq̄s

D ſm dies egreſſionis tue de terra egypti. Oſtendā ei mirabilia. Uidebūt gentes: ⁊ ꝯfundent̄ ſup omi foꝛtitudine ſua. Ponēt manū ſup os: aures eoꝝ ſurde erūt. Lingēt puluerē ſicut ſerpētes: velut reptilia terre ꝯturbabunt̄ de edibꝰ ſuis. Dñm deū nrm nō deſiderabūt: ⁊ timebūt te. Quis deꝰ ſimil' tui q̇ aufers iniq̇tatē: ⁊ transfers pctm̄ reliquiaꝝ hereditatis tue? Nō immittet vltra furoꝛē ſuum: q̄m volēs miſcdiam eſt. Reuertet̄ et miſerebit̄ nři. Deponet iniq̇tates nraſ: ⁊ proijciet in ꝓfundū maris oīa pctā noſtra. Dabis veritatē iacob: miſericoꝛdiā abraam: q̇ iuraſti pribꝰ nřis a diebꝰ antiquis.

Explicit Micheas ꝓpha. Incipit prologus in Naum ꝓphetam.

N Aum prophetā ante aduentū regis aſſyrioꝝ qui ppl'm iſrael captiuā i ſuā regionē trāſtulerat: fuiſſe hebreoꝝ traditio cōfirmat. Siquidē in finē huiꝰ lectiōis p̄dicti regis aduentū: idē ꝓpha annūciare demonſtrat̄. Sed cū habitatoꝛes niniue iona interitū ciuitatis p̄dicante: ne diuina ira denūciatū interitū ſuſtinerēt peccatoꝝ: ⁊ impietatis pniam egiſſent: accepta dei miſcdia: grauioꝛibꝰ ſe criminibus implicuerunt. Qua de cauſa memoꝛatus ꝓpheta ſpūſctō plenus: iudicium dei annūcians: ita locutus eſt. ‖ Deꝰ [Naum. 1.a] zelans: ⁊ vlciſcens dñs eſt ⁊c. Jam enim decem tribꝰ ab aſſyrijs ducte fuerant in

captiuitatē sub ezechia rege iuda: sub q̄ etiā nūc in ꝯsolatione ppl'i transmigrati aduersū niniuē visio cernit̄. Nec erat parua cōsolatio: tam his qui iam assyriis suiebāt: q̄z reliquis qui sub ezechia de tribu iuda ⁊ beniamin ab eisdem hostibus obsidebāt̄: vt audirent assyrios quoq̄ a chaldeis esse capiendos: sicut i sequentibus libri huius demonstrabitur. Sciendū q̄ niniue in nostra ligua de hebreo speciosam sonat. Speciosus aūt hic mundus dicit̄. Unde et apud grecos: cosmos ab ornatu nomen accepit. Et quicq̄d nunc aduersum niniuen dicit̄: de mūdo figuraliter predicari sentiam⁹. Quā ob causam ⁊ assumptio quā septuaginta interpretes dicunt. apud hebreos massa ponitur: id est graue onus: eo q̄ cū aduersus quā ꝓpheta tur premat: nec sinat eleuare ceruicem. Simulq̄z hoc attendēdū: quod hec ipsa vel assumptio: vel onus: vel pond⁹ prophete visio fit. Nō eni loquit̄ ꝓpheta in extasi: vt montan⁹ ⁊ priscilla: maximillaq̄z delirant: sed quod ꝓphetat liber ē visionis intelligent⁊ vniuersa qui loquitur: ⁊ pondus hostiū facientis suo populo visionē. De consūmatione itaq̄z mūdi ſm anagogen cōsolationē sanctorū ꝓphetia texit̄: vt quecūq̄z in mundo vident: quasi p̄tereuntia ⁊ caduca cōtemnant: ⁊ p̄parent se ad iudiciū diē. Ubi vltor aduersum vires assyriorū affuturus est dominus.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

Naum consolator orbis interpretatur. Increpat ciuitatem sanguinū: ⁊ post euersionē illius loquit̄. ‖ Ecce sup montes pedes euāgelizant⁊ ⁊ annūciant⁊ pacē.

Explicit argumentū. Incipit Naum propheta. Capl'm I

Onus niniue.

Liber visionis nauz helchesei. Deus emulator et vlciscens dn̄s: vlciscens dn̄s ⁊ habēs furorē: vlciscens dn̄s in hostes suos: ⁊ irascēs ipse inimicis suis. Dn̄s patiēs ⁊ magn⁹ fortitudine: ⁊ mūdus nō faciet innocentē. Dn̄s in tempestate ⁊ turbine vie eius: ⁊ nebule puluis pedū eius. Increpās mare ⁊ exiccās illud: ⁊ omia flumia ad desertū deducens. Infirmatus est basan ⁊ carmelus: ⁊ flos libani elanguit. Montes cōmoti sunt ab eo: et colles desolati sunt. Et cōtremuit terra a facie ei⁹: ⁊ orbis: ⁊ oēs habitātes in eo. Ante faciem indignatiōis eius q̄s stabit: ⁊ quis resistet in ira furor⁊ ei⁹? Indignatio ei⁹ effusa est vt ignis: ⁊ petre dissolute sūt ab eo. Bon⁹ dn̄s ⁊ ꝯfortans in die tribulationis ⁊ sciens sperātes in se. Et in diluuio p̄tereunte ꝯsummationē faciet loci ei⁹: ⁊ inimicos ei⁹ ꝓsequentur tenebre. Quid cogitat⁊ ꝯtra dn̄m? Cōsūmationē ipse faciet. Non ꝯsurget duplex tribulatio: q̄r sicut spine se inuicē cōplectūtur: sic cōuiuiū eoꝝ pariter potantiū. Cōsument̄ quasi stipula ariditate plena. Ex te eni exibit cogitās ꝯtra dn̄m maliciā: mēte ꝓtractās p̄uaricationē. Hec dicit dn̄s. Si ꝑfecti fuerint ⁊ ita plures: sic q̄z attondent̄ ⁊ ꝑtrāsibit. Afflixi te ⁊ nō affligam te vltra. Et nūc conterā v̄gā ei⁹ de dorso tuo: ⁊ vincula tu dirūpā: ⁊ p̄cipiet sup te dn̄s. Nō semiabit̄ ex nomine tuo ampli⁹. De domo dei tui interficiā. Scultile ⁊ ꝯflatile ponā sepulchrū tuū: q̄r inhonorat⁹ es. ‖ Ecce sup montes pedes euāgelizant⁊ ⁊ annūciantis pacem. Celebra iuda festiuitates tuas et redde vota tua q̄r nō adiiciet vltra vt ꝑtrāseat in te belial: vniuersus interiit. II

Ascendit qui disꝑgat corā te: qui custodiat obsidionē. Cōtemplare viā: conforta lūbos: robora virtutē valde. Quia sicut reddidit dn̄s superbiā iacob: sic sꝑbiā israel. Quia vastatores dissipauerūt eos: et propagines eoꝝ corruperunt. Clypeus fortium eius ignitus: viri exercit⁹ i coccineis. Ignee habene currus in die p̄parationis eius: ⁊ agitatores cōsopiti sunt. In itinerib⁹ cōturbati sunt: quadrige collise sunt in plateis. Aspectus eoꝝ quasi lampades: quasi fulgura discurrētia. Recordabit̄ fortiū suoꝝ: ruent in itinerib⁹ suis. Velociter ascendent muros ei⁹: ⁊ p̄parabitur vmbraculū. Porte fluuioꝝ apte sūt: ⁊ templū ad solū dirutū. Et miles captiuus adduct⁹ est: ⁊ ancille eius minabātur gementes vt colūbe: murmurantes in cordib⁹ suis. Et niniue quasi piscina aquarū aque ei⁹: ipsi vero fugerūt. State state ⁊ nō est qui reuertatur. Diripite

Esa.52.b
Ro.10.c

argentum: diripite auR: et nō est finis diuitiarū ex omnibus vasis desiderabilibus. Dissipata est et scissa ꝛ dilacerata: et coꝛ tabescens et dissolutio geniculoꝝ et defectio in cunctis renibus:‖ ꝛ facies oim sicut nigredo olle. Ubi est habitaculū leonū: ꝛ pascua catuloꝝ leonū? Ad quā iuit leo vt ingrederet illud: catulus leonis: ꝛ non est qui exterreat. Leo cepit sufficiēter catulis suis: ꝛ necauit leenis suis. Et impleuit preda speluncas suas: ꝛ cubile suū rapina. Ecce ego ad te dicit dn̄s exercituū: ꝛ succendā vsq₃ ad fumū q̄drigas tuas: ꝛ leūculos tuos comedet gladi⁹. Et extermiabo de terra p̄dā tuā et nō audiet vltra vox nūcioꝝ tuoꝝ.

Esa. 15. b — D — B

Ezech. 24. b
Abacuc. 2. c.

‖Ue ciuitas sanguinū: vniuersa mēdacij: dilaceratione plena. Nō recedet a te rapina. Uox flagelli: et vox impetus rote: ꝛ eq̄ frementis ꝛ quadrige feruentis ꝛ equitis ascendentis: ꝛ micantis gladij: ꝛ fulgurantis haste: ꝛ multitudinis interfecte: ꝛ grauis ruine: nec ē finis cadauerū. Et coꝛruent in coꝛpib⁹ suis ꝑpter multitudinem fornicationū meretricis speciose ꝛ grate ꝛ hn̄tis maleficia: que vendidit gētes in fornicationib⁹ suis: ꝛ familias in maleficijs suis.‖ Ecce ego ad te dicit dn̄s exercituū: ꝛ reuelabo pudenda tua in facie tua: ꝛ ostendā in gentib⁹ nuditatem tuam et regnis ignominiā tuā. Et ꝓijciā sup te abomiationes: et cōtumelijs te afficiā: ꝛ ponā te in exemplū. Et erit: omis qui viderit te resiliet a te: et dicet. Uastata est niniue. Quis cōmouebit super caput? Unde querā cōsolatoꝛē tibi? Nunquid melioꝛes alexandria pplo: q̄ habitat in flumibus? Aque in circuitu eius: cuius diuitie mare aque muri ei⁹. Ethiopia foꝛtitudo eius et egypt⁹ ꝛ nō est finis. Africa ꝛ libyes fuerunt in auxilio tuo: sed ꝛ ip̄a in transmigratione ducta est in captiuitatē. Paruuli eius elisi sunt in capite omniū viarū: et sup inclytos eius miserūt soꝛtem: ꝛ oēs optimates eius cōfixi sunt in compedib⁹. Et tu ergo inebriaberis ꝛ eris despecta: et queres tu auxiliū ab inimico. Omēs munitiones tue sicut ficus cum grossis suis: si ꝯcusse fuerint cadēt in os comedentis. Ecce ppl's tuus: mulieres in medio tui. Inimicis tuis ad apertionē pādent porte terre tue: deuoꝛabit ignis vectes tuos. Aquā ꝑpter obsidionē hauri tibi: extrue munitiōes tuas. Intra in

Esa. 47. a — B — C

lutū et calca: subigēs tene laterē. Ibi comedet te ignis: peribis gladio: deuoꝛabit te vt bꝛuchus. Congregare ergo vt bꝛuchus: multiplicare vt locusta. Plures fecisti negociatiōes tuas q̄₃ stelle sint celi. Bꝛuchus expansus ē: ꝛ auolauit. Custodes tui quasi locuste: ꝛ paruuli tui quasi locuste locustaꝝ: que cōsident in sepib⁹ in die frigoꝛis. Sol oꝛtus est ꝛ auolauerūt: ꝛ nō ē cognitus locus eaꝝ vbi fuerint: doꝛmitauerunt pastoꝛes tui rex assur: sepelient pꝛincipes tui. Latitauit ppl's tuus in montib⁹ ꝛ nō est qui ꝯgreget. Non ē obscura cōtritio tua: pessima est plaga tua. Omēs qui audierūt auditionē tuā: cōpꝛesserūt manū sup te: Quia sup quem non transijt malitia tua sp̄?

Explicit Naum ꝓp̄ha. Incipit ꝓlogus in Abachuc ꝓphetam.

Quattuoꝛ ꝓphe in duodeci pꝛophetaꝝ volumie cōtinent: e q̄bus tres in pꝛincipio lemna. i. pondus: titulū hn̄t: naū: abachuc: ꝛ malachias. Poꝛro zacharias in medio et circa finē duos huiuscemodi ponit titulos: e quib⁹ vnus est: on⁹ verbi domini in terra adrach ꝛ damasci requiei eius: alter in fine. s. onus verbi domini sup israel. De naum oꝛationibus tuis iam liber vnus edit⁹ est. De zacharia et malachia: si vita comes fuerit differetur. Nunc abachuc habemus in manibus qui vel ex eo ꝙ amabilis deo est: vocat amplexatio: vel ꝙ in certamē et luctam (et vt ita dicam) amplexū cum deo congreditur amplexantis: id est luctantis soꝛtitus est nomē. Nullus enim tam audaci voci ausus est deū ad disceptationem iusticie ꝓuocare: et dicere ei. Cur in rebus humanis mundi isti⁹ pōpa tanta rerū versetur iniquitas? Uociferaboꝛ ad te vim patiēs: ꝛ nō saluabis? Quare ostendisti mihi iniquitatē et laboꝛē videre? Lacerata est lex: et non peruenit vsq₃ ad finem iudiciū: quia impius pꝛeualet aduersum iustū: ideo egreditur iudiciū ꝑuersū. Uides q̄₃ temeraria vox sit: et quodāmō blasphemantis creatoꝛē suū ad iudiciū ꝓuocare: et vas fragile aduersus figulū: cur tale vel tale factū sit disputare? Necnō ꝛ hoc aiaduertendū ꝙ assūptio vel pondus q̄ grauia iā esse diximus: ꝓp̄he visio est et aduersū montani dogma ꝑuersū intelligit

qd videt: nec vt amẽs loquit: nec more insanientiũ feminaꝝ dat sine mẽte sonũ ‖ Unde et apl's iubet vt si ꝓphetantibus alijs: alij fuerit reuelatũ: taceãt q prius loquebant. Et statim: ‖ nõ ẽ indt dissensionis de⁹: sꝫ pacis. Ex quo intelligit cũ quis ex volũtate reticet: et alijs locũ dat ad loquendũ: possit loqui et tacere cum velit. Qui iã in extasi. i. inuit⁹ loqt nec tacere nec loqui. i sua ptãte habet. Illud qꝫ disce: qꝛ semel a me violẽter exigis vt qsi quosdã grad⁹ et scalas altiora intẽti: historiã tibi interpter: ꝓphiam eẽ circa babilonẽ et nabuchodonosor regem chaldeoꝝ vt quõ prior ꝓpha naum quẽ abachuc sequit: vaticiniũ habuit ꝯtra niniuen et assyrios qui vastauerũt decẽ trib⁹ q vocat israel: ita abachuc ꝓphetiã habeat aduersus babylonẽ ⁊ nabuchodonosor: a quib⁹ iudas et hierłm tẽpluꝗ subuersa sũt. Et vt scias eo tpe fuisse abachuc: quo iã due trib⁹ q vocabãtur iuda: ducte erãt in captiuitatẽ daniel docere te poterit: ‖ ad quẽ in lacũ leonũ abachuc cũ prandio mittit: qꝙ apud hebreos hec ipa nõ legat historia. Igit siue qs recipiat scripturã illã: siue nõ recipiat: vtrũꝗ ꝓ nobis est. Aut enĩ iã recipit: et p⁹ factã rem liber abachuc texitur: aut si non recipit: quasi ꝓpheta scribit que vẽtura cognoscit. Interi ꝭm ıſam causat aduersũ deũ ꝓpha: cur nabuchodonosor templũ dei vastet ⁊ iudã: cur hierłm quondã vrbs dñi destruat: quare clamet ppl's ⁊ nõ audiatur: vociferet ad dñm oppressus a chaldeis ⁊ nõ saluet: qre etiã ipe ꝓpha vel ppl's ex cuius ꝑsona loqtur ad hoc vixerit: ⁊ huc vsꝗ ꝑduct⁹ sit: vt iniqtatẽ hostiũ ⁊ suũ laboꝛẽ viderit: cũ iniusticia ꝓualeat aduersum se. Et hec dicit ꝓ mentis angustia: nesciẽs auꝝ in igne cõflari: ‖ ⁊ tres pueros de camino ignis puriores exisse qꝙ intrauerãt. Sed et hoc generalit accipe possum⁹: ꝙ ex ꝑsona humane impaciẽtie loquat: vt in qrulã vocẽ et plenã doloris erumpat dicẽs. ‖ Quare respicis cõtẽptores: et taces cõculcante impio iustiorẽ se? Hec aũt loquit: nesciẽs iudicia dei inuestigabilia: ⁊ ꝓfundũ diuitiarũ sapie ⁊ scie ei⁹: ꝙ nõ ita videat de⁹: vt ⁊ videt hõ. Hõ tm̃ ꝓñtia respicit: deus futura ⁊ eterna cognoscit. Et quõ si egrotans ⁊ estuãs febrib⁹ aquã frigidã postulet et dicat ad medicũ: vim patior: crucior: vror: exanimor vsꝗ quo medice clamabo et exandies: ⁊ rñdeat ei sapientissimus ac clementissim⁹ medic⁹: scio quo tpe dare debeam qd postulas: nõ misereor modo qꝛ miscdia ista crudelitas ẽ: ⁊ volũtas tua ꝯtra te petit. Ita: ⁊ de⁹ noster sciens clemẽtie sue põdera atꝗ mẽsuras: interdũ nõ exaudit clamantẽ: vt eũ ꝓbet: ⁊ magis ꝓuocet eũ ad rogãdũ: ⁊ quasi igne excoctũ iustiorẽ ⁊ puriorez faciat. Quod itelligẽs apl's ꝭm id ꝙ misericordiã ꝯsecut⁹ ẽ a dño. ait: ‖ Sed nõ deficim⁹. ‖ Et bñdicit dñm in omi tpe ‖ Et scit ꝙ q perseuerauerit vsꝗ in finẽ hic saluus erit: ⁊ gloriat in labore ⁊ dolore. Et cum hieremia dicit. Tribulationẽ ⁊ miseriã inuocabo vt quõ ali⁹ inuoca deũ: sic sanctus vir ⁊ bellator inuictus ad exercendũ se ⁊ ꝓbandũ tribulationẽ et miseriã inuenire desiderat.

I. Cor. 14. f — Ibidem — Dan. 14. f — Dan. 3. c. — Abacuc. I. b — 2. Cor. 4. a — Ps. 33. — Math. 10. et 24. b

Explicit ꝓlog⁹. Incipit Argumentũ.

Abachuc luctator fortis ⁊ rigidus stat sup custodiã suã: ⁊ figit gradũ sup munitionem: vt christũ in cruce cõtẽplet: et dicat. Operuit celos gloria eius: et laudis eius plena ẽ terra. Splẽdor eius vt lux erit: cornua in manibus eius: ibi abscõdita est fortitudo eius.

Explicit Argumentũ. Incipit Abachuc ꝓpha. Capłm I

Onus quod vidit abachuc ꝓpha. ‖ Usquequo dñe clamabo et ñ exaudies? Uociferabor ad te vim patiens: et non saluabis? Quare ostendisti mihi iniqtatẽ et laborẽ: videre predã ⁊ iniusticiam ꝯtra me? ‖ Quare respicis ꝯtẽptores: et taces cõculcante impio iustiorem se? Et facies homĩs quasi pisces maris ⁊ quasi reptibilia nõ habẽtia ducem. Et factũ est iudiciũ: ⁊ ꝯtraditio potentior. Propter hoc lacerata ẽ lex: ⁊ nõ ꝑueuit vsꝗ ad finẽ iudiciũ. Quia impi⁹ ꝓualet aduersus iustũ: ꝓpterea egredit iudiciũ ꝑuersum. ‖ Aspicite in gentib⁹ et videte ⁊ ãmiramini ⁊ obstupescite: qꝛ opus factuz ẽ in diebus vrĩs: qd nemo credet cũ narrabitur. Quia ecce ego suscitabo chaldeos gentẽ amarã et velocẽ ambulantem sup latitudinẽ terre: vt possideat tabernacula nõ sua. Horribilis et terribilis

A — Job. 19. a — Job. 21. a — Hiere. 12. a — B — Act. 13. f

est:ex seipsa iudiciũ ⁊ onus eius egredietur. Leuiores pardis equi eiꝰ:⁊ velociores lupis vesptinis: et diffundent eq̃tes eiꝰ. Equites nãq; eiꝰ delõge venĩet: volabũt q̃si aquila festinãs ad comedẽdũ. Oẽs ad predã veniẽt: facies eoꝝ vẽtus vrẽs. Et ꝯgregabit q̃si arenã captiuitatẽ ⁊ ipe de regibꝰ triũphabit:⁊ tyrãni ridiculi eius erũt. Ipe sup oẽm munitionẽ ridebit ⁊ cõportabit aggerẽ: et capiet eã. Tunc mutabit spũs:⁊ ptransibit et corruet. Hec est fortitudo eius dei sui. Nunquid nõ tu a principio dñe deꝰ meꝰ sctẽ meus:⁊ nõ moriemur? Dñe in iudiciũ posuisti eum ⁊ fortẽ vt corriperes fundasti eũ. Mũdi sunt oculi tui ne videas malũ: et respicere ad iniquitatem nõ poteris. Quare nõ respicis sup iniq̃ agẽtes:⁊ taces deuorãte impio iustiorẽ se? Et facies hoĩs q̃si pisces maris:⁊ q̃si reptile nõ principẽ. Totũ in hamo subleuauit:traxit illud in sagena sua:et cõgregauit in rete suũ. Sup hoc letabit et exultabit: ppterea imolabit sagene sue:⁊ sacrificabit reti suo. Quia in ipsis incrassata ẽ pars eius:⁊ cibꝰ eius electꝰ Propter hoc ẽ expãdit sagenã suã:⁊ sp interficere gentes non cessat. II

Esa.21.c ‖ Sup custodiã meã stabo:et figã gradũ sup munitionẽ. Et contẽplabor vt videã q̃d dicat mihi: et quid rñdeã ad arguentẽ me. Et rñdit mihi dñs:⁊ dixit. Scribe visũ et explana eũ sup tabulas vt pcurrat qui legerit eum. Quia adhuc visus pcul:⁊ apparebit in finẽ ⁊ nõ mentiet. Si morã fecerit expecta illũ: q̃ veniẽs veniet ⁊ non tardabit. ‖ Ecce qui incredulus est: non erit recta aĩa eiꝰ in semetipo. ‖ Iustꝰ aũt in fide sua viuet. Et quõ vinũ potantẽ decipit: sic erit vir supbus et nõ decorabit. Qui dilatauit quasi infernꝰ aĩam suã: et ipe q̃si mors: et non adimpletur. Et cõgregauit ad se oẽs gentes: et coaceruauit ad se omnes pplos. Nunquid nõ oẽs isti sup eũ parabolã sumẽt: et loquelã enigmatũ eiꝰ? Et dicet. Ve ei qui multiplicat nõ sua. Vsq; quo ⁊ aggrauat ꝯtra se densũ lutũ? Nunq̃d nõ repente ꝯsurgẽt qui mordeãt te? Et suscitabunt lacerãtes te:⁊ eris in rapinã eis? Quia tu spoliasti gẽtes multas: spoliabunt te oẽs qui reliq̃ fuerit de pplis: ppter sanguinẽ hoĩs ⁊ iniquitatẽ terre ciuitatis:⁊ oĩm habitãtiũ i ea. Ve q̃ cõgregat auariciã malã domui sue: vt in excelso nidus eiꝰ:⁊ liberari se putat d̃ manũ mali. Cogitasti cõfusionẽ domui tue: concidisti pplos multos:⁊ peccauit anima tua Quia lapis de pariete clamabit: et lignũ qd inter iũcturas edificioꝝ ẽ rñdebit. ‖ Ve qui edificat ciuitatẽ in sanguinibꝰ:⁊ pparat vrbẽ in iniq̃tate. Nunq̃d nõ hec sũt a dño exercituũ? Laborabũt eni ppli i multo igni: et gentes in vacuum ⁊ deficiẽt. Quia replebit terra vt cognoscãt gl'iam dñi: q̃si aq̃ operiẽtes mare. Ve qui potũ dat amico suo: mittens fel suũ:⁊ inebrians vt aspiciat nuditatẽ eius. Repletus ẽ ignominia p gl'ia. Bibe tu q̃;:⁊ cõsopire. Circũdabit te calix dextere dñi:⁊ vomitꝰ ignominie sup gloriã tuã. Quia iniq̃tas libani opiet te: et vastitas aĩaliũ deterrebit eos de sanguinibꝰ hoĩs ⁊ iniq̃tate terre ⁊ ciuitatis: et oĩm habitantiũ in ea. Quid pdest sculptile q̃ sculpsit illud fictor suus cõflatile ⁊ imaginẽ falsam: q̃ sperauit in figmento fictor eius vt faceret simulacra muta? Ve qui dicit ligno: expgiscere: surge lapidi tacẽti. Nunq̃d ipe docere poterit. Ecce iste coopertus ẽ auro ⁊ argento: et oĩs spũs nõ est i viscéribꝰ eiꝰ. ‖ Dominꝰ aũt in tẽplo scõ suo: sileat a facie eiꝰ omis terra.

Ezech.24.b
Nau.3.a
Ps.10.

Oratio abachuc pphe p ignorãtijs

Domine audiui auditionẽ tuã et timui. Dñe opus tuũ: in medio annoꝝ viuifica illud. In medio ãnoꝝ notũ facies: cum iratꝰ fueris: miscdie recordaberis. Deꝰ ab austro veniet:⁊ sctũs de mõte pharã Operuit celos gl'ia eius:⁊ laudis eiꝰ plena est terra. Splendor eius vt lux erit: cornua in manibꝰ eius. Ibi abscondita est fortitudo eiꝰ: ãn faciẽ eius ibit mors Egrediet dyabolus ãn pedes eiꝰ: stetit et mẽsus ẽ terrã. Aspexit et dissoluit gẽtes: contriti sunt montes seculi. Incuruati sunt colles mũdi: ab itineribꝰ eternitatis eius. Pro iniquitate vidi tentoria ethiopie: turbabũt pelles terre madian. Nũquid in fluminibꝰ iratꝰ es dñe aut in fluminibus furor tuus vel in mari indignatio tua? Qui ascẽdes sup equos tuos:⁊ quadrige tue saluatio. Suscitãs suscitabis arcũ tuum: iuramẽta tribubus que locutus es. Fluuios scĩdes terre: viderunt te et doluerũt montes gurges aquaꝝ transijt. Dedit abyssus vocẽ suã altitudo manus suas leuauit. Sol

et luna steterũt in habitaculo suo: in lu ce sagittarꝫ tuarꝫ ibunt: in splendore ful gurãtis haste tue. In fremitu conculca bis terrã et in furore obstupefacies gen- tes. Egressus es in salutẽ ppli tui: in sa lutẽ cũ christo tuo. Percussisti caput de domo impii: denudasti fundamentũ ei⁹ vsqꝫ ad collũ. Maledixisti sceptris eius capiti bellatorꝫ eius: venientib⁹ vt tur bo ad dispgẽdũ me Exultatio eorꝫ: sicut ei⁹ qui deuorat paupem in abscondito Viã fecisti in mari eq̃s tuis in luto aq̃ rũ multarũ. Audiui et ↄturbat⁹ est ven ter meus: a voce cõtremuerũt labia mea Ingrediat̃ putredo in ossib⁹ meis: ꝛ sub ter me scateat. Ut requiescã in die tribu lationis: vt ascendã ad pplm accinctuꝫ nr̃m. Ficus eni nõ florebit: ꝛ nõ erit ger mẽ in vineis. Mentiet̃ op⁹ oliue: et ar- ua nõ afferẽt cibũ. Abscidetur de ouili pec⁹: et nõ erit armẽtũ in p̃sepib⁹. Ego aũt in dño gaudebo ꝛ exultabo in deo iesu meo. De⁹ dñs fortitudo mea: et po net pedes meos quasi ceruorꝫ. Et super excelso mea deducet me victor: in spal- mis canentem

Explicit Abachuc pphta. Incipit plogus in Sophoniã ppham

Radũt hebrei: cuiuscũqꝫ pphe pater aut auus ponat̃ in titu lo ipos q̃ꝫ pphas fuisse. Unde et amos vnũ de duodecim p-

Amos. 7. d.

phetis qui dixit: ‖ nõ sum ppha nec fili us pphe: sed pastor caprarꝫ vellicãs sy- comoros: pris nomẽ in titulo nõ habe- re. Hoc si verꝫ est: sophonias ppha: qui noie (vt dicã) pphetico ꝛ gl̃iosa maio rũ suorꝫ stirpe generatus ẽ. Habuit enĩ prem chusi: auũ godoliã: pauũ amasiã attauũ ezechiã: ꝛ talẽ q̃drigã ipe velut extrem⁹ auriga cõpleuit. Nomẽ sopho- nie: alij speculã: alij arcanũ dñi trãstule rũt. Siue igit̃ specula: siue abscõditum dñi interp̃tet̃: vtrũqꝫ pphe ↄuenit. Di- cit̃ enĩ ad ezechielẽ. ‖ Fili hois specula-

Ezech. 3. d

torẽ te posui domui isrl̃. Iste ẽ ppha q̃ erat in specula ꝛ in sublimib⁹ ↄstitut⁹ et nouerat mysteria dñi: fili⁹ erat chusi qui interpretat̃ humilitas. Habebat q̃ꝫ auũ godoliã: qui dicit̃ magnitudo dñi. et pauũ amasiã: q̃ ꝛ ipe dicit̃ i sermonẽ dñi: attauũ ezechiã: qui sonat fortitudo dñi. De fortitudine itaqꝫ dñi nat⁹ ẽ ser- mo domini: et de sermone domini: na- ta ẽ magnitudo domini: et de magnitu dine dñi nata ẽ humilitas: vt cũ puene rit aliquis ad pfectũ: dicat: ‖ q̃ nõ sum dignus vocari aplus. Et illud in psal- mis. ‖ Dñe nõ est exaltatũ cor meũ: neqꝫ elati sunt oculi mei. Iosiã regẽ iude cu ius tempibus sophonias pphetasse in- uenit̃: deo p̃ omib⁹ regibus iude placu isse historia quarti libri regũ et secundi paralipomenon demonstrat. Iosias si- mulacra que pater suus amon vel auus manasses in templo dei collocauerat de iecta cõminuisse mõstrat̃. In quib⁹ etiã serpentẽ ereũ a moyse factuꝫ cui errori inductus pplus supstitione idolorꝫ de- tenta admiserat. Idẽ custodisse pasca: ꝛ intermissis tempibus multis solus ce- lebrasse monstrat̃. Ideo deus p pphetã tpibus memorati regis q̃ ↄuẽtura erãt oñdens gentib⁹ quidẽ lectione compre- hensis affuturꝫ iudiciũ. Populo vo isrl̃ salutẽ: ꝛ ciuitati hierusalẽ restauratio nem tunc tempis tribuendã textu lecti- onis denunciauit.

1. Cor. 15. b.

Ps̃. 130.

4. Re. 23. f

Explicit prolog⁹. Incipit argumentũ

Ophonias speculator ꝛ arca- norꝫ dei cognitor: audit clamo rem a porta pisciũ: et eiulatũ a secunda: ꝛ ↄtritionẽ a colli- bus. Indicit q̃ꝫ vlulatum habitatorib⁹ pile: quia conticuit omis populus cha- naan: disperierũt vniuersi q̃ iuoluti erãt argento

Sopho. 1. b

Explicit Argumentũ. Incipit Sophonias ppha. Capitulum. I

Erbum domini quod factũ est ad sophoniã filiũ chusi filij godolie filij amasie filij ezechie in dieb⁹ iosie filij amõ regis iuda. Cõ- gergãs congregabo oia a facie terre di cit dñs: cõgregans hominẽ et pecus: cõ gregans volatilia celi ꝛ pisces maris. Et Et ruine impiorꝫ erunt: ꝛ dispdã hoies a facie terre dicit domin⁹. Et extendaꝫ manũ meam sup iudam ꝛ super omnes habitãtes hierusalẽ: ꝛ dispdam de loco hoc reliquias baal: et nomia edituorum cum sacerdotib⁹: ꝛ eos qui adorant sup tecta militiã celi: ꝛ adorãt ꝛ iurãt in do mino ꝛ iurãt in melchon ꝛ qui auertũ- tur de post tergũ domini et qui nõ que- sierunt dominũ: nec inuestigauerũt eũ. Silete a facie domini dei: quia iuxta est dies domini. Quia p̃parauit dñs hostiã sanctificauit vocatos suos. Et erit: i die

A

B

hostie dñi visitabo sup principes ⁊ sup filios regis ⁊ sup oẽs qui induti sũt veste pegrina. Et visitabo sup oẽm qui arroganter ingredit sup limẽ in die illa: qui cõplent domũ dñi dei sui iniquitate ⁊ dolo. Et erit in die illa dicit dñs vox

C clamoris a porta piscium: ⁊ vlulat⁹ a secũda: ⁊ ɔtritio magna a collibus. Ululate habitatores pile. Cõticuit oĩs ppl's chanaan: disperierũt oẽs inuoluti argento. Et erit: in tpe illo scrutabor hierl'm i lucernis: et visitabo sup viros defixos in fecib⁹ suis: qui dicũt in cordibus suis. Nõ faciet bñ dñs: ⁊ non faciet male: Et erit fortitudo eoꝝ in direptionẽ: et do-

Amos.5.c mus eoꝝ in desertũ. ‖ Et edificabũt domos ⁊ nõ habitabũt ⁊ plãtabũt vineas ⁊ nõ bibent vinũ earũ. Juxta ẽ dies dñi magn⁹: iuxta ẽ ⁊ velox nimis. Vox diei

D dñi amara: tribulabit ibi fortꝭ. Dies ire dies illa: dies tribulationis ⁊ angustie: dies calamitatꝭ ⁊ miserie: dies tenebrarũ ⁊ caliginis: dies nebule ⁊ turbinis: dies tube ⁊ clangoris sup ciuitates munitas ⁊ sup angulos excelsos. Et tribulabo hoĩes: ⁊ ambulabũt vt ceci: qꝛ dño peccauerũt. Et effundet sanguis eoꝝ sicut

Ezech.7.e hum⁹: ⁊ corpa eoꝝ sicut stercora. ‖ Sꝫ et argẽtũ eoꝝ ⁊ aurũ eoꝝ nõ poterit libe-

J.3.b. rare eos: i die ire dñi. ‖ In igne zeli eius deuorabit oĩs terra: qꝛ ɔsũmatiõeꝫ cũ festinatiõe faciet cũctꝭ habitãtib⁹ terrã.

B Onuenite ɔgregamini gens II

c nõ amabilis: priusq̃ pariat visio quasi puluerẽ transeuntẽ diem anteq̃ veniat sup vos ira furoris dñi: anteq̃ veniat sup vos ira indignatiõis dñi. Querite dñm oẽs mãsueti terre: qui iudiciũ eius estis opati. Querite iustuꝫ: querite mansuetũ: si quo modo abscondamini i die furoris dñi. Quia gaza destructa erit: ⁊ ascalon in desertũ. Azotũ in meridie eijcient: ⁊ accharon eradicabitur. Ve qui habitatꝭ funiculũ maris:

B gens pditorũ. Verbum dñi sup vos chanaan terra philistinoꝝ: ⁊ dispdam te ita vt nõ sit inhabitator. Et erit funiculus maris requies pastoꝝ: ⁊ caule pecorum. Et erit funicul⁹ eius qui remanserit de domo iuda. Ibi pascent in domib⁹ ascalonis: ad vesperã requiescẽt: qꝛ visitabit eos dñs eoꝝ: ⁊ auertet captiuitatẽ eoꝝ. Audiui opprobriũ moab ⁊ blasphemias filioꝝ ãmon quẽ exprobrauerũt pplo meo: ⁊ magnificati sũt sup termios eoꝝ

C Propterea viuo ego dicit dñs exercituum: deus israel. Quia moab vt sodoma erit: ⁊ filij ammon quasi gomorra: siccitas spinarũ ⁊ acerui salis: ⁊ desertuꝫ vsq̃ in eternũ. Reliquie ppli mei diripiẽt eos: residui gentis mee possidebũt illos. Hoc eis eueniet ꝓ supbia sua: qua blasphemauerũt ⁊ magnificati sunt sup populũ dñi exercituũ. Horribilis dñs sup eos: ⁊ attenuabit omnes deos terre. Et adorabũt eũ viri de loco suo: oẽs insule gentiuꝫ. Sed ⁊ vos ethiopes: interfecti gladio meo eritis. Et extendet manum suã sup aquilonẽ ⁊ pdet assur. Et ponet speciosam in solitudinẽ ⁊ in inuiũ: ⁊ q̃si desertũ. Et accubabũt in medio ei⁹ greges: omẽs bestie gentiũ: et onocrotalus ⁊ hericius in liminib⁹ eius morabunt. Vox cantantis in fenestra: coruus in superliminari: quoniaꝫ attenuabo robur eius. Hec est ciuitas gloriosa habitans in confidẽtia: que dicebat in corde suo: Ego sum: ⁊ extra me nõ est alia ampli⁹. Quomõ facta est in desertum: cubile bestie? Omis qui transit p eam: sibilabit: ⁊ mouebit manũ suam. III

Ꝟ E prouocatrix ⁊ redempta ciuitas columba. Nõ audiuit voceꝫ ⁊ nõ suscepit disciplinaꝫ. In dño nõ est cõfisa: ad deũ suũ non appropinq̃uit. ‖ Principes ei⁹ in medio eius: quasi

Ezech.22.f leones rugiẽtes. Judices ei⁹ lupi vespe-

Mich.3.d re: nõ relinquebant in mane. Prophete eius vesani: viri infideles. Sacerdotes eius polluerũt sanctũ: iniuste egerũt cõtra legẽ. Dñs iust⁹ in medio eius: nõ faciet iniq̃tatẽ. Mane mãne iudiciũ suuꝫ dabit in luce: ⁊ nõ abscondet. Nesciuit aũt iniquus ɔfusionẽ. Dispdidi gentes ⁊ dissipati sũt anguli eaꝝ. Desertas feci vias eoꝝ: dũ nõ est q̃ transeat. Desolate sunt ciuitates eoꝝ: non remanẽte viro neq̃ vllo habitatore. Dixi: attamẽ timebis me: suscipies disciplinã Et nõ pibit habitaculũ eius: ꝓpter omia in q̃b⁹ visitaui eam. Veruntñ diluculo surgẽtes corruperunt omnes cogitationes suas. Quapropter expecta me dicit dñs in die resurrectionis mee in futurũ: qꝛ iudiciũ meũ vt congregẽ gẽtes: ⁊ colligã regna Et effundã sup eos indignationẽ meã: omnẽ iraꝫ furoris mei. ‖ In igne eni zeli

S.1.d mei deuorabit oĩs terra. Quia tũc reddam pplis labiũ electũ: vt inuocent oẽs nomẽ dñi ⁊ seruiãt ei humero vno. Ultra flumina ethiopie: inde supplices mei filij dispsoꝝ meoꝝ deferẽt munus mihi

C In die illa nõ ɔfunderis sup̱ cũctis adinuentionibꝰ tuis: q̇bꝰ p̄uaricata es in me. Quia tũc auferaȝ de medio tui magniloq̄s sup̱bie tue ⁊ nõ adĳcies exaltari amplíꝰ in mõte scõ meo. Et derelinquã in medio tui pplm̃ paupem et egenũ ⁊ sperabũt in noie dñi: Reliquie isrl̃: nõ faciẽt iniquitatẽ nec loquent̃ mẽdaciũ: ⁊ nõ inuenieť in ore eoꝝ lingua dolosa. Quo͞n ipi pascent̃ ⁊ accubabũt ⁊ nõ erit q̇ exterreat. Lauda filia sion: iubila isrl̃. Letare ⁊ exulta in omi corde filia hierlm̃. Abstulit dñs iudiciũ tuũ: auertit inimicos tuos. Rex isrl̃ dñs i medio tui: non timebis malũ vltra. In die illa D dicet̃ hierl̃m. Noli timere sion: non dissoluant̃ manꝰ tue. Dñs deꝰ tuus in medio tui fortꝭ: ipse saluabit. Gaudebit super te in leticia: silebit in dilectiõe tua: ⁊ exultabit sup̱ te in laude. Nugas qui a lege recesserãt ɔgregabo: q̄ ex te erant: vt nõ vltra habeas sup̱ eis opprobriuȝ. Ecce ego interficiã oẽs q̇ afflixerũt te i (Michee.4.b) tp̱e illo: ‖ ⁊ saluabo claudicãtẽ: ⁊ eã que electa fuerat ɔgregabo. Et ponã eos in laudẽ ⁊ in nomẽ in oi terra ɔfusiõis eorũ: in tp̱e illo q̇ adducam vos: ⁊ in tp̱e q̇ ɔgregabo vos. Dabo eni vos in nomen ⁊ in laudẽ oibꝰ pplis terre: cũ cõuertero captiuitatẽ vr̃am corã oculis vr̃is dicit dñs.

Explicit Sophonias ꝓpha. Incipit prologus in Aggeum ꝓpham.

b Jeremias ꝓpha ob causam ꝑiurĳ sedechie regꝭ: vt historia libri secũdi paralipomenõ indicat: ‖ (2.Pa.36.c) qui fidẽ ꝓmissaȝ nabuchodonosor regi chaldeoꝝ nõ s̄uauerat pplm̃ isrl̃ refert cũ memorato rege hierusalẽ: expugnata hierl̃m: captiuuȝ in babylonẽ fuisse ꝑductũ. Sed cũ memoratus ppl̃s multꝭ tp̱ibꝰ idolis s̄uiẽdo etiã effusiõe sanguis innocentũ se grauiter impiasset: volẽs deꝰ generationẽ vniuersam eiusdẽ ppl̃i ob causas mẽoratas penitꝰ deperire: septuaginta ãnoꝝ captiuitatẽ eundẽ pplm̃ in regno chaldeoꝝ statuit sustinere: hac rõne vt cũpleto numero annoꝝ: nouꝰ ppl̃s a memoratꝭ pctis imunis ad renouationẽ hierl̃m ꝑueniret. Sexagesimo itaq̄ secũdo anno: regno chaldeoruȝ subuerso ꝙ adhuc octo anni restabãt ad regnãdũ: qđ etiã sexta visio danielis ondit: cũ ꝓpter causaȝ sacrilegĳ: qđ in eadẽ visione ɔtinet̃ fuisse extinctũ: darius qui medis imp̱abat: vt septima visio daniel̃ ondit: memoratus in regno successit. Cuiꝰ primo ãno regni vt decima visio daniel̃ manifestat: daniel supputatꝭ annis vidẽs appropinq̄re tempꝰ reuersiõis q̇ ꝑ hieremiã fuerat ꝓmissa: orans tam ꝓ se q̄ ꝓ ppl̃o: eandeȝ ꝓmissionẽ a deo postulabat impleri: cui ꝑ gabrielẽ archangelũ in eadeȝ visione iuxta p̄ces eiusdẽ: vniuersa cõpleta esse: deꝰ dixit. Nã moriẽte supradicto dario rege medoꝝ: ⁊ succedente in regno cyro rege persarũ: ꝓmissiõe dei cõpleta ꝑ eũdeȝ regẽ pplm̃q̄ isrl̃ in hierl̃m reductũ: historia secundi libri paralipomenon: ⁊ initiũ esdre ꝓphe ɔfirmãt. Cũq̄ a ppl̃o israel ⁊ seniorib⁹ templũ dei edificari cepisset: mortuo cyro rege ac regnante dario rege persaꝝ: qui memorato cyro successerat: vicine gentes ciuitatꝭ hierusalẽ (vt idẽ esdras refert) restaurationẽ tẽpli ⁊ ciuitatꝭ resistẽdo impedire ceperũt. Qua rõne deterritꝰ ppl̃s isrl̃: reparationẽ supradicti templi dñi necdũ iuxta ꝓmissionẽ ɔcessam esse credebat. Propter qđ in secũdo anno regni memorati darĳ regis persarũ: aggeus ꝓpha a deo missus: zorobabel q̇ de tribu erat iuda: q̇ ptãteȝ regni susceptur⁹ erat: ⁊ iesum filiũ iosedech summũ sacerdotẽ ammonet: vt credant cõpleto numero annoꝝ tp̄s restaurationis hierl̃m aduenisse: hoc etiã addito: ne incredulitatẽ ppl̃i vellẽt imitari: de q̇ deꝰ ꝑ eum dixit. Ppl̃s hic dicit: Nondũ venit tempꝰ: vt edificet̃ domus dei. Dia aũ tq̄ textu huiꝰ ꝓphetie continent̃: reuersionẽ ppl̃i: edificationẽ templi; renouationẽ ciuitatꝭ: obs̄uantiã sacerdotalẽ: ⁊ initiũ regnorũ gentium exterarũ significant.

Explicit prologꝰ. Incipit argumentũ

a Ageus festiuꝰ ⁊ letꝰ: q̇ seminauit in lachrymis vt in gaudio meteret: destructũ templũ reedificat: deũq̄ p̄sen inducit loquentẽ. Adhuc vnũ modicũ est: ⁊ ego cõmouebo celũ ⁊ terrã: mare ⁊ aridã: ⁊ mouebo oms gentes: ⁊ veniet desideratus cũctis gentibꝰ.

Explicit argumentũ. Incipit Aggeus ꝓpheta. Capl̃m I

In anno secũdo

a darĳ regis in mẽse sexto in die vna mensis: factũ est v̄bũ domini in manu aggei

ꝓphete ad zorobabel filiū salathiel ducem iuda: ⁊ ad iesuz filiū iosedech sacerdotē magnū: dicens. Hec ait dñs exercituū dicens. Populus iste dicit. Nondū venit temp⁹ domus dñi edificande. Et factū est verbū dñi in manu aggei prophete dicēs. Nunquid tp̄s vobis est: vt habitetꝫ in domib⁹ laqueatis: ⁊ domus
B ista deserta? Et nūc hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vr̄a sup vias vestras.
Deu. 28.d
Michee. 6.d
‖Seminastis multū: ⁊ intulistis paruz. Comedistis: ⁊ nō estis satiati. Bibistꝫ et nō estis inebriati. Operuistꝫ vos: ⁊ non estꝫ calefacti. Et q̄ mercedes ꝯgregauit: misit eas in sacculuz ꝑtusum. Hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vr̄a sup vias vr̄as. Ascendite in montē: portate ligna: ⁊ edificate domū: ⁊ acceptabilr̄ mi-
C hi erit: ⁊ glorificabor dicit dñs. Respexistis ad amplius: ⁊ ecce factū est minus. Et intulistis in domū ⁊ exufflaui illud. Quā ob causam dicit dñs exercituum? Quia dom⁹ mea deserta est: et vos festinastis vnusq̄sq; in domū suaz. Propter hoc sup vos ꝓhibiti sunt celi: ne darēt rorem: ⁊ terra ꝓhibita est ne daret germen suū. Et vocaui siccitatē sup terrā ⁊ sup montes ⁊ sup triticū ⁊ sup vinum ⁊ sup oleū: ⁊ q̄cunq; ꝓfert hum⁹: et super hoies ⁊ sup iumēta ⁊ sup oēm laborem
D manuū. Et audiuit zorobabel fili⁹ salathiel: ⁊ iesus fili⁹ iosedech sacerdos magnus ⁊ omēs reliqui ppl̄i vocē dei sui: ⁊ verba aggei ꝓphete sicut misit eū domin⁹ de⁹ eoꝝ ad eos: ⁊ timuit ois ppl̄us a facie dñi. Et dixit aggeus nunci⁹ dñi de nūcijs dñi: ppl̄o dicēs. Ego vobiscuz sum dicit dñs. Et suscitauit de⁹ spm̄ zorobabel filij salathiel ducꝫ iuda ⁊ spūm iesu filij iosedech sacerdotꝫ magni ⁊ spiritū reliquorum de omi ppl̄o: ⁊ ingressi sunt ⁊ faciebant opus in domo dñi exercituum dei sui

A In die vicesima ⁊ q̄rta mensis in sexto mēse in anno secūdo darij
.II. c. regis. In septimo mēse vicesima ⁊ prima mensis: factū est verbū dñi in manu aggei ꝓphe dicens. Loquere ad zorobabel filiū salathiel ducē iuda: ⁊ ad iesum filium iosedech sacerdotē magnū: ⁊ ad reliquos ppl̄i dicēs. Quis in vobis est derelictus q̄ vidit domū istā in glr̄ia sua prima? Et q̄d vos videtꝫ hanc nūc. Nūq̄d
C nō ita est q̄si nō sit in ocul̄ vr̄is? Et nūc ꝯfortare zorobabel dicit dñs: ⁊ ꝯfortare iesu fili iosedech sacerdos magne ⁊ ꝯfortare ois ppl̄s terre dicit dñs exercituuz: ⁊ facite: qm̄ ego vobiscuz sum dicit dñs
B exercituū: Uerbū qd̄ pepigi vobiscuz cū egrederemini de terra egypti: ⁊ spūs meus erit in medio vr̄m. Nolite timere: q2 hec dicit dñs exercituū‖ Adhuc vnū modicum est: ⁊ ego cōmouebo celū ⁊ terraz ⁊ mare ⁊ aridā. Et mouebo oēs gentes: ⁊ veniet desiderat⁹ cūctis gentibus. Et implebo domū istā glr̄ia dicit dñs exercituū. Meū est argentū ⁊ meū est aurum. dicit dñs exercituū. Magna erit gloria domus isti⁹ nouissime plusq̄ prime: dicit dñs exercituum. Et in loco isto dabo pacē: dicit dñs exercituuz. In vicesima ⁊ quarta noni mensis in anno secundo darij regis: factū est v̄bū dñi ad aggeuz ꝓphetā dicēs. Hec dicit dñs de⁹ exercituū. Interroga sacerdotes legē: dicens.
Hebre. 12.g
C Si tulerit hō carnē sctificatā in ora vestimenti sui: ⁊ tetigerit de sūmitate eius panē aut pulmentū aut vinū aut oleuz aut oēm cibū: nunq̄d sctificabit̄? Respōdentes aūt sacerdotes dixerūt. Non. Et dixit aggeus. Si tetigerit pollut⁹ in aia ex oibus his: nunq̄d contaminabit̄? Et rñderūt sacerdotes: ⁊ dixerūt. Contaminabit̄. Et rñdit aggeus ⁊ dixit. Sic populus iste ⁊ sic gens ista añ faciē meam dicit dñs: ⁊ sic oīe opus manuū eorū: ⁊ oia q̄ obtulerūt ibi: cōtamiata erunt. Et nūc ponite corda vr̄a a die hac ⁊ supra: anteq̄ ponerer̄ lapis sup lapidē in templo dñi: cū accederetꝫ ad aceruū viginti modioꝝ ⁊ fierēt decē: ⁊ intraretis ad torcular vt exprimeretꝫ q̄nq̄ginta lagenas ⁊ fiebāt viginti. Percussi vos vento vrente: ⁊ aurugine ⁊ grādine oia opera manuū vr̄aꝝ: ⁊ nō fuit in vobis q̄ reuerteret̄ ad me dicit dñs. Ponite corda
D vr̄a ex die ista ⁊ i futuruz a die vicesima ⁊ quarta noni mensis: a die q̄ fundamēta iactata sunt tēpli dñi ponite sup cor vr̄m. Nūquid iam semen in germie est? Et adhuc vinea ⁊ ficus ⁊ malogranatū ⁊ lignū oliue nō floruit. Ex die ista benedicam. Et factū est verbū dñi secūdo ad aggeū in vicesima ⁊ quarta mēsis dicens. Loquere ad zorobabel ducē iuda: dicēs. Ego mouebo celū pariter ⁊ terrā ⁊ subuertā soliū regnoꝝ ⁊ conterā fortitudinē regni gentiū. Et subuertaz quadrigam ⁊ ascensorē ei⁹: ⁊ descēdent equi ⁊ ascensores eoꝝ: vir i gladio fris sui. In die illo dicit dñs exercituū assumā te zorobabel fili salathiel ꝑue me⁹ dicit dñs

et ponā te quasi signaculū: quia te elegi dicit dñs exercituū.

Explicit Aggeus propha. Incipit. prolog⁹ in Zachariā pphetam.

Secundo anno darij regis medorū aggeum ⁊ zachariā prophetasse: lectiões eorundē declarant. Sed hac de causa aggeus zacharie in ordine pphetarum prelatus esse videt: qꝛ eū duob⁹ mensibus vt pdictorū lectiones ostendūt: in prophetia pcessisse inuenit ⁊ ad reparationem templi pcepto dei pplm animasse: vt esdras refert dicens. ‖In secūdo anno darij regis persarū pphetauerūt aggeus ⁊ zacharias fili⁹ addo pphete: sup iudeos qui erāt in iuda ⁊ hierusalē: sup israel in nomie dei sup eos. Tūc surrexerūt zorobabel fili⁹ salathiel ⁊ iesus fili⁹ iosedech ⁊ principes ei⁹: inchoauerūtqꝫ edificare domū dei q̄ est in hierusalē. Quibus cū adessent pphete: exhortatiōe sua adiuuerūt eos. Nā ⁊ populum israel ab imitatione paternorum delictorū: p suam ammonitionē idē ppheta cupiens reuocare: vbis lectione cōprehensis vsus est. ‖Uidi nocte: ⁊ ecce vir ascēderat sup equū rubeū ⁊c̄. Uidit ppheta virū equo rubeo sedentē: ⁊ stantē in medio myrteti vmbrosi cui⁹ visionis hec solutio est. Uir ascēdens equū rubeū: licet angelus intelligat: tamē qꝛ pdicti coloris equū conscēdere visus est: vindictā sāguinis in eā gentē significat afferendā: que populū israel i captiuitatē redegarat. Naz ⁊ esaias ppheta p ruborē vestimentorū inter gentes vindictā cū sanguine a deo pferendā demōstrans: his vbis vsus est dicens. ‖Quis est iste qui venit de edom tinctis vestib⁹ de bosra ⁊c̄. Stantē vero in medio myrteti vmbrantis: qꝛ dixit: leticiam pplo affuturā: p myrteti significationē voluit designari. Ei⁹ ligni moyses in leuitico cū faceret mentionē. ait: ‖accipietis die prima fruct⁹ ligni speciosi: vt letitiaz ppli p bene olentis ligni et speciosi vmbraculū demōstraret. Sz hāc visionē que liberationē ppli ⁊ vindictā de adūsarijs affuturā demōstrat: ob hoc noctu ppheta se vidisse memorauit: qꝛ populū israel in prima liberatiōe de terra egypti: noctu discessisse constabat cuius exempli qꝛ psens popul⁹ aliquā partem in se retinere videbatur: liberatio eiusdē ac reditus captiuitatis de terra chaldeorū p noctē pphe est reuelata.

I. Esdre. 5. a — Zach. 1. b — Esa. 63. b — Leuit. 23. g

Explicit prologus. Incipit Argumentum.

Zacharias memor dñi sui: multiplex in pphetia: iesum cū vestib⁹ sordidis ⁊ lampadē oculorum septē: candelabrūqꝫ aureum cū totidez lucernis quot ocul: duas quoqꝫ oliuas a sinistrj lampadis cernit ⁊ a dextrj ⁊ post equos rufos: varios: albos: ⁊ dissipatas quadrigas ex effraim: ⁊ equū de hierusalē paupem regē vaticinatur: ⁊ pdicit regem sedentē sup pullum filiū asine subiugalis.

Explicit argumentū. Incipit Zacharias ppha. Capl'm I

In mense octauo in anno secūdo darij regis factū est verbuz dñi ad zachariā filium barachie filij addo pphetam. Irat⁹ est dñs sup pres vros iracūdia. Et dices ad eos. Hec dicit dñs exercituum. Conuertimini ad me ait dñs exercituū. Et cōuertar ad vos dicit dñs exercituū. Ne sitis sicut pres vri: ad q̄s clamabant pphe priores dicētes: hec dicit dñs exercituū: cōuertimini de vijs vris malis: ⁊ cogitatiōib⁹ vris pessimis: ⁊ nō audierunt neqꝫ attenderūt ad me dicit dominus. Patres vri vbi sunt ⁊ pphe? Nonquid in sempiternū viuēt? Uerūtā vba mea ⁊ legitima mea que mādaui seruis meis pphetis: nūquid nō cōprehēderūt pres vestros? Et cōuersi sunt ⁊ dixerūt. Sicut cogitauit dñs exercituum facere nobis pm vias nras ⁊ pm adinuētiōes nras: fecit nobis. In die vicesima et quarta vndecimi mēsis sabbath in anno secundo darij: factū est vbū dñi ad zachariam filiū barachie filij addo pphetam dicens. Uidi p noctē: ⁊ ecce vir ascēdēs sup equū rufum: ⁊ ipe stabat inter myrteta que erāt in pfundo: ⁊ post euz equi rufi varij ⁊ albi. Et dixi. Qui sūt isti domine mi? Et dixit ad me angelus dñi q loquebat in me. Ego ostendā tibi quid sint hec. Et rūdit vir q stabat iter myrteta: ⁊ dixit. Isti sunt quos misit dñs: vt pambulent terrā. Et rūderūt angelo domini qui stabat iter myrteta: ⁊ dixerūt: Perambulauim⁹ terrā: ⁊ ecce ois terra

habitat et hescit. Et rn̄dit angelus dn̄i: ⁊ dixit. Dn̄e exercituū vsq̄ quo tu nō misereberis hierl'm et vrbiū iuda quib⁹ iratus es? Iste iam septuagesim⁹ ann⁹ est. Et rn̄dit dn̄s āgelo q̄ loq̄bat̄ i me v̄ba bona: verba ꝯsolatoria. Et dixit ad me āgelus q̄ loq̄bat̄ in me. Clama dicens: Hec dicit dn̄s exercituū. ‖ Zelat⁹ sū hierusalem et sion zelo magno. Et ira magna ego irascor sup gentes opulētas: q2 ego iratus sū parū: ipsi v̄o adiuuauerūt in malū. Propterea hec dicit dn̄s. Reūtar ad hierl'm in misericordijs: et dom⁹ mea edificabit̄ i ea ait dn̄s exercituū: ⁊ et ppendiculū extēdet̄ sup hierl'm. Adhuc clama dicens: Hec dicit dn̄s exercituū. Adhuc affluent ciuitates mee bonis: et consolabit̄ adhuc dn̄s sion: et eliget adhuc hierusalē. ‖ Et leuaui oculos meos et vidi: ⁊ ecce quattuor cornua. Et dixi ad āgelū q̄ loq̄bat̄ in me. Quid sūt hec? Et dixit ad me. Hec sūt cornua que ventilauerūt iudā et israel et hierusalē. Et ostendit mihi dn̄s quattuor fabros. Et dixi. Quid isti veniunt facere? Qui ait dicens: Hec sūt cornua que ventilauerūt iudā per singulos viros: et nemo eorum leuauit caput suū. Et venerunt isti deterrere ea: vt deijciant cornua gētiū q̄ leuauerūt cornua sup terram iuda vt dispergerent eam.

II

Et leuaui oculos meos et vidi: et ecce vir et in manu eius funiculus mensorū. Et dixi: quo tu vadis? Et dixit ad me. Ut metiar hierusalem et videam quanta sit longitudo eius: ⁊ quanta latitudo eius. Et ecce angelus qui loquebat̄ in me egrediebat̄: ⁊ alius angelus egrediebat̄ in occursū eius: et dixit ad eum. Curre: loquere ad puerū istum dicens. Absq̄ muro habitabitur hierusalem pre multitudine hominū ⁊ iumentorum in medio eius. Et ego ero ei ait dn̄s mur⁹ ignis in circuitu: et in gloria ero in medio eius. O o o fugite d̄ terra aq̄lōis dicit dn̄s: q̄m i q̄ttuor ventos celi dispersi vos dicit dn̄s. O sion fuge q̄ habitas apud filiā babylonis: q2 hec dicit dn̄s exercituū. Post gloriā misit me ad gentes: que spoliauerunt vos. Qui enim tetigerit vos tāgit pupillam oculi mei. Quia ecce ego leuo manum meam super eos: ⁊ erunt prede his qui seruiebant sibi: et cognoscetis: quia domin⁹ exercituum misit me. Lauda ⁊ letare filia siō: quia ecce ego venio ⁊ habitabo in medio tui: ait dominus. Et applicabunt̄ gentes multe ad dn̄m in die illa: ⁊ erūt mihi in ppl'm. Et habitabo in medio tui: ⁊ scies q2 dn̄s exercituū misit me ad te. Et possidebit dn̄s iudam prem suā in terra sc̄ificata: ⁊ eliget adhuc hierusalē. Sileat ois caro a facie domini: quia consurrexit de habitaculo sancto suo.

III

Et ondit mihi dn̄s iesū sacerdotē magnū stātē corā āgelo dn̄i: ⁊ sathā stabat a dextris ei⁹ vt aduersaret̄ ei. Et dixit dn̄s ad sathā. Increpet dn̄s in te sathā: ⁊ increpet dn̄s i te q̄ elegit hierl'm. Nūq̄d nō iste torris ē erut⁹ de igne? Et iesus erat indutus vestibus sordidis: ⁊ stabat ante faciē angeli. Qui rn̄dit: ⁊ ait ad eos qui stabāt coram se dicens: Auferte vestimenta sordida ab eo. Et dixit ad eū. Ecce abstuli a te iniq̄tatem tuā ⁊ indui te mutatorijs. Et dixit. Ponite cydarim mūdam sup caput ei⁹. Et posuerūt cydari sup caput ei⁹ mūdā ⁊ induerūt eū vestibus. Et angelus dn̄i stabat: ⁊ cōtestabat̄ angelus dn̄i iesum dicens. Hec dicit dn̄s exercituū. Si in vijs meis ambulaueris ⁊ custodiā meā custodieris: tu q̄3 iudicabis domū meā ⁊ custodies atria mea: ⁊ dabo tibi ambulantes de his qui nūc hic assistūt. Audi iesus sacerdos magne: tu ⁊ amici tui q̄ habitāt corā te: q2 viri portēdentes sūt. Ecce enī ego adducā seruū meū orientē. q2 ecce lapis quē dedi corā iesu: sup lapidē vnū septē oculi sūt. Et ecce ego celabo sculpturā ei⁹: ait dn̄s exercituum: ⁊ auferā iniq̄tatē terre illius in die vna. In die illa dicit dn̄s exercituū: vocabit vir amicū suum subter vineam ⁊ subter ficum.

IIII

Et reuersus est angelus qui loquebatur in me ⁊ suscitauit me quasi virum: qui suscitatur de somno suo. Et dixit ad me. ‖ Quid tu vides? Et dixi. Uidi: et ecce candelabrū aureum totum: ⁊ lampas eius super caput ipsius: ⁊ septem lucerne eius super illud: ⁊ septem infusoria lucernis que erant super caput eius: ⁊ due oliue sup illud: vna a dextris lampadis: et vna a sinistris eius. Et respondi: et aio ad angelum qui loquebatur in me dicens. Quid sunt hec domine mi? Et rn̄dit angelus qui loquebat̄ in me: ⁊ dixit ad me ‖ Nunquid nescis quid sūt hec? Et dixi. Nō domine mi. Et respōdit ⁊ ait ad me

dicens. Hoc est verbū dñi ad zorobabel dicens: Non in exercitu nec in robore: sed et in spū meo dicit dñs exercituum. Quis tu mons magne corā zoribabel in planū? Et educet lapidē primariū: ꝛ exe q̄bit grām gratie eiꝰ. Et factū est ꝟbuz dñi ad me dicēs: Manꝰ zorobabel fūdauerūt domū istā: et manꝰ eiꝰ ꝑficiēt eā: ꝛ scietis q2 dñs exercituū misit me ad vos Quis eni despexit dies paruos? Et letabunt ꝛ videbūt lapidē stāneū in manu zorobabel. Septē sūt isti oculi dñi q̄ dis currūt in vniuersam terrā. Et rñdi: ꝛ dixi ad eū: Quid sūt due oliue iste ad dexteram cādelabri et ad sinistrā eiꝰ? Et rñdi secūdo: ꝛ dixi ad eū. Quid sunt due spice oliuarū que sūt iuxta duo rostra aurea: ī q̄bꝰ sūt suffusoria ex auro? Et ait ad me dicēs. ‖ Nunq̄d nescꝫ quid sūt hec? Et dixi. Nō dñe mi. Et dixit. Isti sūt duo filij olei splendoris qui assistunt dñatori vniuerse terre.

V

Et cōuersus sū: ‖ et leuaui oculos meos ꝛ vidi ꝛ ecce volumen volans. Et dixit ad me ‖ Quid tu vides? Et dixi. Ecce ego video volumē volans: longitudo eiꝰ viginti cubitorū: et latitudo eius decē cubitoꝝ. Et dixit ad me. Hec est maledictio q̄ egredit̄ super faciē oīs terre: quia oīs fur sicut ibi scriptum est iudicabit̄: ꝛ oīs iurās ex hoc similiter iudicabit̄. Educā illud dicit dominus exercituū: ꝛ veniet ad domū furis ꝛ ad domū iurantꝫ in noīe meo mendaciter et cōmorabit̄ ī medio domꝰ eiꝰ ꝛ consūmet eā ꝛ ligna eiꝰ et lapides eius Et egressus est angelꝰ q̄ loq̄bat̄ in me: ꝛ dixit ad me. Leua oculos tuos et vide. Quid est hoc qđ egredit̄? Et dixi. Quid nam est? Et ait: Hec est amphora egrediens. Et dixit. Hic est oculus eoꝝ in vniuersa terra. Et ecce talentū plumbi portabat̄: ꝛ ecce mulier vna sedēs ī medio amphore. Et dixit. Hec est impietas. Et ꝓiecit eā ī medio amphore: ꝛ misit massam plumbeā in os eiꝰ. ‖ Et leuaui oculos meos ꝛ vidi: ꝛ ecce due mulieres egrediētes: ꝛ spūs in alis earum. Et hēbant alas q̄si alas milui: ꝛ leuauerūt amphoram inter terrā ꝛ celū. Et dixi ad āgeluz q̄ loq̄bat̄ ī me. Quo iste deferūt amphoram? Et dixit ad me. Ut edificet̄ ei domus in terra sennaar: ꝛ stabiliat̄ ꝛ ponatur ibi sup basem suam.

VI

Et cōuersus sum: ‖ et leuaui oculos meos ꝛ vidi: ꝛ ecce q̄ttuor q̄drige egrediētes de medio duoꝝ mōtiū ꝛ mōtes: montes erei. In q̄driga primi equi rufi: in q̄driga secūda equi nigri: ī q̄driga tertia equi albi: ꝛ in q̄driga q̄rta equi varij ꝛ fortes. Et rñdi: ꝛ dixi ad angelum q̄ loq̄bat̄ ī me. Quid sūt hec dñe mi? Et rñdit angelꝰ: ꝛ ait ad me. Isti sūt quattuor venti celi: q̄ egrediunt̄ vt stēt corā dñatore oīs terre. In qua erāt eq̄ nigri egrediebant̄ in terrā aq̄lonis: ꝛ albi egressi sūt post eos: ꝛ varij egressi sūt ad terrā austri. Qui aūt erant robustissimi: exierūt ꝛ querebāt ire ꝛ discurrere ꝑ omnem terram. Et dixit. Ite: ꝛ perambulate terrā. Et ꝑambulauerunt terrā. Et vocauit me: ꝛ locutus est ad me dicēs: Ecce qui egrediunt̄ in terrā aquilonis: req̄escere fecerūt spm̄ meū ī terra aquilonis. Et factū est ꝟbuz dñi ad me dicēs: Sume a trāsmigratione ab oldai ꝛ a tobia ꝛ ab idaia ꝛ venies tu in die illa ꝛ intrabis domuz iosie filij sophonie q̄ venerūt de babylone: ꝛ sumes aurū et argentū ꝛ facies coronas ꝛ pones ī capite iesu filij iosedech sacerdotꝫ magni: et loq̄ris ad eū dicēs: Hec ait dñs exercituum dicēs: Ecce vir: oriens nomen eius. Et subter eū oriet̄ ꝛ edificabit tēplū domino: et ipse extruet templum domino. Et ipse ipse portabit gloriaz: ꝛ sedebit ꝛ dñabit̄ super solio suo. Et erit sacerdos sup solio suo: ꝛ cōsiliū pacꝫ erit inter illos duos. Et corone erūt helē ꝛ tobie et idaie ꝛ hen filio sophonie memoriale in tēplo dñi. Et q̄ ꝓcul sūt veniēt ꝛ edificabūt ī tēplo dñi: ꝛ scietꝫ q2 dñs exercituū misit me ad vos. Erit aūt hoc: si auditu audieritꝫ vocē dñi dei vr̄i.

VII

Et factū est ī anno q̄rto darij regis: factū ē ꝟbū dñi ad zachariā ī q̄rta mēsis noni q̄ ē casleu. Et miserūt ad domū dei sarasar ꝛ rogomelech ꝛ viri q̄ erāt cū eis ad ꝓcādū faciez dñi: vt dicerēt sacerdotibꝰ domꝰ dñi exercituū ꝛ ꝓphetꝫ loquētes. Nunq̄d flendum est mihi in q̄nto mēse: vel scificare me debeo sicut feci iam multꝫ ānis? Et factū est ꝟbū dñi exercituū ad me dicēs Loquere ad oēm ppl̄m terre ꝛ ad sacerdotes dicēs. Cū ieiunaretꝫ ꝛ plāgeretis in q̄nto et septimo ꝑ hos septuaginta annos: nūquid ieiuniū ieiunastꝫ mihi? Et cū comedistis ꝛ bibistis nūquid nō vobis comedistis ꝛ vobismetipsis bibistꝫ? Nūquid nō hec sūt verba mea que locutus est dñs in manu ꝓphetarū priorum

cū adhuc hierusalem habitaretur et esset opulēta: τ ipsa et vrbes in circūitu ei⁹: τ ad austrum τ in campestrib⁹ habitaretur?

C Et factū est ꝟbū dn̄i ad zachariā dicēs Hec ait dn̄s exercituū dicēs: Judicium verū iudicate: τ misericordiā τ miserationes facite vnusq̄sq; cū frē suo. ‖ Et viduā τ pupillū et aduenā τ pauperē nolite calūniari: et malū vir fratri suo nō cogitet ī corde suo. Et noluerūt attēdere et auerterunt scapulam recedētes: τ aures suas aggrauauerūt ne audirēt: τ cor suū posuerūt vt adamātē ne audirēt legē: τ verba q̄ misit dn̄s exercituū in spiritu suo sancto p manū pphetarū priorū. Et facta est indignatio magna a dn̄o exercituū. Et factū est: sicut locut⁹ sum τ nō audierūt: sic clamabūt τ nō exaudiā dicit dn̄s exercituū. Et dispersi eos p oīa regna q̄ nesciunt: τ terra desolata est ab eis eo q̄ nō esset trāsiēs τ reuertēs: τ posuerūt terrā desiderabilē in desertum.

Exo. 22. c

D

VIII

A Et factū est verbū dn̄i exercituū dicēs: Hec dicit dn̄s exercituū. ‖ Zelat⁹ sū sion zelo magno: τ indignatione magna zelatus sū eā. Hec dicit dn̄s exercituū. Reuersus sū ad sion τ habitabo in medio hierl'm. Et vocabitur hierl'm ciuitas ꝟitatis: τ mons dn̄i exercituū: mons sc̄ificat⁹. Hec dicit dn̄s exercituū. Adhuc habitabūt senes τ an⁹ in plateis hierl'm: τ viri baculus ī manu ei⁹ p̄ multitudine dierū. Et platee ciuitatis cōplebūtur infantib⁹: τ puellis ludētib⁹ in plateis eius. Hec dicit dn̄s exercituū. Si videbitur difficile in oculis reliquiarū ppl'i hui⁹ in dieb⁹ illis: nūq̄d in oculis meis difficile erit dicit dn̄s exercituū. Hec dicit dn̄s exercituum.

Z. 1. c

B Ecce ego saluabo ppl'm meū de terra orientis τ de terra occasus solis: τ adducā eos: τ habitabūt ī medio hierusalē: τ erūt mihi in ppl'm: τ ego ero eis in deū in veritate τ in iusticia. Hec dicit dn̄s exercituum. Confortentur man⁹ vr̄e q̄ auditis in his diebus sermones istos p os pphetarū: in die quo fundata est dom⁹ dn̄i exercituū vt templū edificaretur. Siquidem ante dies illos merces hoīum nō erat nec merces iumētorū erat neq; introeūti neq; exeūti erat pax p̄ tribulatione: τ dimisi oēs hoīes vnūquēq; cōtra pximū suū. Nūc aūt nō iuxta dies priores ego faciā reliquijs ppl'i hui⁹ dicit dn̄s exercituū: sz semē pacis erit. Uinea dabit fructū suū. τ terra dabit germē suū. Et celi dabūt rorē suū: et possidere faciā reliq̄as ppl'i hui⁹ vniūsa hec. Et erit: sicut eratis maledictio in gētib⁹ dom⁹ iuda τ dom⁹ isrl': sic saluabo vos τ eritis bn̄dictio. Nolite timere. Confortentur man⁹ vestre: q̄r hec dicit dn̄s exercituū.

C Sicut cogitaui vt affligerem vos cū ad iracūdiā puocassent pr̄es vestri me dicit dn̄s: et nō sum misertus: sic cōuersus cogitaui in diebus istis: vt bn̄faciā domui iuda τ hierusalē. Nolite timere. Hec sūt ergo verba q̄ facietis. ‖ Loquimini veritatē vnusq̄sq; cū pximo suo. Ueritatē et iudiciū pacis iudicate in portis vr̄is: τ vnusq̄sq; malū ꝯtra amicū suū ne cogitetis in cordib⁹ vr̄is: τ iuramentū mendax ne diligatis. Oīa enī hec sunt que odi dicit dn̄s. Et factū est ꝟbū dn̄i exercituū ad me dicēs.

Eph. 4. d

D Hec dicit domin⁹ exercituū. Jeiuniū quarti et ieiuniū q̄nti: τ ieiuniū septimi: et ieiuniū decimi: erit domui iude in gaudium et in leticiam: et in solēnitates p̄claras. Ueritatē tm̄ τ pacē diligite. Hec dicit dn̄s exercituū. Usq;quo veniāt populi et habitent in ciuitatib⁹ multis: τ vadant habitatores vnus ad alterū dicentes. Eamus et dep̄cemur faciē dn̄i; et q̄ramus dn̄m exercituū. Uadam etiā ego Et venient ppl'i multi τ gentes robusti ad querendū dn̄m exercituū in hierusalem: τ dep̄candā faciē dn̄i. Hec dicit dominus exercituū. Jn dieb⁹ illis in quibus ap̄phendent decē hoīes ex oīb⁹ linguis gentiū: τ ap̄phendēt fimbriā viri iudei dicentes: ibimus vobiscū. Audiuimus enī q̄m deus vobiscum est.

IX

O Nus verbi dn̄i in terra adrach: τ damasci requiei eius: q̄r dn̄s ē oculus hoīs τ oīum tribuū israel. Emath q̄z in terminis eius: et tyrus τ sidon. Assūpserūt quippe sibi sapiētiā valde. Et edificauit tyrus munitionē suā: τ coaceruauit argentum quasi humū τ aurū vt lutū platearū. Ecce dn̄s possidebit eam: et pcutiet in mari fortitudinem eius: τ hec igni deuorabitur. Uidebit ascalon et timebit: τ gaza τ dolebit nimis: τ accharon: quoniā confusa est spes eius. Et peribit rex gaza et ascalon nō habitabitur.

A

B Et sedebit seperator in azoto: et disperdam supbiā philistinorū. Et auferam sanguinē eius de ore eius: τ abominationes ei⁹ de medio dentium eius. Et relinquetur etiā ipse deo nostro: et erit q̄si dux in iuda: τ accharon quasi iebuseus Et circūdabo domum meam ex his qui

militant mihi euntes ⁊ reuertentes et nō tranſibit ſup eos vltra exactor quia nunc vidi in oculis meis.‖ Exulta ſatis filia ſion: iubila filia hieruſalem.‖ Ecce rex tuus veniet tibi iuſtus ⁊ ſaluator: ipſe pauper ⁊ aſcēdens ſup aſinā: et ſuper pullū filiū aſine. Et diſpdam quadrigā ex effraim: et equū de hieruſalem: ⁊ diſſipabitur arcus belli. Et loquet pacē gentibus ⁊ poteſtas eius a mari vſq ad mare: et a fluminibus vſq ad fines terre. Tu quoq i ſanguine teſtamēti tui emiſiſti vinctos tuos de lacu: in quo nō eſt aqua. Conuertimini ad munitionē vincti ſpei. Hodie quoq ānuncians duplicia reddam tibi: qm extendi mihi iudam quaſi arcum: impleui effraim. Et ſuſcitabo filios tuos ſion ſuper filios tuos grecia et ponam te quaſi gladiū fortiū. Et dn̄s deus ſup eos videbit: ⁊ exibit vt fulgur iaculū eius. Et dn̄s deus in tuba canet et vadet in turbine auſtri. Dn̄s exercituum pteget eos: et deuorabūt ⁊ ſubūcient lapidib⁹ funde. Et bibentes inebriabunt quaſi a vino: et replebuntur vt phiale: et quaſi cornua altaris. Et ſaluabit eos dn̄s deus eorū in die illa vt gregem populi ſui: quia lapides ſancti eleuabunt ſuper terram eius. Quid enim bonum eius eſt: et quid pulchrum eius niſi frumētū electorū: et vinū germinās virgines?

Esa.62.d

Matth.21.a

C

X

A

Petite a dn̄o pluuiā in tpe ſerotino: ⁊ dn̄s faciet niues ⁊ pluuiam imbris et dabit eis ſingulis herbam i agro. Quia ſimulacra locuta ſūt inutile: et diuini viderūt mēdaciū: ⁊ ſomniatores locuti ſunt fruſtra ⁊ vane cōſolabant. Idcirco abducti ſūt quaſi grex affligent qr nō eſt eis paſtor. Super paſtores iratus eſt furor me⁹: et ſup hircos viſitabo. Quia viſitauit dn̄s exercituum gregem ſuū domū iuda: et poſuit eos qſi equū glīe ſue in bello. Ex ipſo angul⁹ ⁊ ex ipſo paxill⁹: ⁊ ex ipſo arcus plij: ⁊ ex ipſo egrediet oīs exactor ſimul. Et erūt qſi fortes cōculcātes lutū viarū in plio. Et bellabūt qr dn̄s cū eis: ⁊ cōfundent aſcēſores equoꝝ. Et cōfortabo domū iuda: et domū ioſeph ſaluabo. Et cōuertā eos qr miſerebor eoꝝ: et erūt ſicut fuerūt qn̄ nō pieceram eos. Ego eni dn̄s de⁹ eoꝝ et exaudiā eos. Et erūt quaſi fortes effraim: ⁊ letabit cor eoꝝ quaſi a vino. Et filij eoꝝ videbūt et letabunt: ⁊ exultabit cor eorū in dn̄o. Sibilabo eis: et congregabo illos: quia redemi eos. Et multiplicabo eos ſicut an̄ fuerāt multiplicati ⁊ ſeminabo eos in populis. Et delonge recordabunt mei: et viuēt cū filijs ſuis et reuertent. Et reducā eos de terra egypti: ⁊ de aſſyrijs congregabo eos. Et ad terrā galaad et libani adducā eos: ⁊ nō inuenief eis locus. Et tranſiet in mari freto: ⁊ pcutiet in mari fluctus: et cōfundent oīa pfunda fluminis. Et humiliabitur ſupbia aſſur: et ſceptrū egypti recedet. Confortabo eos in dn̄o: et in noīe eius ambulabūt dicit dn̄s.

B

B

C

D

XI

Aperi libane portas tuas: et comedat ignis cedros tuas. Ulula abies qr cecidit cedrus: qm magnifici vaſtati ſunt. Ululate quercus baſan: qm ſucciſus eſt ſaltus munit⁹. Uox vlulat⁹ paſtoꝝ: qr vaſtata eſt magnificētia eorū. Uox rugitus leonū: qm vaſtata eſt ſupbia iordanis. Hec dicit dn̄s deus meus. Paſce pecora occiſionis: que qui poſſiderāt occidebāt ⁊ nō dolebant et vendebant ea dicentes: Benedictus dn̄s: diuites facti ſum⁹. Et paſtores eoꝝ non parcebāt eis: ⁊ ego non parcam vltra ſup habitātes terram dicit domin⁹. Ecce ego tradam hoīes: vnūquēq i manu pximi ſui: et in manu regis ſui: ⁊ cōcident terram et nō eruā de manu eorū et paſcam pecus occiſionis ppter hoc o pauperes gregi. Et aſſumpſi mihi duas virgas: vnā vocaui decorē: ⁊ alteram vocaui funiculum et paui gregem. Et ſuccidi tres paſtores in menſe vno: et cōtracta eſt aīa mea in eis. Siquidem et aīa eorū variauit in me. Et dixi. Nō paſcā vos.‖ Quod morit moriat: et quod ſuccidit ſuccidat: et reliqui deuorēt vnuſquiſq carnē pximi ſui. Et tuli virgam meā que vocabat decus et abſcidi eam: vt irritum facerē fedus meum qd pcuſſi cū oībus pplis: et in irritum deductū eſt in die illa. Et cognouerūt ſic pauperes gregis q cuſtodiūt mihi qr verbum dn̄i eſt. Et dixi ad eos. Si bonū eſt i oculis vr̄is afferte mercedē meā: ⁊ ſi nō qeſcite.‖ Et appenderūt mercedē meam: triginta argēteos. Et dixit dn̄s ad me. Proiice illud ad ſtatuariū. Decorū preciū: qd appciat⁹ ſum ab eis. Et tuli triginta argenteos: ⁊ pieci illos i domo dn̄i ad ſtatuarium. Et precidi virgā meam ſecundam que appellabat funiculus: vt diſſoluerem germanitatem inter iudā ⁊ iſrael Et dixit dominus ad me. Adhuc ſume

a

A

B

Hiere.15 [illegible]

C

Matth.27.a

D

tibi vasa pastoris stulti. Quia ecce ego suscitabo pastorē in terra q̄ derelicta nō visitabit: dispersum nō q̄ret et cōtritū nō sanabit: ⁊ id quod stat nō enutriet ⁊ carnes pinguiū comedet: ⁊ vngulas eorum dissoluet. O pastor ⁊ idolū: derelinquēs gregem. Gladius sup̄ brachiū eius: ⁊ super oculū dextrū eius. Brachiū eius ariditate siccabitur: ⁊ oculus dexter eiꝰ tenebrescens obscurabitur. XII

A Onus verbi dn̄i sup̄ israel. Dixit dominꝰ extendens celum ⁊ fundans terrā: ⁊ fingens spm̄ hoīs in eo. Ecce ego ponā hierusalē superliminare crapule oībus pp̄lis in circumitu: sed ⁊ iuda erit in obsidione ꝯtra hierusalem. Et erit: in die illa ponā hierusalē lapidē oneris cunctis pp̄lis. Oēs qui leuabunt eū: cōcisione lacerabunt: ⁊ colligentur aduersus eā omia regna terre. In die illa dicit dn̄s pcutiā oēm equū in stuporē: ⁊ ascensorē eius in amentiā.

B Et sup̄ domū iuda aperiam oculos meos: ⁊ omnē equū populoꝝ pcutiā cecitate. Et dicent duces iuda in corde suo: confortent mihi habitatores hierusalē: in dn̄o exercituū deo eorū. In die illa ponam duces iuda sicut caminū ignis in lignis: ⁊ sicut facē ignis i feno ⁊ deuorabunt ad dexterā ⁊ ad sinistrā oēs populos in circuitu. Et habitabit hierusalem rursus in loco suo in hierusalē: ⁊ saluabit dn̄s tabernacula iuda sicut i principio vt nō magnifice glorief domꝰ dauid: ⁊ gloria habitantiū hierusalē cōtra iudā.

C In die illo ꝓteget dn̄s habitatores hierusalē. Et erit qui offenderit ex eis in die illa quasi dauid: ⁊ domꝰ dauid quasi dei: sicut angelꝰ dn̄i in ꝯspectu eiꝰ. Et erit in die illa querā conterere omēs gentes q̄ veniūt ꝯtra hierusalē: ⁊ effundā sup̄ domū dauid ⁊ sup̄ habitatores hierusalē spiritū grē ⁊ precū. ‖Et aspicient ad me quē confixerūt ⁊ plangent eū planctu quasi sup̄ vnigenitū: ⁊ dolebūt

Joh.19.g

D sup̄ eum vt doleri solet in morte primogeniti. In die illa magnꝰ erit planctꝰ in hierusalē sicut planctꝰ ad ad remmon i campo magedon. Et plangēt terre: familie ⁊ familie seorsum. Familie domꝰ dauid seorsum: ⁊ mulieres eoꝝ seorsū. Familie domꝰ nathan seorsum: ⁊ mulieres eorū seorsum. Familie domꝰ leui seorsū: ⁊ mulieres eorū seorsum. Familie semei seorsum: ⁊ mlieres eoꝝ seorsum. Oēs familie relique: familie ⁊ familie seorsum: ⁊ mulieres eorū seorsum. XIII

A In die illa erit fons patēs domui dauid ⁊ habitantibꝰ hierusalē: in ablutionem peccatorū ⁊ menstruate. Et erit in die illa dicit dn̄s exercituū: ‖disperdā nomia idoloꝝ de terra: ⁊ nō memorabunt vltra. Et pseudo ꝓphetas ⁊ spiritū immūdū auferā de terra. Et erit cū ꝓphetauerit quispiā vltra dicent ei pater eiꝰ ⁊ mater eiꝰ qui genuerunt eū. Non viues: q̄r mendaciū locutus es in noīe dn̄i. Et cōfigent eum pater eiꝰ ⁊ mater eiꝰ genitores eius cū ꝓphetauerit. Et erit: in die illa confundentur ꝓphete vnusq̄sq; ex visione sua cū ꝓphetauerint: nec operientur pallio saccino vt mentiant.

Ezech.30.b

B Sed dicet: nō sum propheta. Homo agricola ego sum: q̄m adam exemplū meū ab adolescētia mea. Et dicet ei. Quid sunt plage iste in medio manuū tuarū? Et dicet. His plagatus sum in domo eorū q̄ diligebāt me.

C Framea suscitare sup̄ pastorē meū: ⁊ super virū coherentē mihi dicit dominus exercituū. ‖Percute pastorē: ⁊ dispergentur oues. Et cōuertā manū meā ad paruulos.

Matth.26.e
Mar.14.e

D Et erunt in omī terra dicit dn̄s: partes due in ea dispergent ⁊ deficient: ⁊ tertia pars relinquet in ea. Et ducam tertiā partē p̄ ignē ⁊ vram eos sicut vritur argentū: ⁊ ꝓbabo eos sicut ꝓbatur aurū. Ipse vocabit nomē meū: ⁊ ego exaudiā eū. Et dicā: pp̄lus meꝰ es: ⁊ ipse dicet dn̄s deus meus. XIIII

A Ecce dies dn̄i veniūt: dicit dn̄s: et diuident spolia tua i medio tui. Et ꝯgregabo oēs gentes ad hierusalē in preliū ⁊ capiet ciuitas: ⁊ vastabunt domꝰ: ⁊ mlieres violabunt. Et egredief media ps ciuitatꝭ i captiuitatē ⁊ reliquū pp̄li n̄ auferet ex vrbe. Et egrediet dn̄s ⁊ p̄liabit ꝯtra gētes illas: sicut p̄liatꝰ ē i die certaminis. Et stabūt pedes eiꝰ in die illa sup̄ mōtē oliuaꝝ: q̄ ē cōtra hierl'm ad oriētē. Et scidet mōs oliuaꝝ ex media pte sui ad oriētē ⁊ occidētē p̄rupto grādi valde. Et separabit medium montꝭ ad aquilonē: ⁊ mediū eiꝰ ad meridiē. Et fugietꝭ ad vallē mōtiū eoꝝ: q̄m ꝯiunget vallis montiū vsq; ad p̄ximū. Et fugietꝭ sicut fugistꝭ a facie terremotꝰ in diebꝰ ozie regis iuda. Et veniet dn̄s deus meꝰ: oēsq; scti cū eo. Et erit: in die illa nō erit lux: sed frigus ⁊ gelu.

2.Pa.26.e

B Et erit dies vna que nota est dn̄o: nō dies neq; nox: ⁊ in tp̄e vespi erit lux. Et erit: i die

illa exibūt aque viue de hierl'm. Mediū earū ad mara orientale: τ mediū eaꝝ ad mare nouissimū. In estate τ i hieme erūt et erit dn̄s rex sup oēm terrā. In die illa erit dn̄s vn⁹: et erit nomen eius vnū. Et reuertet oīs terra vsq ad desertū: de colle remon ad austrū hierl'm. Et exaltabit τ habitabit in loco suo a porte beniamin vsq ad locū porte prioris et: vsq ad portā anguloꝝ τ a turre ananehel vsq ad torcularia regis. Et habitabūt in ea: et anathema nō erit ampli⁹. Sed sedebit hierl'z secura: ‖ τ hec erit plaga q̄ pcutiet dn̄s oēs gentes que pugnauerūt aduersus hierl'm. Tabescet caro vniuscuiusq stātis sup pedes suos et oculi eius cōtabescent in foramib⁹ suis: et lingua eoꝝ ɔtabescet in ore suo. In die illa erit tumult⁹ dn̄i magn⁹ i eis: et apprehēdet vir manū ꝓximi sui: et cōseretur man⁹ ei⁹ sup manū ꝓximi sui. Sz τ iudas pugnabit aduersus hierl'm. Et ɔgregabunt diuitie oīm gentiū in circūitu: aurū τ argētū τ vestes multe satꝭ. Et sic erit ruina equi τ muli τ cameli τ asini τ oīm iumentoꝝ q̄ fuerint in castrꝭ illis: sicut ruina hec. Et oēs q̄ reliqui fuerint de vniuersis gentib⁹ q̄ venerūt ɔtra hierusalē: ascēdent ab āno in annū: vt adorent regē dn̄m exercituū: τ celebrēt festiuitatē tabernaculoꝝ. Et erit q̄ nō ascenderint d̄ familijs terre ad hierl'm vt adorent regē dn̄m exercituū: non erit super eos imber. Qꝫ τ si failia egypti nō ascenderit τ nō venerit: nec sup eos erit ‖ Sed erit ruina q̄ pcutiet dn̄s omēs gentes: q̄ nō ascenderint ad celebrandā festiuitatem tabernaculoꝝ. Hoc erit pctm̄ egypti τ hoc pctm̄ oīm gentiū q̄ nō ascēderint ad celebrandā festiuitatē tabernaculoꝝ. In die illa erit qđ sup frenum eq̄ est sctm̄ dn̄o: τ erūt lebetes in domo dn̄i quasi phiale corā altari. Et erit omīs lebes in hierl'm τ in iuda sctificatus dn̄o exercituū. Et veniēt oēs imolātes et sument ex eis: τ coquēt in eis. Et non erit mercator vltra in domo domini exercituum in die illo.

C — I. eo. — D — Z. eo.

Explicit Zacharias ppħa. Incipit prolog⁹ in Malachiam ppħetam.

Leuitꝭ. 21. a — Ibidē. 22. a

‖ Deus p moysen pplo isrl' pceperat: sacerdotes tabernaculi sui oī corpali vitio liberos: hostias oī vitio vacuas sibi offerre. Quib⁹ legē suā ad regendū ppl'm ob hoc dederat vt p sacrificioꝝ oblationes internūcij dei τ hoim facti: ppl'm pceptꝭ celestib⁹ facerēt obedire ‖ Unde sacerdotes angelos dei esse: hoc in loco scriptura testat. Sed qz tanti munerꝭ gratiam ɔtemnētes: supradict⁹ ppl's ac sacerdotes sacrificio vitio deturpata: ipsi criminib⁹ atq impietatib⁹ maculati deo offerre ceperūt. Ideo p malachiā ppħetam de⁹ ppl'm suū israel increpans: ait. ‖ Dilexi vos dicit dn̄s Et dixistꝭ. In q̄ dilexisti nos? Nōne frater erat esau iacob dicit dn̄s: τ dilexi iacob: esau āt odio habui? Esau aūt frēz iacob nō iniqua aut spontanea volūtate odio habitū a deo: vel sine meriti grā iacob dilectū manifestū est: cū sm̄ pscientiā suā esau q̄dem effusionē fraterni sanguinis concupiscere: iacob autē in sui cognitione obsuādam legē desiderare cognosceret. Cuius rei gratia: supradicto vsus est exēplo dicens ‖ Dilexi iacob: esau aūt odio habui Qꝫ vis ex opib⁹ memoratoꝝ quoꝝ liber geneseos meminit: in q̄ vnusq̄sq eorum futur⁹ erat ꝓposito manifeste ɔstaret vt scriptū est. ‖ Creuerunt pueri: τ erat esau homo agrestis sciens venari: iacob aūt hō simplex manens in tabernaclo. Naz reliqua q̄ electione cōprehēsa sunt pūaricationē ppli isrl' in obseruādis sacrificijs dei: increpationēq in eundē: qꝫ deos alienos coluerūt: significāt.

Malach. 2. b — Malach. 1. a — Ibidem. a — Geñ. 25. d

Explicit prolog⁹. Incipit argumētū.

m Alachias aperte τ in fine omniū ppħetaꝝ dicit de abiectione israel τ vocatione gentiuz. Non est mihi ait voluntas in vobis dicit dn̄s exercituū: ‖ τ mun⁹ nō suscipiam de manu vestra. Ab ortu eni solis vsq ad occasum magnū est nomē meū in gentib⁹: τ in om̄i loco sacrificatur: τ offert noi meo oblatio munda.

Malach. 1. c

Explicit argumentū. Incipit Malachias ppħeta. Cap. I

O Nus verbi domini ad isrl' in manu malachie ppħete. Dilexi vos dicit domin⁹. Et dixistis In quo dilexisti nos? Nōne frater erat esau iacob dicit domin⁹.

A

Ro.9.c ‖Et dilexi iacob:esau autē odio habui?
Et posui seyr montes eiꝰ in solitudinē:
⁊ hereditatem eius in dracones deserti.
Qꝫ si dixerit idumea destructi sumꝰ:sed
reuertētes edificabimus que destructa
sunt:hec dicit dominꝰ exercituum. Isti
B edificabunt:⁊ ego destruā.Et vocabun
tur termini impietatꝭ: ⁊ pplꝰs cui iratꝰ
est dominꝰ vsqꝫ in eternuꝫ. Et oculi vrī
videbūt:⁊ vos dicetis:Magnificeꝝ do-
minꝰ sup terminū israel . Filiꝰ honorat
patrē ⁊ seruꝰ dominū suuꝫ.Si ergo pa-
ter ego sum:vbi est honor meꝰ:⁊ si domi
nus ego sum:vbi est timor meꝰ dicit do
minꝰ exercituū ad vos:o sacerdotes qui
despicitis nomē meū:⁊ dixistis:in q̄ de-
sperimꝰ nomē tuū? Offertis sup altare
meū panē pollutū.Et dicitis.In q̄ pol-
luimꝰ te? In eo ꝙ dicitꝭ: mensa dn̄i de-
specta est.Si offeratis cecū ad imolan-
dū:nōne malū est?Et si offeratꝭ claudū
C ⁊ languidū:nonne malū est?Offer illud
duci tuo:si placuerit ei:aut si susceperit
faciē tuā dicit dn̄s exercituū.Et nūc de-
precamini vultū dei vt misereaꝝ vestri:
de manu eni vrā factuꝫ est hoc:si q̄ mo-
do suscipiat facies vrās dicit dn̄s exerci
tuū.Quis in vobis qui claudat ostia:⁊
incendat altare meū gratuito? Nō ē mi
hi volūtas in vobis dicit dn̄s exercitu-
J.2.c. um:‖et munꝰ nō suscipiā de manu vrā.
Ps.49.et Ps.112. ‖Ab ortu eni solis vsqꝫ ad occasum ma
gnū est nomē meū in gentibꝰ:⁊ in oī lo-
co sacrificatur ⁊ offerꝝ nomi meo obla
tio mūda:qꝛ magnū est nomē meū ī gen
D tibꝰ dicit dn̄s exercituū.Et vos pollui-
stis illud in eo ꝙ dicitꝭ: mēsa dn̄i cōta-
minata est:⁊ qđ supponiꝝ:cōtemptibile
est cū igne qui illud deuorat.Et dixistꝭ.
Ecce de labore. Et exufflastꝭ illud dicit
dn̄s exercituuꝫ.Et intulistis de rapinis
claudū ⁊ languidū ⁊ intulistis munus.
Amos.5.f. ‖Nūquid suscipiā illud de manu vrā di
cit dn̄s exercituū?Maledictus dolosus
qui habet in grege suo masculū:⁊ votuꝫ
faciens imolat debile dn̄o.Quia rex ma
gnus ego dicit dn̄s exercituū:et nomen
meū horribile in gentibꝰ. II

A Et nūc ad vos mandatū hoc o sa
Leuitꝭ.26.b Deutꝭ28.b. e cerdotes.‖Si nolueritꝭ audire et
si nolueritis ponere sup cor vt de
tis gloriā nomini meo ait dn̄s exercitu-
um:mittā in vos egestatē:⁊ maledicam
benedictionibꝰ vrīs:⁊ maledicam illis:
qm̄ nō posuistis sup cor.Ecce ego proij-
ciam vobis brachiū:⁊ dispergā sup vul-
tum vestrū stercus solennitatū vrārū:et
assumet vos secum.Et scietis qꝛ misi ad
vos mandatū istud:vt esset pactū meuꝫ
cū leui dicit dn̄s exercituū.Pactū meuꝫ
fuit cū eo vite ⁊ pacis ⁊ dedi ei timorem
⁊ timuit me ⁊ facie nomis mei pauebat B
Lex veritatꝭ fuit in ore eiꝰ:et iniquitas
nō est inuēta in labijs eiꝰ.In pace et in
eq̄tate ābulauit mecuꝫ: ⁊ mltos auertit
ab iniq̄tate.Labia eni sacerdotꝭ custodi
unt sciam:⁊ legē req̄rent ex ore eiꝰ:quia
angelꝰ dn̄i exercituū est. Uos aūt recessi
stis de via:⁊ scandalizastꝭ plīmos ī lege.
Irritū fecistiꝭ pactū leui dicit dn̄s exer-
cituū.Propter qđ ⁊ ego dedi vos ꝯtem-
ptibiles ⁊ humiles oibus pplīs:sicut nō
seruastis vias meas: ⁊ accepistꝭ faciē in
lege.Nūquid nō pr̄ vnꝰ oim nrm̄?Nun-
quid nō deus vnus creauit nos?Quare C
ergo despicit vnusq̄sqꝫ vrm frēm suum
violans pactū patꝝ nroꝝ?Trāsgressus
est iuda ⁊ abominatio facta est in israel
⁊ in hierusalē:qꝛ cōtamiauit iudas san
ctificationē dn̄i quā dilexit:⁊ habuit fi-
liam dei alieni. Disꝑdet dn̄s virū q̄ fece
rit hoc:mgr̄m ⁊ discipulū de tabernacu
lo iacob:⁊ offerentē munꝰ dn̄o exercitu
um.Et hoc rursum fecistis. Operiebatꝭ
lachrymis altare dn̄i fletu ⁊ mugitu:ita
vt nō respiciā vltra ad sacrificium:‖nec S.1.c.
accipiā placabile quid de manu vestra.
Et dixistis.Quā ob causam . Quia dn̄s
testificatꝰ est inter te ⁊ vxorē pubertatis
tue:quaꝫ tu despexisti.Et hec particeps D
tua ⁊ vxor federꝭ tui. Nōne vnꝰ fecit:et
residuū spūs eiꝰ eius est?Et q̄d vnꝰ que
rit nisi semē dei?Custodite ergo spūꝫ vrm ⁊
vxorē adolescētie tue noli despicere.Cū
odio habuerꝭ dimitte:dicit dn̄s deꝰ isrl̄.
Operiet aūt iniq̄tas vestimētuꝫ eiꝰ : dicit
dn̄s exercituū.Custodite spūꝫ vrm:⁊ no
lite despicere. Laborare fecistꝭ dn̄m ī ser
monibꝰ vrīs.Et dixistis.In q̄ eū fecimꝰ
laborare?In eo ꝙ dicitꝭ . Omis qui fa-
cit malū bonꝰ est in ꝯspectu dn̄i: ⁊ tales
ei placent:Aut certe vbi est deꝰ iudiciū.
‖Ecce ego mittā angelū meū: III Matth.11.b
e ⁊ pparabit viā ante faciē meam. Mar.1.a.
Et statim veniet ad templū suuꝫ Lucꝭ.7.d
dn̄ator quē vos queritꝭ:⁊ angelus testa
menti quē vos vultis. Ecce venit dicit
dn̄s exercituū.Et quis poterit cogitare
diem aduentꝰ eius?Et quis stabit ad vi
dendū eum?Ipse eni quasi ignis ꝯflans
⁊ quasi herba fullonum. Et sedebit con
flans ⁊ emundans argentū:⁊ purgabit

filios leui. Et colabit eos quasi aurū et quasi argentū: et erūt dn̄o offerētes sacrificia in iusticia. Et placebit dn̄o sacrificiū iuda ⁊ hierl'm sicut dies seculi et sicut āni antiqui. **B** Et accedam ad vos in iudicio: et ero testis velox maleficis ⁊ adulteris et piuris: et qui calūniant̄ mercedē mercenariȷ̄ et humiliant viduas ⁊ pupillos. et opprimūt peregrinū: nec timuerūt me: dicit dn̄s exercituū. Ego. n. domin⁹ et non mutor et vos filiȷ̄ iacob nō estis cōsumpti. A dieb⁹ eni patꝝ vestroꝝ recessistis a legitimis meis: et nō custodistis. Reuertimini ad me et reuertar ad vos: dicit domin⁹ exercituū. Et dixistis: in quo reuertemur? Si affiget homo deū: q2 vos cōfigitis me. Et dixistis? In quo cōfigimus te? In decimis ⁊ in primitiȷ̄s. Et in penuria vos maledicti estis: ⁊ me vos configitis gens tota. **C** Inferte omnē decimā in horreū meū: et sit cibus in domo mea: ⁊ ꝓbate me sup hoc dicit dn̄s. Si nō aperuero vobis cataractas celi: ⁊ effudere vobis bn̄dictionē vsq3 ad abundantiaȝ. Et increpabo ꝓ vobis deuorantē: ⁊ non corrūpet fructum terre vr̄e: nec erit sterilis vinea in agro dicit dn̄s exercituū. Et beatos vos dicent oēs gentes. Eritis eni vos terra desiderabilis dicit dn̄s exercituū. Inualuerūt super me verba vr̄a dicit dn̄s. **D** Et dixistis. Quid locuti sumus ꝯtra te? Dixistis. ‖ [Job.21.b] Uan⁹ ē q̇ seruit deo. Et qđ emolumentū q2 custodiuim⁹ p̄cepta eius: et quia ambulauim⁹ tristes corā dn̄o exercituum? Ergo nūc beatos dicim⁹ arrogantes. Siquidē edificati sunt faciētes impietates: ⁊ temptauerūt deum ⁊ salui facti sunt. Tunc locuti sunt timētes deum: vnusq̇sq3 cū ꝓximo suo. Et attēdit dn̄s ⁊ audiuit ⁊ scriptus est liber monumenti corā eo timentib⁹ dn̄m ⁊ cogitātibus nomē ei⁹. Et erūt mihi ait dominus exercituū in die qua ego facio i peculiū: ⁊ parcam eis sicut parcit vir filio suo seruiēti sibi. Et cōuertimini: et videbitis quid sit inter iustū ⁊ impiū: ⁊ inter seruientē deo ⁊ nō seruientē ei.

IIII

E Ecce eni dies veniet succēsa quasi camin⁹: ⁊ erūt oēs supbi ⁊ omēs facientes impietatē stipula. Et inflammabit eos dies veniēs dicit dn̄s exercituū: que non derelinquet eis radicem ⁊ germē. Et orief vobis timētibus nomē meū sol iusticie: ⁊ sanitas in pennis ei⁹. Et egrediemini ⁊ salietj sicut vitulus de armēto: ⁊ calcabitj impios cū fuerint cinis sub planta pedū vestroꝝ in die qua ego facio dicit dn̄s exercituum. **B** Memētote legis moysi serui mei: quam mādaui ei in oreb ad oēm isrl': ꝑcepta ⁊ iudicia. Ecce ego mittā vobis heliaȝ ꝓphetā anteq3 veniat dies dn̄i magn⁹ et horribilis. Et ꝯuertet cor patrū ad filios: ⁊ cor filioꝝ ad pr̄es eoꝝ: ne forte veniam ⁊ ꝑcutiā terrā anathemate.

Explicit Malachias propheta. Incipit prologus beati Hieronymi p̄sbyteri in libros Machabeorum.

Machabeoꝝ libri duo p̄notant p̄lia inter hebreoꝝ duces gentemq3 persaꝝ pugnā q̇3 sabbatorū: ⁊ nobiles machabei ducū triūphos: ex cui⁹ noie ⁊ libri idem sunt nūcupati. ‖ [2.Mach.7.a] Hec quoq3 historia continet etiā inclyta illa gesta machabeoruȝ fratrū: q̇ sub antiocho rege ꝓ sacris legib⁹ dira tormēta ꝑpessi sunt. Quos mr̄ pia dū diuersis suppliciȷ̄s vrgerent̄: nō solū nō fleuit: sed ⁊ gaudēs hortabat̄ ad gloriam passionis.

Item alius prologus.

Machabeoꝝ libri licet nō habeantur in canone hebreoruȝ: tn̄ ab ecclia inter diuinoꝝ voluminū ānotant̄ historias. Prenotant aūt p̄lia inter hebreoruȝ duces: gentesq3 persaꝝ: pugnā quoq3 sabbatorū ⁊ nobiles machabei triūphos: fedus quoq3 amicitiaꝝ cū romanoꝝ ducibus atq3 legationū. ‖ [2.Ma.7.a] Machabei septeȝ frēs ab vna mr̄e machabea nomie geniti: custodiētes legē: pr̄is traditionē: nō manducantes carnē porcinā: ob hoc ab antiocho rege seuissimo in antiochia martyrū gloria coronati sunt cuȝ matre sua atq3 sepulti cum magna veneratiōe ibi quiescunt.

Explicit prologus. Incipit liber primus Machabeoꝝ. Capl'm I

ET factū est post q3 percussit alexander philippi macedo qui prim⁹ regnauit in grecia: egressus d̄ terra cethim: dariū regē persarum ⁊ medoꝝ: constituit p̄lia multa: et obtinuit omniū munitiones: ⁊ inter-

fecit reges terre. Et ptransijt vsq ad fi-
nes terre: et accepit spolia multitudinis
gentiũ: ⁊ siluit terra in cõspectu ei⁹. Et
cõgregauit virtutem exercitũ fortẽ ni-
Judith.1.c. mis: ‖ ⁊ exaltatũ est et eleuatũ cor ei⁹: et
obtinuit regiões gentiũ ⁊ tyrãnos: et fa
cti sũt illi in tributũ. Et post hec decidit
in lectũ: ⁊ cognouit qꝛ moreret. Et voca
uit pueros suos nobiles q secũ erãt nu
triti a iuuẽtute sua ⁊ diuisit illis regnũ
suũ cũ adhuc viueret. Et regnauit alexã
der ãnis duodecim: ⁊ mortu⁹ ẽ. Et obti
B nuerũ pueri ei⁹ regnũ: vnusquisq in lo
co suo: ⁊ imposuerũt omẽs sibi diade-
mata post mortem eius: et filij eoꝝ post
eas annis multis: et multiplicata sunt
mala in terra. Et exijt ex eis radix pec-
cati: antioch⁹ illustris filius antiochi re
gis q fuerat rome obses: ⁊ regnauit ĩ an
no cẽtesimo tricesimoseptimo regni gre
coꝝ. In dieb⁹ illis exierũt ex isrl' filij ini
qui suaserũt multĩ dicẽtes. Eam⁹ ⁊ dis
ponam⁹ testm̃ cũ gentib⁹ que circa nos
sũt: qꝛ ex quo recessim⁹ ab eis: inuenerũt
nos multa mala. Et bonus visus ẽ ser-
mo in oculis eoꝝ. Et destinauerũt aliq
de pplo: ⁊ abierũt ad regẽ: et dedit illis
ptãtez: vt facerẽt iusticiã gentiũ. Et edi
ficauerũt gymnasium in hierosolymis
ßm leges nationũ: et fecerunt sibi ꝑpu-
tia: et recesserunt a testamento sancto: ⁊
3.Re.21.g iuncti sunt nationibus: ‖ et venundati
sunt vt facerent malũ. Et paratũ est re-
gnũ in conspectu antiochi: et cepit reg-
nare in terra egypti: vt regnaret super
C duo regna. Et intrauit in egyptũ ĩ mul
titudine graui: in curribus et elephãtis
et equitibus: et copiosa nauium multi-
tudine. Et ꝯstituit bellum aduersus pto
lemeũ regem egypti: et veritus est ptole
meus a facie eius et fugit: et ceciderunt
vulnerati multi. Et cõprehendit ciuita-
tes munitas ĩ terra egypti et accepit spo
lia terre egypti. Et conuertit antiochus
postq ꝑcussit egyptũ in centesimo et q-
dragesimo et tertio anno et ascendit ad
israel et ascendit hierosolymã in multi-
tudine graui. Et intrauit in sanctifica-
tionẽ cum superbia: et accepit altare au
reũ: et candelabrũ luminis ⁊ vniuersa va
sa eius ⁊ mensam ꝓpositionis ⁊ libato-
ria ⁊ phialas ⁊ mortariola aurea et ve-
lũ et coronas et ornamentũ aureũ qđ in
facie tẽpli erat: ⁊ cõminuit oia. Et acce
pit argentum et aurum ⁊ vasa concupi
scibilia: et accepit thesauros occultos

quos inuenit: ⁊ sublatis omibus abijt
in terram suã. Et fecit cedem hominũ: ⁊
locutus est in superbia magna. Et fact⁹ D
est planctus magnus in israel ⁊ in omĩ
loco eorũ. Et ingemuerũt principes ⁊ se
niores: et iuuenes ⁊ virgines infirmati
sunt ⁊ speciositas mulierũ imutata est.
Omnis maritus sumpsit lamentũ: et q̃
sedebant in thoro maritali lugebãt. Et
cõmota est terra sup habitantes in ea: ⁊
vniuersa domus iacob induit cõfusionẽ
Et p⁹ duos annos dieꝝ misit rex princi
pem tributorũ in ciuitates iuda: et ve-
nit hierusalem cum turba magna. Et lo
cutus est ad eos verba pacifica in dolo
et crediderũt ei. Et irruit sup ciuitatem
repente: et ꝑcussit eam plaga magna: et
ꝑdidit populũ multũ ex israel. Et acce-
pit spolia ciuitatis: et succendit eã igni
Et destruxit domos eius ⁊ muros eius
in circũitu: et captiuas duxerunt mulie
res ⁊ natos: et pecora possederũt. Et edi
ficauerunt ciuitatem dauid muro ma-
gno et firmo ⁊ turribus firmis: et facta
est illis in arcem. Et posuerũt illic gen-
tem peccatricẽ viros iniquos: ⁊ cõualu
E erunt in ea. Et posuerũt arma et escas
et cõgregauerunt spolia hierusalẽ et re-
posuerunt illic: et facti sunt in laqueũ
magnum. Et factum est hoc ad insidi-
as sanctificationi ⁊ diabolũ malũ isrl'.
Et effuderunt sanguinẽ innocentẽ per
circũitũ sanctificationis: ⁊ cõtaminaue-
rũt sanctificationẽ: et fugerũt habitato
res hierl'm ꝓpter eos facta ẽ habitatio
exteroꝝ: et facta ẽ extera semĩ suo: et na
ti ei⁹ reliquerũt eã. Sanctificatio ei⁹ de
Thoie.2.b solata ẽ sicut solitudo: ‖ dies festi ei⁹ con
Amos.8.c. uersi sũt in luctũ sabbata ei⁹ in oppro-
briũ: honores eius in nihilũ. Scđm glo
riã eius multiplicata ẽ ignominia ei⁹:
et sublimitas eius cõuersa est in luctũ.
Et scripsit rex antioch⁹ omĩ regno suo:
vt esset omis ppl's vnus. Et reliquerunt
vnusquisq legẽ suã: ⁊ ꝯsenserũt oẽs gẽ
tes ßm verbũ regis antiochi. Et multi
ex israel ꝯsenserũt ei: et sacrificauerunt
idolis: et coinq̃nauerũt sabbatũ. Et mi-
sit rex antioch⁹ libros ꝑ man⁹ nũcioꝝ
in hierl'm: et in oẽs ciuitates iude vt se-
F querent leges gentiũ terre: et ꝓhiberẽt
holocausta ⁊ sacrificia ⁊ placatiões fieri
ĩ tẽplo dei ⁊ ꝓhiberẽt celebrari sabbatũ
⁊ dies solẽnes. Et iussit coinq̃nari scã ⁊
scm̃ pplm̃ isrl'. Et iussit edificari aras ⁊
tẽpla: ⁊ idola ⁊ imolari carnes suillas ⁊

pecora cola: et relinq̄re filios suos incircūcisos ⁊ coinq̄nari aias eoꝝ i oib⁹ imūdicijs ⁊ abomiatiōibus: ita vt obliuiscerenť legē et imutarēt omēs iustificationes dei. Et q̄cūq; nō fecissent ſm ꝟbuȝ regis anthiochi: morerenť. Scđm omia verba hec scripsit omi regno suo: et preposuit principes pplo qui hec fieri cogerent. Et iusserūt ciuitatib⁹ iude sacrificare. Et ꝯgregati sunt multi de pplo ad eos qui dereliquerāt legē dñi: et fecerūt mala sup terrā: et effugauerūt populuȝ israel in abditis et in abscōditis fugitiuoꝝ locis. De quintadecima mēsis casleu: q̄nto et q̄dragesimo ⁊ centesimo anno: edificauit rex anthioch⁹ abomiandū idolū desolatiōis sup altar dei: ⁊ p

G

vniuersas ciuitates iude in circūitu edificauerūt aras: et an̄ ianuas domoꝝ et in plateis incendebāt thura et sacrificabant. Et libros legis dñi cōbusserūt igni scindētes eos: et apud quēcūq; inueniebanť libri testamenti dñi: et quicunq; obseruabat legē dñi: ſm edictū regis trucidabant eū. In virtute sua faciebāt hec pplo isrľ: qui inueniebať in oi mēse in ciuitatib⁹. Et q̄nta et vicesima die mensis sacrificabāt sup arā que erat cōtra altare: et mulieres q̄ circūcidebāt filios suos trucidabanť ſm iussū regꝭ antiochi. Et suspendebāt pueros a ceruicib⁹ p vniuersas domos eoꝝ et eos qui circūciderāt illos: trucidabāt. Et multi de pplo israel diffinierūt apud se: vt nō māducarēt imūda: et elegerūt magꝭ mori q̄ cibis coinquinari imūdis: et noluerūt infringere legē dei sctām: et trucidati sunt. Et facta ē ira magna sup populum israel valde.

II

A i

In diebus illis surrexit matathias filius iohīs filij symeonis sacerdos ex filijs ioarim ab hierusalē: et ꝯsedit in mōte modin. Et habebat filios quinq;: iohānan qui cognomiabať gaddis: et simonē q̄ cognomiabať thasi: et iudā q̄ vocabať machabe⁹ et eleazarū q̄ cognomiabať abaron: ⁊ ionathan q̄ cognominabať apphus. Hi viderūt mala q̄ fiebāt in pplo iuda ⁊ i hierusalē. Et dixit matathias. Ve mihi: vt quid nat⁹ sum videre ꝯtritionem populi mei ꝯtritionē ciuitatis sancte: et sedere illic cū dať in manib⁹ inimicoꝝ? Sācta in manu extraneoꝝ facta sunt: templū ei⁹ sicut hō ignobilis. Vasa glorie eius captiua abducta sūt: trucidati sunt senes ei⁹ in plateis: ⁊ iuuenes eius ceciderūt in gladio inimicoꝝ. Que gēs nō hereditauit regnū eius: ⁊ nō obtinuit spolia eius? Ois cōpositio ei⁹ ablata est. Que erat libera facta est ancilla. Et ecce sctā nr̄a ⁊ pulchritudo nr̄a ⁊ claritas nr̄a desolata ē: ⁊ coinq̄nauerť eā gētes. Quo ergo nobis adhuc viuere? Et scidit vestimēta sua matathias ⁊ filij eius et operuerūt se cilicijs: ⁊ planxerūt valde.

B

Et venerūt illuc qui missi erant a rege anthiocho: vt cogerēt eos qui ꝯfugerāt in ciuitatē modin: imolare ⁊ accendere thura: ⁊ a lege dei discedere. Et multi de pplo isrľ cōsentiētes accesserūt ad eos sȝ matathias ⁊ filij eius cōstanter steterūt. Et rn̄dentes qui missi erāt ab anthiocho dixerūt matathie. Princeps et clarissim⁹ ⁊ magn⁹ es i hac ciuitate: ⁊ ornatus filijs ⁊ frib⁹. Ergo accede prior ⁊ fac iussum regꝭ sicut fecerūt oēs gētes ⁊ viri iuda ⁊ qui remāserūt in hierľm: ⁊ eris tu ⁊ filij tui inter amicos regꝭ: ⁊ amplificatus auro ⁊ argento ⁊ munerib⁹ multis. Et rn̄dit matathias: ⁊ dixit magna voce. Et si oēs gētes regi antiocho obediūt vt discedāt vnusq̄sq; a seruitute legis patrū suoꝝ ⁊ cōsentiāt mādatꝭ eius:

C

ego et filij mei ⁊ frēs mei obediem⁹ legi patrū nr̄oꝝ. Propiti⁹ sit nobis de⁹: nō est nobis vtile relinquere legē ⁊ iusticias dei. Nō audiemus: ꝟba regis anthiochi: nec sacrificabim⁹ trāsgrediētes legꝭ nr̄e mādata: vt eamus altera via. Et vt cessauit loqui verba hec: accessit quidā iude⁹ in oim oculis sacrificare idolis super arā in ciuitate modin ſm iussum regis. Et vidit matathias et doluit: et cōtremuerūt renes eius. Et accensus ē furor eius ſm iudiciū legis: ⁊ insiliēs trucidauit eū sup arā. Sed ⁊ virū quē rex anthioch⁹ miserat qui cogebat imolari occidit in ip̄o tp̄e: ⁊ arā destruxit: ‖ ⁊ zelatus ē legē sicut fecit phinees zambri filio salomi. Et exclamauit matathias voce magna in ciuitate dicēs. Ois q̄ zelū habet legis statuēs testamentū exeat post me. Et fugit ip̄e ⁊ filij ei⁹ in mōtes ⁊ reliquerūt quecūq; habebāt i ciuitatē.

Nu.25.b

D

Tūc descenderūt multi querētes iudiciū et iusticiam in desertum: ⁊ sederunt ibi ip̄i ⁊ filij ei⁹ ⁊ mulieres eoꝝ et pecora eoꝝ: qm̄ inundauerūt sup eos mala. Et renūciatū est viris regis ⁊ exercitui qui erāt in hierľm ciuitate dauid: quoniā discessissent viri quidā qui dissipaue

rūt mandatū regis in loca occulta in de serto: et abissent pꝰ illos multi. Et statim prexerunt ad eos: ⁊ cōstituerūt aduersꝰ eos prelīū in die sabbatoꝝ. Et dixerunt ad eos. Resistitis ⁊ nūc adhuc? Exite ⁊ fa cite ꝫm verbū regis anthiochi: et viuetis Et dixerūt. Nō exibimꝰ: neq faciemus verbū regis vt polluamꝰ diē sabbatoꝝ. Et cōcitauerūt adūsus eos ꝓliū: Et n̄ rn̄derūt eis: nec lapidē miserūt in eos: nec oppilauerūt loca occulta dicētes: Moria mur oēs ī simplicitate nr̄a: ⁊ testes erūt sup nos celū ⁊ terra ꝙ iniuste ꝑditis nos Et intulerūt illis bellū sabbatis: ⁊ mor tui sūt ipi ⁊ vxores eoꝝ ⁊ filij eoꝝ et pe cora eoꝝ vsq ad mille aīas hoim. Et co gnouit matathias ⁊ amici eius: ⁊ luctū habuerūt eos valde. Et dixit vir ꝓximo suo. Si oēs fecerimꝰ sicut frēs nr̄i fecerūt et nō pugnauerimꝰ aduersus gētes pro aīabus nr̄is ⁊ iustificationibꝰ nr̄is citi us disperdēt nos a terra. Et cogitauerūt in die illa dicētes. Ois hō quicunq ve nerit ad nos in bello die sabbatorum pugnemꝰ aduersus eū: ⁊ non moriemur oēs sicut mortui sūt frēs nr̄i in occultis Tūc ꝯgregata ē ad eos synagoga iudeo rū fortis viribus ex israel: ois volūtariꝰ in lege: ⁊ omēs qui fugiebāt a malis ad diti sūt ad eos: et facti sunt illis ad fir mamentū. Et collegerūt exercitū: et per cusserūt ‖ pctōres in ira sua: ⁊ viros ini quos in indignatione sua: ⁊ ceteri fuge rūt ad nationes: vt euaderēt. Et circui uit matathias ⁊ amici eiꝰ ⁊ destruxerūt aras: ⁊ circūciderūt pueros incircūcisos quotꝙt inuenerūt in finibꝰ israel ī forti tudine. Et ꝑsecuti sūt filios supbie: ⁊ ꝓ speratū ē opus in manibꝰ eoꝝ. Et obti nuerūt legē de manibꝰ gentiū ⁊ de mani bus regū: et nō dederūt cornu pctōri. Et appropinquauerūt dies matathie mori endi: ⁊ dixit filijs suis. Nūc cōfortata est supbia ⁊ castigatio: et tempꝰ euersionis et ira indignationis. Nūc ergo o filij e mulatores estote legis: et date aīas vr̄as ꝓ testamēto pr̄m: et memētote opeꝝ pa trū que fecerūt in generationibꝰ suis: et accipietis gl̄iam magnā ⁊ nomē eternū ‖ Abraam nōne in temptatione inuen tus est fidelis et reputatū ē ei ad iustici am? ‖ Joseph in tpe angustie sue custodi uit mandatum et factus ē dn̄s egypti. ‖ Phinees pr̄ nr̄ zelādo zelū dei accepit testamentū sacerdotij eterni. ‖ Jesus dū ipleuit verbū: factꝰ est dux ī isrl̄. ‖ Caleb dū testificat̄ in ecclesia: accepit hereditatem. David in sua misc̄dia consecutꝰ est sedē regni in secula. Helias dum zelat zelum legis: receptus ē in celū. Anani as azarias et misael credentes liberati sunt de flāma. ‖ Daniel in sua simplici tate liberatus ē de ore leonū. Et ita co gitate ꝑ generationē ⁊ generationē: q2 oēs qui sperāt in eū nō infirmant̄. Et a verbis viri pctōris ne timueritis: quia gl̄ia eiꝰ stercus vermis ē. Hodie extollit̄ et cras nō inuenief̄: q2 ꝯuersus ē in ter ram suā: cogitatio eiꝰ perijt. Uos ꝗ filij confortamī et viriliter agite in lege: q2 cū feceritis que vobis ꝓcepta sunt in le ge a dn̄o deo vr̄o: in ipa gl̄iosi eritis. Et ecce simon frater vr̄ scio ꝙ vir consilij ē Ipm audite semꝑ: et ipe erit vobis pa ter. Et iudas machabeꝰ fortis viribus a iuuētute sua sit vobis princeps militie: et ipe aget bellū ppl̄i. Et adducetis ad vos omnes factores legis: et vindicate vindictā populi vr̄i. Retribuite retribu tionē in gentibus: et intendite in ꝓce ptum legis. Et benedixit eos ⁊ appositꝰ est ad pr̄es suos: Et defunctus est anno centesimo ꝗdragesimo sexto: et sepultꝰ est a filijs suis in sepulchris pr̄m suorū in modin: et planxerūt eū ois isrl̄ plan ctu magno.

III

Et surrexit iudas qui vocabat̄ machabeꝰ filiꝰ eius ꝓ eo: ⁊ ad iuuabāt eū oēs frēs eiꝰ et vni uersi qui se cōiunxerat pr̄i eiꝰ: et ꝓlia bant̄ prelīū israel cū leticia. Et dilata uit gl̄iam pplo suo: et induit se loricam sicut gigas et succinxit se arma bellica sua ī prelijs: et ꝓtegebat castra gladio suo. Silis factꝰ ē leoni in opibꝰ suis: et sicut catulꝰ leonis rugiens in venatio ne. Et ꝑsecutꝰ ē iniquos ꝑscrutās eos: et qui cōturbabāt ppl̄m suū: eos succen dit flāmis: et repulsi sunt inimici eius ꝓ timore eiꝰ. Et oēs operarij iniqtatis cō turbati sūt: ⁊ directa ē salus in manu ei us. Et exacerbabat reges multos: et leti ficabat iacob in operibꝰ suis: et in seculū memoria eius in bn̄dictiōe. Et ꝑambu labat ciuitates iuda et ꝑdidit impios ex eis: et auertit irā ab israel. Et noiatꝰ est vsq ad nouissimū terre: et congrega uit ꝑeuntes. Et cōgregauit apolloniꝰ gētes: et a samaria virtutē multā et ma gnā ad bellandū cōtra israel. Et cogno uit iudas et exijt obuiam illi: et ꝑcussit et occidit illum ⁊ ceciderunt vulnerati

Gen̄.22.c
Gen̄.35.f
Nu.25.c
Josue.1.d
Nu.14.
Dan̄.6.c

multi ⁊ reliq̄ fugerunt: ⁊ accepit spolia
eoꝝ. Et gladiū appollonīj abstulit iu-
das ⁊ erat pugnās i eo oībꝰ diebꝰ. Et au
diuit seron pꝛiceps exercitꝰ syrie ꝙ con
gregauit iudas ꝯgregationē fideliū et
ecclesiā secū. Et ait: Faciā mihi nomen
et gloꝛificaboꝛ in regno: et debellabo iu
dā et eos qui cū ipo sūt qui spernebant
verbū regis. Et ꝑꝑauit se: ⁊ ascenderūt
cū eo castra impioꝝ fortes auxiliarīj vt
facerēt vindictā in filios israel. Et ap-
propinquerūt vsq̄ bethoꝛon: ⁊ exiuit iu
das obuiā illis cū paucis. Ut aūt vide-
runt exercitū venientē sibi obuiā: dixe-
runt iude. Quō poterimꝰ pauci pugna-
re ꝯtra multitudinē hanc tantā et tam
fortē? Et nos fatigati sumus ieiunio ho
die. Et ait iudas: Facile est cōcludi mul
tos in manu paucoꝝ: et nō ē differētia
in cōspectu dei celi liberare in multis ⁊
in paucis: qm̄ nō in multitudine exerci
tus victoria belli: sed de celo foꝛtitudo
C est. Ipsi veniūt ad nos in multitudine
cōtumaci ⁊ suꝑba vt disꝑdant nos et
vxoꝛes nostras ⁊ filios nr̄os: et vt spoli-
ent nos. Nos vero pugnabimꝰ ꝓ aīabꝰ
nr̄is ⁊ legibus nr̄is: et ipse dn̄s cōteret
eos ante faciē nr̄am. Uos aūt ne timue
ritis eos. Ut cessauit aūt loqui insiluit
in eos subito: et cōtritꝰ est seron ⁊ exer-
citus eius in ꝯspectu ipius: et ꝑsecutus
est eū in descensu bethoꝛon vsq̄ in cā-
pum. Et ceciderūt ex eis octingenti viri
reliqui aūt fugerūt in terrā philistījm
Et cecidit timoꝛ iude ac fratrū eiꝰ ⁊ foꝛ
mido suꝑ oēs gentes in circūitu eoꝝ: ⁊
ꝑuenit ad regem nomē eius: ⁊ de ꝓlījs
iude narrabāt oēs gētes. Ut audiuit āt
rex anthiochus sermones istos iratus ē
animo: et misit ⁊ cōgregauit exercitum
vniuersi regni sui castra foꝛtia valde. Et
aperuit erariū suū: et dedit stipendia ex
ercitui in annū: ⁊ mādauit illis vt essēt
D parati ad omia. Et vidit ꝙ defecit pecu
nia de thesauris suis: et tributa regio-
nis modica ꝓpter dissensionē ⁊ plagaꝫ
quā fecit in terra vt tolleret legitima q̄
erāt a pꝛimis diebꝰ. Et timuit ne nō ha
beret ⁊ semel ⁊ bis in sumptꝰ ⁊ donaria
que dederat ante largā manu: ⁊ abun-
dauerat suꝑ reges qui ante eū fuerant.
Et cōsternatus erat animo valde: ⁊ co-
gitauit ire in ꝑsidē ⁊ accipe tributa re-
gionū ⁊ congregare argentū multū. Et
reliquit lysiam hoīem nobilē de genere
regali suꝑ negocia regia a flumie eufra

ten vsq̄ ad flumen egypti: vt ⁊ nutriret
anthiochū filiū suum donec rediret. Et
tradidit ei mediū exercitū ⁊ elephātos: ⁊
mādauit ei de oībus que volebat et de
inhabitantibꝰ iudeā et hierusalē: et vt
mitteret ad eos exercitū ad cōterendam
et extirpandā virtutem israel: et reliq̄as
hierusalē: ⁊ auferendā memoꝛiā eoꝝ de
loco: et vt cōstitueret habitatoꝛes filios
E alienigenas in oībus finibꝰ eoꝝ: ⁊ soꝛte
distribueret terrā eoꝝ. Et rex assumpsit
partem exercitus residui: ⁊ exiuit ab an
tiochia ciuitate regni sui anno centesi-
mo ⁊ q̄dragesimoseptimo: et transfreta-
uit eufraten flumē: ⁊ ꝑambulabat supe-
rioꝛes regiones. Et elegit lysias ptole-
meum filiū doꝛimini ⁊ nicanoꝛem ⁊ goꝛ
giam viros potentes ex amicis regis: et
misit cū eis q̄draginta milia viroꝝ et se
ptem milia equitū: vt venirēt in terram
iuda et disꝑderēt eam sm̄ verbū regis.
Et ꝓcesserūt vt irent cū vniuersa virtu-
te sua ⁊ venerūt ⁊ applicuerūt āmaū in
terra campestri. Et audierūt mercatoꝛes
regionū nomen eoꝝ: ⁊ acceperūt argen-
tum ⁊ auꝝ multū valde ⁊ pueros: et ve-
nerūt in castra vt accipent filios israel i
seruos: ⁊ additi sūt ad eos exercitꝰ syrie
et terre alienigenarū. Et vidit iudas et
frēs eius: qꝛ multiplicata sūt mala: ⁊ ex-
ercitus applicabat ad fines eoꝝ: ⁊ cog-
nerūt verba regis que mandauit pp̄lo
facere i interitū ⁊ cōsūmationē. Et dixe-
F runt vnusq̄sq̄ ad ꝓximū suū. Erigamꝰ
deiectionē pp̄li nr̄i: ⁊ pugnemꝰ ꝓ pp̄lo
nostro ⁊ sctis nr̄is. Et cōgregatꝰ est con
uentꝰ vt essent parati in pꝛeliū: et vt oꝛa
rent ⁊ peterēt miscdiā ⁊ miseratiōes. Et
hierusalē non habitabat: sed erat sicut
desertum. Non erat qui ingrederet̄ et
egrederet̄ de natis eius: ⁊ sctm̄ cōculca-
batur. Et filij alienigenarū erant in ar-
ce: ibi erat habitatio gentiū. Et ablata
est voluptas a iacob: et defecit ibi tibia
⁊ cithara. Et congregati sunt ⁊ venerūt
in masphat cōtra hierusalē quia locus
oꝛatiōis erat in masphat ante in israel.
Et ieiunauerūt illa die: et induerūt se ci
licījs: et cinerem imposuerūt capiti suo:
disciderūt vestimēta sua. Et expāderunt
libꝛos legis de quibus scrutabat̄ gen-
tes silitudinē simulacroꝝ suoꝝ: ⁊ attu-
lerūt oꝛnamēta sacerdotalia ⁊ pꝛimitias
et decimas: ⁊ suscitauerūt nazareos qui
impleuerāt dies. Et clamauerūt voce ma
G gna in celū dicētes. Quid faciemꝰ istis

τ quo eos ducem⁹? Et sctā tua conculca
ta sunt τ cōtaminata sunt: τ sacerdotes
tui facti sunt in luctū τ in humilitatez.
Et ecce natiōes cōuenerūt aduersū nos
vt nos disperdāt. Tu scis que cogitant
in nos. Quomō poterim⁹ subsistere an-
te faciē eorū: nisi tu deus adiuues nos?
Et tubis exclamauerūt voce magna. Et
post hec constituit iudas duces populi:
tribunos τ centuriones τ pentacontar-
chos τ decuriones. ‖ Et dixit his qui edi
ficabant domos τ sponsabant vxores τ
plantabāt vineas τ formidolosis: vt re-
dirēt vnusquisqȝ in domū suā ꝑm legē.
Et mouerūt castra: et collocauerunt ad
austrū ēmaum. Et ait iudas. Accingi-
mini et estote filij potentes: τ estote pa-
rati in mane vt pugnetis aduersus na-
tiones has que cōuenerūt disꝑdere nos
τ sancta nostra: quoniaȝ melius est nos
mori in bello: ꝙ videre mala gentis no
stre τ sctōrū. Sicut autē fuerit volūtas
in celo: sic fiat. IIII

Deu. 20.b
Judi. 7.a

B e T assumpsit gorgias quinqȝ mi-
lia virorum et mille equites ele-
ctos. Et mouerūt castra nocte vt
applicarent ad castra iudeorū: τ percute
rent eos sabbato. Et filij qui erāt ex ar-
ce: erant illis duces. Et audiuit iudas τ
surrexit ipse τ potētes ꝑcutere virtutem
exercituū regꝭ: que erāt in ēmaum. Ad-
huc enī dispsus erat exercitus a castris.
Et venit gorgias in castra iude noctu: τ
neminē inuenit. Et q̄rebat eos in mon
tibus: quoniā dixit: fugiunt hi a nobis.
Et cū dies fact⁹ esset: apparuit iudas in
campo cū trib⁹ milib⁹ viroꝝ: qui tm̄ ar
gumēta τ gladios nō habebāt. Et vide-
runt castra gentiū valida: τ loricatos et
τ equitat⁹ in circūitu eorū: τ hi docti ad
preliū. Et ait iudas viris qui secū erant
Ne timueritis multitudinē eoruȝ: τ im-
petum eorū ne formidetis. ‖ Memento-
te qualiter salui facti sunt patres nostri
in mari rubro: cuȝ sequeretur eos pharao
cū exercitu multo. Et nūc clamemus in
celū τ miserebitur nostri dn̄s: τ memor e-
rit testamēti patrū nostrorū: τ conteret
exercitū istum ante faciē nostrā hodie: τ
scient omēs gentes quia est de⁹ qui redi
mat τ liberet israel. Et eleuauerūt alie-
nigene oculos suos: τ viderūt eos veni-
entes ex aduerso. Et exierūt de castrꝭ in
prelium: et tuba cecinerunt hi qui erant
cum iuda. Et congressi sunt: et contrite
sunt gentes τ fugerunt in campum. No

Exo. 14.g
B J. 9.b

uissimi autē ceciderūt in gladio: τ per-
secuti sunt eos vsqȝ gezeron τ vsqȝ i cam
pos idumee et azoti et iamnie et cecide
runt ex illis vsqȝ ad tria milia virorum
Et reuersus est iudas: τ exercit⁹ eius se-
quens eū. Dixitqȝ ad populū. Non cōcu
piscatis spolia: quia bellum contra nos
est et gorgias τ exercitus ei⁹ prope nos
in montibus: sed state nunc contra ini-
micos nostros τ expugnate eos: τ sume-
tis postea spolia securi. Et adhuc loquē
te iuda hec: ecce apparuit pars quedam
ꝓspiciēs de monte. Et vidit gorgias ꝙ
in fugā conuersi sunt sui: τ succēsa sunt
castra. Fumus eni qui videbatur declara
bat quod factū est. Quib⁹ illi cōspectis
timuerunt valde: aspiciētes simul et iu-
dam: τ exercitū in campo paratū ad pre
lium. Et fugerūt omēs in campo alieni
genarum: τ iudas reuersus est ad spolia
castroꝝ. Et acceperūt aurū multū et ar-
gentū τ hyacinthū et purpurā marinaȝ
τ opes magnas: τ cōuersi hymnū cane-
bant: τ benedicebant deū in celum qm̄
bonus est: qm̄ in seculuȝ misericordia ei⁹. Et
facta est salus magna in israel in die illa.
Quicūqȝ autē alienigenarū euaserunt:
venerūt τ nunciauerūt lysie vniuersa q̄
acciderant. Quib⁹ ille auditis: cōsterna
tus animo deficiebat: ꝙ nō qualia vo-
luit: talia ꝯtigerunt in israel: et qualia
mandauit rex. Et sequenti anno cōgre-
gauit lysias virorū electorum sexaginta
milia: et equitū quinqȝ milia: vt debel-
laret eos. Et venerūt in iudeā: et castra
posuerūt in bethoron: τ occurrit illis iu
das cū decē milibus viris. Et viderunt
exercitum fortē τ orauit τ dixit: ‖ Bene
dictus es saluator israel qui contriuisti
impetum potentis in manu serui tui da
uid: ‖ et tradidisti castra alienigenarum
in manu ionathe filij saul et armigeri
eius. Conclude exercitū istuȝ i manu po
puli tui israel: τ confundatur in exercitu
suo τ equitib⁹. Da illis formidinē: τ ta-
befac audaciā virtutis eorū: τ cōmoue-
antur contritione sua. Deijce illos gladio
diligentiū te τ collaudent te omēs qui
nouerūt nomē tuū: in hymnis. Et cōmi
serunt prelium: τ ceciderunt de exercitu
lysie quinqȝ milia virorū. Uidens autē
lysias suorum fugā: τ iudeorum audaci
am: τ ꝙ parati sunt aut viuere aut mo-
ri fortiter: abijt antiochiam τ elegit mi-
lites: vt multiplicati rursus venirent in
iudeā. Dixit autē iudas et fratres eius.

C
D
I. Re. 7.f.
I. Re. 14.b

Ecce contriti sunt inimici nr̄i: ascenda-
E mus nūc mūdare sctā ꝛ renouare. Et cō
gregatus est oīs exercit⁹: ꝛ ascenderunt
in montē sion. Et viderūt sanctificatio
nē desertā: ꝛ altare ꝓphanatū: ꝛ portas
exustas: ꝛ in atrijs virgulta nata sicut ī
saltu vel in montibus: ꝛ pastophoria di
ruta. Et sciderūt vestimēta sua: ꝛ planxe
runt planctu magno: ꝛ imposuerūt cine
rem sup caput suū: ꝛ ceciderunt in faciē
sup terrā: ꝛ exclamauerūt tubis signoꝝ:
ꝛ clamauerūt in celū. Tūc ordinauit iu
das viros vt pugnarēt aduersus eos q̄
erant in arce: donec emūdarent sancta.
Et elegit sacerdotes sine macula volun
tatem habētes in lege dei: ꝛ mūdauerūt
sancta: ꝛ tulerūt lapides cōtamiationis
in locū immūdū. Et cogitauit de altari
holocaustorū qđ prophanatū erat: quid
de eo faceret. Et incidit illi cōsiliū bonū
vt destrueret illud: ne forte illis esset in
F opprobriū: q2 contaminauerūt illud gē-
tes: ꝛ demoliti sunt illud. Et reposuerūt
lapides in monte dom⁹ in loco apto q̄-
adusq; veniret ꝓpheta ꝛ rn̄deret de eis.
Et acceperūt lapides integros ẜm legē
ꝛ edificauerūt altare nouū ẜm illud qđ
fuit prius: ꝛ edificauerunt sctā ꝛ q̄ intra
domū erant intrinsecus ꝛ edem et atria
sanctificauerūt. Et fecerūt vasa sctā no-
ua: ꝛ intulerūt candelabruz ꝛ altare in-
censorū ꝛ mēsam in templū. Et incēsuz
posuerūt sup altare: ꝛ accenderūt lucer-
nas que sup candelabrum erant: ꝛ luce-
bant in templo. Et posuerūt sup mēsaz
panes: ꝛ appenderūt velamia: ꝛ cōsum-
mauerūt omia opa que fecerāt. Et ante
matutinū surrexerūt quinta ꝛ vicesima
die mēsis noni: hic est mēsis casleu cen-
tesimi quadragesimioctaui anni: ꝛ ob-
tulerūt sacrificiū ẜm legē sup altare ho
locaustoꝝ nouū qđ fecerūt. Scđm tem-
pus ꝛ ẜm diez ī qua cōtamiauerūt illud
gentes: in ipsa renouatū est in canticꝭ ꝛ
G citharis ꝛ cynaris ꝛ cymbalis. Et ceci-
dit oīs pplus in faciē: ꝛ adorauerunt et
benedixerūt in celum eū qui ꝓsperauit
eis. Et fecerūt dedicationē altaris die-
bus octo: ꝛ obtulerūt holocausta cū leti
cia: ꝛ salutaria laudis. Et ornauerūt fa-
ciem templi coronis aureis ꝛ scutulis: ꝛ
dedicauerūt portas ꝛ pastophoria: ꝛ im
posuerūt eis ianuas. Et facta est leticia
in pplo magna valde: ꝛ auersū est oppro
briū gentiū. Et statuit iudas ꝛ frēs ei⁹:
ꝛ vniuersa ecclesia israel: vt agatur dies
dedicatiōis altaris in tpib⁹ suis ab an-
no in annū p dies octo: a q̄nta ꝛ vicesi-
ma die mēsis casleu cū leticia et gaudio
Et edificauerūt in tpe illo montē sion:
ꝛ p circūitum muros altos ꝛ turres fir-
mas: neqn̄ venirēt gentes ꝛ ꝯculcarent
eū sicut antea fecerūt. Et collocauit il-
lic exercitū vt seruarēt eū: ꝛ muniuit eū
ad custodiendū bethsuram: vt hr̄et ppls
munitionē ꝯtra faciē idumee. V

Et factū est vt audierūt gētes in
e circūitu q2 edificatū est altare et
sanctuariū sicut prius: irate sunt
valde: ꝛ cogitabant tollere gen⁹ iacob q̄
erant inter eos: ꝛ ceperūt occidere đ po-
pulo ꝛ ꝑsequi. Et debellabat iudas fili-
os esau in idumea: ꝛ eos qui erāt ī ara-
bathane: q2 circūsedebāt israelitas: ꝛ p-
cussit eos plaga magna. Et recordat⁹ est
maliciā filioꝝ bean: qui erāt pplo in la-
queū ꝛ in scandalū insidiātes ei in via.
Et cōclusi sunt ab eo in turrib⁹: ꝛ appli
cuit ad eos ꝛ anathematizauit eos: ꝛ in-
cendit turres eorū igni cū oībus qui in
eis erant. Et transiuit ad filios ammon
ꝛ inuenit manū fortē ꝛ pplm copiosuz:
ꝛ timotheū ducē ipsoꝝ. Et cōmisit cum
eis prelia multa ꝛ cōtriti sunt in conspe
ctu eorū ꝛ pcussit eos: ꝛ cepit gazer ciui
tatem ꝛ filias ei⁹: ꝛ reuersus est in iude-
am. Et cōgregate sunt gentes q̄ sunt in
galaad aduersus israelitas q̄ erant in fi
nibus eoꝝ vt tollerēt eos ꝛ fugerunt in
datheman munitionē: ꝛ miserunt litte-
ras ad iudā ꝛ fratres eius: dicētes: Con
gregate sunt aduersum nos gētes p cir-
cūitū vt nos auferant: ꝛ parāt venire et
occupare munitionē in quā ꝯfugimus:
ꝛ timotheus est dux exercit⁹ eoꝝ. Nunc
ergo veni ꝛ eripe nos de manib⁹ eoꝝ: q2
cecidit multitudo de nobis. Et om̄s fra
tres nr̄i qui erant in locꝭ tubin interfe-
cti sunt: ꝛ captiuas duxerūt vxores eoꝝ
ꝛ natos ꝛ spolia ꝛ pemerūt illic fere mil-
le viros. Et adhuc epistole legebantur.
Et ecce alij nuncij venerunt de galilea
concissis tunicis nunciantes ẜm verba
hec: dicētes cōuenisse aduersum se: a pto
lomaida ꝛ tyro ꝛ sydone: ꝛ repleta ē oīs
galilea alienigenis vt nos cōsumāt. Ut
audiuit autem iudas ꝛ ppls sermones
istos: conuenit ecclesia magna cogitare
quid facerent fratrib⁹ suis qui in tribu
latōe erāt ꝛ expugnabant ab eis. Dixit-
q; iudas simoni frī suo. Elige tibi viros
ꝛ vade ꝛ libera fratres tuos in galilea:

ego aūt et frater meꝰ ionathas ibimꝰ in
galaadithim. Et reliquit iosephuȝ filiū
zacharie et azariā duces ppl̄i cū residuo
exercitu ī iudea ad custodiā: et p̄cepit il
lis dicēs. Preestote ppl̄o huic: et nolite
bellū ꝯmittere aduersū gentes donec re
C uertamur. Et dati sunt simoni viri tria
milia vt iret in galileam: iude aūt octo
milia in galaadithim. Et abijt simon in
galileā: et ꝯmisit p̄lia multa cū gentibꝰ
Et ꝯtrite sunt gētes a facie eius ⁊ ꝑsecu
tus ē eos vsq; ad portā ptolomaidis: et
ceciderūt de gentibꝰ fere tria milia vi-
roꝝ ⁊ accepit spolia eoꝝ. Et assūpsit eos
qui erāt ī galilea et in arbatis cū vxori
bus et natis: et oībꝰ que erāt illis: et ad
duxit in iudeā cū leticia magna. Et iu-
das machabeus et ionathas frater eius
trāsierūt iordanē: ⁊ abierūt viā triū die
rū in desertū. Et occurrerūt eis nabuthei
⁊ susceperūt eos pacifice ⁊ narrauerunt
eis oīa q̄ acciderant fratribꝰ eoꝝ in ga-
laaditide: ⁊ q2 multi ex eis comprehensi
sunt in barasa ⁊ bosor ⁊ in alimis et in
casphor ⁊ mageth ⁊ carnaim. He oēs ci-
uitates munite ⁊ magne. Sed ⁊ in cete-
ris ciuitatibꝰ galaaditidis tenenť cōp̄-
hensi. Et in crastinū ꝯstituerūt admoue
re exercitū ciuitatibꝰ his: ⁊ cōprehēdere
⁊ tollere eos ī vna die. Et ꝯuertit iudas
et exercitꝰ eiꝰ viā in desertū bosor repen-
te: et occupauit ciuitateȝ ⁊ occidit oēm
masculū in ore gladij: ⁊ accepit oīa spo-
D lia eoꝝ ⁊ succēdit eā igni. Et surrexerūt
inde nocte ⁊ ibant vsq; ad munitionē.
Et factū est diluculo cū eleuassent ocu-
los suos: ⁊ ecce ppl̄s multꝰ cuiꝰ nō erat
numerꝰ: portātes scalas ⁊ machinas vt
cōprehenderēt munitionem ⁊ expugna
rent eos. Et vidit iudas q2 cepit belluȝ:
⁊ clamor belli ascendit ad celū sicut tu-
ba: ⁊ clamor magnꝰ de ciuitate. Et dixit
exercitui suo. Pugnate hodie ꝓ fratribꝰ
vestris. Et venit tribꝰ ordinibꝰ pꝰ eos: ⁊
exclamauerūt tubis et clamauerunt in
oratione. Et cognouerunt castra timothei
q2 machabeus est: ⁊ refugerūt a facie eiꝰ
Et ꝑcusserūt eos plaga magna: ⁊ cecide
runt ex eis in die illa fere octo milia vi-
rorū. Et diuertit iudas in maspha ⁊ ex-
pugnauit ⁊ cepit eam: ⁊ occidit omnem
masculū eiꝰ ⁊ sumpsit spolia eiꝰ: ⁊ succē
dit eā igni. Inde ꝑrexit ⁊ cepit casbon: ⁊
maged ⁊ bosor: ⁊ reliq̄s ciuitates galaa
ditidis. Post hec aūt v̄ba ꝯgregauit ti-
motheus exercitū aliū: ⁊ castra posuit
ꝯtra raphon trans torrentē. Et misit iu
das speculari exercitū: ⁊ renūciauerunt
ei dicentes: q2 ꝯuenerūt ad eū oēs gen-
tes que in circūitu nr̄o sunt: ⁊ exercitus
multus nimis. Et arabas ꝯduxerunt in
auxiliū sibi: ⁊ castra posuerūt trans tor-
rentē: parati ad te venire in preliuȝ. Et
abijt iudas obuiā illis. Et ait timothe- E
us principibꝰ exercitꝰ sui. Cū appropin-
quauerit iudas ⁊ exercitus eius ad tor-
rentē aque: si transierit ad nos prior: nō
poterimꝰ sustinere eū: q2 potens poterit
aduersum nos. Si v̄o timuerit transire
⁊ posuerit castra extra flumen: trāsfrete-
mus ad eos: ⁊ poterimꝰ aduersus illuȝ.
Ut autē appropinquauit iudas ad tor-
rentē aque statuit scribas ppl̄i secus tor
rentē: ⁊ mādauit eis dicens. Neminem
hoīm reliqueritis: sed veniāt oēs in preli
um. Et trāsfretauit ad illos prior: et oīs
ppl̄us post eū. Et ꝯtrite sunt omēs gen-
tes a facie eoꝝ ⁊ ꝓiecerūt arma sua: ⁊ fu
gerūt ad phanū qd̄ erat in carnaim. Et
occupauit ip̄am ciuitatē: ⁊ phanū suc-
cendit igni cū oībus q̄ erant in ip̄o. Et
oppressa est carnaim: ⁊ nō potuit sustine
re ꝯtra faciē iude. Et cōgregauit iudas
vniuersos israelitas qui erāt in galaadi
tide a minimo vsq; ad maximuȝ: ⁊ vxo-
res eoꝝ: et natos ⁊ exercitū magnū val-
de: vt venirēt in terrā iude. Et venerūt
vsq; ephron: ⁊ hec ciuitas magna in in-
gressu posita munita valde. Et non erat F
declinare ab ea dextra vel sinistra: sed ꝑ
mediū iter erat. Et incluserūt se q̄ erant
in ciuitate: ⁊ obstruxerūt portas lapidi-
bus. || Et misit ad eos iudas v̄bis paci- Nu.20.c
ficis dicēs. Transeamꝰ ꝑ terrā v̄ram vt
eamꝰ in terrā nr̄am: ⁊ nemo vobis noce
bit: tm̄ pedibus transibimus. Et nole-
bant eis aperire. Et p̄cepit iudas p̄dica
ri in castris: vt applicarent vnusquisq;
in quo erat loco. Et applicuerunt se vi-
ri virtutis: et oppugnauit ciuitatē illaȝ
tota die ⁊ tota nocte: et tradita est ciui-
tas in manu eius. Et ꝑemerūt omnem
masculū in ore gladij: et eradicauit eaȝ:
et accepit spolia eius: et transiuit per to
tam ciuitatē sup̲ interfectos. Et trans-
gressi sunt iordanem in campo magno
contra faciē bethsan. Et erat iudas con
gregans extremos: et exhortabatur po-
pulū ꝑ tam viā donec venirent in terrā
iuda. Et ascenderunt in montē sion cū
leticia et gaudio: et obtulerūt holocau-
sta: q2 nemo ex eis cecidisset donec reuer

terent in pace. Et in dieb⁹ quibus erat iudas ⁊ ionathas in terra galaad: et simon frater ei⁹ in galilea: ꝯtra faciē ptolomaidis audiuit iosephus zacharie filius: ⁊ azarias princeps virtutꝫ res bene gestas: ⁊ ꝓlia que facta sunt ⁊ dixit: Faciamus ⁊ ipsi nobis nomē ⁊ eam⁹ pugnare aduersus gentes q̄ in circūitu nr̄o sunt. Et ꝓcepit his qui erāt in circūitu suo et abierūt iamniā: ⁊ exiuit gorgias de ciuitate: ⁊ viri eius obuiam illis in pugnā. Et fugati sunt iosephus ⁊ azarias vsq̄ i fines iudee: ⁊ ceciderunt illa die de pp̄lo isrl̄ ad duo milia viri. Et facta est plaga magna in pp̄lo: q꞉ nō audierūt iudam ⁊ fratres ei⁹: existimātes fortiter se facturos. Ipsi aūt nō erant de semine virorꝫ illorum: ꝑ quos salus facta est in isrl̄. Et viri iuda magnificati sunt valde in conspectu oīs isrl̄ ⁊ gentiū oīum: vbi audiebant nomē eoꝝ. Et ꝯuenerūt ad eos fausta acclamātes. Et exiuit iudas ⁊ fratres eius ⁊ expugnabāt filios esau in terra q̄ ad austrū est: ⁊ ꝑcussit chebron ⁊ filias eius ⁊ muros ei⁹: et turres ei⁹ succendit igne in circūitu. Et mouit castra vt iret in terrā alienigenaꝝ: ⁊ ꝑambulabat samariā. In die illa ceciderūt sacerdotes i bello dū volunt fortiter facere: dum sine consilio exeunt in preliū. Et declinauit iudas in azotum in terrā alienigenarū: ⁊ diruit aras eoꝝ: ⁊ spolia deoꝝ suorum succendit igni: ⁊ cepit spolia ciuitatū et reuersus est in terrā iuda.

VI

Et rex antiochus ꝑambulauit superiores regiones. Et audiuit esse ciuitatē elimaidem in perside nobilissimā ⁊ copiosam in argento ⁊ auro: tēplūq̄ in ea locuplex valde. Et illic velamina aurea et lorice et scuta: ‖ que reliquit alexander philippi rex macedo qui regnauit prim⁹ in grecia. Et venit querebat cap̄e ciuitatē ⁊ depredari eam ⁊ nō potuit: quoniā innotuit sermo his qui erant in ciuitate. Et insurrexerūt in preliū ⁊ fugit inde: et abījt cum tristicia magna: ⁊ reuersus est babyloniā. Et venit qui nūciaret ei in perside: q꞉ fugata sunt castra que erāt in terra iuda: ⁊ quia abījt lysias cum virtute forti in primis ⁊ fugatus est a facie iudeorū: ⁊ inualuerunt armis ⁊ virib⁹ ⁊ spolijs multꝭ que ceperunt de castris que exciderunt: et q꞉ diruerunt abominationē quā edificauerant sup̄ altare quod erat in hierusalē: ⁊ sanctificationē sicut prius circumdederunt muris excelsis: sed ⁊ bethsurā ciuitatem suā. Et factū est vt audiuit rex sermones istos expauit ⁊ commotus est valde: ⁊ decidit in lectum ⁊ incidit i languorem p̄ tristicia: quia nō est factum sicut cogitabat. Et erat illic ꝑ dies mltos quia renouata est in eo tristicia magna ⁊ arbitratus est se mori. Et vocauit omnes amicos suos: et dixit illis. Recessit somnus ab oculis meis: ⁊ concidi ⁊ corrui corde p̄ sollicitudine. Et dixit in corde meo. In quantā tribulationem deueni: ⁊ in quos fluct⁹ tristicie in qua nunc sum: qui iocūdus eram ⁊ dilect⁹ in potestate mea. Nūc vero reminiscor malorū que feci in hierusalē: vnde ⁊ abstuli oīa spolia aurea ⁊ argentea que erāt in ea: ⁊ misi auferre habitātes iudeam sine causa. Cognoui ergo quia propterea inuenerunt me mala ista: et ecce pereo tristicia magna in terra aliena. Et vocauit philippum vnū de amicis suis: ⁊ preposuit eum sup̄ vniuersum regnū suū. Et dedit ei diadema: ⁊ stolā suā ⁊ annulū: vt adduceret antiochum filiū suū ⁊ nutriret eum ⁊ regnaret. Et mortuus est illic antiochus rex anno centesimo quadragesimo nono. Et cognouit lysias qm̄ mortuus est rex: ⁊ constituit regnare antiochū filiū eius quē nutriuit adolescentem: et vocauit nomē eius eupatorē. Et hi qui erant in arce ꝯcluserāt israel in circūitu sanctoꝝ: ⁊ querebant eis mala semꝑ ad firmamentū gentium. Et cogitauit iudas disperdere eos: ⁊ cōuocauit vniuersum populū vt obsiderent eos. Et cōuenerunt simul: ⁊ obsederunt eos āno centesimo q̄nquagesimo: ⁊ fecerūt balistas ⁊ machinas. Et exierunt quidam ex eis qui obsidebantur: ⁊ adiunxerunt se illis aliqui impij ex israel: ⁊ abierunt ad regē ⁊ dixerunt. Quousq̄ non facis iudiciū: ⁊ vindicas fratres nostros. Nos decreuimus seruire patri tuo et ambulare in ꝓceptis eius ⁊ obsequi edictis eius: ⁊ filij populi nostri ꝓpter hec alienabāt se a nobis. Et quicūq̄ inueniebant ex nobis interficiebant: ⁊ hereditates nostre diripiebant. Et nō ad nos tm̄ extenderunt manū: sed ⁊ in omēs fines nostros Et ecce applicuerunt hodie ad arcē in hierusalem occupare eam: ⁊ munitionē in bethsuram munierūt. Et nisi ꝓueneris eos velocius: maiora q̄ꝫ hec facient: ⁊ nō poterꝭ obtinere eos. Et iratus est rex vt hec audiuit: ⁊ cōuocauit oēs amicos

scos ꝛ pricipes exercit⁹ sui et eos q̄ sup eq̄tes erāt. Sȝ et de regnis aliis et de insulis maritimis venerunt ad eū exercit⁹ conducticius. Et erat numer⁹ exercitus ei⁹ centuȝ milia peditū: et viginti milia peditū: et viginti milia equitum: et elephanti trigintaduo: docti ad preliū. Et venerūt ad idumeā ꝛ applicuerūt ad bethsurā: ꝛ pugnauerūt dies multos: ꝛ fecerunt machinas. Et exierūt ꝛ succēderūt eas igni: ꝛ pugnauerūt viriliť. Et recessit iudas ab arce: ꝛ mouit castra ad bethzacharā ꝯtra castra regis. Et surrexit rex añ lucē: ꝛ ꝯcitauit exercit⁹ in ipetū ꝯtra viā bethzacharan. Et compauerūt se exercit⁹ i p̄liū: ꝛ tubis cecinerūt. Et elephātis ostēderunt sanguinē vue ꝛ mori: ad acuēdos eos in p̄liū. Et diuiserūt bestias p legiōes: ꝛ astiterūt singuľ elephātis mille viri loricis cōcatenatis: ꝛ galee eree in capitib⁹ eoꝝ: ꝛ q̄ngēti eq̄tes ordinati vnicuiq̀ bestie electi erāt. Hi añ tp̄s vbicunq̀ erat bestia ibi erāt: ꝛ q̄cunq̀ ibat ibāt: ꝛ nō discedebāt ab ea. Sȝ et turres lignee sup eos firme ꝓtegentes: sup singulas bestias: ꝛ sup eas machine. Et super singulas viri virtutis trigintaduo q̄ pugnabāt desup: ꝛ int⁹ ingeť bestie. Et residuū eq̄tatū hinc ꝛ inde statuit in duas p̄tes: tubis exercitū cōmouere ꝛ vrgere cōstipatos in legionib⁹ eius. Et vt refulsit sol in clypeos aureos ꝛ ereos resplenduerunt mōtes ab eis: ꝛ replēduerūt sicut lāpades ignis. Et distincta ē ps exercitus regis p mōtes excelsos ꝛ alia p loca humilia: ꝛ ibant caute ꝛ ordinate. Et cōmouebanť oēs inhabitātes terram a voce multitudinis eoꝝ ꝛ incessu turbe ꝛ collisione armoꝝ. Erat eni exercit⁹ magnus valde et fortis. Et appropiauit iudas ꝛ exercit⁹ eius in p̄liū: et ceciderunt de exercitu regis sexcēti viri. Et vidit eleazar filius saura vnā de bestiis loricatā loricis regis: ꝛ erat eminēs sup ceteras bestias. Et visum est ei q͏ in ea esset rex et dedit se vt liberaret p̄plm suū: ꝛ acquireret sibi nomē eternū. Et cucurrit ad eaȝ audacter in medio legionis interficiēs a dextris ꝛ a sinistris: et cadebant ab eo huc atq̀ illuc. Et iuit sub pedes elephātis ꝛ supposuit se ei: ꝛ occidit eū et cecidit in terrā super ipsū: et mortu⁹ ē illic. Et videntes virtutē regis et impetū exercitus ei⁹: diuerterūt se ab eis. Castra aūt regis ascēderunt cōtra eos: in hierl'm: et applicuerūt castra regis ad iudeā et montem sion. Et fecit pacē cū his qui erant in bethsura: et exierūt de ciuitate q͏ nō erāt eis ibi alimēta ꝯclusis quia sabbata erāt terre. Et comp̄hendit rex bethsuram: ꝛ constituit ibi custodiā seruare eā: ꝛ cōuertit castra ad locū sanctificatiōis dies multos. Et statuit illic balistas et machinas ꝛ ignis iacula et tormēta ad lapides iactandos: et spicula ꝛ scorpios ad mittēdas sagittas ꝛ fundibula. Fecerunt autē ꝛ ipsi machinas aduersus machinas eoꝝ: ꝛ pugnauerūt dies multos. Esce autē nō erant in ciuitate eo q͏ septimus annus esset: ꝛ qui remāserant i iudea de gentib⁹ cōsumpserant reliquias eorum q̄ reposite fuerant. Et remāserūt in sanctis viri pauci q̄m obtinuerat eos fames: ꝛ dispersi sunt vnusquisq̀ in locum suuȝ. Et audiuit lysias q͏ philipp⁹ quem constituerat rex antiochus cū adhuc viueret vt nutriret antiochū filium suū et regnaret reuersus est a perside et media: ꝛ exercitus qui abierat cum ipso et q͏ q̄rebat suscipere regni negocia. Et festinauit ire et dicere ad regeȝ ꝛ duces exercitus. Deficim⁹ quotidie et esca nobis modica est: et locus quem obsidem⁹ est munitus: et incumbit nobis ordinare de regno. Nunc itaq̀ demus dextras hominibus istis: ꝛ faciamus cum illis pacem ꝛ cum omni gente eorum: ꝛ constituam⁹ illis vt ambulent in legitimis suis sicut prius. Propter legitima enim ipsorum que despeximus irati sunt: et fecerūt omnia hec. Et placuit sermo in conspectu regis ꝛ principum: ꝛ misit ad eos pacem facere et ceperunt illam: ꝛ iurauit illis rex ꝛ principes et exierunt de munitione. Et intrauit rex mōtem sion et vidit munitionem loci: ꝛ rupit citius iuramentum quod iurauit: ꝛ mandauit destruere murum in gyro. Et discessit festinanter et reuersus est antiochiam: et inuenit philippum dn̄antem ciuitati: et pugnauit aduersus eum et occupauit ciuitatem.

VII

Anno centesimo quinquagesimo et primo: et exiit demetrius seleuci filius ab vrbe roma: et ascēdit cū paucis viris i ciuitatē maritimā: ꝛ regnauit illic. Et factū ē vt igressus ē domū regni patrū suoꝝ cōp̄hēdit exercit⁹ ātiochū ꝛ lysiā vt adducerent eos ad eū ꝛ res ei innotuit ꝛ ait. Nolite mihi ondere faciē eoꝝ. Et occidit eos exercit⁹. Et sedit demetrius super sedeȝ regni sui: et

venerũt ad eũ viri iniqui ꝛ ipũ ex isrl :et
alchimus dux eoꝝ:ꝗ volebat fieri sacer-
dos. Et accusauerũt pplm apud regẽ di-
centes: Perdidit iudas ꝛ frẽs eius ami-
cos tuos : ꝛ nos dispdidit de terra nr̃a.
Nũc ꝙ mitte virũ cui credis vt eat ꝛ vi-
deat exterminiũ omne qđ fecit nobis in
regionib⁹ regis: ꝛ puniat omẽs amicos
B ei⁹ ꝛ adiutores eoꝝ. Et elegit rex ex ami
cis suis bacchidẽ qui dñabaꝛ trans flu
men magnũ in regno ꝛ fidelẽ regi: ꝛ mi-
sit eũ vt videret exterminiuȝ qđ fecit iu-
das. Sed ꝛ alchimũ impiũ cõstituit ĩ sa-
cerdotiũ : ꝛ mandauit ei facere vltiones
in filios israel. Et surrexerũt ꝛ venerũt
cũ exercitu magno in terrã iuda: ꝛ mise-
runt nũcios ꝛ locuti sũt ad iudam ꝛ ad
fratres ei⁹ verbis pacificis in dolo: ꝛ nõ
intenderũt sermonib⁹ eoꝝ. Uiderũt eni
qꝛ venerũt cum exercitu magno: ꝛ cõue-
nerũt ad alchimũ ꝛ bachideȝ ꝯgregatio
scribaruȝ requirere ꝗ iusta sunt. Et pri-
mi assidei qui erant in filijs israel ꝛ exq
rebant ab eis pacem. Dixerant eni: Hõ
sacerdos de semine aaron venit nõ deci
C piet nos. Et locutus ẽ cũ eis vba pacifi
ca: ꝛ iurauit ilꝛ dicẽs. Nõ inferem⁹ vo-
bis malũ: neqꝫ amicis vestris. Et credi-
derunt ei : ꝛ comphendit ex eis sexagin-
ta viros ꝛ occidit eos in vna die ẟm ver
Ps̃.78. bum quod scriptum est ‖ Carnes sancto-
rum tuoꝝ ꝛ sanguinẽ ipsoruȝ effuderũt
in circũitu hierusalem ꝛ non erat qui se
peliret. Et incubuit timor ꝛ tremor in
oẽm populũ: quia dixerũt. Non est veri-
tas ꝛ iudiciũ in eis. Trangressi sũt eniȝ
cõstitutũ : ꝛ iusiurandũ quod iurauerũt
Et mouit bacchides castra ab hierusalẽ
ꝛ applicuit in bethzeca: ꝛ misit ꝛ comp-
hendit multos ex eis qui a se refugerãt:
ꝛ quosdã de pplo mactauit : ꝛ in puteuȝ
magnum proiecit. Et cõmisit regionem
alchimo: ꝛ reliquit eũ eo auxiliuȝ in ad-
iutoriũ ipsi. Et abijt bacchides ad regẽ
D Et satis agebat alchimus ꝓ principatu
sacerdotij sui. Et ꝯuenerunt ad euȝ oẽs
qui pturbabant pplm suũ: ꝛ obtinuerũt
terrã iuda: ꝛ fecerũt plagam magnaȝ in
israel. Et vidit iudas oĩa mala que fecit
alchimus ꝛ qui cum eo erãt filijs israel
multo plusqꝫ gentes: ꝛ exijt in oẽs fines
iudee in circũitu ꝛ fecit vindictaȝ in vi-
ros desertores: ꝛ cessauerũt vltra exire in
regionẽ. Uidit aũt alchimus qꝛ pualuit
iudas ꝛ qui cum eo erant: ꝛ cognouit qꝛ
non potest sustinere eos : ꝛ regressus est

ad regem: ꝛ accusauit eos multis crimi-
nibus. ‖ Et misit rex nicanorẽ vnum ex 2.Ma.14.b
principib⁹ suis nobilioꝛib⁹ qui erat ini
micitias exercens ꝯtra israel : ꝛ manda-
uit ei euertere populũ Et venit nicanor
in hierusalem cũ exercitu magno : ꝛ mi-
sit ad iudaȝ ꝛ ad fratres eius verbis pa-
cificis cũ dolo dicens. Nõ sit pugna in-
E ter me ꝛ vos. Ueniam cum viris paucis
vt videam facies vestras cũ pace. Et ve-
nit ad iudam ꝛ salutauerũt se inuicẽ pa
cifice : ꝛ hostes parati erãt rape iudam.
Et innotuit sermo iude qm̃ cũ dolo ve-
nerat ad eum: ꝛ ꝯterritus est ab eo: ꝛ am
plius noluit videre faciẽ ei⁹. Et cogno-
uit nicanor qm̃ denudatũ est consilium
eius: ꝛ exiuit obuiam iude in pugnã iu-
xta capharsalama. Et ceciderũt de nica-
noris exercitu fere quĩqꝫ milia viri ꝛ fu-
gerũt in ciuitatẽ dauid. Et post hec ver
ba ascendit nicanor in montem sion: et
exierũt de sacerdotib⁹ ppli salutare euȝ
in pace: ꝛ demõstrare ei holocaustomata
ꝗ offerebanꝛ ꝓ rege. Et irridens spreuit
eos ꝛ polluit: ꝛ locutus est supbe ꝛ iura
uit cũ ira dicens. Nisi traditus fuit iu-
das ꝛ exercitus ei⁹ in manus meas: con
tinuo cum regressus fuero in pace succẽ
dam domũ istaȝ. Et exijt cũ ira magna.
Et intrauerũt sacerdotes ꝛ steterũt ante
faciẽ altaris ꝛ tẽpli : ꝛ flentes dixerunt.
F Tu domine elegisti domũ istã ad inuo-
candũ nomen tuũ in ea : vt esset domus
orõnis ꝛ obsecrationis pplo tuo. Fac vi
dictam in homine isto: ꝛ exercitu eius: ꝛ
cadant in gladio. Memento blasphemi
as eoruȝ ꝛ ne dederis eis vt pmaneant.
Et exijt nicanor ab hierusalem ꝛ castra
applicuit ad bethoron: ꝛ occurrit illi ex-
ercitus syrie. Et iudas applicuit ĩ adar-
sa cũ tribus milibus viris Et orauit iu-
das ꝛ dixit ‖ Qui missi erãt a rege senna 4.Re.19.g
cherib dñe qꝛ blasphemauerant te: exijt
angelus ꝛ pcussit ex eis centum octogi-
taquinqꝫ milia: sic contere exercitũ istũ
in ꝯspectu nostro hodie; ꝛ sciãt ceteri qꝛ
male locut⁹ ẽ sup sancta tua: ꝛ iudica il-
lum ẟm maliciã illius. Et cõmiserũt ex-
ercit⁹ pliũ tertiadecima die mẽsis adar:
ꝛ ꝯtrita sũt castra nicanoris: ꝛ cecidit ip
G se prim⁹ in plio. Ut autẽ vidit exercitus
eius qꝛ cecidisset nicanor: ꝓiecerunt ar-
ma sua ꝛ fugerunt ꝛ psecuti sũt eos viaȝ
vnius diei ab adazer vsqꝫ quo veniaꝛ in
gazara: ꝛ tubis cecinerũt post eos cuȝ si-
gnificationib⁹. Et exierũt de omnibus

castellis iudee in circuitu: ⁊ ventilabāt eos cornibus: ⁊ cōuertebant iterum ad eos. Et ceciderūt oēs gladio: ⁊ nō est relictus ex eis nec vnus. Et acceperūt spolia eorum in predam ⁊ caput nicanoris amputauerūt: ⁊ dexterā eius quā extēderat superbe: et attulerunt ⁊ suspenderunt ꝯtra hierusalem. Et letatus est ppl's valde: ⁊ egerunt diem illā in leticia magna Et ꝯstituit agi oībus annis diem istam tertiadecima die mēsis adar: ⁊ siluit terra iuda dies paucos. VIII

1.Ma.15.g

A

Et audiuit iudas nomē romanorum qꝛ sunt potētes virib⁹ ⁊ acquiescūt ad oīa que postulantur ab eis: ⁊ quicunqꝫ accesserūt ad eos statuerunt cum eis amicitias: et quia sunt potentes viribus. Et audierūt ꝑlia eoꝝ et virtutes bonas quas fecerūt in gallatia: qꝛ obtinuerūt eos et duxerūt sub tributū. Et quāta fecerūt in regione hispanie: ⁊ ꝙ in ꝑtātem redegerūt metalla argenti et auri que illic sūt et possederūt oēm locū ꝯsilio suo et patiētia: locaqꝫ q̄ longe erāt valde ab eis ⁊ reges qui superuenerant eis ab extremis terre ꝯtriuerūt: et percusserūt eos plaga magna. Ceteri autē dant eis tributū oībus annis. Et philippum persen cetheorum regem ⁊ ceteros qui aduersus eos arma tulerāt cōtriuerūt in bello: et obtinuerūt eos. Et antiochum magnum regem asie qui eis pugnā intulerat habēs centum viginti elephātes et equitatum et currus et exercitū magnū valde: ꝯtritū ab eis: et qꝛ ceperūt eū viuum ⁊ statuerūt ei vt daret ipse ⁊ qui regnarēt post ipsum tributū magnum: ⁊ daret obsides: ⁊ constitutū.

B

Et regionem indorum et medos et lydos de optimis regionibus eorum: ⁊ acceptas eas ab eis dederunt eumeni regi Et quia qui erant apud helladam voluerūt ire et tollere eos: ⁊ innotuit sermo his et miserunt ad eos ducem vnum: et pugnauerunt contra illos: ⁊ ceciderunt ex eis multi: et captiuas duxerunt vxores eorum et filios ⁊ diripuerunt eos et terram eorum possederunt: ⁊ destruxerūt muros eorum: et in seruitutem illos redegerunt vsqꝫ in hunc diem. Et residua regna et insulas que aliquando restiterant illis exterminauerūt ⁊ in potestatē redegerunt. Cum amicis autem suis ⁊ q̄ in ipsis requiem habebant conseruauerunt amicitiam et obtinuerunt regna que erant proxima et que erant longe: quia quicunqꝫ audiebant nomen eorū timebant eos. Quibus xͦo vellent auxilio esse vt regnarent: regnabant. Quos aūt vellent: regno deturbabāt: ⁊ exaltati sunt valde. Et in oībus istis nemo portabat diadema: nec induebat purpura vt magnificaret in ea. Et quia curiā fecerunt sibi: ⁊ quotidie consulebant trecentos viginti consiliū agentes semper de multitudine: vt que digna sūt gerant Et committūt vni hoi magistratū suū per singulos annos dn̄ari vniuerse terre sue: ⁊ omnes obediunt vni: et non est inuidia neqꝫ zelus inter eos. Et elegit iudas eupolemium filium iohannis filij iacob: et iasonem filiū eleazari: ⁊ misit eos romam cōstituere cum illis amicitiam ⁊ societatem: ⁊ vt auferrēt ab eis iugum grecorū quia viderūt ꝙ in seruitutem ꝑmerēt regnū israel. Et abierunt romā viam multam valde: et introierūt curiā ⁊ dixerūt. Judas machabe⁹ ⁊ fratres eius et populus iudeorum miserūt nos ad vos statuere vobiscū societatē: ⁊ pacē: et cōscribere nos socios ⁊ amicos vestros. Et placuit sermo in conspectu eorū. Et hoc rescriptū qd̄ rescripserūt in tabulis ereis ⁊ miserūt in hierusalem vt esset apud eos ibi memoriale pacis ⁊ societatis. Bn̄ sit romanis ⁊ genti iudeoꝝ in mari et in terra in eternū: gladiusqꝫ ⁊ hostis ꝓcul sit ab eis. Qꝫ si isteterit bellum romanis prius aut oībus sociīs eorum in oī dn̄atiōe eoꝝ: auxiliū feret gēs iudeorū ꝓut tp̄us dictauerit corde pleno. Et ꝑliātib⁹ nō dabūt neqꝫ subministrabunt triticū arma pecuniā naues sicut placuit romanis: et custodiēt mandata eorū nihil ab eis accipiētes. Similiter aūt ⁊ si genti iudeorū prius acciderit bellū: adiuuabūt romani ex aīo ꝓut eis tp̄s ꝑmiserit: ⁊ adiuuātib⁹ nō dabitur triticum arma pecunia naues sicut placuit romanis et custodiēt mandata eorū absqꝫ dolo. Scd̄m hec verba cōstituerūt romani populo iudeorum. Qꝫ si post hec verba hi aut illi addere aut demere ad hec aliquid voluerint: faciēt ex ꝓposito suo: ⁊ quecunqꝫ addiderint vel dempserint rata erunt. Sꝫ ⁊ de malis q̄ demetrius rex fecit in eos scripsimus ei dicētes: Quare grauasti iugū tuū super amicos nr̄os ⁊ socios iudeos? Si ergo iterū adierit nos aduersū te: faciem⁹ illis iudiciū: ⁊ pugnabim⁹ tecū mari ꝫ terra.

C

D

A

IX

Et Interea vt audiuit deme-

trius quia cecidit nicanor et exercitus eius in p̄lio: appos̄uit bacchidem et alchimum rursum mittere in iudeā ⁊ dextrum cornu cū illis. Et abierūt viam q̄ ducit in galgala: et castra posuerunt in masaloth que est in arbellis ⁊ occupauerunt eā: ⁊ peremerūt aīas hoīuȝ multas. In mēse primo anni cētesimi ⁊ q̄nquagesimi ⁊ secundi applicuerūt exercitum ad hierusalē: ⁊ surrexerūt ⁊ abierūt ī berea viginti milia virorū ⁊ duo milia eq̄tum. Et iudas posuerat castra in laisa: et tria mila viri electi cuȝ eo. Et viderūt multitudinē exercitus q2 multi sūt et timuerūt valde: ⁊ multi subtraxerūt se de castris: et non remāserūt ex eis nisi octigenti viri. Et vidit iudas ꝙ defluxit exercitus suus ⁊ bellū pergebat eū: ⁊ ꝯfractus est corde quia nō habebat t̄p̄us cōgregādi eos: ⁊ dissolutꝰ est. Et dixit his qui residui erāt. Surgamus et eamꝰ ad aduersarios nostros: si poterimꝰ pugnare aduersus eos. Et auertebant eum dicentes. Non poterimus: sed liberemus animas nostras modo ⁊ reuertamur ad fratres nostros: ⁊ tunc pugnabimus aduersus eos. Nos autē pauci sumus. Et ait iudas. Absit istam rem facere: vt fu-

B

giamus ab eis: Et si appropiauit tempꝰ nostrū: moriamur in virtute ꝓpter frēs nostros: et nō inferamus crimen glorie nostre. Et mouit exercitus de castris: et steterunt illis obuiā: Et diuisi sūt equites in duas partes: et fundibularij et sagittarij preibant exercitū: et primi certaminis oēs potentes. Bacchides autem erat in dextro cornu ⁊ ꝓximauit legio ex duabus partibus: et clamabant tubis.

F.4.b.

Exclamauerunt autem ⁊ hi qui erāt ex parte iude etiam ipsi ⁊ cōmota est terra a voce exercituū: ⁊ cōmissum est preliū a mane vsq3 ad vesperam. Et vidit iudas ꝙ firmior est pars exercitus bacchidis ī dextris: et ꝯuenerūt cū ipso oēs constantes corde: et contrita est dextra pars ab eis: et ꝑsecutus est eos vsq3 ad montem azoti. Et qui in sinistro cornu erant viderunt ꝙ contritū est dextrū cornu: ⁊ secuti sūt post iudā et eos qui cū ipsō erāt a tergo. Et ingrauatū est preliuȝ: ⁊ ceciderunt vulnerati multi ex his et ex illis. Et iudas cecidit: ⁊ ceteri fugerūt. Et ionathas et simon tulerūt iudam fratrem suū: ⁊ sepelierūt eū in sepulcro patrū suorum in ciuitate modin. Et fleuerūt eum oīs pp̄lus israel planctu magno: et lugebant dies multos: et dixerūt. Quomodo

C

cecidit potens qui saluū faciebat populum israel? Et cetera verba bellorū iude et virtutū quas fecit ⁊ magnitudis eius non sūt descripta. Multa eni erant valde. Et factū ē post obitū iude emerserūt iniqui in oībus finibꝰ israel: et exorti sūt oēs qui opabanẗ iniquitatem. In diebus illis facta est fames magna valde: ⁊ tradidit se bacchidi omis regio eorū cū ipsis. Et elegit bacchides viros impios et cōstituit eos dn̄os regionis: et exquirebant et ꝑscrutabanẗ amicos iude: et adducebāt eos ad bacchidem: et vindicabat in illos et illudebat. Et facta est tribulatio magna in israel: q̄lis nō fuit ex die qua nō ē visus ꝓph̄a ī isr̄l. Et cōgregati sūt oēs amici iude: et dixerūt ionathe. Ex q̄ frater tuꝰ iudas defunctꝰ est vir similis ei non est q̄ exeat ꝯtra inimicos nr̄os bacchidē ⁊ eos q̄ inimici sunt gentī nr̄e. Nūc itaq3 te hodie eligimus esse ꝓ eo nobis in principē et ducē ad bellandū bellum nr̄m. Et suscepit ionathas t̄pe illo pricipatū ⁊ surrexit loco iude fr̄is sui. Et cognouit bachides: ⁊ q̄rebat euȝ occidere. Et cognouit ionathas et simō frater eiꝰ et oēs q̄ cū eo erāt: ⁊ fugierūt in desertū thecue: et cōsederūt ad aquā lacus asphar. Et cognouit bacchi-

D

des: et die sabbatorū venit ipse et oīs exercitus eius trās iordanē. Et ionathas misit fratrē suum ducem pp̄li: ⁊ rogauit nabutheos amicos suos vt cōmodarent illis apparatū suū qui erat copiosus. Et exierūt filij iambri ex madaba ⁊ compͥhēderunt iohannē et oīa que habebat: et abierunt habētes ea. Post hec verba renunciatum est ionathe et simoni fratri eius: quia filij iambri faciunt nuptias magnas et ducunt sponsuȝ ex madaba filiam vnius de magnis principibus chanaam cum ambitione magna. Et recordati sūt sanguinis iohannis fratris sui: ⁊ ascenderūt et abscōderūt se sub tegumento montis. Et eleuauerunt oculos suos et viderunt: et ecce tumultus ⁊ apparatus multus: et sponsus processit et amici eius: et fratres eius obuiā illis cum tympanis et musicis ⁊ armis multis. Et surrexerūt ad eos ex insidijs ⁊ occiderūt eos: et ciderūt vulnerati multi: et residui fugerūt in montes. Et acceperunt oīa spolia eorū: et conuerse sūt nuptie in luctū: et vox musicoꝝ ipsoꝝ in lamentuȝ. Et vindicauerūt vindictā san-

gulnis fratris ſui: ⁊ reuerſi ſunt ad ripā iordanis. Et audiuit bacchides: ⁊ venit die ſabbatorū vſq; ad oram iordanis in virtute magna. Et dixit ad ſuos ionathas. Surgamus ⁊ pugnemꝰ cōtra inimicos noſtros. Non eſt eni hodie ſicut heri ⁊ nudiuſtertiꝰ. Ecce eni bellum ex aduerſo: aqua vero iordanis hinc et inde et ripe ⁊ paludes ⁊ ſaltus et nō eſt locus diuertendi. Nūc ergo clamate i celū: vt liberemini de manu inimicoꝝ veſtrorum. Et cōmiſſum eſt bellū. Et extendit ionathas manū ſuam ꝑcutere bacchidem: ⁊ diuertit ab eo retro. Et diſſiliūt ionathas: ⁊ qui cū eo erant in iordanem: et tranſnatauerūt ad eos iordanē. Et ceciderunt de parte bacchidis die illa mille viri: ⁊ reuerſi ſunt in hieruſalē. Et edificauerūt ciuitates munitas i iudea munitionez que erat in hiericho: et in ammaum: ⁊ in bethoron: et bethel et thānatha ⁊ phara ⁊ thopo muris excelſis et portis et ſeris. Et poſuit cuſtodiaz in eis: vt inimicitias exercerēt in iſrael. Et muniuit ciuitatē bethſurā et gazaram ⁊ arcē: ⁊ poſuit in eis auxilia ⁊ apparatū eſcarū: ⁊ accepit filios principuz regionis obſides: et poſuit eos in arce i hieruſalē in cuſtodiaz. Et anno centeſimo ꝗnquageſimotertio mēſe ſecūdo ꝓcepit alchimus deſtrui muros domꝰ ſancte interioris: et deſtrui opa ꝓphetarū. Et cepit deſtruere. In tempe illo ꝑcuſſus eſt alchimus et impedita ſunt opera illiꝰ: et occluſum eſt os eiꝰ et diſſolutus eſt paralyſi: nec vltra potuit loqui vbū et mandare de domo ſua. Et mortuꝰ eſt alchimus in tempe illo cū tormēto magno. Et vidit bacchides qm̄ mortuꝰ eſt alchimus: et reuerſus eſt ad regē: ⁊ ſiluit terra annis duobꝰ. Et cogitauerunt omēs iniqui dicētes. Ecce ionathas et qui cū eo ſunt in ſilentio habitāt confidenter. Nūc ergo adducamꝰ bacchidē: et cōprehendet eos omēs vna nocte. Et abierūt: et conſiliū ei dederūt. Et ſurrexit vt veniret cū exercitu mltō. Et miſit occulte epl̄as ſocijs ſuis qui erāt in iudea vt cōprehenderent ionathan: et eos qui cū eo erant: ſed nō potuerūt: qꝛ innotuit eis conſiliū eoꝝ. Et apprehendit de viris regionis qui principes erant militie ꝗnquaginta viros: et occidit eos. Et receſſit ionathas ⁊ ſimon: et qui cum eo erant in bethbeſſem que eſt in deſerto: ⁊ extruxit diruta eius ⁊ firmauerūt eam. Et cognouit bacchides: et congregauit vniuerſam multitudinē ſuaz: ⁊ his ꝗ de iudea erant denunciauit. Et venit ⁊ caſtra poſuit deſuꝑ bethbeſſe: ⁊ oppugnauit eā dies multos: ⁊ fecit machinas. Et reliquit ionathas ſimonē fratrē ſuuz in ciuitate: ⁊ exiuit in regionem: ⁊ venit cū numero ⁊ percuſſit odareu ⁊ fratres eiꝰ ⁊ filios phaſeron in tabernaculis ipſoꝝ ⁊ cepit cedere ⁊ creſcere in vtutibꝰ. Simon vero ⁊ qui cū ipſo erant exierūt de ciuitate ⁊ ſuccenderunt machinas: ⁊ pugnauerunt contra bacchidem: ⁊ contritus eſt ab eis. Et affixerunt eum valde: quoniā conſiliū eius et congreſſus eius erat inanis. Et iratus ꝯtra viros iniqs qui ei conſiliū dederant vt venirēt in regionez ipoꝝ: multos ex eis occidit. Ipſe autē cogitauit cū reliquis abire in regionē ſuaz. Et cognouit ionathas: ⁊ miſit ad eum legatos cōponere pacez cum ipſo ⁊ reddere ei captiuitatē. Et libēter accepit: ⁊ fecit ſm̄ verba eius: et iurauit ſe nihil facturū ei mali omibꝰ diebꝰ vite eius. Et reddidit ei captiuitatem quam prius erat ꝑdatꝰ de terra iuda. Et conuerſus abijt in terrā ſuam: ⁊ nō appoſuit amplius venire in fines eius. Et ceſſauit gladius ex iſrael. Et habitauit ionathas in machmas: et cepit ionathas ibi iudicare populuz: ⁊ extermiauit impios ex iſrael.

X

Et anno cēteſimo ſexageſimo aſcendit alexander antiochi filius qui cognominatꝰ eſt nobilis: ⁊ occupauit ptolomaidam: ⁊ ceperunt eum: ⁊ regnauit illic. Et audiuit demetrius rex ⁊ cōgregauit exercitū copioſum valde: ⁊ exiuit obuiam illi in preliū. Et miſit demetrius epiſtolā ad ionathan verbis pacificis: vt magnificaret euz. Dixit enim Anticipemꝰ facere pacē cum eo: priuſq; faciat cū alexandro aduerſum nos. Recordabit̄ eni oim maloꝝ q̄ fecimꝰ in eū et in fratrē eius ⁊ in gentez eiꝰ. Et dedit eis poteſtatē cōgregandi exercitum: ⁊ fabricare arma: ⁊ eſſe ipſum ſociū eius: et obſides qui erant in arce iuſſit tradi ei. Et venit ionathas in hieruſalez: ⁊ legit epiſtolas in auditu oīs ppl̄i: ⁊ eorū qui in arce erāt. Et timuerūt timore magno quoniā audierūt ꝙ dedit ei rex ptātem congregandi exercitum. Et traditi ſunt ionathe obſides: ⁊ reddidit eos parentibus ſuis. Et habitauit ionathas in hieruſalem: et cepit edificare et innouare

ciuitatē. Et dixit facientibꝰ opa ꝛ extru
erent muros ꝛ montez ſion: in circuitu
lapidibꝰ quadratꝫ ad munitionē: et ita
fecerūt. Et fugerūt alienigene qui erant
in munitionibꝰ quas bacchides edifica-
uerat: ꝛ reliquit vnuſquiſꝗ locū: et abijt i
terrā ſuā: tm̄ in bethſura remāſerūt ali-
qui ex his qui reliquerāt legem: ꝛ prece-
pta dei. Erat eni hec eis ad refugiuz. Et
audiuit alexāder rex ꝓmiſſa q̄ promiſit
demetrius ionathe: ꝛ narrauerūt ei pre-
lia ꝛ v̄tutes quas ipē fecit ꝛ frēs eius ꝛ
B laboꝛes q̄s laboꝛauerūt. Et ait. Nunqd
inueniemꝰ aliquē virū talē? Et nūc fa-
ciemꝰ eū amicū ꝛ ſociū nr̄m. Et ſcripſit
epl̄am: ꝛ miſit ei ſm̄ hec v̄ba dicēs. Rex
alexāder: fratri ionathe ſalutē. Audiui-
mus de te ꝙ vir potēs ſis viribꝰ: ꝛ aptꝰ
es vt ſis amicꝰ noſter. Et nunc cōſtitui-
mus te hodie ſummū ſacerdotez gentis
tue: ꝛ vt amicꝰ voceris regis. Et miſit ei
purpurā ꝛ coronā aureaz: vt q̄ nr̄a ſunt
ſentias nobiſcū: ꝛ ꝯſerues amicitias ad
nos. Et induit ſe ionathas ſtolā ſanctā
ſeptimo menſe anno centeſimo ſexage-
ſimo in die ſolēni ſcenophegie. Et ꝯgre
gauit exercituz: ꝛ fecit arma copioſa. Et
audiuit demetrius v̄ba iſta: ꝛ cōtriſtatꝰ
eſt nimis: ꝛ ait. Quid hoc fecimꝰ ꝙ ꝑoc-
cupauit nos alexāder apꝑhendere ami-
citiā iudeoꝝ ad munimen ſui? Scribaz
ꝛ ego illis verba dep̄catoꝛia et dignita-
tes et dona: vt ſint mecū in adiutoꝛiuz.
Et ſcripſit eis in hec v̄ba. Rex demetri-
us: genti iudeoꝝ ſalutē. Qm̄ ſeruaſtꝫ ad
nos pactū: ꝛ māſiſtis in amicitia nr̄a: et
nō acceſſiſtis ad inimicos nr̄os: audiui-
mus ꝛ gauiſi ſumus. Et nūc pſeuerate
adhuc ꝯſeruare ad nos fidē ꝛ retribue-
mus vobis bona ꝓ his q̄ feciſtis nobi-
ſcū: et remittemꝰ vobis p̄ſtatiōes mul-
tas: et dabimꝰ vobis donatiōes. Et nūc
abſoluo vos ꝛ omēs iudeos a tributis:
ꝛ precia ſalis indulgeo: ꝛ coronas remit
C to: et tertias ſeminis ꝛ dimidiā partem
fructus ligni qđ eſt poꝛtiōis mee relinq̄
vobis ex hodierno die ꝛ deinceps: ne ac
cipiat̄ a terra iuda: et a tribꝰ ciuitatibꝰ
que addite ſūt illi ex ſamaria ꝛ galilea:
ex hodierna die ꝛ in totū tempꝰ. Et hie
ruſalē ſit ſctā et libera cū finibꝰ ſuis: et
decime et tributa ipſiꝰ ſint. Remitto eti
am ptātez arcis q̄ eſt in hierl̄m: et do eā
ſummo ſacerdoti: vt ꝯſtituāt in ea viros
quoſcūꝗ ipſe elegerit qui cuſtodiāt eā.
Et oēm aiam iudeoꝝ que captiua eſt a

terra iuda in omni regno meo relinquo
liberā gratis: vt oēs a tributis ſoluant̄
etiā pecoꝝ ſuoꝝ. Et omēs dies ſolēnes
et ſabbata et neomenie et dies decreti: ꝛ
tres dies ante diem ſolennē: et tres dies
poſt diem ſolennē: ſint oēs immunitatꝫ
et remiſſionis omibꝰ iudeis qui ſunt in
regno meo. Et nemo habebit poteſtatē
agere aliquid ꝛ mouere negocia aduer-
ſus aliquē illoꝛum in omi cauſa. Et vt
aſcribant̄ ex iudeis in exercitu regis ad
triginta milia viroꝝ. Et dabunt̄ ill' co-
pie vt opoꝛtet omibꝰ exercitibꝰ regis: et
ex eis oꝛdinabunt̄ qui ſint in munitio-
nibꝰ regꝫ magni. Et ex his ꝯſtituent̄ ſu-
per negocia regni q̄ agunt̄ ex fide: ꝛ pꝛi-
cipes ſint ex eis: ꝛ ambulēt in legibꝰ ſu-
is: ſicut p̄cepit rex in terra iuda. Et tres
ciuitates q̄ addite ſunt iudee ex regione
ſamarie: cuz iudea reputent̄ vt ſint ſub
vno: ꝛ nō obediāt aliene ptāti niſi ſum- D
mo ſacerdoti: ptolomaida ꝛ ꝯfines eius
quas dedi donū ſanctis qui ſunt in hie-
ruſalē ad neceſſarios ſumptꝰ ſctoꝝ. Et
ego dabo ſingul' annis quindeci milia
ſicloꝝ argenti de rōnibꝰ regis q̄ me con
tingūt: ꝛ omē qđ reliquum fuerit qđ nō
reddiderāt qui ſuꝑ negocia erāt annis
pꝛioꝛibꝰ ex hoc dabūt in opa domus. Et
ſuꝑ hec quinꝗ milia ſicloꝝ argenti que
accipiebāt de ſctoꝝ ratione ꝑ ſingulos
annos: ꝛ hec ad ſacerdotes ptineāt qui
miniſterio funguntur. Et quicūꝗ ꝯfugerit
in templū qđ eſt hieroſolymis ꝛ in oībꝰ
finibus eius: obnoxij regi in oī negocio
dimittant̄: ꝛ vniūerſa q̄ ſunt eis i regno
meo: libera habeāt. Et ad edificanda vl'
reſtaurāda opa ſctoꝝ: ſumptꝰ dabuntur
de rōne regis: ꝛ ad extruendos muros ī
hierl̄m: ꝛ cōminuēdos in circuitu: ſum-
ptus dabunt̄ de rōne regis: ꝛ ad ꝯſtruē-
dos muros in iudea. Ut audiuit aūt io-
nathas ꝛ ppl's ſmones iſtos nō credide
rūt eis nec receperūt eos: quia recoꝛdati
ſūt malicie magne quā fecerat in iſrl': et
tribulauerat eos valde. Et complacuit
eis in alexandrū: qꝛ ipſe fuerat eis pꝛin-
ceps ſermonū pacis: ꝛ ipſi auxiliuz fere-
bant oībus diebꝰ. Et ꝯgregauit rex ale-
xander exercitū magnuz: ꝛ admouit ca-
ſtra ꝯtra demetriū. Et cōmiſerūt pꝛeliuz
duo reges ꝛ fugit exercitꝰ demetrij: ꝛ in-
ſecutꝰ eſt eū alexander: ꝛ incubuit ſuper
eos. Et inualuit pꝛeliū nimis donec oc-
cidit ſol: ꝛ cecidit demetrius in die illa
Et miſit alexāder ad ptolomeū regē egy

E pti legatos ƀm hec ꝟba dicens. Qm̄ regreſſus ſum in regnū meū ⁊ ſedi in ſede patrū meoꝝ: et obtinui principatum: et contriui demetriū: ⁊ poſſedi regionē noſtrā: ⁊ cōmiſi pugnā cū eo: ⁊ contritꝰ eſt ipſe ⁊ caſtra eius a nobis: ⁊ ſedemꝰ in ſede regni eius: ⁊ nunc ſtatuamꝰ adinuicem amicitiā ‖ ⁊ da mihi filiā tuā vxorē: ⁊ ero gener tuus: ⁊ dabo tibi dona: ⁊ ipſi dignitatem. I.11.a. Et reſpōdit rex ptolomeus dicens: Felix dies in qua reuerſus es ad terrā patrū tuoꝝ: ⁊ ſediſti in ſede regni eoꝝ. Et nūc faciam tibi quod ſcripſiſti: ſed occurre mihi ptolomaidā: vt videamus inuicē nos: ⁊ ſpondeā tibi ſicut dixiſti. Et exiuit ptolomeꝰ de egypto: ipſe ⁊ cleopatra filia eius: ⁊ venit ptolomaidā anno centeſimo ſexageſimoſecundo. Et occurrit ei alexander rex. Et dedit ei cleopatrā filiam ſuā: ⁊ fecit nuptias eiꝰ ptolomaide: ſicut reges in magna glīa. Et ſcripſit alexander rex ionathe: vt veniret obuiam ſibi. Et abījt cū glīa ptolomaidam ⁊ occurrit ibi duobꝰ regibꝰ: ⁊ dedit illis argentū multū ⁊ auruꝫ ⁊ dona: ⁊ inuenit gratiā in cōſpectu eoꝝ. Et conuenerūt aduerſus eū viri peſtilentes ex iſrael viri iniqui interpellātes aduerſus euꝫ: ⁊ nō intendit ad eos rex. Et iuſſit ſpoliari ionathan veſtibꝰ ſuis: et indui eum purpura. Et ita fecerūt. Et collocauit eū rex ſedere ſecū: dixitq̄ꝫ principibus ſuis. Exite cū eo in mediū ciuitatis: ⁊ ꝑdicate vt nemo aduerſus euꝫ interpellet de vllo negocio: nec ꝙſq̄ꝫ ei moleſtus ſit de vlla ratiōe. F Et factum eſt vt viderunt qui interpellabāt gloriaꝫ eius que ꝑdicabaꝶ: ⁊ opertum eum purpura: fugerūt omēs. Et magnificauit eū rex: ⁊ ſcripſit eū inter primos amicos: ⁊ poſuit eū ducem ⁊ participem principatus Et reuerſus eſt ionathas in hieruſalem cum pace et leticia. In anno centeſimo ſexageſimoquinto: venit demetrius filius demetrij a creta in terrā patrū ſuoꝝ. Et audiuit alexander rex et ꝯtriſtatus ē valde: ⁊ reuerſus eſt antiochiam. Et cōſtituit demetrius rex appolloniū ducem qui ꝑerat celeſyrie: ⁊ cōgregauit exercitum magnū ⁊ acceſſit ad iamniā: et miſit ad ionathā ſummū ſacerdotē dicēs: Tu ſolus reſiſtis nobis. Ego aūt factus ſum in deriſum ⁊ in opprobriū: ꝓpterea qꝛ tu poteſtatē aduerſum nos exerces in montibꝰ. Nunc ergo ſi cōfidis in virtutibus tuis deſcēde ad nos in campum: ⁊ comparemꝰ illic inuicem: qꝛ mecuꝫ eſt virtꝰ belloꝝ. Interroga ⁊ diſce ꝙs ſum ego ⁊ ceteri ꝙ auxilio ſunt mihi: ꝙ et dicunt qꝛ nō poteſt ſtare pes veſter aū faciem noſtrā: qꝛ͛bis in fugam cōuerſi ſunt patres tui in terrā ſuam. Et nūc quomō poterꝭ ſuſtinere equitatū ⁊ exercitū tantū in campo vbi nō eſt lapis neq̄ꝫ ſaxuꝫ neq̄ꝫ locus fugiendi? Ut audiuit aūt ionathas ſermones apollonij: motus eſt animo. Et elegit decem milia viroꝝ: et exijt ab hieruſalem: ⁊ occurrit ei ſimon frater eiꝰ in adiutoriū. G Et applicuerunt caſtra in ioppen. Et excluſit eū a ciuitate: quia cuſtodia apollonij ioppe erat: ⁊ oppugnauit eam. Et exterriti qui erant in ciuitate aperuerūt ei: ⁊ obtinuit ionathas ioppen. Et audiuit apolloniꝰ: ⁊ admouit tria milia equitū ⁊ exercitū multum. Et abījt azotum tanq̄ꝫ iter faciēs: ⁊ ſtatim exījt in campū: eo ꝙ hr̄et multitudinem equitū et confideret in eis. Et inſecutus eſt eū ionathas in azotum: et cōmiſerūt preliuꝫ. Et reliquit apolloniꝰ in caſtris mille equites poſt eos occulte Et cognouit ionathas qm̄ inſidie ſunt poſt ſe: ⁊ circūierūt caſtra eiꝰ et iecerunt iacula in populū a mane vſq̄ꝫ ad veſperā. Populus aūt ſtabat ſicut ꝑceꝑat ionathas ⁊ laborauerūt equi eoꝝ. Et eiecit ſimon exercitū ſuum: ⁊ cōmiſit cōtra legionē. Equites eni fatigati erant. Et cōtriti ſunt ab eo: ⁊ fugerūt. ‖ I.12.a. Et qui diſperſi ſunt ꝑ campū fugerunt in azotuꝫ: ⁊ intrauerūt in bethagon idolū ſuuꝫ: vt ibi ſe liberarent. Et ſuccendit ionathas azotum ⁊ ciuitates que erāt in circūitu eius: ⁊ accepit ſpolia eoꝝ: ⁊ templū dagon ⁊ omēs qui fugerūt in illud ſuccendit igni. Et fuerūt qui ceciderūt gladio cū his qui ſuccenſi ſunt: fere octo milia viroꝝ. Et mouit inde ionathas caſtra: ⁊ applicuit ea aſcalonam et exierunt de ciuitate obuiaꝫ illi in magna gloria. Et reuerſus eſt ionathas in hieruſalē cum ſuis habentibꝰ ſpolia multa. Et factum eſt vt audiuit alexander rex ſermones iſtos: addidit adhuc glorificare ionathā Et miſit ei fibulam auream: ſicut cōſuetudo eſt dari cognatis regum. Et dedit ei accharon ⁊ oīnēs fines eius in poſſeſſionem.

XI

B c T rex egypti congregauit exercitum ſicut arenā que eſt circa orā maris: ⁊ naues multas: ⁊ querebat obtinere regnum alexandri dolo: et

addere illud regno suo. Et exiit in syriã
verbis pacificis: et aperiebant̃ ei ciuita
tes et occurrebant ei: quia mandauerat
E. 10. e alexãder rex exire ei obuiã || eo q socer su
us esset. Cũ autem introiret ciuitatẽ pto
lome⁹ ponebat custodias militũ in sin-
E. 10. g. gulis ciuitatib⁹ || Et cũ appropiauit azo
to ostenderũt ei tẽplũ dagon succensum
igni: ⁊ azotũ ⁊ cetera ei⁹ demolita ⁊ cor
pora ꝓiecta: et eoꝝ q̃ cesi erant in bello
tumulos quos fecerãt secus viã. Et nar
rauerũt regi quia hec fecit ionathas: vt
inuidiã facerent ei. Et tacuit rex. Et oc
currit ionathas regi in ioppen cũ gloria
et inuicẽ se salutauerũt: et dormierunt
illic. Et abijt ionathas cum rege vsq
ad fluuiũ qui vocabat̃ eleutherus: et re
uersus ẽ i hierl̃m. Rex aũt ptolome⁹ ob
tinuit dñium ciuitatũ vsq seleutiã ma
ritimã: et cogitabat in alexandrũ ↄsilia
mala. Et misit legatos ad demetriũ di-
cens: Ueni componamus inter nos pa-
ctum: ⁊ dabo tibi filiam meã quã habet
alexander: ⁊ regnabis in regno p̃ris tui.
Penitet eni me q dederim illi filiã me-
B am. Quesiuit eni me occidere. Et vitu-
perauit euz: ꝓpterea q concupierat re-
gnũ eius. Et abstulit filiam suã ⁊ dedit
eam demetrio ⁊ alienauit se ab alexan-
dro: et manifestate sunt inimicitie eius.
Et intrauit ptolomeus antiochiam et
imposuit duo diademata capiti suo: egy
pti ⁊ asie. Alexander autẽ rex erat in ci-
licia illis temporib⁹: quia rebellabant q̃
erant in locis illis. Et audiuit alexan-
der: ⁊ venit ad eum in belluz. Et ꝓduxit
ptolomeus rex exercituz: ⁊ occurrit ei in
manu valida: et fugauit eum. Et fugit
alexander in arabiã: vt ibi ꝓtegeretur.
Rex autẽ ptolomeus exaltat⁹ est: et ab-
stulit zabdihel arabs caput alexandri: ⁊
misit ptolomeo. Et rex ptolomeus mor-
tuus est in die tertia: ⁊ qui erant in mu
nitionib⁹ perierũt ab his qui erant in-
tra castra. Et regnauit demetrius anno
cẽtesimo septuagesimoseptimo. In die-
bus illis congregauit ionathas eos qui
erant in iudea: vt expugnarent arcem q̃
est in hierusalẽ ⁊ fecerũt contra eã ma-
chinas multas. Et abierunt quidaz qui
oderant gentez suam viri iniqui ad re-
gem demetriũ: et renunciauerũt ei q io
C nathas obsideret arcem. Et vt audiuit
iratus est: et statim venit ptolomaidam
et scripsit ionathe ne obsideret arcem:
sed occurreret sibi ad colloquiũ festina-
to. Ut audiuit autẽ ionathas iussit ob-
sidere. Et elegit d̃ senioribus israel ⁊ de
sacerdotibus: ⁊ dedit se periculo. Et ac-
cepit aurum ⁊ argentũ et vestem et alia
encenia multa: ⁊ abijt ad regẽ ptolomai-
dam: et inuenit gratiã in cõspectu eius.
Et interpellabãt aduersus eum quidaz
iniqui ex gente sua. Et fecit ei rex: sicut
fecerant ei qui ante eũ fuerant. Et exal-
tauit eũ in cõspectu omniũ amicoꝝ su-
orũ: ⁊ statuit ei principatũ sacerdotij: et
quecũq alia habuit prius p̃ciosa: et fe-
cit eũ principem amicoꝝ. Et postulauit
ionathas a rege vt immunẽ faceret iu-
deam ⁊ tres toparchias. i. samariã ⁊ cõ-
fines eius: ⁊ ꝓmisit ei talenta trecenta.
Et cõsensit rex: et scripsit ionathe ep̃las
de his omib⁹ hũc modũ ↄtinentes. Rex
demetrius fratri ionathe salutẽ et gen-
ti iudeoꝝ. Exemplũ epistole quã scripsi-
mus lastheni parẽti nostro de vobis mi
simus ad vos: vt sciretis. Rex demetri⁹:
lastheni parenti: salutẽ. Genti iudeoruz
amicis nostris ⁊ cõseruantib⁹ que iusta
sunt apud nos decreuimus benefacere:
ꝓpter benignitatẽ ipsorũ quã erga nos
habent. Statuimus ergo illis omẽs fi- D
nes iudee ⁊ tres ciuitates lydam et ra-
mathe que addite sunt iudee ex samaria
⁊ omẽs cõfines eaꝝ sequestrari omibus
sacrificantib⁹ in hierosolymis: pro his
que ab eis prius accipiebat rex p singu
los annos: et pro fructib⁹ terre ⁊ pomo-
rũ. Et alia que ad nos ptinebant deci-
marũ ⁊ tributoꝝ: ex hoc tempe remitti-
mus eis: et areas salinaruz ⁊ coronas q̃
nobis deferebant̃ omia ip̃is ↄcedimus:
⁊ nihil horũ irritum erit ex hoc ⁊ in om
ne temp⁹. Nũc hoc curate facere hoꝝ ex-
emplũ: et detur ionathe ⁊ ponat̃ i mon-
te sancto ⁊ in loco celebri. Et videns de-
metrius rex: q siluit terra in conspectu
suo ⁊ nihil ei resistit dimisit totũ exerci
tum suũ vnũquenq in locũ suum: exce-
pto peregrino exercitu quẽ traxit ab in-
sulis gentiũ: et inimici erãt ei omẽs ex-
ercitus patrũ eius. Triphon aũt erat q̃-
dam partiũ alexandri prius: ⁊ vidit qm̃
omis exercit⁹ murmurauit cõtra deme-
trium: ⁊ iuit ad emalchuel arabem qui
nutriebat antiochũ filiũ alexandri: ⁊ as-
sidebat ei vt traderet eum ip̃i vt regna-
ret in loco patris sui. Et enunciauit ei
quãta fecit demetrius ⁊ inimicitias ex-
ercituum eius aduersus illum. Et man E
sit ibi diebus multis. Et misit ionathas

ad demetriū regē ut eijceret eos qui in
arce erant in hierusalē: et qui in presi-
dijs erant: quia impugnabant israel. Et
misit demetrius ad ionathan dicēs. Nō
hoc tantū faciā tibi ⁊ genti tue: sed glo
ria illustrabo te ⁊ gentē tuā cum fuerit
opportunū. Nūc ergo recte feceris si mi
seris in auxiliū mihi viros: quia disces-
sit omis exercitus meus. Et misit ei io-
nathas tria milia viroꝝ fortium antio-
chiā. Et venerunt ad regem: ⁊ delectatꝰ
est rex in aduentu eoꝝ. Et ꝯuenerūt qui
erant in ciuitate: centū viginti milia vi
rorum: et volebant interficere regē. Et
fugit rex in aulam: ⁊ occupauerunt qui
erant de ciuitate itinera ciuitatis: et ce-
perunt pugnare. Et vocauit rex iudeos
in auxilium: et cōuenerunt omēs simul
ad eum. Et dispersi sunt omēs ꝑ ciuita-
tem: ⁊ occiderunt in illa die centū milia
hoim. Et succenderūt ciuitatem: ⁊ cepe-
runt spolia multa in illa die: et liberaue
runt regem. Et viderūt qui erant de ci-
uitate ꝙ obtinuissent iudei ciuitatē si-
cut volebāt: et infirmati sunt mente sua
et clamauerūt ad regem cū ꝓcibus dicē
tes. Da nobis dextras: ⁊ cessent iudei op

F pugnare nos ⁊ ciuitatē. Et ꝓiecerūt ar
ma sua ⁊ fecerūt pacē. Et glorificati sūt
iudei in cōspectu regis ⁊ in cōspectu om
nium qui erāt in regno eius: ⁊ noīati sunt
in regno. Et regressi sūt in hierlm: habē
tes spolia multa. Et sedit demetrius rex
in sede regni sui: ⁊ siluit terra in ꝯspectu
eius. Et mentitꝰ ē oīa quecūqꝫ dixit: et
abalienauit se a ionatha: ⁊ nō retribuit
ei ꝯm beneficia que sibi tribuerat: ⁊ ve-
xabat eū valde. Post hec aūt reuersus ē
triphon ⁊ antiochus cum eo puer adole
scens ⁊ regnauit ⁊ imposuit sibi diade-
ma. Et cōgregati sunt ad eum oēs exer-
citus quos disperserat demetrius: ⁊ pug
nauerūt ꝯtra eū ⁊ fugit ⁊ terga vertit. Et
accepit triphon bestias ⁊ obtinuit antio
chiā. Et scripsit antiochus adolescēs io
nathe dicens. Cōstituo tibi sacerdotiū:
et cōstituo te sup quattuor ciuitates vt
sis de amicis regis. Et misit illi vasa au
rea in misteriū: ⁊ dedit ei ꝑtātem biben
di in auro ⁊ esse in purpura: ⁊ habere fi-
bulā aureā. Et simonē frēm eius consti
tuit ducē a termis tyri vsqꝫ ad fines e-
gypti: Et exijt ionathas ⁊ ꝑambulabat
transflumē ciuitates: ⁊ cōgregatꝰ est ad
eū omis exercitus syrie in auxiliū. Et ve
nit ascalonē: ⁊ occurrerūt ei honorifice

de ciuitate. Et abijt inde gazam: et con
cluserūt se qui erant gaze: ⁊ obsedit eam
et succendit que erant in circūitu ciuita
tis: et predatus est eam. Et rogauerunt G
gazenses ionathan ⁊ dedit illis dextrā:
et accepit filios eorum obsides: ⁊ misit
illos in hierusalem: ⁊ ꝑambulauit regio
nem vsqꝫ damascū. Et audiuit ionathas
ꝙ preuaricati sunt pricipes demetrij in
cades que est in galilea cū exercitu mul
to volentes eum remouere a negocio re
gni ⁊ occurrit illis: fratrē autē suum si
monē reliquit intra ꝓuinciā. Et appli
cuit simon ad bethsuram ⁊ expugnabat
eam diebus multis ⁊ conclusit eos. Et
postulauerunt ab eo dextras accipere: ⁊
dedit illis. Et eiecit eos inde ⁊ cepit ci
uitatem: et posuit in ea presidiū. Et io
nathas ⁊ castra eiꝰ applicuerūt ad aquā
genesar: ⁊ ante lucem vigilauerūt ī cam
po asor. Et ecce castra alienigenarū oc-
currebant in campo. ⁊ tendebant ei insi
dias in montibus: ipē autē occurrit ex
aduerso. Insidie vero exurrexerūt de lo
cis suis: ⁊ cōmiserūt preliū. Et fugerunt
qui erant ex parte ionathe omēs: ⁊ ne-
mo relictus est ex eis nisi matathias fi-
lius absolomi: ⁊ iudas filius calphi: pri
ceps militie exercitꝰ. Et scidit ionathas
vestimenta sua: ⁊ posuit terram in capi
te suo ⁊ orauit. Et reuersus est ionathas
ad eos in ꝓliū ⁊ cōuertit eos in fugam:
et pugnauerunt. Et viderunt qui fugie
bant partis illius: et reuersi sunt ad eū
et insequebantur cum eo oēs vsqꝫ cades
ad castra sua: ⁊ ꝯuenerunt vsqꝫ illuc. Et
ceciderūt de alienigenis in die illa tria
milia virorum: et reuersus est ionathas
in hierusalem.

XII

H Et vidit ionathas quia tempus
e eum iuuat: ⁊ elegit viros et mi-
sit eos romā statuere et renoua-
re cum eis amicitiam. Et ad spartiatas
et ad alia loca misit epistolas scđm eam
dem formam. Et abierunt romam et in
trauerunt curiā: et dixerunt. Jonathas
summos sacerdos et gens iudeorum mi
serunt nos: vt renouemus amicitiam ⁊
societatem scđm pristinū. Et dederunt
illis epistolas ad ipsos per loca: vt dedu
cerent eos in terram iuda cum pace. Et
hoc est exemplū epistolarum quas scri-
psit ionathas spartiatis. Jonathas sum
mus sacerdos: et seniores gentes: et sa-
cerdotes ⁊ reliquus ppłus iudeorū: spar
tiatis fribus: salutē. Jam pridem misse

erāt epl̄e ad oniā sūmū sacerdotē a dario qui regnabat apud vos: qm̄ estis fratres nr̄i: sicut scriptū ꝯtinet qd̄ subiectū
B est. Et suscepit onias virū qui missus fuerat cū honore: et accepit epl̄as ī quib⁹ significabat̄ de societate et de amicitia. Nos enī cū nullo hoꝝ indigeremus habētes solatio sanctos libros qui sunt in manib⁹ nr̄is: maluim⁹ mittere ad vos renouare fraternitatē et amicitiā: ne forte alieni efficiamur a vobis. Multa enī tp̄a trāsierūt ex q̄ misistis ad nos. Nos ꝙ in oī tp̄e sine intermissiōe in dieb⁹ sollēnib⁹ et ceteris quib⁹ oꝑtet: memores sum⁹ vr̄i ī sacrificiꝭs q̄ offerimus: et ī obseruatiōibus: sicut phas ē et decet meminisse fratrū. Letamur itaqꝫ de glr̄ia vestra: Nos aūt circūdederūt multe tribulatiōes et mlr̄ta ꝓlia: et impugnauerūt nos reges q̄ sūt ī circūitu nr̄o. Noluim⁹ ꝙ vobis molesti esse neqꝫ ceteris sociꝭs et amicis nr̄is in his ꝓliꝭs. Habuimus enī de celo auxiliū et liberati sum⁹
C nos: et hūiliati sūt inimici nr̄i. Elegim⁹ itaqꝫ neumeniū antiochi filiuz et antipr̄em iasonis filiū: et misim⁹ ad romanos renouare cū eis amicitiā et societatē pristinā. Mādauim⁹ itaqꝫ eis vt veniāt etiā ad vos: et salutent vos: et reddāt vobis epl̄as nr̄as de innouatione fraternitatꝭ nr̄e. Et nūc bn̄facietꝭ rn̄dentes nobis ad hec. Et hoc rescriptū epl̄arū qd̄ misit onias. Rex spartiataꝝ onias ionathe sacerdoti magno: salutē. Inuētū est in scriptura de spartiatis et iudeis: qm̄ sunt fr̄es: et q2 sūt de genere abraam. Et nūc ex q̄ hec cognouim⁹ bn̄ facitis scribētes nobis de pace vr̄a. Sed et nos rescripsimus vobis. Pecora nr̄a et possessiōes nr̄e: vr̄e sūt: et vr̄e nr̄e. Mandauim⁹ itaqꝫ hec nunciari vobis. Et audiuit ionathas qm̄ regressi sūt p̄ncipes demetriꝭ cū exercitu mlr̄to supra q̄ p̄ri⁹ pugnare aduersus eū: et exijt ab hierl̄m
D et occurrit eis in amathite regiōe. Non enī dederat eis spatiū vt ingrederentur regionē ei⁹. Et misit speculatores in castra eoꝝ: et reuersi renūciauerūt q̄ cōstituerūt superuenire illic nocte. Cū occidisset aūt sol: p̄cepit ionathas suis vigilare: et eē in armis paratos ad pugnā tota nocte. Et posuit custodes ꝑ circūitū castroꝝ. Et audierūt aduersariꝭ q̄ paratus est ionathas cū suis in bello: et timuerūt et formidauerūt in corde suo: et accēderūt focos in castris suis. Ionathas aūt et qui cū eo erant nō cognouerunt vsqꝫ mane. Videbāt autē lumiaria ardētia et secut⁹ ē eos ionathas: ⁊ nō cōp̄hēdit eos. Trāsierūt enī flumē eleutherū. Et diuertit ionathas ad arabes q̄ vocabant̄ zabadei ⁊ ꝑcussit eos ⁊ accepit spolia eoꝝ. Et iunxit: ⁊ venit damascū ⁊ ꝑambulabat oēm regionē illā. Simō au-
E tē exijt: ⁊ venit vsqꝫ ascalonē ⁊ ad ꝓxīa presidia: ⁊ declinauit in ioppen: ⁊ occupauit eā. Audiuit enī q̄ vellent p̄sidiū tradere ꝑtibus demetriꝭ: ⁊ posuit ibi custodes: vt custodirēt eā. Et reuersus est ionathas ⁊ cōuocauit seniores ppl̄i: ⁊ cogitauit cū eis edificare p̄sidia in iudea: et edificare muros in hierl̄m ⁊ exaltare altitudine magna inter mediū arcis et ciuitatis: vt separet eā a ciuitate vt esset ip̄a singulariter ⁊ neqꝫ emāt neqꝫ vendant. Et cōuenerūt vt edificarēt ciuitatem ⁊ cecidit murus qui erat suꝑ torrentē: ab ortu solis: ⁊ reꝑauit eū q̄ vocatur caphetheta. Et simon edificauit adiada in sephela: ⁊ muniuit eā: ⁊ imposuit portas ⁊ seras. Et cuz cogitasset triphon regnare asie: ⁊ assumere diadema ⁊ extendere manū in antiochū regē: timens ne forte nō ꝑmitteret eū ionathas sed pugnaret aduersus eū: querebat ꝯp̄hendera eū ⁊ occidere. Et exurgēs abijt ī bethsan: ⁊ exijt ionathas obuiā cū quadragi-
F ta milibus viroꝝ electoꝝ in p̄liū ⁊ venit bethsan. Et vidit triphon q2 venit ionathas cum exercitu multo: vt extenderet in eū man⁹ ⁊ timuit. Et excepit eū cū honore: ⁊ cōmendauit eū oibus amicis suis: ⁊ dedit ei munera. Et p̄cepit exercitibus suis vt obedirent ei sicut sibi. Et dixit ionathe. Ut q̄d vexasti vniuersū ppl̄m: cū bellū nobis nō sit? Et nunc remitte eos in domos suas. Elige aūt tibi viros paucos qui tecum sint: ⁊ veni mecū ptolomaidā: ⁊ tradā eam tibi: ⁊ reliqua p̄sidia: ⁊ exercitū: ⁊ vniuersos prepositos negociꝭ: ⁊ ꝯuersus abibo. Propterea enī veni. Et credidit ei: ⁊ fecit sicut dixit ⁊ dimisit exercitū: ⁊ abierūt in terrā iuda. Retinuit aūt secū tria milia viroꝝ: ex quib⁹ remisit in galileam duo
G milia: mille aūt venerūt cū eo. Ut autē intrauit ptolomaidā ionathas: clauserūt portas ciuitatis ptolomēses: ⁊ comp̄hēderūt eū: ⁊ oēs qui cū eo intrauerūt: gladio interfecerūt. Et misit triphon exercitū ⁊ equites in galileā ⁊ in campū magnū: vt ꝑderent oēs socios ionathe. At

illi cū cognouissent: qꝛ cōꝑhensus ē io
nathas ⁊ perijt ⁊ oēs ꝗ cū eo erant: hoꝛ
tati sūt semetipsos: ⁊ exierūt parati i ꝓ-
liū. Et videntes hi qui insecuti fuerant
quia ꝓ aīa res est illis reuersi sūt: illi au
tē venerūt oēs cum pace in terrā iuda.
Et planxerūt ionathan ⁊ eos qui cū ip
so erant valde. Et luxit isrl̄ luctu mag-
no. Et quesierūt oēs gentes que erāt in
circūitu eoꝝ ꝯterere eos. Dixerūt enim.
Nō hūt principē ⁊ adiuuantē: nūc ergo
expugnem⁹ illos: ⁊ tollam⁹ de homini-
bus memoriam eoꝝ. XIII

Et audiuit simon ꝙ cōgregauit
triphon exercitū copiosū: vt veni
ret in terram iuda ⁊ attereret eā
videns qꝛ in tremore ppl̄s est ⁊ in timo-
re: ascēdit hierl̄m ⁊ cōgregauit ppl̄m ⁊
adhortans dixit. Uos scitis quāta ego
et frēs mei ⁊ domus pr̄is mei fecim⁹ ꝓ
legibus ⁊ ꝓ sctis prelia: ⁊ angustias qua
les vidim⁹. Hoꝝ grā perierūt frēs mei
oēs ꝓpter isrl̄: ⁊ relictus sū ego sol⁹. Et
nūc nō mihi ꝯtingat ꝑcere aīe mee: i oī
tp̄e tribulatiōis. Nō enī melior sū frib⁹
meis. Uindicabo itaqꝫ gentē meā ⁊ scā
natos quoqꝫ nr̄os ⁊ vxores quia ꝯgre-
gate sūt vniuerse gentes ꝯterere nos ini
micitie grā. Et accensus est spūs ppl̄i si
mul vt audiuit sermones istos: ⁊ rn̄derūt
voce magna dicētes. Tu es dux nr̄ lo-
co iude ⁊ ionathe fratris tui: Pugna ꝓ-
liū nr̄m: ⁊ oīa ꝗcunqꝫ dixeris nobis fa-
ciem⁹. Et ꝯgregās oēs viros bellatores
accelerauit ꝯsūmare vniuersos muros
hierl̄m: et muniuit eā in gyro. Et misit
ionathan filiū absolomi: ⁊ cū eo exerci-
tū nouū in ioppen: ⁊ eiectis his ꝗ erant
in arce remansit illic ip̄e. Et mouit tri-
phon a ptolomaida cū exercitu ml̄to vt
veniret in terrā iuda: ⁊ ionathas cū eo
in custodia. Simon aūt applicuit i ad-
dus ꝯtra faciem campi. Et vt cognouit
triphon quia surrexit simon loco fratri
sui ionathe: ⁊ qꝛ ꝯmissurus eēt cum eo
preliū: misit ad eū legatos dicēs. Pro ar
gēto qđ debebat frater tu⁹ ionathas in
ratione regis ꝓpter negocia que habu-
it: detinuim⁹ eū. Et nūc mitte argēti ta
lenta centū ⁊ duos filios eius obsides:
vt nō dimissus fugiat a nobis: ⁊ remit-
tem⁹ eū. Et cognouit simon qꝛ cū dolo
loqueret̄ secū. Iussit tū dari argentū et
pueros: ne inimicitiā magnam sumeret
ad ppl̄m isrl̄ dicentē: qꝛ nō misit ei argē
tū ⁊ pueros ꝓpterea perijt: Et misit pue
ros ⁊ centū talenta: Et mentit⁹ ē: ⁊ nō
dimisit ionathan. Et post hec venit tri-
phon intra regionē vt ꝯtereret eā: ⁊ gy-
rauerūt ꝑ viā que ducit ador. Et simon
⁊ castra eius ambulabāt in oēm locum
quocūqꝫ ibant. Qui aūt in arce erāt: mi
serūt ad triphonē legatos vt festinaret
venire ꝑ desertū: ⁊ mitteret illis alimo-
nias. Et ꝑauit triphon oēm equitatū:
vt veniret illa nocte. Erat enī nix mul-
ta valde: ⁊ nō venit in galaadithim. Et
cū appropinquasset baschaman: occidit
ionathan ⁊ filios eius illic. Et cōuertit
triphon: ⁊ abijt in terrā suā. Et misit si-
mon ⁊ accepit ossa ionathe fr̄is sui ⁊ se-
peliuit ea in modin ciuitate patrū eius
Et planxerūt eū oīs isrl̄ planctu magno
et luxerunt eū dies multos. Et edifica-
uit simon suꝑ sepulchꝝ pr̄is sui ⁊ fratꝝ
suoꝝ edificiū altū visu lapide polito re
tro ⁊ ante: ⁊ statuit septem pyramidas
vnā ꝯtra vnā: pr̄i ⁊ mr̄i: ⁊ quattuor fra-
trib⁹. Et his circūposuit colūnas mag-
nas: ⁊ suꝑ colūnas arma: ad memoriam
eternā ⁊ iuxta arma naues sculptas: que
viderent̄ ab hoībus nauigantib⁹ mare
Hoc est sepulchꝝ qđ fecit in modin vsqꝫ
in hūc diē. Triphon aūt cū iter faceret
cū antiocho rege adolescente dolo occi
dit eū: ⁊ regnauit in loco eius. Et impo
suit sibi diadema asie: ⁊ fecit plagā ma-
gnā in terra. Et edificauit simon ꝓsidia
iudee: muniēs ea turrib⁹ excelsis: ⁊ mu
ris magnis: ⁊ portis ⁊ seris: ⁊ posuit ali
mēta in munitionib⁹. Et elegit simō vi
ros ⁊ misit ad demetriū regē vt faceret
remissionē regioni: qꝛ act⁹ oēs triphōis
ꝑ direptionē fuerāt gesti. Et demetrius
rex ad verba ista rn̄dit ei: ⁊ scripsit epi-
stolā talē. Rex demetri⁹: simoni sūmo sa
cerdoti ⁊ amico regū ⁊ seniorib⁹ ⁊ genti
iudeoꝝ: salutē. Coronam aureā ⁊ bahen
quā misistis suscepim⁹: ⁊ parati sumus
facere vobiscū pacē magnā: ⁊ scribere ꝓ
positis regis remittere vobis que indul
simus. Quecūqꝫ enī ꝯstituim⁹ vobis cō
stant. Munitiones quas edificastis vo
bis sint. Remittim⁹ ꝗꝫ ignorātias ⁊ pec
cata vsqꝫ in hodiernū diē ⁊ coronā quā
debebatis. Et siqđ aliud erat tributari
um in hierusalē iam nō sit tributariū.
Et si qui ex vobis apti sunt conscribi
inter nostros: conscribantur: ⁊ sit inter
nos pax. Anno cētesimo septuagesimo
ablatum est iugū gentiū ab israel. Et ce
pit ppl̄s israel scribere i tabulis ⁊ gestis

publicis: anno primo sub simōe sūmo sacerdote magno duce ꝛ pꝛīcipe iudeoꝝ. In diebꝰ illis applicuit simō ad gazā: ꝛ circūdedit eā castris: et fecit machinas: et applicuit ad ciuitatē: et ꝑcussit turrem vnā: et ꝯꝓhēdit eā. Et q̄ erupant erant intra machinā et ciuitatē et factꝰ ē motꝰ magnꝰ ī ciuitate. Et ascēderūt q̄ erāt ī ciuitate cū vxoribꝰ et filijs supra murū scissis tunicis suis: et clamauerunt voce magna postulātes a simōe dextras sibi dari et dixerūt. Nō nobis reddas ſm malicias nr̄as: sꝫ ſm mi̇ſcđias tuas: et ſui emꝰ tibi. Et flexꝰ simō: nō debellauit eos eiecit tñ eos de ciuitate: et emundauit edes ī q̄bꝰ fuerāt simulacra: et tūc intrauit ī eā cū hymnis bn̄dicēs dn̄m. Et eiecta ab ea oī imūditia collocauit ī ea viros q̄ legē facerēt: et muniuit eā et fecit sibi habitationē Qui aūt erāt ī arce hierusalē ꝓhibebanꝰ egredi et ingredi regionē: et emere ac vēdere: et esuriebāt valde: et mlr̄i ex eis fame pierūt. Et clamauerūt ad simonē vt dextras acciperent: et dedit illis. Et eiecit eos inde et mundauit arcē a ꝯtaminatiōibꝰ. Et intrauerūt ī eā: tertia et vicesima die secūdi mensis: āno cētesimo septuagesimoprīo cū laude et ramis palmaꝝ ꝛ citharis et cynaris et cymbalis et nablis et hymnis et cāticis: qr ꝯtritꝰ ē inimicꝰ magnꝰ ex isrl̄. Et ꝯstituit vt oībꝰ ānis agerenꝰ dies hi cū leticia. Et muniuit mōtē tēpli: q̄ erat secus arcē: et hītauit ibi ip̄e et qui cū eo erāt. Et vidit simon iohēm filiū suū ꝙ fortis prelij vir esset: et posuit eū ducem ꝯtutū vniūsaꝝ: et habitauit in gazaris

XIIII

Anno cētesimoseptuagesimosecūdo ꝯgregauit rex demetriꝰ exercitū suū: et abijt ī mediā ad ꝯprehenda sibi auxilia: vt expugnaret triphonē. Et audiuit arsaces rex persidis et medie q2 intrauit demetrius confines suos: et misit vnū de principibus suis: vt cōprehēderet eū viuū: et adduceret eū ad se. Et abijt et ꝑcussit castra demetrij: et ꝯprehendit eū: et duxit eū ad arsacē: et posuit eū in custodiā: et siluit oīs terra iuda oībꝰ diebꝰ simōis ꝛ q̄siuit bona gēti sue: et placuit illis potestas eiꝰ: et glīa eiꝰ oībꝰ diebꝰ. Et cum oī glīa sua accepit ioppen in portū et fecit introitū in insulis maris. Et dilatauit fines gentis sue: et obtinuit regionē Et ꝯgregauit captiuitatē multā: et dn̄atus est gazare: et bethsure et arci: et abstulit immūditias ex ea: et non erat q̄ resisteret ei. Et vnusquisq̄ colebat terram suam cum pace: et terra iuda dabat fructus suos: et ligna camporum fructum suū. Seniores in plateis sedebāt omēs et de bonis terre tractabant: ꝛ iuuenes induebant se gloriā ꝛ stolas belli. Et ciuitatibꝰ tribuebat alimonias: ꝛ constituebat eās vt eēnt vasa munitiōis: quoadusq̄ nomiatū est nomē glorie eiꝰ vsq̄ ad extremū terre. Fecit pacē sup terram: ꝛ letatꝰ est israel leticia magna. Et sedit vnusquisq̄ sub vite sua ꝛ sub ficulnea sua ꝛ nō erat qui eos terreret. Defecit impugnans eos super terram reges cōtriti sunt in diebus illis. Et cōfirmauit omēs humiles populi sui: ꝛ legē exquisiuit: ꝛ abstulit oēm iniquū ꝛ malū Sancta glorificauit: ꝛ multiplicauit vasa sanctoꝝ. Et auditū est rome: quia defunctus esset ionathas ꝛ vsq̄ in spartiatas: ꝛ contristati sunt valde. Ut audierunt autē ꝙ simon frater eius factꝰ eēt sūmus sacerdos loco eius: ꝛ ip̄e obtineret oēm regionem ꝛ ciuitates in ea: scripserunt ad eum tabulis ereis vt renouarent amicitias ꝛ societatē quā fecerant cum iuda ꝛ cum ionatha fratribꝰ eius. Et lecte sunt in cōspectu ecclesie in hierusalē. Et hoc exēplū epl̄aꝝ quas spartiate miserūt. Spartianoꝝ principes et ciuitates: simoni sacerdoti magno ꝛ senioribꝰ ꝛ sacerdotibꝰ ꝛ reliquo ppl̄o iudeoꝝ fribus: salutē. Legati q̄ missi sunt ad ppl̄m nr̄m nunciauerūt nobis de vestra glīa ꝛ honore ꝛ leticia: ꝛ gauisi sumꝰ in introitu eoꝝ. Et scripsimus q̄ ab eis erant dicta in cōcilijs ppl̄i sic. Numeniꝰ antiochi: ꝛ antipr̄ iasonis filiꝰ legati iudeoꝝ venerūt ad nos: renouātes nobiscū amicitiā pristinā. Et placuit ppl̄o excipere viros gloriose: ꝛ ponere exemplū sermonū eoꝝ in segregatis ppl̄i libris: vt sit ad memoriā ppl̄o spartiataꝝ. Exēplum autem horū scripsimꝰ simoni magno sacerdoti Post hoc autē misit simō numeniū romam habentē clypeū aureum magno pondo minarū mille: ad statuendā cum eis societatē. Cū autē audisset ppl̄s romanus sermones istos dixerunt. Quā gratiarū actionē reddemus simoni ꝛ filijs eiꝰ? Restituit enī ip̄e fratres suos: ꝛ expugnauit inimicos israel ab eis. Et statuerunt ei libertatē: ꝛ descripserūt in tabulis ereis: ꝛ posuerūt in titulis in mōte sion. Et hoc est exemplū

scripture. Octauadecima die mēsis elul anno cētesimo septuagesimosecūdo: anno tertio sub simone sacerdote magno i assaramel in cōuentu magno sacerdotū ꝛ ppl'i ꝛ principū ꝛ gentꝫ ꝛ senioꝝ regionis: nota facta sūt hec: qm̄ freguēter facta sunt p̄lia in regiōe nr̄a. Simon aūt matathie fili⁹ ex filijs iarib et frēs eius dederūt se periculo: ꝛ restiterūt aduersarijs gentꝫ sue vt starent sctā ipoꝝ ꝛ lex: ꝛ glia magna glorificauerūt gentē suā. E Et ꝯgregauit ionathas gentē suā: ꝛ factus est illis sacerdos magn⁹: ꝛ apposit⁹ est ad ppl'm suum. Et voluerunt inimici eorū calcare sctā: ꝛ auertere regionē iporū: ꝛ extendere man⁹ in sancta sanctoꝝ. Tūc restitit simon: ꝛ pugnauit ꝓ gente sua: ꝛ erogauit pecunias multas: et armauit viros virtutis gentis sue: ꝛ dedit illis stipendia. Et muniuit ciuitates iudee ꝛ bethsuraꝫ que erat in finib⁹ iudee vbi erant arma ostiuꝫ antea: ꝛ posuit illic presidiū viros iudeos. Et ioppen muniuit que erat ad mare: ꝛ gazaram q̄ est in finib⁹ azoti: in qua hostes antea habitabant: ꝛ collocauit illic iudeos: et quecūq; apta erant ad correptionē eorū posuit in eis. Et vidit ppl'us actū simonis ꝛ gloriā quaꝫ cogitabat facere genti sue ꝛ posuerunt eū ducē suū ꝛ principem sa- F cerdotū eo ꝙ ipse fecerit hec oia: ꝛ iusticiam ꝛ fidē quam ꝯseruauit genti sue: ꝛ exquisiuit oi modo exaltare ppl'm suuꝫ. Et in dieb⁹ eius ꝓsperatū est in māib⁹ eius vt tollerent̄ gentes de regiōe ipoꝝ: ꝛ q̄ in ciuitate dauid erāt in hierusalem in arce de qua ꝓcedebāt ꝛ cōtaminabāt omia q̄ in circūitu sctōꝝ sunt: ꝛ inferebant plagā magnā castitati. Et collocauit in ea viros iudeos ad tutamentū regionis ꝛ ciuitatis: ꝛ exaltauit muros in hierusaleꝫ. Et rex demetrius statuit illi summū sacerdotiū. Scōm hec fecit eum amicū suū: ꝛ glorificauit eū glia magna Audiuit enī ꝙ appellati sunt iudei a romanis amici ꝛ socij ꝛ frēs: ꝛ q2 susceperunt legatos simonis gloriose: ꝛ quia iudei ꝛ sacerdotes eoꝝ consenserūt eū esse ducem suū ꝛ summū sacerdoteꝫ in eternum donec surgat ꝓpheta fidelis: et vt G sit sup̱ eos dux: ꝛ vt cura esset illi ꝓ sanctis: ꝛ vt ꝯstitueret p̄positos sup̱ opa eorū ꝛ sup̱ regionē: ꝛ sup̱ arma ꝛ sup̱ presidia: ꝛ cura sit illi de sanctis: ꝛ vt audiatur ab oībus: et scribant̄ in nomie eius oēs conscriptiones in regione: ꝛ vt operiatur purpura ꝛ auro: ꝛ oē liceat vlli ex ppl'o ꝛ ex sacerdotib⁹ irritū facere aliq̄d hoꝝ: ꝛ ꝯtradicere his que ab eo dicuntur: aut cōuocare conuentū in regiōe sine ipso: ꝛ vestiri purpura ꝛ vti fibula aurea. Qui aūt fecerit extra hec: aut irritū fecerit aliquid hoꝝ: reus erit. Et cōplacuit omi ppl'o statuere simonē: et facere s̄m verba ista. Et suscepit simon et placuit ei vt summo sacerdotio fungeret̄: ꝛ esset dux ꝛ princeps gentis iudeoꝝ ꝛ sacerdotū: ꝛ p̄esset oībus. Et scripturā istā dixerūt ponere in tabulis ereis: ꝛ ponere eas in peribolo sctōꝝ in loco celebri. Exemplū autē eoꝝ ponere in erario: vt habeat simon ꝛ filij eius.

XV

A Et misit rex antiochus fili⁹ demetrij ep'l'as ab insulis maris: simoni sacerdoti ꝛ principi gentis iudeorū ꝛ vniuerse genti: ꝛ erāt ꝯtinentes hunc moduꝫ. Rex antiochus: simoni sacerdoti magno ꝛ genti iudeoꝝ salutem. Qm̄ quideꝫ pestilentes obtinuerunt regnum patrū nostroꝝ: volo aūt vendicare regnū ꝛ restituere illud sicut erat antea: ꝛ electā feci multitudinē exercit⁹ et feci naues bellicas. Volo autē ꝓcedere p̱ regionē vt vlciscar in eos qui corruperunt regionē nr̄am: ꝛ qui desolauerunt ciuitates multas in regno meo. Nūc ergo statuo tibi om̄s oblationes quas remiserunt tibi ante me omēs reges: et q̄cunq; alia dona remiserūt tibi: ꝛ p̱mitto tibi facere p̱cussuraꝫ ꝓprij numismatis in regione tua. Hierusalem autē sanctam esse ꝛ liberā: ꝛ omia arma que fabricata sunt ꝛ p̄sidia que cōstruxisti que tenes: maneant tibi. Et omne debitū regis ꝛ que futura sunt regi ex hoc ꝛ in totū temp⁹ remittunt̄ tibi. Cū aūt obtinuerimus regnū nr̄m: glorificabimus te ꝛ gentē tuaꝫ: ꝛ templū glia magna: ita vt manifestet̄ glia vestra in vniuersa terra Anno cētesimo septuagesimoq̄rto: exijt antiochus in terrā patrū suorū: ꝛ cōuenerunt ad euꝫ omēs exercit⁹: ita vt pauci relicti essent cū triphone. Et insecut⁹ est eū antiochus rex: ꝛ venit doram fugiens p̱ maritimam. Sciebat enī ꝙ cōgregata sunt mala in eū: ꝛ reliq̄t eū exercit⁹ C Et applicuit antiochus sup̱ doram cum centū viginti milib⁹ viroꝝ belligeratoꝝ ꝛ octo milib⁹ equitū. Et circuiuit ciuitatem: ꝛ naues a mari accesserunt: ꝛ vexabant ciuitatē a terra ꝛ mari: ꝛ nemineꝫ sinebāt ingredi vel egredi. Venit autem

numenius ⁊ qui cū eo fuerāt ab vrbe ro
ma hn̄tes epl'as regibꝰ ⁊ regionibꝰ scri-
ptas:in q̄bꝰ ꝯtinebant̄ hec. Lucius ꝯsul
romanoꝝ:ptolomeo regi:salutē. Legati
iudeoꝝ venerūt ad nos amici nr̄i reno-
uantes pristinā amicitiā ⁊ societatem:
missi a simone pn̄cipe sacerdotū et pplo
iudeoꝝ. Attulerūt aūt ⁊ clypeū aureum
D minaꝝ mille. Placuit itaq3 nobis scri-
bere regibꝰ ⁊ regionibꝰ vt nō inferāt ill'
mala:neq3 impugnent eos et ciuitates
eoꝝ ⁊ regiōes eoꝝ:⁊ vt nō ferāt auxiliū
pugnātibꝰ aduersus eos. Uisum aūt est
nobis accip̄e ab eis clypeū. Si qui g̃ pe
stilētes fugerint de regiōe ip̄oꝝ ad vos
tradite eos simoni principi sacerdotū:
vt vindicet in eos s̄m legē suā. Hec ea-
dē scripta sunt demetrio regi ⁊ attale et
arabe ⁊ arsaci:⁊ in oēs regiōes ⁊ samsa-
me ⁊ spartanis ⁊ delo ⁊ mido ⁊ sitione ⁊
carie ⁊ samū ⁊ pamphyliā ⁊ lytiā ⁊ ali-
carnasum ⁊ rhodū ⁊ faselida ⁊ choo ⁊ si-
den arado ⁊ gortynā ⁊ gnydū ⁊ cyprū et
cyrenē. Exemplū aūt eoꝝ scripserunt si-
moni principi sacerdotū:⁊ pplo iudeoꝝ
E Antiochus autē rex applicuit castra in
doram secūdo admouēs ei semp̄ manꝰ⁊
machinas faciēs:⁊ ꝯclusit triphonē ne
ꝓcederet. Et misit ad eū simon duo mi-
lia viroꝝ electoꝝ in auxiliū: ⁊ argentū
⁊ aurū ⁊ vasa copiosa:⁊ noluit ea accip̄e
sed rupit oīa que pactꝰ est cū eo antea:⁊
alienauit se ab eo. Et misit ad eū athe-
nobiū vnū de amicis suis vt tractaret cū
ipso dicēs. Uos tenetis ioppen ⁊ gazarā
⁊ arcē que est in hierl'm ciuitates regni
mei:fines eaꝝ desolastis ⁊ fecistis plagam
magnā in terra:⁊ dn̄ati estis p̄ loca mlt'a
in regno meo. Nunc g̃ tradite ciuitates
q̄s occupastis ⁊ tributa locoꝝ in q̄bꝰ do-
minati estis extra fines iudee. Sin aūt da
te ꝓ illis q̇ngenta talēta argēti:⁊ exter-
minij q̇d exterminastis: ⁊ tributoꝝ ciui-
F tatū:alia talēta q̇ngenta. Sin aūt:veni-
emꝰ ⁊ expugnabimꝰ vos. Et venit athe-
nobius amicus regis in hierl'm: ⁊ vidit
gl'iam simonis ⁊ claritatē in auro et ar-
to:⁊ apparatū copiosum ⁊ obstupuit:et
retulit ei v̄ba regis. Et rn̄dit ei simon:
⁊ dixit ei: Neq3 alienā terrā sumpsimus:
neq3 alienā detinemꝰ:sed hereditatē pa
trū nr̄oꝝ q̄ iniuste ab inimicis nr̄is aliq̄
tp̄e possessa est. Nos v̄o tp̄s hn̄tes ven-
dicamꝰ hereditatē patrū nr̄oꝝ. Nam de
ioppe ⁊ gazara: q̄ expostulas: ipsi facie-
bāt in pplo plagā magnā:⁊ in regione

nr̄a:hoꝝ damꝰ talenta centū. Et nō re- G
spōdit ei athenobiꝰ v̄bū. Reuersus aūt
cū ira ad regē renunciauit ei v̄ba ista:⁊
gl'iam simonis ⁊ vniuersa q̄ vidit:⁊ ira-
tus est rex ira magna. Triphon aūt fu-
git naui in orthosaida. Et cōstituit rex
cendebeū ducē maritimū ⁊ exercitū pe-
ditū ⁊ equitū dedit illi. Et mādauit illi
mouere castra ꝯtra faciē iudee:⁊ māda-
uit ei edificare cedronē:⁊ obstruere por
tas ciuitatis:⁊ debellare ppl'm. Rex autē
p̄seq̄bat̄ triphonē. Et p̄uenit cendebeꝰ
iamniā:⁊ cepit irritare plebē ⁊ ꝯculcare
iudeā ⁊ captiuare ppl'm et interficere:et
edificare cedronē. Et collocauit illic e-
quites ⁊ exercitū vt egressi p̄ambularēt
viā iudee sicut ꝯstituit ei rex. XVI

T ascendit iohānes de gazaris ⁊ A
e nunciauit simoni p̄ri suo q̄ fecit
cendebeus in pplo ip̄oꝝ. Et vo-
cauit simō duos filios suos seniores iu-
dam ⁊ iohem:⁊ ait illis. Ego ⁊ frēs mei
⁊ domꝰ p̄ris mei expugnauimꝰ hostes is
rael ab adolescētia vsq3 in hūc diem:et
ꝓsperatū est in manibꝰ nr̄is liberare is-
rael aliq̄tiens. Nūc aūt senui: sed estote
loco meo ⁊ fratris mei:et egressi pugnate
ꝓ gente nr̄a. Auxiliū vero de celo vobi
scū sit. Et elegit de regione viginti mi-
lia viroꝝ bellatoꝝ ⁊ eq̄tes:⁊ ꝓfecti sunt
ad cendebeū ⁊ dormierūt in modin. Et
surrexerūt mane ⁊ abierūt in campum.
Et ecce exercitꝰ copiosus in obuiā illis:
peditū ⁊ equitū:⁊ fluuiꝰ torrēs erat iter
mediū ipsoꝝ. Et admouit castra ꝯtra fa B
ciē eoꝝ ip̄e ⁊ ppl's eiꝰ: ⁊ vidit ppl'm tre-
pidantē ad trāsfretādū torrentē:⁊ trās-
fretauit primꝰ. Et viderūt eū viri:⁊ trā-
sierunt post eū. Et diuisit ppl'm ⁊ eq̄tes
in medio peditū. Erat aūt equitatꝰ ad-
uersarioꝝ copiosus nimis. Et exclama-
uerūt sacris tubis:⁊ in fugā ꝯuersus est
cendebeus ⁊ castra eiꝰ:⁊ ceciderūt ex eis
multi vulnerati:residui aūt in munitio
nē fugerūt. Tūc vulneratꝰ est iudas fra
ter iohis. Johānes autē insecutꝰ est eos
donec venit cedronē quam edificauit:⁊
fugerūt vsq3 ad turres q̄ erant in agris
azoti:⁊ succēdit eas igni. Et ceciderunt
ex illis duo milia viroꝝ:⁊ reuersus ī iu-
deam in pace. Et ptolomeus filiꝰ abobi C
ꝯstitutꝰ erat dux ī campo hiericho ⁊ ha-
bebat argentū ⁊ aurū multū. Erat eni
gener sūmi sacerdotis. Et exaltatū ē cor
eius:⁊ volebat obtinere regionē:⁊ cogi-
tabat dolū aduersus simonē ⁊ filios eiꝰ

ꝟt tolleret eos. Simon aũt ꝑambulans ciuitates que erant in regione iudee: et sollicitudinẽ gerens eaꝝ descẽdit in hiericho: ipe ⁊ matathias filius eius ⁊ iudas: anno centesimo septuagesimoseptimo: mense vndecimo. Hic est mensis sabath. Et suscepit eos filiꝰ abobi in munitiunculã ꝙ vocaẗ doch: cũ dolo quam edificauit: ⁊ fecit eis cõuiuiũ magnuꝫ: ⁊ abscondit illic viros. Et cũ inebriatꝰ esset simon ⁊ filij eiꝰ surrexit ptolomeꝰ cũ suis: ⁊ sumpserũt arma sua: ⁊ intrauerũt in cõuiuiũ: ⁊ occiderũt euꝫ ⁊ duos filios eiꝰ: ⁊ quosdã pueros eiꝰ. Et fecit deceptionẽ magnã in israel: ⁊ reddidit mala ꝓ D bonis. Et scripsit hec ptolomeꝰ: et misit regi vt mitteret ei exercitũ in auxiliuꝫ: ⁊ traderet ei regionẽ ⁊ ciuitates eoꝝ ⁊ tributa. Et misit alios in gazaram tollere iohannẽ: ⁊ tribunis misit ep̃las vt venirent ad se: ⁊ daret eis argentũ ⁊ auruꝫ ⁊ dona. Et alios misit occupare hierusalẽ ⁊ montẽ templi. Et ꝓcurrẽs quidã nunciauit iohãni in gazara qꝛ perijt pr̃ eius ⁊ fratres eiꝰ: ⁊ qꝛ misit te quoq̃ interfici. Ut audiuit aũt vehemẽter expauit: ⁊ cõprehendit viros qui venerãt ꝑdere eum: ⁊ occidit eos. Cognouit eni qꝛ querebãt perdere eum. Et cetera sermonũ iohannis ⁊ bellorũ eius ⁊ bonarũ virtutũ quibus fortiter gessit: ⁊ edificij muroruꝫ q̊s extruxit ⁊ rerum gestarum eius: ecce hec scripta sunt in libro dierũ sacerdotij eiꝰ: ex quo factus est princeps sacerdotum post patrem suum.

Explicit liber primꝰ Machabeorum.
Incipit secũdus liber machabeoꝝ. Ca. I

A F Ratribus qui sunt ꝑ egyptũ iudeis: salutem dicũt fratres q̇ sũt in hierosolymis iudei et qui in regiõe iudea: ⁊ pacem bonã. Benefaciat vobis deus ⁊ meminerit testamẽti sui quod locutꝰ est ad abraam ⁊ ysaac ⁊ iacob seruoꝝ suorũ fideliũ ⁊ det vobis cor oibꝰ vt colatis eũ: ⁊ faciatis eiꝰ voluntatẽ corde magno ⁊ animo volenti. Adaperiat cor vr̃m in lege sua ⁊ in ꝓceptis suis: ⁊ faciat pacem. Exaudiat orones vr̃as: ⁊ recõciliet vobis: nec vos deseret in tꝑe malo. Et nũc B hic sumꝰ orantes ꝓ vobis. Regnãte demetrio anno cẽtesimosexagesimonono: nos iudei scripsimꝰ vobis in tribulatione ⁊ impetu qui supuenit nobis in istis annis ex q̊ recessit iason a sancta terra ⁊ a regno. Portã succenderũt: ⁊ effuderũt sanguinẽ innocentẽ. Et orauimus ad dñm: ⁊ exauditi sumꝰ: ⁊ obtulimꝰ sacrificiũ ⁊ similaginẽ: ⁊ accendimꝰ lucernas: ⁊ ꝓposuimꝰ panes. Et nũc frequentate dies scenophegie mensis casleu. Anno centesimo octogesimooctauo: pp̃ls q̇ est hierosolymis ⁊ in iudea senatusq̃ et iudas eristobolo mgr̃o ptolomei regis qui est de genere christoꝝ sacerdotũ ⁊ his q̇ in egypto sunt iudeis: salutẽ ⁊ sanitatẽ. C De magnis periculis a deo liberati magnifice gr̃as agimꝰ ipsi: vtpote q̇ aduersus talem regẽ dimicauimus. Ipse enim ebullire fecit de ꝑside eos q̇ pugnauerũt ꝯtra nos ⁊ sctãm ciuitatẽ. Nã cũ in perside esset dux ipse ⁊ cũ ipo immẽsus exercitus cecidit in templo nanee: cõsilio deceptꝰ sacerdotũ nanee. Etenĩ cũ ea habitaturꝰ venit ad locũ antiochus ⁊ amici eius: ⁊ vt acciperet pecunias mltas dotis noie. Cũq̃ ꝓposuissent eas sacerdotes nanee ⁊ ipse cũ paucis ingressus esset intra ambitũ phani: clauserũt templuꝫ. D Cũ aũt intrasset antiochꝰ apertoq̃ occulto aditu templi mittẽtes lapides ꝑcusserũt ducẽ ⁊ eos q̇ cũ eo erãt: ⁊ diuiserunt mẽbratim: ⁊ capitibꝰ amputatis foras ꝓiecerunt. Per oia bñdictꝰ deꝰ q̇ tradidit impios. Facturi igitur q̇nta ⁊ vicesima die mensis casleu purificationẽ templi: necessariuꝫ duximꝰ significare vobis: vt ⁊ vos q̊ꝫ agatis diẽ scenophegie: ⁊ diem ignis qui datꝰ est qñ neemias edificato templo ⁊ altari obtulit sacrificia. Nã cũ in ꝑsidẽ ducerenẗ pr̃es nr̃i sacerdotes q̇ tũc cultores dei erãt: acceptũ ignẽ de altari occulte absconderunt in valle vbi erat puteꝰ altꝰ ⁊ siccus: ⁊ in eo cõtutati E sunt eũ: ita vt oibꝰ ignotus esset locꝰ. Cũ autem preterissent anni multi: ⁊ placuit deo vt mittereẗ neemias a rege persidis nepotes sacerdotũ illoꝝ q̇ abscõderant misit ad req̇rendũ ignẽ: ⁊ sicut narrauerũt nobis: nõ inuenerũt ignẽ sꝫ aquam crassaꝫ. Et iussit eos haurire ⁊ afferre sibi: ⁊ sacrificia q̃ imposita erãt iussit sacerdos neemias aspergi ipa aqua: et ligna ⁊ q̃ erãt supposita. Utq̃ hoc factuꝫ est et tp̃s affuit q̊ sol refulsit q̇ priꝰ erat in nubilo: accẽsus ẽ ignis magnꝰ ita vt oẽs mirarenẗ. Orõnẽ aũt faciebãt oẽs sacerdotes dũ ꝯsũmareẗ sacrificiũ ionatha inchoante: ceteris aũt rñdentibꝰ. Et

F neemie erat oṙo hũc hñs modũ. Dñe de
us oĩm creator terribilꝭ ⁊ fortis iustus ⁊
misericors q̇ solus es bonꝰ rex: solus p̄-
stans: solus iustꝰ ⁊ oĩpotẽs ⁊ eternꝰ: qui
liberas isrl̄ de omi malo: qui fecisti p̄res
electos: ⁊ sctĩficasti eos: accipe sacrificiũ
ꝓ vniuerso pplo tuo isrl̄: ⁊ custodi partẽ
tuã ⁊ sctifica. Congrega dispsionem no-
strã: libera eos q̇ seruiũt gentibꝰ: ⁊ con-
temptos ⁊ abominatos respice vt sciant
gentes qꝛ tu es deus nr̄. Affige oppri-
mentes nos: ⁊ ꝯtumeliã facientes in su-
perbia. Constitue pplm tuũ in loco sctõ
tuo: sicut dixit moyses. Sacerdotes aũt
psallebant hymnos: vsqꝫ quo ꝯsumptuꝫ
esset sacrificiũ. Cũ aũt ꝯsumptũ esset sa-
crificiuꝫ ex residua aqua: neemias iussit
G lapides maiores ꝑfundi. Qd̄ ⁊ factũ est:
ex eis flãma accensa est: sed ex luĩe qd̄
refulsit ab altari cõsumpta est. Ut vero
manifestata est res: renũciatum est regi
ꝑsarũ ꝙ in loco i q̇ ignẽ absconderãt hi
qui translati fuerãt sacerdotes: aqua ap
paruit: de qua neemias ⁊ qui cũ eo erãt
purificauerũt sacrificia. Cõsiderans au-
tẽ rex ⁊ rem diligẽter examinãs: fecit ei
templũ vt ꝓbaret quod factum erat. Et
cũ probasset: sacerdotibꝰ donauit multa
bona ⁊ alia atqꝫ alia munera: et accipi-
ens manu sua tribuebat eis. Appellauit
autẽ neemias hũc locũ nepthar: qd̄ in-
terp̄tatur purificatio. Uocatꝭ aũt apud
plures nephi. II

A Nuenitꝭ aũt in descriptiõibꝰ hie-
i remie ꝓphete ꝙ iussit eos igneꝫ
accipe qui trãsmigrabantꝭ vt si-
gnificatũ est: ⁊ vt mãdauit trãsmigratꝭ.
Et dedit illis legẽ ne obliuiscerentꝭ prece
pta dñi: ⁊ vt non exerrarent mentibꝰ vi
dentes simulacra aurea ⁊ argentea ⁊ or
namenta eoꝝ. Et alia huiusmodi dicẽs
hortabatꝭ ne legẽ amouerẽt a corde suo
Erat aũt in ipsa scriptura: quõ taberna
culũ ⁊ arcam iussit ꝓpħa diuino respon
so ad se facto comitari secum vsqꝫ q̇ exijt
Deut. 34. a in montẽ: ‖ in quo moyses ascẽdit ⁊ vi-
B dit dei hereditatẽ. Et veniens ibi hiere-
mias inuenit locũ spelunce: et taberna-
culũ ⁊ arcã ⁊ altare incensi intulit illuc
⁊ ostiũ obstruxit. Et accesserũt quidã sꝭ
qui seq̇bantꝭ vt notarẽt sibi locũ: ⁊ non
potuerũt inuenire. Ut aũt cognouit hie
remias: culpans illos dixit ꝙ ignotꝰ erit
locus donec ꝯgreget deꝰ ꝯgregationem
ppli: ⁊ ꝓpitius fiat. Et tũc dñs ostendet
hec: ⁊ apparebit maiestas dñi: et nubes
erit sicut ⁊ moysi manifestabatꝭ: ‖ ⁊ sicut 3. Re. 8. g
cũ salomon petijt vt locꝰ sctificaretꝭ mag
no deo mãifestabat hec. Magifice eteni C
sapientiã tractabat ⁊ vt sapientiam ha-
bens: obtulit sacrificiũ dedicatiõis ⁊ cõ
summationis tẽpli. Sicut ⁊ moyses ora
bat ad dñm: ⁊ descendit ignis de celo et
ꝯsumpsit holocaustũ sicut ⁊ salomõ ora-
uit: ⁊ descendit ignis de celo: ⁊ consum-
psit holocaustuꝫ: ⁊ dixit moyses eo ꝙ nõ
sit comestum quod erat ꝓ peccato: ⁊ cõ-
sumptum est. Similiter ⁊ salomon octo
diebꝰ celebrauit dedicationem. Infere-
bantur autem in descriptionibus ⁊ cõ-
mentarijs neemie hec eadem: ⁊ qualiter
construens bibliothecam congregauit
de regionibꝰ libros: ⁊ prophetarũ ⁊ da-
uid: ⁊ epistolas regũ ⁊ de donarijs. Si- D
militer aũt ⁊ iudas ea que didicerat per
bellũ quod nobis acciderat cõgregauit
omia: ⁊ sunt apud nos. Si ergo deside-
ratis hec: mittite q̇ ꝑferant vobis. Actu
ri itaqꝫ purificationeꝫ scripsimꝰ vobis.
Bene ergo facietꝭ: si egeritꝭ hos dies De
us aũt qui liberauit pplm suuꝫ ⁊ reddi-
dit hereditatẽ oibus: ⁊ regnũ ⁊ sacerdo-
tium ⁊ sanctificationẽ sicut ꝓmisit ĩ le-
ge: speramꝰ ꝙ cito nostri miserebitur: ⁊
ꝯgregabit de sub celo in locũ sanctum.
Eripuit eni nos de magnis periculis: ⁊
locũ purgauit. De iuda vero machabeo E
⁊ fratribꝰ eius: ⁊ de templi magni puri-
ficatione ⁊ de are dedicatione sed et de
prelijs que ꝑtinẽt ad antiochũ nobileꝫ:
⁊ filiũ eius eupatorẽ: ⁊ de illumiatiõibꝰ
que de celo facte sunt ad eos qui pro iu-
deis fortiter fecerũt ita vt vniuersam re
gionẽ cũ pauci essent vindicarẽt: ⁊ bar-
baram multitudinẽ fugarẽt ⁊ famosissi
mũ in toto orbe templuꝫ recuparẽt: ⁊ ci-
uitatem liberarent: vt leges que abolen
de erant restituerentꝭ dño cũ omi tran-
quillitate ꝓpitio facto illis. Itemqꝫ ab
iasone cyreneo q̇nqꝫ librꝭ cõp̄hẽsa tem- F
ptauimꝰ nos vno volumie breuiare. Cõ
siderãtes eni multitudinẽ libroꝝ ⁊ diffi
cultatem volentibꝰ aggredi narratiões
historiarũ: ꝓpter multitudinẽ rerũ cura
uimus volentibus quidẽ legere vt esset
animi oblectatio: studiosis vero vt faci-
le possint memorie cõmendare: omibus
autem legentibus vtilitas conferatꝭ. Et
nobis quidem ipsis qui hoc opus breui
andi causa suscepimus non facilem la-
borem: imo vero negociũ plenũ vigilia-
rum ⁊ sudorꝭ assumpsimꝰ. Sicut hi qui

ꝑparāt ꝯuluiū: ⁊ q̄rūt aliorꝫ volūtati pa rere ꝓpter multorū grām libēter laborē sustinemꝰ: v̄itātē q̄dē ꝺ singul' auctoribꝰ cōcedētes: ipsi autē fm̄ datā formam breuitati studētes. Sicut eni noue domꝰ architecto de vniuersa structura curandū est: ei v̄o q̄ pingere curat q̄ apta sunt ad ornatuꝫ exquirēda sūt: ita est estimādū est ⁊ in nobis. Eteni intellectū colligere ⁊ ordinare sermonū: ⁊ curiosius partes singulas quasqꝫ disquirere historie ꝯgruit auctori: breuitatē v̄o dictionis sectari: ⁊ executiones rerū vitare breuianti ꝯcedēdū ē. Hinc ergo narrationē incipiemus: de ꝑfatione tantuꝫ dixisse sufficiat. Stultum etenim est an historiam effluere: in ipsa auteꝫ historia succingi.

III

Itur cuꝫ sancta ciuitas habitaretur in omi pace: leges aūt adhuc optime custodirent' propter onie pontificis dispositionē ⁊ pietateꝫ ⁊ animos odio habētes mala: fiebat vt et ipsi reges ⁊ principes locuꝫ sūmo honorē dignū ducerēt: ⁊ tēplū maximis muneribꝰ illustrarēt: ita vt seleucus asie rex de redditibꝰ suis ꝑstaret oēs sūptus ad misteriū sacrificiorum ꝑtinētes. Simon aūt de tribu biniamin ꝑpositus templi cōstitutꝰ: ꝯtēdebat obsistente sibi principe sacerdotū iniquū aliquid in ciuitate moliri. Sed cū vicere oniā nō posset venit ad apollonium tharsee filiū q̄ illo tp̄e erat dux celessyrie ⁊ phenicis: ⁊ nūciauit ei pecunijs inumerabilibꝰ plenū eē erariū hierosolymis: ⁊ cōes copias imēsas esse q̄ nō ꝑtinēt ad rationē sacrificiorū esse aūt possibile sub ꝑtāte regis cadere vniuersa. Cūqꝫ retulisset ad regē apollonius de pecunijs q̄ delate erāt: ille accitum heliodorū qui erat sup̄ negocia eiꝰ misit cū mādatis vt ꝑdictā pecuniā trāsportaret. Statimqꝫ heliodorꝰ iter est aggressus: specie quidē quasi ꝑ celessyriā ⁊ phenicē ciuitates esset ꝑagraturꝰ: reuera aūt regis ꝓpositū ꝑfecturꝰ. Sed cū venisset hierosolymā ⁊ benigne a sūmo sacerdote ī ciuitate esset exceptꝰ: narrauit de dato indicio pecuniarū ⁊ cuiꝰ rei grā adesset aperuit. Interrogabat aūt si vere hec ita essent. Tūc sūmꝰ sacerdos ostēdit deposita esse hec ⁊ victualia viduarꝫ ⁊ pupillorꝫ: quedā v̄o esse hircani tobie viri valde eminentis: in his que detulerat impius simon: vniuersa aūt argenti talenta esse quadringenta ⁊ auri ducenta: decipi v̄o eos qui credidissent loco ⁊ templo qđ ꝑ vniuersū mundū honorat': ꝓ sui veneratione ⁊ sanctitate: oīo impossibile esse. At ille ꝓ his q̄ habebat in mādatis a rege: dicebat oī genere regi ea esse deferēda. Cōstituta aūt die intrabat de his heliodorus ordinaturꝰ. Nō modica v̄o ꝑ vniuersam ciuitateꝫ erat trepidatio. Sacerdotes aūt ante altare cum stolis sacerdotalibꝰ iactauerūt se: ⁊ inuocabāt de celo eū qui de depositis legem posuit: vt his qui deposuerant ea salua custodiret. Iam v̄o qui viderat sūmi sacerdotis vultū: mente vulnerabat'. Facies eni ⁊ color imutatꝰ: declarabat internuꝫ animi dolorē. Circūfusa eni erat mesticia q̄daꝫ viro: ⁊ horror corporis: ꝑ queꝫ manifestꝰ aspiciētibꝰ dolor cordis eius efficiebatur. Alij etiam gregati de domibꝰ ꝯfluebāt publica supplicatione obsecrātes: ꝓ eo q̄ in cōtemptum locus esset venturus. Accincteqꝫ mulieres cilitijs pectꝰ ꝑ plateas ꝯfluebāt: sed ⁊ virgines q̄ cōcluse erant: ꝯcurrebāt ad oniam: alie autem ad muros: quedam v̄o ꝑ fenestras aspiciebāt: vniuerse autē ꝓtēdentes manus in celū depcabant'. Erat eni misera cōmixte multitudinis ⁊ magni sacerdotis in agone constituti expectatio. Et hi quidē inuocabāt omnipotentem deū: vt credita sibi his qui crediderant cū oī integritate cōseruarentur. Heliodorus aūt quod decreuerat ꝑficiebat: eodem loco ipse cū satellitibꝰ circa erariū ꝑsens. Sed spūs oīpotētis dei magnam fecit sue ostensionis euidentiam: ita vt oēs qui ausi fuerant parere ei: ruentes dei v̄tute: in dissolutionē ⁊ formidinem cōuerterent'. Apparuit eni illis quidā equus: terribilē habēs sessorē optimis opimentis ordinatus: isqꝫ cū impetu heliodoro priores calces elisit. Qui autem ei sedebat videbat' arma habere aurea. Alij etiā apparuerūt duo iuuenes virtute decori: optimi gloria: speciosiqꝫ amictu: qui circūsteterūt euꝫ ⁊ ex vtraqꝫ ꝑte flagellabāt: sine intermissione multis plagis verberātes. Subito aūt heliodorus cōcidit in terrā: eūqꝫ multa caligine circūfusū rapuerūt: atqꝫ in sella gestatoria positū eiecerūt. Et is q̄ cū multis cursoribꝰ ⁊ satellitibꝰ ꝑdictū igressus ē erariū: portabat' nullo sibi auxiliū ferente: manifesta dei cognita v̄tute. Et ille q̄dē ꝑ diuinā virtuteꝫ iacebat mutꝰ atqꝫ oī spe ⁊ salute priuatꝰ. Hi aūt dn̄m bn̄dice

dāt: qꝛ magnificabat locū suū: ⁊ tēplum
qḋ paulo añ timoꝛe ac tumultu erat ple
nuȝ: apparēte oīpotēte dño gaudio ⁊ le-
ticia ipletū est. Tūc ꝺo ex amicꝭ heliodo
ri q̄dā rogabāt ꝯfestim oniā vt inuoca-
ret altissimum: vt vitam donaret ei: qui
in sup̄mo spiritu erat constitutus. Con-
siderās aūt summ⁹ sacerdos ne forte rex
suspicaretᷣ maliciā aliquā ex iudeis cir-
ca heliodoꝛuȝ ꝯsūmatā: obtulit ꝓ salute
B viri hostiā salutarē. Cūq̄ sūm⁹ sacerdos
exoꝛaret: ijdē iuuenes eisdē vestib⁹ ami
cti astātes heliodoꝛo dixerunt: Onie sa-
cerdoti grās age. Nā ꝓpť eū tibi dñs vi
tā donauit. Tu aūt a deo flagellat⁹: nū-
cia oib⁹ magnalia dei ⁊ ptātem. Et his
dictis nō cōparuerūt. Heliodoꝛ⁹ aūt ho
stia deo oblata: et votꝭ magnis ꝓmissis
ei q̄ viuere illi ꝯcessit: ⁊ onie grās agens
recepto exercitu repedabat ad regē: Te-
stabatᷣ aūt oib⁹ ea q̄ sub oculis suis vi-
derat opa magna dei. Cū aūt rex interro
gasset heliodoꝛū q̄s esset aptus adhuc se
mel hierosolymā mitti: ait. Si queȝ ha-
bes hostē aut regni tui insidiatoꝛē: mit-
te illuc: ⁊ flagellatū eū recipies: si tñ eua
serit: eo q̄ i loco sit vere dei q̄dā virtus.
Nā ipse q̄ habet i celis habitationē visi
tatoꝛ ⁊ adiutoꝛ est loci illius: ⁊ veniētes
ad malefaciēduȝ pcutit ac pdit. Igitᷣ de
heliodoꝛo ⁊ erarij custodia ita res se hȝ.
A Imon aūt p̄dict⁹ pecu- IIII
f niarum ⁊ patrie delatoꝛ: male lo
q̄batᷣ de onia: tanq̄ ipse heliodo
rum instigasset ad hec ⁊ ipse fuisset incē
toꝛ maloꝛū: ꝓuisoꝛēq̄ ciuitatꝭ ac defen-
soꝛē gētꝭ sue: ⁊ emulatoꝛē legꝭ dei aude-
bat insidiatoꝛē regni dicere. Sȝ cū inimi
citie intātū ꝓcederēt vtetiā p q̄sdā simo
nis necessarios homicidia fierēt: cōside-
rans onias periculū ꝯtētionis: ⁊ apollo
nium insanire vtpote ducē celessyrie et
phenicis: ad agendaȝ maliciā simonis:
ad regē se cōtulit: nō vt ciuiū accusatoꝛ.
sed cōmunē vtilitateȝ apud semetipsum
vniuerse multitudinis ꝯsiderās. Uide-
bat eni sine regali ꝓuidētia impossibile
esse pacē reb⁹ dari: nec simonē posse ces-
sare a stulticia sua. Sed post seleuci vite
excessū cū suscepisset regnū antiochus q̄
nobilis appellabatᷣ: ambiebat iason fra
ter onie sūmū sacerdotiū: adito rege ꝓ-
mittēs ei argēti talēta trecēta sexagin-
ta: ⁊ ex redditib⁹ alijs talēta octoginta
B Sup hoc ꝓmittebat ⁊ alia centuȝ q̄nq̄-
ginta: si potestati ei⁹ ꝯcederetᷣ gymnasiū
⁊ ephebiā sibi cōstituere: ⁊ eos q̄ hieroso
lymis erāt antiochenos scribere. Quod cuȝ
rex annuisset ⁊ obtinuisset pꝛīcipatum
statim ad gētilē ritum cōtribules suos
trāsferre cepit ⁊ amotꝭ his q̄ humanita
tis causa iudeis a regib⁹ fuerāt cōstitu-
ta: p iohānē p̄rem eupolemij q̄ apud ro
manos de amicitia ⁊ societate funct⁹ est
legatione lgitima ciuiū iura destituens
pꝛaua instituta sanciebat. Eteni ausus
est sub ipsa arce gymnasiū constituere ⁊
optimos quosq̄ ephebоꝛū in lupanari-
bus ponere. Erat aūt hoc nō initiū sȝ in-
crementū qḋdam ⁊ ꝓfectus gentilis et
alienigene cōuersationis: ꝓpter impij ⁊
nō sacerdotꝭ iasonis nefariū ⁊ inauditū
scelus: ita vt sacerdotes iam nō circa al-
C taris officia dediti essent: sed cōtēpto tē
plo ⁊ sacrificijs neglectꝭ festinarēt parti
cipes fieri palestre: ⁊ p̄bitionis ei⁹ iniu-
ste: ⁊ in exercitijs disci ⁊ patrios quideȝ
honoꝛes nihil habentes grecas gloꝛias
optimas arbitrabantᷣ. Quaruȝ grā peri
culosa eos cōtētio habebat: ⁊ eoꝝ cōsti-
tuta emulabantᷣ: ac p oīa his cōsimiles
esse cupiebāt: q̊s hostes ⁊ pemptoꝛes ha
buerāt: In leges eni diuinas impie age
re ipune nō cedit: sȝ hoc tempus sequēs
declarabit. Cū aūt q̄nquennalis agō ty-
ro celebꝛaretur ⁊ rex p̄sens esset: misit ia
son facinoꝛosos ab hierosolymis viros
pctōꝛes poꝛtantes argenti didrachmas
trecētas in sacrificiū herculis: quas po-
stulauerūt hi qui appoꝛtauerant ne i sa
crificijs erogarentᷣ qꝛ nō opoꝛteret: sȝ in
alios sūptus eas deputari. Sed hec ob
lata sunt quideȝ ab eo qui miserat in sa
crificium herculis: ꝓpter p̄sentes auteȝ
date sunt in fabꝛicā nauium triremium.
Misso aūt in egyptuȝ apollonio nesthei
filio ꝓpter pꝛimates ptolomei philome
toꝛis regꝭ: cū cognouisset antiochus ali
enum se a negocijs regni effectū ꝓpꝛijs
D vtilitatib⁹ cōsulens: ꝓfectus inde venit
ioppen ⁊ inde hierosolymaȝ. Et magni
fice ab iasone ⁊ ciuitate suscept⁹: cum fa
cularū lumib⁹ ⁊ laudib⁹ ingressus est: ⁊
inde in phenicē exercitum cōuertit. Et
post triēnij tempus misit iason menela
um supꝛadicti simonis fratrē poꝛtanteȝ
pecunias regi: ⁊ de negocijs necessarijs
respōsa platurū. At ille cōmēdatus regi
cum magnificasset faciē ptātis ei⁹: in se
metipsum retoꝛsit sūmum sacerdotium:
supponēs iasoni talēta argenti trecenta
Acceptisq̄ a rege mandatis venit: nihil

quidē habēs dignū sacerdotio: animos xpo crudelis tyrāni: ⁊ fere belue iram gerens. Et iason quidē qui ꝓpriū fratrē captiuauerat: ipse deceptus profugus in āmanitē expulsus est regionē. Menelaꝰ autē principatū quidē obtinuit: de pecuniis xpo regi ꝓmissis nihil agebat: cū exactionē faceret sostratus q̄ arci erat ꝑpositus. Nam ad hūc exactio vectigalium ꝑtinebat: quā ob causam vtriq̄ ad regē sūt euocati. Et menelaus amotꝰ est a sacerdotio succedēte lysimacho fratre suo: sostratꝰ aūt ꝑlatus est cypriis. Et cū hec agerent̄ contigit tharsenses ⁊ mallothas seditionē mouere: eo ꝙ antiochi regis concubine dono essent dati. Festināter itaq̄ rex venit sedare illos relicto suffecto vno ex comitibꝰ suis andronico. Ratꝰ aūt menelaus accepisse se tēpus opportunū: aurea q̄dā vasa e tēplo furatus donauit andronico: ⁊ alia vendiderat tyro et per vicinas ciuitates. Quod cū certissime cognouisset onias arguebat eū: ipse in loco tuto se cōtinēs antiochie secus daphnē. Unde menelaus accedēs ad andronicū: rogabat vt oniā interficeret. Qui cū venisset ad oniā: ⁊ datis dextris cū iureiurando q̄uis esset ei suspectus suasisset de asilo ꝓcedere: statim eū ꝑemit non veritꝰ iusticiā. Ob quā causam nō solū iudei: sꝫ etiā alie q̄ꝫ natiōes indignabant̄: ⁊ moleste ferebant de nece tanti viri iniusta. Sed regressū regē de cilitie locis adierunt iudei apud antiochiā simul ⁊ greci: conq̄rentes de iniqua nece onie. Contristatꝰ ita est animo antiochus oniā: ⁊ flexus ad misericordiam lachrymas fudit: recordatꝰ defuncti sobrietatem ⁊ modestiā. Accensisq̄ animis andronicū purpura exutū ꝑ totam ciuitatē iubet circūduci: ⁊ in eodē loco in quo in oniā impietatem cōmiserat sacrilegū vita priuari: dn̄o illi condignā retribuente penā. Multꝭ aūt sacrilegiis in tēplo a lysimacho cōmissis menelai consilio ⁊ diuulgata fama: congregata ē multitudo aduersum lysimachum: multo iam auro exportato. Turbis autē insurgentibꝰ ⁊ animis ira repletis: lysimachus armatꝭ fere tribus milibus: iniq̄s manibꝰ vti cepit: duce quodā tyranno etate pariter ⁊ demētia ꝓuecto. Sed vt intellexerūt conatū lysimachi: alij lapides: alij fustes validos arripuerē: quidā vero cinerem in lysimachum iacere. Et multi quidē vulnerati: quidā autem et ꝓstrati oēs xpo in fugā cōuersi sunt. Ipsum etiam sacrilegū secus erariū interfecerunt. De his ergo cepit iudiciū aduersus menelaū agitari. Et cū venisset rex tyrum ad ipsum negociū detulerūt missi tres viri a senioribus. Et cū superaretur menelaus ꝓmisit ptolomeo multas pecunias dare ad suadendum regi. Itaq̄ ptolomeus in quodam atrio positum quasi refrigerandi gr̄a regem adijt ⁊ deduxit a sententia: ⁊ menelaū quidē vniuerse malicie reum crimibꝰ absoluit miseros autē qui etiam si apud scythas causam dixissent inocentes iudicarent̄ hos morte dānauit. Cito ergo iniustam penā dederāt qui ꝓ ciuitate ⁊ pplo ⁊ sacris vasis causam ꝓsecuti sūt. Quobrem tyrij q̄ꝫ indignati erga sepulturā eorum liberatissimi extiterūt. Menelaus autē ꝓpter eorū qui in potentia erant auariciam ꝑmanebat in potestate: crescens in malicia ad insidias ciuium.

V

Odem tempe antiochus secūdā ꝓfectionē parauit in egyptū. Cognouit autem ꝑ vniuersam hierosolymorū ciuitatē videri diebus quadraginta ꝑ aera equites discurrētes auratas stolas habētes ⁊ hastas: quasi cohortes armatas: ⁊ cursus equorū ꝑ ordines digestos: ⁊ cōgressiones fieri cominꝰ ⁊ scutorū motus ⁊ galeatorū multitudinem gladijs districtis ⁊ telorū iactus: et aureorū armorum splendorē: oīsq̄ generis loricarū. Qua ꝓpt̄ oēs rogabāt ī bonū mōstra cōuerti. Sed cū falsus rumor exisset: tanq̄ vita excessisset antiochus: assumptis iason non nō minus mille viris aggressus est ciuitatē repente: ⁊ ciuibus ad murū cōuolantibus ad vltimū apprehensa ciuitate menelaus fugit in arcem. Iason xpo nō parcebat in cede de ciuibꝰ suis nec cogitabat ꝓsperitatē aduersum cognatos malū esse maximū: arbitrans hostiū ⁊ nō ciuiū se trophea capturum. Et principatū quidē non obtinuit: finem xpo insidiarum suarū confusionē accepit: ⁊ ꝓfugus iterū abijt ī amaniten. Ad vltimū ī exitiū sui ꝯclusus ab aretha arabū tyrāno fugiēs de ciuitate ī ciuitaē oībꝰ odiosus: vt refuga legū ⁊ execrabilis vt p̄rie ⁊ ciuiū hostis: ī egyptū extrusus ē: ⁊ q̄ mltos de patria sua expulerat ꝑegre perijt lacedemonas ꝓfectus: quasi ꝓ cognatione ibi refugium habiturus: ⁊ qui insepultos multos abiecerat: ipē ⁊ illamentatus ⁊ insepultus

abſcı̄dit: ſepultura neq̃ pegrina vſus: neq̃ patrio ſepulcro pticipans. His itaq̃ geſtis ſuſpicatꝰ eſt rex ſocietatē deſerturos iudeos: ⁊ ob hoc pfectꝰ ex egypto ef feratis animis ciuitatē quidem armis cepit. Juſſit aūt militibꝰ interficere: nec parcere occurſantibꝰ: et p domos aſcendentes trucidare. Fiebāt ergo cedes iuuenū ac ſeniorū: ⁊ mulieruꝫ ⁊ natorū exterminia: virginūq̃ ⁊ paruulorū neces. Erant aūt toto triduo: octoginta milia interfecti: quadraginta milia vincti: nō minus aūt venūdati. Sed nec iſta ſufficiunt. Auſus eſt etiā intrare templū vniuerſa terra ſanctius menelao ductore: q̄ legum et patrie fuit pditor. Et ſceleſtis manibus ſumēs ſcāvaſa q̄ qb alys regibus ⁊ ciuitibꝰ erāt poſita ad ornatū loci ⁊ gloriā: cōtrectabat indigne ⁊ cōtaminabat. Jta alienatꝰ mēte antiochus nō conſiderabat ꝙ ppter pctā habitantiū ciuitatē modicū deꝰ fuerat iratus ppter qd̄ ⁊ accidit circa locum deſpectio. Alioqn niſi cōtigiſſet eos multꝭ peccatꝭ eſſe inuolutos: ſicut heliodorus q̄ miſſus eſt a ſeleuco rege ad expoliādū erarium: etiā hic ſtatī adueniēs flagellatꝰ ⁊ repulſus vtiq̃ fuiſſet ab audacia. Uerum nō ppter locū gētem: ſed ppter gentē locū deꝰ elegit. Jdeoq̃ ⁊ ipſe locus particeps factꝰ ppli malorum: poſtea aūt fiet ſocius bonorū: ⁊ qui derelictꝰ in ira dei oīpotentis eſt: iterū in magni dn̄i recōciliatione cū ſūma gloria exaltabit̃. Jgitur antiochus mille et octigentꝭ ablatis de templo talentis velociter antiochiaꝫ regreſſus eſt: exiſtimās ſe p̄ ſupbia terram ad nauigandū: pelagꝰ ꝟo ad iter agendum deducturum propter mentis elationem. Reliquit autem ꝑpoſitos ad affligendam gentem: hieroſolymis quidem philippū genere phrygē: moribꝰ crudeliorem eo ipſo a quo conſtitutꝰ eſt: in garizim autē andronicuꝫ ⁊ menelaum qui grauius q̄ ceteri iminebāt ciuibꝰ. Cumq̃ appoſitꝰ eſſet cōtra iudeos: miſit odioſum principem apolloniuꝫ cum exercitu viginti ⁊ duobus milibus precipiēs ei oēs pfecte etatis interficere: mulieres iuuenes vendere. Qui cū veniſſet hieroſolymā pacē ſimulās quieuit vſq̃ ad diem ſcm̄ ſabbati: ⁊ tūc feriatis iudeis arma cape ſuis p̄cepit. Omneſq̃ ſimul q̄ ad ſpectaculum pceſſerant: trucidauit: ⁊ ciuitatem cum armatis diſcurrens ingentem multitudinē peremit. Judas autem machabeꝰ qui decimꝰ fuerat ſeceſſerat in deſertū locū: ibiq̃ interferas vitā in montibꝰ cum ſuis agebat: ⁊ feni cibo veſcētes demorabant̃ ne pticipes eſſent coinquinationis.

VI

Ed non poſt multum tempis miſit rex ſenem quendam antiochenum qui cōpelleret iudeos vt ſe trāſferrent a patrijs ⁊ dei legibus: cōtaminare etiaꝫ quod in hieroſolymis erat templum: ⁊ cognominare iouis olympij ⁊ in garizim put erant hi qui locum inhabitabant iouis hoſpitalis. Peſſima autem ⁊ vniuerſis grauis erat maloruꝫ incurſio. Nam templum luxuria ⁊ comeſſationibus erat plenum: ⁊ ſcortantium cum meretricibus: ſacratiſq̃ edibꝰ mulieres ſe vltro ingerebāt: introferentes ea que non licebant. Altare etiā plenum erat illicitis: que legibus prohibebantur. Neq̃ autem ſabbata cuſtodiebantur: neq̃ dies ſolennes patrū ſeruabantur nec ſimpliciter ſe quiſq̃ iudeum confitebatur. Ducebantur autem cum amara neceſſitate in die natalis regꝭ ad ſacrificia: ⁊ cum liberi ſacra celebrarentur: cogebāt̃ hedera coronati libero circūire. Decretum autē exijt in proximas ciuitates gentilium ſuggerentibus ptolomeis: vt pari modo ⁊ ipſi aduerſus iudeos agerent vt ſacrificarent: eos autē qui nollēt tranſire ad inſtituta gentiliū interficerent. Erat ergo videre miſeriā. Due enim mulieres delate ſūt natos ſuos circūcidiſſe: quas ad vbera infantibꝰ ſuſpenſis cum publice per ciuitatem circūduxiſſent: per muros p̄cipitauerunt. Alij ꝟo ad pximas coeuntes ſpeluncas ⁊ latenter ſabbati diem celebrantes cuꝫ indicati eſſent philippo: flāmis ſuccenſi ſunt: eo ꝙ ferebant̃ ppter religionem ⁊ obſeruātiā: manu ſibimet auxiliū ferre. Obſecro autē eos qui hūc librū lecturi ſunt: ne abhorreſcāt ppter aduerſos caſus: ſed reputēt ea q̄ acciderūt nō ad interitū: ſed ad correptionē eē generꝭ nr̄i. Etenī multo tpe nō ſinere peccatoribꝰ ex ſentētia agere: ſꝫ ſtatim vltiōes adhibere: magni beneficij eſt indiciū. Nō enī ſicut ī alijs nationibꝰ dn̄s patiēter expectat vt eas cū iudicij dies aduenerit in plenitudine peccatorū puniat: ita ⁊ ī nobis ſtatuit vt peccatis noſtris in finē deuolutis ita demū in nos vindicet: ppter quod nūq̃ quidem a nobis miſericordiam ſuam amouet: corripiēs ꝟo in

aduersis pplm suū nō derelinq̄t. Sꝫ hec
nobis ad cōmonitionem legentiū dicta
sint paucꝭ. Jam aūt veniendū ē ad nar-
rationē. Igiꝛ eleazarus vnꝰ de primori-
bus scribarū vir etate prouectꝰ: ⁊ vultu
decorus: aperto ore hians cōpellebatur
carnē porcinā manducare: at ille glorio
sissimā mortē magis q̄ꝫ odibilem vitam
cōplectens: volūtarie p̄ibat ad supplici-
E um. Intuens aūt queādmoduꝫ oporte-
ret accedere patiēter sustinens destina-
uit nō admittere illicita ꝓptervite amo
rem. Hi autē qui astabāt iniqua misera
tione cōmoti ꝓpter antiquā viri amici-
tiam tollētes eū secreto rogabāt afferri
carnes quibꝰ vesci ei licebat vt simula-
reꝛ māducasse sicut rex imperauerat de
sacrificiꝭ carnibꝰ: vt hoc facto a morte li
beraretꝛ: ⁊ ꝓpter veterē viri amicitiam
hanc in eo faciebant hūanitatē. At ille
cogitare cepit etatꝭ ac senectutꝭ sue emi
nentiā dignā: ⁊ ingenite nobilitatꝭ ca-
nitiem: atq̄ꝫ a puero optime ꝯuersatiōis
actus: ⁊ s̄m sc̄tē ⁊ a deo ꝯdite legis ꝯsti-
tuta: r̄ndit cito dicens p̄mitti se velle in
F infernū. Nō eni etati nr̄e dignum est in-
quit fingere: vt multi adolescētes arbi-
trātes eleazarū nonaginta annoꝝ trā-
sisse ad vitā alienigenarum: ⁊ ip̄i ꝓpter
meā simulationē ⁊ ꝓpter modicū corru
ptibilis vite tp̄s decipianꝛ: ⁊ ꝑ hoc ma-
culā atq̄ꝫ execrationē mee senectuti cō-
quirā. Nā ⁊ si in p̄nti tp̄e suppliciꝭs ho-
minū eripiar: sꝫ manū oīpotentꝭ nec vi-
uus nec defunctꝰ effugiā. Q̄obrē forti-
ter vitā excedēdo senectute q̇dē dignus
apparebo: adolescētibꝰ aūt exēplū forte
relinquā: si ꝓmpto aīo ac fortiter ꝓ gra
uissimis ac sc̄issimis legibꝰ honesta mor
te ꝑfungar. His dictꝭ ꝯfestim ad suppli-
G ciū trahebatꝛ. Hi aūt qui eū ducebant ⁊
paulo aū fuerāt mitiores: in irā cōuersi
sunt ꝓpter s̄mones ab eo dictos: q̄s illi
ꝑ arrogantiā ꝓlatos arbitrabanꝛ. Sed
cū plagis perimeretꝛ: in gemuit: ⁊ dixit.
Dn̄e q̄ habes sc̄tām sciam: manifeste tu
scis: q2 cum a morte possem liberari: du
ros corꝑis sustineo dolores: s̄m aiam ve
ro ꝓter timorē tuū libenter hec patior.
Et iste quidē hoc modo vita decessit: nō
solū iuuenibꝰ: sed et vniuerse genti me-
moriā mortis sue ad exemplū virtutꝭ et
fortitudinis derelinquēs. VII

A C Ontigit aūt septeꝫ frēs vna cum
matre ap̄hensos cōpelli a rege
edere ꝯtra fas carnes porcinas: flagrꝭ ⁊
taureis cruciatos. Unus autē ex illis q̄
erat primus sic ait. Quid queris ⁊ quid
vis discere a nobis? Parati sumꝰ mori
magis q̄ꝫ patrias dei leges p̄uaricari.
Iratꝰ itaq̄ꝫ rex iussit sartagines ⁊ ollas
eneas succendi: quibꝰ statim succensis
iussit ei qui prior fuerat locutꝰ amputa-
ri linguā: ⁊ cute capitis abstracta sum-
mas q̄ꝫ manꝰ ⁊ pedes ei p̄cidi: ceterꝭ eiꝰ
fratribꝰ ⁊ matre inspicientibꝰ. Et cum
iam ꝑ oīa inutilis factꝰ esset: iussit ignē
admoueri: ⁊ adhuc spirantē torreri i sar
tagine: in qua cum diu cruciaretꝛ: ceteri
vnacū matre inuicē se hortabanꝛ mori
B fortiter dicentes. Dn̄s deus aspiciet ve-
ritatem: ⁊ ꝯsolabiꝛ in nobis queādmo-
dum in protestatione cantici declarauit
moyses. ‖ Et in seruis suis cōsolabitur. Deutꝭ.32.f
Mortuo itaq̄ꝫ illo primo hoc modo se-
quentē deducebant ad illudendū: ⁊ cu-
te capitis eius cū capillis abstracta: in-
terrogabāt si māducaret priꝰ q̄ꝫ toto cor
pore ꝑ membra singula puniretꝛ. At ille
r̄ndens patria voce dixit: Nō faciā. Pro
pter qd̄ ⁊ iste sequenti loco primi tormē
ta suscepit: ⁊ in vltimo sp̄ū ꝯstitutus: sic
ait: Tu quidē scelestissime in p̄senti vi-
ta nos perdis: sed rex mundi defunctos
nos ꝓ suis legibꝰ eterne vite resurrecti
C one suscitabit. Post hūc tertius illudi-
tur: ⁊ linguā postulatꝰ cito ꝓtulit: ⁊ ma
nus constāter extendit: ⁊ cū fiducia ait:
E celo ista possideo: sed ꝓpter dei leges
nunc hec ip̄sa despicio: qm̄ ab ip̄o me ea
recepturum spero. Ita vt rex ⁊ qui cum
ipso erant mirarenꝛ adolescētꝭ animū:
q2 tanq̄ꝫ nihil duceret cruciatꝰ. Et hoc
ita defūcto: quartū vexabant siꝯiter tor-
quētes. Et cū iam esset ad mortē: sic ait:
Potiꝰ est ab hoibus morti datos spem
expectare a deo: iterꝝ ab ip̄o resuscitan-
dos. Tibi eni resurrectio ad vitam non
erit. Et cū admouissent q̇ntū vexabant
eum: at ille respiciens in eū dixit. Pote-
statem inter homies habens cū sis cor-
ruptibilis facis quod vis. Noli aūt pu-
tare genus nostrū a deo esse derelictum.
D Tu autem patienter sustine: et videbis
magnam potestateꝫ ipsius qualiter te ⁊
semen tuū torquebit. Post hūc ducebāt
sextum: ⁊ is mori incipiens: sic ait. Noli
frustra errare. Nos eni propter nosmet-
ipsos hoc patimur peccātes in deū nr̄m
⁊ digna ām̄iratiōe facta sunt in nobis.
Tu aūt ne existimes tibi impune futu-
rū: quod ꝯtra deū pugnare temptauerꝭ.

Supra modū aūt mater mirabilis ꝛ bonoꝝ memoria digna que ꝑeuntes septē filios ab vnius diei tpe cōspiciens: bono aīo ferebat ꝓpter spem quam in deo habebat: singulos illoꝝ hortabať voce patria fortiter repleta sapia: et feminee cogitationi masculinū animū inserens dixit ad eos. Nescio q̄liter in vtero meo apparuistis. Neqꝫ eni ego spm̄ ꝛ aiam donaui vobis ꝛ vitam: ꝛ singuloꝝ mēbra
E nō egoipsa compegi. Sedeni mūdi creator qui formauit homis natiuitatē: qui qꝫ oim̄ inuenit originē: ꝛ spm̄ vobis iterꝝ cū miscđia reddet ꝛ vitā: sicut nūc vos metipos despicitis ꝓpter leges ei⁹. Antiochus aūt cōtēni se arbitratus simul et exꝓbrantis voce despecta: cuꝫ adhuc adolescentior supesset: nō solum verbis hortabať: sed et cum iuramēto affirmabat diuitē se ꝛ beatū facturum: ꝛ translatū a patrijs legib⁹ amicū habiturū: et res necessarias ei ꝓbituruꝫ. Sed ad hec cū adolescens nequaqꝫ inclinareť: vocauit rex matrē ꝛ suadebat ei vt adolescenti fieret in salutē. Cū aūt multis eā verbis esset hortat⁹: ꝓmisit suasuraꝫ se filio suo. Itaqꝫ inclinata ad illū irridēs crudelem tyrannuꝫ: ait patria voce. Fili mi miserere mei que te in vtero nouē men-
F sib⁹ portaui: ꝛ lac triēnio dedi et alui et in etatē istaꝫ ꝑduxi. Peto nate aspicias ad celū ꝛ terrā: ꝛ ad oia que in eis sunt: ꝛ intelligas qr ex nihilo fecit illa deus ꝛ hoim gen⁹: ita fiet vt nō timeas carnificem istū: sed dign⁹ fratrib⁹ tuis effectus particeps suscipe mortē: vt in illa miseratione cū fratrib⁹ tuis te recipiam. Cū hec illa adhuc diceret: ait adolescens. Quē sustinetiſ? Nō obedio ꝑcepto regis: sꝫ ꝑcepto legiſ q̄ data ē nobis ꝑ moysen. Tu vero q̄ inuētor ois malicie fact⁹ es in hebreos: nō effugies manū dei. Nos eni ꝓ pctis nr̄is hec patimur. Et si nobis ꝓpter increpationē ꝛ correptionem dn̄s de⁹ nr̄ modicū irat⁹ est: sed iterꝝ reconciliabiť seruis suis. Tu aūt o scelerate ꝛ oim hoim flagitiosissime noli frustra extolli vanis speb⁹: in seruos ei⁹ inflā-
G mat⁹. Nōdū eni omipotentiſ dei ꝛ omia inspicientiſ iudiciū effugisti. Nā fratres mei modico nūc dolore sustētato sub testamento eterne vite effecti sunt: tu vero iudicio dei iustas supbie tue penas exolues. Ego aūt sicut ꝛ frēs mei aiam ꝛ corpus meū trado ꝓ patrijs legibus inuocās deū maturi⁹ genti nr̄e ꝓpiciū fieri: teqꝫ cū tormētis ꝛ verberibus ꝯfiteri qꝛ ipe est de⁹ solus. In me xo ꝛ in fratrib⁹ meis desinet oipotentiſ ira q̄ sup omne genus nr̄m iuste supducta est. Tūc rex accensus ira: in hunc sup oēs crudeli⁹ deseuit indigne ferens se derisum. Et hic itaqꝫ mūdus obijt: ꝑ oia in dn̄o ꝯfidēs. Nouissime aūt post filios ꝛ mr̄ ꝯsumpta est. Igiť de sacrificijs ꝛ de nimijs crudelitatib⁹ satis dictū est.

VIII

A Udas vero machabe⁹: ꝛ qui cum illo erant introibāt latēter in castella: ꝛ cōuocantes cognatos et amicos: ꝛ eos q̄ ꝑmanserāt in iudaismo assumētes: eduxerunt ad se sex milia viros. Et inuocabant dn̄m vt respiceret ī pplm qui ab oib⁹ calcabať: ꝛ misereref templo qđ ꝯtaminabať ab impijs. Misereref etiā exterminio ciuitatiſ que esset illico cōplanāda: ꝛ vocē sanguinis ad se clamātis audiret: memorareť q̄ꝫ iniq̄ssimas mortes paruuloꝝ innocentium: et blasphemias noī suo illatas: ꝛ indignareť sup his. At machabeus congregata multitudine intolerabil' gentib⁹ efficiebatur. Ira eni dn̄i in miscđiam cōuersa

B est. Et supueniēs castellis ꝛ ciuitatibus improuisus succendebat eas: ꝛ opportuna loca occupans nō paucas hostiū strages dabat. Maxime aūt noctib⁹ ad huiuscemodi excursus ferebať: ꝛ fama virtutis ei⁹ vbiqꝫ diffundebať. Uidēs aūt philippus paulatim virū ad ꝓfectū venire: ac frequenti⁹ res ei cedere ꝓspere: ad ptolomeū ducē celessyrie et phenicis scripsit vt auxiliū ferret regis negocijs. At ille velociter misit nicanorē patrocli de primorib⁹ amicis: datis ei de ꝑmixtis gentib⁹: armatiſ nō min⁹ viginti milibus vt vniuersum iudeoꝝ genus deleret: adiuncta ei ꝛ gorgia viro militari: ꝛ in bellicis reb⁹ experientissimo. Constituit aūt nicanor regi vt tributū quod romanis erat dandū duo milia talentorū

C de captiuitate iudeoꝝ suppleret. Statimqꝫ ad maritimas ciuitates misit conuocans ad coemptionē iudaicaꝝ mancipioruꝫ: ꝓmittens se nonaginta mancipia talento distracturū: nō respiciēs ad vindictā que eū ab omipotēte esset cōsecutura. Judas autē vbi cōperit: indicauit his qui secū erant iudeis nicanoris aduentū. Ex quib⁹ quidā formidātes: ꝛ nō credentes dei iusticie: in fugā vertebantur: alij vero si qui de his superāt vendebant simulqꝫ dn̄m deꝑcabanť vt eripe-

ret eos de ipio nicanore qui eos priusq̄ in cominꝰ veniret vendiderat. Et si nō ꝓpter eos: ꝓpter testamentū tñ qđ erat ad patres eoꝝ: ꝛ ꝓpter inuocationē san cti ꝛ magnifici nomis eiꝰ sup ipsos. Cō uocatis autē machabeus septē milibus qui cū ipo erant: rogabat ne hostibꝰ re conciliarent: neq̄ metuerent inique ve nientiū aduersum se hostiuz multitudi nē: sed fortiter cōtenderent ante oculos habentes ꝯtumeliā que loco sctō ab his iniuste esset illata: itemq̄ ludibrio habi te ciuitatis iniuriā: adhuc etiā veterum instituta conuulsa. Nam illi quidez ar mis confidunt: ait simul ꝛ audacia: nos autē in om̄ipotente dño qui pōt ꝛ venie tes aduersum nos ꝛ vniuersum mundū vno nutu delere: cōfidimus. Ammonu it autem eos ꝛ de auxilijs dei que facta sūt erga parētes: ‖ ꝛ ꝙ sub sennacherib centū octogintaq̄nq̄ milia perierunt: ꝛ de prelio qđ eis aduersus galathas fuit in babylonia: vt omēs vbi ad rem ven tum est macedonibꝰ socijs hesitantibꝰ: ipsi sex milia soli peremerūt centum vi ginti milia ꝓpter auxiliū illis datuz de celo: ꝛ beneficia ꝓ his plurima consecu ti sunt. His verbis constantes effecti sunt: ꝛ ꝓ legibus ꝛ patria mori parati. Cōstituit itaq̄ fratres suos duces vtriꝰq̄ ordini simonem ꝛ iosephum ꝛ ionathan subiectis vnicuiq̄ millenis ꝛ q̄ngente nis: ad hoc etiaz ab esdra lecto illis sctō libro et dato signo adiutorij dei: in pri ma acie ipse dux cōmisit cum nicanore. Et facto sibi adiutore om̄ipotēte: inter fecerūt sup nouem milia hominū: maio rem autē partem exercitꝰ nicanoris vul neribus debilē factā fugere cōpulerunt. Pecunijs vero eorū qui ad emptionem ipsorū venerant sublatis ipsos vsq̄qua q̄ ꝓsecuti sunt: sed reuersi sunt ora con clusi. Nam erat ante sabbatū: quam ob causam nō ꝑseuerauerunt insequentes. Arma autē ipsorū ꝛ spolia cōgregantes sabbatū agebant benedicētes dñm: qui liberauit eos in isto die: miscđie initiuz stillans in eos. Post sabbatū vero debi libus ꝛ orphanis ꝛ viduis diuiserūt spo lia: ꝛ residua ipi cum suis habuere. His itaq̄ gestis ꝛ cōmuniter ab om̄ibꝰ facta obsecratione: misericordē dñm postula bant: vt in finē seruis suis reconciliare tur. Et ex his qui cū timotheo ꝛ bacchi de erant cōtra se ꝯtendentes sup vigin ti milia interfecerunt ꝛ munitiōes excel sas obtinuerūt: et plures predas diuise runt: equā portionē debilibus pupillis ꝛ viduis sed ꝛ seniorибꝰ facientes. Et cū arma eorū diligēter collegissent: oīa cō posuerunt in locis opportunis. Residua vero spolia hierosolymā detulerūt: ꝛ phi larchen qui cū timotheo erat interfece runt virū scelestum qui in multis iude os afflixerat. Et cū epinichia agerent in hierosolymis eos qui sacras ianuas in cenderūt: id est calisthenen cū in quod dam domiciliū refugissent incenderunt digna eis mercede ꝓ impietatibus suis reddita. Facinorosissimus autē nicanor qui mille negociantes ad iudeoꝝ vendi tionē adduxerat: humiliatꝰ auxilio dñi ab his quos nullos existimauerat: depo sita veste glorie ꝑ mediterranea fugiens solus venit antiochiam: summā infelici tatem de interitu sui exercitus consecu tus. Et qui ꝓmiserat romanis se tribu tum restituere de captiuitate hierosoly morū: ꝑdicabat nunc ꝓtectorē deum ha bere iudeos ꝛ ob ipsum inuulnerabiles esse: eo ꝙ sequerentur leges ab ipso con stitutas.

IX

Eodem tempe antiochus inhone ste reuertebat de perside. Intra uerat eni in eam que dicit persi polis ꝛ temptauit expoliare templum: ꝛ ciuitatem opprimere: sed multitudie ad arma cōcurrente in fugam versi sunt et ita contigit vt antiochus post fugā tur piter rediret. Et cuz venisset circa egba thanan: recognouit que erga nicanorez ꝛ timotheum gesta sunt. Elatus autem in ira: arbitrabat se iniuriam illoꝝ qui se fugauerant posse in iudeos retorque re: ideoq̄ iussit agitari currū suū sine in termissione agens iter: celesti eñ iudicio perurgente: eo ꝙ ita superbe locutus est se venturū hierosolymā: ꝛ congeriem se pulchri iudeorū eam facturū. ‖ Sed qui vniuersa conspicit dñs deus israel percus sit euz insanabili et inuisibili plaga. Ut eni finiuit hunc ipsum sermonē: appre hendit eum dolor dirus viscerū et ama ra internorū tormenta. Et quidem satis iuste: quippe qui multis ꝛ nouis crucia tibus aliorum torserat viscera: licet ille nullo modo a sua malicia cessaret. Su per hoc autē superbia repletus ignē spi rans animo in iudeos ꝛ ꝑcipiens acce lerari negocium: contigit illum impetu euntem de curru cadere: ꝛ graui corpo ris collisione membra vexari. Isq̄ qui

4.Re.19.g
1.15.e.
2.Pa.16.c

sibi videbatur etiā fluctibus maris imꝑare supra humanū modū superbia repletus ⁊ montiū altitudines in statera appendere: nunc humiliatus ad terram in gestatorio portabatur: manifestā dei virtutem in semetipso cōtestās: ita vt de corpore impij vermes scaturirent: ac viuentes in doloribus carnes eius effluerent: odore etiam illius ⁊ fetore exercitꝰ grauaretur. Et qui paulo ante sidera celi cōtigere se arbitrabatur: eū nemo poterat ꝓpter intolerantiā fetoris portare. Hinc igitur cepit ex graui superbia deductus ad agnitionē sui venire diuina ammonitꝰ plaga: per momēta singula doloribus suis augmenta capientibus. Et cū nec ipse iam fetorem suū ferre posset: ita ait. Justum est subditū eē deo: ⁊ mortalem nō paria deo sentire. Orabat autē hic scelestus dominū a quo non esset misericordiā consecuturus: ⁊ ciuitatem ad quā festinans veniebat: vt eā ad solum deduceret ac sepulchrū congestorū faceret: nunc optat liberā reddere: ⁊ iudeos quos nec sepultura quidem se dignos habiturū: sed auibꝰ ac feris diripiendos traditurū: ⁊ cum paruulis exterminaturū dixerat: equales nūc atheniensibus facturū pollicetur: templū etiam sanctum quod prius expoliauerat: optimis donis ornaturū: ⁊ sancta vasa multiplicaturū: ⁊ ptinētes ad sacrificia sumptus: de redditibꝰ suis prestaturū: super hec ⁊ iudeū se futurū: ⁊ omnē locū terre ꝑambulaturū: ⁊ ꝓdicaturū dei potestatem. Sed nō cessantibꝰ doloribus: superuenerat eni in eū iustū dei iudiciū: desperans scripsit ad iudeos in hunc modū deꝓcationis epistolā hec continentē. Optimis ciuibꝰ iudeis: plurimā salutē ⁊ bene valere: ⁊ esse felices: rex et princeps antiochus. Si bene valetis et filij vestri ⁊ ex sententia vobis cuncta sunt: maximas agimꝰ gratias. Et ego in infirmitate constitutus: vestri autem memor benigne reuersus de persidis locis ⁊ in infirmitate graui apꝓhensus necessariū duxi ꝓ cōmuni vtilitate curā habere: nō desperans memetipsum: sed spem multā habens effugiendi infirmitatem. Respiciens autē ꝙ ⁊ pater meus quibꝰ tempibus in locis supioribꝰ ducebat exercitū: ostendit qui post se susciperet principatū vt si quid cōtrariū accideret aut difficile nunciaretur: scientes hi qui in regionibꝰ erant cui esset rerū summa derelicta nō turbarentur: ad hec ꝯsiderans de proximo potentes quosq; ⁊ vicinos temporibꝰ insidiantes ⁊ euentū expectātes: designaui filiū meum antiochū regem: quē sepe recurrēs in supiora regna multis vestrū cōmendabam: ⁊ scripsi ad eū que subiecta sunt. Oro itaq; vos et peto memores beneficiorū publice et priuatim: vt vnusquisq; cōseruet fidem ad me ⁊ ad filiū meū. Confido eni eum modeste ⁊ humane acturum ⁊ sequentē ꝓpositū meū: ⁊ cōmunem vobis fore. Igitur homicida ⁊ blasphemus pessime percussus: ⁊ vt ipse alios tractauerat: ꝑegre in montibus miserabili obitu vita functꝰ est. Transferebat autē corpus philippꝰ collactaneus eiꝰ: qui metuens filiū antiochi: ad ptolomeū philometorē in egyptum abijt.

X

Machabeus autē ⁊ qui cū eo erant dño se ꝓtegente templū quidem ⁊ ciuitatē recepit: aras autē quas alienigene ꝑ plateas extruxerāt: itemq; delubra: demolitus est. Et purgato templo aliud altare fecerūt ⁊ de ignitis lapidibus igno cōcepto sacrificia obtulerūt post bienniū: ⁊ incensum ⁊ lucernas: et panes ꝓpositionis posuerunt. Quibus gestis rogabāt dñm prostrati in terrā: ne amplius talibꝰ malis inciderēt. Sed ⁊ si qñ peccassent: vt ab ipso mitius corriperentur: ⁊ non barbaris ac blasphemis hominibꝰ traderentur. Qua die autē templum ab alienigenis pollutū fuerat: contigit eadē die purificationē fieri vicesima et quinta mensis qui fuit casleu. Et cū leticia diebꝰ octo egerūt in modū tabernaculorū: recordātes ꝙ ante modicū temporis diem solennē tabernaculorū in montibꝰ ⁊ in speluncis more bestiarū egerant: propter qđ tirsos ⁊ ramos virides ⁊ palmas ꝓferebant ei: qui ꝓsperauit mundare locū suum. Et decreuerūt cōmuni ꝓcepto ⁊ decreto vniuerse genti iudeorū oībus annis agere dies istos. Et antiochi quidem qui appellatus est nobilis: vite excessus ita se habuit. Nūc autem de eupatore antiochi impij filio que gesta sunt narrabimꝰ: breuiātes mala que in bellis gesta sunt. Hic enim suscepto regno constituit suꝑ negocia regni lysiam quendā phenicis ⁊ syrie militie principem. Nā ptolomeus qui dicebatur macer iusti tenax erga iudeos: esse constituit: ⁊ ꝓcipue ꝓpter iniquitatē que facta erat in eos ⁊ pacifice agere cū

eis. Sꝫ ob hoc accusat⁹ ab amicis apud
eupatorē: cum frequenter ꝓditor audi-
ret eo ꝙ cypꝛū creditā sibi a philometo
re deseruisset: ꝛ ad antiochū nobilē trāſ
latus: etiā ab eo recessisset: veneno vitā
finiuit. Gorgias aūt cū eēt dux locoꝝ:
assūptis aduenis frequēter iudeos de-
bellabat. Judei vero q̄ tenebāt opportu
nas munitiones fugatos ab hierosoly-
mis suscipiebant: ꝛ bellare temptabant
Hi vero q̄ erāt cū machabeo ꝑ orōnes
dn̄m rogantes vt eēt sibi adiutor: im-
petū fecerūt in munitiōes idumeoꝝ: mł
D taqꝫ vi insistētes loca obtinuerūt occur
rentes interemerūt ꝛ oēs simul nō mi-
nus a vigintiq̄nqꝫ milib⁹ trucidauerēt.
Quidā aūt cū cōfugissēt in duas turres
valde munitas: oēm apparatū ad repu-
gnandū habentes: machabeus ad eorū
expugnationem relicto simōe ꝛ iosepho
itemqꝫ zacheo eisqꝫ qui cum ipsis erant
satis multis: ipse ad eas que ampli⁹ per
urgebant pugnans cōuersus est. Hi ve-
ro cum simone erant cupiditate ducti a
quibusdam qui in turribus erant suasi
sunt pecunia: et septuaginta milib⁹ di-
drachmis acceptis dimiserūt q̄sdā effu
gere. Cū aūt machabeo nūciatū eēt qđ
factū est: principib⁹ ppli ꝯgregatis: ac-
cusauit ꝙ pecunia fratres vendidissent
aduersariis eoꝝ dimissis. Hos igiť ꝓdi
tores factos interfecit: ꝛ confestim duas
E turres occupauit. Armis aūt ac mani-
omia ꝓspere agendo in duab⁹ munitio
nibus plusqꝫ viginti milia peremit. Et
timotheus qui prius a iudeis fuerat su
ꝑatus cōuocato exercitu ꝑegrine multi
tudinis ꝛ cōgregato equitatu asiano ad
uenit: quasi armis iudeā captur⁹. Ma-
chabeus autē ꝛ qui cū ipo erāt appro-
pinquāte illo deprecabanť dn̄m caput
terra aspergentes: lumbosqꝫ ciliciis pre
cincti ad altaris crepidinē ꝓuoluti: vt
sibi ꝓpitius: inimicis aūt eoꝝ eēt ini-
micus: ꝛ aduersariis aduersareť sicut
lex dicit. Et ita post orōem sumptis ar-
mis longius de ciuitate ꝓcedentes et
ꝓximi hostibus effecti resederūt. Prio
autem solis ortu vtriqꝫ cōmiserunt: isti
quidem victorie ꝛ ꝓsperitatis sponsorē
cum virtute dn̄m habentes: illi aūt du-
F cem belli animū habebāt. Sed cum ve
hemēs pugna eēt: apparuerunt aduer-
sariis de celo viri q̄nqꝫ in equis frenis
aureis decori ducatū iudeis prestantes
ex quibus duo machabeū mediū haben

tes armis suis circūseptū incolumē con
seruabant: in aduersarios autem tela et
fulmina iaciebant: ex quo ꝛ cecitate cō
fusi ꝛ repleti perturbatione cadebāt. In
terfecti sunt autem viginti milia quin-
genti et equites sexcenti. Timothe⁹ ve-
ro confugit in gazaram presidiū muni-
tum cui preerat cereas: machabeus aūt
et qui cum eo erant letantes obsederūt
presidium diebus quattuor. At hi qui
intus erant loci firmitate confisi supra
modū maledicebant: ꝛ sermones nephā
dos iactabant. Sed cum dies quinta il G
lucesceret: viginti iuuenes ex his q̄ cuꝫ
machabeo erant: accensi animis ꝓpter
blasphemiā viriliter accesserunt ad mu
rum: ꝛ feroci animo incedentes ascēde
bant: sed ꝛ alii similiter ascendētes tur
res portasqꝫ succendere aggressi sūt at-
qꝫ ipsos maledictos viuos concremare.
Per continuū autem libidinum: presi-
dio vastato timotheū occultantē se in
quodam repertū loco peremerunt: ꝛ fra
trem illius cereā ꝛ apollophanem occi-
derunt. Quibus gestis: in hymnis ꝛ con
fessionibus benedicebant dominuꝫ qui
magna fecit in israel: et victoriam de-
dit illis.

XI

Sed paruo post tempore lysias ꝓ A
curator regis ꝛ ꝓpinquus ac ne-
gocioꝝ ꝑpositus grauiter ferens
de his que acciderant: cōgregatis octo-
ginta milibus ꝛ equitatu vniuerso ve-
niebat aduersum iudeos existimās se ci
uitatē quidem captam gentibus habi-
taculum facturum: templū vero in pe-
cunie questū sicut cetera delubra genti-
um habiturū: ꝛ per singulos annos ve-
nale sacerdotiū nusqꝫ recogitās dei po-
testatē: sed mente effrenatus in multi-
tudine peditū ꝛ in milib⁹ equitum ꝛ in
octoginta elephantis cōfidebat. Ingres
sus autē iudeam ꝛ appropians bethsu
re que erat in angusto loco ab hieroso-
lyma interuallo quinqꝫ stadioꝝ: illud ꝑ
sidium expugnabat. Ut aūt machabeus B
et qui cum eo erant: cognouerunt expu
gnari ꝑsidia: cum fletu ꝛ lachrymis ro
gabant dn̄m: ꝛ omis turba simul: vt bo
nū angelum mitteret ad salutē isrł. Et
ispe prim⁹ machabe⁹ sūptis armis cete
ros adhortatus est simul secum pericu
lū subireꝛ ferre auxiliū fratrib⁹ suis. Cū
qꝫ pariť ꝓmpto animo ꝓcederēt hiero
solymis: apparuit ꝑcedēs eos eques in
veste cādida: armis aureis hastā vibrās

Tūc omēs simul bn̄dixerūt misericordē
dn̄m: ꝛ cōualuerūt animis non solū ho
mīes sed bestias ferocissimas et muros
C ferreos parati penetrare. Ibāt igiť ꝓm
pti de celo hn̄tes adiutorē ꝛ miserantē
suꝑ eos dn̄m. Leonū autē more impetu
irruētes in hostes ꝓstrauerūt ex eis vn
decim milia peditū : et equitū mille sex
centos: vniuersos aūt in fugā verterunt
plures aūt ex eis vulnerati nudi euase-
runt. Sed ꝛ ip̄e lysias turpiter fugiens
euasit. Et qꝛ nō insensat⁹ erat: secū ipse
reputās factā erga se diminutionē: ꝛ in
telligēs inuictos esse hebreos oīpotētis
dei auxilio nitētes: misit ad eos: ꝓmisit
qꝫ se ꝯsensurū oībus que iusta sūt: et re-
gē compulsuꝝ amicū fieri. Annuit aūt
machabe⁹ p̄cib⁹ lysie: in oībus vtilitati
cōsulens. Et quecūqꝫ machabe⁹ scripsit
D lysie de iudeis: ea rex cōcessit. Nā erant
scripte iudeis epl'e a lysia siquidē hunc
modū ꝯtinētes. Lysias: ppl'o iudeoꝝ sa
lutē. Iohānes ꝛ abessalon q̄ missi fuerāt
a vobis tradētes scripta postulabāt: vt
ea que per illos significabanť: implerē.
Quecūqꝫ igitur regi potuerūt ꝑferri: ex-
posui: ꝛ que res ꝑmittebat: consensi. Si
igitur in negocijs fidē cōseruaueritꝭ: et
deinceps bonoꝝ vobis causa esse tēpta
bo: de ceteris aūt ꝑ singula verba man-
daui ꝛ istis ꝛ his q̄ a me missi sūt colloq̄
vobiscū. Bene valete. Anno centisimo
q̄dragesimooctauo mensis dioscori die
vicesima ꝛ quarta. Regis autē epl'a ista
E cōtinebat. Rex antiochus: lysie fratri sa
lutem. Patre nr̄o inter deos translato
nos volētes eos qui sunt ī regno nr̄o si
ne tumultu agere ꝛ rebus suis adhibe-
re diligentiā: audiuim⁹ iudeos nō ꝯsen
sisse p̄ri meo vt trāsferrenť ad ritū greco
rū sed tenere velle suū institutū: ac ꝓpte
rea postulare a nobis cōcedi sibi legiti-
ma sua. Volētes igiť hāc quoqꝫ gentē
quietā eē: statuētes iudicauim⁹ templū
restitui illis: vt agerent ꝫm suoꝝ maioꝝ
cōsuetudinē. Bene igiť feceris: si miserꝭ
ad eos ꝛ dexterā dederis: vt cognita no
stra volūtate bono animo sint: ꝛ vtilita
tib⁹ ꝓprijs deseruiāt. Ad iudeos vo re
F gis epl'a talis erat. Rex antiochus: sena
tui iudeoꝝ: ꝛ ceteris iudeis salutem. Si
valetis sic estis vt volum⁹: sed ꝛ ip̄i be-
ne valemus. Adijt nos menelaus dicēs
velle vos descēdere ad vr̄os q̄ sūt apud
nos. His igitur qui cōmeāt vsqꝫ ad diē
tricesimū mensis xandici dam⁹ dextras
securitatis: vt iudaicis vtanť cibis ꝛ le-
gibus suis sicut ꝛ prius: ꝛ nemo eoꝝ vl
lo modo molestiā patiať de his ꝑ igno-
rantiā gesta sunt. Misimus aūt ꝛ mene
laū qui vos alloquať. Valete. Anno cē G
tesimo q̄dragesimooctauo xandici men
sis quintadecima die. Miserūt aūt etiā
romani epl'am ita se hn̄tem. Quint⁹ mē
nius ꝛ titus manili⁹ legati romanorū:
populo iudeoꝝ: salutem. De his que ly-
sias cognat⁹ regis cōcessit vobis: ꝛ nos
cōcessimus: de quibus autem ad regē iu
dicauit referendū: confestim aliquē mit
tite diligentius inter vos cōferentes: vt
decernam⁹ sicuti ꝯgruit vobis. Nos enī
antiochiā accedim⁹. Ideoqꝫ festinate re
scribere vt nos quoqꝫ sciam⁹ cui⁹ estis
voluntatis. Bene valete. Anno centesi-
mo quadragesimooctauo quītadecima
die mensis xandici.

XII

h Is factis pactionibus lysias per A
gebat ad regem: iudei autē agri-
culture operā dabāt. Sed hi qui
resederāt timotheus: ꝛ apolloni⁹ gēnei
filius: sed ꝛ hieronym⁹ ꝛ demophon suꝑ
bus ꝛ nicanor cypriarches nō sinebant
eos in silētio agere ꝛ quiete. Ioppite vo
tale q̄ddā flagitiū ꝑpetrarūt. Rogauerūt
iudeos cū quib⁹ habitabāt: ascēdere sca
phas quas ꝑauerant cū vxorib⁹ ꝛ filijs
quasi nullis inimicitijs inter eos sub la-
centib⁹. Scd̄m cōe itaqꝫ decretū ciuita-
tis: ꝛ ip̄is acq̄escentib⁹ pacisqꝫ cā nihil
suspectū hn̄tibus: cū in altū ꝓcessissent
submerserūt nō minus ducentos. Quā
crudelitatē iudas in sue gētis hoīes fa-
ctā vt cognouit: p̄cepit viris q̄ erāt cum
ip̄o: ꝛ inuocato iusto iudice deo: venit ad
uersus interfectores fratrū: ꝛ portū q̄dē
nocte succēdit: scaphas exussit: eos aūt
qui ab igne fugerant: gladio peremit.
Et cū hec ita egisset discessit q̄si iterū re B
uersur⁹ ꝛ vniuersos ioppitas eradicatu
rus. Sꝫ cū cognouissꝫ ꝛ eos q̄ erāt iam-
nie velle pari mō facere habitātib⁹ secū
iudeis iānitis q̄ꝫ nocte suꝑuenit: ꝛ por-
tū cū nauib⁹ succēdit: ita vt lumē ignis
appareret hierosolymis ab stadijs ducē
tis q̄draginta. Inde cū iā abiissent nouē
stadijs ꝛ iter facerēt ad timotheū: ꝯmi-
serūt cū eo arabes q̄nqꝫ milia viri ꝛ eq̄-
tes q̄ngenti. Cūqꝫ pugna valida fieret ꝛ
auxilio dei ꝓspere cessisset: residui ara-
bes victi petebāt a iuda dextras sibi da
ri ꝓmittētes se pascua daturos: ꝛ in ce
teris ꝓfuturos. Iudas aūt arbitrat⁹ vē

re in mītis eos vtiles: ꝓmisit pacē: dextrisq; acceptis discessere ad tabernacula sua. Aggressus ē aūt ⁊ ciuitatē quandā firmā: pontib⁹ murisq; circūseptā que a turbis habitabat gentiū ꝓmiscuaꝝ cui nomē casphin: hi vero q̄ int⁹ erāt confi

C dentes instabilitate muroꝝ ⁊ apparatu alimoniaꝝ remissius agebāt: maledict͡ lacessentes iudā ⁊ blasphemātes ⁊ loq̄ntes que fas nō ē. Machabe⁹ aūt inuocato magno mūdi principe qui sine arieti

Josue.6.c bus ⁊ machinis ‖ tꝑib⁹ iesu ꝑcipitauit hiericho: irruit ferociter muris ⁊ capta ciuitate ꝑ dñi volūtatē innumerabiles cedes fecit: ita vt adiacēs stagnū stadiorū duoꝝ latitudinis sanguie interfectorū fluere videret: Inde discesserūt stadia septingenta q̄nq̄ginta ⁊ venerūt in tharacha ad eos: q̄ dicunt tibianei iudeos et timotheū quidē in illis locis nō cōprehenderunt: nulloq; negocio ꝑfecto regressus ē: relicto in q̄dā loco firmissimo ꝑsidio. Dositheus aūt ⁊ sosipater q̄ erāt duces cū machabeo ꝑemert a timotheo relictos in ꝑsidio decē milia viros. At machabe⁹ ordinat͡ circū se sex milib⁹ et ꝯstitutis ꝑ cohortes aduersus timotheū ꝓcessit hñtem secū centū vigintimilia

D peditū equitūq; duo milia q̄ngētos. Cognito aūt iude aduentu timotheus ꝑmisit mulieres: ⁊ filios ⁊ reliquū apparatū in ꝑsidiū quod carmon dicit. Erat enī inexpugnabile ⁊ accessu difficile: ꝓpter locoꝝ angustias. Cūq; cohors iude prīa apparuisset: timor hostib⁹ incussus ē ex ꝑñtia dei qui vniuersa ꝯspicit: ⁊ in fugā versi sunt alius ab alio ita vt magis a suis deīcerent: ⁊ gladiorū suoꝝ ictibus debilitarent. Judas aūt vehemēter instabat puniens ꝓphanos ⁊ ꝓstrauit ex eis triginta milia viroꝝ. Ipē vero timotheus incidit in ꝑtes dosithei ⁊ sosipatris ⁊ multis ꝑcibus postulabat vt viuus dimitteret: eo ꝙ multoꝝ ex iudeis parētes hr̄et ac fratres quos morte ei⁹ decipi eueniret. Et cū fidē dedisset restiturū se eos ꝯm ꝯstitutū illesum eū dimi

E serunt ꝓpter fratrū salutem. Judas aūt regressus est a carmon interfectis vigintiquinq; milibus Post hoꝝ fugam ⁊ necem: mouit exercitū ad effron ciuitatem munitā in qua multitudo diuersaꝝ gētiū habitabat: ⁊ robusti iuuenes ꝓ muris ꝯsistētes fortiter r̄pugnabāt. In hac aūt machine multe: ⁊ teloꝝ erat apparatus. Sed cum omipotentē inuocassent: qui ꝑtāte sua vires hostium confringit ceperunt ciuitatem: ⁊ ex eis q̄ int⁹ erāt vigintiq̄nq; milia ꝓstrauerūt. Inde ad ciuitatē scytharū abierūt: q̄ ab hierosolymis sexcētis stadīs aberat. Cōtestātib⁹ aūt his q̄ apud scythopolitas erāt iudeis ꝙ benigne ab eis haberent: ⁊ tꝑibus infelicitatis: ꝙ modeste secū egerit: grās agētes eis: ⁊ exhortati etiā de cetero erga genus suū benignos eē: venerūt hierosolymā die solēni septimanaꝝ instan

F te. Et post pentecosten abierūt ꝯtra gorgiā ꝑpositū idumee. Exiuit aūt cū peditib⁹ trib⁹ milib⁹ ⁊ eq̄tib⁹ q̄drigēt͡. Quib⁹ ꝯgressis ꝯtigit paucos ruere iudeoꝝ. Dosithe⁹ vo q̄dā de bacchenoris eques vir fortis gorgiā tenebat: ⁊ cum vellet illū cape viuū: eques quidā de thracibus irruit in eū: humeꝝq; ei⁹ amputauit: atq; ita gorgias effugit i maresa. At illis qui cū esdrin erāt diuti⁹ pugnātib⁹ ⁊ fatigatis: inuocauit iudas dñm adiutorē ⁊ ducē belli fieri: incipiēs voce patria et cū hymnis clamorē extollens: fugā gorgie militib⁹ incussit. Judas aūt collecto exercitu venit i ciuitatē odollā. Et cum septima dies superueniret ꝯm ꝯsuetudinē purificati: in eodē loco sabbatū egerūt. Et sequēti die venit cum suis iudas vt corpora ꝓstratoꝝ tolleret: ⁊ cū parentib⁹ poneret i sepulchris paternis. ‖ Inuenerūt

Deu.7.d

G aūt sub tunicis interfectoꝝ de donarīs idoloꝝ q̄ apud iamniā fuerunt: a quib⁹ lex ꝓhibet iudeos. Oib⁹ ḡ manifestū factū ē: ob hanc cām eos corruisse Oēs itaq; bñdixerunt iustū iudiciū dñi qui occulta fecerat manifesta. Atq; ita ad ꝑces ꝯuersi rogauerūt: vt id qđ factū erat delictū obliuioni traderet. At vo fortissim⁹ iudas hortabat ppl'm ꝯseruare se sine pctō: sub oculis vidētes que facta sūt ꝓ pctis eoꝝ q̄ ꝓstrati sunt. Et facta collatione: duodecim milia drachmas argenti misit hierosolymā offerri ꝓ pctis mortuoꝝ sacrificiū: bene ⁊ religiose de resurrectione cogitās. Nisi enī eos qui ceciderāt resurrecturos speraret supfluū videret ⁊ vanū orare ꝓ mortuis. Et qr ꝯsiderabat ꝙ hi q cum pietate dormitionē acceperāt: optimā hr̄ent repositā grām. Scā ḡ ⁊ salubris ē cogitatio ꝓ defunct͡ exorare: vt a pcis soluāt.

XIII

A

a Nno cētesimo q̄drage simonono cognouit iudas antiochū eupatorū venire cū multitudine aduersus iudeā: ⁊ cū eo lysiam ꝓ-

curatorē ꝛ ꝑpositū negocioꝝ secū habē tē peditū centū decē milia et equitū q̄n q̄ milia: ꝛ elephātes vigintiduos: currus cū falcibus trecētos. Cōmiscuit aūt se illis ꝛ menelaus: ꝛ cū multa fallacia depꝑcabaꝛ antiochū nō patrie salute: sed
B sperans se cōstitui in principatū. Sꝫ rex regū suscitauit anios antiochi in petōrē: ꝛ suggerēte lysia hūc esse cām omniū maloꝝ iussit vt eis ē ꝯsuetudo apprehēsum in eodem loco necari. Erat aūt ī eodē loco turris quinq̄ginta cubitoꝝ: aggestū vndiq̄ habens cineris. Hec ꝓspectū habebat in ꝑceps. Inde cinerē deīci iussit sacrilegū: oībus eū ꝓpellentib⁹ ad interitū. Et tali lege ꝑuaricatorē legis ꝯtigit mori nec terre dari menelaū.
C Et quidem satis iuste. Nā quia multa erga aram dei delicta commisit: cuius ignis ꝛ cinis erat sanctus: ip̄e in cinerꝫ morte damnat⁹ est. Sed rex mente effrenatus veniebat nequiorē se p̄re suo iudeis ostensurus. Quib⁹ iudas cognitis ꝑcepit populo vt die ac nocte dn̄m īuocarēt: q̄ sicut semꝑ ꝛ nūc adiuuaret eos quippe qui lege ꝛ patria sc̄toꝝ templo priuari vererenꝛ: ac ppl̄m qui nuꝑ paululū respirasset: ne sineret blasphemijs rursus rationib⁹ subdi. Omib⁹ itaq̄ si
D mul id facientib⁹ ꝛ petentibus a domino misericordiā cum fletu ꝛ ieiunijs ꝑ triduū ꝯtinuū ꝓstratis hortat⁹ est eos iudas vt se prepararent. Ip̄e vero cū senioribus cogitauit priusq̄ rex admoueret exercitum ad iudeam ꝛ obtineret ciuitatem exire et domini iudicio ꝯmittere exitum rei: dans itaq̄ potestatē omniū deo mundi creatori ꝛ hortatus suos vt fortiter dimicarēt: ꝛ vsq̄ ad mortē pro legibus: templo ciuitate: patria ꝛ ciuibus starent: circa modin exercitum ꝯsti
E tuit. Et dato signo suis dei victorie: iuuenib⁹ fortissimis electis: nocte aggressus aulam regiam in castris interfecit viros quattuordecim milia: ꝛ maximū elephantorū cum his qui suppositi fuerant. Sūmoq̄ metu ac ꝑturbatiōe hostiū castra replentes: rebusq̄ ꝓspere gestis: abierunt. Hoc aūt factū ē die illucescēte: adiuuante eū domini ꝓtectione. Sed rex accepto gustu audatie iudeoꝝ: arte difficultatem locoꝝ temptabat: ꝛ bethsure que erat iudeoꝝ ꝑsidiū munitū castra admouebat: sed fugabaꝛ: im-
F pigebaꝛ: minorabaꝛ. His autē qui int⁹ erant iudas necessaria mittebat. Enū

ciauit āt mysteria hostib⁹ rodoch⁹ quidam de iudaico exercitu: qui requisitus comp̄hensus ē ꝛ ꝯclusus. Iterū rex sermonē habuit ad eos qui erant in bethsuris: dextrā dedit: accepit: abijt: ꝯmisit cū iuda: suꝑatus est. Ut autē cognouit rebellasse philippū antiochie qui relict⁹ erat suꝑ negocio: mente cōsternatus: iudeos deprecans subditusq̄ eis: iurat de
G oibus quib⁹ iustū visū ē: ꝛ recōciliatus obtulit sacrificiū: honorauit templū et munera posuit: machabeum amplexatus est: ꝛ fecit eū a ptolomaide vsq̄ ad gerrenos ducē ꝛ principē. Ut aūt venit ptolomaidā: grauiter ferebāt ptolomēses amicitie cōuētionē indignantes: ne forte fedus irrūꝑent. Tūc ascēdit lysias tribunal: ꝛ exposuit rationē ꝛ ppl̄m sedauit: regressusq̄ ē antiochiam. Et hoc modo regis ꝑfectio ꝛ reditus ꝓcessit.

Ed p⁹ trienīj tp̄s co — XIIII
A gnouit iudas ꝛ q̄ cū eo erāt: demetriū seleuci cum multitudine valida et nauibus ꝑ portū tripolꝛ ascendisse ad loca opportuna ꝛ tenuisse regiones aduersus antiochū ꝛ ei⁹ ducē lysiā. Alchim⁹ aūt q̄dā q̄ sūm⁹ sacerdos fuerat: sed volūtarie coinquinat⁹ ē tꝑibus ꝯmixtiōis ꝯsiderās nullo modo sibi eē salutē neq̄ accessum ad altare: venit ad regē demetriū centesimo quinq̄gesimo āno offerēs ei coronā aureā ꝛ palmā super hec ꝛ talos qui tēpli eē videbantur Et ip̄a quidē die siluit. Temp⁹ aūt opportunū demētie sue nactus ꝯuocat⁹ a demetrio ad ꝯsiliū: ꝛ interrogat⁹ quib⁹ reb⁹ ꝛ ꝯsilijs iudei niterenꝛ r̄ndit. Ipsi qui dicunꝛ assidei iudeoꝝ quib⁹ preest iudas machabeus bella nutriūt ꝛ seditiōes mouēt: nec patiunꝛ regnū eē q̄etū
B Nā ꝛ ego defraudat⁹ parentū glīa: dico aūt sūmo sacerdotio huc veni: primo quidē vtilitatib⁹ regis fidē seruās: scd̄o autē etiā ciuibus ꝯsulēs. Nā illoꝝ prauitate vniuersū gen⁹ n̄rm nō mīme vexatur. Sꝫ oro his singulꝛ o rex cognitꝫ ꝛ regioni ꝛ generi ꝑm hūanitatē tuā ꝓmulgatā oibus ꝓspice. Nā q̄diu suꝑest iudas: impossibile ē pacē eē negocijs. Talib⁹ aūt ab hoc dictꝫ: ꝛ ceteri amici hostiliter se hn̄tes aduersus iudā: inflāmauerūt demetriū. Qui stati nicanorē ꝑpositū elephātoꝝ ducē misit ī iudeā: datis mādatꝫ vt ip̄m q̄dē iudā caꝑet viuum: eos ꝟo q̄ cū illo erāt dispgeret: ꝛ ꝯstitueret alchimū maximi templi sūmū sacer-

I. Ma. 7. b

dotem. Tunc gentes que de iudea fuge-
rant iudã: segregatim se nicanori misce-
bant: miserias ⁊ clades iudeoꝝ ꝓsperi-
C tates rerũ suarum existimãtes. Audito
itaq; iudei nicanoris aduẽtu ⁊ conuen
tu nationũ: cõspersi terra rogabãt eum
qui pplm suũ constituit: in eternum cu-
stodiret: quiq; suã portionez signis eui-
dentibꝰ ꝓtegit. Imperãte aũt duce sta-
tim inde mouerũt: cõueneruntq; ad ca-
stellũ dessau. Simon vero frater iude cõ
miserat cũ nicanore sꝫ ꝯterritꝰ est repen
tino aduentu aduersarioꝝ: nicanor tñ
audiens virtutẽ comitum iude ⁊ animi
magnitudinẽ quaz ꝓ patrie certamini-
bus habebãt: sanguine iudicium facere
metuebat. Qꝛobrem ꝑmisit possidoniũ
⁊ theodotiũ ⁊ matthiam: et darent dex-
tras: atq; acciperẽt. Et cũ diu de his ꝯsi-
liũ agereť ⁊ ipse dux ad multitudinẽ re-
tulisset: omniũ vna fuit sententia ami-
D citijs annuere. Itaq; diẽ constituerunt
qua secreto inter se agerent: ⁊ singuľ sel-
le prolate sunt ⁊ posite. Precepit aũt iu
das armatos esse locꝫ opportunis ne for
te ab hostibꝰ repente mali aliqd orireť.
Et congruũ colloquiũ fecerũt. Moraba
tur autez nicanor hierosolymis: nihilq;
inique agebat: gregesq; turbaꝝ que con
gregate fuerãt: dimisit. Habebat aũt iu-
dam semꝑ charũ ex aĩo: ⁊ erat viro in-
clinatꝰ. Rogauitq; eũ ducere vxorem fi-
liosq; ꝓcreare. Nuptias fecit: qete egit:
coiterq; viuebant. Alchimꝰ aũt videns
charitatẽ illoꝝ ad inuicẽ ⁊ cõuentiões
venit ad demetriũ ⁊ dicebat nicanorem
rebꝰ alienis assentire. Iudãq; regni in-
sidiatorẽ successorẽ sibi destinasse. Itaq;
rex exasperatꝰ ⁊ pessimis huiꝰ crimina-
tionibꝰ irritatꝰ scripsit nicanori dicẽs:
grauiter quidẽ se ferre de amicitie cõuẽ
E tione: iubere tñ machabeũ citiꝰ vinctuz
mittere antiochiã. Quibꝰ cognitꝫ nica-
nor ꝯsternabať: ⁊ grauiter ferebat: si ea
q ꝯuenerant: irrita faceret: nihil lesus a
viro: sed qꝛ regi resistere nõ poterãt: op-
portunitatẽ obseruabat qua ꝑceptũ ꝑfi
ceret. At machabeꝰ vidẽs secũ austeriꝰ
agere nicanorẽ: ⁊ ꝯsuetũ occursum fero-
cius exhibentẽ: intelligẽs nõ ex bono es
se austeritatẽ istã: paucꝫ suoꝝ ꝯgregatis
occultauit se a nicanore. Qꝛ cum ille co-
gnouit fortiter se a viro ꝑuentũ veit ad
maximũ ⁊ sctissimũ templũ: ⁊ sacerdoti-
bus solitas hostias offerẽtibꝰ: iussit sibi
tradi virũ. Quibꝰ cũ iuramẽto dicẽtibꝰ
nescire se vbi esset: qui qrebať: extẽdens
manũ ad templũ iurauit dicẽs. Nisi iu-
dam mihi vinctũ tradideritis: istud dei
phanũ in planitiẽ deducã: ⁊ altare effo
diã: ⁊ templuz hoc libero pr̃i cõsecrabo.
Et his dictꝫ abijt. Sacerdotes aũt ꝓtẽ- F
dentens manꝰ in celũ inuocabãt eũ qui
semꝑ ꝓpugnator esset gentis ipoꝝ: hec
dicẽtes. Tu dñe vniuersoꝝ q nulliꝰ in-
diges: voluisti templũ habitationis tue
fieri ĩ nobis. Et nũc scẽ sctõrũ oĩm dñe
ꝯserua in eternũ impollutã domũ istã q
nuꝑ mũdata est. Razias aũt qdã de seni
oribꝰ ab hierosolymis delatꝰ est nicano
ri: vir amator ciuitatꝫ ⁊ bene audiens: q
ꝓ affectu: pr̃ iudeoꝝ appellabatur. Hic
multis tꝑibꝰ ꝯtinẽtie ꝓpositum tenuit
in iudaismo: corpusq; ⁊ aĩam tradere cõ
tentus ꝓ ꝑseuerãtia. Volens autẽ nica
nor manifestare odiũ qd̃ habebat in iu-
deos misit milites qngentos vt eum cõ
prehenderẽt. Putabat eñi si illũ decepis
set: sese cladem iudeis maximã illaturũ.
Turbis autẽ irruere in domũ eius ⁊ ia-
nuam dirũpere atq; ignẽ ãmouere cupi
entibꝰ: cũ iam cõprehendereť gladio se
perijt: eligens nobiliter mori potius q̃
subditus fieri pctõribus: ⁊ ꝯtra natales G
suos indignis iniurijs agi. Sed cũ ꝑ fe-
stinationẽ nõ certo ictu plagaz dedisset:
⁊ turbe inter ostia irrũperent: recurrens
audacter ad murũ ꝑcipitauit semetipm
viriliter in turbas: quibꝰ velociter locũ
dantibꝰ casui eiꝰ: venit ꝑ mediã ceruicẽ
Et cũ adhuc spiraret accẽsus aĩo surre
xit ⁊ cũ sanguis eiꝰ magno fluxu deflue
ret: ⁊ grauissimis vulneribꝰ esset sauciꝰ:
cursu turbã ꝑtrãsijt ⁊ stans supra qndã
petrã ꝑruptã ⁊ iam exanguis effectꝰ: cõ
plexus intestina sua vtrisq; manibꝰ ꝓie
cit suꝑ turbas inuocãs dñatorẽ vite ac
spũs: vt hec illi iteꝝ redderet: atq; ita vi
ta defunctus est.

XV

n Icanor autem vt comperit iudã A
esse in locꝫ samarie: cogitauit cũ
omni impetu die sabbati cõmit-
tere bellum. Iudeis vero qui illũ per ne
cessitatem sequebantur dicẽtibꝰ: ne ita
crudeliter ⁊ barbare feceris: sed honorem
tribue die sanctificationis: et honora
eum qui vniuersa conspicit. At ille infe
lix interrogauit si est potẽs in celo qui
imperauit agi diem sabbatoꝝ: ⁊ respon-
dentibꝰ illis: est dominꝰ viuꝰ ipe in celo
potens qui iussit agi septimã diẽ. At il-
le ait. Et ego potens sum suꝑ terraz qui

impero sumi arma ⁊ negocia regꝫ imple
B ri. Tñ nō obtinuit: vt ꝯsiliū ꝑficeret. Et
nicanor quidē cū sūma sup̄bia erect⁹ co
gitauerat cōmune tropheum statuere de
iuda. Machabeus aūt semꝑ confidebat
cū omī spe auxiliū sibi a dño affuturū: ⁊
hortabat suos ne formidarēt ad aduen
tum nationū: sed in mēte hn̄ent adiuto
ria sibi facta de celo: ⁊ nunc sperarēt ab
omnipotente sibi affuturā victoriam. Et
allocut⁹ eos de lege ⁊ ꝓphetꝫ: āmonens
etiā certamina q̄ fecerāt prius: ꝓmptio-
res cōstituit eos. Et ita animis eoꝝ ere-
ctis simul ostendebat gentiū fallaciam: ⁊
iuramentoꝝ p̄uaricationē. Singlos au
tē illoꝝ armauit nō clypei ⁊ haste muni
tione: sed sermonib⁹ optimis ⁊ exhorta-
tionib⁹ exposito digno fide somnio: per
C qđ vniuersos letificauit. Erat autē hu-
iusmodi visus. Oniam q̄ fuerat summus
sacerdos virū bonū ⁊ benignū: verecun
dū visu: modestū morib⁹: ⁊ eloquio deco
rū: ⁊ qui a puero in v̄tutib⁹ exercitatus
sit: man⁹ ꝓtendentē: orare ꝓ oī pplo iu
deoꝝ. Post hoc apparuisse ⁊ aliū virum
etate ⁊ gloria mirabilē: ⁊ magni decorꝫ
habitudinē circa illum. Rn̄dentem vero
oniam dixisse. Hic est fratrum amator ⁊
ppl'i israel: hic est q̄ multū orat ꝓ pplo ⁊
vniuersa sctā ciuitate hieremias ꝓphe-
ta dei. Extendisse aūt hieremiā dextram:
⁊ dedisse iude gladiū aureū dicentē. Ac-
cipe sctm̄ gladiū mun⁹ a deo: in q̄ deijci
D es aduersarios ppl'i mei isrl'. Exhortati
itaqꝫ iude sermonib⁹ bonis valde de q̄-
bus extolli posset imper⁹: ⁊ animi iuue-
nū ꝯfortari: statuerūt dimicare ⁊ cōflige
re fortiter vt virt⁹ de negocijs iudicaret:
eo ꝙ ciuitas sctā ⁊ templū ꝑiclitaretur.
Erat eni ꝓ vxoribus ⁊ filijs: itēqꝫ ꝓ fra
tribus ⁊ cognatꝫ minor sollicitudo: ma-
xim⁹ vero ⁊ prim⁹ ꝓ sctitate timor erat
templi: sed ⁊ eos qui in ciuitate erāt nō
minima sollicitudo habebat ꝓ his q̄ cō
gressuri erant. Et iam cū oēs sperarent
iudiciū futurū: hostesqꝫ adessent atqꝫ ex-
ercitus erat ordinat⁹ bestie eq̄tesqꝫ op-
portuno loco cōpositi: ꝯsiderās macha-
beus aduentū mltitudinis ⁊ apparatum
variū armoꝝ: ac ferocitatē bestiaꝝ: extē
E dens man⁹ in celū: ꝓdigia facientē do-
minū inuocauit: qui non ꝑm armoꝝ po
tentiā: sed ꝓut ibi placet dat dignis vi-
ctoriā. Dixit autē inuocans hoc modo.
‖Tu dñe qui misisti angelū tuū sub eze-
chia rege iuda: ⁊ interfecisti de castrꝫ sen-
nacherib centū octoginquinqꝫ milia: ⁊
nunc dn̄ator celorū mitte angelū tuum
bonū ante nos in timore ⁊ tremore ma-
gnitudinis brachij tui vt metuant qui
cū blasphemia veniūt aduersus sanctum
ppl'm tuū. Et hic quidē ita ꝑorauit. Ni-
canor aūt ⁊ qui cū ipso erāt cum tubis ⁊
canticis admouebāt. Judas vero ⁊ q̄ cū
eo erant: inuocato deo ꝑ orōnes ꝯgressi
sunt: manu quidē pugnātes: sed ⁊ dñm
cordib⁹ orantes ꝓstrauerūt nō min⁹ tri
gintaq̄nqꝫ milia p̄sentia dei magnifice
F delectati. Cūqꝫ cessassent ⁊ cū gaudio re
direnṫ: cognouerūt nicanorē ruisse cum
armis suis. Facto itaqꝫ clamore ⁊ ꝑtur-
batione suscitata patria voce omnipoten
tem dñm bn̄dicebāt. Precepit aūt iudas
qui ꝑ oīa corpe ⁊ aīo mori ꝓ ciuib⁹ pa
ratus erat: caput nicanoris ⁊ manum cū
humero abscisam hierosolymā perferri.
Quo cū ꝑuenisset cōuocatꝫ ꝯtribulib⁹ ⁊
sacerdotib⁹ ad altare: accersijt ⁊ eos qui
in arce erāt. Et ostenso capite nicanoris
⁊ manu nepharia quā extenderat cōtra
domū sctām omnipotentꝫ dei magnifice
gloriat⁹ est. Linguā etiā impij nicanorꝫ
precisam iussit particulatim auib⁹ dari:
manū aūt dementꝫ ꝯtra templū suspen-
G di. Omēs igit celi benedixerūt dñm di-
centes: bn̄dict⁹ qui locū suū incontami-
natū seruauit‖ Suspendit aūt nicanorꝫ
caput in summa arce vt euidens esset et
manifestum signū auxilij dei. Itaqꝫ oēs
cōmuni ꝯsilio decreuerunt nullo modo
diem istū absqꝫ celebritate p̄terire: habe
re aūt celebritatē tertiadecima die men
sis adar: que dicitur voce syriaca pridie
mardochei die. Igitur his erga nicano-
rem gestis: ⁊ ex illis tp̄ib⁹ ab hebreis ci-
uitate possessa: ego quoqꝫ in his faciā fi-
nem ſmonis. Et siquidē bene ⁊ vt histo
rie cōpetit hoc ⁊ ipse velim: si aūt min⁹
digne: ꝯcedendū est mihi. Sicut eni vi-
nū semꝑ bibere aut sꝑ aquā ꝯtrariū est:
alternis autē vti delectabile: ita legen-
tibus si semꝑ exactus sit sermo: non erit
grat⁹: hic ergo erit consummatus.

Explicit secūdus liber Machabeorū.

Marginal notes: 3.S.D. / 4. Re.19.g / Ecci.48.d / 1. Mach.7.f

Incipit epiſtola beati Hieronymi ad Damaſum papã in q̃ttuoꝛ euãgeliſtas.

b Eatiſſimo pape damaſo: hieronymus. Nouũ opus me facere cogis ex veteri: vt poſt exemplaria ſcripturarum toto oꝛbe diſperſa quaſi quidaꝫ arbiter ſedeam: ⁊ q꞉ inter ſe variãt: que ſint illa q̃ cũ greca ↄſentiãt veritate: decernam. Pius laboꝛ ſed ꝑiculoſa p̃ſumptio: iudicare de ceterꝭ: ipſũ ab oibus iudicandũ: ſenis mutare linguã ⁊ caneſcentem mũdum ad initia retrahere paruuloꝛũ. Quis eñi doct⁹ pariter vel indoct⁹: cum in man⁹ volumẽ aſſumpſerit: ⁊ a ſaliua quã ſemel imbibit viderit diſcrepare qđ lectitat: nõ ſtatim erũpat in vocem me falſariũ me clamãs eſſe ſacrilegũ: q̇ audeam aliq̇d in veteribus libꝛis addere: mutare: coꝛrigere? Aduerſus quã inuidiã duplex cauſa me ↄſolaꝛ: qđ ⁊ tu qui ſumm⁹ ſacerdos es: fieri iubes: ⁊ verꝫ nõ eſſe qđ variat: etiã maledicoꝝ teſtimõio cõpꝛobaꝛ. Si eñi latinis exemplarib⁹ fides eſt adhibẽda: rñdeãt quib⁹: tot ſunt exemplaria pene q̊t codices. Sin aũt veritas eſt q̃rẽda de plurib⁹ cur nõ ad grecam oꝛiginẽ reuertẽtes: ea q̃ vel a vitioſis interp̄tib⁹ male edita: vel a p̄ſũptoꝛibus imperitꝭ emẽdata ꝑuerſius: vel a libꝛarijs doꝛmitantib⁹ aut addita ſũt aut mutata coꝛrigim⁹? Neqꝫ vero ego de veteri diſputo teſtamento: qđ a ſeptuagita ſenioꝛib⁹ in grecã linguã verſum: tertio gradu ad nos vſqꝫ ꝑuenit. Nõ quero q̇d aquila quid ſymmach⁹ ſapiãt: q̃re theodotion inter nouos ⁊ veteres medi⁹ incedat. Sit illa vera ĩterp̄tatio: quã apoſtoli ꝓbauerũt. De nouo nũc loquoꝛ teſtamẽto qđ grecũ eſſe nõ dubiũ eſt: excepto ap̄ſto mattheo: qui pꝛimus in iudea euãgeliũ chꝛiſti hebꝛaicis litteris edidit. Hoc certe cũ in nr̄o ſermone diſcoꝛdat: ⁊ diuerſos riuuloꝛũ tramites ducit: vno de fonte q̃rend⁹ eſt. Pretermitto eos codices quos a luciano ⁊ heſitio nũcupatoꝛes paucoꝝ hoim aſſerit ꝑuerſa cõtentio: quib⁹ vtiqꝫ nec in veteri inſtrumento poſt ſeptuaginta interp̄tes emẽdare q̇d licuit: nec in nouo ꝓfuit emẽdaſſe: cũ multaꝝ gentiũ linguis ſcriptura añ trãſlata doceat falſa eſſe q̃ addita ſunt. Igiꞇ hec p̄ñs p̄fatiũcula polliceꞇ q̃ttuoꝛ tm̄ euãgelia: q̊ꝝ oꝛdo eſt iſte: matthe⁹ marcus: lucas: iohãnes: codicũ grecoꝛũ emẽdata collatiõe ſed veteꝝ: q̃ ne multũ a lectionis latine ↄſuetudine diſcreparent ita calamo impꝛauim⁹: vt his tm̄ q̃ ſenſum videbanꞇ mutare: coꝛrectꝭ: reliq̃ manere pateremur vt fuerant. Canones q̊ꝫ q̊s euſebi⁹ ceſarienſis ep̄us alexandrinũ ſecut⁹ ãmoniũ in decẽ numeros oꝛdinauit: ſicut in greco hñtur exp̄ſſim⁹. Qꝛ ſi q̇s de curioſis voluerit noſſe q̃ in euãgelijs vꝉ eadẽ vel vicina vꝉ ſola ſint: eoꝝ diſtinctione cognoſcet. Magn⁹ ſiq̇dem hic in nr̄is codicib⁹ erroꝛ inoleuit: dũ qđ in eadẽ re: ali⁹ euãgeliſta plus dixit: in alio q꞉ min⁹ putauerint: addiderũt: vel dũ eundẽ ſenſum ali⁹ aliter expꝛeſſit: ille qui vnũ e quattuoꝛ pꝛimũ legerat: ad ei⁹ exemplũ ceteros q̊ꝫ eſtimauerit emẽdãdos. Unde accidit: vt apud nos mixta ſint oia: ⁊ in marco plura luce atqꝫ matthei. Rurſũ in mattheo plura iohãnis ⁊ marci: ⁊ in ceterꝭ reliq̃rũ q̃ in alijs ꝓpꝛia ſunt inueniãꞇ. Cũ itaqꝫ canones legerꝭ q̃ ſubiecti ſunt ↄfuſiõis erroꝛe ſublato: ⁊ ſimilia oim ſcies: ⁊ ſinguꝉ ſua queqꝫ reſtitues. In canone pꝛio concoꝛdãt q̃ttuoꝛ: matthe⁹: marc⁹: lucas: iohãnes. In ſc̄do tres: matthe⁹: marc⁹: lucas. In tertio tres: matthe⁹: lucas: iohãnes. In quarto tres: matthe⁹: marc⁹: iohãnes. In quĩto duo: matthe⁹: lucas. In ſexto duo: mattheus: marc⁹. In ſeptimo duo: matthe⁹: iohãnes. In octauo duo: lucas: marcus. In nono duo: lucas iohannes In decimo: ꝓpꝛia vnuſq̇ſqꝫ que nõ habenꞇ in alijs ediderũt. Singuꝉ vero euãgelijs ab vno incipiẽs vſqꝫ ad finẽ libꝛoꝛũ diſpar numer⁹ accreſcit. Hic nigro coloꝛe p̄ſcriptus ſub ſe habet aliũ ex minio diſcoloꝛẽ numerũ: qui ad decẽ vſqꝫ ꝓcedens indicat: pꝛioꝛ numer⁹ in quo ſit canone req̃rend⁹. Cũ ḡ apto codice (verbi gratia) illud ſiue illud capitulũ ſcire voluerꝭ cui⁹ canonis ſit: ſtati ex ſubiecto numero doceberis: ⁊ recurrens ad pꝛincipia in q̇b⁹ canonũ ẽ diſtincta ↄgeries: eodemqꝫ ſtatim canone ex titulo frontꝭ inuẽto: illũ quẽ q̃rebas numeꝝ eiuſdẽ euãgelij qui ⁊ ip̄e ex inſcriptiõe ſignaꞇ inuenies: atqꝫ e vicino ceteroꝛũ tramitib⁹ inſpectis: q̊s numeros e regione habeãt adnotabis: ⁊ cũ ſcieris: recurres ad volumia ſinguloꝝ ⁊ ſine moꝛa repertis numeris q̊s ante ſignaueras: reperies ⁊ loca in quib⁹ vel eadẽ vꝉ vicina dixerũt. Opto vt in chꝛiſto valeas: ⁊ memineris mei papa beatiſſime.

Incipit alius prologus.

P

Lures fuisse qui euāgelia scri-
pserunt. Lucas euāgelista te-
statur dicens: Quoniā quidē mul-
ti conati sunt ordinare narra-
tionē rerū que in nobis cōplete sunt: si-
cut tradiderūt nobis qui ab initio ipsi
viderunt sermonē: ⁊ ministrauerunt ei:
⁊ ꝑseuerātia vsq; ad p̄sens tempꝰ moni
menta declarāt: que a diuersis auctori-
bus edita diuersarū heresum fuere prin
cipia: vt est illud iuxta egyptios: et tho-
mā: ⁊ matthiā: ⁊ bartholomeuz: duode-
cim quoq; aplorū: ⁊ basilidis atq; apol
lonis ac reliquoꝝ q̄s enumerare longissi
mū est: cū hec tm̄ impꝛ̄sentiaꝝ necesse sit
dicere: extitisse quosdā qui sine spiritu ⁊
grā dei conati sunt magis ordiare nar-
rationē: q̄ historie texere veritatē. Qui-
bus iure pōt illud ꝓpheticum coaptari.
Ezech.13.a. ‖ Ve qui ꝓferūt de corde suo: qui ambu
lant post spm̄ suuz: qui dicunt: hec dicit
dn̄s: ⁊ dn̄s nō misit eos. De quibꝰ ⁊ sal-
Joh.10.b uator in euāgelio iohānis loquit̄. ‖ Om
nes qui an̄ me venerūt: fures fuerunt ⁊
latrones. Qui venerūt: nō q̄ missi sunt.
Ipse eni ait. Veniebāt: ⁊ ego non mitte-
bam eos. In venientibꝰ p̄sumptio teme
ritatis: in missis obsequiū seruitutꝭ est.
Matth.7 d ‖ Ecclesia aūt que dn̄i voce supra petraz
fundata est: quā introduxit rex i cubicu
lū suū: ⁊ ad quā ꝑ foramē descēsiōis oc-
culte misit manū suā simil' damule hin-
nuloq; ceruoꝝ quattuor flumina paradi
si instar eructuans quattuor ⁊ angulos
⁊ annulos habet ꝑ q̄s quasi arca testa-
menti ⁊ custos legis dn̄i lignis mobili-
bus vehit̄. Primꝰ oīm mattheꝰ est pub-
licanꝰ cognomēto leui: qui euāgeliū in
iudea hebreo sermone edidit ob eoꝝ vel
maxime causam qui in iesū crediderant
ex iudeis: ⁊ nequaq̄ legꝭ vmbra secedē-
te euangelij veritatem seruabant. Se-
cundus marcus interpres apl̄i petri: et
alexandrine eccl̄ie primꝰ ep̄us: qui dn̄m
quidē saluatorē ipse nō vidit: sed ea que
audierat magistrū p̄dicantē: iuxta fidē
magis gestorū narrauit q̄ ordinē. Ter-
tius lucas medicꝰ natione syrus antio-
2.Cor.8.c censis: ‖ cuiꝰ laus in euāgelio: qui ⁊ ipse
discipulus apl̄i pauli in achaie bythi-
nieq; partibꝰ volumē condidit: quedaz
altius repetens: ⁊ vt ipse in ꝓhemio cō
fitetur audita magꝭ q̄ visa describens.
Joh.21.f Vltimꝰ iohānes apl's et euāgelista quez
iesus amauit plurimū: qui sup pectꝰ dn̄i
recūbens purissima doctrinarū fluenta
potauit: ⁊ qui solus de cruce meruit au-
dire. ‖ Ecce mater tua. Is cū eēt in asia: Joh.19.e
⁊ iā tūc hereticoꝝ semia pullularēt che
rinthi: ⁊ hebionis: ⁊ ceteroꝝ qui negāt
christū in carne venisse: q̄s ⁊ ipse in epl'a
sua antichristos vocat: ⁊ apl'us paulus
frequēter ꝑcutit: coactꝰ est ab oībꝰ pene
tunc asie episcopis: ⁊ multaꝝ eccl̄iaꝝ le
gationibꝰ de diuinitate saluatorꝭ altiꝰ
scribere: ⁊ ad ip̄m (vt ita dicā) dei ver-
bū: non tam audaci q̄ felici temeritate
ꝓrumpere: vt eccl̄iastica narrat historia:
cū a fratribꝰ cogeret̄ vt scriberet: ita fa-
cturū se respondisse: si indicto ieiunio in
cōmune oēs deū dep̄carent̄. Quo exple-
to: reuelatiōe saturatꝰ in illud ꝓhemiū
celo veniēs eructauit: ‖ In pricipio erat Joh.1.a
verbū: ⁊ verbū erat apud deū: ⁊ deꝰ erat
verbū: hoc erat in pricipio apud deum.
Hec igit̄ quattuor euāgelia multo ante
p̄dicta ezechielis quoq; volumē ꝓbat:
in quo prima visio ita ꝯtexit̄ ‖ Et in me- Ezech.1.b
dio similitudo quattuor anialiū ⁊ vultꝰ
eoꝝ. Facies homīs ⁊ facies leonis: ⁊ fa-
cies vituli: et facies aquile. Prima hoīs
facies mattheuz significat: qui quasi de
homie exorsus est scribere. Liber genera Matth.1.a
tionis iesu christi filij dauid filij abraā.
Secunda marcū: in quo vox leonis i he
remo rugientꝭ audit̄. Vox clamātis in
deserto parate viaz dn̄i: rectas facite se-
mitas eiꝰ. Tertia vituli: que euāgelistaz
lucā a zacharia sacerdote sumpsisse ini-
tium p̄figurat. Quarta iohānē euāgeli-
stam: qui assumptꝭ pennis aquile ad al-
tiora festinās: de verbo dei disputat. Ce-
tera q̄ sequunt̄ in eundez sensum ꝓfici-
unt. Crura eoꝝ recta ⁊ pennati pedes: ⁊
quocūq; spiritꝰ ibat: ibant: ⁊ nō reuerte
bant̄: ⁊ dorsa eoꝝ plena oculis: ⁊ scintil
le ac lampades in medio discurrētes: et
rota in rota: et in singul' quattuor faci-
es. ‖ Vn̄ et apocalypsis iohānis: post ex Apoc.4.b
positionē viginti quattuor senioꝝ qui te
nentes citharas et phialas adorantes
agnum dei: introducit fulgura atq; to-
nitrua: ⁊ septē spiritꝰ discurrētes: ⁊ ma-
re vitreū: ⁊ quattuor anialia plena ocu-
lis dicens: Anial primuz simile leoni: ⁊
secundū simile vitulo: ⁊ tertiū simile ho
mini: ⁊ quartū simile aquile volanti. Et
post paululū. Plena inquit erant ocul':
⁊ requiē nō habebāt die ac nocte: dicen
tia: Sanctꝰ sanctꝰ sanctꝰ dominꝰ deus

oīpotēs: q̄ erat: ⁊ q̄ est: ⁊ qui ventur⁹ est: Quib⁹ cūctis ꝑspicue oñdiṫ: q̄ttuor debere tm̄ euāgelia suscipi: ⁊ oēs apocryphorū nenias: mortuis magis hereticis q̄ ecclesiasticis viuis canendas.

Sequiṫ ꝓlogus in Mattheū.

m Attheus cum primo p̄dicasset euangeliū in iudea: volēs trāsire ad gētes primus euāgeliū scripsit hebraice: qd̄ fratribus a quib⁹ ibat: ad memoriā reliq̄t. Sicut eni necesse fuit ad cōfirmationem fidei euāgeliū p̄dicare: sic ⁊ contra hereticos scribi. Cum aūt plures euāgeliū scripserint: q̄ttuor tm̄ habēt auctoritatis testimoniū: q2 ꝑ q̄ttuor mūdi ptes fidē nunciant trinitatꝭ: ⁊ sunt q̄si q̄ttuor rote in q̄driga dn̄i q̄ vehit eū ꝑ p̄dicationē euāgeliū: ⁊ gen⁹ humanū quadrifida morte ꝑemptū: eoꝝ erat p̄dicatione viuificandū: vn̄ ⁊ alioꝝ euāgelia deciderūt: nec recepta sūt: q2 nolebat p̄finitū numerū cassari: ꝓpter ꝟtutē sacramēti. Designanṫ etiā euāgeliste q̄ttuor figurꝭ: q̄ nō sunt deceptorie: sꝫ iocūdi mysterij sibi cōscie. Matthe⁹ in hoīe intelligiṫ: q2 circa humanitatē christi principaliter imoraṫ. Marc⁹ i leone: q2 agit de resurrectione. Lucas i nvitulo: agēs de sacerdotio. Johānes: in aq̄la scribēs sacramenta diuinitatꝭ. Christ⁹ ꝟo quē describūt hō fuit de ꝟgine nat⁹: vitulus in imolatione. Leo in resurrectione. Aq̄la in ascēsione Uel in hoīe humanitas. In vitulo sacerdotiū. In leone regnū. In aq̄la exprimitur diuinitatis sacramentū.

Incipit argumētū in euāgelium s̄m Mattheum.

Matth.9.a

m Attheus ex iudea sicut i ordine prim⁹ poniṫ: ita euāgeliū i iudea prim⁹ scripsit: cui⁹ vocatio ad dn̄m ex publicanis actibus fuit: duoꝝ in generatiōe christi principia p̄sumēs: vni⁹ cui⁹ prima circūcisio i carne: alteri⁹: cuius s̄m cor electio fuit. Ex vtrisq̄ eni p̄rib⁹ christus. Sicq̄ q̄terdenario numero triformiter posito principiū a credēdi fide in electionis tp̄s porrigēs: ⁊ ex electione vsq̄ i trāsmigrationis diē dirigēs: atq̄ a transmigrationis die vsq̄ in christū definiēs decursam: aduēt⁹ dn̄i oñdit generationem: vt numero satisfaciens ⁊ tēpi: ⁊ se q̄d esset oñderet: ⁊ dei in se op⁹ mōstrās etiā in his q̄rū gen⁹ posuit: christi operantis a principio testimoniū non negaret. Quarū oium rerū: tp̄s: ordo: numerus: dispositio: vl̄ ratō: qd̄ fidei necessariū ē de⁹ christus est q̄ factus ex muliere: factus sub lege: natus ex ꝟgie: passus in carne. oīa i cruce fixit: vt triūphās ea in semet ipso resurgēs in corꝑe et p̄ris nomen in p̄rib⁹ filio: ⁊ filij nomen p̄ri restituēs in filijs: sine principio sine fine: oñdēs vnū se cuꝫ p̄re esse q2 vnus est. In q̄ euāgelio vtile ē desiderātib⁹ deū: sic prima vl̄ media vl̄ ꝑfecta cognoscere: vt ⁊ vocationē ap̄li ⁊ opus euāgelij ⁊ dilectionēꝫ dei in carne nascentꝭ ꝑ vniūsa legentes intelligāt: atq̄ id in eo in q̄ rep̄hēsi sūt ⁊ app̄hendere appetūt: recognoscāt. Nobis.n. in hoc studio argumenti fuit: ⁊ fideꝫ facte rei tradere ⁊ operantꝭ dei itelligēdam diligenter esse dispositionē a q̄rentibus nō tacere.

Galath.4.a

Explicit argumentū. Incipit Registrum in euangeliū Matthei.

febꝛibꝰ liberat: de plurimis curatꝫ: ⁊ ſcri
be volēti ſe ſeq̄ dicit: non habere filium
hoīs vbi caput ſuū reclinet: atq; vt aliꝰ
relicto p̄ris corꝑe ſequaꝛ̄ p̄cepit: ī naui
eū doꝛmiētē excitāt diſcipuli vt tēpeſta
tem ſedaret: ⁊ in terra geraſenoꝝ demo-
nia eiecit.

9 Ubi paralyticꝰ lectū fert. Mattheū ꝯuo
cat: ac phariſeis mumurantibꝰ de cōui-
uio publicanoꝝ dicit nō eſſe opꝰ ſanis
medicū: diſcipulis iohānis interrogan-
tibus quare nō ieiunarēt diſcipuli eiꝰ:
parabolā ponit pāni ſciſſure ⁊ vtris et
vini: filiā pꝛicipis moꝛtuā dn̄s vadit ſuſci
tare: mulierē a ꝓfluuio liberat: cecꝫ ocu
li aperiūꝛ̄: ſurdū ⁊ mutū demoniū eĳciꝛ̄
⁊ ī pꝛicipe demonioꝝ id facere dicūt.

10 Duodecim apl̄os p̄mittit cū oī doctri-
na ac dicit: Qꝛ nō venit pacē mittere in
terram ſe gladiū.

11 Johānes de carcere ad ieſū: ⁊ ieſus d̄ io-
hāne ad turbas loquiꝛ̄: atq; īcrepat ciui
tates q̄ penitētiā nō egerūt. Confeſſio ie
ſu ad patrē: ⁊ iugū dn̄i leue eſſe.

12 Diſcipuli ſpicas vellūt: manū aridā ſa-
nat: hoīem a demonio cecum ⁊ mutum
curat: ⁊ in pꝛicipe demonioꝝ id facere
opinātes deſtruit: phariſeis ſignū petē-
tibus ione ⁊ niniuitarū ſignū tradit: et
matrē ⁊ fratres ſpernit.

13 Sedens in nauicula ieſus turbis para-
bolas exponit. i. ſeminātꝫ ſemen cēteſi-
mū ſexageſimū ⁊ triceſimū: de zizania et
tritico ⁊ grano ſynapis: a fermēto abſcō
dito in farina: ⁊ exoluit diſcipulis para-
bolas zizanioꝝ: parabolas de theſauro
in agro: ⁊ bona margarita: de rete ī ma-
re miſſo: ꝓphetam in patria ſua ſine ho
noꝛe eſſe.

14 De iohānis capite in diſco: ⁊ q̄nq; pani
bus ⁊ duobꝰ piſcibꝰ ī q̄nq; milia viroꝝ.
Jeſus ſupꝛa mare ambulat ⁊ petrū mer-
gentem app̄hendit: ⁊ in terra geneſar
multos languoꝛes curat.

15 De manibꝰ lauādis: ⁊ de his q̄ de oꝛe ex-
eunt: qꝛ coinq̄nāt: nō q̄ intrāt ī hoīem:
filiā mulierꝫ ſyrophenifſe a demonio cu
rat: ⁊ ſecus mare galilee claudos cecos
⁊ mutos ſanat: de ſeptē panibꝰ: ⁊ paucꝫ
piſcibꝰ quattuoꝛ milia hoīuꝫ ſatiauit.

16 De ſigno ione ꝓphete: de fermēto pha-
riſeoꝝ: de epiſcopatu petri: quem incre-
pat: ac dicit crucem ſuaꝫ tollere debere
vnūquēq; q̄ velit dn̄m ſequi: ⁊ dicit nō
viſuros quoſdam moꝛtē donec videant
filiū hoīs in regno venire.

17 Jn mōte cū moyſe ⁊ helia apparet: ⁊ vox
de celo ad eū: inde deſcēdentibꝰ heliā iā
fuiſſe ⁊ non eſſe ſuſceptū manifeſtat: pu-
eruꝫ lunaticū ſaluat: ⁊ de fide vt granū
ſynapis docet: de ſtatere de oꝛe piſcis.

18 De humilitate pueri: de manu ⁊ pede et
oculo eruendo: ⁊ nec contēnendos par-
uulos quoꝝ angelos faciē patris in ce-
lis ſemꝑ videre teſtaꝛ̄. Coꝛreptio fratrū:
ꝙ indulgeri debeāt alterutꝝ vſq; ſeptu
agies ſepties: de eo qui cōſeruū ꝓpter
denarios centum ſuffocat.

19 Uxoꝛē nō debere dimitti: ⁊ de eunuchis
infandos nō eſſe arcēdos a bn̄dictione:
diuitē difficile introire in regnū celoꝝ:
⁊ cētuplū recepturū q̄ oībus renūciat.

20 Pꝛimos nouiſſimos fieri: parabola ope
rarioꝝ in vineam cōductoꝛum: de filĳs
zebedei: ⁊ de pꝛimis accubitis cene: de
duobus cecis ſecus viam ſedentibꝰ.

21 De aſina ⁊ pullo eiꝰ: et vbi nūmularios
eiecit de tēplo: clamātibꝰ puerꝫ oſanna:
de ficu q̄ arida facta eſt: interrogaꝛ̄ in q̄
ꝑtāte hec faceret. Jpſe interrogat de io-
hānis baptiſmate: ⁊ ſubiūgens parabo
las hoīs q̄ filios ſuos in vineā mittit: ⁊
ꝙ publicani et meretrices in regno dei
multos ſacerdotum ⁊ ſcribarū ſint pꝛe-
ceſſuri: dicit parabolam de vinitoꝛibus
qui interficiūt ad ſe miſſos.

22 Parabola vbi inuitati cōtemnūt venire
ad nuptias: de inſcriptiōe ⁊ imagine ce-
ſaris: de muliere que ſeptem fratres ha-
buit: temptatus a phariſeis interrogat
eos de chꝛiſto cuiꝰ filiꝰ eſſet.

23 Ad diſcipulos dixit vt q̄ phariſei dicūt
fiant: ſed q̄ faciūt nō fiāt: increpat ſcri-
bas ⁊ phariſeos: de ꝓſelito: de iuramen
to: de camelo ⁊ culice: ⁊ cathino lauan-
do: ⁊ monumentis dealbatis: et monu-
mentis ꝓphetaꝝ: ⁊ alĳs multis: hierl̄m.

24 De ſtructura tēpli: ⁊ ſignis nouiſſimoꝝ
dierū: ⁊ diebꝰ breuiatis: de pſeudo chꝛi-
ſtis: ⁊ pſeudo ꝓphetis: de aduētu ſalua-
toꝛis: ⁊ occaſu elementoꝝ.

25 De decē virginibꝰ: de talētis: de ouibꝰ a
dextris ⁊ hedis a ſiniſtris: d̄ opibꝰ eoꝝ.

26 De iudeoꝝ ꝯſilio: de comp̄hēdēdo ieſū
de muliere q̄ vnguēto ꝑfudit ieſum: iu-
das p̄miū petit vt tradat ieſum: cenans
de iuda traditoꝛe ſuo ad diſcipulos loq̄
tur: oblatio eius: petro dicit ꝙ ter abne
gaturus eū eſſet. Oꝛationes ieſu ad pa-
trem: iudas ieſum in oſculo tradit: ⁊ pe-
trus auriculā ſeruo abſcidit. Jeſus fal-
ſis teſtibus cōdemnaꝛ̄ et illudiꝛ̄: petrus

27 … tertio abnegat ⁊ lachꝛymat.
Jesus pilato traditur: iudas laqo se suspē dit: de agro figuli: iudicium pilati: ⁊ de barraba latrone: de clamyde coccineo de coꝛona: de arūdine: de genuflexione ⁊ illusione dicētiū. Aue rex iudeoꝝ: ⁊ ex puitione i cū ⁊c. Simonis angariatiōe vt crucē tolleret: de felleo humoꝛe: ⁊ cru cifixione eius: de vestimentis: de scripto: rex iudeoꝝ: ō cucifixiōe latronū: de blas phemijs: de tenebꝛis factis: de dñi clamo re ⁊ moꝛte: ⁊ aliis q̄ ptingebāt i moꝛte: de sepultura dñi: ⁊ de custodia circa se pulchꝛum.

28 Resurrectio dñi: ⁊ qualiter apparuit post hec: de pecunia data custodibus: ⁊ māda tum de baptismate.

Explicit Registrū. Incipit euan gelium Matthei. Capitulum. I

B — Luce.3.e. Joh.1.a. Gen.21.a 1.Para.1.b Gen.25.d Gen.29.g Gen.38.g Ruth.4.d. 1.Para.2.a

Liber generati-

1 onis iesu chꝛisti filij dauid: filij abꝛaā. ‖ Abꝛaā genuit ysaac ‖ ysaac autē genuit ia cob ‖ iacob aūt genuit iudā ⁊ fratres eius ‖ iudas aūt genuit phares ⁊ zarā de tha mar. ‖ Phares aūt genuit esrom: esrom aūt genuit arā. Arā aūt genuit amina dab: aminadab aūt genuit naason. Na ason aūt genuit salmon: salmon autem genuit booz de raab. Booz autē genuit obeth ex ruth: obeth aūt genuit iesse. Jes se aūt genuit dauid regē: ‖ dauid autem rex genuit salomonē ex ea que fuit vrie. ‖ Salomon aūt genuit roboā: ‖ roboam aūt genuit abiam. Abia aūt genuit asa: asa aūt genuit iosaphat. Josaphat autē genuit iorā: iorā aūt genuit oziā. Ozias aūt genuit ioathan: ioathā aūt genuit achaz: Achaz aūt genuit ezechiā: ezechi as aūt genuit manassen: manasses autē genuit amon. Amon aūt genuit iozias: iozias aūt genuit iechoniā ⁊ fratres eius in transmigratione babylonis. Et post trāsmigrationē babylonis: ‖ iechonias genuit salathiel: salathiel aūt genuit zo robabel. Zoꝛobabel autē genuit abiud: abiud autē genuit eliachim. Eliachim aūt genuit azoꝛ: azoꝛ aūt genuit sadoch Sadoch aūt genuit achim: achim autē genuit eliud. Eliud aūt genuit eleazar: eleazar aūt genuit mathan. Mathan au tem genuit iacob: iacob autē genuit io seph virū marie: de qua natus est iesus q̄

(2.Re.12.f 1.Para.3.b 3.Re.11.g. 1.Para.3.b — B — 1.Para.3.c)

C vocatur chꝛistus. Oēs itaq; generationes ab abꝛaam vsq; ad dauid: generationes quattuoꝛdecim: ⁊ a dauid vsq; ad trans migrationē babylonis: generatiōes q̄t tuoꝛdecim: ⁊ a trāsmigratione babylo nis vsq; ad chꝛistum: generationes q̄t tuoꝛdecim. Chꝛisti aūt generatio sic erat ‖ Cū esset despōsata mater iesu maria io seph: anteq; cōuenirēt: inuēta est in vte ro habēs de spiritu sancto. Joseph autē vir eius cū esset iustus: ⁊ nollet eā tradu cere: voluit occulte dimittere eā. Hec au tem eo cogitāte: ecce aūt angelus domi ni apparuit in somnis ioseph dicēs. Jo seph fili dauid: noli timere accipere ma riam cōiugē tuā. Qđ eni in ea natum est: de spiritu sancto est. Pariet aūt filiū ⁊ vocabis nomē eius iesum. Ipse enim saluū faciet ppłm suū a peccatis eoꝛum. Hoc aūt totū factū est: vt adimpleretur qđ dictū est a dño p pphetā dicētē. ‖ Ec ce virgo in vtero habebit filiū: ⁊ vocabi tur nomē eius emanuel: qđ est interptatū nobiscum deus. Exurgens aūt ioseph a somno fecit sicut p̄cepit ei angelus dñi: ⁊ accepit cōiugem suā. Et nō cognosce bat eā donec peperit filiū suū pꝛimoge nitum: ⁊ vocauit nomē eius iesum. II

(Luc.1.c et.2.a — D — Esa.7.c)

C Um natus esset iesus in bethleē iude in diebus herodis regis: ecce magi ab oꝛiēte venerūt hieroso lymā dicētes: Ubi est qui natus est rex iudeoꝛū? Uidimus eni stellā eius in oꝛiē te: ⁊ venimus adoꝛare eum. Audiens aūt herodes rex turbatus est: ⁊ ois hieroso lyma cum illo. Et cgregans omnes pꝛin cipes sacerdotum ⁊ scribas populi scisci tabatur ab eis vbi chꝛistus nasceretur. ‖ At illi dixerunt ei. In bethleē iude. Sic eni scriptū est p pphetā. ‖ Et tu bethleē ter ra iuda: nequaq; minima es in pꝛincipi bus iuda. Ex te enim exiet dux q̄ regat populū meū israel. Tunc herodes clam vocatis magis: diligēter didicit ab eis tempus stelle que apparuit eis: ⁊ mittēs illos in bethleē: dixit. Ite ⁊ interrogate diligenter de puero: ⁊ cū inueneritis re nūciate mihi: vt ⁊ ego veniens adoꝛem eum. Qui cū audissent regē abierūt. Et ecce stella quam viderāt in oꝛiēte: ante cedebat eos: vsq; dum veniens staret su pꝛa vbi erat puer. Uidentes autē stellā gauisi sunt gaudio magno valde. Et in trantes domū inuenerūt puerū cū ma ria matre eius: ⁊ pcidētes adoꝛauerūt eū. ⁊ apertis thesauris suis obtulerūt ei mu

(A — Joh.7.f — Michee.5.a — B)

nera: aurū: thus: ⁊ myrrhā. Et responso accepto in somnis ne redirēt ad herodē: p aliā viam reuersi sūt in regionē suā. Qui cū recessissent: ecce angelus dñi apparuit in somnis ioseph: dicens: Surge ⁊ accipe puerum ⁊ matrē eius ⁊ fuge in egyptū: ⁊ esto ibi vsq; dum dicam tibi. Futurū est eni: vt herodes q̄rat puerum ad pdendū eū. Qui cōsurgēs accepit puerum ⁊ matrē eius nocte: secessit in egyptum. Et erat ibi vsq; ad obitū herodis vt adimpleret qđ dictū ē a dño p pphetam dicentē. ‖ Ex egypto vocaui filium meū. Tūc herodes vidēs q̄niam illusus esset a magis: iratus est valde: ⁊ mittēs occidit oēs pueros q̄ erāt in bethleem ⁊ in oibus finibus eius a bimatu ⁊ infra: sm tp̄s qđ exquisierat a magi. Tūc adimpletū est: qđ dictū est per hieremiā pphetā dicentē: ‖ Uox in rama audita est: ploratꝰ ⁊ vlulatus multꝰ: rachel plorans filios suos: ⁊ noluit cōsolari q; nō sūt. Defuncto aūt herode: ecce angelus dñi apparuit in somnis ioseph in egypto dicēs. Surge ⁊ accipe puerum ⁊ matrem eius: ⁊ vade in terrā israel: Defuncti sunt eni qui querebāt animā pueri. Qui cōsurgēs accepit puerū ⁊ matrem eiꝰ: ⁊ venit in terrā isrl. Audiens autē q; archelaus regnaret in iudea pro herode patre suo timuit illo ire: ⁊ ammonitus in somnis secessit in partes galilee. Et veniēs habitauit i ciuitate q̄ vocat nazareth: vt adimpleret qđ dictū est per pphetas: q̄m nazareus vocabit. III

In diebus autem illis venit iohānes baptista ‖ pdicās in deserto iudee ⁊ dicēs. ‖ Penitētiā agite: appropinquabit eni regnū celorū. Hic ē eni de quo dictū est per esaiā pphetam dicentē: ‖ Uox clamātis in deserto parate viam dñi: rectas facite semitas eius. Ipse aūt iohannis habebat vestimentū de pilis camelorū: ⁊ zonam pelliceā circa lumbos suos. Esca autē eius erat locuste ⁊ mel siluestre. ‖ Tūc exibat ad eū hierosolyma ⁊ ois iudea: ⁊ ois regio circa iordanem ‖ ⁊ baptizabāt ab eo in iordane cōfitentes peccata sua. ‖ Uidēs autem multos phariseoꝝ ⁊ saduceorū veniētes ad baptismū suū: dixit eis ‖ Progenies viperarū: quis demōstrabit vobis fugere a vētura ira. Facite ergo fructum dignū penitētie. Et ne velitis dicere intra vos: patrē habemꝰ abraā. Dico eni vobis q̄m potēs est deꝰ de lapidibus istis suscitare filios abrae. Iā eni securis ad radicē arboꝝ posita ē. ‖ Ois ꝗ arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet: et in ignē mittet. ‖ Ego q̄dē baptizo vos i aqua in penitētiā: q̄ aūt post me venturus est: fortior me est: cuiꝰ nō sū dignus calciamenta portare. Ipse vos baptizabit in spiritusancto ⁊ igni. ‖ Cuiꝰ ventilabrum in manu sua: ⁊ pmundabit areā suā: ⁊ cōgregabit triticū in horreū suū: paleas aūt cōburet igni inextinguibili. ‖ Tūc venit iesus a galilea in iordanem ad iohannem vt baptizaretur ab eo. Iohānes aūt phibebat eū dicēs. Ego a te debeo baptizari: ⁊ tu venis ad me? Respōdens aūt iesus dixit ei: Sine modo. Sic eni decet nos implere oēm iusticiam. Tūc dimisit eū. Babtizatꝰ autē iesus: confestim ascendit de aqua. Et ecce aperti sunt ei celi: ⁊ vidit spm̄ dei descēdentē sicut columbā: ⁊ venientē sup se. Et ecce vox de celis dicens: Hic est filiꝰ meus dilectus: i quo mihi cōplacui.

Tunc iesus ductus IIII est in desertū a spiritu ‖ vt temptaretur a diabolo ⁊ cum ieiunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus: postea esuriit. Et accedens temptator dixit ei. Si filiꝰ dei es dic vt lapides isti panes fiant. Qui respondēs dixit. Scriptum est. ‖ Non in solo pane viuit homo: sed in omni verbo qđ pcedit de ore dei. Tunc assūpsit eū diabolꝰ in sanctā ciuitatē: ⁊ statuit eū sup pinnaculū templi: ⁊ dixit ei. Si filius dei es mitte te deorsum. Scriptū est eni ‖ quia angelis suis mādauit de te: ⁊ in manibus tollent te: ne forte offendas ad lapidem pedē tuū. Ait illi iesus rursū: Scriptum est. ‖ Non temptabis dñm deum tuū. Iterum assūpsit eū diabolus in mōtem excelsum valde: ⁊ ostendit ei oia regna mundi ⁊ gloriā eorū: ⁊ dixit ei. Hec oia tibi dabo: si cadēs adoraueris me. Tūc dicit ei iesus. Uade sathana. Scriptum est eni ‖ Dñm deum tuū adorabis ⁊ illi soli seruies. ‖ Tūc reliquit eū diabolus: ⁊ ecce angeli accesserunt ⁊ ministrabant. ‖ Cū aūt audisset iesus q; iohānes traditus esset: secessit in galileā ‖ ⁊ relicta ciuitate nazareth: venit ⁊ habitauit in ciuitate capharnaum maritima: in finibus zabulon ⁊ neptalim: vt adimpleretur qđ dictū est p esaiā pphetā. ‖ Terra zabulon ⁊ terra neptalim: via maris trās iordanē galilee gētiū: pplš q̄ ambu

C Osee.11.a Hiere.3.g et.31.c Thren.1.a D A Luc.3.a Ioh.1.a Esaie.40.a Mar.1.a Luc.3.a Ioh.1.c Mar.1.a B Luc.3.a Ioh.3.e Luc.3.b Ibi.23.d

C Ibi.7.c Mar.1.a Luc.3.c. Ioh.1.d Act.1.a Luc.3.d Mar.1.a D Luc.3.d Ioh.1.d A Mar.1.a Luc.4.a Deut.8.a Luc.4.a Ps.90. B Deut.6.c Deut.6.b et.10.d Mar.1.b Luc.4.b Mar.1.b Ioh.3.c.4.f C Esaie.9.a

labat in tenebrꝭ vidit lucē magnā: ⁊ se-
dētibꝰ in regiōe vmbre mortꝭ lux orta ē
eis. Exinde cepit iesus pdicare ⁊ dicere.
Mar.1.b ‖ Penitētiā agite. Appropinquabit eni re-
gnū celoꝝ. Ambulās āt iesus iuxta ma
re galilee vidit duos frēs symonē q vo-
catꝰ petrꝰ: ⁊ andreā frēm eiꝰ: mittētes re
Mar.1.b te in mare. ‖ Erant eni piscatores. Et ait
Lucꝭ.5.b illis: venite pꝰ me: ⁊ faciā vos fieri pisca
D tores hoim. At illi ꝯtinuo relictꝭ retibꝰ
Mar.1.b secuti sunt eū. Et ꝓcedēs inde vidit ali
os duos frēs: iacobū zebedei ⁊ iohēz fra
trē eiꝰ in naui cū zebedeo p̄re eoꝝ refici
entes retia sua: ⁊ vocauit eos. Illi autē
statim relictꝭ retibꝰ ⁊ p̄re: secuti sūt eū.
Mar.3.a ‖ Et circuibat iesus totā galileā docēs i
Lu.4.c synagogꝭ eoꝝ: ⁊ pdicās euāgeliū regni:
Ioh.6.a. ⁊ sanās oēm languorē ⁊ oēm ifirmitatē
in pplo. Et abiit opinio eiꝰ i totā syriā:
⁊ obtulerūt ei oēs male hñtes varijs lā-
guoribꝰ ⁊ tormētꝭ cōphēsos: ⁊ q demo-
nia habebāt ⁊ lunaticos ⁊ paralyticos:
⁊ curauit eos. Et secuti sūt eū turbe mul
te de galilea et decapoli: ⁊ de hierosoly-
mis ⁊ de iudea: et de trās iordanē. V

A Idens aūt iesus turbas: ascēdit
v in montē: ⁊ cū sedisset: accesserūt
ad eū discipuli eius: ⁊ apiens os
Lucꝭ.6.c. suū docebat eos dicēs: ‖ Beati paupes
spū: qm̄ ipoꝝ est regnū celoꝝ. Beati mi-
tes: qm̄ ipi possidebūt terrā. ‖ Beati qui
lugēt: qm̄ ipi ꝯsolabunt. Beati q esuri-
unt ⁊ sitiūt iusticiā: qm̄ ipi saturabunt
Beati misericordes: qm̄ ipi miscdiā cō
sequent. Beati mūdo corde: qm̄ ipi deū
videbūt. Beati pacifici: qm̄ filij dei vo-
1.Pe.3.c. cabunt. ‖ Beati q ꝑsecutionē patiūtur
ꝓpter iusticiā: qm̄ ipoꝝ est regnū celoꝝ
Luce.6.d. ‖ Beati estis cū maledixerint vobis ho-
mines ⁊ ꝑsecuti vos fuerint ⁊ dixerit oē
malū aduersū vos mētiētes ꝓpter me.
B Gaudete ⁊ exultate: qm̄ merces vr̄a co-
piosa est in celꝭ. Sic eni ꝑsecuti sūt ꝓphe
tas q fuerūt an̄ vos. Uos estis sal terre.
Mar.9.g ‖ Qd̄ si sal euanuerit: in q salietꝰ? Ad ni-
Luce.14.g hilū valet vltra: nisi vt mittat foras: et
ꝯculcet ab hoibꝰ. Uos estꝭ lux mundi.
Mar.4.c. ‖ Nō pōt ciuitas abscōdi supra mōtē po
L.8.c.ct.11.c sita: neqꝫ accendūt lucernā: ⁊ ponūt eā
sub modio sed sup candelabꝝ: vt luceat
oibꝰ q in domo sunt. Sic luceat lux vr̄a
corā hoibꝰ vt videāt oꝑa vr̄a bōa: ⁊ glo
rificēt p̄rem vr̄m q in celꝭ est. Nolite pu-
tare qm̄ veni soluere legē aut ꝓphetas.
Luce.16.d Nō veni soluere: sꝫ adimplere ‖ Amē qp
pe dico vobis: donec transeat celū ⁊ ter-

ra: iota vnū aut apex vnꝰ nō p̄teribit a C
lege: donec oia fiant. ‖ Qui ergo soluerit Iacobi.2.b
vnū de mādatꝭ istꝭ minimis ⁊ docuerit sic
hoies: minimꝰ vocabit in regno celoꝝ:
q aūt fecerit ⁊ docuerit: h magnꝰ voca-
bit in regno celoꝝ. Dico autē vobis: qꝛ
nisi abundauerit iusticia vr̄a plꝰ q̄ scri
baꝝ ⁊ phariseoꝝ: nō intrabitꝭ in regnū
celoꝝ. ‖ Audistis qꝛ dictū est antiqs: nō Exo.20.b
occides: qui aūt occiderit: reus erit iudi Deu.5.b
cio. Ego aūt dico vobis: qꝛ ois qui irasci
tur fratri suo: reus erit iudicio. Qui aūt
dixerit fratri suo racha: reus erit ꝯcilio.
Qui autē dixerit fatue: reus erit gehēne D
ignis. Si ḡ offers munꝰ tuū ad altare ⁊
ibi recordatꝰ fuerꝭ: qꝛ frater tuus habet
aliqd aduersū te: relinq ibi munꝰ tuum
an̄ altare: ⁊ vade priꝰ recōciliari fri tuo:
⁊ tūc veniēs offeres munꝰ tuū. Esto cō-
sentiens aduersario tuo cito dū es cū eo
in via: ne forte tradat te aduersariꝰ iudi
ci: ⁊ iudex tradat te ministro: ⁊ in carcerē
mittaris. ‖ Amē dico tibi: nō exies inde Lu.12.g.
donec reddas nouissimū q̄drantē. ‖ Au- Exo.20.b
distꝭ qꝛ dictū ē antiqs: nō mechaberis.
Ego dico vobis: qꝛ ois qui viderit mu-
lierē ad ꝯcupiscendū eā: iā mecchatꝰ est E
eā in corde suo. ‖ Qd̄ si oculꝰ tuus dexter j.18.a.
scandalizat te: erue eū ⁊ proijce abs te.
Expedit eni tibi vt pereat vnū mēbroꝝ
tuoꝝ: q̄ totū corpꝰ tuū mittat in gehē-
nā ignis. Et si dextera manus tua scan
dalizat te: abscide eam ⁊ proijce abs te.
Expedit eni tibi vt pereat vnū membro
rū tuoꝝ q̄ totū corpus tuū eat in gehē-
nam. ‖ Dictū est autē: quicūqꝫ dimiserit Deu.24.a
vxorē suam: det ei libellū repudij. Ego j.19.b
autē dico vobis: qꝛ omis qui dimiserit Mar.10.a.
vxorē suā: excepta fornicatiōis causa: fa Lu.16.d.
cit eā mechari: ⁊ qui dimissam duxerit:
adulterat. Iterū audistis qꝛ dictū est an
tiquis: ‖ nō ꝑiurabis: reddes aūt dño iu Leui.19.b
ramenta tua. Ego aūt dico vobis: nō iu F
rare oino: neqꝫ ꝑ celū qꝛ thronꝰ dei est:
neqꝫ ꝑ terrā: qꝛ scabellū ē pedū eiꝰ. Ne-
qꝫ ꝑ hierosolymā: qꝛ ciuitas est magni
regis. Neqꝫ ꝑ caput tuū iuraueris: quia
nō potes vnum capillū albū facere aut
nigrū. ‖ Sit autē sermo vester: est est: nō Iacobi.5.c
non: qd̄ autē his abundantiꝰ est: a ma-
lo est. ‖ Audistis quia dictū est: oculū ꝓ Exo.21.c
oculo: dentē ꝓ dente: Ego aūt dico vo- Deut.19.d
bis nō resistere malo: ‖ sed si qs te ꝑcusse Lu.6.d
rit in dexterā maxillā tuā: p̄be illi ⁊ alte
rā: ⁊ ei qui vult tecū i iudicio ꝯtēdere: ⁊
tunicā tuā tollere: dimitte ei ⁊ palliū: et G

q̄cūq3 te angariauerit mille pass⁹: vade cū illo ⁊ alia duo. Qui aūt petit ad te: da ei:et volēti mutuare a te:ne auerta-
Leuit. 19.c ris‖Audistis q2 dictū ē: diliges ꝓximū
Luc. 6.e tuū:et odio hēbis īimicū tuū: Ego aūt dico vobis:diligite īimicos vr̄os:bn̄fa-
cite his q̄ oderūt vos:et orate ꝓ ꝑsequē-
tib⁹ ⁊ calūniantib⁹ vos:vt sitis filij pa-
tris vr̄i qui i cel' est:q̄ solē suū oriri facit
sup̄ bonos ⁊ malos:⁊ pluit sup̄ iustos ⁊
Luc. 6.e iniustos.‖Si eni diligit eos q̄ vos dili
gūt quā mercedē habebit? Nōne ⁊ pub
licani hoc faciūt? Et si salutauerit frēs
vr̄os tm̄:quid amplius facitis? Nōne ⁊
ethnici hoc faciunt? Estote ḡ vos ꝑfecti
sicut ⁊ pater vr̄ celest ꝑfect⁹ est. VI

A
I. 23.a a Ttendite:ne iusticiā vr̄am faciat
corā hoib⁹ vt videami ab eis a-
lioq̄n mercedē nō hēbitis apud
pr̄em vr̄m qui in cel' est. Cū ḡ fac elemo
synā:noli tuba canere ante te:sicut hy-
pocrite faciūt in synagog ⁊ in vicis vt
honorificent ab hoib⁹.‖Amen dico vo-
bis:receperūt mercedē suā: Te aūt faci-
ente elemosynā:nesciat sinistra tua q̄d
faciat dextera tua: vt sit elemosyna tua
in abscōdito:⁊ pr̄ tu⁹ qui videt i abscō-
dito reddet tibi. Et cū orat nō eritis si-
cut hypocrite qui amāt in synagog ⁊ i
angulis plateaꝝ stantes orare: vt vide-
ant ab hoib⁹. Amē dico vobis:recepe-
rūt mercedē suā. Tu aūt cū oraueri:itra
in cubiculū tuū:⁊ clauso ostio:ora pr̄em
tuū in abscōdito:⁊ pr̄ tu⁹ qui videt i ab
B scondito reddet tibi. Orātes aūt nolite
multū loqui:sicut ethnici faciūt. Putāt
eni ꝙ in multiloquio suo exaudiant. No
lite ḡ assimilari eis. Scit eni pr̄ vr̄ quid
Luc. 11.a op⁹ sit vobis:añq3 petat eū.‖Sic ḡ vos
orabitis. Pr̄ nr̄ qui es in cel':scificet no
men tuū. Adueniat regnū tuū. Fiat vo-
lūtas tua:sicut in celo ⁊ in terra. Panē
nr̄m sup̄substātialē da nobis hodie. Et
dimitte nobis debita nr̄a:sicut ⁊ nos di
mittim⁹ debitorib⁹ nr̄is. Et ne nos in-
ducas in tēptationē:s3 libera nos a ma
Mar. 11.d lo. Amē.‖Si eni dimiseri hoib⁹ pctā
coꝝ:dimittet ⁊ vobis pr̄ vr̄ celist deli-
I. 18.d cta vr̄a.‖Si aūt nō dimiseri hoib⁹ nec
pr̄ vr̄ dimittet vobis pctā vr̄a. Cū aūt ie
iunatis:nolite fieri sicut hypocrite tri-
stes. Exterminā̄t eni facies suas: vt pare
ant hoib⁹ ieiunātes. Amē dico vobis:
C q2 receperūt mercedē suā. Tu aūt cū ie-
iunas:vnge caput tuū:⁊ faciē tuā laua:
ne videaris hoib⁹ ieiunās:sed pr̄i tuo q̄

est in abscōso:⁊ pr̄ tu⁹ qui videt in abscō
so reddet tibi. Nolite thesaurizare vobis
thesauros i terra:vbi erugo ⁊ tinea de-
molit:⁊ vbi fures effodiunt ⁊ furantur.
Luc. 12.d ‖Thesaurizate aūt vobis thesauros i ce
lo:vbi nec erugo nec tinea demolitur:⁊
vbi fures nō effodiūt nec furant. Ubi ē
Luc. 11.e thesaur⁹ tuus ibi ē ⁊ cor tuū.‖Lucerna
corpis tui est ocul⁹ tuus. Si ocul⁹ tuus
fuerit simplex:totū corpus tuū lucidum
erit. Si aūt oculus tu⁹ fuerit nequā:to-
tū corp⁹ tuū tenebrosū erit. Si ḡ lumen
qd̄ in te ē:tenebre sūt:ip̄e tenebre quāte
Luc. 16.c erūt.‖Nemo pōt duob⁹ dn̄is suire. Aut
eni vnū odio hēbit ⁊ alterū diliget:aut
vnū sustinebit ⁊ alteꝝ ꝯtēnet. Nō pote-
Luc. 12.c stis deo suire ⁊ māmone.‖Ideo dico vo
bis:ne solliciti sitis aie vr̄e q̄d māduce-
D tis:neq3 corpi vr̄o q̄d induamini. Nōne
aia plus ē q̄3 esca: ⁊ corp⁹ plus q̄3 vesti-
mētū? Respicite volatilia celi q̄ non se-
rūt neq3 metūt:neq3 ꝯgregāt i horrea:⁊
pater vr̄ celest pascit illa. Nōne vos ma
gis plur estis ill'? Quis aūt vr̄m cogitās
pōt adijcere ad staturā suā cubitū vnū?
Luc. 12.d Et de vestimētis q̄d solliciti est.‖Consi
derate lilia agri quō crescūt. Non labo-
rant neq3 nent. Dico aūt vobis:qm̄ nec
salomō in oī gl'ia sua coopt⁹ ē sicut vnū
ex istis. Si eni fenū agri qd̄ hodie est et
cras in clibanū mittit de⁹ sic vestit:quā-
tomagis vos modice fidei. Nolite ḡ sol-
liciti esse dicētes:q̄d manducabim⁹:aut
quid bibem⁹:aut q̄ cooperiemur? Hec enim
oia gētes inquirūt. Scit ei pr̄ vr̄ q2 his
Lu. 12.d oib⁹ indiget.‖Querite ḡ primū regnū
dei ⁊ iusticiā ei⁹:⁊ hec oia adijcient vo-
bis. Nolite ḡ solliciti esse in crastinum.
Crastin⁹ eni dies sollicitus erit sibipsī.
Sufficit diei malitia sua. VII

A
Luc. 6.f n ‖Olite iudicare ⁊ nō iudicabimi
ni:nolite ꝯdēnare ⁊ nō ꝯdēnabi
Ro. 2.a mini.‖In q̄ eni iudicio iudicaueri iu-
Mar. 4.c. dicabimini:‖⁊ in q̄ mēsura mēsi fueri
Luc. 6.f remetiet vobis.‖Quid āt vides festucā
in oculo fr̄is tui:⁊ trabē in oc'lo tuo nō
vides? Aut quō dic fratri tuo:frater si-
ne eijciā festucā d̄ oc'lo tuo ⁊ ecce trabes
est in oc'lo tuo? Hypocrita eijce primū
trabē de oculo tuo:⁊ tūc videbis eijcere
festucā de oculo fr̄is tui. Nolite scm̄ da-
re canib⁹:neq3 mittat margaritas vr̄as
ante porcos:ne forte ꝯculcēt eas pedib⁹
Luc. 11.b suis:⁊ canes ꝯuersi dirūpāt vos.‖Peti-
Joh. 16.f te ⁊ dabit vobis:q̄rite ⁊ inuenieti:pul-
Jaco. 1.a sate ⁊ aperiet vobis. Ois eni q̄ petit ac-

B cipit: ꝛ qui q̄rit inuenit: ꝛ pulsanti apieł.
Aut quis est ex vobis hō quē si petierit
fili⁹ su⁹ panē: nūq̄d lapidē porriget ei?
Aut si piscē petierit: nūq̄d serpentē por
riget ei? Si ergo vos cū sitꝭ mali: nostis
bona data dare filijs v̄ris: q̄ntomagꝭ p̄r
Tobie. 4. c v̄r qui in celł est dabit bona petētib⁹ se.
Lucꝭ. 6. e Oīa ḡ q̄cūq3 vultꝭ vt faciāt vobis hoies:
ꝛ vos facite illis. Hec est eni lex ꝛ pp̄he.
Lucꝭ. 13. e ‖Intrate p̄ angustā portā: q2 lata porta
ꝛ spatiosa via ē q̄ ducit ad p̄ditionem: ꝛ
multi sūt q̄ intrāt p̄ eā. Q̄ angusta por-
ta ꝛ arta via ē q̄ ducit ad vitam: ꝛ pauci
sūt q̄ inueniūt eā. Attēdite a falsis pro-
phetꝭ q̄ veniūt ad vos in vestimētꝭ oui-
um: intrinsec⁹ aūt sunt lupi rapaces. A
C fructib⁹ eoꝝ cognoscetꝭ eos. Nūq̄d col
ligūt de spinis vuas: aut de tribuł fic⁹?
Lucꝭ. 6. f. ‖Sic ois arbor bōa fruct⁹ bonos facit:
mala aūt arbor malos fruct⁹ facit. Non
pōt aūt arbor mala bonos fruct⁹ facere:
neq3 arbor bona malos fructus facere.
S. 3. c. ‖ Ois arbor q̄ nō facit fructū bonū exci
deł: ꝛ in ignē mitteł. Iō ex fructib⁹ eo-
Lucꝭ. 6. g rū cognoscetꝭ eos. ‖Nō ois qui dicit mi
hi dn̄e dn̄e itrabit i r̄gnūceloꝝ: s3 q̄ facit
volūtatē p̄ris mei qui in celł est: ipse in-
trabit in regnū celoꝝ. Multi dicēt mi-
hi in illa di2: dn̄e dn̄e: nōne in noie tuo
pp̄hauim⁹: ꝛ i noie tuo demōia eiecī⁹:
D ꝛ i noie tuo v̄tutes mł̄tas fecim⁹: ꝛ tūc
Ps̄. 6. ɔfitebor ilł: q2 nūq3 noui vos. ‖ Discedi
Lucꝭ. 13. f te a me oēs q̄ opami iniq̄tatē. Ois ergo
q̄ audit v̄ba mea hec ꝛ facit ea: assimila
bił viro sapiēti q̄ edificauit domū suā
supra petrā: ꝛ descēdit pluuia ꝛ venerūt.
flumia: ꝛ flauerūt vēti ꝛ irruerūt i domū
illā ꝛ nō cecidit. Fūdata eni erat sup̄ pe
Lucꝭ. 6. g trā. ‖Et ois q̄ audit v̄ba mea hec: ꝛ non
facit ea: sil̄is erit viro stulto q̄ edificauit
domū suā sup̄ harenā: ꝛ descēdit pluuia
ꝛ venerūt flumia ꝛ flauerūt vēti ꝛ irrue
runt in domū illā: ꝛ cecidit: ꝛ fuit ruina
Mar. 1. c ei⁹ magna. ‖Et factū ē cū ɔsūmasset ies⁹
Lu. 2. g. 4. e v̄ba hec: āmirabanł turbe sup̄ doctria
ei⁹. Erat eni docēs eos sicut ptāte hn̄s
ꝛ nō sicut scribe eoꝝ ꝛ pharisei. VIII

A Cum aūt descēdisset iesus de mō-
Ma. 1. d. C te: secute sūt eū turbe mł̄te: ‖ꝛ ec-
Luc. 5. c ce leprosus veniēs adorabat eū di
cens: Dn̄e si vis potes me mundare. Et
extendēs iesus manū: tetigit eū dicens.
Uolo: mūdare. Et ɔfestī mūdata ē lepra
ei⁹. Et ait illi iesus: Uide nemi dixerꝭ: s3
vade ostide te sacerdoti: ꝛ offer mun⁹ tu-
um qd̄ p̄cepit moyses in testimoniū ił.

‖Cū aūt itroisset capharnaū: accessit ad Lu. 7. a
eū centurio: rogās eū ꝛ dicēs: Dn̄e: puer Ioh̄. 4. g
me⁹ iacet in domo palytic⁹: ꝛ male torq̄
tur: Et ait illi iesus: Ego veniā ꝛ curabo
eū. Et rn̄dēs centurio ait. Dn̄e: nō sū di
gn⁹ vt intres sub tectū meū: ꝛ tm̄ dic v̄-
bo ꝛ sanabił puer me⁹: Nā ꝛ ego hō sū
sub ptāte ɔstitut⁹ hn̄s sub me milites: et
dico huic vade ꝛ vadit; ꝛ alio veni ꝛ ve
nit: ꝛ s̄uo meo fac hoc: ꝛ facit: Audiens B
aūt iesus mirat⁹ ē: ꝛ sequētib⁹ se dixit:
‖ Amē dico vobis: nō iueni tātā fidē in Lucꝭ. 7. b.
isrł. Dico aūt vobis: q̄ mł̄ti ab oriēte ꝛ
occidēte venięt ꝛ recūbēt cū abraam et
ysaac ꝛ iacob in regno celoꝝ: filij aūt re
gni eijcienł in tenebras exteriores. Ibi
erit flet⁹ ꝛ stridor dentiū. ‖Et dixit iesus Lucꝭ. 7. a
cēturioni: vade: ꝛ sicut credidisti fiat ti-
bi. Et sanat⁹ ē puer ex illa hora. ‖Et cū3 Mar. 1. c
venisß iesus i domū petri vidit socrū ei⁹ Lucꝭ. 4. f.
iacētē ꝛ febricitātē: ꝛ tetigit manū ei⁹ ꝛ
dimisit eam febrꝭ: ꝛ surrexit ꝛ mistrabat
eis. Uespe aūt facto: obtulerūt ei mł̄tos
demonia hn̄tes: ꝛ eijciebat spūs verbo: ꝛ
oēs male hn̄tes curauit: vt adimpleretur qd̄
dictū est p̄ esaiā pp̄hā dicētē: ‖ Ip̄e in- Esa. 53. a
firmitates n̄ras accepit: ꝛ egrotationes
n̄ras portauit. Uidēs aūt iesus turbas C
multas circū se: iussit discipłos ire trās
fretū. ‖Et accedens vnus scriba ait illi: Lucꝭ. 9. g.
Mḡr seq̄r te q̄cūq3 ieris. Et dicit ei ies⁹:
Uulpes foueas hn̄t: et volucres celi ni-
dos: fili⁹ aūt homis nō habet vbi caput
suū reclinet. Ali⁹ aūt de discipłis ei⁹ ait
illi. Dn̄e: p̄mitte me primū ire ꝛ sepelire
p̄rem meū. Iesus aūt ait illi: Seq̄re me:
ꝛ dimitte mortuos sepelire mortuos su-
os. Et ascendente eo in nauiculā: secuti
sunt eū discipłi ei⁹: ꝛ ecce mot⁹ magnus
fact⁹ est in mari: ita vt nauicula opireł
fluctib⁹. Ip̄e vero dormiebat. Et accesse
rūt ad eū discipłi ei⁹: ꝛ suscitauerūt eum
dicētes: Dn̄e salua nos: perim⁹. Et dicit
eis iesus. ‖Quid timidi estꝭ modice fidei Mar. 4. d
Tūc surgēs impauit ventꝭ ꝛ mari: ꝛ fa- Lucꝭ. 8. d.
cta ē trāq̄llitas magna. Porro hoies mi
rati sunt dicētes: Qualł est h: q2 venti et D
mare obediūt ei ‖Et cū vēisset iesus trās Mar. 5. a
fretū in regionē gerasenoꝝ: occurrerūt Lucꝭ. 8. d
ei duo hn̄tes demonia de monumentis
exeuntes seui nimis: ita vt nemo posset
trāsire p̄ viā illā. Et ecce clamauerūt di
cētes: Quid nobis ꝛ tibi iesu fili dei? Ue
nisti huc an̄ tp̄s torq̄re nos. Erat aūt nō
longe ab illis grex multoꝝ porcorū pa
scens. Demōes aūt rogabāt eū dicētes:

Mar.5.d Lucj.8.e ‖Si eijcis nos hinc: mitte nos in gregē porcoꝝ. Et ait illis. Ite: At illi exeūtes abierūt ī porcos. Et ecce magno impetu abijt tot⁹ grex p̄ p̄ceps ī mare: ⁊ mortui sūt ī aquis. Pastores aūt fugerūt: ⁊ venientes ī ciuitatē: nūciauerūt hec oīa: et de his qui demonia habuerant. Et ecce tota ciuitas exijt obuiā iesu: et viso eo rogabant eum vt transiret a finibus eorum.

B

IX

Mar.2.a. Lucj.5.d Joh.5.a

c ‖E ascēdēs ih̄s ī nauiculā trāsfretauit: ⁊ venit ī ciuitatē suaꝫ. Et ecce offerebāt ei paralyticū iacentē in lecto. Uidēs aūt iesus fidē illorū: dixit paralytico. Cōfide fili. Remittūt tibi pctā tua. Et ecce quidā de scribis dixerūt intra se. Hic blasphemat. Et cū vidisset iesus cogitatiōes eoꝝ dixit: Ut qd cogitatis mala in cordibus vestris. Mar.2.b Lucj.5.e ‖Quid ē facilius dicere: dimittunt tibi pctā tua? an dicere surge ⁊ ambula? Ut aūt sciatꝫ qꝛ fili⁹ hoīs habet ptātē ī terra dimittēdi pctā: tūc ait paralytico. Surge tolle lectū tuū: ⁊ vade ī domū tuā. Et surrexit: ⁊ abijt in domū suā: Uidentes aūt turbe timuerūt ⁊ glorificauerūt deū qui dedit ptātē talē hoīb⁹. Mar.2.b Lucj.5.f. ‖Et cū transiret inde iesus: vidit hoīem sedētē ī teloneo: mattheū noīe: Et ait illi: Seq̄re me Et surgēs secut⁹ est eū. Et factū ē discūbente eo in domo: ecce multi publicani B ⁊ pctōres veniētes discūbebāt cū iesu: ⁊ discipulis ei⁹. Et vidētes pharisei dicebāt discipulis ei⁹ Mar.2.c Lucj.5.f. ‖Quare cū publicanis ⁊ peccatorib⁹ māducat mgr̄ vr̄? At iesus audiens ait: Mar.2.c ‖Nō est opus valētib⁹ medicus: sed male hn̄tib⁹. Eūtes autē discite Osee.6.c qd ē ‖: miscdiaꝫ volo ⁊ nō sacrificiū. Nō J.12.a. enī veni vocare iustos sꝫ pctōres. Tunc accesserūt ad eū discipli iohis dicentes: Mar.2.c. Lucj.5.f. ‖Quare nos ⁊ pharisei ieiunam⁹ frequēter: discipli aūt tui nō ieiunāt? Et ait illis iesus. Nūqd pñt filij spōsi lugere q̄diu cū illis est spōsus? Uenient aūt dies cū auferet ab eis spōsus: ⁊ tunc ieiunabūt. Nemo aūtimmittit cōmissuram pāni rudis in vestimētū vet⁹. Tollit enī plenitudinē ei⁹ a vestimēto: ⁊ peior scissura fit. Neq̄ mittūt vinū nouū ī vtres veteres. C Alioq̄n rūpunt vtres ⁊ vinū effūdit: ⁊ vtres pereūt. Sed vinū nouum in vtres nouos mittūt: ⁊ ambo ꝯseruant. Mar.5.c Lucj.8.f. ‖Hec illo loquēte ad eos: ecce princeps vn⁹ accessit ⁊ adorabat eū dicēs: Dn̄e filia mea modo defuncta ē: sꝫ veni impone Mar.5.c. manū tuā sup eaꝫ: ⁊ viuet. Et surgēs iesus seq̄bat eū ⁊ discipuli ei⁹. ‖Et ecce mulier q̄ sanguinis fluxū patiebat duodecim ānis Luce.8.f. accessit retro: ⁊ tetigit fimbriā vestimēti ei⁹. Dicebat enī intra se: Si tetigero tm̄ vestimētū ei⁹: salua ero. At iesus ꝯuersus ⁊ vidēs eā dixit: Confide filia. Mar.5.c ‖Fides tua te saluā fecit. Et facta ē mulier ex illa hora. Et cū venisset iesus ī domū pricipis: ⁊ vidisset tibicines ⁊ turbā tumultuantē dicebat. Recedite: Mar.5.d. ‖ nō est enīꝫ mortua puella: sꝫ dormit. Et deridebāt eū. Et cū eiecta esset turba intrauit ⁊ tenuit manuꝫ eius ⁊ dixit: Puella surge. Et surrexit puella: et exijt fama hec in vniuersaꝫ terrā. Et trāseūte inde iesu: secuti sūt eū duo ceci clamātes ⁊ dicentes: J.20.d ‖Miserere nr̄i fili dauid. Cū aūt venisset domū: accesserūt ad eū ceci: ⁊ dicit eis iesus: Creditꝫ qꝛ hoc possū facere D vobis? Dicūt ei. Utiq̄ dn̄e. Tūc tetigit oculos eoꝝ dicēs: Scdm fidē vr̄am fiat vobis. Et apti sunt ocli eoꝝ. Et cōminatus ē illis iesus: dicēs: Uidete ne q̄s sciat. Illi aūt exeūt ⁊ diffamauerūt eū ī tota terra illa Mar.7.d Lucj.11.b ‖Egressis aūt illis: ecce obtulerūt ei hoīem mutū demoniū hn̄tem: et eiecto demonio: locut⁹ est mut⁹ ⁊ mirate sunt turbe dicētes: Nūq̄ apparuit sic in isrl̄. Pharisei aūt dicebāt. In principe demonioꝝ eijcit demones. Lucj.13.a ‖Et circūibat iesus oēs ciuitates ⁊ castella docēs in synagogīꝫ eoꝝ ⁊ p̄dicās euāgeliuꝫ regni ⁊ curās oēm languorē ⁊ oēm infirmitatē. Mar.6.a ‖Uidēs autē turbas misert⁹ est eis: qꝛ erāt vexati et iacentes sicut oues nō hn̄tes pastorē. Tūc dicit discipulis suis Lucj.10.a ‖ Messis quidē multa: opariū aūt pauci. Rogate ḡ dn̄m messis: vt mittat operarios in messem suā.

X B

Ma.3.b.6.a Lucj.9.a. e ‖E cōuocatꝫ duodecim discipulis suis dedit illis ptātē spirituū immūdoꝝ vt eijcerēt eos ⁊ curarēt omneꝫ languorē ⁊ oēm infirmitatē. Mar.3.b. Lucj.6.c ‖ Duodeci aūt disciploꝝ noīa sunt hec. Primus symon q̄ dicit petr⁹: ⁊ andreas frater ei⁹: philipp⁹ ⁊ bartholome⁹: iacob⁹ zebedei ⁊ iohes frater eius: thomas ⁊ mattheus publican⁹: ⁊ iacob⁹ alphei ⁊ thadeus: simon chananeus⁹: ⁊ iudas scariothis: q̄ et tradidit eū. Hos duodeci misit iesus: p̄cipiens eis ⁊ dicēs. In viaꝫ gentium ne abieritꝫ: ⁊ in ciuitates samaritanoꝝ ne intraueritꝫ: sꝫ poti⁹ ite ad oues q̄ perierūt dom⁹ isrl̄. Mar.6.b. L.9.a.10.b. ‖Eūtes aūt p̄dicate dicentes: qꝛ appropinq̄bit regnū celoꝝ. Infirmos curate: mortuos suscitate: leprosos mūdate: demōes eijcite: gratꝫ accepistꝫ: gratꝫ date. Nolite possidere auruꝫ: neq̄

B argentū: neq̄ pecuniā in zonis vestris.
Nō perā in via: neq̄ duas tunicas ne-
Luce.10.b q̄ caliciamēta: neq̄ virgā. ‖ Dign⁹ ē eni
Mar.6.b. operarius cibo suo. ‖ In quācūq̄ aūt ciui
Luce.9.a. tatem aut castellū intraueritis: interro
et.10.b. gate q̄s in ea dign⁹ sit: et ibi manete do
Luc.10.a. nec exeatis. ‖ Intrātes aūt in domū: sa-
lutate eā dicētes. Pax huic domui. Et
siquidē fuerit domus illa digna: veniet
pax v̄ra sup eā: si aūt non fuerit digna:
Mr.6.b.L. pax vestra reuertet̄ ad vos. ‖ Et q̄cunq̄
9.a.et.10.b. nō recepit vos: neq̄ audierit sermones
v̄ros: exeūtes foras de domo vel ciuita-
te: excutite puluerē de pedibus vestris.
J.11.c. ‖ Amē dico vobis: tolerabili⁹ erit terre
Lu.10.b. sodomoꝝ ꝛ gomorreoꝝ in die iudicij q̄
Luc.10.a. illi ciuitati. ‖ Ecce ego mitto vos: sicut
oues in medio lupoꝝ. Estote ḡ pruden-
tes sicut serpētes: ꝛ simplices sicut colū
Mr.13.b.L. be. Cauete aūt ab hoib⁹. ‖ Tradēt enim
2.b.et.21.c. vos in cōciliis: ꝛ in synagogis suis: ‖ fla
gellabūt vos: ꝛ ad p̄sides ꝛ ad reges du
cemini ꝑpter me: in testimoniū illis et
gentib⁹. Cum aūt tradēt vos: nolite co-
C gitare quō aut q̄d loquami. Dabit̄ eni
vobis in illa hora quid loquami. Non
eni vos estis qui loq̄mi: sʒ sp̄us p̄ris v̄ri
Mich.7.b q̄ loquit̄ vobis. ‖ Tradet aūt frater frēz
in mortē ꝛ p̄r filiū: ꝛ insurgēt filij i pa-
rētes: ꝛ morte eos afficiēt: ꝛ eritis odio
J.24.b. oib⁹ hoib⁹ ꝑp̄t nomē meū. ‖ Qui āt ꝑse-
uerauerit vsq̄ in finē hic saluꝰ erit. Cū
aūt ꝑsequent̄ vos in ciuitate ista: fugi-
te in aliā. Amē dico vobis: nō cōsūma
bitis ciuitates isr̄l: donec veniat fili⁹ ho
Lu.6.f. Jo. minis. ‖ Nō ē discipul⁹ sup mgr̄m: nec ser-
13.b.et.15.c. uus sup dn̄m suū. Sufficit discipulo vt
sit sicut mgr̄ eius: ꝛ seruo sicut dn̄s ei⁹.
Si patrēfamilias beelzebub vocauerūt
quātomagis domesticos ei⁹? Ne ḡ timu
Mar.4.c. eritis eos. ‖ Nihil eni ē opertū q̄d nō re-
Lu.8.c. uelet̄: ꝛ occultū q̄d non sciat̄. ‖ Q̄d dico
Luc.12.a vobis i tenebris: dicite i lumie: ꝛ q̄d in
aure auditis: p̄dicate sup tecta. Et no-
lite timere eos q̄ occidūt corp⁹ aiaʒ aūt
nō pn̄t occidere: sʒ poti⁹ timete eū q̄ pōt
D ꝛ aiam ꝛ corp⁹ ꝑdere in gehēnā. Nōne
duo passeres asse veneūt? Et vn⁹ ex illis
nō cadet sup terrā sine p̄re v̄ro: v̄ri aūt
ꝛ capilli capitis oēs nūerati sūt. Nolite
ḡ timere: multis passerib⁹ meliores estis
Mar.8.d. vos. ‖ Ois ḡ q̄ cōfitebit̄ me corā hoibus
Luce.9.c.et cōfitebor ꝛ ego eū corā p̄re meo qui i ce-
12.b. lis ē. Qui aūt negauerit me corā hoib⁹
negabo ꝛ ego eū corā patre meo q̄ i celis
est. Nolite arbitrari: q̄ veneri pacē mit

tere in terrā. ‖ Nō veni pacē mittere: sed Luc.12.g
gladiū. Ueni eni separe hoiez adūsus pa
trē suū: ꝛ filiā aduersus matrē suā: ꝛ nu
rū aduersus socꝛū suā: ꝛ inimici hominis
domestici ei⁹. ‖ Qui amat patrē aut ma Lu.14.f.
trē plus q̄ me: non ē me dign⁹. Et qui
amat filiū aut filiā sup me nō ē me di-
gn⁹. ‖ Et qui nō accipit crucē suā et seq̄ Mar.8.d
tur me: nō est me dignus. ‖ Qui inuenit J.16.d
aiam suā ꝑdet illā: ꝛ qui ꝑdiderit aiam L.9.c.17.g
suā ꝑpter me inueniet eā. ‖ Qui recipit Mar.9.e
vos me recipit: ꝛ qui me recipit: recipit Lu.10.c. Jo.
eū q̄ me misit. Qui recipit ꝓphām i no 13.c.et.14.c.
mie ꝓphe: mercedē ꝓphe accipiet. Et q̄ J.18.a
recipit iustū in noie iusti: mercedē iusti
accipiet. ‖ Et q̄cūq̄ potū dederit vni ex Mar.9.f.
minimis istis calicē aq̄ frigide tm̄ i noie di
scipli: amē dico vobis: nō ꝑdit mercedē
suam
XI A
C Et factū ē cū ꝯsūmasset iesus p̄ci
piēs duodeci discipul̄ suis: tran-
sijt inde vt doceret ꝛ p̄dicaret i ciuitati
b⁹ eoꝝ. ‖ Johes aūt cū audisset i vincul̄ Luce.7.c
opa christi: mittēs duos de discipul̄ suis
ait illi. Tu es q̄ vētur⁹ es: an aliū expe
ctam⁹? Et rn̄dēs iesus ait ill̄. Eūtes re-
nūciate iohi q̄ audistis ꝛ vidistis. Ceci vi
dēt: claudi ābulāt: leꝓsi mūdant̄: surdi
audiūt: mortui resurgūt: paupes euāge-
lizāt̄: ꝛ btūs ē qui nō fuerit scādalizat⁹
i me. Illis āt abeūtib⁹: cepit iesus dice
re ad turbas de iohe. Quid existis in de
sertū videre? Harūdinē vento agitatā?
Sʒ q̄d existis videre? Hoiem mollibus
vestitū? Ecce q̄ mollib⁹ vestiūt̄ i domi-
b⁹ regū sūt. Sʒ q̄d existis videre? Pro- B
phetā? Etiā dico vobis ꝛ pl⁹ q̄ ꝓphām
Hic ē eni d̄ q̄ scriptū ē. ‖ Ecce ego mitto Malach.3.a
āgelū meū an̄ faciē tuā qui p̄parabit viā Mar.1.a.
tuā an̄ te. Amē dico vobis: nō surrexit
inter natos: mulieꝝ maior iohe bapti-
sta. ‖ Qui aūt mior ē i regno celoꝝ: ma- Luce.7.d
ior ē illo. A dieb⁹ aūt iohis baptiste vs
q̄ nūc regnū celoꝝ vim patit̄: ꝛ violēti
rapiūt illud. ‖ Oēs eni ꝓphe ꝛ lex vsq̄ Luce.16.d.
ad iohem ꝓphauerūt: ꝛ si vultis recipe
ipē ē helias qui vētur⁹ ē. Qui hʒ aures
audiēdi audiat. ‖ Cui aūt silem estima- Luce.7.e.
bo generationē istā? Silis ē pueris sedē
tib⁹ i foro. q̄ clamātes coeq̄lib⁹ dicūt. Ce
cinim⁹ vobis ꝛ nō saltastis: lamētauim⁹
ꝛ nō planxistis. Uēit eni iohes neq̄ man C
ducās neq̄ bibēs: ꝛ dicūt demoniū hʒ.
Uenit fili⁹ hois mācucās ꝛ bibēs: ꝛ di
cūt: ecce hō vorax et potator vini: publi
canoꝝ ꝛ pctōꝝ amic⁹. Et iustificata est

sapiētia a filijs suis. Tūc cepit exꝓbra-
Lucē.10.b re ciuitatibꝰ in quibꝰ facte sunt plīme
ꝟtutes eiꝰ: qꝛ nō egissēt pniam. ‖ Ue ti-
bi corozaim: ve tibi bethsaida qꝛ si in ty
ro ꝛ sidone facte eēnt ꝟtutes q̄ facte sūt
in vobis: olī ī cilitio ꝛ cinere pniāz egis
sēt. Uerū̄ dico vobis: tyro ꝛ sidoni re
missiꝰ erit in die iudicij ꝙ̄ vobis Et tu
capharnaum: nunquid vsq̄ in celuz ex
altaberis? Usq̄ in infernum descendes
Quia si ī sodomis facte fuissent ꝟtutes
D q̄ facte sūt ī te: forte mālissent vsq̄ ī hāc
diē. Uerū̄ dico vobis: qꝛ t̄re sodomoꝝ
remissiꝰ erit ī die iudicij ꝙ̄ tibi. In illo
tp̄e rn̄dens iesus dixit. ‖ Confiteor tibi
Lucē. 10.d pr̄ dn̄e celi et terre: qꝛ abscōdisti hec a sa
pientibꝰ ꝛ prudētibꝰ: ꝛ reuelasti ea ꝑuu
lis. Ita pr̄: qm̄ sic fuit placitū ante te.
Lucē.10.d ‖ Oia mihi tradita sūt a pr̄e meo. ‖ Et ne
Joh.8.c mo nouit filiū nisi pr̄: neq̄ pr̄em q̄s no
uit nisi filiꝰ: ꝛ cui voluerit filiꝰ reuelare
Uenite ad me oēs q̄ laboratis ꝛ onerati
estis: ꝛ ego reficiā vos. Tollite iugū me
um sup̄ vos: ‖ et discite a me qꝛ mitis sū
Hiere.6.d et humilis corde: ꝛ inuenietis requiem
aiabus vr̄is. Iugū eni meū suaue est: et
A onus meum leue. XII

Mar.2.d ‖ In illo tp̄e abijt iesus per sata
Luce.6.a. i sabbato: discipuli aūt eiꝰ esurien
tes ceperūt vellere spicas ꝛ man
ducare. Pharisei aūt vidētes dixerunt
ei. Ecce discipuli tui faciūt q̄d non licet
1.Re. 21.b eis facere sabbatis. At ille dixit eis. ‖ Nō
legistis q̄d fecerit dauid qn̄ esuriit ꝛ qui
cū eo erāt: quō intrauit in domū dei et
panes ꝓpositiōis comedit: quos non li
cebat ei edere: neq̄ his q̄ cū eo erāt: nisi
solis sacerdotibꝰ? Aut nō legistis ī lege
qꝛ sabbatis sacerdotes ī tēplo sabbatū
violāt ꝛ sine crimie sūt? Dico aūt vobis
Osee. 6.c. qꝛ tēplo maior ē hic. ‖ Si aūt sciretis q̄d
ē miscdiā volo ꝛ nō sacrificiū: nū̄q̄ con
Mar.2.d. dēnassetis inocētes. ‖ Dn̄s ei ē filiꝰ hoīs:
Lucē.6.a etiā sabbati. Et cū inde trāsisset: venit ī
Mar.3.a synagogā eoꝝ. ‖ Et ecce hō manū habēs
Luce.6.b. aridā ꝛ interrogabāt eū dicētes. ‖ Si li-
cet sabbatis curare? vt accusarēt eū. Ip
se aūt dixit illis. Quis erit ex vobis hō
qui habeat ouē vnaz: et si ceciderit hec
sabbatis in foueā: nōne tenebit ꝛ leua-
bit eā? Quātomagis melior est hō oue?
Itaq̄ licet sabbatis benefacere. Tunc
B ait hoī. Extende manū tuā. Et extendit
Mar.3.a et restituta ē sanitati sicut altera. ‖ Ere-
Joh.10.g. untes aūt pharisei consiliū faciebāt ad-
uersus eū: quā ꝑderēt eū. Iesus aūt sci-
ens recessit inde: ꝛ secuti sūt eū multi: et
curauit eos oēs. Et p̄cepit eis: ne ma
nifestū eū facerēt. vt adimpleret̄ q̄d di-
Esa. 42.a ctū est ꝑ esaiam ꝓphetā dicentē. ‖ Ecce
puer meus quē elegi: dilectus meꝰ in q̄
bn̄ cōplacuit aīe mee. Ponā spm̄ meum
sup̄ eū: ꝛ iudiciū gentibꝰ nūciabit. Non
cōtendet neq̄ clamabit: neq̄ audiet a-
liquis in plateis vocē eius. Harūdinez
quassatā nō cōfringet ꝛ linū fumigans
nō extinguet: donec eijciat ad victoriaz
iudiciū: ꝛ in nomie eiꝰ gētes sperabūt.
S.9.d. ‖ Tūc oblatꝰ est ei demoniū hn̄s cecꝰ et
Luce.11.b mutꝰ: ꝛ curauit eū ita vt loq̄ret̄ ꝛ vide-
ret. ‖ Et stupebāt oēs turbe ꝛ dicebant.
Nūquid hic est filius dauid? Pharisei
Mar.3.c aūt audiētes dixerūt. ‖ Hic nō eijcit de-
Luce.11.b mones: nisi ī beelzebub principe demo-
nioꝝ. Iesus aūt sciēs cogitatiōes eoꝝ
Mar.3.c dixit eis. ‖ Oē regnū diuisū ꝯtra se deso-
Luce.11.b labitur: ꝛ omnis ciuitas vel domus di-
uisa ꝯtra se nō stabit. Et si sathanas sa-
thanā eijcit: aduersus se diuisus ē: quō
ergo stabit regnū eiꝰ? Et si ego in beel-
zebub eijcio demones: filij vr̄i in q̄ eijci-
unt? Iō ipi iudices vr̄i erūt. Si autem
C ego in spū dei eijcio demones: igit̄ ꝑue
nit in vos regnū dei. Aut quō pōt quis
q̄ intrare in domū fortis: ꝛ vasa eiꝰ di-
ripe: nisi prius alligauerit fortē? Et tūc
domū illiꝰ diripiet. Qui nō est mecū cō-
tra me est: ꝛ q̄ nō cōgregat mecū spgit.
Mar.3.d ‖ Iō dico vobis: oē pctm̄ ꝛ blasphemia re
Luce.12.b mittet̄ hoibus: spūs aūt blasphemie nō
remittet̄. Et q̄cunq̄ dixerit verbū cōtra
filiū hoīs remittet̄ ei: q̄ aūt dixerit ꝯtra
spm̄ scm̄: nō remittet̄ ei: neq̄ in hoc se-
culo: neq̄ in futuro. Aut facite arborez
bonā ꝛ fructū eiꝰ bonū aut facite arbo-
rē malā: ꝛ fructū eiꝰ malū. ‖ Siquidē ex
S.3.c fructu arbor agnoscit̄. Progenies vipa
rū: quō potestis bona loq̄ cū sitis mali.
‖ Ex abūdātia eni cordis os loquit̄. Bo
Luce.6.g. nus hō de bono thesauro ꝓfert bona: ꝛ
malus hō de malo thesauro ꝓfert ma-
la. Dico aūt vobis: qm̄ omē verbū ocio
sū q̄d locuti fuerint hoīes: reddēt ratio
nē de eo in die iudicij. Ex verbis eni tu
is iustificaberis ꝛ ex verbis tuis ꝯdēna
Mar.8.b beris. ‖ Tūc rn̄derūt ei q̄dā de scribis ꝛ
Luce.11.b phariseis dicētes. Mgr̄: volumꝰ a te
Deutē.32.c. signū videre. Qui rn̄dens ait illis. ‖ Ge
Luce.11.d neratio mala ꝛ adultera signū q̄rit ꝛ si-
gnū non dabit̄ ei nisi signū ione ꝓphe.
Jone,2.a ‖ Sicut eni fuit ionas in vētre ceti tri-
bus diebꝰ ꝛ tribꝰ noctibꝰ: sic erit filius

D hois ĩ corde terre trib⁹ dieb⁹ ꝛ trib⁹ no-
Jone. 3.b. ctib⁹. ‖ Uiri niniuite surgẽt ĩ iudicio cuȝ
Luce. 11.d generatiõe ista ꝛ ꝯdẽnabũt eã: qꝛ pniaȝ
egrũt ĩ ꝑdicatiõe ione. Et ecce pl⁹ ꝙ io-
3.Re. 10.a na hic. ‖ Regina austri surget ĩ iudicio
2.palip. 9.a. cũ generatiõe ista ꝛ ꝯdẽnabit eã: qꝛ ve-
nit a finib⁹ terre audire sapiam salomo
Lucȷ. 11.c. nis. Et ecce plus ꝙ salomõ hic. ‖ Cũ aũt
imũdus spũs exierit ab hoie: ambulat
ꝑ loca arida q̃rẽs requiẽ ꝛ nõ inuenit.
Tũc dicit: Reuertar in domũ meã vnde
exiui. Et veniẽs iuenit eã vacantẽ: sco-
pis mundatã ꝛ ornatã. Tũc vadit ꝛ assu
mit septẽ alios spũs secũ neq̃ores se: et
intrãtes habitant ibi: ꝛ fiũt nouissima
hois illi⁹ peiora priorib⁹. Sic ꝛ erit ge-
Mar. 3.d. neratiõi huic pessime. ‖ Adhuc eo loq̃n-
Lucȷ. 8.c te ad turbas: ecce mr̃ ei⁹ ꝛ frẽs stabãt fo
ris: q̃rẽtes loqui ei. Dixit aũt ei q̃dã. Ec
ce mr̃ tua ꝛ frẽs tui foris stãt q̃rẽtes te.
At ipẽ rñdens dicẽti sibi ait. Que ẽ mr̃
mea: ꝛ q̃ sũt frẽs mei? Et extẽdẽs manũ
in discipłos suos dixit. Ecce mr̃ mea et
frẽs mei. Quicũq̃ eni fecerit volũtatẽ
prĩs mei qui ĩ celis est: ipẽ meus frater
A soror et mater est. XIII

Mar. 4.a i ‖ N illo die exiẽs iesus de domo
Lucȷ. 8.a sedebat secus mare. Et cõgrega-
te sũt ad eũ turbe multe: ita vt in naui-
culã ascendẽs sederet: ꝛ oĩs turba sta-
bat ĩ litore: ꝛ locut⁹ ẽ eis multa in pa-
Lucȷ. 8.a rabolis dicẽs: ‖ Ecce exijt q̃ semiat semi
nare. Et dũ semiat: q̃dã ceciderũt secus
viã: ꝛ venerũt volucres ꝛ comederũt ea.
Alia aũt ceciderũt ĩ petrosa vbi nõ ha-
bebãt terrã multã: ꝛ ꝯtinuo exorta sũt:
qꝛ nõ habebãt altitudinem terre. Sole
aũt orto estuanerũt: ꝛ qꝛ nõ habebãt ra
dicẽ aruerũt. Alia aũt ceciderũt in spi-
nas: et creuerũt spine ꝛ suffocauerũt ea.
Alia aũt ceciderũt in terrã bonã: et da-
B bãt fructũ: aliud centesimũ: aliud sexa-
gesimũ: aliud tricesimũ. Qui habet au-
res audiẽdi audiat. Et accedẽtes disci-
puli dixerũt ei. Quare in ꝑabolis loq̃rȷ
Mar. 4.b eis? Qui rñdens ait illis. ‖ Quia vobis
Lucȷ. 8.b datũ ẽ nosse mysteriuȝ regni celoꝝ: illis
Lucȷ. 8.c aũt nõ ẽ datũ. ‖ Qui eni hȝ dabit̃ ei ꝛ a-
Mar. 4.c. bũdabit: qui aũt nõ hȝ ꝛ qđ habet aufe-
ret̃ ab eo. Jđ in ꝑabolis loq̃r eis: qꝛ vi-
dentes nõ vidẽt: ꝛ audientes nõ audi-
Esa. 6.c unt neq̃ intelligũt: ꝛ adimplet̃ ĩ eis ꝓ-
Mar. 4.b. phetia esaie dicẽtis. ‖ Auditu audietis
Lucȷ. 8.b. et nõ itelligetȷ: ꝛ vidẽtes videbitȷ ꝛ nõ
Joh. 12.f videbitȷ. ‖ Incrassatũ ẽ eni cor ppľi hui⁹
Actȷ. 28.f ꝛ aurib⁹ grauiter audierũt: et ocłos suos
clauserũt neq̃n videãt oculis: ꝛ auribus
audiãt ꝛ corde itelligãt: ꝛ ꝯuertãt̃ et sa
nẽ eos. ‖ Uestri aũt beati oculi qꝛ vidẽt Lucȷ. 10.d.
ꝛ aures vr̃e qꝛ audiunt. Amẽ q̃ppe dico
vobis: qꝛ multi ꝓphe ꝛ iusti cupierunt C
videre que videtȷ ꝛ nõ viderũt: ꝛ audire
que auditȷ: ꝛ nõ audierũt. ‖ Uos ḡ audite Mar. 4.b
ꝑabolã semiantȷ. Ois q̃ audit v̾bũ re- Lucȷ. 8.b.
gni ꝛ nõ itelligit: vẽit malus ꝛ rapit qđ
semiatũ ẽ ĩ corde ei⁹: hic ẽ q̃ sec⁹ viã se-
miat⁹ ẽ. Qui aũt suꝑ petrosa semiat⁹ ẽ:
hic ẽ qui verbũ audit ꝛ ꝯtinuo cũ gau-
dio accipit illud. Nõ hȝ aũt in se radicẽ
sȝ ẽ tꝑalis. Facta aũt tribulatiõe ꝛ ꝑse-
cutiõe ꝓpter verbũ ꝯtinuo scãdalizat̃.
Qui aũt semiat⁹ ẽ ĩ spinis: hic ẽ q̃ verbũ
dei audit ꝛ sollicitudo seculi isti⁹ ꝛ fal-
lacia diuitiaꝝ suffocat verbũ: ꝛ sine fru
ctu efficit̃. Qui vero ĩ terrã bonã semia
tus ẽ: hic ẽ qui audit verbũ ꝛ itelligit ꝛ
fructũ affert: ꝛ facit aliud quidẽ cẽtesi-
mũ: aliud vero tricesimũ. ‖ Aliã ꝑabolã Mar. 4.c.
ꝓposuit illis dicẽs. Simile factũ ẽ regnũ
celoꝝ hoi qui semiauit bonuȝ semen in
agro suo. Cũ aũt dormirent hoies: venit
inimic⁹ ei⁹ ꝛ suꝑsemiauit zizania in me D
dio tritici: ꝛ abijt. Cũ aũt creuisset herba
ꝛ fructũ fecisset: tũc appruerũt ꝛ zizania
Accedẽtes aũt serui prĩsfamilias: dixerũt
ei. Dñe: nõne bonũ semẽ semiasti in a-
gro tuo. Uñ ḡ habȝ zizania? Et ait illis.
Inimic⁹ hõ hoc fecit. Serui aũt dixerũt
ei. Uis imus ꝛ colligim⁹ ea? Et ait. Nõ.
Ne fortes colligẽtes zizania eradicetȷ si
mul ꝛ triticũ. Sinite vtraq̃ crescere vs-
q̃ ad messẽ ꝛ in tꝑe messis dicã messori-
bus. Colligite primũ zizania: ꝛ alligate
ea ĩ fasciclos ad ꝯburẽdũ: triticũ aũt cõ
gregate ĩ horreũ meũ. ‖ Aliã ꝑabolã pro Mar. 4.c
posuit eis dicẽs. Simile ẽ regnũ celoꝝ gra Lucȷ. 13.d
no synapis: qđ accipiẽs hõ semiauit in
agro suo: qđ minimũ quidẽ ẽ oib⁹ semi
nib⁹. Cũ aũt creuerit mai⁹ ẽ oib⁹ oleri-
bus: ꝛ fit arbor: ita vt volucres celi ve-
niãt ꝛ habitẽt ĩ ramis ei⁹. ‖ Aliã ꝑabo- Lucȷ. 13.d.
lã locut⁹ ẽ eis. Simile ẽ regnũ celoꝝ fer-
mẽto: qđ acceptũ mulier abscõdit ĩ fari E
ne satis trib⁹: donec fermẽtatũ est totũ.
‖ Hec oĩa locut⁹ est iesus in ꝑabolis ad Mar. 4.d
turbas: ꝛ sine ꝑabolis nõ loquebat̃ eis
vt ĩpleret̃ qđ dictũ erat ꝑ ꝓphãm dicen
tẽ. ‖ Aperiam ĩ ꝑabolis os meũ: eructa- Ps. 77.
bo abscõdita a ꝯstitutiõe mũdi. Tũc di
missis turbis vẽit ĩ domũ: ꝛ accesserunt
ad eũ discipłi ei⁹ dicẽtes. Edissere nobis
ꝑabolã zizanioꝝ agri. Qui rñdens ait:

Qui seminat bonū semē: est filiꝰ hoīs. Ager autē ē mūdus. Bonū ꝟo semē: hi sūt filij regni. Zizania autē: filij sūt neqȝ. Inimicꝰ autē qui seminauit ea: ē diabolꝰ.

Apoc.14.d.

Messis vero ꝯsūmatio secli ē. ‖ Messores autē āgeli sūt. Sicut ergo colligūt zizania: et igni cōburūt: sic erit ī ꝯsūmatiōe seculi. Mittet filiꝰ hoīs āgelos suos ꝛ colligēt de regno eiꝰ oīa scādala: ꝛ eos qui faciūt iniqtatē: ꝛ mittēt eos ī caminū ignis. Ibi erit fletꝰ ꝛ stridor dētiū. Tūc iusti fulgebūt sicut sol ī regno pr̄is eoꝝ. Qui habet aures audiēdi audiat. Sile ē regnū celoꝝ thesauro abscōdito ī agro: quē qui iuenit hō abscōdit: ꝛ p̄ gaudio illiꝰ vadit ꝛ vēdit vniuersa que hȝ: ꝛ emit agꝝ illū. Iteꝝ sile ē regnū celorū hoī negociatori: querēti bonas margaritas. Inuēta autē vna p̄ciosa margarita: abijt ꝛ vēdidit oīa q̄ habuit: ꝛ emit eā. Iteꝝ sile ē regnū celoꝝ sagene misse in mare: ꝛ ex oī genere pisciū ꝯgreganti. Quā cū impleta eēt: educētes ꝛ secꝰ litꝰ sedentes elegerunt bonos ī vasa: malos autē foras miserūt. Sic erit in ꝯsūmatione seculi. Exibūt āgeli: ꝛ sepabūt malos de medio iustoꝝ: ꝛ mittēt eos in caminū ignis: ‖ ibi erit fletꝰ ꝛ stridor dentiū.

L.22.b.25.c

Intellexistis hec omia? Dicūt ei. Etiā. Ait illis. Iō oīs scribadoctꝰ ī regno celoꝝ silis ē hoī prīfamilias: qui pfert d̄ thesauro suo noua ꝛ vetera. Et factū est cū ꝯsūmasset iesus pabolas istas: trāsijt inde. ‖ Et veniēs ī pr̄iā suā docebat eos ī synagogis eoꝝ: ita vt mirarent̄ et dicerēt. Unī huic sapia hec et virtutes? ‖ Nōne hic ē fabri filiꝰ? Nōne mr̄ eiꝰ dr̄ maria: ꝛ frēs eiꝰ: iacobꝰ ꝛ ioseph ꝛ simō ꝛ iudas: ꝛ sorores eiꝰ nōne omēs apud nos sūt? Unī ergo huic oīa ista? Et scādalizabant̄ ī eo. Iesus autē dixit eis. ‖ Nō est pph̄a sine honore nisi ī pr̄ia sua: ꝛ ī domo sua. Et nō fecit ibi ꝟtutes multas ppter icredulitatē illoꝝ.

Mar.6.a. L.4.c.et.d Joh.4.f. Mr.6.a. L.10.g. Jo.6.e Mar.6.a. Luce.4.d Joh.4.f.

XIIII

A I

In illo tempe audiuit herodes tetrarcha famā iesu: et ait pueris suis. ‖ Hic iohēs baptista: ipe surrexit a mortuis ꝛ iō virtutes opant̄ in eo. ‖ Herodes enī tenuit iohēm ꝛ alligauit eū: ꝛ posuit in carcerē ppter herodiadē vxorem fr̄is sui. Dicebat enī illi iohēs. Nō licet tibi habere eā. Et volēs illū occidere timuit ppl'm: q2 sicut pph̄am eum hēbant. Die autē natalis herodis: saltauit filia herodiadis in medio: ꝛ placuit herodi. Unā cū iuramēto pollicitꝰ est ei dare qdcūqȝ postulasset ab eo. At illa p̄monita a mr̄e sua: da mihi inqt hic ī disco: caput iohīs baptiste. Et ꝯtristatus est rex: ppter iuramentū autē ꝛ eos q̄ pariter recūbebāt: iussit dari. Misitqȝ ꝛ decollauit iohēm in carcere. Et allatū ē caput eiꝰ in disco: ꝛ datū ē puelle: ꝛ illa attulit mr̄i sue. ‖ Et accedētes discipuli eius tulerūt corpus eiꝰ ꝛ sepelierūt illud: ꝛ veniētes nūciauerūt iesu. ‖ Qd̄ cū audisset iesus secessit inde in nauiculā: ī locū desertū seorsū. Et cū audissent turbe secute sūt eū pedestres de ciuitatibꝰ. Et exiēs vidit turbā multā: ꝛ misertꝰ ē eis. ꝛ curauit lāguidos eoꝝ. ‖ Vespe autē facto accesserūt ad eū discipuli eiꝰ dicētes Desertꝰ ē locꝰ ꝛ hora iā p̄terijt: dimitte vt eūtes in castella emāt sibi escas. Iesus aūt dixit eis. Nō hn̄t necesse ire date illis vos māducare. Rn̄derūt ei. Nō habemꝰ hic nisi quinqȝ panes ꝛ duos pisces. Qui ait eis. Afferte mihi illos huc. Et cū iussisset turbā discūbere sup fenū: acceptis qnqȝ panibꝰ ꝛ duobꝰ piscibꝰ: aspiciēs ī celū bn̄dixit et fregit: ꝛ dedit discipul' panes: discipuli autē turbis. Et māducauerūt oēs ꝛ saturati sūt. Et tulerūt reliquias: duodeci cophinos fragmētoꝝ plenos. Manducantiū autē fuit numerꝰ qnqȝ milia viroꝝ exceptis mulieribꝰ ꝛ puulis. ‖ Et stati cōpulit discipulos ascēdere ī nauiculā: ꝛ p̄cedere eū trāsfretū donec dimitteret turbas. ‖ Et dimissa turba: ascēdit ī mōtē solus orare. Vespe autē facto: solꝰ erat ibi. Nauicula autē ī medio mari iactabat̄ fluctibꝰ. Erat enī ꝯtrariꝰ ventꝰ. ‖ Quarta autē vigilia noctis: venit ad eos ambulās supra mare. Et vidētes eū supra mare ambulantē: turbati sūt dicētes: q2 fantasma ē. Et p̄ timore clamauerūt. Statiqȝ iesus locutꝰ ē eis dicēs. Habete fiduciā ego sū: nolite timere. Rn̄dens autē petrꝰ dixit. Dn̄e si tu es: iube me ad te venire sup aquas. At ipe ait. Veni. Et descendens petrus de nauicula ābulabat sup aquā vt veniret ad iesū. Vidēs vero vētū validū timuit. Et cū cepisset mergi: clamauit dicens. Dn̄e saluū me fac. Et cōtinuo iesus extendēs manū apprehēdit eū ꝛ ait illi. Modice fidei quare dubitasti? Et cū ascēdisset ī nauiculā: cessauit ventꝰ. Qui autē ī nauicula erāt: venerūt ꝛ adorauerūt eū dicētes. Vere filiꝰ dei es. ‖ Et cū trāsfretassent venerunt in terrā genesar. ‖ Et cū cognouissent eum

B Mar.6.d. Luce.9.b Joh.6.a. Mar.6.e Luce.9.b. Joh.6.a. C Mar.6.f. L.5.c.ꝛ.6.b Joh.6.b Mar.6.g. D Mar.6.g Luce.5.b.

viri loci illius: miserūt in vniuersam re gionē illā: ꝛ obtulerūt ei omēs male ha bentes: ꝛ rogabāt eū vt vel fimbriā vesti menti eius tangerēt. Et quicūqꝫ tetige runt salui facti sunt. XV

B t Unc accesserūt ad eū ab hierosolymis scribe ꝛ pharisei: dicentes. Mar.7.b. ‖ Quare discipuli tui transgrediunẗ tra ditiones senioꝝ? Nō eni lauāt man⁹ su as cū panē manducant. Ipse aūt respōdens ait illis. Quare ꝛ vos trāsgredimi ni mādatū dei: ꝑpter traditionē vr̄am? Exo. 20.b Deu.5.b. Nā deus dixit: ‖ Honora patrē ꝛ mr̄em: ꝛ qui maledixerit pr̄i vel mr̄i: morte mo Mar. 7.b riatur. Uos autē dicit: quicūqꝫ dixerit patri vel mr̄i munus qdcūqꝫ est ex me ti bi proderit: ꝛ nō honorificabit pr̄em su um aut matrē suā: ꝛ irritū fecistis man datū dei ꝑpter traditionē vr̄am. Hypo crite: bene ꝓphetauit de vobis esaias di Esa.29.d cens. ‖ Populus hic labijs me honorat: cor autē eoꝝ longe est a me. Sine causa autē colūt me docētes doctrinas ꝛ mā data hoīm. Et conuocatis ad se turbis: dixit eis. Audite ꝛ intelligite. Nō quod B intrat ī os coinquinat hoīem: sed qd ꝓ cedit ex ore hoc coinquinat hoīe. Tūc accedētes discipuli ei⁹ dixerunt ei. Scis q pharisei audito verbo hoc scandaliza ti sunt? At ille rn̄dens ait. Omis plan tatio quā nō plantauit pr̄ meus celestis: eradicabiẗ. Sinite illos: ceci sunt: ꝛ du Lu.6.f. ces cecoꝝ. ‖ Cecus aūt si ceco ducatū pre stet: ambo in foueā cadunt. Rn̄dēs aūt petrus: dixit ei. Edissere nobis parabo Mar.7.c lā istā. At ille dixit. ‖ Adhuc et vos sine intellectu estis? Nō intelligitis: q omne qd in os intrat in ventrē vadit: ꝛ in se cessum emittiẗ? Que aūt ꝓcedūt de ore de corde exeunt: ꝛ ea coinquināt hoīem. De corde eni exeunt cogitatiōes male: homicidia: adulteria: fornicatiōes: fur ta: falsa testimonia: blasphemie. Hec sūt que coinquināt hoīem. Nō lotis autem manib⁹ māducare nō coinquinat hoīem. Et egressus inde iesus secessit in partes tyri ꝛ sidonis. Et ecce mulier chananea a finib⁹ illis egressa: clamauit dicēs ei: C Miserere mei dn̄e fili dauid: filia mea male a demonio vexaẗ. Qui nō rn̄dit ei verbū. Et accedētes discipuli ei⁹: roga bant eū dicētes. Dimitte eā: q clamat Luce.19.b. post nos. ‖ Ipse aūt rn̄dens ait: Nō sum missus nisi ad oues q perierūt dom⁹ is rael. At illa venit: ꝛ adorauit eū dicēs. Mar. 7.c. Dn̄e: adiuua me. Qui rn̄dens ait: ‖ Non est bonū sumere panē filioꝝ: ꝛ mittere canib⁹. At illa dixit. Etiā dn̄e. Nā ꝛ ca telli edunt de micis q cadunt de mensa dn̄oꝝ suoꝝ. Tunc rn̄dens iesus: ait illi. O mulier magna ē fides tua: fiat tibi si cut vis. Et sanata est filia ei⁹ ex illa ho ra. ‖ Et cū trāsisset inde iesus: venit sec⁹ Mar.8.a. mare galilee: ꝛ ascēdens in mōtem sede bat ibi. Et accesserūt ad eū turbe mlte: hn̄tes secū mutos: cecos: claudos: debi les: ꝛ alios mltos: ꝛ ꝓiecerūt eos ad pe des eius: ꝛ curauit eos ita vt turbe mi rarenẗ vidētes mutos loquentes: clau dos ambulātes: cecos vidētes: ꝛ magni ficabāt deū israel. Iesus aūt ꝯuocatis di D scipulis suis dixit: ‖ Misereor turbe: q Mar.8.a. triduo iā ꝑseuerāt mecū: ꝛ nō habēt qd māducēt. Et dimittere eos ieiunos no lo: ne deficiāt in via. Et dicūt ei discipli Un̄ ergo nobis ī deserto panes tātos: vt satu remus turbam tantā? Et ait illis iesus. Quot panes habetis? At illi dixerūt: se ptē: ꝛ paucos pisciculos. Et p̄cepit tur be vt discūberēt sup terrā. Et accipiens septē panes ꝛ pisces: ꝛ grās agens fregit ꝛ dedit discipulis: ꝛ discipuli dederūt ppl̄o: ꝛ comederūt oēs: ꝛ saturati sunt. Et qd supfuit de fragmētis: tulerunt septē spor tas plenas. Erāt aūt q māducauerūt qt tuor milia hoīū: extra puulos ꝛ mlieres. Et dimissa turba ascēdit in nauiculā: ꝛ venit ī fines magedan. XVI

B e ‖ T accesserūt ad eū pharisei ꝛ sa Mar.8.b. duceī tēptātes: ꝛ rogauerūt eum Joh.6.d. vt signum de celo ostēderet eis. At ille re spōdēs ait illis. ‖ Facto vespe dicitis: sere Luce.12.g nū erit: rubicundū est eni celū. Et mane hodie tēpestas: rutilat eni triste celum. Faciē ergo celi diiudicare nostis: signa aūt Jone.2.a tempoꝝ nō potestis. ‖ Generatio mala et Mar.8.b. adultera signū q̄rit: ꝛ signū nō dabiẗ ei nisi signū ione ꝓphe. Et relictis illis abijt Et cū venissent discipli ei⁹ trās fretū: ob Mar.8.b. liti sūt panes accipe. Qui dixit illis. ‖ In Luce.12.a. tuemini ꝛ cauete a fermēto phariseoꝝ ꝛ saduceoꝝ. At illi cogitabāt inter se dicen tes. Quia panes nō accepim⁹. Sciēs au B tē iesus dixit. Quid cogitatis inter vos mo dice fidei: q panes nō habetis? Nōdū in telligitis neqꝫ recordamini quīqꝫ panum et quīqꝫ miliū hoīm: ꝛ q̄t cophinos sumpsi stis? Neqꝫ septē panū ꝛ quattuor milia hoīm: ꝛ q̄t sportas sūpsistis? Quare nō in telligitis: q nō de pane dixi vobis: caue te a fermento phariseoꝝ ꝛ saduceorum. Tūc intellexerūt q nō dixerit cauēdū a

Mar.8.c
Lucl.9.c

fermento panũ: sed a doctrina phariseo
rũ ⁊ saduceoꝝ.‖Uenit aũt iesus in ꝑtes
cesarie philippi: ⁊ interrogabat discipu-
los suos dicẽs. Quẽ dicũt hoīes esse fili
um hoīs? At illi dixerũt. Alij iohẽz ba-
ptistã: alij aũt heliã: alij vero hieremiã:

C

aut vnum ex ꝓphetis. Dicit illis iesus.
Uos aũt quẽ me esse dicit. Rñdens sy-

Joh. 6.g

mon petrꝰ dixit:‖ Tu es christꝰ filiꝰ dei
viui. Rñdens aũt iesus dixit ei. Beatus
es symon bariona: q: caro ⁊ sanguis nõ
reuelauit tibi: sꝫ pr̃ meus q̃ in cel' est. Et
ego dico tibi: q: tu es petrꝰ ⁊ suꝑ hãc pe
trã edificabo eccl'iam meã: ⁊ porte inferi
nõ ꝑualebũt aduersus eã. Et tibi dabo
claues regni celoꝝ. Et qõcũqꝫ ligauer
suꝑ terrã erit ligatũ ⁊ in celis: ⁊ qõcũqꝫ
soluer suꝑ terrã erit solutũ ⁊ in celis.

Mar.8.d
Lucl.9.c

‖ Tũc ꝑcepit discipul' suis vt nemi dice
rẽt: q: ipse esset iesus christꝰ. Exinde ce-
pit iesus ondere discipul' suis: q: oporte
ret eũ ire hierosolymã: ⁊ multa pati a se
niorib' ⁊ scribis ⁊ principibꝰ sacerdotũ

Mar.8.d

⁊ occidi ⁊ tertia die resurgere.‖ Et assu-
mens eũ petrꝰ: cepit icrepare illũ dicẽs.

D

Absit a te dñe: nõ erit tibi hoc. Qui con
uersus dixit petro. Uade post me satha-
nas scandalũ es mihi: q: nõ sapis ea q̃

Mar.8.d
Lucl. 19.c

dei sunt: sed ea q̃ hoim.‖Tũc iesus dixit
discipul' suis. Si q̃s vult post me venire
abneget semetipm: ⁊ tollat crucẽ suã et

š.10.d.
Lu. 17.g

sequat' me.‖Qui eni voluerit aiam suã
saluã facere: ꝑdet eã. Qui autẽ ꝑdiderit
aiam suã ꝓpter me: inueniet eam. Quid
eni ꝓdest hoi si mũdũ vniuersũ lucret':
aie vero sue detrimẽtũ patiat'? Aut quã
dabit hõ cõmutationẽ ꝓ aia sua? Filiꝰ
eni hoīs venturꝰ est in glīa pr̄is sui cũ

Ro.2.a
Mar.9.a.
Lu. 9.d

angel' suis:‖⁊ tunc reddet vnicuiqꝫ ſm
opa eiꝰ.‖Amẽ dico vobis: sũt q̃dã de h
stantibꝰ q̃ nõ gustabũt mortẽ: donec vi-
deant filiũ hoīs venientẽ in regno suo.

B

‖ T post dies sex assũpsit XVII

Mar.9.a.
Lu. 9.d

e iesus petrũ ⁊ iacobũ ⁊ iohẽz fra-
trẽ eiꝰ: ⁊ duxit illos in montẽ ex-
celsum seorsũ: ⁊ trãsfiguratꝰ est añ eos.
Et resplẽduit facies eius sicut sol: vesti
mẽta aũt eiꝰ facta sunt alba sicunt nix.
Et ecce apparuerũt ill' moyses ⁊ helias
cũ eo loquẽtes. Rñdẽs aũt petrus: dixit
ad iesũ. Dñe bonũ est nos h esse: si vis fa
ciamꝰ h tria tabernacula: tibi vnũ: moy
si vnũ: ⁊ helie vnũ. Adhuc eo loquente:
ecce nubes lucida obũbrauit eos. Et ec-
ce vox de nube dicẽs. Hic est filiꝰ meus
dilectꝰ in q̃ mihi cõplacui: ipm audite.

Et audiẽtes dicipuli ceciderũt in facies

B

suã: ⁊ timuerũt valde. Et accessit iesus ⁊
tetigit eos: dixitqꝫ eis. Surgite: ⁊ nolite
timere. Leuãtes aũt oculos suos nemi-
nẽ viderũt: nisi solũ iesum. Et descẽden
tibꝰ illis de mõte ꝑcepit iesus dicẽs: Ne
mini dixerit visionẽ: donec filiꝰ hoīs a
mortuis resurgat.‖Et interrogauerunt

Mar.9.b.

eũ discipuli dicẽtes: Quid ergo scribe di
cũt q̃ heliã oporteat primũ venire? At
ille rñdẽs ait eis. Helias q̃dẽ venturꝰ ẽ:
⁊ restituet oĩa. Dico aũt vobis: q: helias
iã venit: ⁊ nõ cognouerũt eũ: sꝫ fecerunt
in eo q̃cũqꝫ voluerũt. Sic ⁊ filiꝰ homis

C

passurꝰ est ab eis. Tũc intellexerũt disci

Mar.9.c
Lucl.9.e

puli q: de iohẽ baptista dixisset eis.‖ Et
cũ venisset ad turbã: accessit ad eum hõ
genibꝰ ꝓuolutꝰ añ eũ dicẽs. Dñe mise-
rere filio meo q: lunaticꝰ ẽ: ⁊ male pati-
tur. Nã sepe cadit in ignẽ: ⁊ crebro i a-
quã. Et obtuli eũ discipul' suis: ⁊ nõ po-
tuerũt curare eũ. Rñdẽs autẽ iesus ait.

Mar.9.c
Lucl.9.e

‖ O generatio incredula ⁊ ꝑuersa: q̃usqꝫ
ero vobiscũ. Usqꝫq̃ patiar vos? Afferte
huc illũ ad me. Et increpauit illũ iesus:
⁊ exijt ab eo demoniũ: ⁊ curatꝰ est puer
ex illa hora. Tũc accesserũt discipuli ad
iesũ secreto: ⁊ dixerũt. Quare nos nõ po
tuimꝰ eijcere illũ? Dicit illis iesus. Pro-

Lucl.17.b

pter incredulitatẽ vr̃am.‖Amẽ quippe
dico vobis: si habuerit fidem sicut gra
nũ synapis: dicet mõti huic trãsi hinc ⁊
transibit: ⁊ nihil impossibile erit vobis.
Hoc aũt genꝰ nõ eijcit': nisi ꝑ orõem et

D

ieiuniũ. Cõuersantibꝰ aũt eis in galilea:

Mar.9.e
Lucl.9.e

dixit ill' iesus.‖Filiꝰ hoīs tradẽdus ẽ in
manus hoim ⁊ occident eũ: ⁊ tertia die
resurget. Et contristati sũt vehemẽter: ⁊
cũ venissent capharnaũ: accesserũt q̃ di-
drachmã accipiebãt ad petrũ: ⁊ dixerũt
ei Magister vr̃ nõ soluit didrachmam.
Ait: Etiã. Et cũ intrasset in domũ ꝑue-
nit eũ iesus dicẽs. Quid tibi videtur sy-
mon? Reges terre a q̃bꝰ accipiũt tribu-
tũ vel censũ: a filijs suis: an ab alienis?
Et ille dixit. Ab alienis. Dixit illi iesus
Ergo liberi sũt filij. Ut aũt nõ scãdalize
mus eos vade ad mare ⁊ mitte hamũ: ⁊
eũ piscẽ q̃ primꝰ ascẽderit tolle. Et apto
ore eius inuenies staterẽ: illũ sumẽs: da
eis ꝓ me ⁊ te. XVIII

A

i N illa hora accesserũt discipli ad

Mar.9.e
Lucl. 9.f

iesũ: dicẽtes.‖ Quis putas ma-
ior est in regno celorum? Et aduocans
iesus paruulũ: statuit eũ in medio eoꝝ:
⁊ dixit. Amen dico vobis: nisi conuersi

fieritis ⁊ efficiamini sicut paruuli: non intrabitis in regnũ celoꝝ. Quicũqȝ ergo humiliauerit se sicut puulus iste: hic est maior in regno celoꝝ. Et q̃ susceperit vnũ paruulũ talẽ in noie meo: me suscepit. ‖ Qui aũt scãdalizauerit vnũ de pusillis istis qui in me credũt: expedit ei vt suspẽdat mola asinaria in collo ei⁹: ⁊ dimergat ĩ pfundũ maris. Ue mũdo ab scandalis. Necesse est eni vt veniãt scãdala. Ueruntñ ve hoi p quẽ scandalũ venit. ‖ Si autẽ man⁹ tua vel pes tu⁹ scãdalizat te: abscide eũ ⁊ proĳce abs te. Bonũ tibi ẽ ad vitã ingredi debilẽ vl claudũ q̃ duas man⁹ vel duos pedes hñtem mitti ĩ ignẽ eternũ. Et si oculus tu⁹ scandalizat te: erue eũ ⁊ proĳce abs te. ‖ Bonũ tibi est vnum oculũ hñtẽ in vitã intrare: q̃ duos oculos hñtẽ mitti in gehẽnã ignis. Uidete ne ɔtẽnatis vnũ ex his pusillis. Dico ei vobis: q2 angeli eoꝝ in celis semp vident faciẽ pris mei q̃ in celis est. ‖ Uenit eni fili⁹ hois saluare qđ pierat. ‖ Quid vobis videt. Si fuerint alicui centũ oues ⁊ errauerit vna ex eis: nõne relinq̃t nonagintanouẽ in mõtib⁹ ⁊ vadit q̃rere eã q̃ errauit? Et si ɔtigerit vt inueniet eã: amen dico vobis: q2 gaudet sup eã magis q̃ sup nonagintanouẽ q̃ nõ errauerũt. Sic nõ est volũtas añ pꝛem vr̃m q̃ in celis est: vt peat vn⁹ de pusillis istis. ‖ Si aũt peccauerit ĩ te frater tu⁹: vade ⁊ corripe eũ inter te ⁊ ipm solũ. Si te audierit: lucrat⁹ eris frẽz tuũ. Si aũt nõ te audierit: adhibe tecũ adhuc vnũ vel duos: ‖ vt ĩ ore duoꝝ vel triũ testiũ stet omne vbũ. Qȝ si nõ audierit eos: dic ecclie. Si aũt ecclesiã ñ audierit: sit tibi sicut ethnic⁹ ⁊ publican⁹. ‖ Amẽ dico vobis: q̃cũqȝ alligaueritis sup terrã erũt ligata ⁊ ĩ celo: ⁊ q̃cũqȝ solueritis sup terrã: erũt soluta ⁊ in celo. Iterum dico vobis: q2 si duo ex vobis ɔsenserint sup terrã de oĩ re quãcũqȝ petierint: fiet illis a pꝛe meo q̃ in celis ẽ. Ubi eni sunt duo vel tres ɔgregati ĩ nomine meo: ibi sum ĩ medio eoꝝ. Tũc accedens petr⁹ ad eũ dixit. ‖ Dñe q̃tiẽs peccabit in me frater me⁹: ⁊ dimittã ei? Usqȝ septies? Dicit illi iesus. Nõ dico tibi vsqȝ septies: sed vsqȝ septuagies septies. Ideo assimilatũ ẽ regnũ celoꝝ hoi regi: q̃ voluit ratiõnẽ ponere cũ suis suis. Et cũ cepisset rõem ponere: oblat⁹ ẽ ei vn⁹ qui debebat ei decẽ milia talẽta. Cũ aũt nõ hrẽt vñ redderet: iussit eũ dñs ei⁹ venundari ⁊ vxorẽ ei⁹ ⁊ filios ⁊ omia q̃ habebat ⁊ reddi. Procidẽs aũt suus ille: orabat eũ dicẽs. Patientiã habe in me: ⁊ oia reddã tibi. Misert⁹ autẽ dñs serui illi⁹ dimisit eũ: ⁊ debitũ dimisit ei. Egressus aũt seruus ille: inuenit vnũ de ɔseruis suis q̃ debebat ei centũ denarios: et tenens: suffocabat eũ dicens. Redde qđ debes. Et pcidens ɔseruus ei⁹: rogabat eũ dicens: Patientiaȝ habe in me: ⁊ oia reddã tibi. Ille aũt noluit: sȝ abĳt ⁊ misit eũ in carcerẽ donec redderet debituȝ. Uidẽtes aũt ɔserui ei⁹ q̃ fiebãt: ɔtristati sunt valde: ⁊ venerũt ⁊ narrauerũt dño suo oia que facta fuerãt. Tũc vocauit illum dñs su⁹: ⁊ ait illi. Serue nequã: omne debitum dimisi tibi: qm̃ rogasti me. Nõne ergo oportuit ⁊ te misereri ɔserui tui: sicut ⁊ ego tui misert⁹ sum? Et irat⁹ dñs ei⁹ tradidit euȝ tortorib⁹: q̃adusqȝ redderet vniuersum debitum. ‖ Sic ⁊ pr̃ me⁹ celestis faciet vobis: si nõ remiseritis vnusq̃sqȝ fratri suo de cordib⁹ vestris.

XIX

Et factũ est cũ ɔsũmasset iesus sermões istos migrauit a galilea: ‖ ⁊ venit in fines iudee trãs iordanẽ: ⁊ secute sunt eũ turbe multe: et curauit eos ibi. Et accesserũt ad eũ pharisei temptãtes eũ: ⁊ dicẽtes: Si licet homini dimittere vxorẽ suã q̃cũqȝ ex causa? Qui rñdẽs ait eis ‖ Nõ legistis: q2 qui fecit hoiem ab initio: masculũ ⁊ feminã fecit eos? Et dixit. ‖ Propter hoc dimittet hõ pꝛem ⁊ mꝛem: et adherebit vxori sue: ⁊ erũt duo in carne vna. ‖ Itaqȝ iam nõ sunt duo sed vna caro. Qđ ergo de⁹ cõiunxit: hõ nõ separet. Dicunt illi. ‖ Quid ergo moyses mãdauit dari libelluȝ repudĳ ⁊ dimittere? Ait illis. Qm̃ moyses ad duritiã cordis vr̃i pmisit vobis dimittere vxores vestras: ab initio aũt nõ fuit sic. ‖ Dico aũt vobis: q2 q̃cũqȝ dimiserit vxorẽ suã nisi ob fornicationẽ: ⁊ aliã duxerit: mechat. Et q̃ dimissam duxerit: mechat. Dicũt ei discipuli ei⁹. Si ita ẽ causa hois cũ vxore: ñ expedit nubere. Qui dixit illis. Nõ oẽs capiũt vbũ istud: sed q̃bus datũ ẽ. Sũt eni eunuchi q̃ de matris vtero sic nati sunt: et sũt eunuchi q̃ facti sunt ab hoib⁹: ⁊ sunt eunuchi q̃ seipsos castrauerũt pꝑter regnũ celorum. Qui põt cape capiat. ‖ Tũc oblati sũt ei paruuli: vt man⁹ eis imponeret ⁊ oraret. Discipuli aũt increpabãt eos. Iesus vo ait eis. Sinite puulos et nolite eos phibere ad me venire: taliũ est eni regnuȝ celoꝝ. Et cũ imposuisset eis man⁹ abĳt

Mar. 9. f — Luc. 17. a — Mar. 9. f — Sup. 5. e — B — Mar. 9. g — Luc. 19. b — Lu. 15. a — Luc. 17. a — 2. Cor. 13. a — C — Ioh. 20. e — Luc. 17. a — D — Mar. 11. d — Sup. 6. b — E — Mar. 10. a — Gen. 1. d — Gen. 2. d — Eph. 5. g — 1. Cor. 6. d — Deut. 24. a — Sup. 5. e — Mar. 10. a — B — Mar. 10. b — Luc. 16. d — Mar. 10. b — Luc. 18. c

Mar. 10.c Luce.18.d
inde.‖Et ecce vnꝰ accedens ait illi. Magister bone: qd boni faciã vt habeã vitã eternã? Qui dixit ei. Quid me iterrogas de bono? Unꝰ est bonꝰ deus. Si aũt vis
C
ad vitã ingredi: serua mãdata. Dicit illi. Que? Jesus aũt dixit. Nõ homicidium facies: nõ adulterabis: nõ facies furtum: nõ falsum testimoniũ dices: honora patrẽ tuũ ⁊ mr̃em: diliges ꝓximũ tuum sicut teipm̃. Dicit illi adolescens. Omia hec custodiui a iuuẽtute mea: quid adhuc mihi deest‖ Ait illi iesus: Si vis ꝑfectus esse vade ⁊ vende oia q̃ habes et da paupibꝰ: ⁊ habebis thesaurũ in celo ⁊ veni seq̃re me. Cũ audisset autẽ adolescẽs ꝟbũ: abijt tristis. Erat eni hñs multas possessiões. Jesus aũt dixit discipulis suis. Amẽ dico vobis: qꝛ diues difficile intrabit in regnũ celoꝝ. Et iteꝝ dico vobis.‖ Faciliꝰ est camelũ ꝑ foramen acus trãsire: q̃ȝ diuitẽ intrare in regnũ celoꝝ.

Mar.10.c Lu.12.d. et.18.d — Mar.10.c Luc.18.e

Audites aũt his discipuli: mirabant valde dicẽtes. Quis ergo poterit saluꝰ esse?
D
Aspiciẽs aũt iesus dixit illis‖ Apud hoies hoc impossibile ẽ: apud deũ aũt oia possibilia sũt. Tũc rñdẽs petrꝰ dixit ei. Ecce nos reliq̃mꝰ omia: ⁊ secuti sumus te. Quid ẽ erit nobis. Jesus aũt dixit illis. Amẽ dico vobis: ꝙ vos q̃ secuti estis me in regeneratiõe cũ sederit filꝰ hois i sede maiestatis sue: sedebitis ⁊ vos sup sedes duodeci: iudicãtes duodeci tribꝰ israel.‖ Et ois qui reliquerit domũ vel fratres aut sorores aut prem aut mrẽ3 aut vxorẽ aut filios aut agros ꝓpter nomẽ meũ: centuplũ accipiet: ⁊ vitaȝ eternam possidebit.‖ Multi autẽ erunt primi nouissimi: ⁊ nouissimi primi.

Mar.10.d Lu. 18.e — Luc. 22.c — Mar.10.d Luc. 18.c — Mar.10.d Luc.13.f

XX

B F
Simile est regnũ celoꝝ homi prifamilias: q̃ exijt primo mane cõducere oparios in vineã suã. Cõuenitione aũt facta cũ oparijs ex denario diurno: misit eos in vineã suam. Et egressus circa horã tertiam: vidit alios stantes in foro ociosos: ⁊ dixit illis. Jte ⁊ vos in vineã meã: ⁊ qđ iustũ fuerit dabo vobis. Jlli aũt abierũt. Iteꝝ aut exijt circa sextã ⁊ nonã horã: ⁊ fecit silr. Circa vndecimã vero exijt: ⁊ inuenit alios stantes: ⁊ dicit illis. Quid hic statis tota die ociosi? Dicũt ei. Quia nemo nos cõduxit. Dicit illis: Jte ⁊ vos in vineã meaȝ. Cũ sero aũt factum esset: dicit dñs vinee ꝓcuratori suo. Uoca oparios ⁊ redde illis mercedẽ: incipiens a nouissimis vsq̃ ad primos. Cum venissent ẽ qui circa vndecimã horã venerant: acceperũt singulos denarios.
B
Uenientes aũt et primi: arbitrati sunt ꝙ plus essent accepturi: acceperũt aũt ⁊ ipsi singulos denarios. Et accipiẽtes murmurabant aduersus prẽmfamilias dicẽtes: Hi nouissimi vna hora fecerũt: ⁊ pares illos nobis fecisti q̃ portauimꝰ pondus diei ⁊ estꝰ? At ille rñdẽs vni eoꝝ dixit. Amice: nõ facio tibi iniuriã. Nõne ex denario ꝯuenisti mecũ? Tolle qđ tuũ est ⁊ vade. Uolo autẽ ⁊ huic nouissimo dare: sicut et tibi. Aut nõ licet mihi qđ volo facere? An oculus tuꝰ nequã ẽ qꝛ ego bonꝰ sũ?‖ Sic erunt nouissimi primi ⁊ primi nouissimi. Multi eni sunt vocati: pauci vero electi. Et
C
ascendens iesus hierosolymã: assumpsit duodeci discipulos secreto: ⁊ ait illis‖ Ecce ascẽdimꝰ hierosolymã: ⁊ filiꝰ hois tradetur principibꝰ sacerdotũ ⁊ scribis ⁊ ꝯdẽnabũt eũ morte: ⁊ tradẽt eũ gentibꝰ ad illudendũ: ⁊ flagellandũ: ⁊ crucifigẽdũ: ⁊ tertia die resurget‖ Tũc accessit ad eũ mr̃ filioꝝ zebedei cũ filijs suis: adorans ⁊ petens aliq̃d ab eo. Qui dixit ei. Quid vis? Ait illi. Dic vt sedeant hi duo filij mei: vnus ad dexterã tuã: ⁊ vnus ad sinistram in regno tuo. Rñdens aũt iesus dixit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicẽ quẽ ego bibiturꝰ sum? Dicunt ei. Possumꝰ. Ait illis. Calicẽ quidẽ meum bibetis: sedere aũt ad dexterã meam vel sinistrã nõ est meũ dare vobis: sed q̃bus paratũ est a prẽ meo. Et audientes decẽ: indignati sunt de duobꝰ fratribꝰ.
D
Jesus autẽ vocauit eos ad se ⁊ ait‖ Scitis qꝛ principes gentiuȝ dñant eoꝝ: ⁊ q̃ maiores sunt ptãtem exercẽt inter eos? Nõ ita erit inter vos. Sed q̃cũq̃ voluerit iter vos maior fieri: sit vr̃ mister. Et q̃ voluerit inter vos primꝰ eẽ: erit vr̃ seruus.‖ Sicut filiꝰ hois nõ venit mistrari sed mistrare: ‖⁊ dare aiam suã redẽptionẽ ꝓ multis‖ Et egredientibꝰ illis ab hiericho secuta est eũ turba multa‖ Et ecce duo ceci sedẽtes secus viã: audierunt qꝛ iesus transiret: ⁊ clamauerũt dicentes: ‖ Dñe: miserere nostri fili dauid. Turba autẽ increpabat eos vt tacerent. At illi magis clamabant dicentes: Dñe miserere nostri fili dauid. Et stetit iesus: ⁊ vocauit eos ⁊ ait: Quid vultis vt faciã vobis. Dicunt illi. Dñe: vt aperiant oculi nostri. Misertus autẽ eoꝝ iesus: tetigit oculos eoꝝ.‖ Et confestim viderunt: ⁊ secuti sunt eum.

Mar.10.e Lu.13.f — Mar. 10.e Luc.18.e — Mar. 10.e — Mar. 10.f Luc. 22.c — Mar.10.g Jo 10.d.15 — Mar.10.g Luc.18.f — S.9.c — Mar.10.g

XXI

Mr.11.a / Lucj.19.e

IT cũ appropinquassent hierosolymis et venissent bethphage ad montem oliueti: tunc iesus misit duos discipulos dicẽs eis: Ite in castellum qđ cõtra vos est: ⁊ statim inuenietis asinã alligatã ⁊ pullum cum ea: soluite ⁊ adducite mihi. Et si quis vobis aliqđ dixerit: dicite q: dñs his opus habet: et cõfestim dimittet eos. Hoc autem factũ est: vt adimpleret quod dictũ est ꝑ prophe-

Zach.9.b / Esa.62.d / Joh.12.b / Mar.11.a / Lu.19.e

ta dicẽtem‖ Dicite filie sion: ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens sup asinã: ⁊ pullũ filium subiugalis‖ Euntes aũt discipuli fecerũt sicut ꝑcepit illis iesus. Et adduxerũt asinam ⁊ pullũ: ⁊ imposuerunt super eos vestimenta sua ⁊ eum desup sedere fecerunt. Plurima autem turba strauerunt vestimenta sua in via. Alij aũt cedebãt ramos de arboribus:

Mar.11.a. / Lucj.19.f / Joh.12.b

⁊ sternebãt in via‖ Turbe aũt q̃ ꝑcedebant ⁊ q̃ sequebant: clamabãt dicentes Osanna filio dauid: bñdictus qui venit in noie dñi: osanna in altissimis. Et cũ intrasset hierosolymã: cõmota ẽ vniuersa ciuitas dicẽs: Quis ẽ hic? populi aũt

B

dicebãt: Hic ẽ iesus ꝓpheta: a nazareth

Mar.11.b / Luce.19.g / Joh.2.c

galilee‖ Et intrauit iesus in templũ dei: ⁊ eijciebat oẽs vendentes ⁊ ementes in templo: ⁊ mẽsas nũmulariorũ ⁊ cathedras vendẽtiũ columbas euertit: ⁊ di-

Esa.56.c / Hiere.7.b / Mar.11.c / Lucj.19.g

cit eis‖ Scriptum est: domus mea domꝰ orationis vocabi: vos aũt fecistis illam speluncam latronũ. Et accesserũt ad eum ceci ⁊ claudi in tẽplo ⁊ sanauit eos‖ Uidentes aũt principes sacerdotum ⁊ scribe mirabilia q̃ fecit et pueros clamãtes i templo ⁊ dicẽtes: osanna filio dauid: indignati sunt: ⁊ dixerunt ei: Audis qđ isti dicũt? Jesus aũt dixit eis: Utiq̃: nũ-

Ps.8. / Mar.11.b

q̃ legistis‖ q: ex ore infantiũ ⁊ lactẽtiũ ꝑfecisti laudem?‖ Et relictis illis abijt foras extra ciuitatẽ i bethaniã: ibiq̃ mãsit. Mane autẽ reuertens in ciuitatem

Mar.11.b / Lucj.13.b

esurijt‖ Et vidẽs fici arborẽ vnã secꝰ viam venit ad eã: ⁊ nihil iuenit in ea nisi folia tñ: ⁊ ait illi: Nũq̃ ex te fructꝰ nascat i sempiternũ. Et arefacta est ꝯtinuo ficulnea. Et vidẽtes discipli: mirati sũt dicẽtes: Quõ ꝯtinuo aruit? Rñdẽs aũt

Mar.11.c / Luce.17.b / C / Mr.11.c.Jo.14.b.et.16.c

iesus: ait eis‖ Amẽ dico vobis: si habueritis fidem ⁊ nõ hesitaueritis: nõ solum de ficulnea facietis: sed ⁊ si mõti huic dixeritis: tolle ⁊ iacta te in mare: fiet.‖ Et oia q̃cunq̃ petieritis in oratione credentes: accipietis. Et cũ venisset in templũ: accesserũt ad eum docentẽ principes sa-

Mar.11.d / Lu.20.a

cerdotum ⁊ seniores populi dicẽtes‖ In qua potestate hec facis? Et quis tibi dedit hanc potestatẽ? Rñdens iesus: dixit eis: Interrogabo vos ⁊ ego vnũ sermonem: quem si dixeritis mihi: ⁊ ego vobis dicam i qua potestate hec facio. Baptismum iohãnis vnde erat: e celo: an ex hominibus? At illi cogitabãt inter se dicẽtes: Si dixerimus e celo: dicet nobis. Quare ergo nõ credidistis illi? Si autẽ dixerimus ex hoibus: timemus turbam.

S.14.a. / B

‖ Oẽs eni habebãt iohãnem sicut ꝓphetam. Et rñdentes iesu dixerunt: Nescimus. Ait illis ⁊ ipse. Nec ego dico vobis in qua potestate hec facio. Quid aũt vobis videt? Homo qdã habebat duos filios ⁊ accedens ad primũ dixit: Fili: vade hodie operari in vineã meã. Ille autem rñdens ait: Nolo. Postea aũt penitẽtia motus abijt. Accedẽs aũt ad alterũ dixit similiter. At ille rñdens ait: Eo dñe. Et nõ iuit. Quis ex duobus fecit volũtatem patris? Dicũt ei: Primꝰ. Dicit illis iesus‖ Amen dico vobis q: publicani ⁊ meretrices ꝑcedũt vos in regno dei. Uenit eni ad vos iohãnes in via iustitie: ⁊ nõ credidistis ei. Publicani aũt ⁊ meretrices crediderũt ei: vos aũt videntes nec

D / Mar.12.a / Lu.20.b

penitentiã habuistis postea vt crederetis ei‖ Aliã parabolã audite: Homo erat pr familias q̃ plantauit vineã: ⁊ sepẽ circũdedit ei ⁊ fodit in ea torcular ⁊ edificauit turrim: ⁊ locauit eam agricolis: ⁊ peregre ꝓfectus est. Cũ aũt tempus fructuum appropinquasset: misit seruos suos

I.22.a

ad agricolas vt acciperent fructꝰ eius‖ Et agricole apprehẽsis seruis eiꝰ: aliũ ceciderũt: aliũ occiderũt: aliũ vero lapidauerũt. Iterũ misit alios seruos plures priorib⁹: ⁊ fecerũt illis similiter. Nouissime aũt misit ad eos filiũ suũ dicẽs: verebunt forte filiũ meũ. Agricole aũt vidẽtes filiũ

Mar.12.a

dixerũt intra se‖ Hic ẽ heres: venite occidamus eũ: ⁊ habebimꝰ hereditatẽ eius Et apprehẽsũ eũ eiecerũt extra vineã: ⁊ occiderũt. Cũ ergo venerit dñs vinee: qđ faciet agricolis illis? Aiũt illi. Malos male ꝑdet ⁊ vineã suã locabit aliis agricolis qui reddant ei fructũ tpibus suis. Dicit illis iesus. Nunq̃ legistis in scripturis.

Ps.117. / Mar.12.a / Lu.20.c

‖ Lapidẽ quẽ reꝓbauerũt edificãtes: hic est factus in caput anguli? A domino factum est istud: ⁊ est mirabile in oculis nostris. Ideo dico vobis quia auferetur a vobis regnũ dei: ⁊ dabitur genti facienti fructus eius. Et qui ceciderit sup

[Mat.11.c.12.a / Luc.19.g.20.c / Act.22.a Jo.7. / Mat.et.g.et.S.c]

lapidē istuz cōfringet: sup quē ꝟo ceciderit: cōteret eū. ‖Et cū audissent principes sacerdotū ꝛ pharisei pabolis ei⁹ cognouerūt ꝙ de ipsis diceret. Et q̄rentes eū tenere timuerūt turbas: qm̄ sicut ꝓphetā eū habebāt. Et r̄ndēs iesus dixit iterū in parabolis eis dicens. XXII

A

Simile factū est regnuz celoꝝ hoī regi qui fecit nuptias filio suo

[Luc.14.d / Apoc.19.b]

‖Et misit seruos suos vocare inuitatos ad nuptias: ꝛ nolebant venire. Iterū misit alios seruos dicens: Dicite inuitatis. Ecce prādiū meū paraui: tauri mei ꝛ altilia occisa sūt: ꝛ oīa parata: venite ad nuptias. Illi aūt neglexerunt ꝛ abierūt: alius in villā suaz: alius ꝟo ad negociationem suā‖ Reliq̄ ꝟo tenuerūt

[S.21.d]

seruos eius. ꝛ ꝯtumeliis affectos occiderūt. Rex aūt cū audisset iratus est: ꝛ missis exercitibus suis pdidit homicidas illos: ꝛ ciuitatē illoꝝ succēdit. Tūc ait seruis suis. Nuptie q̄dem parate sūt: sꝫ q̄ iuitati erāt nō fuerūt digni. Ite ꝗ ad exitus viarū: ꝛ q̄scunqꜫ iueneritis: vocate ad nuptias. Et egressi serui eius ī vias congregauerūt oēs q̄s iuenerūt malos ꝛ bonos: ꝛ implete sūt nuptie discūbentium.

B

Intrauit aūt rex vt videret discūbentes ꝛ vidit ibi hoiem nō vestitū veste nuptiali. Et ait illi. Amice: quomodo huc intrasti nō habens vestē nuptialez? At ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris.

[S.25.c]

‖Ligatis manib⁹ ꝛ pedibus eius mittite eū in tenebras exteriores ibi erit fletus

[S.20.c / Mar.12.a / Luc.20.d.]

ꝛ stridor dentiū‖Multi aūt sunt vocati pauci ꝟo electi‖Tunc abeūtes pharisei cōsiliū inierūt vt capent eū in sermone. Et mittūt ei discipulos suos: cū herodianis dicētes. Mgr̄ scimus q: verax es et viā dei in veritate doces: ꝛ nō est tibi cura de aliquo. Nō eni respicis psonā hoīuz Dic ꝗ nobis q̄d tibi videt̄. Licet censuz dari cesari: aut nō? Cognita aūt iesus ne

[Mar.12.b]

quitia eoꝝ ait: ‖Quid me temptatis hypocrite? Ostendite mihi numisma census. At illi obtulerūt ei denariū. Et ait illis

C

iesus. Cui⁹ est imago hec ꝛ supscriptio?

[Ro.13.b]

Dicūt ei. Cesaris. Tūc ait illis‖Reddite ꝗ q̄ sūt cesaris cesari ꝛ q̄ sunt dei deo. Et audiētes mirati sūt: ꝛ relicto eo abierūt

[Mar.12.b / Luc.20.e / Act.23.b]

‖In illo die accesserūt ad eū saducei: q̄ dicūt nō esse resurrectionē: ꝛ interrogauerunt eū dicētes. Magister: moyses dixit si q̄s mortu⁹ fuerit nō hn̄s filium: vt ducat frater ei⁹ vxorem illius ꝛ suscitet se

[Mat.12.b]

mē fratri suo‖ Erāt aūt apud nos septē fratres: ꝛ primus vxore ducta defunct⁹ est: ꝛ nō habens semen reliq̄t vxorē suā fratri suo. Similiter secundus ꝛ terti⁹ vsqꜫ ad septimū. Nouissime aūt oīuz: ꝛ mulier defuncta est. In resurrectiōe ꝗ cuius erit de septē vxor? Oēs eni habuerūt eā. Rn̄dēs aūt iesus: ait illis. Erratis nesciētes scripturas: neqꜫ ꝟtutē dei. In resurrectione eni neqꜫ nubēt neqꜫ nubent̄ sꝫ erūt sicut angeli dei ī celo. De resurrectione aūt mortuoꝝ nō legistis q̄d dictuz

[Exo.3.b / Mar.12.c.]

est a deo dicēte vobis‖Ego sū de⁹ abraā ꝛ deus ysaac: ꝛ deus iacob? Nō est deus mortuoꝝ: sꝫ viuētiū. Et audiētes turbe

[D / Mar.12.c]

mirabant̄ ī doctrina ei⁹. ‖Pharisei aūt audientes ꝙ silentiū īposuisset saduceis ꝯuenerūt in vnū: ꝛ interrogauit eū vn⁹ ex eis legisdoctor temptās euz. Mgr̄: q̄d est mādatū magnū ī lege? Ait illi iesus:

[Deut.9.a]

‖Diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo ꝛ ī tota aīa tua: ꝛ in tota mēte tua. Hoc est maximū ꝛ primū mādatū. Secundū

[Leuit.19.c / Mar.12.c / Ro.13.c.]

aūt simile est huic‖Diliges ꝓximū tuuz sicut teipsū. In his duob⁹ mādatis: vniūsa lex pēdet ꝛ ꝓphe. Cōgregatis aūt phariseis: iterrogauit eos iesus dicēs. Quid vobis videt̄ de christo: cui⁹ filius est? Dicūt ei. Dauid. Ait illis. Quō ꝗ dauid in

[Ps.109. / Mar.12.d / Luc.20.g]

spū vocat eū dn̄m dicēs‖dixit dn̄s dn̄o meo: sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos: scabellū pedū tuoꝝ? Si ꝗ dauid vocat euz dn̄m: quō filius ei⁹ est?

[Mar.12.d / Luc.20.g.]

‖Et nemo poterat ei r̄ndere verbū: neqꜫ ausus fuit quisqꜫ ex illa die eū amplius interrogare. XXIII

[B]

Tunc iesus locut⁹ ē ad turbas ad discipulos suos dicēs: sup cathedram moysi sederunt scribe ꝛ pharisei. Oīa ꝗ q̄cunqꜫ dixerint vobis: seruate et facite: s̄m opa ꝟo eoꝝ nolite facerē. Di

[Luc.11.f]

cūt eni ꝛ nō faciunt‖ Alligāt aūt onera grauia ꝛ importabilia: ꝛ imponūt in humeros hoīuz: digito autē suo nolunt ea

[S.6.d]

mouere‖Oīa ꝟo opa sua faciūt vt videant̄ ab hoībus. Dilatāt eni phylateria

[Mar.12.d.L / 11.f.et.20.g]

sua: ꝛ magnificāt fimbrias‖Amāt autē primos recubitus in cenis: ꝛ primas cathedras in synagogis: ꝛ salutatiōes ī foro ꝛ vocari ab hoīb⁹ rabbi. Uos aūt nolite vocari rabbi. Un⁹ ē eni mgr̄ vr̄: oēs aūt vos frēs estis. Et pr̄em nolite vocare vobis sup terrā: vn⁹ est eni pr̄ vr̄ q̄ in

[Iac.3.a / B / Luc.14.c]

celis est‖Nec vocemini magistri: q: mgr̄ vr̄ vn⁹ est christ⁹. Qui maior ē vr̄m: erit minister vester‖Qui aūt se exaltauerit humiliabit̄: ꝛ q̄ se humiliauerit exaltabit̄.

Luc. 11. g
‖Ve aũt vobis ſcribe ⁊ phariſei hypocri
te q꞉ clauditi regnũ celoꝝ añ homies.
Vos eni nõ intrati nec introeũtes ſinitis
itrare. Ve vobis ſcribe ⁊ phariſei hypo-
crite ꝗ comeditis domos viduaꝝ: oratio-
nes longas orãtes: ꝓpter hoc amplꝰ ac
cipietis iudiciũ. Ve vobis ſcribe ⁊ phari
ſei hypocrite: q꞉ circũitis mare ⁊ aridã:
vt faciatis vnũ ꝓſelitũ: ⁊ cũ fuerit factus
facitis eũ filiũ gehẽne duplo ꝙ vos. Ve
vobis duces ceci: ꝗ dicitis: ꝗcũqȝ iuraue-
rit ꝑ tẽplũ nihil eſt: ꝗ aũt iurauerit ĩ au
ro tẽpli debitor eſt. Stulti ⁊ ceci: ꝗd eni
maius eſt: auꝝ: an tẽplũ qđ ſcificat au-
rum? Et ꝗcunqȝ iurauerit ĩ altari nihil
eſt: ꝗcunqȝ aũt iurauerit in dono qđ eſt
ſuꝑ illud: debet: Ceci: ꝗd eni maiꝰ eſt: do
nũ: an altare qđ ſcificat donũ? Qui ꝰ
iurat in altari: iurat in eo ⁊ ĩ oĩbꝰ ꝗ ſuꝑ
illud ſũt. Et ꝗcunqȝ iurauerit ĩ tẽplo: iu

C
rat in illo ⁊ ĩ eo ꝗ habitat ĩ ipſo. Et ꝗ iu
rat in celo: iurat in throno dei ⁊ in eo ꝗ

Luc. 11. f
ſedet ſuꝑ eũ‖ Ve vobis ſcribe ⁊ phariſei
hypocrite: ꝗ decimatis mẽtã ⁊ anhetum
⁊ ciminũ ⁊ reliꝗſtis ꝗ grauiora ſunt legis
iudiciũ ⁊ miſericordiã: ⁊ fidẽ. Hec opor
tuit facereꝰ ⁊ illa omittere. Duces ceci ex
colãtes culicẽ: camelũ autẽ glutientes.

Luc. 11. e
‖Ve vobis ſcribe ⁊ phariſei hypocrite: ꝗ
mundatis qđ deforis eſt calicis ⁊ parapſi-
dis: intꝰ aũt pleni eſtis rapina ⁊ ĩmun-
dicia. Phariſee cece: mũda priꝰ qđ intꝰ
eſt calicis ⁊ parapſidis: vt fiat ⁊ id qđ de-

Luc. 11. f
foris eſt mundũ‖ Ve vobis ſcribe ⁊ pha-
riſei hypocrite: q꞉ ſiles eſtis ſepulchris
dealbatis: ꝗ a foris parẽt hoĩbꝰ ſpecioſa:
intus ꝟo plena ſũt oſſibꝰ mortuoꝝ ⁊ oĩ
ſpurcitia. Sic ⁊ vos a foris ꝗdem paretis
hoĩbꝰ iuſti: intus aũt pleni eſtis hypocri-

Luc. 11. g
ſi ⁊ iniꝗtate‖ Ve vobis ſcribe ⁊ phariſei
hypocrite: ꝗ edificatis ſepulchra ꝓphaꝝ
⁊ ornatis monumẽta iuſtoꝝ: ⁊ dicitis. Si

D
fuiſſemꝰ in diebꝰ patrũ nr̃oꝝ: nõ eſſemꝰ

Luc. 11. g
1. Teſſal. 11. f
ſocĳ eoꝝ in ſanguie ꝓphaꝝ‖ Itaqȝ teſti-
monio eſtis vobiſmetipſis: q꞉ filĳ eſtis
eoꝝ ꝗ ꝓphas occiderũt Et vos ĩplete
menſurã patrum vr̃oꝝ. Serpentes ge-
nimina viperaꝝ: quõ fugietis a iudio ge-

Luc. 11. g
hẽne? Ideo dico vobis‖ Ecce ego mitto
ad vos ꝓphetas ⁊ ſapiẽtes ⁊ ſcribas: ⁊
ex illis occideris ⁊ crucifigeris: ⁊ ex eis
flagellabitis in ſynagogis vr̃is: ⁊ ꝑſeq-
mini de ciuitate ĩ ciuitatẽ vt veniat ſuꝑ
vos oĩs ſanguis iuſtus qui effuſus ẽ ſu-

Hebreo. 11. a
2. para. 24. e
per terram‖ a ſanguine abel iuſti vſqȝ ad
ſanguinẽ‖ zacharie filĳ barachie: quẽ
occidiſtis inter tẽplũ ⁊ altare. Amẽ di-
co vobis: venient hec oĩa ſuꝑ generatio-

Luc. 13. g
nem iſtã‖ Hieruſalẽ hieruſalem: ꝗ occidis ꝓ
phetas ⁊ lapidas eos qui ad te miſſi ſũt:
ꝗtiẽs volui ꝯgregare filios tuos quẽad
modũ gallina cõgregat pullos ſuos ſub
alas: ⁊ noluiſti. Ecce relinquetur vobis
domus vr̃a deſertã. Dico eniȝ vobis nõ
me videbitis amodo donec dicatis: Bñ-

A
dictus qui venit in noĩe dñi. XXIIII

Mar. 13. a
Luce. 19. g et. 21. b
‖E egreſſus ieſus de tẽplo ibat.

e
Et acceſſerunt diſcipuli eius: vt
oſtẽderent ei edificatiões templi.
Ipſe aũt rñdens: dixit illis. Videtis hec
oĩa? Amen dico vobis: nõ relinquetur
hic lapis ſuꝑ lapidem: qui nõ deſtruat.
Sedente aũt eo ſuꝑ mõtem oliueti: ac-
ceſſerũt ad eũ diſcipuli ſecreto dicentes:
Dic nobis qñ hec erũt: ⁊ qđ ſignũ aduẽ
tus tui ⁊ ꝯſũmatiõis ſeculi? Et rñdens

Mar. 13. a
Luc. 21. b
Eph. 5. b
1. Cor. 3. b
Col. 2. d
Mar. 13. a
Luce. 21. b
ieſus dixit eis‖ Videte ne quis vos ſedu
cat. Multi eni venient in noĩe meo dicẽ
tes: Ego ſum chriſtus: ⁊ multos ſeducẽt
Audituri enim eſtis ꝓlia ⁊ opiniones ꝓ
lioꝝ: videte ne turbemini‖ Oportet eniȝ
hec fieri: ſed nõdũ eſt finis. Cõſurget eni
gens ĩ gentem: ⁊ regnũ ĩ regnũ: ⁊ erũt pe-
ſtilentie ⁊ fames ⁊ terremotus per loca.

Mar. 13. b
Luc. 21. c
Ioh. 15. c. ⁊ 16. a. ⁊. 10. c
Hec aũt oĩa initia ſunt doloꝝ‖ Tũc tra-
dent vos in tribulationẽ‖ ⁊ occidẽt vos
⁊ eritis odio oĩbus gentibꝰ ꝓpter nomẽ
meum. Et tunc ſcãdalizabunt multi: ⁊
inuicem tradent: ⁊ odio habebũt inui-
cem. Et multi pſeudo ꝓphete ſurgent: ⁊
ſeducent multos: ⁊ qm̃ abundabit ini-

B
Mar. 10. c. Mr. 13. b. Ro. 10. c
Act. 2. b
quitas: refrigeſcet charitas multorum.
‖Qui aũt ꝑſeuerauerit vſqȝ in finem: hic
ſaluus erit‖ Et ꝓdicabit hoc euãgeliũm
regni in vniuerſo orbe ĩ teſtimoniũ om-
nibus gentibꝰ: ⁊ tunc veniet cõſũmatio

Mar. 13. b
Daniel. 9. g
‖Cum ꝰ videritis abominationẽ deſola
tionis: ꝗ dicta eſt a daniele ꝓpheta ſtan
tem in loco ſancto: qui legit intelligat.

Mar. 13. b
Lu. 21. d
‖Tũc qui in iudea ſunt fugiãt ad mon-
tes: ⁊ qui in tecto nõ deſcẽdat tollere ali
quid de domo ſua: ⁊ qui in agro nõ redi-

Mar. 13. b
Lu. 17. g. et 21. d
tatur tollere tunicã ſuã‖ Ve aũt ꝓgnãti
bus ⁊ nutrientibus in illis diebus. Ora
te autem vt nõ fiat fuga vr̃a in hyeme vł

Mar. 13. b
Lu. 21. e
Mar. 13. c
ſabbato‖ Erit enim tunc tribulatio ma
gna qualis nõ fuit ab initio mundi vſqȝ
modo: neqȝ fiet‖ Et niſi breuiati fuiſſent
dies illi: nõ fieret ſalua omnis caro: ſed

Mar. 21. e
Lu. 17. e
Mar. 13. c
ꝓpter electos breuiabunt dies illi‖ Tũc
ſi quis vobis dixerit: ecce hic eſt chriſtꝰ
aut illic: nolite credere‖ Surgent enim

pseudo christi ꝛ pseudo ꝓphete: ꝛ dabūt signa magna et ꝓdigia: ita vt in errorē inducant si fieri pōt etiā electi. Ecce ꝑdi-
Lu.17.c xi vobis‖ Si ergo dixerint vobis ecce in deserto est: nolite exire: ecce in penetrali-
Lu.17.c bus: nolite credere‖ Sicut enim fulgur
C exit ab oriente ꝛ paret vsq; in occidētē:
Lu.17.g ita erit ꝛ aduētus filij hoīs‖ Ubicunq; fuerit corpus: illuc cōgregabūtur ꝛ aq̄le. Statim autem post tribulationē dierū
Johel.2.c illoꝝ‖ sol obscurabit: ꝛ luna nō dabit lu-
Mar.13.c men suum‖ ꝛ stelle cadent de celo: ꝛ ꝟtutes celorum cōmouebunt: ꝛ tunc pare-
Lu.21.e bit signum filij hoīs in celo‖ Et tūc plā-gent omnes tribus terre ꝛ videbūt filiū hoīs veniētem in nubibus celi cū vir-
Mar.13.d tute multa ꝛ maiestate‖ Et mittet angelos suos cum tuba ꝛ voce magna: ꝛ congregabunt electos eius a quatuor ventis: a summis celorū vsq; ad terminos
Mar.13.c eoꝝ‖ Ab arbore autem fici discite para-
Lu.12.f bolam: cum iam ram⁹ eius tener fuerit ꝛ folia nata: scitis q2 ꝓpe est estas. Ita ꝛ vos cū videritis hec oīa: scitote q2 ꝓpe
Mar.13.d est in ianuis‖ Amē dico vobis: q2 nō ꝑ-
Lu.21.f teribit generatio hec: donec oīa fiāt. Celum ꝛ terra trāsibunt: ꝟba aūt mea nō ꝑteribunt. De die aūt illa ꝛ hora nemo scit: neq; angeli celorū: nisi pater solus.
Lu.17.f ‖ Sicut aūt in dieb⁹ noe: ita erit ꝛ aduētus filij hoīs. Sicut enim erāt in dieb⁹
D ante diluuiū comedentes ꝛ bibētes nu-
Gen.7.b. bentes ꝛ nuptui tradētes: ‖ vsq; ad eum diem quo intrauit noe in arcā: ꝛ nō cognouerūt donec venit diluuium ꝛ tulit
Lu.17.g oēs: ita erit ꝛ aduentus filij hoīs‖ Tunc duo erūt in agro: vnus assumetur ꝛ vnus relinquetur. Due molentes in mola: vna assumetur ꝛ vna relinquetur. Duo in lecto
Mar.13.d vn⁹ assumetur ꝛ vnus relinquetur‖ Uigilate
Lu.12.e ergo q2 nescitis qua hora dn̄s vr̄ venturus sit. Illud aūt scitote: q̄m si sciret pr̄familias qua hora fur vēturus esset: vigilaret vtiq;: ꝛ nō sineret ꝑfodi domum suā. Ideo ꝛ vos estote parati: q2 qua nes-
Lu.12.e citis hora fili⁹ hoīs venturus est‖ Quis putas est fidelis seruus ꝛ prudēs: quem ꝯstituit dn̄s supra familiā suā: vt det il-
Lu.12.e lis cibū in tp̄e‖ Beatus ille seruus: quē
Apo.16.d cum venerit dn̄s eius inuenerit sic faci-
2.Cor.5.a entem. Amen dico vobis: q̄m sup omnia bona sua ꝯstituet eum. Si autē dixerit malus seruus ille in corde suo: morā facit dn̄s meus venire: ꝛ ceperit percutere conseruos suos: manducet autem ꝛ bibat cum ebriosis: veniet dominus serui illius in die qua non sperat: ꝛ hora qua ignorat: et diuidet eum: partemq; eius ponet cum hypocritis: illic erit fletus et stridor dentium.

XXV

Tunc simile erit regnum celorum
t decem virginibus: que accipientes lampades suas exierunt obuiam spōso ꝛ sponse. Quinq; autē ex eis erant fatue: ꝛ quinq; prudentes. Sed quinq; fatue acceptis lampadibus non sumpserūt oleum secum. Prudētes ꝟo acceperunt oleū in vasis suis cum lampadibus. Moram autē faciente sponso: dormitauerūt oēs ꝛ dormierūt. Media autem nocte clamor factus est: ecce sponsus venit: exite obuiam ei: Tūc surrexerunt omnes virgines ille: ꝛ ornauerunt lampades suas. Fatue aūt sapiētib⁹ dixerunt. Date nobis de oleo vestro: q2 lāpades nostre extinguūtur. Respōderunt prudētes dicētes: Ne forte nō sufficiat nobis ꝛ vobis: ite potius ad vendentes ꝛ emite vobis. Dum aūt irent emere: venit sponsus: ꝛ que parate erant intrauerunt cum eo ad nuptias: ꝛ clausa est ianua. Nouissime ꝟo veniūt ꝛ relique virgines dicentes‖ Domine domine: aperi Lu.13.e nobis. At ille respōdens ait: Amen dico vobis: nescio vos.‖ Uigilate itaq; quia Lu.19.b nescitis diem neq; horam‖ Sicut enim Mar.13.d homo peregre ꝓficiscēs vocauit seruos suos: ꝛ tradidit illis bona sua. Et vni D dedit quinq; talenta: alij autē duo: alij ꝟo vnum vnicuiq; ſm ꝓpriam virtutē ꝛ profectus est statim. Abijt autem qui quinq; talenta acceperat: ꝛ operatus est in eis: ꝛ lucratus est alia quinq;. Similiter qui duo acceperat: lucratus est alia duo. Qui autem vnum acceperat: abiēs fodit in terram: ꝛ abscondit pecuniā domini sui‖ Post multū ꝟo temporis ve- Lu.16.a nit dominus seruorū illorū: ꝛ posuit rationem cum eis. Et accedens qui quinq; talēta acceperat: obtulit alia quinq; talenta: dicens: Domine quinq; talenta tradidisti mihi: ecce alia quinq; superlucratus sum. Ait illi domin⁹ eius. Euge serue bone ꝛ fidelis: quia super pauca fuisti fidelis: super multa te constituam intra in gaudiū domini tui. Accessit autē ꝛ qui duo talenta acceperat: ꝛ ait: Domine duo talēta tradidisti mihi: ecce alia duo lucratus sum. Ait illi dominus eius. Euge serue bone ꝛ fidelis: q2 super pauca fuisti fidelis: super multa te cōstituam: intra in gaudiū domini tui.

C accedēs aūt ⁊ qui vnū talentū acceperat ait. Dñe: scio qꝛ hō durus es: metis vbi non seminasti: et ꝯgregas vbi non sparsisti: ⁊ timēs abij ⁊ abscōdi talentū tuum in terra. Ecce habes quod tuū ē. Respōdens aūt dn̄s eius dixit ei: Serue male et piger: sciebas quia meto vbi nō semino: ⁊ ꝯgrego vbi nō sparsi. Oportuit ergo te comittere pecuniā meā numulariis: ⁊ veniēs ego recepissem vtiqꝫ quod meū ē cū vsura. Tollite itaqꝫ ab eo talentū: ⁊ date ei qui habet decē talenta.

Mat. 13.b
Mar. 4.c.
Luc. 8.c

‖ Omni enī hn̄ti dabit ⁊ abundabit: ei aūt qui non habet: ⁊ quod videt habere auferet ab eo. Et inutilē seruū eñcite in tenebras exteriores: illic erit fletus ⁊ stridor dentiū. Cū aūt venerit filiꝰ homis in maiestate sua ⁊ oēs angeli cū eo: tūc sedebit sup sedē maiestatis sue: ⁊ cōgregabunt ante eū omnes gentes: et separabit eos ab inuicē: sicut pastor segregat oues ab hedis. Et statuet oues quidē a dextris: hedos autē a sinistris. Tūc dicet rex his qui a dextris eiꝰ erūt. Uenite benedicti patris mei: possidete paratū vobis regnū a cōstitutione mūdi. Esuriui enī ⁊ dedistis mihi mādicare. Sitiui: ⁊ dedistꝭ mihi bibere. Hospes eram: ⁊ collegistꝭ me. Nudus: ⁊ operuistis me. Infirmꝰ: ⁊ visitastis me. In carcere eram: ⁊ venistꝭ ad me.

D Tūc respondebūt ei iusti: dicentes: Dñe: qn̄ te vidimus esurientē: ⁊ pauimꝰ: sitientē: ⁊ dedimus tibi potum? Quādo autē te vidimus hospitē ⁊ collegimꝰ te: aut nudum ⁊ cooperuimꝰ te? Aut quādo te vidimꝰ infirmū aut in carcere: ⁊ venimꝰ ad te? Et respondens rex dicet illis: Amen dico vobis: qꝛdiu fecistis vni de his fratribus meis minimis: mihi fecistis. Tunc dicet ⁊ his qui a sinistris erūt.

S. 7. d.
Lu. 13. f.

‖ Discedite a me maledicti in ignem eternū qui paratꝰ est diabolo ⁊ angelꝭ eius. Esuriui enī: ⁊ nō dedistis mihi mādicare: Sitiui: ⁊ nō dedistis mihi potū. Hospes erā: ⁊ non collegistis me. Nudus: ⁊ non operuistis me. Infirmus ⁊ in carcere: ⁊ non visitastis me. Tunc respondebunt ei et ipsi dicētes. Domine: quādo te vidimꝰ esurientem: aut sitientē: aut hospitem: aut nudum: aut infirmū: aut in carcere: ⁊ non ministrauimꝰ tibi? Tunc respondebit illis dicens: Amē dico vobis: qꝛdiu non fecistis vni de minoribus his: nec mihi fecistis.

Joh. 5.e

‖ Et ibunt hi in supplicium eternum: iusti autem in vitā eternam.

XXVI

B Et factū est cū ꝯsummasset iesus sermones hos oēs: dixit discipulis suis.

e

Mar. 14.a.
Lu. 22.a.
Joh. 11.g

‖ Scitis qꝛ post biduum pasca fiet: ⁊ filiꝰ homis tradet vt crucifigatur. Tunc ꝯgregati sunt principes sacerdotū: ⁊ seniores ppli in atriū principis sacerdotum: qui dicebat cayphas: ⁊ ꝯsiliū fecerūt vt iesum dolo tenerēt ⁊ occiderent. Dicebāt autē. Nō in die festo. Ne forte tumultꝰ fieret in pplo.

Mar. 14.a

‖ Cū aūt esset iesus in bethania in domo symōis leprosi accessit ad eū mulier habens alabastrū vnguenti pciosi: ⁊ effudit super caput ipsiꝰ recūbentis. Uidentes autē discipuli: indignati sunt dicētes: Ut qd perditio hec? Potuit enim istud venundari multo: ⁊ dari pauperibus: Sciens autē iesus ait illis.

Mar. 14.a.
Joh. 12.b.

‖ Quid molesti estis huic mulieri? Opus enī bonū operata ē in me. Nam semp paupes habetis vobiscum: me aūt nō semp habebitis. Mittens enī hec vnguentū hoc in corpꝰ meum ad sepeliendū me fecit.

Mar. 14.a

‖ Amen dico vobis: vbicunqꝫ predicatum fuerit hoc euangeliū in toto modo: dicet ⁊ qd hec fecit in memoriā eius.

Mar. 14.a
Lu. 22.a.
B

‖ Tunc abijt vnꝰ de duodecim qui dicebatur iudas scarioth: ad principes sacerdotū: ⁊ ait illis: Quid vultꝭ mihi dare: ⁊ ego vobis eum tradā? At illi ꝯstituerunt ei triginta argenteos. Et exinde querebat opportunitatē vt eū traderet. Prima autē die azymorū accesserūt discipuli ad iesum: dicētes: Ubi vis paremus tibi comedere pasca? At iesus dixit: Ite in ciuitatem ad quendā: ⁊ dicite ei: Magister dicit: tempus meū ppe est: apud te facio pasca cū discipulꝭ meis. Et fecerūt discipuli sicut ꝯstituit illis iesus: ⁊ parauerunt pasca.

Mar. 14.b
Joh. 13.c.

‖ Uespe aūt facto: discūbebat cū duodecim discipulꝭ suis. Et edentibꝰ illꝭ dixit:

Mar. 14.b
Luc. 22.c
Joh. 13.c.

‖ Amē dico vobis: qꝛ vnꝰ vestrū me traditurus est. Et cōtristati valde: ceperūt singuli dicere: Nūquid ego sum domine? At ipse rn̄dens ait: Qui intingit mecū manū in parapside: hic me tradet. Filiꝰ quidē hois vadit sicut scriptū est de illo

Mar. 14.c
Luc. 22.c
C

‖ Ue autē homini illi: per quē filius hominis tradetur. Bonū erat ei: si natus nō fuisset homo ille. Rn̄dens aūt iudas qui tradidit eum dixit: Nunqd ego sum rabbi? Ait illi: Tu dixistꝭ.

Mr. 14.c. L
22.b. Jo. 6. e

‖ Cenātibꝰ autem eis accepit iesus panē ⁊ benedixit: ac fregit: deditqꝫ discipulꝭ suis ⁊ ait: Accipite ⁊ comedite: hoc est corpꝰ meū.

Mar. 14.c

‖ Et

Lucſ.22.b accipiēs calicē gratias egit: et dedit il-
1.Corſ.11.e lis dicens: Bibite ex hoc oēs. Hic ē enī
ſanguis meꝰ noui teſtamēti: qui ꝓ mul
Mar.14.c. t's effūdet iu remiſſionē pctōꝝ. ‖ Dico
aūt vobis: nō bibā amodo de hoc geni-
mie vitis vſqꝫ ī diē illū cū illud bibā vo
Mar.14.c biſcum nouū in regno patris mei. ‖ Et
Joh.18.a hymno dicto: exierūt in montē oliueti.
Mar.14.c. Tūc dicit illis ieſus. ‖ Oēs vos ſcanda-
Zach.13.c lū patiemini in me in iſta nocte. ‖ Scri
Mr.14.c. ptū eſt enī. Percutiā paſtorē: ⁊ diſpgen
Joh.16.f tur oues gregis. Poſtqꝫ aūt ſurrexero ꝑ
Mar.14.c cedā vos in galileā. ‖ Reſpōdēs aūt pe-
Lucſ.12.c trꝰ ait illi: Et ſi oīes ſcādalizati fuerit
ī te ego nūqꝫ ſcādalizabor. Ait illi ieſus
D Amen dico tibi: qꝛ in hac nocte anteqꝫ
Mar.14.d gallus cantet: ter me negabis. ‖ Ait illi
petrus: Etiā ſi opoꝛtuerit me mori tecū
non te negabo. Similiter ⁊ oīnes diſcipu
Mar.14.d. li dixerūt. ‖ Tūc venit ieſus cum illis in
Lucſ.22.d villā que dicit gethſemani. Et dixit di-
Joh.18.a ſcipulis ſuis. ‖ Sedete hic: donec vadam
Mar.14.d illuc ⁊ orem. Et aſſumpto petro et duo-
bus filijs zebedei cepit cōtriſtari: ⁊ me-
Mar.14.d ſtus eſſe. Tunc ait illis. ‖ Triſtiſ eſt aīa
Joh.12.d mea vſqꝫ ad moꝛtē. Suſtiete hic: ⁊ vigi-
Mar.14.d late mecū. ‖ Et ꝓgreſſus puſilluꝫ: proci-
Lucſ.22.d dit in faciē ſuā orans: ⁊ dicens: ‖ Pater
Mar.14.d mi: ſi poſſibile eſt trāſeat a me calix iſte.
Lu.22.e Uerūtamē non ſicut ego volo: ſꝫ ſicut tu.
Mar.14.d ‖ Et venit ad diſcipulos ſuos et inuenit
Lucſ.22.e eos dormiētes: ⁊ dicit petro: Sic nō po-
tuiſtis vna hora vigilare mecū? Uigila-
te ⁊ orate: vt nō intretis in temptatiōeꝫ
Mar.14.d ‖ Spiritꝰ quidē promptꝰ eſt: caro aūt in-
Joh.6.g firma. ‖ Iterū ſecundo abijt: ⁊ orauit: di
Mar.14.d. cēs. Pater mi: ſi nō poteſt hic calix trāſi
re niſi bibam illū: fiat voluntas tua. Et
venit iterum: ⁊ inuenit eos dormiētes.
Erant enī oculi eoꝝ grauati. Et relictiſ
illis: iterū abijt ⁊ orauit tertio: eundem
Mar.14.e ſermonē dicens. ‖ Tūc venit ad diſcipu-
los ſuos: ⁊ dicit illis. Dormite iam ⁊ re-
Joh.2.c quieſcite. ‖ Ecce appropinqͣbit hora: ⁊ fi
E lius homis tradet in manꝰ pctōꝝ. Sur
gite eamus. Ecce appropinqͣbit qui me
Mar.14.e. tradet. ‖ Adhuc eo loquente: ecce iudas
Lu.22.e vnꝰ de duodecim venit: ⁊ cum eo turba
Joh.18.e multa cū gladijs ⁊ fuſtibꝰ miſſi a princi
Mar.14.e pibus ſacerdotuꝫ ⁊ ſenioribꝰ ppli. ‖ Qui
aūt tradidit eū: dedit illis ſignuꝫ dicēs:
Quēcunqꝫ oſculatꝰ fuero ipſe eſt: tenete
eum. Et ꝯfeſtim accedēs ad ieſuꝫ dixit:
Aue rabbi. Et oſculatꝰ eſt eū. Dixitqꝫ il
li ieſus. Amice ad quid veniſti? Tūc ac
ceſſerunt ⁊ manꝰ iniecerūt in ieſum: ⁊ te

nuerunt eū. ‖ Et ecce vnꝰ ex his q̄ erant Mar.14.e
cū ieſu: extendēs manū exemit gladium Luce.22.e
ſuū: ⁊ ꝑcutiens ſeruū principis ſacerdo- Joh.18.b
tum amputauit auriculā eius. Tūc ait
illi ieſus. Conuerte gladiū tuū in locum
ſuū. ‖ Oīnes enī qui acceperint gladiū: Gen.9.a
gladio peribūt. An putas quia nō poſ- Apocſ.13.c.
ſum rogare patrē meū: ⁊ exhibebit mihi
modo plus qꝫ duodecim legiōes angelo
rū? Quomō ergo implebunt ſcripture?
Quia ſic oportet fieri. In illa hora dixit
ieſus turbis. ‖ Tanqꝫ ad latronē exiſtis Mar.14.e.
cū gladijs ⁊ fuſtibꝰ comprehendere me. Lucſ.22.f.
Quotidie apud vos ſedebā docēs ī tem Joh.18.d
plo ⁊ nō me tenuiſtis. Hoc autē totū fa- F
ctū eſt: vt adimplerent ſcripture ꝓphe-
tarū. ‖ Tunc diſcipuli omnes relicto eo Mar.14.e
fugerūt. ‖ At illi tenētes ieſum: duxerūt Mar.14.f.L
ad cayphan principem ſacerdotuꝫ: vbi 22.f.Jo.18.b
ſcribe ⁊ ſeniores cōuenerāt. ‖ Petrus au Mar.14.f.L
tē ſequebat euꝫ a longe: vſqꝫ in atrium 22.f.Jo.18.c
principis ſacerdotū. Et ingreſſus intro
ſedebat cuꝫ miniſtris: vt videret finem.
‖ Principes aūt ſacerdotū ⁊ oīne cōcili- Mar.14.f
um querebāt falſum teſtimoniū contra Lu.22.g.
ieſum: vt eū morti traderēt: ⁊ nō inuene
runt: cum multi falſi teſtes acceſſiſſent.
Nouiſſime aūt venerunt duo falſi teſtes
et dixerunt: Hic dixit: ‖ Poſſuꝫ deſtruere Mar.14.f
templū dei: ⁊ poſt triduū reedificare il- Joh.2.d.
lud. Et ſurgens princeps ſacerdotū: ait
illi. Nihil rūdes ad ea que iſti aduerſuꝫ
te teſtificāt? Jeſus aūt tacebat. Et prin-
ceps ſacerdotū ait illi. ‖ Adiuro te ꝑ de- Mar.14.f.
um viuū: vt dicas nobis ſi tu es chriſtꝰ Lucſ.22.g
filꝰ dei. Dicit illi ieſus. Tu dixiſti. ‖ Ue- Mar.14.f.L
runtamē dico vobis: amodo videbitiſ fi 22.g.Jo.6.g
liū homis ſedentē a dextris virtutiſ dei
⁊ venientē in nubibꝰ in celi. ‖ Tūc prin Mar.14.g
ceps ſacerdotū ſcidit veſtimenta ſua di-
cens. Blaſphemauit. Quid adhuc ege- G
mus teſtibꝰ? Ecce nūc audiſtis blaſphe-
miā. Quid vobis videt? At illi reſpon-
dentes dixerūt. Reus eſt mortis. ‖ Tunc Eſa.50.c
expuerūt in faciē eius: ⁊ colaphis eū ce- Mar.14.g L
derunt. Alij aūt palmas in faciē eiꝰ de- 22.g.Jo.18.d
derūt dicentes: ꝓphetiza nobis chriſte.
Quis eſt qui te ꝑcuſſit. ‖ Petrus vero ſe- Mr.14.g.L.
debat foris in atrio: ⁊ acceſſit ad eū vna 22.f.Jo.18.c
ancilla dicēs: Et tu cū ieſu galileo eras
At ille negauit corā oibꝰ dicēs: neſcio
quid dicis. Exeunte autē illo ianuā: vi-
dit eū alia ancilla: ⁊ ait his q̄ erant ibi.
Et hic erat cū ieſu nazareno. Et iterꝫ ne
gauit cū iuramēto: qꝛ nō noui hominē.
Et poſt puſillū acceſſerūt qui ſtabant: et

dixerũt petro. Uere ⁊ tu ex illis es. Nã ⁊
loquela tua te manifestũ facit. Tunc ce-
pit detestari ⁊ iurare: qꝛ nõ nouisset ho-
[Mar. 14.g.] minẽ. Et cõtinuo gallus cantauit. ‖ Et
[Lu. 22.g.] recordat⁹ est petrus verbi iesu qđ dixe-
rat: priusq̄ gallus cantet ter me nega-
bis. Et egressus foras fleuit amare.

[A] Mane aũt facto: cõsiliũ XXVII
inierũt omẽs principes sacerdo-
tum ⁊ seniores ppl'i aduersus ie-
[Mar. 15.a.L] sum: vt eũ morti traderẽt. ‖ Et vinctum
[3.c. Jo. 18.e.] adduxerũt eũ: ⁊ tradiderũt pontio pila-
to p̄sidi. Tũc videns iudas qui eũ tradi
dit q̄ damnat⁹ esset: penitẽtia duct⁹: re-
tulit triginta argẽteos principib⁹ sacer
dotũ ⁊ seniorib⁹ dicẽs. Peccaui: tradẽs
sanguinẽ iustũ. At illi dixerũt: Quid ad
nos: Tu videris. Et ꝓiectis argẽteis in
templo recessit: ⁊ abiens laqueo se suspẽ
dit. Principes aũt sacerdotũ acceptis ar
genteis dixerũt: Nõ licet eos mittere in
corbonã: qꝛ preciũ sanguinis est. Conci-
lio aũt inito: emerunt ex illis agrũ figu-
[Act. 1.d] li in sepulturã ꝑegrinoꝝ: ‖ ꝓpter hoc vo
catus est ager ille acheldemach: hoc est
ager sanguinis: vsq; in hodiernũ diem.
Tunc impletũ est qđ dictũ est ꝑ hieremi
[Zach. 11.c.] am ꝓphetam dicentẽ. ‖ Et acceperũt tri
ginta argenteos: preciũ appciati quem
appreciauerũt a filijs isrl': ⁊ dederũt eos
[B] in agrũ figuli: sicut cõstituit mihi dñs.
[Mar. 15.a.L] ‖ Jesus autẽ stetit an̄ presidẽ: ⁊ interro-
[23.a. Jo. 18.f.] gauit eũ p̄ses dicẽs. Tu es rex iudeoꝝ?
[Mar. 15.a] Dicit illi iesus. Tu dicis. ‖ Et cũ accusa
[Joh. 19.b] retur a principib⁹ sacerdotum ⁊ seniori-
bus: nihil rñdit. Tunc dicit illi pilatus
Nõ audis quãta aduersum te dicũt te-
stimonia? Et nõ rñdit ei ad vllũ verbũ:
[Mar. 15.a] ita vt miraret' preses vehementer. ‖ Per
[Luc. 23.c.] diẽ autẽ solennẽ ꝯsueuerat preses pplo
[Mar. 15.a] dimittere vnũ vinctũ quẽ voluisset. ‖ Ha
[Joh. 18.g] bebat autẽ tunc vinctũ insignẽ qui di-
cebatur barrabas. Cõgregatis ergo illis
dixit pilat⁹. Quẽ vultis dimittã vobis:
barrabam: an iesum qui dicit' christus?
Sciebat eni q̄ ꝑ inuidiam tradidissent
eũ. Sedente autẽ illo ꝓ tribunali: misit
ad eũ vxor eius: dicẽs: Nihil tibi ⁊ iusto
illi. Multa eni passa sum hodie ꝑ visum
[Mar. 15.a] ꝓpter eum. ‖ Principes autẽ sacerdotũ
[Lu. 23.c] ⁊ seniores ꝑsuaserũt populis vt peterẽt
[Joh. 18.g] barrabã: iesum vero ꝑderẽt. Respõdens
[Act. 3.c] autẽ preses ait illis: Quem vultis vobis
[C] de duob⁹ dimitti? At illi dixerũt: Barra
[Mar. 15.a] bam. ‖ Dicit illis pilat⁹. Quid igit' faci-
[Luce. 23.c] am de iesu qui dicit' christ⁹? Dicũt oẽs.

Crucifigat'. Ait illis preses. Quid enim
mali fecit? At illi magis clamabãt: dicen
tes. Crucifigat'. Uidens aũt pilat⁹ quia
nihil ꝓficeret sed magis tumult⁹ fieret:
accepta aqua lauit man⁹ corã pplo di-
cens. Innocens ego sum a sanguine hu
ius iusti: vos videritis. Et rñdens vniuer
sus ppl's: dixit. Sanguis ei⁹ sup nos: et
sup filios nostros. ‖ Tunc dimisit illis [Mar. 15.b.L]
barrabam: iesum aũt flagellatum tradi [23.d. Jo. 19.c]
dit eis vt crucifigeret'. ‖ Tũc milites p̄si [Mar. 15.b]
dis suscipiẽtes iesum in ꝑtorio: congre- [Joh. 19.a.]
gauerũt ad eũ vniuersam cohortẽ: ⁊ exu-
entes eũ: chlamydẽ coccineã circũdede
runt ei. Et plectẽtes coronam de spinis
posuerũt sup caput eius: ⁊ harundinem
in dextra ei⁹: ⁊ genuflexu ante eũ: illude [D]
bant ei dicẽtes. ‖ Aue rex iudeoꝝ. Et ex- [Mar. 15.b]
puentes in eũ: acceperũt harundinem ⁊
ꝑcutiebãt caput ei⁹. Et postq̄ illuserũt
ei: exuerũt eum chlamydẽ ⁊ induerũt eũ
vestimẽtis ei⁹: ⁊ duxerũt eũ vt crucifige
rent. ‖ Exeuntes aũt inuenerũt hominẽ [Mar. 15.b]
cyreneũ: noie symonẽ: hunc angariaue- [Luc. 23.d]
rũt vt tolleret crucẽ eius. ‖ Et venerunt [Mar. 15.b.L]
in locũ qui dicit' golgotha: qđ est calua [23.e. Jo. 19.c]
rie locus. ‖ Et dederũt ei vinũ bibere cũ [Mr. 15.b.L]
felle mixtũ. Et cũ gustasset: noluit bibe- [23.e. Jo. 19.c]
re. Postq̄ aũt crucifixerunt eum diuise
runt vestimẽta eius sortem mittẽtes: vt
impleret' quod dictũ est ꝑ ꝓphetã dicen [E]
tem. ‖ Diuiserũt sibi vestimẽta mea: ⁊ su [Ps. 21.]
per vestẽ meã miserũt sortẽ. Et sedentes
seruabãt eũ. ‖ Et imposuerũt sup caput [Mar. 15.c.L]
eius causam ipsi⁹ scriptam: hic est iesus [23.e. Jo. 19.d]
rex iudeoꝝ. Tunc crucifixi sunt cum eo
duo latrones: vn⁹ a dextris: ⁊ vn⁹ a sini
stris. ‖ Pretereũtes aũt blasphemabant [Mar. 15.c.]
eũ: mouẽtes capita sua ⁊ dicentes. Uah
qui destruis tẽplũ dei: ⁊ in triduo illud
reedificas. ‖ Salua temetipsum: si filius [Sap. 2.d]
dei es descende de cruce. ‖ Simil'r ⁊ prin [Mar. 15.c]
cipes sacerdotũ illudẽtes cũ scribis ⁊ se [Luc. 23.e]
niorib⁹ dicebant. Alios saluos fecit: se-
ipsum nõ potest saluũ facere. ‖ Si rex is- [Mar. 15.c]
rael est: descendat nunc de cruce ⁊ credi
mus ei. Confidit in deo: liberet nũc eum
si vult. Dixit enim: qꝛ fili⁹ dei sum. ‖ Id- [Mar. 15.c]
ipsum autẽ ⁊ latrones qui crucifixi erãt [Luc. 22.f.]
cũ eo improperabãt ei. A sexta aũt hora
tenebre facte sunt sup vniuersam terrã:
vsq; ad horam nonã. Et circa horã no-
nam clamauit iesus voce magna dicẽs. [F]
Heli: heli: lama zabacthani. Hoc est ‖ De⁹ [Mar. 15.c]
meus: de⁹ me⁹: vt quid dereliquisti me?
Quidam autẽ illic stantes: ⁊ audientes

Mr.15.c.L. 23.e.Jo.19.e
dicebant. Heliam vocat iste. ‖ Et conti-
nuo currens vnꝰ ex eis acceptam spon-
giã impleuit aceto: ⁊ imposuit harundi
Mar.15.c
ni: ⁊ dabat ei bibere. ‖ Ceteri vero dice-
bant. Sine: videamꝰ an veniat helias li
beranu eũ. Jesus aũt iterũ clamans vo-
Mar.15.d. Lucẽ.23.f. Apocẽ.6.c
ce magna: emisit spm̃. ‖ Et ecce velum
templi scissum est in duas ptes: a sũmo
vsqꝫ deorsum. ‖ Et terra mota est: ⁊ petre
scisse sũt: ⁊ monumẽta apta sunt: ⁊ mul
ta corpa sanctoꝝ qui dormierãt surrexe
runt. Et exeũtes de monumẽtis post re-
surrectionẽ eiꝰ venerũt in sanctã ciuita
Mar.15.d Luce.23.g
tem: ⁊ apparuerũt multẽ. ‖ Centurio aũt
⁊ qui cũ eo erãt custodiẽtes iesum: viso
terremotu ⁊ his ꝙ fiebant: timuerũt val
Mar.15.d
de dicẽtes. ‖ Uere filiꝰ dei erat iste. Erãt
aũt ibi mulieres multe a longe: ꝙ secute
erant iesum a galilea ministrãtes ei: in-
ter quas erat maria magdalene: et ma-
ria iacobi: ⁊ ioseph mr̃: ⁊ mr̃ filioꝝ zebe
B Mar.15.d Luce.23.g Joh.19.g
dei. ‖ Cũ aũt sero factũ esset: venit quidã
homo diues ab arimathia: noie ioseph:
qui ⁊ ipse discipulus erat iesu. Hic acces
sit ad pilatũ: ⁊ petijt corpꝰ iesu. Tũc pi-
latus iussit reddi corpꝰ. ‖ Et accepto cor
Mar.15.d Lu.23.g Joh.19.g
pore ioseph inuoluit illud ĩ syndone mũ-
da: ⁊ posuit illud in monumẽto suo no-
uo: qđ exciderat ĩ petra. Et aduoluit sa-
xum magnũ ad ostiũ monumẽti ⁊ abijt
Mar.15.d
‖ Erat aũt ibi maria magdalene ⁊ alte-
ra maria: sedentes cõtra sepulcrũ. Alte-
ra aũt die que est post parasceuen: cõue-
nerũt principes sacerdotũ ⁊ pharisei ad
pilatũ dicentes. Dñe recordati sumꝰ: qꝛ
seductor ille dixit adhuc viuẽs: post tres
resurgam. Jube ergo custodiri sepulcrũ
vsqꝫ in diem tertiũ: ne forte veniãt disci
puli eiꝰ ⁊ furent eum: ⁊ dicãt plebi: sur-
rexit a mortuis: ⁊ erit nouissimus error
peior priore. Ait illis pilatꝰ. Habetẽ cu-
stodiam: ite custodite sicut scitẽ. Illi aũt
abeuntes: munierũt sepulcrũ: signantes
lapidem cũ custodibꝰ. XXVIII

A Mar.16.a Lucẽ.24.a Joh.20.a
V Espere autẽ sabbati que lucescit
in pⁱa sabbati: venit maria mag-
dalene ⁊ altera maria videre se-
pulcrũ. Et ecce terremotꝰ factus est ma-
gnus. Angelus enĩ dñi descendit de ce-
lo: ⁊ accedens reuoluit lapidẽ: ⁊ sedebat
sup eum. Erat aũt aspectus eiꝰ sicut ful
gur: ⁊ vestimentũ eius sicut nix. Pre ti-
more autẽ eius exterriti sunt custodes:
⁊ facti sunt velut mortui. Rñdens autẽ
angelus dixit mulieribꝰ. ‖ Nolite time-
Mar.16.b. Lucẽ.20.a
re vos. Scio enĩ ꝙ iesuz ꝙ crucifixus est
querit. Nõ est hic: surrexit enĩ: sicut di-
B
xit. Uenite ⁊ videte locũ: vbi positꝰ erat
dñs. Et cito eũtes dicite discipul eiꝰ: qꝛ
surrexit: ⁊ ecce ꝓcedet vos in galileam.
Mar.16.b Lu.24.b
Ibi eũ videbitis: ecce ꝓdixi vobis. ‖ Et
exierũt cito de monumẽto cũ timore et
gaudio magno: currẽtes nunciare disci
pulis eiꝰ. Et ecce iesus occurrit illis di-
cens: Auete. Ille autẽ accesserũt ⁊ tenu-
erunt pedes eiꝰ: ⁊ adorauerũt eũ. Tunc
ait illis iesus. Nolite timere. Ite nũcia-
te fratribꝰ meis vt eant in galileam: ibi
C
me videbunt: Que cũ abiissent: ecce qui-
dã de custodibꝰ venerũt in ciuitatem et
nunciauerũt principibꝰ sacerdotũ omĩa
que facta fuerãt. Et ꝯgregati cũ seniori-
bus: ꝯsilio accepto pecuniã copiosã de-
derunt militibꝰ dicentes. Dicite qꝛ di-
scipuli eius nocte venerũt: ⁊ furati sunt
eũ nobis dormientibꝰ. Et si hoc auditũ
fuerit a preside: nos suadebimus ei: ⁊ se-
curos vos faciemꝰ. At illi accepta pecu
nia: fecerunt sicut erãt edocti. Et diuul-
D
gatũ est verbũ istud apud iudeos vsqꝫ in
hodiernũ diem. Undecim aũt discipuli
abierunt in galileã in montẽ vbi cõsti-
Mar.16.f
tuerat illis iesus. ‖ Et vidẽtes eum ado-
rauerunt: quidã autẽ dubitauerunt. Et
accedens iesus: locutꝰ est eis dicẽs: Da-
ta est mihi omĩs ptãs in celo ⁊ in terra.
Euntes ergo docete omẽs gẽtes: bapti-
zantes eos in nomie pr̃is ⁊ filij ⁊ spiri-
tussancti: docentes eos seruare oĩa que-
cunqꝫ mandaui vobis. Et ecce ego vo-
biscum sum omnibꝰ diebꝰ: vsqꝫ ad con-
summationẽ seculi.

Explicit euãgeliũ scđm Mattheũ.
Incipit prologus sancti Hierony-
mi in euãgeliũ ꝯm Marcum.

M Arcus euangelista dei electus
⁊ petri in baptismate filiꝰ: at-
qꝫ in diuino sermone discipu-
lus: sacerdotiũ in israel agens
ꝯm carnẽ leuita: ad fidem christi ꝯuer-
sus: euangelium in italia scripsit: osten-
dens in eo quid ⁊ generi suo deberet: et
christo. Nã initiũ principij in voce pro-
phetice exclamationis instituens ordi-
nem leuitice electiõis ostendit: vt predi-
cans predestinatũ iohannẽ filiũ zacha-
rie in voce angeli annunciantẽ emissũ:
non solũ verbũ carnẽ factũ: sed ⁊ corpꝰ
dñi in omĩa ꝑ verbum diuine vocẽ ani-
matũ in initio euangelice predicatiõis

oſtenderet: vt qui hec legens ſciret cui initiū carnis in domino: et ieſu aduenientis habitaculū caro deberet agnoſcere: atq in ſe verbū vocis quod in cōſonantibꝰ ꝑdiderat inueniret. Deniq cū perfecti euāgelij opus intrans: τ a baptiſmo domini ꝑdicare deū inchoās: non laborauit natiuitatē carnis quā in prioribꝰ viderat dicere: ſed totius exprimēs expoſitionē deſerti: ieiuniū numeri: temptationē diaboli: cōgregationē beſtiarū τ miniſteriū protulit angelorū: vt inſtituens nos ad intelligendū: ſingula in breui compingēs nec auctoritatē facte rei demeret: τ perficiēdi operis plenitudinem nō negaret. Deniq amputaſſe ſibi poſt fidem pollicem dicit: vt ſacerdotio reꝓbus haberet: ſed tantū conſentiens fidei predeſtinata potuit electio vt nec ſic in opere verbi ꝑderet: quod priꝰ meruerat in genere. Nā alexandrie epiſcopus fuit. Cuius ꝑ ſingula opus fuit. ſcire τ euangelij in ſe dicta diſponere: et diſciplinā legis in ſe agnoſcere: τ diuinam in carne domini intelligere naturam. Que in nos primū requiri oportet de hinc inquiſita volumus agnoſci habentes mercedē exhortationis: qm̄ qui plantat τ qui rigat vnū ſunt: qui autē incrementum preſtat: deus eſt.

Explicit prologus. Incipit Regiſtrū in euangeliū Marci.

[1] De ſancto iohanne baptiſta et victu τ habitu eiuſdem: baptizatus ieſus τ temptatus vicit predicās palam. Petrū et ceteros ſequi iubet: hominē ab immūdo ſpiritu: eripuit ſocrū petri a febribus liberat: leproſum mundat.

[2] Paraclytum iubet tollere grabatū: leui alphei ſequi ſe iubet: τ dicit non eſſe opus ſanis medicum diſcipuli ſabbato ſpicas euellunt.

[3] In ſynagoga ſabbato curat habentem aridā manū: τ multos ſanat: τ ſpūs immūdi clamabāt: Tu es filius dei: duodecim nomina apoſtolorū. Scribe dicebant q in principe demoniorum eijceret demonia: matrē τ fratres dicit qui faciunt voluntatem dei.

[4] Parabolam ſeminantis dicit: de menſura: de ſemine iactato in terrā: de grano ſynapis: nauigās tēpeſtatem ſedat.

[5] Demoniorū legionem ab homine expellit ſanat mulierē a ꝓfluuio ſanguinis archiſynagogi filiā mortuā ſuſcitauit.

[6] Dicebant ieſum fabri filiū: prophetam non ſine honore eſſe niſi in patria ſua: vocat duodecim: τ cepit eos mittere binos cum ꝑceptis: herodes dixit ieſū iohannem baptiſtam. Alij dicebant vero quia helias eſt: alij quia ꝓpheta: de capite iohis: de regreſſu aplorū ad ieſū: de quinq panibus τ duobus piſcibus. Ieſus ſupra mare ambulat: τ infirmos ſanat: et quotquot tangebant eum ſalui fiebant.

[7] De manibus non lotis: τ ea magis coinquinare hominē que exeunt de ore: filiam ſyrophenıſſe a demonio liberat dicens: non eſt bonū ſumere panem filiorū τ mittere canibus: ſurdum et mutū curat dicens ei effeta.

[8] De ſeptem panibus τ piſciculis paucis ſatiauit quattuor milia hominū: de ſigno ione precepit caueri a fermēto phariſeorum τ herodis: τ veniūt bethſaida et de ſputo et impoſitiōe manus: ceci oculos aperit: petrū poſt confeſſionē: qz chriſtus filius dei eſſet dure increpat: dicēs: vade retro ſathanas: τ turbe cū diſcipulis dixit: Si quis vult me ſequi deneget ſemetipm: τ q me cōfeſſus fuerit τ verba mea in generatiōe iſta τc̄.

[9] Ieſus in monte transfiguratur: dixit qz helias venit. Eiecto ſurdo τ muto ſpiritu dicit diſcipulis: hoc genus i nullo poteſt exire niſi oratione τ ieiunio: predicit paſſionē ſuam: humilitatem docet: τ nō eſſe ꝓhibendū qui in nomine eiꝰ virtutem facit: de calice aque: de ſcandalo manus: pedis: oculi: de ſale.

[10] Uxorem non dimittendam niſi ob fornicationem: ieſus dixit: ſinite paruulos venire ad me dixit. Nemo bonꝰ niſi vnꝰ deꝰ: dixit: vade vende quecūq habes τ da pauperibꝰ: difficile qui pecunias habent in regnum dei introibūt: qui ſi ſua renūciauerit centuplū accipiet: Erūt primi nouiſſimi: τ venturam ſibi paſſionem: petitio filiorū zebedei: qui voluerit in vobis primus eſſe: erit omniū ſeruus filius hominis non venit vt miniſtraretur ei: ſed vt miniſtraret: de ceco mendicante curato.

[11] De pullo aſine: de ficu quā dominꝰ maledixit cum eſurijt: de templo eijcit vendētes τ emētes. Sacerdotes τ ſcribe q̄rebant quomodo eum perderēt: ficum aridā factam radicitus: non heſitandū

in corde: credite q2 accipietis que petitis dimittite si quid habetis aduersus aliquem in oratiōe. Interrogatus in qua potestate hoc facis.

12 Parabolā de vinea ꝛ colonis: de denario cesaris: de muliere q̄ septē frēs habuit: de primo mādato interrogat̄: ꝛ interrogātē dicit nō esse lōge a regno dei: dicit Quō dicūt scribe christū eē filium dauid cū sit dn̄s dicit cauere a scribis: de vidua ꝛ gazophilatio.

13 De templi structura: de vēturis añ diē iudicij: de passione martyꝝ: de abominatione ꝛ fuga ꝛ p̄gnātib⁹: de tribulatiōibus: abbreuiatio dieꝝ: de pseudo christis ꝛ pphetis: sol obtenebrat̄ ꝛ luna nō dabit splendorē suū: stelle erūt decidentes ꝛc. de aduētu christi: parabola fic⁹: diē ꝛ horam nemo scit: vigilate ꝛ orate nescitis tempus.

14 De vnguēto effuso sup caput iesu: pditio iude: cū discipłis māducauit pasca: dicit vn⁹ vr̄m me tradet: de sacramēto corpis ꝛ sanguinis ꝛc: ꝛ captio iesu.

15 Vinctū iesum duxerunt ad pilatum: et illusio: ꝛ crucifixio: ꝛ mors: ꝛ sepultura iesu christi.

16 Resurrectio ꝛ ostēsio eius: ꝛ q̄ p̄dicare iubet euangelium.

Explicit Registrū. Incipit euangelium s̄m Marcum.

A

Initium euāgelij

Malach. 3. a
Mat. 11. b
Luce. 7. d
Esa. 40. a
Mat. 3. a
Joh. 1. c.

Initium euāgelij iesu christi filij dei: sicut scriptū ē i esaya ppha. ‖ Ecce mitto āgelū meū añ faciē tuā: qui p̄parabit viā tuā añ te. ‖ Vox clamātis in deserto. Parate viam dn̄i: rectas facite semitas eius. Fuit in deserto iohēs baptizans ꝛ p̄dicans baptismū penitētie: in remissionē pctōꝝ. ‖ Et egrediebat̄ ad eū omis iudee regio: ꝛ hierosolymite vniuersi ꝛ baptizabāt̄ ab illo i iordanis flumine: ꝯfitētes pctā sua. ‖ Et erat iohannes vestitus pilis cameloꝝ ꝛ zona pellicea circa lumbos eius: et locustas ꝛ mel siluestre edebat: et p̄dicabat dicēs. ‖ Veniet fortior me post me: cui⁹ non sū dignus pcumbēs soluere corrigiā calciamentoꝝ ei⁹. ‖ Ego baptizaui vos aqua ille vo baptizabit vos spū scō. ‖ Et factū est in dieb⁹ illis venit iesus a nazareth galilee ꝛ baptizatus ē a iohāne in iordane. Et statim ascendens de aqua: vidit

Mat. 3. a
Luc. 3. a
Joh. 3. e
Mat. 3. a
Mt. 3. c. L. 3c
Joh. 1. d
Mt. 3. c. L. 3.
c. Joh. 1. d
Mat. 3. d
Lu. 3. d
Joh. 3. e

celos apertos: ꝛ spm̄ sctm̄ tanq̄ colūbā descēdētē ꝛ manentē in ip̄o. Et vox facta est de celis. ‖ Tu es fili⁹ me⁹ dilect⁹ in te cōplacui. ‖ Et statim spūs expulit eū in desertū. Et erat in deserto quadraginta diebus ꝛ quadraginta noctib⁹: ꝛ tēptabat̄ a sathana: Eratq̄ cū bestijs: ꝛ āgeli ministrabāt illi. ‖ Postq̄ aūt tradit⁹ est iohēs: venit iesus in galileā: predicans euangeliū regnū dei: ꝛ dicens: Qm̄ impletū est temp⁹: ꝛ appropinquabit regnū dei. ‖ Penitemini ꝛ credite euāgelio. Et preteriēs secus mare galilee: vidit simonē et andreā frēm eius mittētes retia i mare. ‖ Erāt eni piscatores. Et dixit eis iesus. Venite post me ꝛ faciam vos fieri piscatores hoim. Et ptin⁹ relictis retib⁹ secuti sunt eū. ‖ Et pgressus inde pusillū vidit iacobū zebedei ꝛ iohannē frēm eius ꝛ ip̄os cōponētes retia in naui: et statim vocauit illos. Et relicto p̄re suo zebedeo in naui cū mercenarijs: secuti sunt eū. ‖ Et ingrediunt̄ capharnaū: et statim sabbatis ingressus in sinagogam docebat eos. ‖ Et stupebāt sup doctrina eius. Erat eni docēs eos quasi ptātem hn̄s: ꝛ nō sicut scribe. ‖ Et erat in sinagoga eoꝝ homo in spū imundo: ꝛ exclamauit dicēs: Quid nobis ꝛ tibi iesu nazarene? Venisti pdere nos. Scio q̄ sis sāctus dei. Et cōmittatus ē ei iesus dicēs Obmutesce: ꝛ exi de hoie. Et discerpens eum spūs imundus: et exclamans voce magna: exijt ab eo. Et mirati sunt oēs ita vt cōquirerēt inter se dicētes: Quidnam ē hoc? Que nā doctrina hec noua? Quia in ptāte spiritib⁹ imundis impat et obediūt ei. Et pcessit rumor eius statim in oēm regionē galilee. ‖ Et ptinuo egrediētes de sinagoga: venerūt in domū simonis ꝛ andree cū iacobo ꝛ iohe. Recumbebat aūt socrus simonis febricitās: ꝛ statim dicūt ei d illa. Et accedēs eleuauit eam apprehensa manu ei⁹: ꝛ cōtinuo dimisit eā febris ꝛ mistrabat eis. ‖ Vespe autē facto occidisset sol: afferebant ad eum oēs male hn̄tes ꝛ demōia habētes: ꝛ erat omis ciuitas cōgregata ad ianuā. ‖ Et curauit multos qui vexabant̄ varijs lāguorib⁹. Et demōia multa eijciebat ꝛ nō sinebat ea loq̄ qm̄ sciebant eū. Et diluculo valde surgēs egressus abijt in desertū locū: ibiq̄ orabat. Et psecutus ē eū simon: ꝛ qui cum illo erāt. Et cū inuenissent eū: dixerūt i: q2 omēs querūt te. Et ait illis. Eamus in

Mat. 3. d
Lu. 3. c
2. Pe. 1. d
Mat. 4. a
Luc. 4. a
Mat. 4. b
Mat. 4. c.
Act. 3. d
Mat. 4. c
Luce. 5. b.
Mat. 4. d
Luc. 4. e.
C
Mat. 7. d
Luce. 2. g
Luce. 4. e
Mat. 8. b
Luce. 4. f
Luc. 4. g
D
J. 3. b

ꝓximos vicos ꝛ ciuitates vt ꝛ ibi p̄dicē. Ad hoc eni veni. Et erat p̄dicās in synagogis eoꝝ ꝛ in omni galilea: et demonia ejiciens. ‖ Et venit ad eū lepsus deprecans eū: ꝛ genu flexo: dixit: Si vis potes me mūdare. Jesus aūt misert⁹ ei⁹ extendit manū suā: ꝛ tangens eū ait illi Uolo. Mūdare.: Et cum dixisset: statim discessit ab eo lepra: ꝛ mundatus est. Et Et cōminatus ē ei statimq̄ eiecit illū: et dicit ei. ‖ Uide nemini dixeris: sed vade ostende te p̄ncipi sacerdotū: ꝛ offer ꝓ emūdatione tua que p̄cepit moyses in testimoniū illis. Et egressus cepit p̄dicare et diffamare sermonē: ita vt iā nō posset manifeste introire in ciuitatē sꝫ foris in desertis locis esse: ꝛ cōueniebāt ad eum vndiq̄.

Mat. 8. a
Lucē. 5. c.
Mat. 8. a.
Luce. 5. c

II

Et iterū intrauit capharnaū post dies octo: ꝛ auditū ē q̄ in domo esset ꝛ ꝯuenerūt multi: ita vt non caperet neq̄ ad ianuā: ꝛ loquebat̄ eis verbū. ‖ Et venerūt ad eū ferētes paralyticū: qui a quattuor portabat̄. Et cū nō possent offerre eū illi p̄ turba: nudauerunt tectū vbi erat: ꝛ patefacientes submiserūt grabatū in quo paralyticus iacebat. Cūm aūt vidisset iesus fidē illoꝝ ait paralitico. Fili dimittunt̄ tibi pctā tua. Erāt aūt illic quidā de scribis sedētes: ꝛ cogitantes in cordib⁹ suis. Quid hic sic loquit̄? Blasphemat. ‖ Quis pōt dimittere pctā nisi solus de⁹. ‖ Quo statim cognito iesus spū suo: q̄ sic cogitarent intra se: dicit illis. Quid ista cogitatis in cordib⁹ vr̄is. ‖ Quid ē facili⁹: dicere paralytico: dimittunt̄ tibi peccata tua: an dicere: surge tolle grabatū tuū ꝛ ambula? Ut aūt sciatis: quia fili⁹ hoīs habet ptātem in terra dimittēdi peccata: ait paralytico. ‖ Tibi dico surge: tolle grabatū tuū ꝛ vade in domū tuā. Et statim surrexit ille: et sublato grabato abijt inde corā omib⁹: ita vt mirarent̄ omnes: ꝛ honorificarēt deū dicētes: q̄ nunq̄ sic vidim⁹. ‖ Et egressus ē rursus ad mare: omisq̄ turba veniebat ad eū: et docebat eos. Et cū p̄teriret vidit leui alphei sedētē ad teloneū: et ait illi. Sequere me. Et surgens secutus ē eū. ‖ Et factū ē cū accumberet ī domo illi⁹: multi publicani ꝛ pctōres simul discūbebāt cū iesu discipulis eius. Erāt enī multi q̄ sequebant̄ eū. Et scribe ꝛ pharisei videntes: quia māducaret cum publicanis et pctōribus: dixerūt discipulis ei⁹. ‖ Quare cum publicanis ꝛ pctōrib⁹ māducat et bibit mgr̄ vr̄? Hoc audito iesus ait illis. Nō necesse hn̄t sani medico: sed qui male hn̄t. ‖ Nō eni veni vocare iustos: sꝫ pctōres. Et erāt discipuli iohānis ꝛ pharisei ieiunantes: ꝛ veniūt ꝛ dicunt illi. ‖ Quare discipuli iohānis ꝛ phariseoꝝ ieiunāt: tui aūt discipuli non ieiunant. ‖ Et ait illis iesus. Nūquid pn̄t filij nuptiaꝝ quādiu spōsus cū illis ē ieiunare Quāto tp̄e hn̄t secū sponsū nō pn̄t ieiunare. Ueniēt aūt dies cū auferet̄ ab eis spōsus: ꝛ tūc ieiunabūt illis dieb⁹. Nemo assumentū pāni rudis assuit vestimento veteri. Alioquin aufert supplementū nouū a veteri: ꝛ maior scissura fit Et nemo mittit vinū nouū in vtres veteres: alioquin dirumpet vinū vtres ꝛ vinuꝫ effundetur: ꝛ vtres peribūt. Sed vinuꝫ nouū in vtres nouos mitti debet. ‖ Et factum ē iterū cum dn̄s sabbatis ambularet ꝑ sata: ꝛ discipuli eius ceperunt p̄gredi ꝛ vellere spicas. Pharisei aūt dicebant ei. Ecce quid faciūt discipuli tui sabbatis qd̄ nō licet. Et ait illis. ‖ Nunquam legistis quid fecerit dauid qn̄ necessitatē habuit ꝛ esurijt ip̄e: et qui cum eo erant: quō introiuit in domū dei sub abiathar principe sacerdotū: ꝛ panes ꝓpositionis manducauit quos nō licebat māducare nisi solis sacerdotib⁹ ꝛ dedit eis ꝛ q̄ cū eo erant? Et dicebat eis. Sabbatū ꝓpter hoīem factum ē: ꝛ non hō ꝓpter sabbatū. ‖ Itaq̄ dn̄s ē fili⁹ hoīs etiam sabbati.

Mat. 9. a
Luce. 5. d
Joh. 5. a
Lu. 5. d
I. Cor. 2. d
Mat. 9. a.
Luc. 5. e
Mat. 9. a
Lu. 5. e.
Joh. 5. b
Mat 9. a
Luc. 5. f
Mat. 9. a.
Luce. 5. f
Mat. 9. b
Luce. 5. f
I. Timo. I. c
Lu. 5. f
Mat. 9. b
Lu. 5. g
Mat. 12. a
Luce. 6. a
I. Re. 21. b
Mat. 12. a
Luc. 6. a.
Mat. 12. a
Luc. 6. a

III

Et introiuit iterū in synagogam et erat ibi homo hn̄s manū aridā. ‖ Et obseruabāt eū si sabbati curaret: vt accusarēt illū. Et ait homini habenti manū aridā: Surge in mediū Et dicit eis. ‖ Licet sabbatis benefacere an male: aīaꝫ saluā facere an ꝑdere? At illi tacebāt. Et circūspiciēs eos in ira: cōtristatus sup̄ cecitate cordis eoꝝ: dicit hoī: Extende manū tuā. Et extendit ꝛ restituta ē manus illi. ‖ Exeuntes aūt pharisei: statim cū herodianis cōsilium faciebat aduersus eū: quō eū ꝑderēt. Jesus aūt cū discipulis suis secessit ad mare: ‖ ꝛ multa turba a galilea ꝛ iudea secuta ē eū. Et ab hierosolymis ꝛ ab idumea ꝛ trans iordanē ꝛ qui circa tyrum et sidonē: multitudo magna audientes que faciebat venerūt ad eū. Et dixit iesus discipulis suis: vt in nauicula sibi deseruirent ꝓpter turbā ne cōprimerēt

Mat. 12. a
Mat. 12. a
Luce. 6. b
Mat. 12. b
Joh. 10. g
Mat. 4. d
Luc. 4. d
Joh. 6. a

eũ. Multos eni ſanabat: ita vt irruerēt in eũ vt illũ tãgeret quotquot hẽbant plagas. Et ſpũs imũdi cũ illũ videbãt ꝓcidebãt ei: ⁊ clamabãt dicẽtes. Tu es filius dei. Et vehementer ꝯminabat eis ne manifeſtarẽt illũ. [Luce.4.g] [Mat.10.a] [Luce.9.a] Et aſcendẽs in montē vocauit ad ſe quos voluit ipſe: ⁊ venerũt ad eũ. Et fecit vt eſſent duodeci cũ illo: ⁊ vt mitteret eos predicare. Et dedit illis ptãtem curãdi infirmitates: et eijciendi demonia. [Mat.10.a] [Lu.6.c.] [Act.1.b.] Et impoſuit ſimoni nomē petrus. Et iacobũ zebedei: et iohẽm fratrē iacobi: ⁊ impoſuit eis nomia boanerges: quod ē filij tonitrui. Et [C] andreã ⁊ philippũ ⁊ bartholomeum et matheũ: et thomã ⁊ iacobũ alphei ⁊ thadeum ⁊ ſimonē chananeũ: et iudã ſcarioth qui ⁊ tradidit illum. Et veniunt ad domũ. Et cõuenit iterũ turba: ita vt nõ poſſet neq; panē manducare. Et cũ audiſſent ſui: exierũt tenere eũ. Dicebant eni qm̄ in furorē verſus eſt. [Mat.12.b] [Lu.11.b] Et ſcribe qui ab hieroſolymis deſcẽderãt dicebãt qm̄ beelzebub habet: ⁊ qꝛ in principe demoniorũ eijcit demõia. [Mat.12.b] [Lu.11.c] Et ꝯuocatis eis in parabolis dicebat illis. Quõ põt ſathanas ſathanã eijcere? Et ſi regnũ i ſe diuidaꝛ: nõ poteſt regnũ illud ſtare. Et ſi domus ſuꝑ ſemetipſam diſptiaꝛ: non poteſt domus illa ſtare. Et ſi ſathanas cõſurrexerit in ſemetipſm: diſptitus ē: et [D] non poterit ſtare ſed finē habet. Nemo poteſt vaſa fortis ingreſſus in domũ diripere niſi prius fortem alliget: ⁊ tũc domũ eius diripiet. [Mat.12.c] [Lu.12.b.] Amē dico vobis: qm̄ omnia dimittenꝛ filijs hoim pctã et blaſphemie quibus blaſphemauerunt. Qui autē blaſphemauerit in ſpm̄ ſanctũ nõ habebit remiſſionē i eternũ: ſed reꝰ erit eterni delicti: qm̄ dicebat ſpiritũ imundũ habet. [Mat.12.d] [Luce.8.c.] Et veniũt mater eius et fratres: ⁊ foris ſtantes miſerũt ad eum: vocantes eũ. Et ſedebat circa eum turba ⁊ dicũt ei. Ecce mater tua ⁊ fratres tui: foris querũt te. Et rñdens eis ait: Que eſt mater mea ⁊ fratres mei? Et circũſpiciẽs eos qui in circuitu eiꝰ ſedebãt ait Ecce mater mea ⁊ fratres mei. Qui eni fecerit voluntatē dei: hic frater meus et [B] ſoror mea ⁊ mater eſt

IIII

[Luce.5.a] Et iterũ cepit docere ad mare ⁊ [e.] cõgregata ē ad eũ turba multa: ita vt in naui aſcẽdẽs ſederet in mari: ⁊ oĩs turba circa mare ſuꝑ terraꝫ erat: ⁊ docebat eos in ꝑabolis mlta: ⁊ dicebat illis in doctrina ſua Audite: Ecce exijt ſeminãs ad ſeminãdũ. [Mat.13.a] [Luce.8.] Et dũ ſeminat aliud cecidit circa viã ⁊ venerũt volucres celi ⁊ comederũt illud. Aliud vero cecidit ſuꝑ petroſa vbi nõ habuit terrã multã ⁊ ſtatim exortũ ē: qm̄ non habebat altitudinē terre ⁊ qñ exortus ē ſol exeſtuauit: ⁊ eo ꝙ nõ habebat radicem exaruit. Et aliud cecidit i ſpinas: ⁊ aſcẽderũt ſpine ⁊ ſuffocauerũt illud: ⁊ fructum non dedit. Et aliud cecidit in terrã bonã ⁊ dabat fructũ aſcendentē ⁊ creſcentē: ⁊ afferebat vnũ triceſimũ: ⁊ vnũ ſexageſimũ ⁊ vnũ centeſimũ. Et dicebat Qui habet aures audiẽdi audiat. Et cũ eſſet ſingularis: interrogauerũt eum hi [B] qui cum eo erant duodecim: ꝑabolam. Et dicebat eis. [Mat.13.b] [L.8.b.Jo.12.f.Eſa.6.c] [Act.28.f] Vobis datum eſt noſſe myſteriũ regni dei: illis aũt qui foris ſũt in parabolis omia fiũt vt videntes videant ⁊ nõ videant: ⁊ audiẽtes audiãt et nõ intelligãt: ne quãdo cõuertanꝛ et dimittanꝛ eis pctã. Et ait illis: Neſcitis parabolã hanc? Et quõ omẽs parabolas cognoſcetis. [Mat.13.c] [Luce.8.b] Qui ſeminat: verbũ ſeminat. Hi aũt ſunt qui circa viã vbi ſeminaꝛ verbum: ⁊ cũ audierit: cõfeſtim venit ſathanas ⁊ aufert verbũ quod ſemiatũ eſt in cordibus eoꝝ. Et hi ſunt ſimiliter qui ſuꝑ petroſa ſeminanꝛ q̃ cũ audierint verbũ: ſtatim cum gaudio accipiũt illud ⁊ nõ habent radicem in ſe: ſed temꝑales ſunt: deinde orta tribulatione ⁊ ꝑſecutione ꝓpter verbũ: confeſtim ſcandalizanꝛ. Et alij ſunt qui i ſpinis ſeminanꝛ. Hi ſunt qui verbũ audiunt ⁊ erũne ſeculi ⁊ deceptio diuitiarũ: et circa reliqua cõcupiſcentie introeuntes ſuffocant verbũ: ⁊ ſine fructu efficiꝛ Et hi ſunt qui ſuꝑ terram bonã ſeminati ſunt: qui audiũt verbũ ⁊ ſuſcipiũt: et [C] fructificant: vnũ triceſimũ: vnũ ſexageſimũ ⁊ vnum centeſimũ. [Math.5.b] [L.8.c.⁊.11.f] Et dicebat illis. Nunquid venit lucerna vt ſub modio ponaꝛ aut ſub lecto? Nonne vt ſuꝑ candelabrum ponatur. [Mat.10.c] [Luce.8.c.] Non eſt eni aliquid abſconditum qđ non manifeſteꝛ nec factum eſt occultum quod nõ veniat in palam. Si quis habet aures audiendi audiat. Et dicebat illis. Videte qđ audiatis. [Mat.7.a] [Luce.6.f.] In qua menſura menſi fueritis: remetieꝛ vobis: ⁊ adijcietur vobis [Mat.13.b.et 25.c.Lu.8.c et.19.d.] Qui enim habet dabitur illi: ⁊ qui non habet: etiam quod habet auferet ab eo Et dicebat. Sic eſt regnũ dei quẽadmodũ ſi homo iaciat ſementē in terrã ⁊ dormiat: ⁊ exurgat nocte ⁊ die: ⁊ ſemē ger-

minet:et increscat: dū nescit ille. Ultro
eni terra fructificat:primū herbā: dein
de spicam: deinde plenū frumētū in spi-
ca. Et cū ex se pduxerit fruct⁹ stati mit-
tit falcem:qm̄ adest messis. Et dicebat:
Cui assimilabim⁹ regnū dei: aut cui pa-
Mat. 13.d rabole cōparabim⁹ illud.‖Sicut granū
Lu.13.d synapis quod cū seminatū fuerit i terra
minus est olbus seminib⁹ q̄ sunt in ter-
ra:⁊ cū natū fuerit ascendit in arborez:
⁊ fit maius in olbus olerib⁹: ⁊ facit ra-
D mos magnos : ita vt possint sub vmbra
Mat.13.e eius aues celi habitare.‖Et talib⁹ mul-
tis parabolis loquebat̄ eis verbuʒ put
poterant audire:sine parabola aūt non
loquebat̄ eis. Seorsum aūt discipul̄ su-
Mat. 8.c is disserebat oīa.‖ Et ait illis in illa die
Luce.8.d cum sero esset factū:Transeam⁹ contra.
Et dimittētes turbam assumūt eum ita
vt erat in naui: ⁊ alie naues erant cum
illo. Et facta est pcella magna venti:et
flu:tus mittebat in nauim:ita vt imple
retur nauis. Et erat ipse in pupi sup cer
uical dormiens:⁊ excitant eū:⁊ dicūt il-
li. Magister:nō ad te ptinet:q̄ perimus
Et exurgens cōminat⁹ est vento ⁊ dixit
mari:Tace:obtumesce. Et cessauit ven-
tus:⁊ facta est tranquillitas magna. Et
Matth.8.c. ait illis.‖Quid timidi estis? Necdū ha-
betis fidē. Et timuerūt timore magno:
Luce.8.d ⁊ dicebant ad alterutrū.‖Quis putas ē
iste:q̄ vent⁹ ⁊ mare obediūt ei. V

A
Mat.8.d. E
Lucȝ.8.e

T venerūt transfretū maris i re-
gionē gerasenoꝝ.‖ Et exeunti ei
de naui statim occurrit de monu
mentȝ hō in spū in mūdo: qui domicili-
um habebat in monumētȝ. Et neq̄ ca-
tenis iā q̄sq̄ poterat euʒ ligare:qm̄ sepe
cōpedib⁹ ⁊ catenis vinct⁹ dirupisset ca-
tenas:⁊ compedes cōminuisset: ⁊ nemo
poterat eū domare . Et semp die ac no-
cte in monumētȝ ⁊ in montib⁹ erat cla-
mans:⁊ ↄcidēs se lapidib⁹. Uidens aūt
iesum a longe cucurrit ⁊ adorauit eū:et
clamans voce magna dixit : Quid mihi
⁊ tibi iesu fili dei altissimi? Adiuro te p
deū ne me torqueas. Dicebat enim illi.
Exi spūs imūde ab hoie isto. Et interro
gabat eū. Qd tibi nomē est? Et dicit ei.
Legio mihi nomē est:q̄ m̄lti sumus. Et
dep̄cabat̄ eū m̄ltū ne se expelleret extra
B regionē. Erat aūt ibi circa montez grex
porcoꝝ magn⁹ pascēs in agris. Et dep̄-
Mat.8.d cabantur eū spūs:dicētes:‖Mitte nos i
Lucȝ. 8.e porcos:vt in eos introeam⁹. Et cōcessit
eis stati iesus. Et exeūtes spūs immūdi
introierūt i porcos:⁊ magno ipetu grex
p̄cipitat⁹ est in mari ad duo milia:⁊ suf
Luce.8.e focati sunt i mari.‖Qui autē pascebant
eos fugerūt:⁊ nūciauerūt in ciuitatē ⁊ i
agros. Et egressi sūt videre q̄d eēt facti:
⁊ venerūt ad iesuʒ:⁊ vidēt illū qui a de-
monio vexabat̄ sedentē vestituʒ et sane
mentȝ:⁊ timuerūt. Et narrauerunt illis
q̄ viderāt q̄liter factū esset ei q̄ demoniū
habuerat:⁊ de porcȝ . Et rogare ceperūt
Lucȝ. 8.f eū vt discederet d̄ finib⁹ coꝝ‖Cūq̄ ascē
deret nauim:cepit illū dep̄cari q̄ a demo
nio vexat⁹ fuerat vt eēt cū illo:⁊ nō ad-
misit eū:sed ait illi. Uade in domū tuaʒ
ad tuos:⁊ annūcia ill̄ q̄nta tibi dñs fe-
cerit:⁊ misert⁹ sit tui. Et abījt ⁊ cepit p̄-
C dicare i decapoli:q̄nta sibi fecisset iesus
Mat.9.c ⁊ oēs mirabant̄‖Et cū ascendisset iesus
Lucȝ.8.f in nauim rursus trās fretū:ↄuenit turba
multa ad eū:⁊ erat circa mare. Et venit
q̄dā de archisynagogȝ noie iayrus:⁊ vi-
dens eū pcidit ad pedes ei⁹ ⁊ dep̄cabat̄
eū multū dicēs:qm̄ filia mea i extremis
est. Ueni impone manū tuā sup eam:vt
salua sit ⁊ viuat. Et abījt cū illo:⁊ seque
bat̄ eū turba multa:⁊ cōprimebāt eum.
Mat. 9.c ‖Et m̄lr q̄ erat in pfluuio sanguis ānis
Luce. 8.f duodeci ⁊ fuerat multa ppessa a cōpluri
b⁹ medicȝ:⁊ erogauerat oia sua:nec q̄c-
q̄ pfecerat:sȝ magȝ deteri⁹ hēbat: cum
audisset de iesu venit i turba retro:⁊ te-
tigit vestimētū ei⁹. Dicebat eni:q̄ si vel
vestimentū ei⁹ tetigero:salua ero. Et cō
festim siccat⁹ est fons sanguis ei⁹ ⁊ sen-
sit corpe:q̄ sanata esset a plaga. Et stati
iesus in semetipso cognoscēs v̄tutē que
exierat de illo:ↄuersus ad turbā aiebat.
Quis tetigit vestimēta mea:⁊ dicebant
ei discipuli sui: Uides turbā cōprimētē
te:⁊ dicis quis me tetigit? Et circūspici-
ebat videre eā que hoc fecerat . Mulier
vero timens ⁊ tremēs sciens qd factum
esset in se: venit ⁊ pcidit an̄ eū ⁊ dixit ei
Mat.9.c oēm v̄itatē. Ille aūt dixit ei‖Filia fides
Lucȝ.7.g tua te saluā fecit: vade i pace:⁊ esto sana
D a plaga tua. Adhuc eo loquēte veniunt
nunciȷ ad archisynagogū dicētes:q̄ fi-
lia tua mortua est. Quid vltra vexas ma
gistrū? Jesus aūt audito verbo qd dice-
batur: ait archisynagogo. Noli timere:
tm̄modo crede. Et nō admisit quēq̄ se
seq̄:nisi petrū ⁊ iacobū ⁊ iohēm frēm ia
cobi. Et veniunt in domū archisynago-
gi. Et vidit tumultum ⁊ flentes et eiu-
Mat.9.e lantes mult̄ū:⁊ ingressus ait illis. Quid
turbamini ⁊ ploratis. ‖ Puella non est

mortua sed dormit. Et irridebant eum. Ipse vero eiectis oib⁹ assumit patrem ꝛ mrem puelle: ꝛ qui secū erant: ꝛ ingrediuntur vbi puella erat iacēs: ꝛ tenēs manū puelle ait illi. Thabithacumi: qd est interpretatū‖puella tibi dico surge. Et confestim surrexit puella: ꝛ ambulabat. Erat aūt annoꝝ duodecim. Et obstupuerūt stupore magno.‖Et pcepit illis vehemēter vt nemo id sciret: ꝛ iussit dare illi manducare.

Math.9.c

A
Mat.13.g.L
4.c.Jo.4.f

VI

‖Et egressus inde abijt in patriā suā: ꝛ seqbant eum discipuli sui. ‖Et facto sabbato cepit in synagoga docere: ꝛ multi audiētes admirabātur in doctrina ei⁹ dicētes: Unde huic hec oia? Et que est sapia q data est illi: ꝛ virtutes tales q p man⁹ ei⁹ efficiunt‖Nōne hic ē faber fili⁹ marie: frater iacobi ꝛ ioseph ꝛ iude ꝛ symonis? Nonne ꝛ sorores ei⁹ hic nobiscū sunt? Et scādalizabātur in illo.‖Et dicebat illis iesus: qꝛ nō est pphā sine honore nisi in patria sua: ꝛ in domo sua ꝛ in cognatōe sua. Et nō poterat ibi virtutē vllā facere: nisi paucos infirmos impositꝭ manib⁹ curauit: ꝛ mirabat ppter incredulitatē eoꝝ: et circūibat castella in circūitu docēs.‖Et vocauit duodecim: et cepit eos mittere binos: ꝛ dabat illis ptātem spiritū immūdoꝝ. Et pcepit eis ne qd tollerēt in via nisi virgā tm: nō perā nō panē neqꝫ in zona es sed calciatos sandalijs: et ne induerēt duab⁹ tunicꝭ.‖Et dicebat eis Quocūqꝫ introieritꝭ in domū: illic manete donec exeatꝭ inde: ꝛ qcūqꝫ nō receperint vos nec audierint: exeūtes inde excutite puluerē de pedib⁹ vris in testimoniū illis.‖Et exeūtes pdicabāt vt penitentiā agerēt: ꝛ demonia multa eijciebant: ꝛ vngebāt oleo multos egros ꝛ sanabant.‖Et audiuit rex herodes: manifestū eni factū est nomē eius et dicebat: Quia iohes baptista resurrexit a mortuis: ꝛ ppterea virtutes opant in illo. Alij aūt dicebāt qꝛ helias est: alij vero dicebant qꝛ ppheta est qsi vn⁹ ex pphetis. Quo audito herodes ait: Quē ego decollaui iohem h a mortuis resurrexit.‖Ipse eni herodes misit ac tenuit iohem ꝛ vinxit eū in carcerē ppter herodiadē vxorē philippi fratris sui: qꝛ duxerat eam. Dicebat eni iohes herodi. Nō licet tibi habere vxorē fratrꝭ tui. Herodias aūt insidiabat illi: ꝛ volebat occidere eū nec poterat. Herodes aūt metuebat iohem sciens eū virū iustū ꝛ sctm: ꝛ custodiebat eū: ꝛ audito eo multa faciebat: ꝛ libēter eū audiebat. Et cū dies opportun⁹ accidisset: herodes natal sui cenā fecit principib⁹ tribunis ꝛ primis galilee. Cuqꝫ introisset filia ipsi⁹ herodiadis ꝛ saltasset ꝛ placuisset herodi: simulqꝫ recūbētibus: rex ait puelle. Pete a me qd vis: et dabo tibi: Et iurauit illi: qꝛ quicqd petieris dabo tibi: licet dimidiū regni mei Que cū exisset dixit mri sue. Quid petā? At illa dixit. Caput iohis baptiste. Cūqꝫ introisset statim cū festinatiōe ad regem petiuit dicēs. Uolo: vt protin⁹ des mihi in disco caput iohis baptiste. Et ꝯtristatus est rex. Propter iusiurandū ꝛ ppter simul discūbētes noluit eā ꝯtristare: sed misso spiculatore precepit afferri caput ei⁹ in disco: ꝛ decollauit eū i carcere. Et attulit caput eius in disco: ꝛ dedit illud puelle ꝛ puella dedit mri sue.‖Quo audito discipuli ei⁹ venerūt ꝛ tulerūt corpus ei⁹: ꝛ posuerūt illud in monumēto. Et ꝯuenientes apli ad iesum: renūciauerūt ei oia q egerāt ꝛ docuerāt. Et ait illi: Uenite seorsum in desertū locū: ꝛ requiescite pusillū. Erāt enim qui veniebāt ꝛ rediebāt multi. Et nec spatiū mēducandi habebāt. Et ascēdētes in nauim abierūt in desertū locū seorsum. Et viderūt eos abeūtes ꝛ cognouerūt multi ꝛ pedestres de oib⁹ ciuitatib⁹ cucurerrūt illuc ꝛ puenerūt eos.‖Et exiens vidit turbaꝫ multā iesus ꝛ misert⁹ est sup eos qꝛ erāt sicut oues nō hn̄tes pastorem: ꝛ cepit illos docere multa. Et cū iā hora multa fieret: accesserūt discipuli ei⁹ dicētes. Desert⁹ est loc⁹ hic ꝛ iā hora pterijt. Dimitte illos: vt eūtes in proximas villas ꝛ vicos emant sibi cibos qs mēducēt. Et respōdens ait illis.‖Date illis mēducare. Et dixerūt ei. Euntes emam⁹ ducētꝭ denarijs panes: ꝛ dabim⁹ illis mēducare. Et dicit eis‖Quot panes habetꝭ? Ite et videte. Et cū cognouissent dicūt. Quiqꝫ Et duos pisces. Et pcepit illi vt accūbere facerēt oēs sm ꝯtubernia sup viride fenū. Et discubuerūt in ptes: p cētenos ꝛ qnquagenos. Et acceptꝭ qnqꝫ panib⁹ ꝛ duob⁹ piscib⁹: intuens in celū benedixit ꝛ fregit panes: ꝛ dedit discipulis suis vt ponerēt an eos: ꝛ duos pisces diuisit oibus. Et mēducauerūt oēs: ꝛ saturati sunt. Et sustulerūt reliquias fragmētoꝝ duodecim cophinos plenos: ꝛ d piscib⁹ Erant aūt q mēducauerunt qnqꝫ milia

Mat.13.g.L
4.d.Jo.6.e

Mat.13.g.L
4.6.Jo.4.f

Matth.10.a
Luc.9.a
B

Math.10.b
Luc.10.a

Math.10.a
Luc.10.a

Math.14.a
Luc.10.a

C
Math.14.a
Luc.9.a

D

Math.14

E
Math.9.d

Math.14.b
Luc.9.b
Luc.6.a

F

Math.14.c Joh.6.b viroꝝ.‖Et stati coegit discipulos suos ascēdere nauim vt pcederēt eū trās fretū ad bethsaidam: dū ipe dimitteret populū. Et cū dimisisset eos abijt in mōtē orare. Et cū sero esset erat nauis in medio mari ꝛ ipe solus in terra. Et videns eos laborātes in remigādo: erat.n. ventus ꝯtrari⁹ eis. Et circa q̄rtā vigiliā noctis venit ad eos ambulās supra mare: ꝛ volebat pterire eos‖At illi vt viderūt Math.14.c eū ambulantē supra mare putauerunt fantasma esse ꝛ exclamauerūt. Oēs eni viderūt eū ꝛ ꝯturbati sunt. Et stati locutus ē cū eis: ꝛ dixit eis. Cōfidite. Ego sū: Math.14.d nolite timere.‖Et ascēdit ad illos in nauim: ꝛ cessauit vent⁹. Et plus magis intra se stupebāt. Nō enim intellexerūt de Mat.14.d panib⁹. Erat eni cor eoꝝ obcecatū‖Et cū transfretassent venerūt in terrā genesareth: ꝛ applicuerūt. Cūq̄ egressi essent de naui: ꝯtinuo cognouerūt eū: ꝛ pcurrētes vniuersam regionē illā cepant in grabatꝭ eos q̄ male se habebāt circūferre vbi audiebāt eū esse. Et q̄cūq̄ introiebāt i vicos vel i villas aut ciuitates: in plateis ponebāt ifirmos: ꝛ dep̄cabātur eū vt vel fimbriā vestimēti ei⁹ tāgerent: ꝛ quotq̄t tangebāt eū: salui fiebāt.

Et ꝯuenerūt ad eū pharisei VII ꝛ q̄dā de scribis: veniētes ab hierosolymis. Et cū vidissent q̄sdā ex discipulis ei⁹ cōmunib⁹ manibus: id est nō lotis māducare panes: vituperauerūt. Pharisei eni ꝛ oēs iudei nisi crebro lauerint man⁹ nō manducāt: tenentes traditionē senioꝝ ꝛ a foro veniētes nisi baptizent nō comedūt: ꝛ alia mlta sunt q̄ tradita sunt illis seruare: baptismata calicū ꝛ vrceoꝝ ꝛ eramētoꝝ et lectoꝝ.‖Et interrogabāt eum pharisei et scribe. Quare discipuli nō ambulāt iuxta traditionē seniorū: sed cōmunib⁹ manib⁹ manducāt panē? At ille rn̄dens dixit eis. Bene pphetauit esaias de vobis hypocritis: sicut scriptū est‖Populus h̄ labijs me honorat: cor aūt eorū lōge est a me. In vanum autē me colūt: docētes doctrinas ꝛ p̄cepta hoim. Relinquētes eni mandatū dei tenetis traditiones hominū: baptismata vrceoꝝ ꝛ calicū: et similia his facitis multa. Et dicebat illis Bene irritū fecistis preceptū dei: vt traditionē vestrā seruetis. Moyses eni dixit:‖Honora patrē tuū ꝛ matrē tuā‖et q̄ maledixerit patri vel matri morte moriatur. Uos autē dicitis: Si dixerit homo patri vel mr̄i corban qd̄ est donum quodcūq̄ ex me tibi pfuerit: ꝛ vltra nō dimittitis eū quicq̄ facere pr̄i suo aut matri: rescindētes verbū dei p traditionē vr̄am quā tradidistis. Et similia huiusmodi multa facitis. Et aduocās iterū turbas dicebat illis: Audite me oēs ꝛ intelligite. Nihil est extra homiem introiens in eū qd̄ possit eū coinquinare: sed q̄ de hoīe pcedūt illa sunt q̄ cōmunicant hoiem. Si q̄s habet aures audiendi audiat. Et cū introisset in domum a turba: interrogabāt eū discipuli ei⁹ parabolam. Et ait illis.‖Sic ꝛ vos imprudentes estis? Nō intelligitis q̄ oē extrinsec⁹ introiens in hoiem nō pōt eum cōmūicare q̄ nō intrat in cor ei⁹ sꝫ i ventrem vadit ꝛ in secessū exit purgās omnes escas? Dicebat aūt: q̄m illa q̄ de homine exeūt illa cōicāt hoiem‖Ab intus eni de corde hoim male cogitatōes pcedūt: adulteria: fornicatiōes: homicidia: furta: auaricie: nequitie: dolus ipudicitie: oculus malus: blasphemia: supbia: stulticia. Oia hec mala ab int⁹ pcedūt: ꝛ cōmūicāt hoiem. Et inde surgēs abijt i fines tyri ꝛ sidonis: ꝛ ingressus domū: neminē voluit scire ꝛ nō potuit latere.‖Mulier eni stati vt audiuit de eo cui⁹ filia hēbat spm̄ imūdū intrauit: ꝛ pcidit ad pedes ei⁹. Erat eni mlier gentil syrophenissa genere. Et rogabat eū vt demoniū eijceret de filia ei⁹. Qui dixit illi: Sine pri⁹ saturari filios‖Nō est eni bonū sumere panē filioꝝ: ꝛ mittere canib⁹. At illa rn̄dit: ꝛ dixit illi. Utiq̄ domine. Nā ꝛ catelli comedunt sub mensa de micꝭ pueroꝝ. Et ait illi: Propter hūc sermonē vade: exijt demoniū a filia tua Et cū abisset domū: inuenit puellā iacētem supra lectū: ꝛ demonium exijsse. Et iteꝝ exiens de finib⁹ tyri venit p sidonē ad mare galilee iter medios fines decapoleos. Et adducūt ei surdū ꝛ mutum. Et dep̄cabant eū vt iponat illi manū. Et ap̄phendēs eū de turba seorsum: misit digitos suos in auriculas ei⁹: ꝛ expuens tetigit linguā ei⁹: ꝛ suspiciēs in celū ingemuit: ꝛ ait illi: Effeta: qd̄ est adapire. Et statim apte sunt aures ei⁹: ꝛ solutū est vinculū lingue ei⁹ ꝛ loq̄bat recte‖Et p̄cepit illis ne cui dicerēt. Quāto aūt eis p̄cipiebat tanto magꝭ plus p̄dicabant: ꝛ eo ampli⁹ ammirabant: dicentes.‖Bene omia fecit: ꝛ surdos fecit audire: ꝛ mutos loqui. VIII

Marginal references: Math.14.c; Joh.6.b; Math.14.c; Math.14.d; Mat.14.d; Math.15.a; Esa.29.d; Math.15.a; Exo.20.b; Deu.5.b; Leui.20.b; Mat.15.b; Math.15.b; Math.15.b; Math.15.c; Gen.1.d; Ecci.39.c

A

i In dieb⁹ illis iterū cū turba mul-
ta esset cū iesu nec haberēt quod
manducarent: ꝯuocatis discipul̃
Mat. 15.d ait illis. || Misereor sup turbā: qr ecce iā
triduo sustinent me nec habent qđ man
ducent: ⁊ si dimisero eos ieiunos in do-
mū suā: deficiēt in via. Quidā. n. ex eis
de longe venerunt. Et rñderunt ei disci
puli sui. Unñ illos quis poterit h̃ satura-
re panib⁹ in solitudie? Et interrogauit
eos. Quot panes habetis. Qui dixerūt.
Septē. Et ꝑcepit turbe discūbere super
terrā. Et accipiens septē panes grati-
as agens fregit ⁊ dabat discipulis suis
vt apponerēt: et apposuerunt turbe. Et
habebāt pisciculos paucos: ⁊ ipos bene
dixit: ⁊ iussit apponi. Et manducauerūt
⁊ saturati sunt: ⁊ sustulerunt qđ supera-
B uerat de fragmētis septē sportas. Erāt
autē qui māducauerāt q̄si q̄ttuor milia
⁊ dimisit eos. Et statim ascēdēs nauim
cū discipulis suis: venit in ꝑtes dalma-
Mat. 16.a nutha. || Et exierunt pharisei ⁊ ceperunt
Joh. 2.d.6.d ꝯquirere cū eo: q̄rentes ab illo signū de
celo: temptātes eum. Et ingemiscēs spū
Mat. 12.c ait. || Quid generatio ista signuȝ querit.
Luce. 11.d Amen dico vobis: si dabit̃ generationi
isti signū. Et dimittēs eos ascēdit iterū
nauim: ⁊ abijt trans fretū. Et obliti sūt
panē sumere: ⁊ nisi vnū panē non habe
Mat. 16.a bant secū in naui. || Et ꝑcipiebat eis di-
Lu. 12.a cens. Uidete ⁊ cauete a fermēto pharise
orū: ⁊ fermēto herodis. Et cogitabāt ad
alterutrū dicētes: qr panes nō habem⁹.
Quo cognito: ait illis iesus. Quid cogi-
tatis qr panes nō habetis? Nōdum co-
gnoscitis nec intelligitis? Adhuc cecatū
Ps. 113. habetis cor vr̃m. || Oculos h̃ntes nō vi-
Joh. 6.b. detis: ⁊ aures h̃ntes nō auditis. || Nec re-
J. 6. f. cordamini qñ q̄nq; panes fregi in q̄nq;
milia: ⁊ quot cophinos fragmentoꝝ ple
nos sustulistis. Dicūt ei. Duodecim. Qñ
⁊ septem panes in q̄ttuor milia: q̄t spor-
C tas fragmentoꝝ tulistis. Et dicūt ei. Se
ptem. Et dicebat eis. Quō nōdū intelli-
gitis? Et veniunt bethsaida: ⁊ adducūt
ei cecum: ⁊ rogabant eū vt illū tangeret
Et apprehensa manu ceci eduxit eū ex-
tra vicum: ⁊ expuens in oculos ei⁹ impo-
sitis manib⁹ suis: interrogauit euȝ si q̄d
videret. Et aspiciens ait: Uideo homies
velut arbores ambulātes. Deinde iterꝝ
imposuit man⁹ sup oculos eius ⁊ cepit
videre: ⁊ restitut⁹ est: ita vt clare videret
omia. Et misit illū in domū suā: dicens.
Uade in domū tuā: ⁊ si in vicum intro-
ieris nemini dixeris. || Et ingressus ē ie- Mat. 16.b
sus ⁊ discipuli ei⁹ castella cesaree philip Lu. 9.c
pi: ⁊ in via interrogabat discipulos su-
os dicens eis: Quē me dicunt esse homi
nes? Qui rñderunt illi dicētes: Alij io-
hannē baptistaȝ: alij heliam: alij vo q̄si
vnuȝ de ꝓphetis. Tunc dicit illis: Uos
vero quē esse dicitis? Rñdens petr⁹ ait
ei. Tu es christ⁹. Et cōminat⁹ est eis: ne D
cui dicerent de illo. || Et cepit docere eos Mat. 16.c
qm̄ oportet filiū homis pati multa ⁊ re- Luce. 9.c
probari a seniorib⁹ ⁊ a summis sacerdo
tib⁹ ⁊ scribis ⁊ occidi: ⁊ post tres dies re
surgere. Et palā verbū loquebat̃: ⁊ ap-
prehendens euȝ petrus: cepit increpare
eum. Qui ꝯuersus ⁊ videns discipulos su
os: cōminat⁹ est petro dicens. || Uade re- Mat. 16.d
tro me sathana: qm̄ nō sapis q̄ dei sunt:
sed q̄ sunt hoim. || Et ꝯuocata turba cuȝ Lu. 9.c.14.i
discipul̃ suis: dixit eis: Si quis vult me
sequi: deneget semetipsum: ⁊ tollat cru-
cem suā ⁊ sequat̃ me. || Qui eni voluerit Mar. 16.d
aniam suā saluā facere ꝑdet eam: q̄ aūt Lu. 17.g.
ꝑdiderit aniam suā ꝓpter me ⁊ euange
lium: saluā faciet eā. Quid enim ꝓderit
homi si lucret̃ mundū totū: ⁊ detrimen-
tū anie sue faciat? Aut q̄d hō cōmutati-
onis dabit ꝓ ania sua. || Qui eni me con- Mat. 10.d
fessus fuerit ⁊ verba mea in generatiōe Lu. 9.c.12.b
ista adultera ⁊ peccatrice: et fili⁹ homis
ꝯfitebit̃ euȝ cū venerit in glīa patris sui
cum angelis sanctis. IX A

T dicebat illis. || Amen dico vo- Mat. 16.d
e bis: qr sunt q̄dā de hic stantibus Luc. 9.d.
qui nō gustabūt mortē donec vi-
deant regnū dei veniens in ꝟtute. || Et Mar. 17.a
post dies sex assumpsit iesus petrū et ia- Luc. 9.a.
cobum ⁊ iohēm: ⁊ ducit illos in montē
excelsum solos: ⁊ transfigurat⁹ est coraȝ
ipsis. Et vestimēta eius facta sunt splen
dentia ⁊ candida nimis velut nix: qua-
lia fullo nō potest sup terrā candida fa-
cere. Et apparuit illis helias cum moy-
se: ⁊ erant loquētes cū iesu. Et rñdēs pe
trus ait iesu. Rabbi: bonū est nos h̃ esse:
⁊ faciam⁹ tria tabernacula: tibi vnum:
⁊ moysi vnū: ⁊ helie vnū. Nō eni sciebat
quid diceret. Erant eni timore exterriti.
Et facta est nubes obumbrās eos: ⁊ ve-
nit vox de nube dicens. Hic est fili⁹ me-
us charissim⁹ audite illū. Et statim cir-
cūspicientes: neminē amplius viderunt B
nisi iesum tm̄ secū. || Et descēdentib⁹ il- Mat. 17.b
lis de monte ꝑcepit illis ne cuiq; qđ vi-
dissent narrarent nisi cū filius homis a
mortuis resurrexit. Et ꝟbū ꝯtinuerunt

apud se: coinquirentes quid esset cum a mortuis resurrexerit.‖ Et interrogabāt eum dicētes: Quid ergo dicūt pharisei ꝛ scribe qꝛ heliā oportēat venire primuȝ? Qui rñdens ait illis: Helias cū venerit primo restituet oīa: ꝛ quō scriptū est in filium hoīs: vt multa patiaꝛ ꝛ contēnatur. Sed dico vobis: qꝛ ꝛ helias venit ꝛ fecerūt illi q̄cūq; voluerūt sicut scriptuȝ est de eo. Et veniens ad discipulos suos vidit turbaȝ magnā circa eos: ꝛ scribas cōquirentes cū illis. Et ꝯfestim oīs populus videns iesuȝ stupefactus est ꝛ expauerūt: ꝛ accurrentes salutabāt eū. Et interrogauit eos. Quid inter vos ꝯquiritis‖ Et rñdens vn⁹ de turba dixit. Magister attuli filiū meū ad te habētē spm̄ mutū: qui vbicunq; eum apprehēderit allidit illū: ꝛ spumat ꝛ stridet dentib⁹ et arescit. Et dixi discipulis tuis vt eijcerent illum: ꝛ nō potuerūt. Qui respōdēs eis dixit‖ O generatio incredula q̄diu apud vos ero? Q̄diu vos patiar. Afferte illum ad me. Et attulerunt eū. Et cuȝ vidisset eum: statim spūs cōturbauit illum ꝛ elisus in terrā volutabaꝛ spumās Et interrogauit patrem eius. Quātum tpis est ex quo ei hoc accidit? At ille ait Ab infantia. Et frequēter eum in igneȝ ꝛ in aquaȝ misit: vt eum ꝑderet. Sed si q̄d potes: adiuua nos: misertus nrī. Iesus aūt ait illi. Si potes credere oīa possibilia sunt credenti. Et cōtinuo exclamans pater pueri cū lachrymis aiebat. Credo dñe: adiuua incredulitatē meam Et cū vidisset iesus cōcurrentē turbā: cōminatus est spiritui imundo dicēs illi: Surde ꝛ mute spūs: ego p̄cipio tibi exi ab eo: ꝛ amplius ne introeas ī eū. Et exclamās ꝛ multū discerpēs eū: exijt ab eo ꝛ factus est sicut mortuus ita vt multa dicerent quia mortuus est. Iesus autem tenēs manū eius exclamauit eū: ꝛ surrexit. Et cuȝ introisset in domū: discipuli ei⁹ secreto interrogabāt eū‖ Quare nos non potuim⁹ eijcere eum? Et dixit illis. Hoc genus in nullo pōt exire: nisi ī oratione ꝛ ieiunio. Et inde ꝓfecti p̄tergrediebanꝛ galileam: nec volebat quēq; scire‖ Docebat autem discipulos suos: ꝛ dicebat illis quoniā filius hominis tradetur in manus hominū: ꝛ occident eum: ꝛ occisus tertia die resurget. At illi ignorabant verbum: ꝛ timebant interrogare eū. Et venerūt capharnaū. Qui cum domi essent interrogabant eos. Quid ī via tractabatis?‖ At illi tacebant. Siquidē in via inter se disputauerāt: q̄s eoꝝ maior esset. Et residens vocauit duodecī: ꝛ ait illis‖. Si q̄s vult prim⁹ esse: erit oīuȝ nouissim⁹ ꝛ oīuȝ minister‖ Et accipiēt puerū statuit eū in medio eoꝝ: quē cū complex⁹ esset ait ilꝉ‖ Quisq̄s vnū ex huiusmodi puerꝭ recepit in noīe meo: me recipit: ꝛ q̄cūq; me suscepit: nō me suscipit: sȝ eū q̄ misit me‖ Rñdit illi iohānes dicēs: Mgꝛ vidim⁹ quēdā ī noīe tuo eijcientē demonia q̄ nō seq̄ꝛ nos: ꝛ ꝓhibuimus eum. Iesus aūt ait: Nolite ꝓhibere eū‖ Nemo est enī qui facit ꝟtutē ī noīe meo: ꝛ possit cito male loqui de me. Qui enī nō est aduersū vos: ꝓ vobis est. Quisquis enim potū dederit vobis calicē aq̄ frigide in noīe meo: qꝛ christi estis: amē dico vobis nō ꝑdet mercedē suā. Et q̄squis scandalizauerit vnū ex his pusillis credētib⁹ in me: nō est ei magꝭ si circūdaretur mola asinaria collo ei⁹ ꝛ in mare mittereꝛ‖ Et si scandalizauerit te man⁹ tua: abscide illā. Bonū est tibi debilē introire in vitā: q̄ duas man⁹ habētē: ire in gehennā in ignē inextinguibilē‖ vbi vermis eoꝝ nō moriꝛ: ꝛ ignis nō extinguiꝛ. Et si pes tu⁹ te scādalizat: amputa illuȝ. Bonū est tibi claudū introire ī vitam eternā: q̄ duos pedes habentē mitti in gehennā ignis inextinguibilis: vbi ꝟmis eoꝝ nō moriꝛ: ꝛ ignis nō extiguiꝛ Qꝫ si ocul⁹ tu⁹ scādalizat te: eijce eū‖ Bonū ē tibi luscū itroire ī regnū dei: q̄ duos oculos habētē: mitti ī gehēnā ignis vbi ꝟmis eoꝝ nō moriꝛ: ꝛ ignis nō extīguiꝛ. Oīs enī igne salieꝛ: ꝛ oīs victima sale salieꝛ.‖ Bonū ē sal Qꝫ si sal īsulsuȝ fuerit: in q̄ illud ꝯdietis? Habete in vobis sal: et pacem habete inter vos. X

‖ Et inde exurgens venit in fines iudee vltra iordanē: ꝛ cōueniunt iterū turbe ad eum: ꝛ sicut ꝯsueuerat iterum docebat illos: Et accedentes pharisei interrogabant eum si licet viro vxorē dimitere: temptātes eū. At ille rñdens dixit eis. Quid vobis p̄cepit moyses? Qui dixerūt‖ Moyses permisit libellū repudij scribere ꝛ dimittere. Quibus respondens iesus ait. Ad duriciam cordis vrī scripsit vobis p̄ceptuȝ istud. Ab initio aūt creature masculū ꝛ feminā fecit eos de⁹.‖ Propter hoc relīqt hō p̄rem suū ꝛ matrē: ꝛ adherebit ad vxorē suā‖ ꝛ erūt duo in carne vna. Itaq; iam nō sunt duo: sȝ vna caro. Qđ ergo deus

Mat.17.b — C — Mat.17.c / Lu.9.e — Mat.17.c / Lu.9.e — D — Mat.17.c — E — Mat.17.d / Lu.9.e / 8.8.d.et.J.10.e

Mat.18.a / Lu.9.f — Mat.20.d — Mat.18.a — Lu.9.f — Mat.18.a — Lu.19.f — F — Lu.9.f — I.Corī.12.a — Mat.18.a / Lu.17.a — G — Esa.66.g — Ezech.20.g — Mat.18.b — Mat.5.b / Lu.14.g — A — Mat.19.a — Deut.24.a / Mat.5.c.et 19.a. — Gen.1.d / Mat.19.a / Eph.5.d / 1.Cor.6.d

cōiūxit:hō nō separet. Et in domo iterū
B discipuli eius de eodē interrogauerunt
Mat.5.e.et eū‖Et ait illis: Quicūq3 dimiserit vxorē
19.b.L.16.d suā ⁊ aliā duxerit: adulteriū cōmittit su-
per eā. Et si vxor dimiserit virū suum ⁊
aliū nupserit mechaꝛ‖Et offerebant illi
Mat.16.b ꝑuulos vt tāgeret illos: discipuli autē
Lu.18.c cōminabanꝛ offerētibꝰ. Quos cū videret
iesus: indigne tulit‖Et ait illis: Sinite
Mat.19.b ꝑuulos venire ad me ⁊ ne ꝓhibueritis
Lu.18.c eos. Taliū eni est regnū dei. Amē dico
vobis ꝗsꝗs non recepit regnū dei velut
ꝑuulus nō intrabit ī illud. Et cōplexās
eos ⁊ īponēs manꝰ suꝑ illos: bn̄dicebat
eos. Et cū egressus esset ī via ꝓcurrens
C ꝗdā genuflexo an̄ eū: rogabat eū dicēs:
Mat.19.b. ‖Mgr̄ bone: ꝗd faciā vt vitā eternā ꝑci
Lu.10.e.et piā? Jesus aūt dixit ei: Quid me dicꝭ bo
Exo. 20.b num? Nemo bonꝰ nisi vnus deꝰ‖ Pre-
Ro.8.a. cepta nosti: ne adulteres: ne occidas: ne
furerꝭ: ne falsū testimoniū dixerꝭ: ne frau
Eccl. 3.b dem feceris‖honora p̄rem tuū ⁊ m̄rem.
At ille rn̄dēs ait illi: Mgr̄ hec oia obs-
Mat.19.c uaui a iuuētute mea‖Jesus aūt intuitꝰ
Lucl.18.d eū dilexit eū ⁊ dixit ei: Unum tibi deest.
Uade ꝗcūq3 habes vēde ⁊ da pauꝑibus
⁊ habebis thesaurū in celo: ⁊ veni seque
Mat.19.c re me‖ Qui ꝯtristatꝰ in verbo abijt me-
Luc.18.d rens. Erat eni habēs multas possessio-
nes. Et circūspiciēs iesus: ait discipulis
suis: Q3 difficile ꝗ pecunias habēt: ī re-
gnum dei introibūt. Discipuli aūt obstu-
pescebāt in verbis eiꝰ. At iesus rursus
rn̄dens ait illis: Filioli: q3 difficile est cō
fidētes ī pecuniis in regnū dei introire.
Mat.19.c ‖Faciliꝰ est camelū ꝑ foramen acus trā-
Luce.18.e sire: q3 diuitē intrare in regnū dei. Qui
D magꝭ āmirabanꝛ dicētes ad semetip̄os
Et ꝗs pōt saluus fieri? Et intuēs illos
Mat.19.d iesus ait‖Apud hoies impossibile est: s3
Lu.18.e nō apud deum. Oia enim possibilia sūt
Mat.19.d apud deum‖Et cepit ei petrꝰ dicere. Ec-
Lu.18.e ce nos dimisimꝰ oia: ⁊ secuti sumꝰ te. Re
Mat.19.d spōdens iesus ait‖Amen dico vobis: ne
Lu.18.e mo est qui reliꝗrit domū aut fratres aut
sorores aut patrē aut matrē aut filios
aut agros: ꝓpter me ⁊ ꝓpter euāgeliū:
qui nō accipiet cēties tantū nūc in tꝑe
hoc: domos ⁊ fratres ⁊ sorores ⁊ matres
E ⁊ filios ⁊ agros cū ꝑsecutionibꝰ: ⁊ in se-
Mat.19.d culo futuro vitā eternā‖ Multi autem
Lu.13.f erūt primi: ⁊ nouissimi primi. Erāt aūt
in via ascēdentes hierosolymā: ⁊ p̄cede-
bat illos iesus. Et stupebāt: ⁊ sequentes
Mat.20.c timebāt‖Et assumēs iterū duodecim ce-
pit illꝭ dicere que essent ei ventura. Quia

ecce ascēdimꝰ hierosolymā: ⁊ filiꝰ hois Lu.18.e
tradeꝛ principibꝰ sacerdotū ⁊ scribis et
senioribꝰ: ⁊ dānabūt eum morte. Et tra
dent eū gentibꝰ ⁊ illudēt ei: ⁊ ꝯspuēt eū
⁊ flagellabūt eū: ⁊ interficiēt eū: ⁊ tertia
die resurget‖Et accedūt ad eū iacobꝰ et Mat.20.c
iohānes filij zebedei dicētes: Mgr̄ volu
mus vt q̄dcunq3 petierimꝰ facias nobis
At ille dixit eis: Quid vultꝭ vt faciā vo-
bis? Et dixerūt: Da nobis: vt vnꝰ ad de-
xterā tuā: ⁊ alius ad sinistram tuā sede-
amus in gl̄ia tua. Jesus aūt ait eis. Nes F
citis ꝗd petatꝭ. Potestis bibere calicem
ego bibo: aut baptismo ꝗ ego baptizor
baptizari? At illi dixerunt ei. Possumꝰ.
Jesus aūt ait eis: Calicē ꝗdem quē ego
bibo bibetis: ⁊ baptismo ꝗ baptizor ba-
ptizabimi: sedere aūt ad dexterā meam
vel ad sinistrā nō est meū dare vobis: s3
quibꝰ paratū est‖Et audiētes decē indi Mat.20.c
gnati sūt de iacobo ⁊ iohāne. Jesus aūt
vocans eos: ait illis‖Scitꝭ q2 hi qui vi- Mat.20.d.
denꝛ principari gentibꝰ dn̄anꝛ eis: ⁊ pri Lu.22.c
cipes eorū potestatē habent ipsoꝝ. Non
ita est aūt in vobis: s3 ꝗcunq3 voluerit
fieri maior erit vester minister: ⁊ ꝗcunq3 G
voluerit ī vobis primꝰ esse: erit oiū ser-
uus.‖Nam ⁊ filiꝰ hois nō venit vt mini Mat.20.d
strareꝛ ei: s3 vt ministraret: ⁊ daret aiam Joh.10.d
suā redēptionē ꝓ multꝭ‖Et veniūt hie- Ma.20.d.
richo. Et ꝓficiscēte eo de hiericho: ⁊ dis Lucl.18.f.
cipuli eiꝰ ⁊ plurima multitudie: filiꝰ thi-
mei barthimeꝰ cecꝰ sedebat iuxta viam
mēdicās. Qui cū audisset q2 iesus naza-
renus est: cepit clamare ⁊ dicere. Jesu fi
li dauid miserere mei. Et cōminabanꝛ
illi multi vt taceret. At ille multo ma-
gis clamabat: fili dauid miserere mei.
Et stans iesus p̄cepit illū vocari. Et vo-
cant cecum: dicentes ei. Animequior esto
surge vocat te. Qui ꝓiecto vestimento
suo: exilies venit ad eū. Et rn̄dens iesus
dixit illi: Quid tibi vis faciā? Cecꝰ autē
dixit ei. Rabboni vt videā. Jesus autē
ait illi: Uade. Fides tua te saluum fecit. Mat.20.d
‖Et ꝯfestim vidit: ⁊ seꝗbaꝛ eū ī via. XI A
‖E cum appropinquarēt hiero- Mat.21.a
e solyme ⁊ bethanie ad mōtem oli Lucl.19.c
uarum mittit duos ex discipulis
suis: ⁊ ait illis: Jte in castellū quod con-
tra vos est: ⁊ statim introeūtes illuc iue
nietis pullū ligatū: suꝑ quem nemo ad-
huc homo sedit. Soluite illū: ⁊ adducite
Et si quis vobis dixerit quid facitꝭ: di-
cite q2 dn̄o necessariꝰ est: ⁊ ꝯtinuo illum
dimittet huc‖ Et abeuntes inuenerunt Mat.21.a

Mat.21.a
pullũ ligatum:ad ianuã foris in biuio ꝛ
soluũt eũ. Et ꝗdã de illic stãtib⁹ dicebãt
illis. Quid facitꝭ soluẽtes pullũ? Qui di
xerũt eis sicut ꝑcepat illis iesus: ꝛ dimi-
serũt eis. Et duxerũt pullũ ad iesũ: ꝛ im-
ponũt illi vestimẽta sua ꝛ sedit sup eũ.
Mat.21.a
Luce.19.f
Joh.12.b
B
‖Multi aũt vestimenta sua strauerũt in
via. Aliꝗ aũt frondes cedebãt de arbori
bus: ꝛ sternebãt i via. Et ꝗ ꝑibãt: ꝛ ꝗ se-
quebanť clamabãt dicẽtes: Osanna bñ-
dict⁹ ꝗ venit in noie dñi: bñdictũ qd ve-
nit regnũ pris nri dauid: osanna in ex-
celsis. Et introiuit hierosolymã i tẽplũ
ꝛ circũspectꝭ oibus cũ iã vespa esset ho-
ra: exijt in bethaniã cum duodecim. Et
Mat.21.b
alia die cũ exirẽt a bethania esurijt‖Cũ-
qꝫ vidisset a lõge ficũ habẽtẽ folia: venit
si ꝗd forte iueniret in ea. Et cũ venisset
ad eã: nihil iuenit ꝑter folia. Non enim
erat tps ficorũ. Et rñdens dixit ei: Jam
nõ ampli⁹ in eternũ ex te ꝗsqꝫ fructum
mãducet. Et audiebãt discipuli eius: et
Mar.21.b
Lu.19.g
Joh.2.c
veniũt iterũ hierosolymã‖Et cũ introis-
set i tẽplũ cepit eijcere vendẽtes ꝛ emen
tes in templo: ꝛ mensas numulariorũ ꝛ
cathedras vendẽtiũ colũbas euertit. Et
nõ sinebat vt ꝗsqꝫ trãsferret vas ꝑ tem-
C
plum: ꝛ docebat dicẽs eis: Nõne scriptũ
Esa.56.c
Hiere.7.b
Mat.21.d
Lucꝭ.19.g.ꝛ
20.c.et.22.a
Joh.7.d.ꝛ.g
et.8.c
Mat.21.b
est‖q2 dom⁹ mea dom⁹ orationis voca-
bitur oib⁹ gentib⁹? Uos aũt fecistis eã
speluncã latronũ‖Quo audito principes
sacerdotũ ꝛ scribe ꝗrebãt quõ eum ꝑde-
rent. Timebãt eni eũ: qm̃ vniuersa tur-
ba ãmirabať sup doctrina ei⁹. Et cum
vespa facta esset egrediebať de ciuitate.
‖Et cũ mane transiret: viderũt ficũ ari-
dam a radicib⁹. Et recordatus petr⁹ di-
xit ei Rabbi: eccce ficus cui maledixisti
aruit. Et rñdens iesus ait illis‖ Habete
Mat.17.c.et
21.c.L.17.b
fidem dei. Amẽ dico vobis: q2 ꝗcũqꝫ di
xerit huic mõti tollere: ꝛ mittere in ma-
re ꝛ nõ hesitauerit i corde suo: sꝫ credide
rit q2 qdcũqꝫ dixerit fiat: fiet ei‖ Propte
Mat.21.c
Joh.14.b
Mat.6.b.
D
Mat.18.d
rea dico vobis: oia ꝗcunqꝫ orãtes petitꝭ
credite q2 accipietꝭ: ꝛ eueniẽt vobis‖Et
cũ stabitis ad orãdũ: dimittite si ꝗd ha-
betis aduẽsus aliquẽ: vt ꝛ pr̃ vr̃ ꝗ i celis
est dimittat vobis pctã vr̃a.‖ Qꝫ si vos
nõ dimiseritꝭ: nec pr̃ vr̃ ꝗ in celis est di-
mittet vobis pctã vr̃a. Et veniunt rur-
sus hierosolymã. Et cũ ãbularet i tẽplo
accedũt ad eũ sũmi sacerdotes ꝛ scribe ꝛ
Mat.21.c
Lu.20.a
seniores: ꝛ dicũt ei‖In ꝗ ptãte hec facis:
ꝛ ꝗs dedit tibi hãc ptãtẽ vt ista facias?
Jesus aũt rñdens ait illis: Interrogabo
vos ꝛ ego vnũ ṽbũ: ꝛ rñdete mihi: et di-
cã vobis i ꝗ ptãte hec faciã. Baptismũ
iohãnis de celo erat: an ex hoib⁹? Rñde
te mihi. At illi cogitabãt secũ dicentes:
Si dixerim⁹ de celo: dicet nobis. Quare
ꝫ nõ credidistꝭ ei? Si dixerim⁹ ex hoib⁹
timem⁹ ppl̃m. Oẽs eni habebãt iohãnẽ
q2 vere ꝓpha esset. Et rñdẽtes dicũt iesu
Nescim⁹. Et rñdens iesus ait illis: Neqꝫ
ego dico vobis i ꝗ ptãte hec faciã. XII
A
Mat.21.d
Lu.20.b
Esa.5.a
Et cepit illis in parabolis loqui.
E
‖Uineã pastinauit hõ: ꝛ circũde-
dit sepẽ: ꝛ fodit lacũ: ꝛ edificauit
turrim ꝛ locauit eã agricolis: ꝛ ꝑegre ꝓ-
fectus est. Et misit ad agricolas in tẽpe
seruũ: vt ab agricolis acciperet de fructu
vinee. Qui apprehensũ eũ ceciderũt ꝛ di-
miserũt vacuũ. Et iterum misit ad illos
aliũ seruũ: ꝛ illũ in capite vulnerauerũt
ꝛ ꝯtumelijs affecerũt. Et rursum alium
misit ꝛ illũ occiderũt: ꝛ plures alios ꝗs-
dam cedẽtes: alios ṽo occidentes. Ad-
huc ꝫ vnũ habens filiũ charissimũ ꝛ il-
lum misit ad eos nouissimũ dicẽs: q2 re-
uerebunť filiũ meũ. Coloni aũt dixerũt
Mat.21.d
ad inuicem. Hic est heres‖ Uenite occida
mus eũ ꝛ nr̃a erit hereditas. Et apprehẽ
dentes eũ occiderũt: ꝛ eiecerũt extra vi-
neam. Quid ꝫ faciet dñs vinee? Ueniet
Ps.117.
Mat.21.d
Lu.20.c
ꝛ ꝑdet colonos: ꝛ dabit vineã alijs‖Nec
scripturã hãc legistis: lapidẽ quẽ repro-
bauerũt edificãtes hic fact⁹ est in caput
anguli: a dño factũ est istud: ꝛ est mirabi
Mat.21.d
Lu.19.g
Joh.7.d.
Mat.22.b
Lu.20.d
B
le in oculis nr̃is‖Et ꝗrebãt eũ tenere: ꝛ
timuerũt turbã. Cognouerũt eni qm̃ ad
eos parabolã hanc dixerit. Et relicto eo
abierũt‖ Et mittũt ad eũ ꝗsdam ex pha-
riseis ꝛ herodianis vt eũ caperent in ṽbo
Qui venientes dicũt ei‖Mgr̃: scimus q2
verax es ꝛ nõ curas quẽqꝫ. Nec enim vi
des in faciẽ hoiuꝫ: sꝫ in veritate viã dei
doces. Licet dari tributũ cesari: an non
dabim⁹? Qui sciẽs versutiã illoꝝ: ait illꝭ
Quid me tẽptatꝭ? Afferte mihi denariũ
vt videã. At illi tulerũt ei. Et ait illꝭ. Cu
ius est imago hec ꝛ supscriptio? Dicunt
Mat.22.c
Ro.13.b
Mat.22.c
Luce.20.e
ei. Cesarꝭ. Rñdẽs aũt iesus dixit illꝭ‖Red
dite igiť ꝗ sũt cesaris cesari: ꝛ ꝗ sunt dei
deo. Et mirabanť sup eo.‖Et venerunt
ad eũ saducei ꝗ dicũt resurrectionẽ nõ
esse: ꝛ interrogabant eum dicentes. Ma
Deutꝭ.25.b
gister moyses nobis scripsit‖vt si cuius
frater mortu⁹ fuerit ꝛ dimiserit vxorem
ꝛ filios nõ reliqrit: accipiat frater eius
vxorem ipsi⁹: ꝛ resuscitet semen fri suo.
Mat.22.c
Lucꝭ.20.e.
‖Septem ꝫ fratres erãt prim⁹ accepit
vxorem: ꝛ mortu⁹ est nõ relicto semine.

Et ſecundus accepit eā ⁊ mortuus eſt: ⁊
nec iſte reliq̄t ſemen. Et tertiꝰ ſiliter. Et
acceperūt eā ſiliter ſeptē: ⁊ nō reliq̄runt
ſemē. Nouiſſima oīuȝ defuncta eſt ⁊ mu
lier. In reſurrectiōe ḡ cū reſurrerit: cuiꝰ
de his erit vxor? Septē eni habuerūt eā
vxorē. Et reſpōdens ieſus ait illis: Nō-
ne ideo erratis: non ſcientes ſcripturas
neq; virtutem dei? Cum eni a mortuis
reſurrexerint: neq; nubēt neq; nubent
ſed ſunt ſicut angeli dei ī celis. De mor-
tuis autem ꝙ reſurgant nō legiſtis in li
C bro moyſi ſuper rubum: quō dixerit illi
Exo.3.b deus: inquiens ‖ ego ſum deus abraaȝ ⁊
Mat.22.c deus yſaac ⁊ deꝰ iacob? Non eſt deꝰ mor
tuorum: ſed viuorū. Uos ergo multū er-
Mat.22.d ratis ‖ Et acceſſit vnus de ſcribis qui au
dierat illos cōquirētes: ⁊ vidēs quoniā
bene illis reſpōderit: interrogauit eum
quod eſſet primū oīuȝ mādatum. Jeſus
aūt rn̄dit ei: q2 primū oīuȝ mandatū eſt
Deut.6.a ‖ Audi iſrl dn̄s deꝰ tuus deꝰ vnꝰ ē: ⁊ di-
Mat.22.d liges dominū deum tuum ex toto corde
tuo: ⁊ ex tota aīa tua: ⁊ ex tota mēte tua
⁊ ex tota virtute tua. Hoc eſt primū mā
datum. Secundū autem ſimile eſt illi.
Leui.19.c. ‖ Diliges ꝓximū tuū tanq̄ teipſū. Ma-
Lu.10.e ius horum aliud mandatuȝ non eſt. Et
ait illi ſcriba ‖ Bene magiſter in veritate
dixiſti: q2 vnus eſt deꝰ ⁊ nō eſt alius pre-
ter euȝ. Et vt diligat ex toto corde: ⁊ ex
toto intellectu: ⁊ ex tota anima: ⁊ ex to-
ta fortitudine: ⁊ diligere ꝓximuȝ tanq̄
ſeipſum: maius eſt oībus holocauſtoma
tibus ⁊ ſacrificijs. Jeſus autem videns
ꝙ ſapienter reſpōdiſſet: dixit illi. Nō es
Mat.22.d longe a regno dei. ‖ Et nemo iam aude-
Lu.20.g bat eum interrogare. Et rn̄dēs ieſus di-
D cebat docēs in templo. Quomodo dicūt
ſcribe chriſtum filiū eſſe dauid. Ipſe eni
Pſ.109. dauid dicit in ſpiritu ſancto ‖ Dixit dn̄s
Mat.22.d domino meo ſede a dextris meis: donec
Lu.20.g ponam inimicos tuos ſcabellum pedum
tuorū. Ipſe ergo dauid dicit eum dn̄m:
⁊ vnde eſt filiꝰ eius? Et multa turba euȝ
Mat.23.a libenter audiuit ‖ Et dicebat eis in do-
Luc.11.f.et ctrina ſua. Cauete a ſcribis: qui volūt in
20.g ſtolis ambulare: ⁊ ſalutari in foro: ⁊ in
primis cathedris ſedere in ſynagogis: ⁊
primos diſcubitus in cenis. Qui deuo-
rant domos viduarū ſub obtentu proli-
xe orationis: hi accipient prolixius iudi
cium. Et ſedens ieſus contra gazophy-
latiū aſpiciebat quomodo turba iacta-
ret es in gazophylatiuȝ: ⁊ multi diuites
Luce.21.a iactabant multa ‖ Cum veniſſet autem

vna vidua pauper: miſit duo minuta qđ
eſt quadrans. Et conuocans diſcipulos
ſuos ait illis: Amen dico vobis: quoniā
vidua hec pauper plus oībus miſit qui
miſerunt in gazophylatiū. Omnes eniȝ
ex eo quod abundabat illis miſerunt:
hec vero de penuria ſua omnia que ha-
buit miſit totū victum ſuum. XIII A

‖ Et cum egrederetur de templo: Mat.24.a
e ait illi vnus ex diſcipulis ſuis. Luc.19.g.et
Magiſter: aſpice quales lapides 21.b
⁊ quales ſtructure. Et reſpondens ieſus
ait illi: Uides has oēs magnas edifica-
tiones? Nō relinquet lapis ſup lapideȝ
qui non deſtruat. Et cuȝ ſederet in mō-
te oliuarū contra templū interrogabāt
eum ſeꝑatim petrus ⁊ iacobus ⁊ iohan
nes ⁊ andreas. Dic nobis qn̄ iſta fient: ⁊
quod ſignū erit qn̄ hec oīa incipiēt cō-
ſummari. Et rn̄dens ieſus cepit dicere
illis. ‖ Uidete ne q̄s vos ſeducat. Multi Mat.24.a
eni veniēt in noīe meo dicentes: q2 ego Lu.21.b
ſum: ⁊ multos ſeducēt ‖ Cum audieritis 1.Cor.3.b
āt bella ⁊ opiniōes belloꝝ: ne timueritis Eph.5.b
Oportet eni hec fieri: ſed nondum finis Luce.21.d
Exurget eni gens ꝯtra gentē: ⁊ regnū ſu
per regnū: ⁊ erūt terremotꝰ ꝑ loca: ⁊ fa- B
mes. Initiū doloꝝ hec ‖ Uidete aūt voſ- Mat.10.c.et
metipſos: Tradent eni vos in cōcilijs: ⁊ 24.d
in ſynagogis vapulabitis ⁊ aū p̄ſides ⁊ Lu.21.b
reges ſtabitis ꝓpter me in teſtimonium Joh.16.a
illis Et in oēs gētes primū oportet p̄- 2.Cor.11.c
dicari euāgeliū ‖ Et cū duxerint vos tra Mat.10.b
dentes: nolite p̄cogitare q̄d loquamini: Lu.12.b.et
ſȝ qđ datū vobis fuerit in illa hora id lo 21.c
quami. Nō eni vos eſtis loquētes: ſȝ ſpi
ritus ſcūs. Tradet aūt frater frēm ī mor
tem: ⁊ pr filiū: ⁊ ꝯſurgēt filij in parētes:
⁊ morte afficiēt eos. Et eritis odio oībꝰ
ꝓpter nomen meū ‖ Qui aūt ſuſtinuerit Mat.10.c
in finē ſaluus erit. Cū aūt videritis abo- et.24.b
minationē deſolatiōis ſtātē vbi nō debet
q̄ legit intelligat. Tūc q̄ in iudea ſūt fu
giant in mōtes: ⁊ q̄ ſup tectū: ne deſcen
dant in domū: nec introeat vt tollat q̄d
de domo ſua: ⁊ q̄ in agro erit nō reūtat
retro: tollere veſtimētū ſuū ‖ Ue āt p̄gnā Mat.24.b
tibus ⁊ nutriētibꝰ ī illis diebꝰ ‖ Orate vo Luc.21.d
vt hyeme nō fiāt ‖ Erūt eni dies illi tri- Mat.24.b
bulatiōes tales q̄les nō fuerūt ab inītio Mat.24.b
creature quā ꝯdidit deꝰ vſq; nūc: neq; fi Lu.21.e
ent ‖ Et niſi breuiaſſet dn̄s dies: nō fuiſ- Mt.24.b C
ſet ſalua oīs caro. Sȝ ꝓpter electos q̄s
elegit breuiauit dies ‖ Et tūc ſi q̄s vobis Mat.24.b
dixerit. Ecce hic ē chriſtus: ecce illic: ne Lu.17.e
credideritis ‖ Exurgēt eni pſeudo chriſti ⁊ Mat.24.b

ꝑſeudo ꝓphete: ⁊ dabūt ſigna ⁊ portēta ad ſeducēdos ſi fieri pōt etiam electos. Uos ꝗ̄ videte. Ecce ꝓdixi vobis oīa. Sꝫ (Johel.2.c. / Mat.24.c) in illꝭ diebꝰ poſt tribulationē illā‖ ſol cō tenebrabiꝭ: ⁊ luna nō dabit ſplendorē ſuū. Et ſtelle celi erūt decidētes: ⁊ virtu- (Luc.21.e.) tes q̄ in celꝭ ſunt mouebūꝭ.‖ Et tūc vide būt filiū hoīs venientē in nubibꝰ cum ꝟtute multa ⁊ gl'ia. Et tūc mittet ange- los ſuos: et congregabit electos ſuos a quattuor ventis a ſummo terre vſq̄ (Mat.24.c / Luc.21.f.) ad ſūmum celi.‖ A ficu aūt diſcite para bolā. Cū iā ramꝰ eiꝰ tener fuerit ⁊ nata fuerint folia: cognoſcitꝭ q̄ in ꝓximo ſit eſtas. Sic ⁊ vos cū videritꝭ hec fieri: ſci- (D) tote ꝙ in ꝓximo ſit i oſtijs. Amen dico vobis: q̄m nō trāſibit generatio hec do- (Mat.24.c / Lu.16.d.21 f) nec oīa iſta fiāt.‖ Celū ⁊ terra trāſibūt: ꝟba aūt mea nō trāſibūt. De die aūt il- lo vel hora nemo ſcit: neq̄ angl'i in celo neq̄ filiꝰ: niſi pꝭ. Uidete: vigilate: ⁊ ora- (Mat.25.a / Luc.19.a) te. Neſcitꝭ eni q̄n tp̄s ſit.‖ Sicut hō qui ꝑegre ꝓfectꝰ reliq̄t domū ſuā: ⁊ dedit ſer uis ſuis ptātem cuiuſq̄ opis: ⁊ ianitori (Mat.24.d.⁊ 25.a.Lu.21.e) ꝓcepit vt vigilet.‖ Uigilate ꝗ̄. Neſcitꝭ.n. q̄n dn̄s domꝰ veniat: ſero an media no cte: an gallicātu: an mane: ne cū venerit repēte inueniat vos dormiētes. Q̄ð āt (A) vobis dico: oībꝰ dico vigilate. XIIII

(Mat.26.a / Luce.22.a / Joh.12.a) ‖ Rat aūt paſca ⁊ azyma poſt bi- (e) duū: ⁊ q̄rebāt ſūmi ſacerdotes et ſcribe quō eū dolo tenerēt ⁊ occi derent. Dicebāt aūt. Non in die feſto ne (Mat.26.a) forte tumultꝰ fieret in ppl'o.‖ Et cū eſſet bethanie in domo ſymonis leproſi ⁊ re- cumberet: venit mūlier habēs alabaſtrū vnguēti nardipiſcati ꝓcioſi ⁊ fracto ala baſtro effudit ſuꝑ caput eiꝰ. Erāt autē quidā indigne ferētes intra ſemetipſos (Mat.26.a) ⁊ dicētes.‖ Ut q̄d ꝑditio iſta vnguēti fa cta eſt? Poterat.n. vnguētū iſtud venū- dari pluſq̄ trecentꝭ denarijs: ⁊ dari pau ꝑibꝰ. Et fremebāt in eā. Jeſus autē di (Mat.26.a / Joh.12.b) xit: Sinite eā.‖ Quid illi moleſti eſtis? Bonū opus opata eſt in me. Semꝑ eni pauꝑes habetꝭ vobiſcū: ⁊ cū volueritis poteſtꝭ illis benefacere: me aūt nō ſemꝑ (Mat.26.a) hēbitꝭ.‖ Q̄ð habuit hec fecit: ꝓuenit vn gere corpꝰ meū in ſepulturā. Amē dico vobis: vbicunq̄ predicatum fuerit euā gelium iſtud in vniuerſo mūdo: ⁊ quod fecit hec: narrabitur in meōriam eius. (Mat.26.a / Luc.22.a) ‖ Et iudas ſcariothis vnus de duodeci abijt ad ſummos ſacerdotes: vt prode- (B) ret eū illis. Qui audientes gauiſi ſunt. ⁊ promiſerunt ei pecuniam ſe daturos.

Et querebat quomodo illum opportu- ne traderet. Et primo die azymorum q̄n paſca immolabant: dicunt ei diſcipuli. Quo vis eamꝰ ⁊ paremꝰ tibi vt mandu ces paſca? Et mittit duos ex diſcipulꝭ ſu is ⁊ dicit eis.‖ Jte i ciuitatē: ⁊ occurret (Mat.26.b / Luce.22.a) vobis hō lagenā aque baiulās. Seq̄mi- ni eū: ⁊ q̄cunq̄ introierit dicite dn̄o do- mus: q̄ magꝭ dicit: Ubi eſt refectio mea: vbi paſca cū diſcipulꝭ meis māducē? Et ipſe vobis demōſtrabit cenaculū grāde ſtratū: ⁊ illic parate nobis: ⁊ abierūt di- ſcipuli eiꝰ: ⁊ venerūt in ciuitatē: ⁊ inue nerūt ſicut dixerat illis: ⁊ parauerūt pa- (Mat.26.b) ſca.‖ Ueſpe aūt facto: venit cū duodeci: (Lu.22.c. / Joh.13.c) Et diſcūbentibꝰ eis ⁊ māducantibꝰ ait ieſus. Amē dico vobis: q̄ vnꝰ ex vobis tradet me q̄ māducat mecū. At illi cepe rūt ꝯtriſtari ⁊ dicere ei ſingulatim. Nū- q̄d ego? Qui ait illꝭ. Unꝰ ex duodeci qui (C) intingit mecū manū in catino. Et filiꝰ (Mat.26.b / Luc.22.c) q̄dē hoīs vadit: ſicut ſcriptū ē ð eo.‖ Ue aūt hoī illi: ꝑ quē filiꝰ hoīs tradeꝭ. Bo- (Mat.26.c / Luc.22.b) nū erat ei: ſi nō eſſet natꝰ homo ille.‖ Et māducantibꝰ illis: accepit ieſus panē: (1.Cor.11.e) ⁊ bn̄dicens fregit: ⁊ dedit eis ⁊ ait. Su- mite: hoc ē corpꝰ meū. Et accepto calice grās agens dedit eis. Et biberūt ex illo oēs. Et ait illis. Hic ē ſanguis meꝰ no- (Mat.26.e) ui teſtamēti: q̄ ꝓ multꝭ effundeꝭ.‖ Amē dico vobis: ꝙ iā nō bibā de genimīe vi- tis: vſq̄ in diē illū cū illud bibā nouū (Mat.26.c / Joh.18.a) in regno dei.‖ Et hymno dicto: exierunt in montē oliuarū. Et ait eis ieſus. Oēs ſcādalizabimi in nocte iſta: q̄ ſcriptū ē (Zach.13.c.) ‖ ꝑcutiā paſtorē ⁊ diſꝑgenꝭ oues. Sed poſtea q̄ reſurrexero ꝓcedā vos in gali- (Mat.26.e / Luce.22.d) leam.‖ Petrꝰ autē ait illi: Et ſi oēs ſcan dalizati fuerint: ſed nō ego. Et ait illi ie ſus: Amen dico tibi: q̄ tu hodie i nocte hac priuſq̄ gallus vocē bis dederit: ter (D) me es negaturꝰ. At ille ampliꝰ loqueba (Mat.26.e) tur.‖ Et ſi oportuerit me ſimul cōmori tibi: non te negabo. Similiter autem ⁊ omēs dicebant. Et veniunt in predium cui nomen gethſemani: et ait diſcipulis (Mat.26.e) ſuis.‖ Sedete hic donec orem. Et aſſu- mit petrum ⁊ iacobum ⁊ iohannem ſe- (Mat.26.e / Joh.12.d) cum: ⁊ cepit pauere ⁊ tedere.‖ Et ait il- lis. Triſtis eſt anima mea vſq̄ ad mor- (Mat.26.e / Luc.22.e / Joh.6.e.) tem. Suſtinete hic ⁊ vigilate.‖ Et cum proceſſiſſet paululum: procidit ſuper ter ram: ⁊ orabat vt ſi fieri poſſet tranſiret (Mt.26.d.L 22.e.Jo.6.e) ab eo hora. Et dixit.‖ Abba pater: om- nia tibi poſſibilia ſunt: transfer calicē hunc a me. Sed non quod ego volo: ſed

Mat.26.d.
Lucͣ.22.e
qđ tu.‖Et venit: ⁊ iuenit eos dormiētes
Et ait petro. Simon dormis? Nō potui
sti vna hora vigilare? Uigilate et orate:
Mat.26.d
vt nō intretꝭ in tēptationē.‖Spūs qui
Joħ.6.g.
dē ꝓmptus ē: caro vo infirma. ‖Et ite
Mat.26.d
rū abiēs orauit eundē sermonē dicens.
Et reuersus denuo: iuenit eos dormien
tes. Erāt eni oculi eoꝝ grauati: ⁊ igno
E
rabāt ꝗd rñderēt ei. Et venit tertio: et
Mat.26.d.
ait illis.‖Dormite iā: ⁊ reqͥescite. Suffi
cit. Uenit hora: ecce filiꝰ hoīs tradet̃ in
manꝰ pctōꝝ. Surgite eamꝰ. Ecce q̄ me
Mat.26.e
tradet ꝓpe ē.‖Et adhuc eo loquēte ve
Lu.22.e.
nit iudas scarioth vnꝰ de duodecim: et
Joħ.18.a
cū eo turba mkta: cum gladijs ⁊ lignis
missi a sūmis sacerdotibꝰ ⁊ scribis ⁊ se
Mat.26.e
niorib⁹.‖Dederat āt traditor eis signū
dicēs: Quēcunq; osculatꝰ fuero ipe ē te
nete eū: ⁊ ducite caute. Et cum venisset:
statim accedēs ad eū ait: Aue rabi. Et
osculatꝰ est eum. At illi manꝰ iniecerūt
Mt.26.e.L
in iesum: ⁊ tenuerūt eū.‖Unus aūt qui
22.e.Jo.18.b
dā de circūstantibꝰ educens gladiū per
cussit seruū summi sacerdotꝭ: ⁊ amputa
Mat.26.e
uit illi auriculā.‖Et rñdens iesus ait il
Lucͣ.22.f.
lis. Tanq; ad latronē existis cū gladijs
Joħ.18.d
⁊ lignis cōprehēdere me.‖Quotidie erā
apud vos i tēplo docēs ⁊ nō me tenui
Mat.26.f
stis. Sed vt impleant̃ scripture‖Tūc di
scipuli eiꝰ relinquētes eū oēs fugerunt.
Adolescēs aūt quidā seqbat̃ eū amictꝰ
syndone sup nudo: ⁊ tenuerūt eū. At il
F
le reiecta syndone nudus ꝓfugit ab eis
Mat.26.f
‖Et adduxerūt iesum ad sūmū sacerdo
Lucͣ.22.f
tē: ⁊ ꝯuenerūt oēs sacerdotes ⁊ scribe ⁊
Mt.26.f.L
seniores‖Petrꝰ autē a longe secutꝰ ē eū
22.f.Jo.18.c
vsq; intro in atriū sūmi sacerdotꝭ: ⁊ sede
bat cū ministris ad ignē ⁊ calefaciebat
Mat.26.f
se.‖Sūmi vero sacerdotes ⁊ oē ꝯciliū
Lucͣ.22.g
q̄rebāt aduersus iesum testimonium: vt
eū morti traderēt: nec inueniebāt. Mul
ti autē testimoniū falsuꝫ dicebāt aduer
sus eū: ⁊ ꝯueniētia testimōia nō erant.
Mat.26.f
‖Et ꝗdā surgētes: falsuꝫ testimoniū fere
bāt aduersus eū dicētes: Qm̄ nos audi
uimꝰ eū dicentē. Ego dissoluē templuꝫ
hoc manufactū: ⁊ pꝰ triduū illud ñ ma
nufactuꝫ edificabo. Et nō erat ꝯueniēs
testimoniū illoꝝ. Exurgēs aūt summus
sacerdos in mediū: interrogauit iesū di
cens: Nō rñdes ꝗcq; ad ea q̄ tibi obijci
unt̃ ab his? Ille autem tacebat: et nihil
Mat.26.f
rñdit‖Rursū sūmꝰ sacerdos iterrogabat
Lucͣ.22.g
eū: ⁊ dixit ei: Tu es christꝰ filiꝰ dei bene
Mt.26.f.L
dicti‖Jesus aūt dixit illi. Ego sū. Et vi
22.g.Jo.6.g
debitis filiū hoīs sedentē a dextris vtu

tis dei: ⁊ venientē cū nubibꝰ celi Sum
G
mus autē sacerdos scindēs vestimenta
Mat.26.g
sua ait.‖Quid adhuc desideramꝰ testes?
Lu.22.g
Audistis blasphemiā. Quid vobis vide
tur: Qui oēs ꝯdēnauerūt eū eē reū mor
Mt.26.g.L
tis.‖Et ceperūt ꝗdā ꝯspuere eū ⁊ velare
22.g.Jo.18.d
faciē eiꝰ: ⁊ colaphis eum cedere ⁊ dicere
ei: ꝓpheti3a. Et mīstri alapis eū cedebāt
Et cū esset petrꝰ in atrio deorsum: venit
vna ex ancillis summi sacerdotꝭ: ⁊ cū vi
disset petrū calefacientē se: aspiciēs illū
ait. Et tu cū iesu nazareno eras? At ille
negauit dicens. Neq; scio neq; noui ꝗd
Mat.26.g
dicas‖Et exijt foras aū atriū: ⁊ gallꝰ cā
Lucͣ.22.f
tauit. Rursus āt cū vidisset illū ancilla
Joħ.18.c
cepit dicere circūstātibꝰ: q2 h ex illis ē.
At ille iteꝝ negauit. Et post pusillū rur
sus q̄ astabāt dicebant petro. Uere ex ill
es: nā ⁊ galileus es. Ille aūt cepit ana
thematizare ⁊ iurare: q2 nescio hominez
istū quē dicitꝭ. Et stati gallus iteꝝ can
Mat.26.g
tauit ‖Et recordatꝰ est petrꝰ vbi qđ di
Luce.22.g
xerat ei iesus: priusq; gallus cantet bis:
ter me negabis. Et cepit flere. XV
A
‖T ꝯfestim mane ꝯciliū faciētes
Mt.27.a.L
e summi sacerdotes cū seniorib⁹ ⁊
23.a.Jo.18.e
scribis ⁊ vniuerso ꝯcilio: vincien
tes iesuꝫ duxerūt ⁊ tradiderunt pilato.
Mat.27.b L
‖Et interrogauit eū pilatꝰ. Tu es rex iu
23.a.Jo.18.f
deorū? At ille rñdens ait illi. Tu dicis.
Mat.27.b.
‖Et accusabāt eū sūmi sacerdotes i mul
Joħ.19.b.
tis. Pilatꝰ aūt rursuꝫ interrogauit eum
dicēs: Nō rñdes quicq;? Uide in quātꝭ
te accusant? Jesus aūt ampliꝰ nihil re
Mt.27.b.L
spōdit: ita vt miraret̃ pilatꝰ.‖Per diez
23.c.Jo.18.g
autē festū solebat dimittere ill vnum ex
Mat.27.b.
vinctis quencūq; petissent.‖Erat aūt q̄
Joħ.18.g
dicebat̃ barrabas: q̄ cum seditiosis erat
vinctꝰ q̄ in seditiōe fecerat homicidiuꝫ.
Et cū ascēdissꝫ turba: cepit rogare sicut
semp faciebat illis. Pilatꝰ aūt rñdit eis
⁊ dixit: Uultis dimittā vobis regem iu
deoꝝ? Sciebat eni q̄ p inuidiā tradidis
Mt.27.b.L.
sent euꝫ summi sacerdotes.‖Pontifices
23.c.Jo.18.g
aūt ꝯcitauerūt turbā: vt magꝭ barrabā
dimitteret eis. Pilatus aūt iteꝝ rñdens
B
ait illis. Quid ꝰ vultis faciā regi iudeo
rum? At illi iteꝝ clamauerūt. Crucifige
eū. Pilatus vero dicebat illis. Quid eni
mali fecit? At illi magis clamabāt: cru
Mt.27.c.L
cifige eū.‖Pilatꝰ autē volēs pplo satis
23.d.Jo.19.c
facere dimisit illis barrabam: ⁊ tradidit
Mat.27.c
iesum flagell cesum vt crucifigeret̃‖Mi
Joħ.19.a
lites aūt duxerūt eū in atriū p̄torij ⁊ cō
uocant totā cohortē: ⁊ induūt eū purpu
ra: ⁊ imponūt ei plectentes spineā coro

Mat.27.d nā:⁊ ceperūt salutare eū.‖ Aue rex iude
Joh.19.a orū. Et ꝑcutiebāt caput ei⁹ harundine
⁊ ꝯspuebant eū:⁊ ponētes genua adora
bant eū. Et postꝗ̄ illuserūt ei:exuerunt
illū purpura:⁊ induerūt eū vestimētis su
Mat.27.d is ⁊ educūt illū vt crucifigerēt eum‖ Et
Lucs.23.d angariauerūt ꝓtereuntē quēpiaȝ symo-
Mt.27.d.L nē cyreneū venientē de villa:pr̄em ale-
23.e.Jo.19.c xandri ⁊ rufi:vt tolleret crucē eius.‖Et
Mat.27.d ꝑducūt illū in golgotha locū: qđ est in-
Joh.19.c terpretatū caluarie loc⁹. Et dabāt ei bi-
Mat.27.d.L bere myrrhatū vinum ⁊ nō accepit.‖Et
23.e.Jo.18.d crucifigētes eū diuiserūt vestimēta ei⁹:
mittētes sortē suꝑ eis quis ꝙd tolleret.
C Erat aūt hora tertia:⁊ crucifixerūt euȝ‖
Mt.27.e.L Et erat titulus cause ei⁹ inscript⁹:rex iu
23.e.Jo.19.d deoꝝ. Et cū eo crucifigūt duos latrōes:
Esa.53.d vnū a dextris ⁊ aliū a sinistris eius.‖Et
Lucs.22.d impleta est scriptura q̄ dicit: Et cū iniqͥs
reputat⁹ est. Et ꝓtereuntes blasphema-
bāt eum:mouētes capita sua ⁊ dicētes.
Mat.27.e ‖Vah q̇ destruis templū dei:⁊ in tribus
dieb⁹ reedificas. Saluū fac temetipsum
Mat.27.e descēdens de cruce.‖ Silr̄ ⁊ sūmi sacer-
Lucs.23.e dotes illudētes ad alterutruȝ cū scribis
dicebāt: Alios saluos fecit:seip̄m nō po
Mat.27.f. test saluū facere.‖Christ⁹ rex isrl̄:descen-
dat nūc de cruce:vt videam⁹ ⁊ credam⁹.
Mat.27.f.L ‖Et q̇ cū eo crucifixi erāt ꝯuitiabant̄ ei.
23.e.Jo.19.e Et facta hora sexta:tenebre facte sunt ꝑ
Mt.27.e totā terrā vsq̄ in horā nonaȝ.‖Et hora
nona exclamauit iesus voce magna di-
cens. Heloy. Heloy:lama sabacthani. Qđ
est interp̄tatū: Deus me⁹:de⁹ me⁹:vt q̇d
dereliquisti me? Et quidā de circūstanti
bus audiētes dicebāt. Ecce heliā vocat
Mt.27.f.L ‖Currens aūt vn⁹ ⁊ implēs spongiā ace
23.e.Jo.19.f to:circūponensq̄ calamo:potum dabat
ei dicens. Sinite:videam⁹ si veniat he-
D lias ad deponendū eum Jesus aūt emis-
Mat.27.f. sa voce magna expirauit.‖Et velū tem-
Lucs.23.g pli scissum ē in duo:a sūmo vsq̄ deorsū.
Mat.27 f ‖Uidens aūt cēturio qui ex aduersa sta-
bat:qꝛ sic clamās expirasset:ait. Uere h̄
Mat.27.f hō fili⁹ dei erat.‖ Erāt aūt et mulieres
de longe aspiciētes:inter quas erat ma-
ria magdalene:⁊ maria iacobi minoris:
⁊ ioseph mr̄:⁊ salome: ⁊ cū esset in gali-
lea seq̄bāt̄ eū ⁊ mīstrabāt ei:⁊ alie mul-
te q̄ simul cū eo ascenderāt hierosolymā
Mt.27.g.L ‖Et cū iā sero esset factū:qꝛ erat parasce
23.g.Jo.19.g ue qđ est ante sabbatuȝ:venit ioseph ab
arimathia nobil̄ decurio:qui ⁊ ipse erat
expectans regnū dei. Et audacter intro-
iuit ad pilatū ⁊ petijt corp⁹ iesu. Pilat⁹
autē mirabat̄ si iā obijsset. Et accersito

centurione:interrogauit eū si iā mortu-
us esset. Et cū cognouisset a centurione:
donauit corp⁹ ioseph.‖Joseph aūt mer- Mt.27.g.L
catus syndonē:⁊ deponens eū inuoluit 23.g Jo.19.g
syndone:⁊ posuit eū in monumento qđ
erat excisum de petra:⁊ aduoluit lapidē
ad ostium monumēti.‖Maria aūt mag Mat.27.g
dalene ⁊ maria ioseph aspiciebāt vbi po
neretur.

XVI

e T cū transisset sabbatum:maria A
magdalene ⁊ maria iacobi ⁊ sa-
lome emerūt aromata:vt veniētes vnge
rent iesum.‖Et valde mane vna sabba- Mat.28.a
torū veniūt ad monumētū:orto iam so- Lucs.24.a.
le. Et dicebāt ad inuicē: Quis reuoluet Joh.20.a.
nobis lapidē ab ostio monumēti? Et re
spiciētes viderūt reuolutū lapidē. Erat
quippe magn⁹ valde. Et introeuntes in
monumētū viderūt iuuenē sedenteȝ in B
dextris coopertū stola cādida ⁊ obstupu-
erūt. Qui dicit illis‖ Nolite expauescere Mat.28.a
Jesum q̄ritis nazarenū crucifixuȝ:surre- Lucs.24.a
xit:nō est hic. Ecce loc⁹:vbi posuerūt eū.
Sed ite dicite discipulis ei⁹ ⁊ petro:qꝛ p̄ce
det vos in galileā. Ibi eū videbitis:sicut
dixit vobis.‖At ille exeūtes fugerūt de Mt.28.b.
monumēto. Inuaserat eni eas tremor ⁊ Lucs.24.b.
pauor ⁊ nemini q̇cq̄ dixerūt. Timebāt
eni. Surgens aūt iesus mane p̄ria sab-
bati apparuit primo marie magdalene C
de qua eiecerat septē demonia. Illa va-
dens nūciauit his q̇ cū eo fuerāt lugen-
tib⁹ ⁊ flentib⁹:⁊ illi audiētes qꝛ viueret
⁊ visus esset ab ea:nō crediderūt.‖ Post Lucs.24.b
hec aūt duob⁹ ex his ambulantib⁹ ostē-
sus ē in alia effigie euntib⁹ in villā: et
illi euntes nūciauerūt ceteris:nec ill̄ cre-
diderūt. Nouissime autē recūbētib⁹ ill̄
vndecim apparuit:⁊ exprobrauit incre-
dulitatē eoꝝ ⁊ duritiaȝ cordis:qꝛ his q̇
viderāt eū resurrexisse nō crediderūt. Et
dixit eis. Euntes in mūdū vniuersuȝ:ꝑ- D
dicate euāgeliū om̄i creature. Qui credi
derit ⁊ baptizat⁹ fuerit:saluus erit:q̇ vero
nō crediderit ꝯdēnabit̄. Signa aūt eos
q̇ crediderint hec sequent̄. In noīe meo
demōia eijciēt:linguis loquent̄ nouis:
serpētes tollēt. Et si mortiferꝝ q̇d bibe-
rint:nō eos nocebit. Suꝑ egros manus
imponēt:⁊ bn̄ habebūt.‖Et dn̄s q̇dē ie- Acts.1.b.
sus postq̄ locut⁹ est eis. Assumpt⁹ ē in Lucs.24.g.
celū:⁊ sedet a dextris dei. Illi aūt ꝓfecti Apocs.11.e
ꝑdicauerūt vbiq̄:dn̄o coopante:⁊ s̄mo
nē ꝯfirmāte:sequentib⁹ signis.

Explicit euāgeliū s̄m Marcum.

Prefatio — Registrum

Incipit prefatio beati hieronymi presbiteri in euãgeliũ s̃m Lucam.

1 Lucas syrus natione antiocensis: arte medicus: discipulus aplõꝝ: postea paulũ secutus vsqꝫ ad cõfimationẽ eiꝰ seruiens dño sine crimie. Nã neqꝫ vxorẽ vnq̃ habẽs neqꝫ filios: septuaginta ⁊ q̃tuor annoꝝ obijt et bithynia: plenus spũsctõ. Qui cũ iaꝫ scripta essent euãgelia: p matheũ quidẽ ĩ iudea: per marcũ aũt in italia: sctõ instigãte spũ ĩ achaie partibꝰ hoc scripsit euangeliũ: significans etiaꝫ ipe in principio añ suũ: alia esse descripta. Cui extra ea q̃ ordo euangelice dispositionis exposcit: ea marie necessitas laboris fuit: vt primũ grecis fidelibꝰ omĩ pphatione vẽturi in carnẽ dei christi manifestata hũanitate: ne iudaicis fabulis attenti: in solo legĩ desiderio tenerent̃: vel ne hereticis fabul̃ ⁊ stultis sollicitatõibꝰ seducti exciderẽt a veritate: elaboraret: dehinc vt in principio euangelij: iohis natiuitate p̃sũpta cui euangeliũ scriberet: ⁊ in q̃ electꝰ scriberet indicaret: ꝯtestãs ĩ se cõpleta esse: q̃ essent ab alijs inchoata. Cui ideo post baptismũ filij dei a pfectione generationis in christo implete: repetẽde a principio natiuitatis hũane ptãs pmissa ẽ vt requirentibꝰ demõstraret in quo apprehendẽs erat p nathan filium dauid introitu recurrentis in deũ generationis admisso: indispabilis dei p̃dicãs in hoĩbus christũ suũ: pfecti opus hois redire in se p filiũ faceret: qui p dauid prẽm venientibꝰ iter p̃bebat in christo. Cui luce nõ immerito etiã scribendoꝝ actuũ apostoloꝝ ptãs in misterio dat̃: vt deo ĩ deum pleno: ⁊ filio pditiõis extincto: oratione ab aplĩs facta: sorte dñi electiõis numerꝰ cõpleret̃. Sicqꝫ paulus ꝯsũmationẽ aplicis actibꝰ daret: quẽ diu ꝯtra stimulũ recalcitrantẽ dñs elegisset. Qđ ⁊ legentibꝰ ac requirentibꝰ deũ: et si per singula expediri a nobis vtile fuerat: sciens tamẽ ꝙ operantẽ agricolã oporteat primũ de fructibꝰ suis edere: vitauimꝰ publicam curiositatẽ: ne nõ tam volentibus deum demonstrasse videremur: q̃ fastidientibus prodidisse.

Explicit prefatio. Incipit Registrũ in Lucam.

1 Commendatio zacharie ⁊ elisabeth. Angelꝰ ait zacharie: exaudita est orõ tua: ⁊ elisabeth pariet tibi filiũ: ⁊ vocabis nomen eius iohannẽ: zacharias nõ credẽs gabrieli obmutuit. Elizabeth pꝰ hec cõcepit ⁊ occultabat se mensibus quinqꝫ. In mẽse sexto missus ẽ angelꝰ ad v̄ginẽ mariã: ⁊ dixit ei: Aue gr̃a ⁊c̃. Maria cõcepto saluatore exurgẽs abijt in montana: et salutauit elizabeth: et dixit elisabeth: Bñdicta tu ⁊c̃. Et ait maria. Magnificat ⁊c̃. Elisabeth pepit filiũ: ⁊ octauo die circũcidit: zacharias loq̃laꝫ recuperat ⁊ pphetat dicẽs: Benedictꝰ.

2 Edictũ augusti vt describeret̃ orbis maria pepit filiũ suũ primogenitũ. Angelꝰ natiuitatẽ christi pastoribꝰ nũciauit: et pastores dicebant ad inuicẽ. Transeamus vsqꝫ ad bethleem: iesus circũcidit̃. Symeon accepit iesuꝫ in vlnas suas: dicens: Nũc dimittĩ ⁊c̃. Et symeõ dixit marie: Ecce positꝰ est h̃ in ruinã ⁊c̃. Et ãna pphetissa supueniẽs ꝯfitebat̃ dño: ⁊ loquebat̃ de illo oĩbꝰ q̇ expectabãt redemptionẽ isrl̃. Jesus inuẽtꝰ ĩ medio doctorũ: ⁊ ꝙ subditꝰ erat marie ⁊ ioseph.

Johãnes p̃dicat baptismum pnie: dicit turbis. Genimina viperaꝝ ⁊c̃. facite fructus dignos pnie ⁊c̃. põt deus de lapidibus istĩ suscitare ⁊c̃. Johes turbis dicit ⁊ publicanis ⁊ militibꝰ q̃d agere debeãt dicit: venit fortior me cuiꝰ ventilabrum in manu. Johes corripit herodẽ: ⁊ baptizat iesum: celũ apit̃: vox pr̃is audit̃. Jesus erat incipiẽs q̃si annoꝝ triginta vt putabat̃ filiꝰ ioseph q̇ fuit heli ⁊c̃.

4 Jesus plenus spiritusctõ regressus est a iordane: ieiunans quadraginta diebus esurijt: ⁊ temptatur a diabolo: ꝯsummata tẽptatione diabolus recessit ab eo vsqꝫ ad tempus. Jesus regressus in virtute spũs in galileã: ⁊ fama exijt p vniuersam regionẽ de illo: venit nazareth ⁊ intrauit synagogam ⁊ legit in libro esaie pphete: Spiritꝰ dñi ⁊c̃: omnẽs testimonium dabant illi: dicebant: quia filius ioseph est: iesus dicit. Nemo ppheta acceptus ẽ in patria sua: dicit heliã missum cũ fames esset ĩ sarepta ad viduã: ⁊ helesium curasse a lepra naamã syrũ. Eijcit̃ de ciuitate iesus: ⁊ ducit̃ vsqꝫ a supciliũ montis vt p̃cipitet̃: demonium eijcit iesus ab homie: socrũ symonis curat: ⁊ alios curat manus imponens: demones clamabant cũ exirent: Tu es filꝰ dei: et

increpãs nõ sinebat eos loq̃: dixit: opor
tet me euãgelizare regnũ dei.

5 Cũ turbe irruerẽt ad eum: vt audirent
verbũ dei ascẽdit nauem petri: docebat
de nauicula turbas. Jesus dixit petro:
duc in altum ⁊ laxate retia vestra ĩ ca-
pturã: hoc facto cõcluserũt pisciũ multi
tudinẽ: ⁊ rete eorũ rũpebatur: qđ cũ vide-
ret petrus: dixit. Exi a me: pctõr sũ dñe:
dixit petro ex hoc eris hoĩes capiẽs: le-
prũ mũdat: ⁊ paralyticũ curat: dicit le-
ui sedenti ad teloneũ. Sequere me: et fe
cit leui cõuiuiũ: pharisei murmurabant
⁊ iesus dicit. Nõ egẽt q̃ sani sũt medico
⁊c. pharisei dicũt iesu: q̃re discipuli io-
hãnis ieiunãt frequẽter: post hoc iesus
dicit similitudinẽ de cõmissura vestimẽ
ti noui: ⁊ nemo mittit vinum nouum
in vtres veteres.

6 Discipuli sabbato spicas vellunt: iesus
dicit q̃ dauid in domo dei panes ppositionis
sũpsit. Manũ aridã habentẽ cu-
rat: aplos elegit in mõte: in loco campe
stri multos curat a lãguoribꝰ: qꝛ virtus
⁊c. Octo beatitudĩes: post hoc dicit: ve
vobis diuitibꝰ ve vobis ⁊c. Dicit: diligi
inimicos vros. Qui te pcutit ĩ maxillã
pbe ⁊c: ⁊ oĩ petẽti te tribue: put vultis
vt faciãt vobis homĩes ⁊c. Si diligitis
eos q̃ vos diligũt q̃ vobis gra ẽ? Mutu
um date: nihil inde sperãtes. Estote mi
sericordes: nolite iudicare: eadẽ mẽsura
q̃ ⁊c. Nũquid põt cecꝰ cecũ ducere: nõ ẽ
discipulꝰ sup mgrm. Eĩce primũ trabẽ
vnaqueq; arbor d̃ fructu suo cognoscitur
Qui audit s̃mões ⁊ nõ facit cui silis ẽ.

7 Seruũ cẽturiõis curat: filiũ vidue mor
tuũ suscitat. Johãnes misit ad iesũ. Tu
es q̃ vẽturꝰ es ⁊c. Et dñs cõmẽdat iohã
nẽ: pharisei ⁊ legisperiti ɔsiliũ dei spre-
uerũt. Jesus dicit phariseis: qꝛ dicũt io-
hãnẽ demoniũ habẽs: ⁊ filꝰ homĩs hõ
vorator ẽ. Mulier peccatrix lachrymis
pedes iesu lauit.

8 In itinere sequẽtibꝰ se viris ac mulieri
bus parabolã seminãtis dicit: de lucer-
na sup cãdelabꝛũ: dicit abscõditũ mani-
festetur: qui habet dabitur illi: dicit ⁊ mrem
⁊ frẽs suos esse q̃ verbũ dei audiũt ⁊ fa-
ciunt: nauigãs tẽpestatẽ sedat: legionẽ
expellit ab hoĩe ⁊ ĩ porcos mittit: ⁊ dicit
ei: redi domũ tuã: de mliere sanata a p
fluuio sanguis: ⁊ d̃ filia iayri resuscitata

9 Conuocatis duodecim discipulis dedit
illis potestatem: ⁊ misit eos predicare:
egressi curabant vbiq;. Audiuit hero-
des omnia que fiebant de iesu: de quin
q; panibꝰ ⁊ duobus piscibꝰ: interroga-
uit discipulos quẽ dicũt eũ eẽ turbe: p̃-
cepit discipulis ne cui dicerẽt q̃ chri-
stus eẽt deꝰ: qꝛ oportet filiũ hoĩs multa
pati. Jubet tollere crucẽ. Qui erubue-
rit sermones ⁊c. In monte trãsfiguratur:
demoniũ q̃ discipli eĩcere ñ poterãt eie
cit: passionẽ suã p̃dicit: cogitãt quis eo
rũ maior sit: dicit iesus: q̃ minor ẽ inter
vos hic maior ẽ: iohãnes dicit: vidimus
quendã in nomĩe tuo eĩcientẽ demõiaꝰ.
Johãnes ⁊ iacobus dicunt iesu: dñe vis
dicimus vt ignis descẽdat de celo: dicit
filiꝰ hoĩs nõ habet vbi caput reclinet:
dicit cuidã iesus. Sine vt mortui sepe
liant mortuos suos.

10 Post hoc designauit iesus alios septua
gita duos: messis mlta mitto vos agnos
p̃cepta itineris: dicit: ve vobis corozaim
Qui vos audit me audit: dicit: videbã
sathanã sicut fulgur de celo cadentẽ: di
cet: cõfitebor tibi pr̃ dñe ⁊c. Nemo scit
qui sit filius. Beati oculi qui vident q̃
vos videtis: quidã legisperitꝰ dicit tem
ptans. Jesus dicit: homo quidã descen
debat ⁊c.

11 Docet orare pr̃ sanctificetur nomen tuũ.
Cõmoda mihi tres panes: oĩs qui petit
accipit: erat iesus eĩciẽs demoniũ: qui
dã dixerũt in beelzebub eĩcit demonia:
regnũ in seip̃m diuisũ desolabitur: dicit
spũs imũdus reuertar in domũ meam.
Btũs vẽter qui te portabit: de signo io-
ne: de lucerna. Lucerna corpis oculus:
lauandũ potiꝰ qđ intꝰ ẽ: dare elemosinã
pnũciat: ve multa dicit: pharisei q̃ren-
tes cape aliq̃d ex ore eius.

12 A phariseis monet cauendũ: ⁊ nõ timẽ
dũ eos qui corpus occidũt: dicit qui me
confessus fuerit et qui me negauerit.
Blasphemia in spiritumsanctum non
remittetur. Spũsctũs docet r̃ndere ⁊ loq̃.
Quidã dicit: mgr dic fratri meo vt diui
dat mecũ hereditatem: dicit cauere ab
oĩ auaricia: similitudo diuitis: Stulte
hac nocte morieris. Nolite sollici eẽ: cõ
siderate lilia agri: querite regnũ dei No
lite timere pusillus grex: vẽdite q̃ possi
detis ⁊ date elemosynã: facite sacculos
vbi thesaurꝰ ibi ⁊ cor. Sint lũbi vri p̃
cincti: iesus petro dicit: felicẽ esse bonũ
dispensatorẽ: venit dñs serui in die qua
nõ separabit ⁊ vapulabit plagis multis:
cui multũ datum est. multũ queretur ab
eo: ignem veni mittere ĩ terrã. Tres in

duo ⁊ duo in tres diuidet. Hypocrite fa
ciem celi ⁊ terre noſtis ꝓbare ⁊c̄. cū va
dis cum aduerſario tuo: de nouiſſimo
minuto.

13 Sub exemplo galileorū occiſoꝝ monet
agendā penitentiā: de ficulnea infructu
oſa. Mulierem decem ⁊ octo ānis cur
uam erigit. Archiſynagogo indignan
ti quia curaſſet ſabbato: reſpondit: reg
num celorū grano ſynapis ⁊ fermento
ſimile eſſe: cōtendite intrare per angu
ſtā portā. Neſcio vnde ſitis: nouiſſimi
qui erant primi: herodem vulpem vo
cat: hieruſalē que occidis ꝓphetas.

14 Hydropicū curat: recumbe in nouiſſi
mo loco: qui ſe exaltat humiliabit̄ cum
facis prandiū aut cenā noli facere ami
cos ⁊c̄. Inuitati ad cenā excuſant ſe: ſe
ſequi: odire parenets: baiulare crucē iu
bet: parabola volentis edificare turrē:
et regis volētis ꝯmittere bellū: qui non
renūciat omnibus ⁊c̄: de ſale.

15 Parabola centū ouiū ⁊ drachme: ꝺ gau
dio angelorum ſuper vno peccatore: pa
rabola de filio ꝓdigo.

16 De villico cui dictum eſt: redde rationē
villicationis: qui fidelis eſt in minimo
et in maiori fidelis eſt ⁊c̄. Nemo poteſt
duobus dominis ſeruire: auari phari
ſei deridebant eū. Jeſus dicit: deus no
uit corda: lex ⁊ prophete vſq; ad iohan
nem: de apice legis: vxorē non dimitte
re: de diuite et lazaro.

17 De ſcandalo: correptio fraterna: ſepties
in die dimittēdū: ſi haberetis fidē ſicut
granū ſynapis: dicite ſerui inutiles ſum⁹
de decem leproſis mundatis. Regnum
dei intra vos eſt: ventura predicit de ſe
ipſo: ſicut factum eſt in diebus noe: de
die iudicij ⁊c̄.

18 Oportet ſemꝑ orare: de iudice deū non
timente ⁊ de vidua: de oratiōe phari
ſei et publicani: qui ſe exaltat humilia
bit̄: dicit: ſinite venire paruuloſ ad me:
nemo bonus niſi ſolus deus: dicit que
cunq; habes vende ⁊ da pauperib⁹: q̄
difficile qui pecunias habent in regnū
dei intrabūt: remuneratio illoꝝ qui di
mittunt ſua ꝑpter deū: ꝑdicit paſſionē
ſuā et mortem ⁊ ipſi nō intellexerunt: ce
cum illuminat.

19 De zacheo: decem minarū ſimilitudinē
ponit habenti dabit̄: inimicos ſuos an
te ſe iubet occidere: ſuper pullum aſine
ſedet: turbe diſcipuloꝝ ceperunt deum
laudare dicētes. Benedictus qui venit
rex: dicit ieſus: ſi hi tacuerīt lapides cla
mabunt: fleuit ieſus ſuꝑ hieruſalē: ⁊ ꝑ
dicit deſtructionē eius. Ejicit venden
tes ⁊ emētes de templo: principes ſacer
dotū ⁊ ſcribe querebant ꝑdere ieſum

20 Interroget⁹ ieſus in qua ꝑtāte hec faci
reſpōdit baptiſmū iohānis de celo erat
an ex hominibus: de colonis vinee qui oc
ciderunt ſeruos: lapidē quem reproba
uerunt ⁊c̄. Reddite que ſunt ceſaris ⁊c̄.
de muliere que ſeptem fratres habuit:
deus non eſt mortuoꝝ ſed viuorum. ⁊c̄.
Quomō chriſtus ſit filius dauid: atten
dite a ſcribis q̄ volunt ambulare in ſto
lis qui deuorāt domus viduaꝝ.

21 Dicit hec vidua pauꝑ plus ⁊c̄. de tem
plo dicit: nō relinquet̄ lapis ⁊c̄: quādo
hec erūt: ⁊ quod ſignū cū fieri incipiēt:
ſurget gens contra gentem: terremotus
erunt: initient vobis manus: ponite in
cordibus vr̄is: de capillo ⁊ paciētia: de
hierl̄m: tunc qui in iudea ſunt fugient:
de pregnantib⁹ de preſſura: hierl̄m cal
cabit̄ a gentibus: erūt ſigna in ſole ⁊ lu
na. Uirtutes celoꝝ mouōbunt̄: ⁊ tunc
videbūt filiū homis venientē: videte fi
culneā: celū ⁊ terra trāſibunt: docet ca
uere a crapula ⁊ ebrietate: vigilate ⁊c̄.

22 Appropinquabat paſca ⁊ q̄rebāt princi
pes ſacerdotū eum interficere: ſathanas
intrauit in iudā ⁊ tradidit dn̄m: iubet
paſca parari: dat diſcipulis corp⁹ et ſan
guinē: orat in mōte: ſudat ſanguinē: ca
pit̄: ſeruo auriculā amputatā ſanat: pe
trus ter negat chriſtū: ꝑcutit̄: blaſphe
mat̄: illudit̄: in cōſiliū ducit̄: interroga
tur ſi ſit chriſtus ⁊c̄.

23 Ducit̄ ad pilatū: ⁊ accuſat̄ coram eo: di
cūt: cōmouit ppl̄m docēs: pilatus mit
tit ad herodē ieſum: ab herode ſpernit̄
et remittit̄ ad pilatū: ⁊ facti ſunt amici
herodes ⁊ pilatus: barrabas dimittit̄:
ieſus crucifigit̄: moritur ⁊ ſepelitur.

24 Reſurgat a mortuis: apparuit diſcipl̄is.

Explicit Regiſtrū. Incipit ꝓhe
miū beati Luce in euāgeliū ſuū.

q Uoniā quidem multi conati
ſunt ordinare narratiōes que
in nobis cōplete ſūt reꝝ ſicut
tradiderūt nobis q̄ ab initio
ipſi viderunt: et miniſtri fuerunt ſermo
nis: viſum eſt ⁊ mihi aſſecuto oīa a prin
cipio diligenter ex ordine tibi ſcribere
optime theophile: vt cognoſcas eoꝝ ver

boꝝ de quibus eruditus es veritatem

Incipit euãgeliũ ſm Lucã. Capłm. I.

A

Uit in diebus

f herodis regis iudee: ſacerdos quidã noie zacharias de vice abia: ⁊ vxoꝛ illius de filiabꝰ aaron ⁊ nomẽ eius elizabeth Erãt aũt iuſti ambo añ deũ: incedẽtes in omibus mãdatis ⁊ iuſtificationibus dñi ſine querela. Et nõ erat illis filius eo ꝙ eſſet elizabteh ſterilis: ⁊ ambo proceſſiſſent in diebus ſuis. Factũ ẽ aũt cũ ſecerdotio fungereꝶ zacharias in oꝛdine vicis ſue añ deũ: ſcdm cõſuetudinem ſacerdotiꝗ ſoꝛte exijt vt incenſũ poneret ingreſſus in tẽplũ dñi. Et ois multitudo ppłi erat oꝛãs foꝛis hoꝛa incẽſi. Apparuit aũt angelꝰ dñi ſtans a dextris altaris incẽſi. Et zacharias turbatꝰ ẽ videns: ⁊ timor irruit ſuꝑ eũ. Ait aũt ad illũ angelus. Ne timeas zacharia: qm̃ exaudita eſt deꝓcatio tua. Et vxoꝛ tua eliſabeth pariet tibi filiũ: ⁊ vocabis nomẽ eius iohannẽ: ⁊ erit gaudiũ tibi ⁊ exultatio ⁊ multi in natiuitate eius gaudebunt. B Erit enĩ magnꝰ coꝛã dño: ⁊ vinũ et ſicerã nõ bibet. Et ſpũſctõ replebitur adhuc ex vtero mr̃is ſue: ⁊ multos filioꝝ iſrł cõuertet ad dñm deũ ipſoꝝ: Et ipſe ꝓcedet añ illũ in ſpũ ⁊ virtute helie vt cõuertat coꝛda patꝝ in filios: ⁊ incredulos ad pꝛudentiã iuſtoꝝ: parare dño plebẽ ꝑfectã. Et dixit zacharias ad angelũ. Ũñ hoc ſciã? ‖ Ego enĩ ſũ ſenex ⁊ vxoꝛ mea ꝓceſſit in diebus ſuis. Et rñdens angelus dixit ei. Ego ſum gabꝛiel ꝗ aſto añ deũ: ⁊ miſſus ſum loꝗ ad te: ⁊ hec tibi euãgelizare: Et ecce eris tacẽs et nõ poteris loꝗ vſqꝫ in diẽ quo hec fiant ꝓ eo ꝙ nõ credidiſti verbis meis: ꝗ implebunꝶ in tꝑe ſuo. Et erat plebs expectãs zachariã ⁊ mirabãꝶ ꝙ tardaret ipſe i tẽplo. Egreſſus autẽ nõ poterat loꝗ ad illos. Et cognouerũt ꝙ viſionẽ vidiſſet i templo. Et ipſe erat inuens illis: ⁊ ꝑmãſit mutus. C Et factũ ẽ vt impleti ſunt dies officiꝗ eius: abijt in domũ ſuã. Poſt hos aũt dies cõcepit eliſabeth vxoꝛ eiꝰ: et occultabat ſe mẽſibꝰ ꝗnqꝫ dicẽs: Qꝛ ſic fecit mihi dñs in diebꝰ ꝗbꝰ reſpexit auferre oppꝛobꝛiũ meũ inter hoies. In mẽſe aũt ſexto: miſſus ẽ angelꝰ gabriel a deo in ciuitatẽ galilee cui nomen nazareth: ‖ ad virginẽ deſpõſatã viro cui nomẽ erat ioſeph: de domo dauid: ⁊ nomẽ virginis maria. Et ingreſſus ãgelus ad eã dixit: Aue gr̃a plena: ‖ dñs tecũ: bñdicta tu in mulieribꝰ. Que cum audiſſet: turbata ẽ i ſermõe eiꝰ ⁊ cogitabat ꝗlis eſſet iſta ſalutatio. Et ait angelꝰ ei. Ne timeas maria iueniſti enĩ gr̃am apud deũ. ‖ Ecce ꝯcipies i vtero ⁊ ꝑies filiũ: ⁊ vocabiꝭ nomẽ eiꝰ ieſũ Hic erit magnꝰ ⁊ filiꝰ altiſſimi vocabiꝶ. Et dabit illi dñs deus ſedem dauid pr̃is eiꝰ: ‖ ⁊ regnabit in domo iacob in eternũ: ⁊ regni eiꝰ nõ erit finis. Dixit aũt maria ad angelum. Quõ fiet iſtud: qm̃ viꝝ non cognoſco? D Et rñdens angelus dixit ei. Spũſſcũs ſuꝑueniet in te: ⁊ virtus altiſſimi obumbꝛabit tibi. ‖ Ideoqꝫ ⁊ qꝺ naſcetur ex te ſanctũ: vocabiꝶ filius dei. Et ecce eliſabeth cognata tua ⁊ ipſa concepit filiũ in ſenectute ſua. Et hic mẽſis ẽ ſextus illi ꝗ vocaꝶ ſterilis: quia nõ erit ĩpoſſibile apud deũ oẽ ꝟbũ. Dixit aũt maria. Ecce ãcilla dñi: fiat mihi ſm ꝟbũ tuũ. Et diſceſſit ab illa angelus. Exurgens aũt maria in diebꝰ illis abijt i mõtana cũ feſtinatiõe in ciuitatẽ iuda: ⁊ itrauit i domũ zacharie ⁊ ſalutauit eliſabeth. Et factũ ẽ vt audiuit ſalutationẽ marie eliſabeth: exultauit infans in vtero eius. Et repleta ẽ ſpũſcõ eliſabeth ⁊ exclamauit voce magna ⁊ dixit. ‖ Bñdicta tu inter mulieres: ⁊ bñdictꝰ fructꝰ vẽtrꝭ tui. Et vñ hoc mihi: vt veniat mr̃ dñi mei ad me? E Ecce enĩ vt facta ẽ vox ſalutationis tue i auribꝰ meis: exultauit in gaudio infans in vtero meo. Et beata que credidiſti: qm̃ ꝑficienꝶ ea ꝗ dicta ſũt tibi a dño. Et ait maria. Magnificat aĩa mea dñm: ⁊ exultauit ſpũs meꝰ i deo ſalutari meo: qꝛ reſpexit humilitatẽ ancille ſue. Eccce enĩ ex hoc beatã me dicent oẽs generatiõẽs: quia fecit mihi magna ꝗ potẽs ẽ ⁊ ſcm̃ nomẽ eiꝰ. Et miſcdia eius i ꝓgenie ⁊ ꝓgenies: timẽtibꝰ eũ. Fecit potẽtiã i bꝛachio ſuo: diſꝑſit ſuꝑbos mẽte coꝛdis ſui: Depoſuit potẽtes de ſede: ⁊ exaltauit hũiles. Eſuriẽtes impleuit bonis: ⁊ diuites dimiſit ianes. Suſcepit iſrł pueꝝ ſuũ memoꝛare miſcdie ſue: ſicut locutꝰ ẽ ad pr̃es nr̃os abꝛaã et ſemi eiꝰ i ſecula. Mãſit aũt maria cũ illa ꝗſi mẽſibꝰ tribꝰ: ⁊ reuerſa ẽ i domũ ſuã. Eliſabeth aũt ipletũ ẽ tp̃s ꝑiendi: ⁊ ꝑepit filiũ. F Et audierunt vicini ⁊ cognati eiꝰ: qꝛ magnificauit dñs miſcdiã

Marginal notes: Gen. 8.b. — Iudicj.13.b. — Math.1.c — Iudith.13.c — Eſa. 7.c. — Mat.1.d — Michee.4.c — Eſa.6.d — Iudicj.5.d.

suā cū illa: ⁊ ꝯgratulabāť ei. Et factū ē in die octauo venerūt circūcidere pueꝝ ⁊ vocabāt eū noīe pr̄is sui zachariā. Et rn̄dens mr̄ eiꝰ dixit: Nequaq̄: sȝ vocabiť iohēs. Et dixerūt ad illā. Quia nemo ē i cognatiōe tua: q̄ voceť hoc noīe. Innuebāt aūtē: pr̄i eius: quē vellet vocari eū. Et postulās pugillarē scripsit dicēs: iohānes ē nomē eius Et mirati sūt vniuersi. Apertū ē aūt ilico os eiꝰ ⁊ lingua eiꝰ: ⁊ loq̄bať bn̄dicēs deū. Et factꝰ ē timor sup oēs vicinos eoꝝ: ⁊ sup oīa mōtana iudee: diuulgabāť oīa ꝟba hec ⁊ posuerūt oēs q̄ audierāt in corde suo dicētes: Quis putas puer iste erit?. Etenī manꝰ dn̄i erat cū illo. Et zacharias pater eius repletꝰ est spūsctō: ⁊ ꝓphauit dicēs: Bn̄dictꝰ dn̄s deꝰ isrl̄: quia visitauit ⁊ fecit redemptionē plebis sue. Et erexit cornu salutis nobis in domo dauid pueri sui: sicut locutꝰ ē p os sctōꝝ q̄ a seculo sūt ꝓphaꝝ eiꝰ: salutē ex inimicis nr̄is: ⁊ de manu oīm qui oderunt nos: ad faciendā miscdiā cū prībꝰ nr̄is et memorari testamēti sui scti: iusiurandū qd̄ iurauit ad abraā pr̄em nr̄m daturū se nobis: vt sine timore de manu inimicoꝝ nr̄oꝝ liberati seruiamꝰ illi: i sctitate ⁊ iusticia corā ip̄o: oībꝰ diebꝰ nr̄is: Et tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis. Preibis eni ante faciē dn̄i parare vias eius: ad dandā sciam salutis plebi eius in remissionē pctōꝝ eoꝝ: p viscera misericordie dei nr̄i: i quibꝰ visitauit nos oriēs exalto: illumiare his q̄ in tenebrꝭ ⁊ vmbra mortis sedēt: ad dirigendos pedes nr̄os in viā pacis. ‖ Puer aūt crescebat ⁊ cōfortabať spū: et erat in desertis vsq̄ in diē ostensiōis sue ad isrl̄.

B

I. Re. 1. c

II

Actū est autē in diebꝰ illis: exīt edictū a cesare augusto: vt describereť vniuersus. Hec descriptio prima facta ē a preside syrie cyrino: Et ibant oēs vt ꝓfiterenť: singuli in suā ciuitatē. Ascēdit aūt ⁊ ioseph a galilea d̄ ciuitate nazareth in iudeā ciuitatē dauid que vocatur bethleem: eo q̄ esset de domo ⁊ familia dauid: vt profitereť cū maria despōsata sibi vxore p̄gnante. Factū est aūt cū eēnt ibi: impleti sūt dies vt pareret. ‖ Et pepit filiū suū primogenitū: ⁊ pānis eū iuoluit: ⁊ reclinauit eū in p̄sepio: qr nō erat ei locꝰ i diuersorio. Et pastores erāt in regiōe eadē vigilantes ⁊ custodiētes vigilias noctꝭ super gregē suū. Et ecce angelꝰ dn̄i stetit

B f

Mat. 1. c. d. et. 2. a

B

iuxta illos: ⁊ claritas dei circūfulsit illos: et timuerūt timore magno. Et dixit illis angelꝰ. Nolite timere. Ecce enim euāgelizo vobis gaudiū magnū qd̄ erit oī pplo: qr natus ē vobis hodie saluator qui ē christus dn̄s in ciuitate dauid Et hoc vobis signū. Inuenietis infantē iuolutū ⁊ positū in p̄sepio. Et subito facta ē cū angelo multitudo militie celestis: laudantiū deū ⁊ dicentiū: Gl̄ia in altissimis deo ⁊ in terra pax hoībꝰ bone volūtatis. Et factū ē vt discesserunt ab eis angeli in celū: pastores loq̄banť ad inuicē. Trāseamꝰ vsq̄ bethleē: ⁊ videamus hoc verbū qd̄ factū ē: qd̄ fecit dn̄s ⁊ ōndit nobis. Et venerūt festinātes: et inuenerūt mariā ⁊ ioseph: et infantē positū i p̄sepio. Videntes aūt cognouerunt de verbo: qd̄ dictum erat illis de puero hoc. Et oēs q̄ audierāt mirati sūt: et de his q̄ dicta erant a pastoribus ad ip̄os. ‖ Maria aūt cōseruabat oīa verba hec: cōferēs i corde suo. Et reuersi sūt pastores gl̄ificātes ⁊ laudātes deū in oībꝰ q̄ audierāt ⁊ viderāt: sicut dictū ē ad illos. Et postq̄ cōsūmati sūt dies octo ‖ vt circūcidereť puer: vocatū ē nomē eius Iesus. Qd̄ vocatū ē ab angelo priusq̄ in vtero cōcipeť. Et postq̄ impleti sunt dies purgatiōis eiꝰ s̄m legē moysi tuleřt illū i hierl̄m: vt sisterēt eū dn̄o: sicut scriptū ē in lege dn̄i. ‖ Quia oē masculinū adapiens vuluā sctm̄ dn̄o vocabiť. Et vt darēt hostiā s̄m q̄ dictū ē in lege dn̄i par turtuꝝ aut duos pullos columbarum. Et ecce hō erat in hierl̄m cui nomē symeō. Et hō iste iustꝰ ⁊ timoratꝰ expectās ꝯsolationē isrl̄: ⁊ spūsſctūs erat i eo. Et rn̄sum accepat a spūscō: nō visurū se mortē: nisi priꝰ videret christū dn̄i. Et venit in spū in templū. Et cū iducerēt pueꝝ iesū pentes eiꝰ: vt facerent s̄m ꝯsuetudinē legis p eo: ⁊ ip̄e accepit eū i vlnas suas et bn̄dixit deū ⁊ dixit. Nunc dimittis seruū tuū dn̄e s̄m verbū tuū in pace: qr viderūt oculi mei salutare tuū: qd̄ parasti an faciē oīm pploꝝ: lumē ad reuelationē gentiū: ⁊ gl̄iam plebis tue israel. Et erat pr̄ eiꝰ ⁊ mr̄ eiꝰ mirātes sup his q̄ dicebanť de illo. Et bn̄dixit illis symeō: ⁊ dixit ad mariā mr̄em eiꝰ. ‖ Ecce positꝰ ē hic in ruinā: ⁊ in resurrectionē multoꝝ in isrl̄: ⁊ in signū cui cōtradiceť. Et tuā ip̄ius aīam ptrāsibit gladiꝰ vt reuelenť ex multis cordibꝰ cogitationes. Et erat anna ꝓphetissa filia

C

J. eo.

D

Exo. 34. a

E

Zach. 14. d

phanuel de tribu aser: hec pcesserat in dieb⁹ multis: ꝛ vixerat cū viro suo ānis septem a virginitate sua. Et hec vidua vsqꝫ ad annos octogintaquattuor q̄ nō discedebat de templo: ieiunijs ꝛ obsecrationib⁹ seruiēs nocte ac die. Et hec ipā hora superueniens cōfitebat̄ dño: ꝛ loquebatur de illo oībus q̄ expectabant redēptionē israel. Et vt pfecerūt oīa sēm legem dñi: reuersi sunt in galileā in ciuitatē suā nazareth. Puer aūt crescebat ꝛ cōfortabat̄ plen⁹ sapiētia: ꝛ grā dei erat in illo. Et ibant parētes eius p oēs annos in hierl̄m in die solēni pasce. Et cū fact⁹ esset annoꝝ duodecim: ascēdētib⁹ illis in hierosolymā sēm cōsuetudinē diei festi: cōsūmatisqꝫ dieb⁹ cū redirent: remansit puer iesus in hierusalē: ꝛ nō cognouerūt parētes eius. Existimātes autē illū esse i comitatu: venerūt iter diei: ꝛ requirebāt eū inter cognatos ꝛ notos. Et nō inueniētes regressi sunt in hierusalē: requirētes eū. Et factū est post triduū inuenerūt illū in templo sedentem in medio doctoꝝ: audiētē illos: ꝛ interrogantē eos. ‖ Stupebāt aūt oēs q̄ eum audiebant sup prudētia ꝛ respōsis eius. Et vidētes āmirati sunt. Et dixit mater eius ad illū. Fili q̄d fecisti nobis sic? Ecce pater tu⁹ ꝛ ego dolētes querebam⁹ te. Et ait ad illos. Quid est q᷑ me q̄rebatis? Nesciebatis q᷑ in his q̄ pr̄is mei sūt oportet me eē? ‖ Et ipsi nō intellexerūt verbū qd̄ locut⁹ est eos. Et descēdit cum eis: ꝛ venit nazareth: ꝛ erat subdit⁹ illis. ‖ Et mater ei⁹ cōseruabat oīa verba hec i corde suo. ‖ Et iesus proficiebat sapiētia et etate ꝛ grā apud deū ꝛ hoīes. III

A Nno aūt quintodecimo imperij tyberij cesaris: pcurante pontio pilato iudeā: tetracha autē galilee herode: philippo aūt fratre ei⁹ tetrarcha ituree ꝛ traconitidis regiōis: ꝛ lysania abiline tetrarcha: sub principib⁹ sacerdotū anna ꝛ cayphā: factū est verbū dñi sup iohannē zacharie filiū in deserto. ‖ Et venit in oēm regiones iordanis pdicans baptismū penitētie in remissionē peccatoꝝ sicut scriptum est in libro sermonum esaie pphe. ‖ Uox clamātis in deserto parate viaz dñi: rectas facite semitas ei⁹. Omis vallis implebit̄: ꝛ ois mons ꝛ collis humiliabit̄. Et erūt praua in directa ꝛ aspa in vias planas: ꝛ videbit ois caro salutare dei. Dicebat ergo ad turbas q̄ exiebāt vt baptizarētur ab ipo. ‖ Genimina viperaꝝ: q̄s ostēdit vobis fugere a ventura ira? Facite ergo fruct⁹ dignos penitētie: ꝛ ne ceperitis dicere pr̄em habem⁹ abraam. Dico enī vobis: q᷑ potens est de⁹ de lapidib⁹ istis suscitare filios abrae. Jam enī securis ad radicē arboꝝ posita ē. ‖ Ois ḡ arbor nō faciens fructū bonū excidet̄: ꝛ ignē mittetur. Et interrogabāt eū turbe dicētes: Quid ergo faciemus? Rn̄dens aūt dicebat illi. Qui habet duas tunicas det nō habēti: ꝛ qui habet escas silr̄ faciat. Uenerūt aūt ꝛ publicani vt baptizarent̄: ꝛ dixerūt ad illū. Mgr̄ quid faciem⁹? At ille dixit ad eos. Nihil ampli⁹ q̄ȝ quod constitutū est vobis faciatis. Interrogabant aūt eū ꝛ milites dicentes. Quid faciemus ꝛ nos? Et ait illis. Neminē concutiatis neqꝫ calūniā faciatis: ꝛ contenti estote stipendijs vestris. Existimante aūt pplo ꝛ cogitantib⁹ oībus in cordib⁹ suis de iohāne: ne forte ipse esset christ⁹: rn̄dit iohānes dicens oib⁹. ‖ Ego quidē aqua baptizo vos: veniet aūt fortior: cuius nō sum dign⁹ soluere corrigiā calciamentoꝝ eius: ipse vos baptizabit i spiritu scō ꝛ igni. ‖ Cui⁹ ventilabrū in manu eius: ꝛ purgabit aream suā ꝛ cōgregabit triticū in horreū suū: paleas aūt comburet igni inextinguibili. Multa q̄dem ꝛ alia exhortans euāgelizabat pplo ‖ Herodes aūt tetrarcha cū corriperet̄ ab illo de herodiade vxore fratris sui: ꝛ de oībus mal̄ que fecit herodes: adiecit ꝛ hoc sup oīa: ꝛ inclusit iohēm in carcerē ‖ Factū est aūt cū baptizaret̄ ois ppl̄s ꝛ iesu baptizato ꝛ orante: apertū est celū ꝛ descendit spūsscūs corpali specie sicut columba in ipm: et vox de celo facta est. Tu es filius me⁹ dilect⁹: in cōplacuit mihi. Et ipe iesus erat incipiēs q̄si annorum triginta vt putabat̄ fili⁹ ioseph: ‖ q̄ fuit heli q̄ fuit mathat: q̄ fuit leui: q̄ fuit melchi: qui fuit iāne: qui fuit ioseph: q̄ fuit mathathie: qui fuit amos: qui fuit naū: qui fuit hesli: qui fuit nage: qui fuit maath: qui fuit mathathie: qui fuit semei: q̄ fuit ioseph: q̄ fuit iuda: q̄ fuit iohāna: qui fuit resa: qui fuit zorobabel: qui fuit salathiel: qui fuit neri: qui fuit melchi: q̄ fuit addi: qui fuit thosan: q̄ fuit helmadan: qui fuit her: q̄ fuit iesu: q̄ fuit heliezer: qui fuit iorim: q̄ fuit mathat: qui fuit leui: q̄ fuit simeon: q̄ fuit iuda: qui fuit ioseph: qui fuit iona: q̄ fuit heliachim: qui fuit melcha: qui fuit mēna: qui fuit

Margin references: B; Mat.7.d; Mar.1.c; J.18.f.; S.eo.; 1.Rr.2.e.; A; a; Mat.3.a.; Mar.1.a; Joh.3.c; Esa.40.a; Mat.3.a; Mar.1.a; Joh.1.c; B; Mat.3.b; Mt.3.c.17.e; C; Mat.3.c; Mar.1.a; Joh.1.d; Mat.3.c; D; Mat.14.a; Mar.6.c; Mat.3.d; Mar.1.a; Joh.1.a; E; Matth.1.a; F

mathatha:qui fuit nathã:q̃ fuit dauid: qui fuit iesse:qui fuit obeth:q̃ fuit booz: qui fuit salmon:qui fuit naason:qui fuit aminadab:qui fuit arã: q̃ fuit esrom: qui fuit phares:qui fuit iude: q̃ fuit iacob:qui fuit ysaac:qui fuit abrae: q̃ fuit thare:qui fuit nachor:qui fuit saruch:q̃ fuit ragau:q̃ fuit phalech: q̃ fuit heber: qui fuit sale:qui fuit chaynan:q̃ fuit arphaxat:qui fuit sem:qui fuit noe:qui fuit lamech:qui fuit mathusale:qui fuit enoch:qui fuit iareth:qui fuit malalehel qui fuit chaynan:qui fuit enos:qui fuit seth:qui fuit adam:qui fuit dei. IIII

Iesus autẽ plen⁹ spũscõ egressus est a iordane: ⁊ agebat in spũ in deserto dieb⁹ quadraginta:⁊ tẽptabat a diabolo.‖Et nihil mãducauit in dieb⁹ illis:⁊ ꝯsummatis illis esuriit.

Mat.4.a
Mar.1.b

Dixit autẽ illi diabolus. Si fili⁹ dei es: dic lapidi huic vt panis fiat. Et respondit ad illũ iesus.‖Scriptũ est:qꝛ non in pane solo viuit hõ:sed in oĩ vbo dei. Et duxit illũ diabolus ⁊ oñdit illi omia regna orbis terre in momẽto tpis:⁊ ait illi. Tibi dabo ptãtem hãc vniuersam et gloriã illorũ:qꝛ mihi tradita sunt:⁊ cui volo do illa. Tu ꝰ ꝓcidens si adoraueris corã me:erũt tua oĩa. Et rñdẽs iesus dixit illi. Scriptũ est.‖ Dñm deũ tuũ adorabis:⁊ illi soli seruies. Et duxit illum in hierl̃m:⁊ statuit eũ sup pinnã templi:et dixit illi.‖Si filius dei es:mitte te hinc deorsum. Scriptũ est enĩ‖ꝙ angelis suis mandauit de te: vt ꝯseruẽt te:⁊ qꝛ in manib⁹ tollent te:ne forte offendas ad lapidẽ pedem tuum. Et rñdens iesus ait illi. Dictũ est.‖Nõ temptabis dñm deum tuũ. Et ꝯsũmata oĩ temptatiõe: diabol⁹ recessit ab illo vsq; ad tps‖Et regressus est iesus in vtute spũs in galileam:et fama exiit ꝑ vniuersam regionem de illo.

Deut.8.a
Deut.6.b
Mat.4.a
Ps.90.
Deut.6.c
Mat.4.d.
Mar.3.a
Joh.6.a

Et ipse docebat in synagogis eorum: ⁊ magnificabat ab oibus. Et venit nazareth vbi erat nutrit⁹:⁊ intrauit ꝺm cõsuetudinẽ suã die sabbati in synagogã:⁊ surrexit legere. Et tradit⁹ est illi liber esaie ꝓphete. Et vt reuoluit librũ:inuenit locum vbi scriptũ erat.‖Spũs dñi sup me: ꝓpter qḋ vnxit me:euãgelizare pauperibus misit me:sanare ꝯtritos corde:ꝑdicare captiuis remissionẽ:⁊ cecis visum: dimittere ꝯfractos in remissionẽ: ꝑdicare annũ dñi acceptũ:⁊ diẽ retributiõis. Et cũ plicuisset librũ reddidit ministro ⁊ sedit. Et oim in synagoga oculi erant intendẽtes in eũ. Cepit aũt dicere ad illos:qꝛ hodie impleta ẽ hec scriptura in aurib⁹ vestris.‖ Et oẽs testimonium illi dabãt:⁊ mirabant in vbis grẽ: q̃ ꝓcedebãt de ore ipsi⁹:⁊ dicebãt.? ‖ Nõne h̃ est fili⁹ ioseph? Et ait illis. Utiq; dicetis mihi hanc silitudinem: Medice cura teipsum. Quãta audiuim⁹ facta i capharnaũ:fac ⁊ hic in patria tua.‖Ait autem. Amen dico vobis:qꝛ nemo ꝓph̃a acceptus ẽ in patria sua.‖In vitate dico vobis:multe vidue erãt in dieb⁹ helie i israel qñ clausum ẽ est celũ annis trib⁹ et mensib⁹ sex:cũ facta esset fames magna in oĩ terra:⁊ ad nullã illarum missus ẽ helias:nisi in sarepta sidonie:ad mulierem viduã.‖Et multi leprosi erãt i israel sub heliseo ꝓph̃a:⁊ nemo eorum mũdatus est nisi naamã syrus. Et repleti sunt omẽs in synagoga ira hec audiẽtes. Et surrexerũt ⁊ eiecerunt illũ extra ciuitatem:⁊ duxerũt illũ vsq; ad supciliũ montis:sup quẽ ciuitas illorum erat edificata: vt ꝑcipitarẽt eum. Ipse autẽ trãsiens ꝑ medium illorum ibat.‖Et descendit in capharnaũ ciuitatẽ galilee:ibiq; docebat illos sabbatis. Et stupebãt in doctrina ei⁹: qꝛ in ptãte erat sermo ipsi⁹. Et in synagoga erat hõ hñs demoniũ immũdũ: ⁊ exclamauit voce magna dicẽs. Sine:quid nobis:⁊ tibi iesu nazarene. Uenisti ꝑdere nos. Scio te qui sis sanct⁹ dei. Et increpauit illũ iesus dicẽs. Obmutesce et exi ab eo. Et ꝓiecisset illud demoniũ in mediũ:exiit ab illo:nihilq; illum nocuit. Et fact⁹ est pauor in oĩbus:⁊ colloq̃bãtur ad inuicẽ dicẽtes. Qḋ est hoc vbum: qꝛ in ptãte ⁊ vtute impat imũdis spiritib⁹ ⁊ exeunt? Et diuulgabat fama ḋ illo in oẽm locũ regiõis. Surgens aũt iesus de synagoga introiuit in domum symonis.‖Socrus autẽ symonis tenebat magnis febrib⁹:⁊ rogauerũt illũ pro ea. Et stans sup illã impauit febri:⁊ continuo surgens ministrabat illis.‖Cũ aũt sol occidisset oẽs qui hẽbãt ifirmos variis languorib⁹:ducebant illos ad eũ:at ille singulis manus imponẽs curabat eos. Exiebãt aũt demonia a multis:‖ clamãtia ⁊ dicentia qꝛ tu es fili⁹ dei. Et increpans nõ sinebat ea loq̃:qꝛ sciebant ipm esse chrĩstũ. Facta aũt die egressus ibat i desertũ locũ:⁊ turbe req̃rebant eũ ⁊ venerunt vsq; ad ipm: ⁊ detinebãt illũ ne discederet ab eis. Quib⁹ ille ait. Quia ⁊ aliis ciuitatib⁹ oportet me euãgelizare

Mar.6.a
Joh.4.f.
Mat.13.g
Joh.6.e
Mat.13.g
Mar.6.a.
Joh.4.f.
3.Re.17.b
4.Re.4.b
Mat.7.d
Mar.1.c
Mar.1.c
Mar.1.c
Mar.3.b

regnū dei: q2 lō missus sm̄. Et erat predi
A cans in synagogis galilee. V

Mar.4.a ‖Actū ē aūt cū turbe irruerēt in
f eū vt audirēt verbū dei: ⁊ ip̄e sta
bat secus stagnū genezareth. Et
vidit duas naues stantes secus stagnū:
piscatores aūt descenderāt ⁊ lauabant
retia. Ascendēs aūt in vnā naui q̄ erat
simonis: rogauit eum a terra reducere
pusillū. Et sedens docebat de nauicu-
la turbas. Ut cessauit autē loqui: dixit
ad simonem. Duc in altū: ⁊ laxate retia
vr̄a in capturā. Et rn̄dens simon dixit
B illi. ‖Preceptor ꝑ totā noctē laborātes
nihil cepimus: in verbo aūt tuo laxabo
rete. Et cū hoc fecissent: ꝯcluserūt pisciū
multitudinē copiosā. Rumpebat autē
rete eoꝝ. Et annuerūt socijs qui erant
in alia naui: vt venirent ⁊ adiuuarent
eos. Et venerūt ⁊ impleuerunt ambas
nauiculas: ita vt pene mergerentur. Qd
cū videret symon petrꝰ ꝓcidit ad genua
iesu dicens: Exi a me dn̄e: q2 homo pec-
cator sum. Stupor enī circūdederat euz
⁊ omēs qui cū illo erant: in captura pi-
scium quā ceperant. Similiter aūt iaco
bū ⁊ iohannē filios zebedei: qui erāt so-
Matth.4.c cij symonis. ‖Et ait ad symonem iesus.
Mar.1.c Noli timere ex hoc iam hoies eris capi-
C ens. Et subductis ad terrā nauibꝰ: reli-
Mat.8.a ctis omnibꝰ secuti sunt eū. ‖ Et factum
Mar.1.d est cū esset in vna ciuitatū: ⁊ ecce vir ple
nus lepra vidēs iesum: ⁊ ꝓcidēs in faci
em suā: rogauit eū dicēs: Dn̄e si vis po-
tes me mūdare. Et extendēs manū teti-
git eū dicens: Uolo. Mūdare. Et confe-
stim lepra discessit ab illo. Et ipse p̄cepit
illi vt nemini diceret: sed vade ostende
te sacerdoti: ⁊ offer ꝓ emūdatione tua si
cut p̄cepit moyses in testimonium illis.
Mat.4.d ‖Perambulabat aūt magis sermo de il-
Mar.3.a lo: ⁊ ꝯueniebāt turbe multe vt audirēt:
Joh.6.a ⁊ curarent ab infirmitatibꝰ suis. ‖ Ipse
Math.14.c aūt secedebat in desertū ⁊ orabat. Et fa-
Mar.6.f ctū est in vna dieꝝ: ⁊ ipse sedebat docēs
D ‖Et erant pharisei sedētes ⁊ legī docto-
res qui venerāt ex om̄i castello galilee ⁊
iudee ⁊ hierl̄m: ⁊ virtꝰ dn̄i erat ad sanā-
Mar.9.a. dum eos. ‖Et ecce viri portātes in lecto
Mar.2.a hoiem qui erat paralyticꝰ: ⁊ q̄rebāt euz
Joh.5.a. inferre ⁊ ponere ante eū. Et nō inuenie
tes qua ꝑte illū inferrēt p̄ turba: ascen-
derūt supra tectū: ⁊ ꝑ tegulas sūmiserūt
eū cū lecto in mediū ante iesum. Quoꝝ
fidē vt vidit dixit. Homo remittunt ti-
bi pc̄tā tua. Et ceperūt cogitare scribe ⁊
pharisei dicētes: Quis ē hic qui loq̄tur
Mat.9.a. blasphemias. ‖Quis pōt dimittere pc̄tā
nisi solus deꝰ? Ut cognouit autez iesus
cogitationes eoꝝ: rn̄dens dixit ad illos.
E Quid cogitatis in cordibꝰ vr̄is? Quid est
facilius: dicere dimittunt tibi pc̄tā: an di
Mat.9.a. cere surge ⁊ ambula. ‖ Ut aūt sciatis q2
Mt.2.b filiꝰ hois habet ptātem in terra dimit-
Joh.5.b tendi peccata: ait paralytico ‖Tibi dico
surge: tolle lectū tuū: ⁊ vade in domum
tuā. Et ꝯfestim ꝯsurgens corā illis tulit
lectū in quo iacebat: ⁊ abijt in domū su
am magnificās deū. Et stupor apprehē-
dit omēs: ⁊ magnificabāt deū. Et reple-
F ti sunt timore dicētes: q2 vidimꝰ mirabi
Mat.9.a lia hodie. ‖Et post hec exijt: ⁊ vidit pub-
Mar.2.b licanū noie leui sedentē ad teloneum: ⁊
ait illi. Sequere me. Et relictis oibus:
surgens secutꝰ est eū. Et fecit ei cōuiuiū
magnum leui in domo sua: ⁊ erat turba
multa publicanoꝝ ⁊ aliorū: qui cū illis
erant discūbētes. Et murmurabāt pha
risei ⁊ scribe eoꝝ: dicētes ad discipulos
Mat.9.b eiꝰ. ‖Quare cū publicanis et pctōribus
Mar.2.c manducatis ⁊ bibitis? Et rn̄dens iesus
dixit ad illos. Nō egent q̄ sani sunt me-
dico: sed q̄ male habēt. Nō veni vocare
iustos sed pctōres ad penitentiā. At illi
Mat.9.b dixerūt ad eum. ‖Quare discipuli iohan
Mar.2.c nis ieiunāt frequēter ⁊ obsecratiōes fa-
G ciunt: silr ⁊ phariseoꝝ: tui aūt edūt ⁊ bi
Mat.9.b. bunt? Quibꝰ ipse ait. ‖ Nunq̄d potestis
Mar.2.c filios sponsi dū cū illis est spōsus facere
ieiunare? Uenient autē dies ⁊ cū ablatꝰ
fuerit ad illis sponsus: tūc ieiunabāt in
illis diebꝰ: Dicebat aūt ⁊ similitudinez
Mar.2.d ad illos. ‖Quia nemo cūmissurā a nouo
vestimento mittit in vestimentū vetus:
aliquin ⁊ nouū rumpit: ⁊ veteri nō cōue
Mar.2.d nit cōmissura a nouo. ‖ Et nemo mittit
vinū nouū in vtres veteres: alioq̄n rū-
pit vinū nouū vtres: ⁊ vinū effundet et
vtres ꝑibūt. Sed vinū nouum in vtres
nouos mittēdū est: ⁊ vtraq3 ꝯseruātur.
Et nemo bibens vetꝰ statim vult nouū:
dicit enī: vetus meliꝰ est. VI

A
Mat.12.a ‖ Actū est aūt i sabbato secūdo:
Mar.2.d f primo cū trāsiret ꝑ sata vellebāt
discipuli eiꝰ spicas ⁊ māducabāt
Mt.12.a. ꝯfricantes manibꝰ. ‖Quidaz aūt phari-
Mar.2.d seorū dicebāt illis. Quid facitis qd nō li
cet in sabbatis? Et rn̄dens iesus ad eos
1.Re.12.b. dixit. ‖ Nec hoc legistis qd fecit dauid: cū
Mat.12.a esurisset ipse ⁊ qui cū illo erāt quō intra
Mar.2.d uit i domū dei: ⁊ panes ꝓpositiōis sum-
psit ⁊ manducauit: ⁊ dedit his qui cum

Mat. 12.a | erant quos nō licet manducare nisi tm̄
sacerdotib⁹? Et dicebat illis ‖ q2 dn̄s est
Mar. 2. d. filius hoīs etiā sabbati. Factū est autē ꝛ
B in alio sabbato: vt intraret in synagogā
Mat. 12. a ꝛ doceret. ‖ Et erat ibi hō ꝛ manus eius
Mar. 3. a dextra erat arida. Obseruabāt autē scri
be ꝛ pharisei: si in sabbato curaret vt i-
uenirēt vnde accusarent eū. Ipse xp̄o sci
ebat cogitatiōes eoꝝ: ꝛ ait hoī qui habe
bat manū aridā. Surge: ꝛ sta in mediū.
Et surgens stetit. Ait aūt ad illos iesus
Mt. 12. a. Interrogo vos ‖ si licet sabbatis benefa-
Mar. 3. a cere an male: aīam saluā facere an ꝑde-
I. 14. a re? Et circūspectis oībus dixit homini.
Extende manū tuā. Et extēdit: ꝛ restitu
ta est man⁹ ei⁹. Ipsi aūt repleti sunt insi
pientia: ꝛ colloꝗbanꝛ ad inuicē ꝗd naꝫ
Mat. 14. c facerēt de iesu. ‖ Factū est aūt ī illis die-
C bus exījt in mōtē orare: ꝛ erat ꝑnoctās
Mat. 10. c in orōne dei. ‖ Et cū dies fact⁹ esset voca
Mar. 3. b. uit discipulos suos: et elegit duodeci ex
Act. 1. b. ipsis quos ꝛ aplos noīauit: symonē quē
cognoīauit petrū: ꝛ andreā frēm ei⁹: ia-
cobū ꝛ iohannē: philippū ꝛ bartholome
um: mattheū ꝛ thomā: iacobū alphei: ꝛ
symonē qui vocaꝛ zelotes: ꝛ iudā iaco-
bi: ꝛ iudā scarioth qui fuit proditor. Et
descēdens cū illꝭ stetit in loco cāpestri et
turba discipuloꝝ ei⁹: ꝛ mltitudo copio-
sa plebis ab oī iudea ꝛ hierlm ꝛ mariti-
ma ꝛ tyri ꝛ sidonis ꝗ venerāt vt audi-
rēt eū: ꝛ sanarenꝛ a languorib⁹ suis. Et
ꝗ vexabanꝛ a spiritib⁹ īmūdis curabāꝛ
Et oīs turba ꝗrebat eū tangere: q2 virt⁹
de illo exibat ꝛ sanabat oēs. Et ipse ele-
uatis oculis in disciplos suos dicebat.
Mat. 5. a Beati pauꝑes: q2 vr̄m ē regnū dei. Bea-
D ti ꝗ nunc esuritis: q2 saturabimi. Beati
Mat. 5. a ꝗ nūc fletis: q2 ridebitꝭ. ‖ Beati eritꝭ cū
vos oderint hoīes ꝛ cū seꝑauerint vos ꝛ
exprobrauerint: ꝛ eiecerint nomē vestꝝ
tanꝗ malū ꝓpter filiuꝫ hoīs. Gaudete
in illa die ꝛ exultate: ecce eni merces ve-
stra mlta est ī celo. Scdm̄ hec eni facie-
Amos. 6. a bāt ꝓphis pr̄es eoꝝ: ‖ veruntn̄ ve vobis
diuitib⁹ ꝗ habetꝭ ꝯsolationē vr̄am. Ve
vobis qui saturati estis: q2 esurietis. Ve
vobis qui ridetis nunc quia lugebitis ꝛ
flebitis. Ve cuꝫ benedixerint vobis om-
nes homines. Scdm̄ hec enim faciebāt
Mat. 5. g pseudo prophetis patres eoruꝫ ‖ Sed vo-
bis dico qui auditis. Diligite inimicos
vestros: benefacite his qui vos oderunt.
Bndicite maledicentib⁹ vobis: et orate
ꝓ calūniantib⁹ vos. Et ꝗ te ꝑcutit ī ma
E xillā: prebe ꝛ alterā: ꝛ ab eo ꝗ aufert tibi

vestimētū: etiā tunicā noli ꝓhibere. Omi
aūt petenti te tribue: ꝛ ꝗ aufert que tua
Tobie. 4. c sunt ne repetas. ‖ Et ꝓut vultꝭ vt faciāt
Mat. 7. b vobis hoīes: ꝛ vos facite illis similiter.
Mat. 5. g ‖ Et si diligitis eos qui vos diligūt: que
vobis est grā? Nam ꝛ pctōres diligētes
se diligunt. Et si bene feceritis his ꝗ vo
bis benefaciūt: que vobis est grā? Siꝗ-
dem ꝛ pctōres hoc faciūt. ‖ Et si mutuū
dederitis his a quib⁹ speratꝭ recipe: que
gratia est vobis? Nam ꝛ pctōres pecca-
toribus feneranꝛ: vt recipiant equalia.
Veruntn̄ diligite inimicos vr̄os: bene-
facite: ꝛ mutuū date: nihil inde speran-
tes: ꝛ erit merces vestra multa: et eritis
filij altissimi: q2 ipse benignus est super
F ingratos ꝛ malos. Estote ergo misericor
Mat. 7. a des: sicut ꝛ pater vr̄ misericors est. ‖ No-
lite iudicare: ꝛ nō iudicabimini. Nolite
ꝯdemnare: ꝛ nō ꝯdemnabimini. Dimit-
tite: ꝛ dimittemini. Date: ꝛ dabiꝛ vobis
Mensurā bonam ꝛ confertā ꝛ coagita-
tam ꝛ suꝑeffluentē dabūt in sinum ve-
Mat. 7. a. strū. ‖ Eadem quippe mēsura qua men-
Mar. 4. c si fueritis: remetieꝛ vobis. Dicebat aūt
Mat. 15. c illis ꝛ similitudinē. ‖ Nunꝗd pōt cecus
cecū ducere? Nōne ambo in foueam ca-
Mat. 10. c dūt? ‖ Nō est discipulus suꝑ mgr̄m: ꝑfe-
Joh. 13. b ctus aūt oīs erit: si sit sicut magister ei⁹.
Mat. 7. a Quid aūt vides festucā in oculo fratris
tui: trabē aūt ꝗ in oculo tuo est nō cōsi-
deras? Aut quō potes dicere frati tuo:
frater sine eijciā festucam de oculo tuo:
ipe in oclo tuo trabē nō vides. Hypo-
crita eijce primū trabē d̄ oclo tuo: ꝛ tūc
ꝑspicies vt educas festucā de oculo fra-
Mat. 7. c tris tui. ‖ Non est eni arbor bona ꝗ facit
fructus malos: neqꝫ arbor mala faciēs
G fructū bonū. Vna queqꝫ eni arbor d̄ fru
ctu suo cognosciꝛ. Neqꝫ eni de spinis
colligunt fic⁹: neqꝫ de rubo vindemiant
Mat. 12. c vuā. ‖ Bonus hō de bono thesauro cor-
dis sui ꝓfert bonū: ꝛ malus hō de malo
thesauro ꝓfert malū. Ex abūdantia eni
Mat. 7. c cordis os loquiꝛ. ‖ Quid aūt vocatꝭ me
Mat. 7. d dn̄e dn̄e: ꝛ nō facitꝭ que dico. ‖ Oīs ꝗ ve-
nit ad me: ꝛ audit ꝭmones meos: ꝛ facit
eos: ostendā vobis cui silis sit. Silis est
hoī edificanti domū ꝗ fodit in altum: ꝛ
posuit fundamētū supra petrā. Inunda
tione aūt facta illisū est flumē domui il
li: ꝛ nō potuit eaꝫ mouere. Fundata eni
erat supra petrā. Qui autē audit ꝛ nō fa
cit silis est homini edificanti domū suā
supra terrā: sine fundamēto: in quā illi-
sus est fluui⁹: ꝛ ꝯtinuo cecidit: ꝛ facta ē

ruina domꝰ illiꝰ magna. VII

A Um aũt impleſſet oīa verba ſua
Mat.8.a c in aures plebis‖Intrauit caphar
naum. Centurionis autem cuiuſ
dam ſeruus male habens erat morituꝰ
qui illi erat precioſus. Et cũ audiſſet de
ieſu: miſit ad eum ſeniores iudeoꝝ ro-
gans eũ vt veniret ⁊ ſaluaret ſeruũ eius
At illi cum veniſſent ad ieſum rogabãt
eum ſollicite dicẽtes ei: quia dignus eſt
vt hoc illi p̄ſtes. Diligit enim gẽtem no
ſtraꝫ: ⁊ ſynagogam ipſe edificauit nobis
Jeſus autem ibat cũ illis. Et cũ iam nõ
B longe eſſet a domo: miſit ad eum centu-
Mat.8.a rio amicos dicens. Dñe: noli vexari‖Nõ
eni ſum dignus vt ſub tectũ meũ intres
ꝓpter quod ⁊ me ipſum nõ ſum dignuꝫ
arbitratus vt venirẽ ad te: ſed dic verbo
⁊ ſanabit puer meꝰ. Nã ⁊ ego hõ ſũ ſub
poteſtate cõſtitutus: habens ſub me mi-
lites: ⁊ dico huic vade ⁊ vadit: ⁊ alio ve-
ni ⁊ venit: ⁊ ſeruo meo fac hoc ⁊ facit.
Quo audito ieſus miratus eſt ⁊ conuer-
Mat.8.b ſus ſequẽtibus ſe turbis dixit‖Amẽ di-
co vobis: nec ĩ iſrael tantã fidem iueni.
Et reuerſi qui miſſi fuerãt domũ inuene
runt ſeruũ qui languerat ſanũ. Et factũ
eſt deinceps ibat ieſus in ciuitatẽ q̃ vo-
catur naym: ⁊ ibant cuꝫ eo diſcipuli eiꝰ
⁊ turba copioſa. Cum aũt appropinqua-
ret porte ciuitatis: ecce defunctꝰ effere-
4.Reg.4.d batur filiꝰ vnicus matris ſue‖Et hec vi
dua erat: ⁊ turba ciuitatꝭ multa cũ illa.
Quã cum vidiſſet dñs: miſericordia mo-
tus ſup eam dixit illi: Noli flere. Et ac-
C ceſſit: ⁊ tetigit loculum. Hi aũt qui por-
tabant ſteterũt. Et ait: Adoleſcens: tibi
dico ſurge. Et reſedit qui erat mortuꝰ: ⁊
cepit loq̃: ⁊ dedit illũ matri ſue. Accepit
aũt oẽs timor: ⁊ magnificabãt deũ dicẽ
tes: Quia ꝓpheta magnꝰ ſurrexit in no-
bis: ⁊ q2 deus viſitauit plebẽ ſuã. Et ex-
ijt hic ſermo in vniuerſaꝫ iudeã de eo: ⁊
oẽm circa regionẽ. Et nũciauerũt iohã-
Mat.11.a ni diſcipuli eius de oībus his‖Et cõuo-
cauit duos de diſcipulis ſuis iohãnes: ⁊
miſit ad ieſũ dicẽs: Tu es q̃ venturꝰ es
an aliũ expectamꝰ? Cũ ãt veniſſent ad eũ
viri: dixerũt: Johãnes baptiſta miſit nos
Mat.11.a ad te dicens: ‖Tu es qui vẽturus es: an
aliuꝫ expectamus? In ipſa aũt hora mlt-
tos curauit a languoribꝰ ſuis ⁊ plagis:
Mat.11.a ⁊ ſpiritibus malis: ⁊ cecis multis dona-
uit viſum. Et rñdẽs dixit illꝭ‖Euntes re
D nunciate iohãni que audiſtis ⁊ vidiſtis.
Quia ceci vident: claudi ambulant: lepꝛ
ſi mundant: ſurdi audiũt: mortui reſur-
gunt: paupes euangelizant: ⁊ beatus eſt
q̃cunq3 nõ fuerit ſcãdalizatꝰ in me.‖Et Mat.11.a
cũ diſceſſiſſent nũcij iohãnis: cepit de io
hanne dicere ad turbas Quid exiſtis in
deſertũ videre? Arũdinẽ vento agitatã?
Sed quid exiſtis videre? Hoiem mollibꝰ
veſtimẽtis indutũ. Ecce qui in veſte p̄ci-
oſa ſunt ⁊ delitijs: in domibꝰ regũ ſunt?
Sed q̃d exiſtis videre? Prophetã? Utiq3
dico vobis: ⁊ pluſq3 ꝓphetã. Hic ẽ de q̃
ſcriptũ eſt‖Ecce mitto angelũ meũ aũ fa Malach.3.a
ciem tuã: q̃ p̄parabit viã tuã aũ te. Di- Mat.11.b
co eni vobis: maior inter natos mulieꝝ Mar.1.a
ꝓpha iohãne baptiſta nemo ẽ‖Qui aũt Mat.11.b
minor eſt in regno dei: maior eſt illo. Et E
oĩs ppl̃s audiẽs: ⁊ publicani iuſtificaue
runt deuꝫ: baptizati baptiſmo iohãnis.
Phariſei aũt ⁊ legiſperiti cõſiliũ dei ſpre
uerũt in ſemetipſos: nõ baptizati ab eo.
Ait aũt dñs‖Cui ꝰ ſiles dicã hoies gene Mat.11.b
ratiõis huiꝰ: ⁊ cui ſiles ſũt? Similes ſũt
pueris ſedentibꝰ in foro: ⁊ loquẽtibꝰ ad
inuicem ⁊ dicentibꝰ: Cantauimꝰ vobis ti-
bijs ⁊ nõ ſaltaſtis: lamentauimus ⁊ non
ploraſtis‖Uenit aũt iohannes baptiſta Mat.11.c
neq3 manducãs panẽ neq3 bibẽs vinuꝫ
⁊ dicitis: Demoniũ habet. Uenit filius
hoĩs mãducans ⁊ bibẽs: ⁊ dicitis: Ecce
hõ deuorator: ⁊ bibẽs vinũ: amicus pu-
blicanorũ ⁊ peccatoꝝ. Et iuſtificata ẽ ſa
piẽtia: ab oībꝰ filijs ſuis‖Rogabat autẽ Mat.26.a
illũ quidã de phariſeis vt mãducaret cũ Mar.14.a
illo. Et ingreſſus domum phariſei diſcu Joh.12.a
buit. Et ecce mulier q̃ erat ĩ ciuitate pec
catrix vt cognouit q͛ ieſus accubuit in F
domo phariſei: attulit alabaſtrũ vnguẽ
ti: ⁊ ſtans retro ſecus pedes eius: lachry
mis cepit rigare pedes eiꝰ: ⁊ capillis ca-
pitis ſui tergebat: ⁊ oſculabatur pedes
eius: ⁊ vngucnto vngebat. Uidens au-
tem phariſeus qui vocauerat eum: ait
intra ſe dicens: Hic ſi eſſet propheta ſci-
ret vtiq3 que ⁊ qualis eſt mulier que tan
git eum: quia peccatrix eſt. Et reſpon-
dens ieſus dixit ad illum. Simon ha-
beo tibi aliquid dicere. At ille ait: Ma-
giſter dic: Duo debitores erant cuidam
feneratori: vnus debebat denarios quin
gentos ⁊ alius quinquaginta. Non ha-
bentibus illis vnde redderent: donauit
vtriſq3. Quis ergo eum plus diligit? Re-
ſpõdẽs ſimõ dixit: Eſtimo: q2 is cui plus G
donauit. At ille dixit ei: Recte iudica-
ſti. Et cõuerſus ad mulierẽ: dixit ſimoni.
Uides hãc mulierẽ? Intraui ĩ domũ tuã

aquã pedibꝰ meis nõ dedisti. Hec aũt la-
chrymis rigauit pedes meos: ⁊ capillis
suis tersit. Osculũ mihi non dedisti: hec
aũt ex q̃ intraui nõ cessauit osculari pe-
des meos. Oleo caput meuʒ nõ vnxisti:
hec aũt vnguẽto vnxit pedes meos. Pro
pter qđ dico tibi. Remittunt ei peccata
multa: q̃m dilexit multũ. Cui aũt minꝰ
dimittit minꝰ diligit. Dixit aũt ad illã.
Remittunt tibi pctã. Et ceperũt qui si-
mul accũbebãt dicere intra se: Quis est
hic q̃ etiã pctã dimittit? Dixit autẽ ad
mulierẽ. Fides tua te saluã fecit. Uade
in pace.

VIII

A — T factũ est deinceps ⁊ ipse iter fa-
c — ciebat ꝑ ciuitates ⁊ castella p̃di-
cans ⁊ euãgelizans regnuʒ dei: ⁊
duodeci cum illo: ⁊ mulieres alique que
erãt curate a spiritibꝰ malignis ⁊ infir-
J.24.b — mitatibꝰ ‖ maria q̃ vocat magdalene de
q̃ septẽ demonia exierãt: ⁊ iohãna vxor
chuze ꝓcuratoris herodis: ⁊ susanna et
alie m̃lte: q̃ mĩstrabãt ei de facultatibꝰ
suis. Cũ aũt turba plurima cõueniret ⁊
Mat.13.a — de ciuitatibus ꝓperarẽt ad eum: dixit ꝑ
Mar.4.a — similitudinẽ ‖ Exijt qui seminat semiare se-
men suum. Et dum seminat: aliud ceci-
dit secus viã: ⁊ cõculcatũ est: ⁊ volucres
celi comederũt illud. Et aliud cecidit su-
pra petrã: ⁊ natum aruit q2 nõ habebat
humorẽ. Et aliud cecidit inter spinas ⁊
simul exorte spine suffocauerunt illud.
Et aliud cecidit ĩ terrã bonã: ⁊ ortum fe-
cit fructũ cẽtuplũ. Hec dicẽs clamabat
Qui habet aures audiẽdi audiat. Inter-
B — rogabant aũt eũ discipuli eiꝰ: q̃ esset hec
Mat.13.b — ꝑabola. Quibꝰ ipse dixit ‖ Uobis datũ ẽ
Mar.4.b — nosse mysteriũ regni dei: ceteris aũt ĩ pa-
Esa.6. — rabolis ‖ vt vidẽtes nõ videãt: ⁊ audien-
Joh.12.f — tes nõ intelligant ‖ Est aũt hec ꝑabola.
Act.28.f — Semen est verbũ dei. Qui aũt secꝰ viaʒ:
Mat.13.c — hi sunt qui audiũt: deinde venit diabo-
Mar.4.b — lus ⁊ tollit verbũ de ore eoꝝ: ne creden-
tes salui fiant. Nã qui supra petrã q̃ cuʒ
audierint cũ gaudio suscipiũt verbum.
Et hi radices nõ habent: q2 ad tp̃us cre-
dunt: ⁊ in tẽpe tẽptationis recedũt. Qđ
cũt in spinas cecidit: hi sũt qui audierũt
⁊ a sollicitudinibꝰ ⁊ diuitijs ⁊ volupta-
tibus vite euntes suffocant: ⁊ non refe-
C — runt fructũ. Quod aũt in bonã terrã: hi
sũt qui in corde bono ⁊ optimo audien-
tes verbũ retinent: ⁊ fructũ afferũt ĩ pa-
J.11.e.Mt.5 — tientia ‖ Nemo aũt lucernã accẽdẽs ope-
b.Mar.4.c — rit eã vase: aut subtus lectũ ponit: sʒ su-
pra candelabrũ ponit: vt intrãtes vide-
ant lumen ‖ Nõ est enĩ occultũ quod nõ — Mat.10.c.
manifestet: nec abscõditũ qđ nõ cognos- — Mar.4.c.
catur ⁊ in palã veniat. Uidete ẽ qđ au-
diatis ‖ Qui eni habet dabit illi: ⁊ quicũ-
q̃ nõ habet: etiã qđ putat se habere au- — Mat.13.b
feret ab illo ‖ Uenerũt aũt ad illũ mater — Mar.4.c
⁊ fratres eius: ⁊ nõ poterãt adire eum p̃ — Mat.12.d
turba. Et nunciatũ est illi. Mater tua ⁊ — Mar.3.d
fratres tui stant foris: volẽtes te videre
Qui r̃ndens dixit ad eos. Mater mea ⁊
fratres mei hi sunt: qui verbum dei au-
diunt ⁊ faciũt ‖ Factũ est aũt in vna die- — D
rum: ⁊ ipse ascendit in nauiculã: ⁊ disci- — Mat.8.c
puli eiꝰ: ⁊ ait ad illos: Trãsfretemꝰ trãs — Mar.4.d
stagnũ. Et ascẽderunt. Et nauigantibꝰ
illis obdormiuit ⁊ descẽdit ꝓcella vẽti
in stagnũ: ⁊ cõpellebant ⁊ piclitabant.
Accedentes aũt suscitauerũt eũ dicẽtes
Preceptor ꝑimꝰ. At ille surgẽs increpa-
uit ventũ ⁊ tempestatẽ aque: ⁊ cessauit
⁊ facta ẽ trãquillitas. Dixit autẽ illis:
Ubi est fides vestra? Qui timẽtes mira-
ti sũt ad iuicẽ dicẽtes: ‖ Quis putas hic — Mar.4.d
est. Quia ⁊ ventis ⁊ mari imperat: ⁊ obe-
diunt ei? Et nauigauerũt ad regionem
gerasenoꝝ: q̃ ẽ ꝯtra galileã. Et cũ de na-
ui egressus esset ad terrã: occurrit illi vir
qui habet demoniũ iã tꝑibꝰ multis: ⁊ ve-
stimento nõ induebat: neq; ĩ domo ma-
nebat sʒ in monumẽtis. Is vt vidit ie-
sum ꝓcidit añ illũ: ⁊ exclamas voce ma-
gna dixit: ‖ Quid mihi ⁊ tibi est iesu fili
dei altissimi? Obsecro te: ne me torq̃as. — Mat.8.d
Precipiebat eni spiritui ĩmundo: vt exi- — Mar.5.a
ret ab hoĩe. Multis enĩ tꝑibꝰ arripiebat — E
illũ: ⁊ vinciebat cathenis ⁊ cõpedibus
custoditꝰ: ⁊ ruptis vinculis agebat a de-
monio in deserta ‖ Interrogauit aũt illũ
iesus dicens: Qđ tibi nomen est? At ille — Mar.5.a
dixit: Legio. Quia intrauerũt demonia
multa in eũ. Et rogauerũt illum: ne im-
peraret illis vt in abyssuʒ irẽt ‖ Erat aũt
ibi grex porcoꝝ pascentiũ in mõte: ⁊ ro- — Mat.8.g
gabãt eũ vt ꝑmitteret eis in illos ingre- — Mar.5.b
di. Et ꝑmisit illis. Exierunt ẽ demonia
ab hoĩe: ⁊ intrauerũt ĩ porcos: ⁊ impetu
abijt grex ꝑ p̃ceps in stagnũ: ⁊ suffocatꝰ
est ‖ Qđ vt viderũt factũ q̃ pascebãt fuge-
runt ⁊ nũciauerũt in ciuitatẽ ⁊ ĩ villas. — Mar.5.b
Exierũt aũt videre qđ factũ est: ⁊ venerũt
ad iesum: ⁊ iuenerunt hoĩem sedentẽ a
q̃ demonia exierãt vestitũ: ac sana men-
te ad pedes eius: ⁊ timuerunt. Nuncia-
uerunt aũt illis ⁊ q̃ viderant: quõ sanus
factus esset a legione. Et rogauerũt il- — F
lum oĩs multitudo gerasenoꝝ: vt disce-

deret ab ipsis:qꝛ magno timoꝛe tenebā-
Mar.5.b tur‖Ipse aūt ascēdēs nauim reuersus ē
Et rogauit illū vir:a quo demonia exie-
rant vt cū eo esset. Dimisit aūt eū iesus
dicēs:Redi in domū tuā:⁊ narra quan-
ta tibi fecit deus. Et abijt ꝑ vniuersam
ciuitatē ꝑdicās quāta illi fecisset iesus.
Mat.9.c ‖Factū ē aūt cū redisset iesus excepit il-
Mar.5.c lum turba.Erāt aūt oēs expectātes eū.
Et ecce venit vir cui nomē iayrꝰ:⁊ ipse
pꝛīceps synagoge erat ⁊ cecidit ad pedes
iesu:rogās eū vt intraret in domū eius:
qꝛ vnica filia erat ei fere ānoꝝ duodeci:
⁊ hec moꝛiebaꝛ.Et cōtigit dū iret: a tur
Mat.9.c bis cōpꝛimebaꝛ‖ Et mulier q̄dā erat in
Mar.5.c fluxu sanguinis ab annis duodeci:q̄ in
medicos erogauerat oēm substātiā suā:
nec ab vllo potuit curari. Accessit retro
⁊ tetigit fimbꝛiā vestimēti eiꝰ:⁊ ꝯfestim
stetit fluxus sanguinis eiꝰ.Et ait iesus.
Quis est q̄ me tetigit?Negātibꝰ aūt oibꝰ
B dixit petrꝰ ⁊ qui cū illo erāt.Pꝛeceptoꝛ
turbe te cōpꝛimūt ⁊ affligūt: ⁊ dicis q̄s
me tetigit?Et dixit iesus:Tetigit me ali
quis.Nā ⁊ ego noui ꝟtutē de me exisse.
Uidēs aūt mulier qꝛ nō latuit:tremens
venit ⁊ ꝓcidit añ pedes eius ⁊ ob quam
causam tetigerit eū indicauit corā omī
pplo:⁊ quēadmodū cōfestim sanata sit.
Mat.9.c At ipse dixit ei‖ Filia:fides tua saluā te
Mar.5.c fecit.Uade in pace.Adhuc illo loquēte:
venit quidā ad pꝛincipē synagoge dicēs
ei:qꝛ moꝛtua est filia tua:noli vexare il-
lum.Jesus aūt audito hoc verbo:rńdit
patri puelle.Noli timere.Crede tm̄:⁊ sal
ua erit.Et cū venisset domū:non ꝑmisit
intrare secū quēq̄:nisi petrū ⁊ iacobuȝ
⁊ iohānem:⁊ patrē ⁊ matreȝ puelle.Fle-
bant aūt oēs ⁊ plāgebāt illā. At ille di-
Mat.9.c xit:Nolite flere‖Nō est moꝛtua puella sȝ
Mar.5.d doꝛmit.Et deridebāt eū:sciētes qꝛ moꝛ-
tua esset.Ipse aūt tenēs manū eiꝰ clama
Mat.9.e uit dicētes‖Puella surge.Et reuersus ē
Mar.5.d spūs eius:⁊ surrexit cōtinuo.Et iussit il-
li dare mādúcare. Et stupuerūt parētes
eius quibus ꝑcepit:ne alicui dicerēt qđ
A factum erat.

IX

Mat.10.a ‖Conuocatis aūt iesus duodecim
Mar.6.a C apl'is:dedit illis virtutē ⁊ ptāteȝ
Mat.10.a sup oia demonia‖⁊ vt languoꝛes
Mar.3.b curarētt.Et misit illos ꝑdicare regnum
Mat.10.a dei:⁊ sanare infirmos‖Et ait ad illos.
Mar.6.b Nihil tuleritꝭ in via:neq̄ virgam neq̄
perā neq̄ panem neq̄ pecunia:neq̄ du
as tunicas habeatꝭ.Et in quācunq̄ do-
mū intraueritꝭ ibi manete:⁊ inde ne ex-
Mat.10.b eatis‖Et q̄cūq̄ nō receꝑint vos:exeun-
Mar.6.b tes de ciuitate illa:etiā puluerē pedū ve
Act.13.d stroꝝ excutite in testimoniū supꝛa illos
Mar.6.b ‖Egressi aūt circūibāt ꝑ castella:euāgeli
Mat.14.a. zantes ⁊ curātes vbiq̄‖ Audiuit autem
Mar.6.b herodes tetrarcha oia q̄ fiebant ab eo:⁊
hesitabat eo q̄ diceref a quibusdā:qꝛ io
hannes surrexit a moꝛtuis:a quibusdaȝ
ꝟo qꝛ helias apparuit:ab alijs aūt qꝛ ꝓ
pheta vnꝰ de antiq̄s surrexit.Et ait he-
Mar.6.c rodes‖Johānē ego decollaui.Quis ē au
B tem iste de q̄ ego talia audio?Et q̄rebat
Mar.6.d. videre eū‖Et reuersi apl'i narrauerūt il-
Mar.6.d li q̄cunq̄ fecerūt‖Et assūptis illis seces-
sit seoꝛsū in locū desertū qui est bethsai-
de.Qđ cū cognouissent turbe secute sūt
illū:⁊ excepit eos ⁊ loq̄bat illis đ regno
Mat.14.b dei ⁊ eos q̄ cura indigebāt:sanabat‖Di
Joh.6.a es aūt ceꝑat declinare.Et accedētes du-
odecim dixerunt illi:Dimitte turbas:vt
eūtes in castella villasq̄ q̄ circa sūt diu̇-
tant ⁊ iueniāt escas:qꝛ hic in loco deser
Mat.14.b to sumꝰ.Ait aūt ad illos‖Uos date illis
Mar.6.e mādúcare.At illi dixerūt‖Nō sūt nobis
Mat.14.b plusq̄ q̄nq̄ panes ⁊ duo pisces:nisi:foꝛ-
Mar.6.e te nos eamꝰ ⁊ emamꝰ in oēm hāc turbā
Joh.6.a escas.Erāt aūt fere viri q̄nq̄ milia.Ait
aūt ad discipulos suos. Facite illos dis-
cūbere ꝑ ꝯuiuia q̄nq̄genos:⁊ ita fecerūt
Et discubuerūt oēs. Acceptis aūt q̄nq̄
panibꝰ ⁊ duobꝰ piscibꝰ:respexit in celū
⁊ bn̄dixit illis:⁊ fregit ⁊ distribuit disci-
pulis suis vt ponerēt añ turbas.Et mā-
ducauerūt oēs saturati sūt.Et sublatuȝ
C est qđ suꝑfuit illis fragmētoꝛuȝ cophini
Mat.16.b duodeci.‖Et factū est cū solus esset oꝛās
Mar.8.c erant cū illo ⁊ discipuli:⁊ interrogauit
illlos dicēs:Quē me dicūt esse turbe.At
illi rn̄derūt ⁊ dixerūt:Johānē baptistaȝ:
alij aūt heliā:alij ꝟo qꝛ vnus ꝓpheta de
Mat.16.d pꝛioꝛibꝰ surrexit.Dixit aūt ilł‖Uos aūt
Mar.8.d queȝ me esse dicitꝭ?Rńdens simon petrꝰ
Mat.16.c dixit.Chꝛistū dei‖ At ille increpās illos
Mar.8.d ꝑcepit ne cui dicerēt hoc:dicēs‖qꝛ opoꝛ
tet filiū hois multa pati ⁊ repꝛobari a se
nioꝛibus ⁊ pꝛīcipibꝰ sacerdotū ⁊ scribis
Mat.16.d ⁊ occidi:⁊ tertia die resurgere.‖ Dicebat
Mar.8.d aūt ad omnes.Si quis vult post me ve-
nire:abneget semetipsum:⁊ tollat crucē
suam quotidie:⁊ sequaꝛ me.Qui eni vo
luerit animā suam saluaȝ facere perdet
illam.Nam qui perdiderit animā suam
ꝓpter me:saluā faciet illam.Quid enim
ꝓficit homo si lucreꝛ vniuersuȝ mūdū:
se aūt ipsum perdat ⁊ detrimentū sui fa-
ciat.Nam qui me erubuerit:⁊ meos ser-

Mar.8.d mones: hūc filiū hoīs erubescet cū vene-
D rit in maiestate sua ⁊ patris ⁊ sanctorū
Mat.16.d angelorū‖ Dico aūt vobis: vere sūt aliq̇
Mar.9.a hic stantes: qui nō gustabūt mortem do-
Mat.17.a nec videāt regnū dei‖ Factū est aūt post
Mar.9.a. hec verba fere dies octo: ⁊ assūpsit petrū
⁊ iacobū ⁊ iohannē: ⁊ ascendit in mōtē
vt oraret. Et facta est dum oraret species
vultus eius altera: ⁊ vestitus eius albus
⁊ refulgēs. Et ecce duo viri loq̄bant̄ cū
illo. Erāt aūt moyses ⁊ helias visi i ma-
iestate: ⁊ dicebāt excessum eius quē com
pleturus erat in hierusalez. Petrus xo
⁊ qui cū illo erāt: grauati erant somno.
Et euigilātes viderūt maiestatē eius: ⁊
duos viros qui stabant cum illo. Et fa-
ctum est cū discederēt ab illo: ait petrus
ad iesuz. Preceptor bonū est nos hic esse
⁊ faciam⁹ tria tabernacula: vnum tibi: ⁊
vnū moysi: ⁊ vnum helie. Nesciēs quid
diceret. Hec aūt illo loquēte: facta ē nu-
bes ⁊ obumbrauit eos: ⁊ timuerūt ī trā-
tibus illis in nubem. Et vox facta est de
Mat.3.d nube dicēs‖ Hic est filius me⁹ dilectus:
Mar.1.b ipsum audite. Et dum fieret vox iuent⁹
est iesus solus: ⁊ ipsi tacuerūt: ⁊ nemi di-
E xerunt in illis diebus quicq̄ ex his q̄ vi
Mat.17.c derant‖ Factū est autem in sequenti die
Mar.9.c descendentib⁹ illis de monte: occurrit il
lis turba multa. Et ecce vir de turba ex-
clamauit dicēs: Magister obsecro te: re-
spice in filium meum q: vnicus est mihi
Et ecce spūs apprehendit eum: ⁊ subito
clamat: ⁊ elidit ⁊ dissipat eū cum spuma
⁊ vix discedit dilanians eum. Et rogaui
discipulos tuos vt eiicerēt illum ⁊ non
Mat.17.c potuerūt. Rñdens aūt iesus dixit‖ O ge-
Mar.9.c neratio īfidelis ⁊ puersa: vsq̄q̄ ero apud
vos ⁊ patiar vos? Adduc huc filiū tuuz.
Et cum accederet: elisit illū demonium
⁊ dissipauit. Et increpauit iesus spirituz
immundum ⁊ sanauit puerū: ⁊ reddidit
illum patri eius. Stupebant aūt oēs in
magnitudine dei. Omnibusq̄ mirantibus
in omibus que faciebat: dixit ad discipu
suos. Ponite vos in cordib⁹ vestris ser-
Mat.17.d mones istos.‖ Filius eni hoīs: futurū est
Mar.9.e vt tradat̄ in manus hoīuz. At illi igno-
rabāt verbum istud ⁊ erat velatum ante
F eos vt nō sentirēt illud: ⁊ timebāt eū in
Mat.18.a terrogare de hoc verbo‖ Intrauit autem
Mar.9.e cogitatio in eos: q̄s eorum maior esset
At iesus videns cogitationes cordis il-
lorum apprehendit pueruz: ⁊ statuit illū
secus se: ⁊ ait illis: Quicunq̄ susceperit
puerum istuz in nōie meo me recepit. Et

quicunq̄ me receperit recipit eum qui
me misit. Nam qui minor est inter vos
omnes: hic maior est‖ Respondens au- Mar.9.f
tem iohānes dixit: Preceptor vidimus
quendam in nomine tuo eiicientem de-
monia ⁊ phibuimus euz: quia nō sequi
tur nobiscum. Et ait ad illos iesus. No-
lite prohibere. Qui enī nō est aduersum
vos: p vobis est. Factū est aūt dum com
plerent̄ dies assumptionis eius: ⁊ ipse fa
ciē suā firmauit vt iret ī hierlm. Et mi-
sit nuncios ante cōspectū suū: ⁊ euntes
intrauerūt in ciuitatē samaritanorū vt
pararent illi. Et nō receperunt eum: q̄a
facies eius erat euntis hierusalem. Cum
vidissent autem discipuli eius iacobus
⁊ iohānes dixerūt. Domine vis dicimus G
vt ignis descendat de celo: ⁊ consūmat
illos? Et conuersus increpauit illos di-
cens. Nescitis cuius spiritus estis‖ Fili⁹ Mat.18.b
hoīs nō venit animas perdere sed salua
re. Et abierūt in aliud castellū‖ Factum Mat.8.c
est autem ambulātib⁹ illis in via: dixit
quidā ad illuz. Sequar te q̄cunq̄ ieris.
Dixit illi iesus: Uulpes foueas habent:
⁊ volucres celi nidos ‖ filius aūt hominis Mat.8.c
nō habet vbi caput suū reclinet. Ait aūt
ad alterū‖ Seq̄re me. Ille aūt dixit: Dñe Mat.8.c
pmitte mihi primū ire: ⁊ sepelire patrem
meum. Dixitq̄ ei iesus: Sine vt mortui
sepeliant mortuos suos: tu autem vade
⁊ annūcia regnum dei. Et ait alter. Se-
quar te dñe: sed permitte mihi primuz re
nunciare his qui domi sunt. Ait ad illū
iesus: Nemo mittens manum suam ad
aratrum ⁊ aspiciens retro: aptus est re-
gno dei.

X

P Ost hec autem designauit dñs ⁊ A
alios septuagintaduos: ⁊ misit
illos binos ante faciē suā in om-
nem ciuitatē [illegible] ventu-
rus. Et dicebat illis.‖ Messis q̄dez mul Mat.9.d
ta: operarij aūt pauci. Rogate ergo dñm mes-
sis vt mittat operarios in messem suā‖ Ite Mat.10.b
ecce ego mitto vos sicut agnos inter lu-
pos. Nolite portare sacculū neq̄ peram
neq̄ calciamenta: ⁊ neminē p viā salu-
taueritis‖ In quācunq̄ domū intraueri Mat.10.b
tis: primū dicite pax huic domui: ⁊ si ibi Mar.6.b
fuerit filius pacis requiescet sup illū pax
vestra: sin aūt: ad vos reuertetur. In ea-
dem aūt domo manete: edentes ⁊ biben B
tes q̄ apud illos sūt‖ Dignus est enī ope- Mat.10.b
operarius mercede sua. Nolite transire de
domo in domū. Et in quācunq̄ ciuita-
tem intraueritis ⁊ susceperint vos: mādu-

cate que apponunt̃ vobis: ⁊ curate infirmos qui ĩ illa sũt ⁊ dicite illis: appropinquabit in vos regnũ dei. ‖ In quãcũꝙ aũt ciuitatẽ intraueritꝭ ⁊ nõ susceperint vos: exeuntes in plateas eiꝰ dicite. Etiã puluerẽ qui adhesit nobis de ciuitate vr̃a extergimꝰ in vos. Tñ hoc scito te q: appropinquabit regnum dei. Dico vobis: q: sodomis in die illa remissius erit ꝙ̃ illi ciuitati ‖ Ue tibi corozaim: ve tibi bethsaida: q: si in tyro ⁊ sidone facte fuissent virtutes q̃ facte sunt in vobis: olim in cilicio ⁊ cinere sedẽtes peniterent. Ueruntñ tyro ⁊ sidoni remissius erit in iudicio ꝙ̃ vobis. Et tu capharnaum vsq; ad celũ exaltata: vsq; ad infernũ demergeris. ‖ Qui vos audit me audit: ⁊ q̃ vos spernit me spernit. Qui aũt me spernit: spernit eũ qui misit me. Reuersi sunt aũt septuagintaduo cũ gaudio dicentes. Dñe: etiã demonia subĳciuntur nobis in noĩe tuo. Et ait ill'. Uidebã sathanã sicut fulgur de celo cadentem. Ecce dedi vobis ptãtem calcãdi supra serpentes ⁊ scorpiones ⁊ sup omnẽ virtutez inimici: ⁊ nihil vobis nocebit. Ueruntñ in hoc nolite gaudere: q: spũs vobis subĳciunt̃. Gaudete aũt: ꝙ noĩa vr̃a scripta sunt in celis. In ip̃a hora exultauit in spũsctõ et dixit. ‖ Cõfiteor tibi dñe pr̃ celi ⁊ terre: ꝙ abscõdisti hec a sapientibꝰ ⁊ prudẽtibꝰ ⁊ reuelasti ea paruulis: Etiam pr̃: qm̃ sic placuit ante te. ‖ Omia mihi tradita sunt a pr̃e meo. Et nemo scit q̇s sit filiꝰ nisi pr̃: ⁊ q̇s sit pater nisi filiꝰ: ⁊ cui voluerit filiꝰ reuelare: Et conuersus ad discipulos suos dixit: ‖ Beati oculi qui vident q̃ vos videtis: Dico eni vobis: ꝙ multi pphe et reges voluerũt videre q̃ vos videtis: ⁊ nõ viderunt: ⁊ audire q̃ auditis: ⁊ nõ audierũt. ‖ Et ecce quidã legisperitꝰ surrexit temptans illũ ⁊ dicens. Magister: q̇d faciendo vitã eternam possidebo? At ille dixit ad eum. In lege quid scriptũ est? Quõ legis. ‖ Ille rñdens dixit: Diliges dñm deum tuũ ex toto corde tuo ⁊ ex tota aĩa tua: ⁊ ex omibꝰ virĩbꝰ tuis: ⁊ ex oĩ mẽte tua: ‖ ⁊ primũ tuũ sicut teipsum. Dixitq; illi: Recte rñdisti: Hoc fac ⁊ viues. Ille aũt volens iustificare seipsuz dixit ad iesum: Et quis est meus primꝰ? Suspiciens aũt iesus dixit: Homo q̇daz descẽdebat ab hierl'm ĩ hiericho ⁊ incidit in latrones: qui etiã despoliauerũt eum: et plagis impositꝭ abierunt semiuiuo relicto. Accidit aũt vt sacerdos quidaz descenderat eadẽ via: ⁊ viso illo p̄teriuit. Similiter ⁊ leuita: cũ esset secus locuz ⁊ videret eũ ptransĳt. Samaritanꝰ autez quidã iter faciens venit secus eũ: et videns eũ: miscḋia motꝰ est. Et appropiãs alligauit vulnera eiꝰ: infundẽs oleũ ⁊ vinũ: ⁊ imponẽs illũ in iumẽtũ suũ duxit in stabulũ: ⁊ curã eiꝰ egit. Et altera die ptulit duos denarios: et dedit stabulario: ⁊ ait: Curã illius habe: ⁊ q̇dcũq; supererogaueris: ego cũ rediero reddam tibi. Quis horũ triũ videt̃ tibi primus fuisse illi qui incidit in latrones? At ille dixit Qui fecit miscḋiã ĩ illũ. Et ait illi iesus. Uade ⁊ tu fac similiter. Factũ est autem dũ irent: ⁊ ipse intrauit in quoddaz castellũ: ⁊ mulier q̇dã martha noĩe excepit illũ in domũ suaz: ⁊ huic erat soror noĩe maria. Que etiã sedens secus pedes dñi audiebat verbũ illius: martha autẽ satagebat circa frequẽs ministeriũ. Que stetit ⁊ ait. Domie: nõ est tibi cure ꝙ soror mea reliq̇t me solã mistrare. Dic ḡ illi vt me adiuuet. Et respondens dixit illi dominꝰ. Martha martha sollicita es ⁊ turbaris erga plurima. Porro: vnuz est necessariũ. Maria optimaz partẽ elegit: q̃ nõ auferet̃ ab ea.

XI

Et factũ est cũ esset in quodaz loco orans: vt cessauit: dixit vnꝰ ex discipulis eiꝰ ad eũ. Dñe: doce nos orare: sicut docuit iohẽs discipłos suos. Et ait illis. ‖ Cũ oratis dicite. Pater sctificetur nomẽ tuũ adueniat regnũ: panẽ nostrũ quotidianum da nobis hodie: ⁊ dimitte nobis peccata nostra: siquidem ⁊ nos dimittimꝰ debitoribꝰ nr̃is: ⁊ ne nos inducas in tẽptationẽ. Et ait ad illos. Quis vr̃m habebit amicũ ⁊ ibit ad illũ media nocte ⁊ dicet illi: amice cõmoda mihi tres panes: qm̃ amicus meꝰ venit de via ad me: ⁊ nõ habeo quod ponã añ illũ: ⁊ ille deintus rñdẽs dicat: noli mihi molestus esse: iã ostium clausum est ⁊ pueri mei mecũ sunt in cubili: nõ possuz surgere ⁊ dare tibi? Et ille si pseuerauerit pulsans: dico vobis: ⁊ si nõ dabit illi surgens: eo ꝙ amicꝰ eius sit: ppter improbitatẽ tñ eius surget: ⁊ dabit illi q̇tquot habet necessarios. Et dico ego vobis. ‖ Petite ⁊ dabit̃ vobis: q̃rite ⁊ inuenietꝭ: pulsate ⁊ apiet̃ vobis. Ois.n. q̇ petit accipit: ⁊ q̇ q̃rit inuenit: ⁊ pulsanti aperietur. Quis autẽ ex vobis patrem petit panẽ: nũquid lapidẽ dabit illi? Aut pi-

Marginal references: Mat.10.b; Mat.11.c; C; Mat.10.d; Jo.13.c.14.c; D; Mat.11.d; Mat.11.d.; Joh.8.c; Mat.13.b.; Mat.22.d; Mar.12.c; E; Deut.6.a; Roz.13.c; Jaco.2.b; F; G; B; Mat.6.b; B; Mat.7.a; Joh.16.f.; Jaco.1.a

scem:nunqd p pisce serpentē dabit illi?
Aut si petierit ouū: nunqd porriget illi
scorpionē? Si ergo vos cū sitis mali no
stis bona data dare filijs vrīs: quātoma
gis pr̄ vester celestī de celo dabit spiritū
Mt.9 d.12.b — bonū petētib⁹ se. ‖ Et erat eijciēs demo
Mar. 3.c — niū ꝛ illud erat mutū: ꝛ cū eiecisset demo
niū locut⁹ est mut⁹: ꝛ āmirate sunt tur
be. Quidā aūt ex eis dixerūt. In beelze
Mat.12.c — bub principe demonioꝝ eijcit demoniū
C — ‖ Et alij temptātes: signū de celo qrebāt
ab eo. Ipse aūt vt vidit cogitatiōes eoꝝ
Mat. 12.b — dixit eis. ‖ Omne regnū in se diuisum: de
Mar.3.c. — solabitur: ꝛ dom⁹ supra domū cadet. Si
aūt ꝛ sathanas in seipsuz diuisus ē quō
stabit regnū eius? quia dicitis in beelze
bub me eijcere demonia? Si aūt ego in
beelzebub eijcio demonia: filij vr̄i ī quo
eijciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt.
Porro si in digito dei eijcio demonia:
pfecto puenit in vos regnū dei. Cū for
tis armat⁹ custodit atriū suum: in pace
sunt ea q̄ possidet. Si aūt fortior eo su
perueniēs vicerit eū: vniuersa arma ei⁹
auferet in quib⁹ ꝯfidebat: et spolia eius
Mat. 12.d — distribuet. Qui nō est mecū: ꝯtra me est:
ꝛ qui nō colligit mecū dispergit. ‖ Cū im
mūdus spūs exierit de hoīe: ambulat p
loca inaquosa: querēs requiē: ꝛ nō inue
niens dicit. Reuertar in domū meā vn
D — de exiui. Et cū venerit iuenit eā scopis
mundatā. Tūc vadit ꝛ assumit septē ali
os spūs secū nequiores se: ꝛ ingressi ha
bitant ibi. Et fiunt nouissima hoīs illi⁹
peiora priorib⁹. Factū est aūt cū hec di
ceret: extollēs vocē quedā mulier d̄ tur
ba dixit illi. Beat⁹ venter qui te porta
uit: ꝛ vbera q̄ suxisti. At ille dixit. Quin
imo beati qui audiūt verbū dei: ꝛ custo
diunt illud. Turbis aūt ꝯcurrentib⁹ ce
Mat.12.c — pit dicere. ‖ Generatio hec generatio ne
Mar.8.b — quā est: signū querit: ꝛ signū nō dabit̄ ei
nisi signū ione. Nam sicut fuit ionas si
gnū niniuitis: ita erit ꝛ fili⁹ hoīs gene
3.Re.10.a. — rationi isti. ‖ Regina austri surget in iu
2.Pa.9.a. — dicio cū viris generatiōis hui⁹ ꝛ ꝯdem
nabit illos: qr venit a finib⁹ terre audi
re sapientiā salomonis. Et ecce plus q̄
Jone. 3.b — salomon hic. ‖ Uiri niniuite surgēt in iu
Mat. 12.d — dicio cū generatiōe hac ꝛ ꝯdemnabūt il
E — lam: qr pniam egerūt in p̄dicatiōe ione
Mat.5.b — Et ecce plus q̄ iona hic. ‖ Nemo lucer
Mar.4.c. — nā accendit ꝛ in abscondito ponit neq̄
sub modio sed supra candelabꝝ: vt q̄ in
Mat. 6.c — grediunt̄: lumē videāt. ‖ Lucerna corpo
ris tui est oculus tu⁹. Si oculus tu⁹ fue
rit simplex: totū corp⁹ tuū lucidū erit: si
aūt nequā fuerit: etiā corp⁹ tuū tenebro
sum erit. Uide ergo ne lumen qd̄ in te
est tenebre sint. Si ergo corp⁹ tuū totuz
lucidū fuerit nō habēs aliquā partē te
nebraꝝ: erit lucidū totū. Et sicut lucer
na fulgoris illumiabit te. Et cū loquere
tur: rogauit illū quidā pharise⁹ vt pran
deret apud se. Jesus aūt ingressus recu
buit. Phariseus aūt cepit intra se repu
tans dicere: quare nō baptizat⁹ esset an
te prandiū. Et ait dn̄s ad illū ‖ Nūc vos — Mat.23.c.
pharisei qd̄ deforis est calicis ꝛ catini mū
datis: qd̄ autē int⁹ est vestrū: plenū ē ra
pina ꝛ iniquitate. Stulte: nonne q̄ fecit
qd̄ deforis est: etiā id qd̄ deint⁹ est fecit?
Uerūtn̄ qd̄ supest date elemosynā: ꝛ ec — F
ce oīa mūda sunt vobis. ‖ Sed ve vobis — Math. 23.c
phariseis qui decimatis mentā ꝛ rutā et
omne olus: ꝛ p̄teritis iudiciū ꝛ charitatē
dei. Hec autem oportuit facere ꝛ illa nō
omittere. ‖ Ue vobis pariseis: q̄ diligitis — Mat.2..a.
primas cathedras in synagogis ꝛ salu
tationes in foro. ‖ Ue vobis qui estis vt — Mat.23.c
monumēta q̄ nō parent ꝛ hoīes ambu
lantes supra: nesciūt. Rn̄dens aūt qdaz
ex legisperitis ait illi. Magister: hec dicēs
etiā ꝯtumeliam nobis facis. At ille ait.
‖ Et vobis legisperitis ve qr oneratis ho — Mat. 23.a
mines onerib⁹ q̄ portare nō possunt: et
ipsi vno digito vr̄o nō tangitis sarcinas. — G
Ue vobis qui edificatis monumēta pro
phetaꝝ: p̄res aūt vr̄i occiderūt illos. Pro
fecto testificamini q̄ ꝯsentitis opib⁹ pa
trū vr̄oꝝ: qm̄ quidē ipsi eos occiderunt:
vos aūt edificatis eoꝝ sepulchra. Propte
rea ꝛ sapiētia dei dixit. ‖ Mittā ad illos — Mat. 23.d
pphās ꝛ ap̄los: ꝛ ex illis occident ꝛ pse
quent̄: vt inquirat̄ sanguis oīm pphe
taꝝ q̄ effusus ē a ꝯstitutiōe mundi a ge
neratiōe ista: a sanguie abel vsq̄ ad san
guinē zacharie: qui perijt inter altare ꝛ
edera. Ita dico vobis: requiret̄ ab hac
generatiōe. ‖ Ue vobis legisperitis qui tu — Mat. 23.b
listis clauē scie: ipsi nō introistis: ꝛ eos q̄
introibant p̄hibuistis. Cū autē hec ad il
los diceret: ceperūt pharisei ꝛ legisperiti
grauiter insistere: ꝛ os ei⁹ opprimere de
multis insidiātes ei: ꝛ q̄rentes aliq̄d ca
pere de ore ei⁹ vt accusarēt eū.

XII

Ultis aūt turbis ꝯcurrentib⁹ ita — A
m vt se inuicē ꝯculcarēt: cepit dice
cere ad discipulos suos. ‖ Atten — Mat. 16.a
dite a fermento phariseorū qd̄ est hypo — Mar.8.b
crisis. ‖ Nihil enī opertū est qd̄ nō reuele — Mat. 10.c
tur: neq̄ absconditū qd̄ nō sciat̄. ‖ Quā — Mat. 10.c

que in tenebris dixiſti:in lumie dicenť:
τ qđ in aure locuti eſtis in cubicuł ꝑdi-
cabitur in tectis. Dico aūt vobis amici
meis ne terreamini ab his q̄ occidūt cor
pus:τ poſt hec nō habēt ampli⁹ q̄d faci
Mat. 10.c ant.‖Oſtendā aūt vobis quē timeatis.
Timete eū qui poſtq̄ occiderit habȝ po
teſtatē mittere in gehēnam. Ita dico vo
bis hunc timete. Nōne q̇nq̄ paſſeres ve
neunt dipondio:et vn⁹ ex illis nō eſt in
B obliuione coraȝ deo. Sed τ capilli capi-
tis vr̄i oēs numerati ſunt. Nolite ergo
timere:multi paſſerib⁹ pluris eſtis vos.
Mat.10.d Dico aūt vobis:ois quicūq̄ ꝯfeſſus fue
Mar.8.d. rit me corā hoīb⁹:τ fili⁹ hois ꝯfitebitur
Mat.10.d illū corā angelis dei.‖ Qui aūt negaue-
rit me corā hoibus:negabiť corā angeł
Mat.12.c dei.‖Et omis qui dicit verbū in filium
Mar.3.c. hois remitteť illi:ei aūt qui in ſpm̄ ſcm̄
Mat.10.b blaſphemauerit nō remitteť.‖ Cū auteȝ
Mar. 13.b inducent vos in ſynagogas:τ ad magi-
ſtrat⁹ τ poteſtates:nolite ſolliciti eſſe q̄li
ter aut quid rn̄deatis aut quid dicatis.
Spūs eni ſctūs docebit vos in ipſa ho-
ra:quid oporteat vos dicere. Ait aūt ei
quidā de turba. Mgr̄ dic fratri meo:vt
diuidat mecū hereditatem. At ille dixit
ei. Homo q̇s me ꝯſtituit iudicē aut di-
uiſorē ſupra vos? Dixitq̄ ad illos. Ui-
dete τ cauete ab om̄i auaricia q̄ nō in
abundātia cuiuſq̄ vita ei⁹ eſt ex his que
C poſſidet. Dixit aūt ſimilitudinē ad illos
dicens. Hominis cuiuſdaȝ diuitis vberes
fructus ager attulit:τ cogitabat intra ſe
dicens. Quid faciā:q̄ nō habeo quo cō-
gregem fruct⁹ meos? Et dixit. Hoc faciā
Deſtruā horrea mea: τ maiora faciaȝ:et
illuc cōgregabo oia que nata ſunt mihi
τ bona mea:τ dicā aīe mee. Aīa habes
multa bona poſita in annos plimos:re-
quieſce:comede:bibe:epulare. Dixit aūt
illi deus. Stulte hac nocte aīam tuā re-
petūt a te. Que autē paraſti:cuius erūt?
Sic eſt q̄ ſibi theſaurizat τ nō eſt in deū
Mat.6.c diues. Dixitq̄ ad diſcipulos ſuos.‖Idō di
co vobis. Nolite ſollicite eſſe anie veſtre
quid manducetis:neq̄ corpi q̄d indua-
mini. Aīa plus eſt q̄ eſca:τ corp⁹ plus
q̄ veſtimentū. Cōſiderate coruos: q̄ nō
ſeminant neq̄ metūt quib⁹ nō eſt cella-
D riū neq̄ horreū:τ de⁹ paſcit illos. Quā-
tomagis vos pluri eſtis illis. Quis aūt
veſtrū cogitādo pōt adijcere ad ſtaturā
ſuā cubitū vnū? Si ergo neq̄ qđ mini-
mū eſt poteſti:quid de ceteri ſolliciti eſti
Mat.6.d ‖Conſiderate lilia quō creſcūt. Nō labo-
rant neq̄ nent. Dico aūt vobis: nec ſa-
lomon in omni glīa ſua veſtiebať ſicut
vnū ex iſtis. Si aūt fenū qđ hodie eſt in
agro τ cras in clibanū mittiť:de⁹ ſic ve
ſtit: quantomagis vos puſille fidei? Et
vos nolite q̄rere quid manducetis:aut
quid bibatis:et nolite in ſublime tolli.
Hec aūt oia gentes mūdi q̄rūt. Pr̄ autē
Mat.6.d veſter ſcit q̄m his indigetis. Uerumtn̄
querite primū regnū dei τ iuſticiā ei⁹:et
hec omia adijcienť vobis. Nolite time-
re puſillus grex:q̄ cōplacuit pr̄i vr̄o da
Mat. 10.c re vobis regnū.‖Uendite q̄ poſſidetis:τ
Mat.6.c date elemoſynā.‖Facite vobis ſacculos
qui nō veteraſcūt:theſaurū nō deficien
tem in celꝭ. Quo fur nō appropiat: neq̄
Mat. 6.c tinea corrūpit.‖Ubi eni theſaur⁹ vr̄ eſt:
E ibi τ cor veſtrū erit. Sint lūbi vr̄i p̄cin-
cti τ lucerne ardentes in manib⁹ veſtri:
τ vos ſimiles hoīb⁹ expectantibus dn̄m
ſuū qn̄ reuertať a nuptijs:vt cū venerit
Mat. 24.d τ pulſauerit ꝯfeſtim aperiant ei.‖Beati
ſerui illi:q̄s cū venerit dn̄s inuenerit vi
gilantes. Amē dico vobis:q̄ p̄cinget ſe
τ faciet illos diſcūbere:τ trāſiēs miſtra-
bit illis. Et ſi venerit in ſecūda vigilia:
τ ſi in tertia vigilia venerit:et ita inue-
Mat.24.b nerit:beati ſunt ſui illi.‖ Hoc aūt ſcito
Mar.13.d te q̄m ſi ſciret paterfailias qua hora fur
veniret: vigilaret vtiq̄:τ nō ſineret ꝑfo-
di domū ſuā. Et vos eſtote parati: quia
qua hora nō putatis fili⁹ homis veniet
Ait aūt ei petrus. Dn̄e ad nos dicis hāc
parabolam:an τ ad oēs? Dixit aūt τ do
Mat.24.d. min⁹.‖Quis putas eſt fideł diſpenſator
τ prudens:quē ꝯſtituit dn̄s ſupra famili
am ſuā vt det illis in t̄pe tritici menſu-
F ram? Beat⁹ ille ſeruus quē cum venerit
dn̄s inuenerit ita facientē. Uere dico vo
bis:q̄m ſup oia que poſſidet ꝯſtituet il-
lū. Qꝫ ſi dixerit ſeruus ille in corde ſuo:
morā facit dn̄s me⁹ venire τ ceperit ꝑcu
tere ſeruos τ ancillas τ edere τ bibere et
inebriari: veniet dn̄s ſerui illi⁹ in die q̄
non ſperet τ hora qua neſcit:et diuidet
eū:partemq̄ ei⁹ cū infidelib⁹ ponet.‖Il
le aūt ſeruus q̄ cognouit voluntatē do-
mini ſui:τ nō ſe p̄parauit τ nō fecit ſm
voluntatē ei⁹: vapulabit multis:q̄ autē
nō cognouit τ fecit digna plagis vapu-
labit paucis. Omi aūt cui multū datuȝ
eſt:multū q̄reť ab eo:τ cui cōmendaue-
rūt multū:plus petent ab eo. Ignē veni
mittere in terrā: τ quid volo niſi vt ac-
cēdať? Baptiſma aūt habeo baptizari:
Mat.10.d τ quō coartor vſq̄ dū ꝑficiť.‖ Putatis

[G] quia pacem veni mittere in terrā? Non dico vobis: sed sepationē. Erunt eni ex hoc quinqꝫ in domo vna diuisi: tres in duos ⁊ duo in tres diuident: pater in filiū: ⁊ filius in patrē suū: mater in filiā: ⁊ filia i matrē: socrus in nurū suā: et nurus in socrū suam. ‖ [Mat. 16. a] Dicebat aūt ad turbas. Cum videritis nubem orientem ab occasu: statim dicitis nimbꝰ venit: ⁊ ita fit: ⁊ cū austꝝ flātē dicitꝭ: qꝛ estꝰ erit ⁊ fit. Hypocrite faciē celi ⁊ terre nostis ꝓbare: hoc aūt tempus quō non probatis? [Mat. 5. d] Quid aūt ⁊ a vobis ipis nō iudicatꝭ qđ iustū est? ‖ Cū aūt vedis cum aduersario tuo ad principē in via: da operā liberari ab illo: ne forte trahat te ad iudicē: et iudex tradat te exactori: ⁊ exactor mittat te i carcerē. ‖ [Mat. 5. d] Dico tibi: nō exies inde donec etiam nouissimum minutum reddas.

XIII

[A] [a] Derāt aūt quidā ipo in tp̄e nunciātes illi de galileis: quoꝝ sanguinē pilatus miscuit cū sacrificijs eoꝝ. Et rn̄dens dixit illis. Putatis ꝙ hi galilei ꝑ oībus galileis pctōres fuerit: qꝛ talia passi sunt. Non dico vobis: sed nisi penitentiā habueritꝭ: oēs similiter ꝑibitis sicut illi decē ⁊ octo supra q̄s cecidit turris in syloe ⁊ occidit eos. Putatis qꝛ ⁊ ipsi debitores fuerit: ꝑter oēs hoīes habitātes in hierl̄m. Nō dico vobis: sed si nō pn̄iam habueritꝭ: oēs sil̄r ꝑibitis. Dicebat aūt ⁊ hanc silitudinē. Arborē fici habebat quidā plantatā in [B] vinea sua: ⁊ venit q̄rens fructū in illa: ⁊ nō inuenit. Dixit aūt ad cultorē vinee. Ecce anni tres sunt ex quo venio q̄rens fructū in ficulnea hac: ⁊ nō inuenio. Succide ergo illā. Ut quid etiā terraꝫ occupat? At ille rn̄dens dixit illi: Dn̄e: dimitte illā ⁊ hoc anno vsqꝫ duꝫ fodiam circa illā ⁊ mittam stercora. Et siquideꝫ fecerit fructū: sin autē in futurū succides eā. Erat autē docens in synagoga eoꝝ sabbatis. Et ecce mulier q̄ habebat spiritū infirmitatis annis decem ⁊ octo: ⁊ erat inclinata: nec oīno poterat sursuꝫ respi- [C] cere. Quā cū videret iesus: vocauit eam ad se: ⁊ ait illi: Mulier dimissa es ab infirmitate tua. Et imposuit illi manꝰ: et ꝯfestim erecta est: ⁊ glorificabat deū. Respōdēs aūt archisynagogus indignās: qꝛ sabbatꝭ curasset iesus: dicebat turbe. Sex dies sunt in quibꝰ oportet operari. In his ergo venite ⁊ curamini: ⁊ non in die sabbati. Rn̄dens aūt ad illuꝫ dominus dixit. Hypocrite vnusq̄sqꝫ vestrum sabbato nō soluit bouem suū aut asinū a ꝑsepio ⁊ ducit adaquare? [D] Hanc aūt filiam abrae quā alligauit sathanas ecce decem ⁊ octo annis: nō oportuit solui a vinculo isto die sabbati? Et cū hec diceret: erubescebant oēs aduersarij eius: ⁊ omīs ppl̄us gaudebat in vniuersis que gloriose fiebāt ab eo. Dicebat ergo. Cui simile est regnū dei: ⁊ cui simile estimabo illud. ‖ [Mat. 13. d] [Mat. 4. c] Simile est grano synapis: qđ acceptū homo misit in hortū suū et creuit: ⁊ factū est in arborē magnā: ⁊ volucres celi requieuerūt in ramis eius. Et iterū dixit. Cui simile estimabo regnum dei. ‖ [Mat. 13. d] Simile est fermento qđ acceptum mulier abscondit in farine sata tria: donec fermentaret totū. ‖ [E] [Mat. 9. d.] Et ibat ꝑ ciuitates ⁊ castella docens: iter faciēs i hierusalem. Ait autē illi q̄dā. Dn̄e: si pauci sunt q̄ saluant? Ipse autē dixit ad illos. ‖ [Mat. 7. b] Contendite intrare ꝑ angustā portam: qꝛ multi dico vobis q̄rent intrare ⁊ nō poterūt. Cū aūt intrauerit p̄rfamilias ⁊ clauserit ostiū: incipietꝭ foris stare: ⁊ pulsare ad ostiū dicentes: dn̄e aperi nobis: ⁊ rn̄dēs dicet vobis. Nescio vos vnde sitis. Tunc incipietis dicere. Mādu[c]auimus corā te ⁊ bibimus: ⁊ in plateis nostris docuisti. [F] Et dicet vobis. Nescio vos vnde sitis. ‖ [Ps. 6.] [Mat. 7. d] Discedite a me omnes operarij iniquitatis. Ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū: cū videritis abraam et ysaac ⁊ iacob ⁊ omēs ꝓphetas in regno dei: vos aūt expelli foras. ‖ [Mat. 8. b] Et venient ab oriente ⁊ occidente ⁊ aq̄lone ⁊ austro: et accūbēt in regno dei ‖ [Mat. 19. d] [Mat. 10. d] Et ecce sūt nouissimi q̄ erāt primi: ⁊ sūt ꝑmi q̄ erāt nouissimi. In ipa die accesserūt q̄dā pharisceorū dicētes illi. Exi ⁊ vade hinc qꝛ herodes vult te occidere. [G] Et ait illis. Ite ⁊ dicite vulpi illi. Ecce eijcio demonia ⁊ sanitates ꝑficio hodie ⁊ cras: et tertia die ꝯsūmor. Uerūtn̄ oportet me hodie ⁊ cras ⁊ sequēti die ambulare: qꝛ nō capit prophetā ꝑire extra hierl̄m ‖ [Mat. 23. d.] Hierl̄m hierl̄m q̄ occidis ꝓphās ⁊ lapidas eos q̄ mittūtur ad te. Quotiēs volui ꝯgregare filios tuos quēadmodū auis niduꝫ suum sub pennis: ⁊ noluisti. Ecce relinquet vobis domꝰ vr̄a deserta. Dico aūt vobis: qꝛ nō videbitꝭ me donec veniat cū dicetis: benedictꝰ qui venit in noīe dn̄i.

XIIII

[A] [e] Et factū est cū introisset iesus in domuꝫ cuiusdam principis phariseorū sabbato manducare pa-

nem: ⁊ ipi obseruabant eũ. Et ecce homo quidã hydropicus erat ante illũ: Et respondens iesus: dixit ad legisperitos ⁊ phariseos dicẽs‖ Si licet sabbato curare? At illi tacuerũt. Ipse vero apprehensum sanauit eum ac dimisit. Et respondens ad illos dixit.‖ Cuiꝰ vestrũ asinus aut bos in puteũ cadet: ⁊ non continuo extrahet illũ die sabbati? Et non poterant ad hec rñdere illi: Dicebat autẽ et ad inuitatos pabolã: intendẽs quõ primos accubitus eligerẽt: dicẽs ad illos Cũ inuitatus fueris ad nuptias non discumbas in primo loco: ne forte honoratior te sit inuitatus ab illo: ⁊ veniẽs is q te ⁊ illũ vocauit: dicat tibi: da huic locũ: ⁊ tũc incipias cũ rubore nouissimuz locũ tenere. Sed cũ vocatus fueris vade recũbe in nouissimo loco: vt cũ venerit qui te inuitauit dicat tibi. Amice ascẽde supiꝰ. Tũc erit tibi gloria corã sil discũbentibꝰ‖ qꝛ oĩs q se exaltat hũiliabit: ⁊ qui se humiliat exaltabitur. Dicebat aũt ⁊ ei qui se inuitauerat. Cũ facis prandiũ aut cenã: noli vocare amicos tuos: neq frẽs tuos: neq cognatos neq vicinos: neq diuites: ne forte ⁊ ipi te reinuitẽt ⁊ fiat tibi retributio.‖ Sed cũ facis cõuiuiũ voca paupes debiles claudos et cecos: ⁊ beatꝰ eris: qꝛ nõ habent retribuere tibi. Retribuet̃ eni tibi in resurrectiõe iustoꝝ. Hec cũ audisset qdam de simul discumbentibꝰ dixit illi. Beatus qui mãducabit panẽ in regno dei. At ipe dixit ei.‖ Hõ quidã fecit cenam magnã: ⁊ vocauit multos. Et misit seruũ suũ hora cene dicere inuitatis vt venirẽt: qꝛ iaz pata sunt oĩa: Et ceperunt sil' oẽs excusare. Primus dixit ei. Villã emi ⁊ necesse habeo exire ⁊ videre illã. Rogo te: habe me excusatũ. Et alter dixit: Iuga boum emi qnq: ⁊ eo pbare illa. Rogo te: habe me excusatũ. Et alius dixit. Vxorẽ duxi: ⁊ iõ non possum venire: Et reuersus seruus nũciauit hec dño suo. Tũc iratus pr̃familias dixit seruo suo. Exi cito in plateas ⁊ vicos ciuitatis: et paupes ac debiles ⁊ cecos ⁊ claudos introduc huc. Et ait seruus. Dñe: factũ ẽ vt imperasti: ⁊ adhuc locus est. Et ait dñs seruo. Exi in vias ⁊ sepes ⁊ cõpelle intrare: vt impleatur domus mea. Dico aũt vobis: qꝛ nemo viroꝝ illoꝝ qui vocati sunt gustabit cenã meã: Ibant aũt turbe multe cũ eo. ⁊ cõuersus dixit ad illos:‖ Si qs venit ad me ⁊ nõ odit prẽm suũ ⁊ mrẽm ⁊ vxorẽ ⁊ filios ⁊ frẽs ⁊ sorores: adhuc aũt ⁊ aiam suã nõ põt meꝰ esse discipulus.‖ Et qui nõ baiulat crucẽ suã ⁊ venit pꝰ me: nõ põt meus eẽ discipulus: Quis eni ex vobis volẽs turrim edificare: nõne prius sedens cõputat sumptꝰ q necessarij sũt si habeat ad pficiendũ: ne postq̃ posuerit fundamentũ: ⁊ nõ potuerit pficere: oẽs qui vidẽt: incipiãt illudere ei dicẽtes: qꝛ hic homo cepit edificare ⁊ nõ potuit consũmare? Aut quis rex iturus cõmittere bellum aduersus aliũ regẽ: nõ sedẽs prius cogitat si possit cũ decẽ milibꝰ occurrere ei: q cũ vigiti milibꝰ venit ad se? Alioquin adhuc illo lõge agẽte: legationem mittẽs rogat ea q pacis sunt‖ Sic g oĩs ex vobis q nõ renũciat oibꝰ q possidet: nõ põt meꝰ eẽ discipulꝰ‖ Bonũ ẽ sal. Si aũt sal euanuerit: in quo cõdiet̃? Neq in terrã neq in sterquiliniũ vtile ẽ: sed foras mittet̃. Qui habet aures audiẽdi audiat.

XV

Erant autẽ appinquantes ei publicani ⁊ peccatores: vt audirent illũ. Et murmurabãt pharisei ⁊ scribe dicẽtes: qꝛ hic pctõres recipit et mãducat cũ illis.‖ Et ait ad illos pabolã istã dicẽs: Quis ex vobis hõ q hꝫ centũ oues: ⁊ si pdiderit vnã ex illis: nõne dimittit nonagintanouẽ in deserto ⁊ vadit ad illã q pierat donec iueniat eam? Et cũ iuenerit eã: imponit i humeros suos gaudẽs ⁊ veniẽs domũ cõuocat amicos ⁊ vicinos dicẽs illis. Cõgratulamini mihi: qꝛ inueni ouẽ meã q pierat. Dico vobis: q ita gaudiũ erit i celo sup vno pctõre penitentiã agẽte: q̃ supra nonagintanouẽ iustis qui nõ indigẽt penitẽtia. Aut q mulier habẽs drachmas decẽ: ⁊ si pdiderit drachmã vnã: nõne accẽdit lucernam ⁊ euertit domũ ⁊ qrit diligenter donec iueniat eã? Et cũ iuenerit cõuocat amicas ⁊ vicinas: dicẽs: Cõgratulamini mihi: qꝛ inueni drachmã quã pdiderã. Ita dico vobis: gaudiũ erit corã angelis dei sup vno pctõre penitẽtiã agente. Ait aũt. Hõ quidam habuit duos filios: ⁊ dixit adolescẽtior ex ill' pri Pr: da mihi portionẽ substãtie q me cõtigit. Et diuisit ill' substãtiã. Et non pꝰ multos dies: ɔgregatis oibꝰ adolescentior filius pegre pfectꝰ ẽ in regionẽ longiquã ⁊ ibi dissipauit substãtiã suã viuẽdo luxuriose. Et postq̃ oĩa ɔsũmasset: facta est fames valida in regiõe illa: ⁊ ipe

[Margin references, left column: Mat. 12. a / Mar. 3. a. / s. 6. b / s. 13. c. (beside "Si licet sabbato"); B; C; Mat. 23. b / l. 18. c. / Ja. 4. c; Tobie. 4. b; D; Mat. 22. a / Apoc. 19. b; E; F; Mat. 10. d]

[Margin references, right column: Mat. 10. d. ⁊ 16. c. Mr. 8. d / s. 9. c; G; Mat. 10. d; Mat. 5. b. / Mar. 9. g; A; Mat. 18. b; B; C]

cepit egere. Et abijt ⁊ adhesit vni ciuiū regiōis illius: ⁊ misit illū in villā suam vt pasceret porcos. Et cupiebat implere ventrē suū de siliqs q̄s porci manducabāt: ⁊ emo illi dabat. In se aūt reuersus dixit: Quāti mercēnarij ī domo patris mei abūdāt panibꝰ: ego aūt hic fame pereo. Surgā ⁊ ibo ad p̄rem meū ⁊ dicam ei. Pater peccaui in celū ⁊ corā te: iam nō sū dignꝰ vocari filiꝰ tuꝰ: fac me sicut vnū de mercēnarijs tuis. Et surgēs venit ad p̄rem suū. Cū aūt adhuc lōge eēt vidit illū p̄r ipius: ⁊ misericordia motꝰ ē: et accurrēs cecidit sup collū eiꝰ: ⁊ osculatus ē eū. Dixitq̄ ei filiꝰ. Pater peccaui in celū ⁊ corā te: iam nō sū dignꝰ vocari filius tuꝰ. Dixit aūt p̄r ad seruos suos. Cito pferte stolā primā: ⁊ induite illū: ⁊ date annulū in manū eiꝰ: ⁊ calciamētū ī pedes eiꝰ. Et adducite vitulū saginatū ⁊ occidite: ⁊ mādicemꝰ ⁊ epulemur: q2 hic filius meꝰ mortuꝰ erat: ⁊ reuixit: perierat: ⁊ inuentꝰ ē. Et ceperunt epulari. Erat aūt filius eius senior in agro. Et cū veniret et appropinq̄ret domui: audiuit symphoniā ⁊ chorū: ⁊ vocauit vnū de seruis: ⁊ interrogauit q̄d hec essent. Isq̄ dixit illi: Frater tuꝰ venit: ⁊ occidit p̄r tuꝰ vitulū saginatū: q2 saluū illū recepit. Indignatꝰ ē aūt ⁊ nolebat introire. P̄r ḡ illiꝰ egressus cepit rogare illū. At ille r̄ndens dixit patri suo: Ecce tot ānis seruio tibi: ⁊ nūq̄ mandatū tuū p̄teriui: ⁊ nūq̄ dedisti mihi hedū vt cū amicis meis epularer. Sed postq̄ filius tuꝰ hic q̄ deuorauit substātiā suam cū meretricibꝰ venit: occidisti illi vitulū saginatū. At ipe dixit illi fili tu sp̄ mecū es: ⁊ oia mea tua sūt. Epulari aūt ⁊ gaudere oportebat: q2 frater tuꝰ hic mortuꝰ erat: ⁊ reuixit: p̄ierat ⁊ īuentꝰ ē.

XVI

Dicebat aūt ⁊ ad discipulos suos. Hō quidā erat diues q̄ hēbat villicū: ⁊ hic diffamatꝰ ē apud illū: q̄si dissipasset bona illiꝰ. Et vocauit illū ⁊ ait illi. Quid hoc audio de te. Redde rationē villicatiōis tue. Iam eni nō poteris villicare. Ait aūt villicus intra se. Quid faciā: q2 dn̄s meꝰ aufert a me villicationē? Fodere nō valeo: mēdicare erubesco. Scio quid faciā: vt cū amotꝰ fuero a villicatione: recipiāt me in domos suas. Cōuocatis itaq̄ singulis debitoribus dn̄i sui: dicebat primo. Quantū debes dn̄o meo? At ille dixit. Centū cados olei. Dixitq̄ illi. Accipe cautionē tuā: ⁊ sede cito scribe quinquagīta. Deinde alio dixit. Tu vero quantū debes? Qui ait: centū choros tritici. Ait illi. Accipe l̄ras tuas: ⁊ scribe octogīta. Et laudauit dn̄s villicū iniq̄tatis q2 prudenter fecisset: q2 filij huius seculi prudentiores filijs lucis in generatiōe sua sunt. Et ego vobis dico: Facite vobis amicos de mā mona iniquitatis: vt cū defeceritis: recipiāt vos in eterna tabernacula. Qui fidelis ē in minimo: ⁊ in maiori fidelis ē: ⁊ q̄ in modico iniquꝰ ē: ⁊ in maiori iniquꝰ est. Si ḡ iniquo māmona fideles nō fuistis: qđ verū ē quis credet vobis? Et si in alieno fideles nō fuistis qđ vestrū est quis dabit vobis? ‖ Nemo seruus pōt duobꝰ dn̄is seruire. Aut eni vnū odiet: ⁊ alterū diliget: aut vn[illegible]herebit: ⁊ alterū cōtemnet. Nō potestis deo seruire ⁊ māmone. Audiebāt aūt oia hec pharisei q̄ erant auari: ⁊ deridebāt illū. Et ait illis Uos estis q̄ iustificatis vos corā hoibꝰ: deus aūt nouit corda v̄ra: Quia qđ hoibus altū ē: abomiatio ē añ deū. ‖ Lex et pphete vsq̄ ad iohem: ex eo regnū dei euāgelizat: ⁊ omis in illud vim faciat. ‖ Facilius ē aūt celū ⁊ terrā p̄terire: q̄ de lege vnū apicē cadere. ‖ Ois qui dimittit vxorē suā: ⁊ alterā ducit: mechat: ⁊ q̄ dimissaz a viro ducit mechat. Hō quidā erat diues q̄ induebat purpura ⁊ bysso: ⁊ epulabat q̄tidie splēdide. Et erat quidam mēdicus noie lazarus: qui iacebat ad ianuā eius vlceribꝰ plenus: cupiens saturari de micis que cadebāt de mensa diuitis: et nemo illi dabat. Sed ⁊ canes veniebāt: ⁊ lingebāt vlcera eius. Factū ē aūt vt moreret mēdicus: ⁊ portaret ab angelis in sinū abrae. Mortuꝰ ē aūt et diues: ⁊ sepultus ē in inferno. Eleuans aūt oculos suos cū eēt ī tormētis: vidit abraā a lōge ⁊ lazarū in sinu eius: ⁊ ipe clamās dixit: Pater abraā miserere mei ⁊ mitte lazarū vt intingat extremū digiti sui in aquā: vt refrigeret linguā meā: q2 crutior ī hac flāma. Et dixit illi abraam. Fili recordare q2 recepisti bona ī vita tua: ⁊ lazarus similiter mala. Nūc autē hic ꝯsolatur tu vero crutiaris. Et in his omnibus inter nos ⁊ vos chaos magnū firmatū est: vt hi q̄ volūt hic trāsire ad vos nō possint: neq̄ inde huc trāsmeare. Et ait. Rogo ḡ te pater: vt mittas eū in domū patris mei. Habeo eni quinq̄ fratres: vt testet illis ne ⁊ ipsi veniāt in hunc locū tormētorū. Et ait illi abra-

Mat.6.c.
Mat.11.b
Math.5.b
Mat.5.e. et 19.a.
Mar.10.b

am. Habent moysen ⁊ ꝓphetas: audiāt illos. At ille dixit. Nō pater abraam: sꝫ si quis ex mortuis ierit ad eos: penitentiā agent. Ait aūt illi. Si moysen ⁊ ꝓphetas nō audiūt: neqꝫ si quis ex mortuis resurrexerit credent.

A

XVII

Mat.18.a
Mar.9.f

e

Et ait ad discipulos suos. ‖ Impossibile ē vt nō veniāt scādala Ve aūt illi ꝑ quem veniūt. Vtili⁹ est illi si lapis molaris imponat̄ circa collum eius: ⁊ ꝓijciatur in mare: q̄ȝ vt scādalizet vnū de pusillis istis. Attendite vobis. ‖ Si peccauerit in te frater tuus increpa illū: ⁊ si penitentiā egerit dimitte illi. ‖ Et si septies in die peccauerit in te: ⁊ septies in die cōuersus fuerit ad te dicens: penitet me: dimitte illi. Et dixerunt apl̄i domin⁹. Adauge nobis fidē. Dixit aūt domin⁹. ‖ Si habueritis fidē sicut granū synapis diceris huic arbori moro: eradicare ⁊ transplantare in mare: ⁊ obediet vobis. Quis aūt vestrū habens seruum arantē aut pascētē boues qui regresso de agro dicat illi statim trāsi et recumbe: et nō dicit: para q̄ cenē ⁊ precinge te ⁊ ministra mihi donec manducem ⁊ bibā: ⁊ post hec tu māducabis et bibes? Nūquid gratiā habet seruo illi: quia fecit que ei imꝑauerat? Nō puto. Sic ⁊ vos cū feceritis omia que precepta sunt vobis dicite: serui inutiles sum⁹ Quod debuim⁹ facere fecim⁹. Et factū est dum iret in hierusalē transibat ꝑ mediā samariā ⁊ galileā. Et cū ingrederet̄ tur quoddā castellū: occurrerūt ei decē viri leprosi. Qui steterunt a longe: ⁊ leuauerunt vocem dicētes. Jesu p̄ceptor: miserere nostri. Quos vt vidit: dixit: Ite ostendite vos sacerdotib⁹. Et factū ē dū irent: mundati sūt. Vnus aūt ex illis vt vidit quia mundatus est: regressus ē cū magna voce magnificans deū. Et cecidit in faciē añ pedes eius: gratias agēs Et hic erat samaritanus. Respōdens autē iesus dixit. Nōne decem mūdati sūt? Et nouē vbi sunt? Nō est inuent⁹ q̄ rediret: ⁊ daret gloriā deo nisi hic alienigena. Et ait illi. Surge vade: quia fides tua te saluū fecit. Interrogatus autē a phariseis qñ venit regnum dei: rñdens eis dixit. Nō veniet regnū dei cū obseruatione: neqꝫ dicent: ecce hic aut ecce illic. Ecce eni regnū dei intra vos est. Et ait ad discipulos suos. Venient dies qñ desideratis videre vnū diem filij homis et nō videbitis. Et dicent vobis. ‖ Ecce hic ⁊ ecce illic. Nolite ire: neqꝫ sectami. Nam sicut fulgur coruscans sub celo in ea que sub celo sunt fulget: ita erit filius homis in die sua. Primū aūt oportet illum multa pati: ⁊ repbari a generatiōe hac. ‖ Et sicut factū est i diebus noe: ita erit ⁊ in dieb⁹ filij homis. Edebāt ⁊ bibebāt: vxores ducebāt: ⁊ dabant̄ ad nuptias: vsqꝫ in diē qua intrauit noe i arcam: et venit diluuiū ⁊ ꝑdidit oēs. Similiter sicut factū ē in diebus loth Edebant ⁊ bibebāt: emebant ⁊ vēdebāt: plātabant ⁊ edificabant: qua die autē exijt loth a sodomis: pluit ignē ⁊ sulphur de celo: ⁊ omēs ꝑdidit. Scd̄m hec erit qua die filius homis reuelabit̄. In illa hora qui fuerit in tecto ⁊ vasa eius in domo ne descendat tollere illa: ⁊ qui in agro similiter nō redeat retro. ‖ Memores estote vxoris loth. ‖ Quicūqꝫ quesierit aiam suā saluā facere ꝑdet illā. Et quicunqꝫ ꝑdiderit illā: ⁊ viuificabit eā. Dico vobis in illa nocte erūt duo in lecto vno: vnus assumet̄ ⁊ alter relinquet̄. ‖ Due erunt molentes in vnū: vna assumet̄ et altera relinquet̄. Duo in agro: vnus assumet̄ ⁊ alter relinquet̄. Rñdētes dicūt illi. Vbi dñe? Qui dixit illis. ‖ Vbicūqꝫ fuerit corpus: illuc cōgregabūt̄ ⁊ aq̄le.

Mat.24.b
Mat.18.b
Mat.18.c
B
Mat.17.c et.21.b
C
D
E
Mat.17.c
F
Mat.24.c
G
Gen.19.f
Mat.16.d
Mar.8.d.
Mat.24.d.
Mat.24.e

XVIII

A

d

Dicebat aūt ⁊ ꝑabolā ad illos: ‖ qm̄ oportet semꝑ orare ⁊ nō deficere: dicens. Judex q̄dā erat in quadā ciuitate: qui deū nō timebat: ⁊ hoiem nō reuerebat̄. Vidua autē quedā erat i ciuitate illa: ⁊ veniebat ad eum dicens. Vindica me de aduersario meo. Et nolebat ꝑ multum tp̄s. P⁹ hec aūt dixit intra se Et si deū nō timeo nec hoieꝫ reuereor: tñ q2 molesta ē mihi hec vidua vindicabo illā: ne i nouissimo veniens suggillet me. Ait aūt dñs. Audite quid iudex iniq̄tatis dicit. Deus aūt nō faciet vindictā electoꝝ suoꝝ clamātium ad se die ac nocte: ⁊ pacientiā hēbit in illis? Dico autē vobis: q2 cito faciet vindictā illoꝝ. Veruntñ fili⁹ hois veniēs putas inueniet fidē in terra? Dixit aūt ⁊ ad quosdā q̄ in se ꝯfitebāt tanq̄ȝ iusti et aspnabant̄ ceteros: ꝑabolā istā dicens: Duo homies ascendebāt i tēplū vt orarent vn⁹ phariseus ⁊ alter publicanus Pharise⁹ stās: hec apud se orabat. De⁹ grās ago tibi: q2 nō sū sicut ceteri hoim raptores iniusti: adulteri: velut etiam hic publican⁹. Jeiuno bis in sabbato: decimas do oim que possideo. Et publican⁹

Eccl.18.c
1.Thessa.5.d
B

C a lōge stans nolebat nec oculos ad celū leuare: sed pcutiebat pect⁹ suū dicens. De⁹ ppici⁹ esto mihi pctōri. Dico vobis descēdit hic iustificat⁹ in domū suā ab

Mat.23.b Mat.19.b. Mar.10.b. illo: qr ois qui se exaltat hūiliabit: ꝛ q se hūiliat exaltabit. Afferebant aūt ad illū ꝛ infātes vt eos tangeret. Qđ cū viderēt discipuli increpabant illos. Jesus aūt cōuocās illos dixit. Sinite pueros venire ad me: ꝛ nolite vetare eos. Taliū est eni regnū dei. Amē dico vobis qcūqꝫ nō accepit regnū dei sicut puer nō in

D trabit in illud. Et interrogauit eū qdā

Mat.19.b Mar.10.c princeps dicēs. Mgr bone: qd faciens vitā eternā possidebo? Dixit aūt ei iesus Quid me dicis bonū? Nemo bonus nisi

Exo.20.b Mat.19.c Mar.10.c solus deus. Mādata nosti. Nō occides nō mechaberis: nō furtū facies: nō falsū testimoniū dices: honora prēz tuū ꝛ matrē. Qui ait. Hec oia custodiui a iuuen

Mat.19.c Mar.10.c tute mea. Quo audito iesus: ait ei. Ad huc vnū tibi deest. Oia quecunqꝫ habes vēde ꝛ da paupib⁹: ꝛ hēbis thesaurū in celo: ꝛ veni sequere me. His ille auditis ꝯtristatus ē qr diues erat valde. Uidēs aūt iesus illū tristē factū: dixit: Q̄ diffi

E cile qui pecunias habēt in regnū dei in

Mat.19.c Mar.10.c. trabunt. Facilius est eni camelū p foramē acus trāsire: q̄ȝ diuitē intrare ī regnū dei. Et dixerūt qui audiebāt. Et qs

Mat.19.d Mar.10.d. pōt saluus fieri. Ait illis. Que impossibilia sunt apud homies: possibilia sunt apud deū. Ait aūt petrus. Ecce nos dimisimus oia ꝛ secuti sumus te. Qui di

Mat.19.d Mar.10.d. xit eis Amē dico vobis nemo est qui reliquit domū aut parētes aut fratres aut vxorē aut filios ꝑpter regnū dei ꝛ non recipiat multo plura in hoc tpe ꝛ in se

Mat.20.c Mar.10.e culo futuro vitā eternā. Assumpsit aūt iesus duodecim: ꝛ ait: Ecce ascendimus

F hierosolimā: ꝛ cōsūmabunt oia q̄ scripta sunt p pphas de filio hois. Tradet eni gentib⁹: ꝛ illudet: ꝛ flagellabit ꝛ cōspuet: postqꝫ flagellauerint occidēt eū: ꝛ die tercia resurget. Et ipi nihil horuȝ

S.2.g intellexerūt. Et erat verbū istud abscōditū ab eis: ꝛ nō intelligebāt q̄ dicebāt

Mat.20.d Mar.10.g Factū est aūt cū appinqret hiericho: cecus quidā sedebat secus viā mendicās Et cū audiret turbā ꝑtereuntē: interro

G gabat qđ hoc esset. Dixerūt aūt ei: ꝙ iesus nazaren⁹ trāsiret Et clamauit dicēs

Mat.20.d Jesu fili dauid miserere mei. Et qui ꝑibant increpabant eū vt taceret. Ipe vero multo magis clamabat: fili dauid miserere mei. Stans aūt iesus iussit illum adduci ad se. Et cū appinqsset: Interrogauit illū dicēs. Quid tibi vis faciam? At ille dixit. Dñe vt videā. Et iesus dixit ei. Respice.. Fides tua te saluū fecit. Et cōfestim vidit: ꝛ seqbat illū magnificans deū: Et omis plebs vt vidit: dedit laudem deo.

XIX

e T ingressus perambulabat hiericho. Et ecce vir nomine zache⁹ ꝛ hic princeps erat publicanoꝝ: ꝛ ipe diues. Et querebat videre iesū quis esset: et nō poterat p̄ turba: qr statura pusill⁹ erat. Et ꝑcurrēs ascendit in arborē sycomoꝝ vt videret eū qr inde erat transiturus. Et cū venisset ad locū: suspiciēs iesus vidit illū: ꝛ dixit ad eū. Zachee festinās descende: qr hodie in domo tua oportet me manere. Et festinās descendit: et excepit illū gaudēs: Et cū viderēt oēs murmurabāt dicētes ꝙ ad hoiem pctōrem diuertisset. Stans aūt zacheus

B dixit ad iesū. Ecce dimidiū bonoꝝ meorū dñe do paupibus: ꝛ si qđ aliquē defraudaui reddo quadruplum. Ait iesus ad eum. Quia hodie salus domui huic

Mat.15.c facta est: eo ꝙ ꝛ ipse filius sit abrae Uenit eni filius homis querere ꝛ saluū facere qđ pierat. Hec illis audientib⁹ adiiciens dixit pabolā: eo ꝙ esset ꝑpe hierlm ꝛ qr existimarēt ꝙ cōfestim regnum dei

Mat.25.a Mar.13.d manifestaret Dixit ḡ. Hō quidam nobilis abiit in regionē longinquā accipe sibi regnū: ꝛ reuerti. Uocatis aūt decē seruis suis: dedit eis decē mnas: ꝛ ait ad illos. Negociamini dum venio. Ciues aūt eius oderāt eum: ꝛ miserunt legationē post illū dicētes. Nolumus hūc regnare

C sup nos. Et factū ē vt rediret accepto regno: ꝛ iussit vocari seruos quibus dedit pecuniā: vt sciret quātū quisqꝫ negociatus esset: Uenit aūt prim⁹ dicens. Dñe: mna tua decē mnas acqsiuit. Et ait illi.

Mat.25.b. Euge bone serue qr ī modico fuisti fidelis: eris ptātem habēs supra decē ciuitates. Et alter venit dicens. Dñe: mna tua fecit quinqꝫ mnas. Et huic ait. Et tu esto sup quinqꝫ ciuitates. Et alter venit dicēs. Dñe: ecce mna tua quā habui repositā in sudario. Timui eni te qr homo austerus es: tollis qđ nō posuisti: et

D metis qđ nō seminasti. Dixit ei. De ore tuo te iudico serue nequā. Sciebas ꝙ ego homo austerus sū: tollens qđ nō posui: ꝛ metēs qđ nō seminaui. Et q̄re nō dedisti pecuniā meā ad mensā ꝛ ego veniēs cū vsuris vtiqꝫ exegissem illud. Et

aſtantibꝰ dixit. Auferte ab illo mnam:
⁊ date illi ꝗ decē mnas habet. Et dixerūt
ei. Dñe: habet decē mnas‖ Dico aūt vo- (Mat.13.b)
bis qꝛ hoī hñti dabit̃ ⁊ abūdabit: ab eo (Mar.4.c.)
aūt ꝗ nō habet ⁊ qđ habꝫ aufereẗ ab eo (s. 8.c.)
Veruntñ inimicos meos illos ꝗ nolue-
rūt me regnare ſup ſe adducite huc: ⁊ i-
terficite añ me. Et his dictꝭ precedebat (E)
aſcēdens hieroſolymā.‖ Et factū eſt cuꝫ (Mat. 21.a)
appropinꝗſſet ad bethphage ⁊ bethaniā: (Mar. 11.a)
ad mōtē qui vocat̃ oliueti: miſit duos
diſcipulos ſuos dicēs.‖ Ite ī caſtellū qđ (Mat. 21.a)
ꝯtra vos eſt. In qđ introeūtes: inūenie- (Mar.11.a.)
tis pullū aſine alligatū: cui nemo vnꝗ̃
hoim ſedit. Soluite illū: ⁊ adducite. Et
ſi qs vos interrogauerit q̃re ſoluitis: ſic
dicetꝭ ei. Quia dñs operaꝫ eiꝰ deſiderat.
Abierūt aūt ꝗ miſſi erāt: ⁊ inuenerūt ſi-
cut dixit illis ſtantē pullū. Soluētibus
aūt illis pullū: dixerunt dñi eiꝰ ad illos.
Quid ſoluitꝭ pullū? At illi dixerūt. Quia
dñs eū neceſſariū habet. Et duxerūt illū (F)
ad ieſū. Et iactātes veſtimēta ſua ſupꝛa
pullū: īpoſuerūt ieſū‖ Eūte aūt illo ſub- (Mat. 21.a)
ſternebāt veſtimēta ſua ī via. Et cū ap- (Mar.11.a.)
propinꝗret iā ad deſcēſuꝫ mōtꝭ oliueti: (Joh.12.b)
ceperūt oēs turbe deſcēdētiū gaudētes
laudare deū voce magna ſup oibꝰ q̃s vi
derāt ꝟtutibꝰ dicētes. Bñdictꝰ ꝗ venit
rex in noie dñi: pax in celo: ⁊ gl̃ia in ex-
celſis. Et quidā phariſeoꝝ de turbis di
xerūt ad illū. Mgr̃ increpa diſcipl̃os tu
os. Quibꝰ ipe ait. Dico vobis: qꝛ ſi hi ta
cuerint: lapides clamabūt. Et vt appro
pinꝗuit: vidēs ciuitatē fleuit ſup illam
dicēs. Quia ſi cognouiſſes ⁊ tu. Et q̄dē
in hac die tua ꝗ ad pacē tibi: nūc autem
abſcōdita ſunt ab ocul̃ tuis. Quia veni
ent dies ī te: ⁊ circūdabūt te inimici tui (G)
vallo: ⁊ circūdabūt te: ⁊ coanguſtabunt
te vndiꝗ: ⁊ ad terrā ꝓſternēt te: ⁊ filios
tuos ꝗ in te ſūt.‖ Et nō relinquēt ī te la-
pidē ſup lapidē: eo ꝙ nō cognouerꝭ tp̃s (Mat.24.a.)
viſitatiōis tue.‖ Et ingreſſus in templū (Mar.13.a.)
cepit eꝗcere vendētes ⁊ emētes: dicēs il (Mat. 21.b)
lis.‖ Scriptū eſt: qꝛ domꝰ mea domꝰ oīo (Joh.2.c)
nis eſt. Vos aūt feciſtꝭ illā ſpelūcā latro (Eſa.56.c.)
nū. Et erat docēs q̃tidie in tēplo‖ Prin- (Hiere. 7.b)
cipes aūt ſacerdotū ⁊ ſcribe ⁊ principes (Mat. 21.d)
plebis q̃rebāt illū ꝑdere: ⁊ nō inuenie- (Mar.11.c)
bant quid facerēt illi. Omis eni ppl̃us (Jo.7.d.⁊.8.c)
ſuſpenſus erat audiēs illū. XX

(A) (e) T factū eſt in vna dieꝝ docente
illo ppl̃o in templo ⁊ euāgelizan
te: cōuenerūt principes ſacerdo-
tū ⁊ ſcribe cū ſenioribꝰ: ⁊ aiūt dicentes
ad illum.‖ Dic nobis ī qua ꝑtāte hec fa- (Mat.21.c)
cis. Aut qs eſt ꝗ dedit tibi hāc ꝑtātem? (Mar. 11.d)
Rñdēs aūt ieſus dixit ad illos. Interro-
gabo vos ⁊ ego vnū verbū. Rñdete mihi
Baptiſmū iohis de celo erat: an ex hoi-
bus? At illi cogitabāt intra ſe dicētes:
Quia ſi dixerimꝰ de celo: dicet: Quare ꝗ̃
nō credidiſtis illi? Si aūt dixerimus ex
hoibus plebs vniuerſa lapidabit nos.
Certi ſunt enī iohēm ꝓphām eſſe. Et re-
ſpōderunt ſe neſcire vnde eſſet. Et ieſus (B)
ait illis. Neꝗ ego dico vobis in q̄ ꝑtāte
hec facio.‖ Cepit aūt dicere ad plebē pa (Mat.21.d)
rabolā hanc. Hō q̄dā plantauit vineā ⁊ (Mar. 12.a)
locauit eā colonis: ⁊ ipe ꝑegre fuit mul-
tis tꝑibus. Et in tpe illo miſit ad culto
res ſeruū: vt de fructu vinee darent illi.
Qui ceſum dimiſerūt eū inanē. Et addi
dit alteꝝ ſeruū mittere. Illi aūt hūc ꝗ̃ꝫ
cedentes: ⁊ afficiētes ꝯtumelia: dimiſe-
runt inanē. Et addidit tertiū mittere: ꝗ
⁊ illū vulnerātes eiecerūt. Dixit aūt do-
minꝰ vinee. Quid faciā? Mittā filiū me
um dilectū: forſitan cū hūc viderint ve-
rebunt̃. Quē cū vidiſſent coloni: cogita
uerūt intra ſe dicētes. Hic ē heres. Oc- (C)
cidamꝰ illū: vt nr̃a fiat hereditas. Et e-
iectū illū extra vineā occiderūt. Quid ꝗ̃
faciet illis dñs vinee? Veniet ⁊ ꝑdet co-
lonos iſtos ⁊ dabit vineā aliꝗs. Quo au
dito dixerūt illi. Abſit. Ille aūt aſpiciēs
eos ait.‖ Quid eſt ꝗ̃ hoc qđ ſcriptum eſt: (Ps.117.)
lapidē quē reprobauerūt edificātes hic (Mat. 21.d)
factꝰ eſt in caput anguli? Oīs qui cecide (Mar. 12.a)
rit ſupꝛa illū lapidē cōquaſſabit̃: ſupꝛa (Actꝭ.4.b)
quē aūt ceciderit cōminuet illū. Et q̃re-
bāt principes ſacerdotū ⁊ ſcribe mittere
in illū manꝰ illa hoꝛa ⁊ timuerūt ppl̃m.
Cognouerūt enī ꝙ ad ipos dixerit ſimi- (D)
litudinē hanc. Et obſeruātes miſerunt (Mat.22.b)
inſidiatores ꝗ ſe iuſtos ſimularēt: vt ca- (Mar. 12.a)
perent eū in ſmone: ⁊ traderēt illū prin-
cipatui ⁊ ꝑtāti p̄ſidis. Et interrogauerūt
eum dicētes.‖ Mgr̃ ſcimꝰ qꝛ recte dicis (Mat. 22.b)
⁊ doces: ⁊ nō accipis ꝑſonā: ſed viaꝫ dei (Mar. 12.a)
in veritate doces. Licet nobis tributuꝫ
dare ceſari: an nō? Cōſiderās aūt dolum
illoꝝ dixit ad eos. Quid me temptatis?
Oſtēdite mihi denariū. Cuius hꝫ imagi
nē ⁊ inſcriptionē? Rñdētes dixerūt. Ce-
ſaris. Et ait illis. Reddite ꝗ̃ que ſūt ceſa
ris ceſari: ⁊ ꝗ ſunt dei deo. Et nō potue
runt verbū eiꝰ repͪhendere corā plebe: ⁊
mirati in reſponſo eiꝰ tacuerūt. Acceſſe- (E)
runt aūt quidā ſaduceoꝝ: ꝗ negāt eſſe re
ſurrectionē: ⁊ īterrogauerūt eū dicētes.

Mat.22.c. ‖Magiſter: moyſes ſcripſit nobis: ſi fra-
Mar.12.b. ter alicuiꝰ mortuus fuerit hñs vxorẽ: et
hic ſine liberis fuerit: vt accipiat eam fra
ter eiꝰ vxorẽ: ꝛ ſuſcitet ſemen fratri ſuo.
Septẽ ergo frẽs erant: ꝛ primus accepit
vxorẽ ꝛ mortuꝰ eſt ſine filijs. Et ſequẽs
accepit illã: ꝛ ipſe mortuus eſt ſine filio.
Et tertius accepit illã: ſilr ꝛ oẽs ſeptẽ:
ꝛ nõ reliquerũt ſemẽ: ꝛ mortui ſunt. No
uiſſime oim mortua eſt ꝛ mulier. In re-
F ſurrectione ergo cuiꝰ eoꝝ erit vxor? Si-
quidẽ ſeptẽ habuerũt eã vxorẽ. Et ait
illis ieſus. Filij huiꝰ ſeculi nubũt: ꝛ tra-
duntur ad nuptias: illi vero qui digni ha
bebuntur ſeculo illo: ꝛ reſurrectiõe ex mor
tuis: neqꝫ nubẽt neqꝫ ducẽt vxores: ne-
Mat.22.c. qꝫ vltra mori poterũt.‖ Equales eni an
gelis ſunt ꝛ filij ſunt dei: cũ ſint filij re-
ſurrectionis. Quia vero reſurgãt mortui
Exo.3.b ‖ꝛ moyſes oñdit ſecus rubũ: ſicut dicit
Mar.12.c dñm deũ abraam ꝛ deũ yſaac ꝛ deũ ia-
cob. Deꝰ aũt nõ eſt mortuoꝝ ſed viuoꝝ
G Omẽs eni viuũt ei. Rñdentes aũt qdã
Mat.22.d ſcribaꝝ dixerunt ei. Mgr bñ dixiſti.‖ Et
Mar.12.d ampliꝰ nõ audebant eũ qcqꝫ interroga-
re. Dixit aũt ad illos. Quõ dicũt chriſtũ
filiũ eſſe dauid: ꝛ ipſe dauid dicit i libro
Pſ.109. pſalmoꝝ‖ dixit dñs dño meo ſede a dex-
tris meis: donec ponam inimicos tuos
Mat.22.d ſcabellũ pedũ tuoꝝ.‖ Dauid ergo dñm
Mar.12.d illũ vocat: ꝛ quõ filiꝰ eius eſt? Audiente
Mar.12.d aũt oi pplo dixit diſcipulis ſuis.‖ Attẽdi-
te a ſcribis qui volũt ambulare in ſtolis:
ꝛ amant ſalutationes in foro ꝛ primas
cathedras in ſynagogis: ꝛ primos diſcu
bitus in cõuiuijs. Qui deuorãt domos
viduaꝝ ſimulãtes longã orõem. Hi ac-
A cipient dãnationẽ maiorẽ. XXI
Mar.12.d ‖Eſpiciens aũt vidit eos q mit-
r tebant munera ſua in gazophila
tiũ diuites. Uidit aũt ꝛ quandã
viduã paupculã mittentẽ era minuta
duo. Et dixit. Uere dico vobis: qꝛ vidua
hec paup plus qꝫ oẽs miſit. Nã oẽs hi
ex abundãti ſibi miſerũt i munera dei:
hec aũt ex eo qđ deeſt illi oẽm victũ ſuũ
B quẽ habuit miſit. Et quibuſdã dicenti-
bus de templo ꝙ bonis lapidibꝰ et do-
Mat.24.a nis ornatũ eſſet: dixit.‖ Hec q videtis: ve
Mar.13.a nient dies in quibꝰ nõ relinquetur lapis
ſup lapidẽ qui nõ deſtruatur. Interroga-
uerũt aũt illũ dicẽtes. Preceptor qñ hec
erũt: ꝛ qđ ſignũ cũ fieri incipiẽt? Qui di
Mat.24.a xit‖ Uidete ne ſeducamini. Multi enim
Mat.24.a. veniẽt in noĩe meo dicẽtes qꝛ ego ſum:
Mar.13.a. ꝛ tps appropinquit. Nolite ire poſt eos.

Cũ aũt audieritis plia ꝛ ſeditiões: nolite C
terreri. Oportet primũ hec fieri: ſed nõ-
dũ ſtatim finis. Tũc dicebat illis.‖ Sur Mat.24.a.
get gens ꝯtra gentẽ ꝛ regnum aduerſus Mar.13.a.
regnũ ꝛ terremotꝰ magni erũt p loca et
peſtilentie ꝛ fames: terroreſqꝫ de celo: et
ſigna magna erũt.‖ Sed añ hec oia in- Mat.24.a.
iicient vobis manꝰ ſuas: ꝛ pſequentur tra- Mar.13.b.
dentes in ſynagogas ꝛ cuſtodias: trahẽ Joh.15.c
tes ad reges ꝛ pſides ꝓpter nomẽ meũ.
Continget aũt vobis in teſtimoniũ. Po
nite ergo in cordibꝰ vrĩs nõ pmeditari
quẽadmodũ rñdeatis. Ego eni dabo vo-
bis os ꝛ ſapientiã: cui nõ poterũt reſiſte
re ꝛ ꝯtradicere oẽs aduerſarij vrĩ. Tra- D
demini aũt a parentibꝰ ꝛ fratribꝰ ꝛ co-
gnatis ꝛ amicis: ꝛ morte afficiẽt ex vo-
bis. Et eritis odio oibꝰ hoibꝰ ꝓpter no
men meũ. Et capillus de capite vrõ nõ
pibit. In patiẽtia vrã poſſidebitis anias
vrãs.‖ Cũ aũt videritis circũdari ab exer Mat.24.b.
citu hierlm: tũc ſcitote qꝛ appropinquit Mar.13.b
deſolatio eiꝰ.‖ Tũc qui in iudea ſunt fu Mat.24.b
giant ad mõtes: ꝛ q in medio eiꝰ diſce- Mar.13.b
dant: ꝛ q in regionibꝰ: nõ intrẽt in eã:
qꝛ dies vltiõis hi ſunt: vt impleantur oia
que ſcripta ſunt.‖ Ue aũt pnantibꝰ ꝛ nu Mat.24.b
trientibꝰ in illis diebꝰ. Erit eni preſſura Mar.13.b.
magna ſup terrã: ꝛ ira pplo huic. Et ca- E
dent in ore gladij: et captiui ducentur in
oẽs gentes. Et hierlm calcabitur a genti-
bus donec impleantur tpa nationũ.‖ Et Eſa.13.b.
erũt ſigna in ſole ꝛ luna ꝛ ſtellis: ꝛ i ter- Johelis.3.c
ris preſſura gentiũ p ꝯfuſione ſonitꝰ ma
ris ꝛ fluctuũ: arentibꝰ hoibꝰ p timore ꝛ
expectatione q ſupueniẽt vniuerſo orbi
Nã virtutes celoꝝ mouebuntur.‖ Et tũc Eſa.3.c
videbũt filiũ hois venientẽ in nube cũ Mat.24.c
ptãte magna ꝛ maieſtate. His aũt fieri Mar.13.c
incipientibꝰ: reſpicite ꝛ leuate capita ve F
ſtra: qm̃ appropinquat redẽptio veſtra.
Et dixit illis ſimilitudinẽ. Uidete ficul- Mat.24.c
neam ꝛ oẽs arbores: cũ pducũt iam ex Mar.13.c
ſe fructum: ſcitis qm̃ ꝓpe eſt eſtas. Ita ꝛ
vos cũ videritis hec fieri: ſcitote qm̃ ꝓpe
eſt regnũ dei. Amẽ dico vobis: qꝛ nõ p-
teribit generatio hec donec oĩa fiant.
‖Celũ ꝛ terra trãſibũt: verba aũt mea nõ Mat.24.c
tranſibũt.‖ Attendite aũt vobis ne for- Mar.13.d.
te grauentur corda vrã in crapula ꝛ ebrie- Ro.13.d
tate ꝛ curis huiꝰ vite: ꝛ ſupueniat i vos
repentina dies illa. Tanqꝫ laqueus eni G
ſupueniet in oẽs qui ſedent ſup faciem
ois terre. Uigilate itaqꝫ oi tpe orantes:
vt digni habeamini fugere iſta oia q fu
tura ſunt: ꝛ ſtare añ filiũ hois‖ Erat aũt Joh.8.a

dieb⁹ docēs in templo: noctib⁹ vero exi
eus morabať in mōte q̇ vocať olineti.
Et omis pplus manicabat ad eū in tē-
B plo audire eum XXII

Mt.26.a.M ‖ Ppropinquabat autē dies fest⁹
4.a.Jo.11.g a azimoꝝ q̇ dicit̄ pasca ‖ Et quere-
Mt.21.d.M bāt principes sacerdotū ꝛ scribe
12.a.Jo.7.e quō eū interficerēt: timebāt vero plebē
Joh.13.a ‖ Intrauit aūt sathanas in iudā qui co-
gnominabať scarioth: vnū de duodeciꝫ
Mat.26.a ‖ ꝛ abijt ꝛ locutus ē cū pricipib⁹ sacerdo
Mar.14.a tū ꝛ mgr̄atib⁹ quēadmodū illū traderet
eis. Et gauisi sūt ꝛ pacti sūt pecuniā illi
dare. Et spopōdit. Et q̄rebat oportuni-
tatē: vt traderet illū sine turbis. Uenit
aūt dies azimoꝝ: in qua necesse erat oc
cidi pasca Et misit petrū ꝛ iohem dicēs
Eūtes pate nobis pasca: vt mādu cem⁹.
At illi dixerūt. Ubi vis pem⁹? Et dixit
Mat.26.b ad eos ‖ Ecce introeuntib⁹ vobis in ciui
Mar.14.b. tatem occurret vobis homo quidā am-
phorā aque portans: sequimini eum in
domū in quā intrat ꝛ dicetis pr̄ifamili-
B as dom⁹. Dicit tibi magister. Ubi est di-
uersoriū vbi pasca cū discipuľ meis mā-
ducem? Et ip̄e oñdet vobis cenaculum
magnū stratū: ꝛ ibi parate. Euntes aūt
inuenerūt sicut dixit illis: ꝛ parauerunt
pasca. Et cū facta esset hora discubuit: ꝛ
duodecim apľi cū eo. Et ait illis. Desi-
derio desideraui hoc pasca māducare vo
biscuꝫ anteq̄ patiar. Dico eni vobis qꝛ
ex hoc nō manducabo illud donec im-
Mat.26.c pleatur in regno dei. ‖ Et accepto calice
Mar.14.c. gr̄as egit ꝛ dixit. Accipite ꝛ diuidite in
1.Corī.11.e ter vos. Dico eni vobis: ꝙ nō bibam de
generatione vitis: donec regnū dei veni
Mat.26.c at. ‖ Et accepto pane gr̄as egit ꝛ fregit ꝛ
Mar.14.c dedit eis dicens. Hoc est corp⁹ meuꝫ qđ
ꝓ vobis datur. Hoc facite in meā cōme
morationē. Similiter ꝛ calicē postq̄ ce
Mat.26.c nauit dicēs. ‖ Hic est calix nouum testa-
Mar.14.c mentū in sanguine meo: qui pro vobis
C fundeť. Uerunt̄n ecce man⁹ tradentis
Mat.26.b me mecū est in mēsa. ‖ Et quidē fili⁹ ho
Mar.14.a minis s̄m qđ definitū est vadit. Uerun-
Mt.26.b M t̄n ve homini illi ꝑ quē tradiť. ‖ Et ipsi
14.b Jo.13.c ceperūt q̄rere inter se: q̇s esset ex eis qui
Mat.20.d hoc factur⁹ esset. ‖ Facta est aūt ꝛ cōten-
Mar.10.f tio inter eos: quis eoꝝ videreť esse ma-
ior. Dixit autē eis. Reges gentiū dñanť
eoꝝ: ꝛ qui ptātem hn̄t suꝑ eos benefici
vocanť. Uos aūt nō sic. Sed qui maior
est in vobis fiat sicut minor: ꝛ q̇ p̄cessor
est: sicut ministrator. Nā q̇s maior est: qui
recūbit: an q̇ ministrat? Nonne q̇ recūbit?

Ego aūt in medio vr̄m sum sicut q̇ mi-
nistrat. Uos aūt estis qui ꝑmāsistis me- Mat.19.d
cū in temptatiōib⁹ meis. Et ego dispo-
no vobis sicut disposuit mihi pr̄ me⁹ re-
gnū vt edatis ꝛ bibatiꝫ suꝑ mēsaꝫ meam
in regno meo: ꝛ sedeatiꝫ suꝑ thronos iu-
dicantes duodecim trib⁹ isrľ. Ait auteꝫ
dñs symoni. Symon: ecce sathanas ex-
petiuit vos vt cribraret sicut triticum.
Ego autē rogaui ꝓ te: vt nō deficiat fi-
des tua. Et tu aliq̄n cōuersus: cōfirma D
fratres tuos. ‖ Qui dixit ei. Dñe: tecū pa Mat.26.d
ratus sum ꝛ in carcerē ꝛ in mortem ire. Mar.14.c
Et ille dixit. Dico tibi petre: nō cātabit
hodie gall⁹: donec ter abneges nosse me
Et dixit eis. Qn̄ misi vos sine sacculo ꝛ
pera ꝛ calciamētiꝫ: nūq̄d aliq̄d defuit vo
bis? At illi dixerunt. Nihil. Dixit ergo
eis. Sed nūc q̇ habet sacculū tollat: simi
liter ꝛ perā. Et qui nō habet: vendat tu
nicam suā et emat gladiū. Dico eni vo-
bis: qm̄ adhuc hoc qđ scriptum est opor
tet impleri i me. ‖ Et cū iniquis deputa Esa.53.d
tus est. Eteni ea q̇ sunt de me: finem ha Mar.15.c
bent. At illi dixerūt. Dñe: ecce duo gla-
dij hic: At ille dixit eis. Satis est ‖ Et e- Mat.26.d
gressus ibat s̄m ꝯsuetudinē in montem Joh.18.a
oliuaꝝ. Secuti sunt aūt illū ꝛ discipuli.
‖ Et cū ꝑuenisset ad locū: dixit illľ. Ora- Mat.26.d.
te: ne intretis in temptationem. Et ipse Mar.14.d
auulsus est ab eis quantū iact⁹ est lapi- E
dis: ꝛ positis genib⁹ orabat dicēs. ‖ Pa- Mat.26.d
ter si vis: transfer calicē istū a me. Uerū- Mar.14.d
tamē nō mea volūtas: sed tua fiat. Ap- Joh.6.d.
paruit aūt illi angelus de celo ꝯfortans
eum. Et fact⁹ in agonia ꝓlixi⁹ orabat.
Et fact⁹ est sudor ei⁹ sicut gutte sangui
nis decurrentiꝫ in terrā. ‖ Et cū surrexis- Mat.26.d
set ab orōne ꝛ venisset ad discipulos su- Mar.14.d.
os: inuenit eos dormiētes pre tristicia.
Et ait illis. Quid dormitis? Surgite o-
rate: ne intretiꝫ in temptationē ‖ Adhuc Mat.26.e
eo loquēte ecce turba: ꝛ qui vocabať iu Mar.14.e
das vn⁹ de duodecim antecedebat eos: Joh.18.a
ꝛ appropinq̄uit iesu: vt oscularet eū. Je-
sus aūt dixit illi. Juda: osculo filiū hois
tradis. ‖ Uidētes aūt hi qui circa ipsum Mat.26.e
erant qđ futurū erat: dixerunt ei. Dñe: si Mar.14.e
ꝑcutimus in gladio? Et ꝑcussit vnus ex Joh.18.d
illis seruū principis sacerdotū: ꝛ ampu-
tauit auriculā eius dexterā. Respondēs
aūt iesus ait: Sinite. Usq̄ huc. Et cum F
tetigisset auriculā ei⁹ sanauit eū. Dixit
aūt iesus ad eos qui venerāt ad se prin-
cipes sacerdotū ꝛ magistrat⁹ templi ꝛ se-
niores. ‖ Quasi ad latronē existiꝫ cū gla- Mat.26.e

Mar.14.e dñs ⁊ fustibꝰ.‖Cũ q̃tidie vobiſcũ fuerim
Joh.18.d in tẽplo:nõ extendiſtiſ manꝰ in me.Sed
Mat. 26.f hec eſt hora vr̃a:⁊ ptãs tenebrarꝝ.‖Com
Mar.14.f prehendẽtes aũt eũ:duxerũt ad domuz
Joh.18.b principis ſacerdotuz:petrꝰ vero ſeq̃baẽ
Mat.26.g eũ a longe.‖Accenſo aũt igne in medio
Mar.14.g atrij ⁊ circũſedentibꝰ illis: erat petrꝰ in
Joh.18.c medio eorꝝ.Quẽ cũ vidiſſet ancilla que-
dã ſedentẽ ad lumẽ:⁊ cũ fuiſſet intuita:
dixit:Et hic cũ illo erat.At ille negauit
eũ dicens.Mulier:nõ noui illũ.Et poſt
puſillũ aliꝰ videns eũ dixit . Et tu de illꝭ
es.Petrꝰ vero ait:O hõ nõ ſum . Et in-
teruallo facto q̃ſi hore vniꝰ: aliꝰ quidaz
affirmabat dicens: Uere ⁊ hic cum illo
erat:nã ⁊ galileus eſt. Et ait petrꝰ. Hõ:
B neſcio quid dicis.Et ꝯtinuo adhuc illo
loquente cantauit gallus.Et conuerſus
Mat.26.g dñs reſpexit petrũ.‖Et recordatꝰ eſt pe-
Mar.14.g trus vbi dñi ſicut dixerat:q2 priuſq̃ gal
lus cantet:ter me negabis . Et egreſſus
foras petrꝰ fleuit amare.Et viri q̃ tene-
Eſa. 50.b bant illũ:illudebãt ei cedẽtes.‖Et vela-
Mat.26.g uerũt eũ:⁊ ꝑcutiebãt faciẽ eius:⁊ inter-
Mar.14.g. rogauerũt eũ dicẽtes. Propheti3a.Quis
Joh. 18.d. eſt qui te ꝑcuſſit? Et alia m̃lta blaſphe
mãtes dicebãt in eũ.Et vt factꝰ eſt dies:
ꝯuenerũt ſeniores plebis ⁊ principes ſa
cerdotũ ⁊ ſcribe:⁊ duxerũt illũ in ꝯciliũ
Mat. 26.f ſuũ:dicẽtes.‖Si tu es chriſtꝰ dic nobis.
Mar.14.f Et ait illis:Si vobis dixero nõ credetiſ
Joh.6.g. mihi:ſi aũt ⁊ interrogauero nõ r̃ndebi-
Mat.26.f tis mihi:neq̃ dimittetiſ.‖Ex hoc autem
Mar.14.f. erit filiꝰ hoĩs ſedens a dextris v̈tutiſ dei
Joh.6.g. Dixerũt aũt oẽs.Tu ergo es filius dei?
Qui ait.Uos dicitiſ:q2 ego ſum . At illi
Mat. 26.f dixerũt.‖ Quid adhuc deſideramꝰ teſti-
Mar. 14.c. moniũ?Ipſi eñ audiuimꝰ de ore eius.

A ‖T ſurgens oĩs multi- XXIII
Mat.27.a e tudo eorꝝ duxerũt illũ ad pilatũ.
Mar. 15.a Ceperũt autẽ illũ accuſare:dicẽ-
Joh. 18.e tes.Hunc inuenimꝰ ſubuertentẽ gentẽ
nr̃am:⁊ ꝓhibentẽ tributa dare ceſari:⁊
Mat.27.b dicentẽ ſe chriſtũ regẽ eſſe.‖Pilatꝰ autẽ
Mar.15.a interrogauit eũ dicẽs:Tu es rex iudeo-
Joh.18.f. rũ?At ille r̃ndens ait‖ Tu diciſ: Ait aũt
pilatꝰ ad principes ſacerdotũ ⁊ turbas:
Nihil inuenio cauſe in hoĩe: At ille in-
ualeſcebãt dicentes:Cõmouit pplm̃ do-
cens ꝑ vniuerſaz iudeã:incipiẽs a gali-
lea vſq̃ huc:pilatus autẽ audiens gali-
leã:interrogauit ſi hõ galileus eſſet:Et
vt cognouit ꝙ de herodis ptãte eſſet re-
miſit eũ ad herodẽ:q̃ ⁊ ip̃e hieroſolymis
erat illis diebꝰ:Herodes autẽ viſo ieſu:
B gauiſus ẽ valde:Erat eñ cupiẽs ex mul
to tp̃e videre euz:eo ꝙ audiret multa de
eo ⁊ ſperabat ſignum aliqđ videre ab eo
fieri.Interrogabat aũt eũ multiſ ſmonĩ
bus.At ip̃e nihil illi r̃ndebat.Stabant
aũt principes ſacerdotũ ⁊ ſcribe cõſtan-
ter accuſantes eum.Spreuit autẽ illum
herodes cũ exercitu ſuo ⁊ illuſit indutũ
veſte alba:⁊ remiſit ad pilatuz. Et facti
ſunt amici herodes ⁊ pilatꝰ in ipſa die:
nã antea inimici erãt ad inuicẽ.Pilatꝰ
autẽ ꝯuocatis principibꝰ ſacerdotum ⁊
Actſ.4.b magiſtratibꝰ ⁊ plebe:dixit ad illos‖Ob-
tuliſtis mihi hunc hoĩem:q̃ſi auertentẽ
pplm̃:⁊ ecce ego corã vobis interrogãs:
nullã cauſaz inuenio in hoĩe iſto:ex his
in quibꝰ eũ accuſatiſ.Sed neq̃ herodes
C Nã remiſi vos ad illum:⁊ ecce nihil di-
gnũ morte actũ eſt ei.Emẽdatũ ergo il-
Mat.27.b lum dimittã.‖Neceſſe autẽ habebat di-
Mar.15.a mittere eis ꝑ diem feſtũ vnũ. Exclama-
Joh.18.g uit autez ſimul vniuerſa turba dicens
Actſ. 3.c ‖Tolle hunc:⁊ dimitte nobis barrabaz.
Qui erat ꝓpter ſeditionẽ quandã factã
in ciuitate ⁊ homicidiũ miſſus in carce
rem.Iterꝝ autẽ pilatꝰ locutꝰ eſt ad eos:
volens dimittere ieſuz.At illi ſucclama
bant dicẽtes:Crucifige crucifige eũ.Il-
le autẽ tertio dixit ad illos.Quid.n.ma
li fecit iſte. Nullã cauſam mortiſ iuenio
in eo.Corripiã ergo illũ ⁊ dimittã.At il
li inſtabẽt vocibꝰ magnis poſtulantes
vt crucifigereẽ:⁊ inualeſcebãt voces eo-
D rũ.Et pilatꝰ adiudicauit fieri petionem
Mat.27.c eorꝝ.‖Dimiſit autẽ illis eũ q̃ ꝓpter ho-
Mar.15.b micidiũ ⁊ ſeditionẽ miſſus fuerat ĩ car-
Joh.18.g cerẽ quẽ petebãt.Jeſum v̈o tradidit vo
Mat.27.d. luntati eorꝝ.‖Et cũ ducerẽt eũ:app̃hen-
Mar.15.b derũt ſimonẽ quẽdã cyrenẽſem venien
tẽ de villa:⁊ impoſuerũt illi crucẽ porta
re poſt ieſum. Seq̃baẽ autez illũ multa
turba ppl̃i ⁊ mulierꝝ:q̃ plangebant ⁊ la-
mentabanẽ eũ. Cõuerſus autez ad illas
ieſus dixit. Filie hierl̃m:nolite flere ſuꝑ
me:ſed ſuꝑ voſipſas flete:⁊ ſuꝑ filios ve
Sap.3.c ſtros.Qm̃ ecce venient dies in q̃bꝰ dicẽt
Eſa. 54.a ‖Beate ſteriles:⁊ ventres q̃ non genue-
Sal. 4.d E runt:⁊ vbera q̃ nõ lactauerunt.‖ Tunc
Eſa.2.d incipiẽt dicere montibꝰ:cadite ſuꝑ nos:
Oſee. 10.c ⁊ collibus operite nos.Quia ſi in viridi
Apocſ. 6.d ligno hec faciũt in arido:q̃d fiet?Duce-
banẽ aũt ⁊ aliȷ̃ duo nequã cũ eo: vt iter-
Mat.27.d ficerenẽ‖Et poſtq̃ venerũt ĩ locũ q̃ voca
Mar.15.b tur caluarie:ibi crucifixerũt eũ: ⁊ latro-
Joh. 19.c. nes:vnũ a dextriſ:alterꝝ a ſiniſtris.Jeſus
autẽ dicebat:Pr̃ dimitte illis.Non eñ
Mat.27.d ſciunt quid faciunt. ‖ Diuidentes vero

Mar.15.c vestimēta eius miserūt sortes. Et stabat
Joh.19.d pplus expectās: ꝛ deridebāt eū principes
cū eis dicentes: alios saluos fecit: se sal-
uum faciat: si hic est christus dei elect⁹.
Mat.27.f ‖Illudebāt aūt ei ꝛ milites accedētes: ꝛ
Mar.15.c acetū offerētes ei: dicētes. Si tu es rex
Joh.19.f iudeoꝝ: saluū te fac‖ Erat aūt ꝛ supscri-
Mat.27.e ptio scripta sup eū litterꝭ grecꝭ ꝛ latinis
Mar.15.c ꝛ hebraicꝭ: hic ē rex iudeoꝝ‖ Un⁹ aūt de
Joh.19.d his q̄ pēdebāt latronib⁹ blasphemabat
Mt.27.e eū dicēs: Si tu es christ⁹: saluū fac teip-
Mar.15.c sum ꝛ nos. Rn̄dēs aūt alter increpabat
eū dicēs: Neq̄ tu times deū: q̄ i eadē dā-
natiōe es. Et nos q̄dē iuste: nā digna fa-
ctis recipim⁹. Hic vo nihil mali gessit.
Et dicebat ad iesum. Dn̄e: memēto mei
cū veneris in regnū tuū Et dixit illi ie-
sus: Amen dico tibi: hodie mecū eris in
paradiso. Erat aūt fere hora sexta: ꝛ te-
nebre facte sūt in vniuersam terrā vsq̄ i
Mat.27.f horā nonā‖ Et obscurat⁹ est sol‖ ꝛ velum
Mar.15.c tēpli scissum est in mediū. Et clamās vo
Ps.30 ce magna iesus ait: ‖ Pr̄ in ma⁹ tuas cō-
mēdo spm̄ meū. Et hec dicēs expirauit.
Mat.27.f ‖ Uidēs aūt cēturio qd̄ factū fuerat: glo-
Mar.15.d rificauit deū dicēs: Uere hic hō iust⁹ erat.
Et oīs turba eoꝝ q̄ simꝉ aderāt ad spec-
taculū istud: ꝛ videbāt q̄ fiebāt: pcutiē-
tes pectora sua reuertebāt. Stabāt aūt
oēs noti eius a longe: ꝛ mulieres q̄ secu
Mat.27.g te eū erāt a galilea hec vidētes‖ Et ecce
Mar.15.d vir nomie ioseph q̄ erat decurio vir bo-
Joh.19.g nus ꝛ iust⁹: hic non ꝯsenserat concilio ꝛ
actib⁹ eoꝝ: ab arimathia ciuitate iudee:
Mat.27.g q̄ expectabat ꝛ ipē regnū dei‖ Hic acces-
Mar.15.d sit ad pilatū ꝛ petijt corp⁹ iesu: ꝛ deposi-
Joh.19.g tum iuoluit in sydone: ꝛ posuit eū i mo
numēto exciso: in q̄ nōdū quisq̄ positus
fuerat. Et dies erat parasceues: ꝛ sabba
tū illucescebat. Subsecute aūt mlieres
q̄ cū eo venerāt d̄ galilea viderūt monu
mētū: ꝛ quēadmodū positū erat corpus
ei⁹: ꝛ reuertētes pauerūt aromata ꝛ vn-
guenta ꝛ sabbato quidem siluerunt sm̄
A mandatum. XXIIII

Mat.28.a ‖Una autē sabbati valde diluculo
Mar.16.a venerūt ad monumētū portātes
Joh.20.a q̄ parauerāt aromata: ꝛ iuenerūt
lapidē reuolutū a monumēto: ꝛ ingresse
nō iuenerūt corpus dn̄i iesu. Et factuꝫ
est dum mente cōsternate essent de isto:
ecce duo viri steterūt secus illas in veste
Mat.28.a fulgenti‖ Cum timerēt autem ꝛ declina-
Mar.16.b rent vultum in terrā: dixerunt ad illas.
Quid q̄ritis: viuētē cū mortuis? Nō est
hic: sꝫ surrexit. Recordamini q̄liter locut⁹
est vobis: cū adhuc in galilea esset dicēs
Quia oportet filiū hoīs tradi in manus
hoīuꝫ pctōꝝ: ꝛ crucifigi: ꝛ die tertia re-
surgere‖ Et recordate sūt verboꝝ ei⁹: ꝛ re Mat.28.b
gresse a monumēto nūciauerūt hec oīa Mar.16.b
illis vndecim: ꝛ ceterꝭ oīb⁹.‖ Erat autē Jo.8.a B
maria magdalene ꝛ iohāna: ꝛ maria ia-
cobi: ꝛ cetere q̄ cū eis erāt: q̄ dicebāt ad
aplos hec. Et visa sūt aū illos sicut deli-
ramētū verba ista: ꝛ nō crediderūt illis.
Petrus aūt surgens cucurrit ad monu-
mētum: ꝛ pcūbens vidit lintheamina
sola posita: ꝛ abijt secū mirans quod fa-
ctum fuerat. Et ecce duo ex illis ibāt ip-
sa die in castellū qd̄ erat in spacio stadi-
oꝝ sexaginta ab hierlm̄ nōie emaus ꝛ
ipsi loquebanꝉ ad inuicem de his oībus
q̄ acciderāt‖ Et factū est dum fabularen Mar.16.c
tur ꝛ secū q̄rerēt: ꝛ ipse iesus appropin-
quās ibat cum illis. Oculi aūt illoꝝ te- C
nebanꝉ: ne eum agnoscerēt. Et ait ad il-
los. Qui sunt hi sermones quos ꝯfertis
ad iuicem ambulātes: ꝛ estis tristes? Et
rn̄dens vn⁹ cui nomē cleophas: dixit ei.
Tu solus pegrin⁹ es in hierlm̄: ꝛ nō co-
gnouisti q̄ facta sūt in illa his diebus?
Quib⁹ ille dixit. Que? Et dixerūt. De ie-
su nazareno q̄ fuit vir ppheta: potens in
ope ꝛ sermone: corā deo ꝛ oīni pplo. Et
quō eū tradiderūt sūmi sacerdotes ꝛ prī-
cipes nr̄i in dānationē mortis: ꝛ crucifi-
xerūt eū. Nos aūt aūt sperabam⁹: q2 ipse
esset redēpturus isrl̄. Et nūc sup hec oīa
tertia dies est hodie: q̄ hec facta sūt. Sꝫ D
ꝛ mulieres q̄dā ex nostris terruerūt nos
q̄ a lucē fuerūt ad monumētū ꝛ nō iuen
to corpe eius: venerūt dicentes: se etiam
visionē angeloꝝ vidisse: qui dicūt eū vi-
uere. Et abierūt quidā ex nostris ad mo
numentū: ꝛ ita iuenerūt sicut mulieres
dixerūt: ipsū vo nō iuenerūt. Et ipse di-
xit ad eos: O stulti ꝛ tardi corde ad cre-
dendū in oībus q̄ locuti sunt pphe. Nō-
ne hec oportuit pati christū ꝛ ita itrare i
gliam suā? Et incipiēs a moyse ꝛ oībus
pphetꝭ interptabaꝉ illis in oīb⁹ scriptu
ris q̄ de ipso erāt. Et appropinq̄uerūt ca-
stello q̄ ibāt: ꝛ ipse se finxit longius ire.
Et coegerūt illū dicentes: Mane nobis- E
cum qm̄ aduesperascit: ꝛ inclinata est iaꝫ
dies. Et intrauit cū illis. Et factū ē duꝫ
recūberet cū eis: accepit panē ꝛ bn̄dixit
ac fregit: ꝛ porrigebat illis: Et apti sunt
oculi eoꝝ: ꝛ cognouerūt eum: ꝛ ipse eua-
nuit ex oculis eoꝝ. Et dixerūt ad iuicē.
Nōne cor nostruꝫ ardens erat in nobis

dñ loquereꝶ in via: ⁊ aperiret nobis scripturas? Et surgẽtes eadẽ hora regressi sũt in hierlm: ⁊ iueneruͭ ꝯgregatos vndecim: ⁊ eos qui cuꝫ illis erãt dicẽtes ꝙ surrexit dñs vere ⁊ apparuit simoni. Et ipsi narrabãt q̃ gesta erant in via: ⁊ quõ

f cognouerũt eũ in fractione panis. Dum aũt hec loquũꝶ: stetit iesus ĩ medio eorũ ⁊ dixit: Pax vobis. Ego suꝫ: nolite timere. Cõturbati ꝟo ⁊ ꝯterriti existimabãt se spiritũ videre. Et dixit eis. Quid turbati estis: ⁊ cogitationes ascẽdũt in corda vr̃a? Uidete manus meas ⁊ pedes: q꜡ ego ipse sum. Palpate ⁊ videte: q꜡ spũs carnem ⁊ ossa nõ habet: sicut me videtis habere. Et cũ hec dixisset: oñdit eis manus ⁊ pedes. Adhuc aũt illis nõ credentibus ⁊ mirantib⁹ ꝑ gaudio: dixit: Habetis hic aliquid quod manduceꝶ? At illi obtulerũt ei partem piscis assi: ⁊ fauum mellis. Et cum mãducasset corã eis: sumẽs reliquias dedit eis. Et dixit ad eos Hec sũt verba que locutus sum ad vos cum adhuc essem vobiscũ: quoniã necesse est impleri oĩa que scripta sunt in lege moysi ⁊ ꝓphetis ⁊ psalmis de me. Tunc

g aperuit illis sensum: vt intelligerẽt scri

Act.17.a pturas: ⁊ dixit eis‖Quoniã hic scriptuꝫ est ⁊ sic oportebat christũ pati ⁊ resurgere a mortuis tertia die: ⁊ ꝑdicare in noĩe eius penitentiã ⁊ remissionẽ peccatoruꝫ in omnes gentes: incipientib⁹ ab hiero

Actꝫ.1.a solyma. Uos aũt testes estꝫ horũ‖Et ego mittam ꝓmissum patris mei in vos: vos aũt sedete in ciuitate: quoadusq̧ induami ꝟtute ex alto. Eduxit autẽ eos foras in bethaniã: ⁊ eleuatis manibus suis be

Mar.16.d nedixit eis‖ Et factũ est dũ bñdiceret illꝭ

Actꝫ.1.b recessit ab eis: ⁊ ferebaꝶ in celum. Et ipsi adorantes regressi sunt in hierusalẽ cuꝫ gaudio magno: ⁊ erant semꝑ in templo laudantes ⁊ benedicẽtes deum. Amen.

Explicit euangeliũ ßm Lucã. Incipit ꝓlogus in euãgeliũ ßm Johannem.

Joh.2.a h Hic est iohãnes euãgelista vn⁹ ex discipulis dñi: qui virgo a deo electus est‖quẽ de nuptĳs volentem nubere vocauit deus. Cui virginitatis in hoc duplex testimoniũ daꝶ in euãgelio: ꝙ ⁊ ꝑ ceteris dilectus a deo diciꝶ: ⁊ huic matrẽ suã pendens in cruce cõmendauit dñs: vt virginem ꝟgo seruaret. Deniq̧ manifestans in euãgelio ꝙ erat ipse incorruptibilis

verbi opus inchoãs‖solus ꝟbũ carnem factũ esse: nec lumen a tenebris cõp̄hẽ

Joh.1.b

sum fuisse testatur‖primum signum ponens qd in nuptĳs fecit dñs: ostendens ꝙ ipse erat: vt legẽtibus demõstraret ꝙ vbi dñs inuitatus sit: deficere nuptiaruꝫ vinũ debeat: ⁊ veterib⁹ imutatis: noua oĩa q̃ a christo instituunꝶ appareãt. Hoc aũt euãgeliũ scripsit in asia: posteaq̃ in pathmos insula apocalypsim scripserat vt cui in principio canonis incorruptibile pricipiũ ꝑnotaꝶ in genesi: ei etiã incorruptibilis finis ꝑ virginem in apocalypsi redderet: dicẽte christo:‖ego suꝫ alpha ⁊ o. Et hic est iohãnes: qui sciẽs superuenisse diẽ recessus sui: ꝯuocatꝫ discipulis suis in epheso: ꝑ multa signoꝝ experimẽta ꝓmẽs christũ: descẽdẽs in defossum sepulture sue locum: facta oratione positus est ad pr̃es suos: taꝫ extrane⁹ a dolore mortꝫ q̃ꝫ a corruptione carnis inueniꝶ alien⁹. Tamẽ post oẽs euãgeliũ scripsit: ⁊ hoc virgini debebaꝶ. Quorum tñ vel scriptorũ tpis dispositio: vel librorum ordinatio: ideo a nobis ꝑ singula nõ exponiꝶ: vt sciẽdi desiderio collato ⁊ q̃rentibus fructus laboris: ⁊ deo magisterĳ doctrina serueꝶ.

Ibidẽ.2.b

Apocꝫ.1.d

Explicit ꝓlogus. Incipit Registrum in euãgelium Johãnis.

i In principio erat ꝟbũ ⁊c. testimoniũ de christo perhibet iohãnes baptista: phariseoruꝫ leuite interrogat iohãnem. Johannes iesum videns agnuꝫ dicit dei: et andreas petro dicit: inuenim⁹ messiaꝫ. Iesus dicit: nathanael vidi sub ficu. 1

Jesus vocat⁹ ad nuptias ⁊ discipuli ei⁹ de aqua fecit vinũ: vendẽtes nummularios eĳcit de tẽplo: dicit: soluite tẽplũ hoc 2

Jesus nicodemo dicit ꝺ baptismo ⁊ aliĳs multis: dicit: q̃ credit ĩ eũ nõ diiudicabitur: q̃ aũt aũt nõ credit iã diiudicat⁹ est: iesus in iudea baptiꝫat: ⁊ iohẽs ĩ ennõ: iohẽs dicẽ christũ crescere: se aũt minorari. 3

Jesus cum muliere samaritana loquiꝶ: ꝓphetã in patria sua sine honore esse: reguli filiũ a morte suscitat. 4

De piscina ꝓbatica sanat hoiem triginta ⁊ octo annos habẽtẽ infirmitatẽ: dicebãt iudei sanato: non licet tibi tollere grabatũ tuuꝫ sabbato: q̃cũq̧ pr̃ fecerit: hec ⁊ fili⁹ siliꝶ facit: dicit iesus: q꜡ venit hora ⁊ nũc est qñ mortui audiũt vocem ⁊c. dicit iesus: iohãnes ẽ lucerna ardẽs 5

ꝛ lucẽs:scrutami scripturas :dicit moy-
ses accusat vos :ꝛ si crederetꝭ moysi cre-
deretis forsitan ꝛ mihi.

6 De q̄nq3 panib⁹ ꝛ duob⁹ piscib⁹:ꝛ ꝙ eū
regem facere voluerūt:iesus supra mare
ābulat. Opami nō cibū q̄ perit:de man-
na ꝛ pane celesti loq̄r:ego sū panis de ce
lo descēdi : recedentib⁹ ab eo discipulis
vnū ex duodecim diabolum dicit.

7 Jesus in scenophegia ascendit ad diem
festū:dicit iesu:demoniu3 habes:de tur
ba multi credebāt in eū:clamat iesus:si
quis sitit veniat ad me ꝛ bibat:cū mini
stris ꝛ nicodemo principes ꝯtēdunt.

8 De muliere adultera :iesus lucē mundi
esse se p̄dicat:iesus interrogat⁹ pricipiū
se esse rn̄dit:ꝙ ois pctōr seru⁹ sit :ꝛ ꝙ ie
sus ante abraam sit.

9 Cecum a natiuitate curat:iesus dicit:in
iudiciū in hūc mundū veni :vt qui non
vident videant.

10 Qui nō intrat ꝑ ostiū in ouile:dicit:ego
sū pastor bon⁹:ptātē habeo ponēdi aia3
meā. Judei dicūt:si tu eo christus dic no
bis palā:ego ꝛ pater vnū sum⁹:sustulert
lapides iudei vt lapidarēt iesu3 ꝛ exiuit
de manibus eorum.

11 De suscitatione lazari :collegerūt princi
pes ꝛ pharisei ꝯcilium:cayphas dicit:q2
expedit vt vnus.ꝛc̄.

12 Maria vnxit pedes iesu:ꝛ extersit capill'
suis:iudas fur erat ꝛ loculos habēs:tur
ba ex iudeis mlta venit:nō ꝓpter iesum
tm̄:s3 vt lazaru3 viderēt quē suscitauit a
mortuis:turba q̄ venerat ad diē festum
occurrit iesu sedēti sup pullū asine:gēti
les q̄dā rogabāt philippu3 :dicētes:dn̄e
volum⁹ iesū videre:iesus rn̄dit:nisi gra-
num frumēti ꝛc̄.aia mea turbata est:pr̄
clarifica nomē tuū:venit vox de celo:di'
cit iesus:nūc iudiciū est mūdi:ꝛ multi ex
pricipib⁹crediderūt in eū:sed ꝓpter pha
riseos nō cōfitebant:dicit:nō veni vt iu
dicem mundū:s3 vt saluificem.

13 Pedes discipuloꝝ lauat dicēs:ꝛ vos de-
betis alter alteri⁹ lauare pedes :dicit :q̄
mādūcat panē meū leuabit ꝯtra me cal-
caneū suū:dicit:vn⁹ ex vobis tradet me:
ꝛ subiūgit:cui ego intictū panē porrexe
ro:tūc introiuit i iudā sathanas:mādatū
nouū do vobis vt diligatꝭ iuicē:dicit:pe
tro:anq̄3 gall⁹ cātet :ter me negabis ꝛc̄.

14 Nō turbet cor vr̄m:dicit:ego sū via ỽi-
tas ꝛ vita:dicit philippus:dn̄e ostēde no-
bis pr̄em:si diligitꝭ me mādata mea ser-
uate:ego in patre meo ꝛ vos in me ꝛ ego
in vobis :si q̄s diligit me sermones me-
os seruat.

15 Dicit :ego sum vitis vera ꝛ pater meus
agricola est:de dilectiōe p̄cepta:si me ꝑ-
secuti sūt ꝛ vos ꝑsequent:ꝛ odio habue
rūt me gratꝭ:dicit:cū venerit ꝑaclytus.
Absq3 synagogis faciēt vos. Nūc vado
ad eū q̄ me misit ꝛ nemo ex vobis inter-
rogat ꝛc̄.cū venerit paraclyt⁹ille arguet
mūdū de pctō:oia q̄cunq3 habet pr̄ mea
sūt:modicū iā ꝛ nō videbitꝭ me:vl.3 mō
nō potestis q̄cq̄3 :exiui a pr̄e meo ꝛ veni
in mundū:pater mecum est.

17 Subleuatis oculis i celū:dixit: pater ve
nit hora clarifica filiū tuum. Jesus disci
pulos cōmendat patri:pater iuste mun-
dus te nō cognouit.

18 Egressus iesus cu3 discipulis suis trans
torrentē cedron:q̄rentib⁹iudaicū cohor
te iesum rn̄dit:ego sum:abierūt retrorsū
ꝛ ceciderūt in terrā:captio christi :nega-
tio petri:abiudicatio christi:ꝛ responsio
eiusdem.

19 Pilatus iesū flagellauit: derisio :crucifi-
xio inter duos latrones :cōmēdatio ma
tris discipulo:ꝛ potatio aceti :ꝛ mors et
sepultura.

20 Resurrectio : ꝛ qualiter apparuit marie
magdalene:apparēs discipulis dedit eis
pacē spm̄ sctm̄:post dies octo clausis ia-
nuis apparuit discipulis ꝛ thome.

21 Postea iterū manifestauit se ad mare ty
beriadis ꝛc̄:de piscatione petri;dicit pe-
tro tertio:pasce oues meas.

Explicit Registrum. Incipit
euāgeliū sm̄ Johānē. Ca. I

In principio erat

A — Mat.1.a — Lu.3.e

1 verbū:ꝛ verbū erat apud deu3
ꝛ deus erat verbum. Hoc erat
in principio apud deū. Oia per ipsum fa
cta sunt:ꝛ sine ipso factū est nihil. Qd fa
ctum est in ipso vita erat:ꝛ vita erat lux
hoiu3 :ꝛ lux in tenebris lucet : ꝛ tenebre
eam nō comp̄henderūt‖Fuit homo mis-
sus a deo:cui nomen erat iohānes. Hic
venit in testimoniū vt testimoniū ꝑhi-
beret de lumine:vt omnes crederent per
illū. Nō erat ille lux:sed vt testimoniū ꝑ
hiberet de lumie. Erat lux vera q̄ illumi
nat oēm hoiem venientē3 in hūc mūdū.
Jn mūdo erat:ꝛ mūdus ꝑ ipsū fact⁹ ē:ꝛ
mūdus eu3 nō cognouit. Jn ꝓpria venit :ꝛ
sui eū nō receperūt. Quotq̄t aūt receperūt

Mat.3.a — Lu.3.b

B eũ dedit eis potestatē filos dei fieri his qui credũt in noīe eiꝰ. Qui nō ex sanguininibus: neq ex voluntate carnis neq ex volũtate viri: sed ex deo nati sunt ‖ Et verbũ caro factũ est: ⁊ habitauit in nobis. Et vidimꝰ gloriā eius: gloriā quasi vnigeniti a patre: plenũ gratie ⁊ veritatis ‖ Johānes testimoniũ ꝑhibet de ipso ⁊ clamat dicēs: Hic erat quē dixi q̄ post me venturꝰ est: añ me factus est: qꝛ prior me erat. Et de plenitudine eius nos oēs accepimꝰ: ⁊ grām ꝓ gratia: qꝛ lex ꝑ moysen data est: gratia ⁊ veritas ꝑ iesũ christum facta est. ‖ Deum nemo vidit vnq̄. Unigenitus filiꝰ qui est in sinu patris: ipse enarrauit ‖ Et hoc est testimonium iohānis: qñ miserũt iudei ab hierosolymis sacerdotes ⁊ leuitas ad eũ vt interrogarent eum. Tu quis es? Et confessus est: ⁊ nō negauit. Et cōfessus est: qꝛ non sum ego christꝰ. Et interrogauerũt eũ. Quid ergo? Helias es tu. Et dixit: Non sum. Propheta es tu? Et rñdit. Nō. Dixerunt ḡ ei. Quis es vt responsũ demus his qui miserũt nos? Quid dicis de teipso? Ait ‖ Ego vox clamātis in deserto: dirigite viā dñi: sicut dixit esaias ꝓpheta Et qui missi fuerāt erāt ex phariseis. Et interrogauerũt eum: ⁊ dixerũt ei. Quid ergo baptisas si tu non es christus: neq helias neq ꝓpheta? Respōdit eis iohānes dicens ‖ Ego baptizo in aqua: medius aũt vrm stetit quem vos nescitis. Ipse est qui post me vēturꝰ est: q̄ añ me factꝰ est: cuiꝰ ego nō sum dignus vt soluā eiꝰ corrigiam calciamēti. Hec in bethania facta sũt trans iordanē vbi erat iohannes baptizās. Altera die vidit iohānes iesum venientē ad se ⁊ ait. Ecce agnꝰ dei ecce q̄ tollit pctā mũdi. Hic est d̄ quo dixi: Post me venit vir q̄ añ me factus est: qꝛ prior me erat: ⁊ ego nesciebā eũ. Sed vt manifestet in isrl: ꝓpterea veni ego ī aqua baptizās. Et testimoniũ ꝑhibuit iohānes dicēs ‖ Quia vidi spm̄ descēdētem quasi colũbam de celo: ⁊ māsit sup eũ: ⁊ ego nesciebā eũ: sȝ q̄ misit me baptizare ī aqua: ille mihi dixit. Sup quē videris spm̄ descēdentem ⁊ manētem sup eũ: hic est q̄ baptizat ī spũsancto. Et ego vidi ⁊ testimoniũ ꝑhibui qꝛ hic est filiꝰ dei. Altera die iterũ stabat iohānes: ⁊ ex discipulis eius duo. Et respiciēs iesum ambulantem dixit. Ecce agnus dei. Et audierunt eũ duo discipuli loquētem: et secuti sunt eũ. Conuersus autē iesus ⁊

Mat.1.d — Luc.3.e — Mat.3.c — Mar.1.a — Luce.3.c — 1.Thi.6.c — Mat.11.d — Lu.10.d — 1.Joh.4.c — C — J.5.e — Esa.40.a — Mat.3.a — Mar.1.a — Lu.3.a — D — Mat.3.c — Mar.1.a — Lu.3.d — Actꝫ.1.a — et.19.a — E — Mat.3.d — Mar.1.b — Lu.3.d

videns eos sequentes se dicit eis: Quid queritis? Qui dixerunt ei. Rabbi: quod dicit interp̄tatũ magister: vbi habitas? Dicit eis. Uenite ⁊ videte. Uenerunt et viderũt vbi maneret: ⁊ apud eum manserunt die illo. Hora aũt erat quasi decima. Erat autem andreas frater simonis petri: vnus ex duobus qui audierat a iohanne: ⁊ secuti fuerant eum. Inuenit hic primũ fratrē suũ simonē ⁊ dicit ei. Inuenimꝰ messiam: quod est interp̄tatũ christus. Et adduxit eum ad iesum. Intuitus aũt eum iesus dixit: Tu es simon filius iohanna: tu vocaberis cephas q̄d interp̄tatur petrꝰ. In crastinũ voluit exire in galileam: ⁊ inuenit philippum. Et dicit iesus. Seq̄re me. Erat aũt philippꝰ a bethsaida ciuitate andree ⁊ petri. Inuenit philippus nathanael: ⁊ dicit ei. Quē scripsit moyses in lege ⁊ ꝓphete: inuenimus iesum filium ioseph a nazareth. Et dixit ei nathanael. A nazareth potest aliquid boni esse. Dicit ei philippus. Ueni ⁊ vide. Uidit iesus nathanael venientē ad se: ⁊ dicit de eo. Ecce vere israelita: in quo dolus non est. Dicit ei nathanael. Unde me nosti. Respōdit iesus: et dixit ei. Priusq̄ te philippus vocaret cũ esses sub ficu vidi te. Respondit ei nathanael ⁊ ait. Rabbi: tu es filius dei: tu es rex israel. Respondit iesus ⁊ dixit ei. Quia dixi tibi vidi te sub ficu credis: maius his videbis. Et dicit ei. Amen amen dico vobis: videbitis celum apertum: ⁊ angelos dei ascendentes ⁊ descēdentes supra filium hominis.

II

T die tertia nuptie facte sunt in chana galilee: ⁊ erat mater iesu ibi. Uocatus est aũt iesus ⁊ discipuli eius ad nuptias. Et deficiente vino dicit mr̄ iesu ad eũ. Uinũ nō habēt. Et dicit ei iesus. Quid mihi ⁊ tibi est mlr̄? Nondum venit hora mea. Dicit mater eius ministris: Quodcũq̄ dixerit vobis facite. Erant autem ibi lapidee hydrie sex posite ſm purificationē iudeorũ capientes singule metretas binas vel ternas. Dicit eis iesus. Implere hydrias aq̄. Et impleuerunt eas vsq ad summũ. Et dicit eis iesus: Haurite nũc: ⁊ ferte architriclino. Et tulerũt. Ut aũt gustauit architriclinus aquā vinũ factam: ⁊ nō sciebat vnde esset: ministri autē sciebāt qui hauserũt aquā vocat sponsum architriclinus: ⁊ dicit ei: Omnis homo primum bonũ vinũ ponit: ⁊ cum inebriati fuerit

F — G — e — A — B

tũc id qđ deteri⁹ ē. Tu aũt seruasti bonũ vinũ vsq3 adhuc. Hoc fecit initiũ signoꝝ iesus in chana galilee: ꝛ manifestauit gl̃iam suã: ꝛ crediderũt in eũ discipuli ei⁹. C || Post hec descẽdit capharnaũ ipse ꝛ mr̃ ei⁹ ꝛ frẽs ei⁹ ꝛ discipuli ei⁹ et ibi mãserũt nõ multis dieb⁹. || Et prope erat pasca iudeoꝝ: ꝛ ascẽdit iesus hierosolymã ꝛ iuenit in tẽplo vẽdẽtes oues et boues ꝛ colũbas: ꝛ numularios sedẽtes. Et cũ fecisset q̃si flagellũ de funiculis: oẽs eiecit de tẽplo: oues q̃3 ꝛ boues ꝛ numularioꝝ effudit es: ꝛ mẽsas subuertit. Et his qui colũbas vẽdebat dixit. Auferte ista hinc: ꝛ nolite facere domũ patris mei domũ negociatiõis. Recordati sũt xp̄o discipuli eius q2 scriptũ est: || zelus dom⁹ tue comedit me. || Rñderũt ẽ iudei ꝛ dixerũt ei. Qđ signũ ostendis nobis q2 hec facis? Rñdit iesus ꝛ dixit eis. || Soluite templũ hoc: ꝛ in trib⁹ diebus excitabo illud. Dixerũt ergo iudei. Quadraginta ꝛ sex annis edificatũ est templũ hoc: ꝛ tu in trib⁹ diebus excitabis illud? Ille autem dicebat de templo corpis sui. Cum ergo resurrexisset a mortuis: recordati sunt discipuli ei⁹: q2 hoc dicebat: ꝛ crediderũt scripture ꝛ sermoni quẽ dixit iesus. Cũ autẽ esset hierosolymis in pasca i die festo: multi crediderunt in nomie ei⁹ vidẽtes signa ei⁹ que faciebat. Ipse autẽ iesus nõ credebat semetipsũ eis eo q ipse nosset oẽs: ꝛ q2 opus ei nõ erat vt quis testimoniũ phiberet de hoie. Ipse eni sciebat quid esset in homine.

Mat.4.b — Mat.21.b — Mar.11.b — Luc.19.g — D ps̃.68. — Mat.16.a — Mar.8.b — Mat.26.f

III

A || Erat autẽ homo ex phariseis nicodem⁹ nomie: princeps iudeoꝝ. Hic venit ad iesum nocte ꝛ dixit ei. Rabbi: scimus q2 a deo venisti magister. Nemo eni põt hec signa facere que tu facis: nisi fuerit deus cũ eo. Respõdit iesus: et dixit ei: Amen amen dico tibi: nisi quis renat⁹ fuerit denuo: nõ potest videre regnũ dei. Dicit ad eũ nicodem⁹ Quõ põt homo renasci cũ sit senex? Nũquid põt in ventrem matris sue iterato introire ꝛ renasci? Respõdit iesus: Amẽ amen dico tibi: nisi quis renatus fuerit ex aqua ꝛ spũsctõ nõ potest introire i regnũ dei. Quod natũ est ex carne: caro ẽ: ꝛ qđ natũ est ex spũ: spũs est. Non mireris q2 dixi tibi: oportet vos nasci denuo Spirit⁹ vbi vult spirat: ꝛ vocẽ eius audis: sed nescis vnde veniat: aut quo vadat. Sic est ois qui natus est ex spũ. Respondit nicodem⁹ ꝛ dixit ei: Quõ possũt B hec fieri? Rñdit iesus: et dixit ei: Tu es magister in israel ꝛ hec ignoras? Amen amen dico tibi: q2 qđ scim⁹ loquimur: ꝛ qđ vidim⁹ testamur ꝛ testioniũ nr̃m nõ accipitis. Si terrena dixi vobis ꝛ nõ creditis: quõ si dixero vobis celestia credetis? || Et nemo ascẽdit i celũ nisi qui descendit de celo: fili⁹ hois qui est in celo. || Et sicut moyses exaltauit serpentẽ in deserto: ita exaltari oportet filiũ homis: vt ois qui credit in ipso nõ pereat: s3 habeat vitã eternã. || Sic enim de⁹ dilexit mundũ vt filiũ suũ vnigenitũ daret: vt omis qui credit in eũ nõ peat sed habeat vitã eternã. Nõ eni misit de⁹ filiũ suũ in mũdũ vt iudicet mũdũ: sed vt saluet mũdus p ipm. Qui credit i eũ nõ iudicat. C Qui aũt nõ credit iã iudicat⁹ est: q2 non credit in noie vnigeniti filij dei. Hoc est aũt iudiciũ: q2 lux venit in mundũ: ꝛ dilexerunt hoies magis tenebras q̃ lucẽ. Erant eni eoꝝ mala opa. Ois eni q̃ male agit odit lucẽ: ꝛ nõ venit ad lucem vt nõ arguant opa eius. Qui aũt facit veritatẽ venit ad lucẽ vt manifestent opa eius: q2 in deo sũt facta. Post hec venit iesus ꝛ discipuli ei⁹ in terrã iudeã: ꝛ illic morabat cũ eis ꝛ baptizabat. || Erat aũt ꝛ iohãnes baptizans in ennon iuxta salim: q2 aque multe erãt illic: ꝛ veniebant ꝛ baptizabant. || Nõdũ eni missus fuerat iohãnes in carcerẽ. Facta est aũt questio ex discipulis iohãnis cum iudeis de purificatione. Et venerũt ad iohãnẽ ꝛ dixerunt ei. Rabbi: qui erat tecũ trãs iordanẽ cui tu testimoniũ phibuisti: ecce hic baptizat ꝛ omẽs veniũt ad eum. D Rñdit iohãnes ꝛ dixit. Nõ potest hõ accipere quicq̃ nisi fuerit ei datũ de celo. || Ipsi vos mihi testimoniũ phibetis qđ dixerim: nõ sum ego christus: sed q2 missus sum ante illũ. Qui habet sponsam sponsus est: amic⁹ autẽ sponsi qui stat ꝛ audit eũ: gaudio gaudet pp̄ter vocem sponsi. Hoc ergo gaudiũ meũ impletum est. Illũ oportet crescere: me aũt minui. Qui desursum venit sup oẽs est. Qui de terra est de terra est: ꝛ de terra loquit: q̃ de celo venit sup oẽs est. Et qđ vidit et audiuit hoc testat: ꝛ testioniũ ei⁹ nemo accipit. || Qui aũt accepit ei⁹ testimoniũ signauit: q2 deus verax est. Quẽ eni misit de⁹: verba dei loquit. Nõ eni ad mẽsurã dat de⁹ spm̃. || Pr̃ diligit filiũ: ꝛ oia dedit in manu eius. || Qui credit in filiũ

J.7.g.ꝛ.19.g — Eph.4.b — Nu.21.c — J.8.d.12.e — 1.Joh.4.b — Mat.3.b — Luc.3.a — Mat.4.b. — Mar.1.c — Mat.3.a — Mar.1.a — Luce.3.c. — Ro.3.a. — Mat.11.d — Lu.10.d. — 1.Joh.5.b

habet vitam eternã: qui autez incredulus est filio: non videbit vitã: sed ira dei manet sup eum. IIII

A ·v· Ut ergo cognouit iesus q2 audierũt pharisei q iesus plures discipulos facit ⁊ baptizat q̃ ioħes: q̃q̃ iesus nõ baptizaret sed discipli ei9 || reliq̇t iudeã ⁊ abijt iteꝝ in galileam. Oportebat aũt eũ trãsire p mediã samariã. Uenit ergo in ciuitatẽ samarie q̃ dicitur sychar: iuxta prediuz qd dedit iacob ioseph filio suo. Erat aũt ibi fons iacob. Iesus aũt fatigatus ex itinere sedebat sic supra fontẽ. Hora autẽ erat q̃si sexta. Uenit mulier de samaria haurire aquã. Dicit ei iesus Da mihi bibere. Discipuli eni ei9 abierant in ciuitatẽ vt cibos emerẽt. Dicit ergo ei mulier illa samaritana. Quõ tu iudeus cũ sis bibere a me poscis q̃ sũ mulier samaritana? Nõ eni coutunt iudei

B samaritanis. Rñdit iesus: ⁊ dixit ei: Si scires donũ dei: ⁊ q̇s est qui dicit tibi: da mihi bibere: tu forsitan petisses ab eo: et dedisset tibi aquã viuã. Dicit ei mulier: Dñe: neq3 in q̇ haurias habes: ⁊ puteus altus est. Unde ergo habes aquã viuã? Nũquid tu maior es pře nřo iacob q̇ dedit nobis puteũ: ⁊ ipse ex eo bibit: ⁊ filij ei9 ⁊ pecora ei9? Rñdit iesus ⁊ dixit ei. Ois q̇ bibit ex aqua hac sitiet iteꝝ. Qui aũt biberit ex aqua quã ego dabo ei: nõ sitiet in eternũ: sed aqua quã ego dabo ei: fiet in eo fons aq̃ salient\ in vitã eternã Dicit ad euz mulier. Dñe da mihi hanc aquã: vt nõ sitiã neq3 veniã huc haurire.

C Dicit ei iesus: Uade voca virũ tuũ: ⁊ veni huc. Rñdit mulier ⁊ dixit. Non habeo virũ. Dicit ei iesus. Bene dixisti: q2 nõ habeo viꝝ. Quinq3 eni viros habuisti: ⁊ nũc quẽ habes nõ est tu9 vir. Hoc vere dixisti. Dicit ei mulier. Dñe: video q2 ꝓpheta es tu. Pꝛes nři in monte hoc adorauerũt ⁊ vos dicit\ q2 hierosolymis est loc9 vbi adorare oportet. Dicit ei iesus. Mulier crede mihi: q2 veniet hora qñ neq3 in monte hoc: neq3 in hierosolymis adorabit\ pꝛem. Uos adorat\ qd nescitis: nos adoram9 qd scim9: q2 salus ex iudeis est. Sed venit hora ⁊ nũc est: qñ veri adoratores adorabũt pꝛem i spi

D ritu ⁊ veritate. Nã ⁊ pꝛ tales querit qui adorent eũ. || Spũs est de9: et eos q̇ adorant eũ in spũ ⁊ veritate oportet adorare. Dicit ei mulier: Scio q2 messias venit qui dicitur christ9. Cũ ergo venerit: ille nobis nunciabit omia. Dicit ei iesus: ego sum q̇ loquor tecũ. Et ꝯtinuo venerunt discipuli ei9: et mirabantur q2 cũ muliere loquebatur. Nemo tñ dixit quid q̃ris aut quid loq̇ris cũ ea. Reliquit ergo hydriã suam mulier: ⁊ abijt in ciuitatẽ: ⁊ dicit illis hoibus. || Uenite ⁊ videte hoiem qui dixit mihi oia q̃cunq3 feci. Nunq̇d ipse est christ9? Exierũt ergo de ciuitate ⁊ veniebant ad eũ. Interea rogabãt eũ discipuli dicẽtes: Rabbi: manduca. Ille aũt dixit eis: Ego cibũ habeo mãducare quez vos nescitis. Dicebãt ergo discipuli ad inuicẽ: Nunq̇d aliquis attulit ei mãducare? Dicit eis iesus: Me9 cib9 est vt fa-

E ciam voluntatẽ ei9 qui misit me vt pficiam opus ei9. Nõne vos dicitis q adhuc q̃ttuor menses sunt ⁊ messis venit? Ecce dico vobis: leuate oculos vřos ⁊ videte regiones: q2 albe sunt iã ad messez. Et qui metit mercedẽ accipit: ⁊ ꝯgregat fructũ in vitã eternã: vt ⁊ q̇ seminat sil gaudeat ⁊ q̇ metit. In hoc eni est verbũ veꝝ: q2 ali9 est qui seminat: ⁊ ali9 est q̇ metit. Ego misi vos metere qd vos nõ laborastis. Alij laborauerũt: ⁊ vos in labores introistis. Ex ciuitate aũt illa multi crediderũt in eũ samaritanoꝝ ꝓpter verbũ mulieris testimoniũ ꝑhibent\ q2 dixit omia q̃cunq3 feci. Cũ venissent ergo ad

F illũ samaritani rogauerũt eũ vt ibi maneret. Et mãsit ibi duos dies. Et multo plures crediderũt ꝓpter ſmonẽ ei9. Et mulieri dicebãt: q2 nõ ꝓpter tuã loq̃laz credim9. Ipsi eni audiuim9 ⁊ scim9 q2 hic est vere saluator mũdi. || Post duos aũt dies exijt inde: ⁊ abijt in galileaz. || Ipse eni iesus testimoniuz ꝑhibuit: q2 ꝓpheta in sua patria honorẽ nõ habet. Cum ergo venisset in galileã exceperũt eũ galilei: cũ oia vidissent q̃ fecerat hierosolymis in die festo. Et ipsi eni venerant ad diẽ festũ. Uenit ergo iteꝝ in chana galilee vbi fecit aquã vinũ. Et erat quidam regulus cui9 fili9 infirmabatur capharnaum.

G Hic cũ audisset q2 iesus adueniret a iudea i galileã: abijt ad eũ: ⁊ rogabat eũ vt descẽderet ⁊ sanaret filiũ eius. Incipiebat eni mori. Dixit ergo iesus ad euz: Nisi signa ⁊ ꝓdigia viderit\ nõ creditis Dicit ad eũ regulus. Dñe: descende priusq̃ moriatur filius meus. Dicit ei iesus. Uade: fili9 tu9 viuit. Credidit hõ ſmoni quẽ dixit ei iesus: ⁊ ibat. Iam aũt eo descendente serui occurrerũt ei: ⁊ nũciauerunt dicẽtes q2 fili9 ei9 viueret. Interrogabat ergo horã ab eis in q̃ melius ha-

Mat.4.b

1.Cor.3.b

I.eo.

s.eo.

Mat.4.b. Mat.13.g Mar.6.a Luce.4.d

buerit. Et dixerũt ei: q꜠ heri hora septi-
ma reliquit eũ febris. Cognouit ergo pr̃ q̄ il
la hora erat in qua dixit ei iesus: fili⁹ tu
us viuit: ⁊ credidit ipse ⁊ dom⁹ eius to-
ta. Hoc iterũ secundũ signum fecit iesus
A cũ venisset a iudea in galileã. V

Mat.9.a
Mar.2.a
Lucas.5.d

P Ost hec erat dies fest⁹ iudeorũ: ⁊
ascẽdit iesus hierosolymam. Est
aũt hierosolymis ꝓbatica pisci-
na q̄ ꝯgnoiatur hebraice bethsaida q̄nq꜠
portic⁹ hñs. In his iacebat multitudo
magna languentiũ cecorũ claudorũ ari-
dorũ: expectantiũ aque motũ. Angel⁹ au
tẽ dñi descẽdebat ſm tp̄s in piscinam: ⁊
mouebatur aqua. Et q̄ prior descẽdisset in
piscinã post motionẽ aque: sanus fiebat
a quacũq꜠ detinebatur infirmitate. Erat
aũt quidã hõ ibi triginta ⁊ octo annos
hñs in infirmitate sua. Hunc cũ vidisset
iesus iacentẽ: ⁊ cognouisset q꜠ iã multũ
tp̄s hŕet: dicit ei: Uis sanus fieri? Rñdit
B ei languidus. Dñe: hoiem non habeo vt
cũ turbata fuerit aq̃ mittat me in pisci-
nã. Dũ venio eni ego: ali⁹ ante me descẽ
dit. Dicit ei iesus. ‖Surge: tolle graba-
tum tuũ ⁊ ambula. Et statim san⁹ fact⁹
est hõ ille: ⁊ sustulit grabatũ suũ et am-
bulabat. Erat aũt sabbatum in die illo.
Dicebãt ergo iudei illi q̄ sanat⁹ fuerat.
Sabbatũ est: nõ licet tibi tollere graba
tũ tuũ. Rñdit eis: Qui me sanũ fecit ille
mihi dixit: tolle grabatũ tuũ ⁊ ambula.
Interrogauerũt ergo eũ. Quis est ille hõ q̄
dixit tibi: tolle grabatũ tuũ ⁊ ambula?
Is aũt qui san⁹ fuerat effect⁹ nesciebat
quis esset. Jesus eni declinauit a turba
ꝯstituta in loco. Postea inuenit eum ie
C sus in tẽplo: ⁊ dixit illi: Ecce san⁹ fact⁹
es: iam noli peccare: ne deteri⁹ tibi ali-
quid ꝯtingat. Abijt ille hõ: ⁊ nunciauit
iudeis q꜠ iesus esset q̄ fecit eũ sanũ. Pro-
pterea ꝑseq̄bantur iudei iesum: q꜠ hec fa-
ciebat in sabbato. Jesus autẽ rñdit eis:
Pater me⁹ vsq꜠ modo opatur: ⁊ ego ope-
ror. Propterea ergo magis q̄rebãt eũ iudei
interficere: q꜠ nõ solũ soluebat sabbatuꝫ
sed ⁊ pr̃em suũ dicebat deũ: equalẽ se fa
ciens deo. Rñdit itaq꜠ iesus ⁊ dixit eis:
Amen amẽ dico vobis: nõ põt fili⁹ a se
facere quicq̃: nisi qđ viderit pr̃em faci-
entẽ. Quecũq꜠ eni ille fecerit: hec ⁊ fili⁹
D sir̃ facit. Pater eni diligit filiuꝫ: ⁊ omia
demonstrat ei q̄ ipse facit: ⁊ maiora his
demõstrabit ei opera vt vos miremini.
Sicut eni pr̃ suscitat mortuos ⁊ viuifi-
cat: sic ⁊ fili⁹ quos vult viuificat. Neq꜠
eni pr̃ iudicat quẽq̃: sed oẽ iudicium
dedit filio vt oẽs honorificẽt filiũ sicut
honorificãt pr̃em. ‖Qui nõ honorificat
filiũ: nõ honorificat pr̃em qui misit illũ
Amen amẽ dico vobis: q꜠ qui v̄bũ me-
um audit ⁊ credit ei q̄ misit me: habꝫ vi
tam eternã. Et in iudiciũ non venit: sed
transiet a morte in vitã. Amen amẽ di-
co vobis: q꜠ venit hora ⁊ nũc est q̄ñ mor
tui audiẽt vocẽ filij dei ⁊ qui audierint
viuent. Sicut eni pr̃ habet vitã i semet-
ipso: sic dedit ⁊ filio hr̃e vitam in semet-
ipso. Et p̄tãtem dedit ei iudiciũ facere:
q꜠ fili⁹ hois est. Nolite mirari hoc: q꜠ ve
nit hora in q̄ oẽs qui in monumẽtis sũt
audiẽt vocẽ filij dei: ‖ et ꝓcedẽt q̄ bona
fecerũt: in resurrectionẽ vite: q̄ v̄o ma-
la egerũt: in resurrectionẽ iudicij. Non
possum ego a meipso facere q̄cq̃. Sicut
audio iudico: ⁊ iudiciũ meũ iustũ est ‖ q꜠
nõ quero volũtatẽ meã sed volũtatẽ ei⁹
qui misit me. Si ego testimoniũ ꝑhibeo
de meipso: testimoniũ meũ nõ est veruꝫ.
‖Ali⁹ est qui testimoniũ ꝑhibet de me: ⁊
scio q꜠ verũ est testimoniuꝫ ei⁹ qđ ꝑhibet
de me. ‖Uos misistis ad iohẽm: ⁊ testimo
niũ ꝑhibuit veritati. Ego aũt nõ ab ho
mine testimoniũ accipio: sed hec dico vt
vos salui sitis. Jlle erat lucerna ardens
⁊ lucens. Uos aũt voluistis ad horã exul
tare in luce ei⁹. Ego aũt habeo testimo-
niũ maius iohẽ. ‖Opa eni q̄ dedit mihi
pr̃ vt ꝑficiã ea ipsa opa q̄ ego facio testi
moniũ ꝑhibẽt de me: q꜠ pr̃ misit me ‖ Et
qui misit me pr̃ ipse testimoniũ ꝑhibuit
de me. Neq꜠ vocẽ ei⁹ vnq̃ audistis: neq꜠
speciẽ ei⁹ vidistis. Et v̄bũ ei⁹ nõ habetis
in vobis manens: q꜠ quẽ misit ille: huic
vos nõ creditis. Scrutamini scripturas:
q꜠ vos putatis in ipsis vitã eternã habe-
re. Et ille sunt q̄ testimoniũ ꝑhibent de
me: ⁊ nõ vultis venire ad me vt vitaꝫ ha
beatis. Claritatẽ ab hoib⁹ non accipio:
sed cognoui vos: q꜠ dilectionẽ dei nõ ha
beris in vobis. Ego veni in noie patris
mei: ⁊ nõ accepistis me. Si ali⁹ venerit i
noie suo: illũ accipietis. Quõ vos pote-
stis credere qui gl̃iam ab inuicẽ accipi-
tis: ⁊ gl̃iam que a solo deo est nõ q̄ritis?
Nolite putare q꜠ ego accusatur⁹ sim vos
apud pr̃em. Est q̄ accusat vos moyses in
quo vos speratis. Si eni crederetis moysi:
crederetis forsitã ⁊ mihi. De me enim ille
scripsit. Si aũt aũt illi⁹ lr̃is nõ creditis:
quõ v̄bis meis credetis? VI

P ‖Ost hec abijt iesus trans mare

Luc.10.c
Mat.25.d
J.6.d
J.8.c
S.1.c
F
J.14.b
J.8.c
B
B

galilee qđ est tyberiadis. Et seq̄bať eu3 multitudo magna: q2 videbāt signa q̄ faciebat sup his q̄ ifirmabāť ‖ Subījt ğ in montē iesus: 7 ibi sedebat cū discipulť suis. Erat aūt pximū pasca dies fest⁹ iudeoꝝ. ‖ Cū subleuasset ergo oclos iesus: 7 vidisset q2 multitudo maxima veit ad eū dicit ad philippu3. Uñ emem⁹ panes vt manducēt hi? Hoc aūt dicebat temptans eū. Ipe eni sciebat q̄d esset facturus. Rñdit ei philipp⁹. Ducentoꝝ denarioꝝ panes nō sufficiūt eis: vt vnusq̄sq3 modicū quid accipiat. Dicit ei vnus ex discipulť ei⁹ andreas frater simonis petri ‖ Est puer vn⁹ h̄ qui hab3 q̄nq3 panes hordeaceos 7 duos pisces. S3 hec q̄d sūt inter tantos? Dicit ğ iesus: Facite hoies discūbere. Erat aūt fenū multū in loco.

B

Mat.14.b / Lucj.9.b / Mat.14.b / Mar.6.e / Luce.9.b. / Mat.14.b. / Mar.6.e / Lucj.9.b.

Discubuerūt ğ viri nūero q̄si q̄nq3 milia. ‖ Accepit ğ iesus panes: 7 cū gratias egisset: distribuit discūbentib⁹. Silr 7 ex piscib⁹ quantū volebat. Ut aūt impleti sunt: dixit discipulis suis: Colligite q̄ superauerāt fragmēta ne peant. Collegerť ergo: 7 impleuerūt duodecim cophinos fragmētoꝝ ex q̄nq3 pāib⁹ hordeaceis 7 duob⁹ piscib⁹: q̄ supfuerūt his q̄ māducauerāt. Illi ergo hoies cū vidissent qđ iesus fecerat signū: dicebāt. Quia hic est vere pph̄a qui ventur⁹ est in mūdū. Jesus ergo cū cognouisset q2 vēturi essent vt raperent eū 7 facerēt eū regē ‖ fugit iterū in montē ip̄e solus. Ut aūt sero factū est: descēderūt discipuli ei⁹ ad mare. Et cū ascēdissent nauim: venerūt trās mare i capharnaū. Et tenebre iā facte erāt 7 nō venerat ad eos iesus. Mare autem vento magno flante exurgebat. Cum remigassent ergo q̄si stadia vigintiquinq3 aut triginta ‖ vidēt iesu3 ambulantē supra mare: 7 pximū naui fieri 7 timuerť.

Mat.14.b / Mar.6.e / Lu.9.b. / Mat.14.c / Mar.6.f / Lucj.6.b / Mat.14.c / Mar.6.g

C

Ille aūt dicit eis Ego sū: nolite timere. Uoluerūt ğ accipe eu3 in nauim: 7 statī nauis fuit ad terrā quā ibāt. Altera die turba q̄ stabat trās mare vidit q2 nauicula alia nō erat ibi nisi vna: 7 q2 nō introisset cū discipulť suis iesus in nauim: sed soli discipuli ei⁹ abissent. Alie vo superuenerūt naues a tyberiade iuxta locū vbi māducauerāt panē: grās agētes deo. Cū ğ vidisset turba q2 iesus nō esset ibi neq3 discipľi ei⁹: ascēderūt in nauiculas: 7 venerūt capharnaū q̄rētes iesū. Et cū iuenissent eū trās mare: dixerť ei: Rabbi: q̄ñ huc venisti? Rñdit eis iesus: 7 dixit: Amē amē dico vobis: q̄ritis me nō q2 vidistj signa sed q2 māducastis ex panib⁹: 7 saturati estj. Opamini non cibū qui perit: sed q̄ pmanet in vita3 eternā quē fili⁹ hois dabit vobis. Hunc eni pr̄ signauit de⁹. Dixerūt ğ ad eū. Quid faciem⁹ vt opemur opa dei? Rñdit iesus 7 dixit eis: Hoc est op⁹ dei vt credatj in eū quē misit ille.

D

‖ Dixerūt ğ ei: Qđ ergo tu facj signū vt videam⁹ 7 credam⁹ tibi? Quid oparis? Pr̄es nr̄i māducauerunt māna in deserto: sicut scriptū est. ‖ Pane3 de celo dedit eis māducare. Dixit ğ eis iesus. Amē amē dico vobis: nō moyses dedit vobis panē de celo: sed pr̄ me⁹ dat vobis panē de celo veꝝ. Panis eni ver⁹ est q̄ de celo descēdit: 7 dat vitā mundo. Dixerūt ergo ad eū. Dn̄e sp da nobis panē hūc. ‖ Dixit aūt eis iesus. Ego sū panis vite. Qui venit ad me: nō esuriet: et qui credit in me nō sitiet i eternū. S3 dixi vobis: q2 7 vidistj me 7 nō credidistj. ‖ Omē qđ dat mihi pr̄ ad me veiet: 7 eū qui venit ad me nō eijciā foras ‖ q2 descēdi de celo nō vt faciā volūtatē meā: sed volūtatē ei⁹ qui misit me. Hec ē eni volūtas ei⁹ qui misit me pr̄is: vt omne qđ dedit mihi nō pdā ex eo: sed resuscitē illud in nouissimo die. Hec ē aūt volūtas pr̄is mei q̄ misit me: vt ois q̄ videt filiu3 7 credit in eū habeat vitā eternā: et ego resuscitabo eū i nouissimo die.

Mat.16.a / Mar.8.b / Ps.77. / Sap.16.c / Mat.26.c / Mar.14.c. / Lucj.22.b / i.13.a / Mat.26.d. / Mar.14.d. / Lucj.22.c / s.5.e

E

Murmurabant ergo iudei de illo: q2 dixisset: ego sum panis viu⁹ q̄ de celo descēdi. Et dicebāt. ‖ Nōne h̄ est fili⁹ ioseph cui⁹ nos nouim⁹ pr̄em 7 mr̄em? Quō ğ dicit h̄: q2 de celo descēdi? Rñdit ergo iesus 7 dixit eis ‖ Nolite murmurare i inuicē. Nemo pōt venire ad me nisi pr̄ q̄ misit me traxerit eū 7 ego resuscitabo eū in nouissimo die. Est scriptū in pph̄is. Erunt oēs docibiles dei. Ois qui audiuit a pr̄e et didicit venit ad me. ‖ Nō q2 pr̄em vidit quisq3: nisi is qui ē a deo: h̄ vidit patrē. Amē amē dico vobis qui credit i me h3 vitā eternā. ‖ Ego sū panis vite. Pr̄es vestri māducauerūt māna in deserto: 7 mortui sunt. Hic ē panis de celo descendēs: vt si quis ex ip̄o māducauerit nō moriatur. Ego sum panis viu⁹ qui de celo descendi. Si quis māducauerit ex hoc pane viuet in eternū. Et panis quem ego dabo caro mea est: p mūdi vita. Litigabāt ğ iudei ad inuicē dicētes: Quō pōt h̄ nobis carnē suā dare ad māducādū? Dixit ergo eis iesus. Amē amē dico vobis: nisi māducaueritj carnē filij hois 7

Mar.13.d / Mar.6.a / Lucj.4.d / i.7.b / Mat.11.d / Lucj.10.d / s.eo.

F

et biberitis ei⁹ ſanguinē: nō habebitis
1.Cor.11.g vitā in vobis.|| Qui mādncat meā car-
nē ⁊ bibit meū ſanguinē:hab; vitā eter
nā:⁊ ego reſuſcitabo eum in nouiſſimo
ʒ.eo. die.||Caro eni mea vere eſt cibus:⁊ ſan-
guis meus vere eſt potus.Qui mandu-
cat meā carnē ⁊ bibit meū ſanguinē in
me manet ⁊ ego in illo. Sicut miſit me
viuens pater:⁊ ego viuo ꝑpter patrem:
⁊ qui manducat me: ⁊ ipſe viuet ꝑpter
me.Hic eſt panis qui de celo deſcendit.
Non ſicut manducauerunt patres ve-
ſtri māna ⁊ mortui ſunt. Qui māducat
hunc panē viuet in eternū.Hec dixit in
ſynagoga docens in capharnaū.Multi
ergo audiētes ex diſcipulis eius dixerūt
Durus ē hic ſermo.Et q̇s pōt eū audi-
G re?Sciēs autē ieſus apud ſemetipm q2
Mat.26.f murmurarēt d̄ hoc diſcipli ei⁹:dixit eis
Mar.14.g Hoc vos ſcādalizat||Si ergo videritis fi
Luce.22.g liū homis aſcendentem vbi erat prius.
Mat.26.d || Spūs ē qui viuificat:caro non ꝓdeſt
Mar.14.d quicq̄. Uerba que ego locut⁹ ſū vobis
ſpūs ⁊ vita ſunt. Sed ſunt q̇dam ex vo
bis qui nō credūt. Sciebat eni ab ini-
tio ieſus qui eēnt credētes:⁊ q̇s tradi-
tur⁹ eſſet eū.Et dicebat Propterea dixi
vobis:q2 nemo pōt venire ad me niſi fu
erit ei datū a pr̄e meo.Ex hoc multi di-
ſcipulorꝫ eius abierūt retro:⁊ iā nō cum
illo ambulabāt Dixit ergo ieſus ad duo
decim.Nunq̇d ⁊ vos vultis abire? Rn̄-
dit ergo ei ſimō petr⁹. Dn̄e ad quē ibi-
Mat.16.c mus?Uerba vite eterne habes.||Et nos
credim⁹ ⁊ cognouim⁹ q2 tu es chriſt⁹ fi-
lius dei.Rn̄dit eis ieſus.Nōne ego vos
duodecim elegi:⁊ ex vobis vn⁹ diabol⁹
eſt?Dicebat aūt de iuda ſimōis ſcario-
this.Hic eni erat traditurus eū cū eēt
vnus ex duodecim. VII

A P Oſt hec aūt ambulabat ieſus in
galileā.Nō eni volebat in iudeā
ambulare:q2 q̄rebāt eū iudei in-
terficere.Erat aūt in ꝓximo dies feſtus
iudeorꝫ ſcenophegia.Dixerūt aūt ad eū
fratres eius.Trāſi hinc:⁊ vade i iudeā:
vt ⁊ diſcipuli tui videāt opa tua q̄ facis
Nemo q̇ppe i occulto q̇d facit:⁊ q̄rit ipe
in palā eſſe. Si hec facis:manifeſta te-
ipm mundo. Neq; eni fratres eius cre-
debāt in eū. Dicit ergo eis ieſus. Tem-
pus meū nōdū aduenit: temp⁹ aūt vr̄m
ſemp ē paratū. Non pōt mūdus odiſſe
vos.Me aūt odit: quia ego teſtimoniū
phibeo de illo:q2 opera eius mala ſunt
Uos aſcendite ad diem feſtū hunc.Ego
eni non aſcendā ad diē feſtū iſtuꝫ: quia
meū temp⁹ nōdū impletū ē. Hec cū di-
xiſſet:ipe māſit in galilea.Ut aūt aſcen B
derunt fratres ei⁹:tūc ⁊ ipe aſcendit ad
diē feſtū nō manifeſte:ſ; q̄ſi in occulto. ʒ.6.e
|| Judei ergo querebāt eū i die feſto:⁊ di
cebāt.Ubi eſt ille. Et murmur multus
erat in turba de eo. Quidā eni dicebāt
q2 bon⁹ ē:alij aūt dicebāt nō:ſ; ſeducit
turbas.Nemo tn̄ palā loquebat̄ de illo
ꝑpter metū iudeorꝫ Jā aūt die feſto me-
diāte aſcēdit ieſus in templū ⁊ docebat
Et mirabāt̄ iudei dicētes:Quō hic lit-
teras ſcit cū non didicerit? Rn̄dit ei ie-
ſus:⁊ dixit.Mea doctrina nō ē mea ſed
eius qui miſit me:Si quis voluerit vo-
luntatē eius facere:cognoſcet de doctri
na vtrꝫ ex deo ſit:an ego a meipo loq̄r.
Qui a ſemetipo loquitur: gloriā ꝓpriā C
querit:Qui aūt querit gloriā eius q̇ mi
ſit eū:hic verax ē:⁊ iniuſticia in illo nō
eſt:Nonne moyſes dedit vobis legem?
Et nemo ex vobis facit legē: Quid me
queritis interficere? Reſpōdit turba et
dixit || Demoniū habes.Quis te querit ʒ.8.f
interficere.Rn̄dit ieſus ⁊ dixit eis.Unū
op⁹ feci ⁊ oēs miramini. Propterea moy
ſes dedit vobis circūciſionē:nō quia ex
moyſe eſt ſed ex patrib⁹. Et in ſabbato
circūciditis hoiem. Si circūciſionē ac-
cipit hō in ſabbato vt nō ſoluatur lex
moyſi:mihi indignamini q2 totū hoiem
ſanū feci i ſabbato|| Nolite iudicare ſm̄ Deu.1.c
faciē ſ; iuſtū iudiciū iudicate. Dicebāt D
ergo quidā ex hieroſolymis.Nōne hic ē
quē querūt interficere? Ecce palā loq̇-
tur:⁊ nihil ei dicūt. Nunquid vere co-
gnouerūt principes q2 hic eſt chriſtus?
S; hūc ſcim⁹ vnde ſit chriſt⁹:aūt cū ve-
nerit nemo ſcit vnde ſit ||Clamabat er- Mat.11.d
go ieſus in tēplo docēs ⁊ dicēs. Et me Lu.10.d
ſcitis ⁊ vnde ſim ſcitis:⁊ a meipo nō ve
ni|| ſ; ē verus qui miſit me quē vos ne- ʒ.8.d.et.
ſcit]||Ego ſcio eū ⁊ ſi dixero q2 neſcio eū ʒ.8.g
ero ſimilis vobis mēdax. S; ſcio eū:q2 ab
ipo ſum:⁊ ipe me miſit ||Querebant er- Mat.21.d.
go eū apprehēdere:⁊ nemo miſit in illū Mr.11.c.et
manus:q2 nōdū venerat hora eius. De 12.a.L.19.g
turba aūt multi crediderūt in eū. Et di 20.c.ʒ.22.a
cebāt:Chriſtus cū venerit:nunq̇d plura E
ſigna faciet q̄ hic facit?Audierūt pha
riſei turbā murmurantem de illo hec et
miſerūt principes ⁊ phariſei miniſtros vt
apprehenderēt ieſū.Dixit ergo eis ieſus
Adhuc modicū tp̄s vobiſcū ſum:⁊ va-
do ad eū q̇ me miſit.||Queritis me ⁊ nō ʒ.13.d.

inuenietis: ⁊ vbi ego sũ: vos nõ potestis
venire. Dixerũt ergo iudei ad semetipsos:
Quo hic iturus ē: q2 nõ inueniem⁹ eũ?
Nunqd in dispsionē gentiũ iturus ē et
doctur⁹ gẽtes? Quis est hic sermo quē
dixit: queretis me ⁊ nõ inuenietis ⁊ vbi
sum ego vos nõ potestis venire? In no-
uissimo aũt die magno festiuitatis sta-
F
bat iesus ⁊ clamabat dicẽs: Si q̃s sitit
1.Joh.4.c.
veniat ad me ⁊ bibat‖Qui credit in me
sicut dicit scriptura: flumia de vẽtre ei⁹
fluent aque viue. Hoc aũt dixit de spiri
tu quē accepturi erant credẽtes in eũ.
Nõdũ eni erat spũs dat⁹: q2 iesus nõdũ
erat glorificatus. Ex illa ergo turba cũ
audissent hos sermões ei⁹ dicebãt: Hic
est vere ꝓpheta. Aliĩ dicebãt. Hic ē chri
Mat.2.a
stus‖Quidã aũt dicebãt. Nũquid a ga-
lilea venit christus? Nõne scriptura di-
Michee.5.a
cit‖q2 ex semine dauid ⁊ de bethleē ca-
stello vbi erat dauid venit christ⁹? Dissẽ
S.eo.d
sio itaqȝ facta ē i turba ꝓpt eũ.‖Quidã
G
aũt ex ipis volebãt apprehẽdere eũ: sed
nemo misit sup eũ man⁹. Venerunt ergo
mistri ad põtifices ⁊ phariseos: ⁊ dixert
eis illi: Quare nõ adduxistis illũ? Rñde
rũt mistri. Nunq̃ sic locutus ē hõ: sicut
hic loquit? Rñderũt ergo eis pharisei.
Nũquid ⁊ vos seducti estis? Nũquid ex
principib⁹ aliquis credidit in eũ: aut ex
phariseis? Sed turba hec q̃ nõ nouit le-
S.3.a.J.19.g
gē maledicti sunt.‖Dixit nicodem⁹ ad
eos ille qui venit ad eũ nocte: qui vnus
erat ex ipis. Nũquid lex nostra iudicat
hoiem: nisi prius audierit ab ipo ⁊ co-
gnouerit quid faciat. Rñderũt ⁊ dixert
S.5.f
ei: Nunqnid ⁊ tu galileus es‖Scrutare
scripturas ⁊ vide: q2 a galilea ꝓpha nõ
surgit. Et reuersi sunt vnusquisqȝ in do
A
mum suam. VIII

Luc.21.g
‖Esus aũt ꝑrexit i mõtē oliueti:
⁊ diluculo iterũ venit in tẽplũ ⁊
ois ppls venit ad eũ: ⁊ sedẽs do-
cebat eos. Adducũt aũt scribe ⁊ phari
sei mulierē in adulterio dephensã ⁊ sta
tuerũt eã in medio: ⁊ dixerunt ei: Magi
ster: hec mulier mõ dephensa ē in adul
Leuit.20.b
terio‖In lege ãt moyses mãdauit nobis
huiusmodi lapidare. Tu ergo quid di-
cis. Hoc aũt dicebãt temptãtes eum vt
possent accusare eũ. Jesus aũt iclinans
se deorsum: digito scribebat in terram.
Cũ ergo ꝑseuerarẽt interrogãtes: erexit
se: ⁊ dixit eis: Qui sine pctõ est vestrũ pri
mus in illã lapidem mittat. Et iterũ se
inclinãs scribebat in terrã. Audientes
autē hec vnus post vnũ exibãt incipiẽ
tes a senioribus: ⁊ remãsit solus iesus: et
B
mulier in medio stãs. Erigẽs aũt se ie-
sus: dixit ei: Mulier: vbi sunt q̃ te accu
sabãt. Nemo te ꝯdemnauit. Que dixit:
Nemo dñe. Dixit aũt iesus: Nec ego te
cõdemnabo. Vade ⁊ iã ampli⁹ noli pec
care. Iterũ: ergo locut⁹ ē eis iesus dicẽs.
J.9.a.⁊ J.12.g
‖Ego sũ lux mũdi. Qui sequit me non
ambulat in tenebris: sed habebit lumē
vite. Dixerũt ergo ei pharisei. Tu de te-
ipo testimoniũ ꝑhibes: testimoniũ tuũ
nõ est verũ. Rñdit iesus ⁊ dixit eis. Et si
ego testimoniũ ꝑhibeo de meipo: verũ ē
testimoniũ meũ: q2 scio vnde veni: et q̃
vado. Vos aũt nescitis vñ venio: aut q̃
vado. Vos scdm carnem iudicatis: ego
nõ iudico quēq̃. Et si iudico ego: iudi-
C
ciũ meũ verũ ē q2 solus nõ sum: sed ego
Deu.7.b
⁊ qui misit me pr‖Et in lege vra scriptũ
Mat.18.b
est: q2 duorũ hoim testimonium verũ ē.
2.Cor.13.a
Ego sum qui testimoniũ ꝑhibeo de me-
S.5.f
ipso:‖⁊ testimoniũ ꝑhibet de me q̃ misit
me pr. Dicebãt ergo ei. Vbi ē pr tuus.
Mat.11.d
‖Rñdit iesus: Neqȝ me scitis neqȝ patrē
Lu.10.d.
meũ. Si me sciretis forsitan ⁊ prem me
S.7.d
um sciretis. Hec verba locut⁹ ē iesus in
Mat.11.d
gazophilatio docens in templo‖ Et ne-
Mar.11.c.et 12.a.L.19.g et.20.g.⁊.22
mo apprehẽdit eũ: q2 necdum venerat
hora eius. Dixit ergo iterum eis iesus.
Ego vado ⁊ queritis me: ⁊ in pctõ vro
a.S.7.d
moriemini. Quo ego vado vos nõ pote-
stis venire. Dicebãt ergo iudei. Nunqd
interficiet semetipm: quia dicit quo ego
vado vos non potestis venire? Et dice-
bat eis: Vos deorsũ estis: ego d supi⁹ sũ
Vos de mũdo hoc estis: ego nõ sum de
hoc mũdo. Dixi ergo vobis: q2 moriemi
in pctis vris. Si eni nõ credideritis q2
ego sum moriemi i pctõ vro. Dicebant
D
ergo ei: Tu quis es? Dicit ei iesus. Prin
cipiũ q̃ ⁊ loquor vobis. Multa habeo d
S.7.d.Ro.3.a
vobis loqui ⁊ iudicare‖sed qui me misit
verax ē: ⁊ ego que audiui ab eo hec lo-
quor in mũdo. Et nõ cognouerũt q2 pa-
trē eius dicebat deũ. Dixit ergo eis ie-
S.3.b.J.12.e
sus‖Cũ exaltaueritis filiũ hois tunc co
gnoscetis quia ego sum: ⁊ a meipo facio
nihil: sed sicut docuit me pr hec loquor
Et q̃ me misit: mecũ ē: ⁊ nõ reliqt me so
lum: q2 ego q̃ placita sũt ei facio sp. Hec
illo loquẽte multi crediderũt in eũ. Di
cebat ergo iesus ad eos q̃ crediderũt ei iu-
deos. Si vos mãseritis i ſmõe meo: vere
discipuli mei eritis: ⁊ cognoscetis veri-
tatē ⁊ veritas liberabit vos. Rñderunt

ei. Semē abrae sumus: ⁊ nemi seruiui-
mus vnq̄. Quō tu dicis: liberi eritis?
Rn̄dit eis iesus. Amē amen dico vobis
Ro.6.d ‖ qꝛ ois q̄ facit pctm̄: seruꝰ ē pcti. Seruꝰ
2.Pe.2.d. aūt nō manet in domo in eternū. Filius
E aūt manet in eternū. Si ḡ vos filiꝰ libe
rauerit: vere liberi eritis. Scio quia filij
abrae estis: sed queritis me interficere:
qꝛ sermo meꝰ nō capit i vobis: Ego qđ
vidi apud p̄rem: loquor: ⁊ vos que vidi
stis apud p̄rem vr̄m: facitis. Rn̄derūt ⁊ di
xerūt ei. P̄r nr̄ abraā ē. Dicit eis iesus.
Si filij abrae estis: opera abrae facite.
Nūc aūt queritis me interficere: hoiem
qui veritatē vobis locutꝰ sū quā audi-
ui a deo. Hoc abraā nō fecit. Vos facitis
opa p̄ris vr̄i. Dixerunt itaq̄ ei. Nos ex
fornicatiōe nō sumus nati. Unū patrē
habemus deū. Dixit ḡ eis iesus: Si deꝰ
pater vr̄ esset: diligeretis vtiq̄ me. Ego
eni ex deo ꝓcessi ⁊ veni. Neq̄ eni a me-
ip̄o veni: sed ille me misit. Quare loque
lā meā nō cognoscitis? Quia nō potestis
1.Joh.3.b audire sermonē meū. ‖ Vos ex p̄re dya-
F bolo estis: ⁊ desideria p̄ris vr̄i vultis fa
cere. Ille homicida erat ab initio: ⁊ i ve
ritate nō stetit: qꝛ nō ē veritas i eo. Cuʒ
loquit̄ mendaciū: ex ꝓprijs loquit̄: qꝛ
mendax ē ⁊ p̄r eius. Ego autē si v̄itatē
dico nō creditis mihi. Quis ex vobis ar
guet me de pctō? Si veritatē dico: qua-
1.Joh.4.a re nō creditis mihi? ‖ Qui ex deo ē: v̄ba
dei audit. Propterea vos nō auditis: qꝛ
ex deo nō estis. Rn̄derūt ergo iudei: ⁊ di
S.7.c.i.10.d xerūt ei: ‖ Nōne bn̄ dicimꝰ nos qꝛ sama
ritanꝰ es tu: ⁊ demoniū habes? Rn̄dit ie
sus. Ego demoniū nō habeo sed honori
fico p̄rem meū ⁊ vos inhonorastis me.
Ego aūt nō q̄ro gloriā meā. Est q̄ que-
rat ⁊ iudicet. Amē amen dico vobis: si
quis sermonē meū seruauerit: mortem
nō videbit in eternū. Dixerunt ergo iu-
dei: Nūc cognouimꝰ qꝛ demoniū habes
G Abraā mortuꝰ ē ⁊ ꝓphete: ⁊ tu dicis: si
quis sermonē meū seruauerit: nō gusta
bit mortē in eternū. Nunquid tu maior
es p̄re nr̄o abraā q̄ mortuꝰ ē? Et ꝓphete
mortui sūt. Quē teip̄m facis? Rn̄dit ie-
sus: Si ego glorifico meip̄m ğl̄ia mea
nihil ē. Est p̄r meꝰ q̄ glorificat me: queʒ
vos dicitis: qꝛ deus nr̄ ē: ⁊ nō cognoui-
S.7.d stis eū. Ego aūt noui eū ‖ Et si dixero qꝛ
nō scio eū: ero similis vobis mēdax. Sʒ
scio eū: ⁊ sermonē eius seruo: Abraā p̄r
vr̄ exultauit vt videret diē meū: vidit ⁊
gauisus ē. Dixerūt ergo iudei ad eum.

Quinq̄ginta annos nondum habes et
abraā vidisti? Dixit eis iesus: Amen a-
men dico vobis: anteq̄ abraā fieret ego
sū. Tulerūt ḡ lapides vt iacerēt in eum
Jesus aūt abscōdit se: ⁊ exiuit de tēplo.

T p̄teriēs iesus vidit IX
e hoiem cecū a natiuitate: ⁊ inter- A
rogauerūt eū discipuli eiꝰ: Rab-
bi q̄s peccauit: hic aut parētes eius vt
cecꝰ nasceret̄? Rn̄dit iesus: Neq̄ hic pec
cauit neq̄ parētes eiꝰ: sed vt manifestē
tur opa dei in illo. Me oportet operari
opa eiꝰ q̄ misit me donec dies ē: Venit
nox qn̄ nemo pōt opari ‖ Q̄diu sū i mū- S.8.b.
do: lux sum mūdi. Hoc cū dixisset expu- J.12.g.
it in terrā: ⁊ fecit lutū ex sputo: ⁊ liniuit
lutū sup oculos eius ⁊ dixit ei. Vade la
ua in natatoria syloe: qđ interpretatur B
missus. Abijt ergo ⁊ lauit: ⁊ venit vidēs
Itaq̄ vicini ⁊ q̄ viderāt eū priꝰ qꝛ men
dicus erat: dicebāt: Nōne hic ē q̄ sede-
bat ⁊ mēdicabat? Alij dicebēt qꝛ hic ē:
alij aūt nequaq̄: sed silis ē eiꝰ. Ille v̄o
dicebat qꝛ ego sum. Dicebāt ḡ ei. Quō
apti sunt tibi oculi? Rn̄dit: Ille hō q̄ di
cit̄ iesus lutū fecit: ⁊ vnxit oculos meos
⁊ dixit mihi. Vade ad natatoriā syloe: ⁊
laua. Et abij ⁊ laui: ⁊ video. Et dixerūt
ei Ubi ē ille? Ait. Nescio. Adducūt euʒ C
ad phariseos qui cecus fuerat. Erat aūt
sabbatū qn̄ lutū fecit iesus: ⁊ apuit ocu
los eius. Iteꝝ ḡ interrogabāt eū phari
sei quō vidisset. Ille aūt dixit eis. Lutū
mihi posuit sup oculos: ⁊ laui ⁊ video.
Dicebāt ergo ex phariseis quidā. Nō ē
hic hō a deo q̄ sabbatū nō custodit. Alij
aūt dicebāt Quō pōt hō pctōr hec signa
facere? Et scisma erat inter eos. Dicunt
ḡ ceco iteꝝ: Tu q̄d dicis de illo q̄ apuit
oculos tuos. Ille aūt dixit: qꝛ ꝓpheta D
ē. Nō crediderūt ergo iudei de illo qꝛ ce
cus fuisset ⁊ vidisset: donec vocauerūt
pentes eiꝰ qui viderat: ⁊ interrogauerūt
eos dicētes: Hic ē filius vr̄ quē vos di-
citis qꝛ cecus natus ē. Quō ergo nunc
videt. Rn̄derūt eis pentes eiꝰ: ⁊ dixerūt
Scimus qꝛ hic ē filiꝰ noster ⁊ qꝛ cecus
natus ē. Quō aūt nūc videat nescimus
aut quis eiꝰ aperuit oculos nos nesci-
mus Ipsū interrogate. Etatē hʒ ip̄e de E
se loquat̄. Hec dixerūt parentes eiꝰ: qm̄
timebant iudeos. Jam eni cōspirauerāt
iudei: vt si quis eū cōfiteret̄ esse christū
extra synagogam fieret. Propterea pa-
rentes eius dixerūt: qꝛ etatem habet ip-
sum interrogate: Vocauerunt ergo rur-

ſum hoïem qui fuerat cecus ⁊ dixerunt
ei. ‖ Da gl'iã deo. Nos ſcimus q̄ꝛ hic hõ
pctõꝛ ẽ. Dixit ꝗ eis ille. Si pctõꝛ eſt ne-
ſcio: vnũ ſcio q̄ꝛ cec⁹ cũ eſſem mõ video
Dixerũt ergo illi: Quid fecit tibi? Quõ
apuit tibi oculos. Rñdit eis. Dixi vo-
bis iã ⁊ audiſtis: Quid iterũ vultꝭ audi
re. Nũquid ⁊ vos vultis diſcipuli eius
fieri. Maledixerũt ꝗ ei: ⁊ dixerũt. Tu di
ſcipulus illius ſis nos aũt moyſi diſci-
puli ſumus. Nos ſcimus q̄ꝛ moyſi locu
tus ẽ deus: hũc aũt neſcimus vñ ſit. Re
ſpondit ille hõ: ⁊ dixit eis. In hoc enim
mirabile eſt q̄ꝛ vos neſcitis vnde ſit: et
apuit meos oculos. Scimus autẽ quia
pctõꝛes deus nõ audit: ſed ſi q̄s dei cul
toꝛ ẽ ⁊ voluntatẽ eius facit: hunc exau
dit ‖ A ſeculo nõ ẽ auditũ: q̄ꝛ quis ape-
ruit oclos ceci nati. Niſi eſſet hic a deo
nõ poterat facere quicq̃. Rñderũt: ⁊ di
xerũt ei. In pctĩs natus es tot⁹: ⁊ tu do-
ces nos. Et eiecerũt eũ foras. Audiuit
ieſus q̄ꝛ eiecerũt eũ foras: ⁊ cũ iueniſſet
eũ dixit ei. Tu credis in filiũ dei. Rñdit
ille ⁊ dixit. Quis eſt dñe vt credã in eũ.
Et dixit ei ieſus. Et vidiſti eũ: ⁊ qui lo-
quit̃ tecũ ipe eſt. At ille ait. Credo dñe.
Et ꝓcidẽs adoꝛauit eum. Et dixit ei ie
ſus: In iudiciũ ego in hũc mũdũ veni:
vt qui non vident videãt: ⁊ qui vident
ceci fiant. Et audierunt quidam ex pha
riſeis qui cum ipo erant: ⁊ dixerunt ei.
Nũq̄d ⁊ nos ceci ſum⁹. Dixit eis ieſus
Si ceci eſſetis nõ haberetis peccatum.
Nunc vero dicitis quia videmus: pctm̃
veſtrũ manet.

X

Men amen dico vobis: qui non
intrat ꝑ oſtiũ ĩ ouile ouiũ: ſꝫ aſ-
cendit aliũde: ille fur ẽ et latro
Qui aũt intrat ꝑ oſtiũ: paſtoꝛ ẽ ouium.
Huic oſtiari⁹ aperit: ⁊ oues vocẽ ei⁹ au
diũt. Et ꝓprias oues vocat noïatim et
educit eas. Et cũ ꝓprias oues emiſerit
aũ eas vadit ⁊ oues illũ ſequũt̃: q̄ꝛ ſciũt
vocẽ ei⁹. Alienũ aũt nõ ſequũt̃: ſꝫ effu
giũt ab eo: q̄ꝛ nõ nouerunt vocẽ alieno
rũ. Hoc ꝓuerbiũ dixit ieſus. Illi aũt nõ
cognouerũt quid loqueret̃ eis. Dixit ꝗ
eis iterũ ieſus. Amẽ amẽ dico vobis: q̄ꝛ
ego ſum oſtiũ ouiũ. Oẽs quotquot ve
nerũt fures ſunt ⁊ latrones: ſed nõ au
dierũt eos oues. Ego ſum oſtiũ. Per me
ſi q̄s introierit ſaluabit̃: ⁊ ingrediet̃ et
egrediet̃: ⁊ paſcua inueniet. Fur non ve
nit niſi vt furet̃ ⁊ mactet ⁊ perdat. Ego
veni vt vitã habeãt: ⁊ abundantius ha
beãt. Ego ſũ paſtoꝛ bonus. ‖ Bon⁹ pa-
ſtoꝛ aĩam ſuã dat ꝓ ouibus ſuis. Mer-
cẽnarius aũt ⁊ q̄ nõ ẽ paſtoꝛ cui⁹ nõ ſũt
oues ꝓprie videt lupũ venientẽ ⁊ dimit
tit oues ⁊ fugit: ⁊ lup⁹ rapit ⁊ diſpergit
oues. Mercẽnari⁹ aũt fugit: q̄ꝛ mercen-
narius eſt: ⁊ nõ ꝑtinet ad eũ de ouibus
Ego ſum paſtoꝛ bonus ⁊ cognoſco oues
meas: ⁊ cognoſcũt me mee ‖ Sicut nouit
me pater: ⁊ ego agnoſco prẽm: ⁊ aĩam me
ã pono ꝓ ouibus meis. Et alias o-
ues habeo que nõ ſunt ex hoc ouili ⁊ il-
las opoꝛtet me adducere ⁊ vocẽ meã au
diẽt ⁊ fiat vnũ ouile ⁊ vn⁹ paſtoꝛ. Pꝛo-
pterea me diligit pr̃: q̄ꝛ ego pono aĩam
meã vt iterũ ſumã eã. Nemo tollit eã a
me: ſed ego pono eã a meipo. Ptãtẽ ha
beo ponẽdi eã: ⁊ ptãtem habeo iterũ ſu
mẽdi eã. Hoc mãdatũ accepi a prẽ meo
Diſſenſio iterũ facta ẽ inter iudeos ꝓpt̃
ſermones hos. Dicebãt aũt multi ex ip
ſis ‖ Demoniũ habet ⁊ inſanit. Quid eũ
auditis? Alij dicebãt. Hec verba nõ ſũt
demoniũ hñtis. Nũquid demoniũ põt
cecoꝝ oculos apire? Facta ſũt aũt ence-
nea in hieroſolymis: ⁊ hyems erat. Et
ambulabat ieſus in tẽplo in poꝛticu ſa-
lomonis. Circũdederũt ꝗ eũ iudei: ⁊ dice
bãt ei: Quouſq; aĩam nr̃am tollis? Si
tu es chꝛiſtus dic nobis palam? Rñdit
eis ieſus. Loquoꝛ vobis ⁊ non creditis.
Opa que ego facio in noïe pr̃is mei hec
teſtimoniũ ꝑhibet de me. Sꝫ vos nõ cre
ditis: q̄ꝛ nõ eſtis ex ouibus meis. Oues
mee vocẽ meam audiũt ⁊ ego cognoſco
eas: ⁊ ſequunt̃ me. Et ego vitã eternam
do eis: ⁊ nõ ꝑibũt in eternũ: ⁊ nõ rapiet
eas quiſq̃ de manu mea. Pater meus
q̄d dedit mihi mai⁹ oĩb⁹ ẽ: ⁊ nemo põt
rape de manu pr̃is mei. Ego ⁊ pr̃ vnum
ſum⁹ ‖ Suſtulerũt ergo lapides iudei vt
lapidarẽt eum. Rñdit eis ieſus. Multa
bona opa oñdi vobis ex prẽ meo. Pro-
pter q̄d eoꝝ opus me lapidatꝭ? Rñderũt
ei iudei: De bono opere nõ lapidamus
te: ſꝫ de blaſphemia: ⁊ q̄ꝛ tu hõ cum ſis
facꝭ teipm deũ. Rñdit eis ieſus. Nõne
ſcriptũ ẽ ĩ lege vr̃a: ‖ q̄ꝛ ego dixi dij eſtꝭ?
Si illos dixit deos ad quos ſmo dei fa-
ctus ẽ: ⁊ nõ põt ſolui ſcriptura: quẽ pr̃
ſcificauit ⁊ miſit ĩ mũdũ vos dicitis q̄ꝛ
blaſphemas q̄ꝛ dixi filius dei ſũ? Si nõ
facio opa pr̃is mei nolite credere mihi.
Si aũt facio: ⁊ ſi mihi nõ vultis crede-
re opib⁹ credite: vt cognoſcatis: ⁊ creda
tis: q̄ꝛ pr̃ in me ẽ: ⁊ ego in patre ‖ Quere

Marginal references: Joſue.7.c · f · J.11.e. · B · A · a · B · 1.Joh.3.e · C · Mat.11.d · Luc.10.d · Mat.20.d · Mar.10.d. · D · S.7.c.8.f · E · F · S.8.g · G · Ps.81. · Mat.11.b

Mar. 5. a bāt ḡ eū app̄hēdere: ꝛ exiuit de manib⁹ eoꝝ. Et abijt iteꝝ trās iordanē i eū locū vbi erat iohes baptizās primū: et māsit illic. Et multi venerūt ad eū: ꝛ dicebāt: qꝛ iohes quidē signū fecit nullū. Omia aūt q̄cūq; dixit iohes de hoc: vera erāt: ꝛ multi crediderūt in eum. XI

A e Rat aūt q̄daꝫ languēs lazarus a bethania: de castello marie ꝛ marthe soroꝝ ei⁹. Maria aūt erat q̄ vnxit dn̄m vnguēto ꝛ extersit pedes ei⁹ capillis suis: cui⁹ frater lazar⁹ infirmabať. Miserūt ḡ sorores ei⁹ ad eū dicētes Dn̄e: ecce quē amas infirmať. Audiēs aūt iesus dixit eis. Infirmitas hec nō ē ad mortē: sed ꝓ gl̄ia dei vt glorificeť filius dei p̄ eā. Diligebat aūt iesus marthā ꝛ sororē ei⁹ mariā ꝛ lazaꝝ. Ut ergo audiuit qꝛ infirmať tūc quidē māsit in eodē loco duob⁹ dieb⁹. Deinde post hec dicit discipuľ suis. Eam⁹ i iudeā iteꝝ. Dicūt ei discipuli. Rabbi nūc q̄rebāt te iudei lapidare: ꝛ iteruꝫ vadis illuc? Rn̄dit ie-

B sus. Nōne duodeci sūt hore diei? Si q̄s ambulauerit in die: nō offendit: qꝛ lucē hui⁹ mūdi videt. Si aūt ambulauerit i nocte: offēdit: qꝛ lux nō ē in eo. Hec ait ꝛ post hec dicit eis: Lazar⁹ amic⁹ nr̄ dormit: sed vado vt a somno excitē eū. Dixerūt ergo discipuli ei⁹: Dn̄e si dormit: saluus erit. Dixerat aūt iesus de morte ei⁹: illi aūt putauerūt qꝛ de dormitiōe somni diceret. Tūc ergo iesus dixit eis manifeste: Lazar⁹ mortu⁹ est: ꝛ gaudeo ꝓpť vos vt credatis: qm̄ nō erā ibi. Sꝫ eam⁹ ad eū. Dixit ergo thomas q̄ dr̄ didymus ad ꝯdiscipulos: Eamus ꝛ nos ꝛ moriamur cū eo. Uenit itaq; iesus: ꝛ inueit eū q̄ttuor dies iā in monumēto habenteꝫ.

C Erat aūt bethania iuxta hierosolymaꝫ q̄si stadijs q̄ndecim. Multi aūt ex iudeis venerāt ad marthā ꝛ mariā vt ꝯsolarenť eas de fratre suo. Martha ḡ vt audiuit qꝛ iesus venit occurrit illi: maria aūt domi sedebat. Dixit ergo martha ad iesum: Dn̄e si fuisses hic frater me⁹ non fuisset mortu⁹. Sꝫ ꝛ nūc scio qꝛ q̄cunq; popósceris a deo dabit tibi de⁹. Dicit illi iesus: Resurget frater tu⁹. Dicit ei martha: Scio qꝛ resurget in resurrectione i nouissimo die. Dicit ei iesus: Ego suꝫ resurrectio ꝛ vita. Qui credit in me etiā si mortu⁹ fuerit viuet: ꝛ omis q̄ viuit ꝛ credit in me: non morieť in eternū. Credis hoc? Ait illi. Utiq; dn̄e. Ego credidi qꝛ

D tu es christ⁹ fili⁹ dei viui q̄ in hūc mundū venisti. Et cū hec dixisset: abijt ꝛ vocauit mariā sororē suā silentio dicens: Mgř adest: et vocat te. Illa vt audiuit surrexit cito: ꝛ venit ad eū. Nōdū eni venerat iesus in castellū: sꝫ erat adhuc i illo loco vbi occurrerat ei martha. Iudei ergo q̄ erāt cū ea in domo ꝛ ꝯsolabātur eā: cū vidissent mariā qꝛ cito surrexit et exijt: secuti sūt eam dicētes: Quia vadit ad monumentū vt ploret ibi. Maria ergo cū venisset vbi erat iesus: vidēs euꝫ: cecidit ad pedes ei⁹: ꝛ dixit ei: Dn̄e si fuisses hic: nō esset mortu⁹ frater me⁹. Iesus ergo vt vidit eā plorātē ꝛ iudeos q̄ venerāt cū ea plorātes: infremuit spū et turbauit seip̄m ꝛ dixit: Ubi posuistis eū? E Dicūt ei: Dn̄e veni ꝛ vide. Et lachrymatus est iesus. Dixerunt ergo iudei: Ecce quō amabat eū. Quidā aūt ex ip̄is dixerūt: ‖ Nō poterat h̄ q̄ aperuit oculos ceci nati facere vt h̄ nō moreretur? Iesus ergo rursū fremēs in semetip̄o: venit ad monumentū. Erat aūt spelūca: ꝛ lapis supposit⁹ erat ei. Ait iesus: Tollite lapidē. Dicit ei martha soror ei⁹ qui mortu⁹ fuerat. Dn̄e iā fetet: q̄triduan⁹ est eni. Dicit ei iesus? Nōne dixi tibi: qm̄ si credideris videbis gl̄iam dei? Tulerūt ergo lapidē. Iesus aūt eleuatis sursū ocuľ dixit: Pater grās ago tibi qm̄ audisti me. Ego aūt sciebā qꝛ sp̄ me audis: sꝫ ꝓpter p̄pľm qui circūstat dixi: vt credant qꝛ tu me misisti. Hec cum dixisset voce magna F clamauit. Lazare veni foras. Et stati ꝓdijt qui fuerat mortu⁹ ligat⁹ man⁹ ꝛ pedes institis: ꝛ facies illi⁹ sudario erat ligata. Dixit eis iesus. Soluite eū: ꝛ sinite abire. Multi ergo ex iudeis q̄ venerāt ad mariā ꝛ marthā ꝛ viderāt q̄ fecit iesus: crediderūt in eū. Quidā aūt ex ipsis abierūt ad phariseos: ꝛ dixerūt eis q̄ fecit iesus. Collegerūt ergo pōtifices ꝛ pharisei ꝯciliū: ꝛ dicebāt: Quid faci⁹? Quia hic hō multa signa facit. Si dimittim⁹ eū sic: oēs credent in eū. Et venient romani: ꝛ tollent nr̄m locū ꝛ gentē. Un⁹ aūt ex ipsis cayphas nomie: cum esset pontifex anni illius dixit eis: ‖ Uos nescitis I. 18. c. quicq; nec cogitatis: qꝛ expedit vobis vt vn⁹ moriať hō ꝓ p̄pľo: ꝛ non tota gens G pereat. Hoc autē a semetip̄o nō dixit: sꝫ cū esset pontifex anni illius ꝓphetauit: qꝛ iesus moritur⁹ erat ꝓ gente. Et non tm̄ ꝓ gēte: sed vt filios dei q̄ erāt dispersi ꝯgregaret in vnū. ‖ Ab illo ḡ die cogitauerūt vt interficerēt eū. Iesus ergo iā

Marginal references: I. 9. a (at "Nō poterat"); Mat. 12. b; Mar. 3. a (at "Ab illo ḡ die").

Mat.26.a
Mat.14.a
Luce.22.a

nō in palā ambulabat apud iudeos:sed abijt in regiōe iuxta desertū in ciuitatē que dicit̄ effrem:⁊ ibi morabat̄ cū disci pul̄ suis.‖Proximū aūt erat pasca iudeorū ⁊ ascēderūt multi hierosolymam de regione aū pasca vt scīficarent seip̄os. Querebāt ergo iesum: ⁊ colloq̄bant̄ ad inuicē in tēplo stantes. Quid putatis: q2 nō venit ad diē festū istū? Dederāt au tē pontifices ⁊ pharisei mandatū: vt si quis cognouerit vbi sit indicet: vt ap̄hendant eum.

B
Mat.26.a
Mar.14.a.

XII

IEsus ḡ ante sex dies pasce venit bethaniā vbi lazarꝰ fuerat mortuus:quē suscitauit iesus Fecerūt aūt ei cenā ibi:⁊ martha ministrabat:lazarus vero vnꝰerat ex discūbentibus cum eo.

Mat.26.a
Mar 14.a
Lucl.7.f.

‖Maria ergo accepit librā vnguēti nardi pistici p̄ciosi:⁊ vnxit pedes iesu:⁊ extersit pedes eiꝰcapill̄ suis:⁊ domꝰ impleta est ex odore vnguenti. Dixit ḡ vnꝰ ex discipul̄ eius iudas scariothis q̄ erat eū traditurꝰ. Quare hoc vnguentū nō venijt trecentl̄ denarijs ⁊ datū est egenis? Dixit aūt hoc nō q2 de egenis ꝑtinebat ad eum:sed q2 fur erat:⁊ loculos hn̄s ea que mittebant̄ portabat. Dixit ergo iesus.

B
Mat.26.a

‖Sinite illā: vt i diē sepulture mee seruet illud. Paup̄es eni semꝑ habebitl̄ vobiscū:me aūt nō semꝑ habebitl̄.‖Cognouit ergo turba multa ex iudeis q2 illic est:⁊ venerūt nō ꝓpter iesum tm̄:sed vt lazarū viderēt quē suscitauit a mortuis.Cogitauerūt aūt principes sacerdotū vt ⁊ lazaꝝ interficerēt: q2 mlti ꝓpter illū abibāt ex iudeis:⁊ credebāt in iesū

Mat.21.a
Mar.11.a.
Luce.19.e

‖In crastinū aūt turba mlta q̄ venerat ad diez festū:cū audissent q2 venit iesus hierosolymā:acceperūt ramos palmarū ⁊ ꝓcesserūt obuiā ei ⁊ clamabāt. Osanna bn̄dictus qui venit in noīe dn̄i rex israel. Et inuenit iesus asellū et sedit suꝑ eū sicut scriptū est.

Esa.62.d.
Zach.9.b
Mat.21.a.
C

‖Noli timere filia sion:ecce rex tuꝰ venit sedens suꝑ pullū asine. Hec nō cognouerūt discipuli eius primū:sed qn̄ glorificatꝰ est iesus:tūc recordati sunt q2 hec erāt scripta de eo:et hec fecerūt ei. Testimoniū ergo ꝑhibebat turba que erat cū eo qn̄ lazaꝝ vocauit de monumēto:⁊ suscitauit eū a mortuis. Propterea ⁊ obuiā venit ei turba: q2 audierūt eū fecisse hoc signū. Pharisei ergo dixerūt ad semetipsos: Videtis q2 nihil ꝓficimꝰ? Ecce mūdus totꝰ post eū abijt. Erāt aūt quidā gentiles ex his qui ascenderāt vt adorarēt in die festo.

Hi ergo accesserūt ad philippū qui erat a bethsaida galilee: ⁊ rogabāt eū dicentes: Dn̄e: volumus iesum videre. Venit philippus:⁊ dicit andree: Andreas rursum ⁊ philippus dixerūt iesu. Iesus aūt rn̄dit eis dicēs: Venit hora vt clarificet̄ filiꝰ hominis. Amen amē dico vobis: nisi granū frumēti cadens in terrā mortuū fuerit ip̄m solū manet. Si aūt mortuū fuerit:multū fructū affert.

D
Mat.16.d
Mar.8.d
Lu.9.c.17.

‖Qui amat aiam suā:ꝑdet eā. Et qui odit aiam suā in hoc mūdo in vitā eternā custodit eā. Si quis mihi ministrat:me sequat̄. Et vbi sum ego:illic ⁊ minister meꝰ erit. Si quis mihi ministrauerit: honorificabit eū pr̄ meꝰ.

Mat.26.d
Mar.14.d

‖Nunc aīa mea turbata est. Et quid dicā? Pater saluifica me ex hac hora. Sed ꝓpterea veni in horaz hanc Pater clarifica nomē tuū. Venit ḡ vox de celo dicēs. Et clarificaui: ⁊ iteꝝ clarificabo. Turba ergo q̄ stabat ⁊ audierat: dicebat tonitruū esse factū. Alij aūt dicebant: Angelus ei locutꝰ est. Rn̄dit iesus:⁊ dixit. Nō ꝓpter me hec vox venit sed ꝓpter vos. Nūc iudicium est mūdi. Nūc princeps huiꝰ mūdi eijciet̄ foras.

E
S.5.b.et.8.b

‖Et ego si exaltatꝰ fuero a terra:oia traham ad meip̄m. Hoc aūt dicebat significans qua morte esset moriturꝰ. Rn̄dit ei turba: Nos audiuimꝰex lege q2 christus manet in eternū. Et quō tu dicis:oportet exaltari filiū hois? Et quis est iste filius hois? Dixit ergo eis iesus: Adhuc modicū lumen in vobis est. Ambulate dū lucē habetis:vt nō vos tenebre com p̄hendāt. Et qui ambulat in tenebrl̄ nescit quo vadat. Dū lucē habetl̄ credite i lucem:vt filij lucl̄ sitis. Hec locutꝰ est iesus:⁊ abijt:⁊ abscōdit se ab eis. Cū autē tanta signa fecisset corā eis:nō credebāt in eū:vt sermo esaie impleret̄ quē dixit.

F
Esa.53.a

Dn̄e q̄s credidit auditui nr̄o:⁊ brachiū dn̄i cui reuelatū est? Propterea nō poterant credere:q2 iteꝝ dixit esaias.

Esa.6.c
Mat.13.b.
Mar.4.b
Mar.8.b
Actl.28.f.

‖Excecauit oculos eoꝝ ⁊ indurauit cor eoꝝ vt nō videant oculis:⁊ nō intelligāt corde ⁊ conuertant̄ ⁊ sanē eos. Hec dixit esaias qn̄ vidit gl'iam eiꝰ:⁊ locutꝰ est de eo. Veruntn̄ ⁊ ex principibꝰ multi crediderūt in eū:sed ꝓpter phariseos nō ꝯfitebant̄: vt de synagoga nō eijcerent̄. Dilexerunt eni gl'iam hoim magl̄ q̄ gloriaz dei. Iesus aūt clamauit ⁊ dixit: Qui credit in me:nō credit in me:sed in eū q̄ misit me. Et qui videt me:videt eū qui misit me.

G
S.8.b.et.9.a

‖Ego lux in mundū veni: vt ois

qui credit in me: in tenebr] nō maneat. Et si quis audierit x̄ba mea ⁊ nō custo dierit: ego nō iudico eum. Non enī veni vt iudicē mundū: sed vt saluificē mundū. Qui spernit me: ⁊ non accipit verba mea habet q̄ iudicet eum. Sermo quem locut⁹ sum: ille iudicabit euȝ in nouissimo die. Quia ego ex meip̄o nō sū locut⁹ sed q̄ misit me pr̄: ip̄e mihi mādatū dedit: quid dicā: ⁊ q̄d loquar: Et scio quia mādatū ei⁹ vita eterna est. Que;ꝫ ego lo

B quor: sicut dixit mihi pr̄ sic loq̄r. XIII

a Nte diē festū pasce sciēs iesus q2 venit hora eius vt trāseat ex hoc mūdo ad p̄rem: cū dilexisset suos

Luc. 22. a

qui erāt in mūdo: in finē dilexit eos‖ Et cena facta cū diabolus iā misisset in cor vt traderet eum iudas symonis scariothis:‖ sciēs q2 oia dedit ei pater i man⁹: ⁊ q2 a deo exiuit: ⁊ ad deū vadit: surgit a cena: ⁊ ponit vestimēta sua: ⁊ cū accepisset lintheum p̄cinxit se. Deinde misit aquā in peluim: ⁊ cepit lauare pedes discipuloꝝ: ⁊ extergere lintheo q̄ erat p̄cinctus. Uenit ergo ad symonē petꝝ. Et dicit ei petrus. Dñe tu mihi lauas pedes? Rñdēs iesus: ⁊ dixit ei. Q̄d ego facio tu nescis modo: scies autē postea. Dicit ei petr⁹. Nō lauabis mihi pedes i eternū. Rñdit ei iesus. Si nō lauero te: nō habebis partē mecū. Dicit ei symon petrus. Dñe nō t̄m pedes meos: sed ⁊ manus et caput. Dicit ei iesus: Qui lot⁹ est: nō in-

Mat. 11. d. Luc. 10. d. J. 6. d

B diget nisi vt pedes lauet: sed est mūdus tot⁹. Et vos mūdi estis sed nō oēs. Sciebat enī q̄s nā esset q̄ traderet eū. Propterea dixit: nō estis mundi oēs. Postq̄ ergo lauit pedes eoꝝ: accepit vestimēta sua: ⁊ cū recubuisset iteꝝ dixit eis: Scitis quid fecerim vobis? Uos vocat] me mgr̄ ⁊ dñe: ⁊ bene dicitis. Sum etenim. Si ergo ego laui pedes v̄ros dñs ⁊ mgr̄ ⁊ vos debet] alter alteri⁹ lauare pedes. Exemplū enī dedi vobis: vt quēadmodum ego feci vobis: ita et vos faciatis.

Mat. 10. c Luc. 6. f.

‖ Amē amē dico vobis: nō est s̄uus maior dño suo: neq̄ ap̄ls maior est eo q̄ misit illū. Si hec scit] beati eritis si feceritis ea. Nō de oib⁹ vobis dico. Ego scio q̄s elegerim. Sed vt adimpleat̄ scriptu

Ps. 40.

ra. ‖ Qui manducat mecū panē: leuabit ꝯtra me calcaneū suū. Amodo dico vo

C bis priusq̄ fiat vt cū factū fuerit credatis: q2 ego sum‖ Amē amē dico vobis: q̄ accipit si quem misero: me accipit. Qui aūt me accipit: accipit eū q̄ me misit. Cū

Mat. 10. d Luce. 10. c

hec dixisset iesus turbat⁹ est sp̄ū: ⁊ ꝑtestatus est ⁊ dixit. ‖ Amen amē dico vobis: q2 vn⁹ ex vobis tradet me. Aspiciebant ergo ad inuicē discipuli: hesitātes de quo diceret. ‖ Erat ergo recūbens vn⁹ ex discipulis ei⁹ in sinu iesu: quē diligebat iesus. Innuit ergo huic symō petr⁹ ⁊ dixit ei: Quis est d̄ quo dicit? Itaq̄ cū recubuisset ille supra pect⁹ iesu dicit ei: Dñe quis est? Respōdit iesus. Ille ē cui ego intinctū panē porrexero. Et cū intinxisset panē: dedit iude symonis scariothis. Et post buccellā introiuit in eū sathanas. Et dicit ei iesus: Q̄d facis fac citius. Hoc aūt nemo sciuit discūbentium ad quid dixerit ei. Quidaȝ enī putabant q2 loculos habebat iudas: q̄ dixisset ei iesus: eme ea que opus sunt nobis ad diē festum: aut egenis vt aliq̄d daret

Mat. 26. b. Mar. 14. b Luce. 22. c J. 21. f

D Cū ergo accepisset ille buccellā: exiuit cōtinuo. Erat autē nox. Cū ergo exisset: dixit iesus. Nūc clarificat⁹ est fili⁹ homis. ⁊ de⁹ clarificat⁹ est in eo. Si de⁹ clarificatus est i eo: ⁊ de⁹ clarificabit eū in semetipso: ⁊ ꝯtinuo clarificabit eū. Filioli: adhuc modicū vobiscū suȝ. ‖ Queret] me: et sicut dixi iudeis: ‖ quo ego vado vos non potestis venire. Et vobis dico modo ‖ Mandatū nouū do vobis: vt diligatis inuicē sicut dilexi vos: vt et vos diligatis inuicē. In hoc cognoscēt oēs: q2 discipuli mei estis: si dilectionē habueritis ad inuicē. Dicit ei symon petrus Dñe quo vadis? Rñdit iesus: Quo ego vado nō potes me modo sequi: sequeris autē postea Dicit ei petrus. Quare non possum te sequi modo? Aiam meā ꝑ te ponā. Rñdit ei iesus: Aiam tuam ꝑ me pones. ‖ Amen amē dico tibi: nō cantabit gallus donec ter me neges. XIIII

J. 7. e. J. 8. e 1. Joh. 2. b Mt. 26. c. M 14. d. L. 22. c

A

e Et ait discipulis suis: Nō turbet̄ cor vestrū. Creditis in deū ⁊ i me credite. In domo patr] mei mansiones multe sunt. Si quo min⁹ dixisseȝ vobis: q2 vado parare vobis locum. Et si abiero ⁊ p̄parauero vobis locū: iteruȝ venio ⁊ accipiam vos ad meipsuȝ vt vbi sum ego ⁊ vos sitis. Et quo ego vado scitis ⁊ viā scitis. Dicit ei thomas Domine nescim⁹ quo vadis. Et quō possum⁹ viam scire? Dicit ei iesus. Ego sum via ⁊ veritas ⁊ vita. Nemo venit ad patrem nisi ꝑ me. Si cognouissetis me: ⁊ patreȝ meum vtiq̄ cognouisset]. Et amodo cognoscetis eum: ⁊ vidistis eū Dicit ei philippus. Domine ostende nobis patrem:

B et sufficit nobis. Dicit eis iesus. Tanto
tempe vobiscū su3 et nō cognouistꝭ me?
Philippe: qui videt me: videt ⁊ patrem
Quō tu dicis ōnde nobis p̄rem? Nō cre
dis q̄ ego in p̄re: ⁊ p̄r in me ē? Uerba q̄
ego loquoꝛ vobis: a meip̄o nō loq̄r. P̄r
aūt in me manēs ip̄e facit opa. Nō cre
J.5.f. ditis q̄ ego in p̄re ⁊ pater in me ē ‖ Alio
quin ꝓpter opa ipsa credite. Amē amē
dico vobis: qui credit in me: opera que
ego facio ⁊ ipse faciet: ⁊ maioꝛa hoꝝ fa-
J.16.d ciet ‖ quia ego ad patrē vado. Et q̄cun
q̄ petieritis patrē in nomine meo hoc
Mat.21.c. faciā: vt gloꝛificet̄ pater i filio ‖ Si quid
Mar.11.c petieritis me in nomine meo hoc faciā
Si diligitis me mandata mea seruate.
Et ego rogabo p̄re3 ⁊ aliū paclytū da-
bit vobis vt mā3eat vobiscū i eternū spi
ritū veritatis: quē mundus nō p̄ōt acci
pere: q̄ nō videt eū: nec scit eū. Uos aūt
cognoscetis eū: q̄ apud vos manebit: ⁊
in vobis erit. Non relinquā vos oꝛpha-
nos: veniā ad vos. Adhuc modicum: et
C mūdus me iā nō videt. Uos aūt videtis
me: q̄ ego viuo: ⁊ vos viuetꝭ. In illo die
vos cognoscetis q̄ ego sum in p̄re meo:
⁊ vos in me: et ego in vobis. Qui habet
mādata mea ⁊ seruat ea: ille est qui dili-
Mat.10.d git me. ‖ Qui aute3 diligit me: diliget̄ a
Lucꝭ.10.c p̄re meo. Et ego diligā eū: ⁊ mā3ifestabo
ei meip̄m. Dicit ei iudas: nō ille scario-
this: Dn̄e quid factū est q̄ manifestatu-
rus est nobis teip̄m ⁊ nō mūdo. R̄ndit
iesus: ⁊ dixit ei: Si quis diligit me s̄mo
nem meū seruabit: ⁊ pater meus diliget
eū: ⁊ ad eū veniem⁹: et mansione3 apud
eū faciem⁹. Qui nō diligit me sermones
meos nō seruat. Et sermonē quē audi-
stis nō est me⁹ sed ei⁹ qui misit me p̄ris.
D Hec locut⁹ sum vobis apud vos manēs
Paraclyt⁹ autē aūt spūssctūs quē mit-
tet pater in nomie meo: ille vos docebit
omia: ⁊ suggeret vobis omia q̄cūq̄ dixe
ro vobis. Pacē relinquo vobis: pacem
meam do vobis. Non quō mūdus dat:
ego do vobis. Non turbet̄ coꝛ v̄r̄m ne-
q̄ foꝛmidet. Audistꝭ q̄ ego dixi vobis:
vado ⁊ venio ad vos. Si diligeretis me
gauderetꝭ vtiq̄: q̄ vado ad p̄rem: q̄ pa
ter maioꝛ me est. Et nunc dixi vobis pri
usq̄ fiat: vt cum factu3 fuerit credatis.
Jam non multa loquar vobiscū. Uenit
enī princeps mūdi hui⁹: ⁊ in me nō ha-
bet quicq̄. Sed vt cognoscat mundus
q̄ diligo patrē: ⁊ sicut mandatu3 dedit
mihi pater: sic facio: Surgite eam⁹ hic.

Ego sum vitis vera: et pa- XV B
C ter me⁹ agricola est. Omnē pal-
mitem in me nō ferentē fructum
tollet eū: ⁊ omnē qui fert fructū purga-
bit eum vt fructū plus afferat. Jam vos
mundi estis ꝓpter sermonē quē locut⁹
sum vobis. Manete in me: ⁊ ego in vo-
bis. Sicut palmes non potest ferre fru-
ctum a semetipso nisi mā3serit in vite: sic
nec vos nisi in me manseritis. Ego sum
vitis: vos palmites. Qui manet in me ⁊
ego in eo hic fert fructum multū: q̄ sine
me nihil potestis facere. Si quis in me
nō manserit: mittet̄ foꝛas sicut palmes
⁊ arescet: ⁊ colligent eū: ⁊ in ignem mit-
tent ⁊ ardet. ‖ Si mā3seritis in me et ver Mat.21.c
ba mea in vobis mā3serint: q̄dcūq̄ volu Mar.11.c
eritis petetis: ⁊ fiet vobis. In hoc clari- B
ficat⁹ est pater me⁹ vt fructū plurimum
afferatꝭ: ⁊ efficiamini mei discipuli. Si-
cut dilexit me pater: et ego dilexi vos.
Manete in dilectione mea. Si precepta
mea seruaueritꝭ: manebitis in dilectiōe
mea: sicut ⁊ ego p̄ris mei p̄cepta serua-
ui: ⁊ maneo in ei⁹ dilectione. Hec locu-
tus sū vobis vt gaudiū meum in vobis
sit: ⁊ gaudiū vestrū impleat̄. ‖ Hoc est p̄- 1.Coꝛꝭ.4.1
ceptū meū vt diligatis inuicē sicut dile- Eph.5.a
xi vos. Maioꝛem hac dilectiōe nemo ha Phil.3.d
betꝭ q̄ vt animā suā ponat quis ꝓ ami- 1.Tessa.4.1
cis suis. Uos amici mei estis: si feceritis 1.Joh.3.c
que ego p̄cipio vobis. Jam nō dicā vos
seruos: q̄ seruus nescit quid faciat dn̄s
eius. Uos autē dixi amicos: quia omia
quecunq̄ audiui a patre meo nota feci
vobis. Non vos me elegistis: sed ego ele C
gi vos et posui vos vt eatis ⁊ fructū af-
feratis: et fruct⁹ vester maneat: vt quod-
cūq̄ petieritꝭ p̄rem in noīe meo det vo-
bis ‖ Hec mādo vobis vt diligatꝭ inuicē 1.Joh.3.c
Si mūdus vos odit scitote q̄ me p̄rioꝛē J.18.c
vobis odio habuit. Si d̄ mūdo fuissetꝭ:
mūdus q̄d suū erat diligeret. Quia vero
de mūdo nō estꝭ: sed ego elegi vos d̄ mū
do: ꝓpterea odit vos mūdus. Memēto- Mat.10.c
te s̄monis mei quē ego dixi vobis ‖ Nō ē Luce.6.f
seru⁹ maioꝛ dn̄o suo. ‖ Si me ꝑsecuti sūt Mt.24.a
⁊ vos ꝑsequent̄. Si sermonē meū serua 13.b. L.21.c
uerūt: ⁊ v̄r̄m seruabūt ‖ Sed hec oīa faci Mt.11.d D
ent vobis ꝓpter nomē meū: q̄ nesciūt Lucꝭ.10.d
eū q̄ misit me. Si nō venisse3 ⁊ locut⁹ fu
issem eis: pctm̄ nō h̄rent. Nūc aūt excu-
sationē nō habent de pctō suo. Qui me
odit: ⁊ p̄rem meū odit. Si opa nō fecis-
sem in eis q̄ nemo alius fecit: pctm̄ non
haberēt. Nūc aūt ⁊ viderūt ⁊ oderunt ⁊

me ꝛ pꝛem meū Sȝ vt adipleaꝛ ꝫmo q̄ i
Ps.54. lege eoꝝ ſcriptus eſt‖qꝛ odio habuerunt
me gratꝭ. Cuȝ aūt venerit paraclytꝰ quē
ego mittā vobis a pꝛe: ſpūs veritatꝭ qui
a pꝛe ꝓcedit: ille teſtimoniū phibebit ꝺ
me. Et vos teſtimoniuȝ phibebitꝭ qꝛ ab
B initio mecum eſtis. XVI

h Ec locutꝰ ſum vobis vt nō ſcan-
Mat.24.a dalizemi‖Abſqȝ ſynagogꝭ faciēt
Mar.13.b vos‖ Sȝ venit hora vt ois q̄ interficit vos
Lu.21.c arbitreꝛ obſequȝ ſe pſtare deo. Et hec fa
cient vobis qꝛ non nouerunt pꝛem neqȝ
me. Sȝ hec locutꝰ ſum vobis vt cū vene
rit hora eoꝝ: remiſcami: qꝛ ego dixi vo-
bis. Hec aūt vobis ab initio nō dixi: qꝛ
B vobiſcū erā. Et nunc vado ad eū q̄ miſit
me: ꝛ nemo ex vobis interrogat me q̄ va
dis. Sȝ qꝛ hec locutꝰ ſum vobis: triſticia
iplebit coꝛ vr̄m. Sȝ ego ꝟitatē dico vo-
bis expedit vobis vt ego vadā. Si enim
non abiero paraclytus non veniet ad
vos. Si autem abiero: mittam eum ad
vos. Et cum venerit: ille arguet mundū
de peccato: ꝛ de iuſticia: ꝛ de iudicio. De
peccato quidem: quia non crediderunt
i me. De iuſticia ꝟo qꝛ ad pꝛem vado: et
iā nō videbitꝭ me. De iudicio aūt: qꝛ pri
C ceps huiꝰ iam iudicatꝰ ē. Adhuc multa
habeo vobis dicere: ſȝ nō poteſtꝭ poꝛtare
mō. Cū aūt venerit ille ſpūs ꝟitatꝭ: doce
bit vos oēm ꝟitatē. Nō eni loqueꝛ a ſe-
metipſo: ſed q̄cūqȝ audiet loqꝛ: ꝛ q̄ vetu
ra ſūt ānūciabit vobis. Ille me clarifica
bit: qꝛ de meo accipiet: ꝛ ānunciabit vo
Mat.11.d bis‖Oia q̄cunqȝ hȝ pꝛ: mea ſūt. Pꝛopte-
Luc.10.d rea dixi: qꝛ de meo accipiet ꝛ ānūciabit
D vobis. Modicū ꝛ iā nō videbitꝭ me: ꝛ ite
S.14.b rum modicuȝ ꝛ videbitꝭ me‖qꝛ vado ad
pꝛem. Dixerūt ergo ex diſcipulꝭ eiꝰ adiui-
cem: Quid ē hoc qđ dicit nobis: modicū
ꝛ nō videbitꝭ me: ꝛ iteꝝ modicū ꝛ vide-
bitꝭ me: ꝛ qꝛ vado ad pꝛem? Dicebant ꝫ
Quid ē hoc qꝫ dicit modicuȝ? Neſcimus
q̄d loqꝛ. Cognouit aūt ieſus qꝛ volebāt
eū interrogare. ꝛ dixit eis: De hoc q̄ritis
inter vos: qꝛ dixi: modicū ꝛ nō videbitꝭ
me: ꝛ iteꝝ modicū ꝛ videbitꝭ me. Amen
amen dico vobis: qꝛ ploꝛabitꝭ ꝛ flebitis
Hiere.31.c vos: mūdus aūt gaudebit‖Vos aūt ꝯtri
Ja.4.c ſtabimini: ſȝ triſticia vr̄a ꝟteꝛ i gaudium.
E Mulier cū parit triſticiā hȝ: qꝛ venit ho-
ra eiꝰ. Cū autē pepit puerū: iā nō memi-
nit pſſure ꝓpꝛ gaudiū: qꝛ natꝰ ē hō i mū
dū. Et vos igiꝛ nūc q̄dē triſticiā habetꝭ
Iterum aūt videbo vos: ꝛ gaudebit coꝛ
vr̄m: ꝛ gaudiū vr̄m nemo tollet a vobis

Et in illo die me nō interrogabitꝭ q̄cq̄
Mat.21.c ‖Amē amē dico vobis: ſi quid petieritꝭ
Mar.11.e.ſ. pꝛem i noie meo dabit vobis. Uſqȝ mō
14 b nō petiſtꝭ q̄cq̄ i noie meo. Petite ꝛ acci-
1.Joh.1.d pietꝭ‖ vt gaudiū vr̄m ſit plenū. Hec i ꝓ-
F uerbijs locutꝰ ſū vobis. Venit hora cuȝ
iā nō in ꝓuerbijs loqꝛ vobis: ſȝ palā de
pꝛe meo ānūciabo vobis. In illo die i no
mine meo petetꝭ. Et non dico vobis: qꝛ
ego rogabo pꝛem de vobis. Ipe enim pꝛ
amat vos: qꝛ vos me amaſtꝭ: ꝛ crediditꝭ
qꝛ a deo exiui. Exiui a pꝛe ꝛ veni i mun-
dū: iteꝝ ralinq̄ mūduȝ: ꝛ vado ad pꝛem.
Dicūt ei diſcipuli eiꝰ. Ecce nūc palā loq̄
G ris: ꝛ ꝓūbiū nullū dicꝭ. Nūc ſcimꝰ qꝛ ſcis
oia: ꝛ non opꝰ ē tibi vt q̄s te interroget.
In hoc credimꝰ: qꝛ a deo exiſti. Rn̄dit eiſ
Mat.26.c ieſus. Modo creditꝭ‖Ecce venit hora: ꝛ
Mar.14.c iā venit vt diſpgami vnuſq̄ſqȝ i ꝓpꝛia ꝛ
Zach.13.c me ſolū relinq̄tꝭ: ꝛ non ſum ſolus: qꝛ pꝛ
mecum eſt. Hec locutꝰ ſum vobis: vt in
me pacē habeatis. In mundo preſſuram
habebitis: ſed confidite: ego vici mun-
dum. XVII

h Ec locutus eſt ieſus: ꝛ ſubleuatꝭ
B oculis in celum dixit: Pater ve-
nit hora: clarifica filium tuuȝ vt
filius tuus clarificet te. Sicut dediſti ei
ptātem ois carnis: vt oīe qđ dediſti ei
det eis vitam eternam. Hec eſt autem vi
ta eterna vt cognoſcant te ſolum deum
verum: ꝛ quem miſiſti ieſum chꝛiſtum.
Ego te clarificaui ſuper terram: opus cō
ſūmaui quod dediſti mihi vt faciam. Et
nunc clarifica me tu pater apud temet-
ipſum claritate quam habui priuſqȝ mū
dus fieret apud te. Manifeſtaui nomen
tuum hominibus quos dediſti mihi de
mundo. Tui erant: ꝛ mihi eos dediſti: ꝛ
D ſermonē meū ſeruauerūt. Nūc cognoue-
runt quia oia q̄ dediſti mihi abs te ſunt
Quia ꝟba q̄ dediſti mihi: dedi eis: ꝛ ip-
ſi acceperꝭ ꝛ cognuerūt vere qꝛ a te exiui:
ꝛ crediderūt qꝛ tu me miſiſti. Ego ꝓ eis
rogo. Non pro mundo rogo: ſed pro his
quos dediſti mihi: quia tui ſūt. Et mea
omnia tua ſunt ꝛ tua mea ſunt ꝛ clarifi-
catus ſum in eis. Et iam nō ſum in mū-
do: et hi in mundo ſunt: ꝛ ego ad te ve-
nio. Pater ſancte ſerua eos in nomine
tuo quos dediſti mihi: vt ſint vnum: ſi-
cut ꝛ nos. Cū eſſem cū eis: ego ſeruabam
eos in noie tuo. Quos dediſti mihi: ego
cuſtodiui: ꝛ nemo ex eis perijt niſi filiꝰ
C perditionis: vt ſcriptura impleaꝛ. Nūc
aūt ad te venio: ꝛ hec loquoꝛ in mundo

habeāt gaudiū meū īpletū in semetipsis.
I.15.c Ego dedi eis sermonē tuū‖ ⁊ mūdus eos
odio habuit: qꝛ nō sūt de mūdo sicut et
ego nō sum de mūdo. Nō rogo vt tollas
eos de mūdo: sꝫ vt serues eos a malo. De
mūdo nō sūt: sicut ⁊ ego nō sū de mūdo.
Sāctifica eos ī ꝟitate: Sermo tuꝰ ꝟitas
est. Sicut tu me misisti ī mundum: ita ⁊
ego misi eos ī mūdū. Et ꝓ eis ego scifico
meipsuꝫ: vt sint ⁊ ipsi scificati in ꝟitate.
Nō ꝓ eis aūt rogo tm̄: sꝫ ⁊ ꝓ eis q̄ credi
turi sūt ꝑ verbū eoꝝ ī me: vt oēs vnum
sint sicut tu pr̄ ī me ⁊ ego in te: vt ⁊ ipsi ī
nobis vnum sint: vt credat mūdus qꝛ tu
D me misisti. Et ego claritatē quā tu dedi-
sti mihi: dedi eis vt sint vnū: sicut ⁊ nos
vnuꝫ sumꝰ. Ego in eis ⁊ tu in me vt sint
ꝯsūmati ī vnū: ⁊ cognoscat mūdus: qꝛ tu
me misisti: ⁊ dilexisti eos sicut ⁊ me dile-
xisti: Pat̄ q̄s dedisti mihi volo vt vbi suꝫ
ego: ⁊ illi sint mecū: vt videāt claritateꝫ
meā quā dedisti mihi: qꝛ dilexisti me añ
Mat.11.d ꝯstitutionē mundi.‖ Pr̄ iuste mūdus te
Lucȷ.10.d nō cognouit. Ego autē te cognoui: ⁊ hi
cogͦuerunt: qꝛ tu me misisti. Et notū feci
eis nomē tuuꝫ ⁊ notū faciā: vt dilectio q̄
A dilexisti me in ipsis sit: ⁊ ego in ipsis.

Mat.26.c ‖Ec cū dixisset iesus XVIII
Mar.14.c H egressus cuꝫ discipulis suis trās
Lucȷ.22.d torrētē cedron vbi erat hortꝰ in
quē introiuit ipse ⁊ discipuli eius. Scie
bat āt ⁊ iudas q̄ tradebat eū locū: qꝛ fre
quēter iesus ꝯuenerat illuc cuꝫ discipul̄
Mat.26.e suis‖ Iudas ḡ cuꝫ accepisset cohortē ⁊ a
Mar.14.e pontificibꝰ ⁊ phariseis mīstros: venit il-
Lu.22.e luc cuꝫ laternis ⁊ facibꝰ ⁊ armis. Iesus
itaqꝫ sciēs oīa q̄ vētura erāt sup eum ꝓ-
cessit ⁊ dixit eis: Quē q̄ritȷ? Rn̄derūt ei:
Iesū nazarenū. Dicit eis iesus: Ego sum
Stabat autē ⁊ iudas q̄ tradebat eū cum
ipsis: Ut ḡ dixit eis ego sū: abiert retror-
B sum: ⁊ ceciderūt ī terrā. Iteruꝫ ḡ interro
gauit eos. Quē q̄ritȷ? Illi aūt dixerunt
Iesū nazarenū. Rn̄dit iesus: Dixi vobis:
qꝛ ego sum Si ḡ me q̄ritȷ sinite hos abi
re. Ut implereť ſmo quē dixit: qꝛ q̄s de-
Mat.26.e disti mihi nō ꝑdidi ex eis quēq̄‖ Simō
Mar.14.e ḡ petrꝰ hn̄s gladiū eduxit eum: ⁊ ꝑcussit
Lu.22.e pōtificȷ seruū: ⁊ abscidit auriculā eiꝰ de-
xterā. Erat aūt nomē seruo malchꝰ. Di-
cit ḡ iesus petro: Mitte gladiū tuū ī va-
ginā. Calicē quē dedit mihi pr̄ nō vis vt
Mat.26.f bibā illū‖ Cohors aūt ⁊ tribunꝰ ⁊ mīstri
Mar.14.f iudeoꝝ cōphēderūt iesū: ⁊ ligauerūt eū
Lu.22.f ⁊ adduxerūt eū ad annā primū. Erat enī
socer cayphe qui erat pōtifex anni illiꝰ.

Erat aūt cayphas q̄ ꝯsiliū tederat iude- I.11.f C
is: qꝛ expedit vnū hoīeꝫ mori ꝓ pplo‖ Se Mat.26.f
q̄bať eūt iesū simō petrꝰ: ⁊ aliꝰ discipulꝰ Mar.14.f
Discipulꝰ aūt ille rat notꝰ pōtifici: ⁊ in- Lucȷ.22.f
troiuit cū iesu ī atriū pōtificȷ. Petrꝰ aūt
stabat ad ostiuꝫ foris. Exiuit ergo disci-
pulꝰ aliꝰ q̄ erat notꝰ pōtifici: ⁊ dixit ostia
rie: ⁊ introduxit petrū‖ Dixit ergo petro Mat.26.g
ācilla ostiaria. Nūq̄d ⁊ tu ex discipul̄ es Mar.14.g
hoīs istiꝰ. Dicit ille: Nō suꝫ. Stabāt aūt Lu.22.f
serui ⁊ mīstri ad prunas: qꝛ frigus erat: ⁊
calefaciebāt se. Erat aūt cuꝫ eis ⁊ petrus
stās ⁊ calefaciēs se. Pōtifex ergo inter-
rogauit iesū de discipul̄ suis ⁊ de doctri- D
na eius. Rn̄dit ei iesus: Ego palā locutꝰ
sum mūdo‖ Ego semꝑ docui in synago- Mat.26.e
ga ⁊ in tēplo q̄ oēs iudei cōueniūt: ⁊ in Mar.14.e
occulto locutꝰ sum nihil. Quid me inter Lu.22.f
rogas? Interroga eos q̄ audierūt q̄d lo-
cutus sim ipsis: ecce hi sciūt q̄ dixeri ego
‖Hec aūt cū dixisset: vnꝰ assistēs mīstroꝝ Mat.26.g
dedit alapā iesu dicēs: Sic rn̄des pōtifi Mar.14.g
ci? Rn̄dit ei eisus. Si male locutꝰ suꝫ: te- Lu.22.g
stimoniū ꝑhibe ꝺ malo: si aūt bn̄: q̄d me
cedis‖ Et misit eū annas ligatū ad cay- Mat.26.f
pham pōtificē. Erat aūt simō petrꝰ stās Mar.14.f
⁊ calefaciēs se. Dixerūt ergo ei: Nūq̄d et Lu.22.f
tu ex discipulis eiꝰ es? Negauit ille ⁊ di- E
xit: Nō sum. Dicit ei vnꝰ ex seruis pōtifi
cis cognatꝰ eius cuiꝰ abscidit petrꝰ auri
culā: Nōne ego te vidi in horto cū illo?
Iterꝝ ergo negauit petrꝰ: ⁊ statim gallus
cātauit‖ Adducūt ergo iesū a caypha in Mat.27.a
ꝑtoriū. Erat aūt mane ⁊ ipsi nō introie- Mar.15.a
rūt ī ꝑtoriū vt nō ꝯtamināreť: sꝫ vt mā- Lu.23.a
ducarent pasca. Exiuit ergo pilatus ad
eos foras: ⁊ dixit: Quā accusationē affer
tis aduersus hoīem hūc? Rn̄derunt ⁊ di
xerūt ei. Si nō esset hic malefactor: nō ti
bi tradidissemꝰ eum. Dixit ergo eis pila-
tus: Accipite eum vos: ⁊ ſm legē vr̄am F
iudicate eum. Dixerūt ergo ei iudei: No
bis nō licet interficere quēq̄. Ut sermo
iesu impleret quē dixit: significās q̄ mor-
te esset moriturꝰ‖ Introiuit ergo iterꝝ ī ꝑ- Mat.27.b
toriuꝫ pilatꝰ: ⁊ vocauit iesum: ⁊ dixit ei. Mar.15.a
Tu es rex iudeoꝝ. Rn̄dit iesus: A temet Lu.23.a
ipso hoc dicȷ an aliȷ dixerūt tibi de me?
Rn̄dit pilatꝰ: Nūq̄d ego iudeꝰ sum? Gēs
tua ⁊ pōtifices tradiderūt te mihi. Quid
fecisti? Rn̄dit iesus. Regnuꝫ meū nō ē de
hoc mūdo. Si ex hoc mūdo esset regnuꝫ
meuꝫ: mīstri mei vtiq̄ decertarēt: vt nō G
traderer iudeis. Nunc autē regnū meuꝫ
nō ē hic. Dixit ei itaq̄ pilatꝰ. Ergo rex
es tu? Rn̄dit iesus. Tu dicȷ: qꝛ rex sū ego

Ego in hoc natus sum:ꝛ ad hoc veni in
mūdum: vt testimonium ꝑhibeã veritati
Dis q̄ ē ex veritate: audit vocē meã. Di-
cit ei pilat⁹: Quid est veritas? Et cuȝ hoc
dixisset iteꝝ exiuit ad iudeos:ꝛ dicit eis
Mat.27.b Ego nullã iuenio in eo cām‖Est aūt cō-
Mar.15.b suetudo vobis vt vnū dimittã vobis in
Mat.27.b pasca. Vultꝭ ꝗ dimittã vobis regē iude-
Mar.15.a oruȝ‖Clamauerūt rursū oēs dicētes. Nō
Lu.23.c hunc sȝ barrabã. Erat autem barrabas
latro. XIX

A Mt.27.c ‖Unc ergo apꝓhēdit pilat⁹ iesuȝ
Mar.15.c It ꝛ flagellauit. Et milites plecten-
tes coronã de spinis iposuerūt ca
piti ei⁹:ꝛ veste purpurea circūdederunt
euȝ. Et veniebãt ad eum ꝛ dicebãt: Aue
Lu.23.a rex iudeoruȝ. Et dabãt ei alapas‖Exiuit
iterū pilat⁹ foras:ꝛ dicit eis: Ecce addu
co vobis eū foras vt cognoscatꝭ qꝛ nullã
Mat.27.c iuenio i eo causaȝ‖Exiuit ergo iesus por
Mar.15.b tans spineã conã:ꝛ purpureū vestimen-
Mat.27.c tum:ꝛ dicit eis: Ecce hō‖Cuȝ ergo vidis
Mar.15.b sent eū pōtifices ꝛ mīstri clamabãt dicē
Lu.23.c tes: Crucifige crucifige eū. Dicit eis pila
tus. Accipite euȝ vos ꝛ crucifigite‖Ego
eni nō iuenio i eo causaȝ. Rn̄derūt ei iu-
B dei: Nos legē habemus ꝛ ꝺm legē debet
Mat.27.b mori qꝛ filiū dei se fecit‖Cū ergo audisset
Mar.15.a pilat⁹ hūc sermonē magꝭ timuit. Et in-
Lu.23.a gressus est ꝑtoriū iteꝝ:ꝛ dicit ad iesum:
Vn̄ es tu? Jesus aūt rn̄sū nō dedit ei. Di
cit ergo ei pilat⁹: Mihi nō loquerꝭ? Nes-
cis qꝛ ptãtē habeo crucifigere te:ꝛ ptã-
teȝ habeo dimittere te? Rn̄dit iesus. Nō
haberes ptãtē aduersū me vllã nisi tibi
datū esset desuꝑ. Propterea q̄ me tradi-
dit tibi: mai⁹ pctm̄ habet. Et exinde q̄re
bat pilat⁹ dimittere euȝ: Judei autē cla
mabãt dicentes: Si hunc dimittꝭ nō es
C amic⁹ cesarꝭ. Dis eni q̄ se regē facit ꝯtra
dicit cesari: Pilat⁹ autē cuȝ audisset hos
sermones: adduxit foras iesuȝ:ꝛ sedit ꝓ
tribunali i loco qui dicitꝛ licostratos he-
braice aūt gabatha. Erat autē parasce-
ue pasce hora quasi sexta:ꝛ dicit iudeis.
Mar.15.b Ecce rex vr̄‖Illi autē clamabãt: Tolle:
Lu.23.c tolle crucifige eum. Dicit eis pilat⁹: Re-
gem vr̄m crucifigã? Rn̄derūt pōtifices:
Non habem⁹ regē nisi cesarē. Tūc ergo
Mat.27.d tradidit eis illuȝ vt crucifigeretꝛ‖Susce-
Mar.15.b perunt autē iesum ꝛ eduxerūt eū. Et ba
Lu.23.d iulãs sibi crucem exiuit in euȝ qui dicitꝛ
caluarie locū. Hebraice autē golgotha.
D Vbi crucifixerūt eum ꝛ cuȝ eo alios du-
Mat.27.e os hinc ꝛ hinc: mediū autē iesum‖Scri-
Lu.23.e psit aūt ꝛ tituluȝ pilatus:ꝛ posuit super
crucē‖Erat aūt scriptū. Jesus nazaren⁹ Mar.15.e
rex iudeoꝝ. Hunc ergo tituluȝ multi iu- Mat.27.e
deoruȝ legerunt: qꝛ ꝓpe ciuitatē erat lo- Mar.15.e
cus vbi crucifixus est iesus. Et erat scri- Lu.23.e
ptum hebraice: grece ꝛ latine. Dicebant
ergo pilato pōtifices iudeorū. Noli scri-
bere rex iudeoꝝ: sed qꝛ ipse dixit: rex sum
iudeorum: Rn̄dit pilatus: Quod scripsi:
scripsi‖Milites ergo cum crucifixissent Mat.27.d
eum: acceperūt vestimenta eius:ꝛ feceꝛt Mar.15.d
q̄ttuor ptes vnicuiq; militi ptem ꝛ tuni Lu.23.e
cam. Erat autē tunica incōsutilis: desu
per ꝯtextã ꝑ totū. Dixerūt ergo ad iuicē
Non scindamus eã sȝ sortiamur de illa E
cui⁹ sit. Vt scriptura ipleretꝛ dicēs‖Par Ps.21.
titi sunt vestimēta mea sibi: et in vestem
meam miserunt sortem. Et milites qui-
deȝ hec fecerūt. Stabãt aūt iuxta crucē
iesu mater eius:ꝛ soror matris ei⁹ maria
cleophe ꝛ maria magdalene. Cū vidisset
ergo iesus matrē ꝛ discipulū stãtē quē
diligebat dicit matri sue: mulier: ecce fi-
lius tuus. Deinde dicit discipulo: Ecce
mater tua. Et ex illa hora accepit eã di-
scipulus in suaȝ. Postea sciens iesus qꝛ
oīa cōsūmata sūt: vt ꝯsumaretꝛ scriptura F
dicit: Sitio. Vas aūt erat posituȝ aceto Mat.27.f
plenū‖Illi ergo spōgiã plenã aceto hyso Mar.15.c
po circūponētes obtulerūt ori eius. Cuȝ Lu.23.e
ergo accepisset iesus acetū dixit: Cōsum- Mat.27.f
matuȝ est‖Et inclinato capite tradidit Mar.15.d
spm̄: Judei ergo q̄niaȝ parasceue erat vt Lu.23.f
nō remanerent in cruce corpa sabbato.
Erat eni magnus dies ille sabbati roga
uerunt pilatuȝ vt frangerentꝛ coꝝ crura
ꝛ tollerentꝛ. Venerūt ergo milites:ꝛ pri-
mi quidē fregerunt crura ꝛ alterius qui
crucifixus est cum eo. Ad iesum autem
cum venissent vt viderūt eum iam mor-
tuum nō fregerūt eius crura: sed vn⁹ mi
litum lancea latus ei⁹ aperuit:ꝛ ꝯtinuo
exiuit sanguis ꝛ aqua. Et qui vidit testi
moniū ꝑhibuit ꝛ verū testimoniū eius.
Et ille scit qꝛ vera dicit vt ꝛ vos credatꝭ G
‖Facta sunt eni hec vt scriptura ipleretꝛ. Exo.12.g
Os nō cōminuetꝭ ex eo: Et iterum alia Nume:9.b
scriptura dicit‖Videbūt in quē transfi- Zach.12.c
xerunt‖Post hec autem rogauit pilatuȝ Mat.27.g
ioseph ab arimathia eo ꝙ esset discipul⁹ Mar.15.d
iesu: occultus aūt ꝓpter metū iudeoruȝ Lu.23.g.
vt tolleret corpus iesu: Et ꝑmisit pilat⁹
Venit ergo ꝛ tulit corp⁹ iesu‖Venit au- S.3.a.et.7.g
tem ꝛ nicodemus qui venerat ad iesum
nocte primum ferens mixturã myrrhe ꝛ
aloes quasi libras centum‖Acceperunt Mat.27.g
autē corpus iesu ꝛ ligauerūt eum linthe Mar.15.d

Luc.23.g is cuȝ aromatibus: sicut mos est iudeis sepelire. Erat autem in loco vbi crucifixus est: hortus: ⁊ in horto monumentuȝ nouum in quo nondũ quisq̃ posit⁹ erat. Ibi ergo ꝑpter parasceuen iudeorum: quia iuxta erat monumentum: posuerũt

B iesum.

XX

Mat.28.g
Mar.15.a
Lu.24.a

v ‖Na auteȝ sabbati maria magdalene venit mane cum adhuc tenebre essent ad monumentũ: ⁊ vidit lapidem sublatũ a monumento. Cucurrit ergo ⁊ venit ad simonem petrum ⁊ ad alium discipuluȝ quem amabat iesus: ⁊ dicit illis: Tulerũt dñm de monumento: ⁊ nescimus vbi posuerunt eum. Exiũt ergo petrus ⁊ ille alius discipulus ⁊ venerunt ad monumentũ. Currebant autẽ duo simul: ⁊ ille alius discipulus ꝓcucurrit citius petro: et venit primus

B ad monumentuȝ. Et cum se inclinasset vidit posita lintheamina: non tamẽ introiuit. Uenit ergo simõ petrus sequẽs eum: ⁊ introiuit in monumentũ. Et vidit lintheamina posita ⁊ sudarium qd̃ fuerat sup caput eius nõ cuȝ lintheaminibus positum: sed separatim inuolutũ in vnum locum. Tunc ergo introiuit et ille discipulus qui venerat prim⁹ ad monumentum: ⁊ vidit ⁊ credidit. Nonduȝ enim sciebat scripturam q2 oportuit euȝ

C a mortuis resurgere. Abierũt ergo iterꝝ discipuli ad semetipsos. Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. Dũ ergo fleret inclinauit se ⁊ ꝓspexit in

Actᷓ.1.b monumentũ ‖Et vidit duos angelos in albis sedẽtes: vnũ ad caput: ⁊ vnum: ad pedes: vbi positũ erat corpus iesu. Dicũt ei illi: Mulier quid ploras? Dicit eis: Quia tulerũt dñm meũ: ⁊ nescio vbi posuerũt eum. Hec cũ dixisset cõuersa est retrorsum: ⁊ vidit iesum stantem: ⁊ nõ scie

D bat q2 iesus ẽ. Dicit ei iesus: Mulier q̇d ploras. Queȝ q̇ris. Illa existimans quia hortulan⁹ esset: dicit ei. Dñe si tu sustulisti eũ dicito mihi vbi posuisti eum: ⁊ ego eum tollam. Dicit ei iesus: Maria. Conuersa illa dicit ei: Rabboni: qd̃ dicit̃ magister. Dicit ei iesus: Noli me tangere. Nondũ eñi ascendi ad patrẽ meũ. Uade aũt ad fratres meos ⁊ dic eis: Ascendo ad patrẽ meũ ⁊ patrẽ vestrũ: deũ meuȝ ⁊

E deũ vr̃m: Uenit maria magdalene ãnũciãs discipulis q2 vidi dñm: ⁊ hec dixit

Lucᷓ.24.f mihi ‖Cũ ergo sero esset die illo vna sabbatorũ ⁊ fores essent clause vbi erãt discipuli ꝯgregati ꝓpt̃ metũ iudeoꝝ: venit iesus ⁊ stetit i medio ⁊ dixit eis: Pax vobis. Et cũ hec dixisset ostẽdit eis manus ⁊ latus. Gauisi sũt ergo discipuli viso domino. Dixit ergo eis iteruȝ. Pax vobis: Sicut misit me pater: ⁊ ego mitto vos. Hec cum dixisset insufflauit: ⁊ dicit eis:

I.co.f

Mat.18.b Accipite spm̃ scm̃ ‖ Quorum remiseritis

F peccã remittunt̃ eis: ⁊ quoꝝ retinueritis retenta sunt. Thomas aũt vnus ex duodecim qui dicit̃ didym⁹ nõ erat cuȝ eis qñ venit iesus. Dixerũt ergo ei alij discipuli. Uidimus dñm. Ille autẽ dixit eis: Nisi videro ĩ manib⁹ ei⁹ fixurã clauoꝝ: ⁊ mittã digitũ meuȝ in locum clauoꝝ: ⁊ mittã manũ meã in latus ei⁹: nõ credã. Et post dies octo iterum erant discipuli ei⁹ intus ⁊ thomas cũ eis. Uenit iesus ianuis clausis: ⁊ stetit in medio: ⁊ dixit eis

ꝫ ieo.e

G ‖Pax vobis. Deinde dicit thome. Infer digitũ tuũ huc: ⁊ vide manus meas ⁊ affer manum tuã ⁊ mitte ĩ lat⁹ meũ ⁊ noli esse incredul⁹ sed fidelis. Rñdit thomas ⁊ dixit: Dñs meus ⁊ deus meus. Dicit ei iesus. Quia vidisti me thoma credidisti: beati qui nõ viderũt ⁊ crediderũt

I.21.g ‖Multa q̇dem ⁊ alia signa fecit iesus in ꝯspectu discipuloꝝ suoruȝ q̃ nõ sunt scripta in libro hoc. Hec aũt scripta sunt vt credatᷓ q2 iesus est filius dei: ⁊ vt credentes vitam habeatᷓ in nõie eius.

XXI

A

p Ostea manifestauit se iterũ iesus ad mare tyberiadis. Manifestauit aũt sic. Erant simul simõ petr⁹ ⁊ thomas q̇ dicit̃ didym⁹ ⁊ nathanael q̇ erat a chana galilee: ⁊ filij zebedei: ⁊ alij ex discipulis eius duo. Dicit eis simon petrus. Uado piscari. Dicũt ei. Uenimus ⁊ nos tecum ‖Et exierũt ⁊ ascen-

Lu.5.a derunt in nauĩ: ⁊ illa nocte nihil prendiderunt. Mane aũt iã facto stetit iesus in

B litore: nõ tñ cognouerũt discipli q2 iesus ẽ. Dicit ergo eis iesus: Pueri: nũq̇d pulmẽtariũ hẽtᷓ? Rñderũt ei: Nõ. Dicit eis Mittite ĩ dexterã nauigij rete: ⁊ inuenietis. Miserũt ergo: ⁊ iã non valebãt illud trahere ꝓ multitudie pisciũ. Dicit ꝫ discipul⁹ ille quẽ diligebat iesus petro. Dñs ẽ. Simon petr⁹ cũ audisset q2 dñs ẽ: tunica succinxit se. Erat. n. nudus: ⁊ misit se ĩ mare. Alij aũt discipuli nauigio venerũt.

C Nõ eñi lõge erãt a terra: sȝ q̃si cubitᷓ ducentᷓ trahẽtes rete pisciũ ‖ Ut ergo descẽ-

Lu.24.f derunt in terrã viderũt prunas positas ⁊ pisceȝ suppositum: ⁊ panem. Dicit eis iesus: Afferte de piscibus quos prẽdidistis nunc: Ascẽdit simon petrus: ⁊ tra-

xit rete in terrā plenū magnis piſcibus centūquinquagintatribꝰ. Et cum tanti eſſent: nō eſt ſciſſum rete. Dicit eis ieſus
D Uenite prādete. Et nemo audebat diſcumbentiū interrogare euȝ tu quis es:
Luc.24.f ſciētes qꝛ dñs ē. ‖ Et venit ieſus et accepit panem: ⁊ dabat eis: ⁊ piſcē ſimiliter. Hoc iam tertio manifeſtatꝰ eſt ieſus diſcipulis ſuis cum ſurrexiſſet a mortuis. Cū ergo prādidiſſēt: dixit ſimoni petro ieſus. Simon iohānis diligis me plus his? Dicit ei. Etiā dñe: tu ſcis qꝛ amo te Dicit ei. ‖ Paſce agnos meos. Dicit ei
E iterū: Simon iohānis diligis me? Ait illi: Etiā dñe tu ſcis qꝛ amo te. Dicit ei iteruȝ. Paſce agnos meos. Dicit ei tertio. Simon iohānis amas me? Contriſtatꝰ eſt petrus: qꝛ dixit ei: tertio amas me: et dixit ei. Dñe tu omia noſti: tu ſcis quia amo te. ‖ Dicit ei: Paſce oues meas. Amen amē dico tibi cū eſſes iunior cingebas te ⁊ ambulas vbi volebas. Cū autē
F ſenueris: extendes manus tuas: ⁊ alius te cinget: ⁊ ducet quo tu nō vis. Hoc autē dixit ſignificās qua morte clarificaturus eſſet deū. Et cū hoc dixiſſet: dicit ei. Sequere me. Cōuerſus petrꝰ vidit illū diſcipulū quē diligebat ieſus ſequentem ‖ qui ⁊ recubuit in cena ſuꝑ pectus
J.13.c. eius: ⁊ dixit: Dñe quis eſt qui tradet te? Hūc ergo cū vidiſſet petrꝰ: dicit ieſu: Domine: hic autē quid? Dicit ei ieſus. Sic
G eū volo manere donec veniaȝ. Quid ad te: Tu me ſequere. Exijt ergo ſermo iſte inter frēs: qꝛ diſcipulus ille nō moritur Et nō dixit ei ieſus: nō moriꝶ: ſed ſic eū volo manere donec veniaȝ: quid ad te? Hic eſt diſcipulus ille qui teſtimoniū ꝑhibet de his: ⁊ ſcripſit hec. Et ſcimus qꝛ verū eſt teſtimoniū eiꝰ. Sunt aūt ⁊ alia multa q̄ fecit ieſus que ſi ſcribanꝶ ꝑ ſingula nec ipſum arbitror mūdū capere poſſe eos qui ſcribendi ſunt libros.

Explicit euangeliū ſm Johanné. Incipit prefatio ſancti Hieronymi in omnes epiſtolas ſancti Pauli.

P Rimū queriꝶ: quare poſt euāgelia que ſupplementum legis ſunt ⁊ in quibꝰ nobis exēpla ⁊ precepta viuendi pleniſſime digeſta ſunt: voluerit apl̄us has epiſtolas ad ſingulas eccleſias deſtinare. Hac autē cauſa factū videꝶ vt. ſ. initia naſcētis eccleſie nouis cauſis exiſtentibꝰ ꝓuenniret ⁊ vt ꝓſentia atq̄ orientia reſecaret vitia: ⁊ poſt futuras excluderet queſtiones: exemplo ꝓphetarū qui poſt editam legeȝ moyſi in qua oia dei mādata legebanꝶ: nihilominus tamē doctrina ſua rediuiua ſemꝑ ppl̄i cōpreſſere peccata: ⁊ ꝓpter exemplū viuēdi libros ad noſtrā etiaȝ memoriā tranſmiſerūt. Deinde queriꝶ. Cur nō ampliꝰ q̄ȝ decem epiſtolas ad eccl̄ias ſcripſerit. Decem ſunt enī cū ea que diciꝶ ad hebreos. Nā reliq̄ue quattuor ad diſcipulos ſpecialiter ſunt porrecte. Ut oſtēderet nouū nō diſcrepare a veteri teſtamēto: ⁊ ſe cōtra legem nō facere moyſi ad numerū primorū decalogi mandatoꝝ ſuas ep̄l̄as deſtinauit: ⁊ quot ille ꝓceptis a pharaone inſtituit liberatos: totidē hic ep̄l̄as a diaboli ⁊ idolatrie ſeruitute edocet acquiſitos. Nam ⁊ duas tabulas lapideas duorū teſtamentoꝝ figurā habuiſſe viri eruditiſſimi tradiderunt. Epiſtolā ſane que ad hebreos ſcribiꝶ quidā pauli non eſſe contendūt: eo q̄ nō ſit eiꝰ nomie titulata: ⁊ ꝓpter ſermonis ſtiliq̄ȝ diſtantiam: ſed aut barnabe iuxta tertullianuȝ: aut luce iuxta quoſdā: vel certe clemētis diſcipuli apoſtoloꝝ ⁊ epiſcopi romane eccleſie poſt ap̄l̄os ordinati. Quibꝰ reſpondendū eſt: ſi ꝓpterea pauli nō erit: qꝛ eiꝰ nō habet nomē: ergo nec alicuiꝰ erit: qꝛ nullus noie titulaꝶ. Qd̄ ſi incōueniens abſurdūq̄ȝ eſt: ipſiꝰ magis eſſe credenda eſt q̄ tanto doctrine ſue fulget eloquio. Sȝ qm̄ apud hebreoꝝ eccl̄ias quaſi deſtructor legis falſa ſuſpitione habebaꝶ: voluit tacito nomie de figurꝭ legis ⁊ veritate chriſti reddere rationē: ne odium nois in fronte ꝓtitulati vtilitatē excluderet lectionis. Nō eſt ſane mirū ſi eloquentior videaꝶ in ꝓprio. i. hebreo q̄ȝ ꝑegrino. i. in greco q̄ cetere ep̄l̄e ſūt ſcripte ſermone. Mouet etiā quoſdā q̄re romanoꝝ ep̄l̄a in primo ſit poſita: cū eam nō primo ſcriptā ratio manifeſtet. Nam hanc ſe ꝓficiſcentē hieroſolymā ſcripſiſſe teſtaꝶ cū corinthios ⁊ alios iā ante vt miniſteriū qd̄ ſecū portaturꝰ erat colligerent: l̄ris adhortatꝰ ſit. Un̄ ⁊ intelligi quidā volūt ita oēs ep̄l̄as ordinatas: vt prima ponereꝶ q̄uis poſterior fuit deſtinata vt ꝑ ſingulas epiſtolas gradibꝰ ad ꝑfectiora venireꝶ. Romanoꝝ nāq̄ȝ pleriq̄ȝ tam rudes erant: vt non intelligerent dei ſe gratia et non ſuis meritis eſſe ſaluatos: et ob hoc duo inter ſe ppl̄i

ɔflictarēt. Jdcirco illos indigere asserit corrigi: vitia gētilitatis priora cōmemorās. Corinthijs aūt iā dicit scie gratiam esse ɔcessam: ⁊ nō tā oēs increpat ꝙ cur peccātes nō increpauerūt: reꝑhendit: sicut ait: ‖ Audit iter vos fornicatio. Et iteꝝ ‖ Cōgregatis vobis cū meo spū: tradere huiusmodi sathane. Jn secūda ꝟo laudant: ⁊ vt magis ac magis ꝓficiant cōmonent. Galathe vero iā nulli⁹ criminis arguūt: nisi hoc tm̄ ꝙ callidissimis pseudo apl̄is crediderunt. Ephesij sane nulla reꝑhensione: sed multa laude sūt digni: q̄ꝛ fidē apl̄icam seruauerūt. Philippēses etiā multo magis collaudant qui nec audire q̄dē falsos apl̄os voluerūt. Thessalonicēses nihilomin⁹ i duabus epl̄is oi laude ꝓsequit: ‖ eo ꝙ nō solū fidē incōcussā seruauerit ꝟitatis: sed etiā i ꝑsecutiōe ciuiū fuerint ɔstātes inuenti. Colossenses aūt tales erāt vt cum ab apl̄o visi corꝑaliter non fuissent hac laude digni haberent. ‖ Et si corꝑe inq̄t absens sum: sed spū vobiscum sum gaudens ⁊ videns ordinē vr̄m. De hebreis vero q̄d dicēdū est? q̄ꝝ thessalonicenses qui plurimū laudati sunt imitatores facti esse dicūt. Sicut ipe ait. ‖ Et vos fratres imitatores facti estꝭ eccl̄iaꝝ dei que sunt in iudea. Eadē eni passi estꝭ ⁊ vos a ɔtribulib⁹ vr̄is: q̄ ⁊ illi a iudeis. Apud ipsos q̄ꝫ hebreos eadē cōmēorat dicēs: ‖ Nā ⁊ vinctꝭ cōpassi estꝭ: ⁊ rapinā bonorū vr̄oꝝ cū gaudio suscepistꝭ cognoscentes vos hr̄e meliorē ⁊ manētē substātiā

1. Cor. 5. a — Jbidem. b — 1. Tessal. 2. c — Colos. 2. a — 1. Tessal. 2. c — Hebre. 10. f

Jncipit prologus specialis in epistolam ad Romanos.

Romani sunt q̄ ex iudeis ⁊ gentib⁹ crediderūt. Hi suꝑba contentiōe volebāt se alterutrum suꝑponere. Nā iudei dicebāt: Nos sum⁹ ppl̄s dei q̄s ab initio dilexit ⁊ fouit: nos circūcisi ex genere abraam scā descēdim⁹ ex stirpe ⁊ not⁹ retro apud iudeā tm̄ de⁹. Nos d̄ egypto signis dei ⁊ virtutib⁹ liberati: mare sicco ꝑtrāsiuim⁹ pede: cū inimicos nr̄os grauissimi fluct⁹ inuoluerent. Nobis pluit mānna dn̄s in deserto: ⁊ q̄si filijs suis celeste pabulū ministrauit. Nos die noctuq̄ꝫ i columna nubis ignisq̄ꝫ ꝑcessit: vt nobis in inuio iter ostēderet. Atq̄ꝫ vt cetera eius circa nos immēsa bn̄ficia taceam⁹: nos soli digni sum⁹ dei legē accipe: ⁊ vocē dei loquentis audire eiusq̄ꝫ cognoscere voluntatē. Jn q̄ lege nobis ꝓmissus est christ⁹: ad q̄s etiā ipe se venisse testatus est dicēs: ‖ nō veni nisi ad oues q̄ ꝑierāt domus isrl̄: cū vos canes potius ꝙ homines appellauerit. Equū ne ergo est vt idola hodie deserētes quibus ab initio deseruistꝭ nobis cōparemini: ⁊ nō poti⁹ in ꝓselitoꝝ locū ex legꝭ auctoritate ⁊ cōsuetudine deputemini? Et hoc ipm̄ non merebamini: nisi q̄ꝛ larga sꝑ dei clementia voluit vos ad nr̄am imitationē admittere. Gentes etiā ecōtrario r̄ndebāt Quāto eni maiora erga vos dei bn̄ficia narraueritis: tanto maiorꝭ vos criminis reos esse mōstrabitis. Semꝑ eni his oibus extitistis ingrati. ‖ Nā ipsis pedib⁹ quib⁹ aridū mare transistꝭ: ludebatꝭ añ idola que fecistꝭ: ⁊ ipso ore q̄ pauloante ob necē aduersarioꝝ dn̄o cantaueratꝭ: simulacra vobis fieri poposcistis: ill̄ oculis quib⁹ venerādo deū in nube vl̄ igne ɔspicere solebatꝭ: simulacra intuebamini. Manna q̄ꝫ vobis fastidio fuit: ⁊ semꝑ in deȝto ɔtra dn̄m murmurastꝭ ad egyptū vn̄ vos manu valida eiecerat redire cupiētes Quid plura? ‖ Jta pr̄es vr̄i crebra ꝓuocatiōe dn̄m irritauerūt vt oēs i heremo morerent: nec plus ex senioribus eoꝝ ꝙ duo hoies terrā repromissiōis intrarēt. Sed q̄d antiqua replicam⁹: cum etiā si illa minime fecissetꝭ de hoc solo nemo vos dignos venia iudicaret ꝙ dn̄m christū ꝓphaꝝ semꝑ vobis vocib⁹ repromissum nō solū suscipe noluistꝭ: sed etiā morte pessima ꝑemistis? Quē vt nos cognouim⁹ statim credidim⁹: cū nobis de eo antea nō fuerit ꝑdicatū. Vn̄ ꝓbatur ꝙ idolis seruiuim⁹: nō obstinatiōi mentis: sed ignorātie deputādū. Qui eni cognitū ilico sequimur: olim vtiq̄ꝫ seq̄remur si antea cognouissem⁹. Sic aūt vos de generꝭ nobilitate iactatꝭ q̄si nō moꝝ imitatio magis ꝙ carnal̄ natiuitas filios vos faciat esse sctōꝝ. Deniq̄ꝫ esau et hysmael cū de stirpe sint abrae minime tn̄ in filijs reputant. His taliter altercantib⁹: apl̄s se mediū interponens ita partiū dirimit q̄stiones vt neutrū eorū sua iusticia salutē meruisse ɔfirmet: ambos vero ppl̄os ⁊ sciēter ⁊ grauiter deliquisse. Judeos q̄dē ꝙ ꝑ ꝑuaricationē legis deū inhonorauerint: gentes vero ꝙ cū cognitū de creatura creatorē vt deū debuerint venerari: gl̄iam ei⁹ in manufacta mutauerit simulacra. Utrosq̄ꝫ etiam simil̄r veniā ɔsecutos: eq̄les esse verissi-

Matth. 15. c — Exo. 14. f — Nu. 14. d.

ma rōne demōſtrat: p̄ſertim cū in eadeꝫ lege p̄dictū ſit ⁊ iudeos ⁊ gētes ad chri-ſti fidē vocādos eē oñdat. Quāobreꝫ vi ciſſim eos humiliās ad pacē ⁊ ꝯcordiaꝫ cohortatur.

Explicit ꝓlogꝰ. Incipit argumentū.

Romani ſūt partꝭ italie. Hi p̄uenti ſunt a falſis apl'is: ⁊ ſub nomīe dñi nr̄i ieſu chriſti ī legē ⁊ ꝓphe-tas erant inducti. Hos reuocat apl's ad verā ⁊ euāgelicā fidē: ſcribens eis a co-rintho.

Explicit argumentū. Incipit ep'la beati pauli apl'i ad Romanos. Capl'm I

A Paulus ſeruus ieſu chriſti vocatꝰ apl's: ſegregatus in euangeliū dei qd an̄ ꝓmiſerat ꝑ ꝓph'as ſuos in ſcri-pturis ſctīs de filio ſuo qui factꝰ ē ei ſe-mine dauid ſm carneꝫ: q̄ p̄deſtinatꝰ eſt filiꝰ dei in ꝟtute ſm ſpm̄ ſctificationis ex reſurrectiōe mortuoꝝ ieſu chriſti dñi nr̄i ꝑ quē accepimꝰ grām ⁊ apoſtolatuꝫ ad obediendū fidei in oībꝰ gentibꝰ pro noīe eiꝰ in q̄bꝰ eſtꝭ ⁊ vos vocati ieſu chri ſti: oībus q̄ ſunt rome dilectꝭ dei vocatꝭ ſctīs. Gr̄a vobis et pax a deo p̄re ⁊ dño nr̄o ieſu chriſto. Primū quidē grās ago deo meo ꝑ ieſum chriſtuꝫ ꝓ oībꝰ vobis: q2 fides vr̄a annūciatᷣ in vniuerſo mun do. ‖ Teſtis eni mihi ē deꝰ cui ſeruio in ſpū meo in euāgelio filij eiꝰ: q ſine iter-miſſione memoriā vr̄i facio ſp̄ in oroībꝰ meis: obſecrās ſi quo modo tandē aliqn̄ ꝓſpeꝝ iter habeā in volūtate dei veni-

2. Timo. 1. a

B endi ad vos. Deſidero eni videre vos vt aliq̄d impartiar vobis grē ſpiritalis ad ꝯfirmādos vos: id eſt ſimul ꝯſolari i vo bis ꝑ eā q̄ inuicē eſt fidē vr̄am atq; me am. Nolo aūt vos ignorare frēs: q2 ſepe ꝓpoſui venire ad vos: ⁊ ꝓhibitꝰ ſuꝫ vſ-q; adhuc: vt aliquē fructū habeā in vo-bis ſicut ⁊ in ceterꝭ gētibꝰ. Grecꝭ ac bar baris: ſapiētibꝰ ⁊ inſipiētibꝰ debitor ſū: itaq; qd in me promptū eſt ⁊ vobis q̄ ro me eſtꝭ euāgelizare. Nō. n. erubeſco euā-geliū. Uirtꝰ eni dei ē in ſalutē oī creden ti: iudeo primū ⁊ greco. Juſticia eni dei in eo reuelatᷣ ex fide in fidē: ſicut ſcriptū eſt. ‖ Juſtꝰ aūt ex fide viuit. Reuelatᷣ eni ira dei de celo ſuꝑ oēm impietatē ⁊ iniu-ſticiā hoim eoꝝ q̄ veritatē dei in iniuſti cia detinēt: q2 qd notū eſt dei: maīfeſtuꝫ eſt in illis. Deꝰ eni illis maīfeſtauit. In-

Abacuc. 2. a
Hebre. 10. g

C uiſibilia eni ipſiꝰ a creatura mūdi ꝑ ea q̄ facta ſunt intellecta ꝯſpiciuntᷣ: ſempi terna q̄ꝫ eiꝰ virtꝰ ⁊ diuinitas: ita vt ſint inexcuſabiles. Quia cū cognouiſſent de um: nō ſicut deū glorificauerūt aut gra tias egerūt: ſed euanuerūt in cogitatio-nibꝰ ſuis: ⁊ obſcuratū eſt inſipiēs cor eo rū. ‖ Dicētes eni ſe eſſe ſapiētes: ſtulti fa cti ſunt. Et mutauerūt gl'iaꝫ incorrupti bilis dei i ſilr̄itudinē imaginis corrupti bilis hoīs: ⁊ volucrū ⁊ q̄drupeduꝫ ⁊ ſer-pentiū. Propter qd tradidit illos deꝰ in deſideria cordis eoꝝ in imūdiciā: vt cō-tumelijs afficiāt corꝑa ſua in ſemetip̄is Quia cōmutauerūt veritatē dei in men daciū: ⁊ coluerūt ⁊ ſeruierūt creature po tius q̄ creatori: ‖ q̄ eſt bn̄dictꝰ in ſecula amē. Propterea tradidit illos deꝰ i paſ-ſiones ignominie. Nā femīe eoꝝ imuta uerūt naturalē vſum in eū vſum qui eſt ꝯtra naturā. Silr̄ aūt et maſculi relicto naturali vſu femīe: exarſerūt in deſide-rijs ſuis in inuicē: maſculi in maſculos turpitudinē oꝑantes: ⁊ mercedē quam oportuit erroris ſui in ſemetip̄is recipi-entes. Et ſicut nō ꝓbauerūt deū hr̄e in noticia: tradit illos deꝰ in reprobū ſen-ſum vt faciāt ea q̄ nō ꝯueniūt: repletos oī iniq̄tate: malicia: fornicatiōe: auari-cia: neq̄tia: plenos inuidia: homicidijs: ꝯtentiōe: dolo: malignitate: ſuſurrones: detractores: deo odibiles: ꝯtumelioſos: ſuꝑbos: elatos: inuētores maloꝝ: parē-tibꝰ nō obediētes: inſipiētes: incōpoſi-tos: ſine affectiōe: abſq; federe: ſine miſe ricordia. Qui cū iuſticiā dei ꝯgnouiſſēt: nō intellexerūt: qm̄ q̄ talia agunt: digni ſunt morte: nō ſolū q̄ ea faciūt: ſed etiaꝫ qui ꝯſentiūt facientibꝰ. II

1. Cor. 3. d
Eph. 4. d

I. 9. a

D

A Propter qd inexcuſabilis es o hō oīs q̄ iudicas. ‖ In q̄ eni alteꝝ iu dicas teip̄m ꝯdēnas. Eadem eni agis q̄ iudicas. Scimꝰ eni qm̄ iudiciuꝫ dei ē ſm ꝟitatē in eos q̄ talia agūt. Exi-ſtimas aūt hoc o hō q̄ iudicas eos q̄ ta-lia agūt ⁊ facꝭ ea: q2 tu effugies iudiciū dei? An diuitias bonitatꝭ eiꝰ ⁊ patiētie ⁊ lōganimitatꝭ ꝯtēnis? Ignoras qm̄ be nignitas dei ad pniaꝫ te adducit? Scdꝫ aūt duritiā tuā ⁊ ipenitēs cor theſauri-zas tibi irā i die ire ⁊ reuelatōis iuſti iu dicij dei ‖ q̄ reddet vnicuiq; ſm oꝑa eiꝰ His q̄dē q̄ ſm patiētiā bōi oꝑis gl'iaꝫ ⁊ honorē ⁊ incorruptionē q̄rētibꝰ vitam eternā. His aūt q̄ ſūt ex ꝯtentiōe ⁊ q̄ nō acquieſcūt ꝟitati credunt aūt iniq̄tati: ira ⁊ indignatio: tribulatio ⁊ anguſtia:

Mat. 7. a

Mat. 16. d

B

Eph.6.b in oēm aīam hoīs opantis malū: iudei
Col.3.d primū ⁊ greci. Glīa aūt ⁊ honor ⁊ pax oī
Eccl.10.f. opanti bonū: iudeo primū ⁊ greco. ‖ Nō
Jaco. 2.b eni est acceptio psonaꝝ apud deū. Qui-
1.Pe. 1.c cūq3 eni sine lege peccauerit: sine lege pi
Mat.7.c būt. Et qcūq3 i lege peccauerit p legē iu
Jaco. 1.d dicabunt. ‖ Nō eni auditores legꝭ iusti
.C sunt apud deū: s3 factores legꝭ iustifica-
bunt. Cū eni gentes q̄ legē nō hn̄t natu
raliter ea q̄ legꝭ sūt faciūt: eiusmōi leges
nō hn̄tes ipsi sibi sunt lex: q̄ ondūt op⁹
legꝭ scriptū in cordib⁹ suis testimoniū
reddēte ill' ɔscia ipoꝝ ⁊ inter se inuicē
cogitationū accusantiū aut etiā defen-
dentiū: in die cū iudicabit deus occulta
hoim ſm euāgeliū meū p iesum christū.
Si aūt tu iude⁹ cognominarꝭ ⁊ reqescis
in lege: ⁊ gl'iaris in deo: et nosti volūta-
tē ei⁹: ⁊ pbas vtiliora instruct⁹ p legē:
ɔfidis teipm̄ esse ducē cecoꝝ: lumē eoꝝ
q̄ in tenebrꝭ sūt: eruditorē insipientiū:
mgr̄m infantiū: hn̄tē formā scie ⁊ vita-
tis in lege. Qui g̃ aliū doces teipm̄ non
doces. Qui p̄dicas nō furandū furaris.
Qui dicis nō mechandū mecharis. Qui
D abomiaris idola: sacrilegiū facꝭ. Qui in
lege gl'iaris: p p̄uaricationē legꝭ deū in-
Ezech.36.f honoras. ‖ Nomē eni dei p vos blasphe
mat inter gētes: sicut scriptū ē. Circūci
sio qdē pdest si legē obſues: si aūt p̄ua-
ricator legis sis: circūcisio tua p̄putiū
facta ē. Si igit p̄putiū iusticias legꝭ cu
stodiat: nōne p̄putiū illi⁹ in circūcisio-
nē reputabit? Et iudicabit id qđ ex na
tura ē p̄putiū legē ɔsūmās te: q̄ p lr̄am
⁊ circūcisionē p̄uaricator legꝭ es. Nō.n.
q̄ maifesto iude⁹ est neq3 q̄ in maifesto i
carne ē circūcisio: s3 qui in abscōdito iu
deus est: ⁊ circūcisio cordis in spū non
lr̄a: cuius laus nō ex hoīb⁹ s3 ex deo est.

A Uid ergo ampli⁹ iudeo ē: III
q aut q̄ vtilitas circūcisiōis? Mul
tū p oēm modū. Primū quidē:
q2 credita sunt ill' eloquia dei. Quid eni
si quidā illoꝝ nō crediderūt? Nūqd in-
credulitas illoꝝ fidem dei euacuauit?
Jo.3.d.et.8.c Absit ‖ Est aūt de⁹ verax ‖ oīs aūt homo
Ps.115. mēdax: sicut scriptū ē ‖ vt iustificerꝭ i ser
Ps.50. monib⁹ tuis ⁊ vincas cū iudicaris. Si
aūt iniqtas nr̄a iusticiam dei cōmēdat:
quid dicem⁹? Nūqd iniqu⁹ est de⁹ qui in-
fert irā? Scđm hoiem dico. Absit. Alio-
quin quō iudicabit de⁹ hūc mundū? Si
B eni veritas dei in meo mēdacio abūda-
uit in gl'iam ipsi⁹: quid adhuc ⁊ ego tā-
q̄ pctō: iudicor: ⁊ non sicut blasphema-
mur: ⁊ sicut aiūt quidā nos dicere: facia
mus mala vt veniāt bona? Quoꝝ dāna
tio iusta ē. Quid ergo? Precellim⁹ eos?
Nequaq̄. Causati eni sum⁹ iudeos ⁊ gre
cos ⁊ oēs sub pctō esse: sicut scriptū est.
‖ Quia nō ē iust⁹ qsq3: nō est intelligēs: Ps.13.⁊.52.
nō est reqrens deū. Oēs declinauerūt si-
mul: inutiles facti sūt: nō ē q̄ faciat bo-
nū: nō ē vsq3 ad vnū. ‖ Sepulchꝝ patēs Ps.5.⁊.13.
est guttur eoꝝ: linguis suis dolose age-
bāt: venenū aspidū sub labijs eoꝝ. Quo C
rū os maledictiōe ⁊ amaritudie plenū
est: veloces pedes eoꝝ ad effundēdū san
guinē. Cōtritio ⁊ infelicitas i vijs eoꝝ:
⁊ viā pacis nō cognouerūt: non ē timor
dei an̄ oculos eoꝝ. Scim⁹ aūt: qm̄ qcū-
q3 lex loquit: his q̄ in lege sunt loqt. Ut
oē os obstruat ⁊ subdit⁹ fiat oīs mū-
dus deo: ‖ q2 ex opib⁹ legꝭ n̄ iustificabit Gal.2.d
oīs caro corā illo. Per legē eni cognitio
peccati. Nunc autē sine lege iusticia dei
maifestata ē: testificata a lege ⁊ pphis.
Justicia aūt dei p fidē iesu christi: i oēs
⁊ sup oēs qui credūt in eū. Nō eni ē di-
stinctio. Oēs.n. peccauerūt: ⁊ egēt gl'ia
dei. Justificati gratꝭ p grām ipsi⁹ p redē-
ptionē q̄ est in christo iesu: quē pposuit D
de⁹ ppitiatorē p fidē in sanguie ipi⁹ ad
ostensionē iusticie sue ppter remissionē p̄-
cedētiū delictoꝝ i sustētatōe dei ad ostē
sione iusticie ei⁹ in hoc tpe: vt sit ipe iu-
stus ⁊ iustificās eū qui ex fide ē iesu chri
sti. Ubi ē g̃ gl'iatio tua? Exclusa est. Per
quā legē. Factoꝝ. Nō. Sed p legē fidei.
Arbitramur.n. iustificari hoiem p fidē
sine opib⁹ legꝭ. An iudeoꝝ de⁹ tm̄? Nō-
ne ⁊ gentiū? Immo ⁊ gētiū. Qm̄ quidē
vn⁹ est de⁹ qui iustificat circūcisionē ex
fide: ⁊ p̄putiū p fidē. Legē g̃ destruim⁹
p fidē. Absit. Sed legē statuim⁹. IIII A

q Uid ergo dicem⁹ inuenisse abra-
am prēm nr̄m ſm carnē? Si eni
abraam ex opib⁹ legis iustificat⁹
est: habet gl'iam: sed nō apud deū. Quid
eni dicit scriptura. ‖ Credidit abraā deo: Gen.15.b
⁊ reputatū est illi ad iusticiā. Ei aūt qui Gal.3.a
opat merces nō imputat ſm grām: sed Jaco.2.d
ſm debitū. Ei vero qui nō opat: creden
ti aūt in eū qui iustificat impiū: reputa
tur fides ei⁹ ad iusticiā ſm ppositū gr̄e
dei: sicut ⁊ dauid dicit btitudinē hoīs
cui de⁹ accepto fert iusticiā sine opib⁹.
‖ Bti qꝝ remisse sunt iniqtates: ⁊ qꝝ te- Ps.31.
cta sunt pctā. Btūs vir cui nō imputa-
bit dn̄s pctm̄. Btitudo g̃ hec in circūci- B
sione tm̄ manet: an etiam in p̄putio?

Dicim⁹ eni q: reputata est fides abrae ad iusticiā. Quō ergo reputata ē? In circūcisiōe: an in pputio? Nō in circūcisiōe sed in pputio. Et signū accepit circūcisionis signaculū iusticie fidei q̄ ē in pputio: vt sit pr̄ oīm credentiū p pputiū vt reputet̄ ⁊ illis ad iusticiā. Et sic pr̄ circūsionis: nō his tm̄ qui sūt ex circūcisione sȝ ⁊ his q̄ sectant̄ vestigia fidei q̄ est

C in pputio pr̄is nr̄i abrae. Nō eni p legē pmissio abrae aut semi ei⁹ vt heres esset mūdi: sed p iusticiā fidei. Si eni q̄ ex lege heredes sunt: exinanita ē fides: abolita ē pmisso. Lex eni irā opat̄ Ubi. n. nō est lex nec puaricatio: Jō ex fide: vt sm̄ grām firma sit pmissio oī semi. Non ei qui ex lege ē solū: sȝ ⁊ ei q̄ ex fide ē abrae

Gen̄.17.a. qui pr̄ ē oīm nr̄m: sicut scriptū ē ‖ Quia prēm multaꝝ gentiū posui te añ deum cui credidisti: qui viuificat mortuos et vocat ea q̄ nō sunt: tāq̄ ea que sūt. Qui ɔtra spē in spē credidit: vt fieret pr̄ mul

Gen̄.15.d. tarū gentiū: sm̄ q̄ dictū ē ei ‖ Sic erit se

D mē tuū sicut stelle celi ⁊ arena marꝭ. Et nō infirmat⁹ ē in fide nec considerauit corp⁹ suū emortuū: cū iā fere centū esset ānoꝝ: ⁊ emortuā vuluā sare. In repmissione etiā dei nō hesitauit diffidētia sed cōfortat⁹ ē fide: dās gl̄iam deo: plenissime sciēs q: q̄cūq̄ pmisit de⁹ potēs ē et facere. Jō ⁊ reputatū est illi ad iusticiā. Nō ē aūt scriptū tm̄ ppter ip̄m: q: reputatū ē illi ad iusticiā: sȝ ⁊ ppter nos q̄b⁹ reputabit̄ credētib⁹ in eū: q̄ suscitauit iesū christū dn̄m nr̄m a mortuis: q̄ tradit⁹ ē ppter delicta nr̄a: et resurrexit ppter iustificationē nr̄am. V

A I Ustificati ḡ ex fide pacē habeam⁹ ad deū p dn̄m nr̄m iesū christū p quē habem⁹ accessū p fidē i grām istā: in qua stam⁹ ⁊ gloriamur i spe gl̄ie filioꝝ dei. Nō solū aūt: sȝ ⁊ gloriamur i tribulationib⁹: sciētes q̄ tribulatio pa

Ja.1.a tiētiā opat̄: ‖ pacia aūt pbationē: pbatio vero spem. Spes aūt nō cōfundit q: charitas dei diffusa ē in cordib⁹ nr̄is p spm̄ scm̄ q̄ dat⁹ ē nobis. Ut q̄d eni christus cū adhuc ifirmi essem⁹ sm̄ tp̄s pro impiis mortu⁹ ē? Uix eni p iusto q̄s morit̄. Nā p bono forsitā quis audeat mo

B ri. Cōmēdat āt charitatē suā de⁹ i nobis

Hebre.9.d ‖ qm̄ si cū adhuc pctōres essem⁹ sm̄ tp̄s

1.Pe.3.d. christ⁹ p nobis mortu⁹ ē: mlr̄to igit̄ magis nūc iustificati i sāguine ip̄i⁹ salui erim⁹ ab ira p ip̄m. Si eni cū inimici essem⁹: recōciliati sum⁹ deo p mortē filij ei⁹ multomagis recōciliati salui erimus in vita ip̄i⁹. Nō solū aūt: sȝ ⁊ gl̄iamur i deo p dn̄m nr̄m iesū christū: p quē nūc recōciliationē accepim⁹. Propterea sicut p vnū hoiē i hūc mūdū itrauit pctm̄: ⁊ p pctm̄ mors: ⁊ ita in oēs hoies mors ptrāsījt: in q̄ oēs peccauerūt. Usq̄ ad legem eni pctm̄ erat in mundo. Peccat autem nō imputabat̄: cū lex nō esset sed regna

C uit mors ab adam vsq̄ ad moysen: etiaȝ in eos q̄ nō peccauerūt in similitudinē puaricatiōis ade q̄ ē forma futuri. Sed nō sicut delictū: ita ⁊ donū. Si eni vni⁹ delicto multi mortui sunt: multo magꝭ gratia dei ⁊ donū in grā vni⁹ hois iesu christi: in plures abundauit. Et non sicut p vnū pctm̄: ita ⁊ donū. Nam iudiciū quidē ex vno in cōdemnationē: grā aūt ex multꝭ delictis i iustificationē. Si eni vni⁹ delicto mors regnauit p vnuȝ: multo magis abundātiā gratie ⁊ donatiōis ⁊ iusticie accipiētes in vita regnabūt p vnū iesū christū. Igit̄ sicut p vni⁹

D delictū in oēs hoies i ɔdēnationē: sic et p vni⁹ iusticiā in oēs hoies i iustificationē vite. Sic eni p inobedientiā vnius hoies pctōres cōstituti sūt multi: ita et p vni⁹ obeditionē iusti ɔstituent̄ mlr̄ti Lex aūt subintrauit: vt abūdaret delictū Ubi aūt abūdauit delictū: supabundauit et grā: vt sicut regnauit pctm̄ in mortē: ita ⁊ grā regnet p iusticiā i vitaȝ eternā: p iesū christū dn̄m nr̄m. VI

A Q Uid ḡ dicem⁹? Manebim⁹ i peccato vt grā abūdet? Absit. Qui eni mortui sum⁹ pctō quō adhuc viuem⁹ i illo? An ignoratis frēs q: q̄cūq̄ baptizati sum⁹ i christo iesu: in morte ip̄ius baptizati sum⁹? Cōsepulti eni sum⁹ cū illo p baptismū in mortē: vt quō christus surrexit a mortuis p gl̄iam pa

Eph.4.e. tris ‖ ita ⁊ nos i nouitate vite ābulem⁹

Colo.3.b Si eni cōplātati facti sumus silitudini mortꝭ ei⁹: simul ⁊ resurrectiōis erimus Hoc sciētes vt vet⁹ hō noster simul crucifixus ē vt destruat̄ corp⁹ pcti: vt vltra

B nō seruiam⁹ pctō. Qui eni mortu⁹ ē: iustificat⁹ ē a pctō. Si āt mortui sum⁹ cū christo: credim⁹ q: sil̄r etiā viuem⁹ cum illo: sciētes q̄ christus resurgēs ex mortuis iā nō morit̄ mors illi vltra nō dn̄abit̄. Q: eni mortu⁹ ē pctō: mortu⁹ est semel: q̄ autē viuit: viuit deo. Ita ⁊ vos existiate vos mortuos q̄deȝ eē pcō: viuētes aūt deo i christo iesu. Non ḡ regnet pctm̄ i vestro mortali corpe: vt obediatꝭ

C cōcupiſcētijs eius. Sed neq̄ exhibeatiſ mēbra veſtra arma iniq̄tatis pctō: ſʒ exhibete vos deo tanq̄ ex mortuis viuentes et membra veſtra arma iuſticie deo. Pctm̄ eni vobis nō dn̄abit: Nō eni ſub lege eſtis: ſed ſub gratia. Quid igr̄? Peccabimus qm̄ non ſumus ſub lege: ſed ſub gratia? Abſit. Anneſcitis qm̄ cui exhibetis vos ſeruos ad obediendum: ſerui eſtis eius cui obediſtis: ſiue pcti ad mortem ſiue obeditionis ad iuſticiā? Gratias aūt deo ꝙ fuiſtis ſerui pcti: obediſtis aūt ex corde in eā formā doctrine i qua traditi eſtis. Liberati autē a pctō ſerui
D facti eſtis iuſticie. Humanū dico: ꝓpter infirmitatē carnis veſtre. Sicut eni exhibuiſtis mēbra veſtra ſeruire īmūdicie ⁊ iniquitati ad iniquitatē ita nūc exhibete mēbra vr̄a ſeruire iuſticie in ſcificationē. ||Cū eni ſerui eſſetis pcti: liberi fuiſtis iuſticie. ||Quē ergo fructū habuiſtis tūc in illis: in quibꝰ nūc erubeſcitis Nā finis illoꝝ mors ē. Nūc vo liberati a pctō: ſerui aūt facti deo: habetis fructū vr̄m i ſcificatione: finē vo vitā eternā. Stipēdia eni pcti mors: gr̄a aūt dei vita eterna: in chriſto ieſu dn̄o noſtro

Joh.8.d
Eſa.1.g
Ezech.36.g

VII

B a N ignoratis frēs: ſciēti bꝰ eni legē loquor: q̄ lex i homie dn̄at quāto tp̄e viuit ||Nā q̄ ſub viro ē mulier: viuēte viro alligata ē legi. Si aūt mortuꝰ fuerit vir eius: ſoluta ē a lege viri. Igit̄ viuente viro vocabit̄ adultera: ſi fuerit cū alio viro: ſi autem mortuꝰ fuerit vir eius: liberata ē a lege viri: vt nō ſit adultera: ſi fuerit cū alio viro. Itaq̄ frēs mei ⁊ vos mortificati eſtis legi ꝑ corpꝰ chriſti vt ſitis alteriꝰ: q̄ ex mortuis reſurrexit: vt fructificeꝰ deo Cum eni eſſemꝰ in carne: paſſiones pctō
B rū q̄ ꝑ legē erant opabant̄ in membris nr̄is. vt fructificarēt morti. Nūc aūt ſoluti ſumus a lege mortis in qua detinebamur: ita vt ſeruiamꝰ in nouitate ſpiritus ⁊ nō in vetuſtate lr̄e: Quid ḡ dicemus? Lex pctm̄ ē: Abſit. Sʒ pctm̄ nō cognoui niſi ꝑ legē. Nā ꝯcupiam neſciebā niſi lex diceret ||Nō cōcupiſces. Occaſione aūt accepta: pctm̄ ꝑ mandatū opatū eſt in me oēm ꝯcupiſcentiam. Sine lege eni pctm̄ mortuū erat. Ego aūt viuebā ſine lege aliquādo. Sed cū veniſſet mādatū: pctm̄ reuixit Ego aūt mortuꝰ ſum ⁊ inuentū ē mihi mādatū qđ erat ad vitā: hoc eē ad mortē. Nā pctm̄ occaſione
C accepta ꝑ mandatū ſeduxit me ⁊ ꝑ illud

1.Cor.7.g.

Exo.20.c.
Deut.5.b

occidit. ||Itaq̄ lex q̄dē ſctā: ⁊ mādatū ſctm̄ ⁊ iuſtū ⁊ bonū. Qđ ergo bonū eſt: mihi factū eſt mors? Abſit. Sʒ pctm̄ vt appareat pctm̄ ꝑ bonū opatū eſt mihi mortē: vt fiat ſupra modū peccās peccatū ꝑ mandatū. Scimꝰ eni q̄ lex ſpiritalis ē. Ego aūt carnalis ſū: venūdatꝰ ſub pctō. Qđ eni opor n̄ intelligo. Nō. n. qđ volo bonū: hoc ago: ſed qđ odio malū: illud facio. Si aūt qđ nolo illud facio: cōſentio legi qm̄ bona ē. Nūc aūt iā nō ego operor illud: ſed qđ habitat in me pctm̄. Scio eni q̄ nō habitat in me hoc eſt in carne mea bonū. Nā velle adiacet mihi: ꝑficere aūt bonū nō inuenio. Non
D eni qđ volo bonū hoc facio: ſed qđ nolo malū hoc ago. Si aūt qđ nolo illud facio: iā nō ego opor illud: ſed qđ habitat in me peccatū. Inuenio igit̄ legē volenti mihi facere bonū: qm̄ mihi malū adiacet. Cōdelector eni legi dei ſm̄ interiorē hoiem. Uideo aūt aliā legē in membris meis: repugnantē legi mētis mee: et captiuantē me in lege pcti que ē i mēbris meis. Infelix ego hō: q̄s me liberabit de corꝑe mortis huiꝰ? Gr̄a dei: ꝑ ieſum chriſtū dn̄m nr̄m. Igit̄ ego ipē mente ſeruio legi dei: carne aūt legi pcti.

Timot.1.b

VIII

N Ihil ḡ nūc dānationis eſt his q̄ ſūt in chriſto ieſu q̄ nō
B ſm̄ in carnē ambulāt. Lex eni ſpiritꝰ vite in chriſto ieſu: liberauit me a lege pcti ⁊ mortis. Nā qđ ipoſſibile erat legi in q̄ infirmabat̄ ꝑ carnē: deꝰ filiū ſuum mittēs i ſilitudinē carnis pcti: et de pctō damnauit pctm̄ in carne: vt iuſtificatio legis impleret̄ in nobis: q̄ nō ſm̄ carnē ambulamꝰ: ſʒ ſm̄ ſpm̄. Qui enim ſm̄ carnē ſūt: q̄ carnis ſūt ſapiūt: q̄ vo ſm̄ ſpm̄ ſūt: q̄ ſūt ſpūs ſentiūt. Nā prudētia carnis mors ē: prudētia aūt ſpūs vita ⁊ pax. Qm̄ ſapia carnis inimica eſt
B deo. Legi eni dei non ē ſubiecta: nec eni pōt. Qui aūt in carne ſunt deo placere nō pn̄t. Uos aūt i carne nō eſtis: ſʒ i ſpū ſi tn̄ ſpūs dei habitat in vobis. Si quis aūt ſpm̄ chriſti nō habet: hic nō ē eius. Si aūt chriſtus i vobis ē: corpꝰ quidē mortuū ē ꝓpter pctm̄: ſpūs vero viuit ꝓpter iuſtificationē. Qđ ſi ſpūs eiꝰ q̄ ſuſcitauit ieſū a mortuis: habitat i vobis qui ſuſcitauit ieſū chriſtū a mortuis: viuificabit ⁊ mortalia corpa vr̄a: ꝓpter inhabitantē ſpm̄ eiꝰ i vobis. Ergo fratres debitores ſumꝰ: nō carni vt ſm̄ carnem
C viuamꝰ. Si eni ſm̄ carnē vixeritis: mo

stemi: si aūt spū facta carnis mortifica-
ueritis viuetis: Quicūq3 eni spū dei agū-
2.Thl.1.b tur: hi sūt filij dei || Nō eni accepistis spi
ritū seruitutis iterū i timore: sed accepi-
stis spūm adoptionis filiorū dei: in q̄ cla
Gala.4.a mamus || abba pater. Ipse eni spūs testi-
moniū reddit spūi nr̄o: q̄ sum⁹ filij dei
1.Cor.12.b. Si aūt filij ⁊ heredes || heredes quidem
Hebre.4.d dei: coheredes aūt christi: si tñ cōpati-
D mur vt ⁊ glorificemur. Existimo eni: q̄ nō
sūt cōdigne passiōes hui⁹ tpis ad futu-
rā glīam q̄ reuelabit̄ i nobis. Nam ex-
pectatio creature reuelationē filiorū dei
expectat. Uanitati eni creatura subie-
cta ē nō volēs: sz ppter eū q̄ subiecit eā
in spe: qr ⁊ ipa creatura liberabit̄ a ser-
uitute corruptiōis in libertatē glīe fi-
liorū dei. Scim⁹ eni: q̄ ois creatura inge
miscit ⁊ parturit vsq3 adhuc. Non solū
autē illa sed ⁊ nosipi primitias spūs ha
bentes: ⁊ ipi intra nos gemimus adop-
E tionē filiorū dei: expectātes redemptio
nē corporis nr̄i. Spe eni salui facti sum⁹
Spes aūt q̄ videt̄: non ē spes. Nam qd̄
videt quis qd̄ sperat? Si aūt qd̄ non vi
demus: speramus: p paciam expectam⁹.
Silr̄ter aūt ⁊ spūs adiuuat infirmita-
tē nr̄am. Nam qd̄ oremus sicut oportet
nescim⁹: sed ipe spūs postulat p nobis
gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Qui aūt scruta
tur corda: scit quid desideret spūs quia
ſm deū postulat p sanctis. Scim⁹ aūt
quoniā diligentib⁹ deū oia cooperant̄ in
bonū: his qui ſm ppositū vocati sunt
F sancti. Nā q̄s pſciuit: ⁊ pdestinauit con
formes fieri imaginis filij sui: vt sit ipe
primogenit⁹ in multis fribus. Quos
aūt pdestinauit: hos ⁊ vocauit: ⁊ q̄s vo-
cauit: hos ⁊ iustificauit. Quos aūt iusti
ficauit: illos ⁊ magnificauit. Quid ḡ di
cemus ad hec? Si deus p nobis: q̄s cō
tra nos? Qui etiā pprio filio suo nō pe-
percit: sed p nobis oibus tradidit illuz
Quō nō etiā cū illo oia nobis donauit?
Quis accusabit aduersus electos dei?
Deus qui iustificat. Quis ē qui cōdem
net? Christus iesus qui mortu⁹ ē. imo q̄
G ⁊ resurrexit: qui ē ad dexterā dei: q̄ etiaz
interpellat p nobis. Quis ergo nos se-
parabit a charitate christi? Tribulatio: an
angustia: an fames: an nuditas: an pericu
lū: an psecutio: an gladi⁹? Sicut scriptū
Ps.43. est || Quia ppt̄ te mortificamur tota die:
estimati sumus sicut oues occisionis.
Sed in his oibus supamus: ppter eum
qui dilexit nos. Certus sum eni: qr neq3

mors: neq3 vita: neq3 angeli: neq3 princi
patus: neq3 virtutes: neq3 instātia: neq3
futura: neq3 fortitudo: neq3 altitudo: ne
q3 pfundū: neq3 creatura alia poterit
nos separe a charitate dei: q̄ ē in christo
iesu dn̄o nostro. IX

Eritatē dico in christo iesu: non A
V mētior testimoniū mihi phibē-
te cōscia mea in spūsctō: qm̄ tri
sticia mihi magna ē: ⁊ ptinu⁹ dolor cor
di meo. Optabam eni ego ipe anathema
esse a christo p frib⁹ meis q̄ sūt cognati
mei ſm carnē q̄ sūt israelite: quorū ad-
optio ē filiorū: et glīa ⁊ testamētū ⁊ legis
latio ⁊ obsequiū ⁊ pmissa: quorū pres ex
quib⁹ ē christus ſm carnē || q̄ ē sup oia G.1.c
deus bn̄dictus in secula amē. Nō autē B
q̄ exciderit verbū dei. Nō eni oēs qui ex
circūcisiōe sūt isrl̄: hi sunt israelite: neq3
qui semē sūt abrae oēs filij || Sz in ysaac Gen.21.b
vocabit̄ tibi semē. i. nō q̄ filij carnis hi Gala.4.d
filij dei: sz q̄ filij sūt pmissiōis: estimāt̄
in semie || Promissiōis eni verbū hoc est Gen.18.b
Scōm hoc tps veniā ⁊ erit sare filius.
Nō solū aūt illa: || sz ⁊ rebecca ex vno cō Gen.25.c
cubitu hn̄s ysaac pris nr̄i. Cū eni non- C
dum nati fuissēt: aut aliq̄d boni egissēt
aut mali: vt ſm electionē ppositum dei
maneret: nō ex opibus sz ex vocante di
ctū ē ei || qr maior seruiet minori: sicut scri Gen.25.c
ptum ē || Iacob dilexi: esau aūt odio ha- Malach.1.a
bui. Quid ḡ dicem⁹? Nunq̄d iniquitas
apud deū? Absit. Moysi eni dicit || Mi- Exo.33.d.
serebor cui miserr⁹ sū: ⁊ misc̄diā pstabo
cui miserebor. Igit̄ nō volētis neq3 cur
rentis sz miserētis ē dei. Dicit eni scrip D
tura pharaoni || Quia in hoc ipm excita Exo.9.d
ui te vt oñdam i te virtutē meā: ⁊ vt an-
nūcietur nomē meū in vniuersa terra.
Ergo cui⁹ vult miseret̄: ⁊ quē vult indu
rat. Dicis itaq3 mihi. Quid adhuc querit̄
Uolūtati eni ei⁹ quis resistit? O hō: tu E
q̄ es: qui rn̄deas deo. || Nūquid dicit fig Esa.45.b
mentū ei qui se finxit: quid me fecisti sic
|| An nō hz ptātē figul⁹ luti ex eadē mas Hiere.18.a.
sa facere aliud quidē vas in honorem:
aliud vero in ptumeliā? Qz si de⁹ volēs
oñdere irā ⁊ notā facere potentiā suam
sustinuit in multa patiētia vasa ire ap
ta in interitū: vt oñderet diuitias glīe
sue in vasa misc̄die q̄ pparauit in glo-
riā. Quos ⁊ vocauit non solū ex iudeis
sz etiā ex gētib⁹: sicut in osee dicit. || Uo
cabo non plebē meā: plebē meā: ⁊ non Osee.2.d
dilectaz: dilectā: ⁊ nō misc̄diā cōsecutā: 1.Pe.2.b.
misericordiā consecutā. Et erit in loco F

vbi dictū ē eis non plebs mea vos: ibi
vocabunt filij dei viui. Esaias āt clamat
Esa.10.e ꝑ isrl. ‖Si fuerit nūerus filioꝝ isrl tāq̄
arena maris: reliquie salui fient. Uerbū
enī cōsūmās ⁊ abbreuians in equitate:
q2 verbū breuiatū faciet dn̄s sup terrā.
Esa. 1.c. ‖Et sicut predixit esaias: nisi dn̄s saba-
oth reliquisset nobis semē sicut sodo-
ma facti essem⁹: ⁊ sicut gomorra siles fu
B issemus. Quid ergo dicem⁹? Qꝫ gentes que
nō sectabant iusticiā: apphenderūt iu-
sticiā: iusticiā aūt q̄ ex fide ē: isrl vo sec-
tādo legē iusticie i legē iusticie nō ꝑue
nit. Quare? Quia nō ex fide: sꝫ q̄si ex opi
bus. Offenderūt enī in lapidē offensio-
Esa.28.d nis: sicut scriptū ē ‖Ecce pono in siō la-
pidē offensiōis ⁊ petrā scādali: ⁊ omis
A qui credit i eū nō ꝯfundet. X

Fratres: volūtas quidem cordis
f mei ⁊ obsecratio ad deū fit ꝑ il
lis in salutē. Testimoniū enī ꝑ-
hibeo illis ꝙ emulationē quidē dei ha
bēt sꝫ nō ꝫm sciam. Ignorātes enī iusti
ciā dei ⁊ suā querētes statuere: iusticie
dei nō sūt subiecti. Finis enī legis chri
B stus: ad iusticiā oī credēti. Moyses enī
Leui.18.a scripsit qm̄ iusticiā que ex lege ē ‖qui fe
cerit hō viuet in ea. Que aūt ex fide ē iu
Deu.30.c sticia sic dicit ‖Ne dixeris in corde tuo:
quis ascēdet in celū .i. christū deducere
aut q̄s descēdet i abyssū: hoc ē christū a
mortuis reuocare. Sꝫ qd dicit scriptu-
Ibidem ra? ‖Prope ē verbū i ore tuo ⁊ in corde
tuo. Hoc ē verbū fidei qđ ꝑdicamus: q2
si cōfitearis i ore tuo dn̄m iesū: ⁊ i corde
tuo credideris ꝙ de⁹ illum suscitauit a
mortuis: salu⁹ eris. Corde enī credit ad
Esa.28.d iusticiā: ore aūt ꝯfessio fit ad salutē ‖Di
C cit enī scriptura. Ois q̄ credit in illū: nō
ꝯfundet. Nō enī ē distinctio iudei ⁊ gre
2.Coꝝ.8.b ci ‖Nā idē dn̄s oim: diues in oēs q̄ inuo
Johel.2.g cāt illū ‖Ois enī q̄cunq̄ inuocauerit no-
Mar.13 c mē dn̄i saluus erit. Quō ergo inuocabūt: in
Act.2.a quē nō crediderūt? Aut quō credēt ei:
quē nō audierūt? Quō audiēt sine ꝑdi-
cāte? Quō vero ꝑdicabūt: nisi mittant?
Esa. 52.b. sicut scriptū ē ‖Qꝫ speciosi pedes euāge
Nau.1. b lizantiū pacē: euāgelizātiū bona. Sꝫ nō
oēs obediūt euāgelio. Esaias enī dicit
Esa.53.a ‖Dn̄e quis credidit auditui nr̄o? Ergo
Joh.12.f. fides ex auditu: auditus aūt ꝑ verbum
D christi. Sed dico: Nūquid nō audierūt?
Ps.18. Et q̄dē ‖in oēm terrā exiuit son⁹ eorū
⁊ in fines orbis terre verba eoꝝ. Sꝫ di-
co. Nunq̄d isrl non cognouit? Primus
Deu.32.c moyses dicit. ‖Ego ad emulationē vos

adducā in oēm gentē: in gentē insipien
tē: in irā vos mittā. Esaias aūt audet et
Esa.65.a dicit ‖Inuent⁹ sum a nō q̄rentib⁹ me: pa
lā apparui his q̄ me nō interrogabant.
Ad isrl aūt dicit. Tota die expādi man⁹
meas ad pplm non credentem: ꝯtradi-
centem mihi. XI
B
Dico ergo: Nunquid deus repulit
d populū suū. Absit: Nam ⁊ ego is-
raelita sū ex semie abrahā d tribu
beniamin. Nō repulit deus plebē suam
quā ꝑsciuit. An nescitis in helia quid
dicit scriptura: quēadmodū interpellat
3.Re.19.b deū aduersum isrl ‖Dn̄e ꝓphetas tuos
occiderūt: altaria tua suffoderūt: ⁊ ergo
relictus sū solus: ⁊ querūt aiam meam.
Ibidem Sed q̄d dicit illi diuinū rn̄sum? Reliqui
mihi septē milia viroꝝ: qui nō curuaue
rūt genua añ baal. Sic ergo ⁊ i hoc tpe
reliquie ꝫm electionē grē dei salue facte
sūt. Si aūt grā iā nō ex opibus. Alioq̄n
grā iā nō ē grā? Quid ergo? Qđ q̄rebat isrl
hoc nō ē ꝯsecut⁹: electio āt cōsecuta est:
B ceteri vero excecati sūt sicut scriptū est:
Esa.6.c ‖Dedit illis deus spiritū ꝯpūctiōis ocu
los vt nō videāt: ⁊ aures vt nō audiant
Ps.68. vsq̄ i hodiernū diē. Et dauid dicit ‖Fiat
mēsa eoꝝ corā ipis i laqueū: et i captio
nē ⁊ i scādalū ⁊ i retributionē illis. Ob
scurēt oculi eoꝝ ne videāt: ⁊ dorsū eoꝝ
semꝑ in curua. Dico ergo. Nunquid sic
offenderūt vt caderēt? Absit. Sꝫ illoꝝ
delicto salus ē gentib⁹ vt illos emulen-
tur. Qꝫ si delictū illoꝝ diuitie sūt mūdi ⁊
diminutio eoꝝ diuitie gētiū: q̄tomagis
plenitudo eoꝝ? Uobis enī dico gentib⁹
Qn̄diu quidē ego sū gentiū aplus: mi-
nisteriū meū honorificabo: si quo mō ad
emulandū ꝓuocē carnem meā: ⁊ saluos
faciā aliquos ex illis. Si enī amissio eo
rū recōciliatio est mūdi: que assumptio
nisi vita ex mortuis? Qꝫ si delibatio sā-
cta est: ⁊ massa. Et si radix sancta: ⁊ rami
C Qꝫ si aliqui ex ramis fracti sunt: tu aūt
cū oleaster esses insert⁹ es in illis: ⁊ soci
us radicis ⁊ pinguedinis oliue factus
es: noli gl'iari aduersus ramos: ꝙ si glo
riaris: nō tu radicē portas: sed radix te
Dicis ergo. Fracti sunt rami vt ego in-
serar. Bn̄ ꝓpter incredulitatē fracti sūt
Tu aūt fide stas. Noli altū sapere: sꝫ time
Si enī de⁹ naturalib⁹ ramis nō pepcit:
ne forte nec tibi parcat: vide ergo boni
tatē ⁊ seueritatē dei. In eos q̄dē q̄ ceci-
derūt seueritatē: in te aūt bonitatē dei:
si ꝑmāseris i bonitate. Alioquin tu exci-

deris. Sed ⁊ illi si nō ꝑmanserint in in-
credulitate inserent̄: Potens est eñi de⁹
iterū inserere illos. Nā ⁊ si tu ex natura
li excisus es oleastro ⁊ ꝯtra naturaꝫ in-
sertus es in bonā oliuā: quātomagis hi
qui ſm naturā inserent̄ sue oliue? No-
lo eñi vos ignorare frēs mysteriū hoc vt
nō sitis vobisipsis sapientes: qꝛ cecitas
ex parte ꝯtingit in isrl̄ donec plenitudo
D gentiū intraret: ⁊ sic oīs israel salu⁹ fie-
Esa. 59. d ret: sicut scriptū est. ‖ Ueniet ex sion: qui
eripiat ⁊ auertat impietatē ab iacob Et
hoc illis a me testamentuꝫ: cū abstulero
pctā eoꝝ. Scdm euangeliū quidē inimi
ci ꝓpter vos: ſm electionē aūt charissi-
mi ꝓpter patres. Sine penitentia eñi
sunt dona ⁊ vocatio dei. Sicut eñi ali-
qñ ⁊ vos nō credidistꝭ deo: nūc aūt mise
ricordiā ꝯsecuti estis ꝓpter incredulita
tem illoꝝ: ita ⁊ isti nūc nō crediderūt in
vestrā misericordiaꝫ: vt ⁊ ipsi misedīam
ꝯsequant̄. Conclusit eñi de⁹ oīa in incre
dulitate: vt oīm misereat̄. O altitudo di
uitiarū sapientie ⁊ scientie dei: ꝙ incō-
prehensibilia sunt iudicia ei⁹ ⁊ inuesti-
Sap. 9. c gabiles vie eius. ‖ Quis enim cognouit
Esa. 40. c sensum dñi: aut quis ꝯsiliari⁹ eius fuit?
1. Corꝭ. 2. d Aut quis prior dedit illi: ⁊ retribuet̄ ei?
Qm̄ ex ipso ⁊ ꝑ ipsū ⁊ ī ip̄o sūt oīa: ‖ ipsi
ī. 16. d honor ⁊ gl̄ia ī secl̄a seculoꝝ. Amē. XII

A Obsecro itaqꝫ vos frēs ꝑ miseri-
Phil. 4. d cordiā dei ‖ vt exhibeatꝭ corꝑa ve
stra hostiā viuentē: sanctam: deo
placentē: rationabile obsequiū vestruꝫ.
Et nolite ꝯformari huic seculo: ⁊ refor-
Eph. 5. b mamini in nouitate sensus vr̄i ‖ vt ꝓbe-
1. Tessa. 4. a tis q̄ sit volūtas dei bona ⁊ beneplacēs
⁊ ꝑfecta. Dico eñi ꝑ grām q̄ data ē mihi
oībus qui sunt inter vos: non plus saꝑe
ꝙ oportet sapere: sed saꝑe ad sobrietatē:
B ⁊ vnicuiqꝫ sicut de⁹ diuisit mensuraꝫ fi-
1. Corꝭ. 12. b dei. ‖ Sicut eñi in vno corꝑe multa mē-
Eph. 4. a bra habem⁹: oīa mēbra nō eundē actuꝫ
habent: ita multi vnū corpus sumus in
christo: singuli auteꝫ alter alteri⁹ mem-
bra: habētes donatiōes ſm grām q̄ da-
ta est nobis differētes. Siue ꝓphetiam:
ſm rationē fidei. Siue ministeriū ī mi-
nistrando. Siue qui docet in doctrina.
Qui exhortatur: in exhortando. Qui tri
C buit: in simplicitate. Qui p̄est: in sollici
tudine. Qui miseret̄: in hilaritate. Dile-
Amos. 5. a. ctio: sine simulatione. ‖ Odiētes maluꝫ:
Eph. 4. c adherentes bono. ‖ Charitatē fraterni-
1. Pe. 2. c. tatis inuicē diligētes: honore inuicem
1. Pe. 5. b ꝑuenietes. ‖ Sollicitudine nō pigri: spū

feruentes: dño seruiētes. Spe gaudētes
in tribulatione patiētes: orationi instā
Hebre. 13. a tes. Necessitatib⁹ sanctoꝝ cōicātes. ‖ ho
spitalitatē sectantes. Benedicite ꝑsequēti
bus vos. Benedicite ⁊ nolite maledice-
re. Gaudere cū gaudentib⁹: flere cū flē-
D tibus. Idipsum inuicē sentientes. Non
alta sapiētes: sed humilib⁹ ꝯsentientes.
Prou. 3. a ‖ Nolite esse prudētes apud vosmetip̄os
Esa. 5. e ‖ Nulli malū ꝓ malo reddētes ‖ ꝓuiden
Prou. 20. e tes bona: nō tm̄ corā deo: sed etiā coraꝫ
1. Pe. 3. b oībus hominibus. ‖ Si fieri pōt qđ ex vo-
2. Corꝭ. 8. d bis est: cū oībus hoīb⁹ paceꝫ habentes.
Hebre. 12. d Non vosmetipsos defendentes charissi-
mi: sed date locū ire. Scriptuꝫ est enim.
Deutꝭ. 32. e. ‖ Mihi vindictam: ⁊ ego retribuā: dicit
Hebre. 10. f dominus. ‖ Sed si esurierit inimic⁹ tu⁹
Prou. 25. c. ciba illum: si sitit potum da illi. Hoc eñi
faciens carbones ignis congeres super
caput eius. Noli vinci a malo: sed vince
in bono malū. XIII

A Omnis aīa potestatib⁹ sublimi-
Sap. 6. a oribus subdita sit. ‖ Nō ē eñi po
testas nisi a deo. Que auteꝫ sunt
a deo ordinata sunt. Itaqꝫ q̄ resistit po-
testati: dei ordinationi resistit. Qui autē
resistunt: ipsi sibi damnationē acq̄runt:
Nam principes nō sunt timori boni o-
peris sed mali. Uis auteꝫ nō timere po-
B testatem? Bonū fac: ⁊ habebis laudem
ex illa. Dei eñi minister est tibi in bonū.
Si autem malū feceris: time. Nō enim
sine causa gladium portat. Dei enim mi
nister est: vindex in iram ei qui malum
agit. Ideoqꝫ necessitate subditi estote:
nō solū ꝓpter iram: sed etiā ꝓpter cōsci-
entiā: Ideo eñi ⁊ tributa p̄statis. Mini-
stri eñi dei sunt: in hoc ip̄m seruientes.
Mat. 22. c. ‖ Reddite ergo omib⁹ debita. Cui tribu-
tum tributuꝫ: cui vectigal vectigal: cui
C timorem timorē: cui honorem honorē.
Nemini quicꝙ debeatis nisi vt inuiceꝫ
diligatis. Qui eñi diligit proximū: legē
Deutꝭ. 5. b impleuit. ‖ Nam nō adulterabis: nō oc-
cides: nō furaberis: non falsum testimo
niū dices: nō concupisces: ⁊ si qđ est ali-
ud mandatū: in hoc verbo instauratur:
Leui. 19. b ‖ diliges proximū tuū sicut teipsuꝫ. Dile
Mat. 22. d ctio ꝓximi malū nō operat̄. Plenitudo
Gal. 5. c ergo legꝭ est dilectio. Et hoc sciētes tp̄s:
Iacobi. 2. b qꝛ hora est iā nos d̄ somno surgere. Nūc
D eñi ꝓpior est nr̄a salus: ꝙ cū credidim⁹
Nox precessit: dies aūt appropinquauit.
Abiciam⁹ ergo opera tenebrarū et in-
duamur arma lucis: sic vt in die hone-
Lucꝭ. 21. g ambulem⁹. ‖ Non in comessationibus ⁊

ebrietatibus: nō in cubilibꝰ ⁊ impudicitijs: nō in ɔtentione ⁊ emulatione: sed induimini dn̄m iesum christū ‖ ⁊ carnis curā ne feceritis in desiderijs. XIIII

Gal. 5. c
1. Pe. 2. b

A

Infirmū aūt in fide assumite: nō in disceptatiōibꝰ cogitationum. Alius eni credit manducare se oia. Qui aūt infirmꝰ est olus manducet. Is qui mādūcat: nō mādūcantē nō spernat: ⁊ qui nō manducat: mādūcantē nō iudicet. Deus eni illū assumpsit ‖ Tu q̄s es: qui iudicas alienū seruum? Dn̄o suo stat aut cadit. Stabit aūt. Potens ē eni deus statuere illū. Nā alius iudicat diē īter diē: aliꝰ aūt iudicat oēm diē. Unusquisq3 in suo sensu abūdet. Qui sapit diem: dn̄o sapit: ⁊ qui mādūcat: dn̄o manducat.

Jacobi. 4. c

B

Gr̄as eni agit deo. Et q̄ nō manducat: dn̄o nō mādūcat: ⁊ gr̄as agit deo. Nemo. n. nr̄m sibi viuit: ⁊ nemo sibi moritur. Siue eni viuimꝰ: dn̄o viuimꝰ: siue morimur: dn̄o morimur. Siue ergo viuimus: siue morimur: dn̄i sumus. In hoc eni christꝰ mortuꝰ est ⁊ resurrexit: vt ⁊ viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ dn̄et. ‖ Tu aūt q̄d iudicas frēm tuū? aut tu quare spernis frēz tuū? Omēs eni stabimus ante tribunal christi. Scriptū est eni. ‖ Uiuo ego dicit dn̄s: qm̄ mihi flectet om̄e genu: ⁊ omis lingua ɔfitebit deo ‖ Itaq3 vnusq̄sq3 nostrū ꝓ se rōem reddet deo. Nō ḡ āplius īuicē iudicemꝰ.

Jacobi. 4. c
Esa. 45. d.
Phili. 2. b
2. Coꝝ. 2. b

C

Sed hoc iudicate magī ne ponatis offendiculū fratri vel scādalum. Scio ⁊ cōfido in dn̄o iesu: q2 nihil cōmune ꝑ ip̄m: nisi ei qui existimat q̄d cōmune esse: illi cōmune est. Si eni propter cibū frater tuꝰ ɔtristat: iā non ſm charitatē ambulas. Noli cibo tuo illuz ꝑdere: ꝓ quo christꝰ mortuꝰ est. Non ergo blasphemet bonū nr̄m. Nō est enim regnū dei esca ⁊ potꝰ: sed iusticia ⁊ pax ⁊ gaudiū in sp̄ūscō. Qui eni in hoc seruit christo: placet deo: ⁊ ꝓbatꝰ est homibꝰ.

D

Itaq3 que pacis sunt: sectemur: ⁊ q̄ edificationis sunt in inuicē custodiamꝰ. Noli ꝓpter escā destruere opus dei. ‖ Omia quidē sunt mūda: sed malū est hoī qui ꝑ offendiculū mādūcat. ‖ Bonū est nō mādūcare carnē ⁊ nō bibere vinuz: neq3 in quo frater tuꝰ offendit aut scandalizat aut infirmat. Tu fidē quā habes penes temetip̄m: habe corā deo. Beatꝰ q̄ nō iudicat semetip̄m in eo q̄ ꝓbat. Qui autē discernit: si manducauerit dāmatꝰ est: q2 nō ex fide. Om̄e aūt qđ nō ē ex fide: peccatum est. XV

Titum. 1. d
1. Coꝝ. 8. d

d

A

Debemꝰ aūt nos firmiores ībecillitates infirmoꝝ sustinere: ⁊ nō nobis placere. Unusq̄sq3 vr̄m ꝓximo suo placeat ī bonū ad edificationē. Eteni christꝰ nō sibi placuit: s3 sicut scriptū est. ‖ Improperia improperantiū tibi ceciderūt sup me. Quecūq3 enim scripta sunt: Ad nostram doctrinam scripta sunt vt ꝑ patiētiā ⁊ ɔsolationē scripturaꝝ spem habeamꝰ.

Ps. 68.

B

Deꝰ aūt patiētie ⁊ solatij det vobis idip̄m sape in alterutrū ſm iesum christū: vt vnanimes vno ore honorificetis deuz ⁊ p̄rem dn̄i nr̄i iesu christi. Propter qđ suscipite inuicē sicut ⁊ christꝰ suscepit vos in honorem dei. Dico eni christū iesum ministrū fuisse circūcisionis ꝓpter veritatez dei ad ɔfirmādas ꝓmissiōes patꝝ: gentes aūt sup misc̄dia honorare deū: sicut scriptuz est. ‖ Propterea ɔfitebor tibi in gentibꝰ dn̄e: ⁊ noī tuo cātabo. Et iteꝝ dicit. Letami gētes cū plebe eiꝰ. Et iteꝝ. ‖ Laudate oēs gētes dn̄z: ⁊ magnificate eū oēs ppl̄i. Et rursus esaias ait: ‖ Et erit radix iesse ⁊ q̄ exurget regere gētes: ī eū gētes sꝑabūt. Deꝰ aūt spei repleat vos oī gaudio ⁊ pace in credēdo vt abūdetī in spe ⁊ v̄tute sp̄ūscti. Certꝰ sum aūt frēs mei: ⁊ egoipse de vobis: qm̄ ⁊ ipsi pleni estis dilectione: repleti oī scientia: ita vt possitis alterutꝝ monere.

2. Re. 22. d
Ps. 17. c
Ps. 116.
Esa. 11. c.

D

Audacīꝰ aūt scripsi vobis frēs ex ꝑte: tanq3 in mēoriam vos reducēs: ꝓpter gr̄am q̄ data ē mihi a deo vt sim minister christi iesu in gentibꝰ sanctificās euāgeliū dei: vt fiat oblatio gentiū accepta ⁊ scīficata in spiritu scto. Habeo igit gl̄iam in christo iesu ad deū. Nō eni audeo aliq̄d loq̄ eoꝝ q̄ ꝑ me nō efficit christꝰ in obediētiā gentiū ī v̄bo ⁊ factī in v̄tute signoꝝ ⁊ ꝓdigioꝝ in v̄tute sp̄ūscti: ita vt ab hierl̄m ꝑ circūitū vsq3 ad illyricū repleuerī euāgeliū christi.

E

Sic aūt p̄dicaui euāgeliuz hoc nō vbi noiatꝰ est christꝰ ne sup alienū fundamentū edificarē: sed sicut scriptū est. ‖ Qm̄ quibꝰ nō est annūciatū de eo videbunt: ⁊ qui non audierunt de eo intelligent. Propter qđ ⁊ impediebar plurimū venire ad vos ⁊ ꝓhibitus sum vsq3 adhuc. Nūc vero vlteriꝰ locum nō habens in his in regionibꝰ: cupiditatez aūt habens veniēdi ad vos ex multī iā p̄cedentibꝰ annis: cū in hispaniā ꝓficisci cepero: spero q̄ p̄teriens iudeā vos: ⁊ a vobis deducar illuc: si vobis primū ex ꝑte fruitus fuero. Nūc igit ꝓficiscar in

Esa. 52. d

F

hierlm mistrare sctis. Probauerunt eni macedonia τ achaia collationē aliquaʒ facere in pauꝑes sanctoꝝ qui sunt i hierusalē. Placuit eni eis τ debitores sunt eoꝝ‖ Nā si spūaliū eoꝝ ꝑticipes facti sūt gentiles: debent τ in carnalib⁹ mistrare eis. Hoc igit cū ꝯsummauero τ assignauero eis fructū hunc: ꝑ vos ꝓficiscar in hispaniā. Scio aūt: qm̄ veniens ad vos in abundantia benedictiōis christi veniam. Obsecro ergo vos frēs ꝑ dn̄m nostrū iesum christū τ ꝑ charitatē sctispūs vt adiuuetis me i orōib⁹ vr̄is ꝓ me ad deū: vt liberer ab infidelib⁹ qui sunt in iudea: τ obsequij mei oblatio accepta fiat in hierusalē sanctis: vt veniā ad vos i gaudio ꝑ voluntatē dei vt refrigerer vobiscum. Deus autē pacis sit cū omnib⁹ vobis: amen.

1. Corī. 9. b

XVI

Commendo aūt vobis pheben sororē nostrā q̄ est in ministerio ecclesie q̄ est cenchris vt eā suscipiatis in dn̄o digne sanctis: τ assistatis ei in quocūq3 negocio vr̄i indiguerit. Etenī ipsa quoq3 astitit multis: τ mihiipsi. Salutate priscā τ aquilā adiutores meos in christo iesu: qui ꝓ anima mea suas ceruices supposuerūt: quib⁹ nō solū ego grās ago: sed τ cūcte ecclie gentiū: τ domesticā ecclesiā eoꝝ. Salutate ephenetū dilectū mihi: q̄ē primitiu⁹ ecclie asie in christo iesu Salutate mariā q̄ multū laborauit in vobis. Salutate andronicū τ iuliā cognatos τ cōcaptiuos meos q̄ sunt nobiles in aplis: qui τ an̄ mē fuerunt in christo iesu. Salutate ampliatum dilectissimū mihi in dn̄o. Salutate vrbanū adiutorē nr̄m in christo iesu: et stachiū dilectū meū. Salutate appellen probū in christo. Salutate eos qui sunt ex aristoboli domo Salutate herodionē cognatū meū. Salutate eos q̄ sūt ex narcisci domo: q̄ sunt in dn̄o. Salutate triphenā τ triphosam: q̄ laborant in dn̄o. Salutate persidā charissimā que multū laborauit in dn̄o. Salutate rufum electum in dn̄o: τ matrē eius τ meā. Salutate asyncretuʒ τ phlegontam hermen patrobā hermam: τ qui cū eis sunt fratres. Salutate philologū et iuliā nereū τ sororē eius τ olympiadē: τ oēs qui cū eis sunt sctōs. Salutate inuicē in osculo sctō. Salutant vos oēs ecclie christi. Rogo aūt vos frēs vt obseruetis eos qui dissensiōes τ offendicula ꝓter doctrinā quā vos didicistis faciunt τ declinare ab illis.‖ Huiuscemodi eni christo dn̄o nr̄o nō seruiūt: sed suo ventri: τ ꝑ dulces sermones τ bn̄dictiōes seducūt corda inocentiū. Uestra eni obedientia in om̄i loco diuulgata est. Gaudeo igit in vobis: sed volo vos sapiētes esse in bono: τ simplices in malo. De⁹ aūt pacis ꝯterat sathanam sub pedib⁹ vr̄is velociter. Gr̄a dn̄i nr̄i iesu christi vobiscū. Salutat vos timotheus adiutor me⁹: τ luci⁹ et iason τ sosipater cognati mei. Saluto vos ego tertius q̄ scripsi eplam in dn̄o. Salutat vos caius hospes me⁹: τ vniuerse ecclia. Salutat vos erastus arcari⁹ ciuitatis: τ quart⁹ frater. Gr̄a dn̄i nr̄i iesu christi cū oib⁹ vobis amen. Ei aūt q̄ potēs est vos ꝯfirmare iuxta euangeliū meū τ p̄dicationē iesu christi: ſm reuelationem mysterij tꝑib⁹ eternis taciti qd̄ nūc patefactū est ꝑ scripturas ꝓphtaꝝ ſm p̄ceptū eterni dei ad obeditionē fidei i cunctis gentib⁹ cognitī soli sapienti deo ꝑ iesuʒ christū: ‖ cui honor τ glia in secula seculoꝝ: amen.

B c

B

C

Phili. 3. d

D

3. 11. d.

Explicit epla pauli ad Romanos. Incipit ꝓlog⁹ in primā eplaʒ ad Corinthios

Epistola prima ad corinthios multas causas diuersasq3 cōplectitur. Quarū partē relatione fratrū cognouit apostol⁹. Partim ipsoꝝ corinthioꝝ sunt lr̄is indicate. Nōnullas vero ꝓ officij sui cura: aut ordinat: aut emēdat: τ varijs curationib⁹ medetur: diuersa infirmitate languentib⁹. Nam apud eos primū curatur dissensionis vitiū: qd̄ multi pseudo aploꝝ vnitatē intulerūt scindentes ecclie: vt ꝓprij nois facerent sectatores: qd̄ his exꝓbrat ✝bis apls‖ Hoc āt dico qd̄ vnusq̄sq3 vestrū dicit: Ego q̄deʒ sum pauli: ego aūt appollo: ego vero cephe: ego āt christi Et obhoc q̄dē hoꝝ se dicit facere nominū mentionē: vt multo magis erubescant id se facere sub falsorum aplorū noib⁹: quod etiam si sub pauli τ petri fieret nomie: displiceret.‖ Secūda causa eius inducit: qui paterne oblitus reuerentie vxorē sibi non erubuit facere de nouerca. Qd̄ facinus licet fornicationē appellauerit aplus: tamē ita condemnauit vt in vltionem facti auctoreʒ talis operis diabolo iudicauerit deputandū imposita iudicioruʒ τ litiū tertia questione. Quarto loco matrimonioruʒ

e

1. Coꝝ. 1. b

1. Corī. 5. a

lura tractant᷑ his. Quinto loco ꝟginitatis consiliuꝫ velut e vicino cõiungit᷑. Sexto loco de escarũ licentia disputat᷑. Septimo atq͛ octauo loco de attondendo viris: ⁊ mulierib⁹ velando capite: ac sacramentoꝝ cõmunione ꝑcipit᷑. Nono loco emulatio q̄ diuersitate donoꝝ spiritualiũ nascebat᷑: sub exemplo mẽbrorũ ⁊ corpis castigat᷑. Decimo resurrectionis spes multis ⁊ argumentꝭ ⁊ rationib⁹ approbat᷑. Ultio de colligẽdis ad necessitatẽ sctõꝝ nomie charitatꝭ cura: vl᷑ edificatio cultui imponit᷑. Interserunt᷑ his pauce que aut (vt quibusdã videt᷑) pendent ex superiorib⁹: aut habent licet ꝓprias tamẽ paruulas actiones.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

C

Orinthij sunt achaici: ⁊ hi similiter ab apostolo audierũt verbũ veritatis: ⁊ subuersi sũt multifarie a falsis aplĩs. Quidam a philosophie verbosa eloquẽtia: alij secta legis iudaice inducti sũt. Hos reuocat aplũs ad verã fidem ⁊ euangelicam sapientiã: scribens eis ab epheso ꝑ timotheum discipulum suum.

Explicit argumentum.

Incipit epistola pauli ad Corinthios prima. Capitulum I

A

P

Aulus vocatus aplũs iesu christi ꝑ voluntatem dei ⁊ sosthenes frater ecclesie dei q̄ est corinthi: sanctificatis in christo iesu vocatꝭ sctis: cũ oibus q̄ inuocãt nomẽ dñi nr̄i iesu christi in omi loco ipoꝝ ⁊ nr̄o. Grã vobis ⁊ par a deo p̄re nostro: ⁊ dño iesu christo. ‖ Grãs ago deo meo semꝑ ꝓ vobis ĩ gratia dei q̄ data est vobis ĩ christo iesu: q2 in oibus diuites facti estꝭ in illo in omi verbo ⁊ in oi sciẽtia: sicut testimonium christi ꝯfirmatũ est in vobis ita vt nihil vobis desit in vlla grã: expectantib⁹ reuelationẽ dñi nostri iesu christi: q̄ ⁊ confirmabit vos vsq͛ in finẽ sine crimine: in die aduent⁹ dñi nostri iesu christi ‖ Fidelis deus ꝑ quẽ vocati estis in societatem filij ei⁹ iesu christi dñi nr̄i. Obsecro aũt vos frẽs ꝑ nomẽ dñi nr̄i iesu christi

[Margin: J.14.d.J.eo — B — 1.Tessa.5.d J.10.c.]

vt idipsum dicatꝭ oẽs: ⁊ nõ sint ĩ vobis scismata. Sitis aũt ꝑfecti in eodeꝫ sensu: ⁊ in eadẽ scia. Significatũ est eni mĩhi de vobis frẽs mei ab his q̄ sunt cloes: q2 ꝯtentiones sũt inter vos. Hoc autẽ dico: qđ vnusquisq͛ vr̄m dicit. ‖ Ego quidẽ sum pauli: ego aũt apollo: ego vero cephe: ego aũt christi. Diuisus ẽ christus? Nũquid paulus crucifixus est pro vobis? aut in noie pauli baptizati estꝭ? ‖ Gratias ago deo meo ꝙ neminẽ vestꝝ baptizaui: nisi cryspum et caium: ne q̄s dicat ꝙ in nomine meo baptizati estis. Baptizaui autẽ ⁊ stephane domũ: ceterũ nescio si quem aliũ vestrũ baptizauerim. Non eni misit me christ⁹ baptizare sed euangelizare: nõ in sapientia verbi: vt non euacuet᷑ crux christi. Uerbuꝫ enĩ crucis ꝑeuntib⁹ quideꝫ stulticia est: his autẽ qui salui fiunt id est nobis dei virtus est. Scriptuꝫ est enĩ. ‖ Perdã sapientiã sapientiũ: ⁊ prudentiã prudentiũ reprobabo. Ubi sapiẽs: vbi scriba: vbi inquisitor hui⁹ seculi? Nõne stultam fecit de⁹ sapientiã hui⁹ mundi? Naꝫ quia in dei sapiẽtia nõ cognouit mũdus ꝑ sapientiã deũ: placuit deo ꝑ stulticiã ꝑdicationis saluos facere credentes. Qm̄ ⁊ iudei signa petunt: ⁊ greci sapientiã querunt. Nos autẽ predicam⁹ christũ crucifixum: iudeis quidẽ scandalũ: gentibus autẽ stulticiã: ipsis autẽ vocatis iudeis atq͛ grecis christũ dei virtutẽ ⁊ dei sapientiã. Quia qđ stultũ est dei: sapientius est homib⁹: ⁊ qđ infirmũ est dei: fortius est homib⁹. Uidete eni vocationẽ vr̄am fratres: q2 nõ multi sapiẽtes ꝭm carnẽ: nõ multi potẽtes: non multi nobiles: sꝫ que stulta sunt mũdi elegit deus: vt confundat sapiẽtes: ⁊ infirma mundi elegit de⁹: vt cõfundat fortia: ⁊ ignobilia mũdi ⁊ cõtemptibilia elegit deus et ea que non sunt: vt ea q̄ sunt destrueret: vt non gloriet᷑ omis caro in ꝯspectu ei⁹. Ex ipo autẽ vos estis in christo iesu: qui factus est nobis sapiẽtia ⁊ iusticia ⁊ sctificatio ⁊ redemptio: vt quẽadmodũ scriptuꝫ est ‖ qui gloriat᷑: in dño gloriet᷑. II

E

T ego cum venissem ad vos fratres: veni nõ in sublimitate sermonis: aut sapiẽtie annuncians vobis testimoniũ christi. Nõ eni iudicaui me scire aliquid inter vos nisi iesum christũ: ⁊ hunc crucifixũ. Et ego in infirmitate ⁊ timore ⁊ tremore multo fui apud vos ⁊ sermo meus ⁊ ꝑdicatio mea:

[Margin: J.3.a — S.eo. — C — Esa.29.e Abdie.1.c Esa.33..e — D — 2.Corj.10.d Hiere.9.g — A]

non in ꝑſuaſibilibus humane ſapientie verbis:ſed in oſtenſione ſpūs ⁊ virtutꝭ:
B
vt fides vr̄a non ſit in ſapientia hoiuꝫ: ſed in virtute dei. Sapiētiā aūt loq̄mur inter perfectos. Sapiam v̄o nō hui⁹ ſeculi neq̄ p̄ncipū hui⁹ ſeculi qui deſtruuntur:ſed loq̄mur dei ſapiam in myſterio q̄ abſcōdita ē:quaꝫ p̄deſtinauit de⁹ añ ſecula in gloriā nr̄am:quā nemo p̄ncipum huius ſeculi cognouit. Si eni cognouiſſent nunq̄ dñm glorie crucifixiſſent. Sicut ſcriptū ē ‖ q̄ oculus nō vidit
Eſa.64.b
C
nec auris audiuit nec in cor hois aſcendit:q̄ p̄parauit deus his qui diligūt illū Nobis aūt reuelauit deus p̄ ſpm̄ ſuum. Spūs eni oia ſcrutaꝛ:etiā ꝓfunda dei. Quis enim ſcit hoiuꝫ que ſunt hois:niſi ſpūs hois qui in ipſo ē? Ita ⁊ q̄ dei ſunt nemo cognouit niſi ſpūs dei. Nos autē nō ſpm̄ huius mūdi accepim⁹:ſed ſpm̄ qui ex deo ē:vt ſciamus q̄ a deo donata
D
ſūt nobis:q̄ ⁊ loquimur nō ī doctis humane ſapiētie verbis:ſed ī doctrina ſpiritus:ſpūalib⁹ ſpiritualia comparantes Aialis aūt homo nō pcipit ea q̄ ſūt ſpiritus dei. Stulticia eni ē illi:⁊ non pōt intelligere q̄r ſpūaliter examinaꝛ. Spiritualis aūt iudicat oia:⁊ ipſe a nemine iudicatur:ſicut ſcriptum ē. ‖ Quis enim cognouit ſenſum domini? aut quis inſtruxit eum? Nos autem ſenſum chriſti habemus. III
Eſa.40.c
Ro.11.d
A
a
T ego fratres nō potui vobis loqui quaſi ſpūalib⁹:ſed quaſi carnalibus. Tanq̄ paruulis in chriſto lac vobis potū dedi nō eſcā. Nonduꝫ eni poteratꝭ:ſꝫ nec nūc q̄dē poteſtꝭ. Adhuc eni carnales eſtis. Cū eni ſit inꝛ vos
S.1.b
zelus ⁊ contētio:nonne carnales eſtis ⁊ ſm̄ hoiem ābulatꝭ ‖ Cū enim quis dicat: ego q̄dē ſū pauli:alius aūt:ego apollo? nōne homies eſtis? Quid igiꝛ ē apollo?
B
Quid v̄o paulus? Miniſtri ei⁹ cui credidiſtis. Et vnicuiq̄ ſicut dñs dedit. Ego plātaui apollo rigauit:ſꝫ de⁹ nūc icremētuꝫ dedit. Itaq̄ neq̄ q̄ plātat ē aliquid: neq̄ q̄ rigat:ſꝫ qui incremētū dat deus. Qui plātat aūt ⁊ qui rigat : vnum ſunt. Unuſquiſq̄ aūt ꝓpriā mercedē accipiet ſm̄ ſuū laborē. Dei eni ſum⁹ adiutores. Dei agricultura eſtis:dei edificatio eſtꝭ Scdm̄ grām dei q̄ data ē mihi : vt ſapiens architect⁹ fūdamentū poſui:ali⁹ aūt
C
ſuperedificat. Unuſquiſq̄ auteꝫ videat quō ſupedificet. Fūdamentū eniꝫ aliud nemo pōt ponere p̄ter id qđ poſitū ē qđ ē chriſtus ieſus. Si q̄s aūt ſupedificat ſupra fundamentū hoc aurū argentū lapides p̄cioſos ligna fenū ſtipulā:vniuſcuiuſq̄ opus manifeſtū erit. Dies enim dñi declarabit:q̄r in igne reuelabitur:⁊ vniuſcuiuſq̄ opus q̄le ſit:ignis ꝓbabit Si cui⁹ opus māſerit :qđ ſupedificauit mercedem accipiet. Si cui⁹ opus arſerit detrimentuꝫ patieꝛ:ip̄e aūt ſaluus erit: ſic tā quaſi per ignem ‖ Neſcitis q̄r templum dei eſtis:⁊ ſpūs dei habitat in vobis? Si quis aūt templū dei violauerit diſperdet illum deus. Templū enim dei ſanctū eſt:quod eſtis vos. Nemo ſe ſeducat. Si quis videꝛ inter vos ſapiens eſſe in hoc ſeculo:ſtultus fiat vt ſit ſapiens. ‖ Sapientia eni hui⁹ mundi ſtulticia eſt apud deum. Scriptum eſt enim ‖ Cōp̄hendam ſapientes in aſtucia eorum. Et iteruꝫ. ‖ Dñs nouit cogitationes ſapientiuꝫ:quoniā vane ſunt. Nemo itaq̄ glorietur in hoibus. Omia enim veſtra ſūt ſiue paulus ſiue apollo ſiue cephas ſiue mūdus ſiue vita ſiue mors ſiue p̄ſentia ſiue futura. Omnia enim vr̄a ſunt : vos autem chriſti:chriſtus autem dei. IIII
I.6.d
2.Corꝭ.6.d
Col.2.d
D
Ro.1.c
Job.5.d
Ps̄.93.
A
2.Corꝭ.6.a
c
Ic nos exiſtimet hō vt miniſtros chriſti:⁊ diſpēſatores miſteriorū dei. Hic iā queritur inter diſpenſatores:vt fidelis q̄s iueniaꝛ. Mihi aūt ꝓ minimo ē vt a vobis iudicer : aut ab humano die. Sed neq̄ meipſuꝫ iudico Nihil eni mihi ꝯſci⁹ ſū:ſꝫ nō in hoc iuſtificatus ſum. Qui aūt iudicat me:dñs ē. Itaq̄ nolite añ tp̄us iudicare :q̄aduſq̄ veniat dñs qui illuminabit abſcōdita tenebrarū:⁊ manifeſtabit ꝯſilia cordiuꝫ :⁊ tūc laus erit vnicuiq̄ a deo. Hec autem frēs trāſfiguraui ī me ⁊ apollo ꝓpꝛ vos vt in vobis diſcatis :ne ſupra q̄ ſcriptū ē vnus aduerſus alterū infletur ꝓ alio. Quis enī te diſcernit? Quid autē habes qđ non accepiſti? Si aūt accepiſti :quid glraꝭ quaſi non acceperꝭ? Iam ſaturati eſtis:iam diuites facti eſtis. Sine nobis regnatis. Et vtinā regnetꝭ: vt ⁊ nos vobiſcū regnemus. Puto enim q̄ de⁹ nos apl̄os nouiſſimos oñdit tanq̄ morti deſtinatos:q̄r ſpectaculū facti ſumus mundo et angelis ⁊ hominibus. Nos ſtulti ꝓpter chriſtum:vos auteꝫ prudentes in chriſto: Nos ifirmi:vos aūt fortes. Uos nobiles :nos autem ignobiles. Uſq̄ in hanc horam ⁊ eſurim⁹ ⁊ ſitimus ⁊ nudi ſumus:⁊ colaphis cedimur ⁊ inſtabiles ſum⁹ ⁊ laboram⁹ opantes manib⁹ nr̄is.
B
C

Maledicimur:⁊ b̄ndicimꝰ. Persecutio-
onem patimur ⁊ sustinemꝰ. Blasphema
mur ⁊ obsecramꝰ. Tan̄q̄ purgamēta hu-
ius mūdi facti sumꝰ oluꝫ peripsima vsq̄
adhuc. Nō vt cōfundā vos hec scribo:ſꝫ
vt filios meos charissimos moneo. Nā si
decē milia pedagogoꝝ hēatꝭ in christo
D sed nō multos patres. Nā in christo iesu
Eph.5.a. ꝑ euāgelium ego vos genui‖ Rogo ergo
Phili.3.d. vos imitatores mei estote sicut ⁊ ego chri
I.11.a sti‖ Ideo misi ad vos timotheū qui est fi-
lius meꝰ charissimꝰ ⁊ fidelis i dn̄o: q̄ vos
cōmonefaciat vias meas q̄ sūt in christo
iesu: sicut vbiq̄ in oī ecclīa doceo. Tan̄q̄
nō venturꝰ sim ad vos: sicut inflati sūt
quidā. Veniā autem ad vos cito si dn̄s
voluerit ⁊ cognoscā nō sermonē eorū q̄
inflati sunt sed virtutē. Nō eni i sermo-
ne est regnū dei sed in virtute. Quid vul
tis? in virga veniā ad vos: an in chari-
tate ⁊ spū māsuetudinis? V

A O Mnino audiṫ inter vos fornica-
tio: ⁊ talis fornicatio q̄lis nec in-
ter: gētes: ita vt vxorem p̄ris sui
aliq̄s habeat. Et vos inflati estis: ⁊ non
magꝭ luctū habuistꝭ: vt tollaṫ de medio
vr̄m q̄ hoc opꝰ fecit‖ Ego quideꝫ absens
Colos.2.a corpe: p̄sens aūt spū: iam iudicaui vt p̄-
sens euꝫ qui sic opatꝰ est in noīe dn̄i nr̄i
iesu christi: ꝯgregatꝭ vobis ⁊ meo spū cū
B v̄tute dn̄i iesu: tradere huiusmodi hoieꝫ
sathane in interitū carnis: vt spūs saluꝰ
sit i die dn̄i nr̄i iesu christi. Nō est bona
gl'iatio vr̄a‖ Nescitꝭ q2 modicū fermētū
Gal.5.b totā massaꝫ corrūpit? Expurgate vetus
fermētū: vt sitis noua ꝯspersio sicut estꝭ
azymi. Eteni pasca nostrū imolatꝰ ē chri
C stus. Itaq̄ epulemur: nō in fermēto ve-
teri: neq̄ in fermēto malicie ⁊ neq̄tie: ſꝫ
in azymis sinceritatꝭ ⁊ v̄itatis. Scripsi
vobis in ep̄la: ne cōmisceami fornicariꝭs
Nō vtiq̄ fornicariꝭs huiꝰ mūdi: aut aua
ris: aut rapacibꝰ: aut idolis seruiētibꝰ:
alioquin debueratꝭ de hoc mūdo exisse.
Nūc autē scripsi vobis nō cōmisceri. Si
D is qui frater noiaṫ inter vos: est fornica
tor: aut auarꝰ: aut idol' seruiēs: aut ma-
ledicus: aut ebriosus: aut rapax: cuꝫ hu-
iusmodi nec cibuꝫ sumere. Quid eni mi-
hi de his qui foris sunt iudicare? Nōne
de his qui intꝰ sunt vos iudicatꝭ? Nam
eos qui foris sunt deus iudicabit. Au-
ferte malum ex vobisipsis. VI

A A Udet aliquis vestrū habēs nego
cium aduersus alterum iudicari
apud iniq̄s: ⁊ nō apud sanctos?
An nescitis: q2 sc̄i de hoc mūdo iudica
bunt? Et si in vobis iudicabiṫ mūdus:
indigni estis qui de minimis iudicetis?
Nescitꝭ q2 angelos iudicabimꝰ: quan-
tomagis secularia? Secularia igiṫ iudi
cia si habueritꝭ: cōtemptibiles qui sunt
in ecclesia illos ꝯstituite ad iudicādum.
Ad verecundiā vestrā dico. Sic non est B
inter vos sapiēs quisq̄ qui possit indica
re inter fratrē suū: ſꝫ frater cuꝫ fratre iu-
dicio cōtendit: ⁊ hoc apud infideles. Iā
quidē oīno delictū est in vobis: q2 iudi-
cia habetis inter vos. Quare nō magis
iniuriā accipitꝭ? Quare non magꝭ frau-
dem patimi? Sꝫ vos iiuriā facitꝭ ⁊ frau
datis ⁊ hoc fratribus. An nescitis quia
iniqui regnū dei nō possidebūt‖ Nolite Eph.5.a
errare: neq̄ fornicari: neq̄ idolis serui- I.Timo.1.b
entes: neq̄ adulteri: neq̄ molles: neq̄
masculoꝝ cōcubitores: neq̄ fures: neq̄
auari: neq̄ ebriosi: neq̄ maledici: neq̄
rapaces regnū dei possidebūt. Et hec ali C
quādo quidē fuistis: ſꝫ abluti estis: ſꝫ sci
ficati estis: ſꝫ iustificati estis: in noīe dn̄i
nostri iesu christi: ⁊ i spū dei nr̄i‖ Oīa mi I.10.f
hi licent: sed non oīa expediūt. Oīa mi- Eccl.37.d
hi licent: ſꝫ ego sub nulliꝰ redigar p̄tāte.
Esca ventri: et venter escis: deus autem
⁊ hūc ⁊ hanc destruet. Corpus autē non
fornicationi sed dn̄o: ⁊ dn̄s corpi. Deus
v̄o ⁊ dn̄m suscitauit: ⁊ nos suscitabit ꝑ
virtutē suā. Nescitis q2 corpa vr̄a mē-
bra sūt christi? Tollens ergo mēbra chri
sti: faciam membra meretricis? Absit? D
An nescitis: q2 qui adheret meretrici:
vnum corpus efficiṫ?‖ Erunt eni inquit Gen.2.d
duo in carne vna. Qui aūt adheret dn̄o Eph.5.d
vnus spiritus est. Fugite fornicationeꝫ. Mat.19.a
Omne eni pc̄m quodcūq̄ fecerit homo: Mar.10.a
extra corpus est: qui aūt fornicaṫ: in cor S.3.c
pus suū peccat‖ An nescitis q2 mēbra 2.Cor.6.d
vestra templū sunt spūssancti qui in vo-
bis est quem habetis a deo: ⁊ nō estꝭ ve-
stri.‖ Empti eni estis p̄cio magno: glori- I.7.d
ficate ⁊ portate deum in corpe vestro. I.Pe.I.d

B D E quibus aūt scripsistis VII
mihi: bonum est homini mulierē
nō tāgere. Propter fornicationē
autem vnusquisq̄ suaꝫ vxorem habeat:
⁊ vnaqueq̄ suū viruꝫ habeat. Vxori vir
debitū reddat: similiter autem ⁊ vxor vi
ro. Mulier sui corporꝭ potestatē nō ha-
bet: sed vir: similiter aūt ⁊ vir sui corpo-
ris potestatē non habet: sed mulier. No
lite fraudare inuicē nisi forte ex cōsensu
ad tēpus vt vacetꝭ orationi: ⁊ iterū re-

uertimini in idipsuȝ ne temptet vos sa-
thanas ꝓpter incõtinẽtiã vestraȝ. Hoc
B aũt dico ẜm indulgentiã: ⁊ nõ ẜm impe
rium. Uolo aũt oẽs vos hoies esse sicut
meipsũ. Sed vnusquisq₃ ꝓpriũ donũ ha
bet ex deo: aliꝰ quidem sic: alius vo sic.
Dico aũt nõ nuptꝭ ⁊ viduis: bonũ est il-
lis si sic ꝑmãserit sicut ⁊ ego. Qꝫ si nõ
se ꝯtinẽt: nubant. Melius est eni nube-
re q̃ʒ vri. His aũt qui mr̃imoniũ iuncti
sunt ꝑcipio nõ ego sed dñs: vxorem a vi
ro nõ discedere. Qꝫ si discesserit: manere
inuptã: aut viro suo reconciliari. Et vir
vxorẽ nõ dimittat. Naȝ ceteris dico ego
nõ dñs. Si q̃s frater vxorẽ habet infide
C lem: ⁊ hec ꝯsentit habitare cũ illo: nõ di
mittat illã. Et si q̃ mulier fidel̃ hȝ virũ
infidelẽ: ⁊ hic ꝯsentit habitare cuȝ illa:
nõ dimittat virũ. Scĩcatꝰ est enĩ vir in-
fidelis ꝑ mu lierẽ fidelẽ: ⁊ scĩficata ẽ mu
lier infidelis ꝑ viruȝ fidelẽ. Alioq̃n filĳ
vr̃i imũdi essent: nũc aũt scĩ sũt. Qꝫ si ifi
delis discedit: discedat. Nõ eni seruituti
subiectus est frater vel soror i eiusmodi.
In pace aũt vocauit vos deꝰ. Unde enĩ
scis mulier si virũ saluũ facies? Aut vñ
scis vir si mulierẽ saluã facies? Nisi vni
D cuiq₃ sicut diuisit dñs. Unũquẽq₃ sicut
vocauit deꝰ ita ambulet: ⁊ sicut in oĩbus
ecclesĳs doceo. Circũcisus aliquis voca
tus est: non adducat ꝑputiũ. In ꝑputio
aliq̃s vocatꝰ est: non circũcidat̃. Circũci
sio nihil est ⁊ ꝑputiũ nihil ẽ: sȝ obserua-
Eph.4.a tio mãdatorũ dei. Unusquisq₃ in q̃ voca
tione vocatꝰ est: in ea ꝑmaneat. Seruus
vocatꝰ es: nõ sit tibi cure: Sȝ ⁊ si potes
fieri liber: magꝭ vtere. Qui enĩ i dño vo
catus ẽ seruꝰ: libertꝰ est dñi. Siliter qui
s.6.d liber vocatꝰ est: seruꝰ est christi. Precio
1.Pe.1.d empti estꝭ: nolite fieri serui hoiuȝ. Unus
quisq₃ ꝗ in q̃ vocatꝰ est frater: i hoc ꝑma
E neat apud deũ. De ꝟginibꝰ aũt ꝑceptũ
dñi nõ habeo: ꝯsiliũ aũt do tanq̃ʒ miseri
cordiã ꝯsecutꝰ a deo: vt sim fidelis. Exi-
stimo eni hoc bonũ esse ꝓpter instanteȝ
necessitatẽ: qm̃ bonũ est hoi sic esse. Alli
gatus es vxori: noli q̃rere solutionẽ. So
lutus es ab vxore: noli q̃rere vxorem. Si
aũt acceperꝭ vxorẽ: non peccasti: ⁊ si nu-
pserit ꝟgo: nõ peccauit. Tribulationem
tñ carnis habebũt huiusmõi. Ego autẽ
vobis parco. Hoc itaq₃ dico frẽs. Tẽpꝰ
breue est. Reliquũ ẽ: vt ⁊ q̃ habẽt vxores
tanq₃ nõ hñtes sint: ⁊ qui flent: tãq̃ʒ nõ
flentes: ⁊ qui gaudẽt tanq̃ʒ nõ gauden-
tes: ⁊ qui emũt: tãq̃ʒ nõ possidẽtes: ⁊ qui
vtunt̃ hoc mũdo: tanq̃ʒ nõ vtant̃. Pre- F
terit enĩ figura huiꝰ mũdi. Uolo aũt vos
sine sollicitudine esse. Qui sine vxore est:
sollicitꝰ ẽ que dñi sũt: quõ placeat deo.
Qui aũt cũ vxore ẽ: sollicitꝰ est q̃ sũt mũ
di quõ placeat vxori: ⁊ diuisus ẽ. Et mu
lier inupta ⁊ ꝟgo cogitat q̃ dñi sũt: vt sit
scã corpe ⁊ spũ. Que aũt nupta est: cogi-
tat q̃ sũt mũdi quõ placeat viro. Porro
hoc ad vtilitatẽ vr̃am dico: nõ vt laque-
um vobis initiã: sȝ ad id qđ honestũ est:
⁊ qđ facultatẽ ꝑbeat: sine ipedimẽto do
minũ obsecrãdi. Si q̃s aũt turpẽ se vide
ri existimat sup virgine sua ꝙ sit supad- G
ulta ⁊ ita oportet fieri: quod vult faciat
Nõ peccat si nubat. Nam qui statuit in
corde suo firmꝰ nõ habẽs necessitatẽ: po
testatẽ aũt habẽs sue volũtatꝭ: ⁊ hoc iu-
dicauit i corde suo seruare ꝟginẽ suã: bñ
facit Igit̃ ⁊ qui mr̃imonio iũgit ꝟginẽ
suam: bñ facit: ⁊ qui nõ iũgit: meliꝰ facit
Mulier alligata est legi: quãto tempo- Ro.7.a
re vir eius viuit. Qꝫ si dormierit vir eiꝰ
liberata est a lege. Cui autẽ vult nubat:
tm̃ in domino. Beatior autem erit: si sic
permãserit ẜm meum consilium. Puto
aũt ꝙ ⁊ ego spm̃ dei habeam. VIII A

De his autem q̃ idolis sacrificant̃
scimus: quia oẽs sciẽtiã habemꝰ
Sciẽtia inflat: charitas ꝟo edi-
ficat. Si quis aũt se existimat scire aliq̃d
nondũ cognouit queadmodũ oportear
eum scire. Si quis aũt diligit deũ: hic co
gnitus est ab eo. De escis aũt q̃ idolis i-
molant̃ scimꝰ quia nihil est idolũ in mũ B
do: ⁊ ꝙ nullus deꝰ nisi vnꝰ. Nam ⁊ si sũt
qui dicant̃ dĳ: siue in celo siue in terra:
siquidẽ sũt dĳ multi ⁊ dñi multi: nobis
tñ vnus deus pr̃ ex quo oĩa: ⁊ nos in il-
lo: ⁊ vnus dñs iesus christꝰ ꝑ quem oĩa:
⁊ nos per ipsum. Sed non in oĩbus est
scientia. Quidã autẽ cum cõsciẽtia vsq₃
nũc idoli: quasi idolotitũ mãducant: et
consciẽtia ipsorũ cum sit infirma pollui C
tur. Esca autem nos non cõmẽdat deo.
Neq₃ enim si manducauerimꝰ: abunda
bimꝰ: neq₃ si nõ mãducauerimꝰ: deficie-
mus. Uidete aũt: ne forte hec licẽtia ve-
stra offendiculuȝ fiat infirmis. Si quis
eniȝ viderit euȝ qui habet sciẽtiã i ido-
lio recumbente: nonne conscientia eius
cum sit infirma edificabit̃ ad manducã
dum idolotita? Et peribit infirmus in D
tua consciẽtia frater: ꝓpter quem christꝰ
mortuꝰ est. Sic autem peccantes in fra-
tres ⁊ ꝑcutiẽtes consciẽtiã eorum infir-

Ro.14.d mam: in christuȝ peccatis. ‖Quapropter si esca scandalizat fratrem meuȝ: nõ mã-ducabo carnem in eternum: ne fratrem meum scandalizem. IX

A
NOn sum liber? Non sum aplꝰs? Nonne christum iesum dñm nostrum vidi? Nonne opus meum vos estis in dño? Et si aliis nõ sũ aplꝰs sed tñ vobis sum. Nam signaculuȝ apostolatꝰ mei vos estis in dño. Mea defensio apud eos qui me interrogãt: hec est. Nunquid non habemꝰ ptãtem manducandi ⁊ bibendi? Nũquid non habemꝰ ptãtẽ sororẽ mulierculã circũducẽdi: sicut ⁊ ceteri aplĩ ⁊ frẽs dñi ⁊ cephas. Aut solus ego ⁊ barnabas: nõ habemꝰ ptãtẽ hoc operandi? Quis militat suis stipẽdiis vnꝙ̃? Quis plãtat vineã: ⁊ de fructu eiꝰ nõ edit? Quis pascit gregem: ⁊ de lacte gregis nõ manducat? Nũquid ſm hoĩem hec dico? An ⁊ lex hec nõ dicit? Scriptũ

B
Deut. 25.a
1. Thi. 5.c
est enĩ ĩ lege moysi‖ Nõ alligabis os bo-ui triturãti. Nũquid d̃ bobꝰ cura ẽ deo? An ꝑpter nos vtiꝗ hoc dicit. Naȝ propter nos vtiꝗ scripta sunt: qm̃ debet in spe qui arat: arare: ⁊ qui triturat in spe

Ro. 15.f
fructus percipiẽdi‖ Si nos vobis spiritualia seminauimꝰ: magnũ ẽ si nos carnalia vr̃a metamus? Si alii ptãtis vr̃e ꝑticipes sũt: q̃re nõ potius nos? Sed nõ vsi sumus hac ptãte. Sed oĩa sustinemꝰ: ne qd̃ offendiculũ demus euãgelio christi. Nescitis qm̃ qui in sacrario operant̃: q̃ d̃ sacrario sũt edũt. Et q̃ altario deſeruiũt: cũ altario ꝑticipãt. Ita ⁊ dñs ordinauit his qui euãgeliũ ãnũciãt: de euãgelio vi-

C
uere. Ego aũt nullo hoꝝ vsus sum. Nõ aũt scripsi hec: vt ita fiã in me. Bonũ ẽ enim mihi magis mori: q̃ vt gloriã meam quis euacuet. Nam ⁊ si euangelizauero: non ẽ mihi gloria. Necessitas eniȝ mihi incũbit. Ue enĩ mihi ẽ: si nõ euangelizauero. Si enim volẽs hec ago: mercedem habeo: si autẽ inuitus: dispensatio mihi credita ẽ. Que est ergo merces mea? Ut euangeliuȝ p̃dicans: sine sumptu ponam euangelium vt non abutar ptãte mea in euangelio? Nam cum liber essem ex omnibꝰ: oĩuȝ me seruum feci: vt plures lucrifaceres. Et factus sum iudeis tanq̃ iudeus: vt iudeos lucrarer. His qui sub lege sũt: quasi sub lege essem: cuȝ ipse non essem sub lege: vt eos q̃ sub lege

D
erãt lucrifacerẽ. His q̃ sine lege erãt tanq̃ sine lege essem: cũ sine lege dei nõ essem: s̃ in lege essem christi: vt lucrifacerẽ eos qui sine lege erãt. Factꝰ sũ infirmis ĩfirmus: vt infirmos lucrifacereȝ. Oibꝰ oĩa factꝰ sũ: vt oẽs facerẽ saluos. Oĩa aũt facio ꝓpter euãgeliũ: vt ꝑticeps eiꝰ efficiar. Nescitis q̄ hi qui in stadio currunt omnes quideȝ currũt: sed vnus accipit brauium. Sic currite: vt cõphendatis. Ois qui in agone contendit ab omnibus se abstinet: ⁊ illi quidẽ vt corruptibilem coronam accipiant: nos auteȝ incorruptam. Ego igitur sic curro: nõ quasi in incertum: sic pugno: non quasi aerem verberans. Sed castigo corpus meum: et in seruitutem redigo: ne forte cũ aliis p̃dicauerim: ipse reprobꝰ efficiar. X

A
Exo. 13.d
‖**N**Olo enim vos ignorare fratres quoniã patres nostri omnes sub nube fuerũt‖ ⁊ omnes mare trã-

Exo. 14.e
sierunt: ⁊ omnes in moyse bapizati sũt in nube ⁊ in mari‖ Et omnes eãdẽ escaȝ

Exo. 16.d
Exo. 17.b
spiritalẽ manducauerũt‖ ⁊ oẽs eundem potum spiritalẽ biberũt. Bibebãt auteȝ de spiritali consequẽte eos petra: petra autẽ christus. Sed nõ in pluribꝰ eorum

B
Nuc. 20.a
beneplacitũ ẽ deo‖ Nam ꝓstrati sunt in deserto. Hec autẽ in figura facta sũt nostri: vt nõ simus concupiscẽtes maloruȝ sicut ⁊ illi concupierũt. Neꝗ idolatre efficiamini sicut quidaȝ ex ipsis: queadmodũ scriptum ẽ‖ Sedit populus man-

Exo. 32.b
Nume. 25.
ducare ⁊ bibere: ⁊ surrexerũt ludere‖ Neꝗ fornicemur sicut quidã ex ipsis fornicati sũt: ⁊ ceciderũt vna die viginti tria

Nume. 21.
milia‖ Neꝗ temptemꝰ christũ sicut quidam eoꝝ tẽptauerũt et a serpẽtibꝰ perierũt.‖ Neꝗ murmurauerit is sicut quidã

Judith. 8.
C
eorum murmurauerunt: ⁊ perierunt ab exterminatore. Hec autem omnia in figura cõtingebãt illis: scripta sũt autem ad correptioneȝ nostram: in quos fines seculorum deuenerũt. Itaꝗ qui se existimat stare: videat ne cadat. Temptatio vos non apprehẽdat: nisi humana‖ Fide-

S. 1.b
lis autem deus est: qui nõ patietur vos temptari supra id quod potestis: sed faciet etiã cum temptatione ꝓuentum: vt possitis sustinere. Propter quod charissimi mihi: fugite ab idolorũ cultura. Ut

D
prudentibus loquor: vosipsi iudicate qd̃ dico. Calix benedictionis cui benedicimus: nonne cõmunicatio sanguinis christi ẽ? Et panis quem frangimus: nonne participatio corporis dñi ẽ? Qm̃ vnꝰ panis ⁊ vnum corpus multi sumus: omẽs qui de de vno pane: ⁊ de vno calice ꝑticipamus. Uidete israel ſm carnem. Nõ-

E ne qui edunt hostias: participes sunt al
taris? Quid ergo? Dico ꝙ idolis imola-
tū sit aliquid: aut ꝙ idolū sit aliqd? Sꝫ
que imolant gentes demonijs imolant:
Deut.32.c ⁊ nō deo. ‖ Nolo aūt vos socios fieri de-
moniorꝫ. Nō potestis calicē dñi bibere: ⁊
calicē demoniorꝫ: nō potestis mense dñi
participes esse: et mense demoniorꝫ. An
emulamur dñm? Nūquid fortiores illo
Ecci.37.d. sumus? ‖ Oia mihi licent: sed nō oia expe
f s.6.c diūt. Oia mihi licent: sed nō omia edifi-
j.13.b cant. ‖ Nemo qd̄ suū est ꝗrat: sed qd̄ alte
rius. Oē qd̄ in macello venit: mandu
cate: nihil interrogātes ꝓpter ꝯscientiā
Ps.23. ‖ Dñi est terra ⁊ plenitudo ei⁹. Si qs vo
cat vos infideliū ad cenā: ⁊ vult⁹ ire: om
ne qd̄ vobis apponiꝉ manducate: nihil
interrogātes ꝓpter ꝯscientiā. Si qs aūt
G dixerit hoc imolatum est idolis: nolite
manducare ꝓpter illū qui indicauit: et
ꝓpter ꝯsciam. Conscientiā aūt dico: nō
tuā sed alteri⁹. Ut quid.n. libertas mea
iudicaꝉ ab aliena ꝯsciā? Si ego cū grā
participo: quid blasphemor ꝓ eo ꝙ gra
Colos.3.c tias ago? ‖ Siue ergo mādūcatis siue bi
bitis: vel aliud quid facitis: oia in gliam
dei facite. Sine offensiōe estote iudeis ⁊
gentib⁹ ⁊ eccl̄ie dei: sicut ⁊ ego ꝑ omnia
oibus placeo: nō querens qd̄ mihi vtile
est: sed qd̄ multis vt salui fiant. XI

A s.4.d Mitatores mei estote: sicut ⁊ ego
i christi. Laudo autē vos frēs ꝙ
ꝑ omia mei memores estis ⁊ sicut
tradidi vobis ꝓcepta mea tenetis. Uolo
aūt vos scire: ꝙ omis viri caput christ⁹
Eph.5.e. est: ‖ caput aūt mulieris vir: caput vero
christi deus. Omis vir orans aut ꝓphe-
tans velato capite: deturpat caput suū.
Omis aūt mulier orans aut ꝓphetans
nō velato capite deturpat caput suum.
Unū ē eni ac si decalueꝉ. Nā si nō vela-
B tur mulier: tondeaꝉ. Si vo turpe ē mu
lieri tonderi aut decaluari: velet caput
suū. Uir quidē nō debet velare caput su
um: qm̄ imago ⁊ gloria dei ē: mlier autē
gl̄ia viri est. Nō eni vir ex muliere ē: sed
Gen.2.d mulier ex viro. ‖ Etenī nō est creatus vir
ꝓpter mulierē: sed mulier ꝓpter virum.
Ideo debet mlier velamē habere sup ca
put suū: ⁊ ꝓpter angelos. Uerūtñ neqꝫ
vir sine mliere: neqꝫ mlier sine viro i do
mino. Nā sicut mlier de viro: ita ⁊ vir ꝑ
C mulierē. Oia aūt ex deo. Uosipsi iudica
te: decet mlierē nō velatā orare deum?
Nec ipa natura docet vos. Qꝫ vir qdē
si comā nutriat: ignominia ē illi: mlier

vero si comā nutriat: gl̄ia ē illi: qm̄ ca-
pilli ꝓ velamīe ei dati sūt. Si qs aūt vi-
deꝉ ꝯtentiosus esse: nos talē ꝯsuetudīe
nō habem⁹ neqꝫ eccl̄ia dei. Hoc aūt ꝓci D
pio nō laudās: ꝙ nō in meli⁹: sꝫ in dete-
rius ꝯuenitis. Primū qdē ꝯueniētib⁹ vo
bis in eccl̄iam: audio scissuras esse inter
vos: ⁊ ex ꝑte credo. Nā oportet ⁊ hereses
esse: vt qui ꝓbati sūt manifesti fiāt i vo-
bis. Cōuenientib⁹ ꝗ vobis in vnū: iā nō
est dñicā cenā mādūcare. Unusqsqꝫ enī E
suā cenā ꝓsumit ad mādūcandū. Et ali
us quidē esurit: ali⁹ aūt ebri⁹ est. Nūqd
domos nō habetis ad mādūcandū et bi-
bendū? Aut eccl̄iam dei ꝯtēnitis: ⁊ ꝯfū-
ditis eos q nō hñt? Quid dicā vobis. Lau
do vos: in hoc nō laudo. Ego eni accepi
a dño qd̄ ⁊ tradidi vobis: qm̄ dñs iesus
in qua nocte tradebaꝉ: accepit panē: et
Mat. 26.c grās agēs fregit ⁊ dixit. Accipite ⁊ mā-
Mar.14.c ducate. Hoc est corp⁹ meum qd̄ ꝓ vobis
Lu. 22.d tradeꝉ. Hoc facite in meā cōmēoratio-
F nē. Silr̄ ⁊ calicē: postꝗ̄ cenauit: di-
cens: Hic calix nouū testamētū ē i meo
sanguie. Hoc facite qtienscūqꝫ bibetis in
meā cōmemorationē. Quotienscūqꝫ enī
mādūcabitis panē hūc: ⁊ calicē bibetis:
mortē dñi annūciabitis donec veniat.
Itaqꝫ qcūqꝫ mādūcauerit panē: ⁊ bibe-
rit calicē dñi indigne: re⁹ erit corporis et
sanguis dñi. Probet aūt seipm homo: ⁊
G sic de pane illo edat et de calice bibat.
Joh.6.f. ‖ Qui eni mādūcat ⁊ bibit idigne: iudi-
ciū sibi mādūcat ⁊ bibit: nō diiudicans
corp⁹ dñi. Ideo inter vos multi infirmi
⁊ imbecilles: ⁊ dormiūt multi. Qꝫ si nos-
metipos diiudicarem⁹: nō vtiqꝫ iudica-
remur. Dū iudicamur aūt a dño corripi
mur vt nō cū hoc mūdo dānemur. Itaqꝫ
frēs mei cū ꝯuenitis ad mādūcandū in-
uicē expectate. Si quis esurit: domi mā
ducet: vt nō in iudiciū ꝯueniatis. Cete-
ra aūt cū venero disponam. XII

A E spiritalib⁹ aūt nolo vos igno-
d rare frēs. Scitis aūt qm̄ cū gen-
tes essetis: ad simulacra mūta ꝓut
ducebamini: eūtes. Ideo notū vobis facio:
Mar.9.f ‖ ꝙ nemo in spū dei loquens dicit ana-
thema iesu. Et nemo pōt dicere dñs ie-
sus: nisi in spūscō. Diuisiōes vo grāꝝ
sunt: idē aūt spūs. Et diuisiōes ministra
tionū sūt: idē aūt dñs. Et diuisiōes ope
rationū sūt: idē vero de⁹ qui opaꝉ omia
in omnib⁹. Unicuiqꝫ autē daꝉ manife-
statio spūs: ad vtilitatē. Aliȷ̄ quidem ꝑ
spūm daꝉ sermo sapīe: aliȷ̄ aūt sermo sci

entie ſm eundē ſpūm. Alteri fides ī eodē ſpū: aliȷ gr̃a ſanitatū in vno ſpiritu.

B

Aliȷ operatio v̾tutū: aliȷ ꝓphetia: aliȷ diſcretio ſpirituū: aliȷ genera liguaꝝ: aliȷ interp̄tatio ſermonū. Hec aūt oia opaꝛ vnus atq̧ idē ſpūs: diuidēs ſingulꝭ ꝓut

Ro.12.b

Eph.4.a

vult. ‖ Sicut eni corpꝰ vnū eſt ⁊ mēbra habet multa: oia aūt mēbra corpis cum ſint multa: vnū tñ corpꝰ ſunt: ita ⁊ chriſtus. Eteni in vno ſpū oēs nos in vnū corpus baptizati ſumus: ſiue iudei ſiue gentiles: ſiue ſerui: ſiue liberi: ⁊ oñs in vno ſpū potati ſumꝰ. Naz ⁊ corpꝰ nō eſt vnū membrū: ſed multa. Si dixerit pes: qm̄ nō ſum manꝰ non ſum de corpe: nū ideo nō eſt de corpe? Et ſi dixerit auris:

C

qm̄ nō ſū oculus: nō ſū de corpe: nū ido nō eſt de corpe? Si totū corpus oculus: vbi auditꝰ? Si totuz auditꝰ: vbi odoratus? Nūc aūt poſuit deꝰ mēbra: vnumquodq̧ eoꝝ in corpe ſicut voluit. Q̄ ſi eſſent oia vnū mēbruz: vbi corpꝰ? Nunc aūt multa q̄dē mēbra: vnū aūt corpus. Nō pōt aūt oculus dicere manui: opera tua nō indigeo: aut iterū caput pedibꝰ: nō eſtis mihi neceſſariȷ. Sz multomagiſ q̃ videnꝛ mēbra corpis infirmiora eſſe: neceſſariora ſunt. Et q̃ putamꝰ ignobiliora mēbra eē corpis: his honorē abundantiorē circūdamꝰ. Et q̃ inhoneſta ſūt nr̃a: abūdantiorē honeſtatē hn̄t. Hone-

D

ſta aūt nr̃a nulliꝰ egēt. Sz deꝰ tēperauit corpꝰ ei cui deerat abūdātiorē tribuendo honorē: vt nō ſit ſciſma in corpe: ſed in idipſuz ꝓ inuicē ſollicita ſint mēbra

Ro. 8.b

Hebre. 4.d

‖ Et ſi q̄d patiꝛ vnū mēbrū: cōpatiūtur oia mēbra. Siue gloriaꝛ vnū mēbꝝ cōgaudent oia mēbra. Vos aūt eſtiſ corpꝰ

Eph.4.b

chriſti: ⁊ mēbra de mēbro. ‖ Et quoſdaz quidē poſuit deꝰ in eccleſia: primū apoſtolos: ſecundo ꝓphas: tertio doctores: deinde v̾tutes: exinde gr̃as curationū: opitulatiōes: gubernatiōes genera linguarū: interp̄tatiōes ſermonū. Nunq̄d omnes apl̄i? Nunq̄d oēs ꝓphete? Nunquid oēs doctores? Nunq̄d oēs virtutes? Nūq̄d oēs gr̃am hn̄t curationum? Nunq̄d oēs linguis loquunꝛ? Nunq̄d

J.14.a

oēs interp̄tanꝛ. ‖ Emulamini aūt charismata meliora. Et adhuc excellentiorem viā vobis demonſtro. XIII

A

i

J linguis hoim loquar ⁊ angelorū: charitatē aūt nō habeā: factꝰ ſum velut es ſonans aut cymbalū tinniens. Et ſi habuero ꝓphetiam: ⁊ nouerim myſteria oia: ⁊ oēm ſcientiaz: ⁊ ſi habuero oēm fidē ita vt mōtes trāſferam: charitatē aūt non habuero nihil ſum. Et ſi diſtribuero in cibos pauperū

B

oēs facultates meas: ⁊ ſi tradidero corpus meū ita vt ardeā: charitatē aūt nō habuero nihil mihi ꝓdeſt. Charitas patiens eſt: benigna eſt. ‖ Charitas nō emu

J.10.d

latur: nō agit ꝑperā: nō inflaꝛ: nō ē ambitioſa: ‖ nō q̄rit q̃ ſua ſūt. Non irritaꝛ:

Phili.2.a

nō cogitat malū: nō gaudet ſup iniquitate: cōgaudet aūt veritati. Oia ſuffert: oia: credit: oia ſperat: oia ſuſtinet. Chari

C

tas nunq̄ excidit. Siue ꝓphetie euacuabunꝛ: ſiue lingue ceſſabūt: ſiue ſciētia deſtrueꝛ. Ex parte eni cognoſcimꝰ: et ex parte ꝓphetamꝰ. Cū aūt venerit qd̄ ꝑfectū eſt: euacuabiꝛ qd̄ ex parte eſt. Cū eſſem paruulus: loq̄bar vt paruulus: ſapiebā vt paruulꝰ: cogitabaz vt paruulus.

D

Q̄n aūt factꝰ ſum vir: euacuaui q̃ erant paruuli. Videmꝰ nūc ꝑ ſpeculuz in enigmate: tūc aūt facie ad faciē. Nunc cognoſco ex parte: tūc aūt cognoſcaz ſicut ⁊ cognitꝰ ſum. Nūc autem manēt fides: ſpes: charitas: tria hec. Maior aūt horū eſt charitas. XIIII

ſ

B

Ectamini charitatē: emulamini ſpiritalia: magis aūt vt ꝓphetetis. ‖ Qui eni loquiꝛ lingua nō homibꝰ

J.12.d.

loquiꝛ: ſed deo. Nemo eni audit. Spūs aūt loquiꝛ myſteria. Nā q̃ ꝓphetat: hoibus loquiꝛ ad edificationē ⁊ exhortationē ⁊ ꝯſolationem. Qui loquiꝛ lingua: ſemetipſum edificat: q̃ aūt ꝓphetat: eccleſiā dei edificat. Volo aūt oēs vos loqui linguiſ: magiſ aūt ꝓphetare. Nā maior eſt q̃ ꝓphetat q̄ qui loq̄tur linguis: niſi forte interp̄teꝛ vt eccl̄ia edificatio-

B

nē accipiet. ‖ Nūc aūt frēs ſi venero ad vos linguis loquēs: q̄d vobis ꝓdero: niſi vobis loq̄r: aut in reuelatiōe: aut ī ſcientia: aut in ꝓphetia: aut in doctrina. Tñ q̃ ſine aia ſunt vocē dantia: ſiue tibia: ſiue cithara: niſi diſtinctionē ſonituū dederint: quō ſcieꝛ id qd̄ caniꝛ aut qd̄ citharizaꝛ? Eteni ſi incertā vocē det tuba: quis parabit ſe ad bellū? Jta ⁊ vos ꝑ linguā niſi manifeſtū ſermonē dederitis: quō ſcieꝛ id qd̄ diciꝛ. Eritiſ enim in aera loquētes. Tam mr̄a vtputa genera linguaꝝ ſunt in hoc mūdo ⁊ nihil ſi-

C

ne voce eſt. Si ergo neſciero v̾tutē vociſ: ero ei cui loquar barbarus: ⁊ qui loquiꝛ mihi barbarꝰ. Sic et vos qm̄ emulatores eſtis ſpirituū ad edificationē eccl̄ie: q̄rite vt abūdetis. Et ideo qui loquitur

lingua:oret vt interptet. Nā si orēm lin
gua:spūs me⁹ orat:mens autē mea sine
fructu est. Quid ḡ est? Orabo spū:orabo
⁊ mente. Psallā spū: psallā ⁊ mente. Ce-
terū si bñdixeris spū:q̇s supplet locum
idiote? Quō dicet amē sup tuā bñdicti-
D onē? Qm̄ quid dicas nescit. Nā tu q̇dez
Ꝫ.1.a bñ grās agis: sꝫ alter nō edificat. ‖ Gra
tias ago deo meo ꝙ oim vr̄m lingua lo
quor. Sed in eccl̄ia volo q̇nq͡ꝫ v̄ba sen-
su meo loqui vt ⁊ alios instruā:q͡ꝫ decez
milia v̄boꝝ in lingua. Frēs:nolite pue
ri effici sensib⁹:sed malicia paruuli esto-
te:sensib⁹ aūt pfecti estote. In lege enim
Esa.28.a scriptū est. ‖ Qm̄ in aliȷ̄s linguis ⁊ in la-
biȷ̄s aliȷ̄s loquar ppl̄o huic:⁊ nec sic ex-
audient me dicit dn̄s. Itaq͡ꝫ lingue ī si-
E gnū sunt nō fidelib⁹:sed infidelib⁹:pro-
phetie aūt nō infidelib⁹:sꝫ fidelibus. Si
ergo ꝯueniat vniuersa eccl̄ia ī vnū ⁊ om
nes linguis loquant:intrent aūt idiote
aut infideles:nōne dicēt:q̇d insanitis?
Si aūt oēs ꝓphetēt: intret aūt q̇s infi-
delis vel idiota:cōuincit ab oib⁹: diiu-
dicat ab oibus. Occulta eni cordis ei⁹
manifesta fiunt:⁊ ita cadēs in faciē ad-
orabit deū:ꝓnūcians ꝙ vere de⁹ in vo-
F bis sit. Quid ḡ ē frēs? Cū ꝯuenitis: vnus-
quisq͡ꝫ vr̄m psalmū habet doctrinaꝫ ha
bet:apocalypsim habet:linguā habꝫ:in-
terp̄tationē habet oia ad edificationeꝫ
fiant. Siue lingua q̇s loquit:ƀm duos:
aut vt multū tres:⁊ p ptes ⁊ vn⁹ interp̄
tetur. Si aūt nō fuerit interpres:taceat
in eccl̄ia:sibi aūt loquat ⁊ deo. Prophe
te aūt duo aut tres dicāt:⁊ ceteri diiudi
cent. Qd̄ si aliȷ̄ reuelatuꝫ fuerit sedenti:
prior taceat. Potestis eni oēs p singulos
ꝓphetare vt oēs discāt ⁊ oēs exhorten-
tur. Et spūs ꝓphaꝝ ꝓphetis subiect⁹ est.
G Nō eni dissensiōis est de⁹:sꝫ pacis: sicut
1.Timo.2.c ⁊ in oib⁹ ecclesiȷ̄s sctōꝝ doceo. ‖ Mulie-
res in ecclesiȷ̄s taceāt. Nō eni pmittitur
Gen.3.c eis loq̄: ‖ sꝫ subditas esse:sicut ⁊ lex dicit
Si q̇d aūt volūt discere:domi viros su-
os interrogēt. Turpe est eni mulieri loq̄
in eccl̄ia. An a vobis verbū dei ꝓcessit:
aut ī vos solos puenit? Si q̇s videt ꝓ-
pheta esse:aut spūal:cognoscat q̄ scribo
vobis:q: dn̄i sunt mādata. ‖ Si q̇s autē
ignorat ignorabit. Itaq͡ꝫ frēs emulami
ꝓphetare:⁊ loq̄ linguis nolite ꝓhibere
Oia āt honeste ⁊ ƀm ordinē fiāt ī vobis

XV

A ‖ Notū aūt vobis facio frēs
Gal.1.b euangeliū qd̄ p̄dicaui vobis:qd̄
⁊ accepistis:in q̄ ⁊ statis:p qd̄ ⁊ sal
uamini: qua rōne p̄dicauerim vobis si
tenetis:nisi frustra credidistis. Tradidi
eni vobis imprimis qd̄ ⁊ accepi qm̄ chri
stus mortu⁹ est ꝓ pctis nr̄is ƀm scriptu-
ras:⁊ q: sepult⁹ est:⁊ q: resurrexit tertia
die ƀm scripturas:⁊ q: visus est cephe:⁊
post hoc vndeci. Deinde visus ē plusq͡ꝫ
quingentis fratrib⁹ sil:ex q̇b⁹ multi ma-
nent vsq͡ꝫ adhuc:q̇dā aūt dormiert. De-
inde visus ē iacobo: deinde apl̄is oib⁹. B
Nouissime aūt oim:tāq͡ꝫ abortiuo visus
est et mihi. Ego eni sū minim⁹ apl̄oꝝ:q̇ Eph.3.b.
nō sum dign⁹ vocari apl̄us:qm̄ psecut⁹
sum eccl̄iam dei. Gr̄a aūt dei sum id qd̄
sum:⁊ gr̄a ei⁹ in me vacua non fuit:sed
abūdanti⁹ ill̄ oib⁹ laboraui. Nō ego au-
tē:sed gr̄a dei mecū. Siue eni ego siue il
li:sic p̄dicauim⁹ ⁊ sic credidistis. Si aūt
christus p̄dicat ꝙ resurrexit a mortuis:
quō quidā dicunt in vobis qm̄ resurre-
ctio mortuoꝝ nō est? Si autē resurectio
mortuoꝝ non est:neq͡ꝫ christus resurre-
xit: Si aūt christ⁹ nō resurrexit inanis ē
p̄dicatio nr̄a: inanis ē ⁊ fides vr̄a. In-
uenimur aūt ⁊ falsi testes dei: qm̄ testi-
moniū diximus aduersus deū ꝙ suscita- C
uerit christū quē n̄ suscitauit: si mortui
nō resurgūt. Nā si mortui nō resurgunt
neq͡ꝫ christ⁹ resurrexit. Q: si christus nō
resurrexit vana ē fides vr̄a. Adhuc eni
estis in pctis vr̄is. Ergo ⁊ q̇ dormierūt ī
christo perierūt. Si ī hac vita tm̄ ī chri-
sto sperātes sum⁹ miserabiliores sumus
oib⁹ hoib⁹. ‖ Nūc aūt christ⁹ resurrexit a Colos.1.c
mortuis primitie dormiētiū:qm̄ q̇deꝫ p 1.Tessa.4.d
hoiem mors ⁊ p hoiem resurrectio mor
tuoꝝ. Et sicut in adā oēs moriunt:ita ⁊
in christo oēs viuificabunt. Unusq̇sq͡ꝫ
aūt in suo ordie:primitie christ⁹. Dein-
de hi qui sūt christi q̇ in aduētu ei⁹ cre-
diderunt. Deinde finis cū tradiderit re-
gnū deo ⁊ prī:cū euacuauerit oēm prin
cipatū ⁊ ptātē ⁊ v̄tutē. Oportet autem D
illū regnare: ‖ donec ponat oēs inimicos Ps.109.
sub pedib⁹ ei⁹. Nouissime autē inimica
destruet mors. ‖ Oia eni subiecit sub pe Ibidem. 8.
dib⁹ ei⁹. Cū aūt dicat oia subiecta sūt ei: Hebre.2.b
sine dubio p̄ter eū qui subiecit ei omia.
Cū aūt subiecta fuerint illi oia:tūc ⁊ ip̄e
fili⁹ subiect⁹ erit illi q̇ subiecit sibi oia:
vt sit de⁹ oia in oib⁹. Alioq̇n q̇d facient
qui baptiꝫant ꝓ mortuis? Si oino mor
tui nō resurgūt: vt quid ⁊ baptiꝫant ꝓ
illis? Ut quid ⁊ nos periclitamur oi ho
ra? Quotidie morior ꝓpter vr̄am gl̄iam
frēs:quā habeo in christo iesu dn̄o nr̄o.

Si ẜm hoīes ad bestias pugnaui ephesi: quid mihi ꝓdest si mortui nō resurgūt. (Esa.22.d) ‖ Mādducemꝰ ⁊ bibamꝰ: cras eni moriemur. Nolite seduci. Corrūpūt mores bonos colloq̄a mala. (E) Euigilate iusti: ⁊ nolite peccare. Ignorātiā eni dei q̄dā hn̄t. Ad reuerentiā vobis loq̄r. Sȝ dicit aliq̄s. Quō resurgūt mortui? Quali aūt corpore veniēt? Insipiens tu: qđ semias nō viuificat̄ nisi priꝰ moriat̄. Et q̄d seminas? Nō corpus qđ futurū est seminas: sed nudū granuȝ: vtputa tritici: aut alicuiꝰ ceteroꝝ. Deus aūt dat illi corpꝰ sicut vult ⁊ vnicuiq₃ seminū ꝓpriū corpꝰ Nō omis caro eadē caro: sed alia hominū: alia pecoꝝ: alia volucrū: alia aūt piscium: Et corpa celestia ⁊ corpa terrestria. Sed alia quidē celestiū gl̄ia: alia autem terrestriū. Alia claritas solis: alia claritas lune: ⁊ alia claritas stellaruȝ. (F) Stella eni a stella differt in claritate: sic ⁊ resurrectio mortuoꝝ. Seiat̄ i corruptiōe: surget i icorruptiōe. Seiat̄ i ignobilitate: surget i gl̄ia Semiat̄ i ifirmitate: surget in virtute. Seminat̄ corpus aīale: surget corpus spūale. Si ē corpus aīale: ē et spūale: sicut scriptū est ‖ (Geñ.2.b) Factus est primus hō adam in aīam viuentē: nouissimus adā in spm̄ viuificantē: sed nō prius qđ spūale ē: sed qđ aīale: deinde qđ spūale. Primus hō de terra terrenus: secūdus hō de celo celestis. Qualis terrenus: tales ⁊ terreni: ⁊ q̄lis celestis: tales ⁊ celestes. Igit̄ sicut portauimꝰ imaginē terreni: portemꝰ ⁊ imaginē celestis. Hoc aūt dico frēs: qr caro ⁊ sanguis regnū dei possidere non pñt: neq₃ corruptio incorruptelā possidebit. Ecce mysteriū vobis dico. (G) Oēs quidē resurgemus sed nō oēs imutabimur. In momēto: i ictu oculi: in nouissima tuba. Canet eni tuba ⁊ mortui resurgent incorrupti: et nos imutabimur. Oportet eni corruptibile hoc induere incorruptionē: ⁊ mortale hoc induere imortalitatē. Cū autē mortale hoc induerit imortalitatē tūc fiet ẜmo q̄ scriptus ē. ‖ (Osee.13.d. Hebre.2.d) Absorta ē mors in victoria. Ubi est mors victoria tua? Ubi est mors stimulꝰ tuus? Stimulus aūt mortis peccatū ē: virtus vero peccati lex ‖ (1. Ioh.5.a) Deo aūt gratias: qui dedit nobis victoriā ꝑ dn̄m nr̄m iesum christū. Itaq₃ fratres mei dilecti: stabiles estote ⁊ imobiles: abundantes in omni opere domini semꝑ scientes q₉ labor vester nō ē inanis in domino.

(A) De collectis aūt que fiūt in sctōs: (b) sicut ordinaui in ecclesiis galatie: ita vt vos facite ꝑ vnā sabbati. Unusq̄sq₃ vestrū apud se reponat recondes qđ ei bene placuerit: vt nō cum venero tūc collecte fiant. Cū aūt presens fuero: quos ꝓbaueritȝ ꝑ epl̄as hos mittam pferre gratiā vr̄am in hierl̄m. Qđ si dignū fuerit vt ego eam: mecū ibūt. Ueniam aūt ad vos: cū macedoniā ptrāsiero. Nam macedoniā pertransibo. Apud vos aūt forsitan manebo: vel etiaȝ hyemabo: vt vos me deducatis q̄cūq₃ iero. (B) Nolo eni vos modo in transitu videre. Spero eni me aliquantulū tpis manere apud vos: si dn̄s ꝑmiserit. Permanebo autē ephesi vsq₃ ad pentecosten. Ostiuȝ eni mihi apertū est magnū ⁊ euidens: et aduersarij multi. Si autē venerit timotheus: videte, vt sine timore sit apud vos Opus eni dn̄i operat̄ sicut ⁊ ego. Ne q̄s ergo illū spernat. Deducite autē illū in pace: vt veniat ad me. Expecto eni illuȝ cū fratribꝰ. De apollo autē fratre vobis notū facio: (C) quoniā multū rogaui euȝ vt veniret ad vos cū fratribꝰ: et vtiq₃ non fuit volūtas eius vt nūc veniret. Ueniet autē cū ei vacuū fuerit. Uigilate: state in fide: viriliter agite ⁊ confortamini: omia eni vestra in charitate fiant. Obsecro autē vos fratres: nostȝ domū stephane: ⁊ fortunati ⁊ achaici: q̄m sūt primitie achaie: ⁊ in ministeriū sctōꝝ ordiauerunt seipsos vt ⁊ vos subditi sitis eiusmodi: ⁊ om̄i coopanti ⁊ laboranti. Gaudeo autē in ꝑsentia stephane ⁊ fortunati ⁊ achaici: q̄m id qđ vobis deerat: ipsi suppleuerunt. Refecerūt eni ⁊ meū spiritum ⁊ vestrū (D) Cognoscite ergo q̄ eiusmodi sunt. Salutant vos omēs eccl̄ie asie. Salutat vos in dn̄o multum aquila: et prisca cuȝ domestica sua eccl̄ia: apud q̄s ⁊ hospitor. Salutant vos omēs fratres Saltate inuicē in osculo sancto. Salutatio mea manu pauli. Si q̄s nō amat dn̄m nostrū iesum christū: sit anathema maranatha. Gratia domini nostri iesu christi vobiscū. Charitas mea cū omnibus vobis in christo iesu. Amen.

Explicit epistola pauli ad Chorinthios prima. Incipit prologus in secūdā epistolam ad Corinthios.

(l) Secunda ad Corinthios epistola quasi in parte supiori pꝰ tribulationū suaꝝ ralationes reddit causas quare ad eos se

cundo nõ ierit: qm̄ non leui mutatione ꝯsiliū fecisse se asserit: sed aduentu suo tristiciā incurreret: cū in pctõ ꝑmanere discipulos repperisset. Deinde pꝰ agnitos fructus pñie recõciliat eū ecclesie: quem in prima ꝓpter fornicationē a cõsortio scõꝝ iusserat amoueri: Tertio ꝯtra pseudo aplõs officū sui dignitatē tuet̃: ⁊ noui testamēti ministros: tāto anteire gratia oñdit: q̄ꝫto euāgeliū ē lege p̄stantiꝰ. Imminorat̃ etiā i cā illa p̄missi quā breuiter i prima ꝯtigerat vt ꝓmpto ac liberi aio necessaria pñtis vite nõ hñtibꝰ largiant̃: ⁊ vtilitatē spūalis cõmercij ꝯmutet pñtia cū futuris: atq̃ abundātia sua scõꝝ inopiā suppleāt: vt vicissim eorū inopia scõꝝ abūdātia suppleat̃. In fine reperit qd̃ supius cõtra pseudo apostolos egerat ⁊ iactationē coꝝ p̄dicationesq̃ de se gl̃iosas vel collata antiq̃tate generis vel catalogo iniuriaꝝ ac periculoꝝ suorū euacuat: dicitq̃ eos opa̱rios subdolos q̇ adimitationē sathane trāsfigurent̃ in aplõs christi: sub p̄dicationis spe lucra pecuniaria queq̃ sectātes

Incipit argumentū

P Ost actā a corinthijs pniaꝫ cõsolatoriā scribit eis eplām apostolus a troade ꝑ titū: ⁊ collaudans eos: hortat̃ ad meliora: cõtristatos quidem eos: sed emendatos ostendens.

Explicit argumentū. Incipit epl̃a Pauli ad Corinthios secūda. Ca. .I.

A P Aulus apostolꝰ christi iesu ꝑ volūtatē dei ⁊ timotheꝰ frat ecclie dei q̇ ē corinthi: cū oībꝰ sctis q̇ sūt i vniuersa achaia: Gr̃a vobis ⁊ pax a deo patre nr̃o ⁊ dño iesu christo‖ Benedictꝰ deus ⁊ pater dñi nr̃i iesu christi: pr̃ misericordiaꝝ ⁊ deꝰ totiꝰ ꝯsolatiõis: q̇ ꝯsolat̃ nos in oi tribulatiõe nr̃a: vt possimus ⁊ ipi cõsolari eos q̇ in oi p̄ssura sunt ꝑ exhortationē q̄ exhortamur ⁊ ipsi a deo: qm̄ sicut abundāt passiões christi in nobis ita ⁊ ꝑ christū abūdat ꝯsolatio nr̃a

Ephe.1.a.
1.Pe.1.a.

B Siue aūt tribulamur ꝓ vr̃a exhortatione ⁊ salute: siue cõsolamur ꝓ vr̃a ꝯsolatiõe siue exhortamur ꝓ vr̃a exhortatiõe ⁊ salute q̄ opat̃ tolerātiā earūdē passionē q̄s ⁊ nos patimur vt spes nr̃a firma sit ꝓ vobis: sciētes qm̄ sicut socij passionū estis: sic eritꝭ ⁊ ꝯsolatiõis. Nõ eni volumꝰ ignrare vos frēs de tribulatiõe nr̃a q̄ facta ē in asia: qm̄ supra modū grauati sumꝰ supra virtutē: ita vt tederet nos etiā viuere. Sed ipi in nobisipis respõsū mortis habuimꝰ: vt nõ simus fidentes i nobis: sed in deo qui suscitat mortuos: q̇ de tantis ꝑiculis nos eripuit et eruit: in quē sꝑamꝰ qm̄ ⁊ adhuc eripiet

C adiuuātibꝰ ⁊ vobis in or̃oe ꝓ nobis: vt ex multaꝝ ꝑsonis facieꝝ eiꝰ q̄ i nobis ē donationis: ꝑ multos gr̃e agant̃ ꝓ nobis. Nā gl̃ia nr̃a hec ē testimoniū ꝯsciẽ nr̃e: q꞉ in simplicitate cordis ⁊ sinceritate dei: ⁊ nõ in sapia carnali: sꝫ in gr̃a dei ꝯuersati sumꝰ in hoc mūdo: abūdantiꝰ aūt ad vos. Nõ eni alia scribimꝰ vobis q̄ꝫ q̄ legistis ⁊ cognouistis. Spero autē q꞉ vsq̃ in finē cognoscetꝭ: sicut ⁊ cognouistꝭ nos ex pte: q: gl̃ia vr̃a sumꝰ: sicut ⁊ vos nr̃a: i die dñi nr̃i iesu christi. Et hac cõfidētia volui prius venire ad vos vt secūdā gr̃am hr̃etis ⁊ ꝑ vos trāsire i macedoniaꝫ: ⁊ iterū a macedonia venirē ad vos: ⁊ a vobis deduci iudeā. Cum ergo hoc voluissem: nūq̄d leuitate vsus sum?

D Aut q̄ cogito ꝰm carnem cogito: vt sit apud me: ē ⁊ nõ? Fidelis aūt deꝰ: q: sermo nr̄ q̇ fuit apud vos: nõ ē in illo: est ⁊ nõ: sꝫ ē in illo ē. Dei eni filiꝰ iesus christus q̇ i vobis ꝑ nos p̄dicatꝰ ē: ꝑ me et siluanū ⁊ thimocheū: nõ fuit in illo ē ⁊ ⁊ nõ: sꝫ ē in illo fuit. Quotq̊t eni ꝓmissiones dei sūt: i illo ē. Ideo ⁊ ꝑ ipm amē deo ad gl̃iam vr̃am. Qui aūt confirmat nos vobiscū in christo: ⁊ q̇ vnxit nos deus: ⁊ q̇ signauit nos ⁊ dedit pignꝰ spūs in cordibꝰ nr̃is. Ego aūt testē deū inuoco in aiam meā: q꞉ parcēs vobis nõ veni vltra corinthū. non q: dñamur fidei vr̃e: sꝫ adiutores sumus gaudij vr̃i. Nā fide statis.

II

A S Tatui aūt hoc ipm apud me: ne iterū in tristicia venirē ad vos. Si eni ego cõtristo vos: ⁊ q̇s est qui me letificet nisi qui ꝯtristat̃ ex me? Et hoc ipm scripsi vobis vt n̄ cū venero tristiciā sup tristiciā habeā de q̇bꝰ oportuerat me gaudere: cõfidēs in omibꝰ vobis: q: mecū gaudiū oim vr̃m ē. Naꝫ ex

B mlt̃a tribulatiõe ⁊ angustia cordis scripsi vobis per multas lachrymas: nõ vt cõtristemini: sed vt sciatis quā charitatē habeā abūdātius i vobis. Si q̇s aūt cõtristauit me: nõ me cõtristauit: sꝫ ex ꝑta: vt nõ onerē oẽs vos. Sufficit illi q̇ eiusmodi ē obiurgatio hec que fit a plu

ribꝰ:ita vt ecõtrario magis donetꝭ ⁊ cõ
solemini:ne forte abũdãtiori tristicia ab-
C sorbeaṫ qui einsmodi ē. Propter qđ ob
secro vos:vt ↄfirmetis in illũ charitatē
Jõ eni ⁊ scripsi vobis vt cognoscã expi-
mẽtũ vr̃m:an in oibꝰ obediẽtes sitꝭ Cui
aũt aliq̃d donastis: ⁊ ego. Nã ⁊ ego qđ
donaui si quid donaui ꝓpter vos in ꝑ-
sona christi:vt nõ circũueniamur a sa-
thana. Nõ eni ignoramus cogitationes
eius. Cũ venissē aũt troadē ꝓpṫ euange
liũ christi:⁊ ostiũ mihi aptũ esset in dño
nõ habui requiē spũi meo:eo ꝙ nõ iue-
nerim titũ frēm meũ:sꝫ vale faciẽs eis:
D ꝓfectꝰ sũ in macedoniã. Deo aũt grãs
qui sꝑ triũphat nos i christo iesu ⁊ odo-
rē noticie sue manifestat ꝑ nos in omi
loco:q2 christi bonꝰ odor sumꝰ deo i his
qui salui fiũt:⁊ in his qui pereũt. Aliĳs
quidē odor mortis in mortē:aliĳs autē
odor vite in vitã. Et ad hec q̃s tã ido-
neus? Nõ eni sumꝰ sicut plurimi adulte-
rãtes verbũ dei:sed ex sinceritate sicut
ex deo corã deo in christo loquimur.

A Ncipimꝰ iterũ nosmetip III
i sos cõmẽdare. Aut nũq̃d egemꝰ
sicut quidã cõmẽdaticĳs epl̃is
ad vos: aut ex vobis? Epl̃a nr̃a vos e-
stis scripta in cordibꝰ nr̃is: q̃ sciṫ et le-
giṫ ab oibus hominibꝰ:manifestati : qm̃
epl̃a estis christi ministrata a nobis ⁊ scri
pta nõ atramẽto sed spũ dei viui: non i
B tabulis lapideis:sed in tabulis cordis
Hebre.4.d carnalibꝰ. Fiduciã aũt talē habemꝰ per
christũ ad deũ:nõ ꝙ sufficiẽtes simꝰ co
gitare aliq̃d a nobis q̃si ex nobis:sꝫ suf-
ficiẽtia nostra ex deo ē. Qui ⁊ idoneos
nos fecit ministros noui testamẽti:nõ lit
tera:sꝫ spũ. Lr̃a eni occidit: spũs aũt vi-
uificat. Qꝫ si ministratio mortis lr̃is de-
formata in lapidibꝰ: fuit in gl̃ia ita vt
nõ possent intendere filĳ isrl̃ in faciem
moysi ꝓpter gl̃iam vultus eiꝰ q̃ euacua
tur: quõ nõ magis ministratio spũs erit i
C gl̃ia. Nã si ministratio dãnatõis in gl̃ia ē:
multo magis abũdat misteriũ iusticie i
gl̃ia. Nã nec glorificatũ ē qđ claruit in
hac ꝑte ꝓpter excellentē gl̃iam. Si eni
qđ euacuaṫ: ꝑ gloriã ē:multo magis qđ
manet i gl̃ia ē. Hñtes igiṫ talē spē multa
Exo.34.d. fiducia vtimur. Et nõ sicut moyses po-
nebat velamē sup faciē suã vt nõ inten
derẽt filĳ isrl̃ in faciē eiꝰ qđ euacuaṫ:
D sꝫ obtusi sũt sẽsus eorũ. Usq̃ i hodiernũ
diē idipm velamē in lectiõe veteris te-
stamẽti manet nõ reuelatũ: qđ i christo
euacuaṫ:sed vsq̃ in hodiernũ diē cũ le
giṫ moyses:velamē positũ ē sup cor eo
rũ. Cũ aũt ↄuersus fuerit ad deũ:aufere
Joh.4.d. tur velamē. Dñs aũt spũs ē. Ubi autē
spũs dñi ibi libertas. Nos vero oẽs re-
uelata facie gl̃iã dñi speculãtes:i eandē
imaginē trãsformamur a claritate i cla
ritatē tanq̃ a dñi spũ IIII

A Deo hñtes hãc ãministrationē iu
i xta qđ miscđiã cõsecuti sumus:
nõ deficimꝰ: sꝫ abdicamꝰ occul-
ta dedecoris: nõ ãbulãtes i astutia: ne-
q̃ adulterãtes verbũ dei:sꝫ i manifesta-
tione veritatis cõmẽdantes nosmetip-
sos ad oẽm cõsciam hoim corã deo. Qꝫ
si etiã opertũ ē euangeliũ nr̃m: in his q̃
pereũt ē optũ:in q̃bus deus huiꝰ seculi
excecauit mẽtes infideliũ:vt nõ fulgeat
illumiatio euãgelĳ gl̃ie christi:q̃ ē ima-
B go dei. Nõ eni nosmetipos ꝑdicamꝰ:sꝫ
iesũ christũ dñm nr̃m. Nos autē seruos
vr̃os ꝑ iesũ:qm̃ deus q̃ dixit de tenebris
lucē splẽdescere: ipse illuxit in cordibus
nr̃is ad illumiationē scie claritatꝭ dei i
facie christi iesu: Habemꝰ aũt thesaurũ
istũ in vasis fictilibus:vt sublimitas sit
virtutis dei:⁊ nõ ex nobis. In omnibus
tribulationē patimur sꝫ nõ ãgustiamur
C Aporiamur:sꝫ nõ destituimur. Persecu-
tionē patimur:sꝫ nõ delinq̃mur. Hũilia
mur:sꝫ nõ ↄfundimur. Deĳcimur:sꝫ nõ
ꝑimus. Semꝑ mortificationē iesu chri
sti in corꝑe nr̃o circũferentes : vt ⁊ vita
iesu manifesteṫ in corꝑibꝰ nr̃is. Semꝑ
eni nos q̃ viuimꝰ in mortē tradimur ꝓ
pter iesũ: vt ⁊ vita iesu manifesteṫ i car-
ne nr̃a mortali:Ergo mors i nobis oꝑa
tur: vita aũt i vobis. Hñtes aũt eundeꝫ
Ps.115. spm̃ fidei sicut scriptũ ē. Credidi ꝓpter
qđ locutꝰ sũ: ⁊ nos credimꝰ: ꝓpter qđ et
loq̃mur: sciẽtes qm̃ q̃ suscitauit iesuꝫ: ⁊
D nos cũ iesu suscitabit: ⁊ cõstituet vobis-
cũ. Oĩa eni ꝓpter vos: vt gratia abun-
dans ꝑ multos i gr̃aꝝ actiõe abũdet in
gl̃iam dei. Propter qđ nõ deficimꝰ: Sꝫ
licet is qui foris ē nr̃ hõ corrũpaṫ tamē
is qui intꝰ ē renouaṫ de die in diē. Id
eni qđ in ꝑnti ē momẽtaneũ ⁊ leue tri-
bulatiõis nr̃e: supra modũ in sublimita
te eternũ gl̃ie põdus oꝑaṫ in nobis: nõ
cõtẽplãtibꝰ nobis q̃ videṫ: sꝫ q̃ nõ vidẽ
tur. Que eni videnṫ: tꝑalia sũt: q̃ auteꝫ
non videnṫ: eterna sunt. V

A Cimꝰ eni: qm̃ si terrestris domꝰ
s nr̃a huiꝰ habitationis dissoluaṫ
ꝙ edificationē ex deo habemus

domū nō mānufactā:ſʒ eternā ī celis: nā
ꝛ in hoc ingemiſcim⁹ habitationē nr̄aʒ
que de celo ē ſupindui cupiētes:ſi tñ ve
ſtiti ꝛ nō nudi iueniamur. Nā ꝛ qui ſu
mus in hoc tabernaculo:ingemiſcimus
grauati:eo ꝙ nolum⁹ expoliari:ſʒ ſup-
ueſtiri:vt abſorbeaᵲ qđ mortale ē a vi-
ta. Qui aūt efficit nos in hoc ipm̄ de⁹:
B qui dedit nobis pignus ſpūs. Auden-
tes igiᵲ ſp ꝛ ſciētes:qm̄ dū ſum⁹ in hoc
corpe pegrinamur a dn̄o. Per fidē eni
ambulam⁹ et nō p ſpeciē. Audem⁹ aūt
ꝛ bonā volūtatē habem⁹ magis pegri-
nari a corpe ꝛ p̄ntes eſſe ad dn̄m:ꝛ ideo
ꝯtendim⁹ ſiue abſētes ſiue p̄ntes place
Ro.14.b. re illi Oēs eni nos manifeſtari oportet
an̄ tribunal chriſti:vt referat vnuſquiſ-
ꝗ ꝓpria corpis ꝓut geſſit:ſiue bonū ſi-
ue malū: Sciētes ꝫ timorē dn̄i homib⁹
ſuadem⁹:deo aūt manifeſti ſum⁹. Spe-
ro aūt ꝛ in cōſcientijs vr̄is manifeſtos
nos eſſe. Non iteꝝ cōmedam⁹ nos vo-
bis:ſʒ occaſionē dam⁹ vobis gl'iandi ꝓ
C nobis:vt habeatis ad eos q̄ ī facie glori
anᵲ:ꝛ nō in corde. Siue eni mēte exce-
dim⁹ deo:ſiue ſobrij ſum⁹ vobis. Chari
tas eni chriſti vrget nos eſtimātes hoc:
qm̄ ſi vnus ꝓ oib⁹ mortu⁹ ē: ꝫ omnes
mortui ſūt. Et ꝓ oibus mortuus ē chri
ſtus:vt ꝛ q̄ viuūt: iā nō ſibi viuāt: ſʒ ei
qui ꝓ ipis mortu⁹ ē ꝛ reſurrexit: Itaꝗ
nos ex hoc neminē nouim⁹ ſm̄ carnē.
Et ſi cognoui⁹ ſm̄ carnē chriſtū: ſʒ nūc
D iā nō nouim⁹. Si q̄ ꝫ ī chriſto noua cre
Eſa.43.c atura:vetera trāſierunt ‖ecce facta ſunt
Apocl.21.b oia noua. Oia aūt ex deo qui nos recō-
ciliauit ſibi p chriſtū:ꝛ dedit nobis mi-
ſteriū recōciliatiōis. Qm̄ q̄dē de⁹ erat
in chriſto mundū recōciliās ſibi:non re
putās illis delicta ipoꝝ:ꝛ poſuit in no-
bis verbū recōciliatiōis. Pro chriſto ꝫ
legatione fūgimur tanꝗ deo exhortāte
p nos. Obſecram⁹ ꝓ chriſto: recōcilia-
mi deo. Eū q̄ nō nouerat pctm̄: ꝓ nobis
peccatū fecit: vt nos efficeremur iuſti-
A cia dei in ipſo VI

Diuuātes aūt exhortamur ne in
Eſa.49.c a vacuū gratiā dei recipiatis. Ait
eni ‖ Tpe accepto exaudiui te et
in die ſalutis adiuui te. Ecce nunc tp̄s
acceptabile:ecce nūc dies ſalutis. Nemi
1.Cor.4.a dantes vllā offenſionē:vt non vitupeᵲ
Timot.1.3.c. miſteriū nr̄m: ſed ī oib⁹ exhibeam⁹ noſ-
1.11.e. metipos ſicut dei miſtros. In multa pa
tiētia:in tribulationib⁹:in neceſſitati-
bus:in anguſtijs:in plagis:in carcerib⁹
in ſeditionib⁹ in laborib⁹:in vigilijs:in
ieiunijs. In caſtitate:in ſcia:ī lōganimi
tate:in ſuauitate:in ſpūſctō:in charita- B
te nō ficta: in verbo veritatis:in virtu-
te dei Per arma iuſticie:a dextris ꝛ a ſi-
niſtris. Per gl'iam ꝛ ignobilitatē:p in-
famiā ꝛ bonā famā. Ut ſeductores ꝛ ve
races:ſicut qui ignoti ꝛ cognoti. Quaſi
morientes ꝛ ecce viuim⁹: vt caſtigati ꝛ
nō mortificati:quaſi triſtes:ſp aūt gau-
dētes:ſicut egētes multos aūt locuple-
tātes:tanꝗ nihil hn̄tes ꝛ oia poſſiden-
tes. Os noſtrū patet ad vos o corinthij: C
cor noſtrū dilatatū ē. Nō anguſtiamini
in nobis:anguſtiami aūt in viſceribus
veſtris. Eandē aūt hn̄tes remuneratio
nē:tanꝗ filijs dico:dilatami ꝛ vos. No
lite iugū ducere cū infidelib⁹. ‖ Que eni Eccl.13.c
pticipatio iuſticie cū iniq̄tate:aut q̄ ſo-
cietas luci ad tenebras? Que aūt cōuen
tio chriſti ad belial? Aut q̄ ps fideli cū
infideli? Qui aūt cōſenſus tēplo dei cū D
idolis ‖ Uos eni eſtis tēplū dei viui ſicut 1.Co.3.c.9.d
dicit de⁹: ‖ qm̄ inhabitabo ī illis ꝛ inam Leuit.26.g
bulabo iter eos:ꝛ ero illoꝝ de⁹:ꝛ ipi erūt
mihi ppl's. ‖ Propter qđ exite de medio Eſa.52.c
eoꝝ:ꝛ ſepami dicit dn̄s:ꝛ in mundū ne
tetigeritis: ꝛ ego recipiā vos: ꝛ ero vo-
bis in patrem:ꝛ vos eritis mihi in filios
ꝛ filias:dicit dn̄s omīpotēs. VII A

As ꝫ hn̄tes ꝓmiſſiones chariſſi
b mi:mūdem⁹ nos ab oi inq̄namē
to carnis ꝛ ſpūs:pficiētes ſctifi-
catione in timore dei. Capite nos. Ne-
minē leſim⁹:neminē corrupim⁹: nemi-
nē circūuenim⁹. Nō ad cōdēnationem
veſtrā dico. Predixim⁹ eni ꝙ ī cordib⁹
noſtris eſtis ad cōmoriendū ꝛ ad cōui-
uendū: Multa mihi fiducia ē apud vos
multa mihi gl'iatio ꝓ vobis. Repletus
ſū cōſolatiōe:ſupabūdo gaudio in omī
tribulatiōe veſtra. Nā ꝛ cū veniſſemus B
in macedoniā nullā requiē habuit caro
noſtra: ſʒ oēm tribulationē paſſi ſum⁹.
Foris pugne: int⁹ timores. Sʒ q̄ cōſo-
laᵲ hūiles:ꝯſolat⁹ ē nos de⁹ in aduētu
titi. Nō ſolū aūt ī aduētu ei⁹:ſʒ etiā ī cō
ſolatiōe: qua cōſolatus ē in vobis refe-
rens nobis veſtrū deſideriū:veſtrū fletū
veſtrā emulationem ꝓ me:ita vt magis
gauderē. Qm̄ ꝛ ſi ꝯtriſtaui vos in ep'la
non me penitet. Et ſi peniteret videns
ꝙ ep'la illa ꝛ ſi ad horā vos cōtriſtauit:
nūc gaudeo:nō q2 cōtriſtati eſtis:ſed q2
cōtriſtati eſtis ad penitentiam. Contri C
ſtati enim eſtis ſm̄ deū vt in nullo detri

I.Pe.2.c

mētū paciam̄ deū¦r nobis‖Que in .ẜm tristicia est pniam in salutē stabilē opa tur: seculi aūt tristicia mortē opaꝛ. Ecce eni hoc ipm̄ ẜm deū ↄtristari vos: q̄n tā in vobis opeꝛ sollicitudinē: ſʒ defensionē: sed indignationē: ſʒ timorē: ſʒ desideriū: sed emulationē: sed vindictam. In omib⁹ exhibuistis vos incōtaminatos esse negocio. Igiꝛ ⁊ si scripsi vobis: nō ꝓpter eū qui fecit iniuriā: nec ꝓpter eū q̄ passus ē: ſʒ ad manifestandā sollicitudinē nr̄am quā habem⁹ ꝓ vobis co

D rā deo. Iō ↄsolati sum⁹. In cōsolatione aūt nr̄a abūdanti⁹ magis gauisi sumus sup gaudio titi: q̄r refect⁹ ē spūs eius ab oīb⁹ vobis. Et si quid apud illū de vobis gl'iat⁹ sum: nō sum cōfusus: ſʒ sicut oīa vobis in veritate locuti sum⁹: ita et gl'iatio nr̄a q̄ fuit ad titū veritas facta est. Et viscera eius abundāti⁹ in vobis sunt: reminiscētis oīm vr̄m obedientiā: quō cū timore ⁊ tremore excepistis illū. Gaudeo q̄ in omnibus cōfido i vobis.

A Notam aūt facim⁹ vobis VIII frēs gr̄am dei q̄ data ē in ecclesijs macedonie: ⁊ q̄ in multo experimento tribulatiōis abūdātia gaudij ipsoꝝ fuit: ⁊ altissima paupꝑtas eoꝝ abūdauit i diuitias simplicitatis eoꝝ. Quia ẜm virtutē testimoniū illis reddo et supra virtutē volūtarij fuerunt: cū multa exhortatione obsecrātes nos gr̄am ⁊ cōmunicationē misterij qd̄ fit in scōs. Et nō sicut sperauim⁹: ſʒ semetipsos dederꝛ primū dn̄o: deinde nobis p voluntatem dei: ita vt rogarem⁹ titū vt quēadmodū cepit ita ⁊ pficiat in vobis etiā gratiaʒ

B istā. Sʒ sicut in omibus abundatis fide et sermone ⁊ scia ⁊ omi sollicitudine: insuper ⁊ charitate vr̄a in nos: vt ⁊ i hac gratia abundetis. Nō quasi imperās dico: sed p alioꝝ sollicitudinē etiā vestre charitatis ingeniū bonū cōprobās. Scitis eni gr̄aʒ dn̄i nr̄i iesu christi: q̄m ꝓpꝛ vos egen⁹ fact⁹ ē: cū esset diues vt illi⁹ inopia vos diuites essetis. Et cōsiliū in hoc deo. Hoc eni vobis vtile est: qui nō solū facere ſʒ et velle cepistis ab āno priore. Nūc vero ⁊ facto pficite: vt quemadmodū ꝓmpt⁹ ē anim⁹ volūtatis: ita sit et pficiēdi ex eo qd̄ habetis. Si eni vo-

C luntas ꝓmpta ē: ẜm id qd̄ habet: accepta est: nō ẜm id qd̄ nō habet. Nō enim vt alijs sit remissio: vobis aūt tribulatio: sed ex eq̄litate in p̄nti tp̄e: vr̄a abundantia illoꝝ inopiā suppleat: vt ⁊ illoꝝ abundātia vr̄e inopie sit supplementū: vt fiat eq̄litas sicut scriptū ē.‖Qui multū habuit: nō abūdauit: ⁊ q̄ modicū: nō minorauit. Gr̄as aūt ago deo qui dedit eandē sollicitudinē ꝓ vobis i corde titi: q̄m exhortationē quidē suscepit: sed cū sollicitior esset: sua volūtate ꝓfectus est

Exo.16.d

ad vos. Misim⁹ etiā cū illo frēʒ nostrū: cui⁹ laus ē in euāgelio p oēs ecclesias. Nō solū aūt: sed ⁊ ordinatus ē ad ecclesijs comes pegrinationis nostre in hāc gratiā q̄ ministraꝛ a nobis ad dn̄i gloriā ⁊ destinatā voluntatē nr̄am. Deuitātes hoc: ne q̄s nos vitupet in hac plenitudine q̄ ministraꝛ a nobis in dn̄i gloriā.‖Prouidem⁹ eni bona nō solū corā deo: sed etiā corā hoīb⁹. Misim⁹ aūt cū illis ⁊ frēm nr̄m quē ꝓbauim⁹ in multis sepe sollicitū eē: nūc aūt multo sollicitiorē: cōfidētia multa i vos: siue pro tito qui ē socius me⁹: ⁊ i vobis adiutor siue frēs nr̄i ap̄li ecclīaꝝ glorie christi. Ostensionē ḡ q̄ ē charitat] vr̄e ⁊ nostre gl'ie ꝓ vobis: in illos ōndite in faciē ecclesiarum IX

D

Ro.12.d

A Nam de misterio quod fit in sanctos: ex abūdāti ē mihi scribere vobis. Scio eni ꝓmptū animū vr̄m ꝓ quo de vobis glorior apud macedones q̄m ⁊ achaia parata ē ab āno p̄terito: ⁊ vr̄a emulatio ꝓuocauit plīmos. Misimus aūt frēs: vt ne qd̄ gloriamur de vobis euacueꝛ in hac pte: vt q̄n ēadmodū dixi parati sitis: ne cū venerit macedones mecū: ⁊ inuenerint vos imparatos: eru-

B bescam⁹ nos vt non dicam⁹ vos in hac substātia. Necessariū ergo existimaui rogare frēs vt p̄ueniāt ad vos: ⁊ p̄parent re ꝓmissā benedictionē hāc paratā esse: sic quasi bn̄dictionē: nō q̄si auariciam. Hoc aūt dico. Qui pce seminat parce et metet: ⁊ qui semiat in bn̄dictionibus: de benedictionib⁹ ⁊ metet. Unusquisq; ꝓut destinauit in corde suo: nō ex tristicia aut ex necessitate‖Hilarē eni datorē diligit deus. Potens ē aūt deus omnes gratiā abūdare facere in vobis vt i omibus semp oēm sufficientiā hn̄tes abundetis in omē opus bonū: sicut scriptū ē

Eccl.35.b

C ‖Dispsit dedit paupib⁹ iusticia ei⁹ manet in seculū seculi. Qui aūt āministrat semē⁹ semianti: ⁊ panē ad mādūcandū p̄stabit. Et multiplicabit semen vestrū: et augebit incremēta frugū iusticie vr̄e: vt in oībus locupletati abundetis in oēm simplicitatē: que opaꝛ p nos gratiarū

Ps.110.d

D actionē deo. Qm̄ ministeriū huiꝰ officiū nō solū supplet ea q̄ desūt scīs: sed etiā abūdat ꝑ multas grāꝝactiōes in domi no ꝑ ꝓbationē ministerij huiꝰ: glorifi- cantes deū in obediētia ꝯfessiōis vr̄e in euangelio christi ⁊ simplicitate cōmuni catiōis vr̄e in illos ⁊ in oēs: ⁊ in ipsoꝝ obsecratione ꝓ vobis: desiderantiū vos ꝓpter eminētē grām dei i vobis. Grās ago deo sup inenarrabili dono eiꝰ. X

A Ipse aūt ego paulus obsecro vos ꝑ mansuetudinē ⁊ modestiā christi: qui in facie quidē humilˀ sum inter vos: absens aūt confido in vobis. Rogo autē vos ne p̄sens audeaꝫ ꝑ eam ꝯfidentiā qua existimor audere in q̄sdā: qui arbitrantˀ nos tāq̄ s̄m carnē ambu lemus. In carne eni ambulātes: nō s̄m B carnē militamꝰ. Nam arma militie nr̄e nō carnalia sunt: sed potētia deo ad de- structionē munitionū: consilia destruen tes ⁊ oēm altitudinē extollentem se ad- uersus scientiā dei: ⁊ in captiuitateꝫ re- digentes oēm intellectū in obsequium christi: ⁊ in promptu habētes vlcisci om nē inobedientiaꝫ: cū impleta fuerit vr̄a obediētia. Que s̄m faciē sūt videte. Si q̄s ꝯfidit christi se esse: hoc cogitet iterū apud se: q̄r sicut ⁊ ipse christi ē: ita ⁊ nos C Nā ⁊ si ampliꝰ aliq̄d gloriatꝰ fuero d̄ po testate nr̄a quā dedit nobis dn̄s in edifi cationē ⁊ nō in destructionē vr̄am: non erubescā. Ut aūt nō existimer tāq̄ ter- rere vos ꝑ ep̄las: q̄m quidē ep̄le inquiūt graues sūt ⁊ fortes: p̄ntia aūt corꝑis in- firma: ⁊ sermo ꝯtēptibilis hoc cogitet q̄ eiusmodi est: q̄r quales sumꝰ v̄bo ꝑ epi- stolas absentes: tales et p̄ntes in facto. Non eni audemꝰ inserere aut cōparare nos q̄busdā qui seipsos cōmēdāt: sed ipsi D in nobis nosmetipsos metiētes: ⁊ cōpa- rātes nosmetipsos nobis. ‖ Nos aūt nō i immēsuꝫ gl'iabimur: sed s̄m mēsurā re- gule q̄ mēsus est nobis deꝰ mēsurā ꝑtin gendi vsq̄ ad vos. Nō eni q̄si nō ꝑtingē tes ad vos supertēdimus nos. Usq̄ ad vos eni ꝑuenimꝰ i euāgelio christi: nō i immēsuꝫ gloriātes in alienis laboribꝰ. Spem aūt hn̄tes crescentis fidei vr̄e: i vo bis magnificari s̄m regulā nr̄am i abū- dātia: etiā in illa q̄ vltra vos sūt euāge- lizare nō in aliena regl'a in his q̄ ꝓpara ta sūt gl'iari. ‖ Qui aūt gl'iatˀ i dn̄o gl'i F. Nō eni q̄ seipm̄ cōmēdat ille ꝓ- batꝰ est: sꝫ quē deꝰ cōmēdat. XI

A Utinā sustineritis modicuꝫ quid insipientie mee: sed ⁊ supportate me. E- mulor eni vos dei emulatione: despon- di eni vos vni viro v̄ginem castaꝫ exhi- bere christo. ‖ Timeo aūt ne sicut serpēs seduxit euam astutia sua: ita corrūpan tur sensus vr̄i: ⁊ excidant a simplicitate q̄ ē in christo iesu. Nā si is q̄ venit: aliū christū predicat quē nō p̄dicauimꝰ: aut aliū spiritū accipitis quē nō accepistis: aut aliud euangeliū q̄d nō recepistis: re- cte pateremini. Existimo. n. nihil me mi B nus fecisse a magnis ap̄lis. Nam ⁊ si im peritꝰ sermone: sed nō scia. In oībꝰ autē manifestꝰ sum vobis. Aut nunq̄d pctm̄ feci meip̄m humilians: vt vos exaltemi ni? Qm̄ gratis euāgeliū dei euangelizaui vobis: alias ecclīas expoliaui accipiēs stipēdiū ad ministeriū vr̄m: ⁊ cū essē apud vos ⁊ egerem: nulli onerosus fui. Nā q̄d mihi deerat suppleuerūt frēs qui vene- rūt a macedonia ⁊ in oībꝰ sine onere me vobis seruaui: ⁊ seruabo. Est v̄itas chri C sti in me: q̄m hec gl'iatio nō infringetur in me in regionibꝰ achaie. Quare? Quia nō diligo vos: Deꝰ scit. Q̄d aūt facio: et faciā: vt amputē occasionē eoꝝ: q̄ volūt occasioneꝫ: vt in q̄ gloriantˀ: inueniantˀ sicut ⁊ nos. Nā eiusmodi pseudo aposto li sunt oꝑarij subdoli: trāsfigurātes se i ap̄los christi. Et nō mirū. Ipse eni satha nas trāsfigurat se in angelū lucis. Non est ḡ magnū si ministri eiꝰ trāsfigurentˀ velut ministri iusticie q̄rū finis erit s̄m oꝑa ipsoꝝ. Iteꝝ dico: ne q̄s me putet in- D sipientē. Alioqui velut insipientē acci- pite me: vt ⁊ ego modicum quid glorier. Q̄d loquor: nō loquor s̄m deū: sed quasi in insipientia: in hac substātia gl'ie. Qm̄ multi gloriantˀ s̄m carnē: ⁊ ego gloria- bor. Libenter eni suffertis insipientes: cū sitis ipsi sapiētes. Sustinetis eni si q̄s vos in s̄uitutē redigit: si quis deuorat: si quis accipit: si quis extollitur: si quis in faciē vos cedit. Scd̄m ignobilitateꝫ E dico: quasi nos infirmi fuerimus in hac parte. In quo quis audet: in insipientia dico: audeo ⁊ ego. Hebrei sunt ⁊ ego. Is- raelite sunt: ⁊ ego. Semen abrae sunt: et ego. Ministri christi sunt: et ego. Ut mi- nus sapiens dico: plus ego. In laboribꝰ plurimis: in carceribꝰ abūdantiꝰ: i pla- gis supra modū: i mortibꝰ frequēter. A iudeis q̄nquies q̄dragenas vna minus accepi. Ter virgis cesus sum: semel lapi- datus sum: ter naufragiuꝫ feci. Nocte et F die in profundū maris fui. In itineribꝰ

Gen. 3. a
Eph. 4. a
Apoc. 21. c.
1. Cor. 1. b
Hiere. 9. g
1. Cor. 4. a
1. Timo. 3. a
s. 6. a

ſepe:periculis fluminū:pericul' latronū periculis ex genere:periculis ex gentibꝰ periculis in ciuitate:periculis in ſolitudine:periculis in mari:pericul' in falſis fratribꝰ.‖In labore ⁊ erūna: in vigilijs multis. In fame ⁊ ſiti:in ieiunijs multꝪ In frigore ⁊ nuditate:ꝓter illa q̄ extrinſecus ſūt:inſtātia mea ꝗtidiana:ſollicitudo oīm eccłiaꝝ. Quis infirmat':⁊ ego nō infirmor? Quis ſcādalizat': ⁊ ego nō vror? Si gloriari oportet:q̄ infirmitatis mee ſunt gloriabor. Deꝰ ⁊ pr̄ dn̄i nr̄i ieſu chriſti ſcit qui eſt bn̄dictꝰ in ſecula ꝙ nō mentior. Damaſci prepoſitus gentis arethe regis cuſtodiebat ciuitatē damaſcenoꝝ vt me cōprehēderet‖⁊ ꝑ feneſtrā in ſporta dimiſſus ſum ꝑ murū: ⁊ ſic effugi manus eius.

2. Teſſal.3.b.
DeutꝪ.28.b
ActꝪ.9.e

XII

I gloriari oportet:nō expedit q̄dem. Ueniā aūt ad viſiōes et reuelatiōes dn̄i. Scio hoīem i chriſto an̄ ānos ꝗttuordecim ſiue in corpe ſiue extra corpꝰ neſcio:deꝰ ſcit:raptū huiuſmodi vſqꝫ ad tertiū celū. Et ſcio huiuſmodi hoīem ſiue in corpe ſiue extra corpus neſcio:deꝰ ſcit:qm̄ raptꝰ eſt i paradiſum:⁊ arcana verba q̄ nō licet homini loqui. Pro huiuſmodi gl'iabor:ꝓ me aūt nihil niſi i infirmitatibꝰ meis. Naꝫ ⁊ ſi voluero gloriari:non ero inſipiens. Ueritatē eni dicā. Parco aūt: ne q̄s me exiſtimet ſupra id qđ videt in me:aut audit aliquid ex me. Et ne magnitudo reuelationū extollat me: datꝰ eſt mihi ſtimulus carnis mee angelꝰ ſathane q̄ me colaphizet. Propter qđ ter dn̄m rogaui vt diſcederet a me:⁊ dixit mihi.‖Sufficit tibi gr̄a mea. Nā virtꝰ in infirmitate ꝑficit'. Libenter igit' gloriabor in infirmitatibꝰ meis:vt inhabitet in me virtꝰ chriſti. Propter qđ placeo mihi in infirmitatibꝰ meis:in cōtumelijs:in neceſſitatibꝰ:in ꝑſecutionibꝰ in anguſtijs pro chriſto. Cū eni infirmor tūc potens ſum. Factꝰ ſuꝫ inſipiēs:vos me coegiſtꝪ. Ego eni a vobis debui cōmendari. Nihil eni minꝰ feci ab his qui ſunt ſupra modum apl'i. Tam ⁊ ſi nihil ſum ſigna tn̄ apoſtolatus mei facta ſunt ſuꝑ vos in oī patientia:ſignis ⁊ ꝓdigijs ⁊ v̄tutibꝰ. Quid eſt eni qđ minꝰ habuiſtꝪ p̄ ceteris eccleſijs:niſi ꝙ egoipſe nō grauaui vos? Donate mihi hāc iniuriaꝫ. Ecce tertio hoc paratꝰ ſum venire ad vos ⁊ nō ero grauis vobis. Non eni quero que vr̄a ſunt ſed vos. Nec eni debēt filij parentibus

DeutꝪ.3.d

theſaurizare:ſꝫ ꝑentes filijs. Ego aūt libentiſſime impendā ⁊ ſuꝑimpēdar egoipſe ꝓ aīabus vr̄is:licet plus vos diligens:minus diligar. Sed eſto. Ego vos grauaui:ſed cū eſſem aſtutꝰ dolo vos cepi. Nūquid ꝑ aliquē eorū quos miſi ad vos circūueni vos. Rogaui titum ⁊ miſi cū illo fr̄em. Nūquid titus vos circūuenit? Nōne eodē ſpū ambulauimꝰ? Nonne eiſdē veſtigijs? Olim putatꝪ ꝙ excuſemꝰ nos apud vos? Corā deo in chriſto loquimur. Oīa eni chariſſimi ꝓpter edificationē vr̄am. Timeo eni ne forte cuꝫ venero:nō quales volo inueniaꝫ vos:et ego inueniar a vobis qualē nō vultꝪ:‖ne forte ꝯtentiōes:emulatiōes: animoſitates:diſſenſiones:detractiōes:ſuſurrationes:inflatiōes:ſeditiōes ſint itre vos. Ne iterū cū venero humiliet me deus apud vos:et lugeā mł'tos ex his q̄ an̄ peccauerūt ⁊ nō egerūt pn̄iam ſuꝑ immūdicia ⁊ fornicatiōe ⁊ impudicitia quā geſſerūt.

Gal.5.d

XIII

Ecce tertio hoc venio ad vos‖vt in ore duoꝝ vel triū teſtium ſtabit om̄e v̄bū: Predixi eni ⁊ p̄dico: vt pn̄s vobis:⁊ nūc abſens his qui ante peccauerūt ⁊ ceterꝪ oībꝰ: qm̄ ſi venero iteꝝ nō parcā. An experimentuꝫ queritꝪ eiꝰ qui in me loquit' chriſtꝰ? Qui in vobis nō infirmat':ſed potēs eſt i vobis. Nā ⁊ ſi crucifixus eſt ex infirmitate: ſed viuit ex v̄tute dei. Nā ⁊ nos infirmi ſumꝰ in illo:ſed viuemꝰ cū eo ex virtute dei in vobis. Uoſmetipſos temptate:ſi eſtis in fide:ipſi vos ꝓbate. An nō cognoſcitis voſmetip̄os:q2 chriſtꝰ ieſus in vobis eſt? Niſi forte reprobi eſtis. Spero aūt ꝙ cognoſcitꝪ:q2 nos nō ſumꝰ reprobi. Oramꝰ aūt deū vt nihil mali faciatis:nō vt nos ꝓbati parcamꝰ:ſꝫ vt vos qđ bonū eſt faciatꝪ. Nos aūt vt reprobi ſumꝰ. Nō poſſumus eni aliq̄d aduerſus veritatē:ſed ꝓ veritate. Gaudemꝰ enim qm̄ nos infirmi ſumꝰ:vos aūt potentes eſtis. Hoc ⁊ oramꝰ: vr̄am ꝯſūmationem. Ideo eni hec abſens ſcribo:vt nō p̄ſens durꝰ agam ſ̄m ꝑtātem quaꝫ dn̄s dedit mihi in edificationem ⁊ non in deſtructionem. De cetero fratres gaudete:perfecti eſtote: exhortamini: idipſum ſapite. Pacem habete ⁊ deus pacis et dilectionis erit vobiſcum. Salutate inuicē in oſculo ſancto. Salutant vos oēs ſancti. Gratia dn̄i noſtri ieſu chriſti: ⁊ charitas dei:⁊ cōmunicatio ſanctiſpiritus: ſit cū omnibꝰ vobis. Amen.

DeutꝪ.17
Mat.18.b
Joh.8.c.
Hebre.10

Explicit epistola Pauli ad Corinthios secunda. Incipit argumentũ in epistolam ad Galathas.

Galathe sunt greci. Hi verbum veritatꝭ primũ ab aplo accepe rũt: sed post discessuz eiꝰ tẽptati sunt a falsis aplis: vt i legez ⁊ circũcisionẽ vertereñ. Hos aplus reuocat ad fidẽ veritatis: scribens eis ab epheso.

Explicit argumentũ. Incipit epistola Pauli ad Galathas .Capłm I

A

Paulus apostolus nõ ab hoibꝰ neqꝫ per hoiem: sed ꝑ iesuz christũ ⁊ deũ patrem qui suscitauit eũ a mortuis: ⁊ q̃ mecũ sunt oẽs frẽs: ecclesijs galathie. Gratia vobis ⁊ pax a deo patre nr̃o ⁊ dño iesu christo: qui dedit semetipm ꝓ peccatis nr̃is vt eriperet nos de pñti seclo nequã ẜm voluntatẽ dei ⁊ pr̃is nr̃i: cui est gl̃ia in secła seculoꝝ amen. Miror ꝙ sic tam cito trãsferimini ab eo q̃ vos vocauit in grãm christi in aliud euangeliuz: qđ nõ est aliud nisi sunt aliq̃ qui vos cõ-

B turbant: ⁊ volũt ꝯuertere euãgeliũ christi. Sed licet nos aut angelus de celo euangelizet vobis ꝑterqꝫ qđ euãgelizauimus vobis: anathema sit. ‖ Sicut ꝑdiximus ⁊ nũc iteꝝ dico: si q̃s vobis euãgelizauerit ꝑter id qđ accepistꝭ: anathema sit. Modo eni hoibꝰ suadeo an deo? An quero hoibus placere? Si adhuc hoibꝰ placerẽ: christi seruꝰ nõ essem. Notũ eni vobis facio frẽs euangeliũ qđ euangelizatũ est a me: qꝛ nõ est ẜm hoiem. Neqꝫ

(1. Corĩ. 15. a)

C eni ego ab hoie accepi illud neqꝫ didici sed ꝑ reuelationez iesu christi. Audistis eni ꝯuersationẽ meã aliqñ in iudaismo qm̃ supra modũ ꝑsequebar eccłiam dei: ⁊ expugnabã illã: ⁊ ꝓficiebaz in iudaismo supra multos coetaneos meos i genere meo: abũdantiꝰ emulator existens paternaꝝ meaꝝ traditionũ. Cũ aũt placuit ei qui me segregauit ex vtero mr̃is mee: ⁊ vocauit ꝑ grãm suaz vt reuelaret filiũ suũ in me vt euãgelizarẽ illũ i gentibꝰ: ꝯtinuo nõ acquieui carni ⁊ sanguini. Neqꝫ veni hierosolymã ad antecessores meos aplos: sed abij in arabiã ⁊ ite-

D rũ reuersus sum damascũ. Deinde post annos tres veni hierosolymã videre petrũ ⁊ mansi apud eũ diebꝰ quindecim. Aliũ aũt aploꝝ vidi neminẽ nisi iacobũ fratrẽ dñi. Que aũt scribo vobis: ecce corã deo qꝛ nõ mentior. Deinde veni in ꝑtes syrie ⁊ cilicie. Erã aũt ignotꝰ facie ecclesijs iudee: que erant in christo. Tm̃ aũt auditũ habebãt: qm̃ qui ꝑseq̃batur nos aliqñ: nunc euãgelizat fidem quã aliqñ expugnabat: ⁊ in me clarificabant deum.

II

A

Deinde post annos q̃ttuordecim iterũ ascẽdi hierosolymã cũ barnaba assumpto ⁊ tito. Ascendi autẽ ẜm reuelationẽ ⁊ ꝯtuli cũ illis euãgeliũ qđ ꝑdico in gentibꝰ. Seorsum aũt his q̃ videbañ aliq̃d esse: ne forte in vacuũ currerem aut cucurrissem. Sed neqꝫ titꝰ q̃ mecũ erat: cũ esset gentił cõpulsus ẽ circũcidi: sed ꝓpter subintroductos falsos frẽs qui subintroierũt explorare libertatem nr̃ãm quã habemus in christo iesu: vt nos i seruitutẽ redigerẽt. Quibꝰ neqꝫ ad horã cessimus subiectioni: vt veritas euangelij permaneat apud vos. Ab

B his aũt qui videbañ esse aliq̃d: quales aliqñ fuerint nihil mea interest. ‖ Deus eni ꝑsonã hominis non accipit. Mihi eni qui videbañ esse aliq̃d nihil ꝯtulerũt: sed ecõtra. Cũ vidissent ꝙ creditũ ẽ mihi euangeliũ ꝑputij: sicut ⁊ petro circũcisionis: qui eni opatꝰ ẽ petro in apostolatũ circũcisionis: opatꝰ est ⁊ mihi inter gẽtes: et cũ cognouissent grãm q̃ data ẽ mihi: iacobꝰ ⁊ cephas ⁊ iohẽs q̃ videbãtur colũne esse dextras dederũt mihi et barnabe societatꝭ: vt nos in gentes: ipsi aũt in circũcisionẽ: tm̃ vt pauperũ memores essemꝰ. Qđ etiaz sollicitꝰ fui hoc

(Ro. 2. b. Eph. 6. b Colos. 3. d Actꝭ. 10. f. Iaco. 2. b)

C ipm facere. Cũ aũt venisset petrꝰ anthiochiã: in faciẽ ei restiti: qꝛ reꝑhẽsibił erat. Priꝰ eni qꝫ venirẽt q̃dã a iacobo: cũ gẽtibꝰ edebat. Cũ aũt venissent: subtrahebat ⁊ segregabat se: timens eos q̃ ex circũcisione erãt. Et simulatiõi eius cõsenserũt ceteri iudei: ita vt ⁊ barnabas duceref ab eis in illã simulationẽ. Sed cũ vidissem ꝙ nõ recte ambularẽt ad veritatẽ euangelij: dixi cephe corã oibꝰ. Si tu cũ iudeꝰ sis: gẽtiliter viuis ⁊ nõ iudaice: quõ gentes cogis iudaizare? Nos natura iudei ⁊ nõ ex gẽtibꝰ pctõres: Scientes aũt ꝙ nõ iustificaf hõ ex opibꝰ legꝭ:

D nisi ꝑ fidẽ iesu christi: ⁊ nos i christo iesu credimꝰ: vt iustificemur ex fide christi ⁊ nõ ex opibꝰ legꝭ ‖ Propter qđ ex opibꝰ legꝭ nõ iustificabif ois caro. Qđ si q̃rentes iustificari in christo: inuẽti sumus ⁊

(Ro. 3. c)

ibi pctõres:nunqd chriſtꝰ pcti miſter ē?
Abſit. Si.n.q̄ deſtruxi iteꝝ hec reedifi-
co:p̄uaricatorē me ꝯſtituo. Ego eni ꝑ le
gē legi mortuꝰ ſū vt do viuā. Chriſto cru
cifixꝰ ſū cruci. Uiuo aūt iā nō ego:viuit
vero in me chriſtꝰ. Qꝫ aūt nūc viuo i car
ne:in fide viuo filij dei:qui dilexit me ⁊
tradidit ſeipm ꝓ me. Non abijcio grām
dei. Si eni ꝑ legem iuſticia: ergo gratis
chriſtus mortuus eſt. III

A J.5.b O ‖Inſenſati galathe:qs vos faſci-
nauit nō obedire ꝟitati? Añ qꝫ
oculos chriſtꝰ ieſus ꝓſcriptꝰ ē:⁊ i vobis
crucifixꝰ. Hoc ſolū a vobis volo diſcere
ex opibꝰ legꝭ ſpm̄ accepiſtꝭ:an ex auditu
fidei? Sic ſtulti eſtis vt cū ſpū ceperitis:
nūc carne ꝯſūmamini. Tanta paſſi eſtis
ſine cā:ſi tñ ſine cā. Qui ḡ tribuit vobis
ſpm̄ ⁊ opaꝛ ꝟtutes in vobis:ex opibus
legꝭ:an ex auditu fidei? Sicut ſcriptū ē
Gen.15.b ‖abraam credidit deo:⁊ reputatū eſt illi
Ro.4.a ad iuſticiā. Cogſcite ḡ:qꝛ q ex fide ſūt:hi
Jaco.2.d ſunt filij abrae. Prouidēs aūt ſcriptura
Gen.22.d qꝛ ex fide iuſtificat gētes deꝰ: ‖p̄nūciauit
B abrae qꝛ bñdicenꝛ in te oēs gētes. Igiꝛ
qui ex fide ſūt:bñdicenꝛ cū fideli abraā
Quicūqꝫ eni ex opibꝰ legis ſūt:ſub male
Deutꝭ.27.d dicto ſunt. Scriptū ē eni. ‖Maledictus
ois q nō pmāſerit in oibꝰ q̄ ſcripta ſunt
in libro legis:vt faciat ea. Qm̄ aūt in le
ge nemo iuſtificaꝛ apud deū: manifeſtū
Abacuc.2.a eſt ‖ qꝛ iuſtꝰ ex fide viuit. Lex aūt nō ē ex
Ro.10.b fide:ſꝫ qui fecerit ea:viuet in illꝭ. Chriſtꝰ
Hebre.10.b nos redemit de maledicto legꝭ:factus ꝓ
Deutꝭ.21.d nobis maledictū:qꝛ ſcriptū ē ‖ maledictꝰ
ois qui pendet in ligno:vt in gētibꝰ be-
nedictio abrae fieret i chriſto ieſu vt pol
Hebre.9.e licitationē ſpūs accipiamꝰ ꝑ fidē ‖ Frēs
ſm̄ hoiem dico:tñ hois ꝯfirmatuꝫ teſta-
C mētū nemo ſpernit aut ſuꝑordinat. A-
brae dicte ſūt ꝓmiſſiōes: ⁊ ſemini eius.
Nō dicit ⁊ ſeminibꝰ q̄ſi in multꝭ: ſed q̄ſi
in vno:⁊ ſemi tuo qui ē chriſtꝰ. Hoc aūt
dico teſtamētū ꝯfirmatū a deo que poſt
q̄dringētos ⁊ triginta ānos facta ē lex:
nō irritū facit ad euacuandā ꝓmiſſiōeꝫ
Nā ſi ex lege hereditas:iā nō ex ꝓmiſſio
ne. Abrae aūt ꝑ repromiſſionē donauit
deꝰ. Quid igiꝛ lex? Propter trāſgreſſio-
nē poſita eſt:donec veniret ſemen cui ꝓ-
miſerat:ordinata ꝑ angelos i manu me
diatoris. Mediator aūt vniꝰ nō eſt: deꝰ
autē vnꝰ eſt. Lex ergo aduerſus ꝓmiſſa
dei? Abſit. Si eni data eſſet lex que poſ-
ſet viuificare: vere ex lege eſſet iuſticia.
D Sed concluſit ſcriptura oia ſub pctō:vt
ꝓmiſſio ex fide ieſu chriſti dareꝛ credēti
bus. Prius aūt qꝫ veniret fides ſub lege
cuſtodiebamur:cōcluſi in eam fidē que
reuelanda erat. Itaqꝫ lex pedagogus nr̄
fuit i chriſto vt ex fide iuſtificemur. At
vbi venit fides:iam nō ſumus ſub peda
gogo. Omēs eni filij dei eſtis ꝑ fidē que
eſt in chriſto ieſu. ‖Quicūqꝫ enim i chri- Ro.6.a
ſto baptizati eſtis:chriſtū induiſtꝭ. Non
eſt iudeus neqꝫ grecus:nō eſt ſeruus ne-
qꝫ liber:non eſt maſculus neqꝫ femina.
Omēs eni vos vnū eſtis in chriſto ieſu.
Si aūt vos chriſti:ergo ſemē abrae eſtꝭ:
ſm̄ ꝓmiſſionem heredes. IIII

D Ico autē. Quāto tempore heres A
paruulus eſt:nihil differt a ſer-
uo cū ſit dñs oim:ſꝫ ſub tutoribꝰ
⁊ actoribꝰ ē vſqꝫ ad p̄finitū tempꝰ a pa-
tre. Ita ⁊ nos cū eſſemus paruuli ſub ele
mentis mūdi eramꝰ ſeruientes. ‖At vbi
venit plenitudo temꝑis:miſit deus fili-
um ſuū factū ex muliere:factū ſub lege:
vt eos qui ſub lege erant redimeret:vt
adoptionē filiorū reciperemꝰ. Qm̄ autē
eſtis filij dei:miſit deꝰ ſpiritū filij ſui in
corda veſtra clamantem: ‖ abba pater. Ro.8.a
Itaqꝫ iam nō eſt ſeruꝰ:ſed filius. Qꝫ ſi fi
lius ⁊ heres ꝑ deū. Sed tūc quidē igno
rantes deū:his qui natura nō ſunt dij: B
ſeruiebatis. Nūc aūt cū cognouerītꝭ de-
um imo cogniti ſitis a deo: quō ꝯuerti-
mini iteꝝ ad infirma ⁊ egena elementa
quibꝰ denuo ſeruire vultꝭ? Dies obſua-
tis ⁊ mēſes ⁊ tꝑa ⁊ annos. Timeo vos:
ne forte ſine cauſa laborauerī in vobis.
Eſtote ſicut ego:qꝛ ⁊ ego ſicut vos. Fra-
tres obſecro vos:nihil me leſiſtis. Scitꝭ
aūt qꝛ ꝑ infirmitatē carnis euāgelizaui
vobis iā pridē:⁊ temptationē veſtraꝫ in
carne mea nō ſpreuiſtis neqꝫ reſpuiſtis:
ſed ſicut angeluꝫ dei excepiſtis me ſicut
chriſtū ieſum. Ubi ē ergo beatitudo ve-
ſtra? Teſtimoniū eni ꝑhibeo vobis:qꝛ ſi
fieri poſſet oculos vr̄os eruiſſetis et de- C
diſſetis mihi. Ergo inimicꝰ vobis factꝰ
ſum verū dicens vobis? Emulāꝛ vos nō
bene: ſed excludere vos volunt:vt illos
emulemini. Bonū aūt emulamini in bo
no ſemꝑ:⁊ nō tm̄ cū p̄ns ſum apud vos.
Filioli mei qs iterū parturio donec for-
meꝛ chriſtꝰ in vobis. Uellē aūt eē apud
vos modo ⁊ mutare vocē meā:qm̄ con-
fundor in vobis. Dicite mihi:q ſub le-
ge vultis eſſe. Legē nō legiſtis ‖ Scriptū Gen.21.a
eſt eni:qm̄ abraam duos filios habuit:
vnuꝫ de ancilla: ⁊ vnum de libera. Sed

qui de ācilla ẜm carnē natꝰ ē: q̄ aūt de
libera: ꝑ repmiſſionē. Que sūt ꝑ allgori
am dicta. Hec eni sūt duo teſtamenta.
Unū q̄dē i mōte ſina in ſeruitutē gene-
D rās: q̄ ē agar. Sina eni mōs ē in arabia
q̄ ꝯiūctꝰ ē ei: q̄ nūc ē hierl'm ꝛ ſeruit cū
filijs ſuis Illa āt q̄ ſurſū ē hierl'm libera
Sap.3.c ē q̄ eſt mr̄ nr̄a. Scriptū ē eni ‖ Letare ſte
Eſa54.a rilis q̄ nō paris: erūpe ꝛ clama q̄ nō ꝑturis
Lu.23.d q: mlt'i filij deſerte magis q̄ ei9 q̄ h3 virū
Nos aūt frēs ẜm yſaac ꝓmiſſiōis filij ſu
Ro.9.b mus ‖ S3 quō tūc is q̄ ẜm carnē natꝰ fue
rat ꝑſeq̄bat' eū q̄ ẜm ſp̄m: ita ꝛ nūc. S3
Gen.21.a q̄d dicit ſcriptura ‖ Ejce ācillā ꝛ filiū eiꝰ
Nō eni heres erit filiꝰ ācille: cū filio libe
re. Itaq3 frēs nō ſumꝰ ācille filij: ſ3 libe-
re: q̄ libertate chriſtꝰ nos liberauit. V

A Tate: ꝛ nolite iterū iugo ſeruitutis
Act.15.a ſ continerі. Ecce ego paulus dico
vobis: q̄m ſi circūcidamini: chriſtꝰ
vobis nihil ꝓderit. Teſtificor autē rur-
ſus oi hoi circūcidēti ſe: q̄m debitor eſt
vniuſe legis faciēde. Euacuati eſtis a chri
ſto: q̄ in lege iuſtificamini a gr̄a excidiſtis.
Nos eni ſp̄ū ex fide ſpē iuſticie expecta-
J.6.d mus ‖ Nā in chriſto ieſu neq3 circūciſio
B aliq̄d valet neq3 p̄putiū: ſ3 fides q̄ ꝑ cha
3.3.a ritatē opat'. Currebatis bn̄ ‖ Quis vos i-
pediuit v'itati nō obedire? Nemi ꝯſenſe
ritis. Perſuaſio hec nō ē ex eo qui vocat
1.Cor.5.b vos ‖ Modicū fermētū totā maſſam cor
rūpit. Ego ꝯfido in vobis in dn̄o: q̄ ni
hil aliud ſapietis. Qui aūt ꝯturbat vos:
portabit iudiciū: quicūq3 ē ille. Ego aūt
frēs ſi circūciſionem adhuc p̄dico: quid
adhuc ꝑſecutionē patior. Ergo euacua-
tū eſt ſcādalū crucis. Utinā abſcindant'
qui vos ꝯturbāt. Uos eni i libertatē vo
cati eſtis frēs: tm̄ ne libertatē in occaſio-
nem detis carnis: ſ3 ꝑ charitatē ſp̄ūs ſer-
C uire inuicē. Ois eni lex in vno ſermone
Mt.22.d.M iplet' ‖ Diliges ꝓximū tuū ſicut teipſū.
Luc.10.e Qd ſi inuicē mordetis ꝛ comeditis: videte
Ro.13.c ne ab inuicē ꝯſūmamini. Dico aūt in chri
1.Pe.2.b ſto. Sp̄ū ābulate ‖ et deſideria carnis nō
Ro.13.d ꝑficietis. Caro eni ꝯcupiſcet adūſus ſp̄m
ſp̄ūs aūt aduerſus carnē. Hec enim ſibi
inuicē aduerſant': vt nō q̄cūq3 vultis illa
faciatis. Qd ſi ſp̄ū ducemini nō eſtis ſub lege
Manifeſta sūt aūt opa carnis q̄ sūt for-
D nicatio: immūdicia: ipudicitia: luxuria:
1.Cor.12.g idolorū ſuitꝰ: veneficia: inimicitie ‖ ꝯtētio
nes: emulatiōes: ira: rixe: diſſenſiōes: ſe-
cte: inuidie: homicidia: ebrietates: come
ſatiōes ꝛ his ſimilia: q̄ p̄dico vobis ſicut
p̄dixi: q̄m q̄ talia agūt regnū dei nō ꝯſe
quent' ‖ Fructꝰ aūt ſp̄ūs ē charitas: gaudi Apoc.22.a
um: pax: patiētia: benignitas: bonitas:
longanimitas: māſuetudo: fides: mode-
ſtia: ꝯtinentia: caſtitas. Aduerſus huiuſ
modi nō ē lex ‖ Qui aūt sūt chriſti: carnē Ro.13.d
ſuā crucifixerūt cū vitijs ꝛ ꝯcupiſcētijs. 1.Pe.2.b

I ſp̄ū viuimꝰ: ſp̄ū ambu- VI
ſ lemꝰ. Nō efficiamur inanis glie A
cupidi: inuicē ꝓuocātes: inuicē
inuidentes. Frēs: ꝛ ſi p̄occupatꝰ fuerit
hō in aliq̄ delicto: vos q̄ ſp̄ūales eſtis hu
iuſmodi inſtruite in ſp̄ū lenitatis: ꝯſide-
rans teipſū: ne ꝛ tu tēpteris. Alter alte-
rius onera portate: ꝛ ſic adimplebitis le-
gem chriſti. Nā ſiq̄s exiſtimat ſe aliq̄d
eſſe cū nihil ſit: ipſe ſe ſeducit. Opꝰ aūt ſu
um ꝓbet vnuſq̄ſq3 ꝛ ſic in ſemetipſo tm̄
glīā habebit ꝛ nō in altero. Unuſquiſq3 B
eni onus ſuū portabit. Cōmunicet autē
is q̄ cathetizat' v'bo: ei q̄ ſe cathetizat in
omibus bonis. Nolite errare: deus non
irridet'. Que eni3 ſeminauerit hō: hec et
metet. Qm̄ qui ſeminat in carne ſua: de
carne ꝛ metet correptionē: qui aūt ſemi-
nat in ſp̄ū: de ſp̄ū metet vitā eternā ‖ Bo 2.Teſſal.3.c
nū aūt faciētes nō deficiamꝰ: tpe enim C
ſuo metemꝰ nō deficiētes. Ergo dū tp̄s
habemꝰ: opemur: bonū ad oēs: maxime
aūt ad domeſticos fidei. Uidete qualibꝰ
lr̄is ſcripſi vobis mea manu. Quicunq3
enim volūt placere i carne: hi cogūt vos
circūcidi: tm̄ vt crucis chriſti ꝑſecutionē
nō patiant'. Neq3 eni q̄ circūcidūt': leges
cuſtodiūt: ſ3 volūt vos circūcidi: vt i car
ne vr̄a glient'. Mihi aūt abſit gl'iari ni-
ſi in cruce dn̄i nr̄i ieſu chriſti: ꝑ quē mi- D
hi mūdus crucifixꝰ eſt: ꝛ ego mūdo ‖ In 3.5.a
chriſto eni ieſu neq3 circūciſio aliq̄d va
let neq3 p̄putiū: ſ3 noua creatura. Et qui
cūq3 hanc regulā ſecuti fuerint: pax ſuꝑ
illos ꝛ miſcōia et ſuꝑ iſrl' dei. De cetero
nemo mihi moleſtꝰ ſit. Ego eni ſtigmata
dn̄i ieſu in corpe meo porto. Gratia dn̄i
nr̄i ieſu chriſti cū ſp̄ū vr̄o frēs. Amen.

Explicit epiſtola Pauli ad Galathas
Incipit argumētū i epl'am ad Epheſios

e Pheſij ſunt aſiani. Hi accepto
verbo v'itatis ꝑſtiterūt in fide
Hos collaudat apl'us: ſcribēs
eis a roma de carcere ꝑ tychi-
cum diaconem.

Explicit argumentū. Incipit epiſtola
Pauli ad epheſios. Capitulum. I

A

Paulus apostolus

lus chriſti ieſu ꝑ volūtatem dei: omnibus ſanctis q̄ ſunt epheſi ⁊ fidelibꝰ in chriſto ieſu. Grã vobis ⁊ pax a deo p̄re nr̄o ⁊ dño ieſu chriſto.‖ Bñdictꝰ deus ⁊ pr̄ dñi nr̄i ieſu chriſti qui bñdixit nos in oı̄ bñdictione ſpūali in celeſtibus in chriſto: ſicut eligit nos in ipſo añ mūdi cōſtitutionē: vt eſſemꝰ ſcı̄ ⁊ imaculati in ꝯſpectu eiꝰ ī charitate. Qui p̄deſtinauit nos in adoptionē filioꝝ ꝑ ieſuꝫ chriſtū in ipſum ſm̄ ꝓpoſitū volūtatis ſue in laudem glorie gratie ſue: in qua gratificauit nos in dilecto filio ſuo: in q̄ habemꝰ redēptioneꝫ ꝑ ſanguinē eiꝰ remiſſionē pctōꝝ ſm̄ diuitias grẽ eiꝰ q̄ ſuꝑabundauit in nobis in oı̄ ſapiã ⁊ prudētia: vt notum faceret nobis ſacramētū volūtatis ſue ſm̄ bñplacitū eius qđ ꝓpoſuit in eo in diſpenſatione plenitudinis tēpoꝝ inſtaurare oīa in chriſto q̄ in celis ⁊ q̄ in terra ſūt in ipſo. In q̄ etiã nos ſorte vocati ſumꝰ: p̄deſtinati ſm̄ ꝓpoſitū eiꝰ qui oꝑat̄ oīa ſm̄ conſiliū volūtatꝭ ſue: vt ſimus in laudē glorie eiꝰ nos qui añ ſperauimꝰ in chriſto. In quo ⁊ vos cū audiſſetis v̄bū veritatis euãgeliū ſalutꝭ vr̄e: in q̄ ⁊ credētes ſignati eſtis ſpū ꝓmiſſionis ſcō: qui ē pignus hereditatꝭ nr̄e in redēptioneꝫ acquiſitionis in laudē glorie ipſiꝰ. Propterea ⁊ ego audiēs fidē vr̄am q̄ ē ī chriſto ieſu: ⁊ dilectionē in oēs ſcōs: nō ceſſo grãs agēs ꝓ vobis memoriã vr̄i faciēs in orationibus meis: vt deus dñi nr̄i ieſu chriſti pater glīe det vobis ſpm̄ ſapie ⁊ reuelationis in agnitionē eiꝰ illuminatos oculos cordis vr̄i: vt ſciatꝭ q̄ ſit ſpes vocationis eius: ⁊ q̄ diuitie glīe hereditatis eius in ſcı̄s: ⁊ q̄ ſit ſuꝑeminēs magnitudo virtutꝭ eius in nos q̄ credimꝰ ſm̄ oꝑationē potētie v̄tutis eius quaꝫ oꝑatus ē in chriſto ſuſcitans illū a mortuis: ⁊ ꝯſtituēs ad dexterã ſuã in celeſtibus ſupra oēm principatū ⁊ ptãteꝫ ⁊ virtutem ⁊ dñationē: ⁊ oē nomē qđ noīat̄ nō ſolū in hoc ſeculo: ſꝫ etiã in futuro: et oīa ſubiecit ſub pedibꝰ eius: ⁊ ipſū dedit caput ſupra oēm eccleſiã q̄ ē corpus ipſius: ⁊ plenitudo eius qui omnia in omnibus adimpletur.

II

‖Et vos ꝯuiuificauit cum eſſetis mortui delictis ⁊ pctı̄s vr̄is ī q̄bus aliq̄n ambulaſtis ſm̄ ſeculū mūdi huiꝰ ſm̄ principē ptãtis aeris huius: ſpūs qui nūc oꝑat̄ in filios diffidētie: in q̄bꝰ ⁊ nos oēs aliq̄n cōuerſati ſumus in deſerījs carnis nr̄e faciētes volūtatem carnis ⁊ cogitationū: ⁊ eramus natura filij ire ſicut ceteri. Deus autē q̄ diues ē ī miſericordia ꝓpter nimiã charitatē ſuã q̄ dilexit nos: ⁊ cū eſſemꝰ mortui peccatis: ꝯuiuificauit nos in chriſto cuiꝰ grã eſtis ſaluati ⁊ cōreſuſcitauit et cōſedere fecit in celeſtibꝰ: in chriſto ieſu vt oñderet ī ſecul̄ ſuꝑuenientibꝰ abūdãtes diuitias grẽ ſue in bonitate ſuꝑ nos in chriſto ieſu. Gratia enı̄ eſtis ſaluati ꝑ fidem ⁊ hoc nō ex vobis. Dei enı̄ donuꝫ ē: nō ex oꝑibꝰ: vt ne q̄s glīet̄. Ipſiꝰ enim ſumꝰ factura: creati in chriſto ieſu ī oꝑibus bonis: q̄ p̄parauit deus vt in illis ambulemꝰ. Propter qđ memores eſtote q̄ aliq̄n vos q̄ gētes eratis in carne qui dicebamı̄ p̄putiuꝫ ab ea q̄ dicit̄ circūciſio in carne manufacta: qui eratꝭ illo in tp̄e ſine chriſto alienati a conuerſatione iſrl̄: ⁊ hoſpites teſtamentoꝝ: ꝓmiſſionis ſpem nō hn̄tes: ⁊ ſine deo in hoc mūdo. Nūc aūt in chriſto ieſu vos q̄ aliq̄n eratis lōge: facti eſtis ꝓpe in ſanguine chriſti. Ipſe eniꝫ eſt pax nr̄a qui fecit vtraq̄ vnū: ⁊ mediū parietē macerie ſoluēs inimicitias ī carne ſua: legeꝫ mãdatoꝝ decretis euacuãs vt duos cōdat ī ſemetipſo in vno nouo homie faciens pacem: vt recōciliet ãbos in vno corꝑe deo ꝑ crucem interficiēs inimicitias in ſemetip̄o ‖⁊ veniēs euãgelizauit pacē vobis q̄ lōge fuiſtꝭ: ⁊ pacē his q̄ ꝓpe: q̄m̄ ꝑ ipſum habemus acceſſum ambo in vno ſpū ad p̄rem. Ergo iam nō eſtꝭ hoſpites ⁊ aduene: ſed eſtꝭ ciues ſanctoꝝ ⁊ domeſtici dei ſuꝑedificati ſuꝑ fundamentum aploꝝ ⁊ ꝓphãꝝ ipſo ſūmo angulari lapide chriſto ieſu: ī q̄ oīs edificatio ꝯſtructa creſcit in tēplū ſcm̄ ī dño. In q̄ ⁊ vos coedificami ī tabernaculū dei ī ſpūſctō.

III

Huius rei grã ego paulꝰ vinctꝰ chriſti ieſu ꝓ nobis gētibꝰ: ſi tñ audiſtꝭ diſpēſationē grẽ dei q̄ data ē mihi ī vobis: q̄m̄ ſm̄ reuelationem notū mihi factū eſt ſacr̄m: ſicut ſupra ſcripſi in breui ꝓut poteſtꝭ legētes intelligere prudētiã meã ī miſterio chriſti: qđ alijs generationibus nō eſt agnitum filijs hoīuꝫ: ſicuti nūc reuelatū ē ſcı̄s aplı̄s eiꝰ ⁊ ꝓphı̄s in ſpū: eſſe gētes coheredes ⁊ cōcorꝑales et cōꝑticipes ꝓmiſſiōis ī chriſto ieſu ꝑ euãgeliū‖ cuiꝰ factꝰ ſum ego miſter ſm̄ donū grẽ dei q̄ data ē mihi ſm̄ oꝑationē v̄tu

Marginalia: 2.Corī.1.a; 1.Pe.1.a; B; C; D; A; Col.2.c; B; C; D; Luc.2.b; B; B; 1.Cor.15.b

tis ei⁹. Mihi enī oīuꝫ ſctōꝝ minimo data
ē grā hec: i gētib⁹ euāgelizare iueſtigabi
les diuitias chriſti: ⁊ illuminare oēs q̄ ſit
diſpēſatio ſacramēti abſcōditi a ſecul' in
deo q̄ oīa creauit: vt innoteſcat pricipati
C b⁹ ⁊ ptātib⁹ celeſtib⁹ ꝑ eccl'iam mltifor
mis ſapia dei: ſm ꝓfinitionē ſecl'oꝝ quā
fecit i chriſto ieſu dn̄o nr̄o: in q̄ hēm⁹ fi-
duciā ⁊ acceſſū in ꝯfidentia ꝑ fidē eius.
Propter qḋ peto ne deficiatꝭ i tribulati-
onib⁹ meis ꝓ vobis: q̄ ē glīa vr̄a. Hui⁹
rei grā flecto genua mea ad patrem dn̄i
nr̄i ieſu chriſti ex q̄ oīs paternitas in ce-
lis ⁊ in terra noīat' vt det vobis ſm di
uitias glīe ſue v̄tutē corroborari ꝑ ſpm̄
D ei⁹ in interiori hoīe chriſtū habitare ꝑ fi
dem cordibus vr̄is in charitate radica-
ti ⁊ fundati: vt poſſitꝭ compħēdere cuꝫ
oīb⁹ ſctis q̄ ſit latitudo ⁊ lōgitudo ⁊ ſub-
limitas ⁊ ꝓfundū. Scire etiā ſupeminē
tem ſcīe charitateꝫ chriſti: vt ipleami in
oēm plenitudinē dei. Ei aūt q̄ potēs eſt
oīa facere ſupabundāter q̄ꝫ petim⁹ aut
intelligim⁹ ſm virtutē q̄ opat' in nobis
ipſi glīa in eccl'ia ⁊ in chriſto ieſu in oēs
generatiōes ſecl'i ſeculoꝝ. Amen. IIII

A
1.Corꝭ.7.d

||Obſecro itaqꝫ vos ego vinct⁹ in
dn̄o: vt digne ambuletꝭ vocatio-
ne q̄ vocati eſtis: cū oī humilita-
te ⁊ māſuetudine: cū patiētia ſupportā-
tes inuicem in charitate. Solliciti ſerua

Ro.12.b
1.Corꝭ.12.b

re vnitatē ſpūs i vinculo pacꝭ.||Unū cor
pus ⁊ vn⁹ ſpūs: ſicut vocati eſtꝭ in vna
ſpe vocatiōis vr̄e. Unus dn̄s: vna fides:

B
2.Corꝭ.10.d

vnū baptiſma. Un⁹ de⁹ ⁊ pater oīuꝫ qui
ſup oēs ⁊ ꝑ oīa: ⁊ in oībus nobis|| Uni-
cuiqꝫ aūt nr̄m data eſt grā ſm mēſuram

Ps̄.67.

donatiōis chriſti. Propter qḋ dicit.|| Aſ
cendēs in altū captiuā duxit captiuita-

Joh.3.b.

tem: dedit dona hoīb⁹.|| Qḋ aūt aſcēdit
q̄d eſt niſi qꝛ ⁊ deſcēdit primū in inferio
res ptes terre. Qui deſcendit: ip̄e eſt et q̄
aſcēdit ſup oēs celos, vt adimpleret oīa

1.Corꝭ.12.d
C

||Et ipſe dedit q̄ſdā q̄deꝫ apl'os: q̄ſdā aūt
ꝓphas: alios v̄o euāgeliſtas: alios autē
paſtores ⁊ doctores ad ꝯſūmationē ſcōꝝ
in opus miſterij in edificationeꝫ corꝑis
chriſti: donec occurram⁹ oēs in vnitateꝫ
fidei ⁊ agnitiōis filij dei in virū ꝑfectū:
in menſurā etatꝭ plenitudinis chriſti: vt
iam nō ſimus ꝑuuli fluctuātes: ⁊ circū-
feramur oī vento doctrine in nequicia

D

hoīuꝫ: in aſtutia ad circūuentionē erro-
ris||Ueritatē aūt facientes in charitate
creſcam⁹ in illo ꝑ oīa q̄ eſt caput chriſt⁹
ex q̄ totū corpus cōpactū ⁊ ꝯnexū ꝑ oēm
iūcturā ſubminiſtrationis ſm opationeꝫ
in mēſurā vniuſcuiuſqꝫ membri augmē
tum corꝑis facit: in edificationeꝫ ſui in
charitate. Hoc igitur dico ⁊ teſtificor in

Ro.1.c
E

dn̄o||vt iaꝫ non ambuletꝭ ſicut ⁊ gentes
ambulāt in vanitate ſenſus ſui: tenebris
obſcuratū hn̄tes intellectū: alienati a vi
ta dei ꝑ ignorātiā q̄ eſt in illis ꝓpter ce-
citatē cordis ipſoꝝ: q̄ deſperātes ſemet-
ipſos tradiderūt impudicitie in opatio-
nem imūdicie oīs: in auariciā. Uos aūt
non ita didiciſtis chriſtū: ſi tn̄ illū audi-
ſtis et in ipſo edocti eſtis ſicut ē veritas

Ro.6.a
Colo.3.b. F
Hebre.12.a
1.Pe.2.a

in ieſu ||Deponite vos ſm priſtinā ꝯuer-
ſationē vetereꝫ hoīem qui corrūpit' ſm
deſideria erroris. Renouami aūt ſpū mē
tis vr̄e: ⁊ induite nouum hoīem qui ſm
deū creatus ē in iuſticia ⁊ ſcītate verita-

Zach.8.c

tis||Propter qḋ deponentes mēdacium
loquimi veritateꝫ vnuſquiſqꝫ cū ꝓximo

Ps̄.4.

ſuo: q̄m ſum⁹ inuicem mēbra|| Iraſcimi
⁊ nolite peccare. Sol nō occidat ſup ira

Ja.4.b
1.Pe.4.a

cundiā vr̄am||Nolite locū dare diabolo
Qui furabat' iā non furet': magꝭ aūt la-
boret opando manib⁹ ſuis qḋ bonū eſt:

G

vt habeat vn̄ tribuat neceſſitatē patiēti
Oīs ſermo malus ex ore veſtro non ꝓce
dat: ſed ſi quis bonus ad edificationem
fidei: vt det grām audientib⁹. Et nolite
ꝯtriſtare ſpm̄ ſcm̄ dei: in q̄ ſignati eſtꝭ in
die redēptionis. Oīs amaritudo ⁊ ira et

Col.3.b

indignatio ⁊ clamor ⁊ blaſphemia tolla
tur a vobis: cū oī malicia||Eſtote aūt in-
uicem benigni: miſericordes: donantes
inuicem: ſicut ⁊ deus in chriſto donauit
vobis. V

A
Jo.13.d
1.Joh.4.b

||Eſtote q̄ imitatores dei ſicut filij
chariſſimi: ⁊ ambulate in dilecti-
one ſicut ⁊ chriſtus dilexit nos: ⁊
tradidit ſemetipſū ꝓ nobis oblationem
⁊ hoſtiā deo in odorē ſuauitatꝭ. Fornica
tio aūt ⁊ oīs imūdicia aut auaricia nec
noīet' in vobis: ſicut decet ſanctos: aut

B

turpitudo aut ſtultiloquiuꝫ: aut ſcurrili
tas q̄ ad rem nō ꝑtinet: ſed magꝭ gratia
rū actio. Hoc eni ſcitote intelligētes: q̄
oīs fornicator aut imundus aut auarus
quod eſt idoloꝝ ſeruit⁹: nō habet heredi
tatem in regno chriſti ⁊ dei. Nemo vos

Col.3.a

ſeducat inanib⁹ verbis||ꝓpter hec enim
venit ira dei in filios diffidētie. Nolite
q̄ effici ꝑticipes eoꝝ. Eratꝭ eni aliqn̄ te-
nebre: nunc aūt lux in dn̄o. Ut filij lucis

C

ābulate. Fruct⁹ eni lucꝭ ē in oī bonitate
⁊ iuſticia ⁊ veritate. Probātes q̄d ſit bn̄
placitū deo. Et nolite cōicare opib⁹ in-

fructuoſis tenebraꝝ:mag aũt redargui te. Que eni in occulto fiũt ab ipſis turpe eſt ⁊ dicere. Oia aũt q̃ arguũt:a lumine manifeſtant. Omne eni qđ manifeſtat lu men ē. Propter qđ dicit: Surge qui dor mis ⁊ exurge a mortuis :⁊ illumiabit te chriſtus‖Uidete itaq fratres quõ caute ambulet:nõ q̃ſi inſipientes:ſed vt ſapi entes:redimẽtes tp̃us:qm̃ dies mali ſũt Propterea nolite fieri iprudentes‖ſ in telligentes q̃ ſit volũtas dei. Et nolite i ebriari vino in q̃ eſt luxuria : ſed imple mini ſpũ ſcõ:loquentes:vobiſmetipſis in pſalmis:hymnis ⁊ caticis ſpiritalib⁹ cã tantes ⁊ pſallentes in cordib⁹ vr̃is dño: gr̃as agentes ſp ꝓ oĩb⁹ in noĩe dñi nr̃i ieſu chriſti deo ⁊ pr̃i. Subiecti inuicem ĩ timore chriſti‖Mulieres vir ſuis ſub dite ſint ſicut dño:qm̃ vir caput eſt mu lieris:ſicut chriſtus caput eſt eccl̃ie :ipſe ſaluator corpis ei⁹. Sed ſicut eccl̃ia ſub iecta ē chriſto:ita et mulieres viris ſuis in oĩbus‖Uiri diligite vxores vr̃as ſicut ⁊ chriſtus dilexit eccl̃iam:⁊ ſeipſũ tradi dit ꝓ ea vt illã ſctificaret:mũdãs eã laua cro a q̃e in verbo vite: vt exhiberet ipſe ſibi g oſam eccleſiã nõ hñtem maculaʒ aut rugã aut aliq̃d huiuſmodi: ſed vt ſit ſcã ⁊ imaculata. Ita ⁊ viri debẽt dilige re vxores ſuas vt corpa ſua. Qui ſuam vxorẽ diligit:ſeipſũ diligit. Nemo enim vnq̃ carneʒ ſuã odio habuit:ſ nutrit ⁊ fouet eã ſicut ⁊ chriſtus eccl̃iam :q mẽ bra ſum⁹ corpis ei⁹ de carne ei⁹ ⁊ de oſſi bus ei⁹‖Propter hoc relinq̃t hõ patrẽ ⁊ m̃rem ſuã:⁊ adherebit vxori ſue:⁊ erunt duo in carne vna. Sacramẽtũ hoc ma gnũ eſt. Ego aũt dico:in chriſto ⁊ ĩ eccle ſia. Uerũtñ ⁊ vos ſinguli vnuſq̃ſq vxo rem ſuam ſicut ſeipſum diligat : vxor au tem timeat virum ſuum.

VI

Filij obedite parẽtib⁹ vr̃is ĩ dño Hoc eni iuſtũ eſt.‖Honora pr̃em tuũ ⁊ matrẽ tuã :qđ ē mãdatum primuʒ in ꝓmiſſione: vt bñ ſit tibi :⁊ ſis lõgeu⁹ ſup terrã. Et vos pr̃es nolite ad iracundiã ꝓuocare filios veſtros:ſ edu cate illos in diſciplina ⁊ correptiõe dñi. ‖Serui obedite dñis carnalib⁹ cũ timo re ⁊ tremore :ĩ ſimplicitate cordis veſtri ſicut chriſto:nõ ad oculũ ſeruientes q̃ſi hoĩb⁹ placẽtes:ſed vt ſerui chriſti faciẽ tes volũtatẽ dei ex aĩo cũ bona volũta te ſeruiẽtes ſicut dño ⁊ nõ hoĩb⁹:ſciẽtes qm̃ vnuſq̃ſq qđcunq fuerit bonũ:hoc re cipiet a dño ſiue ſeru⁹ ſiue liber. Et vos dñi eadẽ facite illis remittentes minas ſciẽtes q ⁊ illoꝝ ⁊ vr̃ dñs eſt in celis‖et pſonarũ acceptio nõ ē apud deũ. De ce tero fr̃es ↄfortami in dño :⁊ in potentia ṽtut ei⁹‖Induite vos armaturã dei vt poſſit ſtare aduerſus inſidias diaboli: qm̃ non eſt nobis colluctatio aduerſus carnẽ ⁊ ſanguinẽ:ſ aduerſus principes ⁊ ptãtes: aduerſus mundi rectores tene brarũ harũ: cõtra ſpũalia nequitie in ce leſtib⁹. Propterea accipite armaturam dei vt poſſit reſiſtere in die malo:⁊ in oĩ bus pfecti ſtare. State ḡ ſuccincti lum bos vr̃os in veritate: ⁊ induti loricã iu ſticie:⁊ calciati pedes ĩ ꝑparationẽ euã gelij pac‖In oĩbus ſumẽtes ſcutũ fidei in q̃ poſſit oĩa tela nequiſſimi ignea ex tinguere ⁊ galeã ſalut aſſumite:⁊ gladi um ſpũs qđ eſt verbũ dei: ꝑ oẽm orõnes ⁊ obſecrationẽ orãtes oĩ tp̃e in ſpũ:⁊ in ipſo vigilãtes in oĩ inſtãtia ⁊ obſecratio ne ꝓ oĩb⁹ ſcĩs ⁊ ꝓ me vt det mihi ſmo ĩ aptione oris mei cũ fiducia notũ facere myſteriũ euãgelij: ꝓ q̃ legatione fungor in catena iſta :ita vt in ipſo audeã ꝓ vt oportet me loqui. Ut aũt ⁊ vos ſciat q̃ circa me ſũt:q̃d agã oĩa vobis nota faci et tychic⁹ chariſſim⁹ frater ⁊ fidelis mi niſter in dño:quẽ miſi ad vos in hoc ip ſum vt cognoſcat q̃ circa nos ſũt:⁊ con ſolet corda vr̃a. Pax fratrib⁹:⁊ charitas cũ fide a deo pr̃e noſtro:⁊ dño ieſu chri ſto. Gr̃a cũ oĩbus qui diligũt dñm nr̃m ieſũ chriſtũ in incorruptione. Amen.

Explicit epiſtola Pauli ad Epheſios Incipit argumentum in epiſtolaʒ ad Philippenſes.

Philippẽſes ſũt macedones. Hi accepto ṽbo ṽitat pſtiterũt ĩ fide:nec receperũt falſos apl̃os Hos collaudat apl̃s :ſcribens eis a roma de carcere ꝑ epaphroditũ.

Explicit argumentũ. Incipit ep̃la Pauli ad Philippẽſes. Ca. I

Paulus et timo-

theus ſerui ieſu chriſti:oĩb⁹ ſcĩs in chriſto ieſu q̃ ſũt phi lippis cuʒ ep̃is ⁊ diaconib⁹. Gr̃a vobis et pax a deo pr̃e nr̃o ⁊ dño ie ſu chriſto. Gr̃as ago deo meo in oĩ me moria vr̃i ſp in cũct orõnib⁹ meis ꝓ oĩ bus vobis cũ gaudio depcationẽ faciẽs ſup coĩatione veſtra in euãgelio chriſti

Marginal references, left column: D · Col.4.a · Ro.12.a · 1 Teſſal.4.a · E · 1.Cor.11.a · Col.3.c · 1.Pe.3.a · Col.3.c · F · G · Gen.2.d · 3.Eſdre.4.b · Mat.19.a · Mar.10.c · 1.Cor.6.d · A Col.3.d · Exo.20.b · Eccl.3.b · Mat.19.e · Mar.10.c · Col.3.d · Ad Titũ.2.c · 1.Pe.2.c · B

Marginal references, right column: Ro.2.b · Col.3.d · Act.10.f · Ja.2.b · 1.Pe.1.c · C · 1.Teſſal.2 · D · A

a prima die vſ nūc: cōfidens hocipm: q̄ꝛ qui cepit in vobis opus bonū: ꝑficiet vſ in diē chriſti ieſu. Sicut ē mihi iuſtū hoc ſentire ꝓ oibꝰ vobis: eo ꝙ habeā vos in corde ⁊ in vincul' meis ⁊ i defenſione ⁊ ꝯfirmatiōe euāgelij: ſocios gau-
B dij mei oēs vos eſſe. Teſtis eni mihi eſt deꝰ quō cupiā oēs vos eſſe in viſceribꝰ ieſu chriſti. Et hoc oro: vt charitas vr̄a magis ac magis abūdet in oi ſcia ⁊ in oi ſenſu: vt ꝓbetis potiora vt ſitis ſinceres ⁊ ſine offenſa in diem chriſti: repleti fructu iuſticie ꝑ ieſum chriſtū in gl'a ⁊ laudē dei. Scire aūt volo vos frēs: q̄ꝛ q̄ circa me ſunt: magis ad ꝓfectum venerent euāgelij: ita vt vincula mea māifeſta fierēt in chriſto in oi ꝓtorio ⁊ in ceteris oibus: vt plures e fribꝰ in dn̄o ꝯfidētes in vinculis meis: abūdantiꝰ auderent ſine timore ꝟbū dei loqui. Quidā q̄dē ⁊ propter iuidiā ⁊ ꝯtētionē: q̄dā aūt ⁊ ꝓpter bonā volūtatē chriſtū ꝑdicāt. Quidā ex charitate: ſciētes q̄m in defenſiōe euāge-
C lij poſitꝰ ſum. Quidā autē ex ꝯtentione chriſtū annūciāt nō ſincere: exiſtimātes ꝑſſurā ſe ſuſcitare vinculis meis. Quid eni? Dū oimodo ſiue ꝑ occaſionē ſiue ꝑ veritatē chriſtꝰ annūciet: ⁊ in hoc gaudeo: ſ ⁊ gaudebo. Scio eni q̄ꝛ hoc mihi ꝓueniet ad ſalutē: ꝑ vr̄am orōem ⁊ ſubmiſtrationē ſpūs ieſu chriſti: ſm expectationē ⁊ ſpem meā q̄ꝛ in nullo ꝯfundar: ſ in oi fiducia ſicut ſꝑ ⁊ nūc magnificabitur chriſtꝰ in corꝑe meo: ſiue ꝑ vitā ſiue ꝑ mortē. Mihi eni viuere chriſtꝰ ē ⁊ mori lucrū. Q̄ꝛ ſi viuere i carne: h mihi fru-
2.Re.24.c ctu opis eſt ǁ ⁊ q̄d eligā ignoro: coartor aūt: e duobꝰ deſideriū hn̄s diſſolui: ⁊ eſ-
D ſe cū chriſto multomagis meliꝰ ꝑmanere aūt in carne: neceſſarium ꝓpter vos. Et hoc ꝯfidēs ſcio: q̄ꝛ manebo ⁊ ꝑmanebo oibꝰ vobis ad ꝓfectū vr̄m et gaudiū fidei: vt gratulatio vr̄a abūdet in chriſto ieſu in me: ꝑ meū aduētum iterū ad vos. Tm̄ digne euāgelio chriſti ꝯuerſamini: vt ſiue cū venero ⁊ videro vos: ſiue abſens audiā de vobis: q̄ꝛ ſtatis in vno ſpū vnanimes: collaborātes fidei euāgelij: ⁊ in nullo terreami ab aduerſarijs q̄ eſt illis cauſa ꝑditiōis: vobis aūt ſalutis. Et hoc a deo. Quia vobis donatū eſt ꝓ chriſto nō ſolū vt in eū credatis: ſed vt etiā ꝓ illo patiami: idē certamē hn̄tes q̄le ⁊ vidiſtis in me: ⁊ nūc audiſtis de me.

B II Si qua ꝯſolatio in chriſto: ſi qd̄ ſolatiū charitatis: ſi q̄ ſocietas ſpūs: ſi qua viſcera miſeratiōis: implete gaudiū meū: vt idē ſapiatis: eandē charitatē hn̄tes: vnanimes: idipm ſentientes. Nihil ꝑ ꝯtentionē neq ꝑ inanē gl'iam: ſ in hūilitate ſuꝑiores ſibi inuicē arbitrātes: nō q̄ ſua ſūt ſinguli cōſiderātes ſ ea que aliorū. Hoc eni ſentite in vobis: qd̄ ⁊ in chriſto ieſu: Qui cū in forma dei eſſet: nō rapinā arbitratꝰ ē eſſe ſe equalē deo: ſed ſemetipm exinaniuit formā ſerui accipiēs in ſilitudinē hoim factus ⁊ habitu inuētꝰ vt hō hūiliauit ſemetipm factꝰ obediēs vſ ad mortem: mortē aūt crucis ǁ Propter qd̄ ⁊ deꝰ exal- Hebre.2.b
tauit illū ⁊ donauit illi nomē qd̄ eſt ſuꝑ B
oē nomē ǁ vt i noie ieſu oē genu fle- Ro.14.b
ctat celeſtiū terreſtriū ⁊ infernorū: ⁊ ois lingua ꝯfiteat: q̄ꝛ dn̄s ieſus chriſtꝰ in gl'ia eſt dei patris. Itaq chariſſimi mei ſicut ſꝑ obediſtis: nō in pn̄tia mei tm̄: ſ multomagis nūc in abſentia mea cū metu et tremore veſtrā ſalutē oꝑami. Deꝰ eſt eni q̄ oꝑat in vobis ⁊ velle ⁊ ꝑficere ꝓ bona volūtate ǁ Oia aūt facite ſine murmu- 1.Pe.4.b
ratōibꝰ ⁊ heſitatiōibꝰ: vt ſitis ſine q̄rela et ſimplices filij dei ſine repheñſiōe i medio natiōis praue ⁊ ꝑuerſe: inter q̄s lucetis ſicut lumiaria i mūdo ꝟbū vite ꝯtinē- C
tes ad gl'iam meā in die chriſti: q̄ꝛ nō in vacuū cucurri neq in vacuū laboraui. Sed ⁊ ſi emulor ſupra ſacrificiū ⁊ obſequiū fidei vr̄e: gaudeo ⁊ ꝯgratulor oibꝰ vobis. Idipm aūt ⁊ vos gaudete: ⁊ ꝯgratulami mihi. Spero aūt in dn̄o ieſu: timotheū me cito mittere ad vos: vt ⁊ ego bono aio ſim cognitis q̄ circa vos ſunt. Neminē eni habeo tā vnanimē q̄ ſincera affectōe ꝓ vobis ſollicitꝰ ſit. ǁ Oēs. n. 1.Cor.13.b
q̄ ſua ſūt querūt: nō q̄ ieſu chriſti. Experimētū aūt eiꝰ cognoſcite: q̄m ſicut pr̄i filiꝰ mecū ſeruiuit in euāgelio. Hūc igit' ſpero me mittere ad vos: mox vt videro q̄ circa me ſūt. Cōfido aūt in dn̄o: q̄m ⁊ ipe veniā ad vos cito. Neceſſariū aūt exiſtima- D
ui epaphroditū frēm ⁊ cooꝑatorē ⁊ cōmilitonē meū: veſtrū aūt apl'm: ⁊ miſtrū neceſſitatis mee: mittere ad vos: q̄m q̄dē oēs vos deſiderabat: ⁊ meſtꝰ erat. ꝓpterea ꝙ audieratis illū ifirmatū. Nā ⁊ infirmatꝰ eſt vſ ad mortē: ſed deꝰ miſertꝰ eſt eiꝰ: Non ſolū aūt eiꝰ: verūetiā ⁊ mei: ne triſticiam ſuꝑ triſticiā haberē. Feſtinātius ergo miſi illū: vt viſo illo iterū gaudeatis: ⁊ ego ſine triſticia ſim. Excipite itaq illum cum oi gaudio in dn̄o: ⁊ eiuſmodi cū honore habetote: q̄m ꝓpter opus

christi vsq; ad mortem accessit: tradēs aiam suam: vt impleret id qđ ex vobis deerat erga meū obsequiū. III

A D E cetero frēs mei gaudete in domio: eadē vos scribere mihi qui dē nō pigrū: vobis aūt necessarium. Uidete canes: videte malos operarios: videte cōcisionem. Nos eni sumus circumcisio qui spiritu seruim⁹ deo: et gl'iamur in christo iesu ⁊ nō in carne fiduciā hn̄tes: quāq; ⁊ ego habeā cōfidēciā in carne. Si quis alius videt̄ ɔfidere in carne: ego mag' circūcisus octaua die ex genere isrl' de tribu beniamin: hebreus ex hebreis: ſm legē pharise⁹ ſm emulationē psequēs ecclesiā dei: ſm iusticiā que in lege ē cōuersat⁹ sine q̄rela

Act. 23.b

B Sed que mihi fuerūt lucra: hec arbitratus sum ꝓpter christū detrimēta. Uerūtn̄ existimo oia detrimentū esset ꝓpter eminentē scientiā iesu christi dn̄i mei: ꝓpter quē omia detrimētū feci ⁊ arbitror vt stercora vt christū lucrifaciam: vt ⁊ inueniar in illo nō hn̄s meā iusticiam q̄ ex lege est: sed illā que ex fide ē christi iesu: que ex deo est iusticia in fide ad cognoscendū illū: ⁊ ṽtutē resurrectiōis ei⁹ ⁊ societatē passionis illi⁹: ɔfigurat⁹ morti ei⁹: si quo modo occurrā ad resurrectionē que ē ex mortuis: nō q' iam acceperim: aut iā pfect⁹ sim. Sequor autē si q̄ modo ɔprehendā in q̄ ⁊ cōphēsus suz a christo iesu. Frēs ego me nō arbitror cōprehendisse. Unū aūt: q̄ quidē retro sūt obliuiscēs: ad ea ṽo q̄ sunt priora extēdens meipm̄: ad destinatū psequor ad brauiū supne vocatiōis dei in christo iesu. Quicūq; ꝰ pfecti sum⁹ hoc sentiam⁹: ⁊ si q̄d aliter sapit': ⁊ hoc vobis de⁹ reuelabit. Uerūtn̄ ad qđ puenim⁹: vt idē sapiam⁹: ⁊ in eadē pmaneamus regula.

C

D Imitatores mei estote frēs: ⁊ obseruate eos q̄ ita āmbulāt sicut habet' formā nostrā. Multi.n.ambulāt q̄s sepe dicebam vobis: nūc aūt ⁊ flens dico inimicos crucis christi: q̄ꝝ finis interit⁹: q̄ꝝ de⁹ venter est: ⁊ gl'ia in ɔfusiōe ipsoꝝ qui terrena sapiūt. Nr̄a aūt ɔuersatio in celis ē. Unđ etiā saluatorē expectam⁹ dn̄m nostrū iesum christū: q̄ reformabit corpus humilitat' nr̄e ɔfiguratū corpi claritatis sue: ſm opationē ṽtut' sue q̄ etiam possit subijcere sibi omia. IIII

Ro.16.c

A I Taq; fratres mei charissimi ⁊ desiderātissimi: gaudiū meū ⁊ corona mea: sic state in dn̄o charissimi. Euchodiā rogo ⁊ syntichen deprecor idipm̄ sapere in dn̄o. Etiā rogo ⁊ te germane cōpar: adiuua illas q̄ mecū laborauerūt in euāgelio cū clemente ⁊ ceteris adiutorib⁹ meis: q̄ꝝ noia sunt in libro vite. Gaudete in dn̄o sp: iterū dico gaudete. Modestia vr̄a nota sit omnib⁹ hoib⁹. Dn̄s eni ꝓpe est. Nihil solliciti sitis: sed in oi ořone ⁊ obsecratiōe cū gratiarūactione petitiōes vr̄e innotescant apud deū. Et pax dei q̄ exuperat omnē sensum: custodiat corda vr̄a ⁊ intelligētias vr̄as in christo iesu.

B De cetero frēs q̄cūq; sunt vera: q̄cūq; pudica: q̄cūq; iusta: q̄cūq; sctā: q̄cūq; amabilia: q̄cunq; bone fame: si q̄ virt⁹: si q̄ laus discipline hec cogitate: q̄ ⁊ didicist' ⁊ accepistis et audistis ⁊ vidist' in me. Hec agite ⁊ de⁹ pacis erit vobiscū. Gauisus sum aūt in dn̄o vehementer: quoniam tandem aliquando refloruistis pro me sentire sicut ⁊ sentiebat'. Occupati aūt erat'.

C Nō q̄si ꝓpter penuriā dico. Ego eni didici i q̄bus sum sufficiēs esse. Scio ⁊ hūiliari: scio ⁊ abūdare. Ubiq; ⁊ in oib⁹ institutus sum: ⁊ satiari ⁊ esurire: ⁊ abūdare et penuriā pati. Oia possum: in eo q̄ me cōfortat. Uerūtn̄ bene fecist': cōicātes tribulationi mee. Scitis aūt ⁊ vos philippenses q' in principio euāgelij q̄n pfectus sum a macedonia nulla mihi ecclesia cōicauit in ratiōe dati ⁊ accepti: nisi vos soli: q2 ⁊ tessalonicā semel ⁊ bis in vsum mihi misist'. Nō q2 q̄ro datū: sz requiro fructū abundantē in rōne vestra.

D Habeo aūt oia: ⁊ abūdo. Replet⁹ suz acceptis ab epaphrodito: q̄ misist' in odorē suauitat' hostiā acceptā placētē deo. De⁹ aūt me⁹ impleat oē desideriū vestrū ſm diuitias suas in gl'ia in christo iesu. Deo aūt ⁊ pr̄i nr̄o gl'ia in secula seculoꝝ amē. Salutate oēm sctm̄ in christo iesu. Salutāt vos qui mecū sūt frēs. Salutāt vos oēs scti: maxie aūt q̄ de cesaris domo sūt. Gr̄a dn̄i nr̄i iesu christi cū spū vr̄o. Amen.

Ro.12.a

Explicit ep̄la Pauli ad Philippēses.

Incipit argumentum in epistolā ad Colossenses.

C Olossenses: ⁊ hi sicut laodicenses sunt asiani: ⁊ ipsi pueniti erant a pseudo ap̄lis. Nec ad hos accessit ipse ap̄lus: sed ⁊ hos p ep̄lam corrigit Audierāt eni ṽbū ab archippo: q̄ ⁊ ministeriū in eos accepit. Ergo ap̄ls iam ligat⁹ scribit eis ab epheso p tychicū dia-

conem ⁊ onesimū acolythum.

Explicit argumentū. Incipit epistola Pauli ad Colossenses. Capl'm I

A

P Aulus aposto lus iesu christi ꝑ volūtatem dei ⁊ timotheꝰ frater his q̄ sunt colossis sctis ⁊ fidelibꝰ fratribꝰ ī christo iesu. Gratia vobis ⁊ pax a deo pr̄e nr̄o. Gratias agimꝰ deo ⁊ patri dn̄i nostri iesu christi semꝑ ꝓ vobis orātes: audiētes fidē vr̄am in christo iesu ⁊ dilectionem quā habet͡ȝ in sctōs oēs ꝓpter spem q̄ reposita est vobis in cel': quā audist͡ȝ ī verbo veritat͡ȝ euāgeliȷ̄ qd̄ ꝑuenit ad vos sicut ⁊ in vniuerso mūdo est: ⁊ fructificat ⁊ crescit sicut in vobis ex ea die q̄ audistis ⁊ cognouistis grām dei in veritate: sicut didicist͡ȝ ab epaphra charissimo cōseruo nostro: qui est fidel' ꝓ vobis minister christi iesu. Qui etiā mānifestauit nobis dilectionē vr̄am in spū. Ideo ⁊ nos ex qua die audiuimꝰ: nō cessamꝰ pro vobis orātes: ⁊ postulātes vt impleami agnitione volūtat͡ȝ eiꝰ in oī sapia ⁊ intellectu spiritali: vt ambulet͡ȝ digne deo per oīa placētes in oī oꝑe bono fructificantes ⁊ crescētes in scia dei: in oī ꝟtute cōfortati ꝫm potentiā claritatis eiꝰ: in omni patiētia et longanimitate cū gaudio grās agentes deo ⁊ pr̄i: q̄ dignos nos fecit in partē sortis sctōꝝ in lumine. Qui eripuit nos de ptāte tenebraꝝ: ⁊ trāstulit in regnū filiȷ̄ dilectionis sue in q̄ habemꝰ redēptionē ⁊ remissionē pctōꝝ. Qui est imago dei inuisibil' primogenitus oīs creature: qm̄ in ipo cōdita sunt vniuersa in cel' ⁊ in terra visibilia ⁊ inuisibilia. Siue throni siue dn̄ationes siue principatꝰ siue ptātes: oīa ꝑ ipm ⁊ ī ipo creata sunt. Et ipse est an̄ oēs: ⁊ omia in ipso ꝯstant. Et ipe est caput corꝑis ecclesie: ‖ qui ē principiū primogenitꝰ ex mortuis: vt sit in oībꝰ ipe primatuȝ tenens. Quia in ipso cōplacuit oēm plenitudinē inhabitare ⁊ ꝑ eū reconciliari oīa in ipm: pacificās ꝑ sanguinē crucis eiꝰ: siue q̄ in terris siue q̄ in cel' sunt. Et vos cū essetis aliq̄n alienati et inimici sensu in oꝑibꝰ malis: nūc aūt reconciliauit in corꝑe carnis eiꝰ ꝑ mortem: exhibere vos sctōs ⁊ imaculatos ⁊ irreph̄ēsibiles corā ipso: si tn̄ ꝑmanet͡ȝ in fide fundati ⁊ stabiles ⁊ imobiles a spe euāgeliȷ̄ qd̄ audistis: qd̄ p̄dicatū est in vniuersa creatura q̄ sub celo est: cuiꝰ factꝰ sum ego paulus minister: qui nūc gaudeo in possessionibꝰ ꝓ vobis: ⁊ adimpleo ea q̄ desunt passionū christi in carne mea ꝓ corpore eiꝰ qd̄ est eccl'ia. Cuiꝰ factꝰ sū ego mister ꝫm dispensationē dei: q̄ data ē mihi ivobis vt ipleā ꝟbū dei: mysteriū qd̄ abscōditū fuit a secul' ⁊ generatiōibꝰ: nūc aūt manifestatū est sctis eiꝰ quibꝰ voluit deꝰ notas facere diuitias gl'ie sacr̄i huiꝰ in gentibꝰ qd̄ est christꝰ in vobis spes gl'ie: quē nos annūciauimꝰ corripiētes oēm hoiem ⁊ docētes in oī sapia vt exhibeamus oēm hoiem ꝑfectum in christo iesu in q̄ laboro certādo ꝫm oꝑationeȝ eius quā oꝑatur in me in virtute. II

B

V Olo eni vos scire qualē sollicitudinē habeā ꝓ vobis ⁊ ꝓ his qui sunt in laodicie ⁊ quicūq; nō viderūt faciē meā in carne: vt ꝯsolent' corda ipsoꝝ instructi in charitate: ⁊ in oēs diuitias plenitudinis intellectꝰ ī agnitione mysteriȷ̄ dei pr̄is ⁊ christi iesu: in q̄ sunt oēs thesauri sapie ⁊ scie abscōditi. Hoc autē dico: vt nemo vos decipiat in sublimitate sermonū ‖ Nā ⁊ si corꝑe absens sum: sed spū vobicū sum gaudēs ⁊ videns ordinē vr̄m: ⁊ firmamentū eiꝰ q̄ in christo ē fidei vr̄e. Sicut ḡ accepistis iesum christū dn̄m nr̄m: in ipo ambulate: radicati ⁊ suꝑedificati in ipo: ⁊ cōfirmati in fide sicut ⁊ didicistis: abūdātes in illo in grāꝝactiōe: Uidete ne q̄s vos decipiat ꝑ philosophiā ⁊ inanē fallaciā ꝫm traditionē hoim: ꝫm elemēta mūdi ⁊ nō ꝫm christū. Quia in ipo inhabitat oīs plenitudo diuinitatis corꝑaliter: et estis in illo repleti q̄ est caput oīs principatꝰ ⁊ ptātis. In q̄ ⁊ circūcisi est͡ȝ circūcisione nō manufacta in expoliatiōe corporis carnis: sed in circūcisiōe christi cōsepulti ei in baptismo: in q̄ ⁊ resurrexist͡ȝ ꝑ fidem oꝑatiōis dei q̄ suscitauit illuȝ a mortuis. ‖ Et vos cū mortui esset͡ȝ ī delictis ⁊ preputio carnis vr̄e cōuiuificauit cū illo donās vobis oīa delicta: delens qd̄ aduersus nos erat chirographuȝ decreti qd̄ erat ꝯtrariū nobis. Et ipm tulit de medio affigēs illud cruci: ⁊ expolians principatꝰ ⁊ ptātes: traduxit ꝯfidēter palā triūphans illos ī seipo. Nemo ergo vos iudicet ī cibo aut in potu aut in ꝑte diei festi aut neomenie: aut sabbatorū q̄ sunt vmbra futuroꝝ: corpꝰ autē christi. ‖ Nemo vos seducat volens in humilitate ⁊ religiōe angeloꝝ que non

Marginal notes: B (left, at "minister christi iesu"); C (left, at "sibilia. Siue throni"); 1. Cor. 15. c (left, at "sie: qui ē principiū"); D (right, at "ra q̄ sub celo est"); B (right, at "Volo eni"); 1. Corī. 5. a (right, at "sublimitate sermonū"); B (right, at "videns ordinē"); C (right, at "sepulti ei in baptismo"); Eph. 2. a. (right, at "mortuis. Et vos"); D (right, at "in ꝑte diei festi"); Mt. 24. a; Mar. 13. a; Luc. 21. b.

vidit: ambulās fruſtra inflat⁹ ſenſu car
nis ſue: ⁊ nō tenens caput ex q̄ totū cor
pus ꝑ nexus ⁊ cōiūctiōes ſūminiſtratuꝫ
⁊ ꝯſtructū creſcit in augmētū dei. Si ḡ
mortui eſtꝭ cū chriſto ab elementis hui⁹
mūdi: q̇d adhuc tāq̄ viuētes mūdo de-
cernitis? Ne tetigeritꝭ: neq̄ guſtaueritꝭ
neq̄ ꝯtrectaueritꝭ: q̄ ſūt oīa in interitu
ipſo vſu ſm̄ p̄cepta ⁊ doctrinas hoīm: q̄
ſunt rōem quidē hn̄tia ſapie in ſuꝑſtiti-
one ⁊ hūilitate et nō ad parcendū corꝑi
nō in honore aliq̄ ad ſaturitatē carnis.

A III
i Gitur ſi ꝯſurrexiſtis cū chri
ſto: q̄ ſurſum ſunt q̄rite vbi chri-
ſtus ē in dextera dei ſedēs: q̄ ſur-
ſum ſunt ſapite: nō q̄ ſuꝑ terrā. Mortui
eni eſtis: ⁊ vita vr̄a abſcondita ē cū chri
ſto in deo: cū aūt chriſt⁹ apparuerit vita
vr̄a: tūc ⁊ vos apparebitꝭ cū ip̄o in gl̄a.
Mortificate ergo mēbra vr̄a q̄ ſunt ſuꝑ
terrā: fornicationē immundiciā: libidi-
nē: ꝯcupiſcentiā malā: ⁊ auariciaꝫ: q̄ eſt
Eph. 5.b ſimulacroꝝ ſeruitus: ‖ ꝑpter q̄ venit ira
B dei ſuꝑ filios incredulitatꝭ in q̇b⁹ am-
Hebre. 12.a bulaſtis aliq̄n cū vi uereꝭ in illis. ‖ Nūc
1. Pe. 2.a aūt deponite ⁊ vos oīa: irā: indignatio-
Eph. 2.e nē: maliciā: blaſphemiā: turpē ſmoneꝫ
Ro. 6.a de ore vr̄o ‖ Nolite mētiri inuicē: expoli-
Eph. 4.f antes vos veterē hoiem cū actib⁹ ſuis:
⁊ induētes nouū eū qui renouatᷣ i agni
tionē dei ſm̄ imaginē eius qui creauit
eū: vbi nō eſt gentilꝭ ⁊ iude⁹: circūciſio et
p̄putiū: barbar⁹ ⁊ ſcytha: ſeru⁹ ⁊ liber: ſꝫ
Eph. 6.b oīa ⁊ in oīb⁹ chriſt⁹. ‖ Induite vos ḡ ſi-
cut electi dei ſancti ⁊ dilecti viſcera mi-
ſericordie: benignitatē: hūilitatē: mode
Eph. 4.g ſtiā: patiētiā: ‖ ſupportātes inuicē ⁊ do-
nantes vobiſmetip̄is ſi q̇s aduerſus ali
C quē habet q̄relā: ſicut ⁊ dn̄s donauit vo
bis: ita ⁊ vos. Suꝑ oīa aūt hec: charita-
tē habete qđ eſt vinculū ꝑfectiōis: ⁊ pax
chriſti exultet in cordib⁹ vr̄is: in q̄ ⁊ vo-
cati eſtꝭ in vno corꝑe: ⁊ grati eſtote. Uer
bū chriſti habitet i vobis abundāter: in
oī ſapia docētes ⁊ cōmonentes voſmet-
ipſos in pſalmis ⁊ hymnis ⁊ canticꝭ ſpi
ritualib⁹ in gr̄a cantātes in cordib⁹ ve-
1. Corꝭ. 10.g ſtris deo ‖ Oē qđcūq̄ facitꝭ i v̄bo aut
in oꝑe: oīa in nomie dn̄i nr̄i ieſu chriſti:
Eph. 5.e. gr̄as agētes deo ⁊ pr̄i ꝑ ip̄m ‖ Mulieres
1. Pe. 3.a ſubdite eſtote viriꝭ: ſicut oportet in dn̄o.
D Uiri diligite vxores vr̄as ⁊ nolite ama-
Eph. 6.a ri eſſe ad illas. ‖ Filiȷ̄ obedite ꝑentib⁹ ꝑ
oīa: hoc eni placitū ē in dn̄o. Pr̄es noli
Eph. 6.a te ad indignationē ꝓuocare filios vr̄os
vt nō puſillo aīo fiāt. ‖ Serui obedite ꝑ
1. Pe. 2.e oīa dn̄is carnalib⁹: nō ad oculū ſuiētes
q̄ſi hoīb⁹ placētes: ſꝫ in ſimplicitate cor
dis timētes dn̄m. Qđcūq̄ facitꝭ: ex aīo
oꝑamini: ſicut dn̄o ⁊ nō hoīb⁹ ſciētes ꝙ a
dn̄o accipietꝭ retributionē hereditatis.
Ro. 2.b Dn̄o chriſto ſeruite. Qui eni iniuriā fa-
Eph. 6.b. cit: recipiet id qđ iniq̄ geſſit ‖ Et nō ē ꝑ-
Actꝭ. 10.e ſonaꝝ acceptio apud deū. IIII
A
d Omini: qđ iuſtū ē ⁊ equū ſeruis
p̄ſtate: ſciētes q̄m ⁊ vos dn̄m ha
betꝭ in celo. Oroni inſtate vigilā
tes i ea in gr̄aꝝactiōe: orātes ſil ⁊ ꝓ no-
bis: vt de⁹ aꝑiat nobis oſtiū ſermōis ad
loquēdū myſteriū chriſti: ꝑpter qđ etiaꝫ
vinct⁹ ſuꝫ: vt manifeſtē illud ita vt opor
Eph. 5.d. tet me loq̄ ‖ In ſapia ambulate ad eos q̇
forꝭ ſunt: tp̄s redimētes. Sermo vr̄ ſem
per i gr̄a ſale ſit ꝯdit⁹: vt ſciatꝭ quō opor
B teat vos vnicuiq̄ r̄ndere. Que circa me
ſunt: oīa vobis nota faciet tychic⁹ cha-
riſſim⁹ frater ⁊ fidelꝭ miſter ⁊ ꝯſeruus in
dn̄o: quē miſi ad vos ad hoc ip̄m vt co-
gnoſcat q̄ circa vos ſūt: ⁊ cōſoletᷣ corda
vr̄a cū oneſimo chariſſimo et fideli frē
q̇ ex vobis eſt: q̇ oīa q̄ hic aguntᷣ nota fa
cient vobis. Salutat vos ariſtarch⁹ cō-
2 Timo. 4. captiu⁹ me⁹: ‖ ⁊ marc⁹ ꝯſobrin⁹ barna-
C be: de q̊ accepiſtꝭ mādata. Si venerit ad
vos ſuſcipite illū. Et ieſus q̇ dicitᷣ iuſt⁹:
q̇ ſunt ex circūciſiōe. Hi ſoli ſūt adiuto-
res mei in regno dei: q̇ mihi fuerūt ſola-
tio. Salutat vos epaphras q̇ ex vobis ē
ſeru⁹ chriſti ieſu: ſꝑ ſollicit⁹ ꝓ vobis in
oronib⁹: vt ſtetꝭ ꝑfecti ⁊ pleni in oī vo-
luntate dei. Teſtimoniū eni illi ꝑhibeo
ꝙ hꝫ multū laborem ꝓ vobis ⁊ ꝓ his q̇
D ſunt loadicie ⁊ q̇ hierapoli. Salutat vos
lucas medic⁹ chariſſim⁹: ⁊ demas. Salu
tate frēs q̇ ſunt laodicie ⁊ nymphā et q̄
in domo ei⁹ ē eccl̄iam. Et cū lecta fuerit
apud vos ep̄la hec: facite vt ⁊ i laodicen
ſiū eccl̄ia legatᷣ: ⁊ ea q̄ laodicēſiū eſt vo-
bis legatᷣ. Et dicite archippo. Uide mi-
niſteriū qđ accepiſti i dn̄o: vt illud im-
pleas. Salutatio mea manu pauli. Me
mores eſtote vinculoꝝ meoruꝫ. Gr̄a dn̄i
nr̄i ieſu chriſti vobiſcum. Amen.

Explicit ep̄la Pauli ad Coloſſenſes.
Incipit argumentuꝫ in epiſtolam ad
Theſſalonicenſes primam.

t Eſſalonicenſes ſunt macedo-
nes: qui accepto v̄bo veritatꝭ
ꝑſtiterunt in fide: etiā in perſe
cutione ciuiū ſuorum. Prete-
rea nec receperunt falſos ap̄los: nec ea

que a falſis apl̃is dicebanť. Nos collaudat apl̃s ſcribẽs eis ab athenis: ꝑ tychicũ diaconẽ: ⁊ oneſimũ acolythum.

Explicit argumẽtũ. Incipit epiſtola Pauli ad Theſſalonicẽſes prima. Ca. I

Paulus et ſiluanus et timotheꝰ: eccl̃ie theſſalonicẽſiũ in deo pr̃e nr̃o et dñ̃o ieſu chriſto: gr̃a vobis ⁊ pax. Gr̃as agimus deo ſemꝑ ꝓ oĩbus vobis: memoriã vr̃i faciẽtes in orõnibus nr̃is ſine intermiſſione: memores operis fidei veſtre ⁊ laboris ⁊ charitatꝫ et ſuſtinẽtie ſpei dñi nr̃i ieſu chriſti: añ deũ ⁊ patrẽ noſtrũ. Sciẽtes frẽs dilecti a deo electionẽ veſtrã: quia euãgeliũ noſtrũ nõ fuit ad vos in ſermõe tm̃: ſꝫ ⁊ in virtute et ſpiritu ſancto ⁊ in plenitudine multa: ſicut ſcitis q̃les fuerimꝰ ĩ vobis ꝓpter vos. Et vos imitatores nr̃i facti eſtis ⁊ dñi: excipiẽtes verbũ in tribulatione multa cum gaudio ſpũſſancti: ita vt facti ſitis forma omnibꝰ credentibus in macedonia ⁊ ĩ achaia. A vobis enĩ diffamatus ẽ ſermo dñi: nõ ſoluꝫ in macedonia ⁊ in achaia: ſꝫ ⁊ in oĩ loco fides vr̃a que eſt ad deũ ꝓfecta eſt: ita vt nõ ſit nobis neceſſe quicq̄ loq̇. Ipi enĩ de nobis ãnunciãt qualẽ introitũ habuerimus ad vos: ⁊ quõ ꝯuerſi eſtis ad deum a ſimulacris ſeruire deo viuo et vero: ⁊ expectare filiũ eius de celis quẽ ſuſcitauit ex mortuis ieſum: qui eripuit nos ab ira ventura. II

Nam ⁊ ipſi ſcitis frẽs introitũ noſtrũ ad vos q2 non inanis fuit ſꝫ añ paſſi multa ⁊ cõtumelĳs affecti ſicut ſcitis in philippis: fiduciã habuimꝰ in deo nr̃o loq̇ ad vos euãgeliuꝫ dei in multa ſollicitudine. Exhortatio enĩ nr̃a non de errore neq̄ de imũditia neq̄ in dolo: ſed ſicut ꝓbati ſumꝰ a deo vt crederet̃ nobis euãgeliũ ita loq̇mur: nõ q̃ſi hoĩbꝰ placẽtes: ſꝫ deo q̇ ꝓbat corda nr̃a. Neq̄ enĩ aliq̃ñ fuimꝰ in ſmone adulatiõꝫ ſicut ſcitꝫ: neq̄ ĩ occaſiõe auaricie: deus teſtis ẽ: nec q̃rẽtes ab hoĩbꝰ gloriã neq̄ a vobis neq̄ ab alĳs cum poſſemus vobis oneri eſſe vt chriſti apl̃i Sed facti ſumus paruuli in medio veſtrũ tanq̄ ſi nutrix foueat filios ſuos: ita deſiderãtes vos cupide: volebamus tradere vobis; nõ ſolũ euangeliũ dei: ſed etiam aĩas nr̃as: q̃m chariſſimi nobis facti eſtis. Memores enĩ facti eſtis frẽs laboris noſtri ⁊ fatigatiõis: nocte ⁊ die operantes: ne quẽ vr̃m grauaremꝰ: p̃dicauimus in vobis euãgeliũ dei. Uos teſtes eſtis et deus: q̄ ſancte ⁊ iuſte ⁊ ſine q̃rela vobis q̇ credidiſtis affuimꝰ ſicut ſcitis q̃liter vnũquẽq̄ vr̃m ſicut pr̃ filios ſuos dep̃cantes vos ⁊ ꝯſolãtes: teſtificati ſumus vt ambularetis digne deo qui vocauit vos in ſuũ regnũ ⁊ gl̃iam. Ideo ⁊ nos gratias agimus deo ſine intermiſſione: q̃m cũ accepiſſetis a nobis verbũ auditus dei: accepiſtis illud non vt verbũ hoĩm: ſed ſicut ẽ vere verbum dei: q̇ operatur in vobis qui credidiſtis Uos enĩ imitatores facti eſtis frẽs eccleſiaꝝ dei que ſunt in iudea in chriſto ieſu: q2 eadẽ paſſi eſtis ⁊ vos a ꝯtribulibus vr̃is ſicut ⁊ ipi a iudeis q̇ ⁊ dñm occiderũt ieſũ ⁊ ꝓph̃as: ⁊ nos ꝑſecuti ſunt et deo nõ placẽt: ⁊ oĩbus hoĩbꝰ aduerſant̃: ꝓhibẽtes nos gentibꝰ loq̇ vt ſalui fiãt: vt impleãt pctã ſua ſemꝑ. Peruenit enĩ ira dei ſuꝑ illos vſq̄ ĩ finẽ. Nos aũt frẽs deſolati a vobis ad tp̃s hore: aſpectu nõ corde abundantiꝰ feſtinauimus faciẽ veſtrã videre cũ multo deſiderio: q̃m voluimꝰ venire ad vos ego quidem paulus ⁊ ſemel ⁊ iteꝝ: ſꝫ impediuit nos ſathanas. Que eſt enĩ nr̃a ſpes aut gaudiũ aut corona glorie? Nonne vos ante dñm nr̃m ieſum chriſtũ in aduentu eiꝰ? Uos enĩ eſtis gl̃a nr̃a ⁊ gaudiũ

III

Propter qđ nõ ſuſtinẽtes amplius: placuit nobis remanere athenis ſolis: ⁊ miſimus timotheũ frẽm nr̃m ⁊ miniſtrũ dei in euãgelio chriſti: ad ꝯfirmãdos vos ⁊ exhortãdos ꝓ fide veſtra: vt nemo moueat̃ ĩ tribulationibus iſtis? Ipſi enĩ ſcitis ꝙ in hoc poſiti ſumus. Nam ⁊ cuꝫ apud vos eſſemus p̃dicebamꝰ vobis paſſuros nos tribulationes: ſicut ⁊ factũ eſt et ſcitis. Propterea ⁊ ego amplius non ſuſtinẽs niſi ad cognoſcendũ fidẽ veſtram: ne forte temptauerit vos is qui temptat: ⁊ inanis fiat labor noſter. Nunc autẽ veniente timotheo ad nos a vobis ⁊ ãnunciante nobis fidem ⁊ charitatẽ vr̃am: et quia memoriã noſtri habetis bonaꝫ: ſꝑ deſiderantes nos videre ſicut ⁊ nos ꝗꝫ vos: ideo ꝯſolati ſumus fratres in vobis: in oĩ neceſſitate ⁊ tribulatiõe nr̃a ꝑ fidem vr̃am: q̃m nunc viuimus: ſi vos ſtatis in dñ̃o. Quã enĩ gratiarũ actionẽ

possum⁹ deo retribuere ꝓ vobis in omi gaudio q̄ gaudem⁹ ꝓpter vos añ deuз nr̄m: nocte ac die abūdanti⁹ orātes vt videam⁹ faciē vr̄m ꝛ cōpleam⁹ ea que desunt fidei vestre? Ipe aūt deus ꝛ par noster ꝛ dn̄s iesus christus dirigat viaз nr̄am ad vos. Uos aūt dn̄s multiplicet et abundare faciat charitatē vestrā in inuicē ꝛ in oēs: queadmodū ꝛ nos i vobis ad cōfirmādacorda vr̄a sine q̄rela i sctitate añ deū ꝛ pr̄eз nr̄m in aduentu dn̄i nr̄i iesu christi cū oib⁹ scis ei⁹. Amē

IIII

De cetero ergo frēs rogam⁹ vos ꝛ obsecramus in dn̄o iesu: vt queadmodum accepistis a nobis quō oporteat vos ābulare ꝛ placere deo: sic ꝛ ābuletis: vt abūdetis magis. Scitis eni q̄ p̄cepta dederim vobis p dn̄m iesū || Hec ē eni volūtas dei sctificatio vr̄a: vt abstineatis vos a fornicatiōe: vt sciat vnusq̄sq; vr̄m vas suū possidere in sctificatione ꝛ honore nō i passiōe desiderij sicut ꝛ gētes q̄ ignorāt deum. Et ne q̄s supgrediar̄ neq; circūueniat in negocio frēm suū: q̄m vindex ē dn̄s de his oibus sicut p̄dixim⁹ vobis ꝛ testificati sumus. Non eni vocauit nos de⁹ in imūdiciā: sз in sctificationē. Itaq; q̄ hec spnit: nō hoiem spnit: sз deū: q̄ etiā dedit spm̄ suū scm̄ i nobis || De charitate aūt fraternitatis non necesse habuim⁹ scribere vobis. Ipi.n. vos a deo didicistis: vt diligatis inuicē. Eteni illud facitis in oēs frēs: in vniuersa macedonia. Rogam⁹ aūt vos frēs vt abundetis magis: ꝛ operā detis vt q̄eti sitis: ꝛ vt vr̄m negotiū agatis ꝛ opemi manib⁹ vr̄is sicut p̄cepim⁹ vobis: ꝛ vt honeste ambuletis ad eos q̄ foris sūt: ꝛ nullius aliq̄d desideretis. Nolumus aūt vos ignorare frēs de dormiētib⁹ vt nō ꝯtristemini sicut et ceteri q̄ spē nō hn̄t. Si eni credim⁹ q; iesus mortuus ē ꝛ resurrexit ita ꝛ deus eos qui dormierūt p iesū adducet cū eo. Hoc eni vobis dicim⁹ i verbo dn̄i: q2 nos qui viuim⁹; q̄ residui sumus in aduētu dn̄i nō p̄ueniem⁹ eos q̄ dormierūt. Q̄m ipe dn̄s i iussu ꝛ i voce archangeli ꝛ in tuba dei descēdet de celo || ꝛ mortui q̄ i christo sūt resurgēt primi. Deinde nos q̄ viuim⁹ q̄ relinq̄mur sir̄ rapiemur cū illis in nubib⁹ obuiam christo i aera: ꝛ sic sp cū dn̄o erim⁹. Itaq; ꝯsolami inuicē i v̄bis istl.

V

De tpib⁹ aūt ꝛ momētis frēs nō indigetis vt scribam⁹ vobis || Ipsi eni diligenter scitis q2 dies dn̄i sicut fur in nocte ita veniet. Cū eni dixerint pax ꝛ securitas: tūc repentin⁹ eis supueniet interitus sicut dolor in vtero habētis: ꝛ nō effugiēt. Uos aūt frēs nō estis in tenebris: vt vos dies ille tanq; fur cōp̄hēdat. Oēs eni vos filij lucis estl: ꝛ filij diei. Nō sum⁹ noctis neq; tenebrarū Igir̄ nō dormiam⁹ sicut ꝛ ceteri: sз vigilemus ꝛ sobrij sim⁹. Qui eni dormiunt: nocte dormiūt: ꝛ qui ebrij sunt: nocte ebrij sunt || Nos aūt qui diei sum⁹ sobrij simus: induti loricā fidei ꝛ charitatl: et galeā spem salutis: q̄m non posuit nos deus in irā: sз in acq̄sitionē salutis per dn̄m nostrū iesū christū qui mortuus ē ꝓ nobis: vt siue vigilem⁹ siue dormiamus: simul cū illo viuam⁹. Propter qđ cōsolami inuicē: ꝛ edificate alterutrū: sicut ꝛ facitis. Rogamus aūt vos frēs: vt noueritis eos qui laborāt inter vos: et p̄sunt nobis dn̄o ꝛ monēt vos: vt habeatis illos abundantius in charitate ꝓpter opus illoꝝ ꝛ pacē habere cum eis. Rogamus aūt vos frēs: corripite inq̄etos cōsolami pusillamines: suscipite infirmos: patientes estote ad oēs. Uidete ne quis malū ꝓ malo alicui reddat: sз sp qđ bonū ē sectami in inuicē ꝛ in oēs || Semp gaudete: sine intermissiōe orate in oib⁹ grās agite. Hec ē eni voluntas dei in christo iesu i oib⁹ vobis. Spm̄ nolite extinguere: ꝓphīas nolite spernere. Oia aūt ꝓbate: qđ bonū ē tenete: ab oi specie mala abstinete vos: Ipe aūt deus pacis scificet vos p oia: vt integer spūs vester ꝛ aia ꝛ corp⁹ sine q̄rela in aduentu dn̄i nr̄i iesu christi seruer̄ || Fidelis est qui vocauit vos: q̄ etiā faciet. Frēs orate ꝓ nobis. Salutate frēs oēs in osculo scō. Adiuro vos p dn̄m vt legar̄ ep̄la hec oib⁹ sctis fratrib⁹. Grā dn̄i nr̄i iesu christi vobiscum. Amen.

Explicit ep̄la ad Thessalonicēses p̄ria.
Incipit argumētū in ep̄lam secundā.

Thessalonicenses secūdam scribit ep̄lam apastol⁹: ꝛ notū facit eis de tpibus nouissimis et đ aduersarij deiectiōe. Scribit hāc ep̄lam ab athenis p titum diaconem ꝛ onesimū acolythum.

Explicit argumentū. Incipit ep̄la Pauli ad Thessalonicēses secūda. Ca. I.

A

Paulus et silua-

nus ⁊ thimotheus: ecclesie thessalonicensiũ in deo pr̃e nr̃o ⁊ dño iesu christo: grã vobis ⁊ pax a deo pr̃e nr̃o ⁊ dño iesu christo. Grãs agere debemꝰ sꝑ B deo ꝓ vobis frẽs ita vt dignũ est qm̃ supercrescit fides vr̃a et abũdat charitas vniuscuiusq; vestrũ ĩ inuicẽ: ita vt ⁊ nos ipi in vobis gloriemur in ecclesijs dei ꝓ pacia vestra ⁊ fide ⁊ in oibus ꝑsecutionibꝰ vestris ⁊ tribulationibꝰ quas sustinetis in exemplũ iusti iudicij dei: vt C digne habeamĩ in regno dei ꝓ quo ⁊ patimĩ: si tñ iustũ est apud deũ retribuere retributionẽ his qui vos tribulãt: ⁊ vobis qui tribulamĩ requiẽ nobiscũ in reuelatione dñi iesu de celo cum angelis virtutis eius in flãma ignis dãtis vindictã his qui nõ nouer̃t deũ: ⁊ q̃ nõ obediũt euãgelio dñi nr̃i iesu christi. Qui penas dabũt in interitu eternas a facie dñi ⁊ a gl̃ia ꝟtutis eius: cuȝ venerit D glorificari in sc̃tis suis: ⁊ ãmirabilis fieri in oibus qui crediderũt: qr creditum est testimoniũ nostrũ suꝑ vos in die illo In quo etiã oramꝰ sꝑ ꝓ vobis vt dignetur vos vocatione sua deus: ⁊ impleat oẽm voluntatẽ bonitatis sue ⁊ opus fidei ĩ virtute: vt clarificet̃ nomẽ dñi nostri iesu christi in vobis: ⁊ vos ĩ illo: ƀm grãm dei nostri ⁊ dñi iesu christi. II

A r Ogamus aũt vos frẽs ꝑ aduentũ dñi nostri iesu christi ⁊ nostre cõgregatiõis in ipm̃ vt non cito moueamini a vestro sensu neq; terreamĩ neq; ꝑ spm̃ neq; ꝑ ƀmonẽ: neq; per ep̃lam tanq̃ ꝑ nos missã: q̃si instet dies dñi. ‖Ne quis vos seducat vllo modo. Mat. 23.a Mar.13.b. Lu.21.b Eph.5.b Qm̃ nisi venerit dissensio primũ: ⁊ reuelatus fuerit hõ peccati filiꝰ ꝑditionis: q̃ aduersat̃ ⁊ extollit̃ supra omẽ qd̃ dicit̃ B deꝰ aut qd̃ colit̃: ita vt in templo dei sedeat: oñdens se tanq̃ sit deus. Nõ retinetis q̃ cũ adhuc essẽȝ apud vos: hec dicebã vobis. Et nũc quid detineat scitis vt reuelet̃ in suo tempꝫ. Nam mysteriũ iam oꝑatur iniquitatis: tm̃ vt qui tenet nũc teneat: donec de medio fiat ‖Et nũc Esa.11.a reuelabit̃ ille iniquꝰ quẽ dñs iesus interficiet spũ oris sui: et destruet illustratione aduẽtus sui: eũ cuius ẽ aduentus C ƀm oꝑationẽ sathane in omi virtute et signis ⁊ ꝓdigijs mẽdacibꝰ ⁊ in omi seductiõe iniquitatis his qui pereunt: eo q̃ charitatẽ veritatis nõ receperunt vt salui fierẽt. Jõ mittet illis deus oꝑationẽ erroris vt credãt mẽdatia: vt iudicẽtur oẽs qui nõ crediderũt veritati: sȝ cõsenserũt iniq̃tati. Nos aũt debemꝰ grãs agere deo semper ꝓ vobis frẽs dilecti a deo: q̃ elegerit nos deus primitias in sa D lutẽ in sc̃tificatione spũs ⁊ in fide veritatis: in qua ⁊ vocauit vos ꝑ euãgeliuȝ nostrũ in acq̃sitiõe glorie dñi nostri iesu christi. Itaq; frẽs state ⁊ tenete traditiones quas didicistis: siue ꝑ sermonẽ siue ꝑ ep̃lam nostrã. Ipe aũt dñs noster iesus christus ⁊ deꝰ ⁊ pater noster qui dilexit nos: ⁊ dedit cõsolationẽ eternã et spem bonã in gratia: exhortet̃ corda vestra ⁊ ꝯfirmet in oĩ oꝑe ⁊ ƀmõe bono. A

D E cetero frẽs orate ꝓ nobis vt sermo dei currat ⁊ clarificet̃ sicut ⁊ apud vos: ⁊ vt liberemur ab importunis ⁊ malis hominibus. III Non enĩ omniũ ẽ fides. Fidelis aũt deꝰ est qui cõfirmabit vos: ⁊ custodiet a malo. Cõfidimus aũt de vobis frẽs in dño qm̃ quecunq; p̃cipimus: ⁊ facitis: ⁊ facietis. Dñs aũt dirigat corda vestra in charitate dei: ⁊ paciẽtia christi. Denunciamus aũt vobis frẽs in noĩe dñi nr̃i iesu christi vt subtrahatis vos ab omni frẽ ambulante inordinate ⁊ nõ ƀm traditionẽ quã acceperũt a nobis. B Ipi enĩ scitis quẽadmodũ oporteat imitari nos qm̃ nõ inquieti fuimus inter vos neq; gratis panẽ mãducauimꝰ ab aliquo‖ sȝ in labore et fatigatiõe nocte ac die operantes: ne quẽ vestrũ grauaremꝰ. 1.Cor.11.f Non quasi nõ habuerimꝰ ptãtem: sed vt nosmetipos formã daremus vobis ad imitandũ nos. C Nam et cũ essemꝰ apud vos hoc denũciabamꝰ vobis: qm̃ si quis nõ vult oꝑari: nec mãducet. Audiuimꝰ enĩ inter vos quosdã ambulãtes inquiete nihil oꝑantes: sȝ curiose agentes. His aũt qui eiusmodi sunt denũciamꝰ ⁊ obsecramus in dño iesu christo: vt cũ silentio oꝑantes suũ panẽ mãducent. ‖Vos aũt frẽs nolite deficere bñfaciẽtes. Gal.6.b. D Qz si quis nõ obedierit verbo nostro: ꝑ epistolã hũc notate: ⁊ nõ cõmisceamĩ cũ illo vt cõfundat̃. Et nolite quasi inimicũ existimare: sed corripite vt frẽm. Ipe aũt deus pacis det vobis pacem sempiternã in omi loco. Dñs sit cũ omnibus vobis. Salutatio mea manu pauli: qd̃ est signũ ĩ oĩ ep̃la. Ita scribo. Grã dñi nostri iesu christi cũ oibꝰ vobis. Amẽ.

Explicit ep̄la Pauli ad Thessalonicenses secunda. Incipit argumentū i ep̄laȝ ad Thimotheum primam.

Timotheū instruit et docet de ordinatione episcopatus et dyaconïï: ⁊ ois ecclesiastice discipline scribēs ei a laodicia ꝑ tychicū diaconē Explicit argumentū. Incipit ep̄la Pauli ad Thimotheū prima. Ca. I

Paulus apostol⁹

iesu christi ſm imperiū dei saluatoris nr̄i ⁊ christi iesu spei nr̄e: timotheo dilecto filio in fide: gr̄a ⁊ misc̄dia ⁊ pax a deo patre ⁊ christo iesu dn̄o nostro. Sicut rogaui te vt remaneres ephesi cū irē i macedoniā: vt denūciares quibusdā ne aliter docerēt neq̧ intēderēt fabulis ⁊ genealogiïs intermiatis: q̄ questiones p̄stant magis q̄ȝ edificationē dei que ē in fide. Finis aūt p̄cepti est charitas: de corde puro ⁊ ꝯscia bona: ⁊ fide nō ficta A qb⁹ quidā aberrātes ꝯuersi sunt in vaniloquiū: volētes esse legis doctores: non intelligētes neq̧ q̄ loquunᷣ: neq̧ de quibus affirmāt. ‖Scimus aūt q2 bona est lex si quis ea legitime vtaᷣ: sciētes hoc quia lex iusta non ē posita: sed iniustis et nō subditis ‖impiïs ⁊ pctōrib⁹: sceleratis ⁊ ꝯtamiatis: patricidis ⁊ matricidis: homicidis: fornicariïs masculoꝝ cōcubitorib⁹: plagiariïs: mēdacib⁹ ⁊ piuris: ⁊ si quid aliud sane doctrine aduersaᷣ: q̄ est ſm euāgelium glorie beati dei qd̄ creditū est mihi. Gratias ago ei qui me ꝯfortauit in christo iesu dn̄o nr̄o: q2 fidelē me existimauit ponēs in misterio Qui prius blasphemus fui ⁊ ꝑsecutor et cōtumeliosus: sed misc̄diā dei ꝯsecutus sum: q2 igrās feci in incredulitate. Superabūdauit āt gr̄a dn̄i nr̄i cū fide ⁊ dilectiōe q̄ ē i christo iesu‖ Fidelis ſmo et omi acceptione dign⁹: q2 christus iesus venit in hūc mundū pctōres ‖saluos facere: quoꝝ primus ego sū: ‖Sȝ idō misericordiā cōsecut⁹ sū: vt in me primo ostenderet christus iesus oēm paciam ad informationē coꝝ qui credituri sunt illi in vitā eternā. Regi aūt seculoꝝ imortali inuisibili soli deo honor ⁊ gl̄ia: i secula seclo ꝝ amē. Hoc p̄ceptū cōmendo tibi fili timothee ſm p̄cedētes in te ꝓphetias: vt milites in illis bonā militiā habēs fidem ⁊ bonā ꝯsciam. Quā q̄dā repellētes circa fidē naufragauerūt: ex quib⁹ ē hymene⁹ ⁊ alexāder q̄s tradidi sathane: vt discāt nō blasphemare. II

Obsecro igiᷣ primū oim fieri obsecratiōes orōes postulatiōes gr̄arū actiōes ꝓ oibus hoibus ꝓ regib⁹ ⁊ oibus q̄ in sublimitate constituti sūt vt quietā ⁊ trāquillā vitā agam⁹ in omni pietate ⁊ castitate‖ Hoc eni bonū est ⁊ acceptū corā saluatore nostro deo: qui oēs hoies vult saluos fieri: ⁊ ad agnitionē veritatis venire. Unus eni de⁹ vnus ⁊ mediator dei ⁊ hominū hō christus iesus: q̄ dedit redēptionē semetip̄m ꝓ oibus. Cui⁹ testimoniū tpib⁹ suis cōfirmatū ē: ‖in quo positus sū ego p̄dicator ⁊ ap̄lus. Ueritatē dico nō mentior: doctor gentiū in fide ⁊ veritate. Uolo ḡ viros orare in omi loco: leuātes puras man⁹ sine ira ⁊ disceptatiōe. ‖Silr̄ et mulieres in habitu ornato cū verecundia ⁊ sobrietate ornātes se ⁊ nō in tortꝭ crinib⁹ aut auro aut margaritis vel veste p̄ciosa: sed q̄ decet mlr̄es ꝓmittentes pietatē ꝑ opa bona‖ Mulier in silētio discat: cū oi subiectiōe. Docere autē mulieri nō ꝑmitto: neq̧ dn̄ari in virū: sed eē in silētio. Adā eni primus formatus ē: deinde eua: ⁊ adā nō ē seduct⁹ mulier aūt seducta i p̄uaricatiōe fuit. Saluabiᷣ aūt ꝑ filioꝝ generationē si ꝑmāserit in fide ⁊ dilectiōe ⁊ sanctificatione cum sobrietate. III

Fidelis sermo. Si quis ep̄atū desiderat bonum opus desiderat. ‖Oportet eni ep̄m irrep̄hensibilē esse: vni⁹ vxoris virū: sobriū: ornatū: prudentē: pudicū: hospitalē: doctorem: nō vinolentū: nō ꝑcussorē sȝ modestuȝ. nō litigiosū: nō cupidū: sȝ sue domui bn̄ p̄positū: filios hn̄tem subditos cū oi castitate. Si q̄s aūt domui sue p̄esse nescit: quō eccl̄ie dei diligentiā hēbit? Nō neophitū: ne in suꝑbiā elatus in iudiciū incidat diaboli. Oportet aūt ⁊ illuȝ testimoniū hr̄e bonum ab his qui foris sunt: vt nō in opprobriū incidat ⁊ in laqueū diaboli. Diacones silr̄ pudicos nō bilingues: non multo vino deditos: nō turpe lucrū sectātes: hn̄tes mysteriū fidei in cōscia pura. Et hi aūt ꝓbentur primū: ⁊ sic ministrent nullū crimē habentes. Mulieres silr̄ pudicas: nō detrahentes: sobrias: fideles in omnibus. Diacones sint vni⁹ vxoris viri: qui filiïs suis bene presint: ⁊ suis domibus. Qui

Ro. 7. c — Gal. 4. a — Exo. 10. a. 21 — a. Leui. 18. a — 1. Coꝝ. 5. c — 1. 4. c. — 1. Coꝝ. 7. e — 1. 5. a — 2. Timo. 1. c — 1. Pe. 3. a. — 2. Coꝝ. 14. f — Tit. 1. b

eni bene ministrauerint: gradū bonū si-
bi acquirēt: ꝛ multā fiduciā in fide que
est in christo iesu. Hec tibi scribo fili ti-
mothee: sperās me venire ad te cito. Si
D autē tardauero: vt scias quō oporteat te
in domo dei ꝯuersari que ē ecclīa dei vi
ui: colūna ꝛ firmamētū veritat. Et ma
nifeste magnū est pietat sacramētū: q̄
manifestatū est in carne: iustificatum est
in spiritu: apparuit angel: predicatū est
gētib⁹: creditū ē i mūdo: assūptū ē i glīa
B Spūs autē māifeste dicit ‖ qr IIII
1. Timo. 3. a f in nouissimis tempib⁹ discedent
2. Pe. 3. a quidā a fide: attendentes spiriti-
Jude. 1. f. bus erroris ꝛ doctrinis demoniorum in
hypocrisi: loquentiū mendaciū ꝛ caute-
riatā habentiū suam ꝯscientiā ꝓhiben-
tiū nubere: abstinere a cibis quos deus
creauit ad ꝑcipiendū cū grāꝝactione fi
delib⁹: ꝛ his qui cognouerūt veritatem.
B Quia ois creatura dei bona est: et nihil
reñciendū qd cū gratiaꝝactiōe ꝑcipit.
Sanctificat eni ꝑ verbū dei ꝛ oratione.
Hec ꝓponens fratrib⁹: bonus eris mini
ster christi iesu: enutritus verbis fidei ꝛ
2. Timo. 2. d bone doctrine quā assecut⁹ es. ‖ Ineptas
autē ꝛ aniles fabulas deuita. Exerce autē
teipm ad pietatē. Nā corꝑalis exercita-
C tio ad modicū vtilis est. Pietas autē ad
oia vtilis est: ꝓmissionē hn̄s vite q̄ nūc
3. 1. c est ꝛ future. ‖ Fidel sermo ꝛ oi acceptiōe
dign⁹. In hoc eni laboram⁹ ꝛ maledici-
mur: qr speram⁹ in deū viuū qui ē salua
tor oim hoim: maxime fideliū. Precipe
hec ꝛ doce. Nemo adolescētiā tuā cōtē-
nat: sed exēplū esto fideliū: in ꝟbo: i con
uersatiōe: in charitate: in fide: in castita
D te. Dū venio attēde lectiōi exhortationi
ꝛ doctrine. Noli negligere grām q̄ in te
est: q̄ data ē tibi ꝑ ꝓpham cū impositio
ne manuū presbyterij. Hec meditare: in
his esto: vt ꝓfect⁹ tu⁹ manifest⁹ sit oib⁹
Attende eni tibi ꝛ doctrine: insta in ill.
Hoc eni faciēs: ꝛ teipm saluum facies: ꝛ
eos qui te audiunt. V
B f Eniorē ne increpaueris: sz obse-
cra vt prem. Iuuenes vt frēs an⁹
vt mres: iuuēculas ꝛ sorores in oi casti-
tate. Uiduas honora: q̄ vere vidue sunt.
Si q̄ autē vidua filios aut nepotes habz
discat primū domū suā regere ꝛ mutuaz
5. 2. b. vicē reddere parētib⁹ ‖ Hoc eni acceptū
est corā deo. Que autē vere vidua ē ꝛ de-
solata speret in deū: ꝛ instet obsecratiōi-
bus ꝛ oroib⁹ nocte ꝛ die. Nā q̄ in deli-
tijs ē: viuēs mortua ē. Et hoc ꝑcipe: vt

irrephēsibiles sint. Si q̄s autem suoꝝ ꝛ
maxie domesticoꝝ curā nō hz fidē nega
uit: ꝛ ē infideli deterior. Uidua eligatur
nō min⁹ sexagita ānoꝝ q̄ fuerit vni⁹ vi- B
ri vxor: in oꝑib⁹ bonis: testioniū hn̄s: si
filio educauit: si hospitio recepit: si scō-
rū pedes lauit: si tribulatiōez patiētib⁹
sūministrauit: si oē op⁹ bonū subsecuta ē.
Adolescētiores autē viduas deuita. Cū
eni luxuriate fuerit i christo nubere vo-
lūt: hn̄tes dānatiōez: qr primā fidē irri-
tā fecert. Sil autē ꝛ ociose discūt circūire
domos: n̄ solū ociose sz ꝛ ꝟbose ꝛ curio-
se: loq̄ntes q̄ n̄ oportet. Uolo autē iunio-
res nubere: filios ꝓcreare: mresfamilias C
esse: nullā occasionē dare adūsario male
dicti grā. Iā. n. q̄dā ꝯuerse sunt retro p⁹
sathanā. Si q̄s fidel hz viduas sūmini-
stret ill: vt n̄ grauet ecclīa: vt his q̄ vere
vidue sūt sufficiat. Qui bn̄ p̄sūt pbri du
plici honore digni habeāt maxie q̄ labo
rāt i ꝟbo ꝛ doctria. Dicit. n. scripta ‖ Nō
alligabis os boui triturāti: ꝛ dign⁹ est Deut. 25. a
oꝑari⁹ mercede sua. Adūsus p̄sbrm accu 1. Cor. 9. b.
satiōez noli recipe nisi sub duob⁹ aut tri
b⁹ testib⁹ ‖ Peccātes corā oib⁹ argue: vt D
ꝛ ceti tiorē hēant. Testor corā dō ꝛ chri Deut. 19. b
sto iesu ꝛ elect āgel ei⁹: vt hec custodias
sine p̄iudicō: nihil faciēs i alterā ꝑtē de
clinādo. Man⁹ cito nemi iposuer: neq̄
cōicauer pctis alienis. Teipm castū cu
stodi. Noli adhuc aquā bibere: sed mo-
dico vino vtere ꝓpt stomachū tuū ꝛ fre-
quētes tuas ifirmitates. Quoꝝdā hoim
pctā maifesta sūt p̄cedētia ad iudiciū: q̄-
rūdā autē subsequunt. Silr ꝛ facta bona
maifesta sunt ꝛ que aliter se habent ab-
scondi non possunt. VI
q Uicūq̄ sūt sub iugo s̄ui dn̄os su B
os oi honore dignos arbitrent
ne nomē dn̄i ꝛ doctria blasphemet. Qui
autē fideles hn̄t dn̄os nō ꝯtēnēt qr frēs
sūt: sz mag s̄uiāt qr fideles sūt ꝛ dilecti
qr bn̄ficij ꝑticipes sūt: hec doce: ꝛ exhor-
tare. Si q̄s aliter docet: ꝛ nō acquiescit
sanis sermonib⁹ dn̄i nr̄i iesu christi: ꝛ ei
q̄ s̄m pietatē est doctrine: suꝑb⁹ nihil sci
ens sz languēs circa q̄stiones ꝛ pugnas
ꝟboꝝ: ex q̄b⁹ oriunt inuidie ꝯtentiōes B
blasphemie suspitiōes male ꝯflictiones
hoim mēte corruptoꝝ ꝛ q̄ a ꝟitate pri-
uati sūt: existimātium questū eē pietatē
Est autē q̄st⁹ magn⁹: pietas cū sufficiētia
‖ Nihil eni itulim⁹ i hūc mūdū: haud du Ecci. 5. c.
biū qr nec auferre q̄d possum⁹. Hn̄tes aūt Job. 1. d
alimēta ꝛ q̄b⁹ tegamur: his cōtēti sim⁹.

Nam qui volūt diuites fieri: incidūt in temptationē ⁊ in laqueū diaboli: ⁊ desideria multa inutilia ⁊ nociua: q̄ mergūt

Eccl. 10.b

hoies in interitū ⁊ ꝑditionē. ‖ Radix. n. oim maloꝝ est cupiditas: quā q̄dā appetentes errauerūt a fide ⁊ inseruerunt se

C

doloribꝰ multis. Tu aūt o hō dei hec fuge ‖ Sectare vo iusticiā: pietatē: fidē: charitatē: patiētiā: māsuetudinē. Certa bonū certamē fidei: apprehende vitā eternā in qua vocatꝰ es ⁊ ꝯfessus bonā ꝯfessionē corā multis testibꝰ. Precipio tibi corā deo q̄ iustificat oia ⁊ christo iesu q̄ testimoniū reddidit sub pontio pilato bonā ꝯfessionē: vt serues mādatū sine macula irreprehensibile vsq₃ in aduentū dn̄i nr̄i iesu christi: quē₃ suis tꝑibꝰ ostendet

2. Timo. 2. d

Apocl. 19. c

beatꝰ ⁊ solus potens ‖ rex regū ⁊ dn̄s dominantiū: q̄ solus habet imortalitatē: ⁊

Joh. 1. b

1. Joh. 4. c

lucē habitat inaccessibilē: ‖ quē nullus hoim vidit: s₃ nec videre pōt: cui honor ⁊ imperiū sempiternū: amē. Diuitibus

D

huiꝰ seculi p̄cipe nō sublime sape: neq₃ sperare in incerto diuitiaꝝ: sed i deo viuo qui p̄stat nobis oia abūde ad fruendū: bn̄ agere: diuites fieri in bonis opibus: facile tribuere: cōicare: thesaurizare sibi fundamētū bonū in futurū vt apprehendāt bonā vitā. O timothee depositū custodi deuitās ꝓphanas vocū nouitates ⁊ oppositiōes falsi nois scientie quā quidā ꝓmittētes circa fidē exciderūt. Gr̄a tecū. Amen.

Explicit epistola Pauli ad Timotheum prima. Incipit argumentū in epistolam secundam.

Item timotheo scribit de exhortatione martyriȷ̄ et oī regula veritatis: ⁊ quid futurū₃ sit tꝑibus nouissimis: ⁊ de sua passione: scribēs ei ab vrbe roma.

Explicit argumentū Incipit epistola Pauli ad Timotheū secūda. Capl'm I

A

Paulus apostolus

iesu christi ꝑ voluntatem dei s̄m ꝓmissionē vite q̄ est in christo iesu: timotheo charissimo filio: gr̄a ⁊ misc̄dia ⁊ pax a deo patre nostro ⁊ christo iesu dn̄o nr̄o. ‖ Gratias ago deo

Ro. 1. a

meo: cui seruio a ꝓgenitoribꝰ meis i cōscientia pura: ꝙ sine intermissiōe habeā tui memoriā in orōnibꝰ meis nocte ac

B

die desiderās te videre. Memor lachrymarū tuaꝝ: vt gaudio implear. Recordationē accipiēs eiꝰ fidei q̄ est in te nō ficta: que ⁊ habitauit primū in auia tua loide ⁊ mr̄e tua eunice: certꝰ sum aūt ꝙ ⁊ in te. Propter quā causa₃ āmoneo te: vt resuscites grām dei q̄ est in te ꝑ impositionē manuū meaꝝ. ‖ Nō eni dedit no-

Ro. 8. c

bis deꝰ sp̄m timoris sed vtutis ⁊ dilectionis ⁊ sobrietatis. Noli itaq₃ erubescere testimoniū dn̄i nr̄i neq₃ me vinctu₃ eiꝰ: sed collabora euāgelio s̄m virtutē dei: q̄

C

nos liberauit ⁊ vocauit vocatione sua

Ad Tit. 3.

scā ‖ nō s̄m oꝑa nr̄a: sed s̄m ꝓpositū suum ⁊ grām q̄ data ē nobis in christo iesu aū tꝑa secularia. Manifestata est aūt nūc ꝑ illuminatione₃ saluatoris nr̄i iesu christi: qui destruxit quidē mortem: illuminauit aūt vitā ⁊ icorruptionē ꝑ euāgeliū: ‖ in q̄ positꝰ sū ego p̄dicator ⁊ apo-

1. Timo. 2.

stolus ⁊ mgr̄ gentiū. Ob quā causā etiā hec patior: sed nō ꝯfundor. Scio eni cui credidi: ⁊ certꝰ sum q₂ potēs est depositum meū seruare in illū diē. Formā habe sanoꝝ vboꝝ q̄ a me audisti in fide ⁊ dilectione in christo iesu. Bonū depositū custodi ꝑ sp̄m scm̄ qui habitat in nobis.

D

Scis eni hoc ꝙ auersi sunt a me oēs q̄ in asia sunt: ex quibꝰ ē philetus et hermogenes. Det misc̄diam dn̄s onesifori domui: q₂ sepe me refrigerauit: ⁊ catenā meā nō erubuit: sed cū romā venisset sollicite me q̄siuit ⁊ inuenit. Det illi dominus inuenire misc̄dia₃ a deo in illa die. Et q̄nta ephesi ministrauit mihi: tu melius nosti. II

A

Tu ergo fili mi ꝯfortare in gratia q̄ est in christo iesu: ⁊ que audisti a me ꝑ multos testes hec cōmenda fidelibꝰ hoibꝰ: qui idonei erūt ⁊ alios docere. Labora sicut bonꝰ miles christi iesu. Nemo militās deo: implicat se negociȷ̄s secularibus: vt ei placeat cui se ꝓbauit. Nā ⁊ qui certat in agone nō coronabit̄ nisi legitime certauerit. ‖ Laborātē agri-

1. Cor. 9. b

colā oportet primū de fructibꝰ accipere. Intellige q̄ dico: dabit. n. tibi dn̄s i oibꝰ

B

intellectū. Memor esto dn̄m iesum christū resurrexisse a mortuis ex semine dauid s̄m euangeliū meū in q̄ laboro vsq₃ ad vincula q̄si male operās: sed vbū dei nō est alligatū. Ideo oia sustineo ꝓpter electos: vt ⁊ ip̄i salutē ꝯsequant̄ que est in christo iesu cū gl̄ia celesti. Fidelis sermo. Nā si cōmortui sumꝰ: ⁊ cōuiuemꝰ: si

C

sustinebimꝰ ⁊ ꝯregnabimꝰ: si negauerimus ⁊ ille negabit nos: si nō credimus:

Ille fidelis ꝑmanet negare seipm̄ nō po-
test. Hec cōmone testificās corā deo. No
li ꝯtendere ꝟbis: ad nihil eni vtile est ni
si ad subuersionē audientiuꝫ. Sollicite
aūt cura teipm̄ probabilē exhibere deo:
opariū incōfusibilē recte tractātē ꝟbuꝫ
veritatꝭ. Prophana autē ⁊ vaniloquia
deuita. Multū eni ꝓficiūt ad ipietatē:
⁊ sermo eoꝝ vt cancer serpit. Ex qbꝰ est
hymeneus ⁊ philetꝰ: qꝛ a ꝟitate excide-
rūt dicētes resurrectionē iā factā: ⁊ sub
uerterūt q̄rūdā fidē. Sꝫ firmū fūdamen
tū dei stat: hn̄s signaculū hoc. Cognouit
dn̄s q̄ sunt eiꝰ: et discedat ab iniquitate
ois qui inuocat nomen dn̄i. In magna
aūt domo nō solū sūt vasa aurea ⁊ argē
tea: sꝫ ⁊ lignea ⁊ fictilia: ⁊ q̄dā quidēꝫ in
honorē: q̄dā aūt in ꝯtumeliam. Si q̄s ꝭ
D emūdauerit se ab istꝭ: erit vas i honorē
sctificatū: ⁊ vtile dn̄o: ad om̄e opꝰ bonū
1.Timo.4.b paratū || Iuuenilia aūt dsideria fuge || se-
Ibidem.6.c ctare iusticiā: fidē: spem: charitatē: ⁊ pa-
cē cū his qui inuocāt dn̄m de corde pu-
Ad Titū.3.c ro || Stultas aūt ⁊ sine disciplina q̄stio-
nes deuita: sciēs qꝛ generāt lites. Seruū
aūt dn̄i nō oportet litigare: sꝫ māsuetuꝫ
esse ad oēs: docibilē: patientē cū mode-
stia corripiētē eos q̄ resistūt veritati: ne
qn̄ deꝰ det illis pniam ad cognoscēdā ve
ritatē: ⁊ resipiscāt a diaboli laqueis a q̄
A captiui tenent ad ipsiꝰ volūtatē. III
1.Timo.4.a || Hoc aūt scito qꝛ i nouissimis die
2.Pe.2.a h bꝰ istabūt tꝑa ꝑiculosa ⁊ erūt ho
Jude.1.f. mines seipos amātes: cupidi: ela
ti: sup̄bi: blasphemi: ꝑentibꝰ nō obediē-
tes: ingrati: scelesti: sine affictione: sine
pace: crimiatores: incōtinētes: imites: si
ne benignitate: ꝓditores: ꝓterui: tumi-
di ⁊ voluptatū amatores magis q̄ dei:
hn̄tes speciē q̄dē pietatꝭ: ꝟtuteꝫ aūt eiꝰ
B abnegātes. Et hos deuita. Ex his. n. sūt
q̄ penetrāt domos: ⁊ captiuas ducūt mu
lierculas oneratas pctis q̄ ducunt varijs
desiderijs: sꝑ discētes ⁊ nūq̄ ad sciaꝫ ve
Exo.7.b. ritatꝭ ꝑuenietes || Queadmodū aūt iam
nes ⁊ mambres restiterūt moysi: ita ⁊ hi
resistūt ꝟitati: hoies corrupti mente: re-
C probi circa fidē: sꝫ vltra nō ꝓficiēt. Insi-
pientia. n. eoꝝ māifesta erit oibꝰ: sicut ⁊
illoꝝ fuit. Tu aūt assecutꝰ es meā doctri
nā: institutiōeꝫ: ꝓpositū fidē: lōganimi-
tatē: dilcōem: patiaꝫ: ꝑsecutiōes: passio
nes: q̄lia mihi facta sunt antiochie: ico-
nij: listris: q̄les ꝑsecutiōes sustinui: ⁊ ex
oibꝰ me eripuit dn̄s. Et oēs q̄ pie volūt
viuere in christo iesu ꝑsecutioēꝫ patient.

Mali aūt hoies ⁊ seductores ꝓficiēt in D
peius: errātes ⁊ in errorē mittētes. Tu
vero ꝑmane in his q̄ didicisti: ⁊ credita
sūt tibi: sciēs a q̄ didicerꝭ. Et qꝛ ab ifan
tia sacras lr̄as nosti: que te pn̄t istruere
ad salutē ꝑ fidē q̄ ē in christo iesu. || Ois 2.Pe.1.d
eni scriptura diuinitꝰ inspirata vtilis ē
ad docēdū: ad arguēdū: ad corripiendū:
ad erudiendū in iusticia: vt ꝑfectꝰ sit hō
dei ad om̄e opus bonū instructꝰ. IIII
Testificor corā deo ⁊ iesu christo q̄ A
t iudicaturꝰ ē viuos ⁊ mortuos: ⁊
ꝑ aduentū ipiꝰ ⁊ regnū eiꝰ: p̄di-
ca verbū: insta opportune importune: ar
gue: obsecra: increpa in omi patia ⁊ do-
ctrina. Erit eni tp̄s cū sanā doctrinā nō
sustinebūt: sꝫ ad sua desideria coacerua-
būt sibi mgr̄os prurientes auribꝰ: ⁊ a ve-
ritate quidē auditū auertēt: ad fabulas
aūt ꝯuertent. Tu ꝟo vigila: in oibꝰ la- B
bora: opus fac euāgeliste: misteriū tuum
imple: sobriꝰ esto: Ego eni iam delibor: ⁊
tp̄s resolutiōis mee instat. Bonū certa-
mē certaui: cursū ꝯsūmaui: fidē seruaui
In reliq̄ reposita ē mihi corone iusticie:
quā reddet mihi dn̄s in illa die iustꝰ iu-
dex. Nō solū aūt mihi: sꝫ ⁊ his q̄ diligūt
aduentū eiꝰ. Festina ad me venire cito.
Demas eni me reliq̄t diligēs hoc seclm
⁊ abijt thessalonicā: crescēs in galatiā:
titus in dalmaciā: lucas est mecū solus.
|| Marcū assume ⁊ adduc tecū: est eni mi Colos.4.b
hi vtil in ministerio. Tychicū aūt misi C
ephesuꝫ. Penulā quā reliq̄ troade apud
carpū veniēs affer tecū: ⁊ libros: maxie
aūt mēbranas. Alexāder erariꝰ mlta ma
la mihi ōndit: reddet illi dn̄s ſm̄ opera
eiꝰ: quē ⁊ tu deuita. Ualde eni restitit ꝟ-
bis nr̄is. In prima mea defensiōe nemo
mihi affuit: sꝫ oēs me dereliq̄rūt: non ill
imputet. Dn̄s aūt mihi astitit ⁊ ꝯforta-
uit me: vt ꝑ me p̄dicatio impleat: ⁊ au-
diant oēs gentes: ⁊ liberatꝰ sū de ore le- D
onis. Liberauit me dn̄s ab oi oꝑe malo:
⁊ saluū faciet i regnū suū celeste: cui gl̄ia
in secl̄a secloꝝ. Amē. Saluta priscam ⁊
aquilā ⁊ onesifori domū. Erastꝰ remāsit
corinthi: trophimū aūt reliq̄ infirmum
myleti. Festina an̄ hyemē venire. Salu-
tāt te eubolꝰ ⁊ pudens ⁊ linꝰ ⁊ claudia ⁊
frēs oēs. Dn̄s iesus christus cū spū tuo.
Gratia vobiscū. Amen.

Explicit ep̄la pauli ad timotheū secūda

Incipit argumētū in ep̄lam ad Titū.

Titū cōmonefacit ⁊ instruit de cō
t stitutiōe: p̄sbyterij ⁊ de spirituali

ꝯuerſatiōe ⁊ hereticꝫ vitādis q̄ traditiōi
bꝰ iudaicꝫ credūt: ſcribēs ei a nicopoli.
Explicit argumētū. Incipit epl'a Pau-
li ad Titum. Capl'm I

A Aulus ſeruus dei

p apl's aūt ieſu chriſti: ſm fidē ele-
ctoꝝ dei: ⁊ agnitionē veritatꝫ: q̄
ſm pietatē eſt in ſpem vite eterne: quā
ꝓmiſit q̄ nō mentit' deꝰ an̄ tpa ſecl'aria
manifeſtauit aūt tpibꝰ ſuis v'bū ſuū i
ꝑdicatiōe: q̄ credita eſt mihi ſm ꝑceptū
ſaluatorꝫ nr̄i dei: tito dilecto filio ſm cō
munē fidē: gr̄a ⁊ pax a deo pr̄e ⁊ chriſto
B ieſu ſaluatore nr̄o. Huiꝰ rei gr̄a reliq̄ te
crete vt ea q̄ deſunt corrigas: ⁊ ꝯſtituas
ꝑ ciuitates ꝑſb'ros ſicut et ego diſpoſui
tibi ſi q̄s ſine crimīe ē vniꝰ vxoris vir: fi
lios hn̄s fideles nō in accuſatōe luxurie
1. Timo. 3. a aut nō ſubditos. || Oportet eni ep̄m ſine
crimīe eſſe ſicut dei diſpēſatorē: nō ſuꝑ-
bū: nō iracūdū: nō vinolentū: nō ꝑcuſſo
rē: nō turpis lucri cupidū: ſꝫ hoſpitalē:
benignū: ſobriū: iuſtū: ſctm̄: ꝯtinētē: am
plectentē eū q̄ ſm doctrinā ē fidelē ſer-
monē: vt potens ſit exhortari in doctrina
C ſana: ⁊ eos qui ꝯtradicūt arguere. Sunt
eni mlti etiā inobediētes: vaniloq̄ ⁊ ſe-
ductores: maxie qui de circūciſiōe ſunt
q̄s oportet redargui: q̄ vniuerſas domoſ
ſubuertūt: docentes q̄ nō oportet turpis
lucri gr̄a. Dixit quidā ex ill' ꝓpriꝰ ip̄oꝝ
ꝓph'a. Cretenſes ſꝑ mendaces: male be-
ſtie: ventrꝫ pigri. Teſtimoniū hoc veꝝ ē
D Quā ob cām increpa illos dure vt ſani
ſint in fide: nō intēdētes iudaicꝫ fabul'
⁊ mādatis holm auerſantiū ſe a v'itate.
Ro. 14. d || Oīa mūda mūdis: coinquinatꝫ āt ⁊ in-
fidelibꝰ nihil eſt mūdū ſꝫ inquinate ſūt
eoꝝ ⁊ mens ⁊ ꝯſcia. Cōfitent' ſe noſſe de
um: factꝫ aūt negāt cū ſint abomiati et
incredibiles ⁊ oīe opꝰ bonū reprobi.

A U aūt loquere q̄ decent ſa- II
t nā doctrinā. Senes vt ſobrij ſint
pudici: prudentes: ſani in fide: in
dilectione: in patiētia. Anus ſil'r in ha-
bitu ſctō: nō crimiatrices: nō mlto vino
ſeruientes: bn̄ docētes vt prudētiā doce
ant. Adoleſcētulas: vt viros ſuos amēt
filios ſuos diligāt: prudentes: caſtas: ſo-
brias: domꝰ curā hn̄tes benignas: ſub-
ditas viris ſuis: vt nō blaſphemet' v'bū
B dei. Iuuenes ſil'r hortare vt ſobrij ſint.
In oibꝰ teip̄m ꝑbe exemplū bonoꝝ ope
rū: in doctrina: i integritate: in grauita
te. Uerbū ſanū irreꝑhenſibile vt is q̄ ex
aduerſo eſt vereat' nihil hn̄s malū dice- C
re de nobis || Seruos dn̄is ſuis ſubditos Eph. 6. a
eſſe: in oibꝰ placentes: nō ꝯtradicentes: Coloſ. 3. d
nō fraudātes: ſꝫ in oibꝰ fidē bonā oſten 1. Pe. 2. c
dentes: vt doctrinā ſaluatorꝫ nr̄i dei or-
nent in oibꝰ. Apparuit eni gr̄a dei: ⁊ ſal
uatoris nr̄i oibꝰ hoibꝰ erudiens nos: vt
abnegātes impietatē ⁊ ſecularia deſide-
ria: ſobrie ⁊ iuſte ⁊ pie viuamꝰ in hoc ſe D
culo: expectātes beatā ſpem ⁊ aduentū
gl'ie magni dei ⁊ ſaluatorꝫ nr̄i ieſu chri-
ſti qui dedit ſemetipſū ꝓ nobis vt nos
redimeret ab oī iniquitate: ⁊ mūdaret ſi
bi ppl'm acceptabilē ſectatores bonorū
opeꝝ. Hec loquere et exhortare: ⁊ argue
cū oī imperio. Nemo te ꝯtēnat. III

Dmone illos principibꝰ et pote A
a ſtatibꝰ ſubditos eſſe: dicto obedi
re ad oīe opꝰ bonū paratos eſſe
neminē blaſphemare: nō litigioſos eſſe
ſed modeſtos: oēm oſ̄tdentes māſuetu-
dinē ad oēs hoies. Eramꝰ eni aliq̄n et
nos inſipientes: increduli: errātes: ſerui
entes deſiderijs ⁊ voluptatibꝰ varijs: in
malicia ⁊ inuidia agentes: odibiles: odi
entes inuicem. Cū aūt benignitas ⁊ hu B
manitas apparuit ſaluatorꝫ nr̄i dei || nō 2. Timo
ex opibꝰ iuſticie q̄ fecimꝰ nos: ſꝫ ſm mi-
ſericordiā ſuā ſaluos nos fecit ꝑ lauacꝝ
regeneratiōis ⁊ renouatiōis ſp̄ūſci quē
effudit in nos abūde ꝑ ieſū chriſtū ſal-
uatorē nr̄m: vt iuſtificati gr̄a ipſiꝰ here-
des ſimꝰ ſm ſpem vite eterne. Fidel' ſer-
mo eſt. Et de his volo te ꝯfirmare: vt cu C
rent bonis opibꝰ ꝑeſſe qui credunt deo.
Hec ſūt bona ⁊ vtilia hoibus || Stultas 2. Timo
aūt queſtiones ⁊ genealogias ⁊ ꝯtentio
nes ⁊ pugnas legꝫ deuita. Sunt eni in-
utiles ⁊ vane. Hereticū hoiem poſt vnā
⁊ ſecundā correptionē deuita ſciens q2
ſubuerſus eſt qui eiuſmodi eſt: et delin-
quit cū ſit ꝓprio iudicio ꝯdemnatꝰ. Cū D
miſero ad te artemā aut tychicū: feſtina
ad me venire nicopolim. Ibi eni ſtatui
hyemare. Zenam legiſperitū ⁊ appollo
ſollicite ꝑmitte: vt nihil illis deſit. Di-
ſcant aūt ⁊ nr̄i bōis opibꝰ ꝑeſſe ad vſus
neceſſarios vt nō ſint infructuoſi. Salu
tant te qui mecū ſunt oēs. Saluta eos
qui nos amāt in fide. Gr̄a dei cū oibus
vobis. Amen.

Explicit epl'a Pauli ad Titum. Inci
pit argumētū in epl'am ad Philemonē.

Hilemoni familiares litteras fa
p cit pro oneſimo ſeruo eius: ſcri-
bens ei ab vrbe Roma d' carcere

per ſupraſcriptum oneſimum.

Explicit argumentum. Incipit epl'a Pauli ad Philemonem. Cap'm I

A

Paulus vinctus chriſti ieſu ⁊ timothe⁹ frater philemoni dilecto adiutori nr̄o: ⁊ appie ſorori chariſſime ⁊ archippo cõmilitoni nr̄o: ⁊ eccl'ie q̄ ĩ domo tua ẽ: grã vobiſ ⁊ pax a d̄ p̄re noſtro et dñ̄o ieſu chriſto. Gratias ago deo meo ſemꝑ memoriã tui faciẽs in orationibus meis audiens charitatẽ tuã ⁊ fidem quã habes in dñ̄o ieſu ⁊ in oẽs ſanctos: ut cõicatio fidei tue euidẽs fiat in agnitione oĩs operis boni in chriſto ieſu. Gaudiũ eni magnũ habui ⁊ ꝯſolationes in charitate tua: q: viſcera ſanctorꝫ req̄euerũt ꝑ te frater. Propter qđ multã fiduciã habẽs in chriſto ieſu imperãdi tibi qđ ad rem ꝑtinet: ꝓpter charitatem magis obſecro cũ ſis talis vt paulus ſenex: nũc aũt ⁊ vinctus ieſu chriſti: obſecro te ꝓ meo filio quem genui vinculis oneſimo q̄ tibi aliq̄n inutilis fuit: nunc aũt ⁊ mihi ⁊ tibi vtilis: quẽ remiſi tibi. Tu aũt illũ vt mea viſcera ſuſcipe. Quẽ ego voluerã mecũ detinere: vt ꝓ te mihi miſtraret in vinculis euãgelij. Sine cõſilio aũt tuo nihil volui facere: vti ne velut ex neceſſitate bonũ tuuꝫ eſſet: ſed voluntarium. Forſitan enim ideo diſceſſit ad horã a te: vt in eternum illũ recipies iam nõ vt ſeruũ: ſed ꝓ ſeruo chariſſimũ fratrẽ: maxime mihi. Quãto aũt magis tibi ⁊ in carne ⁊ in dñ̄o. Si ergo habes me ſociũ: ſuſcipe illũ ſicut me. Si aũt aliq̄d nocuit tibi aut debet: hoc mihi imputa. Ego paulus ſcripſi mea manu: ego reddam vt nõ dicã tibi q̄ ⁊ teipſũ mihi debes. Ita frater ego te fruar in dñ̄o: refice viſcera mea ĩ chriſto. Cõfidens ĩ obediẽtia tua ſcripſi tibi: ſciẽs q̄m ⁊ ſuꝑ id qđ dico facies. Simul ⁊ para mihi hoſpitiũ nam ſpero ꝑ orõnes v̄ras donari me vobis. Salutat te epaphras cõcaptiu⁹ me⁹ in chriſto ieſu: marc⁹ ariſtarchus: demas ⁊ lucas adiutores mei. Gratia dñ̄i noſtri ieſu chriſti cum ſpiritu veſtro. Amen.

B

C

D

Explicit epl'a Pauli ad philemonem. Incipit argumẽtũ ĩ epl'am ad Hebreos.

In primis dicenduꝫ eſt cur apl'us paulus in hac epl'a ſcribẽda nõ ſeruauerit morem ſuũ: vt vel vocabuluꝫ nois ſui vel ordinis deſcriberet dignitatẽ. Hec cauſa ẽ: q̄ ad eos ſcribẽs qui ex circũciſiõe crediderant q̄ſi gentium apl'us ⁊ nõ hebreoruꝫ: ſciens quoq̄ eorũ ſuꝑbiã ſuãq̄ꝫ humilitatẽ ipſe demõſtrans meritũ officij ſui noluit anteferre. Nam ſimili mõ etiã iohãnes apl'us ꝓpter humilitatẽ in epl'a ſua nomen ſuũ eadẽ ratione nõ ꝓtulit. Hanc ergo epl'am fertur apl's ad hebreos cõſcriptã hebraica lingua miſiſſe: cuius ſenſum ⁊ ordinẽ retinens lucas euãgeliſta poſt exceſſuꝫ apl'i pauli greco ſermone compoſuit.

Explicit argumentũ. Incipit epl'a Pauli ad Hebreos. Cap'm I

A

Multipharie multiſq̄ꝫ modis olim de⁹ loquẽs patrib⁹ in ꝓphetis: nouiſſime diebus iſtis locutus eſt nobis in filio quẽ cõſtituit heredẽ vniuerſorꝫ: per quẽ fecit ⁊ ſecula. Qui cũ ſit ſplẽdor glie ⁊ figura ſubſtãtie ei⁹: portãſq̄ꝫ omĩa verbo virtutĩ ſue: purgationẽ pctõꝝ faciens ſedet ad dexterã maieſtatĩ ĩ excelſis tanto melior angelis effect⁹: quãto differenti⁹ p̄ illis nomẽ hereditauit. Cui enĩ dixit aliq̄n angelorꝫ ‖ filius meus es tu: ego hodie genui te? Et rurſum ‖ Ego ero illi in patrẽ: ⁊ ipſe erit mihi in filiuꝫ: Et cũ iterũ introducit primogenitũ ĩ orbeꝫ terre dicit ‖ Et adorẽt eũ oẽs angeli dei. Et ad angelos q̄dẽ dicit. ‖ Qui facit angelos ſuos ſpũs: ⁊ miniſtros ſuos flamma ignis. Ad filiuꝫ aũt ‖ Thronus tuus de⁹ in ſeculum ſeculi: virga equitatĩ virga regni tui. Dilexi iuſticiã ⁊ odiſti iniq̄tateꝫ ꝓpterea vnxit te de⁹: de⁹ tuus oleo exultationis p̄ ꝑticib⁹ tuis ‖ Et tu ĩ principio dñ̄e terrã fundaſti: ⁊ opa manuũ tuaruꝫ ſunt celi. Ipſi ꝑibũt tu aũt ꝑmanebis: ⁊ omẽs vt veſtimẽtuꝫ veteraſcẽt. Et velut amictum mutabis eos ⁊ mutabunt: tu aũt idem ipſe es ⁊ anni tui nõ deficiẽt. Ad quẽ aũt angelorꝫ dixit aliq̄n ‖ ſede a dextris meis: quoadusq̄ꝫ ponã inimicos tuos ſcabellũ pedũ tuorꝫ. Nõne oẽs ſũt ãminiſtratorij ſpũs ĩ miſteriũ miſſi ꝓpter eos qui hereditatẽ capiũt ſalutis? II

Ps. 2.
Act. 13. e
2. Reg. 7. b
Ps. 96.
Ps. 103.
Ps. 44.
Ps. 101.
Ps. 109.

B

C

D

A

Propterea abundãti⁹ oportet obſeruare nos ea q̄ audiuimus: ne forte ꝑeffluam⁹. Si enim qui ꝑ angelos dictus eſt ſermo: fact⁹ eſt firm⁹: ⁊ ſi oĩs p̄uaricatio ⁊ ĩobediẽtia accepit

iustā mercedis retributionē: quō nos ef-
fugiem⁹ si tantā neglexerimus salutem.
Que cū initiū accepisset enarrādi p dnm
ab eis qui audierūt in nos ꝯfirmata est
ꝯtestāte deo signis ꝛ portentis ꝛ varijs
ꝟtutib⁹ ꝛ spūsſci distributiōib⁹ ſm suaꝫ
volūtatē. Nō eni angelis subiecit deus
orbeꝫ terre futuꝝ: de ꝗ loqmur. Testat⁹
Ps.8. est aūt in quodā loco quis dicēs: ‖Quid
est hō ꝙ memor es ei⁹: aut fili⁹ hoīs: qm̄
visitas eū? Minuisti eū paulominus ab
angelis: glia ꝛ honore coronasti eū ꝛ cō-
1.Cor.15.d stituisti eū sup opa manuū tuaruꝫ ‖Oia
subiecisti sub pedibus eius: In eo eni ꝙ
oia ei subiecit: nihil dimisit nō subiectū
ei. Nunc aūt necdū videm⁹ oia subiecta
Phili.2.a ei ‖Eum aūt qui modico ꝗ angeli mino
ratus est videm⁹ iesum ꝓpter passioneꝫ
mortꝭ glia ꝛ honore coronatū vt grā dei
C ꝓ omnib⁹ gustaret morteꝫ. Decebat eni
eum ꝓpter quē omnia ꝛ p queꝫ omnia:
qui multos filios in gliam adduxerat:
auctorem salutꝭ eoꝝ p passionē consum
mari. Qui eni sanctificat ꝛ qui sanctifi-
cātur ex vno omes. Propter quā causaꝫ
non cōfundiṫ fratres eos vocare: dicēs
Ps.21. ‖Nūciabo nomen tuū fratrib⁹ meis: in
medio ecclesie laudabo te. Et iterum.
Esa.8.d Ego ero fidens in eum. Et iterum ‖ Ec-
D ce ego ꝛ pueri mei: quos dedit mihi de⁹.
Quia ergo pueri coicauerūt carni ꝛ san
guini: ꝛ ipse similiter participauit eisdē
Osee.13.d ‖vt per mortem destrueret eū qui habe-
1.Cor.15.g bat mortis imperiū. id est diabolum: et
liberaret eos qui timore mortꝭ per totā
vitā obnoxij erāt seruituti. Nusꝗ enim
angelos apphendit: sed semen abrae ap
prehendit. Unde debuit p oia fratribus
silari: vt misericors fieret ꝛ fidelis pōti-
fex ad deū: vt repropitiaret delicta ppli.
In eo eni in quo passus est ipse ꝛ tēptat⁹
potēs est ꝛ eis qui temptanṫ auxiliari.
III
A Nde frēs scti: vocationis
celestis pticipes: ꝯsiderate aplm
ꝛ pōtificē ꝯfessionis nr̄e iesū: qui
fidelis est ei qui fecit illū sicut ꝛ moyses
in oī domo eius. Amplioris eni glie iste
ꝑ moyse dignus habit⁹ est: quāto ampli
orem honorē hꝫ domus: qui fabrificauit
illā. Ois nāqꝫ dom⁹ fabricaṫ ab aliquo.
Zac.12.b Qui aūt oia creauit: deus est ‖Et moyses
quidē fidelis erat ī tota domo ei⁹ tanꝗ
B famulus in testimonium eoꝝ ꝗ dicende
erāt. Christ⁹ ꝟo tanꝗ fili⁹ in domo sua.
Que domus sumus nos si fiduciā ꝛ glo-
riam spei vsqꝫ ad finem firmā retineam⁹.

Quapropter sicut dicit spūssanctus. ‖Ho- Ps.94.
die si vocē eius audieritꝭ nolite obdura 1.4.b
re corda vr̄a: sicut in exacerbationeꝫ ſm
diem temptationis in deserto. Ubi tem-
ptauerūt me patres vestri: ꝓbauerunt ꝛ
viderūt opa mea ꝗdraginta annis. Pro
pter qđ infensusus fui generationi huic C
ꝛ dixi sp errāt corde ‖Ipsi aūt nō cogno- Ps.94
uervnt vias meas: quibus iuraui in ira
mea si introibūt in requiem meā. Uide-
te fratres: ne forte sit in aliquo vr̄m cor
malū incredulitatꝭ discedendi a deo vi-
uo. Sed adhortami vosmetipsos per sin
gulos dies donec hodie cognomiaṫ: vt
non obdureṫ quis ex vobis fallacia pctī
Participes eni christi effecti sum⁹: si tn̄
initiū substātie eius vsqꝫ ad fineꝫ firmū
retineam⁹: dū diciṫ: hodie si vocem eius
audieritꝭ nolite obdurare corda vestra: D
quemadmodū ī illa exacerbatione. Qui-
dam eni audientes exacerbauerūt: sꝫ nō
vniuersi qui ꝓfecti sunt ab egypto per
moysen. Quibus aūt infensus est ꝗdra-
ginta annis. Nonne illis qui peccaueṙt
quoꝝ cadauera ꝓstrata sunt in deserto?
Quibus aūt iurauit nō introire in reqꝫ-
em ipsius: nisi illis qui īcreduli fuerūt?
Et videm⁹ quia nō potuerūt introire in
requiem ipsi⁹ ꝓpter incredulitatē. IIII
Timeamus ꝫ: ne forte relicta pol- A
t licitatione introeundi in requiē
eius existimeṫ aliꝗs ex nobis de-
esse. Etenī ꝛ nobis nūciatū est quemad-
modum ꝛ illis: sed nō ꝓfuit illis sermo
auditus nō admixtus fidei ex his ꝗ au-
dierūt. Ingrediemur eni in requieꝫ qui
credidimus: quēadmodum dixit: Sicut
iuraui in ira meaꝛ si introibūt in requi
em meā. Et quidē opibus ab institutio
ne mūdi pfectꝭ: dixit eni in quodam lo- B
co de die septima sic ‖ Et reqeuit de⁹ die Gen.2.a
septima ab oibus opibus suis. Et ī isto
rursū ‖Si introibunt in requiem meam. Ps.94.
Qm̄ ꝫ superest introire quosdā in illaꝫ: ꝛ
hi quib⁹ priorib⁹ ānūciatū est: nō intro-
ierūt ꝓpter incredulitatem: iterū termi-
nat diem quendā hodie in dauid dicen-
do: post tantū tpis sicut supra dictū est:
‖ hodie si vocē eius audieritꝭ nolite ob S.3.b
durare corda vr̄a. Nā si eis iesus requiē
ꝑstitisset: nunꝗ de alia loqreṫ post hac
die. Itaqꝫ relinqtur sabbatissmus popu- C
lo dei. Qui eni ingressus est in requiem
eius: etiā ipse requieuit ab opib⁹ suis: si
cut ꝛ a suis deus: Festinemus ꝫ ingredi
in illā requiē: vt ne in idipsū quis inci-

dat incredulitatꝭ exemplũ. Uiuꝰ est enim sermo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior omni gladio ancipiti: ⁊ ꝑtingēs vsqȝ ad diuisionem aīe ac spūs: cōpagū quoqȝ ac medullarū: ⁊ discretor cogitationū ⁊ intentionū cordis‖ Et nō est vlla creatura inuisibilis in cōspectu eius: oīa aūt nuda et apta sūt oculis eius ad quē sermo‖ Habentes ꝗ pōtificem magnū qui penetrauit celos iesum filiū dei: teneamus spei nostre ꝯfessionē. Nō eni habemꝰ pōtificē qui nō possit cōpati infirmitatibus nostris: temptatū aūt ꝑ oīa ꝓ similitudine absqȝ pctō. Adeamus ergo cum fiducia ad thronū gr̄e eius: vt misericordiā ꝯsequamur: ⁊ gr̄am inueniamus in auxilio opportuno.

D — Eccl.15.d — Ps.33. — I.8.a

V

B — Omnis nanqȝ pontifex ex hoībus assumptꝰ ꝓ hoībꝰ ꝯstituit̄ in his ꝗ sunt ad deū vt offerat dona et sacrificia ꝓ pctis. Qui ꝯdolere possit his qui ignorāt ⁊ errant: qm̄ ⁊ ipse circūdatus est infirmitate: ⁊ ꝓpterea debet quēadmoduȝ ꝓ ꝓplo: ita etiā ⁊ ꝓ semetipso offerre pro peccatis. Nec quisqȝ sumit sibi honorem: sed qui vocat̄ a deo tanqȝ aaron. Sic ⁊ christus nō semetipsū clarificauit vt pōtifex fieret: sed qui locutus est ad eū‖ Filius meꝰ es tu: ego hodie genui te. Quēadmodū ⁊ in alio loco dicit ‖Tu es sacerdos in eternū: ſm ordinem melchisedech. Qui in diebus carnis sue preces supplicatiōesqȝ ad euȝ qui possit illum saluū facere a morte: cum clamore valido ⁊ lachrymis offerens: exauditus est ꝓ sua reuerentia. Et quidē cū esset filius dei: didicit ex his ꝗ passus est: obedientiā: ⁊ cōsūmatus factus est oībus temperātibꝰ sibi causa salutꝭ eterne: appellatus a deo pōtifex iuxta ordinē melchisedech. De quo nobis grandis sermo et interꝑtabilis ad dicēdū: qm̄ imbecilles facti estꝭ ad audiēdū. Etenī cū deberetꝭ magistri esse ꝓpter tp̄s: rursū indigetꝭ vt vos doceami ꝗ sint elemēta exordij ſmonum dei: ⁊ facti estis quibꝰ lacte opus sit: nō solido cibo. Oīs eni qui lactis est particeps: expers est sermonis iusticie. Paruulus eni est. Perfectoꝝ aūt ē solidus cibus: eoꝝ qui ꝓ ipsa ꝯsuetudie exercitatos habent sensus ad discretioneȝ boni ac mali.

B — Ps.2. — §.1.b — Ps.109.

C

D

VI

B — Quapropt̄ intermittētes inchoationis christi sermonē: ad ꝑfectionē feramur‖ nō rursū iacientes fundamētū pnie ab opibꝰ mortuis ⁊ fidei ad deū: baptismatū doctrine: īpositionis qȝ manuū: ac resurrectiōis mortuorum: et iudicij eterni. Et hoc faciemꝰ: si qdē ꝑmiserit deꝰ. Impossibile eni ē eos ꝗ semel sūt illuminati: gustauerīt etiā donum celeste: ⁊ ꝑticipes facti sūt spūſcti: gustauerūt nihilominꝰ bonū dei vbum ꝟtutesqȝ secli vēturi ⁊ ꝓlapsi sūt: rursus renouari ad pnieȝ: rursū crucifigētes sibimetipsis filiū dei ⁊ ostētui hn̄tes. Terra eni sepe venientē sup se bibēs imbrē ⁊ germinās herbā opportunā illis a qbꝰ colit̄ accipit bn̄dictionē a deo: ꝓferens aūt spinas ac tribulos reꝓba ē ⁊ maledicto ꝓxima: cuiꝰ consūmatio i ꝯbustionem. Cōfidimꝰ aūt de vobis dilectissimi meliora ⁊ viciniora saluti: tā ⁊ si ita loqmur. Non eni iniustus deꝰ vt obliuiscat̄ opis vr̄i ⁊ dilectiōis quā ōndistꝭ in noīe ipsiꝰ: qui ministrastis sctīs: ⁊ ministratis. Cupimꝰ aūt vnūquēqȝ vr̄m eādē ostētare sollicitudinē ad expletionē spei vsqȝ i finē vt nō segnes efficiami: veꝝ imitatores eoꝝ qui fide ⁊ patiētia hereditabūt ꝓmissiones‖ Abrae nāqȝ ꝓmittēs deus qm̄ neminē habuit ꝑ quē iuraret maiorem: iurauit ꝑ semetipsū dicēs: nisi bn̄dicens bn̄dicā te: ⁊ multiplicās multiplicabo te: ⁊ sic lōganimiter ferēs adeptꝰ ē repromissionē. Hoīes eni ꝑ maiorē sui iurant: ⁊ oīs ꝯtrouersie eoꝝ finis ad cōfirmationē est iuramētū. In ꝗ abundātiꝰ volēs deꝰ ōndere pollicitationis heredibus imobilitateȝ cōsilij sui: interposuit iusiurandū: vt ꝑ duas res imobiles quibus impossibile est deū mentiri: fortissimuȝ solatium habeamꝰ qui ꝯfugimus ad tenendā ꝓpositā spem: quā sicut anchorā habemꝰ aīe tutā ac firmā ⁊ incedētem vsqȝ ad interiora velaminis: vbi ꝓcursor ꝓ nobis introiuit iesus ſm ordineȝ melchisedech: pōtifex factꝰ i eternū.

B

C

Gen.22.c

D

VII

A — Hic eni melchisedech rex salez sacerdos dei sūmi ꝗ obuiauit abrae regresso a cede regum ⁊ benedixit ei: cui ⁊ decimas omniuȝ diuisit abraā: primū quidem qui interꝑtat̄ rex iusticie: deinde aūt ⁊ rex salem: qđ ē rex pacis: sine pr̄e: sine matre sine genealogia: neqȝ initium dierū neqȝ finem vite habens: assimilatus autem filio dei manet sacerdos imꝑpetuū. Intuemini aūt quātus sit hic: cui decimas dedit de ꝓcipuis abraā patriarcha. Et quidem de filijs leui sacerdotiū accipientes: mādatū habent decimas sumere a ꝓplo ſm legeȝ

Gen.14.d

id est fratrib⁹ a suis: q̄q̄ ⁊ ipsi exierint de lumbis abrae. Cuius autē generatio nō annumeraẜ in eis: decimas sumpsit ab abraā: ⁊ hunc qui habebat repromis-
B siones bñdixit. Sine vlla aūt ꝯtradictione qḋ min⁹ ē a meliore bñdiciẜ. Et hic quidē decimas morientes hoies accipiūt ibi aūt ꝯtestaẜ q̄ viuit. Et vt ita dictū sit: ꝑ abraā ⁊ leui q̄ decimas accepit: decimat⁹ ē. Adhuc eni in lūbis pris erat: qñ obuiauit ei melchisedech. Si ḡ cōsūmatō ꝑ sacerdotiū leuiticū erat ppls.n. sub ipso legē accepit: q̄d adhuc necessariū fuit ƀm ordinē melchisedech aliū surgere sacerdotē ⁊ nō ƀm ordinē aarō dici? Trāslato eni sacerdotio: necesse est vt ⁊ legꝭ trāslatio fiat. In q̄.n. hec dicūẜ de alia tribu ē: de q̄ null⁹ altario p̄sto fuit. Manifestū est eni q̄ ex iuda ortus sit dñs nr: in q̄ tribu nihil de sacerdotibus
C moyses locut⁹ ē. Et ampli⁹ adhuc manifestū ē: si ƀm similitudinē melchisedech exurgat ali⁹ sacerdos q̄ nō ƀm legē mādati carnal̃ fact⁹ est: s̄ ƀm ṽtutē vite insolubilis. Cōtestaẜ eni ‖ qm̄ tu es sacerdos

Ps̄.109.

ineternū ƀm ordinē melchisedech. Reꝓbatio quidē fit p̄cedentꝭ mādati: ꝓpter infirmitatē ei⁹ ⁊ inutilitatē. Nihil eni ad ꝑfectū ad adduxit lex. Introductio ṽo melioꝭ spei ꝑ quā ꝓximam⁹ ad deū. Et quātū ē: nō sine iureiurādo? Alij quidē sine iureiurādo sacerdotes facti sūt. Hic aūt cū iureiurādo ꝑ eū qui dixit ad illū

Ps̄.109.

‖ Iurauit dñs ⁊ nō penitebit eū: tu es sacerdos in eternū. Intātū melioris testa-
D menti spōsor fact⁹ est iesus. Et alij quidē plures facti sunt sacerdotes: idcirco q̄ morte ꝓhiberenẜ ꝑmanere: hic autē eo q̄ maneat ineternū sempiternū h̄z sacerdotiū. Unde ⁊ saluare in ꝑpetuū pōt accedēs ꝑ semetipsū ad deū semꝑ viuens ad interpellādū ꝓ nobis. Talis eni decebat vt nobis esset pōtifex: scūs: inocens: īpollut⁹: segregat⁹ a pctōrib⁹: ⁊ excelsior celis fact⁹. Qui nō h̄z necessitatē q̄tidie quēadmodū sacerdotes pri⁹ ꝓ suis delictis hostias offerre: deinde pro populi. Hoc eni fecit semel offerendo. Lex enim constituit homines sacerdotes infirmitatem habentes: sermo autem iurisiurādi qui post legem est: filium ineternum perfectum. VIII

A
S.4.b

c Apitulū aūt sup ea q̄ dicūẜ ‖ Talem habem⁹ pōtificē: q̄ ꝯsedit in dextera sedis magnitudinis in celis sanctorū mister: ⁊ tabernaculi veri: qḋ fixit deus ⁊ nō hō. Ois eni pōtifex ad offerendū munera ⁊ hostias ꝯstituiẜ. Uñ necesse ē ⁊ hūc habere aliq̄d qḋ offerat. Si ḡ esset suꝑ terrā nec esset sacerdos cū eēnt qui offerēt ƀm legē munera qui exēpla-
B ri ⁊ vmbre deseruiūt celestiū: sicut respōsum ē moysi cū ꝯsūmaret tabernaculū. ‖ Uide inquit oia facito ƀm exēplar: qḋ tibi ostēsum ē in mōte. Nūc aūt melius sortit⁹ ē misteriū quāto ⁊ melioris testamēti mediator ē: qḋ in meliorib⁹ repromissiōib⁹ sancitū ē. Nā si illud pri⁹ culpa vacasset: nō vtiq̄ secūdi loc⁹ inq̄reretur. Uituperās eni eos dicit ‖ Ecce dies

Exo.25.d
Act.7.f
Hiere.31.e

C venient dicit dñs: ⁊ ꝯsūmabo suꝑ domū isrl: ⁊ suꝑ domū iuda testamētū nouum nō ƀm testamētū qḋ feci pr̄ibus eoꝝ in die q̄ apꝓhendi manū eoꝝ vt educerem illos de terra egypti: qm̄ ipsi nō ꝑmāserunt ī testamēto meo: ⁊ ego neglexi eos dicit dñs. Quia hoc ē testamentū qḋ disponā domui isrl post dies illos dicit dñs
D dādo leges meas ī mentē eoꝝ ⁊ ī corda eoꝝ suꝑscribā eas ‖ ⁊ ero eis ī deū: ⁊ ipsi erunt mihi in populum. ‖ Et nō docebit vnusquisq̄ proximū suū: ⁊ vnusq̄sq̄ fratrem suum: dicens: cognosce dominum: quoniā omnes scient me a minore vsq̄ ad maiorem: quia propitius ero iniquitatibus eorum et peccatorum eorū iam non memorabor. Dicendo autem nouū veterauit prius. Quod autem antiquaẜ ⁊ senescit: ꝓpe interitum est. IX

Apocs.21.b
Hiere.31.f

A
h Abuit quidem ⁊ prius iustificationes culture: ⁊ sanctum seculare. Tabernaculum enim factū est primum: in quo erant candelabra et mensa ⁊ propositio panum que dicitur sancta: post velamentum autem secundum tabernaculū quod dicitur sancta sanctorum: aureum habens thuribulū ⁊ arcam testamenti circūtectam ex omni ꝑte auro: in q̄ vrna aurea habēs māna ⁊ virga aaron que fronduerat: et ta-
B bule testamenti: super que erant cherubin glorie obumbrantia ꝓpitiatoriū: de quibus non est modo dicendum per singula. His vero ita compositis in priori quidē tabernaculo semꝑ introibāt sacerdotes sacrificiorum officia cōsummantes: in secundo autem semel in anno solus pontifex nō sine sanguine quē offerret pro sua ⁊ populi ignorātia: hoc significante spiritusancto: nondum ꝓpalatam esse sanctorum viam adhuc pri-
C ore tabernaculo habēte statum. Que pa

rabola est tꝑis instantis: iuxta quã munera ⁊ hostie offerunt: que nõ pñt iuxta ɔsciam ꝑfectũ facere seruientẽ: solũmodo in cibis ⁊ in potibꝰ ⁊ i varijs baptismatibꝰ ⁊ iusticijs carnis vsqꝫ ad tempꝰ correctiõis impositꝭ. Christꝰ aũt assistẽs pontifex futuroꝝ bonoꝝ ꝑamplius ⁊ ꝑfectius tabernaculũ nõ manufactũ: id est nõ huiꝰ creatiõis: neqꝫ ꝑ sanguinẽ hircoꝝ aut vituloꝝ: sed ꝑ ꝓpriũ sanguinẽ introiuit semel in scã: eterna redẽptiõe

D inuẽta. Si eni sanguis hircoꝝ ⁊ taurorũ ⁊ cinis vitule aspsus: inqnatos sctificat ad emũdationẽ carnis‖ quãtomagꝭ

1. Pe. 1. d · 1. Joh. 1. c · Apocꝭ. 1. b

sanguis christi q ꝑ spm sctm semetipsuꝫ obtulit immaculatũ deo: emũdauit ɔsciẽtiã nr̃am ab oꝑibꝰ mortꝭ ad seruiendũ deo viuẽti? Et iõ noui testamẽti mediator est: vt morte intercedẽte in redẽptionẽ earũ ꝑuaricationuꝫ q erant sub priori testamẽto repromissionẽ accipiãt q vocati sũt eterne hereditatis. Ubi eni

E testamẽtũ est mors necesse est itercedat

Gal. 3. b

testatorꝭ. ‖ Testamẽtũ enim in mortuis ɔfirmatũ est. Alioqn nõdũ valet: dũ viuit qui testatꝰ est. Uñ nec primũ qdeꝫ sine sanguine dedicatũ est. Lecto eni omni mãdato legꝭ a moyse vniuersa pplo: accipiẽs sanguinẽ vituloꝝ ⁊ hircoꝝ cũ aqua ⁊ lana coccinea et hysopo: ipm qꝫ

Exo. 24. b

librũ ⁊ oẽm pplm aspsit dicẽs ‖ Hic san-

F guis testamẽti qd mãdauit ad vos deꝰ. Etiã tabernaculũ ⁊ oia vasa ministerij sanguie silr aspersit. Et oia pene in sanguine ſm legẽ mũdant: et sine sanguinis effusiõe nõ fit remissio. Necesse est ergo exemplaria qdẽ celestiuꝫ his mũdari: ipsa aũt celestia melioribꝰ hostijs qꝫ istꝭ. Nõ eni in manufacta scã iesus introijt exẽplaria veroꝝ: sed in ipm celũ: vt appare

G at nũc vultui dei ꝓ nobis. Neqꝫ vt sepe offerat semetipm: quẽadmodũ pontifex intrat in scã ꝑ singlos ãnos i sanguine alieno. Alioqn oportebat eũ frequẽter pati ab origine mũdi. Nũc aũt semel in ɔsũmatiõe secloꝝ ad destitutiõeꝫ pcti ꝑ hostiã suã apparuit. Et quẽadmodũ statutũ ẽ hoibꝰ semel mori: pꝰ hoc aũt iudicium‖ sic ⁊ christꝰ semel oblatꝰ est ad multoꝝ exhauriẽda pctã: scdo sine pctõ apparebit oibꝰ expectãtibꝰ se in salutẽ.

Ro. 5. b · 1. Pe. 3. d

A · X

Umbram eni hñs lex futurorũ bonoꝝ nõ ipam imaginẽ reꝝ ꝑ singulos annos eisdeꝫ ipis hostijs quas offerũt indesinẽter: nũqꝫ põt accedẽtes ꝑfectos facere. Alioqn cessassent offerri: ideo qꝫ nullã haberẽt vltra ɔscientiã peccati cultores semel mũdati. Sed in ipsis cõmemoratio pctõꝝ ꝑ singulos annos fit. ‖ Impossibile eni ẽ sanguinẽ taurorũ ⁊ hircorũ auferri peccata.

Leuitꝭ. 19. c

Ideo ingrediens mundũ dicit. ‖ Hostiaꝫ ⁊ oblationẽ noluisti: corpus aũt aptasti mihi. ‖ Holocaustomata ⁊ ꝓ peccato nõ tibi placuerũt. Tũc dixi: Ecce venio ‖ In capite libri scriptũ est de me: vt faciã deus voluntatẽ tuã. Superius dicens: qꝛ hostias ⁊ oblatiões ⁊ holocaustomata ⁊ pro peccato noluisti: nec placita sunt tibi que ſm legem offerunt: tũc dixi: ecce venio: vt faciã deus voluntatẽ tuã: aufert primũ vt sequens statuat. In q voluntate sanctificati sumꝰ: ꝑ oblationeꝫ corporis christi iesu semel. Et ois quideꝫ sacerdos ꝑsto est qtidie mistrans: ⁊ easdeꝫ sepe offerẽs hostias q nõ possunt auferre pctã. Hic aũt vnã ꝓ peccatꝭ offerens hostiã in sempiternũ sedet i dextera dei: de cetero expectans ‖ donec ponant inimici eius scabellũ pedũ eius. Una enim oblatione ɔsummauit in sempiternum sanctificatos. Contestat aũt nos ⁊ spiritussctũs. Postqꝫ eni dixit: ‖ Hoc autẽ testamentuꝫ qd testabor ad illos post dies illos dicit dñs dabo leges meas in cordibus eoꝝ: ⁊ in mentibꝰ eoꝝ suꝑscribaꝫ eas ⁊ pctõrũ ⁊ iniquitatũ eoꝝ iã non recordabor ampliꝰ. Ubi auteꝫ hoꝝ remissio: iã non est oblatio ꝓ pctõ. ‖ Habẽtes itaqꝫ fratres fiduciã: in introitu sctõꝝ in sanguine christi quaꝫ initiauit nobis viam nouã ⁊ viuenteꝫ: ꝑ velamen: id est carnem suã ⁊ sacerdotẽ magnũ suꝑ domũ dei accedamꝰ cũ vero corde in plenitudine fidei aspersi corda a ɔscia mala ⁊ abluti corpus aqua mũda: teneamꝰ spei nostre ɔfessionem indeclinabilẽ. Fidelis eni est q repromisit. Et ɔsideremꝰ inuicẽ in ꝓuocationẽ charitatꝭ ⁊ bonoꝝ operũ: nõ deserentes collectionẽ nr̃am sicut ɔsuetudinis est quibusdã: sed cõsolãtes: ⁊ tantomagis quãto videritꝭ appropinquantẽ diẽ. Uolũtarie eni peccãtibꝰ nobis post acceptã noticiã veritatis iã nõ relinquit ꝓ peccatis hostia: terribil aũt quedã expectatio iudicij ⁊ ignis emulatio: q ɔsumptura est aduersarios. ‖ Irritam quis faciens legem moysi sine vlla miseratione: duobꝰ vel tribꝰ testibꝰ morit: quãtomagis putatis deteriora mereri supplicia q filiũ dei ɔculcauerit: ⁊ ɔsanguinẽ testamẽti pollutũ duxerit: in quo

Ps. 39. · B · Ibidem · Ibidem · C · Ps. 109. · s. 9. · D · E · Deutꝭ. 17. b · Mat. 18. b · 2. Corꝭ. 13. a

F ſctificatus ē ⁊ ſpūi gratie ꝯtumeliā fece
Deutẽ.32.e ritꝰ Scimꝰ eni qui dixit: mihi vindictā
Ro.12.d. et ego retribuā. Et iteꝝ qꝛ iudicabit do
ſ.6.a minꝰ pplm ſuū. Horrendū eſt incidere
in manus dei viuētis. Rememoꝛamini
aut pꝛiſtinos dies i quibꝰ illuminati ma-
gnū certamē ſuſtinuiſtis paſſionū: et in
altero quidē oppꝛobꝛijs ⁊ tribulationi-
bus ſpectaculū facti: in altero aūt ſocij
G taliter ꝯuerſantiū effecti. Nā ⁊ vinctis
ꝯpaſſi eſtis: ⁊ rapinā bonoꝝ vroꝝ cum
gaudio ſuſcepiſtis: cognoſcētes vos hr̄e
melioꝛē ⁊ manētē ſubſtātiā. Nolite ita-
ꝗ amittere ꝯfidētia vr̄am: q̄ magnam
habet remūneratione. Pacia eni vobis
neceſſaria ē: vt volūtatē dei faciētes re
poꝛteris ꝓmiſſionē. Adhuc eni modicū
aliquātulūꝗ qui venturꝰ ē veniet ⁊ nō
Abacuc.2.a tardabit iuſtꝰ aūt meꝰ ex fide viuit. Qꝫ
Ro.10.b ſi ſubtraxerit ſe: non placebit anie mee
Gal.3.b Nos aūt nō ſumus ſubtractiōis filij in
ꝑditionē: ſꝫ fidei in acq̄ſitiōe aīe. XI
A Eſt aūt fides ſperādaꝝ ſubſtātia
e reꝝ argumētū nō apparentium.
In hac.n. teſtimoniū ꝯſecuti ſūt
Geñ.1.a ſenes. Fide: intelligimꝰ aptata eē ſecu-
la vbo dei: vt ex inuiſibilibus viſibilia
Geñ.4.a fierent Fide: plimā hoſtiā abel q̄ cayn
obtulit deo: ꝑ quā teſtimoniū ꝯſecutꝰ ē
eſſe iuſtꝰ: teſtimoniū ꝑhibēte muneribꝰ
eiꝰ deo: ⁊ ꝑ illā defunctꝰ adhuc loquit.
Geñ.5.d Fide: enoch trāſlatꝰ eſt ne videret moꝛ-
Sap̄.4.b tē ⁊ nō inueniebat: qꝛ trāſtulit illū dñs
Ecci.44.c. Ante trāſlationē eni teſtimoniū habuit
1.Mach.2.f placuiſſe deo. Sine fide aūt impoſſibile
B eſt placere deo. Credere eni opoꝛtet acce
dentē ad deū: qꝛ eſt: ⁊ inq̄rētibꝰ ſe remu
Geñ. 6.b neratoꝛ ſit Fide noe rñſo accepto d̄ his
Ecci.44.c que adhuc nō videbant metuēs apta-
uit arcā in ſalutē domꝰ ſue: ꝑ quā dāna
uit mūdū: ⁊ iuſticie que ꝑ fidē ē heres ē
Geñ.12.a.et inſtitutꝰ Fide q̄ vocat abꝛaaꝫ obediuit
13.a in locū exire quē acceptururꝰ erat in here
ditatē ⁊ exijt neſciēs q̄ iret. Fide: demo
ratus ē in terra repꝛomiſſiōis tanq̄ in
aliena: in caſul habitādo cū yſaac ⁊ ia-
cob coheredibꝰ repꝛomiſſiōis eiuſdem.
C Expectabat.n. fundamēta hn̄tē ciuita-
Geñ.21.a tē cuiꝰ artifex ⁊ ꝯditoꝛ deꝰ Fide: et ipſa
ſara ſteril vtutē in ꝯceptiōe ſemis acce
pit etiā p̄ter tp̄s etatis: qm̄ fidelē credi-
dit eſſe eū q̄ repꝛomiſerat. Pꝛopter qd̄ ⁊
ab vno oꝛti ſunt: ⁊ hoc emoꝛtuo tāq̄ ſi-
dera celi in multitudineꝫ: ⁊ ſicut arena
que ē ad oꝛam marꝫ innūerabil. Iuxta
fidē defuncti ſūt oēs iſti: nō acceptꝫ re-
pꝛomiſſiōibꝰ: ſed a lōge eas aſpiciētes ⁊
ſalutātes ⁊ ꝯfitentes: qꝛ ꝑegrini ⁊ hoſpi
tes ſunt ſuꝑ terrā. Qui eni hoc dicūt: ſi-
gnificant ſe patriā acq̄rere. Et ſiquideꝫ
ipſiꝰ meminiſſent de q̄ exierūt habebāt
vtiꝗ tp̄s reuertēdi. Nūc aūt melioꝛem D
appetūt.i. celeſtē. Ideo nō cōfundit deꝰ
vocari deꝰ eoꝝ. Parauit.n. illis ciuita-
tē. Fide: obtulit abꝛaā yſaac cū tēpta- Geñ.22.a
ret ⁊ vnigenitū offerebat in q̄ ſuſceꝑat Ecci. 44.d
repꝛomiſſiōes ad quē dictū ē: qꝛ i yſaac
vocabit tibi ſemen: arbitrās qꝛ ⁊ a moꝛ
tuis ſuſcitare potens ē deꝰ. Vn̄ eū et in
parabolā accepit Fide: ⁊ de futurꝫ bn̄di Geñ.27.e
xit yſaac iacob ⁊ eſau. Fide: iacob mo- Ibidē.48.c
riens ſinglos filioꝛū ioſeph benedixit: ⁊ et.49.a
adoꝛauit faſtigiū virge eiꝰ Fide ioſeph Geñ. 50.d
moꝛiens de ꝓfectiōe filioꝝ iſrl memoꝛa E
tus eſt ⁊ de oſſibꝰ ſuis mandauit Fide: Exo.2.a
moyſes natꝰ occultatꝰ eſt menſibꝰ tribꝰ
a parentibꝰ ſuis eo ꝙ vidiſſent elegan-
tem infantē: ⁊ nō timuerūt regꝫ edictū.
Fide: moyſes grādis factꝰ negauit ſe eſſe
filiū filie pharaonis: magis eligēs affli-
gi cū pplo dei: q̄ tꝑalis peccati hr̄e io-
cunditateꝫ: maioꝛes diuitias eſtimans
theſauro egyptioꝝ impꝛoperiuꝫ chꝛiſti.
Aſpiciebat eni i remunerationē. Fide:
reliquit egyptū: nō veritꝰ animoſitatē re-
gis. Inuiſibilē eni tanq̄ vidēs ſuſtinu-
it. Fide: celebꝛauit paſca ⁊ ſanguis effu Exo.12.b
ſionē ne qui vaſtabat pꝛimitiua tange- F
ret eos. Fide: tranſierunt mare rubꝛum Exo.14.g
tanq̄ ꝑ aridā terraꝫ: qd̄ experti egyptij
deuoꝛati ſunt. Fide: muri hiericho coꝛ- Joſue.6.c
ruerūt circūitu dieꝝ ſeptem. Fide: raab Ibidem.2.a
meretrix nō ꝑijt cū incredul excipiēs et.6.d.
exploꝛatoꝛes cū pace. Et q̄d adhuc dicā?
Deficiet eni me tempꝰ enarrantē: de ge
deon: baruch: ſamſon: iepte: dauid: ſa-
muel: ⁊ ꝓphetis: qui ꝑ fidē vicerunt re-
gna: opati ſunt iuſticiā: adepti ſunt re-
pꝛomiſſiōes. Obturauerūt oꝛa leonū: ex-
tinxerūt impetū ignis. Effugauerūt aci
em gladij: ꝯualuerūt de infirmitate: foꝛ-
tes facti ſūt in bello. Caſtra verterūt ex- G
teroꝝ acceperūt mulieres de reſurrecti-
one moꝛtuos ſuos. Alij aūt diſtēti ſunt
nō ſuſcipientes redēptionē: vt melioꝛeꝫ
inuenirēt reſurrectionē Alij vero ludi
bꝛia ⁊ verbera experti inſuꝑ ⁊ vincula et
carceres: lapidati ſūt: ſecti ſūt: temptati
ſunt: in occiſione gladij moꝛtui ſūt. Cir-
cuierūt in melotꝫ: in pellibus capꝛinis:
egentes: anguſtiati: afflicti: q̄bꝰ dignus
nō erat mūdus: in ſolitudinibus erran

tes: in montibꝰ ⁊ speluncis: ⁊ in cauernis terre. Et hi oēs testimoniū fidei ꝓbati: nō acceperūt repromissionē: deo ꝓ nobis meliꝰ aliqd ꝓuidente: vt nō sine nobis ꝯsummarentur.

XII

A i Deoq; ⁊ nos tantā hn̄tes imposi tā nubē testiū ‖ deponētes omne pondus ⁊ circūstans nos pctm̄ ꝑ patientiā curramꝰ ad ꝓpositū nobis certamen: aspiciētes in auctorē fidei: ⁊ ꝯsummatorē iesum: q̄ ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucē: ꝯfusione cōtempta atq; in dextera sedis dei sedet. Recogitate enim eū qui talē sustinuit a pctōribus aduersus semetipm ꝯtradictionē: vt ne fatigemini animis vr̄is deficiētes.

[Eph. 4. f — Coloß. 3. b — I. Pe. 2. a]

B Nōdū enī vsq; ad sanguinē restitistis aduersus peccatū repugnātes: ⁊ obliti estis ꝯsolatiōis q̄ vobis tanq̄ filijs loquit̄ dicēs. ‖ Fili mi noli negligere disciplinā dn̄i: neq; fatigeris dū ab eo argueris. ‖ Quē eni diligit dn̄o: castigat: flagellat aūt oēm filiū quem recipit. In disciplina perseuerate. Tanq̄ filijs vobis offert se deus. Quis eni filiꝰ quē nō corripit pater? Q; si extra disciplinā estis: cuiꝰ ꝑticipes facti sūt oēs: ergo adulteri ⁊ nō filij estis.

[Prou. 3. b — Apoc. 3. d]

C Deinde pr̄es quidē carnis nr̄e eruditores habuimꝰ ⁊ reuerebamur eos. Nū multomagis obtēperabimꝰ pr̄i spirituū ⁊ viuemꝰ? Et illi quidē in tp̄e paucoꝝ dieꝝ ꝯm voluntatē suā erudiebāt nos: hic aūt ad id qd̄ vtile est in recipiēdo sctificationē eiꝰ. Ois aūt disciplina in p̄nti quidē videt̄ nō esse gaudij: sed meroris: postea aūt fructū pacatissimū exercitatis ꝑ eā reddet iusticie.

D Propter qd̄ remissas manꝰ ⁊ soluta genua erigite: gressus rectos facite pedibꝰ vr̄is: vt nō claudicans quis erret: magis aūt sanet̄. ‖ Pacē sequimini cū oībus ⁊ sctimoniā: sine qua nemo videbit deū. Contemplantes ne q̄s desit gr̄e dei: ne q̄ radix amaritudis sursū germinans nō impediat ⁊ ꝑ illā inq̄nētur multi. ‖ Ne q̄s fornicator aut ꝓphanus vt esau: qui ꝓpter vnā escā vendidit primitiua sua. Scitote eni qm̄ ⁊ postea cupiens hereditare bn̄dictionē reprobatꝰ est.

[Ro. 12. d — Gen. 25. d]

E ‖ Nō eni inuenit pn̄ie locū: q̄q̄ cum lachrymis inq̄sisset eā ‖ Nō eni accessistis ad tractabilē ⁊ accessibilē ignē ⁊ turbinē ⁊ caliginē ⁊ ꝓcellā ⁊ tube sonū ⁊ vocem vboꝝ: ‖ quā qui audierūt excusauerūt se ne eis fieret verbū. Nō enim portabant qd̄ dicebat̄: ‖ ⁊ si bestia tetigerit

[Gen. 27. f — Exo. 19. b — Exo. 20. c — Exo. 19. b]

F montē lapidabitur. Et ita terribile erat qd̄ videbat̄. Moyses dixit: Exterritꝰ sū ⁊ tremebundus. Sed accessistis ad sion montē ⁊ ciuitatē dei viuētis hierl̄m celestem ⁊ multoꝝ miliū angeloꝝ frequētiā: ⁊ eccl̄iam primitiuoꝝ q̄ cōscripti sūt in celis: ⁊ iudicē oīm deū ⁊ sp̄m iustorū ꝑfectoꝝ: ⁊ testamēti noui mediatorē iesum: ⁊ sanguis aspersionē: meliꝰ loquentē q̄ abel. Uidete ne recusetis loquētē.

G Si eni illi nō effugerūt recusantes eum qui sup terrā loq̄bat̄: multomagis nos q̄ de celis loquentē nobis auertimꝰ: cuiꝰ vox mouit terrā tūc: nūc aūt r̄promittit dicēs: ‖ Adhuc semel ⁊ ego mouebo non solū terrā sed ⁊ celū. Qd̄ autē adhuc semel dicit: declarat mobiliū trāslationē tanq̄ factoꝝ: vt maneāt ea q̄ sūt imobilia. Itaq; regnū imobile suscipiētes habemꝰ grām: ꝑ quam seruiamꝰ placētes deo cū metu et reuerentia. ‖ Eteni deus noster ignis ꝯsumens est.

[Aggei. 2. b. — Deut. 4. d]

XIII

A c Charitas fraternitatis maneat in vobis ‖ ⁊ hospitalitatē nolite obliuisci. Per hāc eni placuerūt q̄dā angelis hospitio receptis. Memētote vinctorū tanq̄ simul vincti: ⁊ laborantiū tanq̄ ⁊ ipsi in corpe morātes. Honorabile cōnubiū in oībus: ⁊ thorꝰ immaculatꝰ. Fornicatores eni ⁊ adulteros iudicabit deꝰ. Sint mores sine auaricia: cōtēti p̄ntibꝰ. Ipse eni dixit. ‖ Nō te deserā neq; derelinquā: ita vt ꝯfidēter dicamꝰ. ‖ Dn̄s mihi adiutor est: nō timebo q̄d faciat mihi hō.

[Ro. 12. c — I. Pe. 4. b. — Josue. 1. a — Ps. 117.]

B Memētote ꝑpositoꝝ vr̄oꝝ q̄ vobis locuti sūt verbū dei: q̄ꝝ intuentes exitū ꝯuersatiōis: imitami fidē. Iesus christꝰ heri ⁊ hodie: ipse ⁊ in secula. Doctrinis varijs ⁊ ꝑegrinis nolite abduci. Optimū est enim gr̄a stabilire cor: nō escis q̄ nō ꝓfuerūt ambulātibꝰ i eis. Habemꝰ altare: de q̄ edere nō hn̄t potestatē q̄ tabernaculo deseruiūt ‖ Quoꝝ eni aīaliū infert̄ sanguis ꝓ pctō in sancta ꝑ pontificē: horū corpa cremant̄ extra castra. Propter qd̄ et iesus vt sctificaret ꝑ suū sanguinē ppl̄m extra portā passus est.

[Nu. 19. a.]

C Exeamus igit̄ ad eū extra castra: improperiū eiꝰ portātes ‖ Nō eni habemꝰ hic manentē ciuitatē: sed futurā inq̄rimus Per ip̄m ḡ offeramꝰ hostiā laudis semꝑ deo: id est fructū labioꝝ ꝯfitentiū nomi eiꝰ. Beneficientie aūt ⁊ cōmunionis nolite obliuisci. Talibꝰ eni hostijs ꝓmeretur deꝰ. Obedite ꝑpositis vr̄is: ⁊ subiacete eis. Ipsi eni ꝑuigilāt q̄si rōem ꝓ aiabus vr̄is reddituri: vt cum gaudio hoc

[Mich. 2. e]

faciāt: ⁊ nō gemētes. Hoc eni non expedit vobis. Orate ꝓ nobis. Cōfidimꝰ eni qꝛ bonā ꝯsciaꝫ habemꝰ in oibꝰ bñ volētes cōuersari. Ampliꝰ aūt deprecoꝛ vos hoc facere: q̄ celeriꝰ restituar vobis. Deus aūt pacis q̄ eduxit de mortuis pastorē magnū ouiū in sanguine testamenti eterni eterni dñm nr̄m iesū christū: aptet vos in oi bono vt faciatis eiꝰ voluntatē: faciēs in vobis qđ placeat corā se ꝑ iesū christū: cui ē glīa in secl̄a seclo᷑. Amē. Rogo aūt vos frēs v t sufferatis v̄bū solacij Eteni ꝑ paucꝫ scripsi vobis Cognoscite frēm vr̄m timotheū dimissū cū q̄ si celeriꝰ venerit. videbo vos: Salutate oēs ꝑpositos vr̄os: ⁊ oēs sctōs. Salutant vos de italia frēs. Gr̄a cū omnibus vobis Amen.

Explicit epl̄a Pauli ad Hebreos. Incipit ꝑfacio beati hieronymi ꝑsbyteri in librū Actuum apostolorū.

Ps. 83. C Anit psalmista: ‖ ambulabunt de v̄tutibus in virtutes. Post apl̄i Pauli epl̄as dudū vobis vno volumine trāslatas dommon ⁊ rogatiane charissimi: actꝰ apl̄o᷑ cōpellitis vt trāsferā in latinū: quem librū nulli dubiū ē a luca antiocheno arte medico: qui postea inseruiens paulo apl̄o christi factꝰ est discipulus fuisse editū. Ceruices ꝑmit imposita sepiꝰ oneris magnitudo: qꝛ studia inuido᷑ reꝑhensione digna putāt ea q̄ scribimꝰ. Illoꝝ nunq̄ȝ odio et detractiōe: iuuāte christo meū silebit eloquiū.

Actus apl̄o᷑ nudā quidē videnꝫ sonare historiā: ⁊ nascentꝫ eccl̄ie infantiaꝫ texere: sed si nouerimꝰ scriptorē eo᷑ lucam esse medicū: ‖ cuiꝰ laus ē in euangelio: aniaduertimꝰ ꝑiter ola v̄ba illiꝰ aīe languentꝫ esse medicinā. (2. Cor. 8. c)

Item alius prologus.

L Ucas antiochensis natiōe syrus cuiꝰ laus in euāgelio canit: apud antiochiam medicine artis egregiꝰ: ⁊ apl̄o᷑ christi discipulus fuit: postea vsq̄ȝ ad ꝯfessionem paulū secutꝰ apl̄m: sine crimine in v̄ginitate ꝑmanēs: deo maluit seruire. Qui septuaginta ⁊ q̄ttuoꝛ annos etatis agens in bithynia obijt plenus spūscō: quo instigāte in achaie partibꝰ euāgelium scribēs grecꝫ fidelibꝰ incarnationē dñi fideli narratiōe ondit: eundemq̄ȝ ex stirpe dauid descendisse monstrauit. Cui nō immerito scribēdo᷑ actuū apl̄icoꝝ ptās in misterio daꝫ: vt deo in deū pleno: ⁊ filio perditiōis extincto: oꝛone ab apl̄is facta: sorte dñice electiōis numerꝰ cōplereꝫ ‖ Sicq̄ȝ paulꝰ ꝯsūmationē apostolicꝫ actibꝰ daret: quēdiu ꝯtra stimulū calcitrantē dñs elegisset. Qđ legentibꝰ ⁊ requirentibꝰ deū breui potiꝰ volui ostēdere sermone: q̄ȝ prolixiꝰ aliq̄d fastidientibꝰ ꝑdidisse: ‖ sciens q̄ȝ oꝑantē agricolam oporteat primū de suis fructibꝰ edere. Quē ita diuina subsecuta est gr̄a vt nō solū coꝛꝑibus: sed etiā aīabꝰ eius ꝓficeret medicina. (Act. 9. a. — 2. Timo. 2. a)

Incipit liber actuum apl̄o᷑ beati Luce euangeliste. Capl̄m I

P Rimum quidem

A sermonē feci de oibꝰ o theophile que cepit iesus facere ⁊ docere vsq̄ȝ in diē qua ꝑcipiens apl̄is ꝑ spm̄ sctm̄ q̄s elegit assumptꝰ est. Quibꝰ ⁊ ꝑbuit seiꝑm viuuꝫ post passionē suā in multꝫ argumētꝫ: ꝑ dies q̄draginta apparēs eis: ⁊ loquēs de regno dei ‖ Et ꝯuescēs ꝑcepit eis a hierosolymis ne discederēt: sꝫ expectarēt ꝓmissioneꝫ pr̄is quā audistꝫ inq̄t ꝑ os meuꝫ ‖ qꝛ iohēs quidē baptizauit aq̄: vos aūt baptizabimini spūsctō nō pꝰ mltos hos dies. Igiꝫ qui ꝯuenerāt interrogabant eū dicētes. Dñe: si i tꝑe hoc restitues regnū isrl̄. Dixit aūt eis. Nō est vr̄m nosse tꝑa vel momēta q̄ pr̄ posuit in sua potestate: sed accipietꝫ v̄tuteꝫ suꝑuenientis spūsscti in vos ‖ ⁊ eritis mihi testes i hierusalē ⁊ in omi iudea et samaria ⁊ vsq̄ȝ ad vltimū terre. Et cū hec dixisset: vidētibꝰ illis eleuatꝰ est: ⁊ nubes suscepit eū ab oculis eo᷑. Cūq̄ȝ intuerenꝫ in celum B euntē illū: ecce duo viri astiterūt iuxta illos in vestibꝰ albis: q̄ ⁊ dixerunt. Viri galilei q̄d statis aspiciētes in celū? Hic iesus q̄ assumptꝰ est a vobis in celuꝫ: sic veniet quēadmodū vidistꝫ eū euntēꝫ in celū. Tunc reuersi sunt hierosolymaꝫ a monte q̄ vocaꝫ oliueti q̄ ⁊ iuxta hierl̄m sabbati hn̄s iter. Et cū introissent in cenaculū ascēderūt vbi manebat petrꝰ ⁊ iohēs ⁊ iacobꝰ ⁊ andreas philippus ⁊ thomas bartholomeꝰ ⁊ mattheꝰ: iacobꝰ alphei ⁊ simon zelotes ⁊ iudas iacobi. Hi oēs erāt ꝑseuerantes vnanimiter in oꝛōne cū mulieribꝰ ⁊ maria mr̄e iesu et fratribꝰ eiꝰ. In diebꝰ illis exurgēs petrꝰ C

(Luc. 24. g. — I. 11. b. 19. a — Luc. 24. g — I. 2. c. ⁊. 10. f)

In medio fratrum dixit. Erat aūt turba
hoim simul fere centū viginti. Uiri frēs
oportet īpleri scripturā quā p̄dixit spūs
sanct⁹ p os dauid de iuda qui fuit dux
eoꝝ qui ꝯprehenderūt iesū q̄ cōnūerat⁹
erat in nobis: ⁊ sortit⁹ ē sortē ministerij
huius. Et hic q̄dem possedit agrū d̄ mer
cede iniq̄tatis: ⁊ suspensus crepuit medi
us: ⁊ diffusa sunt oia viscera eius. Et no
tū factū est oibus habitantib⁹ hierl'm:
Mat. 25. a. ‖ ita vt appellaret ager ille lingua eorū
D acheldemach: hoc est ager sanguis. Scri
Ps̄. 68. ptū est eni in libro psalmoꝝ‖ Fiat cōmo
ratio eoꝝ deserta: ⁊ non sit qui inhabi-
Ps̄. 108. tet in ea. ‖Et ep̄atū eius accipiat alter.
Oportet ḡ ex his viris qui nobiscū sūt
ꝯgregati in oi tp̄e quo intrauit ⁊ exiuit
inter nos dn̄s iesus incipiens a baptis-
mate iohis: vsq̄ in diē qua assumpt⁹ est
a nobis testē resurrectiōis eius nobiscū
j. 4. g. ⁊. 6 b fieri ex istis‖ Et statuerūt duos: ioseph q̄
vocat barnabas: qui cognomiat⁹ est iu
stus: ⁊ matthiā. Et orātes dixerunt. Tu
dn̄e q̄ corda nosti oim: ostēde quē elege-
ris ex his duobus vnū accipere locū mi
nisterij huius ⁊ aplatus: de quo p̄uari-
catus est iudas vt abiret in locū suū. Et
dederunt sortes eis. Et cecidit sors sup
matthiā: ⁊ annumeratus est cum vnde-
cim apostolis II

A T cū ꝯplerent dies pentecostes
e erant oēs pariter in eodē loco. Et
factus ē repēte de celo son⁹: tan
q̄ aduenientis spūs vehemētis: ⁊ reple-
uit totā domū vbi erāt sedētes. Et ap-
paruerūt illis dispertite lingue tanq̄ ig-
j. 4. f. 19. a nis seditq̄ supra singulos eoꝝ‖ Et reple
ti sūt oēs spūscto: ⁊ ceperunt loq̄ varijs
linguis prout spūsscūs dabat eloqui il-
lis. Erāt aūt in hierl'm habitātes iudei
viri religiosi: ex oi natione q̄ sub celo ē.
Facta aūt hac voce cōuenit mltitudo ⁊
mente cōfusa est: qm̄ audiebat vnusq̄s
j. eo. q̄ lingua sua illos loquētes‖ Stupebāt
aūt oēs ⁊ mirabant dicētes. Nōne ecce
B oēs isti q̄ loquunt galilei sunt? Et quō
nos audiuim⁹ vnusquisq̄ linguā nr̄am
in q̄ nati sum⁹? Parthi ⁊ medi ⁊ elami
te: ⁊ q̄ habitāt mesopotamiā: iudeam: ⁊
cappadociā: pontū ⁊ asiā phrygiā ⁊ pam
philiā egyptū ⁊ ptes libye: que est circa
cyrenen: ⁊ aduene romani: iudei q̄z ⁊ p
seliti chretes ⁊ arabes audiuim⁹ eos lo
j. eo. quētes nr̄is linguis magnalia dei. Stu
pebāt aūt oēs: ⁊ mirabant adinuicē di
centes. Quid nā vult hoc esse? Alij aūt
irridētes dicebāt: quia musto pleni sūt
isti. Stans aūt petrus cū vndeci eleua
uit vocē suā: ⁊ locutus est eis. Uiri iu-
dei ⁊ q̄ habitatis hierl'm vniuersi hoc vo
bis notū sit: ⁊ aurib⁹ p̄cipite v̄ba mea.
Nō eni sicut vos estimatis hi ebrij sūt: C
cum sit hora diei tercia. Sed hoc ē q̄d
dictum ē p p̄phetā iohel‖ Et erit in no Johel. 2. g
uissimis dieb⁹ dicit dn̄s effundā de spū
meo sup oēm carnē. Et p̄phabunt filij
vr̄i ⁊ filie vr̄e: ⁊ iuuenes vestri visiōes vi
debunt: ⁊ seniores vr̄i somnia somnia-
bunt. Et quidē sup seruos meos ⁊ ācil
las meas in diebus illis effundā de spū
meo ⁊ p̄phabunt: ⁊ dabo p̄digia i celo
sursum ⁊ signa i terra deorsū: sanguinē
te ignē ⁊ vaporē fumi.‖ Sol ꝯuertet in Johel. 2. g.
tenebras ⁊ luna in sanguinē: anteq̄ ve
nerit dies dn̄i magnus ⁊ manifest⁹‖ Et Johel. 2. g
ois q̄cunq̄ inuocauerit nomē dn̄i salu⁹ Ro. 10. c.
erit‖ Uiri israelite: audite verba hec. Je j. 5. f. D
sum nazarenū virū ap̄batū a deo in vo
bis virtutib⁹ ⁊ p̄digijs ⁊ signis q̄ fecit
deus p illū in medio vr̄i sicut scitis: hūc
definito ꝯsilio ⁊ p̄scia dei traditū p ma
nus iniquorū: affigentes interemistis.
‖Quē deus suscitauit solutis doloribus j. 10. d
inferni: iuxta q̄d impossibile erat teneri
illū ab eo. Dauid eni dicit in eū‖ Proui Ps̄. 15.
debā dn̄m in cōspectu meo semp: qm̄ a
dextris est mihi ne cōmouear. Propter
hoc letatum ē cor meū ⁊ exultauit lin-
gua mea: insup ⁊ caro mea requiescet i
spe. Qm̄ nō derelinques aiam meā i in-
ferno:‖ nec dabis sctm̄ tuū videre corru j. 13. e
ptionē. Notas mihi fecisti vias vite: re E
plebis me iocūditate cū facie tua. Uiri
frēs: liceat audēter dicere ad vos de pa
triarcha dauid‖ qm̄ defunctus ē ⁊ sepul 3. Re. 2. b
tus est: ⁊ sepulchrū eius ē apud nos vs-
q̄ in hodiernū diē. Propheta igit cum
esset ⁊ sciret q̄ iureiurando iurasset illi
deus de fructu lumbi eius sedere sup se
dem eius: p̄uidēs locut⁹ ē de resurrecti
one christi: q̄ neq̄ derelictus ē in infer
no: neq̄ caro eius vidit corruptionem.
Hunc iesum resuscitauit deus‖ cui⁹ nos 3. 1. a j. 10. f.
oēs testes sum⁹. Dextera igit dei exalta
tus: ⁊ p̄missione spūscti accepta a p̄re:
effudit hoc donū q̄d vos videtis ⁊ audi
tis. Nō eni dauid ascendit in celos. Di F
cit autē ip̄e.‖ Dixit dn̄s dn̄o meo sede a Ps̄. 109.
dextris meis. Donec ponam inimicos
tuos scabellum pedum tuoꝝ Certissime
sciat ergo ois domus israel: quia et do-
minū cū ⁊ christum fecit de⁹ hunc iesū

quē vos crucifixistis. His aūt auditis cōpūcti sunt corde: ⁊ dixerūt ad petrū et ad reliquos apl̄os. Quid faciem⁹ viri frēs? Petrus autē ad illos: pniam inq̄t agite: ⁊ baptizet̄. vnusquisq; vestrū i nomine iesu christi in remissionem pctōꝝ vestroꝝ: ⁊ accipietis donū spūsscti. Uobis eni ē re ꝓmissio ⁊ filijs vr̄is: ⁊ omnibus qui lōge sunt quoscūq; aduocauerit dn̄s deus noster. Alijs etiā v̄bis plurimis testificatus ē: ⁊ exhortabatur eos dicens. Saluami a generatiōe ista praua. Qui ergo receperūt sermonē ei⁹ baptizati sūt: ⁊ apposite sunt in die illa aīe circiter tria milia. Erāt aūt ꝑseuerātes in doctrina apl̄oꝝ ⁊ cōmūicatiōe fractionis panis ⁊ orōnib⁹. Fiebat autem omni aīe timor. Multa quoq; ꝓdigia et signa ꝑ apl̄os in hierusalē fiebāt: ⁊ metus erat magnus in vniuersis. ‖ Omēs etiā qui credebāt erant pariter: ⁊ habebāt omia cōmunia. Possessiones ⁊ substātias vēdebant: ⁊ diuidebāt illa omībus ꝓut cuiq; opus erat Quotidie quoq; ꝑdurantes vnanimiter in tēplo ⁊ frangentes circa domos panē sumebant cibū cū exultatiōe ⁊ simplicitate cordis: collaudātes deū ⁊ hn̄tes gratiā ad oēm plebē. Dn̄s aūt augebat qui salui fiebāt quotidie in idipsum.

G

J. 4. g

A

III

Petrus aūt ⁊ iohānes ascēdebāt in templū: ad horā orationis nonā: ‖ Et quidā vir q̄ erat claud⁹ ex vtero matris sue baiulabat̄ quē ponebant quotidie ad portā tēpli que dicit̄ speciosa: vt peteret elemosinā ab introeuntibus in templū. Is cū vidisset petrū ⁊ iohēm incipiētes introire in tēplum rogabat vt elemosynā acciperet In tuens aūt in eū petrus cū iohē dixit. Respice in nos. At ille intendebat in eos sperans se aliquid accepturū ab eis. Petrus aūt dixit. Argentū ⁊ auꝝ nō ē mihi: qđ aūt habeo hoc tibi do ‖ In nomie iesu christi nazareni surge ⁊ ambula. Et apprehēsa manu eius dextera alleuauit eū: ⁊ ꝓtinus ꝯsolidate sūt bases ei⁹ et plante. Et exiliēs stetit ⁊ ambulabat et intrauit cum illis in templū: ambulans ⁊ exiliēs et laudans deū. Et vidit omīs pp̄lus eū ambulantē: ⁊ laudantē deū. Cognoscebant aūt illū: q̄ ipse erat qui ad elemosynā sedebat ad speciosam portā templi. Et impleti sunt stupore: et extasi: in eo qđ cōtigerat illi. Cū tenerēt aūt petrū et iohēm. Cucurrit omis populus ad eos ad porticū qui appellatur salomonis stupētes Uidens aūt petrus respōdit ad populū. Uiri israelite quid miramini in hoc: aut nos quid intuemini: quasi nostra virtute aut ptāte fecerimus hunc ambulare? Deus abraam et deus ysaac ⁊ deus iacob: deus patꝝ nostroꝝ glorificauit filiū suū iesum: quem vos quidē tradidistis ⁊ negastis aū faciē pilati iudicante illo dimitti. ‖ Uos aūt sanctū et iustū negastis: petistis virū homicidā donari vobis: auctorē vero vite interfecistis. Quē deus suscitauit a mortuis: cuius nos testes sumus: et in fide nominis eius hunc quē vos videtis ⁊ nostis cōfirmauit nomē ei⁹: ⁊ fides que ꝑ eū ē dedit integrā sanitatem istā in cōspectu omniū vr̄m. Et nūc fratres scio quia ꝑ ignorātiā fecistis: sicut et principes vestri. Deus aūt qui p̄nunciauit ꝑ os omniū ꝓphetaꝝ pati christū suū: sic impleuit ‖ Penitemini igit̄ ⁊ cōuertimini vt deleant̄ peccata vr̄a: vt cū venerint tp̄a refrigerij a cōspectu domini et miserit eū qui p̄dicatus ē vobis iesum christū: quē oportet quidē celum suscipe vsq; in tempa restitutiōis oīum que locutus ē deus ꝑ os sanctoꝝ suorū a seculo ꝓphetaꝝ. Moyses quidē dixit. ‖ Quoniā ꝓphetā suscitabit vobis dn̄s deus vester de fratrib⁹ vr̄is: tanq̄ meipsum audietis iuxta omia quecunq; locutus fuerit vobis. Erit aūt omis aīa que nō audierit ꝓphetā illū exterminabit̄ de plebe. Et oēs ꝓphe a samuel ⁊ deinceps: q̄ locuti sūt ānūciauerunt dies istos. Uos estis filij ꝓphaꝝ ⁊ testamēti qđ disposuit de⁹ ad p̄res vr̄os dicēs ad abraā ‖ Et in semie tuo bn̄dicent̄ oēs familie terre. Uobis primū de⁹ suscitās filiū suū misit eū bn̄dicētē vobis vt ꝯuertat se vnusq̄sq; a nequicia sua.

J. 4. e. 14. b.

P

J. 9. f.

B

C

Mat. 27. b
Mar. 15. a
Lu. 23. c
Joh. 18. g

D

Eccl. 17. c.
Mat. 4. c
Mar. 1. b.

Deu. 18. c
J. 7. e

Gen. 12. a.

IIII

Loquētib⁹ aūt illis ad pp̄lm superuenerūt sacerdotes ⁊ magr̄at⁹ tēpli ⁊ saducei: dolētes q̄ docerēt pp̄lm ⁊ ānūciarēt i iesū resurrectionem ex mortuis: ‖ ⁊ iniecerūt i eos man⁹: et posuerūt eos i custodiā in crastinū Erat aūt iā vespa. Multi aūt eoꝝ qui audierēt v̄bū crediderūt ⁊ fact⁹ ē nūer⁹ eorū q̄nq; milia. Factū ē aūt in crastinū vt cōgregarent̄ pricipes eoꝝ ⁊ seniores et scribe in hierl̄m: ⁊ ānas priceps sacerdotū: ⁊ cayphas: ⁊ iohēs ⁊ alexāder: ⁊ q̄tq̄t erāt de genere sacerdotali. Et statuētes eos in medio interrogabāt. In q̄ v̄tute

L

A

J. 5. c

B

aut ī q̄ noīe fecistis hoc vos? Tūc repletꝰ spūscō petrꝰ: dixit ad eos. Pricipes ppl̄i ⁊ seniores isrl̄ audite: si nos hodie diiudicamur in bn̄facto hoīs infirmi in quo iste saluꝰ factꝰ ē: notū sit oībꝰ vobis et oī plebi isrl̄ qꝛ in noīe dn̄i nr̄i iesu christi nazareni quē vos crucifixistis quem deꝰ suscitauit a mortuis: ī hoc iste astat

Mat.21.d
Mar.12.a.
Lu.20 c
1.Pe.2.a.
C

corā vobis sanꝰ ‖ Hic ē lapis q̄ reꝓbatꝰ est a vobis edificātibꝰ: q̄ factꝰ ē ī caput anguli: ⁊ nō ē in alio aliq̄ salꝰ. Nec eni aliud nomē ē sub celo datū hoībꝰ ī quo oporteat nos saluos fieri. Uidētes autē petri cōstantiā ⁊ iohīs: cōpto q̄ hoies essent sine lr̄is ⁊ idiote āmirabanꝫ: ⁊ cognoscebāt eos: q̄m cū iesu fuerāt. Hoiez q̄z vidētes stantē cū eis q̄ curatꝰ fuerat

I.5.f.

nihil poterāt cōtradicere ‖ Iusserūt autē eos foras extra cōciliū secedere: ⁊ cōferebāt ad inuicē dicētes. Quid faciemus hoībꝰ istis? Qm̄ q̄dē notū signū factuz est p eos oībꝰ habitātibꝰ hierl̄m. Mani

D

festū ē: ⁊ nō possumꝰ negare. Sz ne āpliꝰ diuulgeꝫ in ppl̄m: cōminemur eis ne vltra loquanꝫ in noīe hoc vlli hoium. Et vocantes eos: denūciauerūt ne oīno lo-

I.5.e

querenꝫ neq̄ docerēt in noīe iesu ‖ Petrus vero ⁊ iohēs rn̄dentes dixerūt ad eos. Si iustū ē in cōspectu dei vos potius audire q̄ deū: iudicate. Nō eni possumꝰ q̄ vidimꝰ ⁊ audiuimꝰ non loq̄. At illi cōminātes dimiserūt eos: nō inuenientes quō punirēt eos ꝓpt ppl̄m qꝛ oēs

E
S.3.a

clarificabāt id qd̄ factū fuerat ī eo qd̄ acciderat ‖ Annoꝝ eni erat āpliꝰ q̄dragita hō in q̄ factū fuerat signū istud sanitatꝫ Dimissi aūt venerūt ad suos: ⁊ annūciauerūt eis q̄nta ad eos pricipes sacerdotū ⁊ seniores dixissent. Qui cū audissent vnanimiter leuauerūt vocē ad deū ⁊ dixerūt. Dn̄e tu q̄ fecisti celū ⁊ terrā mare et oīa q̄ in eis sūt: qui spūscō p os pr̄is

Ps.2.

nr̄i dauid pueri tui dixisti. ‖ Quare fremuerūt gētes: ⁊ ppl̄i meditati sūt iania Astiterūt reges terre ⁊ pricipes cōuenerūt in vnum aduersus dn̄m ⁊ aduersus

F

christū eiꝰ. Cōuenerūt eni vere inciuitate ista aduersus scm̄ puerū tuū iesū quē vnxisti herodes ⁊ pōtiꝰ pilatꝰ cū gētibꝰ ⁊ ppl̄is isrl̄: facere q̄ manꝰ tua ⁊ cōsiliuz tuū decreuerūt fieri. Et nūc dn̄e respice in minas eoꝝ: ⁊ da seruis tuis cū oī fiducia loq̄ verbū tuū in eo q̄ manū tuā extēdas ad sanitates ⁊ signa ⁊ ꝓdigia fieri p nomē sancti filij tui iesu. Et cuz orassent motꝰ ē locꝰ ī quo erāt cōgregati ‖ Et repleti sūt oēs spūsctō: ⁊ loq̄banꝫ verbū dei cū fiducia. Multitudīs autē credentiū erat cor vnū ⁊ aīa vna nec q̄squā eoꝝ q̄ possidebat aliq̄d suū esse dicebat: sz erāt illis oīa cōmunia. Et v̄tute magna reddebāt apl̄i testimoniū resurrectiōis iesu christi dn̄i nr̄i: ⁊ grā magna erat in oībꝰ illis ‖ Neq̄ eni quisq̄ egēs erat inter illos. Quotq̄t eni possessores agroꝝ aut domoꝝ erāt vendētes afferebant p̄cia eoꝝ q̄ vēdebāt: ⁊ ponebāt añ pedes apl̄oꝝ. Diuidebaꝫ aūt singul̄ ꝓut cuiq̄ opꝰ erat ‖ Ioseph āt q̄ cognoiatꝰ est barnabas ab apl̄is qd̄ ē interp̄tatuz filius cōsolatiōis: leuites: cypriꝰ genere cū hr̄et agrū vēdidit eū: ⁊ attulit p̄ciū et posuit ante pedes apl̄oꝝ. V

S.2.a.I.19.a
B
S.2.g
S.1.d
A

V Ir āt q̄dā noīe ananias cū saphyra vxore sua vēdidit agrū et fraudauit d̄ p̄cio agri ꝯscia vxore sua: ⁊ afferēs ptē quandā: ad pedes apl̄oꝝ posuit Dixit aūt petrus ad ananiam. Anania cur tēptauit sathanas cor tuū mētiri te spūiscto: ⁊ fraudare de p̄cio agri? Nōne manēs tibi manebat: ⁊ venūdatū ī tua erat pāte? Quare posuisti in corde tuo hāc rē? Nō es mentitꝰ hoībꝰ sz deo. Audiēs aūt ananias hec v̄ba: cecidit ⁊ expirauit. Et factꝰ ē timor magnꝰ sup oēs qui audierūt. Surgētes aūt iuuenes amouerūt eū: ⁊ efferētes sepelierunt. Fa

B

ctū est aūt q̄si horaꝝ triū spaciū: ⁊ vxor ipiꝰ nesciēs qd̄ factū fuerat itroiuit. Dixit aūt ei petrus. Dic mihi mulier: si tāti agrū vendidistis? At illa dixit. Etiaz tanti. Petrꝰ aūt ad eā. Quid vtiq̄ cōuenit vobis tēptare spm̄ dn̄i? Ecce pedes eoꝝ qui sepelierūt virū tuū ad hostiū: ⁊ efferēt te. Cōfestim cecidit añ pedes eiꝰ ⁊ expirauit. Intrātes aūt iuuenes inuenerūt illā mortuā ⁊ extulerūt ⁊ sepelierūt ad virū suū. Et factꝰ ē timor magnꝰ in vniuersa eccl̄ia ⁊ ī oēs q̄ audierūt hec. Per manꝰ aūt apl̄oꝝ fiebāt signa et ꝓdigia multa in plebe. Et erāt vnanimiter omēs in porticu salomōis. Ceteroꝝ aūt nemo audebat cōiūgere se illis: sed magnificabat eos ppl̄s. Magꝭ aūt augebaꝫ credētiū in dn̄o mltitudo viroꝝ ac mulierū: ita vt in plateas eīcerēt infirmos ⁊ ponerēt in lectulis ac grabatꝭ vt veniēte petro saltē vmbra illiꝰ obūbraret quēq̄ illoꝝ ⁊ liberarenꝫ oēs ab infirmitatibꝰ suis. Cōcurrebat autē et multitudo vicinarū ciuitatū hierusalē afferētes egros et vexatus a spiritibus

C

ĩmũdis: q̃ curabãt oẽs. Exurgẽs autẽ
princeps sacerdotũ ꝛ omẽs qui cũ illo
erant q̃ est heresis saduceorũ repleti sũt
zelo ꝛ iniecerũt man⁹ in aplos ꝛ posue
rũt eos in custodia publica. Angel⁹ au
tẽ dñi ꝑ noctẽ aperiẽs ianuas carceris
et educens eos dixit. Ite: ꝛ stantes loq̃
mini ĩ templo plebi oĩa verba vite hui⁹
Qui cũ audissent intrauerũt diluculo ĩ
templũ: et docebãt. Adueniẽs aũt prin
ceps sacerdotũ ꝛ qui cũ eo erãt: cõuoca
uerũt cõciliũ: ꝛ omẽs seniores filioꝝ is-
rael ꝛ miserũt ad carcerẽ vt adduceren-
tur. Cũ aũt venissent ministri ꝛ apto car-
cere nõ inuenissent illos: reuersi nũcia-
uerũt dicẽtes Carcerẽ q̃dẽ inuenim⁹ clau-
sũ cũ oĩ diligẽtia: ꝛ custodes stãtes añ ia
nuas: aperientes aũt neminẽ intus inue
nim⁹. Ut aũt audierũt hos sermões ma
gistrat⁹ templi ꝛ principes sacerdotuꝫ:
ambigebãt de illis quid nã fieret. Adue
niẽs aũt quidã nũciauit eis: q2 ecce vi-
ri quos posuistis in carcerẽ sũt in tem-
plo stãtes: ꝛ docentes pplm. Tunc abijt
magĩrat⁹ cũ ministris ꝛ adduxit illos sine
vi. Timebãt eñi pplm: ne lapidarent.
Et cũ adduxissent illos: statuerũt in ↄci
lio: Et interrogauit eos princeps sacer-
dotũ dicẽs. Precipiẽdo ꝑcepim⁹ vobis
ne doceretis in noĩe isto ꝛ ecce replestis
hierlm doctrina vr̃a: ꝛ vultis inducere
suꝑ nos sanguinẽ hoĩs istius. Rñdens
aũt petrus ꝛ apli dixerũt. Obedire opor
tet deo magis q̃ȝ hoĩb⁹: de⁹ prm ve-
strorũ suscitauit iesũ: quẽ vos interemi
stis suspẽdẽtes in ligno. Hũc principẽ
et saluatorẽ de⁹ exaltauit dextera sua
ad dandã pniam isrl ꝛ remissionẽ pctõ-
rũ: ꝛ nos sum⁹ testes horũ verborũ ꝛ spi
ritussctũs quẽ dedit deus oĩb⁹ obediẽti
bus sibi. Hec cũ audissent dissecabant
et cogitabãt interficere illos. Surgens
aũt q̃dã in ↄcilio pharise⁹ noĩe gama-
liel legisdoctor honorabil vniuerse ple-
bi iussit foras adbreue hoĩes fieri. Di-
xitq̃ȝ ad illos. Uiri israelite: attendite
vobis suꝑ hoĩb⁹ istis: q̃d acturi sitis. An
hos eñi dies extitit theodas dicẽs se eẽ
aliquẽ: cui cõsensit nũer⁹ virorũ circi-
ter q̃drigentorũ: q̃ occisus ẽ ꝛ oẽs q̃ cre
debãt ei dissipati sũt: ꝛ redacti ad nihi
lũ. Post hũc extitit iudas galile⁹ ĩ die-
b⁹ ꝓfessiõis: ꝛ auertit pplm post se. Et
ipse perijt ꝛ oẽs q̃tq̃t ↄsenserũt ei disꝑ-
si sunt. Et nũc itaq̃ȝ dico vobis: discedi
te ab hoĩb⁹ istis: ꝛ sinite illos. Qm̃ si ẽ
ex hoĩbus ↄsiliũ hoc aũt opus: dissolue-
tur: si vero ex deo est non poteritis dissol
uere: ne forte et deo repugnare videami
Cõsenserũt aũt illi: ꝛ ↄuocãtes aplos ce
sis denũciauerũt ne oĩno loq̃rent ĩ no
mie iesu: et dimiserũt eos. Et ille q̃dem
ibant gaudẽtes a ↄspectu ↄcilij: qm̃ di
gni habiti sũt ꝓ noĩe iesu ↄtumeliã pa
ti. Omi aũt die nõ cessabãt ĩ tẽplo ꝛ cir
ca domos docentes: ꝛ euangelizantes
christum iesum. VI

In dieb⁹ aũt illis crescẽte nũero
discipłoꝝ factũ est murmur gre
corũ aduersus hebreos: eo ꝙ de
spicerent in ministerio quotidiano vidue
eoꝝ. Cõuocãtes aũt duodecim multitu
dinẽ discipuloꝝ dixerũt. Nõ ẽ equũ nos
derelinquere verbũ dei: ꝛ ministrare men
sis. Cõsiderate ergo frẽs viros ex vobis bo
ni testimonij septẽ plenos spũsctõ ꝛ sapi
entia: quos cõstituamus suꝑ hoc opus
Nos vero orõni ꝛ ministerio verbi instan
tes erim⁹. Et placuit sermo corã oĩ mul
titudine. Et elegerũt stephanũ viꝝ ple-
nũ fide ꝛ spũsctõ ꝛ philippũ ꝛ ꝓchorũ ꝛ
nicanorẽ ꝛ thimonẽ ꝛ parmenã ꝛ nico-
laum aduenã anthiocenũ. Hos statue-
rũt ante ↄspectũ aploꝝ ꝛ orantes impo
suerũt eis man⁹. Et verbũ dñi crescebat
et multiplicabat numer⁹ discipuloꝝ in
hierlm valde Multa etiã turba sacerdo
tũ obediebat fidei. Stephanus aũt ple-
nus grã ꝛ fortitudie faciebat ꝓdigia ꝛ
signa magna in pplo. Surrexerũt autẽ
quidã de sinagoga q̃ appellat libertino
rũ ꝛ cyrenensiũ ꝛ alexãdrinoꝝ: ꝛ eorũ q̃
erãt a cilicia ꝛ asia disputãtes cum ste-
phano: ꝛ nõ poterãt resistere sapie ꝛ spũi
q̃ loq̃bat: ꝓpter qd redarguerent ab eo
rũ oĩ fiducia. Tũc summiserũt viros q̃ di
cerẽt se audiuisse eũ dicẽtẽ vba blasphe
mie ĩ moysẽ ꝛ deũ. Cõmouerũt itaq̃ȝ ple
bẽ ꝛ seniores ꝛ scribas ꝛ cõcurrẽtes ra-
puerũt eũ: ꝛ adduxert ĩ ↄciliũ: ꝛ statuert
falsos testes q̃ dicerẽt. Hõ iste nõ cessat
loq̃ verba aduersus locũ sanctũ et legẽ
Audiuim⁹ eñi eũ dicentẽ: qm̃ iesus na
zaren⁹ hic destruet locũ istũ: ꝛ mutabit
traditiões: q̃s tradidit nobis moyses.
Et intuentes eũ oẽs q̃ sedebãt in ↄcilio
viderũt faciẽ ei⁹ tanq̃ȝ faciẽ angeli. Di
xit aũt princeps sacerdotũ si hec ita se ha
berent? Qui ait. VII

Uiri frẽs ꝛ pr̃es audite. De⁹ glie
apparuit pr̃i nr̃o abrae cũ esset ĩ
mesopotamia priusq̃ȝ moraret ĩ

Geñ.12.a.
carran: ⁊ dixit ad illũ. ‖Exi de terra tua
⁊ de cognatiõe tua: ⁊ veni in terrã quaȝ
monstrauero tibi. Tũc exijt d terra chal
deoꝝ: ⁊ habitauit i carran. Et inð post-
q̃ mortuꝰ est pr̃ eius trãstulit illũ in ter
ram istã: in qua nũc vos habitatꝭ. Et nõ
dedit illi hereditatẽ in ea nec passum pe
dis: sed repromisit illi dare eã in possessi
onẽ ⁊ semini eiꝰ post ip̃m: cũ nõ h̃ret fi-
Geñ.15.c.
lium. ‖Locutꝰ est aũt ei deꝰ: q2 erit semẽ
eius accola i terra aliena: ⁊ ƀuituti eos
subijcient ⁊ male tractabũt eos ãnis q̃-
dringentꝭ: ⁊ gentẽ cui seruierint iudica
bo ego dicit dñs. Et post hec exibunt: et
seruient mihi in loco isto. Et dedit illi
testamentũ circumcisionis: ⁊ sic genuit
ysaac: ⁊ circũcidit eũ die octauo ⁊ ysaac
B
iacob: et iacob duodecim patriarchas.
Geñ.37.f.
‖Et patriarche emulãtes ioseph vendi-
Sap. 10.c
derũt in egyptũ: ⁊ erat deꝰ cũ eo. Et eri-
puit eũ ex oībꝰ tribulatiõibꝰ eiꝰ ⁊ dedit
ei grãm ⁊ sapiam in ꝯspectu pharaonis
regis egyptioꝝ: ⁊ ꝯstituit eũ ꝑpositũ su-
per egyptũ ⁊ sup oẽm domũ suaȝ. Uenit
aũt fames in vniuersam egyptuȝ ⁊ cha-
naan ⁊ tribulatio magna: ⁊ nõ inuenie
Geñ. 42.a
bant cibos p̃res nr̃i. ‖Cũ audisset aũt ia
cob esse frumentuȝ in egypto misit p̃res
Geñ.45.f
nostros primũ ‖ ⁊ in secũdo cognitꝰ est io
seph a fratribꝰ suis: ⁊ manifestatũ ẽ pha
raoni genus eiꝰ. Mittens aũt ioseph ac
cersiuit iacob patrẽ suum ⁊ oẽm cogna
tionẽ suã in aĩabꝰ septuagintaquinq̧
Geñ.49.d.
‖Et descendit iacob in egyptũ et defun-
ctus est ip̃e ⁊ patres nostri. Et translati
sunt in sichem: ⁊ positi sũt in sepulchro
quod emit abraam ꝑcio argenti a filijs
C
emor filij sichem. Cũ autẽ appropinq̃ret
tp̃us ꝓmissionis quã ꝓfessus erat deus
Exo.1.a.
abrae ‖ creuit ppl̃s et multiplicatus ẽ in
egypto q̃adusq̧ surrexit aliꝰ rex in egy-
pto qui nõ sciebat ioseph. Hic circũue-
niens genus nr̃m afflixit p̃res nr̃os: vt
exponerẽt infantes suos ne viuificaren
Exo.2.a
tur. ‖Eodẽ tp̃e natꝰ ẽ moyses: ⁊ fuit gra
tus deo qui nutritꝰ est tribꝰ mensibꝰ in
domo patris sui. Exposito auteȝ illo su-
stulit eum filia pharaonis: ⁊ nutriuit eũ
sibi in filiũ. Et eruditꝰ est moyses oī sa-
pientia egyptioꝝ: ⁊ erat potens in v̾bis
⁊ in opibus suis. Cũ aũt impleret̃ ei q̃-
draginta annoꝝ tempꝰ: ascendit in cor
eius vt visitaret fratres suos filios isrl̃.
Ibidem.2.b
‖Et cũ vidisset quendã iniuriã paciẽteȝ
vindicauit illũ: ⁊ fecit vltionẽ ei qui in-
iuriam sustinebat ꝑcusso egyptio. Existi
mabat aũt intelligere fratres: q̃m deꝰ ꝑ
manũ ip̃ius daret salutẽ illis. At illi nõ
intellexerũt. Sequẽti vero die apparuit
illis litigantibꝰ ⁊ recõciliabat eos in pa
D
ce dicens. Uiri fratres estis. Ut q̃d noce
tis alterutrũ? Qui autẽ iniuriam facie-
Exo.2.c
bat ꝓximo: repulit eũ dicens. ‖Quis te
Luce. 12.b
constituit principem ⁊ iudicẽ sup nos?
Nũquid interficere me tu vis: quemadmo
dũ interfecisti heri egyptum? Fugit aũt
moyses in verbo isto: ⁊ factꝰ est aduena
i terra madian: vbi generauit filios du-
os. Et expletis annis quadraginta: ap-
paruit illi in deserto montis sina ange-
lus in igne flãme rubi. Moyses autẽ vi
dens ammiratꝰ est visum. Et accedente
illo vt ꝯsideraret: facta est ad eũ vox dñi
dicens. Ego sum deꝰ patrũ tuoꝝ: deus
abraam: deꝰ ysaac: ⁊ deꝰ iacob. Treme-
factus aũt moyses: nõ audebat ꝯsidera-
Exo.3.b
re. Dixit aũt illi deus. ‖Solue calciamẽ
Josue. 5.d
tũ pedũ tuoꝝ: locus eni in quo stas ter-
ra sancta est. Uidens vidi afflictionem
ppl̃i mei qui est in egypto: ⁊ gemitũ coꝝ
audiui: et descendi liberare eos. Et nũc
E
veni mittã te in egyptuȝ. Hunc moysen
quẽ negauerũt dicentes: quis te ꝯstitu-
it principem ⁊ iudicẽ: hunc deus princi
pem ⁊ redemptorẽ misit cũ manu ange-
li qui apparuit illi in rubo. Hic eduxit
illos faciẽs ꝓdigia ⁊ signa in terra egy-
pti ⁊ in rubro mari: ⁊ in deserto ãnis q̃-
draginta. Hic est moyses qui dixit filijs
Deutꝭ.18.c.
isrl̃. ‖Prophetã suscitabit vobis deꝰ de
s.3.d
fratribꝰ vestris tanq̃ meip̃m audietis.
Hic est qui fuit in ecclesia in solitudine
cũ angelo qui loquebat̃ ei in monte si-
na ⁊ cum patribꝰ vr̃is qui accepit verba
vite dare vobis. Cui noluerunt obedire
patres vestri: sed repulerũt ⁊ auersi sunt
cordibꝰ suis in egyptum: dicẽtes ad aa-
ron. Fac nobis deos qui precedãt nos.
Exo. 32.a.
‖Moysi eni huic qui eduxit nos de ter-
ra egypti: nescimꝰ quid factũ sit ei. Et vi
tulũ fecerũt in diebꝰ illis: ⁊ obtulerunt
hostiã simulacro: ⁊ letabant̃ in operibꝰ
manuũ suaꝝ. Cõuertit autẽ deus: ⁊ tra-
didit eos ƀuire militie celi: sicut scriptũ
Amos. 5.g
est in libro ꝓphetaꝝ. ‖Nunq̃d victimas
aut hostias obtulistis mihi annis q̃dra
F
ginta in deserto domus isrl̃? Et suscepi-
stis tabernaculũ moloch ⁊ sidus dei vr̃i
rempham: figuras quas fecistꝭ adorare
eas: ⁊ transferã vos trans babylonem.
Exo.25.d.
‖Tabernaculũ testimonij fuit cũ patri-
Hebre.8.b
bus vestrꝭ in deserto sicut disposuit illis

deꝰ loquens ad moyſen: vt faceret illud ſm formã quã viderat. Qđ ⁊ induxerũt ſuſcipientes pr̃es vr̃i cũ ieſu in poſſeſſione gentiũ: q̃s expulit deꝰ a facie patrum vr̃oꝝ vſq; in diebꝰ dauid. Qui inuenit grãm ante deũ: ⁊ petiit vt inueniret tabernaculũ deo iacob. Salomon aũt edificauit illi domũ. Sed nõ excelſus i manufactis habitat: ſicut ꝑ ꝓpham dicit.

Eſa.66.a

‖ Celũ mihi ſedes eſt: terra aũt ſcabellũ pedũ meoꝝ. Quã domũ edificabitiſ mihi dicit dñs: aut quis locꝰ requietionis mee eſt? Nõne manꝰ mea fecit hec oĩa? Dura ceruice ⁊ incircũciſi cordibꝰ ⁊ auribus: vos ſp ſpũiſcõ reſtitiſtiſ: ſicut pr̃es vr̃i ita ⁊ vos. Quẽ ꝓpharũ nõ ſunt ꝑſecuti pr̃es vr̃i? Et occiderũt eos qui prenũciabãt de aduentu iuſti: cuiꝰ vos nũc ꝓditores ⁊ homicide fuiſtis: qui accepiſtis legẽ in diſpoſitione angeloꝝ ⁊ ñ cuſtodiſtis ‖ Audientes aũt hec diſſecabãt cordibꝰ ſuis: ⁊ ſtridebant dentibꝰ in eũ. Cũ aũt eſſet plenꝰ ſpũſctõ: intẽdens i celum vidit gl'iam dei: ⁊ ieſum ſtãtẽ a dextris ꝟtutiſ dei. Et ait. Ecce video celos apertos, ⁊ filiũ hoĩs ſtantẽ a dextris virtutis dei. Exclamãtes autẽ voce magna ꝯtinuerũt aures ſuas: ⁊ impetũ fecerũt vnanimiter in eũ ‖ Et eĩjcientes eũ extra ciuitatẽ lapidabant: ⁊ teſtes depoſuerũt veſtimẽta ſua ſecꝰ pedes adoleſcentis: q̃ vocabat ſaulus. Et lapidabãt ſtephanũ inuocantẽ ⁊ dicentem: Dñe ieſu ſuſcipe ſpũm meũ. Poſitiſ aũt genibꝰ: clamauit voce magna dicens. Dñe: ne ſtatuas illi hoc peccatum. Et cũ hoc dixiſſet obdormiuit in dño.

B

3.16.d.

3.Re.21.d.

VIII

A f

Saulus aũt erat conſentiens neci eiꝰ. Facta eſt aũt in illa die ꝑſecutio magna in eccl'ia q̃ erat hieroſolymis: ⁊ oẽs diſperſi ſunt ꝑ regiones iudee ⁊ ſamarie: ꝑter apl'os. Curauerũt autẽ ſtephanũ viri timorati: ⁊ fecerũt planctũ magnũ ſuꝑ eum ‖ Saulus aũt deuaſtabat eccl'iam ꝑ domos intrãs ⁊ trahẽs viros ac mulieres: tradebat in cuſtodiam. Igit̃ qui diſperſi erãt ꝑtrãſibãt euãgelizantes verbũ dei. Philippus aũt deſcendens in ciuitatẽ ſamarie ꝑdicabat illis chriſtũ. Intendebãt aũt turbe his que a philippo dicebant̃ vnanimiter audientes et videntes ſigna q̃ faciebat. Multi enĩ eoꝝ qui habebãt ſpũs imundos: clamãtes voce magna exibant. Multi aũt paralytici ⁊ claudi curati ſunt. Factum eſt ergo gaudiũ magnũ in illa ciuitate.

I.9.a

B

Uir aũt quidã noĩe ſimon qui ante fuerat in ciuitate magus ſeducẽs gentẽ ſamarie dicens ſe eſſe aliquẽ magnum: cui auſcultabãt oẽs a minimo vſq; ad maximũ dicentes: hic eſt virtꝰ dei q̃ vocat̃ magna. Attendebãt aũt eum: ꝓpter qđ multo tꝑe magicis ſuis dementaſſet eos. Cũ vero credidiſſent philippo euãgelizãti de regno dei: in noĩe ieſu chriſti baptizabantur viri ac mulieres. Tũc ſimon et ipſe credidit: ⁊ cũ baptizatꝰ eſſet adherebat philippo. Uidens etiã ſigna ⁊ virtutes maximas fieri: ſtupens admirabatur. Cũ aũt audiſſent apl'i qui erãt in hieroſolymis q2 recepiſſet ſamaria ꝟbum dei: miſerũt ad eos petrũ ⁊ iohẽm. Qui cum veniſſent orauerũt ꝓ ipſis: ⁊ acciperent ſpm̃ ſctm̃. Nõdũ enĩ in quẽq; illoꝝ ſuꝑuenerat: ſed baptizati tm̃ erãt i noĩe domini ieſu. Tũc imponebãt manꝰ ſuꝑ illos ⁊ accipiebãt ſpm̃ ſctm̃. Cũ vidiſſet autẽ ſimon q2 ꝑ impoſitionẽ manꝰ apl'oꝝ daret̃ ſpũſſctũs: obtulit eis pecuniã dicens. Date ⁊ mihi hãc ꝑtãtem: vt cuicũq; impoſuero manꝰ accipiat ſpm̃ ſanctum. Petrus aũt dixit ad eũ. Pecunia tua tecũ ſit i ꝑditionẽ: qm̃ donũ dei exiſtimaſti pecunia poſſideri. Non eſt enĩ tibi ꝑs neq; ſors in ſmone iſto. Cor enĩ tuum nõ eſt rectũ coram deo. Pñiam itaq; age ab hac nequitia tua: ⁊ roga deum ſi forte remittat̃ tibi hec cogitatio cordis tui. In felle enĩ amaritudinis ⁊ obligatiõe iniquitatiſ video te eſſe. Rñdens aũt ſimon dixit. Precamini vos ꝓ me ad dñm vt nihil veniat ſuꝑ me hoꝝ q̃ dixiſtiſ. Et illi quidẽ teſtificati ⁊ locuti verbũ dei redibãt hieroſolymã: ⁊ multiſ regionibus ſamaritanoꝝ euãgelizabãt. Angelꝰ aũt dñi locutꝰ eſt ad philippũ dicẽs: Surge ⁊ vade ꝯtra meridianũ ad viã q̃ deſcendit ab hierl'm in gazam: hec eſt deſerta. Et ſurgens abiit. Et ecce vir ethiops eunuchus potens candacis regine ethiopũ qui erat ſuꝑ oẽs gazas eiꝰ venerat adorare hierl'm ⁊ reuertebat̃ ſedens ſupra currũ ſuũ: legenſq; eſaiã ꝓpham. Dixit aũt ſpũs philippo. Accede: ⁊ adiũge te ad currũ iſtũ. Accurrens aũt philippus: audiuit eũ legentẽ eſaiam ꝓphetam ⁊ dixit. Putaſne intelligiſ que legiſ? Qui ait. Et quõ poſſum: ſi nõ aliquis oſtẽderit mihi? Rogauitq; philippũ vt aſcenderet: ⁊ ſederet ſecum. Locus autem ſcripture quã legebat erat hic. ‖ Tãq; ouis ad occiſionem ductus eſt: ⁊ ſicut agnus

C

D

E

F

Eſa.53.c

coꝛā tondēte ſe ſine voce: ſic nō aperuit os ſuū. In humilitate iudiciū eiꝰ ſublatū eſt. Generationē eiꝰ quis enarrabit? Qm̄ tolleť de terra vita eiꝰ. Rn̄dens autē eunuchus dixit philippo. Obſecro te de q̊ ꝓpħa dicit hoc? De ſe an de alio aliquo. Aperiens aūt philippus os ſuū: ⁊ incipiens a ſcriptura iſta: euangelizauit illi ieſum. Et dū irent ꝑ viam: venerunt ad quandā aquā. Et ait eunuchus. Ecce aqua. ‖ Quis pꝛohibet me baptizari? Dixit autē philippus. Si credis ex toto coꝛde licet. Et reſpondēs ait. Credo filium dei eſſe ieſum chꝛiſtū. Et iuſſit ſtare currū. Et deſcenderūt vterq̧ in aquam philippus ⁊ eunuchus: ⁊ baptizauit eū. Cū aūt aſcēdiſſet de aqua ſpiritꝰ dn̄i rapuit philippū: ⁊ amplius nō vidit eum eunuchus. Ibat aūt ꝑviā ſuā gaudens. Philippus aūt inuentꝰ eſt in azoto: ⁊ ꝑtranſiens euangelizabat ciuitatibꝰ cunctis donec veniret ceſareā.

B

J.10.g

IX

A

J.22.a

‖ Saulus aūt adhuc ſpirās minarū ⁊ cedis in diſcipulos dn̄i acceſſit ad principem ſacerdotū: ⁊ petĳt ab eo epl̄as in damaſcū ad ſynagogas ‖ vt ſi quos inueniſſet huiꝰ vie viros ac mulieres vinctos ꝑduceret in hierl̄m. Et cū iter faceret: cōtigit vt appꝛopinq̄ret damaſco. Et ſubito circūfulſit eū lux de celo: ⁊ cadens in terrā audiuit vocē dicentē ſibi. ‖ Saule ſaule quid me ꝑſequeris? Qui dixit. Quis es dn̄e? Et ille. Ego ſum ieſus quē tu ꝑſeq̄ris. Durū eſt tibi ꝯtra ſtimulū calcitrare. Et tremens ac ſtupens dixit. Dn̄e quid me vis facere? Et dn̄s ad eū. Surge ⁊ ingredere ciuitatem: ⁊ ibi diceť tibi quid te opoꝛteat facere. Viri autē illi qui comitabanť cū eo ſtabant ſtupefacti: audiētes quidē vocē neminē aūt vidētes. Surrexit aūt ſaulus de terra: apertiſq̧ oculis nihil videbat. Ad manꝰ aūt illū trahētes: introduxerūt damaſcū. Et erat ibi tribꝰ diebus nō videns: ⁊ non manducauit neq̧ bibit. Erat aūt quidā diſcipulus damaſci noīe ananias. Et dixit ad illū in viſu dn̄s. Anania. At ille ait. Ecce ego domine. Et dominꝰ ad eū. Surge ⁊ vade in vicum qui vocať rectꝰ: ⁊ quere in domo iude: ſaulū nomie tharſenſem. Ecce enī oꝛat. Et vidit virū ananiam noīe introeuntem ⁊ imponentē ſibi manꝰ vt viſū recipiat. Reſpondit autē ananias. Domine audiui a multis de viro hoc quanta mala fecerit ſanctꝭ tuis in hieruſalē. Et hic habet poteſtatē a pꝛincipibꝰ ſacerdotum: alligandi omēs qui inuocāt nomen tuū. Dixit autē ad eum dominꝰ Vade quoniā vas electiōis ē mihi iſte: vt poꝛtet nomen meū coꝛam gentibꝰ et regibus ⁊ filĳs iſrael. Ego enī oſtendā illi: quāta opoꝛteat eum ꝓ noīe meo pati. Et abĳt ananias ⁊ introiuit ī domū: ⁊ imponens ei manꝰ dixit. Saule frater dominꝰ miſit me ieſus: qui apparuit tibi in via qua veniebas: vt videas ⁊ impłearis ſpiritu ſctō. Et cōfeſtim ceciderunt ab oculis eiꝰ tanq̄ ſquame: et viſum recepit. Et ſurgens baptizatꝰ eſt: et cum accepiſſet cibū cōfoꝛtatus eſt. Fuit autē cum diſcipulis qui erāt damaſci ꝑ dies aliquot. Et ꝯtinuo ingreſſus in ſynagogas ꝑdicabat ieſum: quoniā hic eſt filius dei. Stupebant autem omēs qui eū audiebant: et dicebant. Nōne hic eſt qui expugnabat ī hieruſalē eos qui inuocabant nomen iſtud? Et huc ad hoc venit: vt vinctos illos duceret ad pꝛincipes ſacerdotū. Saulus aūt multomagꝭ ꝯualeſcebat ⁊ ꝯfundebat iudeos qui habitabant damaſci: affirmans qm̄ hic eſt chꝛiſtꝰ. Cū autē implerentur dies multi cōciliū fecerūt in vnū iudei vt eū interficerent. Note aūt facte ſunt ſaulo inſidie eoꝝ. Cuſtodiebant autē ⁊ poꝛtas die ac nocte vt eū interficerēt. ‖ Accipiētes autem eū diſcipuli eiꝰ nocte ꝑ murū dimiſerūt eū: ſūmittētes in ſpoꝛta. Cū aūt veniſſet in hieruſalē temptabat ſe iungere diſcipulis: ⁊ omēs timebāt eū: nō credētes ꝙ eſſet diſcipulus. Barnabas autē appꝛehenſum illū duxit ad apl̄os: ⁊ narrauit illis quō in via vidiſſet dominū: ⁊ quia locutus eſt ei: ⁊ quō in damaſco fiducialiter egerit in nomie ieſu. Et erat cū illis intrās ⁊ exiens in hieruſalem fiducialiter agens in noīe dn̄i. Loquebatur quoq̧ gentibꝰ ⁊ diſputabat cū grecis: illi autē querebāt occidere eū. Qđ cū cognouiſſent fratres: deduxerūt eum ceſaream ⁊ dimiſerūt tharſum. Eccleſia quidē ꝑ totam iudeā ⁊ galileā ⁊ ſamariam habebat pacē ⁊ edificabatur ambulans in timoꝛe dn̄i: ⁊ ꝯſolatione ſancti ſpūs replebatur. Factū eſt autē vt petrꝰ dū trāſiret vniuerſos deueniret ad ſanctos qui habitabāt lydde. Inuenit autē ibi hoīem quendā noīe eneam: ab ānis octo iacentē in grabato: qui erat paralyticus. Et ait illi petrus. Enea: ſanet te dn̄s ieſus chꝛiſtꝰ. ‖ Surge: et ſterne tibi.

J.8.a

J.22.b

B

C

D

E

2.Coꝛ.11.g

F

J.3.a

Et ꝯtinuo surrexit. Et viderūt eū omēs qui habitabāt lydde ⁊ sarone: qui cōuersi sunt ad dn̄m. In ioppe autē fuit quedā discipula nomīe thabita: que interpretata dicit̄ dorcas. Hec erat plena operib⁹ bonis et elemosynis quas faciebat. Factū est autē in dieb⁹ illis: vt infirmata moreret̄. Quā cū lauissent: posuerunt eam in cenaculo. Cū autē ꝓpe esset lydda ab ioppe: discipuli audiētes quia petrus esset in ea: miserunt duos viros ad eum: rogātes: ne pigriteris venire vsq̄ ad nos. Exurgens autē petrus: venit cū illis. Et cum aduenisset: duxerunt illum in cenaculū: ⁊ circūsteterūt illū omnes vidue flentes ⁊ ostendētes ei tunicas ⁊ vestes quas faciebat illis dorcas. Eiectis autē omnib⁹ foras: petrus ponens genua orauit: ⁊ ꝯuersus ad corpus dixit. Thabita surge. At illa aperuit oculos: ⁊ viso petro resedit. Dans autē illi manū erexit eam. Et cū vocasset sctōs ⁊ viduas: assignauit eam viuā. Notū aūt factum est ꝑ vniuersam ioppen: ⁊ crediderunt multi in dn̄o. Factū est autē vt dies multos moraret̄ in ioppe apud symonem quēdam coriarium.

X

Vir aūt quidā erat in cesarea nomine cornelius centurio cohortis que dicit̄ italica: religiosus ⁊ timens deū cum omni domo sua: faciens elemosynas multas plebi ⁊ deꝑcans deum semꝑ. Is vidit in visu manifeste q̄si hora diei nona angelū dei introeuntem ad se ⁊ dicentē sibi. Corneli. At ille intuens eū: timore correptus dixit. Quis es dn̄e? Dixit aūt illi. ‖ Orōnes tue ⁊ elemosyne tue ascēderūt in memoriā in cōspectu dei. ‖ Et nūc mitte viros in ioppen: ⁊ accersi simonē quēdā qui cognominat̄ petrus. Hic hospitat̄ apud simonē quendā coriarium: cui⁹ est dom⁹ iuxta mare. Hic dicet tibi: quid te oporteat facere. Et cū discessisset angelus qui loquebatur illi: vocauit duos domesticos suos: ⁊ militē metuentē dn̄m ex his q̄ illi parebāt. Quib⁹ cū narrasset omīa: misit illos i ioppen. Postera aūt die iter illis facientib⁹ et appropinquātib⁹ ciuitati: ascendit petrus in supiora vt oraret circa horam sextā. Et cū esuriret voluit gustare. Parantib⁹ aūt illis: cecidit sup eū mentis excessus. Et vidit celū apertū: descendens vas quoddā velut linteū magnum quattuor initiis submitti de celo in terrā: in quo erāt omia quadrupedia ⁊ serpentia terre ⁊ volatilia celi. Et facta est vox ad eum. Surge petre: occide ⁊ māduca. Ait aūt petrus. Absit domine: quia nūq̄ māducaui omne cōmune ⁊ immūdū. Et vox iterum secūdo ad eum. Quod de⁹ purificauit: tu cōmune ne dixeris. Hoc factū est ꝑ ter. Et statim receptū est vas in celū. Et dum intra se hesitaret petrus quid nā esset visio quā vidisset: ecce viri qui missi erant a cornelio inquirētes domū simonis: astiterūt ad ianuā. Et cū vocassent: interrogabāt si simon qui cognominat̄ petr⁹ illic haberet hospitiū. Petro autē cogitante de visione: dixit spirit⁹ ei. Ecce viri tres q̄runt te. Surge itaq̄ ⁊ descende: et vade cū eis nihil dubitans: q2 ego misi illos. Descendēs autē petrus ad viros dixit. Ecce ego sum quē queritis. Que causa ē ꝓpter quā venistis? Qui dixerūt. Cornelius centurio vir iust⁹ ⁊ timēs deū ⁊ testimoniū hn̄s ab vniuersa gēte iudeorū ‖ respōsū accepit ab angelo sctō accersiri te in domū suā: ⁊ audire v̄ba abs te. Introducens ergo eos recepit hospitio. Sequēti aūt die surgēs: ꝓfect⁹ est cū illis ⁊ quidē ex frīb⁹ ab ioppe comitati sunt eum. Altera aūt die introiuit cesareā. Cornelius vero expectabat illos: ꝯuocatis cognatis suis et necessariis amicis. Et factū est cū introisset petr⁹ obui⁹ venit ei cornelius: ⁊ ꝓcidens ad pedes ei⁹ adorauit eū. Petrus vero eleuauit eum: dicēs. Surge: ⁊ ego ip̄e hō sū. Et loquens cū illo intrauit: ⁊ inuenit mltos q̄ ꝯuenerant: dixitq̄ ad illos. Vos scitis quō abominatū sit viro iudeo coniungi aut accedere ad alienigenā. Sed mihi ostendit deus nemīnē cōmunē aut imundū dicere hoīem: ꝓpter qd̄ sine dubitatiōe veni accersitus. Interrogo ergo: quā ob causam accersistis me. Et corneli⁹ ait. A nudius q̄rta die vsq̄ ad hāc horā orans eram hora nona i domo mea: ⁊ ecce vir stetit ante me i veste candida: ⁊ ait. Corneli exaudita ē orō tua: ⁊ elemosyne tue cōmemorate sunt in ꝯspectu dei. Mitte ergo in ioppen ⁊ accersi simonē qui cognominat̄ petrus: hic hospitat̄ i domo simonis coriarii iuxta mare. Cōfestim ẽ misi ad te: ⁊ tu bn̄ fecisti veniēdo. Nunc ergo omnes nos in ꝯspectu tuo adsum⁹: audire oia q̄cūq̄ tibi p̄cepta sūt a dn̄o. Aperiens autē petrus os suū dixit. ‖ In veritate comperi: q2 nō est ꝑsonarū acceptor de⁹: sed in omi gente q̄ timet eum ⁊

Tobie.12.c
J.11.a
Luc.2.b
Ro.2.b
Eph.6.b
Colos.3.d

opatur iusticiã: acceptus est illi. Uerbũ misit de⁹ filijs isrl: annũciãs pacem ꝑ iesum christũ: hic est oĩuz dñs. Uos scitis qḋ factũ est verbũ ꝑ vniuersam iudeaz: incipiẽs eni a galilea post baptismũ qḋ ꝑdicauit iohãnes iesuz a nazareth quõ vnxit eum deus spũscõ ⁊ virtute qui ꝑtransijt bñfaciendo ⁊ sanãdo oẽs oppssos a diabolo: qm̃ deus erat cuz illo‖ Et nos testes sumus oĩuz que fecit in regione iudeorũ ⁊ hierlm: quẽ occiderũt suspendẽtes in ligno‖ Hunc de⁹ suscitauit tertia die ⁊ dedit eum manifestum fieri nõ oĩ pplo: sȝ testibus ꝑordinatis a deo nobis qui manducauimus ⁊ bibim⁹ cũ illo postq̃ resurrexit a mortuis. Et ꝑcepit nobis predicare pplo ⁊ testificari: qꝛ ipse est qui ꝯstitut⁹ est a deo iudex viuorum ⁊ mortuorũ. Huic omnes ꝓphete testimoniũ ꝑhibent remissionẽ peccatorum accipere per nomẽ eius: oẽs qui credũt in eũ. Adhuc loquente petro verba hec cecidit spũsscũs suꝑ omẽs qui audiebãt verbum. Et obstupuerunt ex circũcisione fideles qui venerant cum petro: quia ⁊ in nationes gratia spũsscti effusa est. Audiebãt enim illos loquẽtes linguis: ⁊ magnificãtes deũ. Tũc rñdit petrus. ‖ Nũquid aquã quis ꝓhibere põt vt nõ baptizent̃ hi qui spm̃scm̃ acceperunt sicut ⁊ nos? Et iussit eos baptizari in nomine domini iesu christi. Tunc rogauerunt eum: vt maneret apud eos aliquot diebus.

XI

Audierunt autem apl̃i ⁊ frẽs qui erant in iudea: qm̃ ⁊ gentes receperunt verbum dei. Cum autẽ ascendisset petrus hierosolymam disceptabant aduersus illum qui erant ex circũcisiõe dicẽtes. Quare introisti ad viros ꝑputiũ habẽtes: ⁊ mãducasti cum illis? Incipiẽs aũt petrus exponebat illis ordinez dicens‖ Ego erã in ciuitate ioppe orans: ⁊ vidi in excessu mentis mee visionem: descendens vas quoddam velut lintheuȝ magnũ q̃ttuor ĩitijs sũmitti de celo ⁊ venit vsq̃ ad me. In qḋ intuens cõsiderabã: ⁊ vidi q̃drupedia terre ⁊ bestias ⁊ reptilia et volatilia celi. Audiui aũt ⁊ vocẽ dicentem mihi. Surge petre: occide ⁊ mãduca. Dixit aũt. Nequaq̃ dñe qꝛ cõe aut imũduȝ nũq̃ introiuit in os meũ. Rñdit aũt vox secũdo de celo. Que de⁹ mũdauit: tu ne cõe dixeris. Hoc aũt factũ est ꝑ ter: ⁊ recepta sunt oĩa rursum in celũ. Et ecce viri tres ꝯfestim astitert in domo i q̃ eram missi a cesarea ad me. Dixit aũt spũs mihi: vt irem cũ ill̃ nihil hesitãs. Uenerũt aũt mecũ ⁊ sex frẽs isti ⁊ ingressi sumus ĩ domũ viri. Narrauit autem nobis quomodo vidisset angeluȝ in domo sua stantem: ⁊ dicentem sibi. Mitte in ioppen: ⁊ accersi simonem qui cognominatur petrus: qui loquetur tibi verba in quibus saluus eris tu ⁊ vniuersa domus tua. Cum autem cepissem loqui: cecidit spũssanctus suꝑ eos: sicut ⁊ in nos in initio. Recordatus sum aũt verbi dñi: sicut dicebat‖ Johannes quidem baptizauit aqua: vos aũt baptizabimini spiritusancto. Si ergo eãdẽ gratiam dedit illis deus sicut ⁊ nobis qui credidimus in dñm iesum christum: ego quis eram qui possem prohibere deum? His auditis tacuerũt: ⁊ glorificauerunt deum: dicentes. Ergo ⁊ gentib⁹ penitentiam dedit de⁹ ad vitã. Et illi quidẽ qui dispersi fuerãt a tribulatione q̃ facta fuerat sub stephano: ꝑambulauerunt vsq̃ phenicẽ ⁊ cyprũ: ⁊ antiochiã: nemini loquẽtes verbũ nisi solis iudeis. Erat aũt quidã ex eis viri cyprij ⁊ cyrenei: qui cũ introissent antiochiaȝ loquebãtur ⁊ ad grecos annũciãtes dñm iesum. Et erat manus dñi cum eis: multusq̃ numer⁹ credẽtiũ cõuersus est ad dñm. Peruenit auteȝ sermo ad aures ecclesie q̃ erat hierosolymis super istis: ⁊ miserũt barnabam vsq̃ ad antiochiam. Qui cuȝ ꝑuenisset ⁊ vidisset gratiã dei: gauisus est ⁊ hortabat̃ oẽs in ꝓposito cordis ꝑmanere in dño: qꝛ erat vir bonus ⁊ plenus spũscto fide: ⁊ apposita est multa turba dño. Profectus aũt tharsũ vt q̃reret saulum: quẽ cum inuenisset ꝑduxit ãtiochiam. Et annũ totũ cõuersati sũ ibi in ecclesia: ⁊ docuerũt turbam multaȝ: ita vt cognominarent̃ primũ antiochie discipuli christiani.‖ In his aũt diebus suꝑuenerũt hierosolymis ꝓphete antiochiam: ⁊ surgens vnus ex eis noĩe agabus significabat ꝑ spm̃: famem magnam futuram in vniuerso orbe terraruȝ: que facta est sub claudio. Discipuli auteȝ ꝓut quisq̃ habebat: ꝓposuerũt in ministerium mittere habitãtib⁹ in iudea fratrib⁹ qḋ ⁊ fecerũt mittẽtes ad seniores ꝑ manus barnabe ⁊ sauli.

XII

Odem aũt tp̃e misit herodes rex manus: vt affligeret quosdaȝ de ecclesia. Occidit autem iacobuȝ frẽm iohãnis gladio: vidẽs autem quia

placeret iudeis apposuit apphēdere et petrū. Erant aūt dies azymoꝝ. Quē cuʒ apphēdisset misit ī carcereʒ: tradensq̄ q̄ttuor q̄ternionibꝰ militū ad custodiendū eū: volens post pasca ꝑducere eū populo. Et petrus quidē seruabat̄ in carcere: orō aūt fiebat sine intermissiōe ab ecclesia ad deū ꝓ eo. Cū aūt ꝑducturus eū esset herodes: in ipsa nocte erat petrꝰ dormiēs inter duos milites vinctꝰ catenis duabꝰ ‖ ⁊ custodes aū hostiū custodiebant carcerē. Et ecce angelus dn̄i astitit: ⁊ lumē refulsit in habitaculo: ꝑcussoq̄ latere petri excitauit eū dicēs: Surge velociter. Et ceciderūt catene de manibus eiꝰ. Dixit aūt angelus ad eū. Precingere: ⁊ calcia te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi. Circūda tibi vestimētuʒ tuū: ⁊ seq̄re me. Et exiens seq̄bat̄ eum: ⁊ nesciebat q: verū est ꝙ fiebat ꝑ angeluʒ. Existimabat aūt se visū videre. Transeuntes aūt primā ⁊ secūdā custodiā venerunt ad portā ferreā q̄ ducit ad ciuitatē q̄ vltro aperta est eis. Et exeūtes ꝓcesserūt vicū vnū: ⁊ cōtinuo discessit angelus ab eo. Et petrꝰ ad se reuersus dixit ‖ Nūc scio vere q: misit dn̄s angelū suuʒ: ⁊ eripuit me de manu herodis ⁊ de omi expectatione plebis iudeoꝝ. Cōsiderāsq̄ venit ad domū marie matris iohānis qui cognominatꝰ est marcus: vbi erant multi ↄgregati ⁊ orantes. Pulsante autē eo ad ostium ianue: ꝓcessit puella ad vidēdum noīe rhode. Et vt cognouit vocem petri p̄ gaudio non aperuit ianuam: sed intro currēs nūciauit stare petrū aū ianuam. At illi dixerūt ad eam ‖ Insanis. Illa aūt affirmabat sic se habere. Illi autem dicebāt. Angelus eiꝰ est. Petrꝰ aūt ꝑseuerabat pulsans. Cū aūt aperuissent ostium: viderūt eum ⁊ obstupuerūt. Annuens aūt eis manu vt tacerent: narrauit quō dn̄s eduxisset eū de carcere. Dixitq̄. Nūciate iacob ⁊ fratribus hec. Et egressus abijt in alium locuʒ. Facta aūt die erat nō parua turbatio inter milites quid nam factum esset de petro. Herodes aūt cum requisisset eū ⁊ nō inuenisset: inquisitione facta de custodibꝰ iussit eos duci: descendēsq̄ a iudea in cesareā ibi cōmoratus est. Erat auteʒ iratus tyrijs ⁊ sidonijs. At illi vnanimes venerūt ad eum: ⁊ ꝑsuaso blasto qui erat sup cubiculū regis postulabāt paceʒ: eo ꝙ alerentur regiones eorum ab illo. Statuto aūt die herodes vestitꝰ veste regia sedit

F.5.d. J.16.e

B

C

J.26.f

D

ꝓ tribunali: ⁊ ↄtionabat̄ ad eos. Populus aūt acclamabat dei voces ⁊ nō hoīs. Confestim aūt ꝑcussit eū angelus dn̄i eo ꝙ nō dedisset honorem deo: ⁊ cōsumptꝰ a vermibꝰ expirauit. Verbuʒ autem dn̄i crescebat ⁊ multiplicabatur. Barnabas aūt ⁊ saulus reuersi sūt ab hierosolymis expleto misterio: assūpto iohāne qui cognominatus est marcus.

XIII

Erant aūt in ecclesia q̄ erat antiochie prophete ⁊ doctores: in quibus barnabas ⁊ simon qui vocabatur niger: ⁊ lucius cyrenēsis ⁊ manahen qui erat herodis tetrarche collactaneus ⁊ saulus. Ministrātibꝰ aūt illis domino ⁊ ieiunantibꝰ: dixit illis spūssc̄ūs. Segregate mihi sauluʒ ⁊ barnabā ī opꝰ ad qđ assūpsi eos. Tūc ieiunātes ⁊ orantes imponētesq̄ eis manꝰ: dimiserūt illos. Et ipsi quidē missi a spūscō abierūt seleuciā: ⁊ inde nauigauerūt cypruʒ. Et cum venissent salaminā: p̄dicabant verbum dei ī synagogis iudeorū. Habebāt aūt ⁊ iohānem in misterio. Et cuʒ ꝑambulassent vniuersam insulā vsq̄ ad paphum: īuenerūt quēdā virū magū pseudo ꝓphetā iudeū cui nomē erat bariesu: qui erat cū procōsule sergio paulo viro prudēte. Hic accersitis barnaba ⁊ paulo: desiderabat audire verbuʒ dei. Resistebat aūt illis elymas magꝰ: sic eni interp̄tat̄ nomē eius: q̄rēs auertere ꝓcōsulem a fide. Saulus aūt qui ⁊ paulus: repletꝰ spūscō intuēs in eū dixit. O plene oī dolo ⁊ oīni fallacia fili diaboli: inimice oīs iusticie: nō desinis subuertere vias dn̄i rectas. Et nunc ecce manꝰ dn̄i super te: ⁊ eris cecus nō vidēs solē vsq̄ ad tp̄s. Et cōfestim cecidit: in euʒ caligo ⁊ tenebre: ⁊ circūiens q̄rebat qui ei manum daret. Tūc ꝓconsul cuʒ vidisset factum credidit: āmirās sup doctrina dn̄i. Et cū a papho nauigasset paulus ⁊ q̄ cū eo erāt: venerūt pergen pamphylie. Johannes aūt discedēs ab eis: reuersus est hierosolymā. Illi vo ꝑtrāseuntes ꝑgen: venerūt antiochiā pisidie: ⁊ ingressi synagogā die sabbatoꝝ sederūt. Post lectionem aūt legi ⁊ ꝓpharū: miserūt pricipes synagoge ad eos dicētes. Viri frēs: si q̄s est in vobis sermo exhortationis ad plebem dicite. Surgēs autē paulus ⁊ manu silentiuʒ indicens: ait. Viri israelite qui timetis deū audite. Deus plebis isrl̄ elegit p̄res nr̄os ⁊ plebem exaltauit cuʒ essent incole in terra egypti: ⁊ ī brachio

A

B

C

excelso eduxit eos ex ea: ꝛ ꝑ quadraginta annoꝝ tp̄s mores eoꝝ sustinuit in deserto. Et destruēs gentes septē in terra chanaan sorte distribuit eis terrā eoꝝ q̄si post q̄dringentes ꝛ q̄nquaginta annos: ꝛ post hec dedit iudices vsq3 ad samuel ꝓphetā‖ Et exinde postulauerunt regē: ꝛ dedit illis saul filiū cis virū d̄ tribu beniamin: annis q̄draginta. Et amoto illo suscitauit illis dauid regē: cui testimonium ꝑhibēs: dixit‖ Inueni dauid filiū iesse virū ſm cor meū: q̄ faciet oēs voluntates meas. Huius de⁹ ex semine ſm ꝓmissionē eduxit isrl̄ saluatorē iesū: p̄dicāte iohanne an̄ faciē aduent⁹ eius baptismū penitētie oī pp̄lo isrl̄. Cū impleret autē cursum suū: dicebat‖ Quem me arbitrami esse: non sum ego: sed ecce venit post me: cuius nō sum dignus calciamenta pedū soluere. Viri frēs: filij generis abraā ꝛ q̄ in vobis timēt deū: vobis verbum salutꝭ huius missum ē. Qui enī habitabant hierl̄m ꝛ principes ei⁹ hunc ignorātes‖ ꝛ voces ꝓphetarū que ꝑ oē sabbatū legunt̄: iudicātes impleuerunt‖ Et nullā causam mortꝭ inuenientes in eo: petierunt a pilato vt interficerent eū. Cunq3 cōsūmassent oīa q̄ de eo scripta erāt: deponentes eum de ligno posuerunt eum in monumento. Deus autē suscitauit eum a mortuis tertia die: qui visus est ꝑ dies mltos his q̄ simul ascēderāt cū eo de galilea in hierl̄m: q̄ vsq3 nunc sūt testes eius ad plebem. Et nos vobis annunciam⁹ eā q̄ ad pr̄es nr̄os repromissio facta est: qm̄ hanc deus adimpleuit filijs vestris resuscitans iesum: sicut ꝛ in psalmo secundo scriptū ē.‖ Fili⁹ meus es tu: ego hodie genui te. Qꝛ aūt suscitauit eū a mortuis: āpli⁹ iā nō reuersurū i corruptionē ita dixit Quia dabo vobis scā dauid fidelia. Ideo3 ꝛ alias dicit‖ Nō dabis scm̄ tuū videre corruptionem. Dauid enī i sua generatiōe cū āministrasset volūtati dei: dormiuit ꝛ apposit⁹ ē ad pr̄es suos: ꝛ vidit corruptionē. Quem vero deus suscitauit a mortuis: non vidit corruptionē. Notum igitur sit vobis viri fratres: qꝛ ꝑ hūc vobis remissio pctōꝝ ānūciat̄ ab oīb⁹: q̄b⁹ non potuistꝭ i lege moysi iustificari. In hoc oīs q̄ credit iustificat̄. Videte ḡ ne superueniat vobis qd̄ dictū ē i ꝓphetꝭ‖ Videte cōtēptores ꝛ āmirami ꝛ disꝑdimi: qꝛ opus operor ego in dieb⁹ vr̄is: opus qd̄ non creditis si quis enarrauerit vobis. Exeuntib⁹ aūt illis: rogabāt vt sequēti sabbato loq̄rent̄ sibi verba hec. Cunq3 dimissa esset synagoga: secuti sūt multi iudeoꝝ ꝛ colētiū deum aduenarū paulum ꝛ barnabā: qui loquētes suadebāt eis vt ꝑmanerent in gratia dei. Sequenti vo sabbato pene vniuersa ciuitas cōuenit audire verbum dei. Vidētes autē turbas iudei: repleti sūt zelo: ꝛ ꝯtradicebāt his q̄ a paulo dicebant̄ blasphemātes. Tūc cōstāter paulus ꝛ barnabas dixerūt. Vobis oportebat primū loq̄ verbum dei: sed qm̄ repellitis illud: ꝛ indignos vos iudicatis eterne vite: ecce cōuertimur ad gentes: Sic enī nobis p̄cepit dn̄s‖ Posui te in lucē gentiū: vt sis i salutē vsq3 ad extremū terre. Audiētes aūt gentes gauise sūt: ꝛ glorificabāt verbum dn̄i: ꝛ crediderūt quotq̄t erāt p̄ordinati ad vitam eternā. Disseminabat̄ autem verbū dn̄i ꝑ vniuersam regionē. Iudei autem cōcitauerūt mulieres religiosas ꝛ honestas: ꝛ primos ciuitatꝭ: ꝛ excitauerūt ꝑsecutionē in paulum ꝛ barnabam: ꝛ eiecerunt eos de finib⁹ suis.‖ At illi excusso puluere pedum in eos venerunt iconiū. Discipuli quoq3 replebant̄ gaudio ꝛ spūsancto.

[1.Re.8.a] [D] [1.Regꝭ.16.c] [Mer.1.a] [Ioh.1.d.] [I.15.d] [Lucꝭ.23.b] [S.3.c] [E] [Ps.2.] [Hebro.1.b] [Ps.15.] [S.2.d] [F] [Abacuc.1.b] [B] [Esa.46.b] [Mat.10.c] [Mar.6.b] [Lucꝭ.9.a]

XIIII

Actū est autē in iconio vt simul introirēt synagogam iudeorum ꝛ loquerent̄: ita vt crederet iudeorum ꝛ grecoꝝ copiosa multitudo. Qui vo increduli fuerūt iudei: suscitauerūt ꝛ ad iracundiā cōcitauerunt aīas gentium aduersus frēs. Multo igit̄ tēꝑe demorati sunt fiducialiter agētes in dn̄o: testimoniū ꝑhibente verbo grē sue: dante signa ꝛ ꝓdigia fieri ꝑ manus eorum.‖ Diuisa est aūt mltitudo ciuitatis: ꝛ q̄dam quidem erant cum iudeis: quidā vo cum apostolis. Cum autē fact⁹ esset impetus gentiliū ꝛ iudeorum cum principibus suis vt cōtumelijs afficerent et lapidarent eos: intelligētes cōfugerunt ad ciuitates lycaonie lystram ꝛ derben ꝛ vniuersam in circūitu regionem: ꝛ ibi euangelizantes erant. Et cōmota ē oīs multitudo in doctrina eoꝝ: paulus autem ꝛ barnabas morabant̄ lystris.‖ Et quidam vir lystris infirmus pedibus sedebat claudus ex vtero matris sue: qui nunq3 ambulauerat. Hic audiuit paulū loquentem. Qui intuitus eum ꝛ videns quia fidem haberet vt saln⁹ fieret: dixit magna voce. Surge super pedes tuos rectus. Et exiliuit: ꝛ ābulabat. Turbe au-

[F] [B] [S.6.c] [B] [S.3.a.et.4.a]

tem cum vidiſſent quod fecerat paulus: leuauerūt vocem ſuā lycaonice dicētes. Dii ſimiles facti hoībus deſcēderunt ad nos. Et vocabant barnabā iouem: paulum vero mercurium: qm̄ ipſe erat dux verbi. Sacerdos quoq; iouis qui erat ante ciuitatem: tauros ⁊ coronas añ ianuas afferens cum populis: volebat ſa- C crificare. Quod vbi audierꝫ apl̄i barnabas ⁊ paulus cōciſſis tunicis ſuis exilierunt in turbas: clamātes ⁊ dicētes. Uiri quid hec facitis? Et nos mortales ſumus ſimiles vobis hoīes: ānūciātes vobis ab his vanis cōuerti ad deū viuum

Ps.145. ‖ qui fecit celum ⁊ terraꝫ ⁊ mare ⁊ oīa q̄
Apoc.14.b in eis ſūt: qui in p̄teritis generationibꝰ
A.17.f dimiſit omēs gentes ingredi vias ſuas

Et q̄dē nō ſine teſtimonio ſemetipſū reliquit bn̄faciēs: de celo dans pluuias et tp̄a fructifera: implēs cibo ⁊ leticia corda eoꝝ: Et hec dicentes vix ſedauerunt turbas ne ſibi imolarent. Superuenerūt aūt quidā ab antiochia ⁊ iconio iudei: ⁊ ꝑſuaſis turbis lapidantes paulū traxerūt extra ciuitatē eſtimātes eū mortu- D um eſſe. Circūdantibꝰ aūt eum diſcipulis: ſurgens intrauit ciuitatē: ⁊ poſtera die ꝓfectꝰ eſt cū barnaba in derben. Cūq; euangelizaſſent ciuitati illi: ⁊ docuiſſent multos: reuerſi ſūt lyſtrū ⁊ iconiaꝫ ⁊ ātiochiā ꝯfirmātes aīas diſcipuloꝝ exhortāteſq; vt ꝑmanerēt in fide: ⁊ qm̄ ꝑ multas tribulatiōes oportet nos intrare in regnū dei. Et cum cōſtituiſſent illꝭ ꝑ ſinglas eccleſias p̄ſbyteros ⁊ oraſſent cū ieiunatiōibꝰ: cōmēdauerūt eos dn̄o in quē crediderūt. Trāſeūteſq; piſidiaꝫ venerūt in pamphyliā: ⁊ loquētes ꝟbuꝫ dn̄i in ꝑgen: deſcēderūt in italiā ⁊ inde nauigauerꝫ ātiochiā: vn̄ erāt traditi grē dei in opus qḋ cōpleuerūt. Cū auteꝫ veniſſent ⁊ congregaſſent eccleſiam: retulerunt quanta feciſſet deꝰ cum illis: ⁊ quia aperuiſſet gentibus oſtium fidei. Morati ſunt autem tempus non modicum cū diſcipulis.

XV

A Gal.5.a

T quidam deſcendētes de iudea docebant fratres: quia niſi circūcidamini ſm̄ morem moyſi non poteſtis ſaluari. Facta ergo ſeditione nō minima paulo ⁊ barnabe aduerſus illos: ſtatuerunt vt aſcenderent paulus ⁊ barnabas ⁊ quidam alij̄ ex alijs ad apoſtolos: ⁊ presbyteros in hieruſalem: ſuꝑ hac queſtione. Illi ergo deducti ab eccleſia pertrāſibant phenicem ⁊ ſamariam narrantes conuerſationem gentiū: ⁊ faciebant gaudiū magnū omnibꝰ fratribꝰ. Cuꝫ aūt veniſſent hieroſolymā ſuſcepti ſunt ab eccleſia ⁊ ab apoſtolis ⁊ ſenioribus: anunciantes quanta deus feciſſet B cum illis. Surrexerūt autem quidaꝫ de hereſi phariſeorum qui crediderunt dicentes: q2 oportet circūcidi eos: p̄cipere quoq; ſeruare legeꝫ moyſi. Cōuenerūtq; apl̄i ⁊ ſeniores videre de ꝟbo hoc. Cum aūt magna ꝯq̄ſitio fieret: ſurgēs petrꝰ: dixit ad eos. Uiri frēs vos ſcitis qm̄ ab antiquis diebꝰ deꝰ in nobis elegit ꝑ os meū audire gentes verbū euāgelij̄ ⁊ credere. Et qui nouit corda deꝰ: teſtimoniū ꝑhibuit dās illis ſpm̄ ſcm̄ ſicut ⁊ nobis ⁊ nihil diſcreuit inter nos ⁊ illos fide pu- C rificās corda eoꝝ. Nūc ergo quid temptatis deum: imponere iugū ſuꝑ ceruices diſcipuloꝝ: qḋ neq; nos neq; p̄res noſtri portare potuimꝰ? Sed ꝑ grām dn̄i ieſu chriſti credimꝰ ſaluari quēadmodum et illi. Tacuit aūt oīs multitudo ⁊ audiebant barnabā ⁊ paulum narrātes quanta deus feciſſet ſigna ⁊ ꝓdigia in gentibꝰ ꝑ eos. Et poſtq̄ tacuerunt: rn̄dit iacobus dicens. Uiri frēs audite me. Simon narrauit quēadmodū primū deꝰ viſitauit ſumere ex gētibꝰ ppl̄m noī ſuo: vt huic ꝯcordāt ꝓphetaꝝ ſicut ſcriptuꝫ eſt. ‖ Poſt hec reuertar ⁊ reedificabo tabernaculum dauid qḋ decidit: ⁊ diruta

Amos.9.c

D eiꝰ reedificabo: ⁊ erigā illud: vt requirant ceteri hoīuꝫ dn̄m: ⁊ oēs gētes ſuꝑ quas inuocatū eſt nomen meū dicit dn̄s faciēs hec. Notū a ſeculo eſt dn̄o opꝰ ſuū. Propter qḋ ego iudico nō inquietari eos q̄ ex gentibꝰ cōuertunꝫ ad deū: ſed ſcribere ad eos vt abſtineāt ſe a cōtaminationibus ſimulacroꝝ: ⁊ fornicatione: ⁊ ſuffocatis ⁊ ſanguine ‖ Moyſes eni a tēporibꝰ antiquis habet in ſingulis ciuitatibus qui eū p̄dicent in ſynagogis: vbi ꝑ omne ſabbatū legiꝫ. Tunc placuit apl̄is ⁊ ſenioribꝰ cū oī eccleſia eligere viros ex eis ⁊ mittere antiochiam cum paulo ⁊ barnaba: iudam qui cognominabaꝫ barnabas ⁊ ſylam: viros primos in fratribus ſcribentes ꝑ manus eorum. Apoſtoli et ſeniores fratres: his qui ſūt antiochie ⁊ ſyrie ⁊ cilicie fratribꝰ ex gentibꝰ ſalutē. Qm̄ audiuimꝰ: q2 quidā ex nobis exeūtes turbauerunt vos verbis euertentes aīas vr̄as: q̄bꝰ nō mādauimus: placuit nobis collectis in vnum eligere viros: ⁊ mittere ad vos cum chariſſimis noſtris

barnaba ⁊ paulo:hoib⁹ qui tradiderūt
aīas suas ꝓ noīe dn̄i nr̄i iesu christi. Mi
simus ẜ iudā ⁊ sylā:q̄ ⁊ ipsi vobis ṽbis
referent eadē. Uisum est eni spūiscrō et
nobis nihil vltra imponere vobis one-
ris q̄ȝ hec necessaria:vt abstineatis vos
ab imolatꝭ simulacroꝝ ⁊ sanguie ⁊ suf-
focato ⁊ fornicatiōe:a q̄b⁹ custodientes
vos bn̄ agetis. Ualete. Illi ergo dimissi
descenderūt antiochiā:⁊ ꝯgregata mul-
titudine tradiderūt ep̄lam. Quaȝ cū le-
gissent:gauisi sūt sup cōsolatiōe. Iudas
aūt ⁊ sylas ⁊ ip̄i cū essent ꝓphe ṽbo plu
rimo ꝯsolati sūt frēs:⁊ ꝯfirmauerūt. Fa-
cto aūt ibi aliquāto tp̄e:dimissi sunt cū
pace a fratribus ad eos q̄ miserāt illos.
Uisum est autē syle ibi remanere:iudas
aūt solus abījt hierl̄m. Paulus autēȝ ⁊
barnabas demorabanꝭ antiochie docē
tes ⁊ euāgelizātes cū alījs pluribus ver
bum dn̄i. Post aliq̄t auteȝ dies dixit ad
barnabā paulus. Reuertentes visitem⁹
fratres ꝑ vniuersas ciuitates in q̄b⁹ p̄-
dicauim⁹ ṽbū dn̄i:quō se habeāt. Bar-
nabas autē volebat secū assumere et io-
hannē:q̄ cognoiabaꝭ marc⁹.‖ Paulus
aūt rogabat eū:vt qui discessisset ab eis
de pamphylia ⁊ non isset cū eis:in opus
nō debere recipi. Facta est aūt dissensio:
ita vt discederēt ab inuicē: ⁊ barnabas
q̄dē assumpto marco nauigaret cyprū.
Paulus ṽo electo syla ꝓfect⁹ est:tradi-
tus grē dei a fratribus. Perambulabat
aūt syriā ⁊ ciliciā ꝯfirmās eccl̄ias:p̄ci-
piens custodire p̄cepta ap̄loꝝ ⁊ senioꝝ.

XVI

Peruenit aūt in derben ⁊
lystram. Et ecce discipulus q̄daȝ
erat ibi nomie timotheus:filius
mulieris vidue fidelis:p̄re gentili. Hu-
ic testimoniū bonū reddebat q̄ in lystris
erant ⁊ iconio frēs. Hunc voluit paul⁹
secū ꝓficisci ⁊ assumens circūcidit eum
ꝓpter iudeos qui erāt in illis locꝭ. Sci-
ebant eni omnes ꝙ p̄r ei⁹ erat gentilis.
Cū autē ptrāsirent ciuitates:tradebant
eis custodire dogmata que erāt decreta
ab apostolis ⁊ seniorib⁹ qui erāt hiero-
solymis. Et eccl̄ie quidē ꝯfirmabanꝭ fi-
de:⁊ abūdabāt numero q̄tidie. Transe-
untes aūt phrygiā ⁊ galacie regionem:
vetati sunt a spūscrō loqui verbū dei in
asia. Cū venissent aūt in mysiā tempta-
bant ire in bithyniam: ⁊ nō ꝑmisit eos
sp̄s iesu. Cū aūt ptrāsissent mysiam de-
scenderūt troadem:⁊ visio ꝑ noctē pau-
lo ostensa est. Uir macedo quidam erat
stans:⁊ dep̄cans eū ⁊ dicēs. Trāsiēs in
macedoniā adiuua nos. Ut autē visum
vidit:statim q̄siuim⁹ ꝓficisci in mace-
doniam:certi facti ꝙ vocasset nos deus
euāgelizare eis. Nauigātes aūt a troa-
de recto cursu venim⁹ samothraciam:⁊
sequenti die neapolim:⁊ inde philippis
q̄ est prima partꝭ macedonie ciuitas co
lonia. Eram⁹ aūt in hac vrbe dieb⁹ ali-
q̄t ꝯsistētes. Die aūt sabbatoꝝ egressi su
mus foras portā iuxta flumē:vbi vide-
baꝭ orō esse:⁊ sedētes loq̄bamur mulie-
rib⁹ q̄ ꝯuenerāt:⁊ q̄dā mr̄ier noie lydia
purpuraria ciuitatꝭ thiathirenoꝝ colēs
deum audiuit:cui⁹ dn̄s aperuit cor intē
dere his que dicebanꝭ a paulo. Cū autē
baptizata esset ⁊ dom⁹ eius:dep̄cata est
dicens‖ Si iudicastis me fidelē dn̄o esse
introite in domū meā ⁊ manete. Et coe-
git nos. Factū est aūt euntib⁹ nobis ad
orōem puellā quandā hn̄tem spūm phi-
tonē obuiare nobis:q̄ questū magnum
p̄stabat dn̄is suis diuinādo. Hec subse-
cuta paulū ⁊ nos clamabat dicens. Isti
homies serui dei excelsi sūt qui annūci-
ant vobis viā salutis. Hoc aūt faciebat
multis diebus. Dolens autē paulus:et
ꝯuersus spiritui dixit. Precipio tibi i no
mine iesu christi exire ab ea. Et exījt ea-
dem hora. Uidētes aūt dn̄i ei⁹:qr exiuit
spes quest⁹ eoꝝ:app̄hendētes paulū et
sylam ꝑduxerūt in forū ad principes:et
offerentes eos magistratib⁹ dixerūt:Hi
homies ꝯturbāt ciuitatē nostrā cū sint
iudei:⁊ annunciant morē quē non licet
nobis suscipere neq̄ facere cū simus ro-
mani. Et cucurrit plebs aduersus eos:
⁊ magistrat⁹ scissis tunicis eoꝝ iusserūt
eos virgis cedi. Et cum multas plagas
eis imposuissent miserunt eos in carce-
rem:p̄cipientes custodi vt diligenter cu
stodiret eos. Qui cū tale preceptū acce-
pisset misit eos in interiorē carcerem:et
pedes eoꝝ strinxit ligno. Media aūt no
cte paulus ⁊ sylas adorātes laudabant
deum:et audiebant eos qui in custodia
erant. Subito vero terremotus factus
est magnus:ita vt mouerenꝭ fundamē
ta carceris. Et statim aperta sunt omia
ostia:⁊ vniuersoꝝ vincula soluta sunt.
‖Expergefactus autem custos carceris:
⁊ videns ianuas apertas carceris euagi
nato gladio volebat se interficere esti-
mans fugisse vinctos. Clamauit autem
paulus voce magna dicens. Nihil tibi
mali feceris, Uniuersi enim hic sum⁹.

Petitoq; lumie introgressus ē: ꝛ treme-
fact⁹ pcidit paulo ꝛ syle ad pedes: ꝛ p-
ducēs eos foras: ait. Dn̄i: quid me opor
tet facere vt salu⁹ fiā? At illi dixerunt.
Crede in dn̄m iesū: ꝛ saluus eris tu ꝛ do
mus tua. Et locuti sunt ei verbū dn̄i:
cū oibus qui erāt in domo eius. Et tol-
lens eos i illa hora noctis lauit plagas
eoꝝ: ꝛ baptizatus est ipē ꝛ omis domus
eius ꝯtinuo. Cumq; pduxisset eos in do
G mū suam apposuit eis mensā: ꝛ letatus
est cum omi domo sua credens deo. Et
cum dies fact⁹ esset miserūt magistrat⁹.
lictores dicentes. Dimitte hoies illos.
Nunciauit aūt custos carcerꝭ verba hec
paulo: qꝛ miserūt magrat⁹ vt dimittami
Nunc igiꝭ exeuntes ite in pace. Paul⁹
aūt dixit eis. Celos nos publice indem-
natos hoies romanos miserūt in carce
rem: et nunc occulte nos eīciunt? Non
ita: sed veniāt ꝛ ipi nos eīciāt. Nūcia-
uerūt aūt magistratibus lictores verba
hec? Timuerūtq; audito q romani es-
sent: ꝛ veniētes depcati sunt eos: ꝛ edu-
centes rogabāt vt egrederētur de vrbe.
Exeuntes autē de carcere: ntroierūt ad
lidiam: ꝛ visis fratrib⁹ ꝯsolati sunt eos:
ꝛ profecti sunt. XVII

A C Um aūt pambulassent amphipo
lim ꝛ apolloniā venerūt thessalo
nicā: vbi erat synagoga iudeoꝝ. Scdm
ꝯsuetudinem aūt paulus introiuit ad
eos: ꝛ p sabbata tria disserebat eis d scri
Luc. 24. g pturis adaperiēs ꝛ insinuās: || qꝛ christū
oportuit pati et resurgere a mortuis: et
qꝛ hic est iesus christ⁹ quē ego annūcio
vobis. Et quidā ex eis crediderūt: ꝛ ad-
iuncti sunt paulo ꝛ syle ꝛ de colentibus
gentilibusq; multitudo magna ꝛ mulie
B res nobiles nō pauce. Zelātes autē iu-
dei assumētesq; de vulgo viros quosdā
malos ꝛ turba facta ꝯcitauerūt ciuitatē:
ꝛ assistentes domui iasonis q̄rebāt eos
pducere in ppl'm. Et cū nō inuenissent
eos trahebāt iasonem: ꝛ quosdam frēs
ad principes ciuitatis clamātes: qm hi
qui vrbē ꝯcitant ꝛ huc venerūt q̄s su-
Joh. 18 g scepit iason || ꝛ hi omēs ꝯtra decreta ce
saris faciūt regem aliū dicētes esse iesū
Ꝯcitauerūt aūt plebem ꝛ principes ci-
uitatis audiētes hec. Et accepta satisfa-
ctione a iasone ꝛ a ceteris dimiserūt eos.
Fratres vero ꝯfestim p noctē dimiserūt
C paulū ꝛ sylam in beroam. Qui cū venis-
sent: in synagogā iudeoꝝ introierūt. Hi
autē erāt nobiliores eoꝝ qui sūt thessa-
lonice qui susceperūt verbū cū omi aui-
ditate: q̄tidie scrutātes scripturas si hec
ita se haberēt. Et multi qudem credide-
rūt ex eis ꝛ mulieꝝ gentiliū honestaꝝ ꝛ
viri nō pauci. Cū aūt cognouissēt i thes-
salonica iudei: qꝛ ꝛ beroe pdicatuꝫ est a
paulo verbū dei: venerūt et illuc ꝯmo-
uentes ꝛ turbātes multitudinē. Stati-
q; tunc paulū dimiserūt frēs: vt iret vs-
q; ad mare. Sylas autē ꝛ timotheus re-
D manserūt ibi. Qui aūt deducebant pau
lum: pduxerūt eum vsq; ad athenas: ꝛ
accepto mādato ab eo ad sylam ꝛ timo
theū vt q̄ celeriter venirēt ad illū: pfe-
cti sunt. Paulus aūt cū athenis eos ex-
pectaret: incitabaꝭ spūs eius in ipo: vi-
dens idolatrie deditā ciuitatē. Disputa
bat igiꝭ i sinagoga cū iudeis ꝛ colētib⁹
ꝛ in foro p oēs dies ad eos q̄ audierant
Quidā aūt epicurei et stoici phi dissere-
bant cū eo ꝛ quidā dicebant. Quid vult
seminiuerbius hic dicere? Aliq̄ vero: no
uoꝝ demonioꝝ videꝭ annūciator esse:
qꝛ iesuꝫ ꝛ resurrectionē annūciabat eis
E Et apphensum eū ad ariopagū duxerūt
dicentes. Possumus scire q̄ est hec noua
q̄ a te diciꝭ doctrina? Noua eni q̄dā in-
fers aurib⁹ nr̄is. Volumus ergo scire q̄d
nam velint hec esse. Athenienses autem
omēs ꝛ aduene hospites ad nihil aliud
vacabāt: nisi aut dicere aut audire ali-
quid noui. Stans aūt paulus in medio
ariopagi ait. Viri athenienses: p oia q̄si
supsticiosos vos video. Preteriēs eni ꝛ
videns simulacra vestra: inueni ꝛ aram
in qua scriptū erat. Ignoto deo. Qd er-
F go ignorātes colitꝭ: hoc ego annūcio vo
s. 14. c. bis. || Deus q̄ fecit mundū ꝛ oia q̄ in eo
sunt: hic celi ꝛ terre cū sit dn̄s nō in ma-
nufactis tēplis habitat: nec manib⁹ hu
manis coliꝭ indigens aliq̄: cū ipē det oi-
bus vitā ꝛ inspiratiōem ꝛ oia: fecitq; ex
vno omē gen⁹ hoim: inhabitare sup vni
uersam faciē terre: definiēs statuta tpa
ꝛ terminos habitatiōes eoꝝ: q̄rere deū: si
forte attrectent eū aut inueniant: q̄uis
nō longe sit ab vnoquoq; nr̄m. In ipso
eni viuim⁹ ꝛ mouemur et sum⁹: sicut et
quidā vr̄oꝝ poetaꝝ dixerūt. Ipsius eni
G ꝛ gen⁹ sum⁹. Gen⁹ ergo cū sim⁹ dei: non
debem⁹ estimare auro ꝛ argento aut la-
pidi: sculpture artis et cogitatiōis hois
diuinū esse simile. Et tpa quidē huius
ignorātie despiciēs deus: nūc annūciat
homib⁹ vt omēs vbiq; penitētiā agāt:
eo q statuit diē in quo iudicaturus est

orbem ſn equitate i viro in q̄ ſtatuit fi-
dem p̄bens oib⁹:ſuſcitās eū a mortuis.
Cū audiſſent autē reſurrectionē mortu-
orū:quidā q̇dem irridebāt: quidaꝫ vero
dixerūt. Audiam⁹ te de hoc iterum. Sic
paulus exiuit de medio eoꝝ. Quidaꝫ ve
ro viri adherētes ei crediderūt:in q̇bus
ꝛ dioniſi⁹ ariopagita ꝛ mlier nomie da-
maris:ꝛ aliȷ̄ cum eis. XVIII

Oſt hec egreſſus ab athenis ve-
nit corinthū: ꝛ inueniēs quēdā
iudeū noie aquilā ponticū gene-
re qui nuꝑ venerat ab italia:ꝛ priſcillaꝫ
vxorē eius:eo ꝙ p̄cepiſſet claudi⁹ diſce-
dere oēs iudeos a roma: acceſſit ad eos
ꝛ q: eiuſdē erat artꝭ manebat apud eos:
ꝛ operabat̄. Erāt aūt ſcenofactorie artꝭ
Et diſputabat in ſynagoga ꝑ oīe ſab-
batū:interponēs nomē dn̄i ieſu:ſuade-
batq; iudeis ꝛ grecis. Cū veniſſent autē
de macedonia ſylas ꝛ timotheus:inſta-
bat verbo paulus teſtificans iudeis eſſe
chriſtū ieſum. Cōtradicētibus aūt eis ꝛ
blaſphemātib⁹:excutiēs veſtimēta ſua.
Dixit ad eos. Sanguis veſter ſuꝑ caput
vr̄m. Mundus ego ex hoc ad gētes va-
dam. Et migrans inde: intrauit in do-
mum cuiuſdaꝫ nomie titi iuſti colentis
deum:cui⁹ domus erat cōiuncta ſyna-
goge. Cryſpus aūt archiſynagog⁹ credi-
dit dn̄o cū oīi domo ſua:ꝛ multi corin
thiorū audiētes credebāt ꝛ baptizaban
tur. Dixit aūt dn̄s nocte ꝑ viſionē pau
lo. Noli timere:ſed loquere ꝛ ne taceas.
Propter qđ ego ſum tecū:ꝛ nemo appo
net̄ tibi:ꝛ noceat te: qm̄ pplꝰs eſt mihi
mult⁹ in hac ciuitate. Sedit aūt ibi an-
nū ꝛ ſex mēſes: docēs apud eos v̄bum
dei. Gallione aūt ꝓcōſule achaie:inſur-
rexerūt vno aīo iudei i paulū:ꝛ addu-
xerunt eū ad tribunal dicētes: q: cōtra
legeꝫ hic ꝑſuadet homib⁹ colere deum.
Incipiente aūt paulo aꝑire os:dixit gal
lio ad iudeos. Si quidē eſſet iniquū ali
quid aut facin⁹ peſſimū o viri iudei:re-
cte vos ſuſtinereꝫ:ſi vero q̄ſtiones ſunt
de verbo ꝛ nomib⁹ legis veſtre:voſip̄i vi
deritꝭ. Iudex ego hoꝝ nolo eſſe. Et mi-
nauit eos a tribunali. Apprehendētes
autē oēs ſoſthenē principem ſynagoge
ꝑcutiebant eū ante tribunal:ꝛ nihil eo-
rū gallioni cure erat. Paulus v̄o cum
adhuc ſuſtinuiſſet dies multos:fratrib⁹
valefaciens nauigauit in ſyriā:ꝛ cū eo
priſcilla ꝛ aquila:qui ſibi totonderat i
cenchris caput. Habebat eni votū. De-
uenitq; epheſum:ꝛ illos ibi reliq̇t. Ipſe
vero ingreſſus ſynagogā diſputabat cū
iudeis. Rogantib⁹ autē eis vt ampliori
tp̄e maneret:nō ꝯſenſit:ſed valefaciēs ꝛ
dicens:iterū reuertar ad vos deo volen
te:ꝓfectus eſt ab epheſo. Et deſcēdes ce
ſareā aſcendit ꝛ ſalutauit eccl̄iam:ꝛ de-
ſcendit antiochiaꝫ. Et facto ibi aliquā-
to tp̄e : ꝓfect⁹ eſt ꝑambulans ex ordine
galatiā regionē ꝛ phrygiā:ꝯfirmās om-
nes diſcipulos . Iudeus aūt q̇daꝫ apol-
lo noie:alexandrin⁹ genere: vir eloquēs
deuenit epheſum:potens in ſcripturis.
Hic erat edoctus viā dn̄i:ꝛ feruens ſpiri
tu loquebat̄:ꝛ docebat diligēter ea que
ſunt ieſu:ſciens tm̄ baptiſma iohānis.
Hic ergo cepit fiducialiter agere in ſy-
nagoga. Quē cū audiſſent priſcilla ꝛ a-
quila aſſūpſerūt eū:ꝛ diligenti⁹ expoſue
rūt ei viā dn̄i. Cū aūt vellet ire achaiaꝫ:
exhortati frēs ſcripſerunt diſcipul̄ vt ſu
ſciperent eū. Qui cū veniſſet ꝯtulit mul-
tū his q̇ crediderūt. Uehementer eni iu-
deos reuincebat:publice oñdens ꝑ ſcri-
pturas eſſe chriſtū ieſum. XIX

Actū eſt aūt cū apollo eſſet corin
thi:vt paulus ꝑagratis ſuꝑiori-
bus partib⁹ veniret epheſum:et
inueniret quoſdā diſcipl̄os. Dixitq; ad
eos. Si ſpm̄ ſcm̄ accepiſtis credētes? At
illi dixerūt ad eum. Sed neq; ſi ſpūſſan-
ctus eſt audiuim⁹ . Ille v̄o ait. In q̄ er-
go baptizati eſtis? Qui dixerūt. In iohā
nis baptiſmate. ‖ Dixit aūt paulus. Io-
hannes baptizauit baptiſmo pnīe popu
lū:dicens:in eum qui ventur⁹ eſſet poſt
ip̄m vt crederent:hoc eſt i ieſuꝫ. His au-
ditis baptizati ſunt in nomie dn̄i ieſu.
‖Et cū impoſuiſſet illis manus paulus:
venit ſpūſſctūs ſuꝑ eos et loquebantur
linguis:ꝛ ꝓphetabāt. Erant aūt omēs
viri fere duodecim. Introgreſſus autem
ſynagogaꝫ cū fiducia loquebat̄ per tres
menſes:diſputās ꝛ ſuadēs de regno dei.
Cū aūt quidā indurarent̄ ꝛ nō crederēt
maledicētes viā dn̄i corā multitudine:
diſcedens ab eis ſegregauit diſcipulos:
quotidie diſputans in ſchola tyrāni cu-
iuſdam. Hoc aūt factū eſt ꝑ bienniū:ita
vt omēs qui habitabāt in aſia audirēt
verbū dn̄i iudei atq; gentiles. Uirtuteſ-
q; nō modicas quaſlibet faciebat de⁹ ꝑ
manū pauli:ita vt etiaꝫ ſuꝑ languidos
deferrent̄ a corpore eius ſudaria ꝛ ſemi
cinctia ꝛ recedebant ab eis languores:
ꝛ ſpirit⁹ nequaꝫ egrediebant̄. Tempta-

tetĕrũt aũt quidã ⁊ de circũeũtib⁹ iudeis
exorcistis inuocare sup eos qui hẽbant
spũs malos nomẽ dñi iesu: dicẽtes. Ad
iuro vos p iesum quẽ paulus p̄dicat.
Erãt aũt cuiusdã iudei noie scene prin-
cipis sacerdotum septẽ filĳ: qui hoc fa-
ciebant. Rñdens aũt spũs neq̄ dixit eis
Jesum noui: ⁊ paulũ scio. Uos autẽ qui
estis? Et insiliens homo in eos in quo
erat demoniũ pessimũ ⁊ dñatus ambo-
rũ: inualuit ɔtra eos: ita vt nudi ⁊ vul-
nerati effugerẽt de domo illa. Hoc aũt
notum factũ est omib⁹ iudeis atq̄ gẽti
lib⁹ q̄ habitabãt ephesi: ⁊ cecidit timor
sup oẽs illos: ⁊ magnificabat̃ nomen
D dñi iesu. Multiq̄ credentiũ veniebant
ɔfitẽtes ⁊ annũciãtes actus suos. Mul
ti aũt ex eis qui fuerant curiosa sectati:
ɔtulerũt libros ⁊ ɔbusserunt eos coram
omib⁹: ⁊ cõputatis p̄cĳs illoꝝ inuene-
runt pecuniã denarioꝝ q̄nquaginta mi
lium. Itaq̄ fortiter crescebat verbũ dei
⁊ ɔfirmabat̃. His autẽ expletis ꝓposu-
it paulus in spiritu trãsita macedonia
⁊ achaia ire hierosolymã: dicẽs: quoniã
postq̄ fuero ibi: oportet me et romã vi-
dere. Mittẽs autẽ in macedoniã duos
ex ministrãtib⁹ sibi timotheũ ⁊ erastuꝫ:
ip̄e remãsit ad tp̄s in asia. Facta est aũt
illo tp̄e turbatio nõ minima de via dñi.
E Demetrius eni quidã noie argentarius
faciens edes argẽteas diane p̄stabat ar-
tificib⁹ nõ modicũ questũ: q̄s cõuocans
⁊ eos qui eiusmodi erant opifices: dixit.
Uiri scitis qꝛ de hoc artificio est nobis
acquisitio: ⁊ videtis ⁊ auditis: qꝛ nõ so-
lũ ephesi sed pene toti⁹ asie paulus hic
suadens auertit multã turbã: dicẽs: q̄m
nõ sũt dĳ qui manib⁹ fiunt. Non soluꝫ
aũt hec piclitabit̃ nobis ps in redargu
tionẽ venire: sed ⁊ magne diane tẽplum
in nihilum reputabit̃: ⁊ destrui incipiat
maiestas ei⁹ quã tota asia ⁊ orbis colit.
His auditis repleti sũt ira ⁊ exclamaue
rũt dicẽtes. ‖ Magna diana ephesioꝝ.
I.co. F Et impleta est ciuitas tota cõfusione: ⁊
impetũ fecerũt vno aio in theatrum ra-
pto gaio ⁊ aristarcho macedonib⁹ comi
tibus pauli. Paulo aũt volente intrare
in pp̄lm: nõ ɔmiserũt discipuli. Quidaꝫ
aũt ⁊ de asie principib⁹ qui erant amici
eius miserũt ad eum: rogantes ne se da-
ret in theatrũ. Alĳ aũt aliud clamabãt.
Erat eni eccl̃ia confusa: ⁊ plures nescie-
bãt qua ex causa cõuenissent. De turba
autẽ detraxerũt alexandrũ: ꝓpellentib⁹
eũ iudeis. Alexãder autẽ manu silentio
postulato: volebat reddere rationẽ pp̄lo
Quẽ vt cognouerũt iudeũ esse: vox facta
est vna omniũ quasi p horas duas cla-
mantiũ. Magna diana ephesioꝝ. Et cũ
sedasseꝫ scriba turbas dixit. Uiri ephesĳ:
quis eni est hominũ qui nesciat ephesio
rũ ciuitatẽ cultricem esse magne diane
iouisq̄ prolis? Cũ ergo his ɔtradici non
possit: oportet vos sedatos eẽ: ⁊ nihil te-
mere agere. Adduxistis eni hoies istos:
neq̄ sacrilegos neq̄ blasphemãtes deã
vestrã. Qꝛ si demetrius ⁊ qui cũ eo sunt
artifices habẽt aduersus aliquẽ causaꝫ:
cõuentus forenses agunt̃: et ꝓconsules
sunt: accusent inuicẽ. Si quid autẽ alte
rius rei queritis: in legitima eccl̃ia pote-
rit absolui. Nã ⁊ piclitamur argui sedi-
tionis hodierne: cũ nullus obnoxius sit
de quo possum⁹ reddere rationẽ concur
sus istius. Et cũ hec dixisset: dimisit ec-
clesiam.

XX

P Ostq̄ autẽ cessauit tumult⁹: vo-
catis paulus discipulis ⁊ exhor-
tatus eos valedixit: ⁊ ꝓfectus est vt iret
in macedoniam. Cum aũt pambulasset
partes illas ⁊ exhortatus eos fuisseꝫ mul
to sermone: venit ad greciam: vbi cũ fe-
cisset menses tres: facte sunt illi insidie
a iudeis nauigaturo in syriam: habuit-
q̄ cõsiliũ vt reuerteret̃ p macedoniam.
Comitatus est autẽ eũ sosi pater pyrrhi
beroensis: thessalonicensiũ vero aristar-
chus ⁊ secũdus ⁊ gaius derbeus ⁊ timo
theus: asiani vero tychicus ⁊ trophim⁹.
B Hi cum p̄cessissent sustinuerũt nos tro-
ade: nos vero nauigauim⁹ post dies azy
moꝝ a philippis: ⁊ venim⁹ ad eos troa-
dem in dieb⁹ quinq̄: vbi demorati sum⁹
dieb⁹ septem. Una aũt sabbati cũ cõue-
nissem⁹ ad frangendũ panẽ paul⁹ dispu
tabat cũ eis ꝓfectur⁹ in crastinũ: protra
xitq̄ sermonẽ vsq̄ in mediam noctem.
Erant aũt lampades copiose in cenacu
lo vbi eramus cõgregati. Sedẽs autem
quidã adolescẽs noie eutychus sup fe-
nestrã: cũ mergeret̃ somno graui dispu-
tante diu paulo ductus somno cecidit
C de tertio cenaculo deorsum ⁊ sublat⁹ est
mortuus. Ad quẽ cũ descẽdisset paulus
incubuit sup eũ: ⁊ cõplexus dixit ‖ Noli- 3.Re.17.d.
te turbari. Aia eni ipsi⁹ in ip̄o ẽ. Ascen 4.Re.4.f.
dẽsq̄ aũt frãgẽsq̄ panẽ ⁊ gustãs: satis-
q̄ allocut⁹ est vsq̄ in lucẽ: ⁊ sic ꝓfectus
est. Adduxerũt aũt pueꝝ viuentẽ: ⁊ ɔso-
lati sũt nõ minime. Nos aũt ascendentes

nauē nauigauimus in asson: inde susce
pturi paulū. Sic enī disposuerat: ipe ꝑ
terrē iter facturus. Cū aūt cōuenissemꝰ
in asson: assumpto eo venimus mytile-
nē. Et inde nauigantes sequēti die. ve-
nimus ꝯtra chium: ⁊ alia die applicui-
mus samū: ⁊ sequēti die venimꝰ myletū
D Proposuerat enī paulus transnauigare
ephesum: ne qua mora illi fieret in asia
Festinabat enī si possibile sibi eēt: vt di
em pentecosten faceret hierosolymis. A
myleto aūt mittēs ephesū vocauit ma
iores natu ecclesie: qui cū venissent ad
eum ⁊ simul eēnt: dixit eis. Uos scitis a
primo die qua ingressus sum in asiā q̄lī
ter vobiscū ꝑ oē tp̄s fuerim seruiēs dn̄o
cū oī hūilitate ⁊ lachrymis ⁊ temptatio
nibus q̄ mihi acciderūt ex insidiis iude
orū: quō nihil subtraxerim vobis vtiliū
E quo minꝰ ānunciarē vobis ⁊ docerem
vos publice ⁊ ꝑ domos: testificans iu-
deis atq̄ gētilibꝰ in deū pniam ⁊ fidem
in dn̄m nr̄m iesū christū. Et nunc ecce
ego alligatꝰ sp̄ū: vado in hierl̄m: que in
ea vētura sūt mihi ignorās: nisi q̄ sp̄ūs
sctūs ꝑ oēs ciuitates mihi ꝓtestat̄ di-
cēs: q̄m vincula ⁊ tribulatiōes hieroso
lymis me manēt. Sȝ nihil hoꝝ vereor
nec facio aīam meā preciosiorem q̄
me: dūmō ꝯsūmē cursum meū ⁊ ministe
riū verbi qđ accepi a dn̄o iesu testificari
euāgeliū grē dei. Et nūc ecce ego scio q̄r
F amplius nō videbitis faciē meam: vos
oēs ꝑ quos trāsiui p̄dicans regnū dei.
Quaꝓpter ꝯtestor vos hodierna die ‖ q̄r
2.Re.3.f. mūdus sū a sanguine oim. Nō enī sub-
Dan.13.c terfugi quo minꝰ annunciarē omē cōsi
liū dei vobis. Attēdite vobis ⁊ vniuer-
so gregi: i quo vos sp̄ūsctūs posuit ep̄os
regere ecclīam dei: qui acq̄siuit sangui
ne suo. Ego scio q̄m intrabūt pꝰ discessi
onē meā quā lupi rapaces i vos: nō pcē
tes gregi. Et ex vobisip̄is exurgēt viri
loquētes ꝑuersa: vt abducāt discipulos
post se: Propter qđ vigilate memoria re
tinētes q̄m ꝑ triēniū nocte ⁊ die nō ces
saui cū lachrymis monēs vnūquēq̄ ve
G strū. Et nūc ꝯmendo vos deo ⁊ v̄bo gra
tie ip̄iꝰ: qui potens ē edificare ⁊ dare he
reditatē in scrificatis oibꝰ. Argentū et
auꝝ aut vestē nulliꝰ ꝯcupiui sicut ipsi
scitis: q̄m ad ea q̄ mihi opus erāt ⁊ his
qui mecū sunt: ministrauerūt manus iste.
Oia ostēdi vobis: q̄m sic laborātes opꝫ
suscipe infirmos: ac meminisse v̄bi dn̄i
iesu: q̄m ipse dixit. Beatiꝰ ē magis dare

q̄ accipe. Et cū hec dixisset: positꝭ geni-
bus suis orauit cū oibꝰ illis. Magnus
aūt fletꝰ factus ē oim: ⁊ ꝓcumbētes su
per collū pauli osculabant̄ eū dolentes
maxie i verbo qđ dixerat: q̄m ampliꝰ fa
ciem eiꝰ nō essent visuri. Et deducebāt
eum ad nauem. XXI

A C Um aūt factū esset vt nauigare-
mus abstracti ab eis: recto cursu
venimus choum ⁊ sequenti die
rhodum: ⁊ inde patharā. Et cū inuenisse
mus nauē transfretantē in phenicem:
ascendētes nauigauimꝰ. Cū apparuisse-
mus aūt cypro relinquētes eam ad sini
strā nauigauimꝰ in syriā ⁊ venimꝰ tyrū
Ibi enī nauis expositura erat onus. In-
uentis aūt discipulis māsimꝰ ibi diebꝰ
septem. Qui paulo dicebāt ꝑ sp̄m: ne as
cenderet hierosolymā. Et expletis die-
bus ꝓfecti ibamꝰ: deducentibꝰ nos oī-
bꝰ cū vxoribꝰ ⁊ filiis vsq̄ foras ciuitatē
B et positis genubꝰ in litore orauimꝰ. Et
cū valefecissemꝰ inuicē ascēdimꝰ nauē: il
li aūt redierūt in sua. Nos vero nauiga
tiōe explicita a tyro descendimꝰ ptolo-
maidā ⁊ salutatis fribꝰ māsimꝰ die vna
apud illos. Alia aūt die ꝓfecti venimꝰ
cesareā. Et intrātes domū philippi euā
geliste qui erat vnꝰ de septem: māsimus
apud eū. Huic aūt erāt q̄ttuor filie vir-
gines ꝓphetātes ‖ Et cū moraremur per 3.11.b
dies aliq̄t: superuenit quidā vir a iudea
ꝓpha noīe agabꝰ. Is cū venisset ad nos
tulit zonā pauli: ⁊ alligās sibi pedes et
C manus dixit. Hec dicit sp̄ūsctūs. Uirū
cuius est zona hec sic alligabūt i hierl̄m
iudei: ⁊ tradēt in manꝰ gentiū. Qđ cū
audissemꝰ rogabamꝰ nos: ⁊ q̄ loci illius
erāt: ne ascēderet hierosolymā. Tūc re-
spondit paulꝰ: ⁊ dixit. Quid facitis flen
tes ⁊ affligētes cor meū. Ego aūt nō so-
lū alligari: sȝ ⁊ mori in hierl̄m parꝰ sū
ꝓpter nomen dn̄i iesu. Et cū ei suadere
nō possemꝰ: q̄euimꝰ dicētes. Dn̄i volun
tas fiat. Post dies aūt istos p̄parati as-
cendebamꝰ in hierl̄m. Uenerūt aūt qui
dā ex discipulis a cesarea nobiscū: addu-
centes secū apud quē hospitaremur ia-
sonem quendā cypriū antiquū discipu-
lū. Et cū venissemꝰ hierosolymā: libēter
exceperūt nos frēs. Sequēti aūt die in-
troibat paulꝰ nobiscum ad iacobū: oēs
D q̄ collecti sunt seniores. Quos cū salu-
tasset: narrabat ꝑ singula que deꝰ fecis-
set i gētibꝰ ꝑ ministeriū illiꝰ. At illi cū au
dissent: magnificabāt deū dixerūtq̄ ei.

Uides frater quot milia sunt i iudeis q̄ crediderūt: ⁊ oēs emulatores sunt legis Audierūt aūt de te: q̄ discessionē doceas a moyse eoꝝ q̄ ꝑ gētes sūt iudeoꝝ: dicēs nō debere eos circūcidere filios suos neqꝫ ꝯm ꝯsuetudinē ingredi. Quid ergo est? Utiqꝫ opꝫtet ꝯuenire multitudinem Audiēt eni te suꝑuenisse. Hoc ergo fac qđ tibi dicim⁹. Sunt nobis viri q̄ttuor votum hn̄tes suꝑ se. His assūptis scifica te cū illis: ⁊ impende in illis vt radant capita: ⁊ sciēt oēs: q̄ q̄ de te audierunt falsa sūt: sed ambulās ⁊ ip̄e custodiens

E legē. De his aūt qui crediderūt ex gētibus nos scripsim⁹ indicātes: vt abstineant se ab idolis imolato ⁊ sanguine et suffocato ⁊ fornicatione. Tunc paulus assumptis viris postera die purificatus cū illis intrauit in templū: annūciās expletionē dierū purificatiōis: donec offeret̄ ꝓ vno quoqꝫ eoꝝ oblatio. Dū aūt septē dies ꝯsūmaret̄ hi qui de asia erāt iudei cū vidissent eū in templo cōcitauerūt oēm pplm: ⁊ iniecerūt ei manus clamātes. Uiri israelite adiuuate. Hic est hō q̄ aduersus pplm ⁊ legē ⁊ locū hunc oēs vbiqꝫ docēs: insuꝑ ⁊ gētiles induxit in templū ⁊ violauit sctm̄ locū istū.

F Uiderant eni trophinū ephesū i ciuitate cū ip̄o: quē estimauerūt: q̄m in templū introduxisset paulus. Cōmotaqꝫ est ciuitas tota: ⁊ facta est ꝯcursio ppl̄i. Et app̄hendētes paulū trahebant eū extra templū: ⁊ stati clause sūt ianue. Querentib⁹ aūt eū occidere: nūciatū ē tribuno cohortis: q̄ tota ꝯfundit̄ hierl̄m. Qui statim assūptis militib⁹ ⁊ cēturionibus decurrit ad illos. Qui cū vidissent tribunū ⁊ milites: cessauerūt ꝑcutere paulū. Tunc accedēs tribun⁹ app̄hēdit eū ⁊ iussit eū alligari cathenis duab⁹: ⁊ interrogabat q̄s eēt: ⁊ q̄d fecisset Alij aūt

G aliud clamabat i turba. Et cū nō posset certū cognoscere p̄ tumultu: iussit duci eū i castra. Et cū venisset ad grad⁹: cōtingit vt portaret̄ a militib⁹ ꝓpt̄ vim ppl̄i. Sequebat̄ eni multitudo ppl̄i clamās: tolle eū. Et cum cepisset iduci in castra paul⁹: dicit tribuno. Si licet mihi loq̄ aliquid ad te? Qui dixit ei grece: nosti? Nōne tu es egypti⁹ q̄ añ hos dies tumultū cōcitasti ⁊ eduxisti i desertū q̄tuor milia viroꝝ siccarioꝝ? Et dixit ad eū paulus. Ego hō sū q̄dē iudeus a tharso cilicie: nō ignote ciuitatis municeps Rogo aūt te: ꝑmitte mihi loqui ad populū. Et cum ille ꝑmisisset: paulus stās in gradibus ānuit manu ad plebem: et magno silentio facto: allocutus est lingua hebrea: dicens. XXII

A Uiri frēs ⁊ p̄res: audite quam ad vos nūc reddo rationē. Cum audissent autē q̄ hebrea lingua loquitur ad illos: magis p̄stiterunt silentium. Et dixit. Ego sum vir iudeus nat⁹ tharso cilicie: nutrit⁹ aūt in ista ciuitate sec⁹ pedes gamalielis: erudit⁹ iuxta veritatē paterne legis: emulator leg̃ sicut ⁊ vos oēs estis hodie‖ qui hāc viā ꝑsecut⁹ sum vsqꝫ ad mortē alligās ⁊ tradēs in custodias viros ac mulieres: sicut princeps sacerdotū mihi testimoniū reddit ⁊ oēs

S.8.c.9.

B maiores natu: a quib⁹ ⁊ ep̄l̄as accipiēs ad frēs damascū ꝑgebā vt adducerē inde victos in hierl̄m vt punirent̄. Factū est aūt eūte me ⁊ appinquāte damasco media die: subito de celo circūfulsit me lux copiosa: ⁊ decidens in terrā audiui vocē dicentē mihi.‖ Saule saule: q̄d me ꝑsequeris? Ego aūt rn̄di. Quis es dn̄e. Dixitqꝫ ad me. Ego sū iesus nazarenus quē tu ꝑsequeris. Et qui mecū erāt lumē quidē viderūt: vocē aūt nō audierūt ei⁹ q̄ loquebat̄ mecū. Et dixi. Quid faciā dn̄e? Dn̄s aūt dixit ad me. Surgēs

S.9.a.
1.Cor.15.b
Gal.1.c.

C vade damascū: ⁊ ibi tibi dicet̄ de oībus q̄ te oporteat facere. Et cū nō viderē p̄ claritate lumis illi⁹: ad manū deduct⁹ a comitib⁹: veni damascū. Ananias autē quidā vir ꝯm legē testimoniū hn̄s ab oībus cohabitātib⁹ iudeis: veniēs ad me et stās dixit mihi. Saule frater respice: Et ego eadē hora respexi in eū. At ille

D dixit. De⁹ patꝝ nr̄oꝝ p̄ordinauit te vt cognosceres voluntatē ei⁹: ⁊ videres iustū ⁊ audires vocē ex ore eius: q̄ eris testis illi⁹ ad oēs hoīes eoꝝ q̄ vidisti ⁊ audisti. Et nūc q̄d moraris? Exurge ⁊ baptizare: ⁊ ablue pctā tua iuocato nomie ip̄i⁹. Factū ē aūt reuertēti mihi i hierl̄m ⁊ orāti in tēplo: fieri me in stupore mētis ⁊ videre illū dicentē mihi. Festina ⁊ exi velociter ex hierl̄m: q̄m nō recipient testimoniū tuū de me. Et ego dixi. Dn̄e

E ip̄i sciūt q̄ ego erā cōcludēs i carcerē: ⁊ cedēs ꝑ synagogas eos qui credebāt in te‖ Et cū funderet̄ sanguis stephani testis tui ego stabā ⁊ ꝯsētiebā ⁊ custodiebā vestimēta interficientiū illū. Et dixit ad me. Uade: q̄m ego in natiōes longe mittā te. Audiebāt aūt eum vsqꝫ ad hoc verbū: ⁊ leuauerūt vocē suā: dicen-

S.7.g.

F tes. Tolle de terra huiuscemodi. Nō eni
fas ē eū viuere. Uociferantibꝰ aūt eis ꝛ
ꝓiicientibꝰ vestimēta sua: ꝛ puluerē ia
ctantibꝰ in aerē: iussit tribunus induci
eū i castra ꝛ flagellis cedi ꝛ torqueri eū
vt sciret ꝓpter quā cām sic acclamarēt
ei. Et cū astrinxisset eū loris dixit astāti
sibi cēturioni paulus. Si hoiem roma
nū ꝛ indemnatū licet vobis flagellare?
Quo audito cēturio aceessit ad tribunū
et nūciauit ei dicēs: Quid acturus es?
Hic eni hō ciuis romanus ē. Accedens
G aūt tribunꝰ dixit illi. Dic mihi si tu ro-
manus es? At ille dixit. Etiā. Et rūdit
tribunꝰ. Ego mlta sūma ciuilitatē hāc
cōsecutus sū. Et paulus ait. Ego aūt et
natus sum. Protinꝰ ergo discesserūt ab illo
qui eū torturi erāt. Tribunꝰ quoqꝫ timuit
postqꝫ resciuit qꝛ ciuis romanꝰ eēt: ꝛ qꝛ
alligasset eū. Postea aūt die volēs scire
diligentiꝰ qua ex cā accusaret a iudeis
soluit eū: ꝛ iussit sacerdotes cōuenire et
omne cōciliū ꝛ ꝓducēs paulū statuit in
ter illos. XXIII

A Intendēs aūt in ꝯciliū paulꝰ ait:
Uiri frēs: ego oi scia bona ꝯuer-
satus sum aū deū vsqꝫ in hodiernū diē.
Princeps aūt sacerdotū ananias ꝑcepit
astantibꝰ sibi ꝑcutere os eiꝰ. Tūc pau-
lus dixit ad eū. Percutiet te deus pari-
es dealbate. Et tu sedēs iudicas me sm
legē: ꝛ cōtra legē iubes me ꝑcuti? Et q
astabāt dixerūt. Sūmū sacerdotem dei
maledicis? Dixit aūt paulus. Nesciebā
frēs: qꝛ princeps est sacerdotū. Scriptū
Exo.22.d est eni ‖ Principē ppli tui nō maledices
B Sciēs aūt paulus qꝛ vna ps esset sadu
ceoꝝ ꝛ altera phariseoꝝ exclamauit in
Phil.3.a cōcilio ‖ Uiri frēs: ego phariseus sū: filiꝰ
phariseoꝝ. De spe et resurrectiōe mortu
oꝝ ego iudicor. Et cū hec dixisset: facta
est dissensio inter phariseos ꝛ saduceos
Mat.22.c et soluta ē multitudo ‖ Saducei aūt di-
cunt non esse resurrectionē mortuorū:
neqꝫ angelū neqꝫ spm: pharisei aūt vtra
qꝫ cōfitent. Factus est aūt clamor mag
nus ꝛ exurgētes quidā phariseoꝝ: pu-
C gnabant dicentes. Nihil mali inueni-
mus in hoie isto. Quid si spūs locutꝰ ē
ei aut angelus? Et cū magna dissensio
facta esset: timēs tribunus ne discerpe-
ret paulus ab ipis iussit milites descen
dere ꝛ rape eū de medio eoꝝ: ac deduce
re eū incastra. ‖ Sequēte aūt nocte assi-
J.27.d stens ei dūs ait. Cōstans esto: Sicut eni
testificatꝰ es de me in hierlm: sic te opor

tet ꝛ rome testificari. Facta aūt die col-
legerūt se quidā ex iudeis ꝛ deuouerūt
se dicentes neqꝫ mādUcaturos neqꝫ bi
bituros: donec occiderent paulū. Erant
D aūt plus qꝫ quadraginta viri qui hanc
cōiurationē fecerāt: qui accesserunt ad
principem sacerdotū ꝛ seniores: ꝛ dixe-
runt: Deuotione deuouimus nos nihil
gustaturos: donec occidamus paulum
Nunc ergo vos notū facite tribuno cū
consilio: vt ꝓducat illū ad vos tanquā
aliquid certiꝰ cognituri de eo. Nos ve-
ro priusqꝫ appropiet parati sumus inter
ficere illū. Qꝫ cū audisset filius sororis
pauli insidias: venit et intrauit i castra
nunciauitqꝫ paulo. Uocans aūt paulꝰ
ad se vnū ex centurionibꝰ ait. Adolescē
tem hūc adduc ad tribunū. Habet enim
aliquid indicare illi. Et ille quidē assu
mens eū: duxit ad tribunū et ait: Uinct
us paulus rogauit me hunc adolescen-
E tē ꝑducere ad te: hūtem aliquid loq ti-
bi. Apphendēs aūt tribunus manū illi
us secessit cū eo seorsum: ꝛ interrogauit
illū. Quid ē qd hēs indicare mihi? Ille
aūt dixit: Iudeis conuenit rogare te vt
crastina die ꝓducas paulū in cōciliū: q
si aliquid certiꝰ inqsituri sint de illo: tu
vo ne credideris illis. Insidiant eni ei
ex eis viri amplius qꝫ qdragita: q se de-
uouerūt nō manducare neqꝫ bibere do-
nec interficiāt eū: ꝛ nūc parati sunt ex-
pectantes ꝓmissū tuū. Tribunꝰ igit di-
misit adolescētē: ꝑcipiēs ei ne cui loq-
F ret: qm hec nota sibi fecisset. Et vocatis
duobꝰ centurionibꝰ dixit illis. Parate
milites ducētos vt eant vsqꝫ cesareā: et
equites septuagīta ꝛ lācearios ducētos
a tercia hora noctis ꝛ iumēta ꝑparate:
vt imponētes paulū saluū ꝑducerēt ad
felicē ꝑsidē. Timuit eni ne forte rapent
eū iudei ꝛ occiderēt: ꝛ ipe postea calum
niā sustineret: tanqꝫ accepturus pecuni
am scribēs ei eplam cōtinētē hec. Clau-
dius lysias: optimo ꝑsidi felici salutem
Uirū hūc ꝯphensū a iudeis: ꝛ incipien-
tem interfici ab eis supueniēs cū exer-
citu eripui: ꝯgnito: qꝛ romanꝰ ē: volēs-
G qꝫ scire cām quā obiiciebāt illi: deduxi
eū in ꝯciliū eoꝝ. Quē inueni accusari
de qstionibꝰ legis ipoꝝ: nihil vero dig-
nū morte aut vinculis hūtem crimen.
Et cū mihi ꝑlatū eēt de insidiis qs paue
rāt illi: misi eū ad te: denūciās ꝛ accusa
toribꝰ vt dicāt apud te. Uale. Milites
vero sm ꝑceptū sibi assumētes paulum

duxerunt ꝑ noctē in antipatridē: ⁊ postera die dimissis equitibus vt cum eo irent: reuersi sunt ad castra. Qui cū venissent cesariā ⁊ tradidissent epłam p̄sidi statuerunt añ illū ⁊ paulū. Cū legisset aūt ⁊ interrogasset de qua ꝓuincia eēt et cognoscens qꝛ de cilicia: audiā te inquit cū accusatores tui venerint. Iussitq̄ in p̄torio herodis custodiri eū.

A

XXIIII

Post quinq̄ aūt dies descendit princeps sacerdotum ananias cum senioribus quibusdā ⁊ tertullo quodā oratore: qui audierūt p̄sidē aduersus paulū. Et citato paulo: cepit accusare tertullus: dicēs. Cum in multa pace agamus ꝑ te: ⁊ multa corrigant̄ ꝑ tuā ꝓuidentiā: semꝑ ⁊ vbiq̄ suscipimus optime felix cū omni grāꝝ

B actione: Nō diutius aūt te ꝓtrahā: oro breuiter audias nos ꝓ tua clementia. Inuenimus hunc hoīem pestiferū ⁊ cōcitantē seditionē omibus iudeis ī vniuerso orbe ⁊ auctorē seditionis secte nazarenoꝝ: qui etiā templū violare conatus est: quē ⁊ apprehensū voluimus s̄m legē nr̄m iudicare. Superueniēs aūt tribunus lysias cū vi magna eripuit eum de manibꝰ nr̄is iubēs accusatores eius ad te venire: a quo poteris ipse iudicās de omībꝰ istis cognoscere: de q̄bus nos

C accusamꝰ eū. Adiecerūt aūt ⁊ iudei: dicentes hec ita se hr̄e. Rn̄dit aūt paulus ānuēte sibi p̄side dicere. Ex multis annis te eē iudicē genti huic sciens: bono aīo ꝓ me satisfaciā. Potes eni cognoscere qꝛ nō plus sunt mihi dies q̄ duodecim ex quo ascendi adorare ī hierl̄m: et neq̄ ī tēplo inuenerūt me cū aliq̄ disputantē: aut cōcursū facientem turbe: neq̄ in synagogis neq̄ ī ciuitate neq̄ ꝓbare pñt tibi de quibꝰ nunc me accu-

D sant. Cōfiteor autem hoc tibi q̄ s̄m sectā quā dicūt heresim sic deseruio prī ⁊ deo meo: credēs oībus q̄ ī lege ⁊ ꝓphetis scripta sunt: spē hn̄s ī deū quā ⁊ hi ipsi expectāt resurrectionē futurā iustorū ⁊ iniquoꝝ. In hoc ⁊ ipse studeo sine offendiculo ꝯsciam hr̄e ad deū: ⁊ ad hoīes sꝑ. Post ānos aūt plures elemosynas facturꝰ ī gentē meā veni: ⁊ oblationes ⁊ vota: in quibꝰ inuenerūt me purificatū in tēplo: nō cū turba neq̄ cum tu-

E multu. Et apꝓhenderūt me: clamātes et dicētes. Tolle inimicū nr̄m. Quidā aūt ex asia iudei q̄s oportebat apud te p̄sto eē ⁊ accusare si q̄d hr̄ent aduersuꝫ me: aut hi ipsi dicāt si q̄d inuenerūt in me iniq̄tatī cū stem ī ꝯcilio: nisi de vna hac solūmō voce q̄ clamaui inter eos stās qm̄ de resurrectione mortuoꝝ egō iudicor hodie a vobis. Distulit autē illos felix: certissime sciēs de via hac: dicēs: Cū tribunꝰ lysias descēderit audiā vos. Iussitq̄ cēturiōi custodire eū ⁊ hr̄e requiē nec quēq̄ de suis ꝓhibere mīstrare ei. Post aliq̄t aūt dies veniēs felix cū drusilla cū vxore sua q̄ erat iudea vocauit paulū: ⁊ audiuit ab eo fidē q̄ ē in christū iesū. Disputāte aūt illo de iusticia et castitate ⁊ de iudicio futuro: tremefactꝰ felix rn̄dit: Qd̄ nūc attinet: vade: tp̄e āt opportuno accersiā te: simul ⁊ sperās q̄ pecunia ei daret̄ a paulo: ꝓpter qd̄ ⁊ frequēter accersiēs eū loquebat̄ cū eo. Biennio aūt expleto: accepit successorē felix portiū festū. Volēs aūt grām p̄stare iudeis felix reliq̄t paulū vinctū

XXV

Festus ergo cū venisset in ꝓuinciā post triduū ascendit hierosolymā a cesarea. Adieruntq̄ euꝫ principes sacerdotū ⁊ primi iudeoꝝ aduersus paulū: ⁊ rogabāt eū postulantes grām aduersus eū vt iuberet ꝑduci euꝫ in hierl̄m: insidias intendētes vt interficerēt eū in via. Festus aūt rn̄dit s̄uari quidē paulū in cesarea: se aūt maturiꝰ ꝓfecturū. Qui ḡ ī vobis ait potētes sūt descēdentes sil̄ si qd̄ ē in viro crimē accusent eū. Demoratꝰ aūt inter eos dies nō ampliꝰ q̄ octo aut decē descendit cesaream: ⁊ altera die sedit ꝓ tribunali: ⁊ iussit paulū adduci. Qui cū ꝑductꝰ eēt: circūsteterūt eū q̄ ab hierosolyma descēderāt iudei: multas ⁊ graues cās obiicientes q̄s nō poterāt ꝓbare: paulo rōem reddēte: qm̄ neq̄ ī legē iudeoꝝ neq̄ in tēplū neq̄ ī cesarē q̄cq̄ peccaui. Festus aūt volens grām p̄stare iudeis: rn̄dens paulo dixit. Vis hierosolymā ascēdere: et ibi d̄ his iudicari apud me? Dixit aūt paulus. Ad tribunal cesaris sto: ibi me oportet iudicari. Iudeis nō nocui: sicut tu meliꝰ nosti. Si eni nocui: aut dignuꝫ morte aliq̄d feci: nō recuso mori. Si vero nihil ē eoꝝ q̄ ibi accusant me: nemo pōt me illis donare. Cesarem appello. Tunc festus cū ꝯsilio locutꝰ rn̄dit. Cesarē appellasti: ad cesarē ibis. Et cū dies aliquot trāsacti eēnt: agrippa rex ⁊ bernice descenderūt cesareā ad salutandū festū. Et cū dies plures ibi morarentur festus regi indicauit de paulo dicens:

Uir quidā est derelictꝰ a felice vinctus: de quo cū essem hierosolymis adierunt me principes sacerdotū ꝛ seniores iudeorū: postulātes aduersus illū dānatiōe3. Ad quos rñdi: qꝛ nō est romanis cōsuetudo donare aliquē hoiem priusq̄ is q̄ accusaꝫ p̄ntes habeat accusatores: locū q̄ defendendi accipiat ad abluenda crimina q̄ ei obijciunꝫ. Cū ergo huc conuenissent: sine vlla dilatiōe in sequenti die sedens ꝓ tribunali iussi adduci virum. De quo cū stetissent accusatores nullam causam deferebāt de q̄bꝰ ego suspicabar malū: q̄stiones ꝟo quasdā de sua sup̄stitione habebāt aduersus eū: ꝛ de q̄dā3 iesu defuncto quē affirmabat paulus viuere. Hesitās aūt ego de hmōi questiōe dicebā: si vellet ire hierosolymā: ꝛ ibi iudicari de istis. Paulo aūt appellante vt seruareꝫ augusti cognitioni: iussi seruari eū donec mittā eū ad cesarē. Agrippa aūt dixit ad festū. Uolebā ꝛ ip̄e homiem audire. Cras inq̄t audies eū. Altera aūt die cum venisset agrippa ꝛ bernice cum multa ambitione: ꝛ introissent in auditoriū cū tribunis ꝛ viris principalibus ciuitatis iubente festo adductꝰ est paulus. Et dixit festꝰ. Agrippa rex ꝛ oms q̄ simul adestis nobiscū viri: videtis hunc hoiem de q̄ ois multitudo iudeoꝝ interpellauit me hierosolymis petentes ꝛ acclamātes: nō oportere eū viuere ampliꝰ Ego vero cōperi nihil dignū morte eu3 admisisse. Ip̄o aūt hoc appellāte: ad augustū iudicaui mittere. De q̄ q̄d certum scribā dño nō habeo: ꝓpter qđ ꝑduxi eū ad vos: et maxime ad te rex agrippa: vt interrogatiōe facta habeā q̄d scribam. Sine rōne eni mihi videꝫ mittere vinctum: ꝛ causas eius nō significare.

A a Agrippa vero ad paulu3 XXVI ait: Permittiꝫ tibi loqui pro temetip̄o. Tūc paulus extenta manu cepit rationē reddere. De oībꝰ q̄bus accusor a iudeis rex agrippa estimo me beatū apud te: cū sim defensurꝰ me hodie: maxime te sciente oīa q̄ apud iudeos sunt cōsuetudines ꝛ q̄stiones: ꝓpter qđ obsecro patiēter me audias. Et q̄de3 vitā meā a iuuētute q̄ ab initio fuit in B gente mea in hierosolymis nouerāt omnes iudei: p̄scientes me ab initio si velint testimoniū ꝑhibere: qm̄ ꝯm certissimā sectā nr̄e religiōis vixi phariseꝰ. Et nūc in spe q̄ ad p̄res nr̄os repromissiōis facta est a deo sto iudicio subiectꝰ: in q̄ duodecim tribꝰ nr̄e nocte ꝛ die deseruientes sperāt deuenire. De qua spe accusor a iudeis rex. Quid incredibile iudicaꝫ C apud vos si deus mortuos suscitat? Et ego quidē estimaueram me aduersus nomen iesu nazareni debere multa contraria agere qđ ꝛ feci hierosolymis. Et multos sctōꝝ ego in carceribꝰ inclusi a principibꝰ sacerdotū p̄tāte accepta: ꝛ cū occiderenꝫ detuli sententiā. Et ꝑ oms synagogas frequēter puniēs eos: cōpellebam blasphemare: ꝛ ampliꝰ insaniēs in eos: D ꝑseq̄bar vsq̄ in exteras ciuitates. In q̄bus dū irem damascū: cū p̄tāte ꝛ ꝑmissu principū sacerdotū: die media in via vidi rex de celo supra splēdorē solis circūfulsisse me lumen: ꝛ eos qui mecū simul erāt oēsq̄ nos cū decidissemꝰ in terram audiui vocē loquētē mihi hebraica lingua. ‖Saule saule q̄d me ꝑseq̄ris? Durꝝ est tibi ꝯtra stimulū calcitrare. Ego aūt dixi. Quis es dñe? Dñs autē dixit. Ego sum iesus nazarenus: quē tu ꝑsequeris. Sed exurge: ꝛ sta supra pedes tuos. Ad E hoc eni apparui tibi ꝛ ꝯstituā te ministru3 ꝛ testem eoꝝ que vidisti: ꝛ eoꝝ q̄bus apparebo tibi: eripiens te de aplīs ꝛ gentibus in q̄s ego nūc mitto te ap̄ire oculos eoꝝ vt ꝯuertanꝫ a tenebris ad lucem: ꝛ de p̄tāte sathane ad deū: vt accipiant remissionē pctōrum ꝛ sortē inter sctōs per fidem q̄ est in me. Unde rex agrippa nō fui incredulus celesti visioni: sed his qui sunt damasci primū ꝛ hierosolymis et ī omnē regionē iudee: ꝛ getnibꝰ annūciabam: vt pniam agerēt ꝛ cōuerterenꝫ ad deu3: digna penitētie oꝑa faciētes. Hac ex causa me iudei cū essem in tēplo comprehēsū tēptabāt volētes me īterficere. F Auxilio aūt adiutꝰ dei vsq̄ i hodiernū diē sto testificās minori atq̄ maiori: nihil extra dicēs q̄ ea q̄ ꝓp̄he locuti sunt futura esse ꝛ moyses: si passibilis christꝰ: si primus ex resurrectiōe mortuoꝝ lumē annūciaturꝰ est pp̄lo ꝛ gentibꝰ. Hec loquente eo ꝛ rationē reddente festus magna voce dixit ‖Insanis paule Multe te littere ad insaniā cōuertunt. Et paulus: nō insanio inquit optime feste: sed veritatis ꝛ sobrietatis verba eloquor. Scit eni de his rex: ad quē ꝛ cōstāter loquor. Latere eni eū nihil hoꝝ arbitror. Neq̄ eni in angulo q̄cq̄ hoꝝ gestū est. Credis G rex agrippa ꝓphetis? Scio quia credis. Agrippa autem ad paulum. In modico suades me christianum fieri. Et paulus

ꝭ.9.a. 22.b

ꝭ.12.c

Opto apud deū ꝛ in modico ꝛ ī magno: nō tm̄ te: sȝ etiā oēs q̄ audiūt hodie fieri tales q̄lis ego sum: except̄ vincul̄ his. Et exurrexit rex ꝛ preses ꝛ bernice ꝛ qui assidebāt eis. Et cū secessissent: loq̄bant̄ ad inuicē dicētes: qꝛ nihil morte aut vinculis dignū quid fecit hō iste. Agrippa aūt festo dixit. Dimitti poterat hō hic: si nō appellasset cesarē.

A XXVII

Vt aūt iudicatū est nauigare euȝ in italiā ꝛ tradi paulū cū reliq̄s custodijs centurioni noīe iulio cohort̄ auguste: ascēdētes nauē hadrumetinā incipiētē nauigare circa asie loca sustulimus ꝑseuerāte nobiscū aristarcho: macedone: thessalonicēse. Sequēti aūt die venim⁹ sidonem. Hūane aūt tractās iulius paulū ꝑmisit ad amicos ire: ꝛ curā sui agere. Et inde cū sustulissem⁹ subnauigauim⁹ cypꝛū: ꝓpterea q̄ essent venti contrarij. Et pelag⁹ cilicie ꝛ pamphylie nauigātes venim⁹ lystrā q̄ est lytie: ꝛ ibi inueniēs centurio nauē alexandrinam

B nauigantē in italiā: trāsposuit nos ī eā. Et cū multis dieb⁹ tarde nauigarem⁹ ꝛ vix deuenissem⁹ cōtra gnydū: ꝓhibente nos vēto adnauigauim⁹ crete iuxta salmonē. Et vix iuxta nauigātes venim⁹ in locū quēdā qui vocat̄ boniport⁹: cui iuxta erat ciuitas thalassa. Multo autē tp̄e pacto ꝛ cū iam nō esset tuta nauigatio eo q̄ ieiuniū iā p̄terisset: ꝯsolabatur eos paulus dicēs eis. Uiri: video qm̄ cū iniuria ꝛ multo dāno nō solū oner̄ ꝛ nauis: sed etiā aīaꝝ nr̄aꝝ incipit esse nauigatio. Centurio autem gubernatori ꝛ nauclero maḡ credebat: q̄ꝫ his q̄ a pau-

C lo dicebant̄. Et cū aptus port⁹ non esset ad hyemādū plurimi statuerūt cōsilium nauigare inde si q̄ modo possent deueniētes phenicē hyemare portū crete respicientē ad africū ꝛ ad chorū. Aspirante aūt austro estimātes ꝓpositū se tenere: cū sustulissent de asson: legebāt cretā. Nō post multū aūt misit se ꝯtra ipaȝ vētus typhonicus: qui vocat̄ euroaquilo. Cūq̄ꝫ arrepta esset nauis: ꝛ nō posset conari in ventū: data naue flatib⁹ ferebamur. In insulā aūt quādā decurrētes q̄ vocatur cauda: potuimus vix obtinere scapham. Qua sublata adiutoꝛijs vtebātur accingētes nauē: timētes ne in syrtim inciderēt: sūmisso vase sic ferebant̄.

D Ualida aūt nobis tēpestate iactatis: sequenti die iactū fecerūt: ꝛ tertia die suis manib⁹ armamēta nauis ꝓiecerūt. Neq̄ꝫ aūt sole neq̄ꝫ siderib⁹ apparētib⁹ per plures dies: ꝛ tempestate nō exigua imminente: iā ablata erat spes oīs salut̄ nr̄e. Et cū multa ieiunatio fuisset: tūc stans paulus in medio eoꝝ dixit. Oportebat quidē o viri audite me nō tollere a creta: lucriq̄ꝫ facere iniuriā hāc ꝛ iacturā. Et nunc suadeo vobis bono aīo esse. Amissio eni nulli⁹ aīe erit ex nobis preterq̄ꝫ nauis. Astitit eni mihi hac nocte angelus dei cui⁹ sum ego: ꝛ cui deseruio: dicens: Ne timeas paule: cesari te oportet assistere. Et ecce donauit tibi de⁹ om-

E nes qui nauigāt tecū. Propter qḋ bono aīo estote viri. Credo eni deo: qꝛ sic erit quēadmodū dictū est mihi. In insulam aūt quādā oportet nos deuenire. Sȝ posteaq̄ꝫ q̄rtadecima nox supuenit: nauigantib⁹ nobis in hadria circa mediam noctē suspicabant̄ naute apparere sibi aliquā regionē. Qui ꝛ sūmittētes bolidē: inuenerūt passus viginti: ꝛ pusillum inde sepati inuenerūt passus q̄ndecim. Timētes aūt ne in aspera loca incideremus: de puppi mittētes anchoras q̄ttuor optabāt diē fieri. Naut̄ ꝟo q̄rentib⁹ fugere ḋ naui: cū misissēt scaphā in mare sub obtentu q̄si inciperēt a proꝛa anchoras extēdere: dixit paul⁹ centurioni

F ꝛ militib⁹. Nisi hi ī naui māserint: vos salui fieri nō potestis. Tūc absciderunt milites funes scaphe: ꝛ ꝑmissi sunt eā excidere. Et cū lux icipet fieri rogabat paulus oēs sumere cibū dicēs: Quartadecima die hodie expectātes ieiuni ꝑmanetis: nihil accipientes. Propter qḋ rogo vos accipe cibū ꝓ salute vr̄a: qꝛ nullius vr̄m capillus de capite ꝑibit. Et cū hec dixisset: sumēs panē gr̄as egit deo in cōspectu oīm: ꝛ cū fregisset cepit māducare. Animequiores aūt facti oēs: ꝛ ipi assūpserūt cibū. Eram⁹ vero vniuerse aīe in naui ducente septuagintasex. Et satiati cibo alleuiabāt nauē: iactātes triticum in mare. Cū aūt dies fact⁹ esset terrā nō agnoscebāt: sinū vero quēdam ꝯsiderabant hn̄tem littus: in queȝ cogitabāt si

G possent eijcere nauē. Et cū anchoras sustulissent cōmittebāt se mari. sil̄ laxātes iuncturas gubernaculoꝝ: ꝛ leuato artemone ſm aure flatū tendebāt ad littus. Et cū incidissem⁹ in locū bithalassū impegerūt nauē: ꝛ proꝛa quidē fixa manebat imobil̄: puppis ꝟo soluebat̄ a vi maris. Militū aūt cōsiliū fuit vt custodias occiderent ne q̄s cū enatasset effugeret

centurio aũt volens seruare paulũ prohibuit fieri. Iussitq; eos qui possẽt natare emittere se primos ⁊ euadere ⁊ ad terram exire: ⁊ ceteros alios in tabul' ferebant: quosdã sup ea que de naui erant. Et sic factũ est: vt omnes anie euaderẽt ad terram.

XXVIII

B Et cũ euasissem⁹ tũc cognouim⁹ C q2 mytilene insula vocabat'. Barbari vero pstabant nõ modicam humanitatẽ nobis. Accẽsa eni pira reficiebant nos oẽs: ppter imbrẽ q̄ imminebat ⁊ frigus. Cũ ɔgregasset aũt paul⁹ sarmentoꝝ aliquantã multitudinem et imposuisset sup ignẽ: vipera a calore cũ pcessisset inuasit manũ ei⁹. Ut vero viderũt barbari pendentem bestiã de manu ei⁹: ad inuicẽ dicebant. Utiq; homicida est hõ hic q̄ cũ euasit de mari vltio non sinit eũ viuere. B Et ille q̄dẽ excutiẽs bestiam in ignẽ: nihil mali passus ẽ. At illi existimabãt eũ in tumorẽ ɔuertendũ: ⁊ subito casurũ ⁊ mori. Diu aũt illis expectantib⁹ ⁊ vidẽtibus nihil in eo fieri: ɔuertẽtes se dicebãt eũ esse deũ. In locis aũt illis erãt pdia principis insule noie publij: q̄ nos suscipiens: triduo benigne exhibuit: Cõtigit aũt prẽm publij febribus ⁊ disenteria vexatũ iacere. Ad quez paulus intrauit: ⁊ cũ orasset ⁊ imposuisset ei man⁹ saluauit eũ. C Quo facto oẽs q̄ in insula habebãt ifirmitates accedebant ⁊ curabant'. Qui etiã multis honorib⁹ nos honorauerũt: ⁊ nauigãtib⁹ imposuerũt q̄ necessaria erãt. Post menses aũt tres nauigauim⁹ in naui alexandrina q̄ in insula hyemauerat: cui erat insigne castroꝝ. Et cũ venissem⁹ siracusã: mansim⁹ ibi triduo. Inde circũlegẽtes deuenim⁹ regiũ: ⁊ post vnũ diẽ flãte austro scđa die venim⁹ putheolos: vbi inuentis frib⁹ rogati sumus manere apud eos dies septẽ: ⁊ sic venim⁹ romã. D Et inde cũ audissẽt frẽs occurrerũt nobis vsq; ad appijforꝝ: ⁊ trib⁹ tabernis. Quos cũ vidisset paulus gr̃as agens deo accepit fiduciã. Cũ aũt venissem⁹ romã pmissum ẽ paulo pmanere sibimet: cũ custodiente se milite. Post tertiũ aũt diẽ ɔuocauit primos iudeoꝝ. Cũq; venissent dicebat eis. Ego viri frẽs nihil aduersus legẽ faciẽs aut morẽ paternũ: vinct⁹ ab hierosolymis tradit⁹ sum i man⁹ romanorũ: q̄ cũ interrogationẽ de me habuissent voluerũt me dimittere: eo q; nulla E esset cã mortis in me. Cõtradicẽtib⁹ autẽ iudeis coact⁹ sum appellare cesarẽ: non q̄si gentẽ meã hñs aliq̄d accusare. Propter hanc igit' cãm rogaui vos videre ⁊ alloqui. Propter spem enim isrl' catena hac circũdat⁹ sum. At illi dixerũt ad eũ Nos neq; lr̃as accepimus de te a iudea: neq; aduentiẽs aliquis fratrũ nũciauit aut locut⁹ est q̄d de te malũ. Rogamus aũt a te audire q̄ sentis. Nã de secta hac notũ est nobis: q2 vbiq; ei ɔtradicit'. F Cũ ɔstituissent aũt illi diẽ venerũt ad eũ in hospitiũ plurimi: q̄b⁹ exponebat testificans regnum dei suadẽsq; eis de iesu ex lege moysi ⁊ pphetis a mane vsq; ad vesperã. Et quidã credebãt his q̄ dicebantur: quidã vero nõ credebãt. Cũq; inuicem nõ essent ɔsentiẽtes: discedebãt dicente paulo vnũ vbũ. Quia bñ spũssctũs locut⁹ est p esaiaz pphãm ad prẽs nr̃os dicens. ‖ Uade ad pplm istũ ⁊ dic. Aure audietis ⁊ nõ intelligetis: ⁊ vidẽtes videbitis ⁊ nõ pspicietis. Incrassatuz est eni cor ppli hui⁹ ⁊ aurib⁹ grauiter audierũt ⁊ oclos suos cõpresserũt ne forte videãt oculis ⁊ aurib⁹ audiant ⁊ corde intelligant: ⁊ ɔuertant' ⁊ sanẽ eos. G Notũ ergo sit vobis: q2m gentib⁹ missuz est hoc salutare dei: ⁊ ipi audiẽt. Et cũ hec dixisset: exierũt ab eo iudei multã hñtes inter se q̄stionẽ. Mansit aũt biennio toto i suo ɔductu: ⁊ suscipiebat oẽs q̄ ingrediebãtur ad eũ: pdicãs regnũ dei: ⁊ docens q̄ sunt de dño iesu christo cũ oi fiducia sine phibitione.

Esa.6.c
Matth.13.b
Mar.4.b
Lucs.8.b
Joh.12.f.

Explicit liber Actuũ apl'orũ. Incipit plogus in septẽ epistolas canonicas.

N On ita est ordo apud grecos q̄ integre sapiunt fidẽq; rectã sectant' epl'aꝝ septẽ: q̄ canonice nũcupãt' sicut in latinis codicib⁹ inuenit': vt q2 petr⁹ ẽ prim⁹ i ordie apl'oꝝ: prime sint etiã ei⁹ epl'e in ordine ceteraꝝ. Sed sicut euãgelistas dudũ ad veritatis lineã correximus: ita has pro prio ordini deo iuuãte reddidimus. Est eni prima eaꝝ vna iacobi: due petri: tres iohis ⁊ iude vna. Que si sicut ab eis digeste sũt ita quoq; ab interptib⁹ fideliter in latinũ verterent' eloquiũ: nec ambiguitatẽ legentibus facerẽt: nec smonũ sese varietas impugnaret: illo precipue loco vbi de vnitate trinitatis i prima iohis epl'a positũ legim⁹: in qua etiam ab infidelib⁹ trãslatorib⁹ multũ erratũ esse fidei veritate ɔperim⁹: triũ tñ

1.Joh.1.b

modo vocabula: hoc ē aque ſanguinis ⁊ ſpūs in ipā ſua editiōe ponētib⁹: ⁊ patris ꝟbiq; ac ſpūs teſtimoniū omittentib⁹: in q̄ maxime ⁊ fides catholica roboraẜ: ⁊ pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſcti vna diuinitatis ſubſtātia cōprobaẜ. In ceterꝭ ꝟo epiſtolis q̄ntū a nr̄a alioꝝ diſtet editio: lectoris prudētie derelinq̄. Sꝫ tu ꝟgo chriſti euſtochiū dū a me impenſi⁹ ſcripture veritatē inq̄ris: meā q̄dāmodo ſenectutē inuidoꝝ dentib⁹ corrodēdā exponis: qui me falſariū corruptorēq; ſcāꝝ pronūciant ſcripturarū. Sed ego i tali ope nec emuloꝝ meoꝝ inuidētiā ꝑtimeſco: nec ſancte ſcripture veritatē poſcentib⁹ denegabo.

Explicit prolog⁹ in ſeptē ep̄las canonicas. Incipit argumentū in eaſdē.

Iacob⁹: petr⁹: iohēſ: ⁊ iudas ſeptē ep̄las ediderūt tam myſticas q̄ ſuccinctas: ⁊ breues ꝑiter ac longas: breues in ꝟbis: lōgas in ſentētijs: vt rar⁹ ſit q̄ nō in eaꝝ cecutiat lectione.

Explicit argumētū in ſeptē epiſtolas canonicas. Incipit argumētū in ep̄lam canonicā beati Jacobi apoſtoli.

Iacob⁹ ap̄lus ſctm̄ inſtruit clerū de cultura celeſtiū p̄ceptoꝝ ⁊ regula catholice obſeruantie: ⁊ de inuicte patiētie maieſtate ⁊ de reuelatione plurimoꝝ: ⁊ de mēdacio mg̃roꝝ.

Explicit argumentū. Incipit ep̄la canonica beati Jocabi ap̄li. Cap̄m I

A Iacob⁹ dei et domini nr̄i ieſu chriſti ſeru⁹: duodecim tribub⁹ que ſunt in diſperſione: ſalutē. Om̄e gaudiū exiſtimate fratres mei cū in temptationes varias incideritꝭ: ſcientes ꝙ ꝓbatio fidei vr̄e patientiā opaẜ. ‖ Patientia aūt opus ꝑfectū habeat: vt ſitꝭ ꝑfecti ⁊ integri in nullo deficiētes. Si q̄s aūt vr̄m indiget ſapia: poſtulet a deo q̄ dat omib⁹ affluēter: ⁊ nō improperat: et dabitur ei. Poſtulet autem in fide nihil heſitās. Qui eni heſitat ſilis eſt fluctui maris: q̄ a vento moueẜ ⁊ circūferẜ. Nō ḡ eſtimet hō ille ꝙ accipiat aliq̄d a dn̄o

B Uir duplex aīo incōſtans eſt in oībus vijs ſuis. Gloriẜ aūt frater humilis in exaltatiōe ſua: diues aūt i hūilitate ſua: q̄m ſicut flos feni trāſibit. ‖ Exortus eſt eni ſol cū ardore: ⁊ areſecit fenū: ⁊ flos ei⁹ decidit: ⁊ decor vult⁹ ei⁹ deperijt. Ita ⁊ diues in itinerib⁹ ſuis marceſcet ‖ Beatus vir q̄ ſuffert tēptationē: q̄m cū ꝓbatus fuerit accipiet coronā vite: quā repromiſit de⁹ diligētib⁹ ſe. Nemo cū temptaẜ dicat: q̄m a deo tēptaẜ. De⁹.n. intemptator maloꝝ eſt. Ipe aūt neminem temptat. Unuſq̄ſq; ꝟo temptaẜ a cōcupiſcentia ſua: abſtract⁹ ⁊ illect⁹. Deinde ꝯcupiſcētia cū ꝯcepit parit pctm̄: pctm̄ vero cū ꝯſūmatū fuerit generat mortē.

C Nolite itaq; errare fr̄es mei dilectiſſimi Om̄e datū optimū ⁊ om̄e donū ꝑfectū deſurſum eſt deſcēdens a pr̄e luminū: apud quē nō eſt trāſmutatio: nec viciſſitudinis obūbratio. Uolūtarie eni genuit nos ꝟbo veritatꝭ: vt ſim⁹ initiū aliq̄d creature eius. Scitis fr̄es mei dilectiſſimi. ‖ Sit aūt oīs hō velox ad audiēdū: tardus aūt ad loq̄ndū: et tardus ad irā. Ira eni viri iuſticiā dei nō opaẜ. Propter qđ abijciētes oēm imūdiciā ⁊ abūdantiā malicie: in māſuetudīe ſuſcipite inſitū ꝟbum: qđ pōt ſaluare aīas vr̄as.

D ‖ Eſtote aūt factores ꝟbi ⁊ nō auditores tm̄ fallentes voſmetip̄os: q2 ſi q̄s auditor eſt ꝟbi ⁊ nō factor h̄ cōꝑabiẜ viro cōſiderāti vultū natiuitatꝭ ſue in ſpeculo. Cōſiderauit eni ſe ⁊ abijt: ⁊ ſtati oblitus eſt q̄lis fuerit ‖ Qui aūt ꝑſpexerit in lege ꝑfecte libertatꝭ ⁊ ꝑmāſerit in ea nō auditor obliuioſus fact⁹: ſed factor opis: h̄ beatus in facto ſuo erit. ‖ Si q̄s aūt putat ſe religioſum eſſe nō refrenās linguā ſuā ſed seducēs cor ſuū hui⁹ vana eſt religio. Religio munda ⁊ imaculata apud deū ⁊ pr̄em: hec eſt: viſitare pupillos ⁊ viduas in tribulatiōe eoꝝ: ⁊ imaculatū ſe cuſtodire ab hoc ſeculo. II

A Frēs mei: nolite in ꝑſonaꝝ acceptione hr̄e fidē dn̄i nr̄i ieſu chriſti glie. Eteni ſi introierit in ꝯuētū vr̄m vir aureū ānulū hn̄s in veſte cādida: introierit aūt ⁊ pauꝑ in ſordido habitu: ⁊ intendatꝭ in eū q̄ indut⁹ eſt veſte p̄clara ⁊ dixeritꝭ ei: tu ſede h̄ bn̄: pauꝑi aūt dicatꝭ: tu ſta illic: aut ſede ſub ſcabello pedū meoꝝ: nonne iudicatꝭ apud voſmetipſos: ⁊ facti eſtꝭ iudices cogitationum iniq̄ꝝ? Audite fr̄es dilectiſſimi. Nonne de⁹ elegit pauꝑes in hoc mūdo: diuites in fide ⁊ heredes regni: qđ repromiſit de

B us diligētib⁹ ſe? Uos aūt exhonoraſtis pauꝑem. Nōne diuites ꝑ potētiā opprimūt vos ⁊ ipſi trahunt vos ad iudicia?

Ro. 5.a — Eccl. 14.c — Eſa. 40.b — I. Pe. I.d — Job. 5.c — Prou. 17.d — Eccl. 5.c. — Ro. 2.b — Matth. 5. — Jacobi. 3.

Nõne ipſi blaſphemãt bonũ nomen qđ inuocatũ eſt ſup vos? Si tñ legẽ pficitꝭ

Leuitꝭ.19.c Ro.2.b. Epħ.6.b Coloſ.3.d Actꝭ.10.f. 1.Pe.1.c

regalẽ ſm ſcripturas ‖ diliges ꝓximũ tuum ſicut teipſm: bñ facitꝭ ‖ ſi aũt pſonaꝫ accipitꝭ: pctm̃ opamini: redarguti a lege q̃ſi trãſgreſſores. Quicũqꝫ aũt totã legem ſuauerit: offendat autẽ in vno: factus eſt oim reus. Qui eni dixit: nõ mechaberis dixit ⁊ nõ occides. Qꝫ ſi nõ mechaberis: occides aũt: factꝰ es tranſgreſſor legis. Sic loq̃mini ⁊ ſic facite: ſicut

C

p legẽ libertatꝭ incipiẽtes iudicari. Judiciũ eni ſine miſcdia illi: q̃ nõ facit miſericordiã. Superexaltat aũt miſcdia iudicio. Quid ꝓderit frẽs mei ſi fidẽ q̃s dicat ſe hr̃e: opa aũt non habeat? Nunq̃d poterit fides ſaluare eũ? Si aũt frater ⁊ ſoror nudi ſint ⁊ indigeãt victu q̃tidiano: dicat aũt aliq̃s ex vobis illꝭ: ite in pace calefacimini ⁊ ſaturami: nõ dederitis aũt eis q̃ neceſſaria ſũt corpi: q̃d proderit? Sic ⁊ fides ſi non habeat opa: mortua eſt in ſemetipſa. Sed dicet q̃s: Tu fidẽ habes: ⁊ ego opa habeo. Oñde mihi fidẽ tuaꝫ ſine opibꝰ: ⁊ ego oñdaꝫ tibi ex

D

opibꝰ fidem meã. Tu credis qm̃ vnꝰ eſt deꝰ: bñfacis. Et demones credũt ⁊ cõtremiſcũt. Uis aũt ſcire o hõ inanis: qm̃ fides ſine opibꝰ ocioſa eſt? Abraaꝫ pr̃ nr̃ nonne ex opibus iuſtificatꝰ eſt: offerens yſaac filiũ ſuũ ſup altare? Uides qm̃ fides coopabaꝭ opibꝰ illiꝰ: ⁊ ex opibus fides ꝯſũmata eſt? Et ſuppleta ẽ ſcriptura dicẽs ‖ Credidit abraam deo ⁊ reputatũ eſt illi ad iuſticiã: ⁊ amicꝰ dei appellatus eſt. Uidetꝭ qm̃ ex opibꝰ iuſtificatur homo: ⁊ nõ ex fide tm̃. ‖ Silr̃ ⁊ raab meretrix: nõne ex opibꝰ iuſtificata ẽ ſuſcipiens nũcios ⁊ alia via eijciẽs? Sicut eni corpus ſine ſpũ mortuũ eſt: ita fides ſine opibus mortua eſt.

Geñ.15.b Ro.4.a Gal.3.a Joſue.2.b

III

A

Matth.23.a

Nolite plures mgr̃i fieri frẽs mei ſcientes qm̃ maius iudiciũ ſumitis. In multꝭ eni offendimꝰ oẽs. Si quis in ꝟbo nõ offendit: hic pfectꝰ ẽ vir. Poteſt etiã freno circũducere totuꝫ corpus. Si aũt equis frena in ora mittimus ad ꝯſentiendũ nobis oẽ corpꝰ illorũ circũferimus. Et ecce naues cũ magne ſint ⁊ a ventis validis minenꝭ: circũferunꝭ aũt a modico gubernaclo vbi impetꝰ dirigentis voluerit. Ita ⁊ lingua modicũ quidẽ membrũ eſt ⁊ magna exaltat. Ecce quãtus ignis q̃ꝫ magnã ſiluaꝫ

B

incẽdit. Et lingua ignis eſt: vniuerſitas iniquitatꝭ. Lingua ꝯſtituiꝭ in membris nr̃is q̃ maculat totũ corpus: ⁊ inflãmat rotã natiuitatꝭ nr̃e inflãmata a gehenna. Omis eni natura beſtiaꝝ ⁊ volucrũ ⁊ ſerpentiũ ⁊ ceteroꝝ domanꝭ ⁊ domita ſunt a natura humana: linguã aũt nullus hoim domare põt. Inquietũ malum

C

plena veneno mortifero. In ipſa bñdicimus deũ ⁊ pr̃em: ⁊ in ipſa maledicimus hoies q̃ ad imaginẽ ⁊ ſilitudinẽ dei facti ſunt. Ex ipſo ore procedit bñdictio ⁊ maledictio. Nõ oportet frẽs mei hec ita fieri. Nunquid fons de eodem foramine emanat dulcem ⁊ amarã aquã? Nũquid poteſt fratres mei ficus vuas facere: aut vitis ficus? Sic neqꝫ ſalſa dulceꝫ poteſt facere aquã. Quis ſapiens ⁊ diſciplinatus inter vos? Oſtendat ex bona ꝯuerſatione opationẽ ſuã in mãſuetudine ſa-

D

pientie. Qꝫ ſi zelũ amarũ habetꝭ: ⁊ ꝯtentiones ſint in cordibꝰ veſtris nolite gloriari ⁊ mẽdaces eſſe aduerſus veritateꝫ. Nõ eſt eni iſta ſapiẽtia deſurſum deſcendens a pr̃e luminũ: ſed terrena aialꝭ diabolica. Ubi eni zelus ⁊ ꝯtentio: ibi incõſtantia ⁊ oẽ opus prauũ. Que aũt deſurſum eſt ſapia: primũ quidẽ pudica ẽ: deinde pacifica: modeſta: ſuadibilꝭ: bonis ꝯſentiens: plena miſcdia et fructibꝰ bonis: iudicans ſine ſimulatione. Fructus autem iuſticie in pace ſeminaꝭ facientibus pacem.

IIII

A

Unde bella ⁊ lites in vobis? Nõne ex ꝯcupiſcentijs vr̃is: qui militant in mẽbris vr̃is? Cõcupiſcitis ⁊ nõ habetis: occiditꝭ ⁊ zelatis: ⁊ nõ poteſtis adipiſci. Litigatis ⁊ belligeratꝭ ⁊ nõ habetis ꝓpter qđ nõ poſtulatis. Petitis et nõ accipitꝭ: eo q̃ male petatis: vt i concupiſcẽtijs vr̃is inſumatꝭ. Adulteri: neſcitis qꝛ amicitia huiꝰ mũdi inimica eſt dei? Quicũqꝫ ergo voluerit amicꝰ eſſe ſeculi huiꝰ: inimicꝰ dei ꝯſtituiꝭ. An puta-

B

tis qꝛ inaniter ſcriptura dicat: ad inuidiã ꝯcupiſcit ſpũs qui habitat i vobis? Maiorẽ aũt dat gr̃aꝫ. Propter qđ dicit: ‖ Deꝰ ſupbis reſiſtit: humilibꝰ autẽ dat gr̃am. Subditi ergo eſtote deo: reſiſtite aũt diabolo: ⁊ fugiet a vobis. Appropiate deo: ⁊ appropinq̃bit vobis. Emũdate manꝰ pctõres: ⁊ purificate corda duplices animo. ‖ Miſeri eſtote ⁊ lugete ⁊ plorate: riſus veſter in luctũ cõuertaꝭ: ⁊ gaudium in merorẽ. ‖ Humiliamini in ꝯſpectu dñi: ⁊ exaltabit vos. Nolite detrahere alterutrũ frẽs mei. Qui detrahit fratri aut q̃ iudicat frẽm ſuũ: detrahit legi

1.Pe.5.b Epħ.4.f

C

Joħ.16.d.

1.Pe.5.b

⁊ iudicat legē. Si aūt iudicas legē: non es factor legis: sed iudex. Un⁹ est eni legislator ⁊ iudex: qui pōt pdere ⁊ liberare ‖ Tu aūt q̄s es q̄ iudicas primū tuum? Ecce nūc qui dicitꝭ: hodie aut crastino ibim⁹ ad illā ciuitatē: ⁊ faciem⁹ ibi quidem annū ⁊ mercabimur et lucrū faciemus: q̄ ignoratꝭ q̄d erit ī crastinū. Que est eni vita vr̄a? Uapor est ad modicum parēs: ⁊ deinceps exterminabit̄ p eo vt dicatis: si dn̄s voluerit: ⁊ si vixerim⁹: faciem⁹ hoc aut illud. Nūc aūt exuitatꝭ in supbijs vestris: Omis exultatio tal' maligna est. ‖ Scienti igit̄ bonum facere ⁊ nō facienti: peccatū est illi.

Ro.14.a.⁊.b — D — Luc.1.f

V

B Site nūc diuites: plorate vlulantes in miserijs vr̄is q̄ aduenient vobis. Diuitie vr̄e putrefacte sūt: ⁊ vestimenta vr̄a a tineis cōmesta sunt. Aurū ⁊ argentū vestꝝ eruginauit: ⁊ erugo eoꝝ in testimoniū vobis erit: ⁊ manducabit carnes vr̄as sicut ignis. Thesaurizastis vobis irā in nouissimis diebus. Ecce merces operarioꝝ qui messuerūt regiōes vr̄as q̄ fraudata est a vobis clamat: ⁊ clamor eoꝝ in aures dn̄i sabaoth introiuit. Epulati estis sup terram: ⁊ in luxurijs enutristis corda vestra. In die occisionis adduxistꝭ ⁊ occidistis iustū: ⁊ nō restitit vobis. Patientes igitur estote fratres vsq̄ ad aduentū dn̄i. Ecce agricola expectat p̄ciosum fructū terre: patiēter ferens donec accipiat temporaneū ⁊ serotinū. Patiētes igit̄ estote ⁊ vos ⁊ ꝯfirmate corda vr̄a: qm̄ aduent⁹ dn̄i appropinquabit. Nolite ingemiscere fratres ī alterutꝝ: vt nō iudicemini. Ecce iudex ante ianuam assistit. Exemplū accipite fratres exitus mali ⁊ longanimitatis ⁊ laboris ⁊ patiētie pphetas: qui locuti sunt in noīe dn̄i. Ecce beatificamus eos q̄ sustinuerūt. Sufferentiam iob audistꝭ: ⁊ finē dn̄i vidistis: qm̄ misericors est dn̄s ⁊ miserator. Ante oīa aūt fratres mei nolite iurare: neq̄ p celum neq̄ p terrā neq̄ aliud q̄dcūq̄ iuramētum. ‖ Sit aūt sermo vr̄: est est: nō nō: vt nō sub iudicio decidatꝭ. Tristat̄ autem aliq̄s vr̄m: oret equo aīo ⁊ psallat. Infirmat̄ q̄s in vobis inducat presbyteros eccl̄ie: ⁊ orent sup eū: vnguētes eū oleo in noīe dn̄i. Et oīo fidei saluabit infirmū: ⁊ alleuiabit eū dn̄s: ⁊ si in peccatis sit: remittent̄ ei. Cōfitemini ḡ alterutrū pctā vr̄a ⁊ orate p inuicē vt saluemini. Multū eni valet dep̄catio iusti assidua.

B — C — Matth.5.f — D

‖ Helias homo erat silis nobis passibil': ⁊ orone orauit vt nō plueret sup terraꝫ: ⁊ nō pluit āños tres ⁊ mēses sex. Et rursum orauit: ⁊ celū dedit pluuiā: et terra dedit fructū suū. Fratres mei: si q̄s ex vobis errauerit a veritate ⁊ cōuerterit q̄s eū: scire debet: qm̄ qui ꝯuerti fecerit peccatorē ab errore vie sue: saluabit aīam ei⁹ a morte: ⁊ operit multitudinē peccatorum.

3.Re.17.a — Luc.4.d

Explicit epistola beati Jacobi apostoli. Incipit argumentum in epistolā beati Petri primam.

D Iscipulos saluatoris inuicti toto orbe diffusos ⁊ peregrinos in hoc seculo monstrat: ⁊ p̄terite vite penitere suadet: ⁊ in nouā vitā pficere tota cum sollicitudine exhortatur simon petrus filius iohānis prouincie galilee vico bethsaida frater andree apl̄i.

Explicit argumentum. Incipit epistola beati Petri apl̄i prima. Capl̄m I

P Etrus apostolus iesu christi: electꝭ aduenis dispersionis ponti galatie: cappadotie: asie: ⁊ bithynie s̄m p̄sciaꝫ dei patris in sanctificationē spirit⁹: in obedientiā ⁊ aspersionē sanguinis iesu christi: grā vobis ⁊ pax multiplicet̄. ‖ Benedict⁹ de⁹ ⁊ pr̄ dn̄i nr̄i iesu christi: qui s̄m misericordiam suā magnaꝫ regenerauit nos in spem viuā p resurrectionē iesu christi ex mortuis in hereditatē incorruptibilem ⁊ incōtaminatā ⁊ imarcessibilē ꝯseruataꝫ in celis: in vobis q̄ in virtute dei custodimini p fidē in salutē paratā reuelari in tpe nouissimo. In q̄ exultabitꝭ ‖ modicū nūc si oportet ꝯtristari ī varijs temptatiōib⁹ vt pbatio vr̄e fidei mlto p̄ciosior sit auro q̄d p ignē pbat̄: inueniatur in laudē ⁊ gl̄iam ⁊ honorē in reuelatione iesu christi: quē cū nō viderit͡ꝭ diligitꝭ. In quē nūc q̄ꝫ nō vidētes creditis: credētes aūt exultabitis leticia inenarrabili ⁊ glorificata: reportātes finē fidei vestre salutē aīaꝝ vestraꝝ. De qua salute exquisierūt atq̄ scrutati sunt pphete: q̄ de futura in vobis grā pphetauerūt: scrutātes in q̄d vel q̄le tp̄s significaret in eis sp̄us christi p̄nuncians eas q̄ in christo sunt passiones et posteriores gl̄ias: quib⁹ reuelatū est: q̄ nō sibimet-

a — 2.Cor.1.a — Eph.1.a. — B — Joh.16.e

ipſis: vobis aũt miſtrabãt ea q̃ nũc nũ-
C ciata ſũt vobis ꝑ eos q̇ euãgelizauerũt
vobis ſpũſcõ miſſo de celo:i quē deſide-
rãt ãgeli ꝓſpicere. Propt̃ qḋ ſuccicti lũ-
bos mẽtꝫ vr̃e ſobꝛij ꝑfecti ſpate i eã q̃ of
fert̃ vobis gr̃am i reuelationẽ ieſu chꝛi-
ſti:q̃ſi filij obediẽtie nõ ꝯfigurati pꝛioꝛi
bus ignorãtie vr̃e deſiderijs:ſꝫ ſm eũ qui
Leui.19.a vocauit vos ſcm̃:vt ⁊ ipſi i oi ꝯuerſatio-
Deut.10.d ne ſci ſitis:qm̃ ſcriptũ ē:‖ ſcti eritis:qm̃
Col.3.d ſcũs ſũ‖Et ſi pr̃em inocatꝫ eũ q̇ ſine ac-
Ja.2.b. ceptione ꝑſonarũ iudicat ſm vniuſcu-
Act.10.f iuſq3 op⁹ in timoꝛe icolat⁹ vr̃i tp̃e ꝯuer
Ro.2.b ſamini. Sciẽtes q2 nõ coꝛruptibilib⁹ au
D Eph.6.b ro vel argento redẽpti eſtꝫ de vana vr̃a
Hebꝛeo.9.d ꝯuerſatione paterne traditionis‖ſꝫ ꝓcio
1.Joh.1.c ſo ſanguie q̃ſi agni immaculati chꝛiſti ⁊ i-
Apoc.1.b cõtaminati:ꝓcogniti q̇dem añ mũdi cõ
ſtitutionem:manifeſtati aũt nouiſſimis
tꝑibus ꝓpter vos q̇ ꝑ ipſũ fideles eſtꝫ i
deo q̇ ſuſcitauit eũ a moꝛtuis:⁊ dedit ei
glõꝛiam:vt fides vr̃a ⁊ ſpes eſſet in deo.
Aīas vr̃as caſtificãtes i obediẽtia chari
tatis in fraternitatis amoꝛe:ſimplici ex
coꝛde inuicem diligite attẽti⁹:renati nõ
ex ſemine coꝛruptibili:ſed icoꝛruptibili
ꝑ verbũ dei viui ⁊ ꝑmanentꝫ in eternũ:
Eſa.40.b ‖ q2 ois caro vt fenũ:⁊ ois gl̃ia ei⁹ tanq̃
Eccl.14.c flos feni‖Exaruit fenũ ⁊ flos eius deci-
Jaco.1.b dit:verbũ autem domini manet in eter-
num. Hoc eſt aũt verbũ qḋ euangeliza-
tum eſt in vos. II

A Eph.4.f ‖Eponẽtes igit̃ oēm maliciã et
Col.3.b D oēm dolũ ⁊ ſimulationes ⁊ inui
Hebꝛe.12.a dias ⁊ oēs detractiões:ſicut mo
do geniti ifantes rationabiles ⁊ ſine do
lo lac ꝯcupiſcite vt in eo creſcatis in ſa-
lutem:ſi tñ guſtatis qm̃ dulcis eſt dñs.
Ad quē accedẽtes lapidē viuũ ab hoi-
bus q̇dē reꝓbatũ:a deo aũt electũ ⁊ ho
noꝛificatũ:⁊ ipſi tãq̃ lapides viui ſuꝑe
dificami domos ſpũales in ſacerdotiũ
ſcm̃:offerentes ſpirituales hoſtias accep
tabiles deo ꝑ ieſum chꝛiſtũ. Propter qḋ
Eſa.28.d ꝯtinet ſcriptura‖Ecce pono in ſion lapi
dem ſũmũ angularē ꝓbatũ electũ ꝓcio
B ſum:⁊ q̇ crediderit in eũ nõ ꝯfundetur.
Pſ.117. ‖Vobis igit̃ honoꝛ credẽtib⁹:nõ credẽ-
Mat.21.d tibus aũt lapis quē reꝓbauerũt edifi-
Mar.12.a cãtes:hic fact⁹ eſt i caput ãguli et lapis
Lu.20.c. offenſionis ⁊ petra ſcãdali:his q̇ offen-
Act.4.b dũt verbo nec credũt in quo ⁊ poſiti ſũt
Exo.19.a ‖Vos autem genus electum:regale ſa-
cerdotium:gens ſancta:populus acqui
ſitionis:vt virtutes annuncietis ei⁹ qui
de tenebꝛis vos vocauit i ãmirabile lu

men ſuũ‖Qui aliqñ nõ ppl̃s dei:nũc aũt Oſee.2.d.
ppl̃s dei:qui nõ cõſecuti miſericoꝛdiã: Ro.9.e
nunc aũt miſericoꝛdiã ꝯſecuti‖Chariſſi- Ro.13.d
mi obſecro vos tanq̃ aduenas et pere- Gal.5.c
grinos abſtinere vos a carnalibus deſi
derijs que militant aduerſus animã:cõ
uerſationē veſtram inter gẽtes haben- C
tes bonam: vt in eo quod detractãt de
vobis tanq̃ de malefactoꝛib⁹:ex bonis
operibus vos ꝯſiderantes:gloꝛificẽt de-
um in die viſitationis‖Subiecti igitur Ro.13.a.
eſtote omni humane creature ꝓpter de-
um. Siue regi quaſi ꝓcellẽti:ſiue duci-
bus tanq̃ ab eo miſſis:ad vindictã ma
lefactoꝝ:laudē ꝟo bonoꝝ. Quia ſic eſt
volũtas dei:vt bñfacientes obmuteſce-
re faciatis impꝛudẽtiũ hominũ ignoꝛã-
tiam. Quaſi liberi:⁊ nõ quaſi velamen
habẽtes malicie libertatē:ſed ſicut ſer-
ui dei‖Omnes honoꝛate:fraternitatem Ro.12.c.
diligite. Deũ timete:regem honoꝛifica
te‖Serui ſubditi eſtote in omni timoꝛe Eph.6.a
dominis:nõ tm̃ bonis ⁊ modeſtis:ſꝫ eti Col.3.d
am diſcolis‖Hec eſt eni gratia:ſi ꝓpter Titũ.2.c
dei ꝯſciẽtiam ſuſtinet quis triſticias pa 2.Cor.7.c
tiens iniuſte. Que enim eſt gratia:ſi pec
cãtes ⁊ colaphizati ſuffertis? Sed ſi be- D
nefaciẽtes patiẽter ſuſtinetis:hec ē gra-
tia apud deum. In hoc eni vocati eſtis:
quia ⁊ chꝛiſtus paſſus eſt ꝓ nobis:vobis
relinq̃uens exemplũ vt ſeq̃mini veſtigia
eius‖Qui peccatũ nõ fecit nec inuentus Eſa.53.b
eſt dolus in oꝛe ei⁹. Qui cũ malediceret̃ 1.Joh.3.a
nõ maledicebat:cũ pateret̃ nõ ꝯmina
batur. Tradebat aũt iudicãti ſe iniuſte.
‖Qui pctã noſtra ipſe ꝑtulit i coꝛꝑe ſuo Eſa.53.b
ſuꝑ lignũ:vt pctis moꝛtui iuſticie viua-
mus cui⁹ liuoꝛe ſanati eſtis. Eratꝫ eni ſi
cut oues errantes:ſed conuerſi eſtꝫ nunc
ad paſtoꝛem ⁊ epiſcopum animarum ve
ſtrarum. III A

‖Imiliter ⁊ mlĩeres ſubdite ſint 1.Cor.11.a
f viris ſuis:vt ⁊ ſi q̇ nõ credũt ver Col.3.c.
bo ꝑ mulieꝝ cõuerſationem ſine Eph.5.e.
verbo lucrifiant:conſiderãtes in timoꝛe
ſanctã ꝯuerſationē vr̃am‖ Quarũ nõ ſit 1.Timo.2.c
extrinſec⁹ capillatura aut circũdatio au
ri aut indumẽti veſtimẽtoꝝ cultus:ſed
q̇ abſcõdit⁹ eſt coꝛdis:hõ in incoꝛrupti-
bilitate q̇eti ⁊ modeſti ſpũs q̇ eſt in ꝯſpe-
ctu dei locuplex. Sic eni aliqñ ⁊ ſcē mu-
lieres ſꝑantes i deo oꝛnabãt ſe ſubiecte
ꝓpꝛijs viris:‖ ſicut ſara obediebat abꝛae Gen.18.b.
dñm eũ vocãs:cui⁹ eſtꝫ filie bñfaciẽtes:⁊
nõ ꝑtimẽtes vllã ꝑturbationē. Uiri ſili- B
ter cohabitãtes ſm ſciam:q̃ſi infirmio-

ri vasculo muliebri ipartiētes honorez
tāq̈ coheredib⁹ grē vite: vt nō īpediāť
[Prou.20.c] orones vrē.‖In fide aūt oēs vnanimes
[Ro.12.d] cōpatiētes: fraternitatꝫ amatores: mise-
ricordes: modesti humiles: nō reddētes
malū ꝑ malo: nec maledictū pro maledi
cto: sꝫ ecōtrario bñdicētes: qꝛ i hoc voca
ti estꝫ vt bñdictionē hereditate posside-
[Ps.33.] atis‖q̄ eni vult vitā diligere: ꝛ dies vide
[Ja.1.d] re bonos: coerceat linguā suā a malo: et
labia ei⁹ ne loquanť dolū. Declinet aūt
a malo ꝛ facit bonū: inq̄rat pacez ꝛ seq̄ť
eā: qꝛ oculi dñi sup iustos: ꝛ aures ei⁹ i ꝓ
ces eorū: vultus aūt dñi sup faciētes ma
[C] la. Et q̄s est q̄ vobis noceat: si boni emu
[Mat.5.a.] latores fueritꝫ?‖Sꝫ ꝛ si q̄d patimi ꝓpter
iusticiā: bti. Timorē aūt eoꝝ ne timueri
tis vt nō ꝯturbemini. Dñm aūt christuz
scificate i cordib⁹ vrīs: parati sp ad satis
factionē oi poscenti vos rationem de ea
q̄ in vobis ē spe: sꝫ cū modestia ꝛ timore
ꝯscientiā habentes bonā: vt in eo qd de
trahūt de vobis ꝯfundanť qui calūniā
tur vrām bonā in christo cōuersationē.
Melius est eni vt bñfaciētes si volūtas
[Hebre.9.g] dei velit pati q̄ malefaciētes‖qꝛ ꝛ chri-
[Ro.5.b] stus semel ꝓ pctis nostris mortu⁹ est iu-
stus ꝓ iniustis: vt nos offerret deo mor
tificatos quidē carne: viuificatos autez
[D] spū. In quo ꝛ his qui in carcere erāt spi
[Mat.24.c] ritu veniēs ꝑdicauit‖qui increduli fue-
[Lu.17.f] rant aliquādo: quādo expectabant dei
patientiā in diebus noe cum fabricareť
arca: in qua pauci id est: octo anime sal-
ue facte sunt ꝑ aquā. Q̄ꝛ ꝛ vos nūc silis
forme saluos facit baptisma: nō carnis
depositio sordiuz: sed cōsciētie bone in-
terrogatio in deum: per resurrectionem
iesu christi a mortuis q̄ est in dextera dei
degluttiēs mortez vt vite eterne heredes
efficeremur: profectus in celum subie-
ctis sibi angelis et potestatibus et vir-
tutibus. IIII

[A] Christo igitur passo i carne: ꝛ vos
[c] eadem cogitatione armamini: qꝛ
qui passus est i carne desīt a pec
catis vt non iam desideriis hominum:
sed voluntate dei quod reliquum est in
[Eph.4.f] carne viuat tpis‖Sufficit eni ꝑteritum
[Ja.4.b] tēpus ad voluntatē gentiū cōsūmandā
his qui ambulauerūt in luxuriis: deside
riis: vinolentiis: comesationibus: pota-
tionib⁹. ebrietatib⁹: ꝛ illicitis idolorum
cultib⁹. In q̄ āmiranť nō ꝯcurrētib⁹ vo
[B] bis i eādē luxurie ꝯfusionē blasphemā-
tes q̄ reddēt rationem ei qui paratus est
iudicare viuos ꝛ mortuos. Propter hoc
eni ꝛ mortuis euāgelizatum est: vt iudi-
centur q̄dē ꝺm hoies in carne: viuāt aūt
ꝺm deū in spū: Oium aūt finis appropi
quabit. Estote itaq̄ prudētes ꝛ vigilate
in oratiōibus: ante oia autez mutuā in
vobismetipsis charitatē ꝯtinuā habētes
[Prou.10] ‖qꝛ charitas operit multitudinē pctoꝝ.
[Ro.12.c] ‖Hospitales inuicē: sine murmuratiōe.
[Hebre.13.] Unusq̄sq̄ sicut accepit gratiā in alteru-
[Philip.2] trū illā āministrātes: sicut boni dispen-
satores multiformis gratie dei. Si quis
[C] loquiť q̄si sermones dei. Si quis mini-
strat tanq̄ ex virtute quā āministrat deus
vt in oib⁹ honorificeť deus ꝑ iesum chri
stum: cui est gloria ꝛ imperiū in secula se
culoꝝ: amen. Charissime nolite peregri-
nari i feruore qui ad tēptationez vobis
sit: quasi noui aliq̄d vobis cōtingat: sed
coicantes christi passionib⁹ gaudete: vt
ꝛ in reuelatione glorie eius gaudeatꝫ ex-
ultantes. Si exprobramini in noie chri-
sti: beati eritis: qm̄ qd est honoris glorie
ꝛ virtutis dei: ꝛ qui est ei⁹ spūs sup vos
[D] requiescet. Nemo aūt vestrū patiať: qua
si homicida aut fur aut maledicus aut
alienorum appetitor. Si autē vt christi
anus: nō erubescat: glorificet aūt deū i
isto noie: qm̄ tempus est vt incipiat iu-
diciū a domo dei. Si aūt primū a nobis
q̄s finis eoꝝ qui non credūt dei euange
[Prou.11.] lio?‖Et si iustus quidē vix saluabiť: im-
pius ꝛ peccator vbi parebūt? Itaq̄ ꝛ hi
qui patiūtur ꝺm voluntatem dei: fideli
creatori cōmendent animas suas in be-
nefactis. V

[A] Seniores ergo qui in vobis sunt
[f] obsecro consenior ꝛ testis christi
passionuz: qui ꝛ eius q̄ in futuro
reuelāda est: glorie coicator. Pascite qui
in vobis est gregem dei: ꝓuidentes non
coacte sed spōtanee ꝺm deū: neq̄ turpis
lucri gratia: sed voluntarie: neq̄ vt do-
[B] minātes in cleris: sed forma facti gregis
ex animo: ꝛ cuz apparuerit princeps pa-
stoꝝ percipietis imarcessibilē glorie co-
ronam. Similiter adolescentes subditi
estote seniorib⁹. Omnes enim inuicē hu
[Ja.4.b] militatē insinuate:‖qꝛ dñs supbis resi-
[Ibidem.c] stit: humilib⁹ aūt dat gratiā‖Humilia-
mini igiť sub potenti manu dei: vt vos
[Lu.12.c] exaltet in tpe visitatiōis‖oēm sollicitu-
[Ro.12.c] dinem vestram ꝓiicientes in eū: qm̄ ipsi
[Ja.4.c] cura est de vobis. Sobrii estote ꝛ vigila
[C] te: quia aduersarius vester diabolus tā-
q̄ leo rugiens circuit: querens quem

deuoret. Cui reſiſtite fortes in fide: ſciẽ
tes eandẽ paſſionẽ ei que in mũdo ẽ ve
ſtre fraternitati fieri. Deus aũt oĩs grẽ
qui vocauit nos in eternã ſuã gl'iam in
chriſto ieſu modicũ paſſos: ipſe ꝑficiet cõ
D firmabit ſolidabitq;. Ipſi gl'ia et impe-
riũ: in ſecula ſeculoꝝ amẽ. Per ſiluanũ
fidelem fratrẽ vobis vt arbitror breui
ter ſcripſi: obſecrans ⁊ ꝯteſtans hanc eẽ
verã gratiã dei in qua ⁊ ſtatis. Salutat
vos eccleſia que ẽ in babylone collecta
et marcus filius meꝰ. Salutate inuicẽ
in oſculo ſancto. Gr'a vobis oĩbus qui
eſtis in chriſto ieſu. Amen

Explicit ep'la beati Petri ap'li prima
Incipit argumentũ in ep'lam ſecundã.

Simon petrus ꝑ fidẽ huic mũdo
ſapientes mortuos eẽ declarat:
eiſdemq; pietatis quãta ſit ma-
gnitudo luce ipſa clarius manifeſtat.

Explicit argumentũ. Incipit epiſtola
ſecunda beati Petri apoſtoli. Ca. I.

A Simon petrꝰ ſeruus ⁊ ap'ls ieſu
chriſti: his qui coequalem no-
biſcũ ſortiti ſũt fidẽ in iuſticia
dei nr'i ⁊ ſaluatoris ieſu chri-
ſti: gr'a vobis et pax adimpleat' in cog-
nitiõe dei ⁊ chriſti ieſu dñi nr'i. Quõ oĩa
nobis diuine virtutis ſue que ad vitã ⁊
pietatẽ donata ſunt ꝑ cognitionẽ eius
qui vocauit nos ꝓpria gl'ia ⁊ virtute: ꝑ
quẽ maxima ⁊ ꝓcioſa nobis ꝓmiſſa do
nauit vt ꝑ hoc efficiami diuine ꝯſortes
nature: fugientes eius q̃ in mundo ẽ cõ
B cupiſcẽtie corruptionẽ. Uos aũt curã
oẽm ſubinferẽtes miniſtrate ĩ fide veſtra
virtutẽ: in virtute aũt ſciam: in ſcia aũt
abſtinentiã: in abſtinẽtia aũt pacientiã
in patientia aũt pietatẽ: in pietate aũt
amorẽ fraternitatis: in amore autẽ fra-
ternitatis: charitatẽ. Hec eni ſi vobiſcũ
aſſint ⁊ ſuꝑent: nõ vacuos nec ſine fru-
ctu vos ꝯſtituent in dñi nr'i ieſu chriſti
cognitiõe. Cui eni nõ ꝓſto ſunt hec: cecꝰ
eſt ⁊ manu tẽptans: obliuionẽ accipi-
ens purgationis veteꝝ ſuoꝝ delictorũ.
Quaꝓpter fratres magis ſatagite: vt
C ꝑ bona opa certã vr'am vocationẽ ⁊ ele
ctionẽ faciatis. Hec eni faciẽtes nõ pec
cabitis aliqñ. Sic eni abũdanter mini
ſtrabit' vobis introitus ĩ eternũ regnũ
dñi ⁊ ſaluatoris nr'i ieſu chriſti. Propter
qđ vos incipiã ſemꝑ cõmonere de his: ⁊
quidẽ ſcientes ⁊ ꝯfirmatos vos in p̃nti
veritate. Iuſtũ aũt arbitror q̃diu ſũ in
hoc tabernaculo ſuſcitare vos in ꝯmo
nitione: certus ꝙ velox eſt depoſitio ta
bernaculi mei ſm ꝙ ⁊ dñs noſter ieſus
chriſtus ſignificauit mihi. Dabo autẽ
operam ⁊ freqnẽter habere vos poſt obi
tũ meum: vt hoꝝ omniũ memoriã facia
tis. Nõ eni indoctas fabulas ſecuti no
tam fecimus vobis domini noſtri ieſu
chriſti virtutem et preſciẽtiã: ſed ſpecu
latores facti illius magnitudinis. Ac-
D cipiens eni a deo patre honorẽ et glo-
riam voce delapſa ad eũ huiuſcemodi
a magnifica gloria: ‖ hic eſt filius meus Mat. 3. d.
dilectus in quo mihi cõplacui: ipſũ au- Mar. 1. b.
dite. Et hanc vocẽ nos audiuimꝰ de ce Lu. 3. e.
lo allatã cũ eſſemus cũ ipſo in mõte ſcõ
Et habemus firmiorẽ ꝓpheticũ ſermo
nẽ cui benefacitis attendẽtes q̃ſi lucer-
ne lucenti in caliginoſo loco donec di-
es elucescat ⁊ lucifer oriat' in cordibus
veſtris: hoc primũ intelligentes ꝙ oĩs
ꝓphetia ſcripture ꝓpria interꝓtatio-
ne nõ fit ‖ Nõ eni volũtatẽ humana al- 2. Timo. 3. d
lata ẽ aliqñ ꝓphia: ſed ſpũſcõ inſpirati
locuti ſunt ſcti dei homĩes. II
A Fuerũt vero et pſeudo ꝓphete in
ppl'o: ſicut ⁊ in vobis erunt mg'ri
mendaces: qui introducẽt ſectas
ꝑditiõis: ⁊ eũ qui emit eos deũ negant:
ſuꝑducentes ſibi celerem ꝑditionẽ. Et
multi ſequent' eoꝝ luxurias ꝑ quos via
veritatis blaſphemabit': ⁊ in auaricia
fictis ꝟbis de vobis negociabũt'. Qui
bꝰ iudiciũ iã olim nõ ceſſat: ⁊ ꝑditio eo
rũ nõ dormitat. ‖ Si eni deus angelis Iob. 4. d
peccantibꝰ nõ peꝑcit: ſed rudentibꝰ in
ferni detractos in tartarũ tradidit cru
B ciandos in iudiciũ reſeruari ⁊ origina-
li mundo nõ peꝑcit: ‖ ſed octauũ noe iu Gen. 7. a
ſticie ꝓconem cuſtodiuit diluuiũ mũdo
impioꝝ inducens: ⁊ ciuitates ſodomoꝝ
⁊ gomorreoꝝ in cinerem redigens euer
ſione damnauit: exemplũ eoꝝ q̃ impie
acturi ſunt ponẽs ‖ ⁊ iuſtũ loth oppreſſũ Gen. 19. c
a nephandoꝝ iniuria ac luxurioſa con
uerſatiõe eripuit. Aſpectu eni ⁊ auditu
iuſtus erat: habitãs apud eos qui đ die
in diẽ aĩaꝫ iuſtã iniquis oꝑibus crucia
bant. Nouit deus pios de temptatione
eripe: iniquos vero in diẽ iudicij reſer-
uare cruciandos. Magis aũt eos q̃ poſt
carnẽ in ꝯcupiſcẽtia imundicie ambu-
lant: dñationẽq; cõtemnũt audaces: ſi-
bi placentes ſectas nõ metuũt introdu

cere blasphemãtes. Ubi angeli fortitu-
dine: ꝛ virtute cum sint maiores: nõ por
C tãt aduersum se execrabile iudiciuȝ. Hi
vero velut irrationabilia pecora natu-
raliter in captionē ꝛ in pniciē in his q̃
ignorãt blasphemãtes i corruptiõe sua
peribũt: pcipiẽtes mercedē iniusticie.
Uoluptatē existimãtes dei delitias co-
inq̃natiõis ꝛ macule: delitijs affluentes
in cõuiuijs suis luxuriantes vobiscum
oculos hñtes plenos adulterij ꝛ incessa
bilis delicti: pelliciẽtes aĩas instabiles:
cor exercitatũ in auaritia hñtes: maledi
ctiõis filij derelinquẽtes rectã viã erra
Nu.22.c. uerũt secuti viã balaã ex bosor ‖ q merce
dē iniq̃tatꝭ amauit: correptionē ꝟo ha
buit sue vesanie. Subiugale mutũ aial
D in hoĩs voce loquens: ꝓhibuit ꝓphe in
Jude.1.d sipientiã ‖ Hi sũt fontes sine aq̃: ꝛ nebu-
le turbinib⁹ exagitate quib⁹ caligo tene
brarũ reseruaẽ. Supbia eni vanitatꝭ lo
quentes pelliciunt in desiderijs carnis
luxurie eos qui paululũ effugiũt: q̃ in er
rore ꝯuersati libertatē illis ꝓmittentes
Joh.8.d. cũ ipi serui sint corruptiõis ‖ A quo eni
quis supatus ē hui⁹ ꝛ seruus ē: Si eni
refugiẽtes coinq̃natiões mũdi in cogni
tiõe dñi nr̃i ꝛ saluatoris iesu christi: his
rursus implicati supanẽ: facta sunt eis
posteriora deteriora priorib⁹. Melius
eni erat illis nõ cognoscere viã iusticie:
q̃ post agnitionē retrorsum cõuerti ab
eo qd̃ illis traditũ est scõ mãdato. Cõti-
Prou.26.b. git eni eis illud veri ꝓuerbij ‖ Canis re-
uersus ad suũ vomitũ ꝛ sus lota in vo-
lutabro luti. III

A H Anc ecce vobis charissimi secũ-
das scribo epl'am in q̃bus vr̃am
excito cõmonitione sincerã mentem: vt
memores sitis eoꝝ que ꝑdixi verborũ a
sctis ꝓphetis ꝛ apl'oꝝ vr̃oꝝ ꝑceptoruȝ
1.Timo.4.a dñi ꝛ saluatoris. ‖ Hoc primũ sciẽtes q̄
2.Timo.3.a veniẽt in nouissimis diebus in decepti
one illusores iuxta ꝓprias ꝯcupiscenti-
as ambulãtes: dicentes: Ubi ē ꝓmissio
aut aduent⁹ eius? Ex quo eni pr̃es dor
mierunt oia sic ꝑseuerãt ab initio crea-
B ture. Latet eni eos hoc volentes: q̄ celi
erãt pri⁹ terra d̃ aq̃: ꝛ p aquã ꝯsistẽs dei
ꝟbo p q̃ ille tunc mũd⁹ aq̃ inundat⁹ pe-
rijt. Celi aũt q̃ nũc sũt ꝛ terra eodē ꝟbo
repositi sũt igni ꝑuati i die iudicij: ꝑdi
tiõis ipioꝝ hoim. Unũ ꝟo hoc nõ late-
Ezech.12.f at vos charissimi ‖ q: vn⁹ dies apud dñz
sicut mille anni: ꝛ mille anni sicut dies
vn⁹. Nõ tardat dñs ꝓmissionē suã sicut

quidã existimant: sȝ paciẽter agit ꝓpter C
vos nolẽs aliq̃s ꝑire sȝ oẽs ad pniaȝ re
uerti ‖ Adueniet aũt dies dñi vt fur: in q̃ 1.Thessa.
celi magno ipetu trãsiẽt: elemẽta ꝟo ca Apoc.3.a
lore soluenẽ: terra aũt ꝛ q̃ i ipa sũt opa:
exurenẽ. Cũ igiẽ hec oia dissoluẽda sint
q̃les optet vos eẽ i sctis ꝯuersationib⁹
ꝛ pietatib⁹ expectãtes ꝛ ꝓperãtes i ad-
uentũ diei dñi: p quē celi ardẽtes soluē
tur ꝛ elementa ignis ardore tabescent?
‖ Nouos vero celos ꝛ nouã terrã ꝛ ꝓmis Apoc.21.
sa ipius expectam⁹: in q̃bus iusticia ha
bitat. Propter qd̃ charissimi hec expe- D
ctãtes: satagite imaculati ꝛ inuiolati ei i
ueniri i pace ꝛ dñi nr̃i iesu christi longa
nimitatē salutē arbitrami: sicut ꝛ cha-
rissim⁹ frater nr̃ paul⁹ ꝑm datã sibi sa-
pientiã scripsit vobis: sicut ꝛ i omnibus
epl'is: loquẽs i eis de his in q̃bus sunt
quedã difficilia intellectu: q̃ indocti ꝛ i
stabiles deprauãt: sicut ꝛ ceteras scrip-
turas ad suã ipoꝝ ꝑditionē. Uos igiẽ
frẽs ꝑsciẽtes custodite ne insipiẽtiũ er
rore traducti excidatis a ꝓpria firmita
te. Crescite vero i grã ꝛ in cognitiõe dñi
nr̃i ꝛ saluatoris iesu christi. Ipi glĩa et
nũc et in diem eternitatis. Amen.

Explicit epl'a beati Petri apl'i secũda
Incipit argumentũ in epl'am beati Jo-
hãnis apostoli primam.

R Ationē verbi ꝛ q̄ deus ipe sit
charitas manifestat: ꝛ susurro
nes fratꝝ: nec deũ scire: nec pi
os fieri posse: eo vsq̃ differtat
vt eē cõꝓbet homicidas: eo q̄ odiũ sit
interfectionis occasio.

Explicit argumentũ. Incipit epl'a bti
Johannis apostoli prima. Ca. I

Q Uod fuit ab ini A
tio: quod audiuim⁹ quod vi
dimus oculis nostris qd̃ per
speximus: ꝛ manus nr̃e ꝯtre
ctauerũt de verbo vite: ꝛ vita manifesta
ta est: et vidimus ꝛ testamur et annun-
ciamus vobis vitam eternam que erat
apud patrem: ꝛ apparuit nobis. Quod
vidimus et audiuimus et annunciam⁹
vobis: vt ꝛ vos societatē hēatis nobis-
cũ: ꝛ societas nr̃a sit cũ pr̃e ꝛ cũ filio ei
us iesu christo. Et hec scribim⁹ vobis:
‖ vt gaudeatꝭ ꝛ gaudiũ vr̃m sit plenũ: ꝛ Joh.16.e
hec ē ãnunciatio quã audiuim⁹ ab eo 3.Joh.1.d
et annũciamus vobis: q̃m deus lux ē: ꝛ

C tenebre in eo nõ ſunt vlle. Si dixerimꝰ qm̄ ſocietatē habemꝰ cū eo:⁊ in tenebr ambulamꝰ:mentimur ⁊ veritatē nõ facimus. Si aūt in luce ambulamꝰ ſicut ⁊ ipē eſt in luce ſocietatē habemꝰ ad inuicē:‖⁊ ſanguis ieſu chriſti filij eiꝰ emundat nos ab oī pctō.‖ Si dixerimus:qm̄ pctm̄ nõ habemꝰ:ipſi nos ſeducimus et veritas in nobis nõ eſt. Si confiteamur pctā nr̄a fidelis eſt ⁊ iuſtus vt remittat nobis pctā nr̄a:⁊ emūdet nos ab oī iniquitate. Si dixerimꝰ qm̄ nõ peccauimꝰ: mendacem facimꝰ eū : ⁊ verbū eius nõ eſt in nobis.

Hebre.9.d. Apoc.1.b 3.Re.8.e 2.Pa.6.g

II

A Filioli mei: hec ſcribo vobis vt ñ peccetis. Sed et ſi q̇s peccauerit aduocatū habemꝰ apud patrē ieſū chriſtū iuſtū. Et ipē eſt ꝓpitiatio ꝓ peccat nr̄is:nõ ꝓ nr̄is aūt tm̄ ſed etiã ꝓ totiꝰ mūdi. Et in hoc ſcimꝰ qm̄ cognouimus eū:ſi mādata eiꝰ obſeruamꝰ.‖Qui dicit ſe noſſe eum:⁊ mādata eiꝰ non cuſtodit: mēdax eſt:⁊ in hoc v̄itas nõ eſt. Qui autē ſeruat verbū eiꝰ:vere in hoc charitas dei ꝑfecta eſt. In hoc ſcimꝰ qm̄ i ipō ſumus. Qui dicit ſe in chriſto manere:debet ſicut ille ambulauit ⁊ ipē ambulare Chariſſimi:nõ mādatū nouū ſcribo vobis:ſed mādatū vetꝰ qđ habuiſt ab initio. Mandatū vetꝰ eſt:verbū qđ audiſt

J.4.d

B Joh.13.g. ‖Iterū mādatū nouū ſcribo vobis:qđ verū eſt ⁊ in ipō ⁊ in vobis:q2 tenebre trāſierūt:⁊ verū lumē iā lucet.‖Qui dicit ſe in luce eſſe:⁊ frēm ſuū odit:in tenebr ē vſq̄ adhuc. Qui diligit frēm ſuū:in lumine manet:⁊ ſcandalū in eo nõ ē‖Qui aūt odit frēm ſuū:in tenebr eſt:⁊ in tenebris ambulat:⁊ neſcit q̊ eat:q2 tenebre obcecauerūt oculos eiꝰ. Scribo vobis filioli qm̄ remittunt vobis pctā v̄ra ꝓpter nomē eiꝰ. Scribo vobis pr̄es:qm̄ cognouiſtis eū qui ab initio eſt. Scribo vobis adoleſcētes:qm̄ viciſt malignū. Scribo vobis ifantes : qm̄ cognouiſtis pr̄em. Scribo vobis iuuenes:qm̄ fortes eſt:⁊ v̄bū dei manet in vobis:et viciſt malignū. Nolite diligere mūdū:neq̄ ea

J.4.d Leuit.19.c J.3.c

C q̄ in mūdo ſunt. Si q̇s diligit mūdū:nõ eſt charitas pr̄is in eo. Qm̄ om̄e qđ ē in mūdo ꝯcupiſcētia carnis eſt ⁊ ꝯcupiſcētia oculoꝝ:⁊ ſupbia vite q̄ nõ eſt ex pr̄e: ſed ex mūdo eſt. Et mūdus trāſit ⁊ ꝯcupiſcētia eiꝰ. Qui aūt facit volūtatē dei: manet in eternū. Filioli: nouiſſima hora eſt. Et ſicut audiſtis q2 antichriſtꝰ venit:nūc antichriſti multi facti ſūt. Unđ ſcimus q2 nouiſſima hora eſt. Ex nobis ꝓdierūt:ſed nõ erāt ex nobis. Nā ſi fuiſſent ex nobis ꝑmāſiſſent vtiq̄ nobiſcū. Sed vt manifeſti ſint:qm̄ nõ ſūt oēs ex nobis. Sed vos vnctionē habet a ſcō: ⁊ noſtis oīa. Nõ ſcripſi vobis q̄ſi ignorātibꝰ veritatē:ſ3 q̄ſi ſciētibꝰ eā:⁊ qm̄ omne mēdaciū ex v̄itate nõ ē. Quis ē mendax niſi is q̇ negat qm̄ ieſus nõ ē chriſtꝰ

D Hic eſt antichriſtꝰ q̇ negat pr̄em ⁊ filiū. Omis q̇ negat filiū:nec pr̄em h3:q̇ ꝯfitetur filiū:⁊ pr̄em h3. Uos qđ audiſtis ab initio:in vobis ꝑmaneat: q2 ſi in vobis ꝑmāſerit qđ audiſt ab initio:⁊ vos i filio ⁊ pr̄e manebit. Et hec ē repromiſſio quā ipē pollicitꝰ eſt nobis vitā eternã. Hec ſcripſi vobis de his q̇ ſeducūt vos: ⁊ vos vnctionē quā accepiſt ab eo maneat in vobis. Et nõ neceſſe habetis vt aliq̇s doceat vos:ſ3 ſicut vnctio eiꝰ docet vos de oībꝰ:⁊ verū ē:⁊ nõ ē mēdaciū Et ſicut docuit vos manete i eo. Et nūc filioli manete i eo:vt cū apparuerit habeamꝰ fiduciā: ⁊ nõ ꝯfūdamur ab eo in aduētu eiꝰ. Si ſcit qm̄ iuſtꝰ eſt: ſcitote qm̄ ⁊ oīs q̇ facit iuſticiā:ex ipō natꝰ eſt.

III

A Videte qualē charitatē dedit nobis pr̄:vt filij dei noiemur ⁊ ſimꝰ. Propter hoc mūdus non nouit nos:q2 nõ nouit eum. Chariſſimi: nūc filij dei ſumꝰ:⁊ nondū apparuit q̇d erimus. Scimꝰ qm̄ cū apparuerit:ſiles ei erimꝰ:qm̄ videbimꝰ eū ſicuti eſt. Et oīs qui hab3 hāc ſpem in eo: ſctificat ſe ſicut ⁊ ille ſanctꝰ eſt. Oīs qui facit pctm̄ ⁊ iniquitatē facit. Et pctm̄ eſt iniq̇tas‖Et ſcitis q2 ille apparuit vt pctā tolleret ⁊ pctm̄ in eo eſt nõ ē. Oīs q̇ in eo manet nõ peccat. Et oīs qui peccat non vidit eum nec cognouit eū. Filioli:nemo vos ſeducat.‖Qui facit iuſticiā iuſtꝰ eſt: ſicut ⁊ ille iuſtus eſt. Qui facit pctm̄ ex diabolo eſt:qm̄ ab initio diabolus peccat.‖In hoc apparuit filiꝰ dei: vt diſſoluat opa diaboli. Omis q̇ natꝰ eſt ex deo pctm̄ nõ facit:qm̄ ſemen ipſiꝰ in eo manet:⁊ nõ pōt peccare:qm̄ ex deo natꝰ eſt. In hoc manifeſti ſunt filij dei ⁊ filij diaboli. Oīs qui nõ eſt iuſtꝰ nõ eſt ex deo:⁊ qui nõ diligit frēm ſuū. Qm̄ hec eſt annūciatio quā audiſt ab initio vt diligatis alterutrū.‖Nõ ſicut cayn q̇ ex maligno erat:⁊ occidit frēm ſuum. Et ꝓpter q̇d occidit eum? Qm̄ opa eius maligna erāt:fris aūt eiꝰ iuſta‖Nolite mirari fratres ſi odit vos mūdus. Nos ſcimꝰ qm̄

Eſa.53.b 1.Pe.2.d B Apoc.22.c Joh.8.e. Geñ.4.b C Joh.15.c

Leuit. 19.d — 3. 2.b. — Joh. 15.b

trāslati sumꝰ de morte ad vitā: qm̄ diligimꝰ frēs. ‖ Qui nō diligit: manet ī morte. Ois ꝗ odit frēm suū homicida ē. Et scitis qm̄ ois homicida nō habet vitam vitā eternā in se manentē ‖ In hoc cognouimꝰ charitatē dei: qm̄ ille aiam suā ꝓ nobis posuit: ⁊ nos debemꝰ ꝓ fribus aias ponere. Qui habuerit substantiam huiꝰ mūdi: ⁊ viderit frēm suū necesse habere: et clauserit viscera sua ab eo: quō

D

charitas dei manet in eo? Filioli mei: nō diligamꝰ ỽbo neq̄ lingua: sȝ ope ⁊ veritate. In hoc cognoscimꝰ qm̄ ex veritate sumꝰ: ⁊ ī ꝯspectu eiꝰ suadebimus corda

Job. 27.b — Joh. 16.f

nr̄a ‖ Qm̄ si rep̄hēderit nos cor nr̄m: maior ē deus corde nr̄o: et nouit oia ‖ Charissimi: si cor nr̄m nō rep̄hēderit nos: fiduciā habemꝰ ad deū: et ꝗcquid petierimus accipiemꝰ ab eo qm̄ mādata eiꝰ custodimꝰ: et ꝗ sūt placita corā eo facimꝰ.

Joh. 15.c — ī. 4.c

‖ Et hoc ē mandatū eiꝰ vt credamus in noie filij eiꝰ iesu christi: ⁊ diligamus alterutrū sicut dedit mandatū nobis. Et qui ſuat mādata eiꝰ in illo manet: ⁊ ip̄e in eo. Et in hoc scimꝰ qm̄ manet in nobis de spū quē dedit nobis.

IIII

A — c

Charissimi: nolite oi spūi credere: sed ꝓbate spūs si ex deo sint: qm̄ multi pseudo ꝓphete exierunt in mundū. In hoc cognoscit̄ spūs dei. Ois spūs qui ꝯfitet̄ iesum christum in carne venisse: ex deo est. Et ois spūs qui soluit iesum: ex deo nō est: et hic est antichristꝰ de quo audistis qm̄ venit: ⁊ nūc iam in

Joh. 8.f.

mūdo est. ‖ Uos ex deo estis filioli: et vicistis euȝ qm̄ maior est ꝗ in vobis est: ꝗȝ qui in mūdo: ipsi de mūdo sunt: ideo de mūdo loquuntur: et mūdus eos audit.

Joh. 8.f

Nos ex deo sumꝰ. ‖ Qui nouit deum audit nos: qui nō est ex deo nō audit nos.

B

In hoc cognoscimꝰ spūm veritatis ⁊ spm̄ erroris. Charissimi: diligamꝰ nos inuicē qꝛ charitas ex deo est. Et ois qui diligit: ex deo natꝰ est: ⁊ cognoscit deū. Qui nō diligit: nō nouit deū: qm̄ deus charitas

Joh. 3.b.

est. ‖ In hoc apparuit charitas dei in nobis: qm̄ filiū suū vnigenitū misit deꝰ in mundū vt viuamꝰ ꝑ eū. In hoc est charitas: nō quasi nos dilexerimus deū: sed qm̄ ip̄e prior dilexit nos ⁊ misit filiū suum ꝓpitiationē ꝓ pctis nostris. Charis

C — Joh. 1.b — 1. Timo. 6.c

simi: si deus dilexit nos: ⁊ nos debemus alterutrū diligere. ‖ Deū nemo vidit vnꝗ̄. Si diligamꝰ inuicē: deꝰ in nobis manet: ⁊ charitas eius in nobis ꝑfecta est. In hoc cognoscimꝰ qm̄ in eo manemꝰ ⁊ ip̄e in nobis: qm̄ de spūsctō suo dedit nobis. Et nos vidimus et testificamur: qm̄ pr̄ misit filiū suū saluatorē mundi. Quisqs cōfessus fuerit qm̄ iesus est filiꝰ dei: deꝰ in eo manet: ⁊ ip̄e ī deo. Et nos cognouimꝰ ⁊ credidimꝰ charitati quam hȝ deꝰ in nobis. Deꝰ charitas ē: ⁊ ꝗ manet in charitate in deo manet: ⁊ deus ī eo. In hoc ꝑfecta est charitas dei nobiscū vt fiduciā habeamꝰ in die iudicij: qꝛ

D

sicut ille est ⁊ nos sumꝰ in hoc mundo. Timor nō ē in charitate: sȝ ꝑfecta charitas foras mittit timorē: qm̄ timor penā habȝ. Qui aūt timet nō est ꝑfectꝰ in charitate. Nos ḡ diligamꝰ deū: qm̄ deꝰ prior dilexit nos ‖ Si ꝗs dixerit: qm̄ diligo

3.2.8.et.b — Joh. 13.d

deū ⁊ frēm suū oderit: mendax est. ‖ Qui eni nō diligit frēm suū quē videt: deum quē non videt quō pōt diligere? Et hoc mandatū habemꝰ a deo: vt ꝗ diligit deum diligat ⁊ frēm suū.

V

o — A

Omnis ꝗ credit qm̄ iesus est christus: ex deo natꝰ est. Et omis qui diligit eū qui genuit: diligit ⁊ eū ꝗ natꝰ est ex eo. In hoc cognoscimꝰ qm̄ diligimus natos dei cū deū diligamꝰ: ⁊ mandata eiꝰ faciamꝰ. Hec enim est charitas dei vt mādata eiꝰ custodiamꝰ: ⁊ mandata eius grauia non sunt. ‖ Qm̄ omne qꝺ

1. Cor. 15.g

natū est ex deo vincit mundū: ⁊ hec ē victoria ꝗ vincit mundū: fides nr̄a. Quis est aūt qui vincit mūdū: nisi qui credit:

B

qm̄ iesus est filiꝰ dei? Hic ē qui venit ꝑ aquā ⁊ sanguinē iesus christus. Non in aqua solū: sȝ in aqua ⁊ sanguie. Et spūs est qui testificat̄: qm̄ christꝰ est veritas. Qm̄ tres sunt qui testimoniū dāt in celo: pater: ỽbū: ⁊ spūsctūs: ⁊ hi tres vnuȝ sunt. Et tres sunt qui testimoniū dāt in terra: spūs: aqua: ⁊ sanguis: ⁊ hi tres vnū sunt. Si testimoniū hoim accipimꝰ: testimoniū dei maius est. Qm̄ hoc ē testimoniū dei qꝺ maius est: qm̄ testificatus est de filio suo ‖ Qui credit in filiū dei: habȝ

Joh. 3.d

testimoniū dei in se. Qui nō credit filio: mendacē facit eū: qꝛ nō credit ī testimoniū qꝺ testificatꝰ est deꝰ de filio suo. Et hoc est testimoniū qm̄ vitā eternam dedit nobis deꝰ: ⁊ hec vita in filio eius est

C

Qui habet filiū dei: habȝ vitaȝ: qui non habet filiū dei: vitaȝ nō habet. Hec scribo vobis vt sciatis quoniā vitā habetis eternaȝ: qui creditis in noie filij dei. Et hec est fiducia quā habemus ad deuȝ: qꝛ quodcunq̄ petierimus ſm voluntatem eius audit nos. Et scimꝰ: qꝛ audit nos:

quicq̃d petierimꝰ. Scimꝰ: q̃m habemus petitiones q̃s poſtulamꝰ ab eo. Qui ſcit D fratrẽ ſuũ peccare pctm̃ nõ ad mortẽ: petat ⁊ dabitˀ ei vita peccanti nõ ad mortẽ Eſt pctm̃ ad mortẽ: nõ ꝓ illo dico vt roget quis. Oĩs iniq̃tas pctm̃ ẽ: ⁊ eſt peccatũ ad mortẽ. Scimꝰ: q2 oĩs q̃ natꝰ eſt ex deo nõ peccat: ſʒ generatio dei conſeruat eũ: ⁊ malignꝰ nõ tanget eũ. Scimus q̃m ex deo ſumꝰ: ⁊ mũdus totus in maligno poſitꝰ eſt. Et ſcimus: q̃m filius dei venit ⁊ dedit nobis ſenſum: vt cognoſcamus deũ verũ: ⁊ ſimus in vero filio eius Hic eſt verus deꝰ ⁊ vita eterna. Filioli: cuſtodite vos a ſimulacris.

Explicit ep̃la beati Johãnis ap̃li prima Incipit argumentũ in epiſtolã eiuſdem ſecundam.

V Sq̃ adeo ad ſanctam feminam ſcribit: vt eandẽ dñam nõ dubitet lr̃is appellare: eiuſdẽq̃ filijs teſtimoniũ ꝙ ambulẽt ĩ ꝟitate ꝑhibet.

Explicit argumẽtũ. Incipit ep̃la beati Johannis ap̃li ſecunda. Cap̃lm I

A S Enior: electe dñe ⁊ natis eius quos ego diligo in veritate: et non ego ſolus: ſed ⁊ omẽs qui cognouerũt veritatẽ ꝓpter veritatem q̃ ꝑmanet in vobis: ⁊ vobiſcum erit ĩ eternũ. Sit vobiſcũ gr̃a miſericordia pax a deo p̃re: ⁊ a chriſto ieſu filio patris in veritate ⁊ charitate. Gauiſus ſuʒ B valde: q̃m inueni de filijs tuis ambulãtes in veritate: ſicut mandatũ accepimꝰ a p̃re. Et nunc rogo te dña nõ tanq̃ mãdatũ nouũ ſcribẽs tibi: ſʒ qȯ habuimus ab initio vt diligamꝰ alterutruʒ. Et hec eſt charitas vt ambulemus ſm̃ mãdata eius. Hoc eñi eſt mandatũ: vt queadmodum audiſtis ab initio in eo ambuletꝭ: q̃m multi ſeductores exierunt in mundum qui nõ ꝯfitentˀ ieſũ chriſtũ veniſſe ĩ carnẽ. Hic eſt ſeductor ⁊ antichriſtꝰ. Ui- C dete voſmetipſos ne ꝑdatis q̃ opati eſtꝭ ſed vt mercedem plenã accipiatꝭ. Oĩs q̃ recedit ⁊ nõ ꝑmanet in doctrina chriſti: deũ nõ habet. Qui ꝑmanet in doctrina hic p̃rem ⁊ filium habet. Si quis venit ad vos ⁊ hãc doctrinã non affert: nolite recipe euʒ in domũ nec aue ei dixeritis. Qui eñi dicit illi aue: coĩcat opibꝰ eius D malignis. Ecce p̃dixi vobis vt ĩ die dñi nõ ꝯfundamini. Plura hñs vobis ſcribere: nolui per chartam ⁊ attramẽtum. Spero eñi me futurũ apud vos: ⁊ os ad os loqui: vt gaudiũ vr̃m plenũ ſit. Salutant te filij ſororis tue electe.

Joh.16.f
1.Jo.1.b

Explicit ep̃la bt̃i Johannis ap̃li ſcd̃a. Incipit argumẽtũ ĩ ep̃lam eiuſdẽ tertiã

G Aium pietatꝭ cã extollit atq̃ vt in ipſa pietate maneat exhortatˀ diotrepeʒ ĩpietatꝭ ⁊ ſupbie cã obiurgat: demetrio aũt bonũ teſtimoniuʒ ꝑhibet cũ fr̃ibus vniuerſis.

Explicit argumentũ. Incipit epiſtola beati Johãnis apoſtoli tertia. Cap̃lm I

A S Enior: gaio chariſſimo quem ego diligo ĩ ꝟitate. Chariſſime de oĩbꝰ orõneʒ facio ꝓſpere te ingredi ⁊ valere: ſicut ꝓſpere agit aĩa tua. Gauiſus ſũ valde veniẽtibꝰ fr̃ibꝰ ⁊ teſtimoniũ ꝑhibẽtibꝰ ꝟitati tue: ſicut tu ĩ ꝟitate ãbulas. Maiorẽ horuʒ B nõ habeo gr̃am: q̃ʒ vt audiã filios meos ĩ ꝟitate ãbulare. Chariſſime: fideliter facis q̃cq̃d oparꝭ ĩ fr̃es ⁊ hoc ĩ ꝑegrinos q̃ teſtimoniũ reddiderũt charitati tue ĩ cõſpectu eccl̃e: q̃s bñfacies deducẽs digne deo. Pro noĩe eñi eiꝰ ꝓfecti ſũt: nihil accipiẽtes a gẽtilibꝰ. Nos ḡ debemꝰ ſuſci- C pere huiuſmõi: vt coopatores ſimꝰ veritatis. Scripſiſſem forſitan eccl̃ie: ſʒ is q̃ amat primatũ gerere ĩ eis diotrepes: nõ recipit nos. Propter hoc ſi venero commonebo eiꝰ opa q̃ facit: verbis malignis garriẽs ĩ nos. Et q̃ſi nõ ei iſta ſufficiãt: neq̃ ipſe ſuſcipit fr̃es: ⁊ eos q̃ ſuſcipiũt ꝓhibet ⁊ de eccl̃ia eijcit. Chariſſime: noli imitari malũ: ſʒ qȯ bonũ ẽ. Qui bñ fa- D cit: ex deo eſt: q̃ male facit nõ vidit deuʒ. Demetrio teſtimoniũ redditˀ ab oĩbus ⁊ ab ipſa ꝟitate: ſʒ ⁊ nos teſtimoniũ ꝑhibemus: ⁊ noſti q̃m teſtimoniũ nr̃m verũ eſt. Mlt̃a habui tibi ſcribere: ſʒ nolui ꝑ attramẽtũ ⁊ calamũ ſcribere tibi. Spero aũt ꝓtinꝰ te videre: ⁊ os ad os loquemur. Pax tibi. Salutãt te amici. Saluta tu amicos noĩatim.

Explicit ep̃la bt̃i Johãnis ap̃li tertia. Incipit argumẽtũ ĩ ep̃laʒ bt̃i Jude ap̃li

I Udas apoſtolus: fr̃es ḋ corruptoribus vie veritatꝭ ita informat: vt illicitũ eſſe differtet de ſub iugo ſemel erutos ſeruitutis denuo operã ſuam officijs nouare ſeruilibus.

Explicit argumentum. Incipit epistola beati Jude apostoli. Capitulum I

A

IUdas iesu christi seruus: frater aũt iacobi his qui sũt in deo patre dilectis: ⁊ christo iesu ꝯseruatis ⁊ vocatis. Misericordia vobis ⁊ pax et charitas adimpleat. Charissimi: omnē sollicitudinem faciens scribendi vobis de communi vestra salute: necesse habui scribere vobis depcãs supcertari semel tradite sanctis fidei. Subintroierũt enĩ quidã hoĩes qui olim pscripti sũt ĩ hoc

B

iudiciũ impĳ dñi nostri grãm trãsferentes in luxuriã ⁊ solũ dñatorē ⁊ dñm nostrum iesum christũ negãtes. Cõmonere aũt vos volo sciẽtes semel oĩa: quoniã iesus populũ de terra egypti saluãs: secundo eos qui nõ crediderunt pdidit. Angelos vero qui nõ seruauerũt suũ principatũ: sed dereliqrũt suũ domiciliũ: in iudiciũ magni dei vinculis eternis sub caligine reseruauit. Sicut sodoma ⁊ gomorra ⁊ finitime ciuitates sĩli modo exfornicate: ⁊ abeũtes post carnē alterã: facti sũt exemplũ: ignis eterni penã sustinẽtes.

C

Similiter ⁊ hi carnē quidē maculant: dñationē aũt spernũt: maiestatē aũt blasphemant. Cum michael archangelus cũ diabolo disputãs altercaret de moysi corpe: nõ est ausus iudiciũ inferre blasphemie: sꝫ dixit. Imperet tibi deus. Hi aũt q̃cunq̃ quidē ignorãt blasphemant: quecunq̃ autē naturaliter tanq̃

D

muta aĩalia norunt: in his corrũpunt. Ue illis qui in via cayn abierũt: ⁊ errore balaam mercede effusi sunt: ⁊ in ꝯtradictione chore abierũt. Hi sũt in epulis suis macule ꝯuiuãtes: sine timore semet ipsos placẽtes: nubes q̃ sine aqua que a ventis circũferunt: arbores autũnales infructuose: bis mortue: eradicate: fluctus feri maris: despumãtes suas confusiones: sidera errãtia: quibus pcella tenebrarum seruata est in eternũ. Prophetauit aũt ⁊ de his septimus ab adã: enoch: dicẽs. Ecce venit dñs in sctis milibus suis facere iudiciũ cõtra omnes: ⁊ arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorũ quibus impie egerũt: ⁊ de omnibus duris que locuti sũt cõtra deũ peccatores impĳ. Hi sunt murmuratores q̃rulosi: sm desideria sua ambulantes ⁊ os eorũ loquit supbiam: mirantes psonas questus causa. Uos aũt charissimi memores estote verborũ que pdicta sũt ab apostolis domini nostri iesu christi: qui dicebãt vobis qm in nouissimis temporibus veniẽt illusores sm desideria sua ambulãtes in impietatibus. Hi sunt qui segregant semetipsos: animales: spiritum non habẽtes. Uos aũt charissimi supedificantes vosmetipsos sanctissime nostre fidei: in spũsanctõ orãtes: vosmet ipsos in dilectione dei seruate: expectantes misericordiã domini nostri iesu christi in vitam eternã.

2.Pe.2.d

E

Apoca.1.b

F

1.Thi.4.a

2.Thi.3.a

2.Pe.3.a

G

Et hos quidẽ arguite iudicatos: illos vero saluate de igne rapientes. Alĳs autē miseremini in timore: odientes ⁊ eã que carnalis est maculatã tunicam. Ei autem qui potens est vos cõseruare sine peccato: ⁊ constituere añ conspectũ glorie sue imaculatos in exultatione: in aduentu domini nostri iesu christi: soli deo saluatori nostro: per iesũ christum dominũ nostrum gloria ⁊ magnificẽtia: imperiũ ⁊ ptãs añ oĩa secula: ⁊ nũc ⁊ oĩa secula seculorum. Amen.

Explicit epla bti Jude apli. Incipit plogus in Apocalypsim bti Johis apli.

O

OMnes qui pie volunt viuere ĩ christo: sicut ait apls psecutionem patient: iuxta illud Fili accedẽs ad seruitutē dei: sta ĩ timore: ⁊ pparã aĩam tuã ad temptationem. Tẽptatio nanq̃ est vita hoĩs sup terrã. Ne aũt fideles deficiãt in his: consolat eos dñs atq̃ ꝯfirmat dicẽs: Uobiscum sum vsq̃ ad ꝯsũmationē seculi: ⁊ nolite timere pusillus grex. Propterea videns deus pater tribulationes q̃s passura erat ecclesia ab aplis fũdata supra petrã christum vt minus timeat: disposuit vno cum filio ⁊ spũscõ eas reuelare. Reuelauit aũt tota trinitas christo sm humanitatē. Christus vero iohãni p angelum. Johãnes ecclesie: de qua reuelatione hunc librũ cõposuit. Unde ⁊ liber iste Apocalypsis dicit. id est reuelatio: q2 hic cõtinent que reuelauit iohanni ⁊ iohãnes ecclesie: quanta scilicet ecclesia passa sit in tpe primitiuo: ⁊ nunc patiat ⁊ nouissime tẽporibus antichristi passura sit qñ tãta erit tribulatio: vt si fieri posset etiam moueant electi. Et que p his ⁊ nunc ⁊ in futuro pmia sit susceptura vt quos denũciata supplicia terrent: pmissa pmia letificent. Ideo iste iste liber

2.Timo.3.c

Ecci.2.a

Mat.28.d

Inter reliquas ſcripturas noui teſtamē-ti ꝓphetie noie cenſet que alijs eſt excellentior ꝓphetijs. Sicut eni nouū teſtamentū p̄ſtat veteri:euāgeliū legi:ita hec ꝓphetia ꝓphetijs veterꝫ teſtamenti:qꝛ de chriſto ⁊ eccleſia magna ex parte iam adimpleta ſacramēta denūciat. Uel etiam ideo qꝛ cuꝫ alijs vnipharia: iſti tripharia data eſt ꝓphetia ſimul ſcilicet p̄terito ⁊ p̄ſenti ⁊ futuro. Ad cuiꝰ ꝯfirmādam auctoritatē occurrit iā auctoritas mittentꝫ deferentis ⁊ accipiētis. Mittētis ſcilicet trinitatꝫ:⁊ deferentꝫ ſcꝫ angeli:⁊ accipientꝫ ſcꝫ iohānis. Cū aūt iohāni hec in viſione fuerūt reuelata: ⁊ ſint tria genera viſionū:ſub quo genere ꝑtineat vidēdū eſt. Uiſio eni: alia corꝑalis quando videlicet corꝑalibus oculis aliquid videmꝰ. Alia ſpūalis ſeu imaginaria cuꝫ videlicet dormiētes vel vigilantes imagines rerū cernimꝰ quibꝰ aliqd ſignificatur:ſicut vidit pharao ſpicas ⁊ moyſes rubū ardere:ille dormiēs:iſte vigilās. Alia intellectualis: qn̄ videlicet ſpūſcō reuelāte intellectui mētꝫ ꝟitatē myſterioꝝ:ſicut ē capimꝰ quō vidit iohānes q̄ in hoc libro referunt. Nō enim figuras tm̄ ſpū vidit:ſꝫ ⁊ eaꝝ ſignificata mēte intellexit. Uidit aūt iohānes ⁊ ſcripſit in pathmos inſula relegatꝰ a domitiano in exilio principe ipijſſimo:hac euꝫ ad ſcribendū cōpellēte cauſa:qꝛ duꝫ exul teneret a domitiano i pathmos inſula in eccleſijs qbꝰ p̄erat multa pullularūt atqꝫ inoleuerūt vitia atqꝫ diuerſe hereſes. Erant eni qdā heretici ibi dicētes chriſtū nō fuiſſe añ mariā: qꝛ tꝑalit̄ de ea natꝰ erat:q̄s iohānes in principio euangelij ſui redarguit dicēs‖ In principio erat ꝟbū. Et in hoc libro cū dicit:alpha ⁊ o.i.pricipiū ⁊ finis. Dicebāt etiaꝫ qdā ecclīaꝫ pōdere tribulationū añ finē ſeculi deſiturā: ⁊ ꝓ labore nō p̄miū eternum ſuſcepturā. Horū ꝗ̄ errores volens deſtruere iohānes:oñdit chriſtū principiū eſſe ⁊ finē. Uñ eſaias‖ Añ me nō eſt formatꝰ deꝰ:⁊ poſt me nō erit. Et eccleſiā ꝑ exercitiū tribulationū nō deſinere:ſꝫ ꝓficere:⁊ ꝓ his brauiū eternū recipere. Scribit aūt iohes ſeptē eccleſijs aſie:⁊ earuꝫ ſeptē epīs ꝗ̄ p̄dictꝫ inſtruēs:⁊ i eis ꝑ eā totā generalē ecclīam docens. Eſt itaqꝫ materia iohīs in hoc oꝑe ſtatꝰ ſpāliter aſiane ecclīe:necnō ⁊ totiꝰ:videlicet q̄ in p̄nti patiat:⁊ i futuro receptura ſit. Intētio ꝟo eiꝰ ē monere ad patiētiā q̄ ſeruāda eſt:tū qꝛ breuis labor:tū qꝛ p̄miuꝫ magnū. Modus tractādi talis:primo p̄mittit ꝓloguꝫ ⁊ ſalutationē vbi reddit auditores benignos ⁊ attētos:q̄ p̄miſſo accedit ad narrationē. Añ narrationeꝫ ꝟo oñdit chriſtū eſſe ab eterno ſine principio ⁊ fine. Inducēs ip̄m loquētes.‖ Ego ſum alpha ⁊ o.i.pricipiū ⁊ finis. Poſtea accedēs ad narrationē diſtinguit ſepteꝫ viſiones:qbꝰ terminatꝫ iſte liber ꝯſūmatur. Premittit aūt ꝓlogū dicēs‖ Apocalypſis ieſu chriſti:ſubaudis hic eſt:ſicut in alijs: viſio eſaie hec eſt:⁊ parabole ſalomonis ſunt hec.

Joh.1.a

Eſa.43.b

Apocꝫ.21.c

Apocꝫ.1.a

Item alius ꝓlogus in Apocalypſim.

Ohes apl̄s ⁊ euāgeliſta a chriſto electꝰ atqꝫ dilectus: i tāto amore dilectiōis vberior habitus ē‖ vt i cena ſupra pectꝰ eiꝰ recūberet:‖ ⁊ ad crucem aſtāti ſoli matrē ꝓpriā cōmēdaſſet:‖ vt quē nubere volētē ad amplexū ꝟginitatꝫ aſciuerat:ipſi etiā cuſtodiēdā virginē tradidiſſet. Hic itaqꝫ cū ꝓpter ꝟbū dei ⁊ teſtimoniū ieſu chriſti in pathmos inſulā ſortiret exiliū: illic ab eodē apocalypſis p̄oſtēſa deſcribit: vt ſicut i principio canonis.i.libri geneſeos:incorruptile pricipiū p̄notat:ita etiā icorruptibilis finis ꝑ virginē i apocalypſi reddetur:dicentꝫ‖ Ego ſum alpha ⁊ o:initiū ⁊ finis. Hic ē iohes:q̄ ſciēs ſuꝑueniſſe ſibi diē egreſſiōis de corꝑe:ꝯuocatꝫ i epheſo diſcipul deſcēdit in defoſſū ſepulture ſuū locū:orōneqꝫ cōpleta reddidit ſpm̄: tam a dolore mortꝫ factus extraneꝰ:ꝗ̄ a corruptiōe carnis noſcit alienꝰ. Cuiꝰ tm̄ ſcripture diſpoſitio vel libri ordiatio iō a nobis ꝑ ſingula nō exponit: vt neſciētibus inq̄rēdi deſideriū collocet:⁊ q̄rētibus laboris fructꝰ ⁊ deo magiſterij doctrina ſeruetur.

Joh.13.f.
Ibideꝫ.19.e
Joh.2.a.

Apocꝫ.22.e

Explicit ꝓlogus. Incipit argumētū.

Pocalypſis Johīs tot habꝫ ſacra q̄t ꝟba. Parum dixi:⁊ ꝓ merito voluminis laus oīs inferior ē. In ꝟbis ſingul mltiplices latēt itelligētie.

Explicit argumētū. Incipit liber Apocalypſis beati Johānis apl̄i. Capitulum I

Pocalypſis ieſu chriſti quaꝫ dedit illi deꝰ palaꝫ facere ſeruis ſuis que oportet fieri cito:⁊ ſignifica

uit mittẽs p angelũ suũ seruo suo iohã-
ni q̃ testimoniũ phibuit verbo dei: ⁊ te-
J.22.b stimoniũ iesu christi q̃cũq; vidit. ‖ Bea-
tus q̃ legit ⁊ audit vba pphetie hui⁹: ⁊
J.22.c. seruat ea q̃ in ea scripta sũt. ‖ Tẽpus eni
ppe est. Iohãnes septẽ ecclesijs q̃ sunt i
B asia. Grã vobis ⁊ pax ab eo q̃ ẽ ⁊ q̃ erat
⁊ q̃ vẽtur⁹ ẽ: ⁊ a septẽ spiritib⁹ qui i cõspe
ctu throni ei⁹ sunt: ⁊ a iesu christo qui ẽ
testis fidelr primogenit⁹ mortuoꝝ ⁊ prin
Hebreo.9.c ceps regũ terre ‖ qui dilexit nos: ⁊ lauit
I. Ioh.I.d nos a pctis nr̃is in sanguine suo: ⁊ fecit
nos regnuz ⁊ sacerdotes deo ⁊ prĩ suo.
Ipsi glĩa ⁊ imperiũ in secula seculoruz.
Esa.3.c Amen ‖ Ecce venit cũ nubib⁹: ⁊ videbit
Mat.24.d. eũ ois oculus: ⁊ q̃ eũ pupugerũt. Et plã
Iude.1.e gent se sup eũ oẽs trib⁹ terre: etiã amen.
J.22.c. ‖ Ego suz alpha ⁊ o: principiũ ⁊ finis: di
cit dñs de⁹ q̃ est ⁊ qui erat ⁊ qui vẽtur⁹
est oĩpotẽs. Ego iohãnes frater vr̃ ⁊ pti
C ceps i tribulatiõe ⁊ regno ⁊ patiẽtia in
iesu christo: fui i insula q̃ appellat̃ path
mos ppter vbuz dei ⁊ testimoniũ iesu.
J.4.a ‖ Fui i spũ i dñica die Et audiui post me
vocẽ magnã tãq; tube: dicẽtĩ: Qd̃ vides
scribe in libro: ⁊ mitte septez ecclesijs q̃
sũt in asia epheso ⁊ smyrne ⁊ pergamo ⁊
thiatyre ⁊ sardis ⁊ philadelphie ⁊ laodi
tie. Et cõuersus sum vt viderem vocem
que loquebat̃ mecum. Et cõuersus vidi
septem cãdelabra aurea: ⁊ in medio se-
ptem candelabroꝝ aureorum similẽ fi-
lio hominis vestitũ podere: ⁊ pcinctum
ad mamillas zona aurea. Caput autem
eius ⁊ capilli erant candidi tanq; lana
J.2.e.⁊.19.c alba: ⁊ tanq; nix ‖ Et oculi ei⁹ velut flã-
D ma ignis: ⁊ pedes ei⁹ silẽs aurichalco si-
cut in camino ardenti. Et vox illi⁹ tãq;
vox aquarũ multaꝝ: ⁊ habebat in dexte
J.19.c ra sua stellas septẽ ‖ Et de ore eius gladi
Mat.17.a us vtraq; parte acutus exibat: ‖ ⁊ facies
eius sicut sol lucet in virtute sua. Et cũ
vidissem eum: cecidi ad pedes eius tãq;
mortuus. Et posuit dexteram suam sup
Esa.44.a me dicens. Noli timere ‖ Ego sum prim⁹
J.22.c. ⁊ nouissimus ⁊ viuus: ⁊ fui mortuus et
ecce sum viuens in secula seculorum:
Esa.22.f ‖ ⁊ habeo claues mortis ⁊ inferni. Scri-
Iob.12.c be ergo que vidisti ⁊ que sũt: ⁊ que opor
J.3.b tet fieri post hec. Sacramentum septem
stellarum quas vidisti in dextera mea: ⁊
septem candelabra aurea: septem stelle
angeli sunt septem ecclesiarum: ⁊ can-
A delabra septẽ: septẽ eccl̃ie sũt. II
e T angelo ephesi ecclesie scribe.
Hec dicit qui tenet septez stellas
in dextera sua qui ambulat in medio se-
ptem candelabroꝝ aureoruz. Scio ope-
ra tua ⁊ laborem ⁊ patientiã tuã: ⁊ quia
non potes sustinere malos. Et tempta-
sti eos qui se dicunt apostolos esse ⁊ nõ
sunt: ⁊ inuenisti eos mendaces. Et pati
entiã habes: ⁊ sustinuisti ppter nomen
meum: ⁊ nõ defecisti. Sed habeo aduer
sum te pauca: q̃ charitatẽ tuam primaz
B reliquisti. Memor esto itaq; vnde exci-
J.3.a deris ‖ ⁊ age penitentiã ⁊ prima opa fac.
Sin aũt: venio tibi ⁊ mouebo cãdelabrũ
Luc.13.a tuũ de loco suo: ‖ nisi penitentiã egeris.
Sed hoc habes: q̃r odisti facta nicolai-
tarum: que ⁊ ego odi. Qui habet aurem
audiat: qd̃ spũs dicat ecclesijs. Uincen-
ti dabo edere de ligno vite: quod est i pa
radiso dei mei. Et angelo smyrne eccle-
sie scribe. Hec dicit primus ⁊ nouissim⁹:
C qui fuit mortuus ⁊ viuit. Scio tribulati
onem tuam ⁊ paupptatẽ tuaz: sed diues
es ⁊ blasphemaris ab his qui se dicunt
iudeos esse ⁊ non sũt: sed sunt synagoga
sathane. Nihil horũ timeas que passur⁹
es. Ecce missurus est diabolus aliq̃s ex
vobis i carcerẽ vt tẽptemini: ⁊ habebitĩ
tribulationẽ dieb⁹ decem. Esto fidelis
vsq; ad mortẽ: ⁊ dabo tibi coronã vite.
Qui habet aurẽ audiat: qd̃ spũs dicat ec
J.3.a clesijs ‖ Qui vicerit: nõ ledet̃ a morte se-
D cunda. Et angelo pgami ecclesie scribe
Hec dicit q̃ hz rhõpheaz ex vtraq; parte
acutã. Scio vbi habitas: vbi sedes est sa
thane: tenes nomẽ meuz ⁊ nõ negasti fi-
dez meaz. Et i diebus ill' antiphas testĩ
me⁹ fidelis qui occisus est apud vos: vbi
sathanas habitat. Sed habeo aduersus
te pauca: q̃r habes illic tenentes doctri-
nam balaam qui docebat balac mittere
scandalum coram filijs israel edere ⁊ for
nicari: ita habes et tu tenentes doctri-
nam nicolaitaruz. Similiter penitẽtiã
E age: si quo minus. Ueniaz tibi cito ⁊ pu
gnabo cuz illis in gladio oris mei. Qui
habet aurẽ audiat: qd̃ spũs dicat eccle-
sijs. Uincẽti dabo mãna abscõditum: ⁊
dabo illi calculũ candidũ: ⁊ in calculo
nomẽ nouũ scriptũ: qd̃ nemo scit nisi q̃
accipit. Et angelo thyatire ecclesie scri-
be. Hec dicit fili⁹ dei ‖ qui habet oculos
S.1.c.et tanq; flãmaz ignis ⁊ pedes eius similes
J.19.c aurichalco. Noui opa tua ⁊ fidem ⁊ cha
ritatem tuam ⁊ misteriũ ⁊ patientiã tu-
am: ⁊ opa tua nouissima plura priorib⁹
F Sed habeo aduersus te pauca: q̃r pmit-
tis mulierem hiezabel que se dicit pro-

phetē docere ⁊ seducere seruos meos: fornicari ⁊ māducare de idolotitis. ‖ Et dedi illi tempꝰ vt pniam ageret: ⁊ nō vult penitere a fornicatiōe sua. Ecce ego mitto eam in lectū: ⁊ qui mechanꝣ cū ea in tribulatiōe maxima erūt: nisi pniam ab operibꝰ suis egerint: ⁊ filios eiꝰ interficiam in mortē: ⁊ scient oēs ecclesie: ‖ qꝛ ego sum scrutans renes ⁊ corda: ⁊ dabo vnicuiqꝫ vestrū ꝺm oꝑa sua. Uobis aūt dico ⁊ ceteris: qui thiatyre estis: q̄cunqꝫ nō habent doctrinā hanc ⁊ qui non cognouerunt altitudinez sathane quēadmodū dicunt: nō mittam suꝑ vos aliud pondus: tū id quod habetis tenete donec veniam. Et qui vicerit ⁊ custodierit vsqꝫ in finē oꝑa mea: dabo illi potestatem suꝑ gentes: ‖ ⁊ reget eas in virga ferrea ⁊ tanqꝫ vas figuli ꝯfringenꝣ: sicut ⁊ ego accepi a prē meo: ⁊ dabo illi stellam matutinā. Qui habet aurē audiat: quid spiritꝰ dicat ecclesijs. III

Job. 24.d — Apoc. 17.b — B — Ps. 2. — 1.19.c.

A

Et angelo ecclesie sardis scribe. Hec dicit qui habet septez spiritꝰ dei: ⁊ septem stellas. Scio opera tua: qꝛ nomen habes ꝙ viuas: ⁊ mortuus es. Esto vigilans: ⁊ cōfirma cetera q̄ moritura erant. Non eni inuenio opera tua plena corā deo meo. In mente ergo habe qualiter acceꝑis ⁊ audieris et serua: ⁊ penitentiā age. ‖ Si ergo nō vigilaueris veniaz ad te tanqꝫ fur: ⁊ nescies q̄ hora veniā ad te. Sed habes pauca nomina in sardis q̄ nō inquinauerūt vestimenta sua: ⁊ ambulabūt mecū in albis: qꝛ digni sunt. ‖ Qui vicerit sic vestietur vestimētis albis: ⁊ nō delebo nomē eius de libro vite: ⁊ ꝯfitebor nomē eius corā prē meo ⁊ corā angelis eius. Qui habet aurē audiat: quid spiritꝰ dicat ecclesijs.

1. Tessa. 5.a — 2. Pe. 3.c — 3. 2.c — B

Et angło philadelphie ecclīe scribe ‖ Hec dicit sanctꝰ et verꝰ qui habet clauē dauid: ⁊ qui aperit et nemo claudit: claudit ⁊ nemo aperit. Scio opera tua. Ecce dedi corā te ostiū apertum qđ nemo pōt claudere: qꝛ modicā habes ꝟtutē: ⁊ ꝟuasti verbū meū ⁊ nō negasti nomē meuz. Ecce dabo de synagoga sathane qui dicunt se iudeos esse ⁊ nō sūt: sed mētiuntur. Ecce faciē illos vt veniāt ⁊ adorent añ pedes tuos: et scient qꝛ ego dilexi te. Qm̄ seruasti ꝟbū patiētie mee: ⁊ ego seruabo te ab hora tēptatiōis q̄ vētura est in orbē vniuersum tēptare habitātes in terra. Ecce venio cito. Tene qđ habes: vt nemo accipiat coronā tuā. Qui vicerit faciā illū colūnaz in templo dei mei: ⁊ foras nō egredieꝣ ampliꝰ. Et scribā super eū nome dei mei ⁊ nomen ciuitatis dei mei noue hierłm: q̄ descēdit de celo a deo meo: ⁊ nomē meū nouū. Qui habet aurē audiat: q̄d spūs dicat ecclesijs.

3.1.d Esa. 22 — 3. Job. 12.c — C

Et āgelo laoditie ecclīe scribe. Hec dicit amen testꝭ fidelis ⁊ verꝰ: qui est principium creature dei. Scio oꝑa tua: qꝛ neqꝫ frigidus es neqꝫ calidus: vtinā frigidus esses aut calidus: sꝫ qꝛ tepidus es: et nec frigidus nec calidus: incipiā te euomere ex ore meo: qꝛ dicis ꝙ diues sum ⁊ locupletatꝰ ⁊ nulliꝰ egeo: ⁊ nescis qꝛ tu es miser ⁊ miserabiꝣ: ⁊ pauꝑ ⁊ cecus et nudus. Suadeo tibi emere a me auꝝ ignitū ꝓbatū vt locuples fias: et vestimētis albis induaris: vt nō appareat confusio nuditatis tue: ⁊ collyrio inunge oculos tuos vt videas ‖ Ego q̄s amo: arguo ⁊ castigo. Emulare ꝰ: ⁊ pniam age. Ecce sto ad ostiū ⁊ pulso. Si q̄s audierit vocem meā ⁊ aperuerit mihi ianuā intrabo ad illū: ⁊ cenabo cū illo: ⁊ ipse mecū. Qui vicerit dabo ei sedere mecū i throno meo: sicut ⁊ ego vici ⁊ sedi cum patre meo in throno eius. Qui habet aurē audiat: q̄d spiritꝰ dicat ecclesijs. IIII

D — Prou. 3.b — Hebre. 12.b — B

Post hec vidi: ⁊ ecce ostium apertum in celo: ⁊ vox prima quā audiui tanqꝫ tube loquētis mecuz dicens. Ascende huc: ⁊ ostendā tibi que oportet fieri cito. ‖ Post hec statim fui i spiritu. Et ecce sedes posita erat in celo ⁊ supra sedem sedens. Et qui sedebat similis erat aspectui lapidis iaspidis ⁊ sardinis: ⁊ iris erat in circūitu sedis similis visioni smaragdie. Et in circūitu sedis sedilia viginti q̄ttuor: et supra thronos viginti q̄ttuor seniores sedētes circūamicti vestimētꝭ al[b]is: ⁊ in capitibus eoꝝ coronas aureas. Et de throno ꝓcedūt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua: et septē lāpades ardētes añ thronū q̄ sūt septē spūs dei. Et in ꝯspectu sedis tanqꝫ mare vitreū simile crystallo: ⁊ i medio sedis ⁊ in circūitu sedis q̄ttuor aialia plēa ocułꝭ añ ⁊ retro. Et aial primū siłe leoni et secundū siłe vitulo: ⁊ tertiū aial hn̄s faciem q̄si hoīs: ⁊ quartū aial siłe aquile volanti. Et quattuor aialia singła eoꝝ habebant alas senas: ⁊ in circūitu ⁊ intus plena sunt oculis. Et requiem nō habebant die ac nocte dicentia: ‖ sctūs sctūs sanctus dn̄s deꝰ om̄ipotens: qui erat et qui est ⁊ q̄ venturꝰ est. Et cū darent illa

3.1.c. — B — C — Esa. 6.b. — D

aīalia gl'iam ⁊ honorē ⁊ bn̄dictionē se-
denti sup thronū viuēti in secula seculo
rū: ꝓcidebāt vigintiq̄ttuor seniores an̄
sedentē in throno ⁊ adorabāt viuentem
in secula seculorū: ⁊ mittebant coronas
suas an̄ thronū dicētes. Dignus es dn̄e
deus nr̄ accipe gl'iam ⁊ honorē ⁊ v'tutē:
quia tu creasti omīa: ⁊ ꝓpter voluntatē
tuam erant ⁊ creata sunt.

V

A — Ezech. 2.d

‖ E vidi in dextera sedētis supra thronū librū scriptum intus ⁊ foris: signatū sigillis septē. Et vidi angelū fortē ⁊ p̄dicantem voce magna. Quis est dign⁹ aperire librum ⁊ soluere signacula ei⁹? Et nemo poterat neq̄ in celo neq̄ in terra neq̄ subt⁹ terrā aperire librū: neq̄ respicere illū. Et ego flebā multū: q̄m nemo dign⁹ inuent⁹ est aperire librū: nec videre eum. Et vn⁹ de

B

senioribus dixit mihi. Ne fleueris. Ecce vicit leo de tribu iuda radix dauid apire librū ⁊ soluere septē signacula eius. Et vidi ⁊ ecce in medio throni ⁊ q̄ttuor animaliū ⁊ in medio seniorꝫ agnū stantem tanq̄ occisū hn̄tem cornua septē ⁊ oculos septē: qui sūt septē sp̄ūs dei missi in omnē terrā. Et venit: ⁊ accepit de dextera sedentis in throno librū. ‖ Et cū aperuisset librū: q̄ttuor aīalia ⁊ vigintiq̄ttuor seniores ceciderūt corā agno habentes singli citharas ⁊ phialas aureas plenas odoramētorꝫ q̄ sunt orōnes sctōꝫ: ⁊ cantabāt canticū nouū dicentes. Dignus es dn̄e accipe librū ⁊ apire signacula ei⁹ ‖ q̄m occisus es: ⁊ redemisti nos deo in sanguine tuo ex oī tribu et lingua ⁊ pplo: ⁊ natione: ⁊ fecisti nos deo nr̄o regnū ⁊ sacerdotes ⁊ regnabim⁹ sup terrā. Et vidi: ⁊ audiui vocē angelorꝫ multorū in circūitu throni ⁊ aīaliū ⁊ seniorꝫ: ⁊ erat numerus eorꝫ ‖ milia miliū: dicētiū voce magna. Dign⁹ est agn⁹ qui occisus est: accipe virtutē ⁊ diuinitatē et sapientiā ⁊ fortitudinē ⁊ honorē ⁊ gloriam ⁊ benedictionē. Et oēm creaturā q̄ in celo est: ⁊ sup terrā ⁊ sub terra: ⁊ q̄ sūt in mari ⁊ que in eo: oēs audiui dicētes sedēti in throno ⁊ agno. Bn̄dictio ⁊ honor ⁊ gl'ia ⁊ ptās in secl'a seclorꝫ. Et q̄ttuor aīalia dicebāt amē. Et vigintiq̄ttuor seniores ceciderūt ī facies suas ⁊ adorauerūt viuentē ī secl'a seculorꝫ

(margin: J.6.a; C; J.7.d; D; Dan̄.7.c.)

VI

A

E vidi q̄ aperuisset agn⁹ vnū de septē sigillis: ⁊ audiui vnū de q̄ttuor aīalib⁹ dicēs tanq̄ vocē tonitrui. Ueni ⁊ vide. Et vidi: et ecce equ⁹ albus: ⁊ q̄ sedebat sup illū habebat arcū et data est ei corona: ⁊ exiuit vincēs vt vinceret. Et cū aperuisset sigillū secundū audiui scdm aīal dicēs. Ueni ⁊ vide Et exiuit alius equus rufus: et qui sedebat sup illū datū est ei vt sumeret pacē de terra: ⁊ vt inuicē se interficiāt ⁊ dat⁹ est ei gladi⁹ magnus ‖ Et cū aperuisset sigillū tertiū: audiui tertiū aīal dicens. Ueni ⁊ vide. Et ecce equus niger: ⁊ q̄ sedebat sup illū habebat staterā in manu sua. Et audiui tanq̄ vocē ī medio quattuor aīaliū dicentiū. Bilibris tritici denario vno: ⁊ tres bilibres hordei denario vno: ⁊ vinū ⁊ oleū ne leseris. Et cum aperuisset sigillū quartū audiui vocem quarti aīalis dicentis. Ueni ⁊ vide. Et ecce equ⁹ pallidus: ⁊ q̄ sedebat sup eum nomē illi mors: ⁊ infern⁹ seq̄bat' eū. Et data est illi ptās sup q̄ttuor ptes terre: ⁊ interficere gladio fame ⁊ morte ⁊ bestijs terre. Et cū aperuisset sigillū q̄ntū: vidi subt⁹ altare aīas interfectorꝫ ꝓpter verbū dei: ⁊ ꝓpter testimoniū qd̄ habebāt Et clamabāt voce magna dicētes. ‖ Usq̄quo dn̄e sctūs ⁊ ver⁹ nō iudicas et nō vindicas sanguinē nr̄m de his q̄ habitabāt in terra? Et date sunt illis singule stole albe: ⁊ dictū est illis: vt requiescerent adhuc temp⁹ modicū: donec cōpleant' ꝯserui eorꝫ ⁊ frēs eorꝫ q̄ interficiēdi sunt sicut ⁊ illi. Et vidi cū aperuisset sigillū sextū ‖ ⁊ ecce terremotus magn⁹ factus est. Et sol fact⁹ est niger tanq̄ facc⁹ cilicin⁹: ⁊ luna tota facta ē sicut sāguis: ⁊ stelle de celo ceciderunt super terram: sicut ficus emittit grossos suos cū a vento magno mouet'. Et celū recessit sicut liber inuolut⁹: ⁊ oīs mons ⁊ insule d̄ locis suis mote sunt. Et reges terre ⁊ principes ⁊ tribuni ⁊ diuites ⁊ fortes ⁊ omis seruus ⁊ liber abscōderūt se in speluncis et in petris montiū: ‖ ⁊ dicūt mōtib⁹ ⁊ petris cadite sup nos: et abscōdite nos a facie sedētis sup thronū ⁊ ab ira agni: q̄m venit dies magnus ire ipsorū. Et quis poterit stare.

(margin: ꝫ.5.b; B; C; J.19.a; Mat. 27.f; D; Esa.2.d; Osee 10.c; Luc. 23.c.)

VII

p

Ost hec vidi q̄ttuor angelos stātes sup q̄ttuor angulos terre: tenētes q̄ttuor vētos terre ne flarent sup terrā: neq̄ sup mare neq̄ in vllā arborē Et vidi alterꝫ angelū ascendētē ab ortu solis hn̄tem signū dei viui: ⁊ clamauit voce magna: q̄ttuor angel' q̄b⁹ datū est nocere terre ⁊ mari dicēs. ‖ Nolite nocere terre ⁊ mari neq̄ arborib⁹ q̄adusq̄ si-

(margin: B; J.9.a)

gnemꝰ ſuos dei nr̄i in frontibꝰ eoꝝ. Et audiui numeꝝ ſignatoꝝ centū quadragintaq̄ttuor milia ſignati ex oī tribu filioꝝ iſrl̄. Ex tribu iuda: duodecim milia ſignati. Ex tribu ruben: duodeci milia ſignati. Ex tribu gad: duodecī milia ſignati. Ex tribu aſer: duodecim milia ſignati. Ex tribu neptalim: duodecim milia ſignati. Ex tribu manaſſe: duodecī milia ſignati. Ex tribu ſymeon: duodecim milia ſignati. Ex tribu leui: duodecim milia ſignati. Ex tribu yſachar: duodecim milia ſignati. Ex tribu zabulon duodeci milia ſignati. Ex tribu ioſeph: duodecim milia ſignati. Ex tribu bēiamin: duodeci milia ſignati. Poſt hec vidi turbā magnā quā dinumerare nemo poterat ex oībꝰ gētibꝰ ⁊ tribubꝰ ⁊ pplis ⁊ linguis: ſtātes an̄ thronū ⁊ in ɔſpectu agni amicti ſtol̄ albis: ⁊ palme ī manibꝰ eoꝝ. Et clamabāt voce magna dicētes. Salus deo nr̄o: qui ſedet ſup thronuz ⁊ agno. Et oēs angeli ſtabant in circūitu throni ⁊ ſenioꝝ ⁊ q̄ttuor aialiū: ⁊ ceciderūt in conſpectu throni in facies ſuas: ⁊ adorauerūt deū dicētes: amē. Bn̄dictio ⁊ claritas ⁊ ſapiētia ⁊ grāꝝactio: honor ⁊ virtꝰ ⁊ fortitudo deo nr̄o: in ſecl̄a ſeculoꝝ Amen. Et rn̄dit vnꝰ de ſeniorībꝰ: ⁊ dixit mihi. Hi q̄ amicti ſunt ſtol̄ albis q̄ ſūt ⁊ vnde venerūt? Et dixi illi. Dn̄e mi tu ſcis. Et dixit mihi. Hi ſunt q̄ venerūt de tribulatiōe magna: ⁊ lauerunt ſtolas ſuas: ⁊ dealbauerūt eas in ſanguie agni Ideo ſunt an̄ thronū dei: ⁊ ſeruiūt ei die ac nocte in templo eiꝰ: ⁊ q̄ ſedet in throno habitabit ſup illos. Nō eſuriēt neq̄ ſitient amplius: neq̄ cadet ſup illos ſol neq̄ vllus eſtꝰ: q̄m agnꝰ qui ī medio throni eſt reget illos: et deducet eos ad vite fontes aquaꝝ: et abſterget deꝰ oēm lachrymā ab oculis eoꝝ.

B. C. D. Ap. 5.c. Eſa. 25.c. J.21.a.

VIII

Et cū aperuiſſet ſigillū ſeptimuz: factū eſt ſilentiuz in celo: q̄ſi media hora. Et vidi ſeptez angelos ſtantes in ɔſpectu dei: ⁊ date ſūt illi ſeptem tube. Et aliꝰ angelus venit: et ſtetit ante altare hn̄s thuribulum aureū: ⁊ data ſunt illi incenſa multa: vt daret de orōnibꝰ ſctōꝝ oīm ſup altare aureuz q̄d eſt an̄ thronū dei. Et aſcēdit fumꝰ incenſoꝝ de orōnibꝰ ſctōꝝ de manū angeli: corā deo. Et accepit angelus thuribulum aureū: ⁊ impleuit illud de igne altar̄: et miſit in terrā: ⁊ facta ſunt tonitrua ⁊ voces ⁊ fulgura ⁊ terremotꝰ magnꝰ: ⁊ ſeptē angeli q̄ habebāt ſeptē tubas ꝑparauerūt ſe vt tuba canerēt. Et primꝰ angelꝰ tuba cecinit. Et facta eſt grādo ⁊ ignis: mixta in ſanguine: ⁊ miſſum ē in terrā. Et tertia ps terre: combuſta eſt: ⁊ tertia ps arboꝝ cōcremata eſt: ⁊ oē fenū viride cōbuſtū eſt. Et ſecūdus angelus tuba cecinit: ⁊ tanq̄ mons magnꝰ igne ardens miſſus eſt in mare. Et facta eſt tertia pars mar̄ ſanguis: ⁊ mortua eſt tertia ps creature eoꝝ q̄ hēbāt aias in mari: ⁊ tertia ps nauiū interijt. Et tertiꝰ angelus tuba cecinit ⁊ cecidit de celo ſtella magna ardēs tāq̄ facula. Et cecidit ī tertiā ptē fluminū ⁊ ī fontes aq̄ꝝ: ⁊ nomē ſtelle dicit̄ abſinthiū. Et facta ē tertia ps aq̄ꝝ ī abſinthiū: ⁊ mlt̄i hoim mortui ſūt de aq̄s: q2 amare facte ſūt. Et q̄rtus angelus cecinit: ⁊ ꝑcuſſa ē tertia ps ſolis: et tertia pars lune: et tertia pars ſtellaꝝ: ita vt obſcurare t̄ tertia ps eoꝝ ⁊ diei nō luceret ps tertia ⁊ noct̄ ſilr̄. Et vidi: ⁊ audiui vocē vniꝰ aq̄le volant̄ ꝑ mediū celi: dicentis voce magna. Ue ve ve habitātibꝰ in terra de ceter̄ vocibus triū angeloꝝ: qui erāt tuba canituri.

C. D.

IX

Et quintꝰ angelus tuba cecinit ⁊ vidi ſtellā de celo cecidiſſe in terrā: ⁊ data eſt ei clauis putei abyſſi. Et aperuit puteū abyſſi ⁊ aſcēdit fumꝰ putei ſicut fumꝰ fornacis magne: ⁊ obſcuratꝰ eſt ſol ⁊ aer de fumo putei. Et de fumo putei exierūt locuſte in terrā: ⁊ data ē illis ptās ſicut hn̄t ptātē ſcorpiones terre. Et ꝑceptuz eſt illis ne lederēt fenū terre neq̄ oē viride: neq̄ oēm arborē: niſi tm̄ hoies q̄ non hn̄t ſignū dei in frontibꝰ ſuis. Et datuz eſt ill̄ ne occiderēt eos: ſed vt cruciarēt menſibus q̄nq̄. Et cruciatꝰ eoꝝ vt cruciatus ſcorpij: cū ꝑcutit hoiem. Et in diebꝰ illis q̄rēt hoies mortē ⁊ nō iueniēt eā: Et deſiderabunt mori: ⁊ fugiet mors ab eis. Et ſilitudines locuſtaꝝ ſil̄es equis paratꝭ in ꝑliū: ⁊ ſup capita eaꝝ tāq̄ corone ſil̄es auro: ⁊ facies eaꝝ tāq̄ facies hoim. Et hēbant capillos ſicut capillos mulieꝝ: ⁊ dentes eaꝝ ſicut dētes leonū erāt. Et habebāt loricas ſicut loricas ferreas: ⁊ vox alaꝝ illaꝝ ſicut vox curruuz eq̄rū multoꝝ currētiū in bellū. Et habebant caudas ſil̄es ſcorpionum: ⁊ aculei erāt in caudis earum: ⁊ ptās eaꝝ nocere hoibꝰ menſibꝰ q̄nq̄. Et habebāt ſup ſe regē angelum abyſſi cui nomē hebraice abaddon: grece autez apollion: ⁊ latine

B. J.20.a. J.14.c.19.a. Ap.7.a. B. Eſa.2.d. Oſe.10.c. Luc.23.e. Sap.16.b.

C hñs nomē exterminās. Ue vnū abijt:et ecce veniūt adhuc duo ve p⁹ hec. Et sextus angel⁹ tuba cecinit ꝛ audiui vocem vnā ex q̄ttuoꝛ coꝛnib⁹ altarꝭ aurei qđ ē añ ocl'os dei: dicēte sexto angl'o q̄ hēbat tubā. Solue quattuoꝛ angl'os q̄ alligati sūt in flumine magno eufratē. Et soluti sūt q̄ttuoꝛ angl'i q̄ parati erāt i hoꝛam ꝛ diē ꝛ mēsem ꝛ ānū vt occiderēt tertiam ptē hoim. Et nūer⁹ equestrꝭ exercit⁹: vicies milies dena milia: ꝛ audiui nūeruꝫ eoꝝ. Et ita vidi eq̄s in visiōe ꝛ q̄ sedebāt sup eos: hēbāt loꝛicas igneas ꝛ hyacinthinas ꝛ sulphureas: ꝛ capita eq̄ꝝ erant tanq̄ꝫ capita leonū: ꝛ de oꝛe eoꝝ ꝓcedit D ignis ꝛ fum⁹ ꝛ sulphur. Et ab his trib⁹ plagis occisa ē tertia ps hoim: de igne ꝛ de fumo ꝛ sulphure q̄ ꝓcedebant ex oꝛe ipoꝝ. Ptās enī eq̄ꝝ in oꝛe eoꝛuꝫ est: ꝛ in caudis eoꝝ. Nā caude eoꝝ sil'es serpētibus hñtes capita: ꝛ in his nocēt. Et ceteri hoies q̄ nō sunt occisi in his plagis neq̄ꝫ pniam egerūt de opib⁹ manuū suarū vt nō adoꝛarent demonia ꝛ simulacra aurea ꝛ argētea ꝛ erea ꝛ lapidea ꝛ lignea: q̄ cū q̄ꝫ videre pñt neq̄ꝫ audire neq̄ꝫ ambulare: ꝛ nō egerūt pniam ab homicidijs suis: neq̄ꝫ a veneficijs suis neq̄ꝫ a foꝛnicatiōe sua: neq̄ꝫ a furtꝭ suis. X

A Et vidi aliū angelū foꝛtē descendentē đ celo amictū nube: ꝛ iris in capite ei⁹. Et facies ei⁹ erat vt sol: ꝛ pedes ei⁹ tāq̄ꝫ colūna ignis. Et habebat i manu sua libellū apertū: ꝛ posuit pedē suū dextrū supꝛa mare: sinistrū aūt sup terrā: ꝛ clamauit voce magna quē-B admodū cū leo rugit. Et cū clamasset: locuta sunt septē tonitrua voces suas. Et cū locuta fuissent septeꝫ tonitrua voces suas: ꝛ ego scriptur⁹ erā. Et audiui vocē de celo dicentē mihi. Signa que locuta sūt septē tonitrua: ꝛ noli ea scribere‖ Et angel⁹ quē vidi stantē supꝛa mare et supꝛa terrā leuauit manū suā ad celū: ꝛ iurauit p viuentē in secula secl'oꝝ q̄ creauit celū ꝛ ea q̄ in eo sūt: ꝛ terrā ꝛ ea q̄ in ea sūt: ꝛ mare ꝛ ea q̄ in eo sūt: q: tp̄s nō erit ampli⁹ sꝫ in dieb⁹ vocꝭ septimi āgeli cū cepit tuba canere: ꝯsūmabit mysteriū dei: sicut euāgelizauit p seruos suos ꝓphas. Et audiui vocē de celo iterū loquētē mecū: ꝛ dicēteꝫ. Uade ꝛ accipe librū apertū de manu angl'i stātꝭ supꝛa mare ꝛ sup terrā. Et abij ad angelū dicens D ei, vt daret mihi libꝝ: ꝛ dixit mihi. Accipe libꝝ: ꝛ deuoꝛa illū: ꝛ faciet amaricari ventrē tuū: sꝫ in oꝛe tuo erit dulce tanq̄ꝫ mel‖ Et accepi libꝝ de manu angl'i ꝛ deuoꝛaui illū: ꝛ erat in oꝛe meo tanq̄ꝫ mel dulce. Et cū deuoꝛasseꝫ eū amaricatus ē vēter me⁹. Et dixit mihi. Opoꝛtet te iterū ꝓphetare gentibus ꝛ ppl'is ꝛ linguis ꝛ regib⁹ multis. XI

Ezech. 3. a

Et dat⁹ est mihi calam⁹ sil'is virge: ꝛ dictū est mihi: Surge ꝛ metire tēplū dei ꝛ altare: ꝛ adoꝛātes i eo. Atriū aūt qđ est forꝭ tēplū eijce foꝛas: ꝛ ne metiarꝭ illud: q̄m datū ē gētib⁹. Et ciuitatē scām calcabūt mēsib⁹ q̄dragitaduob⁹ Et dabo duob⁹ testib⁹ meis: ꝛ ꝓphābūt dieb⁹ mille ducentꝭ sexaginta amicti saccis. Hi sunt due oliue ꝛ duo cādelabꝛa i ꝯspectu dñi terre stātes. Et si q̄s voluerit eos nocere: ignis exiet de oꝛe eoꝝ: et deuoꝛabit inimicos eoꝝ: ꝛ si q̄s voluerit eos ledere: sic opoꝛtet eum occidi. Hi B hñt ptātem claudēdi celū ne pluat dieb⁹ ꝓphetie illoꝝ: ꝛ ptātem hñt sup aq̄s ꝯuertēdi eas i sāguieꝫ: ꝛ pcutere terrā oī plaga q̄tiēscūq̄ꝫ voluerit.‖ Et cū finierit testioniū suū: bestia q̄ ascēdit de abysso faciet aduersus eos bellū: ꝛ vincet illos: ꝛ occidet eos. Et coꝛpa eoꝝ iacebunt in plateis ciuitatꝭ magne: q̄ vocat spiritaliter sodoma ꝛ egypt⁹: vbi ꝛ dñs eoꝝ crucifixus est. Et videbūt de tribub⁹ ꝛ popul'ꝛ linguis ꝛ gētib⁹ coꝛpa eoꝝ p tres dies ꝛ dimidiū: ꝛ coꝛpa eoꝝ nō sinēt poni in monumētꝭ. Et inhabitātes terraꝫ gaudebūt sup illos ꝛ iocūdabunt: ꝛ munera mittēt iuicē: q̄m hi duo ꝓphe cruciauerūt eos q̄ habitabāt sup terrā. Et C post dies tres ꝛ dimidiū spūs vite a deo intrauit in eos. Et steterūt sup pedes suos: ꝛ timoꝛ magnus cecidit sup eos qui viderūt eos. Et audierunt vocem magnā de celo dicentē eis. Ascendite huc. Et ascenderunt in celū in nube: et viderūt illos inimici eoꝝ. Et in illa hoꝛa factus est terremot⁹ magnus: ꝛ decima ps ciuitatꝭ cecidit. Et occisa sūt in terremotu noia hoim septē milia: ꝛ reliq̄ i timorē sūt missi: ꝛ dederūt gl'iaꝫ deo celi. Ue secūdū abijt: ꝛ ecce ve tertiū veniet cito. Et septim⁹ angelus tuba cecinit: ꝛ facte sūt voces magne in celo dicētes. Factū est regnū hui⁹ mūdi dñi nr̄i ꝛ chꝛisti ei⁹: ꝛ regnabūt in secl'a secl'oꝝ: amen. Et viginti q̄ttuoꝛ senioꝛes q̄ in ꝯspectu dei sedent in sedib⁹ suis ceciderunt in facies suas: ꝛ adoꝛauerūt deū dicētes: Gratias agim⁹ tibi dñe de⁹ nr̄ oīpotens q̄ es ꝛ q̄

Dan. 7. a

Dan. 12. c

eras ⁊ q̄ venturꝰ es: q2 accepisti virtutē tuā magnā ⁊ regnasti. Et irate sūt gentes: ⁊ aduenit ira tua: tp̄s mortuoꝝ iudicari ⁊ reddere mercedē seruis tuis ꝓphetis ⁊ sctis ⁊ timētibꝰ nomē tuū: pusillis ⁊ magnis: ⁊ exterminādi eos q̄ corrupūt terrā. Et aptū ē templū dei in celo: ⁊ visa ē arca testamēti eiꝰ i tēplo eiꝰ. Et facta sūt fulgura ⁊ voces ⁊ terremotus et grando magna. XII

B e Et signū magnū apparuit in celo. Mulier amicta sole: ⁊ luna sub pedibꝰ eius: ⁊ in capite eiꝰ corona stellarū duodeci. Et i vtero hn̄s ⁊ clamabat ꝑturiens ⁊ cruciat̄ vt pariat. Et visū ē aliud signū i celo. Et ecce draco magnꝰ rufus hn̄s capita septē ⁊ cornua decē: et in capitibꝰ suis septē diademata: et cauda eiꝰ trahebat tertiā ꝑtē stellarū celi: et misit eas in terram. Et draco stetit añ mlierē q̄ erat ꝑitura vt cū peperisset filiū eiꝰ deuoraret. Et peꝑit filium masculū: q̄ recturꝰ erat oēs gentes in virga ferrea. Et raptus ē filiꝰ eiꝰ ad deū ⁊ ad thronū eiꝰ: ⁊ mlier fugit in solitudinē vbi hēbat locū paratū a deo: vt ibi pascat eā diebꝰ mille ducētis sexaginta. Et factū ē ꝑliū magnū in celo. Michael ⁊ angeli eiꝰ ꝑliabant̄ cū dracone et draco pugnabat ⁊ angeli eiꝰ ⁊ nō valuerūt neq̧ locꝰ inuētus ē eoꝝ amplius in celo. Et ꝓiectꝰ ē draco ille magnus: serpēs antiquꝰ q̄ vocat̄ diabolꝰ ⁊ sathanas: q̄ seducit vniuersū orbē ⁊ ꝓiectus

C ē in terrā: et āgeli eiꝰ cū illo missi sunt. Et audiui vocē magnā in celo dicentē. Nūc facta ē salus et virtus et regnū dei nr̄i et ptās christi eiꝰ: q2 ꝓiectꝰ ē accusator fratrū nr̄oꝝ q̄ accusabat illos añ cōspectū dei nr̄i die ac nocte: ⁊ ipi vicerūt eū ꝓpter sanguinē agni: et ꝓpter vbuꝫ testimonij sui: et nō dilexerūt aīas suas vsq̧ ad mortē. Propterea letamini celi et q̄ habitatis i eis. Ve terre ⁊ mari: q2 descēdit diabolꝰ ad vos hn̄s irā magnam sciēs ꝙ modicū tp̄s hꝫ. Et postq̄ vidit draco ꝙ ꝓiectꝰ eēt i terrā ꝑsecutꝰ ē mu

D lierē q̄ peꝑit masculū. Et date sūt mlieri ale due aq̄le magne vt volaret i desertū in locū suū vbi alit̄ ꝑ tp̄s et tp̄a ⁊ dimidiū tp̄is a facie serpētis. Et misit serpēs ex ore suo pꝰ mlierē aquā tanq̄ flumē vt eā faceret trahi a flumie. Et audiuit terra mlierē et apuit terra os suū et absorbuit flumen qd̄ misit draco de ore suo. Et iratus ē draco in mulierē: et abiit facere ꝑliū cū reliq̄s de semie eiꝰ qui custodiūt mādata dei: et hn̄t testimonium iesu christi. Et stetit super arenam maris. XIII

A e Et vidi de mari bestiā ascendentē hn̄tem capita septē et cornua decē: et suꝑ cornua eius decē diademata: ⁊ suꝑ capita eius noīa blasphemie. Et bestia quā vidi: silis erat pardo et pedes eius sicut pedes vrsi: et os eius sicut os leonis. Et dedit illi draco vtutē suā et ptātem magnā. Et vidi vnū de capitibus suis q̄si occisū i mortē ⁊ plaga mortis eiꝰ curata est. Et āmirata est vniuersa terra post bestiā. Et adorauerūt draconē qui dedit ptātē bestie: et adorauerūt bestiā dicētes. Quis silis be-

B stie et q̄s poterit pugnare cū ea? Et datū ē eis os loquēs magna et blasphemias: et data ē ei ptās facere mēses q̄dragintaduos. Et aperuit os suū in blasphemias ad deū blasphemare nomē eius et tabernaculū eius et eos q̄ in celo habitāt. Et est datū illi bellū facere cuꝫ sanctis: et vincere eos. Et data ē illi potestas in oēm tribū et ppl̄m et linguā et gentē: ⁊ adorauerūt eā oēs q̄ inhabitabāt terrā ‖ quorū nō sūt scripta noīa in libro vite agni qui occisus ē ab origine mūdi. Si quis hꝫ aurē audiat. Qui i captiuitatē duxerit: in captiuitatē vadet ‖ qui i gladio occiderit oꝑtet cuꝫ gladio occidi. Hic ē paciā et fides sctōꝝ. Et vidi aliā bestiā ascendētē de terra et habebat cornua duo silia agni. Et loq̄batur sicut draco. Et ptātem prioris bestie oēm faciebat i ꝯspectu eiꝰ: et fecit terrā ⁊ hitātes i ea adorare bestiā primā: cuiꝰ curata ē plaga mortꝭ. Et fecit signa magna vt etiā ignē faceret d̄ celo descēdere i terrā i ꝯspectu hoim. Et seduxit habitātes i terra ꝓpt̄ signa q̄ data sūt illi facere i ꝯspectu bestie dicēs hitātibꝰ in

D terra vt faciāt imaginē bestie q̄ hꝫ plagā gladij ⁊ vixit. Et datū ē illi vt daret spm̄ imagini bestie: ⁊ vt loq̄t̄ imago bestie: ⁊ faciet vt q̄cūq̧ nō adorauerit imaginē bestie: occidat̄. Et faciet oēs pusillos ⁊ magnos ⁊ diuites ⁊ pauꝑes ⁊ liberos ⁊ suos hr̄e characterē i dextera manu aut i frōtibꝰ suis: et ne q̄s possꝫ emere aut vēdere: nisi q̄ hēat characterem: aut nomē bestie: aut nūeꝝ nois eiꝰ Hic sapia ē. Qui hꝫ itellectū ꝯputet numerū bestie. Numerꝰ eni hois ē: et nūerꝰ eius sexcenti sexagintasex. XIIII

J.20.d

Phil.4.a

C

Gen.9.a.

Mat.26.e

A

e

T vidi: ⁊ ecce agn⁹ stabat supra
montē: sion: ⁊ cū eo centū q̄dra
gitaq̄ttuor milia hñtes nomē ei⁹
⁊ nomē pr̄is eius scriptū in frōtib⁹ su-
is. Et audiui vocē de celo tanq̄ȝ vocem
aquaꝝ multaꝝ ⁊ tāquā voceȝ tonitrui
magni: ⁊ vocē quā audiui sicut cithare
doꝝ citharizantiū ī citharis suis Et cā-
tabāt q̄si cāticū nouū añ sedē ⁊ añ q̄ttu-
or aialia ⁊ seniores ‖ ⁊ nemo poterat di-
cere canticū nisi illa centū q̄draginta
quattuor milia qui empti sunt de terra.
Hi sūt q̄ cū mulierib⁹ nō sunt coinq̄nati
virgines eni sūt. Hi sequunt̄ agnū q̄cū
q̄ȝ ierit. Hi empti sunt ex oibus primi-
tie deo ⁊ agno: ⁊ in ore eoꝝ nō ē iuentū
mendaciū. Sine macula eni sūt añ thro
nū dei. Et vidi alterū angelū volantē p̄
mediū celum hñtem euāgeliū eternū vt
euangelizaret sedentibus super terram
et sup̄ oēm genteȝ ⁊ tribum ⁊ linguā et
ppl̄m: dicēs magna voce. Timete dn̄m
et date illi hono:ē: q̄ȝ venit hora iudicij
eius: ⁊ adorate eū ‖ q̄ fecit celū ⁊ terram:
mare ⁊ fontes aq̄ꝝ. Et ali⁹ angel⁹ secu-
tus ē: dicēs ‖ Cecidit: cecidit babylō illa
magna q̄ a vino ire fornicatiōis sue pota
uit oēs gētes Et tci⁹ āgel⁹ secut⁹ ē illos
dicēs voce magna. Si q̄s adorauerit be-
stiā ⁊ imaginē ei⁹: ⁊ accepit charactarē
in frōte sua aut i manu sua: hic bibet de
vino ire dei q̄d mixtū est mero in calice
ire ip̄ius. Et cruciabit̄ igne ⁊ sulphure
in ꝯspectu angeloꝝ sc̄tōꝝ: ⁊ añ ꝯspectuȝ
agni ‖ Et fum⁹ tormētoꝝ eoꝝ descēdet in
secula secl'oꝝ. Nec hñt requiē die ac no
cte q̄ adorauerūt bestiā ⁊ imaginē eius
et si q̄s accepit characterē nominis eius.
Hic pacia sc̄tōꝝ ē q̄ custodiūt mādata
dei ⁊ fidē iesu. Et audiui vocem de celo
dicentē mihi: Scribe. Bti mortui q̄ in
dn̄o moriunt̄. Amodo iā dicit sp̄ūs vt
requiescāt a laborib⁹ suis. Opa eni illo
rū sequunt̄ illos. Et vidi: ⁊ ecce nubem
candidā: et sup̄ nubē sedētē silem filio
hois hñtem in capite suo coronā aureā:
et ī manu sua falcē acutā. Et ali⁹ āgel⁹
exiuit de tēplo: clamās voce magna ad
sedentē sup̄ nubē ‖ Mitte falcē tuā ⁊ me
te: q̄ȝ venit hora vt metat̄ q̄m aruit mes
sis terre Et misit q̄ sedebat sup̄ nubē fal
cē suā ī terra: ⁊ messuit eā Et alius ange
lus exiuit de tēplo q̄d ē in celo: hñs ⁊ ip
se falcē acutā. Et alius angel⁹ exiuit de
altari q̄ hēbat ptātem supra ignē: ⁊ cla
mauit voce magna ad eū q̄ hēbat falceȝ
acutā dicēs. Mitte falcē tuā acutam: et
vindemia botros vinee terre: q̄m matu
re sunt vue eius. Et misit angel⁹ falcem
suā acutā in terrā: ⁊ vindemiauit vineā
terre: ⁊ misit in lacū ire dei magnū. Et
calcatus ē lacus extra ciuitatē: et exiuit
sanguis de lacu vsq̄ȝ ad frenos equoꝝ
per stadia mille sexcenta. XV

A

e

T vidi aliud signū in celo mag-
nū ⁊ mirabile: angelos septē ha-
bētes plagas septē nouissimas:
q̄m in illis ꝯsūmata ē ira dei. Et vidi tā
quā mare vitreū mixtū igne: ⁊ eos q̄ vi-
cerūt bestiā ⁊ imaginē eius: ⁊ numerū
nois eius stātes supra mare vitreū habē- B
tes citharas dei: ⁊ cātantes cāticū moy
si serui dei: ⁊ canticū agni dicētes. Ma
gna ⁊ mirabilia sūt opa tua dn̄e de⁹ om-
potēs: iuste ⁊ vere sunt vie tue dn̄e rex se
culoꝝ. ‖ Quis nō timebit te dn̄e: ⁊ mag- Hiere.10.a
nificabit nomē tuū? Quia solus pi⁹ es: C
q̄m oēs gentes venient ⁊ adorabūt in cō
spectu tuo: q̄m iudicia tua manifesta sūt
Et post hec vidi: ⁊ ecce aptū ē tēplū ta-
bernacli testioniȝ i celo. Et exierūt septē
angeli hñtes septē plagas de tēplo: vesti
ti lapide mūdo ⁊ cādido: ⁊ p̄cincti circa
pectora zonis aureis. Et vnū de q̄ttuor
aialib⁹ dedit septē āgelis septē phialas D
aureas plenas iracūdie dei viuētis i se
cula seculoꝝ. Et impletū ē templū dei
fumo a maiestate dei ⁊ de virtute ei⁹: et
nemo poterat introire in templū donec
ꝯsūmarent̄ septē angeloꝝ. XVI

e

T audiui vocē magnā de tēplo A
dicentē septē angelis. Ite ⁊ effū-
dite septē phialas ire dei in ter-
rā. Et abijt prim⁹ angel⁹ ⁊ effudit phia
lā suā in terrā: ⁊ factū ē vuln⁹ seuū ⁊ pes
simū in hoīes q̄ hēbant charactarē be-
stie: ⁊ in eos q̄ adorauerūt bestiā ⁊ ima
ginē ei⁹. Et secūdus angel⁹ effudit phia
lā suā in mare: ⁊ factus ē sanguis tanq̄ȝ
mortui: ⁊ oīs aīa viuēs mortua ē ī ma-
ri. Et tertius effudit phialā suā sup̄ flu
mina et sup̄ fōtes aquaꝝ: ⁊ fact⁹ ē san-
guis. Et audiui angelū aquaꝝ dicentē.
Justus es dn̄e q̄ es ⁊ q̄ eras sc̄ūs: qui hoc B
iudicasti: q̄ȝ sanguinē sc̄tōꝝ ⁊ pph̄aꝝ ef
fuderūt: ⁊ sanguinē eis dedisti bibere.
Digni eni sunt. Et audiui alteꝝ dicen-
tē. Etiā dn̄e deus oipotēs: vera ⁊ iusta
iudicia tua. Et quartus angel⁹ effudit
phialā suā in solē ⁊ datū ē illi estu affli
gere hoīes ⁊ igni. Et estuauerūt hoīes
estu magno: ⁊ blasphemauerūt nomen

Marginal references (left column): B.7.d — Ps.145. — Act.14.c — Esa.21.c — Hiere.51.a. — .i.18.a. — C — .9.a.i.19.a — D — Johel.3.c

del hñtis ptãtem sup has plagas: neq̃
egerũt pniam vt darẽt illi gl'iam. Et qu
tus ãgelus effudit phialã suã sup sedẽ be-
stie ⁊ factũ ẽ regnũ eius tenebrosũ: ⁊ cõ-
manducauerũt linguas suas p̄ dolore:
et blasphemauerũt deũ celi p̄ doloribus
et vulneribus suis: ⁊ nõ egerũt pniam ex
C opibus suis. Et sextus angelus effudit phia
lã suã in flumẽ illud magnũ eufratẽ: et
siccauit aquã eius: vt pparareť via regi
bus ab ortu solis. Et vidi de ore draco-
nis ⁊ de ore bestie ⁊ de ore pseudo ꝓphe
exire spũs tres imũdos in modũ ranaꝝ
Sunt enĩ spũs demonioꝝ faciẽtes sig-
na: ⁊ ꝓcedũt ad reges totius terre ꝯgre
gare illos in ꝑliũ ad diẽ magnũ oĩpotẽ-
tis dei || Ecce venio sicut fur Btũs q̃ vi- (Mat. 24. d; Lu. 12. e; 1. Thessa. 5. a; 2. Pe. 3. c.)
gilat ⁊ custodit vestimẽta sua ne nudus
ambulet ⁊ videãt turpitudinẽ eius. Et
ꝯgregabit illos in locũ q̃ vocať hebrai-
ce hermagedon. Et septimus angelus effu-
D dit phialã suã in aerẽ: ⁊ exiuit vox ma-
gna de tẽplo a throno dicẽs. Factũ est.
Et facta sũt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua:
et terremotus factus ẽ magnus q̃lis nun
q̃ fuit ex quo hoĩes fuerũt sup terrã taľ
terremotus sic magnus. Et fracta ẽ ciuitaſ
magna in tres ptes ⁊ ciuitates gẽtium
ceciderũt. Et babylon magna venit in
memoriam añ deũ: dare illi calicẽ vini
indignatiõis ire eius. Et oĩs insula fugit
et mõtes nõ sũt inuẽti Et grãdo magna
sicut talentũ descẽdit de celo in hoĩes: ⁊
blasphemauerunt hoĩes deũ ꝓpter pla-
gã grãdis: qm̃ magna facta ẽ vehement

B Et venit vnus de septẽ XVII
e angelis qui hẽbant septẽ phia-
las: ⁊ locutus ẽ mecũ dicẽs. Ueni
et oñdam tibi dãnationẽ meretricis ma-
gne q̃ sedet sup aq̃s multas cũ q̃ forni-
cati sũt reges terre: ⁊ inebriati sũt q̃ in-
habitãt terrã de vino ꝓstitutiõis eius
Et abstulit me in spũ in desertũ Et vidi
mulierẽ sedẽtẽ sup bestiã coccineã ple
nã noĩbus blasphemie hñtẽ capita septẽ
et cornua decẽ. Et mlier circũdata pur
pura ⁊ coccino ⁊ inaurata auro ⁊ lapide
ꝑcioso ⁊ margaritis: hñs poculũ aureũ
B in manu sua plenũ abomĩatiõe ⁊ imun
ditia fornicatiõis eius. Et ĩ fronte eius
nomẽ scriptũ mysteriũ babylon magna
mater fornicationũ ⁊ abomĩationũ ter
re. Et vidi mlierẽ ebriã de sanguine sctõ
rũ: ⁊ de sanguine martiꝝ iesu Et miratus
sum cũ viderẽ illã ãmiratione magna.
Et dixit mihi angelus: Quare miraris?
Ego dicã tibi sacrm̃ mulieris ⁊ bestie q̃
portat eã: q̃ habet capita septẽ ⁊ cornua
decẽ: Bestia quã vidisti fuit: ⁊ nõ ẽ: ⁊ as-
censura ẽ de abysso: ⁊ in interitũ ibit: et
mirabunť inhabitãtes terrã quoꝝ non
sunt scripta noĩa in libro vite a ꝯstituti C
one mũdi videntes bestiã q̃ erat: ⁊ nõ est
Et hic ẽ sensus: q̃ habet sapiam. Septẽ
capita septẽ mõtes sunt: sup quos mlier
sedet: ⁊ reges septẽ sunt. Quinq̃ cecide
runt vnus ẽ: ⁊ alius nõdũ venit. Et cuꝫ
venerit opꝫ illũ breue tp̃s manere. Et
bestia q̃ erat ⁊ nõ ẽ ⁊ ip̃a octaua ẽ: et de
septẽ ẽ. Et ĩ interitũ vadet. Et decẽ cor
nua q̃ vidisti: decẽ reges sũt q̃ regnũ nõ
dũ acceperũt: sed ptãtẽ tanq̃ reges vna
hora accipiẽt post bestiã. Hi vnũ cõsiliũ
hñt: et virtutẽ ⁊ ptãtem suã bestie tra- D
dent. Hi cũ agno pugnabũt: ⁊ agnus vin
cet illos: || qm̃ dñs dñoꝝ ẽ: ⁊ rex regũ: ⁊ (1. Timo. 6. c; 1.19. c.)
q̃ cũ illo sũt vocati ⁊ electi ⁊ fideles. Et
dixit mihi. Aq̃s quas vidisti vbi mere-
trix sedet ppľi sunt ⁊ gentes ⁊ lingue: et
decẽ cornu q̃ vidisti in bestia: hi odient
fornicariã ⁊ desolatã faciẽt illã ⁊ nudã
et carnes eius mãducabũt: ⁊ ip̃am igni
ꝯcremabũt. Deus enĩ dedit in corda eoꝝ
vt faciãt qđ placitũ ẽ illi vt dent regnũ
suũ bestie donec cõsũmeť verba dei. Et
mulier quã vidisti est ciuitas magna q̃
habet regnũ sup reges terre. XVIII

Et post hec vidi aliũ angelũ de- A
e scendentẽ de celo: hñtem ptãteꝫ
magnã: ⁊ terra illuĩata est a gl'ia
eius. Et exclamauit in fortitudine di- (Esa. 21. c)
cens || Cecidit: cecidit babylon magna et (Hiere. 51. a)
facta ẽ habitatio demonioꝝ ⁊ custodia (ẽ. 14. b)
oĩs spũs imũdi: ⁊ custodia oĩs volucris
imunde ⁊ odibilis: q: de vino ire forni
catiõis eius biberũt omẽs gentes. Et re
ges terre cũ illa fornicati sunt: ⁊ merca-
tores terre de virtute delitiarũ eius diui
tes facti sunt. Et audiui aliã vocẽ de ce B
lo dicentẽ. Exite de illa ppľus meus: et
ne pticipes sitis delictoꝝ eius: ⁊ de pla
gis eoꝝ non accipiatis: Qm̃ ꝑuenerunt
pctã eius vsq̃ ad celũ: ⁊ recordatus est
dñs iniquitatũ eius. Reddite illi sicut ⁊
ip̃a reddidit vobis: et duplicate dupli-
cia ẜm opera eius. In poculo quo mi-
scuit vobis: miscete illi duplũ. Quantũ
glorificauit se ⁊ in delitijs fuit: tantum
date illi tormentũ ⁊ luctum: q: in corde
suo dicit. Sedeo regina: ⁊ vidua nõ suꝫ C
et luctũ non video. Ideo in vna die ve
nient plage eius: mors ⁊ luctus ⁊ fames

et igne cōburet̄: quia fortis est deus qui
iudicabit illā. Et flebūt ꝛ plangēt se su-
per illā reges terre q̄ cū illa fornicati sūt
ꝛ in delitijs vixerūt cū viderit fumū in
cēdij ei⁹: lōge stātes ꝓpter timorē torm̄
Hiere. 51. a toꝝ ei⁹ dicētes ‖ Ue ve ciuitas illa mag-
na babylon: ciuitas illa fortis: qm̄ vna
hora venit iudiciū tuū. Et negociatores
terre flebūt ꝛ lugebūt sup̱ illā: qm̄ mer-
ces eoꝝ nemo emet ampli⁹: merces auri
D et argēti ꝛ lapidis p̄ciosi ꝛ margarite et
byssi ꝛ purpure ꝛ serici ꝛ cocci ꝛ omē li-
gnū tinū: ꝛ oia vasa eboris ꝛ omnia vasa
de lapide p̄cioso ꝛ eramēto ꝛ ferro ꝛ mar
more. Et cynnamomū ꝛ amomū ꝛ odo-
ramētoꝝ ꝛ vnguenti ꝛ thuris ꝛ vini et
olei et sile ꝛ tritici ꝛ iumētoꝝ ꝛ ouiū et
eq̄rū ꝛ rhedaꝝ ꝛ mācipioꝝ ꝛ aiaꝝ hoim
Et poma desiderij anie tue discesserūt a
te: ꝛ oia pinguia ꝛ p̄clara perierunt a te et
ampli⁹ illa iā nō inueniēt mercatores ho
E minū. Qui diuites facti sunt ab ea: lōge
stabūt ꝓpter timorē tormētoꝝ ei⁹: flen-
Hiere. 51. b tes ac lugētes ꝛ dicētes. ‖ Ue ve ciuitas
illa magna q̄ amicta erat bysso ꝛ purpu
ra ꝛ cocco ꝛ deaurata ē auro ꝛ lapide p̄
cioso ꝛ margaritis: qm̄ vna hora destitu
te sūt tāte diuitie: ꝛ omis gubernator et
oēs q̄ in lacū nauigāt ꝛ naute ꝛ qui in
mari opant̄ lōge steterūt: ꝛ clamauerūt
F videntes locū incēdij ei⁹ dicētes. Que
similis ciuitati huic magne? Et miserūt
puluerē sup̱ capita sua: ꝛ clamauerūt flē
tes et lugentes: dicentes. Ue ve ciuitas
illa magna: in qua diuites facti sūt oēs
q̄ hēbant naues in mari de p̄cijs eius:
qm̄ vna hora desolata ē. Exulta sup̱ eā
celū ꝛ scti apl'i ꝛ ꝓphe: qm̄ iudicauit de
us iudiciū vr̄m de illa. Et sustulit vnus
G angel⁹ fortis lapidē quasi molarē mag
Hiere. 51. e nū ꝛ misit in mare dicens ‖ Hoc impetu
mittet̄ babylō ciuitas illa magna: et vl
tra iā nō inuenieт̄. Et vox citharedorū
ꝛ musicoꝝ ꝛ tibia canentiū ꝛ tuba non
audiet̄ in te ampli⁹: ꝛ ois artifex omisq̄
ars nō inueniet̄ in te ampli⁹: ꝛ vox mole
nō audiet̄ in te ampli⁹. Et lux lucerne
nō lucebit in te ampli⁹: ꝛ vox spōsi ꝛ spō
se nō audiet̄ adhuc in te: q̄ mercatores
tui erāt principes terre: q̄ in veneficijs
tuis errauerūt oēs gētes Et in ea sāguis
ꝓphaꝝ ꝛ sctōꝝ inuent⁹ est: ꝛ oim qui in
terfecti sunt in terra XIX
B P Ost hec audiui quasi vocē mag-
nā tubarū multarū i celo dicen-
tiū allā. Laus ꝛ glia ꝛ virt⁹ deo
nr̄o ē: q̄ vera ꝛ iusta iudicia sūt ei⁹: qui
iudicauit de meretrice magna ‖ q̄ corru- S. 6. c.
pit terrā in ꝓstitutiōe sua: ꝛ vindicauit
sanguinē seruoꝝ suorū de manib⁹ eius
Et iterū dixerūt allā ‖ Et fumus ei⁹ ascē S. 9. a. 14. c
dit in secula seculoꝝ. Et ceciderūt senio
res vigintiq̄ttuor ꝛ q̄ttuor aīalia ꝛ ado-
rauerūt deū sedentē sup̱ thronū: dicen-
tes amen: allā. Et vox de throno exiuit
dicēs. Laudē dicite deo nr̄o oēs scti ei⁹
et qui timetis deū pusilli ꝛ magni. Et au
diui quasi vocē tube magne ꝛ sicut vo-
cē aquaꝝ multaꝝ ꝛ sicut vocē tonitruo
rū magnoꝝ dicentiū allā: qm̄ regnauit
dn̄s de⁹ noster oipotēs. Gaudeamus et B
exultemus ꝛ dem⁹ gliam ei: q̄ venerūt
nuptie agni ꝛ vxor eius p̄parauit se. Et
datū ē illi vt coopiat se byssino splendē
ti ꝛ cādido. Byssinū eni iustificationes
sūt scōꝝ. Et dixit mihi. Scribe ‖ Beati q̄ Mat. 22. a.
ad cenā nuptiaꝝ agni vocati sūt. Et di- Lu. 14. d
xit mihi. Hec verba dei vera sunt. Et ce
cidi ad pedes eius vt adorarē eū. Et di
xit mihi ‖ Uide ne feceris. Cōseru⁹ tuus J. 22. b
sū: ꝛ fratrū tuoꝝ hn̄tiū testimoniū iesu.
Deū adora. Testimoniū eni iesu ē spūs
ꝓphie. Et vidi celū aptū: ꝛ ecce equ⁹ al-
bus: ꝛ q̄ sedebat sup̱ eū vocabat̄ fidelis
et verax: ꝛ cū iusticia iudicat ꝛ pugnat. C
‖ Oculi aūt eius sicut flāma ignis: ꝛ in S. 1. c. et. 2. e
capite eius diademata multa: hn̄s no-
mē scriptū qd̄ nemo nouit nisi ip̄e. ‖ Et Esa. 63. a
vestit⁹ erat veste aspa sanguie: ꝛ vocaba
tur nomē eius verbū dei. Et exercitus
qui sunt in celo sequebant̄ eū in equis
albis: vestiti byssino albo ꝛ mūdo ‖ ꝛ de S. 1. d.
ore ei⁹ ꝓcedit gladi⁹ exutraq̄ p̱te acut⁹
vt in ip̄o p̱cutiat gētes ‖ Et ip̄e reget eas S. 2. g
in virga ferrea: ꝛ calcat torcular vini fu Ps. 2. b
roris ire dei oipotentis: ꝛ habet in vesti
mēto ꝛ i femore suo scriptū ‖ Rex regū et S. 17. d
dn̄s dn̄antiū. Et vidi vnū angelū stan- 1. Timo. 6. c
tē in sole: ꝛ clamauit voce magna dicēs
oib⁹ auib⁹ q̄ volabāt p̱ mediū celi. Ue-
nite ꝛ ꝯgregami ad cenā magnā vt mā- D
ducetis carnes regū ꝛ carnes tribunoꝝ
et carnes fortiū ꝛ carnes equoꝝ ꝛ seden
tiū in ip̄is: et carnes oim liberoꝝ et ser-
uoꝝ ꝛ pusillorū et magnorū. Et vidi be
stiā et reges terre exercitus eoꝝ ꝯgrega-
tos ad faciendū p̄liū cū illo q̄ sedebat i
equo: et cū exercitu ei⁹. Et app̄hēsa ē be
stia cū ea pseudo ꝓpha et q̄ fecit signa
corā ip̄o q̄b⁹ seduxit eos qui acceperūt
characterē bestie: ꝛ q̄ adorauerūt ima-
ginē ei⁹. Uiui missi sūt hi duo i stagnū

ignis ardent‍ꝫ ⁊ sulphuris: ⁊ ceteri occisi sunt in gladio sedent‍ꝫ sup equū q̄ procedit de ore ipsi⁹: ⁊ oēs aues saturate sunt

A carnibus eoꝝ. XX

5.9.a e ‖ Et vidi angelū descēdentē de celo hn̄tem clauē abyssi ⁊ catenam magnā in manu sua. Et apprehendit dracone: serpentē antiquū q̄ est diabolus ⁊ sathanas: ⁊ ligauit eū p annos mille: et misit eū in abyssum: ⁊ clausit ⁊ signauit sup illū vt nō seducat ampli⁹ gētes: donec ɔsūment̄ mille āni: ⁊ p⁹ hoc oportet illū solui modico tpe. Et vidi sedes: ⁊ se-

B derūt sup eas: ⁊ iudiciū datuꝫ ē illis. Et aias decollatoꝝ ppter testimoniuꝫ iesu ⁊ ppter vbū dei: ⁊ q̄ nō adorauerūt bestiā neq̄ imaginē ei⁹: nec acceperūt charactere ei⁹ in frontib⁹ aut in māib⁹ suis ⁊ vixerūt ⁊ regnauerūt cū christo mille annis. Ceteri mortuoꝝ nō vixerūt donec ɔsūment̄ mille anni. Hec est resurrectio prima. Beat⁹ ⁊ sctūs: qui hꝫ ptēꝫ in resurrectōe prima. In his scda mors nō habet ptātē: sꝫ erūt sacerdotes dei ⁊ chri

C sti: ⁊ regnabūt cū illo mille ānis. Et cū ɔsūmati fuerint mille āni: soluet̄ sathanas de carcere suo ⁊ exibit: ⁊ seducet gētes q̄ sunt sup q̄ttuor angulos t̄re gog ⁊ magog: ⁊ ɔgregabit eos i preliū: q̄ꝝ numerus est sicut arena maris. Et ascenderūt sup latitudinē terre: ⁊ circūierūt castra sctōꝝ ⁊ ciuitatē dilectā. Et descēdit ignis a deo de celo: et deuorauit eos: et diabolus qui seducebat eos missus ē in stagnū ignis ⁊ sulphuris vbi ⁊ bestia et pseudo pphete cruciabunt̄ die ac nocte in secula seculoꝝ. Et vidi thronum magnū candidū ⁊ sedentē sup eum a cuius ɔspectu fugit terra ⁊ celū: ⁊ locus nō est

D inuentus ab eis. Et vidi mortuos magnos ⁊ pusillos stantes in ɔspectu throni: ⁊ libri apti sunt: ⁊ ali⁹ liber aptus est q̄ est vite: ⁊ iudicati sūt mortui ex his q̄ scripta erāt in libris s̄m opera ipoꝝ. Et dedit mare mortuos q̄ in eo erāt: ⁊ mors ⁊ infern⁹ dederūt mortuos suos q̄ ipsis erāt ⁊ iudicatū ē de singul̄ s̄m opa iporū. Et infern⁹ ⁊ mors missi sūt i stagnuꝫ

5.13.b. ignis. Hec ē mors secūda ‖ Et qui nō inuentus est in libro vite scriptus missus

A est in stagnū ignis. XXI

Esa.65.c.66 / 2.Pe.3.c e ‖ Et vidi celū nouū ⁊ terrā nouā. Primū eni celum et prima terra abijt: ⁊ mare iam nō est. Et ego iohānes vidi sctām ciuitatē hierl̄m nouā descentem de celo: a deo paratā: sicut sponsam ornatā viro suo. Et audiui vocē magnā de throno dicentē. Ecce tabernaculum dei cū hoib⁹: ⁊ habitabit cū eis. Et ipi pp̄lus eius erunt: ⁊ ipse deus cū eis: erit eoꝝ deus. ‖ Et absterget de⁹ oēm lachrymā ab oculis eoꝝ: ⁊ mors vltra non erit neq̄ luctus neq̄ clamor neq̄ dolor erit vltra: q̄ prima abierūt. Et dixit qui sedebat in throno. ‖ Ecce noua facio omia. Et dixit mihi ‖ Scribe: q2 hec vba fidelissima sunt ⁊ vera. Et dixit mihi. Factū est. ‖ Ego suꝫ alpha ⁊ o: initiū et finis. Ego sitienti dabo de fonte aque viue gratis. Qui vicerit: possidebit hec. ‖ Et ero illi de⁹: ⁊ ille erit mihi fili⁹. Timidis autē ⁊ incredulis ⁊ execratis ⁊ homicidis ⁊ fornicatorib⁹ ⁊ veneficis ⁊ idolatr‍ꝫ et oib⁹ mendacib⁹: pars illoꝝ erit in stagno ardenti igne ⁊ sulphure: qd̄ est mors secūda. Et venit vnus de septē angelis habentib⁹ phialas plenas septē plag‍ꝫ nouissimis ⁊ locut⁹ est mecū dicēs. Ueni ⁊ ostendā tibi sponsam vxorē agni. Et sustulit me in spū in montē magnuꝫ ⁊ altum: ⁊ ondit mihi ciuitatē sanctam hierusalē descendentē de celo hn̄tē claritatē dei. Et lumē ei⁹ sile lapidi p̄cioso tāq̄ lapidi iaspidis: sicut crystallū. Et habebat murū magnū ⁊ altū hn̄teꝫ portas duodecim: ⁊ in portis angelos duodeci: ⁊ noia inscripta q̄ sūt noia duodeci tribuū filioꝝ isrl̄. Ab oriente porte tres: et ab aquilone porte tres: ⁊ ab austro porte tres: ⁊ ab occasu porte tres: ⁊ mur⁹ ciuitatis hn̄s fundamēta duodeci: ⁊ i ipis duodecim noia duodeci aplorū ⁊ agni. Et qui loq̄bat̄ mecū hēbat mēsurā arūdineā aureā vt metiret̄ ciuitatē et portas ei⁹ ⁊ murū. Et ciuitas in q̄dro posita est ⁊ longitudo ei⁹ tāta ē quāta ⁊ latitudo. Et mēsus est ciuitatē de arundine aurea p stadia duodeci miliā lōgitudo et altitudo et latitudo ei⁹ eq̄lia sunt. Et mēsus est muros ei⁹ centū q̄draginta quattuor cubitoꝝ: mēsura hois q̄ est angeli. Et erat structura muri eius ex lapide iaspidi: ipa vero ciuitas auꝝ mūdū: simile vitro mundo: ⁊ fundamēta muri ciuitat‍ꝫ oi lapide p̄cioso ornata. Et fundamentū primū iaspis: secūdū saphyr⁹: tertiū calcedoni⁹: quartum smaragdus: quintū sardonix: sextum sardius: septimū chrysolithus: octauuꝫ beryllus: nonum topazius: decimum chrisopassus: vndecimū hyacinctus: duodecimū amethistus. Et duodecim porte: duodecim

5.7.d. / Esa.25.c / B / Esa.43.c / 2. Cor.5.d / 1.22.b. / 1.22.c. / Hebre.8.d / C / D / E / F

margarite sunt per singulas. Et singule porte erant ex singulis margaritis: ꝛ platea ciuitatis aurū mundū tanq̄ vitruz plucidū. Et templū non vidi in ea. Dñs eni deꝰ omipotēs templū illiꝰ est ꝛ agnꝰ ‖ Et ciuitas nō eget sole neq̄ luna: vt luceant in ea. Nā claritas dei illuminabit eam: ꝛ lucerna eiꝰ est agnus. Et ambulabunt gentes in lumine eiꝰ: ꝛ reges terre afferent gloriā suā ꝛ honorē in illaz ‖ Et porte eiꝰ nō claudent̄ p diem. Nox eni nō erit illic. Et afferent gloriā ꝛ honorē gentiū in illā. Nō intrabit in eā aliquid coinquinatū aut abominationē faciēs ꝛ mendaciū: nisi q̄ scripti sūt in libro vite agni.

[margin: G; Esa. 60. d; Esa. 60. c]

XXII

Et ostendit mihi fluuiū aq̄ viue splendidū tanq̄ crystallū ꝓcedētez de sede dei ꝛ agni. ‖ In medio platee eiꝰ: ꝛ ex vtraq̄ pte fluminis lignuz vite afferens fructꝰ duodecim p menses singulos reddens fructū suuz: ꝛ folia ligni ad sanitatē gentiū. Et om̄e maledictuz nō erit ampliꝰ: sed sedes dei ꝛ agni ī illa erunt: ꝛ serui eiꝰ seruiēt illi. Et videbūt faciē eiꝰ: ꝛ nomē eius in frontibꝰ eoruz. ‖ Et nox vltra nō erit ꝛ nō egebūt lumine lucerne neq̄ lumine solis: qm̄ dñs deus illuminabit illos: ꝛ regnabunt in secula seculoꝝ. Et dixit mihi ‖ Hec v̄ba fidelissima sunt ꝛ vera. Et dñs deus spirituum ꝓphetaꝝ misit angelū suū ondere s̄uis suis que oportet fieri cito. Et ecce venio velociter. ‖ Beatꝰ qui custodit v̄ba ꝓphetie libri huiꝰ. Et ego iohānes qui audiui ꝛ vidi hec. Et postq̄ audissem ꝛ vidissem: cecidi vt adorarem an̄ pedes angeli qui mihi hec ostendebat. Et dixit mihi. ‖ Uide ne feceris. Cōseruꝰ eni tuus suz ꝛ fratrū tuoꝝ ꝓphetaꝝ: ꝛ eoꝝ qui seruant v̄ba ꝓphetie libri huiꝰ. Deuz adora. Et dixit mihi: Ne signaueris v̄ba ꝓphetie libri huiꝰ. ‖ Tempus eni ꝓpe est. Qui nocet noceat adhuc: ꝛ qui in sordibꝰ est: sordescat adhuc. ‖ Et qui iustꝰ iustificetur adhuc: et sctūs sanctificet̄ adhuc. Ecce venio cito: ꝛ merces mea mecū est reddere vnicuiq̄ s̄m opa sua. ‖ Ego suz alpha et o: primꝰ ꝛ nouissimꝰ: pricipiū ꝛ finis. Beati qui lauant stolas suas in sanguine agni vt sit ptās eoꝝ in ligno vite: ꝛ p portas intrent in ciuitatē. Foris canes ꝛ venefici ꝛ impudici ꝛ homicide ꝛ idolis seruiētes: ꝛ ois qui amat ꝛ facit mendaciū. Ego iesus misi angelū meū testificari vobis hec in ecclesijs. Ego suz genus ꝛ radix dauid: stella splēdida ꝛ matutina. Et spūs ꝛ sponsa dicunt veni. Et qui audit dicat venit ‖ Et q̄ sitit veniat: ꝛ qui vult accipiat aquā vite gratis. Cōtestor eni oī audiēti v̄ba ꝓphetie libri huiꝰ. Si q̄s apposuerit ad hec: apponet deꝰ sup illū plagas scriptas ī libro isto: ꝛ si quis diminuerit de v̄bis libri ꝓphetie huiꝰ: auferet deus partem eius de libro vite: ꝛ de ciuitate sctā: ꝛ de his que scripta sunt in libro isto. Dicit qui testimoniū phibet istorū. Etiā. Uenio cito: amen. Ueni dñe iesu. Gratia dñi nostri iesu christi cū omnibus vobis. Amen.

[margin: A e; Gal. 5. d.; Esa. 60. d; B; S. 21. b; S. 1. a; S. 19. b; C; S. 1. a.; 1. Joh. 3. b; Esa. 44. a; S. 1. b. et. d; D; Esa. 55. a]

Fontibus ex grecis hebreoꝝ q̄z libris.
Emendata satis et decorata simul.
Biblia suz pñs supos ego testor ꝛ astra.
Est impressa nec in orbe mihi similis.
Singl'a queq̄ loca cū ꝯcordātibꝰ extāt
Orthographia simul q̄ bn̄ p̄ssa manet

Explicita est biblia p̄sens Basilee sūma lucubratione: per Johānem froben de Hammelburck. Anno nonagesimoprimo supra Millesimū quaterq̄ centesimū die vero vicesimaseptima Junij.

Incipiūt interpretationes hebraicoꝝ nominum ſm ordinē alphabeti.

Ac:apprehendēs vl̃ apprehenſio.
Aad:teſtificans vel teſtimonium.
Aadhar:deṗcatio vl̃ deṗcatōi
Aalma:vgo abſcōdēs: vl̃ abſcōdita: vl̃ abſcōſio vginitatꝭ
Aara:montana: vel mons fortitudinis.
Aaron:mōs fortꝭ: vl̃ mōs fortitudis ſiue mōtanꝰ: aut mons eorum.
Aaronite: montes robuſti: vel montiū fortitudies: ſiue montani: aut montes eoꝝ.
Aars:ſol: vel lumē: ſiue illuminans aut illuminatio.
Aathar:de pr̃e tuo vl̃ tpe tuo: ſiue tu añ: aut tpalis tuus.
Aaz: apṗhendens vel fortitudo: ſeu fortis aut apṗhenſio.
Aazia:patruus vl̃ patruel̃: ſeu apṗhendens dñm aut fortitudo dñi.

Hic.b.poſt.a.

Aba:pr̃ vel paternitas. Syrū eſt: nō hebreum.
Abbachuc:luctator fortis vel rigidus: ſiue cōplexās eos aut ſuſceptio eoꝝ ſiue ſuſtentatio eoꝝ.
Abbadia:ſeruus dñi vel ſeruiens dño.
Abbaga:pr̃ ſolennis vl̃ pr̃is ſolēnitas: ſeu pr̃ loquēs aut patris locutio.
Abaia:pater dñs vl̃ pr̃ abūdās ſiue pater meꝰ iſte: aut patris mei abundantia.
Abaim:pr̃ eis vl̃ parnitas eoꝝ
Abana:pater gratꝰ vel lapides colligens.
Abani:pr̃is requies vel pr̃ cōmotus: ſeu pater gratus mihi vel pr̃ gratificans me.
Abania:pater gratꝰ dño: vl̃ pater gratificans deum.
Abaria:tranſiēs dñs vl̃ in trāſitu dñi: ſiue pr̃ ſuſcitās dñm: aut pater vigilans dño.
Abarim:ꝯtranſiēs aut ꝯtrāſitio: ſeu montes in trāſitu vel montes tranſeuntiū.
Abaron:pater ſuſcitās dolorez vel pater vigilās murmurationi: ſiue pr̃ ſuſcitās iniquitatē: aut pr̃ vigilās inutilitati.
Abaſbai:parcēs vl̃ pepcit: ſeu parcens mihi aut parſimonia mea.
Abatha:pater tangēs ridentē vel patris tactꝰ ridentꝭ.
Abda:ſuiens vel ſeruitiū: ſiue ſeruꝰ eiꝰ aut ſeruiens ei.
Abdai:ſeruꝰ meꝰ vl̃ ſuiēs mihi: ſiue ſeruꝰ eiꝰ vel ſuitꝰ mea vel ſeruitiū eius mihi.
Abdehel:ſeruus dei vel ſeruiens deo.
Abdemelech:ſeruꝰ regꝭ vel ſeruiens regno: ſiue ſeruꝰ regius aut ſeruus regnator.
Abdenago: ſeruꝰ tacens vl̃ ſeruiens taceo: vel dñi auxilium aut dñs auxiliator.
Abdi:ſeruꝰ meꝰ vl̃ ſuiēs mihi
Abdias:ſeruꝰ dñi vl̃ ſuiēs dño ſiue dñi teſtis aut dño electꝰ.
Abdiel:ſeruꝰ dei vl̃ ſuiēs deo.
Abdo:ſeruꝰ eius vl̃ ſeruiēs ei.
Abdoa:ſeruus meꝰ vel ſeruiēs mihi: ſiue ſeruitꝰ eius mea vl̃ ſeruitiū eius mihi.
Abdoni:ſeruiēs eis vl̃ ſuꝰ eoꝝ
Abdon: ſeruꝰ merens vl̃ ſeruꝰ inutilis.
Abdon:ſeruus muſitās vl̃ ſeruus iniquus.
Abdon:ancilla dolens vel ſeruiens murmurando.
Abed:ſeruꝰ ppl̃i vl̃ ſuiēs ppl̃o
Abedia:ſeruiens dño vel ſeruitium dñi.
Abel:cōmitens vel cōmiſſio.
Abel:luctus vel vapor: ſeu vanitas aut miſerabilis.
Abela:cōmittēs et vl̃ cōmiſſio eiꝰ: ſiue lugens eum aut miſerabilis ei.
Abelga: vapor valliū vel luctꝰ deuorans.
Abelmaim:vanitas habitaculi vel luctꝰ inhabitantiū.
Abelmeola:vapor vallis ſalſe: vel luctꝰ parturientiū: ſeu vanitas domicilij vel miſerabilitas inhabitationis.
Abelmeula:idem eſt.
Abelſatim:vapor ſpinoſus vel luctus germinās: ſeu miſerabilis poſitio aut vanitas reſurrectionis.
Abemboen:lapis pollicis eoꝝ vel lapis in medio eoꝝ.
Abenezer:lapis adiutorū vl̃ lapis auxiliator eoꝝ.
Abenner:lapis lucidus vel pater lucerne.
Aber:cōmiſit vl̃ certamē inijt ſeu particeps aut participatio.
Aber: vulnus vel liuor: ſiue liuidus aut vulneratus.
Abeſſalon:par patris vel pater pacis: ſiue patris luctꝰ aut patris amaricatio.
Abeſſan:pater abūdans vel patris egreſſio.
Abethan:patrꝭ repulſio vl̃ via explorationis.
Abethſethim:luctus lictoꝝ vl̃ vanitas germinis.
Abgatha:pater tangens ridentem: vel pr̃is tactꝰ ridentis.
Abia:pater dñs vel patris dominū: ſiue dñi paternitas aut vbi pater fuit.
Abiahel:pater dñs deus: vl̃ paternitas dñi dei.
Abiail:pater meꝰ exultans vel pr̃is mei exultatio.
Abial:pater meꝰ ꝯtemptus vel patris mei deſpectio.
Abiaſbori:pater meꝰ ſuꝑintelligens: vl̃ patris mei ſuꝑintelligentia.
Abiam:pr̃is mei ppl̃us: vel pater meus eorum.
Abiaſab:pater meꝰ colligēs vl̃ patris mei collectio.
Abiaſaph:pater meꝰ ꝯgregans vel pr̃is mei ꝯgregatio.
Abiathar:pr̃ meꝰ ros vel pater meus ſuꝑfluus: ſiue pr̃ meus ſuſcitans pctm̄: aut pater meus pctō vigilans.
Abida:pater meꝰ ſciens vel patris mei ſcientia.
Abidae:idem.
Abidam: pater meꝰ ſciens eos vel pr̃ meus ſcientia eoꝝ.
Abidan:pater meus iudex: vel patris mei iudicium.

Abiel:pater meus deꝰ vel patris mei deitas.
Abiem:patris mei mater : vel pater meus maternus.
Abiezer:pater meus fortis:vel patris mei auxilium·ſiue pater meꝰ ſepatus aut pr̄is mei ſanctificatio.
Abiezeri:pr̄is mei auxiliū vel pater meꝰ auxiliator meꝰ.
Abigabaon:pr̄ collis merētis aut pr̄ vallis meſticie :ſiue pater meꝰ vallis meſta: vł pater meꝰ collis merentiū.
Abigail: pater meꝰ exultās vł patris mei exultatio.
Abigal:pater roris vł erroris: ſiue patris mei aceruꝰ aut patris mei inuolutio.
Abihel:pr̄ meꝰ deꝰ vł pr̄is mei deitas vel imploratio.
Abilma:lugens vł plorās:ſiue luctus aut ploratio.
Abilmei:lugētes vł plorātes: ſeu vani aut miſerabiles.
Abilmes:idem.
Abimahel:pater meꝰ a deo vel pater meꝰ exaudiēs deū.
Abimelech:pater meus rex: vł patris mei regnū.
Abim:pr̄ mēſure: vel pr̄ mēſuratus:ſiue pr̄ fuit aut pr̄ erit.
Abinaam: pr̄is mei decus vel pr̄is mei cōmotio.
Abinadab:pr̄is mei votū vel pater meꝰ ſpontaneus.
Abinoem:pr̄is mei fidelitas: vel pr̄is mei requietio.
Abira:pater meꝰ magiſter:vel pr̄is mei magiſteriū.
Abiram:pater meus excelſus: vel pater meꝰ exaltatus: ſiue pater meus ſublimis aut patris mei ſublimitas.
Abiron:pr̄ meꝰ magiſter muſitans vel pater meus magiſter murmurans:ſiue pr̄ meꝰ magiſter iniquus aut pater meꝰ magiſter inutilis.
Abiſa:pater ſalutis vel patris ſalutare.
Abiſa:pater meus ſacrificans: vel patris mei ſacrificium:ſiue patris mei incenſū aut patris mei holocauſtum.
Abiſai:pater ſalutꝫ mee vł patris ſalutare mihi.
Abiſai: pater meus incenſum mihi:vel pater meus ſacrificium meum.
Abiſái: pater meꝰ ſuꝑfluus vł pr̄is mei rugitꝰ.
Abiſag:pr̄is mei incenſum vel pr̄is mei holocauſtū.
Abiſue: pater meus cantans: vel patris mei cantilena:ſiue pater meus loquens aut pr̄is mei locutio.
Abiſur:pater meus murus:vł pater meꝰ directus.
Abiſur:pater meꝰ robuſtus vł pater meꝰ anguſtiatꝰ:ſiue pater meꝰ ꝯtinens aut pr̄is mei acerbitas.
Abithal:pater meus ros vł pater meus irroratus:ſiue pr̄em meū apprehendens aut patrꝫ mei apꝓhenſio.
Abiu:pater meꝰ eſt vel pr̄ meus ipſe.
Abiud: patris robur vel patrꝫ robor:ſiue pater eorū:aut pater meus iſte.
Abner:pr̄ lucidus vel pr̄is lucerna vel pr̄ luminis.
Aboli:pater incantator vł patris amplexatio.
Abor:pater montiū vel patris foramen:ſeu pr̄ luminis aut pater iracūdus.
Abra: patris magiſterium:vel patris exaltatio.
Abraam:pater videns populū vel pater videns mł̄titudinē: ſeu pater mł̄titudinis :aut pater multaꝝ:ſubintelligit̄ gentiū:nō eſt eni in noīe.
Abram:pater excelſus:vel pater exaltatus:ſeu vł ſublimis aut patris ſublimitas.
Abrech: pater delicatꝰ vel pater tenerrimꝰ . Ipſe eſt ioſeph qui ꝑlatꝰ egypto cum eſſet tener ac delicatꝰ etate iuuentututis:factꝰ eſt pr̄ ſenū merito ſapiē ⁊ ꝑlatꝰ ſapiētibꝰ.
Abſalon:pax patris vel pr̄ pacis:vel patris luctus aut patris amaricatio.
Abſalon:patrē meū pacificās vel patris mei amaricatio.
Abſanias:pater egreſſus dn̄o: vel patrꝫ abūdantia dn̄i.
Abur: patris lumen vel pater igneus:ſeu pater incedēs aut patris apertio.
Abur:liuor vel plaga:ſeu liuidus aut vulneratus.

Hic c poſt a.

a Chab:frater pr̄is vł fraternitas paternitatꝫ.
Acham:frater pr̄is ſui: vł fraternitas paternitatꝫ ſue
Acchabim:decenter vel ſcorpiones.
Achaia:ſoror laborans:vel ſoror que:ſiue ſoror domini aut frater eius dn̄s.
Achaicus:frater laborans vel frater quis: ſiue frater domini aut frater eiꝰ dn̄s.
Achaici:fratres laborātes:vel fratres ꝗ:ſeu frēs dn̄i aut frater eorū dn̄s.
Achaim ꝓrupta vel vmbraculum:ſiue ſoror laboris aut fraternitas eorū.
Achal:oīa vł in oībꝰ ſeu frater ꝯceptꝰ aut fratrꝫ cōmixtio.
Acham:labor vł neceſſitas:ſeu coluber inſidians aut fraternitas eorum.
Achāmoni:frater ſapientie vel frater ſapientiſſimꝰ.
Achan: tribulator vel neceſſarius.
Accan:neceſſitas vł tribulatio
Acharan:retinens vł apꝓhendens:ſiue retinens grām aut apꝓhenſio gratie.
Achar:merces vel turbator:ſiue tumulus aut ꝑuerſio.
Acharam: turbās ppł̄m vł ꝑuerſio ppł̄i:ſiue ꝑuertens eos aut turbatio eoꝝ.
Acharan:merces gratie vł turbans gratificatos.
Accarcha : infernus vel pauimentum.
Acharis:ſterilis vel ingratus: ſeu ſterilitas aut igratitudo.
Acharob:mures vł demolitio.
Accaron:in paſcuis vel gregis paſcua:ſeu ſterilitas aut eruditio triſticie.
Accaronite:in paſcuis vel paſcua gregum: ſiue ſteriles aut erudimēta triſticiarū.

Achas:tenẽs:aut apphẽdens: ſiue retẽtio: aut apphenſio.
Achaz cõuertens : vel apphẽdẽs ſiue ꝯuer ſus viſioni:aut apphẽdẽs fortitudinẽ.id ẽ.reſurrectionem dñi.
Achazias :apprehẽdens dñm: vel apphẽſio dñi:ſeu ꝯuerſus ſus fortiter dño :aut apphendens viſionẽ dñicam.
Achaſib:frater lupi:vel fratr deuorans ſeu tenẽs lupũ:aut apprehẽdẽs rapacitatem.
Acſa claudicãs:vel fractura.
Acſaph:clauda collectio:vl fractura cõgregationis.
Aces:hamꝰ:vel retẽtio:ſiue humilis aut humilitas.
Aaces idem.
Accereht:diſſipans vel diſperdens:ſiue demoliens:aut interficiens.
Accerethi:diſſipãs me:vl diſpdens me:ſiue demolitio mea: aut interfectio mea.
Achela:ſuſcipiens eũ:vel ſuſceptio eius.
Acheldemach:ager ſanguinis vel ager ſanguineꝰ. Syruz eſt nõ hebreum.
Accherabin:cognoſce vel intellige:ſiue ſciẽs multitudinem: aut ſciẽtie multitudo.
Achi:frater meus :vel fraternitas mea.
Acchia:vmbraculũ :vel preruptio:ſeu frater dñi:aut fraternitatis dñs.
Achiam:frater ppli:vel fratris ppls:ſiue vmbraculũ eis :aut preruptio eorũ.
Achias:mercedes vel retributio:ſeu frater dñs :aut fraternitas dñi.
Achie:vmbraculum:vel in collibus.
Achila:ſuſcipiẽs eum:vl ſuſceptio eius.
Achilai:ſuſcipiẽs eũ mihi :vel ſuſceptio eius mea.
Achim:fletus vel plorans:ſiue frater eiꝰ:aut fraternitas eoꝝ
Achimaas:fratris mei onꝰ vel fratris mei aſſũptio.
Achimai:frater meꝰ reductus: vel fratris mei reductio.
Achimau:frater meꝰ quis:vel frater meꝰ quomodo.
Achimelech:frater meꝰ rex:vel fratris mei regnũ.
Achimoth:frater meꝰmortuꝰ: vel fratris mei deſertio.
Achimaan : fratris mei decor: vel frater decorus.
Achinoem:fratris decꝰ:vel fraternitati delectabilis.
Achior:fratris mei lumen :vel frater meus mõtanus:ſeu fratris mei foramen : aut fratris mei iracũdia.
Achis : frater meꝰ vel quõ eſt.
Achis:frater vir:vl verũtñ vir ſeu frater meus :aut fraternitas viri.
Achiſamech:fratrem meũ corroborans : vel fratris mei firmamentum.
Achiſamech:fratrem adiuuãs aut fraternitatis adiutor : ſeu fraternitatis fultura:aut fraternitatis erectio.
Achitob:frater meꝰ bonus vel fratris mei bonitas.
Achitophel:frater meꝰ ruens; vel fratris mei ruina.
Achitophel:frater meꝰ cadens vel frater meꝰ irruens:ſiue frater meꝰ tractãs:aut frater meus cogitans.
Achiſib :ſtulticia vel mẽdaciũ ſeu frater meꝰdeuorãs:aut fratris mei hoſtia.
Accho:hamus:vel vſqꝫ huc:ſiue humilitas aut retentio.
Acchoe:hamꝰ vel vſqꝫ huc:ſeu retinẽs eũ:aut humilitas eiꝰ.
Acchoite hami:vel vſqꝫ huc:ſiue humiles aut retenti.
Acchos:hamus : vel vſqꝫ huc: ſiue humilitas :aut retentio.
Acchabor:mures :vel deuaſtatio.
Achor :turbatio vel tumultus ſeu ꝯuertens:aut ꝯuerſio.
Achor:fratris lumẽ :vel fratr altitudo:ſeu fratris foramen: aut fratris iracũdia.
Achron:retẽtio:vel apphẽſio: ſeu retinens:aut apprehẽdẽs.
Acchub:hami grauitas :vl humilitatis cẽdemnatio.
Acchupha:hamꝰ ſubitꝰ:vl humilis eructatio.
Acchus:retinẽs ꝯſiliũ:vel humilis conſiliator:
Acchur:retinẽs lumen:vel humilitas ignea.
Achzib·retentio:vel derelicta: ſeu mẽdaciũ:aut ſtulticia.
Achziba;mẽtiẽs ei:vl ſtulticia eius:ſeu retinens eũ:aut derelicta ei.

Hic.d.poſt.a.

a Da:teſtificans vel teſtimonium.
Adad:teſt :vl patruꝰ:ſiue ꝑcipuꝰ:aut paruelis.
Adada:teſt eiꝰ :vl vel vſqꝫ ad teſtimoniũ:ſiue precipuus ei: aut patruelis eiꝰ.
Addabari:deuteronomiũ grece:ſecũda legiſlatio latine.
Adadezer:decorũ auxiliũ:vl ꝑcipuus ſeparator.
Adadezer:teſtimoniũ fortitudinis:vel patruelis ſcificatio :ſiue fortitudine ꝑcipuꝰ :aut teſtificatio ſcificationis.
Adaglam:cõgregãs eos:vel cõgregatio eorũ.
Adai:robuſtꝰ:vl ſufficiẽs:ſiue teſtis meꝰ:aut fortitudo mea.
Adaia:ſeruiẽs dño:vl teſtimonium dñi.
Addaia:ſeruꝰ dñi:vl teſtificãs dominũ.
Adalia:ſeruꝰ laborẽs:vel teſtimoniũ laborioſum.
Adalia :teſtis laborãs:vel ſeruus laborioſus.
Adam teſtificans eos :vel teſtimoniũ eorũ.
Adam:hõ:aut terrenꝰ:ſiue indigena vel terra rubra.
Adama:humus :aut terra:ſiue terrena:vel deſiderabilis.
Adame:cruores :vl ſanguines plurali numero.
Adami:magnificãs:vl q̃ ẽ magnificẽtia :ſiue ſeruiens pplo meo:aut teſtificãs pplm meũ
Adar:grex vel populus.
Adar:palliũ:vel ſublimis:ſiue teſtis vigilãs:aut ſeruus ſuſcitator.
Adar:palliũ:vel magnificus.
Adarſa:teſtificãs ſolez:vel ſeruus illuminator.

Adassa : noua vel nouitas: seu testis facture aut seruitꝰ plasmationis.

Adassor : seruus fortis vel test| angustiatꝰ: seu seruiens petre: aut testificãs sagittã luminis

Adgam: pt̄ sordis vel test| sordidus.

Admatha: seruus donator: vel testificans cõsũmationem.

Adrach: stola: vel decorꝰ: siue idumentum: aut induitio.

Adraim : mũdãs pessimos: vel mundatio pessimoꝝ.

Adramelech: stola regis vł decor regni: seu rex indutus: aut regnator decorus.

Adenabeth: seruus ꝓphetizãs vel testificator ꝓphetie.

Ader: rex effusus : vł turris gregis siue test| vigilãs: aut seruꝰ ꝯsurgens.

Adesa: testis facture: vel seruus plasmator: siue seruitꝰ nouitatis: aut testificatio scificatiõis

Adema : seruus dñi: vel testificans dominũ.

Adrehel: greges dei vł oues diuine seu decorans deum : aut induitio dei.

Adremelech : stola reg| vel decor regni: siue rex indutꝰ: aut regnator decorus.

Adrẽmon : testis sublimis vel seruus ecclesie..

Adrezer: stola fort| vel decor separatꝰ : seu decoruz auxilium: aut indumentum sanctificationis.

Adi : seruus meus vel testimonium meum.

Adiada: seruiẽs testibꝰ vel fortitudo testificantium.

Adihel: seruus dei: vł testificãs deum deorum.

Adin : seruiens cause vel testis iudicij̄.

Adina: seruiens cause eius vel testis iudicij̄ eius.

Adino: tenellus: vel delicatus. seu fortis iudex: aut fort| causator.

Adithaim: seruitus duplex vel testificatio.

Adrias: cõtinẽs mala : vel locꝰ malorũ seu decor facture. aut induitio plasmationis.

Adrihel: populus dei vel oues diuine: seu decorans deuz: aut induitio dei.

Ado: seruus seu testis: vel seruiens dño aut fortitudo eius.

Adoar: seruus vigilans vel seruus suscitator.

Adoch : seruũ tenẽs vel testificationis apprehensio.

Adollã: cõgregãs eos vel ꝯgregatio eoꝝ : seu testimoniũ aq̄ aut testificatio in aqua.

Adollamin: idẽ qđ adollam.

Adollamites : cõgregãs eos vł cõgregatio eoꝝ : seu testis aq̄: testificatio in aqua.

Adom: seruiẽs eis: vel fortitudo eorum.

Adomim: rubra vel ascẽsus ruforũ. Iste est locꝰ ille cruentꝰ ⁊ sanguinariꝰ quo deuenit hõ: qui ab hierl̄m descẽdit in hiericho ⁊ incidit in latrones.

Adon: seruus merẽs : vel testis murmurans : siue fort| iniquꝰ aut fortitudo inutilis.

Adonai: dñs vel dñator.

Adonaia : dñs dñans: vel dñi dominatio.

Adonias: dñator est dñs: vł dominí est dñatio.

Adonibezech: dñs micans: vel dñs fulgurãs vel dñs dñator egestatis: aut dñs dñator vani contemptus.

Adonicham : dñs callidus : vel dñator calliditatis.

Adoniram : dñs exaltatꝰ vł dominator sublimis.

Adonisech: dñs pacis: vel dñator iusticie.

Adopsithe: libertas vł gaudiũ

Ador: seruitus generans: vel testificatio generationis.

Adulam: testimoniũ prius: vel seruiens eternitati.

Aduram : ruiua exalta vel fluuius exaltatꝰ : vel decor excelsi : vł generatio excelsa: vel decor excelsus aut fluuius generationis.

Aduram: decor excelsi: vel generatio excelsa : seu decor excelsus: aut fluuij̄ exaltatio.

Adrumentina : visio sublimis: vel videns sublimiter.

Hic. e. post. a.

Egla: vitula: vel iuuẽcula siue solennis: aut festiuitas eius.

Aegyptꝰ: tenebre: vel angustia siue tribulatio coangustans: aut tribulatiõis coãgustatio.

Aegyptũ: tenebre vel angustiantes seu tribulantes coangustatos: aut tribulatores coangustorum.

Aeglon: iuuẽcula: vel vacca eorum: seu vacca merẽs: aut iuuencula inutilis.

Aelam: vestibuluz: vel añfores seu postis: aut supliminare.

Aelamite: vestibula: vel antefores seu postes: aut supliminaria

Aelaz: apposita: vel obiecta: seu despiciens: aut cõparata.

Aelamite: appositi : vel obiecti seu despiciẽtes : aut cõparati.

Aelmoth: taberne vel officine: seu taberne mortis: aut officine mortuorũ.

Aena: fons vel biuiuz: seu fons eius: aut oculus eiꝰ.

Aendor: fons generãs: vel oculus generationis.

Aeneas: paup: vel miser : seu respõdens aut responsio.

Aenganim: fons hortorum vel oculus elatorum.

Aenom: fons eoruz: vel oculus eorum.

Aerim: accruꝰ lapidũ: vel aceruati lapides.

Aesdrelou: auxiliũ meroris : vł misericordia dolentiũ.

Aesmon: terra deserta vel terra inculta : seu terra merẽs: aut terra iutilis.

Aetham: valida vel antiqua: siue ascendens. aut fortitudo.

Aethi: obstupefaciens: vel perterrens : seu terror patris mei aut obstupefaciens pater meꝰ

Aethiopia : tenebre vel caligo: seu tenebrans: aut caligans.

Aethiopes : tenebrosi : vel caliginosi seu tenebrantes : aut caligantes.

Aethonodosai: via inferior: vel viantes inferius.

Hic. ph. post. a.

a Phaim:humus eoꝛum: vel volatus eoꝛum : ſeu liberans eos:aut ſecuritas eoꝛum.
Apha:idem.
Aphain : humus vel volutus ſeu liberans pauperes aut ſecuritas gratie.
Aphan:humus mea vel velotꝰ meus ſeu liberans pauperes meos:aut ſecuritas gr̃e mee.
Aphar:terra vł puluis ſiue humus aut fodiens.
Aphar:puluis ſuſcitãs:vel humus vigilie ſeu liberans vigiles:aut ſecuritas ſuſcitatoꝝ:
Aphara:terra eius : vel puluis eius ſiue humus : aut fodiẽs eum.
Aphara:puluis ſuſcitans euꝫ: humus vigilie eiꝰ:ſeu liberãs vigilãtes eis:aut ſecuritas ſuſcitatoꝛum eiꝰ.
Aphara:taurus vel vitulus :ſiue puluis eiꝰ:aut fodiens eũ.
Apharam:fodiens humuꝫ:vel puluis inuilis.
Apharaim:puluis ſuſcitãs eos vel humus vigilie eoꝛum :ſeu liberãs vigilantes eis : aut ſecuritas ſuſcitatoꝛũ eius.
Apharim:fodiens mare:vł maris effoſio.
Apharin :puluis ſuſcitãs eos: vel humus vigilie eoꝛũ:ſeu liberans vigilantes eis:aut ſecuritas ſuſcitatoꝛũ eiꝰ.
Apharſa:terra digna vel fodiens eleuationem:ſeu liberalitas ſolis:aut liberans illuminatos.
Apharſacei :terreni digne:vel fodientes eleuatos :ſeu liberi ſolis aut liberãtes illumiatoſ
Apharſual : tellus ſaluata:vel terra ſalutis:ſiue puluis ſuſcitans ſalutem:aut humꝰ vigilans ſaluationi.
Aphaſothi:ſecuritas:vel libertas ſeu liberũ germen :aut ſecuritas reſurrectionis.
Aphariae:iudicans dñs:vł iudiciũ dñi.
Aphech:continuit:vel cõtinẽtia:ſiue continens : aut furoꝛ nouus.
Aphech:continebit:vel appꝛehendet ſiue cõtinẽs: aut apꝓhenſio.
Aphaca:cõtinebit eum vel appꝛehendet eum:ſiue continẽtia eiꝰ aut apꝓhenſio eiꝰ.
Aphee:furoꝛ alienꝰ :vł vita diſſipata ſeu vitaꝫ diſſipans:aut vite diſcuſſio.
Apheleti:mirabilis:vel admirandus ſeu viuificans:aut excludens.
Apher:humus vel fodiens ſeu puluis:aut vitulus.
Apherezei:ſegati:vel abſqꝫ muro ſeu fodiẽtes obuiaꝫ :aut vituli foꝛnicantes.
Aphes:in finibus:vel in extremis.
Aphes:donum in finibꝰ rubẽtium:vel in extremis aſcenſionis rufoꝛum.
Aphes:libere egrediens vel ſecuritas egreſſiõis.
Aphia:liberalis dñs : vel liberalitas dñi.
Aphꝛica:fertił vel augmẽtata.
Aphꝛicani:fertiles vel augmẽtati.
Aphiba:colligens recte:vel cõgregans conuerſionem :ſeu liber egreſſus:aut ſecura egreſſio.
Aphith:ſecurꝰ:vel liber:ſecuritas:aut liberalitas.
Aphon:volans inique:vel volatus meroꝛis:ſeu libere murmurãs:aut ſecuritas inutilis
Aphonite:volãtes inique :vel volando merentes :ſeu ſecuri inutiliter:aut libere murmurantes.
Aphus:volans cõſilio:vel volatꝰ conſilĳ:ſeu libere conſulens:aut ſecurꝰ feſtinatoꝛ.
Aphuth:eiꝰ indumentum :vel eiꝰ declinatio.
Aphuthei : eiꝰ indumenta:vel eiꝰ declinationes.

Hic.g.poſt.a.

a Ga:feſtiua:vel ſolennis
Aga loquens :vel meditans:ſeu meditatio:aut loquela.
Agaba:feſtiuus pater vel ſolẽnitas patris.
Agabus:nũciꝰ tribulãs vel tribulationis annũciatio.
Agad :planctꝰ egypti vel planctus egyptioꝛum:ſeu ſeruitus feſtiua :aut ſolẽne teſtimoniũ
Agag:doma vel tectum :ſeu feſtiue ſolẽnis: aut feſtiua ſolẽnitas.
Agagite:domata vel tecta ſiue ſolennes feſtiue :aut feſtiui ſolenniter.
Agai:q̃ſtio:aut feſtiuitas : ſeu loquens mihi :aut meditatio mea.
Agla:vitula:vel iuuencula:ſeu ſolennis:aut feſtiuitas eiꝰ.
Agar:aduena :vel ꝯuertẽs:ſeu feſtum ſuſcitans:aut ſolennitas vigilie.
Agareni:aduene vel conuerſi: ſeu feſta ſuſcitantes:aut ſolẽnitates vigiliarũ.
Agarai:aduena vultur vel conuerſio deuoꝛatorꝫ :ſiue feſtiuꝰ magiſter meꝰ: aut ſolennitas magiſtri mei.
Age:queſtio :vel ſolennis : ſeu meditatio:aut loquela.
Ageba:ſolennis pater:vel feſtiuitas patris.
Agedgad:accinctus vel annũcians pꝛedo.
Agedgad:feſtiua ſeruitꝰ pꝛedonis vel ſolenne teſtimonium accinctionis.
Agelom : ſolennis candoꝛ:vel annũcia iniquitatem meam.
Aggeus:feſtiuꝰ:vel ſolenis:ſeu querẽs conſilium:aut letus feſtinatoꝛ.
Agi :queſtio:vel ſolennis : ſeu ſciens me:aut feſtiuitas mea.
Agia :querens dominũ vel ſolẽnitas dñi.
Agia:ſolennis domino :vel feſtiuitas dñi.
Agirẽmon :fons ſublimis:vel fons eccłie:ſeu fõs cõgregãs: aut fons maloꝛũgranatoꝛũ
Agrippa cõgregans ſubito:vł congregatio ſubita.
Agrith:aduene:vel incola:ſiue aduena meus:aut incola meꝰ
Agith:feſtiua: vel ſolennis:ſeu meditatio:aut loquela.
Agitheꝰ feſtiui:vel ſolennes:ſi-

ue loquentes:aut meditātes.

Hic.h.post.a.

a Hab : frater patris : vel fraternitas paternitatꝫ

Ahion:campi:vel aulones seu valles grādes:aut valles campestres.

Ahalath : mons diuidens:vel mōs leuis.id est.limpidus:siue lubricꝰ.

Ahamon :sapientia vel sapientissimus.

Ahara:fratris odor : vel frater odoris.

Aharel :post exercitum :vel sequens exercitium dei:ipse est ohab cognatus moysi :qui et ietro.

Ahares:testa vel sol :seu siccitas aut ariditas.

Ahaz : patruus vel patruelis: seu fortis aut apphēdens.

Ahazias:patruus dominus vł patruelis domino : siue apphēdens dn̄m : aut fortitudo dn̄i.

Aheberim:hebreorū vel transeuntiū:seu transitus:aut trāsitores eorum.

Ahei:vmbraculum:vel infecūditas.

Aheri:declinās:vel declinatio

Ahesam:voluntas : vel cōsiliū seu volūtati:aut cōsilio eorū.

Ahi:fraternitas:vł vbi hec:seu vallis aut questio.

Ahi:viuet :vel viuit : seu vita valliū:aut questio vite.

Ahia:frater eiꝰ : vel vbi hec ei: seu vita eiꝰ:aut viuit.

Ahaia:querens eum:vallis eiꝰ seu vita vallium eiꝰ:aut q̄stio vite eius.

Ahialim :cerui vel ceruorū lapides siue vallis fermenti aut questio malicie.

Ahialon:admirās:vel admiratio:seu vita merēs:aut vallis iniquitatis.

Ahias:vita plasmata :vel vita facture : seu frater sustollens: aut fratris plasmatio.

Ahidad : viuens gloria vł vita glorie:seu frater meꝰ gloriās: aut fratris mei gloria.

Ahie:sterilitas : vel obumbratio:seu frater obumbrās : aut fratris obumbraculum.

Ahiel:viuēs deo : vł viuēs dn̄i seu vita vallium dei:aut questio vite diuine.

Ahiere:vallis amica : vel vita amici:seu frater meꝰ amicus: vel fratris mei amicitia.

Abiezer : frater meꝰ fortis : vel fratris mei auxiliator : seu vita vallium separatorū : aut q̄stis vite sanctificationis.

Ahilam:dolēs vel pturiēs:seu antefores : vel ante vestibulū.

Ahiloth:frater vincēs vel frater ligatꝰ:seu vallis declinās: aut vite vocatio.

Ahiluth : vallis inclyta: vel q̄stio nobilis:seu frater inclytꝰ aut fraternitatis nobilitas.

Ahiman:vita qualis : vel questio que:seu frater q̀s:aut fraternitas quomodo.

Ahimelech:vita regis: vel vallis regia :seu frater meus rex: aut fratris mei regnū.

Ahim:fons vel oculus.

Ahinadah:frater spōte vel frater spōtaneus:seu vita valliū spontanearū :aut questio vite spontanee.

Ahin:frater merens vel frater iniquus:seu vita valliū dolētium:aut questio vite iutilis.

Ahiram:vallis excelsa :vel vita exaltata : seu frater meus sublimis : aut fratris mei exaltatio.

Ahiran :sculptor aut sculpens

Ahiranite :sculptores vel sculpentes.

Ahiroth:sculptum vel scalptū.

Ahisamech:fratris mei sulptura:vel iratris mei erectio :seu frater meꝰ adiuuans:aut fratrem meū roborans.

Ahisar :frater meus princeps: vel fratatris mei lenamē :seu vita valliū principis : aut q̄stio vite angustiātis.

Ahitub:frater meus bonꝰ : vel fratris mei bonitas : seu vita vallium deferentiū : aut questio vite deserte.

Ahoi:spina vel cōpūctio.

Ahoites:spinosi vł cōpūgētes.

Ahoiban:spina sapiētie : vł cōpūctio intelligētis.

Ahoiman :perturbatus vel perturbator : seu pungens quis: aut spina quomodo.

Ahim:inutile:vel iniquitas.

Hic.i.post.a.

a I:vultur vel deuorator

Aia:vultur eius:vel deuorans eum.

Aiath:vultur vel cōdemnatio seu vultur declinās:aut deuoratio peccatorū.

Aicham:frater meus surgens: vel fratris mei resurrectio seu vultur callidus :aut deuorator calliditatis.

Aihel : vultur dei : vel deuorator deus.

Ailath:dolens vel parturiens: seu vultur vinctus:aut deuorator declinās.

Ailon:vallis admirās:siue vbi erāt visi:aut vbi visi sūt.

Ailud:vultur vtinā vtilis :vel deuorator vtinā declinatꝰ.

Ailul:vbi erant vrsi:vel vbi vrsi sunt.

Aim:inutilis:aut idolatra.

Aiman:idolū gratū :vel inutił donatio :seu vultur q́s aut deuorator quomodo.

Ain:fons vel oculus.

Ainaam:vultur decorꝰ vel deuoratio pulchritudinis.

Ainagallim:oculus vituli: vel fons inundās:siue oculus reuelatꝰ:aut fōs trāsmigratiōis

Aion:vultur merēs:vel vultur iniquꝰ seu deuoratꝰ murmure aut deuorator inūtilis.

Air:ciuitas vel oppidū.

Airsames:ciuitas solis:vel oppidum illuminatū.

Aismoth:desertio:vł adductio mortis.

Aith:cōdēnatꝰ vel cōdēnatio.

Aiud:vultur inclytus vel deuorans gloriosum.

Hic.l.post.a.

a La:cōmixtio vł cōcēdēs sine infirmꝰ aut ifirmitas.

Alab:lactea vel dulcedo.

Alach:lubricū:vel pars mea.

Alacarnasū :fermētū cōcidens duces:vel cōmixtio diuidens

principes.
Alal: laxitas vel laſſitas: ſiue leuitas aut latitudo.
Alala: laxitas eius vel laſſitas eius: ſeu leuitas eius: aut latitudo eius.
Alaz infirmans eos vel cõmixtio eorũ.
Alamath: deſpiciens vtrem vł ɔtemnens indignationẽ.
Alamon; deſpectio vel deſuper multitudinem: ſiue infirmãs eos dolori: aut cõmiſcens eos iniquitati.
Alas: cõmixtio vel fermẽtũ.
Alaſam: triplicẽ vel ɔſternatã ſeu cõmiſcẽs pplm: aut fermẽtatio ppłi.
Albialbon: pr̃is mei dolor vel pater meꝰ ſupintelligẽs.
Alchimus: fermentuz vani cõſilij: vel cõmiſcens callidaz feſtinationem.
Ale: ɔſcenſio vł cõmiſcens: ſiue infirmꝰ aut infirmitas.
Aleph: mille vel doctrina temptationum.
Alephſim: ignis vł igneus: ſeu doctrina mandati: aut milia temptationũ.
Allel: laus vel laudatio.
Alleluia: laudate dñm vel laudatio dñi.
Alexander: alleuans tenebras vel auferens anguſtias tenebrarum.
Alexandria: idem.
Alexandrini tenebras alleuantes vel tenebrarum anguſtias auferentes.
Alphalthi: bitumen vel aq̃ bituminis.
Alpheus: doctꝰ vł documentũ ſiue fugitiuꝰ aut milleſimꝰ.
Alian ɔtemnẽs donũ vł deſpectio gratie.
Alian: eiectus vł eiectio.
Alimis: veſtibulis: vel ſuplimi naribus.
Alinath: vter vel indignatio.
Alinathan: ɔtemptor doni vel deſpiciens donatorẽ.
Almon: contemptus vel deſpiciens.
Almondeblathalm: cõtemptꝰ palatarũ; vel deſpiciens opprobria.
Almoth: vter vel indignatio.
Aloes: laus facture vel laudatio plaſmatoris.
Allon: laus doloꝝ vł laus meroris ſiue laudator iniquus: aut laudator inutilis.
Alua: deſpiciẽs vł ɔtemnẽs: ſiue ɔtemptꝰ aut deſpectio.
Aluam: ɔtemnens eos vł deſpiciẽs eos: ſeu ɔtemptus eis aut deſpectio eorũ.
Aulam: ɔtemptꝰ vel deſpectꝰ
Alus: fermentuz ſeu cõmixtio: ſeu ɔtemnens cõſiliuz: aut deſpectꝰ feſtinator.

Hic m poſt a.

M: gens vel ppłs.
a Ama: gens mea vel populus meꝰ.
Amaa: gens eiꝰ vel ppłs eius: ſeu populi teſtis: aut populuz teſtificans.
Amaad: populũ teſtificans vel populi teſtificatio.
Amad: pplus adhuc: vel pplus ſeruiens ſiue ppłs teſtꝭ aut populare teſtimonũ.
Amadathi: ppłs ſeruiens pctõ vel pplus teſtificans tp̃e.
Amador: ppłs teſtes generans vel ppłs ſeruiens generatiõi.
Amal: gens cõmixta: vł ppłs cõſcendens: ſiue ppłs infirmus aut ppłi deſpectio.
Amalaſar: dixit princeps: vel dictũ principis: ſiue gens cõmixta carceri vł ppłs deſpecte carceratus.
Amalech: gens bruta vel populus lãbens.
Amalechite: gẽtes brute vł populi lambentes.
Aman: iniquꝰ vel coanguſtãs: ſeu cõprimẽs me: aut coanguſtatio mea.
Amana: iniquꝰ ei vel coanguſtans eũ: ſeu cõprimẽs eũ: aut coanguſtatio eius.
Amanite: iniqui vł coanguſtãtes: ſeu comprimẽtes eos: aut coanguſtatio eoꝝ.
Aman: populo donatus vł populi gratificatio.
Amanite: populo donati vł populi gratificationes.
Amman: cubitus vel menſura vel ppłs qui aut gens quõ.
Ammanite: cubitati vł menſurati: ſeu gẽtes q̃ aut ppłi quõ.
Amãſame: cubitꝰ fultiẽs vł mẽſura erectionis: ſiue ppłs dono adiutꝰ aut ppłs gratificatione firmatus.
Amaraphel: dicto cadẽs vł dixit vt caderet: ſeu ppłs curatꝰ deo aut ppłs medicamẽtũ dei
Amaran: remulẽtꝰ vł rubricatus ſordidus: ſiue ppłs laudatus tritico aut ppłs aceruatꝰ.
Amarias: dicẽte dño vel ꝟbuz dñi: ſeu gens ſuſcitãs dñz aut pplus vigilans dño.
Amarite: dicẽtes dño vel ꝟba dñi: ſeu ppłi dñm ſuſcitantes aut ppłi dño vigilãtes.
Amas: furor vł indignatio ſeu pplz toliẽs: ã ppłs plaſmatõis
Amaſa: furor eiꝰ vel indignãs ei: ſeu ſuſtollens gentẽ aut popularis plaſmatio.
Amaſai: furor eiꝰ meꝰ vł indinatio eiꝰ mihi: ſeu gẽtẽ ſuſtollẽs mihi: ã ppłi plaſmatõ mea
Amaſi: furor meꝰ vel indignatio mea: ſiue pplm tollẽs mihi: aut plaſmatio ppłi mea.
Amaſſa: indignãs dñs vel furor dñi ſeu gentẽ ſuſtollẽs domino: aut ppłi plaſmator dñs
Ammath: vter vel indignatio: ſiue populus donatꝰ aut populus ɔſumınatꝰ.
Amath: veritas vł indignator ſiue ppłs pctõr aut ppłs temporalis.
Amatha: ꝟitas eiꝰ vł indignatio bilis eiꝰ ſiue ppłs declinãs eũ: aut pplus peccans ei.
Amatheus: pplus peccans vel indignator rigidus.
Amathi: veritas mea vel indignatio bilis mee ſeu ppłs peccans mihi aut ppłs declinãs. Iſte amathi eſt iona ꝓpħa ſareptane vidue filiꝰ quẽ reſuſcitauit helias: mr̃e poſtea dicente ad eũ: Nũc in iſto cognoui qr vir dei es tu: ⁊ ꝟbuz dei verũ eſt in ore tuo.
Amathia: veritas mea dño: vł fidelitas mea dñi: ſiue populꝰ

peccās dn̄o: aut populꝰ declinans dominū.
Amathim: veritas vel indignatio bilis eoꝝ: siue ppl̄s peccās eis: aut ppl̄s declinās eos.
Amathitis: veritas viri vł indignatio bilis assūpte: seu populus peccās viro vel populꝰ declinans assumptionē.
Amdan: ꝯcupiscibilis vel ꝯcupiscens: siue ppl̄s iudicās eos aut ppl̄us iudex eoꝝ.
Amaum: populū abijciens vel populi abiectio.
Amaus populus abiectus: vel populi abiectio.
Amen: vere vel veritas: seu fiat aut fideliter.
Amessa: populū tollens vel populi ablatio.
Amessia: populū leuans domini: vel ppl̄i subleuatio.
Ameseth: ppl̄us timens vł populus ꝓlongatꝰ: seu ppl̄i germen aut ppl̄i resurrectio.
Ametha: luctꝰ vel indignatio: siue populi donum aut populi ꝑfectio.
Amethen: populus ascendens vel populi fortitudo.
Amethi: luctus meus vel indignatio mea: siue ppl̄us mecū aut ppl̄us obstupefactꝰ.
Amphibolis: ppl̄s corruens vł ppl̄us ore corruens.
Amia: populus domini vel populi dominatio.
Amiel: populus meꝰ dei vł populus meꝰ deo.
Amiel: populus meꝰ dei vł populi mei deus.
Amim: gens mea vł ppl̄s meꝰ.
Aminadab: ppl̄us meꝰ sponte vel ppl̄s meus spontaneꝰ: siue populi mei vota aut populus meus vrbanus.
Aminod: ppl̄us meꝰ inclytus: vel ppl̄us meꝰ glo͂sus.
Amisaddai: ppl̄us meꝰ sufficiens vel ppl̄i mei sufficientia.
Amithal: calefactus ros vel calefactio roris: siue ppl̄us meꝰ irroratꝰ: aut populi mei irroratio.
Amiuth: ppl̄us meus inclytus vel ppl̄i mei gloriatio.
Amizadab: populi mei fluens torris: vel populi meo torris fluitio.
Amnes: robustus vel fortis: siue populus fugitiuus: aut populi temptatio.
Amob: parcens vel sustinens: siue populus dilectus aut populi amplexatio.
Amoch: populus tenēs vel populi apꝓ̄hensio.
Amolum: flos farine: vel deflorata farina.
Amon: onerans vel onustꝰ: siue nutriens aut fidelis.
Amon: donans vł nutritꝰ: siue donatio: aut mr̄is fetus.
Amon: ppl̄s dolens vel ppl̄us murmurās: siue ppl̄s iniquꝰ: aut ppl̄s inutilis.
Ammon: ppl̄s parcēs vel ppl̄s meroris: siue filiꝰ generꝭ mei: aut filius ppl̄i mei.
Ammona: cōprimens vł coangustatio eius.
Ammona: populus parcens ei vel populus meroris eius: siue filius generis eius: aut filius populi eius.
Ammoni: cōprimens me vł coangustatio mea.
Ammoni: populus parcēs mihi vel populus meroris mei: siue filius generis mei: aut filius populi mei.
Ammonite: cōprimentes me: vel coangustantes me.
Ammonite: populi parcentes mihi vel populus doloꝝ meorū: seu filij generis mei: aut filij populoꝝ meoꝝ.
Amora: loquens vel amaricās siue populi scitus: aut populi illuminatio.
Amorrei: amari vel loquētes: seu ppl̄i sciti aut populi illuminati.
Amos: fortis vel potens: siue onerosus aut vir robustꝰ.
Amos onerauit: vel fortitudo seu populus auellens: aut populi diuulsio.
Amesa: fortis ei vel potens ei: siue onerans eum aut fortitudo eius.
Amosa: vir robustus ei vł onerauit eū: seu ppl̄m auellens eI aut diuulsio populi eiꝰ.
Amoth: calefactio vel calefaciens.
Amothdor: calefactio generationis vel calefaciens generationem.
Ampliatus: populi malleū vel populus malliator: siue populus ore ꝯtundens.
Amraphel: dicto cadens vel dixit vt caderet: siue populꝰ curatus deo aut populi medicamentum deus.
Amram: ppl̄s excelsus vel ppl̄i celsitudo: siue ppl̄us exaltatꝰ aut populi exaltatio.
Amramite: populi excelsi: vel populi exaltati.
Amri: amaricans vł lacescens siue populus magister aut populi magisterium.
Amsi: populus indigens vł populi dormitatio.
Amthar: populus patēs vł populus ambigens: siue populꝰ explorator odoris: aut ppl̄us explorator ascensionis.
Amuhel: ppl̄us calefactus deo vel ppl̄s cū quo est deꝰ.
Amul: populus dolens vel populus parturiens.
Amula: populus dolens vel ei populus parturientium.
Amulite: populi dolētes vł populi parturientes.
Amuthal: calefactꝰ ros vł calefactio roris: siue ppl̄us irroratus aut ppl̄i irroratio.

Hic .n. post .a.

a Na: donatus vel gratificatus seu donū: aut gratificatio.
Anna: gratia vel respōdens: siue donans aut donatio.
Anab: vua vel humilitas: siue donum patris: aut grata paternitas.
Anaba: vua eius vł humilitas eius: siue donū pr̄is eius: aut grata paternitas eiꝰ.
Anacham: humił vel exurgēs: seu donum calidum aut gratificata caliditas.
Anaceb: cognomentum vł cognominatio.

Anachim: nō eſt innocens vel humilitas renuens: ſiue monile collo ſublimi: aut humilitatis renuitio.
Anac: nūquid cōmotus eſt: vel nūquid cōmotio.
Anaphalim: cadentes vel violenti: ſiue gigantes aut gratiam declinantes.
Anahe: nūquid cōmotꝰ eſt iꝑe: vel nūquid eſt cōmotio iſta: ſiue donatꝰ vite: aut gratificatus ſuſceptioni
Anam: nubes vꝉ obumbratio: ſiue donum populi: aut gratificatio eorum.
Anamalech: donū regni vel reſponſio regis: ſiue donans regnator aut gratificatio regia
Anamin: rn̄dentes aque vꝉ gratificationes aquaꝝ.
Anan: donum gratie vel donata gratificatio.
Ananehel: gratus deo vꝉ reſpōſio dei: ſiue cui donauit deus: aut qui eſt donatꝰ deo.
Ananeth: dono viuens vꝉ gratia pauidus.
Anani: donatus mihi: vꝉ gratificatio mea.
Anani: reſpondēs mihi vꝉ gratificatio mea.
Ananias: donū gratie dn̄i: vel donata gratificatio dn̄o.
Ananias: rn̄dēs gratie deo: vel gratificans grate dn̄m.
Ananim: rn̄dentes aque vꝉ donationes aquaꝝ.
Anas: donans vꝉ donatus ſeu gratiā tollens: aut rn̄dens.
Anath: gr̄a vel rn̄dens ſeu gratie peccās: aut rn̄ſio tꝑis.
Anatha; rn̄dens ei: vel gratificans eū: ſeu gr̄e peccās eius: aut rn̄ſio tꝑis eius.
Anathim: reſpōdēs eis: vꝉ gratificans eos: ſeu gr̄a peccans eoꝝ aut rn̄ſio tꝑis eoꝝ.
Anathain: humilitas vana vꝉ reſpōſio vana: ſeu monile colli: aut humiles ꝯſurgētes
Anathoth: reſpōſio vꝉ obedientia: aut rn̄dens ſigno aut gratificatio deſignātis.
Anathothia: reſponſio dn̄i vel obediens dn̄o ſiue reſpondēs ſigno dn̄i aut gratificās deſignantē dn̄m.
Anathothite: rn̄dentes vꝉ obedientes: ſiue rn̄dentes ſigno: aut gratificātes deſignatorē.
Andreas rn̄dens pabulo vꝉ decorus in ſtatiōe: ſiue decꝰ aut ſm̄ grecā etymologiā: apo tou andros. i. a viro virilis.
Andronicus: rn̄dens pabulo: aut decorus ad ſtandū: ſiue cogitans paſtionem: aut reſponſio paſtionis.
Anebgaba: ſollicitauit vel humiliauit: ſiue ſollicitās valles aut humiliās colles.
Anegeb: auſter vꝉ meridies ſiue auſtralis aut meridianꝰ.
Anei: nūquid cōmotꝰ eſt mihi: vel nūquid cōmotio mea.
Aneliab: donū dei patris: vel gratificans deū patrē.
Aneni: circuli vꝉ corone: ſeu ꝓcinens aut ꝓconator.
Aneni: donum meū vel gratificatio mea.
Aner: lumen vel illuminatio: ſeu dono vigilans aut gratificatione ꝯſurgens.
Ange: donū preruptū vel gratificatio pectoris.
Anad: gratia vel reſpōſio: ſiue reſpongens teſtibꝰ aut gratificatio ſeruitutis.
Ani: pauꝑ vel egenꝰ: ſiue donū meū aut gratificatio mea.
Ania: donuʒ dei vel gratificās dominū.
Anian: donū pp̄li vꝉ gr̄a eoꝝ.
Anihel: donatꝰ deo vel gratificans deū: ſiue gratificans eos vel pauꝑtas eoꝝ.
Ano: donans eis vꝉ gratificās eos ſiue dolor eorum: aut labor eorum.
Anob: dono ſeruiens vꝉ gratificatio ſeruiētis.
Anoh: donator merens vꝉ gratis iniquus: ſeu gr̄e inutilis: aut gratificatiōi murmurās.
Anthiphas: dans tranſitū vel dantis tranſitio.
Antiochus: pauper ſilens vel pauperis ſilentium.
Antiochia: pauꝑtas ſilens vel pauꝑtatis ſilentiū.
Antiocheni: paupeꝝ ſilentia vꝉ pauꝑtate ſilentes.
Antipater: dans laudē vel dātis laudatio.
Antipatridem: donū laudatuʒ vel laudationē.
Aniula: dolēs vel parturiens.
Aniū: donū vnicuʒ vel gratificatio ſempiterni.

Hic. o. poſt. a.

a Ocen: nidus vel cubiculum.
Aod: inclytus vel glorioſus.
Aohi: ſpina vel cōpunctio.
Aohite: ſpinoſi vel compungētes.
Aohiaban: ſpina ſapientie vel cōpunctio intelligentis.
Aohiman: perturbatus vel perturbatio ſeu pungens q̄s: aut pungens quō.
Aoth: nobilitas vel gloriatio

Hic. p. poſt. a.

a Ppaim: humus eoꝝ vꝉ volatus eoꝝ.
Apparam: liber onager vel cōtinens feritatem.
Appalma: libertas populi dn̄i vel ꝯtinens populū dn̄o.
Appelles: ꝯgregans eos vꝉ congregatio eorū.
Appia: libera vel libertas: ſiue ꝯtinens aut ꝯtinentia.
Appifoꝝ: libera vꝉ fortis libertas.
Apollo: mirabilis aut ammirandus.
Apollophanes: mirādus facie vꝉ ammirabilꝉ ꝯtemplator.
Apollonia: diſciplina vel ſynagoga eorum.
Apollonius: miraculū vel ammirabilis.
Apollos: ꝯgregans eos vel cōgregatio eorū.
Apoſtolus: miſſus vꝉ legatio.
Abſes: libere egrediens vꝉ ꝯtinentia egreſſionis.
Apſiba: ꝯtinens rectitudinem vel libertas ꝯuerſatiōis.

Hic. q. poſt. a.

a Quila: dolens vel parturiēs: ſeu dolor: aut ꝑturitio.

Hic r poſt a.

A

Ar: suscitatio vł vigilie

Ara electus vel electio: seus vigilãs ei: aut suscitans eum.

Arab: insidie vel calliditas seu vigilãs pr̃i: aut suscitãs pr̃ez.

Araba: insidie eius vel calliditas ei⁹: siue suscitãs pr̃em siue vigilia patris eius.

Araba: multa vel vespera: siue occidens: aut inhabitabiľ.

Araba: plana vel cãpestris: seu deserta aut occidentalis.

Arabath: deserta tempe vł planities peccatorũ: siue suscitãs patrem peccati: aut vigilans patri declinanti.

Arabathite: deserti tpe vł planities pctõꝝ: siue suscitantes patrem peccati: aut vigilãtes patri declinanti.

Arabes: hũiles vł occidẽtales: siue callidi aut insidiatores

Arabathane: humile robur vł deserta fortitudo: siue suscitãs patrem robustũ aut vigilans patri fortitudinis.

Arabia: calida vel insidiatrix: siue humilis aut occidẽtalis.

Araboth: plana vł humilia: siue campestria aut equalia.

Arach: longitudo vel longanimitas: siue suscitãs frẽm aut vigilia fratris.

Aracheus: longitudo ꝯsulens: vł longanimitas festinãs: aut aut vigilãs fratri ꝯsilĩj aut suscitãs frẽm festinantẽ.

Arachi: longitudo mea vł lõganimitas mea: seu fratri meo vigilãs aut suscitãs frẽm meũ.

Arachites: long⁹ vł lõganimitas: seu vigilãs fratri cõuerso suscitãs frẽm captiuũ.

Arad: descendit vel descensio: siue suscitauit descẽdens aut aut suscitauit descensionẽ.

Arad: descendẽs vel descensio: siue suscitans seruũ: aut vigilans testimonio.

Arada: miraculum vel admiratio: siue obstupuit aut admiratus est.

Aradam: descẽdens ei vel descensio ei⁹: seu vigilãs futuro ei: aut suscitãs testimoniũ.

Aradi: deponẽtes vel depositiones: siue vigilãs futuri mee aut suscitãs testimoniũ meũ.

Aradius: deponẽs ꝯsiliũ vł descendẽs festinãter: seu vigilãs futuri festinãti aut festinãs testificationẽ ꝯsilĩj.

Aradius: admirãs vel obstupescens: seu vindemiator meus sufficiens: aut vindemiatorꝫ mei sufficientia.

Arado: miraculum vł depositio: seu suscitans seruũ aut vigilia testificatiõis.

Arapha: suscitans terrã vel vigilãter fodiens.

Araphite: suscitatores terre vł vigilãter fodientes.

Arahath: negociator vel negociatio: seu vigilãs vite aut suscitans pauorem.

Araia: eligans dñm vel electio domini: seu vigilans dño aut suscitatio dñi.

Aral: suscitãs infirmũ vel vigilãter conscendens: siue suscitans contemnentem aut vigilia despectionis.

Aram: suscitans excelsum vel vigilans exaltationi.

Aram: res est archa vel res cũ capsa: siue irascens: aut indignatio.

Aram: suscitans gentem vel vigilia populi.

Aram: excelsus vel iracundus: seu decor aut electio coꝝ.

Arama: suscitãs gentẽ ei vł vigilia ppłi eius.

Arama: excelsa vł irascens: seu decorãs eũ aut delectio ei⁹.

Aramathi: deficiens aut deiectio eius seu decore pauidus aut excelse ꝯsumans.

Aramelech: suscitãs gentẽ regi: vel vigilia ppłi regni.

Aramelech: excelsum regnũ vł erect⁹ rex: seu decor regni: aut iracũdia regis.

Aran: res cũ arca: vel res cum capsa siue suscitãs excelsum: aut vigilãs exaltatiõi.

Aran acervus tritici vel laus frumẽti: seu suscitans donum aut vigilans gr̃e.

Aranon: laus frumẽti vł acervus tristicie: seu suscitãs donũ iniquũ aut vigilãs gr̃e inutili.

Ararath: mons vulsus vł mõs vellicat⁹: seu suscitãs ꝯsurrectionẽ descendentẽ aut vigilans testimonio descẽdẽti.

Arari: mons vł sublimitas seu vigilans vigili meo: aut suscitans suscitantẽ me.

Ararite: montani vł sublimes seu vigilãtes vigili meo: aut suscitatores suscitorꝫ mei.

Aras: elatio vł supbia: siue suscitans sustollentem: aut vigilans plasmationi.

Arasth: artifex vł artificiũ.

Arath: testimoniũ descendens vł ꝯsurrectio descensionis: siue suscitans peccatũ: aut vigilans tempaliter.

Arbath: brucus vł locusta seu bruc⁹ pcti aut locusta tpalis.

Arbathite: locuste vel bruci: siue bruci peccantes aut locuste tempales.

Arbathis: locusta viri vł bruc⁹ assumpt⁹: siue ham⁹ pauidus aut humilitas superioꝝ.

Arbee: quarta vel quattuor.

Arbelia suscitãs vetustatẽ aui vł vigilia sine assũptiõe.

Arbi: locusta vł bruc⁹ siue ham⁹ me⁹: aut hũilitas ei⁹

Arbo hamus vel vsqꝫ huc siue hũilis aut hũilitas mea.

Arboth: humilis vel cãpestris siue hamus tenens: aut hami retentio.

Arbona: locusta iniqua: vł brucus inutiľ: siue hũilitas merẽs eũ: aut retẽtio dolorꝫ ei⁹.

Archab: insidie vł insidiãs.

Archad: insidiator seru⁹ vł insidians testimonio.

Archelaus: agnoscens leo vel agnitio leonis.

Archiatharoth: mora corone vel longitudo circuli.

Archippus: insidie orꝫ vel longitudo opis: siue insidie dilatati aut insidiaꝝ dilaratio.

Ardon: suscitãs iudices vel vigilia iudicandoꝝ.

Area eligens eũ vel electio ei⁹: seu suscitãs descendentez aut vigilia descensionis.

Areba:plana vel cãpestris: seu deserta: vel inhabitabilis.
Arebia:hũil' dño vł rtẽtio dñi.
Arebla :insidiãs: vł insidiatio
Arebna: humilis pulcher: vel insidians pulchritudo.
Arech:lõgitudo vł lõganitas.
Arechon:lõganimitas merẽs: vł lõgitudo iniqua: siue ãmiratio possessiõis: aut descẽsio negociationis.
Ared:descendẽs: vel descensio siue ascẽsus motuũ: aut ascensus saltuum.
Areph:suscitator mẽsure: vł vigilia dissolutionis.
Areli: declinãs me: vel declinatio mea: siue suscitãs deũ meum: aut vigilia dei mei.
Arelite declinati mihi: vł declinationes mee: siue suscitãtes deũ meũ aut vigilãtes do meo
Arem :acerui lapiduʒ: vel lapides aceruati.
Arẽ: fili⁹ me⁹ vł filiatio mea: siue suscitãs fõtem: aut vigilia oculi.
Ares: elect⁹: vł electio: seu suscitans facturã: vel vigilia plasmationis.
Areth: stupor vł descẽsio: siue suscitans pauorẽ ei: aut vigilia vite.
Areuna: arca vel repositio.
Arphasa: suscitãs transituũ: vel vigilia transgressionis
Arphasei: suscitatores trãseuntiũ vł vigilia trãgressionũ.
Arphat: sanas vel saluãs: siue sanitatis: aut saluatio
Arpharat: saluans vel sanans depopulationem.
Arga: mẽsura : vel mẽsurator.
Argob maledicens excelsũ: vel maledicta sublimitas.
Aridai: suscitans dilectũ meũ: vel vigilia amabilis mei.
Aridatha: leo donatus vł leonis donũ sufficiens
Ariel: leo deus: vel leo dei.
Arieli: leo de⁹ me⁹: vł leo dei mei
Ariph: vigilia germis' floridi: vel suscitatio visiõis buccelle
Arim: aceruus lapidum: vel lapides aceruati.
Arimatheus: altitudo eius vel ipse exaltatus est.
Arimathia: suscitãs donũ dño vel vigilia dñationis dñi.
Arioth: ebritas : vel ad sollicitudinẽ dirigens.
Ariopagus: primitiua solennitas: vel primitie solẽnitatis.
Ariopagita: primitiue solẽnis vel primitiua solẽnitas.
Ariopag⁹: primitiua solẽnitas vel primitie solennitatis: sed hoc violentũ cũ athenienŝis curie nomen sit: que a marte nomen accepit.
Arisai: leo temptãs: vel leonis temptatio.
Aristarchus: suscitãs coronã. vel mõs facture supflue.
Aristobolus: suscitãs doloreʒ: vel suscitatio germinis.
Arina: sublimis vł consurgẽs siue sublimitas : aut cõsurrectio.
Arinageddon: mõs ẽ latrũculis vel mõs globosus: siue cõsurrectio tecti: aut ꝯsurrectio in ꝓpria ara.
Arinathaim: sublimitas duorũ vel altitudo eoꝝ: siue sublimes duo : aut consurgentes bini.
Armenia: mõs vulsus: vł mõs vellicat⁹ seu montis auulsio: aut montis vellicatio.
Armenũ: mõtes vulsi: vel mõtes vellicati: seu mõtium vulsiões: aut mõtiũ vellicatiões.
Armõ: anathema meroris : vel imago tristicie
Armen : domus : vel cellariũ: siue illuminãs: aut anathema
Armõ: anathema meroris mei vel imago tristicie mee.
Armoni: dom⁹ mea: vł cellariũ meũ: siue illuminans me: aut anathema meũ.
Arnaphet: vigilia cõuertẽs: vł suscitatio cõuersionis.
Arnan: vigilia doni uel suscitatio gratie seu arca meroris: aut maledictio eoꝝ.
Arnon :arca meroris: vel maledictio: siue lumẽ eoꝝ: aut maledictio eorum.
Arod: maledictio sufficiẽs aut maledicta sufficienter.
Arodi: maledict⁹ sufficiẽter: vł maledictio sufficiẽs mihi.
Arodite: maledictus sufficienẽ vel maledictionũ sufficiẽtia.
Arocdi: vindemiator sufficiẽs vel vindemie sufficiẽtia.
Aroer: suffossio vigilie: vel vacue factio vigilis.
Aroer: mirice: vel exurgẽs: siue subleuãs: aut suffossa.
Aroerite: vacue factiones vigiliũ vel suffossiões vigiliaꝝ
Aroerite: mirice vel subleuãtes siue suffossi: aut exurgẽtes.
Arom: nequã uel versipellis.
Aromath: nequã temp⁹: vł versipellis peccutor.
Arori: mons uel sublimitas
Arorites: sublimis: vł mõtan⁹.
Aroseth: nequã semẽ: vel iniq̃ positio: seu vigilãs germẽ aut suscitatio resurrectionis.
Arsa: sol ei⁹: vel illuminatio.
Arsaces: solis duritia: vel illuminatio vomitus.
Arselem: silẽs circumcisio: vel silentiũ circũcisiõis: seu suscitans nomẽ dñi: aut vigilans auditioni diuine.
Arth: mora vel morans
Arthaba: mora patris: vel morans patrem.
Artaxerxes: lumẽ silẽtio temptãs: vł lumie silẽtio tẽptatus
Artheman: anathematizantẽ: vel cõturbantem eos.
Arthemis.i.diana cõturbans vel anathematizans: siue suscitãs egrotationes: aut egrotationũ suscitatio.
Aruces: circumrodens me: vel vel circumcisio mea.
Arun: aceruus tritici vel laus frumenti.
Arunas: illuians vł illuiatio.
Arur: suscitans ignem: vel vigilia luminis.
Arus: incisa: vel aurea: seu vigilãs consilio: aut suscitãs festinationẽ

Hic.s.post.a.

a Sa: tollẽs vel factura siue sustollens aut plasmatio.
Asaba: ei⁹ captiuitas: vł ei⁹ cõ

uerſio: ſiue ſuſtollens patrem
aut plaſmatio patris
Aſabias: colligens dñm: vł cõ-
gregatꝰ dño: ſiue ſuſtollẽs pa
trem dñm: aut plaſmatio pa
tris domini.
Aſach: factura ꝑrupta: vł plaſ-
mationis vmbꝛaculũ: ſiue ſu-
ſtollens fratrem : aut tollens
fraternitatem.
Aſadias: factura ſeruiens dño
vel ſuſtollẽs teſtimoniũ dñi.
Aſael: ſuſtollens deum: uł plaſ
matio dei.
Aſaph: colligẽs: uł ꝯgregãs: ſi
ue collectio: aut cõgregatio.
Aſaia: facit dñs: vel faciẽte do
mino: ſiue ſuſtollẽs dñm: aut
plaſmatio dñi
Aſaias: idem
Aſam: delictum: vel fumus: ſi-
ue ſuſtollẽs populũ : aut plaſ-
matio eoꝛum.
Aſama: delictũ eiꝰ: vł fumigãs
eũ ſiue ſuſtollẽs pplm eiꝰ: aut
plaſmatio eoꝝ.
Aſan tollẽs donũ: uel plaſma-
tio gratie.
Aſana: tollens donum ei : vel
plaſmatio gratie eius.
Aſar: carcer vł carceratus: ſeu
facturã ſuſcitãs: aut ſuſtollẽs
vigilãtes.
Aſaradan : vincens vel exacu-
tus ſiue ſuſtollens vigiles iu
dices: aut plaſmationẽ ſuſci-
tãs iudicio.
Aſarel: carcer dei: vel carceratꝰ
deo: ſeu factura ſuſcitãs deũ:
at ſuſtollens vigiles dei.
Aſarela: factura ſuſcitãs male
dictũ vel plaſmatio tollẽs vi-
giliam maledictiõis
Aſaronthamar: beatitudo pal
me vel btitudo ꝯmutãs : ſiue
atriũ amaritudinis: aut veſti
bulũ cõmutationis.
Aſarſualim: diuites vulpes vel
atriũ vulpiũ: ſeu factura ſuſci
tans ſalutẽ: aut plaſmatio vi
gilans ſaluationi.
Aſarſuſim: diuites obtinẽs: vł
beate reuertẽs: ſeu factura ſu-
ſcitans equuꝫ: aut plaſmatio
vigilans reuerſioni.
Aſaſonthamar: os amaꝝ vel ſi
lẽtiũ ꝯmutatũ: ſeu factura fa-
ciẽs iniquitatẽ cõmutatiõis
aut plaſmatio tollens doloꝛẽ
amaritudinis.
Aſaar: diluculũ vel mane dilu-
culo ſeu facturã eſtimãs : aut
plaſmationis exiſtimatio.
Aſaradon: victoꝛ vel exacutus
ſeu factura ſuſcitãs ſeruos ini
quos: aut plaſmatio vigilans
teſtimonio merentiũ.
Aſarahel: beatus deus: vł bea
titudo dei: ſeu factura vigilãſ
deo : aut plaſmatio ſuſcitans
deum.
Aſaramel: ſuſtollens excelſum
deũ : vel plaſmatio excelſi dei
Aſbaal: plaſmãs virũ: vel tol-
lens vetuſtatem.
Aſbel: captiuus dei: vel atriuꝫ
vetuſtatis.
Aſbehel: captiuꝰ dei: vel factu-
ra vetuſta.
Aſcalon: appenſa vel impenſa:
ſiue ignis infamis: aut ignis
ignobilis.
Aſcalonite: appẽſi: vel impẽſi:
ſiue ignes infames: aut ignes
ignobiles.
Aſcenez: tollẽs poſſeſſoꝛẽ ꝯtẽp
tibiliter: vel ſuſtollẽs contẽp
tibilẽ poſſeſſoꝛẽ.
Aſchenez: ignis aſperſio: vł ig
nis ſic aſperſus.
Aſcod: diſſolutio vł effuſio: ſi-
ue incendens: aut incendiũ
Aſe: tollẽs: vł factura: ſiue ſu-
ſtollẽs: aut plaſmatio.
Aſebã: ſuſtollẽs ſemꝑ excelſuꝫ
vel plaſmatio ſemꝑ excelſa.
Aſebias: ſuſtollens dominũ: vł
plaſmatio domini.
Aſebin: facture ſtatio: vel plaſ
matio ſtationis.
Aſebonias: tollẽs pollicẽ dñi
vel factura ĩ medio dñatoꝛis:
Aſech: factura ꝑrupta: vel plaſ
mationis vmbꝛaculũ: ſiue ſu-
ſtollẽs frẽm: aut tollẽs frater
nitatem.
Aſedech: teſta vel ſol: ſiue ari-
ditas aut ſiccitas ardoꝛis
Aſſedin: ſiccitas ardorꝫ: vł ſub
urbana eoꝝ.
Aſedemoth: arua vł ſuburbana
Aſedochphaſgan: abſciſio: vel
os delicti: ſiue tollens abſci-
ſum: aut plaſmatiõis donatio
Aſedoch: factura pabuli vł plaſ
matio viriditatis.
Aſedothphaſga: dolatio factu
re viridis : vel faciens pubu-
lũ abſciſionis.
Aſeph: atriũ vel veſtibulũ: ſeu
colligens: aut ꝯgregatio
Aſem: ſuſtollens eos: vel plaſ-
matoꝛ eoꝝ.
Aſemona: feſtinãs: vel os eius
ab oſſe non ab oꝛe.
Aſen: ſuſtollens fontẽ vel plaſ
matio oculi.
Aſena : ignis aſꝑſus vel ignis
aſꝑſio: ſiue ſuſtollẽs fontẽ eiꝰ
aut plaſmatio oculi eius
Aſenna: ruina eiꝰ vł ꝑcipitatio
Aſennaa: ruina eiꝰ vel pꝛecipi
tans eum.
Aſennaphar: ruens onager: vł
ꝑcipitãs feritas.
Aſenech: ruina vel ꝑcipitatio:
ſeu factura dedicãs: aut plaſ-
mationẽ edificans.
Aſennes: leuans me: vel ſuble
uatio mea.
Aſeneth: ruens vel ꝑcipitans
ſiue ignis aſperſus: aut ignis
aſperſio.
Aſer: atriũ: vel diuitie: ſeu bti-
tudo: aut beatus
Aſerite: atria vł diuitie ſeu bti
tudines: aut beati erunt.
Aſera atriũ vulturis: vel diui
tie deuoꝛatoꝛis.
Aſerai: beatitudo mea vel bea
tus erit mihi: ſiue atriũ meũ:
aut diuitie mee.
Aſerdan exacutus: vel vincu-
lũ cutis: ſeu beatũ iudicium:
aut diuitie iudicande.
Aſerim: atriũ vł veſtibulũ: ſeu
diuitie: aut beatitudo eoꝝ
Aſermachimath: beatitudo do
ni: vel ꝙ eſt beata donatio.
Aſermoth: atriũ moꝛtis: vel di
uitie moꝛtales.
Aſeroth: atriũ anguſtie : vel di
uitie tempoꝛales.
Aſeroth: atria: veſtibula : ſiue
ville: aut beatitudines.
Aſerſual: beata ſalus: aut diui
tie ſalutis.
Aſerſua: atriũ gaudũ: vel bea-

titudo leticie.
Asem: nomiatus: vel faciēs nomē siue ſuſtollēs auditū: aut plaſmatio famoſe auditiōis.
Asema: os ab oſſe nō ab ore: vł ſuſtollēs nomē eiꝰ: aut faciēs famoſam auditionē.
Asen: factura dentiū vel plaſmatio ſup vulnꝰ: ſeu tollens nomen: aut ſuſtollēs amphorans temptationis.
Aseremoth: ſuburbana vel ſub vrbibus ſeu atriū indignationis rigide aut beatitudo formidationis eoꝝ.
Asergadai: atriū accincti vulturis vel diuitie temptatiōis deuorātis.
Aspha: tollens ſubito: vł factura eructans.
Asphanar: equoꝝ domitor: vel factura apprehendens.
Asphanes: equorū domitor: vł factura ꝯuerſionē apphēdēs.
Asphar: tollēs onagrū: vł plaſmatio ferocitatis:
Asia: ſuſtollens dn̄m: vel plaſmatio domini.
Asia: gradiens: vel eleuās: ſeu auferens aut elatio.
Asiani: facture dn̄i: vel ſuſtollentes dn̄m.
Asiani: elati vel auferētes: ſeu gradientes: aut eleuati.
Asias: ſuſtollens dn̄m: vł plaſmatio domini.
Asidia: miluus: vel herodius: ſeu factura dilecta: aut plaſmatio amabilis.
Asiel: ſuſtollens deum: vł plaſmatio dei.
Asiel: gradiens deo: vel eleuatio dei.
Asim: ſuſtollēs eos: vel plaſmatio eorum.
Asima: ſuſtollēs eos ei: vł plaſmatio eoꝝ eius.
Asinchritus: dirigēs thuribulū vel directio thuribuli.
Asiongaber: ligua viri: vel dolatio hoīs: ſeu faciēs merētes colles ſublimas: aut ſuſtollēs dolores colliū ſublimiū.
Asir: vinculū vel vinculatus: ſeu factura vigilās: aut ſuſtollens vigilātes.

Assidei: milui vel herodīj: ſeu facture dilecte: aut plaſmationes amabiles.
Assyria: factura vigilans dn̄o: aut ſuſtollēs vigilās dn̄i.
Assyria: diligēs vel dilecta: ſiue dirigēs aut directio.
Assyrīj: facture vigilātes dn̄o: vel ſuſtollētes vigilas dn̄i.
Assyrīj: directi vel diligentes: ſeu dilecti aut diligētes.
Assia: factura laborans: aut ſuſtollens laborantes
Asmo: nouiſſimū eiꝰ vel factura parturiens.
Asmodeus: facture iudiciū: vel plaſmatio iudicātis.
Asmona: feſtinās: vel celeriter numerans.
Asnaa: tollēs ſerpentē vł plaſmatio colubri.
Asoph: collectio: vel veſtibulū
Aseu: feſtinās ſeu feſtinatio
Asom: ſilens: vel os ab ore nō ab oſſe
Asometh: os vinar: ab oſſe nō ab ore vel ſilentiū vite: aut feſtinatio pauoris.
Ason: factura pupille: vel plaſmatio coccinea.
Asor: atriū vel ſagitta luminis ſeu tollens foramen: aut plaſmatio iracūdie.
Asoradon: victor vel exacutus ſeu atriū ſerui iniqui: aut tollens foramē teſtimonīj inutilis
Asorā: atriū excelſū: vł ſagitta lumis exaltati: ſeu extollens foramē excelſū: aut plaſmatio iracūdie exaltate.
Asoth: ſuſtollens ſignum: aut plaſmatio tēpalis.
Asothite: tollētes ſigna: vel facture tēpales.
Asra: diminutio: vel diminutꝰ ſeu tollens magiſtrū: aut plaſmatio magiſterīj.
Asrael: diminutꝰ deo: vł ſuſtollens magiſteriū dei.
Asrahi: beatū faciēs: vel beata cōmotio: ſeu diminutus ip̄e aut diminutioni patēs
Asrehel: btūs deo: vel beatitudo dei: ſiue tollēs mgr̄m deū: aut plaſmatio magiſterīj dei.
Asrehelite: beati deo vel beatificātes deū: aut plaſmati magiſterio dei.

Astaol ignis gementiū vel ignis parturientiū
Astari: caula mea vł p̄ſepe meū
Astari: ouile meū: vel cubiculū meū: ſiue atriū meū: aut factura exploratiōis mee.
Astaroth: ouile vel factura exploratorum:
Astaroth: atriū vel cubiculum ſeu caule aut p̄ſepia.
Astarothites: ouile vel factura
Astarothites: caula vel atriū: ſeu p̄ſepe: aut cubiculū.
Astarten: factura ſup̄flua: vel plaſmationis ſup̄fluitas.
Astrages: voluntas feſtiua: vel cōſiliū feſtiuitatis.
Asub: factura incendīj: vł plaſmatio cōuerſionis
Aspha: tollēs ſubito: vel factura eructans.
Asuerꝰ: btitudo: vel atriū eius
Asum: os eoꝝ: vł fumigās eos
Asum: factura coccinea: vł tollens pupillā eoꝝ.
Asur: diues vł btūs: ſiue factura lumis: aut tollēs incēdiū.
Asuri: diues mihi: vł atriū meum: ſeu factura luminis mei: aut tollens incendiū meū.
Asurim: diuitie eoꝝ: vel btitudo eoꝝ: ſiue factura illuſans eos: aut tollēs incendiū eoꝝ.
Assur: tollens robuſtum: vł tollens acerbitatem.
Assur: ſuſtollēs muꝝ vł tollēs anguſtiā ſeu factura ꝯtinens aut plaſmatio directionis.
Assur: negociator: vel negociatio ſiue nemꝰ: aut ignis illuminatio.
Assur: dirigēs: vel diligēs: ſiue beatus: aut gradiēs.
Assurim: ſuſtollēs muꝝ eiꝰ: vł tollens acerbitatem.
Assurim faciēs robuſtos eos: vel plaſmatio directa eis: ſiue tollēs anguſtias eoꝝ: aut ſuſtollēs cōtinentiā eoꝝ.
Assurim: nemora: vł igniū illuminatiōes: ſeu negociatores: aut negociationes.
Assurim: dirigētes vel diligentes: ſeu beati: aut gradiētes.

Hic.t.poſt.a.

a Th: atꝑs vel pctm̄: ſeu delinquēs: aut tꝑalis.

Athac: pctōꝛ humilis: vel peccati retentio: ſeu delinquens fratri: aut tꝑalis frater.

Athad: rhamn⁹: vl' teſtimoniū

Athaia: peccans dño: vel temporalis dñi.

Athalia: tꝑs dñi: vel temp⁹ ei⁹ ſeu peccans domino: aut declinatio domini.

Athania: cōcupiſcentia vel deſiderium.

Athanael: tꝑs meū dei: vel peccatū meū deo.

Athanai: tꝑs fluctuās: vel peccatoꝛ cōmotus: ſeu coꝛona donati mei: aut exploꝛatio gratificationis mee.

Athar: pctōꝛ ſuſcitās: vel temporalis vigilia.

Athara: pctm̄ ſuſcitans ei: vel peccatoꝛis vigilia eius.

Atharl: exploꝛatoꝛ: l' exploꝛatō

Atharoth: coꝛone vel circuli.

Athath: peccatū tꝑis: vel tempus peccatoꝛis.

Athene: diſꝑſe: vel diſſipate.

Athenienſes: diſſipate vel diſꝑgentes.

Athenoblus: peccatoꝛ latrans vel tempalis latratio.

Ather: iꝑe cōſurgēs ↄtrari⁹: vl' pctōꝛ effundens aduerſa

Athicon: tꝑs mediū: vel pctōris dimidiatio: ſiue tempus congregate iniq̄tatis: aut peccatum congregationis inutilis.

Athipha: temp⁹ ſubitū: vel peccatū eructans.

Athil peccatū germen: vel tempus inueterans.

Athita: tempus querens vl' dilecti ſilentiū.

Atholus: tēpus cōſilij: vel peccati cōmixtio.

Athomiel: rñdens deo: vel tēpus eius dei.

Athupha: tꝑs ſubitū: vel pctī infirmitas.

Athul: tempus cōſilij: vel peccatoꝛ feſtinās.

Hic.v.poſt.a.

a Ua: antiqu⁹ vel iniq̄tas.

Auam: fons vel mot⁹: ſiue mouēs eos: aut ſubuerſio eoꝝ.

Aui: feroꝝ: vl' ferocitas: ſiue iniqu⁹ mihi: aut iniquitas mea.

Auil: inſipiēs vel ſtulticia

Auim: aceruus lapidum vl' iniquitas eoꝝ.

Auiſa: volūtas mea: vel iniq̄tatis mee ſaluatio.

Auith: iniqua: vel iniquitas.

Auoth: ſedes: vel commoꝛatio ſeu vinculū

Auoth: vita vel gloꝛia: ſeu ville: aut ciuitates.

Auothiair: vinculū vigilis: vl' ſedes vigilie: ſeu cōmoꝛās illuminatio: aut incunabula illuminationis

Auothiair: gloꝛia luminis vel vita illuminans: ſeu ville vigilantium: aut oppida illuminatoꝛum.

Auphꝛathon: frugifera: vl' puluerulēta: ſiue vbertas: aut de cinere veniens.

Auphꝛathonite: frugiferi: vel puluerulēti: ſeu vberes: aut đ cinere venientes.

Augusti: ſolēniter ſtātes: vl' ſolēnitas addita.

Aulon: vallis grandis: vel vallis campeſtris.

Aunam: meroꝛ eoꝛum vel labores eoꝛum.

Aunan: nō ē: vel inutile.

Aurā: iracūdia: vel iracundus

Auran: iraſcēs: vel iracūdia.

Auſitilis: cōſiliū vel ↄſiliatrix.

Hic.x.poſt.a.

Xa: furoꝛ: vel furibūda.

a Axan: claudicās: vl' iraſcens.

Axath: medicina: vel medicamentum.

Hic.z.poſt.a.

a Za: vidēs: vel cōbuſt⁹: ſeu foꝛtis dñi: aut foꝛtitudo eius.

Azabias: vidēs pꝛem dñm: vel foꝛtitudo patris dñi.

Azahel: vidēs deū: vl' foꝛtitudo dei.

Azam videns eos: vel foꝛtitudo eoꝛum.

Azanoe: foꝛtitudo cōmotiōis: vel viſio requietionis.

Azara; doꝛſum: vel crepido.

Azaria: auxiliū dñi: vel auxiliatoꝛ eſt dñs.

Azarias: idem.

Azarā: adiuuans pplm: vl' auxiliū ppli: ſiue doꝛſum eoꝛum aut crepido eoꝝ.

Azaz: cōtinens: vel appꝛehendens: ſeu videns foꝛtiter: aut viſio foꝛtis.

Azazias: cōtinens dominū: vl' appꝛehenſio domini: ſeu videns foꝛtiter dominū: aut robuſta viſio dñi.

Azbel: videns vetera vel robuſtus vetuſtate.

Azbelite: vidētes vetera vl' robuſti vetuſtatibus.

Azboth: vidēs vomentē vl' vidēs in vomitu ſeu foꝛtis vetuſtas: aut foꝛtitudo lugentiū.

Azchad: vidēs mare: vel foꝛtitudo maris.

Azchar: vidēs dolentē: vel videns cōponentem: ſeu foꝛtis deus molaris: aut foꝛtitudo penitentie.

Azeb: pergens vel ambigens: ſeu vallis deuoꝛans: aut vallis rapacitatis.

Azecha: foꝛtitudo: aut decipula: ſiue robuſta: aut clauſa peſſulo.

Azer: auxiliū: vel ſanctificatio ſeu foꝛtis conſurgens: aut videns vigilias.

Azagad: foꝛtis tēptatio: vel vidēs accinctū latrunculū

Azi: foꝛtis me⁹ vel viſio mea.

Aziam: vidēs populū: vel foꝛtitudo eoꝝ.

Azias: vidēs dñm: vel foꝛtitudo domini.

Aziel: ꝑgēs vel ꝓficiens: ſeu vidēs deū: aut foꝛtitudo dei.

Azia: foꝛtis: vel vidēs viſionē.

Aziel: ꝑgens: vel abiēs ſeu vidēs deū aut foꝛtitudo dei.

Azir: foꝛtiter vigilās: ſeu vidēs vigilias.

Aziza: foꝛtis iſte: vel viſio iſta.

Azmath: videns moꝛtē: vel foꝛtis moꝛtuus.

Azmaueth: idem

Azmoth: foꝛtis moꝛte: vel appꝛehendens moꝛtē.

Azmoth: fortis inclusio vel apprehendens decorem.
Azor: adiutus vel auxiliator: ſeu videns lumen aut fortiter iracundus.
Azozia: incendens dño vel incendium dñi.
Azotus: incendiū vel incēdēs: ſiue ignis patruelis: aut ignis patrui mei.
Azoitī: incendentes vel incendia: ſiue ignes patruelis: aut ignes patrui mei.
Azoride: incendium vel ignis patruelis.
Azarael: adiuuans deus vł fortitudo dei.
Azuba: relicta vel deſerta: ſiue relictio aut deſertio.
Azur: adiutor lucidus vel auxilium igneū: ſiue videns lumē aut robuſtum incendiū.

Sequunł interꝑtationes hebraicoꝝ nominū incipientium ꝑ. B. litteram.

B b Babana: venit rñdens vel venit reſpōſio.
Baal: vir vel vetuſtas: ſiue hians aut deuorator.
Baala: venit hec vel hñs eam: ſeu vir eiꝰ aut deuorās eū.
Baalaanan: venit hoc donum vel habens eam gratiam: ſeu vir gratus ei: aut deuorator gratificationis.
Baalaſor: vetuſtas deuorans atrium vel vir habens ſagittam luminis: ſeu vetuſtas tollens foramen: aut vir plaſmator iracundie.
Baalath: vir aſcendens vł hñs aſcenſionē: ſeu vetuſtas tꝑis: aut deuoratio pctōris.
Baalberith: vir hñs pactū vel vetuſtas deuorās fedus.
Baalpharaſim: viros deuorantes diuidens: vel habentium vetuſtatem diuiſio.
Baalpheor: vir hñs hiatum vł vetuſtas deuorans os pellis ſuperius.
Baalgad: vir fortunatꝰ vł hñs tēptationē: ſiue vir accinctꝰ latrūculis aut vir deuorator.
Baalla: vir habens dominum vetuſtas deuorans dominationem.
Baalim: aſcēdētes vł ſuꝑiores
Baalim: viri vel hñtes: ſiue in ſuꝑioribꝰ aut deuoratores.
Baalis: vetuſtas viri vel hñs aſſūptionē: ſeu deuorās virū aut vetuſtatē aſſumptio.
Baalmaon: deſcēdēs hūilis vł deſcēſio hūilitatē: ſeu vir humilis hñs domiciliū: aut vetuſtas deuorās habitaculū.
Baalmeon: deſcēſio humił vel deſcēſus humilitatis.
Baalmeſar: hñs eam: vel vir ex principe: ſeu vetuſtas eiꝰ aut deuoratio principis.
Baaloth: aſcēdēs vel in aſcenſionibꝰ: ſeu vir hñs tꝑs aut vetuſtas deuorās rñſionē.
Baalſaliſa: hñs vitulā conternantem vel habens vitulā cōternatam: ſeu vetuſtas deuorans tertium aut vir habens vitulā triennalē.
Baalthamar: vir habens palmam vel vir habēs amaritudinē: ſeu vetuſtas deuorās cōmutatos: aut vetuſtas deuorans cōmutationē.
Baana: venit donatus vel venit gratificatꝰ.
Baanā: filius eius vel veniens ei: ſeu venit reſpondēs: aut venit reſponſio.
Baani: venit donatꝰ mihi vel venit gratificatio mea.
Baani: veniens mihi vel filius meus: ſeu venit rñdens mihi aut rñſio mea.
Baara: venit rñdens vel venit reſponſio.
Baari: venit rñdens mihi: vel venit reſpōſio mea.
Baari: fontes vel putei: ſiue in ventre aut in cōmutādo.
Baarias: venit rñdens dñs vel venit rñſum dñi.
Baaſa: venit tollens vel veniente factura.
Bahatha trāſlatꝰ tꝑe vł ꝯfuſus peccator: ſeu trāſlatio tꝑalis: aut ꝯfuſio pctōris.
Babel: ꝯfundēs vel ꝯfuſio: ſeu trāſferens aut trāſlatio.
Babylon: idem.
Babylonī: ꝯfuſi vł trāſlati: ſeu ꝯfundētes aut trāſferētes.
Bachar: inſaginate vel ingreſſus eſt.
Bachacar: vetuſtas inſaginate vel lugēs ingreſſus eſt agnꝰ.
Bachenor: lucens lucerna: vel ingreſſus eſt agnꝰ lucerne.
Bacci: vetus vel luctus ſiue lugens aut in vomitu.
Bachides: luctus fortis vel vetuſtas in vomitu.
Badachar: venit cōpungi vł venit tumultꝰ: ſiue venit merces aut venit turbatio.
Badad: maximꝰ vel excellentiſſimus: ſiue venit teſtis aut venit ſufficiens.
Badadi: maximꝰ mihi vł excellentiſſimꝰ meꝰ: ſeu robur meum: aut ſufficiētia mea.
Badaias: ꝑcipuus dño vł in iudicio dñi: ſeu venit dñs aut venit dñator.
Badal: ꝑcipuus vel ſublimis: ſeu venit ꝯſcendēs aut venit infirmitas.
Badam: ſolus aut ī iudicio ſeu venit ppłs aut aduētꝰ eoꝝ.
Badam: ꝑcipuus vel ī iudicio ſeu vent donū aut venit gratificatio.
Badazer: maximū auxiliū vł excellētiſſimꝰ ſctificator: ſeu venit fortē aut venit ſeꝑatio.
Badſeba: filia ſeptē vel filia iuramenti: ſeu venit eloquens: aut venit ꝯuerſio.
Badſuba: filia deꝑcationis vel filia ſatietatis: ſeu venit conuertens aut venit incendiū. Iſta enim badſuba vel badſeba ipſa eſt berſabee mater ſalomonis.
Baem: locus vite mee: vel locꝰ ſuſcipiens mihi.
Baen: iniquus oculus vel iniquitas fontis: ſeu venit fons aut venit oculus.
Bagad: venit accinctꝰ vł venit in fortuna: ſeu venit latrūculus: aut venit temptatio.
Bagal: onus vel iugum: ſeu venit aceruꝰ: aut veīt inuolutio
Bagaba: excelſus tꝑe vel ſubli-

mitas peccatoꝛis.
Bagathan: venit tact⁹ ridentī vel venit riſus tangentiū.
Bagazim: in excelſo cōtempt⁹: vel venit foꝛtitudo.
Bagoaim: ſublimitas deuoꝛās eos vel iugū vulturī eoꝝ.
Bahem: locus: vł in eis ſeu venit locus: aut loc⁹ eoꝝ.
Bai: fili⁹ me⁹ veniēs mihi.
Bala: abſoꝛta vel inueterata: ſeu abſoꝛbēs vł inueterans.
Balaa: abſoꝛbens eū vł inueteratio eius.
Balaach: deuoꝛās vł p̄cipitās: ſiue abſoꝛbens fratrē: aut inueterans eos.
Balaam: van⁹ populus vł ſine populo: ſiue in eis: aut p̄cipitans fraternitatē.
Balaam: turbās gentē vł deuorās ppl'm: ſiue abſoꝛbētes eos aut abſq̄ ſubſtātia eoꝝ.
Balaan: turbās donū vł deuoratoꝛ doni: ſiue abſoꝛbēs gratos aut inueteratio gr̄e.
Balaanam: habens gratiā vel inueterans reſponſionē ſiue abſoꝛbens donum: aut precipitatio gratie.
Balach: lingens vel ludens: ſiue inuoluens: aut eliſio.
Balada: abſoꝛbēs teſtes vł inueterans fraternitatem: ſiue veniens eam iudicare: aut p̄cipitatio teſtimonij.
Baladad: vetuſtas ſola pel deuoꝛans teſtimoniū: ſiue abſoꝛbens p̄cipuos aut precipitās patrueles.
Baladam: venit ſibimet iudicans vel vanitas ꝓ ſemetip̄o ſeu abſoꝛbens iudices: aut inueteratoꝛ iudicij.
Balagad: abſoꝛbens latrunculos vł p̄cipitās temptationē.
Balagad: vir accinct⁹ vł habuit accinctum: ſeu vir foꝛtunatus aut vir pirata.
Balam: turbatio vł p̄cipitiū.
Balaman: turbatoꝛ ppl'i vł p̄cipitatoꝛ eoꝝ.
Balanan: turbans donū: vł p̄cipitans gratiā.
Balaſoꝛ: aſcendens domū: vel habens ſagittam luminis: ſiue abſoꝛbēs foꝛtes: aut inueteratoꝛ anguſtie.
Balad: abſoꝛbens peccatū vel inueterat⁹ tempe.
Balad: lugens vel inuoluens: ſeu lingens: aut eliſio.
Baldad: vetuſtas ſola: vel vetuſtatis ſolitudo.
Baldan: venit ſibimet iudicās vel vanitas pꝛo ſemetip̄o: ſeu abſoꝛbens iudices: aut inueteratoꝛ iudicij.
Bale: p̄cipitans vł deuoꝛatoꝛ.
Baleire: deuoꝛatoꝛes vel pꝛecitatoꝛes.
Balez: abſoꝛbēs vł p̄cipitans.
Baliada: varietates cognouit vel variatoꝛum cognitio: ſiue abſoꝛbens teſtimoniū aut inueteratoꝛ ſeruitutis.
Baloth: aſcendēs vł in aſcenſionib⁹: ſiue abſoꝛbens: aut inueterati reſponſione.
Balſaliſa: habens vitulā cōternantē vel habēs vitulam cōternatam: ſeu vetuſtas deuoꝛans tertiū: aut vir habēs vitulam triennalē.
Balthaſar: capillus capitī vel abſoꝛbens diuitias.
Balſtus: habens luctum: vł habens pꝛemiū.
Bama: in quo: vel quis: ſiue in quib⁹ aut ſēp excelſa.
Bamoth: in moꝛte vel excelſa: ſiue moꝛs aduenienſ: aut moꝛtis aduentus.
Bamothbal: excelſa ī moꝛte viri habentī: vel moꝛs aduenientis vetuſtati deuoꝛanti.
Bana: venit reſpondens vł venit reſponſio.
Banaa: venit rn̄dens ei: vel venit reſponſio ei⁹.
Banai: venit reſpondens mihi venit reſponſio mea.
Bannai: idem.
Bananias: edificās dn̄o vel cementari⁹ dn̄i: ſeu rn̄dens dn̄o aut reſponſio dn̄i.
Banaza: filius videns: vel foꝛtitudinis filius.
Banea: venit reſpondēs ei: vel venit reſponſio eius.
Baneas: venit rn̄ſum tollēs vł venit reſponſio plaſmatiōis.
Banebarach: fili⁹ fulminis vł fili⁹ fulgurī: ſeu fili⁹ fulgurātis: aut fili⁹ ꝑcutientī.
Banebarath: venit reſpondēs fulmini: vel venit rn̄dens fulguri: ſiue venit rn̄dens fulguranti: aut venit reſpondēs ꝑcutienti.
Baneichan: fili⁹ ſtridorī vel filius neceſſitudinis: ſeu venit firmitas: aut venit p̄parario.
Bani: fili⁹ me⁹ vł veniēs mihi.
Bauni: pollex meus vel in medio mei.
Bannimi: filius me⁹ vnic⁹ vel fili⁹ me⁹ ſempitern⁹.
Baon: in iniquitate vel in iniquitatibus.
Baon: venit doloꝛ vł venit iniquitas: ſeu venit murmurās: venit inutilis.
Baoꝛ: in pelle vel in pellib⁹.
Baoꝛ: venit lumen: vel venit foramen: ſeu venit pellis aut venit iracundia.
Bar: filius vel filiatio. Syrum eſt nō hebꝛeum.
Bara: lectus vel creatura: ſiue filius eius aut malitia.
Barrabas: filius patris vel filius magiſtri. Syrum eſt: pariter ⁊ hebꝛeum.
Barach: fulmen vel fulgur: ſiue fulgurans aut ꝑcutiens.
Barachel: fulgur dei vł fulmen dei: ſiue fulgurans deū aut ꝑcuſſio dei.
Barcheminim: tribuli vł creatura iudeoꝝ.
Barachias: benedict⁹ dn̄o: vel benedictus dn̄i.
Barachias: fulgur dn̄i vel fulgurans dn̄s: ſiue fulgurās domino: aut ꝑcuſſio dn̄i.
Barachiel: benedictus deo vel benedictus dei.
Barachiel: fulgur dei mei: vel fulmen dei mei: ſiue fulgurās deo meo aut ꝑcuſſio dei mei.
Barada: filius decoꝛis vel filius decoꝛus: ſeu filij ſeru⁹ aut fili⁹ teſtimonij.
Barahel: benedirit deū vel benedictio dei ſiue luct⁹ deo aut creatura dei.
Baraſa: haurientes vł in egeſta

te ſeu veniēs ad faciendū aut filiꝰ ſuſtollēs plaſmationē.
Barath: grando: vł tempeſtas: ſeu filius pcti aut filiꝰ tpalis
Baraza: filius videns: vel filiꝰ fortitudinis.
Barech: grādo vł tēpeſtas: ſeu filiꝰ viuax: aut filiꝰ pauidus.
Baremą̄: fugit eū quiſpiā vel quopiam fuga eius.
Baria: filiꝰ i malis: vł filiꝰ dn̄i ſiue in clamore eiꝰ: aut in cō motione ipſiꝰ.
Barien: filiꝰ i malo: vel filius maleficą̄: quē ⁊ ip̄m nōnulli bariesu corrupte nominant.
Barihen: filiꝰ ipſe: vel filiꝰ parcēs: ſeu filiꝰ cōmotus aut filius faciens.
Bariona: filiꝰ colūbe: aut filiꝰ ſimplicitatis. Syrum eſt pariter ⁊ hebreū.
Bar: quippe ſicut p̄dictū eſt ſyriace filiꝰ: ⁊ iona colūba
Baritha: phithoniſſa vel ſubitanea ſiue os abyſſi: aut os ꝓfundum.
Barnabas filiꝰ cōcludēs vł filiꝰ ꝓphete: ſeu filiꝰ venientis aut filiꝰ cōſolationis.
Barne: filius motionis: vel filius mutationis
Barnee: electa cōmotio: vł filiꝰ electe mutationis.
Barſabas filiꝰ reuertēs vel filius quietꝭ: ex ſyro ⁊ hebreo ſermone cōpoſitū: ſeu filiꝰ iuramēti: aut filiꝰ ꝯſolatiōis.
Barſemia: filiꝰ cecus vł filiꝰ cecitatis: quē corrupte quidam barthimeē legūt.
Barthimeus: filius pinguedinis: vł filiꝰ ruminantꝭ.
Bartholomeꝰ: filiꝰ ſuſpēdentꝭ me vł filiꝰ ſuſpēdentꝭ aquas. Syrū eſt nō hebreū.
Baruch: bn̄dictꝰ vel bn̄dictio.
Barſaith: filiꝰ oliue eiꝰ vł filiꝰ fornicationis eoꝝ.
Baſan: bruꝰ vel piguedo: ſeu ſiccitas aut ꝯfuſio.
Baſar: infantia vł in anguſtia ſiue infans aut anguſtiatꝰ.
Baſara: infans vel infantia eiꝰ ſiue anguſtians eū aut in anguſtia eiꝰ.

Baſchama: ꝯfuſio calorꝭ vł anguſtia calliditatꝭ eiꝰ.
Baſchat: adeps vł defecatio
Baſechat: adipem vel defecationem.
Baſechat: adeps vel defecatio: ſeu defecans aut defecatio.
Baſemath: depoſita vel delinquēs: ſeu veniēs aut delictio
Baſemoth: veniens aut delinquēs: ſiue ī oibꝰ aut in noibꝰ.
Baſias: adeps dn̄i vel defecatꝰ domino.
Baſmath: depoſita vł deliquēſ ſeu deliquēs aut delictio.
Bathanim: domꝰ rn̄dentiū vel domꝰ humilitatꝭ eoꝝ.
Bathuel: v̄go dei vł caſtꝰ deo.
Baurim: electi vł electoꝝ: ſiue iuuenes aut robuſti.
Bauranites: fortꝭ vel electus: ſeu iuuenis aut robuſtꝰ.
Bazatha: ꝯtēnēs tempꝰ vł deſpectus peccator.
Bazeotha: ꝯtemnēs eū vel deſpectio eiꝰ.
Bazothia: ꝯtemnens dn̄m vel deſpectio dn̄i.

Hic e poſt b.

b

Ead: iniquꝰ teſtꝭ vł edificator p̄cipuus.
Bean: iniquꝰ gr̄e vł iniquitas donatiōis.
Beban: os vulturis vel ꝯfuſio deuoratoris.
Bechechias: inclytꝰ deo vł primogenitꝰ dei.
Becher: inclytꝰ vł primogenitꝰ
Becherite: inclyti vł priogeniti
Becherias: inclytꝰ dn̄o vel primogenitꝰ dn̄i.
Bechor: primogenitus vel vnigenitus.
Bechori: primogenitꝰ meꝰ: vel primogenitꝰ mihi.
Bechoreti: primogenitꝰ fortis: vel primogenitꝰ timidus.
Bechuch: inclytꝰ grauis vł primogeniti ꝯdemnatio.
Bed: filia vel menſura.
Beded: inſtauratio vel inſtauratus: ſeu menſura diuitiarū: aut filia voluptuoſa.
Bedſabee: filia ſeptima vł filia iuramēti: ſeu mēſura ſaturitatis: aut filia ſatietatꝭ.

Bedſam filia dura vel mēſura iniqua: ſeu filia iniq̄tatꝭ: aut ipſa iniquitas.
Bedelliū lapis vł carbūculus.
Beel: vetuſtꝰ deꝰ vł vir deuorator: ſiue dn̄s vetuſtatꝭ aut vir hn̄s vetuſtatem.
Beelphegor: vir hn̄s hiatū vel vetuſtus deus hians: ſiue domino vetuſtatis hiantis aut vetuſtas deuorās os pelł ſuperius. Ipſe eſt priapus ſeu ſimulacrū ignominie.
Beelſephon: vir habens archana: vel dn̄s aquilonis: ſeu vetuſtꝰ deꝰ hn̄s ſpeculā: aut vetuſtas deuorans aſcenſiones ſpeculi.
Beelzebub: vir muſcaꝝ vł princeps muſcaꝝ: ſiue vetuſtꝰ deꝰ hn̄s muſcas: aut vetuſtas deuorans muſcas.
Beemoth: anial vel animalis: ſeu beſtialis aut beſtia.
Beera: fons eiꝰ vel puteus eiꝰ: ſiue in lumine: aut putei eiꝰ.
Beeri: fons vel puteus meꝰ: ſiue in lumie aut putei mei.
Bega: ſublimis vel excelſa: ſiue ſublimitas aut celſitudo.
Begoai: iugū vulturꝭ vł ſublimitas deuoratoris.
Beguai: excelſus meꝰ vel ſublimites mea: ſeu fabrica vulturis aut fabrica deuoratrix.
Begui: excelſus meꝰ vel ſublimitas mea.
Begumim: fabrica cementarą̄ vel fabrica cementarioꝝ.
Behelmon: vetuſti: deꝰ habitaculi: vel dominꝰ habēs domicilium vetuſtatis.
Bel: vetuſtas vel abſq̄.
Bela: habitꝰ vel indumētū: ſeu vetuſtas eiꝰ vel abſq̄ eo.
Belath: hn̄s vel habitꝰ ab habendo: nō ab habitu.
Belath: vetuſtas pcti vł abſq̄ tempore.
Balathlaa: habens vł habita: genere feminino ab habendo participium eſt: nō verbuz imperatiuum.
Bethala: habitū apph̄ēdēs vel indumentū irroratū.
Belbecia: vetuſtas primogeniti

dn̄i: vel absqꝫ nobilitate dn̄s.
Belga: absqꝫ motu: vel vetusta cōmotio.
Belge: idem
Belgual: absqꝫ valle: vel absqꝫ prerupto: seu vetustas voraginis: aut vetustas devorationis.
Belia: vetustus dn̄s: vel absqꝫ domino.
Belia puteus eius: vel ī clamore eius: siue in malis: aut commutatio ipsius.
Belial: absqꝫ iugo: vł absqꝫ domino.
Beliar: cecū lumē: aut ceca angustia seu vetustas deficiens vel absqꝫ cōtinentia.
Belmelech: deus meus rex: vł vetustas mea regnans.
Belma: habēs desideriū: vł absqꝫ domicilio.
Belmeula: habēs domicilium vel absqꝫ inhabitatione.
Belsan: vetustas dura: vel ipiꝰ vetustatis iniquitas
Belsar: absqꝫ principe: vel abscarbone: seu vetustū velamen vetustatis angustia.
Belsathim: absqꝫ germine: vel absqꝫ positiōe: seu vetustas spinaꝝ: aut vetustas resurrectionis eoꝝ.
Ben: filiꝰ vł filiatio.
Benabinadab: filiꝰ patris mei votiuus: vel filius patris mei spontaneus.
Benadab: filiꝰ votiuus: vel filius spontaneus.
Benael: edificatꝰ deo: vel edificatio dei: seu filius eius deo: aut filiꝰ eius dei.
Benail: filiꝰ doloris: vel filius parturientis.
Bendagar: cecū lumen: vel filius ꝓuaricationis.
Benebarach: filiꝰ fulminis vel filiꝰ fulguris: vel filius fulgurans: aut filioꝝ ꝑcussio.
Benecham: filiꝰ callidus vł filius surgēs: siue filiꝰ necessarius aut filiꝰ necessitatꝭ.
Bennēnan: filiꝰ in eis vł filius in medio eoꝝ.
Benennon: filij̄ ecce sunt: vel filij̄ ecce hic sunt.
Benereem: filij̄ tonantꝭ vel filij̄ tonitrui: qd̄ corrupte boanerges vsus obtinuit.
Benesed: filiꝰ mittens vł filius cōfirmationis.
Bengaber: filiꝰ viri fortꝭ vł filius iuuenis virilis.
Benhur: filiꝰ lucꝭ vł filiꝰ igneꝰ
Beni: filiꝰ meꝰ vł filiatio mea.
Benni: filiꝰ reqͤescēs vel filius requictionis.
Beniamin: filiꝰ dierū vł filius virtutū: siue filiꝰ amaritudis vel filius amariū.
Beniamin: filiꝰ dextere: vł filiꝰ virtutis: siue filiꝰ asininꝰ aut filius asinoꝝ.
Beniar: cecū lumen vł ceca angustia: seu filiꝰ deficiēs: aut filius ꝓuaricationis.
Bennoi: filiꝰ cōmotꝰ vł filiꝰ requietionis.
Bennon: filiꝰ merens vel filiꝰ doloris: seu filiꝰ murmurans: aut filiꝰ inutilis.
Benoni: filiꝰ merēs vł filiꝰ inutilis mihi siue filius doloris mei aut filiꝰ iniq̄tatꝭ mee.
Benui: filiꝰ meꝰ vł filiatio mea
Bennui: filiꝰ reqͤscens: vł filiꝰ requictionis.
Bennun: filiꝰ seruus vł filiꝰ piscis: siue filiꝰ vnicꝰ: aut filius sempiternꝰ.
Benir: filiꝰ incendēs vel filius lucidus: seu filiꝰ luminis: aut filius igneus.
Benzoeth: filiꝰ huiꝰ pauidi: vł filius huiꝰ viuacis.
Beon: pollex vel in medio: siue iniquus murmurans aut iniquitate dolens.
Beor: impellens: siue impulsio vel iniquus luminis: aut iniquitas iracūdie.
Ber: fons vel puteus.
Bera: fons eiꝰ vł puteus eius.
Berameth: fons exaltatus vite vł puteus alti pauoris.
Berchos: fontis calix vel putei potus.
Berdan: puteus iudicans: vel fons iudicij̄.
Berea: puteus eiꝰ vł filia eius: hebreū est: ꝑiter atqꝫ syrū.
Beri: puteus meus vel putei: pluraliter.
Beria: fons domini: vel puteus domino.
Berith: fedus vł pactum.
Bernice: puteus innocēs: vł filia elegāter cōmora.
Beronice: idem est: vtrūqꝫ hoc nomen ex hebreo syroqꝫ compositum est.
Beroea: puteus eiꝰ vł filia eiꝰ.
Beroenses: filij̄ eiꝰ vł putei eiꝰ
Beroni: filia q̄: vł puteꝰ q̄s. Et hec tria nomia ex hebreo pariter syroqꝫ cōposita sunt.
Beroth: fontes: vel putei: seu fons respondens: aut puteus temporalis.
Berotha: fontes eiꝰ vł putei eiꝰ seu fons respondēs ei: aut puteus temperans eū.
Berothai: fontes mei: vł putei mei: seu fontes vulturuꝫ: aut putei deuorantes.
Berothi: fontes vel putei mei: seu fons respondēs mihi: aut puteus temperans me.
Berothite: fontales seu puteales: seu fontes r̄ndentes mihi aut putei temperantes me.
Bersa: puteus federis vel fons iuramenti.
Bersabee: fons septimꝰ vł fons iuramēti: siue puteus satiās: aut puteus saturitatꝭ.
Bersith: in capite vł in capitulo: id est genesis: que in capite olim libroꝝ posita est.
Berthan: fons altus vł puteus altissimꝰ.
Berzellai: ferrum meū vł fortitudo mea.
Besai: pinguedo mea: vł ignominiosus mihi.
Besaia: pinguis dn̄s vel ignominiosus dn̄o.
Besamath: derelinquēs vel derelictio: seu pingue donū: aut ꝯfusio donatoris.
Besamath: adeps vł defecatio
Besee: piguis vł ignominiosus
Besellam: obumbrans eos vel obumbraculū eoꝝ.
Beseleel: vmbra dei vł vmbraculū diuinū.
Besodia: angustia mēsure dn̄i: vel tribulās mensurā dn̄icā.

Besloth: pinguis: ligatus: vel ignominie declinatio:
Besor: tribulatio: vel angustia: seu carnalis: aut pelliceus.
Beth: domꝰ: vel habitaculum.
Betha: requies: vł reqetio: siue domꝰ eius: aut habitaculū ei.
Bethacarē: domus sterilis: vel domus eruditionis tristicie.
Bethaphaleth: domꝰ salutꝫ: vł domus viuificans: siue domꝰ excludens: aut domus mirabilis.
Bethaphe: domus erroris: vel domus mali: nō a malicia: sed ab arbore.
Bethaphe: domus oris: vel domus decipule: siue domus laquei: aut domꝰ discipule.
Bethaphna: domꝰ induēs eos vel domꝰ declinās os eorum: seu requies laborꝫ eius: aut requietio induitionis eorū.
Bethagan: domus horti: vł domus elationis.
Bethagla: domus vitule: vł domus festiuitatis eiꝰ: vel domꝰ defectionis: aut domus plangentium.
Bethaglam: domꝰ planctus: vł domus festiuitatꝫ eorū.
Bethiā: domus idoli vł domus idolatrie: siue domꝰ deuorās eos: aut domus vulturꝫ eoꝝ.
Bethaisimoth: domus deserta vł domus adducens mortem.
Bethaloth: domus campestris vel domꝰ in campestribꝰ: seu requiei vacās: aut requietionem declinans.
Betamoth: domus mortua vel domus mortaliū: seu requies mortꝫ: aut requiescēs mortuꝰ
Bethanara: domꝰ pardorū: vel domus amaritudinis: seu reqes amaricans: aut requietio pardi.
Bethanan: domꝰ doni: vel domus grē: seu reqes donoratoris: aut reqetio gratificatiōis
Bethanath: domꝰ respōdētꝫ vł humilitatꝫ: siue domꝰ vbi est respōdēs dñs: aut domꝰ vbi est gratia dei.
Bethania: domus obediētie vł domꝰ afflictionis eiꝰ: siue domus doni dñi: aut domꝰ graficata dño.
Bethanoth: domus grē: vel domus responsionis: seu domus precinens: vel domus precinentium.
Bethara: domus aque vel domus putei.
Bethara: domus electionis vel domus electa: siue domus suscitans eum: aut domus vigiliarum eius.
Betharaam: domus montiuꝫ: vel domꝰ sublimitatꝫ eorū: siue domꝰ suscitās gētē: aut domus vigilans populo.
Betharaba: domus suscitans patres: vel domus vigilās patribus.
Betharaba: domꝰ grandis: vel domꝰ multa: siue domꝰ humilis: aut domus vesprina.
Betharapha: domꝰ sanans: vel domꝰ medicine: seu reqes medici: aut requietio sanitatꝫ.
Betharā: domꝰ ire: vel domus sublimiū.
Betharam: domus decora: vel domꝰ electa: siue domꝰ suscitans gentē: aut domꝰ vigilās populo.
Betharan: domꝰ vigilās dono vł domus suscitans gratificationem.
Betharan: domus ire: vł domꝰ arche: siue domus mōtiū: aut domus ascensus humiliū.
Bethasan: domus fumi: vel domus delicti: siue domꝰ tollēs donū: aut domꝰ plasmata grē
Bethasan: domꝰ deponens vel domꝰ deposita: siue domꝰ deponēs domū: aut domꝰ deposita gratie.
Bethauen: domꝰ idolatra: vel domus inutilis.
Bethara: domus fontis eius: vł domus putei eius.
Bethberai: domꝰ putei: vel domus in lumine meo.
Bethebesse: domꝰ ꝯfusa: vel domus pinguedinis.
Betheachon: domus sculpta: vel domus sculpture.
Bethear: domus agni: vel domus cognitionis.
Betheur: domus frigida: vł lapis adiutoriȷ̄.
Bethdagari: domus tritici: vel domus frumenti.
Bethdagon: domus piscꝫ tristꝫ vel domꝰ pisciū tristicie.
Bethe: domus eius: vel habitaculum.
Bethel: domus dei vel habitaculum dei.
Bethemelech: domꝰ vallis: vel domus ꝓfunditatꝫ: siue vterus vultus: aut vētris sustētaculū.
Bethen: vēter: vel vterꝰ: seu domus fontꝫ: aut domus oculi.
Bethesimoth: domꝰ deserta: vel domus adducēs mortē.
Bethphage: domus oris: vł domus bucce: siue domꝰ oris vallis: aut domus maxille: vel labiȷ̄. Syrū est ⁊ nō hebreū.
Bethphalech: domꝰ saluās: vel domꝰ excludēs: seu domꝰ viuificans: aut domus admirabilis.
Bethphases: domus trāscēdēs vel domus transitionis.
Bethpheor: domus hiās: vł domus hiatꝰ: seu domus hians pelliciȷ̄: aut domꝰ oris pelliū.
Bethphese: domꝰ trāsiēs: vł domus trāscēdēs: siue domꝰ oris aut domus odoris florentꝫ.
Bethgadar: domꝰ muri: vł domus macerie.
Bethgamul: domus retribuēs vel domus retributionis.
Bethiesemoth: domus desideriȷ̄ dulcꝫ: vel domus desiderate dulcedinis.
Bethim: domibus: vel domus pluraliter.
Bethia: domus dñi: vel domus illuminationis.
Bethlabaoth: domus veniētiū vel domus ingredientiū.
Bethleem: domus panis: vł domus refectionis.
Bethleemite: domus panū: vel domus refectionū.
Bethlenaboth: domus venientiū: vel domus edificantiū.
Bethmacha: domus mollis: vł domus ꝯfracta: siue domꝰ percutiens: aut domus ingeniosa.

Bethmaon: domꝰ habitaculi: vel domꝰ inhabitationis.
Bethmarchabeth: domꝰ curruum: vel domꝰ quagrigarū.
Bethmarchaloth: domus q̄drigarū: vel domꝰ q̄drigantiū.
Bethmatha: domꝰ tributi: vel domꝰ humilis fori
Bethmoreth: domꝰ archani: vł domꝰ consiliū: siue domus archanorum: aut domus consiliorum.
Bethnemra: domꝰ pardorum: vł domꝰ amaricans.
Bethorabo: domꝰ humilis: vel domꝰ vesptina: siue domꝰ heremi: aut domꝰ locorū q̄ sunt iuxta inhabitabilem.
Bethoro: domꝰ ire: vel domus magistri.
Bethoron: domꝰ ire: vel domꝰ arche: siue domus mōtiū: aut domus ascensus humiliū.
Betholath: domꝰ coccinea: vel domus vermiculata.
Bethroob: domꝰ platearum: vł domus latitudinis.
Bethsabee: domus septē: vł domus iuramēti: seu domꝰ abūdātie: aut domꝰ saturitatis.
Bethsachat: domus curuātiū: vel domus singulorū.
Bethsaida: domꝰ frugū: vł domus pecudū: siue domꝰ peculialis: aut domus venatorꝝ.
Bethsamis: domꝰ solis: vel illuminationis.
Bethsamite: domꝰ solis pluraliter vel domꝰ illuminate.
Bethsan: domꝰ dormiētis vel domus securitatis: siue domꝰ abūdantie: siue domus egressionis.
Bethsemes: domꝰ solis: vel domus illuminans.
Bethsimon: domꝰ obediēs: vel domus obediētie: siue domus audiēs merorē: aut domꝰ deponens tristiciā.
Bethsimuth: domꝰ loci: vel domus locorū: siue domus mortificans: aut domus mortificationis.
Bethsur: domꝰ acerba: vel domus angustie: siue domus ꝯtinens: aut domꝰ fortitudinis.
Bethsur: domꝰ fortis vel domꝰ directa: siue domus muralis: aut domus cōtinētie.
Bethsura: domus muri eiꝰ: vel domus dirigens eū.
Bethsura: domus acerba ei: vł domus angustie eius: siue domus cōtinens eū: aut domus fortitudinis eius.
Bethsuram: domꝰ dirigēs eos vel domus muri eorum.
Bethsuram: domus robusti populi: vel domus āgustiās populū: siue domꝰ cōtinēs eos: aut domus acerbitatis eorū.
Bethula: virgo vel casta: siue domus dolēs ei: vel domꝰ parturiens eum.
Bethula: virgo dn̄i: vel casta dn̄o: siue domus dolens dn̄o: aut domus parturiēs dn̄m.
Bethurlarina: domꝰ ignis sublimis: vel incendiū ꝯsurgētis.
Betzacharam: domꝰ memorie: vel domꝰ memoratorū.
Bezech: fulgur: vel egestas: seu micās: aut ꝯtēptꝰ vanus.
Bezecha: micans ei: vel egestas eius: siue fulgurans eum: aut cōtemnēs vanitatē eius.

Hic. i. post. b.

b Iblū: librariū: vł litterati
Bithalassum: filios commiscens: vel filiorū cōmixtio.
Bithia: filia domini: vł filia dominans. Ipsa est filia pharaonis q̄ adoptauit moysen.
Bithima: filia inutilis: vł filia speciosa.
Brie: sobrius: vel moderatꝰ
Brierte: sobriū vel moderati.

Hic. o. post. b.

b Boanerges: filiū tonātes vel filiū tonitrui.
Boaneries: idem.
Bocci: vetustas: vel vetus.
Bocci: lugens: vel luctꝰ: seu vomens: vel in vomitu.
Bochian: luctus dn̄i est: vel lugens dn̄m est: seu vomēs dn̄o est: aut in vomitū dn̄i est.
Bochor: ingressus est angelus: vel primogenitꝰ mihi.
Bochorath: inclytꝰ pctō: vel primogenitꝰ tempore.
Bochri: dilectꝰ mihi: vel primogenitꝰ meꝰ.
Bochur: primogenitus: vel dilectus.
Boem: pollex eorum: vel in medio eorū.
Bon: pollex: vel in medio.
Boni: pollex meꝰ: vel in medio mei.
Bonni: digitus vel in medio.
Booz: in quo robur: vel in quo virtꝰ: siue i ipso fortitudo: aut ipse in fortudine.
Borith: fedus vel pactū.
Boses: abscisus: vł abscisio aut ipse florēs: aut i ipo floruit.
Bosphor: angustia succrescens vel tribulatio feritatis.
Bosor: tribulatio: vel āgustia: siue carneus aut pelliceus.
Bosora: tribulās eum: vel i angustia eiꝰ: siue caro eiꝰ: aut annūcians ei.
Bosori: caro: vel annūciatio: siue tribulās me: aut in angustia mea.
Bosra: in angustia: vel in tribulatione.

Hic. v. post. b.

b Vbastus: os exprimens vel labiū exprimentis.
Bugatꝰ: excelsus: vł sublimis: vł germē: vł germinās.
Buna: venit respōdēs: vł venit responsio.
Bunos: venit respōdēs: vel collis preputiorū.
Busa: ꝯfusio: vel ignominia.
Buz: despiciēs vel cōtemnens.
Buzi: cōtemptꝰ: vel despectus: seu despexit me: aut cōtemptibilis mihi.
Buzites: despectꝰ vel ꝯtēptibił.

Sequūtur interꝑtatiōes hebraicorum noim incipientium a littera. C.

c Aalaha: voces vel veloces subaudił venerunt seu ecclesia: venit: aut ecclesie aduentꝰ.
Caath: pnia: vel patiētia.
Caath: dolēs: vel dolās: seu cōponens.
Caathithe: dolētes: vel patientes: aut dentes molares.

Caathite: dolentes: vel dolātes ſiue componentes: aut dentes molares.

Cabalaam: p̄ceps vel precipitiū ſeu p̄cipitauit: aut p̄cipitabit

Cabaroth: mēoria vel ſepulchꝝ

Cabarothi: memoria mea vel ſepulchrū meuȝ: aut ſepulchra: vel memorie: plurali numero.

Cabarothi athanai: memorie deſiderij: vel ſepulchra concupiſcentie.

Cabaſan: cōgregans eos vel eccleſia eorum.

Cabratha: quaſi graue: vel quaſi elicitum.

Cad: mare: vel principiū.

Cadmoth: mare mortuum: vel principiū mortis.

Cades: trāſlata vel fons iudicij

Cades: ſancta vel mutata: ſeu mare tollens: aut principium plaſmationis.

Cadeſa: trāſferens eā: vel fons iudicij eius.

Cadeſa: ſcortū vel ſcitas eius ſiue mutata ei: aut principium plaſmationis eius.

Cadeſbarne: ſanctitas motiōis vel ſanctitas electe mutatiōis

Cadeſim: cōmutati: vel exterminati.

Cadumim: mare rubrū: vel mare antiquorū: ꝓpter antiqua q̄ facta ſunt in eo miracula.

Cadrantes: caligo: vel tenebre qđ nos ꝑ lr̄am ſuā.q.ꝛ.v.quadrantes dicimus.

Caph: incuruās vel incuruatio.

Caph: voia vel palma: ſiue manus.

Capharnaum: ager pinguedīs vel villa cōſolationis.

Capharſamala: manus ſuſcitās veſtimētū: vel oꝑatio vigilās retributionis.

Caphereta: manus robuſta: vel oꝑatio ꝑfectionis.

Caphira: expiatio: vel manꝰ diſſipata.

Cayphas: ſagax. vel īueſtigator ſiue vomēs ore: aut vomitus oris.

Caym: poſſeſſio vel lamētatio: ſiue acq̄ſitus: aut acquiſitio.

Caynā: poſſidēs ppl̄m: vel lamētatio ppl̄i: ſiue acq̄rens eos vel acquiſitio eorū.

Caynā: poſſidēs donū: vel lamētatio gr̄e: ſiue acquirēs gr̄am aut acquiſitio donationis.

Caleb: canis: vel quaſi viride: ſiue q̄ſi cor aut quaſi oē cor.

Caleph: idem.

Calitha: quaſi viridis: aut q̄uaſi omne cor.

Caliſtenes: miſeria humiliū: vel cōſūmatio reſpōſionis.

Calubi: canis meꝰ: vel quaſi viridis meꝰ: ſiue quaſi cor meū: aut quaſi oē cor meū.

Claudiꝰ: ſpes tranq̄lla: vel ſpes tranquillitatis.

Claudia: idem.

Clauthomon: locus fletus: vel locus fletuū.

Camua: ſtatio vel reſurrectio.

Camuel: ſtans deo: vel reſurrectio dei.

Camuelite: ſtantes deo: vel reſurrectiones dei.

Camon: ſtatio iniqua: vel reſurrectio inutilis.

Canna: fundū: vel calamꝰ: ſeu p̄parās vel p̄paratio. Notāduȝ itaq ꝙ noſtrū latinū cāna de lingua hebrea ſūptū ſit.

Canaā: cōmutatꝰ vel cōmutatio

Cananeus: idem.

Canath: elatio: vel zelotypia.

Cādac] cōmutās vel cōmutatio

Canden: clangor: vel recurſus: ſeu retinēs aut retentio.

Cappadocia: manꝰ tortoris vel manus exploratoris: ſeu manus dn̄o redimens: aut manꝰ redēpta dn̄o.

Cappadoces: manꝰ tortorū: vel manus exploratorū: ſiue manu redempti: dn̄o: aut manu dn̄o redimentes.

Capparis: manꝰ redempta: vel manꝰ redēptio: ſiue manꝰ tortoris: aut manꝰ exploratoris.

Capſeb: eccl̄ia vel ꝯgregatio.

Cepſeel: cōgregās deo: vel eccleſie dei.

Captor: cappadox: vel cappadocia: ſiue manꝰ tortoris: aut manus exploratoris.

Capturim: cappadoces: vel manu toquentes: ſiue manꝰ tortorū: aut manus exploratorꝝ.

Carchamis: vrbs attrectās vel ciuitas cōgregatorū

Carchan: ciuitas gr̄e: vel oppidum donationis.

Carchar: inueſtigator: vel īueſtigātes: ſiue oppidū vigilans.

Caree: caluꝰ vel caluitiens: ſiue occurrens ignis: aut occurſus igneus.

Careim: decaluās eos vel decaluatio eorū.

Cariath: vrbs murata: vel ciuitas ſeu oppidū: vel villa.

Cariathaim: ꝑfecte vocata: vel ꝑfecta vocatio: ſeu villa eorū: aut oppidū eorū.

Cariathma: villa eorū: vel ciuitas populoſa.

Cariatharbe: villa quattuor: vel ciuitas quattuor. id eſt. adam abraā yſaac ꝛ iacob: qui ibi ſepulti ſunt.

Cariathbaal: vrbs virorū vel ciuitas habens: ſeu villa deuorans: aut oppidū vetuſtū.

Cariahdēna: villa ſilens: vel villa ſilentij.

Carithari: villa deficiens vel oppidū defectionis.

Cariathiari: villa ſiluarū: vel ciuitas ſaltuū: ſeu villa deficiēs eis: aut villa defectiōis eorꝝ.

Cariathim: ciuitas maris: vel oppidum mariū.

Cariath[illegible]pher: villa pulchritudinis: vel ciuitas litterarū.

Cariachaa: ciuitas penitentie: vel oppidum patientie: ſeu villa dolentium: aut ciuitas dolatorum.

Carie: caluꝰ: vel caluitium: ſiue occurſus ignis: aut occurſus igneus.

Carioth: occurrēs igneū: vel occurſus igneꝰ: ſiue caluꝰ reſpōdens: aut caluitiū tēporale.

Carith: occurrēs ignis: vel occurſus igneus.

Carmelus: mollis: vel tel tenellus: ſiue cognoſcens circūciſionem: aut ſcia circūciſionis.

Carmelite: molles: vel tenelli: ſeu ſcientes circūciſioneȝ: aut cogniti circūcidentibꝰ.

Carmi: vinea mea: vel cognitio

mea: siue aqua agnoscēs: aut cognitio aque.
Carmite: vinee mee: vel cogniti mei: siue agnoscentes aq̄s: aut cognitiones aquaꝝ.
Carnaim: cornua: vel defensiones seu ꝯcidēs fluctuȝ: aut diuisio cōmotionis.
Carmo: cornua: vel defensio.
Carmō: cornu liquū: vł defensio inutilis: seu ꝯscidēs merētes: aut diuisio murmurantiū.
Caromel: mollities: vł teneritudo: seu cognoscēs circūcisionē aut scia circūcisionis
Caromelite: molles vł teneri: siue sciētes circūcisionē: aut cogniti circūcidentibus.
Carpū: scientē clare: vel cognoscentē ꝑspicue.
Carthago: scrutatio: vel ꝯsūmatio: seu vrbs meditās: aut ciuitas solennis.
Carthaginēses: scrutātes vł cōsūmati: seu ciues solēnes: aut vrbane meditātes.
Cartham: ꝑfecta vocatio: vł vocationē ꝑfecit: siue vrbs ppłi: aut ciuitas eorū.
Carthꝰ: ꝑfecte vocatꝰ: vł ꝑfecta vocatio: qđ apud nos meliꝰ efferł p.q. lřam: vt dicał q̄rtꝰ
Casiaia: sūmus dn̄s: vel principium dn̄i.
Caseon: dure fortes: vł duri fortitudīe: seu sūmitas inutilis: aut pricipiū murmurationis.
Casphia: sūmitas liberās dn̄m: vel principiū liberatiōis dn̄i.
Caspho: sūmitas liberās montes: vel principiū liberalis iracundie.
Casia: sūmus dn̄i: vel principiū dn̄i.
Casim: sūmitas vel principiuȝ: siue sūmitas eorū: aut principium eorū.
Casie: messis: vł mēsis: seu sūme vigilās: aut pricipiū vigilie.
Casis sūmitas viri: vel pricipiū assumptionis.
Cathat: morsus peccati: vel cōgregās tempore.
Cathet: mordens vitā: vel ꝯgregās pauide.
Cauda: clāgor robustus: vel pa-
tientia fortis.
Cauere: clēgor tube: aut clāgēs canore.
Caue: pnia: vł patiētia: seu buccina. Ex isto hebreo videł esse tractū nostrū latinū.

Hic.c.post.c.

Cedar: meror: vł tenebre seu merens: aut tenebrosus.
Cedemoth: antecedēs: vel prius siue orientalis: aut oriens.
Ceden: oriens: vel orientalis:
Cedes: ān̄cedens: vel oriētalis.
Cedma: antiq̄rū: vel ān̄cedēs: siue oriētalis: aut oriens.
Cedmonei: ān̄cedētes: vł antiqua tristicia: seu priores: aut orientales.
Cedmihel: oriens deo vel antecessio dei.
Cedron: tristis meror: vel inutilis dolor.
Celatha: cōgregatio: vel eccl̄a venit.
Cephas: petrꝰ vł firmitas. Syrum est: nō hebreū.
Cephira: expiatio: vel manꝰ dissipata.
Cephiara: expiās vigilē eiꝰ: vel manū dissipatā suscitās.
Cella: ad fundā iaciēs: vel suscitans eam: siue tollēs sibimet: aut sustollens semetipsam.
Celaia: vox dn̄i: vel extollens sibimet dn̄m.
Celastitham: vallis gigantiuȝ: vel humilitas fortiū.
Celeab: vindicās prēm: vel vindicatio patris.
Celeia: vallis dn̄i: vel cōgregatus dn̄o: seu vidicās dominū: aut vindicatio dn̄i.
Celeon: vindicās dolorē: vł vindicatio iniquitatis.
Celesyria: vindicans aram: vel vel vindicatio sublimitatꝭ.
Celethei: occidentes: vel exterminatores.
Celeuma ān̄cedēs: vel oriētale.
Celita: quasi viridis: vel eccl̄a veniens.
Celmo: vallis robusta: vel ꝯgregatio multitudinis.
Clemēs: ecclesiastes: vel contionator.
Cleophas: ꝯtionē trāscēdēs: vł cōgregatio trāseuntis.
Cleoparra: cōgregans agnitos: vel cōtionē dissoluens.
Cemhel: oriens deo: vel antecessio dei.
Cenna: zelotes: vel zelotypus.
Cenereas possidēs sectatores: vel possessio sectatorū.
Cendebꝰ: zelotes sufficiēs ad intellectū: vel zelotypus abundanter intelligens.
Cenereth: signū cithare: vel q̄si lucerna.
Ceneroth: quasi lucerne: vel citharārū signa.
Cenez: zelotypus: vel zelotes: siue possessor cōtemptꝰ: aut possessio cōtemptibilis.
Cenezi: zelotypi: vel zelotes: siue possessores cōtēpti: aut possessiones cōtemptibiles.
Ceni: es meū: vel erarꝰ meus: siue nidus meus: aut possessio mea.
Cepsam: eccl̄a: vel ꝯgregatio.
Cepsam: ꝯgregēs eos: vel venatores.
Cereas: occidēs facturā: vel exterminator plasmationis.
Cerethi: occidēdes: vel exterminatores.
Cereceus: tenebrosus: vel tenebrescens.
Creta: vocata: vel vocatio cōsūmata. Inter syrū ⁊ hebreū mixtum est.
Cretes: vocati: vł vocatione cōsūmati.
Cretenses idem.
Cesar: possidens principes: vel possessor principatꝰ.
Cesarea: possessio principis: vel possessio principalis.
Ceselethaor: possessa pricipi lucꝭ vł possessio lumis aduenietis.
Cesion: durꝰ fortitudine: vel duritia fortitudinis.
Cetheus: fixꝰ: vel abscisus: siue cōfractꝰ: aut mentꝭ excessio.
Cethim: fixi: vel abscisi: vł ꝯfracti: aut mēte excedētes.
Cethimoth: figēs tp̄us: vel abscidēs respōsionē: seu ꝯfracta tpe: aut insania respōsionis.
Cethrō: tenebre: vł thymiama.

Cethron:tenebrans eos vł thymiama eoꝝ.
Cethura:iuncta vł copulata:siue thymiama offerēs:aut mēte excedens lumini.

Hic.i.post.c.

c Ilicia:cecus vł luct⁹:siue assumptio:vł vomit⁹ eius.
Cina:lugens vel luct⁹:seu possidens aut possessio.
Cinam:lugens eos vł possidēs eos:siue luctus eoꝝ aut possessio eoꝝ.
Cineus:luctus vel possessio.
Cinei:lugētes vł possidētes.
Cinoth:lamētatio vel lamētatiōes seu lugens tempe.
Cinctus:luct⁹: vel possessio:qđ apud nos meli⁹ effert̄ p q.litteram vt dicat̄ quint⁹.
Cyprus:meror vel tristicia.
Cyprius:merens vł tristi.
Cypriarches: merens princeps vel tristicia principis:iter hebreū ⁊ grecū mixtū est.
Circ⁹:hereditās vł hereditator
Cirin⁹:heres vel hereditas:qđ apud nos melt⁹ effert̄ p q.litterā vt dicat̄ quirin⁹.
Cirene:hereditas vł hereditatō
Cirenei:heredes vł hereditātes
Cirenenses:hereditās vel hereditantes.
Crispus:sciens vel cognitio.
Cis:vir vomens vel dur⁹.
Cison:durus iniquus vł vir vomens dolorē.
Cison:letificans eos vł duritia eoꝝ:siue impegerūt i eos aut vomit⁹ murmuratiōis.
Cisij:amentes vł stupentes:seu mirātes aut admiratio.
Cithū:consciī vel plage ↄsummationis.

Hic.o.post.c.

c Oph:vocatio vł ↄclusio siue auis aut excussio.
Cobath:mordētes vł ↄgregati siue morsus aut ↄgregatio.
Cohila:inueterans aut inueteratio.
Cohilaam:inueterās pplm aut inueteratio populi.
Coho:excussio vel ꝑstolatio:siue ꝑstolans aut excutiens.
Colaia:vox facta:siue vocis factio seu vox dn̄i aut vox dn̄ica
Colaza:vox videntis vł vox fortitudinis.
Colonia:vox eorum vel reuelatio eorum.
Coloniēses:voces eoꝝ vel reuelationes eoꝝ.
Colossis:vocis facte obediens: vel voc facte obediētia.
Colossenses:voc facte obedientes:vł voc facte obediētie.
Colozai:vox fornicaria : vel fictio ductionis.
Coloes:oēs vł ↄclusio: siue iuestigantes aut ↄsūmatio.
Cōdimeus: scyphus vel phiala
Corban:donū vel oblatio
Corbana:donum eius vł oblatio eius.
Corbanā:donū grē vel oblatio gratificationis.
Corneli⁹:itelligēs circūcisiōes vel intelligētia circūcisiōis.
Cosam:diuinans vel diuinatio seu diuinans eis:aut diuinatio eorum.
Cozbi:calix immēsus vel imola mihi.

Hic.v.post.c.

Ur:gelu vel frigus.
c Cus:durus vel vomens vir.
Cutha:biuiū vel duplicitas.
Cuthei:duplices vł in biuio.
Cuba:canis vel latrator.
Cubai:canis me⁹ vł latrās mihi. Hucusqꝫ p simplicē .c.lr̄as id ē sine aspiratiōe lecta sunt principia noim. Ex hinc q̄ sequunt̄ aspiratiōe addita.i.p ch.grecū : legēda sūt. Sciendū tn̄ est ꝙ hebre⁹ ſmo nō hꝫ ch lr̄am:ſꝫ noia q̄ apud nos p hāc legunt̄:apud eos scribūt̄ p heth:que duplici aspiratiōe ꝓfertur.
Chabol:quasi germen vł quasi germinans.
Chabon:quasi intelligēs vł q̄si intelligentia.
Chabonim:liba vł crustula seu quasi intelligens eos: aut q̄si intelligentia eoꝝ.
Chaboni:manus spinarum vel aceruus spinarū:seu ꝑparantes aut ꝑparationes.
Chabor:ↄiungens vel incantator:seu cōiūctio aut incātatio
Chabul:displicitum : vel indignatio.
Chabri:quasi grauitas vł quasi elatio.
Chachon:sculpēs vł sculptura
Charsaar:fortis vir vł robusta viri suscitatio.
Chalaal:cōtecta regio cōmixtionis : vel contectio regionis fermentate.
Chalachath:pascēs vł nutriēs seu pabulū:aut nutrimētū
Chalad:pascēs martyrē:vel cōsummatio testimonij.
Chalamach:omnē fortitudinē habens:vel omnis fortitudinis habitudo.
Chalamar:omne amarū vł oīs amaritudo.
Calamath:mēsus ē vel ↄsūmauit:siue ↄsūmat⁹ aut ↄsūmatō
Chaline:oēs vel oīs:seu omēs nos:aut ↄsūmatio futura.
Chalcal:pascēs vł nutriēs:seu pabulū aut nutrimentū.
Chaldea:quasi fera vel q̄si feritas:seu quasi demoniū aut q̄si mām̄illa.
Chaldei:quasi fere vel quasi feroces:siue quasi demones aut quasi mām̄ille.
Chale:contecta regio vel cōtectio regionis.
Chaleb:canis vł q̄si viride siue q̄si cor aut q̄si omne cor.
Chalech:idem.
Chalesclum: ↄtegēs regio eos: vel ↄtecta regio eoꝝ.
Calphi:contegens regionez erroris vel contectio regionis illaqueate.
Cham:calidus vł callidus siue calor aut calliditas.
Cham:surgēs vł resurrectio seu necessitas aut necessari⁹.
Chamaal:fidelis cōmixtio vł similitudo despectionis.
Chamam:fidelis vel fidelitas: seu fidelis populo: aut fidelitas populi.
Chaman:siūs vel fidelis dono aut siūtado gratificatiōis.
Chamoam:fidelis ppl̄o:aut si-

militudo eorum.
Chamon:ſurgẽs dolor vł callidus meror ſeu callida iniq̃tas aut neceſſitas murmuratiõis
Chamos:congregãs vel cõgregatus:ſiue q̃ſi attrectans:aut q̃ſi attrectatio.
Chamnel:calens deo vel calidus dei:ſeu dei neceſſitas aut dei reſurrectio.
Chamuelite:calentes deo vł calidi dei:ſiue dõ neceſſarij aut deo reſurgentes.
Chamul:calefactus ros:vel calefactio roris.
Chamul:ſurgẽs dolor vł neceſſarie parturiẽs:ſeu calẽs dolore aut caliditas parturiẽtiū.
Chana:zelꝰ vł emulatio ſeu poſſedit eos:aut poſſeſſio eoꝝ.
Chanaan:ſuſpirãs vł motꝰ eorũ:ſiue hũilis aut negociator
Chanaan zelus ppłi vł emulãs pplm:ſiue poſſidẽs pplos aut poſſeſſio pploꝝ.
Chanaan:poſſidens donum vł emulator gr̃e.
Chanaan:erubeſcens vel reuerſus eſt:ſiue q̃ſi monentes:aut q̃ſi rñdentes.
Chanaan:pauꝑculus vł negociator ſiue poſſidens donum:aut emulator gr̃e.
Chanana:humiliãs eũ vł negocians ei:ſeu poſſidens donũ eiꝰ:aut emulator gr̃e eiꝰ.
Chananeus:poſſidens vel poſſeſſio.
Chananeꝰ:emulator vł zelotes ſiue ꝑpatꝰ aut negociator.
Chananei:poſſidentes vel poſſeſſiones.
Chananei: zelotypi vel emulatores:ſeu preparati aut negociatores.
Chanam:hũilitas vel ipe pauperculus ſiue mutabilis.
Chanã:pauꝑculꝰ meꝰ vł negociãs mihi:ſiue poſſidẽs donũ meũ:aut emulator gr̃e mee.
Chanenei:hũiles vł poſſidẽtes ſeu zelotypi aut emulatores
Chapſael:congregãs deo vł eccleſia dei.
Characha:ira furens vel foramen iraſcibile.
Charada: exercitꝰ vel caſtra filiorũ iſrael.
Charalla:ciuitas laudis vł oppidũ laudationis.
Charan:lyra vł foramẽ:ſiue furibũdus:aut iraſcibilis.
Charraz:fodiens eos vel effoſſio eorũ.
Charran:lyra vel ira ſiue furor aut foramina.
Charchath:inueſtigãs peccatũ vel inueſtigatio tpis.
Charith:diuiſio:nec cõciſio:ſiue cognitꝰ vel cognitio.
Charmamos:agnꝰ ꝯgregatus:vel agnitio q̃ſi armentũ.
Charnũ:vinea grata aut cognitio aque.
Charſena:furor abũdãs vel occurſus anguſtie.
Charcha:ꝑfecta vocatio vel ꝑfecit vocationẽ.
Charchan:ꝑfecta vocatio doni vel ꝑfecit vocationẽ gr̃e.
Chaſaloth:ſpes eoꝝ: vel q̃ſi populantes.
Chaſbi: calix in me : vel imolatio mihi:ſiue calix meus aut imolatio mea.
Caſbon:calix merorū vel imolatio iniq̃tatū:ſiue calix murmurãs aut imolatio inutił.
Chaſed:q̃ſi copulãtes vel quaſi populãtes:ſunt vero ipi chaldei mutato noie.
Chaſaleu: ſpes eius vel ſperãs in eum.
Chaſelon:fortū duritia vel fortitudine durus.
Chaſeth: meſſor vel meſſio: ſeu dure fortis:aut durus fortitudine.
Chaſphim:imolans ori:vel calici innuens.
Chaſieu:ſpes eius vel ſperans in eum.
Chaſſoim:ꝯſũmatio vł ois dolor:ſiue incẽdẽs aut incẽdiũ.
Chaſſon: ſcelꝰ vel triſticia:ſiue ꝓtectꝰ aut ꝓtectio.
Chazbi:mẽdaciũ vel iniq̃tas.
Chazib:fictio vel mẽdaciũ.
Chebron:cõiugiũ vel incantatio:ſeu vidẽs ſempiterne:aut viſio ſempiterna.
Chedel:ſignũ pauperis vel ſcientia tabularũ.
Chelbon:lactei vel albẽtes.
Chelcia:pars domini vel partiens dominꝰ.
Chelciã:pars dñi eſt vel partiens dñs eſt.
Cheliam:incẽdiũ dñi eſt vel cõſummatio dñi eſt.
Chelion:incẽdiũ vł ꝯſũmatio.
Chelimath:pars doni vł donatio partita.
Chelõ:ab initio vł ꝯſũmatio:ſiue ois dolor aut reuelatõ eoꝝ
Chelud:ſignũ deſtinans vel ſcientia.
Chenne:quaſi cithara vel quaſi lucerne.
Chenereth:ſignũ cithare vł q̃ſi lucerna.
Chennereth:idem.
Cheneroth:quaſi lucerna vł ſigna cithararũ.
Chenneroth:idem.
Chennor: canticũ vel cithara:ſeu agnitũ lumen:aut cognitio luminis.
Chereloth:viſio ſigni:vel vidiſti ſignũ.
Cherethim:diſponentes vł diſpoſitiones eorũ.
Cherethoro:cognite auferens:vel cognita ablatio.
Chermel:molle vel tenerũ ſiue agnꝰ teneri:aut cognitio circumciſionis.
Cheros:glacies vel ſolitudo.
Cherub:ſcientia multiplicata:vel ſcientie plenitudo.
Cherubin: imaculata pictura:vel ſcientia multiplicata:ſeu ſcientie plenitudo:aut q̃ſi plures ſcientie ⁊ intellectꝰ.
Cherubin:idem.
Cheſion:ꝓtegẽs vł ꝓtectio ſeu ſcelus:aut triſticia.
Cheſſiũ:ꝯſummatio vel ois dolor:ſiue incendẽs eos aut incendiũ eorũ.
Chet:ꝑcutiens vel ꝑcuſſio.
Cheththealuth:ſignũ inſanie:vel fortitudo iniq̃tatis.
Chetlis:ꝑcuſſa generatio:vel ꝑcutiens generationẽ.
Chetim:ſignati vel metum:ſeu formidãtes aut inſaniẽtes.
Chidon:ſcutũ vel clypeus.

Chiphara:expians vel expiatio ſeu catulus eiꝰ aut manꝰ diſſipati:quod autē diximꝰ catulū:leonem ſignificat:quē greci dimeon vocant.

Chilaab:vindicās patrem aut vindicatio pr̄is.

Chiſil:robuſtꝰ vel fortitudo.

Chiſloth:ſtulti ſignū vel ſtulticie ſignificatio.

Chium:vindicans eos vel vindicatio eorū.

Hic.o.poſt.ch.

c Hoa.eccleſia vel cōgregatio.

Choadad: maximuʒ vel precipuum.

Chobal:condemnans vel condemnatio.

Chobar:gratitudo vel iuxta electum.

Chodchod:carthago vł carthaginenſes.

Chodonazer:capiēs plaſma viuū:vł captura viui plaſmatꝫ.

Chodorlagomar:quaſi generatio manipuli vel q̄ſi hn̄s decorū manipulū.

Chodorlaomor:idem.

Choeleth:eccłiaſtices grece:cōcionator latine.

Chomarim:editui vł ianitores

Chomor:laceſcēs vł ꝓuocās:ſiue laceſſiōes aut ꝓuocatiōes.

Choneuias:ꝑcuſſus dn̄o vel ꝑcuſſio dn̄i.

Chobar:decaluās pr̄em vł caluaria patris.

Chore:clamans vł caluus:ſiue glacies:aut caluitiū.

Choreb:ardor vel ſiccitas: ſiue coruus:aut ſolitudo.

Choreb:mēſa vel maſſa:ſiue tēptans aut temptatio.

Chorreꝰ:iracūdus vł liber:ſiue farinatꝰ:aut de foramine.

Chorrei:liberi vł iracundi:ſiue farinati:aut de foraminibꝰ.

Choreththi: diſꝑdēs vł diſꝑſio ſeu diſſipās aut diſſipatio.

Chori:caluus meꝰ vel clamans mihi:ſiue caluitiū meum:aut glacies mea

Chorite:glacioſi mei vł clamātes mihi : ſiue calui mei aut caluities mea.

Chorei:farina vel farinatꝰ:ſeu poſt me aut foramia mea.

Chorinthus:vrbanꝰ vł ornł ipē ſeu cōuerſatio eoꝝ:aut adminiſtratio reipublice.

Chorinthij.ciues vł ꝯuerſātes ſibi:ſeu decuriones eorūʒ aut publici adminiſtratores.

Chorographia: regiōes deſcripte vł regionū deſcriptio.

Chorozai: hoc ſecretū mihi:vel hoc miniſteriū meū.

Chorozaim:idem.

Chos:calix potatio.

Choſi:calix meꝰ vł potatio mea

Choſan:calix donatꝰ vel potus gratificationis.

Choum:ꝯgregans eos vel ꝯgregatio eorū.

Chozbi:iniq̄tas vł mendaciū.

Chozabeth: iniqua domus vel mendacij habitaculū.

Hic.v.poſt.ch.

c Hub:grauitas vel condemnatio.

Chun:percutiens vel ꝑcuſſio.

Chus:ethiops vel tenebroſus.

Chuſai:niger: vel tenebroſus vultur vel deuorās.

Chuſaim:tenebrans eos vel nigredo eorū.

Chuſan:tenebrās donū vel nigredo gratificationis.

Cuſanaſathaim:tenebroſa iniq̄tas:vł nigredo impietatꝫ.

Chuſi:niger mihi: vł tenebrās me.

Chuſi:ſecretū vł ſilētiū:ſiue arcanū aut ꝓfunditas.

Chuſa:duricia iſta: vł tenebroſus iſte.

Sequunł interꝑtatiōes hebraicorum nominū incipientium a.D.littera.

Aba:cliuꝰ vel ꝓcliuū.

d Dabai:cliuus meus vel ꝓcliuiū meū

Dabath:cliuꝰ vel ꝓcliuiū.

Dabrath:oraculū vel loquela.

Daberith:oraculū fontiū vł locutio puteoꝝ.

Dabreiamin: paralypomenon grece:ꝟba dieꝝ latine.

Dabir:loquēs vel loq̄la:ſiue loquēs deo:aut oraculū dei.

Dabira:loquens ei:vel loquētia eiꝰ:ſiue loquił ei deus aut ciuitas lr̄aꝝ.

Dabri:loquēs vel locutio:ſiue oraculū vel eloquētia.

Dachar:cōpungens vel cōpunctio:ſiue cōpungentes aut cōpunctiones.

Dadan:iudicās vł iudiciū ſiue ſolitariꝰ:aut fratruelis eoꝝ.

Daea:fortis malicia vel indicium maledictionis.

Daeei:fortes maligne:vel indices maledicti.

Dapheea:adheſio vel remiſſio: ſiue adherens aut pulſatio.

Daphenen: pulſans oculus vł adheſio fontis.

Daphnim:ſignū operuʒ vel ſigni operatio.

Dagan:triticū vel frumentum ſeu piſcis donatꝰ aut piſcꝫ gratificatus.

Dagon:piſcis meroris vł piſcꝫ triſticie:ſeu piſcis iniquꝰ:aut piſcis inutilis.

Daias:fortis domino vel pauperculus dn̄i.

Dalaias:hauriēs dn̄o vel pauperculus dn̄i.

Dalaian:hauriens dn̄o eſt:vel pauꝑculus dn̄i eſt.

Dalani:egens pauꝑ vel egena pauꝑtas.

Damula:ſitula vł pauꝑcula.

Dalmatia:grandis egeſtas vel magnitudo egeſtatꝫ.

Dalmatica:grādis egeſtas vel vel magnitudo pauꝑtatꝫ.

Dalmanuta:ſitula quō pauper vel pauꝑtas req̄ſcēs ſuꝑius.

Damaim:ſanguis vł ſāguines ſeu ſanguinū vel ſanguineus

Damaris:ſilens caput vł ſilentiū capitis.

Damaſcus:ſanguis ſacci vł ſanguineus ſaccus.

Damaſcꝰ:ſanguineʒ bibēs vel ſanguinē ꝓpinās:ſiue ſāguis potꝰ aut ſanguis oſculū.

Damaſceni:ſanguinū ſacci:vel ſanguinū oſcula.

Damaſceni:ſanguinē bibētes vel ſanguinem ꝓpinātes:ſiue ſanguinū potatores: aut ſan-

guinee potationes.
Dāna: causa vel iudiciū: seu silens aut silentiū.
Dan: causa vel iudiciū.
Dana: causa eiꝰ vł iudiciū eiꝰ.
Danite: iudices vł causatores.
Daniel: causa dei vel iudicium dei: siue indicans deo: aut iudicauit me deus.
Daram: australis vł africanꝰ.
Dardabe: generatio cognita vł generatio cognitionis.
Darius: fertilł aut augmētatꝰ.
Daron: africa vł plaga australł
Dasem: frenū vł retinaculū.
Dathan: donū eorum: vł donū sufficiens.
Datheman: donū formidoloso vel doni sufficientiā accipiēs
Dauid: fortis manu: vel vultu desiderabilis.

Hic. e. post. d.

De Ebalam: delectās seclo vł delectatio secularꝭ.
Debahaseth: apes defecans vł eloquētia defecata.
Deblata: palata vł opprobriū: greco aūt ſmone deblata iouis ciuitas interꝑtatur.
Deblathaim: palate vel opprobria: seu palate eorū: aut opprobria eorū.
Debela: delectās seculo vł delectatio secularis.
Debelathaim: lateres vł masse quas solent cōpingere de recētibus ficis quas hebrei debelath nuncupant.
Debera: locutio vł vrsū timēs.
Debir: loquēs vel loq̄la siue vrsum timēs: aut vrsi timor.
Debon: sufficiēs ad intellectū vel abūdāter intelligēs.
Debongad: sufficiēs ad itellectū tēptatōis vł abūdāter intelligēs accinctū latrūculū.
Delbora: apis vł loquax: seu eloquens aut eloquētia.
Deda: adherēs vł pulsans: seu remittēs aut remissio.
Deda: plantata vł plasmata: siue subtilitas aut plasmatio.
Dedan: hoc iudiciū vel tale iudicium.
Dedana: generatio eius vel generatio eorum.
Dephea: pulsans vł adherēs: siue pulsatio aut remissio.
Delaia: hauriens dn̄m vel pauperculus dn̄i.
Delean: egens vł egestas.
Delethan: egēs vł egestas eoꝝ
Deleth: tabule aut tabularum seu pauꝑ aut ianua.
Delphon: pauꝑ facie vel egenꝰ contemplator.
Delo: ianua vel pauꝑtas.
Delthi: pauꝑ egens vł pauꝑtatis egestas.
Demas: silens vel terrenꝰ: siue silentiū aut sanguineꝰ.
Demetrius: nimiū ꝓsequēs vł vehemēter incendēs: seu fortis ad ꝓsequēduꝫ: aut robustꝰ virga deīcere.
Denna: causa vł iudiciū: seu silens aut silentiū.
Demophon: silētiū subiti meroris vł sanguineꝰ eructās.
Demon: sanguineus meror vel sufficiens iniquitas.
Demoniū: sanguineꝰ meror eis vł sufficiens iniq̄tas eoꝝ.
Denaba: iudiciū ferens vel iudiciū afferens.
Dennaba: idem.
Dēnahaba: causa pr̄is vł silentiū fraternitatꝭ.
Derben: loquens vel filiꝰ generationis.
Derbens: loquax vł generatꝰ.
Derthon: loq̄la ꝑcutiēs vł generatio ꝑcussionis.
Desan: fortꝭ elephantꝰ vł fortitudo elephantis.
Dessan: fortꝭ dignitas vel pinguedo eleuationis.
Deseth: murus vł micatio: seu pariens aut calcatio.
Deson: fortꝭ pupilla vł calcauit eā syro ſmone: hebraico autē pinguedo interꝑtał: aut cinis id est fauilla holocaustoꝝ.
Deuhel: agnoscāt deū vł agnoscitur deꝰ.

Hic. i. post. d.

D Iabolus defluēs vł deorsum: grece aūt dicitur criminator: aut clausus in ergastulo.
Diaphanes: illuminās vel dilucidum.
Diana: egritudines suscitans vł egrotationū suscitatio.
Diapsalma: ꝯcantatio: vł spūs sancti cessatio: siue amen: aut fiat: greco aūt sermone interpretał vocū distūctio.
Dibon: sufficiēs ad intellectuꝫ vel abūdanter intelligēs.
Dibongad: sufficiēs ad intellectū tēptatiōis vł abūdanł intelligēs accinctū latrūculū.
Dimaon: sufficit eis dolor vel sufficit eis meror: siue sufficientia murmuratōis eoꝝ: aut sufficientia iniq̄tatꝭ eoꝝ.
Dimona: sublimitas vł satꝭ numerans.
Dina: causa hec: vel iudicium istud.
Dinei: iudices hi vel causidici isti.
Dionysius: diiudicatꝰ vł vehementer fugiens.
Dioscore: pulchri ad tegēduꝫ: vel pulchre ꝯtegentes: sūt aut gemini castores.
Dioscorꝰ: pulchre contegēs vel pulchre ad tegendū.
Diospolis: abnuens: vel abrenunciatio.
Diotrepes: speciosus insulsus: vel decor insanies.
Disan: fortis elephantꝰ vel fortitudo elephantis.
Dison: cinis aut pinguedo seu fortꝭ pupilla aut calcatio eiꝰ.
Disine ad occidentem vel occidentalis.
Disir: quercus vel ilex.

Hic. o. post. d.

Och: cōmotꝰ siue sollicitus aut sollicitudo.
Dodan: patruus dn̄o ē: vel patruelis dn̄i.
Dodanim: patruus vł patruel
Dobec: motꝰ vel mortuus: siue sollicitꝰ aut sollicitudo.
Domim: rubra vł ascēsus rufoꝝ
Domna: silens vel silentiū.
Don: iudiciū vel iudicator.
Dor: natiuitas vł generatio.
Dorā: generans ꝑplos vt generatio ꝑplorum.
Dorchas: caprea vł damula.
Dorda: natiuitas fortis vel generatio desiderabilis.

Dormim generatus excelse: vel generatio exaltata
Dormin: generationes excelse vel generationũ exal'tatio.
Dorix: genitus furor: vel generatiōis medicamentũ.
Dorachapheth: natiuitas aduē tus hũilis: vel generatio puu li venientis.
Dosicheus: calcatio stipida: vel vnctionē formidās
Dothaim: pabulũ vel viride eorũ: siue sufficiēs defectio: aut sufficientia defectionis

Hic.v.post.d.

Udi: solitari⁹ ł fratruel
Dui dec⁹ ł pulchritudo
Duhel: decorās dñm: vł pulchritudo dei.
Duina: tacēs. vel silētium: siue gaudiũ et leticia
Durach: loq̄x: aut locutio: seu loq̄ns frat: vel locutio fris
Durā: pulchritudo vł loq̄la seu loquens populo: aut pulchritudo eorꝫ
Drusilla: generis pacifica: vel generationē pacificās

Sequit de lrā E.

Bal: vall vet⁹: vł vet⁹ vorago: seu vallis deficiēs: aut aceruus lapidum
Ebrona: trāsiēs vł trāsitio: siue trāscēdēs: aut trāsgressio
Ebrona: incantator vel incātatio: siue cōiugiũ: aut visio sempiterna
Ebroni trāsiēs mihi: vel transitio mea: siue transcendēs: aut transgressio mea.
Ebroni: trāsiēs mihi ł trāsitio mea siue ꝯiugiũ meũ: aut visio sempiterna.
Ebronite: trāscētes me: vel mihi seu trāsitus mei: aut transgressiones mee.
Ebronites: icātatores mei: vel incātationes mee: seu ꝯiugati mihi: aut vidētes semp me.
Edada: ornata vł voluptuosa.
Edema: voluptas eius vel delitiose ornata
Edemiũ: voluptates delitiose: vł ornata diuitiose
Eden: voluptas vel ornat⁹: seu diuitie: aut delitie
Edēna: voluptas pulchra vł delitie pulchre: siue ornat⁹ pulchri: aut diuitie pulchritudis
Eder: voluptas vigilie vł ornatus ꝯsurgēs: seu diuitie effuse aut delitie resurgētes.
Edes: delicias tollēs vel voluptuosa plasmatio
Edissa: delicata mulier: vel voluptuosa assumptio
Edna: voluptuosa pulchra: vel ornamētũ pulchritudinis.
Ednas: ornatũ tollēs: vł diuitiosa: plasmatio siue delicatus spēs: aut voluptuos⁹ coluber
Edom: rufus: vł fulu⁹: siue terrenus: aut sanguineus.
Edomo: rufa: vel terrena: siue rubēs: aut sanguinea
Edrax: iundatio pascit me: vel inundatio pastus mei
Edraim: iundatio malorꝫ: vel natiuitas pessimorꝫ: siue descēsio pastorꝫ: aut inundatio pabulorꝫ eorũ
Ephraim: crescēs vł auct⁹: siue augmentũ aut fertilitas
Effraemite: augētes vel aucti: siue fertiles: aut crescentes
Effra: vidēs: vel frugifera: seu fertilis: aut puluerulenta
Effrata. idem
Effratei: fertiles vel frugiferi: siue vidētes: aut puluerulēti.
Effrem: auctus vel crescēs: seu fertilis: aut fecũdus
Effron: puluis meroris vel puluis inutilis siue puluis eorũ: aut vltimo iniquitatũ
Effera: adapire: vel aptus sis.
Effa: mēsura vel effundēs: siue resolutus: aut resolutio
Effai: mēsura mea vel defectio mea: siue effundēs me: aut dissolutus mihi
Effarath: dissolutio embraculi vł effusio visiōis ꝯsumate
Ephener⁹: effundēs decorē: vł dissoluens imagines
Epher: mēsura ꝯsurgēs: vł effusus vigilĩs: siue dissolut⁹ pelliceus: aut resolutio
Efferite: effusũ vigilĩs vł mensure ꝯsurgētes: siue dissolutũ pelliceũ: aut resoluētes cōsurrectionē
Ephermestha: mēsura effũdēs variũ vel ꝯsurrectio dissoluēs varietatē.
Ephesũ: ꝯsiliũ meũ: vł aīa mea seu finis eorꝫ: aut volũtas mea in ea.
Ephesi: voluntas mea: vel anīa mea in eis seu fines eorꝫ: aut cōsiliatores mei.
Effree: fecũditas ł augmtatio.
Ephi: mēsura triũ modiorꝫ vel tres modĳ mēsurati.
Ephot: supindumentũ: vel sup humerale
Ephisiba: mēsura rectitudinis vel volũtas mea in ea

Hic.g.post.e.

Gbathan: solēne mādatũ hũile vel leta domus responsionis
Egbathanis: solēne mādatum humilis viri: vel leta domus respōsionis eiassumpte
Egeus letus vel solēnis
Egypt⁹: tenebre vel angustia: siue tribulatio coāgustās: aut coangustatio tribulationis.
Egyptiacus: tenebrosus vel angustiatus: siue tribulatiōe coangustatus: aut coangustatione tribulatus.
Egla: vitula: vł iuuēca: siue solēnis: aut festiuitas ei⁹ ipa ē michol vxor dauid q̄ genuit ei iethrā i cui⁹ ptu occubuit
Eglai: vitule vel iuuēcule: siue solēnes eis aut festiuitates eorꝫ
Eglon: vitul⁹ merorꝫ vel iuuēcul⁹ iniq̄tatꝫ: siue solēne murmur: aut festiuitas inutilis

Hic.l.post.e.

La: maledicta: vel ipsi: seu terebinthus: aut arbuscula.
Elaath: ad solũ: vel ad solitarium: siue ad vnũ: aut maledictio peccati
Elada: dei gaus vł dei testimoniũ seu maledictio fortis: aut terebinthus desiderabilis
Ellad: ad sclaꝫ vł ad sensũ: seu laus gaudij: aut dei scia: syro g̃āt smone interptat sup hāc.

Elade ascēsio vł ad ascēsū: siue dn̄i seruitus: aut maledictio testimonij.

Elam: oꝛbis vel seculū: aut postis aut supliminare.

Elā: vestibulū: vel cōpatio: seu despicēs: aut oppositio.

Elamite: oꝛbes vel secula: seu postes: aut supliminaria.

Elamite: vestibula vel cōpati: seu despiciētes: aut oppositi.

Elas maledictꝰ ipse vel faciēs operationes.

Elasa: opatio: vł ad faciendū: seu laudē faciens laudabilis plasmatio.

Ellasa: opatio ad faciēdū: siue deum sustollens: aut dei plasmatio.

Ellasar: hanc sepans: vł hec separatio siue deū declinās: aut dei declinatio.

Ellasar: laudās carcerē vł laus sustollētiū vigilātes: aut laudās plasmationē suscitātes.

Elath: vnū vł vnitas siue solitariꝰ: aut solitudo.

Elath: aulones vł terebinthꝰ: siue deo peccans: aut maledictus ipse peccatoꝛ.

Ellaue: applicās vł ꝓsecutio: siue applicabił: aut ꝓsequetur

Elbon: deo foꝛtis: vł robustus foꝛtitudine.

Elchā: ps coꝝ: vł testimonium eoꝝ: siue deo surgēs: aut dei necessarius.

Elchan: ps eoꝝ vł testimoniū eoꝝ: seu dei poꝛtionū: aut dei possessio.

Elchat: poꝛtio vł poꝛtiuncula seu poꝛtio tempis: aut poꝛtiūcula peccatoꝛis.

Elchese: aduocatio ł aduocata

Elcheseꝰ: aduocās ł aduocatꝰ

Elchesi: aduocatꝰ meꝰ: vel aduocatio mea.

Eldea: ad sciam vł de scia

Eleale: ꝯscēsio: vł ad ꝯscēsionē

Eleaman: dei mei decꝰ: vel dei mei pulchꝛitudo.

Eleazar: deꝰ meus adiutoꝛ: vel dei mei adiutoꝛiū.

Eleazarꝰ: deꝰ meus adiutoꝛ cō filij: vel deus meus adiuuans festinanter.

Eleb: deꝰ pr̄: vł dei paternitas

Elech: poꝛtio vł poꝛtiūcula.

Elechite: ꝑticule: vł poꝛtiones

Electe ascēdentes: vł ascēsiōes. siue ascendens vel ascēsio.

Ellel: laudās vł laudatio

Elem: postes: vel secła: siue vestibulū: aut supliminare coꝝ

Elama: postis eiꝰ vel seculū eiꝰ vł deū accipiēs: siue deū colēs

Elemō: scia dei: vel ascensio.

Ellenon: greci: vel grecoꝝ.

Eleon: diuinitas vł ad laboꝛātes ip̄e ē mōs oliueti de q̄ dn̄s coꝛā discipłis ascēdit in celū

Elesa: ad insulā vel ad faciendū: siue deū sustollēs: aut dei plasmatio.

Eleutherꝰ: seculū honoꝛās: vel exercituū cohabitatio.

Eliab: deꝰ meus pr̄ vel dei mei paternitas.

Eliab: vana abscōsio vł neq̄q̃ abscōditꝰ siue deꝰ meꝰ pr̄ eiꝰ aut dei mei pr̄nitas ei.

Eliachim: deus meꝰ resuscitabit: vł deꝰ meꝰ frater coꝝ.

Eliada: deꝰ meꝰ cognouit: vel deꝰ meus audiet: seu dei mei seruꝰ: aut dei mei testimoniū.

Eliade: idem.

Eliadan: deꝰ meꝰ cognouit eos vł deꝰ meꝰ audiet eos: siue deus meꝰ seruiet eis: aut deꝰ meus testificatoꝛ eoꝝ.

Eliā: deꝰ meꝰ ppłs: vel dei mei ppło: siue deꝰ meꝰ mirabił eis aut deus meꝰ miraculū eoꝝ.

Eliasub: deus meꝰ facturā incendēs: aut deus meꝰ plasmationē cōuertens.

Eliatha: deꝰ meus tu: vł deus meus veni: siue deo meo peccās: aut deo meo tempus.

Eliathā: deo meo calēs: vel dei calidus: vel deo meo surgēs: aut dei mei necessarius.

Elicu: vestibula: vel maledicti seu postes: aut supliminaria.

Eliada: deꝰ meꝰ nouit: aut scia dei mei.

Elidad: dei mei patruus vł deus meus patruelis.

Elidahe: deus meꝰ scit ipsum esse: vel deus meꝰ scit ip̄m viuere: siue deus meus nouit susceptos: aut deus meus nouit suscipiendos.

Elidelach: aceruus emissus germis vł emissio germis aceruati: siue deꝰ meꝰ scit poꝛtionē: aut deꝰ meꝰ nouit ꝑiculā.

Eliezer: deus meꝰ foꝛtis: vł deꝰ meꝰ adiutoꝛ: siue deo meo separatꝰ: aut dei mei sctificatio

Eliphal: deus meus mirabilis vel dei mei miraculū.

Eliphaleth: deus meꝰ diuidēs vel dei mei diuisio: siue deus meꝰ mirabiliter saluēs viuētes: aut deꝰ meus mirabiliter liberans pauidos.

Eliam: dei mei ppłus: vel dei mei cōgregatio.

Eliaman: deus meus donans vel deus meꝰ dn̄ans: siue deo meo donate.

Elimas: transgredi faciēs vel ad trāsgressionē ingrediens.

Elimelech: ad regē vł ad pꝛīcipē: siue dei mei regnū: aut deus meus regnatoꝛ.

Elion: excelsus vł sublimitas: siue dei doloꝛ: aut deo inutilis

Elionai: sublimis vultur vł excelsus deuoꝛatoꝛ.

Elioꝛeb: dei mei hyems aut dei mei tempestas.

Elisa: ad insulam: aut dei mei saluatio:

Elisabeth: dei mei septia vł deꝰ meus cognouit: siue dei mei iuramētū: aut dī mei saturitas

Elisaph: dei mei specula vel deus meus speculatoꝛ: siue deus meus abscondēs: aut dei mei absconsio.

Elisaph: dei mei labiū: vel dei mei vinculū: seu dei mei speculū: aut dei mei angustia.

Elisaphā: dei mei lepꝰ: vel dei mei hericiꝰ: siue dei mei speculatoꝛ: aut dei mei vinculū.

Elisahe: dei mei salus: vel deꝰ meus defendit me.

Elisama: deꝰ meus adiuuit: vł deus meus exaudiuit

Elisar: dei mei pꝛinceps vł dei mei velamē: siue pater meus foꝛti: aut pr̄ meꝰ coangustās.

Elise: dei mei salus vł dei mei ꝓtectio.

Eliſeth: dei mei ſalꝰ vł deꝰ meꝰ h eſt: ſiue deꝰ meus ſaluãs vitã: aut deꝰ ſaluans pauidos.
Eliſua: dei mei ſaluſ vł dei mei ꝓtectio.
Eliſue: idem
Eliſuer: dei mei murꝰ: vel deo meo ɔtinens: ſiue pater meuſ fortis: aut pater meuc coangustans me.
Eliud: deus meus dñs: vel deꝰ meus iſte.
Elmadan: dei mei mẽſura vel dei enumeratio.
Elmelech: dei mei regnũ: vł deus regnator.
Elmodab: dei regnatio vł dei natiuitas.
Elmodad: dei menſura: vel ad matrẽ eius ꝑcipuã.
Elmem: ɔtẽnens vł ɔtemptus.
Elmon locus vel ille: ſiue hic aut cõtemnens me.
Elmõdablathaim: cõtemnens palatas: aut cõtemptus oppꝓbriorum.
Elnatham: addẽs vł adiectio: ſiue ad dãrẽ: aut dei donatio
Elnathan: dei donatio vł deo donatus.
Elo: deo: vel deitas: ſiue exercitus eius: aut exercitus eoꝝ.
Elocuporia: turme militũ: vel opes eoꝝ.
Eloi: deꝰ meus vł deitas mea.
Eloim: deꝰ eis: vel deitas eoꝝ.
Elom: exercitũ fortitudinis: vł exercitatus fortitudine.
Elon: quercus vel roboreꝰ: ſeu regio cãpeſtris: aut exercitus fortitudinis.
Eloth: arietatio vel arietis ſignũ: ſiue deo rñdens: aut dei tempalis.
Ellathba: vana abſcõſio vł nequaq̃ abſcõditus.
Elthaci: vanus vomitus vł nequaq̃ vomens.
Elthece: ꝓferẽs vł ꝓlatio eoꝝ
Elthecem: ꝓtulit vel ꝓlatio.
Elthecen: ꝓferẽs fontẽ vel ꝓlatio oculi.
Eltholed: natiuitas vel ad natiuitatem.
Eluan: exaltatus vel exaltatio
Elud: gloriabuudus vel accipiens gloriam.
Elul: dei dolẽs vł deũ ꝑturiẽs.

Hic.m.poſt.e.

Mach: vał vł ꝓfũditaſ
Emachim: valles vel ꝓfunditates eoꝝ.
Emachuel: vallis diuina vł ꝓfunditas eoꝝ.
Emã: calidus vel accipiẽs: ſiue calor eoꝝ aut formido eoꝝ
Emath: formidãs eos: vel acceptio eoꝝ: ſiue indignãs rigide: aut indignator rigidus.
Ematheꝰ: formido eoꝝ vł accipiẽs eos: ſiue indignãs rigide: aut indignatio rigida.
Emaus: mater feſtinãs: vel deſiderium cõſilĳ.
Emma: mater vel deſideriũ.
Emmã: mater eorũ: vel deſiderans eos.
Emanuel: nobiſcũ deus vel nobiſcũ diuinitas.
Emmaus: mater feſtinans vel deſideriũ cõſilĳ.
Emathaſis: vallis cõcidẽs vel vallis conciſionis.
Emmer: verbum vel ſmo: ſiue ſermocinãs: aut ſmocinatio.
Emim: gẽtes vel ppłi: ſiue horrendi: aut terribiles.
Emmim: idem.
Emona: calor eius vel accipiens eum.
Emor: aſinus vel aſineus: ſiue loquax: aut amaricans.
Emorim: aſini vł aſinei: ſeu loquẽtes: aut amaricati.
Emorith: mater lux mea vł deſiderans deſideriũ.

Hic.n.poſt.e.

Na: fons vel oculus.
Ena: ecce hec ſunt: vł ecce oculus ſiue fõs ei: aut oculus eius.
Enach: fortis vel potens: ſiue gigas aut terribilis.
Enachim: fortes vel potentes ſeu gigãtes: aut terribiles.
Enada: fons acutus: vel oculi exacutio: ſiue fons ſufficiens aut oculus teſtimonĳ.
Enadda: idem
Enadab: fons ſpontaneus vel vel oculus volũtarius
Enadan: oculus iudicans: vel oculus iudicĳ.
Enagallim: fons triſticie: vel oculus vituloꝝ.
Enai: fons meꝰ vł oculꝰ meus
Enaim: ecce hec ſunt: vel ecce ſunt oculi: ſiue fontes eorum aut oculi eoꝝ.
Enan: nubes: vel ecce hec ſunt ſiue fõtes eoꝝ: aut oculi eoꝝ.
Enarrath: ecce ɔcepit: vel ecce conceptio.
Enathan: ad dãtẽ vł deo dãte ſiue fons datus eis: aut oculus donationis eoꝝ.
Enathon: dãs grãm vł dantis grã: ſiue fons datꝰ iniquus: aut oculus datus reſpõſioni.
Encenia: renouata dedicatio: vel renouamia dedicationis.
Endad: fons ſolitarius: vł oculus ſubtilis.
Endor: fons generationis: vel oculus naturalis.
Encã: ecce iſta: vł ecce hec ſũt.
Eneas: paup vel miſer ſiue reſpõdens aut reſponſio
Engaddi: fons hedi: vel oculꝰ temptationis.
Engallim: fons mũdãs vł oculus trãſmigrãs: ſiue fons reuelationis: aut oclus trãſmigrationis.
Engãni: fons horti: vel oculus electionis
Engãnim: fons hortoꝝ: vł oculus elationis coꝝ
Enihel: grã mea deo: vel gratia mea dei.
Enoch: dedicauit: vel dedicatio: ſiue edificans: aut cũ deo ambulans
Enochite: dedicãtes: vel dedicauerũt: ſiue edificantes: aut cũ deo ambulãtes
Enom: ecce ſũt vel ecce hec ſũt ſeu fons robuſtus: aut oculus fortitudinis.
Enon: curſus meroris: vel oculus meroris: ſeu fons triſticie aut fons murmuratiõis
Ennon: curſus meroris vł oculus iniquus: ſeu fons triſticie aut fons murmuratiõis
Enos: hõ deſperatus: ſeu inuocans aut violentus.
Enremon: fons cõgregans vel

oculus ſublimis.
Enſaines: fons ſolis vel ocul⁹
mandans humilia.

Dic.p.poſt.e.

Paſras: creſcēs vel au-
gmētū: ſiue frugifer aut
equidē videns.
Epafroditon: fertile: vel frugi-
ferū ſeu fecūditas.
Epafroditus: frugifer: aut fecū
dus ſeu fertilis: aut fecūditas
Epicinia: ſupra luctū: vł ſupra
lugētia.
Epicurei: ſupra cutē vel ſupra
curantes.
Eponechon: ſupra vel ſupindu
mentū.

Dic.r.poſt.e.

Ran: vacue fecit: vel va
cuefactio.
Eraſt⁹: frater me⁹ vidēs
vel fris mei viſio: ſatȝ abſur-
dū vocabulū figuratū.
Ereth: vigil vita: vł effuſus pa
uore.
Ergab: lapis vel lapideus.
Erioth: ebrietas: vł ſolitudinē
Erma: anathema meroris: vel
anathema triſticie.
Erman: auferēs: vel ablatio vł
anathema nrm: aut anathe-
matizatio gře.
Ermen: anathema triſticie vł
anathematizās merorē.
Erohon: dolor vel dolorū: ſiue
in facie eorū: aut ī facie dolorū

Dic.ſ.poſt.e.

Saan: ɔfirmās vł inni-
tēs: ſiue ſuſtollēs grām
aut plaſmatio donatiōȝ
Eſabā: ignis ī eo vł ignis ī eis
Eſaham: ɔfirmo: vel innitor: ſeu
innitens: aut ɔfirmatus.
Eſahim: volūtas meroris: vel
voluntas fortitudinis.
Eſai: incenſū: vł inſule libatio
Eſſai: idem
Eſſaion: voluntas meroris vł
cōſiliū triſticie.
Eſaon: idem
Eſaminai: innitens mihi vł cō
firmatio mea.
Eſaougaber: volūtas vel iuue
nilis ſeu fortis operatio: aut cō
ſiliū ɔfortare triſticie
Eſau: faciens vel factura
Eſau vanus vel fruſtra: ſiue ru
bens aut aceru⁹ lapidū
Eſbaai: ignis maritus vel lig-
nea maritatio.
Eſbā: ignis ī eo: vel ignis ī eis
Eſben: vētus vel flat⁹: ſiue ig-
nis vanus: aut ignis vetus.
Eſbon: flatus meroris vel cin-
gulū triſticie.
Eſcha: ɔtemnens vel habitans
deſpectionē.
Eſchani: cōtemnentes: vel ha-
bitātes deſpectionē
Eſchaboth: ve glie: vel cecidit
glia: ſeu ve glorioſo: aut glia-
tio habet occaſum.
Eſchol: botr⁹ vel ignis oīs ſeu
tot⁹ ignis: aut tot⁹ igneus
Eſda: miſericors: vł miſcdia.
Eſdod: effuſio: vel incendiū.
Eſdon: incēdia vel incenden-
tes: ſiue ignis patruelis: aut
aut ignis patrui mei.
Eſdras: adiutor: vel auxiliū: ſi
ue miſericordia dñi: aut miſe
ricordia matutina.
Eſdrelon: miſericordia dei vel
miſericordia mea deus meus.
Eſdrin: adiuuās merētes: vel
miſericors iniquitatibus.
Eſebon: cingulū triſticie vel co
gitatio meroris.
Eſel: vicinus vel vicinitas.
Eſeli: vicinus meus vel vicini
tas mea.
Eſelian: ꝓpe dñs ē: vel dño ꝓ-
pinquans eſt.
Eſemel: gēma vel electrū.
Eſer: plaſma vel electio.
Eſphara: facturam agiens vel
vel plaſmatio regiōis
Eſſi: vicin⁹ meus vł vicinitas
mea ſeu factura laborās: aut
plaſmatio laborioſa.
Eſinona: feſtinās vł feſtinatio.
Eſna: ignis vel fecundans: ſeu
ediſſerēs: aut ediſſertio
Eſrai: indigena: vel orientalis
Eſrihel: auxiliū dei: vel auxilia
tus a deo.
Eſrom: ſagittā vidēs vel ſagit
ta viſionis: ſiue iraſcēs fortis
iaculo gregum.
Eſron: atriū ei⁹: vel atriū eorū.
ſiue atriū triſticie: aut atrium
iudicātis iudicia
Eſromite: ſagittā vidētes vł ſa
gitte viſionū: ſiue iraſcentes:
aut fortes iaculis gregū.
Eſronite: atria ei⁹: vel atria eo
rū: ſeu atria triſticie: aut atria
iudicātis iudicia.
Eſtha: ignis: vel cogitatio.
Eſthama: ignis manens vel co
gitatio doloris
Eſthamo: idem.
Eſthamoha: ignis manens vel
cogitatio dolorū eius.
Eſtahol: ignis gementiū vł ig-
nis parturientiū.
Eſthaholite: ignee gemētes vł
ignee parturiētes.
Eſthahome: cogitās dolorē: vł
cogitatio doloris.
Eſtahul: ignis dolentiū: vel ig-
nis parturientiū
Eſthōma: cogitās vł cogitatio
ſiue ɔcitās: aut ɔtignatio.
Eſthemo: ignis manēs vel co-
gitatio doloris.
Eſthemon: idem
Eſthemoe: feia: ł vēter mliebrȝ
Eſthon: ignis meroris: vł cogi
tatio iniquitatis

Dic.th.poſt.e.

Thai: robuſtus me⁹ vel
ꝓtectio mea
Ethaia: fortis dñs: vel
ꝓtectio dñi.
Ethalon: incunabula meroris
vel repoſitio triſticie.
Etham: fortis vel robuſt⁹ ſiue
fortȝ eorū: aut ꝓtectio eorū
Ethā: aſcēdēs: ł aſcēſio: ſeu for
tis dono: aut robuſtus gře
Ethani: robuſti: vel robuſtorū:
ſeu fortes dono: aut fortes gře
Ethehel: robuſtus deo vel ꝓte
ctio dei.
Ethema: merēs: vel lugēs: ſiue
meror: aut luctus.
Ether: formido: vł incunabulū
Etheus ſtupēs vł formidās: ſi
ue ſtupidus: aut formido.
Ethi: metū vel timuerunt: ſiue
ſtupor: aut obſtupuerūt.
Ethei: metū vel timuerunt: ſeu
ſtupidi: aut obſtupuerūt
Ethim: pfectio: vel fortitudo:
ſeu fortȝ eis: aut ꝓfectio eorū.
Ethiopia: caligo vel tenebre.
Ethiopes: tenebroſi ł caligioſi
Ethnici: pagani vel gentiles.

Ethuel:robustus deo vel forti-
tudo dei.

Hic.u.post.e.

e Ua:ve vel vita:seu cala
initas:aut mater viuen
tium.

Eubolus:cohabitator vł coha
bitatio.

Euchodia:apphendēs dñm vł
apphensio dñi.

Eud:gloriabundus:aut accipi
ens gloriā.

Eudoma: apphendēs dñm vel
apphensio dñi.

Euech:est vł desiderat:seu desi
derans:aut desideraui.

Euergens: torcular pessimū vł
vera oppressio.

Eueus : fer⁹ vł pessim⁹:siue fe-
rox aut lapides colligēs.

Eufrata:frugifera vel pulueru
lenta:seu equidē vidēs:aut de
cinere veniens.

Eufratites:crescēs vł frugifer:
siue ham⁹:aut puluerulētus.

Eufrates:idem.

Eui:ve mihi aut calaitas mea.

Euith:ferales vel feroces:siue
desiderāt aut desideriuꝫ meū.

Euil:stultus vel insipiēs.

Euila:dolēs vł parturiēs:siue
stolidus aut in principio.

Euilath:idem.

Euilmerodath:stulte amar⁹ vł
insipienter amaricās.

Euim:iniqui vł iniqtas:seu ve
eis:aut calamitas eoꝝ.

Eumenis: orās viscera viri:vł
cōmiscēs ex ipis assumptū.

Eunice:honorans vel honora-
mentum.

Eupater:honoratos separans:
vel cōmiscēs separatores.

Eupolem⁹:honorās ore ꝯtusos

Eulis:cōmiscēs ora malleatoꝝ

Eurichon:ducēs inferi⁹ vł cō-
miscens deorsum.

Euthices:amens vel insulsus:
grece aūt dicit̄ fortunat⁹.

Euthicus:idem.

Hic.x.post.e.

e Xbathanis:solēne man
datum humile : vel leta
domus rīsionis.

Extasis:mente excedēs: vł mē-
tis excessio.

Hic.ꝫ.post.e.

e Zaba:hysopus vł humi
litas.

Ezabi:hysopus me⁹ vel
humilitas mea.

Ezabo:videns vel visio.

Ezazon:videns sursū vel vidēs
in supiorib⁹.

Ezead:vidēs seruiturē:vel for-
tis testificator.

Ezecha:auxiliū vel ꝯfortatio.

Ezechias:auxiliū dñi vel cōfor
tauit me dñs.

Ezel:videns deum:vel fortitu-
do dei.

Ezer:auxiliū vel fortitudo:siue
separat⁹ aut sanctificat⁹.

Ezia:vidēs dñm vel fortitudo
dñi.

Eziel:videns deum vel fortitu
do dei.

Ezion:videns dolorē vł vidēs
iniquitatem.

Ezir:sanctificans vigilem :vel
fortitudo vigilie.

Ezrael: semē dei vel atriū:siue
auxiliū dei aut auxiliat⁹ a dō

Ezrai:seminans mihi vł atriū
meum.

Ezraites:atrium meū vł semi-
nator meus.

Ezras:auxiliū vel semiator.

Ezrel:semen dei:vel auxiliator
deus

Ezri:semen meum vel auxilia-
tor meus.

Ezricham:semen meū vł auxili
ator me⁹ necessari⁹.

Ezriel:semē meū deo vł auxili-
ator meus deus.

Ezro:semen eius vł atriū eius
siue auxilians eum:aut auxi-
liatus ab eo.

Sequitur de incipienti
bus a littera. F.

f Ace:aperiens vł oris as
sumptio.

Fecee:idem

Faceia:aperiēs domino: vł as-
sumens deum.

Facia:aperiente dño vel os as-
sumens ei.

Fachud: visitās vel visitatio.

Fada:redempt⁹ vel redēptio.

Fadai:redemptus meus vel re-
demptio mea.

Fadaia:redemptus dño vel re-
demptio dñi.

Fadassur:vallat⁹ vł redemptio
fortꝭ: seu redimēs angustias:
aut redēptio acerbitatꝭ.

Fadassurite:vallati vel redem-
pti fortiter:seu redimētes an-
gustias:aut redemptiōes acer
bitatum.

Fadath:redimens tēp⁹ vel re-
demptio pctōris.

Fadias:redemptus dño vel re-
demptio dñi.

Fado:redimens eum vł redem
ptio eius.

Fadon:redimēs merētes vł re-
demptio iniquitatum.

Fagiel:occursio dei vel occur-
rit mihi deus.

Fagur:hiatus vel os pelliceū:
siue occurrens lumini:aut oc
currens incendio.

Fahad:euidens testis vel ope-
rarius vite.

Fahed:idem.

Falathi:saluator meus vel sal-
uatio mea.

Falaia:cadens dominol: vel oc
casus dñi.

Falasar:cadens princeps vł oc
casus dñi.

Faldas:cadens germen: vł rui-
na pauptatis.

Faleam:cadens pplus vł occa
sus eorum.

Falech:diuidēs vł diuisus:seu
diuisit me: aut diuisio mea.

Falel:cadens dño: vel occasus
dei.

Falesar:cadente:principe vł oc
casus carbonis.

Faleth: saluans vel saluatio:si
ue occasus vite:aut cadēs pa
uore.

Falethi:saluans me vel salua-
tio mea;seu occasus vite mee:
aut cadens pauore mei.

Falnasar:cadens princeps : vel
occasus inutilis.

Falon cadens merore vł casus
iniquitatis.

Falonites:cadens murmurās
vel casus inutilis.

Falthi:euadēs vel liberat⁹:siue
saluatori meo : aut saluatio-

ni mee.
Falthias: euadẽs a dño vł libe ratus dñi: ſeu ſaluat me dñs: aut ſalus mea dño.
Falthiel: euadẽs a dño vel libe ratus dei: ſeu ſaluat me deus: aut ſalus mea deo.
Fallu: mirabił aut admiratio.
Falluite: mirabiles aut admi rantes.
Fanuel: ↄtemplans deũ: aut fa cies dei.
Fara: ferox vel ferꝰ ſiue onager aut ferocitas.
Farri: gluto vel inſatiabił ſiue onager meꝰ aut ferocitaſ mea
Farao: nudauit virũ vł diſſipa uit eũ: ſeu denegans virũ aut diſcooperiens eũ.
Faraonechao: denudans ꝑcuſ ſus: vł diſſipãs ꝑpatoſ: ſeu de negans ꝑcuſſionẽ: aut diſco operiens ꝑparationẽ.
Faras: auctꝰ vł ſuccreſcens: ſeu diuidens aut diuiſio.
Faraſim: ſuccreſcẽs eis vel au gmentũ eoꝝ: ſeu diuidẽs eos aut diuiſio eoꝝ.
Farati: hiatꝰ vel hiauit ſeu hi ante me: aut hiatio mea.
Farathon: hiatus iniquus vel auolatꝰ triſticie.
Farenath: diſceſſio mea: vel vi tulus ſaginatꝰ.
Fares: diuidẽs vel diuiſus: ſeu diſſipans aut violentꝰ.
Fareſite: diuiſi vł diuidẽtes ſeu violenti aut diſſipãtes.
Farſar: talpa vł fodiẽs: ſeu diſ ſipans: aut diſſipatio.
Fariſei: diuiſi vł diuidẽtes: ſeu violenti aut diſſipãtes.
Farnath: diſcedẽs a me: vel vi tulus ſaginatꝰ.
Faros: violentia vł diſſipatio.
Farſandatha: onager abũdanſ donis vel feritas egreſſa ſuffi ciens.
Farſath: onager cerariꝰ vł fero citas ꝓuaricationis.
Farſathei: onagri ↄtrarij vł fe ri ꝓuaricatores.
Farſin: ſermocinans vel ſermo cinatio.
Faruda: ferocitas iudicis vł cõ ciſio iudicantis.
Farue: ferocitas vel ↄciſio.
Farurim: feroces vel cõciſi.
Faſac: trãſcẽdẽs vł trãſcẽſio: ſi ue trãſgrediẽs aut trãſgreſſio
Faſe: trãſcẽſio vł trãſitus. Pro iſto faſe: nr̃i paſca legũt.
Faſea: tranſiens eũ: vel trãſcen ſio eius.
Faſee: tranſgrediens eũ vł trãſ greſſio eius.
Faſeth: trãſgreſſor vł tranſgreſ ſus ſiue trãſgrediẽs augures: aut trãſgreſſio augurũ.
Faſelida: trãſgreſſio vtił vł trãſ grediens edificatos.
Faſeron: trãſgrediens montes meroris vel trãſgreſſio iracun die inique.
Faſpha: aperiens ſubito vł do latio aſſumptiõis.
Faſga: dolatus vel exciſus: ſiue abſciſio.
Faſor: tranſiens montes vł trã ſitio iracundie.
Faſta: tranſitꝰ veniẽs vł tran ſcenſio venientis.
Faſſur: paſtor vndiq; vel aperi ens acerbitatẽ.
Fath: clima vel plaga: velut cũ dicimꝰ ſeptentrionalis plaga vel meridiana regio.
Fathaia: clima dñi vł plaga do mino: ſiue aperiens dñs aut aut apertio dñi.
Fathmoab: aꝑiens ex pr̃e geni tos: aut aꝑtio ꝺ pr̃e genitoꝝ.
Fathiel: euadens a deo vel lati tudo dei: ſeu aperiens deꝰ aut apertio dei.
Fathuel: idem.
Fathures: decepti calcatus vel calcati deceptio: ſiue buccellã ↄfirmans.
Fau: nihil: vel ſubito: ſeu eru ctans: aut eructatio

Hic.e.poſt.f.

E: diſciplina: vel os ab ore: ſiue error: aut deci pula.

Febẽ: ore edificans vel decipu le filia.
Fedahel: redemptus deo vel re demptio dei.
Fegor: hiauit vel oris pelł: ſiue os pelliceũ aut oris hiatꝰ.
Feldas: excludens frenũ vel ex cluſio retinaculi.
Felech: ſaluatus dño vel viuifi catio dñi.
Feleias: ruina vel deiectio.
Feleth: excludẽs vel mirabilis ſeu viuiuificans aut ſaluatio
Felethe: excludens eum vel mi rabilis ei.
Felethi: ſaluans me vł mirabił mihi: ſeu excludentes: aut vi uificantes.
Felethia: ſaluatꝰ dño vł ſalua tio dñi: ſeu excludẽs dñm aut mirabilis dñs.
Felethite: excludẽtes vł ſaluati ſeu mirabiles: aut viuificati.
Felix: excludens vł ſaluatꝰ: ſeu mirabił aut viuificatꝰ.
Felicẽ: ruinã facture vł timorẽ eiꝰ. Nõ ẽ latinũ: ſed hebreũ.
Felmonialinon: ille vł iſte locꝰ ſiue neſcio q̃s aut neſcio q̃lis.
Fellon: cadẽs merore vł caſus iniquitatis.
Fellonites: cadẽs murmurans vel caſus inutilis.
Fellonem: faciem dei vel facies meam.
Felthi: euadens vel liberatus: ſeu ſaluatori meo: aut ſaluati oni mee.
Felthias: euadens a dño vel li beratus dñi: ſeu ſaluat me do minꝰ: aut ſalus mea dño.
Felgon: diuidens vel diuiſio: ſeu diſſecãs aut diſſectio.
Fenach: motꝰ vel minuens.
Fendagar: ↄuerſa generatio vł cõuerſio generatiõis.
Fenẽna: ↄuerſa vel cõuerſio.
Fenicis: nutꝰ vel abnuerũt.
Fenidũ: diſciplina aſcẽdentiũ: vel diſciplina aſcẽſiõis eoꝝ.
Feor: os iracũdũ vel diſciplina luminis ſeu erroris foramen: aut diſciplina montiũ.
Ferezeus: ſeparatio vel diſſemi natio ſiue ſeparatus aut diſſe minatus.
Ferezei: ſeparati vel diſſemina ti: ſiue ſeparantes: aut diſſemi natores.
Feros: diſſipãs vel violentꝰ ſi ue diſſipatio aut violentia.
Ferſur: violentia anguſtie: vel diſſipatio acerbitatis.

Feſe: trāſiēs vel traſcēdens: ſiue os aut odoꝛ floꝛens.
Feſſe: idem
Feſga dolatio vel ꝑſcitio: ſiue oꝛis muti aut oꝛis multi
Feſoꝛ: os nigꝝ vel erroꝛ factu re: ſiue laqueꝰ foꝛtis: aut diſci plina anguſtie.
Feſtꝰ oꝛe multoꝝ: vel os mul titudis. Et hoc latinū nomē violēter hebꝛaice figuratū ē.
Feſur: os acerbū: vel laqueꝰ: ſi ue errans robuſtus: aut diſci plina diſcretionis
Feth: aperiens vel apertio
Fetha: aperi vel apite: ſiue ape riēs eū: aut apertio eius
Fetheſte: diuidēs vel diſcoope riēs ſiue os inclināſ: aut libi cus vitulus
Fetheia: apiens dn̄m: vel aper tio domini.
Fethmoab: apiens ex pr̄e geni toꝛ: vel aptio de pr̄e genitoꝝ
Fethoꝛa: os turturis: vł oꝛe ex ploꝛans ſeu buccella luminis aut oꝛis exploꝛatio.
Fethꝛos: diſſoluēs mēſurā: vel diſſolutio menſure
Fethꝛoſim: diſſoluēs mēſuram eis: vł diſſolutio mēſure eoꝝ
Fethꝛuſim: idem.
Fethuel: aperiens deo vel lati tudo dei.
Fethuſim: aperiens eis vel lati tudo eoꝛum.
Feziel: os meum dei: vł os meū deus: ſiue os germinans deo: aut os diſcipline dei.
Feziclite: oꝛa mea dei: vel oꝛa mea deꝰ: ſiue oꝛa germināria deo aut oꝛa diſciplinaꝝ.

Hic. i. poſt. f.

f Iahiroth: coꝛ nobiliuꝫ: coꝛ nobilitatis.
Fichol: os oīſe vel os oīm.
Fiēnon: oꝛi ficto vł oꝛi eoꝝ: ſi ue ꝯfictio aut os alligatū.
Figelus: cōtrariꝰ vel occurrēs.
Figolus: os pꝛincipis vł os ꝑ cipuum.
Filadelphia: saluās herentem dn̄o vł saluās adheſionē dn̄i.
Filarches: declinās pꝛincipem vel declinatio pꝛincipis.
Filemonē: mire donatꝰ vel mi ra donatio: ſiue os panis eoꝝ aut panis oꝛis eoꝝ.
Filetꝰ: declinans vł declinatio ſiue os meū: aut caro mea.
Filippus: os lampadis vel os manuum.
Filippis: os manuuꝫ vł os lam padarum.
Filippenſes: oꝛa manuū vł oꝛa lampadarū.
Filiſtea: cecidit vel cadens po tiōe: ſeu ruina duplex: aut rui na poculi.
Filiſtijm: ceciderunt vł caden tes potione: ſeu ruina duplex aut ruina poculi.
Filogolus: oꝛe ꝑcipuus: vel os meū ei moꝛtuum.
Filethoꝛ: cadens virga vł caſus lectuli.
Finees: oꝛi parcens: ſiue os re quieuit aut oꝛi pepercit.
Finees: os mutū vł os ſilēs ſi ue os augurās aut oꝛi augu rium.
Finon: os meuꝫ inutile: vel os meū ineptū: ab oꝛe nō ab oſſe
Fiſidia: os ſonans vel oꝛis ſo nitus ſeu cognoſcēs dn̄m aut cognitio dn̄i.
Fiſon: caterua vł os pupille: ſi ue os mutatū aut oꝛi mutatō
Fithon: ſubito vł ſubitaneꝰ: ſi ue os abyſſi: aut oꝛe ꝓfūdus.
Fithonia: ſubita vel ſubitanea ſiue os abyſſi: aut oꝛis ꝓfun ditas.
Fithoniſſa: idem.
Frygia: ſcindens pecoꝛa vł ſciſ ſio pecoꝛum.
Frygenſes: ſcindentes pecoꝛa: vel ſciſſiones pecoꝛū.

Hic. o. poſt. f.

f Ocereth: euidenter occi dens vel operarius ex terminatoꝛ.
Focerethi: euidēter occidēſ me vł operariꝰ extermiatoꝛ mei.
Fodaſur: vallatio vel foꝛtis re demptio.
Foeden: oꝛe edificans vel diſci pline filius.
Fogoꝛ: hians vel hiatꝰ: ſiue os pelliū: aut os pelliceū.
Foha: h̄ aduerbiū loci vł rubꝛū ſiue ſonitꝰ: aut apparebo.
Fohij: euidēs vel operariꝰ.
Foꝛatha: ferus tempe vel fero citas peccatoꝛis.
Foꝛthomin: diuiſio ꝑfecte glo rie populi: vel diuiſio perfecta ppl̄i gloꝛioſi.
Foꝛtunatꝰ: diuidēs ꝑfecte: vel diuiſio ꝑfectionis.
Foſech: dolatio vite vel abſci ſio pauoꝛis.
Foſga: dolatio vel abſciſio ſiue os mutū vel os multū.
Fothiel: hic declinās deū.
Fohel: hic declinatio dei. Hic aduerbiū: nō ꝓnomen.

Hic. u. poſt. f.

f Uha: labia eiꝰ vł indui te eū: ſeu induitio eius: aut declinatio oꝛis eoꝝ.
Fuhabite: labia eoꝝ vł indui te eos: ſiue indumēta eoꝝ aut declinantes oꝛa eoꝝ.
Ful: addēs vel adiectio ſiue ca dens aut ruina.
Funi: os meum vel os mihi: ab oꝛe nō ab oſſe.
Funiel: os meū d̄o vł oſ meū d̄i
Fur: ſoꝛs vel vrna.
Fura: frugifer: vł lagūcula ſiue ſoꝛs eius aut vrna eius.
Furim: ſoꝛtium vel vrnaꝝ ſeu ſoꝛs eoꝝ aut vrna eoꝝ.
Futh: labia: vł induite ſiue in dumētū aut declinatio oꝛis
Futhifar: oꝛis inclinatio vł os inclinās ad deſiccandū.

Sequitur de noibus inci pientibꝰ a. G. littera.

g Aa: vallis eſtus: vel val lis eſtuās.
Gaad: abijciens ſeruituteꝫ vel reuelata teſtificatio.
Gaad: abiectio vł reuelatio.
Gaala: abijciens eum vel reue latio eius.
Gaam: abijciens ppl̄m vł reue latio ppl̄i: ſeu vallis eſtꝰ eoꝛuꝫ aut vallis eſtuans eis.
Gaas: cōmotꝰ vel cōmotio.
Gaaſar: cōmota tempeſtas vel cōmotio.
Gaba: vallis vel ꝓcliuiū.
Gabaa: vall' eiꝰ vł ꝓcliuiū eiꝰ.
Gabaab: vallis patrui vel coll

patruelis:ſeu vallis teſtificans aut ꝓcliuiū ſeruiens.
Gabaath:vallis peccati vel ꝓcliuium tempale.
Gabai:vallis mea vel ꝓcliuium meum.
Gabao:vallis alta vel procliuium ſublime.
Gabaon:vallis meſticie vł procliuium iniquitatis.
Gabaonite:valles meſticie vel procliues iniquitatis.
Gabath:ſepes vel colonie:ſiue in ſepibus aut in coloniꝭs.
Gabatha:collis altus vel procliuium ſublime.
Gabathite:colles alti:vel procliuia ſublimia.
Gabathon: collis meſticie: vel ſublimitas eorū.
Gabee:collis ſublimis vel collis ſublimium.
Gabelus:vallis deꝰ feſtinās vł vel collis diuini cōſiliꝭ.
Gaber:vir vel iuuenis vł fortꝭ
Gabis:altitudo cōfuſionis:vł alta cōfuſio.
Gabli:terra allophyloꝝ:vł terra incircūciſorū.
Gabriel:virtꝰ mea deꝰ vł fortitudo dei:ſeu ꝯfortauit me deꝰ aut ꝯfortatio mea deꝰ.
Gabuam: ſublimitas vel altitudo.
Gad:ſuccinctus latro vel ſuccintus latrūculus.
Gad:tēptatio vł in euentu:ſeu feliciter:aut infortuna.
Gadite: ſuccincti latrones:vel accincti:latrunculi.
Gadite:temptati vel fortunati ſeu felices:aut in euētibꝰ.
Gadda:tēptatio vł accinctio.
Gaddam : temptatꝰ pplꝰs:vel accinctio populi.
Gaddel:hedus dei vel temptatus deus.
Gader:murus vel ſepes.
Gadera:murꝰ ei vł ſepes eius.
Gaderite:muri vł macerie.
Gaderoth:ſepes rn̄dens vł maceria temporalis.
Gadgad:cōciſio vel accinctio: ſiue nunciꝰ aut expeditꝰ.
Gaddi:hedus meus vel accinctio mea:ſiue accinctus meꝰ:
vt temptatio mea.
Gaddite:hedi mei:vel accinctiones mee : ſiue accincti mei: aut temptationes mee.
Gaddiel:temptauit me deꝰ vel accinctio mea deo.
Gaddielite:tēptati deo aut accincti dei.
Gaddis: accinctus vir vel temptationem aſſumens.
Gador: accinctio luminis:vel temptatio iracundie.
Gaer:vorago ꝯſurgens vel deuoratio reſurrectionis.
Gai: vallis vel ꝑruptū ſeu deuorans:aut vorago.
Gail: exultans vel exultatio.
Gail:valł vł colł ſeu deuoratio
Gailath:exultans tempe vł exultatio reſponſionis.
Gailoth:valles vł colles ſeu vo ragines aut deuorationes.
Galus:mobilis vł cōmotꝰ:ſeu vallenſis:aut defenſibił.
Gal:aceruus vel inuolutio.
Galaad: tumulꝰ teſtꝭ vł acerüꝰ teſtimoniꝭ : ſiue trāſmigrātes teſtes:aut trāſmigratio teſtiū
Galaadite:tumuli teſtium:vel acerui teſtimoniorum:ſiue teſtes tranſmigrantes:aut teſtium tranſmigrationes.
Galadad:vetus homo vł vetuſtas ſola.
Galadithim:vetuſte aq̄ : vł poſſeſſiones aquarū.
Galal: volutabꝝ vł volutatio.
Galali:volutabra vł volutationes:ſeu volutabrū meum:vel volutatio mea.
Galalai:volutabꝝ vulturꝭ:vel volutatio deuoratoris.
Galathamaim:aqua poſſeſſa vł aque poſſeſſio.
Galathia:magnifica vel trāſlata:ſiue trāſmigratio:aut trāſmeatio.
Galathe:magnifici vł trāſlati: ſeu trāſmeātes aut trāſmigrati
Halathenſes:idem.
Galgal:rota vel reuolutio.
Galgala:collis ꝑputioꝝ vł collis circūciſionis.
Galgala:rota eius vel reuolutio eius:ſiue volutabrum aut inuolutatio.
Galgalis:rota viri vel reuolutio aſſumptionis.
Galgalis: volutabris vel reuolutionibꝰ:ſeu rotis aut inuolutationibus.
Galilea: rota vel volubilis: ſiue tranſmeans : aut tranſmigratio facta.
Galilei:volubiles vel rotati:ſiue tranſmeantes:aut in trāſmigratione facti.
Galim:acerui lapidum: vel loca paluſtria.
Galiloth:reuolutiōes aut trāſmigratōes ſeu reuolutio tpis aut trāſmigratio rn̄dentꝭ.
Gallia:trāſferēs vel tranſlata: ſeu trāſferens tranſferētes:aut trāſlatio trāſmeantiū.
Gallim:inundatio vel reuolutio:ſiue trāſferēs eos aut trāſmigratio eorum.
Gallion:tranſferens iniq̄tatez vel tranſlatio inutilis.
Gamalias:redditio dn̄i vel retribuet mihi deus.
Gamaliel:redditio dei vł retribuet mihi deus.
Gamarias:retributio dn̄i vł retribuet mihi dn̄s.
Gamal:retribuēs vł ꝯtributio
Gamuel:retribuēs deo : vel retributio dei.
Gan:hortus vel elatio.
Ganges:hortus complutus vł elatio irrigata.
Gani:hortꝰ meꝰ vł elatio mea.
Ganim:horti vel elationes.
Gaom:vallis eſtus vł vallis cōmota:ſeu vallis eſtuans : aut vallis cōmotio
Gara:ruminās vel ꝑegrinus.
Garab:ſcabies vel ſcabioſus:ſiue incolatus multus: aut incolatus multorū.
Gareb:idem.
Gareth:alienus deſcēdens vel aliena deſcenſio.
Garizim:diuiſio vł abſciſio.
Gariz:accola vł aduena eiꝰ ſeu diuidēs eos aut ꝑſciſio eoꝝ
Garim:alienꝰ directus vł incolatus humilitatis.
Gaſpha: vallis eructuās vł cōmotio ſubita.
Gatham:tāgēs riſit vł tāgentꝭ

riſus: ſiue tactus ridētis: aut riſus tangentium.
Gather: torcular videns vel accola explorationis.
Gatheron: torcular vidēs dolorem: vel accola explorās iniq̄s.
Gatheron: torcular vidēs tpe: vel accola explorās rñſionem
Gatherothite: torcular videntes tpe: vel accole explorātes reſponſionem.
Gaulon: volutabrum: vel volutatio ſiue inuoluens eum: aut inuolutio eius.
Gaza: robuſta dñi: vl' fortitudo eiꝰ. Sciēdū tñ q̄ hoc nomen apud hebreos .g. lr̄am in principio nō habet: ſ; incipit a vocali ain: ⁊ dicit' aza non gaza: ſubtracta .g. littera.
Gazabar: robuſtus filius: vl' fortitudo filiȷ̄. Mixtum eſt ex hebreo ⁊ ſyro.
Gazan: nux vel amygdalu;: ſeu robuſtus dono: aut fortitudo gratie.
Gazara: diuidens eum: aut preſciſio eius.
Gazarias: diuidens virum vel preſciſio aſſumptionis.
Gezeei: robuſti dño: vel fortes eius.
Gazenſes: idem.
Gezem: roborans eos: vel fortitudo eorum.
Gazer: robuſte conſurgens: vel forter vigilans.
Gazera: robuſte conſurgens ei: vel fortis vigilia eius.
Gazer: preſciſus: vel diuiſus: ſiue preſciſio: aut ordinatio.
Garera: diuidēs eum vel preſciſio eius: ſiue ordinans eū: aut ordinatio eius.
Gazer: tonſor vel tonſio. Ipſe ē nabal carmeli: cuius vxorem accepit dauid.

Hic .e. poſt .g.

Eba vallis vel ꝓcliuiū.
Gebal: preruptū vel deficiens: ſiue vallis vetꝰ: aut vorago exterminans.
Gebar: fodiens filios: vel effoſſio filiorum.
Gabeeth: vallis fortitudis: vel collis teſtimnniorum.
Gebethon: vallis meſticie: vel collis merentium.
Gebin: foſſa vel effoſſio.
Gebim: foſſe: vel effoſſiones.
Geboch: lucta: vel harena ſiue puluis aut inutilis.
Gedel: accinctus deo vel maceria dei.
Geddel: temptatus deo: vel accinctio dei.
Gedelias: magnificꝰ domini: vel magnificatus domino:
Gedeon: circūiens in vtero: vel experimentum iniquitatis: ſiue temptatio humilitat; mee: aut temptatio iniquitat; eoꝝ
Gedera: ſepes vel maceria.
Geddi temptatꝰ vel accinctio.
Gedimihel: accinctio dei: vel fortunatus deo.
Geddo: accinctio vel tēptatio.
Gedor: accedens: vel applicans ſiue ſepium: aut maceriarū.
Gedori: acceſſus meus vel applicatio mea: ſiue ſepes mee: aut maceriarū mearum.
Gedud: latrūculꝰ vl' expeditꝰ ſiue accictio: aut latronū cuneꝰ
Gedur: ſepes ignea: vel maceria incendens.
Gehenna: vallis ennon: vel vallis gratuita: ſeu de valle ſunt: aut vallis triſticie.
Gelbee: volutatio: vl' decurſus ſiue aceruus pluens: aut aceruus pluuiarum.
Gelon: migrans: vel migratio.
Gelonites: tranſmigrans: vel tranſmigratio.
Gemallus: vall' ſalſa: vel vallis ſalis: ſeu mare aut amaritudo
Gemalli: idem.
Gemallite: valles ſalſe: vel valles ſalis: ſeu maria: aut amaritudines.
Gamela: vallis ſalſa: vel vallis ſalis.
Gemuel: mare dei: vl' amaricās domini.
Gennaſar: ortus principiū: vel natiuitatis initium.
Genebath: ortus filius: vel principium filiorum.
Geneſar: ortus vel principium: ſiue inita natiuitas: aut initium natiuitatis.
Geneſareth: idem.
Ganneus: ortus germinis: vel principium motionis.
Genthon: ortus reſponſionis: vel principium humilitatis.
Geon: pectus vel preruptum.
Gera: incola vel peregrinꝰ ſiue ruminans: aut incolatus.
Gerara: īcolatꝰ vl' ꝑegrinatio.
Gerra: incolatus viſio: vel ruminatione vidit.
Geraris: aduene ꝓpinquantes
Geraſeni: ſuburbani vl' coloni ibidem: ſeu incole mei: aut peregrinationes mee.
Gerreni: incole vel peregrini.
Gergeſeꝰ: ꝓpiquās aduena: vl' colonū eȷ̄ciēs ſiue colonū applicās: aut colonie applicatio
Gerian: ruminans dño eſt: vel peregrinꝰ dñi eſt.
Gerihel: ruminans deo vel peregrinus dei.
Gerimoth: timens mortem vel metuens altitudinē mortis.
Germanꝰ: ruminās q̄d conſiliū vel peregrinus complens numerum.
Geron: accola inutilis: vl' ruminans iniquitatem.
Gerſan: aduena vel alienus: ſiue ꝓfugus: aut eorū eiectio.
Gerſanite: aduene: vel alieni: ſiue ꝓfugi: aut eorū eiecti.
Gerſi: aduena dñi: vel alienus domino.
Gerſon: aduena ibi vel electio eorum.
Gerſoni: aduena meus ibi: vel eiectio mea eorum.
Gerſonni: idem.
Geſonite: aduene: ibi: vel eiecti eorum.
Geruſa: ꝑegrinatio: vel īcolatꝰ ſiue ruminās: aut ruminatio.
Grecia: incolatꝰ vl' ruminatio.
Greci: incole vel ruminantes.
Gregoriꝰ: grece: latine vigilātiꝰ
Geſbaam: defluēs vel ſedēs in pplo ſiue populus deſpiciēs: aut ppl's ſedens in tenebris.
Geſſen: terra compluta vel imber vicinꝰ: ſiue appropinquās plantationi: aut appropiquās plantationi eorum.
Geſſemani: vallis pinguis: vel

vallis pinguedinū.
Gessori: applicās lumen mihi: vel applicās dirigentē me.
Gessur: applicans lumen vł applicans dirigentē.
Gessuri: applicans lumen mihi vel applicās dirigentē me.
Gessuri: iuxta lumen: vel vicina lumini.
Gessurim: iuxta lumē meū: vel applicātes e lumine meo.
Geth: torcular: vel opprimēs.
Gethe⁹: torcular: vel opprimēs siue oppressus: aut oppressio.
Gethaan: deffuēs gens: vel despiciens pplus.
Gethaasar: humi: vel fossū: siue torcular eius: aut effossio ei⁹.
Gethai: opprimēs signū: vł torcularis cōsūmatio.
Gethaiz: torcular ppłi vł opprimēs pplm: siue applicuerunt eos: aut applicatio eorū.
Gethedelthi: torcular egenum: vel oppressio paupertatꝭ.
Gethepher: torcular separans vel oppressio disseminationis.
Gethei: opprimentes vel torcularia.
Gethma: torcular frāgēs: vł oppressio cōgregationis.
Gether: murale: vel sepes: siue murus: aut circūdatio.
Gethera: murus eius: vel circūdans eum.
Getheromon: torcular excelsū: vel oppressio sublimitatꝭ.
Gethremon: opprimēs: vel torcular malipunici.
Gehsemani: vallis pinguis vel vallis pinguedinū: siue opprimēs nomen humile: aut torcular famose auditionis.
Gethson: opprimēs pupillam: vel torcular coccineū:
Gezabel: est iter: vel est fluxus sanguinis.
Gazabel: fluxus van⁹ vł fluxus sanguines: siue cohabitatrix.
Gezem: vicinus palpatiōi vł appropinquans plātationi.
Gezphe: robustus laqueus vel fortitudo discipline.
Gezon: fluxus doloris: vel cohabitatio iniquitatꝭ.
Gezonitēs: fluēs merore vel cohabitator inutilis.

Hic. i. post. g.

Ideroth: sepes ł maceria
Giderodathai: sepes duorum: vel macerie bine.
Giezi: vallis visio: vel ꝑruptus videns.
Gigaal: redēptio vł redēptus.
Gilon: migra: vel migrans.
Gilonites: trāsmigrās: vel trāsmigratus.
Gimel: plenitudo vł retributō
Gimeth: ortus vite: vel principiuꝫ pauoris.
Gio: luctatio: vel luctare.
Gion: luctatio: vel harena.
Gir: diuisio: vel prescisio.
Gissai: sacrificās vel sacrificiū.
Guidū: inflatio: vel ascēsio.

Hic. o. post. g.

Oatha: gēs peccatrix vł populus peccatorū.
Gob: lacus vel locusta.
Godolias: magnificās dn̄m: vł magnificus dn̄i.
Godoliati: magnificentia pctī mei: vel magnific⁹ i tpe meo.
Gog: doma: vel tectu.
Gohel: ꝓpinquus deo vel redēptio.
Goim: gens: vel populi.
Golam: trāsmigrās eos: vel volutatio eorū.
Golgotha: locus calui vel loc⁹ caluarie. Syrū est nō hebreū.
Golias: trāsmigrās: vel trāsmigratio: seu reuelās eos: aut robustus eorū.
Goliath: idem est.
Golim: aceruī vł loca palustria
Gom: fouea vel decipiens: siue laqus: aut decipula.
Gomer: assūptio: vel ꝑfectio siue ꝯsūmatus: aut ꝯsūmatio.
Gomor: ꝑfectio: siue cōsolatio vel perficiēs: aut venūdatio. Mēsura est antiquorū q̄ mensura est decima ps ephi.
Gomorra: cecitas: vel seditio: seu timēs populū: timor popularꝭ. Et sciendū ꝙ hoc nomē i hebreo nō hꝫ. g. lrām: sed scribit̄ per vocalē ain: ⁊ dicit̄ gomorra.
Gonath: ort⁹ pcti: vel arrogātia tēporalis.
Goneabat: furtū filie: vł furās filiā.
Gom: orti mei: vel arrogantie mee.
Gorgias: diuidēs luctū: vel ꝑscio luctantiū.
Gortinam: ꝑscidēs dona vel diuidens castra eorū.
Gosem: applicans eos: vel appropinquās plātationi eorū.
Gosen: applicās: vel applicatio siue appropinquās palpatōi: aut appropinquās plātationi
Gosnā: applicata: vel iuxta eā: siue applicās: aut applicatio.
Goson: appropiquās palpatōi vel appropinquās plātatiōi.
Gothomel: torcular rn̄dēs deo vel oppssio applicās signo.
Gothor: murus vel circūdatio.
Gozar: amygdalū: vł nux eoꝝ. siue tōsio: aut fortitudo eorū.

Hic. v. post. g.

Uhel: ꝓpiquās deo vel redēptio dei.
Guhelite: redēptio dei: vel ꝓpinqui deo.
Gulias: ꝓpinquus dn̄o vel redemptio dn̄i.
Gun: hort⁹ meus: vel arrogantia mea.
Gunite: horti mei: vel arrogantie mee.
Gurbaal: diuidens viros: vel ꝑscisio vetustatis.

Sequit̄ de noībus incipiētibus a littera. h.

Aben: in filio vel in pricipio.
Haber: ꝑticeps: vel participatio conmisit: aut certamen inijt.
Heberite: ꝑticipes: vel ꝑticipationes: seu cōmiserūt: aut certamen inierunt.
Habi: pater me⁹: vel frater meus iste.
Habiel: pater meus de⁹: vel frater meus dn̄s.
Hachan: necessitas: vel necessarium.
Hacharan: turba vel turbatio.
Hachin: retinēs eos: vel retentio eorum.
Hachor: excelsū vel sublimitas
Hadada: testis: vel vsqꝫ ad te

ſtimonium.
Haditū:iundans peſſimos vel inundatio peſſimoꝝ.
Hadrihel: greges dei: vel aggregati deo.
Hadrin:teſtis menſure: vel inundans mēſuratio.
Hafir:terra: vł puluis: ſiue humens aut fodiens.
Haſara:taurꝰ vel vitulus: ſiue puluis eius: aut fodiens euȝ.
Haſarim: mare effodiens: vel maris effoſſio.
Haga:loquēs: vel meditans: ſiue locutio aut meditatio.
Hagegath:annūcia: vel annūciatio: ſiue accinctus: aut latrunculus.
Hagiel:aduena meus: vel incola dei.
Hailon: vita valliū quercuum vel queſtio vita roboꝛee.
Hahul:eſte dolens: vel vitā ꝑturiens.
Hai: vita valliū: vel q̄ſtio vite.
Haia: vita valliū eius: vel queſtio vite eius.
Haiam: vita valliū eoꝝ vel q̄ſtio vite eoꝝ.
Hailon: vbi erant vrſi: vel vbi vrſi ſunt.
Haiman: vita valliū mirādaꝝ vel queſtio vite mirabilis.
Hain:fons: vel oculus.
Haio: vita valliū eius: vel queſtio vite eius.
Halaa:fermentū eius: vel ꝯſternens eum.
Halac:poꝛtio: vel ꝑs mea: ſiue lubꝛicū: aut impeditio.
Halaſa:triplex: vel cōſterneta: ſiue cōſternās: aut ꝯſternatio.
Halda:depꝛecās dn̄m: vel depꝛecatio dn̄i.
Halus:fermētū: vł ꝯſternatio.
Hamar:indignās: vel furēs: ſiue furoꝛ: aut indignatio.
Hamiel: ppłus meus deo: vel ppłus meus dei.
Hamoꝛa: ppłs ſcitus: vel ppłs illuminans.
Hamul:calefactꝰ roꝛ: vel calefactio roꝛis: ſiue ppłus dolēs aut ppłus ꝑturiens.
Hamielite: calefacti roꝛes vel calefactiones irroꝛationū: ſeu ppłi dolētes: aut ppłi parturientes.
Hanā:rn̄dēs populo: vel rn̄ſio populi.
Hanan:reddens donuȝ: vel reſponſio gratie.
Hanath:reddas: vel rn̄dēs: ſeu reddidit: aut reſpōdit.
Hanebgaba:ſollicitans vel humilians: ſiue ſollicitauit: aut humiliauit.
Haniel:pauꝑ dei: vel reſpōdēs deo.
Hanon:rn̄dens meroꝛi: vł reddens iniquitatē: ſeu reddens doloꝛē: aut rn̄ſio inutilis.
Haoi:ſpinee: vel cōpūctiones.
Haoites:ſpina: vł cōpunctio.
Haphꝛon: puluis meroꝛis: vel terra inutilis.
Harada:miraculum: vel admiratio.
Harē:filiꝰ meꝰ: vel filiatio mea.
Hares: teſtatio mea: vel teſtamentum.
Harim:exaltatio: vel exaltatꝰ.
Haſarmoth: atriū moꝛtis: vel atriū anguſtie.
Haſeroth: atria: vel veſtibula: ſeu ville: aut beatitudines.
Haſon:feſtiatio: vel feſtinātes.
Harath:ramꝰ: vel diſſipatio: ſiue teſtimoniū: aut diſſipatoꝛ.
Hatharoth:circuli: vel coꝛone.
Hathoniel:rn̄dens deo vel reſpondit ei deus.
Hauna:ipſa iniq̄tas: vel ſuſceptio iniquoꝛū.
Hauan:fos: vel motio: ſiue ſubuertēs eos aut ſubuerſio eoꝝ.
Hauil:ſtulticia vel inſipientia: ſiue ſtultus: aut inſipiens.
Hauoth:ſedēs: vel cōmoꝛatio: ſeu vinculū: aut incunabula.
Haxan:claudus: vel iraſcēs: ſiue claudicās: aut claudicatio
Haxath:medicꝰ vł medicamētū
Haxia:videns: vel ꝓuiſio.
Hazaȝ:cōtinētia: vel appħēſio ſiue cōtinēs: aut appꝛehēdēs.
Hazbi:mēdaciū: vel iniq̄tas.
Hazeb:ꝑgens vel abiens: ſiue ꝓfectio: aut ꝓficiſcens.
Hazuba:deſerta: vel relicta: ſiue deſertio: aut relictio.

Hic.e.poſt.h.

E:eſſe: vel viuere.

h

He:ipſa: vel iſta: ſiue ſuſcipiens: aut ſuſceptio.
Heber: victoꝛ vel trāſiens: ſiue tranſitus: aut tranſitio.
Hebreꝰ: vincens: vel tranſitoꝛ: ſiue tranſiens: aut tranſitoꝛiꝰ
Hebion:pauperculus: vel pauper ſenſu.
Hebionite: pauꝑculi: vel pauperes ſenſu.
Hebꝛi: victoꝛ meus: vel tranſitio mea.
Hebꝛon:incātās: vel icātatio ſiue ꝯiugiū: aut viſio ſempiťna
Hebꝛonite:cōiugati vel incātores: ſiue incātationes: aut viſiones ſempiterne.
Hecethan:ipſe mēte excedens: vel iſte ſuſcipiens humilitatē.
Hedai:oꝛnatus mihi: vel voluptuoſus meus.
Heddo:pauidus ſeruitꝰ vel teſtificatoꝛ vite.
Hefer:fouea: vel pꝛecipitiū.
Heie:qui eſt: vel qui exiſtit.
Hela: vałł q̄rcus: vł maledictū.
Helai: vallis quercus mee: vel maledicta mihi.
Helam:abiectio vł ſuglimiare
Helam:oppoſiti: vel cōpoſiti.
Helon:deo gratꝰ: vel deo donatus: ſeu vallis quercꝰ: aut roboꝛatus gratia.
Helbid:dei filiꝰ vel dei excelſus
Helchal:poꝛtio: vel particula.
Helcana: dei zelus vel dei poſſeſſio.
Helcheia:ꝑs dn̄o: vel vēdicatꝰ dn̄o.
Helcheſe:aduocata: vel aduocatio.
Helcheſens:aduocans: vel aduocatus.
Helchi:partitꝰ mihi: vel vendicatio mea.
Helchian:ꝑs dn̄i eſt: vel vēdicatio dn̄i eſt.
Helchias:ꝑs dn̄i: vel vendicatus dn̄o.
Heldaa:atriū eiꝰ vł exacuēs eū.
Heldad:atriū: vel exacuēs.
Heldai:atriū meuȝ: vel acutio mea.
Heleanā: dei mei donū: vel dei mei gratia.

Heled:acceptio gloꝛie:vel accipiēs gloꝛiam.
Helem:poſtes:vel ſecka:ſeu veſtibulū:aut ſupliminare.
Heleſa:ꝯſternatio :vł ꝯſternatꝰ
Helles:exiens:vel exitio.
Helleſmoth:grece exodus:latine aūt exitus moꝛtis.
Helleth:accipēs vitā :vel ſuſceptio pauoꝛis.
Helphaal:deo excluſus:vel dei nutatio pauoꝛis:
Heli:deus meꝰ:vel deitas mea.
Helia:deꝰ dn̄s:vel dei dn̄atio.
Heliab:deꝰ meꝰ pr̄ :vel dei mei paternitas.
Helias:deꝰ dn̄s :vel dei dn̄atio ſiue aſcendens dn̄s:aut robuſtus dn̄atoꝛ.
Heliaſaph :dei mei collectio:vł dei mei cōgregatio.
Heliaſaphā:dei mei facies :vel dei mei cōuerſio.
Heliatha : deo meo peccās:vel dei mei tꝑalis.
Heliathi:deum meū vidēs:vel dei mei viſio:ſiue dei mei auxiliū:vel dei mei foꝛtitudo.
Helizel:deo meo ꝑtitus:vel dei mei particula.
Helihel :deꝰmeus deus:vel dei mei deitas.
Heliphal:deus meꝰ cadens:vel dei mei caſus.
Heliaphales:deꝰ meꝰ diuidens vel dei mei diuiſio:
Heliphalu :deꝰ meꝰ mirabilis: vel dei mei miraculū.
Heliphelec :dei mei ruina : vel dei mei deiectio.
Helihas : deꝰ meus mirabilis: vel dei mei miraculū.
Helieli:deꝰmeꝰ dei:vel dei mei: deus.
Helim:deficiēs:vel foꝛtis eoꝛū ſiue arietes:aut robuſti.
Helimaidis:dei mei ꝯtradictio vel dei mēſura ſufficiēs.
Heliodoꝛus:deo meo generās: vel dei mei ganeratio.
Helioenai :dei mei fons meus: vel dei mei oculus meus.
Heliopolis:ſol ciuiuꝫ:vel ſolis ciuitas.
Helio[illegible]b:dei mei coꝛuꝰ:vel dei mei ſolitudo : ſiue dei mei ardoꝛ:aut dei mei temptatio.
Heliſa:ad inſulam:vel deus ſaluatoꝛ.
Heliſabe:dei mei ſalus :vel dei mei defenſio ſiue dei mei iuramētū:aut dei mei abūdātia.
Heliſeus:deꝰ meꝰ ſaluatoꝛ :vel dei mei ſalutare.
Heliſu:dei mei ſalꝰ:vel dei mei ꝓtectio.
Heliu:deꝰ dn̄s :vel deꝰ dn̄atoꝛ: ſiue deꝰ meus iſte:aut deꝰmeus ipſe.
Helizer:dei mei auxiliū:vel dei mei foꝛtitudo.
Helmodan:deo natꝰvel dei natiuitas.
Helnaem:deo fidelis:vel dei requietio.
Helnathā:deo datꝰ:vel dei donatio.
Heloe:deus:vel deitas.
Helom:cōmotꝰ foꝛtiter:vel exercitatus foꝛtitudine.
Helon:exercitus foꝛtitudo:vel exercitatꝰ foꝛtitudine.
Helonite:exercitiuꝫ foꝛtitudis: vel exercitati foꝛtitudinibꝰ.
Helſaphan:deo victus :vel dei vinculū : ſiue deum ſpeculās: aut ſpeculatoꝛ dei.
Helteche:ꝓferēs:vel ꝓlatio.
Helthecen:idem.
Heltholath:atriū coccineū:vel acumen ruboꝛis.
Hemā:ꝑturbās vł ꝑturbatio:ſiue ſuſcipiēs:aut foꝛmido eoꝝ
Hemech:vallis:vel abyſſus:ſiue ꝓfundus aut ꝓfunditas.
Hen:ecce fontē:vel ecce oculū.
Henach :gigas vel foꝛtis : ſiue humilis cōſurgēs :aut humilis cōſurrectio.
Henachim:gigātes vel robuſti ſiue potētes:aut humiles cōſurgentes.
Henan:curſus meroꝛis:vel fōs triſticie.
Hennon:vallis triſticie:vł vallis interfectionis.
Her:vigilās vel pelliceꝰ:ſiue cōſurgens:aut effuſio.
Heran:vacuefactꝰ :vel vacuefaciēs:aut vacuefecit:aut vacuefactio.
Heronite:vacuefacti:vł vacuefaciētes:ſiue vacuefecerūt :aut vacuefactiones.
Heraſtus:vigilās vel effuſus:ſiue frater meus vidēs :aut fratris mei viſio.
Helchuſa:cōſurgēs mēdaciuꝫ: vel vigilia fictionis.
Herchuſei:conſurgētes mēdacio:vel vigilātes fictionibꝰ.
Hered:vigil vita :vel cōſurgēs pauoꝛe.
Heredite:vigilātes vite:vel cōſurgētes pauoꝛibus.
Herē:vigilans cis:vel reſurrectio eoꝛum.
Heri:vigilās mihi :vel reſurrectio mea.
Herias :vigilās dn̄o vel reſurrectio dn̄i.
Herite:effuſi :vel vigiles : ſiue pellicei:aut cōſurgētes:
Heritophet:vacuefaciēs os ꝓtectuꝫ:vel valefactio oꝛis ꝓtegentis.
Hermagedon:cōſurgēs tēptatio vel vigilia inhabitatiōis.
Herman:anathema meroꝛ eorum:vel anathematizatio triſticie eoꝛum.
Hermes:anathema meroꝛis:vł anathema triſticie.
Hermogenes:mons ſcrutatus vel vomens eos in valle.
Hermō :anathema meroꝛis vł anathema triſticie.
Herodes:pellibꝰgloꝛiās vel pelliceus gloꝛioſus.
Herodiani:pellibꝰ gloꝛiātes vł pellicei gloꝛioſi.
Herodias:pellibus gl̄ians :vel pellicea gloꝛioſa.
Herodiō:foꝛmido:vel pauoꝛ.
Heſdrelon :miſericoꝛdia dei vł auxiliū meū deꝰ meꝰ.
Helli:vicinus meus vel vicinitas mea.
Heſron:atriū:vel amplitudo.
Heſter:abſcōdita vel abſcōdēs ſeu eleuata in populis:aut ꝑparata in tempoꝛe.
Heth:vita vel pauoꝛ.
Hethan:fōs vł aſcēſus :ſiue pauidus dono:aut viuēs gr̄e.
Hethan:cōſūmatio vel ꝯſūmatus:ſiue auis eoꝛū:aut ſuſcipiens nauigationem.

Hetheꝰ: viuax vel pauidus: seu formidās aut stupidus.
Hethuas: pauor colubri vel vita serpentis.
Hethi: vita mea vł pauor meꝰ.

Hic. i. post. h.

h Ia: sublimis vel exaltatus.
Hiarite: sublimes vł exaltati.
Hichutinel: ipse est duplex deo vel ipse sperās in deū.
Hielon: ipse est parcēs vł ipē ē faciens: siue ipse est cōmouēs fortiter: aut ipse est excitatus fortitudine.
Hiemla: parcēs maledictio vel cōmouens accipientē.
Hierichon: ipsa possessio vel vigilantia negociationis.
Hiesana: ipse faciens dona: vł ipse parcens gratificato.
Hieu: ipse: vel est.
Hieu: parcens vel faciens siue cōmotus: aut cōmotio.
Hieus: cōmotus aut cōmotio: seu ipse est parcens aut ipē est faciens.
Hiezer: ipse est fortꝫ vel ipse est auxiliator: siue ipē est separatus: aut ipē est sanctificatꝰ
Hiezerite: ipi sūt fortes: vel ipi sunt auxiliatores: siue ipi sūt sepati aut ipi sūt sctificati.
Higal: aceruatio exaltata vł exaltationis inuolutio.
Hiel: faciens deo: vel cōmotio dei.
Hila: exaltatꝰ vel exaltatio.
Hilai: exaltatus mihi vel exaltatio mea.
Himeneus: ipse numerās festinantes: vel suscipiens ad impletionē consilij.
Hin: mēsura vł mensuratio loqntꝫ materie: siue fuit aut erit
Hir: vigilās vel vigilatꝰ ei.
Hira: fratrꝫ visio vel vigilans.
Hiram: vigilans pplo vel vigilie populi: seu viuit excelsus: aut viuens est excelse.
Hiras: frēm meū vidit: vel fris mei visio: seu vigilantē sustollens: aut vigilās plasmatiōi.
Hircanus: ꝯsurgens possessio: vel vigilia emulationis.
Hisbaal: ipse vir vetustꝰ: vł ipē vir deuorator.
Hisimiel: ipse noiatus dei: vel ipē postulatus a deo.
Hisimoth: ipē mortē adducēs: vł ipē est mortis adductio.
Hispania: accictio vł expeditio
Hispanienses: accincti vł expediti.
Hithai: cōmouens bina vł parcens duobus.
Hizadab: ipse fluens torris vel ipsa torris fluitio.
Hiziel: ipse fortis deus vel ipsa fortitudo dei.
Hismael: vir auditus a deo vel assumens auditionē dei.

Hic. o. post. h.

h Oba: incantator vel incantatio: siue dilectus: aut amplexatio.
Holda: destruēs vel discernēs mihi: siue diuerticulū meum: seu discretio aut diuerticulū
Holdai: destruēs me vł discernēs mihi siue diūticulū meū.
Holofernes: infirmitas discessionis: vel infirmans vitulū saginatum.
Homor: pplm amaricās vł populi amaricatio.
Homer: crispās vł manipulus.
Hoon: labor vł dolor: siue laborans aut dolens.
Horeb: mēsa vel massa: siue tēptatio aut temptatꝰ.
Horeb: ador vł siccitas: siue coruus aut solitudo.
Horrei: liberi vł iracūdi siue d foraminibꝰ aut farinatū.
Horim: dolor vel ira seu ve excelsa: aut ve iracūdie.
Horri: farina vł farinatus: seu post me: aut foramē meū.
Horim: fortes vel excelsi: siue gigantes aut robusti.
Horodi: maledictio sufficiens: vel maledicta sufficiēter.
Horthosiada: recte indigens testimonio: vel lumen positum testificationi.
Hosa: spes vel saluatio:

Hic. u. post. h.

h Uchac: sculpens vł sculpsit: siue sculptor: aut sculptura.
Huphim: penetral vł thalamꝰ.
Huma: festinans sibi vel manipulus.
Huri: longitudo mea: vel illuminator meus.
Hus: festinās vel ꝯsiliator.
Husam: festinans pplo vł cōsiliator populi.
Husathi: festinante me: vł festinatio mea.
Husi: festinans mihi: vel consiliator meus.

Sequitur de incipientibus a littera. I.

i A: dn̄s vel dn̄ator.
Ialehel: icipiēs laudare deū vł expectatio laudis dei
Iaalon: ilex vel quercus.
Iaamena: extremꝰ i coitu calor vł extrema coeuntꝫ delectatio
Iaan: respondens vł responsuꝫ siue responsio.
Iaare: saltus vel silua.
Iaas: fuit: vel dimidiū: siue dimidians: aut dimidiator.
Iaasel: dimidiauit deus: vł dimidiatio dei.
Iaath: expectans tempꝰ vel expectatio peccatoris.
Iaazraher: auxilium: vel auxilabitur.
Iaaziam: auxilium dn̄i vel auxiliabitur dn̄s.
Iaba: luctatio vel intelligētia.
Iabes: dolor vel dolens seu siccitas: aut exiccata.
Iabin: sapiēs vel sapiētia: siue intelligens aut intelligētia.
Iabina: sapiens dn̄s vel intelligentia domini.
Iabir: ciuitas doctrine vł ciuitas litterarum.
Iabob: puluis vel luctatꝰ siue luctans aut luctatio.
Iaboch: idem.
Iachabed: gl'ia domini vel vbi est gloria: seu est grauis: aut ē grauitudo.
Iachala: fortis eius: vel confortans eum.
Iachalia: fortꝫ dn̄s vel fortitudo domini.
Iachaz: tribulatio vł tribulatꝰ
Iachā: tribulator vł tribulatio
Iachanē: pparans firmitatem vel prepatio firmitatis.

Jachim: p̄parãs vł p̄pator siue p̄paratus aut p̄paratio.
Jachim: firmus vel firmitas.
Jachin: idem.
Jachinite: firmi vł firmitates.
Jacob: supplantator vł supplã tatio.
Jacoba: supplantans eũ vł sup plantatio eius.
Jacobꝰ: supplãtans festinantẽ vel supplantatio cõsilij.
Jachon: preparans vel p̄patio.
Jachoma: pph̄ vltio vł pph̄m vl ciscek: siue preparans dño: aut preparatio dñi.
Jadae: sciens vel scia: siue cognoscens aut cognitio.
Jadaia: sciens me: vel cognitio mea.
Jadai: sciens dominũ vł cognitio domini.
Jadasan: sciens egressum vł cognoscens abundantiã.
Jadaias: cognitus dño vel scientia domini.
Jadiel: sciens dominum vel cognitus domini.
Jado: sciens testimoniũ vel expectatio seruitutis.
Jadon: sciens dolorem vel cognitio iniquitatis.
Japhe: expectans laqueum vel expectatio discipline.
Japhe: eligens vel electio siue ostendens aut illuminatio
Japheth: latitudo vł dilatatio.
Japhia: ostẽdens vel ostẽsio: seu aperiens aut apertio.
Japhie: ostẽdens vł aperiẽs seu expectans eos aut supficies.
Jagaal: ꝓpinq̃tas vł ꝓpinquꝰ
Jagur: aduena vel colonus.
Jael: expectans deũ vel expectatio dei: aut incipiens seu carnale cõiugium.
Jahel: ascẽdẽs vel ascensio seu ascendit deꝰ aut ascensio dei.
Jahelite: expectãtes deũ vel expectationes dei: siue incipientes aut carnalia ꝯiugia.
Jahelite: ascendẽtes vel ascensiones: siue ascẽdẽtes deo aut ascensiones dei.
Jahelel: viuens deo vł expectatio dei: siue postulãs deũ: aut requiescens in deo.
Jair: vigilãs vel illumians seu illuiauit aut illuminatio.
Jairus: illuminãs vel illuminatio: siue vigilie aut vigilãtes.
Jalam: expectans humilia: vel expectator ꝑcussionis.
Jalelel: expectans deũ vł expectatio dei.
Jalech: expectans pauorem: vł expectatio vite.
Jalon: expectans dolorẽ vł expectatio iniquitatis.
Jam: mare vel dies.
Jambrij: mare lacescens vel dies amaricans.
Jami: dies plurali numero vel amaria: seu amaritudies: aut amaricationes.
Jamin: virtus vel dextera: siue asini aut asinei.
Jaminite: dextere vel virtutes: seu asini vel asinei.
Jamna: mare: vel dextera: siue marinꝰ aut vbi est signũ.
Jamne: idem.
Jamnes: marinꝰ vł vbi ẽ signũ
Jamnia: dextera domini vł vbi est signum.
Jamnite: virtutes dñi: vł in q̃bus est signum.
Jamnor; amaricans lumen vel dextera iracundie.
Jamram: mare eorũ pelliceum vel mare eorũ in capite.
Jamres: mare pelliceum vł mare in capite.
Jamsuph: mare rubrum vel dies in capite.
Jamuel: dies eius deus vel dies eius dei.
Jamuelite: dies eorum deꝰ: vel dies eorum dei.
Janai: gubernator meꝰ vel gubernatio mea.
Jamni: preparator meꝰ vel preparatio mea.
Janoa: gubernator: vel gubernatio.
Janoe: expectãs cõmotionẽ vł expectatio requietionis.
Janoe: gubernatio: vel gubernaculum.
Janon; dormitans merore: vel gubernator doloris.
Janua: requies: vł requietio.
Janũ: dormitãs vł dormitatio.
Jaod: cõfitens vel glorificans: siue cuius est frater: aut cuius est fraternitas.
Jaoe: factura fratris: vel frater dñi: siue vbi est frater aut vbi est fraternitas.
Jara: deficiens vel defectio.
Jaraia: timens dñm vel timor dñi: seu deficiens dño: aut deficiens dominus.
Jaramoth: timens mortem: vł defectio mortis.
Jare: luna: vel defectio.
Jarre: idem.
Jared: roborãs vł roboratꝰ: siue descẽdens aut ꝯtinentia.
Jareden: descensio eorũ: vel visio iudicis.
Jaree: silua vel saltus.
Jarphael: dimisit deus vel dimissio dei.
Jarphel: idem.
Jarib: vltio vł diiudicans siue vlciscens: aut diiudicatio.
Jaram: saltuũ vel siluarũ: siue mons saltuũ aut mõs siluaꝝ.
Jas: dñs vel dñator.
Jasa: factura mãdati vł factus in mãdato: siue factũ mandatũ: aut inhabitatio eius.
Jassa: dimidium vel dimidiatio: seu factũ mandatũ aut factum in mandato.
Jasaph: habitator vł habitatio siue sedens aut ꝯfidentia.
Jasahel: dimidium dei vel dimidiauit deus.
Jasen: domitor vel domatio.
Jasi: equalitas vel desideriũ.
Jasiel: equalis deo vel desiderium dei.
Jaso: factura mandati: vel factus in mandato.
Jason: desiderans vel qui mandatum fecerit.
Jasu: cõuertens vel ꝯuersio.
Jasub: reuertẽs vł reuersio siue reuocãs aut reuocatio.
Jasubite: reuertentes vł reuersi: seu reuocãtes aut reuocati.
Jathaba: peccãtes in ea vł peccatũ in eis.
Jathã: dñi ꝑfectus vel dño cõsummatꝰ: siue dñi ꝑfectio: aut dñi cõsummatio.
Jathan: dñs humilis vł dei re

sponsio:seu expectās hūilitatē: aut expectatio rn̄sionis.
Iathanael: expectās hūilē deū vel rn̄dens humilitati dei.
Ianadiath: colūba defluēs tpe vl̃ colūbaris deficiēs pctō.
Ianathi: columba: vel est. Syrum est nō hebreū.
Iaur: expectans incendium vl̃ expectatio luminis.
Iaus: expectans cōsiliū: vel expectatio festinantis.
Iazer: adiutꝰ vel adiutoriū: siue auxilians aut auxiliator.
Iazias: audiens dn̄m vl̃ auscultatio domini.
Iaziel: audiens deum: vel auscultatio dei.

Hic.b.r.c.post.i.

i Baar: mons fortꝫ vl̃ vir suscitator.
Ichaiman: ve requiescenti: vel translata est requietio.
Ichaboth: cecidit glīa vl̃ translata est gloriatio.
Ichainaan: durū habitaculū: vel ɔsolatio inhabitantꝫ.
Ichonium: dura vel vocata: siue vbi est thalamus: aut p̄paratio ɔsolationis.
Ichuthiel: spes dei vel sperans in deū

Hic.d.post.i.

i Daia: dilectus domini: vel amabilis.
Idaias: dilectus domini vel amabilis dn̄o.
Idida: dilectus dn̄i ꝓpter dn̄m vel amabilis dn̄o ꝓpter dn̄m. Ipse est salomon qui dilectus dn̄i ꝓpter dn̄m: vel amabilis dn̄o ꝓpter dominum dicitur: ꝓpter suā misericordiaꝫ scilicet gratuitā qua euꝫ diligere dignatus ē: cū vtiqꝫ dilectiōe ꝛ misericordia indignꝰ existeret quē cōstabat manzer esse ꝛ quem reprehēdit scriptura diuina pro peccato idolatrie: et īmoderato amore mulierū.
Ididia: dilectio domini vel amabilitas eius.
Idithun: saliens vel transiliēs eos.
Idor: dilectus voluntarie: vel amabilis violentia.
Iduméa: rufa vel rubea: seu terrena aut sanguinea.
Idumei: rufi vel rubei: siue terreni au sanguinei.

Hic.e.post.i.

i Eabarim: lapides transeuntes: vel aceruí lapidum transeuntium.
Iebaar: mons fortis vel electio suscitata.
Iebanias: sapiens dn̄o vel intelligentia dn̄i.
Iebee: presepiū vel exiccatio
Ieber: imitans fontem vl̃ expectatio putei.
Iebethon: vallis mesticie: vel collis merentium.
Iebgar: eligens vel electio.
Ieblaam: absortus vl̃ absortio seu absorbens populū: aut populus desipiscens.
Iebnael: edificans deo vel edificatio dei.
Ieboch: arena vel luctatio.
Iebus: presepe vel calcata: siue ɔculcans: aut cōculcatio.
Iebusei: presepe meum vel conculcatio mea.
Iebusei: presepia vl̃ ɔculcata.
Iecha: torcular vel oppressio siue opprimens aut oppressa.
Iechaa: torcular eius vl̃ opprimens eum.
Iechbaa: luctans ei: vel arena eius.
Iechda: magnificus vl̃ magnificentia.
Iechdalian: magnificus dn̄o ē vel magnificentia dn̄i est.
Iechdon: incubans populus vl̃ incubatio populi.
Iechelia: torcular laboris: vel oppressio laboriosa.
Iechenias: preparans dn̄o: vel preparatio dn̄i.
Iechimā: possedit populum: vl̃ possessio populi.
Iechimā: vindicans populum vel vindicatio populi.
Iechiman: acquirens populū: vel acquisitio populi.
Iechinaam: possidens populū: vel vindicatio populi.
Iechinā: possidens populū: vel preparatio populi.
Iechomam: idem.
Iechonias: sic factus vel p̄parator: seu preparans dn̄s: aut preparatio dn̄i.
Iechan: extēsio vel inclinatio: seu merces aut mercimoniū
Iechel: cetꝰ dei vl̃ auxiliās deū
Iechze: torcular lupi vel opprimens lupum.
Iedala: manꝰ maledicta vl̃ manus maledictionis.
Iedebos: manus maledicta tribulans: vel manus maledictionis angustiantis.
Iedeia: sciens dn̄m vl̃ cognitio domini.
Iedi: sciēs me vl̃ cognitio mea
Iediel: sciens deum vel magnificus deo.
Iedlaph: manū tollēs vel manū ad os: seu manꝰ subleuās: aut manuū subleuatio.
Ieddoa: sciēs eū vl̃ ɔgnitio eiꝰ
Iedchan: puulꝰ vl̃ minoratio
Iedri: accedēs vl̃ applicās siue accessus aut applicatio.
Ieddu: accinctꝰ vel tēptatio.
Ieddua: temptās eum: aut accinctio eius.
Iedula: manus maledicta: vel manus maledictionis.
Iephdaia: innuens domio: vel apertio dn̄i.
Iephehel: apertio dei vel aperi et deus.
Iephlad: exclusio peccati vel apertio deiectionis.
Iephleti: excludens pctm̄ meū vel apertio deiectionis mee.
Iephon: dn̄s mirabilis: vel dominus viuificatorꝝ.
Iephone: nutꝰ vel innuens.
Iephone: ānuēs vl̃ innuitio.
Iegal: ꝓpinquꝰ vl̃ redimēs seu ꝓpinquitas aut redēptio.
Iegali: ꝓpinquus mihi vel redemptio mea.
Ieglam: despiciens vl̃ despectꝰ siue ɔtemptus.
Iehel: viuens deo: vel postulatio dei: siue mutatus deo: aut expectatio dei.
Iheli: viuēs deo meo vl̃ postulatio dei mei: siue mutatꝰ deo meo: aut expectatio dei mei.
Iehi: vita vel exordium: siue requies aut postulatio.
Iehihel: vita dei vel exordium

dei:ſiue requieſcens deo: aut poſtulatio dei.
Jelada:cognoſcēs dominū vel cognitio domini.
Jeleph:manū tollēs vel manū ad os:ſiue manus ſubleuans aut manuū ſubleuatio.
Jemda:plenitudo vł circūciſio
Jemei:deꝰ meꝰ vł robur meū.
Jemias: numerus dñi vel numerabilis dño.
Jemim:robur meum vel dextra mea.
Jemla:parcens maledictio vel cōmouens accipientē.
Jemlech:numerus vite vł amaritudo pauoris.
Jemua:mare vł amara:ſiue numerus aut numerabilis.
Jemuaite:maria vł amari:ſiue numerabiles aut marini.
Jemuhel :dies eius dei:vł dies eius deus.
Jepſem:apertū nomen vł aperta auditio.
Jepta:aperiens vel apertio.
Jeptahel:aperiens deo vł apertio dei.
Jepte:aperiēs vel apertus:ſiue aperuit aut apertio.
Jepthon:apiens dolorē.
Jera:timens vel timor:ſiue miſericors:aut miſericordia.
Jeraa:timēs eū vł miſcdia eiꝰ.
Jeracho:aurugo vł demolitio.
Jeramelech: timens deū vł miſericordia dei.
Jeramahel:idem.
Jeramel:idem.
Jerameli:timens deū meū:vel miſericordia dei mei.
Jeramiel:idem.
Jeramieli:idem.
Jeraon:timores vel timebunt: ſeu timēs iniquitatē:aut miſericors merentibꝰ.
Jerapolis:iudiciū ſupiꝰ:vel ſine timore miſericors ciuitas.
Jerechaā:aurugo ppłi vł demoliens populū.
Jerebehel:iudiciū dei vel diiudicans ſupiora.
Jeremian:excelſus dño eſt : vel ſublimitas dñi eſt.
Jeremias:excelſus dño vel ſublimitas domini.

Jeremihel:excelſus dño deo:vł ſublimitas dñi dei.
Jerian:timēs inutile vl timor domini eſt.
Jerias:timens dominū vel timor domini.
Jerib:odor vel luna.
Jeribai:odor vulturis vel defectio deuoratoris.
Jericho:luna vel odor eiꝰ.
Jerichontini:odorantes eū vel deficientes ei.
Jerihel:timens deum vł timor dei.
Jerimoth:timens mortē vł metuens altitudinē mortis.
Jerimuth:idem.
Jerioth: iurgium ſigni,vł iudicij deſignatio.
Jermai: dominꝰ excelſus vł domini excelſitudo.
Jeroam:timens populū vel iudicium populi.
Jerobaal: iurgium habens vel iudicium habētis:aut iudicium ſupioris.
Jeroboal: timor viri vel timor vetuſtatis:ſiue timēs hñtem: aut timemens deuorationē.
Jeroboam:cauſa ppłi vł diuiſio:ppłi:ſiue diſcernēs populum:aut ſupiꝰ diiudicās.
Jeroboſeth:iudicās ignominiam: vł diiudicās ꝯfuſionē.
Jeron:timor vel ꝑegrinatio:ſiue timidus aut ꝑegrinus.
Jeronymꝰ:viſio pulchritudis: vel diiudicās locutiones.
Jeroſolyma: pacifica vel viſio pacis.
Jeroſolymite:pacifici vel pacē videntes.
Jerſia:aduena domini:vł alienus domino.
Jeruel:collis domini vł vallis benedictionis.
Jeruſa:ruminās vł ruminatio ſiue incolatꝰ aut ꝑegrinatio.
Jeruſalem:pacifica vel pacꝫ viſio ſiue timor ꝑfectus: aut timebit ꝑfecte.
Jeſa:vetuſtas vł planities ſiue ſaluatio aut deſideriū meū.
Jeſſa:incenſum:vel ſacrificiuꝫ: ſeu inſule ſacrificium:aut inſule holocauſtum.

Jeſſaar:incenſum ſuſcitans vł holocauſti vigilia.
Jeſſaarite:incēſa ſuſcitātes: vł vel holocauſtorū vigilie.
Jeſſai:incēſum meū vł ſacrificium meū:ſiue inſule ſacrificiū aut inſule holocauſtū.
Jeſamari:vetuſtas amara : vel deſiderij amaritudo.
Jeſan:vetuſtas vel veterās.
Jeſana:vetuſtas eius vel inueterans eum.
Jeſar: figmentum vel tribulatio:ſiue inſule ſacrificiuꝫ: aut inſule oblatio.
Jeſſar:meridies vł vnctio mea ſiue meridianus: aut methaphoricus olei.
Jeſba:collaudans: vel collaudatio.
Jeſbaā:collaudans populū vł collaudatio populi.
Jeſbachaſa:collaudās ſummū vel collaudatio principij.
Jeſbi:ē in me vł coeq̄tus mihi
Jeſbinedob:eſt i me ſpōtaneꝰ: vł coequatꝰ mihi ſpōtanee.
Jeſboch:eſt cinis vł eſt tactꝰ.
Jeſcha : tabernaculum vel vnctio eius.
Jeſſe:incendens vel incendiū: ſiue inſule libamen:aut inſule holocauſtum.
Jeſema:ſalus deſiderij:vel ſaluatio requieſcentis.
Jeſer:finxit vel plaſmauit:ſiue fictio aut plaſmatio.
Jeſerite:fictoreſ. vł plaſmatoreſ
Jeſeſi:equalis ſaluator vel deſiderium ſaluationis.
Jeſem:deſideriū vł deſideraui.
Jeſu:eq̄liſ meꝰ aut eq̄litas mea
Jeſpha:vnctio vł tabernaculū
Jeſphan:idem.
Jeſi:eq̄litas vel tabernaculū.
Jeſſi:incenſum mihi vel ſacrificium meum.
Jeſias:equalis dño vel ſalutaris domini.
Jeſiel:incenſus deo vel ſacrificium dei.
Jeſielite:incenſi deo vel ſacrificia dei.
Jeſimuth:deſideriuꝫ dulce:vel deſiderata dulcedo.
Jeſmachias : vetuſtas ꝑcuriēs

dñm vł figmētũ pcussiõis dñi.
Jesmaras: salꝰ desiderãtis dñz vel saluatio redẽptionis dñi
Jesrel: sacrificãs deo vel liberatio dei
Jesua: planities vel est desiderium meũ salus
Jesue: saluatio vel desideriũ
Jesui: equalis mihi vel equalitas mea
Jessui: desideraui vł desideriũ.
Jessuite: desiderãtes ł desideria
Jesur: dolor vł ē in dolore: siue salꝰ luminis: aut eq̃litas ignea.
Jesuri: salꝰ doloris mei vł saluatio i dolore meo: siue salꝰ illumians me: aut eq̃litas mea
esus: saluator: vł salutaris: siue salus: aut salutare
Jetha: extẽsio vel inclinatio: siue supfluẽs: aut supfluitio
Jethaam: supfluꝰ ppłs: aut superfluitas ppłi: siue inclinãs pplm: aut extensio coꝝ
Jethaba: bonitas vł declinatõ
Jethabatha: bonitas vel bonitates: seu declinauit vt veniat aut declinatio puẽtionis
Jethã: merces: vł mercimoniũ seu inclinãs eos: aut extensio eorum
Jetheba: bonitas vel declinatio venientis.
Jethebata: bonitas vel bonitates: siue declinauit vt veniat aut declinatio puentionis
Jethebeth: bona domus vel declinatio venientis
Jethela: inclinatio palme vł extensio iniquitatis
Jethen: modicũ residuũ vł modica residuitas
Jetheth: donãs vel donatio
Jethnaã: possidẽs pplm vł fluens populo
Jethra: supfluens: vel honorabilis
Jethraã: honor populi vel supfluens populo.
Jethrael: honor dei vel supfluens deo
Jethrai: honor meus: vel supfluens mihi
Jethrã: honorãs eos vel superfluus eorum
Jethran: honor dei; vel supfluitas gratie
Jethri: supfluũ vł honorabiles
Jethrites: supfluꝰ ł honorabił.
Jethro: supfluẽs vel honorabił
Jethur: vsus vel ordo siue ordinatus: aut ordinatio
Jethus: extẽsio vel sublimitas
Jeu: pcens vel cõmotio seu maleficus: aut maleficiũ
Jeu: idem
Jeusa: ipse parcens ei: vel ipsa cõmotio eius
Jeuhel: ipse parcens deus ipsa cõmotio eius
Jezau: durus vel durities
Jezabel: est iter: vel est fluxus sanguinis
Jezabel: fluxꝰ vanus vł fluens sanguie: siue cohabitatrix aut sterquiliniũ:
Jezanias: vires eius vel aures eius: siue audiẽs dñm: aut auscultatio dñi
Jezar fortitudo vł adiutoriũ
Jezarite: fortes vel auxiliarũ.
Jezecel: fortis dei vel apprehendens deum.
Jezechias: fortꝫ dñi vł appꝫhendẽs dñz: siue ꝯfortauit eũ dñs aut dñs cõfortatio eius.
Jezechiel: fortꝫ dei: vel appꝫhendẽs deũ: siue deus cõfortauit eũ: aut deꝰ cõfortatio eius
Jezer: fortitudo vel adiutoriũ.
Jezerite: fortes vel auxiliarũ.
Jeziel: audiens deũ vel auscultatio dei
Jezilia: fortis labor: vel adiutorium laborantis
Jezonias: vires eius vel aures eius: siue audiẽs dñm aut auscultatio domini
Jezre: semẽ vel seminator
Jezrahel: semen dei vel seminauit deus
Jezrahelite: seminantes deo: vł seminatores dei
Jezraia: semẽ dñi vel seminãs dño

Hic.g.post.i.

Gaal: vir abĩciens: vel vir reuelationis
Igar: aceruus vel inuolutio. Syrũ ẽ nõ hebreũ. hoc est syrum
Igarseduthal: aceruus testimoniũ vel inuolutio testimonioꝝ.
Igbathanis: solẽne mãdatum humile vel leta domus respõsionis
Illyricũ: aduena vel elementũ siue subuersus: aut scđa subuersio.
Indi: nutus dilucidi: vel cõcessiones illuminationũ
India: nutus dilucidus vel cõcessio illuminãs
Infamie: nutus vel inuit: siue innuẽs: aut ꝯcessio

Hic.o.post.i.

Oa: retinẽs vł retentio
Joaa: retinens eũ vel retentio eius
Joaaz: retinẽs fortitudinẽ vel vbi ẽ rtinere fortitudinẽ: siue dñm vidẽs: aut dñi fortitudo
Joab: inimicꝰ vel inimicitie: siue ẽ pr̃: aut ẽ paternitas
Joachaz: fortꝫ: ł robustꝰ seu domino fortꝫ: aut dñi fortitudo
Joachim: vbi ẽ ꝑpatio: vł cuiꝰ ẽ ꝑpatio: siue dño ꝑpatꝰ: aut domini resurrectio.
Joahaz: retinẽs fortitudinẽ vł vbi ẽ retinere: siue dñm vidẽs aut dñi fortitudo
Joahe: ipe cognoscens vel dñi cognitio: siue cognoscẽs sciẽtiã: aut cognoscẽs principiũ
Joanã: dñi decus: vel domini pulchritudo.
Joarib: dñs suscitãs mõtes: vł dñs vigilãs fortitudine
Joarim: dño exaltatꝰ vel domini exaltatio
Joas: spans vł tpalis: siue dñs sustollẽs: aut dñi plasmatio.
Joathaz: pfectꝰ vł pfectio: siue ꝯsũmatus: aut ꝯsũmatio
Joathan: idem
Joathas: pfecte sustollẽs vł cõsũmata plasmatio.
Joaz: dñm vidẽs vel dñi fortitudo: siue vbi ẽ retinere eum aut vbi ẽ repꝫhẽsio eius
Job: dolor vel ociositas.
Job: magꝰ vel magnus siue dolens aut vlulãs.
Joab: distillãs vel mago patre. seu magnꝰ pr̃: aut doloris vel vlulatiõis distillatio
Jobal: delatꝰ vel delatio: siue

dimittens aut dimissio
Jobama: magus donatus dñi: vel dolor grē dei
Jobel magꝰ dei vel dolēs deo.
Jochabed: dñi germē vel dñi ꝑparatio: siue dñi libamē: aut dñi intelligentia.
Jochel: germē diuinū vel ꝑparatio dei.
Jocelam: cōprimens eos vl̄ oppressio eorum
Jod: scia vel principiū seu dñatio dei.
Jodae: ipē cognoscens: vel dñi cognitio: siue cognoscēs sciaꝫ aut cognoscēs principiū.
Joed dño seruiens vel dñm testificans.
Joezer: dñi fortꝫ vl̄ dño sepatꝰ.
Jophe: dñi os vel dñi disciplina siue dñs elegit: aut dñs illuminauit
Jogli: ꝯtemptus: vel despiciēs.
Joha: dño rn̄dēs: vl̄ dño rn̄sio. siue dñans ei: aut dñatio eiꝰ.
Johana: dñi donū vel dñi grā
Johanna: dñs misericors: siue dñi miscdia: seu dño gratus: aut dñs grā eius
Johannā: dñs gratꝰ eis vl̄ dñs misericordia eorū
Johanan: erat donans: vl̄ dñi donum
Johannan: cuiꝰ est donum vel dñi gratia
Johānen: dño donatus vel domino gratificatus
Johānes dñi grā vel i q̄ ē grā: siue cui datū ē: aut cui donacio a dño facta est.
Johel: dimittens vel mutatus seu defluens aut decipiens
Johel fuit dei: vel icipiēte deo siue ē deꝰ: aut ē dñs deus.
Joachi: q̄ ē ꝯsurgēs vel dñi resurrectio: siue dñs suscitans: aut dño suscitante
Jolada: dñm cognoscens: aut dñi cognitio
Joiadae: dñi cognitio vel ipso dño cognoscente.
Joaden: dñs cognoscēs fonteꝫ vel dñs cognoscēs oculū
Joiarib: dñi vltio vel dñi iudicium.
Joiarim: dñm exaltans vel dñi exaltatio: siue dñs saltuū
Jōna: matutina vl̄ dextera eiꝰ.
Jona: colūba l̄ donās: siue vbi est donatꝰ: aut vbi ē donatio
Jonadab: dño obediēs: vl̄ dñi spōtaneus
Jonadab: columba ꝑcipua vel donatio patruelis
Jonas donās vel donatꝰ: siue cui est donatio: aut qui donatus est deo.
Jonathā: colūba veniēs vel columbe donū siue colūba dās: aut dñi donatio.
Joni: colūba mea vel donans mihi siue donū meum aut donatio mea.
Joppe: pulchra vel pulcritudo.
Joppite: pulchri: vel decori
Jor: riuus vel fluuius
Jora: riuꝰ eiꝰ vel fluuiꝰ seu manꝰ sublimiū: aut dñi celsitudo
Jorabeth: domus excelsa: vel domus sublimiū.
Jorarei: riuus spinarū vel fluuius cōpunctiōis
Jorā: qui est excelsus vel vbi ē excelsus: siue dñs excelsus: aut dñi sublimitas.
Joran riuꝰ doni vel fluuiꝰ grē
Jordanis: riuus iudicū vel fluuiꝰ iudicantis: siue descensio eoꝝ: aut apꝑhensio eoꝝ
Jore: riuus excelsus vel fluuiū exaltatio
Jorim: riuus eoꝝ vel fluuius eoꝝ siue excelsus riuꝰ aut fluuius exaltatus
Jora: factura mandati vel dñi saluatio
Josabeseth: vbi ē saturitas germinis vel vbi est saturitas resurrectiōis.
Josabeth: dñi saturitas vel dñi iuramentum
Josabia: vbi ē incensū dñi: vel in quo est iuramentū
Josaph: dñi speculū vel dño viculatus siue dñi labiū aut domino angustiatus
Josaphat: ipē iudicās: vel ipse iudicat siue dñi iudiciū: aut dñs iudicabit.
Joseph: dñi iustus: vel dñi iustificatus.
Josedech: idem
Joseph: augm̄tū: vel appositio
Josephus: augēs ꝯsilio vel apponēs festinationē.
Josphias: ipse liber dño vel ipsa libertas dñi
Josias: vbi ē incensū dñi vel i quo est sacrificiū.
Josophonias: dño abscōditus: vel dñi speculator
Josoias: vbi ē salus dñi: vel in quo est saluator dñs
Josue salus: vel saluatio: siue saluator aut saluaturus.
Joth: scia vel principiū: siue dominator aut dñatio
Jotha: ē ꝑfectꝰ: l̄ ē ꝑfectio: siue ē dñi ꝑfectꝰ: aut ē dñi ꝑfectio
Jothā: dñi ꝑfectio vl̄ dñi ꝯsummatio: siue ꝑfectio eoruꝫ: aut cōsummatio eorū
Jothā: scia dñi vl̄ pricipiū grē.
Jouis: ilmicꝰ hic: vl̄ dñs ille
Jozabaad: dño dotatꝰ: vel dñi dotatio.
Jozbad: dñi fluēs torris: vl̄ domino torris fluitio
Jozabad: dñi dotatus vel qui ē dotatus a dño.
Jozabeth: dñi dos vl̄ que ē dotata a dño
Jozachar: dñi vltio vel dñi iudicium
Jozaded: dñi fortꝫ ꝑuus vl̄ dominū fortē testificans
Jozarib: dñi vltio vel dñi diiudicatio
Jozian: dñi ductio est: vel dñi oliua ē.

Hic .r. post .i.

Rad: ciuitas descendēs vel ciuitatꝫ descēsio: siue vigilās ꝑuus aut suscitās testimoniū.
Iras: frater meꝰ vidēs: vel fris mei visio seu vigilantē sustollēs: aut vigilās plasmationi.

Hic .s. post .i.

S: vir vel assumptus.
Issa: mlier vel assūptio
Isaac: risus vl̄ gaudiū
Isaar: vir vigilans: vel vir suscitator.
Isaarite: viri vigilātes: vel viri suscitatores
Isachar: q̄ est memor: vel dñm memorans seu vir mercedis: aut est merces mea

Isacharite: q̄ sūt memores: vel dn̄m memorantes: seu viri mercedū: aut sunt mercedes mee.
Isai: salus mea: vel dn̄i salutare: seu vir deuorator: aut vir assumens
Isaias: domini salus: vel domini salutare.
Isar: vir paruulus vel vir imminutus: seu vir vigilās: aut vir suscitator
Isari: vir paruulꝰ mihi vł vir minorationis mee: seu vir suscitās me: aut vir vigiliaꝝ meaꝝ
Isbaal: vir vestitus vel vir deuorator
Isboan: vir deuorās pplm: vel assūptꝰ i fortitudine ppli
Isboseth: vir ꝯfusionis vel assumpta cōfusio.
Iscarioth: vir meōrie vel ē merces eiꝰ: seu mēoria mortis eiꝰ aut memoriale dn̄i
Isimuth: desertꝰ vel assumens dissipationem
Ismael: vir auditꝰ deo vel assumēs exauditionē dei
Ismaelite: viri auditi deo vł assumētes exauditiōes dei
Israel: mēs videns deū: vel est videre deum
Israhel: vir vidēs deū vel princeps cū deo: siue dei visio est: aut fortis directus dei
Israela: mēs vidēs deū suū vł priceps cū deo suo: siue est videre deū eiꝰ: aut directō dī sui
Israelite: viri vidētes deū: vel assumpti principes cū deo.
Isuar: vir paruulus vel vir iminutꝰ: siue vir salutis: aut assūptio salutaris.
Isui: vir loquēs vel assumptio salutis mee
Istob: vir: bonꝰ vel assumptio bonitatis
Italia mens excedens vel mentis excessus
Italica: mēte excedēs vel mentis excessio
Italici: mentiū excessus: vł mēte excedentes
Ithamar: insule palma vel insule amaritudo: siue vbi est amarus: aut vbi ē cōmorio.
Iturea: mōtana: vel sublimis. Syrū est non hebreū
Iturei: mōtani vel sublimes:
Ithus: mōs excelsus: vel mōs sublimitatis

Dic. v. post. i.

Ubileꝰ: annꝰ remissus: vł annus remissionis
Iuchal: potentia vł fortitudo.
Iuchadam: ptās opprimēs eos vel fortis oppressio eoꝝ
Iudaia: ꝯfitens dn̄m: vel glorificatio dn̄i
Iudaismus: laus vel ꝯfessio
Iudaite: ꝯfitētes: vł glificātes
Iudas: cōfitēs: vel glorificans
Iudea: cōfessio: vel glificatio.
Iudei: laudātes: vel ꝯfitentes
Iudi: laudans vel cōfitens.
Iudith: cōfitēs: vel glorificans
Iuliꝰ: incipiēs vel principiū
Iulia: idem
Iuniꝰ: incipiēs: vel principiū
Iunia: idem
Iupiter inimicꝰ separans: vł dominus separator
Iustus: elatꝰ: vel elatio: siue ꝑcens: aut ip̄e alienatus
Iuth: principiū: vel dn̄atio.

Sequit̄ de incipiētibꝰ a lr̄a. L

Aabaddon: appolliō grece: exterminās: vł exterminator latine
Laabim: deusti: vł inflmātes seu deustio: aut inflāmatio.
Laada: flāma iudicij: vel deustio iudicantis
Laadon: ꝑdens: vel interficiēs
Laamas: iniqtas vł ad iniqtatē
Labaddom: ꝑdēs vel interficiens siue solitarius: aut solitudo eorum
Laban: album: vel albedo: siue cādidus: aut cādidatio
Labana: dealbans eū: vel cādidatio eius
Labaoth: veniētes ł egrediētes veniētes: aut ingrediētes
Laboth: idem
Labeth: acceptās vł acceptabił
Labem: cādor vel cādidū: siue cor eoꝝ: aut cor filio meo
Labū: deusti: vel inflāmātes: siue deustio: aut inflāmatio
Labo: igressus vel igressio: seu
Lacedemonia: cōsurgēs. silentiū: vel ꝯsurrectio sanguinea.
Lacedemōes: cōsurgētes silentio: vel cōsurgētes sanguinei
Lachis: iterest: vel sibimet vir.
Lachor: ꝯsurgēs: vł ꝯsurrectio
Lachū: cōsurrectio: vel ad consurgendum
Labed: ip̄e sibimet vir: vel ip̄emet vir suus
Laphidoth: lampas quasi os cultri ab ore: nō ab osse
Label: in deo vel in deū
Lais: leo vel filius leonis: siue ipse sibimet vir: aut sibimet vir suus:
Laisa: leena vel i salutē: seu filia leonis: aut filia leena
Lamathara: signū vel cōditio siue ad signū: aut cōdictum.
Lāmazabathani: vt qd dereliquisti me: vel vt quid derelictio mea
Lamazaphthani: idem
Lamech: qn̄ est nomen lr̄e: fultura vł adiutoriū: siue erectio aut firmamentū
Lamech: qn̄ ē nomē hoīs: ꝑcutiēs vel ꝑcussio: siue humilis aut humiliatus.
Lamuel: cū quo ē deus: vel in quo est benedictio
Laoditia: fuit in vomitu: vł natiuitas expectata: siue tribus amata a dn̄o: aut tribꝰ amabilis domini.
Laodicēses: sūt in vomitibus: vel natiuitates expectate: seu tribꝰ amate a dn̄o: aut tribus amabiles dn̄i.
Laonimim: tribꝰ vel mr̄es: seu philarchi multarū tribuum: aut pricipes multorū pp̄lorū.
Lapidoth: fulgor vel fulgur: siue fulgurās: aut fulguratio.
Larma: sublimitas: vel consurrectio.
Lasa: salus vel saluatio: siue in salutē: aut in saluationē
Lasabi: sꝑauit in me vel i dn̄o spes eius
Lasthenis: salus donata: vł saluator a domino.
Latusim: fabri: vł malleatores

Lazarus: adiutꝰ dñi: vel auxiliatus a domino

Hic. e. poſt. l.

Ebana: albedo vel candidatio

Leben: candidū vel candidatio

Lebeꝰ: coꝛculū vel quaſi coꝛ
Lebna: later: vel cementū
Lebni: lateres: vel cementa
Lebnitici: latericij: ꝉ cemētarij
Lebona: albedo vel cādidatio.
Lecha: gena eiꝰ: vꝉ maxilla eiꝰ
Lechi: gena mea ꝉ maxilla mea
Lechis: gena viri: vel maxilla aſſumpta
Lechum: conſurgens vel reſurrectio.
Ledan: flāma iudicans vel exurgens.
Ledihel: flāma iudicās deo: vꝉ exurgens iudiciū dei
Leedan: flāmā iudicans: vel exurgens iudiciū
Leemas: iniq̄tas: ꝉ ad iniq̄tatē
Leeth: flamma vite vel exuſtio pauoꝛis
Legbata: ignis vel incendiū
Leem: panis refectio
Lemazabathani: vt q̄d dereliq̄ſti me: vꝉ vt q̄d derelictio mea
Lem: additio vel frequens bona operatio
Leſa: ſalꝰ vel ſaluatio: ſiue i ſalutem: aut in ſaluationē
Leſem: ad nomē iudicij: vel ad auditionē
Leſemdan: ad nomen iudicij: vel ad auditionē iudicantis.
Leuaboth: venientes: vel edificantes
Leui additꝰ vel appoſitus: ſiue aſſumptus: aut applicatus
Leuite: additi: vel appoſiti: ſiue aſſumpti: aut applicati
Leuites: adiectio: vel appoſitio ſiue applicatio: aut ꝓſecutio
Leuiatham: ꝓſequens eos: vel additamentū eoꝝ

Hic. i. poſt. l.

Ja: laboꝛās ꝉ laboꝛioſa.

Libanꝰ: albꝰ vꝉ cādidꝰ ſiue cādoꝛ: aut cādidatio

Libertini: factura palee: vel facientes paleas
Lybia: veniēs: vel introiens.
Lichaonia: ſuſcitās vel ſuſcitatio: ſiue ad ſuſcitandū: aut ad ſuſcitationem
Lichaonij: ſuſcitātes ꝉ ad ſuſcitandum
Lici: cōſurgens vel lachꝛymas fundens
Licia: lachꝛymas fundēs ei vꝉ cōſurrectio eius.
Liciꝰ: cōſurgēs vel ipſe ſuſcitāſ ſiue lachꝛymas fundens: aut lachꝛymarū effuſio
Licij: cōſurgētes vel ipi ſuſcitātes ſiue lachꝛymas fundentes: aut lachꝛymaꝝ effuſiōes.
Liconia: ſuſcitās: vel ſuſcitatio
Liconiēſes: ſuſcitantes vel ſuſcitati.
Lidi: geniti vel edificati
Lidia: nati ei vel edificatio eiꝰ
Lidij: nati vel edificantes.
Lidda: vtilis vel edificata.
Liddij: nati vel edificātes
Linꝰ: tibicen: vel cādidatus
Liſania: nata tēptatio vel natiuitas temptationis
Liſias: generās: vel generatus
Liſmachus: generās ꝑcuſſionē vel generationis ꝑcuſſio
Liſtra: genus decoꝝ: vel generans decoꝛē
Liſtris vtilitas anguſtie: vel vtilis tribulatio.
Lichoſtratos: ſublimitas vꝉ ꝓcliuū ſeu generās latitudinē: aut vtilitas ſeruitutis

Hic. o. poſt. l.

Obna: alba vel cādida ſiue alboꝛ: aut candidatio.

Lobeni: albꝰ vel cādidatus: ſiue coꝛ mihi: aut coꝛ filij mei.
Lobni: albus vel cādidus: ſiue alboꝛ: aut candidatio
Lobnitici: albi vel cādidi: ſiue albedines: aut cādidatoꝛes
Loboni: albus vel cādidatꝰ: ſiue coꝛ mihi: aut coꝛ filio meo
Lod: vinculū vel declinatio
Lodabar: ipi verbum: vel ipſi ſermocinatio
Lodadid: ipſi ſeruitus vel ipſi teſtificatio
Lodadin: ipſi cā: vꝉ ipe iudiciū
Loide: cōſecutio vtilitatis: vel que cōſecuta ē vtilitatem
Lomna: lateres cādidati vel laterum candidatio
Loomnū: philarchi multaꝝ tribuū vꝉ pꝛiceps mltoꝝ pplꝛoꝝ.
Loth: vacās vꝉ declinās ſed victus aut ipe ꝯcluſus
Lotham: ipe cōcludēs eos vel ipe vinculū eoꝝ
Lothan: viculū: vel ꝯcluſio ſeu declinās donū: aut vacās gr̄e
Lothe: viculū eiꝰ: ꝉ ipa ꝯcluſio

Hic. v. poſt. l.

Ucas: ipſe eleuans: vel ipſe conſurgens

Lucius: idem

Lud: vinctꝰ vel declinans: ſiue vtinā natꝰ: aut vtinā vtilis
Ludim vinculati vel declinantes: ſiue foꝛtiter ꝓſūt: aut vtinam ꝓficiētes
Luith: gene vel maxille
Luza: nux vel amygdalū

Sequit̄ de icipiētibꝰ a lr̄a. M

Aabeel: ꝯgregauit deus vel cōgregatio dei

Maacha: mollities: vel cōfractio

Maachati: fracta ē mihi: vꝉ cōfracti ſūt mihi: ſeu vēter celuſ aut ventris ꝑcuſſio
Maadi: mēſura ſerui mei: vel q̄ ſufficiens teſtimonium meum
Maahi: congregatus mihi: vel cōgregatio mea.
Maala: choꝛꝰ vel infirmitās.
Maalaph: de mille: vel de doctrina.
Maalath: choꝛus pctōꝝ vel infirmitas tempalis
Maalehel: laudās deū: vꝉ laudatio dei
Maalmeon: de habitatiōe vel habuerūt habitationē
Maalon: de feneſtra vel a pꝛincipio ſeu cōſūmatus: aut ſecuritas
Maallon: idem
Maama: cōgregatꝰ ppꝉs ei vel cōgregatio ppꝉi eius
Maamite: ꝯgregati ppꝉi ei: vel cōgregatiōes ppꝉoꝝ eius
Maamad: deſideriū vel deſiderabilis

Maanath: requieſcens vel requietio.
Maaria: amara: vel domꝰ mea ſiue ex viſione: aut ex iuſſione
Maaroah: fouee vel ſpelunce.
Maaſias: anus dñõ vel aſſumptio dñi.
Maath: deſiderium vel deſiderabilis.
Mabar: munitũ ſuſcitãs: vel munimẽ vigilie
Mabdihel: munitꝰ deo vł munitio dei
Mabdihelite: muniti deo: vel munitiões dei.
Mabſan: munitꝰ vel ꝓtegens: ſiue munimẽ: aut ꝓtectio.
Mabſar: muniẽs vel munitio.
Macha: ingeniũ vel ꝑcuſſio
Machabeꝰ: ꝓtegẽs vł ꝓtectio ſiue ꝑcutiẽs: aut ingenioſus.
Machabei: ꝓtegentes vel ꝓtectiones: ſiue ꝑcutiẽs: aut ingenioſi.
Machati: ſubactus mihi: vel mollicies mea.
Maceda: exuſtio: vel orientalis ſiue prius: aut in anteceſſum.
Macedan: exurẽs: vel exuſtio: ſiue oriẽs: aut antecedens.
Macedonia: cõbuſta vł cõbuſtio: ſiue añcedẽs aut oriẽtał.
Macedones: cõburentes vł cõbuſti: ſiue antecedẽtes: aut orientales.
Maceloth: cetus vel eccłie: ſiue ꝯgregati aut ꝯgregatiões.
Macelloth: idem.
Macema: exurens dñs vel orientalis domini.
Maces: finis vel definitio.
Macces: idem.
Maceth: oriens vita vel antecedens.
Machi: quid eſt: vel qr eſt: ſiue rex meꝰ: aut regnũ meũ.
Machiel: rex meꝰ deus: vel regnũ meũ dei.
Machimath: ꝗd eſt donum: vł quid eſt donatio.
Machir: venũdabit vł reſtituet: ſiue vidẽs aut ꝺ ĩfirmitate
Machirite: venundabunt: vel reſtituent: ſeu videntes: aut ꝺ infirmitatibus.
Machinas: humilitas vł attrectatio.
Machinathat: humilis vel attrectata: ſiue tangens: aut vilitas tributorum.
Machoſis: concupiſcentia: vel concupiſcibilis.
Mada: mẽſura vł ſufficienter.
Madabas: menſurã venienteꝫ ſuſtollens: vel ſufficiẽtie venientis plaſmatio.
Madabena: a ſaltu eiꝰ vł a nemore eius: ſiue ſaltus eorum: aut nemus eoꝝ.
Madai: menſura mea: vł ꝙ ſufficienter mihi.
Madaliel: turris mea deus vel defenſio mea deus meꝰ.
Madan: ꝯtradictio vel habitaculum: ſeu menſura doni: aut ſufficientia gratie.
Madbares: heremꝰ vł ſolitudo
Madia: menſura domini vł ſufficiens dño.
Madiam: de cã vel de iudicio: ſiue in cauſaꝫ: aut in iudiciũ.
Madian: reſpondens vel diiudicans: ſiue iniquitas aut cõtradictio.
Madianei: reſpondentes vł diiudicantes: ſeu iniqui aut cõtradicentes.
Madianite: idem.
Madid: turris teſtium vel menſura ſeruitutis.
Maddim: iudicium vel diiudicatio.
Madmena: mẽſura viſceꝝ vel ꝙ ſufficiẽter ex ipſis.
Madon: contradictio vel habitaculum: ſiue inhabitatio aut inhabitantes.
Mapha: ſpeculator vel ſpeculatio: ſiue de ſpeculo aut de ſpelatione.
Magal: colonia vł trãſmigratõ
Magala: tranſmigrans eũ: vel colonia eius.
Magalim: colonie vł tranſmigrationes.
Magbena: defendens filiũ ſibi uel defenſio filiȷ̃ eius.
Magdal: magnitudo vł turris ſeu ꝑmuniẽs aut ꝑmunitio
Magdael: turris dei vł magnificauit me deus.
Magdalum: magnitudo vł turris: ſeu defendens eoa: aut ꝑmunitio eorum.
Magdalene: magnifica vel ꝑmunita: ſiue turrenſiſ: aut defenſibilis.
Magdahel: turris dei vel magnificans deum: ſiue multum accepit a deo: aut magnificauit me deus.
Magdalgad: turrꝭ pirate vł defendens accinctũ latrũculũ.
Magdol: turrꝭ vł magnitudo.
Magdola: turris eius vel magnificans eum.
Magdola: ꝗs grandis vel que turris: ſiue ꝗ eſt magnitudo: aut ꝗ eſt magnificẽtia.
Maggedda: annunciãs vł annunciatio.
Magedan: fructꝰ doni vł ãnũciatio gr̃e: ſiue poma eiꝰ.
Maggeddo: tẽptatio vł de temptatione: ſiue pomoꝝ eiꝰ: aut fructum cene eius.
Maggeddon: temptans vł temptatio: ſiue cenaculuꝫ: aut inhabitatio.
Mageth: cena pauoris vł temptatio vite.
Magmas: tangẽs vel de tactu ſiue vile tributuꝫ: aut vilitas tributorum.
Magog: doma vel tectum: ſiue de tecto: aut de domate.
Magro: guttur vel de fauce
Magron: guttur meroris vł de fauce iniquitatis.
Mahari: domus viſionis: vel amaritudo mea.
Mahelchiram: ex dei parte: vel ex vita excelſa.
Mahuhihael: ex vita deus: vel quis eſt dñs deus.
Maida: contradictio vel menſura ſufficiens.
Maimam: deſideratus eis: vel deſideriũ eorũ.
Malach: angelus vel nũcius.
Malachi: angelus meus vł annunciatio mea.
Malachias: angelus dñi vł annuncians dñm:
Malachim: liber regum.
Malachim: nunciãs eis vł angelus eorum.
Malachoth: liber regnoꝝ.

Malachoth: angelus tempe vł annuncians reſpōſionē.
Malalai: laudator meꝰ vł laudatio dei.
Malalehel: laudās deū vł laudatio dei.
Maialeheth: angeli vel annūciatores.
Malaſar: laudator principis vł deſpector anguſtiarū.
Malathra: viſio vel de viſione ſiue deſpiciens aut deſpectio.
Malcha: regnū vł principatꝰ.
Malchi: rex meus vel pricipās mihi.
Malchia: regnator dn̄s vł principatus dn̄i.
Malchon: rex meſticie vł princeps iniquitatis.
Malchus: rex ɔſiliū vł priceps feſtinator.
Maleth: nūciꝰ vel regnator.
Maleloth: angelus vinctꝰ vel annūcians declinationē.
Maloth princeps vel annūciator.
Malohoth: angeli vel annunciatores.
Mallothe: plenitudines vł adimpleti.
Mambre: diuidēs vł diuiſio: ſiue claritudo aut ꝑſpicuitas.
Mambres: mare in capite: vel mare pelliceum.
Mamoazer: delonge vel delongatus: ſeu alienatus aut alienatio.
Mammon: lucrum pecunie: vł cupiditas diuitiarū.
Mamona: diuitie vel cupiditates. Utrūqꝫ hoc nomē ſyrū ē pariter ⁊ hebreū: vtrinqꝫ mixtū
Mamucha: elongās calorē vel alienatio ꝑſtolationis.
Mamuchain: idem.
Man: quid vel quomodo.
Manna: quid eſt hoc: vel quomodo eſt iſtud.
Mana: donās vel reqeſcens
Manaa: munꝰ vel ɔſolatio ſeu ſacrificiū aut holocauſtū.
Manaath: munera vł ɔſolationes: ſeu numerans vitaꝫ: aut pauoris cōpletio.
Manad: ſepulchruꝫ vel monumentum.

Manaem: ɔſolans vel ɔſolatio
Manaem: caſtrū vł tabernaculū: ſiue reqes aut ɔſolatio.
Manath: reqes vel ſepulchꝝ.
Manaim: caſtra vel tabernacula ſeu requietiones aut conſolationes.
Manaſſes: neceſſitas vł obſtupeſcens ſiue obliuioſus aut q̄ oblitus eſt.
Mane: numerꝰ vel numeratuꝫ ſiue cōpleuit aut cōpletio.
Maneeth: numerꝰ vite vel numerans vitā: ſeu cōplēs pauorē: aut pauoris cōpletio.
Manhu: q̄d nā hoc eſt vł quomodo eſt iſtud.
Manzameroth: tridētes vł fuſcinule: ſeu cōplens pauorē.
Manlius: q̄d laboras vel quomodo laborioſus es.
Manne: reqeſcens vł reqeuit.
Maoth: curatꝰ vel curatio.
Maol: chorꝰ vel plenitudo.
Maon: habitaculum vel habitatio.
Maozim: inhabitationem videns: vel habitaculum fortitudinis eorū.
Mapſa: munimē vel ꝓtectio
Mapſam: muniens eos vł protectio eorum.
Mara: amaricās vł amaritudo
Maradath: amara ɔtinētia vł amara iactātia: ſeu amare ɔtinēs aut amarꝰ arrogāter.
Marai: amaricans me vł amaritudo mea.
Maraioth: amara ſcientia vel amaricans dn̄atio.
Marala: amara conceſſio vł amaricanter ɔcedens.
Maranatha: in dn̄i nr̄i aduentu: vel qn̄ dn̄s noſter adueniet. Syrum eſt nō hebreū.
Marath: amarū tp̄s vel amaritudo peccati.
Marchaloth: quadrige vł quadrigantes.
Marcus: attritꝰ vel defricatꝰ
Marcꝰ: amarꝰ vł declinatꝰ: ſiue certꝰ aut ſublimiſ mādato
Mardath: amara contritio vel impudenter contritus.
Mardochai: amare conterens vulturem: vel amara cōtritio deuoratoris.

Mardocheus: amare cōterens impudentē: vel amara contritio impudentꝫ.
Mares: amare tollens vł amara plaſmatio.
Mareſa: a capite vł a pricipio.
Mareth: amara vita vel amaritudo pauoris.
Maria: illuminata vel illuminatrix.
Maria: ſmirma maris vel ſtella maris: ſiue illuminans aut mare amarum. Syro aūt ſermone dn̄a interp̄tatꝛ.
Mariboth: lites vł iurgia ſiue diſſenſiōes aut ɔtradictiōes.
Marimuth: litigās vel ɔtradicens: ſiue amara mors aut amaritudo mortis.
Mariſa: a capite vel a pricipio ſeu amare tollens: aut amara plaſmatio.
Marina amarū onus: vł amara retentio.
Marodach: amara procacitas amara contritio.
Maroioth: amara ſcientia: vel amaricans dn̄atio.
Marom: ſublimis vel de excelſo: ſeu amare triſtis aut amara triſticia.
Marſana: amare abūdans vel amara egreſſio.
Martha: ꝓuocans vel irritās. Syro aūt ſermone dominans aut dn̄atrix.
Maſa onus vel aſſumptio.
Maſaa: onerans eam vł aſſumptio eius.
Maſſa: pondus vł alleuiatio.
Maſſada: retinens vel reqrens ſiue aſſumens ſeruitutem aut onerans teſtimoniū.
Maſaphoth: roſtra incendētia vł de tribulatiōe roſtroꝝ.
Maſai: onus meum vel aſſumptio mea.
Maſaia: onus dn̄o: vel aſſumptio domini.
Maſal: parabola vel ꝓuerbiū.
Maſan: iocunditates vł iocunditatibus ſiue onus doni aut aſſumptio gratie.
Maſech: pincerna vł ꝓpinatio
Maſepha: ſpeculator vł de ſpe-

tulatione
Masephat:speculatio vel contemplatio
Maseia: onus domino vel assumptio domini
Masena: ꝓspera vel scđa seu secundās: aut secundatio.
Masera: eruditio vł disciplina
Maserai: eruditi vł discipliati
Maserecha: libās vł attrahēs: siue libatio aut vectigal vanū
Maserephot: speculans supindumentū: vel ꝯtemplator suꝑ humeralis.
Maserath: specula: ł refugia: siue munitiões aut ꝓtectiões.
Masphā: speculatio vel ꝯtēplatio siue de speculatiōe: aut de cōtemplatione
Masphat: cōtemplās tempꝰ vł speculator peccati
Masphe: speculatio vel contēplatio.
Masia: onꝰ dño vel assumptio domini
Masloth: ꝓuerbia vł ꝑabole.
Masma: exaudiēs vł exauditio
Masmana: auditor doni: vł exaudiens gratiā
Masob: onus serui: vel assumptio seruitutis
Masobia: speculans dñm vł assumptio dñi.
Marescha: vectigal vanū vł attracta libatio.
Masrephot: speculans ſuꝑindumentum: vel cōtemplator suꝑ humeralis.
Masresa: onus impiū vł assumptio iniquitatis.
Matha: donās vł donatio siue tributū aut humile forū.
Mathalam: consummans eos vel ꝑfectio eorū.
Mathama: manꝰ vł donatio
Mathan: donans vel donatꝰ: seu donator doni: aut donatio gratie.
Mathana: donans ei vł donatio eius.
Mathanal: donū eiꝰ mihi: vel donatio eiuss mea.
Mathania: donans dño vł donatio domini.
Mathaniam: donatꝰ dñs eis: vel donatio dñi eorū.
Mathanite: donatores vel donati seu donatores donorum aut donatores grāꝝ.
Matharis: complura vel complutio: seu cōplutus aut complutio mea.
Mathat: donans peccatum: vł donatio temꝑis.
Mathatha: donans pctm̄ eiꝰ vł donatio temꝑis eius.
Mathathias: donatꝰ a dño vł donū dñi aliquādo.
Matheha: dulcis saturitas vel dulcedo saturitatis.
Mathetha: donans ei vł donatio eius.
Mattheus: donator cōsiliȷ̄ vel donū festinationis.
Mathiama: donator grotie domini: vel donans donationez domino.
Matthias: donatus dño vł donatio dñi: ꝓ iuda scz in cuius loco positus est.
Mathimā: donū dñi ē: vel donatio dñi est.
Mathlam: ꝯsūmans eos.
Mathrabith: ꝑsecutio vel ꝟga descendens.
Mathreth: yconomus vel dispensator.
Mathras: dono indigēs vł donator dormitans.
Mathusalam: mortē misit vel mortis emissio: siue mortuus interrogator: aut mortuus est et tinterrogauit
Mathusale: idem.
Mauthel: viuēs deo vł viuens deus: seu ex vita dei aut quis est sicut dñs deus.
Mauman: quis est delonge vł ex vita alienatus.
Maza: ex hoc vel ex istis.
Mazarathzodion .i. signa horoscopi ꝑ duodecim horas.
Mazarothzodiacon: q̄ mathematici duodecī signa appellāt
Mazia: ex hoc dominus vel ex isto dñatio.
Mazian: ex hoc dominꝰ est: vel ex isto dñatio est.
Mazioth; ex hoc tempus vel ex istis respōsio.
Mazuroth: vincula vł discipline: seu successiones vł exclusiones.

Hic .e. post .m.

Echedez: ab exordio vel cōtra orientem.

m

Mechia: ꝑcussus domino vel ꝑcussio dñi.
Mechmas: humilitas vł attrectatio.
Mechme: basis quiescēs vł venundatꝰ cōmotioni.
Mechomoth: fulture vł suppositiones.
Mechorath: venundatꝰ mihi: vel venundatio mea.
Mechurath: venundatꝰ vł venundatio.
Mechurathite: venundati vel venundatores.
Medab: fames antiqua vel fames antiquarū.
Medaba: fames antiq̄ ei vł fames antiquaꝝ eiꝰ.
Medabena: onus vel pondera siue de onere aut de ponderibus.
Medad: mēsus ē vł acq̄euit siue metiens aut mēsuratio.
Medala: aque sublimes vł mēsura in aqua.
Medā: mentiēs vł rñdens siue mendaciū aut responsio.
Medana: aque eminentes: vel aquarū eminentia.
Mede: mēsura vł aq̄ eminētes
Medemena: mēsura visceꝝ eiꝰ vel aque eminētes ex ipsis
Medena: aque sublimes vel aquarū sublimitas.
Medi: adequati: vel mensuratores.
Media: mēsura vel adequatio
Medin: mensurans causam vł adequatio iudiciȷ̄.
Medon: mēsurans dolorē vel adequans murmurationē.
Medro: mēsura vł mēsuratio.
Meeber: de qua vel vlterior.
Meethahel: benigna dei vł benignitas dñi.
Meezahel: benigna dei vel bonitas dei.
Mephaat: impetus aque vł impetus aquarū.
Mephat: speculū vł speculatio
Mepheth: speculū vite vel speculatio pauoris.
Megia: despiciēs vł despectio.

Megbis:deſpiciēs ꝯfuſionē vł deſpectio ignominie.
Meida:contradictio vel menſura ſufficiens.
Meizabel:benigna dei vł benignitas dñi.
Mela:vallis ſał vł vallis ſalſa
Melcha:regina vel regnatrix.
Melchaz:regēs eos vł rex eoꝝ.
Melchi:rex meꝰ vł regnāſ mihi
Melchias:rex dominus vel regnum dñi.
Melchiel:rex meus deꝰ:vel regnū meū dei.
Melchielite:reges mei deo:vel regna mea dei.
Melchiſedech:rex iuſtus vł rex pacificus: ſiue rex pacis : aut rex iuſticie.
Melchiſua:rex ſaluator vel regnum ſalutis.
Melchiſue:rex loquax: vł ꝑgnū cantilene:ſiue rex meꝰ tyrānꝰ aut rex meꝰ ꝑditio.
Melchon:rex eoꝝ vel princi- pans eis.
Melchon:rex meroris vł princeps iniquitatis.
Melchonoth: fulcra vel regna ſiue reges induti aut regū cubicula.
Mella:vallis ſał vł vałł ſalſa.
Melech:chorꝰ vel a principio.
Melech:regnū vel regnator
Melechi:chorus meꝰ vł a principio meo.
Melechias:chorꝰ dñi vł a principio dñi.
Melithme:infirmitas vł de infirmitatibꝰ:ſeu mādatū humile:aut mādatū humilitatꝭ.
Mello:plenꝰ vł plenitudo:ſiue adimpletꝰ aut adimpletio.
Meloth:pleni : aut adimpleti: ſiue plenitudines.
Melothi:pleni mei vł adimpletiones mee.
Melloth:pleni vł adipleti:ſeu plenitudines:aut adipletiōes
Mellothi:pleni mei vel adimpletiones mee.
Melſa:rixa vel in azymis.
Melluch:vałł ſalſa ignis mordentis vel vallis ſalis dolorē preſtolantium.
Melucharē:vallis ſalſa mordētium lapides vel vallis ignea lapidum aceruatorū.
Mellnth:plenitudines vel adimpletiones.
Mem:a quo vel ex ipſis.
Mēbrana:apta vel manifeſta ſeu apertio vel manifeſtatio.
Memphis:os vł ab ore:ſiue os eius:aut os ex ipſis.
Mēphiboſeth: os ꝯfuſū vel os ꝯfuſionis:ſiue os ignominie: aut de ore ignominia.
Memphon:os meroris: vel de ore iniquitatis.
Mēmiꝰ:ex q̄ q̄s:vł ex ipſis iſte.
Memin:aque mee : vel viſcera mea ex ipſis.
Memrath:ex quo decꝰ vł viſcera cōmotionis.
Men:viſcera vel ex ipſis.
Mēna:viſcera mea vel ex ipſis intimis meis.
Menelaus:viſcera maledicta: vel ex ipſis maledictis.
Mer apertꝰ vel manifeſtꝰ:ſiue illuminans aut illuminatio
Merab:multitudo vł de młtitudine:ſiue manifeſtās pr̄em aut illuminatio patris.
Merari:amaricās vel amaritudo:ſiue aperiēs vigilias : aut illuminans ſuſcitationē
Mérarite:amaricātes vł amaricati:ſiue aperiētes vigilias: aut illumināſtes ſuſcitationē.
Mercuriꝰ:aperiens ciuitatibꝰ vł illuminās occurſum ſigni.
Mere:apertus vel manifeſtus: ſiue illuminans eū:aut illuminatio eius.
Mered:rebelł vel aptio ſiue illuminās aut manifeſtatio.
Merephet:fouēs vł cubās:ſiue cubabat aut cōfouebat.
Meremuth:aperiens mortē vł illuminās mortuos.
Meribaal:litigans cū marito: vel litigans cū altiſſimo: ſiue litigās in maritū: aut litigās contra altiſſimū.
Merimuth:aperiens mortē vł illuminans mortuos.
Merob:młtitudo vł młtitudie
Merodach:amara ꝓcacitas vł amaritudinē imittēſ ſeu amare ꝯtritꝰ aut amara ꝯtritio.
Meromi:aq̄ vel ꝓfunditates.
Meron:illuminātes merentes vel manifeſtās iniquos.
Meronath:illuminans merentes tꝑe vel manifeſtans iniq̄tatem peccati.
Meronathites: illuminās merentes tempe: vel manifeſtās iniquitatē.
Meroz:aperiens viſionē vł immutatio fortitudinis.
Meroz:ꝯſulēs vel ꝯſilium:ſiue archanū aut aq̄ ſacramētoꝝ.
Mes:hoſpes vł hoſtis ſiue mēſurator aut menſuratio.
Meſa:euado vel aqua rara.
Meſa:hoſpes eiꝰ vel hoſtis eiꝰ ſiue menſurans eū : aut menſuratio eius.
Meſſa:hoſpes ſaluans vł menſura ſalutis.
Meſara:aq̄ rara vel ꝓpinatio ſiue dans potū aut ꝓpinator.
Meſach: ꝓpinans :vel potum dans: ſiue hoſpes fratris: aut hoſpes fraternitatis.
Meſſalez:hoſpes miſſus vł reddēs redditionez:ſeu mēſurās pacem:aut hoſpes iuſticie.
Meſaloth:euadēs vinculū vel aque rare declinatio.
Meſameleth:potū dans choro vel ꝓpinans a principio.
Meſech:amēs vł trahens:ſiue cōpreſſus aut cōpreſſio.
Meſech:deficiēs vł ꝓlongans ſeu defectio aut ꝓlongatio.
Meſepha:ſpeculator vel ꝯtemplator:ſeu ſpeculatio aut contemplatio.
Meſellima: capiēs eos dño vł palpatio eoꝝ deus.
Meſeroth:vincła vł diſcipline ſeu ſucceſſiōes aut excluſiōes.
Meſezabel:benignꝰ deo vł mēſurator dñi.
Meſphar:ſpeculatorē ſuſcitās vel ꝯtemplatiōis vigilia.
Meſphareth:hoſpes hians vel hoſpitis hiatus.
Meſphe:hoſpitis laqueus: vel hoſpitis diſcipline.
Meſſias:chriſma vel vnctio ſiue chriſtus aut vnctus.
Meſſolaz:hoſpes ſeculi vł menſura eternitatis.

Messolam: capiens eos: vel pal patio eorum.
Mesopotamia: eleuata voce q̄dam vł eleuatio cuiusdam vo cationis.
Mesraim: hospitans eos vł mē sura eorū. Sciendū vo q̄ mes raim egyptus appellatur.
Mesti: varius: vel varietas
Messulam: mēsura doloris: vel hostis anterior.
Metheha: dulcis vel dulcedo.
Methiha: virga: vel lectulus.
Methabaal: benignꝰ vir hūs vł q̄ bona deuoratio vetustatꝭ.
Methahel: q̄ bonus deꝰ: vł q̄ bona diuinitas.
Methabehel: idem.
Methri: dulcedo vidēs: vł dul cis visio.
Meusim: saluās eos: vel attre ctatio eorum.
Mesa: ex hoc vel ex isto.
Mezaab: eleuata vel sup eam: siue aq̄ fluens: aut aq̄ fluitio.

Hic. i. post. m.

m Jamin: q̄s m̄ris fetꝰ: vel cui donatꝰ.
Mibaar: electꝰ vł electō siue de electꝭ: aut de electiōe.
Micha: q̄s hic: aduerbiuꝫ loci: vel qui est iste.
Michael: quis vt deus: vel q̄s est sicut iste dominator.
Michaia: quis vt deus: vel q̄s vt deitas.
Micharab: quis hic dilatans: vel q̄ est hec latitudo.
Michas: quis est hic: aduerbiū loci: vel quis est iste.
Micheas: q̄s est iste: vel quis ē in hoc loco.
Micol: aq̄ oīs: vł aq̄ ex oībus.
Mido: metiēs vel mensuratio.
Miphaat: aq̄ ipetꝰ: vel aquarū impulsio.
Miphibaal: os deuorans: vel os vetustatis.
Miphiboseth: os cōfusū: vł os verecūdū: siue cōfusionis: aut os ignominie.
Michael: domus dei: vel domꝰ exercitus.
Milethene: generans castra: vł generatio donantiū.
Miletū: generās vel generatio seu generare: aut onus eiꝰ est.
Milicho: regnator: vel regnuꝫ.
Minamin: quis matris fetꝰ vł cui donatus est.
Myrrha: amara: vel amaricās seu amaritudo: aut amaricatō
Miribaal: litigās cū marito vł litigans cū altissimo: siue liti gans ī maritū: aut litigās cō tra altissimū.
Misaal: tractans deo: vel quis interrogauit deum.
Misaam: trahens populū: vel interrogatio eorum.
Misaach: quis vt risus: vel q̄s vt frater siue q̄s vt risus: aut quis de gaudio.
Misahel: pplꝰus dei: vel quis est vt saluans deus.
Misia: q̄ indigentia vel que est dormitatio.
Misor humilitas: vł tribulatio seu de humilitate: aut de tri bulatione.
Misor: plana vel directa: siue humilis: aut campestris.
Mitilene: trāsmigrās vel decli nans seu declinatio: aut trās migratio.
Mitridates: declinās donū suf ficiens: vel transmigratio do ni sufficientis.
Mizaab: q̄s vt aurū obrizū vel q̄s est sicut aurū purissimū.

Hic. o. post. m.

Mob: de p̄re: vel ex p̄re.
m Moabite: de patre geni ti: vel ex p̄re generati.
Moaida: mensura dn̄i: vel suffi ciens dn̄o.
Moaz: fortis vel robustus: siue robur aut fortitudo.
Moazim: de adiutorio domini vel dn̄s auxilitor est.
Mobomia: edificium: vel edifi cator.
Mobomiar: edificans mihi: vł edificatio mea.
Mobumia: edificium: vel edi ficator.
Mobumiar: edificans mihi vł edificatio mea.
Mochebor: vulnerans patrem luminis: vel paterne iracūdie
Mochona: suppositio vel sustē taculum.
Mochori: venūdator meus vel venundatio mea.
Mochoth: plage vel vulnera.
Nechotha: plaga eius: vel vul nrans eum.
Medab: natiuitas: vel genera tio.
Modaba: nascens patri: vel ge neratio eius.
Modin: iudiciū vel iudicatio.
Modin: iudicans eos: vel iudi cium eorum.
Modollam generationē testifi cās: vł natiuitatis testificatio
Moelath: dolēs vel parturiēs siue ab adolescente: aut a par turiente.
Moelati: dolor meꝰ: vel partu riens mihi.
Mosei: palpatio vł attrectatio.
Moseia: palpans euꝫ: vel attre ctatio eius.
Moyses: aquaticus: vel assum ptus de aqua.
Moyses: vrgens: vel linieus: si ue attrectans aut palpans.
Molada: princeps piscium: vel dolor parturientis.
Molath: regnās: vel principās seu dolens: aut parturiens.
Molathi: rex meꝰ vel princeps meus: siue dolor meꝰ: aut par turitio mea.
Molathite: regnantes: vel prin cipantes siue dolentes: aut p̄ turientes.
Molchom: regens eos: vel prin ceps eorum.
Molid: infirmitas vel a princi pio.
Moloch: rex vel princeps: siue rex noster: aut prīceps noster.
Mool: infirmitas: vel ad infir mitatē: siue chorus: aut a prin cipio.
Moola: chorus eius: vel ab ini tio eius: siue infirmans eum: aut infirmitas eius.
Mooli: infirmitas mea: vel de infirmiate mea: siue chorꝰ me us: aut a principio meo.
Mooli: chorus laboris: vel a principio laborioso: siue infir mus laborans: aut de infirmi tate laboriosa.
Moolite: chori mei: vel a prin

cipio meo: ſiue infirmitates mee: aut ꝺ infirmitatibꝰ meis

Moos: infirmitas: vel habitaculum.

Mooſa: infirmans eum: vel habitaculum eius.

Mooſia: infirmus dn̄s: vel habitaculum dn̄i.

Moꝛath: heres: vel hereditas.

Moꝛathi: heres meus: vel hereditas mea.

Moꝛathithe: heres meus iſte: vel hereditas mea iſta.

Moꝛaſthim: heres eoꝝ iſte: vel hereditas eoꝛum iſta.

Moꝛaſthite: heredes mei iſti: vel iſte ſunt hereditates mee.

Moꝛia: viſio vel viſionis: ſiue illuminans: aut dilucidãs: ipſe eſt locꝰ in quo abꝛae dictuꝫ, eſt vade in terraꝫ viſionis.

Moꝛithi: heres meus: vel hereditas mea.

Moꝛome: ſublimitas vel celſitudo.

Moſa: ſalus vel eruditio.

Moſee: ſaluatoꝛ: vel ſaluificatoꝛ: ſiue a ſaluatoꝛe: aut a ſaluificatoꝛe.

Moſellamoth: capiẽs eos moꝛti: vel palpatio moꝛtis eoꝝ.

Moſera: eruditio vł diſciplina

Moſeroth: vincula: vel diſcipline.

Moſpheraim: foꝛtes vł vicinie ſeu foꝛtiũ aut viciniarum.

Moſi: palpatoꝛ vł attrectatoꝛ.

Moſoch: captura: vel capiens ſiue capientes aut capture.

Moſollom: capientes eos: vel palpatio eoꝛum.

Moſollamia: capiens eos dn̄o: vel palpatio eoꝛum dn̄s.

Moſollamoth: capiẽs eos moꝛti: vel palpatio moꝛtis eoꝝ.

Moſollam: capiẽs eos: vel palpatio eoꝛum.

Moſura: vinculũ vel diſciplina.

Moꝫel: eruditus deo vel diſciplina dei. Hic. v. poſt. m.

m Umin: conſolans eos: vel viſcera eoꝛum.

Muſa: palpans vel attrectans: ſiue palpatio: aut attrectatio.

Muſach: palpans fratrem: vel attrectatio fratris.

Muſeroth: vincula: vel diſcipline.

Muſithe: palpantes: vel cõtrectantes.

Sequitur de noibus. incipiẽtibꝰ ab. N. lr̃a.

n Aa: pulchꝛa: vel pulchꝛitudo.

Naab: abſconditus: vel requieſcens.

Naabi: abſconditus mihi: vel requietio mea.

Naad: pulchꝛa ſeruitꝰ: vel pulchꝛum teſtimonium.

Naalal: laudant vel laudabũt: ſiue toꝛrens: aut laudatio.

Naalia: toꝛrens dei vel laudãs deum.

Naaliel: toꝛrens dei: vel laudatio domini.

Naalon: deꝰ candoꝛis: vel pulchꝛitudo laterum.

Naama: decoꝛa vel pulcherrima: ſiue commouens eos: aut cõmotio eoꝛum.

Naaman: decoꝛus verꝰ vł pulcherimus ſiue cõmouens: aut cõmotio eoꝛum.

Naamath: mouens moꝛtẽ: vel decoꝛ peccati.

Naamathite: mouentes moꝛtẽ vel decoꝛi peccato.

Naamin: pulcherrimus vł cõmotio eoꝛum.

Naar: puer vel infantulus.

Naara: puer ei: vel infantulus eius.

Naarath: puerita tempoꝛis: vł infantia peccatoꝛis.

Naari: puer mihi: vel infantulus meus.

Naarias: puer domino: vel infantulus dn̄i.

Naas: ſerpens: vel coluber: ſiue augurans: aut augurium.

Naaron: requies ſonans: vel requietionis ſonitus.

Naaſon: coluber murmurans: vł ſerpens inutilis: ſiue augurans doloꝛem: aut augurium iniquitatis:

Naath: decoꝛ tempoꝛis vel pulchꝛitudo peccati: ſiue abſcondẽs peccatũ: aut reqeſcẽs tpe

Naaꝫab: extũc ꝓpħa: aut ꝓphetauit tunc: ſiue pulchꝛũ auxilium: aut ceſſionis initium.

Nabai: conſpicuus: vel requieſcens.

Nabaioth: ſedens vel excludẽs ſiue requieſcens tempoꝛe: aut conſpicuus reſponſione.

Nabal: ſtultus vel inſipiens.

Nabao: ꝓphete vel venientes.

Nababoth: ſedens vł excludẽs ſiue cõſpicuus aut requieſcẽs

Nabath: ſcãdalũ vel ſcandaliꝫãs ſiue inſipiẽs: aut iſipiẽtia

Nabathei: inſipientes: vel ſcandaliꝫantes.

Nabau: veniẽs vel includens: ſeu venimus aut incluſimus.

Nabdael: vrſus dei: vel ſeruiẽs deo.

Nabeoth: ꝓpħans vł ꝓpħatio

Nablath: oꝛganum vel laudatoꝛium.

Nablion: pſalteriuꝫ grece: laudatoꝛium latine.

Nablum: oꝛganum: vel laudatoꝛium.

Nabo: ſeſſio: vel ꝓphetia: ſiue cõcluſio: aut ſuperueniens.

Nabohe: ꝓpheta: vł ꝓphetia.

Naboth: ſeſſio: vł ꝓphetia: ſiue concludẽs: aut ſupueniens.

Nabu: veniens vł includens.

Nabuchodonoſoꝛ: ſedẽs in anguſtia agnita vł ſeſſio in agnitione anguſtie: ſiue ꝓphetans iſtiuſmodi ſignũ: aut ꝓphetia laguncule anguſte.

Nabuſabari: calcans tempus: vel calcatio tempoꝛis.

Nabuſarachim: calcatoꝛ fratrũ: vel calcatio fraternitatis.

Nabuthei: ꝓphete: vel pꝛophetantes.

Nabuſardan: ꝓphetauit paleas: vel ꝓphetia alieni iudicij.

Nachem: ꝑparans eos vel pꝛeparatio eoꝛum.

Nachon: pꝛeparãs doloꝛem: vł pꝛeparatio iniquitatis.

Nachoꝛ: requieſcẽte luce vel obſcuratio nouiſſima: ſiue reqeſlumis: aut ꝑparatio iracũdie.

Nad: aſcendẽs: vel aſcenſio.

Nadab: votiuꝰ: vel ſpontaneꝰ.

Nadabias: vouēs dño vel ſpō-
taneus domini.
Naeman: fidelis ſeu fidelitas:
ſiue mouēs eos aut mot⁹ eoꝝ
Naeth: reqeſcens vl' requietio.
Naphador: diſperſa generatio:
vel diſperſio generationis.
Naphech: marina: vl' maritia.
Naphedor: conuerſa generatio
vel conuerſio generationis.
Napheg: marin⁹: vel maritim⁹
Naphei: maritimi: vel anima-
rum refrigerationes.
Naphes: anima: vel refrigeriū.
Naphie: idem.
Nagge: meridies: vl' meridian⁹
Nageb: idem.
Nahaim: puer meus: vel infan
tia mea.
Nahelel: hymn⁹ vel laus: ſiue
laudās deū: aut dei laudatio.
Naid: ſalū vel mare ſiue fluctu
ans: aut inſtabil' ꝛ ſedis īcerte
Naim: fluctus: vel motus: ſiue
fluctuans: aut cōmotio.
Naioth: cōſpicu⁹ vl' excludens.
Nalol: torrens: vel laudatio.
Nama: deus: vel cōmotio.
Namoel: dormiuit deus vl' dor
mitio dei: ſiue hi qui ſunt dei:
aut quos dormire facit deus.
Namra: pardus vel amaritudo
ſiue amaritudines: aut ama-
ritudines aut amaricationes
Namrim: pardi vel apoſtate: ſi
ue ꝓfugi aut trāſgreſſiōes eoꝝ
Namſi: palpans: vel tangens:
ſiue attrectās: aut attrectatio
Namuhel: loquēs cum deo: vl'
cum quo loquitur deus.
Namuehelite: loquentes cum
deo: vel cū quibus loquit' de⁹
Nanee: piſcis: vl' fetus: ſiue ger
mē pulchritudinis: aut paſcua
eorum.
Nartiſſus: colligens vel colle-
ctio: ſiue lucerna ſcindēs: aut
accenſus leticie.
Naſab: exiccans: vel exiccatio:
aut germinatio eorum.
Naaſarā: germen molle: vl' ger
men tenerū: ſiue germinās eis
Naſia: coluber dñi: vel ſerpens
dñator.
Naſib: titulus: vel ſtatio.
Naſim: dux vel prīceps: ſiue prī
cipans eis.
Naſon: conſolans vel quieſcēs
ſiue augurans: aut auguriū.
Naſor: pulchritudo luminis:
vel conſolans anguſtiatum.
Natham: donatus eis: vel do-
natio eorum.
Nathamalech: donatus regno
vel donatio regnatoris.
Natha: donans donum: vl' do-
natus gratie.
Nathanael: donū dei: vel dona
uit eum deus.
Nathinnei: donantes vl' dona-
nati: ſiue hypodiacones grece
aut ſubminiſtri latine.
Nathon: donat⁹ merori vel do
natio iniquitatis.
Naua: ſemen vel germen: ſiue
latratus: aut pulchritudo.
Naue: idem.
Naum: germinās vel ꝯſolator.
Nauū: germinans eis: vel con-
ſolatio eorum.
Nazareth: flos vel virgultum.
ſiue ſanctitas aut cōſecratio.
Naſareth: vnctio vel mūdicia:
ſeu cuſtodiens: aut ſeꝑatio.
Nazareus: virgultū: vel florid⁹
ſiue cuſtodiēs: aut ſeparatus.
Nazare⁹: mūdus vel ſcūs: ſiue
vnctus aut' cōſecrat⁹. Utrūq;
hoc nomen apud hebreos nō
ſcribit' ꝑ. z. lram: ſed ꝑ hebreū
ſade qđ nec. ſ. nec. z. lraz ſonat
Nazarei: virgulta vel floridi: ſi
ue cuſtodientes aut ſeꝑati.
Nazarei: mundi vel vncti: ſiue
ſancti: aut conſecrati.
Nazareni: idem.

Hic. e. poſt. n.

Eapolis: mire cōmota:
n vel mira cōmotio.
Nebaaz: latrat⁹ apphē-
ſus: vel latrantis apprehenſio
Nebaial: latrans latus vel la-
trans laxat⁹: ſeu latrantis le-
uitas: aut latrantꝫ latitudo.
Nabalath: latratus tꝑis: vl' in-
ſipientia peccatoris.
Nabe: latrans vl' latratus: ſiue
pſalteriū: aut menſure.
Nebal: latrans deo: vel latrat⁹
dei: ſiue menſura dei: aut dei
pſalterium.
Nebo: latrans: vel latratus.
Nebui: latrator meus: vel pſal-
terium meum.
Nechoo: paratus iſte: vel para-
tio iſta.
Neceb: ſtatio: vel attrectatio.
Necho: ꝑcutiens vel ꝑcuſſio.
Nechoda: includens iudicio.
Nechophati: excludens vel ex-
cluſio: ſiue incluſum aperiens
aut ꝑcuſſionem euadens.
Nechota: aroma: vl' thymiama
ſiue ſtorax eius: aut aromati-
zatio eius.
Neele: ſcala: vel torrens.
Neelamite: cuiuſdam heredes:
vel cuiuſdā hereditates.
Neelle: cuiuſdam heredes: vel
cuiuſdam hereditas.
Neellamite: ſcale: vel torrētes.
Neeleſcol: torrens botri: vel bo
trus torrentis.
Neema: cōſolās vel conſolatio
Neemias: conſolatus a domio:
vel conſolatio dñi.
Neeſta: es vel metallum.
Nephahel: ſpirans deo: vel ap-
plicans ori dei.
Nephe: ſpirans vel ſufflans: ſi-
ue ſpūs aut ſufflatio.
Nephee: applicans ori: vel ligu
rius qđ eſt nomen lapidis.
Nephec: pruna: vel carbo: ſiue
ſeducens: aut ſeductio.
Nepheg: idem:
Nephēdor: maria: vl' maritima
Nephi: purificās vl' purificatio
Nephſa: purificans aggrauatū
vel purificatio aggrauati.
Nephoa: deceptio vel diſſolutō
Nephuſim: apertum nomen: vl'
diſſoluta auditio.
Neger: florens vel floridus.
Negoda: includens iudicio: vl'
percuſſio iudicij.
Nehiel: ſtās de⁹: vel ſtatio dei.
Nehiſoth: ſtans: vel ſtatio: ſiue
ſtatus temporis.
Neman: pulchritudo: vel con-
ſolatio.
Nembra: ꝓfugiū vel apoſtaſiū:
ſiue apoſtata: aut apoſtaſia.
Nemra: ꝓfugiū: vel trāgreſſio
ſiue pardus: aut amaricatio.
Nemrim: pardi vel apoſtate: ſi-
ue amaricantes eos: aut ꝓfu-
gia eorum: ſeu pardorum: aut

apoſtatarum.
Nemrith:pardi vel apoſtate.
Nemroth:tyrāꝰ vł ꝓfugꝰ:ſiue trangreſſoꝛ:aut apoſtata.
Nemſi:palpās : vł tangens:ſiue attrectans:aut attrectatio
Nemſib:ſtans vel attrectās:ſiue ſtatio:aut attrectatio.
Nepthad:deceptio:vel diſſolutio.
Neptali:latitudo mea :vel conuerſio eius.
Neptali:diſcretus:vel ſeiunctꝰ ſeu conuoluit me :aut conuolutio:mea.
Neptalim:habitatio :vel comparatio:ſiue ꝯuertēs eos:aut latitudo eoꝛum.
Neptalim:implicatio:vel conuerſatio:ſiue dilatauit me aut dilatatio mea.
Neptalamite:conuertētes eos vel latitudines eoꝛum.
Neptalite:habitacula vel comparationes : ſeu dilatati mei: aut implicationes eoꝝ.
Neptar:purificans :vel purificatio.
Nepthe:decipiēs vel diſſoluēs ſiue deceptio aut diſſolutio.
Nepthee: decepti vel diſſoluti: ſiue deceptio aut diſſolutio.
Nepthoim:ſculpentes vel apientes:ſiue decipiētes eos:aut diſſolutiones eoꝛum.
Nepthupha : deceptio vite remiſſe: vł diſſolutiōe claudicās
Nepthuim:ſculpētes vel apiētes : ſiue decipientes eos:aut diſſolutiones eoꝛum.
Nepthuſim:apertuꝫ nomen vł diſſoluta auditio.
Ner:lucidus vel lucerna.
Neregel:lucis aceruꝰ vel lucerne aceruatio.
Nereus:lucis conſiliuꝫ :vel lucerna feſtinans.
Nereth:cithara vel q̄ſi lucerna ſeu lux vite:aut lucerna pauoris.
Nergal:lucis aceruus: vł lucerna aceruata.
Nergel:lucerna aceruata: vł lucerne aceruatio.
Nerger : lucerna inuoluta vel lucerne inuolutio.

Neri:lucēs mihi ł lucerna mea
Neeria:lucens dño vel lucerna dñi.
Neſia:coluber dñi vel ſerpens dominicus.
Neſibi:titulus meus: vel ſtatio mea.
Neſon:augurans vel auguriū: ſiue augur foꝛtis:aut auguris foꝛtitudo.
Neſruth:temptatio tenera: vel fugitiuus tener.
Neſtheus:erariꝰ vł metallariꝰ
Nethinā:decꝰ vł motio:ſiue cōmouēs eos:aut cōmotio eoꝝ
Nethua:imago vel imagiatio.
Netophati:includens me : vel incluſio mea.
Netophatite:includētes: vł incluſoꝛes mei.

Hic.i.poſt.n.

n — Icanoꝛ: ſtans lucerna: vel ſtatura lucida.

Nicodemus:includens iudicio: vel effuſio terrenitatiſ
Nicholaus:effluēs vel effluxio ſiue ſtultus eccleſie languētis aut ſtulticia languoꝛis eccľie.
Nicholaite:effluētes vł effluxiones: ſiue ſtulti eccľie lāguētiſ aut ſtulticia languoꝛis eccľie.
Nichopolis:germē ꝓtectionis mee: vł ꝓtectio germis mei.
Niger:aſcendēs vel aſcenſio.
Nimpha:os applicatū: vł oꝛis applicatio.
Niniue:feta vł ſpecioſa:ſeu germen pulchꝛitudinis :aut natiuitas pulchꝛa.
Niniuite:feti : vel ſpecioſi :ſeu germina pulchꝛitudinis : aut natiuitates pulchꝛe.
Niſan :augurās gr̄am: vel augurium donationis.

Hic.o.poſt n.

n — Oa:mouēs vł cōmotio
Noadai:mouēs ſerui tutem dño: vel cōmotꝰ teſtimonio dei.

Noadiac: mouens diluculum: vel cōmotio illuminati.
Nobaha:mouens eos: vel commotio eoꝛum.
Noratha:mouēs ignē: vł cōmotio cōſūmationis viſionū.
Nob latrans vel latratus.

Nodab:vter:vel inflatio.
Noe requieſcēs: vel requieuit: ſiue cōmotus:aut cōmotio.
Noema:decoꝛ vel fides vel voluptas:aut delectatio.
Noeman :pulchꝛitudo vł pulcher ſeu cōſolatꝰ:aut ꝯſolatio
Noemanite:pulchꝛi vł ꝯſolati: ſeu ꝯſolatoꝛes:aut ꝯſolatiōes
Noemi:pulchꝛa vel cōſolata..
Noeſtha:metallū :vel es eius.
Noeſthā:es eoꝝ ł metallū eoꝝ
Noepheth:motus aptus: vł cōmotio latitudinis.
Noga:meridies: vel meridianꝰ
Noge:idem.
Noom:decus vel conſolatio.
Nooꝛai:decoꝛās magiſtrū meū vel cōſolatio magiſtri mei.
Nooꝛari :decoꝛans currētē magiſtrum: vel conſolatio conſūmati magiſtri.
Noꝛam:requieſcens excelſe: vel cōmotio exaltati.

Hic.u.poſt.n.

n — Uach :pulcher: vel pulchꝛitudo.

Nun:paſcēs eos vł paſcua eoꝝ
Nun:fetus vel piſcis:ſiue vnicus:aut ſempiternitas.
Numenius:decoꝛus vel fidelis

Seq̄tur de incipiētibꝰ a lr̄a.O.

o — Ad : vnitas vel laudatio
Oal:tabernaculum : vel inhabitatio.

Oali:tabernaculum meum vel inhabitatio mea.
Oam:ve populo : vel inſaniens

Hic.b.poſt.o.

o — Bab:ſperās vel amplexans:ſiue dilectus :aut dilectio.

Obadia:ſeruus dñi: vel ſeruiēs domino.
Obag:magus: vel phitoniſſa: ſiue incātatoꝛ :aut incātatio.
Obdarem:ſeruus auſtralis: vel ſeruus africanus.
Obdias:ſeruiens dño: vel ſeruitus dñi.
Obed:ſeruitus: vel ſeruitoꝛ.
Obededom :ſeruiens rufo : vel ſeruiens fuluo:ſeu ſeruiēs terre:aut ſeruus ſanguineus.
Obedia:ſeruus dñi: vel ſeruiēs

domino.
Obediel:ſeruus dei : vel ſeruiens deo.
Odia:ſeruus domini vel ſeruiens dño.
Oboth:phitones vel magi ſiue lagene grandes: aut lagenarũ granditas.

Hic.c.poſt.o.

Chet : diligens vel perſcrutans : ſiue dilectio: aut pſcrutatio.
Ochol:tenẽs habitationeꝫ vel apprehendens tabernaculũ.
Ochoza:tenens magiſtrũ vł retentio magiſtri.
Ochozath: retentio vel apprehenſio.
Ochozias:retinens dñm vł apprehenſio dñi.
Ochozan:tenẽs vł apphẽdẽs ſiue retentio aut apphenſio.

Hic.d.poſt.o.

Daita: menſurans: vel menſuratio.
Odema: ſeruus dñi:vel teſtificans dñm.
Odia:idem.
Odoia:idem
Odollã:teſtimoniũ eoꝝ:vel teſtimoniũ approbatio.
Odollamites: ꝯteſtãs aliquem vel teſtimoniũ in aqua.
Oddor:ꝯteſtãs generationẽ vł teſtificatio generatiõis.
Odoma:ſeruus domini vł teſtificans dñm.
Odſi:mẽſis meꝰ:ł mẽſura mea
Odura:mẽſura magiſtri vł teſtificans magiſtrũ.

Hic.e.poſt.o.

Epha:mẽſura vł effundẽſ ſiue eſtꝰ aut eſtuatio
Oephi:mẽſura triũ modiorũ. vel tres modiũ menſurari.
Oeph:diligẽs vł pſcrutãs ſiue dilectio aut pſcrutatio.

Hic.ph.poſt.o.

Pha:effuſio: vel eſtuatio.
Ophal:nebula vł obſcuratio:ſiue obſcurans: aut nebuloſus.
Opha: thalamꝰ eoꝝ vel maritima eorum.
Ophar:volans vel volatꝰ:ſiue volantes aut volationes.
Ophat:aurum obrizum vł aurum puriſſimũ.
Ophaz:idem.
Ophel:nebula vł obſcuratio ſiue obſcuratꝰ aut nebuloſus
Opher:ignominia vel ignominioſus.
Ophi:infirmus vel ignominioſus.
Ophim:tabernacula vel habitationes.
Ophimi:tabernacula mea: vel habitationes mee.
Ophir:infirmãs vł infirmitas ſiue irritũ aut ebrioſum.
Ophin:diſcalciatus vel inſana conuerſio.
Ophra:volans vel thalamꝰ.

Hic.g.poſt.o.

G:congregans vel aceruãs ſeu abſconditꝰ aut coaceruatio.
Oga:nobilis vł głioſus ſiue abſcondẽs eũ:aut coaceruãs ei.

Hic.h.poſt.o.

Hia:ipſe cognouit vł cognouit dñs.
Ohiada:ipſe cognouit ſuitutẽ vł cognouit dñs teſtimoniũ
Oholi:tabernaculum vł inhabitatio.

Hic.i.poſt.o.

Ja:infirmans eũ vł infirmitas eius.
Oiam:infirmans eos vel infirmitas eorum.
Oiam: ſeclm vł eternitas: ſiue annꝰ iubileꝰ aut annꝰ remiſſionis.

Hic.l.poſt.o.

Lda:deſtruens vł diſcernẽs ſiue deſtructio aut diuerticulũ.
Oldai:deſtruens me vel diſcernens mihi:ſiue diuerticulum meũ:aut diſcretio mea.
Oldam: diſcernens donũ: vł diuerticulũ grẽ.
Oli:infirmitas vel ꝓtectio.
Oliab:infirmans pſem vel ꝓtectio patris.
Olimpa:dolens vel parturiẽs.
Olimpiadis:dolor triſtium vł parturiens ſeruitutẽ.
Olofernes:infirmitas diſceſſionis: vel infirmans vitulũ ſaginatum.

Hic.m.poſt.o.

Mar:pplꝰm amaricans vel pplus amaricatꝰ.
Omer:criſpãs vel manipulus.
Omri:criſpãs me vel manipulus meus.
Omroi:criſpans magiſtꝝ meũ vel manipulus mgři mei.

Hic.n.poſt.o.

N:dolor vel meror.
On:iniquitas vel inutilitas.
On:muſitatio vł murmuratio
Ona:merẽs eũ vel dolor eiꝰ.
Ona:inutilis ei vł iniqtas eiꝰ.
Ona:murmurãs ei vel murmuratio eius.
Onam:meroror populi vel meror eorum.
Onã:inutilis populo vł iniquitas eorum.
Onam:murmur populi vł muſitatio eorum.
Onan : meror doni : vel dolor gratie.
Onan:iniquitas doni vł inutilitas gratie.
Onan:murmurãs dono vł muſitans gratie.
Oneſimus:decorus vel rñdens ſiue decꝰ aut reſpõſio.
Oneſiphorus: rñdens lřis: vel decore adherens.
Oni:merẽs mihi vł dolor meꝰ
Oni:inutilis mihi vel iniquitas mea.
Oni:murmur meum vel muſitatio mea.
Onni:dolore cõmotꝰ vel merore requieſcens.
Onni:inutilis requies vel iniqua cõmotio.
Onni:murmure motꝰ vel muſitatione quieſcens.
Onias:merens domino vł dolor domini.
Onias:iniquus domino vł inutilis dñs.
Onias:murmurãs dño vł muſitatio dñi.
Ono:merẽs eũ vel dolor eius.
Ono:inutił ei vel iniqtas eiꝰ.
Ono:murmurans ei vel muſitatio eius.
Onõ:murmure muſitãs vł muſitatiõe murmurãs ſiue dolor

inutilis aut merēs iniq̄tate.

Hic.o.poſt.o.

o Ola:tabernaculū vł inhabitatio.

Olla:idem.

Oli:tabernaculū meū: vel inhabitatio mea.

Oliab:tabernaculuꝫ meū pr̄: vel inhabitatio mea pr̄is.

Oliaba:tabernacłm meū i ea vł ip̄a eſt tabernaculū meū.

Olibama:tabernaculi altitudo vł habitaculū meū in aliq̄

On:laboꝛ vł doloꝛ ſiue dolēs aut laboꝛioſus.

Ozam:videns eos vel foꝛtitudo coꝛum.

Ozias:videns dn̄m vel foꝛtitudo domini.

Hic.r.poſt.o.

o R: foꝛamē vł iracūdia

R:mons vel lumē: ſiue pellis aut iracundus.

Oꝛaim:concipiens vel compꝛehendens:ſiue cōceptio aut cōpꝛehenſio.

Oꝛam:irati vł ne excelſo ſeu ne iracūdie:aut ne iracundo.

Oꝛam:mons ppł̄i vł lumē eoꝝ

Oꝛam ; pellis populi vel foꝛamen eoꝛum.

Oꝛam:iracundus populus vel iracundia eoꝛū.

Oꝛchach:eſtimās vł eſtimatio

Oꝛachathi:eſtimans mihi:vel eſtimatio mea.

Oꝛchiatharoth:longa coꝛona: vel longitudo coꝛone.

Oꝛeb:ardoꝛ vł ſiccitas ſiue coꝛuus aut ſolitudo.

Oꝛeb:menſa vł maſſa ſiue temptans aut temptatio.

Oꝛem:doloꝛ vel iracundia.

Oꝛeth:longanimis vel diuturnus ſeu lōganimitas aut diuturnitas.

Oꝛpha:ceruix eius aut ſuperbiens ei.

Oꝛi:lux mea vel mons meꝰ.

Oꝛi:pellis mea vł foꝛamē meū

Oꝛi:iraſcens mihi vel iracundia mea.

Oꝛi:gigas vel excelſus.

Oꝛi:coquens vel excludēs.

Oꝛi:appꝛehendens me vel appꝛehenſio mea.

Oꝛim:gigantes vel excelſi.

Oꝛim:ap̄phendentes me vł appꝛehenſiones mee.

Oꝛim:loquētes vel excludētes

Oꝛma:anathema vł anathematizatio.

Oꝛnā:lumen nobis vel illuminatio noſtra.

Oꝛnan:lumen gr̄e vł illuminatio donationis.

Oꝛon:mons inutilis:vel foꝛamen triſticie.

Oꝛon:pellis iniqua vł ira murmurantium.

Oꝛon:lumen meroꝛis vł doloꝛ muſitantiū.

Oꝛonite:montes inutiles : vel foꝛamina triſticiaꝝ.

Oꝛonite:pelles inique vł doloꝛes muſitantiū.

Oꝛonite:lumia merorꝫ vel iracundie murmurantiū.

Oꝛonim:lumē meroꝛis eoꝝ vł iracundia iniq̄tatis eoꝝ.

Oꝛonom:mons inutilis eis vł foꝛamen triſticie eoꝝ.

Oꝛnaim:idem.

Oꝛonaim:lumē merorꝫ eoꝝ vł iracūdia iniquitatꝫ eoꝝ.

Oꝛthoſiada: recte indigens teſtimonio vel lumen poſitū teſtificationi.

Hic.s.poſt.o.

Sa: ſpes vel ſaluatio.

o Oſai:ſpes mea vł ſaluatio mea.

Oſaias:ſperans in dn̄o vel ſaluatio dn̄i.

Oſāna:ſalua ł viuifica ſiue ſaluifica nos aut ſaluificatio nr̄a

Oſe:ſpes vel ſaluatoꝛ.

Oſee:ſperās i eo vł ſaluatio eiꝰ

Oſia:ſperans in domino vł ſaluatio domini.

Hic.t.poſt.o.

Tham:tempꝰ eis vł deſignatio eoꝛū.

o Othei:ſignum meū vel tempoꝛalitas mea.

Othio:doloꝛ eius vel ꝯtriſtans eum.

Othir: peccato vigilans vel ſignum tempale.

Othin:ſtans peccato vel ſtatio tempalis.

Otholia:ſignū laboꝛis vł deſignatio tempoꝛalis.

Othoniel:ſignum dei vł reſpōdens deo.

Othorā:ſignans eos vł ſignatio eoꝛum.

Hic.x.poſt.o.

o X: violenter vel voluntarie.

Hic.z.poſt.o.

o Za:videns vel robuſtꝰ: ſeu viſio aut foꝛtitudo.

Ozai:foꝛtis meus vł robur meum:ſiue videns me aut foꝛtitudo mea.

Ozam:videns eos:vel foꝛtitudo eoꝛum.

Ozā:videns donuꝫ vel foꝛtitudo gratie.

Ozamoth:quaſi ſignū vel foꝛtis deſignatio.

Ozazim:foꝛtis ductoꝛ vł vidēs oliuam.

Ozen:videns foꝛtem vel foꝛtis oculus.

Ozenſera:videns foꝛteꝫ pꝛincipis vel foꝛtꝫ oculꝰ anguſtiati.

Ozgi:videns luctam vel robuſtus luctatoꝛ.

Ozi:videns vel robuſtus ſeu viſio aut foꝛtitudo.

Ozias:videns dn̄m vel foꝛtitudo domini.

Oziam:viſio domini eſt vel foꝛtitudo dn̄i eſt.

Oziph:germinās vł germiatio

Oziel:videns deum vel foꝛtitudo dei.

Ozielite: videntes deum vł foꝛtitudines dei.

Ozin:aurꝫ mea vł auditꝰ meꝰ.

Ozinite:aures mee vel auditoꝛes mei.

Sequit̄ de incipientibus a.P.lr̄a.

p Aphum: redimēs cadētē vł redēptio cadentꝫ.

Paleſtina:oꝛe contuſa : vel oꝛe cōtundens ſiue oꝛꝫ malleatoꝛis aut oꝛis contuſio.

Paleſtini:oꝛe cōtuſi vł oꝛe contundentes:ſiue oꝛa malleatoꝛū:aut oꝛisꝯtunſiones.

Palmirā: oꝛe contundens: vel os malleatoꝛis.

Pamphilia:ꝯuerſio a ruina vł

diuisio cadentium.
Pamphilienses: cōuersi a ruina vel diuisione cadentes.
Panarethos:liber eccl'ie vel liber ecclesiasticus.
Paraphrastes:garrulus vł coniectator.
Parasceue:cena pura vł pręparatio.
Parion : discoopertus vel discooperiens.
Parmena:diuidens plenitudinē vel diuisio plenitudinis.
Parthia:pfecte diuidens vł pfecta diuisio.
Parthi:pfecte diuidētes vel pfectio diuidentiū.
Pascha:trāscēsus vł trāsgressio.
Pathma: separatio vel separatrix.
Pathmos:separatio hostis vł separatio palpantiū.
Patroba:videns eum vel dissolutio eius.
Patrodus:separans vł dissoluēs
Patura:separatrix vel separatio.
Paulus:os tube vel os eoruȝ: seu electum mirabile:aut electionis miraculū.
Hic.e.post.p.
p Edno: tēptatio mouēs vel dissecatio cōmotionis.
Pelusium:os malleans vel os malleatoris.
Pentatheucū:ꝗnqȝ libri moysi vel ꝗnqȝ libri mosaici.
Pergamū:dissecans valles:vel diuidens cornua eoꝝ.
Pergen:deuorās vel vorago.
Perybolus: saccus absort⁹ vel repositio inueterata.
Perida: temptat⁹ dilectus:vel temptatio amabilis.
Perichopen:incisus vł incisio.
Perone:sacculus vł repositio.
Persida:tēptans vł latera sua diffluens.
Perse:temptati : vel latera sua diffluentes.
Persipolis:tēptatio ciuitatuȝ: vel diffluens latera ciuitatib⁹
Petrus: agnoscens vel discalcians:siue cognitus : aut dissoluens.
Hic.i.post.p.
p Igmei: cogniti dño:vel dñm cognoscentes.
Pila:os malleans vel oris contusio.
Pilatus:ore cōtundens vel os malleatoris.
Pirrus:dissoluēs vł dissolut⁹.
Pisida:cognita dño vel cognitio domini.
Pisticū:fidele vel fidelitas.
Prisca:cognita:vł cognoscens
Priscilla:cognoscens dñm:vel cognitio domini.
Priscus:agnit⁹ vł agnoscens.
Hic.o.post.p.
p Oblius:tabernaculū vł inhabitatio.
Pollati:ore ptundēs vł os malleatoris.
Pont⁹:inclinās vł inclinatio.
Pontici:inclinantes vel inclinationes.
Pontius:declinās cōsilium vł declinans festinationē.
Porcius dura diuisio vel diuidens duriciā eorū.
Possidoni⁹:cognoscēs venationē vel cognitio cōmotionis.
Probus:fruct⁹ pfusus vel fructuū ignominia.
Procorus:fructus pgregās vel fructuū congregatio.
Prolomeus:ad mēsurā deducēs:vel ad mēsurā reduct⁹.
Ptolomai:ad mēsurā deducēs vel ad mensurā deductio.
Ptolomaida:ad mēsuraȝ deducens:vel ad mēsurā reducta.
Ptolomais:idem.
Ptolomaidenses:ad mensuraȝ deducti vel ad mensurā reducentes.
Hic.u.post.p.
p Ublius tabernaculū vł inhabitatio.
Pudens indut⁹ consilio vł indumentū consilij.
Puteol:declinās vł declinatio
Putiphares:os inclinans:vel oris inclinatio: siue os inclinans ad dissecandū:aut dissecans ad os inclinanduȝ.Hec oia noia greca vel latina ẞm linguā hebraicā violenter interp̄tata sunt.Sciendū nāqȝ est ꝙ apud hebreos.p. lrā nō habeť:nec vllū nomē ē apud eos qđ hoc elementum sonat
Abusiue igiť accipiēda sunt.

Sequiť de incipientibus ab.R.littera.

Rab:fames vel impet⁹.
r Raab:lata vel dilatata: siue latitudo aut dilatatio.Si eni raab p a in mediā lrām scribať:famē significat siue imperiū.Si do p heth latitudinē vel dilatationē:hoc aūt euenit ẞm accentuū ⁊ lrārū diuersitatē vt in tā varias ⁊ ptrarias significatiōes noia cōmutentur:⁊ in tam diuersa vertantur.
Raaba:fames eius: vel impet⁹ eius:siue dilatans eū:aut dilatatio eius.
Raabia:impet⁹ dñi vel famelicus dño:siue diiudicās dñm: aut diiudicatio dñi.
Raabath:bucca : vel maxilla: seu bucce aut maxille.
Raam:multū vel visio:siue tonitruū aut multitudo.
Raama:videns vel tonitruum eius:siue multū ei aut multitudo eius.
Raamas:multuȝ dño vel visio dñi:seu videns dñm:aut tonitruum domini.
Raamses:malitia tinee:vł malitia de tinea:siue intonuit letus:aut intonantj leticia.
Raason:cursus vł placētia siue ptemplatio aut pſūmatio.
Raatha:magister peccati vł magistratio tpalis.
Raba:multa vł magna siue iudicans aut iudiciū.
Rabaam:mł'titudo ppłi vł magnitudo eoꝝ:siue iudicās populos aut iudiciū ppłoꝝ.
Rabai:multū mihi vel magnitudo mea:siue iudicans me: aut iudiciū meū.
Rabath:multū tpis vel grāde peccatū:siue iudicans temp⁹ aut iudiciū peccatoꝝ.
Rabi:doctor vł mgr:seu docēs me:aut magister me⁹.
Rabiuth: doctrina mł'titudis: vel magisteriū iudicantj.
Rabaat:multa hec : vel multi-

tudo ista.
Rablath: multum vł mlta siue multitudo aut multitudines
Rabmag: princeps cibi vel dominator edentiū.
Raboni: doctor vł mgr̄ seu docens me: aut mgr̄ meus.
Raboth: grāde signū vł multū respondēs siue iudicās respōdētes aut iudiciū rn̄dentiū.
Rabsaces: multꝰ osculo vł princeps deosculans.
Rasaris: princeps eunuchꝰ vel magister eunuchoꝝ.
Rabares: multū alienꝰ vł grādis descensio.
Racha: vanus vel vanitas siue absq̧ cerebro: aut signuʒ subsannationis.
Rachab: cōcita vel q̄driga: seu visio aut ascensio.
Rachal: tristiʒ vel deorsuʒ ferēs: siue res: aut negociatio.
Rachel: ouis vł visio seu vidēs deū: aut vidēs principiū.
Rachꝰ: substātia vł pecunia.
Radai: videns me: aut fortitudo mea.
Rapha: sanitas vł medicia dei.
Raphael: sanans deo vel medicina dei.
Raphaia: sanās domino vł medicina domini.
Raphaim: gigātes vł medici siue facture nr̄e: aut laxati eoꝝ
Raphao: sanans eum vel medicina eius.
Raphaʒa: sana visio vł medicina fortitudinis.
Raphes: dessens vel medicus: seu volucriʒ aut cursus oris.
Raphidim: temptatio vel laxe manꝰ seu visio oris aut vidit os sufficiens eis
Raphidim: sanitas fortium vł sanitas iudicij: seu visiōis fortis: aut dissolutio fortiuʒ. Iuxta ꝓprietatē vero lingue syre interp̄tatur remisse manꝰ: vel remissio manuū.
Raphion: medicina doloriʒ vel temptatio iniquitatiʒ.
Raphu: tēptatio vł dissolutio: siue sanitas aut medicina.
Ragal: res vel negociatio: seu tristiʒ aut deorsum ferens.

Ragau: pascens vel egrotans
Reges: pabulū vel egrotatio.
Ragon: hyems vel pabuluʒ: siue multū delectans: aut multum delictum.
Raguel: pastor dei vel egrotās deo: siue pascens deū aut pabulum eius deꝰ.
Rahuhel: idem.
Rabaia: pastor dn̄i vel egrotās dn̄o siue pascens dn̄m: aut pabulum eius dn̄s.
Rahelaia: idem.
Ram: excelsus vel exaltatꝰ: siue tonitruū aut exaltatio.
Rama: excelsa vel exaltata siue tonitruū aut exaltatio.
Ramale: sublimitas aut exaltatio: siue toitruū aut exaltabiꝶ
Ramalia: excelsus dn̄o vł tonitruū dn̄i: siue excelse laborās: aut exaltatio laborantiʒ.
Ramasse: pabulum vel tinea siue malitia tinee: aut malitia de tinea.
Ramath: excelsum signum siue exaltata pctō: seu mortē vidit aut mortis visio.
Ramatha: idem.
Ramathā: excelsum signuʒ populi vel exaltatio peccati eoꝝ seu mortem vidit eis: aut visio mortis eorum.
Ramathaim: excelsa duo vł excelsa bina: siue duo sublimes duo exaltati. Hec duo excelsa vel bina sublimia fu̅it due tribus: regia .s. ac sacerdotalis. Unde helchana fuisse legiꝶ de ramathaim: quia pater eiꝰ de tribu leui fuit et mater eiꝰ de tribu iuda: qḋ notaꝶ in eo ꝙ effrateus diciꝶ ab effrata vxore .s. caleph: quā cōstat extitisse de tribu illa.
Ramathiechi: excelsum signuʒ gene: vel eleuatio maxille.
Ramathite: excelsa signa: vel mortem videntes.
Ramelech: excelsa portio vel exaltata particula.
Ramesse: amaricans vel cōmotio turbulēta: siue corrosio tinee aut tonitruū gaudij.
Ramech: mortiʒ visio vel excelsum signū: siue celsitudo pauoris: aut exaltatio vite.

Ramoth: excelsum signū vł exaltata rn̄sio.
Raron: cursus mgr̄i vel ꝯsummatio magisterij.
Raronites: currēs magister vel ꝯsummatꝰ magisterio.
Raronite: currētes magistri vł cōssimati magisterij
Rasaia: impius dominꝰ vł varietas dn̄i.
Rasathaim: varietas bina: vel iniquitas duoꝝ.
Rasim: varians eos vel iniquitas eorum.
Rasin: impius vel iniquus seu varietas aut pictura.
Rathanim: sonitꝰ vel iuniperꝰ siue visio ꝯsummata: aut visionis ꝯsummatio. Ferunt hoc lignū iuniperi multo tempore ignē ꝯseruare: ita vt si pruna ex eiꝰ cinere operta fuerit: vsq̧ ad annū ignita ꝑdurēt.
Raʒias: sacratus dn̄o vł mysticus dn̄i.
Raʒom: mygicꝰ vel sacratus.
Raʒon: idem.

Hic .e. post .r.

r Eaias: magister dn̄s vel dilatatio dn̄i.
Reba: multa vel magna siue indicans aut iudiciū.
Rebai: multū mihi: vel magnitudo mea: siue iudex meꝰ: aut iudicium meū.
Rebe: quartꝰ vel q̄ttuor: siue ordinatꝰ aut ordinatio.
Rebee: idem.
Rebecca: patientia vel multuʒ accepit: siue multa patientia: aut que multū accepit.
Rebla: cōmissum vel mltitudo
Reblata: multa hec vel multuʒ iste: siue multum cōmisit hic: aut multū cōmissum huiꝰ.
Regmag: quartus ingeniosus: vel ordinata ꝑcussio.
Recha: mollis vel delicatꝰ siue mollities aut teneritudo.
Rechab: ꝯcedēs vł excelsus seu molꝶ priʒ: aut teneritudo pr̄is
Rechabite: concedentes vel excelsi: seu teneri patribꝰ aut delitie patrū.
Rechat: mollities vł sublimitas

Recē:pictura vel varietas ſeu vacuefecit: aut vacuefactio
Rechma:temptatio vel militia quepiam
Recſa:chamꝰ vel frenū: ſiue retinaculū aut cohibitio
Rephan:factura vel reqes: ſeu nr̄a reqes:aut nr̄a factura
Regalim:pedes vel ambulatio ſiue iter aut itinera
Regmē:cibus vel refectio ſiue paſcēs eos:aut paſcua coꝝ
Regma: temptatio vel militia quepiam
Regom:iter vel ambulatio
Rehi:paſtoꝛ meus vel pabuluʒ meum
Remma:excelſa vel videns aliquid
Rempha:excelſa eructās vel exaltatio nihili.
Rēmi: excelſa cōmotio vel vidēs aliquid requiei
Remia:excelſus dn̄s vel exaltatio domini
Remō:excelſum murmur vl̄ exaltatio inutilis
Remono:excelſe merēs vel exaltatio iniquitatis
Rēmon:eccl̄ia vel ꝯgregatio.
Rēmon: ſublimis:vel exaltata ſeu malumpunicū:aut malūgranatū.
Rēmōphares: diuidēs eccl̄iaʒ vel diſſipans ꝯgregationē.
Rēmōphares: ſublimitas violenta vel exaltatio diſſipata: ſeu diuiſio malipunici:aut diuiſio maligranati
Remoth:videns moꝛtem:vl̄ viſio moꝛtis
Rena:magiſter abſconditus vl̄ magiſteriū pulchritudinis.
Res:caput vel paciētia
Reſa caput eiꝰ: vel paciēs eū.
Reſſa:chamꝰ vel frenū:ſiue ſtadiū:aut retinaculū
Reſatha: ipietas:vel iniq̄tas
Reſathaim:impius eius vl̄ iniquitas coꝝ
Reſeph:iniquitas menſure vl̄ caput
Reſen:caput fontis vel pacientia oculi
Reſeth:ipietas l̄ iniq̄tas ſeu caput vite:aut pacia pauoꝛis
Reſpha:currens vel velox ſeu curſus:aut velocitas.
Reſta:caput domini : vel paciens dominus
Rechma:ſonitus vl̄ iuniperus ſeu videns cōſūmate: aut viſio ꝯſūmata
Reu paſcens vel paſtꝰ ē:ſeu pauit me:aut paſtio mea
Reū:paſcēs eū vel pabulū eoꝝ
Rezer: mgr̄i viſcera foꝛtia: vel mgr̄o viſcera ſanctificata

Hic.i.poſt.r.

r Iba:multa vl̄ magna ſiue iudicās aut iudiciū.
Ribai:multū mihi : vel magnitudo mea ſeu iudex meus:aut iudiciū meū
Ripha:videns bona vel vidēs buccellam
Riphat:vidēs bona tp̄is:vl̄ videns buccellā vite
Riphet:videns bone pauoꝛis: vel vidēs buccellā vite
Rithus:querēs vel bonꝰ ſeu lumē aut inq̄ſitio bonitatis

Hic.o.poſt.r.

O:mgr̄ vel magiſteriū
r Roaga: magiſter meditans vel mgr̄i locutio aut foꝛtis ſuſceptio
Robaim: impetꝰ vel latitudo
Roboā:dilatās pp̄lm vel diſſipans pp̄los:ſiue impetꝰ pp̄li aut inclinatio pp̄loꝝ
Roboorh:platee vel latitudīes ſeu platee inclinate:aut platearū inclinationes
Rode:vidēs vel foꝛtis: ſeu viſionis foꝛtitudo:aut viſio foꝛtitudinis
Rodiz:vidēs vitā vel vidēs eſſentiā :ſeu vidēs iudiciū.
Rodim:patruꝰ iudicās l̄ viſio iudicio patruelis
Rodum:viſio vel deſcenſio ſeu diſſentiēs:aut diſſidiū
Rodū:vidētes vel deſcendētes ſeu diſſentiētes aut diſſidia
Rodochꝰ:foꝛtiter durꝰ vel vidēs nigredinē
Roegal: deoꝛſū ferens vel magiſter triſticie.
Rogel:deoꝛſū ferēs vl̄ negociatio triſticie.
Rogelim; deoꝛſū ferens eos vel negociatio triſticie coꝝ
Rogomelech:magiſter fouee ꝑtis vel magiſtrans decipulas poꝛtionis
Roma magiſteriū frangēs vel magiſterij cōfractio
Roma:tonans vel ſublimis: ſiue tonitruū: aut ſublimitas.
Romani:tonātes vel ſublimeſ ſiue tonantes ſublimiter:aut tonitrua excelſa.
Romelia:magiſter frangens laboꝛātes:aut ſublime tonitruum laboꝛantiū
Roob:platee:vel latitudines.
Roobia:platee dn̄i : vel latitudines dn̄antium.
Rooboth:platee inclinate : vel platearū inclinationes
Roos:turris: vel ꝓ pugnacl̄a.
Ros:caput vel initiū
Roſmophi:caput foꝛtiū l̄ initiū vicinarū
Rotū:viſio vl̄ feſtinatio ſeu deficiens aut defectio

Hic.u.poſt.r.

l Uben:vidēs filiū l̄ filiꝰ viſionis:ſeu vidēs i media:aut vidēs ꝑ mediū
Rubeni:vidēs filiū meū vel filij mei viſio ſeu videte iter me aut videte ꝑ mediū mei
Rubenite:vidētes filioſ vl̄ viſiones filioꝝ :ſeu videntes per medium
Rufus :ſanās vel reficiēs: ſiue nos ſanās:aut refectio nr̄a
Ruma:excelſa vel vidēs aliq̄d
Ruth:vidēs vel feſtinās:ſeu deficiēs aut defectio

Sequit̄ de icipiētibꝰ a lr̄a. S.

ſ Aaph:ſpeculum vel anguſtiatus.
Saal : reddens vel aggrauans
Saal:vola vel pugil : ſeu vulpis aut oꝛtus aquaꝝ
Saalabi:aggrauās intellectū: vel aggrauatio intelligentie.
Saalim:vole vel pugiles : ſeu vulpes:aut oꝛtus aquaꝝ
Sēalum:reddens vel redditoꝛ ſiue redditio:aut reddidit eis
Saar eſtimās vel eſtimatio.

Saarite:eſtimantes vel eſtima toꝛes
Saarim:eſtimātes eos vel eſti eſtimatoꝛes eoꝝ.
Saaſin :incubuit egrediēs vel incubatio egreſſionis
Saba:capta vel captiua : ſiue captiuitas: aut cōuerſio
Saba:clamās: ſiue cōuertens ſiue clamoꝛ:aut eloquētia
Sabcha:rete vel retinaculū:ſi ue loquēs ei:aut eloq̄ntia eiꝰ
Sabaias:captus domino : vel cōuerſio domini.
Sabaim:clamātes vel eloquē tes:ſiue captiui:aut ꝯuertētes
Sabama:leua vel ſiniſtra
Sabama:excelſa vꝉ ꝯuerſio q̄-dā:ſiue tollēs altitudinē:aut tolleus excelſum
Saban: tollēs altitudinē : vel tollens excelſum
Sabana:leua meis vel ꝯuerſio quepiā ſeu tollēs altitudinē: aut tollēs excelſum
Sabaoth:ꝟtutes vel exercitus ſiue virtutū:aut exercituū.
Sabari:mōtes circūiēs vꝉ mō tiū circumitio
Sabath: ſceptꝝ vel virga:ſiue baculꝰ:aut pꝛincipatus
Sabatha:gyrās vꝉ circūiēs:ſi ue circūitus: aut circūcidens
Sabathaca: ſedes tua vel cir-cūiens te: ſiue circūitus tuus aut circūciſio tua.
Sabathai:circūitus meus vel circumciſio mea.
Sabbatū:reqes vel requietio.
Sabbatiſmꝰ:reqetio vꝉ reqes.
Sabe:agne vel oues: ſiue ſep-tem aut iuramentū
Sabee:idem
Sabe:ſepties vel abundans:ſi ue ſaturitas
Sabee:ſeptē vel abundās:ſiue ſaturitas aut abūdantia
Sabei:captiui vel clamātes:ſi ue cōuerſi:aut eloquentes.
Saber captiuꝰ vigilās vel con uerſus reſurgens
Saber:virgultū vel iurās:ſiue ouis aut ſatietas
Sabeth:ouis vel ſatietas:ſiue virgultū:aut adiuratio
Sabeth:captiuus pauidus vꝉ conuerſio vite.
Sabia dāma vel capꝛea ſiue iu rās dño:aut ſatietas dñi
Sablath:reqes vel intermiſſio
Sablathaim: reqes in eis :vel intermiſſio eoꝝ
Saboim:dāme vel capꝛee ſiue ſtantes:aut ſtatio
Saboim:tollēs altitudinē vel tollens excelſum
Sachar:ciliciū vel penitētia
Sachat: ſinguli vel curuātes.
Sada:archanū vel latꝰ a late-tere nō a latitudine
Sadada: lateri adherēs vꝉ ar archanum eius
Sadaia:latꝰ iniquū vel archa num iniquitatis.
Saddai:oipotēs vel oipotētia
Sade:regio vel iuſticia ſiue cō ſolatio aut veneratio
Notandū ē i hac lr̄a ſcꝫ.s.ꝙ ſicut quedā vocales cū apud nos ſint eedeꝫ: apud hebꝛeos diuerſis characteribꝰ ānotāꝉ diuerſoſq̄ ſonos hn̄t: ideoq̄ diuerſas ſignificationes cōti nēt:ita etiā ipa eadē.ſ.cum vna apud nos ſit apud illos diuerſa ſoꝛtiꝉ nomia diuerſaſ q̄ figuras poſſidet : ac diuer-ſos ſonos: ⁊ idcirco nemo mi rū exiſtimet ſi ipſa eadem i va rijs interp̄tationibus ꝯmute tur.Tres ſūt eni apud hebꝛe-os lr̄e:vna que vocaꝉ ſamech et ſimpliciter legiꝉ quaſi p.s. nr̄aꝫ litterā ꝓferaꝉ:altera ſin vel ſen diciꝉ in qua ſtridoꝛ q̄-dam non noſtri ſermonis in terſtrepit:tertia ſade nomina tur quam noſtre aures penitꝰ refoꝛmidant
Sademoth: regiões vel larua: ſiue iuſticie: aut ꝯſolationes.
Saderoth :poꝛticꝰ publica vel cōuentio populoꝝ
Sadeſoꝛ:vberū lumen vel lux vberū meoꝝ
Sadith:archanū iuſticie:vꝉ cō ſolatio teſtificationis
Sadoch:iuſticia vꝉ iuſtificatio
Saducei:iuſti vel iuſtificati:ſi ue iuſticie:aut iuſtificatiões:
Saeſdema :peſtilēs aer vel pe-ſtilentia aeris
Saph:vinculū vel labiuꝫ: ſiue ſpeculū aut anguſtia
Sapha:vinciens eū vel labiuꝫ eius:ſiue ſpeculās eū: aut an-guſtia eius
Saphai:vinciēs me vel ſpecu-lans me ſiue labiū meum:aut anguſtia mea.
Spahan:vinciēs pplm vel la-biū populi:ſiue anguſtiās eoſ aut ſpeculū eoꝝ
Saphan: abſconditus vel pſi ciſcens.
Saphan:lepus vel hericiꝰ:ſiue anguſtiās:aut cyrogrillus
Saphan:ſpeculās donū vel la biū gr̄e ſeu vinculū ſupiꝰ:aut barba ſupioꝛis iudicij
Saphane:vinculū gr̄e vel ſpe-culatoꝛ donatiōis
Saphane:labiū eiꝰ: vel labiuꝫ ſuperius: ſeu barba eius: aut barba ſupioꝛis iudicij
Saphanerphane: ſaluatoꝛ mū di vꝉ abſcōditoꝝ reptoꝛ.Ipſe eſt ioſeph qui ⁊ egyptum ſal-uauit ⁊ abſcondita reuelauit pharaoni.
Saphama:abſcōdit dn̄s vꝉ ꝑ-fectio dn̄i:ſeu ſpeculās donā-tē dn̄m:aut labiū gr̄e dn̄i
Saphat:iudicās vel iudicauit ſiue iudiciū: aut diiudicatio.
Saphata:iudicās pplm: vꝉ po pulū iudicauit:ſiue iudicans eū:aut diiudicatio eius.
Saphathias:iudicat dn̄s vꝉ iu dicatio dn̄i
Saphatmoth: iudicās moꝛteꝫ vel iudicatio moꝛtuoꝝ
Sapher: decus vel pulchꝛitu-do:ſeu ſpeculans vigiles: aut labium reſurgentiū
Sapphyrus:narrans vel lr̄atꝰ ſiue libꝛariꝰ: aut egregie ſpe-cioſus
Sapphyra:litterata vel libꝛa-ria: ſiue narrans: aut egregie ſpecioſa Iuxta vero ꝓpꝛietatē ſyri ſermonis interpꝛetaꝉ foꝛ-moſa vel foꝛmoſitas
Saphon:labiū murmurās vel ſpeculū inutile : ſeu vinculuꝫ meroꝛis:aut anguſtia iniqui-tatis
Saphtia :iudicat dominus vꝉ

iudiciū domini
Saga:locutio vel minoꝛatio.
Sahis:temptās vel temptatio
Sairath:dāna vel capꝛea
Sala:leua vel miſſa:ſiue tollēſ aut miſſio
Salabin : pacꝭ grauitas vꝉ ve‑ ſtimētū graue:ſiue aggrauās intellectū aut aggrauatio in‑ telligentie
Salabon:tollēs meroꝛem:aut aggrauatio iniquitatis
Salabonite:tollētes meroꝛem vel aggrauati iniquitatibus.
Salacha:leua venit vel tollēs venit ſiue tulit ſibimet aut tē ptatio itinerantiū
Salai:tollēs me:vꝉ miſſio mea
Salabū:ſalus coꝛdis vel ſani‑ tas coꝛdiū eoꝝ
Salama:veſtimentū: vel paci‑ ficans : ſiue veſtis pacis: aut tribulatio eius
Salamihel pax mea deꝰ : vel re tribuet mihi deus : ſiue deus veſtimentū meū: aut retribu‑ tio mea retributio dei
Salamim ꝑfecti:vel cōſūmati ſeu ꝑfectio:aut cōſūmatio
Salamina: fluctus vel cōmo‑ tio:ſeu vmbꝛa ꝯmotiōis: aut ſaluatio iudicij.
Salathi:frutex vel petitio
Salathiel:petēſ deū ꝉ frutex dī
Sale:egrediēs vel egreſſio
Salebim:pacis grauitas vꝉ ve ſtimētū graue:ſiue aggrauās intellectū:aut aggrauatio in‑ telligentie
Salech:egrediens vel egreſſio.
Saled:egrediēs vel emiſſio.
Saleph:miſſus vel reditꝰ: ſiue conſūmatus ꝑfecte aut conſū mate perfectus
Salem:pax vel iuſticia:ſeu mi ſit aut miſſio
Salem:reddēs vel reddita: ſi‑ ue cōſūmata ꝑfecte aut ꝯſum matio ꝑfectionis
Salemoth:egrediēs moꝛtuus: vel egreſſio moꝛtui: ſiue tollēs moꝛtē:aut emiſſio moꝛtis
Salphaath:vmbꝛa pariter: vꝉ vmbꝛa foꝛtitudinis: ſeu vm‑ bꝛa foꝛmidans:aut vmbꝛa in‑ idipſum.

Sali:miſſa vel leua: ſeu tollēs aut miſſio
Salim:leua vel vulpes ſiue tol lens eos:aut miſſio eoꝝ
Saliſa:vitula tertia: vel vitu‑ la triēnalis:ſeu vitula cōſter nās:aut vitula ꝯſternata
Saliſſa:idem
Salma:ꝑfecta vel pacificans: ſeu ſentiēs: aut ſenſibilis
Salmā ſentiēs vꝉ ſenſibiꝉ: ſeu pacificus:aut cōſūmatio
Salmana:ꝑfectus vel cōſūma tus:ſiue pacificans eū: aut ſē ſibilitas eius.
Salmanaſar:ꝑfectus vinculo vel cōſūmatus ad vinciendū: ſiue ſentiens carcerē:aut paci ficans anguſtiatos
Salmane:pacificās eū: aut cō ſūmatio eiꝰ: ſiue vmbꝛa ꝓhi‑ bēdi: aut vmbꝛa cōmotionis
Salmanoe:ſēſus vite vel paci ficās ſuſceptus ſiue vmbꝛa of fēdicꝉi: aut imago foꝛtitudis
Salmas ſentiēs dñm: vel paci ficus dñi
Salmon ſenſibilis vel pacifici cus: ſiue vmbꝛa virtutis:aut imago foꝛtitudinis
Salmōa:imagūcula eiꝰ ꝉ ima go foꝛtitudis eiꝰ : ſiue vmbꝛa poꝛtiōꝭ:aut vmbꝛa mīſeratiōꝭ
Salmonē nomē habitaculi vꝉ vmbꝛatio mīſeris:ſeu vmbꝛa ꝟtutꝭ eoꝝ:aut imago foꝛtitu dinis eoꝝ.
Salo:tollēs: vel cōmiſſio eoꝝ.
Saloim:tollens eos: vel emiſ‑ ſio eoꝝ
Salom:retribuēs vꝉ pacificꝰ ſi ue retributio: aut pacificatio
Salome:pacificans eum vꝉ re tributio eius
Salomi: retribuēs mihi:vꝉ pa cificatio mea
Salomi:pax mea eis: vel retri butio mea eoꝝ
Salomith:tēptatio reſpiciens trāſmigrationē: vꝉ trāſmigra tio reſpiciēs temptationem
Salomō pacificus vel retribu‑ toꝛ:ſeu pacificans merentes: aut retribuens iniquis.
Saltus: frutex vel petitio
Salu:tēptatio reſpiciens vꝉ re

ſpectus tēptatiōis. Juxta ety mologiā vero greci ſermonis interꝑtaꝉ vegetatus: aut foꝛ‑ tunatus
Salumith:tēptatio reſpiciens trāſmigrationē vel tranſmi‑ gratio reſpiciēs temptationē
Saluſa:vita cōſternata: vel tē ptatio reſpiciens eum
Sama:ibidem: vel ꝑditio: ſiue exauditus:aut exaudibilis
Samaa:ibidē ꝑditio eiꝰ vꝉ ibi dem exauditio eius
Samacha:celi tui:ꝉ celos tuoſ
Samachias :celi tui dñe: vꝉ ce los tuos dñe
Samath:nomē inclytū vel au ditio teſtimonij.
Samagar:nomē aduene: vꝉ ex auditio aduenaꝝ
Samai:exaudiēs me: vꝉ ibidē exauditio mea
Samai: celeſtis vel hūilis:ſeu ve mihi:aut ibidē ꝑditio mea
Samaia:hūilis dño : vel audi ens dñm:ſiue ibidem auditoꝛ dñs: aut ibidē exauditio dñi
Samaoth:audiēs ſignū vꝉ ibi dē ꝑditio reſpōſionis
Samarari:lana mea vel cuſto dia mihi.
Samarath:nomē amarū vꝉ ex auditio amaritudinis.
Samareꝰ: lana vel cōiūctio: ſi ue cuſtos aut cuſtodia
Samari:lana mea: vel ꝯiunctꝰ mihi:ſiue cuſtos meꝰ: aut cu ſtodia mea
Samaria:lana dñi vel cōiūcta dño:ſiue cuſtos dñi:aut cuſto diēs dñm
Samaritanꝰ:lana vel ꝯiūctio ſeu cuſtos aut cuſtodiēs.
Samaritani:lane vel ꝯiuncti: ſeu cuſtodes aut cuſtoditi
Samarite:idem
Samaron:ibidē meroꝛ: vꝉ ibi‑ dē ꝑditio iniquitatis
Sābucea: ſol vel lumē:ſiue il‑ luminās:aut illuminatio
Samech:fultura vel erectio:ſi ue adiutoꝛiū:aut firmamētū.
Samer:cuſtodiēs:vel cuſtodi‑ tꝰ:ſiue cuſtos:aut cuſtodia
Sames: ſol vel fons ſolis: aut mādatū humile :aut mādatū

humilitatis

Sangar nomiatꝰ incola: vł nominatio aduenarū.

Samas: ſuſtollēs nomē domi vel audiēs dn̄m plaſmatorē.

Samir: vepꝛes vel incultū: ſiue nomen vigilie: aut exaudiēs vigilantes.

Samith: nomen tꝑale: vel auditio peccati

Samodi: noīa vel nōiationes.

Samoe: nomen vite: vel exaudiens ſuſceptionē

Samothꝛacia: audiens rn̄ſionē vel audiens reuelationē: ſeu auditio rn̄ſionis: aut auditio reuelationis

Samathꝛaces: audiētes rn̄ſionē vel audiētes reuelationē: ſeu auditores reſponſionum: aut auditores reuelationū

Samſari: noīatus pꝛinceps vł exauditoꝛ anguſtie

Samri: nomē laceſcens vel exauditio amaritudinis

Samſame: nomē auditū vel famoſa auditio

Samſō: ſol fortꝫ ł ſoł foꝛtitudo ſeu ſol eoꝝ: aut illuīans eos.

Samu: audiens vel exaudibił ſeu ibidē ꝑditio: aut ibidē exauditio.

Samua: audiēſ eū vł exaudibilis ei: ſiue ibidē ꝑditio eius: aut ibidē exauditio eius

Samuel: noīatꝰ deo vel poſtulatꝰ a deo: ſiue audiēs deum: aut exauditio dei

Samū: audiens eos vel nominatio eoꝝ

Samꝰ: noīatꝰ vł exaudibilis.

Samuſathā: noīatus eis vel exauditio eoꝝ.

Samaſathi: noīatus mihi vel exauditio mea.

San: doꝛmiēs: vel ſecutus ſeu abundās: aut egrediēs

Sanaballath: abūdās vir tꝑe: vel egreſſa deuoꝛatio pctōꝛis

Sanabia: doꝛmiens dn̄o: vel egreſſio dn̄i: ſeu abūdās dn̄o aut ſecuritas dn̄i

Sanā: doꝛmiēs ppłs: vel ſecuritas ppłi ſeu abundans eos: aut egreſſio eoꝝ

Samā doꝛmiēs dn̄o vł egrediens gr̄a: ſeu abundāter donatus: aut ſecuritas gratificata

Sanami: doꝛmiēs dn̄o eis vel egrediēs gr̄a eoꝝ ſiue abūdāter donans eos: aut ſecuritas gratificationis eoꝝ

Sandicꝰ: abundās cōpunctio vel egreſſio cōpunctionis

Sanir: deꝰ luminis: vel deus lucerne: ſeu leuās nouitatē: aut nouitatem attollēs

Sapan: ſpeculatoꝛ vel labiū eius: ſiue iudiciū ſupiꝰ: aut barba ſupioꝛis iudicij

Sara pꝛinceps: vel carbo: ſeu velamen: aut anguſtia

Sarra: idem

Saraa: pꝛinceps eiꝰ vel carbo eius: ſeu eius velamem: aut anguſtia maloꝝ eius

Saraballa: pꝛincipatū hn̄tia: vel carbonū deuoꝛationes

Sarabias: pꝛiceps patꝝ dn̄i: vł pꝛincipans dn̄i patruus

Sarad: deſcendēs: vel deſcenſio: ſiue deſcendit: aut vt deſcenderet.

Saraphat: incendens vel incēdium

Sarahe: pꝛiceps fratꝝ vel velamen fraternū: ſiue carbo ſuſcipiēs: aut anguſtia vite

Sarai: pꝛinceps mea vel carbo meus ſeu velamē meū aut anguſtia mea

Sarais: pꝛinceps fuit: vel pꝛīcipans dn̄s: ſeu victus dn̄o aut anguſtia dn̄i

Saraias: pꝛinceps dn̄i: vł pꝛincipās dn̄s: ſeu velamē dn̄ans aut anguſtia dn̄i

Saraite: pꝛicepes: vel anguſtiati: ſiue carbones: aut velaīa

Sarar: poꝛta vł cādoꝛ ſeu cātilena: aut cantoꝛ introiens

Sarari: poꝛte eoꝝ: vel cātātes eis ſeu cātilena eoꝝ: aut cātores introeūtes ad eos.

Saraſa: pꝛinceps tribulatoꝛ: vł pꝛinceps tribulatus ſeu pꝛinceps tribulatiōis: aut pꝛincipatus tribulatio

Saraſar: pꝛinceps fuit vel elatio anguſtie: ſeu pꝛinceps tribulationis: aut pꝛincipās tribulationis.

Sarath: vincens vel lepꝛa: ſeu tribulatō: aut moꝛbꝰ iſanabił

Sarath: vincēs venit: vł lepꝛa eius ſeu tribulās eū: aut moꝛbus inſanabilis ei

Sarathan: lepra donata vł victoꝛia gr̄e ſeu tribulans eoꝝ: aut moꝛbꝰ eoꝝ aduenīens

Sarathaſar: vincēs diuitē vel lepꝛa diuitiaꝝ: ſeu moꝛbū inſanabilē tollēs: aut tribulatio facturā ſuſcitās

Sarathi: lepꝛa mea: vel tribulans me: ſiue victoꝛ meꝰ: aut aut moꝛbus inſanabilis mihi

Sarba: lepꝛa vel moꝛbus inſanabilis.

Sardis: pꝛiceps pulchꝛitudis: vel pꝛincipatus pulchꝛitudo.

Sareas: pꝛiceps tollēs vł carbo ſuſtollēs: ſeu velamē facture: aut āguſtia plaſmationis.

Sarebias: pꝛinceps dn̄i: vł anguſtians dn̄s

Sared: deſcēdens vel deſcēſio ſiue deſcēdit: aut vt deſcederet

Saredite: deſcendentes vel deſcenſiones: ſiue deſcēderunt: aut vt deſcenderent

Sareda: deſcēſio eiꝰ vel deſcendens ei.

Saredatha: deſcēndēs tꝑe vel deſcenſio pctōꝛis

Sarema: pꝛinceps ſibilās: vel pꝛinceps litigioſus.

Sareon: pꝛiceps merēs vel carbo iutilis: ſeu velamē triſticie aut anguſtia iniquitatis

Sarepha: incenſa vel incēdiū: ſeu tribulatio pāis: aut panis anguſtia nomē ex hebꝛeo ſyro ꝙ cōpoſitum

Sareſai: pꝛinceps: vel anguſtiatus

Sares: pꝛinceps vigilans: vel pꝛinceps ſuſcitans elationem anguſtie

Sareth: vincens vel lepꝛa: ſeu tribulatio: aut reliquie pꝛincipatus

Sarphan: pꝛinceps incēdens: vel carbo incendij

Sargan: pꝛinceps hoꝛti: vł pꝛīceps virgulti.

Sargon: idē.

Sarigaur: rami vł ꝓpagines:

ſeu pꝛinceps ramoꝝ: aut pꝛinceps ꝓpaginū

Sarias: pꝛinceps dñi: vel pꝛincipans dñs.

Sarim: hoꝛdeū: vel cibariū ſeu pꝛincipans eis: aut anguſtia eoꝛum

Sarion: pꝛīceps merēs: vꝉ carbo inutilis: ſeu velamen triſticie: aut anguſtia iniq̄tatis

Sarith: reliquie: vel pꝛinceps reliquiarum

Sarone: pꝛīceps meroꝛis eoꝝ: vel cātans ei cātícū triſticie

Saron: pꝛinceps meroꝛis: vel cantās triſticiā

Sarona: pꝛīceps triſticie vꝉ cātās triſticiē: ſeu pꝛīceps meroris eoꝝ: aut cātilēa triſticie eiꝰ

Saronite: pꝛīcipes merētes vꝉ cātantes triſticiā

Saroꝛ: indutus vel indumentum: ſiue coanguſtās: aut coanguſtatio

Saroꝛō: pꝛīceps mōtiū vel pꝛīcipās lumi: ſeu anguſtās pelles aut velamen iracūdie

Sarſathin: pꝛīceps cadaueris vel pꝛinceps ruine ſeu pꝛīceps ruentium: aut pꝛinceps cadētium.

Sarthan: pꝛinceps demolitoꝝ eiꝰ: vꝉ pꝛinceps coanguſtatoꝝ eius: ſeu tribulans eū aut coanguſtatio eius.

Saruch: loꝛuꝫ vel coꝛrigia: ſeu dependens aut ꝑfectio.

Sarula: vincta vel vinculū ſeu anguſtians aut anguſtia.

Saſa: ſenarius vel longeuus.

Saſabaſar: ſenarius infans vꝉ lōgeuitas anguſtiata.

Saſagaci: ſenariꝰ robuſtus vel longeuitas foꝛtitudinis.

Saſai: ſenarius meus vel longeuitas mea.

Saſon: ciuitas vel oppidū.

Saſonthamar: vrbs palmaruꝫ vel ciuitas amaritudinis: ſeu vrbs cōmutantium: aut oppidum cōmutatoꝛū.

Sathaim: libꝛi vꝉ libꝛarij: ſiue hiſtoꝛici eoꝝ aut hiſtoꝛie eorum.

Sathan: ꝯtrariꝰ vꝉ aduerſariꝰ ſeu trāſgreſſoꝛ aut p̄uaricatoꝛ

Sathanas: trāſgreſſoꝛ vꝉ p̄uaricatoꝛ ſeu cōtrariꝰ facture: aut aduerſarius plaſmationis.

Sau: digna vel eleuata ſeu dignitas aut eleuatio.

Sauce: cantiones vꝉ cantilene

Saue: digna vꝉ eleuata ſeu dignitas eius aut eleuatio eiꝰ.

Saupha: ſpeculatoꝛ vel ſpeculatio: ſeu ſupereffundens aut ſuꝑeffuſio.

Saul: petitio vel expetitus ſeu abutens aut abuſiuū eoꝛū.

Saulite: petētes vel expetiti: ſiue abutētes aut abuſiui eoꝝ.

Saulus: temptatio reſpicientiū vel temptationis ſecuritas ſiue abutens conſilio aut expetitio feſtinationis.

Saura: dignitas magiſtri: vel eleuatio magiſtri eius.

Sechacha: pꝛopago vꝉ tabernaculum.

Scharioth: merces vel mercedem accepit.

Spama: accito vel expeditio.

Spani: accincti vel expediti.

Sparita: accinctio bona vꝉ expeditio illuminationis.

Sparthiathe: accincti bene vꝉ expedite illuminati.

Stachim: faciens cantilenas: vel factoꝛ cantilenarū.

Stachim: faciēs cātilenas eis vel factoꝛ cantilenaꝝ eoꝝ.

Starbuzānai: iudex ꝯtemptoꝛ ḡr̄e mee: vel ſpeculatoꝛ deſpiciens gratiā meā.

Hic.e.poſt.s.

Eba: ſtatio vꝉ eloquētia

Sebaſte: vallans vel gyrans.

Sebaſtianus: vallatus vel circūiens.

Sebe: ſtatio vel eloquentia.

Sebedia: ſtat teſtans dñm: vel ſtatio ſerui dñi.

Sebeia: ſtans iniquus dñs vel ſtatio iniqui dñi:

Sebemas: ſtat iniquus dñs vꝉ ſtatio iniqui dñi.

Sebeon: ſtans merēs vel ſtatio dolens ſeu ſtat iniquitas: aut eloquentia inutilis.

Sebethai: ſtans ſuperioꝛ vꝉ eloquentia pauida.

Sebia: ſtās dñs vꝉ ſtās dño ſeu ſectans dominū: aut ſectatoꝛ domini.

Sebihel: ſtans deus: vel ſtans deo ſeu ſectans deum: aut ſectatoꝛ dei.

Sebna: ſtans pulchꝛe vꝉ ſtatio pulchꝛitudinis.

Sebim: ſtatio maris vel ſectatio eius mare.

Seboim: dāma vel capꝛea: ſeu capꝛea eoꝝ: aut damula eoꝝ.

Seboleth: ſpica vꝉ germiatio.

Sebom: dāma vꝉ capꝛea ſeu ſtatio mariſ: ſeu ſectatio eiꝰ mare

Sebuel: reuerteus ad deuꝫ: vel reuertitur ad eū deus.

Sechar: byſſus vel cilitiū.

Sechath: ramꝰ vel ꝓpago

Sechech: ſpeculū vꝉ ſpeculatio

Sechein: laboꝛās vꝉ hūeroſus.

Sechemite: laboꝛioſi vꝉ hūeroſi

Sechemas: varius dñs vel varietas domini.

Sechim: varius vel varietas.

Sechias: varius dñs vꝉ varietas domini.

Sechiel: varius deo vel varietas dei.

Sechimas: varius dñs vel varietas domini.

Sechothanoth: tabernacula filiarū vel obumbꝛās filias.

Sechꝛi: ebꝛietas vel tabernaculum.

Sechꝛona: ebꝛietas merens vꝉ tabernaculū doloꝛis eiꝰ.

Seccha: ſpine vel cardi ſeu tribuli aut pūctiones.

Sechin: fatuꝰ vel fatuitas ſiue inſulſus aut infatuatꝰ.

Secundus: eleuans vꝉ eleuatꝰ ſeu elatio aut eleuatio.

Seda: cibaria vel ex latere.

Sedada: cibaria teſtiū vꝉ ex latere ſeruitutis.

Sedecha: iuſticia vel iuſtificatio.

Sedeche: iuſtificans eū vel iuſtificatio eius.

Sedechias: iuſticia dñi vel iuſtificans dñm.

Sedeur: cibaria ignis vel ex latere luminis.

Sedi: cibarium meuꝫ vel ex latere meo.

Seddi: cibariũ meũ mihi: vł ex latere meo meus.
Sedim: saliue: vel amaritudines: seu nemus amenum: aut amenitas nemoris.
Sedius: cibariũ festinantis vł ex latere consiliatoris.
Sedimihel: ex latere dei vel cibariũ qđ est a deo.
Seddo: cibarium testium vł ex latere seruientis.
Sedrach: decor vel decorus.
Sedrachi: decus meũ vel decorus mihi.
Seducha: testimonium vł testificatio.
Sephama: humilis vel campestris: seu atterens eos: aut attritio eorum.
Sephamoth: atterẽs mortẽ vł humiliãs mortuos: seu labiũ mortꝫ aut iudiciũ mortuorũ.
Sephan: speculatio vel aquilonaris.
Sephar: liber vel littera seu librarius aut litterat⁹.
Sephartalim: liber psalmorũ: vel volumen hymnoꝝ.
Sepharuaim: libri ipsi vel littere ipse: seu librarij eorũ: aut ipsi litterati eorũ.
Sephat iudicãs vł iudicatio.
Sephara: iudicans eum vel iudicatio eius.
Sephathias: iudicans dñs vel iudicatio dñi.
Sephala: humił vł campestrꝫ: seu vallis aut planities.
Sepher: libri vł lr̃e: siue decus aut pulchritudo.
Sephet: iudiciũ vł diiudicatio
Sepheus: spiculatus vel egrediens.
Sephi: spiculat⁹ vel vnipes.
Sephina: aquilo vel aquilonaris: seu temptans eos aut temptatio eorũ.
Sephion: egrediens vł abdit⁹ seu egredere os meroris: aut egrediens os tristicie.
Sepho: spiculator vel bipes.
Sephon: specula vel aquilo seu speculũ aut archanũ.
Sephonite: specula vel archanum: seu aquilonares: aut speculatores.
Sephor: auis vel spiculum seu adherens aut placens.
Sephora: auis ei⁹ vel speculãs eum: seu placens adhesit: aut adhesio placuit.
Sephrai: placens signũ vł adherens subterius.
Sephrhan: speculator humił: vel archanũ responsionis.
Sephu: spiculũ vel speculator: seu bipes aut vnipes.
Sephuran: atterẽs naues vł attritio nauiũ: seu adumbrãs iusticiã: aut vmbraculũ iusticie.
Segar: calidus vel minorat⁹.
Segim: spine vł tribuli seu pũgens eos aut punctiões eorũ.
Segon: locutio murmurãs vel loquela inutilis.
Segor: iunior vel paruula: seu calens aut meridiana.
Segur: spina paruula vł loquela inutilis.
Segur: iunior vel paruul⁹: seu calens aut meridianus.
Sephin: exitus vel exeuntes.
Seyr: hircus vł hirsut⁹ seu hispidus aut pilosus.
Seyra: hispida vel hirsuta siue horribilis aut pilosa.
Seyrath: idem.
Sela: petitio vł vmbraculũ seu dimittẽs eũ aut dimissio ei⁹.
Sela: sꝫ vel in finẽ siue sempiternus aut in sempiternũ.
Selachi: tollens sibimet vł tẽptatio ambulantis.
Sella: petitio vel vmbra ei⁹.
Sellai: petitio mea vel vmbraculum meum.
Sellaia: petens dñm vł vmbraculum dñi.
Sellaite: petentes vel sempiterni: seu dimittẽtes eos: aut obumbracula eoꝝ.
Selam: missus vel latus a latere nõ a latitudine.
Selam: petitio vel sempiternitas: seu obũbrans eos: aut dimissio eorũ.
Selcha: ramus vel ꝓpago: seu paci suspirans: aut pacificus erubescens.
Selebin: petens filios: vel obumbraculũ filiorũ.
Selech: petẽs vł dimittẽs: seu vmbraculũ aut sempiternitas.
Selecha: tẽptatio itinerꝫ vł tẽptatio ambulantꝫ siue obumbrãs aut sempiternitas ei⁹.
Sellem: pacific⁹ vel pacat⁹ seu pacificans aut pacificatio.
Sellemite: pacifici vel pacati: seu pacificantes aut pacificationes.
Seleman: reddit⁹ dño est.
Selemias: reddit⁹ dño vel redditio domini.
Selemi: tẽptatio respiciẽs trãsgrationẽ: vel trãsmigratio respiciens temptationẽ.
Selles: petitio vel pacificans.
Selethai: frutex vulturꝫ vel petitio deuorantis.
Seleuc⁹: exiẽs aduocat⁹ vł exiens aduocatio: seu tollens semetip̄os aut itinerꝫ experimẽtũ
Seleucia: exiẽs aduocatio: vel exit⁹ aduocatõis seu tollẽs semetip̄az aut itinerꝫ experimẽtũ
Selim: vulpes vel tollens: seu auulsio aut dimissio.
Selma: sensus vel ꝑfectio.
Selmai: sensus meus vel perfectio mea.
Selmõ: pax vł sensus seu fortꝫ imago: aut ꝟturꝫ vmbraculũ.
Selo: ve ei vel dimissi eius: seu petens eum.
Selom: auulsio vel dimissio: siue translat⁹ aut restituens.
Sellum: pacific⁹ vł pacat⁹ seu pacificans aut pacificatio.
Sem: audiẽs vł noiat⁹ siue famosus aut famosa auditio.
Sema: nomen auditũ vł famosa auditio.
Semma: idem.
Sẽmaa: nomen auditus ei: vel famosa exauditio ei⁹.
Sẽmaia: nomẽ auditũ dño vł famosa exauditio dñi.
Semanoth: nomẽ hũile vł nomen humilitatꝫ: seu nomẽ auditũ: aut noiata auditio.
Semarith: nomẽ quesitum vel auditio bonitatis.
Semath: nomẽ tꝑale vel exauditio peccatoris.
Semathei: noiati pctõ vł exauditi tempaliter.
Semadahe: nomen scitum: vel

nomē auditū: ſeu nomis auditio: aut nois ſciētia.
Seme: audiēs vel auditio: ſeu nomen: aut nomiatio
Semeber: nomē fontis vel exauditio putei *: vel pditio.*
Semedab: nomē pditionis vꝉ ibi pditio: ſeu nomē auditionis: aut ibidē exauditio
Semegar: ibi aduena: vel ibi colonus ſeu auditio aduene: aut nomē aduenaꝝ
Semei: audi mihi vel audi me ſeu nomē meū: ā auditō mea
Semcias: audiēs dn̄m: vel nominatus dn̄o.
Semeitici: noiati mihi: vel exauditores mei.
Semel: ſol vel idolū. Et notādū ꝙ hoc nomē in hebreis volumibus quaſi ſermo latinus fit a ſimilitudīe. Vñ ⁊ ſimulacra dicunꝉ ipſa idola quaſi ſimulata.
Semelias: idolū domini vꝉ ſol dominicus
Semer nomē amarū vel exauditio amaricationis
Semerias: cōiunctus dn̄o: vel cuſtodia dn̄i.
Semeron: vepres doloris: vel terra inculta merentiū: ſeu nomē mgr̄i dolētis: aut audiēs magiſtrū inutilē
Semes: ſol vel fons ſolis: ſeu mandatū humile: aut mādatū humilitatis
Semi: nomē auditū mihi: vel famoſa exauditio mea
Semida: nomen meū ſcitū: vel nomē meū auditū: ſeu nomis mei auditio aut nomē meum ſcientia.
Semidahe: nomē meū ſcitū vꝉ nomē meū auditū: ſeu nomen meū auditio aut nomē meuȝ ſcientia.
Semidate: nomia mea ſcita vꝉ noia mea audita: ſeu nominū meoruȝ auditiones: aut noim meoꝝ ſcientie.
Semir: vepres vꝉ icultū ſeu terra ſpinoſa: aut terra inculta.
Semiramoth: nomen videns: mortem vꝉ auditio mea viſio mortis.

Semoth: nomē mortuum: aut auditio mortis.
Semua: noiatꝰ vꝉ exaudibiꝉ.
Sēneſer: blaſphemꝰ ꝉ blaſfēia
Sennoth: noia vel auditiōes: ſeu nomia ſigni: aut exaudita reſponſio.
Semrā: audiēs nomē excelſuȝ vꝉ famoſa auditio exaltatiōis
Semramite: audientes nomia excelſa vel famoſe auditiones exaltationum.
Semri: nomen laceſcens vꝉ auditus amarus.
Semron: nomen eius vel auditio eius: ſeu cuſtos vidit: aut viſionis cuſtodia.
Semromarom: nomen amare triſticie vel audiēs amarū merorem: ſeu cuſtos amari meroris: aut cuſtodiens merorem amaritudinis.
Semſai: audiēs nomē ſalutis: vꝉ famoſa auditio ſaluatorꝫ.
Semſhi: ſol meus vel illuminatio mea.
Sen: dentes vꝉ abūdantia: ſeu ſuper vulnꝰ aut amphora tēptationis.
Senna: volūtas vel mādatuȝ: ſeu volūtas mādati aut mandatū voluntatis eius.
Sena: tollens vꝉ anguſtia ſiue deꝰ eiꝰ: aut abūdātia eiꝰ.
Senaa: tollēs eū vꝉ āguſtia eiꝰ ſeu ſup vulnꝰ eius aut amphora temptationis eius.
Sennaab: volūtas pr̄is vꝉ mādatū paternū: ſeu volūtas mādati paterni: aut mandatū voluntatis paterne.
Sennaar: fertilis vel fetor eoꝝ ſiue excuſſio dentiū aut dentium vacuefactio.
Sennacherib: tollēs deſerta vꝉ alleuans deſertionē.
Senā: deus ppl̄i vel anguſtiās ppl̄m: ſeu tollens eos aut abūdantia eoꝝ.
Sēnaſar: volūtas diuitiaꝝ vel mandatū beatitudinis.
Sene: deus eius vel anguſtiās eum: ſeu tollens eū aut abundantia eius.
Senech: cymbalū vel tinnitꝰ.
Seneſarma: tollēs rubrum vel temptationes tollens.
Sēnim: volūtas mādati eoꝝ: vel mandatū volūtatꝫ eoꝝ.
Semron: nomē videns vel cuſtos nominis.
Senſhi: ſol meus vel illuminatio mea.
Sennua: dētes mouēs vel amphora tēptationis cōmote.
Seon: calor vꝉ calidus ſiue germen qđ nō ē aut germē iutile
Seon: tēptatio laceſcēs vel allocutio inutiꝉ: ſeu germē temptatū aut germiatō tēptatōis
Seor: calens vel paruulus: ſeu minor aut meridianꝰ.
Seorim: minorans eos vꝉ caliditas eoꝝ.
Sephi: ſpiculatꝰ vꝉ vnipeſ molꝉ
Sephima: ſpiculū fractū.
Seraphin: ardor vꝉ incendiuȝ: ſeu ardētes vꝉ incēdentes.
Seraia: princeps dn̄i vel anguſtians dn̄m.
Serabias: idem.
Sereſer: princeps principū: vel anguſtians principes.
Sereth: priceps vꝉ lepra ſeu tribulatio: aut reliq̄e pricipatꝰ
Sergius princeps valꝉ vꝉ princeps hortuli: ſeu priceps horti humiliati: aut anguſtiās hortum humiliatū.
Serim: principans eis aut anguſtia eorū.
Seron: princeps merorꝫ vꝉ cantans triſticiā.
Ser: carbo murmurantiuȝ aut anguſtia inutiliū.
Serua: vinculū vel anguſtia.
Seruch: lorū vel corrigia: ſiue dependens aut pfectio.
Seruia: vinctꝰ vel vinctio: ſeu anguſtiās aut anguſtiatꝰ.
Seſa: tēptatio vꝉ farinatꝰ: ſiue longeuus aut egrediens.
Saſach: manus vel byſſus: ſeu manꝰ ſacci aut ſaccꝰ byſſinꝰ.
Seſai: egrediens mihi vel longeuitas mea: ſeu farinatꝰ meꝰ aut temptatio mea.
Seſamor: tēptatio vrgens vel egreſſio attrectans.
Seſan: temptatio doni vꝉ egreſſio gratie.
Seſban: tribulatio veniens vꝉ

tribulatoꝛ edificationis.
Seſbaſar:tribulatoꝛ vꝉ tribulatꝰ:ſeu tribulās aut egrediēſ
Seſima:egreſſio moꝛtificatōis vel egreſſum eſt os triſticie.
Seſion:egreſſio triſtis oꝛis vel egreſſum eſt os triſticie.
Seth:ponens vel poſitꝰ ſeu poſuit aut reſurrectio.
Seth:ſemen vel germē:ſeu germen aut poculū.
Sethar:poculum ſuſcitans vꝉ germen vigilie.
Sethim:ſpine vel germina ſeu poſitiones.
Sethꝛi:exactoꝛ meus vel abundantia mea:ſeu diuertens mihi:aut diuerticulū meū.
Sethꝛai:ſeminās magiſter meus:vel reſurrectio mgr̄i mei
Seethim:ſpine vꝉ germina ſeu poſitiones.
Seema:loquens vel tentoꝛiū:ſeu vulpecula clamans aut tabernaculū.
Sene:loquentes vel tentoꝛia:ſeu vulpecule clamantes: aut tabernacula.
Scenophegia:tētoꝛioꝝ occurſio vꝉ tabernacloꝝ ſolēnitas.
Scena:vulpecula hec vꝉ tabernaculū ipſum.
Sephanus:coꝛona vel noꝛma noſtra:ſeu iudicans nos : aut ſpeculatoꝛ noſter.
Stephanꝰ: regula vel coꝛonatꝰ:ſeu ſpeculās aut iaculatio.
Stephana: coꝛona vel noꝛma noſtra:ſeu iudicans nos:aut ſpeculatrix noſtra.
Stephana:regula vel coꝛona:ſeu ſpeculās aut iaculatio.

Hic.i.poſt.s.

f Ia:doꝛmitatio vel indigentia:ſeu doꝛmitantes aut indigentes.
Siaa:doꝛmitās ei vel indigentia eius.
Siaba:indigens patre vel doꝛmitatio patris.
Sial:doꝛmitans mihi vel indigentia mea.
Siam:ſitis vel ſitiens ſeu doꝛmitans aut indigētia eoꝝ.
Siba:recte vꝉ ꝯuerſio ſeu veit egreſſus:aut venit egreſſio.
Siban:rectitudo doni vel conuerſio gratie.
Siboim:rectꝰ vꝉ ꝯuerſus ſeu egrediēs eis:aut ꝯuerſio eoꝝ.
Siecha:inſania vel ebꝛietas.
Siecharū:ebꝛū vel inſani.
Sichar:penitēs vꝉ penitētia.
Sichar:ramus vel ꝯcluſio:ſeu byſſus aut cilitiū.
Sichelech:defecatio vocis adducte vel adductio vocꝫ defecate:ſeu effundens ſextarium aut effuſio ſextarū.
Sichem: humerus vel humeri ſeu laboꝛ aut laboꝛātes.
Sicher:ebꝛius vel ebꝛietas.
Sichera:ebꝛiꝰ ei vꝉ ebꝛietas eiꝰ
Siccileg:effundens ſextarium vel effuſio ſextarū:ſiue defecatio vocis adducte aut adductio vocis defecate.
Sicilia:pōderoſa vꝉ laboꝛioſa.
Sicilienſes: ponderoſi vel laboꝛioſi.
Sichima:humeroſa vꝉ laboꝛioſa.Ipſa eſt ꝗ eſt ⁊ ſichim:ſꝫ in latinū ⁊ grecū ſonū vertiꝉ vt ſichima ꝓnuncieꝉ.
Sichim:humeroſi vꝉ laboꝛioſi
Sicione:pondus doloꝛis vꝉ laboꝛioſa iniquitatis.
Siculus:pondus cōſilū vel laboꝛ feſtinationis.
Sichem: cōiunctꝰ vel venatio fontis vel taciturnitas.
Sidon:ſalus vel tacens ſeu ſaluans.
Sidonū:ſalui vel tacentes:ſeu ſaluātes aut taciturnitas.
Sidon:venatio vel commotio ſeu venatio triſticie:aut commotio iniquitatis.
Sidama:cōmouēs eū vꝉ venatio eiꝰ:ſeu cōmouēs triſticiaꝫ ei:aut venatio iniqtatꝫ eius.
Sidoma:venatio vel cōmotio ſeu venatio merorꝫ aut venatio inutilis.
Sidonū:venātes vel cōmouētes:ſeu venatoꝛes merorꝫ aut venantes inutile.
Sidrac:decoꝛ vel decoꝛus :ſeu decus meū: aut decorꝰ mihi.
Siene:ſitis vel ſitiens ſeu doꝛmitatio aut indigētia.
Sienēſes:doꝛmiētes vꝉ ſitientes:ſeu īdigētes aut īdigētie.
Sibab:ſuꝑattollens vel ſuperattollere.
Sila:miſſus vel miſſio.
Silam:miſſio eiꝰ vꝉ miſſio eoꝝ
Silas:miſſa plaſmatio vel miſſionē ſuſtollens
Sillem:recens vel nouꝰ ſeu recenter aut nuperrime.
Silliti:miſſus mihi: vel miſſio mea.
Silo:auulſio vel vbi eſt ipſa.
Silo auulſio vel tranſlata ſeu dimiſſio aut reſtitutio.
Silonite:auulſi vꝉ vbi ſūt ipſi
Silonite:trāſferētes vꝉ auellētes ſeu dimittētes aut ꝛſtituti
Silloa : miſſus vel miſſio: ſeu miſſus ei aut miſſio eiꝰ.
Siloc:idem.
Siloam:miſſus eis: vel miſſio eoꝛum.
Siloni:trāſiens vꝉ auellēs ſeu dimiſſio aut reſtitutio.
Silonite:trāſferētes vꝉ auellētes:ſeu dimiſſi aut reſtituti.
Siluanus:miſſus frater vel emiſſio ad fraternitatē.
Simmaa:exauditio vel exaudibilis.
Simmachus:exauditus vꝉ exaudibilis.
Simmaith: moꝛtificās vꝉ moꝛtificatio: ſeu moꝛtificatꝰ: aut quicūq; moꝛietur.
Symeon:auditus vel exaudibilis:ſeu audiens meroꝛē aut nomen habitaculi.
Symeonite:auditi vel exaudibiles:ſeu audiētes triſticiam: aut noīa habitaculoꝝ.
Symon:obediens vel obediētia:ſeu ponens triſticiam aut auditoꝛ meroꝛis.
Simpſalma:vocū copulatio vꝉ vocū conuenientia.
Simuth:locus vel loca.
Sin: temptatio egrediens: vel egreſſio temptationis.
Sin:dentes vel dentoſi: ſeu ſuper paruuꝉ autꝫ amphoꝛa temptationis.
Sin:rubus vel odium: ſeu mādatū aut egrediens.
Sina:dentes eius vꝉ dētiū eiꝰ ſeu ſuꝑ vulnꝰ eius amphoꝛa

temptationis.
Sina:mēsura vel mandatum: seu rubus eiꝰ:aut odiēs eum.
Sina:tēptatio egrediēs mihi: vel egressio tēptationis mee.
Sinai:mēsura mea vel mandatum meum:seu rubi:aut odia plurali numero.
Sinai:dētes mei vel dētiū meorū:seu sup vulnꝰ meum :aut amphora tēptationis mee.
Sincꝰ:egrediēs vł odiosus seu leuans me:aut alleuatio mea
Singagma:doctrina vel institutio.
Sinichion:victori deo palma: vel victoria dei triumphus.
Sinchichen:loquens vel loq̄la seu charitas.
Sion :specula vel semen eiꝰ.
Sion:mādatū vel numen:siue speculū:aut speculatio.
Sior:paruulus vel turbulētꝰ: seu turbidus :aut firmamētū nouum.
Siorlabanath:puulus cādidatus :vel firmamentū noue albedinis.
Sir :aula:vel lebes quā vulgo ollā vocāt.id ē chaldariam.
Sira:aula eiꝰ: vel lebes eius.
Sirath murus vel maceria.
Siracusa:murus gladij:vł maceria leticie.
Sirasirim:cantātia cātica canticorum.
Syria:ara vł humecta:seu sublimis aut sublimitas.
Syrij:are vel humecti:seu sublimes aut excesi.
Syrophenissa:alte cōuersa mulier:vel sublimitas ↄuersiōis assumpte.
Sirtes:tribulatiōes vł āgustie seu potiōes:aut tractationes.
Sirtes eni a tractu:salustiꝰ dicit appellari.
Sis:temptatio vel farina:siue egrediēs ei:aut lōgeuitas eiꝰ.
Sisai:temptās me vel farina mea:seu egrediēs mihi:aut lōgeuitas mea.
Sisam temptās eos vel farina eorū:seu egrediēs eis:aut longeuitas eorū.
Sisara:equi visio: vel exclusio gaudij seu tollēs cedentē:aut excludens gaudentē.
Sissiriel:timēs deum vel bñdictus dei.
Siuram:dignitas vel elatio.
Sizilia:pōderosa vł laboriosa.
Siziliēses:pōderosi ł laboriosi
Sithia: vulpes illuminata:vel tentoriū illuminatū.
Sithe:vulpecule illuminate vł tabernacula illuminata.
Siropolis:vulpes illuminata ciuibꝰ:vel vulpeculis illuminata ciuitas.
Siropolite:vulpecule illuminate ciuibꝰ:vł vulpibꝰ illuminati ciues.
Smirna:cōsūmatio amaritudinis:uel maricatio cōsūmata.
Smirnei:ↄsūmati iamaritudie vł amaricati in ↄsūmatione.
Smirne:cātās cāticū :vel cātatio eorū.
Smirnēses:cātātes cātica :vel cātatiōes eorum.

Hic.o.post.s.

Oa:saluās euȝ vł locutio eius.

Soar:pusillus vel pusillanimis:seu pusillitas aut pusillanimitas.
Soba:serra secās in ea:vł mādatū in ea.
Sobab:cōuertēs vel cōuersio.
Sobaba:ↄuertēs eū vel cōuersio eius.
Sobach:simplex vel colūbarī: seu ↄuertens te:aut ↄūsio tua
Sobai :serra mea secās:vł mādatū meū in ea.
Sobal:spica vel vectes ad portandū:seu vana vetustas: aut vanitas vetustatis.
Sobi:serra secans me:vel mandatum in me.
Sobnas:sedens : vel sedes:seu diuertens:aut diuerculū.
Soboch:irretinēs cōuersio.
Sobochai:ↄuersio mea:vel incēdiū meū :vł irretinēs vulturem :aut ↄuertēs deuoratorē.
Socha:ramus vel ꝓpago.
Sochat:rami vel ꝓpagines.
Socho:ramꝰ vł humilitas:seu vmbraculum.
Soccho:idem.
Socchot:tētoria vel tabernacula :seu rami aut hūilitates
Soccothbenoth:tētoria filij respondentis vł tabernacula filij tpalis.
Sodac:excludens:vel latꝰ a latere nō a latitudie :seu archanum aut exclusio.
Sodada:latꝰeius vel excludēs eum:seu archanū eius :aut exclusio eius.
Sodi:latus meū:vel archanus meū:seu exclusio mea.
Soddi:idem.
Sodoma : pastio silens vel declinatio eorū.
Sodoma:fulua vel sterilis:seu cecitas:aut pecus silens.
Sodomie:pastiones silentij vł declinationes eorū.
Sodomite:fului vł steriles seu ceci:aut pecora silentia.
Soem:gyrꝰ: vel expectatio eoꝝ
Soen:gyrus:vel expectatio.
Soene :gyrus eiꝰ: vel expectatio eorū:siue expectans eos.
Soer:expectās vel expectatio: seu gyrans:aut circūdatio.
Sophat :irretitꝰ vel euisceratꝰ seu irretitio:aut euisceratio.
Sophai:speculū meuȝ:vel speculator meus.
Sophan:atterens vł attritio: seu vmbraculū:aut vmbratio
Sophar:speculās eum vel specule dissipatio : siue dissipans spectatorē:aut speculatorē vł debo.
Sophech:iudicans vel diiudicatio.
Sopher:liber vel narratio.
Sophera:narrans eū:vel liber eius.
Sopherech:liber vite vel narratio pauoris.
Sophim:speculās eos:vel speculator eorū.
Sophonias:speculū dñi :vł cognitor archanorū dei.
Sophonias :abscōdēs dñm vł absconditꝰ dño seu speculans dñm:aut speculator dñi.
Solemtes:auellens:vel dimittens seu auulsio :aut dimissio
Solomuth : tēptatio respiciēs transmigrationem.

Somer: cuſtos: vł cuſtodia: ſeu cuſtodiens: aut cuſtoditus.

Somoꝛias: cuſtos dñi: vł cuſto ſtodiens dñm.

Sompthophanec: ſaluatoꝛ mũdi: vel abſcõditoꝛũ redẽptoꝛ

Son: pecꝰ eoꝝ: vel dẽtes eoꝝ.

Son: pupilla eoꝛum: vel ſcdus eis: ſeu coccus eoꝛũ: aut coccinum eoꝛum.

Sonar: coccinea: vel ſubſiſtens eis: ſeu pecoꝛa eoꝝ: aut pecoꝛa rubea.

Soni: pecus vel dentes.

Soni: pupilla mea: vel dentes mihi: ſeu coccus meꝰ: aut coccinum meum.

Sonũ: pupilla eoꝛũ: vel ſecundus eis: ſeu coccus eoꝛum: aut coccinũ eoꝛum.

Soon: ciuitas: vel oppidum.

Soõthenis: ciuitas egypti: vel oppidũ mandãtis humilia.

Sooꝛ: petra puſilla vel foꝛtꝭ puſillanimis: ſeu mane plaſmatꝰ aut anguſtiatus foꝛtiter.

Sooꝛia: petra puſilla: vel dñi plaſmatio.

Sopthim: liber iudicum: vel liber iudicantiũ.

Soꝛ: plaſmatus: vel anguſtiatꝰ

Soꝛ: petra: vel foꝛtis ſeu tyrius aut meridianus.

Soꝛarath: hoſtes tui: vel hoſtium tuoꝛum: ſeu inimicoꝛũ tuoꝛuʒ: aut bellãtiũ contra te.

Soꝛeth: bona vł optima ſeu electio: aut eligens dona optima

Soꝛeth: bona vitis vel optima vinea ſeu electa vitis: aut vinea electionis.

Soꝛi: petra mea vel robur meum: ſeu plaſmatus mihi: aut anguſtia mea.

Soꝛim: hoꝛreũ: ł cibariũ ſeu roboꝛãs eos: aut plaſmatio eoꝝ

Soſipater: ſaluãs diſperſos vel narrans diſperſionem.

Soſthenes: ſaluans eos: vel ſaluans in tempoꝛe: ſiue gaudij datoꝛ: aut da mihi gaudium.

Soſtratus: ſaluans diſperſos: vel ſaluans in tempoꝛe.

Sotha: archanum: vel excluſio

Sothai: archanum meum: vel excluſio mea.

Sothelrei: radicans ſignuʒ: vel radix ſubterioꝛ.

Sothites: archanꝰ vł excludẽs

Stoici: facientes cãtilenas vel in poꝛticibus diſputantes.

Hic. v. poſt. s.

V: ſalus vel ſaluatoꝛ.

Sua: ſalus eius: vel ſaluans eum.

Suaa: ſaluãs euʒ: vel ſaluatoꝛ eius.

Saul reddens vel ſaluans: ſeu ſalus: aut redditio.

Snar: ſaluatoꝛ ſuſcitans: vł ſaluationis vigilia.

Suba: incendens: vel incẽdiũ: ſeu conuertens aut conuerſio

Subach: frutetũ: vel cõdenſũ.

Subachai: frutetũ meuʒ: vel cõdenſio mea.

Sebahel conuerſus deo: vł incendium dei.

Subochai: irretiens vel irretitus: ſeu incendium meuʒ: aut conuerſio mea.

Subba: excelſus vł ſublimitas

Subna: ſedens vel reuertens: ſeu ſedes aut reuerſio.

Subnã: ſedẽs eiſ: vł reũſio eoꝝ

Subnel: cõuerſus deo vel incẽdium dei.

Suchna: obumbꝛans eum: vel tabernaculum eius.

Suddi: archanũ meum: vel de latere meo.

Sue loquẽs vel locutio: ſeu cãtans aut cantilena.

Suph: rubꝛum: vel ſcirpus: ſeu ſpeculum: aut effuſio.

Supha: ſcirpus eius vel rubꝛũ ei: ſeu effundens eum: aut ſpeculatio eius.

Supham: atterens: vel attritio ſeu vmbꝛaculũ: aut vmbꝛatio

Suphamithe: atterẽtes vel obumbꝛãtes: ſeu attritiões: aut obumbꝛacula.

Suphan: atterens: vel effuſio gratie: ſeu vmbꝛaculum: aut obumbꝛatio.

Suphaphin: atterẽs naues vł adumbꝛaculum roſtroꝛũ.

Suphereth: vanitas vite vł irritum pauoꝛis.

Suphim: vnctꝰ vel vnctio: ſeu effũdẽs eos: aut ſpeculũ eoꝛũ.

Suphin: vanitas vel irritum.

Suham: ſaluans eos: vel ſaluatio eoꝛum.

Suhamite: ſaluantes eos: vel ſaluationes eoꝛum.

Sui: loquens vel locutio.

Suithes: idem.

Sun: petra vel lapis durꝰ: aut durities.

Sunã: lapideus populus: vel duritia populi.

Sunamite: lapidei populi: vel duritia populoꝛũ.

Sunamith: moꝛtificata vł moꝛtificatio: ſeu moꝛtificans: aut quicunqꝫ moꝛietur.

Sunamitis: miſerã vł captiua ſeu moꝛtificãs: ã moꝛtificata

Sunẽ: coccinũ: vel coccineum: ſeu dẽtes: aut eleuatio dẽtiũ.

Sunẽ: lapideus oculus: vel duritia fontis.

Suni: petra mea: vel lapis meꝰ ſeu durꝰ mihi: aut duritia mea

Sunite: petre mee: vel lapides mei: ſeu duri mihi: aut duritie mee.

Sur: murus: vel robuſtus: ſeu continens: aut directus.

Sur: anguſtia: vel acerbitas: ſeu directio: aut cõtinentia.

Suri: anguſtia mea: vel exacerbans me: ſeu murus meꝰ directꝰ: aut ꝯtinẽtia mea robuſta

Suriel: acerbãs deũ: vel anguſtia dei.

Surihel: murus dei: vel robuſtus deo ſeu cõtinens deũ: aut directio dei.

Ruriheli: foꝛtis meus deus: vel anguſtiãs me deꝰ: ſeu deꝰ ꝯtinẽs me: aut deꝰ directio mea.

Suriſadde: foꝛtis dñs: vel cõtinẽs mea vbera: ſeu murꝰ acerbus: aut directio anguſtiarũ.

Suriſaddai: foꝛtꝭ dñs meꝰ: vel continẽtia vberũ meoꝛũ: ſiue murus acerbitatis mee: aut directio anguſtiarũ mearũ.

Sus: gaudiũ vel leticia.

Suſa: leta vel gaudẽs ſiue gaudium: aut leticia.

Suſach: letꝰ: vł gaudẽs cilitio ſeu gaudiũ: aut leticia cilitij.

Suſachim: letus vel gaudens cilitio eoꝛũ: ſeu gaudiũ: aut le

ticia cilitȳ eorū

Suſan:gaudiū doni vel leticia gratie.

Suſanna:gaudiū gr̄e:vel leticia reſpōſionis.

Suſanna:liliū vel gr̄a:ſeu obtentꝰ liliȳ:aut obtinuit gr̄am.

Suſannathanei:liliū poſſidentes vel gr̄e emulatores ſeu gaudium doni humilis:aut leticie grate emulationis.

Suſi:gaudiū meum vel leticia mea ſiue obtinuit equum:aut obtinuit equitationē.

Suſis:gaudiū viri:vel leticia aſſūpta ſeu reuertēs mihi:aut reuerſio mea.

Suſis:gaudiū conſiliȳ:vel leticia eſtimantis:ſeu obtinuit equū:aut obtinuit eq̄tationē.

Suthala:radix vel radicatus.

Suthalam:radicatus eis:vel radicatio eorū.

Suthalaite:radicātes vel radicati.

Suthale:poculū mixtū:vel ſpina madida:ſeu ſpina viridis:aut ſpinarū madidatio.

Suir:faciēs ignē:vel augens incendiū.

Sequit̄ de incipiētibꝰ a lr̄a. T

t Aaph:pauor vel ſup:ſeu pauidus:aut ſupior.

Tabath:bona vel bonitas.

Tabeth:occidens vel interficiens ſeu occiſio:aut īterfectio.

Tabehel:bonꝰ deus:vel bonitas dei.

Tebenenſiothe:occidentes vel interficientes:ſeu occiſores:aut interfectores.

Tabita:dāma vel caprea.

Tachos:ſilens vel ſilentiū.

Taddeus:apprehēdens principem:vel apphenſio pricipis

Taphath:aductus paruuli:vel paruulus veniet.

Taphia:claudicās vel claudicatio:ſeu vitam remittēs:aut remiſſio vite.

Taphne:malū ab arbore nō a malitia:vel tympanū aptum ſeu tympani aptio:aut tympanum adapiens.

Tala:ros:vel irroratio.

Talam:irrorās eos:vel irroratio eorum.

Talla:ager vel appenſio eorū.

Tallā:appendens eos vel ager eorum.

Tamath:ps pfecta:vel pfectio ptis ſeu datū ꝯſūmatum:aut conſūmatio data.

Tanameth:cōſolator vel ꝯſolatus:aut cōſolās:aut cōſolatio

Tapſophos:ſpecla vel ſpeculū ſeu ſpeculator:aut ſpeculatio.

Tarela:vidēs terebinthū:vel viſio arbuſtule.

Targal:explorator vel exploratio:ſeu ſciēs iugū:aut ſcientie iugi.

Tarthan:ſupfluus:vel elōgās ſiue turturem dedit:aut turturis datio.

Tau:ſignū vel ſubter:ſeu ſignatus aut ſubterior.

Tarchonitidis:cogitans triſticiam:vel cogitatio triſticie.

Hic.e.poſt.t.

t Ertiꝰ:adiūgēs vel adiūctio ſeu applicans:aut applicatio.

Tertulliꝰ:ager eorū vel placēs ſtercore.

Hic.i.poſt.t.

t Iberius:videns vel bonus ſeu videns eū:aut bonitas eius.

Tiberiadis:viſio vel bonitas:ſeu videns teſtimoniū:aut bonitas teſtificationū.

Tiphoniꝰ:gehēnalis dolor:vel latitudo iniquitatis.

Tigris:velox vel velocitas.

Timon:ruminans vel pinguedo ſeu pinguis:aut ruminatio.

Timotheꝰ:bn̄ficus vel bn̄ficiū ſeu bn̄faciēs:aut bn̄ficientia

Tyrannus:continens eos vel confortatio eorū.

Tyrāni:continētes eos:vel cōfortationes eorū.

Tyrꝰ:anguſtia vel tribulatio:ſeu plaſmatio:aut fortitudo.

Tyrū:plaſmati:vel tribulati:ſeu fortes:aut anguſtiati.

Tychicus:tacēs vel taciturnꝰ ſeu ſilentiū:aut taciturnitas eius.

Titus:querēs vel bonus:ſiue lutum aut lutatus.

Triphena:innuens vel reuertens:ſeu nutꝰ aut reuerſio.

Triphoſa:clara vel perſpicua:ſeu clare vidēs:aut pſpicue attendens.

Hic.o.poſt.t.

Ob:bonꝰ vel bonitas.

t Tobias:bonꝰ dn̄o:vel bonitas dn̄i:ſeu ductus ad luctū aut ꝯūſus ad vniūſa

Tobis:bonus vir:vel bona aſſumptio.

Tophel:ruina vel cadens ſeu tractans:aut irruens.

Topazion:bonū teſtamentum vel bonitas teſtamenti.

Troade:ſeruiens vel ſeruitiū:ſeu requies aut latitudo.

Trophimus:diſſoluēs vel diſſolutꝰ ſeu diſſoluens thalamos:aut diſſolutio thalamorū.

Hic.v.poſt.t.

t Ubal:ductꝰ ad luctū:vel cōuerſus ad vniuerſa.

Tubal:deferēs vel delatus:ſeu deferēs aut delatꝰ.

Tubalchai:ductus ad luctū lamentationis:vel cōuerſus ad vniuerſa acquiſitionis.

Tubachal:deferēs poſſeſſionē vel deferens lamētationē ſeu delatus poſſeſſioni:aut deſertus acq̄ſitioni.

Hucuſq; p ſimplicē.t. lr̄am.l. ſine aſpiratione lecta ſūt pricipia nolui:ex nde q̄ ſequūt̄ aſpiratione addita legēda ſūt.

Hic.h.poſt.t.

t Haamath:dator indignatiōis:aut bilis:vel dedit indignationē:aut bilē:ſeu data eſt bilis ei:aut data ē ei indignatio.

Thaan:diues dono vel pauidus gratia.

Thaas:ſup:vel pauidus ſeu diues aut ſuperior.

Thaaſar:diues vel diuitie ſeu pauorem ſuſcitans:aut ſuperius vigilans.

Thabee:bonus occiſor vel bn̄ occidens:ſeu bn̄ occiſus:aut bona occiſio.

Thabelias:bonꝰ deus dn̄s:vel bonitas dei dn̄i.

Taberne:bona viſio vel bone viſiones.

Thabiana:bona donatio:vel bonitas gratificationis.

Thabianei:bene donantes:vł bene gratificati.

Thaboꝛ:veniat lux vel veniat lumen ſeu aduentꝰ luminis: aut lucis acceſſio.

Thatbꝛēmon:bñ ſublimis:vel bona ꝯgregatio:ſeu bonus ad vidēdū:aut bonitas viſionis eoꝛum.

Thachaſim:ſtatere appenſio: vel ſilentiū eoꝛū.

Thadal:pꝛīceps appendēs vel pꝛīcipis appēſoꝛ:ſeu pꝛinceps appēſus:aut pꝛīcipis appēſio

Taphiphu:claudicans labilis vel tympanū aperiens.

Taphuas:ſignū optū:vł ſigniopertio ſeu ſtupēs os ſerpētis aut inſanū os ſerpētiū:ab oꝛe intelligendū eſt ab oſſe.

Taphnes:idem.

Thaphnathſare:numerās opimentū nouū vel numerꝰ operimenti noui.

Thaphua:tympanū aperiens: vel tympani apertio.

Thai:pauoꝛ meꝰ:vel ſuperioꝛ mihi.

Thaim:duo vel bini ſiue duo: aut bina.

Thala:appenſio vel appēdens ſeu irroꝛans:aut irroꝛatio.

Thalamig:ex ipſo vel ꝑ ſemetipſo:ſeu ipſemet reſpōdit ſibi: aut ſibimet reſpōſio eius.

Thalaſa:appendēs facturā vł appenſio plaſmationis:ſeu irroꝛans facturam:aut irroꝛās plaſmationem.

Thalaſar:appēdit pꝛincipē vel appēſio pꝛincipis:ſeu irroꝛās pꝛīcipē:aut pꝛīcipis irroꝛatio

Thale:appenſio:vel appēdens ſiue irroꝛās aut irroꝛatio.

Thallim:pſalmi vel hymni ſeu laudes aut laudationes.

Thabitacumi:puella tibi dico ſurge. Syrū eſt nō hebꝛeum.

Thalme:ſulcꝰ:vel ſulci ſeu dependēs:aut ſuſpēſio.

Thalmai:ſulcus meꝰ:vel ſulci mei:ſiue appēdēs me:aut ſuſpenſio mea.

Thamar:palma:vł amarañ:ſeu cōmutās:aut cōmutata.

Thamuz:cōſūmātes vel contēnentes ſiue cōtēptus:aut conſūmatio:

Thanna:nūerꝰ vł fidelitas:ſeu fidelis eis:aut ꝯſūmatio eoꝛū

Thānas:numerꝰ vel deficiens ſeu vectans facturā:aut cōſūmatio plaſmationis.

Thānatha:vectans exploꝛatores odoꝛis:vel vectans exploratoꝛes aſcenſionis.

Thānathei:vectantes exploꝛatoꝛes odoꝛis:vel vectantes exploꝛatoꝛes aſcenſionis.

Thānathſara:numerās opimētum nouū:vel numerꝰ opimēti noui.

Thannes:numerꝰ vel deficiēs ſeu fidelꝭ ei:aut ꝯſūmatio eoꝝ.

Thāni:numerās mihi:vel cōſūmatio mea.

Thana:humilis vel reſpōdens ſeu reſpōſio:aut humilitas.

Thanaa:humilis eis:vel reſpōſio eius.

Thanath:reſpōdit tibi:vel humilitas ad te:ſeu humilis tibi aut reſponſio tua.

Thanais:humiliās virum:vel reſpōdens aſſumptioni.

Thanath:humilis vel reſpondens ſeu humilitas:aut reſpōſio:aut cōſolatio petitionis.

Thanahſelo:humilitas dimiſſionis vel ꝯſolatio petitionis

Thanis:mādās hūilia:vel mādās humilitatē:ſeu mādatuꝫ humile:aut mādatū hūilitatꝭ

Thanthānei:rñſio fidelꝭ mihi: vel humilis exploꝛatoꝛ aſcenſionis mee.

Thapſa:ſpeculū vł indignatio

Thapſar:ſpeculū vigilie:vel indignationē ſuſcitans.

Thapſe:indignās vel indignatio ſeu ſedes offendēs:aut offendiculi.

Thara:paſcens:vel paſcio ſeu exploꝛatoꝛ odoꝛis:aut exploratio aſcenſionis.

Tharacha:ſupfluꝰ eiꝰ:vel elōgans ab eo:ſeu ſupfluēs eius aut elōgatio eius.

Tharaſim:idola vel imagines ſeu figure:aut imaginatiōes.

Tharana:nequaꝫ in dono:vel abigens grām.

Tharthat:ſupfluꝰ:vel elōgans ſeu ſapfluitas:aut elōgatio.

Tardema:grauis:aut ꝓfūdus ſopoꝛ:vel grauitas:aut ꝓfunditas ſopoꝛis.

Thare:abactoꝛ:vel depulſoꝛ: ſeu nequam aut nequicia.

Tharei:nequā aut neqcie:ſeu abigentes:aut depellentes.

Tharei:paſcens me:vel paſtio mea:ſeu exploꝛatoꝛ odoꝛꝭ mei aut exploꝛatio aſcēſiōis mee.

Thareaſra:liber duodecim ꝓphetarū

Thares:exploꝛatoꝛ gaudīj:vel exploꝛatoꝛ leticie:ſeu gaudiū abigens aut leticiā.

Tharſis:exploꝛās gaudiū vł exploꝛās leticiā:ſeu diſſipās ſpeculū:aut diſſipatio ſpecule.

Tharſenſes:exploꝛātes gaudiū vel exploꝛātes leticiā:ſeu diſſipantes ſpeculū:aut diſſipatores ſpecule.

Tharſum:exploꝛatio gaudīj:vł diſſipatio ſpecule.

Thaſi:poſitus mihi:vel poſitio mea.

Thau:cōſūmās:vel cōſūmatꝰ: ſeu cōſūmatoꝛ:aut cōſūmatio

Thꝛacia:redes vel latitudo.

Shꝛaces:lati:vel redeſcētes.

Thꝛamathe:ſeruiens dono vel diſſolutio donationis.

Thꝛaſee:diſſoluēs thalamos: vel diſſolutio thalomoꝛū.

Hic.he.poſt.t.

Hebalda:cōuerſa vel cōuerſio.

Thebaoth:ꝯuertēs tp̄s vel cōuerſio peccatoꝛis.

Thebath:bonū vel bonitas:ſiue ꝯuertens delinquentē:aut cōuerſio peccatoꝛis.

Thebel:inſulſus vel inſipiens

Thebes:ſcā mea:vł mea fuerit.

Thebeth:bonus pauoꝛ:vel bonitas vite.

Thebin:palea mea:vł oua ferē

Thebin:bonus mihi:vel palea mea.

Theboleth:ſpica palee:vel iu-

fulſitas germinationis.
Theboleth:ſpica: palee vel inſulſitas germinationis.
Thebon:palee vel ſulſitas.
Thechel: ſtatere appenſio: vel appenſum eſt in ſtatera.
Thechoc:tuba canens vł buccinatoꝛ.
Thecua:tuba vel buccina:ſeu ſonitus aut ꝑcuſſio.
Thecuam:tube vł buccine ſeu ſonantes aut ꝑcutientes.
Thecuem:idem.
Thecuite:idem.
Thecuath:buccina delinquēs vel ꝑcuſſio peccatoꝛis.
Thecuā:patiēs vł patiētia ſeu ꝑcutiēs eos aut buccina eoꝝ
Thedoꝛ:parillus vel infixio.
Theem:meridianus vel ſtatura menſure.
Theglath:trāſmigrās vel trāſmigratoꝛ:actiua ſignificatione intelligendū eſt:id eſt alioſ faciens tranſmigrare.
Theglatphalaſſar: trāſmigrās cadentē pꝛincipem:vł trāſmigratio cadentiū pꝛincipis.
Theglathphaliſar:idem.
Thehen:ſtatera menſure vł ſtatera menſurata.
Thehenite:ſtatera menſurata vel ſtatera menſurationis.
Thelabin:diſꝑſi vel diſꝑgētes ſeu diſꝑſio aut diſꝑſiones.
Thelame:agger aquarum:vel riui fluuioꝝ.
Thelaſſar:appendēs pꝛincipē: vel appenſio pꝛincipis.
Thelem:ros eoꝛum vel agger aquarū.
Thelmelathelarſa:agger aq̄rū diſꝑgentiū ſolē: vel riui fluuioꝝ diſꝑgentes illumiatos.
Thelmon:ros doni vel irroꝛatio requieſcentis.
Thelmuin:ros doni vel irroꝛatio requieſcentiū.
Thema:auſter vel africus:ſeu auſtralis aut meridianꝰ.
Thenan:auſter vel africus.
Themana:auſter eius vel africus eius.
Themani:auſter meus vł africus mihi.
Themanites:auſtrał vł africanus ab africo nō ab africa.
Thēna:vectans vł defectio.
Themoꝛ:ſmirna vel ꝯſummatio amaritudinis.
Themora:ſmirna eiꝰ vel ꝯſummatio amaritudinis eiꝰ.
Themoꝛites:ſmirnenſis vł cōſummatꝰ in amaritudine.
Thena:caſtra vel donata : ſeu donationes aut dona eoꝝ.
Thenath:caſtra fratris vel dona fletuum.
Themath:ficus vł amygdalū.
Thenoemeth:conſolatus : vel conſolatio.
Theodas:laudans vel laudatio:ſeu ſignū capiens aut captura ſignaculi.
Theodorꝰ:laudās vł laudatio
Theophilus cōuertens vel cōuerſus:ſeu ſurſum ferens:aut rurſum poꝛtatus.
Therath:ꝓculꝰ vel elongatꝰ.
Theraphi:idola vł incēdia ſine figure aut imaginatiōes.
Therchath:ſubuertens vł ſubuerſio.
Therphala:ſubuerſiōe cadens vel exploꝛata diuiſio.
Therphalei: exploꝛatoꝛes diuiſi:vel ſubuerſione cadentes.
Themath:exploꝛata redēptio: vel exploꝛatio redēptionis.
Therſa:pulchꝛa vł placēs: ſeu cōplacitio aut cōplacēs ſibi.
Theſan:poſuit donū vel depoſitio gratie.
Theſis:poſita vel depoſitio.
Theſbi:captiuās vel ꝯuertens ſeu captiuitas aut ꝯuerſio.
Theſbites:ꝯuertēs vł captiuatoꝛ:ſeu feſtinꝰ ad intelligēdū: aut intelligētia feſtinata.
Theſbon:feſtinata itelligētia: vel feſtinatio ad intelligēdū.
Teſbues:captiuās vł captiuatoꝛ:ſeu captiuꝰ aut captiuitas
Theſſalonica:feſtinans vmbꝛā ſtatuere:vel feſtiuans vmbꝛā firmare.
Theſſalonicenſes :feſtinantes vmbꝛam ſtatuere:vel feſtinantes vmbꝛam firmare.
Theth:ſubter vel infra:ſeu bonū aut excluſio.
Thetim boni vel excluſi:ſeu inferioꝛes aut ſubterioꝛes.
Theudas:laudans vel laudatio:ſeu ſignū capiens:aut captura ſignaculi.
Thezez:agger hoꝛribilis vł tuba terribilis. Hic.hi.poſt.t.
t Hicathira:illuminata: vel illumiatrix:ſeu illuminans aut illuminatio.
Thiathireni:illuminantes vel illuminati.
Thiabath: foꝛū vel macellū.
Thichon:mediū vł dimidiatio
Thiconium:idem.
Thichna:ſpes vel deſperatio.
Thūna:hūilia vel reſpōdētia.
Thicon:diſꝑgens meroꝛes vel diſperſio iniquitatis.
Thimeꝰ:pinguis vł ruminās.
Thiras:timoꝛ vel reditꝰ:ſeu timens aut ſuꝑfluus.
Thiria:timens dominū vel rediens dño.
Thꝛiphon:diſſoluēs doloꝛem: vel ſeruiens iniquitati.
Thꝛimoth:diſſoluens moꝛtē: vel requietio moꝛtis.
Hic.ho.poſt.t.
t Hob:ablatio vł vniuerſitas.
Thobel: vanitas vel ablatio: ſeu ductus ad luctū aut conuerſus ad vniuerſa.
Thochaath:ſtridens vł ſtridoꝛ
Thocem:ſtridoꝛ foꝛtis vel ſtridens oculus.
Tooph:gehenna vel ſtulticia: ſeu latitudo:aut ampla pena ſtultoꝛum.
Theophec:oꝛis operculum vel oꝛis ꝓtectio:ſeu os ꝓtegens: aut os pꝛotectū.
Theophel:os dei ꝓtegens:vel dei ꝓtectuz:ſeu oꝛis dei operculū:aūt oꝛis dei ꝓtectio.
Thopheth:gehenna pauoꝛū vł ampla pena vite ſtultoꝝ.
Thogoꝛma:auellens vel interpꝛes:ſeu quiſpiā incolatꝰ:aut incolatus auulſio.
Thola:coccinū vel vermiculꝰ.
Tholad:coccineus ſeruꝰ vł rubeus coloꝛ teſtiū.
Tholaite:coccinei vł rubicūdi
Thole:coccineū vł rubeꝰ coloꝛ
Tholmai:ad mēſurā deducēs.

vel ad menſurã reductio: ſeu ſulcus meꝰ: aut ſuſpẽſio mea
Tholomai: idem
Tholomaida: ad mẽſurã deducẽs: vel ad menſurã reducta
Tholomais: idem
Tholomaidẽſes: ad menſuraꝫ deducti: vel ad menſurã deducentes
Tholomeꝰ: ad menſurã deducẽs: vel ad mẽſurã reductus
Tholꝰ rotũdus: vel rotũditas
Thomas abyſſus vꝉ geminus Unũ ꝛ grece didymꝰ appellaꝉ.
Thopo: manẽtia vꝉ latitudo.
Thorath lex vel pentatheucũ.
Thoſe: captiuitas vꝉ feſtinatio
Thoſaites: captiuꝰ ꝉ feſtinator
Thoth: error vel amẽtia
Thoti: error meus vel amẽtia mea
Thou: amẽs vel errãs: ſeu error eoꝝ: aut a nẽtia eoꝝ
Thorchade: requieſcẽs vel requietio
Thorgadite: ſerui ſuccincti: vꝉ requieſcẽtes latrũculi

Hic. hu. poſt. t.

t Hubal: ductus ad luctũ vel conuerſus ad vniuerſa.
Thubal: deferens: vel deſertus ſeu deferens aut delatꝰ.
Thubalchaim: ductꝰ ad luctũ lamentationis: vꝉ ꝯuerſus ad vniuerſa acquiſitionis.
Thubalchaim: deferens paſſionem: vel deferẽs lamẽtatiões ſeu delatꝰ poſſeſſioni: aut deſertus acquiſitioni.
Thubin: deferens vel deſertio: ſeu bñ metiens: aut bona mẽſura.

Sequitur de incipientibꝰ ab. U. littera.

v Bil: feſtinãs germen vꝉ conſiliũ vetuſtatis.
Uchocha: ignis mordẽs vꝉ dolor ꝓſtolationis.
Uchocha: infirmꝰ vel debilis: ſeu infirmãs eos: aut infirmitas eorum.
Uphanite: infirmi vel debiles: ſeu infirmãtes eos: aut infirtates eoꝝ.
Uphir: infirmꝰ vel infirmitas: ſiue irritũ aut herboſum.
Ul: dolens aut parturiens: ſeu dolor aut parturitio.
Ulai: cenũ: vel palus a palude non a palo ſeu dolor femoris: aut dolor vmbraculi.
Ulam: prius vel ante: ſeu prior aut anterior.
Ur: lumen vel ignis: ſeu incendium aut feneſtra.
Urai: lumen meũ vel ignis meus vel incendiũ meũ.
Uram: deus excelſus vel lumẽ excelſum: ſeu ignis eoruꝫ: aut feneſtra eorũ.
Uram: lucens pplo: vel igneus pplus: ſeu incendẽs populuꝫ: aut incendiũ populoꝝ.
Uratha: ignis peccati vꝉ incendens peccatũ: ſeu lumẽ tꝑale: aut aperiens peccatori.
Urbanꝰ: luce gaudens vel lucꝫ gaudiũ: ſeu gaudẽs igne: aut gaudens incendio.
Urci: longitudo mea vꝉ illuminator meus: ſeu ignis meus: aut incendiũ meũ.
Uri: lux mea vel ignis meꝰ: ſeu incendẽs me: aut aptio mea.
Urias: lux mea dei: vel lumen meũ dñi: ſeu dñs ignis meus: aut dñs incendiũ meũ.
Uriel: lucens deo vel ignis dei ſeu aperiens deo aut incendium dei.
Us: conſiliũ vꝉ ꝯſiliator: ſeu feſtinans aut feſtinatio.
Uſam: ꝯſulens pplo vel cõſiliũ populi: ſeu feſtinans eos: aut feſtinatio eorũ.
Uſathi: feſtinante me vel conſiliante mihi: ſeu ꝯſiliũ meum: aut feſtinatio mea.
Uſathites. feſtinans vel conſiliator.
Uſi: conſulens mihi vel conſiliũ meũ: ſeu feſtinans me: aut feſtinatio mea.
Uſim: feſtinans eos vel conſilium eorũ.
Uſin: conſilium vel feſtinatio: ſeu feſtinus conſilio: aut feſtinator conſiliĳ.
Uthai: dolor ſigni vel cõſilium errans.
Uza: conſiliũ vel ꝯſiliator.
Uzal: ꝯſiliũ eiꝰ vꝉ ꝯſiliator eoꝝ
Uaphs: finis vel definitio.
Uaphſi: finis meus vel definitio mea.
Uaphiſus: finis ꝯſiliĳ vel definiens feſtinationẽ.
Uaphiſi: finis ꝯſiliĳ mei: vꝉ definiens feſtinationẽ meã.
Uagao: ipſa vallis eſtuans: vel ipſa vallis eſtuatio.
Uagethra: liber leuitarũ: vel liber leuiticus.
Uegedaber: liber numerãs vel liber numeri.
Uaizatha: ipſe ducens huc: vel ipſe fornicator.
Uaſem: finis dentium: vꝉ deſtinatus anguſtie.
Uaſthi: finis ſignatꝰ vel definitio ꝯſummata.
Uahu: hec vel ipſa: ſeu ipſe aut ille.
Uelluth: finis vtilis: vel definitio declinationis.
Uur: vires vel virium ſeu ꝓuocatio ire: aut iracundia ꝓuocationis.

Sequiꝉ de incipientibus a. Z. littera.

z Zab: aurũ obrizum: vel aurũ puriſſimũ.
Zaba: mouẽs vel motꝰ ſeu fluctuans aut fluctuatio.
Zabad: fluens torris: vel torrꝫ fluitio: quem vulgo titionem vocant.
Zabadã: fluens torrꝫ inutilꝭ: vꝉ fluens torris idolatrie.
Zabadai: fluxus torriũ: vel torrium fluitio.
Zabadia: fluens torris dñi: vel torris fluens dño.
Zabbai: motꝰ meus vel fluctuatio mea.
Zabaon: mouẽs dolorẽ vꝉ fluctuatio iniquitatis.
Zabath: mouẽs delictũ vel torris fluens peccato.
Zabam: mouẽs eos vel fluctuatio eorum.
Zabel: iſta cõfuſio vꝉ iſte ignominioſus.
Zaber: mouens puteũ vel fluctuatio fontis.

Zabdi:fluxus vehemens vł fluxus abundans vel fluēs abūdanter.
Zabdias:fluxus vehemēs dei: vel fluxus abundāter deo.
Zabdihel:idem.
Zabina:iſte venit reſpōdēs: vł iſta venit reſponſio.
Zabuth: fluens torris vel torris fluitio.
Zabulon:fluxus noctis vł iuſiurandū eius.
Zabulon:habitaculi ſubſtātia vel habitaculū eoꝝ :ſeu habitaculū fortitudinis:aut habitaculū pulchritudinis.
Zabulonite:fluxus noctiū:vel iuraiuranda eoꝝ.
Zabulonite:habitaculoꝝ ſubſtantie vł habitacula eoꝝ:ſeu habitacula fortitudinuʒ :aut habitacula pulchritudinū.
Zachai:iuſtus meus vel iuſtificatio mea.
Zacharians:memorās dn̄m:vł auxiliū dn̄i.
Zacher:memoria vel adiutoriū ſeu iuſtus vigilans aut iuſtificatus ꝯſurgens.
Zacheus:iuſticia vel iuſtificatio:ſeu iuſtꝰ ꝯſilio:aut iuſtificatus feſtinans.
Zachur:memoria vel adiutorium:ſeu iuſtꝰ igneꝰ aut iuſtificatus illuminans.
Zadab:iſte pater:vł iſta paternitas.
Zadabia:iſte pater dn̄s vel iſta paternitas dn̄o.
Zaph:illumiāre vł illumiatio.
Zaphi:lumen meuʒ vel illuminatio mea.
Zaphim:illuminans eos vł illuminatio eoꝝ.
Zai:ducte vł huc:ſeu oliua aut fornicatio.
Zaim:iſta vel hec.
Zaith:ducte huc vel fornicarī tibi:ſeu oliua eius: aut fornicatio eoꝝ.
Zalmon:ſub vmbra vł obumbrans:ſeu obumbratꝰ aut obumbratio.
Zamma:iſte fluēs vł fluxꝰ eiꝰ.
Zambri: iſte laceſcens : vel iſte amaricans.

Zamdi:fluxus vehemēs vł fluxus abundans.
Zamira:iſte apertus vel iſte illuminans.
Zamra:pſallens ei vel canticū eius.
Zamram:pſallens eius vel canticum eorū.
Zamri:pſallens mihi:vel cantatio mea.
Zamrim:pſallens eis vł cantatio eorum.
Zamro : pſallens magiſtro: vel canticū magiſtri.
Zanoa:iſta requies vel iſta cōmotio:ſeu iſte repulit: aut iſte requieuit.
Zanoe:idem.
Zara:oriens vel orientalis.
Zarad:deſcendēs vel alienus: ſeu deſcēſio aut alienatio.
Zaradaim:deſcēſio inutilis vł alienus idolatra.
Zarai:oriens mihi vel orientalis meus.
Zaraias:oriens dn̄o vel orientalis domini.
Zarath:ortus peccati vł orientalis delinquens.
Zarda:alienatus valde vł alienatus ab eo.
Zare:ortꝰ eſt vł orientał ē iſte.
Zared:deſcēdēs vł abalienatꝰ
Zareide:deſcendētes vł orientales ſunt iſti.
Zares:ortus facture vel orientalis plaſmatio.
Zareth:oriens pauor vł orientalis vita.
Zarias:oriens domino vel orientalis dn̄i.
Zathan:iſte humilis vel reſpōſio iſta.
Zaua:iniquus vel iniq̇tas.
Zauath:donatꝰ vel donatio.
Zauadia:dos dn̄i vł dos dn̄o.
Zazi:horridus vł terrendus.
Zazim:horror vł terror ſeu horrendi aut terribiles.
Zazomim:que eſt hec aqua:vł ꝑparati in acie:ſeu aciē ꝑparantes aut aciei ꝑparatio.

Hic.e.poſt.ʒ.

Eb:lupus vel rapax ſeu ʒ deuorans : aut deuorator.

Zebad:fluens torris vel torris fluitio.
Zabadia:fluens torris dn̄i vel torris fluens dn̄o.
Zebee: victima vel rapina: ſeu hoſtia aut deuoratio.
Zebedeus:donatꝰ vł doratus: ſeu fluēs iſte aut fluitio iſta.
Zeber: lupus vigilans vł deuorator reſurrectionis.
Zebi:lupus meus vel deuoratio mea.
Zebida:dotis mee fortitudo vł donatio mea deſiderabił.
Zebub:muſca vel muſce pluraliter.
Zebul:habitatio vel tabernaculum.
Zebulonites:tabernaculū meroris vł inhabitatio iniq̇tatī.
Zeci:memor mei vł memoratio mea.
Zechri:idem.
Zechrim:memorans eos vł memoratio eoꝝ.
Zechur:memoria luminis:vel memoratio ignea.
Zephernua:hoc os vidiſti : vel huius oris viſio.
Zephrona:os hoc vidit vł oris huius viſio.
Zei:iſte meꝰ vel iſte mihi.
Zelpha:os hians vł os fluens: ſeu os ambulans: aut oris fluitio.
Zemma:iſte fluens vł iſte fluxus eius.
Zemeri:iſte amaricans vel iſte exacerbans.
Zamram:cantās ei:vł canticū eoꝝ:ſeu tp̄s eorū oñdens:aut tp̄is eoꝝ oſtenſio.
Zemri:pſallens mihi vł canticum meū:ſeu iſte laceſcēs aut iſte amaricans.
Zena:cōmouens vel cōmotio: ſeu ipſe requieſcens : aut ipſa requietio.
Zenā:cōmouens eos vł cōmotio eoꝝ:ſeu ip̄e requieſcēs eis aut ipſa requietio eoꝝ.
Zerihel:iſte magiſter deꝰ vł iſta eſt magiſtratio dei.
Zerimoth: iſte timēs mortē vł iſte metuēs altitudinē mortī.
Zeſſi:iſte lapis vł iſta durities.

Zethaa: iste pauidus vel iste superior.
Zetham: iste amarus vel ista cōmutatio.
Zetheu: iste amens: vel iste erroneus.
Zethua: iste errans ei: vel ista amentia eius.
Zehu: iniquus vel iniquitas.
Zeuā: iniquus eis vel iniqtas eorum.
Zeuoth: gentilis vel spertio.

Hic. i. post. z.

Iph: florens vel germinans.
Ziphei: florentes vel germinantes.
Zipha: germen vel illumiare.
Ziphai: germen meum vel illuminatio mea.
Zio: ductio vel oliua.
Ziza: horrendus vel terribilis.

Hic. o. post. z.

O: iste vel ista.
Zoara: minor vel paruula: seu vitula cōsternās aut vitula ꝯsternata.
Zobadomas: fluens vel torrēs iniquus dn̄s: aut fluens torrens merenti dn̄o.
Zocho: ꝓpheria vel ꝓphetatio.
Zoe: attrahēs vel attractio.
Zoeleth: tractus vel ꝓtrahens: seu tractū aut ꝓtractio.
Zoheth: iste pauidus vel iste viuax.
Zolomin: ꝑparātes aciem: vel preparati in acie.
Zommi: aciem ꝑparantes: vel in acie preparati.
Zoob: aurū vel diuitie.
Zoon: iste iniquus vel iste inutilis.
Zoor: plasma vel plasmator seu iste apprehendens: aut iste iracundus.
Zoori: plasma meū vel plasmator meus: seu iste apꝑhēdēs me aut iste iracūdus mihi.
Zorobabel: aliena trāslatio vel ortus in babylone: seu iste princeps translatiōis: aut iste magister cōuersionis.
Zozomi: que hec est aqua vel que sunt he cogitationes: seu preparantes aciem: aut in acie ꝑparati.

Hic. u. post. z.

Usitidis: consilium vel consiliatrix.
Zuzim: cōsiliantes eorum vel consiliatores eorum.

Expliciūt interpretatiōes hebraicorū nominū.

Notandū ꝙ trāslatores et interꝓ̄tes biblie
multi fuerūt sicut dicit magister in hi-
storijs: quia ante incarnationē dn̄i an-
nis.341.temporibus. Ptolomei phila-
delphi regis egypti septuaginta interꝓ̄
tes floruerunt: qui leges ⁊ ꝓphetas hoc
modo transtulerunt. Ptolomeus studio
sus ⁊ librorū cupidus percipiens apud
iudeos legem esse ore dei editam: ⁊ digi-
to illius scriptam: missis epistolis mune
ribus rogauit eleazarū pontificē iudeo
rū: vt sibi viros seniores hebraice ⁊ gre-
ce lingue peritos qui interꝓ̄tari ⁊ trans
ferre valerēt: dirigeret. Etenī sua deside
ria essent eā in greco trāslatā habere: et
arciuis regalibus interesse. Eleazarus
autē annuēs eius petitioni: de vnaqua-
qȝ tribu sex legiferos vel legiferentes de
stinauit. Hi sunt septuagitaduo interꝓ̄-
tes qui licet septuagintaduo fuerūt mo
re sacre scripture: tamē cōmūiter dr̄ sep-
tuaginta: qr̄ si duo supsunt hoc est mo-
dicū respectu septuaginta. Qui venien-
tes ad regē pētatheucū ⁊ ꝓphetas trans
ferētes corā rege disputauerunt de vno
deo colendo: ⁊ ꝙ nulla creatura esset de
us: Inde ē ꝙ vbicūqȝ occurrebat eis in
trāsferēdo de trinitate vel sub silentio
preteribāt vel enigmate trāstulerunt: ne
tres deos colendos tradidisse viderenť.
Siľiter de incarnatione verbi faciētes
Vn̄ trāslatio septuagintaduū qn̄qȝ ē su-
perflua: qn̄qȝ diminuta. Post incarna-
tionē aūt dn̄i ⁊ passionē annis centum

Aquila.

24. Aquila quidā iudeus ad fidē ꝯuer
sus: sed postea in heresim lapsus primꝰ
interpres: fecit aliā trāslationē d̄ hebrai
co i grecū tꝑe adriani imꝑatoris. Dein

Theodotion

de post āños. 53. Theodotion fecit ter-
tiam trāslationē sub comodo. Deinde

Symachus.

post āños triginta. Symachꝰ interpres
claruit sub seuero. Deinde post annos
octo inuenta est quedā translatio hiero
solymis: cuius autor ignorať: que dicta

Translatio vulgata

est vulgata translatio vel quinta editio
Deinde post annos.18.tempore alexan

Origenes.

dri: supuenit origenes videns istas trāś
lationes imperfectas: incepit corrigere
translationē.72.interꝓ̄tū per posterio-
res iam dictas translationes vel ꝟm ali
quos solū translationē. Theodotionis
correxit: et miscuit: scilicet supplens di-
minuta: ⁊ resecans supflua. Ubicunqȝ
igitur ad translationē.72.interꝓ̄tū ali-
quid addidit ex translationibꝰ sequen-
tibus vel vbi addidit que deerāt ibi po
nebat astericū vl' asteriscū .i. stellā vl' for
mā astri ꝑ qd̄ innuit ꝙ ꝑ additionē illā
eluscebāt que prius deerant. Et dr̄ aste
ricus ab aster ⁊ icon qd̄ est imago vel si
gnum ⁊ ꝓducit pe: qr̄ apud grecos icon
scribiť ꝑ ei dipthongon: ⁊ diciť astericꝰ
ꝟm modernos vl' asteriscus ꝟm antiq̄s:
et tūc diciť ab astrꝫ .i. stella ⁊ icon. Ubi
vero erat supfluū ponebat obelū. Obe-
los enī grece diciť sagitta latine vel ve-
ru: signans ꝑ hoc ꝙ lr̄a ibi supflua erat

Origenes.

Deinde ip̄e origenes fecit aliā transla-
tionē ꝑ se plenā sine his signis. Hi oēs
transtulerūt de hebraico in grecū. Dein
de quidā volentes habere oēs istas trāś
lationes simul scribebāt libros: sic eos
ordinantes: ꝙ in medio cuiuslibet folij
ponebāt sex colūnas a sūmo deorsuꝫ de-
scēdētes: ponētes i pria ṽba trāslatiōis
prime: in secunda scđe: ⁊ sic de alijs. Et
isti libri dicti sunt hexapla ab hexa gre-
ce qd̄ est sex latine: quasi sexcupla: vl' di-
citur hexapla quasi liber hn̄s sex trans-
lationes rectas vel rectificatas. Quidā
tamē hexapla exponūt simpliciter ꝓ ex-
emplaria. Et his tempibꝰ multi vtrius-
qȝ lingue scioli fecerūt alias translatio-
nes de ꝓ̄dictis grecis translationibꝰ in
latinū. Nouissime supueniēs beatꝰ hie-

Hieronymꝰ.

ronymus: peritus in tribus linguis he
braica: greca et latina: prio correxit trāś
lationē.72.interꝓ̄tū in latino cū asteri
cis ⁊ obelis: postea vero trāstulit imedi
ate bibliam de hebreo i latinū sine aste
ricis et obelis. Et hac trāslatione nunc
vbiqȝ vtiť tota romana ecclesia: licꝫ nō
in omnibus libris. Et ip̄ius translatio
merito ceterꝫ antefertur: quia ē verbo-
rū tenatior ⁊ perspicuitate sentētie cla-
rior. Et trāslatio prima: scꝫ.72.interpre-
tum facta est in alexandria ciuitate q̄
metropolis est egypti. Alie autē transla
tiones in diuersis partibus mundi vbi
tunc magistri polluerunt. Nota ꝙ vbi
cunqȝ in libris veteris testamēti men-
dositas reperitur: currendū est ad volu
mina hebreorū: quia vetus testamentuꝫ
primo in lingua hebrea scriptum ē. Si
vero in libris noui testamenti recurren-
dum est ad volumina grecorū: quia no
uum testamentum primo in lingua gre
ca scriptū est: preter euangeliū mattheis
et epistolas pauli ad hebreos.

Modi intelligendi sacrā scripturā

Notandū ꝙ oīs sacra scriptura quadrifor mi ratione distinguit̃ siue exponit̃. Aut eni ī historiaco: vl̃ lr̃ali intellectu: aut al legorico aut anagogico: aut tropologico vel morali solet accipi.

Historia. Historia nāq; est qñ res aliqua quō ꝓm litteram dicta vel facta sit: plano sermone refertur

Exo.25.a. vt cū dicit̃ ‖ Popul⁹ israel ex egypto saluatus: tabernaculū dño fecit. Et dicit̃ ab histeron.i. videre vl̃ cognoscere: quia antiquitus nemo scribebat historiā nisi qui vidisset. Et sic qñ dictiōes ītelligūt̃ simpliciter vt sonāt: est sensus litteralis vel historic⁹.

Allegoria. Allegoria aūt est: cū verbis siue rebus mysticis ꝓsentia christi: et ecclesie sacramenta signant̃. Verbis

Esa.11.a videlicet vt ait esaias ‖ Egredieт̃ virga de radice yesse: qđ aperte est dicere. Nascetur virgo maria de stirpe dauid et de ea christus nascet̃. Reb⁹ mysticis est populus israel ab egyptiaca seruitute per sanguinē agni liberatus. Allegorice ecclesiā signat que ꝑ passionē christi a demoniaca seruitute liberata ē. Et nota ꝙ allegoria multis modis exponit̃. Qñq; a ꝑsona: vt ysaac signat christū: Qñq; a re ꝛ non ꝑsona: vt aries occisus significat christi carnē passam. Quādoq; a loco: vt christus ꝓdicatur⁹ ascēdit ī montem: vbi eminētia loci signat eius sapientiā ꝛ excellētiā. Quādoq; a nūero: vt apprehenderūt septē mulieres viꝝ vnū id est septem dona gratiarū christi. Qñq; a negocio vel facto: vt interfectio golie a dauid: interfectionē diaboli a christo signat.

Anagogia. Anagogia aūt ad supiora est: ducēs locutio que de ꝓmio futuro: ꝛ de ea que in celis est vita futura: apertis siue mysticis sermonibus disputat. Apertis: vt cum dicit̃. ‖ Beati mundo corde.

Matth.5.a **Apocl.22.c** Mysticis: vt cuз dicit̃ ‖ Beati qui lauāt stolas suas vt sit illis potestas in ligno vite et per portas intrent ciuitatem. Qđ sic exponit̃ anagogice. Beati qui mundant cogitationes suas ꝛ actus vt sit illis potestas videndi dominū nostrum

Joh.14.a iesum christū: qui dicit. ‖ Ego sum via vita ꝛ veritas: ꝛ ꝑ doctrinaз ꝛ exempla ꝓcedentiū patrū intrant in regna celorū. Et sic est differētia inter allegoriā ꝛ anagogiā: q₂ allegoria est mysticus sensus ꝑtinens ad militantē ecclesiā ī qua sumus: sed anagogia est apertus sensus ꝑtinens ad ecclesiā triumphantē que ē cōmunitas sanctoꝝ iā triumphās ꝛ regnās.

Tropologia Tropologia vero ē moralis: locutio que ad instructionē ꝛ correctionē animoꝝ mystice siue apte respicit. Mystice: vt ait salomon. ‖ Omni tempe sint

Eccs.9.b vestimēta tua candida: ꝛ oleū de capite tuo nō deficiat: quod ē dicere. Omi tempore sint opera tua munda: ꝛ charitas de corde tuo nō deficiat. Apte: vt iohānes dicit ‖ Filioli: nō diligam⁹ verbo ne-

1.Joh.3.d. q; lingua: sed opere ꝛ veritate. Et vt breuiter habeas: historia docet factū. Tropologia faciendū. Allegoria credendū. Anagogia appetendum. Unde

Littera gesta docet: q̇d credas allegoria
Moralis q̇d agas: quo tēdas anagogia

Hec patēt in hac dictiōe hierl̃m. Historice eni est nomē ciuitat̃. Tropologice est typus anime fidelis. Allegorice figura ecclesie militāt̃. Anagogice typū gerit ecclesie triumphantis. Unde.

Sicut hierl̃m polis est terrena fidelis.
Cōstās ecclesia mōs fortis patria sūma.

Ex mari magno Sixti quarti

MAgister ordinis a diffinitoribus deponi potest

Electus in magistrum fratrum libere potest omnia administrare

Lectores possunt legere in theologia et solenniter incipiendo

Superior potest electo relicto postulatum confirmare nec currit nobis tempus statutum a iure

Possunt fratres ad ordines promoveri apud quoscumque catholicos episcopos absque ulla examinatione vel obligatione ordinandorum

Licet nobis oratoria habere cum altaribus portatilibus et celebrare

Tempore interdicti generalis quandiu secreto celebrare nisi causam dederimus vel locus specialiter sit interdictus vel nobis specialiter sit interdictum Et hoc extendit ad pueros procuratores vel operarios qui nobis continuo deserviunt quibus possumus semper et tempore interdicti ministrare sacra eosque in nostris sepelire

Inter eos excommunicatos morari et ab eis transeuntibus locatoribus recipere elemosinas possumus.

Prelati vel vicarii eorum generales possunt absolvere fratres sibi subditos et omnes ad eos declinantes ab omnibus et dispensare ab irregularitatibus tam in seculo quam in religione contractis nisi in quattuor ut infra Sixtus declarat scilicet quando aliquis esset hereticus relapsus vel scismaticus vel falsificator litterarum apostolicarum vel detulisset ad infideles prohibita et in defectu natalium possunt dispensare et in irregularitate nisi sit orta ex omicidio voluntario

In fondo di una Bibbia di simil gran=
dezza della presente che conservano
le Monache di S. Lucia di Via S. Gallo
la quale e una di quelle che si serviva
il Savonarola con alcune postille
di sua mano, le quali confrontate
con queste sono dell' istessa mano, ma
sono assai poche, e diverse dalle
presenti; vi si legge in un foglio
separato l'appresso ricordo.

Jesus Maria

Jo S. Antonina Folihi (forse Folchi)
al presente Priora di questo Monas=
terio di S.ta Lucia questo di 10. di Gennajo
1646. prometto insieme con tutte le
Monache che di presente ci sono, e che
di futuro verranno, alla Rev.da Madre
S. M.a Eletta Diversi Monacha nel

Monasterio di S. Domenico di Lucca,
che quando si averà nuova del suo
felice passaggio si deva dire da ciascuna
6. Pater et Ave con altrettante glor
una volta per ciascuna i 7. Salmi
in Salterio comune, con la messa
cantando, e di più in vita e doppo mort
sia a parte di tutte l'orazione del
Monasterio, a questo per gratitudine di aver
Lei rimandata e restituita al nostro
Monasterio la S.ta Bibbia del nostro
R.do caro Pred. Fra Girolamo Savona
rola, la quale era stata fuori del nostro
Monasterio anni 54. in circha senza
che si sapessi dove fussi, e perchè non
vada in oblivione l'obbligo di benefizi
si segnalato, fo questa schritta di
mia propria mano, e voglio stia appic
cata a detta Bibbia.

La Bibbia delle Monache di S. Lucia
è impressa in Venezia l'anno 1491.
impensibus et arte Hieronymi de
Paganinis Brixiensis. in 8°

La med.a la portò in qu.a Libreria il
Sig.r Dott. Jacopo Tartini a 6. maggio
1761. &c. che si fece prestare da d.e
Monache per riscontrarsi con la pred.a;
come si fece egli, ed io Gaetano
Cambiagi, e si osservò essere l'
istesso minutissimo Carattere